Universidad de Deusto
Biblioteca

I. H. S. 1-2-19.

Decretales Bonifacii Octavi

Clementinæ Constitutiones et 2o Extravagantes

Joannis XXII. Venetiis

Año 1525.

(Archivo de Loyola).

Universidad de Deusto
Biblioteca

Universidad de Deusto
Biblioteca

Universidad de Deusto
Biblioteca

Ciuitas qd cõprehendat.

a ¶ Ciuitatibus. Ciuitas intra y ambitu terminat, regulariter tñ etiã in suburbijs auditur: idem credo. arg. j. de sen. excõ. si ciuitas. Et bene dicit ciuitatibus: q in eis plimuntur esse periti, sic z epi in solis ciuitatibus statuendi sunt. l xxx. vi. c. j. de pbnde. c. j. Et leges z arteo in regno ciuitatibus sunt docẽ de. vt in pheinio. ff. ¶ Hauriẽ. z vi magil. c. j. z nõe studij non intelligitur villa vel castrum. de clerl. non residente me.

¶ Glo: seq. ponit duas lecturas.

b ¶ Locis insignibus. Quidã dicũt q hec determinatio: vbi zc. que statim sequit': nõ refertur nisi ad hoc q dicit: locis insignibus: sufficit enĩz q sit ciuitas: lz ibi nõ sint periti. Et est rõ: q cõfert in ciuitatibus sint periti: z ea que raro accidunt: iurisdictionis nõ respiciunt nec eis medent: sed his tñ que frequẽter occurrunt in anteã. vt fine. phi. ma. ñ. tu. ge. ¶ q? Jo. col. vñ. ar. iiij. di. erit. ff. de legi. nã ad ea. vir enĩz est q in ciuitate: vel ibi ppe non habeant periti. vnde satis ecx copia in ciuitate haberi põt. ff. de rei vẽdi. que religiosis. vñ. q. j. põtifices. Alij ptra: dicẽtes q ibi est eadẽ ratio. fm quam placuit Inno. z Hostien. fm hoc exponẽ qđ sequitur, vbi zc. idest in quibus locis insignibus. z facit pro hac parte. j. eodem. ¶. in nullo.

c ¶ Cõmode. rñj. q. ij. faciat.

¶ Glo. seq. querit z soluit. questionem fortificat z solut. circa solutionem duas opiniones recitat: z demum solutionem determinat distinguendo.

d ¶ Copia. Pro aduocatis. assessoribus: consiliarijs: z aliis que emergũt. ff. de postula. l. j. ¶ aut ptor. ff. ex q̃bus cau. maio. l. ab hostib?. ¶. fi. de vita z hone. cle. cuz ab omni. xj. q. iij. nõ licet. Quid si fter iudices z partes est ptentio super hoc: q? alter dicit locũ insignem: z ibi copiã peritoz haberi: alter negat: qđ erit? Dic recurrẽdũ ad cõem opinionẽ vulgt. ff. de suppel. leg. l. labeo. z ẽ. de sponsa. ex lite. Quid si adhuc sup hoc sit ptentio? Recurrẽ ad arbitrium boni viri. ff. de verbo. obligu. l. ptimus actus. non delegatoz qui iurisdictioni sue fauerent. ad hoc. C. de arbi. l. meminit. z. j. de pe. dilectus. fm Bern. z intelligo bonũ virum iudicem ecclĩasticuz illius loci fm Inno. Hostien. aũt dicit hic recurrẽdum ad arbitrium iudicis: idest boni viri: z sic intelligit lex ptimus. ¶. cum ita. Eligenĩ ergo fm eũ arbitrl. ẽ. co. pastoralis. z de offi. delega. suspitionis: nisi euidenter noto: ium esset q ibi peritoz esset copia. ad ẽ de ap. consuluit. j. Ego credo q cum inder se ꝓstituit aduersarium: tñc locũ hẽant sup: adicta. Sed si ptẽtio esset solũz fter partes: certe credo q inder de ẽ cognoscere z pnũtiare possit: q? video q pnuntiat an sua sit iurisdictio quod plus est. ẽ. e. super litteris. z facit qđ recitari ꝓsueuit de proba. post cessionem. z facit. ¶. ptori. in fi.

e ¶ Lum ho. hic incipit corrigere z moderari statutum generalis concilij. ẽ. e. nõnulli. z summe equitatis est quod sequitur. Joan. andre.

¶ Iste. ¶. legit bicuitatis gra vsq? ad. ¶. insup. z ẽ hz. Lum actor z reus sunt eiusdẽ ciuitatis vel diocesis: ex ipsam ciuitatẽ vel diocesim nõ est cã delegãda: nisi cuz iusta cã: quo casu põt cõmitti ex diocesim: dũmõ locus nõ distet a fine diocesis vltra vnã dietã. z si actor z reus sunt eiusdẽ diocesis z actor nõ velit ꝑtrare in dicipsius rei: põt impetrare in alio loco: dum tñ locus

Delegatus a papa an possit cognoscẽ et remittere

No. primo ar. q in cã epi pñt recurri platl subiecti q̃z sit p z p

alibi q̃ in ciuitatibus e vel locis f insignibus: vbi possit cõmode g copia h peritoz hẽri.

¶ Actore z reo eiusdez diocesis existentibus: causa cõmitti non debet extra illam nisi in sex casibus in quibus tamen non traheur vltra vnam dietam. Et nisi in duobus casibus impetrans per iuramentuz fidem fecerit: de illis repellẽ a iudice: z ĩ expensis ꝓdẽnabitur. h. d. vsq? ad. ¶. cum autẽ. Dominicus.

¶ Lum ho i eiusdem ciuitatis seu diocesis fuerit actoz z reus: extra k ipsas causa non cõmittatur l: nec conuenire delegatus in ipsa diocesi: nisi ꝑtrarẽ incẽpẽ delegatuz ꝓtra epm vel capl'm eccle cathedralis: vel vniuersitatẽ qui hñt iurisdictionẽ in tota diocesi: q? tñc potero impetrare extra diocesim: sed debeo impetrare in diocesi vicina: que nõ distet a fine diocesis rei vltra vnã dietã. Si aũt actor z reus sint diuersaz diocesium: tñc debeo impetrare delegatũ in diocesi rei: nisi hẽam bonos ciuius diocesis suspectos: q? forte reus est magnus dñs in illa diocesi: z gẽtes illius diocesis vellent sibi fauere. Sed quia sclissime pñ: ponamus retẽto eodem themate q? a vobis impetrauit ꝓtra tertium iudicẽ delegatuz: cui mandatum fuit vt cãm examinaret in tali diocesi: an possit delegatus cãm examinare extra illum locum? Rsidet romanus pontifex q? sic. de ꝓsensu partiuz. Sed ponamus q? delegatus vult delegare vices suas aliquibus. non est dubium q? põt: sed quibus psonis poterit? Rsidet q? psonis de q̃bus dictum est supra: z nõ altis.

¶ Nota primo in quo loco est impetrãdus delegat? qñ actor z reus sunt eiusdẽ diocesis: qñ est impetrãdus in diocesi z nõ extra diocesim: nisi cum cã. vj. si impetretur delegatus ꝓtra epm vel capl'z ecclie cathedralis: qui habent iurisdictionem in tota diocesi.

¶ Nota q? si actor z reus sint diuersaz diocesiuz: actor debet impetrare delegatum in diocesi rei: nisi homines illius diocesis habeat suspectos.

¶ No. vlterl? q? qs nõ põt trahi vltra vnã dietã a fine siue diocesis: fallit i curiis priuilegioz regaliuz: aplicoz: vniuersitatũ: z hoc qñ in priuilegijs vniuersitatis apponit illa clausula: q? ꝓseruatores priuilegioz possint cogi scẽ de q̃buscũq? psonis cuiuscũq? partis vel diocesis.

¶ Nota q? delegatus a sede aplica non põt cãm alibi audire: nec p se nec per alium q̃ in loco sibi cõmisso.

¶ Nota q? subdelegatus a sede aplica non põt subdelegare: nec cõmittere vices suas: nisi psonis habẽtibus qualitates: de quibus dictũ est. ẽ. tñ delegatus põt alicui non canonico cõmittere examinationez z receptionẽ testium: tñ totã cãm non posset subdelegare.

m Glosa sequens: recl. per. q.

l ¶ Eiusdẽ ciuitatis: q? domicilium hñt in eadẽ ciuitate vel diocesi. Et idẽ ĩtelligo cũ plura domicilia hñt: qđ esse põt: vt. ff. ad municipa. assiptio. q? adhuc dico q? locũ hẽbit. ¶. iste z non sequens. qđ satis phat. ẽ. de foro cõpe. ex pie. B. nec negari põt: lz ẽt sit iste alterius ciuitatis: quinetiã sit istius: quod. ¶. iste requirit.

g ¶ Actor z reus. Unde dicunt istl: habes. ẽ. de verbo. fignifi. fonte. ver. in omni.

h ¶ Extra ipsas. Ciuitatem seu diocesim.

¶ Glo. seq. ad qđnẽ alleg. ꝓ z ℥. z soluit dubitãdo.

k ¶ Nõ cõmittat. Hoc vez videt: nisi ad id expressius accesserit partium ꝓsensus. arg. j. eo. ¶. in nullo quoq.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Dñmissio i vno loco an possit de ꝑsona sui partiꝫ fieri i alio loco.

Delegat⁹ i cā sui ẽpt pōt vt sui pecu⁹ recusari.

† ¶ Jo. an.ᵇ dicit hāc gl. eē singulis. Ludo. pō ta. in suis singu. fol. xiij. ad b qō qsi pars teꝫ cōtendāt de loco insigni iudex possit de ꝫ cognoscere.

† ¶ Addē q abbas vi hīe domicilīū in suo monasterio. no. hic Joan. an. ⁊ Bal. l. l. oēs g. ⁊ pn. C. de epis. ⁊ clc.

qꝰ etiā facit ꝓtra: cum in illo casu hoc sit expressum: in isto nō. argu. de decī. ad audientiā. tamē id videt: cum hoc solū sit in partiū fauorē inducтū. de regula. ad apostolicā. cū suis cōcordantijs. Et hꝫ hoc satis videat rōnabile: nō dico tamen hoc asserendo per id qꝰ dicit in

a ¶ Nisi. Al generali dicto pōit casus exceptos.

b ¶ Ab episcopo. Hoc equissimū est: ex eo maxime: qꝛ si in ciuitate vel diocesi sua aliquez ex subditis suis epūs iudicez ipetraret: recusari posset ve suspectus: vt. ff. vt lit. non ꝓrog. accedens. j.

c ¶ De sua diocesi. Jdē si de alia: qꝛ etiā tūc non impetrat in sua: vt. j. ꝟ. ꝓpter. sed de sua: ideo dixit: quia ꝟ iste tractat tm: qñ reus ⁊ actor: etiā idem diocesis sunt: vnde dictum: nisi: als nō. ppte ponere tur.

d ¶ Ab aliquo cōtra eum. Vtr enī⁹ impetret actor: in ciuitate epī iudicē que nō fauoret epo. argu. ff. vt lit. nō cōtest. accedēs. ff. ibi: ⁊ oēs existunt sub districtu ꝛē.

e ¶ Nō audens. Forte gibellinus: ⁊ ibi regūt guelphi: vel ecōuerso: vel forte relegatus.

f ¶ Potentiā. Partas ⁊ iudicijs est seruāda: sed potentiorib⁹ pares esse non possumus. ff. de alie. iud. mu. cau. facta. quia etiam. in pn.

g ¶ Merito. No. qꝛ verbum: quia si diceret se dubitare vbi non est dubitandum: non excusaretur. ff. eo. cum contingat. de fimo. ⁊ si questiones. cum si.

h ¶ Eum, aduersarium.

i ¶ Infra ipsas. Ciuitatem ⁊ diocesim cuius sunt ipse reus ⁊ actor.

k ¶ Secure. Quod in iudicijs requritur: vt ipsoꝝ iudicium exercendoꝝ locus sit idoneus ⁊ securus: als locū habet appellatio. de appe. ex parte. j. ⁊ tunc etiaꝫ si literas de cōductu haberet: suis inimicis capitalibus se exponere nō tenet. ff. vt lit. nō cōtest. accedens. ij.

l ¶ Possit. Non dicit: debeat. Unde vico: q si contra epūm vel capitulū: vel potēte impetretur in sua ciuitate vel diocesi: bene tenet cōmissio: ⁊ idem ecōuerso semper saluo recusationis iure. Joan. andr.

m ¶ Contra predictos. Episcopum vel eius aduersarii: cōtra capitulum vel vniuersitates vel potētes vel aduersariū eius qui in eā iurare nō audet. Joā. an.

¶ Glo. sc. formal gōnem dimembrē. ⁊ si ēm membrum soluit. primum dupliciter exemplificat. subdens aliud simile dubium: ⁊ vtrūq; simul soluit.

Dicta in actiōe realī ꝗliter & beat cōputari.

n ¶ Unam dictam. Olim dicebamus de duabus per decē. ff. eo. nouiter. Sed quid dices si agatur actione realī: numquid fiet computatio a finibus diocesis: vbi sita est res ſm qꝛ olim fiebat: ⁊ numquid erit ibi computatio duarum dietarum ſm qꝛ olim erat vel vnius tm: vt hic: Nō olim sic esset: probatur supra eo. dilectus. ij. vt hic: Nō olim sic esset: probatur supra eo. dilectus. ij. vt hic: Videtur hute nouo iuri hodie standuꝫ vltimo de hac materia: ⁊ sicut generaliter loquitur: generaliter accipiendum. vt. dist. ca. j. vt habeatur solum vnius diete computatio: ⁊ nō duarum: ⁊ cum determinatione que hic ponit: sed a quo loco cōputetur: satis est dubitabile. Pone enim qꝛ bononien. contra bononien. super re sita Mediolani literas impetrat: vbi debebit impetrare: nīsi quid bononie vel mediolani vel loco vicino ſtra dietaꝫ a mediolano? Item pone qꝛ bononien. contra regineu. sup re mediola. quo ſpetrabit: an regij vel loco vicino ſtra dietam: an mediolani: vel loco vicino infra dietam? Item vide aliud dubitabile: quid si bononien. impetrat contra regineu. domicilio et muteneu. origine an habebit respectus ciuitatis re-

o ¶ Duobus vltimis. Scilicet quando actor reum in ciuitate secure conuenire non potest: quia ciuitatem iurare nō audet: vel qꝛ timet aduersarij sui penitētiā.

p ¶ Primo. Nota ⁊ est simile. j. de elec. quāuis. ⁊. ca. prouida. ad idem. ⁊ de restitu. spo. plasuis.

q ¶ Judici. Nota pro eo quod dixi supra. ꝟ. ꝓpter. in fine. iudicis cuiꝰ est inuestigare: simile. C. de fideicom. l. voluntatis defuncti. xxx. questio. v. iudicantem.

r ¶ Saltem. Nota quia si aliter fides fieri potest primo id fieri debet: ad iuramentum cuius recurritur solum in altarium probationum defectum. supra de pba. ca. ij. de procu. et insinuatione. ff. de furetu. admonendi. C. de furetu. in bone fidei.

s ¶ Per propriam iuramentum. Nota qꝛ iuramentū est legitima pbatio. ⁊ facit quod nota. lxxij. distincto. proposuisti. ad hoc de sentē. excommunica. ⁊ ibi. secūdo. de exceptio. pastoralis. infra de elec. vt circa. ⁊ capitu. multi. ⁊ adde quod vtri infra de regu. iur. presumitur ignorantia.

t ¶ In causa. Principali. pceder tamē in absolūtē cognoscēdo taxādo ⁊ iudicando de expēsis vt sequit.

u ¶ Legitimis. Quod dic vt no. ij. questio. j. in ſ

de dolo ⁊ contu. fluen.

a ¶ Cum autem. ꝟ. in ꝓtoc. ff. dicit. Quid turis enī actoꝝ ⁊ reuꝰ eiusdē diocesis vel ciuitatis sint: modo dicit ꝫ quid turis cum sint diuersaꝝ. De prelatis antē ordinum vel locoꝝ qui impetrant pro mēbris suis hītibus vel nō hītib⁹ spēciales administratores vel gubernatores: dic vt in pcilio viēnen. c. ſtitu. abbates.

b ¶ Habere. ſdest impetrare.

¶ Glosa seq. soluit obiectionem.

Actor an possit recusare iudicem.

c ¶ Recuset. Nota qꝛ actor recusat iudices: ⁊ hoc vez est in iudice adcīo delegato vel ordinario. vſi si reus plures hꝫ ordinarios actor alteruꝫ eligit alteruꝫ recusat. sed in hꝫ adito secus: quia tunc actor non recusat: sed reus bñ: nisi ex noua cā vel nouiter ad eius notitiā perueniente. ā. de offi. delega. cum sum que. ⁊ capitu. infrascripte.

d ¶ Tra terit. Et in quo deputatus est iudex. j. ꝟ. ꝓpter.

Dicta an deat cōputari ꝫ cōputatione legalē vel vulgarē.

¶ Glosa sequens querit ⁊ remittit.

e ¶ Unam dictā. An dicta ista cōputanda sit legaliter. ſ. vt viginti miliaria cōputentur pro vna dicta. ff. si quis cau. l. vicena. An vulgariter. ſ. ſm regionis cōsuetudinem? Dic vt no. ā. eo. nonnulli. ⁊. j. de elec. cupientes. j. responso. ⁊ qꝛ de vulgaribus intelligi debeat. ꝓbatur. j. de preben. presentē. ꝟ. loca.

¶ Glosa sequens: soluit questionem.

f ¶ Remotus. Ubi ⁊ si modicum vltra vnam dietam remotus esset locus ille: puta per vnum miliare nō poterit sibi fieri quentio. ff. de verbo. signifi. l. iij.

¶ In nullo. Prio ponit duo: a qbus vnū casum excipit. ibi[Nisi.] Secdo alia duo. ibi[Neqz alibi.] Jo. an.

g ¶ Predictoꝝ. Sez cū actor ⁊ reus sunt eiusdez diocesis: ⁊ in eadem sunt iudices impetrati: vel ex causa in alia: vel sunt diuersarum: ⁊ in ciuitate rei impetrati sunt iudices vel in tertia ciuitate.

h ¶ Deputatus fuerit. Nota ergo qꝛ nō solum regrit qꝛ non citet ad locum vltra dictā remotū. sed ēt qꝛ non citet extra locū in quo deputatus est. olim aūt dicebamus de duabus dictis: qꝛ si iudex excundo loci in quo deputatus est venīat ad locū non remotum vltra duas dietas procedere poterat. de excepti. olim. hodie in supradictis casibus non sic vt videō.

(ADDITIO. Item qꝛ locus sit insignis: vt. ā. versi. nec audiant. Quid ꝫ si talis locus in quo hec tria ꝛcurrant hēri nō pōt ⁊ remediuz litigādi cora ordinario nō subest. puta: qꝛ ab ipso est appellatū? Solu. erpīmat hꝫ pape qui sibi puidebit: hoc expresso in rescriptis. Jo. an.

¶ Glosa sequens recitetur per questionem.

i ¶ Citet pteo. Et si citauerit non tenent īre: qꝛ citatio irrita est ipso iure: vt in ſ. c. ⁊ si ob hoc pcesserit cōtra eos non tenet pcessus: vt ibi. An aūt citatus teneatur īre pmilegiuz vel defensionē allegaturus. dic vt no. ij. questio. ij. epūs. ⁊ be acen. veniens. in vlti. glo.

¶ Glosa sequens soluit duas questiones.

k ¶ Expressus. Intātum credo inherēdum huic lre: qꝛ hꝫ interueniat tacitus cōsensus: puta qꝛ non opponit exceptio: credo qꝛ nō valeat pcessus per finē capi. Idē credo si interueniat psensus rei ⁊ non actoris vel ecōuerso. hez eius tm qui psentit videat esse fauor: eadē rōne cū litera ista vleat ea rundem.

l ¶ Illas. Ciuitates. ſ. seu dioceses in quibus deputatus est.

m ¶ Designatis superiꝰ. ſ. constitutis in dignitate vel personatu: vel cathedralium ecclesiaꝝ canonicis. Approbata ē sgēs per banc literam opi. Bernar. ⁊ modernoꝝ: qui notabant in decre. presenti. qꝛ idez turis erat in delegatis a sede aplica quod in legatis. In ordinariis autem tene quod habes. j. de offi. ordi. vt litigantes. ⁊ in. c cum episcopus.

dictoꝝ suoꝝ iudex extra ciuitatem seu diocesim in qbus deputatus fuerit citer parties nec de causa sibi cōmissa cognoscat. ¶ Nisi ad id expressius accesserit earūdem assensus. ¶ Neqz alibi qz infra illas: ⁊ personis dūtaxat designatis superius cōmittat qūlibet vices suas.

¶ Delegatus nihil debet a partibus recipere: nisi esculentum ⁊ poculentum libere oblatuz: quod paucis posit consumi diebus: vel moderatas expensas: si nō sunt pauperes quando pro necessitate vel vtilitate non malitiose extra domicilium pceret. h. di. Dominicus. Insu-

n ¶ Vices suas. Secus si audientiam cōmitteret vel aliquem certum articulum ad hoc. ā. de offi. delega. super questionum. ⁊ dicti. ā. eo. ꝟ. j.

¶ Insuper. Ista est secda pars princi. vt dicit glosa. j. Potest ista pars subdiuidi: quia primo ponit regulam premissa rōne: que duos casus excipit. ꝓma ibi[Nisi.] Et secdo casui excepto quatuor modificationes subiicit: ibi[Prouisurus.] Joan. andre.

¶ Iste. ꝟ. legitur vsqz ad. ꝟ. assessorem. ⁊ hoc habet. Delegatus a sede aplica non debet a partibus aliquid recipere exceptis esculentis ⁊ poculētis liberaliter oblatis: ⁊ hoc nisi proficiscatur extra suum domicilium: quo casu licite recipit expensas. h. d.

¶ CASVS hic figurat. Dictum fuit supra in ꝓncipio huius. c. qꝛ cause a sede aplica non deleganī: nisi personis existētibus in dignitate vel pſonatu: vel obtinentibus canonicatū ecclesie cathedralis: ⁊ qꝛ illi sunt capaces iurisdictionis aplice ⁊ non alij. Sed querit vtr dicti ꝓstituti in dignitate pro laboribus suis: ⁊ oneribus que sustinent in examine cause sibi delegate: possint licite a partibus exigere salarium? Ridet qꝛ nō: nisi esculentum ⁊ poculētum: qđ possit in pauco tpe consumi. Sed qđ sanctissime pater: numqđ possunt recipere expensas factas? Ridet qꝛ si faciant expensas nō solitas pro examine testiū: vel alia iusta cā: qꝛ pficiscunt ex communi: tūc licite possunt assumere ⁊ petere expēsas moderatas. Et si parteo litigātes sint pauperes: ipse delegatus debet pficisci extra domum suis ꝓpriis expensis.

¶ Nota qꝛ si testes sint in loco propinquo: ita qꝛ potest testes examinare ad domum suam: non debet delegatus aliquid accipere.

¶ Nota insup ex isto. ꝟ. qꝛ delegat⁹ a sede aplica: non pōt licite aliqđ munus: vel aliqđ aliud a ptibus accipere: nisi poculētū ⁊ esculētū. Et hoc intelligit delega-

lijs suis. ꝓsi. lxxxv. qđ tex. dicit nō fuisse palios ponderatum. Dist. Cōsensus tacit⁹ non opat tāti ꝙtum expressus.

¶ No. ꝓmo qꝛ vbi occurrit aliq expēsa fieda in iudicio q̄ ꝓn: ipalis concernat vtilitatez vtriusqz ptis: qđz posit ꝙliter.

¶ No. secundo qꝛ pauptas excusat ab onere expēsarum. Dūcus. Sūmarius Lasus.

Universidad de Deusto
Biblioteca

tis habētibus stipendia sufficiēcia ad victū: q̄ si ēēnt aliq̄ne dignitate tenues: pūt licite expensas petere a ptib⁹. vt p Panor. in c. cū ab oī. de vita ⁊ hone. clerī. in an. Imo ēt licite exigit q̄ nō hz stipendia ecclīastica vñ possit sustentari: vt tenet hic do. de san. gemi.

¶ Nota vlterius q̄ delegat⁹ q abū dat redditibus: si pficiscat extra domū pro cā: licite recipit expensas. Sed querit quas expensas recipiet ipse delegat⁹: Dicendū q̄ non recipiet lucras expē sas: sed solū illas expensas quas in domo sua nō erat consuetus expendere.

¶ Nota ⁊ cum delegatus pro causa extra domū pro ficisc⁹ exp. se sunt sibi faciende cōmuniter tam ab actore q̄m a reo: q̄ exquo agit cōmune negocium: illud cōmunibus expensis debet expediri.

¶ Nota q̄ cū delegatus erit extra domū p causa ⁊ litigantes sunt pauperes: nihil debet delegatus exigere pro suis expensis sed debet pficisci expensis suis: quia redditus ecclīastici sunt deputati pro iustitia partibus ministranda: sicut etiam regibus ⁊ imperatoribus sunt deputata tributa pro iustitia ministranda.

Regibus ḡre dant tributa.

¶ Glosa sequens continuat. ⁊ questionem soluit.

a ¶ Insup. q. d. supra putidimus de plonis ⁊ locis qb⁹ ⁊ in qbus cause cōmittende sunt ⁊ tractāde: nunc putdeam⁹ ad exactiones indebitas que in iudicio ⁊ a iudicib⁹: assessoribus ⁊ notarijs fiebāt. de tempore pcessus nil dixit: quia satis per antiqua iura prouisum erat supra de ser. c. vlti. de offi. delega. cōsuluit. in auē. de iudi. §. sedebunt. col. vj.

Judicinz si dz vēdi.

b ¶ Gratis. Bñ dicit: q̄ iudiciū iustū vel iniustū non licet vēdere. tj. q. iij. nō lz. Liij. q. v. nō sane. de vita ⁊ hone. cle. cum ab omni.

c ¶ Puritate. pficie. j. c. §. assessorē. j. d re iu. cū eterni.

d ¶ Judiciū. Pōt hic poni pro sila: ⁊ ēt pro oī eo q̄d fiam fecit: ⁊ facte q̄ dixi. j. de regu. iur. in iudicijs tj. qō. j. ficut.

e ¶ Lotam ipso. Delegato. idem in conseruatorc. j. de offi. delega. cap. vlti.

Mun⁹ est tripler.

f ¶ Nullū munus. No. q̄ tripler est munus: a manu: a lingua ⁊ ab obsequio. non ergo dixit simpliciter munus: sed dixit nullum munus. ad idem. j. questio. j. sunt nonnulli.

Delegat⁹ nō dz recipe mun⁹ ēt vnī⁹ d. narij.

g ¶ Nisi forsan esculentū. Ergo nota: q̄ de aliquo q̄d in numeribus consistit: etiam vnius denarij valoꝛ recipere non potest nisi esculentum ⁊c.

h Vbera libalitate. Ut exactū vl̄ petitū directe vl̄ indirecte nō fuerit. ad idē de simo. dilect⁹. §. ad fi. Jo. an.

¶ Glosa sequens rect. per questio. ⁊ solutionem.

i ¶ Paucis. Cū numer⁹ nō adhīeāt: crederem arbitrio boni viri relinquēdū: habita ēt pfideratione psonaꝝ ipsius iudicis recipientis: ⁊ pfueta⁊ expēsarū q̄litate ⁊ ipsius dātis. ad hoc de simo. ⁊ si gōnes. ⁊ saltem duo dies nō vident exclusi: cū pluralis elocutio duos nūo cōpre hēdat. de pse. dist. j. h q̄. ff. de testi. l. vbi nūs. ad B. §. q̄ relinquat arbitrio boni viri. ff. de ꝓbo. obli. l. primus.

k ¶ Cōsumi. Ita q̄ nō pducat ad numerū q̄ntitatem ff. de offi. pcon. solēt. in h. Talis enī exemtio nō sunt lucra: vt ibi. ff. de offi. phi. l. plebiscito. ⁊ tolerantur ista: q̄ nō est verisimile q̄ ppter ista mouerēt animū iudicātis. de simo. ⁊ si gōnes. ad fi. Sicut ⁊ pro modica re non daꝝ actio de dolo: q̄ non est verisimile ⁊c. ff. de dolo. l. idē est. ⁊. l. hoc in fi. ⁊ de modico nō est curandū. de cōse. distin. ij. reuera. alibi nō distinguit inter multum ⁊ modicum. xxij. q. iij. plerīq̄. ⁊. q. ca. vlti. ⁊ §. de appel. capi. de appellationibus. de simo. ex tue. institu. de re. diui. §. gallinarum. Joan. andr.

per[a] vt gratis[b] ⁊ cum omni puritate[c] iudicium[d] cozaz[e] ipso procedat: nullū[f] munus vel quicquid aliud. ¶ (Nisi forsan esculentū[g] vel poculētū mera[h] liberalitate oblatum: quod paucis[i] cōsumi[k] possit diebus: vel nisi cū ipm propter[l] causam sibi commissam contigerit extra suū domicilium proficisci[m] moderatas[n] expensas) recipere[o] ab eisdez partibus qualiterecūqz[p] plumat. ¶ Prolatio de dolo si da tur p mo dico.

¶ Glose sequēs soluit questionez l ¶ Propē cāz. l. suadente vtilitate vl̄ necessitate cāe. vñ non dz fingere occasionē: vt. j. sequit. si le. j. d iudi. ca. tj. Et hoc satis vī termiari q̄s solet q̄rī: an si scholari existēti in studio papa deleget cām: ille possit petere expensas: lz ille nō sit in domicilio suo sed extra: nō est tū ibi ꝓpter cām: sz ꝓpter studiū: vñ expēsas nō hēbit p hāc l. Jaz. ⁊ de hoc in spe. de sala. §. j. ꝛ. fi. alicui. m ¶ Proficisci. Pone exemplum. ā. §. proxi. de presert. pti. quia indicante.

Scholaris cui cā a papa in loco studij cōmittit expensas nō habebit.

¶ Gl. se. primo l. Jaz exponit. sc̄z o soluit duas qōnes. tertio q̄rit ⁊ soluit distiguēdo. i fine q̄rit: ⁊ dubitā relingit. n ¶ Moderatas. Nō q̄o minores pōt. ff. māda. si gonalis est sub. l. inter cās. §. ipensa. ta. ad idē. ff. de admini. tu. cū plures. §. cū tutor. erunt tñ mediocres ⁊ nō delicate. ff. de pig. ac. si seruos. in fi. ad idē. de dolo. ⁊ contu. finē. ⁊. c. seq. de eo q̄ mit. in pos. cū venissent. de sepūltra. pos. c. j. ad fi. Nec credo cōpensandas vel deducēdas in hoc casu expēsas q̄s domi facturus erat: pm q̄ dicere cō sueuimus in victore p. l. ff. ad exhiben. sed ⁊ fi. §. j. ff. de peti. here. sz ⁊ si. §. q̄z aūt. tj. ⁊. ff. de rei vē. si res. q̄ dico q̄ in peruationib⁹ hic nō deducunt. Sicut ⁊ cēs visitās vel ꝓsecrās peruationē itegrā recipit ⁊ nil dēducit ā. d simo. cū sit. Et testio itegre expēsas pcipit. xiij. q. tj. vēturis. ⁊. j. co. §. pe. al⁹ sequeret iterū q̄ nil hēret: cū iterū tātūdē ⁊ forte plus expēdāt in domo. ppria. ꝓterea iā nō esset ꝛsa iter delegatū ⁊ ordinariū: q̄ qñ pficisc⁹: expēdit q̄ domi expēsurus erat: vt in aūt. d mā. pin. §. illud tñ. alij ⁊. Et nota q̄ lra ista nō distinguit an delegatus hāt bñficia sufficiēcia vel nō. vñ dico q̄ siue abūdet siue nō: expēsas hēbit cū pficiscitur pp cām: lz hostilē. diterit delegatos pape peccare si recipiūt expēsas: exquo hūt sufficiēcia bñficia. ⁊ hoc no. ā. de vita ⁊ ho. cle. cū ab oī. ⁊ in istis expēsis hētur rō: nō solū victus: sed ēt vectura⁊: equo⁊ ⁊ famulī. Quid dicem⁹ de delegato ordinarij: Dic q̄ si est delegat⁹ ad vniuersitatē cāꝝ idē q̄d in ordinario. s. q̄ nihil hēbit: imo ordinarius ei p̄uideat. Idē. n. est pfistorij. j. de ap. romana. ⁊ ordinarius est: vt dixi. j. de offi. vica. lz ad B. ā. de offi. ordi. iter cetera. ⁊ in aūt. vt nulli iudices. §. multi. col. ij. ⁊ in aūt. de mā. pinci. §. illis. Si sit delegat⁹ ad spālē cām ⁊ ordinarius ei cām malitiose cōmittit. idē. Si nō malitiose: videt idē q̄ in delegato pape pm Imo. q̄ lī no. ā. de vita ⁊ hone. cle. cū ab oī. Sz an pene hēant locū in eo q̄ in delegato pape h̄ exp̄mūt: vtilis esset declaratio p eo q̄ pene nō vident excedere ꝓpriū casum. de pe. di. j. pene. j. de reg. iur. in penis. cū ꝛcor.

Testio dz hēre integras expē sas.

o ¶ Recipe. Nota q̄ nō solū exigere ab luto: sed ēt a volēte recipe ꝓbidet. ad idē. j. de censi. romana. §. pe.

Delegat⁹ hīo bñficiū sufficiēs an pos sit petere expēsas.

p ¶ Qualitercūqz. Nota q̄ pm leges delegat⁹ habet spōtulas. i. duos aureos in principio: ⁊ duos in fine. in aūt. de iudi. §. ne aūt. coll'. vj. ⁊ lī si causa sit maior centum aureoꝝ. alioquin delegatus etiam a principe nil habebit: vt ibi. Sed m nos nil videt delegato dandum nomine spōtularum: cum ista litera sic generaliter loquatur. ⁊. ā. dixit: nullum munus: vel quicqd aliud. ⁊ facit. ā.

Delegat⁹ ab ordinario an debeat hēre expensas.

facit. ā. de vita ⁊ hone. cle. cum ab oī. ⁊ quod ibi no.

a ¶ Excedat. hoc satis. ā. dictuz fuerat dum dixerat: moderatas.

¶ Glo. seq. soluit duas questiones.

Judex q̄ ex cā ad testes accedit: a q̄ debeat p curari.

b ¶ Q̄ ab alia. Hoc non hz locum in casu. j. de iudi. mulieres. cū enim testē. pduces illuz hēat. pcurare: lz ille pro vtraqz pte testef. j. eo. §. p ferēdo. a fili⁹ in iudice: cū ad testem ex eā pficiscit. Item vbi vna pa abundat: alia nihil hz: idez dico: vt. j. eo. ver. sed ⁊ vbi. vnde ibi dicit: litigātes: in plurali. ad hoc s elec. cuptēteo. §. si po. ver. nisi for. ⁊ facē ad idē eadē ver. §. dēqz. ḃ. vt eo.

c ¶ Cōmune. Facit. j. §. proxi. in fi.

d ¶ Utilitas vel necessitas. Nota ista duo paria. ad idem de preben. expositi. ⁊ ibi de hoc. aliqñ nō sunt paria. de eo qui mit. in pos. cum venissent. ff. de impen. in re. do. fa. l. impense. cum vnabus. ll. sequen.

e ¶ Occasionem. Est simile. j. de iudi. mulieres.

f ¶ Notabiliter. Notabile igitur debet esse pauper tas ad idem. ā. de vsu. cum tu.

Pauptas occasione mīa fiūt. Paupes scholares gratis sūt docendi.

g ¶ Paupes. Pauptas nō est de gñe malox. vt. q. j. si la. in fi. Et nota ēt q̄ pm leges in ḃ casu ordinarius nō hz spōtulas. in aūē. de mā. pinci. §. sit tibi. coll'. iij. ⁊ magister in cathedrali ecclīa ī stitutus: paupes scholares gratis docet. de magi. c. j. ⁊ ꝓpter paupertatez due ecclesie vnitnē. z. q. iij. vnio. ⁊ paupibus pulsere dz ꝓuideri de adnocatis. ff. de postu. l. j. §. ait prētor.

(ADDITIO. De priuilegijs ⁊ cōmodis pauptat: remittit Archi. ad ea q̄ notauit. tj. q. iij. paup. Joan. an.)

¶ Assessore. Pōt duo dicta. sedz ibi. Si aūt. Jo. an.

¶ Delegatus a sede apostolica nō debet assumere assessores vel ꝓsiliarios: nisi causa ḃ requirat. hoc primo.

¶ Jtē delegat⁹ a sede aplica dz cauere ne notarī⁹ causē sibi debitas exactiones occasiōe sui officij faciat. ḃ sc̄do.

¶ Jtē notarius vel iudex qui aliqd exigit a ptib⁹: tenet illud restituere: nec ptes pñt ei donare. ḃ tertio.

¶ Jtem delegatus nō debet aliquos ad pñtiaz vocare pro testimonio ferēdo: nisi causa hoc regrat: ⁊ pōt cogere partes: vt deponāt expēsas quas testes sunt facturi. hoc quarto.

¶ Jtē facta ꝫtra hāc pstitutionem sunt ipso iure nulla ⁊ irrita. h. d. vsqz ad finem. c.

¶ Presupponēdum est pro intellectu istius. §. qui dicant assessores. Unde assessores ⁊ ꝓsiliarij idē sunt pm doc. Egidium de sostanso in suo libello de ordine iudiciario. Nam qñ iudex ordinarius vel delegatus reperit in cā aliqua dubia: ad que dubia decidēda putat se insufficientē: dz dicere partibus. Ecce reperio plura dubia in cā vestra: ⁊ intendo super his hīe ꝓsilium: si habeatis ꝓsiliarios suspectos: nominetis: ne cōtenk eis dubia: tūc partes nominabūt aduocatos suspectos: si hēant aliquos suspectos. Hoc facto: iudex assumet vnū vel duos de nō suspectis: ⁊ eis cōsulabit dubia: ⁊ isti appellantur assessores siue consiliarij: ⁊ isti pro consilio licite possunt recipere salarium a partibus.

Casus.

¶ CASUS. Dictū fuit. ā. in. §. precedenti: q̄ delegati a sede aplica nō debēt aliqd recipe a ptib⁹: nisi esculēta ⁊ poculēta: q̄s possit ꝓsumi infra paucos dies: ⁊ ḃ nisi pficisc̄ant extra domū. Sed queri⁊: vtr delegatus scītincte sit tenēdus assumere assessores siue ꝓsiliarios: posito q̄ ipsi delegati sint sufficiētes ad decidēdum dubia ⁊ Dicit q̄ nō: nisi necessitas exigat: ideo si delegatus sit negligēs: q̄ dixit q̄ nō vult studere: ideo q̄ nō recipit aliqd a ptibus: hoc nō dz facere: q̄ si sit sufficiēs: nō dz in grauamē ptius assumere assessores ⁊ ꝓsiliarios: q̄ sumat: sed ⁊ vbi notabiliter f fuerint pauperes[g] litigātes: etiam pro expensis nil ꝓuisus exigat ab eisdem.

¶ Delegatus nisi idigeat nō assumit assessores: alīs de suo illi prouideat: si eget non suspectum partibus assumet cum moderato salario a partibus soluendo. Assessorem notarios cā⁊: Rsidet q̄ delegati (sidem de ordinarijs) debēt attēdere: ne notarij recipiāt salariū imoderatū: ⁊ si vellēt exigere a ptibus magnū salariū iudex dz facere eos ptētari moderato salario. Jtē statuit ne delegatus ꝓsequat salariū siue lucrū habita quēstione iter ipm ⁊ notarios vel assessores: vt iudex ꝓsequat partez lucri a notario vel assessore: q̄ in aliq⁹ curijs ista practicant: maxime in curijs ecclīasticis q̄ iudex nō ꝓsuevit ferre aliquā sñam: nisi prius habito ꝓsilio cū pertis: q̄ est ꝓtra istud. c. ⁊ aliq tudices diuidebant salariuz iter ipsos ⁊ notarios vel assessores. hoc nō dz fieri: imo iudex dz abstinere ab oī lucro. Sed ponamus q̄ iudex vel notarius fecit ꝓuū: nunqd tenent ad restitutionē? Rsidet q̄ sic: ⁊ ptes nō possunt eis donare. Sed velles insoumari a scitate vestra: qual⁊ delegati se debeant hīe circa testes? Rsidet q̄ non debēt aduocare ad se aliquos testes nisi necessitas exigat vel ꝓuisio: et statuo regrat: ⁊ tūc faciant delegati ꝓsignare expensas a partibus: tam in eūdo: q̄m redeūdo: ⁊ hoc verum: si ipsi testes vocent ex lōgingo partibus. Postea in fi. dicit romanus pōtifex: q̄ declarat irritū ⁊ inane: q̄d fit ꝫtra istud. c. vñ clausula: irritans q̄cqd ⁊c. refert ad oia capl'a istius pstōnis. Termus Conscientie. Qz stat ꝓcte delegati vtr sit sufficiēs ad decidēda dubia in cā vel insufficiens: ⁊ si dicat se insufficientez: cum sit sufficiens: edificat ad gehennā: ⁊ peccat mortaliter.

¶ Nota ꝓmo q̄ iudex nō dz hīe ꝓsilium pcipere expēsis partiuz: nisi necessitas id regrat: videlicet qñ cognoscit se non esse sufficientem ad causam decidendam.

¶ Nota vlterius q̄ ꝓsiliarius vel assessor pōt recusari vt suspectus: lz non hēat iurisdictionē: q̄ ꝓsiliarius posset inducere iudicē ad iudicādū pro parte aduersa. Sed qual'a ꝓsiliarij debēt impedere ꝓsilium? Dicit doc. Egi. de so. q̄ non tenent fortificare ꝓsilium aliquibus rōnibus: sed sufficit q̄ dicam: videt mihi sic vel sic de iure faciendum: nec tenent allegare iura: cum opiniones doctoꝝ non sint ꝓbabiles: nisi quatenus fortificantur rōnibus. verūtñ ꝓsiliarij non tenentur allegare rationes: nec eorum consilia consueuerunt scribi apud acta.

¶ Nota vlterius q̄ notarius dz salariū moderatū recipere a ptibus: ⁊ in pluribus curijs salariuz est taxatū: lz si salariū nō est taxatū pōt iudex illud limitare.

¶ Nota q̄ ptes pñt repetere salariū datū iudici: et si fuerit spōte oblatū: nec partes pñt sibi iudici donare.

¶ Nota q̄ testes nō sunt vocandi ad pñtiam iudicis: nisi status cause regrat: q̄ qñ quis vult ꝓducere testes super ꝓcipali regritur q̄ his fuerit ꝫtestata: iuratū de calūnia: ⁊ q̄ captuo fit terminus ad ꝓbādum: ⁊ tamq̄

Universidad de Deusto
Biblioteca

porrexerit intellectionē suā. i. articulos ꝓbatiuos: super quibus petit suos testes examinari: qui articuli in iure vocant: qz dicti articuli fic fcripti. Intēdit talis ꝛc.

¶ Nota q testis vocatus ad iudicium pro testimonio ferēdo: non tenet venire ad iudicium: imo nec tenetur ponere pedē extra domum suam: nisi prius recepit expēsas quas est factus: tam eundo et stando q redeundo. vt tenet Ly. in l. qui. C. de testi.

¶ Nota q iudex dz obseruare ola ꝓtenta in hac constitutione: ꝛ si secus fecerit: tūc facta contra: irrita sunt ipso iure nulla: et fine ope exceptionis.

¶ Glo. sequēs allegat duas cōcordātias contrarium ꝛ remittit.

a ¶ Ut qñqz. Nota hāberi rōnē de his que raro fiūt. ad idē. ff. de statu ho. l. nō sunt. ꝛ. l. vlti. ff. de' legi. nā ad ea. So. vt no. de despōsā. impube. lr̄a. in glo. penul.

b ¶ Fraudulēter. Vel vt partes grauēt vel alteram eay: vel vt amicis seruiant: vel vt lucrum petpiant: vel participent: vt. j. legitur. vel vt seipsos exonerent: quod facere non debent. de offi. deleg. pastoralis. in prin.

c ¶ Indigeat. Quia forte nō est peritus vt ꝓueniat ad vniuersā ꝓiecta cause rimāda: vel qz varijs suis negocijs: vel infirmitate corporis impeditur.

d ¶ Cōscientie. Sile de' enim. nisi cum pldem. in fi.

e ¶ Relinquat. Per hoc verbū credo q paro nō possit referre cōnem iudici delegato. f. dicendo q assessore nō eget. cuz enim hoc ꝓscientie relinquat ipsius. ergo solus deus hic ꝛ nullus alius iudex vel cognitor. preterea posito q fūmus fit doctus ꝛ paz occupat: erquo ꝓscia sibi dictat: pōt assessorē assumere: vt hic. caueat tñ sibi ne ꝓscia eius ꝓbabilis sit. de fimo. p tuas. ij.

f ¶ Alioquin. f. si adhuc interit: cum non egeret.

g ¶ Suspectum. Nota pro suspectis qui de facto in causis dantur per partes.

(ADDITIO. Patet autem per hunc textū satis cē q assessor non sit de suspectis: lz non sit de ꝓficientibus in quos forsan partes non ꝓuenient. Joan. andre.)

Cōsilium iustum lz vendere.

b ¶ Cōpetenti salario. Spe eternā premioz imitandus est assessor. C. de assel. l. j. ꝛ salariū hīe dz. ff. de offi. assel. l. diem functo. dz enim merces ꝓstitui pro laboze. xij. qō. ij. charitates. nec de ꝓpio dīficium quis facere cogitur. ꝛ. q. ij. hearle. ꝛ pōt iustum ꝓsilium vendere. xj. q. iij. non lz. adde quod ibi no. ꝛ. xiij. q. v. non sane. Vide in spe. §. salarium. ver. quid si duobus.

Additio.

i ¶ Moderādo. f'm qualitatē cause ꝛ partiū ꝓditionē: ꝛ facūdā assessoris: ꝛ loci ꝓsuetudinē: nē de aduocato dicim⁹. ff. de var. ꝛ extraord. cog. l. j. §. in honoratijs.

Assessor hēat salariū lz partes cōcordent.

¶ Glosa sequēs: soluit. q.

k ¶ Cōter. Quia cōe gerit negociū. ff. §. pri. ꝛ si delegatus moritur vel partes ꝛcordent: nihilominus assessor salarium statutum habebit: vel habitum non restituet. ff. de offi. assesso. l. diem functo. ff. loca. qui operas. ꝛ. l. conducto. §. item si. ff. de var. ꝛ extraordi. cog. l. j. §. vltimo.

¶ Notarium ꝛc. Primo mādat salarium moderari. secūdo prohibet iudicem in lucris participare. Do.

l ¶ Notarium quem debet habere delegatus: vt fideliter cuncta iudicij acta conscribat. ff. de proba. quotiā. ꝛ vocatur seruus publicus. j. de vsur. quāqz. Et ꝓuat ecclesia etiaz laicis hoc officio ratione peccati: vt. j. de pe. felicis. §. j. cum similibus.

Diuisio.

Notarius laicus pōt ꝓuari officio per ecclesiam.

m ¶ Notarios. Nota plures notarios assumi ad scribēdum in vna causa: cum hoc nō reperiatur ꝓhibitum: ꝛ hic fit recursus: ꝛ facit ad ꝑdt. decre. quoniam.

n ¶ Metas rationis. Et est illud quasi crimen concussionis ratione officij vltra debitum exigere. j. qō. vij. sācimus. C. ad l. iul. repe. l. vlt.

¶ Glo. seq. primo notat. ꝛ rationem reddit. secundo de duplici scriptura distinguit.

Salarius notarioz p quez iudex ꝓsilium dēat taxari.

o ¶ Officium. Nota iudicis et delegati est moderari salaria assessoz ꝛ notarioz: qr cū causa sit ei cōmissa ꝛc. de offi. deleg. ꝓterea. ꝛ est filē de iu. c. vl. vnde dñs dicebat Guil. in spe. ti. de sala. §. ij. circa finem. q aut scriptura erat de foro ꝛ iudicialis: aut extraiudicialis. primo casu puta in exceptionibus replicationibus: ꝛ similibus scribendis ad officium iudicis coram quo agit etiam delegati pīnet taxium salaria moderari ꝛ ta grauaminibus partes releuare. de pe. dist. j. nemo. ꝛ de offi. deleg. cum te. ꝛ cuncta que litigatores impediunt emēdare. j. q. j. emendari. de offi. delega. c. j. ꝛ tales improbos exactores punire. C. de offi. ꝓcōs. afri. in nomine. versus si. §. hoc etiam decernimus. Moderabile ergo quid detur pro citatione: quid pro termino: qd pro contestatione: ꝛ sic de singulis. Et in hoc inspiciet ꝓditionem personarum ꝛ cause: ꝛ consuetudinis fori: ꝛ si sibi videbitur per alios fideles notarios faciet hoc taxari. Si do sit scriptura extraiudicialis: puta instrumētum venditionis de qua agitur vel depositi: vel absolutionis vel similia: expedietur id per ordinarij loci vel deputatum illi officio: puta per cōsulem rabellionum bonoñ. qui si de certo salario non fuit cōuentum inspecta qualitate cause conditione persone ꝛ ꝓsuetudine loci taxabit vel taxari faciet per viros expertos. ff. de var. ꝛ er. cog. l. j. ꝛ de fimo. c. j. iij. q. vij. §. tria. ver. apud vbem.

p ¶ Prudenter. Ad idem. de accu. qualiter. j.

q ¶ Refrenet. Alludit vocabulo: ꝛ est simile. ff. in ꝓhemio compil. Brego. ꝛ. ff. de homi. dilectus.

¶ Si quid. Prima punit. secunda penam aggranat: ibi [Nulla.] Joannes andreas.

r ¶ Receperit. Sciliceꝫ a partibus preter esculentus vel poculentum: vel vltra moderatas expensas cum proficiscitur: vel participando lucrum cum assessore vel notario.

¶ Glosa sequens: allegat concordantias notando casus contra regulam. secundo querit ꝛ soluit huic decreti respondens.

s ¶ Remissione. Sile. j. de censi. exigit. ad fi. ꝛ in ele.

Dūs fraz rē qñqz in aliā fi pōt trāsferre.

de here. nolētes. ver. q si sectio. ꝛ sic est casus vbi dñs rē suam in alīā transferre nō pōt: qz est extra regulā quā dicit. Nihil est tam naturale q̄ volūtate dñi volentis rem suā in alīā transferre ꝛc. inst. de re. dim. §. per traditionē. Quid si postq restituit index paratus sibi donetur hoc facere pōt: Credo q sic: qr hic hoc nō ꝓhibetur: sic nec alia sua bona donare ꝓhibet. Et est nō ꝑre aliud in remissione aliud in donatione: remissio facilius ꝓsumitur fraudulenter fieri q̄ donatio: qr facilius remitteret qs multa q̄ donaret panca. sic al⁹ simile. ff. ad vell. sed si ego. vbi dz q sena tusconsultū vellei nū mulieri ītercedēti succurrere voluit nō donāti: nō qr facilius se obligat mulier q̄ alicui donet. Et hoc ē cā ꝛre ꝓhibet ne pena ītercurrat in mīmonio ꝛ nō arra: qr facilius ꝓmitteret qs centū nolē pene q̄s daret decē nolē arre: vt recitari solet. ā. de spon. gēma. Dec ola intelligo vera esse dummō ꝓtractus iste in frandē nō fiat: qr tunc non credo iudicē absolutū. ad hoc. ff. de do. inter vl. ꝛ vro. si sponsus. §. circa. ff. ad vell. cōsulti. §. si cum essem. ꝛ facit. j. de elec. cōmissa. cum fi. ꝛ qs no. xiij. q. iij. plerisqz. de ꝓmisse. quāto. ff. de legi. l. contra. ꝛ qs no. Guill. olis in decre. de postula. properandum. Brego. ꝛ. quam hodie non habemus.

Pena in mīmonio ītercurrēs nō pōt.

Diuisio.

¶ Pro ferendo. ¶ Prima pars cā ꝓmissa ꝓhibet indifferenter testes vocari. secunda eis prouidet in expēsis ibi [Sed nec.] Domi.

a ¶ Testimonio. Ad qd (ne veritas occulteꝫ) libet cōpellit. xiij. q. ij. q̄s. de testi. co. ꝓcurie. ꝛ b in similibus. In criminalib⁹ aūt qd iuris sit no. co. ti. dilectoz.

b ¶ Laboribus. In eundo ꝛ redeundo.

c ¶ Expēsis. Nota q̄ qz inde nō solū parcere dz laboribꝰ ꝛ expēsis ptis. vt. ff. de vo. ꝛ ꝓcu. finē. lz ēt testiū. vt h.

d ¶ Extorqueant. Simile. ff. co. ti. c. vlti.

e ¶ Cōditio ꝛ status. vt si petant sup ꝑncipali lite cōtestata ꝛ iurato de calūnia: ꝛ dato termino ad ꝓbādū ꝛ postrecta intētione. pducētis: nunc testes citent. vel si petant sup dilatoriā ante litē cōtestatā dato termino p iudicē ad eā ꝓbandā: ꝛ intētione postrecta.

(ADDITIO. Et sic cessabit qd no. in ſpecu. de teſte. §. qliter. ver. quid ergo. simile de teste qui iurauit pducētis articulis. Jo. an.) Et nota q̄ si citauerit cōtra hanc formā citatio nō valet ipso iure. j. ea. ꝓti.

Testis lz iuret pro vtraq; pte tñ a pducēte dz ꝓcurari.

f ¶ Ni pducente. Nota q lz testis iuret dicere veritatem pro vtraq; parte: ꝛ que capitula iuret hēs no. ij. q. iiij. nullā. ꝛ. ff. de testi. fraternitatis. in vl. gl. ꝛ ad hoc te neaf. xiij. q. v. nō sane. ꝛ clare veritatē fit ꝓcess. j. de crimi. sal. c. j. xj. q. iij. q̄s. q̄s. tū solus ille qui pducit ꝓcurat testem in veniendo: stando: ꝛ recedendo: vt h. ꝛ. iiij. q. iij. §. item in criminali. ver. vēturis. C. de testi. l. qñ. C. de appel. l. eos. §. si quis aūt. ꝛ ad hoc ꝓcu. j. de elec. cum non deceat. ā. de vo. ꝛ vo. redemp. magne.

(ADDITIO. Ofino de his expensis vide q̄ scripsi in Specu. de teste. §. qliter. sup ver. testes aūt. Jo. an.)

Aduocatoz dolosis tas ꝛ iperitia circa dilatiōes frustratorias ad testes vltramarinos vl extra ꝓuintiā tribus cautelis repellitur.

¶ Hi. se. pōt malitiā aduocatoz. ꝛ duo ātiq remedia.

g ¶ Expensas. Cōsueuerūt aduocati sua dolositate ꝛ iperitia nescientes al'r ptes iunare dilatiōes iuris petere ad testes vltramarinos vl extra ꝓuintiā. p. ducēdos. iij. q. iij. spatiū vñ poterat iudex (si de malitia ꝑsumebat. f. vt id fieret cā ꝓtelandi negociū) sacrm exigere. j. de iura. calū. c. ij. in fi. §. si turabat: videbat dāda dilatio. Cōsueuerāt iudices al'r prouidere f'm formaz dec. de fide. inst. ꝓstitutus. f. ibi cōmittere recepte testiū recepta cautione ab illo q̄ vadat vl' mittat ad videduz illos iurare. sup quo vide qs ibi no. Hodie puto melius pulsum p hāc lr̄az. Si teni dicet po: hēo testes vltramarinos: ꝛ iudex dicit: paratus sum illos citare ꝛ expectare: ponē salariū pro expensis testiū in eūdo veniendo vel stando: qd si facere nolit ēam nō differet.

h ¶ Ipso iure. Nota igit iuo nouū: qi (vt superius dixit in multis. c. superioꝛ⁹) valebat olim ꝓcessus si nō opponebat exceptio. hodie secus per hanc lr̄am: quia nullū est exceptionis remediū opportunū. Cap. XII.

Ibi qui. ¶ Dec est notabilis decretalis. Et dixit: qi ꝓmo ponit tres casus: quos ꝑmo ꝓtrans est potior: q̄s in fine moderat. Secūdus casus ē ibi [Idē quoqz.] Tertiꝰ ibi [quinimo.] moderatio est ibi [In predictis.] f'm Jo. mo. ꝛ Joan. an.

¶ Quia veretal' ē aliquātulū obscure dictata. vid' casus lr̄alē. Ego ipetraui gr̄az l ecclia bonoñ. dato executore mihi p papā vt faceret me recipi in canonicū bonoñ. ꝛ pulderet mihi d' ꝓbēda si q̄ tūc vacabat vl' de primo vacatura. Tertiꝰ papa ipetrauit scdo loco eādē vel si nulle gr̄az l ipa ecclia bonoñ. tū ꝓuenit me in ꝑsonatū lr̄a ꝓ: ꝛ recepꝰ fuit in canonicū. Tertio loco ego lr̄as meas ꝑsentaui ꝛ aucte ipa recepꝰ fui l canonicū bono. ꝛ tpe receptōis mee vacabat ꝓbēda: vl' postea vacauit: q̄rit cui deāt vl' deferāt: an mihi ꝓto ipetrāti: scdo ꝑsenti ꝛ scdo recepto: an illi tertio scdo ipetrāti: primo ꝑsenti ꝛ ꝑs recepto: Rndet q̄ mihi ꝛ nō illi dētur: ex q illi aū ꝑsentationē meā nō erat collata. Scdo q̄rit: ponē retēto eodē themate q̄ aū receptionē meā vacauit ꝓbēda: ꝛ executor me⁹ notificauit aut terdixit: seu renūauit ꝛ forte decretū apposuit cui debēt: an mihi ꝑus ipetrāti scdo ꝑsentāti: an illi scdo ipetrāti: ꝑus ꝑsentāti: pulsq recepto: Rndet q̄ mihi. Tertio q̄rit retētis eisdē termis post ꝑsentationē ꝛ receptionē tertij aū ꝑsentationē meā vacauerat ꝓbēda: lz l lr̄is meis erat clausula de retinēdo q̄rit cui deāt: Rndet q̄ mihi. hec ꝛa: si dolus vl' notū-

¶ No. j. q̄ receptio in canonicū tribuit suo i canonicatu. qd' ē verū qñ si pcess fit iuris collatio: secꝰ si pcess fit. de q̄ s. eo. ti. cū te. p Jnn. de postula. Bla. bone. q̄.

¶ No. ch. q̄ executōs hs ptātes ihibēdi et decernēdi nullus id qd' ēt facti ꝛ ipsi⁹ receptū. & q̄ de testamentaꝛ⁹. ꝛ de ꝓben. dilecto. Domi.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Additio dñi Delre

Casus.

dñi negligẽcia mihi duo ꝓbẽdi ꝓcurari nõ ꝓt. Jo. an.

¶ Istud. c. emanauit ad declarationẽ. c. caplm sancte crucis. eo. ti. in antiq. vbi queritꝫ. vtꝫ in rescriptis ad beneficia inspiciat̃ tps date vel tps ꝓsentationis facte ipsi collatori: vt cũ sint in eadẽ collatione duo expectantes q̃ habẽt gr̃as cõsimiles: certũ est q̃ q̃t ꝓt est tpe: potior: est iure. Jbi ẽ q̃s ꝑliter atendãt illa portas: vtruꝫ respcũ tẽporis date: vel respectu tẽporis ꝓsentatõis. In isto. c. decidit ista dubitatio.

¶ CASVS. Ego a sede apl̃ica ꝓcurani l̃as c̃ specialiter nas in ecclia pictauẽsi. Naꝫ papa mãdabat canonicis ecclie pictauẽsi: vt me reciperẽt in fratrẽ ꝛ canonicũ: ꝛ ꝓbendã mihi ꝓferrent si q̃ vacaret: aliogn primo vacaturã: dato mihi executore qui in defectu canonico ꝝ reciperet me in fratrẽ ꝛ canonicũ ꝛ ꝓbendã ꝓferret. Facta impetratione nõ ꝓsentaui l̃as meas canonicis: postea papa fecit tibi eandem gr̃am in dicta ecclesia pictauẽsi cũ clausula ista: nõ obstante q̃ pro alijs scripserit mihi: ꝓsentasti l̃as tuas capitulo: ꝛ capitulũ recepit te in fratrẽ ꝛ canonicuꝫ: ꝛ sic eo prior in ꝓsentatione: ego in impetratione: tandem vacauit quedã ꝓbenda: anteq̃ esset tibi collata ꝓsentant literas meas: ꝛ petij vt mihi ꝓferrent ꝓbendã: tu dixo qui eras prior in ꝓsentatione petebas tibi illam cõferri: dubitat̃ quis nostrũ sit prior: ꝛ per consequens cui debeat dicta prebenda: Respondet q̃ eodem tẽpore ꝓsentationis mearũ literarũ nõ erat collata ꝓbenda: Iꝫ sim posterior in ꝓsentatione: tamen sum potior in prebenda: ꝛ ideo sum tibi preferendus: q̃ sum prior in data. Quid si ꝓsentani literas meas post vacationẽ: numqd erit idẽ. vꝫ. vt mihi debeat̃ ꝓbenda qui sum ꝑior in data: Rñdet q̃ sic: si executor meus ꝛaq̃ processerat in ꝓcessu: q̃ inhibuerat canonicis ne illã ꝓbendã tibi ꝓferrẽt: vel al's per ꝓcessum executoris ꝓbenda fuerit mihi affecta: tũc debeꝫ mihi q̃ sum ꝑior in data: ꝛ non tibi. Sꝫ qd si anteq̃ executor meus fecisset ꝓcessꝫ: vel anteq̃ ostensem l̃as meas canonicis: vacauit ꝓbenda: ꝛ fuit ꝛaq̃ tibi collata: vtrũ mihi debeat̃ ꝛ sit mihi affecta: Rñdet romanus pontifex: q̃ si in gr̃a mea fuit appositũ decretũ irritans. vꝫ. decernẽtes irritũ ꝛ inane q̃d in iudiciũ gr̃e nr̃e fecerit̃is: ꝛ per q̃ posset effectus nr̃e gr̃e impediri ꝛc. tunc prebenda est mihi adeo affecta: q̃ collatio alteri facta nõ valebit.

¶ Nota ꝑmo ex tito. c. q̃ papa ꝑt dare ius ad beneficia vacatura: ita q̃ ꝓmissio afficiat beneficium: ꝛ licet mandato collatoris. Istud tamẽ fuit ꝓhibitum in cõcilio Basilien. q̃s appellat̃ pragmatica sanctio. Et fuit dẽm vt papa nõ daret expectatiuã: nisi ꝑm teneret. c. mãdatũ. eo. ti. in am. vꝫ. q̃ papa semel in vita ꝑ tllã expectatiuã in q̃libet ecclia: ꝛ apud vulgares vocat̃ vulgariter mandati: q̃ fund aꝺ in dicto. c. mandatũ. sed papa illo mõ nõ vult ꝓcedere expectatiuas: q̃ tunc approbaret pragmaticam sanctionem.

¶ Nota q̃ in rescriptis ꝓpetratis ad beneficia respectu ꝓsentatis ꝛ posteriorꝫ attenditur tẽpus date: ꝛ non tempus ꝓsentationis.

¶ Nota magis specifice: q̃ si papa duob⁹ in eadẽ ecclesia simile gr̃am fecerit: primus est ꝓferẽdus: Iꝫ secũdus eũ ꝓuenerit in ꝓsentatione ꝛ receptione: ꝛ hoc verum: dũmodo ꝓbenda nõ erat ea scia collata: q̃ tũc secũdo ꝺbereꝫ ꝛ nõ ꝑmo: nisi in literis ꝑmi impetrãtis fuerit appositũ decretuꝫ irritãs: q̃ tũc affert canonicos etiã ignorãteo. Vel ꝙas regnier.

a ¶ Certo. Executor enim ꝺz eẽ certus: vt no. hec l̃a. Ihs. n. delegatã q̃s ꝑz: q̃ ipsi⁹ mãdati ꝓpetrãtis fuerit appositũ decretuꝫ irritãs: q̃ tũc affert canonicos etiã ignorãteo. Vel ꝙas regnier.

Executores l̃aruꝫ apl̃icaruꝫ ꝺfir delegati.

¶ No. j. q̃ q̃s gr̃a ꝓpositũ ꝑt ꝓcedi ad ei⁹ executionẽ ꝓpter ꝓpositũ nõ exãte. vbi Jmo ꝺfinitum.

¶ No. ij. hic casuꝫ k̃ scds ipetrãs ꝑferẽ ꝑmo. alios casu vide p notata. c. q̃ sepe. j. de ꝓben. Domi.

a ¶ Decretum. Decretum ergo pape affert etiã ignoranteo. j. de concessio. prebẽ. capitu. j.

b ¶ Predictis. s. quando ꝓbẽda vacaret tpe receptionis vel post: sed primus iam erat receptus: Iꝫ secũdus q̃s ꝑmus nondũ erat receptus: sed executor saltẽ notificauerat. vl'q̃s ꝑmo nõdũ ꝺsentauerat: Iꝫ l' Iꝫ is ei⁹ erat decretum.

c ¶ Dolus. j. de rem. capitu. ij.

d ¶ Negligẽcia. j. De prebẽ. si clericus. Cap. XIIII.

Si pro te.

¶ Nõ ꝑt congrue diuidi: q̃ ꝓstructus pendet vsq̃ ad finẽ text⁹ loco tñ distinctus: ꝑt sic ostendi q̃d faciat. Nam ꝑmo ponit gr̃am cõditionalẽ vnã⁹. scdo purã alterius. tertio eueniũt additionis ꝛ gr̃e. quarto dubiũ diffinit. scdm ibi[Et alter. Jtertia ibi[3. Jquarta ibi[Jo ꝓbẽda.] Joan. andr.

¶ Presupponit ꝑmo effect⁹ additionis. vꝫ. q̃ conditio suspẽdit actũ sub ea celebratũ vsq̃ in euentũ additionis: ꝛ tũc additione aduenĩente icipit actus valere. nec trahitur retro a tẽpore additionis: Iꝫ secus sit in ratihabitione que trahit retro. l. Iꝫ. C. de iudi. l. pe. aut fi. C. ad macedo. ꝛ in regula iuris. ratihabitionẽ ꝛc.

¶ CASVS. Papa mãdauit alicui executori vt ipsum videret mihi de canonicatu ecclie pictauẽsis: ꝛ ẽt de ꝓbẽda si qua vacaret: aliogn de primo vacatura cũ ista clausula: si capll̃ ꝛ eccl̃i ꝓsensus ad hoc accessisset: postea obtinuisti a sede apl̃ica gr̃am per quã mãdabat vt tibi ꝓuideret de ꝓbẽda si q̃ vacaret: al's de ꝓbenda primo vacatura: anteq̃s accederet ꝓsensus capll̃ ꝛ eccl̃i fuisti recept⁹. postea obtinui ꝓsensum capll̃ ꝛ eccl̃i: ꝛ fil' fui receptus: Iꝫ post tuã receptionẽ postea vacauit ꝓbẽda: queritꝫ quis nr̃m erit potior: Rñdet romanus pontifex: q̃ tu es potior: q̃ Iꝫ ipetrauit primo gr̃am: nisi re vera nõ sum ꝑior in ꝓpetratione: q̃ fuit mihi facta gr̃a sub cõditione que nõ trahit effectũ retro: q̃ ipetratio mea erat cõditionalis: ꝛ q̃q̃ fueras receptus ante eum⁹ additionis: iõq̃ tu es potior. ꝛ p ꝑs ꝓbẽda tibi debeꝫ ꝛ nõ mihi.

¶ Nota primo q̃ papa nõ solũ ꝑt facere gr̃am purã sine additiõe: Iꝫ ẽt ꝑt facere gr̃am additionalẽ. vꝫ. vt pui deat̃ alicui de ꝺfficio si additio talis eueniat: ꝛ effectus gr̃e suspẽdit vsq̃ in eum⁹ additionis. Et si pẽdente cõditione alius ipetret gr̃az: ꝛ postea additio eueneꝛit secũdus ꝑferẽ: q̃ ꝑmus nõ cẽsebat ipetrasse gr̃am: nisi demũ conditione aduenĩente. ideo secũdo impetranti debeꝫ prebenda ꝛ non primo.

¶ Glosa sequens solvit questionem.

¶ Aliqui. executori. Et eadẽ rõne idem credo. si scriptũ fuisset ipsi capitulo: vt possent si vellent apostolica auctoritate recipere aliquem in canonicũ ꝛ fratrẽ: vt. ꝛ. eo. cuꝫ aliquibus: q̃ omne ius impetrantis fertur ad diem conditionis. secundus igitur primo canonicatum obtinuit: preferri ergo debeꝫ. j. ca. priori.

¶ Glosa sequens recitetur per questionem ꝛ solutio.

f ¶ Scripta nostra. Per huius tenoris vel similis scripta ecclesiam non puto grauatam: ita q̃ locum habeat decre. ꝛ. eo. lꝫis. ꝛ capitu. mandatum. ꝛ capitu. ab-

batem. ꝛ. j. capitu. proui. in fi. Ratio: q̃ per hoc mandatum non gratiantur: sed eorum voluntati relinquunt. ꝛ aliud est permittere ꝛ aliud precipere. tij. distinctio. ofa autem lex. iiij. questio. j. quod precipit. ff. de arbi. cum olim. ff. mandata. l. q̃. in fine.

¶ Glosa sequens obiecit ꝛ soluit.

g ¶ Si ad id. Cõditio fuit. ꝛ ad huc additionis ꝺmãdatuꝫ referẽ ꝛ decretuꝫ. si q̃s sibi erat insertuꝫ. vt in cle. de ꝓcessio. ꝓbcũ ei que. j. respõ. ꝛ est similis. ff. de appella. ꝓterea. de vo. ꝛ vo. re. Iꝫ. versciturãs. ꝛ de conditi. appo. sup eo. inst. de verborũ obliga. ff. ex cõditionali. ꝛ. ff. q̃ po. in pig. ha. l. potior j. respõ. Iꝫ sit ꝓtra. ea. l. q̃. respõ. ꝛ. ff. de peri. ꝛ cõmo. rei ven. q̃ si pẽdente. vbi dico additionis trahit ad diẽ obligationis: sed ibi nõ erat in ꝑte ꝓtrahentis: ꝑmo sub additione contractum additionalẽ: postea pure ꝓtrahendo renocare: sed hic secus q̃ in potestate pape cõcedentis erat cõditionalem gr̃am etiã in totũ tollere si voluisset. j. de cõcessio. prebẽ. capitu. penul. ꝛ vlti.

Decretuꝫ appositũ ꝺ gr̃a cõditionali sufficiẽs in euẽtu additionis.

b ¶ Episcopi ꝛ capll̃. Ad quos de iure cõmuni pertinet canonicoꝝ receptio. de ꝛcel. preb. postulasti. de hiis que fi. a ꝑla. nouit. ꝛ. c. ẽsto. de elec. cuꝫ ecclesia. ꝛ ibi de hoc: ꝛ tunc debẽt absentes canonici vocari qui sunt in loco. vnde ad electionẽ epi'scopi soleꝫ vocãri. j. de prebẽ. cũ in ecclesijs. nisi esset ꝛsuetudo in ꝓtrariũ: vt ibi. De ꝛsuetudine aũt vel ꝓuilegio interdũ pertinet ad alterũ tm̃ ꝑdicta receptio. vt. j. ne se. va. ca. vno. de regu. c. vlt. ꝛ intelligo ꝛsentire capl'm si cõsentit maior ipsius pars in hoc casu. argu. j. c. pri. cũ suis ꝛcordantijs.

Canonicoꝝ receptõ ad ꝺ spectat de iure cõi.

¶ Glosa sequens queritꝫ. arg. ꝓ. contrarium soluit. ꝛ argu. respondet.

i ¶ Assensus. Pone mortuus est episcopus vel impeditus ita q̃ consentire non potest ꝛ canonici cũ eo: nunqũd executor statim poterit conferre: Videtur q̃ sic. Argu. j. ne se. va. c. vno. in fi. ad hoc supra eo. si gratiose. sed ꝓtrarium credo.

(ADDITIO. Idẽ archid. qui etiã dicit q̃ decretalis vna. ne se. va. in ordinario loqtur. Joã. an.) Hic enim sub certa forma tradita est executori ꝓtãs quã transgredi nõ poterit. j. de ꝓb. cui de nõ. ꝛ sub additiõe qua existente cessat ipsi⁹ ꝓtãs. Et aliud est ꝓfiteri teneri regulariter: vt ibi: ꝛ aliud assentiuꝫ. vt hic. ꝛ facit. ff. de arbi. cũ oritꝫ. ꝛ decre. ne se. vacan. capi. vno. loqtur in casu illo cũ ad illũ pertinet electio quã facere Iꝫ cũ consilio episcopi: hic aũt nõ pertinet ꝓuisio nisi a die conditionis. Jteꝫ ibi loquit̃ de beneficio tam vacante: vbi periculum est in mora: vt ibi. hic aũt nullum periculum.

(ADDITIO. Adde q̃s vtri supra de cõsti. ex parte in fi. Joan. andreas.)

k ¶ Auctoritate aplica. Preferetur ergo olbus prius receptis auctoritate inferioꝝ. ff. de ꝓben. hi qui.

l ¶ Postmodum. Unde posteriores videbantur in iure sicut fuit in tempore. j. de regu. iur. qui prior. cũ suis cõcordan. q̃s nõ est verum. ratio. j. patebit.

m ¶ Apostolice sedis. Bene dicit: q̃ secus de ꝛferio-

Universidad de Deusto
Biblioteca

pribus: q̄ si auctoritate alterius inferiorio recept⁹ esset: preferret iste etiã post receptus auctoritate pape. J. de preb. bi qui. ℣ sic ꝑdest scire qꝫ dicit. ã. eo. cũ aliqbus.

a ¶ Prouisione. Quia datus erat ad prouidendũ: secus si ad compellendum tñ: quia tunc prouidere non posset. J. de cõcess. ꝓbẽ. si solt.

¶ Glosa sequẽs querit ℣ soluit.

b ¶ Faciendaz. Qd si post cõsensum habitũ impetrasset: tũc secus. ad hoc. ã. c. pri. in principio.

c ¶ Tu. Primo impetrans.

d ¶ Predictoꝝ. Episcopi ℣ capitũ.

e ¶ Vacãte. q̄ etiãꝫ. Joã. and.

¶ Glosa ista fortificat.

f ¶ Merito. qꝫ si ille posterior fuerit in ꝓpetratiõe: tñ fuit ꝑ⁹ l ture.

(ADDITIO. Qui habuit ante aliquod ius ꝑmo creatũ: ℣ iõ potior ã. eo. cũ⁹. Iz spes esset debitum trl. Jo. an.) Mãdatũ enĩ additionale aſi ꝑditionẽ existentẽ ꝓsensum nõ hz; sicut nec mr̃imoniũ ꝓhibitoale. vñ nec ex ipso ortũ publice honestatis iustitia. J. de spon. c. j. in fi.

¶ Glo. se. primo summaz. sc̃do arguit ad q̄nẽ.

¶ No. j. qꝫ vbi⁹ ins obtinendi rẽ eq̃liter duos appet ille q̄ dicit se ꝑtẽ alterꝫ hz hoc ꝓbare.

¶ No. q̄. qꝫ p solaz exceptionẽ in canoni cũ nõ concludit collatio ꝓbẽ de facto. Domi.

vel executoris sup hoc deputati, quistione [a] ꝓiusq̄z ẽpi ℣ capli predictoꝝ assensus ad quisionem tibi accederet sacĩdã [b] canonicatũ obtinuit bitureñ. (Iz tu [c] interueniẽte postea predictoꝝz [b] assensu dicti prioris mãdati auctoritate in canonicũ ipsius ecclie sis receptus) in prebenda vacante [e] tibi merito [f] antefertur. Idem.

¶ Hec est solẽnis decretalis ℣ per Joan. an. subtiliter glosata: ℣ põt sic ꝑm eã summari. Si inter duos ipetrantes nõ appareat prioritas ℣c. hec decretalis duo membra distinguit: ℣ in sc̃õ subdistinguit. Et partes patẽt ꝑm Jo. an. Iz glosa ꝓma latius sum-

met. Lapl'm. xiiij.

[1] Uob⁹ super quistione simili [b] sibi facienda in eadem [i] ecclesia literas a nobis [k] obtinẽtib⁹: vna die certis eis executoribus deputatis, si non appareat l qs primo [m] ipetrauerit ex eisdẽ: is eoꝝ cui [n] canonicatũ cõtulimus: est in ꝓbẽda [o] ꝓferẽdus alteri: q a nobis canonicatũ nõ extitit assecutus: Iz quilibet alius eis ad quos spectat [p] canonicoꝝ receptio ℣ collatio prebendarũ suas ꝓsentauerit literas: ℣ ab eis i canonicũ fuit recept⁹ q̄. Si vo neutri eoꝝ vel vtriq canonicatum contulimus: tũc exquo in gratia sunt equales: is qui primo ꝓsentauerit [r] erit po-

tior in prebenda. ¶ Quod si forsan ambo simul in presentando ꝛcurrant [s]: hi ad quos (vt ꝓmittit) spectat [t] canonicoꝝ receptio ℣ collatio [c] prebendaꝝ: vel eoꝝ maior [v] pars: ex eis alteꝝ quẽ voluerint [e] eligere [f] teneant [s]: quo electo: alius omnino [b] careat impetratis: nisi ex tenore literaruz ipsius [i] expresse [k] apareat: q̄ vtriq l ipsoꝝ voluerimus [m] ꝓuidere. Idem.

(ADDITIO. Jo. mo. alle. ff. de reli. ℣ sũp. fu. l. fi. Archidia. alleg. no. de elec. ecclia. ij. in fi. vlti. glo. Jo. an.)

b ¶ Spectat. Expone vt. ã.

c ¶ Collatio prebendaꝝ. Vid qnã vocãti sunt absentes: quod dic vt J. de preben. cum in ecclesijs.

d ¶ Maior pars. Videt. n. a toto capl'o factũ: qꝫ fit a maiori pte. lvj. di. aplica. de elec. cũ inter capl'm. in pn. de his que fi. a maio. par. c. c. j. ff. ad muni. q̄ maior.

e ¶ Voluerint. Datur ergo eis optio.

¶ Glo. ista recitetur per. q.

f ¶ Eligere. Nec l ipsi⁹ electi ꝓuidicũ poterũt posses variare. ad h de elec. publicato. J. de postu. pre. c. vno. in fi. ℣ J. de reg. iur. mutare. cũ suis ꝛcor. Et ꝓbat h satis p hraz que statz segt. ℣ hãc ad id qd dixi. ã. c. gfaz. Joã.

g ¶ Teneant. Nota teneñ alteꝝ eligere de necessitate: sed nõ certũ: vñ non dat eis optio vt eligant. vel non eligãt: sed vt alteꝝ eligant. Sed pone: nolãt eligere vel pari numero discordãt in eligẽdo: quid erit?

(ADDITIO. Dicit Archi. cõpellent officio executoꝝ. Jo. mo. dicit q̄ cõpellentur a iudice vtroq alle. l. hmõi. ℣ decre. nullus inferius alle. Joã. andre.) Credo agẽdũz cotã supiore vt eos ad eligẽdũz cõpellat instra certũ tp̃s: vel ad ꝓcedãdum: q̄ si non fecerint: credo q̄ sup̃ior ipse possit eligere. ad hoc. ℣ q. iij. cũ scimus. de sup. neg. pre. p totũ. J. ti. pri. c. vlt. J. de resti. spo. frequẽs. J. de ꝓbẽ. si tibi. ℣ J. de ele. q̄ fit. ff. de leg. j. hmõi. ℸ. fi. C. de inge. ma. diffamari. cũ fi. ℣ ã. de iurepa. nullus. cũ fi. sicut iglẽ ad sup̃iorẽ per lapsum tp̃s devolutẽ ꝓhs elt gendi. de ꝓcess. ꝓben. c. ij. ita et eoꝝ negligentia: puto q̄ hic devoluet potestas preeligendi: de qua hic logtur.

h ¶ Omnino. Ut nec prebenda illa: nec sequens: nec canonicatus etiam sibi debeatur.

i ¶ Ipsius non electi.

¶ Glo. seq. ꝓmo exẽplificat. secũdo allegat tres ꝛcordantias. tertio ponit tres opiniones: quaꝝ sedam dicit hic approbatã. vltimã impugnat: ℣ ipugnationi rñdet.

k ¶ Expresse. Qz in ipsis ipis apposita erat clausula: nõ ob. si ꝑ alio scripserimus: q̄ hmõi gꝛam ℣c. vel nõ ob. si p nos fuerit ecclia vestra granata: vel silis clausula.

(ADDITIO. Puta nõ ob. si alig auctoritate nra in canonicos sint recepti: vel vt reciptanꝫ: inisñt: que ẽt est in vsu Joã. an.) Et nota q̄ dicit expresse: ℣ est sile. ã. eo. cũ aliqbus. ℣ c. susceptum. ℣ J. de ꝓben. si motu. Per

ris paribus stabitur hodie ꝓsentationi tñ lr̃is ad difficultẽ recurrat in literis de iustitia. J. de appel. vt debitus.

(ADDITIO. Joã. mo. allegat. C. q̄ po. in pig. l. ij. ℣ ff. de pc. l. pluriũ⁹. C. de iure delt. l. scimus. ℸ. ℣ si ꝓtaz.

¶ Glosa ista arguit ad duas opiniones.

a ¶ Cõcurrant. Nota qꝫ ꝓmo ispi tur inequitas in data: demũ in presentatione: sed si ossa sunt paria: tũc locus est gratificationi: ℣ facit pro opi. Host. no. ã. de iudeis. c. j. ℣ ꝓcor. ad hoc. ff. loca. in mane. in fi. ff. ad fille. fi qs ℣ graut. ℸ. cum oẽs. ã. de iurepa. cũ ante. in fi. Et nota p Jo. Host. ℣ Ber. no. in dicta decre. cum autẽ. ℸ. q̄ tunc demum locus est gratificationi: quando quis sit in iure potior: dubitatur.

(ADDITIO. Jo. mo. alle. ff. de reli. ℣ sũp. fu. l. fi. Archidia. alleg. no. de elec. ecclia. ij. in fi. vlti. glo. Jo. an.)

b ¶ Spectat. Expone vt. ã.

c ¶ Collatio prebendaꝝ. Vid qnã vocãti sunt absentes: quod dic vt J. de preben. cum in ecclesijs.

d ¶ Maior pars. Videt. n. a toto capl'o factũ: qꝫ fit a maiori pte. lvj. di. aplica. de elec. cũ inter capl'm. in pn. de his que fi. a maio. par. c. c. j. ff. ad muni. q̄ maior.

e ¶ Voluerint. Datur ergo eis optio.

¶ Glo. ista recitetur per. q.

f ¶ Eligere. Nec l ipsi⁹ electi ꝓuidicũ poterũt posses variare. ad h de elec. publicato. J. de postu. pre. c. vno. in fi. ℣ J. de reg. iur. mutare. cũ suis ꝛcor. Et ꝓbat h satis p hraz que statz segt. ℣ hãc ad id qd dixi. ã. c. gfaz. Joã.

g ¶ Teneant. Nota teneñ alteꝝ eligere de necessitate: sed nõ certũ: vñ non dat eis optio vt eligant. vel non eligãt: sed vt alteꝝ eligant. Sed pone: nolãt eligere vel pari numero discordãt in eligẽdo: quid erit?

(ADDITIO. Dicit Archi. cõpellent officio executoꝝ. Jo. mo. dicit q̄ cõpellentur a iudice vtroq alle. l. hmõi. ℣ decre. nullus inferius alle. Joã. andre.) Credo agẽdũz cotã sup̃iorẽ vt eos ad eligẽdũz cõpellat instra certũ tp̃s: vel ad ꝓcedãdum: q̄ si non fecerint: credo q̄ sup̃ior ipse possit eligere. ad hoc. ℣ q. iij. cũ scimus. de sup. neg. pre. p totũ. J. ti. pri. c. vlt. J. de resti. spo. frequẽs. J. de ꝓbẽ. si tibi. ℣ J. de ele. q̄ fit. ff. de leg. j. hmõi. ℸ. fi. C. de inge. ma. diffamari. cũ fi. ℣ ã. de iurepa. nullus. cũ fi. sicut iglẽ ad sup̃iorẽ per lapsum tp̃s devolutẽ ꝓhs elt gendi. de ꝓcess. ꝓben. c. ij. ita et eoꝝ negligentia: puto q̄ hic devoluet potestas preeligendi: de qua hic logtur.

h ¶ Omnino. Ut nec prebenda illa: nec sequens: nec canonicatus etiam sibi debeatur.

i ¶ Ipsius non electi.

¶ Glo. seq. ꝓmo exẽplificat. secũdo allegat tres ꝛcordantias. tertio ponit tres opiniones: quaꝝ sedam dicit hic approbatã. vltimã impugnat: ℣ ipugnationi rñdet.

k ¶ Expresse. Qz in ipsis ipis apposita erat clausula: nõ ob. si ꝑ alio scripserimus: q̄ hmõi gꝛam ℣c. vel nõ ob. si p nos fuerit ecclia vestra granata: vel silis clausula.

(ADDITIO. Puta nõ ob. si alig auctoritate nra in canonicos sint recepti: vel vt reciptanꝫ: inisñt: que ẽt est in vsu Joã. an.) Et nota q̄ dicit expresse: ℣ est sile. ã. eo. cũ aliqbus. ℣ c. susceptum. ℣ J. de ꝓben. si motu. Per

Clausula nisi ꝑ alio ℣c. an tel ligatur in lr̃is ad beneficia.

¶ Omnes indulgẽtie ꝓcesse a Bonifacio vel suis ꝑdecessoribus clericis de percipiẽdis perpetuo fructibus suorum beneficiorum in absentia sunt reuocate: ℣ profitet papa se illas in posteruz non datarum. Joan. an. Lap. xv.

Quia per ambitiosam [m] importunitatem [n] petentium tã nos q̄m nõnulli predecessores nostri romani põtifices indulgentias ꝓpetuas [o] ꝓ-

Clausula.

¶ No. primo q̄ rõne studij nõ dispensat q̄ absens hꝫ bñficia percipiat distributiones quotidianas.

¶ No. q̄. q̄ idulgẽtie cõcesse ꝑ importunitatem nõ sunt nulle: sed valẽt donec revocenf. Domi.

rent litere pro sc̃o fine clausula. nõ ob. in secũdo sic. ℣ ita no. in decre. mãdatũ. ã. eo. ti. ꝑtra quã opi. facit ipsa decre. mandatum. sed ibi erat clausula: si pro alio.

l ¶ Utriq. Electo ℣ non electo.

(ADDITIO. Exquo. n. per clausulã: nõ ob. quam hꝫ sc̃o: apparet q̄ papa grauare voluit ecclesiaz de duobus: concludit q̄ vtriq voluerit prouideri. Vel q̄ voluit post illum isti prouideri. ergo vtriq. Joan. and.)

m ¶ Voluerim⁹. Stat enĩ tũc volũtati. ã. c. susceptũ.

¶ Glo. ista diuidit. ℣ dicit vnde sumpta. Cap. xv.

Importunitas ẽ dapler.

Quia. ¶ Primo ponit causam impulsiuam ℣ qualem huius ꝓstitutionis. sc̃da ibi. Nos volentes. Statuit primo de ꝓteritis. secundo de futuris. tbi. Et earum. J. Joan. and. Potuit ostium habuisse a decretali. ã. de cle. non resi. cum ad hoc. Joan. andre.

¶ Istud. c. est modice utilitatis: q̄ solũ ponit revocationem gratiarum: que fuerant facte a Bonifacio.

¶ CASUS. Nõnulli a sede aplica impetrauerũt dispẽsationem: vt quãdiu essent in scholis: non tenerentur ad residẽtiam faciendam in suis beneficijs: nec tenerentur petere licentiam a suo diocesano: sed acciperent fructus suorum beneficiorum etiam prebendarum: exceptis quotidianis distributionibus. Alij clerici impetrauerint dispensationes que erant causa magne vagationis: ℣ inducebant clericos ad vagandum: ℣ plures erant vagabundi ℣ dissoluti. Unde papa revocauit illas dispensationes que inducebant materiam vagandi ℣ dissolutionis. Et istud. c. seruit in glo. penul. in pbemio decretalium ad docendum q̄ quando aliqua dispensatio siue gratia ꝓbet materiaz dissolutionis: vel est occasio mali: superior debet illam revocare: tamen non ponit suo cõmune.

n ¶ Importunitatẽ. Propter quam ꝓceps sepe non concedenda ꝓcedit: vt hic vides. C. de pe. bo. subla. l. j. li. r. ã. de purga. cano. c. cũ in iuuẽtute. J. de religio. do. c. j. J. de ꝓcess. preben. detestanda. ℣ ideo locum hꝫ ipsoꝝ revocatio vt hic. xxxv. q. ix. sinam. de re iudi. cum olim.

Et nota q̄ dicit: ambitiosam: q̄ est importunitas ambitiosa: vt hic: vt cum petitur quod tendit ad noram. Est ℣ non ambitiosa: vt cum importune opportune petitur quod est precibus impetrandum. de pe. dist. j. importuna. c. dist. c. pallium. J. de appe. c. ab eo. cũ similibus.

¶ Glo. seq. exponit ꝓpetuum: ℣ infert cõtrario. sc̃do querit. opinionẽ ponit. cuius contrarium soluit.

o ¶ Perpetuas. l. donec viterit. fic. J. de capc. mo. c. j. ff.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Perpetua ꝺulgẽtia q̃ dicat.

pio socio.l.j.⁊ facit qꝫ dixi.ff.eo.si gratiose.temporales ergo puta vsq; ad quinquẽnium vel simile tempus reuocate nõ sunt. facit.ff.cõi di.l.in hoc iudicium. §.si cõueniat.⁊ qꝫ ibi notat. Sed qd dico si ꝓcessa fuit ꝺulgẽtia que posset esse ꝑpetua: puta donec erit in seruitio talis p̃cipis vel filius: Dicũt qdam talez indulgẽtiam nõ reuocatã: quia qꝫ expresse nõ mutat ⁊c.C.de ap. ꝓcipim⁹. Sz ẽtũ credo:⁊ puto hic casum: nõne si hẽo ꝺulgentiam donec l scholis fuero: ꝺi hic ꝑpetua.⁊ sufficit q̃ indulgentia possit esse ꝑpetua. ff. de condi. inde. l. sufficit.⁊ qꝫ no. de solu. c. vl. in glo. j. in fi. Joan. andre.

a ¶ Multis. Revocari ergo debebat: qz tẽdebat ad notã. ff. de decl. ex multiplici. ⁊.c. suggestum. ⁊ facit ad hunc casum. ff. de cle. non resi. cũ ad hoc sint.

b ¶ Fructib⁹. Qui de iure cõi tñ residẽtib⁹ dari debẽt. ff. de clerl. nõ resi. p totũ. de ꝓsuetudine tñ põt iduci ⁊ratiõ: vel de speciali statuto. ff. de ꝓbi. cum omneo.

c ¶ Bñficioꝝ suoꝝ. Preterita huius idulgẽtie que ambitiosa est fructus solus illoꝝ beneficioꝝ que canonice obtinent poterũt percipere. ff. eo. si gratiose. §. vlti.

d ¶ Distributionibus. Que interdũ manualia bñficia: interdũ victualia nuncupant. de cle. non resi. de cetero. j.eo. ll. ⁊ ti. c. vno. ⁊. ff. de preben. lꝫ Joan. andre.

Distributiões ẽtidiane qb⁹ ꝑsonis deb̃antur.

e ¶ Exceptis. Ista non dant ẽt studẽtibus in theologia. ff. de ꝑben. lꝫ. nec his qui sunt in seruitio ep̃i vel dñi pape. de cle. nõ resi. de cetero. ⁊.c. cũ dilectus. vt ibi no. nec debẽt pe distributiones dari ẽt p̃sentibus q ꝺuinis nõ interfuit officijs: nec valet ꝓsuetudo in ẽtum: ⁊ qui percipiũt ad restitutionẽ tenent. j. de cle. nõ resi. c. vno †.

f ¶ Glo. se. cõmẽdat licẽtiã ad studiũ. ⁊ tractat a q̃ dec.

f ¶ In scholis essent: vt legẽdi ⁊ ꝓficiẽdi eis opportunitas ꝓcedat in honorẽ ⁊ augmẽtum vtilis eccl̃ie: quo viris literatis ꝑma rime nosc̃it indigere. ff. de magi. c. j. ⁊ per totum. ⁊. j. de elec. cũ ex eo. ⁊ nõ solũ papa: sed ẽt inferiores prelati dant clerico licẽtiaz se ob has causas absentãdi. ⁊ hoc videt Bern. intelligere de ep̃is. vt no. de cle. non resi. inter quattuor. Imo. ⁊ Hostien. intelligunt hoc etiam de ip̃sertoribus prelatis per decre. eo. ti relatum. ibi. Prelatorum stionum ⁊c.

(ADDITIO. Tene qꝫ dicã. j. de elec. lꝫ canon. super glo. penul. Joan.) Dispẽsationẽ asit de qua logit decr. de elect. cũ ex eo. dico q̃ soli ep̃i ⁊ ipsoꝝ ꝓtores facere possunt: cũ de eis solus caueat ordinẽ. ⁊ ibi dicam.

g ¶ Altera. Cum eas obtinent ex dispensatione: vel sunt tales ecclesie que simul possunt de iure teneri. qꝫ dic vt dixi. ff. eo. gratia. Joã. andre.

h ¶ Romana curia. Que hodie habet ꝓuilegia studẽtiũ. vt. j. de ꝓuile. c. ij. per quã decre. etiam videt qꝫ hi q sunt in studio: de iure cõi possent percipere fructus suorum beneficioꝝ. qꝫ non est verum: sed illud intellige vt ibi dicam in vlti. glo. Et etiam remittit. Archi.

i ¶ Illo certo loco. puta: qꝫ indulgẽtia dr̃ q̃ ꝑpetuo (donec l dominicilio suo hitauerit) structꝝ pcipe possint.

k ¶ Ubicũq;. Utrũ ẽtiã hꝫ se hꝫ indulgẽtia. Joã. and.

l ¶ Uagãdi. Qꝫ facere nõ deb̃t clerici. xlvj. dis. clericũ. nã ⁊ per hoc ab ecclia nõ debẽt abesse. vt. xcij. dist. capi. vlti.

m ¶ Dissolutionis. Que moribus ⁊ habitu est in clericis amputanda. xxiij. di. qui eps. ⁊ c. seq. xxj. q. iij. c. j. ⁊ per totũ. de vi. ⁊ ho. cle. clerici. ⁊. j. de ꝓbẽ. cũ singula.

n ¶ Angeri. ẽ. de constit. c. penul.

o ¶ Datur. Uñ ꝑtuus officio: et bñficio ꝑtuus intelligit cũ sit eius sequela. lxxxj. dis. eoo. ⁊.c. si qꝫ sacerdotũ. xxxj. di. ꝑter hec. ⁊ ibi de hoc. ⁊ ẽ. de cle. ex mi. latores. de ap. pastoralis. cũ si. Jo. an.

Officio ꝑnat⁹ an cẽseat ꝑtus⁹ bñficio.

(ADDITIO. Plenius in cle. cupiẽtes: de pe. aũ si. magne gl. Jo. an.)

p ¶ Emẽdare. xxxv. q. ix. sulam. de re iu. cũ olim. xxij. q. iij. magne. de ap. cũ cessante. de sen. ex. sacro. ⁊ i auc. de nup. circa ꝓn. col. j. ibi impator. non erubescimus (si qd melius hoc que ꝓtus ipsi diximus adinuenianus) competentem ꝓlatibus imponere coꝛrectionem: ne ab alijs corrigi expectemus. ad idem de accu. qualiter et quando. j.

q ¶ Quantum possumus. Simile supra in prohemio huius libri.

r ¶ Cauere. Nota futura precauẽda. xxiij. dist. in nomine dñi. de ꝓcu. c. j. de ser. non ot. c. j. ⁊ exempla ꝑsentia ⁊c. l xxij. di. plinos. ff. loca. si qs domũ. ẽ. j. Joã. an.

s ¶ Indulgẽtias. Perpetuas. f. nã de his. ẽ. di terat.

t ¶ Uel dispẽsatibus. Si ergo dignitatt vel ecclesie datum esset tale ꝓuilegium. per hanc decre. reuocatuz non est. ⁊ potuit esse ratio: qz nõ ramus fauor personis debet sicut dignitatibus vel ecclesijs. de elec. cũ nobis olim. in fi. cum fi. ⁊. j. de ꝓuile. ne aliqui. Joan. and.

v ¶ Et earum. Ꝓtulit hucusq; circa preterita: nũc cauet circa futura.

¶ Glo. ista querit ⁊ soluit.

x ¶ Temporibus. Quid si tales indulgentias de nouo concedat: Ualent: quia non potuit sibi legem imponere a qua sibi non liceret recedere. ad hoc. ff. de lega. iij. l. si quis. in princ. ff. eo. cum duobus. §. papinianus. in fi. ⁊ primam constitutionez tollit per secũdam: licz de ipsa non faciat mentionem supra eo. titu. proximi. licet.

Papa pape legẽ nõ imponit.

y ¶ Indicamus. Simile. C. de legi. digna vox. Indicare potuit: sed non legem imponere: quia par in parem non habet imperium supra de elec. innouit. cum suis concordan. ¶ De consuetudine.

¶ Usum est supra eo. titu. ꝓxi. de iure scripto. vide licet de reser. ⁊ ostiẽ. nunc videndum est de iure non scripto. ſ. de consuetudine. Capitulum. j.

¶ No. j. q̃ dispẽsatio facit licẽtiã id qd alꝫ erat ꝓhibitũ de iure cõi.

No. ſ. q̃ ꝓsuetudo q̃ est ẽ tus ⁊ mutat ẽbitionẽ ẽto cũqz tẽpe fit obſuata nõ ẽ legittima ꝑtius dici corũptela. Do.

Dignitas ꝓsonat⁹ ⁊ officiũ diſtinguit.

¶ Consuetudinẽ. Hic pars damnat ꝓsuetudinẽ decernẽs illã ẽtiã si iurata fuerit nõ seruari: vtrinsq; dicti rediẽs causam. Secunda statuit ipsius ꝓsuetudinis ⁊rarium: qz ad preterita extendit ⁊ decretum apponit. ſcꝫa tibi Stratuentes. Jo. and.

irriũ est ꝙ o. Jo. an. Lu. j.

a ¶ Consuetudinẽ. Sine dispensatiõe aplĩca nõ põt gs obtinere in eadez eccl̃ia duas dignitates: ꝓsonat⁹ vel officia: vel vnã dignitatẽ ⁊ offiñ: vel ꝓsonatũ ⁊ officiũ: vel dignitatez ⁊ ꝓsonatuz: nec valet consuetudo ẽtocunqz tẽpore obſuata fuerit. hoc dicit.

¶ Quesit pro intellectu huius. c. qd sit dignitas: qd sit ꝑsonatus: qd sit officiũ. Unde sciendũ qꝫ iura nr̃a aliqñ vtunt istis vocabulis promiscue. vt in. c. cũ accessissent. de ꝓbi. in an. vbi ꝓmicerlatus. in pin. illius. c. appellat dignitas. ⁊ in medio. c. vocatuz ꝑsonatus. in fi. Ho. c. appellat officiũ. tñ ꝓprie ista tria: dignitas ꝑsonatus ⁊ officiũ differũt. Una dignitatẽ ꝓprie dicit quis habere: qui hꝫ administrationẽ. ⁊ cum hoc hꝫ iurisdictionẽ. sicut abbas qui hꝫ administrationẽ rerũ sui monasteriũ. c. edoceri. ẽ. de rescrip. in an. ⁊ hꝫ iurisdictionẽ in monachos. vt in. c. quanto. ẽ. de offi. ordi.

¶ Item ep̃s. Item ꝓtor quentualis. Item ille q̃ preest alicui corpi q hꝫ iurisdictionẽ in ꝓsonas illius corpis. vt in. l. fi. C. de iurisdi. om. iu. Sed ꝓsonatũ dicit⁹ habere: qui in ecclia hꝫ aliquã ẽminentiã: nõ tñ hꝫ iurisdictionẽ: sicut ille q in eccl̃ia: in caplo ⁊ alijs honorib⁹ ꝓcedit canonicos. Officiũ ꝓo dr̃ qs hẽre: q̃ sine iurisdictione ⁊ sine ẽminentia hꝫ administrationem rerum eccl̃iasticarũ: sicut est sacrista.

¶ CASUS. Ponam⁹ qꝫ in eccl̃ia ꝑcta. a. xx. xxx. xl. l. lx. annis fuit obſuatũ q̃ idẽ obtinebat decanatũ: archidiaconatũ: ⁊ cantoriã illius eccl̃ie: ⁊ sic duas dignitates. vel fuit obſuatũ lõgo tpe q̃ idem obtinebat dignitatẽ ⁊ ꝓsonatũ. vel idẽ obtinebat vnã ꝓsonatũ vnã dignitatẽ forte cũ dispẽsatione ep̃i: sed absq; dispensatione aplĩce sedis ⁊ fuit per tãtũ tpõs obſuatuz q̃ de iuſtio non erat memoria: vtz valeat talis ꝓsuetudo q̃ qs ꝓssit tenere duas dignitates vel ꝓsonat⁹ absq; dispensatiõe pape: vel ẽt se defendere in foro contẽtioso? Rñdet romanus ꝑtifex: q̃ ẽtocũqz tpe fuerit illa cõsuetudo obſuata que dr̃ potius corruptela qꝫ cõsuetudo: nõ põt qs tenere duas dignitates vel duos ꝓsonatus in eadẽ eccl̃ia: vel dignitatẽ ⁊ officiũ. tñ valeret cõsuetudo vt qs teneat dignitatẽ ⁊ canonicatũ cũ ꝑbenda. ẽt eps posset dispẽsare vt quis teneret vnã dignitatem ⁊ canonicatum cum prebenda.

¶ Nota ꝓmo principalẽ effectũ: vz q̃ nõ valet ꝓsuetudo vt qs teneat in eadẽ eccl̃ia duas dignitates vel ꝓsonatus: vel dignitatẽ ⁊ ꝓsonatũ: vel ꝓsonatũ ⁊ officiũ.

¶ Nota q̃ ad hoc q̃ valeat ꝓsuetudo requirit q̃ sit rõnabilis. sicut enĩ in lege scripta requirit rationabilitas. ca. erit aũt ter. tiij. di. ita similiter in lege nõ scripta requirit rationabilitas. Cõsuetudo aũt q̃ quis obtineat in eadẽ eccl̃ia plures dignitates vel plures ꝓsonatus nõ est rationabilis: qꝫ est inductiua multoꝝ malorum. Nam primo fundatur in cupiditate. Item prestat materiam vagandi. Item diminuit cultum diuinum: quia quãto sunt plures in eadem: tanto augmentatur cultus diuinus.

¶ Nota illis ad qs allegat istud. c. q̃ iuramẽto nõ dz esse vinculũ iniqtatis. l. nõ dz obligare aliquẽ ad obseruãdũ iniqtatez. et si qs iuraret obſuare dignitatẽ ꝓsuetudinem: iuraret peccare. vnde dicit glo. ⁊ bñ: q̃ si qs i sua receptione iuret simpl̃r obſuare ꝓsuetudines illius eccl̃ie in qua recipit iuramẽtuz suũ nõ se extendit ad ꝓsuetudines irrõnabiles. lz solũ ad ꝓsuetudines rõnabiles. ⁊ si iuraret notarii obſuare talẽ ꝓsuetudinẽ que est irrõnabilis iuramẽtũ suum nõ est obligatoriũ. i. nõ astringit eũ ad obseruãdũ ꝓtẽta in suo iuramẽto: lz ipe iurãs peccet temere iurãdo.

† ¶ Aldus hãc dictionẽ: absq; h ponit inclusiue. similr in. l. nũme. C. de app.

¶ Nota q̃ qs in eadẽ eccl̃ia nõ dz obtinere duas dignitates vel duos ꝓsonatus: vel dignitatẽ ⁊ ꝓsonatum: nec ẽt in diuersis eccl̃ijs. ⁊ hoc vtrũ sine aplĩca dispẽsatione: qꝫ cũ dispẽsatione põt. Sz vtz virtute dispẽsationis aplĩce quis possit obtinere duas dignitates vel duos personatus: posito q̃ nõ fiat mentio q̃ sint in eadem eccl̃ia. Doctores formant istã q̃onem in. c. de multa. ẽ. de ꝓben. ⁊ ꝓcludunt qꝫ quis nõ põt obtinere duas dignitates in eadem eccl̃ia. nisi in dispensatione expresse ⁊ nominatim dicat: qꝫ ipe est dispẽsatus ad duas dignitates: etiã si sint in eadem eccl̃ia.

¶ Glosa ista recitatur per obiectionem.

b ¶ Nõ erisit. Simile. ẽ. de verbo. si. sup q̃busdaz. ⁊ si ꝓsuetudo ista alꝫ legitima fuisset: non esset necesse in ea titulũ ostendere. j. de ꝓscrip. c. j.

(ADDITIO. Et ibi no. in glo. si. q̃o talis ꝓsuetudo ꝑdet: ⁊ b aliqd per archidiaconũ qui etiã remittit ad libellã Host. Rubrica de parochi. Joan. and.) Videt. n. cõsuetudo talis tuo inducere. ff. de aque plu. ar. l. j. §. j. Sed cum consuetudo talis corruptela sit: lõgitudo tamen tẽporis nõ prodest. ⁊ est simile. j. c. ꝓxi.

c ¶ Preposituras. Certa dignitas in eccl̃ia: lz alꝫ oẽs qui presunt prepositi dicantur. ẽ. de verb. sig. q̃uis.

d ¶ Officia. Perpetua. vt. j. sequitur.

e ¶ Alterum cum reliquo idest dignitatem cum personatu: vel prepositura: vel administratiõe: vel officio perpetuo insimul cũ prebenda: put statim sequit.

f ¶ In ea. Eadem eccl̃ia.

g ¶ Licite. xxij. questio. ij. faciat.

h ¶ Sedis apostolice. No. casum in quo solus papa dispensat. duos similes habeo. j. de ꝓben. cũ singula.

i ¶ Canonibus. lxx. distinctio. sanctoꝝ. de ꝓcess. ꝓben. literas. ⁊ hoc idem dicebat ꝓstitutio Urbani que incipiebat: puisionis: vnde tracta fuit decre. ista.

k ¶ Ambitiosis. ẽ. de ꝓbẽ. qz intitũ. de elec. vnduum. ij.

¶ Glosa sequens recipit qꝫ. de quo iuramento ⁊c.

l ¶ Juramento. Speciali vel generali non curo: qꝫ si specialiter iurauerit hanc consuetudinem expresse seruare fuit iuramẽtũ temerariũ ⁊ nõ seruandũ: ⁊ de eo qꝫ iurauit posset ⁊ deberet imponi penitentia de iureiurando: sicut si generaliter iurauit se seruaturz ꝓsuetudines ipsius eccl̃ie: iuramentũ istud ad possibilia ⁊ licita tñ extendit. vt. j. de iureiur. c. j. Joan. and.

Universidad de Deusto
Biblioteca

a ¶ Uinculū.i.vinculū vel obligō in iniqtate. 3o. xxij.q.iiij. iter cēta. ē. de iureiu. ℞to.z.j. de iure.c.j. Jo.
b ¶ Unum officium. Lōco. lxxxix. dist. singula. ē. de here. cū ex intimeto. z.j. de pben. cuz singula. que ponit similem casum. z est simile. ē. de cele. miss. referente. de pse. dist. j. sufficit.
c ¶ Nisi vnicuz. Ergo vi q̄ de dispēsatione iteroris a papa vnicuz psonatuz vel offm cum canonicatu z pbenda possit hie. z sic posset approbari illa opio posita p Ber. de pcess. preben. lfas. in fi. vlti. glo.

(ADDITIO. Secus aūt in duabus canonicis eiusdem ecclie. Et que sit diuisitas nō ibi plene scripti. Joān.) Et idez credo si hoc eēt de statuto vel psuetudine ecclie. ē. de rescrip. cū te. ibi erat idez archidiaconus z canonicus. ad idē. j. de pben. q; sepe. ē. de pcel. pbē. postulastis. j. de appel. a collatione. z. j. de pben. cum in ecclesia. z.c. fi. ij. rñso. z in cle. fi. de preben. in quibus habes q̄ epūs prebendarius z canonicus est in ecclesia.
d ¶ Quocūqz noie. Uti p b̄ et camerlēgariā vel massariā vel iconomatū ppetuū credo phibitū. Joan. an.
(ADDITIO. Idē d̄ vestiario z cimario fz Archi.)
¶ Glosa ista querit z soluit.
e ¶ Uel sā obtēta. Quid ḡ de obtētis: ḡo qd retinē: z qd dimittē poterit: Uī q̄ sibi dēt optio. arg. ē. de pbē. referēte. z.c. pterea. z melī⁹. j. de pbē. cū singula. §. j. vel dicaī. ij. adeptū retinē poterit z nō pmū cū vacauerit pmū ipo iure p pdictā decr. de pcel. pbē. lfas. Ad decr. cū singula. dici posset q̄ in alio casu loqtur. Joan. and.
f ¶ Oino. Ut postmodo dicere q̄ oibus careat: q; oia illicite ꝛcupiuit. facit. ē. de trūla. lic. z.c. quāto. z melius. j. de preben. cum singula. j. respon. in fi.
(ADDITIO. Et apertius in constitutione. execrabilis. Jo. xxij. ver. alioqn. z ver. seq. Joā. an. Caplm. ij.

¶ No. primo quod fert rōna dit nō fuit prescriptōnē cōsuetudis: z sic psuetudo pro substātia regrit rōnabilitatē ad h. j. dī. psuetudo.
¶ No. secundo q̄ due psone diuise q̄z eodē iure cēsent q̄ illas hērt pro vna. Domi.

On putam⁹. ¶ Piso ponit decīs. sed o rōnē assignat: ibi. Ne ab eodē. Jo. an. ¶ Presupponit primo q̄ de substātia appellationis est q̄ appellet de superiori ad suptorē. nec pt appellari de suptore ad superiorem: vel de eqli ad equalē: q; appellatio est de superiori ad superiorē. vocatio. Item psupponit q̄ psisto: tum epi z sui officialis pncipalis vt idem psistorium.

¶ CASVS. Ponam⁹ q̄ official' pctaueñ. ptulit ꝛ me aliquā sniaz a q̄ appellauit ad epm: certū est q̄ nō valet appellatio de iure cōi. Sz ponam⁹ q̄ in dioceſi pctauē. fuit lōgo tpe seruatū ꝛrā. vz. q̄ fuit appellatū ab officiali ad epm: z epūs sepius cōgnit de causis appellatiōis: vtz valeat tal' psuetudo: ita q̄ pterea illi⁹ psuetudis fit introducta vt epūs possit cōgnscere de causis appellatiōis sui official' pncipalis: Rñdet q̄ nō. q; illa psuetudo eēt contra ībam appellatiōis: q; appellatio est vocatio ab inferiori ad suptorē. mō ipse officialis z epūs facit vnā psistoriū. z hoc vez loquēdo de officiali pncipali: sz nō est intelligēdū de forancis officialib⁹ q̄ sunt subdelegati officialis pncipalis siue epi: q; ab eis posset appellari ad epm: q; a subdelegato appellaf ad pmū delegātē

g ¶ Quantocunqz tempore. Etiam si in contrarium non sit memoria. ē. capi. prohi.
h ¶ De facto. Bene dicit: q̄ de iure nō. vt. j. dicam.
¶ Glosa seq. primo dicit de quo officiali loquaf. sed o dat duas opiones reprobatas. vnā. s. Hos. alterā. H. z Host. tertio ponit duplicē reprobationis rōnē. ḡ to rñdet ad rōnez contrariam.
i ¶ Officiali. gña li. scilicet. sec⁹. n. si delegatus eēt ad cām spālē ab epo: q; tūc ad ipm epm appellari deberet. de offi. dele. super qōnūz. de ap. dilecti. z ibi de hoc su per glo. ij. ff. ḡ o et a quo ap. fit. l. j. et reprobata est per istud. c. glo. Hos. ḡ no. in sūma. de ofvica. §. ité dubitari. q̄ d̄ officiali epi d̄z ad epm appellari. z adde q̄ dicā. j. de ap. romana. j. rñ. z reprobata est glo. Ber. posita in ipso. c. dilecti filij. prio. de ap. vbi dicebat q̄ de psuetudine poterat īduci: q̄ de officiali ad epm appellare: sicut inducit ex ea q̄ omisso medio appellare ad superiorem. z idē dicebat Hostien. j. de ap. romana. j. rñso. z ea rōne. sed falsum est vt hic vides. z pōt esse ratio: q̄ appellatio est de minori iudice ad maiorem. puocatio. vt no. sūmiste: Hos. z alij in tit. de ap. sed hic non puocabat ad maiorez: sed ad parē vel eundem: vt hic vides. Patet ergo ex ipsius appellationis descriptione q̄ hec appellatio dici non pōt: vñ psuetudine inducī nō poterit id. ppter q̄d appellationis substātia descriptione mutet: ex qua rōne segtur q̄ nō valeret psuetudo q̄ ad minorē appellaret: sicut vides in filiū: q; non valet pactū factuz in precario: per q̄d ipsius precarij natura mutet: ver fi vsuz ad certuz tpūs dentur ēt ante tēpus reuocabil. ff. de prea. l. cum pcario. Preterea lz interlocutoria suam iudex renocet: diffinitiua tñ nō. q̄d vic vt no. de ap. cū cessante. cum ergo officialis sua sit epi: nō mirum si ipse adiri non pōt. z non obstāte q̄ per psuetudinē pōt appellari omisso medio: q; appellare gradatim nō est de substātialibus appellationis: sz de circūstantijs. vnde appellaf ad papā z ad legatum omisso medio: z circūstāte ꝛractuū p pactū tolli pōt. ē. de cōmo. c. vno. de depositi. bona fides. sic z ista circūstantia per psuetudinē. vt d̄ic. decre. romana.
k ¶ Ab eodem ad seipsum. i. de officiali ad officialē: vel vertus de epō ad epm.
l ¶ Auditorium. j. de ap. romana. j. responso.

(ADDITIO. Et p hec iura dīrit archidiacon⁹ q̄ a delegato officialis appellari pōt ad epm vel tpm officialē. Et tu idē dicas ēt de fidītio epi eadē rōne. Jo. an.
m ¶ Utriusqz. Episcopi z officialis.
¶ Glo. seq. signat contrarium z soluit. secūda pars recipitur per obiectionem de. c. fi contra.
n ¶ Uideatur. Cōtra. j. de appel. a collatione. vbi de epō ad eundem epm appellatur. Sol. non est idem cōsistorium epi inq̄tuz est canonicus: z etiā inq̄tum est episcopus. z ideo si collationi interfuit vt canonicus: ad eum bene poterit appellari: vt ibi. z eodem modo respondeī potest ad iura per Ber. inducta in suprad-

Appellatio q̄d est.

Pactuz ꝛ nām fecīt nō valet. Sīsa interlocutoria pōt renocari: ꝛ nō diffinitiua.

Appellari pt a vlegato officialis ad tpm officiales vel epm.

Appellatio z recusatio an sint partia.

¶ No. j. nām requisīt ad cōsuetudinē q̄ regrit q̄ sit p̄scripta. vīd d̄ psue. c. fi.
¶ No. ij. ar. q̄ epūs dicēs se p̄scripsisse ptātē i ig rendo sine cōsilio capl'i nult artat onere p bādi. Do.

eta glo. Idē nota q̄ lz idē sit psistoriū epi z et⁹ officialis ita q̄ nō appellatur de officiali ad epm: tñ si officialis epi recusat) ꝛsuspitiōis cā: coā epo est. pbāda. j. d̄ offi. delega. si ꝛ vnū. i fi. Uñ lz dicam⁹ q̄ appellatio z recusatio parta sint: nō est verus p oia vt recitari solet. ē. de app. sup eo. ij. vñ in recusatione recurrit ad parez: z obtinet ēt in delegatis datis cum clausula: q̄ si non oēs. vt i ea. decre. si ptra. in prin.
¶ Glo. seq. dicit: qd corrigit. C. ij.

On est. ¶ Nō dīrit. Jo. an. Corrigit q̄d notat per Hostie. ē. de his q̄ fiđt a pla. sine pse su capīt. c. nouit. z c. ea nostīt. in fi.

(ADDITIO. Et nota q̄ q̄ per hāc psuetudinē indicat ſter eos ſter quos nō assiscuit: adaptat hec decretū. ti. al's fateor q̄ vī eē p̄scriptio ꝛ capl'm Jo. an.)

¶ Presupponit pro intellectu istius. c. q̄ lz epūs solus habeat iurisdictionem in suos subditos z canonicī nō habeāt iurisdictionem: illā tamen iurisdictionē debet exercere ipse epūs cum cōsilio canonicoz. Non dico cū consensu: q̄ episcopus non tenetur segui eorum consilium: nisi velit. Idem de collatione beneficiorum vt in ea. nouit. z. c. quanto supra de his que fiunt a prela. fiuę consensu capi.

¶ CASVS. Epūs pctaueñ. per spatium quadraginta annoz z per tpa sufficientia ad īducendū psuetudines solus exercuit iurisdictionē: puniendo subditos suos inquirendo: corrigendo z c. postea capl'm ecclesie pcta uen. oppositum q̄ epūs nō habebat: nec poterat exercere iurisdictionē solus: nisi requisito consilio capituli: epūs allegat psuetudinem prescriptā: numquid ꝛcertu consuetudinis fit acquisita iurisdictio ipsi epo vt nō teneatur requirere consiliū sui capituli: hoc est querere: nūm quid valet psuetudo legitime p̄scripta cōtra. c. nouit. z c. ēt. to. de his que fiunt a prela. sine psensu capīt. alleg. Responder romanus pontifex q̄ fic. hc. reg.
o ¶ Prescripta. Super hoc vide quod notatur de cōsue. c. vlti. z. viij. dt. frustra.
p ¶ Canonice. Scilicet cuz bona fide z titulo. qđ dic vt. j. de prescrip. capitulo primo.
q ¶ Consuetudo. Que describitur esse ius quoddam moribus institutum quod pro lege suscipitur cum deficit ler. j. dis. consuetudo.
r ¶ Quam allegat. Et probat: ei cuim non credit: lz epūs sit. vj. q. ij. si tātū. z. c. placuit.
s ¶ Corrigēdis. Ista omnia generali demādatiōe epi non transeūt in officialem. j. de offi. vica. c. ij. nec beneficiorum collatio. eo. titu. ca. vlti.
t ¶ Excessibus. Ad quos corrigendos procedit multis modis. vt. ē. de simo. lz hely. Joan. and.
u ¶ Teneatur. Ad qđ al's tenet de iure cōmuni decimaquinta questione septima. epūs nullius. de excess. pla. c. j. al's irrita esset sententia sua: vt ibi. z in. c. episcop⁹. z secundat de his que fiunt a prelatis. c. nouit. z. c. quāto. de talibus sentoribus intelligitur. de accusa. qualiter. ij. de simo. lz hely. decimaquinta questiōe septima.

Diuisio.

Casus bomini delyc.

¶ No. j. q̄ ecclesia dī cē plati q̄d ītelligē ꝛ ad administrationē q̄ ꝛ lat⁹ nō est dño. ē. vo na. c. ij.

¶ Nota ꝛmo q̄ valet psuetudo vt antiquior canonicus possit optare pbendā vacantē z suā dimittere.
¶ Nota vlterius q̄ si antiquior sit negligēs vel nolit optare prebendam vacantem: tunc executor expectatiꝰ tenet expectare per viginti dies z vltra nō tenet expectare: z illis viginti diebus elapsis potest executor expectantis sibi expectāti ꝛferre pbendā vacātē. Queritur vtrū optio hēat locū in pbēdis vacātib⁹ ex cā pmutationis? Lōis opinio doctoꝝ est q̄ nō hēat locuz optio per cle. vnicā. de rerū permu. in cle. vbi dī q̄ bñficia vacātia ex cā pmutatiōis debēt assignari pmutātib⁹ z nō alijs. z si assignarent alijs: nō valeret collatio.
¶ Jn tua. Jn bonoma est talis cōsuetudo: z in multis alijs ecclesijs.

(ADDITIO. Uide Hostien. in sum. de ma. z obe. post. princi. Joan.)

¶ Glo. seq. soluit duas questiones.
¶ Consuetudo. Nota simpliciter dīrit consuetudo: non dīrit p̄scripta. Nota igitur q̄ vbi cōsuetudo rationabilis est z non ꝛra ius: sufficit q̄ sit longeua: lz quadraginta annis p̄scripta non fit. Unde dīrit Jo. tunc sufficere spatium decem annoz. hoc no. ttj. dist. in. cōsuetudo. z facit pro his que no. Innocen. z Hostie. ē. eo. ti. c. vlti. z Lōpost. ibidē in. j. glo. vbi dicit sic iudicatū fuisse per papā in Meckolafi. ecclia in qua erat psuetudo scruata viginti quinq; annis: q̄ antiquor canonicus posset mutare domū: z pmutauit papa illā valere: lz quadraginta annis p̄scripta non esset. Si enim pa-

Consuetudo q̄s debeat cē p̄scripta.

† ¶ Hāc glo. dicit Ab. f. c. j. ī fin. de sta. mo. sing. ad hoc q̄

Universidad de Deusto
Biblioteca

ꝓsuetudo nō regrit tit. ad sui ecclīā nisi assumat naturā ꝓscriptiōis. Antiqui ecclīa ꝙ picatur.

pa hꝫ putasset ꝺscriptionē regrī: ita ꝫ addidisset vt suā addidit. c. pri. Ita ꝙ ꝙsuetudo sinitur rōm ꝛ cgtati iurio: vt ꝓ glo. seq. ꝛ qꝫ dic dicit de ꝙsuetudine: puto verūtia in statuto. ad h. ff. e. li. de ꝓsti. c. j. ꝛ qꝫ ibi dīt.

a ¶ Antiquiores. Nō etate sed tpe quo in ecclesia militauerūt: ꝛ ideꝫ esset cōsuetudo de antiquoribus etate vel maioribus ordine: vel altā egtatem ꝙtinēs. Et nota ꝙ ꝙsuetudo ista sinitur egtati canonice: que valt antiquiores ꝺferre canonicos. ad h. i. ij. diſ. qd ꝺcrit. ꝛ c. seq. ad fi. ꝛ. i. xxiij. di. eꝺoꝫ cū filiꝫ.

b ¶ Gradatim. Scilz ꝙ ꝓmo antiquior mutare ꝓsit: ꝛ si mutare noluerit ꝓmus poterit mutare secundus. nolente secundo: tertius: ꝛ sic de singulis: ꝛ hoc vult ꝺicere. Joan. andre.

Prebēdaꝫ meliorem optare valēo an ꝓsit optare minorem.

¶ Glosa seq. no. querit arguit negatiue. soluit in contrarium. ꝛ argumento respondet.

c ¶ Meliores. Nō enīꝫ minores optare volūt. de cle. non resi. c. j. nec vult quis iactare pecunias suas. ff. de probatio. cū ꝺ indebito. Et nota ꝙ in ꝓbendis distinctis non reꝓbabāt imparitas vt una sit melioꝛ altera. ꝛ facit ad ea que no. de ma. ꝛ obe. statuimus. Quid si in tali ecclesia minorē magis forte ex cā sibi gratā mutare velit ꝛ optare antiquior canonicus: numqd poterit: Videt ꝙ non. j. ꝺ ꝓben. cui ꝺ non sacerdotali. cōtrariuꝫ credo: qꝛ ꝙ fauoꝛe ꝛ. ff. ꝺ reg. iur. qꝫ ob gram. C. de legi. quod fauoꝛe. ff. de legi. nulla iuris ratio. in fi. ꝛ arg. ff. de vsu ꝛ habi. l. vltima. ꝛ satisfactum creditoꝛi itelligīt quōcūꝫ satisfiat. ff. de pigno. actl. l. si rem alienam. §. omnis. Ad ꝺcre. cui ꝺ non: ꝺico illud. in mandato speciale: cuius formaꝫ transgredi non licet: vt ibi patet. alꝫ regulariter contra: qꝛ cui licet plus ꝛ minus. j. ꝺ reg. iur. cui licet. cum suis concoꝛ.

d ¶ Luꝫ vacāt. Nō vacātes ergo optare vel acceptare non ꝓt: sed hoc qꝛ ꝙsuetudo id nō hꝫ. ideꝫ cuiꝫ ꝺ nō vacātibus crederem: si ꝙsuetudo esset eadem rōne.

e ¶ Vel per alios. Dic enim inest regula: ꝙ id potest quis per alium qđ per se. j. ꝺ. reg. iur. potest quis. cuꝫ suis ꝛ coꝛ. ꝺ hoc tamen ꝺic vt ibi ꝺixi.

f ¶ De iure debita. Per hoc satis patet ꝙ potest fieri mutatio: ꝙsuetudo enīꝫ est ius quoddam: vt. ā. ꝺixi. sed ꝺ ꝙsuetudine ꝺbetur hec ꝓbenda antiquioꝛ qui mutare voluerit. ergo ꝺ iure. non igitur est ꝺ iure hec ꝓbenda ꝺbita impetranti. sed alia non optata: vt. j. papa respondet. ꝛ ꝓ idem ꝓbabatur olim per ꝺcre. ꝺ concel. ꝓben. ex parte. in fi. Joan. andre.

g ¶ Proximo. Et si non adiceretur ꝺ proxima intelligendum esset: alꝫ qua ratione ꝺ secunda ꝛ tertia: et sic ꝺ singulis. ꝓbatur hoc. ff. ꝺ verboꝝ obligatio. cum qui calendis.

h ¶ Mandato. Quo mādat tibi ꝓuideri ꝺ ꝓbē. ꝛc.

i ¶ Non fuerit. Ergo enim vacat ꝓbenda: necesse est vnam remanere non optatam. ꝺ illa igitur ꝓuideatur impetranti.

k ¶ Nullī. Puta ꝓsoit tempore impetrationis. ā. ti. ꝓsoꝛ. tibi. ꝛ. j. ꝺ ꝓbē. cum cui. ꝛ. c. si ꝓsoīb. Joā. andre.

Liber primus

l ¶ Vacantibus. Iste olim ꝺ consuetudine conferebantur a papa. ꝺ accn. accedeno. hodie ꝙ ꝺ iure cōmuni sedes apostolica illa confert. j. ꝺ ꝓben. licet. ꝛ ꝺ quibus beneficiis: vel ꝓbendis intelligantur. ꝺic vt eo. titu. ꝓsenti. ꝛ capitu. sequen.

scripsimus ꝓferenda. ¶ In ꝓbendis vō apud sedē apostolicam vacantibus (cum ꝺ ipsis per romanū pontificē ordinatur iii) locus ꝓdicte iii cōsuetudini non existit.

¶ Glosa sequēs: obiecit ꝛ soluit.

m ¶ Ordinatur. Sz quare ꝺicit ꝫ: cum alius ꝺ ipsis ordinare nō ꝓsit. vt ꝺixi. ā. in gl. ꝓoꝛi. Dico ꝙ interdum ꝓ alios ꝺ talibus ordinatur: puta cum papa ꝺ ipsis non ꝓuidit infra mensem: vt. j. ꝺ ꝓbē. statutum: et tunc non haberet locuꝫ versiculus iste: cuiꝫ solum habeat: cuiꝫ papa ꝓuidit: vt papa ꝓ literam.

Sed ꝓne ꝺ speciali potestate tributa a ꝺmino papa (quia generalis non sufficit: vt in ꝓdicta ꝺcr. licz) collata est ꝓ aliam talis ꝓbenda: numquid locum habebit iste versiculus: Dico ꝙ sic. argu. ā. eo. ver. ꝓ se vel ꝓ alios: vt. j. ꝺ regu. tur. qui facit. cum suis cōcoꝛdan. hoc optime ꝓbatur. j. ꝺ ꝓben. hi qui. ꝛ. ā. titu. ꝓsenti. cum aliquibus.

n ¶ Predicte consuetudini. quia. s. antiquioꝛ seruato gradu mutare non ꝓterit.

o ¶ Prouisionco. Prebendarum: qꝛ canonicatus collatus erat ꝓ papam: vel ꝓ executoꝛem auctoritate pape: vel conferri ꝓtest.

p ¶ Prouisionibus. Erant ergo ꝺati ad ꝓuidendum vel forte ad compellendum ꝛtū: vt. j. ꝺicam.

q ¶ Viginti ꝺies. Similis ꝺlatio temporis. j. ꝺ elec. ca. j. ꝛ capitu. cupientes. ꝛ credo hoc tempus currere a tempore scientie. ā. ꝺ concel. ꝓben. quia ꝺiuersitatem. cum similibus.

¶ Glosa sequens reci. ꝓ questionem ꝛ solutionem, cui solutioni obiecit ꝛ respondet. Finio soluit aliam questionem.

r ¶ Dūtaxat. Credo ꝙ litera ista loquatur ꝺ omnibus optare volentibus: sicut in plurali ꝓlata est. vnde non solum ꝓmus antiquioꝛ: sed ꝛ secundus ꝛ tertius ꝛ quartus: ꝛ sic ꝺ singulis inter omnes solos viginti ꝺies habebunt. Si enim contrarium ꝺiceremus: iam sequeretur ꝙ si viginti cēnt canonici ꝛ omnes deberent ꝺ viginti ꝺies habere: iam haberent annum ꝛ vltra: quod esset absurdum ꝛ contra mentem istius ꝺcretalis: que in plurali ꝺicit volentes: ꝛ ꝺicit dūtaxat. Et ꝓ hoc antiquioꝛ optare nolens impediret aliōs: qꝛ non optabit infra viginti ꝺies: nec alij poterunt ante ipsum optare: ꝛ sic erit casus quo quis ꝓmitur sine culpa: sed non sine causa. j. ꝺ regu. iur. sine culpa. vel est in culpa: quia capitulum poterat ꝓfigere terminum: puta duoꝝ ꝺieꝝ ad mutandum vel optandum vt sic locus ꝺaretur sequentibus: ꝛ sic ꝺ singulis: ꝛ si hoc non fecit sibi imputet: fiet enim ꝓuisio in non optata: ꝛ si ꝺ expressa voluntate canonicoꝝ apparet ꝙ mutare nolunt: non habebit necesse ꝓ hoc ꝺos ꝺies expectare. in eoꝝ enim fauoꝛem est hec ꝺilatio inducta: vnde ei renuntiare ꝓssunt: ꝛ facit quod ꝺixi in glo. non enim.

Consuetudine de optādo ſtīte an ꝓsit capl'm ꝓfigē certos ꝺies ad optandum.

q ¶ Mandato.

ꝓximatio

a ¶ Mandata. Vt si mandatum est ꝙ ꝓsideant: ꝺebeant ꝓuidere: si mādatum est ꝙ cōpellät: ꝺebeāt cōpellere. j. ꝺ ꝓcel. ꝓbē. ꝛecentoꝛ. ꝛ duoꝝ. c. sequētibus.

¶ De postulatione prelatoꝝ. Dictum fuit. ā. titu. ꝓcedēti ꝺe iure scripto ꝛ nō scripto: vez qꝛ parum esset iura esse cōdita nisi eēnt magistꝝ qui ipsa iura tuerent. l. ij. §. post origine. ff. ꝺe origi. iur. ca. vbi plenius. §. preterea. j. ꝺe elec. iō nūc ꝛ videndum est ꝺe ipsis magistratibus seu iudicibꝫ: vez qꝛ iudices assumunt altero de tribꝫ modis. vꝫ ꝓ postulationē: electionē vel translationem. ideo ꝺe istis tribus modis est nunc videndum: et primo ꝺe postulatione.

¶ Prooemium rubrice querit quid sit postulatio. Tñ glo. posita sup verbo vera postulatio: ꝺescribit quid sit postulatio. ꝛ Panoꝛ. sup rubrica eo. titu. in antiqua. ꝙ postulatio est petitio gre facta a superiore. Electio ꝓo est alicuius ꝓsone ad supioritatē: vel societatē fraternam assumptio. Et est sciēdus ꝙ cū aliqa est electus ꝛ est capax electionis ꝺ ipso facto: supioꝛ nō pōt eus refutare: sed tenet illā ꝛfirmare: ꝛ si nolit cōfirmare pōt cōpelli per suū supioꝛem: vel ei prefigi terminus ad faciendum ꝛfirmationē cū cōminatione siue ītimatione. Sꝙ nisi ītra talē terminū ꝛfirmet ꝙ superioꝛ iure devoluto hoc facier. Et ideꝫ est ꝺicēdum in ꝓtato si eps nolit īstituere ꝓtinus nō fit īmediate devolutio ad archiepm: sed archiepiscopus pōt cōpellere epm ad īstituēdum ꝓtinus: vel sibi ꝓfigere terminū certū infra quem ipse eps hꝫ facere īstitutionez cum cōminatione. ꝙ si eps infra talē terminū non faciat īstitutionē: ipse archiepc̄s ꝺicto termino elapso īstituet: vt tenet Panoꝛ. in. c. ostium eps. eo. tit. in an. Iz visus aliter obseruet: qꝛ cū eps refutat ꝓsentationē fit īmediate devolutio ad ipm archiepm. Secus est in postulato: qꝛ superioꝛ nō tenet admittere postulationē nisi velit: qꝛ postulatio dependet a mera gra: ꝛ postulatio fit de eo qui nō est eligibilis ꝓpter aliquem defectum. puta: qꝛ non est ꝓcreatus de legitimo matrimonio. c. īnotuit. ā. de elec. Vel qꝛ nō est perfecte etatis. ā. de elec. cum in cūctis. puta si fit assumēdus in epm: ꝛ non cōpleuit annum tricesimū: vt ꝺicto. c. cum in cunctis. Vel sit assumēdus in abbatem: ꝛ non fecit expressam ꝓfessionē: vel alium defectū patiē ꝓpter quem nō est eligibilis: tunc si eligēteꝫ velint euz habere in platum est postulādus: que postulatio fit a solo romano pontifice qui ꝺispensabit circa istos defectus: quia si eps posset ꝺispensare: tunc posset postulari ab episcopo: vel illo qui posset ꝺispensare circa illos defectus: ꝛ sic postulatio est petitio gratie.

Postulatio qd sit. Electio quid sit.

Postulatio de quibus sit.

¶ Glo. seq. ꝺiuidit: ꝛ ꝺicit qd ꝓuidet ꝛ ꝺeclat.

¶ Not. j. ꝙ factū ʒ legē ꝓhibitiuā nō est nullus ipso iure

Postulatio

Postulatio ꝓsentialiter dubitatur vtrū ille quē ipsi petunt in ꝓlatum sit legitimus: vel perfecte etatis: vel alꝫ sit capax vtrum ꝓterit ꝺicere: ego eligo talem ꝛ postulo ꝓout melius ꝺ iure poterit: an ualeat talis postulatio: Rñdet romanus pontifex ꝙ sic si illi ꝺ collegio vel capīo verisimiliꝫ ꝺubitant ꝺ ſcapacitate. Sed qd si facta electione ꝛ postulatione sub ꝓdicta forma eligentes ꝓsentant electo vel postulato illam electionez vel postulationem: vez teneat eligere precise postulationē vel electionem: Rñdet romanus pōtifex: qꝛ ꝺs eligentes possint illo mō variare: ttī postulatus vel electus ꝺs eligere vnā viam: ꝛ vna electa nō poterit redire ad aliā: puta si acceptauit electionē: nō poterit redire ad postulationē: ꝛ si acceptauit postulationē non poterit redire ad electionē: qꝛ perdit ius quesitus ex electione: qꝛ si est ꝛpostulabilis non poterit eligi si semel elegerit electionē. Econtra si eligit viam postulationis ꝛ reperiatur ineligibilis: non poterit venire ad electionem.

¶ Nota ꝓmo qꝛ nimia curiositas in iure reꝓbat: vt sunt qdam qui volunt esse curiosi vbi nō expedit. c. ꝛ si questiones. ꝺ fimo. cum contingat. ꝺ rescrip. ꝛ ꝺictum apostoli. Non plus sapere ḡ oportet sapere. Rom. xij.

¶ Nota nō potest fieri postulatio sub hac forma: postulo talē eligendo: vel eligo talem postulando: qꝛ ista ꝓtinent repugnātiam. Naꝫ postulatio ꝛ electio sunt cōtraria: qꝛ postulatio ꝺpendet a gratia superioris: electio ꝛo non. Nam ꝓmatio est de iustitia: ꝛ ꝺs secūd electionem. Et allegans contraria nō est audiendus.

¶ Nota qꝛ postulatio facta cum aliqua ꝺ quinqꝫ: vel sex formis hic contentis est nulla ipso iure.

¶ Nota qꝛ postulatio facta sub hac forma: postulo et eligo ꝓout melius ꝺ iure fieri poterit non valet: nisi probabiliter ꝺubitetur an postulandus sit capax vel non: ꝛ vtrum ꝺbeat eligi vel postulari.

¶ Nota qꝛ in casu ꝓdicto vbi ꝓbabiliꝫ ꝺubitat an elligendus sit capax vel nō; Iz in eligentibus admittat illa variatio: nō tñ admittit in ipso postulato: sed ꝺs eligere vnā viam. ſ. viam electionis aut viaꝫ postulationis.

¶ Nota qꝛ vbi ꝺatur alicui electio ꝺuoꝝ contrariorum: electo vno contrariorꝝ ꝺ videtur renuntiare alteri: ista qꝛ amplius nō potest ad illud redire: sicut ꝫ: vna est via gratie: alia iustitie que sunt contrarie: ꝛ ideo electa vna videtur alteri renuntiare.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Postulatio inutilis soli gre: electio so lurecdi.

a ¶ Pernitiosa. Sunt qdaꝫ qui volūt esse curiosi vbi nō expedit ⁊ pnitiem iducūt. ad hoc. ā. de rescrip. cū cōtingat. de simo. ⁊ si gones. C. de fi. instru. l. vlti. ad finez.

b ¶ Eligo postulādo. Sic. n. postulandus eligi nō dz ā. eo. c. vlti. ā. de elec. inotuit. sic nec eligēdus postulari: qz postulatio soli gre inutilē. ā. eo. bo ne. ⁊ ca. pc. electo āt turi cōi. de elec. publicato. ⁊ matrimoniale cōtrahitur vinculum.

ADDITIO. Per ꝛsensum. s. illoz ad quos spectat eligere: quem eo aio exprimūt: ⁊ per ꝛsensum electi secutū. Jo. an.) de transla. inter. vide olim indifferenter vtebantur his vocabulis eligo ⁊ postulo: ⁊ eligebam⁹ postulādum ⁊ postulabamus eligē dinz. lxij. di. his oībus. lxiij. di. lras. hodie nō sic ꝓpter rōnē supadictā: ⁊ qz qui postulat nō ꝓsentit vt ī virū: ſ ꝫ eligit ꝓsentit. Notat tū Inno. ā. eo. tit. c. j. qꝫ si solēnē postulet eligēdus nihil agit rōne ꝓdicta: ſ si min⁹ solēniter. puta: qz clericus subditus epi petit ab eo nō est malū: postea tū solēnē electionē necesse est iterum intre.

c ¶ Eligo postulandus. Ista forma approbata videbatur per decre. de renun: post translationem. in princ. vel illa de qua sequitur eligo in postulandum.

d ¶ Vera electio. ꝓ qua hz mrimoniū ꝛhī quo ad cōsensum eligētium: subsecuto postmodū electi ꝛsensu.

Postulatio qd est Electio quid est. Constitutio antiquoꝝ iuris declaratoria an trahat ad ꝓtcritā ſ ꝛsuetudo ⁊ cōs opio prudētū erat in ꝛtum.

e ¶ Vera postulatio. Per quā nullus iuo acquiritur qđ tū ifti tribuere intēdebant: dicēdo postulo eligēdo. Describi enim solet. Postulatio est petitio grātie a superiori facta. Electio aūt alicuius persone est ad plationem: vel societatē fraternaꝫ canonice facta vocatio.

f ¶ Aduersent. Et sic repellēde. lxxiij. di. gesta. xxiij. q. vij. quēadmodū. ā. de ap. solli: tudine. C. de fur. l. j.

¶ Glo. se. rect. p. q. alle. p. solut ẜtā. ⁊ ẜte rōni ſidet.

g ¶ De cetero. L. ista ꝓstitutio ſit inris veteris declaratoria: puto tū per hoc ꝓbū papā precedētes electiones sic factas noluisse cōprehēdere. ⁊ potuit eē rō: qz ol cōi iudicio ante istā decre. hec forma bona putabat. vñ inscieret laqueus et g cōi iudicio nō peccault: qđ eē nō dz. ff. ad macc. senatusco. l. iij. xxvj. q. j. de viduis. ⁊ facit ā. de trāsl. iter copalta. ꝺ. ſi. tbi: matoy secut⁹ erroꝛē tē. ⁊ bene ēt facit. ā. de diuoꝛ. gandemus. in fi. ⁊ de consec. eccle. vel alta. aqua. in fi. vnde ſm hoc ad id quod. j. sequitur: si secus actum fuerit tē. repete de cetero.

¶ Glosa sequens recitat per questio.

h ¶ Irritū. L. ẜtā sequat⁹ admissio vel ꝓfirmatio tal electionis: vel postulationis non ꝓpterea ꝓualeſcit: qz a ꝓncipio nullum erat. ā. de elec. vnicum. ⁊ c. auditis. xvj. q. iij. ꝫ. pōt. ver. que enim ab initio. ſ. de reg. iur. non firmat. cū suis ꝓoꝛ. ⁊ facit qz dicā. ſ. tī. ꝓt. ꝛß ſit. in fi.

i ¶ Prout potest melius. Hanc formā approbat glo. ā. eō. c. vlti. ⁊ Inno. ā. eo. c. j. Joan. and.

la ¶ Incertitudinem. Ꝺoꝛa qrē incerta in electionibus ⁊ postulationibus reprobata sunt. j. tī. ꝓt. c. ꝫ.

¶ Glosa seq. exemplificat ⁊ declarat.

l ¶ Probabilē. In hoc tgit casu ſtelligaſ illa Bersi. opinio: ipse ēt sic ſtellerit. put ex ꝓbis suis satis appareret. Et pōt poni ex ꝓtū qñ dubitaſ an quis in plonatibus: vl' bñficio cū cura assumendus attigerit vicesimū quintū annū: vel an assumendus in episcopū peregerit tricesimū annū ā. de elec. cū in cūctis. vel dubitatur de monacho assumendo ad ꝓlatu ram etusdē: vel alterius ordinis an sit expresse professus. j. tit. ꝓcri. nullus. In his enīz ⁊ similibus casibus potest eligi ⁊ postulari. put melius de iure valere poterit. Sic enim videmus qꝛ rōne dr bꝫ admittit libellus dñuctiuus. ff. quoꝝ legatoꝝ. l. j. ſ. qui autē. Et qđ hic dicit: intelligo si dubitetur in facto: si aūt dubitaretur ignorantia iuris: hic secus credo. tum quia pritiores consulere debuerunt: ⁊ qz iuris ignoꝛātia nec est probabilis: nec excūsat. ff. de iu. ⁊ fac. ignoꝛ. l. regula. j. de reg. iur. ignoꝛantia. eo. lib. cum suis concoꝛdan.

Dubitat ꝫ ꝓbabilis an qz sit eligēdus vel postulandus.

m ¶ Sic. Sicut ſm hāc vltimam formā: eligo ⁊ postulo. put melius pōt de iure valere. Et aduerte: qz nulla ꝛ de his formis credo tū hoc casu pmittam: nisi vltimam hoc casu cum ꝓbabilē est dubiū. tum qz in eo casu est sola ſcertitudo que admittit cuꝫ ꝓbabilē dubitaſ: vt. ā. probaut. In aliis aūt casibus insurgit ꝛrarietas ⁊ res imfecta: vt ꝓz in tertio. tum qz alias non video quare sic dtumisset istud ca. sacrēdo tibi sub ea. ſ. ⁊ in priori parte ponēdo speciale ⁊ indeterminatū decretū. in secūda aūt cum determinatione. ⁊ facit de decl. ad audientiam. ⁊ ſ probo etiam per lſam que sequit: postulatus ⁊ electꝰ: qz ista sola vltima forma dicit: postulo ⁊ eligo.

n ¶ Dōsino. Quē lſra mēſ: post pōtationē sibi factā ethibēt tenek. j. tī. prī. cū ſ. fit. cū deteriatione q̄ tbi pōt.

o ¶ Ne in incerto. Cōcoꝛ. ad hoc ⁊ ad id quod sequitur. j. titu. ꝓcri. vt quis duas.

p ¶ Necessario teneatur. Quid si non elegerit? Dico fortiū viribus carere: vt. ā. cum enīz ista fuerit pena sit pcius impōsita nisi determinatio sequens fuerit obstruata: patet qꝛ locum habet pena predicta.

q ¶ Id aliam. Aliam.

r ¶ Interdicta. Sic. C. de fur. l. j. ff. de tribu. qꝛ in heredem. ꝫ. eligere. preiudiciales ergo sunt sibi admittes iste vie: alias enim electione vnius non tolleretur altera facta quod no. de libel. obla. ca. ij.

¶ De electione ⁊ electi potestate. ¶ Dictū fuit. ā. tit. ꝓcri. de vno modo instituendi iudices siue ministros iuris: puta de postulatione: nunc videndum est de alio modo. ſ. electione. ⁊ qꝛ dubitari posset de potestate electi ante confirmationem vel consecrationem: ideo annectitur in rubrica ⁊ electi potestate. Cap. j.

ꝓmatio

¶ No. j. qꝛ ille dr impugnare actū qꝛ opponit aliqd ꝺ formā actus vel plonā in cui⁹ cō modū dirigit exercitio actus: qđ no. qa qñqꝫ tē. statores ꝓnāt impugnātes tē. stiā: qđ si le diceret impugnare qui exceptiōes opponeret.

¶ No. ſ. qꝛ ꝺdoqꝫ appellāt statuit ter minus ad iter arripiēdū. ⁊ ꝺ hic termi nis vide gl. ā. ꝺ ap. personas. Domi.

STatuimus. ¶ Tria facit. Primo pōt statui tū. sed ꝺ pena ꝓmacis l nō veniēdo. tertio pena ꝛ calūniosi. sed ꝺa ibi. Sed si. ꝛtertia ibi. Adiscientes. Et ista tertia subdiuidit: qꝛ duo facit. Primo pōt obijciēte. l formā. sed ꝺ eū qꝛ obycit in plonā. ibi. Qui so. Et hec sed ꝺa etiaꝫ tria facit. Primo imponit penaꝫ. sed ꝺ aggrauat. ibi. Adque. ꝛtertio exercipit. ibi. Nisi. Jo. mo. dicē qꝛ primo ponit statutū: qđ secūdo ꝓgat. ibi. Hec aūt. ꝛtertio ſponit penā nō ꝓbāti. ibi. Adiscientes. An ille. ſ. hec aūt: determinet ꝓnoget vel restringat: ibi dicit circa tertiū. Jo. an.

boc fuerit appellatū ad papam: appellans ⁊ defendēs ⁊ quorum interest a die obiectionis infra mensem arripiant iter eundi ad papam. Joan. andr. Cap. j.

¶ Presupponēdū est pro ſtellectu hui⁹. c. illud qđ habēt in. c. ſi. j. eo. videlz qꝛ cū electio est facta de aliq̄ eligētes ꝛstimāt. ꝓuratoꝛē ad ꝓsentādū electionē superioꝛi: ⁊ regrēdū vt illā electionē ꝓfirmet: qui sit superioꝛ nō ꝺz statim electionē ꝓfirmare: ne faciat ꝓtra dictum ap̄ dicētis. Neminī cito manū ꝓponas: ſz ꝺz ipse superioꝛ videre an sint alīq opponētes. ⁊ si sint: ꝺz illos citare peremptorie seu citari facere ad dtm cās. sue oppositionis. Si ꝓo nulli reperiant opponētes: debet discernere citationē generalē ⁊ illā apponere in valuis eccle sie illius electi: vt si sint opponētes qꝛ cōparent coram ipso ad certum terminum. Doc presuppōsito.

¶ CASUS. in hoc. c. sic figurā. Nacāte abbatia monasterij sancti Cyprian pictauie: monachi illi⁹ monasterij quenerūt in vnū tractaturi de electiōe futuri abbatis. Electiōe facta illam ꝓtauerūt ꝑo pictauēſi: ⁊ regserūt vt ipsaꝫ electionē ꝓfirmaret: ⁊ electo cōmitteret administrationē illius monasterij in ſpūalib⁹ ⁊ ꝛporalib⁹. Ꝑo decreuit suā citationē ꝙfatē ꝺ opponentes. In termino assignato cōparuerūt alīq opponētes q allegauerūt aliās cās oppōnis. vꝫ. qꝛ ipſi fuerāt spreti: ⁊ sic opposuerūt aliqd ꝓtra formā electiōis. Nā vocatio est facienda: tū nō est de substātia electiōis: ß est: tenet electio de mero iure. c. qđ sicut. eo. tī. in antiq. ⁊ c. qꝛ pp. eo. tī. tū si opponētes ꝓsequunt ꝓceptū: faciāt ipsam electionē cassare. vel etiā ifti opponētes opposuerūt aliquos defect⁹ in plona electi: puto qꝛ ipse erat imperfecte etatis. nō aūt qꝛ esset illegitim⁹: qꝛ legitimus religionis tollit maculā natalitiū. Ꝑo noluit admittere istas cās oppōnis: vel forte cū cās essent irrōnabiles illas admisit: ⁊ in effectu fuit appellatū ad apliā sedē. Querit nūc qd debeāt facere opponētes. ⁊ electꝰ. ⁊ Rīdet romanus pontifex qꝛ ipsi debēt arripere iter romanū lra mēſem a tpe appellatiōis: ⁊ debēt facere diligētiā ſm cōem cursum vt se pītēt ꝙspectui aplico. Sed qđ: ponamus qꝛ opponētes cōparuerūt: electꝰ ꝛo nō. vtrū teneanē lōgo tpe expectare ad hoc qꝛ ꝓcedat in cā appellatiōis. ⁊ Rīdet qꝛ ꝺz expectari electꝰ per tēpus ꝺ cōtētū: quo tpe elapso si nō cōparcat electꝰ poterit ꝓcedi in cā appellationis. Sed ponam⁹ qꝛ opponētes nō ꝓbauerūt defectū quē obijciebant ꝓtra formā electiōis. ⁊ Rīdet qꝛ ipsi opponētes debēt mulctari in expēſis: ⁊ vltra sunt suſpēdēdi a ꝓceptione fructuū suoꝝ beneficiorū per triēniū. ⁊ si. j. illos tres annos se emiscerent: illis bñficijs suis sunt ꝓpetuo ꝓuādi. ⁊ hoc vꝫ qꝛ sunt suſpēſi a fructib⁹ bñficioꝝ que obtinēt in illa eccīa: ⁊ nō bñficioꝝ que obtinēt in alia eccīa. Text⁹ l. Nulla super restituere si vellet: nec per hoc ſponit sibi necessitatē.

¶ No. j. ex isto ca. qꝛ ab electione facta postulatione vel pusitione pōt appellari. vide pusito vt h accipiē sit per devolutionē ad superioꝛē: vt qñ monachi peccant eligēdo idignū: sunt punati ꝓ illa vice ptāte elīgendi: que electio devolutē ad superioꝛē imediatū. ⁊ illud qđ facit superioꝛ vocat⁹ pusitio. Aliqñ superioꝛ hoc facit in re suo: sic plures abbatie hñt ꝓioratus ꝙuentuales. sub se quoꝝ confer unt abbates sure suo: ⁊ non eligunt monachi illi⁹ ꝓoratꝰ ꝙuentualis. ⁊ talis collatio quā facit abbas de ꝓoratu ꝙuentuali vocat⁹ pusitio: ⁊ ab illa pōt appellari.

Prouisio ꝙ dicatur.

¶ No. vltertius qꝛ cū appellat⁹ ab electione pusitione: vel postulatiōe ad aplicā sedē: appellās ⁊ appellat⁹ ꝺz arripere iter ad curiā romanā infra mēſem: ⁊ vna pars tenet expectare alia pārte per viginti dies: qb⁹ elapsis poterit ꝓceꝺi in cā appellatiōis. Et sic in cā electionis poterit ꝓceꝺi ad testiū receptionē lite nō contestata. c. qñ frequenter. vt lite non contestata. in an.

¶ No. vlterius qꝛ si aliqs ad ꝓcedēdū ꝓfirmationē electionis aliqd opponat ꝓtra formā. ⁊ nō ꝓbat illud cōdēnat in expēſis. Si ꝺo opposuerit aliqd ꝓtra ꝓsonam electi: cētiā cōdēnabitur in expensis. sed vltra suſpensius est triēnio a beneficijs suis que obtinet in ecclesia cuius pusitione vel electione voluit impedire.

a ¶ Si qꝛ. Vel si qua. xvij. q. iij. si quis inadente. ⁊ de sen. excō. miseres. saluo tū eo qđ ꝺi. j. eo. inde nisi tatib⁹ ꝫ. porro. ⁊ ꝫ. seq. ⁊ ad hoc. j. eo. generali. Joā. an.

Prouisio ꝺz vtq electionis et confirmationis.

b ¶ Pusitione. Facta: vel ex superioris officio: ⁊ ex negligētia subditoꝝ. ā. eo. tī. ne ꝓ defectu. de ꝓcl. ꝓbē. ca. ij. vel suo iure: qꝛ forte ad eū pertinet pusitio ⁊ puidendo eligit ⁊ ꝓfirmat. qđ dic vt no. de elec. cum inter canonicos. ⁊ dixit hic Innocē. qꝛ hec decre. locū habet ante ꝓfirmationē. post ꝛo nō. ⁊ hoc verum nisi eligendo confirmaret: puta per pusitionem: vt hic.

¶ Glo. seq. querit opinionē ponit ⁊ solu. distinguēdo.

c ¶ Facta. Quid de facīeda? Dixit abbas hic qꝛ idē: cum vtroblīqꝫ eadem sit ratio. credo qꝛ si ꝓtra certā personam appellat: vera sit opinio predicta: al⁹ non. ⁊ hoc ꝓbat. j. eo. qui cōtra certā. nam qđ ibi dicit de decre. vt circa. j. eo. eadem rōne intelligam ⁊ de ista.

¶ Glosa seq. ponit ⁊ exponit dictum Innocentij.

d ¶ Impugnat. Dixit hic Inno. qꝛ nullo se opponente ſo ad quē ptinet ꝓfirmatio: poterat ꝓfirmare nulla cīatīone facta ⁊ nullis edictis ꝓpositis. ⁊ idē in ꝙcratore ⁊ ordinatore. qđ in ꝓfirmatore verū erat ſm sua tpa: hodie sce⁹. j. eo. ti. c. vlt. Tū nullo se opponente: ipse ꝺz inquirere de meritis eligentiū ⁊ persona electi: supplere eni in causis electionū de facto. qđ dic vt no. xxvij. di. ꝓuiſū. ⁊ ā. de elec. cū nobis olim. ⁊ de postu. ꝓla. bone. j.

e ¶ Formā. ā. eo. qꝛ ꝓpter. quedā tū ibi ꝓtēta sunt de substātia: quedā ꝺo nō. vt ibi no. in glo. dic vt. j. Ber.

¶ Gl. se. rec. p. q. pōit antiqꝫ op. ber. ⁊ ẜtā ipsi⁹. ⁊ Jnn.

f ¶ Personā electi. Idē si opponat ī plonā eligētis: vtrūqꝫ enī electionē reddit inualidā. ā. eo. cū in cunctis. cum vinosi. 2gregato. ⁊ in pluribus alīs. c. ⁊. ā. de cōsue. cum dilectus. ſm Bersi. olim tū ipse idem dicitur mutasse ⁊ dixisse cū Inno. ꝓtra ſi: maxie cū hic dicat plonā in singulari. nec est bona rō ſm Inno. dicere vtiū eligētiū reddit electionē nullā. ergo eadē pena tenetur qꝛ ⁊ vtiū fore reddit nullā electionē. ⁊ tū nō. ē eadē pena q̄ in plona: vt ꝓz. j. dico tū ꝛß ꝛß Inno. qꝛ ꝛz nō fit idē q̄tū ad hnd⁹ ꝛstōnis penā: tenet tū ire ⁊ appellatione ꝓseq. ⁊ pt ꝫ obtio melꝰ dici ꝺ formā q̄ ꝺ plonā.

Opponēs ꝺ personā eligētium an dicat ꝓprie opponere ꝺ formā vel personaꝫ.

Universidad de Deusto
Biblioteca

a ¶ Propter hoc. No. q expmi debēt ola ⁊ singula q̄ opponunt ⁊ inramētū iteruenire: ⁊ nō expssa pseq non poterit appellās. qđ dic vt. j. e. vt circa. ⁊ hec vera cum in his casibus extra iudicium appellatur: secus si in iudicio. vt. j. eo. ti. constitutio.

¶ Glosa seq. reci. per. q. ponit opiōnē. ⁊ soluit.

b ¶ Ad nos. Secus si ad alios ꝑm Lōpost. Abb. aūt neutrū firmauit. Alig ꝛ. Lhostī. satis credo p decre. j. e. cupientes. ⁊ p ꝓbū. q̄ hoc locuj hēat solū in appellationib⁹ interpositis ad papaj cū a iure exhibiter: ⁊ sic ad ꝓpriā trahi non dz. j. de reg. iu. quia a iure. cū suis concor. ꝓbat cle. c. ti. cām in ꝓn.

c ¶ Appellari. Ētiā si nō appelletur: sed simplr iam subiectio confirmationes harum debeat ad papam: in regularibus ⁊ cathedralibus ecclesijs. tene qđ habes. j. eo. cupientes.

¶ Glo. se. successiue format. ⁊ soluit duas q̄nes.

d ¶ Opponit. Sed numqd illi qui se opponūt ⁊ nō appellant venire tenent: ⁊ dicit illi soli venire tenent q̄ appellāt: vel ārū nolē appellatā est: vel q̄ appellationē ratā habuerūt expsse. alij aūt qui solū se opponunt venire nō tenent vident. cui suo iuri remittare ⁊ electioni acquiescere. ff. qui ap. fit. l. j. §. solēt. ff. de ap. scio. vñ illoꝝ absentia nō obstāre. ꝑcedet in negocio: tūc enī est appellādū cū ordo decretū electiōis iterponat vt in ꝓdicto. §. solēt victoria tñ eoꝝ q̄ appellauerūt obꝰ ꝓdcrit. C. si vnus ex plurib⁹. l. j. ā. de ap. tua. cū filiꝭ⁹. Quid si ille q̄ appellauit dolose nō ꝓsequit: nunqd q̄ nō appellauit pōt negociū assimere: certū iusto eo qui ex fide nō ꝓsequit: Videt q̄ sic. ff. de appellati. l. ab executore §. alto cōdēnato. Bernar. ⁊ Innocē. ⁊ facit ad hoc. c. vltimū. j. eo. lib. de appellatio. concertationi.

e ¶ Qui defendit. Scilicet electus postulatus: vel in cuius persona facta est prouisio. Joan. an.

f ¶ Contingit. Sicut adherentes. j. eo. vt circa.

g ¶ Per se. Vel per procuratores. in cathedralibus ⁊ regularibus ecclesijs. hoc restringitur per decret. j. eo. cupiētes. vt per se tñ ire teneantur: nisi ex iusta cā vt ibi: ⁊ etiam de personis instructis. dic vt ibi.

h ¶ Iter arripiant. Statuitur hic ⁊. j. eo. cupiētes. terminus ad iter arripiendum. sic. ā. de ap. ad hoc. ⁊. c. personas. ⁊ de re iudi. cum causa. ⁊. ij. q. vj. appellatore.

i ¶ Infra mēsem. Qui currit ab iterpositione appellationis facta coꝝ appellato vel ꝑpius speciali ꝓcuratore ad cām: vel post notificationem alteri eoꝝ debito modo factā. qđ dic vt in cle. eo. ti. cām. que determinat hic ⁊ alibi scripta. vt ibi no. in glo. j. ⁊ in glo. gd ergo.

k ¶ Pars alia. Opponens vel defendens. Joan. an.

l ¶ Per viginti dies. Similis dilatio ti. ꝓnis. ā. de cōsuetu. c. vlti. ā. de cri. fal. dura. ā. de cle. excō. minī. illud.

m ¶ Post aduentum. Equitor tēpotis cōputatio est illa qua habes. j. eo. cupiētes. §. q̄ si per. sed nō est mirū: cum ibi pena priuationis imponatur. hic autem pena

solutis processus in absentia.

n ¶ Electionis. Postulationis vel prouisionis.

o ¶ Quinquam. Predictorum.

¶ Glo. seq. rationē reddit: ⁊ declarat simplicē absentiā. sed o tractat an ventis facto iam processū: que fit postlite ꝓtestatas: petat libellū dari vl ꝓtestationē fieri. ⁊ dicit q̄ nō: tractat demum q̄ si negeſ ꝓcurator. ⁊ ponit tria dicta Inno. q̄ in fine declarat.

p ¶ Absentia. Ubi enī agitur de spāli mīmonio ꝑhendo: absentia ꝓtumacis ptis nō obest vt hic. ⁊. ā. c. dudū. j. ⁊ idē l. carnali et. Secō. ā. vt lite nō ꝓtesta. accedēs. ij. ⁊. c. q̄ñ. §. porro. ⁊ citata est hic ꝑ interstantie. ad idē. ā. de ap. sepe. terminus enī ꝑfixus loco peremptorie citationis hēt: vt ibi. Ber. ⁊ qđ dicit absentia: intelligas q̄cūq; ptingente: siue ab initio: q̄ nō venit. siue ex post facto: q̄ venit ⁊ contumaciter recessit. ā. de iud. c. j. ij. q. iij. certū. ⁊. j. de eo qui. mit. in pos. eū. q. ā. vt lite nō ꝓte. q̄ñ. §. porro. ⁊ §. qđ si forsan. Et vt dixit Inno. si ꝓcessum fuerit ad aliqđ de illis ad qđ nō. ꝓceditlige nō ꝓtestata: puta ad receptionē testiū vel hmōi: si postea veniat ⁊ libellū petat: vel lit. ꝓtesta. fieri audiēdus nō est: fecit enī ex⁹ ꝓtumacia q̄ lic hēat ꝑ ꝓtestā. Item si ꝓcurator post modū obiciat q̄ nō sit ꝓcurator nō est postea cogēdus ꝓbare mandatū rōne ꝓdicta. ff. de ꝓcura. ꝓponitus. §. ratihabitionis. Alij dicunt ⁊ videtur securius fm Inno. q̄ ls de his que egit ante aduentum partis nō sit cogendus ꝓbare mandatū: tamē iudex vlterius nō admittet cum procuratorio nomine agentē: nisi mandatū probet. tum fm eum cum hoc videatur esse de quadā equitate nō scripta. tuz ar. ꝓdicte l. ꝓponitus. Satis videt q̄ si in remotis partib⁹ ageret cā: nec de facili posset probari ꝓcuratio: q̄ forte amissa est: ⁊ tunc nō ꝓbata procuratione ꝓcederet iudex vsq; ad finem cause. hec omnia vera dici possent ad partis petitionem. credo tamen ne iudex laboret in vanum q̄ procuratorem compellere poterit et ibere mandatum: vel cauere si dubitatur. arg. ā. de procura. c. j. ⁊ de iudi. causam que. cum similibus.

q ¶ Dicut de iure. De iure autez est vt distinguatur: an appellans sit presens an appellatus fm formaz decre. j. de ap. cordi. fm Innocentium.

¶ Glo. sequens ponit quatuor equiparationes.

r ¶ Dignitatibus. Hic equiparantur hec tria: dignitas personatus ⁊ canonia. Alibi equiparant: dignitas ꝑsonatus ⁊ beneficiū cum cura animarū. ā. de fil. ꝓsbyterorum. Alibi ꝑsonatus ⁊ beneficiū curā habēs. ā. eo. ti. dudum. ij. Alibi personatus ⁊ ordo presbyteralis. ā. ne cle. vel mo. super specula. §. q̄ ꝛo. In dignitatibus tamen cathedralium vel regularium ecclesiarū: quarū cōfirmatio vl ex immediata subiectione vel ex appellatione ad papā spectat. tene quod habes. j. eo. cupientes.

¶ Glosa sequens soluit contrarium.

s ¶ Plene. Nota q̄ non sufficit semiplena probatio. Ratio

Ratio

Ētiā si nō appelletur

Procurator an teneat ꝓsequi postlitē ꝓtestatā vel ēt si probare mādatum vel cauere si dubitat

Probatio semiplena

tia nō sufficit vbi ius exigit plenam. Ētiā ratione ⁊re nō pōt seq̄ iuramentum ꝓbationis fiēs ꝓt seq̄ iuramētum affectōis.

Ratio: q̄ perit ius alterius. ⁊ sic nō obstat de pen. ex insimulatione. cum filiabus. ⁊ dic plene ⁊ legitime. ⁊ modos ꝓbandi habeo. ā. de restitu. spo. cum ad sedē. in fi.

¶ Glosa seq. ponit dictum. ⁊ soluit contrariam.

a ¶ Docuerit. Tarationē ⁊ iuramēto ꝓmissis. qđ dicit no. ā. qđ nie. cā. c. vlti. De hmōi ex pēsis dic vt no. de do. ⁊ ptu. finē. ⁊. ij. q. j. in ꝓncio. ⁊ adde qđ habes. j. de ap. cū appellationibus. Et bñ dic tarationē ⁊ iuramēto: q̄ tarationē iuramētum sequi nō pōt. nec obstat. ff. de in lite tur. l. vt dicamus. §. iurare: q̄ loquit de iuramēto i lite: qđ est de affectione. vñ si hoc bene pōt sequi tarationē: ga multa fit verecūdia iurāti: q̄ poterat ex affectu estimare cētū res que nō valebat quinquaginta. pone exēplum in libro tuo. sed h̄ loquit de iuramēto qđ ē de substātia. vñ si post q̄ iurauit se cētū expēdisse de mādato iudicis fieret tarātio: iniuria ⁊ frēdia esset iurāti.

¶ Glosa seq. primo soluit ⁊ tractat. sed o querit. arguit pro ⁊ contra. soluit. ⁊ contrarijs respondet.

b ¶ Defecerit. Hanc penā incurret non simplr appellās: sed qui ꝓbādi onus assumpserit. q̄ licitū est ab appellatione recedere. ij. q. vj. sigs libellos. ⁊. l. appellatione cessante. ff. de in ius vocā. l. q̄uis. ⁊ sic recedēdo euādet hanc penā. Sed numqd hoc casu appellās qui non venit saltē in expēsis appellato ꝓdēnabit legitime cōparēti: Videt q̄ sic. C. de accu. qui crimen: nec enim in preiudicium alterius potuit mutare ꝓfilium. j. de reg. iur. mutare. cū suis ꝛoꝛ. Ecōtra videt: q̄ non interest appellati: iam. n. in absentia eius ꝓcedit pōt ac si pēsa esset. et est sīle qđ no. ā. de do. ⁊ ptu. c. vlti. ⁊ ad h̄ facit. ff. de arbi. l. arbiter q. ⁊. ff. de pe. l. sanctio legū. Sol. dic eūz teneri ad expēsas. nec obstat qđ dī q̄ non interest appellati: q̄ sūo interest: q̄ multa potuisset ꝓfessiones eius si pēsa fuisset. h̄c. nec obstat. l. sanctio: q̄ pdēnatio expēsaꝝ nō ꝓpōit sicut pena: is tanō interesse appellati fm Lōpost.

¶ Glosa sequens soluit duas questiones.

b ¶ Defecerit. Intelligē fm Lōpost. hāc penā locum h̄c siue crimen aliqđ obiectū fuerit siue defectus: cum generaliter loquat. Et si plura qs obiecit euitat hanc penā: si vnū solum ꝓbat qđ ad cassationem sufficiat. ā. de rescrip. inter cetera. Item q̄ penaz hanc patit excipies preter ius cōmune. de accu. sup his. Item ꝓdicta est in illoꝝ odium qui ordinationē impediunt: sed ex quo vnus probauit: patet q̄ non fuit in fraude.

c ¶ Beneficijs. Que in illa ecclesia obtinet: vt. j. eo. si compromissarius. in fine.

d ¶ Ad que. Beneficia.

e ¶ Tempus. Trium annorum.

f ¶ Temeritate. Secus aūt si aut̄ te simplr: vel si restitutus fuisset. C. de sen. pas. ⁊ re. l. j. ij. q. vj. §. notādū.

¶ Glo. sequens querit ⁊ remittit.

g ¶ Primatus. Numqd ille ad qnē collatio ꝓtinet statim possit illa ꝑferre: Dic vt dicam. j. eo. cōmissa.

h ¶ Spem. Nec enī sub spe venie dz quis peccare: vt ā. de cle. excō. minī. illud. de consue. dil. iij. quando quis.

i ¶ Manifestissimis. ij. q. vj. scīāt. C. de ꝓbati. scīāt.

k ¶ Calūnie. Nota in excipiēdo accusando ⁊ denūtiādo qđ calūniari. de accu. sup his. ij. q. iij. q nō ꝓbauerit. ⁊. q. vij. qui crimen. ⁊ de calū. cū dilectus. Jo. and.

¶ Glo. sequēno exemplificat. notat ⁊ remittit.

Calūnie ꝓbabilis excusatio.

l ¶ Sufficiens. Defecerunt testes q̄ testificari. pmisserāt: ꝓbauerā illuz excōicatum qui tñ cālculo se pr⁹ absolui fecerat. ad h̄ ij. q. iij. paulum. de cle. excō. mi. ꝓpositi. Et nota q̄ in cā appellatiōis nō idistincte ꝓdēnat victor⁹. qđ dic vt dixi. j. de reg. iu. ignorantia. Lap. ij.

¶ No. j. q̄ ex sola electione nō oritur ius: ij ex scrutinio erīde secuto. de quo aliqd. j.

¶ No. ff. q̄ depositēs votuz icertū: vel ꝛditiōale nō ꝓmat ptāte eligendi: sed vox sua si cōputat i numero ꝓ illa vice. Domi. Scrutiniū trib⁹ modis dī.

Titulus VI.

De electione et electi potestate.

Nelectionibus et postulationib⁹ ac scrutinijs m ex quibus n ius oritur o eligēdi p: vota cōditionalia q: alternatiua r vel incerta s penitus reprobamus. ¶ Statuētes vt (hmōi votis ꝓ nō adiectis habitis) ex puris cōsensibus ciens l excusaret. Idem, ¶ Nota conditionalia ⁊ alternatiua ⁊ icerta in electionibus reprobantur ⁊ habentur pro non habitis: ⁊ recidunt in pure consentientes. Joan. andre. Capitulum. v.

¶ Sufficiens. Defecerunt testes q̄ testificari. pmisserāt: ꝓbauerā illuz excōicatum qui tñ cālculo se pr⁹ absolui fecerat. ad h̄ ij. q. iij. paulum. de cle. excō. mi. ꝓpositi. Et nota q̄ in cā appellatiōis nō idistincte ꝓdēnat victor⁹. qđ dic vt dixi. j. de reg. iu. ignorantia. Lap. ij.

rat ⁊ punit. Joan. andre.

¶ CASVS. Dicāte aliqua eccliā cathedrali vel regulari canonicī: vel monachi illius eccliē ꝙuertunt in vnū tractaturi de electiōe futuri ꝓlati: qui canonici vel monachi erāt duodecim in nūo. qđā ex eis decesserūt vota sua ꝓditionalia: alternatiua ⁊ icerta: q̄ dixerūt eligo talē si talis esset. si elegerit: ⁊ sic votū fuit ꝓditionale: vel dixerūt ego eligo talē vel talē: ⁊ sic votū fuit alternatiuū: vel dixerūt: ego eligo illū qui talis eligēt: ⁊ sic votum fuit incertum: vtrz valeat ista electio: ⁊ vtrz ista vota cōputenē ad augēdum nūm: Rīdet ro. ponti. q̄ ista vota ꝛditionalia alternatiua ⁊ icerta nō augēt nūm: ⁊ sunt nulla ipso iure: ita q̄ tota potestas eligendi remansit apud alios qui pure elegerunt.

¶ Glo. sequens ponit tres significationes scrutinij.

m ¶ Scrutinio. Scrutinij mīlis modis dī. s. cathecismi. & ma. ⁊ obe. his ā. ⁊ & capel. mo. dilect⁹. ⁊ de illis loquunt canones. de ꝓbe. di. iij. añ baptismū. ⁊. c. seq. Ité dī illoꝝ q̄ ad ordines vel dignitates ꝓmouent examinatio. ā. de scrutī. c. vno. Ité dī ignitio volūtatū q̄ fit secreto in electionib⁹ facietis. ā. eo. q̄ pp. ⁊ sic sumitur h.

(ADDITIO. Posttesi. ponit hic tredecim modos q̄ dicitur scrutinium. Joan. andre.)

n ¶ Ex qb⁹. s. scrutinio. ⁊ itelligē publicat. ā. e. publi.

o ¶ Oritur. Saluo eo quod habes. j. eo. perpetue.

p ¶ Eligendi. Vel postulandi. ā. eo. ti. scriptum.

q ¶ Cōditiōalia. i. sub ꝛdōne ꝓlata. h̄ mō ꝓcito i Al. ⁊ si noluerit ꝓcito i B. vel ꝓcito i Al. si nouit iura: vl si habuit maiorē ptē capīt: vel si decanus in eū ꝓsenserit.

r ¶ Alternatiua. Eligo Al. vel B. cardinales tñ interdum sub his formis cōditionalibus ⁊ alternatiuis eligūt: ⁊ per has formas veniunt ad duas ptes: vt dicunt moderni. ⁊ fit in eis spāle sicut ⁊ relīq. ā. eo. ij. ⁊. j. c. pri.

¶ Glo. seq. primo ponit excēptiz. ⁊ huius iuris cām et ius antiquuz. sed o notat inducens quatuor filias. tertio querit ⁊ soluit. infert ex solutione: ⁊ contrarium tenet.

s ¶ Incerta. Eligo illū qui ē Archidiā. eligit. Ofa talia vota nō valēt: q̄ certū ꝓsensum nō exprimūt: ⁊ ideo merito reprobant: ij olim admitterent: vt colligit ⁊ no. lxj. di. studij. Lxxv. di. archidiacon: sed ex illis. c. illud nō colligit. ⁊ sic ēt posset intelligi. ā. eo. ti. cū terra. No. q̄ hi sunt legitimi actus qui ꝛditionē nō recipiūt. ff. de

Sexti D 3

Universidad de Deusto
Biblioteca

Iudex et multi alij debent esse certi. Beneficij collatio additionali seu alternatiua vel incerta an valeat.

reg.iur.actus legitimi. ff.de reg.iu.actus.vbi de hoc certa enim dz esse ꝑsona eligẽda sicut iudex: arbiter: tutor: ꝙ curator. ff.de rescrip. ad hec. ff.de arbi. inotuit. ff. de testa. in l. tuto: i certus. ff. de pcu. l. ij. De curatore tñ dic vt. j. de curato. c. j. Sed numqd ꝙ hic dz de postulatione ꝙ electione: debat locũ in collatione seu ꝓuisione: Dic ꝙ sic fm Lopostel. ꝙ ppter eãdez rõnẽ nisi sit talis additio que fuisset de sui natura: quia celebretur electio voce illoruz qui non pure ꝓsenserint: ea vice in alios residente [a].

Gregorius. x. in generali cõcilio lugdunensi.

Additio. Conditio inherens de sui natura an reddat actũ conditionalem.

¶ No. i. ad qd ad dit allegatur iste ter. ꝙ vbi est maius periculũ ibi est maior cautela adhibẽda

¶ No. ij. licitũ esse arguere a rõne legis: vel plus ẽ attẽdẽda rõ legis q̃ ꝓpa ler. C.

Ideo ꝓtinus ꝓmittit ꝓcessum huius tractatus: qui est de electione: ꝙ sine ea nõ ꝓcedit ad alia: ut dicit Host. Et ꝓmittit tria: primo ꝙ ad electionem: secundo ꝙ ad postulationem: tertio ꝙ ad confirmationem. Secundum ibi [Postulationem] Tertium ibi [Confirmationem]. Circa primum tria facit: primo ꝓmittit quid sit electio: secundo ꝙ ad electionem: tertio ꝙ ad electum. Secundum ibi [Ad electionem] Tertium ibi [Electus]. Circa primum duo facit: primo ꝓmittit quid sit electio: secundo ꝙ ad electionem. Secundum ibi [Ad electionem]

Universidad de Deusto
Biblioteca

tu suo dicto inver. ꝓsiliū. ad hoc q̄ papa pōt dis soluē gnāle ꝓcilium subsistēte ista cā.

¶ Bl. se. in pti. rec. per obiec. quā soluit. & in incidēti q̄rit. remittit. sc̄do q̄rit. ar. p. & soluit. tertio q̄rit & solut.

a ¶ Decem dieb⁹. Nota q̄ ꝓstitutio ista nō tubet eos citari: sed tm̄ expectari. & sic est spāle in electione s̄ūmi pontificis: cū in alijs absentes de ꝓuincia fiant vocandi. ff. eo. coiaz.

Cardinales ꝑsētes in electōe pape an d̄beāt expectare p decē dies alios absites ītra illos dies venīe nō valentes.

vel saltē fm q̄ est cōsuetudo. vt ibi no. & vid. q. j. fact⁹. & si cōsuetudo cēt nō vocarent. j. de prebē. cum in ecclesijs. Si aūt quaratur que sit puncta romana? Dic vt. ā. de offic. vicā. sina. Sz pone: cardinales qdā sunt absentes: & ita remoti q̄ nullo mō possent venire infra decem dies ad locū vbi debet electio celebrari: numquid poterūt ꝑsentes statim ad electionē ꝓcedere: vl ante lapsum hoꝝ decē dierū? Et vi q̄ sic. ff. ad vell. l. altiꝰ. ¶. fin. marce ꝓpter periculum more: vt supra. Sz cū h simplr dicat: q̄ expectari debēt per decē dico: simpliciter intelligēdum est fm Guil. ff. de aleato. l. j. ¶. q̄ Io. & ā. de pīculo. q̄ circa. possent enī absentes vti felici duplomate. ff. de verb. obli. cōtinuo. ¶. cā ita. circa fi. vnde ante decē dies ꝓcedere nō debent: & forte audientes de infirmitate pape vel alia cā venire ceperāt ante mortē: ita q̄ infra decē dies a morte erūt in loco: & beneficium iuris neminē auferendū. xxvij. di. de his. j. de regu. iur. in dubijs. & facit optime. j. eo. commissa. j. rū. cum suis ꝓcor. Sed pone: aliqs cardinalis nō debito tēpore expectat? vult agere de ꝓpōtu: quer. & vt ꝓssit: Dic q̄ si electio facta fuit ab oīb⁹ reliquis: vel a duab⁹ partib⁹ eo nō cōpirato: nulla obstat exceptio: & sic nec actio. ā. eo. lz. & ff. de supſi. l. j. ¶. ait. i fi. ¶. b. ¶ Oēs ꝑsentes: & si essent pauciores eē tertia pars p hanc constitutionem.

Cardinalis nō expectatus pe vbito an ꝓssit agere de cōpōtu.

curia residebat) diē claudere ꝓtingat extremū: cardinales qui fuerit in ciuitate ipa ꝓsentes: absītes expectare decem diebus [a] tantūmodo teneant: quib⁹ elapsis (siue absentes venerint siue non) extūc oēs [b] cōueniāt in palatio in quo idē pōtifex habitabat [c] contenti singuli singulis tm̄ modo seruentibus clericis vel laicis: put duxerint eligendū: illis tamē quibus patēs necessitas [d] id suggerit indulgeri: duos habere ꝓmittimus: eiusdem electionis arbitrio [e] reseruato. ¶ In eodem autē palatio vnum cōclaue [f] (nullo intermedio pariete seu alio velamine [g]) oēs inhabitent in cōmuni: quod (reseruato libero ad secretā cameraz aditu [h]) ita claudatur vndiqz: vt nullus illud intrare valeat vl exire. ¶ Nulli ad. ꝓsdem cardinales aditus pateat vel facultas secrete [i] loquendi cuz eis: nec ipsi aliquos ad se ꝓuenientes admittant: nisi eos qui de voluntate omniū cardinaliuz inibi ꝑsentium ꝓ his tantum que ad electiōis instātis negociuz ꝑtinēt vocarent [k].

¶ Nulli etiam fas sit ipsis cardinalibus: vel alicui eoꝝ nuntiuz mittere: vel scripturam. Qui vō contrafecerit: scripturam mittēdo vel nuntium: aut cum aliquo ipsoꝝ secrete loquendo: ipso facto sententiā excōmunicationis incurrat [l]. ¶ In conclaui tamen predicto aliqua fenestra comperens [m] dimittatur: per quam eisdem cardinalibus ad victum cōmode necessaria ministrentur: sed per eaz nulli ad ipsos patere possit ingressus. verum si (quod absit) infra tres dies postq̄ (vt ꝓdicitur) conclaue ꝓfatum ydem cardinales intrauerint: nō fuerit ipsi ecclesie de pastore ꝓuisuz: per spatium quinq dierum immediate sequentium singulis diebus: tam in prandio q̄z in cena vno solo ferculo sint contenti: quibus [n] (prouisione non facta) decursis: ex tunc tantūmodo panis: vinū & aqua ministrentur eisdez: donec eadem ꝓuisio subsequat. ¶ Prouisionis quoqz huiusmodi pendente negocio: dicti cardinales nihil de camera [o] pape recipiāt: nec de alijs eidem ecclesie tempore vacationis obuenientibus vndecunqz: sed ea omnia ipsa vacatione durante sub eius (cuius fidei & diligētie camera eadem est commissa [p]) custodia maneant: per eum dispositioni futuri pontificis reseruāda [q]. Qui autem aliquid receperint: teneantur extūc a receptione quoꝝlibet redditūꝝ ad eos

Conclaue quid sit.

¶ ADDITIO.
Et solet dici ꝑclaue: q̄ ꝓpter clausibus claudit: vel ad q̄ per plures clauos itur. Joannes and.)

g ¶ Velamine. Vtputa sestorijs vel cortinis.

h ¶ Aditu. xvij. q̄. iij. dissimulat.

i ¶ Secrete. l. xxxj di. clericos. xxvij. q̄. ij. in decima.

k ¶ Vocarent. Puta aduocati vl iurisperiti: vel religiosi viri: vel tabellliones.

l ¶ Incurrat. Nota canonē late sentēte: aliqz habeo. j. eo. capl'o. ¶. q̄ si alios huiusmodi iuris nouitatem. j. de sentētia excōmunicatio. c. eo.

¶ ADDITIO.
Et sum. xxxij. q̄n quagintaduos inductos per cle. ibi collegi. de sententia excōicatio. ca. j. in glo. est sciendū. Joānes and.)
Et cū nō reseruauerit sibi absolutionē dicamus q̄ ordinarius absoluere poterit: vt dicā. j. eo. sciāt cūctim ¶ Fenestra cōpetens. Ita q̄ nullus ītrare per eaz possit vel exire: vt ā. & j.

¶ ADDITIO.
Erit cum rota ad modā monialiū. fm Fran. vercel. vel cū barris ferreis circundata fm eum. Joan. andre.)

n ¶ Quibus. Scilicet quinqz diebus.

o ¶ Camera. Sic & in clericis collegiatarū cathedralium vel regularium ecclesiarum. j. eo. q̄. sepe. & fuit hoc statutum: quia forte propter hoc habenda essent in prouidendo tardiores. Joan. andre.

p ¶ Commissa. Per papam: cuius morte non expirat officium camerarij: vt in clemen. eo. titu. ne romani. ¶. eo tamen.

q ¶ Reseruanda. Sic. j. eo. q̄. sepe. & de offi. ordi. plenti.

Papali sede vacāte an cardinales possint vti potestate pape.

a ¶ Intromittit. Simile. j. de here. accusatus. ¶. sane. & ¶. sequē. An collegium cardinalitū sede vacante papali ptāte vti possit: dicam. j. de scissa. capt. j. ad finem. & est expeditum hodie q̄ non nisi quātū hic conceditur: vel nisi circa substitutionē cameraruj vel penitentiarū deficientiū. q̄s dic vt in clemen. eo. tit. ne romani. vbi ēt determinat hāc cōstitutiones vel eius partem tunc per collegiū alterari nō posse. Jo. andre.

Concordit er an dicatur fcm̄ q̄s fit a maiori pte.

b ¶ Singulis. Iz alij dicere consueuerim⁹: quod sit a maiori pte dicī facti fuisse concorditer. lvj. distin. apostolica. & de electio. cū iter canonicos. & ff. ad municipa. q̄ maiores. nisi minor potestam causaz cōtradictionis ostēdat. de his q̄ fiunt a maiori pte capli. ca. j. tamē per hāc lām que hoc hic exprimit: dico omnes debere esse cōcordes.

c ¶ Celeriter. s. suspenso electionis negocio. & nota. q̄ desiderāt celeritas. de hoc dixi. j. eodē. ca. vlti. Joan. andre.

d ¶ Infirmitatis. Zilia q̄ necessitas non excusat.

e ¶ Extre. si aūt oēs exierint simul vel successiue: dicit in clemē. eo. titu. ne romani. ¶. porro.

f ¶ Sanitatem. Quid si cardinalis pp infirmitatē nolens iclusus stare remāsit et voci sue: nūquid valeat renuntiatio: & nunquid rediens admittet? Posset. cui hoc de facto cōtingit: plene notauit hanc qōnē. ā. de renuntia. nisi cū pdem. ¶. pp malitiam. dicens simpliciter q̄ peniteno & rediens admittendus est. de his autem que medio tempore facta sunt: cōquerī non poterit: & hec questio satis hic determinatur per sequentia.

Cardinalis q̄ renūciauit voci pp infirmitatem an rediēs debeat admitti.

g ¶ Videlicet. Vide mirabilem expositionem huius verbi: reintegra. Aliter exponitur. ā. eodem. in causis. vbi de hoc.

h ¶ Inuenerint. simile. j. vt lit. penden. c. ¶. in fi.

¶ Glosa ista querit. arguit negatiue. & soluit ꝓrariū.

¶ Potu. Pone: cardinalis absens venit post diem octauā a die inclusure: ita q̄ cardinales includi tūc non habebunt nisi panem: vinum: & aquam: vt dictū est supra: numquid iste superueniens statim compellitur suscipere eoꝝ vitam? Et videtur q̄ non: quia non fuit in culpa. ā. de consti. tu. ca. ¶. dic secus per hanc lām: & per illam superiores in eo statu rē. ad hoc de statu reg. recolentes. & sepe sine culpa q̄ punit ex cā. quod dic vt. j. de reg. iu. sine culpa.

k ¶ Curia. Et erat ordinatuz de ipsa curia transferēda: alias si in primo loco remansisset audiētia lām & causarum: licet suspensa ibi celebrare & electio: vt i consti. clemen. eo. titu. ne romani. ¶. sane. in fi.

¶ Glosa ista recitat per questio.

Electio pape vbi fieri si in marī migrat.

l ¶ Territorio sine districtu. q̄d sit territorium: dixi. ā. de cōstitutio. ca. ¶. quo ad hanc casum pontē pro diocesi: vt in clemen. eo. tit. ne romani. ¶. sane. & p hanc literam puto: q̄ si moriatur i mari: cardinales debeant conuenire in ciuitate per quā locus ille mario distringit. ad hoc. ff. de verbo signifi. l. pupillus. ¶. territorium. ff. de iudici. insule italie. & si non distringatur per aliquā ciuitatem: dicerem in vicinioꝝ id faciendum. ad hoc. ā. de cōsuetu. cum olim. ff. de verborum. significatio. notionez. ¶. j. ad hoc. j. ¶. j. ibi. in alia vicinioꝝ rē.

Cardinalis absens ꝓpter infirmitatem.

m ¶ Interdicta. Nota q̄ in loco interdicto non potest electio celebrari.

¶ ADDITIO. Contrarium fuit hic terminatum per dominum Hugo. de vercel. Et facit ad id de postulā. cap. j. ver. sed inde. & ibi dixi quātuz expedit de questione. Joan. and.) Nisi velis dicere hoc speciale in electione romani pontificis: & posito etiam q̄ in tali loco celebretur: nihilominus valet: quia nulla excepto admittitur: vt supra dixi.

Electio an possit fieri in loco interdicto.

t ¶ Idde q̄ sit extra pui ntiā: dō absens. concor. l. pūo. ff. de procu. & C. & ꝓscrip. long. tēp. l. fin.

Universidad de Deusto
Biblioteca

a ¶ Tueatur: vt ff. de offi. iur. l. ij. §. post originem. ⁊ j. de sta. regu. ca. vno. §. ⁊ quoniaz.

b ¶ Celebrãda. Scõm distinctionem superius factam.

c ¶ Presumant. Quia tũc ẽnt excõmunicati: sic ⁊ ipse defendẽdo modum excedens. qđ dic vt. ff. de restitu. spolia. olim. j. in fine. Et nota casum in quo laicus auctoritate canonis potestatem habet in clericum. cõtra ld. xcvj. distinctio bene quidem. de sentẽn. excommunicatio. si ꝓ.

CADDITIO.

Et vide canonis id statuẽtis propter bonum publicum ⁊ propter superioris defectuz. bene facit. lxxix. distinctio. si quis pecunia. Alioꝝ casuꝫ. vide. xxiij. questio v. principes. in glo. ij. Joan. andr.)

d ¶ Loquaciter. Vide quod nota. capitu. proxi. Joãnes andre.

e ¶ Pateant. ff. de excel. prelatoꝝ. inter dilectos. j. de regulis iuris. in fine.

f ¶ Priuatos. Sic. j. eodẽ fundamenta. §. qđ si secus. ff. de pe. in q. busdã. ⁊. j. eodem tit. felicio.

g ¶ Sine cõtradictione. Prescribi tamen possunt. qđ dic vt. j. de prescrip. capitu. ij.

h ¶ Predicta. In qda ẽm superiorẽ distinctionẽ erat electio faciẽda. Joan. and.

i ¶ Priuata. sic j. de pe. felicis. in fine. ⁊. xxv. qõne. ij. ita nos.

k ¶ Captiuat. i. qñ captiuatũ fa

Laicus in clericum qñq; ptãz habet.

dem tuẽat a) adjyciendo sanctiõ: vt dñs alyqz rectores ⁊ officiales ciuitatis illius: in qua romani põtificis electio fuerit celebrãda b: auctoritate nr̃a ⁊ eiusdez approbatiõe cõcilij ptãte sibi tradita: premissa oĩa ⁊ singula plene ac inuiolabiliter sine fraude ac dolo aliquo faciant obseruari: nec cardinales vltra q̃s p̃mittit aretare p̃sumãt c. Sup his aũt taliter obseruãdis: statim audito fũmi põtificis obitu cozã clero ⁊ ppl̃o vniuerso ciuitatis ipsius ad hoc spãliter cõuocandis prestent corporaliter d iuramentum. Quod si premissa diligenter nõ obseruauerint: aut fraudẽ in eis vel circa ea cõmiserint: cuiuscũqz sint p̃eminẽtie p̃ditiõis aut stat⁹: oĩ cessante p̃uilegio eoipso sententiã excõmunicationis incurrant: ⁊ perpetuo sint infames: nec vnquã eis porte dignitatis pateant e: nec ad ali quod publicũ officiũ admittant. Ipsos insup feudis ⁊ bonis ceteris que ab eadem romana ecclesia: vel quibuslibet alijs ecclesijs obtinent: ipso facto decernimus eẽ priuatos f: ita q̃ ad ecclesias ipsas plene ac libere reuertantur administratorum earũdem ecclesiarum arbitrio sine g p̃dictione aliqua disponenda. Liuitas vero predicta h: non solum sit interdicto suppositra: sed ⁊ pontificali dignitate priuata i.

¶ Obrestat cardinales: vt in electione romani pontificis deponant omnem priuatum affectuz: ⁊ cassar omnia pacta obligationes: ⁊ iuramẽta que data vel facta essent de aliquo eligendo.

¶ Ceterum q̃ cũ arbitriuz vel inordinat⁹ captiuat k affect⁹: vel ad certũ laligd obligationis cuiuslibet necessitas adigit: cessat electio m: quz libertas adimit eligendi: cardinales eosdem obsecrantes per viscera misericordie dei nostri: per aspersionem sui pretiosi sanguinis obtestamur: vt pẽsantes attẽtius quid eis iminet: cum agitur de creatione vicary iesu christi successoris petri: rectoris vniuersalis ecclesie gregis dominici directoris: ol priuarte affectionis inordinatione depositra: ⁊ cuiuslibet pactionis: conuentionis: obligationis: necessitate: necnõ p̃dicti ⁊ intẽdimenti contẽplatione cessantibus: nõ in se recipiocent cõsiderationis intuituz vel in suos: nõ que sua n sunt querant: non cõmodis priuatis intẽdat: sed nullo aretante ipsoz̃ in eligendo iudiciũ: nisi deo puris ⁊ liberis mentibus nuda electionis cõscie tia vtilitatem publicam libere p̃sequant: omni conatu ⁊ sollicitudine: prout possibilitas o patik: id acturi tũmõ: vt eoz ministerio acceleret vtilis ⁊ pernecessaria totius mundi p̃uisio: idoneo p celeriter eidez ecclesie spõso daro. Qui aũt secus egerint: divine q subiaceant vltioni: eorũ culpa (nisi graui r pp hoc peracta penitẽtia) nullatenus abolenda. Et nos nihilominus pactiões cõuentiões cõdicta ⁊ intendimenta oĩa: sine iuramenti sine cuiuslibet alterius fuerint vinculo firmitatis innexa: cassamus: irritamus: ⁊ viribus decernimus omnino carere s: ita q̃ null⁹ ad illa obseruãda qũlibet sit astrictus: nec q̃sq̃ ex eorũ trãsgressione notaz vereat fidei nõ seruate: sed nõ indigne laudis titulũ potius mereat: cuz lex ẽt humana ⁊ restetur: deo magis trãsgressiones huiusmodi q̃ iusiurãdi obseruationes acceptas.

¶ Monet omnes fideles: vt statum audita fũmi ponti-

Respublica potius relligiõe ⁊ officio q̃ labore corporis cõtinetur.

a ¶ Oionis. xxij. q. vlt. in qualibet. als est sub. §. q̃nto: ibi scientes. magis religionibus q̃ officijs ⁊ labore corporis vel sudore nostrũ rem publicã contineri.

(ADDITIO. Qe multũ valent oiones iusto⁹: alle. Jo. mo. xlv. dist. disciplina. circa fi. xxij. q. ij. aſe. vide qz

No. j. triplicem modũ p̃ut ẽdi ecclesijs. ad hoc. ff. eo. tit. ⁊ li. c. j.

¶ No. ij. ex glo. qz qñ ptãs eligẽdi et p̃firmãdi iungit in eadẽ p̃sona ꝓtem diuerse q̃litat iste ptãtes nõ p̃nt expediri vnico ꝓtertu: ſ debẽt fieri diuerso tpe. ⁊ de b p̃ hoc. ff. eo. tit. nihil. ⁊ est vtile b scire ẽm pau. Do.

b ¶ Ubi p̃mũ. j. ẽt primũ. Jo. and.

c ¶ Circũstãtie. puta: qz timeẽ de zizania et magna discordia inter cardinales.

d ¶ Jeiunioz. ad hoc concor. de vo. ⁊ vo. redempti. magne ⁊ vigiliaz exercitium: vt ibi.

Capitulum. IIII.

UT circa electionis. ¶ Decidum Gar. ⁊ Jo. mo. hec decreta. inser ptes diuidit. quarum p̃ma vsqz ibi [Edicto.] Jn q̃ ponit p̃dicta ex̃. Secunda vsqz ibi [Alioqn.] Et ponit ibi p̃dictã. Tertia vsqz ibi [Nisi aliquid.] Et ponit ibi penã nõ observantis p̃dictam. Quarta vsqz ibi [Sup hmõi.] Jn qua facit exceptionem. Quinta vsqz ibi [Illa sane.] Jn qua de iuramento ponit sup exceptione p̃dicto. Sexta ibi [Illa sane.] Vltimo vsqz in fi. in q̃ corroborat dominj Jnnocen. decre.

¶ CASUS. Vacante ecclia pctanẽsi canonici illius ecclie ad quos spectat electio p̃uenerũt in vnũ tractaturi de electione futuri pastoris: habito tractatu ẽt maior pars vellet tytiũ postulare vel eligere: vel p̃pter negligẽtiam canonicoꝝ ptãs eligẽdi fuisset denoluta ad supiorẽ: supior p̃sidere vellet tytio tes ad applicã sedẽ: ne tytius eligeret postularetur: vel p̃sideret: querit qd debeãt appellãtes observare: Respondet roma. pon. qz debẽt notanter exprimere in sua appellatione vitia que opponũt ⁊ ꝓtra formã electionis q̃ p̃sonam electi postulati: vel p̃uisi: ⁊ hoc nõ sufficit: sed vltering debent iurare qz oĩa que opponũt sunt vera et ea posse p̃bare. Sed qd scissime p̃: ponamus qz appellantes volũt iustificare appellationẽ ex eã non expiessa in appellatione: ⁊ volũt aliqd deducere ꝓtra formaz vel personã: querit an possint: Respondet qz non regulariter: fallit tñ vbi illud qđ opponũt: venit de nouo ad notitiam: vel si de nouo ista emergũt: puta qz electus post

Titu. VI.

ſicis morte eius celebrẽt exequias: ⁊ quotidie oẽt pro vigili concordi ⁊ vtili p̃uisione romane ecclesie: p̃lati autem in suis p̃dicationibus ipsos subditos ad hoc hortentur: ⁊ eis frequẽtiam orationum ⁊ observantiam ieiuniorum indicant. b.d. Joan. andre.

¶ Quia vo fidelibus nõ est tã de sollicita quãtũcunqz ẽuẽtione fidẽdum q̃z de iustãtia oionis a humilis ⁊ devote sperãduz: huic adijcimus sãctioni: vt in oĩbus ciuitatib⁹: ceterisqz locis iſignibus: vbi p̃mum b de memorati põtifi cis obitu certitudo claruerit a clero ⁊ populo solẽnit⁹ pro eo exequiis celebratis singulis dieb⁹ (donec de ipsius ecclesie p̃uisione indubitanter rumor pertulerit veritatez) humiles preces fundant ad dñm: apud eum devotis orationibus insistat: vt ipse qui cordiaz facit in sublimibus suis: sic efficiat eorũdem cardinalium corda in eligendo cordia: q̃ p̃uisio celer concors ⁊ vtilis (put animaruz salus exigit: ⁊ tot⁹ orbis requirit vtilitas) ex ipor vnanimitate sequat. Et ne tã salubre pñtis sanctionis edictũ

ignorãtie negligi p̃tertu p̃tin gat: districte precipimus: vt patriarche: archiepi: epi et alij ecclesiarum prelati: ceteriqz q̃bus p̃cessum est ꝓponere verbum dei: clerũ ⁊ populuz p̃ter hoc specialiter frequentius congregandos: in suis sermonibus ad supplicũ precuz suffragia pro celeri ⁊ felici exitu tanti negocij frequẽtãda sollerter hortent: ⁊ ipsis eadẽ aũcte nõ solũ oionũ frequẽtiã: sz obseruãtiam (put circunstantie c pensande sua erint) ieiuniorum d indicant. Idem in eodem.

¶ Appellantes contra electiones: postulationes: vel p̃uisiones: oĩa que obijcere intẽdunt ꝓtra p̃sonã vel formam tenent exprimere: ⁊ iurare q̃ illa credunt vera eẽ: ea posse p̃bare. Super non expressis ipsi vel adherentes nõ audient: nisi ꝑ nouo emergant vel pueniant: vel superueniat p̃bandi facultas super quo iurare debebũt. Statutum Jnno. edictuz ꝓtra non p̃bantes que obijciunt in p̃sonã vel formaz in suo robore p̃seruat. Jo. anõ. Lab. iij.

UT circa electiones e postulationes: et prouidunt iustificare suam appellationem.

¶ Nota cãs ex̃pras: vt appellatio possit iustificari ex causis nõ ex̃pressis in appellatione. Primo qñ illud qz nõ erat expressuz in appellatione ⁊ nũc opponit de nouo emersit. Secõ cum de nouo supuenit facultas p̃bandi q̃ de nouo non supuenerat. Tertio si illud erat antiquũ: sed puenit de nouo ad notitiam appellantis.

¶ Nota insup dispõnem huius capi locũ hic in quibuscũqz bñficijs ẽt simplicibus. Nã si aliqo appellet a p̃uisione facta de capellania: vel canonicatu: vel alio bñficio simplici: hz locum dispositio huius capi: vt appellans teneat inserere in scriptis quecũqz ipe vult opponere ꝓtra p̃uisionẽ. Et si ista formã nõ seruauerit: nõ est admittẽdus ad p̃sequẽdum suam appellationem.

¶ Nota finaliter: qđ indefinita iuris equipollet vniuersali: vt h̃ lare per glo. ad quã quotidie recurritur.

e ¶ Electiones. Nota hic tres modos tãgi q̃bus p̃uidetur ecclesijs. sic. ff. eo. ca. j. eo. lib. quorum primi duo

Prouisio h̃z vim ele

Universidad de Deusto
Biblioteca

ctionis et ꝓfirmatio nis.

pertinent ad subditos: altus ad prelatos: qui eoꝝ ipso q̄ uident ꝓfirmant. q̄ est verꝫ si codex iure spectat ad illos eligere ⁊ confirmare. l. iij. dist. in synodo. ff. de auctor. tu. l. ij. secus si diuerso. ⁊ sic intelligit. ū. eo. cum iter canonicos. vbi de hoc. ⁊ de fi. instr. iter dilectos. §. cetera.

¶ Uia malitiose. c. ꝑtl. de rescript. sedes. ⁊ c. plerūq; ū. q uia. accu. pol. significante. ff. de rei ven. in fundo.

b ¶ Pole. Non enim ex bonis horum malitiose via precludere posset. vj. q̄. j. si oia. malas enim horum voluntates ad plenū cohibere nō possumus. xxxj. q. j. hac rōne. in fi. nil enim est q̄ hō semel deditus malitie nō adimere nat. in auc. col. vj. vt hi q se. ob. ha. per hi. res inf. in prin. ⁊ idē. ff. cōmo. ad eos. ff. de prescrip. ver. natura. C. mā. l. ab anastasio.

c ¶ Periculose. Aduerbialiter ponitur. sic de pe. dist. j. periculose. ⁊ est periculum in spiritualibus ⁊ temporalibus. ī. eo. ne pro defectu. l. dist. postq̄. ⁊. j. eo. q̄ sit.

d ¶ Dignitatum. De quibus est idem iudicium habendum. ū. eo. titu. duduꝫ. ij. ⁊. ū. de preben. de multa.

¶ Glo. seq. rsidet per q̄nē ⁊ sol'o. obiect rōni ⁊ sol'oni que est indefinita eq̄pollere vli. ⁊ obiectioni rsidet.

e ¶ Aliorum ecclesiasticoꝝ. Oius vniuersaliter. xxix. di. c. j. ff. de offi. presi. l. ij. igitur sine super simplici beneficio appelletur sine super alio: locum habet hec decre.

(ADDITIO. Idē Jo. mo. ⁊ Archidia. q̄ dicit sic seruari: inducit q̄ cā bñficialis oꝫ grauio. ū. de pcura. querelam. Joā. an.) Dici enim solet q̄ indefinita canonis: vel legis regulā tradere intendentis: eq̄pollet vniuersali: indefinita cōmunis locutionis ad nō: ꝑm iuristas vel ꝑm logicos: indefinita equipollet vniuersali in materia necessaria: vt homo est animal. ergo omnis homo.

Indefinita vtꝫ eq̄polleat vniuersali.

(ADDITIO. Vel impossibili negatiue sumpta: vt hō nō ē lapis. ergo nullus hō. Jo. mo.) In materia ꝓtingenti secus: vt homo currit. ergo oīs homo: nō sequitur. Sed ꝓtra q̄ ēt ꝑm iura: indefinita non eq̄pollet vli: nam si lego alicui omne marmor: videor legasse et statuas marmoreas: ceteras spēs ex marmore factas. ff. de leg. iij. heres meus. §. j. ⁊ de au. ⁊ arg. lega. l. j. ⁊ ibi si legem marmor: indefinite: sub legato cōprehendit solu rudis materia ⁊ nō spēs de marmore facte. ff. de leg. iij. l. quesitū. §. illud fortasse. Item si lana indefinite legetur: tincta non ꝓtinet in legato. ff. de lega. iij. l. si cui. in princi. ⁊ si legat oīs lana: etiā cedit tincta legato. ff. de au. ⁊ arg. leg. l. pediculis. §. labeo. ergo indefinita nō equipollet vli. Item aliud q̄ transigit sup gñali petitione: aliud q̄ super indefinita: vt notat. ū. de trāsac. c. j. Sed dic q̄ q̄n est eadē ratio ⁊ ꝺditio ꝓpter aliqd accidens oium particularium in vniuersoꝫ comprehensoꝫ: indefinita non eq̄pollet vli: vt ꝓz in ꝓtrario: nam tinctura lane ⁊ spēs marmoris non ꝓcedit ex ipsa origine: sed ex accidenti hois operatione: ⁊ posset maioris estimationis esse ipm additum tincture: vel spēs q̄ ipm principale: sed q̄n oium particularium cadeꝫ rō ⁊ ꝺditio: vt ꝓtius: q̄ nō variant per accidēs: ly forte sit ibi ipartitas ex origine: puta quia alia lana melioꝫ ⁊ nobilioꝫ ex origine. idē in marmore: tūc indefinita negatiue vel affirmatiue plata equipollet vniuersali. ff. de le. ij. si plurimus. ⁊. l. si ita. ff. de reb. du. l. si his qui. §. verum. in fi.

¶ Glosa sequēs ponit sex modos cognoscendi legem generalem.

¶ Perpetuo. i. generali sic. ū. eo. massana. Et sic hec signa cognoscēde generalis ꝓstitutionis: cum edicti vocabulo nuncupat: vt hic: si mittatur venerabili cetui: si precipitur per oēs populos diuulgari scriptura publice ꝓcedente: si dicat idem in filiabus obseruandum: si lex vel canon appellet generalis: si iubetur expresse ad oēs pertinere. hos modos habes. C. ⁊ legib. A. tij. Joānes andreꝫ.

Constitutiones gñal' multipliciter cōsistunt.

¶ Glosa sequens soluit q̄nēm. ⁊ ponit obseruantiam curie.

g ¶ Alig. Quoꝝ ritereſt: vt q̄ canonici parochiani vel patroni. xvj. q̄. vij. filijs. ⁊ si collegium obsecit: ad B teneꝫ. ff. q̄s me. cau. l. meriti aūt ꝑtē §. aladuertēdum. Dixit Bar. q̄ romana curia quēlibet clericū de diocesi: vel ciuitate admittit ꝓtra electū eoꝝ: sine bñficiatus sit: siue ide ordinabus: si vult obijcere in personam: ꝓtra formaꝫ aūt nō ussi canonicos admittit.

Parochiani an possint se opponere ꝑ electus in eoꝝ eccl'a.

h ¶ Proponēdo alig. Si q̄ que opponunt nō sunt talia: ſ; directe respicitūr ius eccle vel opponētis ꝑsone: ꝓstitutio ista nō arctat: vt in cle. eo. titu. ꝓtōnē. j. rsio.

Obiectiones ꝑ formam electionis vel ꝑsonas electi.

i ¶ Formam. Ut qi seruata nō fuit forma decre. quia propter: in electione ꝓtra formam postulationis obsti potest: q̄ non est concors: vel saltem a duabus partibus celebrata: ⁊ hoc quando vnus postulatur: ⁊ alter eligitur. ū. eo. ſcriptus. vel q̄ postulatus est qui debuisset eligi. ū. titu. prori. ca. vno: contra prouisionem potest opponi: q̄ adhuc non fit prouidendi potestas ad superiorem denolata: vel q̄ per literas surreptitias fit facta prouisio. de rescrip. super literis.

Obiectiones ꝑ personas eligentium.

k ¶ Eligentium. Ut q̄ sunt excōicati maioꝝ sñia: vel ab homine suspēti. ū. eo. cum inter. de ꝓsue. cum dilect⁹. vel priuati a canone: vt q̄ scienter elegerūt indignū. ū. eo. cum in cunctis: vel sunt infames quibus sunt actus legitimi interdicti. ff. de reg. iur. actus. sed eligere est actꝰ legitimus. j. de senten. excom. solet ad fi.

Obiectiones ꝑ personas electi.

(ADDITIO. Et dic Hug. hic reprobari opi. Inno. ⁊ approbari opinio. Ber. antiquā de quibus. ū. c. j. in glo. electi. dic vt ibi. Et videt reprobari q̄d dixit ibi Inno. ⁊ Lōpost. q̄ obiectio in ꝑsonas eligentium ꝓprie dicat in formā. hic ponit ista vt diuersa. Sed dicit ibi Archi. q̄ hic sit per filiationem quā habent obiectus ꝓtra eligentes ⁊ electos. s. criminum ⁊ defectus. Joan. an.)

l ¶ Electi. Puta defectus etatis: scientie: ⁊ natalitū. ū. eo. cum in cunctis. obiectorum autem defectuū examinatio fiet: vt traditur. j. eodem. si forte.

Obiectiones ꝑ formaꝫ electi.

m ¶ Faciēda. Q̄ igit hic de punione dī repetitū: intelligat in postulatiōe ⁊ electione faciēdis: q̄d iuris. n. in vno ⁊ i reliquo: ꝛ vez si ꝓtra certā ꝓsonā appellet vt nō eligat vel postulet: si aūt ꝓtra icertā hmōi ꝓstitutionis formā nō est necē seruare. j. eo. qui ꝓtra certam.

¶ Glo. seq. rsidet p q̄nē. ponit opi. Hug. ⁊ ꝛiaz Bar. quā approbat. sed ro ponit dictū Bar. hodie reprobatū.

n ¶ Appellari. Aīd papā ꝑm Hug. Et est ratio: q̄ appellationis interposite ad papā magis ꝓueniunt petelare negocia ecclesiaꝝ. de appel. sepe. ⁊ ad ea que frequētius accidunt cē. ff. de legi. nam ad ea. ꝛ ista ꝓstitutio videt supplere illam. ū. eo. statuimus. que expresse de appellatione interposita ad papam loquit. argu. ad hoc. j. eo. is qui. ⁊. c. seq. Tu dic ꝑm Bar. q̄ hec decre. ēt locū hēt in appellationibus ad inferiores interpositis cum generaliter loquat: ⁊ sic sit generaliter intelligendo. ff. de offi. ꝑſi. l. presesi. §. vlt. vi. c. j. ff. q̄s me. cau. l. metum aūt. §. aladuertēdū. ff. de publi. in rem ac. de ꝑcio. Preterea Dosti. intelligit illā decre. ū. eo. statuimus. ly ibi exprimat: ad nos etiā in appellationibus ad inferiores interpositis: q̄s facit ꝓ hac pte: tū id nō puto verū vt ibi dixi. hec aūt decre. ꝑm Bar. locū hēbat siue i iudicio siue extra iudiciū appellaret. q̄s non est hodie verū: nō enim locus hz: nisi in appellationib⁹ extra iudiciū interpositis: vt declaratum est. j. eo. constitutio.

Opponentes ꝑ electū an sufficiat dicere: dico ipsum peritum: homicidam vel excōicatum.

† ¶ Dāc gl. dic pauci. cē singulariter laudabile. de frig. ⁊ male. ad hz: q̄ nō est iurisdictionis fatisfactū si iuretur sine tactu ra euāgeliorum.

a ¶ Publico. Facto. ſ. per manum tabellionis: q̄s fit publicum instrumentū no. ū. de fide instru. c. ij. ⁊ dic publico. ſ. super appellatione confecto.

b ¶ Literis. Testimonialibus. ſ. sigillo auctentico sigillatis. j. de offi. ordi. si canonici. ⁊ in decre. cū medicinalis. j. de sen. excō. Vel dic q̄ sufficit si per suā vel alterius manū fuerint lre ꝓscripte. probabile tū talis scriptura per testes. tamē ꝑm Hug. poꝫ intellectus peculiet: ⁊ ideo dictū est de lris: q̄ in plerisq; locis vsus tabellionū nō hꝫ sed instrumenta loco hēnt officialium lre.

c ¶ Omnia ⁊ singula. Quid ergo si dicat electū peritum: vel homicidā vel excōicatū: nunq̄ sufficit talis expressio: De hoc fert tempore motus Joannis ⁊ Nicolai multū disputatum: ⁊ diuerse declarationes facte dicuntur super hoc. Et videt q̄ hoc satis sufficiat: q̄ q̄libet periurium vel homicidium repellit.

(ADDITIO. Dic ꝓstitutio non ꝓuidet circa repulsionem sed circa ꝓpositionē: ⁊ multa valēt in ꝓbando (. C. de ꝓba. si ue.) que nō valent in ꝓponendo: vbi ius ꝑmittit allegari ops. ff. de rei ven. si iuris. in pn. Jo. mo. cōcor. q̄d no. j. eo. is qui. in glo. pe. Jo. an.) Sed dic contra per hanc lram: al's quare fieret hec verboꝝ geminatio. Et ꝓbat hoc satis. j. de excep. pla. ⁊ melius. j. eo. pcurator. ⁊ in cle. ꝓstitutionē. eo. tit. j. rsi. ad idē. ff. de dolo. l. si et dolo. §. si. j. de testi. psentiū. §. testes. ij. q. vij. libellorum. de pe. di. v. ꝓsideret. ⁊ tutū est. q̄ iuret per hūc modum: iuro omnia ⁊ singula ⁊c.

(ADDITIO. Sed nō est necessarium ꝑm Archidia. Bar. tamē dicit Nicolaum interlocutū q̄ nō sufficit iurare q̄ credat omnia ⁊c. nisi etiam addat ⁊ singula ⁊c. quod hic placet Jo. mona. Jo. andr.)

d ¶ Coram. Dic sit verisi. referri enim ad inferiora non ad superiora: coīa aliquo aūt fieri dī: q̄s sit eo sciente ⁊ intelligente: ly nō cōsentiente. ff. de verb. signi. coīa. sed ꝛ hic eius testimonium requirit: vt. j. dicam.

¶ Glosa seq. primo soluit duas questiones. secundo querit. ponit opi. Bar. ⁊ contrariā Hug. quam approbat in glo. sed additio approbat primam.

e ¶ Corporali. Per b dicas ꝑm Hug. ⁊ Bar. q̄ si iuret ꝑsente tertio euāgelio: ⁊ nō tāgat q̄s huic ꝓstitutōi satisfactū nō est †: ⁊ sic papa Nico. in b literlocutū dīt.

(ADDITIO. Ad idē cle. j. ver. porro. dī here. ⁊ ibi vide glo. ij. p q̄s decidit: q̄s hic no. archidia. Joā. an.) Si aūt euāgelia tāgeret pede vel cubitu: si manus hz: non sufficit: q̄ singula mēbra: singula bñficia. ter. de. di. singula. ū. de here. cū ex iniuncto. facit. n. ꝛ gñale ꝓsuetudinē: que est optima interpres legū. ū. de ꝓsue. cū dilect⁹. Quid si sit cōs q̄ appellat: quero an tenēat tangere sacra: Dixit Bar. q̄ sic: q̄ gñal' loquit hec decre. ⁊ sic generali' intelligēda. ter. di. c. j. ff. de offi. ꝑſi. l. ij. Itē pulegij cōpos est corpore turis claudus. vel per istud tollit vi ac si duo esset. ū. de ꝓstit. ly. eo. li. cū suis ꝛcor.

(ADDITIO. Illud in legib⁹ cōmunib⁹: hic loquimur cū vna generalis alia spālis: vt in casu. l. sancimus. ff. de pe. Jo. mo. ⁊ Archidia.) Guil. ptradices q̄ cōi tangere nō tenent. xj. q. j. nec honore. C. de epis. ⁊ cle. auē. ſ; inuider. ū. de iura. calū. c. vlt. ⁊ hoc credo verius. Idē Jo. mona. ⁊ Archidi. Joan. andr. ly opi. Bar. sit tutior. ⁊ facit q̄d dicā. j. cap. pri. Sicut cui per illā decre. nō tollunt illi spāles casus in q̄b⁹ q̄s administrat ante cō firmationē ⁊ iure veteri: sic ⁊ per istā sublatū nō credā illū casum in quo q̄s tāgere nō teneꝫ. ſ. in eccō. ꝓcederet hoc victū si butile gīū eoꝝ esset gñale: ⁊ tūc rideret ad cōtraria infra signata: q̄ ponit casus speciales: sed q̄ per iura superi⁹ allegata: ⁊ per auē. de san. epis. colla. ix. §. sed nulli. potius ꝓbat istud speciale in iuramēto testiū postea ꝓrogandi ad iuramentū calūnie per predicta decre. vlti. de iura. calum. idē: sicut in dicendo testimonio ⁊c. dicaꝫ q̄ in alijs tangere teneant. ad hoc. j. q. vij. quotiens. ū. de turcīrā. ego. N. in fi. de pur. ca. c. quotiens. §. porro. in prin. ⁊ in fi. de sen. excō. venerabili.

Appellās vna die et sequenti die iurās an satisfaciat constitutioni vt circa.

¶ Glosa sequens querit ⁊ soluit. secundo soluit questionem. tertio consulit.

f ¶ Prestito. Pone q̄ vna die appellauit: sequēti die iurauit: queritur: an sit huic cōstitutioni satisfactū: Dixerunt Guil. ⁊ Bar. q̄ nō. Et sic dicebant satis declaratū per Nicolaum ⁊ arg. ad hoc. ff. de dā. infec. qui bona. §. si quis stipulaturus. ⁊. ū. de elec. q̄ ꝓpter. in gb⁹ habes q̄ stipulaturus de dam. infec. eodē tēpore debet iurare ⁊ stipulari: al's non est ei cauendum: ⁊ publicatio scrutinij: collatio ⁊ electio simul fieri debent nō ex intervallo: vnde hoc videtur fuisse ista ꝓstitutōis mens: q̄ incontinenti super oppositis in appellatione iuretur. ad idem. ff. de testa. heredes palam. §. si.

Oppones plura ⁊ probās alteꝝ q̄s sufficit ad victoriā an dicatur succumbere.

(ADDITIO. Idem Jo. mo. ⁊ Archi. qui dicit: q̄ sic seruat curia: illud etiā probat lra. j. que sic exprimunt: non dicit expresserunt Joan. an.) Item ꝑm eosdē Joā. mo. ⁊ Archidia. dicas ⁊ bene: q̄ si appellās dicat sic: offero me paratum iurare oīa ⁊ singula ⁊c. non est huic cōstitutioni satisfactū: q̄ cōstitutio ista iuramentum exigit nō pollicitationē. ad idem. C. de vsur. acceptam. vbi dicit: q̄ aliud est soluere: aliud esse paratum soluere. ad idem. ū. de eo qui mit. in pos. c. j. Item ꝑm eos vt plene: ⁊ in oībus huic cōstitutioni satisfiat. Primo ipse tabellio fidē faciat in instrumento de sacramento: faciat etiā fidē de tactura: ly enim est duruꝫ videatur: q̄ ob hoc nō valeat appellatio: si aliter ꝓbari possit tacitura: tamē sic ferē per Nicolaum fuisse declaratum.

(ADDITIO. Quod tamē nō placet Hug. qui dicit q̄ ex quo in instrumēto sit fides de iuramēto oīa ꝓsumēntur solēniter acta. Isti. de fideius. §. fi. ⁊. C. de Jhen. ⁊ cōmit. stipu. l. j. Sed vt dicit Jo. mo. ⁊ Archidia. illud verū de q̄litate iurisdictionis: secus in extrinseca. ff. de publi. in rem ac. l. quecūq;. ad fi. ⁊ inducit Archidia. quod no. Lōpostel. ū. e. cū dilecti. ad fi. Est ergo necesse etiam de q̄litate iuramēti que de substātia est fidē facere. Joan.)

¶ Glo. sequēs querit. opionē ponit. ⁊ ꝓtrariū soluit.

g ¶ Probare. Si aūt dicat se credere posse ꝓbare ea que sufficiant ad victoriā siue causē: nō est huic cōstitutioni satisfactū: nec valet appellatio. j. eo. is qui. Quid si appellās quedā ꝓbauit ex oppositis ⁊ iuratis que bene sufficiūt ad victoriā siue cāe: ⁊ quedam non ꝓbauit quid erit: Dicunt quidam. ſ. Bar. eum succumbere. ad

Universidad de Deusto
Biblioteca

hoc de proba.l3.ver. item quoq3.z ita dicunt quidaz.s. Bar. Nicolaũ iterlocutũ. Cõtrariũ tñ est verũ: q3 ꝓstitutio ista intendit vt videat solã calũniam excludere: nõ cnl iurat q3 sint vera: sed q3 credit ea vera: sic etiã intelligit Hostiẽ. ii.eo. statutumus. dicre. illa l3. nõ ob. quia ibi se astringit ad vtrũq3 phãdũ: vñ mos gerẽdus fuit ff. de proba. l. circa. Jdẽ. Joan. mo.

a ¶ Alioqn. i. si nõ exꝑsserint oĩa que ꝛ. ẽdãt oppouere. Alij exponũt z male: aliogn. i. si nõ iurauerint. vñ dicũt q3 pena istius ꝓstitutiõis est sola: q3 si nõ iurat nõ auctat sup nõ expressio. Sed ℞ est falsũ: q3 si nõ seruat ꝓstitutionẽ in nullo valet appellatio: z est expressus. j. eo. lo q. z ibi etiã dicã: z pbat ℞ cle. eo. tl. constitutionem. in fi.

¶ Glo. sequens recl. per. q. ad quã ponit opi. Bar. et contrarium Hugl.

b ¶ Adherẽtes. Dicit Bar. Jo. mo. z Archidia. q3 ad herẽtes debẽt suare hãc ꝓstitutionẽ vt principalis: alias nõ audirent: alias enĩ nõ ꝓcluderet via malitiõs: qd iten dit ista ꝓstitutio. ad hoc. j. e. anarritie. z ita dicit papam Nicolaũ iterlocutũ. Archidia. dicit cartam sic tenere. Sed Hugl. 2tra. qd potius credo: cũ hec ꝓstitutio (nulla ẽtiã ad ℞ de adherẽtib⁹ mẽtione facta) dicat appellante iurare debere z crimina specificare. adherẽtes ꝑ ẽndũ appellãs ꝓsequẽt negociũ ad ℞ non tenent. arg. de decl. ad audiẽtiã. nec sit tutũ nec honestũ cogi multitudinẽ ad iurãdũ: illo ꝛo defuncto vel ꝓseq omittente: si ipsi velint ꝓseq hĩ iurabũt z specificabũt. Et scias q3 nõ admittent ex virtute appellatiõis adherẽtes nisi infra tempus quo appellasse debuissent appellationem exꝑsse ratificauerint z diterit se adherere velle. ij. q. vj. non solent. ff. rem ra. habe. l. bonorum.

c ¶ Exꝑssa. Singulariter. vt dictum est.

(ADDITIO. Satis ꝑ pbat hec lẽa: q3 si aliqs sufficiẽter exꝑssit aliqua nõ vz appellatio quo ad sufficiẽter exꝑssa: dũmodo in aliqs fuerit seruata ꝓstitutio: z ꝓz in cle. ꝓstitutionẽ. j. j. z ij. co. tl. Jo. an.)

¶ Glosa ista querit z soluit.

d ¶ Interdicta. Ultimo aũt q3 nõ appellauit nec adhesit: poterit se opponere: nõ pdt tñ ꝓseq i cã illa ꝑ interesse cõi articulos nõ specificatos. qd dic vt in cle. eo. tl. ꝓstõnẽ. j. ij. z sic ꝓz intelligi. j. eo. si forte. ibi aũt dabit initiũ zz. vl supra ex officio suo ingret hinc elect⁹ forsan criminosus ascẽdat ad apicẽ. xxiij. di. q. epo. Quid si appellãs q deficit in pbatõe obtoꝛ: vl cuius appellatio reiecit: offert se paratũ pbare icõuenienti electũ excõicatũ: Dic ꝑm Guil. z Bar. q3 nõ admittet tanq3 paro. qd dic vt in cle. eo. tl. ꝓstitutionẽ. j. isup. nã etiã per modũ querele nõ audiret vt ibi: sed supra ex officio inquiret de hoc: z hoc si probationes sunt in promptu: alias non: sic enim retardaretur cõfirmatio. taceat ergo. j. q. vj.

plerumq3. vj. q. j. si tñ.

e ¶ Emerserit. Vt si de nouo homicidium commisit vel aliud mortale.

(ADDITIO. Exemplum patet. j. de treuguran. cap. fina. Joan. andree.)

raliter faciant iuramentum: hoc adyciendo in iuramẽto eodem: q3 ad ea ꝓbanda credunt se sufficientes probationes habere. ¶ Illa sane que felicis recordatiõis Innocentius papa quartus cõtra non plene probantes ea que in formã vel personam obiecerãt statuit ᵐ: in suo volumus robore permanere.

Idem in eodem.

¶ Electus ante cõfirmationem administrare nõ debet per se vel per alium: in totum vel in partẽ sub quocũq3 colore: qui ꝓtrafecerint ipso iure priuati sũt iure ex electione.

Hne quesito. Joan. andr. Uaritie Capitulum. v.

f ¶ Antiquis. Lũc notie: sed nõ opposit: si ℞o fuissent opposita etc. cũstãtijs omissis nõ audiret volẽs illa exprimere: et cũ iuramẽto q3 se quiẽ: vt j cle. eo. cõstitutionẽ. ij. rñ. et que est rõ ibi no.

g ¶ Pertenerit cũ enĩ ab initio ꝓbãdi nõ habuit facultatẽ: exprimere nõ debuit. ij. q. vij. plerũq3. non sic in casu. j. eo. nulli. vt ibi dicit. Jo. an.

h ¶ Uerissimile. Vt q3 nõ ꝓsequerãt multã familiaritatẽ hẽre cũ isto electo: z que opponuntur non erant publica: z in facto alieno est probabilis ignorantia. ff. ꝓ suo. l. vltima. Bar.

i ¶ Ignoratia. Vt in vitio casu quo de ignoratia dr.

k ¶ Superueniente. Vt in sexto casu. In primo ergo casu nõ iurat nisi vt excludat calũniam: vt sequitur.

l ¶ Per ꝓpriũ. No. ignorantiã ꝓbari ꝑ iuramẽtũ. j. eo. nulli. z nõ cõpellunt iurare: q3 dbuerit ab initio ẽrẽ: z q3 ꝓsumunt malitiose ℞ opponere: alias gliz ꝓsumit ignoratio. j. de reg. iu. ꝓsumit. vbi dr ℞ dixi. ꝓ hãc ignoratiã ꝑ ꝓpriũ. Dicit Guil. q3 finalis ꝓcurator nõ ꝓstabit ℞ sacrm: sed spatio. l. hñio ad ℞ mãdatũ: bene fic dle se obtinuisse. ad ff. de turcturã. turtiurãdũ. §. ꝓcurator. C. de ꝓcurato ri. l. in pecuniatro. ad hoc. j. eo. ꝓcurator.

m ¶ Statuit. ã. eo. statutumus. ibi enim ponitur pena deficientis in probatione: hic pena non seruantis hanc formam in appellando.

Capitulum. V.

Uaritie. ¶ Diuidit in q3uor ptes ꝑm Joã. mo.

Prima põit ꝓhemiũ ad dicẽda. sed a narrat fraudẽ z ius antiquũ. ibi. Nonnulli. Tertia ilki. fraudẽ repbat. ibi. Cũ itaq3. Jgrapena appõit. ibi. Loẽs. Jo. an.

¶ Pro intellectu istius. c. ꝓsupponẽdũ est q3 hẽtur in. c. quiter. eo. tl. in an. vbi dr q3 cõstitutiq3 q3 fuerit electꝰ in pcedia nemie discrepãte nõ dz se ingerere ad administrationẽ nisi fuerit ꝑ superiorẽ ꝓfirmatꝰ: ꝑ quã cõfirmationẽ acgrit ptãte administrãdi: sz nõ hz facultatẽ ordinãdi aliq3 ꝓcrationẽ: z ppue aliq3 ꝓsecrationẽ nõ vocat epos: sz electꝰ: q3 si aliq3 ꝓfirmatione se ingerit administrãdi ꝑuat⁹ est ipso iure electionis: z eligentes pãt aliũ eligere. Sexto ꝓsupponẽdũ est q3 vacãte ecclesia cathedrali turisdictio z ptãs ordinãdi est apud capl'm illius eccle: ita q3 capl'm ꝑ se põt exercere turisdictionẽ. c. oliꝫ. de malo. z obe. in an. z cu q3 sunt ordinis poterit ꝑ alios exercere.

¶ CASVS. Uacãte ecclia picta. canonici illi⁹ eccle zuenerẽt ĩ vnũ tractaturi d electõe futuri ꝓlati: tractatu hito iter eos elegerũt quẽdã tytiũ: q3 tyti⁹ aliq3 cẽt ꝓfirmat⁹ regnãt a capl'o vt capl'z ipz ꝓstituẽt iconomũ vl ꝓcuratorẽ ad administrãdũ bona epat⁹: q3rit an ꝑ illo co-

Ignorantia ẽpha bilis in facto alieno Jurame tũ ꝓpriũ dr qd ꝓcu stat ꝑ se ipm vel ꝑ ꝓcurato rẽ habẽte ad ℞ spe le mãdatum.

Diuiso.

¶ No. j. optimum ter. q3 dicitur agere actũ teme rarie: q3 ille q3 agit scienter actum sibi nocure. phditus subcolore: ei ꝛ nculento vtis ter. q3 si. sint leges, venera dilẽ. §. vi debat. z q3 Jo. an. in clemẽ. j. di sepul.

¶ No. §. q3 verbus occupare, ponitur ꝑ malã ptẽ. z hoc. j. eo. finali fin archidia. Domi.

lore posset se ingerere administrationi ante ꝓfirmationem: Rñdet ro. põ. q3 nomalis si se ingerat: pdit tus sibi qnsitũ ex electione: ideo electus ante ꝓfirmationẽ: nec directe: nec ĩdirecte dz se ingerere administrationi. q3 si fecerit. eligentes: vel superior poterit. puidere de alio:

Anarus dr cecus.

† Alde ter. ad hoc l. l. j. z ibi glo. terum. et Bar. in l. potuit. in iij. q. C. de iur. delib.

nã facta electione ecclia adhuc dr vacare. Uñ fic̃ matrimoniũ carnale initiat ꝑ spõsalia per ℞ba de futuro: pfit sequẽte ꝓsensu per ℞ba de ꝓsenti: z ꝓsumat ꝑ carnalẽ copulã: sic mrimoniũ spãle initiat per electionẽ: pfit per ꝓfirmationẽ: z ꝓsumat per consecrationem.

¶ No. ꝑmo id ad q3 allegat iste tertius. vz. q3 auaritia excecat homines vt nõ videant ea que sunt recta.

¶ Nota isup ꝓncipales effectꝰ hꝰ capli q3 hz sede vacãte capl'z hẽat administrationẽ ĩ spãlibꝰ z tpalibꝰ: z ex̃ posset alij cõmittere: nõ tñ põt cõmitti electo vt administret tãq3 procurator vel iconomus: alias fieret fraus ad capl'm q3r allegatũ.

¶ Nota vlterius q3 ingerẽs se administrationi ante ꝓfirmationẽ pdit ins sibi quesitus ex electione. Uñ electus sine vitio ambitionis põt postulare z ꝓseq ꝓfirmationem siue electionis: ex quo semel fuit vocatus a deo.

a ¶ Cecitas. Nota auarum appellari cecum.

(ADDITIO. ℞m phm: possessio diuitiaz est ĩ distribuẽdo: auarus aũt hoc nõ facẽdo nõ vi fruit diuitiaz: z sic est cecꝰ ꝑm Jo. mo. Dint aũt ꝑm eũ cupidus ab ambitioso: vt dicit versus. Est cẽsn cupidus: sz honore vir ambitiosus. Jo. an.) z ambitiosim: nota ẽt dici cecũ. j. eo. quoniã dam. etcecant enĩz ista afos vt agẽda non virum. z. c. sicut hi. Et q3 dicat auarus q3 largus: q3 pdigus. nota. ã. de consuetu. ex parte. † Joan. andre.

b ¶ Interdicta. sante ꝓfirmationez administrare. ã. eo. nosti. z. c. qualiter. z. ã. de preben. cũ iam dudum.

¶ Glosa sequens soluit questionem z remittit.

c ¶ Fraudibus. Fiebat fraus ex̃ ꝓfirmationi ad ꝓtractu ad ẽctũ. z hoc ꝓhibitum est quod prosequere: vt no. xiiij. q. iij. plerũq3. ã. de priui. quanto. z. ff. de le. 2tra.

¶ Glosa seq. ponit quatuor casus exceptos.

d ¶ Ecclesiaz. Olim cũ indefinite loquat: q3 verum intelligas nisi in papa. ã. eo. lz. z idem ꝑm Hug. z Jo. in imperatore qui hoc no. xciij. dist. legimus. Ultra 2tra. ã. eo. venerabilem. z in casu. j. eo. ĩdẽnitatibus. §. si ℞o. z. §. ceteꝝ: z in vltramontano concorditer electo ĩmediate subiecto domino pape. ã. eo. nihil. ad finem.

e ¶ Ingerẽ. vocari. n. debẽt a deo nisi aarõ. ã. eo. §. ir.

f ¶ Inciulgẽdum. ã. e. proti. ff. de rei vendi. in fundo.

¶ Glo. ista recitet per obiectionẽ: quã dupliꝰ soluit.

g ¶ Latius. i. late. sic. ã. de accusa. lz. ꝑpe fi. ibi potius. z. j. de imu. z si pignorationes ibi. Districtius. hoc dico: q3 idem puisum est ex mente ꝓbꝝ iurium. Uel dic: propie: q3 hec ꝓstitutio latius z clarius exprimit. Itez olim irritabatur electio: hodie aliter est: vt. j. sequitur.

Constitutio auaritie an habeat locũ in electo act regiũ cuiusz ecclesie z ad ministrãte asi cõfirmationẽ: z qd de ĩperatore electo.

Electꝰ a ꝓfirmatꝰ a cuꝰ ꝓfirmatione ẽ appellatum: vtrũ incurrat penam.

Iconomi diffinitio.

ditere volentes: hac generali constitutione sancimus: vt nullus decetero administrationẽ dignitatis: ad quaz electus est: prius q3 celebrata de ipso electio confirmetur ᵇ: sub iconomatus ⁱ vel procurationis ᵏ nomine: aut alio de nouo quesito colore ˡ in spiritualibus ᵐ vel tẽporalibus ⁿ per se: vel per aliũ pro parte ᵒ: vel in totum gerere ᵖ: vel recipere ᑫ: aut illis se ĩmiscere ꝓsumat. ¶ Omnes illos qui secus fecerit in re (si q3 eis per electionem quesitum fuerit) decernentes eoipso ʳ priuatos ˢ.

q3 administrator: talis incurrat penam. facit de appel. oblate. ad fi. per. l. ff. de mu. z ho. l. reus. §. cum contra quem. z hoc nisi talis esset appellatio que non teneret: z sic intelligitur. de appel. constitutis. ij.

i ¶ Iconomat⁹. Iconomus cui res ecclãstica gubnãda mãdat. C. de sacrosan. ec. l. iubem⁹. circa ꝑn. Jo. an.

k ¶ Procurationis. Sumebant hanc fraudez ex decre. ã. eo. cum nobis olim. in fi.

(ADDITIO. Immo. papa logtur: nec puto excusari hodie electum per cõmissionẽ talem quã faceret inferior ꝓfirmator: ꝛ littera hec 2tra. z Archidia. loquit obscure: q3 dicit electũ penam incurrere: si sine auctoritate legitimi superioris administrat. Et adde qd no. de simo. sicut mis. in glo. ij. z qd ibi dixi. Joan. and.)

l ¶ Colore. Quicunq3 fuerit ille: puta vicaria cõmenda: castaldionatus: vel dicebat se facere eis vt canonicum ꝑm opi. Lau. qui notat hoc. ã. eo. qualiter.

m ¶ In spãlibꝰ. Ut ercõicare: absoluere: interdicere: pnias iniungere: z filia. ã. de excess. plã. accedentibus.

n ¶ Tpalibꝰ. Ut recipe cẽsus z debita hic curã colligendorum z conseruandoꝝ fructuum: z similia.

(ADDITIO. Liberet tñ eccliam soluẽdo qd dz. ff. de neg. ge. soluendo. sed debitorem sibi soluẽtem nõ liberaret. ff. de sol. vero procuratoꝛ. Joan. andre.)

o ¶ Pro pte. Herere eniz videt qui minimã ptẽ attigerit de hereditate. ff. de acqr. here. si fuũ. §. figo fuuo.

p ¶ Herere. In iudicio vel extra. ff. de verbo. signifi. verba. z. l. liez inter gesta.

q ¶ Recipere. De prouentibus: sic dicit lex in tutore. Gar. tu. l. fi.

¶ Glo. ista recitetur per questionem.

r ¶ Eoipso. i. q3 se administrationi ĩmiscuit: monaũt eo q3 fecit se ꝓcuratorẽ vel iconomũ ꝓstitui: si se non ĩmiscuit. hec ꝓbant ꝑ supioꝛẽ lẽam: z ℞ba cũ effectu zz. de cle. nõ resi. relatũ. cũ si. Jdẽ Guil. clericus pi. z Archi.

¶ Glosa sequens recl. per obiec. dupliciter z soluit. finis recl. per obiectionem.

s ¶ Priuatos. Ipo iure: oli ꝛo ꝑ sñtz nisi velis dice-

Universidad de Deusto
Biblioteca

Alect⁹ ad inistrans ante cõfir mationẽ an sit ꝓ tus ipo iu re vel per sentẽtiã. Eqtas ſimulata duplex est iniquitas.

re q̃ adm̃istrãtes vt electi nullo colore quesito ꝓtan di sint ꝓsilaꝫ: p antiqua iura adm̃istrãtes quesito co lore ꝓtati sint ipso iure vt hic: qđ satis nubi placet.

(ADDITIO. Et Jo.mo. qui iducit illud Greg. Si mulata eqtas: duplex est iniqtas. qđ est dicere: duplr peccat q facit ma lũ & abutit bono. & facit ad hoc. j. ꝺ do. & ꝑm. cũ qui. & qđ ibi no. Hiero. ad celantiam. vi. Multo deformior est ſuphia que sub humilibus figuis latet. vide qđ no. i cle. ad n̄am. in fi. de here. Joã. an.) vt cuiꝫ correctio vt. j. eo. cum expediat: sed ꝓmũ vertius ꝺ Bar. & Ar chidia. & pro eo. j. eo. cupientes. §. ce terũ. & ſi electus: aſs mullaꝫ iuo habebat ex electione vel et remuntiauerat: tenẽ ad fructuum restitutionem: & aſs iudicis arbitrio punirí debet ſm Bul. ã. c. dadum. ſi. Lapſim. VI.

No. j. q̃ experiẽ tia reꝛ est efficax ma gistra. Et sic facit q̃ doctor vl artifex nõ dicunt effectualẽ magi ſi ne ꝓtica & experiẽtia

No. ſi. urg. q̃ vbi aliqui nõ assignaꝫ dilatio: i telligit vt fieri dẽat ẽcitꝰ cõmode fieri põt: et sic dicim⁹ posse qđ commode fieri põt. Domi.

QUam sit. Premissa ꝓstitutiõe cã statuit tria tpa ab antiquis tribus non ꝓtita. Primo tpo electionis ꝓsentãde fine adiectione pene. sed o ibi. Electus. J tpo ꝓsensus põendi penã apponens: & vnã ca sum excipiẽs. tertio ibi. Cetez. J tpo petendi ꝓfirma tionẽ & penã apponit & determinat. qđ satis no. Dost. in ſũma huius ti. §. ſi. ver. qđ ergo ſi eſm. in fi. Jo. and. CASVS. Lauek in. c. ne pro defectu. eo. ti. in an. q̃ ſilt ad qs spectat electio. in eccliã cathedrali vel colle giata debẽt eligere infra tres mẽses: numerãdos a tpe vacationis: & sic ibi satis est ꝓtium circa electionem: sed non fuit ꝓtium circa tpo: infra qs debeant electo põtare electionẽ: ad hoc emanat istud. c. ſ. q̃ eligentes debent ẽcito cõmode possunt electionẽ põtare electo: & ipsum requirere vt ꝓsentiat vel dissentiat electioni: & istud tpo hodie est redactum ad tpo octo diez. c. cupiẽ tes. j. eo. Sed vellẽ infozmari: vtr electus facta ꝓsenta tione & regũtione teneaꝫ incõtinenti ꝓsentire vel dissen tire: vel vtr detur sibi tpo ad deliberandum: Rñdet q̃ electus facta sibi ꝓsentatione electionis non teneꝫ in continẽti ꝓsentire: sed ꝺ vnã mẽsem ad deliberãdum: & infra illum teneꝫ declarare animũ suũ q̃ ꝓsentit. Si aũt non ꝓsentiat infra mẽsem: tũc ipso iure põit tuo fi bi quesitũ ex electione: nisi forte ꝺditio ꝓsone aliud re quirat: qr forte erat religiosus q̃ fuerat electꝰ in eꝑm: q̃ non põt ꝓsentire fine licẽtia sui ꝓlati. c. ſi religiosus. j. e. & nõ potest in breui tpe hẽ licẽtiam sui abbatis: quia abbas forte est absens in remotis partibus.

Sed qđ ſi electus ꝓsentit electioni infra mẽsem: vtr pro libito sue volũtatis possit petere ꝓfirmationeꝫ sue electionis: vel vtr sint tpa statuta: Rñdet q̃ infra tres mẽseꝭ tenẽ petere ꝓfirmationẽ sue electionis: & ſi infra ſſos tres mẽses nõ petierit: ipso iure põit tuo sibi que ſitum ex electione: & eligẽtes poterunt alium eligere.

Nota ꝓmo: q̃ celebrata electione non ꝓtit electores pro libito sue volũtatis eclare electionẽ: sed illã debẽt publicare solẽniter clero & ppło: & publicata electiõe: electores debẽt illã põtare electo vt ꝓsentiat vl dissentiat.

Nota q̃ electus non tenetur incontinenti declara re animũ suum: imo non debet de honestate: ne videa tur affectare dignitatem: tamen potest ſi velit.

Nota q̃ electus facta sibi põtatione electiõis ꝺz eõ sentire infra mẽsem: & ſi infra mẽseꝫ nõ ꝓsenserit: electo res põt aliũ eligere: q̃ illa eccliã est libera vocat.

Nota vlterius ex tertio ilecta glo. q̃ papa põt aliquẽ inhibere ne ꝓsentiat electioni de se facte: & talis ꝓhibi tio annullat ꝓsensum electi: ita q̃ ele ctus nõ põt ꝓsentire: q̃ nõ minorem ꝺz põtem papa in clericos: q̃ abbas suos religiosos: sed religiosus nõ põt consentire fine consensu sui abba tis. capi. ſi religio sus. allega.

Nota finaliter q̃ facta declaratione per electũ q̃ ꝓsen tit electioni de se facte: ꝺz petere cõ firmationem sue electionis infra tres mẽses. nõ dico q̃ obtineat: q̃ sufficit q̃ petat & faciat qđ in se est. Unde scieñdũ q̃ in ecclesijs secularibus sufficit: q̃ fiat electio infra ser menses. c. ſi. de concef. preben. in an. q̃ ille ad quem pertinet prouisio: habet ser menses: vt dicto. c. ſi. qui ser menses currunt a tempore notitie. ca. q̃ diuersitatem. eo. titu. de concef. preben. in an.

Artificium p expiẽtiã recepit in crementũ

a Jura. l. distin. postquã. ã. eo. ne pro defectu. & c. cum inter diuersas.

b Magistra rez. Dicit pho. Natura potẽtẽ: ars fa ciẽs: vsus põptũ reddit artificem: & cuiꝫ artificio ꝓbet expiẽtia nutrimẽtũ. ff. de le. ij. l. legatio. §. omatricibꝰ.

(ADDITIO. Jo.mo. allegat ſcam ꝓstitutionẽ co ſcils. §. j. & C. de iudi. l. certi. In prima lege cõmendatur iurisperiti experientia rerum. In secunda causaruꝫ experti iudices dari possunt. Joan. andre.)

c Qñcitius. Doc tempus est ad arbitrium boni vi ri cum lege vel canone non terminetur. ff. de iure delib. l. j. & de offi. dele. de causis. & magis intellectu q̃ elocutione certa expiimi potest: de dona. apostolice.

d Cõmode. ã. eo. q̃. ppẽ. xxij. q. ij. faciat. ff. de ſ. sig. l. nepos proculo. ſi aũt electores fuerint negligentes in ꝓsentando nõ nocet electo: q̃ nõ ꝺz per altez alteri in qua cõditio afferri. ff. de reg. iur. nõ ꝺz. & est expllium. j. eo. cupientes. §. cetez. Et tene hodie qđ ibi habes: q̃ ſi eligẽtes differũt electionẽ põtare infra octo dies post q̃ cõmode poterunt totaliter quo ad se exclusi sunt a ꝓsecutione ꝓcessus: & ab ecclesiasticis bñficijs: que in illa ecclia obtinẽt ꝓ triẽnium ꝓximũ sunt suspẽsi electo per hoc nullã fit ꝓiudiciũ. hoc habes in ꝑdicto. §. cetez. Et scias q̃ illud locum ꝺz generaliter in oibus electionibus: non in illis tñ: de quibus aliter loqtur decre. cupientes: vt ibi dicam: & hoc probat principium ipsius decre.

Negligẽtia electoꝝ in põtando electionẽ aliquando nocebit electo.

Religiosus electꝰ nõ valens hẽ ꝓsentiẽdi licentiã a suo superiori ad agere debeat.

Hlo. ista respondet per questionem.

e Mẽsem. Subaudi cõputãduꝫ a tpe cẽ. Et dic ſm Bul. & Bar. q̃ tot dies hẽbit iste mẽsis: quod habuerit ille in quo põtata fuit electio: & ſi dico aliqui lapſi crãt supplent de mẽse sequenti. Et pba hoc apte. ã. de sup. tueg. pla. lz. vbi duo semestria faciunt vnuꝫ annum. Si enim dicerem⁹ q̃ mensis deberet. xxx. dies habere.

(ADDITIO. ſm q̃ tz Pe. de sen. excõ. sacro. p. c. de illicita. xxiij. q. iij. & q̃ est qđ dã crimen: & q̃ vulgus sic recipit. Jo. an.) Jam nõ faccrent duo semestria integrum annum:

annuꝫ: sed solũ. ccclx. dies. ſi. cxcj. cẽt. ccclxij. ſi. cxvij.

(ADDITIO. Jutta qđ vulgus recipit quatuor septimanas ꝓ mẽse. Joã. an.) cccxxvj. Est ergo necessa rium ꝓcludere q̃ fieri ꝺz cõputatio ſm q̃ mẽses occur runt. & faciunt ad hoc que notant. ff. de diuer. & tempo. ꝓscrip. l. ij. & idem intelligo in tribus mẽsibus datis ad eligẽdũ: & tribꝰ ad ꝓfirmationẽ petẽ dum: vt. j. segnur.

Differre nõ ꝺz qui ſpedit⁹ est

a Distulerit. Per hoc ꝺz q̃ ſi ſpeditus fuerit: nõ currit ei tpo: q̃ im pedit⁹ nõ differt. de ꝓcef. preben. q̃ diuersitatẽ: & facit qđ in vltimo casu inferius dicitur.

b Extreme. Extremũ tpo sigñ. ff. de ꝓdi. & demon. ſi is. §. ſi ita. vñ vsq; ad finẽ mẽsis potest expectare.

(ADDITIO. Adde qđ notat. j. de resti. ſpoli. frequens. in glo. quia dies. in fi. Jo. an.)

c Eoipso. Nec requiritur alia priuationis ſnia: lz vbi dubiuꝫ esset declarari posset sententialiter illum esse priuatum. & adde quod dicam. j. eo. cõmissa.

Hlo. ista exemplificat. & questionem soluit.

d Conditio. Ut q̃ papa ꝓhibuit q̃ non cõsentiret electioni de se facte: vel monachus canonicus regularis: vel alius frater est qui sine licẽtia ſuperioris ꝓsentire nõ possunt. j. eo. ſi religiosus. j. rñi. Licẽtia autem obtẽta: dico q̃ habebit mẽsem integruꝫ: illi. n. nõ currit nisi exquo ꝓsentire potuit. ã. eo. ver. electus. de concef. ꝑbẽ. quia. C. de anna. excep. l. j. §. finali. Joan. andre.

e Celeritate. Si hoc in dubium reuocetur boni vi ri arbitrio terminetur. ff. de verbo. obliga. l. continuus. §. ij. de donatio. apostolice.

f Obtinere. Si superior illam dare nolit. dic vt dicam. j. eo. ſi religiosus. & voluit Bul. intãtum adherere hñc lre: q̃ dixit q̃ nisi obtineat. puta: q̃ ſuperior nõ vult dare q̃ electores ad electionẽ procedere possunt: qđ sa tis videt insanum. Unde intelligo obtinere: ingẽtum in eo est: ſm Bar. verius est dicta Bul. vt in glo. seq.

g Facultatẽ. Supple & electꝰ iure ſi qđ sibi cõpete bat: fit eoipso ꝑtꝰ p extraua. Bidicti. eo. ti. ſi religio.

(ADDITIO. Et per illã eſua. terminatũ est: qđ dis fuse tractat hic Jo. mo. in additione. & an ſi post tẽpus obtineatur licẽtia fieri posset illius electionis ꝓfirma tio. & patet q̃ nõ. Item patet q̃ lz electores non eligant alium: non connalescit ius electi. Joan. and.)

h Tres mẽses. De diuersis temporibus: vide quod dicam. j. eo. ſi electio.

Hlo. sequens primo notat. Sed o soluit questionez. Tertio querit & soluit. & solutionem determinat.

i Petere. Sufficit petere: lz nõ obtineat exquo per eũ non stat. In ꝓfirmationibus cathedraliuꝫ vel regu lariũ ecclia: que ex immediata subiectione vel appellatione bñt petꝛa papa: serua decretalẽ Nicolai. j. eo. cupientes. Et scias ſm Bul. & Bar. & Jo. mo. q̃ sufficit ſi electores pẽtant. ã. eo. cum liter canonicas. & c. eũ dile ctus. & c. dudũ. in prin. & electo tunc nõ petente vitatur hec pena. Itẽ electus per suum ꝓcuratorẽ ꝓfirmationẽ petere & poterit. ã. de reſcrip. cuꝫ dilecta. saluo q̃ semper decre. cupientes seruẽt in suo casu. Sed pone q̃ amicus eius nolle ꝓfirmationem petꝛe sine mãdato: nunquid sufficit: Dic: dum modo ratuꝫ hẽat: qr & in iudicio: vt ff. de iudicio. l. lz. & in ſctibus. C. ad macedo. l. vlti.

Cõfirmatio electionis petita p amicuꝫ electi & ſine mãdato põt ratã haberi p electuꝫ.

(ADDITIO. Et in quasi ꝓtractibus. ff. & neg. gest. põpontius. j. & distractibꝰ. ff. de sol. vero ꝓcuratori. in fi. & in vltimis voluntatibus. C. de dona. inter virum & vxoꝛ. l. antepenul. Jo. mo. Jo. an.) & in maleficijs. ff. de vi & vi ar. l. j. §. q̃ tiens ratihabitio retrotrahit & com parat mandato. j. de sen. excõ. cũ gs. & j. de reg. iur. ratihabitionẽ. vbi dicam de hoc. Et intelligas q̃ ꝺz ratum habere ante lapsum illoꝛ trium mẽsium: at's ratihabitio postea facta non prodesset. ff. rem ra. ha. l. penul.

k Justo impedimento. Pura infirmitate: viarum discrimine superioris impedimento.

(ADDITIO. Uel lõga ipius distãtia: vt dixit Bar. J. eodẽ cupientes. post principiũ. Joã. and.) Frequenti curie mutatione: vel alio simili. ff. siquis cautio. l. q̃. ã. de pigno. signiicante. de appel. cum parati. xviij. di. ſi epo. cum ſi. Et nota hoc tempus quod ãmodo vtile: q̃ non cessantibus non officit. C. de inoffi. testa. contra maioꝛes. ã. de reſcrip. ſi autem. & ca. plerunq;.

Hlo. seq. primo ponit duas opi. secundã approbat. Secundo soluit dubium. Tertio querit: & soluit.

l Dacuetur. Dixit Bar. per sentẽtiam: & ideo aliud in isto casu: q̃ superior: quia maius vinculum contractum est post consensum: q̃ ante: & ideo difficilius rũpitur. Bul. contra. quod puto verum.

Electꝰ nõ petẽs ꝓfirmationeꝫ infra tres mẽses pẽ prestitum consensuꝫ cadit ab electione sua ipo iure.

(ADDITIO. Idem cle. pi. Jo. mo. & Archidia.) cuiꝫ hic dicat lra: eoipso vtribus vacuetur: per qđ satis ꝓz: q̃ est canon late ſnie non ferende. Hoc est ergo ius no tum: nã olim ſi post prestitũ ꝓsensum nõ petebat electꝰ ꝓfirmationem: nunq̃ ꝓpter hoc cadebat a iure sibi per electionẽ iam quesito: lz per ſuperiorem cogebat ad ꝓfir mationeꝫ petẽdam: ſm ea que notat Jmo. & post eum Dost. & Cõpostel. de electio. cum in cũctis. & nota ſm Bul. qđ hic statutũ ẽ i electiõe: itelligi & i postulatõe.

(ADDITIO. Secus in prouisione: nã illius non pe titur cõfirmatio: vt patet. j. de prebẽ. ſi tibi absenti. Jo. andre.) q̃ eadem est ibi ratio. de ꝓstitu. trãslato. Quid ſi postea: cõfirmationẽ petat electus: & eam obtineat: Dico non posse conualescere: qđ a principio fuit nullum: & peccat detinendo episcopatum: nec facit fructus suos nisi ꝓfirmatio sciens fuisset facta per illum qui aſs suo iure conferre potuisset ſm Bul. & sacit qđ no tatur. ã. de eta. & qualit. cum bone. Lapsim. VII.

Diuisio.

¶ No.j. q pena eligẽtis ſdi gnũ nõ hz locum niſi qñ ſcienter eligit.ã.c. cũ i cũctis.

¶ No.j. tex. q ex i põne pe nã quã ſa ciũt inde x p delicto nõ euitat quin pena d ci. Domi.

PErpetuo. ¶ Primo ponit declaratio. Secũdo ibi ſ Nisi. ¶ Tertio ibi ſ Et ſi oẽs. Circa primũ tria facit.

Universidad de Deusto
Biblioteca

ctio a maiori parte facta: sed regrit q illa ps fuerit sanior: vnde sanitas ppte respicit zelū eligentiū z merita electoꝝ: sed maioritas respicit numerū eligētium.

¶ Nota tñ sup pfcipaliē effectū huius capli: vꝫ q si duabus electionib⁹ celebratis: vna a pte duplo maiori: alia aūt a minori parte nō pōt minor para aliqd oppōere ad diminuendū vota eligentiū: puta q minor ps est maioris auctoritat: vel q electꝰ a minori pte est dignior vel magis idoneꝰ: vel alia que attenūt vota eligētiū: duꝫ tñ nō ānullēt eligētiū vota. Nam ista q̄ ānullāt vota eligētium: pāt obiici a minori pte ꝫ duplo maioriꝫ: puta q aliq pars duplo maioris erāt excōicati maioꝝ excōicatione.

Querit glo. an valeat electio facta in qua fuit admissus excōicatus maioꝝ excōicatione: Rñdet glo. q non valet electio: ex quo eligētes admiserunt sciēter excōmunicatū maiorē excōicatione: imo sunt priuati potestate eligendi pro illa vice. Vel. reguler.

q ¶ Dic excedunt. In duplo maioꝝ numero.

b ¶ Zeli meriti. De his dic vt. ā. eo. ecclesia. ij.

c ¶ Reliquis. pauciorib⁹ scilicet.

d ¶ Opponēdi. Post electionē intelligas: q̄ an bene fiet de istis collatio: nec hoc hic phibet: vnde dixit in principio. electionibus celebratis.

e ¶ Interdicimus. Nota q̄ numerus duplo maioꝝ ꝑferri auctoritati: z preiamīt zelus melioꝝ: z facit ad ea que notant. ā. de testi. in fīa. si aūt numerus maior cēt: sed nō in duplo. cēt ar. a ꝫ̄lo q̄ numer⁹ nō ꝑferi: sed de hoc nota. ā. eo. ecclia. q̄. in glo. que icipit ab hac. Et nō q̄ in hoc interdicto vt cauerī solū de electorib⁹. vñ vī q̄ ꝓtra electū bñ posset opponi aliqd qđ ad exterminationē ptineat: sed nō est verū ꝑm Guil. per lēam supra que dixit meritū: qđ ppte respicit electū.

Electio an sit nulla: si aliq̄ de eligēti⁹ erat excōicatus.

f ¶ Nullū redderet. Pone exempla que posui supra. Quid si aliq̄s ex eligentib⁹ excōicatus erat an teneat electio: Nam si sciēter et cōmunicauerit: ala fic. de sen. z re iudi. ad phanūm. de hoc. ix. q. j. nos in hominem. z per modernos. ā. eo. illa. Capīm. X.

Diuisio

¶ No. j. q̄ vbi sup disponit ꝫ̄lz appellatōes admittit cēsetur appro bare etiā appellationes frīuolas. q no. p statutis: z bñ pbat iste text. iūgendo ꝓstitutionē Alexā. cū ista.

¶ No. q̄ casuz in q̄ in appellatōe regrit̄ scripta. alios vide ꝑ gl. j. de cā. i. c. j. Declaratio textus

¶ Distinct in q̄tuor partes ꝑm Jo. mo. Primo recitat cōstitutionē Alexā. Secdo partim illā reprobāt. ibi. Sz cū. Tertio permittit ab appellatiōe certo casu recedi ibi. Ceterū. Quarto dat certā formā ordinario cū ab appellatione recedit ibi. Inferiores. Jo. an.

¶ Pro intellectu huius capli presupponēdū est q̄ cāe electionū episcopoꝝ z aliorꝝ superiorꝝ: puta archiepiscoporū patriarcharū vel pmatū sūt de maioritib⁹ causis q̄ pape referuant: iuxta notata in. c. maiores. de bap. l an.

¶ CASVS. Vacāte ecclesia pictauēsi canonici illius ecclie vnanimiter z concorditer aliquē in eꝑm elegerūt: z electionē pītauerūt archiepo Burdegalēsi vt ipsaz cōfirmaret z electo cōmitteret administrationē in spūa-

(ADDITIO. Clerl. dicit q̄ fuit edita ꝑpter causam electionis ecclie belicēsi. Jo. an.) Gar. z Archi. hēbant eā sub rubri. de elec. Guil. de rescrip. Hosti. de ap. q tractat de ipsa. de accu. cum dilectus. z Lōpostel. ā. eo. statuimus. ad fi. hodie nō hēmus eā. z est arg. q̄ cū vnus quāz ad sedem eādez negocium devoluat: ¶ Sed cum in electionuz earundem negocys in iudicio: vel extra iudicium appellatur in scriptis ex causa ꝓbabili que ꝓbata deberet legitima reputari ad sedem ipsam hmōi negocia deferant. ¶ Ceterum in premissis oibus casibus liceat partibus ab hmōi appellationibus (nulla tñ interueniente prauitate) recedere anteꝫ ꝓfate sedi fuerint ꝓsentate. ¶ Inferiores autem iudices (quorum erat ipsarum causaꝝ cognitio appellatione cessante) an in hoc prauitas intercesserit añ omnia diligenter inquirant

stitutio nō vult q̄ cause hic deferant ad papam: nisi ex causa expressa ꝓbabili que debeat reputari legitima.

l ¶ Premissis. Cum. ſ. appellatum est ex causa probabili in iudicio vel extra.

m ¶ Liceat. Quod olim non licebat per predictā constitutionem Alexandri.

n ¶ Partibus. Per hoc videt q̄ nisi ambe partes cōsentiant nō pōt fieri renūtiatio. qđ vez puto ꝑm Guil. Gar. re nō integra: sed re integra solus appellans hoc poterit. ad hoc de elec. in causis. ff. de regu. iur. nemo. z adhuc si res nō est integra z velit sattisfacere aduersario de suo interesse: adhuc poterit penitere ꝑm Guil. Fm ea que no. in spec. tit. de excep. ¶. visō. ver. sed numquid iudex. Ex quo tamē appellatio presentata est pape: vlterius recedere non possunt: etiam si vtraq̄z pars renūciat. quod ꝓbatur. j. vbi dicit: anteq̄ prefate sedi ꝛc. ad hec de postu. bone. ij. ver. nec nocebat. de offi. leg. lz. in fi. z maxime quādo obiciuntur crimina vel defectus. de collu. dete. crimina. xxiij. q. iij. ecce.

Appellās an possit renūtiare appellationi sue iuste appellato.

(ADDITIO. Et fit spāle in his maioribus: ꝑm Jo. mo. qui distinguit hic post Gar. cās maiores: medias z minores: eo. ꝛc. plenius pscequi Hostiē. de crimi. fal. ca. fina. que ibi abbreuiauit in gl. querit hic Hosti. Jo. an.) Solet queri: vtz electus sine superioris licentia suo iuri renuntiare possit. De hoc dicam. j. eo. fi electo.

o ¶ Prauitate. Ut simoniaca pactione: vel aliqua illicita donatione: vel pmissione: vel violētia: vel metu. ꝛc. qđ. iij. ꝓcess. Si aūt electus ius habeat: an liceat ei rationem redimere: Dic vt no. de simo. dilectus. j.

p ¶ Appellatione cessante. idest si appellatio interposita non fuisset.

q ¶ In hoc. In renuntiatione appellationis.

r ¶ Inquirant. Q. si hmōi ingressione omissa ad eosdē confirmādos: vel ꝓsecrandos ꝓcesserint: vel alios pro-

Universidad de Deusto
Biblioteca

Mutuũ etã vñ dicẽ dũ.

¶ Adde q̃ appellatiõe actor̃ ventilat ea q̃ fiũt i iudicio. l. ij. cũ glo. ff. de edẽ. l. acta. ff. de re iudi.

¶ No. j. q̃ ghi. precedit p vtaz collatiõ pñt oppõi cria ꝫ illã cui fienda ẽ collatio

¶ No. ff. q̃r pbet defectus scie alic⁹: q̃ per examinatiõez que fit de ipso. Do.

cessus in causa fecerint: confirmatio vel ꝓsecratio vel processus illi sunt nulli: ⁊ cõfirmantes ⁊ ꝓsecrantes ab eꝓr confirmatione ⁊ consecratione per annum continuum sunt suspensi. j. eodem. titu. prouida. in fine.

a ¶ Peremptorium. Et adhuc habebit locũ expectatio. xx. dier̃: ꝫ sola mã decre. ꝫ. eo. c. j. ẽm Hug. ⁊ Har.

b ¶ Munimenta. i. pbationibus ⁊ instrũtis sic dictis: q̃ cãm muniant: als monimenta. Monent enĩz ⁊ informant iudicẽ qd facere debeat.

(ADDITIO. Et eo respectu dicunt ẽt documẽta: q̃ docẽt ⁊ ilo: mãt quid iudex facere debeat. ij. q. vj. plerisq. de prebẽ. extra. in fi. Jo. and.)

¶ Glosa ista respondet p q̃nem.

c ¶ Representent. Q: si nõ venerint: ꝓcedat ad ꝓfirmãdam electionẽ: ac si appellatũ non esset: q̃ nõ appellare: ⁊ appellare: ⁊ appellationẽ nõ ꝓsequi sunt paria.

(ADDITIO. Vel illi remittiare ẽm Hug. ⁊ Archi. Jo. an.) De offi. delega. gratũ. de testi. cũ venisset. C. de tẽpo. appel. l. ij. in fi. Iz non per ora: vt. j. de sen. excõ. Iz. ⁊. ꝫ. de eo qui mit. in possẽ. cũ venissent. Capitulum. XI.

SI forte inter. ¶ Prima dat ordinem. Secunda penam imponit. vbi. Ceterum. Joan. and.

¶ CASVS. Vacante aliqua ecclesia cathedrali vel collegiata: canonici vel clerici illius eccle ꝓnuerũt in vnum tractaturi sup electione futuri ꝓlati: ⁊ ordinauerunt q̃ ꝓcederent per viam scrutinij: facto ⁊ publicato scrutinio fuit cõpertũ q̃ tytius fuerat electus a maiori parte. Unde quidam ibi existẽs appellauit ne tytius nominatus eligeret: ex eo q̃ ipse tytius non hẽbat sciam sufficientem regitam illi dignitati: ⁊ q̃ erat homicida. Ité oppugnabat formã scrutinij ⁊ psonas eligẽtiũ: an sit admittẽdus ad pbãdum cõ istos defectus simul: Rñdet q̃ nõ: ꝫ ꝓmo est admittẽdus ad pbãdum defectum oppositũ ꝑtra psonã electi: qui defectus si pbat⁹ fuerit: declarabit ineligibilis. Si aũt non possit pbari defectus ꝑtra psonam electi oppositus: ipse appellans pdẽnabitur in expensis: ⁊ puniet furta tenorẽ. c. statuimus. ꝫ. eo. ac si in oibus pbationibus defecisset: nec vltra admittet ad pbandum alia vitia. Helyas reg.

d ¶ Letera. Utputa q̃ est homicida: plurimos excõicatio: vel bño filia: que ita defacili pbari non possunt: ñc euidens defectus scientie vel psone: que per oculoꝝ inspectionez: vel examinationẽ de facili pbari possunt.

e ¶ Promouendo. Puta per suplorem ad quẽ deuolutа est potestas: vel q̃ plures nominati sunt domino pape: ⁊ petitur de altero prouideri. lxxxv. dist. archidiaconum. ⁊ de hoc. ꝫ. eo. q̃ sicut. idem Jo. mo.

f ¶ Dignitates. Nõ est ergo ad simplicia bñficia hoc extẽdendum: cũ si de eis intelligi voluisset vel exꝑssisset: vel ꝓfalr locutus fuisset. de decl. ad audientiã. ad hoc. j. eodẽ. ob eo. ⁊. j. de verb. signi. c. ij. vbi semp̃ b repetit.

¶ Glosa sequens primo duo notat a vt litere: ⁊ a fi. Secundo querit ⁊ soluit distinguendo. Tertio iterum querit ⁊ soluit: ⁊ solutionem exemplificat.

g ¶ Euidẽtem. Si ergo defectũ opponit: sed non cui-

Liber primus

dentem: non ꝫ locum pena: sed si opponit manifestuz idem: cũ hec sint ꝓnonyma. ꝫ. de ver. sig. cũ olim. ⁊ est expressuz. j. de ver. signi. c. ij. Sed pone: plures opponit euidẽtes defectus: alter ꝓbat: alter̃ non: qd erit: Sol. Si deficit in primo repellit ipse opponens: si ꝓbat primum repellit electus. Si aũt simul examinati fuerit: si sufficiẽs est defectus qui verus reperitur repellitur electus: sed opponens etiã de ca⁹ll. punietur: nisi inde videret ipsum ꝓbabilit de cã a calũnie vitio excusari: vt i anẽ. de iudi. §. opz. col. vj. ꝫ. de accusa. accedens. ⁊. ꝫ. eo. c. j. Si aũt opponeret nõ euidẽtia: fateor q̃ sufficiat alter̃ ꝓbari. vt. ꝫ. c. j. ⁊. ꝫ. eo. vt circa. ⁊ de re iudi.

vel postilatuz plures euidẽtes defectus si de aliquibus ꝓbari an dẽat repelli.

opponẽs a prosecutione negocij repellitur: ⁊ punit inde: ac si defecisset in ꝓbatione omnium obiectoꝝ. Joannes andre. Capitulum. xj.

SI forte inter cetera b que obyciuntur electo aut postulato: seu als ꝓmouendo c ad aliquaz dignitatem euidentem scientiẽ vel alium persone defectuz i opponi cõtingat k: in discussione obiectoꝝ illum statuimus ordinem incõmutabiliter obseruãduz: vt ꝓmouendum J. ⁊ A. Sed nũqd iudex ex suo officio talẽ discussionem facere põt etiam parte nõ petẽte ⁊ Dic q̃ sic ẽm Har. q̃ laborare dz vt breuiẽt lites. ff. si cer. peta. l. quidam estimauerũt. ff. de postu. l. quos ꝓto. ff. de pcu. l. filiusfamilias. §. finitus. ꝫ. de excep. c. exceptones. Hoc idem poterit ertiã si ambe partes expresse renũtient per tura pdicta. ⁊ per. l. C. de iura. calũ. l. ij. §. Iz q̃ veremur. Si aũt tacite. s. intrãdo iudicium: ⁊ pmittunt examinando oppositiones: tam euidẽtius defectui q̃ alias: ⁊ alter repertum vere: oppões ꝫo euidẽtium defectuũ falset: non dz locũ pena huius canonis ꝓpter impossibilitatem sui. ad idẽ. j. eo. indẽ utatibus. in fi. Pena enim est q̃ repellant a ꝓsecutione. sed ista iam sunt ꝓsecuti: ⁊ sic non põt locum hñe pena. Nec ob. q̃ nõ possunt remũtiare expresse: q̃ multa possumus tacite que non possumus expresse. ff. de pcu. filiusfamilias. §. veterani. C. de iur. calũ. l. ij. §. sed q̃ veremur. ⁊. j. de iura. calũ. c. j. Et sufficere dz ad repulsionẽ electi q̃ aliqd inuenit probatum q̃ eum repellat: quia vndecunq; crimina claruerint. xc. xxiij. questio. iij. ecce. ⁊ de iudi. exhibita.

¶ Glo. se. rñdet p obiectionẽ: ⁊ sol'ne ⁊ distinctionẽ.

h ¶ Scẽtie. Que ẽt in laicis tolerabilis est. xxxvij. dist. ij. in laicis. Sed nota q̃ est quedã intrinseca qualitas cum qua homo nascitur. ⁊. j. aligo fit castus: pacificus: sobrius. ⁊ hanc quis ꝓsumit habere: donec ꝓtrium probetur. sic intelligit de ꝓsump. dudũ. de scrut. c. vno. Est quedã extrinseca: vt literatura. ⁊ talis qualitas nõ ꝓsumit nisi ꝓbetur: ⁊ ideo super hoc examinatur: ⁊ sic intelligit hic cum suis similibus.

Qualitas intrinseca vel extrinseca q̃ sit: ⁊ an ꝓsumanẽ esse in q̃z homine.

(ADDITIO. Dicit Jo. mo. vbi nisi facere habeo cũ hoc: ꝓsumere debeo illum dignuz. Sed vbi sibi dare volo filiam meã. i. ecclesiam in sponsam: debeo ingrere de dignitate sponsi: saltez quo ad expressa. ꝫ. eo. cum in cãcris. ⁊. j. eo. Iz canon. Et q̃ eligens imemtre tenẽ ꝺdi tionẽ debitam filie ar. ff. de ri. nup. qui liberos. ideo putatur hoc nõ facienz. Jo. an.) De negatiua facti iuris ⁊ qualitatis: dic vt. vj. q. vlti. actor. de ele. bone. j.

i ¶ Defectum. Sed si electo opponaẽ q̃ sit illegittime natus: q̃ hz ꝫ probare? Dic q̃ opponens ꝓbat per no. Inno. in. c. super hñs. de accu. ⁊ de do. ⁊ ꝓm. cum olim.

Opponẽs ꝫ electum q̃ ẽ illegitie nat⁹ ꝫ ꝓbare dz

k ¶ Contingat. Nec poterit postea reuocare. j. co. titu. ab eo.

a ¶ Ante ofa. No. q̃ cũ plura obyciant̃ quoꝝ q̃lz ꝑ se sufficit: illoꝝ q̃ facilius ꝓbari põt: ꝓlo ꝓbandũ est.

¶ Glo. seq. obycit p locũ a diuisõe: ⁊ q̃drupl'r soluit.

b ¶ Instiũ. Videt q̃ hec ꝑs hui⁹ diuisionis locũ habere nõ possit: q̃ aut electo⁹ inuenit insufficiẽs: ⁊ tũc ꝑmittit repellere: aut

dus sup defectu ipso ante a omnia subyciatur examini: cuius euentus examinandis alys: aut dabit initium b aut negabit. ¶ Ceterum si ꝑmissi examinis exitus huiusmodi oppositiones docuerit veritate destitui: opponentes c a ꝓsecutione cãe in qualia obiecerũt d excludim⁹: ⁊ perinde puniri decernim⁹: ac si penitus in ꝓbatiõe oiuz que obiecerãt defecissent e.

sufficiẽs: ⁊ tũc repellet opponẽs: ⁊ sic nullo casu obiectoꝝ discussio sui met initiũ. Dic q̃ vera est obiectio: si insufficiẽs reperit electo⁹: ꝫ si sufficiẽs reperit: adhuc locũ habebit alioꝝ obtoꝝ discussio: q̃ superior inquiret ex officio suo illo repulso a als obtis: ne per surreptionẽ ꝛc. ꝫ. eo. cuz nobis. ⁊. j. c. ídẽitat tib⁹. ⁊. c. vlt. Vel admittet alius cui⁹ interfit: ꝫ iste repellat ꝓp eãdẽ rõnẽ. Ult' dic ꝫ tũc locũ habere cũ defect⁹ oppositus reperit̃ verus: ꝫ nõ sufficiẽs ad repulsionez electi: ⁊ tũc alia examinabunt̃: admitti tñ nõ debuisset ad opponẽdũ talẽ defectũ. Vel dic ãrto q̃ opponẽs admittitur ad alia ꝓbãda. si ꝓbabilis ⁊ sufficiẽs cã cũ a calũnia excusauerit. ꝫ. eo. c. j. ad fi. vt q̃ tales fuerant veri: mmo multidies de defectu illo quo dici vt' credi poterat cuidenio: ⁊ sic calumniatus non fuit ẽm Har.

Dic ꝓmo. vbi nisi facere habeo cũ hoc: ꝓsumere debeo illum dignuz. Sed vbi sibi dare volo filiam meã. i. ecclesiam in sponsam: debeo ingrere de dignitate sponsi: saltez quo ad expressa. ꝫ. eo. cum in cãcris. ⁊. j. eo. Iz canon. Et q̃ eligens imemtre tenẽ ꝺdi tionẽ debitam filie ar. ff. de ri. nup. qui liberos. ideo putatur hoc nõ faciens. Jo. an.) De negatiua facti iuris ⁊ qualitatis: dic vt. vj. q. vlti. actor. de ele. bone. j.

¶ No. j. q̃ i ulicis parta sũt facere per se vel ꝑ aliũ: ad ꝫ j. ꝺ sentẽ. excõ. c. cũ quis.

¶ No. ij. q̃ persequens aliquẽ incurrit excõicationem ac si manũ violẽtã ponerẽt. ꝺ quo j. ꝺ penu. felicio. Domi.

c ¶ Opponẽtes. No. q̃ dicẽ opponẽtes repellẽdos: nõ alios q̃z itererit ꝓ eo qd dixi. ꝫ. i gl. pri. i fcia sol'one.

d ¶ Obiecerunt. Et defecerunt.

e ¶ Defecissent. vt. ꝫ. eo. c. j. Capitulum. XII.

¶ Cant. ¶ Non diuiditur: quia totus ter. vno cõstructu clauditur ẽm Ge.

¶ CASVS. Vacãte aliq̃ ecclia dñs tẽporalis in ent⁹ territorio ⁊ iurisdictione erat situata illa eccla: scripsit canonicis ⁊ eos rogauit vt suũ filiũ vel aliquẽ ei⁹ familiarẽ eligerẽt in prelatũ. Canonici videtes illũ filium vel familiarẽ nõ esse sufficientẽ nec idoneũ ad dictã plãturã: vel ex alia cã: noluerũt ipm eligere: sed alium in suũ prelatũ elegerũt. Dñs tẽporalis hoc egreferẽs cepit molestare canonicos ⁊ eoꝝ ꝓsanguineos: vel inuadere bona canonicoꝝ ⁊ ꝓsanguineoꝝ: querit vtruz ipse dñs tẽporalis incurrat aliquã penã: ⁊ quã: Rñdet q̃ ipso facto est excõicatus: nec ab ipsa excõicatione est absoluendus: nisi premissa debita satisfactione.

¶ Nota primo ex hoc ca. q̃ vota debentiũ eligere aliquem prelatum debent esse libera.

¶ No. ꝫsup̃ ꝓcipalẽ effectũ huiꝰ ca. vz. q̃ si gẽ molestauerit clericos: ecclias vel ꝓsanguineos clericoꝝ pro eo q̃ eligẽtes clerici noluerũt eligere aliquez pro quo molestans scripserat: ipse molestans incurrit ipso facto sententiam excõmunicationis.

¶ No. vlterius casum in quo inficiẽs manus in laicos incurrit ipso facto sñtiaz excõicatiõis: q̃ ẽt̃ iculpã ꝓsanguinei clericoꝝ sint laici: inficiẽs manus in ipsos vel eos molestans ipso facto est excõmunicatus.

¶ Bl. seq. soluit q̃nẽ ⁊ respondet contrario.

f ¶ Cuncti. ẽt ẽpi. Nec ob. j. de sen. excõ. q̃ periculosuz: q̃ nõ de sñia excõicatiõis: ꝫ suspẽsiõis ⁊ interdicti logẽ.

g ¶ Ecclesiasticas. Ut cõuersos: tẽplarios: vel hospitalarios: g ꝫ nõ sint clerici: sẽ tñ ecclesiastice ꝑsone. xvij. q̃. iiij. quisquis.

¶ Glo. seq. rñdit per q̃nem.

Electio ad q̃ spectat de iure.

h ¶ Spectat. De iure cõi ꝭ collegiata ecclia: ad collegiũ spectat electio de iurepatro. nobis. xvj. q. vl. congregatio. Si nõ ẽ collegiuz: spectat ad patronũ. de iurepa. postulasti. et hoc ꝺ iure cõi: nisi aliud inducaẽ de cõsne. de can. pos. cũ eccla. Si aũt nõ esset ibi collegiuz vel patron⁹: per diocesanuz hz ordinari. ⁊. q. j. regẽda. xvj. q. vj. olim basilice. ⁊ hec vera q̃ ad electionez prelati: de inferiorib⁹ no. ꝫ. eo. cũ ecclesia vulterana. dic vt ibi Har.

i ¶ Rogati. An preces inducant simoniã? Dic vt no. viij. q. ij. in ꝓsima. ⁊. q. j. moyses. ⁊. ꝺ. de eta. ⁊ quali. tuã.

Excõicatione qñqz incurri ⁊ q̃ laicũ ꝓcutit.

k ¶ Inducti. Per promissiones vel alio modo.

l ¶ Cõsanguineos. No. spãle casum in quo laicũ pena vel als offendens excõicat⁹ est ipso iure. ad idẽ. j. de sen. excõ. quicũq; ⁊ de iniu. eccle. qñ.

(ADDITIO. Et vsq; ad quẽ gradũ dicant̃ hi ꝓsanguinei: recurre ad no. ꝫ. de app. postremo. in. j. gl. Et q̃ de affinit⁹ sit hic mẽtio: ⁊ ꝓstitutio est penalis non includit illos. j. de regu. turis. in pen. Joã. andr.)

¶ Glo. sequẽ. rationem reddit quã declarat. Secũdo solut questionem. Tertio querit. arguit negatiue. solut distinguendo.

m ¶ Illos. Quia per alium facit ꝛc. ff. de admi. tuto. ta tamen. §. gessisse. sic ⁊ in maleficijs tenẽt mandator ac si ꝑ se faceret. ff. de vi ⁊ vi ar. l. j. §. delecisse. ⁊. §. quotiens. ⁊ hoc verum de his que per alios explicari possunt: secus in adulterio ⁊ similib⁹: que nõ possunt per alios explicari. C. de cadu. tol. l. vna. §. ne aũt. ⁊ mãdatarius etiam excõmunicatus hic erit. de sen. excõ. mulieres. ⁊ ca. vniuersitatis. Sed nunquid huius decre. pena locũ habebit in ꝓsentante patrono? Et videtur q̃ non: q̃ de electione tñ loquitur ⁊ non presentatione: ⁊ est penalis ⁊ restringenda. j. eo. titu. si statutũ. Dic q̃ si patronus est clericus vel persona ecclesiastica: locũ habebit cõstitutio: nec est ob hoc odiosum: imo fauoz: ubi le ecclesiarum fauoꝝ: quibus propter hoc melius ꝓuidebitur. ⁊ q̃ decre. indefinite loquitur: indefinite intelligitur. ⁊ dicit: clericos ꝛc. Si aũt patronus est laicus: pena locum non habebit: cum cõstitutio dicat: clericos vel ecclesiasticas personas.

Pena statuta ꝓtra eos q̃ gratiãt eligẽtes an ha beat locũ ꝫ grauantes patronos ꝓsentantes.

n ¶ Presumpserint. Simile de excel. ꝓla. tanta.

o ¶ Glosa sequens soluit questionem.

¶ Snia. Simile. j. de sen. excõ. q̃cũq; ⁊ ꝫ Bull. epi scopi debue poterunt absoluere ab hac sñia: ex quo ꝺdi

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ No.j. q̄ dispō emanano ꝑ vniuersos nō includit singulos cōprehēsos ꝑb vniuersitate. vīs ꝑ Jo. an. de excess. ꝑla. nimis.

¶ No.ij. dīaz liter ecclīā. monasteriuz: z ꝑtū locū. z sic vī q̄ in materia vno ex ḧsso aliis nō ſcludit̄ ad. B. ū. ca. ꝑti. Domi.

tos hui⁹ canonis sibi absolutionē nō reseruauit. de sen. excō. imper. z ar. ꝑdī. decre. quicūq; in fi. Cap. XIIII.

GEneraliter Diuidit in quatuor partes. scīa ibi Clericos. Tertia ibi Illos vo. Quarta ibi Qui autem. Joan. andr.

ADDITIO.

Clerī. z Jo. mo. dicit in tres tñ. plungit duas primas: z hanc quinit lite suspensiue. sed glo. quinit mēti. Fran. aūt iungens tres primas partes diuidit in duas tñ.

¶ Pro ſtellectu hui⁹ ca. ꝓsupponēdū est ꝑm vertorē ſtellectū ipsius qd ꝓprie iste tert⁹ appellet regalia. Quidā volebāt dicere q̄ regalia acceptiunt pro iurisd⁹ ſperalib⁹: de qb⁹ in vsi. seu c. que sint regalia. vt si rex donauerit regalia ecclesie: z aliqs illa vsurpet: ipso facto est excōicat⁹. Alīj dicūt q̄ regalia accipiunt ꝑ iuribus que hz princeps in aliqb⁹ eccleſijs. vz. q̄ vacāte aliq̄ ecclia rex ꝓpiet fructus z eccleſiā ſserat. Nā collatio beneficiorꝝ cōputat in fructu. Et ista fuit ꝓtroversia als mota iter Philippum regē francoꝝ z Bonifaciū octauū ꝓdecessorē hui⁹ cōpilationis: q̄ Bonifacius dicto Philippo regi scripsit quādā epistolā in q̄ ꝓtinebant ista verba. Collatio beneficiorꝝ est ſpūalis: secus aūt credētes hereticos reputamus. quā epistolā cū perlegisset ipse Philippus eidē bonifacio scripsit aliā epistolā in qua posita erant ista verba. Collatio beneficiorꝝ ad nos ſspectat z ptinet: secus credētes latuos z vemētes reputam⁹. Ideo ſm alīquos ꝓstitutiones ist⁹ cōpilationis nō incurrūt recepte in hoc regno ꝓp istā ꝓtroversiaz. Hoc ꝓsupposito ponam⁹ sic casum. Dicāte aliq̄ ecclia: aliq̄s comes vel dux q̄ dicebat se hēre iure regalia in ipsa ecclia occupauit custodiā ecclie vacātis: z dicebat q̄ fructꝰ ipsi⁹ ecclie ad ipm spectabāt: hz nō fuisset vsus ipso iure: an ille comes vel dux vsurpāo illud iuo in ecclia vacāte sit puniēdus alīq̄ pena: Rīdet ro. pō. q̄ sic: z dicit q̄ incurrit sniam excōicationis: z clerici illius ecclie sibi nō resistētes puniunt pena ḧ tenta. Sed ponamus q̄ rex vel alius pceps nō cognoscēs superiorē in tēporalib⁹ hz ista iura regalia in aliq⁹ eccleſijs: sicut rex frācie l ecclia ebroicēsi. z multis alijs eccleſijs in normānia. Et ponamus q̄ vacāte tali ecclia est ſsylua cedua: tñ nōdū venit ipse ipsam ſsyluā ceduā cedēdi sine amputādi: vtr talis pceps possit illā scīdere sine scīndi facere: Rīdet q̄ nō: sed si ipse scīndendi z colligēdi aduenisset est ſsyluā cedua sit in fructu: posset talis rex vel pceps facere scīndere huiusmodi ſsyluam ceduam.

¶ No.j. ex hoc textu iferꝝ glo. q̄ patronus laicus nō hz custodiā ecclie vacātis: ſz supiores prelatus cui subest ecclia. secus est de patrono ecclīā tico: nō patronus ecclesiasticus posset colligere fructꝰ ecclie vacātis: nō vt fructꝰ suos faciat: ſz vt illos reseruet futuro successori.

¶ No. ſsup q̄ patronus ecclīastic⁹ nō pōt ptēdere ius aliq̄d in fructib⁹ illis ecclie vacātis. z B vez: nisi de antiquitate supioris tpe fundatōis retinuerit sibi illud ius.

¶ No. vlterī q̄ vsurpans de nouo ꝑdicta iura vel ꝑcurās vsurpationē: est ipso facto excōmunicatus.

¶ No. finaliter q̄ ille qui hz custodiā ecclie vacātis nō pōt capere fructus qui nōduz venerūt ad maturitatē. Et istud facit pro archipresbyteris qui durantib⁹. xl. diebus percipiunt fructus ecclesiarū vacantiū: ipsi cui nō debēt preuenire maturitatem fructuum.

Casus literalis domini Delye.

pimit clericos se talib⁹ nō opponētes. Quarto punit qualiter debeāt se habere habētes talē custodiā ab antiquo Joan. andr. Cap. xiij.

GEneraliconstitutione sancimus: vniuersos a z singulos qui regalia b custodiāc

¶ Hl. seq. rect. p. q. an includat feminas. z solnit q̄ sic. alle. tres leges: z vnā allegat in ẓtū. z dat ḡnor solu. a ¶ Vniuersos. Et vniuersas. nā appellatiōe sl qs z sl qua ꝓtinet. ff. de ver. sig. l. j. ff. de pac. tres fratres. z de ꝓsti. pecu. l. j. §. j. Ar. ẓ. q̄ si pr̄ exheredat filiū si nascit filia si erit exheredata. ff. de vē. in pos. mitt. l. j. §. ẓ z si incertū. Cō mūiter dici solet q̄ in fauorabilib⁹ masculinuz ꝓcipit femininū: t odioſio nō fit ſolutk. ff. de ver. sig. l. j. Alīj dicūt q̄ masculinuz verbū ꝑferat ab hoīe: z est odiosum nō cōprehēdit seminā: z sic ſtelligit predictus. §. sed z si incertū. ẓ si a lege: siue sit odiosum siue nō: semina ꝓtinet. ff. de in. om. tu. figa tā. Odofredus dicebat: q̄ si ēt a lege ꝑferat verbū odiosuz: nō cōprehendit seminā: nisi id lege caueat. Dic ſm Bar. q̄ verbū masculinū prolatum a canone.

Masculinū genus q̄ ꝓcipiat femininum.

(ADDITIO. Puniēte crimina. Jo. mo. z Archidia. z fuit de mēte Bar. dicentis q̄ ita femine sicut masculi peccāt. Jo. an. cōprehēdit feminas: q̄s ꝑbat. xvij. qō. iij. si qs suadēte. ꝓficto cū ea. de sen. excōmu. mulieres q̄ est verū: nisi eadē vel alia ꝓstitutiōe excipiat femina. J. e. ſdēnitatibus. §. sed cum eas.

(ADDITIO. Quē excepta ſtelligit in articulis qui feminis nō ꝓgnūt. ū. de sta. reg. ea que. insi. de b spe. de dispa. z allega. §. post hec. ver. vel i masculinū. p Host. de testa. ratnaldus. in pri. p archidia. plenius in pdi. c. siqs suadente. per Ly. C. de ser. fug. qcūq;. Joan. and.)

b ¶ Regalia. i. collectā que fit regis rōne: vel iperatoris: vel tributū q̄s debet regi. xj. q. j. si tributi. sic solet exponi. de iurepatro. ꝓterea. ij. vel. j. iura que ad iperatorē ptinere ꝓsueuerūt: vt pour⁹ z vectigalia: ſz illa erāt eccliis ꝓcessa: z mō volebat ea ds nouo aliqs occupare: vt i li. seu. ti. q̄ sunt regalia. als est sub. l. ſperalē. Jo. an.

Regalia q̄d impor tent.

c ¶ Custodiā. Et cetera q̄ sequnt: expone hz Bar. i. iur ilpatronatus: q̄d ſm diuersas regiones diuersa sortiē vocabula. j. de iurepa. q: cleri. z ca. ꝓterea. q. de statu. in singulis. §. j. xvj. q. vij. pte mentio. z ca. frigētibus. quocūq; ergo nōie censeantur vsurpantes de nouo tale ius in eccleſijs z alijs locis ptē: z bona ipsoꝝ locoꝝ vacantiū occupātes: excōmunicati sunt ipso iure.

Nouus et vet⁹ aliter ſtelligant.

d ¶ Alijs. Et hospitalib⁹ vl' alijs q̄cūq; noīe vocat.

e ¶ De nouo. l. a. xl. anis citra hz Bar. ds ꝓsuetu. c. vlt. ds ꝓscrip. ds ḡra. xvj. q. iij. §. ḡo actōco. z B ꝑ hz q̄ segē vl' ex alīq̄ ḡsuetudine ꝛc. Ubiſima tū: mīmontū: mācipitū: vinū: dicunt noua q̄ nō excedūt ānū: vetera q̄ excedūt. Probat ꝑmū de ꝑse. di. iij. ſfis. Sed m. xxxv. q. viij. cq. i. Tertiū. ff. de pub. z vec. l. literdū. §. quotiēs. Quartū. ff. de vi. tri. z ole. lega. vetus. Alibi dī nouuz cuius extat memoria: z el⁹ ẓtiū dicit vetus. ff. de aq̄ plu. ar. l. j. §. fi. z. l. in ſuma. §. j. ū. de verb. signi. c. sup qbusdā.

Nouus et vet⁹ aliter ſtelligant.

(ADDITIO. Dicit Archidia. q̄ B. z. ū. co. anarittle. dicitur nouum quod nunqs fuit. Joan. andre.)

f ¶ Bona. De quibus nulla est laicis attributa facultas. c xvj. distin. bene quidem. de consti. ecclesia.

g ¶ Occupare. In mala ptē pōt. sic. ū. e. vt ꝓterite. alibi bōa. vij. q. j. facit⁹ ē conclē⁹. z. ū. d. pcu. si iniuste. z. j. d. pc. si duo. z ꝑ ose. di. v. nūq;. z ꝑpe mobilia dīr occupari vel rapt: immobilia dīr inadi. sepe tñ sumit vnū p reliq̄. xvij. di. sic hī. xij. q. ij. qcūq;. ū. de restit. spo. sepe. C. vnde vi. si quis in tātū. instit. vi bo. rapt. §. q̄ nō solū.

Occupari sonat in malā ptē.

(ADDITIO. Dic archidia. q̄ isti tales rex eccliastici

cay occupatores dīr cōmittere furtū z sacrilegiū: z nō qualecūq; furtū: sed peculatus q̄d est furtum de republica. xxij. q. iij. quid ergo. Joan. andr.)

a ¶ Prefulgeāt. Dic assame hz. i. fi. sequētis. v. coīpso. cc. z maior pena sunt digni q̄b⁹ cū plurimū honoris deferī iuentunt in crimine. v. q. vj. §. si forte ꝑbyteri.

Procurare q̄s dicitur q̄druplicīter.

b ¶ Procurant. Forte occasiōe dīcordie inter ipsos suscitate: z dīr. ꝓcurare ope: ꝓsilio: ꝓsuasiōe z opīone. d homī. sic dignū. de offi. deleg. c. j. ff. de ser. coz. l. j. §. persuadere.

Clericus vocās milites p defensiōe rerus eccliastican teneāt de monte Ide secuta

c ¶ Opponunt. No. clericos se debere oppōere p iuribus ecclie dīsendē dis. ad idē. j. d. rec. nō alie. hoc cōsultissimo.

(ADDITIO. Et ibi vide i glo. sumptū. z si vocāt militeo ad defēsionē: et mos ide. ꝓuentes eis nō spectāt: hz Archid. alleno. xxiij. q. iij. maximian⁹ p Inn. de re. sp. oli. Jo an.)

d ¶ Pro tpe. i. p ea ptē tēporis. vel. i. ab eo tpe citra.

¶ Glosa seq. querit z so. distinguendo.

e ¶ Inhibem⁹. Citra factēs e trāsgressoꝝ canonis q canonē trāsgredit. phibitionē ꝓtinēte. iij. di. c. dentiz. i fi. sec⁹ si ꝓlitū tñ. vt ibi. Sz q̄ro q̄ sit pena trāsgressionis canonis: Dic ſm Bar. q̄ q trausgredit canonē ecclesie romanā ecclesiā nō hēre ptātē ꝓdēdi canones de tali trāsgressione punit vt hereticus. xix. di. nulli sane. vbi citra hoc. Si aūt credit romanā ecclesiā ptātē hēre sed facit ꝓtrariū: q̄ sic el placet est pena depositionis.

Pēa trāsgredētis canonē

(ADDITIO. Ubi nō ē certa pena statuta. Jo. an.) vt. iij. di. §. vlt. z adde hic q̄d no. ū. de treu. z pace. ca. j.

f ¶ Fundatiōe. Fundāo. n. z dotans ecclesiā de vioce sam cōsensu potest hoc statuere: vt fructus ipsius ecclesie cum vacabit suos faciat. xvij. q. ij. clemētissimus. de iurepa. preterea. ij. z ca. nobis.

Fundatō ecclesie an possit statuere: vt fructꝰ sibi ecclesie cuz vacabit faciat suos.

(ADDITIO. Zz dotatiōis tpe possit dotī omnes ipsoꝝ: nō tñ tpe traditiōis q̄ fit ex ſteruallo. facit. C. de pac. cō. l. ex morte. i fi. z q̄ no. ds rei vxo. act. l. vna. §. accedit. sacit de testi. cog. preterea. cū pcor. in vlti. glo. Jo. an.)

¶ Glosa sequens obijcit z soluit.

g ¶ Antiq̄. Prescripta. ū. de ꝓsue. c. vlt. Ut q̄ q ꝓsuetudo q̄ vsurpari possint bōa ecclīaz: z sic onerosa ſserī dī possit. Z id. ū. de ꝓsue. c. j. Dic q̄ in B q̄ qs hēat iuspatronat⁹: custodiā: guardiā: vel similia: bene valet ꝓsuetudo: sed in hoc q̄ vsurpet nō valet: z sic ſtelligit ẓtū.

Juspatronatus an possit haberi ex cō suetudīe.

b ¶ huiusmodi. s. guardiam: custodiam vel regalia.

i ¶ Ministros. Quinos alterī⁹ saluare tenēt: z de facto ministroꝝ tenentur. ff. nau. can. sta. l. fi. in princi. xxxvj. di. amputatis. z culpe reus est qui maloꝝ vtitur opera. instit. de ob. q̄ ex ſsi delic. §. sed si alicui⁹. circa fi.

¶ Glosa sequens querit argu. z soluit.

Reddit⁹

k ¶ Redditus. Ut sunt ſsyluc cedue que tēpore vacationis non sunt in kall statu q̄ cedi debeant.

(ADDITIO. Uel sunt stagna vel vīuaria: nō in statu q̄ piscari debeāt. Jo. an.) Et no. q̄ ois fructꝰ ꝓsistit in reddītu. ff. de vsur. paulus. §. j. ſz nō quicquīd est in reddītu: ſz nō in fructu. ff. de vsur. i pecudū. §. partꝰ. isti. de re. di. §. i pecudū. Sz ārō an fructꝰ medio tpe percepti⁹ faciāt tales suos: Jta vī p hāc līaz: q̄ nō prohībet de fructib⁹: sed hīs q̄ nō ptinent ad fructus. Tu dic q̄ fructꝰ ꝓsuari debent futuro successori. ū. di offi. ot. cū vos ū. eo. vbi plenius. §. putīdis. z. j. eo. q̄ sepe. z de offi. ot. ꝓsti. Qui. n. custodiā hz custodire dz nō ꝓsumere. ff. at i pos. lega. l. ſto cui. §. q legatorū. hēnt tñ ſm Bul. q̄dīu custodie operā dāt modo rata cibaria. ar. xij. q. ij. charitatē. ū. de ꝓbē. extirpan. de. ff. cōmo. i red⁹ §. ꝓsit. z sic non hz locū hic. arg. a ẓ

et fructꝰ q̄ lter differant.

Custos ecclesie vacantis an faciat fructꝰ suos.

¶ No.j. q̄ defectꝰ etatis moruz z scie magis inhabilitat ꝓmouendū ad bñficiū q̄ defectꝰ corporis. Sed q̄ si ꝓmotus ad ecclesiā parochialē fuit effectꝰ sacerdos. j. annū: vtz teneat residere ꝑsonal⁹ in ipsa ecclesia: z eidē ꝑsonal⁹ deseruire in diuinis: Rīdet

Sexti Liber primus

¶ No.j. q̄ dispō emanano ꝑ vniuersos nō includit singulos cōprehēsos ꝑb vniuersitate. vīs ꝑ Jo. an. de excess. ꝑla. nimis.

¶ No.ij. dīaz liter ecclīā. monasteriuz: z ꝑtū locū. z sic vī q̄ in materia vno ex ḧsso aliis nō ſcludit̄ ad. B. ū. ca. ꝑti. Domi.

tos hui⁹ canonis sibi absolutionē nō reseruauit. de sen. excō. imper. z ar. ꝑdī. decre. quicūq; in fi. Cap. XIIII.

GEneraliter Diuidit in quatuor partes. scīa ibi Clericos. Tertia ibi Illos vo. Quarta ibi Qui autem. Joan. andr.

ADDITIO.

Clerī. z Jo. mo. dicit in tres tñ. plungit duas primas: z hanc quinit lite suspensiue. sed glo. quinit mēti. Fran. aūt iungens tres primas partes diuidit in duas tñ.

pimit clericos se talib⁹ nō opponētes. Quarto punit qualiter debeāt se habere habētes talē custodiā ab antiquo Joan. andr. Cap. xiij.

GEneraliconstitutione sancimus: vniuersos a z singulos qui regalia b custodiāc

Masculinū genus q̄ ꝓcipiat femininum.

¶ Pro ſtellectu hui⁹ ca. ꝓsupponēdū est ꝑm vertorē ſtellectū ipsius q̄d ꝓprie iste tert⁹ appellet regalia. Quidā volebāt dicere q̄ regalia acceptiunt pro iurisd⁹ ſperalib⁹: de qb⁹ in vsi. seu c. que sint regalia. vt si rex donauerit regalia ecclesie: z aliqs illa vsurpet: ipso facto est excōicat⁹. Alīj dicūt q̄ regalia accipiunt ꝑ iuribus que hz princeps in aliqb⁹ eccleſijs. vz. q̄ vacāte aliq̄ ecclia rex ꝓpiet fructus z eccleſiā ſserat. Nā collatio beneficiorꝝ cōputat in fructu. Et ista fuit ꝓtroversia als mota iter Philippum regē francoꝝ z Bonifaciū octauū ꝓdecessorē hui⁹ cōpilationis: q̄ Bonifacius dicto Philippo regi scripsit quādā epistolā in q̄ ꝓtinebant ista verba. Collatio beneficiorꝝ est ſpūalis: secus aūt credētes hereticos reputamus. quā epistolā cū perlegisset ipse Philippus eidē bonifacio scripsit aliā epistolā in qua posita erant ista verba. Collatio beneficiorꝝ ad nos ſspectat z ptinet: secus credētes latuos z vemētes reputam⁹. Ideo ſm alīquos ꝓstitutiones ist⁹ cōpilationis nō incurrūt recepte in hoc regno ꝓp istā ꝓtroversiaz. Hoc ꝓsupposito ponam⁹ sic casum. Dicāte aliq̄ ecclia: aliq̄s comes vel dux q̄ dicebat se hēre iure regalia in ipsa ecclia occupauit custodiā ecclie vacātis: z dicebat q̄ fructꝰ ipsi⁹ ecclie ad ipm spectabāt: hz nō fuisset vsus ipso iure: an ille comes vel dux vsurpāo illud iuo in ecclia vacāte sit puniēdus alīq̄ pena: Rīdet ro. pō. q̄ sic: z dicit q̄ incurrit sniam excōicationis: z clerici illius ecclie sibi nō resistētes puniunt pena ḧ tenta. Sed ponamus q̄ rex vel alius pceps nō cognoscēs superiorē in tēporalib⁹ hz ista iura regalia in aliq⁹ eccleſijs: sicut rex frācie l ecclia ebroicēsi. z multis alijs eccleſijs in normānia. Et ponamus q̄ vacāte tali ecclia est ſsyluā cedua: tñ nōdū venit ipse ipsam ſsyluā ceduā cedēdi sine amputādi: vtr talis pceps possit illā scīdere sine scīndi facere: Rīdet q̄ nō: sed si ipse scīndendi z colligēdi aduenisset est ſsyluā cedua sit in fructu: posset talis rex vel pceps facere scīndere huiusmodi ſsyluam ceduam.

¶ No.j. ex hoc textu iferꝝ glo. q̄ patronus laicus nō hz custodiā ecclie vacātis: ſz supiores prelatus cui subest ecclia. secus est de patrono ecclīā tico: nō patronus ecclesiasticus posset colligere fructꝰ ecclie vacātis: nō vt fructꝰ suos faciat: ſz vt illos reseruet futuro successori.

¶ No. ſsup q̄ patronus ecclīastic⁹ nō pōt ptēdere ius aliq̄d in fructib⁹ illis ecclie vacātis. z B vez: nisi de antiquitate supioris tpe fundatōis retinuerit sibi illud ius.

¶ No. vlterī q̄ vsurpans de nouo ꝑdicta iura vel ꝑcurās vsurpationē: est ipso facto excōmunicatus.

¶ No. finaliter q̄ ille qui hz custodiā ecclie vacātis nō pōt capere fructus qui nōduz venerūt ad maturitatē. Et istud facit pro archipresbyteris qui durantib⁹. xl. diebus percipiunt fructus ecclesiarū vacantiū: ipsi cui nō debēt preuenire maturitatem fructuum.

Casus literalis domini Delye.

Procurare q̄s dicitur q̄druplicīter.

Clericus vocās milites p defensiōe rerus ecclie an teneāt de monte Ide secuta

Jusꝑpatronatus an possit haberi ex cō suetudīe

Reddit⁹

Fundatō ecclesie an possit statuere: vt fructꝰ sibi ecclesie cuz vacabit faciat suos.

Pēa trāsgredētis canonē

Regalia q̄d impor tent.

Occupari sonat in malā ptē.

Nouus et vet⁹ aliter ſtelligant.

et fructꝰ q̄ lter differant.

Custos ecclesie vacantis an faciat fructꝰ suos.

Universidad de Deusto
Biblioteca

q̃ sic: nisi suus prelatus eũ ipso dispensauerit ne resideret personaliter in sua ecclesia: ꝛ vt posset in ipsa ecclesia deseruire in diuinis per alium suum vicarium.

¶ Glo. sequens ponit tria que supplet iste canon.

a ¶ Canon. ā. eo. cũ in cuctis. qui hic in trib⁹ marie supplet: q̃ ibi collatio parochialis ecclie minorib⁹ fiebat: hec irrita decernit: nisi dicere velis q̃ id satis erat irritū p ipsaꝝ ꝓstitutionē: q̃ sufficit legislatorē aliqd prohibuisse: ꝛ si nō adijciat ō factū nō valere. C. de legi. nō dubiū. nec sunt ꝶ ꝓpterea superfluunt cuꝫ clarius exprimat. ad idez. ā. de sūma trinit. c. vnico. eo. li. ꝛ sic inouat ꝛ suscitat illis ius q̃si per abusum abolitū. Itē per canonē illum moneri debent ad suscipiēdos ordines: per istum non. Item per illum priuandus est per sententiā: per istū priuatus est ipso iure. Joan. and.

canona felicis recordationis Alexan. papa. iij. predecessoris nostri editus inter cetera bstatuerit: vt nullus regimen ecclesie parochialis suscipiat: nisi. xxv. annoꝝ etatis attigerit: ac scientia ꝛ moribus cōmendandus existat: q̃ꝫ talis ad regimen assumptus huiusmodi si monitus non fuerit prefixo ca canonibus tempore: in presbyteruꝫ ordinatus a regiminis eiusdez amoueatur officio: ꝛ aliqb cōferatur. ¶ Quia tamē in obseruatione canonis memorati se multi exhibent negligentes: nos periculosam cil

b ¶ Cetera. Quia multa alia statuit preter ista.

c ¶ Prefixo tempore q̃ erat in primis quatuor temporibus. lxxv. di. quasi per totū. Uel dic prefixo ab hoie.

d ¶ Alij. Ergo nō pmo ne fiant leges iudicio: ꝛ dicatur soluꝫ verbis lex sponita. j. eo. cōmissa. §. porro: ꝛ dic alij q̃ cū effectu faciat id l q̃ pm⁹ fuit negligēs. ā. de clericis nō resid. relatri. al's remouebit: vt ibi. Joā. and.

e ¶ Periculosam. Sibi ꝛ illis quos corrigere debebant: ꝛ ita caternatim sequebatur eos pereuntes multitudo pereuntium. xl. distin. si papa.

f ¶ Negligentiam. Dec omnino lecit. in auē. collaꝝ. vj. de ꝗstore. §. hec oia. ꝛ nonerca est eruditiō. lxxxij. distin. c. nihil.

g ¶ Executōe. No. q̃ glz canō qui ē late sñe pōt dici executorie. ꝛ hoc est verū quo ad iuris executionē.

(ADDITIO. Aīn necessaria sit executio facti vl' declaratio nota. j. eo. cōmissa. §. j. Archidiaconus remittit. de preben. lz. ij. Joan. and.)

¶ Gl. seq. q̃rit. arg. p. soluit q̃riū. Itez querit ꝛ soluit.

Constō lz canon an hēat locū in dignitatibus.

h ¶ Parochialis ecclie. Sz nūqd erit idē in decanatu ꝛ alijs dignitatib⁹ de qb⁹ legit. §. ifertora: ꝛ arguendo de filijs⁹ ad filia. Uī q̃ sic: cū sub eadē phibitiōe manauerit. ā. de ꝓstit. trāslato. Dicas sm Har. ꝛ Hutl. q̃ in illis p hāc ꝓstitutionē nihil imutat: qđ. n. nō mutat ꝛē. C. de ap. ꝓcipim⁹. ꝛ. C. de testa. sancimus. hēat q̃ tm̄ locum in ecclesia parochiali: nec recedam a verbis. ff. de leg. ij. nō alr. Uernahit q̃ in eo. §. ifertora. Itē scias q̃ nō hz locū hec ꝓstitutio in pochialib⁹ collegiatis vel assumptis ad eaz regimē. j. eo. ti. statutū. Quid si eccliaz olīz habuit pochianos: sz hēre desijt: Dic sz Har. q̃ nō hz locū ꝓstitutio q̃ vñctētib⁹ plonio collegij: desinit eē collegiū: vt no. ff. qđ cuiusq; vniuersitatis. l. sic municipes. Si aūt reinciperēt ibi eē pochianī: extūc icipiet cōstitutio locū hēre: q̃ facta est parochialis. ꝛ. o. reuolauit ad. a. xxxv. di. ab exordio. quēadmodū si de nouo fieret alicui eccliē pochialis locū hēret ꝓstitutio: ꝛ ꝓor. ad

hoc Hosti. ā. de clericis nō residen. q̃ nōnulli.

i ¶ Scia. Que regrat in eo. habes. xxxvij. di. q̃ ipsis.

k ¶ Attigerint. Sufficit ergo in his q̃ attigerint vicesimū q̃rtū ānū: secus in ep̄o. ā. de elec. cū in cūctis: ꝛ in abbatissa. j. c. idēnitatib⁹. ꝛ l casu. j. d eta. ꝛ q̃lita. c. vno

lorum negligentiam l volentes iuris executione ꝶ suppleri: presenti decreto statuimus vt nullus ad regimen parochialis b ecclesie assumatur: nisi sit idoneus moribus scientia l ꝛ etate.

¶ Decernentes collationes de parochialibus ecclesijs his qui nō attigerint k. xxv. annoꝝ de cetero l faciendas viribus omnino carere m.

¶ Js etiam n qui ad huiusmodi regimē assumetur (vt gregis sibi crediti diligentius curam gerere possit) in parochiali ecclesia (cuius rector o extiterit) residere p

dat: ꝛ q̃dē si pēdeat p appellatiōnē negociū decidi dz sm ius qđ erat tpe prime sñe: nō sm ius qđ emanauit appellatiōe pēdēte. in auē. et cū de ap. cog. in pri. ꝛ. §. j. Si aūt principal' pēdet: dixit Hostiē. ō. de ꝓstit. c. ij. deci di debere sm ius qđ emanauit. Hof. ibi. ꝛ Alexan. C. de legi. leges sm ius qđ ante ꝓstitutionē erat: ꝛ vterq; allegat predi. auē. dic sm Har. q̃ si ꝓstitutio loquat̄ de ordinatione negocij vel ptract⁹: vt de numero testiū. de scriptura vel alia solēnitate: vera est opīo Hos. Nō. n. paro potuit diuinare. C. de testi. testiū. C. de testamē. subemus. lxxij. di. ꝓposuisti. Si aūt ꝓstitutio loquat̄ circa ordinationē sñe vl' ꝓcessus: ponie exēplū. de iura calū. c. j. §. vlt. de sentē. ꝛ re iudi. c. vlt. pōt vera eē opīo Hostiē. sta q̃ ꝓcessus cāe iam factū nō tāgat sed faciēdum: ꝛ qđ alis ꝓstitutio de sui nā nō extēdat̄ ad pēdētia. phat̄ opti. j. de offi. lega. c. pe. in fine.

¶ Glo. seques de duobus simul querit ꝛ soluit. Iterꝝ querit arg. ꝓo. ꝛ soluit contrarium.

m ¶ Carere. Ipso iure. Si queratur an ep̄i possint in etate dispensare: sm q̃ olim a quibusdam dicebat̄ per illam decreta. de eta. ꝛ quali. preterea. ꝛ. c. indecorum: ꝛ vtrum dispēsatiue possint annū ꝓtogare: Dic q̃ nō: per decre. illam que solū super residētia eis potestatē dispensandi reseruat: eo tñ saluo qđ habeo. j. eo. ti. cuz ex eo. De dispēsatione aūt ordinuꝝ nihil hic prohibet. vnde antiquo iure stabit̄. s. illi decre. Preterea. Sed nunquid non cōstitutus in maioribus vel in minoribus de iure cōmuni ad talē ecclesiam eligi pōt: Et videt̄ q̃ sic: q̃ ist̄ a decre. nihil exigit: nisi q̃ ꝓmoueat̄ infra annuꝝ: sed ad omnes ordines ꝓmoueri poterit infra annum. Sed dic cōtra: q̃ hec decre. preterea nihil p ista imutat: imo p illā quod dānō exponit̄ q̃ ibi dicit. j. breue tpo.

n ¶ Jo ēt. Tertia po in quo pōt de residētia faciēda.

o ¶ Rector. Ut ꝓpetuꝰ vicarius: i quo locū hz qđ hic dz circa ordinē ꝛ etatez: p cle. de offi. vica. q̃ de ecclesijs cultus cōtrarium dixit hic Zirchi. per hanc ſam.

p ¶ Residere. Zia hoc etiam tenebatur olim. ā. de cleri. non residen. relatum.

Cōstō no ua an ordinē ad p dent ia re porte ꝓstō ne.

Dispensatio super etate an possit fieri p epz ꝛ sup. ꝓtogatiōe anni.

Constō lz canon an hēat locū i vicarijs perpetuis ecclesiarum pochialiū

Mora in pensis a iure taz icurrit̄ in qđ posit purgari.

a ¶ Personal'. Ergo nō per vicarium nisi in casu. ā. de prebē. extra. pāde. quā per hāc tolli nō credo. sm Hust.

b ¶ Annuz. Impedimēto cessante. ā. eo. ti. lt. vj. q̃ sit. in fi. ꝛ est expressum. j. eo. cōmissa. ꝛ currit iste annus erā habuit possessionē pacifica: vel per eū stetit quo minus hīet nec currit iuste impedito: vt. j. eo. cōmissa. ꝛ. j. de preben. licet.

c ¶ Idē ep̄s. Ni fi cuz eis per ep̄os suos fuerit dispēsatum vt infraz studio insistētes non teneantur vsq; ad septēnuꝝ ꝓmoueri: nisi ad ordinem subdiaconatus dūtaxat: ad quez sub hac pena infra ānū ꝓmoueri tenēt. j. eo. ti. cum ex eo.

¶ Glo. se. querit ꝛ sol. demuz soluit quo dubia. Et de tertio remittit. Ultimo distinguit circa cōpulsionem ad ordines.

d ¶ Priuatus. Ipso iure: olim ño per sñam. Sed nūqd poterit purgari mora anno elapso p aliquot dies: Dic q̃ non. ar. hic. ꝛ de supplē. negli. prela. lz. q̃ cōmissa non pōt purgari. C. de ꝓbatiōn. ꝛ cōmit. ſtip. l. magnā. ꝛ adde qđ dixi. j. de reg. iur. mora. ꝛ lz tā modicū tpe restet de anno qđ certū est eum nō posse ꝓmoueri nō est priuatus. j. eo. cōmissa. j. rñi. ꝛ dico q̃ pena illius ꝓstitutionis cū in cūctis: nō est remota per istā: q̃ si talis ecclesia collata fuerit diacono: ꝛ monitus ꝓmoueri nolit etiā infra annū ꝓfari poterit sm tenorē ipsius decre. Et si queratur q̃s incipiat currere tps illi ad quez spectat collatio: dicā. j. eo. cōmissa. Nota aūt ex hac decre. q̃ cōpellit̄ qs ad ordines per subtractionē bñficij: sz q̃ infra sup hoc vartāt. distinguas sm Har. aut bñficium hz certum ordinē annexū: quo casu priuatus est hodie p cle. de eta. ꝛ q̃li. vt hī qui. ij. rñi. aut nō. Sī hēt: aut insta cā excusat illū: vtpote irregularitas in quā postea fecidit sine culpa sua: vt q̃ oculū vel manū amisit: tūc nec cōpellēdus est nec priuādus. ā. eo. cū in cūctis. §. h sane. Si aūt incidit in talē irregularitatē culpa sua dz amittere bñficium: ꝛ sic ite lligit de eta. ꝛ q̃li. c. j. Idē si ad ep̄tū bñficium motione sua tacere nō debuit. xxiij. di. q̃. ꝛ. c. vlti. ā. de

Ordines recipe an ꝛ q̃bus pēnis cogat̄ cuius bñficiatus.

eos. vl. exposuisti. de renū. cuz pridē. §. plone. Si aūt tacita cā cuz nō excusat: aut est parochialis ecclia: ꝛ tunc elapso anno ꝓfatus est ipso iure ēt si nō ꝓmoueat̄ vt h: aut est aliud bñficiū: ꝛ tūc si monitus nō vnlt ꝓmoueri: ꝓfatus est. ā. eo. cū in cūctis. §. ifertora. Jn cpatu ūt nō regrit monitio: sz sufficit negligētia electi p tpo a canone terminatū. c. di. c. j. circa fi. Si ño bñficium nō hz certū ordinē annexū: ꝛ ecclie necessitas vel vtilitas nō exigit: iuitus cogi nō dz: ꝛ punit̄ qui eū cōpellit. lxxiij. di. c. j. ꝛ. q. ij. ꝛ. c. vbi ista. Si aūt necitas vel vtilitas ecclie regrit vt ꝓmoueat̄ clericus: si se excusat ꝓtextu crimis qđ se cōmisisse ꝓponit: aut si ꝓponit aliud ſpedimētuz in qđ licidit culpa sua: tūc ep̄s dz ſferiores idoneos ꝓmouere: ꝛ sīm clericū ab tpo bñficio penitus amouere: nisi al's valde vtilis ꝛ necessarius eēt illi ecclie. de eta. ꝛ quali. q̃teris. vbi do impedimēto tpale precidit: puta i firmitate: vel ēt ꝓpterea ex delicto suo nō puenerit: nō solū non cogit: sed ēt si eius excusatio non admittit̄ potest appellare: sicut ꝛ tutor appellat ob excusationem rōnabilē non admissam. ff. q̃ si ap. fit. l. j. §. si qs tutor. qs

si voluntate sola remisit ordinarius: nisi pretendens: nisi q̃ nō vult: dz compelli appellatione remota per subtractionem bñficij ꝛ officij. Extra. dist. c. iij. ꝛ iij. De regularibus dic vt in cle. de sta. re. ne in agro. §. āntepe.

¶ Glosa ista respondet per quēstionem.

e ¶ Ordinarij. i. suus superior: sine sit epūs: sine maior vel inferior epō. ā. de cle. nō resi. relatū. ꝛ sic illis intelligit Inno. ꝛ Hosti. dispēsationē ād illū. c. j. e. cū eo. nō pōt inferiores epūs facere: vt ibi dicam.

f ¶ Aīd tpo. Bñ dē: q̃ nec papa sine p residētia dat ppetuas idulgētias: ꝛ datas p predecessores reuocauit: vt ā. e. ll. ꝛ reser. c. vl.

¶ No. j. q̃ sic per viaz pncipal' simili phībita ē retentio plurū pa rochialiū ecclīaz. ā. de pbē. de multa. sic etiā p viā cōmēde.

¶ No. ij. casus i q̃bus est p̄missa cōmenda ecclesie. vz. p necitate vel vtilitate ecclesie. ꝛ nō vi pmissa struitu pso ne. Domi.

Nemo. ¶ Tria facit. Prio premittit cui ꝛ q̃ fiat cōmēda pochialis eccīe. Secdo ḡnū duret. Tertio decretum apponit. Secunda ibi [Dutusmodi aūt.] Tertia ibi. Statuentes.]

(ADDITIO. Et Jo. mo. diuidebat in quatuor. Secunda ibi. Nec tali.] Joan. andrec.)

¶ CASUS. Uacāte aliqua eccīa epūs nō hīs ad manus psonā idoneā: vel forte patroni ptēdebant de iure patronatus. certū est q̃ iste epūs pōt ad tps ꝓcedere alicui istā eccīam in cōmēdā. Sed q̃rit̄ que etas: ꝛ que alie q̃litates regrunt̄ in cōmēdatario: ꝛ Rīdet q̃ regrit q̃ cōmēdatarius cōpleuerit annū. xxiij. ꝛ attigerit. xxv. annū. Itē regrit̄ q̃ ipse sit ꝓstitut⁹ in sacerdotio. Nam regrit̄ q̃ exerceat ea que sacerdos exercet. Itē tertio requirit̄ q̃ non hēat altā eccīam in cōmēdam. Sed vtrū in ppetuū poterit epūs eccīam cōmēdare: ꝛ Certe nō: sed solū vsq; ad sex mēses: ꝛ in effectu pōt epūs eccīam cōmēdare vsq; ad illud tēpus quod hz in sua collatione. Tertio. [Nemo.] Ista ꝓstitutio non cōpiscipēdit romanum pontificē: q̃ roma. pon. nō pōt sibi legē imponere.

¶ No. prio q̃ epūs (idē est de alio suptore) pōt eccīas spectātes ad suā collōnē cōmēdare. t. tradet i custoditā ꝛ alicui cōmittere admīstrationē ad tpūs. hz talis cōmēdatarius p hoc nō hz titulū in eccīa sibi cōmēdata.

¶ Nota vlterius q̃ epūs nō pōt eccīam cōmēdare vltra sex mēses. iō elapsis sex mēsibus expirat cōmēda: sz ro. pon. pōt in ppetuū cōmēdare. Uīi scīcēt q̃ cōmēdatarius in eccīa sibi cōmēdata nō dī hīe titulū: ꝛ iō non vacat per mortē cōmēdatarij. Ex quo sequitur q̃ si post mortē cōmēdatarij impetrar et eccīa cōmendata tanq; vacans p mortē: impetratio eēt surreptitia: q̃ eēt ex ꝑsuo falsus modus vacationis. ꝛ hoc vez: nisi in ipetratione eēt apposita ista clausula. ꝛ quocūq; mō vacet.

¶ Nota insup q̃ cōmēda eccīe parochialis nō pōt alicui fieri: nisi ꝓstituto in sacerdotio: lz eccīa parochial' possit alicui dari in titulū nō ꝓstituto in sacerdotio.

¶ Nota final' q̃ cōmēdatarius tenet̄ residere i eccīa sibi cōmēdata: ideo non posse sibi dari alia cōmēda: q̃ nemo potest residere psonaliter in duobus locis.

g ¶ Deinceps. Per hoc ꝛ hū apparet q̃ hec ꝓstitutio ad ꝓteritas cōmēdas nō extēditur: ꝛ q̃ natura ꝓstitutionis est q̃ non extendatur ad preterita. ꝛ de hoc. ā. c. ꝓ ori.

(ADDITIO. Fuit h̄ scīptū: vt refert frā. vercel. anno dñi. M. cclxxiij. a pin. maij vsq; ad augustū: ꝛ h̄ de lugdunesi. Greg. x. pmo aūt fecerat eū lugduni. Inno.

Universidad de Deusto
Biblioteca

tiū. hoc anno dñi. M. ccxlv. vt ꝑz in specu. hystoriaz. lib. vlt. in ꝑn. De vtesi. qđ fuit. M. ccxj. ꝛ. xij. vide in cle. cuz sit. de cē. gl. pe. De lateran. Aller. iij. qđ fuit. M. clxxix. dixi de his que si. a prela. cum applica. in fi. De generali Inno. iiij. qđ fuit. M. ccxv. dixi. ē. de hoc. c. pe. Jo. an.)

a ¶ Parochialē. In alijs ḡ mhil i mutat: sed remanet ius antiquum: ꝑm Guil. ad b. C. de ap. hoc primus. (ADDITIO. Spālia igit parochialiū eccliaz habes h. ꝛ. ē. c. ꝓxi. vbi de b in glo. iz nunqd. ꝛ. j. de ꝓbē. si applica. ē. de ꝓbē. extirpāde. §. q ꝛo. ꝛ in cle. vna. de of. vica. Joan. an.)

rochialem a ecclesiam alicui non constituto in etate b legitima ꝛ sacerdotio c cōmendare d ꝓsumat: nec talia e etiam nisi vnā f ꝛ euidēti necessitate g: vl̄ vtilitate ipsi⁹ ecclesie suadēte. ¶ huiusmodi h autem cōmendam (vt ꝑ mittitur) rite factā declaramus i vltra semestris k tem poris spatium non durare l,

b ¶ Etate. Scilz q attigerit. xxv. an. ē. c. pxi.

c ¶ Sacerdotio. Ut possit sterl ipsi eccle i sacerdotall oīcle defuire. Et no. q ꝓchial' eccliā ꝑ titulata vari: et nō ꝑ b vtero. ē. c. pxi. j. eo. cū ex eo. j. de isti. c. ij. cōmēdari ät nō. ꝛ b est nouū: q; aſi ꝓtōne istā b nō erat.

¶ Glo. se. ponit quo diuersis modis sumit cōmēdare: ꝛ quo hic. Sed o circa cōmēdam format octo q̄ones.

Cōmēdare qd sit.

d ¶ Cōmēdare. Idē est q deponē. ff. de ꝛb. fig. l. cōmēdare. ff. d ꝓsito. l. luci⁹. xxij. q. ij. ne gs arbitrer. ē. de d ꝓsito. c. j. O. ſicz accipit cōmēdare pro ꝛbalt honore alicui ipēso: vt cū qs de alio laudat: vel qñ amicū cōmendo: vt et ꝛbalē honorē sactā. ff. man. si ꝛo. ¶. cuz gdam. (ADDITIO. Ubi accur. no. q sic factū Bonon. Joan.) Et ea que cōmēdandi cā dicunt non obligāt. ff. de edil. edic. sicēdum. ff. de ꝛhen. emp. ea que. nec cōmēdādi sui cā d z go facere qs alteri noceat. xj. q. iij. si qs ꝛo. sed hic de cōmēda agimus: que est custodia eccle alicui cōmissa. Et ꝑmo quero: an talis sit ꝑlatus? Et dico q nō: sed ꝓcurator tm: hz tñ legitimā administrationē. xxj. q. j. relatio. ē. eo. cuz nobis olim. ¶. §. fi. ꝛ sic no. xxj. q. j. q plures. Sed nunqd interim dī vacare? Dic q nō: qr titulus iste est canonicus sicut ꝛ alij. ē. eo. dudū. ij. ꝛ in ꝑdicto. c. qui plures: ꝛ cuz mō debito sit: vt hic. Sed nunqd facit iste talis fructus suos? Dic q nō ꝑm Bar. qr custos est: nec in ecclia sua hz: nec ēt in fructib⁹: nisi ad colligēdum: ꝛ gubernādū: ꝛ puideūdum sibi ꝛ ministris: ꝛ qđ superest in vtilitatē ecclie ꝓuertendum: sicut ꝛ de visitatore dī. xxj. dist. obitū. ꝛ. c. cathinensis. ꝛ B tenet Hostien. in decre. dudum. de elec. tñ Zitum sit de facto. Sed nunqd hīs talem cōmēdam impetrās ecclias teneť de cōmenda facere mētionē? Dic q sic. argu. decre. de ꝓcess. ꝓbē. cum nīs. ꝛ. c. ſras. Nunqd ad talē cōmēdam vocabit patronus? Dic q sic ꝑm Inno. Hostien. ꝛ Bar. arg. xxj. q. vij. filijs. Idē in alijs qui ex tali cōmenda lecunt. ff. de adop. l. nā ita. ff. de mino. l. in cause. ē. d offi. archi. ad b. ¶. fi. si aūt fuerint ꝛtumaces vlter ius nō audient. ē. q fi. sint leg. platū. Sed quero an per ordinarium reuocari poterit vel iterim ꝓferri? Et dic q non ꝑm Bar. nisi cesset cā ex qua facta fuerat. argu. de vo. ꝛ vo. red ꝓ. magne ad fi. l. xxij. dist. ¶. vez. Quid si ꝓcessuz sit ēpo q vsqz ad certū tps fructus vacātium ecclīaruz percipe possit. ē. de ver. sig. tua. ē. eo. lib. de rescrip. si ꝓpter. j. de ꝓbē. si tibi ꝓcesso. Nunqd tales sdulgētie ꝑtertu fructus cōmēdati bñficij poterit retinere? Nō ꝑm Guil. cū cōmēda ius tribuat: vt. ē. dixi. Dicit aūt gdā: q epūs cōmendare potest tñ vsqz ad illud tps quo pōt ꝓferre. l. vsqz ad sex mēses. sed certe hoc ꝑm Guil. fal-

Cōmenda durāte an vacet bñficium.

Bñficium impetrās an teneat facere mētiones de cōmenda.

Cōmēda an impediat collationē fieri

Cōmēdare an possit ordinarius bñficiū post tps

sum est. si enim sēda vel tertia die post vacationē collmēdaret tam nō duraret cōmēda hec per sex mēses: qđ tñ pōt per hāc ꝓstōnem. si igit vltima die sex mēsiū fiat cōmēda: durabit per sex mēses: ꝛ b dicit hec ꝓstitutio. caueat tñ ordinarius vt puiuſq; totū tps suū labat: cōmēdā factat: q; postea se ſtromittere nō poterit. arg. de of. deleg. ꝛ cauſis. Uel dic q ēt illo finito poterit eaz cōmendare alicui custodiēdaz ꝛ saluādā: donec superior puideat. arg. de appella. cū teneamur. ꝛ de offi. ordi. cum vos.

e ¶ Nec talē. scz ꝓstituto. f etate legitima ꝛ sacerdotio.

Lapsus ꝑ rendi.

¶ Statuentes quicquid secus de cōmendis ecclesiaruz parochialium actum fuerit esse irritum ipso iure.

Nicolaus tertius.

¶ Hec decr. fuit multū vtilis suo tpe anteq papa reseruaret sibi. puisões ẽpatuz. Bio. j. ponit sūmarium: ꝛ se

Cuncta diuisionē. Dñic⁹. Capitulum. xvj.

Upientes. (CASUS. Tria tempora statuerat Hiero. ꝛ. circa expeditionem ecclesiaz vtilia. ē. eo. cū fit. Primum de electionibus presentādis electis. Secūm de exhibendo ꝓsensu. Tertium de ꝓmotione petenda. Primum confirmat papa Nicolaus cum certi tēporis adiunctione: statuens q si infra octo dies (ex quo cōmode poterunt eligentes) electiones electis distulerint presentare: qui culpabiles in hoc fuerint a ꝓsecutione electionis in totum sint exclusi: ꝛ beneficijs que obtinēt in ipsa ecclesia per triennium suspensi. ad que si infra illud tempus se temere: vel colorate misceuerint: illis perpetuo sint priuati. Secundum precise confirmat vt iacet. Tertium mutat circa confirmationes

f ¶ Unam. Ergo duas cōmendatas hēre non licet: sic nec duas intitulatas. sed q possit habere vnā intitulatam: ꝛ aliam cōmēdatā non ꝓhibetur: imo ꝑmittitur: vt. xxj. q. j. qui plures. cui antiquo iuri stādum est cum reuocatum non sit. Idem Jo. mo. ꝛ Archidia.

Lōmendas duas an sit licitum hīe.

g ¶ Necessitate. Ista duo in dispēsatiōe ecclīasticaz rerum attendenda sunt. xxj. q. ij. fine. de ꝓbē. exposuisti.

(ADDITIO. Dicebat ergo Inno. in decre. fi. ꝓstituit. ꝛ postea. In decre. dudū. q; cū quelibet ecclesia debeat suū habere ꝓlatum. de ꝓbē. cū non ignores. commenda nō poterat fieri sine dispēsatione: quāto illud retardaretur ex causa. j. qđ. vij. dispēsationes. Joā. and.)

b ¶ Huiusmodi. l. factaz ꝓstituto in etate legitima: ꝛ tñ sacerdotio ꝛ ex cā: ꝛ de vnica tñ parochiali ecclia.

i ¶ Declaramus. De hoc erat antiquoruz altercatio: quidam dicebant eam vltra durare: quidam non.

k ¶ Semestris. Olim dubia erat littera ista: q; dant libri habebant trimestris: quam semestris: ꝛ ista trimestris dicebat viis Guil. se habuisse de bulla.

(ADDITIO. Et illā ista ꝓsuit de acti. vel petitio. §. sup actionibus. ad finem. ver. ité ecclia. Joā. andre.)

¶ Glosa sequens querit argu. ꝓ. duplicīter soluit: in fi. querit ꝛ solnit.

l ¶ Durare. Nunqd finitis. vj. mēsibus poterit ordinarius eādem iterato elīgē vel alteri cōmendare? Uidetur q sic ex causis hic expressis. argu. C. de dona. sanctimus. §. fi quis aūt ex diuersa. q; tps lateranēsi. ꝓci. nō currit pēdente cōmēda ex cā facta. Sed certe mens huius ꝓstōnis ꝓtradicit: ꝛ s fraus ei fieri posset: ꝛ ꝓpterea fieri. ar. j. de diuor. quāto. §. fi. ꝛ facit optime. j. eo. cōmissa. Uel distingue vt cōmenda fiat intuitu ecclesie: vel persone. Sed nunqd cōmenda expirat morte cōmendātis? Dic ꝑm Guil. q non. ē. de ꝓca. c. fi. ꝛ de cōmo. c. vno. de donationibus. cum dilecti.

Cōmēda ꝓia finita an possit ordinarius cōmendare.

Capitulum. XVI.

Lasus Iohannis andree glosatoris ordinarij.

¶ No. j. q; suplos dz reijcere subterfugia litigantium

malitiose ad hoc de re iu. iurgantiū. et cle. sepe. de ver. sig.

¶ No. q. liter dz fieri dilationes moderare q; dz cōsiderare ol statia vel ꝓpinqtē loci a q cītat⁹ trahit: ꝛ ꝑm illaz dare dbeāt vel breue terminuz. ad hoc dz ap. cum sit romana. Domi.

cathedraliū ecclesiarū vel regulariuz: que ex immediata subiectione vel appellationis deuolutione hāt petī a papa: ꝛ statuit q ꝓdicti electi post ꝓsensuz vel post habitā de electione notitiā: ā ipsam debito tpe nō ꝓsequerent ꝑsitari: infra mēsem iter arripiāt eūdi ad sedē apl̄icā ꝑ ꝓfirmatiōe petēda ꝛ cā. ꝓsequēda cū oīb⁹ actis ꝛ munimētis. Finito aūt mēse siue iter arripuerit siue nō: habebūt tps arbitrariū. s. infra qđ cōmode venire possint: ꝓsideratis q circa id ꝓsiderāda fuerint: adhuc post illū tps arbitrariū hēbūt. xx. dies: infra quos si ꝓsonaliter nō venerint: iusto impedimēto cessante vel iustā impedimentū habuerint: sed infra ꝓdictū tps id ꝓponi nō fecerint: vel ꝓponi fecerint infra debitū tps impedimētū: sed illud nō ꝓbauerint infra. xv. dies ad hoc assignatos: vel bene ꝓposuerūt ꝛ ꝓbauerūt debito tpe: tñ nō misерūt ꝓcuratorē sufficiēter instructū: vel misерūt ꝓcuratorē instructū: tñ impedimēto cessante infra tps debitū ꝓsonaliter non venerūt. In his casib⁹ qnqz vt infra patebit: vel ipso ꝑ altero ꝓuati sunt ipso iure oī iure sibi p electionē q̄sito. Si aūt in aliq̄ ꝓdictoz nō peccauerūt: ꝓuationis pēnā nō patiunt: hz si sine munimētis venerint patiunt hanc pēnā: q; ꝓ ipsis ꝓducēdis dilationē extra curiā nō habebūt: nisi ex iusta cā. Statuto igit de aduentu electi: statuit de aduētu eligētiū: distinguēs an electio vna vl plures in ꝓcordia vel discordia fuerit vel fuerit celebrate: ꝛ dicit q si vna tñ electio i ꝓcordia fuerit celebrata: duo de eligētib⁹ sufficiēter instructi infra supradictū tps mitti debēt per capl̄m ad curiā ꝓ instructio electionis negocio: ꝛ mittent expēsis dignitatis: si bona ipsi⁹ sint discreta: vel de cōib⁹: vel per capl̄m aliūde ꝓuisis: si de illis hēre nō possint. Si aūt plures electiones facte fuerint: tūc ꝓ ūlibet pte mittent ille due ꝑsone expēsis electoz: vel si vnica fuerit electio cui aliq; se opponūt: mittant ille ꝑsone ꝓ pte electi suis expēsis: ꝛ ꝓ pte opponētiū si sint duo vel plures: saltē duo expēsis opponentiū sufficiēter instructi: ꝛ si electi noluerint expēsas ministrare ꝑm ūlitatē negocij (nisi forte sint paupes) priuati sint ipso iure oī iure sibi ex electōe q̄sito. Si aūt eligentes supradictas ꝑsonas nō miserint: et si electi vl̄ opponētes neglexerint venire vel expēsas ministrare putabunt a totali cāe ꝓsecutione quo ad se: ꝛ ꝓuētib⁹ bñficijs eiox que habēt in ipsa ecclia per triēniū. hoc verū nisi paucitas capli eligētiū: vel ꝓdicentiū ipsos excusaret: seu alia iusta cā: ꝛ tūc mittāt ꝓcuratorē sufficiēter instructū: ꝛ cessante impedimēto mittāt supradictas personas: al's patient pēnā ꝓdictā: ꝛ endē sit pena opponētī vel opponētib⁹: cum vnica est electio: tñ iz opponētes vel eligētes in ꝓdictis casib⁹ priuent a ꝓsecutione ꝓcessus: electis tñ nullū ꝓdictū gñer. Et ea que dicta sūt de electis ꝛ eligētibus in cōcordia vel discordia (saluo eo qđ dī de exhibēdo ꝓsensu ꝛ ministrādis expēsis ad q̄ nō teneant postulati) intelligant repetita cū suis penis in postulatis ꝛ postulantib⁹: si ideo sint postulati: q; in ordinib⁹: etate vel similib⁹ defectuz patiunt. Si aūt iō postulent qui sunt aliis ecclesijs alligati: antiq̄ iura seruent. Postulationes tñ inhibitorias pendent ex gratia sicut olim. Ultimo dicit Nico. q; in omnib⁹ supradictis casibus in recuperādis expensis electi ꝛ eligētiū: postulati ꝛ postulantiū: vult iura antiqua seruari.

a ¶ Lupientes. (ADDITIO. Scriptores in hoc capl̄o diligēter aduertant ne ꝓpter multā additionū similitudinē aliquas per saltū omittāt. Joā. and.) Decre. ista est obscura dictamine: ꝛ qr Bonifacius dū esset notarius Nicolai fuit dictator ipsius: ideo eam per cōpilatores huius libri mutari ꝛ clarius dictari voluit: ꝛ est vtilis valde: dūmodo quod in ea statutum est non trahatur ad horam. quod esse non debet. ē. de deci. suz gestum. C. de vsuca. ꝓ empt. l. vlti.

(ADDITIO. Uide de ꝓiusle. q nōnullis. sup vlt. glo. Jo. an.) Et diuidit in. vj. ptes ꝓcipales ꝑm Bar. in quarum prima ponit siue ꝓstitutionis cām: ꝛ qual'r ꝛ infra qđ tēpus electi cathedraliū vel regulariū ecclesiarū quoz electionū ꝓfirmationes: appellatio vel sine dicta subiectio deuoluit ad papā venire debeāt ꝛ durat vsqz ibi. O. d si per. rr.] In secūda ponit pēnā electorū nō venientiū vel venientiā sine munimētis: ꝛ durat vsqz ibi. Ad hec.] In tertia. puidet q ꝑsonis ad ꝓstitutionē cāe qñ facta est electio in cōcordia: ꝛ durat vsqz ibi. Si ꝛo.] In quarta qual'r mitti debeāt ꝑsone instructe ꝛ opponētes venire qñ electio vl̄ electiōes in discordia celebrant: ꝛ durat vsqz ibi. Ceterū.] In quinta q̄liter puniunt eligētes si electionē debito tpe nō ꝓsequant: vel si personas nō mittant instructas: ꝛ durat vsqz ibi. Deniq;.] In sexta dicit qđ iuris sit de postulatiōibus ꝛ durat vsqz ibi. Pouro.] In septima q̄ durat absde vsqz ad finē: dicit qđ iuris sit de recuperatione expensarū.

Diuisio tex. in. vj. ptes. Jo. andre.

(ADDITIO. Jo. mo. diuidit in tres. Prima de electis. secūda de postulatis. tertia de expēsis. ꝗa glo. ponit ꝓ sexta ꝛ septima. Iterū primā in duas. Prima de electis in ꝓcordia. secūda de electis ī discordia ibi. Si ꝛo.] Iterū ꝑmā diuidit in q̄nos. Prīa vt in glo. de secūda facit duas: ꝛ sic. tertia ibi. Electos.] quarta quā glo. facit tertiā. ꝛ vide qđ dicā in. §. si ꝛo. sup. j. glo. Joan. and.)

¶ Illud capl̄m ꝑm dñm Delyā diuidit in. vj. ptes: vt in glo. Nā ꝑmo ponit cām siue ī stitutionis: ꝛ ibi ra qđ tps electi debēt venire ad apl̄icā sedē: ꝛ qñ ꝓfirmatio est facienda per papā. secūo ibi. O. d si.] ponit pēnā electorum nō venientiū ad apl̄icā sedē vel accedentiū sine ꝓcessu electionis. tertio ibi. Ad hec.] ꝓsidet ꝛ declarat q̄liter eligētes q elegerūt ꝓcoditer debeāt mittere ꝑsonas instructas ad romanū pontificē q instruet papā de oībus necessarijs. q. an persona electa sit idonea: ꝛ an eligētes erāt idonei. quarto ibi. (Si ꝛo.] ponit qđ debeāt facere opponētes qñ electio fuit celebrata in discordia. quinto ibi. Ceterum.] qual'r puniunt eligētes si nō mittant ꝑsonas debito mō instructas. sexto ibi. Deniq;.] Postrēdit qđ iuris sit de postulatiōib⁹. sep. imo ꝛ finaliter ibi.] Pouro.] quid iuris sit de recuperatione expensarū.

Additio ꝑm hely e

¶ CASUS. Ulcante alīq̄ ecclia forte cathedrali vel alia que immediate subeat romane ecclesie: ita q; facta electiōe ꝓfirmatio ad papā ptinet. aliqs fuit electus: qr̄itur ī ra qđ tps debeat ipse petere ꝓfirmationē siue electionis: Ridet q debet arripere iter romanū ꝓ petēda ꝓfirmatione infra vnā mēsem numerandū a tpe pfectū ꝓsensus: vl̄ numerādū a tpe habite notitie ipsi⁹ electionis: si eligētes fuerūt negligētes in ꝓsequenda electione: ꝛ arrepto itinere dz electus se ꝓtare ocissius poterit: attentis ꝓditione sue ꝑsone: loco; distātia ꝛ qualitate tē poris: ꝛ sic tps istud est arbitrariū. Sed ponamus q illud tps cōpetens est elapsum: an sit ꝓuat⁹ iure sibi spectāti ex electiōe? Ridet q nō: sed post illud tps cōpetens dz adhuc expectari per viginti dies: ꝛ si infra illos viginti dies se nō ꝓsentauerit aplico cōspectui: nec miserit nuntiū ad ꝓhandū impedimētū: qui ultimus habebit quālecūq dies elapsis viginti diēb⁹ pdit ius sibi cōpetēs ex electione. Sed sanctissime ꝑ querit qđ de eligentibus an debeāt mittere ad apl̄icā sedē? Ridet q sic: si electio fuit facta in ꝓcordia ipsi debēt mittere duos viros nō extraneos: sed ex seipsis q sciant instruere papā de oī negocio electiōis: an ꝑsona electa sit idonea: ꝛ an eligētes erāt idonei. Sed qđ si eligētes infra ꝓdictū tps nō miserint ad apl̄icā sedē predictas personas instructas? Ridet q ipsi sunt precluſi a ꝓsecutione electionis ꝛ petēdi ꝓfirmationē: ꝛ cū hoc sunt ꝑsi ꝑ triennii a perceptione fructuū beneficioz suoz que ipsi hēbāt in illa ecclesia: q si se immiscuerint administrationi ou-

Casus ꝺñi hely e

Universidad de Deusto
Biblioteca

rante triēnio illo sunt huiusmodi ppetuo ipsis beneficios. Sed queritur expēdit cuius istud duo viri debeāt mitti ad apūcas sedē? Rndet roma. ponti. q̄ si bona illata sunt dissipata a bonis capūlī: debēt mitti expēdit prelati: q̄ agit de negocio illato. Si vo bona nō sint distincta a bonis capūlī sed sint cōia:

tunc fiant expense de bonis cōibus. Sed ponam⁹ q̄ capitulū nō habeat reos mobiles. Rndet q̄ in hoc casu capl'm poterit accipere mutuas pecunias & obligare reos immobiles ipsi⁹ ecclie: ḡo tñ pecunias futurus successor tenebit solvere & ecclīas exonerare ab illo debito. Sed qd sanctissime p̄: si electio fuit facta in discordia: q̄ alīq̄ se opposuerūt: vl' fuerūt celebrate plures electiones? Rndet q̄ si fuerūt facte due elections: tūc de q̄libet parte debēt mitti due psone sdistincte: sicut si esset facta electio in pcordia. Postea ostēdit qd iuris sit in postulato & postulātib⁹? vtrum ldē tuus obseruet? sicut in electo & eligētibus. Et dicit q̄ postulatus nō dz ꝓsentire nec dissentire postulationi: ḡ se dz submittere arbitrio sedis apl'ice: ḡ secus sit in electo q̄ dz noiatīm ꝓsentire vel dissentire. Itē postulantes nō debēt mittere psonas instructas expensis postulati. Itē q̄ in recuperādis expēdit electi & eligentiū postulati & postulantiū si aliūde fuerūt facte expēse: vult antiqua iura seruari. Tert⁹ [Insup.] Unde sciendū q̄ clapsis .xx. diēb⁹ ꝓcessis electo ad cōparendū apud sedem apl'icā vel si fuerit speditus ad mittendū nuntiū q̄ infra .xv. dies teneb'it ꝓbare spedimentū electi: q̄s spedimentū si infra .xv. dies nō fuerit ꝓbatū: ḡbit locū pene sequentes. [Electos vo ꝓponit qd iuris sit si electⁿ p̄tet se cōspecti apl'ico: sed nō apponit mmīmēta: nā tunc ex sola p̄tatione emtabit penā iuris sibi ḡfici. Et si petat dilationē ad faciendū fidē in partib⁹ nō audit: sed dz facere fidē apud sedē apl'icā. [Vel per procuratōr ꝓ tenēt mittere procuratōr. f. .xx. dies: nisi eēt spedit⁹ in missione procuratoris: tūc. n. nō eēt priuat⁹ ipso facto iure sibi cōpetēte ex electiōe gn restituereť: vel fm alios remanet illesus ipso iure. [Ceterū.] Iste. §. est ḡnalis ad quoscūq̄ electos: etiā si ꝓfirmatio nō spectet ad papā. & declarat verbū ḡcito positum. ā. eo. in. c. ḡ fit. videl⁹ infra octo dies. [Equitas canonū ꝓt in glo. fi. huius. c. que pro hoc est singularis.

a ¶ Cupiēteo. Teneť ad h ex credite sibi dispēsat cōis officio: vt. ā. in. phemio huius tit. cū suis ꝓcordātijs.

b ¶ Ecclesiarū. Et cathedraliū & regularīū: ḡrū ꝓfirmationē appellatio vl' imediata subiectio devoluit ad papā: vt. j. sequit⁹. vel ecclesiarū olim saltē quo ad presentandas electiones: vt dicā. j. §. ceterū.

Declaratio text⁹.

Vacatōis verbum simpl'r p̄latū oēm modū vacationis includit.

c ¶ Vacationib⁹. Q. aliter ecīāq̄ vacauerint siue per mortem prelati siue per cessionē: depositionem vel alio modo: cum eadem sit ratio in quolibet premissorū: nec alterum exp'imatur. j. de rescrip. suscepturn. fm Bar. Idem Joan. mo. & Archidia.

¶ Glo. sequens recitetur per questionem & solutionē.

d ¶ Periculosis. ā. eo. ne pro defectu. l. di. postḡ. & hz locū hec ꝓstitutio etiā si vacatio periculosa nō sit: puta qī est qui ibi in spūalibus & tēporalibus ministrat. lxj. di. obstitā. & c. catinēsis: q̄ tali cā cessante nō cessat cōstitutio. ff. de postulā. l. j. §. sterū. xxxij. q. vij. tñ. q̄ z similis huiꝰ ꝓstitutionis rō est: vt celerius expediant eccle sie. ad h optime. j. eo. si post hḡ. §. j. & ḡre de h. ā. de renū. post trāslationē. & lxj. vi. §. hic oīb⁹. a. s. c. neophitus.

statuit o: in suo roboze cū infrascripti tēporis p moderatione q in pītādis electionibus permanere volētes: sed qō de trimestri tpe post consensum ad petēdas cōfirmationes instituit r quo ad illas que petunť vel peti debent s a sede apostolica tēperātes: cū interdū aliquoꝝ locoruꝫ t vicinitas minus exigat: aliquoꝝ distantia plurius tempus exposcat: hac generali re: q fraudē excludit. ff. de leg. ij. cū pater. §. tytio. in fi. & sic posset intelligi. c. nullus. & de hoc. xxij. q. ij. ofis nos ster. & arg. ad hoc. ā. de fimo. dilectus. j.

Glo. ista soluit contrarium.

Cauillatio cauillatiōe repellit pō.

f ¶ Obuiare. Tolle hic verbū qs' est. j. subiūgimus.

g ¶ Jam puisis remedijs. f. q̄ fiat electio. j. tres mensēs. l. di. postḡ. ā. eo. ne p defectu. q̄ fiat in his ecclīs. de quibus hic agitur sub certa forma. ā. eo. q̄ propter. Item remedia que sunt. ā. eo. ca. j. & ā. eo. hḡ fit. & c. dist. ca. j. & alia multa. ā. eo. titu.

h ¶ Alia. f. q̄ veniat electⁿ psonal'r. j. ꝓpo huiꝰ ꝓstitutōis. al's certa pena punial'. & q̄ psone instructe mittantur & q̄ certo tpe p̄tēt electio: & pena non p̄stantium.

i ¶ Experiētia. Magistra rerū efficax. ā. eo. hḡ fit. ad hoc. ā. de rescrip. statutum. in p'incī. Joan. andre.

k ¶ Indicauit. Al's indicauit.

l ¶ Utilia. Et posito q̄ casus inueniret in quo pulsio hec nō reperiret vtilis: vt si diceret persona nota & electionis factū notū in curia vel similis: locū tamē hz cōstitutio: vt. ā. dixi in simili super verbo periculosis. non enim in cuiuslibet persona. & c. lxj. di. miramur.

in ¶ Presentandis. f. ḡcito cōmode p̄tari poterunt.

n ¶ Adhibendo. Infra mensem a tpe presentationis.

o ¶ Statuit. ā. eo. quam sit.

p ¶ Temporis. f. octo dierum. j. eo. §. ceterum.

¶ Glosa seq. moderat. soluit ḡrū de decre. vltima. & c.

q ¶ Moderatione. i. moderati tēporis adiunctione: q̄ verbum moderationis diminutionem continet. ā. de verbo. signi. c. vltī. hic autem tempus auget: vt. j. §. ceterum. vel q̄ penam apponit que non erat olim apposita: ideo moderari videtur.

r ¶ Instituit. ā. eo. quam sit. circa fi. Joan. an.

s ¶ Debent. Et immediata subiectione vel appellatione: vt sequitur.

¶ Glosa sequens obiecit & soluit.

t ¶ Locorum. Sed quomodo ex differentia locorum aliquod discrimen inducitur: quod lex ab surdum reputat. C. de tempo. in integrum restī. super quacunq̄? Sol. ler illa loquitur in eo casu cum legislator: inspecto locorum circumstantijs certus tempus limitauit quod ad quemlibet locum sufficere reputauit: vt in tempore restitutionis petendi. & ad idem. ff. de iustitia. cum interdum. vbi locus vendendi vel emendi non mutat causam institoriae actionis.

Lex an recipiat mutationem ex diuersitate distantiarum.

(ADDITIO Alī nō refert an istitor teneat tabernā vel nō. Joā. and.) Sed qd hic & in similibus dicitur: in

tempore non limitato sed arbitrario locum habet: fm Bar. ā. de do. & ꝓt. cum olim. & concor. ff. de eo qd cer. per singulas ciuitates &c. Joan. and.

a ¶ Ualitura. Idem si hoc dictum non fuisset. C. de ap. ꝓcipimus. fatur enim iuri veteri: nisi mutetur.

¶ Glosa seq. remittit de tribus. Scdo soluit qōnē d magro hospitalī

b ¶ Electi. De postulat' videbis. j. §. venīqs. Et qd de puisionib⁹?: Dicas sdē iuris in illis qd hic in electionib⁹ statuť: & qd hic de electo dicit: etiam de ꝓfirmatis itelligas si a ꝓfirmatione appellet. hoc habes exꝑsse. j. eo. si postḡ. §. vlt. Et dixit hic Bar. & Bull. q̄ hec ꝓstitutio locū nō hz in electo in magrīm hospitalis vel tēplī si appellet ad papā: tum q̄ p morte talis cathedralis vel regularis ecclesia vacare non dī: q̄ regimen ecclīaꝝ non cadit in laicos. ā. eo. sacrosancto. & q̄ aliud hospitale: aliud ecclīa. ad hoc. ā. eo. sciāt. & q̄ milites sunt quos arma scire volumus & nō legeo. C. de iure delī. l. sancimus. C. loca. & pdn. l. milites.

¶ Glo. seq. soluit duo dubia de monasteriis feminaꝝ: & non de principalibus dignitatibus.

c ¶ Regularium. Utroꝝ itelligas: in monasteriis enī monaliū non fidi per oia locū vēdicat hec ꝓstitutio. j. eo. indēntatibus. §. cum eas. Nec hz locū hec ꝓstitutio in dignitatibus ecclīaꝝ cathedralium vel regularium: que sunt sub eēo vel abbate vel pl'oze: sicut sunt archidiacon': archipīsbyteri: supioꝛes: vel Poꝛes subabbatiales: vel alīs pl'oꝛib⁹. Per motē. n. talīū nō dicunť ecclesie viduate: q̄s regrit hec ꝓstitutio: & est sile q̄s dicimus. ā. eo. c. ne p defectu. & c. q̄ ꝓpter. fm Bull. & Bar.

Cōstitutō cuplēteo non hz locū in dignitatib⁹ ecclīaꝝ cathedralīū q̄ sunt sub eēo abbate vl' Poꝛe

d ¶ Quorum. Electorum. al's quarum: sed prima melior: q̄ respicit electi: quod est supra.

¶ Glosa seq. rndet per quīq̄ qōnes: qd de legato: qd de metropolitano est in scismate. Itē qd si ptiū voluntate: relatione vel reuocatione cā deferat ad curiam.

e ¶ Immediata subiectio. In hoc casu sufficit adire legatuꝫ de latere qui eēoꝝ & archiepoꝝ exemptoꝝ electiones ꝓfirmare pōt. j. eo. si abbatē: & seruāda erit hec ꝓstitutio: quia satis est illud ap. se. examen fm Bar. & per ībam ap. se. & q̄ in legato non est distātia viaꝝ: ita q̄ defacili poterit hīe quos volet: sed fm istam rōnem curie. Bar. ēt dixit: tū Bull. fouet ꝓrarium: nō est al's immediate subiecta pape. puta: q̄ metropolitanū hēt: si metropolitana ecclīa est schismatica: vel a tyranno. est quē nullus afficedit. ff. de ver. sig. l. primus. ad hoc. ā. eo. q̄ diligētia. & dī facit pro Bar. j. de of. deleg. si eo cui q̄s non credas vez si solus archiepūs ab hīs pauanto vel scismaticis captus esset: vt. j. de sup. neg. plapam: nō hz locū hec ꝓstitutio: hz bīfacerent si eam seruarent. Ista. n. ꝓstitutio nō astringit: nisi in his duobus casibus. s. cuꝫ immediata subiectio vel appellatio devoluit. ergo in alijs locuꝫ non hēat fm Bull. & Bar. vñ & si relatione iudicis devoluat ad papā non hēbit locū fm Bull. Graue enīꝫ eēt tantas penas vel cās imponere in illo casu nō expresso. Idē dic fm cū si papa reuocat ad se tale negocium: q̄ forte coā ordinario pendebat: nisi in reuocatione exprimat hanc ꝓstitutionē vellet seruari: & tunc non ex vi ꝓstitutionis: sed ex vi mādati tenebuntur ad illam seruādam. sic. ā. de iudi. quita. Bull.

f ¶ Appellatio. In hoc casu nō sufficit adire legatuꝫ fm Bull. & Bar. nisi forsan partes ꝓcordarent appellationi remittendo.

uit: infra vnū mēseꝫ & post hoc cōsensum vel post obtētaꝫ de ipsoꝝ electiōe notitiā k: si eā debito l tpe non ꝓsequit pītari: ad sedē ipsaꝫ ap. iter arripiāt: & exercūm siue infra ꝓscriptum tēpus iter arripuerit: siue nō absqꝫ o fraude ḡꝫ

Cōstitutō cuplēteo: an hēat locū in ecclīa sībi metropolitāo scismatico vl' a sarracenis capto.

uat. f. interposita in scriptis: & ex causa p̄babili vt ibi: & que pruenerit ad notitiam appellati. de constī. cognoscētes. quod dic vt in clemen. eo. titu. causam.

g ¶ Mēsem. Iste mēsis dat' ad parādum se ad iter.

h ¶ Post ꝓsensum. Subaudi q̄s debito tpe fuerit ꝓsentata electio: al's locum habedit sequēs clausula.

¶ Glosa sequens supplet circa id duas opiniones. Secundo obiecit & soluit.

i ¶ Post obtentam. Subaudi fm Bar. & post hīs in quo debuit p̄tari & quo debuit deliberare: vel post hḡ deliberauit: absurdū enim eēt q̄ in hoc casu non hēret inducias ad deliberādum: maxime cū decre. hḡ fit. ā. eo. hic sit reseruata: vt. ā. videlī: qīo enīꝫ venīet nisi primo deliberet an ꝓsentire velit: & quo deliberabit nisi tēpus hēat. l. di. pōderet: tū tutius videť sibi & dño Guil. vt di camus q̄ in hoc casu cū electio debito tpe non p̄sitatur hēat vnū mēsem ad deliberādum & parāduꝫ se ad iter: nec illius mensis dimissio fit absurda que fit ex cā: & ne fraudi locus relinquat fm eos: & sufficit sic scriptū eē. ff. qui. & a qui. l. ꝓsperit. Sed nōne rogatus dz recedere inuitatus fugere. & sola dz illi suffragari necessitas excusandi. C. de epīs. & clc. si quenḡ. qīo ergo se ageret nī si inuitē & rogetur: Dicas q̄ ex quo electus est inuitatⁿ & rogatⁿ videť: & auctoritate ipsi⁹ ꝓstōnis sine nota ambitionis h facere poterit: al's. n. laqueus pararet q̄s eē non dz. xxvij. q. j. de viduis. de restī. spoli. literas.

Electⁿ an possit sine nota ābitionis ꝓsequi sinaꝫ electionē.

¶ Glosa ista exemplificat: demum querit & soluit.

k ¶ Notitiam. Certam & indubitatā. puta: q̄ tbi ꝓsio fuit: erat forte canonicus: vel hoīes fidedigni referunt pro certo sic esse. ar. de postu. c. j. de cle. ex. mi. illud. vel inde literam recepit auctēticam: nō enīꝫ cuilibet referēti credere tenetur. ad hoc de do. & contu. cum olim. & quod ibi no. Quid si scit se electum: hz nescit appellatum? Dic q̄ si ecclesia non ptinet imediate non currit iste mēsis: imo tenetur seruare decre. hḡ fit: donec sciēs rit appellatum. fm Bar. & Bull.

l ¶ Debito tpe. Scilz infra octo dies postḡ cōmode p̄tari potuit. j. §. ceterꝫ. & sic iste mēsis non currit nisi a tēpore quo electo presentari debuit fm Bar.

¶ Glosa sequēs ponit duas lecturas istius extunc. & secundam reprobat.

m ¶ Extunc. Idest elapso p̄dicto mēse: & designat extremū ipse istius mēsis. ff. de ydī. & demon. si is. ad si.

(ADDITIO. 1. ex quarta est quā vide de testī. cog. c. ij. sup. j. glo. Jo. and.) Alij exponūt extunc. i. arrepto itinere. qd est falsum p id qd segī: siue infra ꝓscriptū &c. & sequeret fm id qd post. x. annos arripiēdo iter tunc inciperet sibi currere tēpus. qd est absurdum.

n ¶ Siue non. Et sic de arreptione itineris nō currat dūmodo veniat tempore competenti.

o ¶ Absqꝫ fraude. Si ergo electus dupler hēbat do-

Universidad de Deusto
Biblioteca

micilium: dico q computatio fiet ab eo loco vbi time
erat absq; fraude per hanc literaz: z idem dico si extra
domicilium esset fm Bar. z Bull.

¶ Hlo. seq. recl. per. q. ꝓmo fm quas dictas fiat arbi-
tratus. Sed o de electo q ꝑ⁹ venit querunt duo. Ter-
tio qd de electo in curia ibi presen-
ti. Quarto an dies aliqui deñt in
tpe arbitrario pro
quiete. arg. q non
solvit contrariuz.
solutioni signat cō
trarium: z ibi remittit.

cito poterunt cōmode [a](lo-
coz ꝯsiderata distātia) perti-
nb⁹ suaz electionū ꝓfirma-
tiones: vel prosecuturi [c] elec-
tiones suas qbus poterunt

a ¶ Cōmode. xxij. q. ij. sactat. ff. de ver. signifi. nepos.

(ADDITIO. Vide de ver. sig. itelligētia. sup glo. iij. Joā. an.) Et hz iudex hoc arbitrari ispecta qlitate pso-
nay: locoy: z tēpoy: z etatū. ff. de ver. obli. ꝓmus. §. j.
z pz in principio seq. §. Et dico q arbitrari dz iudex fm
vulgares dictas: vt phāt. j. de prebēdis. pfiti. §. loca. †
si enīz qd ibi dī speciale est. ergo ipsius ꝯrariū regulare:
z qz lex dz patrie q̄uenire. iij. di. erit. z vsui statur ēt
ꝯtra naturā vocis. ff. de lega. iij. l. vxori. in fin. z multum
opaz regionis ꝑsiderādo. ff. de fun. istruc. l. cū delanato-
nis. §. afinā. z in arbitratione vulgariū semp respiciam
additionē plonay z tpis: vt. ā. dixi. Non aūt arbitrabit
fm singulares q̄e sūt cū qb⁹ vtit duplomate. ff. de ver.
ob. ꝓmus. §. ij. vel fm legales. ff. si qs cau. l. j. z si habi
ta cōputatione alicd supest: pro illa dabit vna dies. ff.
de ver. signi. l. iij. si nō apparerēt vulgares nō crederem
errayi: fm Bull. z Bar. si recurrerent ad legales.

(ADDITIO. Ut viginti militaria cōputent pro dicta. Jo. an.) Diz tñ qualitas cause: plonaz: locoz z tēpoz id patiaf. Et scias q si elect⁹ venit ante tpo qd alis
arbitrareī iudex residuū eius arbitrij nō ꝓpter hoc dz
de lucro: qz in eo qd finitum est confectoris nō est lo-
cus. ff. de verbo. obligā. l. continuus. §. si duplomate.

(ADDITIO. Si erīstēs bononie ꝓmiū dare ephe-
si: si vtēdo duplomate veloci: z illuc pueni ꝑsertim obli
gatus sim. Joā. andre.) Si aūt modicum restat de tpe
vtēdo duplomate pena cuitat: prueniendo xo nil in-
craf per predictū. §. Itē scias q si electus qui per decez
dietas distabat in principio mēsis iter arripiens. rij. die
sit in curia nō teneī ex citatione illius canonis (nisi alis
citetur a papa) coraz papa cōparere: si non vult nisi pri-
mo labaf mēsis. z. x. dies qbus venire poterat. z. xx. q-
bus postea debuit expectari: z hoc ꝑbat lra supior cū
dicit ex tūc sine ifra ꝑscriptū mēsem venit sine nō: z be-
neficium iuris nulli est auferēduz. xxviij. di. de his. j. de
reg. iur. indultū. cuz suis ꝓor. Nec ob. hoc ei qd dixi. ā.
q̄ prueniēdo non lucraf tps: q illud hz locū in tpe qd
iudex hz arbitrari: vel prueniendo nō arbitrabit iudex
nisi tpe in quo venit fm Bar. sed nunc loquo: de certo
tpe z a iure limitato: z de eo in quo venit qd alis ha-
bebat iudex arbitrari. Et scias q si electio facta est in ci
uitate vbi est curia: z electus est presens de tpe arbitra
rio nihil hēbit sed mensem: z illos. xx. dies habebit fm
Bull. z Bar. Ratio: qz in tpe certo z limitato a iure lo-
coz varietas varietatē iuris non inducit. C. de tēpo. in
integ. resti. l. supuacuam. Sed quero an iudex arbitrā-
de dare debeat aliquos dies ad gesc̄edum. pone vnū in
septimana: Et videf q non: quāñ illi. xx. dico ob hanc
cām dati sint. Sed dic ꝯtra fm Bar. z Bull. cū enīz ꝑ
mēsem. z. xx. dies detur hic tātum tps quāto cōmo-
de venire possit: qo impius iudex arbitrabit q̄ per. xl.
dietas vel plures venire cōmode possit nō quiescendo.
Nec illi. xx. dico ob hoc dati sunt: sed qz iudex in pen-
ptorio nō multum dz contra absentē festinare. ff. de dā.

Electus habēs potestatē electo cōmode pōt ꝓfirmatio-
nē siue electionis q̄ liter det se habere.

Dies pro qete dandus est lōgum iter facturo.

infec. si finita. §. si forte. credo q ꝓpter equitatem illius
l. seruādam istī. xx. dico dati fuerunt. ad idem. ā. de re
iudi. cum Bertholdus. Ar. contra. j. de offi. ordi. q̄uis
sbi continuatis z̄. sed non est contra: vt ibi dicam.

b ¶ Perituri. Post consensum.

modis licitis cōparere cū oi
bus actis iuribus⁹ z munimē
tis[c] suis: z ꝓcessus suos ꝓti
gētibus⁹ coā⁹ nobis plonaliter teneaīt. ¶ Qō si per

c ¶ Prosecuturi. Referas ad id
qd dixit post obtē
tā z̄. q. d. fz Bar.
post ꝓsensuz potest cōfirmationem
petere: q̄ post notitiā petet vt com

pellantur electores electionē ꝑstare. Aliq̄ dicūt q post obtētam notitiā pōt electioni nō ꝑstare ꝓsentire: z cō-
firmationē petere. ꝓtor lectura magis placuit. Bar.

d ¶ Iuribus. Idest rationibus consistētibus circa sa
ctum: qz papa omnia iura habet in pectore. de ap. sepe.
C. de testa. omnium. ā. co. lib. de consti. c. j.

(ADDITIO. Qūo sus hēt varias significationes:
prolixe tractat hic Jo. mo. vide qd dicam. j. de reg. iur.
super glo. rubrice hic enim minus exquisite. Itez inex-
pedienter hic fuissent posite cuz satis hic glosis ad ma-
teriam pertinentibus grauaremur. Joan. andre.)

e ¶ Munimētis. i. hiis per que causa sua muniri pōt
instrui vel iuuari: vt pote cum decreto electionis: cū in-
strumēto appellationis protestationum z similibus.

f ¶ Contingētibus. Ut dispēsatio super pluralitate
beneficiorz super natalibus z filiabus si talia opposita sint:
si enim talia oppolita nō fuissent a principio sed modo
opponunt: forte eo modo qué habes. ā. co. ti. vt circa. di
co q̄ diuinare nō tenebaf z haberet eo casu dilationez
etiā extra curiam. j. co. ver. electo. z in casu in quo nō
presentata electio habeat illa munimēta que hēre po-
test ad alia nō tenef. ff. de reg. iur. impossibilia. argu. in
seq. §. ver. electus. ibi. Nisi iusta causa z̄.] Neq; dico
q̄ incōtinenti qñ venit debeat ostendere munimenta:
sed sufficit q paratus sit illa ostēdere termino sibi assi-
gnato: vt per sequentia patebit fm Bull. z. Bar.

g ¶ Coram nobis. Per hanc literā dicit Archidiaco
nus q electus non veniens. ap. se. vacante nō incidit in
penam. Bar. z Joan. mo. contra. s. q̄ incidit hz de equi-
tate pena remitti deberet. expeditum est q incidit per
cle. co. titu. ne romani. in fi.

¶ Hlo. sequens exponit quinq; casus qui eliciuntur
ex tertio. z ponit ordinem literc.

h ¶ Quod si per. xx. Secda pars. Quicquid dixerit h
Bar. z alij: dic plenius q̄ iste. §. ponit quinq; casus in q-
bus priuatus est electus ipso iure. Primus cuz iusto ꝑ-
pedimento cessante infra tps statutum nō venit. Secds
cū iuste fuit impeditus: sed. j. tps debitum impedimen-
tum ꝓponi non fecit coā papa. Tertius cuz beneficit
ꝓponi impedimētum tpe debito: sed statuto tēpore nō
probauit. Quartus cuz statuto tpe opposuit z pbauit:
sed nō misit infra illud tps ꝓcuratorem sufficienter in-
structū. Quintus cuz misit ꝓcuratorem sufficientez: tñ
cessante impedimēto infra tēpus debitus personaliter
non venit. In his casibus vel altero ipsoz priuatus est
ipso iure: si aūt in neutro ipsoz peccault penā nō patit
priuationis. Ultimo ponit pena electi venientis: vel mit
tentis eo casu quo mittere pōt sine munimētis. Et sic cō
strue hanc literam. Q̄ si expectati per. xx. dies post la-
psum tps moderandi ex qualitate locoz contēpserint
personaliter cōparere: z petere suaz electionum cōfir-
mationem: vel ꝓsecutionē seu executionē: siue opponē-
tes venerint: siue nō electiones de ipsis z̄. vsq; ibi. ifra
priuatos. hec vera si contēpserint nulla iusta causa in-
tercedēte: de qua ꝓposita infra predictos viginti dies
coram

Hlo. istā
soluit. dubia.

Nota in
pena ſcur
ſa tuſ pur
gari non
poteſt.

Electus
aſtrict⁹ ve
nīſ ad cu
riam p.c.
cupiētes
teneī ve-
nire etiaz
ſi aduerſa
rij ſui non
veniant.

Casuz ꝓ
mit.

Ordo lec

coram nobis vel alio: seu alsō deputando: vel deputan
dis a nobis: si videbit admittēda teneantur infra quin-
decim dies post tempus hmōi apud sedem aplicaz facere
plenaz fidē: subaudi aliqua electiones de ipsis z̄. vsq;
primatos. nisi ꝓtingeret talia: vel tam verisimilia ꝓpo-
ni: vel infra eosdez

viginti dies: seu ꝑ
dictos quindecim
eo casu tñi: cuz (vt
predicitur) fuerint
ꝓcessi ad ꝓbandā
predictam causam
appositā z admis-
saz: q̄ merito excu-
saret electos ipso

viginti dies post[a] lapsum ex
qualitate locoz̄ moderan
di[b] temporis expectati[c]: si-
ue eligentes[d]: siue opponen-
tes[e] venerint siue nō: per so-
naliter cōparere[f]: z suarum

ab infrascripta (idest supradicta fm ꝓstructuz.) pena.
z ꝓpter quod videref forsitan indulgēdum eidez. s. elec-
to (si intelligas presidēti continge cum videret) tēpus
prolixius ad predictam cōparitionem. insup etiam eo
casu quo ꝓtigerit ꝓponi: vel pro. i. z admitti aliquā iu-
stam causam ad excusandā plonalem cōparitionē elec-
to: nisi tunc infra idem tēpus se ꝑsentauerint per ꝓ-
curatorem sufficienter instructum ad oīa premissa elec-
tionem z̄. hec vera iusto impedimēto cessante: z sub-
dit tunc nihilominus. i. non obstante q̄ procuratorem
miserint: nisi ipsa causa cessante se presentauerint per-
sonaliter vt premittitur: electionez z̄.

a ¶ Post lapsum. Rōnabiliter est hec cōputatio cū il-
la que fit per decre. statuimus. ā. co. vbi cōputant dies
post aduētum partis. Quid enīz si pars vtaf duplomate:
dicta incōuenientia sequent ex eo. Sed nō miremur: q
hic maior pena imponit: vt ibi dixi in glo. equitat.

b ¶ Moderandi: vt. ā. dixi super ver. cōmode.

¶ Hlosa sequens querit z soluit.

c ¶ Expectati. Sed pone q̄ facta cōputatione recta:
in oībus reperit vna die venisse post terminū non alle-
gans impedimētum: numquid mō iam purgat: Dic fm
Bar. z Bull. q̄ cuz hec sniā lata fit a canone ꝓpter mo-
ram statim elapso termino cōmissa est pena ꝑ dationis
ipso iure: que amplius purgari nō poterit: sicut enim a
sniā legis vel canonis nō appellaf. ā. de appel. q̄ nos.
ff. de ver. signi. si qua pena. sic nec purgaf in eo mora: cū
enim statim electio nulla fit: amplius cōualescere non
possit. ā. co. auditis. z. j. de reg. iur. non firmatur. z adde
quod dicam. j. de regu. iur. mora.

d ¶ Eligēteo. Hoc dicit ne credat aliqs q̄ venientibus
eligētibus: nō teneaī electus venire. hoc ergo remouet.

¶ Hlosa sequens obiicit: z soluit.

e ¶ Opponēteo. Quare punit electus non veniēs: ex
quo non venerūt eius aduersarij: cū in eius aduētu nul
la videat vtilitas. ad hoc. ff. si quis in ius vo. l. ij. ad fi. z
z no. ā. de do. z ꝓtu. c. vlti. Dic q̄ aduersarijs nō venien-
tibus: ipse venire teneī: ideo qz in ipsoz absentia. peccli
potest. ā. co. c. j. de eo qui mit. in pos. c. j. z. ā. vt lite nō
ꝓtesta. qñ. z etiam cessantibus aduersarijs: ibi locū hz
iudicis officium. ā. co. cū nobis olim. cū similibus.

¶ Hlosa seq. formaf z soluit tres questiones.

f ¶ Comparere. Quid si electus venit ītra tpa ꝓstitu-
tionis: z negocio non finito illicētiatus recessit: numqd
incidit in pena illius ꝓstitutionis: Dic q̄ sic j. eo. si post cō.
§. j. Sed pone nō venit electus infra tēpus legitimum:
nec post: petit aduersarius ꝓuntiari ipsum in hāc ꝓsti
tutionē incidisse: apparet ꝓcurator electi qui dicit hāc
ꝓstitutionem in eo loco non habuisse. puta: qz non ptinet i-
mediate: vel q̄ appellatio nō fuit talis que deuoluere et.
Replicat q̄ hoc debuit ꝓponi infra tēpus de quo dcm
est. ā. querit quid iuris: Dico fm Bull. z Bar. ꝓcurato
rem audiēdum: si enīz non habet locum ꝓstitutio: satis

Additis.

Corrigen
da nō ſūt
tura per
ſubaudi-
tiones z re
petitiones
tacitas.

Alect⁹ nō
valēs hic
coptā pa
pe vl' audi
torio ſtra
tps ſ ꝓſti
tutionē cupien
tes ꝓfirm
an liberet
ſemel ꝓte
ſtando.

fact clarum q̄ non habet locum eius pena: vel temporis
arctatio. de hoc igit cognoscēdum est. Sed pone electū
in tēpus feriatum incidisse: cuius tpo si fiat cōputatio
non venit electus infra tēpus: venit tñ post tēpus ante-
quā iudex sedeat pro tribunali: querit an incidat in pe

nam: z Et videf q
non: ad qd enīz p-
deesset venisse: eq̄
si venisset pcessuz
non fuisset: z Dico
tñ fz Bar. z Bull.
ipsum in penā in-
cidisse: debuit enīz
venire z se ꝑstare
z tali tpe potuit li

electionū ꝓfirmationem: vel
ꝓsecutionē: seu executionēs
petere[b] nulla iusta cā[i] inter-
ueniente contempserint[k]: de
qua infra predictos viginti
dies ꝓposita i ifra quinde-

bellum offerre. ff. de adul. misleo. ij. sexagintā. Si enīz cō
trarium dicaf: eadem rōne segtur q̄ dies festi z octaue
de tali tempore detraherent. Preterea ex causa in cau-
sa electionis procedi potest tēpore feriato. arg. ā. de fer.
c. vlti. vbi de hoc no. Imo. Nec ob. ff. si quis in ius vo.
l. ij. ad fi. qz nec ibi dicitur q̄ non cōmittatur pena: fz q̄
pretor eam remittere potest si vult. sic z in hoc casu po-
terit: si voluerit papa remittere.

g ¶ Executionem. Forte per hec verba denotare vo-
luit electum ꝑsitem esse debere vsq; ad finem cause. vt
per hoc q̄ dicit: ꝓfirmationē: notaret principium. per q̄
dicit ꝓsecutionē: medium. per id q̄ dicit executio-
nem: finem. (Jdem Archidia.) z est expressum. j. eo. si
post cū. §. j. vel forte logtur cū petitur executio late sue
sup ꝓfirmatione a qua appellatum fuit: qz z tunc locuz
habet constitutio. vt in predicta decre. si post cū. §. vlti.

¶ Hlosa sequens recl. per questio. an existens in cu-
ria pro procuratore z̄.

h ¶ Petere. Erquo aūt psonaliter venerit ad curiaz fm
Bar. z Bull. etiam per ꝓcuratorem ꝓfirmationē petere
poterit: sicut ante ꝓstitutionem hanc poterat.

(ADDITIO. Eadem rōne dicit hic Jo. mo. Idez de
eligētibus: qui vna cū archidia. ꝓor. glo. Joā. an.) Cuz
enīz hoc expresse reuocatū non inuenit antiquo iuri sta-
bitur: vsi notabiliter posuit plonaliter prope verbū: cōpare-
re: z nō ppe ꝟbum petere. Nec obstat q̄ aduerbium p-
sonaliter intelligat repetitū: qz per subauditiones z repe
titiones tacitas: iura reuocāda nō sunt: sz potius ꝓor-
danda. C. de inof. dotī. l. vna. z. j. eodem. cū expediat.

i ¶ Justa causa. Puta infirmitas: aduersitatis mario:
vel hyemis: vel incursus latronum. ff. de excusa. tut. l.
scire. §. obseruabunt.

k ¶ Contēpserint. Non facias hic differentiam inter
contēnere z negligere: hz alo videat fieri. xx. di. si decre.
siue enim negligat siue contēnat punitur. z pbatur hoc
j. eo. §. penul. Bull. z Bar.

¶ Hlosa seq. Primo soluit dubium. Secundo querit.
argu. pro z contra. soluit.

l ¶ Propositā. Si misit mittium ad ꝓponēduz. z mu-
tius impeditus fuerit: z de hoc ꝓstet: nō nocebit ei. vñ
modo postea non sit negligens. z pbatur hoc. j. eo. ver.
insuper. ibi iusto impedimento cessante. Si infra illos
dies papam vel auditorem hīc non pōt: presteī hoc ne
de negligētia notef: z habetur protestatio pro oppositione. ff. de nau. fe. l. ij. Diz solet queri an sufficiat semel
protestari: qd videf: qz vnica ptestatio currētem ꝑscri-
ptionez tpis interrūpit. j. de ap. si iustus metus. de offi.
ordi. pastoralis. C. de anna. excep. l. vt ꝑfectius. canoni-
zata. xvj. q. iij. sub. §. pōt. z vnica debiti oblatio vsuras
currentes impedit. C. de vsu. si p te. z vnica solēnis de-
positio ipedit tā currētes: dūmodo fiedat oblatio z ꝓsi
gnatio. C. de vsu. accepta. Econtra videtur cum inhāter
apli peredi sint. ff. de libe. dimis. l. vna. de ap. vt super. z

Universidad de Deusto
Biblioteca

pallium ꝛ ille dimissorie. e. de. prisca. lxj. di. eps. ꝛ solliciti⁹ ꝺz esse. ad hoc. C. de epi. ap. cli anteriorib⁹. ℌ. in hys.

(ADDITIO. Loqnr de appellante qui ꝺz esse solliciti⁹ colligẽdo acta offerẽdo illa: ꝛ apl'os notarijs cãm introducẽdo. Jo. and.) Credo ſm Bar. ꝛ Buil. tm̃ eẽ electus pluries p̃testari: ne de negligẽtia arguat: ꝛ sic docear se agere vo luisse. qꝺ no. Inn. de p̃scrip. ex transmissa. ad hoc. C. de vsur. pupil. l. ſi. Si tñ hora ꝛ loco cõpetẽtibus papã requisiuit: ꝛ eius copiam hẽre non potuit: ꝛ hoc legitime fuerit ꝓtestatus: sibi tẽpus non curret: donec papa copiaz sui fecerit: qꝛ talis ly vnica p̃testatio curſuz tẽporis ſpedit. ff. qñ up. sit. l. j. ℌ. biduũ. ver. dico. ꝛ. ℌ. q. vj. bidnuz. ꝛ arg. in. l. vt pfecti⁹. Et si papa electos ad cameraꝝ ꝓsumpſit admittere: ly in publico nõ faciat copiaz sui: hoc coã hostiario tabellione: ꝛ ꝓsonis que occurrerint protestet. ã. de appel. si instus. ꝛ ꝑdicta. l. vt pfectus. ꝛ in scriptis. ꝓtestetur. vt in anẽ. de tem. nõ fol. pe. ℌ. ꝑsõnẽ colla. vij.

a ¶ Tempus huiusmodi. xx. dierum.

¶ Glosa ista querit ꝛ soluit.

b ¶ Videbit. Quid si pñ iudex deliberat: an sit admittenda vel non labitur tẽpus: nunqd nocet electo: Credo qꝛ nõ: ſm Bar. ꝛ Buil. ã. de ap. ex limitatione. ij. q. vj. biduum. C. de tempo. ap. auẽ. sed lio. canonizata. ij. q. vj.

c ¶ Apud sedem. Ergo non alibi: nisi forte iusta causa suaderet contrarium. j. eo. ver. electos.

¶ Glosa ista soluit questio. an opponens ꝛc.

d ¶ Fidem. Per testes vel aliuz legitimũ modũ probandi. de resti. spo. cum ad sedẽ. ꝛ si ex parte electi probetur iusta cã absentie: ꝛ opponẽs vult ꝛtrarium dicere: ds audietur ne qꝺ p testes falsos obtineat. de testi. presentium. ꝛ qꝛ pbare volenti: mos gerendus est. ff. de proba. circa. iudex tñ accelerare ꝺz quantum potest: qꝛ hoc est tps hui⁹ ꝓstitutionis mens. ſm Bar. ꝛ Buil.

e ¶ Nisi vl. Dic est ver. ꝛ excepto ab eo qꝺ desit erat: qꝺ debeat electi ꝓsonaliꝝ cõparere: aliꝺ cadit a iure suo. ꝛ hoc vez est: nisi ꝛc. ꝛ hoc ꝑbat lra infra cõpartione.

Dilatões turto an possit iudex abbreviare vel plõgare.

f ¶ Quindecim. Qui dantur ad ꝑbandum cãm ꝓpositã. Sed nmqd iudex datus a papa illos dies poterit abbreuiare vel plongare: Dic qꝺ nõ ſm Buil. ꝛ Bar. cum sit tps limitatum a iure: sicut nec dico qui danf ad appellãduz. ij. q. vj. anteriox. ꝛ qui danf ad in integrum restitutionẽ petẽdam. C. de tẽpo. in integ. resti. l. supaeuam. ꝛ facit cle. de in integ. restitu. ab ecclesia.

¶ Glose due sequentes soluunt tria dubia.

g ¶ Propositã. Qui eam ꝓponit: ꝺz hẽ mãdatũ: aliꝺ nõ videt huic ꝓstitutioni satisfactũ: cum infra dicatur per ꝓcuratorem ad ſmissa ꝛc. ſi tñ gerens negociũ sine mandato excusat: ꝛ admittat: si electus ratum hz infra tempus infra qꝺ se debuit excusare: credo qꝛ sufficit. ff. rem ra. ha. l. pe. ꝛ facit qꝺ dixi. ã. co. ℌ. sit.

(ADDITIO. Item dicit Har. Jo. mo. ꝛ Archidiac. qꝛ amicto qui ꝓpouit excusationem: cauere volens: qꝛ electus infra predictum tempus ratam habebit: hoc eẽ rate admittendus est: ꝛ tunc satis est electo qꝛ infra predictum tempus ratificet. Joan. and.)

h ¶ Verisimilia. Si aũt ꝓponat causaz legitimã quo ad ius: non tñ quo ad factum: ꝛ vult probare infra tem puo debitũ: audietur: qꝛ plena ꝓbatio ꝓsumptioni ꝓferẽda est. ff. de his qui sũt sui. l. filiũ. ꝛ pone exẽplã ſm Bar. qꝛ valde potens hõ dicit se ab impotẽte detẽtuz: vel coã iudice im pressionẽ passum. ff. qꝛ metus cau. nõ est verisimile.

i ¶ Presidentis. Sumi põtificis vl alterius ab eo dati.

k ¶ Cõparitionẽ. Personaliter faciendam.

l ¶ Prolixi⁹. Arbitrarium: habita tñ ꝛsideratione impedimẽti ꝛ qualitatis negocij. Placet hoc Jo. mo. ꝛ Archidiaco.

m ¶ Vel. Pro et.

n ¶ Tñc. Scilz cũ iusta cã ꝓponit: admittit ꝛ ꝓbat.

o ¶ Tps. Infra qꝺ debuit electus ꝓsonaliꝝ cõparere.

¶ Glosa sequens tractat an ipso iure ꝛc. ꝛ instruit iudicem ne acceleret.

p ¶ Impedimento. Et sic in penaz nõ incidit: si iusta impedimẽtum aduentum procuratoris impediuit.

(ADDITIO. Vel ipsius ꝓsõnez: vt qꝛ in carcere tenetur electus taliter qꝛ nec ꝓcuratorem cõstituere põt. Joã. andre.) Et credo ſm Bar. Jo. mo. ꝛ Archidiaco. qꝛ seruet illesus ipso iure sine aliquo restõnis auxilio p hanc lram. Si autem electus infra tẽpus nec venit nec misit: ꝛ aduersarius presens petat pronunciari ipsum in ꝓsõnez hanc incidisse: iudex in hoc casu bene faciet nõ multum accelerando: maxime si sit spes de vicino aduentu. ã. de do. ꝛ contu. cum dilecti. Sed si processerit iudex ꝛ electus veniens probat impedimẽtuz propter qꝺ nec venire nec mittere potuit: restituetur contra p̃sum. ã. de re iudi. cũ bertholdus. ff. de vã. insec. si finita. ã. si forte. hoc placet Jo. mo. ꝛ Archidiaco.

q ¶ Procuratorẽ. Specialis casus: cum aliꝺ in arduis impeditis non cõpellatur ꝓcuratorem ꝓstituere. ã. de procu. querelam. vbi de hoc. ꝛ. v. q. tij. fi egrotans.

r ¶ Tñ premissa ofa. Scilz ꝓponendum ꝛ probandus instam causam absentie: ꝛ petendam cõfirmationem ꝛ prosequẽdam electionem. Et sic nota qꝛ ꝓponens causas absentie: ꝺz habere mandatum: vt. ã. dixi.

o ¶ Nihilominus. i. nõ obstãte qꝛ ꝓcuratorem misit.

t ¶ Causa. Impedimenti ꝓpter quod: aliꝺ ꝓpter quã electus se ꝓsonaliter presentare non potuit.

v ¶ Presentauerint. Dato sibi post impedimenti cessationem omni tempore: qꝺ a principio hac constitutione vabatur: vnde habebit mensem ad se parandum et tempus arbitrarium: ꝛ adhuc viginti dico. ꝛ hoc voluit dicere superior litera: vt premittitur. Et quod dico de mense qui daf ad iter: ſtelligo cũ tale fuit impedimentũ qꝺ nõ solũ iter: ſ paramentũ eẽt impediuit ſm Bar.

¶ Glosa seq. recl. per tres questiones quis prouideat an appelletur ꝛc. an electus contra coelectuz audiatur.

Hl. ista recl. per qꝺ an hic debeat omitti ne tps ꝛc.

Electo ꝓpato inre suo sõ ga ꝓsõnẽ cu pitres: in aligno nõ tnauit an reuertat electio ad capl'm.

¶ Hec gl. dicit eẽ singu. j. in glo. põta. i suis sing. l. xlij. fol. ad hꝰ qꝛ a declarato re pene ꝓt appellari.

a ¶ Priuatos. Et ptneat ꝓtio ad papam ſm Bar. (ADDITIO. Idẽ Archidia. qui dicẽ qꝛ sic seruat curia. Joã. and.) cũ meus ꝓditoris fuisse videatur: ex quo negociũ esset in curia qꝛ papa ꝓuidere deberet: aliꝰ nõ esset celeris ecclesiarũ expeditio: ꝛ potestatis sue plenitudine papa ꝓt facere quod vult: ly de inre credo cõtrariũ (Idẽ Joã. mo.) ꝛ dico qꝛ si canonici deliquerũt i ꝓsonã vel fortmã tñc loci ꝺz decre. j. eo. ℌ. si autez nõ deliquerint: electio reuertitur ad eosdez. j. eo. si electio. nec dicã contrariuz in b casu: cũ nõ repertã expressiuz: nec p subauditiones sũt ultra renouãda: vt di xi. ã. eo. ℌ. i glo. ex quo antẽm.

(ADDITIO. Nec obstat cle. vt lite pen. si duobus. que nõ loquit in electis: vt ibi ꝑz in principio. ꝛ vide qꝛ ibi no. in glo. secus. Jo. an.) Si aũt fuerit datus a papa ꝓmittat electũ incidisse in hãc cõstitutionẽ: si ꝓstat eũ nõ icidisse: vel est dubiũ: admittit et⁹ appellatio. si aũt cõstat eũ icidisse: nõ admittet: qꝛ a pena legis vel canonis nõ appellat. ã. de appel. qꝛ nos. ff. de verb. signi. si qua pena. ſm Buil. ꝛ Bar. † Et si electꝰ priuatus hac ꝓstitutiõe opponat se alteri electo vt vnus de capl'o: admittẽdus videt: qꝛ excluſus ab illa pte: vnde liberi: admittit ab illa pte: vñ legitimi. ff. de suc. edic. l. j. ℌ. quibus. qꝺ itelligo verũ ſm Bar. si in alio capite satisfactũ est cõstitutioni: quia persone instructe misse sunt: priuatus est enim soluto iure sibi quesito per electionem: vt dicit hec litera.

b ¶ Premittit. Scz in casu in quo mittẽdo excusatur.

c ¶ Eo casu. i. quãdo veniunt vel mittunt sine actis. aliqua de nouo opponuntur. vt dixi. ã. in glo. vt dispensatio. que est glo. penul. ã. in ꝓti. parte.

e ¶ Ad hec. Tertia ps: postq̃ dixit ad qꝺ tenenf ele cti: dicit ad qꝺ tenenf electiones: ꝛ dic ad hec. i. ſpter hec.

f ¶ Electionib⁹. vt si fuma decre. qꝛ ꝓpter: fuerit ob seruata. ꝛ queri debet distincte de quolibet ipſi⁹ decre. articulo de quo in dubium reuocatur.

g ¶ Eligentib⁹. Utrũ excõicati maiores: ab hoc susꝑ si: ꝓuati a canone: hi. n. eligere nõ ꝓt. ã. e. cũ in cũctis. ꝛ. c. cũ iter. ℜ. de sue. cũ dilect⁹. cũ fi. Idez de alijs que circa hoc fuerint in dubium reuocata.

h ¶ Electis. Inquiret circa hoc de his que habes. ã. eo. cũ in cunctis. ꝛ. xxv. dist. vsq; ad. xlix.

i ¶ Premissa. Electiones electores ꝛ electos.

k ¶ Plena. Per hanc lram ꝛ sequẽtẽ dico ſm Bar. ꝛ Buil. ꝛ Joan. mo. qꝛ si mittanf canonici qui tñ nõ interfuerunt negocio: qꝛ non sufficit: cum ꝛ infra dicatur ex ipso electoribus ꝛc.

(ADDITIO. Tamẽ vt dic archidia. nõ est neẽc qꝛ fuerint cõpromissarij vel scrutatores. Joan. and.)

l ¶ Absentes. Quod aliꝰ esse põt. j. de pcura. ly.

m ¶ Prouentre. Et ly per talẽ ꝓcuratorẽ posset instructio ꝓuenire: nihilominus venit hẽ ꝓsone ſm Buil. ꝛ Archidi. ꝛ facit qꝺ dixi in prici. super verbo periculis.

¶ Hlo. ista recitetur per tres questiones.

n ¶ Due ꝓsone. De persone ꝓcuratorũ ab eligentib⁹ habere debent: vel aliꝰ apparere quo transmissi sint. augu. ã. de here. cũ ex inuncto. ꝛ si iste persone nõ venerit electus tñ vult plenã instructionẽ facere per alios: sufficit quo ad se: sed nõ quo ad electores: qꝛ penã incurrent. j. eo. ℌ. cetez. Et si ꝓsone instructe venerũt ꝛ ante instructiones cãe decesserũt: postq̃ sciuerint h eligentes tenenf alias ꝓsonas mittere ultra tantũ tps q̃tũ sufficiẽ ꝛ taratũ: aliꝰ pp nouũ ꝓmptã penã incurrẽt: ly a principio negligentes nõ fuisse nt instar eoꝝ qꝺ dixi de electo. ã. eo. ℌ. ꝓrter. insuper.

o ¶ Premittit. Ergo veniunt cã actis iuribus ꝛ muniments. ad idem. j. ℌ. proti.

(ADDITIO. ſm Bar. Idem Joan. mo. ꝛ Archidi. posset eni contingere ſm eos qꝛ electus nõ deferret muniments: ꝛ sic etiam istis non deferentib⁹ causa instruꝛ non posset. Joan. andre.)

p ¶ Concordem. Ly quidam dicant electionẽ ꝛcordẽ que a maiori ꝓte capituli facta est. Tu vic ſm Buil. ꝛ Bar. ꝛcordem qñ omnes ꝓsentiunt nemine discrepante. Ille eni intellectus est ꝛtra significationem vocis. ꝛ ꝓbatur hoc. j. eo. ℌ. ꝓtori. ꝛ. j. eo. quotidiam.

Electio qñ dr cõcors.

q ¶ Idez tps. Infra qꝺ electus ꝺz personaliter cõparere: ꝛ si electus sit remotior: ℌ electores: sufficit qꝛ ꝓsone instructe veniant infra id tps infra quod electus remotior venire ꝺz ſm Buil. ꝛ Bar. Si aũt electus esset propinquior: dico eligentes habere mensem ꝛ tempus arbitrarium. ꝛ. xx. dies. ad impossibile enim non obligantur. j. de regu. iur. nemo. cũ suis concordau. ꝛ verba sunt cluſti modo intelligenda. ff. ad exhi. l. pe. Et dico ſm Buil. ꝛ Bar. qꝛ si in curia sit ille qui est electus vltra montes habebũt persone instructe tps ad veniendum: qꝺ hẽret electꝰ si esset in ecclesia: ꝛ curreret a die eis notificati ꝓsensus exhibiti: cuius tñ esset qꝛ cũ mittunt qꝛ ꝓsensu mitterent etiã personas instructas ſm formã huius decre. tñ ly hoc nõ fecerint nõ incidunt in penã. Qualiter eni arctari debẽt ad ꝓsecutionẽ cãe do nec sciãt an electꝰ ꝓsentiat. Idẽ dico ſm eoſdẽ qꝛ si duo sint electi: quoꝝ vnus est in curia: alter in ecclia: ille q est in ecclia: statim post suũ ꝓsensuz exhibitũ arctat tpe. cũ. n. dcr. ista dicat post ꝓsensuz ꝛc. stabim⁹ textui: nec dicem⁹ qꝛ hẽat vl possit expectaf ꝓsẽũ alterꝰ electꝰ

r ¶ Expẽdio. Necessario ꝛ moderatis: vt in sequẽ. ℌ.

¶ Hlo. seq. soluit dubiũ. secundo querit ꝛ soluit.

Expẽse q̃ fiunt in ꝓsecutione electionis qualr debẽt fieri.

s ¶ Discreta. Si aũt aliqua sint discreta: aliqua cõsueta: de discretis ptinentibus ad prelatuz si sufficiunt: aliꝰ quod deest per hanc literam de communibus supleatur. Sed si de bonis ecclesie plus recipit vnus q̃ alter: dabit ne tãtũ vnus sicut alius: Dicas ſm Bar. qꝛ est triplex genus expẽsarũ. In expẽdio q̃ fiũt in cãto vl

Universidad de Deusto
Biblioteca

negocijs generaliʳ ad totā eccl̄iā ptinētib⁹ fit ꝯtributio fm facultates: vt q plus ḥz: plus soluat. de cēs. sopte. t. c. cū instārta. sicut ⁊ in naui tacture sūmā. pro precio reruꝫ distribui opꝫ: ⁊ qui plures res saluabit plus ꝑferet. ff. ad. l. rho. de iac. l. j. §. tacture sūmā. Alie sunt expēse pertinētes tm̄ ad bona dicere ta: puta ad dignitatē: tūc ḋ illis bonis discretis fieri debēt expēse dum mō sufficiant. In expēsis ꝑo q̄ pertinent ad bona cōia de cōibus he fieri debēt: ḃ satis ꝓbat ḥ lra ꝑz Bar.

a Allogn. l. si bōa discreta nō sr.

b Aliude. ꝛ hant nutnū.

(ADDITIO. Nō tm̄ alienabit bona ad eſm̄ ptinentia. rij. q. ij. si q̄ ḋ reb⁹. Archi. Joan.) cēt mālesta sit in ḃ eccl̄ie vtilitas. r. q. ij. ꝑcarle. tij. q. iij. qcūqz. vel si id cōmode fieri ſi ꝓra diocesanis clericis charitatiuū petāt auxiliū. de cēs. cū apl̄s. §. phi. bem⁹. tractat eni subditoꝝ saluo. lxj. di. mtramur.

(ADDITIO. Jo. mo. alle. viij. q. ij. c. j. ⁊ ij.)

c Non possint. cōmode. ff. de verb. sig. nepos.

d Instructi. istructe ḋz dicē cū supꝫ dicat pſōe. Bar.

e Trāsmittant. Nō ergo sufficit eos eligere nisi trāsmittantur. Si ergo electi ꝑso nolūt ire alios eligant ⁊ trāsmittant: illi aūt electi qui venire noluerint hac pena tanq̄ culpabiles puniant. j. §. ceterum. qđ enim fit a maiori parte capi: minor pars sequi tenetur: nisi rationabile qđ ostendat. de his q̄ fiūt a ma. par. ca. c. j. si ventre tenebant. ad idez. iij. q. j. nulli. vij. q. j. q⁹ frater. xvj. q. j. vos aūt fratres. ⁊ qđ ibi notaſ.

(ADDITIO. Idē Jo. mo. ⁊ Archi. Et scias q̄ non excusant ꝑ eo q̄ sint alīj i eccl̄ia ad hoc officiū dignores: vt no. xj. q. iij. quid ergo. ⁊. xxiij. q. j. c. vlti. Jo. an.)

f Si vero. Quarta po ponit quid iurto de missione personarum q̄s electio facta est in discordia. Jo. an.

g Due pſone. Lōpareant: qđ est. j. ⁊ si iste pſone se aduersarios in iudicio cōstituant inhibemꝰ istruere pñt: cū. j. dicaſ opponētes instruūt: nec sunt illi ꝓpie testes sed instruūt cām cuius actis iurib⁹ ⁊ munimentis: ⁊ per hos instruetur papa vel audītor in facti veritate.

h Plures. electōes. ⁊ telligas siue sint due siue plures: dūmodo omnes suas prosequantur electiones.

i Necessarios. q̄ sunt ille qbus nō factis res petitura erat vel deterior futura. Utiles q̄ melioꝛē cām faciūt ⁊ ꝺtertioꝛē eē nō finūt. ff. de ꝺ. fig. l. spēsa. ⁊ dico ꝑz Bar. q̄ plꝫ Archi. ⁊ Jo. mo. q̄ ꝓdōne et hac ꝺcr. electi nō tenebunt ad viles cū de necēſs tm̄ dicaſ: sz actiōe negocioꝝ gestoꝝ. bñ. ff. de nego. ge. ḥz an vltro. ū. ꝺ. pcu. cū p cā.

k Glo. seq. querit. arg. pro ⁊ contra. ⁊ soluit.

l Lōtēpsi fnt. Sz an teneat offerre: an sufficiat q̄ paratus sit soluere dubitaſ: ⁊ vī q̄ teneatur offerre. C. de ꝺheu. ⁊ cōmit. stip. magnā. ff. de lege cōmiſ. l. si fundus. ad fi. vbi ḋ q̄ offerre tenet: alīs in pena incidit. ⁊ ū. de loca. potuit. Ar. ff. quoꝫ lega. l. si. §. j. vbi ḋ q̄ suf ficit si pat⁹ sit satisfacere: nec tenet offerre sed morā petenti non facere. ff. de op. lib. cū patronus. ff. de cā. lfec. l. iij. §. hec aūt. Sol. dico fm Bul. ⁊ Bar. p iura vlti-

Expēsene necārie ⁊ viles q̄ fiūt.

Lōtēnere nō ḋz qui non iterpellat.

mo allegata. ⁊ per decr. de iureiu. breui. ⁊ j. de sen. excōmn. cū medicinalis. §. exemplum. ⁊ per litterā istam que dicit contemserint. q̄ sufficit si soluere sit paratꝰ: ⁊ ꝺria loquuntur cum statuta est dies que interpellat. †

C Bl. seq. recitet ꝑ q̄nē q̄ soluat expēsas ł casu ipotētie vel volūtat.

l Impotētia. Et tūc expēsas dare tenēt electores. vbi. n. ius postulatū excusat: ſcūbat ḃ onꝰ postulātibꝰ j. §. pen. ⁊ sīl: vbi ius excusat electū ſcūbat onus expēsarū electoribus. ⁊ satis hoc ꝓbꝫ. j. §. ꝓtori. ver. vel si pſonas: ⁊ idez dico si electi possunt: sed nolunt has expensas soluere ꝑ precallega. ver.

m Priuēt. p sinam. vbi enim vult decre. hec. q̄ sit canon late sñle bñ hoc exp̄mit: ita ⁊ hic secisset si ḃ voluisset. ū. de ꝺecl. ad audientiā.

(ADDITIO. Nō tm̄ puniēt isti vt trāsgressores canonis pena depositiōis. de q̄. iij. di. §. si. cū hic sit certa pena statuta. ff. de pe. sanctio. Nec ꝺz ga duplici pena puniri. ḋ iudi. at si clerici. l si. ḥz Bar. ⁊ Jo. mo. Jo. an.)

n Bl. seq. reci. per q̄nē: quid si sint plures electi.

n Unicus. Si ergo sunt plures electi: dico per hāc lām ⁊ p illā. j. §. pxi. opponētis vel opponētiū cū unicus esl electꝰ: q̄ opponētes venire nō tenent. Istu enī decre. nō cōpellit alios venire: nisi electos postulatos ⁊ pſonas istructas ⁊ opponētes cū unicus est electus: a ꝺbis ergo nō recedā: imo ꝺbis edicti deseruiā. ff. de le. iij. nō alīr. ū. ꝺ reser. susceptū. eo. li. ⁊ hoc tellerit Bul. ⁊. Bar. de his opponētib⁹: q̄ sunt de electoꝝ: ꝑ illis enī venīt electi ⁊ pſone istructe: ḥz si alīq̄ sint opponētes ꝑter electores: puta ꝺioceſani clerici vel alij quoꝝ ſterūt ipsi venire ꝺebēt: sed eadē rōne qua supra dicī posset: q̄ in eos locū nō ḥeat hec decre. ḥz illa. ā. e. statuim⁹.

o Opponūt. ł formā vel personam aliquid obijcien do. ē. eo. c. j.

Bloſa sequens querit quid de episcopo.

p Opponēs. Dicit Bul. ⁊ Bar. q̄ si archiepūs vl̄ epūs se oppōit pſonal̄ vētre nō tenet: q̄ durū eēt q̄ occasiōe hꝰ oppōis suā eccl̄iaz vl̄ patriā ꝺrelinq̄t: ⁊ nō sufficit ꝑ curatoꝛē mittat sufficiēt istructū tāq̄ iusta ⁊ rōnabil̄ cā cū excusēt. j. §. pr. ē. vl̄ si pſōal̄. ⁊. j. e. §. pe. vbi si astrīgit pſonal̄ venire eccl̄ie alligatū: ēt si postulat⁹ fuerit.

q Duo ad minus. Si aūt ꝺcē ē opponētes ⁊ ꝺuersa crīa opposit vtpote vn⁹ adulteriū alius homicidiū ⁊ sic ḃ singul̄: sufficit duos mittē sufficiēter istructos fm Bul. ⁊ Bar. cū hec lra si distīgnat: ⁊ sic satisfactū ꝺicē mꝰ huic pſōni ⁊ sequentes eē tot opponētes ꝙpelli vēre: ⁊ electū p tot distringī. ff. de exer. ac. p pleo: ḥz sit argu. q̄: q̄ si plēs de vno crīe accusāt: magis idoneo eligīt a ptore. Jsi aūt de ꝺuersis oēs venire tenent: nec ad mittīt vn⁹ p alio. ff. ꝺ accu. si plēs. C. ꝺ accu. l. q̄ ꝺ crīe. Sz illud q̄ vbi ḃ erit agit nō pōt ꝑcurato ſteruenire: sed hic agit ciuilīr: ⁊ ō secus de accu. super hijs.

r Expensis. quas si dare noluerit: ⁊ ita nullus venit tāq̄ culpabiles puniant. j. §. ꝓtori. ver. vel si pſonas.

s Justructi. respicit illud due persone: alīs istructi:

plures. ff. de se. vlo. glo. ⁊ in. l. si accusa. tors⁹. C. de accu.

Electus si obsticiat opponēti q̄ tpa ꝑfti ratiōis cupiētes nō seruauit: ⁊ opponēs ḃ idē opponat electo: de q̄ obiectiōe primo discutiēdum.

Glo. ista querit et soluit.

Eligentes q̄ nō ꝑsentāt electo nē infra tēpus debi-

⁊ respicit illud duo ex opponētibus ꝛē. ⁊ an illi duo ꝺtribuere teneantur: vtri. j. eo. cum non deceat.

C Glo. seq̄s soluit quid si vicissim sibi opponunt electus ⁊ opponens tpa nō seruata. Sed o querit ⁊ arguit ꝑo. ⁊ soluit contrarium. ⁊ allegationi respondet.

a Lōpareant. Infra idē tēpus infra q̄s electi ventre tenēt: vt ſtelligaſ repetituꝫ. ā. de ap. sed o requiris. ⁊ si electꝰ obsticiat opponenti q̄ tpa nō seruauit: ⁊ opponens idez obsticiat electo: primo discutiēt de iure opponētis tanq̄ de plus delictali. C. de adul. q̄ſi. ā. de ordi. cog. tuā. priuo enī ꝑsone opponētius discutiēde sunt. xxiij. di. illud. de accu. c. j. ⁊ simul de vtroq̄ cognoscerē nō ꝺz. ā. de iudi. exhibita fm Bul. ⁊ Bar. ḋco tm̄ q̄ iudex excluso ḋicēte ex officio suo cognoscet: vtrū electus tpa seruauerit. ū. eo. cuz nobis olim. Quid si opponētes a principio nō venerunt infra tpa sed post: ⁊ se petant admitti ad ea que de novo puenerūt: nunqd admittentur: Videt q̄ sic. ā. eo. vt circa. §. allogn. ā. eo. c. j. ū. qui ma. ac. pos. cum in tua. Et ne per surrepcionē ꝛē. ā. eo. cū dilecti. §. nos ꝙo. Sz dic ꝙtra per hanc decretalē que excludit eū a totali ꝓsecutione ꝓcessus: ⁊ qui ꝙtra te calūniatus est: nec de illo: nec de alio crimine te accusat. ff. de accu. si cui. iij. q. ⁊. ſi accusatoꝝ. Nō ob. decre. vt circa. punīt enī ꝺi q̄ nō exꝓssit: ḥz exprimere nō potuit q̄s ignorabat. hic aūt punit: q̄ ꝓcēpsit. decre. aūt statuimus. nō ob. q̄ ibi non patuit ꝓsecutione ꝓcessus: ḥz in hoc punit q̄ in eius absentia ꝓcedit: veniens igit admittet in eo statu in quo cā reperiet: ḋicamus igitur hoc ꝑ decretalē istam spāl̄r introductā: non ob. decre. cum dilecti. q̄ officium iudicis non deficiet: vt in predicta decre. cum nobis.

b Instrui. Ita q̄ finiri possit.

c Informari. Quando non est tale quid probatum per quod negocium decidi possit.

d Alīs circūstātie. Quid enī si per istos ł formā fuder: q̄ probationes deficīt possunt hēri in curia: vel nō nisi cū magna difficultate. hoc ī specto vel cōmissionē facie: vel ad ꝓbationē faciēdā i curia cōpellet. Bar.

e Illibi. Ad qđ fiet ista cōmissio: cū electus ⁊ opponēteo ducere teneant ꝺa munimēta: Dic illud vez de ꝓbationibus per instā faciendis: sed ista cōmissio fit tantūmodo ꝓbationū faciendaꝝ p testes: quos ad curiā ducere eēt difficile. de fide inſt. ꝓstitut⁹. ij. q. ij. c. vl. Bar. ⁊ Bul. ⁊ idē posset ſtelligi si ḥret ꝓbare per instā que secū ducere nō potuit: puta priuilegiū qđ alterius erat nō suum: nec illud hīre potuit: vel impeditus fuit p aduersarium: quo minus hīre posset vel filia. ad hoc de fide instr. ꝙligit. ⁊. c. accepimus. de test. cog. pueruit. j. Bul.

f Arctande. Et testes compellendo ad curiam venire. ā. de testibus. capitu. ij.

g Ceterum. Quinta pars.

C Bloſa seq. recī. per questio. an in alīs electionibus locum habeat quod ḥ dicitur.

h Electiones. Sciās fm Bar. q̄ hoc qđ ḥ ꝺz locū non solū in electionibus cathedraliū eccl̄iaꝝ vel regulariuꝫ de quib⁹ loquitur decre. sed in oībus alīs electionibus: q̄. ē. in prin. decre. Nicolaus corroborat qđ statuerat Greg. cum hac temporis moderatione, Greg.

antem de qualibet electione loquitur: ſle in qualibet electione locum habebit moderatio.

i Octo dies. Et si ceruerūt cōpetenti tpe ad ꝓsitandum electionē excusabunt ꝓp supueniēntē casum. si aūt ceruerūt eo tpe quo venire poterant vtēdo duplomate: impediмētuꝫ supueniēs nō excusat eos. ff. de ſigs cau. l. ij. §. si ga ff. ā. e. cū in veteri. ḥz Bul. et Bar.

C Glo. seq. recī: per. q. an sufficiat procuratoꝛi ꝓsentasse. ⁊ ꝺstīg.

k Electis. Si aūt ꝓsitarent gſialī ꝑcuratoꝛi electi nō sufficit: q̄ talis hereditas ꝑ talem non acgrit. ff. de acqui. here. per ꝑcuratoꝛes. multominus spūalis: nec matrimoniuꝫ carnale per talem contrahitur. j. de ꝑcu. c. vlti. ff. de ritu nup. generali.

(ADDITIO. Tertū huius. l. vide de renū. post trāslationem. sup. j. glo.) Ergo nec spūale: qđ est veruz: nisi electus rarī haberet lra id tps infra qđ sibi debuit ꝓsentari. ff. rē. ha. l. pe. Si aūt ꝓsentet ꝑcuratoꝛi ad ḃ spāli sufficit per eadē iura. ad hoc. ū. de prebē. accedēs. xxiij. q. ij. honorantur. C. de acq. pos. l. j. cum filiabus.

C Glosa seq. querit. ar. pro. per vnā legem. ⁊ ꝙtra p canonem. ⁊ legem soluit. ⁊ contrario respondet.

l Qui culpabiles. Si hoc ignorēt qđ erit: Dicetur q̄ nullus ſcīdat in pena: q̄ sanctius est ꝛē. ff. de pe. absentē ꝛē. Ar. ꝙtra. q̄ si plēs peusserit ⁊ vn⁹ soluꝫ letal̄r: ⁊ ignorēt qs: oēs de occiso tenētur. xxiij. q. vlti. c. vlt. ff. ad. l. agl. ītē mela. §. sed si plures. Solu. lapsus tpis ꝓbat oēs culpabiles: nisi ḥ iuz aliqui ostendant: puta de sua ꝺligētia: vel q̄ miserūt ⁊ missus fuit impedit⁹ vel negligēs fm Bar. nō tā videtur q̄ negligētia missi excuset eligētes. j. eo. si cōpromissarius. j. rfi. nisi ḥ ꝺcas ꝙtra p hoc verbū culpabiles. nō obstat ꝙtrarium: q̄ cum sunt plures ⁊ vnus ꝺeligt ⁊ alter non: tūc ḥz locum lex illa: absenté. sed cum oēs ꝺeliquerunt: sed non equal̄r: tunc habeāt locum iura pro hac parte inducta. nec enim potest aliquis inocēs appellari: vt in. l. absenté. fm Bul. ⁊ Bar. ḥ anté omnes ꝓsentare debebant: nisi ergo ꝺebetur contrarium ḋicam omnes in culpa.

(ADDITIO. Facit quod scripsi de homi. significasti ij. §. q̄ si ꝺissernt. Joā. and.)

m Totaliʳ. Per hanc lram ḋico q̄ nec electionē alterius partis potuerunt impugnare: alīs non essent totaliter excluſi. ad ḃ. j. eo. ver. opponentis.

n Excludēteo. Et sic excluſi sunt ipso iure: ⁊ si cum eis de facto ꝓcessuꝫ est si postea excipiaſ in medio cause: de tali ꝓcessu se tuare non poterit. iudex tm̄ ex illo processu posset animuꝫ informare: cum casus sit iste in quo procedit ex officio suo. vt plures. ū. ꝺcī.

(ADDITIO. Facit cle. eo. titu. constitutionez. in fi. ⁊ cōncor. Jo. mo. ⁊ Archidi. Joan. and.)

C Glo. seq. soluit quatuor: dubia. s. qđ de officijs: ⁊ qđ si officiare nolunt. ⁊ an tunc possint eligere ⁊ an eligī.

o Bisicijs. Nō ḡ officijs: ⁊ merito. pone enī q̄ tales sint oēs culpabiles: ga ſterīz officiaret eccl̄iaz ⁊ si nolēt isti iterīm officiare: ꝑ ꝙuationē ꝺsificioꝝ cōpelleret eos eps: si cām rōnabilē nō allegēt. de cleri. nō resi. iterūtquoz. vel saltē si vult eos ob multitudinē sustinere fm Bul. ⁊ Bar. de ꝺsicijs facie eccl̄ie ꝺbuit. vt de

tū ḥ pena ꝓmiſſa. Glo. ista solu. duo dubia.

Electio ḃ sentata. curāti gſialī electi ſtra tēpus debīti: an excluſet electores a pena.

Delictum cōmissum ab vno ex pluribꝰ si ignorēt & linquens q̄r ḋeat puniri.

Suspensus a ꝺsificijs an possit eligere vel eligī.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Suspēsio ad vnū dūtaxat officiū nō iferēt ꝑalio

cle.nōresi.c.pe.ꝛde ap.ꝓuenit.q. Et si hac suspēsiōe dūrāte vacat eccliā:eligere pōt:alis decr.cū l cūctis.ē.co.tit.nō ꝓuasset eos spāl hac ptāte.ad q̄ eo.ti. cū vtrosq. eligi aūt nō pōt medio tpe in illa saltē eccliā in qua suspēsi sunt ꝓm Bar.ꝛ Buil.ē.eo.tī per inquisitionem.

a ¶ In ipa eccle

ecclesia[a] (de cuius electione agit)obtinēt: per triennium ꝓtinuū extūc inchoandū volumus eoipo fore suspēsos: ad que si infra illud tps se ꝓpria temeritate: vel alio[d] ql̄to colore igesserint:illis ipso iure ppetuo[e] sint ꝓuati.Uel si ꝓsonas instructas (vt ꝓmittit[f]s) (et si opponēres vel electi[b] mittē vel venire seu expēsas ministrare[i] prēnār) destinare neglexerint[k] (nisi

sia.No. suspēsus a bñficio l vna eccle sia nō pp hoc suspēsus l alia.ad idē.j. e.si cōpromissari[b]. l fi.ꝛ.j.de re.ec.nō alie.B ꝑsalutissimo ꝛ.j.de of. or. si canonici.sec[u] l excōicato vl ab offō suspēso.iiij.q.v.glḡs. vij.q.j.figo ꝑibi ꝛ.

b ¶ Exūc.l.post dictos octo dies.

¶ Glo. seq. ꝑmo soluit duo dubia. Dctio q̄rit an absolutus eps.soluit q̄ nō.ꝛ ꝑsidet ꝑsilo.Tertio q̄rit ꝛsoluit.

Absolutus an possit eps suspēsos a iure

c ¶ Suspēsos. Est ḡ cānō late sñc.sic.ē.c.cū l cūctis. ꝛ si eps cēt q̄ voce hēret:puta in electiōe metropolitani.

(ADDITIO. Ut suffraganei eccle tudēe hꝫ Arch.ꝛ nitat hāc penā:cū d ipso nō caueāt ex ꝑsse.j.de sen.excō.q̄ periculosꝫ.ꝛ.j.e.si cōpromissari[b].§. h[b].pena aūt suprioꝛe nō euitat.l.totaliꝛ.q.ꝓsecutione ꝛc. (

(ADDITIO. Sed ad certum tps:vt per literas pz, Jo.an.) Et si queraꝝ an eps talꝛ suspēsos possit absoluere.Dicēduꝫ est ꝓm Buil.ꝛ Bar.q̄ nō.arg.decre.ē.eo. c.j.ibi nulla ꝛc.ꝛ.ē.de testi.tā ipsis.ibi. Donec nr̄aꝫ mereant ꝛc. Facti enim q̄ in arbitrio est iudicātis: pene ꝛo ꝓsecutio.ꝛc.ij.q.iij.§.notādū.ff.de aboli.l.j.§.ij.tā cuiꝫ si diceret ꝫiuꝫ illuderet huius canonis pena ꝛ similium:q̄ inconueniens ēt.nō ob.decre.inp.ē. de sen. excō.q̄ logtur in excōicatione:ꝓm Bar.vbi maius vertitur ꝑiculum: ꝛ iō facilius remouet:q̄ nullus vsq̄ ad certū tps excōicat: sed donec satisfaciat.vel caueat.de ver.signi.er ꝑte.vñ vere loquēdo ibi pena nō remouet: sed q̄ ius statuit adimplet. Sed q̄d dices si electio nō fuit ꝑfitata tpe debito:electꝰ post nōtiā iter arripuit: facit expēsas:postea ꝑfitat sibi electo:electus repit eā minus canonicē:nō vult ꝓsentire:quero nūq̄d electores teneant ei ad expēsas quas fecerūt nō fuisset si ꝑfitebito tpe presentassent:Dico q̄ sic ꝓm Bar.ꝛ Buil.q̄ electo per ꝓstitutionez hanc lagueus pararetur.ad hoc ff.de peri.ꝛ cōmo.rei vendi.l.vlt.C.de iudi.sancimus.ꝛ ꝫ.de offi.ordi.si canonici.j.respon.ꝛ.§.j.

d ¶ Alio colore.puta:q̄ se ingerēt de alicuꝰ suppositi auctoritate.vel pone expōlū.ē.eo.quarītie.ꝛ q̄d dixi de suppone:intelligas q̄ id non possit concedere.

¶ Glosa ista soluit duo dubia.

e ¶ Perpetuo.Intelligebat:ꝛ si non fuisset appositū: exp̄ enīꝫ priuarī ꝑpetuo priuati intelligunt.C.de pens. seruio.l.di.c.j.q̄ dic:vt.ē.de ꝓsti.cr lēis.ꝛ per hanc literā:ꝑpetuo:dico q̄ si eps ipsis priuatis ea vellet de nouo ꝛferre non posset.ad idē.ē.eo.cum in cūctis.ꝛ c.iꝫ canon.ꝛ.c.auaritie.ꝛ melius.j.eo.c.cōmissa.§.porro.

f ¶ Uel si.Also qualr punsanꝭ eligentes si electionez tpe debito non presentant:est videndum qualr puniuntur eligentes si personas non mittunt instructas:ꝛ hic assume q̄d sequitur.j.scilꝫ destinare neglexerint.

g ¶ Ut premittitur.In.§.ad hec.ꝛ in.§.si ꝛo.

¶ Glo.due seq.querit opponēdo de duobus ꝛlibus.

h ¶ Electi.Sed ad q̄d debēt venire psone ꝛstructe ex

Liber primus

quo nō venit nec mittit electus: cum ex eo priuatus sit ipso iure:ꝛ Rideo vt instruat[k] papa sup toto negocio:et forte possibile est q̄ electus qui nō venit:impedit[b] fuit ad veniēdum ꝛ mittēdū:ꝛ sic nō est priuatus.ē.eo. versiusup.ꝛ super hoc ipso vtilis esset instructio ꝛ sup aliis occurrentibus.

eos l capl'i vel ꝓtradicētiuꝫ[m] paucitas:seu alia[n] iusta ꝛ ꝓbabilis[o] cā euidēter excuset: in quo casu ꝓcuratorē[p] sufficienter instructū mittere:ꝛ nihilominus q̄ cessante causa dictas personas dirigere teneant) ꝛa totali (quo ad se) ꝓsecutione ꝓcessus:ꝛa ꝓuentuum beneficioꝝ que in ecclesia ipsa obtinēt per triēnium ꝓtinuum perceptione priuentur[r]: opponentis vel

(ADDITIO. Idem Archidia.ꝛ Jo.mo. Jtez pena electi locū nō hꝫ: nisi integro tēpore elapso.j.eo. cōmissa.j.ri.ꝛ eccle instanti locū hꝫ pena eligētiuꝫ.ē. eo. §.ad hec. saluo q̄ ibi no,i gl.infra q̄s per q̄s pz regulariter ex facto electi: eligentes excusari nō posse.Jo.an.)

i ¶ Ministrare. Et ministrabunt

tūc electores:q̄ ipsi tenent mittere:ꝛ missi suis stipendiis nō debēt ministrare.ꝛ.q̄.ij.precarie.sed exquo electi ꝓtēnūt ministrare expēsas priuati sunt. Ad q̄d ergo veniunt personē instructe.dic vt dixi.ē.glo.ꝓxi.

k ¶ Neglexerint. Assume hic literam:ꝛ a totali quo ad se ꝛc.que est infra.

l ¶ Eos.Negligentes:ꝛ opponentes.

¶ Glosa sequens obiicit ꝛ soluit:cui solutioni includit obiectio ꝛ questio:quibus respondet.

m ¶ Contradicētiuꝫ paucitas.Quo hoc:cum nō pōt esse pauciores:q̄ vnus vel duo qui tñ venire tenent.ē. §.ꝓxi.Rideo:q̄ non sunt alij qui eccliē deseruiāt:nisi ꝓtradicētes qui sunt tā pauci:q̄ si mitterēt nō ēent qui deseruirent ecclie.Sed nōne sunt electores:forte oēs ꝫdicunt:puta cū supior ꝓuidit:ꝫ illi sunt pauci:vel electores infirmi sunt:vel mortui:vel absentes sunt:ita q̄ nulli ecclie deseruiāt preter ꝫdicētes:ꝛ illi sunt pauci. Sed quot dicem[q] paucos:Doc relinquā arbitrio iudicātis si reuocet in dubiū:alique.n.ecclie idiget plibus seruitoribus:alique paucioribꝰ:ꝛ sic nō pōt ꝛlocutione exprimi.ff.de sol.ratū.ꝛ q̄ respectiue quedā dicunt pauca ꝛ multa.xlv.di.disciplina.insti.de iu.pfo.§.fi.

Pauci q̄ dicuntur

(ADDITIO. Dixit autē hic Bar.ꝛ placet Jo. mo.ꝛ Archidia.q̄ q̄s ꝓtradicētes nō possent mittere nisi vni: illū mittere teneant.ar.ē.§.ꝓxi.ver.ꝛ q̄s.ad hoc de dolo ꝛ ꝓcu.cum dilecti. Et idē dicunt de ꝑsonis instructis quas eligētes mittere debent:vt.l.saltē veniat vnus.ꝛ his casibus mittant procuratorem:vt sic inquātum potest fieri constituti oni satisfiat.Joan.andre.)

n ¶ Alia iusta. Puta incursus hostium:infirmitas:inimica paupertas.ad hoc.ē.§.ꝓxi.ibi iacultatum impotentia:vel est obligatus ecclesie cathedrali: vt eps vel archiepiscopus:vt supra dixi.Buil.ꝛ Bar.

o ¶ Probabili. Infra tps iudicis arbitrio tarandū ꝓbāda:ex q̄ ibi dicetur ꝓx Buil.ꝛ Bar.ff.de iu. delt.l.j.

p ¶ Procuratorem. Etiam ctrauenz qui nō sit de electoribus nec de opponentibus:vt declarat sequens litera ibi:dictas personas dirigere teneantur.Bar.

q ¶ Nihilominꝰ. Si ꝛo ante q̄ cessaret impedimētū eēt negocii in curia terminatū:nō credo q̄ ꝑsonas dirigere teneant:cū taꝫ instructionī ulterius nō sit locus. ad q̄d ꝛ inanib[s] sumptibus se vexaret.ff.de inoffi. testamen.l.j.

¶ Glosa seq. soluit tria dubia.s.quis petuet. quid si se ingerit.ꝛ q̄nare aliud ḥ q̄ supra.

r ¶ Petuent. Per sñiam.ꝛ ꝓuabit eos papa vel iu-

dex ab eo datus.ꝛ hoc idē facere poterit eps ꝓprius qui ꝺz canones observare:ꝛa subditis facere observari:ꝛ sacroꝝ canonū est ministerꝛ.xxj.di.§.j.

(ADDITIO. Et custos.xxiij.q.iij.cū gb[a].in fi.ꝓm Archi.) Et ego non credo ꝫz Bar.q̄ si i isto triēnio se ingesserint q̄ sint ꝑpetuati ppetuo:vt.ē. l alio casu:ex quo repetitū nō ē: cuz sit ptāle ꝛ restringēdū:inde tñ ex eo poterit eos priuare.Sz q̄rit q̄re i ꝓcedēti casu ꝑpetuat ipso iure:ꝛ hꝫ per ꝓsiliꝫ:Dixit Bar. hoc:q̄ papa reputauit eos ꝺplē de ligne:ꝛ q̄ h est tā ꝺli iudicii:ꝛ ibi q̄ si ex iudiciale.ꝛ iō forte iudex nō ēet ita paratꝰ idē ꝛ h.

opponētiū:cū vnicus est electus cōtumacia[s] filii pena b plectēda[c]:nihilomin[b] tñ in premissis[e] casibus q̄bus eligēres vel opponēres quo ad se ꝓcessus ꝓsecutiōe priuant[f]:electis p hoc in ꝓsecutione sui iuris nullū[g] ꝓiudiciū generet.

¶ Deniq̄z b cum ad postulationē concoꝝdem vel discoꝝdem procedi cōtigerit:ꝛa aliqui[i] patientes in ordinibus vel etate[k] defe

Index in q̄bus casibus possit supplē ex offō suo.

(ADDITIO. Sile q̄d no.ꝺ pe.felic.j.vl.gl.Jo.an.)

¶ Glosa sequens obiicit ꝛ soluit.

a ¶ Cōtumacia. Ut q̄ nō venit:cū sint vn[s] vel duo: vel q̄ duos ex se nō mittunt:cū sint plures. Sed nōne ex istoꝝ repulsione posset seq iniq̄tas. pone enī electus indignū:Sol.iꝫ isti repellant:officiū iudicis nō quiescit:sicut ꝛ vbi q̄z periculū alē vertit supplet.ē.eo.cū nobis.de excep.exceptione.ꝛ vbi publica offendit vtilitas:vt in milite.ꝓcuratore.C.de pcu.l.militē.ꝛ ꝺ his que ꝓstāt sibi tāq̄ iudici.de postu.pla.bone.j.vbi de b ꝛ supplet ea q̄z[b] omissis non valeret.ꝓcessus.de libel. obla.c.j.ꝛ de lit.ꝓtesta.c.vno.cauere etiā ꝺz ne sibi illa daf.ff.de iudi.si pretor.ꝛ ne in vanū partes vexent.ē.ꝺ offi.delega. super questionū.§.porro.ad finem.

¶ Glosa sequens obiicit ꝛ dupliciter soluit.

b ¶ Pena. Excludunt ergo a ꝓsecutiōe ꝓcessus:ꝛ beneficijs per triēniū ꝓtinabunt.Sed isti opponētes ꝛre puniunt in bñficijs nōne a sua oppositiōe sine pena desistere ꝑfitēr:Intelligē ꝓm Bar.ꝛ Buil.ꝺ istis q̄ in sua oppōne ꝑsistit:vt recedāt ab ea eo tpe ꝛ nō q̄ ab ea recedere nō poterūt.ī.eo.ab eo.ē.c.cūis.ꝛ.c.statuim[s].

¶ Glosa seq. soluit duo dubia.

c ¶ Plectenda. Argue.

(ADDITIO. In duob[s] q̄ ponit hec glo.)ꝓm Bar.ꝛ Buil.q̄ nō ē cānō late sñc quo ad ḥ.ꝛ dixit Bar.q̄ isti opponētes per modū denūtiationis ꝑfitēri dicere electionem nullā.ar.ē.de accu.venies.ꝛ.c.prelatoꝝ.

(ADDITIO. Archi.all'.de tureiu.ad nr̄aꝫ.ij.ꝛ.c.ꝛ si ecclē.meli[s] fac.c.quēadmodū.Jo.an.)Sz ꝓ modū oppō iudicis nō cessat:vt pluries dixi.ꝛcor.Jo.mo.ꝛ Archi.

d ¶ Nihilominus.i.non obstante q̄ illi excludunt.

e ¶ Premissis.s.cuz eligētes excludunt:q̄ electionē nō ꝑfauerūt:vel ꝑsonas instructas nō miserūt:ꝛ etiā cū opponētes puniunt:q̄ hāc dcr.nō fauerūt.Jo.an.

f ¶ Priuāt.Supple vl ꝓuari mādāt ꝓ casū ꝓcedēte.

¶ Glo.seq.querit ꝛ soluit distinguendo.§.deniq̄z.

Processus agitatus ꝰ eligentes an ꝓsit electo

g ¶ Nullū preiudiciū. Et ita iudicialis negligētia eligentiū nō nocet huic electo.Sed nunqd ꝓcessus eligētium habit[s] ꝛtra ipsos nocebit electo vel alijs q̄ iudicio nō fuerūt:Dic ꝓm Bar.q̄ electo sciēti ꝓiudicabit:ignoāti nō.ff.q.vj.hec gppe.ē.de do.ꝛ ꝓm.cū olim ē.de re iudi.quāuis.alijs aūt quoū interest nō:q̄ sint electi.sed alr nocet ꝛ sciētib[s] ꝛ ignoātib[s]:vt in actione popularī dicitur:in qua processus contra vnuꝫ ꝓ-

Hl.ista dicit q̄ dispenser.

iudicat alijs etiam ignoātibus:nisi deceant de collusione vel de ꝓprio interesse.ff.de accu.si cui.ff.de iurisdictione.cum qui.§.in popularibus.

h ¶ Dēniq̄z. Serta po.ꝛ.ē. plene dixi qualr debeāt se hēre eligētes ꝛ electi ꝛ ēt opponentes:modo vult dicere qualiter se debeant hēre postulantes ꝛ postulati.Bar.

i ¶ Et aliqui.ꝛ pro.l. vel ꝓpter.

k ¶ Vel etate.q̄ patiant in his defectū: collige.ē.c. cū in cūctis.ꝛ.c.iꝫ canon.ē. de eta.ꝛ q̄st.ij.terea. Cū patitubus aūt defectū in ordinib[s] dispēsant epi.in pdicta dcre.preterea.ꝛ eo.ti.cui. l epi scopatibus papa.

de offi.lega.q̄ trāslationē.de excel.ꝓla.sicut vnire.

(ADDITIO. De hoc dixi de eta.ꝛ quali.a multo. super.iij.glo.Joan.an.) Cum patientibus defectuz in etate quo ad ēpatus:solus papa dispensat.ē.eo.tit.cuz nobis olim.§.ij.quo ad dignitates. tene q̄ habeo.j. de eta.ꝛ quali.ca.vno.

(ADDITIO. Q̄ hic no.Jo.mo.an doctoꝝ opi.illā excuset:cū quo per ēm fuerit dispensatū:ibi dicam super verbo dispēsare.in fi.gl.Joā.an.)quo ad parochiales ecclesias:tene quod habes.ē.eo.licet canon.

l ¶ Similes.vt illegitime nati.ē.eo.innotuit.

¶ Hl.ista recitetur p questio.gd si spectet ꝛmediate.

m ¶ Postulent. Intelligas istū.§.inditū fcre siue ꝛmediate pertineāt vel appelletur siue nō:q̄ ergo nō potest alius dispēsare:quo ad hoc ꝛmediate dicent pertinere. Itē cū postulant ad regulares ecclesias ꝛ appellatā est vel ꝛmediate ptinēt ecclesie:vel talis est casus in quo nō pōt alr ḥ papa dispensare:ꝛ quia tunc quo ad hoc ꝛmediate pertinere dicentur.

n ¶ Alligatl.vt episcopi:archiepiscopi:vel simileꝫ.

(ADDITIO. De episcopis q̄ renūtiauerūt loco:nō ordinī:tenēt hic Bar.ꝛ Jo.mo.q̄ sunt eligēdi:iꝫ archidia.tꝫ q̄ sunt postulandi:tene q̄d distinguēdo dixi, de renun.post trāslationem.sup glo.ij. Jo.an.).Q̄ndo f alligatis interlocutus ecclesijs:puta abbatibus exēptis: Olim erat dubitatio an tales deberent eligi vel postulari:que terminata est.j.eo.fiabbatem.scilicet q̄ debēt eligi:ꝛ sic non habet locum iste.§.

Postulatus ad ecclesiā plurium partiū ad aliam extenditur.

o ¶ Nostra. Non ergo loquitur de his qui sunt talibus ecclesijs alligati:q̄ sufficit alterius licentia.

¶ Glosa ista recitetur per.q.quid de opponentibus.

p ¶ De veterio. Seruēt ergo illi decr.ē.eo.c.j. Et exp̄ postulati l hoc casu nō tenent ad hoc ius seruāduz pp equalitatē seruādā in iudicijs:dico q̄ nec opponentes venire tenent:sed sufficit q̄ seruēt ipsuz ius antiquuz, nam ꝛ etiā ꝓtilegium vnius partis sepe ad aliam extenditur.C.de fruc.ꝛ lit.expen.l.vlti.ē. de mi.peti.c.ij.

q ¶ Postulatos huiusmodi.scilicet patiātes defectū in ordinibus:vel etate:vel his simileꝫ.

r ¶ Moderata.ḥ dixit ob id q̄d segt:vt eo saluo ꝛc.

¶ Hl.seq.querit ꝛ soluit.q̄nem.ꝛ duo que includunt.

s ¶ Cōsensuz.s. exquo ꝓsentire non debēt: q̄si incipiet eis currere tps:Rideturꝫ ꝓm Buil.ꝛ Bar.q̄si deliberauerunt de nō dissentiendo:vel viderint se non dissentire.Unde dixit Buil.q̄ eps postulat[s] ad ecclesiā:sic de-

Universidad de Deusto
Biblioteca

cleſiā. Ut debeat reſidere pſitā tib⁹ postulationem.

bet reſidere: nec ꝓſentio: nec diſſentio: ſed in hoc me volūtati dñi pape ſuppono. ad hoc. viij. q. j. in ſcripturis. qđ ſtra mēſem facere debēt. ā. eo. cū ſit. Et dico q̄ postulatio dz preſentari postulato: alꝰ ſ̄liter deliberaret de diſſentiendo vel nō diſſentiēdo: ſ̄ñ postulātes negligētes fuerint in preſentādo: puniēt vt electores p ſtraz que ſequt: z negligētes ſtatuta ibidem ſimilis ꝛc.

a ¶ Dictū eſt. ſ. §. ſi ꝑo.

b ¶ Aliqb⁹. Ut perſonis inſtructis vel aliis.

c ¶ Subminiſtret. Eadē diſtīctione ſtuata q̄ ſupdicta ē. l eligēdi⁹. ſ. an ſit celebrata in ꝓcordia an in diſcordia: ſm Bar.

(ADDITIO. Et ſcꝰ o caſu minſtrāt de ꝓpto: etſi nō ꝓbāt vñ: vt q̄ ſi regulares de cōl: vel ac. ex pte. ꝛ. c. pe. ſm Bar. ꝛ Jo. mo. ꝛ ſdē archidi. ā. §. ſi ꝑo. ꝛ facit qđ no. ſ. fi. vl. gl. Jo. an.)

d ¶ Non diſſenſerint. No. mediū inter ꝓſentire ꝛ diſſentire. ſ. nō diſſentire cōcor. j. de reg. iur. lo q̄ tacet.

e ¶ Inſtructas. Et dic ſm Hoſt. ꝛ Bar. hic textus nō exprimat: q̄ etiā opponētes tenent venire: q̄ ꝓpter parem rōnē habuit ꝓ expreſſo. ad hoc. ā. c. j. ꝛ. c. vt circa. ꝛ eadem eſt ibi ratio. ſ. eccleſiarum ꝓuiſio.

f ¶ Prēmittitur. Jn. §. ad hec. ꝛ. §. ſi ꝑo.

g ¶ Negligentes. ſ. poſtulantes ꝛ poſtulatos negligētes ſn veniendo: vel mittendo.

h ¶ Similis pena. Inquārtū eſſe pōt. Electus enī pīuatus eſt ture tam ſibi acq̄ſito: poſtulatus aūt ſolū ſpe gratie quā habebat: ꝛ idem dico in eligentibus.

i ¶ Nec per b. Ne credat aliqꝰ q̄ q̄ poſtulatī cogūtur ad veniēdū: hēant mala tua: hoc hic remouet.

k ¶ Pro celeri. Nota hic mentem ꝛ cauſam huⁱ⁹ cōſtitutionis: ſm Bar. ꝛ Joan. mo.

¶ Hoſia ſequens reci. per qō. de qua gratia loquatur.

l ¶ Statta. ſ. illa generali. de q̄ di. ā. de reſcrip. ſedeo. ꝛ. c. nōmlli. ꝛ vlr. ā. de tomea. c. ij. ꝛ b ſi poſtulatio concors fuit: vel ſaltē a duab⁹ ptib⁹ facta: in quo caſu ſm quoſdā pōt peti cōfirmatio. ā. eo. cū monaſteriū. ꝛ. c. offic. §. fi. ꝛ ſi talē admiſerit ſupleꝰ dicēt facere gr̄am: ſi nō admiſerit ſaē iniuriā. ff. de aq̄ quo. ꝛ eſt. l. j. §. pe. Si aūt nō ſit facta l ꝓcordia vl' a duab⁹ ptib⁹ ꝛ ex cā: depēdet ex gr̄a ſpāli. ā. tūm. pri. poſtulationē. ꝛ. c. bone ſm Bar. q̄ h ꝓcum⁹ fuit quādā mām extraneā de attentatis. quam videbimus. j. de appella. non ſolum.

Poſtulatio ſi non admittat ſuploi an nō admittēs dicat inferre iniuriā poſtulato

m ¶ Porro. Septima ps in qua: q̄. ā. dixerat electos ꝛ eligētes: poſtulatos ꝛ poſtulātes teneri: ad quas expenſas faciēdas dubitaret aliquis: vtrū poſtea poſſent recuperare. ideo addit quod ſequitur. Bar.

n ¶ Reddēdis. Nec dabit ꝛditio ex h canone ad repetitionē ſparū: q̄ nulla hic noua obligatio. ff. de ꝛdi. ex lege. l. vna. qđ. n. ſtatutū tā erat: h obſeruari ꝓcipit: potꝰ ergo dabit ſm Hoſt. ꝛ Bar. ꝛdi. ex der. vt pteritē. ā. eo.

(ADDITIO. Idē Archidia. qui remittit ad Spe. de expenſis. §. ſi ante ittem. Joan. andr.)

o ¶ Eligentium. i. quas fecerunt eligentes in proſecutione electionis. ꝛ ſic exponę ſequentia.

¶ Glo. ſeq. querit ꝛ ſoluit diſtinguēdo inter electionez vel poſtulationē ꝓcedē ꝛ diſcordē. ꝛ ſcꝰ o aut maior ps ꝓſeq̄ aut minor ſubdēs dictā. Jmmo. ꝛ facti obſeruātiā. ꝛ ercipit caſuz dicre. nihil eſt. in oppoñte diſtinguit: an ꝓſequat⁹ ius ꝓpriū vl' cōe. ꝛ ſcꝰ o caſu: aut ſuccūbit aut obtīet. Jn ſi. diſtinguit regulares a ſecularib⁹. Domi.

Diuiſio gloſe.

p ¶ Judicabit. Sed qđ eſt iuſtū: vel qđ iudicat eg tas canonuz ꝛ Rff. ſm Bar. ſi electio vel poſtulatio facte ſūt in ꝓcordia: pfit eligētes ꝛ poſtulātes expenſas facere ⁹ bonlo pīuātīb⁹ ad platā: ſi de ſuo fecerīt: recuperare pfit ſa ctas. ā. e. vt pteritē. ꝛ. ā. eo. ca. §. ad hec. vl' iudicis officio vl' ꝛditōe pdicte decr. ꝛ b intelligo ſiue obtineat ſiue nō: ſi dignū eligerint ſiue idignū: dūmō ignoráter. ſufficit. n. q̄ nō fuerāt in dolo. ff. de bo. auc. iu. poſ. l. pretor. §. ij. ſi aūt electio in diſcordia fuerit celebrata: ꝛ maior ps ꝓſequat negociū electōis: dūmō vtiliter ſciplat ꝓſeq̄ expēſas hēbit. nō tñ ſufficit q̄ ſine dolo: vt in caſu precedēti: ſz eſt neēe q̄ vtilr: vt. ff. de neg. geſt. ſz an vltro. minor aūt po ita demū hēbit expēſas ſi obtinet: q̄ appet q̄ vtilr cepit iudicii ꝓſeq. Jmo. tñ dixit: q̄ cū ſacta eſt electio in diſcordia: illa ps hēbit ab eccliā expēſas de q̄ poſtea fuerit diſtīctū p capm ſup h̄ ꝓuocatuz fuerū. hoc tñ qđ de expēſis dictū eſt: cū electio facta eſt in diſcordia: dicit Bar. nō ſtuari. ſi. n. obtinet electꝰ ſibi ſatisfaciat. ꝛ teſta. relatū. §. nole. ſi ꝑo ſuccūbit: nō repetit expēſas: q̄ ſuū negociū egit. C. de neg. ge. l. j. ꝛ ſta. ꝛ ima. l. vlt. Idē de poſtulato ſtelligas q̄ cadē iura. ꝛ h nō ſtelligas i caſu illꝰ ꝛcre. ā. c. nihil. q̄ ibi electꝰ adminiſtratione h̄z. Si aūt aliqs ſe opponit aut ꝓſequit⁹ ius ꝓpriū: puta dicēs ſe ꝓpriū. ꝛ tūc nil repetat: q̄ ſuū negociū egit: aut egit de iure tāgēte eccliaz dicēdo ꝑſonā nō idoneā vel formā nō ſtuataz. ꝛ tūc ſi ſuccūbit: nil repetit q̄ ſuit⁹ exceꝑit ſſe ꝑſumſi. ff. iud. ſol. tā tū. §. aſſpe. ſi obtinet recupat a caꝑlo. ar. ā. de ꝓcu. cū ꝓ cā. ꝛ. ā. de re. eccl. nō alie. ad mā. ꝛ ſic litis terminus declarat negociū expēſaz. ar. ad B. C. de indi. rē nō nouā. victus etiā ꝛdēnat victori in expēſis: ꝛ ſi nō eſt ſoluēdo reſtituit actio aduerſus capm. Hec aūt vera ſter ſeculares qui ꝓpriū habent. Si aūt ſit regularis qui non habet ꝓpriū: tunc etiam ad ꝓſecutionē cauſe expenſas habebit: ali⁹ cuz ipſe nihil habeat: pertinet ius ſuū ꝛ eccleſie. ſupra de accu. ex parte. ꝛ capt. pe. De his vide per Ber. Jmo. ꝛ Hoſtien. ā. eo. vt preterite.

Expēſe ſtate i negocio electōis proſequēdo an ꝛ quādo ꝛ quo iure poſſint peti vel repeti.

Capīm. XVII.

A Undamēta. ¶ Decre. hāc que localis eſt in q̄tuor ptes diuido: ꝛtū pīa durat vſq̄ ad. §. pinde. ſc̄da vſq̄ ad. §. qđ ſi ſecus. tertia vſq̄ ad. §. vt aūt. quarta vſq̄ ad fīnē. Jn pīma aūt pte pontifex ꝓtōis cū ꝛ ordo. in ſc̄da pontifex ꝓtō. in tertia pena tranſgreſſoz. in quarta quedā ꝓtōis moderatio. Quaz prima ſubdiuidit in alias q̄tuor ptes. Pīa durat vſq̄ ad. §. ne au tē. ſc̄da vſq̄ ad. §. decer. tertia vſq̄ ad. §. digne. quarta vſq̄ ad fīnē ipſi⁹ ptis. Jn pīma aūt ptcula dicit Nico. ꝛ ꝑbat auctē ꝑſalmiſte: nā m militātē eccliaz fundatā

Diuiſio.

¶ No. q̄ pp ſtare fionē ſanguis ſalem facta ſ ſo co di ſo cꝰ ꝓcerꝰ. ſ. fi. ſ. ſi ſterꝰ q̄ ſi ſterꝰ

clak facꝰ l ecclia ſi ſit ſuccāria recōciliatio. ā quo j. ā ꝓſe. ecclē. c. j.

¶ No. §. arg. q̄ ſedes aplica a ciuitate roma na in altū locū mutari ſi ꝑt. Ad hoc. xxiij. q. j. roganuus Domi. j. Coſ. iij.

ho. xvij. Ro. r.

esse ſup aplos ꝛ ſdicatores: quoꝝ fundamētū ꝛ ſolidatio eſt in chño ieſu. hoꝝ aūt ꝓcipuꝰ fuit btūs Petrus: cui ſupna dei puſilio beatū Paulū adiunxit: q̄ duo ſub vno ꝓſecutore eodē die ꝛ loco ciuitatē romanā ſuo glorioſo cruore martyrij chio dño ꝓſecrarunt. Scdo dicit ipſaz eccliaz dīno miraculo tēpalib⁹ adūtam auxilijs: dū. ſ. Coſtātin⁹ imperator ipſi eccle in ꝑſona bti Syluestri q̄rto die ſui baptiſmatis donauit ciuitatē romanā: vt ibi collocati petri ſedes gauderet plenaria libertate. Tertio dicit deceꝰ eſſe oēm mām ꝛ modū tollē: p quos metꝰ vel terro: aliqs ſnīne re poſſit ipſi pōtifici romano vl' ſuis fratrib⁹ in cōſiljs ibi exhibendis et aliis negocijs romane eccle q̄ ſmīnēt ꝓ tpe facīēda: ꝛ l creatiōe pōtificis: ꝛ in promotione cardinalīū cū occurrerēt. Quarto dirigēs mētē ſuā ad vbē: ad memoriā reducit multa diſcrimina: magnaq̄z picula que ſuſtinuit vniuerſalis eccliā pp pegrina regimina ꝛ ſenatoꝛes ſcoginitos q̄ ꝓfuerūt ipſi ciuitati romane: ꝛ maxime tpe Lotradi. Jn ſcꝺa pte principali volēs circa ſutura picula exhibere ſalubre remediū ſtatuit q̄ nullus ſperator rex princeps marchio dux comes aut baro vel aliqs alīus q̄ſit notabilis heminēte dignitatis ptātis vel excellētie frater filius vel nepos ipſoꝝ: poſſit aſſumi ad tps vel in ꝑpetuū in ſenatoꝛē vl' rectoꝛē vbis rome: quocūq̄z nole ocer ipſa rectoria. Jtē nullus alius hiter ꝑdictos aſſumi poſſit ad ipſi⁹ ciuitatis regimē vltra annū. Decꝛeuerat nīſi ſpāli⁹ ſtrenuitas aplice ſedis licētia p ipſi⁹ ſcdas lras exp̄mēda. Tertio ꝫ faciēdū⁹ pe noſati vel electi vel aſſumpti ſi ꝓſenſerint ꝛ eis obedīē tes dātes auxiliū ꝓſilū vel fauorē ipſo facto ſint excōicati: ꝛ ipſi aſſumpti vel electi ꝛcquo ꝓſenſerit vel ſe de regimīne ſtro miſcuerint: ſint cū ſuis poſteris in ꝑpetuū ꝓuati oīb⁹ feudis ꝓuilegijs: īmunitatib⁹ vel gratijs et honorib⁹ q̄ a romana vel aliqs hīt eccleſijs: ꝛ hi ad ꝛs illa ꝓtinēt de ipſis diſponēdi liberā hēant facultatem. Jtē ſtatuta ꝓcepta ſiue ꝛdī⁹ ꝛ oīa q̄ fecerint tanq̄z ſenatoꝛes vel rectoꝛes vbis irrita decernit ꝛ vacua: inde reos ꝛ tabellīones q̄ patrocinant talib⁹ vel inſtrūa ꝓſcribūt: iudicat⁹ ꝛ tabellionat⁹ ꝑnat officijs. Deꝓpit ēt q̄ a ſupradicta excōicatiōis ſnia ꝑſecti nō poſſint abſolui ſine licētia dñi pape ſpāli. Quarto dicit q̄ romani origine vl' ibi icole ad vnū ānū vl' tp⁹ breuꝰ dñi pīt i ſenatoꝛes romanos aſſumi: hz ſupdictoꝝ fratres ſint filij nepotes aut ſub comitat⁹ vl' baronie nole ex territoriū vbis ſuſcīctionē perpetuā vel tēpoalē obtinēt: dūmodo nō ſint tāte preeminētie vel potēt⁹ q̄ cū ꝑſonis ꝓhibitis merito debeant numerari. Joan. andr.

Additio dñi hely e

¶ Additio dñi hely e. Romanus pōtifex i hac ꝓſtitutione ītēdit ſolū dicere q̄ ad officiū ſenatoris vel rectoris vbis romane nō ſūt vocādi ꝓncipes ꝛ nobiles vl' alij q̄ poſſent ſupare papā ꝛ cardinales: q̄ ſi cines ita ſint potētes: ſimiliter in eis hz locū tenoꝛ huⁱ⁹ ꝓſtitutionis.

¶ Nota ibi vniuerſo ſenatuſconſulto. q̄ hz olim eſſent centuz ſenatoꝛes numero: tñ hodie in ciuitate romana eſt vnus ſenator.

a ¶ Prophetā. Dauid ꝑs. lxxxvj. q̄ icipit. fūdamēta.

b ¶ Jmittit. Eſt enī ꝓcipuꝰ i eccliā ꝑdicatoꝝ ꝛ doctoruz ordo. de here. cū ex iniuncto.

c ¶ Baſes. i. coluāne. ꝛ dici ſolent columne ex petra duriſſima.

Matth. xvj.

(ADDITIO. Dicit baſis quod ſupponit vel ſupponit coluāne ſm Hugo. Alij dicunt q̄ eſt baſis quod ſupponit. Epiſtolaꝝ q̄ ſupraponit̄. Joan. andr.)

Baſis q̄ ſit.

Epiſtolaꝝ quid ſit.

d ¶ Ponere pōt j. Coluth. iij. j. q. j. cū paulus. de pe. ſbyte. non bapti. veniens.

e ¶ Antea. Jn veteri teſtamento.

(ADDITIO. Et habes hec verba vſq̄ ibi. Cui ſalutatoriū. xix. di. ita dominus. Joā. an.)

f ¶ Preconiū. xlij. diſtīn. ſit rector.

g ¶ Uehebatur. i. quaſi vehiculo ducebatur ꝛ tranſfundebatur in ordem.

h ¶ Tubam. Eſa. lviij. in fi.

(ADDITIO. Alꝰ. lviij. i ꝑn. Jo. an.) Clama ne ceſſes: q̄ſi tuba exalta voce tuā. xlviij. di. ſit rector. Joā. an.

i ¶ Scriptū eſt. ꝑo. xviij. Celi enarrāt gloriā dei.

k ¶ Munerīs. Predicandi.

l ¶ Sūmo. Adminiſtratiōe. lxxx. di. i ſilio. i fi. ibi: inter apl'os nō ſunt par iſtitutio: ſz vn⁹ ꝓfuit oīb⁹: nō aūt meritis. Nec obſtat. j. vbi dicit ꝓ pariū ſtmte xē. ij. q. vij. paulus. ꝛ. xxj. diſtīn. in nouo.

m ¶ Dunc. Beatum petrum.

n ¶ Unitatis. Jpſi chio p vnionē charitatis ꝛ gr̄e. ā. ꝛ ſū. tri. dāmus. di ꝓſe. di. q̄. i chio pſi. Et no. q̄ vnitatē i militāti eccliā eē volnit: dū ſup vnū fūdauit. xxiij. q. j. logſ. Scilſmatici aūt conant hāc ſcidere. j. de ſcil. c. vno.

o ¶ Ipſe erat. ſ. petrus: iuxta id. Petra aūt erat chīs.

(ADDITIO. Et de ꝓſe. di. q. reuera. poſt ꝑn. Hiero. ſup Abdiā. Petra petro donauit vt petra ſit. Jo. and.)

p ¶ Dicēdo. Mat. xvj. ꝛ xxiij. q. j. logſ. xxj. di. i nouo.

q ¶ Petrā. Al ſolidītate fidei ſic dictus. l. di. fidelior.

r ¶ Cui. Petro.

s ¶ Miráda. Ut in ꝓmio huⁱ⁹ libri. ꝛ. j. de reli. c. j.

Dextera vnde dī.

t ¶ Dexteras. Per dexteram pignus pacis ꝛ teſtis fidei ſolet dari.

(ADDITIO. Fac. j. Macha. xj. pⁱ⁹ medīū. vbi plurīes d' dxtera ꝛpetīt. Et ad Gal. ij. Dexteras dederūt mihi ꝛ Barnabe ſocietat. Hl. ibi ꝓiūge d' xtras ſolet eē ſignū ꝓcordie: q̄ ſe iuicē ꝓſerebāt antiq. Jo. an.) Alꝰ di mam d' xtera: q̄ſi dās ex. vñ illa mām ſolēt porrigi dona.

v ¶ Iſti. ſ. petrus ꝛ paulus.

x ¶ Reſpleduit. Sed per euangeliſtas eluxit. j. de re-

Universidad de Deusto
Biblioteca

ti.z vene.z fan.c.). Joan.andree.
a ℂ Una die. Ut ad christū pariter pertenirent.
b ℂ Uno loco. Ne alteri roma deesset.
c ℂ Uno psecutore. Ut ēgīis crudelitas vtrūq; perstringere.ij.q.vij.beati.vbi sunt hec ꝓba.z dic psecutore.s.cesare nerone xxj.di.ḡnio.z adde hoc ibi nota.
d ℂ Parili. Et sic petrus paulo virtute nō ꝑiuit: vt.ā. dixit:z die.ꝑ parili virtute.s.vt pene virtutē et cōstātiā ꝑsecutionē in passione videant habuisse.
e ℂ Cōsecrarūt j.de religi.glōsius xxj.di.ḡnio.xxj. distin.capi.ij.
f ℂ Illā.s. ciuitātem romanam.
g ℂ Beno sancta. Dic sācta apostolorum affectu. Joan.andree.

(ADDITIO.
De malitia romanoꝝ. Joā.mo. hic remittit ad roma. j.z ponit qs ti eis scripsit btūs Ber. ad Eugeniū:q; ēt in Spec.hysto. vide posses li.xxix. ca.lxxij.dicebat z hic Jo.mo.q; roma fundata a ꝑdonib⁹ radhuc de ꝑnoxijs retinet dicta roma:quasi rodēs man⁹.z versū ponit. Roma manū rodit:quos rodere nō valet odit Joan.andre.)

h ℂ Mater.ij.q. vj.ad romanā.de priuileg. antiqua. z.j.de pe.felicis.
i ℂ Incremētis. xxiij.q.v. prodest.
k ℂ Monarche.i.principis.
l ℂ Ai deo. Qui ofa que fiunt: aut iusto iudicio fiunt: aut ꝑmissu sno ita fieri sinit. xxvj.q.v. nec mirū.
m ℂ Curata. Medicū.n.se vocat Luc.v.c. sed non sanos sed male habētibus opportunū. de pe.di.iij. adhuc perfidi instant. Joan.andre.)
n ℂ Firmitatē. Jurta illū pauli.ij.ad cor.xj. Cū ifirmor tūc fortior sum.ā.d renū. nisi cū ꝑdē.ꝙ.alia. plerūq; cui infirmitas corpis fortitudīne cordis augmētat: vt ibi z dic firmitatē per auxilia tēporalia: vt.ā.ps.
o ℂ Satrapis.i.sapiētib⁹. vnde solebāt vocari satrape prefecti persarū z ipsoꝝ principes.

(ADDITIO. Uel iudices sapientes fm. Joan.mo. Joan.andree.)

p ℂ Optimatibus. Quasi melioribus z ditioribus de populo. vnde opes diuitie dicuntur.
q ℂ Pragmaticum. Pragma idem est quod causa.
r ℂ Monarchiam. Monarchia dicitur a monos:qd̄ est vnus vel singularis:z archos quod est princeps vel principatus:quasi vnus z singularis principatus.

Pragma
Monarchia vnde dicatur.

(ADDITIO.
Et ē idē ver.tū.q.j. futurā. Et ꝛ Jsidor ꝙtuor monarchie fuerūt: prima assyrioꝝ: secūda ꝑsaꝝ z medoꝝ: tertia grecoꝝ: quarta romanoꝝ. Et pala z vltia fuerunt fictiones alijs „Joandree.)

s ℂ Declararet. Hēs plenū in illa palea. xcvj. distin. Constantinus.
t ℂ Arbitrano. Constantinus.
v ℂ Ubi.rome.s.
x ℂ Celestio.xj. q.iij. Julian⁹.i fi. alibi vocat rex: vt in ꝑmisso decr.
y ℂ Illic.rome.
z ℂ Terren⁹. qz ti terrestrib⁹ z secularib⁹ tū hz dispōnere. xcvj. di. bñ qdē.ā.ꝛ ꝑst. ecclia z ℂ Libitate plena. fil'.ā. de ꝑsonā locum.

Papa nō est homo

2 ℂ Domini. Et ſ hac ꝑte papa nō ē hō:ꝛ ꝙ vel vicari⁹ vt.j.segl'.xxxij.q.ij.ꝙs de⁹ exꝑssius ā.de trāsla.quāto.
ꝑ ℂ Decet. Notispicētiū qd decet.sic.ā. de vo.z vo. redēptio magne. circa ꝑn.j.de immuni.eccle.decet. z.j.eo.cū fi decat.
a ℂ Ffeo suos. No.q; qñ papa ꝑmittit de cardinali-

Papa q̄ ter vocat cardinales

bꝰ logī vocat eos fratres vt hꝰ di.z.j.ꝺ of.leg.c.j. cū fi. Sed cū spāliter ep̄os cardinales vocat fratres:relictis filios.ā.de crimine fal.ca.ꝙs grauī.
b ℂ Ipsius.i.romani pontificis.
c ℂ Uacillare. Ut.xxxv.q.ix.aplice.z capitu. sententiam.ā.de p̄mīsle.ex ore.in princi.
d ℂ Lōtingeret. Quia nō cōpellit: hz ens in se celestis z terrenꝝ imperij mira. xxij. distin. capi.j.

(ADDITIO. Uide qs dicā.j.de hereti. sup eo.z qs no.j.de re iudi. ad aplice. in ꝓma glo. Joan. and.)

e ℂ Eorum. Cardinalium.
f ℂ Utarq; dei.ā.eo.titu. vbi periculum. ꝙ.ceterū. vt eccle.benefi. vt nostri. de transla. prela. quanto. cū fi.
g ℂ Electio. Faciendā: qs est.j.z eo modo quo dicitur.ā.eo. vbi periculum. Joan. and.

a ℂ Regimīe. secularī: vt patet p sequentia.
b ℂ Obdurit. ſ̄ii de mēte subdurit.
c ℂ Oblīuio. que quandoq; fallit. xxiij. di. ꝓtercea.
d ℂ Peregrina. Prohibita. iij.q5. vj. pegria. z.c. seq.
e ℂ Memīnam. i. edificiorum.

Memia q̄ dicuntur

(ADDITIO.
C. de sum. trī. l. ij. ſ fi. Et ꝓpie dicūt mēnia edificia muroꝝ ciuitatis: vel ab eo q̄ ciuitatez muniant: z interdū abusiue dicunt ꝺoſa publica edificia ciuitatū: z interdum priuata. a meniō menio: idest edificio edificao.

f ℂ Et ruinis. Bmarīme fuit tēpore Bālcalonis de andulo ciuis Bononi. q ciuitatē romanā mīlij ruinis reddidit deformē.
g ℂ Nō hec. proclamāt: qs ē ifra.
h ℂ Deposita. Ferunt hec fuisse tēpore Henrici fratris regis castelle.
i ℂ Specūli. Ciuitas romana. xix. dist. enimuero.
k ℂ Reprobatī. j. de re iud. ad apostolice.
l ℂ Constituēs. Ipsa ciuitas romana.
m ℂ Debitū. j. de offi. delega. capi. j.
n ℂ Periculo. „ sos. xxiij. dist. noſe dīt. z.ā. eo. tit. vbi periculum.
o ℂ Remedij. hnius noui. Jo. an.
p ℂ Infallibilē. De ꝑse. di. ij. panē.
q ℂ Scātes ofa. xxxij. di. crube scāt xxiij. q. iij. de⁹ qñ.
r ℂ Quotiēscūq; Positum ne qs crederet solū i prima electione senatoꝝ hāc ꝓsonem locum habere.
s ℂ Nomīe. ā. e. dij ꝺ appositione p̄cidim⁹: ne illoꝝ (qui ipsam rēpublicam laudabil'r hactenus gubernauerūt) videamur gliaz suggillare: vel merita que illis apud infallibilē ꝑ z scientem q̄ oīa terribilia retributorē de iam platis quesita laboribus salua ꝓsistāt. vt ergo circa regimē ipm talis adhibeatur in oībus cum discretione sollertia: per quaz ipsi romane ecclesie plena libertas (que in oīb⁹ z per oia sibi debeť) optata ꝓueniat: videntur iam experta picula: z romanus ppls ab oppzimētiuz ꝓtectus incursibus fedeat: sedēdo quiescat in pulchritudine pacis: in tabernaculis fiducie: z tpalium requie opulenta: de fratruz nroꝝ ꝓsilio: hac irrefragabili z in perpetuum valitura ꝓstone sancimus: vt q̄cunq; z quotiēscunq; r senatoꝝ electio vel alterius quocūq; noie ſ censeat: qui quocūq; modo vel quocunq; titulo ipsius vrbis debeat ꝑesse regimini: in posteruz iminebit: nullus imparoꝝ seu rex romanoꝝ: aut alius t imperator vel rex: princeps u: marchio x: dux: comes aut baro: vel quicūq; alteri⁹ notabilis ꝑeminentie: potentie: seu ptātis: excellētie vel dignitatis existat: fr: filius: vel nepos eoꝝ ad tp̄s vel in ppetuū r: seu quis aliuz vltra annale spatiū quouis mō colore vel cā p se vel aliā ꝓnaz q̄olz submittēdā in senatorē: capitaneū: patritiū: aut rectorē: vel ad eius dē vrbis regimen seu offīm noiēt: eligat: seu als etiā assumat absq; licētia sedis aplice spāli: p ipi⁹ sedis lras ɔ pcessionē licentie hmōi special'r exprimētes z. ℂ Qō si sec⁹ fem fuerit: noiationē: electionē: z assūptionē hmōi decernim⁹ eē nullas: ac carere oī robore firmitatis: z nō solū notiaroꝝ: electoꝝ: z

Obliuio interdum fallit.

Princeps vñ dicat.

Marchio comes: capitaneus: valuassor. go dicat.

aurātie. xliij. g. iij. plerisq; ā. de simo. ca que.
t ℂ Alius imperator. puta grecoꝝ. Joānes andree.
v ℂ Princeps. q̄si primuz locum capiens. z pōt ee dignitatis z ordinis hoc nomen.

(ADDITIO.
Uide in clemē. presenti. de baptis. in glo. Joā. and.)

x ℂ Marchio. in lib. feu. tit. g dicat marchio: comes: capitaneꝰ: vel valuassor. habes ad li terā hec verba qui a principe de ducatu aliquo timeſtitio est dux solito more vocat: q ꝛo de marchia: marchio. Di aūt marchia mara. i. collecta et iuxta mare plerūq; sit posita. Qui ꝛo de comitatu aliquo inueſtitus est: comes appellat. Qui ꝛo a capitaneis antiquus scudum tenent: valuassores sunt. qui a valuassoribꝰ valuassini. i. minores valuassores appellantur.

y ℂ Perpetuū. i. vt ad heredes trāſeat. vel id est donec vixerit. Aid idē ā. co. li. de reſcri. ſi gratiose. z. ff. ꝙ socio. l. j.

z ℂ Literas. Nota casum in q̄ scriptura requiritur: alios nota. j. de cē sibus. romana. ꝙ. postquam.

Princeps vñ dicat.

Marchio comes: capitaneus: valuassor. go dicat.

t ℂ Exprimētes. Sic. j. de tēpo. ordina. ca. j. z de appo. dt. j. de sen. excom. medicinalis.

Universidad de Deusto
Biblioteca

a ¶ Intendēteꝰ. ldē verbum .ō. eo. vbi periculū. §. ceterū. ⁊. §. sequen.
b ¶ Dignitatis. Etiā si epi fuerint. nec ob. j. de sentē. excō. qz piculosuz̄ que in sniā excōicationis nō logt.
c ¶ Incurrant. ⁊ absoluēt̄ur a solo papa. j. eo. §. ꝑtem ꝓtoco. Joan. an.
d ¶ Liberā. Etiā illis nō vocatis. j. de ꝓbē. lz ep̄s. ⁊ lz intellige saluo eo qđ dx̄. j. de ꝓscrip. ca. ij. Joā. andre.
e ¶ Glosa. ī. de postu. ca. j.
f ¶ Judices. t. aduocati. ⁊ logtur ad modum vulgariū per id qđ dicit. j. patrocinari. vel ꝓprie ponitur.
g ¶ Mote. Iste casus semp excipit̄ur. sic. xvij. qō. iiij. si qs studēte. ⁊. ā. de offi. ordi. pastoralis. §. respondeo.
h ¶ Potiantur. Olim etiā romani specialia hēbāt p̄uilegia. vñ Paulus aduersus iniurioſos se romanus ciuem testabatur. Act. xxij. x. dist. si in aduersarios.
¶ Glosa seq. solut contrariū.
i ¶ Excludat. Sicut ergo ciuis romanus senatꝰ illius ciuitatis esse pōt: sic ⁊ ꝓtor. C. de offi. ꝓtoꝝ. l. ij.
(ADDITIO.
Et sacit. C. si scōl. l. iij. lib. x.) ala non pōt qs ꝓsidere vel assidere in p̄uincia vl̄ ciuitate sua sine p̄ceptis Inia. C. de crimi. sacri. l. vlt. ff. ex gb⁹ can. maio. l. si cui. et. l. seq. ⁊ C. de offi. assē. l. in p̄uincia.
(ADDITIO.
Et. ff. eo. l. si cade. dixit Jo. mo. qz caro ⁊ sanguis hoc reuelauerunt ꝑdi-

assumptores: verūetiā noiati: electi: ⁊ assūpti: si hmōi nominationi: electioni: seu assūptioni consenserint: aut se de ipsis quolz mō intromiserit: intēdentes a ⁊ obediētes eisdem: ⁊ in hoc oēs dātes ipsis noiatoribus: electoribus: assumptoribus: aut noiatis: electis: vel assumptis aurilium: ꝓsilium vel fauorem: publice vel occulte: cuiuscūqz dignitatis b vel ꝓeeminētie: ꝓditionis aut status extiterit: eo ipso sniam excōicationis incurrāt c: ac nihilomin⁹ ipsos noiatos: electos: seu assumptos si ꝓtra ꝓstōnem p̄sentem ꝓdictis noiationi: electioi: vel assumptioni cōsenserint: aut se quoquo mō illis igesserint: ⁊ eoz posteros in perpetuū: oibus feudis p̄uilegys: libertatibus: īmunitatib⁹: gratys: ⁊ bonoribus: que a p̄decta seu alijs tenēt ecclesijs: cē semus esse p̄uatos: ita qꝺ illi ad quos eoz collatio: ꝓcessio seu dispō ptinet: resumēdi ea aut retinēdi: ꝓcedēdi: seu ꝓsequendi alys: seu de ipsis etiam disponendi (put ad eos ptinet) liberā d hēant ptātem: ⁊ ne talr: noiati electi: vel assūpti de sua ptinacia vel ꝓtempu valeāt gloriari e: nos qlz mandata: ꝓcepta: ordinationes ⁊ statuta que fecerint: oēsqz sniās qs tulerint: ⁊ qcqd penitus in ꝓtractib⁹ ⁊ obligationibus: seu qbuscunqz alijs vbiz noie: vl̄ tanqz senatores: capitanei: patrity: aut rectores: vel officiales ipsius egerint: irrita ꝓrsus ex nunc ⁊ vacua nūtiamus. Judices f vo ⁊ tabelliones qui sup his aut eoz aligbus cōtra p̄ntis ꝓstōnis edictum patrocinari vel instrā ꝓsicere forte ꝓsumpserint: iudicatus ⁊ tabellionatus officijs se nouerint eē ptinatos. Cōtēptores quoqz seu violatores p̄missoꝝ vel aliquoꝝ: vel alicuius eoꝝ ab

hmōi excōicationis sniā (p̄terqz i mortis g articulo) absolui nō possint: nisi p̄ romanum pōtificem: vel de ipsius petita ⁊ obtēta licētia spāli: nō obstātibus aligbus p̄uilegijs: indulgētys: ꝓcessionibus: ꝓstōnibus: ꝓsuetudinib⁹ ⁊ statutis quacūqz firmitate vallatis: que in p̄missis oib⁹ nolumus aligb⁹ vel alicui suffragari: lz oīa quo ad illa decernimus nō tenere. ¶ Ut aūt ciues romanoꝝ q ex ipsa vrbe nālem duxisse noscunt originē: aut quis alij q in ipsa eiusue territorio nō aduene: lz ꝓtinui habitatores extiterant: quo ad bonores ipsius vrbis: aut regimen gratiosis functionibus potianē h: non ꝓcēdimus q̄ p̄ns ꝓstitutio tales excludat i: qn ad vnū annuz dūtaxat: vel ad aliud tps breuius noiatim ad ipsius regimen ⁊ offiū eligi valeāt ac assumi. Et si p̄dictoꝝ p̄ncipuz ⁊ alioꝝ fratres: filij vel nepotes existāt: aut ēt si extra vrbē ⁊ ipsi⁹ territoriū sub noīe comitat⁹: baronie: seu cuiuscūqz alterius tituli in boibus vel locis aligb⁹ iurisdictionē: seu ptātem aliquā tpalez vel ꝓpetuā obtinerēt: dūmō p̄dicta iurisdictio vel ptās extra vrbē ⁊ territoriuz p̄fata cōsistens: non tāte ꝓeminentie vel notabilis potentatus existat: q ea obtinētes eius occasione vel cā euz alijs exclusis a dicto vrbis regimine (vt p̄mittit) p̄ntis ꝓstōnis oraculo rationabilr̄ includant.

Bonifacius octauus.

¶ Canonicis cathedralis ecclesie ipso iure vel per sentētiam (p̄terqz in casu negligentie) eligendi potestate p̄tis: ad papaz ius devoluitur eligendi: in inferioribus ecclesijs semper ad ꝓximū superiorem devoluitur, hoc

Q dicit. Capitulum. xviij.
Uanqz in casu negli-

toni huius canonis qui fuit romanus. Joā. andre.)
¶ Glosa seqnēs dixit. ⁊ dicit qđ declaret. ⁊ vnde sūmitur. Capitulum. XVIII.

Dixit.

Q Uanquaz. ¶ Dicit̄ur in duas partes p̄ncipales. ꝓma logtur de ecclesijs cāthedralibus. Secunda ibi [Sec⁹.] de inferioribus. Dix. Emanauit ad declarationem eoruz que no. Ber. ō. eo. bone. j. in vlt. glo. ⁊ moderni. ō. e. cū in cunctis. ⁊ c. nec ꝓsecutu. vt. j. clarius dicam. Et p̄mum dictū huius decre. fuit sumptū ex decretali Alex. dilecti. in fi. de qua facta fuit mentio. ō. eo. qnāuis.

(ADDITIO

De quo conquerebat̄ Hostien. j. de sup. neg. ꝓla. romana. vt ibi dicaz super ver. eoruz. in fi. Jo. andre.)

¶ CASUS. Uacante ecclesia p̄cathedralr̄ vel alia cathedralr̄ vel metropolitana ecclesia: omnes canonici peccauerunt in materia: qr scīēter indignuz elegerūt vel scīēter omnes peccauerunt in forma. certum est q in primo casu sunt p̄uati ipso facto ptāte eligendi pro illa vice. in secūdo vo casu non sunt p̄uati ipso facto ptāte eligendi pro illa vice: lz venīāt p̄mandi per sentētiaz. Ponamus q fuerunt p̄uati potestate eligēdi p illa vice: querit̄ qs hēbit p̄uidere illi ecclesie de prelato: vtr papa vel superior immediatus: Rñdet q lz ꝓpter negligētiā canonicorum

Diuiſio.

¶ No. q pena ꝓposita per iur⁹ i casu negligētie nō includit casū delicti: ⁊ sic nō ꝓticipant negligentia ⁊ delictum.

¶ No. ibi. arg. q ille ad quē de nolutis ꝓtestas eligendi ꝓpter negligentiā superiorē devolui. Et ideo dicere p̄ viam electionis cū nō p viam p̄uisionis: qr text. dicit eligēdi ptās. quo aligd gl. ō. e. ti. ⁊ lt. c. j. ⁊. ij. ne p defectu. vbi p Joā. and. Domi.

coz i mediat⁹ supior posset illi ecclesie p̄uidere: tñ i casu delicti in predictis casib⁹ ptās p̄uisēdi devoluit ad solū papā. Quid in aliis ecclesijs inferioib⁹: puta monachi sancti cypriani scīēter peccauerūt in materia vel in forma: vtr superior immediatus. l. epūs p̄tauiēn. habebit ꝓuidere tpli abbatie sancti cypriani: Rñdet q in ecclesijs inferioribus in casibus p̄dictis. p̄uisio spectat ad primū superiorē: ⁊ sic istud c. nō imitat aligd de iure antiquo ni si i ecclesijs cathedralibus ⁊ metropolitanis.

¶ Nota primo illud ad qđ allegāt p̄t. hui⁹. c. vz: nos nō dēmus dicē sic⁹ antiquī eē correctū: nisi in casib⁹ in gbus reperīt expisse correcti. cōco. l. pēpimus. i fi. C. de ap. lō lz. in. c. ne p defectu. eo. ti. in antiq. comparent ecclia cathedralis ⁊ reglaris. ⁊ p lz. c. sit recessū a cathedralib⁹ ecclesijs: nō tñ p lz ē recessū ab ecclīs rlaribus.

¶ Nota insup p̄ncipalē effectū qđ qnē emanauit p̄s. c. vz. q si canonici ecclesie cathedralis vel metropolitane peccauerūt in mā sūt p̄uati ipso facto ptāte eligēdi p illa vice: si i forma p sniam: ⁊ ptās p̄uisēdi devolui tur ad papā. Nam reo de facili reuertit ad suā nām. Uñ i p̄cepto ecclie solus papa ꝓterebat eāt⁹ ⁊ altas dignitates maiores: ⁊ epi cōferebant oīa alia inferiora bñficia: postea illud fuit imitatū ⁊ fuit ordinatū q canonici eligerēt epz vel platū supiorē. Ita sil̄iter i alijs inferioib⁹ eccl̄ijs collegiatis clici sil̄r hērent electionē.

¶ Itē si cēnt alia bñficia ⁊ aliq ea fundarēt q ipsi hērent iuspōnat⁹ i illis bñficijs ⁊ ad illa posset clicos ptare: lō si canonici eccl̄e cathedralis vl̄ metropolitane q b⁹ scā fuit illa gra delinqnt: ptās reuertit ad papā.

¶ Nota vltrē q lz i. c. ne p defectu. allega. cathedrales ⁊ rlares equiparent: qr in vtraqz est electio facienda infra tres mēses: tñ discrimen iunt. Naz in cathedralib⁹ ecclesijs si peccatū fuerit in materia vel forma fit devolutio ad papam: in alijs autem ecclesijs inferioribus fit devolutio ad ꝓximum superiorem.

a ¶ Al iure. ō. eo. ne prio defectu.

b ¶ Cathedrali. Et idē in hoc casu statutū est de regularibus vt ibi: ⁊ de inferioribus olb⁹. ō. de ꝓcēs. ꝓbē. ca. ij. sed lz quo ad casum negligentie sint hec paria: nō tñ quo ad alios casus: vt. j. in fine patebit.

(ADDITIO. vt dixi. ō. eo. qr pp. in gl. ij. Joan. an.)

c ¶ Spectat. quocūqz modo siue iure cōmuni siue p̄uilegio: vel p̄scripta consuetudine. ō. eo. cum ecclesia. de can. pos. cum ecclesia. cum similibus.

d ¶ Tps debitū. triū mensiū. l. dī. postquā. ō. eo. ne p defectu. saluo eo quod dicitur. j. de ꝓbē. c. ij. ⁊. iij.

(ADDITIO. Dic vt ibi in gl. ij. Joan. and.)

¶ Glosa sequens dat tria similia.

e ¶ Ultra. a casu negligētie: ⁊ sic aliud est esse i negligētia: aliud in dolo. p̄batur idem. j. eo. si compromissa rl⁹. sicut ⁊ aliud ē remitti i vno cū in alio. ff. d hīs q no. ifa. l. j. ⁊. q. ad idē. ff. de suspe. tu. l. hc enī. ō. e. ti. sup eo.

f ¶ Eligunt. Hoc intellige siue simul ⁊ semel eligāt siue separatim. ō. eo. ti. bone. j. lz quidam olim dixerint contra. c. Jan. sed hoc est tenendum: vt ibi notatur in vlti. gl. ⁊ idē ibi no. Moderni omnes.

g ¶ Sciemter. secus si ignoranter: qr tunc ad eos rediret electio: ⁊ a die cessationis tempus integrum haberent: vt. j. eodem. si electio.

h ¶ Indignum. ō. eo. cum in cunctis.

i ¶ Generali concilio. ō. eo. quia ꝓpter.

k ¶ Dictum superiorem. s. ꝓximum.

l ¶ Ptās. eligēdi vl̄ p̄uisēdi i ipa cathedrali ecclia.

¶ Al. se. ꝓmo pontt antiquā ⁊ nouā opinionem Ber. sed io ꝓ nouā allegat. tertio illā fortificat p̄ filr. ꝓto illā ꝓbat p originariaz hui⁹ iuris cām. quto querit ⁊ soluit.

m ¶ Devoluetur. Ut plene sciat̄ hāc mām ⁊ huius iuris originē scire debes q Ber. i q̄dā sua antiq glos. hodie nō habemus p decre. ō. eo. ne p defectu. no. ō. eo. bone. j. in vlt. gl. q̄ si canonici eligebāt scīēter i cathedrali eccl̄ia: q eligendi ptās ad supiorem ꝓximum devoluebat. Rñdens ad hāc decre. bone: q tūc nō erat alius superior q̄ papa: sed postmodū cancellata illa glo. in sui additione quā tūc posuit: dixit ō. ⁊ optulo eius hic app: obat. Dixit. n. q q̄ in decre. cū in cunctis. papa in inferioribus exp̄ssit ad quos eligendi ptās devoluat: ⁊ in cathedralibus tacuit. dedit licētiam q ad eos in predictis ecclesijs eo casu ptās devoluī debet: ⁊ hoc tūc fuit Gof. ⁊ Uin. In p̄mum videbatur: q q̄s parū videnī non eligere infra debitum tps vel nō eligere idoneū. ad hoc de transla. inter corpalia: sed si illi nō elegissent ad illum superiorem devoluerēt ptās. ergo sic. ⁊ super hoc vide qđ no. Inno. ō. de concess. ꝓbē. cum nostris. Sed vt. ō. dixi. ⁊. j. patebit aliud in vno aliud in alio: ⁊ merito. Nam dicit lex: q si quis negligēs fuerit in petenda bonorum p̄ssionē infra centū dies locī facit sequenti in gradu. ff. de succes. edi. l. j. §. decretalis. ⁊. §. qđ dicimus. Si aūt ꝓpter crimē vel indignitatez bonoꝝ p̄ssionē amittit: applicatur fisco non sequenti in gradu. ff. de his gbus vt indig. l. claudius. ⁊. l. mulierem. ⁊. C. eo. ti. l. hereditas. Sicut ergo succedit fisc⁹ ꝓp delictum vel indignitatē: nō ꝓp negligentiā: sic ⁊ curia in primo casu: non in secūdo succedat. Ut igit̄ hui⁹ iuris originalem scīam veritatez: scire debes de antiquo iure ⁊ dispositione ecclesie ptātes conferendi epūscopat⁹ ad papam pertinere. xxij. di. c. j. conferendi aūt inferiores ecclesias ad epos. Sed hec regula fallit in casibus qui postmodū a iure fuerūt exp̄ssi. Uo lucrunt. n. iura q in cathedralib⁹ sibi eligerent canonici. ō. e. cum eccl̄ia. in inferioib⁹ ēt collegiatis canonici. xxj. q. vlt. cōgregatio. ō. eo. c. j. ⁊ statuta fuerūt eis tpa. ō. e. ne p defectu. ⁊ de ꝓcēs. ꝓbē. c. ij. j. di. postquā. Scias tñ q ꝓtio emanauit ꝓtō illa nulla. de ꝓcēs. ꝓbē. q̄ decre. illa. ne p defectu. Olim ergo ētiā post decre. nulla. si canonici cathedralis eccl̄ie non eligebant eīm debito tpe: devoluebat ētiā in hoc casu negligentie ptās ad papā vt. ō. de cōcess. ꝓben. dilectus: sed postmodū statutū fuit: q in illo casu. s. negligentie bñ devoluat ad superiorem ꝓximum: v. in. c. ne p defectu: in hoc ergo casu seruabim⁹ illud iuris: sed ad alios nō extēdemus: vt hic vides: sed ant̄quo iuri stabimus. Refert tñ Compost. pluries suis temporib⁹ tractatū fuisse per papā: q hec ptās archiepūs ꝓferretur etiā in his casibus: sed finaliter deliberatio in ꝓtū resedit: vt hic vides. Et fuit rō q ꝓmpti essent archiepūi in cassandis electiōibus: vt p̄uisionum potestas rediret ad eos. Fuerat etiam olim ista opi. Uin. ō. eo. inotuit: ⁊ sequuntur eam Innocē. ⁊ hosti. in decre. cū in cūctis. ⁊ sic seruabat curia ante il-

Bonoꝝ possessio ptāta cui debetur.

Papa antiquo iure cōferebat ēpatus.

Universidad de Deusto
Biblioteca

lam constitutionem. Et semper intelligas hec vera: cū omnes sceleter eligunt indignū siue simul ⁊ semel siue separatim: vt. ā. dixi. Si autem aliqui eligunt: tunc dubitatur potestas eligendi ad alios ipso iure: vel per sententiam cum peccant in formam: vt in decre. q. ꝑ pter, facit. ā. eo. c. q. Sed pone: pars eligētiū peccauit eligēdo sciēter idigni: remāsit ergo tertia electio ⁊ altos illi non elegerunt ⁊tra ipos dicit qd erit ⁊ casu isto: nūquid devoluet ele ctio ad archiepm vel ad papā? Dico ꝑm Bernar. et Cōpost. q hoc no. ā. eo. cū vitoriēsi. cū pares nō peccāo fungat vice capli: vt ibi. ā. eo. vndecz. si capitulum negligat ad superiorem devoluitur electio per. c. ne pro defectu. sic ⁊ hic: cuz finalis culpa fuerit in negligentia.

(ADDITIO. Et si est ponderandus. de no. ope. nū. c. ij. in fi. Joan. andr.)

¶ Glosa sequens literam declarat ⁊ rationem reddit. signat contrarium ⁊ soluit.

a ¶ Sec⁹. In hi sec⁹: qz ⁊ literorib⁹ vtroqz casu devolui ad suplorē. ⁊ ē eadē rō qui. ā. dixi. ad epm ex dispōne antiq ptinebat ecclesiarū sue dyocesis dispō. reddit ꝙ res ad suam naturam. xxxv. dist. ab exordio.

(ADDITIO. Et si vacat et cathedralis: dic Jo. mo. tenēdū qd dētur. j. ne sc. va. c. vno. Jo. an. Nota ergo q pena decre. cū in cūctis: hz locū in inferioribus⁹ dignitatib⁹ ab episcopatib⁹: ⁊ est expressum. ā. eo. vndecz. j. Contra. j. eo. si cōpromissarius. ¶. hmōi. So. ibi loquit de pena illa suspensionis a beneficijs per triēniū: que nō hz locū nisi in episcopoz ⁊ superioz electionibus de qua loquit decre. cū in cunctis. ¶. clerici sane: sed hic logt de alia pena. s. privationis ptāte eligendi. de qua logt ipsa decre. cum in cunctis. in fi. Sed cum pena suspensionis a beneficijs ibi repetita non fit in illis locuz nō habebit: vt in contrario dicitur.

¶ Glo. seq. ponit ⁊trariā observātiā curie cui rndet.

b ¶ In inferioribus. Quibuscūqz ab epatib⁹ etiā in regularib⁹: olim tñ curia seruabat ⁊trariū interduz in regularibus: qz cū decre. illa ne pro defectu: equiparet cathedrales ⁊ regulares: sicut in cathedralib⁹. ā. dictū est: ita videbat in regularib⁹ dicēdū: sed nō est ita: nec hz locū ratio reddita. ā. ꝑt. rñ. qz sufficit nō denegari dyocesano hanc potestatē: cuz in sua dyocesi ofa possit: qd non est in archiepiscopis.

(ADDITIO. In qbus satis est id eis nō cōcessuz. j. de sup. neg. ptela. romana. cū suis ꝓco. Jo. an.) Et sup hoc vide Cōpost. ā. eo. ne pro defectu. ad fi. Approbat aūt hec glo. Jo. ⁊ Hug. xvij. q. ij. c. j. qui ibi no. q episcopus aliū instituet in abbatē: cū monachi indignuz eligunt. ⁊ qd no. ipse Ber. in predicta decre. bonc. in vlti. glo. ⁊ de excep. significauit. in. j. glo. Joan. andr.

¶ Glo. seq. vindicit ⁊ dicit vnde sumpta. ¶a. XIX.

S qui ¶ Primo soluit casum dubiū. Scdo rō ne ibidit ibi. Cū nō. J Jo. an. Ortū habit hec decr. ex gl. Bar. posita. ā. e. vt circa. sup ꝙ. pbare. ⁊ gl. Guil. ibidē posita ff. ꝙbo se posse: ⁊ h ipoz approbat. Jo. an.

(ADDITIO. Dicit Archi. q in zelito bituricēsi. idez fuerat interlocutus Innocē. v. Joan. mo. dicit de quarto. Joan. andre.)

¶ CASVS. Dictū fuit in. c. vt circa. ā. eo. ti. q appellās ne aliqs eligatur: postuletur: aut puideatur: debet exprimere in sua appellatione omnia vitia que opponit ea ⁊tra formaz electionis vel postulationis: q̄ ⁊tra formā excipiēdi: si le qui non seruat repellitur a ptāte ꝓ bādi excepti. ad ꝙ. j. de ele. pia. Et sic excipiens sepe succūbit sicut agēs inepte. de iudi. et terminata. vi de cle. fir. de appel. Domi.

¶ No. q vbi tua dat certaz formā excipiēdi: ibi le qui non seruat repellitur a ptāte ꝓ bādi excepti. ad ꝙ. j. de ele. pia. Et sic excipiens sepe succūbit sicut agēs inepte. de iudi. et terminata. vi de cle. fir. de appel. Domi.

Pena. c. cū in cunctis. ꝙ eligētes sciēter indignum anheat locū in iferioribus dignitatib⁹.

Diuisio ¶ No. j. ar. q non sufficit ꝓstare iuramētū nisi corporaliter tāgat scripturā. de q aliquid ꝓ glo. ā. e. ti. ⁊ li. cī. ca. ⁊ glo. i clemē. j. d dere.

Diuisio. ¶ No. j. arg. q pōt dici ꝓsona certa: ⁊ suo nomine non noiet. ad ꝙ. ⁊ test. ⁊ ex quadā. ¶ No. q. ar. q allegāti aliqs statutum sufficit q allegz ꝑn cipiū ipi absqz eo q totū ex tēsum ꝓducat. ad ꝙ. ā. ca. ꝓ ri. Do.

a ¶ Lugdunensi. ā. eo. vt circa.

b ¶ Et sc. Repete credere. pstitutio. n. illa nō ꝓbitatez querit: sed calūnia excludit: vt ibi dixi in glo. fi autem.

(ADDITIO. Nz quandoqz credere pomā pro scire. de re iudi. cum olim. ver. post hoc. Jo. andre.)

¶ Glosa sc. obijcit ⁊ soluit.

c ¶ Illa vel ea. Hz ꝛ. si duo ꝓponunt et copulant ne q̄ ad vnū finem tēdāt sufficit alterū ꝓbari. ā. de iud. exhibita. nisi superflua ꝓbōne se oneraret astringēs se ad vtrūqz ꝓbādū. ā. de ꝓba. hz. ff. de ꝓbatio. circa. ⁊ hz hoc ē copulativa dissolutī disiūctiuaz. ff. de ꝛ. fig. sepe. xvj. qō. iij. placuit. Idez est q ꝓponere copulative vel disiūctiue cum vtrobiqz sufficiat alterū ꝓbari: vt p dicta iura ꝓbat. ⁊. ā. de rescrip. ī cet cetera. Rñ. obiectio supradicta vera est: qz quo ad ꝓbationē hz sufficit alterū: sed nō quo ad obiecta: noluit enī illa ꝑtō ꝓbationib⁹ puidere: sed obiectionib⁹. l. q nihil calūniose opponerēt: ⁊ iō voluit q simplr sup oībus iurarēt: si. n. iurat vera ē que ad victoriā sufficiāt: iam ꝑtud iuramētū oīuz obiectoz malitiā nō excludit: imo ex decē obiectis si vnicū qd sufficeret cēt vez reliq falsa: satisfactū cēt illi iuramēto. ⁊ ꝓco. j. c. vt qs duas.

d ¶ De eisdē. s. exꝑtis: vel obitis ⁊ appellone. ¶a. XX.

Qui ⁊tra. ¶ Ponit casum quo declarat cōstitutionē vt circa. ⁊ eius penaz locum hēre. scda ibi. Illiogn. J Jo. an. Decr. ista tracta fuit de glo. Bar. posita in decre. vt circa. super ver. appellari.

(ADDITIO. Ubi dixit Nicolaū sic. literlocutuz in cā Foliēc. Idē dic ꝙ Jo. mo. ⁊ Lle. vbi dicit q pmissatio ista fuit facta scdo āno pōtificatus. Anno dñi. M. cc. lxxix. Uterqz. Joā. an. Istud emanauit ad declarationē. c. vt circa. ā. eo.) Et Guil. sup ver. facta. ⁊ approbatur hic ipsoz opinio.

(ADDITIO. Ipse tamē Guil. declarat formam cōtrariam. in Spec. de ap. ¶. restat. in pain. Joan. and.)

¶ CASVS. Dictū fuit in. d. c. vt circa. q appellās in cā electionis ad papā: dz in appellatione sua iserere oia q̄ itēdit obijcere z formā electionis ⁊ ꝓsonā electi. Hz vtrūqz sit vez ldistincte: ēt si iterponat appellationē z incerta ꝓsonā. Rñ. q nō: imo si appellat z̄ incertā ꝓsonam nō tenet exꝑmere aliquos defectus: pura si dico: appello ne eligatis exꝑcatū maiorē exꝑcatione: qz tūc ignorat electū: sed qñ appellat ne talis eligat dz ofa in appellatione sua iserere q̄ itēdit opponere ⁊tra formā electionis ⁊ ꝓsonā electi: ⁊ iurare q credit illa esse vera: ⁊ se posse ꝓbare. vt dixi est in. d. c. vt circa. ⁊. c. ꝑt. ā. eo.

¶ No. ꝑio tricta glo. q eū appellat z ꝓsonā incertā: ne ꝓsona incerta eligat: appellāo nō tenet ꝓbare. c. vt circa. ā. eo. qz nō tenet alīo ꝓbare defect⁹ exꝑmē: hz postea electōe secuta tenebit illos exꝑmere: hz nō in appellatione sua.

¶ No. sup q̄ hz. c. vt circa. loquat ⁊ appellato electōe secuta: tū etiā hz locū qñ appellat ab electōe facteda.

¶ Glo. sequens no. a contrario. ⁊ rationem reddit.

e ¶ Certā. Ergo secus si contra incertam: puta ne fiat electio nisi canonica. ā. eo. eū nobis. vel ne fiat ꝛra tenorē priuilegioz ecclesie. ā. eo. ꝓsideramus. vel ne fiat de aliquo exēcato vel homicida: vel hīs similia.

(ADDITIO. Puta ne fiat nisi duplici voce appellā. et ꝓcessa. de re iudi. cū olim. in ꝓn. Jo. an.) Tūc enī nō hz locum ꝓstō. ⁊ rō ꝑ se pz: si. n. ante electionē ⁊ ⁊tra icertā ꝓsonaz appello: ꝑ te vides q cōtra formā electiōis nihil obijcere: vt exprimere possiz: eū adhuc nō sit facta: ⁊ qz nō est rē. de despon. impu. ad dissolucēdū. Itē in ꝓsonā: cuz enī nulla exꝑmā ꝓsonaz que ⁊tra illā possum exprimere.

f ¶ Notatū. Itel ligo ꝙ sive sit ꝓbo noie: puta ne paganus de mutua.

(ADDITIO. Nomē ꝓpriū scholaris mei de quo sepe loquebar in scholis. Joā. an.) vel appellatiuo: puta ne filius. P. vel ne Archidi. vel ne pri micertuo: vel hīs simile: vel alia certa circūlocutio. ad hoc. ff. de re. cre. l. certum. ¶. de testi. lz ex quadam.

(ADDITIO. Facit. j. de sen. etcōmu. constitutionē. ⁊ quod ibi no. Joā. andre.)

¶ Glosa sequens querit ⁊ soluit.

g ¶ Eligat. Vel postulet. de pulsione non erat dubitatio. qz exꝑssum erat in ipsa decre. vt circa. vt ibi dixi. Quid si appello ne ad electionē admittat? Rodē modo credo distinguēdum: vtruz ⁊tra incertā: puta ne aliqui excōicati: irregulares ⁊c. ⁊ tunc nō tenear: aut ⁊tra certam: ⁊ tūc tenear ꝓstōnem ipsam seruare ꝑ hāc decre.

h ¶ Ad sedem aplicā. Repete que dixi. ā. caſ. priori.

¶ Glosa sequens recitat per questionem.

i ¶ Fiat electio. Dubitatiōis cā fuit: qz in decre. vt circa. dicebat qñ appellat z electi: hz ꝑ nō appellat z electi: hz ⁊tra eligēdi: ⁊ sic nō videt hīc locū ꝓstō: hz secus est vt h vides: ⁊ sic dicebam olim p illā lkaz q̄ ibi est: ꝓmisso faciēda vel facta: qz sic ī faciēda pulsione: seruāda erat forma in appellatiōe: sic ⁊ ī faciēda electiōe cū illis c. illa particet. ad idē. ā. eo. c. j. ⁊. c. si forte. j. eo. si postq̄. ⁊ ¶ Ut circa. ā. eo. tñm.

(ADDITIO. Et qz ter. notat decre. facit ꝑm Archi. qz nomē canonis exprimēdū: sit in exceptione excōicationis. de q̄ dicā. j. de exce. pia. sup glo. ꝙ lō. Joan. and.)

¶ Glosa sequens soluit questionem.

l ¶ Fcā. Scias q ita ītelligebāt curiales ⁊ dere. illa: cū eadē rō sit vtrobiqz. Et no. q sic ꝙ decr. deteriat decr. vt circa. ita dico ⁊ dteriare dcr. ā. eo. c. j. mā lz ibi dicat electionē: postulationē: vel pulsionē factā fuata ist⁹ distō ne. idē dicā ī faciēda p hāc decr. vt ibi ēt dixi. Et sic fuat curia. ⁊ facit qd no. Guil. in decre. vt circa. ī glo. nota. ¶. m ¶ Pene. Ut non valeat appellatio: nec audiatur ēt super exꝑssis. ā. c. ꝓri. ¶ept. XXI.

Sicut cū. ¶ Primo ponit simile per qd casuz decidit. Scdo pōt dissilire ibi. Quāuis. J Tertio decernit ibi. Alīogn. J Jo. an. Ortū aūt habuit hec decre. ex his que no. per Inno. post test. ⁊ Cōpost. ā. eo. qz pp. ⁊. c. in genesi: vt. j. patebit. Jo. an. ¶ Primo prosequitur huius capū est ꝓsupponēduz in qbus electionibus

Appellās ne certa ꝑsona ad electionez admittat an teneat seruare cōstōnem vt circa.

¶ No. j. qz electionis pnuntiatio dz fieri per vnum: ly

Universidad de Deusto
Biblioteca

tpse actus eligẽdi fiat p plures sine pcedat via cõpromissi: sine scrutinio.

¶ No.ij. q̃ p̃ z q̃ leges ciuiles pñt allegari i foro canonico. de q̃ ẽ. de noui op. nũ. c.j. z.ij. Do.

debet seruari forma. c. q̃ propter. eo. titu. in antiqua. vz. qđ per formam scrutinij pceditur: nam tunc requritur q̃ fiat publicatio scrutinij: z fiat collatio zeli ad zelum: meritꝰ ad meritũ: numeri ad numez: postea si appareat in quo maior pars ꝓsentiꝰ q̃ ille eligat simplr per vnuz er scrutatorib⁹ dicẽdo: ego talẽ eligo qui fuit nofar⁹ in scrutinio. Et ita forma seruat in ẽpatib⁹ abbatiis: z electionib⁹ aliorum plator: quoz morte ecclesia dr esse viduata: ꝫ in alijs inferioribus beneficijs non est opus q̃ illa forma seruetur.

per formaz[a] scrutinij ad electionem proceditur: est per[b] vnum ꝓnuntianda z facienda cõmunis[c] electio ſm canonica instituta[b]: sic z p vnũ debet[c] fieri: cum per formaz proceditur compromissi[f].

¶ Quãuis in arbitris compromissarijs lex[s] humana innuat: q̃ ab eis oibus sit ꝓnuntiatio facienda: alioquin a pluribus compromissarijs facta simul electio: eoipso viribus nõ subsistat[h]. Idem.

¶ Decretalis supra eodem. ꝫ canon: in collegiatis parochialibus ecclesijs z assumptis ad ipsaz regimen locuz nõ habet. Joan andre. Tatu- Lapſm. xxij.

¶ CASVS. Ua cante ecclia pcta. canonici illius ecclesie puenerunt in vnũ tractaturi de electione futuri prelati: qui canonici cum nõ possent venire ad zcordiam cõpromiserũt in aliquos: qui cõpromissarij puenerũt in vnuz: z plures eoz puenerũt in tytiuz: puta cum essent q̃nq̃ cõpromissarij tres puenerũt in tytiũ: vtrũ vnus ipsoz cõpromissatoz debeat nose olum facere electionez per ꝓba singularis numeri. vz. q̃ dicat: ego nose meo z nose talium cõpromissatoz talez eligo: vt in forma scrutinij dr: q̃ nominatus in scrutinio a maiori parte dz eligi per vnum: vt dicto. c. q̃ propter. alleg. Respondet ro. pon. q̃ sic.

¶ Glo. seq. reci. per. q. in quibus electionibus zc.

a ¶ Formam. No. q̃ ista decre. locũ hz in his electionibus in quibus dz seruari forma decre. q̃ propter. z. c. in genesi. Et ſm Ber. qui hoc ibi no. in j. glo.

(ADDITIO. Et adde quod ibi dicit in fi. vbi videas Jo. and.) z Inno. z Cõpostel. in prima glo. decre. illa locum hẽt in electionibus eporꝫ: vel inferiorum prelatoz qui presunt collegio: z per quoz mortem ecclesia dicitur viduata: in alijs non. Postea. autem.

(ADDITIO. Lutus opinio h placet Archidi. potissime per decr. j. ẽ. eo. lib. z ti. z decre. vt circa. que nil facit ad decr. j. rñde vt ibi dicit sup ver. in fo: mã. Jo. an.) illam tellerit et in quocunq̃ difficilo vel canonia: cuꝰ electio ad plures vt ad collegium ptinet: vt ibi no. circa pin. primos sequor. ſm hoc ergo dicemus hoc q̃d h dr de cõi pmntiatione hẽ locum in his in quibus seruanda est hdicta forma. In canonicis ẽo vel difficilijs alijs secus: q̃ ibi sufficient singulares ꝓsensus: quod verum est si illi sunt capitulum: si ꝓsensus presentꝫ in capitulo: alꝰ secus ſm Ber. qui hoc no. in decre. in genesi. in glo. sup ver. cõis. z ibi etiam de hoc per Inno. z Postien.

Electio in canonicis cã per singulares consensus valet.

¶ Glo. se. ponit opi. quã reprobat. Sed o q̃rit z solut.

b ¶ Per vnum. Q d ergo dicit decre. q̃ propter. vt in collatione habita eligat: intelligit per tura postmodum subsecuta per vnũ oium vice. Notabat tñ ibi Postien. q̃ hz hoc seruare curia: tñ satis erat si oium vno ore sermo ꝓcederet. ad hoc. C. de epis. z cle. l. q̃n venerabilis: ibi ab olibus vno ore dãnaret zc. nec obstat ſm id decr. in genesi. q̃ ibi singulariter nõ vno ore cõtigerat: sed hoc est falsum: vt h vides. Et q̃ dicit vnuz si querat per quẽ. Dic per eum qui hz primam vocẽ: vel eum cui capl'm cõmiserit: sed si capitulum: vel illi qui ꝓsenserit: non cõmittant hoc expresse alicui: vnus pñtibus alijs facta collatione eligat vice capituli vel ꝓsentientium: z satis est: q̃ ratihabitio z tacturnitas mandato cõparantur: saltem in re appetibili z meritoria: sicut est q̃ p electionem canonicam prouideatur ecclesie. ff. mandato.

Electio cõis per quẽ dz fieri.

Tacturnitas in q̃ re mãdato cõpar.

ti. q̃ si fideiussor. z. C. mandati. si fideiussor. secus in onerosa vbi requritur expressus consensus. ff. de pcura. si ius. §. inuitus. ſm Inno. qui hoc no. in decre. in genesi. z Compostel. in decre. quia propter.

(ADDITIO. Et refert bona. Busl. q̃ Inno. ita sentit et tiauit. z vide quod post ipm Innocẽ. scripsi de ma. z obedi. c. j. in glo. per hec. Et quod dicit Busl. in Spec. co. ti. §. j. §. publicatione. z q̃ ibi dicam. Jo. an.)

¶ Glo. sequens obscit z soluit.

c ¶ Cõis. Sz nõ ne sufficiũt singulares cõsensus. ff. de ser. rusti. pdio.

Dtuſſos.

¶ No. ar. q̃. c. canon. locuz q̃ cẽũz sit nisi de rochiali ecclia p viaz cessõis q̃ rectꝰ dict⁹ mãt: ꝫ bum alio mere cõgruit cui bet nõ q̃ sit ꝑ. ultio d ecclesia.

¶ No. q̃ mra pe nalia debẽt stricte terpretari. ad h regula i pencia j. de regu. iur. De.

Collegiata ecclesia q̃r cognoscat: z an definẽtibꝰ ꝓsunto collegij definat eẽ collegium.

Collegij tus i vno remanere potest.

extendendum ad ecclesias collegiatas: sed in ipsis ecclesijs parochialibus collegiatis debent seruari antiq̃ iura. vz. q̃ supra post ipsum monere vt pmoneat ad sacerdotium infra annũ. z si non pmoneat infra annũ: anno elapso pñt supra talẽ priuare. vt in. c. cũ in ecclesia. eo. ti. in antiq̃. Del. reg.

a ¶ Statutuz. ẽ. eo. ꝫ canon.

b ¶ Parochialium. Que dicãt parochiales. dicet di vt. ẽ. eo. ꝫ canon.

c ¶ Promouendis ad sacerdotiũ. hz vez nisi in casu j. eo. ti. cum ex eo.

d ¶ Infra annũ. Numeraduz a die quo possessionem pacificam habuit: vel per euz stetit q̃ minus haberet. j. eo. cõmissa. §. j. de ptebẽ. ꝫ. nec curr it tuste impedito. vt in pdicta decre. commissa.

e ¶ Alioqn. t. si se nõ fecerint frã annuz promouerí.

f ¶ Priuati. Intelligas integro lapso anno. quod dicit j. eo. commissa. j. respon.

g ¶ Quod. Statutum.

b ¶ Restringi. Nam odia restringi z fauores zc. j. de regu. iur. odia. cum suis concor. z. ff. de libe. z posth. cuz quidam. z benignior interpretatio facienda est in pens. j. de regu. iur. in pensio. cum suis concor.

i ¶ Declaramus. Hoc olim fuerat etiam declaratum per quãdã extranagantẽ Alexã. z Martini ſm Archi. de qua dicit. ẽ. eo. ẽpto. z. c. ẽpõ. que incipiebat Dilecti.

¶ Glo. seq. notat z remittit. q̃rit z sol. itez querit z arguit ad negatiuã z ad affirmatiuã. z sol. distinguendo.

k ¶ Collegiatas. No. ẽ. q̃ aut sunt ibi plures vt collegiuz aut nõ: sed vt singuli. in primo casu locum hẽbit decre. hec. in scdo nõ. z super hoc vide q̃d no. Ber. ẽ. eo. sec. q̃: ibi est rector vt caput: z canonici vt membra. super his tñ vide q̃d no. de erect. fila. dilecta. Sz ẽ ro: pone q̃ ecclesia fuit collegiata: nũc definit ibi eẽ collegium: q̃d erit habebit ne locũ hec decre. Et videt q̃ nõ: q̃ deficiẽtibus psonis definit esse collegiuz. ff. ad muntici. sicut nũ z grex esse definit si vnus aut tres remansit in grege. ff. de ralibus. cum silũbus. Dico z dicentiter q̃ si collegiũ definat ibi esse puta canonicoꝝ morte: locũ hz decre. q̃ alij habẽt substituti. z si hoc nõ faciant hi ad quos primo pertinet infra debitũ tẽpus ad suplorem devolvuntur: z sic de singulis vsq̃ ad papam: z ius collegij bene remanet in vno. q̃d dicit vt no. ẽ. de postu. gratuz. Si autẽ destruatur collegium superioris auctoritate. puta: q̃ hoc facit ex causa: tunc non habebit locum decre. Done exemplum. de no. ope. nũ. c. ꝫ. z ibi de hoc per Inno. z facit quod no. Lan. z Jo. an. rvj. q. vij. z h dr tinus.

l ¶ Ecclias. Seculares: nã hodie secus in regularibꝰ, q̃d dicit vt in cle. de statu regu. ne in agro. §. ceterum.

m ¶ Antiq̃ supra. ẽ. e. ti. cũ i ecclesia. §. sterioza. Et d hac ꝓpositõe ordinũ plene dicit. ẽ. e. ꝫ canõ. i fi. Ca. XXIII.

Sacut. ¶ Pro ponit casuz: quẽ sero deteriat. ibi Talis. Jmotiuũ iter serẽs ibi Cũ Pter. J Jo. an.

¶ Primo pro intellectu huius capli est ꝓsupponẽdũ: q̃ ad hoc vt valeat electo regritur q̃ fuerit facta a maiori pte totius capli: z ideo nõ sufficeret si eẽt facta a maiori parte per comparationẽ aliaruz partiũ: puta cũ in alia ecclesia essent duodecim canonici: ipsi quenientes in vnũ sup electione celebranda diuiserunt vota sua in tres ptes: ser elegerũt vnuz: quatuor alium: z duo alium. Electꝰ a ser est electꝰ a maiori pte p cõparationẽ alioꝝ ptiũ: ꝫ nõ p cõparationẽ ad capl'm.

¶ CASVS. Ua cante ecclia pctarum. canonici compromiserũt i quẽdã tytiũ: vt ipse tytius figillatiz z secreto exprimeret vota singuloꝝ canonicoꝝ: z illis votis in scriptis redactis: ipse eligeret illã in quẽ maior ps canonicoꝝ ꝓsentiret: et si illi nõ faceret maiorẽ partẽ per cõparationẽ ad capl'm: vel tytius exq̃sitis votis oiuz canonicoꝝ: reperit q̃ ser vnum nominauerãt: tres alium: duo alium: z vnus alium. z reperit q̃ nominatus a ser erat electꝰ a maiori pte per cõparationez ad alias ptes: ꝫ nõ eẽt electus a maiori pte per cõparationez ad totã capl'm: an valeat talis electio: Rñdet ro. põ. q̃ nõ: nisi fuerit obseruata forma ca. q̃: pp. ẽ. eo. in antiq̃. Nam canonici nõ potuissent eligere nisi illũ in quẽ maior ps totius capli ꝓsensisset: igit ipsi nõ potuerũt cõpromittere in tytiuz: vt ipse eligeret illũ in quẽ maior ps per cõparationẽ ad partẽ ꝓsensisset: q̃ nõ potuerũt et dare maiorez ptãtem eꝝ ipsi haberẽt: ideo talis electio est nulla.

¶ Nota primo ex isto ter. q̃ ius eligendi prelatum est delegabile seu trãsmissibile in alium: z ille alius in quẽ transmittitur dicitur ptopriꝫ compromissarius.

¶ No. vlterius q̃ cuz ꝓceditur ad electionẽ per viam scrutinij vota eligẽtiuz debẽt scrutari figillatim z secreto: alꝰ nõ eẽt opus publicatione: q̃ publicare scrutinij nihil est eẽ manifestare vota singuloꝝ canonicoꝝ.

¶ No. ilup ꝓncipale effectuz ad quẽ emanauit pñs. c. vz. q̃ canonici alicꝰ ecclie nõ pñt cõpromittere i aliquẽ vt eligat illũ in quẽ maior ps p cõparationẽ ad ptẽ z nõ p cõparationẽ ad capl'm ꝓsenserit. Et rõ huꝰ redditur: q̃ si ipsi p se ẽ nõ possint facere: nec i alijs pñt illã ptãte trãferre: q̃ nemo i alijs ꝓt plus iuris trãsferre eẽ ipe hẽat.

n ¶ Cui. i. alicui. sde si pluribus: cuz rõ capli semp remanet. z dz ista decre. iungi cũ decre. j. eo. cũ expectat.

o ¶ Forma. Que non est de pmissis: imo phibita: vt ẽ. eo. q̃. ppter. z eo. ti. ecclesia vestra. per hãc enim erat res perire electũ nõ a maiori pte totius capli ẽpũi ecclesie.

p ¶ Secreto. Idẽ z multo magis si nõ secreto: q̃ tũc esset obuia cõitio: q̃ pp. z semp locũ hz ratio finalis.

q ¶ De capto. Idẽ si nõ esset de capto: ꝫ vocẽ hẽnt vt. ẽ. de can. pot. cum ecclesia suttrina. z. ẽ. eo. cumana.

¶ Glosa sequens exemplificat.

r ¶ Minoꝝ. puta cũ ex duodecim canonicis quoz ꝓsen-

Dtuſſos.

¶ No. j. q̃ pt fieri cõpromissuz sup eligẽdo plateo in vnũ tñ. Ad hẽ ẽ. e. cãz q̃.

¶ No. q̃. q̃ appellatiõe maioris ptis intelligit et maior pte totius: nõ asit de maiori pte cõparatiõe aliaz minoꝝ. Domi.

Scrutinium publicare q̃d é.

Bl. se. reddit rõnez.

Universidad de Deusto
Biblioteca

tiant in vnum: quatuor in aliam: trés in alium. electus igitur a quinq; electus est a maiori parte comparatione partium: sed non a maiori parte capituli: qr quinq; non sunt maior pars de duodecim.

(ADDITIO. Sic crēplificat. ō. eo. ccliā. j. Jo. an.)

a ¶ Ipseq;. In quē tradita est potestas huiusmodi.

¶ Glosa se. soluit cōnem a ꝓtrario.

b ¶ Non maior pars. ergo a ꝓtrario si eligeret illum in quem pſenſiſſet maior pars valeret electio. j. eo. cū expediat. quia illa forma per ꝛcilium subsequens sublata non vt: vt ibi.

¶ Glo. seq. allegnam ꝓcor. r obiecit r soluit.

c ¶ Preter. Nota ista duo eparari: preter r ꝓtrario. silē de fide instrumentali. Sz nōne notatus a maiori parte aliox cōparatione: ex quo placuit olbus q ipse eligeretur est notat⁹ ab olbus. vñ r in electione pon. seruatur inter cū. hoc q; nominatus a minus q̄ duabus partibus de ꝓsensu omnium habeatur pro electo. vt no. Compost. ō. eo. lz. r Sutl. ō. eo. vbi periculū. Dic q; iura voluerūt certas formas seruari. r lz omnes consentiant si non seruantur forme: non tenet electio: cardinales nec arcentur: nec de facto seruant formas: sed sufficit q; due partes consentiant. ō. eo. lz.

¶ Glosa sequens soluit questio.

Electio in canonicis r aliis bñficijs inferioribus an possit fieri bn formā. c. si cui eligēdi. ō. electio. li. vj.

d ¶ Locūtū. ō. eo. ti. qi pp. Et aduerte q; sic dixi. ō. eo. sicut. cū ista decre. simdē sup formis ꝛcilij: dicaz q; vbicūq; non bñt locū ille forme: non bēat locū ista decre. (ADDITIO. Idem dicit h Archidia. de trāslatione votox q; a certis fieri pōt et aliis non facientibus: vbi forma ꝛcilij seruāda nō est: al's secus. r sic intelligit qs scripsi de ap. stitutus. de elec. scriptum. Joā. and.) Si igit in dignitatibus per quas viduate non sunt ecclie seruarē h forma: vel bñficijs vel canonicis: nō vitiaret electio. super quo vide quod ibi dixi. Joan. and.

e ¶ Non valere. Ipso iure.

f ¶ Firmitatis. Et sic ēt eligētes priuari debēt ea vice ptāte eligendi: vt. ō. eo. qi propter. Capſm. XXIIII.

Dfullio.

¶ No. j. q; ille dicit excecat⁹ q; hz fregros oculos: sed ex vitio mētem hz corruptā. ad B. ō. e. quartile.

¶ No. ij. q; ille dicit excecat⁹ q; hz fregros oculos: sed ex vitio mētem hz corruptā. ad B. ō. e. quartile.

Q Uorūdaz oculos sic vitium ambitionis excecat† q; q̄sī sue ꝓfessionis i memores[f]: qua ꝓcēptis honestis[k] abiectis diuitijs[l] spretisq; delitijs ambitiū ꝓpium subiugarūt alterius dictioni[m]: retro respiciunt ad aratrū manu missa[n] dū ꝓcipitāter ruūt in litigioz[o] anfractus: r cāz strepitib⁹ se involunt[p]: r extra administrationes ꝓpzy ordinis soliuz q; prelature pscēdere moliunt electionibus[r]: postulationibus: seu prouisionibus de se in diuersis ecclīs ad prelaturaz extra suā religionē: regitur q; fuerit facta in concordia: secus si in discordia.

¶ No. finaliter illud ad qd alleg. iuncta glo. q; inter mendicātes primū locū obtinent predicatores: qa hi preponunt alijs: r valet ar. ab ordine lse. Nō hui⁹ est bn glo. qr eoz institutio est antiquior: mō antiquiores sūt honorabiliores vt. c. j. r. c. statutū⁹ de ma. r obe. i antiq̄. r sic i p̄cessionib⁹ ꝓdicatores debēt obtinere locū honorabiliorē.

g ¶ Ocios. Est ocios mētis q pur⁹ cē dz vt h. r. j. q. j. c. nil. ti. é ocios corpis: q dz eē pudic⁹ vt. xxvj. q. v. q; viderit. (ADDITIO. Vide qd dixi i phemio Sic. sup gl. j. ca stos. r vide Vale. li. iij. c. xij. i prio exterox exēplo vbi dr: ꝓtotis nō solū man⁹a pecunie lucro: sz ēt oculos a li bidinoso aspectu ꝓtinēteo esse debere. Jo. an.) Est oculus administrationis: qui dz eē pudus. xciij. dis. diaconi. j. r. ij. r. vj. q. j. omes. r. ō. de offi. Archi. ad hoc.

h ¶ Excecat. Sic. ō. eodem. quarittie.

i ¶ Immemores. Deus auida potētie nec abstinere nouit a vetitis: nec gaudere ꝓcessis nec adhibēt pietati ꝓsensum. xlvij. di. virū. r. j. de pcēl. preben. detestanda.

k ¶ Honoribus. xxvj. q. ij. scripsit. de sta. regu. ea que.

l ¶ Diuitijs. j. q. ij. §. vez. retētio enim ꝓpriox monachatui est ꝛria. de sta. regu. cum ad monasterium. in fi.

m ¶ Dītioni. xij. q. j. nō dicatis. j. eo. tī. si religiosus.

n ¶ Missa. Et sic non sunt apti regno dei. Lu. ix. ca. in fi. r. ō. de vo. r vo. redemp. c. magne.

(ADDITIO. Expōit h Jbū. ō. pe. d. ij. pénata. Jo. an.)

o ¶ Litigioz. Que a monachis vel religiosis sunt penitus cauanda. ō. de sen. ca. vno. cum suis concor.

p ¶ Immoluunt. Et sic oues ꝓuertuntur in lupos. ō. de renuntia. nisi cum prudem. §. propter malitiam.

q ¶ Solum. ō. eo. fundamenta. §. ne autem. in fine.

r ¶ Electionib⁹. Ē eligi pōt. qd dic vt dicā. j. e. nullus. ꝓhibitus religiosus vt se immisceat anfractib⁹ litigioz. De.

† ¶ Ze. est l'āb. l. itē cōtra. §. si decurrione. cū sibi not. qs cuiusq; vni. Lu. ix. De pe. dist. ō. pénata.

a ¶ In discordia. Intelligo in discordia fieri: sive due sive plures celebrate sint electiones: sive vna vel aliquibus ex his contradicentibus ad quos spectat electio: vt. ō. eo. cupientes. §. si vero.

b ¶ Superiore. cuius solius licentia: al's sufficit. j. e. si religiosus. ij. rij.

Extortio multa in pcīt.

¶ Glos. sequens dat tria similia.

c ¶ Extorta. r ficnon valeret si de bñ pstaret. ō. di pnſle. cum olim. ij. ficut nec cōfessio extorta. ō. qd me. cō. c. platū. xv. q. vj. c. j. nec absolutio. j. qd me. can. c. vnō. nec licentia extorta fiudicat repetēti ptugē. ō. de cōsuet. ptu. accedēs.

d ¶ Dispēdia. vitanda. ō. e. cupientes ō. de fi. instru. qs sup his. j. de vsu. vsuraz. de consti. c. ij. j. de sepul. capi. j.

e ¶ Materia. Similē d' collu. in fi.

f ¶ In antea. occurrētū ergo fuit. de sen. nō odit. c. j. de procura. c. j. cuz suis concor.

g ¶ Predicatoz. Nota semp ꝓdicatores premitti: qa antiquiores fuit ipsorum institutio.

(ADDITIO. In ānis videlicet dñi. M. ccxvj. ꝓfirmat⁹ fuit ordo ꝓdicatox p honoriū ij. qd se facturū anno precedenti Inno. iij. ipsius pdecessor promiserat. Joā. an.) Idem. ō. de excel. prela. nimo. ij. de priuileg. in his. j. de excel. pla. c. vno. j. de decima. j. in superscriptione. cū similib⁹. r de relig. do. c. j.

¶ Glo. seq. soluit dubium. secundo querit r soluit.

Mēdicantes qui vt cantur.

h ¶ Mendicantiū. Mendicantes q; certas possessiones vel redditus here nō pñt: sed per questū publicum eis victū prebet incerta mendicitate. j. de relig. do. c. j.

(ADDITIO. Per quam decre. §. vltī. pz etiam carmelitas esse mendicantes. Joā. an.) Quid si mēdicans ēpo postuletur ad archiepatum vel epatum alterius: Satis puto cum sub hac prohibitione includit: qr lz sit epo: nihilominus est de ordine mendicantium.

Postulatio episcopi mēdicātis facta i discordia an valeat.

(ADDITIO. Facit. j. gl. pe. ad h. ō. de vi. r hone. cle. clericī. in fi. r qd ibi no. r. ō. de pulle. cū olī. ij. Jo. an.)

i ¶ Ordinis. In illis enim (sc. administrationib⁹ sui ordinis) h nil nouī iuris statuitur. Jo. an.

¶ Glo. sequens querit soluit. ponit opi. contrariaz: remissionem r additionem.

Electio mēdicantio an dicat facta i discordia ꝓdicēte canonico ex

k ¶ In discordia. Quid si oppenatur aliquid qd votum discordantium nullaz reddat: puta qr tales erant q; si consensissent electioni hui⁹ r cum aliis elegissent non valeret electio: vt exō̄municati suspensi vel irregulares: nunquid tunc poterit cōsentire r Satis credrem q; in eo casu nō obstaret hec cōstitutio. Ar rg. ō. eo. si quando. r pone exemplum. j. eod. ex co. r hoc ante ola

videretur examinandum: cuius euentus vt. ō. eo. si forte. r hoc maxime cuz supradicta dicunt notoria: r probationes parate offerantur. ad hoc. ō. de resti. spoli. literas. ff. ad exhi. l. iij. r alij contra dicentes simpliciter debere haberi rationem numeri: r super hoc vide qs dicam. j. eo. inde.

¶ Declaratus est hodie q; h simpliciter inspiciur discordia. r. j. §. priori. minoribus. que cōsistūt in facto: nō i fictione vel iuris effectu: vt in clemen. ro. ti. quod circa.

l ¶ Negrat. Ergo ꝓfirmatio petī nō poterit que ius antiquum hz firmare. ō. de fide instru. liter dilectos.

m ¶ Priore. Sin q; in diuersis ordinibus diuersa sūt presidentiū nomina.

(ADDITIO. Predicatores hñt magistrum: minores ministrū: heremite priorē. Jo. and.) Et habes idem. j. de pactis. quia ex eo.

¶ Gl. seqnēs solut questionem.

n ¶ Alios. Nota qr p hoc habūt dicere q; circa mēdicātes vocatos ad administrationē sui ordinis nō habet locū iste. §. lz stabit iuri⁹ antiquo.

Electio religiosi nō mēdicantis ꝓtz maiori parte ptāte eligendi an valeat.

o ¶ Numero. Nota q; lz minor pars esset sanior: nō tamen poterit electioni huic consentire per hanc literam. credo tamen (vt. ō. §. priori. dixi) q; si maior pars priuata esset ipso iure: ita q; vota recideret in minorē q; tunc poterit consentire: qr non est electus a minori parte: imo a toto capitulo. facit qd no. de postu. gratū.

¶ Glo. seq. ponit vnam opi. r eius contrariam.

p ¶ Qualibet. Sive prioritij ordinis sive alterius sive secularium ecclesiarum: r sic generaliter est prohibitio hec quo ad prelaturas nō supra priorima. Aliq; contra §. q; administrationes ꝓprij ordinis nō comprehendat: vt ratio in prin. c. posita sit generalis: ad non mendicantes. primum teneo: r si papa id voluisset expressisset: vt fecit. ō. priori. §. ad hoc. de vecl. ad audientiam. j. de priuileg. si papa. j. responso. in fine.

q ¶ Minori. numero. vt supra.

¶ Glo. sequens querit r soluit.

r ¶ Prelatoz. Quid si monachus rector parochialis ecclie eligat in epum vel prelatus a minori parte numero: nunquid poterit cōsentire vel acquirere sibi ius: Satis vr q; nō per hanc que superius dicit: cuiuscūq; qdītionis vel status existant: lz enim nil habeat: cū nihil sit cōe. xvj. q. j. ne p cuiuslibet. tñ negari nō pōt qn monachus vel religiosus existat. xvj. q. j. de monachis. in fi.

s ¶ Inane. Si tgit supueniret ꝓfirmatio: id nō prodesceret: cū a principio sit nulla. ō. e. auditis. cum si.

Universidad de Deusto
Biblio

Bluisio. ¶ No. j. q̃ ẽ possibile quẽz obtinere duplicem electionẽ in eadẽ ecclesia: tñ confirmationẽ ḡrere nõ põt nisi de vna. ¶ No. ij. q̃ qs non põt causa re tituluz sup eadez re: nisi ex vna cã. vi de ter. de fi. instru. in ter dilectos.

TLquis. ¶ Pro pont dictã rõnem interserẽs. ibi. Cũ non.] secũdo illud fortificat. ibi. Etiã.] tertio declarat aliã rõnẽ reddẽs. ibi. Regressũ.] Jo. an. ¶ CASVS. Vacante aliqua ecclesia canonici conuenerũt in vnã sup futuro prelato illius ecclesie eligendo: q canonici quẽdã titulz elegerunt: electiõe facta dubitauerũt canonici peccasse in forma electionis: tñ reuerẽsi sunt ad capl'm: z aliã electionez de eodẽ typo fecerũt: postea tñ in electionib⁹ pñtat typo dubitault titi⁹ q̃ electõ pualeret: z nolebat vnã eligẽ: sed dixit q̃ fuerat elect⁹ duabus electionibus: pte stãdo q̃ nõ intẽdebat hẽre ius nisi i vna. Et est vn⁹ op ponẽs q petit vt typ⁹ elect⁹ eligat vnã electionem: z quicunq; eligat vult impugnare: an teneat eligẽ vnã vel aliã: Rñ. rõ. põ. q̃ sic. Sed ponamus q ipse elegit vnã: vtrũ postea potest ad aliã redire: ñ videat q̃ sibi melius aegrit ex alia electione: Rñdet q̃ si eligit vnã electionẽ: ipse nõ potest ad aliã redire: q̃ videtur illi renuntiare eligendo primam electionẽ: ideo debet bene deliberare apud se quam electionem velit acceptare.

¶ Glo. sequẽs querit z soluit. solutiõi obstcit z rñdet.

a ¶ Duas. Ad quid de facto fuerũt due electiões fẽ de eodem: Forte fuerat electus ab eis ad quos ptinebat ppõ iure: z q̃ dicebaẽ iam tpo elapsuz iterat idẽ electus a suplore ex iure deuoluto z vtrũq; ꝓsequebatur vel forte fuerãt aliq̃t cõtempti in pma cum q̃bus postea ꝓcessuz est ad scdã: vel aliqua alia solẽnitas omissa in prima quere stauratur et irrit in scda. Sz dices ad quid ergo ista bestia ꝓsequit nisi secundam: Forte aliq̃ qui de his qui fuerant in prima contempti fuerunt in scda. vnde caute faciebat ꝓ id d iure fieri posset vtrãq; ꝓsequendo: sed esse nõ potest ꝓpter rõnez q̃ sequitur.

b ¶ In simul. Nec etiam diuisim: vt in fine patebit.

¶ Glo. seq. rõnem declarat. signat cõtrarium z soluit.

c ¶ Et vna. Si. n. pña valuit scda nõ valuit. si scda valuit: ergo pma non valuit. In cõtrarium videbat: vt. ẽ. de ꝓcess. pbẽ. post electionẽ. vbi ꝓsequebaẽ duplicẽ ꝓcessionẽ archidiaconat⁹. Seq nõ obstat: q̃ ibi nõ dicit q̃ fuerit admissus: sed prosequẽns electionez q̃ã multiplici iure potuerũt facere eligentes: vt si q̃ eligãt consuetudine pscripta z priuilegio spãlt nõ est pphibitum: vt. ibi sed h duas vel plures electiones diuersas prosequi prohibitum est.

Elect⁹ an possit ꝓsequi electionẽ suaz ex multiplici et iure eligentium.

d ¶ Ratioñ. que idẽ est q̃ lex. j. di. cõsuetudo. z ꝓsuetudinẽ prenalet. viij. di. frustra. z exẽplis anteponenda est. ix. distin. sana quippe. z de hoc. j. co. ex eo.

e ¶ Contentum. Simile. ẽ. eo. is qui.

f ¶ Effectum. i. confirmationem.

Protestatio p fcti cõtrarium tollitur.

g ¶ Protestetur. ergo nil operaẽ ptestatio. per Ꝛrinz eiusm̃ factũ protestationi vẽ obuiare. q̃ dic vt. xxvij. distinc. j. de constit. cum. M. de elec. cumana cũ filibus.

h ¶ Ecclesie. ad quam electus est.

i ¶ Aduersarij. coelecti vel alis se opponentis. ẽ. eo. capientes. z. j. eodem. c. vltimo.

¶ Glo. sequens alleg. vij. concor. duo iura in contrarijs soluit z remittit.

k ¶ Vagẽt. q̃ si lz. ff. de iure fis. l. ita ficlet. ff. ẽ. edẽ. l. j. ẽ. edẽ. ff. de iter. actꝰ. et etate. ẽ. nihil. ẽ. e. i electõ⁹ ẽ. e. li. ẽ. rescri. cũ i multis. ẽ. ẽ. rescri. ad ẽ. ẽ. ap. e. ẽ. filegu. ẽ. q̃ licet in certo vagari. ff. ẽ. rel vẽ. q̃ ẽ tota. ẽ. i certe. ff. cõi di. z ñ nõ ofs. ẽ. i certũ. lz spãlia sint. q̃ dic vt not. de lib. ob. c. ij. Et faẽ ẽ. ista ad q̃nẽ quaz ẽ ũno disputaut: an valeat alterna tiua appellõ. l. appellõ ad archiepz vl ad papã: Sup ẽ dic vt ibi dixi. j. ẽ of. dle. c. si secut.

l ¶ Eligẽ. Proponẽdo ergo non leurrit penã: lz sufficit q̃ alterã eligat: z sic tenẽt eligẽ vt in actõibus dici solet: aut. n. suz certus q̃ mihi cõpetit actio: z tũc eligere debeo. ff. de trib. q̃ in hẽdẽ. ẽ. eligere. aut ẽ certus z distigue tũc: q̃ aut suz incertus p suã ꝓpriã ꝓpriã: z tunc vtrũ omiñ⁹ eligẽ debeo: q̃ pitiores ꝓsulere debui: z ignorãtia iuris non excusat: vt. j. q. iij. ẽ. notãdũ. j. de reg. iur. ignorãtia. ff. de iur. z fac. igno. l. regula. aut p errorẽ facti: z tũc subdistigue: q̃ aut erat error ꝓpriꝰ facti: aut alterius: aut eius in cuius locũ succesi. Si ex errore ꝓpriꝰ facti eligere debeo: q̃ in ꝓpio facto intolerabilis est ignorantia.

Eligere an z quã de cãe q̃ ex pñs actõibꝰ bi compẽtibus.

(ADDITIO. Si tñ eẽt excusabil: vt no. i remissiõe quã ponit finis gl. Jo. an.) ff. ad velle. l. q̃z. si pp errorẽ fcẽ aduersarij: tũc nõ teneor eligẽ. ff. quoz. leg. j. ẽ. q̃ aũt. si pp fcm ei⁹ in cui⁹ locũ succesi eligẽ teneor. ff. de reg. iur. q in alteri⁹. in fi. z. j. de reg. iu. is q in ius. z ade q̃ dixi. j. de re iudi. abbate. in princi.

(ADDITIO. Facit ad hãc gl. z seq. q̃ dicã post Jo an. mo. j. de appel. nõ solum. super ver. ante ofa. ad finẽ glo. ver. ipse Joan. mo. Joan. andre.)

¶ Glo. seq. arguit ad questionem z remittit.

m ¶ Renũtiare. Et est ratio: q̃ sibi fuit ẽrie: vt. ẽ. vidi. sti. z est simile. C. de fur. l. j. ibi enim agẽdo mandati approbat factũ seruꝰ: agendo furti reprobat: z tõ vna electa fit alteri preiudicii. ꝛ ad idem. C. si ser. ex te. se emit. mã. l. vna. vbi si ex peculiaribus nãmis seruus se mandauit emi z emptus est dñs agit ex vẽdito ad prechz: q̃ ex illo ꝓcio nõ competit emptori libꝛatio: vel agit mãdatꝰ ad mãcipii sed vna electa sibi priudicii facit in alia ea rõne q̃ supra. ad idẽ. C. de codicil. l. vlt. ff. de le. ij. cũ filius. ẽ. varisse. C. de pac. iter emp. z vẽ. l. cõmissorie. Q̃ ergo dicit q̃ edicta actio põt mutari emẽdari z corrigi sicut placet vsqz ad litẽ contestatã. ẽ. q. viij. libelloꝛ. C. de cden. l. edicta. verum est in his in q̃bus vna nõ tollitur p electionẽ alterius: vt h z in pdictis ꝓcess. vt not. de lib. ob. c. ij. in gl. magna. l fi. De hac tñ materia plene no. ff. de trib. q̃ in heredẽ. ẽ. eligere.

Cap. XXVI.

Si electio. ¶ Primo soluit casum q̃ẽ per q̃tuoꝛ exẽpla specificat z rõnem interserit, secundo solutionem

† ¶ Ad de ad hoc q̃ no. ꝛ z bal. l. j. C. cõi de leg. no. l. cũ filius. ẽ. varisse. Aetio cõ ta ante q̃ possit mutari. Diuisio.

tionem moderaẽ. ibi. Dũmodo.] Jo. an. Et bene determinat hec decre. q̃s rãgebaẽ p Hosti. z Lõpost. ẽ. eo. ne ꝓ defectu. p Ubi. z Abb. ẽ. de mato. z obe. cum olim. Jo. an.

Addit̃io dñi Delfe

¶ No. j. q̃tuoꝛ modos l gb⁹ electio nõ sortit effectum.

¶ No. ij. arg. q̃ electio põt fieri p⁹ mortez prelati anteq̃z tradaẽ corp⁹ sepulture: cũ h dicaẽ q̃ tps currit a morte. z h tz h Archidi. Joã. an. z remittunt ad notata per se. ẽ. e. bone. j. Domi.

¶ Pro intellectu hui⁹ capũ ꝓsupponit q̃ illi ad quos spectat electio eccle cathedralis siue regularis habẽt tres mẽses ad eligẽdũ. c. ne ꝓ defectu. e. ri. l antiq̃. q̃ e. ij. de ꝓcess. prebẽ. nõ est correctuz: nisi i ecclesijs cathedralib⁹ z regularibus: imo remanet incorrectuz quoad alias. nã. c. ꝓ defectu. alle. emanauit post illud ca. ij. z iura antiqua nõ debem⁹ discere correctum: nisi expresse iuentant correcta. l. ꝓcipim⁹. C. de ap.

¶ CASVS. Vacãte aliqua eccliã cathedrali vel regulari: canonici illius ecclesie conuenerũt in vnã tractaturi de electione futuri prelati: z quẽdã typium in suã prelatum elegerũt: cui postea presentauerunt electionẽ cum regrẽdo: vt ipse ꝓsentiret vel dissentiret electioni de ipso facte: ipse noluit ꝓsentire electioni: vel forte ipse cõsensit. sed ante ꝓfirmationem ipse renũtiauit illi electioni: vel ẽt mortuus est ante ꝓfirmationẽ: queritur vtrũ canonici potuerunt ꝓcedere ad nouã electionẽ: z vtrũ habeant adhuc tres mẽses post dissensum vel renũtiationem: Rñdet q̃ sic. ac si vacatio esset noua: tñ nõ est noua: q̃ adhuc ecclesia nõ hz prelatũ: ergo matrimonium non erat pfectum: ideo canonici ad nouam electionem hẽbunt integrum tẽpus ac si nõ fecissent electionẽ: duz tñ non cõmiserint aliquã fraudem, Hely. regnier.

a ¶ Effectum. Cõfirmationem. ã. c. ꝓtol. si enim ꝓfirmatus esset z cassaret confirmatio. dic vt. j. eo. si confirmationem vel ꝓsecrationem: si talis est electus. ẽ. eodẽ. cum in cunctis. ẽ. de accusa. super hiis.

¶ Glosa sequens circa renuntiationem electi qui consensit. ponit tres opinio. z soluit.

Elect⁹ an possit sine superioris auctoritate renũtiare electioi sue.

b ¶ Renũtiat. An electus post ꝓsensum sine suꝑioris auctoritate possit renũtiare electioni de se facte: fuit cõtẽtio inter doctores: z diterũt Joã. Bersi. Jmo. Petrus de samp. z Abb. ẽ. de trãsla. inter corporalia. q̃ potest.

(ADDITIO. Et archidia. hoc dicens: q̃ littera hec loquitur de renũtiatione post ꝓsensum: z de nullius licẽtia mẽtionẽ facit. Idẽ Jo. mo. j. vt lite pen. c. j. Jo. an.) Hos. z Hostien. ibi tenent contrarium.

(ADDITIO. Qui tñ Hosti. fatet q̃ ista opinio hẽt egritudẽ. Sed dicit q̃ tã iterptari nõ est sui: lz pape. q̃ si. fint leg. p venerabilẽ. ẽ. rõnib⁹. Jo. an.) Dixit igit Bermationẽ sufficit renũtiare in manibus eligẽtiũ. Tu dic ẽm Hugl. qui h no. ẽ. eo. ẽ. ista. ad si. q̃ nõ ꝓfirmatus: aut renũtiat electioni principaliꝛ negociuz ad suꝑiorem deferaẽ examen: aut post. ꝓmo casu h ei licz. ẽ. eo. cũ iter canonicos. de trãsla. iter corpalia. de resti. in fine. c. ij. vij. q. j. ẽ. ẽ. periculosum. Si delatũ est: aut ꝓponit tale qd contra electum q̃s electionẽ nullã reddat: z eligẽtes ptãte priuat eligẽdi: aut nõ. In primo casu lz teneat renuntiatio quo ad ipm: non tñ quo ad suꝑiorẽ q̃n facta renũtiationẽ possit sup. ꝓpositis veritatẽ ingrere: z si de ipsis ꝓstiterit eligere ac ꝓcedere: ac si pnũtiatum esset. de sup. neg. pcla. lz. alis sibi posset illudi. ẽ. de postu. bone. ij. ẽ. nec nocebat. z crimina vndecliqz rẽ. xxiij. q. iij. ecce. de collu. c. j. Sicut q̃z de iure desistẽti queriꝛ vt scirẽ possit de iure suppositis. ẽ. de arbi. ex parte. Itẽ sds accusator: de priozis prenarratione docẽs admittit. ff. de pua. l. ij. C. de accu. fig⁹ homicidij. In sdo casu tenet in totum renũtiatio. in nullo enim preiudicat superiori cui quo questio pẽdet: puta si dicaẽ q̃ electio facta sit ptra formam ꝓcessꝰ: q̃ ꝓpter. Ego dico q̃ ẽt si non sit delatus negociuz ad suꝑiorem: vel ẽt in sdo casu distõtis cum delatũ est. ſ. z non opponit id per q̃s sint priuati: lz teneat renũtiatio q̃ ad electũ fin opt. Ber. z sequactum. quã credo verã ẽ: tñ i nullo casu tenebit quo ad suꝑiorẽs preiudiciuz. nam ẽt si petñs sit i forma hz suꝑiores tñc putdere: vt. ẽ. eo. q̃ẽ. Dico ergo breuiter q̃ in oi casu ante ꝓfirmationẽ tenet renuntiatio quoad electũ: quoad suꝑiorem in nullo casu sit sibi preiudiciũ p iura pro hac pte iducta. z ar. j. eo. tl. ab e.

Dol⁹ plus punit q̃ culpa.

¶ Glo. seq. causam addit. l fam exponit. querit z sol.

c ¶ Occultum. Idẽ si ꝓpter suppuentes delictũ vel factum. Pone q̃ peccault in decre. ẽ. eo. q̃ fit. vel in decre. cupiẽtes. vel in decre. j. eo. si religiosus. redibit ptãs ad electores cũ in culpa non fuerint. z ideo dicit: de occulto: q̃ si sciẽter elegissent: ptãs eligendi non rediret ad eos: sed ad suꝑiorem deuoluereẽ fin distinctionẽ decre. ẽ. eo. q̃ẽ. z sic non ꝓcederet quẽstio quãtum ipse debe rent habere: q̃ nullũ. Sed pone q̃ sciẽter elegerũt sdm̃ q̃ tra q̃ petuati erant ptãe eligendi: papa de gra eos restituit. numqd hẽbunt integrum tẽpus vel z ĩtum q̃s si pererat: Dico q̃ integrũ per hanc decre. z per decre. de ma. z obe. cũ olim. q̃ integre restituit intelligunt. ij. q̃. iij. notãdũ. C. de sentẽ. pas. l. j. z ita nota. Uincẽ. Jmo. z Abb. in pręcta decre. de mato. cum olim.

d ¶ A dissensu. Ut. ẽ. in primo casu.

e ¶ Renuntiatione. Scilz post consensum.

¶ Glosa sequens literam exponit z ampliat. Secũdo ponit duas opiniones. Et primam approbat.

f ¶ Integrũ. i. trium mẽsium i cathedralib⁹ vel regularib⁹ ecclesijs. ẽ. eo. ne ꝓ defectu. in minoribus ser mẽses. de ꝓcess. pbẽ. c. ij. Et idẽ ltelligo repetitũ i mẽse q̃ dat pape ad electionẽ biũcio⁹ i curia vacãtiũ. j. de pbẽ. statutũ.

(ADDITIO. Et idẽ in patronis quoad q̃drimestre tẽpus vel semestre. de quo. j. de iure pa. c. vno. Jo. and.) Et intelligẽ hãc decre. in his qui de iure ꝓprio hñt eligere: q̃ secus si ex iure deuoluto fm ea que no. Bernar. Tã. z Hostien. ẽ. eo. ne pro defectu. qui dicũt negligentes esse primatos tñ in prima electione que occurrit. vsi fm hoc si archiepus ad q̃ẽ ex iure deuoluto spectat eligere eligit: z electꝰ dissentit: vel renũtiat: vel moꝛit: ad canonicos redibit electio. Sz Hos. ltellexit negligẽtes primatos in tota illa vacatiõe. lz prior opio verior vẽ: q̃ si culpa ex delicto pueniẽs ex ꝓma electione tñ punit. ẽ. eo. cũ vniuersẽ. multo fortius h erit culpa que pueniꝛ ex negligẽtia: cũ minus puniri debeat negligẽtia q̃m dolus. ẽ. eo. nihil est. de crimi. fal. ad falsarium.

¶ Glo. seq. ter. ampliat. Secdo notat diuersa tẽpora.

g ¶ Aliam. Ladẽ rõne idẽ dico in tertia z in q̃rta. Si scds vel tertius dissentit renũtiat: moꝛit: vl occulto suo vitio cassat: z idẽ in vlteriorib⁹. No. igit tpa que dant in expeditionibus ecclie vacantiuz. Primo dant tres mẽses electoribus ad eligẽdũ: vel sex mẽses fm distõnez. ẽ. eo. ne pro defectu. de ꝓcess. prebẽ. c. ij. z seruata forma istius decre. Ad pñtandũ dat tps ꝓcitius fieri põt: z adhuc octo dies. ẽ. eo. q̃ fit. z. c. cupiẽtes. in pn. z. ẽ. cetex. Ad ꝓsentiẽdũ dat vnus mẽsis electo si libertatem hz ꝓsentiendi: als quãtum iudex arbitraꝛ. Ad petẽdam ꝓfirmationẽ dant tres mẽses. ẽ. eo. q̃ fit. Ad ꝓsecratio-

Universidad de Deusto
Biblioteca

nem alij tres.c.di.qñ.7.lxxij.dis.c.ñ. Et si debet pallium petere:hoc faciat a tpe consecrationis infra altos tres menses.c.di.c.j. In causis aũt regularium vel cathedralium que ex immediata subiectione vel appellatiõe veniunt ad papam:seruabitur decretalis Nicolai.ã.eo.cupientes.

¶ Glo.seq. tertũ exponit.dubiũ soluit 7 arguit.

a ¶ Fraudulẽter. Pone in vltia die tertij mensium dixerũt canonici eligamus talẽ q̃ dissentiet.7 sic a die vltime sue adhuc habebimus tres menses.7 sic fraudẽ facientes repiebant sex menses hõe 1 cathedralib⁹ vel regularib⁹ vel in seriosib⁹ annũ: qs ee nõ dx.ã.eo.auarities. Et dico q̃ q̃ fraudẽ allegat cã.pbare dx.ff. de pba.quotiẽs.ñ. qui dolo.No.ergo hanc decre. q̃ facit pro hijs que no.per Inno.7 hostiẽ.de ap.et rõne.qui ibi no.q̃ si vna die go fuerit spectatus de ãno appellonis p sequẽde:hẽbit tempus annã p̃dictã decre.7 co.ti.cũ sit.ij.q.vj.el q.7 in auc.de his q̃ ingre.ad ap. in pn.ẽ.j.ij.7.iij.col.viij. Sz si bñficio restonis et subuentre tũc non hẽbit nisi tãtum tpa quãtũ amisit.ff.ex qui.cau.ma.in inte.restit.l.ab hostibus.ẽ.ij.ibi de hoc per eos plenius videre poteris.

(ADDITIO. Facit cle.ad ecclesia.de restit.in integ. Joãnes andree.) Capitulum.XXVII.

Appellãs 7 ipedit⁹ vno die ãni ad p̃sequẽdũ appell'onẽ an habeat sex annum in tegrum.

Si religiosus. ¶ Sũt duo dec. sex ibi[Q: tuo.]

CASUS. Dicãte aliq̃ abbatia:forte abbatia mõasterij noui pictauis vl' alio monasterio:monachi illi⁹ monasterij quẽdã monachũ alterius monasterij in sua abbatẽ elegerũt:7 electione facta sibi eã p̃fatue rũt petẽdo vt p̃sentiret aut dissentiret:q̃rit vtr iste monachus possit p̃sentire isti electõi sine licẽtia sui abbatis:vel regrad vt petat 7 obtineat licẽtiã a suo p̃lato sine abbate:Rñdet ro.põ.q̃ cũ monachus censeat mortuo 7 nõ hẽat velle neq; nolle:nõ põt p̃sentire electõi de se facte:nisi petita 7 obtẽta licentia a suo p̃lato:tũ si suus p̃lat⁹ nollet et dare licẽtiã:posset ipe p̃lat⁹ cõpelli p̃ sua suplone. Sed qd:ponam⁹ q̃ abbas bñ vult ei dare licẽtiã:sed p̃sentire nõ vult p̃sentire:vtr solus abbas possit ei dare istã licẽtiam:Rñdet q̃ sic:et tuto p̃sentit.

¶ No.p̃mo q̃ religiosus p̃ p̃fessionẽ abdicat a se sui ppriũ velle:7 illo⁹ suppõit voluntati abbat.7 b vez 1 licitis 7 hõestis. Nã si abbas sibi p̃ciperet aliq̃ q̃ eẽt extra dei:nõ teneret ei obedire:vel ẽt si p̃ciper aliq̃ q̃ sit extra propriã p̃fectiam:ad omnia quẽ alia teneẽ ei obedire.

¶ No.insup q̃ religiosus põt p̃sentire electõi de se facte cum licẽtia sui p̃lati:7 solus p̃latus tuto quẽm põt dare religioso licẽtiã se trãsferẽdi ad alios monasterijs.

b ¶ Arbitriũ. Depẽdet ex voluntate illi⁹ cui⁹ impõ rẽ.

c ¶ No.q̃ ad hoc vt possit religiosus se transferre ad aliud monasteriũ:requirit̃ q̃ fecerit professionẽ expressam. Idem dx in q̃ in quocũq; p̃lato.vt in clemen. ne in agro.ẽ.sanc.alleg.

¶ Nota q̃ religiosus põt vocari ad p̃laturã episcopalẽ:posito q̃ ecclesia cathedralis sit secularis.nec per hoc dicitur descendere:sed potius ascendere:q̃ episcopi dicuntur religiosissimi.

b ¶ Prelaturaz. Puta p̃latũ:guardianatũ:vel magistratũ sm q̃ diuersa sunt nomina talium prelatoz qui religiosis p̃sunt:vt ã.eo.quorũdam.ad idez.ã.eo.fundamenta. Sed etiam hodie in administrationibus 7 p̃latibus monasteriorũ habet hoc locum:vt in clemen.de statu regu.ne in agro.ẽ.sanc.

c ¶ Alterius religiõis. Hodie religiosus eligi nõ potest ad prelaturam alterius religionis vel habitus.per cle.co.ti.cum rationi.

(ADDITIO. Archid.tenebat hic ẽrtũ p̃ hãc lẽam: rñdẽs ad.c.xvj.q.vij.nouã actiõe.q̃ nõ loquebat de disparitate habitus:ẽ clericoꝝ ad laicos.7 sic.xlv.q.iij. monasteriis.loquebat̃ de laicio q̃ sunt i̇ p̃batiõe.7 ca. officij.loquebat̃ de nouitio nõ expto. Joan.andre.)

¶ Glosa sequens ostẽdit hic solui questionem.de qua ponit duas opiniones.

Professus tacite põt eligere.

d ¶ Eligantur. Eligere tñ potest si tacite sit p̃fessus.ĵ. eo.ex co q̃.in fi.7 in ca.indẽnitatibus.in princip.Nota expresse q̃ monachus vel religiosus eligi potest: nec hz postulari:sed post electionẽ postulabitur.sine superioris enim licẽtia qui eam dare possit nõ poterit consentire.ã.eo.e.proxi.per qs idem probatur.7 per vltimã.eo.cẽ fit.7.ĵ.eod.quorũdam. De hoc olim opiniones fuerunt.7 tractabant de hoc Inno.7 Hostiẽ.ã.de renũtia.post translationẽ.de vo.per tuas. Compost.ã.di post.ca.j. Bar.ã.eo.cẽ fit.7 dicebãt quidam q̃ dus sauebat Inn.7 cõpost. monachũ ex suis monasterium debere postulari. nõ obstat decre. per tuas.vbi dicebant electũ in p̃latum alios in eõm eligi posse:alios ex suum monasteriũ postulari debat. Alij dicebãt idistincte eũ eligẽdũ. Alij dicebãt post trãslationez. rñdebãt illã fuisse postulatum pp ordinẽ cẽhalez. hodie tenẽ eũ eligendum per hec iura.

Professio dz fieri in scriptis.

e ¶ Expresse pfessus. Ergo nõ solum secularis eligi nõ poterit in abbatẽ:vt.ã.eo.cũ ad nostrã.sed nec religiosus tacite professus:vt hic.7.ĵ.eo. incidentaliter. in pin.vbi in abbatissa vel p̃fossa idem dicit.7 tñ p tacitam professionẽ bene ẽt quis monachus 7 votis solẽnizat.ĵ.de vo.c.vno.non autem solus habitus sed professio facit monachum.ẽ.de regu.postremum. talem autem professionẽ in scriptis facere debent:vt obuiet filis(si postea reclamarent)propria scriptura.xxvij.q.j. omnes semine.j.questio.vij.saluberrimum.

Nouitij p̃fit ad seculum redire.

f ¶ Irritum. Olim non erat irritum ipso iure:sed irritandum per sententiam.ã.eo.cum causam.

g ¶ Nouitij. Nedum tacite professi.7 minus sunt obligati nouitij q̃ p̃fit ad seculum remeare: nisi appeat eos absolute voluisse vitã mutare:vt.ĵ.de reg. non solum.

Eligi an possit secularis in eccl̃ie regularis.

h ¶ Regularibus. Quasi dicat interdũ cathedralis ecclesia secularis est.i.secularium canonicoꝝ:interdum regularis vtroq; casu tacite professus in episcopũ eligi poterit. Sed que est ratio quare in cathedrali regulari eligitur non professus:in alijs non:prout dixerunt Lau.Tan.Bof.7 Compost.in predicta decre. cum causam.i.per excellẽtiaz episcopalis dignitatis 7 ordinis: vt episcopus etiã secularis imediate p̃sit monachis.7 probatur idem.ã.de iudi.causam.ã.ne sede vacã.ca.j. vbi monasteriũ erat vnicuz cathedrali ecclesie forte secularis.tamẽ Tan.7 Bof.ibi dixerunt q̃ bathonien. cathedralis ecclesia ibi erat regularis:sicut 7 multe i anglia.sed Bern.ibi videtur tenere contrarium in tertia glo.vnde in cõsecratione religiosus dicitur etiaz religiosior abbate:7 episcopus monachos ad professionez recipit.vt Abb.in aucten.de sanc.epis.ĵ.iubemus.colt. ix.7 facit ad hoc.ã.de vo.7 vo.redemp. ex multa. 7 qd no.de capel.mona.capi.ij.

Cap.XXIX.

¶ No.j. q̃ coẽrcetio iuriscẽ vitãda. 7 vbi apparet ẽrie tas p̃sumptionez actuum debz reduci

Quod si secus actum fuerit:eo ipso irritũ f habeatur. ¶ Ad dignitatez vo episcopalẽ(ad quam nonnulli g eligũtur interdum)talez in secularib⁹ vel regularibus h ecclesijs eligi minime p̃hibemus. Idem.

¶ Forma electiõis tradita per decre.supra eo.cũ dilecti. nõ est subiata p̃ sequẽs pcilium.q̃ ppter.b.d. Joã. Ũm expe- an.La.xxix.

¶ No.j. vnũ substantiale regulã ex pte p̃lone electe i p̃latũ religiosoz:q̃ regrit q̃ fit p̃fess⁹ exp̃sse. 7 sic quo ad hunc effectũ nõ patrocinat̃ p̃fessio tacita 7 expressa de quo ĵ.de voto c.j.

¶ No.ij. q̃ electio in ecclesia cõprehendit etiam electionez p̃ncipalis prelature ecclie v̄ ẽ vide.c.p. ri.Domi.

ta data religioso vt consentire possit electioni future vel prouisioni etiam cum consensu sui superioris.vt in consti.cle.co.ti.cum concessa. Lapsus.XXVIII.

Nullus religiosus. ¶ Pro statuit. Secdo dcerunt.ibi[Qd si.] Tertio excipit.ibi[Ad dignitatẽ.] Fortificationẽ lterscẽs. ibi[Ad quã.] Joan.an.

a ¶ Religiosus. Declarat 1 pria pte dcr.ã.e.cũ cãz. 7 reprobat qs no. Naso.7 Cõpost.ã. eo.cũ 1 magistrũ. 7 approbat qs ibi no.Hostiẽ.7 Host. Abb. in decre.cũ cãm.1 scia approbat q̃ no.Ber.de sta.regu.q̃ dei timorẽ.1 magna gl. Cõpost.ã.eo. cum cãz.7 Hosti.de voto.p tuas. Jo.an.

liberam dare valeant facultatem. Idem.

¶ Monachus in abbatem eligi nõ potest:nisi fit exp̃sse professus. Ad dignitatem autem episcopalẽ 7 in seculari 7 in regulari ecclesia talis eligi poterit. Lap.xxviij.

Nullus religiosus a ad abbatiã seu p̃laturaz b sue vel alterius c religiõis de cetero eligat̃ d nisi antea fuerit ordinẽ regularez exp̃sse e

¶ CASUS. Dicãte monasterio sancti Cypriani pictauis in quo sunt plures monachi:aliq; sunt tacite p̃fessi:videlicet p delationẽ habit⁹ vel se imiscẽdo actibus p̃fessoꝝ.aliq; aũt sunt expresse p̃fessi:ipsi conuenerunt in vnum super electione futuri abbatis:7 quidaz monachũ tacite p̃fessum:non autem expresse in suum abbatem elegerũt:vtrum ad hoc q̃ quis posset eligi in abbatem requirat expressa professio:Respõdet romano pontifex q̃ficta 7 tacita professio nõ sufficeret.7 hodie istud capitulũ extenditur ad p̃latos 7 alias administrationes.vt in cle.ne in agro.ẽ.sane.de sta.regu. Et quo dicũt doctores:q̃ monach⁹ q̃ fecit tacitã p̃fessionẽ:põt ĩstare vt p̃lat⁹ suus ipz admittat ad p̃fessionẽ exp̃ssaz:vt ipsi⁹ mõachi it̃erũ admitti ad p̃fessionẽ exp̃ssaz:vt possit vocari ad p̃lat⁹ 7 alias administrationes.

¶ Hosia sequens quẽrit;7 soluit.

h ¶ Regularibus. quasi dicat interdũ cathedralis ecclesia secularis est.i.secularium canonicoꝝ:interdum regularis vtroq; casu tacite professus in episcopũ eligi poterit. Sed que est ratio quare in cathedrali regulari eligitur non professus:in alijs non:prout dixerunt Lau.Tan.Bof.7 Compost.in predicta decre. cum causam.i.per excellẽtiaz episcopalis dignitatis 7 ordinis: vt episcopus etiã secularis imediate p̃sit monachis.7 probatur idem.ã.de iudi.causam.ã.ne sede vacã.ca.j. vbi monasteriũ erat vnicuz cathedrali ecclesie forte secularis.tamẽ Tan.7 Bof.ibi dixerunt q̃ bathonien. cathedralis ecclesia ibi erat regularis:sicut 7 multe i anglia.sed Bern.ibi videtur tenere contrarium in tertia glo.vnde in cõsecratione religiosus dicitur etiaz religiosior abbate:7 episcopus monachos ad professionez recipit.vt Abb.in aucten.de sanc.epis.ĵ.iubemus.colt. ix.7 facit ad hoc.ã.de vo.7 vo.redemp. ex multa. 7 qd no.de capel.mona.capi.ij.

Cap.XXIX.

Ũm expediat. ¶ Premittit declarationẽ cõs generalem. Scdo declarat:ibi[Decretalẽ.] Jo.an.

¶ Pro intellectu huius cap. p̃supponit primo illud quod habet̃ in ca.cum dilecti.7 ca.quia ppter. eo.ti.in antiqua. Dicitur in capt.cũ dilecti.q̃ canonici alicuius ecclesie vacãtis possunt cõpromittere in aliquem sub hac forma:videlicet vt ipse exquirat vota singuloꝝ canonicoꝝ:7 eligat illũ in quem consenserit maior pars totius capituli.7 dicant illi hoc modo. Nos sumus viginti canonici qui damus 7 cõcedim⁹ tibi potestatẽ vt

Universidad de Deusto
Biblioteca

ad cõcordiã. ad b ẽ. de testi. cuz tu. de testi. spo. literas.

¶ No. ij. q appellãte ꝑdecessorẽ cõpehẽdit predecessor ꝑ multos mediatos Domi.

exquiras vota singulo⁹ canonicoꝝ figillatim ⁊ secreto: ⁊ si reperis aliquẽ in quẽ maior⁹ pars totius capituli consenserit: illum eligas. sed illa forma nõ est seruanda in electionibus altaruz dignitatũ: per quas ecclesia non dicit̃ viduata. Dicitur in ca. qr propter. alleg. q canonici debẽt eligere prelatuz alterade trib⁹ viis. vz. ꝑ viã spũsci: vel cõpromissi: vel scrutinij. Per viã spũsci. vz. qñ concorditer eligẽt aliquez: nullo mõ habito tractatu inter se. Per viã cõpromissi. qñ eligentes cõpromittunt in aliquo: vt dictum est in. c. perpetue. ẽ. eti. viã forma scrutinij est multũ difficilis in qua ẽt deficiunt periti: ⁊ maxime si non hẽant practicam. ⁊ in hoc. c. decidit vtruz p. c. qr ꝑpter. sit correctuz. c. cuz dilectus. videlz qꝑ si canonici velint transferre in aliquos pr̃atem eligendi: q debeant facere cõpromissum absolutũ non determinatũ. vel vtrum non sit correctum illud ca. cum dilectus. videlz vt canonici possint facere cõpromissuz cum determinatione ⁊ restrictione: Respõdet qꝑ per ca. qr ꝑpter. non est correctuz. c. cũ dilectus. Nã. c. qꝑ pp. nõ dicit q illd cõpromissũ sit simple: ⁊ nõ sit determinatũ ⁊ restrictũ: sed solũ ponit vnã formã cõpromissi: q dicit q ex altero de trib⁹ modis ẽ ꝓceditũ. ⁊ si aliꝝ ꝓcessit si fuerit: nõ valet electio. Fo⁹a aũt ꝑtẽta l. c. cũ dilect⁹. ꝑtick sub fo⁹a cõpromissi.

¶ Glosa sequens notat ⁊ exponit.

a ¶ Cũ expediat. Et nota ex hoc principio inspiciẽdũ quid expedit. de pe. di. j. aliud. xj. q. j. aliud. ⁊. ẽ. de vo. ⁊ vo. redemp. magne.

CADDITIO. Vide qꝫ tbi dixi i gl. b ꝑ i fi. Jo. an.)

Et ꝑpter expediẽtia vtilitatẽ respicit: vt tbi ꝑ. Jo. an.

b ¶ Sustineri valeãt. Reprehenduntur h illi q volũt sustinere iura que penitus sunt correcta. vbi ergo apparet de correctione: non sustineantur: al⁹ sustinerẽt. ad idẽ. C. de inof. te. si qñ. ⁊. ẽ. ecclesia vestra. ij.

CADDITIO. Vide qꝫ de priuile. accedentibus. dixi super. j. glo. in fi. Jo. an.)

c ¶ Decretalem. ẽ. eo. cum dilecti. al⁹ cum dilectus.

¶ Glo. seq. declarat ⁊ cõmendat hanc formam.

d ¶ Inquisitio. Est ergo forma ista partim ex scrutinio ⁊ partim ex cõpromisso: vt h ꝑ: sed principaliter dicet ista forma cõpromissi: sed determinati. Et si hꝫ aduertatur ista hodie ẽ melior ⁊ expeditior forma iudicio meo quã hodie habeamus. non enim volunt canonici libere tuo suũ in alios transferre: ⁊ dare illis potestatẽ preficiendi prelatum: per formam scrutinij graue est procedere: nec omnes bene sciunt illam formam seruare: imo ⁊ boni turiste practicam ignorãtes in ea deficiunt: expedientius ergo seruabitur ista forma.

Scrutinij forma difficilis est.

e ¶ Capũ. Nota qr secus si diceret ꝺ maior pte eligẽtiũ: ⁊ cõpromissarij illũ elegissent: qđ maior pꝫ nũero: si maior capũ nõ fasset: qr tẽ electio eet nulla. ẽ. c. si cui.

CADDITIO. Cum qua hec deberet iungi: vt tbi dixi. ⁊ h Archidi. Jo. an.)

f ¶ Bl. se. põit motiua opinionis h reprobate. ⁊ all. rñdet.

¶ Cõcilio. ẽ. eo. qr ꝓ. Dicebant enim quidã qꝺ for-

ma illa sublata erat per decre. qr ꝑpter. ⁊ hoc videbat tenere hostiẽ. in ꝓdicta decre. in pin. qui dicebat diuersas electionũ formas: vt. ẽ. e. cũ dilectus. ⁊ ꝓpterea tbi tres tũ forme. vel sim alios due approbari vident. ⁊ ꝓpterea tbi dz: aliter electio facta non valeat. sed ꝛ̃ium est verum vt hylde⁹. ⁊ ppea ista ẽ forma cõpromissi: ꝫ cum certa determinatõe. vt. ẽ. tit. g.

diat⁹ ꝓcordare iura iuribus: ⁊ eoꝝ correctiões (si sustineri valeãt) euitari. ¶ Decretalem c felicis recordationis Inno. pape. iij. predecessoris nostri: que innuit sub ea forma posse in electioib⁹ cõpromitti: vt cõpromissarij secreto ⁊ figillatim volũtatib⁹ omnium ingressis d illũ in quem maior⁹ ⁊ sanior pars capituli e cõsenserit eligere teneantur: declaram⁹ abrogatã nõ esse per subsecutũ conciliuz f

generale: imo pũt in ipsis electionibus vt prius ꝺ ꝓcedi licite per eãdem. ¶ dez.

¶ Accedẽs ad sedẽ apostolicam pro instruendo negocio electõis per decre. cupientes. eũdo hac de causa: stando: ⁊ redeũdo integre (preter quotidianas distributiões) percipit fructus beneficioꝝ quos percipe posset̃ i ipsa ecclesia residẽdo. Jo. an. Lap. xxx.

Q Um non. ¶ Pũo pono. pũt ꝓtõni cãz gñalẽ. sed o pũt ꝓtõnẽ: inter seres cãm spãle. tũ. collit obstãtia. sed a ibi [statuim⁹.] Tertia tbi [Non obstãtib⁹.]

Q Um non deceat⁹ alicui suũ officiũ esse damno-

¶ CASUS. Dñs in. c. cupientes. ẽ. e. q si in eã electõis appellet ad aplicã sedẽ: relig̃tes debent mittere ad eãdẽ sedẽ duos ex ipsio instructos. sil⁹ q opponentes debent mittere duos ex ipsis. Sed qđ si illi q mittunt ad aplicã sedẽ sunt ⁊ ipsis canonicis: vtrũ ipsi canonici debeant reputari residẽtes: hoc est: vtrũ ipsi possint percipere fructus prebendaꝝ suaꝝ. Rñ. q cum ipsi canonici sint absentes ꝓ vtilitate illius ecclesie ꝺeant censeri. ⁊ re putari ꝓsentes: ita q ipsi percipiãt fructus ꝓbendaꝝ suaꝝ: exceptis fructibus distributionũ suaꝝ quotidianaruz. Sed ponam⁹ q tales canonici qñ erant in eccla cuius negociũ tractaꝝ percipiebãt fructꝰ ꝓbẽde quã hẽbant in alia ecclesia: sicut in abbatia ecclesie bẽ marie maioris pictauis nõ pũt esse abbas illius eccle: nisi sit canonicus in ecclesia pictauen. ⁊ percipit fructus ipsius abbatie. Rñ. q tales canonici absentes ꝓ vtilitate eccle fructus nõ solũ suaꝝ prebẽdaꝝ quas hñt in ecclesia cuius negociũ ꝓsequunt: sed ẽt debent percipe fructus quos perciperet si nõ essent absentes sed residerẽt in illa ecclesia.

¶ No. j. ex hoc. c. illud ad qđ allegatur principium. c. q officium sui non ꝺz alicui esse dãnosum. sine nocumẽto.

¶ No. vltrius q absentes ꝓ vtilitate ecclesie censẽt residentes quo ad preceptionẽ fructuũ suaruz prebendarũ: exceptis quotidianis distributionibus que tñ cõcedantur interessentibus diuinis officijs. hoc verum nisi talis canonicus esset infirmus: q ꝺz etiam hẽre quotidianas distributiones: lz sit absens: vt tit. c. j. de cle. ergo. in antiqua.

¶ No. insup q absentes ab ecclia tn q̃ sunt ꝓbẽdati: de iure cõi nõ debẽt peipe grossos suaꝝ ꝓbendaꝝ: valet tñ ẽrta ꝯsuetudo statutũ: vt ẽt in absentia peripiãt fructus suarũ prebendarũ. c. cũ oẽo. de cõsti. in antiqua. Nã ꝓp officiũ. i. ministeriũ datur beneficium. t. fructus.

¶ Bl. seq. notat alle. ad hoc principiũ sic ꝺcoãdũ tas.

b ¶ Nõ deceat. Et nota ex hoc ꝓcipio inspici qđ deceat quod ꝑpter honestatẽ respicit. ẽ. de vo. ⁊ vo. redẽp. magne. Nec enim honestũ est officii sui alicui esse dãno sum. iij. q. vj. c. ité in crsall. ver. vẽturis. ẽ. de rescrip. statutũ. ini fi. ff. de fur. l. sern⁹ cõis. ff. ad vellei. l. q. §. j. C. de admi. tu. cũ gdã. ẽ. de sideinsso. pueniẽt. cum si.

CADDITIO. Dec allegãt. Joã. mo. ⁊ Archidia. Est tñ contra. vij. q. j. constitutum. vbi de hoc. ⁊ dicam. j. de sup. negli. prela. c. si. super. iij. glo. Jo. an.)

Officium sui nemini ꝺz esse dãnosum.

Glo. ista soluit qñem.

a ¶ Juxta. No. qr per hanc literam dico qr si talis est casus quo instructus vadat non astrictus per decre. ẽ. eodem cupientes. puta qr non est ecclesia cathedralis nec regularis: vel si est talis appellatio vel immediata subiectio que non deuoluit his casibus cum nõ habeat locuz decre. cupiẽtes. ergo nec ist⁹ decre. priuilegiuz per istam literaz. ⁊ concor. quod dixi. j. eo. si postquã. ij. respon.

CADDITIO. Et facit ad qñes quaz padue disputaui de doctore disputante q disputare nõ tenebatur quaz vide. j. de regu. in. accessoriuz. Jo. andree.)

b ¶ Cõstitutiões ẽ. eo. cupientes.

c ¶ Residẽtes. cõcor. ẽ. de cle. non resi. ex parte.

d ¶ Residendo. Pone: hz ecclesia Bonosi. priuilegiuz q canonici ipsius ecclesie percipiant fructus bñficiorũ suoꝝ que habent in alijs ecclesijs in bono. residẽdo. vel habet ipse qui vadit pro instruendo negocio priuilegium q recipiat fructus tales. ẽ. de reseri. c. vlti. hos isto casu percipiet. hoc vult dicere litera.

e ¶ Exceptis. qñ nec dantur studentibus in theologia. ẽ. de preben. licet. nec dantur ꝓsentibus qui nõ interfuit hoꝝ canonicis. j. de clerl. nõ resident. ca. vno. Et lz ista constitutio fingat ipsum ꝓsentem: nõ fingit ipsum diuinis officijs interessentez: habeat ergo quod presens haberet qui diuinis officijs non interesset: vt in predic. c. vno. quod etiam est contra: cum dicat distributiones quotidianas concedi his qui prosequuntur ecclesiarum vtilitatem. ⁊ tbi soluitur.

f ¶ Propterea. Nota legem pro instruendo negocio electionis facta predictam constitutionem. ⁊ facit ad id qđ ditri in glo. ij.

¶ Glo. seq. recl. per duas gõnes ⁊ solutiões ipsaꝝ.

g ¶ Hac de cã. Si ergo facta instructione ⁊ finito negocio sola voluntate vel pro aliqua suoꝝ negotiorum expeditione maneret in curia: tunc cessabit priuilegiuz hoc. Et est huic simile quod dicit lex q non vere reipublice causa abesse dr is qui ꝓpter cõmodi causa in legatione est. ff. ex q. cau. ma. l. nõ vere. sed postea ergo nõ re dire incipet cõperet et hoc priuilegiuz: redit enim de trinere quod ob hanc causam fecit.

CADDITIO. Hoc est expressius. ff. ex q. cau. maio. l. si cant. §. tadu. Jo. an.) Et est simile huic qđ dr de teste. ẽ. eo. li. de rescrip. statutũ. in fi. cum suis concordan.

¶ Glosa sequẽs exemplificat. querit. soluit. solutioni opponit ⁊ respondet. In fine. argu. ad questionem.

Papa tolens consuetudinẽ vel statuz an vl deat tol-

h ¶ Effectu. Puta qr est statutũ consuetudo vel priuilegium in ecclesia: q quacunq; de causa quis absit ẽt si vtilitatẽ ecclesie prosequatur nihil percipiat. Quid si talem cõsuetudinem vel statutum iurauerit: Non credo q tunc locum habeat hoc priuilegium: q iuramentum illud potest seruari sine periculo anime. ẽ. de iure-

iuran. si vero. ⁊ qr hic non dispensat contra iuramentũ: vt de rescriptis cum aliquibus. cuz suis similibus. Nec obstat si sustulit statutum vel consuetudines quod est principale. ergo ⁊ iuramentum de illo seruando quod est accessorium: tolle enim instantiam. ẽ. de iureturan. cum contingat. ⁊ quod tbi no.

CADDITIO. Aliq contra ꝓ sẽ qđ dicit ghuillẽz: ⁊ ibidẽ ghuillẽz: ⁊ quo modolibet: que multum videtur pro eis facere. Joan. andree.) Dec decre. bene facit ad questionez: de qua querebat olim Bar. in decre. cupientes. ẽ. e. an due persone ꝺ opponentibus.

CADDITIO. Idẽ de eligentib⁹ eo casu quo tenentur ad expensas. Joã. and.) Que vadunt pro instruendo negocio ad curiã cõtribuere debẽt ad expẽsas: fiat qꝫ inter eos

de causa morando: ⁊ ad ipsas ecclesias redeundo: ac si psonaliter in eisdẽ ecclesijs residerent. ¶ Nõ obstantibus quibuslibet consuetudinibus vel statutis ecclesiaꝝ ipsarũ cõtrarijs seu priuilegijs quibuscũqz: per que ꝓmissorum effectus⁹ posset quoliber impediri. ¶ Idem.

¶ Jo qui opponit euidenter defectũ scientie vel psone cõtra ꝓmouendũ ad aliquã dignitatẽ penitere nõ pũt̃ cãm reddit. Jo. an. Lap. xxxi.

A B eo qui cõtra electuz vel postulatum seu promouendum d ad aliquam dignitatẽ inter cetera que obiecit euidentem notorium seu

puenit. ff. depositi. l. j. si puenerit. si nil erat cõuentuz: dicebat iudicis arbitrio relinquendũ pensatio laboꝝ ⁊ facultatibus mittentiũ ⁊ missorum. Idem Jo. an. cũ ista decre. priuilegiet eos in fructibus percipiendis: satis arbitratur iudex eos conferre debere.

CADDITIO. Et facit ad qñẽ de dãnũ passorũ qđ cõtribuat cum alijs ciuibus ad emendã: ⁊ Et dr qr sic in Specu. de cens. §. ij. ver. qđ si dãnũ. facit. ff. ad. l. rhodi. de iac. l. nauis onuste. §. cum autẽ dr. de hoc. ff. de leg. j. l. ab oibus. §. fi. ytio. Joan. and. Lap. xxxi.

A B eo qui contra electum. ¶ Diuiditur in duas partes. secunda. ibi. Cum cuius. j. Domi.

¶ CASUS. Vacante ecclesia pictauen. vel alia ecclesia: puta monasterio sancti cyprian: pictauenses canonici vel monachi quidam eorum in prelatũ elegerũt: fuerunt aliqui opponentes qui opposuerunt contra electi defectum scientie vel moꝝ: vel defectum suorum naturalium: ⁊ cuz hoc qualificabant illos defectus: videlicet q illi defectus erant manifesti: opponentes penitentia ducti voluerunt recedere ab illo defectu: vtrum possint: Respõdet qr nõ nam ex quo appellauerunt ob illum defectũ: ab illo defectu recedere nõ possunt. Sed ponamus q ipsi nolunt recedere a defectu: sed solum a qualitate vtrum fit eis permissum: Respõ. q non: imo si recedant a qualitate defectus sunt puniendi ac si defecissent in probatione defectum: ideo debent persistere ⁊ in defectu ⁊ in qualitate defectus: tñ si dicti opponẽtes recedant ab ipsis defectib⁹ vel qualitatib⁹ poterit superior ingrere de ipsis defectib⁹ vel qualitatib⁹ vel etiã opponentes si sint qui ꝓtendant hñe interesse.

¶ Glosa ista questionem soluit.

¶ Promouendũ. Ista igitur tria sunt paria. ꝺcor. ẽ. eo. vt circa. Et no. q dicit dignitatem: ⁊ idem dicit. ẽ. eo. si forte. ⁊ idem. j. de verbo. signi. constitutionez. per quod apparet q decre. illa si forte. non habet locum in alijs beneficijs: vt tbi dixi.

¶ No. j. ista egparari cuidẽter notorium ⁊ mãifestũ. ⁊ sic videt ista synonyma: de quo vide tex. j. ꝺ ꝙ. sig. c. ij.

¶ No. q. q vbi ex ꝓpositione ꝙsitũ est ius aduersario nõ ꝓponens illã reuocare. ad ꝺ cle. ꝙpe. eo. tit. in fi. Do.

Universidad de Deusto
Biblioteca

a ¶ Manifestū. Ista enim quo ad casuz nr̄m sunt sy nonyma: z idē designat: vt. j. de ꝓ. fig. cōstitutionem.

b ¶ Vel cl⁹ qualitas. Hoc vult dicere: ꝙ opponit forte vult obiectum reuocare: vnde cū oppo suisset euidentem defectum scientie vel ꝑsone: dicit ꝙ vult ista realiꝭ obiectis: z recedere ab illo: vl nō reuocat obiectū sed qualitatē. vñ nūc vult sim pliciter dicē ꝙ patitur defectuz: sed reuocat id quod viderat ꝙ defect⁹ erat euidēs. istud est reuocare ꝗlitatem tñ: z neutrū pōt: vt hic vides. Joan. andree.

c ¶ Excludi. vt ā. eo. ſi forte.

d ¶ Defecisset. vt. j. eodem titu. capitu. j.

¶ Glosa sequēs querit. argu. negatiue z affirmatiue. z pro negatiua soluit.

e ¶ Penitere. vt sic sibi nō liceat mutare consiliuz in alterius detrimentum. j. de regu. iur. mutare. cum suis cōcordan. ad idez. ā. de elec. c. publicato: nam z ꝙd semel placuit nō potest amplius displicere vbi versat alterius interesse. j. de reg. iur. ꝙd semel. nisi in casib⁹ in quibus iura penitentiā z variationē admittunt: quorum aliquos ibi nota. z est finis le huic. ā. eo. vt quis duas.

(ADDITIO. Jo. mo. z Archi. alle. ff. de pac. l. ſi. de poſt. l. j. §. ſetre. Quid dices: pone ꝓmonendus cōsentit ꝙ opponens renuntiet obiectui vel qualitati obiect⁹: iudex nō cōsentit: nunqd hoc poterit opponens? Et vꝰ ꝙ nō: ꝙ quos ꝓtor prohibet cū. ff. de postu. l. quos ꝓtor. z cōcor. ā. de excep. c. vlti. matime cum in hmōi electionibus erroneret iudicis officium. ā. de elec. cuz nobis oli. cum filiis. In ꝑtium videt per hāc lām que dicit: in preludicij eius contra quem cū. z quilibet pōt remitta re iuri pro se introducto. ā. de regulari. ad apostolicaz. C. de legi. qd fauore. j. de regu. iur. qd ob gratiam. Satis videt (per prima iura z maxime ea ratione: quia si probet talis obiectus promouendus statim dz repelli) ꝙ ipse huic iuri renūtiare nō possit.

(ADDITIO. Idē Arch. alleg. que no. ff. q. vij. querendū. z. c. allent. Jo. an.) cū istud suo lz ei faueat si nō ꝓbat obiectus: tñ ei nocet si fuerit probatum: z sic vꝰ renuntiare non posse huic iuri iniusto iudice: z facit qd dixi. ā. eod. si forte.

¶ No. j. ꝙ sunt pōt dici qd ē cōe cum aliis. ad ā. ā. eo. cum nō dicat.

¶ No. ij. ar. ꝙ ad pbādū z cōfessionem dubij sufficit valdare decl fionē dubij. arg. vel rōne. vide Jo. an. in. c. in quisitionis. ā. de accu. Domi.

Cap. XXXII.

Ex eo. ¶ Sunt due partes que patent. Et ꝑma ponit dictū cuius rōne subdit ibi [Cum tam.] Secda pōt duo dcā. secda ibi [Vel ꝙeri.] Jo. an. Emanuel primum dictum ad declarationē eoꝝ que not. Uln. Tan. Hoſſtr. Ber. z Moderni de etat. z. qualit. ex rōne. Sctm ad declarationē eoꝝ que no. Ber. Inno. z Hoſtī. de inſtit. c. ij. z Abb. ā. eo. ti. in geneſi. Joan. and.

¶ Pro intellectu huius. c. presupponendum est illud qd habetur in. c. quod sicut. eo. ti. in an. vbi dicit ꝙ omnes habentes vocem in electione debent vocari ad electionē faciendā. Item ꝙ illi qui sunt ꝑites die electionis faciende nō debent vocari: qz frustra vocarentur: sed soli absentes sunt vocādi ad illā diē qua debet electio celebrari: si sint in loco propinquo vel remoto. ſm statuta illius ecclesie. tñ si presentes presserunt in electione absq; vocādo absentes valet electio de se: sz absentes poterunt postea facere cassari illam electionem.

¶ CASVS. Dicāte ecclia picta. canonici illi⁹ ecclie contenerunt in vnum ad electionem futuri pastoris faciendaz. In ecclesia ipsa erat canonicus impubes de iure cōmuni vel dispensatione qui erat tunc absens: vnde quando assignauerunt diem ad faciendum electionem: alij canonici nō vocauerunt illum impuberem: sz eo spreto ad illam electionem ꝑcesserūt: vult iste impubes conqueri & contemptu. z cassare electionē vtz possit? Respondet romanus pōtifex ꝙ non: quia cum talis impubes nō habeat vocez: frustra vocaretur ad electionē: qz ipse impubes caret discretiōe que requiritur in electione.

Cap. XXXIII.

Ex eo ꝙ ad electionem episcopi ſ que te in pupillari ⁸ ꝓstituto etatis

Sed hodie quāltuncūqz sint puberes non habent vocē nisi sint in sacris constituti: sed impubes non potest ee in sacris: ideo nō habet vocem in electione. Secunduz so hec tempora non requirebatur ꝙ quis esset constitutus in sacris: quo ad electionem actiuam. Sz sanctissime pater: ponamus ꝙ vacat aliqua ecclesia regularis: in qua sunt monachi professi z alij non sunt professi: vtrum non professi habeant vocem electiuam: z sint vocandi ad electionem actiuam? Respondet romanus pontifex ꝙ non: qz ad electionem actiuam requiritur professio: sed tunc in isto casu. ſ. ad electionez actiuam sufficit tacita professio: sed ad electionem passiuam requiritur professio expressa: vt in. c. ſi religiosus. ā. eo. titu. z in clemen. ne in agro. §. sane. de statu regu. in clemen. Sed quid de conuersis: vtrum habeant vocem in electione vt communiter in religione beati Francisci sunt laici conuersi? Respondet ꝙ tales cōuersi nō habent vocem in electione: qz illi soli habent vocez in electionibus qui sunt tacite vl expresse professi religioſi: ideo conuersi non habent vocem.

¶ Nota primo ex isto textu ꝙ impubes potest esse canonicus ecclesie cathedralis. Sed queritur vtrū istud possit esse de iure cōmuni vel ex dispensatione? Quidam dicunt ꝙ de iure cōmuni: qz in simplici beneficio z in canonia sufficit ꝙ quis sit egressus infantiam. Cōmunis tamē opinio doctorum tenet ꝙ in beneficio requirente discretionem animi: requirit ꝙ quis sit pubes z ꝙ perfecerit. xiij. annū. z attigerit. xv. sed in aliis simplicibus beneficijs in quibus non requiritur discretio animi sufficit etas septem annoruz. De hoc latius per Panor. in. c. super inordinata. de preben. in an.

¶ Nota insup ꝙ in electionibus prelatoꝝ regularium soli veri religioſi professi z clerici habent vocem electiuam: alij aūt vt cōuersi vel nō professi non habēt vocē.

¶ Glo. seq. querit. arg. negatiue. z contrarium soluit.

f ¶ Episcopi. Quid d' inferioribus dignitatibus? Et his vulgaribus iuribus quibus arguimus a verbo. j. de priuileg. ſi papa. j. respon. in ſi. cum ſi. videretur ꝙ in inferioribus ſcius: cum ſi de inferioribus idem voluisset intelligi id expressisset. ā. de decī ad audientiaz. Cōtra: puto cum ratio. c. que infra sequitur: sit generalis: nec ibi repetatur de episcopo: cum dicitur ad prelatū in electione suffragium cū. z hoc bene probatur. j. eod. indēntatibus. in princi. Joan. and.

g ¶ In pupillari. q̄ est in mare minor. xiij. an. i femina minor. xij. nec distinguimus an malitia suppleat: sicut nec in fintēda tutela. C. qñ tu. vel cur. l. idecoīa. in

sti. qui. mo. finiatur tute. in princi. Iz secus in matrimonio: vt. ā. de despō. impube. puberes. vbi de hoc: ad idē j. eo. indēntatibus. in princi.

a ¶ In tua ecclesia. Nota ꝙ minor. xiij. an. dicit idoneus ad bñficium: et ad canonicatū cathedralis ecclie. de hoc. ā. de ꝓben. super inordinata.

(ADDITIO. Post. ibi ꝓtra. z de eta. z ꝙlit. c. ij. Joan.) Alde. ā. eo. li. de reſcri. ſi eo tpe.

b ¶ Contemptu. Qd al⁹ cassatio nē inducit: z plus in electione nocet ꝙ multoꝝ ꝓtradictio. ā. eo. venerabilem. z. c. bone. ij.

c ¶ Iuris. scripti. d ¶ Rōnis. Qne deficiente iure scripto allegari pōt. xviij. di. frustra. z ff. di. sana ꝙppe. ā. eo. vt qs. lex enim est omne qz rōne consistit. i. di. ꝓsumendo. z Seneca in epistola. xxxvij. ad Lucil. Si vis tibi omnia subijcere: te subijcias rōni.

(ADDITIO. Aug. dic rōne vicēdū. xxiij. q. vj. videe ¶ Discretione. ij. qō. vij. §. tria. de corpore vi. et par te. C. de fal. moneta. l. j.

(ADDITIO. De reg. cum vtrū. in princi. z ca. cum simus. in ꝑin. ff. de iudi. cum ꝓtor. §. non aute. Jo. an.) Et per hanc literam dico idem de furioso per predicta. §. tria. z. xv. q. j. §. vt itaqz. de iur. ab iur. cum dilectus. ff. de iniur. l. illud. cum nec tales matrimonium carnale contrahere possint. de spon. dilectus. xxxij. q. vij. neqz furiosus. nec religionem vouere. de reg. sicut. j.

f ¶ Suffragium. ff. de iur. imu. l. ij. §. ſpuderes. z dicit ler. Indignū nobis videt cum qui stabilē mētem nondum adeptus est ꝑpter priuilegia multitudinis sāptētum hominū iura tractare. C. de testa. milit. l. vlt. z minores ꝑpter tulas decurionū accipiūt: suffragiuz tñ inter alios non afferunt. ff. de decurt. l. ſpurij. §. minores. z ſi ꝓcepit dari vestiā etatis minoribus: nō videt ꝓcessisse ꝙ sine decreto alienet: vel citra ꝑfectam etatē liberā administrationem hēant. C. de his qui ve. eta. impe. l. eos. istī enim accusare non possunt nec testificari. ij. q. j. ꝓhibent. iij. q. iij. c. j. nec testamēta facere. ij. q. vj. §. diffinitiua. z talis etas prona est ad malū. xij. q. j. c. j. z est hec litera.

(ADDITIO. Et decre. indēntatibus. in ꝓncipio. j. eo.) ꝓtra Tancre. z Bar. dixerunt qui dixerunt in rōne dicti. l. xvij. que incipit. Tutor cuiusdā. q̄ si pupillus patronꝰ maior. vij. an. ꝑsentat vnū: z tutor eius alium ꝑsentat presentatus a pupillo. pro eis facit. xvj. q. vij. decernimus.

g ¶ Di qui. Scilicet fratres vel monachi: nec distinguo in his an sint clerici. prout distinguitur in conuersis: vt infra dicam in glosa. ij.

h ¶ Tacite. In electis aūt regitur expressa ꝑfessio. ā. eo. multis. sic. j. eo. indēntatibus. in ꝑin. Nouitij ergo non admittuntur. z sic tenebat Abb. in glo. in ꝑin. alleg. ad hoc. ff. de statu libe. l. statu libes. Iz tales gaudeāt priuilegio canonis: vt. j. de senten. excom. religioſe. tamen non sunt veri religioſi: vt ibi.

i ¶ Conuersi laici. De conuersis ergo hic loquit: monachi ergo vel fratres professi indistincte admittuntur. ad hoc. ā. de ardi. cum olim. de sen. excōm. canonica. z

Hō allegari pōt d' licēte iur scripto.

Glo. ista sol. qōné.

Loaditum at h glo. tert. sed o arg. ad qōnem.

Etas bñ etandi.

Pñtat⁹ p matoꝛem vij. ānis p ferī pñtato per ciꝰ tutorem.

Pupillus an hēat vocem in electione dignitatis inferioꝛis ab epo.

Etas pupillaris ā discatur.

xvj. questio. j. generaliter. xcix. di. a subdiacono. hodie secus. quod dic vt in cle. de eta. z qualit. vt dixi qui.

k ¶ Cum clericis. In plebibus ergo vbi sunt clerici z laici ꝙeriſi: non admittunt ꝙeriſi laici. ergo in hospitalibus z locis hmōi vbi sunt solū laici ꝙeriſi: isti bene eligunt sibi ꝓpoꝛ rectoꝛem: magīm vel massariū. ā. de arbi. cuz olim: nec hoc hic prohibet. z ad hoc. j. eo. idē indēntatibus. §. pe.

¶ Glo. seq. querit z soluit. z contrariō respondet.

l ¶ Electionib⁹. Tale enim ius nō cadit in laicum. ā. eo. massana. z ca. sacrosancta. etiam conuersum vt hic. Quid dices in qōne facti in aliquo ordine: puta hūmiliatorum.

(ADDITIO. Vel sancti Mar. Conuersi an possint ꝓscribere ius eligendi.

Cap. XXXIII.

Ipostq̄. ¶ Sunt tres partes. Secūda ibi [Si Jo electus.] Tertia ibi [Cum autem.] Domi.

¶ CASVS. Vacante ecclia pictauensi canonici quendam tytium elegerūt: a qua electione fuit appellatum ad apticam sedē: qz forte vnus erat cōtradictor: z talis solēniter appellauit: appellatione interposita dicti canonici eligentes: ipsam electionez presentauerunt metropolitano: vt eam confirmaret: qd fecit metropolitanus ad requestam aliozꝝ canonicoruz: non curando de appellatione istius: an valet talis ꝓfirmatio: vt electus virtute istius ꝓfirmationis receperit potestatez administrandi? Videt romanus pōtifex ꝙ non: nam ergo fuit appellatum ad apostolicam sedē suspensa fuit iurisdictio inditis inferioris: ideo nō potuit cū metropolitanus ꝓfirmare: z per ꝓns si iste electus se ingerat administrationi: perdit ius sibi quesitum ex electione: cuz non videatur confirmatus: z istud verus ꝙ superior: vt dicitur metropolitanus non potest ꝓfirmare istam electionem pendente appellatione: nisi appellans renuntiasset sue appellationi: qz tunc per illū recessiz ab appellatione superior cassumit iurisdictionez: vt iure cuius posset ipsam electionem confirmare. Sed sanctissime pater dictum est in ca. cupientes. ā. eo. ꝙ si cōfirmatio vel infirmatio pertinet ad papam: electus tenetur tre personaliter ad apostolicam sedem pro obtinenda confirmatione. Ponamus ꝙ ipse electus postqm fuit in curia romana sine licentia pape post aliquos processus recessit a curia non remanendo vsqz in finem cau-

¶ No. j. ꝙ ē licitū recedē ab appell'o. ne. de ā. ē. eo. Huius.

¶ No. ij. ꝙ gesta a iudice ꝛō petēti sūt nulla. ad ā. ē. de iudi. at si cleric. cuz si. Domi.

Universidad de Deusto
Biblioteca

se: vtrum videatur satisfecisse illi constitutioni cupienteo. alle: Rñdet q non. Item dictus fuit in.d.c.cupientes. q cum appellatur ab electione facta ad impediendum ꝓfirmationem: tenetur electus ire ad curiã romanam: z etiam eligentes z opponentes. Ponamus q electus fuerat iã ꝓfirmatus: z appellatum fuit a ꝓfirmatione: vtrũ electus eligentes z appellãtes teneant mittere ad aplicaz sedẽ: fm distõnem illius ca. cupientes: Respondet q sic.

a ¶ Eccliã. Nota ad cathedralẽ ecclesiaz bene erat statutuz q appellatio ꝺ nolueret eo ipso q in scriptis z causa ꝓbabili interposita esset. ã. e. quãuis. sed de regulari non sic erat extra de ꝓlatis. parũ igitur sunt regulares cathedralibus. sic. ã. eodem. ne pro defectu. z. e. cupientes. secus in casu. ã. eo. cũ hꝺ.

b ¶ In scriptis. Sic. j. de appel. eodẽ titulo. quãuis.

c ¶ Probabili. Unde istud speciale in istis ecclesiis q̃ sufficit q appellatio sit interposita ex causa ꝓbabili: l̃z cã sit falsa: ad hoc vt devoluat. Et põt eẽ ratio: q maiora facilius devoluunt: vt. ã. de ap. vt debitus in fi.

¶ Glosa seq. rect. per questio. duplicez. s. quid si appellatur ad inferiorem: z quid si ad legatum.

d ¶ Sedem apostolicã. Ergo secus si ad inferiorem.

(ADDITIO. Idem Archidia. dicens q nõ recedat ab innocentia huius litere. Joã. andre.) Cum enim ista decre. ponat sumum casuz speciale contra regulam. j. de ap. nõ solum. ij. rñsio. quo cauetur primo constare debere de veritate cause ante q̃z revocent attentata post appellationem ante sniam interiectã: ob hoc igitur a casu expresso non recedã: sed antiquo z generali iuri in alto stabo. Et potuit esse ratio: reuerentia sedis aplice: z vt melius vigilet: z q̃ ista maiora de facili trãseunt ad papam. vt in predicta decre. vt debitus. in fi. Et si appellet ad legatum non puto hanc decre. locum habere: l̃z dicit solet examẽ legati satis esse examen aplice sedis. Sed video q si appellet ad sedem aplicam: non sufficit adire legatum: nisi partes concordarent appellationi renũtiando. de appella. constitutus. z de offi. lega. studuisti. z. e. l̃z. z dict. ã. eo. cupientes. circa principium.

e ¶ Canonice. Sine aliq̃ prauitate. vt. ã. eo. lib. q̃uis. z. j. eo. prouida. z primo inquiratur de recessu. vt ibi.

f ¶ Non potuit. Sufficit enĩz q̃ appellatio sit interposita ex causa probabili ad hoc vt devoluat: z alio competentis iudicis iurisdictionem revocet.

g ¶ Firmitatem. Simile. j. eo. puncta. z. e. seq. z. e. vltl.

h ¶ Si ita electus. Approbat quod no. Hutl. z Bar. ã. eodem. cupientes. ¶. quod si.

i ¶ Iurta. Si ergo talis erat electus qui venerat ad curiam: non astrictus tamen illa constitutione: l̃z ante finem cause recedat cum non habeat ibi locum hec constitutio. ergo nec eius pena.

(ADDITIO. Et facit q̃ dicit in decre. cupientes. in prin. sup ver. ĩmediata subiectio. z. ã. eo. cũ non deceat.

k ¶ Constitutionem. ã. eodem. cupientes.

¶ Glo. seq. notat. arg. ꝓtium. z solvit dupl'r: z cõtrarlo rñdet. Finis reci. per questionem quam soluit.

l ¶ Mente. Et ita pumt qui mẽtem offendit sicut qui mentem z verba. ff. de iurisdi. om. iudi. l. siquis. ver. q si dum. ꝓponk. ff. ad mace. l̃z iulianus. ¶. mutui. imo preferẽ intẽtio verbis ã. de ver. signifi. intelligẽtia. z. e. propterea. Et in ꝓtriuz videbat: q cõstitutio penal' erat restringenda. ff. de pe. interpretatione. Sufficere ergo videbat q venerat ꝓpter institutio dicebat: sed ctrariuz est vez. Ista enim sunt partia: nõ venire: z venire: z sine licentia recedere. xj. q̃s. iij. certũ. de iud. c. j. ff. ti ex causa. tu. l. scire. ¶. obseruabunt. videl̃ etiam talis offendere verba fm q̃ notatur in. ¶. q si. per. rr. super ver. executionẽ. Nõ obstat q̃ dicitur ꝓstitutionem penalem non extendendaz: q in hoc non extenditur q̃s erat de mẽte: nec puto electum punirí qui eo tpe quo non impeditur pcessus cause per. rr. vel. rrr. multaria peregrinationis: recreationis: vel siũ cã fuit extra curiã: non enĩz recessisse vꝺ qui statim est reuersurus. ff. de procu. presens. ff. de dilor. l. iij. z verba ciuili modo non captiose sunt intelligenda. iij. di. erit. ff. de serui. si cui. z hoc tenet Hutl. z Bar. in decre. cupientes.

(ADDITIO. Et Jo. mo. quitamen in additionibus hic dixit forte talem ex contemptu ligari. ã. de senten. excõmu. per tuas. ¶. nos igitur. Joan. and.)

¶ Glosa ista soluit questionem.

m ¶ Omnino. Q̃s hic de pena electi venientis z recedentis sine licentia dictũ est: eadem ratione intelligo repetitum de pena opponẽtium z personaz instructaz.

n ¶ Cum autem. Approbat quod nota. Hutl. z Bar. ã. eodem. cupientes. in principio.

¶ Glosa sequens obiicit.

o ¶ Confirmatione. In contrarium videbatur: ibi enĩz nõ de meritis electionis: sed de iniquitate iudicis agitur. ã. de appel. interposita. ad fi. ad quid ergo venirent personę instructe? Sed ad hoc est verum: l̃z enim de iudicis iniquitate agatur: nihilominus z de meritis electionis: z sic necessaria est instructio personarum.

¶ Glosa seq. dupliciter opponit z soluit.

p ¶ Prouisione. In ꝓtrarium videbat: q̃ penalis erat cõstitutio: z q̃ si papa de ꝓuisione voluisset stellig̃t id expressisset: sicut fecit de electionib? z postulationibus de decl. ad audiẽtiam. sed cuz quotidie iuru ista pariscent electiones z postulationes z ꝓuisiones. ã. eo. statuim⁹. z ca. vt circa. qd iuris de vno z de alio: vt hic patet. sed post ꝓuisionẽ non videbat vacare ecclesia: z sic nec hꝺ locum ꝓstituto: que ꝓuidere inuẽdit ecclesijs vacantibus. vt ibi pꝺ in princi. sed per appellationez suspendit confirmationis z prouisionis effectus. de iureiuran. venientes. vnde merito locum habet constitutio.

q ¶ Eum. Quod dic: vt nota. ã. eodem. ne pro defectu. z capitu. cũ̃.

¶ No. j. q̃ si req̃rit dispensatio ꝓne respectu difficultate ꝓlat⁹ ꝺz dispẽsare qui hꝺz ecclesiã ꝺlectam respectu cuius est dispẽsatio necessaria

¶ No. ij. q̃ est ꝓpriũ studentibus ex ꝓuisionibus ficticiz redire ad statũ secularem. de quo hic ¶ gio. Do.

Ostirmatio electionis facta pendente appell'one sup negocio electiõis an valeat.

Lösti pe nalis loquens in vno casu an extẽdatur ad alios similes: cõiter pro ficatis.

Extẽsio in ꝓstõne pe nali quan do possit fieri.

Uerba ci uiliter et nõ capio se debent intelligi.

Cum ex eo. ¶ Primo ponit cõstitutionis cãm: in qua ponit ius antiquũ z impedimentuz ex eo prouenientes. In sedã constitutionez que tria facit. Primo permittit dispẽsationez septẽnij: arcetat ad subdiaconatuz: z cãm reddit. Secdo prouidet quo interim ecclesijs deseruiat. Tertio

latur eandem cõstitutionez predictaz in veniendo z mittendo: z alijs que pstringuntur in ea conuenit observari.

¶ Idem.

¶ Dispensare possunt epi z superiores cum habentibus parochiales ecclias sibi subiectas: q̃ vsq̃ ad septẽnium studendo nõ teneãtur ad sacerdotiuz ꝓmoueri: ad subdiaconatuz tñ debent ꝓmoueri infra annum: alias sunt ꝓuisti. Et illo durante septẽnio ꝺber in illis ecclesijs idoneus poni vicarius de fructibus ecclesie sustinendus. Elapso septẽnio debet rector infra annum in presbyterũ ꝓmoueri. Lap. xxxiiij.

Cum ex eo q̃ felicis recordationis Gregorius papa decimus ꝓdecessor noster statuit in cõcilio b lugdunensi: vt ad regimen parochialium ecclesiaz assumpti se ad sacerdotiũ promoueri faciant infra annũ: a sibi cõmissi regiminis tempore ꝺcõ numerandũ: z ꝓsonaliter e resideant f in eisdẽ. ¶ Alioquin si infra idez tẽpus ꝓmoti nõ fuerint g hmõi ecclesys absq̃ monitiõe alia sint priuati: nõnullis extunc h parochiales ecclesias recusantibus acceptare et legẽdi z ꝓficiendi k (cuz eis facultates nõ suppetãt: nec ab ecclesiarum prelatis de alijs beneficijs in plerisq̃ mundi partibus l interdũ ꝓuideatur eisdem) opportunitas m sit sublata: in grãde vniuersalis ecclesie (que ad sui regimẽ viris literatis ꝓuarie nosc̃itur indigere n) dispendiuz z iacturam: nos sup hoc multorum instantia excitati frequenter volẽtes cupiẽtibus in scientia proficere: vt fructum in dei ecclesia suo tempore differre valeant opportunũ vtiliter ꝓuidere o: presenti cõstitutione sancimus: vt episcopi p eorũq̃ superiores

¶ No. q̃ si ꝓmotus ad eccliam parochialez ꝺz promoueri ad sacerdotiũ infra annum annumerãdũ a tpe adepte pacifice possessionis: vel a tpe quo potuit hꝺe pacificã possessionẽ: z p eũ stetit.

¶ Nota vlterius q̃ epus vel alius suptor põt dispensare cũ promoto ad ecclesiã parochialẽ q̃ vsq̃ ad septenniũ fauore studij nõ teneatur ꝓmoueri ad sacerdotiũ. Unde sciendũ est q̃ solus epus in cui⁹ dioceli est ipsa ecclesia parochialis põt dare istam dispensationẽ nõ autem epus domicilij: l̃z per. c. epus. j. de tempo. ordi. clericus bñficiatus dicat here tres epos: quo ad ꝓmotiõez ad ordines. s. epm domicilij: epm ordis: z epm bñficij.

¶ Nota insuper: ibi litterarum studio insistentes: q̃ licet tales clerici ꝓmoti ad ecclias parochiales eent in studio: si tñ studerẽt nõ ꝓdesset eis ista dispensatio.

¶ Nota finaliter q̃ durãte illo septẽnio ꝺz episcopus vel

missi regiminis tempore ꝺcõ numerandũ: z ꝓsonaliter e resideant f in eisdẽ. ¶ Alioquin si infra idez tẽpus ꝓmoti nõ fuerint g hmõi ecclesys absq̃ monitiõe alia sint priuati: nõnullis extunc h parochialibus ecclesias recusantibus acceptare et legẽdi z ꝓficiendi k (cuz eis facultates nõ suppetãt: nec ab ecclesiarum prelatis de alijs beneficijs in plerisq̃ mundi partibus l interdũ ꝓuideatur eisdem) opportunitas m sit sublata: in grãde vniuersalis ecclesie (que ad sui regimẽ viris literatis ꝓuarie nosc̃itur indigere n) dispendiuz z iacturam: nos sup hoc multorum instantia excitati frequenter volẽtes cupiẽtibus in scientia proficere: vt fructum in dei ecclesia suo tempore differre valeant opportunũ vtiliter ꝓuidere o: presenti cõstitutione sancimus: vt episcopi p eorũq̃ superiores alius superior in ipsa ecclesia parochiali ponere vicarium ideoneũ qui ibi deseruiat in diuinis: z qui sustentabitur de fructibus illius ecclesie. Tamẽ hodie aliter fit: nam hodie epus dispensando dat eidẽ clerico ꝓbendam vt possit cõuenire cuz vicario de fructibus: z posset affirmare fructus si illius ecclesie: sed si nõ esset dispẽsatio deberet obseruari quod hic dicitur.

b ¶ In concilio lugdunẽsi. ã. eodẽ licet canon.

c ¶ Parochialiũ nõ collegiatarũ in quibus locum hꝺz concilia in collegiatis nõ: z sic ¶ illis si ẽ hoc dispẽsatio necessaria. ã. eo. statutum.

d ¶ Tẽpore. i. et quo possessionem habuit vel per eũ stetit quo minus hꝺret. j. ea. pri. ¶. j. z. j. de prebẽ. licet episcopus.

e ¶ Personal'r. Ergo nõ per vicariuz nisi in casu de cre. ꝺ ꝓbẽ. extirpãde. qui casus p cõsilium mutatus nõ ẽt ibi dicti: z idẽ hodie in casu huius capituli.

f ¶ Residẽat. dispensari tñ poterat sup residentia: vt in ipsa decre. licet. in fi. Jo. an.

g ¶ Non fuerint. iusto ꝓpedimento cessante: vt hic in h. z. j. capi. proximo. ¶. porro.

h ¶ Extunc. i. post illud concilium.

i ¶ Acceptare. q̃ nolebant sic statim presbyterari.

k ¶ Proficiendi. de mag. c. j. z. c. q̃ nonnullis.

l ¶ Partib⁹. in quibus forte pauca sunt alia bñficia.

m ¶ Opportunitas sicut puident iura q̃ opportunitas ad malũ tollatur: vt. xvij. q. ij. diffinimus. de coha. cle. capi. j. ã. eo. fundamenta. j. de statu regu. c. vno. j. respõ. in fi. sic ꝓuident ne opportunitas tollatur ad bonũ: vt hic. z. ã. de magi. per totum.

n ¶ Judigere. ã. de magi. c. vlti. vnde de aduocatis dicitur q̃ non minus prouident generi humano q̃ si patriam armis defenderent. C. de aduoca. di. iudi. l. aduocati. z doctorum scientia mundus illuminatur. ã. de here. cum ex iniuncto. j. de reli. c. vno.

¶ Glo. seq. obiicit z soluit.

o ¶ Prouidere. Sed nõne satis erat pusuz pauperibus. ã. de magi? Dic q̃ sic circa doctores: l̃z circa libros z expensas nõ: circa que prouidit ista constitutio.

¶ Glo. seq. ꝓmo soluit dubium. sed o querit. ar. negatiue. alleg. v. iura. affirmatiue. alleg. viij. iura. z sic soluit.

p ¶ Ebd. Licet igit inferiores prelati possint ex cã sup residentia dispẽsare. ã. de cle. nõ resi. relatũ. z ita ibi sentit Jnn. hostiẽ. z Bar. ã. eo. licet. in vlti. gl. hoc tamẽ casu non dispensabunt minores episcopis. z in. ¶. porro.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Dispensare an possit ep̃s filij consensu capituli.

ldem repetitur. Sed nūqd solus ep̃s sine capl̃o hanc ꝛ alias dispẽsationes facere poterit? Et vr̃ expressus q̃ nō. j. q. vlt. in fi. vbi ēt de hoc. ꝛ. l. di. ex pentētib⁹. ꝛ ad idē. j. de excel. plā. c. j. ꝛ. ā. de his q̃ fi. a plā. nouit. ꝛ. c. seq. Jn p̃ntī vr̃ per hāc lām ꝛ p̃cepe. at si cūct. de iudi. cū in his inter⁹dicat de ep̃is nulla mētio fcā dicapl̃o. ad idē de or. ab epi. q̃ re nū. epi. c. j. ꝛ. q. de cle. cōiu. sanc. ij. de cle. pu. l duello. c. j. ad idē. j. de eta. ꝛ qlit. c. vno. de fi. p̃sby. c. j. cū multe fi. ꝛ B vltimū credo. ꝛ cōtēr obstat fz Hostī. q. B no. ꝛ tē po. or. dilect⁹. l fi. mag. gl. ꝛ Bul. in ſpe. ti. de legato. §. alīqe. l p̃n. ipse tñ hostī. no. p̃tuz. de sta. regu. q̃ dei ti morē. tñ posito q̃ ī iure sol⁹ dispẽsa re nō posset de cō suetudīe p̃scripta sibi pōt B ius acq rē. ā. de his q̃ fi. a plā. ea nosce. l fi. ꝛ ē. li. de ꝓsue. c. ij.

a ¶ Dmōi paro chialis scilicet.

b ¶ Subiectas. no. q̃ Iz quo ad dās dimissorias egparemus ep̃m ordinio domicilij ꝛ bñficij: vt. j. de tē po. ordi. cū nullus. j. rūso. quo ad casuz istū secus. vñ si bonosi. clericus talē ecclesiam hz mutine: mutinēsi. ep̃s non bonosi. habebit dispensare per hanc literam.

c ¶ Obtinent. Si iam elapsus esset annus ita q̃ priuati essent: tunc eas non obtinent sed obtinuerūt: ꝛ sic huiusmodi dispensatio locum non habet.

¶ Glo. seq. notat dubium solut. querit ꝛ soluit. Itez querit ꝛ soluit ꝛ declarationem expoſcit.

d ¶ Septēnium. Nota in septēnio scholarē eē debere ꝓfectū: studēs in theologia in quīquēnio. ā. de mag. c. vl. ꝛ etiā studens in iure ciuili: vt in p̃hemio. ff. ibi: ꝛ in gnti anni ꝛē. ꝛ si volnerint epi in etertiori tpe dispensare dñi id poterūt: sed in vltiori nō. de re iud. q̃ ad ꝓsultationē. de ap. oblate. j. de reg. in. cui lz.

(ADDITIO. Idē Jo. mo. ꝛ archi. dñi facit. ff. ꝛ vul. sub. si ita gs substituerit. ꝛ. ā. de off. deleg. pastoral. §. j. imo cōmendabile est nō a p̃ncipio totū dare septēniū vt expiak si ꝓficiāt ꝛ tūc dek vlterius tps: al's denegek. Jo. an.) Sed nūqd epūs q dispẽsant in septēnio: an illud tps finitū poterit dispẽsatiōne renocare? Puto q nō p reg. j. de re. iur. decct. ꝛ. ā. de fil. p̃sby. ex tua. vbi de hoc. ꝛ hoc dico nīsi eūdēs cā suaderet ꝛrīū. ꝛ sic pōt intelligi de cle. nō resi. c. vlt. vñ ꝛ p̃nlegiū reuocat cū tenōr ad notā. de decī. inggestū. Quid si pēdēte dispensatiōe meū seā de isto septēnio assumor: ad alīā pochialē ecclīaz sine fraude: nūqd adhuc poterit in septēnio meū dispẽsari? Et satis vī q̃ nō per hāc lām: cū videat ispect tps rōne psone: ꝛ p̃m hoc ꝛ p ea que vītī in p̃ncipio gl. vī q̃ tempus istud incipiat a tpe dispẽsatiōis: ꝛ p̃m hoc esset repīre q̃ p nouē annos vel q̃si progaret receptio ordinio p̃byteralis: ꝛ in B vtilis eēt declaratio.

(ADDITIO. Si. n. septēniū incipet a tpe cōmissi regiminis p modū de q̃. j. c. p̃t. §. j. ñ fiat dispẽsatio post sex mēses nō hēbit p studio itegr septēniū. Jo. an.)

e ¶ Lxap. Luz nō distingnat itelligo generaliter siue in grāmattica siue in iure canonico vel ciuili: vel scientia theologie studeat. Et caueāt epi: ne dispensent cuz his q̃ docīles non sunt: ꝛā enīz in eis cessat bnīs cōsti tutionis cā: vnde nec fiat dispensatio. j. q. vīj. quod p remedio. Et habēt dispensationē pp studiuz studere debent: non in castris vel vtilis: sz in studio generali: vt. ā. de clerī. nō resi. tue. alīs p̃uilegiū non habe bunt: vt ibi.

¶ Bl. sequēs po nit optimōnē quaz reprobat: ꝛ contra eīs respondet.

f ¶ Subdiaconatus. Per hoc dicunt quidam.

(ADDITIO. hoc placet Archi. ꝛ Jo. mo. ā. co. cū p̃sentes. §. pe. in p̃n. Jq̃ sine dispensatione de cōi iure potest in minoribus cōstitutus eligi ad parochialē eccliā. ad idem allegant. j. de prēben. si pro clericis. ꝛ. j. de institu. c. ij. Sed puto contra. ꝛ dico ab antiquo iure illius decretalis. ā. de eta. ꝛ qualita. preterea. non recedi nīsi inquātum reperitur expressum. Nec obstat hec decretalis. potuit enim dispensari: vel per literas apostolicas: vel per presentationem patroni consequi parochialem ecclesiam in minoribus cōstitutus: si dispensetur cum tali necesse habet infra annum subdiaconus fieri: ꝛ sic intelligo istum textum. ꝛ dixi de hoc. ā. in predicta decretali si pro clericis.

g ¶ Christi. Nota dominiū bonorum ecclesiarum esse penes chīm. de hoc. vij. q. j. expedit. xvj. q. j. quoniā quicquid. ā. de verbo. significa. causa.

h ¶ Dinoscitur. Nota ex p̃teritis circa futura cauere. xxxij. dist. in. in nomine. de procura. cap. j. ff. ā. eodem fundamenta. §. vbīne.

i ¶ Retrocēdere. mīstrando: negociando: vel vxorem accipiendo: quod possunt ipsi clerici in minoribus constituti. ā. de clerī. cōiuga. c. j. sed q̃ sunt in sacris non. j. de voto. capītm. vno.

k ¶ Pena. priuationis ipso iure.

l ¶ Exercēat. Prouidit hec cōstitutio ecclesiis ꝛ p̃sonis. sic. ā. co. cū nobis olim. in fi. ꝛ. j. de regu. bñficium.

m ¶ Dministrentur. Non enim debent p̃positis militare stipendijs. vij. q. ij. charitatem.

n ¶ Septēnio. idē est de minori tpe: si ad min⁹ tps dispensatum fuisset: quod fieri potest: vt supius dixi.

o ¶ Alioquin etiunc. t. elapso anno a fine septēnij.

p ¶ Penam priuationis.

Dispensare nō pōt epūs vltra septēniuz cū curato sup nō p motione ad sacerdotium.

Dispensare nō pōt epūs vltra septēniuz cū curato sup nō p motione ad sacerdotium.

Dispẽsandi p̃sam possit q̃ri p ꝓsue tudinem.

Dispensatio sup nō p motione ad sacerdotiū nouit fieri ab epo an sit facta frāgendo ī grāmatica siue ī theologia siue ī iure ciuili siue canonico.

¶ No. j. q̃ vbi ipo nit pēa ex nō facto i ſra tēpus certū pēa nō cōmittit nisi ex toto labatur tēpus. Et sic p̃z q̃ vbi sta tutū p̃cipit certaz pēnā solūdaz ſra annū: illa pena petit nō pōt do nec ann⁹ totaliꝛ fit elapſus.

¶ No. ij. arg. q̃ bñficij q̃ dz nēcētrate ē p̃so vacans: pōt ꝓferri alteri de ꝓsen su rectoriz: sz alīꝛ nō iterueniat renūtiatio: et sic ille ꝓsē sus vī hēvim renūtiatiōis. ꝛ q̃ vide q̃ no. j. i regula bñficium. ꝛ de his q̃ fi. a ma. par. c. ex oīc. sup ñ. ꝓfirmatus. quia istud dz intelligi q̃si ꝓsentit vt ꝓferat⁹ p̃s lū ſ cessus mandā⁹ dz fieri renūtiatio. do. Glo. ista obūcit et soluit.

a ¶ Parochialia. Non collegiata. ā. co. statutum.

b ¶ Tantū. Quia ūmodo ante finē anni non expectamus aliqua tēpoia statuta ad ordines recipiendos: de quibus. ā. de tēp. ordi. de co. vel si supereſt vnum tēpus adhuc non est diaconus vel subdiaconus.

c ¶ Concilij lugdunensis. ā. co. lz canon.

d ¶ Elapsus. Facta cōputatione: vt dī. j. §. pte. In cōtrarium videt: q̃ lex dicit: q̃ si p̃missīs mihi sacere iusūmodo infra illud tps fieri nō pōt: lz totum tps nō trāsierit otra te agere possum. ff. de ver. obli. l. hoc ture. ꝛ. l. si ita stipulatus essem: vñ exquo certū erat illum infra diem ꝓmoueri nō posse: videbat pena cōmissa. sed cōtrarium est ver: vt hic pz. ꝛ hoc tenebat Bul.

(ADDITIO. Videas q̃ ipse no. in spe. de obliga. et solu. §. j. ñ. q̃d si p̃missīs. vbi tenet pēnā cōmitti: sz afi diem exigi nō posse.) ꝛ Har. ā. co. lz canō. p. l. ff. de ver. obli. l. in illa stipulatione. ꝛ. l. insulā. vbi expresse dī sti pulationē penalē nō cōmitti ante diem: ēt si sit certū pa rere nō posse. Item lz certū sit additionē extitura: expectari dz donec extītat. ff. q̃si vī. lc. cc. l. hutus legatum.

(ADDITIO. Quo ad casuz nr̃m sit efficax ratio: q̃ ceperat ecclesiam vt fructus ei⁹ percīperet: tenet ad restitutionem ipsorum. Et qui ea mente contulit ecclesiam seruare debet indēnem. Joānes andre. Capitulum. xxxv.

Omissa tibi parochialis ecclesia: q̃q̃z tantum de anno transierit: q̃ infra ipsuz nequeas iuxta statutū generalis cōcilij Lugdunēsis ad sacerdotium ꝓmoueri: non est (nisi tunc demuz cū ex toto fuerit ipse annus elapsus) censenda vacare: nec pōt alteri antea tē nolēte ꝓferri.

¶ Annus āt hmōi qui a tēpore illo incepit: quo ipsius ecclesie regimē cōmissum tibi extitit: ꝛ possessionē eius pacificam habuisti: vel per te sterit quo minus haberes eādez: tibi nō currit si ꝓmoueri iusto impedimento debētus infra tps huiusmodi nequiuisti.

¶ Porro si beneficium ante mortem vt. j. de ꝓbē. prēben. c. j. ꝛ. ij.

¶ Glosa sequens querit. ponit opinio. ꝛ soluit. Itez querit ꝛ soluit.

f ¶ Practicam. Quid si tactus est possessionē solum minoris partis bonoꝝ? Dicit gdaz q̃ nō currit tps: secus si maioris. ꝛ. arg. j. de resti. spo. frequēs. Dic ēm Bul. qui hoc no. ā. co. lz q̃ si tūc ꝓ hēt exercitium cure ufaz: tenēt hac ꝓsōne: lz tūc minoris partis bonoꝝ possessionem hēat: q̃ cura po principalis est ꝛ diguior. de eta. ꝛ qualī. cū sit. ad B idem de ꝓsecra. eccle. vel alta. q̃ in dubīs. ꝛ eius rōne tenēt ad sacerdotiuz ꝓmoueri. de ꝓbē. extrīpāde. secus si non hēat tūc cure exercitiū: lz possessionē hēat ētiam maioris partis bonoꝝ. ad idē. ā. co. titu. dudum. ij. circa p̃n. ī. vnde dīxit hic litera: ipsius ecclesie regimē cē. Quid si post q̃z nactus est possessionem mouēt sibi ꝓtouersia? Dicit Bul. q̃ si incōtinenti in ipsa possessione lis sibi mouēt ꝛ possessio ꝓtinus tur batur: ꝓmoueri non tenetur: q̃ que incontinenti fiunt in cē. ā. eo. officij. ff. si cer. peta. lecta. ꝛ q̃ nō videt pacifica fuisse que non durauit. ad B ā. co. si post hō. §. ij. ā. de verbo. signifi. nā ꝛ ego. ff. de in rem verso. si pro patre. §. verum. de pe. di. i. dinoscitur. ꝛ litis euētus dubius est. ff. de pecu. q̃s debet. posset ergo esse q̃ ecclīam p̃deret: ꝛ sic in p̃sbyterīū ordinatus abl̃q̃ beneficio mēdicaret. xciij. dist. diaconi. vltī. Si autem possessionē aliq̃diu obtinuit sine litigio: hac ꝓstitutione arcetur: ꝛ sufficit q̃ semel cepit pacifice possidere. ā. eo. dudum. ff. de actī. empti. l. excepto. in p̃n. al's quo velle quilibet posset sibi litem ꝓfingere in frandē huius ꝓstitutionis. nec ob. q̃ iste succūbere poterit: q̃ mala electio est in culpa. C. de acq. pos. l. vlt. C. de iure delī. sancimus.

g ¶ Per te stetit. sic. j. de prēben. lz episcopus.

(ADDITIO. Archidiaco. allegat. j. de reg. tur. cum nō stat. ꝛ. c. imputari. ff. de an. lega. l. meuia. Joā. and.)

¶ Glosa sequens explicat ꝛ consulit.

h ¶ Justo impedimēto. Sic. ā. co. q̃s fit. ad fi. Pone q̃ toto illo anno egrotauit: vel absens erat epūs ꝛ cōmēdatitias hīe nō potuit: vel eū epūs ordinare noluit: vel his filiis. hec cnī sunt iuste cause que excusabūt eū. Et ꝓpter hāc cām dico q̃ elapso anno statim illo nō vocato possit alteri ecclesia ꝓferri. vt in prēdicta decre. lz. tūc tutius ꝛ honestius esset tūm citari ꝛ facere ꝓmuntiari illū priuatū: si non ostēdit dispẽsationē vel iustū impedimētū: nā si B omisso fiat collatio: tūc postea ventēs ꝛ de iusto impedimēto vel dispẽsatiōe fidez factēs collōne cassari

Impedimēta multa pp q̃ ecclīa curat⁹ nō ꝓmotus ad sacerdotiuz infra annum.

t ¶ Infero ex B. c. q̃ act⁹ in potentiaz resoluīt. 2. cor. j. ff de leg. ij. ꝛ l. iij. §. si quis. ff. de statu lib. Possessor pacificus an dicat⁹ curat⁹ qui post adeptā possessionē obtinet.

Possessor pacificus an dicat⁹ curat⁹ qui post adeptā possessionē patit cōtrouersiam.

Universidad de Deusto
Biblioteca

facies. Vere iudi. cum bertholdus. sed qr iudices vel illi ad quos collatio spectat nolum litigare: vel se aduersarios constituere: nec illi quibus facta est collatio: nisi primo habeant ius in re: ideo cōmunius eligitur altera via: vt sine alia pmunciatione fiat collatio.

a ¶ Ecclesia ipa. Colle qs est in fine. §. nullatenus. ea vice ꝛc.

b ¶ Existis. Quidam hic in ista: ꝛ ad quā inhabilē reddidisti te.

c ¶ Iudibrio. sic C. de do. q̄ li. l. elt. §. vbi aūt puerilis.

d ¶ Facieda. Ut C. de ia de leg. l. q. l. si. magio ergo cōsideremus sensum ipōs. Ibi. ad idē. ff. eo. si post §. j. ff. de verbo. signi. Intelligentia. ꝛ. c. ꝓpterea.

e ¶ Ea vice. Intelligo. t. in illa vacatione: alias lex cēt imposita ꝛbis. facile enim esset sibi ꝛferre vnde quē sciret nolle ꝛsentire: ꝛ postea reiterato illā primo ꝛferre: sm illos qui hīt interu: ꝛ ad quā te inhabilē ꝛc. nō est dubitatio tanta.

f ¶ Iterato. Nam qua rone posset primo anno finito iterato eidem ꝛferri: eadem rone finito secūdo. ꝛ sic die de tertio: ꝛ sic de singulis: ꝛ sic canon frustraretur effectu: vt dictum est. concordat. ff. de testi. l. §. iij.

(ADDITIO. Et. ff. de pban. ꝛ assi. tua. in fi. Jo. an.)

g ¶ Non intēdēs. Si ergo intēdebat a principio pmouere: sed postea mutata volūtate pmotus nō fuerit: nō tenet ad restōnem fructuū: qd̄ vez puto de ꝓceptis ante mutatā volūtatē: in alijs crederē secus eadem rone.

h ¶ Postmodum. Elapso anno. Joā. and.

Fraus et mora purgantur.

i ¶ Mutata. Nota q fraus purgatur: sic ꝛ mora iterdū. ff. de loca. potuit. ꝛ. j. de reg. iur. mora. vbi de hoc ꝛ nota extra spectari: cū vitiū ꝓsistit i alio. alias spectat initiū ff. eo. liber. de rescrip. si eo tpe. ff. eo. dudū. j. vbi de hoc.

k ¶ Promotus fueris. Ad sacerdotium vltra annum.

l ¶ Promouendum. Et in veritate promotus nō fuisti: alias purgatur vitium in vtroq;

m ¶ Offensam. Sic. ff. eo. perpetue. cum suis concor.

Glo. ista ponit quēdam quas soluit.

n ¶ Indēnem. Pone enī illū qui fructus ꝓcipit nō ē solūdo: ita q̄ ineffica ē est actio contra eum. ff. de solu. odoardus. dabit in ꝓferendo: vt hic video. Et hic dicit nō solum de obligatione in foro anime: sed etiam in foro iudiciali. dūmodo de tali credulitate vel fraude fiat fides: tamen qui fraudem allegat illam probabit. ff. de proba. quotiens. §. qui dolo. ꝛ putabitur id per contectus. j. titu. proxi. c. ij. Capitulum. XXXVI.

¶ No. j. q̄ alligatus literis ꝛ dignitati ab epō tu ꝛ eligi ꝛ non postulari.

S J abbatē. ¶ Ponit duo dicta ꝓcipalia. Scēm ibi. Dmōi. Dfit. Declat que notat Ber. ff. eo. de postu. c. vlt. vltra medū glose. Cōpost. ibidē i ꝓncipio.

(ADDITIO. Ubi Bern. sic loquitur: q reprehendi non potest. Cōpostel. Ho simplr dicebat abbatem exēptum postulādum: non exēptum eligēdum. Joā. and.) Et ea que notant moderni de consue. cum venerabilis. ꝛ Bar. ff. eo. cupientes. §. denq;.

¶ CASVS. Vacante ecclesia pctauensi: cano. sci hi-

lius ecclesie affectantes habere in prelatū abbatē monasterij nouī pcepuis: vel aliam abbatē exēptū ꝛ immediate subiectū sedi apostolice: dubitauerūt an deberent ipsum postulare: vel vtrū possent illuz eligere: sup ꝙ ꝙsuluerunt romanus pōtificem: qui papa ꝙsultus rīdit: q̄ iz abbas exēptus non posset dimittere suū monasterium sine licentia pape: iz tñ non obstāte ipe posset eligi in episcopuz vel aliū ꝓlatum. Sed qd: ponam q̄ in hoc regno est legat⁹ de latere. s. cardinalis. vtrum poterit cōfirmare illā electionē? Rīdet q̄ sic: iz alij legati q non sunt de latere sine cardinales nō possunt cōfirmas illā electionē ꝛ dare illi abbati electo licentiam vt se transferat ad illā ecclesiā in qua fuit electus.

¶ No. ff. exēptus ꝛ immediate pape subiectus nō pōt renūtiare bñficio sine mandato ꝓncipis. Dfatij Jacob Domi.

Abbas exēptus eligit ad aliā abbatiam.

¶ Glo. ista solūt questionem.

o ¶ Abbatem. Idem intelligas de quolibet alio inferiori ꝓlato ab episcopo: quia eadem est ratio.

p ¶ Subiectū. Q̄s cognoscet pōt per decretalem. j. de ꝓbatis. si papa. idē de subiectis epō quo ad hoc q̄ eligi possunt: sed sine licentia episcopi non transibunt.

q ¶ Episcopum. Idem de alijs dignitatibus: puta ad aliā abbatiam. ff. eo. c. nullus. cum si. ꝛ eadē est ratio.

¶ Glo. seq. declarat dubitationis causam: ꝛ rīdet.

r ¶ Elegistis. Dubitationis fuit causa: episcopus: qr non habet liberum volatum sine licentia pape: debet postulari ad aliam archiepiscopatum vel episcopatū: ꝛ si eligatur non valet electio. Eadem ergo ratio videbatur in abbate ꝛmediate pape subiecto vt per id deberet postulari non eligi. Sed illud speciale in episcopis. ff. de renun. nisi cum prīdem. non enim quicunq; habet petere licentiam transeundi postulandus est. vt probatur. ff. eo. si religiosus. ꝛ. c. nullus. ꝛ in his que notantur de postu. capitulo vltimo.

s ¶ Exinde. Quia elegistis ꝛ non postulastis.

t ¶ In puincia. Si enim legatus esset. sed non in illa pouincia: licētiam dare non pōt: iz enim quedaz possit que voluntarie iurisdictionis sunt extra pouinciam sibi decretā eundo ꝛ redeūdo: tamen ea que contentiose iurisdictionis sunt non potest: vt hic. ff. de ꝓcuru. cum venerabilis. Primum probatur de offi. lega. q̄ translationem. ꝛ. c. penul. ff. de sen. exēcōmu. ad eminentiam. cum si. ꝛ qd̄ dicit: sit in pouincia missus: quod est. j. q̄ iz pouincia extitisset dūmodo in legatione esset adhuc licentiam dare potest. ff. de offi. lega. nouit. Si autem extitisset pouinciam ꝛ legationem secus: ꝛ sic posset intelligi hec litera.

(ADDITIO. Idem Archidiaco. qui dicit hic q̄ ordinarius pouinciam exiens habetur pro primato. ff. de offi. ꝓcō. l. iij. ꝛ ideo non habet potestatem indicendi: vel ius dicendi. ff. de iurisdi. om. iudi. capitulo vltimo. ꝛ sic sibi sedere pro tribunali non potest. tr. questio. §. episcopum. vbi de hoc. Joan. andre.)

a ¶ De latere.

a ¶ De latere. Scilicet cardinalis. j. de offi. lega. ca. q̄. in fi. vbi dicam de hoc.

b ¶ Missus. Subaudi vel ab alio qui haberet super hoc speciale mandatum vt in fine capituli.

c ¶ Deserēdi. Sicut. n. dicitur: nō deserit sine superioris licētia suam ec ecliā. de renū. admonet. sic nec iste sine pape licētia q sibi ꝓmus est superior: vl sui legati de latere suū monasteriū deseret.

¶ Glo. seq. q̄rit ꝛ sol. dicit opi. Hostī. reprobatā ꝛ Com postel. approbatā.

d ¶ Transcidi. Quid si abbatia fit exēpta: iz pūsle gium hēt q̄ abbas ad epatū nō possit assumi sine se. apostolice licētia: ex cā forte: q̄ abbates se videbāt recessuros res monasteriū dispergunt: ꝛ hēo de hoc pūsilegio. xvj. q. j. hinc est ét. Nūqd poterit legatus de latere huic dare licētiā? Satis videt istius decr. argu. q̄ sic: q̄ pōt ōia preter exēpta. de offi. leg. q̄ trāslationē. xvj. q. j. frater. ff. de offi. ꝓcō. preto. l. vna. sed ad hoc. j. de ꝛbo. sig. c. j. in ꝓncipio. Vlt nota q̄ per hāc decre. reprobata est opi. Hostiēsi. no. ē. de ꝓsue. cum venerabilis. dicebat enī ibi. ꝛ de renū. c. vl. in ꝓncipio. q̄ si legati hēbant speciale mādatum trāsferēdi abbates exēptos: alias id facē nō possent p decr. de offi. leg. q̄ trāslationē. Iz Cōpost. ibi ꝛra: dicēs q̄ ex gñali legatione hoc poterant: ꝛ eius opi. hic reprobatur. vt hic vides.

e ¶ Dmōt. Sūptū ex eo qd̄ notat Bar. ff. eo. cupientes circa principiū. sup ꝛbo examē. ꝛ dic Dmōt. ff. de latere.

f ¶ Maius. Vlt nūnoues legati non exequuntur offi cium suum eo presente. ff. de offi. lega. c. volentes.

g ¶ Impiuz. Q̄ro dīmartū est: nec perit morte mādātio. j. de off. leg. c. ij. ꝛ eo ptes sūt ꝓsulēdi: vt ibi. Jo. an.

h ¶ Vbē. ff. de offi. ꝓcōs. li. iij. ff. de offi. ꝓcōsul. sed cō tum: ꝛ idē dicebamus p decre. ff. eo. q̄ dūsigētia: vbi hoc tenet Cōpost. Itē q̄ non erant hec specialr rescruata.

i ¶ Legati. s. non de latere: vel qui dignitatem illam sibi vendicant ecclesiarum preterea. de quibus. ff. de offi. lega. ca. j. ꝛ pe. ꝛ. j. eo. titu. capitu. j.

k ¶ Hoc. s. ꝛfirmare epos: archiepos ꝛ alios exēptos.

l ¶ Specialiter. Nota q̄ non tantum valet genus quantum species. de ap. capitu. ij. ꝛ de hoc de offi. ordi. si sacerdos. ꝛ. xxij. distinctio. ij.

m ¶ Cōtinuum. Nota ꝛ dicuiter q̄ si exēptus prelatus inferior epō: eligitur ad epatum tenet electio: tñ transire non poterit sine licentia quā dat papa vel eius legatus de latere. Si canonicus vel alius eligit in epm exēptum vel archiepm exemptum: vel ad aliam dignitatē exemptam legatus de latere confirmat: inferiores legati non sine mandato speciali. Si antē episcopus in episcopum vel archiepiscopum postuletur: tunc vt transire possit specialis licentia pape requiritur: quia casus ille scilicet episcopi translatio est de reseruatis. ff. de offi. lega. q̄ translationem. ꝛ sic sane decretalem istam intelligas. vnde non dixit hic legatus admittat postulationes: sed q̄ confirmet electiones. episcopi autem non eligantur: vt predixi.

Capitulum. XXXVII.

S J ꝓmissa ri⁹. ¶ Sūt due ptes. Prīa determinat certos casus dubios circa penā priuationis. Secūa ibi. [Porro] alios circa penam suspēsiōis. Jo. an. Posset ét quelibet ps subdiuidi q̄ patet. Do. Declarat hec decr. multa iura ꝛ multas oplones: ꝛ matime ea q̄ no. Uin. ꝛ Bern. de sent. ꝓbē. ꝓtinus. in ꝓma glo. et ipse Ber. s. e. cām. ꝛ Inno. ꝛ Hostiē. ff. eo. ne ꝓ defectu. ꝛ Cōpost. eo. ti. in cauſio. in fi. Jo. an.

¶ CASVS. Vacante ecclia pctauēsi canonici illius ecclie ad quos spectat electio comunitatem in vnū: tractauerunt de electione futuri prelati ptātem eligēdi cōpromiserūt in aliquos compromissarios: qui cōpromissarij fuerūt negligētes in electiōe faciēda per tres mēses: vtrū non solū cōpromissarij: sed etiā ipsi canonici cōpromittētes sint priuati ptāte eligēdi pro illa vice: Rīdet q̄ sic: ꝛ sibi imputēt canonici q̄ desides tales elegerūt: ideo ptās ꝓuidēdi illi ecclie devoluit ad ꝓximum superiorem. Sed ponamus q̄ cōpromissarij nō fuerūt negligētes in electione faciēda: iz tñ in electione deliquerūt: q̄ scienter elegerūt indignum: puta sciēter elegerūt aliquē ꝛ titij patiente defectum in natalibus: vtrū delictū cōpromissariox noceat canonicis: hoc est q̄ canonici sint priuati ptāte eligēdi pro illa vice: ac si ipsi indignū sciēter elegissent: ꝛ Rīdet q̄ nūmo electio reuertit ad ipsos canonicos: ita q̄ canonici pūt aliū in suuz ꝓlatū eligere. ꝛ istud vez q̄ delictū cōpromissariox nō nocet canonicis: nisi ipsi sciēter ratam habuerint electionē per cōpromissarios factaz. puta: q̄ cōpromissarij retulerūt canonicis q̄ ꝛ titij in suuz epm elegerūt: canonici sciētes illū indignum approbauerunt electionē. Certe canonici in hoc casu sunt priuati ptāte eligēdi pro illa vice: ac si sciēter indignū elegissent. Sz qd scissime pī: cauet in. c. cū in cūctis. eo. ti. in an. q̄ eligentes sciēter indignū sunt suspensi a ꝓceptione fructuum suox bñficiox per tiēnū: vtrum nō solū cōpromissarij sint suspēsi per triēnium a ꝓceptione fructuū suox bñficiox: sed ét ipsi canonici? Rīn. q̄ nō: nisi canonici electionē de ldigno factā sciēter ratificauerint: q̄ cū ratificatio mādato cōparet: ipsi canonici sunt suspēsi p triēnium a ꝓceptione fructuū suox bñficiox que obtinent in illa ecclesia: secus est de beneficijs que ipsi obtinēt in alijs ecclesijs: vt in fine huius capli dī. Sed qd ponamus q̄ canonici cōpromiserunt in aliquem epm vel archiepm: qui episcopus vel archiepiscopus sciēter eligit indignū: an ipse eligēs sit suspensus a ꝓceptione fructuum

Universidad de Deusto
Biblioteca

dignitatis epālis vel archiepālis: ſ Ridet q̄ non nā. c. cum in cūctis. nō facit mētionem de dignitate epāli vel archiepāli: mō canones penales nō cōprehendūt epos vel alios ſuptores: niſi de eis faciant expām mētionē: z ſic iſte Rnculus: hmōi āz pena zc. eſt declarand illi. c. cū i cūctis. z illa

Compromiſſarius

a ¶ Cōpromiſſarius. Vel cōpromiſſarij: cum cadē rō ſit in plibus: z in vno z in pluribus cōpromitti pōt. vt hic z. ā. eo. cām. z. c. in cauſis. z. c. cū in iure. cum ſeqūbus.

b ¶ Eſto. Idē ſtelligas ḋ ad pena quātōſtz de ſtertoti

Compromiſſarius datus ad eligēdum pōt poſtu lare.

c ¶ Eligendi. Et tunc poterit etiaz poſtulare vt. ā. eo. in cauſis. de renun. poſt translationem.

d ¶ Negligēter. Alīs nō curret tps. de ꝓcef. ſbē. q̄ diuerſitatē. Quid ſi dolo negleterit: nūqḋ habebit locuz qs hic dī: an qs dī. j. §. prī. puto locum habere qs hic dicit: ſufficit enī q̄ non eligit. ad hoc. j. de ap. ab eo. vbi pretermittere facere qs quis debet infra debitum tempus ſine dolo: ſine negligentia id factat equiparanť. ad idem de teſti. p tuas. in fine. z. ā. de reſcrip. plerumq;.

(ADDITIO. Quidā reſiſtunt huic glo. dicēteo q̄ q̄ negligentia fraudulosa: fraus z dolus eſt: iudicabīť vt de dolo: z locus erit ver. ſeq. vt hoc caſu recedat ptās ad cōpromittētes. ſed hoc eſt abſurdum: vt ſtatim ſequitur in glo. poterant. z dicam ſuper ea. Joan. andre.)

e ¶ Tempus. Trium menſium.

f ¶ Statutum. l. di. poſtq̄. z. ā. eo. ne pro defectu.

g ¶ Superiorem. Prorimum: vel ad capitulum in inferioribus in caſu. de conceſſio. preben. c. ſi.

h ¶ Imputent. Puniuntur enim ex propio facto nō ex alieno: quia negligentem elegerunt.

(ADDITIO. ff. de mio. l. cū mādato. l. ſi. gl. Jo. an.)

i ¶ In talem. Negligentem ſcilicet.

k ¶ Huiuſmodi epi. Eligendi epiſcopum.

¶ Hoſa ſequēs primo rōnez reddit: notat z remittit. Secundo obijcit z ſoluit. Tertio querit z remittit.

l ¶ Tranſtulerūt. Poterāt. n. ſibi puidere ſollicitum eligēdo. Idē alio mō. l. non dādo eis totum tps qd habebant. ad hoc de elec. cū in veteri. cum ſi. Et ſic nota q̄ negligētia ꝓcuratoris nocet dño. de hoc. ſ. vt lit. nō cōteſta. c. j. in glo. vlti. pdunt enim iuo exquo per ſe vel p alium debito tpe vnde nō ſunt. ff. quēad. ſer. amit. l. vſuſructuario. Ad hanc primā partem ztradicit expreſſe.

C. de temp. ap. q̄nē. ſi. tamen. vbi dī: q̄ ſi in cā appellationis eligant arbitri non currit biēnium appellationis ꝓſequēde pendēte coram arbitris cā: etiā ſi mille anni trāſierint: ſed tūc currit cū arbitrium deſertum fuerit. Solu. vbi cōpromiſſum factū eſt de voluntate preſcribētis. z eius cui preſcribit. hic aūt de voluntate eius cui ſcribit ſm Inno. qui hoc notat. ā. e. ne ꝓ defectu. in ſm. nec per oſa eſt idē in arbitris cōpromiſſarijs: z cōpromiſſarijs datis ad eligēdum. vt pz ā. eo. ſicut. z. j. de re iudi. cū ab vno. Si quera an compromittētes hoc mandatū reuocare poſſint: Dic vt no. ā. eo. in cauſis. in antepe. glo.

m ¶ Eligat infra debitum tempus.

¶ Glo. due ſeq. oſtdit quid approbat. z qd reprobat.

n ¶ Imputari. In ḃ ꝓcedabāt ſupradicti doctores i glo. ā. in ſm. allegatis. c. ſ. eo. in cauſis. z Bar. bitri. i. q. venerabili. que icipit Canonici einſdez eccle. petā enim ſuos debēt zc. j. §. porro. cuz ſuis ꝓcor. excepto Cōpoſt. qui tenebat in totū ꝓtra iſtū. §. in decre. ā. eo. in cauſis. i fine. dicebat enī in hoc caſu ad ſuptoꝝ ptātem devolui cum vice capli compromiſſarij predicti fungantur.

o ¶ Ignoāter. hec olim erāt opi. Ber. tenebat hanc opi. que hic approbata eſt. ā. eo. cām. z in ꝑdicta decre. oſtitur. de ꝓcef. ſbē. z eadē rōne hoſtiē. ibi. z Cōpoſt. eo. ti. in cauſis. in ſi. dicebāt Joān. ꝑ decre. ā. eo. cū terra. que decre. nō ob. z ſtellige eam: vt ibi no. Itē illa rōne hoc dicebant q̄ iſti cōpromiſſarij fungunť vice capituli: ſed capl'm eo caſu iterum poſſet eligere. ergo z iſte compromiſſarius. ſed nō eſt verum: vt hic vides.

(ADDITIO. Et de hoc. j. q. vij. per illelta. Jo. an.)

p ¶ Functus. Sicut in iudice ſiue bene ſiue male ſemel iudicante. de offi. delega. in literis. z capitu. venerabil. ff. de re iudi. l. iudex. z. l. paulus. cum ſi.

q ¶ Scienter. Benedict: quia ſicut a principio ſi ignoranter elegiſſent non haberet locum pena concilij: ita nec ſi ignoranter ratificent.

r ¶ Ratam. Trahit enim ratihabitio retro z cōparat mandato. ff. de reg. iur. hoc iure. §. delecit. z. l. ſemp. §. j. j. de ſen. excōmu. cum gs. z. j. de reg. iur. ratihabitionez. cum ſuis concor. z bene poterant ratam habere: quia ſuo nomine id erat factum: alīs ſecus. vt in predt. decre. eū quis. j. de regu. iur. ratum quis.

Ratihabitio retro trahit mandato

f ¶ Vñerit. In q̄ caſu d'uoluit puiſio ad papā. ā. e. cūctis

t ¶ Liberc. Quia hēbunt liberz tpus ac ſi noua eſſet vacatio. vt. ā. eo. ſi electio. ſile de maio. z obe. cuz olim.

v ¶ Ad eoſdem. Probabamus hoc olim per decre. de renun. poſt translationem. in ſi. nam ibi non valuit electio vel poſtulatio facta per cōpromiſſarium: z nihilominus papa mandat q̄ compromittentes eligant.

x ¶ Idem ſit. Scilicet q̄ electio libere ad eoſdem reuertitur compromittentes.

y ¶ Eligit. Scilicet compromiſſarius.

z ¶ Idoneum. ā. eo. cum in cunctis.

2 ¶ Remit. Vel poſt conſenſum renuntiat: vel dicm claudit extremum. ā. eo. ſi electio.

¶ Hoſa ſequentis ponit qd approbat z quid reprobat. Secdo caſum determinat: z ſubdit duas opiniones.

2 ¶ Conſentire. Approbant hic ſupradicte glose. Ber.

z reprobatur opinio hoſtiē. qui in hoc puncto dicebat Joān in predicta decretali: cauſam. in ſi. rōne per eus in ſuperiori caſu reddita. z q̄ verba cū effectu ſunt intelligēda. ā. de clerī. nō reſidē. relati. z capitulū poſſet. ergo z ille q̄ ipſius vicē gerit. xcij. di. c. j. cū ſi. ſed hoc eſt falſz ꝓpter ſuptoꝝ rōnē: q̄ funct' ē zc. Et q̄ dicit iſte. §. z. §. prīt. quo ad ſcm caſum: verū ſtelligas: niſi alīs caueret in mādato: puta q̄ poſſit eligē ſemel z pluries zc. z ita terminant Ber. hīc. in. q. oſticalt ſua: q̄ ſcripſit. quicd dederit ptātē. vnde dicebat Damaſ' ſupra in predicta decre. cām. vbi electio deſertur a iure: pōt ſepius fieri z variari: ſz vbi ab homine vnica electione ꝓſumīť poteſtas. ff. de ꝓbo. ob. eū q̄ certap. §. vlt. nō ob. ſm eum ff. de optio. le. l. ſj.

Compromiſſarius q̄ ſemel z legit: an etiaz eligere poſſit.

vbi electio delata ab homine vnica electione non cōmittit: q̄ ibi nō fuit exhibita tota familia in qua debebat fieri electio. Diſtinxerunt quidam.

(ADDITIO. Tan. z Pe. de ſamp. ā. eo. cūz. z abbas hoc recitat. ā. eo. q̄ pp. Jo. an.) an det poteſtas puidēdi an eligēdi: vt in primo caſu iterū poſſit eligere.

(ADDITIO. q̄ adhuc nō ē puiſus. Jo. an.) z i ſcdo nō: q̄ diſtō ſatis equa videť. nec iſta decre. ꝺdicit: q̄ de poteſtate eligēdi loquit: vt pz in ipſius principio.

a ¶ Eligitur. Scienter quia alīs pena ſuſpenſionis locum non habet.

b ¶ Non cōuenit. xxiij. q. iij. ſi habes. ff. de dolo. z elegunter. C. de inoffi. teſta. ſi quis ſuo. in ſi. C. de pe. ſanctus. j. de iniur. z dam. da. z ſi pignorationes. z. j. de regu. iur. non debet. z dic vt ibi.

c ¶ Premittitur. ā. §. ſi ho.

d ¶ Teneat. ā. de his que ſi. a ma. par. ca. queſiuit. cuz ſuis concor.

e ¶ Eccleſiaſticis. q̄ i ipſa eccliа obtinet: vt ſtatī ſeqť.

f ¶ Concilium. ā. eo. cum in cunctis.

g ¶ Ipſo iure. Approbatur in hoc opi. Ber. z hoſtiē. qui hoc no. ā. eo. in motiuis.

(ADDITIO. in gl. ſtē §. Jo. an.) Et opi. Inn. ā. eo. cū in cūctis. z reprobat opi. Tan. quā no. Ber. in ꝺcr. inoſcit. q̄ dicebat q̄ regrebat ſuā ꝓ decre. ā. eo. q̄ ſgo. ſz nō eſt verū: vt hic pz. z decre. illa in alio caſu loquit.

(ADDITIO. Scilicet in his qui eligunt per ſeculario poteſtatis abuſum. Joan. and.)

Epo nō currit alīqua pena ſuſpēſionis ēt a fructib' biſficio rū: niſi de epo expſſe caueat.

h ¶ Huiuſmodi. Q̄ hic dicitur tenebat hoſtien. de elec. cum in cunctis. z. ā. eo. ti. cauſam. in ſi. z dic hmōi ſcz pena ſuſpenſionis per triennium a beneficio.

i ¶ Ad eligēdū epm vel ſuptoꝝ p id q̄ ſtatī ſequit.

k ¶ Cōpromiſſarius. ā. eo. cauſam. z idē ſi epo elegerit epm ipſo iure: vt q̄ hz vocē in electione patriarche vel archiepiſcopi vel alterius eccl'ſie: q̄ eadem eſt ratio.

l ¶ Sic peccante. ſ. in eligendo ſcienter indignum.

¶ Glo. ſeq. recitetur per contrarium z ſolutionem.

m ¶ De iure. j. de ſenten. excom. q̄ periculoſum. Nota q̄ hz hoc tenent hoſtiē. in ſupradictis glo. z Bar. in decre. cupientes. ā. eo. §. ceterū. tñ olim dubitabat: ideo q̄ decre. illa q̄ periculoſum. videtur de ſui mente intelligenda de ſuſpenſionibus ab officio vel coherentibus officio: puta ingreſſu eccleſie z ſimilibus: ibi pp executionem pōtificalis officij zc. Sed lauꝺetur deus z dñs Bonifacius q̄ dubitationē illā mihi ſuſtulit p hanc klam. Et potuit cē rō: q̄ ſpūalia ſine tēporalib' diu eſſe nō pſit: que habēt ſe vt comexa. j. q. tij. c. ga obiecerit. z. c. ſaluator. z cēt verecūdum epos mēdicare. ā. de renun. ad ſupplicationem.

loeū ". ¶ Reſtringit o etiā dicta pena ſolū ad ea beneficia que ſic peccās in illa obtinet eccleſia: quam taliter p eligendo ſpecialiter q̄ noſcit offendiſſe r. ¶ Et idem in illius beneficijs ſ eſt cenſendū qui alicuius electionem: poſtulationem: aut prouiſionez impugnans in probatione deficit ei' q̄ obycit in perſonam t. Idem.

¶ Procurator ad appellandum ſm formā. c. vt circa. nō eſt idoneus: niſi omnia obiecta z forma iuramēti in procuratorio exprimantur. hoc dicit ſm paulum. Lap. Procurator xxxvij.

o ¶ Reſtrigit. Dicebat hoſti. i dcr. cū i cūctis. q̄ ſup b puncto necia erat iterptatio: ſouebat tñ Joā opionez. (ADDITIO. Idē Pe. de ſamp. Jo. an.) q̄ ideſinite loquebatur cōciliū: z q̄ cōſtitutio illa fauorabilis vt debatur eccleſijs. Concordat autem ad hunc. §. ā. e. cupientes. §. ceterum. Et no. penas reſtringendas. j. de regu. iur. in penis. vbi de hoc.

p ¶ Taliter. Scilicet ſcienter indignum.

q ¶ Specialiter. Quia z generalē offendit eccleſiam que vna ſola eſt. xxiij. q. j. loquitur.

(ADDITIO. vij. q̄ne prima. nonatianus. Jo. an.)

r ¶ Offendiſſe. Quārūm in eo fuit: ſz conat' nō habuerit effectū: nō tñ fuit voluntas ſuis terminis contēta: z ideo punienda. de pen. ꝺ. j. §. cogitatio.

o ¶ Beneficijs. ſ. q̄ in iſta eccliа obtinet: vt hic vides. z ſic declara ꝺcre. primā iſtius tī. circa ſi. z ſic aliqs eſt ſuſpēſus a biſficio i vna eccliа nō tn alia. ſic. ā. eo. cupiētes. §. ceterū. j. de offi. or. ſi canonici. de re. ee. hoc cōſultiſſimo. Quid ſi in his caſib' eligēs vel opponēs nō hz in illa eccleſia beneficium: Dic q̄ pena extraordinaria puniri poterit. ā. de accu. ſuper his. de iude. ad liberandam. C. de ſepul. vio. l. vl. in ſi. cū ſi.

Hlo. iſta ḟrit z ſol.

Pena inefficax in altam cōuentū.

(ADDITIO. Idē Jo. mo. alle. ff. de pe. l. j. ad ſi. ff. de in ius vo. l. ſi. z ſac. ā. ꝺ male. c. ij. cū ꝑcordātijs. Jo. an.)

t ¶ In perſonā. Quia a beneficijs eccleſiaſticis triēnio eſt ſuſpenſus. Lap. XXXVIII.

¶ No. j. ar. q̄ obycere ꝺ ꝑſonas eligētiz nō ꝺ obycere ꝺ ſoluaz: ſi ꝑbat ter. b q̄ dicte ꝑſonas in pl'ali numero.

Procurator. ¶ Ponit duo que requiruntur in procuratorio ad appellandū in caſu ꝺcre. vt circa. Scdm ibi. habeatq̄. Domi.

¶ CASVS. Dabunt' in. c. vt circa. z in. c. cupiētes. ā. e. q̄ appellās ab electiōe ꝺz ꝓponere oēs defect' quos ipſe intēdit opponere ꝺ electionē vel ꝑſonā electi. Poſſumus q̄ aliquis nō eſt ſufficiēs p ſeipm: vult ꝓſtituere ꝓcuratoꝛē: vtrū ꝓcurator generaliter cōſtitutus poſſit appellare ab electione vel ſe electioni opponere ꝓponēdo defectus: tam ꝓtra formā electionis q̄ ꝑſonaꝝ electi: R. ſi. ro. pō. q̄ nō: ſz ꝺz ꝓſtitui ſpecialiter: ita q̄ in

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ No.q. q in fiād̄o iuramēto p procuratore regrītur spāle mādatum. Casus ās l gb⁹ regrīt spāle mādatum. vide p gl. j. de pcu. q ad agendum. Do. Blo. ista soluit duo dubia.

instrumento procurationis debent inseri oēs cause ⁊ defectus quos ipse cōstitutus intendit opponere ꝛ electū vel electionē. Itē debet ꝓstitui specialiter ad iurādū in alia ꝓstitutōne: q credit ofa per ipm ꝓposita esse vera ⁊ se posse illa pbare: alīs nō admitteretur pcurator.

a Ad appellādū extra iudicium. decr. eni ista. l hoc casu⁹ locū hz l q̄dus decr. vt circa. ꝛ decre. illa locū nō hz in appellationib⁹ interpositis in iudicio. j. eo. cōstitutto. ergo nec ista. lz alīs vicam⁹ q̄ pcurator est q̄ de mandato dñi aliena negocia in iudicio.

ADDITIO. Istud nō est l tertium legis. Joā. an.) administrat. ff. de pcu. l. j. ℔ ad negocia ꝓstituit. j. eo. q̄ gñal'r. ⁊ qđ dicit: ad appellādū: itel ligo ad quēcunq; etiā l seriozē papa ℔m Bar. qui in oībus appellationibus dixit illam decre. locum habere: lz Guil. contra: vt tibi dixi.

b Prouisionē. Factā vel ēt faciēdā si ꝑtra certā ꝑsonā appellaf. ē. eo. q̄ ꝑtra certā. (Idē Archidia.)

c Decetero. Extēdit ergo ad futura. ē. eo. lz canon.

d Formam. ē. eo. quia propter.

e Personas. In plurali dixit: vt cōprehēderet electum ⁊ eligentes. ē. eo. vt circa. (Idem Archidia.)

Blo. ista dicit questionem soluram.

f Singulariter ⁊ clare. Per hoc satis reputo solutā q̄onem quā olim formabāt Guil. ⁊ Bar. in decre. vt circa. ē. eo. an sez sufficiat opponēti dicere. oppono homicidiū: per furtū: ⁊ simoniā. ⁊ dico per hanc ſam q̄ nō: ad quid enīz in pcuratorio sic singulariter ⁊ clare fieri deberet expressio: si in appellatiōe ad idē fieri nō deberet.

g Speciale. No. q̄ nō tātū valet genus quo ad speciem quantum species. de hoc vide. xxiij. dist. q̄ q̄. ⁊. ē. de offi. ordi. si sacerdos.

Blo. ista recitetur per. q. ⁊ solutio.

h Mādatū. Nō credo q̄ in casu isto locū hēat decre. illa. j. de pcu. q ad agēdū. q̄ casus iste est spālis in quo semper requiritur expressio. Idem credo in matrimonio contrahendo. vt eo. titu. ca. vlti. facit clemen. eo. titu. de procura. capitulo. ij.

Blo. ista. reddit rationem.

i Eoūl casus. Benedicit: alīs enī nō pulderet malitie: posset enī esse q̄ pcurator credit ea vera eē que nō credit dño: pcurator ergo iurat in animam dñi: nō in propriam. Super hoc dic vt. l xiij. di. tibi dño. ⁊ de iura. ca. in pertractandis. de sacramento autem calumnie dicam. j. de iura. ca. c. ij. ij. responso.

k Et se posse. Repete. credunt. Lap. xxxix

¶ No. j. q̄ electo ⁊ ꝓfirmato se ptes

3 ꝓfirmationē. ¶ Nō dimisit. Jo. an. Et pbat q̄ hic dicit. ē. de præben. cum sam dudum. maxime per integram: q̄ ibi cōfirmatus fuit electus ⁊ cassata confirmatio: propter iuris ordinem non seruatum: ⁊

iterum papa de electione mandat inquiri per decre. ē. de re iudi. ad pbandum. vbi cassata est ꝓfirmatio ꝓpter defectū iurisdictionis. ⁊ iterū de electōe queritē.

(ADDITIO. Et est huius iuris ratio ℔m Jo. mo. q̄ inseparabile: inutile adiectum non vitiat q̄ erat vtile. de hoc. j. de re. iu. vtile. Joan. and.)

¶ CASVS. Dictū fuit l. c. si postq̄. ē. e. titu. q̄ si ab electōe fuerit appellatū ad apo. se. suspicor tm mediatē⁹ nō hz ptātē ꝓfirmādi electionem pēdēte appellatiōe. Et dī q̄ si superior electionē ipsaz pēdente appellatiōe cōfirmet: q̄ nō valet ꝓfirmatio. Sed nūquid ꝓfirmatio superioris facta pendente appellationez ꝓtudicet ipsi electo: ita vt accipiendo ꝓfirmationez a superiore pdat sus sibi quēcitum ex electione? Rndet q̄ nō: ⁊ tō poterit petere cōfirmationē sue electionis a superiore.

l Electionis. Si autē cassaretur electio seruandum est quod dicitur. ē. eo. q̄q̄. ⁊. c. si electio.

m Iuris solemnitatem. ē. eo. quāuis. ⁊. j. e. prouida. §. verum. ⁊. j. eo. ca. vlti.

n Potestatē. Puta q̄ alīs nō erat iudex: vt legitime appellatū erat ab ipso: vel papa inhibuerat. j. de appella. nō solū. vel erat excōicatus publice iudex. ē. de re iudi. ad probandū. vel ante cōfirmationē reseruauerat papa episcopatum. j. eo. si eo tempore. vel his similia: ⁊ ꝓpter hoc non valuit ipso iure cōfirmatio.

o Propter hoc. Propter cassationē. s. ꝓfirmationis.

p Canonica. Ex personis ⁊ forma. ē. eo. quia ꝓpter ⁊. c. cum in cunctis.

Blo. seq. notat. querit ⁊ soluit.

q Infirmari. Immo iterūz petitur eiusdez electionis confirmatio coram debito iudice: ⁊ seruabitur debitus ordo. Et sic no. ex hac decre. q̄ principale nō sequitur naturā accessorij: lz accessoriū sequatur principalis naturam. j. de offi. delega. si super gratia. ⁊ de regu. iur. accessoriū. cum suis cōcor. Sed quid dices: prout apparet ex decre. si iudex cassat confirmationē vitio electionis: clarū est: si ꝓpter solēnitatē omissam: ⁊ hoc est clarum: vt hic: quid in dubio? Satis videtur dicendus inspici debere quid opponebatur: ⁊ si contra electionem erant obiecta: dicatur facta cassatio vitio electōis: si de solēnitate omissa: tunc locū habet hec decretalis. In dubio dicatur vitio solēnitatis facta cassatio cōfirmationis. ad hoc. ff. de suspecti. ruto. hec enim. §. j. ⁊ facit qđ ibi nota. ad idē. ff. de excepti. rei iudica. si ex testamēto ff. de penis. si presses. ⁊. j. de regu. iur. in penis. ⁊ facit qđ nota. l. dist. c. j. ⁊ de cōstt. ex literis. Consulte tamen facit iudex si decernit ad iustar eius qui remittit de exercitu. ff. de his. qui no. infa. l. j. ⁊. ij. ⁊ facit ad hoc qđ no. moderni. ē. eo. super eo. ⁊ hec vera dicantur: cum iudex cassat ꝓfirmationē tm: secus si ꝓfirmationē ⁊ electionē: qr tunc non est dubitabilis hec qō. Jo. an. Cap. XL.

Glosa

totalr̄ separate vide no. per Innoc. de restituti. l tuite. c. ij.

¶ No. q. in hac cāz separatā vtile p tale nō reciat. ad tē regl'a vtile. j. de regu. iu. vtile.

¶ Lon cor. ter. in fi. l. l. si go ff. de excep ret iudi. et in. l. fi. ff. de iurett.

Cassatio ꝓfirmationis an tinducat cassationem electionis si ē cā cassatiōis nō apparet.

Cap. z sede vacāte nō lucrat emolumēta rōne iurisdictionis obuentia.

¶ Glosa sequentis obiectionem soluit.

Quia sepe. ¶ Pro narrat factū reprobuz. Sed o motiuū exprimēs: illud punit ibi [Nos ipsoz.] Tertio tollit obstātiam ibi [Nō obstātibus. J Joā. an.

¶ Aduerte q̄ decre. ista nō principal'r facit ad titulū.

(ADDITIO. Quia ad multa de his partibus quaq̄ distinxi sup rubrica. de electi. ē. Jo. an.) sed q̄ vacante eccīa cum sminet electio faciendā si canonici videant bona vacantis dignitatis sibi deberi: difficultates igerūt: ⁊ tardius eligūt: ideo hic punditur: ⁊ sic ēt electionī faciende prouidit. idē dico de decre. ē. eo. sciāt. ⁊. c. generali. ⁊ facit. ē. eo. vbi plenum. §. pnūcio. Jo. an.)

¶ CASVS. Ler tum est q̄ vacante sede epalis cap'lis succedit: ita q̄ potest exercere per se illa que sunt iurisdictionis: ⁊ ea que sunt ordinis facere exerceri per episcopum. Sed quid de bonis dimissis per prelatū: quia ponamus, prelatus defunctus plura bona dimisit: vel aliqua bona obuenerunt tēpore vacationis: vtrum sit permissum cap'lo illa bona sibi appropriare: ⁊ canonicis iter se dividere? Rndet q̄ non: imo illa bona debent reseruari futuro successori: vel conuerti in vtilitatem ecclesie. Q̄d si contrarius fecerint puniuntur penis hic contentis: ⁊ qđ hic dicitur de ecclesia cathedrali: idem dicendum est de ecclesijs collegiatis vel regularibus.

a Sepe. Debuit igitur ius super hoc prodire. ff. de legi. nam ad ea. j. de restitu. ꝓpo. frequēs. cuz si. ⁊ est sic. j. de sbē. q̄ sepe. ⁊ de ꝛ de vespō. ipu. lras. i glo. penul. sed illa. j. de offi. ordi. presenti. ⁊ que dicūtur ecclesie collegiate dicti. ē. eo. statutum.

b Collegiatis. In alijs non habet locuz hec decre.

c Vacantibus. Principali prelato p cuius mortem dicuntur vidnate. ē. eo. ne pro defectu. ⁊. c. q̄ propter.

d Eadem. Nota q̄ ad extraneos: ⁊ qui nō sunt de collegio non extendit hec constitutio: vt hic vides.

e Dimissa. De quibus an testari potuissent dicā. j. de offi. ordi. presenti.

f Expendi. Ut. ē. eo. cupientes. ⁊ de offi. ordi. presenti. §. porro.

Glosa sequens. in prin. recī. per gōnem quā soluit ⁊ remittit. Sed o querit. soluit. ⁊ solutionem reprobat.

g Reseruari. l xxv. di. q̄ii q̄dam. xij. q. ij. nō licet. ⁊. c. illud. Et fiet hec reseruatio per iconomū si eum hēat: vt in spūalibus iuribus: vel per visitatōē: vel administratorem ecclie si quem habet. j. eo. is cui. ⁊ de supplē. negli. ilnd. xij. q. ij. Sed pone vacante sede certū est q̄ cap'lis succedit in iurisdictione. ē. de maio. ⁊ obe. cum olim. ⁊. j. eo. ti. c. vno. ⁊ de instit. c. ij. nisi esset vlitator datus a papa. j. eo. in cui rationē istius inrisdictione aliqua proueniunt: puta ex condēnatione vel sigillo vel huiusmodi: nunquid in his locum habet decre? Puto q̄ non: q̄ ex quo competit eis iurisdictio. ergo ⁊ omnis iurisdictionis fructus qui accessorius est. de regu. iur. accessorium. cum suis concor. ⁊ hoc forte voluit dicere illud relatiuum: qui in vtilitatem ⁊c. Archidiaco. contra.

(ADDITIO. Et Jo. mo. in addi. cum cap'lm vt administrator legitimus alieno nomine administret: q̄ si suo facere vellet malefidei possessor esset qui nō prescribit. j. de reg. iu. possessor. Joā. and.) quod est hodie approbatum per cle. eodem titu. statutum. ⁊ tbi vide in glo. hic patet.

b Earum. Ecclesiaruz cathedralium regulariuz et collegiatarum.

i Maneāt. Q̄ non dimittit petiti nisi restituat ablatum. j. de reg. iur. peccatuz. cum suis concordan.

k Officio. Prout debēt autē q̄ de poro. ⁊. ē. de ap. peruenit. Idem Jo. mo.

Blo. seq. alleg. duo iura diuersa. de diuersitatis ratione querit. soluit. ⁊ solutionem iustificat.

l Beneficijs quibuscunq;. Vltimo in casu. ē. eo. cupientes. §. ceterum. ⁊. ē. eo. si compromissarius. §. penul. ⁊ vlti. Si queratur que est ratio: quare ibi solum a beneficijs ipsius ecclesie suspensus est: hic vero ab omnibus que etiam extra illam ecclesiam habet? Breuis est solutio: quia hic ab officio suspensus est: ibi vero non. cum ergo ab officio suspensus sit: ⁊ ab omnibus beneficijs dicitur esse suspensus. Ixxxj. distinctio. eos. de cleri. excommunica. ministran. latoz. eo. ⁊ grauior pena bene debuit hic apponi.

(ADDITIO. Propter latrocinium ℔m Archidia. qui alle. lxxvij. dist. in religiosum. xxiij. qō. iij. iustum. xxv. qō. j. violatores. ff. de incen. rui. nau. l. iij. §. senatus. Jo. mo. dicit. q̄ hic peccat vt iudex vel administrator legitimus: ibi peccat vt priuatus. Joā. andre.) cum possit statim sibi prouidere restituendo: ibi suspensus est vsq; ad triennium.

Suspensus ab officio donec restituerit: restitutione cēsēt ipso iure restitutus.

m Donec. Ipse igitur restituentibus ipso iure sine alia sententia restituti erunt: vt no. Joan. lxxxj. dist. in. si qui. xvj. questio. vj. siquis princeps. ⁊ Bernar. ē. de matrimonio contrac. contra interdictū. ec. de mulliere.

n Plene. Etiam vsq; ad omnem. iij. questio. j. restitegranda.

o Restituerint. Non credo hic cautionem suffi-cere: iam enim hoc fuisset expressum: sicut. j. de vsu. capitū. xj. ad hoc. ē. de dect. ad audientiam. Sic etiā excōmunicato pro manifesta offensa: vel ztumacia nō sufficit cauere. j. de sen. excōm. venerabilibus.

p Consuetudinibus. Multum vigebant hec consuetudines in partibus gallicanis.

(ADDITIO. Memor sum ante hanc decreta. illaz partiū socios habuisse q̄ dicebāt canonicatuz suoz reditus triplicari cum vacabant ipsoz ecclesie. Jo. and.) Et per hanc decre. ē. eo. cuz non deceat. potes exempli-

Universidad de Deusto
Biblioteca

ficare id quod dicitur. ff. eo. li. de const. l. c. j. vt ibi dixi.
a ¶ Firmitate. Puta confirmatione inserioris a papa: vel appositione pene: vel his similibus.
b ¶ Que omnia. Indulgentias priuilegia vel statuta: in aliis autem ecclesijs non sunt reuocata predicta seruari tñ debz qđ dicitur. j. de offi. ordi. presenti. ff. porro. z ideo statim se quitur quoad hoc.

Capitulum. XLI.

¶ No. j. hõitaz cẽ iter appellationẽ iudicialez z extrauidicialez. In qb⁹ dr differũt vide per docto. ff. d ap. bone. z d malo. et obe. dilecti.

¶ No. ff. q corre-ctio iurisdictionis est vitãda ff. eo. cũ ex pediat. et q iura non nã dispoñtia sup mã legis antiq̃ non mutãt antiquã legẽ nisi i casu exp̃sso tñ Domi.

Onstitutio. ¶ Sit due partes. Scda ibi [Qui so.] Ubi ponit sec⁹ in iudicialibus: z cãm recitat ibi [Cum per ff.] Joã. and. habuit ortum hec decretal ex his que no. Hug. ff. vt circa. in glo. nota ergo. z Bar. ibidẽ in glo. sed mirgd. vbi dicebant Frisum eius qđ hic dr. ff. q vtrobiq; decre. illa locum hñt. allegabant decre. ff. eo. Gluo. z generalez rõnem decre. ff. vt via malitiose precludatur: sed magis habem⁹ paratã remediã in iudicijs extra iudicium.

(ADDITIO. Similr. j. de sen. excõ. solet. in fi. z qđ no. in c. vno. de scisma. in glo. Joã. and.) Et ideo maior fuit extra iudicium adhibenda cautela. z decre. ẽpus in alio casu loquitur. Joan. andre.

¶ CASVS. Dictus fuit in. c. vt circa. alle. q appellãs in cã electionis dz in appellatione sua inserere oĩa que intẽdit obijcere tam ptra formaz electionis qm̃ psonam electi: z iurare se credere oĩa esse vera z illa posse pbare. Sed vtrũ illud sit verũ indifferẽter et siue quis appellet in iudicio siue extra iudicij: Rñdr non. sed tunc demum hz locũ illud cap'm cum qs appellat extra iudicium. Si aũt appellet in iudicio in cã electionis debẽt obseruari iura antiqua. Nã nos nõ debem⁹ iura antiq̃ dicere correcta nisi exp̃sse in nouis iuribus correcta fuerint. c. cũ expectat. ff. eo. z. C. de appel. l. scipimus.

c ¶ Cõstitutio. ff. c. vt circa. al's ꝓstitutio: al's ꝓstitutũ.
d ¶ Negocijs. Electionũ: postulationũ: aut ꝓmissionũ.
e ¶ Interiora. ff. de appel. vt debitus. z. j. co. ti. cordi. z. ff. eo. c. j. cum multe similibus.

(ADDITIO. Hoc tẽdit q si in iudicio appellat ab interlocutoria exprimat grauamen. si a diffinitiua sufficit dicere: appello ab iniqua sñia: vt ibi Joan. and.)

f ¶ Per eam. Constitutionem vt circa.
g ¶ Immunita. No. correctionẽ iuriũ cuitandam. ff. eo. cum expectat. cum suis concor.

Capitulum. XLII.

Dixi. No. j. diam nõ cẽ an dẽ ecclie vacanti pcurator au

IS cui. ¶ Prio tractat de his que sũt iurisdictionis. Secdo de his q̃ sũt ordinis ibi [Illa qppe.]

¶ Prio intellectu huius capli pr̃supponendum est q electus in rẽm post ꝓfirmationẽz põt exercere illa que sunt iurisdictionis: vt in. c. trãsmissaz. eo. titu. in an. sicut sunt excõmunicare iudicare corrigere ẽt. Illa vo que sunt ordinis non potest exercere nisi post consecratio-

nem. in. c. q̃ sicut. ff. preterea. eo. titu. in gl.

¶ CASVS. Vacante ecclesia pictauen. priusq̃ canonici pruenissent in vnã sup electione futuri prelati pruenit ad notitiaz pape: q illa ecclesia erat viduata pastore: qui volens ipsi ecclesie puidere: quẽdam tyrannum non epm̃ constituit. pcuratorem z administratorẽ illius ecclesie pictauen. cum libera z plena administratione in spũalibus z tpalibus. z tẽporalibus absq; aliter specificãdo: querit vtrũ iste tyrannus deputatus a sede apostolica cũ plena z libera administratione possit exercere omnia illa que posset facere epm̃s: Rñdet q non: sed iste potest expedire omnia illa que facere posset electus post confirmationẽ sue electionis: ita q̃ sicut electus potest per se exercere illa que sunt iurisdictionis: z illa que sunt ordinis facere exercere per epm̃s. similiter est dicendum de isto administratore. Fallit si iste administrator vellet alienare res imobiles ipius episcopatus: sed bona mobilia etiam preciosa poterit ipse licite alienare. Sed qd si iste administrator sit epm̃s: numquid per se poterit exercere etiam ea que sunt ordinis? Rñdet roma. pon. q̃ sic.

h ¶ Et libera. No. ar. q prelatus habet liberã z generalem. z hoc no. Jo. v. q. iij. c. vlt. in fi. mag. gl. alibi no. cõtrarium. xij. q. j. c. vlt. prio prima parte facit. vij. q. j. c. j. xvj. q. j. z tpis. xxj. q. j. relatio. z. ff. eo. cum nobis olim. in fi. Sitte dicatur habere liberam z generalem: siue generalem z non liberam: siue cõuerso donare non põt nisi habeat consuetudo z modica. de dona. ceterum.

¶ Glosa ista rectetur per. q.

i ¶ Spiritualibus. Possunt igit dare literas cõmendatitias ad ordines. j. de temp. or. cuz nullus. §. pe. z puto q̃ iste administrator dispensationem decre. cum ex eo. ff. eo. titu. facere possit per hanc decre.

(ADDITIO. Idez Archi. alleg. C. de offi. eius q vi. ali. iudi. ob. l. j. z. ij. z ff. de tute. l. quesitũ. Joã. andre.)

k ¶ Soli. Preterõs in casu. j. de suppellen. negligen. prela. ecclesie cathedrali.

¶ Glosa ista recitetur per. q. z solutionem.

l ¶ Immobilibus. Puto q̃ mobilia etiã preciosa possit in casu licito alienare. De his enim que seruãdo seruari nõ possunt nõ est dubiuz. C. de admini. tu. lex que. si voluisset papa q̃ alia mobilia alienare non posset hic generaliter locutus fuisset: sicut fecit. ff. eo. ti. nihil est. in fi. z. ff. de accu. c. vlt. j. c. prioti. §. si Jo. Aliqd enim debẽt verba operari. j. de priuile. li papa. j. respon. in fi. z. ff. de decti. ad audientiam. C. de eodi. si idem. ad hoc verbum istud qđ. j. sequitur dũra rat. Et sic no. ex hac decre. z ex precta decre. nihil est. z. j. ca. prioti. administratorem

Prelatus an dicat hñe liberã admistrationem.

ecclesie vacantis siue sit datus a iure siue ab homine l. mobilia alienare non posse.

¶ Hi. ista ꝓmo finitur. sed o q̃rit. z põit opi. Lõpostel.
a ¶ Lõfirmat⁹. Que sunt ista vide no. ff. eo. trãsmissaz. Dubitari solet an ist⁹ administrator is officiũ expiraz mortuo papa. z dixit Lõpostel. ff. eo. cũ nobis olim. ad fi. q̃ nõ expirat ordinariã n. ptẽ hz. ad hoc. ff. de in rest. om. tu. l. z q. z. j. de of. leg. c. ij. No. et ibi q eo ipso q̃ papa dat administratorẽ ecclesie cathedrali: si postea canonici etiã ignoranter eligant epm̃ nõ tenet electio: ñsi papa dando vltatorẽ ad se ꝓmissionẽ renouauerit: z sic dicit pronuntiatum in curia: sed non bene probatur iure.

(ADDITIO. Alle. ff. ibi app. vt nfm. ff. de acq. poss. q absenti. j. de ꝓcess. pbeñ. q: cunctis. Joan. andre.)

b ¶ Expetiri. Lõcordat. vij. q. j. pontificeo. z sic mandat qđ per se nõ potest. qđ dic vt. ff. eo. suffraganeis. z ff. de transla. c. j.

Capitulum XLIII.

Indemnitatib⁹. ¶ Diuido decretalẽ i. vij. ptes.

(ADDITIO. Idẽ Joã. mo. Alij diuidunt in octo: faciẽdo duas ptes de prima: alij in duas: z secaz in septẽ. Posset etiã diuidi in tres: in ꝓstitutiõis cãm: ꝓstitutionẽ: z ꝓstitutionis declarationẽ. z secũda tunc subdiuidit in ser vel in quinque. Joan. andre.) In prima ponit ꝓstitutiõis causa: z ꝓstitutio circa personas eligẽtes z eligẽdas in monasterijs monialiũ. In secũda ibi [Sane.] ponit quid iuris cũ in ipsis monasterijs plures fuerint electe in discordia per formaz scrutinij. In tertia que icipit ibi [Ceterũ.] ponit qd iuris cũ electe per formã cõpromissi alij pro se opponit. In quarta ibi [Porro.] declarat an decre. vt circa. z decre. cupientes. ff. eo. ti. hẽant locũ i casibus ipsarũ electionũ. In quinta ibi [Postremo.] Jexcõicat aduocatos z alios vocatos p dictis electionib⁹ q discordiaz seminauerint vel eorumã nutrierit. In sexta ibi [Sup dicta.] Jnit amplia propiuz. In septima ibi [Ad hoc.] Jnit quedã protestatio z antiquorum iurium saluatio.

¶ Istud. c. gratia dicentis legit vsq; ad finẽ ipsius. Primo p̃ intellectu el⁹ ꝓsupponẽdũ est: qđ habet in. c. siue sint electiones vtroz siue mulierũ pcedit vna de tribus vijs. Aliqñ. n. pcedit per viã spiritussancti qñ eligũt aliquẽ nullo frer se habito tractatu. Aliquãdo pcedit per viã scrutinij: z ista est difficilior: de qua vide in. c. perpetuo. eo. ti. Aliqñ pcedit per viam compromissi quando eligentes videntes se in discordia transtulerunt potestatem in aliquos.

Casus literalis domini Delte.

¶ CASVS. Dacãte monasterio sancte crucis pictauen. in quo erãt alij moniales tacite pfesse: puta p delationẽ habitus pfessa: vel cũ stant in religione post annũ. pbationis: alie erãt exp̃sse pfesse: z erant alij puberes minores. xij. ãnoz: querit que moniales habẽãt vocẽ electiuã: hoc est que moniales sunt vocãde ad electionẽ faciẽdã? Rñdet q̃ puberes. tẽ nõ pfesse nõ sunt admittẽde ad electionẽ: sed si fuerint professe admittunt: z habent vocẽ electiuã: z tunc in isto casu sufficit tacita pfessio. Sed qd de electõe passiua? Rñdet q̃ anteq̃ alij moniales possit eligi in abbatissam vel ꝓuisorem requirit q̃ ipsa fuerit expresse pfessa: z i. super regitur q̃ ipsa cõpleuerit. xxx. ãnos z attigerit xxxj. Sed sanctissime p̃: ponamus eodẽ themate retẽto q̃ vacãte monasterio sancte crucis moniales ipsius monasterij ad qs spectat electio puenerũt in vnũ tractature de electione future priorisse: z inter se ordinauerunt q̃ ipse ꝓcederent per viã scrutinij: querit que debẽãt seruari in electiõe ista: z ẽt i cõfirmatione qđ debeat obseruare superior ꝓfirmans? Rñdet. ff. eo. cũ dilecti. electio fuit facta i discordia: nã cum essent xvij. mõiales. xij. quãdã ludouicam elegerũt: alie ver quãdã catherinã: ser se opposuerunt electioni de ludouica facte: vel appellauerũt dicẽdo q̃ electa a. xij. erat minus idonea: vel q̃ eligẽtes ꝓcesserãt affectione carnali: an tũc iste sint admittẽde vel nõ ad ꝓponẽdã ista: z se opponẽdũ vel appellandũ? Rñdet q̃ nõ: imo superior puta epm̃s pictauen. nõ obstante oppositione vel appellatione istarum ser debet ista electionẽ a. xij. factã ꝓfirmare: z electe numus benedictionis impẽdere: verũtamẽ superior ꝓfirmans potest z debebit ex officio suo inquirere circa defectũ electionis vel persone electe: nã si electa a. xij. iuenerit indignam (forte q̃ esset illegitime nata) nõ teneretur: imo nõ deberet electionem ipsam cõfirmare. Sed quid si cum essent. xvij. moniales nouẽ elegerunt vnam alie nouem aliam: postea publicato scrutinio aliqe puta tres penitentia ducte: anteq̃ se diuerterent ad alios actus ꝓsenserunt in alia: vtrum electio illius sit cõfirmanda: non obstante oppositione vel appellatione alterius partis: ac si ab initio. xij. illaz elegissent? Rñdet q̃ sic: dum tamẽ non intervenerit prauitas simoniaca. Sed qd si talis monialis electa patiat aliquẽ defectum: nunqd post ꝓfirmationẽ z benedictionẽ si sit abbatissa poterit apud superiorem accusari vel denuntiari? Rñdet q̃ sic. Sed quid: ponamus q̃ alij moniales fuit electa: nõ a maiori parte in duplo: sed tamẽ a maiori pte: q̃ cum essent. xvij. moniales in dicto monasterio. x. illam elegerunt in abbatissaz sua: cui electioni alie. vij. vel aliqe earũ se opposuerunt vel appellauerũt: vtruz sint admittende ad hoc q̃ possit differri ꝓfirmatio electionis? Rñdet q̃ sic: veritãi pendente causa appellationis ipsa electa administrabit in spiritualib⁹ z tẽporalibus. Et istud est speciale in electione monialiũ: vt ipse administrẽt anteq̃ cõfirment sue electiones: tñ ipsa electa nõ poterit aliquid alienare de bonis ipius monasterij. Quid si aliqua fuit electa a maiori parte an valeat talis electio? Rñdet q̃ non. Sed sanctissime pater ponamus q̃ moniales nolũt ꝓcedere per viam scrutinij ad electionẽ: sed per viã cõpromissi: qr cum viderent se in discordia cõpromiserunt in aliquas moniales que haberent potestatez eligendi vice z noie aliarum: iste compromissarie eligunt aliquam monialem: tamẽ minor pars quẽtus se opposuit vel appellauit an sit admittenda? Rñdet q̃ non: imo statim fit ꝓfirmatio z tradictione vel appellatione ipsius minoris partis nõ obstante: sed post possessionem adeptam z cõfirmationem admittetur accusatio vel denuntiatio. Sed qd si maior pars quẽtus se opposuit isti electioni facte per compromissarias vtrum possit? Rñdet q̃ sic. z differtur ꝓfirmatio: sed tñ pendente appellatione z oppositione electa administrabit in spiritualib⁹ z tẽporalib⁹. z hec sũt vera dum tñ pars que opponit vel appellat nõ sit maior ps in duplo totius puentus: q̃ tunc electa non ad-

Universidad de Deusto
Biblioteca

ministraret nisi finita causa appellationis vl' oppositionis. Post ro. pon. edidit vtrū. c. vt circa. ū. ca. cupientes. eo. ti. ū. habeant locū in electionib' monialiū. Consequēter excōicat aduocatos ⁊ alios vocatos in electionib' ipsar' monialiū qui vocati seminauerint discordiā inter ipsas moniales: vel etiā q inter ipsas nutriuerint discordiam. Cōsequēter in fi. c. facit quādā ꝓtestationē: q' cū in ꝟ casu ꝓticeant multa specialia que vident discrepare a regulis tur. cōis: q' electiones monialiū ꝓfirmant non obstante oppōne vel appellatione. Itē scd'o: q' monialis electa mittat affirmationem ⁊ instrumentis alios: vt pōt videri p discursū hui' cōstitutiōis: per hoc tū ro. pon. nō intēdit ponere aliquas specialitates i monasteriis virorū circa electiones de platio fuit facilēdas: sed vult tm̄ra antiqua circa eas disponētia observari. Vel. i. regni.

a ¶ Que. i. monasteria.

b ¶ Dispēdia. ū. eo. quia propter.

c ¶ Affectātes. ū. eo. cupientes.

d ¶ Duodecimā quia tunc dicitur pubes. de despō. i. puberes † et idē est in viro: quia ante pubertatem ad eligendum nō admittitur. ū. eo. ex eo q'.

† ¶ Adde q' plēa pubertas i femina ē xiij. an. et i masculo xiiij. ter. ē i. l. mela. ff. de ali. ⁊ etha. le. et glo. i. l. ij. C. ti hic q ve. eta. in pe.

e ¶ Peregerit. Sic. ū. eo. cū in cunctis. j. de eta. ⁊ qualita. c. vno. ū. de offi. delega. cum vicesimum.

f ¶ Tacite. Idem in monasteriis virorū. ū. eo. ex eo. in fi. ibi. Di qui nō sunt tacite vel expresse professi ꝛc.

g ¶ Cum alijs. Professis.

b ¶ Priorissam. Idē si alio quocūq nomine vocetur. ad hoc. ū. eo. auaritie. ⁊. c. fundamenta. §. proinde.

¶ Glose due sequentes soluunt duas questiones.

i ¶ Subernat. j. de sta. regu. c. vno. ⁊ per hāc lr̄am puto q' in priorissam: vel suppriorissam claustralem bene possit assumi minor. xxx. annis.

Postulatio in monialib' locum hz.

(ADDITIO. Lz in etate diant in pfessiōe ꝓuenīt hodie. Nā ⁊ in illis requirit expressa: vt in clemē. ne in agro. §. sane. ij. de sta. mo. Jo. an.) Et de talib', ū. de stamo. cum ad monasterium. ver. prior autem.

k ¶ Eligat. Eligi phibet: sed nō postulari: sic in ꝟpo qui infra idē tempus nō eligitur. ū. eo. cū in cunctis. sed bene postulatur. ū. eo. i notuit. Et puto q' debeat postulari a papa. j. de eta. ⁊ quali. c. vno.

l ¶ Tricesimū. Olim abbatissa debebat esse septuagenaria. xx. q. j. inuenculas.

(ADDITIO. Alibi dī q' octogenaria. lxxviij. di. nemo potest. ⁊ Jo. mo. dicit id expressus i auc. de san. epi. §. hodie. ⁊. §. seq. col. ix. ⁊ hī. C. de epi. ⁊ cle. auc. diacomissaz. Jo. an.) Sz nō utcumque illo iure: sz p de cr. ū. eo. cū i cūctis. §. ulterius eligebat q' attigerat. xxv. an. nūc ēt ꝓposita ē certa meta: quā lz in abbatissis seruemus: in abbatib' locū habere nego. vt. j. in fi. c. Jo. andr.

(ADDITIO. Idē Jo. mo. ⁊ Archid. nō spūalitatis est fragilitas sexus. Joan. andre.)

m ¶ Expresse. No. q' in eligēte sufficit q' sit tacite. pfessa: qd sit cum maioi sciēs ⁊ sponte sumit habitū. pfessorū sīra dmī: ⁊ tridno pfenerat: vel cū stat i religiōe vltra ānū: his modis sit tacite pfessio. ⁊ hz vez in religiosis nō mēdicātib', pbat. ū. de reg. ad nfam. ⁊. c. ex pte. ⁊. j. c. ti. ostitutionē. Jn electa regrīt expressa pfessio: vt hic. ⁊ idez p ora i monasterio virorum: vt. ū. eo. nullus. ⁊. ca. ex eo quod. in fi.

n ¶ Sane. Secūda pars.

o ¶ Diuisis. Q' si ē nō ē nouū nec

Professio tacita qui ter fit.

Electiones monialium an possint oppōi nullitas voti

reprehēsibile. lxiij. di. nosse. ⁊. c. vlt. ⁊. viij. q. j. nec nouū.

p ¶ A duabus partibus. simile. ū. eo. si quando.

¶ Glose sequētis prima pars recitet per qōnē an possit opponi nullitas voti. Et hec ps tria facit. Primo ponit tres opi. Secdo defendit primā. Tertio illam impugnat: ⁊ vltimam impugnationez approbat. Secda pars formāt ⁊ soluit duas questiones.

q ¶ Nō obstāte. Hoc intelligo nisi opponatur id qd eligentis votū nullū reddat: ita q' nō remanēt due partes. argu. ū. eo. si quādo. pone cui q' opponat q' eligentes nō sunt tacite vel expresse pfesse: vel nō sunt puberes ū. pr. rii. vel q' in monasterijs nō mēdicātib' sūt alīq recepte q̄rū nō valet receptio. j. de sta. mo. capi. vno. §. sane. Dico tales exceptiōes admittēdas. ad hoc de offi. dele. ex pte. ij. ⁊ facit qd dīci. ū. eo. quotūdā. vbi ergo de duab' partib' ꝓfiat: nec opponit aliquid qd illas minuat: aliqua nō obstabit exceptio: ⁊ sic intelligan hanc lr̄am. Alij ꝓtra dicētes hic speciale in casu nr̄o q' excō municate suspēse ⁊ interdicte ⁊ illes persone: ⁊ eligētes scienter indignā admittent ⁊ cōputabunt in numero: sz que non sunt professe vel minores non: quia nō faciunt numerum. Quidam Ño dicunt exceptionē excōicatio-

Electio abbatisse facta i cōcordia vel a duplo maioi pte dz ꝓfirmari ꝟm formā ca. fi. de elc.

nis bene admitti ꝟtra eligētes: q' excōicatio priuat vocē ⁊ numero. ij. q. j. nomē. ibi. de numero collegar' eius. Sz ꝓtuetur voce: nō numero: ⁊ ideo nō obstat talis exceptio: superiotis tū officiū his casib' nō deficiet: vt seq'tur. Ego tam hīs i tuitionē conabar defendere: q' eligēteo scienter indignā tanq̄ suspēse ⁊ irregulares repellant: ⁊ votoz suoz nō habeat cōputatio: ita q' ex hoc electio a minori pte numero possit valere: quo cnl ad illā electionē dicā illas i numero nō cōputādas: vt vtēr ātiquoz iurīū correctio. Si enī ita simp'liciter stamus numero: quid dicem' si. xij. sunt moniales. vij. nolūt eligere: instat finis termini: alie. v. eligūt: quare nō valebit electio facta ab ipsis. v. Quid si papa interdixit. vij. monialibus ne eligant: quare nō valebit electio facta a. v. si hoc est in interdicto hominis: quare non erit in interdicto iuris: Non video. Itē pone q' alique moniales elegerunt alternatiue: ꝓtionalr': vel incerte: ita q' vota earū transferanē in aliaș. ē. eo. ca. ij. decimo ne voces alterius partis: lz forte sit minor numero: nō valere: ex his ⁊ similib' rōnib' videtur nō haberi debere rōnē votoz illaz: que elegerūt scienter indignā. Sed ꝓtra hoc facit: q' si nō sit collatio in electionib' monialiuz: vt. j. eo. c. §. vt aūt. ergo pena priuationis in eis locū nō hz: sed hoc nō est verū: vt ibi infra dicā in glo. no. ex hoc. Itē ū id facit. finis. c. vbi dī multa specialia statuta in his electionib'. sed id nō obstat: q' pter illud sunt specialia multa: vt. j. patebit. Itē obstabit q' ibi dicit: numero. Itē q' ꝟm hoc nihil esset quo ad hoc nouū in electionib' monialiū: q' id erat ita tenū. ū. eo. si qñ. per qd. c. ex hn. ⁊ si. ⁊ per decre. ū. eo. scribi. inquātū in illo dicit q' ꝓtra duplo maioē partem votū nullū cōputaret in numero. Et si dicamus: vota tamen causis succumbūt: ⁊ iudicio meo nō solū vtilis: imo ⁊ necessaria cēt declaratio. ⁊ idē dico circa decre. ū. eo. quoria q' in ista decre. ⁊ decre. quotūdā. posse stet numero: ita q' nō habeat rō excōicatidis: suspēsionis: irregularitatis: ⁊ aliox' que reddūt votū nullū. ⁊ audiui bonifacium papā sic in ꝓsilio dixisse. vide in cle. eo. ti. q' circa. ⁊ qd ibi no. Quid dicemus si in ꝓcordia vl' a duplo maioi pte fit facta electio: erit ne de necessitate q' fiat ꝓclamatio ꝟm formā decre. vl. j. eo. tt. ita q' aliter nō valeat ꝓfirmatio? Et procedit dubitatio ista: q' ex eo casu nō admittit aliq̄ exceptio: vt hic. ad qd hz fieri ꝓclamatio: puto. Sed cū illa decre. indistincte loquat: ptea posset eē moniales illas nō esse pfessas: vel nō esse etatis legitime: ⁊ iste salte exceptiōes nō pñt negari q' admittant cū numerū diminuāt: vt. ū. di. Itē forte de ꝓsuetudine ꝓscripta vel pusilegio: nō ad nr̄a: sz ad alios spectat eligere. fiat g̃ citatio: vt ⁊ ꝟ sciat. vel forte tenent eligere de certo loco. ū. de ꝓsue. cū dilectus. de verb. sig. abbate. Itē qd dicemus in monasteriis que per mares regunt? Dūt. n. sēdā monasteria monialiū q̄ ꝓ poē ⁊ regunt: ⁊ moniales eligūt sibi illū poē: ista talia monasteria sunt mihi no. habebit ne locū ista decre. in talib' electionib'? ⁊ per prin. c. vbi dicit: statuimus: vt cū in eis fuerit electio facienda: ⁊ per finē vbi dicit in. §. vlt. in pn. in qbuslibet mulierū monasteriis ꝛc. videtur q' sic. Satis credo q' inquātū decre. ista inspicit eligētes ⁊ factā earū: et in talib' electionib' bīet locū hec decr. puta q' tūc eligentes sint ꝓfesse: sint etatis legitime: possint accedere: collationē zeli ⁊ meritū omittere: ⁊ his similia. Sz inquātū cōstitutio inspicit electā: puta q' sit xxx. an. q' administret ante confirmationem electa a maioi pte: ⁊ his similia: forte in illis locum non haberet: ⁊ iudicio meo circa hoc etiam esset necessaria declaratio.

Priorissa nō dz benedici.

Utr ē cōstātō mulere.

a ¶ Officio. Et quo examinare hz ⁊ supplere in his causis etiā de facto. ū. eo. cū nobis olim. ⁊ ibi de hoc. ū. de postu. bone. j. ⁊ xxviij. di. primo q̄.

b ¶ Diligēti. ū. eo. nihil. ⁊ de ꝓben. graue. nemini enī z cito dz manū imponere: vt. xxiij. di. §. j. lxxxviij. di. quid est cito. ū. eo. cum nobis. ⁊. j. eo. ca. vlti.

c ¶ Canonica. Et forma debita ⁊ ꝓsona idonea: vnde si sit illegitime nata. ū. eo. cū in cunctis. de fi. presby. per totum. vel corrupta. xx. q. prima. tumenculas. vel al's indigna: non confirmabitur.

d ¶ Abbatissa. No. q' priorisse nō benedicunt: sz abbatisse: ⁊ negligentib' recipe benedictionem infra annum a tēpore ꝓfirmationis imponitur pena per concilium viennē. de sta. regu. attēdentes. §. statuimus.

e ¶ Electoni. Ad qō ꝓcessus fuit p formā scrutinij.

f ¶ Processum. Hoc est ꝓtra iura. ū. eo. publicato. Sz est in hoc casu speciale: vt dicitur in fi. Idez in electione summi pontificis. ū. eo. lz de vitanda.

¶ Glo. ista ponit diuersitatē ⁊ ipius rationem.

g ¶ Diuertāt. Nō sic in electiōe pape: q' ēt postq̄ diuerterūt cardinales ad alios actus possunt accedere.

(ADDITIO. Si pēdeat scrutiniū: sup quo vide qd dixi. ū. eo. lz in pn̄. Jo. an.) Sed hic secus. Et pōt eē rō: q' maioi constantia est in viro: q̄ in muliere.

(ADDITIO. ū. de ver. signi. fortis. in fi. cū cōcordan. Joā. an.) Et q' in electione requiruntur necessario due partes: sed hic non necessario: ⁊ adde rationem ipius dcre. lz de vitanda. in fi.

h ¶ Extraneos. Sic. ū. eo. q' pp. ⁊. c. cum post petitay.

(ADDITIO. Sed m̄ q' intra ītelligēdū est qd' hic dicit ꝟm archidia. vt sic dicatur actus extraneus hic q' est extraneus ab electione que tunc fit. Jo. mo. Pro intellectu hui' verbi: remittit. ff. de testa. heredes palā. §. fi. ff. de duo. reto. l. duos. in fi. ff. de verbo. obli. continuo. j. rii. ad. l. iul. de adul. q' ait. §. q' ait ler. C. de test. cum antiquitas. Joan. and.) Et est simile quod de teste dicitur. ū. de testi. cog. pretera.

i ¶ Omni pactitate. Ut simoniaca dationē: de aliqua pactione illicita vel coactione vel extorsione. simile. ū. eo. quāuis. ⁊. j. ca. priori.

k ¶ Maioē. Secus de minori. j. eo. ca. §. si qua.

l ¶ Computatis. Ille enim dissentire non poterunt: cum de illis cautum non sit.

m ¶ Benedicat. Si fuerit abbatissa: vt. ū. §. primo.

Universidad de Deusto
Biblioteca

a ¶ Ab initio. j. de re. iur. ratihabitione. cū suis ꝑcor.
b ¶ Premissum. s. ꝫlectione: exceptiõe vl' appellatione ptis alterius nõ obstante: premissa tñ diligenti inquisitione ex officio suo hoc fuit premissum.
c ¶ Talis. s. que ab initio vel per accessiũ habuit duas partes.
d ¶ Possessionẽ. a qua alꝰ nõ ꝺpeditur quis post cõfirmationem: nisi crimen cum infamia opponat. ā. d accu. accedens.
e ¶ Facultas. sic ā. de ꝓcess. ꝓbenda. post electionẽ. i fi. & de appe. ꝓstitutus. in fi. Et sic no. q̃ dat actio cui denegat exceptio. ꝫ id. ff. de reg. iur. in titulo. H. cui damꝰ. sed est speciale.

(ADDITIO. ſꝫ q̃ nõ audit aſi ꝓfirmationẽ: q̃ audit post possessionẽ. b dico: q̃ post ꝓfirmationẽ regulariter nõ auditur exceptiõ ꝫ petentẽ possessionẽ: q̃ tñ post ea audit agẽs q̃ dic vt in remissione q̃ ꝓcedit. Jo. and.) Et adde q̃ dixi. j. d reg. iur. q̃ qd agẽdũ.

f ¶ Alterius. s. minoris.
g ¶ Ingrẽda. s. de forma electionis & ꝑsona electa
h ¶ Sine strepitu iudicij. sic. ā. de accu. olim. vbi de hoc. Utrum legamus vel inder inserio: possit cõmittere causam decidendam sine iudicioꝝ strepitu: & quid ſportet verba ista: vide quod dixi. j. de here. c. vlti.

Elect⁹ in certis casibus põt administrare añ ꝓfirmationẽ.

i ¶ Interim. Hac causa pendente.
k ¶ Auctoritate. Nota nouum casum hic. & j. §. ceterum. vbi electa ante confirmationẽ administrat. alium habeo. ā. eo. nihil est. aliuꝫ. ā. eo. Iꝫ de vitanda. xxiij. di. in nomine. alium ſm quosdam in imperatore: vt sola electione administret. xciij. dist. legimus. †
l ¶ Libere. Ut. ā. eo. cũ nobis olim. in fi. & ā. c. ꝓti.
m ¶ Rebus. strictius loqtur: q̃. ā. eo. ca. ꝓrori.
n ¶ Recipiat. Conuentus tñ recipere poterit ſm distinctionem. j. ne se. va. c. vno. & de regu. c. vlti.
o ¶ Zl minoris parte. Aduerte decre. ista bene determinat qd furis q̃n facta est electio a duplo maioris: & a maioꝛi & a minoꝛi. Quid dices in quarto gradu: cũ electores pares voces habeant numero.

(ADDITIO. Quintꝰ cũ electo est ꝑcor: nõ coapctatur: vt ꝑz in ꝑn. hui⁹ ptis. Jo. an.) nũqd altera poterit p accessiũ ratificari: Credo q̃ nõ: accedat ad l' q̃ ꝺ. ā. eo. ecclia vestra. ij. ad fi. Et hoc credo ꝑcipue ista rõne:

ab initio habuisset: vt in casu ꝓxima est premissum b.
¶ Uerũ si que fuerint moniales q̃ ꝓstãt i ꝓmissis casibus talis c confirmata & benedicta extiterit: ac possessionẽ d sue administratiõis fuerit assecuta) voluerint in modũ denũtiationis vel accusationis (vt a dignitate deyciatur adepta) ꝓponere aliqd ꝫ ipsam: eis per ꝓdicta ꝓponẽdi minime sit sublata facultas e. ¶ Si vo ad illã que a maiori parte (vt ꝓmittitur) est electa: noluerint alie accedere moniales: vel si accesserint: nõ tot tñ q̃ cũ aliis ꝓrius in eam consentiẽtibus faciant duas partes: tũc super obiectibus partis alterius f si qui fuerint: & sup aliis que in tali negocio ſũt ex officio inquirẽda g: plene sine d strepitu iudicy & figura per superiorẽ iquirat primitus antequ cõfirmet eadem electio: vel etiã ifirmet: sed interiz h ꝓsentis ꝓstitutionis auctoritate k in spiritualibus & tẽporalib⁹ libere l administret: sic ꝫ q̃ de rebus m monaste

ry nil penit⁹ alienet: nec aliquã in monialẽ recipiat n q̃ quo modo. ¶ Si qua vo a minoꝛi o pte ꝓuentus numero notata fuerit vl' electa: ex nominatione vel electiõe huiusmodi (quas eo ipso q̃ ps minoꝛ eas fecerit: vires aliquas nolumus obtinere p) ipsi q̃ ius aliq̃ quolibet non queraf: nec ad eaz ab alys p cõsensum in hoc casu valeat accessus haberi. ¶ Ut autẽ cũ per ꝓdictam formã ꝓcediur: facilius in hmõi monialiũ electionib⁹ ad ꝑcordia veniaf: decernimus vt nõ zeli ad zelũ: nec meriti ad meritũ: ſꝫ solũ numeri ad numerũ fiat collatio r in eisdem.

¶ Electe p cõpromissũ benedictio ipendet: nõ obstãte minoris ptis ꝺdictione: sed si maior se ei opponat: libere administrabit: nec cõfirmabit. Si aũt ei se opponat ps in duplo maioꝛ: non administrabit nec confirmabit: sed expectabit litis euẽtũ. h. o.

¶ Leterũ ſ si p formã cõpromissi t fuerit i electõe ꝓcessũ: & electe ps aliq̃ se opponat:

illa i mulierib⁹ locũ nõ hẽbat: qb⁹ licebat ligrare iura. ff. de iur. & fac. ignoo. l. regula. Et p hãc lfam q̃ dicit collationẽ scli & meritti in hmõi electionib⁹ nõ hẽre locũ. Dicunt qdã q̃ monialis eligẽs sciẽter indignũ: nõ est priuata ptãte eligẽdi: quasi priuatio ex collatione ꝓcedat: ſꝫ certũ est q̃ tẽpoze decre. ā. eo. cũ in cũctis. in electionib⁹ nõ erat necesse collationes fieri: q̃ adhuc nõ emanauerat decre. q̃ ꝓpter. & tñ tũc sine collationibus eligentes indignos erãt priuati ptãte eligẽdi: ergo bene inferꝛ q̃ ex collationib⁹ priuatio nõ ꝓcedit: sed ex electione: vt ā. eo. ti. ppetuo. nisi vt ibi dicit: etiã si post collationẽ nõ sequat electio: nõ ꝫ locũ pena.

p ¶ Leterum. Tertia pars.
¶ Glo. seq. queri: & soluit.
t ¶ Compromissi. Quid si procedat per formã. ā. e. cũ dilecti. & c. cũ expediat. Habebit ne locũ q̃ hic dr: vel an quod dicitur in superiori ꝓxima parte: Credo q̃ locũ habebit pariter ista hui⁹ decre. q̃ forma illa potius cõpromissi est: q̃ scrutinij: vt ꝓbat per ipsam decre. cũ expediat. & dico q̃ illa forma nõ est forma per se: ſꝫ est quedã species formæ cõpromissi. Q̃ hoc sit verus pro-

Abbatissa electa ꝺ quaz maioꝛ ps se opponit an possit ante ꝓfirmationẽ administrare.

Moniales eligentes scienter indignã amittunt ꝓtãte eligendi.

Electio monialiũ an possit fieri ſm formã. cũ dilecti de elec. ſ.

batur ex eo q̃ oẽs alie forme sublate erãt p decre. q̃ ꝓpter. Si q̃ illa fuisset p se forma: necessario eẽt ꝓcludere illã fuisse sublatam: sed nõ fuit: q̃ ſpãs est forme cõpromissi vt dixi: sicut & cõpromitti ad aliam certã meã. ā. eo. cũ in veteri. & facit. j. c. ꝓti. §. porro & ibi ꝓbat tertius ipsius decre. cũ ex pediat. ibi in electionibus compromittt. Jo. and.

¶ Glo. ista q̃nẽ solutt alternatiue.
a ¶ Si maioꝛ. Satis credo: vt dixi i ꝓti. ꝓte. idẽ de media: & ſm hoc dicamus minoꝛẽ partẽ illã q̃ maioꝛ nõ est vel nẽcia esset in b pũcto declaratio: vt ſtãdũ antiq̃ iuri
b ¶ Ut in forma. Infra exponit ibi: partis eiusdem & c.
c ¶ Statuit. s. q̃si a principio vel per accessiũ electa est a duplo maioꝛi pte. ā. e. §. sane. & §. sequen.
¶ Glosa ista ridet p q̃nez & solu.
d ¶ Cõfirmetur. Aduerte: q̃ i isto casu & i casu. ā. eo. §. sane. & §. seq. nõ credo: q̃ ante ꝓfirmationem eadministrare possit. Et est mirabile: q̃ si est electa a duplo maioꝛi pte. ẽ a maioꝛi. ẽ vi q̃ añ ꝓfirmationez administrare possit. ā. eo. §. si Jo. Itẽ si minoꝛ ps se opponit mlto fortius vi q̃ administrare possit: q̃ si se maioꝛ ps opponit: vt infra sequitur. Sed nõ mireris: q̃ i istis casib⁹ nõ differt ꝓfirmatio pp obiecta: & tñ nõ admittit añ ꝓfirmationẽ: ſꝫ in illis differt & tñ añ ꝓfirmationẽ administrabit iuris ꝓmissiõe. Et q̃ hoc sit ver. ꝑdo: q̃ electus añ ꝓfirmationez administret: est ꝓtra iura. ā. eo. q̃ſr. & c. nost. a quo iure anteq̃ aliqs ius antiquũz seruabo: vt in si. c. ad b. ā. de trãsla. c. vlti. vbi ad maioꝛẽ trãsire ꝓmittit: sed nõ ad parem.

(ADDITIO. Unde q̃ ibi dixi sup glo. iij. Jo. an.)
e ¶ Benedictio. Si abbatissa fuerit. ā. eo. §. sane. in fi.
f ¶ Eiusdem. Scilicet minoris numero.
g ¶ Non obstante. Expone vt. ā.
h ¶ Precisa. ā. eo. §. verum.
i ¶ Premittimur. ā. eo. §. si Jo.
k ¶ Differat. Dic est ergo ratio quare administrat: vt. ā. dixi. Joannes andre.
l ¶ Interim. Nota pro hiis que. ā. dixi.
m ¶ Predicit. In dicto. §. si Jo. §. q̃ bona non alienet: nec aliquam in monialem recipiat quoquo modo.
n ¶ Litis euẽtũ. Qui dubius est. ff. de pecu. q̃ debeꝛ.
¶ Glo. ista facit duas equiparationes: & soluit quare. tertio casu etiam non sit equiparatio.
o ¶ Expectare. Nota q̃ electio facta p formã scrutinij a duplo maioꝛi pte: & electio facta p formaz cõpromissi cui minoꝛ ps ꝓuẽtus se opponit sunt paria: q̃ in eis statim fit ꝓfirmatio ꝺdictione ptis alterius: vel exceptiõe vel appellatione nõ obstãte: & post possessionẽ adeptaz vt obiaz admittit accusatio vel denũtiatio. Itẽ electio facta a maioꝛi pte per formaz scrutinij: & facta p cõpromissum: cui maioꝛ ps se opponit sunt paria: q̃ vt obiaz

differt ꝓfirmatio: & interim administrat exceptis q̃busdã casibus: ſꝫ electio facta per formã scrutinij a minoꝛi pte ꝓuẽtus: & facta p formã cõpromissi cui duplo maioꝛ ps ꝓuẽtus se opponit nõ sit paria: q̃ prima nõ valet ipso iure: nec ratificaꝛ per ꝓsensum: sed a posset valere.

(ADDITIO. Etiã si oẽs dissentirent. ā. eo. causam. Jo. an.) ſꝫ non administrat electꝰ: ſꝫ litis euẽtum expectat. Si queratur ẽre ius diuersiz in forma scrutinij & forma cõpromissi: Satis ꝑz p se soluto: q̃ in secũdo casu oẽs cõsensisse videntur eo q̃ cõpromiserunt.

(ADDITIO. ā. eo. in causis. ver. ꝓpter q̃s. Jo. an.) q̃ nõ est in ꝓmo: per formã enim cõpromissi & vno cõtradicente procedi non potuit. ā. eo. q̃ propter. Equa igitur fuit ratio & eo diuersum iuꝛe statuens.

p ¶ Porro. Q. narta pars.
q ¶ Premissa. Quia non in electione que per formaz scrutinij a principio vel per accessum facta reperitur a duabus partibus: nec in electione que facta fuit per formam compromissi cui minoꝛ pars se opponit.
¶ Glosa ista argu. pro opi. & respondet.
r ¶ Ad sedem aplicam. No. argu. pro opinione Guil. duran. q̃ decre. vt circa. non hẽat locum nisi in appellationibus interpositis ad papã. Sed ꝓtrarium dixi sequẽdo Har. in predicta decre. vt circa. §. q̃ in olim appellationib⁹ locũ habeat. Et dico q̃ decre. ista hic respicit. & sequens q̃s logꝛtur de decre. cupientes. que locũ non habet: nisi in appellationibus ad papam interpositis.
s ¶ Formam. Scilicet q̃ exprimat omnia & singula que in formam vel per sonam intendunt obijcere: & singulariter & clare. ā. eo. procuratoꝛi. & q̃ iuret ſm formam sibi ꝓtentam. Et est pena q̃ super non expressis non audiantur: nisi ex certa causa: vt ibi patet.
t ¶ Lugdunen. Ut. ā. eo. vt circa. Joan. andre.
¶ Glosa ista dicit vnde sumpta fuerit pars illa.
v ¶ Sed cum cas. §. iste tractus fuit ex glo. Har. posita. ā. eo. cupientes. circa ꝓtin. super ver. regulariũm. vbi dicebat Har. q̃ satis credebat de mente cõditoꝛis non fuisse q̃ femine frẽnt ad curiam: videbat tamẽ per verba q̃ ire tenerent: q̃ in masculino genere cõprehendiꝛ seminini. ff. de leg. ij. ita. xvij. q. iiij. figo. finale. conjuncto cum decre. de sen. excõmu. mulieres. Itẽ per iura antiqua in abbatissam electa ꝑsonaliꝛ suaz electionem ꝓsequi poterat. ā. de scrip. cum dilecta. Et q̃ non fuerit illa mens ꝺditoꝛis. ꝑbabat per decre. ā. de sentẽ. excõ. de monialibus. xvij. q. ij. ꝓtiosam. & de cohabi. cle. per totum. de statu. mo. c. vlti. §. fi.
x ¶ Uerecundiam. No. melioꝛẽ ꝺditionẽ mulieriz. ad idem. j. de iudi. mulieres. Iu quibusdam ꝛo deteriꝰ est. q̃s dic vt. ā. de pen. & remi. c. nouꝛ quedam.
y ¶ Statum. Regularem scilz: & sic duo concurrunt.

Abbatissa electa ꝺ quaz maioꝛ ps se opponit an possit ante ꝓfirmationẽ administrare.

Moniales eligentes scienter indignã amittunt ꝓtãte eligendi.

Electio monialiũ an possit fieri ſm formã. cũ dilecti de elec. ſ.

Electꝰ in certis casibus põt administrare añ ꝓfirmationẽ.

Masculini cõprehendit feminiuum.

Mulieriũ ꝺditio q̃s melioꝛ ẽ q̃s vtroꝛ

Universidad de Deusto
Biblioteca

a ¶ Deceat. fm honestatem.
b ¶ Expediat. fz utilitatē. ꝑ. de vo. ꝛ. vo. redē. magne.
c ¶ Enagari. j. de sta. regu. c. vno. ꝛ ꝑcor. C. de his qui ꝛc. cta. impe. l. ij.
d ¶ Appellatiõ. q̃ vēire tenebāt fz soīaz dcr. cupiētes.
e ¶ Personal'.
In b ℣ solo. ſ. ipsonali adq̃rtu locuꝫ nõ hꝫ decre. cupiētes. al's vo bene.
f ¶ Sufficiēter. ſ. cū oīb⁹ actis iuris⁹ ꝛ munimētis ad cām spectātib⁹. ꝛ. co. ti. in decre. cupiēte. ℣. q̃ si per.
g ¶ Cõstitutionē ꝛ. co. cupiētes.
h ¶ Penā. ſ. q̃ electe si ultra tpo debitū pcuratorē nõ miserint: sint puate ol iure sibi ꝑ electionē ãsito: si aūt miserint: ꝛ nõ cū actis iuris⁹ ꝛ munimētis sufficiēter instructis: ꝑ illis exhibendis alibi q̃s apls se. apo. nisi ex iusta cā dilationez aliquā non hēbit. Eligētes appellāte vel opponēte quoad se a totali sunt exclusi pscutiõe ꝓcessus: ita q̃ ꝑ ℣ electis nullum preiudiciū gñer. hec ꝛ alia hic in ꝑdicta decr. cupiēte.
i ¶ Hoc nõ fecerit. ſ. pcuratorē nõ miserit: vel nõ sufficienter instructus.
k ¶ Postremo. Quinta pars.
l ¶ Vl. Puta religiosi viri. lxiij. di. obeuntib⁹. vel ꝑsiliarij: vel aduocati vel discreti viri ad ℣ vocati. Et q̃s dicit hi: dic vel he: q̃ si religiosas vl' discretas mulieres ad hoc vocarent ipse tenent hac constitutione: ꝛ facit quod dixi. ã. ℣. prī. ã. eo. generali.
m ¶ Deinceps. Respicit enim futura.
n ¶ Nutriri. Nota ista duo puncta esse. ad idem de pri usleg. cum ꝛ plantare. in princi.
o ¶ Subiacere. Nota nouū casuꝫ in quo q̃s excõicat⁹ est ipso iure. ꝛ credo q̃ epi tales ꝑit absoluere: cū papa sibi nõ reseruauerit absolucm. ã. de sen. excõ. nuper. et adde quod dixi. ã. eo. sciant cuncti. Joan. and.
p ¶ Supradicta. Sexta pars.
q ¶ Approbatio. j. de re. do. religionum.
r ¶ Pronitaz. Vlr i teuthonia. ꝛ vide q̃s no. Jo. xij. q. vltī. ꝛ Bersi. de mato. ꝛ obe. dilecta. in glo. penul.

non deceat s: nec ipsis expediat b publico cetui demfari: aut extra sua mõasteria euagari c: nolumus q̃ electe: vel etiã eligētes aut appellātes: seu he ꝓcuras quas appellatiõ fuerit ad eādem sedem ꝑsonaliter venīāt quoquo mõ.

¶ Sed pcuratores sufficiēter instructos iuxta ꝓstitutionē pie memorie Nicolai pape tertij pdecessoris nr̃i ad sedē ipaz trāsmittant: per eos electionuꝫ ac appellationiū ꝛ postulationum suaꝫ psecuture negocia pur iustitia suadebit penam d in dicta ꝓstitutione contentam ipso iure (si hoc i non fecerint) incursure.

¶ Ponentes vel mittentes discordiam in electione monialium ipso iure sunt excõmunicati. h. d. Joan. andre.

¶ Postremo e hi f quos ad dirigendas in hmõi electionibus moniales eas dez deinceps g contigerit euocari ab his ꝓrsus abstineāt: per que inter eas sup faciendis ipsis electionibus oriri possit discordia vel exorta nutriri h: al's eoipso excõicationis sentētie se nouerint subiacere i.

¶ Hec ꝓstitutio locū hēt in monialibus regul'r viuētib⁹: ꝛ in canonicis secularib⁹: hoc excepto q̃ nõ debeāt: nisi ꝑsone eligere vel eligi: q̃ non pōt sibi vendicare locū in ca-

Mulier seminas discordiã inter monasteos sup electõe faciẽda an incurrat excõicationez.

s ¶ Supra dicitur. Scilicet in prima parte ca.
t ¶ Nequeat. Propter facti impossibilitatē: cū nõ ꝑsi teantur: necesse est q̃ eligant: ꝛ eligant non ꝓfesse.
v ¶ Alt hec. Septima ꝛ vltima pars.
x ¶ In multis. Ut in electione ꝓfirmãda exceptione aliq̃ nõ obstãte in administrando añ ꝓfirmationē l recedēdo a ꝓcessu post publicatū scrutiniuꝫ ꝛ secutā electionē: ꝛ i multis aliis.

nonieis secularibus: per hoc tñ papa nõ approbat statum dictarum canonicarum secularium. h. d. Joan. andreas.

¶ Supradicta p figdē nedū in monasteryis: in ꝙbus sunt moniales viuētes sub aliq̃ de religionib⁹ approbatis q: sed etiaz in illis vbi sunt iurta q̃rundā puintiay r ꝓsuetudinē mulieres: que nec ꝓprys renūtiant: nec ꝓfessionē faciūt regulārē: sed viuunt: vt in secularib⁹ ecclesijs canonici seculares: volum⁹ ꝑ oīa obseruari eo (qõ supra s dz) dūxerat excepto vt nõ eligantur: nec eligāt non ꝓfesse: cum in ipsis hoc locū sibi nequeat t vēdicare: ꝑ hoc tñ eaz statuz ordinē: seu regulā nolumus: nec intendimus approbare.

¶ Jura de viroꝫ electionibus tractātia: per hoc capl'm nõ sunt mutata. hoc dicit.

¶ Ad hec u hꝫ ꝑmissa que in multis x a iure cõi discrepare noscunt: circa electiones in quibuslibet mulieꝫ monasterijs faciendas: ex certis causis rõnalibus spāliter duximus statuēda: intentionis tñ nostre nequaq̃ extitit y per illa quoad electiones in alys viroꝫ monasterijs: vel quibuslibet ecclesijs celebrandis aliq̃d imutet: sed iura precedentia in sua oīno remanēāt firmitate z.

Idem.

dicātibus maritb⁹: nõ hēat locū ille. ℣. circa. vt ibi dixi i ꝓma glo. hīet tñ in feminis locū iste. ℣. si qua. Octauuꝫ q̃ nõ fit collatio zeli ꝛ numer. Nouū. q̃ quo ad ꝑsonalem cõparticipationem non arctat decre. cupientes: electas: eligētes: vel opponētes. Decimum de pena vocatoꝫ ad instrnēdum: qui discordiam seminãt vel nutriunt. Et p predicta coniuncta textui videre potes: qñ o in aliqbus est deteriora: ꝛ in aliqbus melioꝛa: ꝛ in alijs equalia cõdicto marium ꝛ feminaꝝ. de quo satis in ſpe. de ꝓcura. ℣. j. ver. addenda sunt hec. Joan. andre.)

y ¶ Extitit. Als existit.
z ¶ Firmitate. Quod sauorabile ꝛ expediens est. ã. eodem cum expediat.

Cap. XLIIII.

Diuisio.
¶ No. j. q̃ vbi iudex datur iurisdictō sub certa soīa exercēda: si ꝓcedit illa forma omissa: nō valet: pcessus vide glo. in clem. j. de iure patro.

¶ No. ſ. q̃ pr⁹ dz ꝓcedere ꝓfirmatio epi: ꝛ postea consecratio fieri. Domi.

Electio monialiū ptinet ad cē spāle.

¶ ADDITIO. Dic plenius q̃ specialia huiꝰ ꝓtōnis sunt decē. Primuz de etate illius q̃ in ꝑlatā eligit. Secuz q̃ appellatio duobus casib⁹ non deuoluit: nec spedit offm ꝓfirmatoris. Tertiū q̃ post electionē accedāt eligētes ad electū ab alijs. Quartum q̃ duob⁹ casibus excepto vel ꝺdicto nõ recipit: ꝛ post possessionez admittit actio. In hoc vide q̃s dicti in. ℣. vez. sup vlt. gl. Quintū q̃ in duob⁹ casib⁹ procedit sine strepitu ꝛ figura iudicij. Sexto hoc hodie i alijs electionibus cõe. p cle. dispēdiosaz. de iudi. Septimuz q̃ electio ꝓfirmationē electa in duob⁹ casib⁹ administrat cū certa moderatione. Octauuꝫ q̃ electio p minorē partē nõ facta ex fictiue alia qua valere nõ pōt. Sed hoc cõe religiosis non mēdicātib⁹. ã. eo. quoū dā. ℣. circa. Sed in hoc posset eē strictior spāltas: q̃ cū in religiosis mē

Declaratio textus

¶ Roulda. ¶ Primo ponit tres antiquā. Secūdo ipius transgressionem. ibi. Verum.] Tertio pulsionem penalem. ibi. Nos.] Joan. andre.
¶ Pro intellectu hui⁹. c. ℣ supponēdū est q̃s hētur l. c. Guis. ã. eo. isto volumine. vz. q̃ si in cā elec. fuerit appellatū ad papam pōt appellās remittere sue appellationi: ꝛ valet remissio: dū tñ remittet sine prauitate simoniaca. Insup dz q̃ si appellans fecerit ab appellatione sua ante ꝙ suꝑior immediat⁹ cõfirmet electionez: ipse debet ꝑsto inquirere an fuerit recessus ab appellatione cū prauitate simoniaca.
¶ CASVS. Dicit iter cetera i dicto. c. ꝙ suꝑior ad quez pti net ꝓfirmatio electionis a qua fuit appellatuz ad papā: si appellās recesserit ab appellatiõe sua: dz suꝑior inquirere an fuerit recessus ab appellatione cū prauitate simoniaca. Nam⁹ q̃ suꝑior ad quez pti net ꝓfirmatio electionis a qua fuit appellatuz ad papā: si appellās recesserit ab appellatiõe sua: dz suꝑior inquirere an fuerit recessus ab appellatione cū prauitate simoniaca. Ponam⁹ q̃ suꝑior cõfirmat electionem sine tali inquisitione: an valeat ꝓsecratio posita secura? Ridet q̃ nõ: imo talis ordo ē inualidus ipsi⁹ cõfirmatiõis. vz. q̃ regrit q̃ ꝑmittat illa inquisitio. ꝑmissa tali inquisitione. Dicit q̃ sic: imã si ꝓfirmauit ꝛ ꝓsecrauit nõ creauit: est suspensus per annū ꝓtinuū a ꝓfirmatione ꝛ cõsecratione episcopoꝝ suoꝝ suffraganeoꝝ. Text⁹] Verū nīl⁹ pudio ꝛ ꝓstitutio super inquisitione.] Puntanꝰ.] Et

¶ Bi ordinarius post recessus appellationis interiecte ad curiã in causis electionū episcopatuū (nõ inquisito an prauitas interuenerit) p̃cedit: cõfirmat vel cõsecrat: p̃dicta nõ tenent: ꝛ ipse ab epi scopoꝝ ꝓfirmatiõe et consecratione suspensus est p annū b. d. Dominic⁹ de sancto Geminiano.

Cap. xliij.

¶ Roulda cõsideratione generale cõciliū lugdunen. a cõcessit b: vt ab appellationibus in iudicio vel extra c iudiciū ad d sedē apostolicā in electionū epoꝝ ꝛ coꝝ suꝑioꝝ e negocijs interiectis: per quas ad sedē ipsam eadē negocia deferunt f partes g (Nulla iteruenīente prauitate) recedere valeāt añq̃ ipsi sedi apo. appellatiões eēdez fuerint ꝓsentate: sed inferiores iudices: quoū est (appellatione cessante) negocioꝝ cognitio eoūdem: si in hoc prauitas interceſſerit: añ omnia diligenter inquirāt: ꝛ

a ¶ Lugdunen. ã. eo. titu. cūm Joan. an.
b ¶ Concessit. Quia id prius per Alexan. prohibituꝫ fuerat: vt ibi dixi.
c ¶ Extra iudiciū. Latior est ergo illa decre. ꝛ illa. ã. eo. titu. cūm illa. ã. eo. vt circa. q̃ locū hꝫ solū in appellatiõib⁹ extra iudiciū interpositis. ã. eo. ꝓstitutis.
d ¶ Ad sedē apīcā. i alijs sec⁹: cū cautā nõ reptantur.
e ¶ Suploꝝ. Archiepoꝝ: patriarchaꝝ: ꝛ primatum. eo. cūm Guis. hꝫ olim secus: vt ibi.
f ¶ Deferuntur. Nam frustratoīe nõ deferuntur. ã. eo. cūm Guis. hꝫ olim secus: vt ibi.
g ¶ Partes. Ergo altera ps tñ ℣ nõ posset: qđ dic vt dixi. ã. eo. cūm Guis. ꝛ sequētia expone ēt vt ibi exposui.
h ¶ Verum. Secunda pars.
i ¶ Allutētes. Et sic priuilegiū vl' ꝓcessione amittere debuerit: vt. ſ. de priuile. tuaz. de sen. excō. cū illoꝝ. ꝛ capitulo stringit. xij. q. tertia priuilegiū cū si.
k ¶ Inquisitione. ſ. an i illo casu sit euenerit ꝑtinaſ: nec ne.

l ¶ Negocijs. ſ. epoꝝ electione ꝛ suoꝝ suꝑioꝝ.
m ¶ Expressius. Hoc dicit ex eo: quia satis erāt nulla que per illos fiebāt per ipsum decreta. quātis.
¶ ADDITIO. Vñ dic Jo. mo. q̃ lra dicat de cetero: tñ ali b. c. ita fuerat distinctil: vt hic dz ſ facto etiam testi. Jo. an.] q̃ sad legislatore aliq̃d phibuisse: ꝛ si non adiciat q̃s ꝓtra facta fuerit nõ valere. C. d legi. nõ dubiū. ꝛ expssi⁹ et pp pena quā addit.
n ¶ Cõsecratiões. Cõsecratiõez. n. p. cedē dz ꝓfirmatõ: al's ñ vz ꝓsecratio ã. de do. ꝛ ptu. cuz oliz. D. hic ät ꝓfirmato si pcessit: q̃ tdē ē nõ eē q̃s mīlū cē. ã. de trāsla. iter corpalia. ꝓz ℣ q̃ si tenit ꝓsecrato.
¶ Bl. se. pīlo sol. vnū dubiū. ꝛ. q̃rit. ar. ꝑ ꝛ ītū sol.
o ¶ Firmitatis.

Cõsecratio nulla nõ vitiat electionē pr⁹ factā.

Electio tñ pp hoc nõ vitiat: si dz nouo petēt ꝓfirmato cōā papa: nõ cōā filo q̃ pr⁹ cõfirmauerat: q̃ suspēsus ē p ānū ꝓtinū a cõfirmatoīb⁹ epoꝝ: vt seq̃. ꝛ. ſ. e. si cõfirmationē. q̃ā explicāt potest p istā vt ibi dixi: ſ si repiet electio canōica dz nouo ꝓfirmabit. vt. ã. de vti.

Cõsecratio ept cõtra iuris dispõem facta an ipiimat characterem.

nīgd dz nouo ꝓsecrabit ꝛ Et vī q̃ sic: p istā lram. Credo q̃ cū character ꝑsbus fuerit alis ad itkar epi ordinē.
(ADDITIO. Sūt q̃ negāt i epāli ordie i ꝑtimi characterē: sup q̃ vide q̃s scripsi. ã. eo. lt. in ꝓn. pe. sup gl. q. Jo. an.] quē videre nõ poterat: puta nõ sunꝫ ibi ītū: verus epālis ordo collat⁹ fuerit: ſ si el⁹ executio: ꝛ sic itel ligā ꝓsecrationē eē nullā firmitat⁹ q̃ ad executionē. ad tdē. ix. q. j. c. j. ꝛ. c. ordinatiões. ꝛ. q. vj. c. i. ꝛ. c. cpūs. ã. de tēpo. or. q̃ trāslatões. ꝓm ℣ q̃ illi⁹ ordinis sibi tradet executio. facit q̃s no. de remn. post translationem. ad finem.
¶ Blo. ista soluit dubium.
p ¶ In quo. Propter hoc dico q̃ si solū ꝓfirmauit: a ꝓfirmatione tñ suspensus est: si ꝓsecrauit ꝛ ꝓfirmauit: suspensus erit ab vtraqz.
(ADDITIO. Si ꝑo neutrum fecit: hꝫ processerit: a neutro fit suspensus. Joan. and.)
q ¶ Puniantur. ã. de tempo. ordi. literas. cum si. ꝛ eo. titu. eoo. j. eo. lib. Joan. mo.
r ¶ Annū ptinuū. Credo q̃ a die confirmationis incipiet annus suspēsionis a ꝓfirmatione: a die ꝓsecrationis annus suspēsionis a consecrationibus.
(ADDITIO. Archidia. cautius loquitur: q̃ dicit ab hoīa. alleg. de appella. ã. eo. ij. vide q̃s dicam. j. de preben. statutum. super glo. est ergo. Joan. andr.)
s ¶ Suspēsos. repete vt cernim⁹: q̃s ē supra.

Blo. ista soluit dubium.

Cap. XLV.

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ No. j. q̄ verbuz pulsio. inducit totale pulsionē eccle: ⁊ sic electiones ⁊ confirmationē. vid. gl. I cle. si eo. titu.

¶ No. ij. q̄ electio ē actꝰ d p se sepatꝰ a confirmatione ad hoc ꝙ. eo. si cōfirmationē. Do.

SIeo tpe. ¶ Franculēta remūtiatio spectāt ad cet. h. d. Duo facit. Primo formatcasum dubium. quem secūdo soluit. tibi. Presenti. J Joan. and.

¶ CASUS. Tlacāte ecclia pctaueñ. canonici quenlēt in vnū sup electione futuri plati: quidā tertiꝰ elegerunt. papa parans adhuc ecclīaz vacare: reseruauit ecclēsiā pictauē. sue pulsionī. p illa vice: ⁊ inhibuit canonicis cū decreto fraternitate ne ipsi procederēt ad electiōez: vtz p illā reseruationē retractet electo primo facta: Rsidet q̄ nō. Sz si electꝰ admittat supto rē immediatū: ⁊ postea cuꝝ ꝰ est confirmationē sue electōis an teneat confirmatio: Dic q̄ nō: nā lz electio nō sit nulla: tñ ola que sequunt illā reseruationē: sunt nulla ipso iure. Ideo si electus velit habere cōfirmationē ⁊ consecrationē: opus est q̄ adeat applicā sedē. p habēda confirmatiōe ⁊ consecratiōe: tūc ille reseruatiōes pm pcessū Basilien. in hoc regno hodie nō habet locum. Dely. reg.

Hlo. ista dicit gd cām decāt. ⁊ quid determinat.

a ¶ Si eo tpe. Cum decāt huic decre. q̄ vacāte ecclia bonosi. p mortē bone memorie dñi Octauiani tpiꝰ ecclesie epi: fra biduū canonici de reseruatione timētes: elegerūt bone memorie dñm sclatā fratrē suū: postmodū papa Bonifacꝰ audītēs de morte. O. refuauit: inhibuit: ⁊ decreuit: post triduū audiuit de electōe facta d dño sclata pdicto: sat̄ gtū hūit: lz ab aliis ꝙrtispitus ḡfuit: an ad ips: an ad archiepm ipsiꝰ electōis spectaret confirmatio: qs hic determiat: ⁊ emiat. p hāc decr. q̄ no. ē. eo. Inotuit. in fi. Jo. an. ⁊ vide qd ibi dixi sup glo. penul.

Refuatio dignitatis inferioris ab eo in terueniēs p. electionē an affician ea q̄ sunt ipsiꝰ electionis psecutiua

Reseruare an possit papa eſtatuz ex sola volūtate sua.

Hlo. seq. querit. argu. pro ⁊ cōtra. ⁊ soluit.

b ¶ Cathedralis. Quid de inferioribꝰ? Videt q̄ in eis locū nō hēat: q: si de eis voluisset intelligi: illi exp̄ssit ē. de decl. ad audiētiā. ⁊ ad b facit̄ ola argumēta q̄ inducunt a pbis. Cōtra vī q̄ idē sit in aliis: cū cadē sit in eis rō: q̄ idē ius. ⁊ est sic: qd dixi. ē. c. ex eo. q̄ satis pōt dici q̄ ex stādū lr̄e: vt l cathedralibꝰ tm̄ locū hēat decre. nec ē vez q̄ sit eadē rō: q: cāe epl̄i sopatuū sint merito cōmensde matoribꝰ cautis. ē. c. ḡnlis. ⁊ pl. qs nō. ē in aliis: ⁊ nō lz tm̄ sit dictū papē sit pūcta: tñ pp maioritatē suā deserent ad papā: l inferioribꝰ xp̄o ḡ nō sic cōmerent matoribꝰ: sufficiet pūctio: vñ exā pcesserat electio refuationē poterit qcqd faciēdū liniret p ordinariū expediri: alīs grauē cēt q̄ pp refuationē: que electo nē alicuiꝰ bñficiati seq̄t: necesse cēt p confirmatiōe papā adire: nec hic eg parabo reg'aris cathedralibꝰ: sic nec ē. eo. ḡḡs. Iz eg parent. ē. eo. si postḡs. vñ si post confirmatiōnē abbatis fiet refuatio ante benedictionē: dsidiect ordināriꝰ. Dec vera: nisi papa aliꝰ in reseruatiōe tuſſisset: ⁊ sic nō habilitabo verba: nec recc̄dama lra.

c ¶ Ex ḡtis cā. Ex sola ēt volūtate: sibi. n. sola voluntas est p rōne. de pcēl. pbē. ppositi. cū suis pcordan.

d ¶ Reseruans. Vas reseruatiōes legati ēt de latere facere nō possent. j. de offi. lega. deliberatiōe. in pncī.

e ¶ Prouisionē. Puta facīēdā ex iure deuoluto. ē. eo. ḡḡs. Nunqd sola reseruatio sine inhibitiōe sufficeret: Credo q̄ nō ad cassationē. ē. de preben. dilectus.

(ADDITIO. Nō sto pcise huic tcō: nec credo q̄ ea illud recipet: vt reseruatio aligd opet. facit qd̄ no. j. de pcēl. pben. si capl'o. in tertia glo. Si tñ hꝰ pōderāt illa decre. sa. p glo. s. q̄ saltē ante tpōs scle reuatio non afficiat: nā datio executoris ad puidēdū satis vī hēre vim reseruatiōis: nec tñ sine decreto afficit ante pūtationē: vt ibi. ⁊. ē. ⁊ rescrip. tibi qui. ⁊ pla afficere dz: cū querit de iure alterius p quo papa scribit q̄ ex nuda reuatiōe in q̄ ius nō est alteri acq̄situm. j. de pben. ducti. facit. p glo. sti. Ius curie semp̄ submittēs hāc clausulā: cū de reuatiōe fit mo. ⁊ decre. j. de pben. si bñficia. in pn̄i. Jo. an.) Puniendi tñ eānt q̄ elegerūt post q̄s reseruationē sciuerāt esse facta: vt ibi. ⁊. j. de pcēl. pbē. si qlt. p quā decre. videt q̄ inhibitio hꝰ sufficiat sine decreto. hoc verū ad cassandū ea que sciēter post ihibitionē sunt facta: sz ad hꝰ vt ab ignorātibꝰ facta vitet: necessariū videt decretū: vt hic. Jo. an.

Reseruatio sola sine decreto an afficiat ignorātes.

f ¶ Ignoranter. Nota q̄ decretū ignorātes afficit: sed notare potes ⁊ rarium: si enim ignorātes afficeret: ḡre hic additi fuisset: vel ignoranter supflua hm hoc videretur hec lra: In decreto pape dicimus q̄ ignorantes afficit. j. de concel. preben. quia cauctio.

De decreto an afficiat ignorantes.

¶ Hlo. seq. querit ⁊ soluit.

g ¶ Jam. s. aute tpo: quo facta fuerit reuatio. Quid si eadē die facta fuit reseruatio ⁊ electio: Dico q̄ si pōt appere que prio: puta p ista electiōis ⁊ reuatiōis: puta si in eis dicat de die ⁊ hora: vel p testes q̄ dictio fuerūt hic nullū dubiū. Si aūt hoc nullo nō pōt apparere dico negotiū ad papā deferēdū: vt sua volūtate determinet p decre. ē. de rescrip. c. pe. eo. lib. cū. n. hic de iure pape querat: qd dubiū est nō poterit inferior ipso ratificare: ⁊ hoc cū reuauit tñ: lz fi reuasset ⁊ pnulliſſet. pcēl dat̄ a papa i eo casu. j. de pbē. si a sede. Jo. an.

Reſerua tio ⁊ electio si eadē die facte quid q̄ illaz fi potior.

h ¶ Et decretū. No. copulatiue ⁊ nō disiūctiue ponūtur: ⁊ facit pro his que supra dixi.

i ¶ Vel alia. Si q̄ confirmatio ⁊ consecratio precessissent decretū: esset electi negociū expeditū. Si aūt sola electio: confirmatio: ⁊ consecratio optinebit ad papā. Si aūt pcesserat electio ⁊ confirmatio: tūc sola consecratio ad ipm ptinebit.

(ADDITIO. Lū. n. ali consecrationē nō fit. pulsus ecclesie. de trāsla. c. ij. papa reseruādo. pulsionē: consecrationē reseruasse videt pm Archidia. Joan. andre.

k ¶ Effectu careāt. Si ergo ante refuationē electꝰ ⁊ post reseruationē confirmatus fuerit: nō valet confirmatio: etiā ab ignorātibus exhibita ⁊ recepta. Electio tñ pp vitiosaz confirmationē nō vitiat. ē. eo. ii confirmationē: quā per hāc explicare poteo. ⁊ adde qd̄ dixi. ē. eo. c. pri.

¶ Glosa sequens arguit.

l ¶ Postmodū. s. post refuationē inhibitionez ⁊ decretū. Et argue ex hac decre. q̄ si papa. pulsit aliquē de episcopatu alīno q̄ papa sine eius mandato illum non poterit consecrare. arg. ad idē de accusa. meminimus.

(ADDITIO. Nisi aliud habeat cōsuetudo: vt ibi dixi per decre. ē. eo. nihil est. ad fi. Joan. and.)

¶ Hl. se. dicit casū pōit. ⁊ dicē qd declat.

¶ No. j. ex nomiatione ius acgri. d q̄ remittit Archidi. xcij. dist. dño. ⁊. ē. q̄ fi. sint leg. per tuas.

¶ No. ij. q̄ paria sī nō pōt̄ inē pcuratorē vt pōt̄ tuere i forma. pbibita a iure: ⁊ sic cōparēs cū pcuratorio min'legitimo vī cōtumax. ad hoc de ap. Nicolao. Do.

SIquis. ¶ Hāc decre. diuidō in tres partes. Prima durat vsq̄z ad. §. L Porro. J Secunda vsq̄z ad §. L Absens. J Tertia vsq̄z ad finem.

(ADDITIO. Et pars pma dicit q̄ absens plures pcuratores ad actū electionis dare pōt̄ i solidū z tñ aliter nō: ⁊ in altero admittēdo ponit tres gradus. Sed a dicē electorē qui est ēt alterius pcurator duos in scrutinio nosare non posse: vnū casuz excipit. Tertia dicit absentem nolentē capl'o exīneū pcuratorez dare nō posse: nec vocū sui⁹ per lras exprimere. Jo. an.) Aliqe iusto impedimēto detētus i electionis negocio cōmisit plūbus vices suas: querit an valuerit cōmissio? Rsidet q̄ sic: dūmō i solidū dati fuerint: ⁊ erit melio: tūc occupātio pōt̄ dito: si aūt nullus occupat: si ambo simul pcurrūt: admittet ille quē capl'm vel maior ps elegerit: si aūt capl'z nō pcordat: ille admittet qui pmo in instrō pcurator extiterit nosatus. Et rō ḡre alter solus admitti dz est: q̄ possent vota dirigere in diuisos: ⁊ sic ea nō hꝫet exitū: ⁊ qd̄ sic ret nō valeret: si aūt nō fuerint dati i solidū: tūc neuter admittet. ꝓpter supdictā rōnē: ⁊ sibi imputet qui sic eos instituit. Sed o querit: aliqo dedit pcuratorē in negocio electionis: ille pcurator nolē suo eligit vnū: ⁊ nolē dñi alium eligit: querit an possit? Rsidet q̄ non: nisi de certa psona eligenda habuerit spectale mādatuz. Tertio querit: pone canonicus absens nō inuenit aliquem pcuratorē in collegio: querit an possit dare extraneū? Et rsidet q̄ non multo capl'o. Sed querit an saltē votū suū possit exprimere per lras? Et rsidet q̄ non: q̄ votū in ipso scrutinio secreto ⁊ sigillatim tñmō est exprimendum: ⁊ nō ante scrutiniū. Emanauit hec decre. ad declarationē decre. de elec. q̄ ꝓpē. §. penul. ⁊ eoz que ibi ne.

Absens plures procuratores ad actum electionis dare pōt̄ i solidū ⁊ nō aliter: ⁊ in altero admittēdo ponit tres gradus. hoc dicit vsq̄z ad §. porro. Dñicus. Lapīn. xlvj.

Casus literal' dñi Dely.

¶ CASUS. Dñs in. c. q̄ ꝓpter. co. tt. in an. q̄ figo ex ea assignationis pro electione faciēda pōt̄ vnus ex canonicis absens pl'es pcuratores vult cōstituere an possit? Rsi. si illes pstituerent simpl'r ipsi pstituti possent variare et solidū admittēre: vel si tñ vnus admittēdus: ⁊ qd̄ dēat eligere dūās psonas nosse eius? Sed nō sunt pl'es admittendi: sed erit melior pditio pmitus occupātio. Sz ponamus q̄ oēs pstituti se simul psitant: qs erit preferēdus? Rsidet q̄ erit in optione capti quē velit admittere: ⁊ illē quez admittet capl'm pferī alīs. Sed qd si vna pars nūo: querit qs sit preferēdus? Rsidet q̄ ille qui pēo est nosatus in pcuratorio. Sz ponamus q̄ aliqs absens cōstituit pl'es pcuratores simpl'r: vtrū aliqs admittat ad eligendum pro absente? Rsidet q̄ nullus dz admitti: q̄ multus hz mādatū in solidū: sed solū vnus posset eligere simpl'r cū aliis: ⁊ sic oēs possent variare ⁊ eligere diuersas psonas: ideo pcuratorū nō valet. Sed ponam⁹ q̄ iste canonicus absens pstituit vnū canonicū: vt pz iste pstitutus possit vnū eligere nolē suo: ⁊ aliū nolē magis cuilibet det insolidum potestatem: ⁊ erit tūc melior cōditio occupantis. Verum si ambo cōcurrant simul? Dz postulent se admitti: audiri eos nō expedit: q̄ possent vota sua dirigere in diuersos: ficq̄z res nō haberet exitū: ergō ab eis hoc casu fieret: nō valeret: sed is admittat dūtaxat quem capl'm vel pars maior elegerit l: vel si pcordare nequeant: is qui pmo

Procurator ad eligēdū pstitut⁹ q̄lr de beat iurare. Procurator legitime pstitutus ad eligendū si non admittat an possit appellare.

a ¶ Justo. Hoc relinquendū est iudici: q̄ nec numerari possent: exempla tamē habes. ff. si quis cau. l. ij.

¶ Hlo. sequens soluit duo dubia an constituens hēat necesse iurare: ⁊ quibus verbis iurer procurator.

b ¶ Detētus. Et in loco extēs: de quo debeat euocari: alīs locū non hz cōmissio. ē. eo. q̄. ppter. §. permitt.

(ADDITIO. De sūmo pōt̄ tractat hic Archi. de quo ibi satis sup glo. pe. in pn̄. tenet aūt hic q̄ possit pcurator pstituere. Jo. an.) Et de hꝰ impedimēto si opus fuerit fidē facere dz iuramēto: vt ibi. vnde nō est de necessitate q̄ iuret in instrō. pcurationis ipse dño: sz cautū est q̄ det mādatū ipsi. pcuratori iurādi in aiam suaz q̄ ipse tali impedimēto detēt⁹ est: pm oēs modernos q̄ hoc no. in decre. q̄ pp. Et est rō: q: si capl'm reqreret iuramētū: pcurator iurare nō posset: nec ꝓterea vlterius expectarēt. Fuit. n. pcurator min⁹ sufficiēs: ⁊ ideo sibi cōstituēs ꝓputet: ad §. j. §. si aūt. nec dz dicere pcurator: dico dñm i loco in q̄ dz vocari: ⁊ iusto impedimēto detentum: puta tali infirmitate vel talibus inimicitijs: ⁊ tunc si non admittat appellet sm Hostien. qui hoc tbi no.

c ¶ Concilio. ē. eo. quia propter. Ista enim fuit dubitatio: quia ibi dicebatur: committat vni de collegio.

(ADDITIO. Sz effectu vn⁹ sol⁹ erit pcurator. Jo. an.)

d ¶ Pluribus. Idē no. Imo. ⁊ Lopostel. ē. eo. q̄. pp. ⁊ qd̄ dicit pluribus: intelligo siue duo fuerint siue pl'es: dum tñ in solidū: vt sequitur: q: eadem ratio est.

e ¶ Insolidū. Aliter neuter admitteret. j. eo. §. si aūt.

f ¶ Tunc. Cum potestatē habeat insolidum.

g ¶ Occupātis. ē. de procura. non iniuste. vbi de hoc.

h ¶ Insimul. Ita q̄ non apparet quis primo.

i ¶ Dūtaxat. i. tñmō. Dñs isto electo alter oē⁹ eius amittit. ⁊ est simile. ē. de rescrip. c. pe. qd̄ verum credo nisi in instrō diceret melioꝛē non esse ꝓditionē occupantis. et quod vnus incepisset: alter finire posset. arg. ad hoc in predicta decre. in fi. ⁊. j. de procura. fi duo.

k ¶ Maior pō. sic. ē. eo. li. de rescri. c. pe. ad idē. lvj. dist. aplica. de elec. cū ster canonicos. ff. ad mmm. qd̄ maior.

l ¶ Elegerit. Nec credo q̄ variare possint: vt ē. eo. vt quis duas. de post. c. vno. in fi. Joā. andre.

¶ Glosa ista soluit vnum quare.

m ¶ Nequeant. Quia nolunt eligere vel pari nūo discordāt. Et no. q̄ pmo recurrēdū est ad electionē capti. Secūdo ad ordinem scripture. Tabellliones. n. preponūt

Universidad de Deusto
Biblioteca

quos volūt in instrumētis: z ideo fuit equitas primo recurrī ad electionem capituli per quam magis idoneus eligetur. ad hoc. j. de procura. ſi duo. ff. de accuſa. ſi plures. Secundo ad ſcripture ordinem in ſubſidium.

¶ Gloſa iſta allegat concor. querit z ſoluit.

a ¶ Notatus. p ordinez ſcripture. cōcor. optime. j. de prebē. mādato. ad idē. xlij. dis. ſit. rector. in fi. cum ſuis ꝓcor. z. ū. de reſcri. cū dilecta. cuz ſuis cōcor. z ſacit. ff. de lega. ij. l. cum pi. §. penul. Quid ſi nō appet. puta: qz duo ſunt inſtā: nec apparet qs prī? Puto qz mutuo ſe ſpectant. ff. d vſufruc. l. quotiens: z ꝑtinet ſibi qui ſic eos conſtituit.

b ¶ Propter rōnē eādem. Q. poſſent vota dirigere in dūos. z ſic res nō hēret exitum.

¶ Glo. ſeq. querit z ſoluit. Secundo ſignat. Tertiū z ſoluit.

c ¶ Admittit. Quid §. nūqd de nouo citabit ipſe canonicus? Nō: alis qd ſibi ſputaret vt ſequitur. Idē. n. eſt nō venire: qđ nō ſufficēter venire. ꝛnumax ergo fuit: z peedēt ipſius ſocij ad electionē. Lōtra. j. de ꝓcu. ſi duo. vbi dī qꝛ ſi in cauſis electionū ſunt vati plures ꝓcuratores: ſed nō inſolidūz: tuncr eligit idoneiorē. Sol. ibi logitur de ꝓcuratore dato ad iudicia in cauſis electionuz z poſtulationū vel ꝓfitionuz: hic de ꝓcuratore dato ad negocium. ſ. ad ipſam electionez faciendam: z ibi de ire iam nato: hic de naſcituro qđ minus fauorabile eſt: et vtrobiqz vtilis prouiſio ob celerem expeditionem.

(ADDITIO. Dicebat ergo Joā. mo. ſi non aſſumat vnus ex duobus qui ꝓſequatur electionē iam factam: hic ſubinet periculū: ſed nullum piculum ſi vnus de collegio non mittat ad electionem faciēdam. Joā. and.)

d ¶ Indiſcrete. Non enim debent ſtulti meliorib⁹ eſſe conſtitutionis q̄ periti. j. de prebē. cum qui bñficium.

e ¶ Pouro. Sed a paro. hic approbat opi. Vin. z Lōpoſtel. ū. eo. qꝛ ꝓpter. z Abb. eo. tit. ꝓgregato. tñ Hoſt. et Doſtiē. ibi no. qꝛ ſatis poterat dici valere cuz in diuiſos ꝓſentiſ: dūmō neuter ſit malus: qđ eſt falſū vt hꝫ videſ.

f ¶ Nihil agit. Ratio: qꝛ qua ꝓſcientia teneatur meliorem eligere ſuo nomine: eadem rōne teneē ad idem nomine dñi ſui. ad hoc. xlvj. diſt. ſicut non ſuo.

(ADDITIO. Alleg. Jo. mo. j. de reg. iu. qđ alicui. j. Jo. an.) z icerta videnť. hoc no. ū. eo. c. ij. qđ dicit nō ſ agit: intelligē qꝛ neutrum votū valet: z eſt ſimile qđ dicimus in delegato: qui ſubdelegationem recepit a ſocio. ū. de offi. delega. ſuper queſtionum. in. §. ſi ꝛo.

¶ Glo. ſeq. dicit quid approbat z quid reprobat. Secundo querit z ſoluit. z ſolutioni obiicit: z reſpondet. iterum querit. z diſtinguendo reſpondet.

g ¶ De certa. Nota approbatā opinionē Lōpoſtel. z Jmno. z reprobatā opinionē Vin. q dicebat. ū. eo. ꝓgregato. qꝛ nō poterat fieri cōpromiſſuz vel mādatum ꝓcuratori de certa ꝑſona. Dicebat. n. qꝛ videbāt ſingularis

electio. z ſic nō valebat. ū. eo. in geneſi. Itē talis cōmiſſio eſt ſtrā ꝛcilium qđ regrit qꝛ cōmittat vicē ſuam: ſed iſte non cōmittit vices ſuas qui dat mādatuz de certo: ſed falſum eſt vt hic ꝑz. z de hoc per Abb. ū. eo. ꝓgregato. Sed numqd ꝓcurator ad eligēdū datus poterit alii ſubſtituere? Dic hz Lōpoſt. qꝛ ſic: qꝛ ꝓcurator eſt ad negociū qui aliuz ꝓcuratorē dare pōt. j. de ꝓcura. c. j. l fi. ff. mādati. ſi ꝓcurator. Eſt tñ arg. §. j. de offi. delega. ſi cui. z. ū. de offi. delega. c. vlti. Gol. ſi la loquunť in iudicibus nō in ꝓcuratore. Itē quero nūqd ꝓcurator datꝰ ad eligēdū poterit cōpromittere poterit: Dic ſm Lōpoſt. qꝛ ſi habeꝫ mandatū habuit cōpromittere poterit: qꝛ id pōt qđ dñs. ſi autez ad certā ꝑſonam: tūc compromittere nō pōt: qꝛ ſola neceſſitatis forma. l. ſcriptuꝝ: tūc intelligit

Procurator ꝓſtitutus ad eligendū an poſſit ſubſtituere.

de mandata. argu. ff. de pecu. l. §. §. ſi ſermo.

b ¶ Illam. Certam ꝑſonam. de qua habuit mādatuz expreſſum. Et nota illā: qꝛ aliam eligere nō pōt: qꝛ faceret ꝛtra formam mandati. ū. de reſcrip. cuz dilecta. z ff. manda. diligenter. z. j. de preben. cui de non.

¶ Gloſa ſequens arguit z remittit.

i ¶ Lōſentire. Nota argumētū qꝛ hſis ſpāle mādatū id pōt: qđ alis nō poſſet. ad idē. j. de ꝓcu. c. j. z vlt. z facit ad cōnem quā hoc anno diſputauit: an delegatꝰ ab alto ꝛ a principe hꝫ ſpeciale mādatū ſubdelegādi: ſubdelegare poſſit: z de hoc vide. l. j. de offi. delega. ſi cui.

¶ Gloſe due ſequentes cum penultima dicunt qđ approbat: z quid reprobat.

k ¶ Abſens. hic in primo dicto approbat glo. Ber. ū. eo. qꝛ ꝓpter. in gloſa pe. z oīuz modernoꝝ idē ibi notātium: ſed in ſecto pūcto reprobat etiā ſes Ber. opinio in eadē glo. z quaſi hoſtienſis. ꝓſentiebat. ſed ibidē Jmno. z Bern. z Lōpoſtel. ꝛtra. z eoꝝ approbat hic opinio: z intelligas hanc lām de ſupradicto abſente qui cōpromittere pōt. ſ. ſuſte impedito z exiſtente in loco de quo ꝛē.

l ¶ Procurator. Dicebat Hoſ. qꝛ cōputabat talē canonicum indirecte ꝓtēt. Alij dicebant qꝛ cōpelli debebat aliqꝫ de capīlo: vt ab ipſo mādatuz ſuſciperet. ſed non eſt vez: a principio enim nullus cōpellit ꝓcurationem recipe. C. de pcu. iuituo. iſtū. māda. §. mādatū. Jo. and.

m ¶ Nolente capīlo. Si enim capīm vellet: bene tunc poſſet extraneū deputare: ſed inuito capīlo non. z ſic dz intelligi decre. qꝛ ꝓpter. extraneum enim etiā ſine mandato admittere poſſet. z ibi prēiudicare: z in extraneus etiam compromittere. ū. eo. cauſam. cum ſimilibus.

n ¶ Totum ſuum. Ber. Jlicebat: ita tamen qꝛ publicatio ipſius voti fieret tñ cum aliqꝫ fiebat publicatio. ſed non inſerit qꝛ non ſolum publicatio: ſed etiam expreſſio in ſcrutinio tñ fieri debet: vt ſequitur.

(ADDITIO. Et per hoc ꝑz qꝛ neqz in lſa apta poſſit mitti cedula cluſa aperiencia in ſcrutinio ꝓtinēs nomen eius

¶ No. j. qꝛ officium ꝓcuratoris a principio eſt voluntariū: z ſic ſi cōpellitur qꝛ illi recipere: ſecus ſi illis acceptaſſet. vide cle. j. de ꝓcura.

¶ No. j. qđ debet deponi votū in ſcrutinio: qꝛ ſecrete et ſigillatiz. ad hoc. ū. eo. qꝛ ꝓp. Domi.

men eius in quem ille ꝓſentit. z ꝛz Jo. mo. hoc dicat ſub dubio forte: tu dicas aſſertiue. Joan. andre.

¶ Gloſa ſequens obiicit z ſoluit.

a ¶ Exprimēdum. Nota nō ſola publicatio inſpicit: ſed et expreſſio. Sz ꝛtra. ū. prī. §. vbi exprīt votū ꝓſentiens ante ſcrutinij vando. ſ. ꝓcuratori mādatuz de certa perſona eligenda. Solu. falſuz eſt qꝛ tūc exprīat votū: ſed mādatū dat de voto exprīēdo. ſic aliud eſt ineſtire: aliud mādare de ineſtiēdo. de hijs q̄ fiunt a ma. par. ca. er oze. Uñ adūte: pone qꝛ ꝓcurator qui mādatum habuit de certa ꝑſona eligēda nō eligit: ille electꝰ fuit a gbuſdā alijs mā qđ vot illius. abſentis z mandātis augebit nūm illius: vt poſſit dicere qꝛ electꝰ ſit a decez: qꝛ non elegerit: z decimꝰ mādant de eo eligēdo z. Ibi ſit. Dico ſ qꝛ aliud eſt dicere: ꝓſentio in talē. z hoc ꝛz ſi erī in ſcrutinio z ſecreto z ſigillatim. vt hꝫ. z talī nō ꝓſentit in ſpiale mīſimoniū: z aliud dicere: do mādatuz tyrio de tali eligēdo: qꝛ iſtud non eſt votū: nec ꝑ hoc ſ in mīſimoniū. z ideo ante ſcrutiniū fieri pōt: vt ibi. Sic vi deo in mīſimonio carnali: aliud eſt cōtrahere: aliud eſt dare mādatuz de ꝛtrahendo. hic eſt qꝛ qui ꝛtrahit: antractum. j. de ꝓcura. c. vlti. ſic ergo intelligas nec ſimilitudīne dicas vbi non eſt. Jo. an.

Procurator cōſtituens ad eligēdū vl' mīſimoniū ſ bēdā nō cenſet ꝑ ſ eligere vl' ſbere.

¶ No. j. qꝛ tuder ſi dz eſſe nimis feſtinus z celer ad ſententiaz pferēdā. Zid B. ū. de reſti. l ſteg. eſt ex ipis. z. j. de re iudi. cū eterni.

¶ No. ij. qꝛ act⁹ dī repētin⁹ q̄ ſit ſine citatōe z cognitiōe re ſpectiu. vide tex. xlviij. diſt. c. ij. Domi.

Capitulum XLVII.

Quoniā. ¶ Hec eſt ſolēnis decr. z ſtūdie ꝑticāt. (ADDITIO. Jō accepi vtra gloſas aliqꝫ vel meas ipſi⁹ verba diſcutere. Jo. and.) Primo ponit cōfirmātium abuſum quem prohibet cum decreto. Secio ponit vocationis formaz ibi. Uocationem.] Tertio ad electionem ꝑcedendum hoc prorogat. ibi. Quę etiam.]

(ADDITIO. Quid aūt corrigat non dico: reprobet:

¶ CASUS. Uacāte eccliā pictauen. canonici illi⁹ eccleſie quenerūt in vnā tractaturi de electione futuri ꝓſe opponerūt iſti electioni: vel fuerūt duo electi: vnus iſtoꝝ electoꝝ acceſſit ad ſuplorē: z declarauit qꝛ ipſe fuit illū ꝓfirmare ablqz cauſe cognitione: nō vocato coelecto vel opponēte: Ridet qꝛ nō. Sed qđ ſi electio fuit ſa z cītatōe illoꝝ quoꝝ intereſt poſſit ꝓfirmare: Ridet qꝛ nō: imo illi quoꝝ intereſt ſunt vocādi z citādi pempto rie. Sed querī ālr ſunt ipſi citādi: Ridet ro. pon. cum diſtōne: qꝛ aut ſunt aliqꝫ opponēteo: vel eſt cōpetitor: ſine coelect⁹. z tales ſunt notātim z pemptorie citādi: vt ad talē diē venīāt dicturi cās ꝓpter qꝛ electio nō ſit cō firmāda. Sz ponam⁹ qꝛ electio fuit facta ꝛditer: Rſi. qꝛ tūc citatio dz eſſe gñalis. vz. vt ſi ſint aliqui qui velint ꝓtēdere alijs cās ꝛre electio nō ſit ꝓfirmāda: qꝛ ipſi cōpareāt pemptorie ad talē diem. z poni dz citatio iſta pemptoria in valuis illi⁹ eccliē: de cui⁹ electionis ꝓfirmatione tractat: al's ꝓfirmatio nō valeret. Bely. regnier.

¶ Gloſa ſequēs ſoluit duo dubia. De tertio remittit.

b ¶ Electione. Idē dicam de poſtulatione: eū eadem ſit ratio. qđ vez puto in admiſſione poſtulationis que fit a ſuplore illo qui poſtulatā admittendo ꝓfirmat. ſecus in eo qui poſtulat a prelato ſuo vt monachus electus in eūm ab abbate: qꝛ in ea nō fiet vocatio. Et idez puto in pfatiōe: vt ēt ille cui fit pfatio: tuare teneatur hāc decre. z ſic ſeruat. De collationib⁹ dicā ſi. ū. c

¶ Nō in ꝓcordia. Idē ſi in ꝓcordia quod vocatio nē factēdam. vt dicitur in ſi. Jo. an.

¶ Pertin. verbū hoc late ꝑz. ff. de verbo. ſignī. verbum ptinere. vñ intelligo ſine ptineat ture cōi: vt ad cōz. xvj. qō. vij. nullus oīno. de here. cum ex inuncto: ſine in re ſpeciali: puta ex

Pertinet ꝙbū ālr intelligat. j. Tit. v.

priuilegio vel conſuetudine preſcripta: ſiue iure delegato: quia omnes habebunt hanc formam ſeruare.

¶ Gloſa ſequēs de celeritate ponit quoſdā caſus quibus approbat: z quoſdam quibus reprobatur.

e ¶ Celeritate. No. qꝛ hic reprobat celeritas: z eſt generale in oīb⁹ ꝑſonis ꝓmouendis. vij. q. ij. dilectiſſimi. Itē pp rei nouitatē. xxxiij. di. cōſo filius. vbi de hoc per Arcbi. xciij. di. c. j. Itē pp reuerētiā ſacri recipiendi. de ꝑſe. di. iiij. iudei. Itē pp metuz icōmoditatis emergētiū. xij. q. ij. ſine exceptione. Itē pp honeſtatē: z vt reo charior: hāt. xxvij. q. ij. ſtatuit. Itē pp certitudinē hſidas: vt. xvij. q. ij. ſigna ſcognit⁹. Itē pp reuocādi difficultatez: vt in dūbijs ſentētijs. ij. q. j. de⁹ oīpotēs. z hic. vel i ipāp execūtione. ij. q. iij. cū apud. idē in legib⁹ ꝑdēdis. xiij. di. in ſtis. Itē pp rei dignitatē. lxj. di. miramur. Itē ꝓpter piculoſam ſacri iteratione. de ꝑſe. di. iiij. tta qz. Interdū aūt deſiderat acceleratio pp metuz ꝛtaminationis. viij. di. mala. pp metū defectus. v. diſt. baptizari. pp metum vſurpationis. xxxv. qō. ix. loci. pp magnitudinē trāſgreſſionis. xxvij. q. j. ſicuſtos. pp inobedīētie culpā. xij. q. iij. q z humanis. pp debitū obedīētie. xciij. di. c. j. pp rectitudinē diſpēſationis. xlv. di. diſciplina. pp periculuz imīnēo: vt in vacatione eccliē. ū. eo. cuz inter vniuerſa. vſi cautio dāni inſecti celeritatē deſiderat. ff. de dam. iſec. l. j. z idem in ſimilibus: vt. ū. de re iudi. c. ij. de reſcrip. ad hoc. vbi ex certa cauſa idem eſt reperiri.

f ¶ Preſertim. Sic. ū. eo. quaritur. z ca. quorundam.

g ¶ Cupiditatem. Q ne omnium malorum radix eſt. I xvij. diſt. bonorum. de pe. diſt. ij. quia radīt.

h ¶ Jurī. Q ds facere non debet. vij. di. ſiquis epūs. in fi.

i ¶ Unicus. Simile. ū. eo. cupiētes. §. ſi ꝛo.

k ¶ Nō diſcuſſo negocio. Male facīūt z puniunť: ſi promouēt indigni: vt. ū. eo. nihil eſt. z. ū. de prebē. graue.

l ¶ Apoſtoli. Pauli. j. ad Timothe. v. ca. xxiij. diſt. §. j. I xxviij. di. quid eſt cito. ū. eo. cum nobis olim.

m ¶ Damno. Lōfirmatorias. de quibus loquimur.

n ¶ Morbo. Nā qđ medicamēta morbis exhibent. B ſura negocie. ſanē. h ꝓpō: q Jmno. ꝓſi. in pm. coll. viij. di. mala. pp metū defectus. v. diſt. baptizari. pp metum vſurpationis. xxxv. qō. ix. loci. pp magnitudinē trāſgreſſionis. xxvij. q. j. ſicuſtos. pp inobedīētie culpā. xij. q. iij. q z humanis. pp debitū obedīētie. xciij. di. c. j. pp rectitudinē diſpēſationis. xlv. di. diſciplina. pp periculuz imīnēo: vt in vacatione eccliē. ū. eo. cuz inter vniuerſa. vſi cautio dāni inſecti celeritatē deſiderat. ff. de dam. iſec. l. j. z idem in ſimilibus: vt. ū. de re iudi. c. ij. de reſcrip. ad hoc. vbi ex certa cauſa idem eſt reperiri.

o ¶ Fraudibus obuiare. Quod faciendum eſt. ū. eo. auctoritate. z ca. cōmiſſa. z. j. titu. priori. ca. ij.

p ¶ Caleo. Scilz factas nō vocatis competitoribus: vel his qui ſe vellent opponere. ſi qui eſſent.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Cōfirmatio electionis cū sine vim hēt.

¶ Hl.seq.ponit qđ puł tenebaf.q̄rit ꝛ sol.diffinit gnāliter.
a ¶ Innocen. Dicebam olim.ꝛ no.de hoc Inno.ꝛ hosti. de ap.ꝓstitutio.ij.de vo.ꝛ ꝓtu.cū olim.qr ꝓfirmatio facta vocatis his qui vocādi erāt:ꝛ cū cause cognitiōe hz vim diffinitiue:hic est qr remoueri nō poterit:ꝛ si appellet:appellari pōt: vt a diffinitiua. si aūt fiat sine cause cognitiōe:ꝛ nō vocatis vocādis vim hēt interlocutorie. ibi de hoc plenius pōt videre potes.

(ADDITIO. Ita.n.tenebāt predicti doctores ibi:ꝛ in decre.cū dilecti.co.ti.ad fi.ꝛ.c. nihil est.ꝛ vide qđ ibi dixi in glo.dicebat.ꝛ Lōpost.eo. rt.qr sicut. quod nō erat necē vocationem fieri.ꝛ suo tpe verū dicebat:et sic seruabāt preter illa loca:ghus per ꝓuintialia vel sīnodalia statuta erat.ꝓnūz ꝓtrariū:vt Bosi.Jo.an.) Sed hodie nō valet ꝓfirmatio sine vocatiōe hnius decre.vt ḥ videō. Quid ſi fic ꝓfirmatus administrat:ꝛ Satis credere q̄ ſi errauit in facto:qi credidit vocationē factā q̄ facta nō erat excuſet a pena decr.ē.c.auaritie.ꝛ.c.ſi.r. maxime cū vocatio ꝛ citatio ista fit ſuptoris offīs:ꝛ nō partis. Sed ſi errauit in iure a dicta pena nō credere excuſari.ad hoc.ſ.de reg.iur.ignorātia.cum ſuis concor.

b ¶ Nolatim. Simile.ſ.de ſenten.excō.ſtatuimus.

c ¶ Hſialr. Et pnūlicet:qr talia edicta in publico ꝓponi debēt.de poſtu.c.j.ꝛ eſt ꝓtra illos q adhuc fraudē facīūt ꝓſtōtū factēdo hāc vocatiōez fieri coāz certis alcis.

(ADDITIO. Concor.quod no.in cle.eo.tī.cauſam. ℌ.verum.in.tīj.glo.Joan.andre.)

Blo. ista querit:et remittit.

d ¶ Opponere. Ne electus confirmetur.

e ¶ Peremptorio. Nūqđ poſt hūc terminū venies audiref:Sup hoc dic vt.ā.qui ma.ac.poſ.cum in tua.

(ADDITIO. Vide ſcđam q̄onem quaz poſui ſuper ſcđa mota.ſ.de regu.iur.ꝛ ſcripſi in ſpe.de cita. ℌ.viſo. in princi.Joan.andre.) Officiuz tamē iudicis in hoc nō quiescit:vt.ā.co.cum nobis olim.

f ¶ Competenti.ſm locoꝝ diſtantiam perſonarum ꝛ negocij qualitatem.Joan.andre.

Collatio dīſicij vel puiſio ſcā nō ſtatā ſolet ca.ſi. de elec.an valeat,

g ¶ Que. Scilz dicta de vocationibus faciendis:ꝛ p non valeat confirmatio aliter facta.

¶ Glosa ſequens querit ꝛ ſolvit.

ꝓfirmatio

h ¶ Obſeruari.Quid ſi in puiſionib⁹ vel collōnib⁹ miſgđ in eis hēbit fieri hec vocatio:Turū puto ꝛ l hīs hec fierī:non tū credo de x̄bis vel mēte huiꝰ iuris hoc eē.ꝛ facit.ſ.de pbē.cū in illis.ꝛ optime eo.ti.lz ebs.Jo.an.

¶ De renūtiatione. Dictū fuit.ā.tī.pri.de elec.vez q̄ nihil eſt ſub ſole adeo tī firmum gn rumpaf.ꝛ electio rūpitur per renuntiationem:ideo ad nos inſomādum ālr rūpaf electio:ānectit pīo rubrica de renūtiatione.

Divisio.

¶ No.i. q̄dā apū pīos allegari ꝓ iure.ad h.ā. ti.pr.c.ſi.

¶ No.ij.

Diuisit i tres ptes ſm Jo.an. In pīa ponit cā ꝓſtōis celeſtini. In ſcđa ipſius ꝓſtōis meno.ibi[Celeſtin⁹.] Interpretatio ex duplici cā illā inter has ꝓſtōes interſcrit.ibi[Nos igitur.]Jo.an.

¶ Q:qđā pluſiū expediret curioſi referebāt ꝛ dubitū: an papa poſſit renūtiare papatui:Celeſtin⁹ ſ⁹dū ꝑdecret eccle ro.regimi:ſtatuit ꝺ ꝓhilo ꝛ allēſu ſuoꝝ fratrū

q̄ ſūm⁹ pōtifex libere poſſit renūciare papatui.qđ ſtatutū ne oblīoni daret:ꝛ de ꝑdicto caſu dubitaret vlterius Bonifacius ḥ redegit ad ꝓpemā rei mēoriā. Jo.an.

¶ CASVS. Papa videns ſe impotēte ad regēdū vniuerſum orbē: vult renūtiare papatui an poſſit:Vſ q̄ ſi: q̄ obtinēs adminiſtrationē eccleſtice nō pōt renūtiare et reſignare: niſi l mandⁿ ſuptoris.c. admōet. ꝛ.c. qs in dub.ho.co.ti. in antiq. mō papa nullī hēt ſuptoris. Nō obſtā. tī iſta rōne dubitādi deciditur ꝛtū.vj. q̄ pōt renūtiare papatui ꝛ vacat ipe papatus:ita q̄ cardinales poſſint alicī eligere. Et iura loquūtia q̄ obtinēs adminiſtrationē eccleſtical nō pōt renūtiare niſi in mandⁿ ſuptoris:ſtelligunt q̄n talis renuntiatio hz ſuptoris. Ter.[Statutū.]l.tenorē:q̄ ipm ſtatutuz nō inſerit ḥ de verbo ad ꝛbum:ſed ſolūmō tenor ipſius.

Papatui multi renūtiauerunt.

¶ No.q̄ nimia curioſitas ē reꝓbata. ¶ No.q̄ qs ſi hz pl⁹ ſape q̄z opteat:ꝛ ad ḥ alleg.pīo.c. ¶ No.iſup q ſ⁹ fiſtēte iuſta cā pt papa renūtiaf papatui:q̄rit vtz poſſit fuiſſ⁹ depōi pp inſufficiētiā:Rñ.gl.q̄ nō:ſ hñ poſſet dpōni eo iuſto pp hereſim.c.ſi papa.xl.di.allg.l gl.ꝛ i ḥ 2cl iū cardīalatū.ē.ā.papā. Alīt ār plati iferiores pōt depōi pp inſufficiētiā.c.ſi. de eta.ꝛ q̄lt. odī.i an. ¶ No. final'e er iſto rer.q̄ bñficiat⁹ hñs ſuptoē ſi pt dimittē bñficiū ꝛ ſe ꝛeneraf ab obligōne q̄ eſt aſtrict⁹ niſi i mālⁿ ſui ſuptoris:ꝛ tūc regrit ꝓſentiaz ſuptoris:ita q̄ ſuptor acceptet renūtiatiōnē. Nā ſuptor poſſet tipm cogē vt reſideret:q̄ obligatio lz ab initio ſit volūtar:nī ex poſtfcō ē neceſſar:ꝛ iſte vez niſi ſubeat iuſta cā:nā tē poſſz ſuptor ꝓpelli ad acceptādū renūtiatōez.c.niſi d renū.c.ti.i an.

Prelati an pp ſufficientiam poſſint dimittere. Curioſitas q̄s dicat.

i ¶ Curioſi. Qui maiores curas ethibeē volūt q̄s reꝛ exigat.ad hoc.iij.di.veniaz.de ꝛſe.di.v. quaz modis.

(ADDITIO. Et.ff.de noua.poli.i fi.rlix.diſc.j.ver. pao aūt naſo.ꝛ.ā.co.lib.de poſtu.c.j.in pīn. Jo.and.)

k ¶ Expediunt. Q.d facīēdz non eſt.C.de ſū. trīni.l. nemo.j.de here.c.ij.ꝛ.j.de re iudi.abbate.ad fi.

l ¶ Apli. Pauli in epiſtola ad Romanos.c.ij.ꝛ habes eadem verba.rlviij.diſt.ſit rector.

m ¶ Sollicitū. Vide.j.deducē mūn⁹ quide videbaf.

n ¶ Ma time. Lōparatiuum.vnde etiam ſi ſufficiens ſit renuntiare poterit:vt per inſertoia patebit.

o ¶ Inſufficiēte.pp ḥ tū nō poſſ⁹ dpōi:qr pp ſolā here ſim depōit.xl.d.ſi papa.ſz alij ſlati pp inſufficiētiā bñ dpōnūf ꝛ eccleaſtici ꝛ ſl'arco.rxvij.q.ij.ſigs abbas.xv.q. vj.ali⁹.ꝛ pp negligētiā.lxxij.di.dcīn.ā.de here.ex cōſcia mus.i fi. Et no.q̄ lz oīs ſufficiētia cē videaf i papa:ita q̄ oīa iura i pectoris ſcrīnio hēat.ā.de ꝓſti.c.j.tñ iterdū i ſufficiēs eē pōt:vt hic:ꝛ iterdū eū fallit oblīuio.rxiij.di. pter ea.vbi de ḥ.ſic ſcdm ipa aut ſcīm iudīt:aut ſcīm faēq̄ſ.n.ſcīm dubitet:quem aper tāte cē.xl.di.non nos.

(ADDITIO. Et hadde qđ ibi no.Jo.an.)ꝛ tū hereticus poſſet eē:ꝛ pp hereſim depoīi.ea.di.ſi papa:ꝛ poſſet ex multis ilurgere inſufficiētia hec:vt ex defectu literature:et ſenectute:et infirmitate vel ſūbus. Jo.and.

p ¶ Regēdā.ad qđ ex oīb⁹ tenet:vt l ꝓhemio h⁹ libri.

Blo. ista mo ꝓbat. dub. ſcm notat. ꝺ ſile ꝛ exē plificat. Papa nō poſſit dpōi pp inſufficiētiā: q̄d ſi alia platio.

¶ Hlo.ſeq.ponit rationes cōtrarias:ꝛ eis reſpondet.
a ¶ Videbant. Et erat ipſoz rō motiua:qr renūtiat remittere hz in manib⁹ ſuperioris:ꝛ alr mīmoniū ſpirituale nō diſſoluit.ā.eo.de renū.admonet:ſed papa ſuperioē nō hz:ergo renūtiare nō pōt. Item ſungīt vice pontificat⁹ onera ſupportāda) renuntiare valeat papatui:eiuſq̄z oneri ꝛ honori:ōducere mūn⁹ ꝓuide videbantur⁹. ¶ Celeſtin⁹ papa qui tus p̄deceſſor ᵇ noſter(duz ᶜ eiuſdē eccleſie regimini preſidebat)volēs ſup hoc heſitationis cuiuſlibet mām amputare: deliberatiōe habita cuz ſuis fratrib⁹ ᵈ eccl'ie romane cardinalib⁹(oe quoꝛ numero tūc eramus)de nr̄o ꝛ ipſoꝝ oium ꝓcordi ꝓſilio ꝛ aſſēſu auctoritate apoſtolica ſtatuit ᵉ ꝛ ōcreuit romanū pontificē poſſe libere reſignare ᶠ. ¶ Nos igit ne ſtatutū hmōi per tēporis ᵍ curſum oblīotiom ʰ darīaut dubitat:ꝛ ē exꝑſſuz.vij.q.j.ℌ.ecce l gb⁹.ꝛ.xxxiij.q.ij.ℌ.j. c ¶ Dum etiaſcē. Poſtea eni ipſi⁹ ꝓſtitutio nō valuiſſet:qr pontifex non erat:vt infra patebit.

d ¶ Fratrib⁹. Cardinales ergo fratres vocat:cuz de ipſis permittim loquatur.j.de offi.lega.officij.

e ¶ Statuit. Credēdū eſt pape hoc reſcīti.ā.de teſtī. cū a nobis.in fi.

f ¶ Reſignare. Hoc expreſſe no. Jo.vij.q.j.nō aūt. in glo.magna.i fi. ꝛ facē qđ no.l rectr. di.ſi quis pecunia. xvij.q.ij.q̄ſ fit.

g ¶ Tempotis. Hinc ē qr ātiquoꝝ memoria meli⁹ ꝓ ſcripta tenef.ꝛ de hoc vide qđ no.ā. de ꝓba.tertio.

h ¶ Oblīuioni. Oluz enī hēre memoriaz ꝛ in nullo peccare ē.vt.ā.rt eccle.bene.vt nūj. i ¶ Recidiuam. Qđ eſſe non dz.vt ā.de verb. ſigni.ex parte.q̄. cum ſuis concordan.

k ¶ Memoriā. Facit.j.de re iudi.ad aplice.in ſuperſcriptione.ꝛ qđ ibi dicam in prima glo. Cap.ij.

Papatui multi renūtiauerunt.

Cyriacus ſīre papatui renunciauit.

Papa a nemie cōfirmatur. Predecel

Sīte ꝓbendā. ¶ Fraudulēta renūtiatio nō nocet expectāti.h.d.ſm Jen. Prima ꝓuidet ipetrātib⁹ ꝓtra fraudes:de quaz cōſectariis ponit exēpla ibi Ut qui a. Secūa ibi[Ceterū.] Coūincit ꝛ punit fraudulentos. Scire debes qr qr nemo videf fraudare eos qui ſciunt ꝛ cōſentiunt:vt.ff.de regu.iur.nemo videf.ſ.eo. titu.ſcienti.puto nec decere.iſtam nec eius penam locū habere vbi expectans cōſentit:qr hoc ſcieno voluit illā tenuē habere.pone enim qr plus ſibi placet:prouiſo tamen qr non cōmittaf ſimonia. Joan.andre.

(ADDITIO. Et hec qđ iter q̄onco collectas in hoc ſtudio fuit prima in ordine diſputata per dīm Demi. cum anglicū.ponebat tamē terminos q̄ renuntiatio ꝛ collatio fuerūt facte clādeſtine:ꝛ ſup hoc fundabat ſolutionē ſuā:quare dicebat illas nō valere. Jo.an.)

¶ Preſupponēdū eſt ꝓ intellectu huius.c.qr papa aliqđ ſcribit ꝓ aliquo ſub iſta forma. Mandamus ītemus tali puideas de ꝑbēda vacāte ſi q̄ vacet in tali collatiōe:aliogn de prima vacatura. Aliquotiēs papa ſtra ſcribit. Mandamus quatenus tali puideas de ꝑbēda primo vacatura in tali collatiōe ſi ipſaz ꝑbēdā duxerit acceptādā:aliogn de illa quā ipſe acceptrandā duxerit. In primo caſu iſte ꝓ quo ſcribit papa nō poterit petere niſi ꝓmo vacaturā. Fallit in caſu huius capt.videlz quando vacat in fraudem impetrantis.

¶ CASVS. Papa volens mihi facere gr̄am in aliq̄ eccleſia:mādauit alicui eꝑo vt mihi puideret de ꝑbēda primo vacante in tali eccleſia ſi qua vacaret:aliogn de primo vacatura. Tractu tēporis cū ſperarē vacare quedā ꝑbenda pinguis:qr forte canonicus erat ſenex vt fecerat tractatū de intrāda religione:vel volebat redire ad ſeculū cū nōdū eēt in ſacris. Quidā aduerſarius meus ꝓcquēs me odio vt me fruſtraret illa ꝑbenda:qui habebat vnā ꝑbēdā modici valoris:ſoꝛ ꝛ ꝑcek ſoꝛ ſliter differant.

Pape credendū eſt de his q̄ videt aſt papatū.

¶ No.ſ. q̄ habens gr̄az ad ꝓximū bñficiū vacaturū ſi ꝑt acceptare aliud niſi fraudulēter itroducāt vacatio primi. Domi.

Universidad de Deusto
Biblioteca

te vnius florenl: fecit vacare suã ꝓbẽdã p renũtiationẽ: nolo illã acceptare: postea vacat plgulis ꝓbẽdis: volo illã petere: an possim: ℞ Videtur. põ. qꝺ si appeat p rectus qꝺ illa renũtiatio fuit facta in fraudẽ: possus illã ꝓbẽdã modici valoris omittere ⁊ acceptare ꝓbẽdas pinguẽ. Sz ponamus qꝺ ꝓbẽda pinguis fuit collata illi canonico qꝺ renũtiauit ꝓbẽde modici valoris: vtꝝ eo ꝓpo qꝺ fuit sibi collata sufficiẽter sit ꝓbata fraꝰ? ⁊ certe sic: nec regrẽt alia ꝓbatio fraudis: tñ dz ipse ꝺuari vtra qꝺ prebẽda. s. illa cui renũtiauit: ⁊ illa pinguis qꝺ fuit ei collata.

Beneficio vacaturo solus papa pt ius tribuere.

n ¶ Priorimo vacaturaz. Debebat enl sibi primo vacãre: ⁊ sic ꝓ frandez videbat via ꝓcludi ad aliã. secus si hz lẽas sup ea qnã duceret acceptãdã qꝺ tunc fraus itã sibi nõ precluꝺisset viã: qꝺ ẽ verũ nisi acceptasset ꝓmã qꝺ vacaret qꝺ põt: hz certã ⁊ notatã talis acceptare non possit. ſ. de ꝓcess. preben. ne captande: qꝺ tũc per ofa idẽ.

b ¶ Applica. Qꝺ est etiã in casu decre. ſ. de preben. hi qui. ⁊. c. fi cum. ⁊ ff. de rescrip. cũ aliquibus. cũ similib⁹. alius enl qꝫ papa ad vacaturas ꝓxima lateraneñ. pcilius non tribuit: vt. ff. de concess. preben. c. ij.

(ADDITIO. De legatis dic vt. ſ. de offi. lega. c. iij. ⁊ tiſ. Joan. andre.)

c ¶ Dignitatem. Singula singulis refert.

d ¶ In eadẽ. Eccliã. ſ. tẽ expectas: ⁊ idẽ si expectabat i ciuitate vl puincia: si i ea fieret tal' fratis: etiã eadẽ sit rõ.

e ¶ Renũtiet. De vacatiõe p renũtiationẽ dicit: qꝺ de illa ad titulũ: sed idẽ credo si in fraudẽ occideretur vel deponeret. l. g tenuẽ obtinebat vt peluderet expectãti via ad piguẽ. ⁊ ſm hoc dicã qꝺ expectãs ꝓmã vacaturã: primã si vacat in eius fraudẽ recipere nõ teneꝰ.

f ¶ Illa. Tenui renuntiata.

g ¶ Ibi. Cui debebatur prima ⁊ non secunda.

h ¶ Alicui⁹. qꝺ valde senex ẽ: vl' firm⁹ valde. Jo. an.

i ¶ Vel als. Puta qꝺ tractat ille qui in sacris nõ est de matrimonio ꝓhẽdo. vel qꝺ elect⁹ est vel eligi sperat in epm: vel religionẽ vult ꝓfiteri: vel de crimine accusat: ꝓpter qꝺ credit deponendus. vel hic similia.

Renũtiatio beneficij facã i fraudez expectãtis nõ nocet ipsi expectãti.

k ¶ Priorio. Idẽ credo si nõ in primo: dumõ fraudaliter fiat renũtiatio talis: ⁊ possit id qꝺ alius ꝓstare: qꝺ sẽp rõ remanet: pone. n. qꝺ hẽas hẽo ad ꝓmã vacaturã ⁊ tytine: hz nõ sperẽ de pria vacatiõe: tñ qꝺ odio me ꝓcedat: renũtiat ꝓbẽde: q̃ valet vnã florenũ: vt sic me ꝓdiat i piguis? vacaret: certe cũ eadẽ sit rõ: idem credo.

l ¶ Tũc tm. Nota qꝺ vol⁹ ꝓbari ex ꝓpiculis ꝓiecturis

(ADDITIO. C. de dolo. l. doli. cũ ꝓcor. Jo. mo. remittit ad id qꝺ plene notat. ſ. de reg. iur. dolo. Jo. an.) ⁊ q cũ allegat ꝓbare illã dz. ff. de ꝓba. l. ãtiẽs. §. q dolo.

m ¶ Omissa. Non enim debet acceptare: si ꝓpe sciauit: sed omittere: vt hic vides. Joan. and.

n ¶ Alii. Pura nõ vacauit illa de q̃ sperabat: ⁊ alia.

o ¶ Debitã. Nã enl ista nõ fit ꝓle vacãs: sed sẽ tñ de: tñ rõne fraudis ꝓle vacans fingit. ⁊ est simile. ã. de rescrip. fi. ꝓpter. eo. lib. ⁊ in hoc ꝓfertur rigor ꝓpter frandez. ad idem. C. de indꝺ. l. placuit. C. de fur. ⁊ ser. cor. figs ser no. ⁊. ſ. de re. pmuta. c. vno. Et sic notat casum in quo hz scribaꝺ de pria vacatura: deberur secta. alios casus habes ad idez. de prebẽ. cap. ij. in fi. co. ti. qꝺ sepe. ⁊. ca. cũ ẽ eccleſia. ⁊ ca. cũ cul. ⁊. ſ. de rerũ permuta. ca. vno.

Expectãti primas vacaturas debeꝰ alĩ qñ secũ.

p ¶ Habita. Cui semel renũtiauit: ⁊ sic repetere non poterit. vij. q. j. ꝺs pticulosiz. cũ simi.

q ¶ Ambita. ſ. p cupiꝺitatẽ ⁊ pcurationẽ ꝺ trãsla. hz. ⁊. c. ꝺs to. vij. q. j. siquis epõ.

De supplẽda negligẽtia ꝓla. Titu. VIII. 67

pñes puniri ex eadẽ culpa: qñ ꝓfitit in eꝰ? ꝓtumacia. ad B vt lit. si pte. qñ. in fi. Domi.

Liber primus

De supplenda negligentia ptelatorum.

Innocentius quartus.

¶ Jurisdictio suffraganei excõicati ad metropolitanũ non devoluit. Joan. andre. Lapi⁹ Omana primũ.

(ADDITIO. Bene fac. ff. si duo⁹. si filia. ff. solu. ma. l. filie. Joã. mo.) Suis ergo terminis sit qslz ꝓtentus: nec vltra mẽsuras sui iuris affectet augeri: vt in ꝺicto cap. si quis. in fi. Ambita atle tñ carere dz: qꝺ expectãt debeã. sed ctã si nõ deb ere: puta qꝺ vacauit alia ante illã ob qmã fiebat renũtiatio: tñ nõ debebaã renũtianti qui eam adeptus est: cum iste tunc nõ distinguat. ⁊ ad hoc faciunt predicta iura.

¶ De supplenda negligentia prelatoꝝ. Rubrica ista pt supl'i ꝓtinuari. Uno mõ sic. Utiam fuit. ã. titu. pxi. ãliter qꝺ pdat administrationẽ ecclesiasticã per reuocationẽ: verũ qꝺ aliquotiẽs qꝺ repellit ab administratione ꝓpter suã negligẽtiã: tñ post rubricã precedẽtem annectit presens rubrica de suppleda negligẽtia prelatoꝝ. Alio mõ pt ꝓtinuari sic. Quia prelati qñq; sũt negligẽtes in administratiõe suoꝝ beneficioꝝ: posset ꝺubitari an aliqꝺ possit supplere defectũ prelatoꝝ negligẽtiã: tñ ad nos ꝺ tomãdũ ãliter qꝺ possit supplere negligentiam prelati: annectit rubricã de supplenda negligentia prelatorum.

Lõtinua⁹ tio.

Cap. I.

Omana. ¶ Sũt tres ptes ẽm Host. ⁊ Jo. mo. pilo reuocat edictũ. sed o cãz reddit. ibi | Qz ẽt. | Istlo ãt ꝓpho ponitur. ibi | Sz alia. |

¶ CASUS. Cũ archiepus remẽsis visitaret ꝓuintiã remẽsẽ: ⁊ nõ debito mõ fuisset a suffraganeis recept⁹: excõicauit eos ⁊ fecit ꝓponi edictũ per totã ꝓuintiã remensem qꝺ omnes subditi ipsoꝝ suffraganeoꝝ adirent ipsum pro suis causis ꝺirimendis. Papa Jmo. reuocat hoc edictum.

(ADDITIO. Si reuocauit ad petitiõz suffraganeorũ qꝺ excõicati erãt: b fecẽ ex plenitudine ptãt hz Boati. vl' nõ fuit exceptũ: vl' fuerãt absoluti: vl' forte erãt in li rei

¶ No. ſ. qꝺ alis est castrum: alius ciuitas: aliꝰ villa. de q̃ j. ꝺ sẽ. exc. si ciuitas.

¶ No. q̃ ꝺus castroꝝ ⁊ ciuitatuz dz posse ẽgredi fortilitia cũ hoĺ b⁹ suis qꝺ ẽ hz illos q volẽt pacisci cum ꝺño: qꝺ sine armis vel certo nũo ẽgrediant eoꝝ loca ſm Joã. and. Domi.

rel ꝓuenit: qꝺ non parebant edicto. Jo. an. Et sic sũma: Excõicato epõ iurisdictio sua non devoluit ad supiorẽ. h. ꝺ.) ⁊ ꝺicit qꝺ hz ipsi suffraganei ꝓ suis culpis excõicati sint: nõ tñ ad ipm archiepum iurisdictio ipsoꝝ devoluit: cum id cautũ nõ reperiaã in iure: hz aliꝰ ꝓ culpis ipsos possit debita pena punire. Joã. and.

¶ CASUS. Cũ archiepus remensis ꝓuintiã suã visitaret: nõ fuit receptꝰ debito mõ a suis suffraganeis: unde eos excõicauit. Et qꝺ excõicati nõ poterant exercere iurisdictionẽ: fecit ꝓponi edictum: vt subditi suoꝝ suffraganeoꝝ ꝓ causis suis ꝺirimẽdis adirẽt suũ officialem.

Nõbilia.

Usi suffraganei archiepi remẽsis ꝓpresti fuerũt roma. põ. qꝺ archiepus remẽsis vsurpabat suas iurisdictiões: qꝺ facere nõ debebat: cũ iste casus nõ sit de casib⁹ ensiatis. in. c. pastoral. de offi. ordi. in antiq̃. vbi ensiant casus in ꝙbus metropolitanus põt exercere suam iurisdictionẽ in subditos suoꝝ suffraganeoꝝ. Usi papa cassauit illud edictũ: qꝺ iurisdictio suffraganeoꝝ nõ poterat devolui ad ipz archiepum. ⁊ si suffraganei deliquerit: poterat archiepus ipsos alr punire. sed per hoc nõ est auferẽda eoꝝ iurisdictio.

¶ No. ꝓmo ex hoc. c. qꝺ metropolitanus põt totã suaz ꝓuintiã visitare ⁊ pcurationem a suis suffraganeis pcere: qui suffraganei si nolint eum pcurare. vel eo mõ q̃ debent: poterit illos excõicare ꝓ illa inobedientia.

¶ No. insup principale effectũ ad qꝺ emanauit ꝓpõs. c. qꝺ si epus fuerit excõicatus iurisdictio sua ꝓpter hoc nõ devoluit ad suplorẽ. ꝓcedat. c. qꝺ diuersitatẽ. de concess. prebẽ. in antiq̃. vbi ꝺr qꝺ epus excõicato: metropolitanus vel capl'm nõ põt ꝓferre ꝺspõia spectãtia ad collationẽ solitus esse: qꝺ devolutio nõ fit ad metropolitanum: nisi tus: non põt ꝺici negligere epõ per se. mẽseo. modo si epus fuerit excõica cõferre. sed metropolitanus dz expectare donec epus fit absolutus: ⁊ tũc post absolutionẽ inciplint currere illi mẽses. Et istud verum: nisi epus excõmunicatus esset a Romana ecclesia: ⁊ infra. Edictuz vo per remẽsem ꝓuintiam publicatuz ⁊ a subditis eoꝝ ipsius ꝓuintie ꝓ audiẽdis ⁊ terminãdis eoꝝ causis libere ad remen. curiam accedat penitus revocamus.

¶ Quia etiaz si tenerentur eꝰ ipsi ꝓ suis culpis vinculo excõicationis astricti: non tamẽ ex culpis ipsis (cum id non inueniat a iure cõcessum) ad remen. archi-

Titus. VIII.

d ¶ Causis. Quas inter se habẽt ipsi subditi: non intelligas de causis quas haberent subditi contra suffraganeos ipsos: quia tunc licitum esset edictum. xj. qꝺ. j. peruenit. ⁊ ca. siquis cum clerico.

e ¶ Temerenk. h. ꝺ. qꝺ forte non ꝓstabat an iuste fuissent excõicati.

f ¶ Subs. Pro alienis cui nõ debẽt excõicari. vt. xxiij. q. iij. si habes.

¶ Sto. se. signat. ⁊ soluit duo ꝓ ia.

g ¶ Culpis. No. qꝺ hz ex sua culpa excõicatus sit epus: ita qꝺ iurisdictionẽ exercere nõ possit: nõ tñ ꝓpter hoc ad metropolitanũ sum trãsferꝝ iurisdictio. ã. de ꝓcef. ꝙben. qꝺ diuitiaẽ. ſ. p negligentiã dñi

trãsferꝝ iurisdictio ⁊ pbẽdar vonario de epo ad archiepum: vt ibi. ⁊. ã. co. ti. p totũ. Nota q̃ hz in negligẽtia epi archiepo suppleat vicẽ eius: nõ tñ in delicto: ⁊ ꝓcedat optime. ã. co. li. de elec. ꝙhib. Sed ꝑ. ſ. de tẽp. ord. c. ij. vbi vicini epi supplẽt pr̃atem quã pticit epo ꝓpter delictũ sui. Illud spale pp favorẽ ordinũ suscipiẽdoꝝ: in quoꝝ dilatione posset esse piculũ: ⁊ ꝓcedit ex ꝓcessione expũsa ipsius decretalis. Itez xtra. ſ. de offi. delega. si to cui. vbi ꝓpter delegati excõicationẽ: de subdelegato appellat ad primũ delegatem. Sol. nõ sic depẽdet iurisdictio epoꝝ ab archiepo: sic ꝺelegatoꝝ pape ab ipso papa ad hoc. ã. de re iudi. duob⁹. ⁊ in appellone qne hz fieri infra certũ tẽpus: ⁊ pseqꝫ etiaz ẽmineret periculũ: si ibi primus delegãs non supplereꝰ: ⁊ ideo aliud ibi.

Jurisdictio epi si ita dependet ab archiepo sic ꝺelegatorũ pape ab ipso papa.

Diuisio.

¶ No. ſ. qꝺ alis est castrum: alius ciuitas: aliꝰ villa. de q̃ j. ꝺ sẽ. exc. si ciuitas.

¶ No. q̃ ꝺus castroꝝ ⁊ ciuitatuz dz posse ẽgredi fortilitia cũ hoĺ b⁹ suis qꝺ ẽ hz illos q volẽt pacisci cum ꝺño: qꝺ sine armis vel certo nũo ẽgrediant eoꝝ loca ſm Joã. and. Domi.

h ¶ Lõcessuz. Sic. ſ. de sen. excõ. in qui. Et nota ex illi gi phibitum qꝺ nõ est ꝓcessum. de tẽpo. or. vilectus. de trãsla. ẽter. vbi de hoc. Et facẽ ad ea q̃ notant de dispẽsatiõe epoꝝ. ã. de iudi. at si electi. ⁊. l. ꝺi. in sũma. ⁊. c. nuroz.

i ¶ Pena. ſm qualitatem delicti vel cause. ã. de offi. delega. fane. j.

Cap. II.

Randi. ¶ De hac decre. fecit additionẽ Hust. in spe. de scu. §. q̃. in fi. Et ꝓmo ponit mãdatum. Scdo ꝺat ipsi⁹ executores. ibi | Allogn. | Tertio protestat. ibi | Per B. | Et ꝓma ps ꝓtinet ꝺtruc. nã similia co adiutoꝝ cõmẽdatione: ⁊ aũ qꝺ ded: ⁊ sublatis obstantib⁹ mãdat illũ pt⁹ recipi. Sctio sibi pareri. Tertio sibi suffragari. Quarto de redditibus illi rẽderi. Joã. and.

¶ CASUS. Rex portugalie negligẽs erat: ⁊ remissus circa regniz ⁊ subditos eius: pdigus ⁊ ꝺissipator erat: permittebat ecclias: mona sterꝝ ⁊ pia loca regni sui: ⁊ ipsas psonas ecclias aggranari: viduas ẽt ⁊ pupillos ⁊ orphanos: ⁊ ceteros in regno suo degẽtes grauabat vel grauari sinebat: ẽre papa suprꝺicto regi ⁊ regno: ⁊ oibus ibi degẽtib⁹. puꝺere volẽs: ꝺedit ipsi regi in coadiutoꝛẽ nobilẽ virũ comitẽ boloñ. fratrem ꝓdicti regis denotũ: circũspectũ: magnanimuz ⁊ potẽtem: ⁊ p quẽ sperat futurã reformationẽ ipsius regni. Mandat ergo baronib⁹ ⁊ comitibus ipsius regni portugalie: ẽte nus ꝺicto comiti ⁊ coadiutori: cũ ad eos accesserit non obstantibus aligb⁹ fidelitatibus: homagijs seu pactis vel iuramẽtis: si in aliqb⁹ his sunt regi astricti: debitũ honorẽ exhiꝺeãt: ⁊ cũ eum oibus suis recipiant in ciuitatibus ⁊ munitionibus: villis: castris: ⁊ singulis locis ipsius regni: ⁊ eius mãdatis obediãt: ⁊ sibi auxilium ꝓtra quoslz violẽtos ⁊ repugnãtes impẽdant: ꝺe redditibus

Universidad de Deusto
Biblioteca

Notabi lia Delye.

Rex pdigus ꝛ negligés an possit priuari regn.

ꝛ iuribus oībus ipsius regni sibi integre rndendo: vt dicto regi ꝑm q decet excellēciam suā: ꝛ sibi ꝛ suis de ꝓdictis: ꝛ necessariis regni ꝓuidere valeat. vult tñ q ꝑsonā ipsius regis vel sui legitimi filij (si quē illā hīe getigeret) deat fidelr ꝛseruare. Notificat aūt eis q si ꝑdicta nō fecerint:

ipse mādauit quibus iudicibus q eos ad id ecclīastica cēsura appellōne cessante cōpellant. Protestat in fine q ꝓ hoc nō intēdit regi ꝓiato vl suo legitō filio (si quē habuerit) ꝑdictum adimere regnū: sz solū ꝓ ꝓuidētia ipsi⁹ comitis ꝓsulere ipsi regi: regno ꝛ subdte. Joā.an.

¶ No. ꝑdicta ꝓcipalē effectū h⁹.c. vz. q si ille q ꝑdicit aliqui cōstatt sit negligēs ꝛ remissus: ꝓt su⁹ iuꝑior sibi dat coadiutorē: q l iure vocat curator.

¶ No. vltrius ꝓditiones regnas in coadiutore: ꝛ in illo qui ꝑdicit aliqui cōstatt: q dz esse deuotus erga deū: circūspectus: plenus oculis: ꝛ bonis mundanis.

¶ No. insup q officiū coadiutoris expirat ꝓ mortē illi⁹ cui datus est coadiutor. Caueas tñ ne fallat glosa sua ibi: que dicit: q si iste cui datus est coadiutor nō deat fi ibi: q ipse coadiutor ei succedet in regnum: si aūt deat filioo: ꝑdicti filij succedāt. Ex qua glosa voluerūt q̄dā dicere q q̄ dat coadiutor aliqui ꝓdicto in calib⁹ in quibus est dat⁹ sibi coadiutor: q ꝓdicto mortuo succedit coadiutor in plantura. vt si ego picta. eēt affectus firmitate legie vl alio modo: ꝛ daret sibi coadiutor: mortuo ego picta. coadiutor succederet in epatu. Sz istud est falsum: q officiū coadiutoris expirat per mortē illius cui est datus coadiutor. sed glo. ista dz intelligi: q admot⁹ istius regis sibi succedet in regnū si rex ipse nullos habuisset filios: quia iste comes de quo in textu datus coadiutor erat primior ipsi regi: ꝛ ei successisset si rex nō habuisset filios: etiam si nō futisset datus coadiutor ipsi regi.

a ¶ Prefati. In decisione sub illo infra.

¶ Glosa ista obscit ꝛ solut.

b ¶ Regis. Rex iste dissipator ꝛ negligēs erat: vt ꝑz ꝑ lcr̄a: ꝛ ꝓ tñ q̄ dz q̄ potuerit remouerī. Primū, q bat ā. de elec. q fic. in fi. vij. q. ij. monemuo. Sc̄m. ā. de offi. custo. c. j. j. q. j. ecce cū honoris. Lxxj. di. dcīs. vbi de b.

(ADDITIO. Archi. alle. de offi. archi. ea q̄. de reg. tur. Guis. C. de fun. pa. l. ij. lib. xj. ꝛ remittit ad no. per Hos. in ſūma hui⁹ tl. circa medīū. Distinguit aūt negle ctū ꝛ negligentiā. de ꝑmo. xj. q̄. iij. placuit. ꝛ illud post monitionē. sc̄m ante monitionē: in quo locū hz. j. q̄. j. quicqd. Jo. an.) Et sic nō debuit ei curator dari: sed potius debuit regno ꝓuari: ꝛ sic ad fratrē ordine geniture ꝑuerti: cuz filioo non hīet. ā. de voto. liez. Dic q rex.

(ADDITIO. Idē in duce. comite: ꝛ fi. ꝑm Jmo. Jeal per successionē regnum deferī ꝓpter supradicta priuari nō debuit: sed curator dari: vt hic factū fuit ad instar furiosi seu ꝑdigi. ff. de cu. fur. l. j. ꝛ custodiet regnū: ꝛ reget sicut ipse curator ꝛ furiosus ꝛ patrimoniū. ff. eo. tl. l. obseruare. ꝛ. l. seq. ꝛ. C. de cu. fu. l. vlt. §. sed cū antiquitus. Papa aūt hic nō curat curationē regrere. Pro

pter delictum aūt bene ꝓuat rex regno per superiores suos vel per ecclīam: cum sit ꝓtōr non hz. de re iudi. ad apīce. xv. q. vj. alius. ꝛ. ā. de vo. l. j. ꝛ tūc vel succedet ꝓximus. f. cum per successionē defertur: vel eligent illi ad quos pertinet altum. ā. de elec. ca. venerabilem.

administrationē generalez ꝛ liberā⁽ᵐ⁾ regni eiusdem: tam ꝓ so sepedicti regis q̄z ipsius regni vtilitate si ꝓuide atten datur: ac ad defensionē⁽ⁿ⁾ ecclesiarū: monasteriorz⁽ᵒ⁾ aliorūq̄z piorum locorum regni ꝓfati: ꝛ personaz ecclesiasticarum tam religiosarū q̄z secularium: necnō viduaz ꝛ orphanoz: ꝛ ceteroz ibidem degentium ac deperditoz⁽ᵖ⁾ q inibi recupationē salubriter (vt in oño cōfidimus) fit assumptus: cū ad vos accesse-

¶ Glo. ista signat ꝓrarius ꝛ soluit.

c ¶ Fratrē. Contra. ff. vbi pu. mo. vl' edu. de. l. j. ꝛ pe. vbi dz q̄ pupillus apud illas ꝑsonas educari nō dz que ad ipsius successionē aspirāt. ꝛ fac. ā. de ꝛner. l. fi. c. vlt. sz ꝑz Ber. rex iste nō educabit apd fratrē: sed ꝑ se ꝛ cum sua honorabili familia ꝛ curia. nec erat iste frater suspecta persona.

d ¶ Denotione. Circa deum. s. ꝛ romanam ecclesiaz.

(ADDITIO. Dicunt Pe. ꝛ Archidiaco. circa fidem catholicam. Joā. andre.)

e ¶ Circumspectione. Erat enim plenus oculis. ad hoc ā. de elec. scriptum. ꝛ tales debent esse etiam archidiaconi. xcij. dist. diaconi.

f ¶ Cōmēdatum. Multis modis sumit cōmendare. q̄ dic: vt. ā. de accu. si ꝓstiterit. ā. co. lib. de ele. nemo.

g ¶ Legitimo. Illegitimus. n. nō succedit: vt. ā. qui fi. sint legi. ꝑ venerabilē. in fi. nec educari vl' ali dz: vt ibi. de quo dic: vt. ā. de eo q dnr. in ma. quā pol. p adul. cum hīet. nec ad ordines ꝓmoueri: vel ad bñficia ecclīastica sine dispēsatione. q̄s dic vt. j. de fil. ꝑdyc. c. j. Joā. and.)

h ¶ Jure regni. Q. debebat ex successiōe. h vult dicē.

(ADDITIO. Remittiones dedi de elec. venerabilem. in fi. que est ꝓtra. sed logtur in imperio. Joā. and.)

i ¶ Quicqz. Regnum ipsum reformaturus ꝛc.

k ¶ Dilectione. Quod enim quis non diligit: facile contēnit. xj. questio. iij. presens.

l ¶ Potētia. Prodest potētia: vt hic. ꝛ de b de appel. constitutio. q. interdum nocet. ā. de elec. fundamēta. §. proinde. cum filiabus. ā. de loca. potuit. cum concor.

m ¶ Liberā. Lz liberā hēat: donaī nō ꝓt. ff. de pac. ſ turio ciuilis. ff. de dona. l. filiusfamilias. si tñ iusta rōne mot⁹ donauerit: valet donatio: vt in ꝑdicta. l. filius.

(ADDITIO. Et hoc ꝓcipue in curatoribus regum: ꝑm Jmo. cū regibus ꝓsule ꝛ ꝓpius sit donare: ꝑm cuz. ff. de admi. tu. cū plures. §. pe. Jo. mo. arg. ꝓtra. ā. de iureiur. intellecto. Illud in eiusmi ꝓiudicio: vt ibi dixi. Joan. and.) Teneī aūt reuocare ea que male sunt alienata: vt. j. ibi: de perditoz recuperationē. Imo ꝛ ipse rex reuocare deberet. non obstante iuramēto de non reuocandis. ā. de iureiu. intellecto. ꝑm Bernar.

n ¶ Defensionē. Ad quā tenenī ipsi ꝓcipes sc̄lares. vt. xxiij. q. v. princeps. ꝛ. c. regum. ꝛ. c. administratores.

¶ Glosa sequens arguit ꝛ alleg. contrarium.

o ¶ Monasteriorz. Nota ar. noie ecclīaz monasteria nō cōprehēdī. ad idē. ā. de ele. sctāt. e. lib. ꝛ. j. de sen. exc. c. vlt. §. adhēcimus. Cōtra. xxij. di. §. hac aūcte. Joā. and.

p ¶ Vtilitarum. De ꝗbus an pertineant ad iudicium ecclīe. vic vt no. ā. de foro compe. ex tenore. Jo. and.

q ¶ Deperditorum. Propter regimen maluz. ā. de electo. fundamenta. §. digne itaq̄z. Joānes andre.

Fructꝰ et redditus dī ferunt.

Monitio dz ꝓcedere excōmunicationē.

¶ No. j. distaz ſter paganos, ꝛ scismaticos. ad b facit: q̄ ru

a ¶ Pacto. Ad idem. j. de offi. ordi. q̄ plerisq̄z. Jo. an.

b ¶ Prohibitione. Nō enī pōt subditus phibere quin obediant ꝛ intendant curatori in his q̄ ad curā regni ꝛ ipsi⁹ regis honorē pertinēt: ꝛ cū ad hoc procurandum assumptus sit: impediretur enim ipsius officium.

c ¶ Cōsecutis.
Ad hoc. ā. de iurean. petitio.

d ¶ Honorē. Tē vij. q. j. q̄ frater.

e ¶ Ciuitatib⁹. Que muroz ābitu terminant: vt. j. de sen. excō. si ciuitas. Joā. andre.

f ¶ Procuretis. Ducusq̄z ēlka su spensiua. Ber.

g ¶ Violētos. sic enī iuste bellabit se defendēdo. xxiij. q. iij. c. j. ꝛ. ij. ꝛ. ā. de iureiurā. sicut. iij. ꝛ sic obedire tñet exquo ꝓstat iustā esse bellā. sz ꝛ tūc est cū dubitat an sit iusta nec ne. vt xxiij. q. j. qd culpatur. i fi. cū aūt certū ē bellū iniustū sec⁹. xj. q. iij. iulianus. ꝛ. c. si vos. ꝛ. c. nō semp. cū filib⁹.

h ¶ Redditib⁹. Generale nomē ē plus. n. ē ī redditu q̄z in fructu: vt ꝛ partꝰ ancille. ff. de vsur. in pecudū. §. pt⁹. ff. ad treb. deducta. §. hereditatem. et dixi. ā. de elec. generali.

i ¶ Sine diminutiōe. Ad sdez. ā. de ꝛb. sig. cū ſter vos.

k ¶ Excellētiā. Facit. ā. de ꝑbē. de multa. in fi. vij. q. j. Huius: si remoto ꝑ crimie sumptus nō mīstranf: q̄ male merīti debēt egestate laborare. ff. depos. bona fides.

l ¶ Alioquin. Id est si cum recipere mandatis parecomitti contempserīt.

m ¶ Monitione premissa. Q. ne semp excōmunicationem precedere debet. xij. q. ij. indigne. xxiij. q. iij. de sllicita. ā. de sentēn. excōniu. sacro. cum simi.

n ¶ In vita ipsius. Nota coadiutoris officiū expirare morte eius cui adiutor datus est: tñe enī ꝑdās ad capitū illi pertinet in ecclesia cathedrali. j. c. j. ꝛ. ij. mortuo aūt rege: aut relīquit filium qui ex successione rex erit: ꝛ sic cessat ista coadiutoris officiū: aut nō: ꝛ sic iste rex erit ꝛ deficiet esse coadiutor: ꝛ ideo dicit in vita. Lap. iiij.

Ꝑ Jepo ¶ Aliter nō dividitur: q̄ rectus sub uno ꝓstructu depēdet. Dhile⁹. habuit ottō hec decre. ex his que no. Dost. ā. de ma. ꝛ obe. cum olim.

(ADDITIO. Et facit ad ea que notanf. vij. q. j. pastoralis. in fi. vlt. gl. ꝛ. lxxj. di. clericos. in gl. ij. Jo. an.)

¶ CASVS. Epo pictauē. fuit captiuo a paganis: ꝛ fic

qualitate valeat ꝓuidere.

¶ Alioquin l venerabilibus fratribus nostris bracharen si archiepo ꝛ epo colimbrēsi bus nostris literis in ꝓceptis: vt nos ad id monitionem m premissa per censuram ecclesiasticam appellatione remota cōpellāt ꝛ. ¶. Per hoc autem non intendimus memorato regi: vel ipsi⁹ legitimo filio (si quez habuerit) predictum regnuz adimere; sed potius sibi ꝛ eidez regno destructioni exposito: ac vobis ipsis in vita n ipsius regis per sollicitudinē ꝛ ꝓuidētiā comitis ꝓsulere ꝓdicti.

Ja quisq̄z octauus.

¶ Episcopo a paganis: vel a scismaticis captoꝛ: non archiepiscopus: sed capitulum administrat: nisi papa ꝗcito hoc fieri poterit: sup hoc per capitulū ꝓsulēdus aliter ordinaret. Joā. an. Lap. iij.

Ꝑ Jepiscopus a paganis o aut scismaticis capiatur: non archiepiscopus p: sed capitulum q: ac si sedes per mortem r vacaret illius: in spiritualibus s et

tionem ipsi capitulo.

o ¶ A paganis. Vel hereticis: de quibus idem iuris: vt. ā. de hereti. si quis episcopus. ꝛ scismatici dicuntur. xxiij. q. iij. inter hereſim. Joan. andre.

p ¶ Non archiepiscopus. Cum hoc non reperiatur in iure expressum: vt. ā. eo. ca. j. j. ca. proxi.

q ¶ Sed capīm. Ipsi⁹ cathedralis ecclīe: cui⁹ epūs capt⁹ é. Et sic no. q̄ fiē capīm cū vacat ecclīa supplet vicē epi in iurisdictiōe: vt. j. c. ꝓx. j. de sīt. c. j. ā. de ma. ꝛ obe. cū olim. ꝛ. j. de ma. ꝛ obe. c. j. sic ꝛ cū ālī vacat vt hic. Et sic no. ciuilē mortē egparari nālī. ꝛ est filē. C. de do. ster virū ꝛ vxo. res vroris. vbi donatio cū mortis cōfirmat morte ciuili sicut nālī. ad idem. C. de epi. ꝛ cleri. l. vlti. De hoc tamen dic: vt no. Jo. xxj. q. j. placuit. ij. Joā. an.

r ¶ Mortem. Renuntiationem: translationem: depositionem: vel alio modo.

s ¶ Spūalibus. In his que regrunt ordinē: vocabit vicinos epos cum cautele studio. vij. q. j. ꝓtificis. ā. eo. lib. de elec. to cut. Beneficia autem que spectant ad collationē solitos epi non conferent: vt. ā. ne se. vacā. c. ij. et j. eo. tit. c. vno. qi id non facerent: si per mortem natu-

brice ponunt dī uerse.

¶ No. ij. casus in ij motis cū ꝛ lis eqparāt mortī nālī. vide gl. ā. eo. li. ſ. ꝛ reſcrip. susceptā. Domi.

† ¶ Infero ex hoc ter. post doct. q si regi vl' alteri ꝓcipi succedat pupil⁹ vl' adul⁹: dz tutō aut curatoꝛ accipe regni administrationem. no. Bar. i. l. q dā ꝓsulebāt. de re iudi.

Glos. ista notat ꝛ remittit. Mors ciuilis nālī equiparatur.

Universidad de Deusto
Biblioteca

ralem vacarent vt ibi: nec dant clerico licentiã transeũdi ad aliam diocesim. lxij. distin. fraternitatem.

(ADDITIO. Vide qꝫ dixi. j. c. pri. in fi. Joan. an.)

a ¶ Temporalibus. Ita qꝫ de ĩmobilib⁹ bonis nihil alienent. ã. eo. li. de elec. is cui.

¶ Hi. seq. querit. arguit negatiue. ponit tres opiniõs. 2 tertiã approbat.

Capl'z sede vacãte põt cõfirmare electionẽ archidiacono p ipsuz capl'm electi.

b ¶ Debebit. Pone Arecht. post cps pest capl'o: eps a scismaticis capt⁹ ẽ 2 postmodũ archidiaco. mozu⁹: qnẽ capl'm hz eligere 2 eps ꝑfirmare: eligit capl'z. T. in archidiaconũ: ꝗrit qꝫ hẽat ꝑfirmare: Et vi qꝫ capitulũ talẽ cõfirmare nõ possit. qꝫ nis. n. circa ĩferiores inuentam⁹ ꝓmissum capl'o supplere epales iurisdictionẽ circa ĩferiores nõ reprimus ꝛcessiz: imo vi ꝓhibitũ. ad hoc. ã. de ma. 2 obe. cũ inseruion. 2. xxj. di. cũ ĩferior. Quidã dixerũt papã 2 nõ aliuz hũc ꝑfirmare posse. ad. B. j. de offi. vica. c. j. Alij de archiepo dixerũt: qꝫ postl. hac cõne notat de ma. 2 obe. cũ olim. qꝫ capl'm talẽ ꝑfirmabit: ly. n. canonici in eo qꝫ canonici sint ĩferiores: tñ i eo qꝫ ca. suplores se. ff. go 2 a q ap. fit. l. fi. ad B. ã. 2 of. ordi. irrefragabili. §. excessuo. 2 marie i eo qꝫ epi vices gerũt. ã. de of. ple. sane. q. 2. xcij. di. c. vlt. 2. xcij. di. c. j. 2 hoc vez credo. ar. j. de ap. c. pe.

(ADDITIO. Alis sequeretur qꝫ eps qui esset canonicus: vel canonicus vicarius vel delegatus episcopi ill̃um confirmare non posset. Joan. andre.)

c ¶ Libertati. Seruus enim factus erat. instl. de iur. pso. §. vlti. ff. de cap. 2 postl. reuer. l. v. 2. ff. de regu. iur. seruitutẽ. recuperat ergo iura sua: quasi iure postliminij: vt. xxj. q. j. prima actione. vij. q. j. pastoralis. instl. q duo modo ius pa. po. sol. §. si ab hostibus.

d ¶ Consulendam. Ad idem. j. de elect. egro. c. vno.

e ¶ Ordinari. Aliter prouidendo vel forte visitatoꝛes vando: vt. j. capt. prox timo. Cap. iiij.

Dtatio.

¶ No. j. vnũ casũ reseruatũ pape. Alios vide. ã. de of. leg. q. trãslationem.

¶ No. ꝗ. vbi agit⁹ ꝑ nullo clericũ⁹ dz vocari qñ ille a cuꝫ iudex cognoscit

Ecclesie. ¶ Sunt duo picta. Scdm ibi[Dmõi quoqꝫ.] Et prima pars facit tria. Primo ponit dictũ a quo duos casus excipit ibi[Nisi.] quos statim limitat ibi[Tunc enim.] Joan. an.

¶ CASVS. Dictũ fuit. ã. c. pri. qꝫ si eps fuerit captꝰ ab infidelibꝰ vel scismaticis q dicunt hereticꝰ: qz faciũt ꝛ illi articulũ: 2 vnã sanctã ecclaz catholicã: põt dari visitator ecclie vacãtis: ac si eps eet mortuꝰ nãliter. Sed queritꝰ qꝫ põt dare istũ visitatorẽ: Ridet ro. pon. qꝫ solus papa. Sed nunqd archiepus poterit dare visitatoꝛes ecclie vacãtis: Ridet qꝫ nõ regulariter. fallit si capitulũ eẽt negligẽs: qꝫ tũc vocato 2 audito capl'o: 2 sic cuꝫ cãe cognitione poterit dare visitatorẽ. Sed vtrũ visitator a papa datꝰ vel ab archiepo data negligẽtia capli possit ꝑferre beneficia spectantia ad collationẽ epi: Ridet qꝫ sic: si fuerit deputatꝰ ab aplica sede. si vo ab archiepo: tũc nullo mõ poterit ꝑferre. Ter. (Cognitiõe) 2 sic alt-

gd fieri eẽt cãe cognitiõe est vocare partẽ 2 illã audire.

¶ Hlo. sequens ponit quid determinat 2 vnde orta.

f ¶ Cathedrali. Opiones erãt olim qs possit visitatorẽ dare cathedrali ecclie. Itez an visitator posset ꝑferre beneficia: vtrũqꝫ hoz determinat ꝙ papa. Omñ hz primũ desm huꝰ ꝛcer hys que no. lxj. di. qñ fuitꝰ. 2 per Jmi. 2 Postl. ã. vt ecclie. benefi. vt nostrũ. Secũz er his q no. lxj. di. obiectũ.

g ¶ Tacãti. Idẽ in quasi vacãte: vt ã. capt. pri.

b ¶ Visitator. Idẽ qs administrator. de ã. lxj. di. cathinẽ. 2. c. qñ fuit⁹

¶ Visitatoꝛ ecclie vacantis ab iferioꝛe a papa deputatꝰ: tpalia 2 spũalia administrat: excepta bñficioꝝ collatione ad eũm ptinente. h. o. Do.

¶ Hlo. seq. ponit ꝛdruplicẽ opionẽ.

h ¶ Nõ põt. Hoc posse tenebat Jo. in ꝓdicto. c. qñ fuit⁹. Bar. bitrien. 2 Hugo. ibi ꝫ tenebãt. l. qꝫ archiepus hoc poterat: sicut 2 ipse dat curatorẽ. instl. de cura. §. vlti. 2 qꝫ ꝓhibitum nõ reperiebaꝫ. Lau. idẽ dicebat: tñ dicebat clericoꝝ regrẽdũ ꝑsonam. Imo. 2 Postl. ã. vt ecclie. benefi. c. vno. distinguebãt: vt h. l. qꝫ aliꝰ qꝫ papa fine cãe cognitiõe: 2 vocatis his qui vocãdi erãt. l. capl'o: nõ poterat visitatorẽ dare. Et est rõ: qꝫ archiepus nõ põt tollere capitulo ius suũ sine cã: qđ est qꝫ ad ipsos vacãte sede pertineat administratio spiritualiũ 2 tẽporaliũ. ã. c. pri. cũ pcor. ibi signatis. papa autem ex potestatis sue plenitudine hoc bene potest. de concel. preben. ꝓpositi.

i ¶ Negligenter. Ecce primum casum.

m ¶ Aut perperam. Ecce secundũ. Nota hoc equiparari negligentiam 2 delictum.

(ADDITIO. Facit de consue. di. j. nemo. ꝙ. Joã. an.) alibi differunt. ã. de elec. si compromissarius. pro vtraqꝫ parte eo. titu. ꝙꝫ. Joan. andre.

n ¶ Eo vocato. Sũt. n. vocãdi: qz eoꝝ ĩterest. ã. de offi. archi. ad B. de tẽpo. ordi. si archiepus: 2 qũo iterfit. ã. de tri.

o ¶ Cognitione premissa. Q. si nõ fiat: dico visitatoris datiõe nõ valere. ad hoc. ã. eo. lib. de elec. qñãs. 2. c. prouida. Sufficit enim legislatoꝛem aliquid prohibuisse: 2 si non adhẽat quod contra factum fuerit non valere. C. de legi. non dubium.

p ¶ Huiusmodi. l. datus ecclesie cathedralꝭ.

q ¶ Legitimã. lxj. di. cathinẽ. 2. c. qñ. 2. ã. de elec. cuz nobis olim. in fi. nõ. n. sequit: go hz administrationem legitimam: ergo beneficia confert. vide instantiam in capitulo vacante sede. ã. ne se. va. illa. 2 sufficit dare instantiam: vt. j. questio. j. sicut vigeri.

r ¶ Episcopi. Soluto: al's illa cum capitulo confert. qđ dic vt. j. ne se. va. c. vno. 2 de regu. c. vlti.

¶ Hlo. ista ponit duas opi. 2trarias quas ꝑcordat.

o ¶ Nõ põt. Sup hoc vide qꝫ no. de ma. 2 obe. c. cum olim. Scire debes qꝫ Jo. 2 bng. tenebãt ꝫ tũ. dicebãt. n. ꝺdistincte qꝫ visitator poterat bñficia ꝑferre: 2 ꝙ no. lxj. di. obitus. Lau. ã. opi. § Lau. vera in visitatore dato ab

ad B. ã. de ma. 2 obe. c. iter quatuor. 2. ã. de elec. c. fi. Domi.

Archiepus nõ põt tollere capitulo ius suũ sine cã.

alio ꝙ a papa. prima in visitatore a papa dato. Debet etenim ꝓ ampliore dantis ꝓrogatiua ampliore fungi potestate. ad B. j. de pbẽ. si a sede: sicut 2 delegatꝰ a papa sub delegatũ dat: ab alio nõ. C. de iudi. a iudice. de offi. dele. pastoralis. 2. c. vlti. ad idẽ. j. de pben. hi qui.

a ¶ Ab alio. Puta archiepo in casibus supradictis.

(ADDITIO. Vel legato cardinali ꝺm archidi. qꝫ põt qꝫ põt archiepus nã i. pntia matis hz sperũ. ã. c. li. 6 elec. si abbatẽ. Joan.) vel a capl'o si aliquẽ cõmitterẽt vices: ille diceret visitator.

b ¶ Deputatus. Ille ꝙ bñ ꝺ potest: qꝫ oia põt que elect⁹ ꝑfirmat⁹. ꝙ. eo. lib. de elect. is cui. Joã. and.

Cõtinuatio domini Delye.

¶ De tpiꝰ ordinationũ 2c. Supra dem fuit de ꝓmouendis ad administrationes ecclesiasticas: posset dubitare aliqs vtrũ ol tpe possint fieri ꝓmotiones: etiaz vtrũ oes persone indistincte possint ꝓmoueri: ideo ad nos informãdũ de istis annectit rubrica de tpiꝰ ordinationũ 2 qualitate ordinãdoꝝ. Ad cuius sciendũ qꝫ ista rubrica est generalis: nigro. nã in nigro nihil dz de tẽporibꝰ ordinationũ. Pro quo notãdũ qꝫ minores ordines possunt ꝑferri etiã die festo: sed sacri ordines nõ ꝑfit cõferri: nisi certis diebꝰ. vz. diebꝰ sabbati: quatuor tẽpoꝝ: sabbato pasche: 2 sabbato assũcã letare: 2 ꝺ vez loquendo de epis. nã papa posset ordinare oi tpe. Ca. j.

Ordines quo tẽpe ꝑferri põt

¶ No. j. tria q̃ inhabilitat qñ ad susceptionẽ ordinuz. s. excõicatio apostasia 2 irregularitas.

¶ No. ꝗ. quo casu eps põt vocare cliricos lras cõmendatitias ad ordines. s. eps bñficiũ. ad B. j. c. pr. Do.

Epe ꝛingit. ¶ Primo ꝺm Jo. mo. ponit ꝛstitutionis cãm ipsius. Secdo statuit ibi[Nos igit.] Tertio trãsgressores punit ibi[Eos do.] Quarto ad penaz inhibitoriam addit. ibi[Omnibus.] Joan. and.

¶ CASVS. Alĩqs citramontanus qrit ad nos forte de ista diocesi picta. se trãstulit vltra mõtes ad ciuitatẽ bonon. vl' aliã ciuitatẽ in italia voluit ordinari ab epo italie: vtrũ epus italicus possit talẽ clericũ picta. ꝑsem ordinare ipune: Ridet qꝫ sic: si talis clericus hẽat lras a sede aplica per quas mandetur vt talis clericus possit ad sacros ordines per quẽ malnerit epm ordinari. Quid si nõ hẽat lras a sede aplica: an impune possit ordinari ab epo italico: Ridet qꝫ sic: si lras habeat ab epo picta. in qb⁹ declareꝫ qꝫ ipse clericus est idoneus 2 perfecte etatis: 2 si nõ timeaꝫ cã ꝓpter quã nõ põt illuz ordinare: tũc cũ isto intuenientibus poterit italicus epus istũ clericũ pictauẽ. ordinare: al's punit⁹ clericꝰ ordinant⁹: qz erit suspẽsus ab executione sui⁹ ordinũ. vi epus nõ dz talẽ ordinare: nec etiã ꝑferre primã tõsuram ꝺm vertoꝛẽ opionẽ glo. Sed queritꝰ qs poterit sibi relaxare istã suspẽsionẽ 2 dare executionẽs ordinũ: Ridet qꝫ solus papa 2 sui penitẽtiarii si hẽant specialẽ ptãtẽ a papa: al's si nõ hẽrent specialẽ ptãtẽ nõ possent cũ eo dispẽsare 2 restituere sibi exercitionẽ ordinũ: nec per se nec per alios suo nomine. Terti⁹ (Absqꝫ spe.) Dec est quedã cõminatio ad terroꝛẽ: al's terꝰ esset ꝛtrarius: qz in fine dicit: si penitẽtiarii pape hẽant spalẽ ptãtẽ a sede aplica dispẽsandi cũ istis qꝫ possunt cũ eisdẽ dispen-

sare [Penitẽtiarios] qui sunt numero. xij. qui ordinant ꝺm diuersitates linguarum tibi affluentium.

c ¶ Sepe. Fuit igit̃ punctũ. ã. de ap. sepe. ã. de elec. qz sepe. j. de restl. spo. frequens. ff. de legi. iñ ad ea.

d ¶ Clerici. Nota ꝓ his que. j. dicam.

e ¶ Excõicationis. De talibus in excõicatiõe maioꝛi ordinatis. dic vt ã. de sen. excõ. cuz illoz. 2 distingue later regulares 2 seculares: 2 iter scientes et ignorantes tus vel factum: vt tibi.

Apostata an sit excõicatus.

f ¶ Apostate. q excõicati nõ sunt. de b. xxij. dis. figs ã. de vita. 2 honc. clerũ. si qs. de apostata. c. iij. nisi in casu. c. vt pinciosa. j. ne cle. vel mo. qui autez in apostasia recipit sacrũ ordines etiã si religiosus sit: nõ dispensatur cũ eo per aliũ qꝫ per papã. ã. de apostata. c. vlti.

(ADDITIO. Et eo. titu. c. j. de triplici apostasia no. Jo. an.) qꝫ intelligi vera erat apostasia. per id qꝫ habes. ã. eo. ca. et parte. 2 ibi nota. apostate aũt infames sunt. vj. q. j. infames. 2. iij. qꝫ. iiij. si quis a suo. 2 sic non promouendi. xxiij. distin. quando.

¶ Irregulares. Siue ex crimine siue ex defectu: puta bigamia: illegitimitate: corporis vitio: vel alio defectu. Joan. andre.

Patria et natiuitas operatur vt carius vel vilius vẽdat mũcipium.

¶ Hlo. sequ. signat contrarium: 2 soluit.

b ¶ Patriã. De qua ingrere dz examinãs ordinãdos. xxiij. di. qñ. ꝓpter patriã et 2 natiuitatẽ carius vel vilius emi solet mãcipiũ. ff. de edi. edic. qꝫ si nolit. §. si mancipia. ã. de tudi. cũ dubitatl. Solu. nõ logꝫ i ordinãdo q subtili examinãdus ẽ: vt. ã. de purga. cano. c. ꝛstitut⁹.

i ¶ Notitia. Et ideo in his fieri debet examinatio. ã. de elec. postq̃. cum suis concor.

k ¶ Fugientes. xxx. q. ij. due sunt.

l ¶ Huiusmodi ordines. s. sacros.

m ¶ Epoz. Abbates et ordines ꝑsonarum. ꝺ. de eta. 2 qli. c. cũ ꝓpingat. sed talis⁹ ꝑferre non põt. qꝫ dic: vt. j. de priuileg. abbates. in fi. Et ꝓbatur.

(ADDITIO. Habentes episcopalem iurisdictionez vel quasi. vt in predicto. c. abbates. in fi. 2 vide qđ scripsi in predicto. c. cum contingat. super glo. Joã. an.) cõferunt psalmistatum. vt. xxiij. di. psalmista.

¶ Hlosa seq. querit. arguit contra 2 pro. 2 soluit.

n ¶ Italie. Quid econuerso si eps vltramontanus ordinet italicũ: Non videt hec decre. locũ hẽre: qz penalis est: 2 sic restringẽda. 2 sic ꝓprie nõ excedit casum. ã. eo. lib. de elec. statutũ. de pe. dist. j. pene. In ꝛstitutis videt: cũ per oia sit cadẽ rõ vtrobiqꝫ: ergo idẽ ius. nec videt ista ampliatio vl' extẽsio ꝺm ea qꝫ vigles. ã. de elec. si post q̃. vbi ꝛstitutio illa: cupientes. lz penalis locũ hẽre declarat in publicatiõibꝰ 2 appellatiõibꝰ 2 ꝑfirmatiõibꝰ: de qb⁹ ibi cautũ nõ erat. ad B. ff. si ver. obligl. a. xxvij. di. n. est cadẽ rõ: 2 penalis⁹ olmodo sistendo: nõ ꝓprie dicim⁹ extẽdere †. ff. ad. l. iul. de adult. l. si postulauerit. §. idẽ. ff. de edendo. §. nãmularios. tũc. n. pene vsi extẽdi qñ ad casuz nõ ꝺm sil'z extẽdunt. 2 sic ĩtelligunt ꝓia. Facit

Extensio qñ dicat fieri.

† ¶ Hãc gl. abb. in ca. nihil ẽ

Universidad de Deusto
Biblio

ve elec. di
cit eé fin.
ad h̄ qs
vbi cōcur
rit olim oda eadem
rō non p̄sit ibi
extensio.

ad h̄ãc q̄nē qs na. Moderni ꝛ Hostiē. hēlpte. ꝛ. d' ele.
nihil. ꝛ Host. ꝛ Bar. eo. ti. quartrie. Dubitādo credo p
p̄mā rōnē q̄ hec decre. initialiciō vltramōtes ordinātis
locis nō hēāt. Et p̄t eēr̄s: q; vltramōtanus citra mōtes
exist̄és: hz duo remedia: vt cito mittat ad p̄priuz epm:
vel a papa salté q
sibi vicin⁹ est licē-
tiā postlet: qd nō
sic facile p̄t ītalico
vltramontes
ersis: hēant q̄ in b
casu locū antiqua
et moderna tura.
ists de suā scripti
casiim nō excedat.

¶ Glo. seq. ḡrit. argult negatiue. ꝛ affirmatiue soluit ꝛ Ztio rñdet. p̄t oponē Zitam.

a ¶ Clericū. gd dices si laicū ordi
net in clericū? Dic q; tūc locū nō ha
beat p tura gl. pr.
alle. ꝛ ad hoc. ꝛ. in
p̄n. decr. Bz ꝛ. j. c.
vlti. cū suis ꝛcor. ꝛ
cadē est rō vbiobl
qz. q̄ idē ius erit:
Solu. credo p vlti
mo dicta ꝛ de laico in clericū ordinato hāc p̄siōnē itel-
ligi. ꝛ facit qd dicā. j. ca. pri. ꝛ Ifam lege p̄ctādo post
vltramōtanū: ꝛ nō post clericū. ꝛ sic tūc verū intellectū
hēbit: ꝛ hz phemiū de sacrio loq̄tur: p̄stitutio gnāliter
loq̄t. vel dicunt hīc sacri ordines large vt cōprehēdant
mīores sic. ꝛ. de biga. c. j. de b. rxrij. di. in sūma. Alīt ꝛ.

Ordines minores large dñr sacri.

¶ Glosa seq. recitetur per quēstionem.

b ¶ Exīstit. Subaudi vl' vbi hz domicilīū: hz alibi natus fuerit. j. eo. cum nullus. j. rēsponso. nisi dicere velis hoc speciale in hoc casu. qd credo verum.

(ADDITIO. Jo. mo. ꝛ Archidi. ꝛ p rōnē sequēté: ad qđ allegat Jo. mo. C. de vlter. re. l. j. ff. mādā. l. ñ. Jo. an.) Et hz al' videā vnū tus suppleri p alīs: vt. ꝛ. d' ele. to cui. tū. istd si credo suppleri p illd: al's facillimū erit vltramōtano llaml se facere ordlari: qđ vetat hec p̄stō.

c ¶ Ifas. dic no. duo spālia. p̄mo casiu i quo scriptura regrik. ꝛ habes de hoc. ꝛ. de probatio. tertio. ꝛ dīti. j. de cēnsi. c. j. sed o q; nō sufficit licētia: nisi exprimat cā. ꝛ est simile. j. de sentēt. ia. ercōmu. cum medicinalis.

d ¶ Absq; spe. simile. ꝛ. de electio. c. j. in ñ. episcopus ergo super executione secum non poterit dispensare: vt olim poterat. tr. q. ñ. lugdunen.

e ¶ Suspensos. In casu isto celebrans irregularitatem incurrit. ꝛ de hoc dicam. j. ca. p̄ori.

f ¶ Specialt. sic. j. de offi. vica. cap. ñ. ꝛ. tñ. j. de pen. ꝛ remiss. ca. ñ. de regu. turis. in generali.

g ¶ Dispēsari. Qđ. n. p se nō p̄t: nec p alios poterit: vt. xlvj. di. ficut. rxrij. q. vlt. his a gbus. sicut ecōuerso. j. de regu. tur. p̄t quis. ꝛ ibi plene dīti. Lap. ii.

Ordinet clericū ordinandū ab alio epō sine licentia sui superioris an sit ab executiōe suspēsus.

Ordinatus a non suo epō sine licentia

Dñisio.
¶ No. j. q; ignorātia affecta eq̄parat scie cōcor. sūt in glo.

HOc qui. ¶ Tria facit. Primo p̄mīt ordinātem. Secūdo ratificat penas ordinant. ibi[Dis que.] Tertio licētiat clicos ordinādos. ibi[Clericis.] Jo. an.

¶ CASVS. Tytius diocesis lemonicēsis. tpe ordinuz celebrādoz se p̄sentauit episcopo pictauē. ꝛ petijt ab eo ordinari. Episcopus pictauēsis. fuit incantus: ꝛ nō petijt ab eo clericō vtrū an haberet licentiā a suo episcopo: qđ clericū sciebat ipse episcopus esse diocesis le-

monicēsis. ꝛ ordinauit eum: vtrū iste ex tuo ordines receperit: Certum est q; sic: sed tamē est suspēsus ab executione suoꝝ ordinū. Sed vtrū episcop⁹ pictauēsis. ordinans puniat: Respōdet q; sic: q; per vnū annū continuum est suspēsus ab ordinū celebratione. Nunc sanctissime p̄ queritq̄d iterum faciāt clerici diocesis pictauēsis. qui durante illo anno voluit ordinari ꝛ Rñdet q; ipsi sine licentia p̄pij episcopi poterunt ordinari a p̄mis epīs. Textus (Alicne). l. nō sue: nā clericⁿ p̄t esse aliene parochie ꝛ sue: q; clericus respectu domicilij hz p̄pāā diocesim: hz rōne origīnis fit aliene diocesis: ideo glo. exposita. ꝛ. l. nō sue nec rōne domicilij: nec rōne origīnis: nec rōne hūsitij: nā clericⁿ ad facultatē recipiendi ordines habere p̄t tres epos. s. epm domicilij: episcopi originis: ꝛ epm beneficij: vt. j. ca. p̄ori. Dely. regnier.

Scia vel ignoātia qñ p̄iudicat.

b ¶ Eos qui. Generaliter loquit: vt cōprehēdat quilibet competit ordinare. de p̄iuileg. quia circa.

i ¶ Clericos. De laico dicit vt. j. ca. vlti.

k ¶ Parochie. i. diocesis. tr. q. ñ. lugdunesi. quandoq; econuerso. de pecul. cleri. ca. ñ.

l ¶ Aliene. i. nō sue: sive sit, prima: sive remota. tr. qñ. ñ. c. j. ꝛ. c. epm. lxrj. di. per totum. ꝛ. co. q; translationez.

m ¶ Licentia quam quis dare possit dicitur. j. ca. p̄ri.

¶ Glosa sequens querit argu. p̄io. ꝛ solvit.

n ¶ Scienter. Sed nunqd scire p̄sumet vel ignorare? Videt q; ignorare. ff. de p̄ba. l. veritas. j. de reg. iur. p̄sumit. Dic q; p̄sumet scies: nisi p̄bet ignorātiā. ad hoc. ꝛ. de elec. i. motuit. ibi. nec p̄bare cogimur ꝛc. † q; quēlibet ordinandū scrutari tenetur: vt. xxiij. di. qui epos xxxviij. di. quādo. videt aūt ad cā p̄bandā sufficere iramentū: vt. ꝛ. de elec. vt circa. ꝛ ca. nulli. ꝛ hz per alios examinet ex sua negligentia eorum culpa sibi imputabitur. ad hoc de simo. in tñi.

o ¶ Affectata. Ergo p̄llēt ergo sciētia ꝛ affectata ignorantia. de clādesti. despō. cū inhibitio. ꝛ dz affectata ex quo scire potuit: sed noluit: imo dissimulauit. C. de incē. ꝛ inuti. nup. l. q ꝛ. Et dico q; si iurauit se ignorare vt dīti in p̄ri. glo. altera pars habebit necesse p̄bare scientiam vel affectatā ignorantiā. ꝛ p̄babitur hoc per argumēta vel cōiecturas p̄babiles. ꝛ. de reinm. c. ñ. co. lib.

p ¶ Figmēto. Sic. ꝛ. de ele. auaritie. vel q; forte dicit: scholaris est quē bñ ordinare possim: vel fingit licētiā datā fuisse. vel dicit epm ordinādi amicū suū: ita q; bene habebit ratam. tr. q. ñ. lugdunesi. vel scire dissimulauit Ifas dimissorias surreptitias esse: vt ibi no. Hugo. vel in fraudē p̄stitutionis huius aliquē in suā familiā receprit vel ei beneficiū p̄tulit. hec ꝛ filia sūt figmēta. q.

Figmēta varia que cōmittūt p̄ epos ordinantes clericos.

¶ Ordinare. Etiam ad primā tonsurā. lxrj. di. p̄matuo. de eta. ꝛ quali. cū cōtingat. quod dic: vt. j. eo. c. vlti.

¶ No. q. ex illo tex tu ibi: clericis ḡz. q; do vi hīc liberā facultatem exerce mi actū q̄ fa facer̄ sine licētia alter⁹. p̄ q; vide no. j. de p̄hēb. epō. Do.

¶ Glosa ista ponit duas opiniones.

a ¶ Per annū. p̄tinuū. ā. de elec. pulsa. No. ius nouū: q; olim certa pena ℥ tales nō fuerāt statuta p̄m ḡlā. ſz p̄z Sanct. hic mittigāt pena: q; olim p annū a celebratiōe misse suspēsus erat: ꝛ deponi debebat: vt. ix. q. ñ. nullū.

(ADDITIO. vij. q. j. epō i dioce si. Jo. an.) Punitur ℥ in ā peccauerit. j. q. j. si q. ā. de his que fiūt a maparte ca. quesiuit.

¶ Glosa sequens rect. per quēstio.

b ¶ Ordinū. omnium p̄m Sanct. et Bar. ꝛ p̄hāc ſay. ꝛ. ā. e. vel nō est cōpos: vbi punit in collone ofuz ordinū: q; in diaconatu peccauit: ꝛ si papa voluisset eū tñ illo qđ p̄tulit puari exp̄ssisset. vt. ā. eo. literas. ꝛ. c. vlt. nec de iure frui dz maioribus qui minoribus caret. ff. de ser. expor. cui pacto. ꝛ de ordi. ab epīs. capi. j.

¶ Glosa seq. querit. allegat pro ꝛ contra. ꝛ solvit.

c ¶ Statuū. Q. s. ordinatio rata nō hēāt quoad executionē. tr. q. ñ. p totū. lxrj. di. c. j. qđā iura dicūt eos deponēdos. vij. q. j. epos in dioceſi. Sed nunqd suspēsus est sic ordinat⁹ ab executiōe: vel an hz executionē: nisi iterdicat? Et videt q; necessariū sit iterdictū. ā. eo. ti. q; trāslationem. ibi interdicēda est ꝛc. Ad idē de offi. archi. significastī. Sed ītra: sicut nō tenet snīa data a non suo iudice: sic nec ordinatio. vt. lxx. di. nemīnē. lxrj. di. p totum. Sol. dicas illā suspēsuz ipso iure: sed nō illa suspēsione que irregularitatē inducat. sed suspēdenduz illa: vt in decre. qđ translationis. ſm Hostiēſi. ꝛ Sanct.

(ADDITIO. Quēt no. in spe. ti. ñ. ℥. iurta. ver. item est irregularis. ꝛ p cordat Jo. mo. Jo. an. ꝛ Bar. vnde ꝛ in forma dispēsationis que talibus datur ab aplica sētur suspensi sine a iure: nihilominus ꝛ ab homine suspēdentur. quod est verum nisi in casu. ā. c. p̄ori.

¶ Glose due sequentes solumt duo dubia.

d ¶ Dat'. qu. s. ordinauerūt cūcos alicne diocesis. ꝛ p b dico q; sec⁹ erit s alius casib⁹ i qb⁹ b nō iuent expressuz. ad hoc. ā. ti. p̄ri. c. j. de ocef. ꝑbē. qu. ā. de elec. suffraganeto.

(ADDITIO. Dz ät egtate b pena: vt sic alienos sine lnsa ordlauerūt: sic ꝛ sui sine eoꝝ lnsa ordinent. Jo. an.)

e ¶ Manifesta. Per cuiscētiam facti. ā. de coha. cleri. de verbo. signi. cum olim. als' in dubio a proprio prelato non recedent. vtij. q. iij. nōne. Joan. andre.

f ¶ Licentia. Quod enim a iure ꝛcessum est: vl ertius non est necesse a iudice postulari. ff. de cōdi. insti. l. quc sub conditione. ℥. vlt. C. de thesauris. li. x. l. vna. Jo. an.

g ¶ Interim. Scilz anno suspensionis durate.

¶ Glosa sequens ponit opinionem.

h ¶ Vtcinis epis. In sua dioceſi: qz nō intrabūt absq; sua licentia parochiam suspensi: vt credo ſm Sanct.

i ¶ Canonice. s. p̄cedēte debita examinatiōe ꝛ scrutinio ꝛ tpibus debitis. ā. eo. ti. de eo. ꝛ mō debito. s. nō sur tine: vel per saltū: vel p plures sacros eodē die: vel duobus ꝛtinuato ieiunio. ā. eo. Ifas. ꝛ. c. collectus. Lap. iii.

Ordinatō clerici qñ dicāt cāmonica.

Quum nullus. ¶ Sūt ḡtio: ptes q̄ patent p. ℥. Et determiāt notata p̄ Hostī. i sūma hui⁹. ℥. [Ad q.] i p̄n. ꝛ p Inn. de cle. pegr. sup rubrica. als. ā. c. j. Jo. an.

¶ CASVS. Dictū fuit supra per discursuz huius ti. q clericus p̄mouēdus ad sacros ordines nō p̄t p̄mouere ab alio epō: nisi de licētia p̄pij epī: dubitat q; dicat p̄ius epō quantuz ad dādā facultatē recipiendi ordines ab alieno epō: ꝛ ēt ītum ad facultatem ordinādi: ꝛ Rñdet q; clericus ma trime bñficiatus dicit hīc treo epos. sez epm origīs epī domicilij: et epm bñficij. Et oēs isti p̄sit ordinare ꝛ dare licētiam recipiēdi ordines ab eīneo epō: ꝛ ideo gl̄ bet istoꝝ dī. p̄pri⁹ epīs. Bz qđ de aliis

Dñisio.
¶ No. i. q; appel latiōe parochie cōprehēdit dioceſio. sic. ā. c. p̄ori.
¶ No. ñ. qđ ptāt ordinandi p̄t q; hīc tres iudices sup̄iores. Do.

prelatis licentiatis vtrū possint dare licētiam recipiendi ordines ab alio ḡ ab epō: Rñdet q; nō: nisi sibi fuerit spāl' p̄cessuz a sede aplica: vt ipsi possent facere ordinari clericos vel subditos suos a quo mallent epō dūmō christiano. Sed qđ de officiali epī: vtrū possit dare facultatē recipiēdi ordines ab alio epō: Rñdet q; nō regulariter: eoipso q; est officialis: nisi de hoc fieret exp̄ssa mētio in creatione officialis. Sed qđ de vicario generali epī: Dicēduz q; si epūs sit absens in remotis pībus vicarius suus ḡnalis potest dare sibi facultatez. Sed qđ ponamus q; in hac dioceſi est p̄ozat⁹ depēdēs a monasterio Cluſi. abbas Cluſi. ītulit p̄ozatū in hac dioceſi et erexit aliqui de illis pīb⁹? ꝛ iste p̄ioratus est manual: q; reuocabilis ad nutū abbatis: vtrum p̄ior ꝛ sui⁹ epō cius possint se facere ordinari ab epō p̄icto? Rñdet q; sic: ꝛ ille p̄oratus sit reuocabilis ad nutuz abbatis Cluñ.

k ¶ Nullus. Generaliter loqtur: vt dīti. ā. c. primo.

l ¶ Clericum. Vel laicum. j. c. p̄ori.

m ¶ Parochie. i. diocesis.

n ¶ Ordinare. ā. c. p̄ori. cum suis concordan.

o ¶ Hoc casu. s. in banda tali licentia. hoc dīti: quia multis alijs modis dicitur quis subditus alterius: ꝛ de eius foro. quod dic vt. ā. de foro competen. capi. vlti. ꝛ ff. de tudi. heres absens. ℥. j.

p ¶ Epō. Ergo non inferior: vt. j. ℥. p̄ori. ꝛ est si.

q ¶ Ordines. Quoscunqz minores vel sacros. ā. de electioni. cum ex eo.

r ¶ Oriundus. Dicitur enim quis sbi domicilium re tinere vnde oriundus est. ff. de siena. l. pe.

¶ Glosa ista soluit duo dubia.

s ¶ Ecclīasticum. Ad ditam alterius bñficij vel pūctus secularis: ꝛ talia ecclesiastica bñficia sine ist̄itione canonica obtineri nō possunt: vt. j. de reg. iur. c. j. cuz suis ꝛcor. ꝛ intelligo: sive istud sit beneficium propter qđ ordinem recepit sive nō: cum generaliter ꝛ non distinguendo loquatur: vnde nec distinguere debeo. ñ. qō. vj. consluisti. ā. de transla. inter corporalia.

t ¶ Domicilium. Pōt qs habere domicilium in pluribus locis. ff. ad municipa. l. assumptio. ℥. iuris pudentibus. de fo. cōpe. ex parte. Ber. ā. de rescri. dilectus. ñ. qs vez est: si in vtroq; se equaliter collocauit vt ibi. ꝛ. j. de

Domicilium an possit heri in pluribus locis.

Universidad de Deusto
Biblioteca

sepul.c.ij.al's ibi dicit hic domicilium vbi maior pars rez suaz hz.ff.ad muni.eius.§.vlti.C.vbi se.vel cla.senatores.al's sola dom' possessio que in ciuitate alia cõparat domicilium nõ facit.ff.ad muni. libertus.§.sola.

Roma cõmunis est patria.

a ¶ In eadẽ.subaudi vl' dños papa.ã.c.j.z.j.§.pr.ipse enī ordinarius est singulorũz.ir.g.ij. cũcta p mũdũ. Et roma cõis est patria.ff.ad muni.roma.z ibi põt gl'ãz inueniri vt.ã.de foro compe.c.vlti.

b ¶ Prelati. Puta abbates archipbꝰ vel archidiaconi:z habebas de his.ã.de of. archi. significasti. dic.n. canon l'as est necessarias z nõ inferiores.lxxj. distin. extraneos.

c ¶ Subditos. Laicos.

d ¶ Epo. Dũ tñ catholico.z hẽs d̃ p̃fessionẽ. ã. de prescrip. veniens.

e ¶ Indultum. Subau. vel nisi haberẽt ex p̃suetudine p̃scripta. vt ꝺ facẽ possint.l. B.n. casibꝰ valet p̃suetudo fm Jo.g ꝺ no. tr. q.ij. epm.z facẽ qz nõ. Ber.ã.de of.archi. significasti. nec enī p̃suetudo renouatur per nouam constitutionem.ã.de consti.c.j. eodem lib.

f ¶ Non extendat. Nisi habeat speciale mandatum ad hoc: vt.j. de officio vi.c.ij.z.iij.

g ¶ Epi̇scopo. Super hoc vide quod no. Ber.z Moderni. de offi. archidi. significasti.

Loc' qñ dicat remotus.

¶ Glosa sequens querit ponit opi.z soluit.

h ¶ Remotis. Quẽ locũ dicis remotũ? Dicit qdã de extra z vltramõtee p decre.ã.ꝺ elec. nihil.sz ꝺ est falsũ: q̃ solũ talis loc' dicat remot' qz aliud est dicere valde remoti vt ibi:z aliꝰ remoti vt h:ñ cẽ aliud est dicere cautio:qz tũc tenetur qui nuda cautio: vt.C. de ver. signi. sanctimus.z aliud sufficiẽs cautio:z tunc tenetur pignora vel fideiussores.ff. man. si mãdato.§. vlti. Sz vi q̃ remoti dicant extra p̃dictã.ã.de elec.cõsã.C. de p̃scrip. z. vl' xx.an.l.vlti. vel vltra duas dietas.ã.de rescrip. nõnulli: vel vltra vnã: vt eo.lib.eo.ti. statutuz. Satis crederem hoc arbitrarium iudici q̃ locus dicatur remotus.

(ADDITIO. Locat. host. ꝺ sẽ. exc. relatũ.z Arch. j. de test. c.ij.ũ.rñ. hodie talibꝰ vicarijs dat sup ꝺ expssa ptãõ: ita q̃ et epi̇s p̃stitibꝰ tales inias p̃cedõt. Joã. an.)

i ¶ Capitulum. Quod tunc in spiritualibus administrat: vt.ã.ti. priori. c. vlti.z penul.

k ¶ Jo. Puta visitator. l.ij. distin. quoniam. ã. ti. priori. c. vltimo. ã. de electio. io cui.

l ¶ Religiosi. Etiam exempti: vt aliqua fuerit dubitatio:z per id qꝺ dicit in non exemptis: vel fuerit dubitatio: quia non erant perpetui:z hoc est verius.

non sint de eoꝝ diocesibus oriundi n.

Idem

¶ Epos seu alios inferiores primã tonsuram i canonicã nõ p̃ferre nisi religionẽ intrent: nec hoi illiteratoꝝ: nec hoi alteri' diocesis absq; sui p̃lati licentia: nec etiam p̃iugato: nisi religionem intret: aut ad sacros p̃moueatur legitime: als cõtra faciens punitur: vt hic. hoc dicit Zen. Capitulum. iiij.

Nullus epus vel quis alius o infanti p(nisi forte religionem intraret q) seu illiteratoꝝ: sz nec absq; sui superioris r licentia hominiˢ diocesis aliene t clericalem p̃sumat p̃ferre tonsuraz u: nec etiam coniugato: nisi volenti religionem intrare: aut ad sacros ordines p̃moueri: aut est sacris canonibus diffinituz x.

¶ Qui vo contrafecerit (vt in eo in quo peccauerit p̃uniat) per vnũ annum y a collatione clericalis tõsure

Diffinitio.

¶ No.j. q̃ inferiores epi̇ nõ ꝺ cõferre tõsuraz clicalẽ de quo.ã. eo.c.j.

¶ No.g. ar. q̃ illiteratura repellit religiosũz a p̃motione ordinum. vide glo. xvj.q.j. legi. Domi.

¶ Religiosi vo a suis superioribus in non exẽptis prioratibus deputari priores et eoꝝ socij m p̃fata locoꝝ dioc̃esanis quãdiu morantꝰ in ipsis prioratibus ordinari licite: sz

(ADDITIO. Fa. clem. de sep. neg. fila. e. j. §. finissa. p quã reprobat opio dicẽtiuz: q̃ in bñficijs ecclasticis nõ ppetuis epus tal' bñficij nõ dat cõmẽdatitias. Jo. an.)

m ¶ Socij. Nõ. n. ibi debẽt esse soli: qi ve solt rẽ. Eccl'ie. vij. q.j. illud. de sta. mona. monachi. z p̃bat eo. ti. qꝺ dei timorem.

n ¶ Ordinãdi. Quz tunc possent rõne origĩis: vt.ã.j. rñ. z sicut p̃dictũ est: qz ordinãtus debet esse de diocesi in qua ordinatur. Sed numqd p̃moueri debet ad sacros ordines ille qui ordinatus est ad titulum mense alicuius monasterii? Et videtur q̃ sic: cum ordinatus ad titulum mense monasterii sit de familia monasterii. xvij. q.j. c. ecclesia. de p̃cep. ꝺbn. Et videtur q̃ non: quia ordinatus ad titulum mense monasterii non est de familia monasterii. Et videtur q̃ non: quia ordinatus ad titulum mense monasterii non est de familia monasterii. Et videtur q̃ non: quia ordinatus ad titulum mense monasterii non est de familia monasterii.

o ¶ Alius. Puta abbas vel presbyter qui psalmistatum p̃ferre possunt. lxix. dist. quoniam. xxiij. dist. psalmista.

(ADDITIO. vide qꝺ dixi. ã. c. j. sf gl. abbates. Jo. an.)

p ¶ Infanti. l. mori septẽ annoꝝ. septẽni q̃ põt p̃ferre tõsurã. xxvij. ꝺ. de hijs. z. lxxvij. ꝺ. i singulis. z facẽ. ã. de elec. et eo q̃. de ꝺbẽ. sup ordinata. z qꝺ ibi no. Jo. and.

q ¶ Intrakt. g. mloc. vij. an. p̃t religiõez straꝰ qꝺ vez ẽ.

(ADDITIO. Saltẽ p oblationẽ parẽtuz vel tutoꝝ. Jo. an.) Sz pcise nõ obligat: vt.ã. de regula. qi i sẽtẽ. l. z. ad nr'am. z dic vt j. de regu. ts qui. z. c. nõ soltũ. z. c. seq.

r ¶ Superioris. Ut.ã.c. p̃cti. j. respõso. Joan. and.

s ¶ Dot. Laico. qꝺ appet: q̃ p̃fert p̃mã tõsurã. Olim valebãt qdã dicere q̃ clericũ alterꝰ epi̇ q̃ nõ p̃t ordiare: sz laicũ fic. z ꝺ dicebãt p̃ decr. ã. eo. eos q. z ꝺ falsum erat: vt. lxxj. ꝺ. p̃matus. vbi ẽt de laico expressum erat.

(ADDITIO. Intelligẽ de laico qui non transtulit domicilium: vt ibi no. Joan. andr.)

t ¶ Aliene. l. non fuc: q̃ etiam si aliene essent dũmodo z sue: mbllominus potest ordinare.

v ¶ Tonsurã. Per quã ẽmunitate gaudet: z clericalis ordo p̃fertur. ã. de cta. z quali. cum ꝑtingat. Joã. and.

x ¶ Diffinitũ. Q. ꝺ dicit vt no. ã. de ꝛuer. ꝛiu. ꝛiugatus.

(ADDITIO. Et hic terminant q̃ ibi notant. Jo. an.)

y ¶ Peccauerit. De hijs que fi. a ma. par. ca. quesiuit.

¶ Glosa sequens querit z remittit.

z ¶ Annũ. Intẽgz z ꝛtinuũ. ã. ꝺ elec. puncta. c. li. Quid si fit diserꝰ. dic vt no. Jo. lv. ꝺi. c. ij. z Ber. ã. ꝺ ẽ. si. ẽsiuit.

¶ Glosa sequens notat pro opinione.

a ¶ Dũtaxat. l. tñmõ. z no. p eo qꝺ dixi. ã. co. ti. eos q. qz si ibi papa voluisset solũ illos eẽ p̃natos a collatione ordinis quẽ inich potuerũt: ꝺ expssisset sic z hic fecẽ. ad idẽ. ã. co. l'as. z. c. ꝺilectꝰ. z. ã. de elect. ad audientiã. Et sic teligo ꝺ ver. qñ solũ cũcale tõsurã p̃sulit: als ẽt l vltra rioribus ho p̃sulit punicũt p̃ tria. ẽ. dicta. z. j. q. j. fiq.

Lõtinuatio domini Delye.

b ¶ Suspẽsum. Jpo iure. Sz immqd tonsurã licebit tunc ab alio epo subditus suus recipere: Dic q̃ cnz ꝺ nõ reperiat expssuz: nõ vꝺ sic licere

¶ De etate z qualitate z ordine p̃ficiendorum.

Bonifacius. viij.

¶ Episcopus dispensat cũ maiore vigiti annis in dignitatibus z p̃sonatibus non curatis: si aliud nõ obstet, hoc dicit Dñicus. Lap. vnicũ.

Ermittimꝰ c vt epi̇ ꝺ cũ his qui vicesimũ annũ cõpleuerint c: dumtaxat q nouerit se suspensum ꝺ.

¶ De etate z qualitate z ordine p̃ficiendorum.

Bonifacius. viij.

¶ Cum illegitime natis dispensant episcopi in minoribus ordinibus: z beneficio sine cura: dummodo sit tale in quo als dispensare pos-

Argumẽtũ a ꝺto non semp p̃cedit.

¶ No. j. ar. q̃ ptãs dispẽsandi i supiore nõ ẽ necessitatis sz volũtatis. cũ dicat ter. p. mittimꝰ. de q. l. di. miror.

¶ No. ij. q̃ dictio: cuz denotat p̃sonã patiẽtẽ et nõ agẽtez qz no. q̃ facẽ ad no. de iudi. ar si cle. Do.

¶ No. q̃ ptãs dispẽsandi i supiore nõ ẽ necessitatis sz volũtatis. cũ dicat ter. p. mittimꝰ. de q. l. di. miror.

¶ Prointellectu huiꝰ. c. p̃supponẽdũ ẽ p̃dicta q̃ hz in. c. cũ i cũctis. §. iterlocuta. de elect. i an. vz. q̃ l. p̃monẽdis ad bñficia ecclãstica ẽt simplicia regrit q̃ talis vicesimũ quartũ ãnũ cõpleuerit z attigerit vicesimũ quintũ.

¶ CASUS. Dacãte aliq̃ dignitate simplici. i. sine cura: qz obtinẽs eã nõ hẽbat iurisdictionẽ in foro p̃tẽtioso. Epus illã dignitatẽ affectabat p̃ferre tytio mfoi vigintiquinq; ãnis: q̃rit an possit epus dispẽsare cũ ipso tytio mfone z sibi p̃ferre illã dignitatẽ. Ridet rõ. illegitimꝰ habilitatio spectat ad papã. quo ad sacros ordines z dignitates: sz epus posset dispẽsare in minoribus ordinibꝰ. vel ẽt si iste tytius minor vigintiquatuor annoꝝ sit legitimus filius z in matrimonio natus: sed pater eius habuerat illam dignitatem.

¶ No. j. ex hoc tex. qꝺ de lege cõst minor vigintiquatuor ãnis nõ põt obtinere dignitatẽ vel p̃sonatũ: ertaz si sit simpler: hoc est non habeat iurisdictionem in foro pentitentiali vel contentioso.

¶ Nota vlterius q̃ epi̇scopi possunt dispẽsare in simplici dignitate vel p̃sonatu super defectu etatis.

¶ Nota finaliter q̃ ad hoc vt epus possit dispẽsare requirit q̃ ille cõpleuerit annũ vicesimũ z attigerit vicesimũpr̃imũ. Idem dicimus in p̃monendis ad abbatiam. c. indẽnitatibus. ã. de elec. eo. lib.

¶ Glo. seq. trspliciter opponit z respondet.

c ¶ Permittimꝰ. Videbat p̃missũ ẽt i citeriori etate. ar. a ꝺto illiꝰ ꝺcr. ã. e. idẽcoꝝ. tar. directo illiꝰ ꝺcr. c. ti. ex rõne. z arg. a pari illiꝰ. c. ti. ꝑterea. nã i ꝺcr. ex rõne. dispẽsat cũ decẽt. i decr. ꝑterea. dispẽsat i ordie. q̃ pars rõne i etate: vt ibi no. hosti. Sz ad p̃mã dic q̃ ar. a ꝺto nõ p̃cedit vbi repit i iure ẽmũ: sz al's sit fortissimꝰ. de his q̃ ti. a pla. cũ aplica. i fi. sz ẽmũ reperit. ã. de elec.

cũ in cũctis. §. iterloca. ergo nõ p̃cedit argumẽtatio illa. Vld decre. ex rõne. dico illud fuisse ex spẽli mãdato pape. Vld decre. ꝑterea. dico valde maꝰ eẽ pati defectũ in etate q̃ i ordibꝰ: vt p te vides. z phaꝰ ꝺ i sẽt. c. ij. j. e. lib. z de ꝺbẽn. si p clericis nona igit fit hec permissio.

qꝝ dignitates vel personatꝰ quibus animarũ cura nõ iminet i valeant obtinere: possint (si aliud non obstat canonicum g) libere dispensare b.

¶ De filijs presbyterorum z aliis illegitime natis.

Bonifacius. viij.

¶ Cum illegitime natis dispensant episcopi in minoribus ordinibus: z beneficio sine cura: dummodo sit tale in quo als dispensare possit de citeriori vel vlteriori tpe: qz illa talia sunt illa de qbꝰ dicit lex: qz nõ oium que a principibꝰ fiunt rõ redditur. ff. ꝺ leg. nõ oiuz. z ꝺ B. ꝺ. ꝺ rescri. si qñ tñ sat' eẽ p̃cordãdo ad alia iura de. xvij. ãno p̃stituisset: sic i procuratore ad negocia dicẽꝰ. j. de. p̃cu. g gñalr. §. vlti. z sicut ꝺ aduocato. ff. de postu. l. j. z. ij. q. vij. §. tria. sed vt p̃dixi sic placuit p̃cipi: z sufficit sic scriptũ eẽ. ff. g z a qui. p̃sperit. vj. q. tij. scriptũ est in lege. ã. de fer. c. ij. in pũct. f ¶ Nõ iminet. In illis ergo secꝰ fiẽ z in pochialibꝰ ecclesijs. ã. de elec. lz canõ. z ꝺ forte voluit dicere Jo. q. no. de elec. cũ ꝺlecti. q̃ in minoribꝰ dignitatibꝰ simplex epus dabit venũ etatis: vel forte aliter intellexit.

g ¶ Canonicum. Quia nõ sunt illegitimi: non corpore vitiati: nec blgami: nec criminosi.

h ¶ Dispensare. Sed numqd p̃monẽdo dispẽsat: De hoc vide. lj. di. qui in aliquo. l.iij. di. ij fuꝰ. in. j. gl. lxxxj. di. si quis sine. xvj. q. j. ecclesia. de p̃cep. ꝺbn. Has. de scisma. fraternitatis. z per Modernos. de fi. plby. venice. z de cle. ꝛiu. diuersis. Et satis est euidens ar. q̃ p̃monẽdo nõ dispẽsat: q̃ punit p̃monẽs. ã. de ele. nihil est: sed hic ꝺtermiatũ ẽ ꝺ patiẽte ꝺfectũ i etate. Quid ꝺ patiẽte ꝺfectũ i ordibꝰ si eligat' ad talem p̃sonatꝰ vl' dignitatem sine cura: nũqd nẽcia ẽ epi̇ dispẽsatio vel an de iure cõst ad illa tal' eligi possit. Tenẽt Inn. Ber. z cõpo. q̃ ꝺ iure cõt ad illa tal' eligi possit. ar. a ꝺto ꝺcr. cũ i cũctis §. iterloca. z dic idẽ eodẽ ar. p ꝺcr. ã. e. ꝑterea. Vld capl'a l'r. di. p totũ rñdẽt: illa correcta ẽmũ a ꝛiudicie vl' cũ ibi dicat i archidiacono si ꝺbẽre quẽ assumi nisi fit diacon': i ꝑpositũ nisi sit pbꝺ. pz illa correctio p ꝺcr. cũ i cũctis §. iterloca. q̃ ꝺ ordie nihil ꝺcit. z p id qꝺ ibi ꝺcẽ si mõsterit si fuerit rẽ. z ꝺ no. Inn. i pdcõ. §. z ꝺ re tu. cũ oli. z cõpo. c. ti. dudũ. j. Vld ꝺcr. dudũ. ij. ꝺcit q̃ idẽ iudiciũ est q̃ ad pl'alitatẽ: vl' allegatio fuit illa hosti. sz i ꝺcr. pdcã p ꝑterea. z in decr. cũ in cũctis. p q̃ facit qꝺ no. Ber. de his q̃ fi. a ma. par. ca. ex ore. i glo. q̃ erat. z hec opi. expressa erat in decisa ipsiꝰ decre. ex ore. z phaꝰ optie de elec. du. ã. j. Vld id qꝺ ꝺ de capllis. l'r. di. p totũ. in gbꝰ ꝺ q̃ ar archidiaconꝰ: diaconꝰ z prepositꝰ presbyter ꝺz esse. dico sm hosti. ibi subauditẽdã vel subdiaconus: cũ in episcopum etiam possit eligi. de era. z quali. a multis.

Additio

¶ De filijs presbyterorum z aliis illegitime natis. Sub bulla fuit z alijs nõ legitime nat. z merito: qz nẽgz de p̃mio expresse nõ logr. z pp pla. j. dicẽda i dispẽsatois forma ꝺ

Universidad de Deusto
Biblioteca

Lōtinatio obūt hēlye.

Dtulsio. ¶ No.j. q vbi sūt plura ipedimenta p remotiōz vnī nō segt remotio alterī: ls.n. tollat ille gtimitas nō p ℔ tollit mḱ alia canonica ipedimenta ad ℔.ē. ℣ supal. ex tuap. ⁊ de p̄uil.pa storalis.

¶ No.ij. q ēti ille gitimo vt p̄mouear ad sacros ordines vl' obtineat bñficium curatū solus papa dispensat. Domi.

rescripti.in spec.eo.tī.in fi.Jo.an. ¶ Dcīi fuit.ō.tī.p̄cedēt℔ de p̄monēdis ad ordines ⁊ bñficia ecclīastica: vez q; posset dubitare alīqs vtrū filij p̄sbyterox de lege cōi sine dispēsatione possint p̄moueri ad ordines vel beneficia ecclesiastica: ideo cōperēti ordie ponit de filijs p̄sbyterox p̄monēdox ad ordines vel beneficia: quid iuris sit videam⁹. Cap.j.

Si q. Sunt quo dicta. Scdz tibi. Alle vo.] Do. Emanauit ad declarationez eox q̄ no.ā.eo.titu.c.pe. ⁊ vlti.

(ADDITIO. Et Guil.i Spe.ti. ij.ℌ.nūc de cpox. in vlt.col.q tenere voluit q; er cā epi dispēsare poterāt in sueris. fatebat tñ curiā tenere qs hic dī. Jo.an.)

¶ Glo.i tellīgit istud.c.q; dispēsāt⁹ vt possit obtinere (nō obstāte defectu) bñficiū curatū: vīrtute dispēsatiōis nō posset sil' obtīere duo bñficia: ls tūc ist⁹.c.nō ītineret difficultatē p.c.de multa.de p̄bē.i antiq. vbi dī q; go nō p̄t sil' tenere duo bñficia: ēt si ēet legitīe nat⁹: ls in ℔ resp̄ndēt gl.nīa. Sz dicit moderni q ist⁹.c.i tellīgit q; illegittim⁹ dispēsatus vt possit obtinere q̄cūq; bñficiū nō p̄t obtinere duo bñficia et si vellet dimittere p̄mū si illud semel acceptauit: q; expirauit sua dispēsatio in p̄mo bñficio acceptato: vt.c.nō p̄t j.de p̄bē. vbi siq; sit dispēsat⁹ p̄mo bñficio acceptato: vt.c.nō p̄t j.de p̄bē. vbi siq; dispēsatus ad plura beneficia: est verificata sua dispensatio in primo beneficio accepto: vel duob⁹ primis obtētis: q; go idē in casibus huius.c.

¶ CASVS Certū est q; in p̄mouēdo ad bñficiuz ēt simplex: requrīt q; talis sit. p̄creat⁹ ex legitimo mr̄imonio.c.cū in cūctis. de elec. in antiq. Idē est in p̄mouēdo ad p̄mā tōsurā: ita q; illegitime nat⁹ sine dispēsatione nō p̄t p̄mouerī ad ordines: ēt ad p̄mā tōsurā: vt dixi. Sz q̄rit vtz solus papa possit dispēsare: Rñ. q; nō: imo alīqēs sufficit dispēsatio epī. l. q; talis illegittim⁹ vnlt p̄mouerī ad mīores ordīes: vl' si vult p̄mouerī ad sacros ordines vl' ad bñficia sustinēda admīstrattōnē: vt dīgnitatē vl' p̄sonatū vl' curata regrīt dispēsatio papę. Sz qd si papa dispēsat cū illegittime nato vt possit acceptare q̄cūq; bñficiū: ēt si illī ī mīneret cura ā⁊: Accidit q; illi illegitimo fuit collatū vnū bñficiū illō acceptauit: postea fuit ei collatū alterī pl'quius bñficiū: vtz possit licite accipe: Dīc ro. p̄. q; si ℔ verīor ē tellectū: q; dispēsatio sua ē ēficata ī p̄mo bñficio obtēto: ls glo. alr' itelligat. Sz Dsic⁹ de sēc Semī. ⁊ moderni doctores ī ℔ resp̄dūt gl. q; tūc ist⁹.c.nō ītineret dubōnē: q; legitīe nat⁹ nō p̄t obtinere duo bñficia curata.c.de multa. allega. ℌ multo mīn⁹ illegitīe nat⁹. ⁊ hec sūt vera nīsi in dispēsatōe fuisset dictū: q; obtēto vno bñficio posset alterī accepare ⁊ p̄mū dimittere: vt sit quotidie. Vely. regnler.

¶ Glosa sequens soluit dubium.

a ¶ Defectū. Jndistincte itelligo. put facet de ℌcungz defectu: sine sit spurl⁹ siue adulterīno vel nāli: ls al's quo ad successiones distīngnāt. nec ita de facili dispensat cū vno sicut cū reliquo: ⁊ sic itelligāt. ā. de renū. nisi alī prīdē. §. p̄sone ℌo ⁊c. Est enī dignus venia qui alieno vitio laborat. C. de natu. lib. l. legē.

sint: in aliis dispēsatio pape requirit. Jo.an. Cap.j.

S qui ōfectū patrie natalium: ex dispēsatiōe p̄t epī licite (si ei aliud canonicū nō obstat) ad ordines p̄mouerī minores: ⁊ obtinere beneficiū cui cura nō imminet animarū: dūmodo sit tale sup quo per ipm epm valeat dispēsari. Ad ordines quoqz maiores vel beneficia super quibus nequit epūs dispensare: sine dispensatione sedis apostolice pro moueri non potest.

¶ Si dispensatū fuerit cum aliquo q; non obstante vllo defectu possit ad curatuz beneficium promoueri: p̄terea illius dispensationis non poterit duo beneficia insimul obtinere. Joan. andre.

¶ Ille vo cū quo per sedē gnitate ēt sine cura: vt.ō.c. pri. si credo q; dispēsare posſint.c. ad hec.e.tī.ī ⁊ p̄bē.c.vlt. ⁊ de ℔ de elect. dudū. §.

¶ Glo. se. p̄t tres lecturas ⁊ opīniones circa primā.

f ¶ Tale. q; si p̄mū ī mediate sup q̄ nō p̄t epūs ēt cā legītio dispēsare p; Vl.ā.e. ex tua. Bof. i ſūma hui⁹ ti. §. circa alīs. Bar. bīte. lvj. dī. i ſūma. Ber. ⁊ Petr⁹ ℔ sam. i pdcā dcīs. ex tua. ⁊ Jnn.e.tī.c.vlt. p; Jo. q ℔ notat. lvj. dī. i ſūma. ⁊ Tan. i dicta decre. Sz vī tit Vlm. q; si tñ ēet epūs ℔ facere nō auderet. Bof. ā. de elec. i notuit. Ray. i ſūma huius tīnī. ⁊ Postīē. in dicta decre. tenēt ptrariū.

(ADDITIO. Qui tñ fatet q; curia tz p̄mū. Jo.an.) Ad vēr. pe. ā.e.tī. rñdēt q; ℔ illegitīo logī. de tali forte bñficio log voluit hoc lī⁹ vel intelligas de bñficio qs hēat eccl̄ia curatā ūnexā. ad ℔. j. de p̄ben. sup eo. vel de bñficio qs ex priuilegio ꝑsuetudine vel statuto regrat sacrū ordīn⁹: q; cū in ordine talī dispensare nō possit. §. nec in bñficio qs illū ordīnē regrit. de cōsū. trāslato. j. q. ij. siquis obiecerit. ⁊ c. siquis p̄hibendas.

(ADDITIO. Idē Utrecht. galle. ff. de leg. j. ℌ ⁊ res. ⁊. j. ℔ p̄bē. is cui. Et idē Jo. mo. q dicit. Idē vbi statutū iuratū p sedē aplicā cōfirmatū nō admittit illegittimū. Jo.an.) Et est simile qd dīxi. ā. de rescriptis. si eo tpe.

g ¶ Maiores. Hoc tellige de seculari clīco: nā ī regulari sec⁹ est: q; de iure talis p̄mouerī ad sacros. ā.e.tī.c. j. lvj. dī.c.j. ⁊.c. nasci. ⁊ ℔ tz Jo. lvj. dī. in ſūma. Ber. ā.e. c.vlt. Bof. in ſūma hui⁹ ti. §. circa filios. nec p hoc tellīgit dispēsarī in episcopatu. arg. j. de sent. excō. qi periculosum. de sacer. p̄ben. dilect⁹. vbi de hoc per Jnno. ⁊ Postī. tij. dī. nos ostendimē. ⁊. j.c. primo.

(ADDITIO. Idē ℔ Utrecht. ⁊ idē Lōpost. ā. de elec. cū in cunctis. ⁊ Guil. in Spe. ti. ij. §. fi. ver. qd si dispēsatum. Et de his questionibus ad materiam ibi videt in versi. si precedentibus. ⁊ ver. seq. Joan. andre.)

¶ Glosa sequens soluit dubium ⁊ remittit. Secundo querit: ⁊ implicite soluit.

h ¶ Sedēs aplice. Nec sufficē dispēsatio legati: vt. ā.e. tī.c.pe. ⁊ dīc vt ibi. Sed q̄ro q̄re epūs dispēsat in crīminibus ab adulterio citra: ⁊ nō in defectu: Soluto.

(ADDITIO fm Bof. ā.e.fi. ⁊ in ſūma eo.tī. ver. pe. Jo.an.) Facilius videt irregularitas puentēs ex crīmine purgat. n. per pūam: nō sic in defectu. xxvj. dī. deinde. vel maior est irregularitas puenīēs ex origine ēx crīmine: q; prima ex natura. sed a ex accidenti: sed natūralia ītimari non possunt. vj. dist in. §. vltī.

i ¶ Per eādem. Eadem ratione dīco idem de illo cuz

Irregularitas ex duob⁹ puenit.

qto dispensat per epm: vt possit ad mīores ordines et ad bñficiū sine cura licite p̄moueri: cū cadē sit ratio.

a ¶ Defectu. Propter hoc a secularibus non repellit honorībne. ff. de vacatio. l. sparti. ⁊. l. generaliter. §. spurios. Joannes andre.

b ¶ Odiosam. j. de reg. iur. odia. cū suis concor.

c ¶ Obtinere. cō cordat. j. de p̄ben. nō p̄t. ij. vñ. cū cōcordātijs. Cap.ij.

Jis cū quo. ¶ Decidit calum ⁊ rōnez interserit. ibi. Cū nō sit verisīle.) Jo.an. Aliter autē dīxīt nō p̄t: q; tota līa pendet. Domi.

¶ Dispēsatio addita dispensationi non valet: nīsi in dispensatione secūda fiat mentio de prima.

¶ CASVS. Tertius illegittime natus a sede aplica obtinuit dispēsationem vt possit p̄moueri ad sacros ordines: ⁊ ad bñficium eccl̄iasticuz ēt curatū. deinde assecutus bñficio curato: vīrtute suę dispēsationis videbat bñficiuz curatū aliud sibi p̄ferēdū. vñ accessit ad papā vt posset obtinere duo bñficia curata. ⁊ in illa dispēsatione nō fecit mēttionez: q; esset illegittime natus: papa fecerat et gīa. ad obtinēdū bñficiū curatū: an valeat ista. scda dispēsatio: ita vt posset obtinere plura bñficia virtute illius. scde dispēsationis: Rñdeo. pon. q; non. imo est surreptitia: q; tacuit id qđ si expressisset nō obtinuisset. sēdam dispēsationem pape. vel saltem cuz maiori difficultate: q; verisīmile est q; papa non voluisset eū p̄sequi tanta beneficiox multitudine. pensatio addita dispensationi non valet: nīsi in secūda dispensatione fiat mentio de prima.

¶ Nota magis specifice q; ille cū quo fuit dispensatum super illegittimitate ad bñficium curatuz velit obtinere. Sunt autē ille surreptitie que sunt impetrate tacita virtute illīus īfīus factus: si non exciplat de surreptitio. nam talis ille non sunt mille ipso iure. c. si motu p. pato. j. de p̄ben. Sed quer. ē quot bñficia potest obtinere ille cum quo est dispēsatum sub hac forma. videlz Sirtus seruus ⁊c. dispēsamus vt duo vel plura bñficia possis obtinere? Dicēdum est q; cuz dispēsatio sit odiosa ⁊ exorbitās a iure cōi vz restringi ītēsum fieri p̄t: ideo dicēdum est q; dispēsatio sub predicta forma solū extendīt ad tria beneficia. Sed qd si papa dispensauit sub hac forma: dispensamus vt possis obtinere duo vel plurima beneficia? Dicēdum q; talis dispensatio solum extenditur ad quatuor beneficia. videlicet ad duo rōne dictionis duo: ⁊ alia duo ratione verbi plurima.

¶ Glosa sequens soluit dubium.

Dispēsatō ad duo vl' plura tñ tria comprehēdit.

Dtulsio. ¶ No. j. q; dispēsat⁹ vt possit ad ordines p̄moueri nō vī habilitat⁹ ad beneficia: nīsi de illis expīmat i dispēsatione ad ℔.ā.c. pr. ad qs tbi no. sup glo.

¶ No. ij. q; surreptitiovitiat gīam dispēsatiuaz ipso iure. ad hoc de ꝑsū. ⁊ assīl: qs dilecto Domi.

d ¶ Sedem applicā. Qz alius nō poterat. ā.c. pri. ⁊ eadem rōne īdē credo in epo: q; si dispensauerit cū tali q; possit ad mīores ordīes ⁊ simplex bñficiū p̄moueri: ⁊ postmodū tacito de defectu spetrē dispēsatio. si pluralitate talīū bñficiox nō valet dispēsatio pp eādē rōnē: q; si ē nīsile ēt.

¶ Sī. se. p̄t tres casus p̄hibītōis.

e ¶ Defectu. iste defectus tribus de causis ordinī ⁊ bñficiox p̄motionez ipedit. p̄mo ob ordinis profanitaz. xxvj. dī. c. pe. ⁊ vlt. de excel. pla. inter dilectos. C. de dignt. neq; famosis. ll. tij. Secūo ob detestationē p̄ni crīminis: qđ punīt in filio vt p id puniatur p̄. xxiij. q. tij. §. ij qui. ff. qđ me. causa. l. isti gdē. §. vlt. Tertio pp lōtinatiū p̄mā que ti mēt in filio. furta est curie: si paterne nō sit ⁊c. defectus autez est: sed non culpa. lvj. dist. nasci. ⁊ de purg. cano. accedens.

(ADDITIO. Ex his tribus insurgit quarta: scanda lum. s. mox inter quos promouetur. Joā. andre.)

f ¶ Ad oēs ordines. Caute ponit hoc in dispēsatiōe. ⁊ sup hoc vide qđ no. Berū. ⁊ Moderni. ā.e.o. litteras.

¶ Glosa sequens obīcit ⁊ soluit.

g ¶ Defectu. Natalium: sup quo dispēsationē habuerunt. Sed nōne sublatus erat ille defectus per primam dispēsationem: perinde ītell ds habeat ac si illegittimus nō fuisset. ⁊ sic est ꝑma. ff. de cōdit. edic. l. qđ ita. l. dī. ferū. de rescrip. cā te. in fi. ff. de nata. restī. l. queris. A fa. j. cū non sit verisīle ⁊c. soluit ꝑma. nec obstat. l. qđ ita. qz hic de origīne nāli de defectu legitur: ibi de morbo accidētali: qui facilius tollīt. vt. ā. dīxī. c. pri. c. ferruz. log. tur quoad salutem ale: ⁊ de peccatis que purgantur.

(ADDITIO. Al deo cui nīl latet. Sed ℔ prima dispēsatio latebat: fm Jo. mo. Jo.an.) ⁊ca. cā te. ⁊. l. querte: loquuntur de quadam plena restitutione natalium.

(ADDITIO. Non obstat fm Jo. mo. in quē. g. mona. effi. sui. §. tribus. ⁊. §. adoptionis. colla. vij. qz ibi de tempore aliuz bonox successione: ℔ de spīritualibus que sunt dignīoza. de matō. ⁊ obe. solīte. Joan. andre.

¶ Glosa sequens ponit duas opīniones.

Illegittim⁹ trīsmōnīb⁹ ad ordīnuz et bñficiorū ꝑmotiōe repellit.

b ¶ Sede prefata. Alīus cuiz dare nō posset. ad ℔ facit. j. de p̄ben. super eo. ⁊. c. nō potest. ⁊. c. cum singula. hoc tenet Bern. de elec. duduz. §. Gar. bītie. l. xx. dī. sanctox. ⁊ Jnno. ā. de p̄bē. de multa. Postī. aūt dīxit q; in dispēsatione que habet fieri ꝑpter necessitatē vel vtilitatē ecclesie: eādem ptātem habent epī post vocare. de multa. quā primo hēbant per predictum ca. sanctox. sed illam que habet fieri ob prerogatiuam pīsone tacit solus papa. ⁊ sic intellīgit ipse Petrus de sam. ⁊ Abb. dīcta decre. de multa. in fi. sed primā seruat cum ta: ⁊ hoc in predictis turībus. xxj. q. ij. siquis iam translatus.

Dispēsat epūs in curato ⁊ simplici.

i ¶ Duo. Ex talis dispēsatiōis stute ꝑma duo q̄ habuit. solū retinere potērit. vt. j. de p̄bē. nō p̄t. ij. rūso.

k ¶ Curam. In curato enīz ⁊ simplici bene dispēsant epīscopi fm omnes. vt no. in decre. dudum. §. de elec.

Dispēsat epūs ℔ duo ℔ curat⁹.

Universidad de Deusto
Biblioteca

ptimatio

a ¶ Momenti. Nota ꝫ as surreptitias ipso iure non valere. de hoc vide vt no. ff. de rescrip. ad audientiam. ff.

¶ De bigamis. Utuz est. ff. ti. pri. de filijs presbyterorum qui nō possunt promoueri ad ordines vel bñficia: nec qz dubitare posset aliqs de bigamis: an bigami possint promoueri ad ordines vel bñficia: ō annectit rubrica de bigamis. Uū sciendū qz filij nati ante sacerdotiū non dicunt filij sacerdotis si non agat de p̄iudicio ipsoz: qz secus si de cōmodo eoz ageret: alias obstaret multa iura. ff. de sem. vbi filij nati ante senatum dicunt filij senatorum. Lap. i.

Diuisio. ¶ No. j. qz ad papā spectat declarare dubia iuris q̄ sūt inter doctores. ad hoc. ff. de rescri. sup his z qui fil. sint leg. p vene rabilem.

¶ No. ij. qz go pōt dici mdō q̄ puatur aliq̄ ēlitate scoporal. ad B. j. de resti. spo. frequens. Domi.

Alternationis antique dubiuz presentis declarationis oracu lo decidētes: bigamos comni priuilegio clericali declamus eē mdatos. ¶ Et coertioni fori secularis addictos; consuetudi-

ALtercatio nis antique, Tria facit. Prio declarat. Scdo reprobat. tbi ⌊ Et correctōi. ¶ Tertio prohibet. ibi ⌊ Ipsis quoqz. ⌋

(ADDITIO. Qz Lamech fuerit pmus bigamus. hz Gen. iiij. z. xxij. q. j. qđo virginibus. Joan. andre.)

¶ CASUS. Certum est qz pmoti ad primā tonsuram gaudēt pluribus priuilegijs. nam nō tenent subire onera sordida nec psonalia. l. placet. C. de sa. ss. ec. z c. nō minus. de immun. eccle. in antiq. Itē si cōmittat delictū: nō punitur per iudicē laicū: sed remittunt ad iudicē ecclesiasticū. Ponamus qz aliqs clericus promot⁹ ad primā tōsurā effect⁹ est bigamus vere vel interpretative: qz patrauit cū duab⁹ vel cū vna corrupta: an talis sit priuat⁹ oi priuilegio clericali: ff. ro. pon. qz sic. Sed clerici vxorati retinēt adhuc duo priuilegia. s. vt nō possint distringi p laicū iudicē. Itē retinēt priuilegiū. c. figo. suadēte. xvij. q. iiij. Sz vtrū bigamus possit portare tonsuram clericalem: ff. qz nō: ideo nō pōt deferre tōsurā nec habitū clericalem. Et si deferat pōt moneri sub pena excōicationis ne amplius deferat: z si nō desistat: est cōicandus: imo sm legē cōmittit crimē falsi. l. qui miles. ff. ad. l. cor. de fal.

¶ Hodie seq. ponit opiniones quas decre. determinat.

b ¶ Altercationis. Hoc ō dicit: qz olim sup hoc erant opiniones. Dicebat Hug. qz bigam⁹ gaudebat priuilegio clericali z canonis: qz tenebaꝫ portare tonsurā. ā. de vita z hon. cle. clericus si tonsurā. z erat de foro eccliē. arg. Leuit. xxi. dictuz. z ad minores ordines ascēdere poterat xxxiij. dist. siquis viduaz. ij. in fi. a ꝫ̄ lo seculo. z. c. lector.

(ADDITIO. Ubi de B. z plenius. ā. c. ij. Fracti. dicit per B. pessimū epos ēt in minoribus dispēsare nō posse. Jo. an.) Jo. z alij ptra p. c. xxxiij. di. g. ge. z ibi: hec altercatio. vbi dī: g. ge clericus viduā aut sc̄dāz vxorem duxerit: ofeciālis ticę dignitatis priuilegio mox denudetur: laicali sibi tm cōtenę necessa: z p sillud demudet. videbaꝫ nō esse priuatus sed priuādus. pfio ergo ostitutio declarat hoc. sile. C. arbit. tute. l. veteris. C. de posthu. here. instit. l. qđ certum. C. de fur. apud antiquos.

Bigamus dī go aliqñ vere aliter

c ¶ Bigamos. Vere vel interpretative: vt quia duas vxores habuit.

(ADDITIO. Et p̄cedit hoc ēt si secūda non fuit vxor

propter aliqđ impedimentum qđ ꝫtrahens ignorabat. Is Archi. hic ptra. de bigā. ti. ā. eo. ti. inp. sup ver. quātuz in ipsis. Jo. an.) vel cū vidua vel corrupta ꝫtrahit. ā. eo. de bigamis. xxvj. di. deinde. z hoc vez est de his qui sic in minoribus ordinib⁹ ptraxerūt: secus si in sacris. ā. e. nupcr. z ca. a nobis.

ne contraria non obstante.

¶ Ipsis quoqz sub anathemate prohibem⁹ deferre tonsurā vel habituz clericalem.

¶ De officio vicarij.

Innocen. quartus.

¶ Successor officialis excōicati excōicatus nō est: nisi in crimine damnato cōcertilla aiūt que exercet illo excōicato manēte nō valent: si iurisdictione soluz ab eo recepta hoc facit. Joan. andr. Lap. j.

ROmana eccliā: z infra. Cum remen. archiepi officialem alicuius suffraganei

(ADDITIO. Jdē Gul. Bar. Jo. mo. z Archi. Boati. ptra. q. dixit i. c. de bigamis. ā. e. ti. q. si sacerdos ꝫ̄ cuz vidua: vel duo mrimonia successiue: z postea cōmittit homicidiuz: per hanc decre. punitur per iudicē secularem. Jo. and.)

d ¶ Di priuilegio. Qđ multiplex est xvij. qō. iij. siquis suadente. ā. de foro cōpe. c. ij. z B. quo ad pōnā. Item qz nōverent aliqbus vexationib⁹ in psona vel rebus. C. de epis. z cleri. i. j. z. ij. z. l. generali. et. ā. de vita z hone. cle. c. vlti. z ideo dī: omni priuilegio. z cō prehendit etiam priuilegium fori. z hoc sequitur.

e ¶ Addictos. i. astrictos. C. de epi. and. l. addictos.

f ¶ Consuetudine. Que erat in gbusdā locis francie. non ergo valet consuetudo in hoc casu: sicut nec in illis. ā. de consuetudi. ca. j. z. ij. ā. de elec. quia sepe. de qua dicet vt. viij. dist. si vltra. de consuetudi. ca. vlti.

g ¶ Anathemate. Intermissa est: nō canō late sniē. qđ ꝑbaꝫ de iure patro. relatū. de q̄ dic vt. ā. de sagitta. c. vno. de simo. sicut tuis. z p Jo. an. xxij. di. saloniane.

(ADDITIO. Posset g excōicari: et hic pp penā. xj. q. iij. nemo epoz. Itē epoz arte punit. Ianē. de sanc. epis. ē. pe. C. de epi. audi. l. minime. isti. de intur. ē. j. Jo. an.)

¶ De officio vicarij. ¶ Dictū fuit. ā. p discursum tituloz precedētium de pmotione clericoz ad bñficia eccleiastica: nec qz sic. pmoti qñqz hñt sub se vicarios: nō ad nos ꝫ omādū. innecti rubrica de offo vicarij. Lap. i.

RAtiones ¶ Snia excōicationis in aliqz pmulgata ex culpa ꝑpa nō est ad eius vicariū extēdēda. h. d. sm Jen. Et tria facit ex Jo. mo. primo statuit. Scdo rōnem ponit. Tertio tacite questionē rescōdet. Secunda ibi ⌊ Cum non. ⌋ Tertia ibi ⌊ Ea tamen. ⌋ Joā. and.

¶ CASUS. Cū archiepūs burdegalēsis officialē picta. excōicat aliq̄ rōnabili cā officialis picta. nō pōt exercere iurisdictionē epi picta. Ponam⁹ qz officialis ipse excōicat⁹ aliquē sibi subsumit: vtrū ipse subsumptus sit excōicat⁹ exercēdo iurisdictionē epi picta: Rñdet qz nō nisi fit ꝑticeps cuz officiali in crimine dānato. c. si ꝓhibite. de sen. excō. in antiq. vbi dī qz participās in crimine ꝓpter qđ aliqs fuit excōicatus: incurrit maiorē excōicationē. Sed qd: ponam⁹ qz subsumptus exerceret iurisdictionē ipsi⁹ officialis: an valeāt gesta p ipm officialē: Rñdeo. pō. cuz distinc: qz aut iste subsumptus suscepit iurisdictionē ab officiali excōicato: z tūc nō valēt gesta per istū subsumptū: qz officialis nō valuit p se exercere iurisdictionē: nec et potuit aliqs cōmittere: aut subsumptus ab alio suscepit iurisdictionē z nō ab officiali excōicato: tunc

qñ interp ratiue.

Bigamus pōt esse p̄ncipalis officialis.

Excōicatus nō fert ipso iure hec bña sub anathemate ꝓhibem⁹ ꝓtimatio.

Excōicato an officialis pōssit de causis cōgscē.

to: tunc valebunt gesta p ipm. Ulij stelligit qz officialis excōicat⁹ de facto subsituit alium officialē: qs facere nō pōt. l. hinc. ff. de iurisdi. om. iu. z talis ibsituit⁹ de cō ab officiali excōicato nō ē excōicat⁹: iz tū nō valēt gesta p ipm.

Notabilia.

¶ Nota primo ex hoc. c. qz go sine cā rōnabili nō dz excōicari. vnde excōicatio nō fert ab homine nisi pro inobedientia vel pmacia: z Is delictū precedēs sit causa mediata: tū pmacia est causa immediata excōmunicationis.

Officialis epi an possit dare alium officialem.

¶ Nota insup ex hoc ter. iuncta glo. qz officialis epi pōt excōicari sub nois dignitatis: z tūc excōicatio nō extēdit ad successores nisi participaret cū excōicato in crimie dānato: vt. d. c. si ꝓhibite. alleg. qz tunc incurrerent maiorem excōicationem.

¶ Nota qz epus excōicat⁹ nō pōt exercere ea que sunt iurisdictionis: z sic non pōt ꝓferre bñficia: qz collatio bñficioz est iurisdictionis. c. trāsmissam. de elec. in antiqua. Sed vtrū capl'm vel supior possit tūc ꝓferre bñficia vacātia: Certe nō. c. qz diuersitatē. de ꝓbēs. ꝓbenden. in antiq. qz collatio bñficioz nō deuoluit ad capl'm vel supiorem nisi data negligētia: sed nō epo excōicatus non pōt dict negligens: qz etiam si ipse vellet conferre non posset.

a ¶ Excōicationis. Maioris: nisi excōicat⁹ minoꝛ ea q̄ fūt iurisdictionis exerceat: vt. ā. de cle. excō. mini. si celebrat.

¶ Glosa sequens recitat per questionem.

b ¶ Rōnabili cā. Aliter non dz ferri excōicatiōis sniā. j. de sen. excō. cū medicinalis: z potuit eē rōnabilis cā cū officialis epi peccat in his que sunt iurisdictionis: qz idē est ꝓfitoium epi z sui officialis: tūc archiepūs eū pl⁹ punire pōt. j. de ap. romana. j. rūsio. Si ꝓ officialē epi aliqđ posideret vl facēe vt ꝓuat⁹: tūc archiepūs eū pl⁹ punire nō posset: nisi sic alios subditos epoz vel casu⁹ no. ā. de of. ordinario. z pastoral. z b. ꝑbaꝫ. j. de sto. ꝓpēte. romana. ē. ij. z vl. duas questiones: z illas solut.

c ¶ Ipsius. Officialis vel officialatus. nec puteo qz officialis aliuz officialē generalē dare possit. ad hoc. ā. eo. legare possit: z ēt plures. ff. de iudi. l. cū pretor. posito tñ le tñ excōicat⁹ nō est: vt h dicit. Uel h nō dī qz officialis cart⁹ epi. z h ꝑbaꝫ vt supra. Rubrica. Rō. z ꝓ tio. officialis epi z vicarius. de of. Guil. in cle. j. de of. vica.

¶ No. glo. ar. qz appellone officialis epi pōtēt vicarius excōicare. z ꝓ tio. officialis epi z vicarius. de of. Guil. in cle. j. de of. vica.

¶ No. glo. ar. qz epus est index officialis sui suffraganei. Domi.

di vices l agūt eo raliter k excōmunicato manentē (si iurisdictionez tñ l recipiunt m ab eodem) non pñt obtinere vigorem n. Bonifa. viij.

¶ Ex generali cōmissione non potest officialis inquirere: corrigere: deponere z punire subditoz excessus. Joā. andre. Lapitulum. ij.

LIcet in officialē epi. l ¶ Tm. Ergo si ab epo secus: qz officiali excōicato si epo alij cōmittat: tenet cōmissio: vt supra. ti.

m ¶ Recipiunt. De facto: qz de iure ille iurisdictionem demandare non potest qui excōmunicatus est. xxiij. q. j. nudtulmus. de re iudi. ad probandum.

n ¶ Utgorem. Nō enim potuit excōicatus qz non habebat cōmittere. j. q. vj. Dalbertū. de iurepa. qz aute. In casu tamen excōicatus vtitur iurisdictione. j. de here. ꝓfidentes. z est specialis casus in odium hereſis.

¶ Glo. ſe. dicit. z dic vſi tracta. z qd approbat. Lap. ij.

LIcet. ¶ Primo ponit dictum. Scdo excipit. ibi ⌊ Nisi. ⌋ Jo. an. Et fuit decre. tracta de quadaz extranagāti Aler. tiij. que icipiebat Dudum. vbi qđā officialis epi abbatez deposuerat: qui appellauit ad archiepm: z officialis archiepi sniam confirmauit: appellatuz fuit ad papam: z papa predictas sententias infirmauit.

(ADDITIO. Per hāc glo. soleo ponere exēplum in decre. cām. ij. de iudi. qz filius do causē reddit iudices suspectum qñqz: vt ibi scripsi super ver. pene. Jo. an.) Qđ hic dicitur tenebat Dostien. de tñsti. ex frequentibus.

(ADDITIO. Et Gusl. i Spec. de tng. ad ij. col. Jo. an.)

¶ CASUS. Epus picta. fecit z creauit sub termino generalibus tr tium suū officialē iurisdictionis: vtrum tr tius officialis vi tute generalis cōmissionis recipiat potestatem ab epo inquirendi crimina z puniendi excessus: Rñdet qz non: nisi in cōmissione habeat specialē z liberā facultatē corrigēdi crimina z puniendi excessus: sed pro isto crimine bus esset recurrēdum ad epm: ideo libellās in crimibus qui litigat coram officiali: debet dicere in suo libello coram vobis officiali specialiter ꝓstituto ad inquirendum excessus puniendum: deponendum z. nam ista tribuunt sibi potestatem.

¶ Glo. seq. recl. p. q. z solu. cuius ponit opinionē z iaz. o ¶ Officialē. Qui literaz missus dūcus appellat. de regula. c. ij. de frigi. z maleſi. c. j. Officialis iste ordinarią iurisdictionē. literponit. n. decretuz in alternationibus rez minoz. z emācipationibus: z oia q̄ ad iurisdictionez pertinēt expedit. C. de offi. eius qui vices al. iu. ob. l. ij.

(ADDITIO. Ubi hoc tenet Accur. Joā. andre.) z j. de iudi. c. vlt. sed talia cū cause cognitionem regrant sm legem nō deleganě. ff. de offi. pcon. l. nec quicqz. ij. ergo sequitur qz ex iurisdictione ordinaria hoc facit: nō ex delegata sm Inno. z Dostien. qui hoc no. ā. eo. ti. tpa. z Gusl. in spec. de ordi. cogni. in prin. Hos. ptra. in suma isti⁹ ti. primū tene. z adde rōnem decre. ā. eo. lib. de consue. c. ij. z qđ ibi dixi: Iz antem negari nō posset eos iurisdictionē habere ordinariam: tñ non in oibus recurritur ad eos

Officialis epi hz iurisdictionem ordinariam.

Universidad de Deusto
Biblioteca

rent ad vantes: hinc est q̄ de cathᵃ h. t. j. c. prori. et sili fine spāli mādato se nō intromittat: nec ēt de spūalibus: unde l'eas cōmēdatitias ad ordines dare nō pōt: vt. ff. de relīg. et sūpo. ordi. cum nullius. ℌ. j. Nec officialis archiepi pōte vel vicino archiepo i suffraganeis ecclēsarū sibi subiectis: vel iterū sicut fert sinodus. j. de offi. ordi. ca. j. in fi.

a ¶ Epi. Vel ēt in singulis alteritas: est eadem sit ratio.

b ¶ Generale. nō ē tātus valet generaliter quoad singula: sicut dr spēs. de b. crūtij. dī. Gēp. de offi. ordi. si sacerdos.

¶ Hl. se. ḡrit. et sol. e ¶ Cōmittantur. Sed pone: epūs dedit vicariū ḡnalem et in mādato ēt pōt aliqs de istis q̄s regrit spāle mādatu secuta clausula ḡnalī: et ola alia que p nos possumus. ēt si mādatum exigant speciale: quērē an talis ola specialia possit: Et dr. Vostien. ā. de offi. archidia. significasti. p tpūs decre. et per decre. sedes. ā. de rescrip. et per. l. ff. sigis can. sed et si. ℌ. quesitum: et per ea que no. de cōmo. c. vno. q̄ omnia poterit. q̄r satis videtur ad instar procuratoris: vt. j. de procu. qui ad agendum. ℌ. j. secus si aliqs de specialī uo isd expressius fuisset: vt ibi. j. ḡnio. Cap. iii.

OTum in generali. ¶ Premissa duplicī rōne ponit dictum a quo secūdo excipit ibi. Nisi. J Joā. and. Declaratiuo. per Hol. Imo. et Hostien. de pcbē. dilecto.

¶ CASVS. Epūs picta. et tria sunt officialē sine vicarii in spūalibus et tpalib⁹ stituit: creauit et ordinauit. Dcrtū est q̄ sede ḡnalis cōmissionis ipse et tūs officialis nō recipit pātē ingrēdi et puniēdi excessus vel deponēdi: vt dī. ā. c. prt. Sed mingd sede ḡnalis cōmissionis recipit pātem ꝓferendi bñficia spectantia ad suā collationem: Ridet q̄ nō: nisi collatio bñficioꝝ ei spāli cōmittatur.

¶ Nota primo q̄ in officialē ex ḡnali cōmissione trāsit iurisdictio in causis ciuilib⁹: sed sede ḡnalis cōmissionis nō hz pātem ingrendi et corrigendi crimina nisi ei spāliter mādetur pātis ingrendi: corrigendi et puniendi excessus.

¶ Nota vlterius q̄ collatio bñficioꝝ vocat donatio. sicut hoc facit: q̄ donatio nullo cogēte imperio: me pdat pātem ꝓferēdi elapso ter. mēsibus. Et quo segitur q̄ si ille in quē fit collatio sit ingratus non pōt repelli: l. secūs si in merito donationis ciuilibus. c. pe. j. de dona. l. fi. C. de reuo. do.

¶ Nota q̄ procurator alīus bonoꝝ cū libera administratione et ḡnali pāte vt possit facere ea que sibi stituens faceret: non potest donare bona spectāta ad dñm: q̄ in tali generali cōmissione est intelligenda ista clausula: excepta alienatione bonorum nostrorum gratuita.

¶ Nota principale effectum huius capūl q̄ vicarius ēpi non pōt ꝓferre bñficia nisi ad hoc epūs decreuit et spālem potestatē: vtrū epūs possit alicui dare facultatē ꝓferendi bñficia ad collationē ipsius spectātia: Dicēdū q̄ sic: vt h

Liber primus

dicitur: sed non intelligitur q̄ epūs possit dare pātem ad ꝓferendum bñficia q̄ primo vacatura: q̄ fieret fraus ꝓcilio generali: ne ꝓferantur beneficia q̄ prime vacatura: q̄s est ōtra vicariatus speciales qui cōmuniter dantur.

d ¶ Ubicūmlr. Nota implicitē q̄z q̄s est verisile. pcor. ā. tī. j. c. vl. et hz hoc loci. et vbi est generalitas: vt. h. et vbi est obscuritas: vt. j. de reg. iu. ispiciē.

e ¶ Concessimus. Ad idem. j. de pe. et re. si epūs. et. j. de reg. iur. in ḡnali. est suis pcor. et idē in oblīgatōe. C. que res pig. ob. pos. l. j.

¶ Glosa se. ponit tres casus ꝓ regīz.

f ¶ Nec regulariter. Secūd nō huius dicti: et ideo dicit regulariter: q̄ casualiter sec⁹: vt si in ista rōne motus donauerit: vputa magistro. vel si dohare el pmissū sit: vel rōne psone ipsi⁹ cui sella est administratio: vt sit filius senatoris. ff. de admi. tute. cū pleo. ℌ. j. pūs mis. ff. de tute. et ra. distī. l. j. ℌ. j. et. ff. de dona. l. fi. tus samlao. j. rūso. ꝓ. et. q̄. de hoc no. ff. de pact. ōtra turiū, in fi.

g ¶ Libera. In cōferendis beneficijs est liberalitas in eligendo: sed nō in dando: fm ea que no. ā. de prebēdi. relatum. et capitū. inter cetera.

¶ Glosa seq. opponit de duobus capūlis quibus rūdet.

h ¶ Non possum. In Iuli videbat per decre. ā. de isti. ex frequētibus. et. ā. de p. cbē. dilecto. sed illa iura nō obstant: q̄ in decre. ex frequētibus. nō dī q̄ officiales possint ꝓferre: sed q̄ possint cōfirmare: et hec sunt diuersa: vt pz in capūlo sede vacāte. q̄d bene ꝓfirmat ab epō cōsecrādos. de maio. et obe. cum olim. j. de instit. c. ℌ. et tū non consert bñficia ad solius epi collationem spectāta: ā. ne sede vacan. illa. et. j. eo. titu. c. vno. ad idem. j. de prebēn. cum in illis. Decre. dilecto. non dicit q̄ approbatio ibi facta per generalem procuratorem valuerit.

i ¶ Cōmissa. Nota pro hiis que no. Jo. Ber. et Hostī. ā. de preb. preben. cōsistentio. diuerunt enim q̄ epūs non pōt specialiter ꝓferre collationem alicuius prebēde que nōdum vacat: q̄ id posset fieri in fraudem vacaturarum: q̄ cum nō posset nihil promittere primam vacaturam daret fratri vel amico meo potestatē conferēdi primam: et hoc esse non potest. et sic intelligit decre. predicta constitutio. in fi. sed generaliter cōmittere collationem beneficiorum ad se spectantium bene potest.

(ADDITIO. Et quem facit vicarium. super quo vide q̄s no. j. titu. ij. ca. penul. in fi. antepenul. glo. et. j. de preben. statutum. in glo. fi. Joā. andre. Iuelhic. et. xvj. q. j. statuimus. Et ppetuo etiam posset hoc ius cōmitti alicui dignitati vel in genere: vt. ā. de institu. cuz ventilent. vel in specie: vt. ā. de dona. pastoralis. xvj. q̄. ij. vlio.

(ADDITIO. Tene quod scripsi de ceniš. cum venerabilis. super fi. ij. glo. ver. tamen hoc puto. Joan. andre.)

¶ De officio et potestate iudicis delegati. ¶ Super. Irol titu. dictum fuit de officio vicarij. verum quia inder delegatus gerit vices iudicis delegantis: et quodāmodo dicitur eius vicarius quantum ad causam sibi cōmissam. Ideo post rubricam precedētem ponitur hec rubrica de officio et potestate iudicis delegati. Cap. j.

¶ No. j. quis esse iter tutelā et violentiā. nam regulariter dī iniuria q̄s nō tute fit. ist. de iniu. in prin.

¶ No. ff. q̄ prās data alteri⁹ defendēdi nec⁹ non excludit cōcessionem pātis defendendi eū idagie iudiciali. Domi.

STatuimus. ¶ Sint due partes. In prima ponit primitio. In secūda ibi. Nec ad alia. J prohibitio. Joan. andr.

¶ CASVS. Roma. pōtifex aliquos religiosos vel alios exemit a pātis iudicis ordinarij: et eos recepit sua tutela et custodia dādo eis gratiosos: q̄rit de pātis tor ꝓseruatoris: Ridet q̄ pātis eoz in hoc psistit et si los q̄b⁹ sunt deputati defendāt a manifestis iniurijs. Sz q̄d si iniuria non sit manifesta: sed regrit plenā cās cognitionē: et uz ꝓseruator possit se ipedire: Ridet q̄ nō. sed p hoc est recurrēdū ad ordinarium. Et ista vera sunt: nisi in priuilegijs illoz religiosoz vel aliorum quibus dati sunt cōseruatores. aliud ꝓcesserit: videlicet vt possent cognoscere de iniurijs et aliis causis: etiā si requirerent iudicialem indagīnem: et cōmuniter in priuilegijs apponitur illa clausula.

¶ No. j. q̄ officium cōseruatoz est defendere illos qui eis cōmittuntur a manifestis iniurijs et violentijs.

¶ No. inup q̄ ꝓseruatores simplr deputati non pōt se ipedire de his que sunt occulta et dubia. Secūd q̄d si offensa manifesta negēt: et tūc ꝓseruator possit cognoscere an sit manifesta: Ridet glo. q̄ sic: alo glibet posset ipedire iurisdictionē ipsoz ꝓseruatoz: q̄ glibet quātuo semp ne garet iniuriā manifestā. Unde q̄s dubitat de iurisdictione alicui⁹ iudicis: ad eū iudicē spectat cōgnōscē an cognitio ad eū spectat vel nō. l. fi. q̄. ff. si gs in ius voca. si cert.

Cōseruatores sunt iudices delegati.

a ¶ Cōseruatores. Quia mā conseruatoz in titulo isto hic. j. c. pr. et. c. vlt. posita est. no. ꝓseruatores delegatos esse. et vt dicebat Uersi. de isto ꝓseruatoib⁹ per iura quib⁹ pax vl nihil hēbam⁹. Possunt tū dici ꝓfinatores epi: q̄ bñt ꝓfinare et discedere vidnas: pupillos: et orphanos. l. ā. eo. c. significantib⁹. Jo. and. hab oppressionib⁹ et iniu. ꝓ. de foro cōpe. ex parte. D. t. c. et tenore. lxxxvij. di. c.

(ADDITIO. Sm Imo. et Hostī. Jo. an.) q̄ isti cōseruatores interdū dant. vt aliquos defendant cōtra latrones vel predones: interdū contra eos qui eoz priuilegia infringūt: interdū latina: vt defendāt ab iniurijs et offensis. et in nullo dictoz casuū habēt iudicialē indaginē: vt hic. j. eo. c. vlti. De manifestis ergo soli modo habent cognoscere. Et intelligē manifesta illa que notoria sunt et ita patētia q̄ nulla. pbabili tergiuersatiōe celari pūt. q̄d si negēt offensa notoria: negatione videt fieri res dubia. ¶. qui. ad liber. pela. nō. li. l. iij. Dic q̄ bene probationes recipiet cōseruator an factū sit notoriū: vt sic videat an sua sit iurisdictio. ff. de iudi. siqs ex altera. ā. de rescrip. super literis. alo enim istoz officiū esset inutile. et si inueniet factū notoriū procedet alo desistet. nō enim habet potestatē simpliciter defendendi iniuriā: sed qualificatā notoriā. s. habet ergo cōseruator vocare reū. et si ꝓfiteat factū: bene quidē. si neget: super notorio ꝓbationes recipiat. si aūt cōfiteat factū: sed dicit se id iure fecisse. Dicunt quidam q̄ vlterius se intromittere non debet. Alij cōtra: dicēdo q̄ ꝓbationes recipit super notoria offensa. ad hoc. ā. de elec. bone. alis facile esset ꝓcu

Cōseruatores quot sunt spēs.

Cōseruatores cognoscunt sola dī violētijs et iniurijs manifestis.

natoz officiū deludere. unde si videat ꝓseruator pbabilis negatio nō procedat: alo puniat sicut notoriū. Dicebat autē olim Bersi. q̄ sicut delegatus recusari poterat: sic et ꝓseruator: postea mutauit dicēs: q̄ q̄ in notorijs nō admittit recusatio vel appellatio: cōseruator aūt nō cognoscit nisi dī notorijs: ergo recusari nō poterit. ā. de ap. ꝓposuit. et. c. cum sit. Dicit ēt talē ꝓfinatorē posse auxilium brachij secularis. ā. de offi. ol. c. j. et. c. qm̄. et. xiij. q. v. administratores.

(ADDITIO. Ad tēpore Imo. ß tenentis. et hoc placet Hostiē. et Archidi. et ex eadē rōne dicebat Jun. q̄ precedere poterit pte p prumaciā absente. remittit ad no. de cohabi. cleri. et multe. vestra. Jo. an.)

¶ Glo. seq. declarat an iniuria cōmissa et cōmittēda. et.

b ¶ Defendere. Hoc intelligi pōt de cōmissa et cōmittēda. pone eni paratos ad exercitū et violentiā inferēdas illis q̄b⁹ ꝓfinator est: phibere poterit excōicare et punire. de. sen. excō. sacro. et. j. eo. titu. romana. ℌ. cauoāt. In cōmissa defendet per districtionē ecclēasticā cōpellendo iniuriatores vt satisfaciant lesis: et certā secularē brachium invocando: vt supra dixi.

c ¶ Indaginem. l. causē cognitionē seu ipsius examinationem: q̄ dubia sunt. et si de talibus se intromittunt: pena incurrunt. de qua. j. eo. c. vlti. ℌ. vt aūt. nec valet q̄d agitur: vt ea. decre. ℌ. vlti. que est glo. istius. ℌ.

¶ Glo. seq. dicit quid exemplificat.

Cap. ii.

QUia pontificali. ¶ Premissa cā ponit ꝓstitutionem in genere: quam sequo specificat. ibi. Ita q̄. J Tertio excipit. ibi. Nisi. J Joā. and. Exemplificat q̄d habetur. ā. eo. sane. ℌ. t. c. pastoralis. in princ.

(ADDITIO. Hui. hāc decre. allegabat sub ti. de priuileg. in spe. de sen. pla. ℌ. vt aūt. ver. quādoq̄. Jo. an.)

¶ Istud ca. emanauit ad declarationē ca. sane. t. c. pastoralis. eo. titu. In antiqua. vbi dicit q̄ iudex delegatus pōt rebelles cōpimere: et coercere epos si non obediant in eis que spectant ad suam iurisdictionē: tamē deferre debet dignitati episcopali et mitigare illas penas. istud ē. pone quo oditur debet mitigare illas penas.

¶ CASVS. Delegat⁹ pape cām subdelegauit epō pctanesi. epūs nō vult acceptare. Certū est q̄ delegat⁹ pōt eū punire: sz tñ dz mitigare penā. Sz querit quā mitigationē dz ipse delegat⁹ seruare: Ridet q̄ nō dz ab initio eum excōicare: sed dz et primo interdicere ingressuz ecclesie. postea si illā penā ꝓfinat dz eū suspendere ab officio sacerdotali. postea procedere ad penas grauiores. tñ si delegatus primo peciserit ad excōmunicationē: tenet excōmunicatio: ly nō bene factat: q̄ iste ter. loquitur de honestate. verūtamen posset esse tanta cōtumacia q̄ delegatus incideret ab excōmunicatione. Dcly. regnier.

¶ Predicto. i. prie aliis dotatis.

(ADDITIO. Arch. expōsit. i. sibimet et omnē. Jo. an.)

¶ Officij. Concor. j. de sententia excōmu. quia pertinet. ℌ. xj. q. iij. absit.

¶ Decet. Inspicim⁹ quid decet. fic. ā. eo. lib. de elec. cum non deceat. cum suis concor.

(ADDITIO. Et decentia propie respicit honestatē. ā. de vo. magne. Joan. andr.)

§ ¶ Judicib⁹. Potest referri ad hoc q̄d. j. segt deputatis. vel pūcta ℌ. t. iudicib⁹ ḡbuscūq̄ (Idem Archidia.)

Cōseruator an possit uti suspectus recusari.

Cōseruator ſt suo care auriculam baculi sec⁹ laris.

Cōseruator pōt defendere si timeat ab iniuria cōmissa: sz ēt a cōmittenda.

¶ No. j. arg. q̄ illa q̄ exercet epūs rōne dignitatis epalis dicunt cōpetere. ex officio. et nō ex ordie: et sic non vi expat⁹. ordo. de ā p gl. et ibi dicit. ā. in p. hemio huius libri.

¶ No. q̄ appellatiōe iudicio si cōprehēdūt ꝓseruatores. q̄s nō p iurisdictionē loquētib⁹ de iudicibus. Do. Zidditio

Universidad de Deusto
Biblioteca

Suspensus a pontificalibus cā. an celebrando in illis efficiat irregularis. Epi an ḡnus punit ḡ ic rioreo.

a ¶ Ingressus. Et si durante tali interdicto in ecclesia solēniter celebrat: irregularis efficit. j. de sen. excō. ls cui. (ADDITIO. Et ibi dicā qs h dicit Archi. Joa. an.)

¶ Hec sequens obiecit. 7 dupliciter soluit.

b ¶ Sacerdotale. Sine quo pontificale officium exercēri nō potest. ā. de excess. prela. ex lris. (ADDITIO. Sclas q suspensus a pontificalib⁹ tñ in illis celebrando non fit irregularis ſm Hug. in spec. de leg. §. iusta. ver. qd si q⁹ epūs. Joā. an.) Sed vide q ab ipso principio isti articulus ḡ reliqui punirī debeāt. v. q. vl tī. pbyteri. que est ler. C. de epi. 7 cle. l. presbyteri. vbi dī q multo maiori pena sunt digni: qb⁹ cuz plarimū honoris per nostrā iussionē delatū est occulto repertitur in crimine. ler illa loquit de illo qui deliquit in eo in quo honorabat. s. in sacerdote: qui in testimonio dicēdo honorāt vt nō torqueat. 7 ideo vez tacuit vel falsum dixit. Uel dic q mino: pena maior est in maiore ſm ea que no. de cle. vena. c. j.

c ¶ Aliter. Ut. s. nō supponet tanta modestia: vt q⁹ iuriū vel cōtumeliosa verba pfert in iudicē. ā. de pe. di lectus. Quid si iudex nō seruata forma huius decre. statim excōmunicet vel suspendat episcopum vel superiorem tenet ne sententia? Dic q sic.

(ADDITIO. Vide qd dixi in decre. sane. super ver. interdicat. Jo. an.) Iz repetēdēdus sit iudex q hāc modestiā nō seruauit. 7. q. iij. cij. ā. d sen. excō. sacro.

Ca. III.

8 Jduo. ¶ Nō valuit. Premitte q si delegat⁹ papē subdelegat nō in totū facit gradū ita q⁹ dec⁹ subdelegato ad ipsum subdelegātē debeat appellari: vt. j. eo. si delegatus. 7. ā. eo. super cōtū. Sed istud fallit in casu huius decre. Do. Edita est hec decre. ad declarationem eoz que no. Ber. Innocen. 7 Hostiē. ā. eo. super questionum. ¶. si duo. ad fi.

(ADDITIO. Hanc decre. plūre glosauit Archidia. de glo. decre. super cōmun. 7 de expeditis. j. eo. si delegatus. que postea cancellauit Joā. an. 7 Host. in spe. de ap. §. nunc tractemus. ver. quid si tres. Joan. andre.)

¶ Si appellatū fuerit ab vno trium delegatoz: nō appellatur ad duos delegatos. sed ad papam. hoc dicit.

¶ CASVS. Papa cōmisit cām trib⁹ iudicib⁹ delegatis: videl. decano archidiacono 7 archipresbytero. duo fuerūt ipediti: vnde ipsi vices suas subdelegauerūt: qui subdelegati pceperunt cū tertio delegato intimā q⁹ deuentū fuit vsq ad sniam quā pte te tulerunt. vis ab illa sent. tia appellare: vtruz possis appellare ad delegatos? Uidetur q sic: qz appellare vis a subdelegato. ¶ est appellandū ad delegatos si in totū vices suas nō cōmiserunt: sed alteri tibi retinuerūt. Rndet ro. pō. q⁹ lz delegati subdelegauerint vices suas 7 nō in totū: eo tñ q⁹ illi subdelegati nō pceperunt solū: sed cū tertio delegato q est par illis delegatis: ideo nō pōt appellari ad delegatos. Nā nō appellat a pari ad parē: 7 ſō a subdelegatis ad delegatos. Uidetur q sic: qz appellare vis a subdelegato. ¶ est appellandū ad delegatos si in totū vices suas nō cōmiserunt: sed alteri tibi retinuerūt. Rndet ro. pō. q⁹ lz delegati subdelegauerint vices suas 7 nō in totū: eo tñ q⁹ illi subdelegati nō pceperunt solū: sed cū tertio delegato q est par illis delegatis: ideo nō pōt appellari ad delegatos. Nā nō appellat a pari ad parē: 7 ſō a subdelegatis ad papā: ac si oēs delegati simul de cā cognouissent. Et sic si delegati in totū subdelegassent cāz: nō appellaret ad delegatos. l. vnica. C. q pro sua iurisdi. iudi. da. vel nō da. pos. ſm Iam que hz: ad nos intre iudicia remeabit. que est cōis Iac: lz aliq hēant in litera ad eos. 7 tunc ille tertius intelligit qñ delegati subdelegauerūt in pte 7 nō in toto.

¶ No. j. er hoc. c. q⁹ delegatus pape pōt subdelegare. l. a iudice. C. de iudi. c. pastoralis. alle. ā. e. l. 7 q. ff. de iurisdi. om. iudi.

¶ No. vltrius q⁹ delegat⁹ pape subdelegando pōt retinere aliquid de iurisdictiōe: ita q nō desinit oīno esse iudex: rōne cuius est appellandū ad ipsuz delegatū. 7 iste ē vn⁹ casus in quo nō potest appellari ad papam omisso medio. 7 illud pcedit sine delegatōe reseruauit sibi sententiam siue tñs executionē.

¶ No. siuper principale effectu hui⁹. c. q⁹ si aliq⁹ delegati subdeleget: q subdelegati pceāt cū vno ex principalib⁹ delegatis: appellādū est nō ad subdelegātes: iz ad papā pp mitrunā partis respcū illoz subdelegatoz. Hely. reg. d ¶ Duo. Idē de vno: 7 multo fortius: qz maior dubitatio est qñ duo ex trib⁹ subdelegant ḡ qñ vnus tñs. videbat enī inspici debere maioē numerum: qz ergo duo erāt subdelegati: 7 tertius delegatus: qz maior pars huius turisdictionis subdelegata erat: nō videbat appellādum ad primū delegantē. sed secus est vt hic videtur: cuz enī in hoc casu diuersis respectib⁹ emergant aduersa: eligere debemus qd min⁹ in se hz captionis. ff. de reg. iur. quotiēs. captiosum enī esset si de pari ad parē appellaret: ad primū ergo appellari delegantem debebit.

(ADDITIO. Dicit Jo. mo. q cū hec casu finē extra. ¶. porro. q ē exceptio a regula illa. ff. q. vj. ad romanā. tenēda est regula hoc casu expresse nō vtitata. Jo. an.)

e ¶ Aplica. Ideo dicit: qz delegat⁹ ad alio nō delegat. ā. eo. pastoralis. 7. c. vlti. C. de iudi. q tuc.

f ¶ Duobus alijs. Idem si subdelegarem illi collegę. sed de hoc videbat dictuz ā. eo. super eo. ¶. si duo. ſm vnā lectura. que sbi amplectenda est: quia si dbt quereret de eo qui totum subdelegauerat: nō erat questio: quia per precedentia decīsa erat.

g ¶ Non in totum. Bene dicit: qz si in totum subdelegassent nō esset questio: qz tunc semper appellat ad primum delegantē. ā. eo. super questionū. ¶. porro.

h ¶ Cū delegato. Nota qz si in rescripto rēt clausula: q si nō omnes. 7 duo cōmitterent: tertius se excusaret nec cōmitteret: in hoc casu ad illos duobus subdelegatis ad delegatos subdelegātes appellaret: 7 nō ad primū delegantē: cessat enī ratio. 7 hoc videt voluisse hec lra.

i ¶ Ab ipsis delegato 7 subdelegatis.

k ¶ Condelegatos. Quia appellatio est de minori ad maiorem. rē. hic autem partim appellaretur de pari ad parem: quod esse non potest. 7 addē quod dixi. ā. eodem libro de consuetu. ca. ij.

Cap. IIII.

Si contra

Diuisio. ¶ No. j. q cā recusatōis dz expīmi coraz iudice q recusat. pbatio ūt coraz ipso fieri non dz. ad hoc ā. d ap. cū speciali. ¶ No. ij. q nō sufficit sola p positio exceptiōis: nisi pbet ei⁹ xtian. ad. b. j. de except. plā Domi.

Suspitio sola iuste

SJ contra. ¶ Dunt tria dicta que patent. sed m ibi [Cum autē.] Tertium ibi [Idē est.] Do. Et repto qz ibi no. hostiēs. 7 Abbas. Et pbabat olim p decīsam ap. legitia. 7 Hug. l spec. de recu. §. vltr. ver. quid si vnus.

¶ Illud ca. emanauit ad limitationez iuriz dicētiū q cū inder recusat vt suspectus: sunt eligendi arbitri. Fallit in tribus casibus hic enumeratis.

¶ CASVS. In cā qua erā tecū habituras spetrauī a se. apo. duos delegatos. vz. decanū 7 archidiaconum eccle pleta. cū clausula q si ambo iteresse nō posset: alter vestruz negocium exequat: accidit q coā illis delegatis fect te citari 7 obtuli libellū: cui petij per te rēdi. Tu cōparens pposuisti q⁹ hābas vnum iudicē tibi suspectū: qz erat cōsanguineus meus vel cum cōsultus fuerat cām 7 opinionez suam direrat: illa cā est pbabilis: querīē coā quo iudice debeas illaz cām suspitionis pbare: 7 vtrū sint eligēdi arbitri: ¶. si. q⁹ non. ſm illam cām suspitionis debebis pbare coā suo cōiudice. Et hoc vez qñ illi duo delegati sunt dati cuz clausula q si ambo. si aūt essent simpl'r dati: tunc assumēdi essent arbitri ſm iura antiqua: qz si non pōt codelegatus cognoscere in principali: nec in accessorio. Sed qd siquis vellet recusare officialē epi vel delegatum epi: vtrū sint eligendi arbitri? Certe non: sed est causa suspitionis probāda coram episcopo qui officialem delegauit.

¶ No. primo q cum cā est delegata duob⁹ simpl'r: neuter eoz sine altero pōt. pcedere. et in causis emergētibus sine incidētib⁹: sicut nec pōt. pcedere in principali: vñ recusatio est cā emergēs: 7 tñ alter sine altero non pōt cognoscere qñ sunt dati simpl'r. Si aūt dati fuerint cū clausula: q si nō oēs. tūc tota turisdictio apd alios remanet: nō

¶ No. vltrē⁹ ex ij ca. casino in gb⁹ nō recurrit ad arbitros p cā suspitionis pbāda. vz. cū recusat alter delegatoz. Itē officialis epi vel eius delegatus. 7 sic officialis nō est delegatus epi: sed dz turisdictionē ordinariam.

a ¶ Ex duobus. Idem si ex pluribus: cū eadē sit ratio. tia pateat anteq⁹ collega procedat. ā. eo. pnctā. secus cum scribitur: vt. j. eo. cum plures. j. responso.

¶ Glosa sequens obiecit 7 soluit.

c ¶ Jncā. Principali. tñ nō videbat q⁹ de impedimento cognoscere deberet qd sibi cōmissū nō videbat: iz cognoscit an sua sit turisdictio. ff. de iudi. siquis ex altena. ā. de sic videat: an sit iudex sine illo ex culpe vigore.

d ¶ Ji sede aplica. Idem videret in delegatis ab alio. (ADDITIO. Nam 7 ordinarius 7 delegatus principio apponere possunt hāc clausulā ſm Host. in sūma hui⁹. ti. ver. trēgd si ordinarius. Nā 7 in cōpromisso apponangit. Jo. and.) Nec obstat. j. ¶. proti. quia ibi loquitur ſm hanc rationem vbi vnus solus est delegatus.

(ADDITIO. Uel plures sine clausula. Joan. and.)

e ¶ Causa legitima. Recusat iudex ppter vnicā cāz. s. propter suspitiones. j. c. pri. sed illa ex multis causis insurgit. Pone ex ēplum. ā. eo. causam que. 7. c. cū. R. 7. c. l. finale. de iudi. causam que. vt lit. non pte. accedeno. j. 7 ij. de ap. ad hoc. 7. c. postremo. cum similibus. Joā. and.

(ADDITIO. De qb⁹ vide in spe. ti. j. ¶. superest. dicit h Archidia. q⁹ inder cū esset recusandi ij. procurasset sibi cām cōmitti: vel si pluo per actorez ꝓsultus rēdidisset cū ius hie. per. l. pretor. ff. de iurisdi. om. iudi. alle. qz no. Jnno. de ofoidi. irrefragabili. vt ibi scripsi sup gl. vel p decanuz. 7 dicā post Hostiē. j. de ap. legatū. Jo. an.)

¶ Glosa seq. hrit 7 soluit. 7 pōt opi. Jnn. Sed o hrit ar. p. 7 soluit Zitū. Tertio obiecit 7 soluit.

Recusare volēs vnū ex iudicibus datis cū clausula: q si nō oēs 7c. an debeat illā apponere cōā oib⁹ an cōā recusādo tñ

f ¶ Probari. Bene dicit cōā quo hēat pbari: 7 p quez habeat expedīri. sed nō dicit coram quo hēat pponi. Coram quo ergo ꝓponetur: an cōā ambobus: an cōā altero tñs. Satis videt per istam decre. q coraz oibus sit ꝓponēda: 7 coram collega. pbāda: olim dicebat Jnno. ā. eo. cum sup. q lz bonum esset q coraz oībus ꝓponeret: sufficiebat tamen si proponeret tñs coram recusando cuz arbitri deberent cognoscere. quod hodie posset locū habere in delegatis datis sine clausula. vt. j. sequitur.

(ADDITIO. Uel cū clausula: q si non oēs: tu cū altero: 7 ic ad quē sermo dñrigit recusat. Et idem in clausula de qua. ā. eo. cōā Archidia. qd placet. Jo. and.) Sz nunqd medio tpe pendente. pbatione coram collega: potest ipse collega in principali ꝓcedere: Et videt q sic: qz medio tpe ille cognoscere nō pōt. ergo ex vigore clausule collega cognoscere potuit. Sed dic 2tra: qz ꝓmo cōstare dz de impotētia anteq⁹ solus procedere possit. ā. c. pnctā. tam. sed pēdente causa suspitionis ille vult interesse: nec adhuc apparet eū non posse. igit collega in principali nō pceder. Sz Jo. cardi. sentit 2tra 7 dicit: q medio tpe est locus dicte electioni: qz si nō oēs 7c. sed dic q expectari dz finis cause. ad hoc optime. ff. de excu. tute. l. ditissimus. circa pñn. Sed nōne honor est iudicē esse: vt. ā. de ap. vt debit⁹. 7. C. qñ ꝓno. nō est ne. l. oēs honorē. 7 maior honor videt solus inder esse ēq cum alio. ad hoc. j. de acc. prebē. c. vlt. videt ergo collega suspectus in pnctā. do facilius illū suspectuz vt solus inder remaneat. Sed dic q lz iudici debeat honor: tñ id ē onus: vt. ā. eo. pastoralis. sbi. exonerare 7c. 7. ff. de mu. 7 hono. l. vlt. ¶. iudicā. di. vnde nō est sibi tāta suspitio: qz nō presumit⁹ qs appetere onerosa. 7 ideo in his tacitur nitas nō habet pro cōsensu. ff. de pcu. filiusfamilias. ¶. inuitus. 7 dixi de hoc. j. de reg. iur. is qui tacet. Preterea. si male pnūtiat in hoc casu non deest appellationis refugiū. j. eo. ab arbitris.

(ADDITIO. Et si non appellaret grauatus transiret interlocutoria in rem iudicatā: vt scripsi post Innocē. 7 Host. in decre. pnctā. post pñn. sup x. 2 flare. Jo. an.)

g ¶ Clausula. Exquo enim simpliciter dati sunt: vnus sine altero procedere nō potest. ā. eo. causam matrimoniū. 7. c. vno. impedito ergo vno ita q nō possit cōmittere: alij procedere nequeunt. Joan. andre.

b ¶ Cum autem. Hoc no. Ber. ā. eo. super questionuz. ¶. quem ꝓo. in vlti. glo. 7 Host. ibidem.

¶ Glosa seq. dat simile. querit de ratione 7 respondet.

i ¶ Epi. Idem in subdelegato delegati pape qui delegauit non in totum. vt in precto. ¶. quem ꝓo.

(ADDITIO. Vide qd post Jnno. dixi in palle. decre.

Universidad de Deusto
Biblio

Recusato epō eligēdi sunt arbitri: z ꝙ re nō habet recursu ad superiorem.

Appello z recusatio in qb⁹ cōueniant z differāt.

Dīuisio. ¶ No. j. ꝙ pl⁹ specie exercitij actus finit plato ꝙ sola probatio rei super ꝙ ferenda est finis.

¶ No. tij. ꝙ ēt de cōsensu ptiū nō pōt fieri progatio iurisdictionis ꝙ nō hī i psonā iudicis. vid. ff. c. tit. fīgnt duo. Do.

super cōmun. ad fi. super ver. auditores. ibi tenet ꝙ etiaz si totū delegans ante ꝙ subdelegatus citet ꝓponet: z ꝓbabit recusationis causa coraz delegato. bñ facit. j. c. tj. De materia vide qs scripsi de ap. cū spectali. in glo. propinquz z in spec. de recu. §. fi. Jo. an.) Si aūt ipse epūs recusare eligerent arbitri. ff. de app. cum spāli. Sed ḡre time nō aditur sinplor: sicut z h. Ratio: qz in iurisdictio ordinaria sunt notabilis. Itē nō ita facili pōt hēri superior ordinarius iz interdū possit: iz ad ea que frequentius ꝛc. ff. de legi. nā ad ea sicut nec sic de facili pōt aditi papa: z tō si recusatur delegat⁹ ipius iturad arbitros. omni ḡ casu papa laboriosꝰ z expensis partium volunt prouidere.

a ¶ Idē. l. ḡ coraz epō ꝓbabitur causa recusationis. z hoc no. Hostien. j. de appel. legitima.

¶ Glosa sequens notat: obiicit z soluit.

b ¶ Appellari. Nec valet ꝓsuetudo in ꝓrariū: vt. ff. eo. lib. de ꝑsue. c. tj. Et sic nota qz iz quo ad quedā fit idē cōstitutiz epi z sui officialis: non tñ quo ad ofa. ad idē. ff. tit. pri. c. tj. z tij. Sed nōne appellatio z recusatio sunt paria: vt. ff. de appel. sup co. tj. riso. Dic ꝙ istud intelligitur quo ad modū: vt ibi no. sicut nō admittit frustratoria appellatio: ita nec frustratoria recusatio: vñ recuso z si non grauer: tñ nō appello: nisi grauer: appello a iudice ī quez ꝓsensi: quem tñ non recuso: in multis alijs est dissimile: z ꝙ ad casum nr̄m est rō: qz iz de natura appellationis sit vt eatur ad maiorē: vt dixi. ff. c. pri. nō sic in recusatione: vt ꝓz ff. j. respōso. z in hoc itur ad arbitros: vt. ff. eodem suspitionis. z de appellatio. cum spectali. Lap. V.

Iudex. ¶ Sūt tria dicta. Sed iz ibi [Post recusationē.] Tertiū ibi [Ertiū.] Do. Declat notata p Bar. ff. ap. Scdo regnis. i glo. pe. z p modernos ibidē.

(ADDITIO. Et de ap. cum speciali. Jo. and.) Et per Bof. in suma de appel. §. dubitarī.

(ADDITIO. Et eo. ti. postremo. Jo. an.) Et Bussi. in spe. de recu. §. vlt. v. iz ꝙ si is iudex. ꝓtes patēt. Jo. and.

¶ CASVS. Luz essem habiturus recū litē a sede apūca impetrauit delegatū coraz quo frequenter ꝓcessit: iste delegatus erat tibi certa rōne suspectus: anteqz cā suspitionis fuisset per te ꝓposita coraz eo ipse iudex cām subdelegauit: an possit: Certe sic. Sed qd si cā fuit ꝓposita z fuerunt electi arbitri. iz anteqz arbitri cōgnoscerēt de cā suspitionis: ipse cām principalē cōmisit cuidā iudici: z ipm subdelegauit: vt si possit: Rñdet ꝙ sic: si subdelegauit in totū te reo ꝑsentiente. Sed ponamus ꝙ iudex recusat⁹ noluit subdelegare: iz expectauit finem arbitroz qui. pnūciauerūt cām suspitionis esse sufficienter ꝓbatā: vtrū poterit subdelegare post pnūciationē arbitroz ꝑsentiente recusatore: Rñdet ꝙ nō: qz definit esse iudex p pnūciationē arbitroz. z ideo nō pōt subdelegare ēt de ꝑsensu partium: qz primator ꝑsensus nō dat iurisdictionē ei ꝙ nulli pcest iudicio. l. primator ꝑsensus. C. de iurisdi. om. iudi.

¶ Nota primo ex hoc textu practicā quā oz obseruare iudex delegatus quando cognouit se suspectum: qz cōgz nollet facere iniustitiam: cautela est ꝙ anteqz de causa se intromittat ꝙ causam ipsam in totum subdeleget: iuz si semel se intromisit de causa non poterit amplius subdelegare: nisi de consensu recusatoris.

¶ Nota in sup ꝙ cā suspitionis semel ꝓposita non pōt delegatus cām subdelegare: nisi de ꝑsensu recusatoris.

suspectum: z tunc etiam volēte recusatore cōmittere nequit. Joan. andre. Caplm. v.

Iudex ab apostolica⁹ sede datus quāuis legitime⁹ recusari valeat vt suspectus pōt licite vices suas cōmittere anteqz recusatio cōtra ipsum ꝓponatur ᶜ. Et si in totum cōmiserit recusari vlterius: aut facta per eum cōmissio impugnari nequibit ᶠ qō posset ᵍ si sibi de iurisdictione aliqd ᵇ reseruasset. ¶ Post recusationē qz ꝓpositam cōmittere (nisi de recusatoris ᵃ ꝓcedat assensu) nō pōt: sed eo volēte hoc pōt: etiā si iam recusatio eadem sit ꝓbata: dūmodo pnūciatum nō fuerit super ea ᵇ.

¶ Nota vlterius: ꝙ si arbitri pronuntient cām suspitionis esse sufficienter ꝓbatam: tūc iudex recusatus dīnit olim esse iudex: iō de cā non pōt amplius se intromittere etiaz subdelegando.

c ¶ Ab aplica sede. Iō dein: qz delegat⁹ ab alio nō delegat: vt. ff. eo. si duo.

d ¶ Legitime. alt quas cōcordantias dedi. ff. c. ꝓxti.

¶ Nota vltimo: ꝙ iudex cui ꝓponitur recusatio: nō debet ꝓcedere ad examinationē recusationis: nisi prius ꝓponatur ᵉ. Et si in totum cōmiserit recusari vlterius: aut facta per eum cōmissio impugnari nequibit ᶠ qō posset ᵍ si sibi de iurisdictione aliqd ᵇ reseruasset. ¶ Post recusationē qz ꝓpositam cōmittere (nisi de

¶ Glo. seq. obiicit quatuor modis. et tribus alleg. pro. et dicit hec per distinctionem ꝓcedari.

e ¶ Ꝓponat. In cōtrarium videbat: qz ineffica est apud ipm iurisdictio ex quo elidi pōt: qz nihil refert an aliqd ipso iure ineffica sit: an per exceptionez. ff. de reg. iur. nihil interest. ff. ex qui. cau. in pos. ea. l. fulcinius. §. fi in diem. si ergo ineffica est iurisdictio in delegāte. ergo z in delegato qui partibus eius fungit. ff. de iurisdi. om. iudi. solet pretor. z. ff. de offi. eius cui man. est iurisdi. l. j. §. qui mādata. Item pro iurisdictionis est delegare. ff. de iurisdi. om. iudi. l. tij. in fi. cuz ergo alias partes iurisdictionis aggredi non possit. ergo nec istam. inspicimus enim an delegans cognoscere valuerit: vt sic demū delegatio valeat. C. qui pio sua iurisd. l. vna. hinc est ꝙ si ꝓcon sul cōmittat cām anteqz ingrediat ꝓuinciam: qz tunc eo ingressio fuerit. ff. de offi. ꝓcon. obseruare. §. vlti. Item delegat⁹ prieuentre non potuit diligētiam recusantis. ad hoc. ff. de appel. sepe. z. c. oblate. Item exceptio que obstat vēditori z emptori. ff. de ẑhen. emp. l. dolsa. §. j.

(ADDITIO. Facit ele. de ꝓcu. religiosus. Jo. and.) Pro ista parte facit: qz cā suspitionis ꝓsonam afficit: vñ contra subdelegatum non cōpetent. ff. de diuer. z tempo. prescrip. l. an vltimum. z ꝓmoles exceptiones ꝓsonas non egredīunt. ff. de excep. exceptiones. vnde mutatione ꝓsone vitium abolet. j. q. j. cito. de filijs ꝓsbyt. ex trāsmissa. ff. vti possi. si duo. § nō videor. Item videmus ꝙ ordinarius etiam recusatus delegat. de fo. cōpe. siquis contra. z de ap. cum speciali. Item iz iudex sit suspectus: dū tamē non recusetur tenet eius ꝓcessus: vnde tria tempora distinguens hec dece. altercationem determinat.

f ¶ Nequibit. Intellige cum inceperit subdelegatus vti iurisdictione. j. c. ꝓxti.

(ADDITIO. Idē Jo. mo. z respicit glo. ibi recusati nō ibi impugnari: vt sit sensus: ꝙ si re integra subdelegatum reuocaret: qd pōt vt ibi: adhuc recusari posset. Idē z si subdelegat⁹ nō recepit subdelegationē. Jo. an.)

g ¶ Quod posset. Scilicet recusari z facta commissio impugnari. Joan. andre.

b ¶ Aliqd. Quodcūqz sit illud. ad idē. j. c. tj. ex quo. n. sibi aliqd reseruauit saltem in reseruato iudex remanet. Itē de suspitione subdelegati hz cōgnoscere. Itez renocat ad se iurisdictionē. ff. eo. super cōmun. ff. de iudi. l. iudi-

Iurisdictio ineffica i delegāte an ineffica i delegato.

Sinia de tā a iudice suspecto non recusato valet.

cīj. vnde adhuc recusari pōt z commissio impugnari.

a ¶ Recusatoris. Nō est ergo necessarius ꝑsensus adnersarij: hz ens delegat⁹ hoc a lege vt delegare possit: iō aduersarius adhuc in hoc ex facto recusantis: volente ergo illo hoc poterit: z si aduersarius ẑdicat. ff. eo. tit. c. vlti.

b ¶ Sup ea. Ergo ista nō sunt pars ꝓsa aliqd ex ꝓbatū: z sm. ꝓbata esse iudicatum.

(ADDITIO. Ad idē. ff. de his q no. ifa. athletas. §. calūniator. z. §. seqꝫ. z. l. non alia. j. r espō. Jo. an.)

c ¶ Extunc. i. ex ꝙ pnūtiari fuer. t. illā esse suspectum.

d ¶ Deficerit. ff. e. in l fis. z. ca. fignificauit. z. ca. venerabili. ff. de re iudica. l. iudex.

e ¶ Assensu. Luz eius ibi definat iurisdictio: nō est qd progedi. de q dic vt ff. e. p. z. g. Ca. VI.

Dīuisio. ¶ No. j. ꝙ delegatus dī aliqd iuris hīe in cā delegata ꝓbat ter. q dicit vtres suas. ad B. j. ca. ꝓxti.

¶ No. tj. ꝙ solus act⁹ p quē inducitur vsus iurisdictōis ꝓpetuat iurisdictionē. de quo aliquid. j. Domi.

Quamuis.

¶ Ponit dicū cuius rōnē reddit ibi [Cū iurisdictio.] Jo. an. Declarat no. ff. eo. sup qbus. §. fi ꝓo. in glo. pz. z. ff. eo. venerabili. in glo. pe. z vlti. z ibi etiā no. p Modernos. z Buil. in Spe. tj. j. §. restat. vltra mediū. z Dosti. plene in summa. eo. ti. §. delegari. ver. sed numquid pōt renocare.

(ADDITIO. Et Dama. in q. xx. huius ti.)

¶ Delegat⁹ pape q in totū subdelegauit pōt re integra cām illā remouere z alteri subdelegare. Idē si subdelegat⁹ moriat. h. d. Presupponēdū ꝑ itellectu. c. q⁹ delegat⁹ cū limitatione huius ca. si subdelegatus inceperit vti iurisdictione: ita q res non est integra.

¶ CASVS. Ego iudex delegat⁹ iter te z tyciuz vices meas caso in totū cōmisi nihil retinēdo de iurisdictione: vsus est adhuc iurisdictione: an subdelegato: tū non subdelegationē. Rñdet ꝙ sic. ex quo res est oīno integra est mort⁹: nūqd potero cām reassumere vel alteri dicto cū effectu: ex quo subdelegatus nō incepit vti iurisdictione sibi subdelegata: z res est adhuc integra.

¶ No. j. ex hoc textu argumētū a sto sensu ꝙ delegat⁹ q subdelegauit in totū pōt cōmissionē reuocare: z reuocādo extinguit iurisdictio subdelegati. l. iudicū soluit. ff. de iudi. ¶ No. vltro effectū principalē hui⁹ ca. ꝙ si subdelegatus cepit vti iurisdictione etiā per citationem decretā iz reus nō sit citat⁹: ita ꝙ res desinit esse integra: delegat⁹ nō pōt reuocare cōmissionē: z tm eo nō hz locū l. alleg. iudicū soluit. ff. de iudicijs.

f ¶ A sede apostolica. Quia delegatus alius nō pōt.

g ¶ In totū. Ly si reḥuasset iudex remanebat: vñ non erat sic dubitādū in eo casu. vidēdū. n. in totū cōmittendo tra cē officio suo funct⁹ ꝙ resumere nō posset. ad hoc ff. ca. pri. in fi. cū suis cōcor. z hoc dixit Jan. Ber. olim secret⁹ est cū: iz postea mutauit: vt pz p sup: adictas glo.

h ¶ Vsus fuerit. Qualitercūqz. ad idē. ff. eo. hz vndecīj.

¶ Efficaciter. Vides. n. in casu 2uerso: pone ꝙ mouit subdelegāto re ītegra: certū est ꝙ subdelegatus nō ꝓcedet. ff. eo. iz. ergo pz ꝙ adhuc efficaciter iurisdictionē nō hz. retinet delegat⁹ et vtāt cōpellēdi: nisi malitiose se ipsum rē. ff. eo. pastoralis. Aliud ergo est in ꝓcuratore qui hz mādatū ad substituendū: qz dando substitutuz qui mandatum suscepit: amplius re ītegra negt cām assumere: aliud in delegato: vt hic vides. z est expressiuz. j. de pca. in g. z q fit rō diuersitat ibi dicā.

(ADDITIO. Et addaz quod h dicit Joan. mona. Joan. andr.) Lap. VIII.

¶ Sūt tria dicta. Primo ponit primū dictū cū sua determinatiōe. ibi [Dū tñ.] Scdo secūdū. ibi [Idē. Icā cāe redditione. ibi [Nam talis.] Tertiū ibi [Ad cū quoq.] Vbi tria cōiungit: qne in fi. fortificat ibi [Et iam fi.] Approbat primuz dictū no. per Inno. z Dostiē. ff. eo. iz vndecīj. i pn. Jo. an.

¶ CASVS. Jo an ca que mouet sperabat iter te z me: ipetrauī iudicē delegatū: forte decanū pisanē. qui decanus cōsiderans ꝙ nō poterat cōmode cām nostrā examinare: alteri vices suas cōmisit sub hac forma. Tibi. in tali cā vices nostras cōmittimus quotiēs nos abesse cōtigerit: vel donec duxerimus reuocādas: iste subdelegatus ꝛcepit vti iurisdictione z cām examinare: postea delegat⁹ est mort⁹ vtr̄ subdelegat⁹ poterit cām finire z terminare: Rñdet ꝙ sic: si ad mortē delegātis res deseratē ē integra: ḅ ē: qz subdelegat⁹ ꝛceperat procedere i cā. Sz q̄rit ad quē ē appellatiō: vtrū ad subdelegātē vel ad papā: Rñdet cū distīone: qz vl subdelegat⁹ subdelegauit in totū: tūc nō ē ad ip̄m recurrēdū: iz est appellādū ad primū delegātē: aut iste delegat⁹ subdelegās sibi aliqd reseruauit de iurisdictione: puta sinaz vel executionē ipsius cāe: z tūc appellat ad ip̄m subdelegantē z nō ad papā.

¶ No. j. ꝙ delegatus papę pōt vices suas cōmittere et sub ꝓhibitōe. nā ista ꝓba q̄tiēs me abesse ꝓtigerit: ꝓhit vim ꝓhibitis. i. si me abesse ꝓtigerit aliqb⁹ assignationibus.

¶ Nota ꝙ delegatus mortuus dicit abesse: z ideo subdelegatus potest procedere in causa.

¶ Nota vltrius ꝙ morte mandantis expirat mandatum. §. soluitur. tñsti. manda. l. mandati. C. man. etiam si mandans alio respectu erat mandatarius. ¶ No. ꝙ cū appellat a subdelegato ꝓcepit: appellat ad subdelegātē: nisi ille delegat⁹ subdelegasset in totū. nā tūc ē et appellādū ad principē primū delegātē. l. vnica. C. ꝙ ꝓ sua iurisdi. fm lec. q hz ad noa. ¶ No. isup vnū ḥ q nō pōt appellari ad papā: omisso medio. vz. cū appellat a subdelegato delegati papę: ꝙ nō subdelegauit i totū vices suas.

k ¶ Delegatus. Zipostolice sedis. vt. ff. eo. ca. ꝓxti.

l ¶ Abesse. Idē dicebant predicti doctores per. l. ff. de verb. fignī. l. in litteris. §. j. vbi dicit: abest ea res que in rebus humanis non est: sed non conuertit.

(ADDITIO. Per hunc modum ergo si in rebus hu-

Morte ti legati re integra expirat iurisdictio subdelegati.

† ¶ Infero q̄ ꝙ tus accersēdi non hz locū in mādatis. 2co. l. dili genter. ff. mā. no. in l. ex 2ctu. ff. de iudi. Dīuisio.

¶ No. j. ꝙ ille dī abesse qui mortuꝰ ē: z sic pz ꝙ ꝓbū abesse ꝓficiat in absitia tē potali z absentia ꝓpetua et nāli quod no. p statutis q̄ facit mentionez de absentia.

¶ No. tij. ꝙ p cōmissionem vocis quam gḥz l cā vi etiā cō missa platio finit. ad B. j. ꝓxti. Do.

Mors et absitia eq parantur.

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ Lō cor. ter. in l. nullerijs. §. fi. cū ibi no. ff. de ver. sig. Mortuus equit parat absit, nō tñ uero manis est: non abest ꝑ. res enim que in rebus humanis est pōt abesse. Sed res que in rebus humanis nō est: nō pōt nō abesse: pōderat enī diuersus modus ab essendi: vt no. ff. de ꝓcura. l. presens. de quo hic ēt per Archidia. Jo. an.) Est ḡ de significatione vocabuli: a q̄ recedendū nō est: nisi vbi res alr saluā esse nō pōt. ff. de lega. iij. non alr: imo tūc vere ꝛ fina liter abest. s. nō re nersurus.

a ¶ Uel. Qualitercūqz ēt citra litis ꝛc. ā. eo. relatū. ꝛ capitu. lz.

b ¶ Idē. s. cōmissuz tibi negociū libere dissimire.

c ¶ Reuocādo. Reuocare iurisdictōis est. ff. de iudi. l. iudicia solutt. retinendo ḡ reuocandi ptāte aliqd de iurisdictione retinit.

¶ Glo. ista ponit ꝺ̄az opīo. Inno. ꝛ rationem qua mouebatur. ꝛ ei respondet.

d ¶ Cōmm. Reprobat lectura Inno. ꝛ Abb. g no. ā. eo. si ꝑ debitate: q̄ per talē cōmissionē nō trāsferabat snie platio: q̄ ꝑ illā clausulā. donec durero ꝛc. videbat snam retinuisse vt illa clausula aliqd operaret: q̄ esse dz ff. de leg. j. si q̄s q̄ vxori. ad idē. j. de ꝑnū. si papa. j. rfilo. in fi. Cōtrarīū tenebat tbi Host. cui opīo hic approbat: nec obstat q̄ dicit: q̄ clausula debet aliqd operari: facti cui operat: qz reuocare poterit delegans: q̄ simpliciter vel totū cōmittendo nō potuisset. Itē q̄ ex vigore clausule illius ad eum appellabit: vt dicit in fi. c.

¶ Glosa ista querit. argu. pro ꝛ contra ꝛ soluit.

e ¶ Morte. Quid si delegatus vsq; ad fine volūtatis bsiplacitū subdelegauerat? Uideret ꝑia facie ꝓcere. ā. de rescrt. si gratiose. q̄ illo mortuo expiret iurisdictio. Cōtrarium vī ꝑ hāc decre. ad B. ā. de bap. maiores. C. de vsufr. l. ambiguitatē. Nec ob. illa decre. q̄ in odiosis ꝛ restringēdis loquit: hic aūt fauorabile puto: melius est. n. hunc indicē procedere: q̄ nouo ꝛ incognito cām delegare. ff. de vaca. munc. l. pretor. §. vlti. arg. xix. q. iij. monasterio. ꝛ. ā. de renun. c. j. ꝛ. l. hoc videatur equū: primū videtur verius. ad idem. ff. loca. l. iij.

¶ Glosa sequēs ostendit duas opīo. reprobat ae.

f ¶ Dñi. Dic reprobat opi. Tan. qui dicebat delegatus tibi reseruare nō posse tñ executionē snie: ꝛ reprobatur opi. Ber. ꝛ Inno. qui dixerunt: q̄ ꝛ executionem reseruare possit: si tamē appelleꝫ a sentēcia: nō appellabitur ad eū: sed ad primū delegantem. Super hoc vide q̄s no. ā. eo. super questionū. §. porro. in glo. ij.

ÇADDITIO. Etī spe. de appel. §. nūc tractem. ver. sz q̄d si delegat. ꝛ ver. seq. Jo. an.) Approbatur aūt opi. Host. q̄ hic dī. tbi no. ꝛ. ā. eo. quereti. Lā. VIII.

Diuisio.

¶ No. j q̄ clausule plurius delegatorum q̄q; dant diuīctim: ita vt ex ꝑpa

tibi cōmiserit vices suas: poteris eo reb⁹ būanis exēpto (cū ꝛ tunc censeat abesse) cō missum tibi negociū (dū tñ illo viuēte iurisdictione vti a cepis) libē dissimire. ¶ Idē b poteris q̄n tibi vices ēt sub ea forma cōmisit donec eas duceret reuocādas c. ¶ Nā talis cōmissio per quā cēset ēt snie platio (nisi antea fuerit reuocata) cōmitti d neq; morte e cōmittētis expirat: ex quo res integra nō extitit. ¶ Ad eū quoq; qui vices suas cōmittit donec re-

uocet: vel q̄ executionē snie tñ f: aut q̄cūq; aliud de iurisdictione sibi reseruat: nō ad delegātē ꝑmuz appellari debebit. ¶ Etiaz si post snīam fuerit appellandū. Idem.

¶ Plurū delegatoꝝ insolidūz q̄libet cognoscit. Et vno cognoscēte alij (nisi ex cā) se non intromittunt. Et perpetuatio vnius perpetuat quo ad oēs. h. d. 3en. Lāp. viij.

AUm plures sub illa forma s vt omnes aut duo vel vnus eorum mandatum apostolicuz exequantur: aut

iurisdictionis hoc hz. Sed q̄d ponamus q̄ vnus istoruz ceperit ꝓcedere in cā: vtrū alij postea poterunt implere? Rīdet q̄ nō: nisi iste qui cām occupauit: non vellet vel nō posset cām finire: q̄ forte mortuus est: vel est occupatus: ꝛ non pōt vacare: vel si malitiose differret ꝓcedere: volēs fauere vni parti: tūc pōt dimitti: ꝛ alij poterūt adiri: ꝛ de cā se intromittere. Sed q̄d si vnus solus incepit vti iurisdictione: vtinde mortuus est papa: ꝛ morīt iste delegat⁹ volo adire aliū. Pro parte tua dicit q̄ nō possum: q̄ res est integra quātuz ad istū. Modo re integra mortuo mandante expirat mandatū: Respōdet ro. ponti. q̄ iurisdictione perpetuata per vnum ipsoruz delegatorum: perpetuata est ipsa iurisdictio: etiā quo ad alios: Iz non inceperint vti iurisdictione.

¶ Glosa sequens distinguit inter formas. ponit ꝛ probat opinio. contrariam. ꝛ respondet.

g ¶ Forma. Ista forma est bene aduertēda: aliud enīz est cū scribit cū clausula: q̄ si nō oēs: vel si ambo: q̄ tūc iurisdictio dat̄ cōditionaliter: tūc igit vnus vel duo iurisdictione vti poterūt: cū ꝓtiterit de cōditione ꝛ de impedimento tertij vel colleg.: alr nō valet: q̄d agit. ā. eo. prudentiā. in pin. hic ꝛo iurisdictio dat̄ alternatiue: vt si q̄libet ex illis det̄ insolidū vigore alternationis. j. de reg. iur. in alternatiuis. cū suis cōcor. dicebant tamē quidam in casu nostro ꝓtrariū: ꝛ tali rōne cum dicit in litteris: vt oēs vel duo: vel alter eoꝝ. videt papa stellerisse: q̄ si oēs volūt ꝛ ꝑsit ꝓcedere: oēs ꝓcedant: ꝛ si non oēs: duo: ꝛ si nō duo: vnus. ad hoc. ff. de admīnī. tuto. l. q̄d decedēs. §. papinianus. ꝛ gradus distincte interdū ꝓsiderant ꝑm ordinē scripture. ff. ad trebel. l. heredes. §. fi. ibi tamē ex certis ꝓiecturis apparebat intentionē scribentis fuisse talem. ad idē. ff. de lega. ij. cū pater. §. penul. ꝛ. j. de prebend. mādato. ā. de electio. ca. penul. Et si dicat q̄ ꝑm hoc non erit differētia inter hāc clausulā: ꝛ clausulā: q̄ si non oēs. Respondebāt: imo erit: q̄ per hanc clausulā sufficit requirere: sed per clausulā: q̄ si nō oēs: necesse est de impedimento ꝓstare. vt in decre. prudentiā. ꝛ pro eis facit: q̄ papa libertinū cōmittit cāo trib⁹: q̄s duob⁹. duob⁹: q̄s vni: vt ibi: sed ꝓtrariū est verū: vt hic ꝓ: vnde nō sunt iste alternatiue ordinate: sed ꝑstationis: ꝛ est regulare: nec pōt negari quin si alter solus ꝓcedat: mandatū pape sit adimpletum. ff. de solutio. qui res. §. area. in fi. ꝛ in predicta regula in alternatiuis. cum suis concordan.

a ¶ Consimili. Ut si dicatur q̄ quilibet eorum insolidum ꝛ per se iudicare ꝛ exequi possit.

(ADDITIO. Uel si dicatur: q̄ alter alterum non expectet vel non requirat. Jo. an.)

b ¶ Aplica. Idez si ab alio: est. n. quo ad hoc cadē rō.

c ¶ Libere. i. etiā nō requisito collega. simili nō expōm illud libere: q̄d habet. ā. de ꝓbenda. de multa: vt pater. j. de ꝓbēd. Iz cps.

d ¶ Uno eorum. Idē credo de duobus vel de olb⁹ qui simul inchoauerūt quo ad quid. s. q̄ si oēs ꝛceperūt oēs finiant nisi ex cā: vt sequitur.

e ¶ Inchoāte. Qualitercūqz et si ito nōdū sit ꝓstata cora eo. ā. eo. gratū. ꝛ. c. Iz. ꝛ. ā. eo. ẽnis. ꝛ. j. eo. si a subdelegato. aliud in ꝓcuratore: q̄ dī occupasse per litis ꝓrē. vt sit melior eius condītio. j. de ꝓcu. si uno.

f ¶ Negbūt. Ecce alia dīa ſter clausulā: q̄ si nō oēs: ꝛ clausulā vos vl alter: q̄ ꝑio casu q̄n vno ſpedito ꝓcedit alter: cessante ipedimēto simul ꝓcedūt: ille. n. ſpeditus postea venīēs: ꝛ cū alto volēs ꝓcedere admittet.

(ADDITIO. Ut no. ā. eo. quoniam abbas. in glo. ij. ꝛ. c. cons. in glo. pe. Joan. andre.)

g ¶ De eodē. Sic in plurib⁹ ꝓcuratorib⁹ datis insolidū. ff. de ꝓcu. l. pluribus. ff. mā. l. creditor. §. vuob⁹. ā. de ꝓcu. nō inuste. j. eo. li. eo. tī. si duo. alis seq̄ posset ꝓlertatio: si q̄libet per se ꝓcedere vellet: q̄ eodē; forte tpe ad diuersa loca citarent. ā. de rescrip. c. vlti. ibi: vnus excōcaret: alter absolueret. de rescrip. si ꝓtingat. ꝛ fic se ipedirēt: sicut duo vsufructuarij. ff. de vsufr. l. quotiens. ꝛ nec ēt ad suptos hēre recursuz. ā. eo. c. ij. ꝛ sic ꝓra infra supliter ꝓtatio: vt res valeret ꝛ nō perīret. ā. de ver. sig. abb.

h ¶ Illum. Sc. licet inchoantem.

¶ Glosa sequens ponit vnam differentiam ad procura. ꝛ duas conuenientias.

i ¶ Recusaret. Tunc ergo poterūt alius vel alij ꝓcedere: nō sic in ꝓcuratorib⁹ datis insolidū: q̄ vno occupante ꝛ postea ipedito: alij nō ꝑsit ꝓcedere: nisi dictum fuisset in ꝓstitutione: q̄ nō fieret melior ꝓditio occupantis. j. de ꝓcu. si duo. Et q̄ dīrī de legato ſpedito colleauit: subdelegatū daret. Arg. ꝺdite. decre. si duo. Puto ēt cessante ſpedimēto suo cām resumere nō poterit: nisi ꝛ si le ipedīret: vel ꝓcedere nollet: ad instar eius q̄ de ꝓcuratore dicimus in predicta decre. si duo.

¶ Glo. seq. soluit questionē: q̄nā solutione multiplicīter probat. ponit opi. contrariam quam reprobat.

k ¶ Quo pōt. Ut q̄ scriptū erat cuz clausula: q̄ si non oēs: ꝛ collega etiā actu ꝓcuationis ipeditus nō poterat interesse: vel scriptū erat cuz clausula: voo vel alter. Et ꝑz per hāc ifam: q̄ si inder. ꝓcesserat cū nō posset per illū actū nō sit ꝓpetuata iurisdictio. Unde per hāc ifam ꝛ per decre. prudētiā. terminant gōnes de delegato dato in dē vel sub ꝺditōe: q̄ forte volēs partib⁹ ante diez vel ꝺditione fuerat visus iurisdictione. deinde mortuus

Libere dī facere qui aliquē nō tenet regrere.

Delegat⁹ ꝛ ꝓcurator diuersimode causam occupant.

Subdelegat⁹ a collega ꝺcupāte iurisdictionē ꝓferat alteri college.

Iurisdictio an ꝓpetuet ꝑ actū nullum.

Alternatiua ꝛ cu-

facerat delegans: an per illū actū ꝓpetuata esset iurisdictio. Nōne iurisdictio vni sub ꝺditione mādat per clausulā: q̄ si ambo: ꝛ si alteꝝ ꝺditio subueniat ꝓcedit: nihil reputat egisse. ā. eo. prudētiā. in ꝑin.

(ADDITIO. Fa. quod no. in spe. de exta. §. j. ver. sed pone papa. vbi dīc Guil. pariensis ꝑ papā: q̄ ille cui mādat q̄ tertium moneat: vt ista denūciet dilectis: alio citet illum ad curiā: si simī mo neat ꝛ citet nō valet. citatio: ꝛ fa. q̄ no. i cle. attēdētes. in gl. pe. de sta. reg. ꝛ vide q̄ dixi. ā. e. lib. de ele. cōmissa. j. rfi. Et facit hec ad formā illā monentis: ꝛ si necesse fuerit ꝑ cēsurā ꝛc. Jo. an.) Ergo si ille act⁹ hētur ꝑ multo: nō est ꝓpetuata iurisdictio: ꝛ sic ꝓpetuatione inducere nō poterit: vbi satis est tibi casus. Itē ex ꝺditōali demādatione nōdi est attributa iurisdictio: sed spes iurisdictionis. sicut ex ꝺditionali obligatiōe: sola spes est debiti. ff. instit. de ver. ob. §. ex ꝺditionali. ergo ante cōditionē fecit: vt putat⁹ fecit: nō vt iudex. Itē si ꝓgat iurisdictio post ꝛpa: regrit q̄ actor: reus: ꝛ iudex ꝓsentiāt. ff. de iudi. l. ij. ꝛ facit q̄s no. ā. eo. ꝑ. ꝛ. ā. in ꝑin. vl. glo. ꝛ q̄s recitat. ā. eo. de causis. ita arguēdo de posteriore ad pri⁹ in prenūtione regret ꝓsensus iudicis: sed iste iudex nō erat ꝺditione vel die nō venīēte: vt dixi. Sicut statuliber que agit medio tpe: facit vt seru⁹ nō vt liber. ff. de statuli. l. statuliber. Itē video q̄ terminus hoīs nō preuenit. ā. de ap. oblate. ꝛ forma mandati exacta diligētia seruāda est: ita q̄ et remūtiare non pōt. j. de prebē. cui de nō. Itē pēdēte dilatione iudicis officiū quiescit. ā. de appellationib⁹. C. de dila. siue pars. ad q̄nē bene facit. ff. de ver. ob. cū filius. ff. de cōdi. ꝛ demon. l. multū. ff. de cōdi. inde. l. sub cōditione. Itē bene facit. j. de spon. c. vlo. nā vides tbi q̄ sponsalia nulla inducīt publice honestatis iustitiā: ꝛ tū sponsalia cōditionalia nō: q̄ ante cōditionē ꝓsensum nō habēt. a fortiori dicā adhuc minus esse de iurisdictione sub ꝺditione delata ante ꝺditionē q̄ in alias nulla. verū est tamē q̄ Dosti. no. ā. eo. Iz ad perpetuationē iurisdictionis nō regrit q̄ ille actus de iure teneat. q̄ nō est verū ꝑ cipue in casu nostro: cum nō possit perpetuari q̄ nōdū est: sicut nec renasci q̄ nōdū est natū. de cōse. di. iij. qui in maternio. nec relabi: qui nondum est lapsus. j. de here. accensatus. Lāp. IX.

¶ No. j. q̄ ꝓtio executoris nō dī principalis q̄ ad gfaz: is potius ac cessoria.

¶ No. ij. q̄ alīs est rez reddi sutilē: aliud ei⁹ esse ctī elōgari. ꝛ sic ꝑz q̄ dilatio executoꝝ rei nō sēp dī facere rē inutilē. Domi.

¶ SIup. Ponit dictū q̄d ꝓbat per regulā. Sedo per cuitationem absurditatis, sed a tbi. Ne gfaz. Et declarat hec ꝛstitutio: que no. Hos. ꝛ Dosti. de rescrip. ꝛstitut⁹. in ꝑin. ꝛ Dosti. ā. eo. q̄n. ꝛ. c. Iz. Jo. an.

¶ CASUS. Papa tulit mihi canonicatū in eccliā pctanē. q̄ creauit me canonicū eccle pictauēsis: ꝛ mādauit canonicis: vt de facto me istallarēt: ꝛ ponerēt me in possessiōe canonicat⁹: prebēdāq; mihi assignarēt si qua vacaret: aliogn primo vacaturā: ꝛ dedit mihi executorē ad cōpellēdū canonicos: anteq̄ meus executor ꝛ exequī mādatū ꝑ papa mortu⁹ est: postea in pcinacia canonicoꝝ sploraui officiū mei executoris: vt exequerēt mādatū. ꝑ parte canonicoꝝ fuit et oppositū: q̄ ꝓtio ipsius executoris exꝑauerat per mortē pape. ego dico Iuiz: q̄ mea gratia nō exꝑiauerat: ꝛ executio ē accessoria ad gfam. Consultus papa rīdet: q̄ executor poterit facere

Universidad de Deusto
Biblioteca

executionē: ꝛ papa mādās sit mortuꝰ: ꝛ ꝟ pp rōnē textꝰ: q; executio est accessoria ad gr̄am tāq; facta: ꝟ secus si gr̄a nō eēt tāq; facta: ꝟ facl̄ēda: tunc. ii. executo: mortuo papa nō posset vti sua executiōe si res sit integra: ꝛ nō iceret vti sua iurisdictōe. c. fi cui. j. de p̄bē. ¶ No. j. q; papa pōt alicui ꝓferre canōicatū sine p̄bēda: ꝛ sic canonia pt eē sine p̄bēda: ꝟ fi nō dz eē diu: ꝛ fi p̄bēda pōt eē sine canonia: vt i notabilib⁹ eccl̄ie so: puta hōr vnā p̄bēdā: nō tū p ꝟ sūt canonici: ꝛ lat eius pōt eē p̄bēdat⁹ in eccl̄ia: nō tū p ꝟ est canonicus. de ꝟ in. c. cū. xx. de cōsti tu. in an. ¶ No. q; si papa post ꝟ mihi ꝓtulerit canonicatū: mādat canonicis: vt me ducerēt i possessionē actualē ꝛ p̄bēdā si q̄ vacaret mihi ꝓferēt: aliqn primo vacaturā: datis ad ꝟ certis executorib⁹: ꝛ accidit q; papa moritꝰ ntēq; executor in negocio processerit: nō pp ꝟ expiranit ptās executoris pp rōnē textꝰ ¶ No. ꝟsup id ad qđ allegat pfis. c. q; si q; fuerit creatꝰ canonicꝰ p papā: mortuo papa nō expirat creatio canonicat⁹: ꝛ sic p mortē pape nō expirāt gr̄e p eū ad beneficia ꝓcesse. Dñi papa in crastinū sue ꝓfirmationis cōsueuit revocare oēs gr̄as per suū predecessorē cōcessas: ne det materia capiēdi mortē: sed tū q; statim tot vel plures gratias cōfert pape successor: videt q; illa nō sit sufficiens ratio revocandi gratias: ideo dicit Panor. q; vera rō est vt ro. pon. extorqueat pecunias de nouo.

Laicꝰ pōt esse prebē datus.

Papa ꝛre stitiꝫ post ꝓfirmatiō nē suā revocat gratias sui p̄decessoris

¶ Glosa ista soluit contrarium ꝛ remittit.

a ¶ Facta. Istud est quod soluit contra. de decre. j. de preben. si cui: vt ibi dixi in vlti. glo.

(ADDITIO Idē Jo. mo. ꝛ Archi. q allega. facilius ꝓpediri faciendum ꝟ tolli tam factum. xv. q. j. ꝟ. vlti. de iureiuran. quemadmodum. Joan. and.)

b ¶ Quam. Scilicet potestatem datam executoribus super ipsa gratia sic facta.

¶ Glo. sequens alleg. concor. obscit ꝛ soluit.

c ¶ Principalis. Ad idē. j. de reg. iur. accessorii cū suis ꝓcor. hui⁹ ꝟitū videbat: q; iura ꝺducta. ā. eo. indistincte dicebāt ptāte delegati posse re integra morte mādatoris. ā. eo. relatū. gratti. ij. cū si. sed executor hz delegatā. qđ ps: q; tractatus ipsoꝝ ponit sub isto titulo: vt dixi. ā. de rescrip. tibi g. ergo eoꝝ ptās expirare videbāt. Et nō obstat si dicāt illud rescriptū eē executorii gr̄e: q; si rescripta q̄ cāe cognitionē cōmittūt pereūt re integra morte cōmittētis: multo fortꝫ videbāt i executoris gr̄a: cū facilius via extraordinaria ꝟ via iuris cōis tolli debeat.

Executores gr̄e dicunt delegati.

(ADDITIO In anē. de re. eccle. nō alie. ꝟ. q; ꝟo verissime. col. ij. Jo. mo. Idē idē. C. ad velle. antique. ij. rū. ff. de testa. multi. l. ekꝰ multitis. ꝟ. j. Jo. an.) Et si dicāt q; gratia posset esse inutilis: recurrēt ad ordinariū: sicuti in casu. j. de preben. si clericus. ꝟ. verū. sed contrarium est verum: ꝛ ratio sequitur.

d ¶ Inutilem. Puta q; gratiam habebat contra ordinarium: ꝛ nouos executores non impetrat.

e ¶ Longius. Quia necesse hz adire papā pro ꝟsequēda iustitia: vel pro nouis executorib⁹ ꝺspirādis. Ca. X.

¶ Duos casus ponit gb⁹ de subdelegato nō in totum appellat ad primū delegantē. l. cum delegatus excōicat⁹ vel mortuus est. Alios casus ponit infra eodem si a subdelegato. Joan. an. Cap. x.

¶ Si is cui cā (lz ꝓprio nomine non expresso) ꝟa sede fuerat aplica delegata subdelegauerit non in totū vices suas alicui: a subdelegato hmōi si delegatū ipz excōmunicari⁹ aut de medio tolli ꝓtingat ꝓpedimēto tali durante⁽ᵏ⁾: ad sedē ipsam (negantem: omisso medio.

¶ Nota q; delegatus pape pōt subdelegare in totū: nil sibi reseruādo de iurisdictione: vel nō in totū: sed reseruādo sibi aliqua vel executionē. In ꝓmo casu nō pōt revocare subdelegationē nisi re existēte integra. Itē est appellādū tūc ad papā ꝛ nō ad ipsum subdelegantem. In secūdo casu quādo nō subdelegauit in totū: sed aliquid sibi retinuit: pōt cōmissionem suam revocare: etiaꝫ re nō existente integra. Item appellatur ad ipsum subdelegantē ꝛ nō ad papam: nisi in casu huius capi. quando delegatus est excōmunicatus vel mortuus.

f ¶ Non expresso. Alis non erat dubitatio: si enim nomen fuisset expressum: successor non succederet in delegatione. ā. eodem. quoniam abbas.

(ADDITIO Que cū ista p. ꝟ. iūgi debuisset. Jo. an.)

g ¶ Non in totum hoc dicit. q; alis nō esset dubitatio.

(ADDITIO Quo ad scōm membrū. Jo. an.) Si. n. delegatus subdelegasset in totū indistincte appellareꝫ ad primū delegantē. ā. eo. super questionū. Sed quando aliquid reseruat: appellari debet ad ipsum delegatum subdelegantem: vt ibi. ꝛ. ā. eo. si delegatus.

(ADDITIO Et qđ ibi dixi post hostiē. super. j. glo. hic ponit Archidia. ſ. q; quādo scribit dignitati: successor cognoscit etiā si predecessori qui erat tēpore date rescriptum presentatum non fuerit. Joan. andre.)

h ¶ Excōmunicari. Malori excōmunicatione: minori enim excōmunicatus bene exercet ea que sunt iurisdictionis. ā. de cle. excōmu. mi. si celebrat.

i ¶ De medio. i. de hoc mundo. quod quare dicāt medium. vide. xxiij. q. iij. hec autem vita.

¶ Glosa sequēs primo arguit a contrario. Scōo questionem soluit. ꝛ ponit optimo. contrariaꝫ. Tertio arguit ad aliam questionem.

k ¶ Durāte. No. q; sublato ꝓpedimēto. i. illo absoluto vel ꝛfirmato successore ad primū delegātē appellari nō dz. Et si dubitareꝫ an ipse subdelegās eēt absolutꝰ: credo q; teneret appellatio alternatiua: pp. pbabile dubiū.

(ADDITIO. Idem si dubitatur an subdelegauerit totum vel partem: ꝛ fiat per iudicem vel aduersarium quod certificari non potest. Joan. andr.). Idē hoc. ā. eo. ij. de postu. c. vno. ficut etiā ꝓpter dubitationē ꝓbabilē

¶ No. j. q; cōmune mmrant pp dictū cū qđ ve risīt⁹ liti gātib⁹ ꝺ minet. ꝺ re inclīa bate. ad fi. ꝺm Jo mo.

¶ No. q; litigantes grauant ri nō ꝺbent ex alieno fcō. ad ꝟ tit. q. iiij. fi ge. ꝛ ca foite. ꝛ ad timū. ꝛ fi. ꝺm Jo cbt. Do.

Exēcutio ꝺ excōicati one pōt ꝓsidēri exercere.

Appellō an possit interponi omisso medio.

formam actoꝝ libellum alternatiuum. ff. quoꝝ legatoꝝ. l. j. ¶. qui affir. alis nō credo maxime ꝺm canones: q; licet alternatiue appellari ne liceat vagari cc. ā. eo. lib. de elec. vt qs duas. ad idē bene facit. eo. ti. c. ij. vbi nō tenēt vota alternatiua. ꝺm canones dixi: qz ꝺm leges non appellat ad imperatorē omisso medio: ꝛ si appellaret imperator remittit ad eū ad quē debuerat appellari ff. de ap. imperatores. vñ si appellet ad ip̄eratorē vel ad p̄dem: tenere posset appellatio ad predictā rōnē: ꝟ hz nos appellari potest ad papā omisso medio. ā. de ap. dilecti. vlt. ꝛ ad legatū. ā. de offi. lega. ca. j. vide si appellāo de eṕo dicat: appello ad archiepm vel ad papā: nō puto appellationē tenere: nisi alter etiam infra id tpō: infra qs poterat appellari. Arrg. ā. de postu. c. j. ¶. fi. ne cū discrimine appellati liceat sic vagari. ff. de iniur. l. ꝓtor. ꝟ Sed. foueat ꝓtiā ꝟ Spec. de ap. ¶. nūc tractemus. ver. ꝟ pone alīqs. ꝛ ver. qđ si dicat. Bene aūt facit hoc decr. ꝟilla. j. eo. si a subdelegato. ad cōnem no. ā. de so. cōpe. sīga ꝓtra clericuꝫ. in glo. ij. ſ. ad quem appellet de delegato ep̄i recusati. Et dicebant Utin. ꝛ Tan. q; appellari potest ad archiepm. nō ob. decr. dilecti. cum hic tam per recusationē ꝺlatum sit medium. ꝓ quibus in argumentis facīt ista iura.

a ¶ Prorogari. Circa qs debent iudices ꝓsidere. ā. de do. ꝛ contu. finem. j. de offi. or. vt litigantes. Cap. XI.

¶ No. j. q; cā suspitiōis é ꝓponenda coꝝ iudice q; recusat. ad ꝟ ā. eo. suspitionis. et ā. e. ti. ꝛ li. si ꝟ vnū. ꝛ c. iudex.

¶ No. ij. arg. q; ist⁹ arbitri nō pōt cognoscere ꝺ cā ꝑncipali. ꝓbat ter. qđ ꝺc de cā suspitiōis. de ꝟ in. d. c. suspitionis. Domi.

B Arbitris ¶ Non diuidit: qz tota litera vno cōstrictu claudit. Do. Approbat quod no. Bern. ā. eo. suspitionis. circa princ. in glo. ꝛ Bul. in Spec. de ap. ¶. Nunc tractemus. ver. Sed ad quem.

¶ CASVS. Causaꝫ que iter ic ꝛ me mouebat vel mouere sperabat: papa ad me ſ iustātiaꝫ delegauit archidiacono pictauēn: tu voluisti recusare iudicem: qz inimicus tuus capitalis: fuerūt electi arbitri ad cognoscēdum de ista cā suspitionis: ꝛ tulerūt suā sniam interlocutoriam assignauerūt terminū nūtis arctū jab ista snia interlocutoria vel diffinitiua (qz istud capl'm hēt loci: etiam si arbitri cautoria vel diffinitiua appellauisti. Querit ad quem vere: Rsidet q; nō: nam cū sit suspectus in cā principali: cēt Sed qd sc̄ssime pi: heinno in. c. pastoralis. de rescrip. in ꝟtruꝫ prima cōmissio revocet: vel qđ vī ibi: q; si iudices noluit deferre: debēt iter se ꝟuenire. qui si nō possint ꝟuenire debēt eligere arbitros ad sopiendū illā gōnē: an prima cōmissio fuerit revocata vel non. Sz q̄rit: isti arbitri tulerūt suā snīaꝫ: ad quē erit appellādū: ꝟtruꝫ appellet ad ipos iudices: Rsidet q; nō: ꝟ est appellādū ad papā.

b ¶ Iuris. Ubi sunt iura: videbis. j. Et ista est rō: cūre hz appellari ad papā: qz cū isti arbitri ꝺm iuris formam sint electi ad ꝺm ius a quo pārtem hūt: ops appellari: ꝛ sic ad papam qui est ler animata in terris.

(ADDITIO. In anē. de consul. ad finem. colla. iiij. Joan. andre.)

c ¶ Judicem. Delegatum pape. ā. eo. suspitionis. qđ l. tellige vt. ā. eo. si contra vnum. ꝛ idem si recusetur ordinarius. ā. de appella. cum speciali.

d ¶ Concordare. Nec sibi inuicem deferentibus. ā. de rescrip. pastoralis. in princi.

e ¶ Hanauerint. Sine in snia: puta qz vnīque pronuntiant illum suspectum: qz suspectus ꝓbatus non est: vel cōuerso: vel ante snīam: puta nimis breuem dilationez dādo. ā. de dila. c. j. quod est ipsoꝝ officiū. ā. eo. suspitionis.

¶ Glosa ista obiecit ꝛ soluit. casū addit: solutionez p simile fortificat.

f ¶ Appellādum. Contra. C. de arbi. l. j. ꝛ ij. q. vj. a iudicibus: in qbus dī q; nō appellāt ab arbitris. Solu. sūt qdaz arbitri q; cōpromissarij vocant ꝛ volūtate adeuntur: ꝛ ab istis non appellat.

bus in vnam snīam ꝓcordare ꝺ: ad ꝓcertationem huiusmodi sopiendam a partibus eligunt: est (si grauauerint e) ad sedem apostolicaz appellandum f. Idem.

¶ Executor dat⁹ a papa vt puideat ꝑsone subdelegat: si dek vt puideat ecclie nō exp̄sa ꝑsona non subdelegat: nisi hēat spāle mādatum: ꝛ cām

I reddit. Jo. anō. Cap. xij.

S cui ab ⁽ᵍ⁾ apostolica

CADDITIO. sup pliceri tamē potest. ā. de arbi. non sunt. ꝛ no. ij. q. vj. ſ. q; de arbitris. in fi. penul. glo. Archidiaco.) Et sic loquunt contraria. Sunt alīq qui de necessitate iuris habēt assumi: de quibus loqtur hec decre. ꝛ a talibus bene appellatur vt hic: ꝛ sic ettam posset intelligi lex illa. C. de iudi. l. vlti. Et hac ratione puto hanc decre. locū habere in arbitrio electio ad audiendā causam quā mouet eps cōtra suum subditū: cuz etiā illo casu de necessitate eligantur arbitri. xj. q. j. si clericus. ꝛ de hoc. ā. de offi. ordi. irrefragabiliter. in glo. penul. sic etiā magis fauet lex et qui necessariam satisdationē prestare debet ēē et qui voluntariā: qz primum si ibi satisdare nō potest: alio loco satisdare permittit. sc̄m non. ff. qui satisda. cog. l. si fideiussor. ad idē. C. de re. cred. generaliter. in fine. j. respondeo. Cap. XIJ.

Arbitri ſt eligēdi in cā quam mouet eps ꝟ ꝺbitaz.

Diuisio.

I Scui. ¶ Sunt due ptes. Secunda ibi [Sed si.] Que facit tria. Primo ponit dictū. Secundo rationem interserit. ibi [Quia circa.] Tertio ibi [Nisi excipiat. J Joan. and. Sumpta fuit de extrauaganti que incipiebat. Quefuit a nobis. Et declarat ista decr. ꝛ sequēs. decretalem vlti. ā. eo. titu. ij. io autem.

¶ No. j. q; si dat ꝑsona ꝓpta ꝓpendi certe ꝑsone: nō intelligit electa industria executoris: sec⁹ si cōmittit ꝓ utilitaz ꝑsone.

¶ No. ij. q; nō sint partes p se vel paltū expedire. de ꝟ in regula q; p alīqz. j. de regu. iur. Domi.

(ADDITIO Et approbat qđ ibi dixit Pe. de sam. ꝛ reprobat qđ ibi dixit Jmo. in glo. fi. qui distinxit an dicatur prouideas vel exequaris: ꝛ tunc non cōmittit. An prouideri facias: vel compellas: ꝛ tunc cōmittit.

¶ CASVS. Papa mādauit epo pictauēn vt puideret ꝑsone idonee de tali prebēda que vacabat: qz forte vacauit in curia: ꝛ papa non habebat notitiam ꝑsonaz huius patrie: ꝟtrū talis executor sic deputatus a papa posset vices suas cōmittere alīj: Rsidet q; non: nisi papa daret sibi specialem potestatē: vt puideret per se vel alīū. c. vlti. eo. ti. in an. Sed quid si papa mandauit vt de illa prebenda puideret certe ꝑsone: puta tytio vtrum possit subdelegare: Rsidet q; sic: nam tunc non est electa industria ꝑsone: ideo potest alīj cōmittere: secus est in primo casu: cum est electa industria ꝑsone circa ꝑsonam eligēdam: tunc enim non pōt alīj cōmittere: nisi ad hoc hēat speciālē potestatē a ro. pon. vt dicto. c. peruellagato.

¶ Nota primo q; cum papa mandat alicui vt ipse prouideat de tali beneficio certe persone: puta tytio nō videtur electa industria persone.

¶ Nota insuper q; in eligenda persona idonea magnū periculum versatur: ꝛ ideo talis executor cui mandatur vt eligat personam idoneam: non potest subdelegare: quia industria eius est electa.

¶ Nota hic glo. notabilē q; limitat iura dicētia q; dele-

Universidad de Deusto
Biblioteca

gatus alius a principe nō pōt subdelegare: nec est nisi deō sibi pl̄s spectalis subdelegādi: nam delegās dādo potestatem subdelegādi videt ipsum delegās subdelegare: sicē ēt dñs dādo curatori suo facultatē substituēdi: t curator substituit: vt ipsemet dñs substituere. Dely. reg. a ¶ Alb aplica sede, Spāle. n. est delegati a principe q̄ subdelegare pōt. C. de iudi. a iudice. ā. e. c. pastoral. t. c. vl. b ¶ Prouisio. ēt si cōmittat ei q̄ inquirat de illius vita et conuersatione: vt in ele. eo. tl. iudices.

ADDITIO. Et hoc est qđ dicit Jo. mo. ita seruari i forma pauper. Jo. an. c ¶ Prouintia. ℣ nō regrimur q̄ officium sit certū sufficit q̄ sit certa persona: lz ecertum dñs. ficiuz: vt subdelegare possit: in hoc casu non hz locum decre. vlti. ā. eo. tl. d ¶ Non pōt. Et sic intelligāt. ā. eo. c. vlti. ℣. vlt. to enīz cuius industria eligit nō subdelegat: t ibi plene de hoc.

¶ Glo. seq. allegat vnā decretalem: t p illā t istā q̄nē soluit. qđ quā solutionē adducit decem decre. t duas. ll. e ¶ Per aliū. Ergo qđ de iure cōi non pōt ex pūcte cōmissionis poterit. qđ idē. j. c. vlti. ℣. vlcro. Et faciunt hec ad q̄nem quā disputant: an delegatus ab alio ℣ a principe dñs speciale mādatum subdelegandi subdelegare possit: Et credo q̄ sic: q: sicut ille non dñt a lege q̄ subdelegare possint: tū si ad hoc haberēt spāle hoc possent: sic dicā q̄ lz delegat⁹ ab alio ℣ a pncipe nō hēat hoc a lege t sic loquunt ꝓ ista: tū si hz hoc ab hole subdelegare poterit. ad hoc optime facit. j. de pcura. c. j. ℣. rū. vbi pcurator ad iudicia ante litē ꝓtestatā nō substituit ex pūcte legis: nisi cēt datus in rem suā: tū si hz speciale mādatum: substituere pōt. ad idē co. tl. c. vlt. vbi pcurator datus ad matrimoniū ꝓtrahēdū nō substituit: nisi hēat speciale: t cōprōmissarius datus ad eligēdum: nō eligit vnū nisi suo: t alium nisi dñs ex potestate legis: tū si habeat speciale hoc pōt ex potestate hoīs. ā. eo. lib. de elec. ca. pe. ℣. porro. ad hoc ēt facit. ī. tl. prl. c. j. t. ā. tl. prl. c. ℣. t. tij. t. j. de regu. iur. qui per alium. t iu regula. potest qs. Stabo igitur regule cum ꝓtrarium nō reperiam. Et dicit lex q̄ non refert an ipse ordo decurrionuz elegerit: an is cui ordo ipse negocium dedit. ff. qđ cuiusq3 vni. no. l. item eorum. ℣. si decurriones. ad hoc etiam facit. ā. de rescrip. cuz aliquibus. t. j. de preben. hi qui. j. responso. institū. de attributo. ℣. sed quod iure veteri. Cap. XIII.

Statuimus. ¶ Primo ponit spāle statutū cuz sua causa. Secdo illud generaliter ꝓrogat t eāmredditt. ibi. Idem. J Jo. an. hic. Et nota q̄ dicit statuimus: quasi limat q̄ ante hanc decretalē ex quo cōmissum erat expediendum in loco: extra locum expedirī nō poterat: vt forma mandati diligenter seruaret. j. de preben. cui de non. sit ergo hoc de iure nouo.

ADDITIO. Et per hoc pz falsam esse opinionē Vin. quā vide. ā. de re iudi. cum J. t Al. sup versi. ad ecclesiam. quā ētiā hic reprobat Archi. qui dixerat valere pcessum factū p deleg. tū extra nō opponebat exceptio. Jo. and.)

¶ Pro intellectu huius capli presupponēdum est q̄ mādatarius tenet fines mādati obseruare diligenter: ita q̄ fines sui mādati excedat: non valet eo q̄ excessit fines mādati. Secdo presupponēdum q̄ inquisitor a sede aplica deputatus ad ingrediuz excessus dī delegatus. Tertio est presupponēdum q̄ delegatus in certo loco nō potest cognoscere extra illum locum. c. statutū. ā. de rescri. vel per alium id valeat expedire. Idem.

¶ Is cui aliquid certo loco expediendum cōmittitur: extra causa illud expedire poterit extra locum. docuit Joan. andre. Capitulum. xiij.

Statuimus vt is p quē ab apostolica sede certo loco ingsitio fieri: vel qđ aliud expediri mādat: si ꝓpter potentiā vel malitiā illius ꝓtra quē inquiri dz: siue procedi: seu fautoruz eiusdem nō possit hoc exequi eo ingsitor deputatus ad certū locum possit locum mutare ad faciendum ingsitionē fm q̄ fuit sibi mādatū: Videtur q̄ nō per. c. statutū. alleg. hoc tū non obstante rndet ro. pon. in ꝓtrarium. vz. q̄ ingsitor deputatus ad certū locū: si subsit causa rōnabilis: poterit locū mutare. Et illud. c. statutum. intelligit qñ non subest rōnabilis causa: t hoc ne monachi reportent lucrū ex suo dolo: nam necessitas non habet legem. c. consilium. de obser. ieiu. in an.

¶ Nota primo ex isto tertio q̄ delegatus a sede aplica deputatus (Idez in delegato a quocūq3 alio cui est iniunctum: vt mādatum certo loco exequatur) tenet exequi in loco assignato: nisi subsit iusta causa: vt hic.

¶ Nota insuper q̄ nō solum iudex ordinarius pōt mutare locum suoꝝ maiorum. l. si vt pponis. C. quō t qñ iudex. sed hoc etiam pōt facere iudex delegatus cuz iusta cā: nec in hoc regrit ꝑsensus partium: sed si nō subsit iusta causa nō pōt fine ꝑsensu partium: sed de ꝑsensu partium pōt prorogari iurisdictio. c. statutum. de rescrip.

¶ Nota vlterius: q̄ si papa mandauit vt delegatus alicui inquisitionem certo loco faciat: si executor timeat potentiam illius contra quem est faciendā ingsitio poterit alium locum idoneum assignare: nec poterit excipi contra delegatū q̄ pcedit extra locum sibi deputatum.

¶ Glo. seq. queritur soluit. arguit pro. solutt contrarium.

f ¶ Aplica sede. Quid si ab ista sede ordinario fiat talis cōmissio cui cadē sit rō: Satis videret idē ins. ff. de legi. nō oium. ā. de trāsla. inter corpalia. Sed ꝓtrarium puto.

(ADDITIO. Idem Archi. per eādem rōnē. Jo. an.) vt istud verbū aliqđ operet. ad hoc. ū. de decl. ad audiētiam. t. j. de pinille. si papa. nec est eadē ratio: q̄ non sic defacili de delegato pape p vniuersum orbē recurrit ad papā: sicut ad ordinarium de ꝓuincia vel dioceſi sua pōt recurri. Vnde est etiam q̄ lz delegatus pape reseruet coram arbitris: qui sibi difficile esset recurrere ad papā: delegatus ordinarij non: sed recusat coram ordinario. ā. eo. si contra vnum. ℣. cum autē. Si igitur delegatus ordinarij in loco exequi non potest: infinnet ordinario: qui sup hoc sua deliberatione prouideat: vel expresse cōmittendo eidem q̄ extra locum statutum id possit: vel alio modo.

g ¶ Illud. Puta pronuntiatio: monitio: denuntiatio: vel his similia.

h ¶ Illo ꝓtra quē. Idē si pp aliā iustā cāz: vt dī i fine.

Delegat⁹ ab hierosa papa vt aliqđ exq̄at i certo loco: si nō pt exeq̄ in alio loco exequi ab his mādato.

Judicij loco⁹ sit tutas thonestus.

a ¶ Secure. Loc⁹ ergo nō solū dz eē secur⁹ partib⁹. ā. d. ap. ex pte. j. ℣ et iudici vl̄ sqsitori vt hic. dz ēt eē idoneꝰ q̄ nō i taberna vl̄ i loco ihonesto expediri id dz: vt hic.

b ¶ Causa. etiā sine dolo t fraude eius: cōtra quem id imminet expediendum. Joan. and.

Dilatio.

¶ No. j. q̄ p quēcūq3 actū iudex vlegat⁹ pcedit inte lligit perpetuata iurisdictio. ꝓbat tex. p illos ver bū i aliq̄. de quo. ā. eo. ēquis.

¶ No. tj. q̄ ℣ dictas in iudicio repellit. ā ap. c. solli citudines. Domi.

Jurisdictio perpetuat per actū subdelegationis.

c ¶ Comode. rēj. qđ. faciat. ff. ā ver. signi. nepos. pculo.

d ¶ Differri. Prouideri igit dz nō solū ne ꝑdeat i totū: ℣ etiā ne nimiū differat. t cocor. ā. eo. si sup gra. in fi. Jo. an. Cap. XIIII.

Ja subdelegato. ¶ Ponit statutuz qđ secūdo prorogat. ibi. [Idē.] Tertio cāz reddit ibi. [Alio.] Joan. andr.

¶ Presupponēdū ē q̄ cū delegat⁹ pape cāz sibi delegauit si totā: si appellet a subdelegato: appelli. cātā ē ad delegatū subdelegātē. saltē i casu hic expsso

E CASVS. Impetrauit ꝑ te delegatū ecut mādatū fuit in cōi forma: vt vocatis vocādis qđ iustū ēt decernere et: delegat⁹ iste: q: isti cāe examinande nō poterat cōmode vacare: quēdā subdelegauit nō in totū: ℣ reseruata sibi lītis vel exceptione. accidit q̄ coram isto subdelegato fect te quentre: in termino assignato cōparuisti: cōpartione facta ut reus exceptisti q̄ nō tenebaris ꝓcedere coram iudice subdelegato pp defectū iurisdictionis: q̄. ſ. delegās fuerat mortuus antequā subdelegat⁹ decerneret citationē nō fore admittendā: tu ab ista lītis interlocutoria appellasti: quer. ad quē debes appellare. Rndet q̄ in hoc casu est appellandū ad papā omisso delegato: nā appellando ad delegatū esses tibi ipsi ꝓrarius. nam tu negas delegatū hēre iurisdictionē: q̄ per mortē pape nō solvuz do ad delegatū: fateris eū hēre iurisdictionē. Idē est in vt in glosa: puta si proponis reiectum nullum.

¶ Nota q̄ allegās contraria nō est audiendus. ad hoc quotidie allegatur istud. c. t. l. j. C. de fur. t sermo eor.

e ¶ Non in totum. Al's non esset questio: vt dixi. ā. eo. si duo ex tribus. t capitm. si is cui. Joan. andre.

f ¶ Processuz. Quid dices? pone: papa dedit delegatū: ille subdelegauit nō in totū: demū t antequā subdelegatus incipiat vti: mouit delegatus. ſ. papa: nunqd delegatus vel subdelegatus pcedere poterit? Satis credo: q̄ subdelegare est iurisdictionē delegare: ex quo subdelegauit: perpetuata fit iurisdictio: t hoc sonat hec littera que dicit: in aliquo processum.

(ADDITIO. Dumē ifa hic per eū facit in ctrarium. Sed est exceptio ptis hic loquentis. Joā. andr.) ā. eo. tl. t li. eū plen. cū dicit. schodie. t. ā. eo. lz. dū dic: vti cepit.

(ADDITIO. Et idi hoc tenet Dostiē. q̄ cepisse dicatur cōmittēdo vices suas: ēt in part. Jo. an.) Sic t retinere ptātē renocādi est iurisdictionis. ā. eo. si delegat⁹. tj. risso. Dz pone q̄ omissa hac exceptiōe cū cōpetit: peccatur: tz ne pcessuz: De hoc vide. ā. de testib⁹. cū venisset.

s ¶ Idem fiet. scilicet q̄ non appellabit ad delegatus delegatem: sed ad primū delegātē. Joan. an.

h ¶ In aliqo casibus. Puta q̄ dicit rescriptū ipetratuz ab excōicato. ā. e. li. de rescrip. c. j. vl̄ ipsuz delegatū subdelegantē excōmunicatum. ā. de re iudi. ad probandum.

ADDITIO. Vel hereticuz. t de hoc scitis hic Archi. alleg. xj. q. tij. cui ē. Vnde dicit Bar. q̄ extra ecclesiā nulla ē iurisdictio: t ideo sua p talē lata nō tenet. ad ℣. xiij. q. j. aperte. t. c. vbi sa ne. in prin. t. ℣. hīa auctoritatib⁹. Joā. and.) vel delegatū nō ee talē qualē regrit ꝓstitutio. ā. eo. lib. de rescrip. statutū. j. risso vel cōmissionē ad eū factam extra locū. de qb⁹ sibi dicit: vel rescriptū esse ꝑpetratū per surreptionez: ita q̄ nō valet seruata distinctione decre. ā. de rescrip. super ℣rio. vel q̄ ipse delegatus subdelegās est seruus vel familis. de rescrip. scisciatus. vel nō est etatis idonee. ā. eo. cū vicesimū. vel q̄ ipse primus delegās reuocauerat delegatū subdelegantē. ff. de iudi. iudiciū. vel q̄ ipse delegatus retulerat. ā. de appellatio. intimasti. vel ab eo fuerat legitime appellatū. ā. de appella. vt debitus. dec t finistia coram subdelegato opponuntur: per que negatur delegantem iurisdictionem habere.

i ¶ Ad ipsum. Delegatum subdelegantem.

k ¶ Sic. i. appellando ad eum quem negat iudicem.

l ¶ Glosa ista rectetur obiciendo t soluit.

m ¶ Contrarius sibi ipsi. Et sic nō audiendus. de appellatio. sollicitudinē. in fi. C. de furtis. l. j. cuz si. Et hoc est mirabile: q̄ si iste delegatus nō subdelegasset coā ipso: potuisset proponi exceptio per quā negaret cuz iurisdictionē habere: t super ipsa posset pronuntiare. ā. de rescrip. super literis. in fi. ff. de iudi. ā quis ex aliena. tamē si coā subdelegato ꝓponat: t ꝓpter hoc appellet: non appellabit ad delegatū: sed ad primū delegantē: appellando enī fungitur vice actoris: t in agēdo nō licet cōtraria proponere. qđ tū licet in exceptiōdo. j. de regu. iur. nullus. ad hoc. ā. de excep. cū inter plures. Cap. XV.

Ac cōstitutione. ¶ Prima pars circa qualitatē cōseruator⁹ ponit tres prohibitiones. Secda prudēt circa processus: loca: subdelegatiōes: t durabilitatē ipsoꝝ: prorogās al's ꝓtra per decre. statutū. Tertia decretū apponit. Joan. an. Quedā ex istis sumpta fuerunt de extranagāti Alexā. que incipiebat: q̄ de ꝓseruatoribus.

(ADDITIO. De qua spec. ponit co. titu. ℣. vlt. prope fi. Joan. andre.)

Ponit. tj. exempla. Delegat⁹ multipl̄r iurisdictōnē hīe denegatur.

Syria heretici non tenet.

Delegat⁹ ꝑt cognoscere an sua sit iurisdictio.

¶ No. j. ꝙseruatores si possē se ire: mittē nisi de manifestis. de ā. ca. j.

¶ No. tj. arg. q̄ appellatione ꝑoꝝ non cōprehendunt habentes dignitates ꝓpiores. de ā. j. de sent. excō. qui ꝓculosum. Do.

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ CASVS Dictū fuit in ea. statutū. ā. de rescrip. q̄ ad hoc vt q̄s sit capax iurisdictionis aplice regrit q̄ habeat dignitatē vel psonatū: vel q̄s sit canonic⁹ ecclie cathedralis. Iteꝫ dictū fuit in. e. j. ā. eo. titō simō: q̄ ꝓseruatores religiosis. vel alijs clericis a sede aplica deputati cognoscūt de manifestis iniurijs. Sz quer. q̄ sit eē ꝓseruatores? Rsdet q̄ epi: archiepi: abbates: ⁊ alij hītes dignitatem: canonici ꝓ ecclie cathedralis nō sūt: Iz possint eē delegati ad vnam cām. Et ista est differētia iter ꝓseruatores et delegatos ad vtil. cās. Sz gd. ponam⁹ q̄ papa ꝓpraufit abbatē sancti Cypriani cōseruatorē priuilegiorū cōcessor⁹ monasterio nouo pictauio: ⁊ deputauit abbatē monasterij nouū pictauis ꝓseruatorē priuilegiorū ꝓcessor⁹ monasterio sci Cypriani: vtr hoc possit fieri? Certe nō: nā presumit q̄ fidissimus sanaret. Sz gd: ponam⁹: aliq̄s vult spetrare cōseruatorē sibi subditū: an possit? Certe nō: sed reges ⁊ regine sūt: aliq̄ nō. Et hec est alia dīa iter ꝓseruatores ⁊ delegatos: q̄ cāe sūt cōmitti ⁊ mutuo. Iteꝫ pōt spetrari subditus in cā: ⁊ valet ꝓcessus: si nō fuit exceptū: secus est in ꝓseruatore: q̄ ipso iure ꝓcessus ꝓseruatoris nō valet. Sed queritur in quo loco cognoscere debēt ꝓseruatores de causis priuilegiator⁹? Rsdet q̄ in loco in quo sunt deputati ⁊ nō in alio: etiā de ꝓsensu partiū: Iz sec⁹ sit in delegato: q̄ delegatus de ꝓsensu partiū pōt cognoscere ī alio loco: cū in loco sibi deputato. c. statuti. alle. ⁊ hec est alia dīa iter ꝓseruatores ⁊ delegatos. Sed vtr ꝓseruator possit subdelegare cās sibi spectantes? Rsdet q̄ nonnūq̄ illud sibi fuerit spetialr ꝓcessum in sua creatiōe: secus in delegato: q̄ absq̄ spāli prāte pōt subdelegare: ga sanctissime pater hēmus in ca. j. ā. eo. q̄ cōseruatores pōt solūmō se spectare de manifestis iniurijs. Sed qd si ꝓseruator de facto excessit fines sue ptātis? Certū est q̄ ꝓcessus est nullus. Sed vtrū punitar aliq̄ pena? Rsdet q̄ sic: q̄ est suspensus per annū ab officio: delegat⁹ ꝓo nō punit: Iz ꝓcessus suus nō valeat. Et hec est alia dīa iter ꝓseruatores ⁊ delegatos. Sed qd de parte: q̄ vna pars litigātiū petrauit: vt ꝓseruator excederet fines mādati: an punitur? Rsdet q̄ sic: nā ipso facto incurrit sūmam excōicationis a q̄ nō dz absolui: nisi pri⁹ satisfacto de expēsis facti ab aduersa pte. Sed qd vtrū per mortē pape expiret iurisdictio ꝓseruator⁹? Rsdet q̄ sic: quo ad negocia nō inceptā? in hoc cōparant ꝓseruatores delegatis. c. gratū eo. tit. in an. Sed qd sanctissime pater dictū fuit. ā. de rescrī. q̄ delegati nō debēt aliq̄d accipere: vtrū idē debeāt dici in ꝓseruatore? Rsdet q̄ sic: ⁊ in hoc similr cōparatur ꝓseruator delegato. Sed qd si cōseruator fecerit cōtrariū in oīb⁹ casib⁹ p̄missis: an valeat ꝓcessus? Rsdet q̄ nō: imo sunt ꝓcessus ipso iure nulli. Textꝰ. Nō possint Joā. ptāt cardinalis. sed hīs vb ptāt absolutā papa si vellet posset derogare huic ꝓstitutioni.

Declaratio textus.

¶ No. q̄ ciues regāt in ꝓseruatore regrunt in subdelegato: sicut et vī in. c. statuti. ā. de rescrip. q̄ ciues regāt in delegato regrunt in subdelegato.

a ¶ Tuean. De hor. ā. c. j. in glo. fi.

¶ Cōseruatores. q̄ suas (citationibus sentētiarū denūtiationibus dūtaxat exceptis: quas per alios valeant exercere) nulli b cōmittere possint: nisi hoc eis cōpetierit ex beneficio literarū c: sed nec d tunc nisi infra ciuitates seu dioceses in quibus deputati fuerint ⁊ personis tm̄ que superius e sunt exp̄sse. ¶ Ut autē cōseruatores limites sibi tradite ptātis (quos frequenter excedūt) meru f penē diligēter obseruēt: decernimus vt si de alijs q̄z de mātestis iniurijs ⁊ violētijs sciēter g se itromiserint: seu ad alia que iudiciales indaginē exigunt: suā extēderint ptātē: eo ipso

b ¶ Obtinentes. Ecce vna dīa iter delegatū ⁊ ꝓseruatorē: q̄ delegat⁹ ꝓt esse canonic⁹ ecclie cathedralis ꝓnator nō: ⁊ tū h ꝓstitutio Alex. an. imittat que id pmittebat.

c ¶ Conseruator. Ecce alia dīa: q̄ el⁹ q̄ est mihi tutor delegat⁹ possum eē delegat⁹ saluo iure recusationis.

(ADDITIO. Que fieri pōt eo casu fm Butl. i Spec. tit. j. §. superest. ver. sīē si vnus. ⁊ dicaꝫ post Hostiē. j. de appel. legitima. Jo. an.) Iz in ꝓseruatore sec⁹: vt hic: q̄s ītelligē etiā: si nō opponat exceptio per finē huius ca.

d ¶ Exceptis. Est simile. j. de priuileg. nec aliqui.

e ¶ Ecclesiastico. ā. vt lit. non contesta. accedens. j.

f ¶ Vel tēporali. Vt lite nō conte. accedens. q̄. Et ecce tertiā: q̄ (saluo iure recusationis) subditum mihi bene possum impetrare delegatū: cōseruatorē nō vt hic.

g ¶ Nō presumāt. Idē in delegato eo saluo: q̄ delegatus de exp̄sso ꝓsensu partiū b hīs posset. ā. de rescrip. statuti. H. in nullo. q̄s i ꝓbatore nō credo: q̄ ā B voluisset: hoc addidisset hic sicē vbi fecit: ⁊ B maxime p fi. hui⁹ ca.

h ¶ Nullū committere. Hui⁹. no. contrarium in ꝓxen. titu. j. ad finem. ver. sed nunqd cōseruator. ibi dicebat q̄ conseruator in eo in quo iurisdictionem habet: vicēs suas alijs committere poterat.

(ADDITIO. Abb. ā. c. j. dicebat q̄ consuetudo curie habebat q̄ cōmittere non poterat. Jo. an.) Et ecce quarta differētia iter istū ⁊ delegatū a principe: qui pōt in totum ⁊ in partem cōmittere. ā. eo. pastoralis. ⁊ ca. fi.

i ¶ Literarum. Vīd idem. ā. eo. is cui. in fi.

k ¶ Nec tunc. Scilicet cuꝫ hoc competit eis ex beneficia literarum.

l ¶ Superius. s. in primo responso. ⁊ videꝫ in delegato: q̄ subdelegat⁹ talis esse debet cui possit delegari. ā. de rescrip. statutum. §. in nullo. in fi.

m ¶ Idem penē. Vīd idem. ā. de elec. cuꝫ in cunctis. de vī. ⁊ ho. cle. vt clericoum.

n ¶ Scienter. Si ignorantia esset furis vel crassa vel affectata: idem esset. j. de regu. iur. Ignorantiꝫ. ā. eo. libro de tempo. ordi. cos. ā. de clande. despōnsa. ca. iij.

Ignorantia ē multiplex.

Suspēsus ab offō ꝓ ē suspensus a bñficio.

per vnum annuꝫ ab officio s sint suspensi. b ¶ Pars vō q̄ hoc fieri pcurabit: sniaꝫ excōicationis incurrat t a qua nō possit absolui: nisi ei quez sic fatigauit īdebite: ꝓmo satisfaciat integraliꝫ de expēsis.

¶ Offīm aūt quorūcunqz cōseruatorꝫ ipso iure ⁊ quo ad nō cepta negocia per obitū concedētis volumus expirare. Circa munera vō ⁊ expēsas assessores ac notarios ⁊ psonas testimoniū causa vocandas illa precipimus in hmōi ꝓseruatoribus per oīa obseruari: que in delegatis iudicibus cōstitutio a nobis superbis edita v obseruāda decreuimus legati de latere. ⁊ hoc ideo: q̄ assimilātur de latere pape. Nam sicut impator ⁊ patricij sine ꝓsiliarij faciūt vnum corpus: cuius impator est caput ⁊ ꝓsiliarij qui sibi assistūt in secretis: dicunt esse membra: ita q̄ machinano in mortē ipsoꝝ ꝓsiliatorꝝ cōmittit crimen lese mātestatis: sicut si machinaret in mortem ipatoris. l. q̄s go. C. ad. l. iul. maie. ita simil papa ⁊ cardinales faciunt vnuꝫ corpus: cuius papa est caput ⁊ cardinales sunt membra: ⁊ ideo si aliqs assimilatur de cardinalibus vt mittat legatus dicitur sumptus de latere ⁊ appellat legat⁹ de latere. Alij sūt legati nati: sicut est archiepc⁹ cātuariensis: vt in. c. j. de offi. legati. in an. Alij sūt legati missi qui mittunt ad aliqnaꝫ quintiam: vt in ea reformanda reformēt: tamē nō sunt cardinales.

a ¶ Officio. Et a beneficio quod est eis sequela. xxxiij. dist. preter hoc. lxxj. distin. fi. qui.

(ADDITIO. Idem Joā. mo. ⁊ Archi. vide q̄s no. in ecle. cupientes. de pe. in glo. no. nouā. in fi. Joan. andre.)

b ¶ Suspēsi. Ecce quintum spāle in ꝓseruatore q̄s nō est delegato: q̄ dato q̄ delegat⁹ ītromittat se de eo q̄s nō ē sue iurisdictionis: ꝓ preterea locuꝫ habet pena: cū in illa non timentur exp̄ssa.

c ¶ Incurrat. no. nouū casuꝫ quo go excōicatus est ipso iure: aliꝫ no. j. de sen. excōmu. cos.

d ¶ De expēsis. Vīd idem. j. de iniu. eccle. quoniaꝫ. in fi.

e ¶ Quorūcunqz. Quasi diceret: siue sint dati ad ꝓseruationē priuilegiorū: vel ad defendēdum a mātestis iniurijs vel alio mō: vt dicit ā. eo. cap. j. Joan. s.

f ¶ Ipso iure. vī si postea decederet non ceptis pcessus esset nullus. ad idē. j. ī fi. c. ⁊ Iz opi. Gof. Imo. ⁊ Bar. dicti. h ē alia dīa: sī Iz Ber. ⁊ Host. sec⁹. s. h. ā. d test. cū vēisset.

g ¶ Expirare. Salno eo qd vī. ā. eo. cū plures. in fi. ⁊ si plures essent ꝓseruatores quoad negociaꝫ ceptum per vnum ppetuata sit iurisdictio quoad oēs. Et no. q̄ Iz potestas executorio dati ad gfam nō pereat re integra mor tuo papa: vt. ā. eo. lib. vi. super gratia. tamē potestas conseruatoris priuilegiorū in quibus continent gratie bene

h ¶ Edita. ā. de rescrip. statuti. In hoc ergo cōparant alij delegati ⁊ ꝓseruatores: Iz discrepent in quīq̄ supius narratis. s. q̄ canonicus ecclesie cathedralis potest esse cōseruator: ꝓseruator esse nō possiꝫ. Tertio: q̄ eius cū nator esse non possum. Quarto: q̄ cōseruator nō subdelegat nisi sim forma hic ponitur. Quinto: q̄ conseruator hec patent ex terminis. Sextuꝫ additi. ā. in glo. idem in de

(ADDITIO. Octauū: q̄ ꝓseruatores dāt ad futura: de legati nō: vt scripsi p⁹ Inn. ā. de restit. spāndita. ī fin. Jo. an.) qd vide. ā. de rescrip. c. j. ⁊ eo. titu. statutum. in fi.

¶ De officio legati. ¶ Dictū fuit. ā. de his qui gerunt vices aliorum in foro iudiciali. videlicet de delegato: qui similiter vices pape: ideo ꝛc.

Cōtinuatio domini Belye.

¶ No. j. q̄ dicitur: ītucūqz: stat argumētatiue. de quo in spe. de off. pu. ⁊ alle. §. p⁹ hec.

Cap. I.

¶ Primo ponit Inno. pbemium ad decda vsqz ibi. Proinde. Secō ponit statū de legatis nō cardinalib⁹ vsqz ibi. Qui in fra tribus. Jbi ponit de cardinalib⁹ vsqz in fi.

(ADDITIO. Scias q̄ auctor huius decre

¶ Presupponit pro stellecti istius ca. istud q̄ habet in glo. iij. huius capli posita sup verbo legati: q̄ tria sunt genera legatoꝝ. Quidā enim sunt legati cardinales: qui

Cōseruatores ⁊ delegati sim plices: sunt distantes.

¶ Nota sed opr̄cipuē effectū huius capli: q̄ legat⁹ nō cardinalis nō pōt ꝓferre bñficia in patria sibi ꝓcessa: Iz hēat iurisdictionē ordinariam in tota patria sibi decreta: ita q̄ in iurisdictione ocurrit cū ordinario: ⁊ pōt adhī a subditis ordinarioꝝ in prima instātia: ⁊ illud facile debet rōnē dubitādi: q̄ collatio bñficioꝝ est iurisdictionis: sed papa voluit expresse istō remouere hāc iuris dictionem.

Notabilia.

¶ Nota tertio q̄ legatus cardinalis pōt cōferre bñficia vacantia in sua patria: etiam posset reseruare bñficia vacatura certe psone: sed non pōt dare ius ad beneficium vacaturū. Ratio diuersitatis est: q̄ Iz reseruans facerit mētionē de certa psona: tū potest variare ⁊ cōferre alteri: ⁊ sic ista psona non hz certam ⁊ indubitatā spem: ⁊ ideo non cito machinabitur in mortem illius qui tenet beneficium: sed si haberet spem indubitatam: pta si sibi est datum ius ad beneficium vacaturum: citius machinaretur in mortem illius qui tenet beneficium.

Legat⁹ Iz possit reseruare: si tū pōt ius ad vacaturas dare.

k ¶ Pace. Vīd hoc prohemium concordat pbemium huius libri. ⁊ j. de restitu. spolia. frequeno.

X. vel ibi pontī. Joan. ⁊ vide per archi. xl. distin. si papa.

¶ No. q̄ existēs in maiori dignitate dz magis honorari ī cōcessione priuilegiorū. ad hoc de pbē. de multa. et ā. tī. pr. c. fi. §. j. Do.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Legatoꝝ tres sunt spēs inter se diuites.

¶ Glosa sequens de paritatibus legatorum remittit: z ponit quatuor inparia.

a ¶ Legati. Vtra gīa legatoꝝ distinguit hec decre. z ly quoad quedā nō fit in illis imparitas: vt dixi. ā. de rescrip. statutū. j. rubi. inglo. qꝛ dum: tū quoad alia est sparitas. s. i. exēptos absolūēdo: vt. ā. eo. c. pe. z in pfirmatiōnibus exēptoꝝ. ā. c. lib. de elec. si abbatem. z in cognoscēdo de causis exemptoꝝ: z illos puniēdo. j. de ver. signi. c. j. z in collatiōb⁹ bēficiorum: vt hic. Et g dicāt eē legati de latere papē: no. ā. e. c. pe. z q cardinales dicant esse de latere: pꝛ. j. dā dicē q i fratribus nostris z c.

(ADDITIO. Inde Ber. ad Eugenium: nō dico te sanctū dolētem latera: loquēs de cardinalib⁹. Jo. mo. Joā. an.)

b ¶ Ecclesiarum. Suarez. sicut canturiēsi. z eboracēsi. ā. eodem. c. j. z de ap. capi. j. cum si.

c ¶ Legationis. Quasi dicat si alio iure hoc eis competeret: legatio illud non pmitat.

¶ Glosa ista signat contrarium z soluit.

d ¶ Ptātem. Cōtra. ā. de sup. negli. pla. ības vbi legati qui cardinales nō erāt (vt ibi pꝛ ex suptascriptione) bēficia pferunt. Dic q illud fuit ex spāli mādato: z sic nō cōtradicit: sed pcedat et qñ statim segnr: nisi hoc z c. mla ergo licēt ex spāli dēmādatione que ex gīali virtute legis nō licent. de his vide. ā. titu. pri. in cui. in fine.

Cardinales q̄lē a papa vocantur.

e ¶ Fratribus nostris. No. q cum papa promittit de cardinalibus loquitur vocat illos fratres.

(ADDITIO. Et sic hic intelligit de cardinalibus et non epīs (pīn Franci.) si specialiter epōs cardinales vocat fratres: reliquos filios. ā. de testi. licz. iij.

(ADDITIO. De prebē. dilecto. in pīn. Jo. and.)

f ¶ Legatīe. Repete ecclie roma. de q. ā. tractauerat.

g ¶ Prerogatiua. Concor. ā. titu. pximo. capitu. vltimo. ĝ. j. z j. de pīuile. ne aliqui.

¶ Glosa sequens literam exponit. querit. arguit proponit duas opi. contrarias. in fi. ponit duo dicta.

Legatꝰ de latere an possit conferre bēficia: quoꝝ collatio devoluta est ad papaꝝ.

h ¶ Amplioꝝ. Unde bēficia pferre potērūt cuꝝ restrictione tñ z determinatiōe: quā habes. j. eo. pīti. z. c. seq. Sed qd dicce: pōt ne legatus cardinalis pferre bēficia: quoꝝ collatio devoluta est ad papaꝝ per lateranen. 9cilium. Videt q sic per decre. de prebē. c. penul. vbi legatus tale bēficium pmlit. Dicebat ibi Uln. q talis legatus b non poterat sine spāli mādato: z ideo ibi ifitterat ipse legat⁹ apud papā: q illam collationē confirmaret: z sic faceret illam valere. Host. ibi repehēdebat Uln. z Inno. 9cor. ibi Host. z Guil. in Specu. ti. de legato. ĝ. nūc tractemus. circa pīn. qui oēs dicūt q legatus de latere bene pōt pferre talia bēficia per predictā decre. imo dicit Host. q illa precipue pōt pferre que sunt ad papā devoluta: cuius vices gerit in pūncta. allegabat etiam decre. ā. eo. dilect⁹. z. ā. de iurepa. cum dilectus. pro hoc etiā bene facit. ā. eo. lib. de elec. si abbatē. ĥ. rñ. vbi confirmatio electionis: quaꝝ confirmatio spectat ad papam. z. j. de ver. signi. c. j. j. rñ. Quod ergo petīt in predicta decre. pe. ille legatus q papa collationē per cuꝝ factam plequeretur benigno affectu: intelligatur quoad facti executionem: q legato non parebatur. Certum est aūt q legatus etiam de latere nō potest pferre beneficia vacantia in curia sine speciali mādato: vt. j. de prebē. ly in ĥ. qꝰ intelligo infra mēsem: vt eo. titu. statutum. Et no. q vbi est legatus cardinalis in prouīntia: vel alius habens speciale mādatum: possent tres pcurrere in collatione bēficiī. s. papa legatus et ordinarius: z si apparet qꝰ primo cōtulerit nō est dubiū: si vo nō apparet qꝰ primo contulerit: tenet qꝰ habeꝝ. j. de prēb. ĥ a sede. Joā. and.)

Legatus bēficia in curia vacātia pferre nō pōt.

¶ Glo. sequens videt z dicit vñ supra: z quid approbat, et solut dubiū. Cap. ii.

Diuisio.

¶ No. ex suprascriptione q̄ papa scribit sibi vtero cardinali dimittit in titulū sanctoꝝ quoꝝ ifra. Et sic in cardinali bus fallit in cardinali bus fallit. z no. Dom.

Legatos.

¶ Duo facit: premittit z probat declationis causam. Dicēdo declarat ibi. Presentī. Jo. and. Extrauagās fuit edita a clemētis: z scripserat. Ex parte: z approbat hec decre. quod no. Joan. vij. q. j. sicut vir. z xxv. qō. ĥ. igitur Joan. de deo in qōnibus suis. in pūn. Inno. de offi. delega. ly. Hostien. de restī. in integ. taz ex literis. z. ā. eo. c. vlt. z Guil. in specu. ti. ĝ. supest. ĝ. qd de fisia. z ĝ. finitur. ver. pone ergo. z ver. seq. Et no. q ly decre. dirigatur legato cardinali: tamen indistincte loquitur de omnibus legatis.

(ADDITIO. Et sic dixit Fran. ā. c. pīori. fuisse scriptum post mortē istius Clementis in archiepō Rauēnati. Jo. an.) Ex quo infert postea solutionem ad ipsam legatum querētē: qd etiam pꝛ ex eo qꝛ. j. dicit ceteroqūq; presidum: ly ergo quo ad quedam fit differentia iter eos: vt dixi. ā. c. pīori. non tamen quo ad hoc vt video.

¶ CASVS. Papa creauit aliquem legatum in aliqua prouīntia: accidit q papa mortuus est: virū sit expirata potestas ipsius legati: ita q mortuo papa non possit aliquid iure sue legationis expedire: Rsidet roma. pon. q cum legatus habeat. jurisdictionem ordinariam (nam si fit legatus de latere equiparaī proconsuli: si vo sit legatus natus vel legatus missus simplr equiparatur presidi prouīntie) mortuo papa. poterit legatus expedire ea que incumbunt sibi iure sue legationis.

¶ Nota primo q legati mittunt vt excellant vitia z plātent virtutes: verūtamen plura alia possunt expedire.

¶ Nota secundo q legati pape habent iurisdictionem ordinariam: z istud indubitanter verum de his que eis cōpetunt iure sue legationis. Sed quid de his que eis cōpetunt ex spāli facultate: Dicendum q cōmuniter opinio docteꝝ est q ipsi legati habent delegatam iurisdictionem: ideo illa expirat per mortem papē: sed nō alia que eis competunt iure simplicis legationis.

i ¶ Dissipent. Ultia.

k ¶ Plantent. Ut tuteo: z ista propīe sunt ordinariorum. ā. de officio ordina. capitu. j.

Proconsul.

l ¶ Proconsulū. Legatos cardinales eqparat prōsulibus: reliquos presidibus: nam prōsul est qui ex psulibus ab imperatore ad regēdam certam prouīciam mittitur.

(ADDITIO. Aliter dicitur proconsul suffectus loco consulis: sic dictus: quia pro consulibus fungeret. Joan. andre.) Presides autem illi dicuntur: qui cum non essent primi consules mittebantur ad regimina prouīntiarum. ff. de offi. presi. l. j.

Presides q dicunt.

Addicio.

Legati statuta si expirāt legatione finita.

(ADDITIO. Sic dicit: qꝛ presumit: z est nomē generale: vt ibi. ĝ. qñ non adijcit cuius. pūncte. Jo. and.) vbi de hoc. z. j. ĥ. z ff. de offi. questo. l. j. ĝ. ex his. vñ arguēdo sūis casus sīlit enim ibi in secretio pīlijs. ā. eo. lib. de elec. fundamenta. ĝ. decet.) mittunt ad regendam prouīntiam equiparant pconsulibus. ā. de sen. exc. ad eminentiam. ff. de offi. pcō. l. ĥ. Reliqui aūt qui secretis pīlijs non assistunt missi ad regēdas prouīntias eqparant presidibus: sed illi hāt ordinariaz. ergo z isti.

a ¶ Reputantes. Dic ictpe pstructū: nos reputātes legatos z. Et merito de cunf ordinarij: nec expirat eoꝝ officū: facit enim statuta ppetua. ā. de loca. c. j. z. ā. eo. titu. c. vlt. z adeunt p querelaz. ā. eo. ti. c. j. z de hoc ĥ. q. vj. c. iij. Itē habent imperium. ā. eo. lib. de elec. si abbatem. ff. de of. proconsu. l. z ideo. ād idem eo. titu. l. j. z. ĥ. z. C. de offi. eius qui vicem alte. tu. ob. l. j. z. ij.

¶ Glo. seq. primo notat hoc ius declaratoium. z rīdet ptrario. rōnem reddit z īterserit opi. Host. Sed o tractat de nondum ingresso. Tertio queritur an cetus cardinaliuz sīlium revocet. ponit opi. z remittit.

b ¶ Declaramus. Nō est ĝ turis noui. pmulgatoia: sz veteris declatoia. qđ ergo dī in pdicta decre. tñ ex lītis. Anastasij officio legationis venio in ptibus illis fungēti morte Anastasij expirauerat legatio. No. tñ Host. in tñ turisdictio quo ad cepta: sed nec expirat legatio: vt. j. segnr. nec mītrū: legatꝰ cuiꝰ pape dī legatus sedis apli scrip. si gratiose. Et nota: q ista decre. nō distinguit an ille vñ sicut in religo ordinarijs nō inspicimus mortem pstitutiētis: ita nec in isto. Uln aūt vacante sede cetus cardinalium revocare possit legatī forte cōtēr a papa z carlīs. z Guil. in pdicto. ĝ. finit. ver. sz nunqd. q ex magna z cuidēti cā hoc possent: als hoc non debēt. De ptāte tñ c ¶ Expirasse. Idem habes de inquisitoribus hereticē prauitatis. j. de here. ne aliquid. Jo. and.

Legatꝰ an possit revocari a cetu cardinalium.

Cap. iiij.

PResenti declaramꝰ edicto reseruationes quorūcūqꝫ beneficiorꝫ ab aplice sedis legato sueꝰ legatiōis auctoritate factas z decreta iterposita sup ipsīz: necnō denuntiationes: inhibitiones z pcessus quoslibet per eū vel y executores deputatos ab eo habitos circa ipsas (dummodo ad collationē eoꝝdē bēficiorꝫ iam vacātiꝫ minime sit pcessuꝫ) coipso q illi finiē legatio sꝰ viribꝰ penitꝰ vacuari: nec executores eosdez posse vlterius bēficia taliter reseruata pferre. ¶ Leterū si ecclia vnicum poterit reseruare bēficium: vel de beneficijs spectantibus ad vnum collatorem: z hoc pendente illa reservatione: sz illa finita posset sibi reservare vnicam aliam collationem: z hoc etiam verum de beneficijs spectantibus ad collationem vnius collatoris.

Legatio q̄tuoꝝ modis finit.

d ¶ Sue legatiōis. Quasi si ex spāli auctē sibi tradita a papa. Et faceret tūc secus. ad hoc. j. de prebē. ĥ. q. rīsio. (ADDITIO. Et de hoc in spe. pealle. ĝ. ver. quid si legatus. Jo. and.) Et no. q si legatus non cardinalis non potest conferre beneficia vacantia iure legationis. ā. eo. c. j. multo minus ergo posset reservare. in cardinalibus ergo habet locum hec decre. Idem Jo. mo.

e ¶ Ad collationē. Ergo non sufficit q vacauerint nisi prius bēficiorꝫ vacātium fit facta collatio. z est sīle. j. de pcēs. prebē. c. vlti. vbi non sufficit q bēficia vacauerint: z q ab executoribꝰ fuit petitus vt illa pferant: si ipsi non fuerit facta collatio: imo habuit locum revocatoria.

Legatio ℓ pōnalis z realis.

f ¶ Finitur legatio. Hoc pōt esse multis modis: pnta q: datus fuit legatus ad tēpus: finito tpe finita est legatio. ā. de offi. dele. de causis. Item qñ revocatus est. ff. de iudi. l. iudicium. Item qñ egressus est legationē aīo non redeundi. legationē ideo dixi: q si esset regressus vnam pūntiā ts qui est legatus in pīlibus: ergo nō est egressus legationē adhuc nō expirant eius turisdictio. ā. eo. ti. nouit. sic enim legatus in pīlibꝰ parte legationis exīstēs: turisdictionem exercetur: sicut epūs in qualibet parte dioce. j. ti. pri. cum epūs. Itē finit legatio pōnalis morte ipsius legati: non si morte pstituentis. ā. c. pri. pōnalis. ideo dixi: q si esset realis: pnta que cōpeteret dignitati nō expirasset morte legati: vt. ā. eo. c. j. z. ā. de offi. deleg. qñ ubbus. Et qđ. ā. dixi his modis legationē finiri: dic verū in sui pōna: z quo ad non cepta p delegatos: sz si ēs causas cōmisisset z res non esset integra durat finito eius officio illius delegati ptās. ā. eo. c. vlti. Et est mirabile: q in turisdictio delegati a legato bene ppetuatur p citationē z alium iudicialē actum: sed notificatio: inhibitio z decretum nō ppetuant turisdictionem executoris hoc z alios

Universidad de Deusto
Biblioteca

Reseruatiões bñficiorum sunt odiose.

processum facientis. Sed reseruationes bñficiorum sunt odiose, ꝓpter duo: qꝝ per eas datur via ad vacaturas: et qꝝ preiudicat ordinarie ptāti: igit̄ sunt restringēde: ꝛ potestas executoꝝ datoꝝ a papa sup gratia facta ēt re integra ꝛ sup facienda re nō integra: bñ pdurat post mortez pape: qꝝ papa pōt ius ad vacaturas dare: sed nō sic legat⁹. ff. de co. li. ti. pri. ſi sup gratia. ꝛ. j. de pben. ſi cui. in ſi. bñ ergo pōt legatus donec durat in officio suo ꝓpedire ordinarium in ꝓcēdo: ꝛ finito officio non. vt hic. ¶ Restringere. Lām huic edicto: ꝛ ei qđ dī. j. c. pri. dare potuit cardinalis sancte marie noue. (ADDITIO. scz dñs Petrus de bſperno. de quo dīt ff. c. j. in ſi. Joā. an.) qui in plurib⁹ pʒuintijs legatiōis papali fungēs officio; oēs dignitates: psonatus: ꝛ bñficia l legationis sua vacātia sue collatiōi reseruauit: restricta ē ergo hodie eoum potestas: vt. j. patebit.

¶ Glosa seq. ponit quatuoꝛ casus quibus non pēdet ad duo que solutionē obstant respondet ꝛ remittit.

Reseruatio legati qñ dī ſlata.

b ¶ Illa pendente. Illa igit̄ur ſublata: puta moꝛtuus: vel per ſinam debito modo ēt clusus est ⁊c pro quo facta erat reseruatio: vel iam ꝓsecutus est pcbēdam: vel renocauit legatus reseruationē: tunc bñ potest in ecclesia eadem facere aliam: qꝝ illa non pēdet. ſi ꝙ illa pēdet: alia non potest facere. Sic ꝛ pendente dilatione quieuit officium iudicis. C. de dila. fiue paro. ff. de ap. ſignificante. sic ꝛ pendente lite ꝓtra vnum electū: non pōt aliꝰ eligi: qđ dīc: vt. j. vt lite pendente. c. j. ꝛ. h. ꝛ sic attētata pendente appella. renocauit per modum attentati: qđ dīc: vt. j. de ap. nō ſolū. sic ꝛ is qui ꝓtulit alicui bñficiū pendente termino acceptationis: non pōt illud alij ꝓferre: vt. j. de pben. ſi tibi absenti. ꝛ sic pendente negocio recusationis delegatus nō subdelegat cām nisi de recusatoris assensu. vt. ff. de officio deleg. iuder. ff. responso. sic ꝛ accusatus pendēte accusatione non ꝓmouetur. ff. de accusa. omnipotens. nec testificatur: quod dīc: vt. ff. de testi. c. vlti.

Pendentia multa impediūt.

c ¶ In eadem. Onia ista litera non distinguit: non curo an illa beneficia spectent ad collationem vnius: an diuersoꝝ: eroquo enim sunt in eadem ecclesia: siue ꝑdem: siue diuersi habeant conferre pendente vna reseruatione: non fiet alta. (Idem Archidiaco.)

Additio.

d ¶ Aliud. Etiam in alta ecclesia: ꝛ sic differta ꝓcedenti dicto.

¶ Glo. ista querit ꝛ sol. ad duo q̄ sol. ob. rñ. ꝛ remittit.

e ¶ Illius. Pone reseruauit legatus bñficiuꝝ qđ spectat ad collationē epī: hac reseruatione pēdente reseruat aliud qđ spectat ad collationē ipſius epī ꝛ alterius: numquid valet reseruatio secūdē? Credo qꝝ non: qꝝ ls spectet ad collationē alterius tñ ꝛ illius. Et est ſimile qđ dīt. ff. de rescrip. ſtatutis. ſ. cum Jo. in glo. ſ. Et qui iurat non suum esse iurat. etiā ſibi cōmune non esse. ff. de ver. ſignif. pupillus. ſ. vlti. ad hoc. ff. de leg. iij. l. ſiquis ſeruos. vbi testatoꝛe legante seruoꝝ suoꝝ: ꝛ qui in totuꝝ: ꝛ qui in parte sui sunt legati esse videnē. Nec ob. j. de pben. cum illis. in ſi. qꝝ illud induxit intētio pape qui illum ſolum grauare intēdebat: vt ibi dīt in vlti. glo. nec ob. qđ dīt ff. de rescrip. cū aliquibus. qꝝ ſimiliter do ꝛ idēptitas rationis illud induxit: vt ibi dīt.

f ¶ Premiſſa. oīa cōprehendit. ad idē ff. de rescrip. olim. ſi tale finita legatione executoꝛ cōferat vel processum faciat non tenet: vt in. j. rñ ſo. ꝛ idem in sequentibus casibus: vt in pri. dīt. Cap. IIII.

Diuisio.

¶ No. ſi qꝝ iura cō munia debent fieri cū magna delibera tione. ad hoc phus⁹ ſidē.

¶ No. ſi ar. qꝝ i mandato gñāli qđ ſequitur ꝛ verbum vtraq: nō ſ cludūt re quirentia ſpāle mā datuꝝ. ad B. j. de p cura. c. ſi Dom.

Legat⁹ pōt ꝓferre plebanū collatiuū.

Deliberatiõe. ¶ Dīa pe facit duo. Prio ponit prohibitionem in quadruplici specie. Secundo decretum ibi. Decernentes. j

¶ CASVS. Dem ſunt ſupius. c. j. qꝝ le gati cardinales poſ ſunt bñficia conferre ꝛ reseruare: vtrū ſit verus indistincte qꝝ legatus cardinalis possit ꝓferre bñficia quecunqꝝ: ſine ſit ecclesia cathedralis: vel aliud bñficium? Certe nō. Sed quid: vacat abbatia vel aliqua dignitas ecclesie collegiate: vt decanus beati Hylarij maioris pictauie: vel priooratus beatissime radegundis pictauie: an legat⁹ cardinalis possit illam ꝓferre? Videt qꝝ non: dum tamen sit principalis dignitas illius ecclie: alie aūt dignitates minus principales illius ecclie cadunt sub ptāte legati cardinalis. ꝛ hoc vꝛ nisi ad illas dignitates minus principales aliqui assumerent⁹ per electionē: qꝝ nō caderēt sub potestate legati. nec pōt legatus dare alicui ptātem vt recipiat renūciationē alicuius bñficij: ꝛ ei cōmittere collationē simul: sed pōt cōmittere successiue: vt dicit glo.

g ¶ Ecclesiae. Tolle quod est infra sue ordinationi ꝛc. Et conferre ecclesiam est conferre ipſam principalem dignitatem de ecclesia.

(ADDITIO. Vide qđ no. in cle. de pben. c. j. in glo. de isto. Joan. andre.) puta epiſcopatū: plebanatuꝝ: abbatiam: prioratum: vel his ſimilia. ꝛ has hic prohibet conferri: non prohibet canonicatus ipſarum ecclesiaꝝ conferri per legatos: quod ꝓz ex hijs que ſequuntur.

¶ Glosa seq. querit epī. ponit. iterum querit ꝛ ſoluit.

h ¶ Electionis. Aduerte: iam vidi de facto hanc cōnē: legatus ꝓtulit plebanatuꝝ que ad collationem ſpectabat: querebat an collatio eius teneret: Et dicebam qdam.

(ADDITIO. Archidiā. olim: sed postea mutauit: et tenet quod legitur in glo. Joan. andre.) ꝙ sic: per hāc literam: ex quo nō per viam electionis: sed collationis assumitur ibi prelatus. Sed hoc non est verū: qꝝ ista littera que de via electionis loqtur: tñ in prelaturis cathedralium ecclesiaꝝ loquitur: quaſi diceret archidiaconatum in ecclesia cathedrali legatus conferre non potest: ſi ista duo occurrunt: qꝝ ille archidiaconatus sit maioꝛ: dignitas post epm: ꝛ qꝝ per viam electionis archidiaconatus ibi assumatur: sed ſi vtrumqꝝ vel alterum deſit: tunc legatus

Maioꝛitas circa multa ꝓsideratur.

Diuisio.

Possuꝝ p me qđ nō per alīū.

Epūs an possit cōmittere alicui ſpāliter vt cōferat

ſſum conferre poterit: vnde nō ſine myſterio ſic diuiſim ſūm aut intellectū. ad hoc facit qđ ſequit̄ ſue ordinationi ꝛc. nec ob. j. neoꝝ aliquos quo minꝰ ꝛc. qꝝ ꝛ ſine illa clausula ſatis erat prohibitū per precedēta: ꝛ ibi ſic loquitur qđ hic dicit de dignitatib⁹ cathedralibus ecclesiarū maioꝛibus post epiſcopos. Sed cū maioꝛitas ꝓsideret circa multa: vt circa ordinē fīm quē archiꝺ̄s hyter est maioꝛ archidiacono: ꝛ circa administrationē fīm quā ecōuersoꝛ: ꝛ circa alia que no. ff. de rescrip. ſecūdo. de q̄ maioꝛitate scribit⁹ dicq̄ de maioꝛitate prelationis loquit̄: in qua ls ſpectenda sit ꝓsecutio: dicim⁹ ēt de iure archidiaconatuum preesse. ſo ergo qui best post epm capło ꝛ cōuocat capl̄m: ꝛ filia facit hac phibitione ſclusus est.

a ¶ Interponat. No. qꝝ ordinarī⁹ ad quē collatio vl' electio nō spectat non pōt ſyhdere electoribus ne eligant: etiā ſi ſit legatus de latere: multo minus inferioꝛ. ff. de reſtitu. in integ. ca. ſ. vbi de hoc.

(ADDITIO. Et ſi id factat: vt panēdus vt sacrilegus. ſ. q. j. ſimr quidam. ad ſi. q. Archidiā. Joan. andre.)

b ¶ Prohibem⁹. Ista sēda paro facit ſtuoꝛ. Puto ponit phibitionē. Sed so et⁹ cām. vbi Cū per hoc. Certio decernit. vbi Nos eni. JOnarto progat. vbi Volēteo. Joan. andre. Declarat no. per Inno. ꝛ hoſtiē. ff. de offi. delega. ex parte. j. Joan. andre.

(ADDITIO. Et Jo. mona. refert hic ſe primo ſic pronunciasse de pape mandato. Joan. andr.)

c ¶ Specie. Dic genus ꝛ species participant: interdum differūt. qđ dic vt. retij. dī. cū ſ. ff. de offi. oī. ſi sacerdos.

¶ Glosa ſequens ſoluit dubium de duobus delegatis: diſtinguens an ſimul an ſucceſſiue dentur.

d ¶ Cuicūq. Vel ꝙbuſcūq: vt in vna ꝑſona phibitū cēſeat in plurib⁹ repetitū: cū eadē ſubſit rō. ad idē. ff. de co. lib. de elec. c. pe. in prin. ꝛ ad h de pe. di. iij. adhuc inſtat. ff. de rescrip. ſi cū ad verū. vnde nō poterit resignationē cōmittere vni q̄ recipiat ꝛ alteri q̄ demū ꝓferat: qꝝ ſi rōne cōmittēdo hec eidē daret̄ via ad vacaturas: eadē rōne cōmittēdo hec diuersis. Et iste est casus ſpāle quo possuꝝ per me qđ nō per aliū: ꝓtra regulā. j. de reg. iur. pōr. vbi hūc ꝛ quoſdā alios nūmerant. legat⁹ enī bene pōt resignationē beneficij recipere: ꝛ postea illud beneficiū vacans cōferre: ſed hanc cōmiſſionē nō pōt facere: facilius enim per hunc modum fieret fraus ad vacaturas: q̄ per illum. Et est ſimile expreſſum. ff. de cōceſ. preben. cōſtitu. vbi nō pōt alicui epiſcopus ſpāliter cōmittere q̄ cōferat certū beneficiū eī vacabit: ls cuꝝ vacauerit posſet illud conferre. Puto tamē q̄ legatus bene posſit cōmittere alicui q̄ recipiat resignationē alicui⁹ beneficij: ꝛ re-

manib⁹ voluerint libere resignare: ipoꝝ resignatiõe recepta illa valeat idoneis ꝓferre ꝑſonis. ¶ Cū p hoc aperiri posset via ꝓtra lateran⁹, ꝛc ſcilicet ad beneficia vacatura. ¶ Nos enim cōcessionē quā ꝓtra hoc cōtigerit attentari: ꝛ quicquid ex ea vel ob eā ſecutū extiterit nullā ꝓz ſus habere statuim⁹ roboris firmitatē. ¶ Volentes non ſolū ad futura: ſed etiam ad ꝑterita ꝛ adhuc pēdētia ꝛc negocia hoc extēdi. Idem.

¶ Collatio legati per taciturnitatē prioris beneficij vtiatur. h. d. ꝛc. Cap. v.

Collatio ꝛc.

¶ Nō dubi dit: qꝝ breue ē. Sicut taciturnitas beneficij obtēti vitiat collationē obtētā a ſede apoſtolica vitiat collationē obtētā a legato. Sec⁹ ēēt de collatiõe obtēta ab ordinario: qꝝ illa taciturnitas ſi vitiat.

¶ CASVS. Legat⁹ cardinalis in hac patria exiſtēs contulit mihi aliquod beneficiū vacans: tacui et aliud beneficium quod obtinebam: an valeat talis collatio? Certe non: nam taciturnitas beneficij obtenti vitiat collationem legati a ſede apoſto. impetratam.

g ¶ Legatuꝝ. Cardinalem: qꝝ alius iure legatiōis cōferre nō pōt. ff. de. co. c. j. in ſi. niſi ex ſpāli potestate: vt ibi.

h ¶ Mentio. Quid dicem⁹ ſi legatus ꝓprio motu ꝛ hoc exprimit̄ in literis cōcessionis confert mihi beneficium habēti aliud: de illo mētionē nō facta: numquid valebit collatio ſicut ꝛ valet eo casu ſi papa cōtuliſſet. j. de pben. ſi motu ꝓprio? Videt qꝝ nō: qꝝ papa nō est ligatus legib⁹ ſicut legat⁹. C. de legi. digna vox. de cōcef. preb. ꝓposuit. vnde aliud in papa aliud in legato. Sed ꝛtraꝛiuꝝ credo: ſicut enī ſi ordinarius mihi habēti beneficiū cōfert aliud: bene tenet collatio hoc tacito: ls vtrūq; retinere nō posſim: vt in cle. de offi. ordi. c. ij. que in hoc reꝓbat qđ hoc no. archi. ſic ꝛ ſi legatus conferat: tenebit collatio: nō tamē vtrūq; ꝓpter hoc potero retinere. ꝛ ita est. ff. de rescrip. gſa. hoc ergo ſtabit dicere. qꝝ ſicut impetrāto bñficiō a papa tenet de beneficio qđ ls ēptūcunqꝝ modōꝛ fit illud facere mentionē: ſic ꝛ ipetrāto a legato: alīs nō valebit collatio: qꝝ impetratio est ſurreptitia.

(ADDITIO. Que propīe ſit ab illo ad quem primo ordinario iure nō ſpectat collatio. Joā. andre.) Vbi ꝛo non impetrauit: ſed legatus contuliſt: in quo peccauit ille cui facta est collatio? Certe in nullo. vnde credo tenere. Sic video qꝝ impetrationem impedit facti poſſeſſio colorata ſi de illa non ſit mentio. ff. de conceſ. preben. cum noſtris. collationem non impediſt: infra de pben. ls epiſcopus. Joan. andre.

certū bñficium cum vacabit.

¶ No. j. legatum posse ꝓferre bñficia de quo. ff. co. ca. j.

¶ No. ff. qꝝ in lſta bñficiali bus ff ſpe trant a legato cadē mētio ꝛ ſi fieri ſlita tū ꝛ circū ſtātiaꝝ ff regrunt lſis a papa ſpetratis. Do. Mot⁹ ꝓprius legati an excludat ſurreptionez ſicut mot⁹ proprius pape.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Cõtinuatio dominij Pelyc.

¶ No. j. l. §. nec p eo. q officialis dicit actum facere nõ auctoritate ꝑpa ꝫ vice ꝛ auctoritate illi⁹ q eũz creauit.

¶ No. §. eo. §. q̃ sic dicit qui in causis certã ꝫ sint iurisdictiones nõ dr illã hic affi or tũ cãe i q̃ dat iurisdictio. vo.

¶ De officio ordinarij. ¶ Dicũ fuit. ã. de officio legati q est maior: quid ũq ordinarijs in cã sibi delegata: nũc restat videre ghal⁹ de quibuscũq ordinarijs: ꝛ ponit titulum sine rubrica de officio ordinarij. Cap. j.

¶ Sunt quæ partes ſm Jo. mo.

Romana. Primo põt p̃bitionez. Secũdo ibi. Nec pro eo. Soluit oppositionẽ illi⁹ prohibitionis. Tertio ibi. Quia in causis. Rõnẽ solonis subijcit. Quarto ibi. Officiales. Quãdam moderationẽ officialiũ⁹ remẽdijs⁹ intungit. Quinto ibi. Et hoc. Illaz ad alios officiales extendit. Plus mihi placet vt sint solũ due partes. Jo. an.

¶ Presupponẽdum est q archiepũs põt cõmittere cãm suffraganeo vel subditis suffraganei: sed q̃ committit subditis suffraganei non potest eos compellere.

¶ CASVS. Archiepũs burdegalensis vult officialẽ foranei in diocesi pictauẽ. deputare ad cognoscẽdũ de futuris causis per appellationẽ ad ipsũz deuoluẽdis in futurũ vtrũ possit: Rsidet q nõ: ꝫ cãs deuolutas cõmittere siue delegare possit in diocesi suffraganei: sed non cãs in futurũ deuoluẽdas. Rõ est: q post appellationez iurisdictio est ipsi⁹ archiepi: tũ cãs põt cõmittere: sed an appellationẽ nõ hz iurisdictionẽ: ideo nõ põt cõmittere: q nemo dat q̃ nõ hz. Sed ponam⁹ q archiepũs per tres sufficies ad introducendũ ꝓsuetudinẽ ꝓstituit officiales ad cognoscẽdũ de causis in futurũ per appellationẽ devolnẽdis: an valeat ꝓsuetudo: Rsidet q sic. Sed ponamus q illud ius sibi cõpetit ex ꝓsuetudine: ꝛ sic ꝓstituit officialẽ in dioce. picta. vtz possit ihibere officiali picta. vt nõ attẽtet aligd ãteq̃ sibi cõpetat iurisdictio: Rsidet q nõ. vt in ca. romana. j. de appel. ꝛ ibi latino. Sed vtrũ officialis iste deputatus ab archiepo burdegalẽsi possit exẽcare interdicere vel suspẽdere epm picta. vel alios suffraganeos: Dicit ro. pon. q nõ: si archiepũs burdegalẽsis fit pñs: vel ꝑpe locũ: ne epo fiat quodãmodo iniuria ab ipso officiali deputato q est humilis persona: tamen istud pcedit de honestate. Nã si officialis archiepi epm suffraganeum exẽcaret: teneret exẽmunicatio.

Notabilia domini Pelye.

¶ Nota primo q archiepũs regulariter non põt intrare dioceſ̃ sui suffraganei: vt aligd agat ex auctoritate sua. Fallit in aliquibus casibus: nam archiepũs potest visitare totam prouinciam suam. de cens. c. j. eo. lib.

¶ Nota secũdo ibi disponant aliquid tincta glo. q archiepũs in dioce. suffraganei nõ põt sibi sedem constituere: nec ordines celebrare: multomin⁹ o potest eps particularis in diocesi alterius episcopi.

¶ Nota tertio principalẽ effectũz huius capli q ꝫ archiepũs possit inhibere suffraganeis ne pcedãt vel aligd attẽtent in causis ad ipm per appellationez devolutis: vt in ca. romana. j. de ap. nõ tamẽ põt cõstituere officialem ad id faciendũ in causis que nondũ sunt devolute: sed si essent iam devolute posset: q nõ tenetur facere inhibitiones personaliter: sed potest alteri cõmittere.

¶ Nota quarto q archiepũs põt cõmittere cãm ad ipm per appellationẽ devolutam alicui de suffraganeis suis

ca. pastoralis. eo. tit. in an. sed nõ posset cõpellere subditos suos suffraganeoz: vt dicto cap. pastoralis.

¶ Nota vlterius q ꝓsuetudo dat iurisdictionẽ. c. cũ cõtingat. de foro cõpe. in an. l. j. C. de emãcl. liberis. tũcta l. more maiorũ. ff. de iurisdict. om. iudi.

Romana ecclia: ꝛ infra. Prohibemus q̃ ne remensis archiepiscopi dioce. suffraganeoz suoz foraneos officiales ꝓstituat: q cũ metropolitani ne suorum suffraganeoz ingrediant dioceses vt in eis auctoritate ꝓpria iudicent disponant aliquidue aliud agãt: canonica sanctiones ꝑhibeant institutiones: nequaq̃z hoc pñt in illis pbis aliquos exercere,

¶ No. insup q archiepũs non põt per se vel p aliũ facere inhibitiones anteq̃ fiat diuolutio ad ipsũz per appellationẽ: q ante appellationẽ nõ hz aliquaz iurisdictionem.

¶ No. finaliter q q̃diu archiepũs ẽ pñs suus officialis principalis non dr epos suffraganeos exercere: ꝫ illud reputare dr archiepo: si tñ faciat tz exẽcutio quia ꝫ officialis archiepi sit maior quãtũ ad ordines: tñ q̃tũ ad iurisdictionẽ est maior. ꝛ ei est honor deferendus sicut suo dño: tñ est puniendus eo q̃ fecit ꝓtra canones.

Officiales foranei dicunt.

a ¶ Remensis. Idem de alijs. vt in si.

¶ Glosa sequens tripliciter exponit foraneos.

b ¶ Foraneos. Quia forte in dioce. ꝓstituebant. quod archiepũs facere nõ põt: q̃ i dioceſi sui suffraganei ꝛc. vt j. sequit. vel foraneos. i. q sũt teneãt. de ver. sig. c. forus. vl foraneos: q̃ dr forte venũt vt adnuens vl pegrint dicãtur: q̃z si ꝑbata iudicia. ff. q. vij. pegrin. t. c. se. Jo. an.

¶ Glosa ista obijcit: ꝛ soluit.

c ¶ Ingrediant. Q uomõ ergo visitabunt ꝛ pcuationem recipient: ꝛ sic est ꝓtra. ã. de prescrip. cũ ex officij. de cens. sopite. ꝛ ca. super. ꝛ. j. eo. tit. romana. ꝛ ca. vlti. cum suis si. Sol. hoc nõ possunt nisi in casib⁹ permissis quoz iste vnus est. ꝛ vide q̃ no. Joã. in. q. vij. in summa. ꝛ cap. ij. ꝛ Ber. ã. de offi. ordi. pastoralis.

d ¶ Judicent. Pro tribunali sedendo.

e ¶ Disponãt. Extra iudicia faciẽdo coã se celebrari.

(ADDITIO. Cõtract⁹ q̃ sequit de celebratione diuinoz: dic vt in clemẽ. de priuileg. archiepũ. Jo. an.) ꝛ ante se recognosci contractus. j. de foro cõpe. romana. §. vlti. De celebratione ꝺo diuinoz: dic hodie: vt in clemen. de priuileg. archiepiscopo. Joan. andre.

f ¶ Agant. Conferendo ordines.

(ADDITIO. Dicit q̃ dicti. ã. eo. lib. de tẽpo. ordi. cũ nullus. Jo. an.) ꝛ sacramenta ꝛ similia faciendo.

(ADDITIO. Ut p̃secrãdo ecclias vt altaria. Jo. an.)

g ¶ Canonica. Loquit de his canonibus. ix. q. ij. ca. j. ꝛ q. iij. nullus primas. ꝛ ca. cõquestus. ꝛ concor. lex. in auctẽ. de defen. ciui. §. interim. colla. iij. vbi preses prouincie qui põt cõparari archiepũ nõ phibet defensoꝛ ciuitatis qui põt cõparari epõ: quo minus vtat iurisdictione sua: nõ sic agit in epõ circa subditos suoz subditoz. de hoc. ã. eo. cũ ad ecclesiarũ. ꝛ ꝑbat in auctẽ. eo. in pñ. vbi dicit q defensor ciuitatis potest de causis inferiorũ (pretermissis magistratibus municipalibus) cognoscere. ꝛ de hoc. ix. q. j. de persona.

¶ Glo. seq. alle. duas ꝓcor. ꝛ duo ꝫta solvit ꝛ remittit.

h ¶ Per alios. Q uis enim q̃ per se nõ põt nec per alium xlvj. di. sic. ff. de admi. re. ad ci. p. l. j. §. j. Ar. ꝫ. lxxxvij. di. nõ liceat. j. ne cle. vel mo. c. vlti. cũ si. primũ est generale: secunda sunt specialia. q̃ dic vt. lxxxvij. di. eps gubernationẽ. q̃s citã est ꝓtra. j. de reg. iur. põt quis.

a ¶ Nec

a ¶ Nec pro eo. Olim hic erat duplex lra. s. hec put iacet. alia ſm cãs per ap. cẽ. ꝛ hanc lram cõster hẽamus. ꝛ hanc secutus Ber. posuerat glo. que ſm hanc lram nec pro eo: falsa est: dicens q archiepũs poterat tales officiales in causis ap. ꝓstituere: sed de illis in q̃bus appellata non est: in illã habebant ptãtem nisi de consuetudine cẽ.

b ¶ Possit. Et debent: quod dic vt. j. eo. vt litiganteo.

c ¶ Delegare. nõ tñ remittẽtem cõpellere ad delegationẽ suscipiendam. ã. eo. pastoralis. j. rñso. et ibi plene de ß. et. j. de so. compe. romana. ij. respon.

d ¶ Inhibitiões faciant. s. iudici ap. ne vlterius in causis pcedat. vt. j. eo. c. ver. a q̃bus. ꝛ. j. de ap. romana. §. si autem. ꝛ de effectu huius inhibitiõis: dic vt. j. eo. non solum.

e ¶ Qz in causis. ſtitutiõnẽ ꝓbat.

f ¶ Noscunt. No. q̃ eo ipso q̃ appellatã est iurisdictionez hz in cã: vñ videt q statim possit ihibere: sed de hoc dic vt dicã. j. de ap. i decr. romana. §. si aũt. et in decre. nõ solum.

g ¶ Ulcis suas. Quia ꝑt per altuz q̃ per se. j. de regu. tur. põt q̃ p alium. cum suis concor.

Dare nemo pt q̃ nõ habet.

h ¶ Nõdum. Nemo dat q̃ nõ hz. j. q. vij. dathertum. de turepa. q̃ aũt. ꝛ cõ cor. ff. de offi. pcon. obtinare. §. vl. de rescrip. c. pastoral. i fi.

i ¶ Futuris. Tractus futuri tpis ꝛc. ff. de vsur. l. j. §. j. ꝛ de B. ã. de procura. audite. in vl. glo. ꝛ de senten. ex cõmu. romana. §. cauant. Joã. ant.)

k ¶ Consuetudine. Prescripta. ã. de consue. c. vlti. ad idem. ã. eo. lib. co. ti. c. iij. ꝛ concordat ad hanc litteram. j. eo. titu. vt litigantes. in fi. Joan. andre.

l ¶ Ꝛl quibus. Scilicet officialibus: ꝛ idem dic de ipsis archiepiscopis eadem ratione. Joan. andre.

¶ Glo. seq. rect. per. q. quaz duplicit solvit ꝛ remittit.

m ¶ Circa illaz. Puta in vicina pulitia ſtra duas dietas vulgares. ã. de rescrip. nonnulli. vel legaleo: vt. j. de preben. presenti. §. loca. Uel dic arbitrarium. ꝛ adde q̃s dixi. ã. de tempo. ordi. nullus. §. episcopus.

n ¶ Extiterit. Scilz archiepiscopus.

¶ Gl. se. recti. pño p obiec. sed o q̃rit arg. nega. sol. ꝫtũ.

Excõmunicatio lata ꝫ eps ab officiali archiepi an valeat.

o ¶ Non attẽtent. Lz de iure hoc possint: q̃ ꝫ sint minores ordine: sunt maiores iurisdictione: propter eos quoz vices gerũt. xciij. dist. c. vlt. ꝛ. xciij. dist. c. j. de offi. deleg. sane. ij. tñ inhonestũ erat: ꝛ ideo papa hoc phibuit. Sed qd si excõicet nunquid tenet: Dicit q̃ non: q̃ sufficit legislatoꝛ aliqd phibuisse: et sic nõ adjicit ꝛc. C. de legi. nõ dubium. Solu. dico cum Bernar.

archiepi (quãdiu in sua puinitia: vel circa m illã exteriterit m) in suffraganeos interdicti suspensionis vel excõicationis ꝑferre snias non attẽtent o.

¶ Et hoc idẽ ab officialibus alioz metropolitanoz p circa ipsoz suffraganeos (q̃bus ob reuerẽtiã q̃ pontificalis officij deferri volum⁹ in hac parte) precipimus observari r.

Gregorius. x. in generali concilio lugdunen.

¶ Canonici q a diuinis cessare pñt ꝓsuetudine vel alio iure: si cessare volũt: cãm sue cessationis exprimãt in instrumẽto publico: vel parẽtibus fidedignis vel alio auctẽtico sigillo munitis: ꝛ exhibeant illud vel illas illi ꝓtra quẽ cessant. Hoc ꝓtermisso vel expressa cã non inuẽta legitima: q̃ad medio tpe p̃ceperint ab ecclesia restituãt: ꝛ que p̃cipere debẽt nõ p̃cipiãt ꝛ satisfaciant de iniurijs illi ꝓtra quẽ cessant. Cã legitima inuenta teneſ ille ad itheresse canonicis: ꝛ ad certã q̃ztitatẽ ecclie supplendis taxandam arbitrio. Ultimo reprobat cõsuetudo qua imagines fidelium in tempora cessatiõe spinis ꝛ viticis supponebant. Et statuit ꝓtrariũ

Sacrãdos. Jo. an. La. ij.

Excõmunicati.

¶ Sint quatuor ptes. ſm Har. ꝛ Joã. mo. ꝛ Clerl. Primo ponit cessationis formã. Secũdo ibi [Sciturl.] punit illos contra quos canonice cessatum est. Quarto ibi [Ceterum.] improbat quendam abusum: quem facientes putarl decernit. Joan. andre.

Delegare archiepi nõ excõicat suffraganeum.

¶ No. j. q̃ canonici de ꝓsuetudine pñt inducere cessationẽ a diuinis ſ ecclia. secus ſ de iure cõi.

¶ No. §. q̃ pare vl hz in pbãdo insta ſm publicũ ꝛ sẽ auctẽtico sigillo sigillate. ad hoc. ã. eo. ꝺ elec. vt circa. Domi.

¶ CASVS. Canonici ecclesie picta. hñt ex priuilegio vel ꝓsuetudine q̃ cum aliq̃s eos offendit vel occupat res ecclie possint cessare a diuinis: donec sit eis satisfactum. Accidit q̃ qdam offendit vnum ex canonicis: vel aliq̃s delictũ cõmisit: propter q̃d possunt ipsi canonici cessare a diuinis: quer⁹ quã formaz teneant ipsi observare: Rsidet q̃ in scriptis in stro publico: vel literis sigillatis sigillo auctẽtico debẽt inscrere cãz sue cessationis ꝛ notificare delinquẽti: q̃ propter illam cãm intẽdunt cessare a diuinis. Quid si ipsi non observant istam formaz: Rsidet q̃ ipsi, puniẽt: q̃ non p̃cipient fructus suaꝝ p̃bẽdaꝝ: ꝛ si

Universidad de Deusto
Biblioteca

percipiant teneãt restituere & satisfacere de iniurijs illt in odium cultus cessabãt. Postea reprobat quedã ꝓsuetudo: q̃ si delinquens nõ curabat de cessatione: ipsi canonici remouebãt imagines a suis locis: & ponebãt inter spinas vel vrticas. papa mãdat q̃ ista ꝓsuetudo est irrõnabilis: q̃ est dedecus dei & sc̃oꝝ. Lectus I Dini cultꝰ.] Ista emẽda dz applicari ad augmẽta diuini cultus: & nõ est applicanda episcopo.

a ¶ Canonici. Seculares: non cuius in regularibus locũ hz hec ꝓstitutio ꝑm Bull. q̃ est salluꝫ. j. co. q̃uis. i ꝑn. & dic canonici & capitulum: q̃ pauci ß nõ possent facere. ã. de his que fi. a ma. par. capl. quesiuit.

Cessatio a diuinis non hz vim interdicti.

b ¶ Al diuinis. Scilicet officijs.

c ¶ Cessare. De ista cessatiõe vi. ã. eo. irrefragabili. ¶. ceterꝫ. nec medio tpe vi talis ecclia interdicta: sed suspendunt ifti organa sita: vnde tali cessatione durãte: potest ibi ego & alq̃ celebrare sine irregularitatis pena.

(ADDITIO. Saluo q̃ habes in clemẽ. de sen. excõ. c. j. Archidia. nota. j. de sen. excõ. is qui. ij. rñ. q̃ irregularitas cõtrahitur si cessatio facta erat auctoritate legati: epi & iudicis delegati. Joã. and.) vt in predicto. ¶. ceterum. qs̃ non esset si esset interdicta. de cleri. excõ. mini. postmodo. ij. de excõ. filia. tanta. ꝑm Bull. & Bar. Nec possent ipsi canonici sine epo ecclesiam interdicere. de his que fi. a ma. par. ca. quesiuit. de iure cõmuni: q̃ de speciali non loquor. & sic potest intelligi. ã. de ap. dilectis. & vacante sede de iure cõl hoc possent. ã. de hereti. ad abolendam. ã. de ma. & obe. cum olim. j. eo. lib. eo. titu. c. j.

Interdicti non pñt ecclia per canonicos sine epo nisi i dnoꝝ casibꝰ.

Cõsuetudo dat iurisdictiõez

d ¶ Ecclesijs. Et lugdunẽ. vien. claremontẽ. attrebatẽ. & quibusdam aliis ꝑm Bull. & Bar.

e ¶ Ex ꝓsuetudine. Nota q̃ consuetudo iurisdictionez tribuit: vt. ix. q. iij. conquestus. de so. competen. cum contingat. de arbi. dilecti. C. de eman. l. j. & fina.

f ¶ Aliꝰ. Vt ex priuilegio.

(ADDITIO. Ar. ã. de verbo. signi. ex parte. vel ꝓcessione epi: ꝑm Bull. vel constitutione synodali ꝑm Cleri. ꝓ quo facit clemen. j. de senten. excõmu. Archidiaco. intelligit de priuilegio papali. Joan. andre.)

g ¶ Dupliciter. Scilicet posse a diuinis cessare.

h ¶ Instrumento publico. Ad idem. ã. eodem lib. de electioni. vt circa. & dic vt ibi.

i ¶ Patentibus literis. Ad idem de tempo. ordi. c. j. ã. de senten. excõmu. cum medicinalis.

¶ Glosa ista duo notat.

k ¶ Alterꝰ. No. ex vi relatiui sigillũ capũ auctẽticuz. (ADDITIO. Jo. mo. fatẽr hoc cõtra se. ff. de ꝓcura. sed ꝓcuratoꝛez. nõ ꝓ se. C. de lib. cau. cũ precti. Jo. an.) de hoc de ꝓba. post cessionem. & plene per modernos. de fi. instru. c. fi. & in Spec. de instru. edi. ¶. vlcẽduz. ℣. & Itẽ no. q̃ potest q̃s alieno sigillo signare sicut in testamento. C. de testa. si vnus. ad idem. lxxiij. dist. in nomine. ad hoc. ã. de re iudi. cum inter vos.

Sigillo alieno signat licz.

(ADDITIO. Vbi de hoc in quarta glo. dicit Zirchi. q̃ ad hoc vt sit cautum in literis: vel instrumẽtis fiat mẽtio quomodo alieno sigillo signatum est. argu. ff. de his que in testa. delen. l. j. & ideo. Joan. andre.)

l ¶ Illud. Instrumentum publicum.

m ¶ Illas. Scilicet patentes literas.

n ¶ Hoc pretermisso. i. causa nõ expressa in patentibus literis vel instrumẽto publico & assignatione non facta.

o ¶ Causa. Que manifesta.

(ADDITIO. Id est notoria ꝑm Inno. & Hostien.) & rõnabilis dz esse. ã. eo. irrefragabili. ¶. ceterꝫ. Et super ea dz sterneutre tractatus & seruari forma decre. j. eo. q̃uis. nõ obstãtibus dz esse. ã. eo. irrefragabili. ¶. ceterꝫ. Et super ea dz sterneutre tractatus & seruari forma decre. j. eo. q̃uis. nõ obstãtibus

Cessatio a diuinis nõ dz fieri nisi ꝓpter graue & iustum.

so cessauerit: vel cã quaz expresserint nõ fuerit iuꝛta canonica: oña que de quibuscũq̃z ꝓuentibus illius ecclie in qua cessatũ fuerit cessationis tpe ꝓceperint restituẽt. Illa vo que ꝓ eodẽ tpe debentur eisdẽ: nullo modo ꝓcipient: sed ipsi ecclesie cedere: ac nihilominus ei contra quem cessauerant: de dãnis & iniurijs satisfacere tenebũtur. ¶ Si autem causa ea

(ADDITIO. Dicit Archidi. hec discretiõa arbitrio boni viri: idest iudicis. ff. de verbo. oblig. continuus. ¶. cum ita. ã. de offi. delega. de causis. Joan. and.)

p ¶ Inuenta. Per supiorem. j. eo. q̃uis. ſ. per papam.

q ¶ Illas ecclesie. Sic. ã. eodez lib. de electioni. cupientes. ¶. ceterum. & eodem titu. si compromissarius. in fine. & nota penas restringendas.

¶ Glosa sequens tractat quo iure agatur.

Condicio et lege ꝓpter datur.

r ¶ Restituent. Condition ex ista decre. cum enim per nouam legẽ inducitur obligatio dantur ꝓditio ex lege. ff. de condi. ex lege. I. vna. sic est & similiter in canone.

(ADDITIO. Idem no. ã. de sepul. cum liberũ. in glo. ij. Joan. and. ꝓbez ꝑm canones non intẽtetur actio. ã. de iudi. dilecti. Bar.

s ¶ Percipient. Alꝰ participent: q̃ cum contra eos datur actio ad repetẽdum: multo fortius excepto ad non soluẽdum. ff. de superfi. l. j. ¶. q̃ ait. ff. de regu. iur. Iniustus. ¶. qui damus. j. de regu. iur. q̃ ad agendum.

t ¶ Et contra quem. Episcopo vel alteri cuicunq̃.

¶ Glosa sequens tractat tria. Primo de taxatione. Secundo an concurrant petitio damnorum & actio iniuriarum. Tertio quomodo desuper iniuria suretur.

Dãna & iniuria pensatio videnda est.

v ¶ Damnis & iniurijs. Et hec suptosis taxabunt arbitrio: vt in casu seq. ad hoc. ã. q̃ me. causa. super eo. C. vsi vt. l. fi. q̃s. Et no. q̃ petitio dãnoꝝ super diminutione patrimonij competit. ff. de dam. infec. damnum. ¶. j. institu. eo. titu. ¶. pena. actio ño iniuriarum datur ad vindictã. ff. de iniur. l. pretoꝛ. ¶. j. & ideo vna non impedit aliam. ff. de condi. iur. fi ꝓ fure. ¶. cum furti. sicut & aliud expense: & aliud dãna. ã. de iniur. in nostra. & dicit lex q̃ tutoꝛ debet resarcire dãnum pupillo si cessauerit in distractione rerũ que tpe peremt. ff. de admi. tu. l. tutoꝛ qui repertoꝛium. ¶. si tutoꝛ. vel si cessauerit administrare. eo. titu. quidam decedens. in fi. Dico autem ꝑm Bull. q̃ ille ꝓra quẽ cessatum est iniuriam estimabit hoc modo: potuisse voluissem ei tum perdidisse de meo ℔ hanc iniuriam pati: sed postea tarabit iudex ne ille in infinitum turet. ff. de iniurijs. l. constitutionibus. ¶. j. insti. eo. ti. ¶. pena. de hoc in spec. de iniur. ¶. j. ver. in hac autem.

Libellus in actibus iniuriaꝝ debet concipi.

x ¶ Tenebuntur. In tribus ergo puniuntur. Primo in perceptoꝛ restitutione. Secundo: q̃ quod eis debet non percipient. Tertio in dãnoꝝ & expensarum refectione: cum enim non seruerint altari de altari viuere non debuerant. de ꝓben. cum ꝑm. Itez puniuntur per papaz: & quanta pena? arbitraria. j. eo. q̃uis.

a ¶ Canonica. Et vera supple: & sic in exheredatiõe ꝑ q̃ vult filiũ exheredare dz cãm legitimã iserere in testõ: & illa cã ꝓmittari dz esse vera: vt exheredatio sit efficax. sinsam interposita. ¶. q. vj. in fi. & ã. de ap. vt dicitur.

¶ Hl. ista arguit.

b ¶ Occasionem. No. ar. q̃ occasionẽ ꝓbet interdicto ciuitatis vel alicuꝰ castri teneãt ad restitutionẽ dãnoꝝ: que eccle fligiosi & hospitalia sue loci occasione interdicti in elemosynis & oblationibꝰ passa sunt: q̃ q occasione damni &c. de iniur. capi tulo vltimo.

(ADDITIO. ꝑm Bull. q̃ dicit se hoc didisse in cluratibus romãdiole ꝓtmonq̃ dum ibi erat rector. Et Archi. dicit se de facto vidisse. Jo. an.)

c ¶ Arbitrio. Vt determinat taxationẽ: ꝑdẽnationez & commensionem.

(ADDITIO. ꝑm Bull. Idẽ Archi. Joan. and.)

d ¶ Indenotois. Nam imagines ꝓpter reuerẽtiam illorum quoꝝ imago signat adorare debemus: quod enim facit scriptura legentibus: hoc pictura cernentibus idiotis. de ꝯse. di. iij. per latrã. ita tamẽ adorare debemus: ne dulia in latriam conuertatur. de hoc de ꝯse. di. iij. vener. ubi libro.

Imagines sanctoꝝ an debeãt adorari.

Dulia et latria qñ differat.

(ADDITIO. Dulia est cultꝰ vel seruitus que debet hũc versuz. Latria sit dño debet dulia seruo. Jo. an.)

e ¶ In terrã. Nã nec signũ saluatoris in solo: aut silice: vel marmoribus humi positis sculpe vel pingere licz. C. nemini. li. fi. sal. l. vna.

f ¶ Alterius. Hoc ẽ ꝯbũ in. l. C. de his q̃ ad ecta. ꝓfu. l. j. i ca mittant. ff. de pe. capitalitũ. ¶. ad statuas. vl q̃ motiãtur: q̃ nisi peniteãt & satisfaciãt: loci sui dignitate & honore ꝓuidi sunt. xxvj. q. v. gelasi. in ꝑn. vel iudicis arbitrio. ff. de iure delibe. l. j. de officio delega. de causis.

(ADDITIO. Alleg. Bull. C. de colo. illtrici. l. j. libro vj. idẽ. mulcte: cuius medium in auctoritate iudicio collocamus. Joan. andre.)

g ¶ Compescat. Pena cuiz vnius metus est alterius. vt. C. ad. l. iulia. repe. l. j.

No. j. dñaz esse iter dignitatẽ & ꝓsonã de q̃ ã. de ꝓsc.

Cap. iij.

O Rdinarij. q. Jo. Bar. diuidat & ser ptes: & Boat. in. ix. Tu dic q̃ due sunt ptes ꝓncipales. Pria ꝓsidet circa collata bñficia. sed & circa ꝓferẽda. ibi. In cõ serẽdis.] Iterũ ꝑma tria facit: puidet circa ꝓceptũ dispẽsatiõis exhibẽde: & ponit penã nõ exhibẽtis. Secdo ibi [Ceterũ. Jcũ exhibeãt dicti ſgnit an sit cuicũq̃ sufficiẽs: an dubitet. scd̃m mẽbra ibi. Si ño.] Scda principalis facit duo. Primo. ꝓhibet. Secundo decernit.

(ADDITIO. Ibi aliter dicit Fran. q̃ principaliter ꝓpter theutonicos & hispanos emanauit hec constitutio: q̃ pluo in talibus excedebant. Joan. andre.)

¶ CASVS. Quidã tytiꝰ clericus possidet seu obtinet duo bñficia icõpatibilia: puta duas dignitates vl duas ecclesias pochiales: vtrũ diocesanꝰ loci possit rũ cogere vt ostendat q̃ iure teneat illa bñficia: Vt q̃ nõ: q̃ nõ pt cogi dicere titulũ sue possessiõis. l. cogi. ¶. ꝓpter. he. B tñ nõ obstante dicit papa q̃ ordinariꝰ loci põt eũ cogere ad ostẽdẽdũ q̃ iure teneãt illa bñficia. Nec ob. l. cogi. alle. q̃ illa togẽ de reb⁹ cõlb⁹: in q̃ bus nõ venit picula aic: ꝙ hic venit picula aic: ꝙ ordinarius põt cogere talẽ ad ostẽdẽdũ suã dispẽsationez. Sed q̃ si diocesanꝰ ipse statuit certũ tps ad exhibẽdũ dispẽsationẽ: infra illud tps nõ exhibuit: nec habuit impedimẽtuz: numq̃d eps poterit illa bñficia vt vacãtia cõferre? Rñ. q̃ lapso illo termio poterit eps ꝓferre ac si nõ hẽret dispẽsationẽ. Sz ponam⁹ q̃ iste infra tps exhibuit dispẽsationẽ: ꝗrit q̃d dz facere eps? Rñ. q̃ ipse dz istũ dimittere in q̃etẽ. Sz q̃d si nõ apꝑet q̃ iste sit sufficiẽs: ꝙ est dubiũ & tacturnitas: in quo dubitat doctores ꝓ aliq̃ verba ambigua posita in dispẽsatiõe: an illa verba faciãt dispẽsationẽ surreptitiã? Rñ. q̃ eps dz referre pape vt ipse iterpretet illa verba. Quia: ꝙ ſsime pt hẽm⁹ in. c. ductũ. ¶. & elec. in an. q̃ obtinet plura bñficia incõpatibilia fine dispẽsatiõe est incapax quotcũq̃z beneficioꝝ. Ponam⁹ q̃ vacat bñficiũ spectans ad collationẽ epi picta. q̃ eps affectat ꝓferre illud bñficiũ tytio q̃ obtinet tria bñficia: tũ dispẽsatio ad tria bñficia: vtr̃ dbeat ei ꝓferre? Rñ. q̃ nõ: nisi eps prꝰ videat suã dispẽsationẽ validã. vs. vtrũ tytiꝰ sit capax alterꝰ bñficij. Sz q̃d si appute epo de dispẽsatiõe legitima poterit ei istoꝝ bñficiũ ꝓferre: vt si vldeat q̃ erat dispẽsatꝰ solũmõ ad tria bñficia: nõ poterit ei ꝓferre: nisi tria bñficia: nisi in dispẽsatiõe sua dicat q̃ loco illoꝝ vl illoꝝ posset vnũ dimittẽ: & alioꝰ acceptare.

¶ Nota primo q̃ epus põt cogere subditos ad ostẽdendũ quo iure ipsi teneãt plura beneficia incõpatibilia: cessante cõe eis resistat: & sic est casus spãlis ꝓ tra. l. cogi. C. de pett. here. Ratio specialitatis est fauor animarũ.

¶ Nota insuper modum quez debet obseruare epus qui vult cogere aliquem habentez plura beneficia: q̃ debet ei prefigere terminum ad ostendendum dispensationez ad plura beneficia obtinenda.

¶ Nota insup q̃ casus est interpretari cui⁹ est & ꝓdere.

c. j. e. lib. & de ꝓbẽ. de multa.

¶ No. ij. arg. q̃ dilationes fẽ arbitrarie ꝑtt.

dem ꝓtingere & mel ꝓcedo & Idem eẽm & ꝓmisi

Universidad de Deusto
Biblioteca

Glo. ista recit. p. q5. de qb⁹ ordinarijs loquatur et duas opi. ponit. Ordinarij appellatione q cõprehendũtur.

¶ Nota q beneficiũ tertiã nõ dz alicui cõferri Ij sit dispensatus ad tria beneficia: nisi collatori prio ꝓfert q licite vno prius obtineat. Sed vtr fic correctũ ca. de multa. de ꝓbẽ. in au: Dicit glo. q fic: q: tbi logt de illo q obtinet contra beneficiũ: et collatio secũdi beneficij valet.

a ¶ Locorũ. Per hoc q dicit ordinarij locor: videt tm de epis intelligere. ad h. rj. q. j. de ꝓna. tñ dic ẽm Guil. et Bar. q etiã hanc cõpulsionem facere ꝑnt quicũq; inferiores qui habẽt institutionẽ. l. rij. dist. si in plebib⁹. de offi. dele. sup eo. de elect. cũ venissent. et desti tutione. de ꝓbẽ. referẽte. ꝑsl. n. ordinarij sũt. de offi. ordi. cũ ab ecclesiarũ. et probatur. j. eo. §. in conferendis.

locorum a subditos suos plures b dignitates vl ecclesias quibus animarum c cura imminet obtinentes: seu personatum b aut dignitatem cuz alio beneficio cui cura c simplis est annexa: districte cõpellant dispẽsationes d auctoritate quarum hmõi ecclesias personat⁹ seu dignitates canonice tenere se asserũt: infra tempus pro facti qualitate e ipsor ordinarior f moderãdum arbitrio exhibere. Oõ si forte iusto g impedimento cessante nullam h dispensationẽ infra idem tẽpus l cõtigerit exhiberi m: ecclesie beneficia personatus seu dignitates: que sine dispensatione aliqua eoipso n illicite detineri constabit: per eos ad quos eor collatio ptinet: libere o personis idoneis ꝓferantur.

¶ Leterũ si dispẽsatio exhibita sufficies euidẽter ꝑ appareat: exhibẽs nequaq; in beneficijs hmõi que canonice obtinet molestet q. ꝓuideat tñ ordinarius qualiter nec animarũ cura r in eisdez ecclesijs: personatib⁹ seu dignitatibus negligat: nec beneficia ipa debitis obsequijs defraudent. ¶ Si vo de dispẽsationis exhibite sufficiẽtia dubitet s: super hoc erit ad sedẽ apostolicã recurrendũz: cuius est estimare t quẽ modũ sui u beneficij esse velit x. ¶ In cõferendis y insuper plonatibus dignitatibus z alijs beneficijs tũa habentibus animarũ annexã: ydez

dez facere de dispensatione legitima.

Dispensatio nulla vl minus sufficiens stic partia.

vbi de B. z. c. di. ꝫ mouẽ. z dixi de B. j. de regu. iur. ca. j.

n ¶ Eoipso. Q. nõ ostenderit in termino: ffe enim que nõ apparent non sunt. ff. de cõtrahen. emp. l. in lege. z. l. ruptilia polla. de conse. di. j. solemnitates.

o ¶ Libere. i. nõ obstãte ẑdictõe tenẽtis illud. Credo tñ q si ꝓueniret ipse clericꝰ cẽsm vel eũ ad quẽ ptinet collatio dispẽsatione ostẽdẽdo: q ẽps postea ꝓferre nõ posset: q. video hoc in iure acgrẽdo: multo fortius esse debet in iure acgsito. per decre. j. de prebẽ. si tibi absenti.

p ¶ Euidẽter. i. manifeste. ã. de elec. si forte. z. j. de ver. sig. ꝓstitutionẽ. si aũt eẽt dubiũ: fiet q dicit in ver. si so.

q ¶ Molestet. ne locũ hẽat pena temeritat⁹ vl calũnie ff. de iu. cũ quẽ. de calũ. c. j. z. ij. ẽ elec. vt circa. §. alloqu.

r ¶ Cura. Hoc ad eũ spectat officiũ. r. q. j. regenda. ã. eo. irrefragabili. ã. de elec. dudum. ij. prope ptin. z cõcor. de elec. cum ex eo.

(ADDITIO. §. porro. Jo. mo. alle. ẽ appel. ꝓuenit. ij. Et dicit in addi. q. lz ordinarius i principali ptate nõ hẽat pp dispẽsationẽ: i his tñ q hic dñr de cura z obsego eccle sie ptẽ hz: q dispẽsatio semp dat vel dari intelligitur ẽm istas duas modificationes: z sic soluntur contrarijz de regula accessorium. j. de regn. iur. Joan. and.)

s ¶ Dubiteur. Probabiliter. de rescrip. cuz contingat. prope fi. de appel. consulatꝰ. j. de sen. excom. sacro.

t ¶ Estimare. ã. de iudi. cum venissent. cius enim est interpretari cẽ. xj. q. j. ex hijs. de sententia excommunicatꝰ inter alia. C. de legibus. l. vlti.

v ¶ Sui beneficij. Nota solum papã dispẽsare in pluribus curatis: ꝓ his que no. ã. de ꝓbend. de multa.

x ¶ Velit. Sumpta fuerunt hec verba ex lege. ff. de regulis iuris. nerattius. in fi.

y ¶ In cõferendis. Dixit de pluralitate beneficiorum que obtinebãt: hic dicit de his que obtinere volunt.

Dispensatõ ad duo nõ ꝓt vnũ vel iambo cũ alio vl aliis permutare.

a ¶ Ostẽdat. Quasi pp iuris trãsgressionẽ sit inhabilis ad beneficiũ obtinẽdũ. ã. de prebẽ. cũ iam dudũ.

(ADDITIO. Et. ã. de ele. dudũ. q. Et de hoc in spe. de legato. §. nunc videndũ. ver. sed nunqd habẽs. z an ẽps cum tali dispenset tbi. in ver. se. Joan. and.)

b ¶ Ea que. No. q ꝑ plurali dicit ea que: tenet ergo ola habita renũtiare: si vult de nouo aliud obtinere: nec vnum põt in aliud permutare: z lz poterit duo vl tria que dispẽsatiue hz bat retinere: mõ nõ põt de nouo ybẽre nisi vnũ: nisi aliud dicat in dispensatione. z est rõ: q odiose sũt tales dispẽsatiões: vt dixi: z ꝓbat expresse h hodie. j. de prebẽ. nõ potest. j. rfi. Joan. andre.

c ¶ Alr. i. dispensatione nõ obtẽta: vel obtẽta si primo nõ renũtiat habit cũ non extendat ur dispensatio ad tot beneficia.

d ¶ Talib⁹. i. habentib⁹ plura dñi cia cũ cura: vel dignitates v el personatus vel alterum cum altero.

¶ Glo. ista querit z sol.

e ¶ Nullius. Est ne reuocata decre. de multa. vbi dicit q primũ sile vacat ipso iure: sed tenet scdm collatio: hic dz q nõ tenet posterio collatio: q ꝑ primũ est iura inter⁹ concordare z expedíes. ã. de elec. cum expediat z dic ẽm Bar. q decẽs. ẽ multa. logt in eo q vnuz tñ beneficiũ obtinebat qđ erat de iure cõi: hic logt de illo q ante obtinebat plura qđ erat ꝓtra ius cõmune: z qui nõ est habilis ad aliud obtinendum: nisi dispensationem habeat cum sit transgressor canonum vt predixi. addc in cle. de prebẽ. si plures. z quod sbi no. in glo. si intelligas. Joan. andre. Cap. iiij.

¶ No. j. q iura debent adaptari ad id qđ sepe fit. vide de de spon. impu. literas.

Q Uia pleriqz ꝓlati non sine multa temeritatis audacia s suis subditis aliqñ interdicũt h: ne ipsoz superioꝝ i aut apostolicis, legatis vel ingressoꝝ k ad inquirendũ cozrigenduz l z reformandũ m in eoruz ecclesijs n monasterijs siue locis a sede deputatis eadẽ: vl alijs quibuscunqz psonis o: per quas ad notitiã ꝑdictorum valeat peruenire statũ ꝑ ecclesiarum monasteriorꝝ seu locorꝝ suorũ: personarũ z rerũ ipsoruz insinuent vel exponãt in ipsos (si secus egerint) excõicationis suspẽsionis vl interdicti sinias ꝓferẽtes: eosqz ad hoc celandũ iuramẽtis promissionibus z obligatiõib⁹: alijs atqz penis nihilominꝰ astringentes. ¶ Nos huic malitie q (ne tali ꝓtextu in ecclesijs: monasterijs: z locis eisdẽ iquisitio correctio seu reformatio cũ faciende fuerint valeãt impediri) occurrere cupiẽtes: ꝑdictaꝝ r z eoꝝ quodlibet attentari decernimus districtius inhibemus s.

¶ Decernentes auctoritate apostolica: quicqd ꝓtra presentem inhibitionẽ attẽtatũ extiterit: nullius penit⁹ existere firmitatis: nec quẽqz sententijs t iuramẽtis ꝓmissionibus obligationibus vel penis hmõi obligari qũlibet ditos suos q iurauerũt eẽdem nõ reuelare sua crimina vel se astrinxerũt sub certis penis q nõ reuelarẽt sua delicta: vl eẽdem illos excõicauit: casu quo alijs crĩa reuelarẽt: vtr valeãt ista: R. ij. q nõ: imo excõicatio est nulla ipso iure: z si subditi soluere ꝓmiserũt aliqua penas: pene nõ ꝓnt ab eis exigi: vl si iurauerũt nõ dicẽ aliqd: z postea dicãt: nõ ꝓ hẽ ꝑiurij.

¶ No. ij. arg. q. ap pellatiõe ecclie cõprehendit monasteriuz. de q aliqd in glo. Do.

Ecclie appellauerint monasteriuz.

o ¶ Blo. ões sequẽtes sunt terminales.

f ¶ pleriqz. Ut potes videre. ã. de accusa. olim.

g ¶ Audacia. Vid b. j. de ver. sig. ꝓstitutionẽ. ij. rfiso. z audacia: q tacere veritatem: mortale petm ẽ. rj. q. iij. glo. de crĩ. fal. ca. j.

h ¶ Interdicũt. Hoc ipo iure se red debãt suspectos. ã. de testi. ꝑtitutio. et se ostẽdit in quam cũz fouere: vt ibi: z ã. de testi. cogẽ. puer nit. z. C. de postu. ꝓuidẽdũ. z. ij. q. vij. §. verũ. ver. si qs ãt.

i ¶ Suplonibus. Pone gradus in archipbytero circa epim: epo circa archiepz: z sic ẽ singl.

k ¶ Ingressoꝝ. q non ꝓnt alijs cõmittere vices suas. ã. de offi. dele. c. vlt. l ¶ Corrigendũ. crimina. Joan. an.

m ¶ Reformãdũ. mores. Joan. an.

n ¶ Ecclesijs. ẽrũ appellatiõe monasteria cõprehẽdunt tij. di. §. hac auẽte.

(ADDITIO. Ut de qb⁹ not. z dixi. ã. eo. lib. ẽ sup. negli. pla. grandi. in glo. no. Joan. andre.)

o ¶ Personis. Pura familiaribus ipsorum superiorũ legatorum vel inquisitorum.

p ¶ Statum. Vid qs tales teneñ habita distinctione ẽm duplicem formam iuramenti: de qua vel quibus habes. ã. de accusatio. cum dilecti.

q ¶ Malitie. Sile. ã. de offi. dele. statuimus. ij. Jo. an.

r ¶ Predicta. Interdictum: penas: sentẽtias: iuramẽta z promissiones vel obligationes alias.

s ¶ Inhibem⁹. Sile ẽ qđ dicit lex q dña accusata de adulterio nõ põt manumittere suos seruos: z li ꝺ vt p ipsos veritas inueniri possit. ff. q z a g. ma. li. nõ si. l. ꝑscrit.

t ¶ Sentẽtijs. Dico hunc casum specialem in quo nõ tenet sententia excõmunicationis ipso iure: z addenduz ad alios qui recitari solent. ã. de senten. excõmunic. per totum. z dicam. j. eo. lib. z eo titu. presenti.

Dña de adulterio accusata fuco mannittere nequit.

Dispensatiões debent stricte interpretari.

Dispensatõ ad duo cõpatibilia l diuersis dioceſis bꝰ cui ep⁹ teneat si-

Tit. XVI. 85

Q Uia pleriqz ꝓlati non sine multa temeritatis

¶ Precipit papa: ne prelati subditis interdicant: ne statũ ecclesiarũ z personarꝝ supioribus inquirentibus manifestent: nec eos ad id celãdum iuramentis ꝓmissionibꝰ obligationibꝰ alijs aut penis astringant: decernit aũt qđ contra factũ fuerit irritum z inane: z sententias: iuramẽta: ꝓmissiones: vel penas nõ ligare: z ꝓsumptores ꝓcipit pena cõdigna a superioribꝰ eisdẽ puniri. Joan. an. Cap. iiij.

Q Uia pleriqz ꝓlati non sine multa temeritatis

¶ Precipit. Scdo decernit. vbi Decernẽtes. J certo ꝓsumptores puniri ꝓcipit vbi Presumptores. J Jo. an. Hec decre. olim erat extrauagans z incipiebat. Vid audientiam nostram.

(ADDITIO. De qua faciebat mentionẽ Guil. in spe. de sugestionib⁹. §. nũc tractem⁹. sub ver. qd si ante. Illa tñ loquebat solũ in religiosis: hec ẽo latius. Jo. an.)

¶ CASUS. Epo pictauẽ. scribit q papa mittebat legatũ in hac ꝓuincia ꝓ reformatiõe moꝝ: ẽps vocauit sub-

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ Astringi. Si nō tenuit principale nec accessoriū. ff. de regu. iur. accessorium. cum suis concor. ¶ merito hoc ligare non debet ad hoc vt possit veritas reuelari. ¶ con cor. ad hoc. ff. de testi. cog. c. vltī.

(ADDITIO. j. de regu. iur. nō est obligatorium. ff. de fisco. nemo. Joan. mo.) Expedit enim pcta nocētiū ee nō. ff. d' iniur. eū q. §. j. b ¶ Presumptores. Ipsos platos. c ¶ Impunita. O. d' ee nō dz. ff. eo. ſi canonici. in fine.

(ADDITIO. ff. de fideiusso. l. ſi a reo. ad finem. C. de pe. l. ſi opis. Jo. an.) d ¶ Lōdigna. intelligam' arbitraria ergo certa nō exprimit. ff. de offi. dele. de cauſis. ff. de iure delt. l. j. ¶ dicī ff. eo. ſi canonici. l. ſi. e ¶ Precipimus.

Et ſi ipſe plat' nō facit hoc peccat: q; qđ pcipit iperat: qđ iperat neceſſe eſt fieri. xliij. q. j. qđ precipitur. de ver. ſig. in hiis. ¶ ſunt culpe ¶. xxviij. di. qt ſunt.

(ADDITIO. Et obligat pceptū canōis ſic ¶ iudicis. Remittit Arch. d' ap. cū ſpāli. ff. ſciātes. Jo. an.) C. V.

¶ Litigātes. f Archiepō cāo etiā appellationē iure metropolitico ad eū ptinentiū in ppria dioce. vel vñ ad eū deuoluunt cognoscere vel cōmittere dz: niſi aliud h̄eat ꝓſuetudo. h. d. Tria facit. Primo ponit cōſtitutiōis cām. Secō ꝓſtitutionē. ibi[Statuim'.] Tertio exceptionē. ibi[Niſi.] Emanauit hec decre. ad declarationē illius ver. ff. eo. c. j. ver. nec pro eo ¶. ibi dicebat in genere ſuffraganeorum ſuorum. de quibus non dicebatur: ¶ eorum que ibi no. Hoſtie. ¶ Joan. andre.

(ADDITIO. Q d' h dicit: fuerat olim h' diſputatū: ¶ ſic terminatū per dñs Altegradū de lendenaria demuz epm vicentinū: vltra iura que primo allega. glo. inducebat. ir. q. tij. nullus. ¶. c. cōqueſtus. ff. eo. titu. duo ſimul. p que pz metropolitanū non plus poſſe in dioce. ſuffraganeorum q̄ alium epiſcopum: niſi inquātū ſmentitur cōceſſum: ſed epiſcopus nō poſſet. vj. q. ij. ſcriptū. xiij. q. j. c. j. xvj. q. v. c. j. ergo nec metropolitanus. Inducebat etiā decre. romana. j. de foro cōpe. Joan. andre.)

¶ CASVS. Tu ¶ ego litigabamus coꝝ epō picta. qui ꝓtra te tulit ſuam diffinitiuā: a qua ꝓpellauiſti ad archiepm burdegalēſem. Archiepō vult cām iſtā appellationis examinare in dioceſi xantonen. an poſſit: Rñ. q nō: ſed dz cognoscere per ſe vel per alium in ſua dioceſi particulari vel in dioceſi illius: iudeis a quo fuit appellatū: ¶ iſtud verū: niſi aliud haberet ꝓſuetudo: nam conſuetudine poteſt induci vt alibi poſſet cognoscere vel cōmittere cauſas appellationis.

¶ Glosa ſequens querit ¶ ſoluit.

f ¶ Epēlis. Ad h' itēdere dz ſuder: vt. ff. de dolo. finē. cū ſuis ꝓcor. Sed pone de ꝓſenſu partiū archiepō audit vel cōmittit cām extra loca de qb' dicit. j. quero an qđ agit valeat: ¶ Et videt q; ſic: q; cū hoc ius ſit in fauorē litigantiū introductum: illi renuntiare poſſunt. de regu. ad apoſtolicam. cum ſi. ad hoc. ff. de reſcrip. ſtatutū. §. in nullo. ¶ hoc ſatis verum puto.

(ADDITIO. Idē Archidi. ſine determinatiōe que ſu glo. poſſī. alle. §j. q. vj. pulſatus. Jo. an. Idūmō ipſe vel

Archiepō de ꝓſenſu partiū an poſſit cōmittere cāz appellationis extra ſuā dioceſim.

¶ No. j. q; ppe dī ſunz qđ ē ſunz rōne iuriſdictōis tantū quā hz in loco gl. ff. de poſtu. piela. c. j.

¶ No. ij. caſus i q; bus archi epō pōt locare ſedē: ¶ de cā cognoscere i dioceſ. ſuffraganeoꝝ ſuoꝝ. Do.

delegatus ei' h̄eat licentiā epī illius dioce. vt ibi pro tribunali ſedere poſſint. Jſta enī fuit phibitionis rō: qr archiepō nō pōt ingredi ſuffraganei ſui dioceſim: vt ibi aliquid agat vel iudicet: niſi in caſib' ꝓceſſis. ff. eo. c. j. ſi aūt cā bonoīe deferat: equū nō eſt q; ꝓpter illā poſſit mutineſi. ſedere: ſi aūt mutineſi. epō ꝓſentit ¶ ipſe partes: ſatis credo q; poſſit. al's nō: vt. ix. q. ij. c. j. ij. ¶. ff. de offic. ſpī. l. iij. ff. de iuriſ. om. iudi. l. vltī. ¶ ſatis de offi. le. nonit. ¶ que ibi no.

(ADDITIO. Facit cle. ſepius. de ſo. cōpe. in pri. ¶ §. volumus. Jo. an.)

¶ Blo. iſta recitatur p. q. an edat tus nouū vel declaret: ¶ per id ſſertur ad tēpus preſcriptōis. g ¶ Statuimus. Videt q; noua ſit

ſtitutio: al's dixiſſet innouamus. ff. de treuga ¶ pa. ca. ij. vbi innouat qđ ſtatutū erat. xxiij. q. iij. ſigo romipetas. ¶. c. paternarū: videbat eni q; ſicut legatus in qlibet parte ꝓuincie pōt ſedere: ſic ¶ archiepō poſſet: ſed ꝓpter rationē qmā dixi. ff. pri. glo. ſatis videbatur eſſe cōſtitutio ipſa: vel eius ratio antiqua: que idem eſt quod tus. j. de conſuetudo. ſm quod reſtaret.

(ADDITIO. Supple ꝓſuetudo de qua finis loquit. Jo. an. Q; legitime deberet eſſe ſcripta. ſ. ſpatio. xl. annorū. ff. de ꝓſuc. c. vlt. de cā poſſ. cū eccliā. nec ſufficeret preſcriptio. x. an. ſm qđ eſt in his que ſunt ſuper tus: ſm id qđ no. xij. di. ꝓſuetudo. ¶ dixi. ff. eo. lib. de ꝓſue. c. vltī.

b ¶ Jure metropolitico. Sup quo vide qđ no. Joan. ix. q. tij. in ſum. ¶ Ber. ff. eo. tit. paſtoralis. Et aduerte: q; interdū cognoſcit archiepō: vt legatus pape: vt. ff. eo. in refragabili. §. ceterum. ¶ in eo caſu forte poſſet dici q; eo mō ¶ his perſonis poſſet delegare quo ¶ qbus delegati pape. qđ dic vt no. ff. de reſcrip. ſtatutū: ¶ ideo non dixit ſimpliciter deuoluunt: ſed dixit iure metropolitico.

(ADDITIO. Vide qđ dixi de here. ad abolendā. ſup gl. ſi. ¶ qđ dicā. j. ti. j. c. vno. ſup glo. antepe. Jo. an.)

i ¶ Vel dioceſi. Satis per hanc literam terminatum erat quod dixi. j. eo. cum epiſcopus.

k ¶ Appellatuz extitit. Hoc cū cauſa per ap. defertur.

l ¶ Dinoſcuntur. Cum deferuntur cauſe iure metropolitico: als nō per appellationem.

m ¶ Committat. Nota qđ non pōt per ſe nec per alīū. ff. eo. c. j. ſic econuerſo: quod poteſt per ſe ¶ per alium: vt ibi. ¶. j. de regu. iuris. poteſt. vbi de hoc.

¶ Glosa iſta arguit querit ¶ ſoluit.

n ¶ De ꝓſuetudie. ſic. ff. c. c. j. h. niſi aliud. Sic ¶ hic cōſuetudo pōt ſducere vt alibi poſſit cōmitti ¶ audire: ſic ¶ ſenſus dioceſani loci ¶ ptiū ꝓſſus: vt. ff. dixi: ſic eqpa rauit pactū ¶ ſuetudo in dote lucrāda vel donatiōe pp nuptias: vt. ff. d' do. poſt dnos. reſti. c. vlt. Q; niſi dicēs: cleric' agit ꝺ epz ad metropolitanuz dz qđ deferri. xj. q. j. ſi go cū cūco. nō vult vl' nō pōt cōmittere i ſua ciuitate: nō qđ poterit audire vl' cōmittere extra ciuitate ipſi' epī: ſz id qđ dī. ff. eo. li. de reſcrip. ſtatutū. §. cū ꝺo: Et ſatis ſi videt per predicta. §. qđ verū puto: ſi de ꝓſenſu pcedat epī illius in cuius dioceſi ca audīt: vt dixi. ff. in glo. j.

o ¶ In hac parte. ſ. in audiēdo: vel cōmittēdo extra lo

Delegatio iuris delegato pape eſt parata ad ſubdelegationē

Archiepō pōt delegare cās ſuos extra ſuam dioceſim ipſi' epī.

Conſuetu

do dat iuriſdictēz.

¶ No. j. q; delictū eſt recipe tpalia p admiſtratōe ſpīalī: qđ eſt vez i caſu a iure nō permiſſo.

¶ No. ij. q; epō nō viſitādo p ſonal's nō dz hīe p curatores reſpectu p ſone ſue. Domi. j. Loi. ix.

ca predicta. ¶ ſic no. q; ꝓſuetudo dat iuriſdictionem. ix. q. iij. cōqueſtus. de ſo. cōpe. cum ꝓtingat. ff. eo. li. de ꝓſuetudine. c. iij. C. de cōmū. lib. l. j. ¶ ff. ¶. ff. eo. ri. c. j. Lap. vi.

S Jepos. Prīo puidet. Secō phibet ibi [Jdē.] Prima ſubdiuidit: qr primo puidet circa expēſas victualium. Secūdo ibi [vbi tñ.] Circa expēſas victualium. ¶ cām reddit. Domi. Emanauit aūt hec decr. ad declōnē eorū q; no. Hoſt. ff. eo. ſiter cetera. ſup ver. ſubmiſtrēt. ¶ Butl. ¶ Bar. j. de cēſi. exigit ſup Abo ipēſo. q ōes tenebāt qđ hic dicitur. Jo. and.

¶ CASVS. Epūs picta. vult ſuā dioceſim viſitare paſtū ſ caſu pmiſſo: puto qr eſt detēctus ſirmitate: vel q; illud hēt ex priuilegio vt poſſit ſuā dioceſim per alīū viſitare: querit qđ teneb' vicario miniſtrare nēcia: Rñ. q; vicario viſitāti tenebm' viſitati pcurare in victualib': ſz ſi dīget eqs: vel cōducat famulos hoc fiet expēſis epī. verūtñ hodie epī hīt ex priuilegio: vt poſſint viſitare per alios: ¶ peipiant integram pcurationē: que eſt hodie taxata ad certā ſūmaz: vt in extrauagāti Bñdicti: que icipit. Ua; electionis.

a ¶ Permittitur. Scilicet cum id perſonaliter exequi non poteſt. ff. de offi. ordi. inter cetera.

(ADDITIO. Et. ¶. q. j. cpm. Jo. an. ¶ ſemel in āno. ¶. q. j. decernimus. ¶ duob'. c. ſeq. ¶. ff. de offi. archi. mādamus. niſi et cā: ¶ tūc ēt plurics id poterit. vt. ff. de cēſi. cuz venerabil. ¶. xvij. q. ij. viſitādi. ¶. c. nō ſemel. cuz ſi. Jo. an.

¶ Glosa iſta obiecit ¶ ſoluit.

b ¶ Per aliū. Dz viſitās ꝑdicare dz. ¶. q. j. placuit. ſ. de cēſi. c. j. ſed offīi predicādi non delegat'. vt. ff. de offi. delega. c. vltī. ergo viſitatio delegari vel demādari nō pōt: ſed dic ſm Imo. Hoſ. ¶ modernos qui hoc no. in decretis demandat: vt ibi ¶ h; aut iure delegato: ¶ tūc demādat: vt in ꝓrario: niſi haberet ad id ſpāle mādatum. vt. ff. eo. lib. de offi. delega. to cui. ¶. c. vltī. §. viceo.

c ¶ Ipſe. Scilicet epiſcopus.

d ¶ Illi. Vicario.

¶ Glosa iſta ponit opinionem.

e ¶ Prouidere. Et ſic intelligi debet decre. illa. iter cetera. vbi dicitur: epī ipſis vicarijs cuz iudiguerint neceſſaria congrue ſubminiſtrent. ſ. vt parent.

(ADDITIO. Dicit parerent ſibi ipſis ſi ꝑſonaliter viſitarent. Joā and.) ſibi equos: veſtes: familiā: ¶ alia opportuna preter victualia. ¶ ſic intelligebat Hoſtie. Jmmo. ne ſcandalo per vicarios a ſubditis haberi nō poterant. Prima vera: vt h' videt: nec per B ſecundam reprobo.

f ¶ Victualium. Jnvictualibus enim tñ debet recipi procuratio. qđ dic. vt. j. de cenſi. c. j. ij. ¶. vij.

g ¶ Viſitant. Illi vicario. Joan. andre.

h ¶ Ipſm. Paulū. j. ad corinthios. ix. ca. ¶ habes hoc idē. ff. de preſcrip. cū ex officij. ¶. j. de cenſi. c. iij. ad fīnem.

¶ Glosa iſta obiecit ¶ ſoluit.

i ¶ Debebit. De h' ſrebat in glo. de qb' ſm ſm. c. dixi. ¶ videbat q; ergo iure ꝓcedēte p aliū ſoluere poterat debitū ad qđ ſubdit' tenebat: ſuū debitū recipe poſſet. ar. ff. de elec. ſignifi. Sed put dicebat decre. cuz venerabil. ff.

de cēſi. tāc demū epūs ꝓcuratiōnē hēbit cū acceſſerit ¶. ſi q; nō accedat: ſz mittat nō hēbit ſpe: ſz miſſus: vt h' vides

(ADDITIO. Nec dz eo q; plus expēdiſſet ſi ꝑſonal's viſitaſſet illud exceſſuz exigere. ar. ff. mā. l. ſigo alicui. §. impēdita: ſm Jo. mo. Jo. an.) Nō. n. ſerēdus eſt qui lucruz ap̄lectit ¶. C. de cadu. tol. l. vna. §. p ſcdo. ¶ ad quez ſpectat onus ¶. xij. q. ij. charitatez. ¶. c. quicūq;. ¶. ca. eccleſiaſticis. Joannes andre. Lap. vii.

O Um epūs

¶ Ponit dictū cuius rōnē premittit. Secunda ibi [Dubiū.] Jo. and.

¶ CASVS. Epūs picta. vel eius officialis vult ſedere p tribunali ¶ cās examinare in alio loco

¶ No. j. q; locus i dioceſi ereptꝰ ad tuiſdictōez exercēdaz p epm eg parat locō eriſtēti extra dioceſim.

¶ No. ij. ar. q; ēt in cauſis eccleſiaſticis epūs nō pt cape latcos ¶ carcerare. cū tertius dicat plōas eccleſiaſticas: de q altigd i fra Domi.

eps cum ꝑſonaliter non viſitat: nil prōſus ab his qui per illum quem deputat fuerint viſitati: exigere poterit aut debebit i. Idem.

¶ In quotz loco dioceſis nō excepto: p ſe ¶ p aliuz pōt epūs pro tribunali ſedere: ¶ libere exequi que ad ipſius ſpectāt officium. Joā. and. Lap. vij.

Um epūs k in tota l ſua dioceſi iuriſdictionē ordinariaz noſcatur habere m.

ēs in ſua ciuitate: vtrū poſſit ¶ Rñdet q; cū epūs hēat ordinariā iuriſdictionē in tota ſua dioceſi: pōt ſedere in quolibet loco ſue dioceſis pro tribunali: exceptis l locis ereptis ꝺtra volūtatem ereptoꝝ. Sed vtrū epūs hēat captūram malefactoꝝ in qualz pte ſue dioceſis: Rñ. q; ſic. naz ſergo hz iuriſdictionē in tota ſua dioceſi: videt illi conceſſa illa ſine qbus ¶. Sed iſtud non eſt receptū in hoc regno: nā extra ſepta domoꝝ epālium nō pōt epūs facere captionē: imo ceniſet capere ex territorio iuz: q; epūs non dī hīe territoriū ꝓpriuz. Jrgunt ꝺtra tertiū de. l. ancille. C. de furtis. vbi dī q; de caſu nō dubitabili non eſt faciēda ler. Sol. Iſte tertius poſt iſtā ꝓſtitutionē eſt de caſu indubitabili: ſed ante iſtā ꝓſtōez erat dubiū an epūs poſſet exercere ſuā iuriſdictionem in qlz loco ſue dioceſis. ¶ vtrum poſſet capere malefactores in quolibet loco.

¶ Nota primo q; epūs ſolus hēt iuriſdictionē ordinariū generalē in tota ſua dioceſi. vnde territoriū eſt ſolius epī ¶ non archidiaconi: vel alterius inferioris prelati. Et p dest iſtud: nam ſiquis extraneus cōmiſit delictum in archidiaconum: archidiaconus non habet punitionem: q; territorium eſt ſolius epī ¶ non archidiaconi. Secus eſt ſi talis delinquēs eſſet ſubditus archidiacono: quia tunc poſſet illum punire. Idem eſt dicendum in abbate. Naz iſti tales non habent proprium territorium: vt dixi.

¶ Nota ſecundo q; epūs poteſt ſedere pro tribunali in quacunq; parte ſue dioceſis: ¶ etiā mutato loco ſuorum manſionum: ſed tunc deberet illud notificare parti citate.

¶ Nota tertio q; epūs hz captionē delinquētiū: ¶ illā captionē pōt facere in qualz parte ſue dioceſis. Sed h' (vt dixi) nō ſernat in hoc regno. Et officiarij regis fundāt ſe in hoc q; princeps ſecularis eſt dñs territorij: ¶ territorium eſt ſuū: ¶ cū nō liceat capere malefactores in alieno territorio ſine licētia principalis: ideo eſt male appellantur dñi talis loci: ſed debent vocari epī talis loci.

¶ Glosa iſta dat duo ſimilia.

k ¶ Epiſcopus. Idem eſt in legato circa ſuaz legationem. ff. de offi. lega. nouit. idem in archiepō circa ſuam propriam dioce. ff. eo. vt litigantes. ſed nō quoad pronūtiam. vt ibi. ¶. ff. eo. c. j. ¶. ix. q. ij. c. j. ij. ¶. iij.

l ¶ In tota. Jta q; nullus aliuz in tota ſua dioceſi ſub eo iuriſdictionem habeat: in parte autem bene. quod dic vt nota. xxv. diſtin. perlectis. ¶ facit quod no. Hoſtien. de offi. archipreſby. c. vltī.

m ¶ Dabere. Jta q; intentio ſua fundata eſt de iure cōi ita q; qui ſe dicit exemptum habet hoc oſtendere. c. di.

Epūs ꝺ ad iuriſdictōnē epālez hz frenti nē fundatā de iure cōmuni.

Universidad de Deusto
Biblioteca

contra morent. qđ dic. vt. j. de priuile. cum persone.
a ¶ Loco. Honesto tamen: maxime cuz tractat causas spirituales. ã. de appel. qua fronte.
b ¶ Nõ exẽpto. Ad cognoscẽdũ locum exẽptũ. vide. j. de priuile. si papa. vbi dicit: non exẽpto: qñ in loco exem-pto cathedrã collo-care nõ põt: vt iudi-cia exerceat.

¶ Dubium non existit: qnta in quolibet loco [a] ipsius dio-cesis non [b] exẽpto: p se vel p aliuz [c] possit p:o tribunali se-dere [d]: cãs ad ecclesiasticum sozuz spectãtes [e] audire: pso-nas eccl'iasticas (cuz eaz ex-cessus exegerint [f]) capere [g] ac carceri [h] deputare: necnon z cetera q̃ ad ipsi' spectãt offi-ciũ [i] libere [k] exercere. Idẽ.

¶ Canonici q̃ a diuinis ces-sare põt: cũ cessare voluerit: vocabũt absentes sicut si imi-neret electio faciẽda: cuz qb' de cessatione deliberabũt. et si deliberãt cessare: regrem-tur prius eũ z̃tra quẽ cessant: vt irrogatã offensaz emẽdet: qõ si fecerit: nõ cessabũt: aliogn cessare poterũt: tm q̃ a cessa-tione ifra mẽsem vtraqz ps z cessans z̃tra quã cessatur iter arripiat eũdẽ ad papam: vel p se vel per ꝓcuratores sufficienter istructos nisi inte-rim iteruenerit ꝓcordia inter ipos. Et ꝓtinuatis dictis q̃zci-to poterũt se cozã papa ꝓsen-tent: vt vtraqz parte ꝓsente: vel altera ꝓtumaciter absen-te papa diffiniat negocium z culpabiles puniat: z si ps ces-

Carcer ẽi stitut' ad custodiaz aliquãdo ad penaz.

¶ No. j. arg. dist. z esse inter eaplz quẽ tã z colle-giuz: de q̃ vide. ã. de rescrip. ca. pitulũ san-cte cruciꝫ.

tans ꝓacta nõ fuet: cessatio nõ seruet. Jo. and. Lap. viij.

Quãuis sup cessationib' a diuinis que a capl'is: ꝓuentibus siue collegys secu-larium vel regulariũ eccl'iaz multotiẽs sine cã rõnabili at-tentant: manifesta satis a fe-licis recordationis Innocẽ-tio [l] tertio z Gregorio [m] x. p. decessorib' nr̃is manauerint istituta. Quia tũ post illa est plerũq; cõpertũ cessationes eas dẽ irrõnabil' [n] esse factas.

¶ Nos ad tã pniciosuz eui-tãdum abusum eadẽ statuta cuz ifrascripta moderatione in suo volẽtes roboze pdurare: de fratrum nr̃oz pcilio di-strictius inhibemus: ne a se-culari vel regulari [o] capitu-lo: collegio: seu ꝓuẽtu [p] ecclie cuiuscũq; cessationes siue ni-si vocatis oĩbus (prout sunt ꝓ electionis negocio euo-cãdi [q]) z deliberatione l' habi-ta diligẽti: ac eꝑo alioue quo-cũq; clerico siue laico: cuiuscũq; dignitatis ꝓeminentie: ꝓditionis aut status existat: ꝓpter cuius iniuriã vel offen-sam eadẽ videt cessatio faciẽ-da: post ꝓdictas vocationem

tum in secularibus: quia dicebat canonicꝰ. vt ibi dicit.
p ¶ Comentu. Intelligas q̃ sibi vendicet ius cessandi ex ꝓsuetudine vel alio iure. vt. ã. eo. ti canonici. in princi.
q ¶ Cessationes ipse aliquatenus attenteñ: qđ est. j.
¶ Glo. sequens ponit opi. quam partim reꝓbat. du-bium, soluit. arguit z remittit.
r ¶ Euocandi. Scilz de pronuntia. ã. de elec. coram. vbi de hoc. z vij. q. j. factus est cornelius. In his autẽ voca-tionibus de ogremoto loco fiant: statur cõsuetudini: vt eo. titu. cum iter vniuersas. z. c. bone. ij. sed an vocentur vel non: non statur ꝓsuetudini fm quosdam. qđ non est ver: per decre. de prebẽ. cum in ecclesijo. vnde credo q̃ si in ista ecclesia esset ꝓsuetudo absentes non vocari ad elec-tionem: nec ad hanc cessationem vocari debebunt per hanc literam que dicit prout sunt ꝛc. Et nota ex hac lit-tera q̃ in alijs tractatibus ecclesiaz q̃s electionibus non debent vocari absentes † : alo quare ditisset: prout sunt in electionis ꝛc. z facit ad ea que no. z. q. ij. hoc ius poz-rectum. z. j. de testibus presentium.
s ¶ Deliberatione. No. casum in quo precedere debet.

¶ No. q̃ parta li-cion pare-rẽ: vel per-cã stare: minus li-bẽ. de elec. missa: in-pinct. De

Absentes nõ l' cit casib' vocandi.
† ¶ Ide an z q̃ dñt vocari Jmo. f. j. de no. ope. nunc. glo. z quo. no. in ca. dl. c. prima j. de testi.

Cessatio a diuinis vt possit fieri. ix. regi-untur.

tractatus: sic z in alienatione perpetua rerum immobi-lium ecclesie. j. de rebus eccle. non alienan. ondum.
a ¶ Steterit. Simile. ã. eo. lib. de elect. committa. §. an-nus. z. j. de preben. ij.
b ¶ Extunc. i. post cessationem.
c ¶ Ddẽis. Quot dices computentur in mense: dic vt di-xi. ã. eo. lib. de elec. ẽ fit.
¶ Glo. seq. ponit quẽtitã z ditam. ad. c. cupientes.
d ¶ Iter arripiãt. Dat ergo dilatio ad iter arripiendũ: z postea tpo arbitrariũ ad se pitan-dũ sic. ã. eo. li. ix ele. cupientes: ꝛsentũ no-qñ in decre. cupien-tes. sine arripuerit iter ifra mẽses sine non dz postea ire: z post tẽpus arbitra-riuz expectaꝫ p. xx. dies. sed hic exquo nõ arripuit iter in-fra mẽses habent locum pene debite.
ADDITIO Et nihilominus ire te-net fm Archi. alle. ã. de do. z ꝓtu. cũ di-lecti. z qñ no. Do-min. j. de senten. exco. cũ medicinalis. ẽ-tum ergo ad dena-lutionẽ partiũ non nocet si non fuerint tẽpora obseruata. Jo. and. Nec post arbitrarium tem-pus expectatur.
¶ Glo. ista soluit dubiũ z remittit.
e ¶ Continuatis. Non credo q̃ propter hoc compella-tur omnis die proficisci z nunq̃ quiescere.
ADDITIO Dicitur enim aliquid cõtinuum etiam si sit interruptum ibi. De ꝛse. distinctio. v. sint tibi. alleg. cũ ecclesia. in glo. ex hoc. Jo. an. Quis. n. impius iudex arbitrer q̃ per. xl. dietas deberet venire non gescendo. z hoc ꝓbat dum dicit: ẽcito poterunt. Et illud dicimur verbo. figuisti. nepos proculo. z de hoc dicit. ã. de elec. cu-pientes. in prima particula. super ver. cõmode.
f ¶ Partibus. Quarum assertione panduntur merita causarum. ã. de resti. in integ. tum ex literis.
g ¶ Pena docẽte. xxxvij. di. q. ea. de offi. leg. nisi spãlis.
h ¶ Et manifesta. ã. eo. irrefragabili.
i ¶ In cessando. Scilicet vt vocentur absentes deli-berent z requirant prius q̃ fiat cessatio.
¶ Bl. se. colligit. ix. q̃ peccãt cessatoꝛes: z tria q̃ sequũt.
k ¶ Mittẽdo. i. iter arripiendo infra mẽsem z dieta a-dd hoc q̃ fiat cessatio necesse est hec interuenire. Primo q̃ qui cessant hoc vẽant de cõsuetudine vel alio iure vt

cessare possint. Secdo q̃ vocenk absentes ad tractãdum de cessatione. Tertio q̃ tractent. Quarto q̃ de cessando deliberent. Quinto q̃ sit mãifesta offensa ꝓpter quã ces-sant. Sexto q̃ sit rõnabilis. Septio q̃ asi cessationẽ istrm-mento publico vl' patẽtib' l'is auctẽtico sigillo munito

pedire: pena [s] docẽte cogno-scat q̃ztũ excesserit: que ces-sationi facte rõnabil' cãm dedit: vel que sine rõnabili z manifesta [b] causa cessauit.

¶ Parte insuper a diuinis cessante suprascripta tam in cessando [t] q̃z in veniẽdo siue mittẽdo [k] ad sedẽ aplicã nõ seruãte nõ seruetur cessatio: sed ea nõ obstãte (vt ꝓpius) in ipsa eccl'ia celebret. Idez.

¶ Primo ponit ꝓstitutionẽ de bonis dignitatũ vel eccle-siarũ vacantiũ nõ occupãdis per eos ad quas collatio ꝓ-sentatio vel custodia ꝓtinet nisi de spãli iure id eis cõpe-tat: z ꝓtra facientibus penaz iponit. Scdo ostẽdit de qb' bonis intelligat cũ de speciali iure id alicui cõperit. Ter-tio decr. quia sepe. supra eo. lib. de elec. dicit non esse cor-rectã. Jo. an. Lap. ix.

Presenti ꝓhibemus edicto: ne epi vel eoꝝ supe-riores l' aut abbates seu quis aly regulares vel seculares ꝓlati aut eccl'iastice [m] q̃cũq; ꝓsone vacantib' [n] dignitati-

neficij reseruauit: z ipse dimisit ea bona. Certum est q̃ sure cõmuni sui consanguinei non succedunt ad intesta-to: nec etiam põt ipse testari de hmõi bonis: sed vtrum fiscus vel cps erit eius heres: Ridet q̃ nõ: sed in isto ca-su fiscus erit sua ecclia: ideo illa bona debẽt custodiri z reseruari futuro successori in illa ecclesia. Idẽ est in ca-nonicis ecclesiarũ cathedralium z collegiatarum. z istud verum nisi aliud habeat consuetudo.
l ¶ Superiores. Archiepiscopi vel patriarche.
ADDITIO Dicit h archidia. q̃ iter archiepm z me-tropolitani est differẽtia. alleg. xxj. dist. cap. j. post pri. z in auctẽ. de primi. archiepiscopi. coll. ix. in prin. ibi non solum metropolitanus: sed etiã archiepiscopus. Si aũt habetur illa rubrica post titu. de san. epi. que non legit nec glosatur. Joannes andree.)
m ¶ Ecclesiastice. In secularibus non posset habere lo-cum pena inferius posita. Joannes andree.
n ¶ Vacantibus. Dicare etiam dicuntur si sint ma-nualia: non de mensa: sed habentia bona discreta. z in his locum habet hec constitutio. vt in cle. de supplenda negligentia prelatoruz: quia regulares: que determi-nat quod hic archidiaco. prolixe no.

¶ No. j. q̃ appel-latiõe rec-toꝝ com-phẽdũtur etiã hĩtes dignita-tẽ vl' ꝓsonatuz siue ꝓzoratꝰ.
¶ No. ij. q̃ ꝓsuetu-do põt dis-ponere q̃ fructꝰ ob-uenientes tpe vacatiõis bñficij applicent alteri vsui q̃ ecclie. de q̃ i extrauaganti Jo. an. xx q̃ suscepti Domi. Dicit dicunt bñficia iz sint manualia

Universidad de Deusto
Biblioteca

Testari an possint clici & fructib' bñficioz: seu de bonis ltuitu ecclesie acq̃sitis.

a ¶ Quibuscũq. Inhoc differt a decre. quia supe. ẽ. eo. lib. vt elec. vt pater. J. in fi.
b ¶ Collationem. Inter hec & sequẽtia magna est differentia. J. de preben. cum in illis.
c ¶ Custodiã. ẽ. eo. lib. de elec. gñali. & .lxiij. dist. si ple
bib'. & .lxvi. cãvensl
sent. & appel. bone.
¶ Glo. seq. primo dicit p quas sucnt. & remittit. Sed vo no. ad. q. in q̃ dist̃guit cũ Hosti. & Bar. inter cler icũ admin istratorẽ & simplicit er beneficiatum.
d ¶ Reseruari. p ẽconomum.
(ADDITIO. Quibusdã legistis videt q hoc fit incidere in legẽ fuisam caninã que pmittebat dare libertates in vita nõ in morte: hodie sublatã. lustri. de le. su. ca. Sed illud in dño: hic in prelato vel administratore qui dñis nõ est: sed pcurator. de dona. c. ij. Itẽ ad oppositum da instantiã per id qd nota. ẽ. de sepul. in. j. glo. & qd ibi dixi. Jo. an.) cõparatur vsuario: & ita nihil hz nisi vsum tñi: elemosynã tamen facere põt. ẽ. de testa. ad hoc. testari non. eo. titu. cum in officijs. cum si. Si vo sit clericus nõ habens administrationẽ: sed personaliter & simpliciter beneficiatus: & in vita & in morte cõparat vsufructuario ẽptum ad faciendum fructus suos: & de ipsis põt testari: ecclesia tamẽ succedit ei in istis si decedat ab intestato. ẽ. de testa. relatũ. pbat satis ista distinctio. ẽ. de testa. requisisti. §. illud. & consuetudo generalis quasi vbiq; ea approbat. Et qd dictũ est de clerico simpliciter beneficiato q facit fructus suos: intelligendum est de perceptis & reconditis: alij vo per tura allegata ad ecclesiam pertinebant.
e ¶ Priuilegio. ẽ. de rescrip. si propter. J. de preben. si ti bi concesso. & ẽ. de verbo. sig. c. penul.
f ¶ Legittime. xl. an. spatio. ẽ. de consue. c. vlti.
(ADDITIO. Archidia. remittit. ad ca. nullus. ñ. j. q.
bus personatib' p̃lioratibus vel ecclesijs q̃buscũq; a sibi subiectis seu ad collationẽ b ordinationẽ p̃sentationem vel custodiam c pertinẽtib' eoũdem bona mortientibus eoz rectorib' vl' ministris in ipsis inuenta: siue vacatiõis ipsoz tẽpore obuenientia que in vtilitatẽ eoũdem expendi: vel futuris debẽt successoribus fideliter reseruari d occupare: aut in vsus suos cõuertere quoquo mõ p̃sumant. ¶ Nisi de spãli priuilegio e vel p̃suetudine iam p̃scripta legitime f seu alia g causa rõnabili hoc eisdẽ cõpetere dinoscat. ¶ Aliogn epi & eoz superiores ab ingressu ecclesie h: ceteri i vo ab k officio & beneficio tam diu eoipso nouerint se suspẽsos:
quousq; l restitutionẽ m fecerint de pdictis. ¶ Porro n vbi ex priuilegio vel p̃suetudine seu alia de cã rõnabili sibi aliquis predictoz asserit bona cõpetere supradicta o: hoc de illis bonis solũ debet intelligi: que solutis debitis p si qua sint: & de his que fuerint necessaria p̃ seruitoribus & ministris ac incumbẽtibus onerib' q vsq; ad nouos reditus supportandis congrue reseruatis ex ipsis repta fuerint superesse r. ¶ Sane p̃stitutionem quã superius specialiter edidim' o p̃tra capitula collegia p̃uẽtus seu singulares t p̃sonas: bõa cathedraliũ vl' regulariũ aut collegiata & ecclia & vacãtiũ u occupãtes: p̃ p̃stitutionẽ p̃ntez (quã i dignitatib' p̃sonatib'
l ¶ Quousq;. Facta ergo restitutõe nõ erit mẽtis aliqua absolo. vt no. Jo. lxxx. dist. si q. & .q. vij. si qs deincepo. & Bern. de ma. ẽ. cõ. interdi. eccle. de muliere.
(ADDITIO. Vide quod no. in cle. j. de deci. in glo. fic suspensi. Joan. andre.)
m ¶ Restitõne. Et sic nõ sufficit cautio. idẽ archi. tã enim hic fuisset & p̃stiz sic J. de vsuris. c. q. ad h̃ de decī. ad audiẽtiã. sic. j. de h. fi. & p̃te. J. de sen. ex. venerabilib'. §. sane. & facit. ẽ. de re iu. cũ aliqb'. ff. de pi. ac. l. nõ é. Jo. an.
n ¶ Porro. Sumptum fuit hoc de eo quod no. Hostiẽ. de verborum significatione. capitu. penultr.
o ¶ Supradicta: scilicet dimissa tempore mortis: & obuentientia tempore vacationis.
p ¶ Debitis. Idẽ q̃ remanet ecclia obligata & successor fiẽ hereditas fili' ad paterna. vt. ẽ. de sol. c. j. sic etiã dicit lex q si mulier dedit bona sua in dotẽ dedisse videt qd̃ superest deducto ere alieno. ff. de iure do. l. mulier. & bene debent prius ipsius ecclesie debita solui: q agris et̃ fitientibus alios irrigare nõ debet. C. de seruitu. presc.
(ADDITIO. Et facit ad ea que scripsi post Hostiẽ. de arbi. dilecti. in prin. & de verborum significatione. cũ inter. super tertia glo. Joan. andre.)
q ¶ Oneribꝰ. Fabrice: hospitalitatis: receptiõis legatorum & nuntiorum sedis apostolicæ: & reliquis similib'. xxj. q. j. c. j. & de prebẽ. de monachis. de prescriptio. accedentes. de censibus. cum instantia.
r ¶ Superesse. Hodie dic vt in constitutione Jo. xxij. que incipit. suscepti regiminis.
s ¶ Ecclesiarum. ẽ. de elec. quia sepe.
t ¶ Singulares personas. Ipsarum ecclesiarũ de quibus loquitur decre. quia sepe.
v ¶ Vacantium. Principali prelato: vt ibi dixi.

Suspensus nõ tenet idiget absolutione.

Cautio sufficit vbi non requirit restitutionẽ.

Charitas vbi ordinata incipit a se.

Bl. ista q̃rit & sol.

Lesio capitis grauior est q̃ membroꝝ.

a ¶ Derogari. Sz in q̃ poterat derogari: Sol. In eo qd̃ hic reseruant̃ psuetudines: statuta & p̃uilegia: ibi Jo. reprobant: & er b̃ fonte credidisset aliqs derogatũ fuisse.
(ADDITIO. Et ideo tã varie: q ibi legit caput per sationibus: qual': ibi: ne concussio &. ñ. q. vij. sicut Jo. mo. Vel absurdum est q̃ filius in parẽ: vel ẽ subdit' in p̃latũ: vel ipsius reo beat p̃stem. de ma. sol. & obe. cum ille rior. plus vi: get ratio. ibi no. in. j. glo. Joan. andre.)

Primatio dñi hyre.

¶ De maioritate & obedien. Bonifacius octauus.
¶ Capitulũ vel is ad quem administratio pertinet vacãte sede eos absoluere quos absoluere posset epus si viueret: nisi a sede aplica id fuerit interdictũ. Joã. an. Lap. vnicũ.

¶ Piscopali sede vacãte b põt capitulum seu is ad quẽ epalis iurisdictio d tũc tpis e nosciť ptinere: bis gbus pos
¶ No. j. regulã: q iurisdictiõ epalis ht̃ er ad aliã denolnt̃ ad capitulũ sede vacante.
¶ No. ñ. q̃ absolue re quẽ ab excõicatione dependet a ptẽ iurisdictiõali: nõ ũt a ptẽ ordinis. Domi.
Notabilis.

Piscopali sede. ¶ Ponit dictũ a quo excipit. ibi. Nisi. J. Jos. andre. Editta fuit ad declarationẽ eorum que no. ẽ. eo. his que.
(ADDITIO. Et sz illa decre. nõ in epõ: sz in cardinali loquat: dic Jo. mo. papã sibi risdisse: q cardinales & suis ecclesijs bñt ius epale. Et vide qd̃ dixi p̃ Inn. & capel. mo. dilect'. & gl. vbi sit & ius. Jo. an.) Et reprobat q tenebat Gos. ẽ. ne se. va. illa. Jo. an. ne se. va. in fi. Joan. andre.)
(ADDITIO. Et de hoc Hust. nil approbans in spe.
¶ Presupponẽdum est primo pro intellectu huius capit illud qd̃ habeť in. c. si epõs. xj. q. j. vs. q̃ mortuo epõ succes sor eius põt absoluere excõicatos a predecessore suo mortuo: & sic cũ illud. c. nõ loquat de alijs videť eis ita erdit risSed o presupponẽdum est illud qd̃ habeť in. c. eũ olim. titu. in antl. vs. q̃ vacante sede epali capl'm succedit in iurisdictione: ita q̃ potest per se examinare causas.
¶ CASVS. Epõs pictauen. vel eius officialis tytũ excõicauit ppter suã ptumaciã: vel tytius incurrit sniaz excõicationis ppter leue intectionẽ manuũ in clericũ: antẽ tytius ẽt absolutus: epõs pictauẽsis est mortuus. fortionẽ: vtrũ capl'm qd̃ succedit loco epi potuerit eũ absoluere: Videt q nõ p dictũ. c. si epõs. xj. q. j. Doc tñ non obstãte romanus pontifex hic decidit ẽ̃ illum: dicẽs q̃ sicut loco epi potuit istũ tytium excõicatũ absoluere p se vel per aliũ. Idẽ est dicẽdum de alio cui deputat ecclie sede vacãte: puta si ecclie vacãti papa deputauit aliquẽ. Nec obstat illud. c. si epõs. qz illud capl'm non negat. qn deputatus a papa vel capitulum qd̃ succedit possit absoluere. Vel dicẽdum ẽm glo. q capitulũ vel ille deputatus a papa dicitur successor: & sic ptinetur sub illo. c. si episcopus. succedit epõ in administratione iurisdictionis epalis.
¶ Nota sed o magis specifice q capl'm sede vacãte põt absoluere illos excõmunicatos quos epõs cuius capitulum vices gerit posset absoluere: & sic capl'm sede vacante tãtam hz potestatẽ respecta absolutionis: quantũ habet epõs viuens. & capitulum in hoc succedit ipsi epo.
¶ Nota finaliter q epõs regulariter potest absoluere de omni excõmunicatione: nisi in casibus papæ reseruatis.
b ¶ Vacãte. Idẽ si epõs a paganis vel scismaticis captus est. vt. ẽ. & sup. neg. prelatorum. si epõs.
c ¶ Jo ad quem. Puta visitator datꝰ a papa. ẽ. eo. lib. de electi. si o cui. vel ab archiepo & casu. ẽ. eo. lib. de sup. neg. pla. c. vlti. vel electꝰ ad hoc per capitulum.
d ¶ Iurisdictio. Circa tpalia & spiritualia: vel saltẽ circa spũalia. vt. ẽ. de tempo. ordi. cũ nullus. eo. lib.
(ADDITIO. vñ in multis ecclesijs gallicanis reges ex regalia vẽdicãt sibi iurisdictionẽ tpaliũ. ẽ. eo. lib. de elec. gñali. & certis dignitatibus cõperit ex spãli ture administratio spũaliũ. facit qd̃ dixi. ẽ. eo. li. de of. leg. c. penul. sup gl. adũte. Jo. an.)
e ¶ Tunc tempotis. Vacante sede.
f ¶ Iurts. Et qualibet iurisdictione excõicatione absolut epõs: si absolutio non fit sũmo pontifici reseruata. ẽ. de sentẽ. excõmu. nuper. & dixi. ẽ. eo. lib. de electo. sciant cuncti.
(ADDITIO. An absoluat illos qui leuiter percusserunt clericos. no. h Archidia. q sic: & ponit id quod dixi de senten. excõmu. peruenit. Joan. and.).
g ¶ Dominis. Puta ipsius epi mortui vel sui vicarii vl' delegati. qd̃ dic vt. ẽ. de offi. delega. prudentiam. vel inferioris prelati. vel dic vt. ẽ. de offi. ordi. cum ab ecclesia.
¶ Glo. seq. ponit quoniã hec opi. erat & contrariũ Gos. & respondet ad capitulum per quod monebatur.
h ¶ Impartiri. Doctenebãt Hug. Ubi. Ber. & Hostiẽ. sed Gos. & ita. p. c. xj. qs. iij. si epõs ante dñati. vbi dicebatur q mortuo epo debebat successor excõicatus a predecessore absoluere: vñ dicebat q capitulum id nõ poterat. Sed falsum est vt hic vides. ad h̃ de here. ad abolendam.
(ADDITIO. Dicit Joã. mo. q in casu illius decre. & quilibet alius in quo epõs habet gñalem delegatã iurisdictionẽ: in illa succedit capl'm allega. ẽ. de prebẽ. c. j. in fi. vide qd̃ dixi in predicta decre. ad abolẽdam. sup vlt. glo. Jo. and.). ẽ. eo. cum olim. ẽ. eo. lib. de sup. negli. prela. c. penul. & vlti. j. de iusti. c. ñ. cum filiabus. Idẽ illud. c. si epõs dic q ibi d̃ q epõs hoc solum facere debeat: & potest etiam dicti capitulum vel visitator: vel successor: cum in iurisdictione succedat vt per iura superius allegata probatur.
i ¶ Et. s. capio: vel iurisdictionem epalem habenti.
k ¶ Sede apostolica. Non credo inferiorem h̃ posse.
(ADDITIO. Idem Archidia. qui ẽt allega. C. de sacrosanc. eccle. l. ofnouatione. Jo. an.) Et facit qd̃ dixi. ẽ. de supplen negli. prela. c. vlti. & in q̃ste. de defen. ci. §. interim. coll. iij. & dixi. ẽ. titu. proxi. ca. j.
¶ De pactis. ¶ Dictũ fuit. ẽ. de iudicibus & magistratibus: nunc vo est videndum de iudicijs. rex q: partes litigãtes in iudicijs: timore iudicioz q̃uentiunt & pactiscũtur inter se: ideo romanus põtifex velens nos informare

Absoluere põt epõs a sltz excõicatione iuris si non fit reseruata pape.

Glo. ista sol. qõnez.

ptimatio dñi hyre.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Uersus.

Diuisio.
¶ No.j. ar.q pactū factuz ēt rectore ecclie valet ad cōmodū ecclie ét sine alia auctē supiozis. Et sic iz rector si possit alienare sine ista supiozis: pōt tñ ecclie acgrē sine illa. Domi.

Liber primus

habebant liberam videbatur q̄ omnes sepeliri possent non obstante pacto. sed non est verum.

(ADDITIO. Uñ nō possent per illud p̄uilegiū sepelire illos q̄bus est interdicta sepultura. de q̄bus no. de sepul. ex pte. Fm Archidia. alle. l. si qñ. ¶ de p̄uilegia. vt p̄mit legia. Joā. an.) Sic ¶ ille qui liberā hēt non donat: vt. ff. de offi. vica. c. vlti. ¶ de elec. in cui. cum filiabus. ¶. C. de inofficio. testa. si qñ. in p̄. Et est rō hȳ capū. q̄ p pactuz p̄uilegio renūtiauerūt. vt segt.

¶ Hl. ista p̄cludit locuz a diuisione. d ¶ Elegerit. Q̄d poterāt ét si mīus religiosus esset locus electꝰ q̄ dimissis: vt. j. de sepul. c. ij. in fi. ſ ex virtute pacti

hmōi electio p̄dicta caret effectu. Et no. q̄ iz tale pactum ī ecclīas initū valeat: nō tñ valet pactuz q̄ pochianus p̄mittit vel obligat vel iurat se sepulturā electuz vt electā nō dimissurum. j. de sepul. c. j. ad hoc. ¶. eo. plenius.

e ¶ Derogeſ. Si pactū secutū est p̄uilegiū nō é dubiū q̄ nō obuiat p̄uilegiū q̄ ad illa gḡ derogatū é p pactuz. (ADDITIO. Q̄d facile fieri p̄t p̄ casū cū p̄d redeat res ad suaz naturā. xxxv. di. ab exordio. Jo. an.) ¶ est casus. ¶. de p̄script. cū olim. Si ault p̄uilegiū secutū fuerit cōpositionem non valuit p̄ta cōpositionem: exquo in illo facta non fuit inde mentio: vt. ¶. de decī. ex multiplici. omni ergo casu seruandum est pactum. Laſ. ij.

Diuisio.
¶ No. j. q̄uo: cū q̄ꝰ tales nō obligāt ad ꝓfessionē ſ. j. de monach. licet.
¶ Nota. q̄ iuramentū ſ affirmatū ſit iuratū. ſ finditur tertiū. vnū gl. vt ſo. de pe. ſi dilectī. Do.

QUāuis ſ pactum p̄ī factum a filia duz nuptui tradebat: vt dote p̄tētas simillum ad bona p̄na regressum

Titu. XVIII. 89

Diuisio.
¶ No. j. q̄ p̄dicatores p̄ponunt mīnozꝰ de ḧc i gl.
¶ No. q̄. q̄ religiosi debent abstinere ab his p q̄ darer alīs malū exēplū aut ḡ traheret. Domi.

De pactis.

Pactū de succedēdo siue de nō succedēdo nō valet.

a ¶ Improbet. Q̄sa est de futura successione: q̄ue sine fit de succedēdo: sine de non succedēdo non valet. Fm leges. C. de inofficio. testa. si quando. §. j. C. de pac. l. pactum quod dotali. ¶. l. vlti. C. de coll. pactum dotali: cum si.

b ¶ Lex ciuilis. Predicta. C. de col. l. pactū dotali. Sz mirū quare Fm leges nō valet tale pactum: cū Fm eas bñ valet pactū: ne pī si filio succedat. ff. si a parēte. l. j. §. si vī pa rēa: Sol. nō tra debet patri hereditas filij: sicut pīto filio. ff. de inofficio. testa. nā si. vel verius non vī pacti ibi repellit sed. Ppter delictuz: q̄ petīt emācipatio nis recepit. vt. C. de ope. li. l. si quā. vī aliter vt no. in predicta. l. pactum.

(ADDITIO. Et in p̄allega. §. si vel pareꝰ. ¶. C. de inofficio. testa. si quādo. §. illud. Joā. and.)

¶ Glosa seq. remittit ¶ arguit.

c ¶ Nō vī. An iuramentum per metū extortum obliget ¶ Dic vt no. Jo. xxij. q. iij. inter cetera. ¶ xv. q̄. vj. auctoritatē. ¶ Ber. ā. de iuretu. si po. ¶. ā. q̄ metus can. abbas. ista Ika. ¶. ā. de iuretu. cū p̄stat. ¶. j. e. tit. eo. ti. iz factuz p̄ illa opī. q̄ nō obliget.

(ADDITIO. tene q̄ hēc de iuretu. vez. Joā. mo. dī. ſ h q̄ tenet: ſz agitur ad relaxationē. Joan. and.)

¶ Glo. seq. ostēdit q̄tā opinionē approbat. ¶ quā reprobat.

d ¶ Seruari debebit. Approbata est ḡ opī. Pla. no. in p̄cipe. l. pactū. qui ḧ dicebat: ſz Accur. ibi ꝑta p. l. C. de legi. ¶ ſſti. nō dubiū. ¶. C. de nup. auctē. q̄ eis. signata super. l. impiallis. ſz de turpi iuramēto loquitur. Q̄ua aūt rōne Fm leges tenet Actus puberis si. iurauit q̄ alīs non tenet. C. si adner. ven. auct. sacra. eadē rōne tenere dz pactū istud iurātī. ¶ idē in casu. ā. de iuretu. cū p̄tingat. ¶ vide q̄ ibi no. ¶. j. eo. li. eo. ti. iz. que ꝑcor. ad istā decre. non tñ multū facīt. ¶ cōpelli debebit per cēsurā ecclīasticā sī dicco seculares ad hoc ing canonicā obseruādū per p̄dictā decre. Iz. ad idē de senten. excōmū. decernimus.

e ¶ Dispēdiū. Tūc. n. obseruāduz nō esset. xxj. q. iij. p totū. ¶. ā. de iuretu. si Jo. ¶ ét Fm leges: vt in p̄allega. auctē. C. de nup. auctē. q̄ eis. ff. de lega. j. figo. ingl̄ius. ſ si.

f ¶ Detrimentum. ſ. principale. Secundario eism ibi posset detrimētum reperiri filgo: vel viro: vel venient.

dus ab intestato vel simūlibus personis. Laſ. iij.

Q Uia ex eo. ¶ Sed m Joan. mo. Primo ponit factum. Secundo illud decidit. ibi. Nos. J Jo. and.

¶ CASUS. Orta lite iter me rectores ecclie parochialis: ¶ quoldā mēdicātes sup iure sepulture: vel alio iure parochiali: accidit q̄ cōuenimus inter nos cuz guardiano vel priore cū ꝑsensu fratrū illius ꝑuentus: ¶ fecim⁹ pactuz inter nos: ſ tñ non interuenit cōsensus ¶ auctoritas gḡal⁹ ordinis vel p̄incialis: vtrum religiosi isti mēdicātes possint resilire a pacto: eo q̄ non interuenit ꝑsensus sui gḡalis: vel ex eo q̄ ista pactio nō fuit approbata in capīo gḡali ¶ Rñdet ro. pō. q̄ nō. ſ erō interuenit cōsensus guardiani vel prioꝛis ¶ fratrū illius ꝑuēt⁹ vz suart tale pactū quantuz ad illum ꝑuentum.

g ¶ Predicatores. hī ꝓponunt: q̄ anti qui ipoz institutio. ad idem. ā. de excel. plā. nimis. ā. de p̄uileg. in his. ā. eodē lib. de elec. quoniam. ¶ ibi dicti.

h ¶ Mēdicantes. vt sint heremitani sīcut Augustini: vel quīnis alij.

(ADDITIO. vt carmelite. j. de relig. do. c. vno. §. ceterum. Joā. and.)

i ¶ Habitationes. ds mutare: vel alīs de nouo acgrere nō possunt: vel antīqa dimittere: vel aliq̄ titu. ſ alios trāsferre sine spāli licētia sedis aplīce. vt. j. de excel. plā. c. vno.

vel prioris gḡaliuz: seu p̄uintialium eozūdē non affuit assensus in ipsis: nec approbata per ipsoz gḡalia vel p̄uintialia capīa extiterūt: multa in diuersis mūdi partibus insurgunt scādala: ¶ ipsoz fratrum (quos decet puritatez oīmodam in suis obseruare actib⁹: ¶ ab his abstinere p̄sius p q̄ possit alijs exēpli p̄icies gḡari) fame detrahī plīmū ¶ bonori. ¶ Nos his occurrere p̄ne sollicitudinis studio intendētes: p̄sti decreto sancimus cōpositiones ¶ pacta hmōi cū p̄latis capīis: ¶ rectoribus: ¶ p̄sonis p̄dictis ab ipsoz fratrū ꝑuentualib⁹: prioꝛib⁹: seu guardianis facta: vel approbata de suoz ꝑuētū: p̄silio ¶ assensu (dū tñ al's sint licita[n] ¶ honesta [o] debere ab ipsis fratrib⁹ in locis in q̄bus fuerint fcā: ꝑpetuo inuiolabīr obseruari: non obstāte q̄ magīr vel ministri: aut ꝑsis gḡalium: seu p̄uintialiū p̄dictoz nō interuenerit in eisdē assensus: nec ab ipsoz gḡalibus: vel p̄uintialib⁹ capīis extiterit approbata: seu q̄ sedes aplica in his: que p̄dictos frēs [p] minozes facta fuerint auctē suā non p̄stiterit vel assensum.

(ADDITIO. Contra facientes excōmunicati sunt p cle. de pe. cupientes. j. responso. Joā. and.)

k ¶ Parochialib⁹. Ut exhibitiōe sacroz: decimis: p̄mitijs: oblationibus: iure funerādi: ¶ his similibus.

(ADDITIO. De q̄bus plene per Postīē. in sūma de parochi. §. in q̄b⁹ ꝑsistat. ¶ p Host. in lib. iuris canonici. eo. ti. ¶ ditī super rubrica de parochijs. Jo. and.)

l ¶ Alijs. Extra iura parochialia: ꝓout multa poteo exempla per te vīdere.

m ¶ Antecessoribus inita. Ad que tenetur successor si cut ipse predecessor. ad hoc de solu. c. j.

n ¶ Licita. Al's non valent. ¶ facit. ā. de pac. ca. vlti.

o ¶ Honesta. ſ. ¶ possibilia: q̄ nullus ad impossa obligari posset. ā. eo. c. vlti. ¶. j. de reg. iur. nemo potest. †

p ¶ Frēs minores. De eis ditī: q̄ de ipsoz exēptione

† Hī. istā reci. p. q̄. set o illud dicīt ibi sed hodie.

Universidad de Deusto
Biblioteca

constabat: vel q; dicebant plus legiati: q; nulla ipsoz pactio vel obligatio teneret facta sine licentia dñi pape.
(ADDITIO. Vel q; bona que tenet minores sunt ecclesie romane. j. de ẏbo. signi. extr. ¶ cle. eo. tit. extut. §. pcide. Sed hodie dñs Jo. papa restituit illi dñio p ꝓstõnẽ suã q; ecipit. Ald ꝓbitoꝛ. Joã. ans.)

¶ De procuratoribus, & onifacius octauus.

¶ Laicus potest esse procurator ad agẽdum ¶ defendẽdũ in causis spiritualib⁹. Cap. j.

Non indiscrete[a] iudex cẽsetur egisse ꝓcuratorẽ laicum[b] ad agẽdum; vel defendẽdum in causis spũalibus[c]

¶ No. j. q; iudex si dꝫ facẽ discreta qui sit actus iudicialis q; nõ repit a iure prohibit⁹.

¶ No. ij. ar. q; mandatũ dꝫ legitimus si dak procurator ad agẽdum ꝫ pbat dictio vel hic posita. ẽt quo j. eo. q; ad agẽdum. Domi.

¶ Indiscrete iudex cẽsetur. ¶ Sũt tres ptes fic sumẽdꝛia ꝓncipalia vcã. sed a ibi. Jtem tertia ibi [ꝓcurator.] Do.

¶ CASVS. Aliqs me⁹ pochianus cessauit i solone decimaꝝ dicẽs q; forte mihi nõ cõpetebat fus pcipiẽt vecmã de fructib⁹ suis pp qs̃ sect illã citari coã iudice delegato vel alio iudice cõpetẽte: ad ista cãm mecã agẽdã cõstitui mecũ ꝓcuratoꝛẽ quẽdã mere laicũ ẽt v totaliũ: facta ꝓstõne iste laic⁹ ꝓcurator ꝓ me cõparuit ¶ termino assignato: ꝓ pte rei fuit exceptũ q; iste laic⁹ nõ poterat eẽ ꝓcurator in ista cã spũali. nã laici nõ ꝓnt tractare spũalia. in. c. ij. de iudi. in an. ¶ q; debebã clericũ ẽstituere ad istã cãm spũalẽ tractãdã: ideo petebat defectũ sibi dari ac si ꝓcuratoꝛẽ nõ misissem. Dubitatũ fuit vtrũ iste laicus cẽseat inhabilis ad cõparẽdũ ꝓ me in cã spũali: Rñ. ro. pon. q; index sic dꝫ istũ laicũ admittere tãq; ꝓcuratoꝛẽ ẽt in causis spũalib⁹ tã. ꝓ actore q; ꝓ reo. ¶ iudex ꝑb facies nõ facit ldiscrete. Nec ob. c. ij. allegãs. q; si laici tãq; actionẽ hñteo: ¶ in nole suo nõ debẽt tractare res spũales: vt dicto. c. ij. ꝫ hñ ꝓnt spũalia tractare nole alioꝝ. Sz q; dicit me ꝓ: vtrũ ꝓcurator ẽstituat⁹ ad lites possit aliũ ꝓcuratoꝛẽ loco sui substituere seu subrogare. vt ẽstitui te ꝓcuratoꝛẽ in aliũ cã in q; nõ potes itereẽ pp occupationẽ aliquã: vtrũ possis substituere aliũ ꝓcuratoꝛẽ Rñ. regulr q; nõ nisi post litẽ ꝓtestatã: ꝫ nõ ante: q; fuisti fact⁹ dñio litis p litis ꝓtestationes: vel nisi ego dñs dedero tibi spãlẽ ptãte substituẽdi: ¶ tũc ego dñs videor substituere. Sz vtrũ ad ℞ vt possit dari ptãs substituẽdi regrat ptãs substituẽdi certa pson̄. vz. talẽ vtilẽ: vl sufficit q; dicã: do tibi ptãte substituẽdi nõ exꝑssa certa pson̄a: Rñ. q; talis pão valet: ¶ poterit ipse ille substituere: cũ is nõ dederit tibi mãdatũ de certa pson̄a substituẽda. Sed vtrũ sit idẽ in ꝓcuratoꝛe ẽstituto ad negocia ẽt iudicialia: puta tibi mãdani vt talẽ domũ meã reparet: vel talẽ rẽ meã vẽderet: vtrũ poteris alii loco tui substituere ad illud negociũ explicãdũ: Rñ. ro. põ. q; sic. Textus[1] Nõ phibẽt. jnõ laicus nõ repit phibit⁹ ad exercendũ negociũ rei spũalis. [Untea.] hoc est ad litẽ ꝓtestatam. [Jn rẽ.] ẓ. nisi fuerit ẽstitut⁹ ꝓcurator in rẽ suaz: vel nisi data fuerit a domino potestas vt possit substituere.

Nõ obstãs dñi helye

¶ Nota primo ex isto capitõe q; iudex dꝫ discrete agere cum ipse agit siue ꝓcedit ꝑm dispõnem iuris. Judiciarie autẽ agere dꝫ cum procedit contra dispositionem iuris.

¶ Nota principale effectũ in pcipio⁹ capi. q; laicus etiã vxoratus ¶ ꝓcurator clerici põt cãs spũales tractare: q; tunc illas tractat nole alieno. s. clerico ꝝ ¶ non nole suo: ¶ in ẽstitõne ep̃alibus sunt plures ꝓcuratoꝛes etiã vxorati: sed tñ laicus nõ posset esse iudex in causis spũalibus etiaz vt delegatus. vt dicto. c. ij. de iudi. in antiqua.

¶ Nota vlteri⁹ q; edictus de ꝓcuratoꝛib⁹ est phibitoriũ: ergo si ꝓcurator nõ ecipit ẽpresse reptat phibitus. Et est sciẽdũ q; prima facie vt q; edictũ de ꝓcuratoꝛib⁹ nõ edt phibitoriũ: sed pmissoriũ. nã qd regulariter permittit dꝫ pmissoriũ. sed ℔ nõ est reꝛ: imo dꝫ edictus pmissorium qñ materia p se est phibita: ꝫ in certis casibus est pmissa. ¶ dꝫ materia phibitoria qñ mã est de se permissa. ꝫ in aliqbus casib⁹ est phibita. nã edictũ phibitoriũ vel pmissoriũ recipit denoiationẽ a spãltate ¶ nõ a gẽitate: ¶ sic ex ℔ colligit q; ius cõe est pro cõparente q; ꝓsumit idoneus: ita allegans procuratoꝛem inhabilem debet illud probare.

¶ Nota vlterius q; ꝓcurator datus ad litẽ exercẽdam nõ põt alium ꝓcuratoꝛẽ substituere ante litẽ ꝓtestatã: ꝫ post dñi ad litẽ finiendã. Et rõ est: q; ꝓcurator nõ põt cõstituere nisi a dño: imo ꝓcurator ẽstitutus ad agẽdum ante litẽ ꝓtestatã non est dñs litis: sed post litẽ ꝓtestatã fuit fact⁹ dñs litis non cause: ¶ sic põt ꝓcuratoꝛẽ substituere. sallit si ipse habuit a dño prãtẽ substituẽdi: vel si fit ꝓcurato: in rem suã ¶ nõ simpler. Et dꝫ ꝓcurator in rẽ suam qñ emoluimẽtũ sibi ꝫ sibi applicari. ¶ dꝫ in rem suã. i. ad suã vtilitatẽ: puta tyti⁹ pt cessit filio suo scholari actiones sibi cõpẽtes ꝫtra suos debitores: ¶ cũ ẽstituit ꝓcuratoꝛẽ in rem suã ad exercẽdam actionẽ directas. Nam actio directa mihi semel acqsita est adeo meo ꝛ̃ssib⁹ alienari: vt ide nõ possit euelli. Et si velim cedere actiones directe semp remanẽt apud me cedẽtẽ. Sed vtiles trãscũt in cessionariũ. i. in illũ cui facta est cessio actionũ: ¶ iste cessionarius intẽtabit exercitium directaz actionũ nole meo: ¶ vtiles nole suo: q; vtiles fuerũt sibi quesite p cessionẽ. ¶ q; iste cessionarius est ꝓcurator ad suã vtilitatẽ potest ꝓcuratoꝛem substituere etiam lite non ꝓtestata.

¶ Nota ẽssup q; ꝫ ꝓcurator debeat ẽstitui certus: ita q; alꝫ non valet talis ẽstitutio: nisi ptãs data ꝓcuratoꝛi de substituẽdo valet: ꝫ sit ẽcertus is quem vult substituere.

a ¶ Non indiscrete. Simile. ẓ. eo. non iniuste. ¶ ẓ. de iuramen. calum. capitu. vltr.

b ¶ Laicum. Intelligo qui nullum habeat ordinẽ: nec sit alꝫ ecclesiastica persona. nj. questio. j. capi. vno.

¶ Glosa sequene. signat cõtrarium ¶ soluit. allega. Hostien. contrarium. cui respondet.

c ¶ Spiritualibus. Cõtra. ẓ. de iudi. c. ij. Solu. ibi loquitur de laicis qui tractant cãs spũales suo nomine quasi ius in eis habẽteo. ¶ sic non est ctra. Nota tamen Bern. ẓ. de excep. apostolice. q; quis nõ potest agere pro se vel pro alio: pro eo quod possidere non potest.

(ADDITIO. Per quã glo. dicebat ibi Pe. de sam. q; laic⁹ nõ poterat eẽ ꝓcurator in causis spũalib⁹ nisi in matrimonialib⁹. Jo. an.) sed in actib⁹ spũalib⁹ tũc id posset hẽre locũ. Jn iudicialib⁹ aũt sup spũalib⁹ locũ nõ hꝫ: vt hic videt. ¶ sup hoc vide qd̃ no. Hostien. in summa huius tit. §. qui dari. ver. vltr. ¶ Butl. in Spec. co. ti. §. j. ver. item qd̃ est laicus. ¶ quod no. ẽ. de iudi. capi. vno.

(ADDITIO. Hugo. ¶ Laud. v. questio. iij. capitu. fi. Archidiacono.)

d ¶ Reputari. ff. de pcu. l. mutus. §. j. ¶ ibi de hoc. ¶ insti. per ẽ ꝑsonas no. acq. §. vltr. ¶ sile in teste. ff. de testi.

mittitur. Jo est phibitoriũ.

Procurator ẽstitut⁹ p⁹ litez cõtestataz substituere nõ põt.

l. j. ¶ in cõtrahẽdo mittitur. xxx. q. iij. qui spũalez. ẽ. de spõ. cuz apud. ecl ergo nõ reperiamus hũc expresse phibitum erit ergo admittẽdus: ¶ ideo dixit expresse: q; tacite videbat phibitũ ꝑm eũ modũ qué. ẽ. dixi ꝑm Ber.

¶ Hic. seq. sig. ẽrtiã ¶ solut. duas opi. recitat ¶ remittit.

a ¶ Ab eo. s. procuratoꝛe. si q; dñs contestatus litẽ dat ꝓcuratoꝛem postmodum ad litẽ: iste sic dat⁹ nõ substituit: vt ℔ phak: ly videatur ar. cõtra. C. e. tit. nihil arbitramur ẽtereſſe: sed ibi loqꝫ de facultate dandi: nõ dꝫ facultate substituendi: vt ibi no. Et nota qa approbatã puto opi. Jo. quã ibi no. Accurs. q; procurator datus post litẽ nõ substituit. ¶ Butl. in Spe. huius titu. §. j. ver. quid si. ꝓcurator intercesserit. Accur. dicebat q; forte idẽ ℔ ¶ Litis. ¶ exponũt legisse idest substitue: vr. C. de indi. ꝓperãdum. ꝑm nos nõ pertit substãtia: vnde intelligimus ꝓpue. ẽ. de iudi. c. pe. ¶ sic videt sua in cuz formãda non in nominum. de quo dic vt. ẽ. de elec. querelam.

¶ Glosa seq. recitat per gõnem ¶ solonem. sed o recitat opi. Jzonis quã reprobat. ¶ ipsius rõnt respondet.

c ¶ Procurator. vt. C. eo. l. nulla. ¶ l. penul. ¶ l. negz. in fi. ¶ ff. eo. in cause. ¶ ff. de app. l. ab executore. §. fi. ¶ ff. de dolꝫ excep. si ꝓcurator agit. §. j. ¶ hoc verũ intelligo vbi fuerit simplr cõstitut⁹ vel nõ expresse phibitus: als si cõ hibitus ne vltra procederet secus.

(ADDITIO. Idẽ si dak ad litẽ ꝓtestatã ꝓcedit in cã lite per se cõtestata. ꝑm Imo. ¶ Butl. in spec. eo. tit. §. iij. ver. qd si deniqz. ver. ad hꝫ. ponit hic Archi. ¶ idẽ Jason de ra. in. l. si. ꝓcurator. C. eo. ¶ pro ratione sumit interesse. ere. petitio.) de quo dic vt no. Imo. ¶ Bost. ẽ. e. petitio. Imo dicit dñs Azo q; delegatus ab alio cõ a principe: vez: vr. ẽ. de ap. cum cãm. ¶ de hoc. ẽ. de re iudi. cum bertestatã ordinarius revocat delegatũ sufficit. ff. de iudi. l. iura ¶ rationem quere. ff. eo. titu. post litem.

Delegatus ab alio cõ a principe an possit post litez ꝓtestataz subdelegare.

(ADDITIO. Jn glo. ẓ. que dicit q; hic damnum peruatur aduersarius. Joan. andree.)

d ¶ Untea. Idest ante litem contestatam.

e ¶ Non põt. ſ. dari alius ꝓcurator. ff. eo. l. quod quis. mihi ¶ datus suꝫ ꝓcurator ad eas intẽdendas.

Procurator in rez suaz quis dicat.

f ¶ In rez suã. vt si titulo donatiõis cesse sunt actiones mihi ¶ datus suꝫ ꝓcurator ad eas intẽdendas.

(ADDITIO. Quomodo ex parte rei dek in rem suaz. no. ff. eo. l. plautius. in glo. sed qualr. Joã. andree.) Ifte est casus. C. de dona. l. illam subtilem.

¶ Glosa ista arguit ad questionem

g ¶ Substituẽdi. Tunc ent substituit⁹ vi vel datus ab ipso dño. ad hoc. ff. ¶ cuiusq; vni. l. item eop. §. decuriones. Et per hoc ¶ alia quedã iura soluit cõez de delegato ab alio cõ a principe qui habet speciale mãdatũ subdelegandi. ſ. ¶ subdelegare possit. ad idem. ẽ. de offi. delega. is cui. vbi de hoc. ¶ capi. vltr. §. vicee.

¶ Sto. seq. objcit. ¶ obiectionem opi. ꝓfirmat ¶ soluit.

h ¶ Certa nõ exꝑssa ꝑsona. Jn ẓuli videbat: q; ꝓcurator dꝫ esse certꝰ. ff. eo. ti. l. ij. sicut ¶ arbiter. ff. de arbi. titez si vnus. §. si in duos. ¶ ẽ. de arbi. ẽtotuit.

(ADDITIO. Ibi pp plures electores timetur discordia q; timor cessat si vna ꝑm Joã. mo. ¶ Archi. ad hoc. ẽ. de elec. c. pe. eo. li. per quã decre. §. si astr. dicit Joan. mo. q; si essent duo nõ intelligendum ¶ discordãtes sibi ꝑputet ẽstitẽs. Joã. an.) sicut ¶ mitor. ff. ꝺ testa. in. tutor incert⁹. ¶ l. duo sunt tyti. j. ¶ hoc p predicta iura tenebat Uber. de Bobio: vt no. Butl. in spe. ẽ. ti. j. §. iã nũc.

negociaꝝ põt libere qñcunqz aliũ deputare[k]. Idem,

¶ Procurator ante litẽ contestatã ẽt sine eã revocari potest: post litem cõtestatã nõ: sine rationabili causa: dominus tamẽ bene potest adesse cause cum ipso procuratoꝛe: maxime si de collusione timeat. Capitulum secundum.

Quãls procurator possit ante litẽ contestatam.

ver. Ad si in delegatõe. ¶ Accurs. vꝫ idẽ tenere. ff. eo. l. j. in glo. j. Sed illa glo. ¶ l. hꝫ. eo. tit. possent intelligi de procuratoꝛe incerto ꝑm modum illius. l. duo sint tyti. ff. de testa. tu. quia plures sunt tyti. ¶ fecit tytium procuratorem: ¶ non apparet de quo senserit.

(ADDITIO. Datur simile de electo qui debet eẽ certus. ẽ. eo. lib. de elect. c. ij. ¶ tamen procurator dak ad eligendum incertum. eo. titu. c. pe. Jo. an.)

i ¶ Ad negocia. ¶ ad vnã ẽt negociũ dari põt. ff. eo. l. j. ti neg. ge. l. tiꝫ. §. negociũ. ad idẽ. ff. vi bo. rap. l. ij. §. qz ait.

k ¶ Deputare. ff. man. si ꝓcuratoꝛẽ. Et sic no. vnã diuiz inter ꝓcuratoꝛẽ ad negocia ¶ ad iudicia. alibi videbis. ẓ. eo. q; ẽsai'. in fi. tertiã. ẽ. de reſcri. ex pte decani. ff. mã. si mãda ſſes. ¶ qz ꝫ dꝫ dic vez nisi i casu. j. e. c. vl.

Ca. ij.

Quãtus.

¶ Prima ꝑs tractat de revocãdo. Sed a de adeſſendo. ibi [Verum.] Item prima distinguit duo membra. Sed m ibi [Postea.] Jn quo octo casus excipit subdens cl'am gñalem. Joã. an.

¶ CASUS. Jn ista cã qua coã iudice cõpetẽte erã te cũ habitur⁹ ẽstitui creani ¶ ordinari tyti⁹ ꝓcuratoꝛem meũ: q; tyti⁹ recepit mãdatũ ¶ acceptauit: ¶ añq; pcessisset in cã vsq; ad litis ꝓtestationẽ ipz revocaui ¶ sibi notificaui revocationẽ: ẽrit an tyti⁹ desinat eẽ meus ꝓcurator ¶ possiz eũ revocare: Rñdet q; si nõdũ fuit litẽ ꝓtestatus que sit p rõssionẽ facta libello: ¶ si ad illum statũ cãe nõ fuit pcessiz potero illũ revocare: ꝫ si fuit litẽ ꝓtestatus nõ potero eũ revocare nisi subsit iusta cã: quia forte post ꝓtestationẽ litis fuerũt orte inimicitie inter me ¶ ipz ꝓcuratoꝛẽ: ¶ timeo vt alii ꝑ malitiã in cã omittat: vel si morbo fuit ꝛpedit⁹ vt nõ possit vacare negocio nec cãe: ¶ sin effectu cũ subest iusta cã põt ꝓcurator revocari ẽt litto ꝓtestata. Sz ponamus q; nõ subest iusta cã revocãdi ꝓcuratoꝛẽ: sed tñ ego ẽstitũs dño suspitionez de collusione: puta q; ꝓcurator mens hẽat pactionẽ cũ aduersario: ¶ omittat ꝓponere ꝓponẽda: vel aliũ falso ꝓtestẽt in iudicio mei dñi: Rñdet q; ly ego dño nõ possiz ipm ꝓcuratoꝛẽ revocare: tñ potero adesse cãe cũ meo ꝓcuratoꝛe vt videã ꝓpona allegata ¶ ꝓducta ne fiat collusio inter ipm ꝓcuratoꝛẽ ¶ reuz. ¶ No. ex hoc textu q; ly fit ab initio liberũ ẽstituere ꝓcuratoꝛẽ. l. ſi. C. de ꝓcur. erñ tamen dño semel ꝓcuratoꝛẽ ẽstituit ¶ res nõ est integra non potest ꝓcuratoꝛẽ revocare nisi subsit iusta causa.

l ¶ Untea litẽ ꝓtestatã. vt insti. mãda. §. pe. ff. mã. si ꝺo nõ remunerãdi. §. si mãdauero. C. mãda. si pl. ff. de pcu. asi li. ẽ. de elec. in cãto. ẽ. e. ex ĩnnatiõe. ¶ est iste casus q; penitere licet. qz dic vt dixi. j. ꝺ reg. iu. qz semel. q; est ẓ.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Reuocatio procuratoris non intimata iudici vel parti aut valet.

¶ Glo. seq. quer. ponit duas opl. contrarias: & tertiam hostien. que distinguit.

a ¶ Reuocari. Gz nisi gd ł B causa reuocatio puenire debeat ad iudicē vel ad aduersariū: Dic vt. ā. eo. mādato. Et vi p si. arg. a Zito ill⁹ decē. & B ibi tenēt Tā. & Bof. Ber. & Jmo. ibi tenēt H. & subaudiunt marie. & eoz rōnes ibi vide. & Butl. in Spe. e. ti. H. j. n. ité q mādatū. hostiē. no. eo. ti. audito. q renocatio tz ldistin cte q ad ꝓiudicium renocātis. Di grāt de iudicio aduersārū si sit afū ll. ꝛc. & iudex vł aduersa rt⁹ certificatus fuit vł certificari pt de mādato: si obest renocatio nisi ad alterū puenerit: ro. n. ignoratia pbabilis ē excusata. de cle. ctō. mi. aplice. ff.

Procurator actoris satisfat de rato. & procurator rei de iudicato soluendo.

tam etiaz sine causa libere a dño reuocari [a]. ¶ Postea [b] tamen ipso nolēte [c] nequibit [d]: nisi eum [e] cum dño inimicū [f] fieri vel suspectuz [g] aut aduersario affinitate [h] cō iūgi: vel eius [i] heredem fieri: seu ingredi [k] religionē: aut in lōgū [l] peregrinari: vel egritu dine aut vinculis [m] detineri cōtingat: seu alia rōnabilis [n] cā subsit pp quam sit merito reuocādus. ¶ Uerum q̄z̄q̄ (nisi vt p̄mittit) reuocari nō possit [o]: dño tñ sue cāe vna

Procurator reuocat⁹ pēdēte reuocatione non pcedit in p̄iudicialibus.

tuli. sol. fi afft. multomin⁹ valz post litez ꝛtestatā nisi ad alterū fūdeoz puenīat gb⁹ semel de mādato extitit facta fides. ā. e. mādato. ff. eo. si procuratoꝛ. Sed si celet p curator: obligat dño. ff. d vo. & elegāter. §. pe. Et si nō est soluēdo: tenet aduersari⁹ si ptceps sit delicti. ff. mā. si p curatoꝛ. §. j. Sin alr: ibi iputet q talē elegit. ff. de mino. cū mādato. l fi. vñ si renocatio ad iudicē vł ad aduersa rtū puenat: id sup q̄ oclusum est nō spedit: alr si fic. vt in p̄dicta dcre. audituꝛ. Si aūt de mādato nō fuit facta fi-

Inimicitia repellēs procuratoꝛē constituti arbitrio iudicis.

deo: & sine satisfactione fuit admissus: tz renocatio. & sic intelligat. ā. eo. in nfa. & c. ex iſinuatiōe. & ff. c. l cā. & Zitus sensuo. ā. eo. mādato. & ibi iputet q eā nō exegit. Si aūt satisdationē exegit: in procuratoꝛē celātē renocationē re dūdabit: & aduersarius erit sine dāno: rū si erat procurator actoris cōmissa est satisdatio de rato. ff. rē ra. ha. l. ij. si procurator rei satisfecit iudicatū solui: & de dolo cōmittetur. ff. iudi. sol. l. iudicatū solui. & ff. eo. plautius.

¶ Glo. seq. signat contrarium: & remittit.

b ¶ Postea. l. post litem contestatam. & intelligas ab ipso procuratore: vt dixi. ā. c. proximo.

c ¶ Ipso nolēte. Sec⁹ si volēte: & sic posset intelligi. ā. e. mādato. vt ibi notat. Q̄ tūcūq̄z tñ procurator ꝺdicat: nō pceded cum eo post renocationē quousq̄z de cā renocatiōis cognitū fuerit. nō. n. dz se igerere procurator: sed dz ei sufficere q sine suspitiōis nota remoueat. ff. e. l. q ola.

d ¶ Nequibit. Contra. j. eo. si qué. Sol. ibi.

e ¶ Nisi eum. Hos casus qui sequntur habes. ff. eo. titu. l. filius. §. fi. & l. sequen. vsq̄z ad. l. sed etiam. & l post litem. vsq̄z ad. l. que omnia. §. primo.

f ¶ Glo. seq. recī. per questionem & solutionem. cui solutioni signat contrarium & respondet.

Inimicitia repellēs procuratoꝛē constituti arbitrio iudicis.

f ¶ Inimicū. Et que inimicitie h ventāt: arbitrabit' in dēr. facit q⁹ virū⁹ de indice & de teste. ij. q. v. c. ij. de sy mo. p tuas. & de accu. cū oporteat. Nō tñ dico q regrant capitales. & B tenat. Ita q̄ dic: vł suspecti. Iz videat ff. eo. l. filius. ad fi. & l. si post datū. Iz in procuratoꝛe p quo.

(ADDITIO. Sciēte & nō ꝺdicēte. ff. eo. ti. si defunct⁹ j. rūfo. & vide q⁹ no. ff. eo. filius. §. fi. & l. sed hr. §. stor. & q⁹ no. eo. ti. c. j. in glo. hcīse. Jo. an.) primū dño iudicatū solut: logtur q cōpellit p̄ceq: nisi capitales inimicitie interueniant vel alie iuste cause de quibus ibi dicitur. & ideo. l. eo. titu. vel exilio. que loquitur de casu nostro: nō

posuit capitales in terra.

¶ Glo. seq. obijcit. & tripliciter soluit.

g ¶ Suspectū. Et est suspitio allegāda & pbāda sicut ꝛ iudicē. ā. de ap. cū spālt. sed hoc ipso q opas igerit in iuriū suspect⁹ est. ff. eo. ti. l. q ola. & sic ēt ex falsa cā dño

Suspect⁹ ē q opas igerit multum.

cū eodē pcuratoꝛe (maxime si de p collusione timeat) minime pbibēt adesse [q]. ¶ dē. ¶ Procurator habēs mandatū substituendi: substituta a se post mandatum susceptum: eriaz si eo non sit vsus renocare nō potest: nisi & potestatem habuit renocandi. Si autez erat procurator ad plures cās: & in altera substitutus: in alys remanet procurator. Joan. andr. Laſ. iij.

I Si qui a procuratoꝛe super hoc a domino potuerit ipm renocare: q̄ dūcēdo suspect⁹ erit: & sic hēbit locū hec lra. ſs pōt dici vt no. Accur. ff. eo. ti. l. que ola. q aut pcurator sol us resistit: & tunc pcedat & vera sit obiectio: aut aduersar⁹ vel pcurator & aduersarius: & tūc sequ tus & sic pñt ſtelligi. ll. halle. & decre. ista: ſz lra ista solū dicit: ipso nolēte. vñ & postea dicit ideꝛ Accur. dic eū suspectū ſſlitercūqz: sed nō ita q removeat vel suspect⁹ est interim donec cā remotionis tractat. als. n. ad gd remotionis causa tractaretur non video: lz dño Mar. ibi primum consueuerit approbare.

b ¶ Affinitate. Quia tunc domino timetur periculuz. C. de exca. tu. humanitatis.

i ¶ Eius. Aduersarii. & tūc ipse pcurator aduersarius est: & poterit dicere ꝺtū ei⁹ qđ pmo petebat. ad hoc. tꝫ. q. vij. §. tria. ver. si ptra patrē. ad idē. ff. de postu. l. vlti.

k ¶ Ingredi. Etiā nō pñtēdo: ſs solū pbōnlo cā. ad B j. de sentē. excō. religioso. ij. rūfo. & j. de regula. c. j. in pn.

l ¶ In lōgū. Arbitrio iudicis credo terminādū habita consideratione cause & viarum.

m ¶ Uinculis. Predonum vel hostiuz potestate. ff. eo. titu. item si in suspectos.

n ¶ Alia rōnabilis. Utputa etas nimis decrepita vel nimis inuenis: & tūc renocaret de facto. vt. ff. eo. ti. l. post litē. in fi. Uel q̄ latitat. ff. eo. l. vł exilio vel iudicio publico vel pbato detinet. vt. ff. e. ti. l. vł iudicio. & idē i sibb⁹.

(ADDITIO. In quib⁹ est par vel maior cgtas sicut in casibus expressis. arg. ecl⁹ qđ no. C. de iur. & pin Cor. l. si ga seruo. in glo. fi. Jo. mo. & l. eos qui. Joan. andre.)

o ¶ Non possit. Inuitus vt. ā. vidisti.

¶ Glo. sequens obijcit & soluit.

p ¶ De collusiōe. Sed nōne ex quo de collusione timet hz eū suspectū: ergo nō renocat. vt. ā. eo. ca. Solu. timet hoc sed probare nō pōt. ad H. ij. q. vij. plerisq. vel alter hic nō vult vilatare processuz cāe q esset in cognitione suspitionis. vt. ā. dixi. & pbat. ff. eo. l. post litē. Jo. an.

¶ Glo. sequens querit & soluit.

q ¶ Adesse. Sed qd sibi pderit adesse? Proderit q̄ poterit testes & probationes inducere quas ille omitteret: vel saltem ille producere tenebitur nominatos a dño. beneficium cuius turis q̄ adesse possit interpretandum est late: & vt aliquid ꝺferat. de verbo. signi. abbate. & de hoc p accur. ff. de inoffi. testa. si suspecta. in pin. Cap. iij.

I Si qui. ¶ Sunt duo dicta principalia. Sed in ibi | Uerū. ā. dixi. | Iterū pño pōt dici tūc rēs ꝺtū. ar. ibi [Lz.] Sed o ponit exceptionē a dicto. ibi [Nisi.] Jo. an.

¶ Presupponit pño illd qđ fuit dcm. ā. de offi. dele. vz. q si subdelegat⁹ in totū cepit vti subdelegatione nō pōt delegat⁹ de cā se intromittere nec renocare subdelegatōez.

¶ CASUS. In quadaz causa quā crā tecū habituruus

ducat vsū turis/dictio nis: & sic ꝑpetuat turis/dictō nem.

¶ No. ff. q̄ id qđ gs nō pt a se ex dis/pōne. iurꝫ cōis pt p tate spālis mādati sa cit ad nota. ā. eo. ti. c. j.

tytium ꝺstitui procuratoꝛem meum cum ptāte substituendi: qui tytius vidēs q̄ non poterat interesse negocio mee ꝺstitutionē: ea tñ substitutione negocio mee ꝺstitutionē: ea tñ substitutione nō est vsus: q̄ nō cōparuit cā: vtrū iste tytius meus pcurator qui substitutus est substitutionē renocare & extinguere ptātem substituti & cās reassumere: Ridet ro. pon. q̄ nō: q̄ dicto incepit substituere vsus est officio suo: & ideo desinit cē pcurator. & hz vez: nisi ad hoc eēt sibi data spālis facultas per dñm ꝺstituentem in isto pcuratoꝛio vt posset alium ꝺstituere & cām de nouo assumere. Sed ponamus q̄ ꝺstituit tytius pcuratoꝛem meum ad plures cās cum ptāte substituēdi: tytius quātuz ad vnā cām substituit: vtrū quātum ad alias cās remaneat pcurator non obstāte substitutione quā fecit ad vnā cāz: Ridet q̄ sic. Rō dubitādi in hoc capō fuit: q̄ aliud erat in delegato. vz. q̄ re existēte integra potest substituere delegatus in totū renocari: vt dcm fuit in p̄cedentibus. Sed in p̄sentiarum. Sed in p̄sentiarum aliud est in procuratoꝛe. vt hic. & rationem diuersitatis assignat glosa posita in verbo aliud.

Delegat⁹ ḡre' renocat subdelegatuz re integra: & pcurator non renocat substitutum.

Procuratoꝛ in rem suā vel p⁹ litē ꝺstituꝫ an renocet substitutū a se.

a ¶ Ptāte. Quia al⁹ nō poterat nisi in casib⁹. ā. eo. c. j.

b ¶ Susceptū. Et lz dixerit se nolle suscipe: tñ dño i eadē volūtate manēte adhuc suscipe poterit. vt. j. eo. licz.

(ADDITIO. Et ꝑm id oportet ꝺtelligi finiri mandatum pcuratoꝛis per ipsius renūtiationem re integra: re non integra nō: nisi ex causa: vt idem dicatur in renūtiatione quod in renocatione. ā. c. j. Joan. andre.)

c ¶ Usus nō fuerit. Lz ḡ dño renocet pcuratoꝛē re ītegra vł ante litē pte. ist. mā. §. recte. & ā. c. pri. & pn. cū suis pcol. & ipso facto ꝑm id qđ dī. j. eo. si qué. pcurator tñ datus ad substituēdū hoc nō pōt post susceptū mādatū: sāltez suo functus est officio: & potius hic ꝺstitut⁹ a principali dño q̄ substituēs a pcuratoꝛe videt. vt dixi. ā. eo. c. j.

d ¶ Hedis aplice. Q̄ alius nō subdelegat. C. de iudi. a iudice. ā. de offi. dele. pastoralis. & c. vlti. de ap. cū cām.

¶ Glo. seq. querit & soluit. notat vnam differentiam: et rationem reddit. finis recitetur per questionem.

e ¶ Aliud. §. q̄ renocare possit anteq̄ ille vsus fuerit. & habes hoc. ā. eo. ll. de offi. deleg. ḡuto. Sed quero ḡre delegatus principis hz a lege qđ cōmittere possit: & ideo in predic. decre. ḡuto. ſs pcurator de quo hic loqtur hēt rē functus est officio suo: & ideo amplius non renocat.

(ADDITIO. Dicit ibi Jo. mo. & hic Archi. q̄ iudicare lz sit onus: tñ & honor: pcurare ño est onus tñ & vsle offīi. C. de decu. l. figo. pcurationez. lt. & ḡre nō p̄sumit qs sic exercere honorē sicut onus: nec sic duos sicut vnū. Jo. an.) Et nota q̄ si cōpromissarius datus ad eligēdum eligat: & electus renūtiat ꝑsentire: amplius nō elegit: q̄ suo functo est officio. ā. eo. li. de elec. si cōpromissarius. §. j. pcurator tñ substitutus nō est functus officio suo iuxta illum substitutus mādatū suscipiat: vt hic videt: & ideo aliud: q̄ hic pcurator cām agere & substituere poterat: ibi solum eligere. & ibi actiuo ille exprat offīi. Et ꝑm supius dicta nota. q̄ cū tres casus sint positi. ā. c. j. in q̄b⁹ pcurator ad iudicia substituit: h. de altero tñ dicit. l. deco q mādatuz hz. vñ de relig. secus credo: cū hēbant ptāte nō ab hoc

sed a lege: vt supius dixi: et eo q̄ factus est dño litis: vł datus in rē suā: al⁹ enīz ḡre nō sic de alijs expressit. & ita dicit de decī. ad audiētiam. & q̄ recitari solet de eo q dur. in ma. quā pol. per adul. c. vlti. & de conser. in fi. c. j.

f ¶ Ab illo. s. substituēte: a dño aūt dist: habita distōne quā hēs. ā. c. proxi.

(ADDITIO. ea de distinctio seruabit in pcuratoꝛe q hz mādatum renocādi ꝑm Archi. nam enīz plus poterit in renocatiōe cū dño. vñ substitutum a se qui contestatus est litem nō renocabit: nisi eo casu quo renocaret dom⁹ cōstitutum a se. Joā. andre.)

g ¶ Renocandi. Tunc enim non expirat mandatuz: ex quo penes eum potestas remanet renocandi.

(ADDITIO. Renocat ḡ qđ trāstulit non ex se vel a se: lz ex ptāte p dño tradita: ex q̄ dño poterat. ā. c. pri. Jo. mo. Joā. an.) & facit optie. ā. eo. ll. si delegat⁹. de. of. dele.

h ¶ Ad omnes. Potest ergo constitui ad vnam & ad plures: & ad omnes causas procurator. ff. eo. l. j.

¶ Glosa sequens dat finalle.

i ¶ Exercere. Sic & delegatus ab alio cū a principe ad vniuersitatē causaz vnam delegat: & in alijs iurisdictionem retinet. ff. de iudi. cum pretor. §. j. Cap. iiij.

Diuisio.

¶ No. j. ar. q̄ dño mādatuz ad agēdū nō vł hic ptāez ad defendendū. & quo alīgd. j.

¶ No. ḥ. q̄ dño mādatū gfiale pōt tractare artículos cāe q nō reqrūt spāle mādatuz. Domi.

Quid ad agēdum. ¶ Primo ponit de gfiali pcuratorio cum clausula. Sc'o cum illi forme adijcitur speciale. Tertio ponit tria que requirūt speciale mādatum: & casuz excipit. Secunda ibi [Sed si.] Tertia ibi [Procurator quoq̄z.] Joan. andre.

(ADDITIO. De hoc. ff. eo. ti. lz hec. §. preter. & q̄do ḥ intelligit de actionibus tēpore ꝺstitutionis competentibus. vide in Spe. eo. ti. §. j. ver. item excipit q̄ lz. Jo. an.)

¶ Datus pcurator ad agēdum & defendēdum: & gfialr ad ola alia que mādatum exigūt spāle non pōt agere in causis regrētibus mādatū spāle: nisi in pcuratoꝛio fuerint expressi aliq casus regrēteo spāle mādatū: subiecta clausula gfialr. Item sine spālī mādato nō pōt pcurator transigere vel pacisci: nisi sit ꝺstitutus in rem suam. h. d.

¶ Presupponēdum est q̄ habeī in glo. magna huius capī. vz. q̄ sunt aliqui casus in q̄bus quilibet nō potest agere p̄o alio vt pcurator: nisi fuerit sibi data spālis potestas in pcuratoꝛio ad B: sicut in cā restōnis in ītegrum quis nō pōt petere relenamētū: nisi hēat mandatuz spāle. Item sunt plures alij casus: de quibus in glo.

¶ CASUS. Ego tytium ꝺstituo pcuratoꝛē meum sub ista forma: tytium pcuratoꝛē meū ḡnalem ad agēduz & defendēdum ꝺstituo: creo & ordino: & ad ola negocia iudicialia & extraiudicialia ét si talia regrant mādatū spāle: tñ non specificauī in mādato pcurationis illa specialia. querit an meus pcurator ītute illius pcuratoꝛis admittēdus ad petēdū in ītegrū restōnem: & ad explicādum alios actus regrētes mādatum spāle: Ridet ro. pon. q̄ nō: nisi specificauerim in mādato illa que regrunt mādatum spāle. Sed ponamus: q̄ ego ꝺstituo pcuratoꝛē meū spāliter ad petēdum in ītegrū restōnem: & adiungo in pcuratoꝛio alia regrētia mādatum spāle: vtz pcurator meus possit explicare alios actus requirentes mādatū spāle: posito q̄ illi actus nō sint expressi in mandato: Ridet q̄ sic, Sz ponamus q̄ ego ꝺstituo pcuratorem meū in aliquia cā: vel ꝺstituo pcuratoꝛē meū ḡnalez ad ola negocia: qui pcurator meus trāsegit cū debitore

Universidad de Deusto
Biblioteca

neo.l.aliꝙ sibi dato remisso vel retẽto recessit ab actiõe mea: an valeat talis trãsactio: ⁊ mihi obstet si velim sc̃o agere: Rñdeo q nõ põt procurator trãsigere: nisi sit spãl' cõstitutus ad trãsigẽdum. Sed ponam⁹ q non trãsegit: sed plus fecit: qꝫ gratio nolie procuratorio quitauit: Rñdeo q hõ potuit facere: nisi fuisset procurator ire suã: qꝫ donauerã sibi debitũ ⁊ in eny trãsportauerat meas actiones: qꝫ tũc exercet actiões meas directas in rem suã. t. ad sui vtilitatẽ. ⁊ iõ poterit trãsigere cũ aduersario: que trãsactio erit in detrimentum sui ⁊ mei. Itẽ sallit si fuerit sistitur⁹ cũ libera administratiõe: ℞ est q possit facere oĩa tanꝯ si essem in propria psona: tunc nomine meo poterit trãsigere: ⁊ valebit talis trãsactio.

¶ No. pro q procurator ꝑstituꝯ fuerit gñal' ꝑstitut⁹ ad oĩa negocia: ponit⁹ q in mãdato fuerit dẽm ẽt si talia sint que mãdatũ exigãt magis spãle nõ pot petere restitutionẽ in integrũ ꝙtrahere mr̃imoniũ trãsigere vel pacisci: nec explicare aliõs actus regrẽtes mãdatum spãle.

¶ Nota vlterius: q figs procuratori suo dederit mãdatum spãle ad petẽdũ restiõem in integrũ: vel aliqd aliud faciẽdum q mãdatũ requirit spãle ⁊ supposuerit clausula gñalem: ẽt si talia exigãt mãdatus spãle: illa specialitas opat vt clausula generalis secuta hẽat effectũ: ly al'a si nõ fuisset posita spãliter nullũ hẽret effectũ: ⁊ istud facit ad iura dicẽtia. Ponamus q aliquis ꝓmisit se presentare certo die in iudicio sub certa pena si fuerit legitimo impedimẽto impeditus: ad illam penã non tenetur nisi promiserit soluere penã: non obstante impedimento talis renũtiatio valet: ly fuerit impeditus q'so impedimẽto fiue alio casu fortuito non expresso: nam potest renuntiare omni impedimẽto aliqbus casibus fortuitis expressis. l. sed ⁊ si quis. §. questum. ff. si quis cautionibus.

¶ No. q procurator ꝑstituꝯ ad agẽdũ nõ pot iuramẽtum litis decisorium deferre: ⁊ si detulerit ⁊ aduersarius iuramẽtum suscepit nõ preiudicat dño: secus si dns detulisset.

¶ No. q trãsactio ꝓprie respicit actorẽ. nã dr̃ a trãsigo qd est vltra ago vel item decido actionẽ. l. remittendo.

a ¶ Ad agendum. Datus ad agendum defendere cogitur: vel satisdare de defendendo. ff. eo. l. seruum. in fine.

b ¶ Speciale. Vt. j. §. vltt. cum si.

c ¶ Non debet. Et sic non valet tantum gemus quoad spectem quantum species. ad idem. ã. de appella. c. ꝙ.

(ADDITIO. Hõcoꝝ. vide. ff. eo. põnit⁹. ⁊ ꝑn. Jo. ã.) de hoc habes. ã. de offi. ordi. si sacerdos. xxiij. dist. ḡ̃.

d ¶ Non expressos. Non tamen per hoc matrimoniũ contrahere poterit.

(ADDITIO. Idem Jo. mo. per rõnẽ ibi notatã. vt. j. eo. c. vltt. nec poterit ꝙtra electum vel prouisum opponere crimina vel defectus: vt in clemen. eo. tt. non potest.

¶ Glosa sequens arguit pro opinione Bul. et aliorum doctorum.

Renũtiatio gñalis casuũ fortuitoꝝ an valeat.

e ¶ Admittet. No. pro illa opione Bul. ⁊ aliorꝝ doctorum legũ q pactisces casũ fortuitũ nõ opponet: aut aliquos expressit secuta generali clausula: aut nullum: vt in primo casu teneat renuntiatio. In secundo ℞o non. ⁊ notatur hec materia per Accur. ff. si quis cau. sed ⁊ si. §. quesitum. ⁊ recitari solet. ã. de depo. bona fides.

f ¶ Mandato. Vel eo quod habeat vim ipsius specialis mandati: vt. ã. proximo responso.

g ¶ Deferre. ff. de iureiuran. iusiurandum. j. §. finali.

¶ Glosa sequens ponit. xx. casus computatis quoꝝ ponit textus quibus requiritur speciale mandatum.

h ¶ Vel pacisci. C. de trãsac. transactiones. vbi de hoc ff. eo. tit. l. procurator cui libera. ⁊. l. mãdato. ⁊. ã. de trãsac. cõtingit. ⁊ de arbi. pertinaꝯ. nec in integrũ restitones pro alio petere. ã. de restit. in integrũ. cosã vbi d' B. ⁊ hoc qñ principal' petit: lecto si iciden ter. ã. eo. tit. scisciitata. C. ẽt p procuracãm in integ. restit. agi. pos. l. vnica. Itẽ in cã suspecti tutoris. ff. de procurato.

Mãdatũ spãle nõ tollit casus exigitur.

nõ solũ. §. fi. Item vbi sunt duo procuratores eiusdem rei alicuius: tunc entꝫ non pot vnus ab alio fine spãli mandato exigere. ff. eo. l. qui duo. ⁊. l. ltaqꝫ. Item de sterdicto de ltb. exhi. ⁊ dedu. ff. eo. l. põpontius. in prin. Item in acceptilatione. ff. de accep. l. iij. Item in rescriptoꝝ impetrattone. ã. de rescrip. nõnulli. ⁊. c. ex parte. Item in causa matrimoniali ẽm Vincen.

(ADDITIO. Azo dicit idem sub dubio forte in summa huius titu. §. est ⁊ illud. Joan. andre.) ã. qui ma. ac. pos. c. ex literis. in parte decisa.

(ADDITIO. Id est in cõpilatione antiq. Joã. and.) Argu. ꝙtra. ã. eo. tt. accedẽs. sed ibi parẽtibus agẽtib⁹ de mr̃imonio filioꝝ accessit ipsoꝝ ꝙsensus vt ibi no. Itẽ sm quosdã in voto trãsmarino. ã. devo. ex multa. in ꝓn. ver. filia. Itẽ in ꝓsumptoꝝ institoꝝ exẽplatione. de fide instru. c. vlt. Itẽ i his que sedes aplica sibi spãli reseruauit. qd dic vt no. de offi. lega. q trãslatione. Item in ꝓhendo matrimonio. j. eo. c. vltt. ⁊ in sponsalibus. qui cle. vel vo. veniens. In cõpromisso. ã. de arbit. ꝓmas. Item in absolone petenda ab excõicatione. de sen. excõ. q de his. in fi. ⁊ argu. de pen. dist. j. quez penitet. Item in oblatione filij idolis facienda. de ꝓcra. dist. iij. queritis. in prin. Itẽ in ꝓtrahenda excõmunicatione. xxiij. q. iij. si habes. in ꝓn. Itẽ in ꝓstatione iuramẽti de calũnia. j. de iura. ca. c. vltt. Item in casu. ã. eo. tit. de elec. procuratoꝝ. de hoc vide in Spec. eo. tt. §. j. ver. Item opponitur q ly habeat.

¶ Glosa ista addit tertium casum.

f ¶ Locessa. vel datus sit in rem suã. In tribus ergo casibus hoc pot. s. qñ habet specialẽ. qñ habet gñalem ⁊ liberam: qñ datus est in rem suã. hec probant. ff. eo. l. procurator cui libera. ff. de iureiuran. l. iusiurãdũ. §. fi. ⁊. l. seq. C. de nova. l. non absimilit. ⁊ ff. de solu. l. hoc iure. ⁊ no. C. de transac. l. transactionis. Cap. V.

Dtulisho.

Q Ui generaliter. ¶ Solutit tria dubia. Primũ de forma. Sed m de psona. ibi. [Nedum.] Tertiũ de etate. ibi. [Ly antẽ.] Joan. and.

¶ Non eget ffima: qꝫ satis ffimat seipm. Hoc primum dem ponebat Bul. pro. q. in Spe. eo. tt. §. j. in fi. ⁊ sequẽdo Uber. idẽ dicebat qd dicit hic decre. ⁊ idẽ no. Hostiẽ. de procu. petitio. in. j. glo. ⁊ satis olim ꝙ dicebamus ꝓ decre. dilectus. vbi est hoc satis expressum. sed glo. videbat ibi tacite ꝙsentire q generaliter fuerat constitutus ad negocia ⁊ ad iudicia.

¶ CASVS. Ponamus q ego tytium ꝓstituã meũ procuratorẽ sub ista forma. Cõstituo tytium procuratorem meũ ad omnia negocia mea nõ addito iudicialia vel extraiudicialia: vtrũ virtute istius procurationis tytius poterit agere ⁊ tra debitores meos: ⁊ an poterit expiri: hoc

¶ No. §. ꝙ aliud ẽ agẽ': aliꝰ expiri. cõcor. sũt in glo. Do.

est defendere ꝓtra meos creditores: vt regrat' q dicã cõstituo tytiũ meũ procuratorẽ ad lites ꝓsentes ⁊ futuras ⁊ ad negocia. Rñdet q procurator ꝓstituꝯ ad negocia potest expiri vl' defendere ꝓtra creditores agẽtes: ⁊ agere ltas. ff. e. tt. q filiusfamilias pot eẽ procurator: ly vtr ꝓstit⁹ facẽ fine licẽtia ⁊ auctẽ sui ꝓn: vel vtrũ regrat licẽtia ⁊ auctas sui ꝓn. Ut q fic: q ipse filiusfamilias nõ pot suscipe iudicia nisi suo absq auctẽ sui ꝓn. l. nõ solũ. C. de bo. q libe. in pa. post. in gl. magna. q filr nec nole alteno. hoc tñ nõ obstante rñdet ro. pon. q filiusfamilias potest agere ⁊ defendere pro alio sine Insa ꝓn. Quia scissime ꝑ vellem ꝙformari a vobis que etas regrit in procuratore ad lites: Rñdet q ly in ꝓcuratore ꝓstituto ad negocia sufficiat eno. r. ⁊ vij. anoꝝ: tñ in ꝓcuratore cõstituto ad lites ⁊ ad iudicia regrit q ipse hẽat. xxv. annos: ⁊ q sit maior. xxv. annis.

¶ Nota ꝓmo q ꝑbũ negocia ponit⁹ in procuratorio accipit large vt cõprehẽdat negocia iudicialia ⁊ extraiudicialia: vt iu. c. fouis. de ẽb. fig. in antiq. vbi hĩ q negociũ dr̃ in iudicio: ⁊ negotiatio extraiudicii. ¶ No. vlterius q ly filiusfamilias nõ possit esse suo proprio nolie in iudicio sine auctẽ ꝓn: al's iudicii esset nullũ: tñ pot eẽ procurator in iudicio nolie alteri⁹ sine auctẽ ꝓn. Ut sciendũ q filiusfamilias est nomen iuris: ⁊ dr̃ ille qui est in ꝓtãte alteri⁹ cuius hẽat liberos vel nõ hẽat: q nõ refert. q go nõ pot esse procurator ad iudicia nisi sit ꝑfecte etatis. i. maior. xxv. annis: ⁊ qui minoꝝ. xxv. annis cõstituit procuratorẽ: perinde est ac si nullum ꝓstituerit. Fallit in casu. l. exigendi. C. eo. titu. vbi dicit q filius potest suscipere defensionem pro patre suo absente.

Filiusfamilias q dñr.

Explor du pliciter accipitur.

a ¶ Generaliter. Nota q generaliter potest fieri procuratoris constitutio. ⁊ dicitur hoc. ã. eo. petitio.

b ¶ Experiri. i. defendere. ã. de iudi. c. j. alibi ponit pro agere. ã. de can. pos. paꝛentalis.

c ¶ Casibus. Exempla vide. ã. c. priori.

¶ Glo. seq. recitetur per obiectionẽ ⁊ solutionem.

d ¶ Filiusfamilias. Nõ dubitabam⁹ qn filiusfamilias possit ꝓstitui procurator. ã. eo. nõ iniuste. ⁊. ff. c. l. filiusfamilias. §. ipse quoqꝫ. ly an sine mãdato ꝓn possit cõstitui dubitabat ⁊ videbat q nõ: q pro se nõ admittit.

(ADDITIO. Ettã cõtra ettraneũ nisi in casib⁹ quos vide no. in Spe. de actore. §. j. ver. sed ⁊ filius. ⁊ no. j. de iudi. c. fi. in fi. Admittit etiã cõtra patrem in casibus qui no. ff. de iu. l. iis milla. ⁊ in Spe. Pallega. §. ver. Itez q est filius. ⁊ an tunc egeat ꝙsensu patris. in eo. §. versi. quid si filius. Jo. and. Jergo nec pro alio: est interdus admittat pro se qui nõ pro alio. ff. de postu. l. j. §. fi. ⁊ §. vlt. §. tria. ⁊ no. de hoc per Accur. C. de bo. que libe. l. vlt. §. j. in fi. §. Qa nisi deperit patrẽ: idcirco admittit sine mãdato: vt ff. est simile. j. de iudi. c. vlt. §. vl. vbi aũt deperiret patri haberent locũ iura ꝓdicta. ad hoc. ff. ad trebel. Ille a quo. §. fi. ff. de in integrũ restit. cuz mandato in fine.

Titu. XIX. 92

¶ Glosa sequens dat simile.

e ¶ Decimũseptimũ annũ. insti. qui ⁊ ex q. can. ma. nõ pos. §. iuste. sic ⁊ aduocatus peregisse dr̃ decimũseptimũ annũ. ff. de postu. l. j. §. initiũ. iij. q. vij. §. verum.

(ADDITIO. Quare minor etas sufficiat in aduocato ⁊ teste ẽ in procuratoꝛ ad iudicia. vide in spec. de aduocato. §. j. ẽh. itez q est minor. ⁊ no. i §. initiũ. statiz alle. ⁊. C. eo. exigẽdi. Et rõ est: qꝛ obligatur procurator actione mãdati. Itẽ condẽnat' qs nõ est in illo. Jo. an.)

¶ Glo. seq. ponit dictũ Hosti. qd recitat' per gõnẽz.

f ¶ Ad negocia. No. Host. ã. eo. non iniuste in. iij. glo. procurator dat' ad negocia maior decẽ ⁊ septẽ: ⁊ minor vigintiquinq pot agere ⁊ experiri. nam eque procurator ad negocia agere pot: vt. ã. proximo responso. ⁊ minor vigintiquinq annis datur ad negocia: vt hic: ergo ⁊ aget: vt ibi.

g ¶ Vigintiquinq. ff. eo. titu. minor. de his qui ve. etate impe. l. fi. C. eo. tt. l. exigendi. Capẽm. VI.

Annoꝝ⁹ dꝫ pegisse ãnũ decimũseptimum.

¶ No. ẽ mo q vbi exercitius act⁹ duo b⁹ simpl'r ⁊ codẽ rẽpoꝛ cõmittit intelligit factuz vt fil' procedãt. ad b. ã. ⁊ ofdele. cãm.

¶ No. §. qvbi duo habilest cõcurrit ad exercitiũ: actus ille obtinet q altiꝰ fuerit. ad ẽ. ⁊ reser. c. pen. ⁊ ficꝫ q vigilantib⁹ ⁊ nõ dormiẽtib⁹ iura subueniunt. Do.

S Iduo procuratores. ¶ Ex plũb⁹ procuratoribus qñ vn⁹ fine alio admitti dẽat ẽ hĩ Jen. Diuidit ly Jo. an. ẽ modo: qꝛ ꝑncipiũ ⁊ finis ẽhi [Sanc.] Ponit de procuratoꝛib⁹ simpl'r datis: distinguẽs iter cias spãles ⁊ nõ. Medũ ibi [Sec⁹.] Ponit de datis insolidũ. Primo fine clausula qꝛ nõ fit melioꝛ cõ. Secõ ibi [Nisi.] qñ cuz clausula. Tertio moderatione subdẽs ibi [Dũ tamen.] Quarto casuz dubiũ circa id solucẽs ibi [Leterũ.] Ly cũ. Emanauit hec decre. ad declarationẽ eoꝝ q no. Jo. ñ. q. vñ. §. forma. ⁊ Ber. ã. eo. tt. nõ iniuste. ⁊ Accur. ff. eo. tit. l. plurib⁹. ⁊ Imo. ⁊ Host. ã. eo. in fi. ⁊ Host. in spe. eo. tt. §. rõne aũt. ver. quid si duo. ⁊ versi. sequenti.

¶ CASVS. In cã qua erã tecti hitur⁹ tytiꝰ ⁊ gaium meos procuratores ꝓstitui: nõ adiecto q eos ꝓstituebaz meos procuratores ⁊ eoꝝ quelz i solidũ: qrit' an alt istoꝝ procurator sine alẽo possit cãz procurar: vl' an sit necẽ in oib⁹ actis iudicialib⁹ q ãbo ꝓcuratores sint ꝑsitos: Rñdeo. pũ. vicẽs q cũ duo vl' plures procuratores sũt in vna cã ꝓstituti simpl'r nõ adiecta cla: ⁊ quelz i solidũ vn⁹ sine altero nihil ẽt explicare: ly fil' dẽnt iteresse. Fallit in casu posito in fine h⁹. c. puta in cã electiõis: postulationis: vl' promotiõis: sec⁹ si fuisz adiecta cla ⁊ quelz i solidũ: tũc. n. alt sine alẽo poterit negocia explicare: nã tunc cõstat de mẽte ꝓstituentis. Sz ponamus q vn⁹ istoꝝ procuratoꝝ icepit cãz procurare: vtrũ iste q icepit cãm erit potioꝛ in promotiõe cãe ⁊ solus: ita q alt⁹ nõ possit de cã se intromittere Rñdeo q si alt istoꝝ cãz occupauerit sol⁹ sine alio cõ procuratoꝛe: tũc solus hẽbit facultatẽ finiẽdi cãm ⁊ non alt⁹. ⁊ h ver̃ nisi esset dictũ in procuratorio q melioꝛ non eẽt additio ꝑmitt occupatis vl' deteriꝛ subsequẽtis: ly qd p vnũ istoꝝ fuerit icepti possit alt terminare proseq ⁊ finire: tũc. n. isto casu vno occupãte nõ erit alt⁹ exclusus a ꝓmotiõe cãe: imo poterit cãz assumere in eoẽ statu in q alt⁹ dimisit ⁊ finire vsq in finẽ. ⁊ istoꝝ ver̃ nisi ille q cãm ꝓsequi occupauit alti substituerit: qꝛ tunc substitut⁹ ꝑeret cõprocuratoꝛ. Sz ponamus retẽto eodẽ themate: q

Universidad de Deusto
Biblioteca

in vna cā ꝓstitui duos vel plures: vn⁹ cāz plo occupat: postea lite ꝓtestata cū aduersario meo iste procurator fuit spedit⁹ & nō substituit: alt⁹ cōpocurator cōpuit pro mea cā: postea cessat lis mitas: vult ꝑm⁹ pcurator cāz reassumere & expellere istū: an possit: Rūdet q̄ ly cesset spedimentū: tū nō poterit istū pcuratorē expellere. Postea ro. pon. in ꝓti. sane. excipit casus a regula posita in ꝑn.c. vz. q̄ cū qs ꝓstituit plures pcuratores simplr non adiecta cla & quālibet illoldus: in cā regrēte celeritatez: puta in cā electionis: postulationis: vel petitionis: certe valet talis ꝓstitutio simplr fcā: & oēs nō admittunt⁹ ad pmouēdus cāz: ly vn⁹ dūtaxat. Sed qs admitteť certe magis idone⁹: & istud relinquit arbitrio iudicis qs dicať magis idone⁹: nam dicit iudex: gratificio istū & alios nō admitto. Et rō spālitatis ponit in textu: q̄ iste cause regrūt celeritatē: & ſ gnt⁹ expediunt negocia cōmissa pūb⁹: ideo tuta cōiter dicūt q̄ in causis istis spūalib⁹ que regrūt celeritatē est procedendum summarie: & de plano sine figura & strepitu iudicij. cle. dispēdiosa. de iudi. ¶ Nota q̄ illa ꝓba quālibz insolidū: nō sunt ꝓba ꝓstitionis: maz si ponerent illa verba in cōstitōne: forte nō valeret ꝓstitutio prāte & volūtate ꝓdictentibus. c. cum super. in fi. de offi. & potesta. iudi. delega. in an. ¶ No. finaliter q̄ pcurator per litis cōtestationē efficitur dominus litis. & ad hoc allegat istud. c.

Procurator ꝑmus an reuocetur p ꝓstitū secūd.

¶ Glo. seq. rect. per questionem.

a ¶ Simul. qa sec⁹ si diuersis tpib⁹. ff. eo. l. sigo tñ. §. fi. & ibi. eo. no intuiste. & hoc ideo q̄ dando sc̄tm vī ꝑmā reuocare: vt in ꝓdictis iuribus. & hoc est: verū nisi expiimat se nolle ꝑmū reuocare. ff. de lega. j. si qs plurib⁹. ad hoc j. eo. si quē. & hoc verum intelligo.

(ADDITIO. Idez Utrecht. j. c. prī. alle. ff. de adī. leg. l. & si transferā. & l. legatā. §. §. j. Jo. and.) ettā si scūs procurato: nolit suscipere mandatū. argu. iuste. qui. mo. testa. inſir. §. poster. ioze. vbi dicit q̄ scūm testm rumpit ꝑmus: ly ex scūo testamēto aliqs heres factus nō fit: vel eē noluerit. sic & hoc argu. predicto: iursum.

(ADDITIO. Ad idē. ff. de lega. j. l. plane. in ꝑn. & ibi. qui. mo. tol. ob. §. ꝑterea. & vide qs ibi no. in glo. ly que. & qs dicā post Dy. j. d reg. iur. nō ꝓstat. ꝓtra. ff. qñ licet ab empti. di. l. si id qs. j. ſnsio. dic vt ibi. Jo. an.) Et ly tractat Bust. in spe. eo. ti. §. rōne aūt. ver. sed cū dato scdo.

(ADDITIO. Et in eo. §. sup ver. item q̄ ly dixi q̄ sime duo pcuratoria duo: nec appet qd̄ plus. Jo. an.)

b ¶ Insolidus. aliqd opat: ly nō p oīa qs sonat: vt. j. ꝑs. ¶ Glo. seq. primo ponit tres casus diuersos ab isto. Secundo reddit rationem huius dicti. Tertio querit & ponit tres opinio. & approbat vltimam.

c ¶ Admitti. aliud in executoriib⁹ vlīe volūtatis: vt. j. de testa. c. vlt. l fi. & ſ pcuratoriib⁹ dat⁹ ad iudicia spūalia cāz: vt. j. c. c. §. sane. & l tutoriib⁹. ff. de admi. tu. decreto. in fi. & in his de benignitate sec⁹ ē receptū: vt ibi. Et ē rō dicti: qz hi duo cēsent pro vno. ā. e. lib. de elec. c. pe. §. j.

(ADDITIO. ff. de ꝓdi. & demō. cui fundus. Jo. mo. & facit. c. pleſ. de iurepa. Jo. an.) Est ergo h necē q̄ vterq; admittaf sicut in iudicib⁹ datis sine cla. ā. de offi. deleg. cāz mſimoniꝫ. Sed qd dicet: ecce vnus ꝓstituť & alter negat: qd erit: Sup hoc fuit dissensio. Dicūt qdā q̄ fcā est

Litis ꝓtestatio an

litis ꝓtestatio & stat ꝓsessioni. qz sic ꝓbaf: si dūs pūs eēt & ꝓsiterēt & negaret: staret ꝓsessioni que ſ eū est. ff. d̄ interrog. act. de etate. §. j. ꝑ idē in his q̄ plōnā dūi repūtāt. Alij dicūt q̄ eligere pōt dūs vtrū staret negationi vel confessioni. arg. ā. de re iudi. duob⁹. & ff. de re iudi. duo iudices. Tertij dicūt & forte melius ꝑm Inno. q̄ p talē rīsionē nō fit litis ꝓtesta. sz ꝓcedēdus est cōtra dūm tanq̄ ꝑa cōtumacē ꝓ eo q̄ nō misit pcuratores instructos. de iur. cal. in pertractandis.

CADDITIO. Alias opi. inuenies de hoc in Spec. de cōfes. §. fi. ꝓ. sed pone. Jo. an.) Prima opi. placuit Hostie.

§. eo. in nſa. Vltimo placet vltima: q̄ cōfessio vel negatio vn⁹ solū⁹ & altero nō resistēte nō valet: vt. ā. in ꝑn. multominus altero resistēte. ad hoc. ā. eo. lib. de elec. c. pe. §. fi aūt. Et pp entitā hec dicebat Ber. ā. eo. nō intuiste. qz satis erat equū q̄ siue adiceret insoliduz siue non: semp iudex eligeret idoneū. ad hoc. ff. de accu. si plēs. ly non est ver: nisi in casu. j. eo. §. sane. Utin. aūt dicebat ob ꝓdictā cāz pcuratores tales nō admittēdos. Sed ꝓa est eī oppo in casu. ā. e. lib. & ele. c. pe. §. fi aūt. al's nō: vt ꝰ videos.

d ¶ Secus. si. q̄ tunc vnus admittť sine altero.

¶ Glo. seq. alleg. q̄tuor cōcor. ponit duos alios modos occupationis: & casus in quo nihil opaī occupatio.

e ¶ Litis ꝓtestationē. qī tunc demū agere vī. ff. rex ratha. l. amplius. ad hoc. ā. de offi. delega. relatuz. & de ver. si ex parte. q̄. & concor. ff. eo. l. plurib⁹.

(ADDITIO. & ff. de leg. j. si plurib⁹. in fi. Sed ibi valet occupatio cōtestationis quo ad electionē tñi facteā de re legata vel ꝑcio. Jo. an.) Interdū aūt dī qs occupare: q̄ primo ad suas deuenit: vt in actio. & pec. & in nota. ff. de pecu. si ꝑo. ff. de nota. si qs a multis. q̄ nō ꝑsumitur quis astrictus: & ideo ibi ante si sam.

(ADDITIO. appellatiōe nō suspēsaz. Joā. mo. Joan. and.) Nullus occupare vī. arg. C. d act. & obli. l. negāteo. & delegat⁹ cū cla: voo vl' alter vestrū: occupat p quālibz inchoationē iudicialez. ā. de offi. delega. cum pl'es. aliqñ nihil opaī occupatio. ff. de dā. ifec. si iuncta. §. iuliano. ff. vt in pos. leg. l. is cui. §. q̄ por. vbi oēs eīr in possessionē mittunt. ly partes sibi faciant per cōcursum.

Occupari qñ dicaī qs negocium.

f ¶ Occupabit. in bona fīgiatiōe. sic. vī. q. j. fact⁹ ē cornelius: alibi in mala. ā. eo. lib. de electiōe gñali. vbi de h.

g ¶ Litis dominus. ā. eo. c. j. cum suis concor.

h ¶ Occupantio. & nihilominus cōtra voluntatem dūi melio: licet ipsius occupātio cōditio: q̄ statuz iuris immutare nō potuit in totum. ad hoc. ā. de testa. requisiſti. & c. tua. ff. de lega. j. l. nemo. Si ergo non valet in totum vt agit: valeat pro ea parte & eo modo quo valere potest. ad idem. j. de despon. impu. c. j. §. j.

(ADDITIO. Et bene facit. C. de fideiuſſo. nō recte. & vide qs dixi de malo. & obed. solitte. super glo. q̄ sīq; facit etiā. ff. de vſufru. l. si alij. cuius casus vide in decre. de cele. miſ. in quadaz. sup glo. aſſpe. Jo. and.) Et determinatum est hic. qs dubie tractabat. Bust. in spec. eo. tit. §. ratione autem. ver. quid si dictum fuit.

i ¶ Inchoatā. file. ā. eo. lib. de offi. deleg. cū plures.

k ¶ Preferri. Est. n. ꝓstitut⁹ ab eo q̄ potior est cla non ob. vt. ā. vidisti. excludet ꝑ illum: cū vices potioris gerat. ad hoc. xcij. di. c. vlt. & xciij. di. c. ij. de ꝑben. hi qui.

a ¶ Substituo. ab occupante: numquid hunc reuocare possit: dic vt dixi. ā. eo. titu. ꝫ qui.

b ¶ Aliter. collega datus cum eo insolidum.

c ¶ Ipsum. Negocium.

¶ Glo. ista signat contrarium. & soluit.

d ¶ Cessante. Argu. ꝫ. ā. eo. li. de electu pientes. §. q̄ si. & j. d sen. excō. eos q. vbi cessante impedimento: tenet⁹ qs ad hoc ad qd̄ prius tenebatur: ly dic tam ali⁹ occupante: & eo casu quo ponit: vī nec virtus clausule hoc opaī: vt videos.

e ¶ Impediri. & tē ille assumet: nec ille substitutū dare potest: cū lite nō fuerit ꝓtestat⁹. ā. e. j. §. j. ſ

¶ Lauso. sec⁹ in negocijs: ettā spūalib⁹: vt ꝑz. ā. de elec. c. pe. §. si aūt. qs est ꝫ. & ibi dixi.

g ¶ Celeriozes. de h vide qs dixi. ā. eo. lib. de elec. c. vlt.

¶ Glo. sc. duo notat: & obnē soluit.

h ¶ Spālr. Nota ergo q̄ fauoz aliqd inducit ꝫ ius positum: qs habuisti ā. in ꝑnc. decre. Et no. p h. ic lfaz repto bata illā opī. que vidēbat cēq; Ber. ā. eo. fi infiste. q̄ sine eēt cla insolidū siue nō: inder poterat eligere. ly nō est ver: nisi in spūalib⁹: vt hic vides. & facit. ꝑ illa opt. ff. d popu. actio. l. q̄. ly nō ob. q̄ ibi plus tāgit⁹ vnitas: q̄ priuata ꝑsona: & ibi fuit electio magistratus.

i ¶ Non insolidus. Si enīz insolidus nō esset speciale: qa omni casu inder eligeret: si ambo cōcurrerent & simul occuparent. ad hoc. ā. de elec. c. penul. §. j.

k ¶ Intricari. vt ex ipsis rñionib⁹. Parat igitur viam expeditioni negocij: puidet dño absenti: occurrit: ptium laboribꝰ & inutilibus expēsis: ad que ola tenet inder. ā. eo. lib. de offi. or. vt litigātes. de rescrip. statutum.

¶ Glo. seq. recitetur per questionem.

l ¶ Idoneiorem. ff. de accu. si plures.

(ADDITIO. ad idē. ff. de dā. ifec. in reficiēdo. cū ꝑcor. Jo. an.) ff. d adm. tu. si plēs. & vī idoneioz magis ꝓest⁹: & q̄ melius meritā cāe nouit. ā. de iur. calū. in ꝓtractādis.

(ADDITIO. Facit. C. co. ti. l. fi. Jo. and.)

m ¶ Admittendum. s. qñ non dedit substitutum. & non potest vel non vult prosequi. Cap. VII.

Licet. ¶ Non diuiditur: quia textus sub vno construitu pendet. Domi.

¶ CASUS. In quadaz causa quā eram tecū habitur⁹ tytium pcuratoē meū cōstituit: & ei missi lras pcuratorias per aliquē nuntiū meū: qui nūtius sibi tytio ꝓsentauit lras: & cuz requisiſſet vt omnia dicte pcurationis in se assumeret. dicit tytius: nolo acceptare pcuratoriū: nec ille solūmodo ꝓsequatur: habeatq; quicqd cū illo sic electo factū extiterit: plenā roboris firmitatē: nec ad ꝓsequēduz alius admittaf postmodū: nisi put eū q̄ nō occupat negociū censuimus post occupationē factā ab alio superi⁹ admittēduz⁹. Idem.

¶ Procurator q̄ renuit acceptare mādatuz penitē pōt q̄diu ꝓstitues in eadē pseuerauerit volūtate. Cap. vij.

Ueet is qui pcurator ꝓstituit ab absēte⁹ dixerit pñtatuz sibi suscipe⁹ nolle⁹ mandatū: hoc tā nequaq̄ obstāte⁹ q̄diu ꝓstituēs in eadē pstiterit volūtate: ipz⁹ acceptare poterit quādocunq; placebit⁹. Idem.

¶ Dominus dans procuratorē quotiens ꝓtingit eū abesse: causam tractando: procuratorem non intelligitur reuocare: secus si simpliciter nisi expresse ꝓtestetur q̄ ipsum reuocare nō intēdit: vel als hoc appareat ex ꝓbabilitate singulariū ꝑsonaꝝ: nō aūt de pcuratōe regia. nā illud offīm ē dignitas: q̄ hz turisdictiōez inter ꝑuatū & fiscū: q̄ turisdictio hz dignitatē anexā. ¶ No. q̄ hz pcurator remeritā acceptaf pcuratorū: & dicerit pōsse: q̄ refutabat: tū ē hoc⁹ pnie: si ꝓstitues pseueranerit i eadē volūtate: ō dicē gl. q̄ si ſ ꝓstōne pcuratoris dicat dño: ꝓstituo talez: & casu q̄ noluerit acceptare pcuratōez: cōstituo talem: tūc si ꝑmus refutauerit: nō est amplius locus pnie.

n ¶ Procurator. ad iudicia vel negocia: nō curo: cū nō distinguat: & eadem ratio sit vtrobiq;.

o ¶ Absente. pñs igit & absens qs pōt ꝓstitui procurator: vt h. & ff. eo. l. j. ā. de ꝓsti. vtl. vel inqui. cum dilecta.

p ¶ Suscipe. q̄ si sciēter illud sine protestatione recipit dūm qui pro eo debite caueret: sup inclusis in procuratorio defendere cogitur: vt in cle. eo. ti. c. j.

q ¶ Nolle. De nolle & velle qūo alterū extēsimū: alterū nō: vide qs no. ff. de ver. oblī. si quis stipulatus sit.

r ¶ Nequaq̄ obstāte. Et sic no. spāle contra regulā. j. de reg. iur. qs semel. cum suis ꝑcor.

s ¶ Quāditu. si ergo mutasset volūtatē vel causaz agēdo vel alium procuratorem dando.

(ADDITIO. Uel id ꝑbis expīmēdo. Jo. an.) sec⁹ est vt dixi. ā. c. proxi. in ꝑn. ad hoc. j. c. proxi.

t ¶ Ipsum. s. mandatum.

v ¶ Placebit. Argu. contra. ff. de suc. edic. l. j. §. qui se

gl. & in. c. cupientes. §. ad hec eo. lib.

¶ No. §. q̄ volūtas semel posita semp presumit nisi ꝓbet. vide. §. & ibi ptis. malo. reo. in fin. Domi.

Jurisdictio nō ē sine dignitate.

Absens & ꝑsens pōt qs ꝓstitui pcurator.

Glo. se. signat ꝓsū sol. arguit ad file.

Universidad de Deusto
Biblioteca

mel. vbi si ille qui est primi gradus dicere nolit succedere: statim sibi denolitq; ad eū q est secūdi gradus.
(ADDITIO. Q̄ intelligere vt ibi. 7. §. seq. Jo. an.) Sz ibi erat ad quē ex renūciatiōe sua devoluebat: ℔ ad multz alia. q̄ ad dñm ipsiz pcuratorē pstituentez. vñ satis

† ¶ Adde ad ter. 7 no. concor. i. l. mulierio. §. fina. ff. de ꝓbo. sig.

dicī pōt: q̄ de q̄daz pfuentia voluntatis 7 egritate ille vel nō definit eē procurator: vel si definit.
(ADDITIO. Poc tenet Jo. mo.) suē pmittēre rcassumeē pōt: 7 forte sta tutū fuit ne ꝓiudicet pp pcuratoris defectū negocia ptelari. ad ℔. ā. c. pr. Credo tñ p hāc lām: q̄ditu rē. si dño vtilis: cōstituto tales: q si remanerit talē pstituo: nō haberet tūc locū hec dicere. Et no ta argu. q̄ si electus pñtata fidi electiōe remat ꝓsentire.
(ADDITIO. infra tho iuris. de q̄ ā. eo. li. d elec. q̄ fit. 7 vide qd no. 7 dicam. j. de ꝓbē. si tibi absent. sup glo. pe. q̄ logē in pauso: ista in elec. Jo. an.) adhuc electorib⁹ in eadē volūtate manētib⁹ poterit consentire: alia nō. qd vez est: q̄ a pncipio remūit 7 q̄si intrahunt. vij. q. j. q̄ statuz. 7. c. in scripturis. Jo. an.
(ADDITIO. Idez in delegato 7 multo fortius cum ipsius officium sit necessariū fm Archi. allegat. ā. de rescrip. suscitatus. ff. de offi. presi. legatus. ff. de excu. mu. l. pe. §. qui autem. Jo. an.)

Diuisio.

¶ Nota pūo q̄ pcurator pt pstitui ad alīd⁹ act⁹ iudiciales: z si ad totaz cām: 7 ēt ad lcertos: certificādos tñ ex aliquo euētu futuro.

¶ No. q̄. q̄ pcurator vl hīe offīs. 7 sic facit q̄ si statuti⁹ diceret quēlibz debere solvere gabellam de lucro

Capm. VIII.

Siquē sub ea. ¶ Sūt duo dicta pncipalia. Scdz ibi ⌊ Secus. ⌋ Do. Decī. ista approbat qd notat p Jmo. 7 Hostī. ā. e. c. petitio. 7 vide qd no. ff. māda. q mutuā. §. nō ideo. Jo. an. ¶ Presupponēdū pro ītelligendo. c. q̄ si in aliq̄ cā mea pstituī meū pcuratorē: q̄ cāz ipsaz incepit pcurare: q̄ obtulit libellū: siz ills nōduz est ꝓtestata. si ego dño cōparcā psonal'r 7 aliquē exerceā actū iudicialem in cā: videor meū procuratorē revocare.

¶ CASVS. Cōstituī tytiū pcuratorē meū sub hac forma: tytiū meū procuratorē pstituo quotiēs me abesse cōtigerit: q̄si dicā q̄ intēdo cāz ipsaz psonal'r promovere: siz tytiū procuratorē cōstituo quotiens ꝓtigerit me abesse: nō potuī cōparere in pmo termino: siz tytius me⁹ procurator cōparuit pro me. postea in sc̄do termino comparuit psonal'r: 7 aliqd in cā feci nolē meo pp̄io. nam aliquem actū iudicialez exercui: vtrū eo ipso q̄ cōparui videat revocasse meū procuratorē? Certe nō: als videret pcurator revocat⁹ p cōparitionē dñi. 7 hoc vez: nisi dño cōstitut⁹ faciat protestatiōē q̄ nō intēdit revocare procuratorē: sed q̄ cōparet citra procuratoꝝ suoꝝ revocationez: tūc enīz talis protestatio impedit revocatiōnē. Et si feci cōstitutiōnē procuratoris simpl'r: 7 postea in cā cōpareā 7 aliqd in cā nolē meo exerceā: videor regul'r revocare meū pcuratorē: fallit si facīa protestatiōnē q̄ compareo citra pcuratoꝝ meoꝝ revocatiōnē. Itez fallit si est talis act⁹ q̄ nō poterat exerceri p procuratorē: siz regrit pūtias meā: q̄ forte est articulus ad iurāduz de calūnia: vel rñ

tib⁹ plecturis. Jo. an. C. viij.

Siquem sub ea forma quotiēs te abesse[a] cōtigerit † pstitueris pcuratorē ad cām: nō iō (siz tractes eam postmoduz p teipsum) pcuratorez ipsum dinoscaris revocare: q̄nimo pcurator idē pcuratoris assumer[b] officiū q̄cūq; te ꝓtigerit absentaī.

¶ Secus[c] si simpl'r a te fuerit pstitutus: tūc eiz siue añ[b] litē ꝓtestatā siue[c] post ad cāz ipsam veniaz; nō vt ipsi pcuratori assistas[d] sed vt cāz tractes eādē: tractādo ipsam eū revocare censeris: nisi dicas expresse q̄ ipm vis in offō pcuratoris (℔ nō obstāte) manere[s]: vel nisi q̄ nō aio revocandi ponit[f] ob[s]: tūc cuiz cōparēdo in propria psona non videor procuratorē meum revocare.

a ¶ Absēte. Sub hac ℔ fōia pōt dño pcuratorē dare: sic 7 dlegat⁹ pape subdelegatū. ā. d' of. dele. si dlegat⁹. e. li.
(ADDITIO. Et vtrobiq; si motiē pstituēs re integra mādatū exprat: tñ aliter dī res nō integra ī subdelegato q̄s in pcuratore. Itē 7 aliter in pcuratore ad iudicia q̄ ad negocia. de hoc no. C. man. l. mādatuz. Joā and.)

b ¶ Assumet. si. C. de cura. furio. l. pe. ff. māda. q mutuaz. §. non ideo.

c ¶ Secus. ſ. q̄ nō assumet: 7 infra declarat quare.

d ¶ Vñ litē ꝓtestata: tunc revocatur fine causa: 7 inuit⁹: vt. ā. eo. c. ij. cū suis concordan.

e ¶ Sine post. ad hoc. ā. e. nō inuitus. ff. eo. l. phīb⁹. ff. māda. q mutuā. §. non ideo mīn⁹. Sz ℨ. ā. eo. c. ij. vbi post litē ꝓtestatā pcurator nō revocat. Sol. qdā dicūt hūc casuz addēdū. ſ. q̄ pcurator post litē ꝓtestatā a se nō revocat dño vt det aliū pcuratorē: siz si cāz tractat bñ: siz ad ℔ ℨdicit finis ipsi⁹ devere. q̄ dicit: q̄ adesse pōt: siz nō tractare. 7 ē expūnz. C. e. l. procuratorib⁹. vbi hēs q̄ post cōtestatiōnē a procuratore factā nō hz dño ptātez prosequēdi negociū. Dic ℨ 7 verū q̄ decre. ista 7 supadicta iura loquūt q̄n dño post litez ꝓtestatā nō ꝓtradictū litis assūptio. (Idē Archi.) vt legit 7 no. ff. eo. ti. l. q̄ ola. 7 ibi illa lra q̄ est. ā. e. ti. eo. li. c. ij. ibi: ipso nolente. solvit ℨ ibi: 7 ita ēt tenēt q̄dā docto. in decre. petitio. ā. eo. Si aūt cōtradicitur: tunc locum hz decre. illa q̄ causa cognita revocabit: als non.

f ¶ Assistas. q̄ potes eo inuito. ā. eo. c̄ḡuto. in fi. ff. e. l. paulus. ff. de inoffi. testa. fi. suspecta.

g ¶ Manere. ad idez. ā. eo. si duo. 7 no. pro protestatiōe: qa hec saluat q̄ sine ipsa perderet. de hoc. ā. de constitucum. M. 7 de elec. cumana. 7. xxvij. di. c. j.
(ADDITIO. Joan. mona. remittit. j. de regu. iur. in generali. Joan. andre.)

b ¶ Veritatem. ff. eo. l. si actor. j. de iudi. c. j.

i ¶ Accidat. puta q̄ vinculis detinet. ā. eo. c̄ḡuto.

k ¶ Opportuna. pone procurator non habebat mandatum tunandi de calumnia: vnde oportuit venire dñm 7 iurare. j. de iura. calū. c. vltī.

Capm. IX.

Procurator. ¶ Tria sunt dicta. Secūduz ibi ⌊ Et quāuis. ⌋ Tertium ibi ⌊ Sane. ⌋ Dominicus.

¶ CASVS. Tytiuz fecī 7 pstituī meuz pcuratorē ad ola negocia iudicialia 7 extrajudicialia: 7 ponamus (vt fit malor: dubitatio) q̄ tytiū meū procuratorē pstituī ad ola negocia iudicialia 7 extrajudicialia: cū ptāte faciēdi ola 7 singula q̄ facerē 7 facere possez si psonal'r ſsteresse: q̄d fecit iste tyti⁹ procurator me⁹: stratit mīmoniū pro me cū berta: 7 forte p ꝓba de pfīt: an sit mīmoniū inter me 7 bertā: Rñ. q̄ nō: q̄ ad ℔ nō ꝑtinet mādatū spāle: 7 ista specialitas etiam attēdit circa personam cuz qua est contrahēdum: aliter nō est mādatum sufficiens ad ꝓtrahendū mīmoniū. puta si dicā: pstituo talem procuratorē meū ad ꝓtrahēdum mīmoniū nolē meo cum tali berta: tunc est mīmoniū inter nos. Sed ponamus: q̄ pstituī procuratorez meū ad ꝓtrahendū mīmoniū cū tali berta: procurator meus fuit spēditus 7 altius substituit. iste substitutus ꝓtulit verba apta ad ꝓtrahēdum mīmoniū cū berta: q̄ dīxit nolle procuratorio meo talis: accipio te in vroreꝫ: et econtra berta dīxit: accipio te in virum vt procurator eo talis: an sit mīmoniū? Certe nō. nā procurator pstitutus ad mīmoniuz ꝑhendum nō pōt substituere cū agat de mādato ꝓpriō. Sed ponam⁹ q̄ pstitut⁹ pcuratorē meū ad ꝑhendū mīmoniū cū tali berta: revocauī pcuratoriū: sed nō notificauī pcuratori nec berte. ille procurator ꝓtrit mīmoniū cū berta nolē meo: an teneat mīmoniū? Rñ. q̄ nō. Iz volcamus regul'r q̄ revocās procuratorē hz notificare pcuratori si fuerit pcurator ad negocia: vel hz notificare iudici 7 parti aduerse si sit procurator ad iudicia: fallit tñ in cā matrimoniali: q̄ius revocatio notificata non fuerit procuratori: tūc non valet qd procurator egit: nec est matrimoniū: n propter defectum consensus qui requritur in matrimonio.

¶ Glo. se. officit de iure veteri 7c. signat ℨ ius 7 solvit.

a ¶ Idoneus. Un ꝓ procuratorē possit ꝓtrahī mīmoniū: De hoc nō dubitat ꝑ canonē. xxxij. q. ij. honorand. de spon. fin. ex pte. ij. 7 qui cle. vel vo. c. venīēs. ad idez de matri. ꝓtrac. c. ij. ff. de spon. sufficit. 7. l. vlti. 7. ff. de ri. nup. l. mulierē. oēs. n. Jctus qui ꝓsensu ꝓtrahunt iter absentes ℨ hunt. ff. de ꝓtraden. emp. l. j. §. est aūt. Sed ꝓtra. ā. de spon. duo. c. j. ibi: coadc tñ 7 ore 7c. Sed dic q̄ satis dī ore consentire qui per procuratorem consentit.
(ADDITIO. Qui est in ℔ quasi plca: minister 7 organator. 7 no. C. si quos alteri vel sibi. l. multum, in glo. pe. Jo. and.) j. de reg. iur. qui per aliū. Sed an procurator ille debeat ad ℔ hīe spāle mandatum dubitabatur.
(ADDITIO. Vñ dixit Phī. ā. de resti. in iteg. cōā. p tuos aliq̄s nō ꝓbari q̄ in matrimonio ſtruente debeat spāle mādatum. Joā. andre.) Dicebam⁹ aūt q̄ sic: sicut 7 in alīs casibus quos no. ā. eo. lib. 7 ti. q̄ ad agēdū. §. vl. 7 ad ℔ facit. ā. de spon. impu. c. j. 7 inst. de inp. §. j. 7 expressum erat. ff. de ri. nup. l. generali. 7. l. mulierem.

¶ Glo. seq. ponit dictum. cui signat ℨ inm 7 remittit.

b ¶ Matrimoniū ꝓtrahēdū. Nec ad cām mīmoniale agēdā. vt dīxi. ā. eo. q̄ ad agēdū. §. vl. fm Vin. Sz ad ℔ ℨ. ā. eo. ti. accedens. sed soln. vt ibi no. Ber. in fi. vlti. glo.

¶ Glo. seq. querit arguit pro. soluit contrarium. Itez querit. arguit negative. contrarium solvit.

c ¶ Speciale. Sed nunqd si hz generale cuz q̄busdam expressis clausula subsecuta. vt. ā. eo. lib. 7 ti. qui ad agēdum ℨ here poterit: Videt q̄ sic: per illud. c. Sed ℨ ium credo. vt ibi dixi. Dico. n. q̄ illa clausula q̄ailo qua seq̄t ℔lla expressa: fim illa finaliter concludit: sed non longe maiora.
(ADDITIO. Ut in cle. nō pōt. eo. ff. Jo. an.) vt est in casu nostro. notabil'r enīz tale ꝓcedz hz: 7 hoc voluit hec lra. ad hoc. xij. dis. nos ꝓhibetudinē. ā. de rescrip. sedes. C. de diuer. rescrip. l. j. ff. de vi. tri. 7 oleo leg. l. vlti. in fi. 7 ad

hoc facit finis huius capli: maxime cū requirat speciale mādatum. 7 de expressa psona vt statim dicā. 7 sic dubitatio ꝑcedit. Sed qd dices: numqd sufficit spāle mādatum ad ℨhendum: vel requirit spēciale de certa psona 7 expressa: Et videt q̄ nō requirat expressa psona. argu. ā. eo. ca. j. ij. rñso. Sed dic ꝓtra: per. l. ff. de ri. nup. l. ḡnalit. ad hoc. ā. de arbi. innotuit. cū suis cōcor. 7 que no. xxix. q̄. pe. ma. in summa.

d ¶ Possit. Libere 7 q̄ncūq; ā. eo. c. j. in fi. 7. ff. manda. si procuratorem.

e ¶ Deputare. et sic fallit illa regula. ad idem. ff. de ri. nup. generali. i pn.

f ¶ Cōmissum. Conco. ā. eo. c. j. ij. responso. ā. de offi. delega. in cui. 7. c. vltimo. §. vices quoq;.

g ¶ Sane. Hoc quod hīc dicitur notabat Joā. lxij. dist. ibi domino. 7. xxx. q. v. nec illud.
(ADDITIO. De hoc. ff. de spon. sufficit. per Jmo. de spon. super rubrica. que glo. cōmuniter habetur in. c. iudeis. per Hostien. in summa. de spon. §. qualiter contrahantur. ver. q̄ si penitegat. Joan. andre.)

¶ Glo. seq. ponit differentiam carnalis ad spiritualē.

h ¶ Contraxerit. Matrimoniuz dī ꝓtrahi per mutuū ꝓsensum. 7 est vez in hoc casu. secus in matrimonio spirituali: q̄ etquo clerici elegerūt: Iz adhuc nō fit per mutuum electi ꝓsensum matrimoniū spāle ꝓtractum: tñ pertinere non poterūt. ā. de elec. publicato. 7. c. cum inter canonicos. 7 facit ad hoc: de transla. inter corporalia.

Mīmoniuz p qd ꝓtrahit.

i ¶ Revocatus. Vel vetitus ne ℨheret. Quid si iuraverat dño nō revocare vel penitere: Idē Iz p iuruz sit: 7 de eo debeat sibi penitētia impoñ. de spōsa. sicut. 7. c. Iter. in fi. defuit enīz ꝓsensus. 7 sic idem iuris cū eadē sit ratio.
(ADDITIO. Firmitas ergo ℨctus nec p iuramētum nec per pene ꝓmissionē pōt hēri: siz septus ꝓsului q̄ post ℨctum ꝓcuratoris fiat ratificatio pstituentis. Joā and.)

Procurator revocari pōt: Iz dñs iuraverit non revocare.

k ¶ Ignorarent. Speciale in hoc casu cum alīs revocatio procuratoris ad negocia ad ipsum procuratorem vertere debeat. de quo dic vt. ā. de rescrip. ex parte decani. De revocatione procuratoris ad iudicia dixi. ā. eo. c. ij.

¶ Glosa ista signat contrarium.

l ¶ Exīstit. Argu. contra. ff. de dīuor. l. si penitcat.
(ADDITIO. Lex dicit q̄ si penituit me misisse vxorium: tñ nūtius ignorās pnām meā: libellū dedit: durat matrimoniū. In hoc pro. nīsi is qui recepit penitētia cognita diuertere velit: in hoc ꝓtra. Sol. in ꝓtrahendo requritur vtriusiz consensus: qđ non est in diuertendo. C. de repu. ꝓsensu. Jo. an.) Revocatū est ergo mādatū: si mandatarius ℔ ignoret q̄ℨ agat: ne fine culpa sua damno afficiat. ff. māda. si ℨo nō remunerādi. 7. l. si mandassem.

m ¶ Nequiuit. xxxij. q. ij. c. j. 7. ij. 7 per totum. de spon. cum locum. 7. c. tua. 7 de despon. impu. ca. j. Et est ratio quare furiosus non contrahit: quia non potest consentire. xxxij. q. vij. neq;. 7. ā. de sponsa. dilectus.

¶ De his que vi metusve cā fiunt. ¶ Ulsum est. ā. de his que geruntur spōtanea volūtate agētium. 7 sic valet 7 tenent irretractabil'r: vt dicit iurisēdictus. l. j. ff. de pac. nihil est enīz qđ magis humane nature ꝓgruit q̄ℨ pacta seruare quādo sponte fiunt. Verum q̄ aliquādo accidit q̄ talia fiunt per metum: 7 dubitari posset vtruz talia teneant irretractabil'r vel non. ideo post rubricas precedēteꝫ posuit rubricā de his que vi metusve cā fiūt. Capl.

Diuisio. ¶ No. j. q absolo a sentētia cēsure appellāt̄ dñficium.

¶ No. ij. ter. q cā nō loc̄ns p̄ dñū p̄ncipio tpis cū adiectiōe hō. Vbi olim no icidit canonē late sniē. vide glo. ī. c. cū lit. ī. de elec. Do.

Absolutionis dñficium. ¶ Due sunt partes. Sed̄a ibi. Ne aūt. J huius decre. fuit dubitatio: q regulariter que per metum fiunt valent ⁊ obligant: quod dic vt no. xv. q. vj. auctoritatem. ⁊ ī. eodem ca. abbas. Fallit in casibus ibi not. ad quos adde istum: ⁊ q sicut iniusta excō municatio ligat: sic videbatur de iniusta absolōne. de penitentia. dist. j. ¶ hum.

Gregorius. x. in concilio generali lugdunēsi.

¶ Excommunicationis: suspensionis: vel interdicti absolutio: vel reuocatio p vim extorta non tenet: ⁊ extorquens excommunicatus est ipso iure. Joā. anō. Lapim. j.

¶ Absolutio vel relaxatio ab excōicatione interdicto vl̄ suspēsione p metum extorta ē nulla ipso iure: ⁊ extorquens absolōnem vel relaxationē incidit in aliam sniam excōicationis. ⁊ sic est duabus sentētijs ligatus: iz primo nō erat ligatus nisi vna snia. ⁊ sic hz vez illud vulgare. sepe tactorē ferit sua sagitta. ¶ Pro intellectu huius capīs presupponēdum est q illa que fiunt p metū iustum qui pōt cadere in cōstantem virū tenent de mero iure: q̄ l eis ī terueniet p̄sensus hz coact⁹: mō coacta volūtas est volūtas. verūtñ. pbato iusto metu ille actus rescinderē. ppositu actione q̄ metus cā que accipit denominationē a capite edicti. l. j. ff. eo. nā dicit pretor: quod metus cā gestū erit: ratū nō habebo. fallit in casu nr̄i. c.

¶ CASVS. Deus cōpetens iudex ordinarius vel delegatus (non refert) me excōicauit iniuste vel iniuste vt fit maior dubitatio. Iuste: q exigēte ꝓtumacia ⁊ precedēte canonica monitione me excōicauit. Iniuste: q nō seruauit debitū ordinē in excōicatione. ℞ facto aliq̄ dic ego ī tuent excōicanté solū in loco in quo poterā sibi īferre violentiā: ⁊ posito gladio ad guttur minabar eū occidere ni si me absolueret vel relaxaret ab excōicatiōe. Iste iudex sola vita ꝓtuo vidēs meā deliberatione fecit illud q̄ voluit: q̄ me absoluit a snia excōicatiōis iuste: vel relaxauit me ab excōicatione iniusta: quer̄t vtrū sim absolut⁹ vel relaxat⁹ ⁊ R̄n. q nō: imo remaneo in pristina excōicatione ⁊ nouā excōicationē incurro. ⁊ sum excōicat⁹ pupli et excōicatiōe. Sz iste casus nō erat casus spālis si absolo de mero iure teneret. sed iudex posset agere ꝓtra me vt ipsa absolo rescinderet ⁊ poneret in pristinā excōicationem. Idē est dicēdū. de snia interdicti vel suspensionis.

Notabilis.

¶ Nota primo ex capīo isto. casus in quo gesta p metū sunt nulla ipso iure. q̄ est ꝓtra cōem regulā que habet in. c. abbas. ī. eo. in antī. nā si cōpellas me per metum vt vēdam tibi libū tu eo ipso libū: nec libū possum a te vēdicare nisi talis vēditio restindat̄ per actionē q̄ metus cā. Fallit in certis casibus in ḡbus regrit̄ p̄sensus spontaneus ⁊ liber vt in matrimonio: q̄ cum q̄ cōpellit ad mīmoniū ꝓtrahēdum matrimonium est nullū: q̄ hz ibi fit volūtas: q̄ coacta volūtas est volūtas: non tñ est voluntas spōtanea. Item fallit in absolōne ab excōicatiōe: vt dic. nā si excōicatus absoluat per metū nulla est absolutio. nec est necesse q̄ rescindat absolō: ꝙ pōt publicari pro excōicato ac si nullo mō absolutus fuisset. Queritur que vita est inter absolōnem ⁊ relaxationē: q̄ prima facie videret q̄ essent idē. ⁊ sic iste ter. cēt supfluus: q̄ in tu re nr̄o non dz esse aliqua supfluitas. vt. ī. in phemio decretalium. vbi resecatis supfluis. ⁊ in phemio. C. dic glo. q̄ iste terminus nō ponit supfinitatē. nam ꝓbus absolutio: respicit p̄m aliquos absolōnem p̄cedentē cuz solēnitate. s. cuz psalmo pmissi: Miserere mei dē. Fz q̄ ponit Hugu. in Spec. in ītm. de ītma. sed ꝓbum relaxatio: respicit absolōnem nō solēnem. vt dicit glo. Absolo respicit iustam excōicationē: ⁊ relaxatio respicit excōicationē iniustaz: que tñ tenet: sed venit relaxanda iurta. c. sacro. ī. de sen. excō. in antiq̄. Vel absolutio respicit simplicē absolutionem. ⁊ relaxatio respicit absolutionē ad cautelaz quādo quis negat se excōicatum: sed tñ petit absolutionem ad cautelam: vtrumq̄ potest saluari p̄m docto.

¶ Nota vlter⁹ q̄ excōicatus pōt ītez excōicari. Bz quer̄t̄ur quō est hoc possibile: q̄ excōicatio ponit aliquez extra ecclesiaz. ℞ est extra cōmunionē fidelium. ⁊ si fit extra ecclesiam per primā excōicationē: quō pōt poni extra per sc̄dam: nā cū sit extra ecclesiaz nō pōt amplius poni extra. c. frequēs. de restī. spo. eo. li. Dicēdū est q̄ excōicatio hz duos effectus: vt dicit glo. notabilis. c. tua quorundā. de iudeis. in antiqua. Primus effectus est: vt ponat excōicatuz extra ecclesiam. Sc̄s effectus est: vt teneat cū extra ecclesiam donec fuerit absolutus. Sc̄a excōicatio nō pōt habere primum effectū: ⁊ sic intellīgit ꝓtrarium. sed hēbit sc̄m effectum: q̄ retinebit excōicatum extra ecclesiā. ⁊ quantum ad ist̄ effectum excōicatus pōt iterum excōicari.

Excōicatus duos hz effectus.

Excōicatus iniuste hz humiliter absolōnem petere.

¶ Glosa sequens soluit dubium.

a ¶ Excōicationis. Etiā iniuste. humilr enim debebat absolutionē petere non per metuz cōpellere: q̄ snia pastoris siue iusta. c. rj. q. iij. c. j. p̄m Hug. ⁊ Bar.

(ADDITIO. Idem Jo. mo. ⁊ Archidiacō.)

¶ Glosa sequens ponit triplicem differentiam.

b ¶ Reuocationē. Differentiam facit inter absolutionem ⁊ reuocationem. ⁊ potest dici absolutio solēnis que fit iurta formam ecclesie.

(ADDITIO. De sen. excō. a nob. ij. in fi. Bar. ⁊ Archi. remittit ad no. p̄ Postiēsi. in sūma. de sen. excō. §. qual'. hec absolo. Jo. an.) Reuocatio ꝓbatis sine solēnitate. vel vbi tenuit excōicatio locū hz absolo. vbi nō tenuit reuocatio. vel refert reuocatio ad absolōnem ad cautelam.

(ADDITIO. Facit de senten. excōmu. sacro. ver. caueant. Joan. andre.)

c ¶ Suspēsionis. Intelligo distincte vt log⁹. t. ab offō siue a bñficio: siue ab ingressu ecclie. j. de sen. excō. in cui.

(ADDITIO. De variis speciebus suspēsionum. no. in cle. de pe. cupientes. in glo. no. notam. Joan. andre.)

d ¶ Interdicti. Ista tria sunt parta: q̄ olim sub ecclīastica cēsura ꝓtinent ⁊ secum trahūt executionē. vñ sequens appellatio nō suspēdit eaz effectuz. ī. de appel. pastoral'. ⁊ c. ad hec q̄m. j. de sen. excō. in cui. ⁊ in scriptis ferri debēt. j. de sen. excō. cum medicinalis. §. ⁊ hec eadem.

e ¶ Vtim. Vtis est maioris rei impet⁹ cui non pōt resisti. ff. co. l. j. in fi. ⁊ l. ij. ⁊ quot modis sumat: ⁊ quot actiones vel interdicta ēducat. no. ī. eo. ad audientiā. Met⁹ aūt est trepidatio mētis ist̄ius vel futuri periculi cā. ff. eo. l. j. ⁊ cr̄git̄ q̄ presens sit metus: hz futur⁹ sit periculum. ff. eo. l. metum. ij. ⁊ qs metus excuset. no. ī. eo. dilecti.

Vtis quid dicatur. Met⁹ quid dicatur.

f ¶ Extorta. Sic nec ibi dilecti electi a plato debēt trāsferri licētiam extorquere. ī. eo. lib. de elec. quo: vndam.

¶ Glo. se. remittit: q̄r it. argut pro. sed ꝓtrariū soluit.

g ¶ Vacuamus. Ipso iure hō vacuat̄ q̄ sit p metū: alibi per actionē q̄ metus cā: alis per sniam p̄nciptī: alis per iudicis offm. q̄ dic vt no. ī. eo. cum dilecti. Quid in excōicatione p vim vel metum extorta. Dicit q̄ ipso iure nō valeat: q̄ par ius ligādi ⁊ absolvēdi dñs ee voluit. de pe. di. j. verbū. ad hoc. rj. q. iij. iuuste. Sed dic contra p̄m Hug. rj. q. iij. quituor. potest tamen per exceptionem elidi: vt ibi no. ar. ff. de fur. interdum. §. j.

Excōicatus p vim vel metū ip.

Diuisio. ¶ No. j. q̄ appellatiōe ecclesie compreh̄endit plati ⁊ clerici de ecclesia. nam ecclia cuz fit res ī iudicata: nō fit petēs restōnē. ⁊ sic q̄z potest optineꝝ p̄ztento.

De isto nolle etiaz q̄r multiplicit̄ sumat. vide glo. ne p̄la. vices suas. c. ij.

¶ No. ij. q̄ fraus p̄ aūt nō nocet eccle. ad hoc reg. delictū. j. de reg. iu. Domi.

a ¶ Crescat. Nam si negligenter ea que male cē. xxv. q. ix. loci. ī. de vita ⁊ honesta. cleri. vt clericoz.

¶ Glo. seq. recitetur per questionem ⁊ solutionem.

b ¶ Extorserint. Si ergo metum intulit: sed inder absolucre noluit non habet locum hec pena.

(ADDITIO. Hz Bar. ⁊ Jo. mo. ⁊ archidi. nec loquor de pena. c. ij q̄ si aden te. q̄ bñ posset locū hēre. Jo. an. q̄ verba cē. ī. de cle. non resi. relatū est pcor. ⁊ optime facit. ff. d fi ius vo. l. quāuis. alis tñ punīet inferens pro qualitate delicti. ff. ad. l. aquil. sta vulneratus. Joan. andre.

dicta violēte crescat a audacia: eos qui absolutionez seu reuocationē hmōi vi vel metu extorserit b: excōicatiōis c snie decernim⁹ subiacere d.

¶ De restitutiōe in integrū. Gregorius. ix.

¶ Ecclesia post quadriēnū non admittitur ad petendū restitutionem contra sentētiā vel ꝓtractū nisi rōnabilis aliq̄ cā hic suadeat. Jo. Lap. j.

Ecclesia e que ad retractādā sentētiā ī vl̄ ꝓcessū s cunda parte. eo. ti. §. j. Joan. an.)

¶ CASVS. Ego rector alicui⁹ ecclie parochialis feci quēdā aduersariū meū ꝓuinci coīā iudice cōpetēte ordinario vel delegato p̄ virib⁹ mee ecclie: in cā mea fui negligēs: q̄ omisi aliquos testes necessarios: ⁊ fui excluss a ꝓductionibus: vel forte negligētia mea nō ꝓduxi instrūta ⁊ q̄ reus fuit absolut⁹: ⁊ ego succubui in cā: nō est dubiū q̄n ego possim petere vt oēs ꝓcessus ⁊ oia acta rescindant̄ vsq̄z ad illum statū in quo erat tpe quo debebā facere istā ꝓductionē. Ponamus q̄ ego fui negligēs per q̄nor āños ad petendū istam restitutionē: q̄ elapsum est q̄driēniū numerādo a tpe snie ꝙ qua volo restitui: vel forte ecclia fuit data in emphiteosim. certū ti. in antiq̄. hz vez possit elapsis illis q̄nor ānis: R̄ndet q̄ nō: q̄ restō solū durat p̄ q̄nor annos. de ī tertiis. ij. fi. C. de tēpo. in steg. resti. Et istud vez q̄ ecclia post q̄nor ānos nō dz audiri: nisi cā rōnabilis allegaretur: q̄ forte aduersarius q obtinuit sniaz ꝙ ecclīaz: fecit cū plato ecclesie q̄ nō peteret restōnē ifra q̄driēniū. nā decēt ei ftel ligere q̄ in ꝑpetuo possit restitui: tūc si sit cā rōnabilis q̄ debeat mouere iudicē: deberet sibi dare restōnē. vñ iudices habēt̄ merū imperiū: pōt in integrū restituere. l. fi. C. vbi ⁊ apud quos in integ. resti. pet. pos. tū i B regno nō seruat̄: q̄ solus princeps p̄cedit istas restitutiones.

¶ Nota primo q̄ ecclie pōt petere releuamētū aduersus snias. h ēt pōt minor. C. si aduersus sniam. per totū.

¶ No. vlterius q̄ ista restitutio pōt peti vsq̄z ad q̄nor ānos: cōputādo a tpe lesiōis t maiorib⁹ ⁊ ecclīa: ꝙ i minoribus⁹ istud q̄driēniū nō currit: nisi demū post vigintiqnq̄ ānos ⁊ a tpe p̄fecte etatis: vt si minor sit lesus i q̄ntodecimo āno: hēbit q̄tuordecim ānos ad petendū releuamentū. ⁊ sic in minoribus durat vsq̄z ad vigesimū nonū ānū etatis ipsoz: sed in ecclesia currit a tēpore lesionis. nā ecclesia semp est censenda minor: factus maior.

¶ No. q̄ cū subest iusta cā q̄ ꝑdituit petere restōnem ifra q̄driēniū: pōt peti post illud q̄driēniū. vñ si no. glo. fi. in vno. q̄ illud quadriēnium nō currit: durante vita illius ꝓlati qui male administrauit: ⁊ fuit causa illius lesionis: sed ei⁹ successor potest petere restitutionē post mortem sui predecessoris infra quatuor annos.

e ¶ Ecclesia. Q ne fungitur iure minoris facti maioris ⁊ iure reipublice.

(ADDITIO. Vide q̄s dixi. ī. d. re iudi. iter. sup vlti. glo. de quo h Zirchi. Jo. an.) q̄s dic vt no. ī. eo. tiīm. c. j.

(ADDITIO. Vide quod ibi dixi super quarta glo. post Innocen. ⁊ Postien. Joan. andre.)

f ¶ Sniam. C. si aduersus rez iudi. l. j. ī. eo. tū ex lītis.

¶ Hl. se. supplet tria. ⁊ de q̄rto remittit. sc̄do no. ostaz.

g ¶ Lōtractū. C. si aduer. vē. l. j. C. si aduer. do. l. j. Idē si aduersus ꝓfessionē. j. c. ꝓt. vel aduersus ꝓbōnē omis-

Universidad de Deusto
Biblioteca

Minor ꝫ hõe ⁊ iurãs si que nire pdit beneficiũ restõis.

sam. ã. eo. cũ venissent. ⁊. c. auditis. Aut aliter contra scripturã restituat ecclia: dic vt no. ꝫ. e. auditis. i glo. allate.

(ADDITIO. Et de ẞ. C. de sacrosan. eccl. auctẽ. quas actiones. Jo. an.) vel cõtra lapsum tpis ex quo lesa est: ⁊ tũc restituit infra quadriẽniũ a tpe lesionis: sed ad idem tẽpus tñ quo lesa fuit: vt in clc. eo. tit. ab ecclia. Nota tñ q; si ecclia contractũ restõnem petit: minus est sui pfectus ꝯ minoris in hoc: q; si minor iurat nõ cõuenire nõ restituitur. C. si aduer. vẽ. auct. sacra pubertum. Si aũt pl'at' iurat nõ repetere vel ꝯuenire in ꝓtractu dãnoso ecclie fic iurãdo deteravit: ⁊ ecclia eodẽ petẽte vel alio ex iudicis officio restituitur. xxx. q. ij. q; ga. de reb' ec. nõ alie. si quis. de iureiurã. sicut. ⁊. c. intellecto. de inst. l. cum venissent.

a ¶ Per bñficiũ restõis. q; si p viã iuris cõis sec' vt si discreet suam nullã: ꝛctũ nulla fuisse: vel in casu. j. capitulo ꝓximo. Et sic scire debes q; si prestetur restitutio quilibet recuperat quod ꝓius suum erat. ff. de mino. q; si minor. ꝟ. restitutio. ⁊. l. ultra vtile. C. de repu. l. vna. ⁊. C. si aduersus vsucapio. l. vna.

b ¶ Quadriẽniũ spatiũ. Quod datur minori facto maiori infra quod oportet q; assumat ⁊ finitat cãm.

(ADDITIO. Vt i clc. eo. tit. ab ecclia. Jo. an. ꝙd dic vt dñ i clc. eo. tit. ab ecclia. C. de tẽpo. li. teg. restit. l. petẽde. ⁊. l. fi. ff. de mino. l. papinianus exuli. nisi p iudicẽ vel retẽ steterit. vt i victa. l. petẽde. i fi. ⁊ sic possent itelligi. ã. eo. tuz ex lẽis. ⁊. ã. de reb' ec. nõ alie. ad nfam. vt. j. dicam.

Delictũ ꝓ latt i omittẽdo puidicat ecclie.

c ¶ Negligẽter. No. vlictũ plati i omittẽdo puidicare ecclie: vt no. xvj. q. vj. si epꝰ. ꝺ h dicã. j. de reg. in. delictũ.

(ADDITIO. Et q̃liter qo agẽdo dicaĩ negligẽ: habetur. ff. de diuer. ⁊ tempo. ꝓscrip. l. j. Jo. and.)

¶ Glo. se. docet qd approbat ⁊ quid reprobat.

d ¶ Admittẽda. Reprobata est ꝟ opt. Alla. Guil. Naso. ⁊ Bof. q no. ã. eo. c. j. ⁊ ipse Bof. in ſũma hui' ti. ꝟ. fit cõputatio. ⁊. ꝟ. q̃si aũt. q; ẽt distincte post q̃driẽniũ restituit ecclia. h ꝓbãt p decre. ꝺdictã. ã. eo. c. j. ibi semp debeat illesa ꝛẽ. ⁊ p. c. ã. e. ti. tũ ex lẽis. ⁊. ã. de re. ec. nõ alie. c. ad nostrã. Itpobata aũt ẽ opt. Ubi. Ber. Jo. an. Inno. ⁊ Host. ⁊ Abb. q̃si oẽs dixerũt cõtra. Ad tuta in contrariũ allegata rñdeo: vt in ipsis turibus notat'.

Preuaricator quis dicatur.

e ¶ Preuaricationis. Preuaricator est q; corruptus in totũ ab accusatiõe desistit. ff. ad turpil. l. j. ũ. q. iij. ꝟ. notã duz: sed h nõ ꝓpie ponit' q; de tali nõ logit': ſ; puaricator quasi varicator: q; ex vtraq; pte cõsistit: quĩmo ex altera: sic isti fingunt extrinsece se bñ administrare: ⁊ tñ spoliant vel dãna inferunt. Uel dic preuaricationis quo ad sententiam: fraudis quo ad contractum.

f ¶ Manifeste. i. euidẽtis. ⁊ sic est nomẽ ⁊ casus gentilit: vel est aduerbium: ⁊ expone manifeste. i. clare.

g ¶ Probetur. quis q; dolum allegat ꝛẽ. ff. de probationibus. quotiens. ꝟ. qui dolo.

h ¶ Cõmentum. i. deceptionem: vel occultum: vel malitiosum tractatum.

(ADDITIO. Uel ꝓfectũ machinamẽtũ. lxxxvij. di. c. ꝟ. ã. de testi. cog. puenit. j. in fi. Jo. an.) Et h casu ly petẽs ab ecclia restõne fuerit in culpa: ille ꝓtra quẽ petit fuit in dolorne bñficiũ illud peteret infra q̃driẽniũ: ⁊ dolus

dolus ꝓpõderat culpe.

cnlpe ꝓponderat. ff. ad. l. aquil. itez si obstetrix. in fi.

i ¶ Aut alia. Pol' est q; ista ꝺba fuerũt Hẽgo. tñ in extranagãti sua ꝟ. vtebamur si crãt: vñ credo q; addita fuerit p Bonifactũ. ⁊ ẽ sile de pbẽ. dsecr' filt'. ã. in fi.

(ADDITIO. Et. j. de regu. non solum. Jo. an.)

¶ Glosa sequens exemplificat.

k ¶ Lausa. vt. ã. eo. ti. ex lẽis. vel vt dixit ille plat' male cõtrahẽs tãto tpe: vñ tũc nõ currit ſcriptio. xvj. q. iij. ſi sacerdos. vt tenet Inno. in. d. c. tuz ex lẽis. vel multas nouas mutatiões platonum habuit ecclesia: vel eminentissimũ fuit damnum ipsius.

Capitm. ij.

Sj aduersus. ¶ Sunt duo dicta ꝓcipalia. Scitz ibi [Ubi ꝺo.] Declarat qd notãt Inno. Hostien. ⁊ Moderni. ã. eo. titu. auditis.

(ADDITIO. vide clc. eo. tit. c. vno. in. iij. glo. ⁊ Bust. in spe. sc'a pte eo. ti. ꝟ. ij. ad fi. versꝰ. sed nũqd. Jo. an.)

¶ CASVS. Ponamus q; ego litigabã cuz epõ pictauien. de. ⁊ sup iurib' eccle: in qua cã plat' aliqua cõlesa fuit: que vergebãt in lesionẽ eccle sue: nõ est dubiuz qn eccla possit petere releuamẽtũ aduersus illã cõfessionẽ. Sed quer': vsqz ad qd tpo poterit petere ists releuamẽtũ aduersus illã pfessionẽ: Dicit ro. pon. aut illa eccla vult petere releuamẽtũ iure spãli: allegando solã pfessionẽ: ⁊ tũc põt petere vsqz ad ũnos. Aut ecclesia petit istã restõnẽ iure cõi: ſic alius ꝓuat': tũc admittit' q̃cũqz vsqz ad finẽ cãe. puta q; plat' allegat q; p errorẽ alĩ pfessus fuit: tũc admittit ẽt post q̃driẽniũ ꝓbãdo errorẽ: q; glibet priuatus allegans errorẽ admitteretur. sed si prelatus solum fundet se in eo q; ecclesia est lesa: ⁊ non allegat errorem: tunc solum debet petere restitutionem infra quatuor annos.

l ¶ Cõfessionẽ. Ergo ꝺtra pfessionez dak restitutio. ff. de pfes. certũ. ꝟ. pen. Sed ẽ: aut pfessa est veritati ẽ quã nõ dak restitutio: aut falsitatẽ. ⁊ h ꝓbato nõ nocet pfessio: vt. j. sequit. Nõ est ergo recurrendũ ad extraordinariũ: et quo ordinarii cõpetit. ff. de mino. in cãe. q. Sol. dixit Host. q; posset esse q; falsitas pfessa ꝓbari non posset: vñ expedit restõnẽ dare. Uel dic q; fuit pfessa nõ per errorẽ: vel nõ põt error ꝓbari: sed lesio. Uel fuit cõfessa tẽpore quo nõ debuit: vel lata est sniã: ñ est adhuc ifra q̃driẽniũ a die pfessionis: vt ifra dicã. Idẽ si contra sniam vel ꝺtractũ vel aliam lesionem: vt dixi. ã. ca. ꝓxi.

m ¶ In iudicio. Ideo dicit: q; extra iudicium facta nõ nocet. quod dic vt. ã. de consel. capi. vltt.

n ¶ Ai se. Uel a procuratore. ã. de re iudica. suborta. de cõsel. ca. vltt. vel ab aduocato parte absente. ã. de appel. cum causam. de censi. olim.

(ADDITIO. Idem Joan. mo. ⁊ Archidia.)

o ¶ Lesa. Enormiter: q; p leui lesione nõ dak restitutio. vt. ã. de rebus eccle. nõ alie. c. pe. ff. de in integ. restit. l. scio. ilitud. ff. de mino. si ex causa. j. ilso. in fi.

p ¶ In integrum. quid operetur dixi. ã. c. proxi.

q ¶ Cõputãdũ. In hoc differt minor a maiore: q; etiã post sniam infra quadriẽniũ restituit minor contra cõfessionẽ: maior nõ: nisi ante sniam ⁊ obstẽdo de errore.

r ¶ Negligẽter. Secus si preuaricatione vel aduersarij fraude. vt. ã. capitulo proximo.

Diuisio.

¶ No. j. q; ãdriẽniũ restõnis petendi de incipit currere a tẽpe pfectis. ⁊ sic fac' ꝓpo. Jo. an. ã. cu. pri.

¶ No. q; pfessio reuocatur qñ error facti quis fuit indu. ct' ad cõtrahẽdũ. sed q; vi si fuit error iuris. Domi.

Finitis qñ dicaĩ negotium.

Estimatio dñi helye.

Diuisio.

¶ No. j. q; si cõpromissum fiat simpl citer itelligit cẽ fecisse vt stet iudicio maioris pticis. vide doct. de elec. in cãpis. ⁊ ca. cũ ꝟ iure.

Lesio enormis idue restõnem.

a ¶ Rationabile. vt dixi. ã. c. proximo.

b ¶ Illud. Scilicet contrarium.

c ¶ Errois. Qui nemini nocet. ff. de iuris ⁊ fac. ignoto. l. error. dũmõ pbet negocio nõdũ finito. ã. de pfes. c. vlt. ⁊ hic. error aũt iuris nõ excusat. ff. de iur. ⁊ fac. igno. l. ꝟ. l. cum quis. ⁊ de hoc. j. de regu. iur. ignorantia. Jo. an.

Error ꝟ est consensui ꝓtrarius.

d ¶ Juuare. Põt ergo aliqa ꝓtra factum suuz venire: h est rõne erroris: q; nil taz ꝓtrariũ pfens fuit q̃ error. ff. de re iudic. ex. mot. l. ij. p errorẽ. sic ⁊ in mẽmonito. de coniuga. ser. c. vltr.

¶ Glo. seq. signat ꝟ. iuz: ⁊ remittit.

e ¶ Poterit. ẽ fic vna via admittitur ad id a quo alia ꝓhibet: q; p formam iuris cõis admittit ad id a ꝙ ꝓhibet p restõnis bñficium.

Sic interdũ eccl'us op formã iuris cõis repellit: ⁊ p bñficiũ restõnis admittit. ã. eo. ti. cotuz. vbi de ẞ. Ad ẞ ꝓtra j. de reg. iur. cũ gd. cuius ꝓcu. sed solue: vt ibi dixi.

(ADDITIO. Dicit Jo. mo. q; vbi via generalis cõtinet et vlam specialẽ actu: ⁊ a speciali quis esset exclusus: per cõsequens ⁊ a generali. ff. de iniur. duobus. ꝟ. excep. ff. de do. excep. l. ij. ꝟ. item queritur. ⁊. ꝟ. seq. Joan. and.)

f ¶ Finitum. Quocũqz modo: puta sententia.

(ADDITIO. Idẽ ẽm Jo. mo. si est ꝛclusus. alle. ã. de pcu. auditis. de cau. pos. pastoralis. ⁊ qñ no. C. de admi. ẽnis. j. ⁊ post ꝛclusionẽ nõ est cogĩcere: ſ; cognitũ ex: ⁊ sic nõ est ꝓbatio recipiẽda que necessaria est circa errorẽ. Archidia. hoc recitat alleg. de fide instru. cuz dilectus. ff. de euic. sirem. in fi. Tractat ẽt hic an sit tẽ remittare ⁊ pdere. de quo scripsi in ꝓdicta decre. pastoralis. Jo. and. vel trãsactione. qñ dic vt dicã. j. de lit. pte. c. exceptionis. ⁊ hnie decre. ꝓco. j. de ap. concertationi.

¶ De arbitris. ¶ Dictum fuit. ã. de iudiciis tam ordinariis q̃ delegatis: qui causas discutiunt ⁊ examinãt: verum q; arbitri a partibus electi ꝓcedunt ad instar iudicum: tam examinãdo q̃ diffinendo: ideo post rubricas precedentes: ponit rubricã de arbitris. Alij aliter cõtinuant. Dictum fuit. ã. de iudiciis: nunc esset dicẽdum de iudicijs. verum q; arbitri a sunt redacta ad instar iudiciorum: ideo ponit rubricam de arbitris. Sed ꝑm modernos doc. ista continuatio non est bona. nam ista rubrica deberet sequi rubricam de iudicijs. Cap. j.

Sj ex tribus. ¶ Sunt duo dicta. Scdm ibi [Licz. Jã ad mentẽ decre. q̃uis ã ad ẽ fatem intellectum diuisionẽ non recipiat. Domi.

¶ CASVS. Petebã a tytio sexaginta anreos. tractatibus cõb' amicis: tytius ⁊ ego cõpromisimus in tres arbitros qui de cã cognouerũt. et fuit tal' pcessus in cã q; fuit denũtiũ vsqz ad sniam diffinitiuã exclusiue: quã sniam dicti arbitri pnũtiauerunt h modo. Nã duo ex ipsis ꝺdenauerũt tytiuz ad soluẽdum ſmam sexaginta anreoz quã petebã: alius aũt ꝺdenauit soluz in decẽ aureis: querit' que ista' sniaꝝ ꝓualeat: Rñ. q; sniã lata a duobus: ⁊ sic a maiori pte arbitroꝝ. Sz ponamus q; isti tres arbitri fuerũt discordes in sniã. nã vnus ꝺdenauit tytium in sexaginta: alius in quadraginta: alius in triginta: quer' que istaꝝ sniaꝝ ꝓualeat: vel verũ neutra valeat. attẽdo q; in nulla istaꝝ sniaꝝ ocurrit maioz pars arbitroruz. Rñ. q; valebit sniã que lata fuit ab arbitro qui ꝺdenauit in minori ſmã: q; oẽs ocurrũt in minori ſmã. Nã exquo ꝺdenauerunt in maiori ſmã tris te duo i decẽ: ⁊ terti' in quinq; ꝺdenet dz sniã ꝓualere duoꝝ. ¶ Lz cum vnus ẽ in quindecim aliis in decẽ: tertius vo in quinq; ꝓnũtiant: illius qui dixit de ſma minori (cum in illa omnes cõcordes existant) sententia efficax censeatur. ¶ Idem.

¶ Si ex tribus arbitris vnus nolit examinãdo vel diffiniẽdo negocio interesse: duo ꝓcedere poterunt ac si ille ꝓsens esset: circa iudices autem antiqua iura seruentur. Joan. andre. Capitulum. q.

Sic tytius ad ꝓpũe suo ita argumẽtabat cũ videret tria ova in disco vocẽs ꝓbare q; ibi eẽnt quinq; ova. nam dicebat ipse scholaris: si sunt tria ova in disco sunt duo: ſ; duo ⁊ tria faciũt quinq;. ergo sunt quinq; ova: rñdit sunus p; tu optime argutis. sed ego comedam ista tria ova: ⁊ tu alia duo.

¶ Nota vlterius: q; si omnes arbitri discordãt in summa: valet sniã illius arbitri qui ꝺdenauit in minori summa: q; in illa summa minori oẽs alij sunt concordes.

¶ Glosa sequens ponit opi. reprobatam. residuuz recitat per duas questiones. ⁊ primã trimembris.

g ¶ Duoꝝ. s. qui ꝺdenauerunt in decem. Et qdam dicebant ꝓtrarium. ar. ctus q̃ statim segitur. ⁊ hoc tenebat Guil. in Spec. eo. ti. ꝟ. vltt. in prin. cuius h reprobat opi. q; illud vez cum oẽs dicunt de dispari ſma. Et sic reprobatur q; no. accur. ff. eo. ti. l. idem. ꝟ. si plures. ⁊ reprobat opi. Placen. que placuit Guil. q; si duo protestant q; non consentiunt in minori ſma. Et quod dz h de tertio qui condẽnat in minori summa: pleas idem ⁊ multo fortius si condẽnaret in maiori: quia tunc minor est dubitatio: vt supra dixi: idem si absolueret.

(ADDITIO. Unde vt dicit Jo. mo. si tunc valet sententia duoꝝ cum tertius ꝓtradiceret fortius valere debet cũ in aliquo ꝓcordat.) vel non ꝓnuntiaret: vt. j. capi. ꝓxi. Et per hoc dicemus idez in termino solutionis faciende: vt si duo assignant tres menses: alius vnũ: tenet dilatio duoꝝ: si omnes discordant tenet minor.

(ADDITIO. De vnico q; ꝺdenat in quinq; cũ decẽ peterent. videl. Spec. de. sen. pla. ꝟ. qualr. ver. qd si peto. ⁊ vide qd plene scripsi de re iudi. cũ iter. i vlt. glo. Jo. an.)

h ¶ Lz cum vnus. Hoc sumit. ff. eo. ti. dicẽ. ꝟ. si plures.

¶ Glosa seq. rationem reddit. querit ⁊ soluit.

i ¶ De ſma minoti. i. de quinq;. ⁊ est ratio que ſegtur: plus enim semp in se ꝓtinet qd est minus. ad hoc. xxiij. q. j. ſigs dederit. ⁊. j. de regu. iur. plus semp. vbi de hoc. ⁊ ff. de reg. iur. in eo qd plus. ⁊ in obscuris minimũ sequimur. j. de regu. iur. in obscuris. qd dic vt ibi. Quid si ille qui condẽnat in quindecim protestat' q; ita condẽnat in quindecim q; non ꝓsentit in minorem ſmam: ⁊ licz quidam ꝓtrarium dicant: satis credo adhuc tenere sententiam in quinq; cum illa ꝓtestatio impossibilis videatur ⁊ videtur sibi ꝓtrarius. de constit. cum ad.

Protestatio ipsius vel ꝛcti nihil operatur.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Diuisio. ¶ No. j. q̄ est dīta ſcer volūtaria abſētiā ⁊ malitioſā: ⁊ ſic phās quē habeſſe vō lūtate ſe nō ꝓcluderet abſentiaz malitioſa. ¶ No. ij. arg. q̄ ex trib⁹ arbitris ſim⁹ plr electi valet pnūtatio duorum. ad b ff. capt. j. Domi. Additio dñi helye

Utquēſtionibus. ¶ Tria facit ſm Joā. mo. Primo ponit phemium. Secō ſtatutū. Tertio tacite q̄ſi rſidet. Secda ibi[Statuimus.] Tertia ibi[Circa.] (ADDITIO Et determinat ſm Utrecht. no. p Inno. ⁊ Host. de teſtā. Raymaldus. ſ p̄n. ⁊ q̄ no. Guil. in Spe. de atbi. §. ſi. in p̄n. N. ⁊ no. ⁊ plen⁹ ibi ſ. N. qd q̄ri ſi ſe. ⁊ N. ſe. dr̄it Inno. in ſdicta decre. Raymaldus. ⁊ Host. poſuit et⁹ q̄to. q̄ q̄ſi oēs arbitri ſūt p̄ſentes: ⁊ vn⁹ nō vult cū aliis ꝓcordāre ēt ſi dicat ſe nō inſtructū: alij q ꝓcordāt p̄ntare poſſit. ff. de re iudi. duo ex trib⁹. ⁊. §. pōtius. aſs incipit.

Tq̄nibus (que plerūq; ꝓpter arbitrorꝫ voluntariā ſeu malitioſam [a] abſentiam remanēt indecise) finis celerius imponat [b]. ¶ Statuimus vt ſi ex trib⁹ arbitris a ptibus electis [c] eorꝫ aliqs ab aliis legitime [d] regſtr⁹ ad examinādum vel diffinitēdū [e] vna cuꝫ eis negociū: ſup quo [f] non: ſed in ipſis antiqua iura ſeruanť. nam iura antiqua per iſtud ca. ſolū ſunt correcta in tribus arbitris.

¶ Nota p̄mo vnā dīam iter ius canonicū ⁊ ciuile. nam q̄ſi eſt factū cōpromiſſum in tres arbitros ſimpl⁹ de iure ciuili: duo ſine tertio ēt ſi fuerit regſitus nō p̄ſit ꝓcedere.

Sec⁹ eſt de iure canonico. v⁹. q̄ duo ſine tertio poterunt procedere. vt hic.

¶ Nota q̄ lex fingit abſentē p̄ſtē: ⁊ in hoc fictio ꝓferť veritati: lz regulariter dicam⁹ q̄ veritas ꝓferť fictioni. ¶ No. vlterius q̄ ad eē vniuſitatis requirit maior ps: et q̄ q̄uenīāt due ptes ad aliq̄d exercēdū: ⁊ q̄ſ ſit a ma. pte illaꝫ duaꝫ ptiuꝫ valet. l. plane. ⁊. l. nulli. ff. q̄ cuiuſq; vniuſitat. ⁊ ſm doc. in. ca. cū oēs. de ꝓſti. li. an. ⁊ iſtd vꝫ niſi coꝫ ꝓuocatio ptineret ad aliq̄d actū: q̄ tē ſi fuerūt ꝓuocati ⁊ nō venīāt coꝫ ꝓtumacia ſaē cos eēneos ab vniuerſitate ꝓ illa vice: ⁊ ꝑ de iure canonico.

Diſſinire: ſic poſſent illo p̄te nec volēte cum eis in vnam ſnīam ꝓcordare: vt ſic ipſius abſentia p̄tia repleta diuiſſibꝰ dat⁹ an poſſint aliq̄d fine alt⁹ ꝓcedere.

Innocē. iiij. i gñali ꝓcl. iugd.

¶ Judex delegatus non habens ad hoc ſpeciale mandatum a papa: non pōt cōpellere parte vt ꝓſonaliter coraz

Eo cōpareat: niſi ex rōnabili cā Jo. anō. Laſ. j.

Uris eſſe ambiguum [b] non [c] vī

a ¶ Malitioſam. Ut ſeruirent ſcil; parti que eos elegerat quam videbant ſuccumbere.

b ¶ Imponat. Ad q̄d. p̄uidere dz iudex. ā. de do. ⁊ ꝓtu. finem. ff. ſi cer. pe. l. quidam. Et nota q̄ hic deſideraťt accelleratio. quod dic vt dixi. ā. de elec. c. vltimo.

c ¶ Electis. Simpliciter: q̄ ſi eſſet ibi clauſula vos: vel alter veſtrum: vel q̄ ſi non oēs. non procederet decre. ꝺ ditatio: ſicut nec in iudicibus ſicut dicam in fine.

d ¶ Legitīe. p̄ſas ſuas: vel nūtiuꝫ ſſatorie deſtinatū: vel p̄uratū nūtiuꝫ. q̄ dic vt. ā. de offi. deleg. prudēt iam.

e ¶ Diffinendum. Cum. ſ. clauſam eſt q̄ nō reſtat niſi ferre ſententiam. ā. de fide inſtrumen. cum dilectus.

f ¶ Impedimento. Ergo tunc ſtabimus legi cum habet impedimentum legittimum q̄d reſcribere debet collegis. vt in predicta decre. prudentiam. de delegato dixi. ximus: vel pars id coram eis probare debet.

g ¶ Penes ꝺs. Decretum⁹ totalē p̄tē ꝛc. q̄d ſequit.

¶ Glosa ſequens dicit q̄ne fuerit legis ⁊ contrarij canonis conſideratio. remittit ad ſimile. querit ⁊ ſoluit.

h ¶ Lex ciuilis. ff. eo. tl. l. ſi in treg. aſs eſt. §. ſub. l. item ſi vnus. ⁊ bona ēt ſuit legis ꝓſideratio: que voluit q̄d preſentia ⁊ ꝓtradictio nō noceret. ſed ſic abſentia: q̄ ſolitus eſſe p̄ſens fuiſſet tra riſſet alios in partem ſuam.

(ADDITIO. Facit. xxxj. di. nicena. ⁊ ibi ſegtur. ꝓcor. ff. māda. ſi precedēte. §. luctus. Joā. an.) Et eſt ſic cū dicimus q̄d aſs tenet ꝓlium regrere ⁊ non ſequi: vt no. ſ. eo. tim. cū oltm. Sic dicit decre. q̄d in electionibus plus nocet contēptus q̄ ꝓtradictio. ā. de elec. venerabilē. ⁊. c. bone. ij. Sed decre. iſta voluit illū fingere p̄item ⁊ ꝓtradicēm: vt. j. ſegtur ex ꝓſideratione equitatis q̄ ponť in ptinct. ⁊ ſic diuerſo reſpectu vtr⁹q; bona fuit ꝓſideratio ꝛc. ⁊ eſt ſimile q̄d no. ā. de iureiu. cum ptingat. ā. de preſcrip. c. vlt. Sed q̄d dicēs: nūquid ſeruabit hec decre. in foro ſeculari: Dic q̄d non in locis que nō ſunt in ꝑtali iuriſdictione eccle: q̄d dic vt dixi. j. de reg. iur. c. ij.

i ¶ Poteſtatem. Si cōpromittentes diſſilerent: q̄ ſi non omnes ꝛc. hoc poſſent duo. ⁊ hec decre. ſupplet.

(ADDITIO. In caſum abſentie malitioſe vel voluntarie. Joan. and. Jac ſi ipſi diſſiliunt. ⁊ eſt ſimile. C. de rel vto. ac. l. vna. circa p̄incipi.

k ¶ Jthere. Uſi ſi nolit itereſſe examinationi nō tenentur ſpm in ſuis vocare p hanc k̄ſam. ar. ad hoc. j. de do. ⁊ ꝓmuēū g. ſed dic cū ad oſa cītanciū. ar. eius q̄d ibi dicaz.

a ¶ Diuina. Ad b. C. de iudi. ꝓperādū. §. cuꝫ āt hermogēciū. ā. de do. ⁊ ꝓtu. ſitat. cū ſi. j. ď eo q mūt. l. poſ. c. vno.

¶ Gloſa iſta ſoluit duas queſtiones.

b ¶ Pro p̄te. Per b dico q̄d nō eſt idē in duob⁹ arbitris q̄d ď dz in tribus: q̄ ſi ex duob⁹ vnus ſe abſentat malitioſe: alter nō pōt ꝓcedere: q̄ in trib⁹ duo ſūt maior ps. ā. c. pr. Ptera ille abſens hītur pro p̄ſte ⁊ ſdicēte: vt hic video. g̃ neutr⁹ valet ſnīa. ā. de re iudi. c. vltī. nam tūc valet ſnīa p̄ntiū in b caſu q̄ſi valeret eo ſdicēte: aſs nō. ⁊ p b dico ēt q̄ ſi in cōpromiſſo b actum eſt q̄ nō valeat tpſoꝫ trium arbitrorꝫ ſnīa: niſi oēs ꝓcordēt q̄ non debēt locum decre. iſta eadem rōne.

(ADDITIO j. ď teſt. c. ij. ſi. Jo. an.) vī nunc locū hꝫ hec decre. eō ſimpl⁹ ſūt aſſumpti: vt. ā. ď. ſi. ¶ Bl. ſe. diſtīguit. demū q̄rit ⁊ ſoluit.

c ¶ Circa iudices. Proteſtatio q̄dā vī tacite q̄ntū rſſio. Circa eos g̃ dic q̄d aut ſunt ordinarij aut delegati. Si ordinarij aut gl̄bet p ſe ⁊ ſ ſolidum iuriſdictionem habet: ⁊ tunc poteſt alter alteruz prenenire. ā. de ſo. compe. c. pe. ⁊ no. ā. de ap. vt debitus: aut non inſolidū ⁊ per ſe: ſient in capīo vel ſindico: vel de his qui audiunt cām p̄ſbyteri: diacon: ⁊ ſubdiacon. ſ in his cāſibus oēs citare debent. ⁊ ſi vne partes ſunt preſentes ſufficit.

(ADDITIO. Uide. ff. de re iudi. pōnt⁹. ff. ad muni. ci. l. magīat⁹. ⁊ q̄d ibi no. ⁊ q̄d no. ſ Spe. de ſen. pla. §. ſequit. ver. q̄d ſi ſunt. ⁊. §. intra. poſt p̄n. Jo. and⁹. ff. q̄d cuiuſq; vni. plane. de vere. ad oēdī. ſa. l. tiū. niſi ſ p̄dictio caſibus vbi cert⁹ regrīť nūs. xv. q. vij. ſi aūt. ⁊. c. felīr. de re iudi. nō pōt. Unt ſūt delegati: ⁊ tūc ſubdiſtīgue: aut ſūt dati ſimpl⁹. ⁊ tūc vn⁹ ſine alio nō ꝓcedit. ā. de offi. deleg. cāz mīmonſt: aut cū clauſula. ⁊ tūc iterꝫ ſubdiſtīgue: q̄ aut cū clauſula iſta vos vel alter v̄m: aut cum illa. q̄ ſi nō oēs. In p̄mo caſu tene q̄d hēs. ā. eo. ti. de offi. deleg. cū p̄ces. In ſcō q̄d hēs. ā. de of. dele. prudētia. Sz ḡres ḡre tuo diūſiuz iter arbitros ſimpl⁹ datos: ⁊ delegatos ſimpl⁹ datos: vt p ſupīo: a patuit: Dic q̄ tuus q̄d min⁹ dēm eſt a ptib⁹ ſupplet lex. ſic aſs. ff. e. ti. tīe ſi vn⁹. §. Pncipal⁹. Judices aūt maiori maturitate ꝓcedūt: vt. ā. ď reſcri. ſtatutū. ⁊ ſi tuus i eis ſupplere nō vult. Jtē in iudicib⁹ rigoꝫ attenditť: q̄ clem⁹tiores lege eſſe nō debēt. in auctē. de iudi. §. ops. coll⁹. vj. Arbitri aūt. put viſuꝫ eis eſt. punītiant ⁊ pleriꝫq; eligunť amici ⁊ p̄ſt vlles eſſe: ⁊ ſi tuus magis circa illos prouidere ⁊ ꝓſiderare voluit: vt. ſ. in p̄n. decre.

¶ De iudicijs. ¶ Dictum fuit. ā. de magiſtratibus ⁊ iudicibus ⁊ de arbitris: nunc videndum eſt de iudicijs que exercentur per illos magiſtratus.

(ADDITIO Quindecim ſignīões iudiciorꝫ. no. ij Jo

Mno. ſponſit. j. ď re. ia. i iudicijs. Jo. ā.) Ca. j. Uris eſſe. ¶ Primo ponit deñ. Secō cāſus excipit. ibi[Niſi.] ¶ Pro intellectu capituli hēmus ſupponere duo. Unū pro rōne dubitādi. Et alterꝫ pro rōne decidēdi. Et p̄mo p rōne dubitādi: q̄ papa ſit cōpellere p̄tes ad cōparēdū coā ſe p̄ſonal⁹: Iz cā ſit ciuilis ⁊ pecuniaria. Jtē q̄ delegat⁹ pape gerit vices pape: ⁊ regul⁹ i cā ſibi delegata pōt ſſimd q̄d papa poſſet facere. Aliud p rōne decidēdi. vz. q̄ a iuris bñficio p̄tes hūt vt i cauſis pecuniarijs poſſint cōpārere p ſe vel p procuratorē. l. i. pecuniarijs. C. de pcu. Item q̄ bñficiū iurꝫ neminī ē auferēduz ſine cā.

¶ CASUS. Petē debā (vtiq; debitoꝛ meū in aliqua pecuniē ſūma: q̄ hēbaz ordinarijs loci certa rōne mihī ſuſpectis: a ſede aplica ſpetrauī delegatis cui p̄ſtauī k̄ſas delegatorias: delegatus iſte mādauit reo vt ꝛpareret p ſonal⁹ coraz ſe: ⁊ tñ cā erat pecuniaria ſiue ciuil⁹. ⁊ vtz tyti⁹ teneať ꝛpere p ſonal⁹: Rñ. ro. pō. q̄ no. ⁊ dicit q̄ delegat⁹ iſt⁹ nō ſit cogē ptes ad cōparēdū p ſonal⁹ coā ſe in cāſis ciuilib⁹: q̄ nō ſit ptib⁹ auferre bñficiū iurꝫ: Iz pa pa ď poſſet niſi eēt tal⁹ cā q̄ regreret p̄ſtā p ſone: ⁊ eēt cā exp̄ſſa i citatōe. vt l. j. ff. de ſer. vbi dī: q̄ ſi tpe feriaꝫ vidēmiaꝫ vl̄ meſtiū qs citet: in citatōe dz ꝓmeri cā q̄ illo tpe poſſit ⁊ dēat exp̄mi. Sic i ꝓpoſito q̄ re⁹ eſt citat⁹ vt vēiat p ſonal⁹ dz i citatōe exp̄mi cā ḡre dēat vēire p ſonal⁹: puta q̄ vēiat p ſonal⁹ iuramt⁹ de calūnia: vl̄ rñſur⁹ pōnd⁹ p̄tis actōnē: vl̄ ad exeq̄ndū alīū actū q̄ regrit p̄ſtā p ſone. ⁊ tūc re⁹ citat⁹ teneť p ſonal⁹ ꝛpere. ⁊ ſi mittat procuratorē mḥſtomin⁹ reputabiť ꝓtumax: ⁊ ſi nulla ꝓcuratōe miſiſſet. Sz q̄rit cū iſto nō eēt ābiguū: ḡre fuit factū iſto. c. vt i. c. cū i iure. de of. deleg. c. i. Lacille. C. de ſur. Dicēdū q̄ poſtq̄ emanauit p̄ns. c. iſto nō erat ambiguū: ſz aſi bñ erat ambiguū. nā cū papa poſſit b facē. ſ. cōpellere ptes i cā pecuniaria vt cōpareāt p ſonal⁹ coā ſe: videbať ēt q̄ ſu⁹ delegat⁹ b poſſz facē: vt dēm fuit i rōne dubitādi

d ¶ Ambiguum. Ambiguum eſt vbi opīones ſunt ⁊ iura varia videntur. ā. de ſen. excō. inter alia.

Ambiguuz q̄d fit ⁊ vñ dicať.

(ADDITIO. l. di. q̄ ſcitas tua. ā. de reſcri. ſpo. k̄ſas. de eta. ⁊ q̄li. q̄ſto. ⁊. c. a mīſtio. ā. eo. ti. de elec. ſi religioſus. ⁊ j. de ꝓbē. q̄ ſepe. dcrimat ēt ābiguū ab ābigo: q̄d ꝓpoſit ab am q̄d ē circū ⁊ ago. īmpoſito ob. q̄ſi circū ago: ⁊ volūꝫ ꝑm Jo. an. ⁊ q̄ triplici ābiguitate no. xxiij. d. c. ij. Jo. an.)

e ¶ Non videtur. Nec eſt. ff. de arbi. queſtium.

¶ Glo. ſeq. recteť per gñem. q̄d de ordinario. Secō ſignat ꝓtrariam ⁊ ſoluit. Tertio textum determinat.

Universidad de Deusto
Biblioteca

a ¶ Judicē delegatum. Alterius sensꝰ videt secus de ordinario. xxv. di. ēpis. de his q̄ sūt a pla. cū aplica. Sed idē in ordinario ſm Ber. nō. n. pōt cōpellere ptes coraz se venire psonal̄r utiq; ſi sequētib⁹ casib⁹. C. de. pcu. l. vlt. z iō de ipso dcm nō fuit; q; de ipso nō dubitabat̄ p pdictā. l.

(ADDITIO. nō vetat q; nō ex̄ iudicū possit ordinari⁹ ex cā cogere subditos coraz se psonal̄r cōparē: vt ſi eget ipoꝝ ꝓsilio vel psonali quæstiōe ſm Host. alle. xxij. q. v. de forma. de of. pleg. c. vl. Uel vult q; ꝓmoueāt ad ordines. z eta. z ſil. ca. j. z ſm eū de ꝓsuetudine ꝑ in diſſio casib⁹ exp̄mit: cōſtat ēt eis in dubio ſp obedientiā. xxij. q. j. qd culpak.

(ADDITIO. Jo. mo. q; vocat abbates: ꝓbꝫos: z cūcos: psonal̄r ad synodū. Itē clerū z ppl̄s congregat ad sermonē. ā. eo. ll. de elec. vbi pīculū. ¶. q; Jo. z ad curiā mittet clericū. xvj. q. j. nos aūt. in auc. de sanct. epiſ. ¶. reuerētiſſimi. col. ir. Jo. an.) ſz de delegato pape dubitabat̄ q; videbat posse idē q; papa quo ad illā cām.

(ADDITIO. Hoc vez quo ad ſtia ſine qb⁹ cā non pōt expediri. ā. de of. deleg. c. j. z. c. ꝓterea. ſm Jmo. z Urchi. ly ſine B expediri pōt p ꝓcuratorē. ergo z̄. ſient q; nō posſet illi ſcripere q; iret ad ſcīm Jacobum: ſic nec q; ad ſpm psonal̄r veniat ſm Jo. an.) Nideꝫ enī est casꝰ p se vel p ꝓcuratorē rīdere. C. de his q; ad eccle. ꝓfu. l. pēti. ¶. cum aūt. ff. de pcu. l. j. z de iura. calū. c. vlt. de pcu. querelam. bſiſcētū aūt turſo nemīne auferēdū est. xxvij. di. de his. j. de reg. iur. idultū. cū ſuis ꝛcor. Ar. ¶. qd̄ psonal̄r citatus psonal̄r ventre teneaf. ā. de vo. z ꝓtu. cū ſlecti. Dic q; illud obtinet in papa: vt ibi no. z ſic ēt. ā. de ma. z obe. humillis. de vsla. c. vlt. z hſit hec locū in cauſis ꝓuator. In cauſis x̄o ecclesie collegū: vel vniuersitatis de neceſſitate interuenit ſyndicus.

(ADDITIO. Ltiā ſi ſpſius cā esset criminalis vel de crimine. z vide qd̄ no. z dixi de ſimo. dilectus. ij. Jo. an.) de iura. calum. in pertractandis. z ca. ſeq. ſm Bernar.

d ¶ Speciale. Quia tunc ſicut papa id potest: z ipſe ſimiliter. ā. de procu. c. penul. cum ſuis concordan.

e ¶ In iudicio. De extraiudicium non dubitabatur. z est ſimile. ā. eo. lib. de reſti. in integ. c. ij.

¶ Glo. ſequens tertiz exponit. Secundo queritꝫ arguit pro z contra. ponit opinionem Bernar.

d ¶ Criminalis. Intelligas criminal̄r intētata. Si enī de crimine agit̄ ciuiliter: bene interuenit ꝓcurator. ā. de procu. tue. de accuſa. ſup hīs. vnde tūc psonal̄r ventre cōpelli nō poterit. Si aūt criminal̄r intētat̄: ꝓcurator non interuenit: niſi in casib⁹ no. ff. q. vj. ſi qñ. z. ā. de accuſa. venicio. Sed querebat hic Bern. ſi admittat̄ ꝓcurator in causa criminali: an valeāt que facta sunt cū eo? Et videt q; ficti nō opponit exceptio. C. de pcu. ita demum. ff. de procu. filiusfamilias. ¶. veterani. z ea que fiunt cum falſo ꝓcuratore valent per ꝛſensum. ff. de iudi. lj. ff. ré ra. ha. l. ij. ¶. falſo. Sed ꝛtra videt: q; ꝛtra legez actum est. ff. de pūb. iud. l. pe. ¶. ad crimē. z. v. q. iij. ¶. in criminalib⁹. Dicebat Bern. q; valet qd̄ cum eo actū est p prima tura: ex quo nō fuit obiectū: iudex tū talem ꝓcuratorē ex officio ſuo potest z ꝛz repellere. j. de excep. exceptionē. cum ſuis

Liber secundus

concor. z. j. de accuſa. cū. p. nec obſtat ſi iudex ꝛz repellere. ergo nō valuit iudiciū. vide inſtantiam in excōicato p predictā decre. exceptionē. j. de excep. pſa. z cū Ber. Jcor. Buſi. in ſpec. de pcu. ¶. j. ver. ſed pone q; in caſu tali.

(ADDITIO. Et Jo. mo. h z Archidia. ā. de pcu. qui gnal̄r. z facit quod no. C. de adul. cōiuſ indubitatī. Sed vt ibi no. Ly. Francīſ. Zecur. reſiſtebat illi glo. que innitit hāc exceptionez dilatoriam. hac rōne ꝓbatile referenda ſunt ad psonā dñi. C. de iniur. l. ſi. z absens dānari nō pōt. ff. de pe. absenté. Jn pcuratorez aūt ſmīa ferri nō pōt: q; nocens nō est. C. de senté. et interlo. l. j. ergo ſemper oppoſi poterit. C. de procu. ltez. ſm cum. per quod dici potest q; quo ad ſtenda repellitur: valebunt tñ primo cuz eo geſta per iura preallegata. Joā. and.)

e ¶ Dicenda. Scilicet ad preſtandum iuramentum de veritate.

(ADDITIO. Et ad rīdēdum per illud ad poſitiones vel interrogata. z per id poſſet dici idē de. ꝓpone facti p decre. paſtoral. eo. ti. qd̄ dic vt ibi. Jo. an.) qd̄ ſolū olim preſtabat̄ in ſpūalib⁹: hodie ſecus. j. de iura. calū. c. j. in fi. z differt leo a ſuramēto calūnie: q; p illud rīdet de eo q; credit z eſtimat. C. de iura. calū. l. ij. ¶. fin. ät. p illud ſu ramētū de veritate rīdet vt ifa ſonat. ā. de elec. duduz. ij.

¶ Glo. ſequens recī. per queſtionem.

f ¶ Juramēto calūnie. qd̄ principales pſone ꝑſtare debent. C. de iura. calū. anē. principales. ā. de iura. calū. in practicis dīs. qd̄ vez est niſi ꝓcurator hēat ad id ſpāle mādatuz. j. de iura. calū. c. vlt. in quo caſu dicā q; delegatus principalē ad iurādum cōpellere non poterit: cū ibi tunc non ſit iuris neceſſitas de qua ſegtur: niſi forte principalis ſuſtior ſit q; ꝓcurator: z natura cauſe hoc exigat. vel ſcit melius veritatē: vt. C. de pcu. l. vlt. z facit ad hoc. ā. de procu. ſi quem. in fine. eodem lib. Lap. ij.

M Ulieres. ¶ Primo ponit̄ ꝓhibitio mulieribus in genere. Secō ibi. Sed cū. Tertio ꝓhibitio circa religioſas. ibi. Letez. Quarto decernit. in fi. Jſta decre. Bonifacij extrauagans erat: q; edita ante compilationem huius ſexti libri. Jo. an.

¶ Jſtud capl̄m nō est ſeruādū in his ꝓtibus. Nā factū fuit in ꝓtibus italie in qua obſeruatur ſm qd̄ dicit preſens capl̄m. nam plculoſa est ſexus cōmixtio. z mulieres huius patrie nō obſeruāt grauitatē quā obſeruāt mulieres italice. vñ hꝫmus preſupponere q; regul̄r iudex qui de aliqua cā cognoſcit nō teneāt ire ad teſtes pro illis examinādis: ſed pōt cōpellere illos vt veniant ad ſuā preſentiam. Fallit in aliqbus caſibus: vt ꝫ in mulieribus.

¶ CASVS. Du z ego litigabamus coraz aliquo iudice: fuit tal̄r ꝓceſſum q; lis fuit ꝓtestata: volo ꝓbare intētionē meā per teſtes. z dico q; teſtimoniuz aliquaz mulier̄ est mihi neceſſariū: z peto vt ipſe mulieres citentur vt cōpareāt coram iudice psonal̄r ꝓhibiture teſtimonium verſatis: vtrū iudex poterit cōpellere mulieres vt coraz ſe psonal̄r cōpareāt z ſe exhibeāt in publico pro ferēdo teſtimonio in aliā cā. Rīdet q; nō. nā non ꝓſit extre do-

Diuiſio. ¶ No. j. q; regulariter est ꝓhibita mulier̄ b⁹ z ſibi p mittio ea rū in agre gatione virorum.

¶ No. q; mulieres nō ꝓſit tra hi ad iudiciū intra p ſonal̄r: ex hoc vt ſcia. a Zito de alijs. de q. ſā. pari. Domi.

Blo. iſta ōes recitā tur in ter. Jo. and.

Mulieres ꝓhibitio qñ est me lior ꝙ vi rorum.

Diuiſio. ¶ No. j. q; i cauſis ſpūalib⁹ maior ꝙ tuordecim annis pōt agere p ſe ac ſi eſſet maior: vi gtigintiq;.

mi ſuā et ſe limiteāt ceteris⁹ viroꝝ. Quid ꝙ fiet: celabit veritas? Rīdet q; iudex ibit ad ipſaz domū: z ab eis recipiet iuramētū: z in domib⁹ ipſaz illas examinabit vocata pte z citata. Sz ponam⁹ q; iudex ē grauis pſona: q; est ꝓtinct⁹ in dignitate: z nō est decēs vt iudex accedat ad domos illaz mu lier basse ꝓditōis: Rīdet q; tūc iudex vices ſuas cōmittet alicui commiſſario ad illas mulieres examinandas. Et ſta ſūt ꝓ nūſi mulieres iſte vellēt ve nire ad iudiciū z re nūntiare huic bñficio. nā iſte ca. licet gl̄ē q; nō poſſint cō pelli vt veniant ad iudiciū. Fallit i religioſis z montalib⁹ q; ēt ſi vellēt ve nire ad iudiciū z re nūntiare huic bñficio nō ſūt admittēde. Text̄. ¶ Nō fingat. Jeſi ſi est talis cā in q; debēt ꝓduci teſtes z examinari ꝛz mittere cōmiſſarios z nō ꝛz ire pſonal̄r fingēdo q; el⁹ pſtita regrat. z ſi in fraudē facta ſcit ſcidit in excōicationē: ꝓ ta q; iudex appetit ampler⁹ multerio: z fingit q; teſtimoniū mulierū ē neceſſariū in cā: z faē cū pte vt po nolet aliq̄ mulierē iter ſuos teſtes vt poſſit ꝛze acceſſuz ad il lā mulierē. ¶ Religioſe. Jſti religioſe h accipiunt ſpāl̄r ꝓ illis que fecerunt. pfeſſionē: nō ſicut in. l. j. C. de ſum. trī. z fide catho. ibi: in tali volum⁹ religione verſari. z. ā. de eſti. eccleſia. vbi dicit q; laici etiā religioſi nō habēt potestatē diſponēdi de rebus eccleſiaſticis.

a ¶ Immiſceri. Periculoſa est enim ſexuū cōmixtio. xvij. q. ij. diſſinimus.

(ADDITIO Archidia. alleg. C. de procur. l. maritus z. C. de arbi. l. vlti. Joan. andre.)

b ¶ Literarum. Generalium intelligas: puta quibus cauſa cōmittitur: ſi enim ſpecialiter exꝑſſum eſſet in literis q; mulier trahi posſet: ſecus ad hoc. ā. c. ꝓxti.

c ¶ Legatorum. Vel delegatorum multo magis. ad hoc. ā. de reſcrip. ſtatutum.

d ¶ Alia. Puta ordinaria vel delegata ab eo.

e ¶ Jmmitat. volētes q; ꝓſit: z ſi b vinc religioſe: vt. j. ſeq̄. ſ.

(ADDITIO. Idem Joan. mo. z Archidia.)

f ¶ Non exꝑimitur. ā. c. ꝓxtimo.

g ¶ Prohibem⁹. No. meliorē ꝓditionē mulierū q; maritū. ad idē. ā. de ſen. excō. mulieres. z. c. ea noſcit. ā. de pig. no. ex lſis. Interdū ē deterior: qd̄ dic no. ā. de pe. z re. nouā q̄dā. ad b. ff. de regu. iur. l. ij. Interdū par vtrinſq; cauſa. z de his no. in Spe. de pcu. ¶. j.

h ¶ Neceſſarium. Quia non ſunt alij qui veritatem ſciant: vel non ita bene ſciunt. xiij. q. ij. q̄. ij.

i ¶ Producentis. tiij. q. ij. venturis. ā. eo. li. de reſcrip. ſtatutum. z. C. de teſti. quoniā. ſicut ergo producens tenetur expenſas miniſtrare teſti ꝓducto: ita z tabellio-

2. Ita bellionem. ex doc. xx. nō. q̄ judex poſt committere notario examinat⁹ teſtiaß. de quo ū. poſt dd. ¶. jass. in repet. l. admonendi. nu. 7. 12. quis ſet ejꝰ q̄. et cetꝝ. poſſit ex̄ominare. ¶ Tabellio. m-jaſſ. d. nu. 208. et

nul vel iudici qui ad eas vadit: vt ꝫ videas.

k ¶ Idoneā. Preſbyterū vel aliū virū honeſtum.

(ADDITIO. Dic Archi. q; faceret illā iurare q; ſuū officiuz fideli⁹ adimpleret: vt ſic maior z plena fides illi adhiberet. alle. depoſitz illos d ſcrip. ad audiēti. ſ. q. vij. ſancimus. aliqñ ēt talis pſona mittit⁹ appellak. ā. de teſti. cog. c. j. aliqñ erector vel auditor. ā. de offi. dele. ſup qñ. Jo. an.) quorā quo ſuret: z ibi etiā erit tabellio.

(ADDITIO. Uñ dicebat Jo. mo. q; forte melius diceret pſonas alleg. d. pba. qñ. Jo. an.) z citabit̄ po aduerſa vt vadat viſura eas iurare. vt. ā. de teſti. c. ij.

l ¶ Jure ꝓhibente. Vel criminalis crimin⁹ intentata.

(ADDITIO. Qd̄ ſtellige vt no. de ꝓb. fig. ſomn. ad ſi. z. xv. q̄. iij. ex eo. Jo. an.) vt ſ anteē. de teſti. ¶. qñ. z. ¶. hec ofa. z. C. de fide inſtru. auctē. apud eloquentiſſimū.

m ¶ Accedat. Ex p ēis pdūcētis: vt ā. nō. n. ſi b caſu cre

Diuiſio. ¶ No. j. q; i cauſis ſpūalib⁹ maior ¶ tuordecim annis pōt agere p ſe ac ſi eſſet maior: vi gtigintiq;.

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ No.j. q̄ idē⁹ tñs fuar dz ē cās depēdentibus a nouā cā q⁹ fuar ipsa⁹ princ. pali. ad b cle. dispēdiosaz. co. titu. Do.

(ADDITIO. ¶ Joan. xv. q. iij. in certis. ¶ Accur. ff. de mino. l. ait pretor. in prin. ¶ principiuz corrigit: quod no. Bart. in spe. de statu. mona. ver. xxxj. Jo. an.)

¶ Pro intellectu. c. hs̄ supponēdū est illud q⁹ hētur. C. q legi. pso. stādi in tud. hñt vel nō in. l. j. ¶. ij. v3. q minor vigintiquinq3 ānis nō hz psonā idoneā in q̄ possit fundari ¶ subsistere iudicium: ſz si hz curatorē generalē: dz iegredi in dicti enim anctē sui curatoris. si non hz curatorē sp̄ale: dz el dari curator auctoritate iudicis.

¶ CASVS. Quidā tyt⁹ ꝛrit mr̄imoniū cū berta: ꝛcto mr̄imonio p verba de p̄sti: berta nō vult sibi adherere tāq̄ marito: certū est q⁹ pōt agere ꝫ ipsiz ¶ petere iudicē vt iudex cōpellat illā bertā ad sibi adherēdū tanq̄ marito. Dz ponamus q⁹ tyt⁹ erat mior vigintiquinq3 ānis vtrū possit eē in iudicio in ista cā spāli sine auctē curatoris: R̄n. ro. pō. cū distōne: aut iste mior hz ārtūdecimū ānū cōpletū: ita q⁹ ē pubes. ¶ in isto casu pōt eē in iudicio sine auctē tutoris ¶ agere p se sine auctē curatoris: ¶ pōt ꝛstituere sunz p̄curatorē absq3 suo curatore. Si āt nōdū cōplenit ānū ārtūdecimū nō pōt agere sine auctē curatoris. ¶ si vellt ꝛstituere p̄curatorē dz ꝛstituere cū auctē iudicis coā q̄ vētilat cā: sine sit iudex ordinar⁹: sine delegat⁹. Idē dicēdū est in causis depēdētib⁹ a causis spālib⁹. ꝛ. g. Tyt⁹ mior. xxv. ānis ꝛrit mr̄imoniū cū berta. p̄ berte p̄misit eē tū in dotē. certū est q⁹ iste tyt⁹ mior vigintiquinq3 ānis dūmō sit pubes pōt sine auctē curatoris petere istā bertā l vxorē. Sz vtz possit petere dotē sibi. p̄missaz sine auctē curatoris ls sit mior: R̄ndet q⁹ sic. Sed ponam⁹ q⁹ aliq3 q vult tractare cāz spāle est filiusfamilias: q nō pōt eē in iudicio sine auctē p̄sti. vt in glo. magna. iſth. de pa. p̄tē. Ponam⁹ q⁹ filiusfamilias ꝛrit cū berta: p̄ berte nō vult dotē soluere: vtz possit iste filiusfamilias tractare cām sine auctē p̄sti. Vel filiusfamilias beneficiatus vult agere in causis b fisicꝫ sui: vtz possit sine auctē p̄sti: R̄ndet ro. pō. q⁹ sic. nā in causis istis spāalibus nō curāt de auctē p̄sti. Et sic filiusfamilias in causis spāalibus pōt agere sine auctē p̄sti. Ter. ⌊ Insante jq nō hz potestatē agēdi nec ꝛstituēdi p̄curatorē: q nō itelligit illa ætas quid agat. l. j. C. de fal. mo.

Notabilia.

¶ No. p̄tio ex isto. ca. q⁹ minor vigintiquinq3 ānis regulariter nō pōt esse in iudicio per se: nec ꝛstituere p̄curatorem absq3 auctē curatoris sui. vt. l. j. ¶. ij. alleg.

¶ Nota q⁹ qualescūq3 cās spāales vel descendentes a spālib⁹: mior vigintiquinq3 ānis sine auctoritate curatoris pōt tractare: ¶ censet ēptū ad illas cās maior.

¶ No. q⁹ idē est iudiciū de causis spālib⁹ ¶ descēdētibus ab eisdē: sicut dicim⁹ q⁹ de causis spālib⁹ ¶ de causis annexis spālib⁹ idē est iudiciū. in. c. quāto. de iudi. in antiq̄. vt ius patronatus nō est merum ius spāle: sed est annexū iuri spāli: puta ins̄titutioni: vt h̄ dicit.

¶ No. q⁹ pubes nō pōt cās spāales tractare per se: nec in eis ꝛstituere p̄curatorē absq3 auctē sui curatoris. In mr̄imonio nō pōt bene poni exēplū: q⁹ pubes nō pōt ꝛ bere mr̄imoniū: ſz malitia aligā supplet etatē. nā ēptum ad facultatē ꝛbēdi mr̄imoniū nō attēdit etas: sed prāsumptio. q⁹ si sint potētes ad coeundū ita ꝛrit decimus annū pōt ꝛbere: ¶ potētia est vigor nāl⁹. Vel pōt poni exēplū in beneficijs: dūmō sint prebēde vel ex dispēsatione aplica: q⁹ in pupillari etate posset obtinere būficium ex dispēsatiōe aplica: ſz tūc dz bēre curatorē ad illas lites.

cimuz [a] tue peregisti etatis: in beneficialibus ¶ aliis causis spiritualibus [b] necnon et dependentibus [c] ab eisdem ac si maiorz [d] vigintiquinq3 annis existeres ad agēdū ¶ defendendū per te vel per procuratorem quē ad hoc cōstituenduz decreueris admitti debebis [e]. ¶ Si vō infra quartumdecimum annū existas: per te agere aut defendere nō poteris [f] super ipsis: sed vel per tuum episcopuz: vel per officialem eiusdem [g] tibi curator dabit ad lites [h] vl si velit ꝛstituere p̄curatorē: b dz esse auctē iudicis.

¶ Nota q⁹ iudex delegat⁹ pōt dare curatorē minori vigintiquinq3 ānis ad lites vētilādas coram ipso: sed nō ad cās que nō vētilant coā se. ſz ordinarius pōt dare curatorē ad oēs cās tam coā se mouēdas q̄ alibi.

a ¶ No. vnū casuz i q̄ filiusfamilias pōt esse in iudicio sine auctē p̄sti. q⁹ ē ꝛ. l. nō soluz. C. de bo. q̄ libe. puta in causis spālib⁹ pōt filiusfamilias esse in iudicio sine auctoritate p̄sti. nā ista cē sent peculiū castrē se vel quasi.

Sacerdotium non liberat a p̄sti potestate.

¶ Nota vlterius illud ad q⁹ allegatur iste textus: q⁹ clericus etiā sacerdos ¶ beneficiatus nō liberatur a patria potestate. naz nos nō legimus q⁹ clericatus sit modus tollendi patriā ptātē: legimus tñ de dignitate. epāli. in auctē. sed cpālis dignitas. C. de epi. ¶ cleri.

a ¶ Quartumdecimū. Jn mare hoc itellige: in multere duodecimuz. ¶ sic intellige p̄dict. decre. de pesti. spo. ex parte. ¶ probatur. ā. eo. li. de elec. indēttatib⁹. j. rſſio. ā. de despon. impu. continebatur. Joan. and.

b ¶ Spiritualibus. Puta matrimonio ¶ similibus.

c ¶ Depēdentibus. Ut pote que dependet a matrimonio. de pote post duor. restl. capitu. iij.

d ¶ Ac si maior. Sine curatorē sicut maior.

¶ Hic. sequens ponit quatuor opinio.

e ¶ Debebis. Jn matrimonio hoc erat expressum in predicta decre. ex parte.

(ADDITIO. Per quā pz in q̄ne Jo. de deo. de qua dicā. j. de sen. ex. cō. ls in vlti. glo. etiā suo tpe nō pōderan dā etatē vigintiquinq3 annoz in defendente cām matrimonialem. Joan. an.) Sed q⁹ quidam dicebāt id speciale in carnali matrimonio: ideo emanauit hec lata constitutio. Sed q⁹ idem esset in spirituali: probatur per decreta. de elec. ducam. j. ¶ de regu. postulasti. ad hoc facit: quia huius voluminis compilatores.

(ADDITIO. Quos vide. ā. in phemio. ¶. nos ad apicem. Joā. andre.) De tutelis ¶ curis nō posuerunt tanq̄ de materia nobis nō multū necessaria. Et aduerte: quia q⁹ h dicit: quidā tenebant indistincte. Jmmo. dicebat q⁹ debebat dari curator ſm q⁹ in ver. sequē. de minoribus quatuordecim dicit. Postea autē suo capite ¶ quadā similitudine distinguebat inter maiores decē ¶ septem an. vt tunc haberet locū prima opinio: q⁹ talis prodire pōt in publicum. iij. q. vij. ¶. tria ad hoc. ā. eo. li. de procu. qui generaliter. in fine. vel decem ¶ octo: ſm ea que no. de offi. delega. cum vigesimū. ¶ minores decem ¶ septem. vt tunc habeat locum opi. Jmmo. ¶ hanc viam medā dicebat tenendā. arg. de offi. delega. querenti. hec no. de eta. ¶ qualī. indecoz. ¶ in summa etasdez titu. ¶. etas. sed reprobatur hec opi. vt h̄ videe. Joan. andre.

f ¶ Non poteris. Hoc tenet Ber. de eta. ¶ qualita. ex ratione. in glo. vlti.

¶ Hic. sequeno reci. per obiectionem.

g ¶ Eiusdem. Non enim sufficit: immo nec requiritur patrio auctoritas. non enim de patrimonialibus tractamus: in quibus id locum habet. C. de bo. que libe. non oportet. ¶ l. cum non solum. ¶. j. in fine. c. nec imperatoris vel alterius iudicio secularis: cum spiritualis ¶ ecclesiastica sit causa. ¶ xcvj. dī. bene quidē. ā. de iudi. ac si. ¶ de ar. bi. ꝛtingit. ar. ff. a. d trebel. ille a quo. ¶. si. ¶. l. sequē.

b ¶ Ad lites. Ad hoc. C. de cur. in lib. dam. per totum. C. de cura. fu. l. si. in principio.

a ¶ Huiusmodi

¶ Huiusmodi. ..spirituales: quasi de tēporalibus non dependentibus se intromittere nō debeat. ar. ſ. ptī. rſſio. nisi forte ratione persone: puta si clericus esset.

¶ Glosa sequens querit obiiciendo ¶ soluit.

b ¶ Maior infante. i. in septēnio. ā. de despon. impu. Iteraso. ¶ ca. accessit.

minor. n. etas ignorat q⁹ videat. C. de fal. mo. l. j. in fi. Sed dicea quā cām spūalez pōt tractare minor? Infante mr̄imoniū cntrel spōsalia.

(ADDITIO. Saluo q⁹ habeē de spō. iuuents. Jo. an.) Cōtrahere non pōt. vt in p̄dictis turis. bus. fisicum ecclīa sticum hz non pōt. vt no. ā. de p̄bē. sup inor dinata. Qualis ergo erit hec cā? Forte dispensatione pape adeptus est beneficiū de quo agit vel defendit: vel forte repetit: vel ab eo repetunt⁹ vsure.

[a] humōi exercēdas: aut tuipse (si maior infante [b] fueris) cū auctē alterius [c] eorūdē p̄curatorē ad eas poteris deputare. Delegatus ēt aplice sedis ¶ subdelegatus ab eo [d] tibi (si nō hēas) curatorē [e] dare valeant: vel auctem ꝛstituendi p̄curatorē ſprestare: ad causas illas vl lites dūtaxat que coā ipsis fuerint vētilāde s.

¶ Jn hmōi [f] quoq3 litibus sine causis q̄cūq3 in potestate patris existas: nec al's absq3 ipsius assensu in iudicio regu-

Filiusfamilias in q⁹cūq3 causis possit esse in iudicio sine p̄sēsu patrio.

(ADDITIO. Large dī hec causa spūalis. l. ecclesiastici fori. vt in cle. dispēdiosaz. eo. tī. de quo dic vt tibi no. ¶ dicam. j. de vsu. c. j. Joan. andre.) vel dī natus de illegitimo matrimonio. de ordi. cog. main. vel his similia.

c ¶ Alterius. Episcopi. l. vel officialis.

(ADDITIO. Vel curatoris sic deputati ſm Archi.

d ¶ Ab eo. Delegato ordinarij.

(ADDITIO. Etiam delegati ſm Archi. nō enī emanat a sede q⁹ emanat a delegato. allegat de filijs p̄byb. dilectus. Graue videt hoc dicere q⁹ delegatus legati nō possit q⁹ pōt sub delegatus delegati: p̄cederet ante etiā dicti si ita ēt esset q⁹ delegatus legati sibi subdeleget. Jo. an.) nō dicit ꝛ̄ ordinarius h̄ delegare non possit. ad hoc. ff. de offi. p̄cō. l. nec q̄cū. ¶. vbi decreto. ¶ sup h̄ vide q⁹ no. ā. de rest. in iteg. c. pe. ¶ q⁹ vitī. ā. de offi. vica. ls.

e ¶ Curatorē. Forte sp̄alē vel spūāl ab ordinario datū.

f ¶ Procuratorē. Cū est minor septēnio. vt. ā. ver. prī. videl⁹ sine quibus causa cē. de offi. delega. preterea.

(ADDITIO. Et. c. prudentia. ¶. sexta. Ad causam Xo pertinet q⁹ p̄sona legitima sit in causa. C. qui da. tuto. et cura. l. in vniuersis. ergo possunt per q⁹ perueniuntur ad tl. Ind. ff. de procura. l. ad legatum. Joan. andre.)

h ¶ Huiusmodi. ſ. spiritualibus ¶ dependentibus.

¶ Glo. seq̄ declarat. ¶ ponit septē casus exceptos.

i ¶ Regularit. ..de hēt locum ēt in maiorē. C. de bo. que libe. cum opz. ¶. cum nō solū. Et est hoc verum qui generaliter. ¶. rſſio. ¶. ff. de minori. cum mandato. Ideo autez vtrit regulr: q⁹ casualiter ¶ tacitē sicut in castrensi peculio in quo etiam ¶ tacita patrem agit. ff. de iudi. lio nulla. Item cuz impetrat veniam etatis: dūmodo sit maioz vigintiquinq3 an. C. de his qui ve. eta. impe. l. ¶. ¶ in mōētanea. possessione. C. qui legi. perso. l. vlti. Item cuz agit de thoro violato. ff. de adul. si maritus. ¶. le violata.

(ADDITIO. Et. l. inter liberas. ¶. penul. Joan. an.) ¶ in interdicto de libero homine exhibendo. ff. de li. ho. exhi. l. ¶. ¶. si mulier. Item ſm canones videtur q⁹ indistincte conqueratur filius de patre. ā. de spon. non est. ij. questio. vij. queritur. vbi de hoc. ¶. xxiij. q̄. iij. si ecclesie. Item in casu. ff. de iudi. si lōgius. Jn his ¶ similibus mi-

nor ¶ in potestate constitutus agit.

(ADDITIO. Materiā glo. vide plene in spe. de actore. ¶. j. ver. ites q⁹ est filius. ¶ vnabus chartis seq. ¶ spūāl de clericis in ver. sed cum clericoz. v. ¶ per hoc decido q̄s plures q̄nes huius materie ibi positas. ¶ in. l. vlti. C. de bo. que libe. Jo. an.)

k ¶ Nō hēat. Hēt enim locū illa regula in patrimonialibus: vt. ā. dicī.

¶ De foro competēti

¶ Dictum fuit titu. prī. de iudicijs. verum quia multotiens accidit q⁹ vocati ad iudiciuz excipiunt de incompetentia fori. ¶ posset aliquis dubitare quod dicatur forum competens: et quid incompetentia. ideo annectitur rubrica ista de foro competenti. Capitulum primum.

Romana. ¶ Hec solēnis decre. habet vndecim dicta circa forum competens vel incōpetēs ſm Dost. Boa. ¶ Jo. mo. Primo ergo ponit vno dicta. Secūdo ibi ⌊ Nec ēt. Jdem. Tertio ibi ⌊ Nec ēt. Jdem. Quarto ibi ⌊ Cōtrahentes. Jvnum. Quinto ibi ⌊ Nec clericos. Jponit alia tria.

¶ Pro intellectu huius capituli habemus aliq̄ presupponere cū q⁹dā presuppositionibus capl'm istud erit facilius. Et primo habemus presupponere illud q⁹ dī in c. pastoralis de offi. ordi. in antiq̄. q⁹ regulr archiepūs nō est cōpetens iudex inter subditos suoz suffraganeoz in prima instātia. Jtē presupponendum est q⁹ qñ appellatur ab epō ad archiepm: ſi appell'o fuerit legitima cā deuolut⁹ ad archiepm: ¶ archiepūs potest retinere cognitionē cause principalis si dictum fuerit bene appellatū ¶ male iudicatum. c. vt debitus honor. de ap. in antiqua.

¶ CASVS. Tu ¶ ego litigabamus coraz epo pictauē. qui ꝛtra te tulit aliquā iuriscōsultā a qua appellauīt ad metropolitanū. vs. ad archiepm burdegalen. fui citatus ad p̄cedendum in cā appell'onis: in termino mihi assignato cōparui: tu ¶ ego quemlibet nuntio cōsensu q⁹ archiepūs nō cōgnoscēret de articulo appell'onis: sed de p̄cipali cā cognosceret: an archiepūs possit cognoscere de cā principali omittēdo articulum appell'onis? Respondet romanus pōtifex q⁹ non: q⁹ partes possent adhibere fraudē vt p̄tuarent primū iudicē sua iurisdictione. Sed ponamus q⁹ in aliqua cā que vertebat inter te ¶ me coā epo pictauen. fuit ad archiepm burdegalen. appellatuz. archiepūs est ꝛtitus causam appell'onis cōmittere. nō est dubium q⁹ pōt: dūmodo faciat in diocesi illius epi a quo est appellatū. Sed qd: delegatus nō vult acceptare delegationē: an possit cōpelli? Respondetur q⁹ non. Sed ponamus q⁹ archiepūs cognoscit inter partes in prima instātia: altera partiuz vult p̄dūcere aliquos testes qui sunt de isto epatu picta. vtz poterit illos facere p̄duci coraz se? Respōdet q⁹ non. Qualr ergo p̄sidebitur partī? Respondet q⁹ archiepūs poterit vices suas cōmittere alicui cōmissario in diocesi pictauen. ¶ poterit archiepūs epm pictauen. regrere et compellat cōmissarium ad suscipiendum delegationē: ¶ testes ad ferēdum test imonū veritatis coram ipso cōmissario. Sed qd habuimus in principio huius. c. q⁹ archiepūs non hz iurisdictionez in subditos

Diuisio.

¶ No. j. q⁹ iudex q nō pt adiri nisi pūs appell'o ... nio nō pōt de cā principali cognoscere: nisi pus dī sciuīat de viris⁹ appell'onis ēt si partes ꝛsentāt: ¶ px q⁹ ta der q hēt iurisdictionē limitatā ad certū casuz p mo dz cognoscere an sit in causa in quo iurisdictiōez hēat. ad h̄ ā. de elect. pusca.

¶ No. ſ. q⁹ de cā ita q nō pt cognoscē archiepūs ... riō: nō pt ēt su offici⁹. Do.

Universidad de Deusto
Biblioteca

sitorum suffraganeoꝝ:sed mingd ad minus habebit archiepūs iurisdictionē in officiale ⁊ alios officiarios suoꝝ suffraganeoꝝ:Rñdet ro. pon. q̄ non :⁊ dicit q̄ archiepūs non hēt iurisdictionē non solū in ptibus subditis suoꝝ suffraganeoꝝ:sed nec in officialibus suffraganeoꝝ vel aliꝯ prelatis ḡsertis ribus:vt in archiēpūs ⁊ aliꝯ. lationis articulo ptermisso⁶:

Prefuppofitio p ftel lectu. §. cō trahētes.

terius decanis et aliis:nūl fit ḡtra cō suetudo. Et ponamus q̄ tu ⁊ ego qui sumus de ista dioc̄esi litigabamus in curia archiepi burdegalē. accepim⁹ in cā nr̄a peroāda ꝓcuratores ⁊ aduocatos:⁊ ꝓcurim⁹ eē aduocatis ⁊ ꝓcuratoribus de certo salario pro cōductione cause in ciuitate burdegalen. iste aduocat⁹ meus ꝓuenit me pro suo salario:vtruꝝ tenear cōparere:Rñ. q̄ nō:nā pro salario nō possuꝝ in dicta curia in prima istātia ꝓuenire coīā archiepo burdegalen. l. heres absens. ff. de iu. vbi dī q̄ figo tanḡ vlator:ḡhat in aliquo loco:licꝫ rōne ptractus q̄ sortit forū:tñ non pōt ꝓuenire in illo loco:q̄ effet absurdū. q̄ glibet viator posset ꝓuenire in oībus locis in quib⁹ ḡrit:vt dicta. l. heres absens. alleg. mō isti crāt ibi tanḡ vlatores. Ter. §. Cōtrahentes. Sciēdum est q̄ dicit q̄ fo ꝛ sortit rōne ḡctus. nam rōne solius ḡctus q̄ non sortit forum:sed regrit q̄ interueniat aliud. vs. q̄ tpe ḡctus hēat domiciliū in loco in quo ḡhit ⁊ tūc demū sortit fori ꝛ duplici rōne. l. rōne ḡctus ⁊ rōne domicilij:donec mutauerit domiciliū:ḡ mutato domicilio q̄ pōt:tunc sortit fo ꝛ rōne solius ḡctus :⁊ non rōne domicilij:vel ét sortit fo ꝛ rōne ḡctus:ḡ ptrahens nō habeat domiciliū in loco ḡctus:puta si in vno loco exerceat negociationē ⁊ resident in alio loco:vt si eēt aliq⁹ vxoratus qui resideret cū vxore sua turonis :⁊ hēret inos factores in hac ciuitate cū q̄bus resideret pro certa parte. ānī: tūc in hac ciuitate rōne solius ḡctus sortit forū. Secus in viatore vt dixi:q̄ rōne solius ḡctus non sortit fo ꝛ:sed regrit q̄ hēat domiciliū in loco. Et q̄bus premissis ꝛclusis q̄ rōne solius ḡctus q̄s nō sortit fo ꝛ:sed vltra regrit q̄ ipse hēat domiciliū in loco ḡctus:vel faciat residētiaꝫ operādo mercātias:vsq̄ quādiu ipse ḥz domiciliū potest ꝓuenire in illo loco:vel quādiu facit residētiam:ḥz mutato domicilio nō pōt amplius ꝓuenire:q̄ remanet tantimodo solus ptractus. l. iuris ordinē. C. de iurisdic. omn. iudi. ⁊ fo:o cōpeten. Hoc ꝓsuppposito casu in hoc. §. sic valet figurari. Ponamus cū habeē domicilium in diocesi burdegalen. ḡtrari in ipsa diocesi:⁊ remāsi tibi obligat⁹ ex aliquo ptractu:anteq̄ me ꝓuenires mutaui domiciliū ⁊ me trāstuli ad istā villā:hoc facto tu qui es de diocesi burdegalen. vis me ꝓuenire coram archiepo burdegalē. vtrum possit archiepūs me citare:Rñdet romanus pontifex:aut possum inueniri ⁊ apprehendi infra limites sue dioc̄esis:⁊ tūc auctoritate sua poterit me citare. ⁊ ista citatio sua me arctabit:aut nō possum inueniri infra dioc̄esim:sed vult me citare in alia dioc̄esi : ⁊ tunc ipse poterit me citare extra suam de sua turisdictione rōne ptractus: tñ sua citatio nō hēbit effectum arctatiuum nec ꝑsone: nec poterit tanḡ ptumacem excōicare. sed tñ poterit me reputare ptumacē quātuꝫ ad effectū missionis ex primo decreto:q̄ si non cōparuero dabit defectum ḡra me:⁊ si habeā bona in sua dioc̄esi particulari facient missionē in illa bona. si aūt non habeā bona declarabit missionē eē factēdam:⁊ mandabit eēto pictauen. in cuius cōpatu sunt mea bona vt mittat meā ptē adūsam que obtinuit defectum ḡra me in possessionē bonoꝝ meoꝝ. Quero sanctissime pater nunḡd archiepo burdegalen. poterit suos rabelliones mittere ad dioc̄esim suoꝝ suffraganeoꝝ pro recipiendis ptractibus:⁊ forte pro recipienda submissione partium in turisdictionis ipsius archiepi cōpt:Respondet q̄ non:⁊ si de facto mittat suos rabelliones pro recipiē-

Casus. §. Ihentes.

Casus. §. nec clicos

dis ptractibus in dioc̄esi suorum suffraganeoꝝ gesta per tabelliones non valent. Sed ponamus q̄ archiepūs burdegalen. fecit citari officialem pictauen:Respōdet q̄ nō potest:quia in ipsum nullam habet turisdictionem.

Nōdilia.

¶ Nota primo ex isto. §. Cōtrahentes. decisam eē qōnē nec alis ēt cū minime appella quaꝫ formauit glo. in auctē. qua in pūntia. C. vbi de crimi. agi opoꝛ. quia si delinqueris in aliquo loco fugiat in alium tudex delicti poterit cum sequi ⁊ petere vt tudex in cuius territoriuꝫ accessit eum capiat:⁊ mittat ad ipsius tudicē in cuius territorio deliquit. Sed in ptractibus est aliud:q̄ potest cogere ad litigādum coram se si inuenisset ad locum contractus:alis non:⁊ sic in ptractibus nō fit remissio : sed secus fit in delictis in q̄bus fit remissio ad locum delicti.

Remissio fit in delictis: ḥz nō in Zctis⁶.

¶ Nota q̄ tudex extra suuꝫ territoriū non pōt citare realr. pro quo sciēdum est q̄ citatio realis est captio ꝑsone que non ds fieri extra territoriuꝫ iudicis:sed debet requiri tudex loci in quo inuenit vt tudex illiuꝫ capiat ⁊ tradat apparitoribus vinctū. Et ista rōne moti dicūt dñi ꝓpales huius regni:q̄ cuꝫ territorium sit solius principis secularis ⁊ non ep̄i vel aliꝯ prelatoꝝ ecclesiasticoruꝫ q̄ dño secclaris est dñs territoriꝫ in quo habet turisdictionem:⁊ q̄ dicto nō possunt esse dñi etiā de territoriꝫ soli:⁊ insolidum ipse dñs ꝓpalis debet inde ⁊ pure appellari dñs illius loci. Et sic ep̄i non debēt appellari inde ⁊ pure dñi talis loci:sed debet addi dño ep̄o talis loci. ⁊ ista rōne moti dñi ꝓpales dicunt q̄ ep̄i non possunt facere captionē extra domos ep̄ales : q̄ non possunt capere extra suū territorium. Sed ḡra hoc est. c. cum ep̄o. ḡ. de offi. ordi. sed ipi dicunt q̄ viri ecclesiastici fecerunt illud capi in ad suam vtilitatem. Dic q̄ talia que specialr statuunt ad diminutionē ecclie nō tenent de iure canonico.

Epi regni francie an hēant territoriuꝫ: ⁊ citationes realē facere possint.

¶ Nota q̄ tiē tudex nō pōt facere citationē realē extra territoriū:sic ēt non pōt facere citationē ad ℔ vt possit tudex ℔ excōicare:q̄ excōicatio ē pena afflictiua ꝑsone.

¶ Nota q̄ tudex pōt facere citationē verbalē extra suū territorium quo ad effectū ꝑstituendi reum in ptumacia quātum ad faciēdum missionē regleꝫ ex primo decreto. Et nō intelligatis de precepto de citādo:q̄ appellaē interlocutoria suisa tudicis. nam extra territoriuꝫ nō posset tudex facere illud preceptum:sed intelligit de actu citationis:ideo si episcopus pictauen. mādet vt citeē talis:⁊ in citatione dicatur datum turonis:citatio non vglet.

¶ Nota q̄ requisito que sit vt talis citetur appellatur turis subditum:⁊ vulgariter appellaē rogamus. ⁊ si tudex vellet excōmunicatione ferre in aliquem qui non est sue turisdictionis debet facere istam requisitionem : sed quātum ad faciendū missionē ex primo decreto : dicunt doctores q̄ illud turis subditum non est necessarium.

¶ Glosa sequens determinans textum posuit ḡsum.

a ¶ Pretermisso. Ḥz per appellationem ad archiēpm causa devoluaē ⁊ de ea cognoscere possit:tñ de principali questione cognoscere nō potest nisi prius de appellatione cognoscat etiā partibus ꝑsentientibus sine voluntate suffraganei:q̄ in hoc casu perinde esset:ac si sine voluntate suffraganei per simplicē querelaꝫ cognosceret q̄ non pōt facere. ḡ. co. li. de offi. ordi. c. j. ⁊ fic fraus fieret illi ꝓstitutioni. Et ℔ intelligē cum appellaē ante sniam:nam q̄n appellatur a sisa:tunc appellationis statim de principali cognoscat. de ℔. ḡ. de appel. vt debitus. in glo. pe. ⁊ per hoc ꝓbatur opi. Dostien. qui no. j. co. lib. de appe. ordi. q̄ l. la decre. locum habet specialiter in papa:in archiepo enim locum nō habet:vt hic video. sic etiā solutē ꝓtrarium illius decre. ad istam. satis tamen videtur.

(ADDITIO. Idem Dostien. Pe. de sam. ⁊ Archidi.) q̄ in quolibet inferiori a papa locum etiam hēat decre-

Cōsuetudo dat turisdictionem.

tum exiterit ª:remen. ᵇ archiepūs vl ei⁹ officialis de causis clericoꝝ ᶜ tanḡ iudices ᵈ (Ḥz in ipsos vdē clericos ᵉ sta ctos ꝓsentiāt) absq̄ dioc̄esani⁹ suoꝝ voluntate cognoscāt.

¶ Archiepūs subditos suffraganei nō pōt compellere cās delegatas ab eo suscipere suas snias ⁊ ꝓcepta exequi: vel testimonia in causis ad eos ꝺuolutis ferre: nisi ꝓsuetudo aliud disponat. b. o. homi.

¶ Neq̄ suffraganeoꝝ remēsis ecclesie subditos iporū delegationē suscipere ᶠ: vl snias ⁊ ꝓcepta ᵍ ereq̄: aut in causis per appellationē devolutis ad eos testimonium (nisi aliud in his tribus de cōsuetudine ʰ obtineant) perhibere compellant.

a Extiterit. Et sic aditur per simplicem querelam.
b ¶ Remen. Vel alius glo. de offi. ordi. c. j. ℔. eo. lib.
c ¶ Clericorum. In laicis secus.

(ADDITIO. Idez Jo. mo. ⁊ Archi. qđ est vez quo ad tēporalia: sec⁹ in spūalib⁹ fm Host. alleg. ℔. de pe. ⁊ re. olo. ⁊ remittit ad id qđ no. de despō. impu. ca. ij. ⁊ de ℔ vtri de offi. deleg. p. ⁊. g. sup glo. fi. Jo. an.) q̄ ptuatorum consensus tē. C. de iurisdict. omnium iudi. ptuatorum.

d ¶ Judices. Bene dicit: q̄ tanquaꝫ arbitri hoc possent etiaꝫ sine episcoporum ꝓsensu sicut q̄libet alij cū ℔ qđ dictū nō fit. ad ℔ de arbit. cuꝫ tempore. ⁊ ca. dilecti.

(ADDITIO. Et de ℔. ḡ. eo. fi dili gentius in fine. j. glo. Joan. andre.)

e ¶ De facto. gade iure nō pōt in iudicē nō sunt: etiam ecclesiasticam personam:⁊ si alis ptēsit turisdictionē: sine ptopriꝫ episcopi consentire licentia ḡ. co. significasti. vbi de ℔.

(ADDITIO. Et qđ ibi scripsi post Dostien. super. j. glo. hic. no. Dostien. ⁊ Jo. mo. de nouē. s. que regrunt in turisdictionis prorogatione quā facit clericus. Jo. an.)

f ¶ Bñscipere. Bene potest archiepūs cām vel executionem sententie delegare subditis suffraganeoꝝ suoꝝ: nec potest compellere illos inuitos compellere nō pōt: fis ad ipsum per appellationes devolutis: nisi in his casibus aliud inducat consuetudo. Quid ergo fiet: Mandabit suffraganeo vt subditum compellat ad testimonium ferendum in causa illa.

(ADDITIO. Quid si infra terminū ad hoc assignatum id nō fecerit: Archiepiscopus id facietꝝ fm Dostiē. alle. qđ no. ḡ. co. de supplen. neg. piela. romana. hoc non placet Archidia. dicenti q̄ ḥz tunc suffraganeum cogere possit: subditum ipsius nō. Jo. an.) sicut in aliis casibus. ⁊ de ℔. ḡ. de offi. ordi. pastoralis. Idē est in quolibet iudice: vt si de alia ciuitate petantur testes: tudex cause ad iudicem loci mittat vt testes recipiat ⁊ ad iudicem ante stationes remittat. C. de fi. instru. l. iudices. Et no. q̄ nō eandem turisdictionem habet iudex in accessorio q̄s in principali: sed illud quia in subditos suffraganeorum turisdictionem nō habet: vt in princi. decre. pastoralis.

(ADDITIO. Et sic nō obstat. ḡ. de offi. deleg. prudētiam. §. pe. ⁊ vl. que loquit in delegato pape. Jo. an.)

g ¶ Precepta. Vt q̄ aliquē citari mādat. vel his fibus.
h ¶ De consuetudine. Cōsuetudo ḡ in his turisdictionem tribuit. ad idez. ḡ. co. lib. de offi. ordi. c. j. de fō. cōpecum contingat. ḡ. co. lib. de consuc. c. tñ. cū similibus.

ª ¶ Officiales. Ḥz enim tñ episcoporum turisdictionem habeat: non tamen in officiales: vt. j. in fi. c. dicitur.
ᵇ ¶ Salarijs. Tarata erant olim ista salaria per decre. de postu. properandum: quā hodie nō habemus. Et de istis salarijs habes. C. de suffra. l. vna. C. manda. salarium. ⁊ qua actione petantur. C. man. l. j. in vlti. glo. ff. co. l. salarium.

(ADDITIO. Et q̄ his vide satis in specu. de sala. §. ñ. ⁊. iij.†

† ¶ Alde glo. j. ⁊ ñ ibi nota in addi. c. non ḥz. tj. q. iij.

¶ Glosa. sequens objecit ⁊ soluit.

† ¶ Alde glo. ñ. no. ℔ addi. glo. i. dicit. c. ñ ḥz. ⁊ in. ca. felicis. in glo. casura ii. ff. q̄ pe.

ᶜ ¶ Procuratoꝝ. Contra ꝓcuratoris officium debet esse gratuitum.

(ADDITIO. Aduocat⁹ tñ licite vēdit patrocinium. tj. q. iij. nō ḥz. † Jo. an.) ⁊ ñ aliqđ rectū pfat: contra bonos mores facti: ⁊ redēpto: litis esse cessat. C. de pcu. litem. C. mādata. ñ. ℨ licitum. ff. man. ñ ꝑo nō remunerādi. §. vlti. ḥz leges ille loquunt̄ qñ pacti cit: vt hēat certū ptē et⁹. ⁊ quo est qđ. qđ licitū est.

(ADDITIO. De hoc. tñ. q. vñ. §. tria. ꝓñ. arcen. plenius. ff. de pac. l. sumptus. Joā. andre.) hic de salario loquitur quod patur.

(ADDITIO. Sine pacto: aliꝯ nō est mādatū: sed locatio. ff. mā. l. j. in fi. Jo. an.) ꝑ remuneratione laboris: qđ licitum est: vt hic. ⁊. ff. mandati. l. salarium.

¶ Glo. sequens signat contrarium: ⁊ soluit.

m ¶ In causis. Ḥz enim turisdictionē habeant in causis: non tamen in ꝑsonas ratione salariorum ipsoruꝫ: cum alia sit causa. Arguñ. contra. C. de iudi. properandum. §. proculdubio. vbi dicitur q̄ propter salarium aduocatorum non debet cause fieri dilatio: sed illud in ordinario loquitur.

(ADDITIO. Dicit Dostiē. ⁊ Archi. post eum: q̄ illa lex ꝓcedat: q̄ nō intromittit se archiepiscopus de causis salarioꝝ:⁊ sic ꝓpter illas tis nō protelabitur: mādabit autem ordinario vt illas expediat. Jo. an.)

¶ Glo. sequens signat contrariuꝫ: qđ tripliciter soluit. in fine ponit vnas opi. reꝓbatas.

n ¶ Respondere. No. ergo q̄ ratione contractus non sortitur quis forum. Contra. ḡ. eo. c. vltimo. cum suis cōcordan. Sol. hic de contractu loquitur ibi to in ciuitate suffraganei: puta cum Bono. qui appellauerat secū duxit aduocatuꝫ Rauēnam. ⁊ sic contractus rauēne initus nō fuerat. Vel dic q̄ locum ḥz qñ ibi nō initus. Vel dic vertius: q̄ de contractu loquitur quem quis celebrat: vt viator: vt tūc ibi ꝓuenire nō possit: durū enī eēt vt quicūq̄ loco naufget vel delatus sit respōdere teneaē. ff. de iudi. l. heres absens. §. nā vbi sic venit. ⁊ hec vera: nisi se ibi ꝓmiserint soluturos: tunc enī suscipere cōpellerenē.

(ADDITIO. Intellige ℔ per modū sequētis. §. Jo. an.) iudicia: cū ibi ⁊ vbi domicilia hñt valeāt ꝓuenire. ff. de inc. l. heres absens. §. tē sciēdū. ḡ. eo. dissert. ibi. in

Universidad de Deusto
Biblioteca

Zrisse videt vbi se soluere obligauit. ff. de actio. & obliga. l. Zrisse. & Zctū nō vtiq; eo loco intelligit ā negociū gestū est: sz quo pecunia é solnēda. ff. de re. anc. iudi. pos. l. iij. Et h reprobari videnť vne opiones doctoꝝ legū: quoniā qdā dixerūt q rone Zct⁹ vlator rūdere cōpellit si quenā

tur prius ēē de discedat. Alij directe dixerūt Z. l. q. quenirī nō posset prius ēē ide discedat: sed poterit si illuc post ea reuertat. De opiones hic tollunť: cū dicat scisstincte q rūdere nō cogit. Nec obstat. ff. de iudic. l. ij. §. oso. et. §. plane. vbi. pbari videnť iste opiones: q in roma spāle ē: qđ ibi dz que cōis est omniuz pita. ff. ad municipales. roma. & ā. eo. c. vlt. sup pbo. Zct⁹: ltelligēdum ſm qđ dī in isto. §. & Zcu: qđ ge celebrat trā dom telligz hsio: vt cū ibi pgnū habeat vel armariuz: alo cōtradiceret. ā. prox. §.

b ¶ Aliarum. De prouintia vel extra prouintiam.

c ¶ Inuitos. Dicebāt. n. gdaz q remittī debebāt sicut in crimināb⁹ cuz in hoc pariticentur.

¶ ADDITIO. Quo ad sor sortiēdū: nō quo ad tractonē i iudicio ſm Joan. mo. hic. & pbatur. B. ff. de in ius voca. l. ij. Jo. an.) in anē. vt omnes obediant iudi. col. v. in. ij. col. in delictis autem id seruatur.

¶ ADDITIO. Ut in cle. pastoralis. de re iudi. post me diū. ver. q ſi pmitto. vbi de hoc in glo. ij mīgd. Jo. an.) in anē. vt nulli. iudi. §. ſi quis no. 4. §. seq. col. ir. Alij dicebant q ſi aberat latrādi animo iudex vbi repertebat tenebať remittere: als debent possideri bona.

¶ ADDITIO. De B. ff. de iudi. hereo absens. §. j. Jo. andre.) expedit ſm est vt hic videa.

d ¶ Eorum. Archiepiscopi vel officiales.

e ¶ Noscimť iph Zbentes. Dicebāt qđā q nullo casu iudex Ď decernere poterat: quoniz hic reprobať opi. & de hoc p hostiē. in ſtima. eo. titu. §. ij. ver. ite rone Zctus.

f ¶ Ipsorum. Archiepiscopi & officialis.

g ¶ Facit. Ad idem. ā. eo. postulastī.

h ¶ Pro intendis. i. Faciendis vel incipiendis.

i ¶ Recognoscēdis. Tāgit psuetudiné francie vbi fuit tales recognitiões. & pcor. ad B. ā. de iure patro. relatū.

¶ Archiepiscopus nō compellit inuitos contrahentes aliarum diocesum in sua p̄pria coā se respondere: nisi ibi inueniantur. Sed si citati nolūt cōparere: vel malitiose se occultant ne citentur in bonis ipsoꝝ sue diocesis pōt missionem facere: vel in alia decernere per ordinarios faciendam. hoc dicit.

¶ Cōtrahentes [a] ꝺo alia [b] diocesum super cōtractibus initis in remeñ. diocesi: ab eisdem (nisi inueniantur ibidem) trahere coram se non debent inuitos [c]: iz in possessionē bonoꝝ que ibi habent: etiā cū alibi copiā sui faciūt: si eoꝝ [d] auctoritate citati cōparere cōtēnant: possint missionem facere cōtra eos: vel si forte malitiose seipsos occultent: ne citatio pueniat ad eos dē decernere faciēdaz in possessionem bonoꝝ: que in alia etiā diocesi obtinere nō sceuntur [e]: sed tunc loci diocesanus ad denūtiationē ipsorum [f] faciet [g] hmōi missionē.

¶ Non potest archiepus suos clericos mittere in diocesim suffraganei vt coram eis fiant ꝓtractus: vel iā facti ap

k ¶ Datusmodi. Quia scilicet interunt vel recognouerunt contractum coram illis.

¶ ADDITIO. Nā si extra diocesiz ét coā ipsis archiepis fierēt Zct⁹: nō sortiunť Zbētes ipsoꝝ foz: & quoctiqz fiant in sua diocesi sortiunť foz ipsoꝝ. Inno. Jo. an.)

probent. Nec si facti vel approbati fuerint coā illis: possunt suffragāneoꝝ subditos coā se cōpellere litigare super illis: nec excōicare suffraganeoꝝ officiales vl subditos si nolunt litigare coraz ipso. h. o. a. l. ij. ſm Domi.

¶ ADDITIO. Qđ intelligas qñ peccat extra officiatū. vt dixi. ā. eo. li. de offi. vic. e. j. i. ij. gl. Jo. an.) Ca. ij.

Seculares.

¶ Diuisi ñ pōt: q claudiť vnico ꝓtextu. Dūs. Fuit tracta de ſi. decr. extrauagātis: q̄ lcipiebat: qđ nō ptigit

¶ ADDITIO. Jo. mo. allega. extraua. q̄ fit graue. qđ nō vidi: ſs vera est q illē versi. q̄ go. erat p. decre. q̄ nōmulti. j. de immu. eccle. & vt ibi dixi in pu. Ista fuit vij. & vltima. puncto quā ibi fecerat Alexandr⁹. Joā. an.)

¶ CASVS. Tytius petēdebat me clericū suū debitorem in aliq̄ pecunie ſma: & hebat cedulā signo meo manuali signatā: fecit me quenire coā iudice seculari recognituruz vel negaturū signū meū manuale: & ꝓtenta in cedula: tunc fecit mihi preceptum de soluendo infra certum tēpus: & mandauit cuidam executori: vt ad hoc me compelleret: an valeat tale preceptum: & Rñ. q̄ nō: q̄ iudex secularis nō pōt ad hoc me compellere: sed istud pertinet ad forum ecclesiasticum. & ſi super hoc fit cōsuetudo: ſla potius est corrupte la q̄s mereať dici cōsuetudo: nam statuta laicoꝝ nō astringunt personas vel res ecclesiasticas. c. ecclesia sancte marie. de cōsti. in an.

m ¶ Nulla. Obsequendi enī est eis necessitas nō auctoritas imperandi. xcvj. dist. ca. j. de const im. ecclesia. & de rebus eccle. non alte. cum laicis. cum ſi.

n ¶ Ecclesiasticas. Etiam ſi oriundi clericalē nō habeant: vt religiosi & comersi. vij. q. j. duo sunt.

¶ ADDITIO. De clericis coniugatis secus: dūmō nō fiat districtio in persona. j. de cle. pluga. c. vno. Jo. an.)

o ¶ Eis. Secularibus iudicibus.

p ¶ Eorum. Personarum ecclesiasticarum.

a ¶ Damnabili. Quia est hoc contra ecclesiasticam libertatem. j. de immu. ec. capi. vlti. & penulti.

b ¶ Compellunt. De facto.

¶ ADDITIO. Forte capitis pignoriby vel satisfit ipsoz bonis: si distringerēt psonaľ locus eēt pene. c. si quis suadente. xvij. q. iij. Jo. an.) Et est hoc Ď Bosi. q habēt.

¶ ADDITIO. Idest hēant tēpore hui⁹ glo. ſz post tractū. ſ. p clnes regimen ciuitatis vño hosti. subiacti fuit illud statutū. Joā. an.) statutū: q̄ ois Zct⁹ facť cū rectore ecclesie valeat: & q̄ ptās teneat illū executiōi mādare.

c ¶ Cōpescēdos. pcor. j. de iurein. ca. iz. de exceptio. c. ij. de sen. excō. decernimus. Ca. iij.

Um. L. laicus pro quo soluisti [b] certam pecunie quantitatem: in qua pro eo te fideiussorio nomine obligaueras [c]: te seruare recusset indēnem [d] cōtra iuramentum a se prestitū temere veniendo. ¶ Ipsum coraz ec

bibentur ike: vel pbationes alie inducunť dānabili [a] presumptiōe cōpellūt [b] a temeritate huiusmodi per locoꝝ ordinarios censura ecclesiastica decernimus compescēdos [c].

Idem.

¶ Ratione iuramenti laic⁹ vt illud seruet coā iudice ecclesiastico quenť. Ca. iij.

¶ No. j. q̄ plicipalis psona dz iuare indēné fideiussoꝝ ſsum: vt hic & de fideiusso. c. ij. ti. ij.

¶ No. ij. q̄ rone iuramēti ſu per alq̄ tractatu intato pōt adiri iudex ecclesiast⁹ ét p puos laicoſ vel q̄ ét gl. & doct. i. c. ñ fit generale. de fo. cōpe. Domi.

clesiastico iudice (ad cuius foruz ratione iuramenti [a] cause huiusmodi cognitio nosciť pertinere) de iure poteris conuenire. ¶ Ut ipsum monitione p̄missa [b] per censurā ecclesiasticā q̄ te sup p̄dictis (vt teneť [c]) buer indēnem: p̄cuia rone compellat.

¶ De litis contestatione.

Inno. iij. in cōcilio lugdu.

¶ Peremptoria litis ꝓtestationem nō impedit nisi fit de re semel finita. Joan. andre. Capitulum. j.

Exceptiōis peremptoria [k] seu de

ti ponť ista rubrica de litis cōtestatione. Ca. j.

Exceptionis. ¶ Ponit regulā in cui⁹ vtere exceptionē inserit. ibi. Nisi. quaz regulam exaggerat ibi. Lz. ſm Jo. mo. Et incipe cōstructum ibi. Obiectus. Joan. andre.

¶ Exceptio peremptoria regulariter non potest opponi ad impediendum litis ꝓtestationem: sed demum opponitur ad merita cause. fallit in exceptione transactionis rei iudicate & litis finite. hoc dicit.

¶ CASVS. Tytiꝰ meū debitorē feci te quenirī coraz suo iudice cōpetente qui in termino assignato comparuit: cōparitione facta obtulit ei libellū: cui petū respondeī: ipse accepit terminū ad respōdēdū libello; die adueniēte ipse excipiendo ꝓposuit q̄ nō tenebatur libello meo respōdere: eo q̄ fecerā sibi pactū de nō petēdo: vel mihi soluerat: vel opposuit aliquā aliā exceptionē peremptoriā in vim dilatorie: qua exceptione peremptoria pbata ipse venīret absolvēdus. Dico q̄ ipse respōdeat libello: hoc est confiteať cōtenta in libello vel neget: & si fiteať ꝓponat exceptionē quā voluerit: quer. an bene dicā: ita q̄ sit cōpellēdus directe rūdere libello meo cōfitendo vel negādo: Rñ. ro. pō. q̄ sic: mā iste exceptiones peremptorie opponnť solū ad merita cause & nō ad impediendū litis cōtestationē. Sed qđ sanctissime p̄: an istud sit verū idistincte: Rñ. q̄ nō: sed fallit in exceptionib⁹ trāsactionis rei iudicate & litis finite. Nā iste tres exceptiões opponnť ad ipediendū litis ꝓtestationem: vnde illis oppositis nō regrit litis ꝓtestatio. t. nec rñsio affirmatiua nec negatiua ad libellū oblatū vl ad actionem intētatā: eo q̄ tales tres exceptiões merita cāe nō respiciūt: sed & actionē elidūt & agētem a limine iudicij repellūt: qđ p p̄ite tertū limil: & ét p tertū. c. pr. sequē.

k ¶ Peremptorie. De peremptoriis & dilatoriis dic vt no. ā. de excep. c. exceptionē. in. j. glo. Et est peremptoria que litēcionē agētis pimit: vt pactū de ppetuo nō petēdo & exceptio doli mali: & iuramentū de nō agendo vel accusando. ff. de exceptio. l. j. & ij. de accusatio. veniens.

¶ Hic. seq. ponit ditam inter exceptionē & defensionē.

Juramentū mutat foz & valdat Zctā.

Lōtimatio ptis hic lre.

¶ No. ij. arg. q̄ appellatiōe defensionis nō cōprehendit exceptio peremptoria. Et vī q̄ aliū sit defensio: aliū exceptio peremptoria: de q̄ videbit in glo. iij.

¶ No. ij. q̄ exceptio peremptoria regulariter nō pōt opponi ante lit. ote. salit in casibus h expſſis. Do.

Exceptio peremptoria q̄ est.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Exceptio ꝛ defensio qualr̄ differant.

a ¶ Defensionis. Differētiā facit iter exceptionē ꝛ defensionē: pactū enī de nō petēdo siue iuramētū ipso iure tollit naturalē obligationē sicut numeratio: sed nō ciuilem ipso iure: sed ope exceptionis illā elidit. ff. de solut. stipū. §. nūlis. Inst. de excep. §. ꝓterea. Defensiones ꝓprie dicunt que ipso iure actiōes tollūt: vt solo: acceptilatio: qr̄ solone cl⁹ qđ debēt ꝛ acceptilatione eis obligatio tollit. Inst. g. mo. tol. ob. in prin. ꝛ §. ité ꝓ acceptilatiōez. Ité renūtiatio dicī pōt defensio. de renū. sup hoc. vij. q. j.

Defensionis a cuiuslibet principalis cognitionez negocij cōtingentis ante litem contestatam obiectus b. ¶ Nisi de c re iudicata transacta d seu finita e excipiat litigator) litis cōtestationē nō impediat f nec retardet. ¶ Lz

dicat b obiectorꝛ qr̄ rescriptū nō fuisset obtētū: si que sunt impetranti opposita: fuisset expōsita k deleganti.

Bonifacius octauus.

¶ Per exceptiones peremptorias non fit litis cōtestatio. Joan. andre. Lap. y.

periculosiūz de elec. cū iter. hmōi. n. defensiones nō ꝓprie dicunt exceptiōes: cū nō excludāt actionē: qr̄ nulla est ibi actio. ff. de excep. l. ij. Iz large exceptiones dicunt: qr̄ excludunt agentem vm Ber.

(ADDITIO. De b plenī in spe. de exce. §. j. Jo. an.)

b ¶ Obiectus. l. obiectio.

(ADDITIO. Imo. exponit. l. exceptio peremptoria sed nō placet: ponderato constructu. Jo. an.)

c ¶ De re iudicata. C. de re iudica. l. vltima.

d ¶ Transacta. C. de transa. causas.

(ADDITIO. Et. ff. de condi. inde. eleganter. §. si quis post. vbi glo. alle. hanc decre. Jo. an.)

¶ Glo. sequēs exponit hec tria: ꝛ rationem reddit. Secundo formar ꝛ soluit duas questiones.

e ¶ Finita. Sufficiebat hoc dicere quod omnia comprehendit: vt dixi in prin.

(ADDITIO. Regre mām hui⁹ gl. plene I spe. de excep. §. dicto. in vlt. char. per totū: quorum aliqua b prosequitur archi. Joan. an.) Et qđ dicit iudicata: dic cum Ber. ab eo cui iudicandi ius fuit.

(ADDITIO. ff. de re iudi. l. iij. §. qđēnat⁹. ff. de pe. l. rei. §. fi. ff. de bo. poſ. nō putauī. §. nō quis. vſ. fi non fuit iudex nō temuit eius sniā. de iudi. at si clici. cū ꝓcor. Ité si erat excōicat⁹ vl̄ scismatic⁹ nō ypis gr̄az sedis aplice. de offi. or. qr̄ sedē. de elec. qr̄ diligēcia. de here. excōicam⁹. §. credētes. de sen. excō. nonerit. De excōicato tñ dic vt dixi de re iudi. ad pbādū. de quo hic archi. Ité regrit qr̄ iudicatū fit ꝑuato iuris ordine: alīs secus. xj. q. vj. §. diffinitiua. vbi g̃ lata est sniā a suo iudice nō spedito ꝛ iudiciario ordine obseruato. pcedit qđ b dī etiā si ẓ ius litigatoris lata fuerit: ex quo nō appellauit. ff. de re iudi. cū iter. Jo. an.) trāsacta bona fide vt trāsactio teneat. ff. de pac. tres fratres. finita per cōsensum vel longo silentio.

(ADDITIO. Nō intelligas de ꝓscriptiōe. Iz Host. hic ẓ ꝛ male: vt ꝓz. C. de ꝓscri. lō. tēpo. l. emptor. ꝛ vide I spe. ꝑdicta charta. ver. Iz certe. vbi dic Bul. qr̄ curia roma. b nō recipit qr̄ ꝓscriptio añ lit. ꝛte. possit oppōi. qđā dicūt silētiū emologatiōis arbitrij exā parat actio ꝛ exceptio C. de arbi. cū antea. de b. ā. de arbi. p tuas. Alij dicūt silētiū illi⁹ q appellauerat a sniā: quā appellationē deſuit silēdo vt nō ꝓsequēdo: Iz istud cadit l pmā exceptionē. f. de re iudicata. Jo. an.) Et sumpta fuerit hec ꝑba

(ADDITIO. q̄ pōt gl. dicebat añt Jo. mo. iudicata efficaciter: trāsacta firmīt: finita irretractabiliter. Jo. an.)

Juramentū maloꝝ hz̄ aūctez q̄ res iudicata.

ff. ad se. cō. tertul. l. j. §. vlt. ff. de ver. sig. trāsacta. ꝛ. l. seq. ꝛ qđ dixi finita ꝙsensu: pōt intelligi p iuramētū ꝑ delatā a ꝑte ꝑti: qr̄ tale iuramētū maloꝝ hz̄ aūctez q̄ res iudicata. ff. de iureiu. l. ij. §. de iureiu. ꝛ si ch̄ꝫo ibi: cōis ꝓtrouīe cū. ꝛ post tale iuramētū nihil é q̄rēdū. ff. eo. nō erit. §. dato ad b de accu. veniēs. Merito g̃ ista ꝓtestationē impedit: obligatio. n. semel extincta cū. ff. de sol. q res. §. arcā. de

sle. di. iij. grīs. C. de remīsi. pig. cū ex cā. nec ītēdit papa litēs sopitas p sua suscitare rescripta. ā. de rescrip. nōnulli: ꝛ rescriptū ꝑtratū tacito de re iudicata a q̄ nō est appellatū nō tz. C. sen. rescī. nō poſ. l. ꝑtrata. ꝛ p trāsactio né a lite recedit. C. de trāsac. fratris tui. ꝛ. l. cāo. de trāsac. c. j. Itē si p iusticiā dū vt dom⁹ é finitum fit negotiū restaurari nō dz: ideo ista litis ꝓtestatiōne ipedīt. Sed pone dī qr̄ sua nō tenuit puta qr̄ iudex nō fuit g caz tulit: vl̄ qr̄ trāsactio dolosa fuit: vel nō fuit iure finitū negotiū

Qđ ꝑtes

nūgd audiēdus é: Et dic qr̄ sic ſm Ber. vt ꝑz ꝑdictas. ff. ad tertu. l. j. i fi. ff. de ꝙ. sig. trāsacta: qr̄ ꝑiud clalia sē ista ꝛ ꝑt⁹ tractāda. de ord. cogni. tuā. Sz pone: opposita est res iudicialis: vel trāsactio: vl̄ qr̄ finita est res: ꝛ de b bñ ꝓstat: qđo ꝓmittabit iudex: Sup ꝓncipali nō pōt ꝓmittere: qr̄ sup eo nō est actū: nec sup eo lis ꝓtestata. ā. vt lit. nō ꝛte. p totū. ꝛ de q̄ re cū. ff. de iud. de q̄ re. de cā poſ. cū eccliā. ꝛ. c. seq. Dic ſm Ber. qr̄ nō ꝓmittabit sup ꝓncipali: Iz sup exceptiōe rei iudicate b mō: qr̄ data fuit petitio: petit talis rē talē a tyrio qui dic ad se ꝓtinere cū. cui fuit exceptō respōsum qr̄ cū alia vice sup ipsa petitione iudicatū fuerit ꝑtra ipsum nō est vlterius audiē dus cōtra suiam a qua nō fuit appellatū. Juder.

Quō. q. notabilis et obscura.

(ADDITIO. De b in spe. ꝑdicta charta: ꝛ ibi videas exēplū Rol. q̄ vī melior saluo qđ ibi dixi. l. vt iudex p nūtiet sic: te ad agēdū nō admitto: ꝛ nō admittēdū sore ꝓnuntio. Jo. an.)ōtestata lite super illa exceptione.

(ADDITIO. Vide qđ no. de offi. deleg. ꝑudētiā. §. serta. in gl. §. Jo. an.) ita ꝓcedet: qr̄ ꝓstitit sup eo qđ talis petit qr̄ ei obstat res iudicata a qua nō fuit appellatū: diffinitiue ꝓnuntio ipsiꝫ super illa petitione nō esse vlterius audiendū: sibi perpetuū silentiū ponendo.

(ADDITIO. Sī. n. b fieri pōt vbi actor ꝓbault intentionē ꝛ reus peremptoriā: forte vbi solus reus ꝓbault. Jo. an.) Ad hoc de accusa. veniens. in fine.

(ADDITIO. Facit qđ no. ij. q. j. chīanis. ꝛ. ā. de renūtia. sup b in vlt. glo. Jo. an.) Vel poterit de legat⁹ dicere: ꝓnūtia ista non valere. In his tribus casibus ſm Ber. tutius videt ꝓponere has tales exceptiōes lite cōtestata: qr̄ tunc a principali debito absoluitur.

f ¶ Litigator. Reus scilicet.

g ¶ Non ꝑiudicat. Ergo per talē exceptionē nō fit litis ꝓtestatio: alīs nō regreret an ꝓdiret vel nō. j. c. ꝓt.

h ¶ Dicat. Exceptiōes pemptorie opponēdo vt nō sc̄ītur abſurditas de dilatoria que venit ante litē ꝓtestatā.

i ¶ Obtētū. No. qr̄ pemptoria iter dilatorias ꝓponēda nō é: qr̄ alt⁹ é ipsius effect⁹: altera differt: altera perimit. In pemptoria. n. hz̄ ſcedere actio cui opponat ipsa exceptio. ff. de excep. l. ij. Ber. Scias añt qr̄ ois exceptio pemptoria q̄ pimit lītās ꝛ g̃am opponit ꝛ ante litis ꝓtestationē ꝛ post: si lītās tñ añ litis ꝓtestationē. C. de excep. l. vltī. de b vide per Jnno. ꝛ Host. ā. de rescrip. ꝙstitutus.

¶ Glo. sequens obiectū ꝛ soluit.

k ¶ Exposita. Dicēdaꝫ ẓtiū: qr̄ cadē rō rē. ā. ti rescrip. sup lītis. in fi. Iz nō est verū: qr̄ ſm id iam olim pemptoria exceptio veniret in vīz dilatoriæ: ꝛ si de replicatiōe dixisset nihilominus lītās habuisset: vt ibidē recitari solet.

(ADDITIO. Item cum actor nō teneatur in libello de exceptione rei facere mētionem. vt no. Jnno. de libel. obla. c. vl. multo minus in rescripto qđ precedit libellū: ſm Zirchictia. ꝛ Jo. mo.)

Capem. ij.

¶ No. j. arg. qr̄ copia libelli dz dari sī ꝑtibus actoris cuꝝ arctet ad offerēdū: vt h vnlt tex. ꝛ. iij. q. iij. offerat. de ā p glo. in cle. ꝗuis. de ap. ver. ob latos. et glo. in cle. cāz. de ele.

¶ No. qr̄ dictio nisi: seqñs negatiuaz stat scīlicet. de ā p glo. in regula. pcīj. de regu. iur. Domi.

Libell⁹ é de substātia ordīs iudiciarij.

Sz oblato. ¶ Primo ponit decisionem. Sed o clerca illam declarationē aimecrit. ibi. Jmmo. Exceptionē inter sereno. ibi. Nisi. Domi. Emanauit decretalis hec ad declarationez eoꝝ que no. Host. de elec. dudū. §. j. de do. ꝛ ꝓtu. put. ꝛ q̄ ibi Host. ꝛ Abb. de ap. cū cām. ꝛ de excep. cū venerabilis. ꝛ. ē. ca. prox. ꝛ Bull. in spec. de lit. ꝓtest. §. nūc dicamus. ver. sed nūqd per exceptionem.

(ADDITIO. Et de exce. §. vlso. ver. sed nunqd. ꝛ repōdat qđ tenere videbat accur. C. eo. tit. l. vna. I vl. gl. Jo. an.)

¶ CASVS. Quidā Al. mutuauit B. certā ſmam pecuniaz: pro qua soluēda Al. mutuās ipsum B. in iudicio trahit: ꝛ libellum sup eadez ſma obtulit in quo ipse B. ad solonem cōpelli petiuit. Ipse aūt B. ꝛtra libellū ꝛ petitionē in illo ꝛtentam exceptionem pacti de non petendo obiecit. Bonifacius ro. poſ. consultus qđ inrro. ſ. an per hmōi petitionē ꝛ exceptionē lis ꝓtestata censeat. ꝛ Rñ. qr̄ nō: ꝛ qr̄ tali exceptione non obstāte pceddum sit ad litis ꝓtestationē: nīsi obiciat de trāsactione de lite finita ꝛ re iudicata: que litis ingressum impedīt. ꝛ Iz qdā casum huius capū aliter tomēt: tñ predicti casus forma ꝛ positio plus est amica veritī: ꝛ ba ipſi⁹ vt iacēt intelligēdo.

a ¶ Libello. Qui est de substātia iudiciarij ordinis. tij. qđ. iij. offeratur. ā. de libel. obla. c. j. quod dic vt ibi.

(ADDITIO. Et in clemen. sepe. de verbo. significa. ti glo. datur per hoc. Joā. andre.)

b ¶ Exceptio peremptoria. De dilatoria non sic dubitabatur: qr̄ per eam non rīdetur sic petitioni: ꝛ qr̄ de sua natura contestationem precedit. vt dixi. ā. c. ꝓtest.

c ¶ Proponat. Simpliciter ꝛ solum in modum exceptionis: vt. j. dicam.

¶ Glosa seq. ponit vtopl. ꝛtrariam quaz corroborat qnqz iuribus: in fi. rīdet: in medio fortificat ter.

d ¶ Facta. Dicebāt quidam ꝛtra: ꝛ videbat opinio eoꝝ ꝓbari p decre. de do. ꝛ ꝓtu. put. de ap. cum cām. vtrobiqz videt ꝓtestata lis p exceptionē prescriptionis. de excep. cū venerabil⁹. p exceptionē pmutationis. de testa. raymu. p exceptiones annalis ꝓscriptionis vsticaptionis ꝛc. Ité inst. ituta actione ꝛ opposita pemptoria exceptiōe vī esse iudicīū. ff. de iterro. ac. fi filius. §. exceptionib⁹. Sed Solum est vez: ꝛ hoc tenebāt oēs supradicti doctores: qđ optime ꝓbat lex dicēs: qr̄ qui vult exceptionē doli mali opponere que cōpetit ex trāsactione ante litē ꝓtestatā facta eo qr̄ fecīt in trāsactionē ante litē ꝓtestatā id facere dz. ff. de ꝙdi. inde. elegāter. §. pe. Item per litis ꝓtestationē ordinē iudiciū: per pemptoriā exceptionē destruitur: sed eadē res duos effectus ẓtios nō pōt parere. xxvj. dist. deinde. ā. de bap. matores. ff. de solu. qui hoiem. probatur idē expresse. ā. c. pr. fi enī per pemptoriā exceptionem non dz impedīri vel retardari litis ꝓtestatio. ergo p eam nō fit: alīs non pcessisset questio. Alī ꝓtraria rīdet hoc mō: aut reus directe rīdet libello: puta cum petunī ab eo decē ex causa mutui: dicit se nō tenere: ꝛ petita fieri nō debere: cum pactū de nō petēdo ꝓpetuo sibi factum fuerit: ꝛ tūc facta est litis ꝓtestatio: ꝛ sic intelligunt ẓtia.

(ADDITIO. Et sic intelligat qđ no. Alcur. in añ. de exhibi. ꝛ in tredu. §. sanctimus. ver. suscepto. in glo. f. col. y. Formar enī ibi cōnē in eo qui excipit negatiōne ꝓmissa: Iz in solone videat ggialius loqui. Joā. andr.) Aut simplr excipit de pacto de nō petēdo prescriptione. vel alia peremptoria: ꝛ tūc non intelligat facta: vt hic. Idem si excipiendo ꝓponeret se non teneri rīdere libello: ex eo qr̄ sic actū fuerat sibi pactū de nō petēdo ꝛc. ad hoc de decimis. dudū. Et in isto casu solem⁹ vocare exceptionē intrōis exclusionē. sed qñ ꝓponit post litis ꝓtestationē vocatur actōis exclusio. ff. de excep. l. ij. in pn. Et hic adde qđ dixi. j. de regu. iur. exceptionem.

e ¶ Impedīt. ā. capi. prō limo.

f ¶ Oportebit. de necitate iur⁹: qr̄ alīs processus habitus

(ADDITIO. Et de cōsensu partium ſm Zirchid. qui hic tractat id. de quo dixi. ā. de offi. dele. de

Ordinatio dīsi helye

¶ No. j. qr̄ dicto seu. denotat diuersitatem.

¶ No. ij. dīaz iter iuramētuz de calumnia ꝛ iuramentū de ꝓtate. ad B. j. eo. c. j. in. rīi. ꝛ. j. de test. pīs tinz. Quare ät sit dīta vtrī l spec. de iura. cā lū. §. cum autez. ver. vel ad hui⁹modi. Domi.

cauſis. sup ſ. ij. glo. Jo. and.) post talem exceptionē non valet cum lis ꝓtestata non esset. ā. vt lite nō ꝓtest. per totum. sicut nec per positiones ꝛ rīsiones fit lis ꝓtestata. ā. de elec. dudum. ij. ā. de lītis contesta. c. vno. Joā. and.

¶ De iuramēto calūnie. ¶ Ista rubrica hoc ordine ꝓtinmatio dīsi helye
mat: qr̄ actione in iudicio edīta: ꝛ ꝓtestatiōe litis facta ex ordine succedit iuramētum calūnie: igitur post rubricas precedentes: ſm Host. ꝛ alios scribētes merito subiicitur hec rubrica de iramento calum. Lap. j.

Sz de calūnia. ¶ Diuiditur: qr̄ ꝓtinet tria dicta que patet in rubrio. Sed a pāro ibi. Prioꝝ. Tertiani. Quāto. Domi. Emanauit ista decretalis ad declarationez eoꝝ que notat Bern. de iurciu. ex literis. ſn vlti. glo. Jnnocen. ꝛ Hosticīs. ā. eo. literas. Abb. ā. eo. ca. j. Bull. in spēcu. eo. titu. §. j. in princi. ꝛ ver. quartum. ꝛ. §. ij. ver. quid si non. ꝛ. §. restat. ꝛ Hosticīs. in summa eo. tī. §. quando. ver. vnum tamen.

¶ CASVS. Propter diuersitatem ꝛ ſictatem iurium ꝛ opinionū inde resultātium: in dubium vertit beatiſſime pater qñ iurādum sit de calūnia. Quidaz enim dicūt qr̄ etiam post receptionē testium possit ꝛ debeat prestari: vez ſmo in quacūqz parte litis vsqz ad cōclusionez exclusiue. Alij ꝛtra. vz. qr̄ statim post litis ꝓtestationem: et quiuis hoz suā intentionem iuribus seu rōnibus fundare ꝛ cōprobare nititur: put hec ex glo. j. huius capli elicitur ꝛ habent. Dinc ro. poſ. ꝙ saltus qñ prestādum sit tale iuramētum: ſiqo dicit qr̄ ipm prestari debeat statim lite ꝓtestata: an bñ dicat: Rñ. ro. poſ. qr̄ nō. ꝛ dicit qr̄ iz istud iuramētuz fuerit omissum: tñ potest exigi a partibus in quacūqz parte litis. Idē est dicēdum de iuramēto veritatis: qr̄ exigitur in cauſis spūalibus. ꝛ dī de veritate: qr̄ olim dicebat iudex: iuras rīdere veritatē dum erīs interrogatus: Idē in reo: sed non iurabāt in cauſis spūalib⁹ de calūnia: sed solū de veritate dicenda. Hodie añ istud est correctū: qr̄ hodie iurāt de calūnia: et in cauſis spūalibus. Sed ponamus qr̄ istud iuramentū calūnie nō fuit petitū in quacūqz parte litis: sed fuit omissum: an valeat ꝑcessus? Rñ. ro. poſ. qr̄ si istud iuramētum de calūnia taceat omittat: non ꝓpter hoc cesit ꝑcessus nullus: secus si partes istud iuramētum de calūnia remitterent: qr̄ tunc processus esset nullus: ex quo sequitur qr̄ cuz istud iuramētum possit omitti: qđ non est de substātia ordinis iudiciarij. Sed qđ si ſsime pater: vtrum in cauſis spūalibus sit iurādum de calūnia? Dicit qr̄ olim de iure decretalitz in cauſis spūalibus nō erat iurādum de calūnia: nā iurare ꝑsuebant qr̄ in cauſis spūalibus non cōmitteret ira rito calūnia sicut in cauſis prophanis: quia spiritualia exiguntur a persona. Sed dicit roma. poſ. qr̄ experientia docente ꝛ compertum fuit plures litigantes cōmisisse calumniam in cauſis spiritualibus: ideo ordinat qr̄ in ipsis

Universidad de Deusto
Biblioteca

Nobilia. Judicium p duo dicitur ceptū.

causis spūalibus sit iurādum de calūnia sicut in causis pphanis: ⁊ sic in causis spūalib⁹ prestat simpler iuramētū. s. iuramētū de veritate dicēda: ⁊ iuramētū de calūnia.

¶ Nota primo q̄ exordium litis appellat litis ꝓtestatio. Idem dicit glo. in. l. j. C. de iudi. vbi dī iudicium ceptum per litis prestationem. Quinq; etiaz dī iudicium ceptū per citationē simplicē. l. iudicium solmt. ff. de iud. l. signifi. ff. de iudi. c. proposuisti. de so. cōpe. in an.

¶ Nota secūdo q̄ non est de substātia ordinis iudiciarij q̄ iuretur de calūnia.

¶ Nota tertio q̄ si in exordio litis non iuretur de calūnia: potest peti ⁊ dz exigi illud iuramētum in quacūq; parte litis. ⁊ istud verum q̄ debet exigi nō precise: sed causatiue. vz. nisi q̄s velit perdere suam causam: nam hec est pena nolentis iurare de calūnia vt ipse amittat suam causam. in. c. fi. eo. titu. in anti.

¶ Nota vlterius q̄ hodie est iurandum de calūnia in causis spiritualibus: sicut in causis prophanis.

a ¶ Calūnia. Euitanda. sic. xxj. dist. nerat. ibi: vnusq; q̄z habeat suam propter fornicationem. s. euitandam.

b ¶ Veritate. Quod solum olim in spiritualibus prestabatur. vt in fine videbis.

¶ Glo. seq. obijcit ter. fortificat ⁊ obiectioni respōdet.

c ¶ Non existat. Videbat ⁊tra primo ex ordine rubrice. ī. eo. Sed o ex ordine illius lre. ī. de elec. vndū. ver. Ite ꝓo ⁊. ⁊ erat expressum. C. eo. l. ij. in prin. ī. eo. c. j. ⁊. ca. cum cām. ad hoc facit lex que dicit q̄ procurator ante litez ꝓtestatā prestare dz cautionē de rato: ⁊ tūc si prestita nō fuerit postea nō prestabit. ff. de pcu. l. pōnimus. ¶. ratihabitionis. Sed cōtrarium est verum: vt hic vides. ⁊ sic predictorum doctor comprobatur oplio. ⁊ de iuramento de veritate videbatur casus. de iureiurā. ex litera.

(ADDITIO. Sed qdā rīdebant ad illā: q̄ ibi extraordinarie petebatur illius iuramēti prestatio. Joā. an.) Ad hoc. ī. de fide instru. cum ioānes. versi. verum. ⁊. j. de testi. presentium. ad hoc. ff. de dam. iufec. qui bona. ¶. pe. nec enim semper ordinez scripture seruamus. ff. de sol. l. nec ordo. ⁊. ī. de rescrip. causam que.

(ADDITIO. Et vide qd̄ dixi eo. ti. cū dilecta. s. super titū. glo. Joan. andre.) ⁊ cū in totum tacite omittat: vt. j. priori. rñ. multo fortius ad tēpus. Ad ꝓraria rīde veruz esse id fieri debere: vt dicit hec litera. sed si non fiat non propterea vitiatur: quia alias iurisdictio sustinetur: vt dixi. ⁊ facit quod no. ī. de spon. duo. tua. in vlti. glo.

(ADDITIO. Et. j. de reg. iur. que ⁊tra ins. Jo. and.) Predicta lex pōnitus. ¶. ratihabitionis in alio casu loquitur. ⁊ est illud: q̄ per ꝓtestationem litis factus est procurator dominus litis. ī. de procurato. c. j. eo. libro.

d ¶ Propter. Declarat quod notatur. ī. de testi. cuius. in vlti. glo. C. de iura. calūn. l. ij. ¶. sed q̄la.

e ¶ Tacite. Expresse ꝛo remittit non potest.

(ADDITIO. Vide de foro cōpeten. si diligēti. in glo. pe. Joā. andre.) C. de iuramen. calū. l. ij. ¶. sed q̄. nec valet ꝓtestatio de ipso nō prestādo. de iura. calum. ceterum.

f ¶ In tota cā. Nedū in pncipio cause: vt. ī. pri. rūso.

g ¶ Legitime. Puta libello dato: lite ꝓtestata: ⁊ iudice sententiante in scriptis sedendo ⁊ per se recitando. q̄s dic vt. ī. de libel. ob. c. j. ī. de sentē. ⁊ re iudi. ca. vlti. ⁊ non die feriato. ī. de ferijs. capitu. vltimo. Joan. andre.

¶ Glosa se. docet qd approbat ⁊ quid reprobat. ¶. isteb ¶ Annullādo. Approbata est ergo opi. Jaco. Bal. Jo. Cre. Pisci ⁊ sequacium: qui hoc dixerant: q̄ tunc demum exactū prestari debebat. ff. de no. ope. nunti. de pupill. ¶. qui opus. ff. de iureiuran. iusiurandum. ¶. qui iuo. ad hoc. ff. de procu. filiusfamilias. ¶. veteranī. C. eo. titu. ita demum. ⁊ ad hoc. ī. de proba. q̄ cōtra. vbi de iuramēto nil dixit. Et reprobata ē opi. Azo. ⁊ Mar. quibus ꝓsentit Jo. stiēs. ī. eo. ceterum. ⁊ in predicta decre. titu. dicentes q̄ etiam si tacite omitteretur non valeat iudicium: idest sententia. ij. q̄. vj. ¶. diffinitiua. C. de sen. ⁊ interlo. om. iudi. prolatam. quam intellige cum fuit exactum. ⁊ pro eis faciebat predicta decreta. ceterum. ⁊ predictus. ¶. sed quia. vbi videtur q̄ ex dissimulatione etiaz non posset omitti: sed exponi ibi simulatione: sufficer cum simulant se non calūniose agere: vt ibi dicit. Accur.

¶ Glo. seq. ponit rōnes antiqui turis: quas impugnat.

i ¶ Iuramētum. ī. eo. titu. ca. ij. Et erat ratio: quia in spiritualibus presumebat q̄ semper esset deus in memoria: ⁊ sic non calūniarentur litigantes: ⁊ hoc probat litera sequens. Reddebat Innocē. in predicto capitulo tres rationes. Prima: quia rigor in spiritualibus non seruatur. de do. ⁊ contu. c. j. Secunda: quia licz iuramentū non sit peccatum: tamen ex frequenti iuratione sepe sequitur peccatum. ī. de iureiuran. ⁊ si christus. maxime cum de credulitate fit hoc sacramentum. Tertia: quia hoc iuramentum est a malo non credentis. de electi. significastī: sed parum valent he rationes: cum ⁊ in ciuilibus locum habeant: vt per te videz.

k ¶ In ipīs. Et sic equum fuit exquo cessabat causa: cessaret ⁊ constitutio. ī. de appel. cum cessante. cum ſi.

¶ Glosa sequens ponit duas lecturas.

l ¶ Utile. Idest necessarium. ff. quando appella. fit. l. j. ⁊. ij. q̄. vj. bidnum. Uel dic propīe: vt si iudex videat tales personas de quibus non sit aliqua calumnie suspitio: exiget solum veritatis sacramentum: primum tutius ⁊ verius reputo.

m ¶ Obseruant. Obseruabat hoc dominus Busl. vt no. in Specu. eodem titu. ¶. j. ver. quartum. no. hoc Ber. equum esse. ī. eodem capitu. ij. ⁊ in predicta decreta. ex literis. de iureiuran.

(ADDITIO. Et Jnno. j. de testi. presentium. circa fi. dicit q̄ quidam iuramento de veritate adiciunt iuramētum de credulitate. q̄d multum cōmendat ibi Dostiens. vt ibi dicam in. ¶. preterea. super. iij. glo. Joan. andre.)

¶ Glosa sequens querit ⁊ remittit.

n ¶ In eisdem. Spiritualibus causis. Nunquid in criminalibus iuretur de calumnia: Dic vt no. C. eodē. l. j. ⁊ ī. eodem capitu. j. Cap. ij.

Iuramentū calūnie ḡre nō prestabat olim in causis spūalib⁹.

¶ No. j. ar. q̄ alius est cā principalis: aliud est cā appellatiōis. de q̄ p glo. j. de testi. c. fi.

¶ No. ij. ista duo iuramēta q̄ ad ꝓbationē equi pari vnuz iuramētū calūnie et ꝓtestatio: vt vbi vnū ꝓstat: ibi et aliud sit ꝓstanduz. ad hoc. ī. ca. pri. ¶. fi. Domi.

IN appellationis. ¶ Continet tria dicta. Sed in ibi. Procuratores. J Tertiuz ibi. In oibus. J Dicit primū dictū determinant que no. p Accur. C. eo. l. ij. in pri. ⁊ p Jnno. ⁊ Dostiē. ꝑ. ⁊ Abb. ī. eo. c. j. sup ver. q̄ cāuz cā. Bul. in spe. eo. ti. ¶. ij. ver. qd de cā. Bar. dixi. in q. venerabil. q̄ incipit: q̄rīt vtz in cā. Et p ꝓdicta videt potes q̄ h reprobat opi. Pla. ⁊ Azo. q̄ dicebāt q̄ exquo iurati erat in principali: nō inrabit in cā appellatiōis. in auc. ī. his q̄ ingre. ad appel. ¶. fi. col. viij. ⁊ p eis facilit ofa iura per que ꝓbaf q̄ eadē fit cā appellatiōis cū prīa. xvj. dī. habeo. ij. q. vj. si q̄s in ḡcuq̄s. C. vt in vna ⁊ eadē cā. l. j. ff. de iudi. ⁊ ꝓponebat. Jo. cre. Dostī. Sof. ⁊ suffecti et doctores ⁊tra: quoz h approbat oplo ꝓ eis. vj. q. iij. oīuo. ⁊. ij. q. vj. si eſus. C. de iudi. ꝓperādū. in anē. vt lit. fur. in principio. ibi tamen Accur. tenet primam. ff. de dam. infec. qui bona. ¶. penul. Joan. andre.

¶ CASUS. Dictū fuit. ī. eo. c. pri. q̄ iuramētū de calūnia dz ab vtraq; pte prestari in exordio litis. ⁊ statim post litē ꝓtestatā. Sed pone q̄ in prīa instātia iuratū fuit per pteo de calūnia: vtrū in cā appellatiōis sit de calūnia iterū iurādū? Videt q̄ nō: q̄ cadē est cā appellationis cū prīa instātia: sed in prīa instātia iuratū fuit de calūnia: ergo nō est amplius de calūnia iurādū in cā appellationis: al's in eadē instātia sine cā bis iurarēt de calūnia. Hoc tū nō obstāte rīdet ro. pō. q̄ in cā appellationis iurādū est de calūnia: Is in prīa instātia fuerit iuratū. Sed ponamus q̄ pteo principaleo litigātes inraverint de calūnia: postea ꝓstituerūt ꝓcuratores suos: vtrū isti procuratores superuenientes debeāt iurare de calūnia? Rñ. q̄ sic: Is interueniāt post iuramētū prestitū a principalibus partib⁹: al's ipsi ꝓcuratores in cā possent de facili cōmittere calūniā. Sed sanctissime pater vellē ꝛkomart a sanctitate vestra: vtrū iudex possit plures exigere iuramentū de malitia? Is fuerit ꝓstitus iuramētū de calūnia? Videt q̄ nō: q̄ iuramētū de malitia ꝓtinet sub iuramēto de calūnia. Hoc tū nō obstāte rīdet ro. pō. dicens q̄ Is ḡaliter in iuramēto calūnie ꝓtineat iuramētuz de malitia: tū q̄ solet plus timeri illud qd̄ in specie exigit q̄ illud qd̄ solū in genere exigit: poterit iudex quotiens sibi videbit exigere a partibus iuramentum de malitia: Is in causa ipsa iuratum fuit de calumnia.

¶ Glosa sequens aperit dubium.

a ¶ Juratum fuerit. Propter hoc erat dubitatio: q̄ nō videbat tunc debere iurari: ⁊ q̄ bis iurandum non est: ⁊ q̄ tunc superfluum videbatur iuramentum qd̄ faciendū nō est. de iureiuran. ⁊ si christus. de proba. c. ij.

(ADDITIO. Et hic no. Archi. qd̄ ibi dixi. Joā. an.)

¶ Glosa sequens arguit ⁊ remittit.

b ¶ Juramētū. Sed de calūnia iurari dz statiz post litis ꝓtestationē: vt. ī. c. pri. No. ergo argu. q̄ facienda est litis contestatio in causa appellationis. de hoc no. ī. de testam. c. rainaldus. ver. dilectus. Joan. andre.

c ¶ De veritate dicenda. Si talis est causa in qua iuretur de veritate: vt in fi. c. dicitur.

d ¶ Procuratores. Emanauit iste. ver. ad ꝺclarationē glosaz ꝑdictarū. Jnno. Dostiē. ⁊ Bul. in spe. eo. ti. ¶. sequiē. in fine. ⁊ eius h approbatur opinio: ⁊ reprobat opi. Dostien. qui tenebat contrarium.

(ADDITIO. Vide Accur. ī auc. principales. C. e. ti. in. j. glo. Jo. an.)

e ¶ Post. Dec erat dubitatio: q̄ si videbat bis iurādū C. eo. ti. auc. hodie.

f ¶ Deputant. ab ipsis principalib⁹: vl' a procuratorib⁹ qui p⁹ litē prestatā substituere poterūt. ī. eo. li. de pcura. c. j.

¶ Bl. sequēs rect. p. q. ⁊ solutionem.

g ¶ Alb ipsis. No. q̄ Is procurator iuret in aiam dñi. xvij. q. iij. mentuentes. C. dī. optatū. Ixij. dī. tibi dño. vbi ō ℞. ⁊. ī. li. de elec. procurator

Juramentū calumnie ī cuī alias p. procuratoz ꝑstatur.

NUllam tibi iudex in... sacramētū tū calūnie ⁊ in aiam dñi ⁊ in ppias ꝓbet vt hic vides: als aūt quare iuraret: exquo dño iurauerat: ⁊ in hoc casu nō est necessarium speciale mandatū. de syndico ꝓo dic vt. ī. eo. in pertractandis.

(ADDITIO. De hoc in spec. eo. titu. ¶. ij. ver. sed nūquid heres. ⁊ ibi in ver. sc. no. quid si iudex mutet. ⁊ per Accur. in. l. ij. C. eo. titu. in prin. Joan. an.)

¶ Glo. sequēs solvit questionē ⁊ ponit opi. contrariū.

b ¶ Juramētū. No. ad qōnē qua querit: an heres vel successor teneat iurare exquo defunctus iurauerat: Et dic q̄ sic: p hāc lex. ⁊ p auc. C. e. ti. principales. ⁊ p. l. ff. de dī. lfec. q̄ bona. ¶. pe. potuit. n. deiunct⁹ hēre bonā fidē: ⁊ heres vl' successor malā. ff. dī accu. si cui. C. dī re. cre. gfialr j. rñso: Is qdā ꝛ: q̄ heres ⁊ successor eadē persona cū defuncto cēlent. in auc. iusiurādū qd̄ a moūēte ꝓstat. ¶. ij.

(ADDITIO. Instructi. Jn hoc casu recitabant predicti doctores non debere procuratorem iurare: quia qui faciunt per alium ꝛc. de regu. iuris. qui facit per alium.

k ¶ In oibus. Declarat per hoc qd̄ no. ī. de testi. spo. lkas. in glo. antepe. ⁊ de proba. c. ij. ⁊ reprobat qd̄ no. de testi. presentium. in glo. iuramentum. in fi.

(ADDITIO. Et qd̄ no. Bul. in Specu. eo. titu. ¶. j. ver. ſm. Joan. andre.)

l ¶ Malitie. Licet ḡer ꝺ iuratū ē de calūnia: ꝺplius in eadē cā de calūnia iurandū nō fit: vt. C. eo. auc. hodie ab eodē. ⁊. ī. pri. rñ. de malitia tū bñ iurat: puta cū suspicat iudex q̄ malitiose ꝓpōat exceptio: petat dilatio.

(ADDITIO. Alia exēpla vide i Spe. e. ti. palle. ver. ſm. Joā. an.) Ad hoc de, excep. past totalis. de testi. vltra tertiū. C. de ſi. iſtrū. l. vlti. xxx. q. v. iuge cēte. Cap. iij.

NUllam. ¶ Quia breue est nō dilatatur. Domi. Emanauit ad declarationem eorum que leguñ ⁊ notantur. C. eo. titu. l. ij. ¶. ſi aūt absuerit.

(ADDITIO. ⁊. ff. de pcu. nō solū. i pri. ⁊ I fi. ⁊ ver. pone. vbi ēt no. de pcu. dato in rē suā. Jo. an.) ⁊ per Ber. ī. eo. c. ij. ⁊. c. ceterū. ⁊ per Jnno. ⁊ Dostiē. ī. eo. cum cām. ⁊ per Bul. in spe. eo. ti. ¶. restat. ver. qd ergo. Joā. an.

¶ Presupponēdū est pro intellectu. c. qd̄ hētur in. ca. j. eodem. titu. in an. videlicet q̄ partes principales debent personaliter prestare iuramentum de calumnia: nisi

¶ No. j. vnū casuz ī q̄ regrit spāle mādatū: alios casus gl. enumerat in. c. q̄ ad agēdū de pcura. ī. eo. lib.

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ No.ꝯ. q̄ aduersarius dī q̄ hz litem ꝛ alium. qđ no. p statuꝫ faciēt̄ib⁹ mentiones de aduersario. Do.

essent egregie persone. l. ad egregias. ff. de iureiuran.

¶ CASVS. Pretēdebā te vebitorē meū: fecī te q̄uenire coā tuo iudice cōpetēti: ad cāz meā tractādā ꝓstituī meū procuratorē spāl̄r ad iurādū de calūnia in tali cā: nā regulr q̄ cā exp̄mat: nec sufficit dicere: ꝓstituo meū procuratorē in oīb⁹ ꝛ singulis causis ad iurandū de calūnia: hꝫ hmōi fuerūt plerūq; curiis: ite ꝓtestata procurator meus volute iurare de calūnia p me: dño suo. Tu aduersarius ꝓponis q̄ ipse procurator nō est admittēdus ad iurandū de calūnia p me: sed qđ teneor illd̄ p̄stare psonal̄r: vt in c. j. eo. titu. in gl. an bene dicas: Rīdet q̄ nō: imo iudex pōt ꝛ debet procuratorē ad hoc specialiter constitutum admittere ad iurandum de calumnia: ꝛ in hoc non facit iudex iniuriam partibus.

a ¶ Iniuriam. Quam si inferret: iudex non esset. ā. de verbo. signi. sonus. in fi.

(ADDITIO. Quos exponas vt ibi no. Joan. andr.)

b ¶ Aduersarij. Et sic erat procurator singularis persone. de syndico enī; vniuersitatis vel collegij non dubitamus quin iuret. ā. eo. in pertractandis. ꝛ. c. seq.

¶ Glosa ista ponit tres opiniones.

c ¶ ¶ Iuramēti. Dicit q̄dā q̄ olim procuratores indifferēter iurabāt. ff. de iur. l. sec. q bona. §. pen. hꝫ fuit postea statutū q̄ solū principales psone iurēt. C. eo. tit. l. ij. §. si aūt. ꝛ. ā. eo. tit. c. j. qđ verū est: nisi procuratores habeant spāle mādatū: vt hic. ꝛ. ff. de iureiurā. l. iusiurandū: ꝛ ad pecunias. Alij dicebāt q̄ procurator ꝓbati ēt cū spāl mādato ad iurādū nō admittit p pna iura: hꝫ q̄ nō expedit iura corrigi. vt. ā. eo. de ele. cū expedīat. dic. l. q bona. nō esse correctā: sed log in casu decretalis istius. s. cū hēat procurator speciale mandatum. Alij dicebant q̄ eū procurator per litis contestationem factus sit dominus litis: poterat de calumnia iurare. quod verum non est.

(ADDITIO. Supple q̄ntū ꝓtingit dominū. Joan. andre.) nisi habeat ad hoc speciale: vt hic vides.

Obtimatio.

¶ De restitutiōe spoliatoꝝ. ¶ Dictū fuit supꝰ discursum titulorꝫ scdēt̄iū de armis actoꝝ ꝓtra reos. Verum q̄ ipsi rei conuenti aliquotiens excipiunt de spoliatione facta ab actore quandoq; a tertio: ideo ad nos īformandus de huiusmodi spoliationibus: quid iuris sit annectit rubricam de restitutione spoliatoꝝ. Lap. j.

¶ No. j. q̄ exceptiō dilatoria dz ꝓpo discuti ꝛ terminari q̄n sup negocio principali ꝓceda⁊. ad ꝶ de iudi. probibita.

¶ No. ij. ar. q̄ dānatio expēsarū est

Requens ꝛ. ¶ Hec est notabilis decretalis. Et due sūt ptes. In ꝓma phemiū ꝛ ꝓstōnis cā. In scda ꝓstitutio. ibi. [Statuimus.] Que tria facit. Prīa. puidet qđ obstat exceptio spoliatiōis in ciuilib⁹ ꝛ criminalib⁹. Et ponit tēs. ꝓbādi ꝛ penā nō ꝓbāt⁹. Scdo soluit scholastica dubitatiōnē. ibi. [Dolet.] Tertio certo casu ꝓhib⁹ exceptionē. ibi. [Ad ꝶ.] Jo. an. hāc decretalē q̄dā ītitulabant olī sub titulo. de excep. alij sub tit. de resti. spolia. ꝛ bene: vt h vides. Joan. andre.

¶ Pro itellu huⁱ⁹. c. hēm⁹ ꝑsupponere: q̄ si qs ītulerit mihi ꝛ ītā spoliādo mere quā possidebā: ipse spoliator nō pōt alīq̄ actione cōtra me agere: nisi primꝰ restituerit me in statu in quo erā tempore illate violēcie. de hoc in. l. ij. C. vsi vl. de oidl. cog. in an. maxime in ca. fi.

¶ CASVS. Tyt⁹ vī ꝛ violēcia te expulit a possessiōe vinee vel prati: postea sccs te q̄uentre coā tuo iudice cōpetēti sup mutuo vel alia re: tibi obtuli libellū meū cui pertū per te rāderi: tu in die q̄ eras rīsurus libello: exceptio q̄ fueras spoliat⁹ a possessiōe vinee tue vel prati q̄ q̄dā tytius: ꝛ q̄ nō tenebaris rādere libello meo: nisi prius esses reintegratus: vtꝝ illo medio possis me repellere ab agēdo: Certe nō: nisi ego te spoliassem. Sed ponamus q̄ ago ꝓ te criminal̄r: tu excipis q̄ talis te spoliauit olī⁹ bonis tuis sine qb⁹ nō potes defendere ꝛ pseq cām criminalem: an sis audēdus: ꝛ vtruꝫ ista spoliatio a tertio facta differat ꝓcessus quousq; fias restitutus: Rīn. ro. pō. cū distōne: q̄ vel tytius spoliauit te aliq̄ re aut olī⁹ bonis tuis. Prīo mō. vꝫ. qđ tytius spoliauit te aliq̄ re: tūc illa spoliatio nō differt ꝓcessuꝫ meū in cā criminali. Si aūt spoliauit te olī⁹ bonis vel maioꝛ parte bonoꝝ: tūc differt ꝓcessus vsq; ad restitutionē. Sed nūq̄d a iure est limitatū tēs ad ꝓbādū istā spoliationē: Rīdet q̄ sic. vꝫ. tēs. xv. dieꝝ: ꝛ infra illos. xv. dies nō ꝓbes spoliationē illīs. xv. dieb⁹ elapsis: iudex cōpellet te ad ꝓcedēdū mecū. Sed ponam⁹ q̄ infra. xv. dies tu reuns ꝓbasti spoliationē: querit vsq; ad qđ tēs erit differēdū fine ꝓgrādū istī⁹ iudicij sup crimine: q̄ in reus possessor differre restitutionē spoliatiōis vt spuntus remanereꝰ de crimine: Rīn. ro. pō. q̄ iudex poterit tibi ꝓfigere terminū ꝛ debebit: infra quē tu agens ꝓtra tytiū spoliatorē: quo termino elapso iudex compellet te ꝓcedere mecū in cā criminali: ꝛ hoc fine ꝓ spoliatiōe fuerīs reintegrat⁹ siue nō: ꝛ ꝶ ne reus de crimine remaneat ꝓpunit⁹. Sed ponamus q̄ ego actor te spoliauī a possessiōe tue vinee nō facta restitōne possessiōis tue vinee: volui agere ꝯ te ꝓ turbatiōe ecclie mee: q̄ dicebā q̄ ecclie mee debas legatū vel aliq̄d aliud deuerti: vtꝝ possis me repellere ab agēdo ꝛ excipe de spoliatiōe p me facta vt differat ꝓcessus donec fuerit restitut⁹ ꝛ Certe nō obstat mihi ista exceptio spoliationis. Idē est dm ecōtra: vtputa si nomīe ecclesie mee te spoliauī: postea ago nomine meo ꝓpriato: non obstat mihi exceptio spoliationis.

¶ No. j. ex isto ter. q̄ spoliatio ab actore facta ipm repellit ab agēdo p q̄cunq; actionē agat ꝯ me: hꝫ aliq̄ dicāt q̄ solū illā repellit ab agēdo ꝯ me super illa re q̄ te spoliant: nec tenerio mecū ꝓcedere donec sis restitutus.

¶ No. isup q̄ violēcia alter⁹ nō dz aliꝰ nocere: nō violentia tertij super spoliatione nō repellit me ab agēdo.

¶ No. vlteri⁹ q̄ exceptio spoliatiōis a tertio facte pōt opponi agēti criminal̄r qñ reus ē spoliat⁹ olī⁹ bonis vt maioꝛ pte bonoꝝ. Nā reus p illa spoliatiōe est turbat⁹ ꝛ nō pōt meditari in defensione sua: nō iura voluerit vt ꝓcessus sup cā criminali differat vsq; ad restitutionē.

¶ No. q̄ spoliatio a tertio scā dz ꝓbari infra. xv. dies. tū nō cōputat dies ꝓposite exceptiōis. Idē dī in exceptiōe excōicatiōis q̄ dz ꝓbari infra. viij. dies. j. de excep. ca. pia. ibi enī simil̄r nō cōputat dies ꝓposite exceptiōis: sed est in. x. dieb⁹ datis ad appellādū. nā illī. x. dies currūt appellanti de momēto in momētū ꝑm cōem opi. doctoꝝ.

d ¶ Frequens. Equum fuit ergo super hoc ius prouisorium emanasse. ff. de legi. l. nam ad ea.

e ¶ Circūstrepit. i. pulsat vel lesit.

pena de ij. g̃l. ff. de excu. ā. eo. ii. do.

(ADDITIO. Molestat vel ex clamosa postulatione currētiū venit ꝺ: vel circūstrepit ea strepitū faciēdo ꝑm Jo. mo.)

a ¶ Calūniose. Sic. ā. de do. ꝛ contu. fi.

(ADDITIO. Jbi tū peremptoria malitiose proponitur: ꝺ dilatoria. Jo. mo. ꝛ Archidia.)

b ¶ Exceptionē. Spoliationis. de q̄ ā. dictum est.

c ¶ Intermittit. Id est differtur.

¶ Glo. se. recī. per obiectio. ꝛ solutio. cui solutioni obiicit ꝛ respondet.

d ¶ Peremit. De facto ītelligas non de iure: q̄ multi ꝓpter tot impedimēta ꝛ timore expēsaꝝ litē dimittūt. Et sic exposuit ꝑm Bersi. q̄ exceptio spoliationis dilatoria est non peremptoria.

(ADDITIO. ā. de oidi. cog. ca. q̄. et vltī. ꝛ ꝓpter hoc dī q̄ si ante lit. ītesta. ꝓposita non fuerit: postea proponi non poterit: qđ quidam ītelligunt ēt si nouiter euenerit vel ad notitiaꝫ deuenerit. Super hoc vide qđ post Jnno. scripsi. de oidi. cog. c. ij. in glo. i. ante. ꝛ gl. hāc exceptionē. ver. est aūt dilatoria. Jo. an.) Nō ob. l. C. vsitione ex illa lege: non tamē ex interdicto vel exceptione: vt no. ā. de causa possess. pastoralis.

(ADDITIO. Jn glo. scrium quid. Joan. and.)

e ¶ Labores. Hec verba fuerunt sumpta de corpe auc. pro re publica imperatoꝛ noctes ducit insomnes. in auctē. de se dicit. ā. in prohemio huius libri. Joā. and.

f ¶ Statuimus. Hic fit interpretatio canonū antiquorum: de hac materia loquentium.

¶ Glosa sequens fortificat textum.

g ¶ Alb actore. Hoc erat iniquum q̄ reus exciperet contra actorē de spoliatione facta a tertio: cū in hoc nō deliquerit actor: ꝛ sō facto alterius sibi nō debebat obesse. C. de iniust. testa. ligo suo. ver. si. ꝛ. j. de regu. iur. non dz. ꝛ pctā suo tenēt auctores. C. de pe. sanctim⁹. ā. de his que fiūt a maio. parte capī. c. quesiuit. ꝛ recitat hic Bersi. se non meminisse vidisse aliquem excipientem sic in ciuilibus.

h ¶ Al quocūq;. Ecce differentiam inter criminalē causam ꝛ ciuilem: vt in ciuili non opponatur spoliatio facta ab alto ꝯ ab actore: in criminali sic: cum moderatione que sequitur: ꝛ rationes infra sequentur.

i ¶ Quindecim dieꝝ. Arctat tēs probādi: q̄ malitiose sepius ꝓponebat talis exceptio. vt. ā. dixit. sic in exceptione excōicationis. viij. dies sūt dati. j. de excep. pia.

(ADDITIO. Hic adde qđ ibi no. in glo. hꝫ enīs. in ꝑm. Tamē hic Jo. mo. ꝛ Archidia. tenent qđ ibi reprobant. Dicunt enim terminum prorogari posse. Joā. and.)

Princeps volūtari⁹ labores appetit vt gētē subiectis ꝓpararet.

¶ Glosa sequens dat tria similia ꝛ vnum dissimile. ff. recitat per questionem.

k ¶ Proponit. Quia dies illa non cōputabitur in. xv. sic dies in quo ꝓponit excōicationis exceptio. j. de excep. pia. sic dies in quo cautum ꝓmittit: ꝛ in quo sistere in iudicio opz non cōputatur in viceria millia passuum. ff. si ga. cau. l. j. sic ꝛ dies ꝓsentationis lkaꝝ cū cōmittit causa infra certum tēs decidenda. ā. de ap. sup eo. ij. vbi de hoc. Sec⁹ in decez diebus qui dant ad appellandum: in qbus tempus finē ꝓlationis computat. ij. q. vj. bi duus. vbi de hoc. ā. de re iudi. qđ ad cōsultationem.

Decē dies qui dāntur ad appellādū currunt a tpe ꝓlationis sententie.

(ADDITIO. Ar chi. alleg. ā. eo. tit. audita. ver. mandam⁹. ā. de ele. nō resi. qualr. xviij. q. ij. pridem. ver. admonemus. ij. q. vj. ꝓpter. lxxxviij. di. platum. iij. qō. v. c. j. xxxj. di. tenere. lxxxij. di. ꝓposuisti. Jo. an.) Et vltimo istorum. xv. dierū ꝓbari poterit exceptio: sic. ff. ad l. iul. de adul. l. pē. §.

seraginta. ꝛ. l. is cuius. §. ex senatusc̄o sulto. Et potest peti bonoꝝ possessio tuſra cētesimum diem: ꝛ cētesimus in eo numero computatur. ff. de suc. edi. l. j. §. q̄ dicimus. si mille. ff. de verbo. signi. qui ante kalendas. Joā. and.

l ¶ Quod asserit. Scilicet se spoliatum in ciuilibus ab actore: in criminalibus a quocunq;. Joā. and.

m ¶ Alioquin. i. si infra illud tempus nō probauerit.

n ¶ Taxatione. De qua die: vt. ā. quod metuo causa. c. vltī. in glo. que incipit. Ultra quam. Bernar.

o ¶ Puniendus. Pena arbitraria: ergo non statuitur hic certa pena. de of. deleg. de causis. ff. de iure delib. l. j.

(ADDITIO. Idem Postiensis. Jo. mo. ꝛ Archidia.)

¶ Glosa sequens reddit causam: ꝛ dat simile.

p ¶ Substantia. Interpretatur ꝛ exponit hic papa canones illos. ij. qō. j. oportet. ꝛ. ij. qō. ij. nullus. vbi sunt hec verba. Ridiculum enim videbat q̄ criminaliter accusatus accusatorem suum per exceptionē spoliationis rei modice ꝛ vilis ab accusatione repelleret. Et est simile qđ dicit lex: q̄ tutor a tutela excusari non pōt ratione controuersie que est inter ipsum ꝛ pupillū suum: nisi forte de oībus bonis: aut plurima parte bonoꝝ sit controuersia. ff. de excu. tu. l. propter litem. insti. eodem titu. §. item propter litem. hꝫ illud iure ancē. imutatum videat in auc. vt hi qui ob. se ha. phi. res mi. §. ij. tij. ꝛ. iiij. col. vs.

(ADDITIO. Unde sumpta est auc. minoris. C. qui da. tu. pos. tūi vt dicit Postiē. ratio legis abrogate durat: ꝛ allegari pōt. de hoc. de iudi. nouit. versi. nec illud. in. j. glo. Dicit aūt Jo. mo. q̄ equa fuit hec interpretatio: cū accidentia subiecta non denominent: nisi assint in toto vel in maioꝛ parte. alle. ff. de leg. tij. l. legatis semis. §. si vnus. ꝛ remittit. j. de verbo. signifi. sicut. Joan. and.)

Universidad de Deusto
Biblioteca

Agere qo cõpellitur in multis casibus.

a ¶ Al tertio. id est ab alio cũ ab accusatore. tñ. qõne. j. episcopi. ⁊ questio. q. cum ecclesie.
b ¶ Lpo. Arbitrariũ ex quo certũ nõ statuit. vt dict. ã.
c ¶ Sic. scilicet spoliatus.
d ¶ Eludat. Malitijs autem indulgẽdũ non est. ã. qui malo. accusa. pol. tigẽte. cũ suis ꝛcor.
e ¶ Qui. s. q̃ iudex terminum statuat.
f ¶ Estimam⁹. Et alij estimare debẽt ã. vt re iudi. in causis. ⁊ sic compellitur aliquis agere.
(ADDITIO. Quẽ. tales casus no. h Hostiẽ. quoꝝ aliquos no. Accur. C. vt nemo inuitus. l. vna. Et ponit pro quatuor i personis quibus periculum imminet si nõ agãt: vt tutoribus ⁊ curatoribus. C. arbi. tu. l. nomina. ⁊ de admi. tu. l. debitoribꝰ. Sed vo negocioꝝ gestoꝝ es si sint cognati dñi absentis: ⁊ facile sit eis satisfacere. ff. de neg. gest. si aũt. Tertio pcuratores. ff. mãda. procuratoꝝ. ⁊. l. a pcuratore. Quarto administratores ciuitatis. ff. de admi. re. ad ci. pti. l. vlt. §. iij. ⁊. §. pe. Jo. and.) Quinto hereꝺ qui hꝫ necesse vindicare mortẽ defũcti accusando siue fectores ipsiꝰ. C. ad fille. l. j. Sexto quicũq; litẽ ꝓtestatus fuerit vel libellũ obtulerit instãte reo. in auc. de litig. §. oẽm. colla. viij. Septimo vendit⁹ qui excepit habitationẽ domus vẽdite quã alij locauerat. Vbi si inglimo domꝰ dederit: cogitur agere ꝓtra ipsum ⁊ emptor reddere que fuerit ꝓsecutus. ff. de actio. emp. iuliano. q. ꝛ scripit siue eum. §. pe. Octauo magister nauis qui insolidũ reddit vectoribus non detracto dãno ꝓportionaliꝛ. ff. ad. l. rho. de iac. l. ij. Nono cogit colonus in dñm agere in casu quẽ habes. ff. loca. cuꝫ in plures. §. messem. Decimo in casu. ff. ne qd in lo. publi. l. ij. §. figo in fino. ver. idẽ nerua scribit. Undecimo i casu. ff. de lega. j. fit legatũ. §. fi. Duodecimo. ã. de offi. oꝺi. significauit. Tertiodecimo in mꝰe que necesse hꝫ petere filio tutorẽ. C. qui pe. tu. l. matris. ⁊. l. cũ a matribus. Quartodecimo in appellone. de ap. oblate. Quintodecimo in impedimẽto mꝰimonium. ã. de cl. ãpson. cũ inhibitio. Sextodecimo in mittente nouũ opus de opc. no. nun. c. fi. Decimoseptimo cũ actor malitiose tardat rem ꝓuenire: pone in scholari de quo no. in pcalle. l. vna. C. vt nemo inuitus. quem ꝓuenire intẽdit cum paratus fuerit ad recessum: vt sic se redimat. ã. de rescrip. nõmulti. hoc ergo pcaueri dz. de seruõ or. c. j. Ad instãtiã ergo scholaris bonꝰ iudex assignabit terminũ citra quẽ agat: ⁊ post que illũ nõ audiet. arg. h. ⁊. l. diffamari. quã alle. glo. ⁊. ã. de pba. hꝫ. j. de ap. legitima. C. de re. pig. si ego. ff. de op. leg. mãcipioꝝ. ff. de cura. bo. dã. l. j. ff. de bo. auctо. iudi. posi. si fundus. ff. de carbo. edic. l. iij. §. cause. Jo. and.) Ad idẽ. C. de inge. ma. l. diffamari. sed non precise: sed hoc vt excipere possit: vt hic vt. ff Potuerit. Vl's nõ dz sibi imputari. ã. eo. li. de elec. cõmissa. ã. de appella. ex insinuatione. cum similibus.
¶ Glosa sequens obiectionem duplicitер soluit: ⁊ duplicem rationem subdit.

Tpalia bona dñr ptinata.

b ¶ Opponat. Intelligit. Ꝺ. hoc qñ inter ecclesiasticas psonas cã vertit: ne sit ꝓtra. ã. de ex. cogni. cum dilectus. Uel dic q ibi de tpalibus ꝓtendebat que ꝓpie ptinate

dicuntur: q possunt a primato possideri: rea aſſt ecclesiastice vocanꝫ h que nõ cadunt in laicum: vt decime ⁊ alia spũalia. ff. de leg. tij. l. hoc legatum. Et est rõ huius dicti: qr agens nõe ecclesiastico nõ agit suo iure: sed nõe ecclesie: vñ sicut ꝓcurator agens nõe alicuius de iure suo non excipit: sic nec hic. ad Ꝺ. ff. de doli excep. si ꝓcurator. Itẽ reo ecclesiastice sunt publici iuris: sed de publico. ad primatũ nõ fit cõpensatio. C. de cõpen. l. j. ⁊. tij.
(ADDITIO. Posiẽ. remittit ad summã eo. ti. §. qñ sacerdota. ver. qd si vir. vbi tenet Hostiẽsi. ⁊ idẽ spe. de pect. ⁊ po. §. j. ver. qd si ago. q agẽti de mꝰimonio petitorio vel possessorio nõ opponit cõtinet spoliationẽ rei. Jo. an.) Ca. j.

spoliationis ptiuatarum rerum: vel econuerso. Jo. and.
¶ Ad hoc sancimus vt rerũ ptiuatarum spoliatio agenti sup ecclesiasticis: vel ecõtrario nullatenus opponatur b. E onifacius occauus.
¶ Ecclesia que petit restitutionem decimarum quas se dicit infra parochiã alterius possediſſe: non auditur nisi probet possessionẽ legitimã. Joannes andre. Caplin. q.

HD decimas quas canonici sci Nicolai se asserunt k infra parochiã ecclesium soluit rõnem subdẽs. ſhſ. Quia eas.] Et duos alios modos sumendi gñaliter dicã sup. tij. glo. Et dz decretalis hec sumpta fuisse ex extranag. cle. tiij. que incipiebat. Cum inter canonicos. sed illam non vidi. Joan. and.
¶ CASUS. Canonici sci Nicolai peripiebant decimas de predijs: que predia erãt infra meã ecclesiam parochialem: ⁊ ꝓstat q ipsi excedebãt fines parochie sue: ⁊ sic possederũt decimas p magna tpa. hoc facto ego rector illiꝰ ecclie parochialis anticipani canonicos: ⁊ peepi fructus illoꝝ predioꝝ. Canonici voluerũt ꝓtra me intẽtare interdictũ vnde vi ꝓ recuperãda possessione: querit. qd debeant. pbare isti canonici pro obtinendo in possessorio: Rñ. ro. pon. q cum ius cõe sit ꝓtra canonicos: mã ius cõe dictat q decime prediales soluanꝫ illi parochie infra cuius limites sunt sita predia. Itez cũ ius cõe sit pro me rectore: q ꝓstat illa predia eẽ in parochia mea: certe a sic canonici possint obtinere in possessorio: vltra suã possessionẽ debent pbare titulũ: medio cuius habuerũt possessionẽ. vz. q dicant q decime ille ptinent ad ipsos ex donatione epi cum ꝓsensu capli: vel ex donatione laici qui hẽbat illas decimas in feudatas de auctoritate episcopi.
¶ Nota primo q hꝫ vna ecclesia vel psona ecclesiastica sit capax iuris decimaꝝ: tñ non potest decimas petere: nisi mediãte titulo. nec ẽt possidere: qꝺ plus est: nisi cũ titu. ⁊ titulus legitimus poterit esse donatio epi de cõsensu sui capli: vel legitima prescriptio per. xl. annos tã de iure ciuili q̃ de iure canonico. De iure ciuili hẽmus ter. in auc. quas actiones. C. de sacrosan. eccle. De iure canonico in ca. de quarta. de prescrip. in an. Et ideo dicit glo. q laicus quãtocunq; tpe peceperit decimas in aliqua ecclesia parochiali: si rector illius ecclesie spoliauerit laicum: laicus contra rectorẽ non potest intẽtare interdictũ vnde vi. nisi alleget titulum. i. infeudationẽ ante concilium lateranẽse. non autem auditur si alleget prescriptionem: quia nõ potest prescribere: cum non possit possidere.
k ¶ Canonici. Nole ipsi eccle agẽtes qꝺ possunt: vt. ã. de proba. et ibi. de test. pubẽ. ex parte. vbi de hoc. cũ si.
l ¶ Asserũt. Et hoc ifallat ꝓsumptio ꝓtra eos que eis verisimr obstat: secus si hoc nõ ꝓstaret q ille decime eẽnt in alterius parochia. z sic ad ea q̃ dicã. j. eo. li. de ꝓscri. c. j.
¶ Glosa sequens soluit dubium.

a ¶ Eundem clericum. No. Ifant: q hoc tñs facit pro reo ⁊ ꝓtra actorẽ. si aũt spoliati essent a tertio: suo cõe iz habere nõ puto. ⁊ facit qd dict. j. de prescrip. c. j.
(ADDITIO. Unde dicebat Joan. mo. hic patere q agẽs restitutorio in dicio ꝓtra eum q iure cõi tenetur: dz docere de titulo. Uel dicatur q spoliatus petens restitui contra illi qui iure cõi probato tunaꝫ succumbit: si aliud non ostendat. Jo. and.)
b ¶ Occupasse. in mala parte: alibi in bona. vtq. q. j. sactꝰ. ⁊. ã. eo. lib. de procura. si duo.
¶ Sto. sequens arguit ad opinio. Jo. contra Bitrleſi. ⁊ fortificat tertium.
c ¶ Presumunt. No. fm opi. Jo. qui no. xliij. q. j. §. j. q laicus restitutionẽ decimaꝝ petere non poterat. ꝑ decre. ã. de prescrip. cãm. Bar. butri. no. ꝓtrarium: cum laici decimas interdũ possideant de facto. Ad decre. illam cãm. rsidebat q decre. ipsa dicit detinere: non dicit possidere. Datis pnto hanc decre. facere pro Joã. vt nisi laicus probet se legitime assecutũ: cum sit ꝓtra cum presumptio nõ audiẽt: qui enim restitutionẽ petit hꝫ duo. pbare. se possedisse ⁊ spoliatum fuisse. ã. eo. ca. olim. j. ⁊. iij. Et aliud est possidere: ⁊ aliud in possessione esse. ff. de acquir. possess. si quis autẽ. ⁊ est simile. ã. eo. ex trãsmissa. ⁊ qꝺ ibi no. Dic ergo est presumptio ꝓtra actorẽ: ⁊ ius cõe pro reo. possessio ergo ⁊ spoliatio. pbate non admittant: vt fiat restitutio petitorio probato pro reo. ad hoc de cau. pos. cum ecclesia. ⁊. c. cum dilectus. ff. de rei vẽdi. officiũ. ⁊ idez videt vbicunq; factũ est pro reo notoriũ. de diuor. significasti.
(ADDITIO. Idem Jo. mo. Et dicit etiaz Archi. hic q ꝓpter fatuam allegationẽz actoꝝ quasi super notorio papa sic debuit iudicare. ad Ꝺ. ff. de dolo. l. dolo. ff. vt in ff. de pbatio. circa. in fi. Facit qꝺ dixit post Innocen. et Ꝓpositel. de ꝓsu. cũ inter. de ꝓbatis. ex tenore. Jo. an.) dat. ad Ꝺ. ff. de supfi. l. j. §. q ait. ff. vposi. l. bona fides. i fi.
d ¶ Aliud ostendatur. Ut compositio: titulus prescriptionis priuilegium: vel aliud simile. de dona. apostolice. j. de his que fi. a prela. cum apostolica. cum fi.
e ¶ Ecclesiam. ſ. Ꝺ. clerici. Joan. andre.
¶ De dolo ⁊ contumacia. ¶ Dictum fuit. ã. tit. pxi. de fatigatio vel potẽtia aduersarioꝝ: mũc Ro est videndũ de fatigatis aduersarioꝝ dolo ⁊ contumacia: ideo annectit rubricam de dolo ⁊ contumacia.

Alimatio dñi pelye

¶ No. j. q ꝓtumax pdẽnat in expẽsis qñ ꝓpter i mmo tã demũ si alitera pa cõparuit. Si ñ multũ cõparuit nõ fit pdẽnatio ex-

Cap. j.

Ltor. ¶ Duplex est pulsio ꝓtra actorẽ ꝓtumacia. Sed a prouisio. ibi | Ad citationem.]
(ADDITIO. Et vt dicit Joã. mo. prima repetit ius antiquum. alleg. de pcu. auditis. C. qño ⁊ qñ iudi. auc. qui semel. C. de fruc. ⁊ lit. ex. non ignoret. Sed a adiecit ius nouum: qꝺ vt dixit Inno. alio iure non caueba. Sed Hostiẽsi. dicit. q satis est q caueba alio casu quo minus videret hoc fieri debere. ſ. in pcallega. auc. libellũ. iij. q. iij. que habet. C. de lit. ote. auc. libellũ. ⁊ exponit eam hic totaliter qꝺ ppositio congruit. ſ. q fit meno eius exquo actor fuit ꝓtumax: nec ad libellũ postrigẽdum: nec ad postrectũ. pseqñdum: nec aduersarium citãdum admittet: nisi caueat reo vel iudi-

ci: vt ibi de ꝓtestanda lite infra duos menses. supplet ẽt q in terminis comparebit: vt hic: vel oẽ dãnatum restituet. Multum violenta est hec expositio. Induceret etiam ipse auc. gñaliter. C. de epi. ⁊ cle. ex qbus dicit sumptam hanc decre. quasi per modum innouationis illoꝝ iurium que non fernabant: vt ẽt no. in pcalle. auc. libelli. iij. q. iij. in fi. j. glo. Quicqd dicat Hostiẽsi. verũ videt Jmo. hoc alio iure non caueri. vñ dicit hic Arch. illas aucten. loqui etiam nulla ꝓtumacia precedente. Jo. and.)
¶ CASUS. Titius pretẽdebat me suum debitorem in decẽ: fecit me ꝓuenire coram iudice meo cõpetenti: ego reus

de iure cõmuni ad eãdem ecclesiam pertinere.
¶ De dolo ⁊ contumacia.
Innocentius quartus.
¶ Actor contumax condẽnatur in expẽsis: nec citatur vlteriꝰ ad sui petitionẽ reus: nisi caueat de veniendo et comparendo. Capitulum primum.

Ctor qui ad ter-

in termino mihi assignato cõparuit: ipse Ro actor nõ cõparet: quero qua pena veniat actor non comparens pro sua ꝓtumacia puniẽdus? Rñ. ro. pon. q ipse actor primo est mihi pdẽnandus in legitimis expensis quas ꝓpter ẽ ego feci. Item est puniẽdus alia pena: qñ si velit denuo me ꝓuenire per aliã citationẽ nouam: q prima est empta. l. post pemptoꝝ. ff. de iudi. ⁊ in fine legis: vbi edi. cenus etrẽduck. i. citatio extinguit ⁊ est expirata: necessaria est alia citatio. Et si actor velit impetrare nouã citationẽ dz mihi cauere sub certa pena q in singulis terminis cõparebit: ⁊ si actor nolit dare illam cautionẽ: iudex dz ei denegare citationẽ. ⁊ hoc vez si requisitus fuerit iudex vt ei denegaret citationem: nihi prestet illã cautionem de cõparendo in singulis assignationibus: nã iudex non dz interponere officium suum ad ptiã vtilitatem nisi regratur a partibus. l. tij. ff. de dã. infec. c. j. de iud. in an. ibi: qñ cum petisset aduersarius introduci.
¶ Nota primo ex isto. c. q cum reus ad instantiã actoris citatur vt coram iudice compareat ad certum terminum: actori sit videt ille terminus assignari: hꝫ iudex nõ dicat actori q sibi talem terminum assignat: intãtum q actor non comparens est tanq̃ contumax puniendus.
¶ Nota vltrius q actor non cõparens est pdẽnandus in expẽsis quas reus ꝓpter hoc fecit. Queritꝰ de quibus expẽsis intelligat istud: Quidã dicunt vt officium de scõ Hemi. q Rbum ꝓpter hoc factis: positũ in hoc terno refertur ad Rbum veniendo: ita q reus petat expẽsas ab actore q̃ ipse reus fecit veniendo: si ãdo ⁊ recedit: hꝫ si fecerit alias expẽsas: puta pro ꝓsilio aduocatoꝝ illas nõ poterit petere per modum preinditi: sed tñ illas poterit postea petere in fine cause si obtineat. Cõtra tñ hãc opi. vẽ ter. in. l. cũ quẽ temere. ff. de in. vbi dz q̃ facies aliquẽ temere vocari ad iudiciũ dz solnere viatica ⁊ supꝰ litis. Idẽ facit. l. sancimꝰ. C. de iu. vbi dz q ꝓtumax dz solnere oes expẽsas ⁊ dãna que fecit ipse reus vel actor cõparẽs.
¶ Nota tñsup q actor ꝓtumax in ꝓno termino nõ dz a iudice obtinere altã citationẽ pro faciẽdo citari reũ: nisi ꝓstita prius cautiõe sufficiẽti q fideiꝛ cõparebit in olbꝰ ⁊ singulis assignationibꝰ. Et onerat talẽ cautionẽ ꝓpter precedẽtem ꝓtumaciã suã: q ꝓsumptio est ꝓtra eũ q ipse actor nõ cõparebit sicut nõ cõparuit in ꝓno termino. Hꝫ ꝓo intellectu huiꝰ capli ⁊ totiꝰ materie: queritꝰ primo vtrũ ter. iste. procedat vt go pdẽnet in expẽsis pro simplici citatione: Ista gõnẽ formant glo. in. c. ꝓclamat. de pcu. in an. ⁊ dicit ibi glo. q dz fieri pdẽnatio expẽsaꝝ post citationes pemptoriã: ideo pro simplici citatione nõ est ꝓ pdẽnatione expẽsarũ post citationem fieri dz.

penſaꝝ: et sic ẽ h ter. pro dicto doctoꝝ. in c. ꝓsuluit. de of. vlc.
¶ No. q. iudex nõ debet ptẽ citare qñ ꝓcedit ad instãtiam ptis nisi pte petente. ad Ꝺ de iudi. c. j. Domi.

Nõbilis.

Expẽsarũ pdẽnatio post cõ citationem fieri dz.

Universidad de Deusto
Biblioteca

dus in expēsis. Nam dicit illa glo. ꝓdēnātto expēsaꝝ est ꝓ ꝓtumacia: nō qs nō dz ꝓtumar ꝓ simplici ꝛ prima citatiōe. Doctores dicūt ꝫitā: qꝫ et ꝓ simplici citatione ẽtū ad ꝓdēnationē expēsaꝝ est qs cēsendus ꝓtumar et ꝓtute vñ ettatiōis: sed nō ẽtū ad sūmam diffinitiā vel missionē in possessionez. Querit sed qd si reus silr nō cōparuit: vtrum actor non sit admittēdus ad nouā citationē ꝫ reum nisi mediante cautiōe de qua hic: Rō. glo. qꝫ tūc non hēr locū disp̄ b⁹. c. Imo ꝓtumacia ꝓtra ꝓtumaciā cōp̄sāt: ꝛ istud facit ꝫ glo. l. pe. de co ꝙ nez fac. ē. ff. l. j. vel. q. ff. siqs in iudi. q. tenet qꝫ iz neuter cōpareat: tñ iudex dz ꝓdēnare ptes in mulctā ꝓ interesse publico: ꝛ hāc oplonē tenent dñi ꝑalos. Pro q̄ sciēdū qꝫ ꝓtumar nō cōparēs coāz iudice offendit iudicē ꝛ rēpublicā ꝓ quo venit pdēnandus in emēda: q emēda est arbitraria. l. vnica. ℌ. fi. ff. siqs iud. nō obtē. Itē ꝓtumar offendit suā ptē aduersaz: ꝛ rōne illius dz ꝓtumar erga suā ptē adūsaz pdēnari in expēsis ꝛ interesse. l. sancim⁹. C. de iudi. Sz tunc ad qōnē qñ neuter cōparet: certū est qꝫ ꝓtumacia cōpēsat ẽtū ad ptē. Sed qd ẽtū ad rē publicā: vtrū dēat cōpēsari? Glo. alleg. dic qꝫ no. Sz dicūt doctores qꝫ cū ipositio multe sit regulāda sm interesse ꝛ dānū ptis adūse: vt de b̄ est ter. no. in. l. j. ff. siqs i ius vocat⁹ ꝛ nō qñ neutra ps cōparet fit cōpēsatio: ꝛ post ℌ ptī nō interest: nec reipublice debet multa.

¶ Glosa sequens recitetur per questionem.

a ¶ Ad terminū. Cū ℌdisti inde loquat de ℌz termino siue peremptorio siue nō (ADDITIO. Et sine i principio cāe siue i pgressu Frā. Posti. alle. xix. di. c. j. de pusle. qꝫ circa. ad idē. ff. de pub. de pēio. Jo. an.) ℌtelligēdū vī. sic ꝛ in reo dicī solet qꝫ ꝑ ℌz ꝓtumacia ēt añ peremptoriū ꝓdēnal in expēsis: ℌz solū post peremptorium possit excōicari. (ADDITIO. Supple vl missionē pati. Jo. an.) De b̄ tertiꝫ. dl. honorat⁹, tiꝫ. q. v. i sū. ꝛ. ō. de pcu. ḡrelā. maior aūt est ꝓtumacia actoris nō venientis q̄ rei. tiꝫ. q. tiꝫ. c. j.

b ¶ Nō curauit. Cū potuisset. vñ nota negligentiā vel ptēptū. ff. de re iu. ꝓtumacia. ad idē. ō. tī. prī. c. j. ℌ. solet.

¶ Glosa seq. vnum dubium solvit. de alto remittit.

c ¶ Venīēti. ℌ nō venīēti nō pdēnabit: ℌz cōpensēt ꝓtumacia ꝓtumacie. ff. de dolo. ñ duo. ff. de cōpē. ñ ambo. Si aūt actor nō venit ꝛ iudex fuit absēs vl ꝑsēs: ℌz pcedē ñ poterat: an fieri dēat pdēnatio? Dic vt no. i reo. ō. eo. tī. c. vl.

d ¶ Propter hoc. ſ. rōne ꝓtumacie. de pcu. audītis. j. de exce. pta. ō. eo. cū dilecti. ꝛ. c. finē. ꝛ qualr ꝓtra ꝓtumaces proceditur debeat. dic vt no. ō. eo. prout. ꝛ. c. causam.

e ¶ Legitime. Q̄s dic vt no. tī. q. j. in ꝓnūo. ō. e. tī. finē.

f ¶ Admittendus. Et sic punitur in quo peccant. ō. de tempor. or. dī. literas. ñ fine.

¶ Glosa sequens recitetur per questionem.

g ¶ Sufficiēter. Ut sic pignora vel fideiussores denē. ff. mJ. ñ mādato. ℌ. vlt. ñ aūt hāc dare nō posset: de iuratoriam. de do. post dnor. resti. p viaz. vbi de b. ad idē. C. de episco. ꝛ clerī. l. gñalr. Dicit aūt Inno. qꝫ sufficit ℞bo cauere: qꝺ pōt vez esse seruata predicta distinctione. Ber.

¶ Glosa sequens ponit duas lecturas.

b ¶ Termino. Pōo. l. ad b̄. ff. de ver. ob. cū g calendis.

(ADDITIO. Et. j. de ptēb. nō pōt. ℌ. j. cū suis ꝛcor.) Uel dic termino quocūq; quoad eius petitionē citabit reuo: hec est. n. idēntitā legis que ēgpollet vniuersali: vt

dtri. ō. eo. lib. de elec. vt circa. sic ꝛ cautio prestat de ꝓsequentia litis vsq; ad fi. C. de epīs. ꝛ cle. auē. generaliter.

(ADDITIO. Dicit hostien. q̄ ideo loqtur singulr vt det ītelligere qꝫ ꝓ defectu cuiusliz loc⁹ est pene. Jo. an.)

t ¶ Fidelīter. Presumit aūt malitiose abesse nisi ꝛtrariū ꝓbet. ſ. q̄ ipetitus fuerit. vī re iud. cuz Bertholdus. de ꝑcura. querelā. vbi de hoc. Cap. II.

¶ Judex appellantem ꝛ recedentem citare ulterius nō tenetur ſi vult in causa ꝓcedere: nisi forsitan appellationi renūtiet. Jo. an. Cap. Im. y.

Vm qui a tua iterlocutoria vel grauamine ℞ qō ꝑ te sibi ꝓponit illatuz a tua ꝑtia recedit appellās[m].

†¶ Cum ꝓtestari[n] videatur

¶ No. j. qꝫ recedēs a iudice appellando vī not le coā iudice litigare.

¶ No. q̄. qꝫ qñ fit cessatio ad sūmam dēt in ea exp̄i. mi qꝫ ad sūmam audiendā citat: vide tex. ꝛ gl. ꝛ cle. ſepe. ꝙ. fig. Do.

T ¶ Ad de qualit succurrat reo actore se absentā te ante lit. ꝓte. no. fi auē. q̄ se nict. per Bart. C. qō ꝛ qs iudi. nec. ī c. cū olim. eo. titu.

Cōtumax multos offendit.

Cōtumax ī vno actu iudicij an sit citādus ad alios actus.

Additio.

(ADDITIO. De ptestatione iuris ꝛ hominis remittit Jo. Mo. J. de regu. iur. in generali. Jo. an.)

a ¶ Hoc ipso. Appellando ꝛ recedendo.

b ¶ Incūbunt. Cōsiderato eo statu in quo tūc erat cā. vt talis est cā in qua sententiari pōt lit. nō ꝓte. qꝺ dic vt ō. vt lit. nō ꝓte. qñ. ꝛ. ō. eo. prout.

c ¶ Audiēdā. Si nō ꝙt ꝓtumar: expresse citari dz ad sūmam audiēdā: alīs nō valeret sūa ptē absente. ff. que sen. sine ap. rescin. l. j. ℌ. ītē cū ex edicto. ꝛ d hoc no. ō. de officio delega. ꝑsulnit.

d ¶ Remittet. Expresse qꝫ pōt. tī. q. vj. ſi qs libellos. C. de ap. ſi qs. ꝛ tacite etiā lītigādo coāz iudice a quo appellauit appellationi renūtiat. ō. de offi. deleg. gratū. de testi. cū venisset. si tñ interest aduersarij ad ipm⁹ īteresse tenet. qꝫ dic vt no. ō. de ap. interpōita. ℌ. ille denīqz.

¶ Blo. sequens obiect de tribus decretal lib⁹. ad quas rñdet. demū querit ꝛ soluit: ꝛ hanc decretalē respondet.

f ¶ Nō teneris. Dicendā ℌnū per decre. ō. de offi. delc. cū olim. j. vbi iudices citauerunt appellantē qꝫ putabant frustratorie appellasse. ad idē. ō. vt lit. nō ꝓte. accedens. j. vbi ēt iudices citauerūt qꝫ putabāt frustratorie appellasse. ad idē. ō. c. put. vbi papa mādat citari eū qꝫ frustratorie appellarat. Sz dic qꝺ de necessitate citari nō dz. vt hic. Ad decre. cū olīz. ꝛ decre. accedēs. dic qꝺ ibi factū narrat nō ius pōt. ad decre. put dico qꝺ ꝑ ista ptē de necessitate nō erat: qꝺ. ſ. citaret: ꝛ de hoc ꝙsuevit recidere ꝓtumace: nūqd qui in vno actu iudicij fuit ꝓtumax ad alios act⁹ citabit? Dic qꝺ sic: vt. ō. de testi. cū olim. ñ. vbi citat cōtumax ad sūsaz audiēdā: qꝫ ℌz in vno actu

(ADDITIO. No. q̄ qñ ad certū actū vl articulū facta est citatio ℌdistincte: vez est qꝺ dicit glo. ℌz ñ citat⁹ eēt ad totā cām: placet Imo. de ꝑcur. auditis. vbi scribit sup ver. ℌclusum. ꝛ in decre. ꝙsuluit. de offi. delega. ad ñ. sup ver. ſcribit. qꝺ sine alia citatione ad vltertora ꝛ ad sūsam. ꝓcēdi possit: qꝺ itellexit Posti. qñ in citatiōe cōminat⁹ fuit se ēē diffinituꝝ: vbi videas. Jo. an.) ꝓtumax fit: nō ppea ptestari vī ꝙ in alijs cōtumax esse velit: sed hoc malū ꝓtumacie sub colore boni. ſ. remedij appellationis defendit: qꝺ simpliciter contumax non facit.

g ¶ Processeris. Alīs de iure.

¶ Blo. seq. querit. argu. pro. soluit contrarium.

h ¶ Valīdus. Quid de iudicib⁹ datis cū clausula: qꝫ si nō oēs: oēs simul nō ꝓuītauerūt: sed duo vnī: tertius do aliud: illi duo volūt ꝓcedere ad executionē sue sūe: querit an possint tertio nō vocato? Et vī tertiꝫ ipm nō debere vocari. argu. huius decre. ꝛ. ō. hoc. lib. de arbi. c. j. ꝛ. ff. de re iudi. duo ex tribus. cū ergo ipsoz valeat sūsa: ergo ꝛ executio. Sed dic (Idē Joan. mo.) qꝫ vocandus est. nam ℌz sūsa dnoz teneat: tñ alīs articulus g emergit est oībus cōis: ita qꝫ ad illū duo (tertio non vocato) ꝓcedere nō pōt. ℌ. de offi. dele. cām. ꝛ. c. prudentiā. ℌ. adhuc. si mo. alīs sequeret: qꝺ si in aliqua termini assignatione vnus ad alijs diceꝝdaret: illi duo (illo nō regrito) postea ꝓcedere possent: quod est absurdum.

Zidditio.

¶ De eo qui mittit in possessionē causa rei seruande.

¶ Dictum fuit. ō. tī. prī. de do. ꝛ ītu. rez qꝫ ꝓpter ꝓtumaciam rei: actor regulariter mittitur in possessionem: ideo post rubricam: de dolo ꝛ contumacia: annexit rubricam: de eo qui mittitur in possessionem causa rei seruande.

Capitulum primum.

Lōtumgatio domini dēlre.

Diuisio.

¶ No. j. ar. qꝺ pśnar⁹ nō ē dignitas, ꝛ ꝙ plene ꝑ archidiac. ō. de ꝓsue. c. j. eo. lib.

¶ No. q̄. qꝺ iudex dz supplere ꝙ abstē te q̄ ꝓcedi pōt ī cā ℌ cū. ſi ex ter. ō. de arbi. ca. q̄. ei. lib. Do.

Notabilia.

sessionē causa rei seruande.

Innocentius quartus.

¶ Quādo agitur de beneficio ecclīastico ob ꝓtumaciaz rei nō fit missio in possessionē: sed ad sūsaz lite nō ꝓtesta ta ꝓcedit. Capt tulū vnicū.

Um qui super dignitate personatu vel be-

Fm Frā.) ℌz duas regulas. Regulariter. n. q̄ agit realt ob ꝓtumaciā rei: fit missio in possessionē cā rei seruande. fallit in hoc casu. Item regulariter nō proceditur ad testium receptionem vel diffinitiā sūsam lit. nō contestat. fallit in hoc casu: ꝛ est ad declarationem eoruz que no. ō. de do. ꝛ contu. continguntur.

(ADDITIO. Et approbat hec decreta. que notauit Utn. ō. vt lit. nō ꝓtest. tue. Itē decre. ista vt dicit Boat. non superfluit propter decre. quoniam. ℌ. porro. vt lite. nō cōtesta. qꝫ ille. ℌ. specialiter tractat de ele. ista decre. generaliter de causa beneficij. Item illa nō expresse ꝓhibebat fieri missionē: qꝺ facit ista. Joan. and.)

¶ CASUS. Fm intellectū glose qui approbat per doctores. Ego existēs in presentia dñi pape: ipsi pape exposui qꝫ tytius erat intrusus in bñficio sine titulo: ꝛ sic vacabat: ꝛ tāto tēpore qꝫ collatio ipsi⁹ bñficij erat devoluta ad papā: petebā vt papa illud beneficiū tanq̄ vacās mihi ꝓferret: vnde papa mādauit iudicib⁹: vt si ꝓstaret qꝫ talis tytius fuit intrusus in rali beneficio: qꝫ illud beneficiū mihi ꝓferrēt. Tytius citat⁹ coāz iudicib⁹: ℌz fuerit citatus peremptorie: nō cōparuit: vtz iudices possint me mittere in possessionē illius beneficij: Rñdet qꝺ nō: qꝺ cū nō habeā titulū nec ℓstitutionē: si mitterer in possessionē ipsi⁹ beneficij haberē ingressum vitiosum. Sed iudices nō obstāte ꝓtumacia tytij ītrusi: poterūt cognoscere de defectu sui iuris: ꝛ examinare testes: ꝛ ꝓcedere vsq; ad diffinitiā sūsam: ꝛ mihi ꝓferre illud bñficiū: si eis cōstet qꝫ tytius intrusus nō habeat ius in beneficio. Alij intelligunt qꝫ istud ca. loquat in beneficio iam obtento: sed a possessione ipsius aliquis fuit spoliat⁹? ꝛ ℌm istum intellectum casus sic figuratur.

¶ Cum essem in possessione alicuius bñficij: tytius me spoliauit: ago ꝓtra eū interdicto vnde vi: tytius citatus est ꝓtumax nō cōparet: peto me mitti in possessionē beneficij ex ꝓlo decreto: certe nō sum audiēdus: ℌz nō obstāte absentia tytij citati lite nō ꝓte. potero ℌsomare iudicē: ꝛ docere de iure mro: ꝛ iudex ꝓferet sūsam diffinitiā lite nō ꝓte. nō obstāte absentia ipsius tytij citati: ꝛ si docuero de meo iure ꝛ iudicel ꝓstiterit: mittar in possessionē: vel alīs iudex ꝓceder ℌm qꝺ sibi videbit.

¶ No. qꝺ gl. pro ſna opi. ponderat verbū obtinendis: ꝛ verbū ingressus: que faciunt ꝓtra opinionē illoz qui dicunt qꝫ istud ca. ℌz locū in beneficijs iam obtentis.

¶ No. vltert⁹ qꝺ cū agit de beneficio ecclīastico obtinēdo: qꝺ de isto nō est difficultas: data ꝓtumacia possessoris: nō fit missio in possessionē ex ꝓlo decreto: ℌ dz executor dar⁹ cognoscere de iure absentio: ꝛ facere iuo

Universidad de Deusto
Biblioteca

ſtil pſtit ⁊ accuſanti ꝛtumaciã abſentio: al'o ſi iſte accuſans mitteret in poſſeſſionẽ in pꝛio decreto hꝫret vitioſus ⁊ gressus: nã adhuc iſte nõ hꝫbit titulũ ſine iſtitutiõe: ſi tñ ſuccurꝛ cognoſcere de iure abſentis ⁊ pferre ſniam diffinitiuã lite nõ ꝓtect. ⁊ iſte eſt vn⁹ caſus in q̃ põt ferri ſnia diffinitiua lite nõ ꝓte. ⁊ illã regulaꝫ poſita in ca. qſi frequẽter. vt lite nõ conte. in an.

a ¶ Biſticio. ꝺcãgs. (ADDITIO marſo medio ⁊ minimo ſm Doſt.) ad hoc de pbẽ. matorib⁹. de ꝓb. lig. e. pe.

b ¶ Eccliaſtico. Dee⁹ ꝙ ſi ſup tẽpali pbẽda vl' tpali bñficio agat: qꝛ eſt talia poſſint ſine inſtõne canonica poſſideri: nõ hꝫbit locũ ꝺcere.

¶ Glosa ſequens querit arg. ⁊ ſoluit. ⁊ ſolutionem impugnat.

c ¶ Obtinẽdo. Quid ꝺicem⁹ ꝺ obtẽtis: Pone ꝓfirmatus eſt ꝙ agit ⁊ in poſſeſſionẽ inducit⁹: ⁊ tãdẽ ſpoliatus eſt: vt. ã. de cau. poſ. cũ olim. ⁊ ca. cũ ſup. vel petit ꝙ ꝓfirmatio de eo facta vel collatio ſibi facta ſortiat effectũ. de ꝛect. pbẽ. poſt electionẽ. de ap. pſtitut. ij. vel petit poſſeſſionẽ ꝛditõe ex canone reſtegrãdã: vt. ã. de reſti. ſpo. ſepe. nũqd in his caſib⁹ ob ꝛtumaciã rei fiet miſſio: Ad ꝙ ſic: ꝙ hãc ſam: que vicit ſolũ de obtinẽdo. Sed ꝺic ꝙ nõ fuit hec miſſio: tum qꝛ ꝺecre. huiꝰ rõ adhuc locũ hꝫ: tum qꝛ ago ꝺe obtinẽdo qꝺ nõ habeo. ſ. ꝺetẽtionẽ: ſaltẽ que apud aliũ eſt. ff. de rej ven. officiũ. Item omiſſio in poſſeſſionẽ eſt qꝺã auxiliũ extraordinariũ: qꝺ hꝫ locũ ſolũ vbi deficit ordinariũ. ff. de minо. in cãe. ij. in princi. ſed hic pceꝺi põt ordinario in ria ordine lite nõ cõte. vt ſequit: ⁊ apertius hodie ꝙ hãc per clemẽ. ꝺe iudi. diſpẽdioſam. ẽ nõ hꝫ locum miſſio. Et hꝫ doctores (ADDITIO. Recitat hic Inno. ⁊ hꝫ Doſti. ⁊ Hoſt. in Spec. de ꝛtumacia. §. ſequit. ver. illud aut. ⁊ ibi refert in hoc cõcoꝺaſſe clemẽ. quartũ: ⁊ oẽs auditores. Idẽ Jo. mo. idẽ Lõpoſtel. ã. de reſcrip. cap'lm. in fi. vlti. glo. vbi ꝺicit ſic iudicatũ. fatet tñ ꝙ habile qꝺ ſegt in glo. ⁊ illud etiam quod ſequit tenuit hic Frã. Uercel.) ſic teneant: tamen ob. lka hic poſita: que ꝺicit hꝫ ingressus. nõ ꝺicit: regressus. quaſi per id ꝺatur intelligi ⁊ per verbum obtinendi: ꝙ in recuperandis non habet locum ꝺecre.

¶ Glo. ſequens querit: ⁊ ſoluit.

d ¶ Poſſeſſore. Quid ſi nullus poſſidet: ſed duo pone coelecti petunt: ⁊ Dic idem propter eandem rationem. ã. de reſcrip. inter ceteras.

e ¶ Ne per hoc. Ratio ſuperioris dicti.

¶ Glo. ſequens recl. per queſtio.

f ¶ Ultiſſus. Nõ. n. pſit ex poſſeſſõe hẽri hꝫ ſolã ex canonica iſtitutiõe. ij. q. j. legũ. de iſti. er frequẽtibus. j. de reg. iur. c. j. ff. de decu. herẽnius. Si ꝓ nõ agereꝰ de eccleſia tamq̃ de beneficio: ſed tamq̃ de ꝓpietate: tũc bene haberet locum miſſio: vt ꝓbatur. ã. vt lite. nõ cõte. c. ij. de eo qui mit. c. i. j. ã. de verbo. ſigni. vſlecto.

g ¶ Preſentia. C. de iudi. ꝓperandum. §. cum autez. ã. eodem lib. de arbi. ca. ij. in fine.

h ¶ Diligẽter. hoc ſemp eſt ſacẽdũ. xxx. q. vl. iudicãtẽ

¶ Glo. ſequens recl. per queſtio.

i ¶ Fine obito. Ut ſi liẽat vl' liẽre poſſit ve cã ꝓcedat ad ſnlaz: hꝫ ea q̃ no. ã. ꝺ ꝺo. ⁊ ꝛtu. put. Et ẽ neẽe q̃ ꝓſtet ve iure actoris ad ꝺ vt ſibi adiuꝺicet. nec ſufficẽ q̃ ꝓſtet poſſidẽtẽ ius ſi hꝫe. vt. ã. ꝺ reſcr. olim. C. de rel. vẽ. l. vlt.

¶ At lite pendente nihil innouet. ¶ Suplorꝫ titulo fuit dictũ de cõtã inouatione que fit circa poſſeſſionẽ pp ꝛtumaciã ret: veruz q̃ poſſet dubitare aliqs an lite pẽdente aliã poſſint inouari: vl' vtz ola ꝺebeant remanere in eodẽ ſtatu: ideo ad nos ſtomãdum de iſto ponit ꝓio rubica: vt lite pẽdente nihil inouet. Et q̃ rubica colligitur q̃ lite pẽdẽte regulariter nihil ꝺ inouari: nam rubrica q̃ hꝫ oratione ſtegraz ſolet facere ius: vt notãt doctoꝛes ſup rubr. vt lite nõ cõteſt. in an. Cap. j.

Lõtinatio nulla.

Dialle. ¶ No. q̃ electus põt pſeq̃ electionẽ ſuaz ad ff. ã. de elec. (& ſic. ⁊. c. cupientes eo. lib. nec per ij põt ꝺici ambitioſus. vt no. gl. ſ. d. c. cupientes. §. j.

¶ No. q̃ pp diſtantiã loco rum non ꝺz ſtare ius ꝺiuerſum. Do.

Ius ſi. be ꝺcet. ſbẽ. c. j. ⁊ j. ⁊ ſbẽ. ſi bñficia. Jo. an.) Ca. ij.

Dialio. ¶ No. j. q̃ ille ꝺz adũſari⁹ q̃ ſubꝛogat in lite. ad hoc tex. ⁊ iudi. ca. j. Qꝺ no. q̃ ſtatutis q̃ repellunt adũſartos a iudicando: vl' teſtificando ¶ No. ij. q̃ ſubꝛogare eſt vnuz loco alteri⁹ ponere. vide archi. iiij. diſt. §. lege. ter. ⁊ iudi. cãm. ij. Domi.

Ut lite pẽdente nihil inouet

Electio ſecunda ſcã nõ caſſata prima l' ſi tigiuz ꝺeducta eſt nulla.

Additio. Litigioſa res qſi ꝺicatur.

a ¶ Statuimus. Ldſtimtio iſta nouа eſt ſaltem in gtiã ꝺcẽt electionẽ nullam: maxime nõ interueniente aliqua inhibitione: vt. ã. de arbi. ex parte. Sed ꝺices: nõne ſcꝺa ultimus: Item nõne ſcꝺa electio facta: prima non caſſata valet interdũ ſcm ea que no. ã. ꝺe elec. auditis. ſ. qſi prima nulla erat: ⁊ eligentes erant primatt potestate eligẽdi: Solũ. ſtla iura ⁊ que in illis no. locum hꝫt: qſi ſcꝺa electio ſit prima nõ caſſata: et nõdum in litigium deducta: ⁊ ſic intelligaſ no. ã. eo. auditis. Iſtud capi. et ſeq. loquuntur quãꝺo in litigium erat res deducta: ⁊ tunc ſecunda electio ꝺo iure ſit nulla.

b ¶ Aliꝺi. Uideꝺatur Doſtien. ꝺifferentiam facere. ã. de elec. ꝺudum. ij. in glo. mmquid in hoc caſu: inter cauſas que pendebant in curia ⁊ extra curiam. argu. ꝺecre. de ma. ⁊ obe. p tuas. de ap. ſi ꝺuobus. ſed quo ad caſum noſtruz nulla ſit ꝺifferentia: vt hic vides. (Idem Archiſcia.)

¶ Glo. ſe. rſi. q̃ qſio: ꝺuas ſol. po. ꝓmã appro. k ſi. remit.

c ¶ Litigãtibus. Litigioſa eſt res de cuius ꝺño queſtio vertitur iter petitorem ⁊ poſſeſſoꝛ ꝙntione iudiciaria vel precibus principi oblatis ⁊ indicet ſignatis ⁊ p eum futuro reo cognitis. C. de litigio. auẽ. litigioſa. Dicunt tñ rem litigioſam nõ eſſe: niſi per lit. conteſta. facit pro eis. ã. de offi. deleg. relatuz. in aucten. de litigioſis. §. omnẽ. colla. ij. ⁊ optime. ã. de verb. ſigni. ex parte. ij. Litis conteſtatio ꝺi litis exordium. ã. de offi. deleg. ſuper queſtionum. §. intẽtionis. Sed ꝺic ꝙra per ſupradictũ auẽ. litigioſa. ⁊ probat. ã. de offi. delega. grauꝺ. vt lit. pen. c. j. libel. l. j. ⁊ ij. Quid autem quo ad hunc tẽm. inducat litis pendentia. habeo in cle. eo. ti. c. vno. Joan. andre.

d ¶ Mouẽ. ã. de arbi. ex parte.

e ¶ Remittare. ã. de reſtitu. in integ. c. ij.

f ¶ Excludi. Ut. ã. eo. lib. de elec. ſi forte. ⁊ c. q̃uis. ⁊ c. cuplentes. §. q̃ ſi per. xx. ⁊ §. ſequen.

g ¶ Electi. Et in caſu iſto quer̃itur de iure ipſius defuncti vt ſciatur de iure ſuperſtitis. (ADDITIO. Loele cti. ꝺicit Archi. q̃ etiam ꝓpter eligentes fereꝺa eſt ſnia vt ſciatur an penes ipſos: vel quos ex ipſis remaneat electio: an ꝓ ſe ſit ad ſuplorẽ ꝺeuoluta. ã. de elec. cũ Ulntoſi. eo. li. ⁊ ti. §. ij. ſic ⁊ mortuo hoſte ſerꝰ ſuſa ꝓpter bona. C. ſi reus vel accu. mor. ſue. l. ij. Joã. an.) ad ꝺ. ij. q. j. in pñtis. hꝫ. n. appeat defuncto amplius nõ ꝺeberi. nõ pp hoc ſegtur ſupſtiti vtuenti ꝺeberi. ad idẽ. ã. de reſcrip. olim.

¶ Glo. ſequens format duas queſtiones quas ſoluit.

b ¶ Nõ ſubſiſtat. Quid ſi poſtea appareat illi ſupſtiti ius non hẽre: nunqd ꝙaleſcit ꝺignitas vel bñficium in iſto: Dic q̃ non: qꝛ qꝺ ab initio cẽ. xvj. qõ. iij. §. põt. ã. de elec. auditis. j. de reg. iur. non firmat. Sed nunqd ꝺe nouo poterit eligi: Credo q̃ ſic per ꝺecre. ã. ꝺe elec. ſup. eo. (ADDITIO. Hoc intelligitur vbi non eſt vtilitas pſone: vt quia electus non acceptauit ſcienꝰ caſum ⁊ ſe liti non immiſcuit: licz enim non ſit cauſa caſſationis prime electionis que a principio fuerat nulla: hic tamen culpa ſciẽs ſ. ſcõ iſte facier caſſari ſcꝺm. ã. de erce. c. j.

¶ Si beneficiatus contra quem ſuper beneficio litigatur: cedit vel decedit: ſi alius lite pendente cum ſuperſtite fuerit electus nõ valet electio. Si ꝺo aliq̃ quoꝝ interſit ad defenſionem litis velint admitti in eo ſtatu i quo erat cauſa: admittrent. Joannes andre. Capitulum. v.

Si vbi contra quos ſuper ꝺignitatibus: perſonatibus: vel alijs eccleſiaſticis bñficijs que poſſident ſeſſor mortuus eſt: vel remittault iure ſuo in manibus ſuperiorꝭ. Queritur vtrũ ille ad quem ſpectat collatio illius beneficij poſſit illud ꝓferre: vel ad illud ꝓſentare coram ꝓlonam: ſi ſit patronus nõdum ſuſtulit lite: qui collator vult ꝓferre alteri illud tuo q̃ ꝺefunctus habebat: an poſſit: Rñdetur q̃ non: lite pẽdente: ⁊ ſi fiat: non valet collatio: nec preſentatio: nec electio: ſi bñficium ſit electium: ſecus ſi peritoꝛ eẽt mortuus: qꝛ alius poſſet ſubrogari loco mortui. Ratio eſt: qꝛ ſupſtitis petitoris intereſt vt non fiat ſubꝛogatio in locũ alterius: nam ſi faciat ꝺocere de iure ſuo: ipſe ſaltius obtinebit poſſeſſionem bñficij q̃ ſi alius eſſet ſubꝛogatus loco illius q̃ poſſidebat. Sed iſta ratio ceſſat in petitoꝛe mortuo: nã poſſeſſoꝛ ꝓpter hoc non amittet poſſeſſionẽ ⁊ ipſius poſſeſſoris non intereſt: qꝛ pꝛia ſunt q̃ ſubꝛogatus litiget cuꝫ ipſo: vel ipſe ordinarius. ſic tꝛa. c. ordinarij. ã. de offi. ordi. ſtomet libꝛo. Sed qꝺ: ponamus q̃ mortuo poſſeſſoꝛe ordinarius vult ſuſcipere ꝺefenſionẽ loco ꝺefuncti: nunqd ordinarius vel aliꝰ quoꝝ ſtereſt: põt adeſſe cauſe: ⁊ ſpi⁹ cauſe ſuſcipe ꝺefenſionẽ: Rñ. q̃ ſic: ꝺũ tñ ſuſcipiãt ꝺefenſionẽ in eodem ſtatu: in quo ꝺefunctus eam ꝺimiſit.

¶ CASUS. Tytius poſſidebat bñficium: qꝺ dicebam ad me pꝛinere ⁊ ſpectare mediãte inſto titulo ⁊ canonica ſtitutione: ⁊ ꝺicebã tertium eſſe ſtruſum in illo beneficio: vñ feci eum citari ⁊ cõuenire ſup petitorio vel poſſeſſorio: non refert ſm Dñicum de ſcõ gemi. forte ſtentauꝭ interdictuz vti poſſidetis vl' in de vi. ⁊ ſic poſſeſſoꝛium: vel intentauꝭ petitoꝛium: lite pendente ipſe tertius poſſeſſor mortuus eſt: vel remittault iure ſuo in manibus ſuperiorꝭ. Queritur vtrũ ille ad quem ſpectat collatio illius beneficij poſſit illud ꝓferre: vel ad illud ꝓſentare coram ꝓlonam: ſi ſit patronus nõdum ſuſtulit lite: qui collator vult ꝓferre alteri illud tuo q̃ ꝺefunctus habebat: an poſſit: Rñdetur q̃ non: lite pẽdente: ⁊ ſi fiat: non valet collatio: nec preſentatio: nec electio: ſi bñficium ſit electium: ſecus ſi peritoꝛ eẽt mortuus: qꝛ alius poſſet ſubrogari loco mortui. Ratio eſt: qꝛ ſupſtitis petitoris intereſt vt non fiat ſubꝛogatio in locũ alterius: nam ſi faciat ꝺocere de iure ſuo: ipſe ſaltius obtinebit poſſeſſionem bñficij q̃ ſi alius eſſet ſubꝛogatus loco illius q̃ poſſidebat. Sed iſta ratio ceſſat in petitoꝛe mortuo: nã poſſeſſoꝛ ꝓpter hoc non amittet poſſeſſionẽ ⁊ ipſius poſſeſſoris non intereſt: qꝛ pꝛia ſunt q̃ ſubꝛogatus litiget cuꝫ ipſo: vel ipſe ordinarius. ſic tꝛa. c. ordinarij. ã. de offi. ordi. ſtomet libꝛo. Sed qꝺ: ponamus q̃ mortuo poſſeſſoꝛe ordinarius vult ſuſcipere ꝺefenſionẽ loco ꝺefuncti: nunqd ordinarius vel aliꝰ quoꝝ ſtereſt: põt adeſſe cauſe: ⁊ ſpi⁹ cauſe ſuſcipe ꝺefenſionẽ: Rñ. q̃ ſic: ꝺũ tñ ſuſcipiãt ꝺefenſionẽ in eodem ſtatu: in quo ꝺefunctus eam ꝺimiſit.

¶ Nota primo ex iſto textu ibi: ꝺignitatibus ⁊ perſonatibus: q̃ pſonatus non eſt ꝺignitas: alꝭ fruſtra ꝺiuerſis nominibus appellaretur. l. ſi idem. C. de codicil. tamen iura vtuntur iſtis nominibus promiſcue: vt in. c. cũ acceſſiſſent. ꝺe conſtit. in an. vbi primiceriatus vocatur ꝺignitas: perſonatus: ⁊ officium: qualiter autem ꝺifferãt: tractat Panoꝛ. in. c. ꝺe multa. ꝺe preben. in anti.

¶ Nota principalẽ effectuz huius capli: q̃ lite pẽdente inter aliquos ſup bñficio: ſi moꝛitur ꝙentus nõ põt ordinarius alium ſubꝛogare loco illius ꝺefuncti niſi mortuo prius ſupſtite. Sed hodie impetrat a principe vt poſſit fieri ſubꝛogatio: nõ obſtante iſto. c. ⁊ hoc qñ poſſeſſoꝛ moꝛitꝰ: ſecus ſi petitoꝛ: vt ꝺictum eſt in poſitione caſus.

¶ Nota q̃ ordinarius hꝫ nõ poſſit aliquẽ ſubꝛogare loco ꝺefuncti poſſeſſoris: põt tñ adeſſe cauſe: ⁊ tũc ſumarie ꝺz ꝓbare q̃ ſua ſtereſt: quo ꝓbato admittet ad ꝺefenſionẽ cauſe: ⁊ tũc ꝺz aſſumere cãm in eodẽ ſtatu in q̃ ꝺefunctus eã reliquit: nõ aſit põt petere vt cã de nouo ſchoch.

¶ Glosa ſeq. ꝺiuerſitatem precedentis caſus ꝺeclarat.

f ¶ Poſſideꝛ. Iſta q̃ eſt ꝺiuerſitas iter iſtum caſum ⁊ precedẽtẽ: qꝛ in precedẽti nõdum erant bñficia adepti: ſed de electione litigabant: hic bñficia iam erãt adepti.

Universidad de Deusto
Biblioteca

a ¶ Litigatur. Exponē vt dixi. ff. c. proxi.
b ¶ Malitiose. Hoc fiebat isto modo: litigabat cōtra me sup beneficio meo: cum ego non possem ꝓtra aduersarium me defendere remanebam vt beneficium ꝓferret aliquis potenti qui litigantem iuuaret et iure vexaret.
c ¶ Dimis. Possessa, sup illū cedētem vel decedētem contra quem litigabat.
¶ Glo. seq. primo exponit per locum a diuisione. Secundo questionē soluit.
d ¶ Finita. Si apparuerit illos tres hēre: nulla fiat electio: alias fiat electio vel presentatio postea ꝙ eos ad hōs ꝓtinet. Et intelligo decessū eius illi q ꝫ illos recedētes vel decedētes litigabant. ex eo litigabāt: q dicebāt illas dignitates vel diuitias ad se spectare: alias nulla fieri hbet dilatio. Pone enim q clericus cōtra clericū agit: petens ipm ab ecclia remoueri: q criminosus vel pcubinarius: monet clericus accusatus lite pēdēte cedat vel decedat: nunqd per hoc impedient illi ad quos electio vel presentatio pinet eligere vel pītare: Dic q non: q statim illo cedente vel decedēte: finita est lis: et sic non ꝫs locum hec decre. que dicit expectāduz finem litis cuz supstites: et crimina extinguunt morte. xxiij. di. quotidiam. cum suis ꝑcor. si autē petit illā ab ecclia remoueri et illam sibi assignari quā dicit ad se spectare: tūc locum habet decre. ad hoc. ā. de referip. olim.
e ¶ Presentet. No. dixim esse inter collationē: electionem: et presentationē: q hec tria hic ponunt pro diuīsio. habes hoc expressum. j. de prebē. cum in illis. §. cū autē.
f ¶ Intercrit. Puta qui eligerūt cedētem: vel presentauerūt: vel ꝓtulerunt: vel forte q expectabāt primā vacaturam: et sic illud beneficium velut modo cessione: vel morte vacans sibi dicit deberi: vel similes persone.
¶ Glo. se. dicit qd declarat: et primit fraudē antiquā.
g ¶ In illo stam. Optima fuit ꝓuisio: et declat que no. Jmo. et posti. de iudi. q ꝑ gu. vocebāt. n. cām illi bñficia fit vsq ad tpe suū cedebāt: subrogabantur aduersarij quos oportebat de nouo citari et iudicium incipi.

litigatur[a]: lite pēdente cedāt vel forte decedant: ne ꝓpter nouos aduersarios qui malitiose[b] iterū petitorib[z] subrogantur: litigia in ecclesiaꝝ dispēdium prorogari contingat: statuimus vt dignitates: personatus: vel beneficia huiusmodi[c] (donec ꝓtra supstites lis finita[d] fuerit) aliys nullatenus conferant: nec ad ea eligatur quispiam vel etiam presentetur[e]. ¶ Quod si secus actū fuerit: eo ipso irritū habeatur. ¶ Sane si ad defensionem ipsius litis aliqui (quoꝝ interesse[f]) petierint se admitti: eos in illo[g] statu in quo ipsam inuenerint: decernimus admittendos.

¶ De confessis.

Innocen. quartus in concilio lugdunen.

¶ Super facto negatiuo ꝙ partem improbabit: sī iudici videbitur: est admittēda positio. Dominicus Capitulum. j.

Tatuim[s] vt posit moralis phs: et hec scientia supponit ethice. i. moralis scie: vt satis dixi in phemio decre. sup prima glo. Jo. an. Determinat hec decre. no. per Hostiē. in sum. de pba. §. quis dz pbare. ver. nunqd ergo. et in Spec. de posi. §. vij. videtūm. ver. viij. Joā. an.) Non diuiditur: q breue est. Dom. ¶ Circa positionē materiam que nō hūit[g] practicam noua et ignota videt: scire debes primo q positio fm Gof. est dictum loco interrogationis positum: vt qd olim interrogatiue fiebat: fiat hodie positiue. Pone in termīnis. Dicebat olim actor: queritur dñe iudex an sit here: et ex qua pte: hodie dī pono te esse talem heredē. Jtē pono te heredē et asse. Sed hodie etiam fiunt interrogationes et ante litez ꝓtestatā. qd dic vt no. de iura. calū. c. pe. et ēt post lit. ꝓtest. ff. de interro. acti. vbicunq; ēt si fit ꝓclusum in cā: vt. ā. defi. instru. cū Joā. Unde pōt describi q positio est breuis ꝛoꝝ formula: mentez ꝓponens ꝙi nēo ad veritatē elicicndā accepta. (ADDITIO. Unditit q positio est assertio alicuius dicti vel facti vt ad ipm ñdeamus. Jo. mo. dicit q est narratio facti nōdum ꝓbati ad experientis intētum directe vel indirecte spectantis qd intēditur probari per ñsionem aduersantis. Ly. in. l. ij. C. de iur. calū. ponit diffinitionē Jaco. de are. qui dixit q positio est alicuius substātialis vel adminiculatis articuli cause in iure facta expressio seu assertio. Jaco. nō dera. diffinit: q est credulitas asserta: habens annexam interrogationē: vel indictis supplectionem ꝑferens ad ꝓbationem: vel vt ipsum: vel vt adminiculans. Archidiaco. dicit hic q positio est assertio alicuius facti quo per ñsionem ad ipsam ptinentē obligatur reus: et actor: probādi onere releuatur. Cum positio etiā fiat per reum: sciante expressit de reo et actore in descriptiōe. Jo. andre.) Dabnit autē hoc ꝛbum ozus nō solum ex vsu hominū siu in canis tuolito: sed ex antiqua lege. ff. de leg. ij. officius. §. ex diuerso: ibi pone igitur in credito ꝛc. ad idem. ā. de lit. ꝓtest. c. vno. de elec. duduz. ij. j. de testi. c. presentium. Fiunt aūt positiones: vt per ꝓfessionem aduersarij releuetur pones ab onere probandi: vt hic. et. ff. de iureiu. cum qui. j. ff. nam ad hoc fiunt interrogationes. ff. de interro. acti. l. ij. ij. ij. Differūt aūt positiones et interrogationes: q positiones asserūne fiunt: ille interrogatiue: positiones a pte: ille a iudice. Et dicunt quam q positiones tūc fiunt post lit. ꝓtesta. interrogationes ante quārē recto ordine annectitur rubrica de confessis.
¶ Glosa seq. per modum sūme recitet. ff. Circa materiam positionum queri it de decem. Primo qd sit positio. Sedo vnde ortum habuit. Tertio ad qd fiat. Quarto in quo differat ab interrogatione. Quinto quis ñdeat positioni. Sexto quando fiat. Septimo q̄liter fiat. Octauo sī per quo. Nono de cautela ponentis. Decimo depositionis effectu. §. j.

Tatuimus. (ADDITIO. Dicit Jo. mo. ideo melius intitulatā rubricam de ꝓfessis q̄ de positionib[z]: q positiones nō curamus inse: sed ꝓpter finem: ꝓpter ñsiones. s. ex qua habet ꝓfessio: hunc enīz finē. respi

Pōnibus dz ñdere ps nō admittatur.

siones negatiuas[a] que ꝓbari non[b] possunt nisi per ꝓfessionem aduersarij: et ita ꝓbata ꝓficiunt. Et ideo ꝓcedit glo. ff. de ꝓbatio. l. ij. ad fi. Et ꝓbatur. ff. de ꝓbatio. l. ij. Et ꝓbatur. ff. de ꝓbatio. l. ij. Et ꝓbatur. ff. de ꝓbatio. l. ij

Universidad de Deusto
Biblioteca

hominē impetratas.(ADDITIO. Hāc ponit per iuramentū de credulitate: sequentē hīi pōt ponere; per iuramentū veritatis. Jo.an.) vel nego pecuniā numeratam quā ꝓmiserā instrō solēni ꝛ spe future numerationis: hec ꝛ filia(ADDITIO. Ut si pono q̄ nō fuisset institutus de auctē dilecti. de cle.pe.ca. fi. de instit.ca.ij.fin Hostiē. Jo.an.) nō pōt pbari nisi p cōfessionē aduersarij.
(ADDITIO. Et ō cū nō sit nisi vna spēs pbationis magis succurrēdū est ponēti. arg. j. de testi. c. vl. ꝛ. ē. d testi. cog. dilecto ꝛ. de pba. c. ij. ꝛ. c. ad nraz. ff. de testibus. l. current. C. de re. credit. generaliter. j. respon. C. de here. l. penul. fin Hostien. Joan. andre.)

a ¶ Aduersarij. Dicebāt qdā doc. antiq negatiuā positionē admittēdā idistincte. Et qd dī q̄ negatiua pbari nō pōt: vez est p testes: p confessionē aūt aduersarij hīi: ꝛ pbat hoc. ē. de tēpo. ordinarij. de eta. ꝛ q̄li. c. vl. Jo. an.
b ¶ Judices. Ordinarij delegati vel arbitri. ā. de proba. quonā fam. ff. de arbi. l. j.
(ADDITIO. Et. C. de arbi. l. pe. §. vltī. Hostiē.)
c ¶ Possint. Nō q̄ cōgd iudicis ptāti ꝓmittit iuris necessitati subdi. cīf. ff. de iudi. l. nō cōgd. ad hīi. ff. de of. pfi. l. sepe. ꝛ l. seq. p q̄ vī q̄ optiōi iudicis relinquat: peccat tñ iudex rē cōtra cōscientiā ex quo positio facit ad cām: ꝛ equitas suadet: cū eqtas scripta rigori iudicio ꝓferat. C. de iudi. placuit. de fur. ꝛ ser. cor. l. fi. quis seruo. ꝛ eqtatē semper habere dz pre oculis: vt. tit. q. tij. c. j. ꝛ. j. de re. permu. c. vno. ff. de eo q̄s cer. loco. l. q̄ si ephesi. nec fit arctāda p bandi copia. tit. q. ij. §. fi. C. de pba. l. vltī. fin Hostiē. tenet.(ADDITIO. Idē Jo. mo. ꝛ Archidi. nō tñ dicunt Hostien. ꝛ predicti id q̄s segulur de appellatione. Jo. an.) ꝛ si nō admittat poterit appellari. Jo. ā. Ca. ij.

Diuisio.
¶ No. j. q̄ tacitur nitas hīi p cōfessionē. ad hoc de postu. pe la. c. j. ꝛ d or. cog. cū dilectus.
¶ No. ij. q̄ recedēs a iudicio fine iudicis licētia punit tā q̄ contumar. ad hīi de iudi. c. j. ix. q. iij. certū. ꝛ d ele. si post q̄. ē. c. ij. Dom.

Bj post. ¶ Sunt duo dicta. Sed q̄ ibi ¶ Dic.] Do. Tracta fuit hec decre. de extrau. Zller. l. q̄ scipiebat retuliſti. (ADDITIO. De q̄ fecit mētio. Butl. in spe. de posi. §. nono. ver. verum.) al's Dilecto filio.
(ADDITIO. Qd hic dicit de iuramento veritatis ꝛ de procuratore. Joan. andre.)
¶ CASVS. Tu ꝛ ego litigabam⁹ coꝝ iudice ordinario vl' delegato: lite ꝓte. sup meo libello dedi meas positiones: ꝛ asserui eas medio meo iuramēto dicēdo credo illud qd̄ pono esse vez: B fac to petij vt tu rīderes meis pōnib⁹: vīi iudex tibi ꝛcepit vt rīderes meis pōnib⁹ p verbū credit vel non credit: tu aūt recusas rīdere: q̄rit q̄ pena venis punēdus: Rñ. q̄ mee pōnes hēbunt p cōfessatis: ꝛ iudex poterit ꝛ debebit te pdēnare in petitis: nā de petitis ꝓstat p tuā ꝓfessionē iterpatinā. l. inducta ex interpatione iuris: ꝛ ista vez nisi ꝓponas aliq̄ exceptionē. Dz quid si nō cōparuisti in die tibi assignato ad rīdē dū meis pōnib⁹: an pōnes hēant p ꝓfessatis: Rñ. q̄ nō: ſ 3 te poterit iudex ꝓcedere tanq̄ 3 ꝓtumacē: mā si nō liquet de cā: iudex te excōicabit: vl' mittet me i possessionē. ¶ No. j. ex iſto. c. q̄ facta lit. ꝓte. aūq̄ fiāt positiōes: dz ꝓcedere iuramētū. de calū. B tū nō est de substātia: vt dem fuit. ā. de iura. calū. c. j. ¶ No. q̄ si iurato de calū. ponēs fecit iuſu3 fieri aduersario vt pōnib⁹ rīderet: ꝛ aduersarius nolit rīdere: tūc pōnes hēnt p cōfessatis: ꝛ sic tacēe hētur pro ꝓfessato si ꝓfessio vergat in detrimētū ꝛ piudiciū suū: ꝛ si negatio tēderet ad suū p-

iudiciū ꝛ icōmodū: si r pōnes hērent p negat. ¶ No. vlterius q̄ go pōt rīdere pōnib⁹ sue pte aduerse p procurato: dū tū ille ꝓcurator hēat ad h̄ spāle mādatū: ꝛ q̄ pōnes sint iſerte in ꝓcuratorio: ꝛ dē mādatū ꝓcuratoꝛ: vt tateat talē pōnē ꝛ talē: alis nō hīet mādatū sufficiēs. ¶ No. q̄ parla sāt nō ventre ad iudicū vel ventre: ſz ptumaciter recedere. cōcordat ca. j. de iudi. in an.
¶ Nota q̄ malos est ptumacia illi⁹ q̄ cōparuit: ꝛ nō vult facere illud q̄d sibi facere incūbit: cū ſ lius q̄ nō cōparuit: h̄ hz pōs. c. nā maior pena ponit ei qui cōparuit ꝛ cōtumaciter recessit: q̄ et qui non comparuit.

contra eum tanq̄z cōtra pu macem. Jo.an. Lap.y.

d ¶ Aut calūnie iuramentum: reus ſ vel ꝓcurator ipſius ꝑ positionibus ab aduersario sibi factis iterrogatus: iussuſq̄z ꝑ a iudice respōdere absq̄ rōnabili ꝺ cā recuset aut nolit seu cōtumaciter se

d ¶ Aut. Quo ad ſpiritualeꝰ cās exponit⁹ ꝓ et: in eis enim in vtroq̄ iuratur: et. ā. de iur. ca. c. j. §. vltī. ꝛ sic est si. C. de ver. sig. cum quidam.
e ¶ Juramentum. No pro opl. illa que habet: q̄ ſ soluz post lit. contesta. fiant positiones: sed dic vt dixi. ā. capi. proximo. ꝛ respicit q̄ cōmuniter fieri solet.
f ¶ Reus. Quid de actore vel eⁱ ꝓcuratore? Dicunt qdā (Jo. mo.) q̄ cadit ab instituta actiōe. ā. de iura. calū. c. vltī. ꝛ C. de iura. calū. l. ij. §. q̄ si actor. Ad pōnes. n. rīdet ex vi iuramēti: ꝛ ideo pena iurare nolētis hic locū habeat. q̄d nō credo: sed dico vt dixi. ā. in proti. glo. q̄ hic respicit q̄d cōmuniter accidere solet siue pōt. l. q̄ actores ꝑbare habeāt: ꝛ sic positiones facere: sed idem
(ADDITIO. Sez vt hēat ꝓfesso. Jo. an.) ecōuerso cū actoris ꝛ rei sit eā pōnere. j. de regu. iur. nō ſz cū ſ. g
¶ Procurator ipſius. No. ꝓcuratoris cōtumaciam.
(ADDITIO. Hoc etiā ꝑbat⁹ de tacituritate: ꝛ facit ff. de pcu. nō soluī. in pn. vbi de h: ꝛ aliq̄d dixit Inno. de postu. pla. c. j. ꝛ Butl. in spe. de posi. §. nono. post pn. Jo. an.) post lit. pte. dño nocere. de h. ā. vt lit. nō pte. c. j. ſ fi.
¶ Hic seq̄ns dicit cōnem solui.
h ¶ Jussuſq̄z a iudice. Per hāc lām bene vī determinata lis ātiā altercatio qua querit: si iudex citat partē.
(ADDITIO. Etiā post iuramētū pstitū. Jo. an.) vt veniat rīdere pōnib⁹: ꝛ citata venire nō vult an pōnes hēant pro cōfessatis: Et ſz q̄dā(ADDITIO. Quos vide in spe. de posi. §. octauo. ver. item querit. ꝛ §. nono. ver. verū. ꝛ §. decimo. ꝛ ver. pōt. Jo. an.) dixerunt q̄ sic: puto(ADDITIO. Idē Archi. ꝛ Dy. vident concedare in regula 3 cū. j. de reg. iur. Jo. an.) q̄ nō. Ecce enī q̄ ter. dicit iussus a iudice: ꝛ ne credat aliqs q̄ talis iussus fact⁹ per nuntiū sufficeret: ꝓmittit interrogatus: illc ſgit̄ lz sit iussus per nūtiū: nō per iudicē: ꝛ hoc pcesſo: nō tñ est interrogatus a iudice. q̄d regrit hec cōstitutio: vī ꝛ lfra submittit. verū si aliq̄s rīdere fit iussus: sic dixit. i. ab ipso iudice interrogatione ꝓmissa: maiorez ergo reputauit contumaciā illius qui interrogat a iudice: ꝛ ab eo iussus rīdere nō vult: q̄ illius qui citatus per nuntiū vel lras: etiā hoc expresso venire nō vult.
¶ Hic. se. reci. p. q. q̄ sit rōnabilis cā: ꝛ pōt. xij. exēpla.
i ¶ Rōnabilis cā. Puta si positio supflua eēt vel sperninēa. (ADDITIO. Et de h ꝓstat in dubio: tutꝰ admitti saluo iure spectantibus: ꝛ ita fuit. Jo. an.) q̄ ꝑbata nō releuaret. C. d ꝑba. ad ꝑbationē. xxx. q. vltī. inducē. tibi: ad rei veritatē ꝛc. ā. de of. archi. vt nr̄a. (ADDITIO. Fa. de pe. di. viij. g egerit. ibi. si scīrē nil tibi ꝓdesse nisi tibi vare. Jo. an.) vl' obscura. iij. di. erit. de spō. de multe-

Actor qui nō rīdet pōnī hi p cōfesso.

Pōnibus rīdere nō leno: an ꝛ qñ hēat p cōfesso.

rē. C. de trāsa. vt ſ fisum. (ADDITIO. Lā ponēs hīe velit certū fisum: dz ergo ponere certum vt sic illo iure vtat ad alios: q̄d ipse exigit. ff. q̄s q̄sq̄ iur. l. j. ā. de ꝓsti.
(ADDITIO. Vel pendens q̄ negata: ꝛ vt dicit Jo. sed a dependet a prīa negata q̄ nō penderet ab illa affirmata: vt pono appellatꝰ. Sed o q̄ in scripto. Tertio q̄ ſra ꝛ. vides. Negata prīma negatur sc̄da ꝛ tertia: ꝛ sic ī pendet. Sed si ꝓfess̄ prīa erit necesse rīderi sc̄de ꝛ tertie. Jo. an.) Jtē si sit de facto alieno vt. ā. c. prī. Jtē si sit captiosa: puta que detegat ptiū rīdētis non est admittēda: puta pī puētus iurauit nil esse in peculio: tutus est ig̃ exceptiōe iurisiurādi a pte ſlati: nisi p reb⁹ postea quesitis: postea in pōne dicunt aliqne eo fuisse in peculio tpe quo iurauit: per hāc detegit periurū et⁹: vñ rīdere nō cogit. ff. de iurēn. l. duob⁹. ē. h. (ADDITIO. Et. l. qui iurasse. q. ij. Jo. an.) Nullt. n. inficiēdus est laqueus xxvj. q. j. de viduis. Jtē si sit multiplex: vt pono q̄ possideo talē eccl̄iā ad tale monasteriū pertinēt: vel pono q̄ tytius filius. P. dz mihi. ꝛ. vel his filia: posset. n. alterū eē verū: alterū falsū: ꝛ nō petit explicari: vel ipse idē explicet: dicēdo vtrūq̄ falsum: vel hoc verū: hoc falsū. vel poterit simplr pōnē negare: etiā si alterū verū sit. ff. de reb. du. si is qui ducenta. §. vtrū. iij. q. ix. pura. ix. di. si ad sacras. Nū videt q̄ ad multiplicē pōnē rīdere bīi te neat cū hēat supradcā remedia. ad h̄ op. j. tit. prī. pstitū. §. ꝓterea. (ADDITIO. ꝛ vide qd ibi dicam sup glo. ij. post Innocen. ꝛ Hosti. Joan. gnd.) Consueuerūt aūt aduocati dicere: pono hec ꝛ si nō credis ꝓiunctim pono distincte: ad quā tū rīdere nō cōpellit vt q̄busdā videt per tura supradicta: nō enī ponit vt dz. Item si positio sit turpis: vt pono q̄ ipubes pōt cōdere testamentū: vel his filia: ꝛ ad hoc nō cōpellit rīdere: cū enī ins q̄s ꝑbare nō cogat seq̄ factū: ergo nec ponere cū succedat in locū ꝑbantis. ā. c. c. prī. ergo tanq̄ ad supflua: nō cogit rīdere. Jtē si sit ꝑsibilis vel 3 nām: vt si ponit virgineꝫ perisse: vel patrē tumulasse filio. xxvj. q. ij. §. cū ergo. ad h. ā. de cōsec. c. vltī. ꝛ q̄s ibi no. ff. de inter. actī. l. cōfessionibus. ꝛ. l. seq. Jtē sup crimine eius ꝓtra quē fiunt non admittuntur positiones. de pen. dist. j. nō tibi dico. (ADDITIO. Et no. l. dt. de penitētib⁹. ꝛ scripsi. ā. eo. ca. ij. ꝛ de elec. vndā. ij. §. tādem. in glo. super ꝓcessu. Joā. an.) De ergo ꝛ filio (ADDITIO. Quas vide in spe. de posi. §. vij. Jo. an.) sint rōnabiles cause ꝑpter quas rīdere nō teneat. Jtē si ꝓcuratori fiunt pōnes super aliquo emergēti: de quo ꝑbabilr nō timuteꝫ dño: si nō instruxit ꝓcuratorē: bene hēbit ꝓcuratoꝛ inducias ad ꝓsulendū dñm: sec⁹ in ꝓnēpali sup quo a principio instrui debuit. ā. d iur. calū. in ptractādis. vbi de h ꝑ Inn. ꝛ Host.
¶ Hic. seq̄ens solui dubium.
a ¶ Et sic. l. gb⁹ rīdere nō vult: ꝛ per hāc lām dico q̄ si gbusdam rīdebat: ꝛ postea alijs rīdere noluit: ille gbus iam rīderat: nō habebunt pro ꝓfessatis: si eas negauerit: pena enim vlterius nō debet extendi ꝛc. de his que si. a ma. parte cā. c. quesiuit.
¶ Hic. sequens querit. argu. op. pōnit. ꝛ sol. finte pōnit dictum: quod additio corrigit.
b ¶ Pro ꝓfesso. Nūquid ipso iure: aut per sūam: ꝛ Videt q̄ per sūam: ꝛ hoc tenet Jo. mo. fm ea que no. ā. de

¶ De testibꝰ ꝛ attestatiōibꝰ. C. ꝛc. ix. in ꝓcilio gñali lugd.
¶ Socius in crimine simonie admittit in testem si sit socius criminis tm: ꝛ agat ciuiliter: als nō. Jo. an. Lapitulū Edia- ptimū.

turis de obscure rīdēte: nisi declaret: vt ea. l. §. nihil. Et q̄d dicit: q̄ habet pro cōfesso: intellige si cōfessio est damnosa: al's si esset sibi vtilis haberetur pro negante.
(ADDITIO. Idem Hosti. ꝛ Archi. ꝛ Butl. in spe. de posi. §. nono. ver. ité illud. Jo. an.) vt. ff. de iter. act. l. non alienū. ꝛ. l. de erate. §. j. vsq̄ ad. vj. In interrogationibus ꝓcedat hoc in positionibꝰ nō credo. In gbꝰ satis sit ponenti q̄ habet intentum suum. Joan. an.
(ADDITIO. Diuersitatis rō. q̄ iudex sup dubio iterrogat nec iurat: po ſo ponit sup certo ꝛ iurat. Joā. an.)
c ¶ Rō dictauerit. Q̄s dic vt no. ā. de do. ꝛ ptu. put.
¶ De testibus ꝛ attestationibus. ¶ Dictuꝫ fuit. ā. tit. prī. de ꝓfessis: verū q̄ sepe ꝓtingit q̄ paro aduersa non ꝓfitēt positiones actoris: sed illas negat: ꝛ sic actor arcetatur ad probandum sua facta que pōt ꝑbare regulariter per testes: ideo post rubricam de confessio: contenienti ordine ponit rubrica de testibus. Notāter dicit q̄ facta ꝑbant regulariter per testes: q̄ aliquotiēs scriptura est de substātia actus: nō tamē est de substātia ꝑbationis ipsius actus. l. j. C. de fide instru. Cap. i.

Diuisio.
¶ No. j. ar. q̄ mediatoꝛ nō admittit regulariē ad testificādū sup negocio q̄ fuit operatoꝛ. salit isto casu q̄ ad aliqd hic in glo.
¶ No. ij. q̄ de crie ꝓt agi criminalr ꝛ ciuilr: et q̄si dicat agi d crie simōie criminalr vl ciuilr. vide op. ter. in ca. p tuas. j. de simo. ſ fi. Dom.

Lōtinuatio dom i nt Delre.

Mediatores. ¶ Ponit dictū: cui subdit duplicem determinationē. Ista decreta. ꝛ seq. fuerunt. Grego. ꝛ deberent esse in antiqua cōpilatione vltime in ti. (ADDITIO. Et hāc decre. ibi posuit ꝛ glosauit Hosti.) Per hanc decre. moderationē recipiūt glo. ille Jo. ꝛ Der. iij. q. iij. §. item in criminali. ver. liberi. in. j. glo. quā quidaz nō habēt. ꝛ de testi. veniens. j. in glo. pe. qui indistincte dicebāt q̄ in hoc crimine socius criminis tm admittebatur in testē: criminis ꝓ ꝛ munerio nō. distinctio enī⁹ illa locū hz cū agit ciuiliter: si enim criminaliter socius ēt tm crimis repellit vt hic vides. ad h. ā. eo. testimoniū
(ADDITIO. Corrigit etiā q̄d nota. Sofre. in sum. de simo. in fi. vbi simpliciter dicit hos mediatores a testimonio repellendos. Joan. an.)
¶ Presupponēdum pro intellectu huius ca. q̄si dicatur quis agere ciuiliter pro crimine simonie. Dicēdum q̄ in crimine simonie dicit quis agere ciuiliter: etiā si agat ꝛ tēdat vt simoniacus priuet̄ beneficijs suis: sed si agat ꝛ tēdat vt priuet ordinibus suis dicit agere criminaliter. Sed o presupponēdum est q̄ aliquotiēs quis est socius criminis ꝛ munerij simul: aliquādo quis est socius criminis tm: ꝛ ō numeris: vt volebam obtinere ab epō pi ecta. aliq̄d spirituale: ego sciens q̄ ipse diligebat tēporalia habui aliquē de suis familiaribus: ꝛ cōuenī cū tertio vt pmitteret aliquē equū epō vt possem habere spāle: iste mediatoꝛ nihil accepit: sed gratis fecit: talis dicitur socius criminis tm: ꝛ non numeris: aliquādo antē cōuento cum mediatore: ꝛ aliquid sibi dō pro pena: tunc talis dicitur criminis ꝛ numeris simul.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Lasus lit teralis do mini helie

¶ CASVS. Accesabam tertiū de simonia: oblato libello ⁊ super eodē itte negatiue ꝓtestata: respōsoq; per reū meis pōnib⁹ petiꝫ me admitti ad pbādū intētionem meam: ⁊ pduri aliquos testes: accusatus ꝓponit q; met testes nō sunt admittendi ad testificandū ꝓra se: q; fuerunt socij ⁊ participes criminis: an sibi societas crimis repellat eos a testificando: Rñdeo. ro. pō. cū distinctione: aut ago ꝓra simoniaq; ciuiliter vt ipse priuetur beneficijs suis: ⁊ nō deponat ab executione ordinū. ⁊ tūc distinguit: aut accusatus opponit ꝫ meos testes: q; ipsi fuerūt socij crimis ⁊ numeris simul: ⁊ tūc dicit ro. pō. q; ipsi testes repellunt a testificando: Iz sup crimie simonie agat ciuiliter: aut sāt socij crimis tm ⁊ nō mūneris: q; ꝓhiberit ꝓpas grā: ⁊ tūc admittit ⁊ est spāle in crimine simonie: vt socⁱ⁹ crimis admittat ad testificāndū: ⁊ ista est ob detestationē crimis: aut agitur ꝫ simoniacū criminaliter ad deponē ordinū: ⁊ ppie ab executiōe ordinū: q; quātūcūq; go deponat actualiter: nō priuat ordinib⁹ sibi semel collatis: imo si celebraret: cōficeret verū corp⁹ chr̄i: vt tenet glo. in. c. degradatio. j. de penis. lō. ppie agit cōtra simoniacū criminaliter ab executiōe ordinum: ⁊ tūc nō admittunt socij crimis ad testificādū in causa criminali intentata criminaliter.

¶ No. ꝓmo ex isto ter. q; socⁱ⁹ crimis regulr non admittit ꝫ socius crimis: q; par delictū testem repellit.

¶ No. vnū spāle in crimie simonie: idē in alijs criminibus exceptis: sicut in crimie lese maiestatis ⁊ hereſis. vꝫ. q; socius crimis admittit ꝓra socij in crimine intētato ciuiliter: ꝓtīū sit socⁱ⁹ crimis tm: sec⁹ si esset socius crimis ⁊ mūneris simul: sec⁹ in crimine criminaliter intentato: ga tunc nō admitteret socius crimis tm: ⁊ multo minus socius crimis ⁊ mūneris simul. Querit qualr accusatⁱ⁹ pōt opponere ꝫ testes ꝓductos q; sunt socij crimis: nisi ipse accusatⁱ⁹ ꝓiteat crimē: ⁊ tūc si ꝓiteat: nō erit necessarij testes ad ipm cōuincēdum: sed sua ꝓfessio erit sufficiens ad ipsum cōdēnandum. c. ij. de ꝓfes. in an. Dicit glo. q; potuerit accusatⁱ⁹ opponere cōtra testes q; sunt socij crimis trib⁹ modis: primo mō accusatus ꝓponit crimen generaliter: dicēdo q; talis testis est simoniacus: ⁊ sic glo. vī fateri. Sitū. vꝫ. q; si accusatⁱ⁹ simplr diceret q; talis testis est socius crimis: sua ꝓfessio esset sufficiēs ad ipm ꝓdēnandum. Allo mō dicit glo. vꝫ. q; accusatⁱ⁹ hoc poterit cōtra testes opponere q; testes fuerūt socij crimis: nec per hoc vī ꝓiteri crimē: q; excipiēs nihil vī ꝓiteri de intentione aduersarij: ⁊ in hoc remanet glo. Itē q; vī ꝓiteri ꝫ ius actū: tū si hoc mō rñderet: mēdaciū cōmitteret.

Accusatⁱ⁹ de simonia ꝑt opponet testibus simoniam.

Prorene te qui dicuntur.

a ¶ Mediatores. qui ꝓnete dicunt. (ADDITIO. Canon vocat illos interemptores. rei. di. c. pe. Jo. an.) ⁊ salariū q; eis dat dī ꝓtenetici. ff. de ꝓtene. l. j. ⁊. ij. ⁊ si in spāliby salariū recipit: vel aliquā ꝓmissionē commodi tpalis: simoniacus est. de simo. cū essent. ⁊ tūc non admittitur etiā si ciuiliter agat: vt hic in fi. ⁊. ff. eo. ventes. j. ⁊ infamis est. j. q. j. figo epo. ⁊. j. q. iij. siquis prebendas. ⁊ beneficijs ꝓuidētes. ff. de elec. per ingressionē. ⁊ ꝓponendus. de ꝓfes. c. ij. de simo. nō satis. ibi: vel ꝓfenserit.

b ¶ Per quos. i. quorum ministerio.

c ¶ Plerūq; ff nō semp: q; interdū sine mediatore inter se cōponūt simoniaci. de simo. de. h. ⁊. c. ventes cū filiby.

Testis q nō admit

d ¶ Aīd testimonij. Nota ad ꝓsumptionē facieda; ꝑ quā admittētur: sed nō ad ꝓbationē. iiij. q. iij. ff. Sitez in criminali. versi. liberi. qꝫ dic: vt no. xv. q. iij. nemini. de ꝓfes. c. j. de testi. veniēs. j. Et nota q; dicit testimonij: qi circa accusationē nihil hic statuit: sed statur iuri antiquo. ij. q. j. in primis. in fi. xv. q. iij. sane. de simo. tāta. ⁊. c. Iz hely. ⁊. c. per tuas. ⁊ et q; no. ij. q. vij. in summa.

¶ Ponit modum remissionis curie: ⁊ dat modum iurandi super positionibus: ⁊ dicit q; quē iurari debeat: dat modū rñdēdi: ⁊ modū testes ꝓbatorios reprobādi: ⁊ reprobatorios iterū reprobā

Tit. X. 110

¶ Nota q; prelatus agit pro se ⁊ conuentu suo: q; forte hec erat cā ardua quā non poterat deducere sine ꝓcensu rōnabili ꝑsentis tit. c. j. de ꝓcu. in an. secus si esset causa lenis: vt tit. c. edocerī. de rescrip. in an. mō qñ ꝓlatⁱ⁹ agit pro ecclesia: nō causa grauis: ⁊ tūc prelatus iurat in alīa; suam ⁊ conuentus.

¶ Nota q; fiē reus cōpellit rñdere positionib⁹ actoris mediante ipsius rei iuramēto: ita similiter actor cōpellitur iurare suas positiones veritatē ꝓtinere per verbus credit. vꝫ. q; credit suas positiones ꝓtinere veritatem: ⁊ ista sunt ītelligēda: nisi esset causa ꝓbabilis ꝓsumptionis de veritate: ⁊ non solum q; credit positiones suas veritatē cōtinere.

¶ Nota q; Iz regulariter sint faciende positiones post litem cōtestatam: si tamē non fuerint facte: sed actor ꝓdurxit suos testes: testimus productio ⁊ examinatio pōt actor petere vt reus rñdeat sinis positionibus: nam forte probabit per positiones: q; nō potuit ꝓbare per testes.

¶ Nota q; cum go vult producere testes: debet exprimere nomina testium: ⁊ ꝓpter opinionem doctorum dꝫ exprimere articulos ⁊ testes per quos intēdit ꝓbare.

¶ Nota q; reprobans testes: debet dicere in specie crimina: ⁊ contra quos testes opponit illa crimina: ⁊ per quos testes intendit illa ꝓbare.

¶ Nota q; possum testes reprobatorios reprobare: sed meos testes non poteris amplius reprobare: alīs cēt ꝓcessus in infinitum.

a ¶ Conuentum. Dic vt. ā. de rescrip. edocerī.

b ¶ Et vna parte. Et actores.

c ¶ Et altera. Et reos: vt patet per sequentia.

¶ Glosa sequens notat contra Bernar.

d ¶ Possessione. i. qñ possessione: q; de ineo ꝓpositalibus agebat. ff. de vsucapto. sequitur. ff. si viaz. ⁊ de hoc. ā. de fo. cōpe. 9questus. (ADDITIO. Vsi canon. xvj. qō. j. reuertimini. dicit q; sola possidet. Jo. an.) Et no. ꝓm Jmo. q; hic agebat possessorio: ⁊ tū iurat de veritate: qđ est ꝫ id qđ opponit Ber. ā. de iura. calū. c. ij. in glo. j. in fi. ⁊. ā. de resti. spo. Ikas: sed nō ꝓhibet hic iurari. ſ. de calūnia. Joā. and. Et bodie iurādum nō est per id qđ habes. ā. eo. lib. ⁊ tit. c. j. ſ. de iuramento calūnie. Joā. and.

e ¶ Lēpositione. Si amicabilis fuerat valere poterat: secus si fuisset transactio. ā. de transac. super eo. de hoc. de ꝓben. nisi essent. ꝓm Hosti.

f ¶ Rebus alijs. Lōmissio facta cum hac clausula nō extenditur ad maiora: qđ dic vt. ā. de rescrip. sedes.

g ¶ Abbate ⁊ priore. Utraq; n. ꝑs petijt positionibus sins ꝑ eos qui ꝑcipales erāt: ⁊ melius ꝛitate nouerant rñderi: ⁊ ideo sup his scripsit papa rothoma. vt sequitur. ad hoc. ā. de iura. calū. in ptractādis. ff. de ꝓcu. si actor.

¶ Glosa seq. recl. obiectio. ⁊ no. duo.

h ¶ Lōuentuū. i. singulox de ꝛuentu: vel maioris ptis: q; ꝛuēt⁹ sicut vsufructus nō dz alīam. (ADDITIO. vsi ⁊ hic dic alias ꝑ plali. Jo. an.) j. de sen. exc. romana. ſ. vl. No. sus nouū vt plat⁹ iuret ī alīaz suā ⁊ fratrū vel maioris ptis: olim solus plat⁹ pstabat ꝫ iuramētū. de. h. ā. de elec. ducdum. ij. Et no. ex hac lra q; ꝓfessio solius prelati (ADDITIO. i. nō hīt mādatū a capl'o: tūc. n. ꝓiudicaret: vt no. xvij. d. d ꝓstātiopolitana. nisi ꝓbaret error. ā. de ꝓfes. ci. Jo. an.) ſi nocet ecclie: q; nec ēt ꝓfessio mior j pt: cū h dicat vt maior j ꝛc. ⁊ sic de hic q; ſi. a ma. p. c. c. j.

Notabi lia.

Prima tractat de positionibus: iuramento: ⁊ rñsionibus ipsarum. Secda ibi. Testes. Joc testib⁹ reprobatorijs. ꝓbationes. Tertia ibi. Si ꝓo. De reprobatorijs reprobatorionum.

Capitm. 11.

PResentium. ¶ Sunt tres partes.

Media tor an ꝓ fit esse te stis.

Criminis excepta ſi tria.

Socⁱ⁹ crimis tm ⁊ q; ſola ꝓbeat ꝛpelli a testimonio ferendo.

Diuisio.

¶ No. j. q; dicto o. ſ. ffert ad

De testibus ⁊ attestatiōibus

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ Glosa sequēs recitetur per.q. ponit opinio. Inno. ⁊ contrariam hostiēsi. primam approbat.

a ¶ Ipsoꝝ. Ibidē residētiā ſm Inno. (ADDITIO Qui dicit q nō sufficit q in aliq̄ positione ꝓsentiat maior ps trātum: nisi eēt minor ps ꝑsētis ibidem residētis. ⁊ est hoc ea rōne: q minoris partis ꝓsēcio non pōt preiudicare toti cōuētui. Jo. and.) ad hoc. x. q. ij. hoc ius potest. hostiē. ꝑtra. dicens absentes vocādos si pñt cōmode vocari. de elec. q. ꝑpter. facit pro eo. j. de prebē. cū in eccle fijs. ij opt. Inno. credo verā. Idē Archy. ꝑcere. ē. eo. lib. de of. or. q̄uis tbi pnt sint in electiōis negocio ⁊c. † Si. n. in oīb⁹ tractatib⁹ vocādi eēnt absentes: nō video q̄re exp̄ssim̄ esset de negocio electionis plus q̄ de aliis tractatibus. Spāle q̄ vī in electiōib⁹ ⁊ receptiōib⁹: ⁊ f casu isti ꝓcere. q̄uis. q. ꝙ beāt absites vocari. al's ñ. x. q. ij. ℔ ius potest. (ADDITIO. Ad hoc quod no. de ma. ⁊ obe. ca. fi. in iij. glo. ⁊ vide quod dixi de no. oper. nun. ca. ij. in glo. fi. ē. ver. presidentes. Joan. andre.)

b ¶ Ponēdo. q. ei ꝓponēs ꝑsita: plur⁹ est. j. tit. pri. c. vlti.

c ¶ Transmissis. Quibus nil opponi potest: cum sint examinate ⁊ approbate per papam. xxv. q̄s. fr. aplice. C. de testa. olim. ⁊ hoc est q̄s. j. segtur: nulla ꝓsus ⁊c. (ADDITIO. Sic ⁊ bulla pape olim suspitionē excludit: vt dicit Inno. de fide instru. ex parte. Archidiaco.)

¶ Glosa sequens soluit duas questiones.

d ¶ Illos. Quia tractabāt illas cum ꝙstu: fi aūt scia prelati est ꝓtraria rñsioni: ꝙuentus dicat: ex pte ꝙuentus sic dico: sed fic ego credo vel dico. ad hoc. ff. de admi. tu. to. quottens. §. ficut. ſm hostiēsi. Si autē esset in iudicio tangē prelatus: habes. ē. de postu. bone. ij. de prescrip. c. vlti. lib. distin. generali. Sed in casu premisso cui rñsioni stabitur: Dic q̄ rñsioni ꝙuentus: cū prelatus hoc rñdeat vt pars ꝙuentus ⁊ maior parti fit standum: vt. ā. dixi.

(ADDITIO. Secus si sup his ageret: que diuisa cēnt ad solum abbatem spectantia. ē. de rescrip. ecdocri: sed hic patet q̄ ista erant cōmunia ſm Inno. ⁊ hostiēsi.)

e ¶ Preterea. Al's postea: al's ꝑterea: ſsi dicat: dixi m⁹ q̄ rñdēdum est positionib⁹ volumus istruere iudicē quo habeat facere responderi: ⁊ ideo dixi: preterea.

f ¶ Sigillatim. Q. ꝓsito hīa plura mēbra in vno sal sa: i alio vera posset eē: ⁊ sic copulatiua posset h negari. † (ADDITIO. Inno. hic plēam sup q̄olz no. nō sufficere positionē negari nisi ad singula rñdeat in positione ꝓtēta. Idē Pe. ⁊ Albb. ⁊ dicit hostiēsi. hoc equū ꝑtra cautillosaz subtilitatē aduocatoꝝ sumptā cx. ℌ. vtz. dicit ēt q̄ forsan cām dedit ipse huic edicto in cā quā habuit cuꝝ hospitalario. Jo. an.) vt dixi. ē. ti. pri. c. vlti. ff. de re. du. si lo q̄ dūcēta. §. vtz. Et ponēs oz ponere certū: ⁊ rñdens rñdere certū. ff. de ꝓbat. certū. ⁊ ofa diffinctiua est ī certa. ff. de ℣. ob. l. vbi. §. q sūt. ff. de instr. ꝑtor. edixit. §. q̄d autē.

g ¶ Sufficienter. i. sigillatim ⁊ clare rñderi: ⁊ si rñdere nollent haberent pro confessatis. ē. titu. pri. c. vltimo. (ADDITIO. Et dilucide ⁊ nō solū de scia: ſs ēt de credulitate ſm hostiēsi. dicēte q̄ gegd dicat iurans de ꝑtate rñdeē oz de credulitate: īducit iura q̄ nō credo. Jo. an.)

h ¶ Cōtradictione. Rōnem dixi sup ꝙbo transmissis.

¶ Glosa sequens titubat. querit ⁊ soluit.

i ¶ Quid sciat. Q. si titubabat debuit diem ad deliberādum. ff. de pe. he. si debitor. ⁊ si presumptio est de malitia pōt iudex erigere turamētū ab eo q̄ malitiose hoc nō petit. ē. eo. li. de iura. calū. c. ij. in fi. si āt animi sui ad aliā ꝑtem applicare nescit: tunc poterit dicere nescio: vl' negatiue rñdere: vt si q̄ra si talis vsuat: dicat nō credo: non scio. ꝓpterea q̄ credat ipz mortuū: ſm Inno. ⁊ hostiēsi. tunc enī titubat. non credens hoc vel illud.

¶ Glosa sequens querit et soluit ſm Bernar.

k ¶ Ingrās. q̄d si syndicus ꝓtrait ℌ. rtū eī q̄ ſstat⁹ ꝓsessus fuerat: ly aliq̄ ali ter diterrit: Dic ſm Ber. potē standū ꝓsessioni prelati ⁊ capli: q̄ ꝓsessioni syndici q nō iurauit. si ℔ ꝓcedet cuꝝ prelato eius confessio admittat (hoc placet Archidia.)

l ¶ Articulis. Articulus vocatur pars intentionis.

(ADDITIO. Ubi ſm q̄sdā articulus est nomē generis ⁊ sonat idē q̄ diuisionē: ide mēbra q̄ nō diuidunt̄ ī alia mēbra dicunt̄ articuli: vt in articulis digitoꝝ. fic. j. de pere. accusat⁹. in pn. ⁊ sic hic dī articulus: q̄ arctat. i. arte cōponit. Jtē arctat ad credēdū vt articulus fidei. de ℣ dixi de here. cū ch̄io. arctat ad rñdendū. de ℣ hic. Aliqn modis sumit articulus: de q̄b⁹ dant ℣sus. Articulus color ē: bene mēbrū: dictio greca. Articul⁹ nūs p denos multiplicatus. Adomētū articulus: ꝓtestaraq̄z dī esse. Jo. and.) ꝓtinens id q̄d actor ꝑbare intēdit. facit. ē. de testi. veniēs. ij.

m ¶ Producendos. Juratos tñ: al's testimoniuꝝ ipsoꝝ non valet: etiam si essent religiosi. ē. de testi. nuper. nisi iuramentum remitteretur a parte: vt eo. titu. tuis.

n ¶ Partis alterius. Scilicet sancti Nicolai.

o ¶ Productos. Coram papa vel iudice ab eo dato. Et sic no. q̄ ꝓtestata erat ls: aliter nō valet testiuꝝ receptio. ē. vt lit. nō ꝓtesta. in rubro ⁊ in nigro †. Et sic no. q̄ ly statim post litē ꝓtestatā tarādum sit de calūnia vel de veritate dicēda: ſm q̄ regrit causa: ⁊ factēde positioneo ante ꝑbationes: si tñ ℔ omissuꝝ fuerit adhuc post ꝑbōnes fieri poterit. ad ℔. ē. eo. li. de iura. calū. c. j. hic enim post testes receptos: ⁊ de veritate iuratur: ⁊ fiunt positiones.

(ADDITIO. Ut refert Jo. mo. ē. ti. ij. c. j. q̄dam dicebant ꝓtrarium quasi aggrediendo ꝑbationē testiuꝝ sibi pars precluserit viam ponēdi. Ad decre. j. de iura. calū. rident iurati de calūnia: nō ꝑpter partem tm̄: sed ꝑpter vtilitatez publicā: cuius interest liteo dirimi: sed positiones fiunt tm̄ fauore partium. alle. de foro cōpe. si diligēti. cum si. Ipse dicit tenēdum cum glo. ne. probationis copia sic angustetur. C. de here. l. penul. in si. Joā. andre.)

p ¶ Nomina. Ne esse possit variationi locus. ē. eo. lib. de rescrip. c. ij. ⁊ tinebant isto modo. Intendit talis ꝑbare talē testem (ADDITIO. Non enim sufficit dicere: excipio ꝓtra testes: q̄ sunt de talib⁹ criminibus ⁊c. sed figillatim ⁊ notatim debet exprimere de quocunq̄z. vnde dicit lex deligādum cuius dolo sit factuꝝ. ff. de do. si ex dolo. ℌ. vlt. ad hoc. de elec. per ingitionem. in prin. ī. de sen. excōmu. ostitutioné. cum ꝓcor. Joā. and.) adulterum pro eo q̄ talem vxorez talis publice in suam tenuit concubinā: ⁊ hoc ꝑbare vult per a. b. c. Jtē intēdit ꝑbare q̄. t. est ꝓiurus: q̄ deteruit corruptus in tali causa: ⁊

Articul⁹ quid sit.

† Adde an ꝓbit⁹ iudex vle. absolvere i vltimo mēse sui regimi nis possit ꝓnūtiare absoluendū. no. gl. ⁊ Cy. in l. j. C. si aduer. lib.

De testibus ⁊ attestatiōibus Titu. X. 111

hoc vult ꝑbare per. d. e. f. ⁊ sic de singulis: q̄ vnus testis nescit oēs articulos intentionis: sed interdū alteri⁹ tm̄: ⁊ si vellet alios q̄s nolatos inducere vel eos transponere: nō credo q̄ possit ſm hostiē. argu. ff. man. l. ostigēter ē. de rescrip. cum dilecta. j. de ꝑben. cui de nō.

a ¶ Ad calēdas. ⁊ nō vltra. ē. de ꝑba. ly. nec pñt isti delegari terminos progare † nisi partes ambe in progatiōne termini ꝓsentirent. ē. de offi. dele. de caqūo.

(ADDITIO. ſm hostiē. Idē Jo. mo. ⁊ Archidia.)

¶ Glo. seq. dic̄ qd sint interrogatoria: ⁊ quomodo fiant.

b ¶ Interrogatoria. Interrogatoria sunt q̄s facit parti testiū⁹ ꝑductis cōtra se: ⁊ dant super articulis: de q̄b⁹ ℌ missum est: ⁊ formant ſm circūstantias esse ⁊ ꝓsonarū ꝓuncta: vt in. d. c. ly. §. j. ⁊. ē. eo. c. cām j. ⁊ c. per tuas. vide datis articulis petit ꝓ terminū ad dāda interrogatoria: qui terminus tā ex predictis iuribus dari debet: q̄ ꝓsuetudine generali: que est optima ⁊c. ff. de legi. si de interpretatione. de cōsuetu. cā dilectus. Et fiunt interrogatoria hoc mō. Si dicit testis verū esse q̄d primo intentionis articulo cōtinet: quērat ab eo q̄uo scit: ⁊ si ibi ꝓsens erat: ⁊ ad quid ibi erat: ⁊ si vidit: potuit eni ꝓsens esse ⁊ nō vidisse. Jtez quo anno ⁊ die id fuit factū. Jtē in quo loco: qua domo: qua parte domus: ⁊ an domus illa sit terranea: vel in solario: ⁊ qui erant ibi presentes. Item si cognoscit illū de quo testificat: ⁊ cuius est etatis statur̄e ⁊ coloris: ⁊ hoc similia: ſm q̄ facūt ad factū. (ADDITIO. Et si nulla fierent: faciat iudex que habent. ē. eo. cum cām. Et an valeat dictū testis nō interrogati de causa scīēte. vide q̄ ibi dixi super quarta glo. Solvit hostiē. q̄ potius fiant superflua: q̄ omittat aliquid necessariū vel vtile. hoc dicit ꝑpter decre. per tuas. ē. eo. q̄ si fuerit factum interrogatorii: ⁊ omissum negligēter vel dolose: nō obstāte publicatione repetet: secus si nō fuerat factū. Alia ratio: q̄ forsan ex officio iudex plura resecabit q̄ expediret. Et arguit ℌ iudices qui cōmittunt examinationē testiū notariis ⁊ simplicibus cū in ꝓpria persona ipsos audire deberēt. C. de fide istru. auctē. apud eloquentissimum. cū ad iudicē cōmittere deberent personis discretis: idoneis ⁊ honestis. ē. eo. si qui testiū. de testi. cogē. ea. j. de ꝙsangui. ⁊ affinit. ca. j. Cum enim in probationibus sit tota vis cause: potius deberent cōmittere alia: q̄ testiū examinationē. xlij. di. quicamus. Sed q̄ id est oneros um: ideo facile cōmittit. et iam per sponsalia exigunt cōtra iura. ff. de regu. iur. ſm naturā. de clerī. conting. diuersis. de ꝑben. cū ſm. Joā. an.) Et hec interrogatoria de ꝙsuetudine ⁊ de iure nō danē parti aduerse: ne possit super his instruere testes suos: sed iudex per se: vel per assessorē examinat illa: ⁊ si que reperit superflua vel impertinētia: illa resecat: hic autem non habebit locum resecatio: cum sint approbata per papam: vt de articulis superius dixi.

Testium examinatio simplicibus cōmittenda non est.

c ¶ Specificatione. Nota ꝓ specificatione obiectorum. ad idem. ē. eo. lib. de electo. vt circa.

d ¶ Et aliq̄ obiectoꝝ. Forte obijciebant aliq̄bus nō crimina sed alia p que ipedichant testes cē: puta q̄ erāt vel fuerāt aduocati vel ꝓcuratores in cā. j. c. ꝓ. vl' q̄ erāt minores. titi. q. tij. c. j. vel his similia.

(ADDITIO. De q̄bus plene in specu. de testa. §. j. Joan. andre.)

e ¶ Conuentus. Originales actores

f ¶ Producēdos. Ad reprobationes testium productorum in principali.

g ¶ Prorimo. Intelligebat si nō fuisset appositum. ff. de verbo. obliga. cum qui calendis.

h ¶ Examinare. Sc̄m iterrogatoria priorisꝝ ⁊ quentus spaldigeñ. vt ē. i. pri. casu desñ ē.

¶ Simili. De qua dictum est. ē. ꝓtor. l. ver.

k ¶ Obseruata. Hos autem testes non licebit vlterius priori ⁊ cōuentui reprobare: vt. ē. de testi. ly dilectus.

¶ Glo. sequens querit: ⁊ dupliciter soluit.

l ¶ Juramento. Sed quare exigitur iuramētū a procuratore abbatis in hac reprobatione: ⁊ nō in prima reprobatione quā fecit prior cōtra principales testes abbatis: Sol. potius presumit q̄ hoc facit abbas ex malitia ℌ prior: qui primo reprobauit testes super principali ꝑductos quasi ꝓuocatus velit vlcisci: ⁊ ideo ꝓpter illā presumptionē hoc exigit iuramētum. simile de resti. spo. ibas. ſm Ber. Sed dic q̄ hoc est in potestate iudicis (ADDITIO. Idē Jo. mo.) per predictā decre. ⁊ per. c. de iura. calū. c. ij. in fi. ē. eo. lib. vnde ⁊ in pīla potuit exigere si sibi videbit: ⁊ in sēda omittere si sibi videbit: iste aūt necesse ly mandatū pape seruare.

m ¶ Procedant. Debebāt olim quidā hic plus de tercia dā nō. l. ceterū nobis sub figillo tuo ⁊c. Cap. iij.

Romana. ¶ Duo sunt dicta huius decre. ⁊ breuia: ⁊ idcirco eam non summo. Jo. an.

¶ CASVS. In causa quā eram tecum habiturus: cōstituit tertium meū procuratorē: qui cām meā duxit vsq̄z in finem cause: ⁊ intīm fuit pcessum: q̄ iudex tulit sententiam diffinitiuā cōtra me ad tuū cōmodū ⁊ vtilitatem. ab ista sententia lata procurator meus appellauit: ⁊ coram iudice appellationis istam causam introduxit: obtuli libellum meū appellatorium: cui petiū per te rescribi: responsione per te facta: petiū admitti ad probandum meam intentionez per testes: ⁊ ad probandū meū intentum volo producere tertium: qui fuit meus ꝓcurator in prima instantia: non tamē est procurator meus in causa appellationis: an sim admittēdus: Dicēt q̄ sic: q̄ alia est causa appellationis a prima causa principali in prima instātia: cum sit ibi alius procurator: ⁊ alius inducer. Dac tamē ratione dubitādi nō obstante. Respō. re-

1. in. ē. b. si que reperit nīa q̄ iudex vel interrogatoria superflua. sentt Bartholus Soci. in. l. 1. D. siccarium ꝑdat. nu. 3. et Bonus. quod interrogatoria debet esse depositionis.

Universidad de Deusto
Biblioteca

pon. in prarita dicens: q̄ ille qui fuit p̄curator in cā principali: nō p̄t esse testis in cā appellationis. Idē dicendum de illo qui fuit aduocatus in prīa instantia: q̄ nō p̄t esse testis in cā appellationis. Sed quid: ponamus q̄ in cā appellationis ego appellans pbaui meā intentum per vnū testes nō suspectos: sed ob exceptione matorē: & sic pbaui intentionem meā semiplenē: vtrum iudex in supplementū semiplene pbatiōis debeat mihi deferre iuramentū necessarium? R. ro. pon. q̄ nō: imo est in eius arbitrio: an mihi appellanti deferat iuramentum necessarium: vel tibi appellato.

In appellationis [a] causa is qui appellantis p̄curator vel aduocatus in p̄iori iudicio fuerat [b] nō recipiatur in testē [c]. ¶ Neq; indistincte ipsi appellāti p̄sumptione [d] faciēte p̄o eo deferatur etiā iuramentum: sed tunc cum inspectis [e] personarum & ipsius cause circumstantijs id fuerit faciendum.

¶ De iureiurando.
Nicolaus tertius.

¶ No. j. er hoc capitulo q̄ p̄curator: nedū in prima instātia repellit a testimonio: sed etiā in cā appellationis. Et rō est: q̄ nō solum cā principalis in qua fuit p̄curator censetur cā sua sed etiā causa appellationis: & hoc ꝑpter affectionē quā ipse hz ad cām: nam ita facilius deieraret p̄o cōmodo partis: sicut p̄o suo: q̄ procuratores cōmuniter asserunt partibus suis: que illos cōstituunt q̄ ipse partes habēt bonaz causam: & q̄ obtinebunt in causa. & eadē ratione aduocatus non potest esse testis.

¶ Nota insuper q̄ iudex nō arcetur ad deferēdū iuramenti necessarij habenti p̄sumptionem p̄o se: sed est in arbitrio iudicis deferre actori vel reo ſm communē opinionem canonistarum. in ca. vltimo de iureiuran. in an. Iz legiste temerint contrarium in l. in bone fidei. C. de iureiuran. maxime Bar. & Salice. videlicet q̄ iudex teneatur deferre iuramentum actori habenti vnam bonam p̄sumptionem p̄o se.

¶ Glo. seq. rect. per questio. que fuerit dubitationis cā quam exprimit: & ei respondet.

Procuratori in causa p̄cipali nō tenetur defendere in cā appellationis.

† ¶ Lōcor. ter. in l. j. et ibi bo. glo. et Ly. C. de suffr. Joan. in nouel. Sext. j. de regu. iur.

a ¶ Appellationis. Fuit causa dubitationis: q̄ alia videbatur causa appellationis a principali ꝑpter aliuz iudicem & aliū procuratorem & aduocatū: qui frequenter in ipsa intereuenīt: q̄ nō tenet procurator: vel aduocatus principalis cause defendere causaz appellationis: vt no. ā. de proca. nō iniuste. & ff. q. vj. §. post secundaz †. & facit q̄d dixi. ā. de iura. calum. ca. ff. j. responso. sed nō est alia. vel iz sit alia quo ad quid: tamē p̄curator vl' aduocatus in principali: in cā appellationis nō debent testimonij ferre: ne memores sint officij forte ꝑtrarīū asserrent veritatis: sicut & aduocatus nequit esse iudex: ne affectionis sue memor: & C. de assess. l. nemo. in fi. & iudex in cā quā iudicauit: nō dz ee testis. (ADDITIO. Secus in alia. ff. eo. ob carmen. §. j. Inno. dicit hic Frā. q̄ notarius qui scripsit acta: bene poterit ee testis. alle. q̄ nō est pbibitū. & decre. cū Joānes. de fide instru. Jo. andre. iij. q. vj. statuēdū. vbi de hoc. q̄ intelligē sūt determinationem decre. ā. eo. dilecto. & ca. cum a nobis. in vno ergo & eodē negocio quis duplici offitio tam suspecto fungi nō debet. de cler. j. fluga. diuersis. ff. ad trebel. ille a quo. §. tempestiuus. ij. q. j. in primis. de verb. signi. forus. cuz sint. in testem ergo multo fortius non recipietur talis in principali per iura predicta. (ADDITIO. De hoc in specu. de test. §. illud. ver. ite q̄ fuit in eadem causa. Jo. an.)

b ¶ Fuerat. Si ergo illum procuratorē constituit: sed non recepit mādatū testificari poterit. ā. eo. dilecto. Idē in aduocato. & de hoc etiam no. ff. eo. l. vlt. †

¶ Glo. seq. primo soluit duo dubia: quoz̄ scdm incidit primo. Secundo querit & soluit. Jo. an.

c ¶ In testem. Intelligas p̄o ipso appellante: nā p̄o appellato bene reciperetur (ADDITIO. Idē ecōuerso: vt p̄curator vel aduocatus appellati recipiat ꝑ appellantē: & tunc etiam p̄o appellato deponet. Joan. and.) ſm Ber. et modernos. (ADDITIO. Et accētur. in prealleg. l. ff. eo. Joā. and.) Tum q̄ ratio pbibitionis cessat: tum q̄ nō reperit pbibitum. & colligit de testibus pbibitis: quz est. ff. eo. titu. l. j. Et in isto casu quādo p̄curator vel aduocatus appellātis deponit p̄o appellato. vide (ADDITIO. Idem Joan. mo. q̄ deponet etiā p̄o appellante: q̄ iurat p̄o vtraq; parte dicere veritatē. ad hoc ā. eo. in ca. de testi. & C. de questionib. l. quidem. & ditt. j. de reg. iur. q̄s ob gratiā. (ADDITIO. Pro hoc. C. de tempo. in integ. restit. l. petende. Archidia. inducit q̄s no. Imo. & Hostiēsi. ā. de excep. cum venerabilis. ſuper ver. instrumentum. Joan. andre.) Quid de procuratore ad negocia? Die ſm Hostiē. q̄ in negocio q̄s procurauit de cōsensu partis potest admitti: sicut & iste: & sicut mediator. in auctē. de testi. §. q̄ſi do. col. vij. in alijs admittet etiā parte inuita: cū nec pbibeat. ff. eo. l. j.

(ADDITIO. ff. de iure fisci. l. deferre. §. ideo decreuerunt. Jo. mo. nam vt dicit Archidia. administrator bonorum ecclesie de contractu per ipsum celebrato testificari potest. allega. xiij. q. ij. c. j. versi. ceterum. & quod no. Bar. dixi. in questio. venerial. xlvij. aliquis erat administrator. Joan andre.)

d ¶ Psumptione. Puta quia habet vnum testem. ā. de procura. ex infirmatione. xxiij. q. iij. si habes. ff. de dolo. prelega. l. theopompus.

(ADDITIO. ſm Inno. qui etiam alleg. ff. quēadmodum testa. ape. l. j. in fi. idem Hostien. Joan. and.)

e ¶ Inspectis personarū & ipsius cause circūstantijs. quod dic: vt no. ā. de iureiuran. ca. vltī.

¶ De iureiurando. Superiori titulo dictū fuit de probatione que fit per testes: verum q̄ paro videns q̄ non potest probare suam intentionez per testes: quādoq; desert iuramentum litis decisorium sue parti aduerse: ideo ad nos informandū de huiusmodi delatione iuramenti annectitur rubrica de iureiurando. Cap̄m. j.

Ontingit. ¶ Prio ponit thema circa clericos & laicos. Scdo ibi. Quia po. Jostitutionis cām: & ꝑtōnē circa vtrosq;. Joā. an.

¶ CASUS. Epo pictauē. in suo igressu turat obſuare ꝓsuetudines & statuta eccle pictauē. Ponam⁹ q̄ in lib. statutoz ecclie pictauē. sūt aliqua statuta impossibilia de iure: q̄ illa obseruare esset peccatū mortale: vel sunt statuta que obuiant libertati ecclesie. Postea epo vult facere aliqua statuta cōtraria illis statutis impossibilibus & obuiātibus ecclesiastice libertati: obijcit p̄o parte canonicoz̄ q̄ non pōt: alias incurreret periurij: respōdet epo q̄ in iuramento suo non intēdebat seruare illa statuta illicita & obuiantia libertati ecclesie: an bene dicat: Respōdet roma. pontifex q̄ sic. Sed ponamus: q̄ si epo pictauen. iurauit expresse seruare illa statuta impossibilia & contra libertatem ecclesie: vtrum teneat seruare iuramētum suum: Certe non: alias grauiter peccaret: ideo vigore iuramenti sui nō est astrictus ad seruandum illa statuta: veritamen iurando temere peccauit mortaliter: & p̄o illo peccato tenetur agere penitentiam: sīi cautela est q̄ epo in ingressu suo furet seruare statuta ecclesie dummodo non sint illicita & rationabilia.

Cōstitutio domini Dyttio.

Nōbilia.

¶ Nota p̄so vnuz in quo iuramētum est permissum: quia regulariter non est permissum iurare sine causa: alias esset iurare temere & iuuāmissi: sed cum ista causa est iurandum: sicut prelatus in receptione sua iurat seruare statuta illius ecclesie ad quaz p̄mouetur: & iurando non peccat: etiā si illa statuta sint irrōnabilia: duz tñ non habeat animuz seruandi statuta irrōnabilia: alias cuiz rōne deptanati animi peccaret mortaliter.

¶ Nota vlterius: q̄ iuramētum scholario vel canonici: vel prelati seruādi statuta intelligitur de statutis rationabilibus & licitis. nam iuramētuz refertur ad licita & rationabilia: tamen si quis referat intentionem suam ad illicita: non tenet illa obseruare: tamen peccauit mortaliter temere iurando: & propter intentionem deptanatam.

{de earum consuetudine [a] obseruari: q̄ ipsaz prelati cum primo ad ecclesias ipsas accedunt [b]: vel cum de recipiēdis [c] ibidem nouis canonicis agit: nec prelati admittunt: nec canonici aliter recipiunt in ipsis: nisi iurēt statuta & cōsuetudines ipsaz ecclesiaz̄ scripta [d] & nō scripta inuiolabiliter obseruare. Inter laicos ēt in multis ciuitatibus [e]: castris: & terris in suis ptātibus [f]: rectoribus vel officialibus assumēdis: ꝓsuetudinis morē irrepsit: q̄ ptātes: rectores: & officiales hmōi ad potestariaz: rectoriaz: & officia eadē nisi prius seruaturos se statuta ipsoz̄ loco⁹ ciauſa [g] iuraueriut: nulla tenus admittant. ¶ Quia vo in statutis: ꝓsuetudinibusq; supradictis interduz aliqua reperiunt illicita seu ipossibilia: vel o buiantia ecclesiastice libertati [h] (ne sub tali gsimilitate iurādi sic iurātibus peccādi occasio prebeat: cum iuramētuz non fuerit vt esset inimicitie vinculuz [i] institutū) hac gsimili cōstitutione aīaz̄ periculis obsistere [k] cupientes: ꝓcipimus a quibuscūq; scientibus ꝓtine-

tra duos menses ea de statutis deleri nō fecerint: vt & qui talem cōsuetudinem vel statuta seruare faciunt. vr. ā. de senten. excōmu. nouerit. (ADDITIO. Et in quibus consistat libertas ecclesie: remittit Archid. ad ibi no. per Inno. Joan. andre.) ad hoc. j. de inuu. eccle. c. iij. iij. & v. i

a ¶ Aliculum. ā. eo. q̄sto. xxij. q̄. iij. inter cetera. ad B. j. de reg. iur. in malis. (ADDITIO. Ista regula probat cum suis ꝓcoz̄ q̄ missio in malis non obligat. ergo nec iuramētum adiectuz. vt in regula Fede. ſm Jo. mo. remittit Archi. de foro ꝓpe. si diligenti. ad fi. ā. eo. cum contingat. Joā. and.) & c. non est obligatorū. Sz de appellationibus dī ā. de ap. ad nfam. et ca. cum speciali.

b ¶ Obsistere. Idē hoc. ā. eo. tit. de cōstitu. capi. j. j. de sepultu. capi. j. cuz similibus.

l ¶ Ea intētione. Dicitur ergo iuramentum illiciti ex animo: sic & sententia excōmunicationis. ā. de senten. excōmu. per tuas. & c. sacro. vbi & hoc. xj. qō. iij. §. cum ergo. Joan. andre.

Iuramentuz dī illicitum ex animo.

m ¶ Impossibilia. Idē hoc nullus potest se obligare. ā. de pac. ca. vlti. de condi. appos. c. vlt. ff. de reg. iur. ſpossibilium. j. de reg. iu. nemo pōt. Et stelligo impossibilia de iure vel de facto: vt dixi in prelecta regula: nemo potest.

Impossibilia dī de iure vl' de facto.

n ¶ Diuine maiestatis. Quam petius est offendere ōp tempoalem: vt. ā. de here. vergentis. & j. de immuni. ec. clericis. C. de heret. manichęos.

¶ Glosa sequens ostendit hoc esse de iure veteri & distinguit.

o ¶ Declaramus. Declaratio igitur antiqui iuris est: & hoc ius no. Bernar. ā. de his que fiunt a maiori parte capituli. ca. j. in glo. vltī. & Hostien. eodem. c. in glo. pe. vnde dabat ibi consilium Hostien. q̄ iurans sic diceret: iuro seruare statuta & consuetudines iustas: possibiles & honestas: qua de facto & iure seruari poterunt. Et multipler est impotentia: vt no. ā. de rescrip. scisciatis. posito tamen q̄ in genere turet: fit tamen ſm ius cōmune interpretatio iuramētī: & probatur hoc satis per decre. ā. eo. ad nostram. ij. & j. de verbo. signi. super quibusdam. (ADDITIO. Ibi patet q̄ generalis pbibitio solū illicita respicit: alias dicimus q̄ genus nō includit nisi licita: per iura que alle. finis glo. & per. l. ff. de condi. inde. si

Universidad de Deusto
Biblioteca

Jurãs seruare statuta illicita an sit periurus.

procurator. §. pe. ff. ad exhibendum. l. pe. ff. de his que in fraud. cre. si pater. fm Archid. qui remittit ad no. ã. eo. ve. nien. ꝛ. tñ. dist. nerut. in glo. si subditus. Jo. an.) Dic ꝙ breuiter ꝙ aut ꝙ expresse iurat statuta illicita impossibilia inhonesta: ꝛ tunc eo ipso largo modo periurus est. fic. ã. eo. sicut nr̃o: aut gñaliꝫ iurat seruare ꝓsuetudines ꝛ statuta: ꝛ tũc distin gue: aut tũc sciebat ibi statuta eẽ illicita ꝛ illa se obligatu rum seruare in mẽte gerebat: ꝛ tũc idẽ ꝙd. ã. aut nesciebat nec id mente gerebat: ꝛ tũc nõ peccauit: ꝛ soluz ad licita obligat: vt hic ꝛ in ꝓcessu iuris. ad idẽ. ff. de trãsac. qui cũ tutoribus. §. vlt. ff. de condi. inde. si procurator. quasi in fi. ff. de condi. insti. cõditionc. ꝛ. l. seq.

Dixisso. ¶ No. j. ꝙ in obligãtia iuramẽti attẽdit dispõ ſtur ſ canonici ꝛ ciuilis. rõ hic assignat pp pctm.

¶ No. ſ. ꝙ go ꝓtest se cõpelli seruare iuramẽtũ licitũ ꝛ obligatoriuz ad hoc di ctũ. c. cum ꝓtigat. ne prælati vi. suas ꝛc. Jo.

Bonifacius octauus.

¶ per ecclesiasticum iudicem ordinariuz loci compellitur iudex secularis ecclesiastica censura: ius canonicum qõ ad prouisionem animarũ statutum est seruare. Laſ. ij.

LIcet mulieres quę alienationibus votiũ ꝛ dotionũ[a] ꝓpter nuptias consentiunt non ꝓtrauenire prop̃io[b] iuramẽto firmãtes: seruare iuramẽtum hmõi non[c] vi: nec dolo[d] ꝓstitũ de iure canonico[e] teneant: qr tñ gdã iudices seculares ꝛeas cõtra

Capitulum. ij.

LIcet. ¶ Primo ponit factum reprehensibile: contra qs prouidet. Scda ibi ſ Nos animaꝫ. ſ Domi. Et fuit tracta hec decre. per compositores huius libri de extrauagantibꝰ que incipiebat. Quia ꝛo contingit.

(ADDITIO. Cõmuniter erat versiculus sub decre. qr nõnulli. Alteran. quarti. quam habes. j. de imu. eccle. ꝛ vide qs ibi dicam in ꝓncl. Joan. andre.)

¶ Iudex secularis põt cõpelli per iudicẽ ecclãsticum: vt cõpellat mulierẽ seruare iuramẽtum: que iurauit non venire ꝓtra alienationeꝫ rei dotalis. h. d. Pręsupponendum ꝙ de iure ciuili si mulier millesimo cõsentiat ꝛ iuret nõ venire ꝓtra alienationẽ rei dotalis soluto mihi monte si poterit vẽdicare illas res dotales alienatas. l. nõ dubiũ. C. de leg. secus de iure canonico. c. cũ ꝓtingat. eo. ti. i gn. nãc emanauit istud. c. ꝙ obseruatiõe illꝰ. c. cũ ꝓtigat.

¶ CASVS. Tytius vxoratus vẽdidit domũ vel aliam rem quã ab vxore in dotẽ acceperat: et si alienationi cõsensit sua vxor: ꝛ iurauit ad sancta dei euãgelia nõ venire ꝓtra hmõi alienationem: postea tractu tpis tytius mortuus fuit et uxor se carnis ingressa: certum est ꝙ dos dz redire ad vxorem regulariter: nisi ꝓ fecisset pactuz ꝙ dos ad eum rediret. nãc mulier vult vẽdicare istam rem alienatã a possessore: qui excipiẽdo allegat vẽditionẽ illius rei in qua ꝓsenit ipsa mulier: ꝛ ꝙ iurauit nõ venire ꝓtra: mulier ꝛo replicat in ꝓtium ꝛ allegat nullitatẽ vẽditionis: ꝛ vlterius ꝙ iuramẽtũ nõ valuit: qr ꝓtra legem fuit ꝓstitũ: possessor rei dicit ꝙ lz nõ valeret de iure ciuili: tñ valet fm canones. Judex ꝛo secularis super ista cã aditus vult sequi suo ciuile: ꝛ nõ suis canonicis: vtrum fit possessori, puniuz de remedio: Rñdet ro. pon. ꝙ sic: nã adibit eẽm qui monebit iudicẽ secularẽ sub pena excõicationis vt obseruet ius canonicũ ꝛ non suo ciuile: qs si nolit facere poterit eẽ iudicem secularẽ excõmunicare.

¶ No. primo ex isto capꝰ vnã diam inter ius canonicũ ꝛ suo ciuile: nã de iure canonico mulier cõpellitur seruare iuramẽtũ prestitũ in alienatione fundi dotalis ea. cũ ꝓtigat. co. ti. in an. secus fm legeꝫ: vt. d. l. nõ dubiuz. cũ simi.

¶ No. ꝙ vbi vertitur periculum animę: laicus tenetur iudicare fm canones ꝛ non fm legeꝫ: sed istud non facit prohibitio iuris canonici: sed obligatio acquisita de dicto. c. cum contingat. simile in cg. ñ. de prescrip. in an.

¶ No. ꝙ in materia concernente animam si iudex laicus velit seruare leges recurritur ad iudicem ecclesiasticum: vt cum compellat ad iudicandum fm canones et non fm. ll.

a ¶ Donationũ. vt his dic vt. ã. vt vo. post dnor. re. nup.

b ¶ Propter. Intelligo siue iurent ꝙ se siue per ꝓcuratorem cui ad hoc speciale mãdatum dederint. ad. b. l. tñ. ol. tibi. ꝛ ibi dc. hoc. de iura. calũ. c. vlt. ꝛ de ꝓcu. c. vlti. cũ simi.

(ADDITIO. vide qs no. ã. eo. li. de elec. vt circa. in glo. ꝓpe. ꝛ quod super ea dixit. Joan. and.)

c ¶ Non vt. Ergo iuramẽtũ metu extortum nõ obligat. de quo dic vt. ã. qs me. can. abbas. ꝛ. ã. eodem. si ꝛo.

(ADDITIO tene qs dz. c. ti. vez. Jo. an.)

d ¶ Dolo. Quem qui allegat probare debet saltem ex ꝑsumptione iudicis. ff. de probatio. quotiens. §. qui dolo. l. dolum. ã. eodem lib. de renuntia. c. ñ.

e ¶ De iure canonico. vt. c. cum ꝓtingat. vbi de hoc. secus videt de iure ciuili. ff. de iur. do. l. ex iulia. insti. gbꝰ alle. licz vel non. in ꝓncl. C. de rei vxo. actꝰ. l. vnica. §. si.

f ¶ Judicem secularem. Qui in hac parte ratione periurij cui causam dant sunt de foro ecclesie. ã. de iudi. no. uit. ã. eo. lib. de foro compe. c. vlti.

g ¶ Obuiare. ã. c. ꝓxti. eum suis concordan.

h ¶ Ius canonicum. Simile. j. tit. ꝓxi. c. ñ. j. de sen. excõ. decernimus. facit. ã. eo. lib. de pac. c. ñ. de fo. cõpe. c. ñ. ꝛ sic papa tollit legem etiam quo ad forum seculare. de quo dic vt dixi. j. de regu. iur. c. ñ. Joan. and.

i ¶ Censura ecclesiastica. Quid contineatur eius nomine habes. ã. de verbo. significasti. querenti.

¶ Glosa sequens rationem reddit. querit ꝛ soluit. solutioni signat contrarium cui respondet.

k ¶ Compellendos. Est enim superior ecclesiastica potestas: ꝛ ideo coercet secularem: vt. xxij. qõ. v. administratores. ã. de ma. ꝛ obe. solite. qui fil. sint leg. ꝑ venerabilem. cum similibus. (ADDITIO. Dicit Archidia. ꝙ procedere vbi agitur de periculo animę: vel vbi est de sua ꝛpogali iurisdictione: ꝛ vbi mandat suas sententias obseruari. remittit ad no. per Jmo. de offi. or. c. j. Joan. and.) Quid dico si mulier iurauit non alienare dotem vel donationem ꝓpter nuptias: nec alienationi ꝑsentire nisi ex rõnabili causa ꝛ auctoritate iudicis: ꝛ si ꝑsenserit reuocauit ꝓ posse: postea iudice non auctorizante ꝑsentit ꝛ iurauit non ꝓtrauenire quid erit? Dic fm Dostiensem. (ADDITIO. Idem Joan. mo. ꝛ Archidia. ꝛ Host. in spec. de emp. ꝛ ven. ñ. tertio loco. ver. ꝛ no. generale. ꝛ vide qs ibi dicam: ꝛ de materia huius decreti. ꝛ an teneat obligatio penalis. ibi vide. ver. sed pone vxor. cum ver. seq. De obligatione fideiussoris dixi in decreta. cum contingat. in ñ. glo. Joan. and.) Qui hoc no. ã. eo. cum contingat. qr primum seruabit. ad hoc. ã. eo. eam te. ꝛ. c. intellecto. ꝛ in aucten. de non alie. §. ñ sanctissimos. coll. ix. Sed contra. ã. eo. tua nos. Solu. ibi primum iuramentum illicitum: ꝛ ideo secundum primo preindicat: h primum illicitum. ꝛ ideo rogat secundo.

Cap. iij.

Cum in

Jurãs non alienare dotem ꝓpter nuptias licet ꝛ ꝓmittat non ꝓtrauenire tenetur seruare iuramentum vel secus.

Dixisso. ¶ No. j. ꝙ põnes sit factus de pꝰ tura mẽtum. ꝛ vide. ã. de confes. eo. lib. c. ñ.

¶ No. ſ. arg. ꝙ ponẽs dicere ſiteri id qd ponit. et sic facit iste ter. ꝑ gl. mag. in fi. ã. de ꝓsc. e. j. eo. lib. Domi.

OLim in positionibus. ¶ Sunt due partes. Scda ibi ſ Idẽ fiet. ſ Et ꝓsa logitur de ꝓsso. Scda de ꝓcuratore. Jo. an. habuit ortũ hec decr. ex his que no. ã. de fi. instru. cum Joãnes. sup ver. vnica tñ venditio.

(ADDITIO. Et que no. ſ. de elec. vt circa. in glo. ꝓpe. ex. b. c. ꝙ qs gl. patet ex ꝓpla. Jo. an.)

¶ Pręsupponẽduz est ꝓ intellectu huius capli qꝫ habeẽ in. c. querelã. eo. tit. in antiqua. vz. ꝙ periturum est sufficies cã vt qs repellat a bñficio iam obtẽto: ꝛ multo magis a beneficio obtinendo.

¶ CASVS. Aliquis fuit electus ad prelaturam: anteqꝫ eẽt cõfirmatus aliq se opposuerũt: orta ĩte inter electum ꝛ opponentes. iurato de calũnia electus fecit duas positiones ꝛlas directe: ꝛ sic opz dicere ꝙ altera sit falsa: ꝛ per ꝓsso ꝙ ipse electus in vna ipsaꝝ delerault: nunqd istud primum est sufficiens ad ihm repellẽdum: ne electus sua ꝓfirmaretur? Rñ. ro. pon. ꝙ sic. Idem si pars aduersa dedit positiones de directo ꝛlas: ꝛ electus eas negauit vel ambas ꝓfessus est. Certe est ipse periturus: qꝫ periturus est sufficiens ad ihm electũ repellẽdum a ꝓfirmatione ꝛ prelatura: qr etiam repelleret a beneficio iam obtento: vt in dicto. c. querelam. ã. eo. tittu.

a ¶ Electionis. Idem videtur si agatur de iam obtento: cum periurium non solum impediat: sed etiã deſiciat. ã. eo. tua nos. ꝛ. c. querelam. ꝛ de fide instru. peruenit.

(ADDITIO. Idem Jo. mo. ꝛ idem Archidiacho. qui alleg. xiij. qõ. tij. ecce. Joan. andre.)

b ¶ Post iuramẽtuz. Quia tunc faciende sunt positiones. ã. de confes. c. ñ. ꝛ ibi dixi. ꝛ eo. tittu. c. ñ.

¶ Glosa sequens arguit ad questionem.

Crimẽ an ꝓbet per instrm.

c ¶ Dato. Nota ad qsnem quã disputaui an per instrumẽtum probetur crimen: qd sic ꝓbatur: h enim per scripturas actoꝝ apparet eũ posuisse ꝛtraria ꝛ sic pluries. de hoc. de ma. ꝛ obe. cũ in ecclesijo. ꝛ ꝑ modernos de accu.

(ADDITIO. Ubi dixi vide qs ibi dicã. Jo. an.)

d ¶ Manifesta. Euidẽs vel notoria. j. de ẍ. fig. pstõẽ.

Periurus triplr punitur.

e ¶ Periturus. Periuri sunt infames. vj. q. j. infames. ecclesias regere non merentur. ã. eo. querelam. nec ad testimonium admittuntur etiam post penitentiam. xxij. q. v. parrunlli. de testibus testimonium.

¶ Glosa sequens ponit duo exempla. Secundo querit arguit ꝓ ꝛ contra. ponit duas opiniones ꝛ soluit.

f ¶ Justa cã. De vtili ex ꝓsso dicto multiplr potest intelligi. ã. de accu. cum dilecti. vel probare vult se extraile.

(ADDITIO. Doc nõ facit ꝓbat in ꝑsona deliberata. vide qs no. de dnor. ex lris. i glo. ñ. vt ec. bñi. vt nfm. i glo. cũ prime. Jo. an. Ji altero de ꝓsso maxime vbi ponere? vel rñderẽ de facto alieno vbi tolerabile est error.

(ADDITIO. Et ignorantia excusabilis. ad hoc. ff. de interro. actl. de etate. §. vlti. ff. de col. bo. nõnunqꝫ. ad idẽ ñ. q. tij. paulli. ꝛ. ã. eo. lib. de elec. c. j. in fi. in aut. de execu. ꝛ his qui ꝛne. in prin. col. vij. fm Archi. qui ponit exemplum qñ electus est de aliena ecclia: ꝛtra quem opponẽs eius vita põt ꝓbabiliter ignorari. Ipse ẽt põt ꝓbabiliter ignorare numeꝝ canonicoꝝ ecclesie: ꝛ his silla. Jo. and.)

'Positio vel rñsio ad põnem an possit reuocari.

ff. ꝓ suo. l. vlti. ã. de ꝓsc. ex parte. ã. eo. lib. de restit. in integ. c. vlti. in fi. Sed qd dico: nunqd positio vel rñsio ad ipsam reuocari poterit: Et videt qꝫ non. Nã volat emissum semel irrenocabile. vbũ. xliij. di. §. vlti. in fi. de ꝓbatione. C. de testibus. pec. generalr. Ecõtra videt qꝫ reuocari possit. xxxij. q. j. apud. de pe. dist. j. dnor. tum. de ver. sig. nã ꝛ ego. ff. de dnor. si penituit. Dicit Jo. ã. de deo: si data sit positio in scriptis non põt reuocari: alꝫ potest. ad ll. de elec. scriptum. de confes. ex parte. qꝫ Guil. abbatem. l spec. tit. de positionibus. §. vlt. ver. ites si ponẽs: dicens ꝙ ex quo in iudicio ꝓposita est: sine in scriptis sine nõ: reuocari nõ potest per ꝑfectaz decre. ex pte. de lit. contesta. c. vno. de electio. dudum. ñ. nisi doceret de errore: vt. ã. dixi. Gatto videt ꝙ sicut testis a periurio excusatur si incõtinenti se corrigit: vt. ã. de testi. cog. preterea. sic ꝛ ponens vel respondens eadem ratione. Jo. an.

(ADDITIO. Idẽ Jo. mo. ꝛ Archi. q remittit ad no. de ap. cum causam. in vlti. glo. fa. qꝫ no. de electio. scriptum. in. j. glo. ꝛ quod dixi post Dostien. de dnor. ex literis. super glo. ij. quod facit ꝓ Joan. de deo. Jo. and.)

§ ¶ Debebit. Nec ꝓpter hoc electus ꝓfirmabitur. ñ. q. j. in primo. ã. de rescrip. olim. ã. eo. lib. vt lit. pen. c. j. ꝛ ij. C. de rel ven. l. vlti. Et sic no. ꝙ nõ inspicitur hic principium. de quo no. ã. de elec. dudũ. j. Nã non solũ antiqua crimina repellit electos. ã. de tẽpo. or. c. vlt. sed ẽt noua.

(ADDITIO. Nec mirus fm Jo. mo. ꝛ Archi. qr reus ante sui cõplectionẽ pueuit ad eum casum a quo nõ poterat hẽre principium. ff. ad. l. aglii. qr in eum. ꝛ facit qd dicam. j. de regu. iur. factum. sup. j. glo. Jo. mo. alleg. ff. de seruit. ꝓ pte. Joan. and.) Probat hoc idẽ. ã. de rescrip. olim. ã. eo. lib. de elec. vt circa. sicut ꝛ noua cã non solum antiqua iudicem repellit de offi. deleg. infinuante.

(ADDITIO. Dicebat ergo Joã. mo. ꝙ sicut agendo ꝓ se querit quis tuo agendi non recte inchoatuz. ff. de pig. act. l. si rem. §. fi. ꝛ sa. j. de re iudi. abbate. sic agendo perdit ius recte inchoatum: vt hic. Joan. andre.)

h ¶ Idem. ſ. quia tibi silentium imponitur.

i ¶ Expresse. Si ergo dedit mãdatum ponẽdi ꝛ respõdendi positionibus generale: sed non expressit: vt sic: ꝛ sic rñderet vel poneret: vt. ã. eo. lib. de iura. calũ. c. ñ. rñ. in fi. tunc lz procura. ponat vel respondeat contraria dominus non deierat nisi in casibus sequentibus. ꝛ concor. ã. eo. lib. de electio. si compromissarius.

Procurator ġalis lz ꝓbat vt rñdeat ꝛria: nõ tñ facit dñm deierare.

k ¶ Ratum habente. Et sic in maleficijs locum habet ratihabitio expressa ꝛ tacita. j. de sen. excõmu. cum quis. ꝛ de regu. iur. ratihabitionem. vbi de hoc.

l ¶ Tuo nomine. Alꝫ ratum non posset habere quod suo nomine factum non est. j. de regu. iuris ratum quis. vbi de hoc. Joan. andre.

¶ De exceptionibus. ¶ Sicut in bello naturali requiritur ꝙ bellantes sint armati armis sibi necessarijs: sic in bello ciuili. Et in supioribus titulis visum fuit de armis actoꝝ: nunc videndum est de armis reoꝝ: ꝛ qr exceptiones dicuntur esse arma reoꝝ: ideo post rubricas precedentes ponit rubricam de exceptionibus.

ꝓtinatio dñi hely

Cap. i.

Universidad de Deusto
Biblioteca

dilatio.
¶ No. j. q ecclia vocat mfidelitū. Et est rō: q nos in baptismo regenerat.
xij. qō. ij. q abstulerit
¶ No. ij. Nec dicas eē nō posse interesse actib⁹ illorū cū qb⁹ go ptsat: z de quoz vnūsitate existit: et sic vī magni icōmodi eē inter gētes z eoz carere commertio. ad ff. de iudeis. z si iudeos. Do.

Ja ꝓsideratione. ¶ Hec est notabilis decret. z quotidie practicabilis. (ADDITIO. cōmendat abbas hoc eroditum vel arengam. Jo. an.) Diuidit in ser partes. Scda ibi, Si quis igit.] Tertia ibi [Si ꝓo.] Quarta ibi [Ꝓcedo.] Quinta ibi [Sz si post.] Sexta ibi [Eo tñ.] Do.

¶ Pro intellectu huius capli est ꝓsupponendum illud quod habet in clementerrimo. de iud. in antiqua. vz. q regulariter excōicat⁹ maioꝝ excōicatione nō pōt esse in iudicio agendo: ne ex malitia sua reportet cōmodum. Vltra vero est ꝓsupponendum q exceptiones dilatorie q̄ ꝓponunt cū differēdi processū: debēt ꝓponi re gulr ad litis ꝓtestationē. c. j. ā. de litis ꝓte. ¶ Nonnet libro. ¶ CASUS. Cytius pretendebat me debitorē suum in aliqua pecunie sūma: fecit me ꝓsentri coram meo iudice cōpetenti: obtulit mihi libellū cui rñdi negative: lite cōtestata z iurato de calūnia cum ipse cytius actor peteret admitti ad ꝓbandum ꝓtenta in suo libello: opposui et q ipse erat excōicatus maioꝝ excōicatione: et sic non erat admittēdus quousq; ipse esset absolutus: an bene dicā? Videtur q non: q cum ista exceptio excōicationis opponatur ad differēdum ꝓcessum: debebat opponi ante litez ꝓtestatam: per. c. j. de litis ꝓtesta. ā. Hoc tñ non obstante rñdet romanus pontifex in ꝓrarium: dicens q ista exceptio excōmunicationis potest opponi cōtra actorem ad differēdum processum in quacūq; parte litis ꝓpter periculum cōmunionis: ne ego reus cōpellar cōmunicare cū excōmunicato: z sic incidaz in mīnorē excōmunicationē. Item propter alias rationes positas in principio capli. Sed ponamus: q cum haberē litem cum aliquo: ipe mā litiose vt ꝓcessus meus differretur opposuit mihi simpliciter q eram excōicatus maioꝝ excōmunicatione nihil aliud exprimēdo: vtrum istud sufficiat ad repellēdū me ab agendo: Rñdet q non: imo ipse reus debet in specie exprimere spēm z nomen excōmunicationis: puta dicet reus: q non teneoꝝ tecum litigare: quia tu es excōmunicatus maioꝝ excōmunicatione pro tali causa. vz. pro manifesta offensa: vel pro ꝓtumacia per talem iudicē ordinarium vel delegatuz. Sed qd si actor negat se excōicatum maioꝝ excōmunicatione: Rñdet q reus tenebitur probare illam excōicationez infra octo dies per lras vel testes: vel per alia manifesta documēta: alioquin si nō fuerit probata ista excōicatio infra octo dies iudex ꝓcedet in causa: z reum ꝓdēnabit in expensis erga actorē: z compelletur ꝓcedere in principali. Sed ponamus: q reus opposuit actori maioꝝ excōicationem: ipse nō potuit illā probare infra octo dies: z sic fuit condēnatus in expēsis: z cōpulsus litigare in principali. postea facto aligbus processibus in causa vult probare excōicationem: an sit admittēdus? Certe sic: vt actorem repellat ad ꝓcedendū in futurum: sed processus prius facti valebunt. z habita absolutione actor reassumet ꝓcessum in illo statu in quo erat tpe quo reus fuit admissus ad probandum excōicationem: nam excōicatio nō facit ꝓcessum nullum. Sz ponamus q in sēda oppositione reus non ꝓbauit excōicationē: sed fuit ꝓdēnatus in expensis: vult nunc tertio opponere exceptionē: an sit admittēdus? Rñdet q non: nisi

allegāret causam rōnabilem. puta: si dicat reus q actor contraxit excōicationem de nouo: vel probationes de nouo venerunt ad notitiā ipius rei. In his enim z silib⁹ casibus posset reus opponere tertio excōicationem contra actorem. Sed qd: ponamus q cum haberē tecum litem z essem excōicatus: non opposuisti mihi excōicationē. nec sili⁹ fuder mihi opposuit. z sic non sū repulsus ab agēdo: sed fuit lata sūa cōtra te reum: quā cū vellem executioni demādari facere: opposuisti mihi q erā excōicatus: z cū ꝓbasti illa octo dies tanta tenore; huius capli: vtrum fuder debebit differre excationez sine donec ꝓcessus retardati denegatur audientia: donec fuerint huiusmodi expēse solute: nam sunt preiudiciales: z ideo debent solui ante litis ingressum. l. sancimus. C. de iudi. et ibi dicit verum q denegabit ei audientia: si fuerit actor: sed si sit reus reputabitur contumax: ac si non compareret.

¶ Nota casum in quo deficiens in probatione exceptionis postea admittitur ad probandum illam exceptionem in alia parte processus.

¶ Nota q exceptio excōicationis potest opponi post sententiam ad impediendum executionem sententie.

¶ Nota finaliter q iudex potest interponere officium suum ad priuatam vtilitatem sine requisitione partis: iz secus regulariter. l. iij. ff. de dam. infec. capi. j. de iudi. c. j. de offi. iudi. in an.

a ¶ Consideratione. Quadruplici: vt j. sequitur ibi: vt ex hoc rē.

b ¶ Statuit. ā. eodem. exceptionem. Joan. and.

a ¶ Maiorde. Explicat ergo ipsius spēs: vt j. statuit.
b ¶ Opposita. Qd fieri pōt: non obstante lapsu peremptorij ad proponendas dilatorias assignati: vt in clemen. eo. titu. excommunicationis.
c ¶ Differat. No. q ista decre. locū hz solūtū opponitur excōicatio i vīz dilatorie: vt j. dicā.
d ¶ Agēteo. Sed non defendentes. (ADDITIO. q sūt rei necessarij. de voluntaria hic no. Ziccht. tene qd dixi ff. eo. dilecti.) ā. de iudi. clementerrimus. z ā. eo. titu. cū iter. cum similibus.
e ¶ Ut ex B. Assignat ītuo: ꝓsideraciones illius iuris.
f ¶ Timeat. Litigatur. n. go magis et cōtentu. xj. q. iij. §. si ergo. ā. de sen. excom. per tuas.
g ¶ Periculum. Qd est tam in excōicato qz in cōmunicante. de clerī. excom. mi. illud. codē titu. ñ celebrat: cum ñ.
h ¶ Contumacie. Qd quam solam excōmunicat quis abhominē. xj. q. iij. nemo episcoporum.
(ADDITIO. ¶ B. e. q. epo. z. xvij. q. iij. & ꝓbatur. Arch.)
i ¶ Lōtib⁹. Oli erat duplex lex: alia ciuilib⁹ alia cōib⁹.
(ADDITIO. Et hec est melior ꝓpter hosti. qui dicit q qdā act⁹ sunt publici: vt tutela z cura. instit. de tute. circa pin. qdā ciuiles: vt iudicare z arbitrari. ff. de iudi. cum pretor. iij. q. vij. §. tria. ā. de arbi. dilecti. qdā cōes: vt officij ꝓcuratoꝝ z testiū ꝛc. Jo. an.) Et intelligas cōsulue: nō solū iudicialib⁹: sed etiā extraiudicialib⁹: vbi de ipsoꝝ vtilitate agat. erūt igit inter horas: z eoꝝ carebunt suffragio. C. de apostat. hi qui sanctaz. In spiritualibus aūt nō est dubiū eos repelli: qz taliū capaces nō sunt de eta. z quali. cū done. de clerī. excō. mi. postulastis. cuz similibus. z hoc ꝓpter hostiē. innuit litera hec cōmunibus.

Act⁹ qdā ꝛ publici qdā ciuiles z qdā cōmunes.

Excōicati sūt incapaces ꝓpriarum.

munes excōicatis sint interdicti: vbi de ipsoꝝ queritur
k ¶ Malitia. Que semper creuit. xij. q. j. omnis etas. xx. q. iij. proclivius.
(ADDITIO. z sanē. ā mp. §. mittores. col. iiij. Dost.)
l ¶ Prouisum. xlv. distinctio. licet.
m ¶ Noram. l. delicti. ff. de hoc. ā. de reg. ꝓiurī. in glo. ij.
n ¶ Ecclesiasticis. Et tamen etiā per ciuilem iudicem debet admitti talis exceptio: z seruari forma que sequitur: vt. j. de sen. excom. decernimus.
o ¶ Differri. Contra id. ā. de dolo z contu. finem. ff. si cer. peta. l. quidam estimauerunt.
p ¶ Fattigart. Cōtra id. ā. de appella. vt debitus. ā. eo. libro de offi. ordi. vt litigantes.
q ¶ Irrepsit. l. latēter inuasit. C. de epis. z cle. repetita.
(ADDITIO. Jo. mo. alle. ff. de ꝓsti. pe. q aūt. §. j. Alr chidia. alle. xlv. iij. di. c. vlt. l. di. quicūq; penitens. xij. q. j. §. ps. j. eo. lib. de penis. felicis. j. rñso. Joan. andre.)
r ¶ Medelā. Nota q medicamina morbis ꝛc. ad hoc l. di. vt constituerentur. ā. de iura. calū. ceterum. in aucte. hec constitutio simonat consti. in ꝓin.
s ¶ Di quis. Vel si qua. ff. de verbo. signi. l. j. z ibi. ā. eo. lib. de elec. generali.
¶ Glosa sequens soluit tria dubia.

t ¶ Opponi. Intelligas in vīm dilatorie. (ADDITIO. Imo. Idem Pe. Abb. Boa. z Jo. mo. z Host. in spe. de dila. §. j. ver. sed z ñ. sub ver. illis quoq; z dicebat Ab. hoc patere ex eo qz in vīz peremptorie nō pōt ꝓponi. Jo. an.) Qd per supiora z sententia ꝓhat. Si. n. est ad remediū tendit ad noxam. Dum enī in causis ecclesiasticis frequēti hec exceptio p malitiā opponitur: cōtingit iterdū differri negocia: z ptes fatigari p laboribus z expensis: proinde qamoꝝbus iste quasi cōis irrepsit q dignū duximus cōmunem adhibere medelam.
¶ Si qs igitur excōicationem opponit spēm illius z nomen excōmunicatoris exprimat: sciturus eā rez se deferre debere in publicam

Notionez quis dicatur hēre.

Universidad de Deusto
Biblioteca

a ¶ Notionez. i. iudiciales notitiã. Nomẽ aũt notionis ad eos ptinet qui iurisdictionẽ nõ hñt: ꝫ hñt de quatuis causa notionẽ. ff. de re iudi. aũt pretor. in prin. tñ nõe notionis accipe possumus ⁊ cognitionem ⁊ iurisdictionez. ff. de verbo. signifi. notionem. vnde exponẽ notionẽ. i. cognitionẽ. ⁊ sumptuz fuit hoc hbũ. C. de pbat. sciant cuncti. Bersi. ij. q. viij. sciãt cuncti.

¶ Glo. seq. recte ꝛ per oblectionem: q pbatiõis copia tẽ. fcõ per gñem: an maior dilatio possit dari. tertio qrit: ⁊ vupl' solut. ⁊ incidit ꝛ hoc qꝫ quã ẽ solut vupl'.

Probõũ copia non dz angustari.

b ¶ Octo dierũ. Iz enim pbationũ copia nõ debeat angustari. vltiꝰ. q. ij. ꝫ ga tñ ista exceptio malitiose frequẽter opponebatur ⁊ est odiosa: ideo restrigẽda fuit potius ꝫ laxãda. ã. de decl. tua. in fi. ff. de regu. iur. odia. cũ suis cõcor. ad idẽ. ã. eo. li. de resti. spo. frequẽs. ⁊. ff. de sen. excõ. solet. Si ergo nõ hz pbationes taceat. (ADDITIO. tunc donec videat se hñe probationes sic promptas q̃ huic termino sattisfieri possit cũ in qualibet pte litis hoc possit: vt in princi. ca. Joã. an.) ij. q. vij. plerꝙz. etiam si sit epus. vij. q. ij. si tantum. ⁊. e. placuit. Notat tñ Ber. ff. de senten. excom. solet. (ADDITIO. ⁊ h Jo. mo.) q̃ Iz sine causa maior dilatio non debeat dari in hoc casu: tñ causa cognita maior dari poterit ex illa clausula: ñ qua mihi iusta cã tẽ. ff. ex qui. cau. mato. l. ij. in fi. Sed primũ verius videtur cũ nõ pereat ius adnersarij. argu. ã. de pœna. ex insinuatione. (ADDITIO. Pro hoc facit: qi iterato põt opponi vt sequit. ⁊ hoc tenet Fran. inducẽs etiã rõnez: qz istud est priuilegiũ actoris q̃ sibi reus infra octo dies nõ pbans condẽnet in expẽsis: qꝫ pallegziũ iudex auferre non põt: alle. extrũ. di. de his. Sile qꝫ dicã ẽm eũ de sen. excõ. roma. sup glo. afipe. ⁊ vide qꝫ dixi. ã. de offic. ordi. romana. ad fi. sup glo. Iz. Jo. an.) Sed quereꝰ quare dantur h quindeciz dies sicut de resti. spo. frequẽs? Dic q̃ in dilationib' que dant a iure: voluntas est pro rõne. sic enim poterat quindeciz vel decẽ vel etiã minus dare. ⁊ facit qꝫ recitari solet. ã. de rescrip. c. si qñ. ff. de legi. l. nõ oliz. vel dic ẽm Dosti. hoc ideo statutũ fuisse: q̃ de excõicatione hois solet ⁊ debet fieri iustꝫ. i. de sen. excõ. cũ medicinalis: sed de spoliatiõe nõ: ⁊ ideo non est mirũ si longior ibi data est dilatio. ad hoc. ff. de pig. l. cõtrahit. in fi. Bz quare saltez in excõicatiõe iuris nõ statuebanẽ. xv. dies: de qua nõ fit instrumentũ: imo est necesse pbare factũ? Dic ẽm cum q̃ idem factuz diuersis mensuris metiri nõ debet. Et qꝫ de vno dicit de alio intelligi debet. ã. de cõstitu. translato. maxime cum circa principale nõ fiat preiudicium actori: vel dic verius vt primo dixi.

Dolãtas ẽ p rõne l dilatõib' a iure cõcessio.

c ¶ Computato. si. ã. eo. lib. de restitu. spolia. frequẽs. ⁊ ibi vlde concor. de hoc.

(ADDITIO. in glo. quia dico. Et hic repetas qꝫ no. ibi: scilicet vltima die terminj probationẽ fieri posse. qꝫ hic no. Inno. ⁊ Dosti. Joan. and.)

d ¶ Apertissimis. i. indubitatis ⁊ claris. C. de pbatio. sciant. ij. qõ. viij. quisquis. ⁊. e. sciant.

e ¶ Documentis. i. instrumentis vel testibus. ã. de testibus cogen. peruenit. ff. de fide instru. l. j.

f ¶ Quod. i. quam excõmunicationem.

g ¶ Actor. originalis.

h ¶ Diebus illis. quib' ꝓposita fuit exceptio: qꝫ ꝓcessum fuit in principali. de ꝓcurato. audistis.

(ADDITIO. de dolo ⁊ ꝓtu. cũ dilecti. in fi. Dostiẽ.)

i ¶ Taxatione. tramento premisso.

(ADDITIO. scz añ 2dẽnationẽ. Joã. an.) de hoc de his que vi metusue cã fi. c. vltl.

k ¶ Lõdẽnãs. Intelligas h̃ nisi erro re pbabili excusaret: vt. ã. de sentẽ. excõ. sacro. ã. eo. li. de elec. c. j. in fi.

l ¶ Judicij. Per sententiam nõ finiti.

(ADDITIO. Nõ. n. loquit̃ de instãtia que ꝑm. ll. pe canones. ã. de iudi. c. pe. Et dicit hic Dostiẽ. q̃ rõ turis diuersi sumit ex decre. super eo. ij. de appe. vt dixi in prẽdi. decre. pc. Jo. an. Jad differentiam etiã quod sequitur. j. sed si post.

m ¶ Probetur. Infra octo dies. vt. ã. Joan. an.

n ¶ Glo. sequens ponit dictũ casum diuersum ⁊ ius antiquum. signat contrarium. ponit opi. Dosti. cui ñ fidet.

o ¶ Duraturis. etiã si cũ publice excõicato fuerit actũ: Iz secus in indice. ã. de re iudi. ad probandum. Olim ꝓcessus habitus cũ actore excõmunicato ipso iure preter aliquod exceptionis auxiliũ nõ tenet. Dostiẽ intellexit decre. istaz in occulto excõmunicato. (ADDITIO. Hoc hic nõ placet archi. sed Dostiẽ. ꝓtra. Joã. an.) Sed tu solne vt ibi plene dixi. ⁊. q̃ decre. hec locũ hz in ꝓcessu habito coã ordinario vel coã delegato qñ excõicat? fuerat actor post ꝓpetrationẽ: illa aũt quando actor erat excõmunicatus tẽpore impetrati rescripti.

Processus hit cũ excõicato ẽ publicez ꝓponẽ. q̃ dict excõicatio.

o ¶ Duas vices. Sic in reprobationibus testium. ã. de testi. Iz. tij. in appellationibus ⁊ dilationibus. ã. de app. sua nobis. ff. de dilati. l. vltl.

(ADDITIO. Bene facit. ff. de bo. auc. iudi. pos. l. vltl. in fine. Joan. andre.)

p ¶ Enerserit. ã. de officio delega. insinuante. ⁊ facit quod dixi. ã. titu. proximo. capi. vltimo.

q ¶ Prompta. ã. de testi. veniens. ij. de resti. spoli. literas. ꝯ. preterea. vnde dicitur: hodie constat: hodie agnuus. ff. vt in pos. leg. si is a quo. j. respõ.

(ADDitio. nec dilatõez petit: ⁊ idẽ Dost. ⁊ Arc. Jo. ã.)

r ¶ Supervenerit. Et si opus fuerit de hoc fidẽ facere turamẽto. ã. eo. lib. de elec. vt circa. ꝯ. super huiusmodi. ⁊. ã. eo. pastoralis. vel dic q̃ non est necessarium turamẽtum ex quo probationem offert. Dostiẽ.

(ADDitio. g' allc. ã. e. exceptoꝛs. ⁊ idẽ Jo. mo. ⁊ arch.)

s ¶ Antiq. iã his ꝓpositi: vl' dic ẽt nõ ꝓposita Iz Dost.

t ¶ Executionẽ impediet. Nota q̃ mortuo executor dz admittere exceptionem excommunicationis. Idem de aliis que no. ã. de re iudi. ad probandum. Olim ꝓcessus habitus cũ actore excõmunicato ipso iure preter aliquod exceptionis auxiliũ nõ tenet. Dostiẽ intelle xit decre. istaz in occulto excõmunicato. (ADDITIO. Quod hic no. Dostien. ⁊ Joan. mo.)

v ¶ Obtinebit. i. ac si ille tpe fuit excõicat? nõ fuisset.

a ¶ Excõicat?.

Judex supplet de iure ⁊ de facto nõ-nisi.

a ¶ Excõmunicatus sit publice. Dostiẽ. alleg. hanc literam pro se ad probandum q̃ decre. ista loquitur de occulto excõicato. Sed ego dico (ADDITIO. Jdẽ Jo. mo.) q̃ ista facit solum diuisionẽ inter occultũ ⁊ publicuz quo ad officiũ iudicis: nõ quo ad alia supradicta. Supplet enĩz iudex de iure ⁊ de fcõ notorio nõ occulto. ff. q. j. ꝯ. qui aũt. C. qui ⁊ aduer. ꝯ. in steg. resti. non postu. l. j. de hoc. ã. de postu. bone. ij. i causis aũt electionum supplet iudicialiter de facto: vt. xxviij. di. Jnuẽtꝰ. vbi de h. ⁊. ã. de electio. cũ nobis olim.

b ¶ Nõ excipiat. hoc forte timore cõdẽnatiõis expẽsarꝫ. (ADDITIO. ꝓpter quẽ forte nõ excipit: ꝓtestat: vel olim filet hz Dost.) de qua dictuꝫ est. ã. e.

c ¶ Repellet. si vult iudicii: si aũt ẽ finituz ab executione poterit abstinere. ã. ꝓrori. respon. (ADDITIO. Jdẽ Jo. mo. hz Dostiẽ. q tenet. ꝓcessum habitũ cũ actore publice excõicato ⁊ notorio non valere dicit: q̃ etiã si executus esset iudex reuocaret executionẽ. Hoc nõ placet vt no. ã. in glo. etiã si. Joã. an.) Cap. ii.

Diuisio.

Q Um gdam se. ¶ Primo ponit factum reprehensibile secularium iudicum ⁊ tra quos prouidet ibi l. Decernimus. Scda ibi. Simili. ꝓuidet ad casuz cõuersum. Et prima pars fuit sumpta ex decre. Alex. iij. q̃ nõnulli. quã alleg. Spec. eo. tit. ꝯ. vj. ver. ⁊ no. sub ver. potro. ⁊ vide no. j. de immu. eccle. c. j. in prin. Joan. andre.

¶ CASUS. Tytius laicus debebat mihi clericus centũ ex tractu mutui: in tractu ipso intervenerat turamẽtuz rõne cuius turamẽti effectus erat de foro ecclesiastico. c. si. de fo. cõpe. ꝓueni cum coram ecclesiastico iudice qui eum absolvit ab impetitione mea: postea feci eum ꝓuenire coram iudice seculari: ipse opposuit mihi exceptionẽ rei iudicate dicẽdo: tu alꝰ ꝓuenisti me coã iudice ecclesiastico sup ista re: qui iudex ecclesiasticus me absolvit: ideo non teneor facere ꝓcessum tecũ: sed peto absolut: ⁊ te 2dẽnari in expẽsis. iudex laicus nolebat admittere istam exceptionẽ rei iudicate in foro ecclesiastico: an fit tibi putiuz de aliquo remedio ꝓtra iudicẽ laicum? Rñdet q̃ sic. nam eps poterit monere istum iudicẽ laicũ vt admittat istam exceptionẽ rei iudicate: ⁊ si noluerit eaz admittere: poterit cum iudex excõicari. Sed qd cõtra: ponamus q̃ ego ꝓueni te coraz iudice laico: fuisti absolutus. postea volo te ꝓuenire coã ecclesiastico iudice: tu opponis exceptionẽ rei iudicate: iudex ecclesiasticus non vult illã recipere: vt ñ iudex secularis possit iudicẽ ecclesiasticũ cõpellere ad admittẽdum illã exceptionẽ? Rñ. ro. pon. q̃ nõ: q̃ minor nõ hz iurisdictionẽ in suplorẽ: sed reus poterit adire iudicẽ suplorẽ ipsius iudicis ecclesiastici vt eum cõpellat ꝯtentus admittat illã exceptionẽ rei iudicate: puta si iudex ecclesiasticus qui nõ vult admittere illã exceptionẽ rei iudicate sit epus picta. poterit adiri archiepus burdegalensis.

¶ Glo. sequens ponit regulam ⁊ tres casus exceptos.

d ¶ Cognitio. Et ꝓnuntiatio: q̃ Iz regulariter de qua re iudex cognoscit ꝓnuntiet. ff. de iudi. de qua re. ã. de eam. posse. cum sup. vbi de hoc in glo. vltl. (ADDITIO. Vbi posuit plures alios casus qbus fallit hec regula: ibi vide Jo. an.) Nisi interdũ cognoscit qñ nõ ꝓnuntiat. pone exceptiuũ. ã. de rescri. cũ ꝓtingat. In auditore. ã. de testa. rayntius. Item in casu. v. q. iij. quodcunq. ij. q. vj. accusatus. cum filiabus.

e ¶ Cõsuetudine. No. q̃ consuetudo dat iurisdictionẽ. ff. q. iij. ꝙquestus. ã. de fo. ꝓpe. cũ ꝓtingat. ã. eo. li. de of. ordi. romana. ⁊ de fo. cõpe. romana. cũ filiabus.

¶ Glo. se. ponit septem exẽpla: qb' inder tẽ. Sed so addit tertium casum.

f ¶ De iure. De iure cognoscit ecclesiasticus iudex ꝯ laicos vbi Iz tẽporalem. de iureiu. ve nientes. j. ne cle. vel mo. c. vl. Jtẽ in matrimonialibus ⁊ spiritualib' causis. de ordi. cog. tua. ã. qui fil. sine leg. cum. Et

Judex ecclesiastic' cognoscit inter laicos ⁊ multis aliis.

eam. posse. cum sup. vbi de hoc in glo. vltl. (ADDITIO. Vbi posuit plures alios casus qbus fallit hec regula: ibi vide Jo. an.) Nisi interdũ cognoscit qñ nõ ꝓnuntiat. ponẽ exẽplũ. ã. de rescri. cũ ꝓtingat. In auditore. ã. de testa. rayntius. Item in casu. v. q. iij. quodcunq. ij. q. vj. accusatus. cum filiabus.

e ¶ Cõsuetudine. No. q̃ consuetudo dat iurisdictionẽ. ff. q. iij. ꝙquestus. ã. de fo. ꝓpe. cũ ꝓtingat. ã. eo. li. de of. ordi. romana. ⁊ de fo. cõpe. romana. cũ filiabus.

¶ Glo. se. ponit septem exẽpla: qb' inder tẽ. Sed so addit tertium casum.

f ¶ De iure. De iure cognoscit ecclesiasticus iudex ꝯ laicos vbi Iz tẽporalem. de iureiu. ve nientes. j. ne cle. vel mo. c. vl. Jtẽ in matrimonialibus ⁊ spiritualib' causis. de ordi. cog. tua. ã. qui fil. sine leg. cum. Et

dire in derogationem iurisdictionis ecclesiastice ⁊ contemptum. Decernimus vt ꝓ censuram ecclesiasticam ab inigtate coerceantur hmõi: ⁊ ad admittẽdam exceptionem eandem (vbi alꝰ de iure debet admitti) a locorum ordinarijs compellantur.

¶ Similiter ecclesiastici iudices si coram ipsis excipiatur de re per secularem iudicem iudicata: exceptionem ipsam admittant in his que animarum periculum nõ inducũt: per superiores suos (nisi secerint) animaduersione debita castigandi.

Jurisdictio tpal' est minor ecclesiastica

in ecclesiasticis criminib': vt. ã. de fo. cõpe. cũ sit. ã. eo. li. de fo. cõpe. c. vlt. Jtẽ cum cã delegat ꝓ iudice seculare. ã. de rap. in archiepatu. Jtẽ per recouentionẽ. iij. q. viij. cui? in agẽdo. Jrrit. di. idicatũ. Vel vbi laicus iudex est negligẽs. ã. de fo. cõpe. ex trãsmissa. ⁊. c. Iz ex suscepto. vbi de hoc. (ADDITIO. Et vide qꝫ ibi no. in. ij. glo. ⁊ qꝫ super ea dixi. Jo. and.) Et q̃ dicit de iure: supple vel priuilegio concesso ab eo qui illud concedere possit. ista enim tria equiparanf. c. di. 2tra morem. de offi. ordi. duo simul.

ff ¶ Jurisdictionis. Quod papa pari non debet: vt. j. de immu. eccle. capitu. vltimo.

h ¶ Admittit. si vbi est idẽ corpus siue eadẽ quantitas: idem ius siue causa petẽdi: ⁊ eadẽ ꝙstio personaꝝ: ⁊ ille qui absolutꝰ possideat tpe sententie: alꝰ enim exceptio rei iudicate non obstat. ff. de exceptio. rei iudica. cum quertur. ⁊. l. sequen. ⁊. l. si rem meam. ⁊. ã. eo. titu. adnersario. ⁊ potest ꝓponi hec exceptio ante litẽ ꝓtestatã ⁊ post. ã. eodem lib. de litis contesta. c. j. vbi de hoc.

i ¶ Compellantur. Sic. ã. titu. proxi. licet. de foro cõpe. capi. ij. j. de senten. excõmu. decernimus.

k ¶ Judicata. Eo casu quo de consuetudine: vel de iure ad iudicem secularem cognitio pertinebat: vt supra in casu converso videtis.

l ¶ Periculum non inducunt. In his enim canon tollit legem. ã. de prescrip. c. vltl. ã. titu. proxi. licꝫ.

¶ Glosa se. recitet per obiectionẽ. quare hec inꝯsistas.

m ¶ Per suplores. Non. n. cõpellunt per ipsos seculares qui tulerint sinam: quia minor in maiorẽ tẽ. rxj. dist. inferior. de maio. ⁊ obe. cum inferior. cum filiabus. Videtur autem esse iurisdictio secularis ꝯ ecclesiastica. de maio. ⁊ obe. solite. rxvj. distinctio. si imperator.

(ADDITIO. Et in clemen. pastoralis. de re iudi. ad fi. Joan. and.)

n ¶ Debita. Arbitraria: ex quo certa non statuitur. de officio delega. de causis. ff. de iure delibe. l. j.

(ADDITIO. Fa. de accusa. inquisitionis. j. responso. in fi. ⁊ tenebitur parti ad interesse. ã. de senten. excõmu. sacro. j. de immu. eccle. quoniam. Joã. and.)

ptimatio

¶ De preſcriptionibus. ¶ Dictus ſait titulo ꝓximo de exceptionib⁹ in genere per quas eliduñt actiones actor: verum q; per preſcriptionē z vſucapionez repellunt agētes a ſuis intētionibus ſicut p alias exceptiones: ō ꝓsequenti ordine ponit rubricā de ꝓſcriptionibus. Cap. I.

Diuiſio.

¶ No. q; vbi agit tur de re poſſeſſa p platū pōt dirigi li bellus ꝛ ſp̄z platū: ꝛ nō exp̄māt q; cōtinetur nomine eccleſie.

Quid autē ex pte pe latī agēs an debeat ſūdare libellū nomīe eccleſie. vide & dila. litef vbi ter. et p iuo. ſ. c. ex l'is. de proba.

¶ No. q; exceptēs de preſcriptiōe vz ſi lā ꝓbare: ꝛ nō tñ ex ceptionē: ſz ēt ſūlitas nec'ſaſ ad illā vt vult text⁹ h de ti. ad ß. ā. ti. pr. Domi.

Pīſco pum.

¶ Primo po nit dictum: rōnez intereſſe reno. Deſcō rationē explicat. ibi l'Nam ly.] Tertio a dicto ꝛ rōne vnum caſum excipit. ibi l'Niſi.] Premitte q; epūs ſuper ſubiectione eccleſaꝝ ſue diocēſis: ꝛ ſuper perceptione decimaꝝ fundat intētionem ſuā de iure cōmuni: vt in tribus alleg. in glo. Domi. Tracta ſuit hec decre. de quadam extrauagāti. Hiego. que incipiebat venerabilium. de qua facit mētionem Ber. ā. de preſcrip. ſi diligenti. in vlti. glo. in ſi. ad cuius declarationem etiam emanauit: ꝛ eorum que ibi no. moderni. Joan. andre.

¶ CASVS. Epūs pictauen. detinebat aliquā eccleſiā in diocēſi Xanctonē. vnde epūs xanctonen. egit cōtra pictauēm: ꝛ petebat vt ſuder declararet illam eccleſiā eſſe de ſua diocēſi: ꝛ ſibi debere iure epiſcl: epūs Pictauen. allegauit preſcriptionē: ꝛ pbauit poſſeſſionē ſuaz ꝛ preceptionem iuriſz epiſcl̄m per tēpus ſufficiens ad preſcriptionem: ſed non pbauit titulum: vtrū bona fides eſſet picta. ſufficiat ad repellendum epūm xanctonen. a ſua actione? Rñdet q; non: ſed vltra bonā fidem opz q; alleget titulū ꝛ pbet: puta ſi dicat epūs pictauen. q; epūs xanctonen. cum plenſu ſui capīt dedit iſtam eccl̄iam epō picta. eſt epūs pictauen. reſiſtat tuo cōe. Sed ponamus q; eſt materia in qua tuo cōe non reſiſtit epō pictauen. q; epūs picta. poſſedit pratū vel vineā ſpectātem ad eccleſiā xanctonē. a tua actione? Rñdet q; nō: ſed ad hoc vt poſſit epūs pictauen. ſe tuere ꝓſcriptione. xl. annoz: lz non alleget titulum? Rñdet q; ſic: ex quo tuus cōe non eſt ꝛtra ipm poſſidētem. Sed vtrū primum dictū huius capīt ſit rez iſtinctē. vz. q; q̄ſi tuus cōe reſiſtit poſſidēti: q; ipſe vltra bonā fidem tenet allegare ꝛ pbare titulū ſue poſſeſſionis? Rñdet q; nō: mā ſi poſſeſſor pbet poſſeſſionē centum annoz: non tenet allegare titulū: q; poſſeſſio tanti tpis habet pro titulo. Sed qual'r poterit ipſe pbare poſſeſſionē tāti tpis: cū nullus ſuerit̄ qui viuat tāto tpe. vt ſi aliqui reptāt vluere tāto tpe: nō tñ poſſent deponere de tāto tpe: q; antreā alīq ſciant deponere: opz q; hēant aliquā ctatē ꝛ diſtrictionē animi. de ꝫ dicet̄ ī notabilib⁹.

¶ Nota primo q; in preſcriptione currente contra eccleſiam non requiritur titulus: ſed ſufficit bona fides.

¶ Nota q; cuz ius cōmune eſt contra preſcribentem: in preſcriptione etiam longiſſimi temporis: titulus requiritur: nec ſufficit bona fides.

¶ Nota q; ſi vnus epūs in diocēſi alterius poſſideat aliquas eccl̄ias: nō pōt ſe tuerī preſcriptione: niſi pbet preſcriptionē: ꝛ cū hoc pbet titulū qui prebuit ſibi iuſtā cāz poſſidēdi: q; alīs preſumeret habere malam fidē: ideo ad tollēdum malā fidem tenetur pbare ꝛ allegare titulum.

¶ Nota q; q̄ſi ius cōe eſt ꝛtra preſcribēte: tenet pbare ꝛ allegare titulū: ꝛ ꝫ ſine agat: ſine ereipiat: lz aliquī dicāt: q; iſtud vez eſt q̄ſi qui ꝓſcripſerat: eccidcrat a poſſeſſide: ꝛ dicebat res illas eſſe ſuas ex ꝓſcriptione: nā altḡi preſcriptio lōgi tpis parit exceptionē: ſed nō actionē iurta l. ſiquis. C. de preſcrip. longi tpis. in medio legis. Lōe tñ

¶ De preſcriptionibus. Bonifacius octauus.

¶ In preſcriptionibus ſufficit bona fides: vbi ius cōmune vel p̄ſumptio nō eſt ꝛtra preſcribētem: als debet allegari titulus ꝛ probari: niſi ſit ꝓſcriptio cuius cōtrarij non exiſtat memoria. hoc dicit Joan. andre. Lapitulum.

Pīſcopū qui ecclēſias [a] ꝛ decimas [b] q̄s ab eo repetis [c] propo nit [d] (licz in tua [e] ſint ꝓſtitute dioceſi) ſe legitime [f] ꝓſcripſiſſe: allegare opz? (cum ius cōmune ꝛtra ipſuz faciat) hmōi preſcriptionis titulum [h] ꝛ pbare. ¶ Nam

Poſſeſſio cētū ānoꝝ nō h3 locū titulī pro ſuo.

tamen opinio doctoꝝ eſt: q; ſine agat ſine ereipiat: ſine hēat ius cōe contra ſe: debet pbare ꝛ allegare titulum.

¶ Nota vlterius q; poſſeſſio cētum annoz habeſ loco tituli. Et iſte titulus ꝑm doctores erit titulus pro ſuo: q; preſumit ex poſſeſſione tāti tpis. Sed querit qual'r poſſeſſor poterit pbare poſſeſſionem de tāto tpe de quo non extat memoria: ga teſtis ꝺ deponere de eo q̄d pcipit ſenſu corporeo: ꝛ tenet rōnez reddere ſui dicti. in. l. ſolent. C. de teſti. Rñdet glo. q; teſtes deponent de tpe ſuo: q; tpe ſuo talis poſſidebat talem rez. ꝛ ſcimus q; talis poſſidet. et a ſuis maioribus audiuerunt q; talis poſſidebat talē rem. ꝛ ſic debet fieri pbatio: ad's iſtud caperī ꝓtineret ꝓtrietatē. idem eōtra aduerſarius poterit pbare. Sed queritur quibus teſtibus ſtabitur? Rñdet dignioribꝰ. ꝛ h̄ eſt expeditum in. c. in noſtra. de teſti. in antiqua.

a ¶ Eccleſias. Quo ad propietatem ꝛ iura epalia.

b ¶ Decimas. Ideſt quartam decimarum: que debetur epiſcopo. ſ. eo. de quarta. vel propie. ſ. de decī. q̄ñ.

c ¶ Repetis. Alteri epō loquitur: vt p? per ſequentia.

d ¶ Proponit. Per exceptionē preſcriptionis nō fit litis conteſtatio. q̄d vide vt vltī. ſ. eo. lib. de litis ꝓteſta. c. ij.

e ¶ In tua ſint. Et ſic ius cōmune facit pro actore. xvj. q. vij. oēs baſilice. ā. eo. de quarta. ꝛ de decī. dudum.

f ¶ Legitime. ſcilz ſpatio quadraginta annorum. Alīnor enim non currit contra eccleſiaz. xvj. q. j. quāo actiones. ā. eo. de quarta.

(ADDITIO. Contra laicum preſcribit eccleſia ſpatio triginta annorum. Tu dic decem. vt dixi. ā. eo. illud. ſuper tertia glo. Joan. and.)

g ¶ Oportet. Neceſſitatem importat. ad idem. iij. q. ix. non oportet. Iz alibi honeſtatem denotet. xv. q̄. j. vbi de hoc. Idem Archidiacō.

h ¶ Glo. ſeq. ponit ſex opi. ꝛ ſeptimaz dicit approbatam. Sed o obiect ꝛ obiectioni reſpondet. ponit opinio. quaz improbat ꝛ diſtinguit. per id queſtioni reſpondet.

¶ Titulum. Circa allegationē ꝛ pbationē tituli fuerunt opiniones antiquoꝝ: ꝛ tales. Primo dixit Joan. c'r ea corpalia neceſſe eſſe allegari ꝛ pbari titulū: ſed non circa incorporalia. Sed ꝺicit ſibi decre. ſi diligēti. vt ibi no. ad decre. dudum. de decī. rñdebat ēt vt ibi no. Alīj diſtinxerūt inter corpalia que hſit cām ꝓximam: ꝛ que nō: vt in primis nō regrat̄ titulus. ſed in ſcdis ſic. ā. eo. auditis. ff. ſi ſerui. ven. ſiquis diuturno. Alīj dixerūt: aut quis agit ex preſcriptione: aut excipit. Si agit. vt. xvj. q. nj. §. pōt. ꝛ C. de ꝓſcrip. xxx. an. ſiquis emptionis neceſſe hꝫ titulum. pbare. Si excipit. vt. ā. de pba. ex litterio. tunc non hꝫ neceſſe titulum pbare. Tum q; nemo cogit dicere titulum poſſeſſionis ſue. ij. q. v. §. j. C. de petī. here. l. cogi. Tum q; nō pbante actore: abſoluit reus. vj. q. vltī. actor. (ADDITIO. Sed hec decre. ꝓtradicit vt ſeqtur. Joan.) vt eccle. bñ. c. vno. C. de pba. actor. Alīj dixerunt q; quocūq; modo q̄s preſcriptionē obiciat: ſiue agēdo: ſiue defendēdo tenetur titulū pbare. vt. ā. eo. ſi diligēti. Alīj dixerunt, ꝛ hec ſunt opi. Lōſ. in ſūma huius ti. q; non eſt neceſſe probari titulum: niſi q̄n poſſidear pro herede vel pro poſſeſſore. C. de petī. here. cogi. vel niſi ſit p̄ſumptio contra poſſeſſorem. C. de pba. ſiue poſſidetis. vel niſi ſe ad hoc obligauerit. vt. ā. de proba. licet. ꝛ in ꝫ caſu ſtelli-

Titul⁹ an dēat allegari a p̄ſcribente ſunt opiniones varie.

.2. ius preſcriptis habet̄ priori et ꝓtinet regio Dec. pl. C. de. nu. 2. C. lib. 7. n. 4 Bellon. 1. 2. qui refert plures id decidi antequam ſecundo ſupremus pretor. Bart. in repetit.

Obiect et obiectiōi reſpōdet.

gebant. ā. de decī. dudū. Alīs dicebāt q; olim ſufficiebat bona fides per decr. ſ. eo. ad aures. hodie regrit titulus ā. eo. ſi diligenti. Iſis oibus opi. reſecatis tene quod no. Berſi. ꝛ moderni. ā. eo. ſi diligēti. quoꝝ ꝫ approbat opi. Sed obiecto q; decre. iſta. ꝛ eius diſtinctio potius ſit de iure cōmuni. ꝺz. ā. eo. lib. de elec. cōmiſſa. §. porro. ꝑm hoc. n. ꝺ? caſu neceſſe erit titulū pbari: cū preſcriptio ſemp ſit ꝛ tuo. ꝛ ſic ꝛ ꝓſcribentem ſemp preſumēdu. ꝛ obiectio nō eſt vera: nō enim eſt ꝛ ius q; aliqs ſ fūdo meo ſeruituꝫ acq̄rat: ſimo potius pter ius: lz. n. ſit ꝛtra ius meū: nō tñ ꝛtra ius cōe: vt pbat̄ de ſeruit. C. ſ. ff. ſputeſ igit mihi ſi ſui negligēs ꝛ remiſſus. ā. eo. vigilāti. Ité volueriit qdā dicere q; nō eſt ꝛtra ius q; vnus epūs in dioceſi alterius ſibi acquirat iura epalia. ſed q; archidiaconus vel inferior epō ſibi acq̄rat iura epalia: hoc eſt ꝛtra iuz. ꝛ nō ſine titulo nō ꝓſcribit ad ß. c. dī. cōtra mor̄. de excel. pla. accedēt ūb⁹. Sed primū q̄s de epō dicit falſuz eſt: vt ß videa. ad ß. iij. q. vj. per totū. ſ. q. ij. per totū. Dic iudicio meo: ꝛ ſic dicaiter. Interdū ius cōe vetat ne ꝓſcriptio pcdat. ꝛ ß facit interdū rōne rei: interdū rōne pſone. Et hos caſus habes notatos. xvj. q. iij. clerici. ꝛ per Berſi. ā. de ꝓſcrip. cū nō ꝫceat. de hīs nihil ad nos. Interdū ius cōe facit pro petitore ꝛ ꝛtra poſſeſſorē vt tu exēplis hic poſitis. ꝛ in decre. dudum. de decī. ꝛ tūc ē neceſſe allegare ꝛ pbare titulū vt hic. ad idē. xcij. di. illud. nemo enī ꝺz vti illo ornamētis: niſi pbet a prīncipe ꝫ ſibi fuiſſe ꝓceſſum. C. de veſti. olo. ꝛ aura. l. nemo. C. milit licere in fre. l. vna. ll. xj. ad hoc. j. Machab. xj. vbi Jonathe dedit Jonathe poteſtatē bīdendi in auro ꝛ eſſe in purpura: ꝛ fibulam aureā ferre. ſic etiā intelligatur. c. dī. cōtra morē. q̄s verūz intelligo tam in exercitio: vt hic ꝛ in predictis turibus: q̄z in agente. ad ß. ā. de reſti. ſpo. ad decimas. eo. lib. idē. ſi eſt p̄ſumptio cōtra ipſum ꝓſcribentē: vt h. ꝛ. q. iij. q; cognouimus. C. de pba. ſiue poſſidetis. ponе exēplū. ā. eo. ſi diligenti. ibi. n. ꝛtra ipſuz: vbi ꝺo ius cōe vel p̄ſumptio nō eſt ꝫ ipſum ſcribentē: bona fides ſufficit: vt hic vides. Pone in terminis: preſcribit eccleſia domū meā vel aliā rem meam: ego repeto rem illā quā ſe tā eccleſia dicit ꝓſcripſiſſe: eſt ne frētio mea iure cōmuni fundata? Certe non: hic ergo ius meū: nō tñ ꝛtra ius cōe: notabilr enim ſemp habes hoc verbū ius cōe: ſecus enī in iure priuato. Pone ergo: preſcripſi ꝛtra priuilegiatū: priuilegiatus agit ꝛtra me: oppono preſcriptionē: habeo neceſſe ꝓbare titulū? Certe nō: q; ille nō iure cōſ: ſed ſpeciali fundat intentionem ſuā. Idē ſi ꝛtra eū q ꝫ me ꝓſcripſerat: ꝓſcribo? ꝛ idē in ſimilib⁹. Cōclude ergo q; vbi petitor fundat ſtētionē ſuā de iure cōſ: tunc ꝓſcribēs hꝫ ꝓbare titulū: als nō: niſi p̄ſumptio faciat ꝛtra ipſum. Et ꝑm hoc poſſemus dicere: q; q̄ſi vna eccleſia petit decimas ab alia eccleſia ꝫs poſſidet in tertia parochia: q; ſibi ſufficiat ꝓſcribēti bona fidē ꝓbare: q; lz ius cōe faciat ꝫ ſcribēte: nō tñ facit pro petitore ꝛ ꝛtra poſſeſſorē: ꝛ ſic forte poſſet intelligi decre. ā. eo. ad aures. ꝑm illos qui dicūt q; per ſtā decre. ſufficiebat olim bona fides. ꝛ facit ad hoc. ff. ſi ſer. vendi. l. loci. §. vltī. vbi ꝺ? q; ſi

Oppōnem ponit q̄ā ꝓbat.

Diſtīguit ꝛ p̄ti rñdet q̄ñ.

ꝯbōs mea q̄ eſt turpia te ꝛ ſcium ꝺz ſeruituꝫ ſcio alteius nō tollēdi: te ſmiro altius tollā. nā lz nō habeā ius tollendi pp ſeruitutē ſeſ: tn tñ nō habes ius ꝓhibēdi. Supradicta vera niſi ſit tāti tēporis ꝓſcriptio ꝛc. vt ſequit. a ¶ Lauſaz tribuat. Nō enī regrit q; ſit iuſtus titulus vt talis q; dominū tribuat. ad ß. ā. eo. venīēs. q; q̄ meuz eſt ex vna cā ꝛc. de fide inſtrumē. inter dilectos: ſz aliīs titulus ꝺat cām ꝓſcribēdi de quo dicit. ā. eo. ſi diligenti.

¶ Titulus aliīs ſit bet ſufficiēs cām ꝓſcribendi.

¶ Blo. ſeq. recitatur per obiecti. ꝛ ſolutionem.

b ¶ Niſi. Iſtud niſi: venit exceptiue ad id q; dicit de titulo: nō ad id q; dicit de fide: q; nō ꝓbat̄ fide: q; nō ꝓdeſſet talis preſcriptio cum mala fide: nulla enim antiqua dierum poſſeſſio. ꝛc. ā. eo. vigilāti.

¶ Glo. ſeq. notat. alleg. quīuq; concor. queritꝫ ſoluit. Iterum incidit queſtio quam ſoluit.

c ¶ Memoria. Nota pro his que nota. Berſi. Joan. ꝛ Hoſtiē. ā. de verbo. ſignī. ſuper gḡuiſſā. cōco. ff. de pba. ſi arbitror. lxv. dī. mos antiquus. ff. de aqua quot. ꝛ eſtī. l. hoc iure. §. ductus aque. iij. q. vj. hoc quippe. ff. de aqua plu. ar. l. j. §. vlt. Sed q̄ro. pbabit tāti tēporis ꝓſcriptio? Dico ſm Hoſtiē. qui hoc no. de verbo. ſignifi. q̄d per notale. q; dicent teſtes preſcribentis (ADDITIO. Per inſtrumēta nō videt poſſe probari hec cōmunis opi. vel poſſit: lz ſecus ſit q̄ñz in negatiua determinata: vt dixi. ā. de elec. bone. j. Sed ipſius ꝛtrarīū cū ſit actus affirmatiuus: bene recipit pbationē per inſtrumētū. per q̄s poterit memoria ꝛtrarīj actus pbari. Jo. an.) ſi talē habet conſcientiam (ADDITIO. Que ꝓpte cadit in circūſtantinos. ff. de fun. l. j. §. j. ibi eſtimatione circūcolētium. Jo. an.) q; ſemper viderunt ꝛ audierunt ita eſſe: nec vnq̄ viderunt vel audierūt ꝛtrarīū: ꝛ q; cōmunis eſt ꝛ fuit ſemper opinio q; ſic fuerit: ꝛ q; nō extat ꝛtrarīū vel ſuiꝰ memoria. ſi aūt ꝛta hoc aduerſarī⁹ pbare vellet: teſtes ſui de ipſorum eſſet cōſcientia: deberent dicere q; viderunt tali tēpore ꝛtrarīū: ꝛ audierunt a ſuis ſuperioribus ꝛtrarīū eius fuiſſe. Quid ergo ſi vtraq; pars pbat: tunc preferuntur teſtes magis idonei: ꝛ qui dicūt aptiora. ā. de teſti. in noſtra. vbi de hoc. ꝛ ſic illi qui dicūt ſe vidiſſe ꝛtrarīū: deberent preferri: cum alīj ſatagant negatiuaz. vj. q. vltī. actor: cum ſuis ſi.

(ADDITIO. Materiam huius glo. vi. ple. in ſpe. de pba. §. j. ver. vltī. querīt. vſq; ad ſi. §. Jo. an.) Cap. I.

¶ Preſcriptio tamē tēpis de q̄ non extat memoria in ſuis q̄liter debeat pbari.

Q Jqui. ¶ Due ſunt partes que patēt. Jo. an. Premitte q; vbi pp crīmen quis ipſo iure vel per ſententiam erat priuatus ſuis bonis: ſi per aliquem illa occupabantur vel apprehendebantur: preſcribantur ab illo contra eum cui applicari debeant ſm leges aliquando per annū: aliqñ per aliud tempus ſm varietatem caſuum: vt patet in legibus hic allegatis. in glo. Do.

¶ CASVS. Tytius perpetrauit delictum propter qd̄ bona ſua fuerunt confiſcata per ſententiam iudicis: vel ſine miniſterio hominis ipſo iure fuerunt confiſcata. Ponamus q; tytius tenebat res in feudum ab eccleſia romana: vel alia eccleſia: non refert. Confiſcatio bonis propter delictum ſuum: certum eſt q; ſenda debent redire ad eccleſiam: tamen eccleſia fuit negligens in petē-

¶ No. ſ. h. t. dicit̄ q̄d l. portēt iſta ꝓba ipſo iure: q; cōcludit p̄ uationem rei abſq; alia ꝓbatione ſentētie. vide gl. in. c. j.

Universidad de Deusto
Biblio

de pscrip. eo. lib.
¶ No. ij. q legũ humanarũ z appellatiõe cõprehendũtur leges ciuiles. vide gl. j. de p̃tile. ca. ij. Domi.

do fenda: quæritur infra quot tempus repellitur ecclesia a petitione feudorũ? Rñdet q ecclesie romane currit solũ tẽp⁹ z prescriptio centũ annoꝝ: vtra alias ecclesias currit prescriptio quadraginta annoꝝ. Sed ponamus q pater meus tẽpore suo fuit hereticus: sed tamen heresis sua fuit occulta: certũ est q est icapax possessionis et dominij olim bonoꝝ: Iz etiã reputatus catholicus: post mortez suã fuit detecta et⁹ heresis: z bona sua fuerũt ꝑhscata. ego tenui hõa post mortem ipsi⁹: q ecclesia nõ petijt illa bona: vtrũ possim me tueri pscriptione quadragintaꝝ annoꝝ? Certe sic. z ita verũ: siue sit romana ecclesia siue alia ecclesia. Et sic ecclesia romana vtili hfure cõmuni. vz. q vtra ecclesiã romanã currit pscriptio quadragintaꝝ annoꝝ.
a ¶ Tenet. In fendis. vel alio modo: vt. j. dicam.
b ¶ Per suam. Quia ꝓpter ingratitudinem reuocata fuit donatio. ã. de dona. ca. vlti. C. de reuo. do. l. vlt. ad idem. ã. de pe. ad anreo. j. de scisma. c. eno.
¶ Hlo. se. allegãdo. vj. cõcoꝝ. ponit. vj. exempla.
c ¶ Ipso iure. Pone exemplum. ã. de pe. tu quibusdã. (ADDITIO. Idem Jo. mo. z Archidia. z hoc ibi tenuit Dostiẽ. qui recitat qs̃ sequit. s. quosdã tenere contrariũ: nec expimit qui sint illi. Joan. andre.) Iz ibi quidam dicant cõtrarium. s. eos per sniam ibi priuãdos. ad idem. ã. co. lib. de elec. vbi periculũ. §. ipso insuper. z. c. fundamenta. §. q si fectus. j. de pe. felicis. z. ã. de sentẽ. ex com. grauẽ. ad fi. in li. feudo. de seu. non alie. imperialez. §. preterea. cum similibus.
d ¶ Videant. Vt in auctẽ. de san. epis. §. si quis rapuerit. ad fi. tit. per vnã columnã. col. ix. vnde fuit tractũ. xx. q. j. si quis rapuerit. vbi dicit: bona corũpentis rapientis vel sollicitatis monialẽ vẽdicari debẽt monasterio: sed si postea crimẽ nõa fuerit neglexerit ecclia p annũ.
(ADDITIO. Aliqua intra videbant dicere de quinquẽnio. C. de appel. l. ij. z de here. manichei. z quod ibi no. in. iij. glo. alia vident dicere de quadriennio. ff. de diuer. z tẽpo. prescrip. intra quatuor. C. de quadri. pscript. j. Jo. an.) petere. tunc applicant fisco. z facit. ff. de diuer. z temp. prescrip. l. in omnibus. z quod ibi no.
(ADDITIO. Jo. mo. z Archi. alle. auct. vt cũ de ap. cog. §. generalẽ. verũ. si ꝑo. col. viij. vbi nõ extantib⁹ filijs agnatis vel cognatis catholicis deferẽ ecclesie: que si per ãnũ petere negligat deferẽ fisco. Joã. andre.)
e ¶ Lẽtenaria. xvj. q. iij. nemo. de prescrip. si diligẽti. z c. cũ nobis. z ibi nota qualiter probẽ talis prescriptio.
f ¶ Quadragenaria. xvj. q. iij. quas actiones supra de prescripti. de quarta. z capi. ad aures. cũ similibus.
g ¶ Legitime. ã. capi. priori.
h ¶ Cõpleta. Vt subducant tẽpora scismatuꝝ vacationum (ADDITIO. Dicit Archidia. sine vere vacent sine interpretatiue supra eodem capi. j. §. j. xv j. q. iij. pri-

nta actione. cũ duobus capi. sequen. Joã. an.) hostilitatum z similia. ã. eo. c. j. z. c. et transmissa. z. c. cũ nobis.
i ¶ Putabantur. In aliis igitur hec prescriptio locuꝝ non habet. ad hoc. ã. de presumptio. noune.
k ¶ Catholicis. Bene dicit: quia secus si ẽnt heretici: illi. n. nihil possunt possidere. xxiij. qõ. vij. per totum. viij. dist. quo iure. ergo nec prescribere: qa prescriptio sine possessione nõ ꝓcedit supra de ꝓbatio. ex lfis. supra eod⁹. cap sax. ff. de vsuca. sine possessione. j. de regu. iur. cap. iij.
l ¶ Quibuscũq. Dum tamẽ catholicis. vi. ã.
m ¶ Bona fide. Credebant patrem vel testatorẽ fuisse catholicum: z sic fuit o titulo in ipsoꝝ bona transisse.
n ¶ In hoc casu. Nota ꝑlez casum in quo quadragenaria pscriptio currit contra romanã ecclesiaz: z fungitur vice aliarũ ecclia⁹. (ADDITIO. Vide qs̃ no. xvj. q. iij. volumne. in glo. antepenul. z qs̃ no. de capel. mo. dilectus. z qs̃ ibi dixi. per qs̃ vocido qs̃ hic no. Archidia. Jo. an.) Sic olim oẽs ecclesie gaudebãt priuilegio centum annoꝝ. C. de sacrosan. eccle. vt inter diuinũ.
o ¶ Nunc. s. tẽpore quo ecclesia vult bona vendicare: si reseratur ad verbum detegantur. vel nunc scilicet tempore mortis sue: si respiciat verbum extitisse. alo est littera tunc z clarius.
¶ Hlo. sequens obiecit z soluit.
p ¶ Deretici. Sed nonne taleo damnantur: z ipsoꝝ memoria etiã post mortez vt hic. z. xxiij. q. ij. c. vlti. z. ã. de here. si quis epileopus. ergo z bona intelliguntur esse damnata cum sint accessoria ad personam. C. de bo. prescripti. auct. bona. (ADDITIO. In fine. z. i. ff. in fine. Joã. an.) z facit quod notatur de cle. coninga quod ad re. Solu. speciale est (ADDITIO. Idem Joan. mo. z Archidia.) in hoc casu propter bonam fidem ipsoꝝ catholicorum heredum: qui tanti tẽporis scilicet quadraginta annoꝝ prescriptione sibi dominium quesierunt: alo locum haberẽt contraria. nam z si aliam rem ecclesiasticam prescriptibilem bona fide tanto tempore possedissent prescripsissent: ergo z ista bona prescribent.
(ADDITIO. Nisi hec constitutio emanasset parum tuuaret hec ratio. In re enim ecclesie prescribebatur ecclesia que neglexit petere. Sed hic ante pronuntiationem milla negligentia vt dixi super verbo. sanctimus. Joannes andree.)
¶ De sententia z re iudicata. ¶ Visum fuit supra per discursum titulorum precedentium de iudicijs z preparatorijs iudiciorum: z de allegationibus z defensionibus partiuꝝ: z quia postquã partes allegauerunt z proposuerunt totum id: z quicquid proponere z allegare voluerunt superest solum sententia z apunctamentum iudicis: ideo ad nos informandũ ponit rubricam de sententia z re iudicata. Caꝑm. j.

Diuisio.
¶ No. j. q pdenaꝝ iniuste ꝓmittentem ꝑsequat⁹ apud deũ. de ꝛ de sen. ex. cõ. a nob. z est hõ. q licitũ è arguere a dictis ꝓpheratus.
¶ No. ij. q appellatione cãe cõprehendit et sententia. qs̃ no. q: facẽ q ꝓcurator ꝓstituẽs ad cãm vẽ et ꝓstituẽs ad sẽtiã. Do. t ꝓsalm⁹ xxxvj.

UM eternũ. ¶ Dixit in ẽm ꝛ ptes: ẽm Jo. mo. Primo ponit ꝓpemium. Secũdo dat formã sententiãdi cum suppleꝛ z procedẽdi. ibi. Caueãt. Tertio ꝛtra facientes suspendit. ibi. Si quis. Quarto nõ seruãtes suspensionẽ punit cuz ipso dispenser. Joannes andree.
multipl⁹. ꝛ. ibi. Sciturus. Joã. and.
¶ Pro intellectu huius. c. ꝓsupponendum est qs̃ habet in. l. vlti. ff. de varii. z extraordi. cogni. z mitti. de obli. que ex quasi deli. nascũ. videl. z qs̃ iudex si p imprudentiam male iudicauerit tenetur parti quã le fit: ẽm q bonũ z equus videbit: z dicit facere ltem suam.
¶ CASVS. Pretendebãt te debitorẽ meũ in aliq̃ pecunie ẽma puta in centũ: quesit te coram iudice cõperentem: tu per pecuniã vel preces amicoꝝ multoꝝ corrupisti iudicem ei tm q ipse tulit iuramẽtum ꝛtra me: z te ab impetitione mea absoluit: ꝛtra tũ tua ꝓscientiã z iustitiaz queritur an sit aliq̃ pena puniendus? Rñdet ro. pon. q sic: nã vltra penas legales est mihi pdenãdus z estimationẽ litis: z insup est suspensus ꝑ ãni ab offo: z si pendente illo anno se emiserit incurrit irregularitatem: a qua nõ poterit nisi per romanũ pontificẽ absolui.
¶ No. primo ex principio huius. c. q iudex ꝛ iudicare magnũ vt parui: antiquũ vt iuuenẽ. in. c. nouit. de iudi. in an. ita vt apud eum non sit aliq̃ acceptio personarum.
¶ No. vltertue principalem effectum huius. c. vz. q iudex male iudicans contra iustitiã z conscientiã incurrit varias z diuersas penas hic contentas.
¶ No. q iste pene imponuntur iudici male iudicanti vltra penas legitimas id est a legibus inductas: vt in capitu. at si clerici. de iudi. in an.
¶ No. q iudex male iudicãs primo efficit infamis z suspensus turis: que ipsaz repellit a testimonio z a dignitate: ita q nõ poterit esse iudex nec aduocat⁹ nec aliũ accusare. Itẽ nõ facit querelã vbi alo locũ haberet. Item facit locũ querele vbi alo nõ haberet locum querela.
¶ No. q iudex male iudicãs suspẽdit ab offo per vnũ anniũ: z si pendente illo anno se immiscuerit diuinis incurrit irregularitatẽ: a q̃ nõ pot absolui p aliũ nisi p papã.
¶ No. sex requisita ad hoc q iudex male iudicãs incurrat penas hic ꝓtas. Primo regrit q ipse iudicet ẽ iustitiã: secus si iudicaret ẽ sciam: dũ tñ ẽm iustitiã. Secũdo requirit q ipse iudicet ꝛtra sciam. Tertio q sciat q male iudicat: si aũt credebat bene iudicare tũc nõ haberent locũ oẽs iste pene: tñ iudex tenet ad estimationẽ litis: vt instit. de obli. que ex ẽi delicto nascunt. circa pri. Quarto regrit q iudex hoc fecerit in grauamẽ alterius ptis: sic eo si iudex iudicet ꝛtra sciam z ẽ iustitiã: sed nõ in lesionẽ alterius ptis nõ hẽrent locũ iste pene. Quinto regrit q ipse fuerit motus ad iudicandũ male per fordes. i. per pecuniã: gratiã vel preces alteri⁹ vel fauore vel odio. Sexto regrit q ipse grauet partẽ in faciẽdo: secus est in negligendo. Istud quidã notant in verbo fecerit: q cũ illa ꝓstitutio sit penalis debẽt ponderari ofa verba ipsi⁹: ideo dicunt q requirit factũ iudicis. secus ergo si iudex aliquid omittat: tñc enim nõ teneret hic ꝓtis: Iz iudex bene teneret ad interesse partis.
¶ No. vltertue ex isto textu iuncta glo. q iudex debet iudicare ẽm allegata z ꝓbata †. Vtrũ aũt possit iudex iudicare ꝛtra sciam ꝓpriã tractat in. c. pastoralis. de offi. z po. iudi. dele. in an. Et dicunt aliqui q si iudex habeat sciam ꝓpriã informatã ex actis ꝛ iudicare ẽm illã cõscientiã: sed si habeat sciam ꝓpriã ꝛtrariã sciẽtie informate ex actis nullo mõ debet iudicare ẽm illã sciẽtiã. Dño aũt ficulnus barbatia tenet q iudex ꝛ semper iudicare ẽm allegata z ꝓbata: nõ aũt ẽm sciẽtiã priuatam. Item dicit q si iudex habet cõsciẽtiã priuatã. Item sciẽtie informate ex actis: ꝛ deponere illã sciẽtiã priuatã: z se informare actis iudicialibus: nã dicit q iudex ꝛ credere z semp gerere in mẽte q diabolus sceit sibi illã cõscientiã priuatã: z q apposuit sibi phantasmata: que tamẽ nõ sunt vera vt ipse iudicaret.
a ¶ Eternũ. i. dei patris. ã. de sum. trini. c. j. in prin.
(ADDITIO. Vrchi. allega. xxxj. di. erubescant. in fi. xij. q. iij. custodi. tr. q. iij. aliqꝝ. Joan. an.)
b ¶ Tribunal. i. locꝰ in quo ius reddit: vel vbi ꝓ tribunali sedet iudex q alꝰ sonus vocaꝝ. ã. de ꝛb. sig. sonus.
c ¶ Reũ. Vt actu: nõ enim q accusat statim reus est: sed q ꝓuincit criminosus. xv. q. vlt. c. vlt. de ꝛbo. signi. sonus.
d ¶ Judex. hũanus id facies erroꝛ vel dolo. z in eo q male iudicat nõ ẽ iudex cũ ñ sit ẽ eo iustitia. xxij. q. ij. c. j
e ¶ Cõdenat. Fuit hoc sumptũ. xj. q. iij. z si ad tẽptus. z hoc est ideo: q iudicium dei inniititur veritati: que nec fallit nec fallitur: iudicium opinioni hominis que fallit z fallitur. de senten. excom. a nobis. ij.
f ¶ Propheta. Dauid in psalmo. Noli emulari.
g ¶ Damnabit. Deus.
h ¶ Illi. i. contra illum. i. cum fiet iudicium de illo. z sunt hec verba. xxiij. q. iij. non in perpetuum.
(ADDITIO. Et ibi exponitur. Joan. an.)
i ¶ Eccliastici. seclares ñ ligati: eũ nec pena ferri⁹ posita illos ligare possit. z facẽ. ã. e. li. 8 elec. ideũ tatib⁹. i fi.
k ¶ Procellib⁹. Quibuscũq;. ã. de ꝓba. gñ ẽ falsam.
l ¶ Odiũ. Primũ. ã. 8 test. quoties. (ADDITIO. ad idẽ. iij. q. vij. iudicet. xv. q. vij. c. j. xxiij. q. iij. c. j. z. c. ea vindicta. in ꝓ. facti. xj. q. iij. ita enim. z. c. iudicare. iij. q. v. oẽs q. ẽm Archi. lxxxvj. di. odio. xxiij. q. iij. duo ista.
(ADDITIO. Aid idẽ. j. q. j. odit. xxiij. q. i. odi. h quatuor iura ꝓbãt q licet odire vitia. Et vt dicit Archi. de tali odio loquit psalmista psal. cxxxviij. ad fi. Perfecto odio oderam illos. Admittitur etiam odium culpe quo inducta est prescriptio ad negligentiam puniendam. ã. de rescrip. vigilanti. Joan. andre.)
m ¶ Nõ enertat. Dec. n. ẽmor humanũ solet puertere iudicium. (ADDITIO. Dicit Jo. mo. q qdã addit quintũ. s. ignoratiã. ã. de tẽp. or. vel nõ est copos. z alij sertũ. sez negligentiã. j. de homi. ꝓ huma. li. vj. Jo. an.) rj. q. iij. ẽmor. z ꝓtate i teste. ã. de testi. q̃tio. z. c. Iz er qdã. Et si la ẽmor his ꝓhib⁹ cõprehẽdit. Quatuor ista: timor odium dilectio cẽsus. Sepe solet rectos hoiuꝝ puertere sensum.
n ¶ Stateraꝝ. xxiij. q. j. nõ afferamus. qui eni recte iudicat stateraꝝ in manu gestat. xlv. dist. ois qui. z ita magnum iudicabit vt parui. de iudi. nouit. Iz in penio deferatur dignitati z persone. ã. co. li. de offi. dele. c. ij.
o ¶ Libramine. Sic z contrahentes iustas mensuras z pondera debent habere. ã. de emp. z ven. c. ij.
p ¶ Cõcipiẽdis. h q ad scripturã z pnũtiationẽ ipsaꝝ.

Universidad de Deusto
Biblioteca

a ¶ Ferēdis. Hoc qto ad plationē ꝓhalē. ad B. j. c. vl.
b ¶ Deū. A quo sicut iudicabunt: iudicabuntur. C. de iudi. rem non nouā. z remetienē in qua mensura fuerint mensi. vt de pe. z remis. cum ea.

(ADDITIO. De accu. qualiter. j. Joan. an.)

c ¶ Ille⁹. Moyſi Exo. xxxij. ebr. ſālē tr. q. tertia ſūmope d ¶ Ordinarius. Fallit in epis.

(ADDITIO. Iz grauꝰ peccat. de ſ. d. turetur. cū gdā Jo. an.) q aliq ſuſpenſionis canonis pena nō cōprehendunt: niſi q ipſis ca neat. j. de ſen. excō. qz periculoſuz. z. ſ. c. li. d elec. ſi cōpromiſſarius. §. hmōi. e ¶ Prodigus. ſic ā de accu. c. vlt. z fic crudelis eſt etiā ſi ꝓſcietie ſue ꝓſidat. xij. q. j. nolo.

f ¶ Et §. No. iſta duo ſic copulata: vtrūq; n. regrit vt locū hēat pena. Nō eni ſm ꝓſciam ſim plr iudicare dz; iz ſconmare dz eā ſm allegata z ꝓbata. de b. ſij. q. vij. iudicet. ā. de offi. dele. paſtoralis. §. qz ꝓo.

g ¶ In guiamē. Ecce tertiū qđ regrit vt locū hēat pēa.
¶ Glo. ſequens querit. ponit optio. quaꝫ determinat. finis ſoluit aliam queſtionem.
h ¶ In iudicio. Quid de arbitro: mingd hec pena in ipſo locū hēbit: Dic ſm Hoſ. z Berſi. q nō: qz de ordinario z delegato h tñ cauet: z ē hec pena: z ſic nō ampliāda. de pe. di. j. pene. j. de reg. iur. odia. z. c. i pento. qđ eſt verū ſm Hoſtiē. (ADDITIO. Jo. mo. z Archi. Iſi fit arbiter cōptom iſſarius. ſec⁹ ſil locū ordinarij vel delegati ſuccedat. ad B. ā. de offi. deleg. ab arbitris. Et eadē rōne dixit Hoſtiē. q nō credit hāc penā in auditore vel in mero executore locū habere: cū z hi nō ſint iudices. ā. de offi. delega. ſuper cōnum. §. j. z. §. verum.

(ADDITIO. Idem Jo. mo. z Archidia.)

i ¶ Vel per ſoides. Hoc eſt quartū qs regrit vt locū hēat pena hec. (ADDITIO. Zpertinus dicit pōt q ſer ſunt que regrunt vt iudex ſcurrat hāc penā. Prīo: q cōtra ſclaz. Secto: q ꝓtra iuſtitiā. Tertio: q in grauamē ptis. Quarto: q in iudicio. Quinto: q facta per ignoratiā: ſed in hoc opto: vt dixi circa tertū. Sexto: q per gratiam vel ſoides: altero deficiente ceſſat pena. Argu. ff. de verbo. oblig. ſi quis ita ſtipulatus. Jo. an.) Et dicit fieri per ſoides ſi ptes: precio: timore: vel odio inder corruptus ſit: z ideo de hoc fecit ſupertuo mentionem.

Suſpēſus ab offi. ſo an ſit ſuſpēſus a bñficio.

¶ Glo. ſequens querit z ponit opt. Hoſtien.
k ¶ Offici. Quid de bñficio: Dicit Hoſti. q qz pene ſē reſtringēde: h ad bñficia nō extēdit: ſi. n. pa pa h voluiſſet id exꝓſſiſſet. de decī. ad audiētiā. Jn ſuſpēſione autē holo poſſz hāc locū q ſuſpēſus ab officio z a bñficio. huius directe no. Zitū Jo. an. xxxij. di. ſiter hec. z facit qđ di xi. ā. co. lib. de elec. qi ſepe. z qz no. de ap. paſtoralis. in fi.

(ADDITIO. Plenius in cle. de pen. cuplētes in glo. no. notam. in fi. vbi etiam inuenies quod hic no. Joan. mo. z Archidiaco. Joan. andre.)

¶ Glo. ſequens querit z remittit.

l ¶ Ammm. Ertunc inchoandum. ā. eo. lib. de elec. cuplentes. §. ceterum. Quid ſi annus fuerit biſſextilis: Dicit nota. lv. di. c. ij. ā. de verbo. ſignī. queſuit.

(ADDITIO. Hoſtiē. z Jo. mo. h tenent q ſi incurrat in āno biſſextili: ab ſtinebit. ccc. lxvj. diebus cū tribus agatur de facto ale. vñ ſequēdā eſt certus alleg. de ſpon. iuuenis. de clerī. excō. ſi lud. Joā. andre.)

m ¶ Lōdēnādus. C. de pe. in. q ma. iudī. l. vl. z infamis eſt: vt ibi. ff. de iudī. ſi filiuſſamiliaſ. z in re ametēticoꝝ cōdēnāt in triplū ſi ciuilis ſit cā: ſi criminalis puniſ. in cōfiscatione ꝓprie ſubſtātie: z in exiliū miſtiſſ. in auctē. vt ſi. iij. extra. li. iurent. §. ſi qs autē.

(ADDITIO. Poſita. C. de pe. iudī. q male iudī. auctē. nouo iure Jo. an.) † Si aūt p ſpudētiā iudex ma le iudicauerit: tenetur ex iſti maleficio:

Judex male iudicās per volū tatē aut ſpecu lātiā q pēa puniatur.

inquātū bonū z equū visum fuerit iudici. ff. de va. z extraor. cog. l. vlt. inſti. de obli. que ex quaſi delic. in pñ.

(ADDITIO. Vide qs no. ff. q. vj. hoc etiam. z an hec ſcta pena locum habeat in arbitro. vide in ſpe. de arbi. §. j. ver. ſed z ſi. z ver. ſe. Jo. an.)

n ¶ Diuinis. Officijs: nec dixit de bñficijs ſm Hoſtiē.
o ¶ Irregularitatis. De qua dicetur. j. de ſenten. excō municatio. cum medicinalis.
p ¶ A qua. Irregularitate. alis a quo. ſ. laqueo.
q ¶ Per ſummum. Eſt enim de cāſibus reſeruatis.

(ADDITIO. Idē dicit hic Jnno. de corpe vitiatis z illegitime natis z penitētibus z bigamis. z ſic ſeruat eccleſia ro. ſm eū. z h dcīs poſuerūt Hoſti. z Ubb. z Hoſti. alleg. de cor. vi. c. j. de biga. c. j. ij. z. iij. lj. di. q inaliquo. de illegitime natis expeditū eſt. ā. eo. lib. de ſi. preſby. ca. j. Joan. an.) et. xj. q. iij. ſi quis eſo dīnatus. z. c. ſeq. de ſen. excō. cū illoz. z de h de cle. excom. mi. clerici.

r ¶ Inſligūt. Nec mireris ſi de vno delicto plures penas volumus irrogari: dīgnū eſt. n. xc. z ita cōtinua: z facit qđ no. de iudī. at ſi clericī. in glo. penul.

s ¶ In tot. l. i deū: inſtitūt: officij debitū: humanā naturā: q ꝫ primū eſt corruptus: z ſic nec deuz timet: nec hoīez reuerēt. (ADDITIO. Vide qs. j. dicā. ca. prī. ſuper ver. duritiam.) Et facit. ā. de crimi. ſal. c. j.

(ADDITIO. Et. j. de appella. condī. in ſi. Jo. an.)

t ¶ Multiplicī. Et ſic ſit approbata illoz dōz doc. legū opi. q dicebāt in prealle. ll. odio penas habere locū.

(ADDITIO. Alleg. Hoſti. xiij. di. duo mala. xciij. di. ſi quis aūt. iij. di. facte ſunt. de ecle. miſ. de homine. z de vi z bone. clericoum. vt clericoum. Joan. an.)

¶ Glo. ſequens dixicit. poſtea reci. per duas queſtiones. ſ. quare dicat ſuperſcriptio: de preſentia ꝓcīj: z ſre de memoria ſempiterna. Lapidem. V.

A Dapoſtolice. ¶ Decre. hec pōt diuidi in quatuor ꝓncipales ptes. Jn prīa ſmittit diſſenſiones que erat iter eccleſiā z Fredericū imperatoꝛ: z oblationes per eccleſiam fidī facta. Jn ſcda que incipit ibi. Sed Iz.

¶ No. ſ. q appellatiōe dignitatis

pōt et cōpreh̄ēdi dignitas apoſtolice ſedis.

¶ No. ſ. h effectuz guerrarū: qz eſt affli ctiua puniti arius vbi vſget ad B ter. de re ſti. ſpo. pl ſants. Domi.

dicit oblationes nō fuiſſe receptas per eccl: z quattuor que faciebant ad depoſitionē eius enumerat. Et quintuz qđ ſa ciebat ad priuationē regni ſiciliē. Jn tertia que incipit ibi. Nos itaqz. J Jpſum deponit ab impio: fideles abſoluit: famēes excōicat: vacātes ecclīam electoribus eligēdi ſucceſſoꝛes. Ultimo ꝓteſtat ſe puniturum regno ſiciliē. Et no. primo qz in ſuperſcriptiōe dī: ſacro ꝓfite

(ADDITIO. nō dicit approbante. ſicut. ā. de ſen. excō. ſacro. in pn. forſan ex eā ne crederet aliqs ſine approbatiōe cōcilij depoſitionē imperatoꝛis per papaz fieri nō poſſe. vñ. j. §. nos itaqz. dē deliberatione ꝓhabita. Jo. an.) concilio ad memoriā ſempiternā. qđ dicit de cōcilio potius eſt ad honeſtatē q̄ ad neceſſitatē: z ſine ſnīa vel licētia ꝓclīj ſnīa pape ſufficeret ꝓtra ipatoꝛē z quēcūqz alīū. xv. q. vj. alī⁹. ibi: nō dī qz i ꝓcilio facta fuerit depoſitio: ipſe. n. dī plenitudinē pōtis. ij. q. vj. de cetero. ā. de vſupal. ad honorem.

(ADDITIO. xj. di. c. ij. z qs ibi no. Jo. an.) Jz inferiores ſdūti qui indicare debēt ſm canones: pīcīa ſuoꝛ hīe debēt clericoꝝ. xv. q. vij. eſpe millino. de hīs que ſi. a pla. nonit. niſi eēt ꝓtuendo ſēda. ā. eo. lib. de ꝓſue. c. ij. Papa nō non ſubiect canonibus: nec ab eis auctoritatē hz; ſed ecōtra. ā. de elec. ſignificaſti. ipſe ergo oēs iudicat: z nullus ſpm. xxij. diſt. oēs. ix. q. iij. §. ſola. z. c. nemo. Q đ autē dicit: de memoria ſempiterna: nō eſt h ſpeciale: qz oēs ſententia eſt ꝓpetua z fertur ad rei memoriā: z ēt inſtīa ad h fiunt. j. q. vij. ſaluberrimū. xxvj. q. j. omnes ſemine.

(ADDITIO. ff. de pīgno. z trabitur. in ſi. Jo. an.) Sz qz h negocium grauiſſimū erat: z raro ꝓtingit: ſiluz dīpoſitionis ꝓtra impatoꝛē ferri: vt p h appareat quāta ſit auctoritas z ptās eccleſie: z vt magis timeaī eccleſia: meritō eſt talis ſnīa memorie cōmendāda. ad B. ā. de pe. in quibuſdam. j. de ſclīma. c. vno. de pe. ſcelcis. Joā. and.)

(ADDITIO. Dicit h Jnnocē. q hec ſnīa memoranda eſt: vt ſciant oēs quot z quantis periculis ſe ſubiecit eccīa romana vt ſubditis pacē ꝓcuret: dans crēdīa ceteris ꝑlatis ſubeūdī pro ſuaꝛ eccleſiaꝛ defenſione quecūqz pericula. Dicit enim: quot z quantis periculis maris: terre proditionū: z aſſaſſinoꝛ: z alijs infinitis ſubmiſſus ſneret lator: huius ſnie: vir homo poſſet enarrare. Dicit tñ q aliqua in chronicis romane eccleſie ꝓtinctur. Jo. an.)

¶ Tanta eſt poteſtas eccleſie: vt papa pro euidentibus criminibus poſſit imperatorem depoñere. h. d.

casus dñi helye

¶ CASVS. Orta fuit ꝓtrouerſia iter romanā eccīam z Fredericū impatoꝛē. Nā cū ipſe Fredericus impator plures exceſſus cōmiſiſſet: papa cum eſſet ſeu eſſe ſtuit: vt certa dīe coꝛā ſe cōpareret. q Fredericus noluit cōparere: quare papa eū reputauit ꝓtumacē: z pro ꝓtumacia ſua filij anathematizauit. ſ. excōicauit cuꝫ ſolēnitate. Nam papa tenēt veſtimēta papalia: z coꝛaz duodecim epīs indutis veſtimētis ꝓbatibus qui hēbant quilz vnū cereū in manu: ꝓmiſit ſiſam excōicationis in ſpm Fredericum: z quilibet epūs ꝓiecit ſuum cereū in terrā: z cū pedibus ꝑcalcauit: in ſignū maledictiōis eterne. Cū iſtud deuenīſſet ad noticiaz Frederici impatoris: ipſe indignatus habuit guerram ꝓtra romanoz eccleſiam z ꝓlatos eccleſie. Et cum ꝓlati eccleſie vocarentur ad cōſiliuz papē: ipſe Fredericus cuꝫ ſuo exercitu accepit triginta duas galeas oneratas ꝓlatis qui ibant ad cōſilium: quos ꝓlatos idem Fredericus incarcerauit. qđ cuꝫ relatū eſſet papē: ipſe papa miſit ei duos epōs z vnū cardīalem in certu nolatos: vna cū articulis: vt in litera cōtinet. Unde Fredericꝰ impator noluit a gēcere dictis iſtoꝛ trium: ꝓpter qđ indignatus papa z habito cōſilio cū ſuis cardinalibus dictuz Fredericū priuauit imperio z regno Sicilie: qđ regnū dictꝰ Fredericus tenebat in feudū ab eccīa: mādādo inſup electoribus impatoris: vt alium impatoꝛē eligerent. qđ fecerunt iſti electoꝛes. Et ſic durante vita ipſius Frederici: fuerunt duo imperatoꝛes electi. Ter. Jelabantur. Jnam amb aſſatoꝛes qui mittuntur ad aliquod regnum: debent eſſe gratī z mites.

a ¶ Precipuū. Pōt referri ad auctoꝛē z ēt ad pcipē.
b ¶ Exceſſib⁹. i. ꝓtumacia exceſſuū. (ADDITIO. Sup qbus admonitus fuit per Honoriū. iij. fm Boa. qz ſatiſſacere nolebat. xj. qō. iij. nemo epiſcoporum.
c ¶ Anathematis. i. excōmunicationis cum ſolēnitate facte. de qua. xj. q. iij. nemo.

(ADDITIO. Et. c. debet. z in cle. ſiquis ſuadente. de pe. ver. z qa. Et vide qs dixi. ā. de iudī. cum non ab homine. ſuper ver. anathematis. Joā. aug.)

d ¶ Salute zelabanē. Quaſi ferueter amabāt. ad B. ā. de cuſto. eu. c. ij. Et tales mitti debēt: qz cuz is qui diſpliceret ad interecedendum mittitur: frāti animus ad deteriora prouocatur. iij. qō. vij. in grauibus. xlix. diſt. §. j.

¶ Glosa ſequens recitetur per queſtionem.
e ¶ Deſtīnādoo. Nō ſoluz cū papa legationē iniungit: ſed etiam cū inferioꝛ. ꝓlatus canonico ſuo in vtilitatez eccleſie ſuſcipe teneī. ad B. iij. q. j. nulli. de hoc. vij. qō. j. qz frater. xvj. q. j. c. vos aūt. hoc vez: niſi rōnabilem excuſationem hēret. de hīs que fiunt a ma. ptē capīi. c. j. Jo. an.

¶ Glosa ſequens recitetur per queſtionem.
f ¶ Proponi. Credendum erat eis: quia de legatione apparebat: alīs non. C. de man. ꝓhi. l. vna. Vel dic: quia cardīnales ei noti erant ertiaz fine ſcriptura: credi eis debuit. xcvj. diſt. nobiliſſimus. vbi de hoc.
g ¶ Quātum in nobis erat. Sumptuz de Ybis Pauli ad Rom. xij. z. j. Corin. vij. Si fieri pōt qđ in nob eſt cū oīb⁹ hoīb⁹ pacē hītes. hec hoc. xj. q. iij. iter Yba. ad fine.

(ADDITIO. Vid tdez. iij. q. vj. h quippe. in fi. Jo. an.)

h ¶ Pacem. Dmōi iudicium ad eccleſiam ſpectat. ā. de iudī. nouit. Et nota q eccleſia z quilibet alius primo debet aduerſarium monere vt ad pacem cū ipſo veniat. idē in eo qui agit contra eccleſiam. ij. q. vij. accuſatio quoqz. vbi de hoc. ad hoc. C. de pīg. debitoꝛes. ſed illud de vbanitate: vt ibi no. ff. de ſer. vr. ꝓe. quidam ibe ruo.

(ADDITIO. Vide de ſimo. Jz in glo. ex hoc. Joā. an.)

i ¶ Mundo etiam vniuerſo. Luius dñi eſt. ix. qō. iij. cuncta per mundum. z. ā. in ꝓhemio huius libri.

k ¶ In galeis. Triginta duabus tamē ſium: ex quibus euaſerunt due ſm Boa. in quibus erant tres cardinales legati qui fuerant per partes diuerſas comocati

Universidad de Deusto
Biblioteca

Clerius.

do concilium: ⁊ multi prelati qui veniebant rottam ad concilium cōuocatum per Grego. xr. quibus captis dī q̄ Fredericus misit lras ꝓtinentes duos versus tales. Oēs prelati papa mandante vocati. Ltres legati: veniāt hucusq; ligati. ⁊ ita factū fuit. vnde ꝓ significatione huius vocabuli galea nota hunc versiculuz: Armo caput galea: pelagus pcurro galea. Jo. andre.

a ¶ Promiserunt. Credendū est pape hoc referenti. ā. de testi. cum a nobis. ⁊ dixi. ā. de renun. c. j.

b ¶ Audire. Non ꝑficere: vñ habant ad instar auditoruz referre. ā. de offi. de lega. sup questionū.

c ¶ Corrigē. xxxv. q. ix. sentētiam. x. c. apostolice. ā. de rescrip. cū olim. ⁊ anē. de nup. in fine hūc colūne. coll. iij.

d ¶ Vocare. De gra hoc dixit: ⁊ vt euitaret omnez suspitionez. ad idem ij. questio. vij. nos si incompetenter.

e ¶ Datum. Talē locuz assignare debet iudex: alias locus est appellationi ⁊ si fit scriptum appellatione remota. ā. de appella. ex parte. ⁊ xxxiij. q. ij. siue de cōsuetu. ff. de iudi. si locus.

f ¶ Parata eccle sia. Non dixit se renocare: sed renocare paratam. ⁊ facit ad rōnes quas faciunt iudices appellatibus ab interlocutoriis sentētiis. de hoc. ā. de appel. cum cessante. ⁊ j. ri. ꝓtori. si a iudice.

g ¶ Miserecordia. xlv. distin. disciplina ⁊c.

h ¶ Quantum cum deo. ā. capitu. ꝓximo.

i ¶ Satisfactionem. Quā quis non tenetur remittere etiam quoad deuz: rancorem atti. ꝛc. di. iiij. contristatus. vbi de hoc. ⁊ xxxiij. q. vj. si is qui. ⁊ ibi de hoc.

k ¶ Volebat. Etiam eccleſia. Joan. andre.

l ¶ Pharaonis. Qui montiſonibus ⁊ flagellis durior eſt effectus: nec conuerti voluit. xxiij. q. iij. nabuchodonosor. in prin. ⁊ habes origines. Exodi. vij. vsq; ad. xv. ⁊ potest dici de Frederico imperatore: q̄ magnus fine cōparatione creatus: fine venia damnatus fuit ſicut diabolus. de pen. distinctio. ij. principium.

Exodi. vij

m ¶ Aspidis. Incantate que aurē alterā calcat in terra: alterā obturat cauda: vt incātatione audire nō possit. (ADDITIO. Hoc pōt Jhūs. ethy. li. xj. c. vij. Jo. an.)

Aspidis ꝑ ꝓtetas.

n ¶ Elata obstinatione. xvj. questio. j. vos autem.

Impator nō dī d̄ pōni nisi ex maxia cā.

o Grauissima. Hī dixit: q̄ maxima cā īdebet debuit īpatoris depositioni. Nec est filio depositioni clericoz qui ꝓ quolibet magno peccato deponi possunt. lxxxj. dist. c. j. q. vbi maius scandalum ⁊ periculuz timet agendum est benigne. l. ofi. vt ꝓstituerē. cuz suis filiis. hoc autem insurgit in depositione imperatoris qui quasi preest oibus christianis. vij. q̄. j. in apibus. Item clerici ministrant sacramēta: sed non principes. xxxj. di. temere.

p ¶ Tergiuersatione probabili. ad idem. ā. de cohabi. cle. ⁊ mu. c. vltī.

q ¶ Delcrault. ꝑ iurium crimē ecclesiasticus est. ā. de iudi. nouit. ā. eo. ll. de foro compe. c. vltī. (ADDITIO. Ibi intelligas vt ibi scripsi sup vltī. glo. Joan.) Et grauissimū crimen in quolibet presertim in plato. (ADDITIO. dicit Jmo. quoz verbum dz esse firmissimum et sine iuramēto. alle. xxiij. q. iij. l. nocens. ⁊ §. pone. Jo. an.) vel principe cum eouz facta tranſhanſ ab aliis in extrēmis. ā. di vo. magne. ⁊ lō grauius punit. xj. q. iij. c. precipue.

r ¶ Pacem. Ubi ſtuo i morte alt: Pacem meā do vobis: pacez meā relinquo vobis. Mat. x. Jo. xiiij. facit. xxiij. q. j. nisi bella. Non est ꝗ heres christi qui pacē eius testō relictā non hēt: principes esse maxime tenent ad hanc seruādam. xxiij. q. j. nolī. de treu. ⁊ pa. per totuz. in auē. de pa. tenē. in rubro ⁊ nigro. col. x. Et qui ꝓtra pacem eccle sunt: si dignitatē aut cingulum hīt mitendi sunt eis. xxiij. q. j. qui ꝓtra pacē. Et solent reddi ſer cause ꝓpter quas nō est pax inter hoies. Prima: q̄ non puniunt malefacta. Eccl'astes. viij. q̄ non ꝑfertur in malos sinia. (ADDITIO. Uto ideo ablaq; vllo timore filij hominum ꝓpetrant mala. Joan. andre. ⁊c.) Uid hoc. ā. eo. li. de offi. ordi. c. j. ⁊. xxiij. q. ij. dño. Sed a abundantia tpaltum. (ADDITIO. Unde Hiere. ix. ca. b. Señ. xiij. Facta est vtra iter pastores babiaā ⁊ Loth.) Tertia: q̄ nō occupamur in pugna ꝓtra demones. ad Ephe. v. Non est nobis colluctatio adūsus carnē. Quinta: q̄ nō ꝑsideramus dāna guerre: in qua dimittas corpus ⁊ alias pdimus. Hiere. xlvj. Fortis fceōit in fortē. (ADDITIO. Et ambo pariter ꝯciderūt ⁊c.) Sexta: q̄ narta: q̄ nō ꝑsideram⁹ dubiū euentū belli. iij. Reg. xij. varius cuētus belli ⁊c. Septima: q̄ non seruamus p̄cepta dei: nec decimas solutimus. Esa. xlviij. Utinā attēdisses mandatamea. (ADDITIO. Facta fuisset sicut flumē pax tua ⁊c.) xxj. q. j. reuertimini. vnde q̄ nō accipit christus tollit fiscus. xxj. q. vij. maiores.

Par nō ē hodie inter hoies ꝓpter cās.

Sacrilegium dicitur crimē.

a ¶ Sacrilegiū. Quod est etiam crimen ecclesiasticū. ā. de foro cōpe. cū sit. vbi de hoc (ADDITIO. Archidia. remittit. xvij. q. iiij. sacrilegiū. vbi de hoc no. per modū talia oblationes re cipi. phibent. xxij. q. iiij. miror. xij. q. ij. de viro. Et sacrilegiū tale ſ captiōe clericoz excōicationem irrogat. xvij. q. iiij. si qs suadente. etiā in faciente per aliū. de sen. excom. mullcres. in fi. ēt si nō irrogēt ipſis: alias iniuria. eo. ti. imp.

Papa ⁊ pator dī pponuntur pp hereſim.

b ¶ Cardinales. Isti dī est crimē lese maiestatis: ⁊ cōtra tales. pdicta est noua pena. ꝓ pecu. j. ti pe. felicis. Jo. and.

c ¶ Hereſi. pp qd crimen nō solū ſpator: ſ ēt papa de pōi dz. xl. dist. si papa. ſuſpect⁹ etiā de hereſi si se nō purgat: ⁊ si per animū sic ſtē terit ⁊ infrā nolue rit punīr vt hēticū. (ADDITIO.

Hereticorū pena ē ꝺplex.

De ꝺplici pena hereticoz ſm canones. ſ. excōicatione: depositiōe bonoz: oblatione militari: ꝓsecutione remittit Archidi. ad no. per Hoſt. in ſumma de here. §. punīt hereticus. ⁊ vide plene per Hoſti. in ſuma iſtius tit. §. qua pena ferīaſ. Jo. and.) vt. ā. de here. excōicamus. §. j. ⁊. §. ſi q ꝑo. ⁊ est idez in excōmunicato ob contumaciam causa fidei. j. de hereti. cum contumacia.

d ¶ Patrimonium. xcij. distin. c. j. in fi. xj. q. j. pernenit. x. q̄. iij. relatum. Joan. andre.

Dī offēdi ſ filio dic iudex in ſubdito.

e ¶ Offendere. Offendit n. ꝑ ſ filio. xxiij. q. iij. §. ij. ff. qd̄ me. cā. l. iſti qdē. ā. de ꝓſump. afferte. Dñs in ſeruo ñ. q. vij. accusatio. Judex in ſubdito. xxiij. q. ij. c. ij.

(ADDITIO. vide quod no. j. de pitulis. auctoritate. in glo. ſi. Joannes andree.)

f ¶ Reprehendi. quaſi iſta ſit causa qua ꝓinari posſet regno ſicilie: sed non imperio.

g ¶ Fartoz. genus monete. ad idem de confes. ca. §. de emptio. ⁊ vendītio. ad nostram. ad finem.

(ADDITIO. ā. de pitulis. cuz olim. Joan. an.)

h ¶ Per nōnē annos. Sufficit q̄ emphitheota ecclesie cesset per biēnium a peſſione. de loca. c. potuit. vbi de B. Emphiteota ſit ꝑpetuꝰ p triēnū. C. de iure emphi. l. ij.

i ¶ Ulces. de transla. quāto. vt ecclē. bñfi. vt nostrum.

(ADDITIO. ⁊ vbi ſnittit Ber. ad gl. vñ dī. Jo. an.)

k ¶ Dicti. Matthei. xvj. ⁊. xxiij. q. j. qdcūq; vbi de B.

(ADDITIO. ⁊ questio. ij. c. ij. Joannes andre.)

l ¶ Ligaueris. claue non errante. ā. capitulo proximo.

(ADDITIO. ⁊. xxiij. q. j. manet. ⁊ facē de penit. dist. j. q̄ē penitet. §. de⁹. ibi: oꝛ vt iuſt⁹ miſeat iube. Jo. an.)

¶ Blo. ſe. pōſt ſer casus gd⁹ ⁊c. rōnē reddit ⁊ remittit.

m ¶ Primatus ꝓpter crimia. ergo deponit papa imperatorē: vt hic. Idez cū est iuſtitia. xv. q. vj. alius. ⁊ dat coadiutores ipſis male administrantib⁹. ā. eo. ti. de sup. neg. ꝓla. grādi. ꝓ negligētiam ipſoz iurisdictionē assumit. ā. de foro cōpe. lx. Compellit ipſos iuſtitiā facere. xxiij. q. v. administratores. ⁊ iuſ canonici etiā debitis cabib⁹ obseruare. ā. eo. lib. de foro cōpeté. c. ij. de iureiurā. lx. j. de senten. excō. decernimus. Uuū enim oportet esse principatum ad quez oēs recurrant. vij. q. j. in apib⁹. qui filij sint legit. per venerabiles. ⁊ de hoc vide qd̄ no. Jmo. ⁊ Host. de foro cōpe. lx ex suſcepto.

n ¶ Absolutentes. xv. q. vj. iuratos. ā. de here. c. vltī.

o ¶ Subiacere. ab solutionez sibi non reseruat: ⁊ sic alijs vī permittere. ā. de senté. excō. imper.

¶ Glo. seq. dicit q̄ sint electores. sed o querit ⁊ soluit.

p ¶ Illi autem. ſ. archiepiſcopus magūtinus: colonien. ⁊ treuerēſi. ⁊ ītuoz laici. ſ. palatin⁹: comes rhen: dux saxonie: marchio bādeburgen. ⁊ rex bohemie olim dux. Et dicunt quidā q̄ rex bohemie de necessitate vocandus non est nisi cū alij discordant: nec istud fuit habitū ab antiquo: ſ hodie de facto tenet. ⁊ hoc per Hoſti. de elec. venerabilez. Canon dicit q̄ exercitus imperatoꝛē facit. xciij. dist. leg/mus. ff. de offi. iurīs. l. ij. §. postea. ⁊. §. deinde cum esset. ⁊. §. deinde quia difficile. ⁊. §. nouissime. inſti. de iure naturali. §. sed qs. C. de vete. iure enu. l. j. §. hoc ētā mhīlominꝰ. Sed numquid papa posſet principes electione ꝓuare ⁊ per se eligere imperatoꝛ vacante? Dicit hic Ber. q̄ nō dūmodo ipſi velint eligere. Secus videtur si nollent eligere vel concordare nō possent. hoc probat per decre. ā. de elec. venerabilez. ⁊ hoc maxime in latis locū habet. ad hoc. ā. de iurepa. cū dilectus. ⁊ qz ibi no. Prefati electores ꝑatoris his verbis ꝓtenē. Magunti nēſis treuerensis colonien. ſis. Altaq; palatinus bapiser dux portitorensis. Marchio prepositus camere pincerna bohemus. Romanum regem statuendi dant sibi legem.

¶ Glosa sequens recitetur per questionem.

¶ Alde glo. cōcor. in ti. ſi de iuſtit. inter do. ⁊ vasall. lige onia. col. ⁊ no. p bal. ti l. nō ambigitur. ff. ꝺ legi.

Matt. vj. Papa cōpellit ipatoꝛē iuſtitiā facē ⁊ certis casib⁹ ius canonicum obstruaſ.

Electio ꝑatoris ꝑ quos de beat fieri.

Impator an possit a papa eligi.

Tlersius.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Electoribus ſpatoris nō eſt ſpūs certum tps.

Diuiſio.

¶ No.j. q̄ prędit libellus porrect⁹ p̄ platū hz ſ̄ dicatur q̄ agat noſe eccīe: ſed nole ſuo ꝛ clicorū. q̄s no. de ꝛ de vila. c.licē. ꝛ de pba. ex literis.

¶ No.ij. arg. q̄ idē eſt dicere ago. p̄ tali q̄s ē dicē nole talis ⁊ reſt. ſpolia. oli. iij. de ſſti. cā xv. Do.

a ¶ Eligant. Nō ſtatuit a iure certū tēpus principib⁹ ad imperatoꝛē eligendū. hinc eſt q̄ papa nō pōt eligere niſi priꝰ illos admoneat. ſ. de elec. venerabilē. q̄s non eſt in eccleſijs in q̄bus ſiue ſint cathedrales ſiue inferiores ſtatuta ſunt tempora. ſ. de electi. ne p̄ defectū. de cō ceſſio. præben. cap. ij. vnde tēporis lapſus ſufficit: quia dies ſtatuta ꝛē. ſ. de loca. capi. potuit.

Capīm. iiij.

A ¶ Bbate ſane. Diuidit hec decr. i ſex ptes In ꝙrū prīa pontifex petitio ⁊ ei cā. In ſcḋa q̄ ſcipit ibi. Allegabatur. Pontē tripler⁹ diſcendo reoꝝ. In tertia que ſcipit ibi. Pro pte. Pontē ſupler actoꝝ replicatio. In ꝙrta que ſcipit ibi. Prefat⁹. Pontē cāe diffinitio per cardinales facta. In ſexta ibi. Nos igit. Pontē pape confirmatio. Jo. an. (ADDITIO. Premitte q̄ rex arragonū caſtꝝ curiarie eū ſuis finib⁹ iter q̄s erat loc⁹ de roſellis q̄ tūc erat i ptāte fidelīū donauit hoſpitali ſci Joānis ſub q̄dītione ſi ad manus fidelīū ꝛē. Demuꝝ mortuo illo rege nepos q̄ ſucceſſit in regno illo de manib⁹ infidelīū acq̄ſiuit ⁊ donauit monaſterio populeti: voleno q̄ in loco de bonefac. ibi incluſo edificarē vnū monaſteriū. demum cū eſſet queſtio inter monaſteriuꝝ de bonefac. ⁊ hoſpitalarios ſup loco de roſellis monaſterū populeti donauit locum de roſellis. monaſterio de bonefac. ſuper hoc vertitur queſtio hodierna. Domi.

¶ Pro intellectu huius. c. eſt ſciendū q̄ quelibet actio ſiue p̄ſonalis ſiue realis hz duas cāas. ſ. cām p̄pinquā ⁊ cām remotā. Cauſa p̄pinqua actionis realis dicit dñium vel ſſi. Cā remota dicit eſſe titulus mediāte quo fuit acquſitū dñium. Et de hac cā remota loquitur preſens. c. Actio p̄ſonalis hz ſimilr duas cāas. vz. p̄pinquā ⁊ remotā. Cā p̄pinq̄ dr eſſe obligatio. Cā remota eſt cōtract⁹. De hoc tractat glo. in. c. ij. de libel. obla. in antiq̄.

¶ CASVS. Ota lite ſiue controuerſia iter abbatē de bonefac. actorē ex vna ⁊ hoſpitalarios ſcī Joānis reos ſiue defenſores ex alia: de ⁊ ſup caſtro ſine loco de roſellis. Dicebat abbas p̄ ſe ⁊ ſuo conuētu q̄ illud caſtrū ad ipſos ſpectabat ex donatiōe regis arragonie: ⁊ petebat vt iudex declararet illud caſtrū ad ipſos ſpectare: ⁊ reos cōdēnari ad illud caſtrū reſtituendū vna cum fructibus ⁊ emolumentis inde perceptis. ⁊ ſic abbas in ſuo libello exprimebat cām remotā. i. q̄ illud caſtrū ad ipſos ſpectabat ex donatione regis arragonū. q̄s tñ nō erat neceſſe: q̄ in realī actione ſufficit exprimere cāz p̄pinquā. Pro parte vō reoꝝ ex aduerſo p̄poſitū extitit q̄ ille locus ad ipſos ſpectabat iure dñij: vñ partes ipſe lite iter ipſas negatiue p̄teſtata fuerūt admiſſe ad p̄bandū ſua facta. p̄ parte abbatis ⁊ p̄nētus de bonefac. fuerūt p̄ducta nōmulla inſtrumenta: ⁊ iter cetera vnū inſtrm in quo cauebat q̄ rex arragonū donauerat locū in quo erat dictū caſtrū de roſel. monaſterio populeti: ⁊ poſtea monaſterio de populeto locū illum donauerat monaſterio de bonefac. ⁊ ſic abbas nō p̄bauit donationē ſuo monaſterio factā ex donatiōe regis arragonū: hz ex donatiōe monaſterij de populeto. Itē p̄ inſpectionē donatiōis monaſterij de populeto poſtitit q̄ donatio illi⁹ caſtri fuit facta abbati de bonefac. actori poſt litē p̄teſtatā in hmōi cā. Dis viſis p̄ parte victoꝝ reoꝝ dictū fuit ⁊ p̄poſitū q̄ ipſi rei debebāt abſolui ab ipetitione abbatis: eo. vz. q̄ abbas nō p̄bauerat cām ipſam in ſuo libello. ⁊ cum q̄s allegat cām certā opz q̄ illā p̄bet: alīs cadere debet ab inſtātia. Item dicebant iſti hoſpitalarij q̄ dicto abbati actori ſupueneraꝛ dñium poſt litem cōteſtatam: ⁊ ſic nō videt i iudicio deuenisse. l. nō pōt. ff. de iudi. vñ q̄dā cardinalis dicā cognoſcēs ipſos reos abſoluit ab inſtantia abbatis actoris: reſeruata eidē actori actiōe in alia inſtātia. Tū dicit papa ſi actor egiſſet ex eos expſſa cā p̄pinqua ⁊ nō remota: ⁊ tpe inſte ferende p̄bauiſſet q̄ ille loc⁹ ad ipſum ſpectabat rel fuiſſent condēnati. ⁊ ſic eſt bona limitatio ad. l. illā nō pōt. alle. q̄ intelligaē in cā p̄pinqua ⁊ nō in remota. Ter. (Allegabat. Hoſpitalarij rei dicebāt q̄ lōge ante donattionē regis arragonie de qua loquit actor alius donauerat locū in quo erat caſtrū ipſis reis. pro pte ipſoꝝ actoris fuit replicatū q̄ illa donatio nō valebat: q̄ tpe donatiōis ille loc⁹ erat iter manꝰ ſarracenoꝝ. nō dicebat actor nō valere hmōi donationes. p̄ parte aūt reoꝝ fuit rōnſm illud q̄d ſequit. (Multum quoq; (q̄ actor p̄duxit inſtrm donatiōis illius caſtri in quo ꝛtinebat q̄ rex arragonie donauerat caſtrum monaſterio populeti: ⁊ ordinauerat q̄ monaſterū populeti fundaret aliud monaſteriū: q̄s fecit. nā monaſterium populeti fundauit monaſteriū de bonefac. ⁊ ei donauit predictū caſtrū. ⁊ ſic abbas de bonefac. p̄bauit aliā cām q̄ expreſſiſſet in ſuo libello. ⁊ dicebāt rei q̄ actor nō p̄bauerat cām expreſſam in ſuo libello: ſine venerāt

Universidad de Deusto
Biblioteca

a ¶ Habere vigorem. Scilicet adueniente conditione: vt sequitur. ad hoc. ff. de act. emptio. & ven. l. vlti. & legatum quod non valet si legetur sub conditione: valet conditione aduenente. ff. de lega. j. l. cetera. in princi. ff. de cõdi. & demon. qui heredi. in h. & l. qui sub conditione.

b ¶ Natura vel qlitas: qr res donata nõ erat liber hõ: vel res sacra: vt religiosa: vel iest inalienabilis. ff. de ver. obliga. inter stipulantem. §. sacram. regos enim qui spiritualia possidere non possunt: nec illa possunt donare: & recipientes fiũt sacrilegi. xvj. q. vij. siquis deinceps.

c ¶ Laudabile. §. si diceret: nec er virtute cõditionis debuit infringi donatio: qr erat laudabilis & honesta.

d ¶ Mor. C. de sacrosanc. eccle. vt inter diuinum. vt. §. dixi in. iiij. glo.

e ¶ Id ipsos. scilicet christianos.

f ¶ Multum. Bonus aduocatus hospitalarior. Primo confirmauit ius ipor. Secundo impugnat ius monachorum:

(ADDITIO. iuxta doctrinã Jsidori: primus est vt nra firmemus: deinde obiecta confutemus. Jo. mo.) duplici ratione. & hec est prima. dicebãt hospitalarij: monachi non ostendunt donationem regis: vt in libello dixerunt. dicebant monachi facta esse qr ostendebant donationem factã a rege monasterio populeti: & ab ipso monasterio populeti monasterio de bonefac. respondebant hospitalarij nullum distare: vt sequitur.

g ¶ Donauisse. Bene dicebat: qr nullo verbo posito in donatione facta monasterio populeti patebat fuisse hãc voluntatem donantis qr loca de rosellis daretur monasterio de bonefac. & eccc qd sequitur cum illa rẽ.

(ADDITIO. Alle. Jmo. C. de do. promis. l. j. ad idẽ ff. de ver. obli. si ita stipulat⁹. §. grisogonus. Joan. and.)

h ¶ Non valebat. Ad hoc de eccle. cdi. ad audientiam ij. vbi de hoc. de despon. impu. ad dissolvendum. & xxxj. qõ. ij. quod non formatum. Joan. and.

Aduocatus dz primo ius suum firmare deinde ius aduersarij impugnare.

In quo casu concessio poterat & debebat habere vigorem a: qr ipsi donationi rerũ donataruz natura b vel qualitas non obstabat: & salubre ac laudabile c quidẽ erat speculare: ac prestolari tps quo illa christianor dño subderentur: quare mor d cũ venerunt ad ipsos e fuerunt ad vos totaliter devoluta. ¶ Multum f quoq dixerat: an ipsi monasterio de bonefac. vel predicto monasterio populeti ab ipo rege: ac ab illo abbati & conventui de bonefac. fuisse collata: non tamen ob hoc constabat dictuz regem ipsi monasterio de bonefac. illa donasse vel mandasse donari. ¶ Nec p eo qr voluit & statuit: vt edificaret ibi monasteriuz: poterat & debebat intelligi euz predicta: vel eor aliqua cõstruendo monasterio donauisse g: cum illa potius sua videretur intẽtio: vt qr prefatũ monasterium populeti tot & tantor bonorum largitione ditabat: abbas et cõuentus ipsius pro sua suorũqz salute monasterium cõstruere tenerent: presertim qr monasterio quod nõdum erat aliqua fieri donatio non valebat h. ¶ Premissa vo processio facta monasterio de bonefac, ab abbate & quentu monasterij populeti nullum prorsus ei videbatur afferre suffragium: pro eo potissime qr post litem contestatam: & processuz iudicij facta fuerat: sicut clare patebat ex instrumento prefato: vnde cuz ius (si qõ in predictis ipsi monasterio de bonefac. ex concessione huiusmodi cõpetebat) in iudicio minime deduxisset (qr videri nõ potest illud venisse quod postmodum accidit i) pronuntiari vtiqz superpetitis nõ poterat ex eadem.

¶ Pro parte autez altera k dicebatur: qr cuz rex ipse sua probitate ac studio ab ipsis libus loca conquestuerit: & predicta donatio aut vel patris ipsius prius facta de illis cum ad cultum fidei perueniret: regem eundez quo ad hec sic per eum postmodum acquisita obligare non potuit: cuz sua propria facta essent: & viderentur ab alijs bonis hereditarijs separata l. ¶ Porro prefata processio facta monasterio de bonefac. a monasterio populeti: & post acceptum iudicium causeqz processum interuenerit: prodesse tamen & valere debebat: cum pro actore qõ de iure suo ex causa idonea quãuis superuenienti appareat: satis sufficere videatur: satisqz esse si (prout seruatur in reo m) interfit ipsius tempore sententie pferende.

(ADDITIO. Dicebãt Jmo. & Jo. mo. qr in l. si seruitus. §. si. ff. de ser. vr. predi. & l. seruos. ff. de libe. can. non quaritur ius in re: sed personalis obligatio. Joan. an.)

i ¶ Accidit. Et sõ alia interpellatione opus est. ff. de iud. nõ põt. & l. solemnis. inde x § non posset ex alia donatione petitare: ex qua actũ non fuit. vt in predicta. l. solemnis.

k ¶ Pro parte autem altera. s. monasterij de bonefac. et hec est tertia pars. Et bene allegassent hic monachi si res donate nõ pertinuissent ad regni: qr nihil disponere potuisset. sed qr ad regnuz pertinebant: iz illa non possideret ius qõ in eis habuit da re potuit. ff. de donata. si fundũ. maxime sub ꝯditione. vt §. & ad h obligare potuit successorem. vel male allegabãt monachi: eo qr ꝯditionalis obligatio nõ astringit successorẽ. ifti. de vb. obl. §. ex cõditionali. ff. de proba. pactum.

l ¶ Separata. bo nor separatio non dz locum: nisi in certis casibus: no. ff. de separa. l. j.

(ADDITIO. In j. glo. dicit qdaz qr hic nõ dicebat ipetrata seu facta: imo qr simplr pius hereditatez adiuit: vna cesset sua & pius hereditas. ff. & vulga. & pupil. iz si p'ce. §. filio. Joan. and.)

m ¶ Glo. seq. declarat quod dicitur de reo. & diuersitat rationem reddit.

n ¶ In reo. Quia si rem petitã tpe litis contestate possideat: iz tẽpore sententie sine dolo desijt possidere absoluit. Si vo tpe litis ꝓtestate non possideat: & tempore sententie possidet: ꝓdenatur. ff. de rei vendi. fin assi. §. j. ff. ad exhi. l. tignũ. §. siquis. ä. de excep. c. penul. Sicut ergo ex causa superuenienti post litem ꝓtestatam absoluitur vel condẽnatur reus: sic videtur in actore: (ADDITIO. In casu quer so. si cum desinit actor habere ius qõ habebat tẽpore litis contestate: distinguitur: qr aut ex facto ꝓprio: & tunc reus absoluitur: aut ex facto rei. & tunc nõ absoluitur. ff. de rei ven. si post acceptuz. & de pdi. fur. si seruus furtiuus. & solu. ma. si cõstante. §. si. Jo. and.) vt ex causa post

Res ex cã superueniẽti pot pdi nari vt absoluat.

post litem contestatam superuenienti sibi debeat reus condemnari. sed hoc non est verum: vt. j. pater. Et potest esse ratio: qr qui agit ex certa causa: maxime post litem contestatã mutare illam non potest: nec aliam allegare: cum sup alia ꝓtestatio non sit facta: & ita ex causa illa ex qua actuz est debet ferri sententia: sed reus qui queuebat si non possidebat tẽ pore litis contestate ꝙ dicere debuit: & fuisset absolutus si id ꝓtitisset. Imputet ergo sibi: qr tacuit. ff. ad exhi. ri. gni. §. siquis. & §. ceteruz. & de hoc. ä. de excep. c. penulti.

a ¶ Sed ad hoc. Quarta pars: in q̃ respondetur ad vno proxime dicta.

b ¶ Leter. Rifio ad secundũ. de quo dixerat in ver. porro. Joan. andr.

c ¶ Specialr. In libello expressa: vt hic: puta ex cã donationis facte a rege. Joan. andre.

d ¶ Postea. idest post litis ꝓtestationem ex predicta cã.

e ¶ Alia. puta: qr petebatur reus ex cã donationis: modo petitur ex causa vẽditionis: forte facte post litẽ cõtestatã.

f ¶ Silio. Ut cõpeteret ex cã donationis facte a rege: nõ fit fides de donatione facta ab alio: puta monasterio populeti: vt ꝙ allegabat. § filius cã. sed ab alia persona & alijs loco & tẽpore: & hic que comtantur causam.

g ¶ Tunc. s. tpe litis ꝓtestate. Jo. an.

¶ Glosa sequens recol. per questionem qnã distinguendo soluit & remittit.

h ¶ Obnoxium. Talis generalis libellus in personalibus actionibus nõ debet admitti. ä. de libel. obla. c. vl. tamen valet si recipiatur: & sibi imputet reus qui causam non fecit expirmi in libello. C. de anna. excep. si ex multis. In realibus communiter admittitur. ff. de excep. rei iud. si mater. §. eadem. & l. sed an eadem. §. actiones. & de ꝙ pleni. ä. de libel. obla. c. ij. & ff. de edẽ. l. j. Joan. and.

i ¶ Quoniam. Et sic proximuz dictum tribus rationibus probat. Joan. andre.

k ¶ Tenuit iudicium. Ac si iuste petijsset: dumodo iuris ordo seruet in iudicio qui seruari dz. & sita tenet cõtra euz & pro eo: iz feratur ꝓtra ius litigatoris: nisi fuerit appellatum. ä. q. vj. §. diffinitiua. ä. eo. tit. cum inter vos.

l ¶ Nec etiam. Secunda ratio.

m ¶ Conscientia. Si enim generaliter dixerint euz obnoxium: & illum inde x tempore sententie obnoxium reperit: si eum absolueret: contra conscientiam iudicaret: & & in hoc casu ex absolutoria sententia perpetuo & ex omni causa paratur exceptio. de exceptio. rei iudica. si mater. §. eandem. Joan. and.) sed non sic cũ ex certa causa petit: quia tunc tantum ex illa causa paratur exceptio. de causa possess. ca. vlti. & dixi. ä. in magna glo.

n ¶ Non prodesset. Tertia ratio.

¶ Glo. sequens arguit. & ponit triplicem lecturam.

o ¶ Judicio. Videtur h qr si iudex condemnet reum ex superuenienti causa eedem probationes habite in primo iudicio valeant in alio ꝯstituto ex eadem causa. contrarium tenetur: quia nouum est causa & nouum est iudicium. vnde cum sint lite non contestata recepte: quantum ad hoc non deberent valere iuxta illam regulam: testes recepti lite non contestata non valent. Sup hoc posset forsan dici vt traditur ä. de testi. presentata. C. eodem. l. vltima. Bernar. Vel dic qr generalis illius negatio qui se negat obnoxium intelligitur contestata lite super omni obnoxietate etiam posterea emergenti. (ADDITIO. Hoc placet Joan. mo. dicit Archidiacono qr sm iuris subtilitatem ista non valent: quia super eo qd nõ erat: non videtur facta litis cõtestatio. argu. ff. de arbi. l. de his. ff. de excep. rei iudi. l. si ex testamento. Nec sufficit qr sit in potentia vel in habitu. ff. de iudi. non quemadmodum. & l. non potest. & de auro & argen. lega. l. si ita. sed hoc est de equitate. vt dicit textus. j. eo. in fi. Joan. andre.) Vel dic qr hec verba sunt allegatio partis: nec ponunt ius.

p ¶ Egit. Reali vel personali. vt dixi sup ver. obnoxiũ.

q ¶ Tunc. i. tempore litis contestate.

r ¶ Ante. Scilicet ante petitionem vel litem super ea contestatam.

Universidad de Deusto
Biblioteca

a Prefatus iglitur. Quinta pars.
b Diligenter. xxx. questio. v. c. vlti.
c Lance. ī. eodem titu. capi. j.
d Attendit. Repetit quasdam ex allegationibus.
e Specialis. Vt in casu nostro.
f Locus ⁊ tps.

Et ꝫ vult dicere: si peto rē et cā donationis: ly de tpe ⁊ loco nō adiecerim: qr cū donatione necessario comitant tps ⁊ locus mihi nō p̄dest si post litē ꝛestatā mihi doneť ea dē res cuꝫ de certa donatōe oportuerit intelligi certo loco ⁊ tpe facta. Sī ūt rē peto ture dūijor ēſt: dic et si post litē cōtestataz ius agro: ferī p me sūfa ff. de rei vē. si ātū. j. rūſo. ⁊. §. j. cū enī nullas spālis dūſi cās exp̄ſerim: nō sunt ibi cō comitātē certoꝫ loci ⁊ tpis. ⁊ ī nō est vīs quo loco vl tpe dūiuz ante sūfaz p̄cuerit ad me.

g Glo. se. declarat tertū. sed o notat locū in instro ponendū. ponit opinionez ꝛtrariam. tenet primū qđ ꝓbat per textum ⁊ tres rōnes.

g Leſerē. ſ. donatio vel vēditio: vl alia cā exp̄ſſa merito cēſet inualida: qr in dubio regulr p̄muntiat ℨ actor. ē. de pha. ex l fīs. cum enī nō fit ꝓbata vēditio certo loco et tpe facta: ⁊ sic fit dubium an aī litē ꝛestatā: vl post fuerit facta succūbet. ⁊ sic inualidā ēſt ꝓbari actor: cām sine tpe.

Et nota p hāc l fam qr tabellio in instro debz apponere locum ⁊ tractus. Quidā tñ dicūt locū solūz debere ꝓfici tunc apponi cū de ture cautū nō fit. Sed dic ⁊tra. (ADDITIO. Idē Bof. in q: nubus suis. j. q. in fi. Idē Butſ. de instrū. edi. §. postremo. alīs incipit instrm. vergd si locus. ⁊ tm ver. ibi se. tractaſ: an tabellio possit reſcere ⁊ locū apponere. Joā. and. ℨp hanc l fam ⁊ p decre. ē. de pha. qñ. ibi: loca designādo ⁊⁊. ad hoc. ſi. q. vn. libel loz. (ADDITIO. One est. l. tiſ. ff. de accusa. ⁊ licet. l. illa in libello accusatoris regrat locum ⁊ mēsem saltē in libello ꝙuentionali nō fit. vnde dicit ḣ Jnno. qr actor nō habet exp̄imere in libello diem aut locum ⁊tractus sicut nec testis exp̄imit dē. de fide instru. cum loāneo. nisi inde ex causa certis tē fieri faceret: vt ꝓalleg. decre. cuz loāneo. in fi. instī. de act. §. curare. Jo. an.) C. de ꝛben. ⁊ cōmit. ſt ꝓpter. l. optimā. (ADDITIO. Add si. vbi de B. ⁊ C. de tabula. gſialt. lib. x. ⁊ vide qđ dixi de fide instru. inter. sup ℨ. facilius. Jo. an.) ī. de testi. ex testi. e. ī. qui si. fint legi. ꝓ tuas. vide qđ testis deponit de loco. ī. de testi. cū cam. j. ⁊ in turb⁹ si p̄ſus allegatis. ſz par est ꝓbatio istoꝝ rum ⁊ testiū. de fide instru. cū loāneo. C. eo. ti. in exercēdis. §. ⁊ tabellio ſcribere dz locū: ſterea forte ꝓfecit istīm in loco in quo non potuit.

h Comitātia. locus ⁊ tempus.

i Disceptāt. qđ faciendū non est. ī. eo. li. de cruc. c. j. ī. de here. c. ñ. C. de sūma trī. l. nemo.

k Nō expressa. ſ. idē qđ est qñ actus est cā expressa vt veniant ꝙcomitātia tē pus ⁊ locus. ⁊ ly sorte de iure stricto id verū ret: de cgtate dicam⁹ ſtinz. ff. ad. l. aglī. ſta vulnerat⁹. ad fi. ⁊ equitas scripta rigori ꝓferť. C. de ind. placent. arg. bonū ō simo. ly hely. ⁊ c. p tuas. Jo. ā. l Prorogari. ad hoc. ī. c. li. de of. deleg. si to cui. Jo. an.

m Noscant. Pone expluz. j. de rep̄nu. c. vno ⁊⁊.

n Dmōl. q. o. fi ex alīa causa agant rei indicate nō obstabit sūfa. ī. de iudi. examinata. C. de pe. here. hereditag. ff. de exceptio. rei iudi. si mſ. §. j. ⁊. l. ⁊ an eadem. (ADDITIO. Et sic vno respectu vtilius est causam exp̄imere per hec iura: alio respectu vtilius est non exp̄imere per hoc decre. Joan. andre.)

Loc⁹ ℨct⁹ dz apponi in instro p notariū

Si ex pluribus iudicibus vel arbitris vnus (alijs ꝓsentibus ⁊ mandātibus) per verba pluralis numeri ferat sententiam tenet sententia: electio autem pronuntianda est per verba singularia. hoc di.

Q Joan. andre. Laſ. iiij.

Um ab vno arbitro

o Nos igitur. Sexta pars.

Um ab vno. p Pūo ponit desī. Sed o ipſ⁹ determinatōné. ibi. Ops. J Tertio cām determinationi dissimiliſ. ibi. Z. licet. J Dubitatio decre. huiꝰ fuit ex eo qđ

dicit lex: qr ex pluribus arbitris aut omnes debent sententiā dicere aut nullus. ff. de arbi. l. Item si vnus. in. §. Itē si plures: sed satis oēs videnť dicere cum vnus aliꝰ ꝓsentibus ⁊ mandantibus per verba pluralis numeri sententiā dicit. hoc idē tenebat Accur. ff. de arbi. l. sicutt.

(ADDITIO. Et de hoc j. Spe. de arbi. §. ſi. ver. pone ergo vbi immenses qđ ḣ posuit Archidi. de Alzo. ⁊ socio. Joā.)

C CASVS. Lu ⁊ ego litigabam⁹ coram aliquo iudice: vel habebam⁹ ꝓcuratōrē aliter nos compromisimus in tres arbitros q cognouerūt de cā ⁊ assignauerūt nobis terminū ad audiendū sūfam: termino adueniente vnus de mandato aliox recitauit sūfam an valeat sūfa: vel an sit necesse qr tres simul legāt: videť qr sic. l. Itē si vnus. ℭ. si nō obstāte illa rōne dubitāť. Rſi. ro. pō. in ſtitū: qr sufficit qr vnus p̄muntiet: nec regrit qr oēs simul legāt sūfam.

Et dicit qr sūfa ipſa videť lecta ab oib⁹ et qr no vnus p̄muntiat de ꝓsensu aliox: qr aliꝰ ly nō p̄muntient per se p̄uidiāt tñ per istū grecitauit sūfam. ⁊ sic ſtelligīť. l. illa. Itez si vnus. alleg. Jdē dō m est in pluriḃ⁹ iudicib⁹. nam sufficit qr vnus legat sūfam: sed dz dicere per verba pluralis numeri. Nos tales arbitri vel iudices cōſ. ly sit secus in electione: qr ad denotandū qr electio est vnica ⁊ singularis dz fieri per verba singularis numeri. vt si p̄cdat per viaz scrutinij dz dicere ille cui capit̄m cōmittet: Ego talem nomine meo ⁊ nomine capituli eligo.

Nōdilia.

g Nota qr sūfa ante ipſius recitationē dz redigi in scripto: alr sūfa eēt nulla regulariter. Fallit in casib⁹ de quibus. c. seq. in glo. de hoc est ter. in. l. ñ. C. de sen. exrō. peri. rect. Et ꝓlo dz iudex videre an vebit⁹ ordo fuerit obseruat⁹: quo facto dz videre allegationes partiū ⁊ here ꝓsitū cum peritis. deinde dz redigere suā sūfam in scripto ⁊ emēdare postea ꝓuocat⁹ dz eā in scripto legere.

Mulierē est sīl log.

g Nota qr recitatio sacerdōta est plurali numero: ⁊ sic p argumentum a ſtio sensu iudex vnus pōt loqui in verbo singularis numeri: ly hodie iudices loquātur per verba pluralis numeri quāndo loquuntur rōne officij.

g Nota qr cū p̄cedit ad electionē per viā scrutinij vel cōpromissi electio est ꝓferenda per vnū: ad denotāduz qr electio est vnica ⁊ cōmuno. Si autem p̄cedatur per viam spīritussancti illud nō est necesse: vt puta si p̄cedat per viā cōpromissi: quod est factum in tres: ⁊ illi conueniunt in vnam personam: vnus debet eligere in singulari numero. Quid si fuerit cōpromissum in vnum: puta in episcopum pictauen. super eligendo abbate sancti Cypriani: ⁊ epūs copus eligat per verba pluralis numeri dicendo: nos existentes episcopus pictauen. eligimus talem: vtrum vitietur electio? Certe non: nec per hoc desinit esse vnica electio.

a Judicum. Ordinariorum vel delegatorum. sic igitur hec equiparatio inter iudices ⁊ arbitros. ad idez de offi. deleg. vno delegatoꝝ. ly interdum sit grandis differentia. ī. eo. ti. c. vlt. ī. eo. ſtd. de arbitris. c. ij. cū similiḃ⁹.

Dīuisio.

Nota primo qr vbi regr

g Glo. sequens dubium soluit ⁊ consulit.

g Et mādantibus. Ergo si aliꝰ ꝓsentes essent: ly nō mā

dicit lex: qr ex pluribus arbitris aut omnes debent sententiā dicere aut nullus. ff. de arbi. l. Item si vnus. in. §. Itē si plures: sed satis oēs videnť dicere cum vnus aliꝰ ꝓsentibus ⁊ mandantibus per verba pluralis numeri sententiā dicit. hoc idē tenebat Accur. ff. de arbi. l. sicutt.

(ADDITIO. Et de hoc j. Spe. de arbi. §. ſi. ver. pone ergo vbi immenses qđ ḣ posuit Archidi. de Alzo. ⁊ socio. Joā.)

C CASVS. Lu ⁊ ego litigabam⁹ coram aliquo iudice: vel habebam⁹ ꝓcuratōrē aliter nos compromisimus in tres arbitros q cognouerūt de cā ⁊ assignauerūt nobis terminū ad audiendū sūfam: termino adueniente vnus de mandato aliox recitauit sūfam an valeat sūfa: vel an sit necesse qr tres simul legāt: videť qr sic. l. Itē si vnus. ℭ. si nō obstāte illa rōne dubitāť. Rſi. ro. pō. in ſtitū: qr sufficit qr vnus p̄muntiet: nec regrit qr oēs simul legāt sūfam.

Et dicit qr sūfa ipſa videť lecta ab oib⁹ et qr no vnus p̄muntiat de ꝓsensu aliox: qr aliꝰ ly nō p̄muntient per se p̄uidiāt tñ per istū grecitauit sūfam. ⁊ sic ſtelligīť. l. illa. Itez si vnus. alleg. Jdē dō m est in pluriḃ⁹ iudicib⁹. nam sufficit qr vnus legat sūfam: sed dz dicere per verba pluralis numeri. Nos tales arbitri vel iudices cōſ. ly sit secus in electione: qr ad denotandū qr electio est vnica ⁊ singularis dz fieri per verba singularis numeri. vt si p̄cdat per viaz scrutinij dz dicere ille cui capit̄m cōmittet: Ego talem nomine meo ⁊ nomine capituli eligo.

g Nota qr sūfa ante ipſius recitationē dz redigi in scripto: alr sūfa eēt nulla regulariter. Fallit in casib⁹ de quibus. c. seq. in glo. de hoc est ter. in. l. ñ. C. de sen. exrō. peri. rect. Et ꝓlo dz iudex videre an vebit⁹ ordo fuerit obseruat⁹: quo facto dz videre allegationes partiū ⁊ here ꝓsitū cum peritis. deinde dz redigere suā sūfam in scripto ⁊ emēdare postea ꝓuocat⁹ dz eā in scripto legere.

g No. qr cū plures arbitri vel iudices hñt sententiare in cā debent oēs cōuenire: ⁊ est in option ipsoꝝ an velint cōmittere recitationē sententie vni eoꝝ: sed tñ est deanī simul loquendo assumere officiū mulierū.

g Nota qr recitatio sacerdōta est plurali numero: ⁊ sic p argumentum a ſtio sensu iudex vnus pōt loqui in verbo singularis numeri: ly hodie iudices loquātur per verba pluralis numeri quāndo loquuntur rōne officij.

g Nota qr cū p̄cedit ad electionē per viā scrutinij vel cōpromissi electio est ꝓferenda per vnū: ad denotāduz qr electio est vnica ⁊ cōmuno. Si autem p̄cedatur per viam spīritussancti illud nō est necesse: vt puta si p̄cedat per viā cōpromissi: quod est factum in tres: ⁊ illi conueniunt in vnam personam: vnus debet eligere in singulari numero. Quid si fuerit cōpromissum in vnum: puta in episcopum pictauen. super eligendo abbate sancti Cypriani: ⁊ epūs copus eligat per verba pluralis numeri dicendo: nos existentes episcopus pictauen. eligimus talem: vtrum vitietur electio? Certe non: nec per hoc desinit esse vnica electio.

a Judicum. Ordinariorum vel delegatorum. sic igitur hec equiparatio inter iudices ⁊ arbitros. ad idez de offi. deleg. vno delegatoꝝ. ly interdum sit grandis differentia. ī. eo. ti. c. vlt. ī. eo. ſtd. de arbitris. c. ij. cū similiḃ⁹.

g Et mādantibus. Ergo si aliꝰ ꝓsentes essent: ly nō mā

darent sec⁹: ⁊ sufficit tta esse scriptū. ff. g ⁊ a gb⁹. l. prosperit. vj. q. tij. scriptū est. Et sic tacitumitas nō habeť ḣ pro mādato. ⁊ sacit. j. de reg. iur. ſto q tacet. ⁊ qr ibi dixi. nec enī in sentētijs p̄cedit ratihabitio sicut in aliꝰ actibus. de hoc. ff. q. j. c. j. ī. de his que fiunt a pcla. cū vos.

vel arbitri p̄nuntiamus seu statuim⁹ in hunc modum.

Opz ē verbū necessitatis ⁊ qñqz honestat.

Caute ergo facit is ꝓ quo lata est sūfa ab vno solo recitata si ꝺ mādato aliox sibi ꝓsit fidē facere sicut de iusa. ⁊ sacit qđ no. ī. de offi. deleg. cum in iure.

c Scripta. Ad dicē vt. j. c. ꝓti.

d Opz. Necessitatem ꝓportat: alias enim si per verba singularis numeri ꝓnuntiaret hēret locū ille. §. ſtz si plures. qđ verū ſtelligas nīſi collega qr tamē hoc possent cōmississe illi vices suas: non solū recitando sed etiā in ꝓnuntiando. Tunc enī ille verbis singularis numeri vteret. Interdū tamē verbū oportet: honestatem designat. xxv. q. j. c. j. vbi de hoc.

c Statuimus. Per hoc enim verbū statuo bene ꝓfertur diffinitiua sententia. ū. de verbo. significa. in his.

Glo. sequens remittit. quērit. soluit ꝺtra. solu. alleg. solutionem confirmat. ꝓlium dat. sed o quērit ⁊ sol.

f Electione. De hoc dic vt. ī. dixi de elec. sicut cū. co. lib. Sed quid dices: cōpromissum fuit in tres vt deberēt eligere: qui secedentes in partē postea redierunt dicentes: qr ꝓcordauerunt ⁊ cōmiserunt vni electionē ⁊ ꝓnūtiationem illius de quo cōcordauerant qui elegit tytiū: alij duo reſistunt dicentes qr nō de illo: sed de seio fuerat cōcordatum: quēritur an debeat illis duobus credi? Dostien. qui dicit hanc gōnem fuisse de facto in ecclesia lugdunen. plene cam tractauit. ā. de ꝓbationib⁹. tertio. ⁊ dixit ibi se inter cardinales obtinuisse credendū esse illis duobus. Tum qr magis credēdū est duob⁹ qz vni: ⁊ qr duobus credit donec ꝛtrarij ꝓbet: ⁊ vt frauo cautetur: alias qui ꝓnuntiaret semper posset tuo suū subtrahere illi in qnē cōmuniter cōcordassent: ⁊ qr facultas ꝓbationū nō est angustanda. ā. vt lit. nō ꝛtesta. qñ. ⁊ quia impossibile est alio mō ꝓbari: in quo casu etiā interdum heretico credit. C. de here. qñ multi. in fi. ⁊ cōspiratori. ā. de testibus cogē. c. vlt. Item cā de cōsentā alicuius queritur: credit vni soli. ſ. qr aliter ꝓbari nō pōt. de homicidio. significasti. ver. fi. ⁊ ad hoc bene facit ipsa decr. tertio. ⁊ sic dixi intelligendā decre. cū dicit. de electio. vt illi tres vel duo deponant: ⁊ de cōsentibus aliox ⁊ de ꝓpria. In cōtrarium videbatur. ſ. qr credendū esset tri tio tanqz a duobus ad id officiū deputato. arg. ff. si mēſ. fal. mo. dix. l. j. ā. de testi. cogē. preterea. nec videť credēdum duobus: cum videantur in suis testimonijs singulares. tiſ. q. ix. pura. de elec. cum dilecti. de accu. cum dilecti. Item videntur illi testificari de ꝓpio facto. ⁊ sic nō sunt testes idonei. C. de testi. l. omnibus. tiſ. q. tiſ. §. Itez in criminali. ver. Item nullus idoneus. Sed negari non potest quin isti duo possint probare saltem dissensum tertij: scilicet qr ipse tertius pronuntiauit non consensisse in illum: nec de illo fuerat ordinatum. Consilium tamen est tutum ad has fraudes cautandas qr ipsi compromissarij habeant tabellionem ⁊ scribi faciant publicum instrumentū quomodo deliberāt ⁊ ordinant de tali eligendo: ⁊ cōmittunt illi socio vt eligat ⁊ ꝓnuntiet: aut ipsi idem scribant ⁊ sigilla apponāt vt scriptura ⁊ sigillum obuient ꝛtrarij asserēti. j. q. vij. saluberrimū. xxvij. q. j. oēs femine. C. de nō nume. pe. aucē. contra qui ꝓpriaz. Quērebat etiam ibi Dostien. an ipsi cōpromissarij

Universidad de Deusto
Biblioteca

et quo deliberassent ⁊ eōsensissent in aliqnē possent mutare voluntatem. Et dicit q non: quia vicem capituli tales obtinent. vnde talis consensus habeno saltem vim scrutinij publicati. ā. de elec. publicato.

¶ Glo. seq. successiue de duobus querit ⁊ soluit.

Electio facta p epm cōpromissarium p hoba: nos talis epi cōpromissarius ⁊c. an valeat

a ¶ Singularis.

Nota ad qnē que fuit de facto: epi cō promissarius ad eligēdū abbatez rōne dignitatis sic locutus est pū. Nos talis epi honoū. com promissarius ⁊c. op ponebat q nō vale dat electio: q facta per verba pluralia gl'aris [a] nūeri faciēda. I dē. ¶ Ponit tres casus nullitatis inie: ⁊ a primo vnū casū excipit. h. d. Jo. an. Laß. v.

numeri nō credo ḃ nocere h: q vere est vnica ⁊ cōis ex quo sit per vnū solū: nec hz locū hec decre. vt per te video. Quid dices in collationib[us]: habebit ne in illo locum hec decre. vt si ad plures spectat collatio: necesse sit eā fieri ab vno: ⁊ per verba singularis numeri: Nō credo ¶ ADDITIO. Idez archidia. ā. co. lib. de elec. sicut etī. inducit q epi q̄uenerit sic de se log. de pse. di. q. reuera. ver. forte dicis. ⁊ c. in christo patre. circa prin. ver. de natura. ⁊ ver. hoc autē. xiij. q. vj. quā propositus. ver. idem nob is. ⁊ xxiij. di. per totū. ⁊ facit qđ scripsi post p Dosti. de bap. c. j. super. ver. te facit. J. de pe. c. j. in fi. Jo. an.) Dico enī vt vltī. ā. de elec. sicut etī. q vbi nō hz locū decre. q; ppter. nō habebit hec locū: sed in collationib[us] nō hz locum decre. q; ppter: ergo nec ista. ad idem. J. de preben. cum in illis. ⁊ quod vltī. ā. de ele. c. vltī.

Dtuisio.
¶ No. j. q erūs in materi di gnitate plus potuit legi. q̄ erūs i mi nori dignitate. vide de pbē. de multa.

¶ No. ij. diffinitiuā ee nul lā platā p iudicē stā tē. ⁊ sic alii dē stare alibi sedere. vide d vi. ⁊ hon. cle. c. j. de.

¶ Si sniam. ¶ Sunt due partes. Prima ponit dicti regulare ⁊ casū excepti. cui dat simile. Secūda ponit regulā dimembrē. Sed a. ibi. Sententia. J Jo. an. Pōt sic sūmari ēm Jesi. Snia in scriptis per iudicē ⁊ nō per aliū ⁊ secundo regulariter dz ferri. h. d. Dūcus.

¶ Iudex dz per seipm sniam recitare ⁊ nō per alium: alis snia cēt nulla. Fallit in epo q sniam per eū ferendā pōt per aliū recitare ad exēplū illustriū personarū. Jtē si iudex tradidit sniam in scriptis sine recitatione: non valet snia. Idē si pnūciat deambulando ⁊ nō sedendo. h. d.

¶ CASVS. Tu ⁊ ego litigabamus coā aliquo iudice nō epo lite ⁊ test. oclusō ⁊ remissato in cā: iudex assignauit nobis terminū ad audiendū sniam: termino aduenīte iudex nō recitauit sniam: sed tradidit notario recitāda: an valeat talis snia: vel sit de substātia ipsius sentētie q̄ iudex eā die ppio recitet: Rñ. q nisi esset epus iudex: per se tenet sniam recitare: alis nō valeret snia: nec esset necesse ab ea appellare. Sz ponam[us] q iudex nō fecit recitari sniam: nec eā personal[ī] recitauit: sed eam in scriptis tradidit partibus: an valeat snia? Rñ. q non: q̄ iudex tenet eā die ppio recitare: alis snia est nulla. Sz ponamus q iudex legit sniam ppio die: sed tamen illā legit deambulando vel stando ⁊ nō sedendo pro tribunali in loco maiorum suorum: vel in loco mutato ex iusta causa? Rñ. q nō valet talis sentētia. nā regrit q iudex eā pnūntiet ppio die sedendo pro tribunali.

¶ No. j. q snia diffinitiua dz i scriptis pferri. istō tñ nō fuit i curia parlamēti: q̄ cōdetenī legit snias: alij iudices legūt ꝑba dispositiua: licet sūt: dicendo vel absoluo.

¶ No. q iudex debet sniam diffinitiuā recitare per se ⁊ nō per aliū: nisi eēt persona illustris. Glo. ponit casus in quibus nō requirit q snia recitet in scriptis: puta in causis sūmarijs in quib[us] pōt omitti libellus in scriptis: immo sentētia pōt recitari coram tenuo.

¶ No. vltertio q ad validitatē snie requirit q iudex recitet per se vel per alium: quādo est persona illustris.

¶ No. q iudex recitās snias p tribunali dz sedere: qđ si nō pōt cōmode sedere: q; volet tū ano: Dicit glo. q dz se ponere in tribunali ⁊ sedere eo nō quo pōt sedere.

¶ Glo. seq. ar. a Jsto illi. argumento signat Jnit: ⁊ fol.

Pape pnīa oēz solēnitatem sapplet.

Snia ſter locutoria an debeat ferri l ſtis ptis.

b ¶ Diffinitiua. No. q sec[us] de iterlocutoria. Sz hnic Jō ā. de pba. qm Jō fal sam. Sol: iterlocutoria bene dz redigi in scriptis vt dixi. Sz nō est necesse q̄ pferat vel recitet de scripto. poterit ḡ inder iterlog: ⁊ postea iterlocutoriā illam tabellio redigat in scriptis. nec est ctīa de necessitate q redigatur in scriptis: sed al's nō creditur tacite: nisi id pateat per scripta actorum. vt dixi.

¶ Glo. sequens querit ⁊ soluit.

c ¶ Proferri. Quid si iudex nouiter excecat[us] est vel nescit legere. ¶ ADDITIO. De hoc per Lōpost. de sniā. ad nā. ⁊ in Spe. de sen. pla. §. sequit. in pū. Joā. an.) cū tales iudicare possint. ff. de iudi. cecus. vbi de hoc. C. de iudi. l. cerū: Sol. vel de leg. causse distinctionē alteri: vel faciat per alium legi petitionē ⁊ allegatōes partiū ⁊ per seipsum ab alio instructus pferat ꝑba diffinitionis cause. s. pdēno vel absoluo: vt faciunt potestates ītalie. ¶ ADDITIO. Et hoc placet Accur. C. de sen. ex pert. rec. l. fi. in pna glo. sed vt dicit Archi. idē faciunt cardinales ⁊ auditores curie: ⁊ cōiter hodie omnes iudices. Jo. an.) qs tamē Dosti. non approbat in summa. eo. ti. §. qualiter. Judices tamen debent esse literati ⁊ habere peritiam canonum. ā. de consan. ⁊ affi. c. j.

d ¶ Necesse. ij. q. j. in primis. in fi. ⁊ C. de sen. ex pert. rec. l. j. ij. ⁊ iij. ff. de arbit. l. nō distinguemus. §. q fi. ā. eo. ti. c. j. nec ꝑ hoc probaret talis snia per appellationē. nec obstat. ff. rem ra. ha. l. iij. §. falsus. qđ dic vt no. ā. c. j.

Appellatio quos hz effectus

¶ ADDITIO. Appellatio ꝺo hz in hoc casu non hēat effectum suspendendi vel extinguendi: hz tamen effectū deuoluendi ēm Joan. mo. ⁊ archidia. de hoc. ⁊ an simul possit appellans prosequi iniustitiam ⁊ nullitatem per Inno. ⁊ Hostien. ā. de appel. dilecto. Jo. an.)

e ¶ Cōuenit. ā. de offi. dele. sane. q. ā. eo. li. eo. ti. ca. ij. j. de here. inquisitores. ⁊ c. vltī. j. de pānite. c. vltī. j. de sententia. et com. quia pericolosum. cum similibus.

¶ Glo. sequens alleg. duas concor. ponit quatuor casus quibus valeat sententia sine scripto: ⁊ alios duos in quibus est opi. in fi. dat consilium.

f ¶ Illustriū. C. de sen. ex pert. rec. l. ij. ⁊ in auctē. de sī lustrī. ⁊ qui super eos sunt. §. sanctimus igitur. col. v.

¶ ADDITIO. ibi no. glo. quinq; gradus magistratuum. ⁊ vide satis in spe. de iurisdic. om. iud. in. j. ⁊ ij. colū. Jo. an.) habes ergo casum in quo iudex non recitat per se sententiā. Sunt ⁊ casus in quibus valet sententia sine scripto: vt cū breues sunt cause. ¶ ADDITIO. ⁊ tamē in eis de calumnia furatur. qđ dic vt in Specu. de iura. calū. §. ij. ver. quid si causa. Joan. andre.) ⁊ maxime vilium personarū. Et dicuto poterit dici duoꝝ aureoꝝ. ff. de do. l. id est. ⁊. l. precedēn. in fi. Inspiciatur autē qualitas personaruꝫ ⁊ relinquatur iudicis arbitrio. ff. de iure delī. l. j. ā. de offi. delega. de causis. vel inspiciāt consuetudo loci vel fori. xj. di. consuetudinis. Item cū episcopus de causa ciuili iudicat inter clericos suos. xj. q. j. si quis cum clerico. ⁊ hoc habes. C. de sentē. ex pert. rec. auctē. nisi. Item in casu scilicet cum presens deposito officio cōuenitur vt reddat administrationem. in auctē. vt iudices

Snia ſit i multis casib[us] sine ſcripto.

fine quoquo suffragio. §. necessitatē. Item cuz papa per se pnūntiat: valet enim snia: Jz non valerit eā in scriptis: ipse enim solutus est legibus. C. de legi. digna vox. ⁊ qui eius presentia oēm supplet solēnitatē. C. de testa. l. ofiz. Item ēm quosdā valet snia lata in causa matrimoniali sine scripto p decre. ā. de testi. alberic[us]. ⁊ hoc videntur ibi tenere. Jo. an. Gof. Inno. Sed Dosti. ¶ ADDITIO. Et ibi. alternatiue tñ Joā. ans.) Intelligit q ibi dū fuerit snia lata in scriptis: sed non publicio. ⁊ hoc teneno p ele. de ver. sign. sepe. circa finē. de B in Spe. de sen. pla. §. iurta. ver. nō valet. Vel dic vtili guendum an iudex procedat ex officio: an in figura iudicij: vt primo casu teneat snia sine scriptura: in sedo non. vel an procedat in figura iudicij vtraq; parte ptē: an altera ptium acter absente: vt in primo valeat: in sedo non. ⁊ hoc dicit verissimū. allegat. ā. vt ibi nō pōt. e. j. ⁊ c. qm. Item ēm Jo. ⁊ Joan. qui hoc no. ij. q. ij. in primis. in fi. de ꝑsensa partiuz potest snia ferri sine scripto. sed Ber. ⁊ Dosti. pira. vī. ā. de offi. delega. de causis. fatet tñ ibi Dosti. q ptes bñ possent in diciario ordini renūciare: ita q nec locus eēt libello: nec plationi sisti: ⁊ de plano ingrederet veritas ⁊ mādata sua daret: vel aliter et sibi videret ordinaret. ff. de of. pcōsu. nec quisq; §. de plano. ⁊ C. de tēp. ap. l. fi. sed q; iudicādo ⁊ pnūciando omittatur scriptura: dicit fieri nō posse. Et dant doctores q̄ssti q; iudex in ipsa snia dicat in his scriptis. C. de testa. auctē. hoc iure. C. de fi. instru. Secuo. Et dicūt q dam aliter tarā sniam nō valere. C. de sen. experi. rect. l. ij. ⁊ vltī. qs non est verū. sufficit enim q in scriptis ferat[ur]: vt hic. argn. C. de testa. l. cum antiquitas. §. fi.

¶ ADDITIO. De ℔ in Spec. de sen. pla. §. iurta. ver. non valet ēt. ⁊ an pre sumat in scriptis lata. ibi no. Et videas ēt qs no. in Spec. de ap. §. j. ver. notabili'r. Jo. an.)

a ¶ Edi. Nō cures si aperta sit vel clausa. ⁊ hoc habes C. de senten. ex peri. rect. l. prima. Arg. contra. j. tit. prī. appellatio. ibi soluitur. Joā. andre.

b ¶ Stando. In casibus in quibus procedit[ur] simpliciter: ⁊ de plano sine strepitu ⁊ figura iudicij. dic vt in cle. de verbo. signi. sepe. circa finem glo. Joan. andre.

¶ Glo. seq. tertium fortificat. alleg. quinq; iura. querit et soluit: ⁊ ex eo infert solutionē. ad simile ponit opiniones contrarias. finis recitetur per questionem.

Sedeē dz iudex qñ reo ꝺ qua agit[ur] plena cāe cōfessionez ꝺeſideraſ.

c ¶ Sedendo. Sedere enim debent iudices non solum cū diffinitiue pnūciant: sed ēt cum res que agit[ur] plenam cognitionē desiderat. ff. qs ordo in bonoꝝ possessione seruetur. l. ij. §. duos. in auctē. vt ab illustri. ⁊ qui sup eos sunt. §. sanctimus igit. coll. v. in auē. de iudi. §. sedebunt. coll. vj. xxiij. q. j. paratus. ibi: sedeo me iudicare ⁊c. iij. q. vij. ver. a pcedente. Quid si sedebat in alta turri vel palatio: ⁊ parteo erāt inferius? Dic q valet snia. potuit enim tuitionem sibi loci prouidere si forte timebat. ¶ ADDITIO. De hoc. C. de sentē. ex peri. rect. l. j. ⁊ in Spec. de senten. pcla. §. iurta. ver. qd si pnūntiat. ⁊ ofino vide qs ibi dicam. ⁊ ver. sequen. ⁊ per Hostien. in pralleg. to. §. qualiter. ro. ti. post principiū. Jo. andr.) Arg. ā. de spōsa. cum locū. de elec. bone. j. ff. de acqui. possess. l. qs meo. §. si venditorē. ⁊ arg. C. vbi sena. vel cla. l. iij. ante medium. ad hoc. ā. eo. lib. de offi. delega. c. statutum. ⁊. j. de here.

Iudex eſt tās an sentēciā ferre possit.

d ¶ Moment. Ita q nec est appellare necē. ā. pri. ffi.

¶ De appellationibus. ¶ Dictum fuit. ā. titu. proxi. de sen. ⁊ re iudi. versū qualiquotiens partes grauanē in huiusmodi sententijs ⁊ apūctamētis iudicio: ⁊ dubitaret aliquis an possit pars grauata appellare: ⁊ qđo fit appellādum. ideo annectit rubricā de appellationibus. Laß. i.

Ordi nobis. ¶ ADDITIO. Sic incipit. l. j. C. de emē. iusti. codi. ⁊ idem verbuz. C. de iudi. aptissimi. circa fi. Joan. and.) Ista est solēnis ⁊ quotidiana decreta. que diuiditur in quatuor partes. Sed a paro ibi [Sanctimus.] Tertia ibi [blo que.] Quarta ibi [Q. fi.] Sz Jo. mo. diuidebat in ser. de sed a faciendo tres partes: q; fin eum dat primo forma appellandi ante diffinitiuā. Sed a ibi [In gbus.] Jnformat quis facturus sit iudex a quo est appellatum. Tertia ibi [post hoc.] tractat vsum in hmōi procedendi. Demum de quarta facit duas. Nā primo punit appellātem. Sed o appellatum. Sed m Jo. an. potest diuidi hec decreta in quatuor partes. In quaz prima ponitur p stitutionis causa. In sed a p stitutio. In tertia ipsius declaratio. In quarta non seruantium pena.

¶ CASVS. Pretēdebam te debitorē meum in aliqua pecunie sūma fore in cētum: feci te conuenire coā tuo iudice cōpetente ordinario vel delegato: coā quo tibi obtuli libellū meum cui petij per te rūderi. captasti termi num ad rūdendum meo libello: quo termino aduenīte: cum deberes rūdere libello: tu excipiendo opposuisti q libellus meus erat obscurus: generalis ⁊ inadmissibilis. ego autem dico ⁊ contrarium: sup quo iudex tulit snīam interlocutoriam: ⁊ dixit libellū meum esse admittibilem ⁊ te debere eidem rūdere: a qua snia appellauisti verbo: an valeat tua appellatio? Rñ. roma. pon. dicens: q; figa appellauit a snia interlocutoria dz appellare in scriptis: ⁊ istud nō sufficit: sed vltra debet in appellatione sua exprimere causam rōnabilem: talem. vz. q; si esset vera: deberet legitima reputari: ⁊ que si esset vera necessario in

Ptinatis dñi helre

Diuisio.
¶ No. j. q ab actu iudiciali grauamē lis erēti pōt appellari: Jz nō fuerit iterlocutoria.

¶ No. ij. hic tria solēnia circa quitunē appellatiōne ab iterlocutoria et pte appellantis. Primo ex pīsio cāe legitime. Secūo q fiat i scriptis. Tertio q petātur apli: ex pte iudicis tradicio apl'o ruz. Do.

Universidad de Deusto
Biblioteca

ferat appellátem fuisse granatum. Item appellás debet requirere iudicem a quo: vt sibi det apostolos. Sed vtrū appellárt tenebitur iudex a quo statim dare apl'os: vel vtrum possit appellárt assignare terminum infra quē debit sibi apl'os: ¶ Ridet roma. post. q' iudex non compellitur statiz ¶ sine dare apostolos: sed potest petere terminum ad deliberandū quos apl'os ipse dabit: vtrum reuerētiales vel refutatorios. Sed quid si iudex vedit appellátī apl'os reuerentiales ¶ dimissorios ob reuerētiam illius iudicis suprioris ad quem appellabat: quaritur vtrum iudex a quo possit appellárt prefigere terminum ad prosequēdum appellationem: ¶ Rñ. q' sic: ¶ terminus iste assignabitur per iudicem a quo ꝓsiderata qualitatibus personaz ¶ negocij: ¶ etiam cōsiderata distantia locoz. Sed ponamus q' appellatus petit vt iudex a quo remittit totū negocium ad curiam romanam: vtrum sufficiat q' appellatus mittat procuratorem instructum in causa ¶ negocio principali: vel in causa appellationis solū: ¶ Rñ. q' appellatus debet mittere ad apostolicam sedem procuratorem sufficienter instructum in cattis principali: ¶ nō solum in causa appellationis: vt finito articulo appellationis possit papa procedere in negocio principali: ¶ hec eadē que dicta sunt de appellatione interiecta ab interlocutoria sunt similiter intelligēda si quis appellet a grauamine extraiudiciali. Sed qd si appellet quis a diffinitiua sña: vtrum appellans teneatur observare ista: ¶ Rñ. q' non: sed tunc seruant iura antiqua. vz. q' appellans non tenet appellare in scriptis: nec exprimere causaz rōnabilē in sua appell'one: que si esset vera deberet legitima reputari: sed sufficit appellare verbo: ¶ iudex a quo tenebitur deferre ist appellationi. c. cum st. de appella. in antiqua. postrea ro. pon. in fine huius capli imponit penā facientibus contra istam constitutionem.

Nobilia.

¶ Nota primo ex principio huius capituli: q' iudex debet laborare inquātum potest vt lites abbreuiet. l. qdam est imauerunt. ff. si cer. pe. c. finē. de do. ¶ cōtu. in antiqua.

¶ Nota vlterius q' appellans a grauamine extraiudicialī vel ab interlocutoria debet appellare in scriptis. Et iste est vnus casus in q̄ scriptura est de substātia. Alios casus ponit glo. in. c. j. j. de cens. ad quaz quotidie fit remissio. Regulariter autē scriptura non est de substantia rei geste. l. pactuz. C. de pact. l. ꝓtrahitur. ff. de pig. vbi dicitur q' scriptura non fuit inuenta vt sic de substantia rei geste: sed inuēta fuit: ne ipsius res geste pereat memoria.

¶ Nota quatuor requisita in appellante ab interlocutoria vel grauamine extraiudiciali. Primo enim debet appellare in scriptis. Secundo requiritur q' ipse exprimat causam sue appellationis. Tertio q' illa causa sit rationabilis: deest talis que si esset vera necessario inferret istum appellantem fuisse grauatum. Quarto debet appellans requirere iudicem a quo vt sibi det apostolos.

¶ Nota q' apl'os debet ¶ tenetur iudex dare appellanti non tñ incontinenti: sed potest petere terminū ad deliberandum quos apostolos ipse dabit: an reuerentiales dimissorios vel refutatorios. Unde secūdum q' plures sunt apli: q̄daz enim sunt reuerētiales siue dimissorii: alij sunt refutatorij: alij sunt testimoniales. de quibus videatis late per Panor. in. c. cum cessante. eo. titu. in antiqua.

Apli sunt multiplices.

¶ Nota q' iudex a quo appellatur pōt terminum iuris ad prosequēdum appellationez abbreuiare. nam de iure appellás habet annuz ad psequēdum suam appellationem ¶ ex causa biēnium. in. c. cum sit romana. eo. tit. in antiqua. ¶ hoc verum respectu appellationis psequende: non autem respectu appellationis finiende. nam iudex a quo: cum sit inferior non potest ligare manus superioris.

¶ Nota q' si appellatus petat vt iudex a quo remittat totam cām principalē ad sedem apl'icam debet tam appellatus q̄ appellans mittere procuratorem sufficienter instructū: non solum respectu cause appell'onis: sed etiā respectu cause principalis: secus si appellatus non petit

cimus igit vt siqs in iudicio vel extra sup interlocutoria

ista. remissionē fieri: tūc enim sufficiēter mitteret procuratorem ad prosequendum causam appellationis: vel ad impetrandum iudices delegatos.

¶ Nota insuper q' archiepūs cognoscens de cā appellationis non pōt retinere cām principalē in. c. j. de fo. cōpe. sto libro. nam archiepūs non pōt de principali negocio cognoscere etiam de ꝓcessu partium: nisi finito articulo appellationis dicat bene appellatū ¶ male iudicatū: q̄ tūc posset articulū principalis cause retinere: secus in papa: q̄ pōt retinere cām ꝓncipalē et si dem sit bñ iudicatū ¶ male appellatus: imo fine appell'one pōt papa inhibere iudicibus vt nō se intromittāt amplius de eā: sed ipsam cām vna cum ptibus remittant ad papā. c. vt nūm. eo. tit. in antiqua. l. iudicium solutū. ff. de iudi. vnde iste euocationes que quotidie fiunt de minori iudice ad maiorem fiunt virtute illius. l. iudicium soluitur. ff. de iudi.

a ¶ Minuere. Sic. ff. si cer. pe. q̄dam estimauerit. in fi. de relati. nouiti. de do. ¶ contu. finem. cum suis concor.

b ¶ Subiectos. ā. in prohemio huius lib. ¶ de offi. leg. c. ij. ¶ de offi. ordi. vt litigantes. ā eodem libro.

¶ Glo. seq. recitetur per gōnem. an in appell'one extra iudicium non a iudice interiecta locum habeat hec constitutio: ¶ ponit duas opi. ¶ secundam dicit tutiorem.

c ¶ Vel extra. Hoc debet intelligi quando extra iudicium appellatur: tūc a iudice: qđ patet per id qđ de apl'is sequitur fm Inno. (ADDITIO. Joā. mo. ¶ Archi. ¶ facit. c. le. eo. tit. appellanti. Jo. an.) Ad hoc. j. ver. hic que in appell'onibus: ibi enim excipit: sed al's non esset vera exceptio si non includeret sub precedētibus. ff. de penn. leg. l. nam qđ. §. fi. Et fm hoc qđ. j. dicit interlocutoria: ad actum iudicialem referas: tūc per iudicem illatū. Sed alij cōtra dicētes cum appellat extra iudicium: et si nō a iudice sernari debere. ar. j. eo. ꝓcertationi. (ADDITIO. De diuersis extraiudicialibus appellationibus ibi dicā post Jo. mo. sup glo. ij. Joā. and.) Ad id qđ dicitur de apl'is tñ dicitur id locum habere quando in iudicio appellatur. (ADDITIO. Tutum est etiā cum appellat extra iudicium: puta in electionibus apostolos petere fm Fran. ¶ ita seruatur. vnde dicit appellans: apostolos peto si fit qui eos dare posset: vt no. j. eo. vt super. Jo. and.) Ad id qđ dicit de ver. his que: rñdetur q' illa non est exceptio: imo determinatio vel ptestatio quedā. ¶ hoc est tutius. ¶ tenet hoc Bernar. ā. de electi. consideranimus. in. j. glo.

¶ Glosa sequens notat. ponit duas opinio. Hos. ¶ contrarias. Bernar.

d ¶ Interlocutoria. Nota ius nouū appellantē ab interlocutoria debere in scriptis appellare: ¶ equiparatur appellationi interposite a diffinitiua ex interuallo vsq̄ ad decem dies: tunc. n. est appellandum in scriptis: sed si incontinenti appellet: sufficit vna voce appellari. ff. de ap. l. ij. ¶ ij. q. vj. ad finem. Sed ab interlocutoria incōtinenti ¶ ex interuallo: appellandum est in scriptis: vt hic. Et dixit Hos. ¶ Dostiē. post eum: q' aliud etiā ius nouum. (ADDITIO. Decre. enīz vt debitis. solum regrebat cām ꝓbabilē exponi. Jo. an.) Hic inducit q' qui appellat cām cui appellat dz exprimere in appellone: sed per vetera iura sufficiebat dicere: appello ab iniqua interlocutoria: sicut in diffinitiuis. (ADDITIO. Inno. remittit ad no. de no. oper. nun. c. pe. Joan. and.) ¶ induxerunt ad

Appellatio ab interlocutoria siue incontinenti: siue ex interuallo ponēda ē in scripta.

hoc. ā. de elec. cū dilecti. de testi. significatteritur. ver. mādamus. ā. eo. dilecto. ¶ c. ex parte. Sed Ber. ꝓtra dicens hoc nouū nō esse: dicens q' in illis decre. bene exprimebatur cā appellandi. ¶ cum Ber. credo per decre. ā. eo. vt debitus. Item dicit Hos. q' olim extra iudicium nō cōpellebat qs cām exprimere. vñ ¶ quo ad hoc istud ius nouū dicit. Sed Ber. cōtra: dicēs q' fm antiqua iura bene tenebat: qui extra iudicium appellabat cām exprimere: ¶ de hoc no. ā. eo. cū cāz. in glo. vlt. ¶ ca. seq. in vnica glo. Istud ergo solū dicit Ber. hic quo ad hoc ius nouū inducit: q' in scriptis appellet in iudicio ¶ extra. Cū aūt ideo exprimit vt videat iudex cui porrigit appellatio an iusta fuerit: vt sic appellantez admittat vel repellat. vnde semper papa in cōmittendo appellationes a grauamine interpositas scribit: si est ita.

(ADDITIO. Loncozdan. vide. j. eodem non solūz. ij. responso. in prima glo. Joan. andre.)

¶ Glo. sequens recitetur per q. an in appellationibus ad alium q̄ ad papam locum habeat hec cōstitutio. ponit duas opiniones ꝓtrarias: quas in fine determinat.

a ¶ Ad nos. Maxime fm quosdam (ADDITIO. Pe. de samp. ¶ Boa. qui intelligūt quo ad formā appellandi: ¶ appellandoz petitionē: nō quo ad deuolutionē vt sequit. Jo. an.) fm Dosti. (ADDITIO. ¶ Archidi. quem vide. iij. q. v. qi suspecti. ¶ hec vera quo ad deuolutionē negocij principalis. hoc ꝓbat qđ sequit in glo. Ipse tamē Dostiē. latius intellexit: vt ps. j. glo. ij. Joā. an.) in his que de nouo inducit hec ꝓstitutio locū nō hz: nisi in appellationibus interpositis ad papā: cū hoc ꝑ exprimat: ¶ cū sit penalis: ¶ sic restringēda. (ADDITIO. ā. de elec. statutū. sic etiam ptuletgia restringunt fm Dostiē. de ptuile. sane. de offi. leg. q' trāslationē. Joā. an.) ¶ q' solū de appellationib' interpositis ad papā: ita tenet. (ADDITIO. Dicit Dostiē. ¶ Pe. q' dicunt apostoli ab apo. qđ est de: ¶ stolon qđ est missio: quasi dimissio: quā facit vnus iudex ad aliū: sic etiā de aplis dicimus: q' a deo vel de celo missi fuerunt. vide in Spe. titj. parte eo. tit. §. sequit. vbi ponit quinqz species apostoloz: cōuētionales: testimoniales: delatorios: refutatorios: ¶ reuerentiales: ¶ ibi ponit ipsarum formas. Joan. an.)

e ¶ Exhiberi. Qz si nō exhibeant: ¶ postea (ADDITIO. Id est exē petiti fuerūt apli fm Dosti. Et no. q' hec ꝓ vult pōderari ipse petitionis nō denegatio: cōtrariū no. j. eo. vt super. in glo. antepe. ¶ vide qđ ibi dicā Jo. an.) iudex in eā ꝓcedat: nisi appellationi renūciatum esset: inualidus est ꝓcessus. j. eo. vt super. qđ est verū si debitis loco mō ¶ tpe regit' eos exhibe denegat: vl' sine debitū ipse negligēter vl' malitiose tradere ptermittit. j. eo. ab eo. ¶. rñ. Et no. q' iudex tradēdo apl'os vl' appellatiōi differre. ā. e. ti. dilecē. ad fi. qđ vez ē qñ tradit dimissorios vl' reuerētiales: secꝰ si refutatorios. vt sequ. Sic nec imīmo datio hz vtq; dilatōis: vt dicā. j. e. ti. cū appell' onib' g ¶ Appellationis. Admittende vel nō: ¶ tūc sequentia ventilit expositiue ad causam ob quā appellatū fuit.

¶ Glo. sequens ponit opi. quā determinat.

h ¶ Suplotis. Nō dixit pape. Et sic no. ꝓ hoc q. ū. dicē. (ADDITIO. Dixit ꝑ Dosti. per b satio patere qđ de aplis dicit in oibus iudicibus locū habere. Jo. an.)

i ¶ Delatū. Solet fieri in dubio cū dubitat (ADDITIO. ad hoc. ā. eo. cū spāli. §. excessu. Jo. an.) de veritate (ADDITIO. vel de iustitia: puta pp dubiuz opinū fm Abb. qui ponit exēpla per no. in decre. vt debit' eo. ti. Jo. an.) appellatiōis: alo caueat pena. ā. ti. pri. c. j. (ADDITIO. fm ista dicit Dosti. q' illā penā nō incurret: dūmodo id nō fecerit in grauamen alterius partis per gratiā vel per sordes: vt ibi no. Jo. an.)

Appellari an possit per scripturā priuatam.

Aplī qđ sint ¶ vnde dicantur. Aplōrum quoq; sunt spēs.

Appellatio ab interlocutoria.

k ¶ Indulto. A iudice a quo est appellatum. de quo

Universidad de Deusto
Biblioteca

dic:vt.ff.eo.tit.cum sit romana.

Appellās ſſit̄ debeat mittere p curatorē z instructū.

a ¶ Peterit. Quia nō sufficit q̄ hoc gerat in mente nisi hoc exprimat ore.ff.de ver.ob.l.gegd astrigēde. Et no.q̄ sm iura vetera: aut recipiebat appellatio a iudice vel a parte: aut nō: nec stabebat termin⁹. Jn secūdo casu sufficiebat mittere procuratorē ad ſpetrādū z cōtradicendū. Jn primo oz mittere procuratorē ad ps: quādā cā appellatōis: sed de principali nil dicebat per antiq̄ iura. hodie aſſit si hoc petit appellat⁹: tenet mittere nō solū ad ps̄equēdā cām appellatōis: sed etiā principalē vt hic videt: si hab⁹ ſſtitutionis penas cuitare voluerit. z sic addit solū ista ſſtitutio z non derogat. Sed ff.ā.eo.ſi fronte, vbi hoc videt cē in optione appellātis. Sol. q̄dā exponunt sic ſi maluerit adtuersa⁹ tuo. s. appellatio. Alij dicūt illud correctū per istud. Alij q̄ decretalis illa dat optionem appellāti ad quē appellare velit: nō an velit principalē cām ad iudicez appellationis deferri. Vel dic q̄ sibi dat optio an velit coā eo ad quē appellauit litigare vl delegatū ſpetrare: z hoc cū appellat⁹ nō ſdicit: vt hic.

b ¶ Per se. Non datur optio vt personam trahere possit sed causam. vnde illud vel: quod sequitur non refert ad potestatem appellati: sed appellantis.

(ADDITIO. Als sm Pe. z Abb. vtilis clericus litigans cū episcopo ipsum episcopū litigātem vigere posset ad personale iter ad curiā. Idem de milite vel alio litigante cū rege. q̄ esset absurdum. Joan.andre.)

Mūnimēta q̄ sint.

c ¶ Mumimentis. i. priuilegijs z instrumētis. (ADDITIO. de testib⁹ cū hic nō ſtelligit. s.de fide stat. cōstitutio. Inno. Archi. Jo.an. z olīb⁹ his per que pōt cā munirī. ff. de dolo. z ptu. c. fi. de elec. cupi. tes. ā. eo. lib.

d ¶ Finito. Per approbationē vel cassationē appellatōis: q̄s ē offīs iudicis appellatōis. l. q. vj. ad fi. Jo.an.

e ¶ Omisso. Als non posset archiepiscopus. ā. de foro competen. romana. j. responso.

f ¶ Antiquitas. Reuerenda. ā. de translatio. quanto.

g ¶ Statuit. s. q̄ appellās in eis appellatiōis cām nō teneat exprimere ſz sufficiat dicere: appello ab illa iniq̄ sua: z iudex dz appellationē deferre: z pōt statuere terminū appellāti ad appellationē ꝓsequēdā. eo. tit. cū sit.

h ¶ Que ꝓmissa sunt. i. ū cām appellatiōis nō exſſitit in scriptis: z apls nō petijt: z ſstructus nō venit. (ADDITIO. vel non misit. Joan.and.) vt hic dicitur.

(ADDITIO. sm Inno. cui⁹ est glo. quā posuit Ber. in addītiōib⁹: z tū i alia gl. tenuit Inn. q̄s ꝑtrī. Jo.an.)

i ¶ Cōdemnandus. Nō dicit cōdemnatus. vnde dicit Dosti. q̄ iudex principalis cause hz cōdemnationē facere. Sed dic q̄ etiā iudex appellationis ipsam potest facere. J. eo. cum appellationibus. j. responso. in fi.

k ¶ Hic ſspserit. Quare hoc dicit cū in volūtate appellātis resideat ire vl nō ire? Doc ſtelligit sm Ber. cū appellat⁹ hoc approbauit. s. cū volebat coā superiore cāz ꝓseq. Si igit̄ postea nō seruauerit b statutū. i. si nō venīat ſstruct⁹ vt dz ꝛ ipsum tanq̄ cōtra ꝓtumacē procedet tam in expensis: q̄ in causa. Et qualiter ꝓcedat ꝓtra cōtumacē real vel actorē lite ꝓsta. vel nō ꝓstata: vel q̄s ptestata plene no. ā de dolo z ptu. put.

(ADDITIO. Archidia. alleg. q̄s no. ā. eo. sepe. in gl. vt si lis. z vide q̄s ibi dict. per q̄s decid. q̄s hic no. Jnn. z Jo.mo. Jo.an.)

l ¶ Procedatur. Per illā ad quē est appellatū. ā. e. sepe. z ca. per tuas. nec ē mīrādū: si tales tal⁹ puniunt: tustū ē cē.

m ¶ Jus. ā. eodē. in principio.

n ¶ Judicez. Qui appellationē recepit z terminū assignauit.

o ¶ Partez. Quia venit instructa coram papa.

p ¶ Eludit. Q̄s reprobaſ. ā. de alle. iudi. mu. can. fac. ca. j. z de postu. ꝓela. bone. cl. §. nec nocebat. ff. de iudi. pretor.

(ADDITIO. Et. ff. ne quid in loco publi. l. fi. Jo. mo. z Cepe sporm. l. vlti. in fi. Jo.an.)

Capitu. ij.

Legitima (ADDITIO. primo ponit factū sepe ꝓtingēs: cui scīo. puldet. ibi. Dolētes.) Dosti. facit tres partes: dicēs q̄ in ꝓla ponit dubitatio. In secūda solutio. In tertia dicit q̄ iudex ꝓcedat. ptes iste patent. Sed Jo. mo. dicit aptius q̄ ꝓlo narrat iuris antiq. pulsio. Scīo ibi. Dolētes. Jpōnit non iuris actiectio. Vel dic q̄ ꝓla pars ponit morbum cui scīa medet. Joā. an. Premittet q̄s habes in ca. suspitiōis. j. rūfo. ā. de offi. dele. s. q̄ vbi iudex recusat eligūtur arbitri qui de cā suspitionis cognoscunt. Domi. Emanauit ad supplētionē decre. ā. de officio delega. suspitionis.

(ADDITIO. Et in Specu. de rec. §. fina. ver. sed q̄d si actoris. Joan. andre.)

(CASVS. Tu z ego litigabamus coā aliquo iudice delegato a papa: tu cū vis recusare vt suspectū: q̄ dicis q̄ ipse est amicus meus: certū est q̄ debem⁹ eligere arbitros ad cognoscēdū de ista cā suspitiōis: coā q̄b⁹ arbitris teneris ꝓbare istā cām suspitiōis. Sed ponamus q̄ iudex recusat⁹ timet q̄ arbitri sint negligētes in finiēdo istā cām: nūqd poterit ꝓfigere arbitris terminum ad finiendā cām suspitionis? Rūdet ro. pō. q̄ sic: z si arbitri nō finierint cām recusationis infra illum terminū poterit iudex recusatus reassumere iurisdictionem.

¶ Glo. sequens querit: z soluit.

q ¶ Legitima. De veritate cāe nō dubitat̄ q̄n hēat arbiter cognoscere. Sed q̄ cognoscet an cā sit legitima? Dic q̄ idē arbiter: vt no. ā. eo. cū ſspecialit. in. §q. glo.

(ADDITIO. Et in ca. suspitionis. in. j. glo. z in Specu. de recusa. §. qualiter. in prin.)

r ¶ Judicem. Vel ordinarium: vel delegatum a papa.

(ADDITIO. Dapple tā datū: si. n. recusaret dandus coā delegāte ꝓbaret recusatio sm Frā. Jo.an. Jā. eo. cū ſspāl. de offi. deleg. suspitiōis. Si aūt cēt delegat⁹ ēpt vel

¶ No. i. q̄ iudex ꝓt assignare arbitris terminū infra quē cām decidāt. q̄s l. ſstitue de arbitris iuris: d. cōpromissa⁹ rijs nō loquit̄ iste ter.

¶ No. ij. q̄ q̄si sunt electi tres arbitri vl data ꝓtās quor⁹ vt q̄s maior pō ipsorū faciat ꝓcedere valeat. ad ſ. ā. de arbi. c. ſi. e. lib. Domi.

Arbitri iuris quatuor habeant qualitates.

¶ Formā iuris. ā. eo. cū spāl. z non debent esse laici

(ADDITIO. Idē Archidia. de ſ. in Spe. de recusationibus. §. ſi. ver. z nunqd. Jo.an.) tales arbitri: q̄ cū habeāt testes cōpellere: z alia facere que pīnēt ad hūc articulum: talis spāliter iurisdictio nō caderet in eos sm Ber. ad hoc. recvj. dī. dñi. qdē. de iudi. decernim⁹. Item nō debēt esse suspecti: al's possent sicut iudices recusari. Item nec debēt esse in locis cōpetentibus: vbi possit haberi copia peritor. ā. eo. lib. de rescrip. statutum.

b ¶ Cognoscant. Et pronūtiet. ff. de iudi. de qua re. ā. de cau. pos. cum super. z. j. patet. Joan. andre.

c ¶ Proferat. Q̄s pōt. ā. de offi. deleg. suspitionis.

d ¶ Odium. Caueāt tales arbitri iurisdictionis. (ADDITIO. dicit Dostī. quā incurrunt faciendo vel omittendo aliquid per gratiā vel per sordes: nam delinquere potest omittendo: sicut peccare faciendo. ā. de excep. dilecte. z ea. significauerunt. de rescrip. significante. Jo.an.) ā. tit. m. priori. capi. j. Jz arbitri compromissarij illam timere non habeant: vt ibi dicit.

e ¶ Ultipendunt. Et eo magis ligantur. ā. de sententia et rem communicatio. per tuas.

f ¶ Causa ipsa. Scilicet recusationis.

g ¶ Modo. ā. eo. lib. de excep. pla.

(ADDITIO. De iura. calū. ceterū. vbi de ſ in gl. §. z dicī Archi. morbū dicit: q̄ ex illo motu oritī. s. ale. Jo.an.)

¶ Glo. sequens signat contrarium. opi. ponit. z sol.

h ¶ Per iudicē. Ipsum recusatū ordinariū vel delegatum. Cōtra. ā. de offi. dele. suspitiōis. Solu. ista corrigit illā sm Ber. z sic. o. reuocauit ad. a. id est hoc extremū ius ad illud q̄d olim erat ante decretalē suspitiōis. Sed dic q̄ decre. ista nō corrigit illā. illa cui decre. loquit in termino partibus assignando ad probandum. i. parti que suspitionem vult probare: quē non qui recusatur. sed arbitri assignare debent: vt ibi. ista loquit in termino assignato arbitris ad causam finiendam: quez non arbiter: sed iudex recusatus debet statuere.

(ADDITIO. Idem Dostien. Pe. de samp. z Abb.)

i ¶ Competens. Q̄. si minus cōpetentem terminū assignaret loc⁹ esset appellationi. (ADDITIO. sm Boa. interpone de per partes que in hoc grauant: nō per arbitros: q̄d intellige si non grauantur. Si ergo in arbitros fulminaret suas: si infra terminū nō diffinissent: tunc coz interest appellare. Jo.an.) ā. de ista. c. j. Jo.an.

k ¶ Alioquin. Scilicet si elapso termino nondum sit per ipsos negocium terminatum.

¶ Glo. sequens obiicit z ꝓsolueit. soluit.

l ¶ Non omittat. Videt q̄ cōstituto tali⁹ sit iniqua. sic ꝓbo. Pone q̄ iudex in veritate sit suspectus suspitione que ꝓpōnit ꝓtra ipsum arbitri fauore partiū vel partis nō finiant negociū in termino: iudex ꝓcedit in principali: z sic inutiliter ꝓponitur recusatio. Quom⁹ ergo fiet cū hic cōpellat coraz iudice inspectores litigare z dicunt q̄dam (Pe. de samp. z Ab.) q̄ ps petet a iudice. vt ꝛ acta coraz arbitris negocium finiat. ad hoc. ā. de testi. ꝓtata. z si male. ꝓnūtiauerit appellet. Vel dic q̄ si arbitri nolunt ꝓnūtiare vel male ꝓnūtiant appellādū ē ad papā. ē. eo. lib. de offi. deleg. ad arbitris. Joan. Idem Archidia.

Capitu. iij.

Romana ecclesia: z infra. Cum suffraganeo- [illegible] de. ij. ti. 72. decre.

Romana ecclesia. ¶ Huius decre. vndecim sunt partes. sicut z vndecim eius dicta. Joan. andre.

(ADDITIO. Dec est famosa z notabilis decre. que (omissa plitate Dostī. z diuisione Jo. mo. que nimis est ꝓfusa) pōt diuidēdo summariē sic. Dec decre. de duobus tractat. s. de appellatione ad archiepm interponenda: z de ipsius ptāte circa eā interiecta. Circa primū decidit tres casus quibus dubitabat an posset vel deberet ad archiepm appellari: z hoc in. j. z. ij. rūfo. z in. §. dbet. Circa sēm facit quinq̄. primo decidit quādo citare possit vel delegare ibi. Cū aūt. Jsecūo ibi. Si ꝓo. Jq̄n possit inhibere: distinguendo circa hoc tres casus. Tertio ibi. Jn alijs. Jde ipsius ptāte in alia personā vel alia cām. Quarto ibi. Sinas. Jde ptāte reuocādi cēsurā. Quinto z vltimo de necessitate remittēdi male appellātē. Do.

(CASVS. Officialis pictauē. cognoscit de aliqua cā inter duos subditos suos. tulit sniam diffinitiuā vel interlocutoriā (nō refert) vna partiū vult appellare: querit ad quē iudicē sit ſponēda appellatio: hoc est: vtrum possit pars appellās appellare ad cēm pictauē. vel im ipsius officialis: Rūdet ro. pō. q̄ certe nō: z ly ejus sit maior suo officiali: ti q̄ idē est ꝓsistoriū ambor⁹: nō pōt appellari ab officiali ad cēm: nec appellet ab vno iudice ad eūdem: imo nō valet ptaria ꝓsuetudo. c. q. ā. de consue. Sed quid: ponamus q̄ aliq̄s prelatus inferior: puta archidiaconus vel archipresbyter existēs sub epo: tulit aliquaz sniam interlocutoriā vel diffinitiuā: vna pars vult appellare: queritur ad quē sit appellandū? Certe appellandum est ad cēm: non aūt ad archiepiscopū omisso medio: valeret tamē cōtraria ꝓsuetudo vt quis appellaret a prelato inferiori episcopi ad archiepiscopū: nam cum cōsuetudo det iurisdictionē nō habenti: multomagis pōt iurisdictionē ꝓrogare habenti. Sed ponam⁹ q̄ fuit appellatū ab officiali epi ad archiepm: vel ab inferiori prelato episcopi ad archiepm: an iudex appellationis ad solā assertionē partis appellantis possit decernere citationē ad citandū partē appellantē z iudicē a quo est appellatū: prius q̄s sibi ꝓstet q̄ appellatio fuit interposita ex ea probabiliter: hoc est vtrū anteq̄s iudex appellationis decernat citationē suā debeat sibi liquere q̄ fuerunt obseruata ofa illa que requirunt ad devolutionē cause ad

Dilatio.

¶ No. j. q̄ gerētes vices ḡdia les ꝑsonā dicunt̄ fiscales: ꝓpter dicti. ā. de of. vica. c. j. eo. lib.

¶ No. ij. q̄ epi dīr hic ꝓsistoriū vl auditorium: sic pōt dici cōsistoriū iferiorīs a papa. Domi.

Casus. §. ab archidiaconis.

Casus. §. cum aūt.

Universidad de Deusto
Biblioteca

superiorē per appellationē: ℟ Ridet ro. pō. q sic: ℣ ideo appellans debet cōparere coꝝ iudice appellationis: vt eius informet de obyus istis. alꝰ iudex appellationis non deberet decernere suam citationē. hoc dicit presens textus vsq; ad. §. si ho. in quo sic figuratur.

Casus literalis. §. si ho.

¶ CASVS. Certum est q̄ iudex appellationis possunt inhibere iudici a q̄ ne aliq̄d attenter in preiudiciū appellationis. Sed ponam⁹ q̄ ps appellata cōparet coꝝ iudice appellationis: ℣ ponit q̄ appellās nō appellauit infra decē dies: vel aliq̄d omisit. pter q̄d reputat nō appellans: nunq̄ debet iudex appellationis antequ decernat citationē prius de istis cognoscere: ℣ super his interlocutoriā ferre: ℟ Ridet q̄ sic: a qua interlocutoria poterunt partes appellare. Sed ponamus q̄ ps appellata nō proponit nō fuisse appellatū infra decem dies: sed dicit q̄ causa inserta in appellatione non est de causis insertis ℣ approbatis a iure: dicit appellans q̄ ly illa cā nō sit inserta in corpore iuris: tamē est similis vel maioꝝ. cū sint cause inserte in iure: nunq̄ iudex appellationis prius debet ferre interlocutoriā: an illa cā inserta in appellatione sit iusta vel nō: antequā faciat inhibitiones iudici a quo: ℟ Ridet q̄ sic: ℣ nō intelligatis q̄ iudici ad quē debeat cōstare de veritate appellationis: sed sufficit igit fibi cōstare: an causa inserta in appellatione sit rationabilis vel nō. Sed ponamus q̄ fuit appellatū a sententia diffinitiua: vtrū iudex ad quē possit facere inhibitiones iudici a quo non premissa cognitione: ℟ Ridet q̄ nō: nisi fuerit appellatū a sententia diffinitiua in casibus in quibus est inhibita appellatio: puta q̄ aliquis fuerat cōdemnatus ex sua confessione ℣ appellauit: tunc enī ly inserti iusta causa in appellatione: ℣ debet fieri fides iudici ad quem: an causa inserta in appellatione sit rōnabilis. Sed ad: ponamus q̄ erat questio super predo q̄s possidebat: lata ē sniā ℣ ita te: ab ea appellauit: post ea q̄d tertiuo intulit tibi violentiā in illa re: vtrū coaꝝ iudice appellationis possit eum facere cōuenire: ℣ Certe nō: sed debet cōuenire coā suo iudice imediato. Et istud verū: nisi per istam turbationem impediret iurisdictio iudicis appellationis. h. d. vsq; ad. §. cum ho. Sed ponamus q̄ pendente appellatione cōuenit te coram iudice a quo super alia re: vtrū iudex appellationis possit inhibere iudici a quo: ne cognoscat de ista cā: ℣ Certe nō: verūtamē posses ipsuꝝ iudicē a quo recusare vt suspectū: ꝓbato granamine q̄s tibi intulit in alia cā a quo appellasti. Sed ponamus q̄ ep̄a petrauit. ly iurisdictione tēporalē in aliquo loco sue diocesis: tulit aliquā sniaꝝ per se vel per auditorē suū: vtrū debeant appellare ad metropolitanū: puta ad archiepm burdegalesi. vel ad p̄sidē puincie: puta senescallū vel eius locum tenentē: ℣ Rñ. q̄ est appellandū ad metropolitanū: ℣ sic ad iudicē ecclesiasticū: nisi ep̄s teneret in allodiū illā iurisdictionē: nō facietis aliquā p̄tionem dño temporali: secus si teneret in feudū: nam tūc appellandū esset ad iudicē laicū in. c. allegato pro ℣ rarto in glo. Sed q̄d: ponam⁹ q̄ iudex a quo ex colcanit appellantē: ihm reputādo ꝓtumacē: vtrū iudex appellationis possit relaxare vel declarare nullas istas sniaꝝ: ante q̄ cognoscat vtrū bene vel male fuerit appellatū: ℟ Rñ. q̄ nō: ℣ istud verū nisi immineret periculū mortis: q̄ tunc posset illas relaxare: secus nō declarare nullas. Sed ponamus q̄ iudex appellationis pruntiauit bene super tētiatā ℣ male appellatū: quale dz esse officiū iudicis ad quem: ℟ Rñ. q̄ ipse iudex appellationis debet remittere partes ad iudicē a quo: vt ipse cognoscat de principali cā. Ter. | Idem ꝓ historiis. Iper hoc enim excludun tur officiales foranei qui sunt delegati ep̄i: ly eniꝫ ipsi hēant

Casus. §. q̄ si.

Casus. §. in alia.

Casus. §. cā ho.

Casus. §. debet.

Casus. §. sentētias.

Casus. §. finalit.

turisdictionē ad vniuersitatē cārū: tū ab eis appellat ad ep̄m ℣ nō ad metropolitanū. [Quasi.] Sz similiter ps appellata pōt opponere q̄ iudex appellationis cognoscat an cā inserta in appellatione sit iusta vel nō: Dōm q̄ aliquę sunt cāe que nō sunt expresse in iure: puta q̄ sūt similes de causis ad ipsorum eorum pertinētibus eorū vices sup-

vel maiores: ℣ in illis dz iudex appellationis cognoscere an ille cāe sint iuste vel nō: si aūt cā inserta in appellatione esset vna de causis insertis in iure: tunc nō haberet iudex appellationis cognoscere an illa cā esset iusta vel nō. Unde sciendū q̄ iudex appellationis dz ferre duas sniaꝫ: vnā interlocutoriā an appellatio fuerit ad eū devolutā vel ne. aliā diffinitiuā respectu articuli appellationis. vz. an bene fuerit appellatum vel male: ℣ an bene iudicatum vel male.

Nōbilis.

¶ No. i. ex p̄cipio. c. q̄ ad officiali ep̄i nō pōt appellari ad ipsum ep̄m: nec valeret ꝓria ꝓsuetudo: vt. c. j. §. de ꝓsue. ℣ istū vez q̄si appellat ab officiali gñali ℣ p̄cipali: q̄si appellaret ab officiali foraneo cui appellādū ad ep̄m. ¶ No. q̄ nō pōt appellari omisso medio regulariter: nisi ab archipiesbytero nō pōt appellari ad metropolitanū omisso epo. Sed q̄d si archipiesbyter est sub archidiacono an possit appellari ad ep̄m omisso archidiacono: Glos opto doctor ē q̄ sic: nā ꝓcurrit cū gbuscūq; ferioribꝰ platis: exceptis abbatibꝰ respectu suoꝝ religiosoꝝ. c. ep̄to. de of. ordi. in an. ¶ No. vlterius q̄ valet ꝓsuetudo vt omisso medio possit appellari. ¶ No. q̄ iudex appellationis nō dz citare appellatū nisi ꝓtet sibi q̄ appellatio fuit interposita ex iusta cā ℣ rōnabili: ℣ istū vez qui cā est exprimēda in appellatiōe. vz. q̄si appellat ab interlocutoria vel a diffinitiua in casib⁹ in q̄b⁹ phibet appellatio a iure. Et si iudex appellatus videat q̄ cā inserta in appellatiōe nō sit iusta: dz denegare audiētiā appellāti.

¶ No. vlterius tbi q̄ si obiciat q̄ nō solū pōt appellari ꝓpter cās insertas in iure: sed etiā ꝓpe alias cās maiores vel equales: puta nos nō habemus in iure q̄ iudex posset recusari vt suspect⁹ ꝓpter cōpaternitatez: si sit de iure cōpatrie sit tāta amicitia inter cōpatres: sicut inter sanguineos: ista est sufficiēs cā recusandi iudicē vt suspectū. ¶ No. q̄ si pars appellata ꝓponat q̄ cā inserta in appellatione nō est rōnabilis iudex appellationis debet interloqui an illa sit causa rationabilis vel non.

¶ No. q̄ si appellat a diffinitiua in casib⁹ a iure phibitis: necesse est vt appellās in appellatione sua inserat cām rationabilem: vt puta si confessus in iure appelleret: debet inserere in appellatione sua q̄ cōfessus fuit per errorem vel metū: ℣ debet de errore ℣ metu fidem facere: ℣ in hoc equiparantur interlocutoria ℣ diffinitiua.

¶ Nota q̄ iudex appellationis nō recipit iurisdictionē nisi inter partes: puta inter appellantē ℣ appellatū ℣ nō inter tertiū. q̄d verū est: nisi ille tertius ꝓcederet iurisdictionē iudicis appellationis cap. j. de offi. ℣ potest. iudicis delega. in antiqua.

¶ Glo. seq. no. officialem ordinarium: reprobans optimo. Hos. ℣ excusans optimum Ber.

Officialis epi est ordinarius.

a ¶ Generalr. No. per hāc lram q̄ officialis est ordinarius nō delegat⁹: ℣ sic est reprobata opto Hos. q̄ no. in ima de of. vl. §. Itē dubitarī. q̄ officialis epi delegatus est nō ordinarius: ℣ ob hoc dicebat de ipso ad ep̄m esse appellandum: ℣ hoc idem videbat tenere Ber. ā. ne prela. vi. in. c. ty. in glo. tj. vbi dicit q̄ epo nō pōt de iure ordinarii dare: sed solū princeps vel lcr. Sed dici posset q̄ per hoc nō negat officialem esse ordinarium: quia dici posset q̄ habet a lege. Unde Ber. hic ℣ Inno. ℣ Hostie. ℣ omnes. Jo. mo. ℣ Tirchicta. no. officialem ordinarium esse: quod ex hoc dicto necessario cōcluditur hic ℣ pba-

tur hoc: vt dixi. ā. de offi. vi. licet. ad hoc. ꝯ. de offi. vi. fina. in ancten. de iudi. circa princi. colla. vj. ℟.

(ADDITIO. Et §. illud custodiendo. ℣. C. eo. titu. si quando. Joan. and.)

a ¶ Idem. Non tñ per omnia: vt. ā. de of. dele. si contra vnum. §. vlti.

(ADDITIO. Et §. eo. lib. de of. vica. c. ij. ℣. iij. Unde dicebat Inno. ep̄m posse phibere officiali ne iudicet: sed non econuerso. ff. de iudi. l. iudicium. ℣ in multis aliis differūt. Dicit Hostie. q̄ illa diuersitas hētur. §. ē. lib. de offi. or. romana. in fi. Joā. and.)

b ¶ Suffraganeos. ctiaꝫ si ꝓsuetudo erit q̄ appellari posset ad eos: vt. ā. de ꝓsuetu. c. ij. eo. lib. ℣ vide quod ibi dixi.

c ¶ Dd ssepes. q̄s esse non pōt: appellatio enīz est de minori ad maiores ℟. Si aūt appellat de officiali ad ep̄m nō appellat de minori ad maiores: Imo de eodem ad eundem: ℣ sic non potest dici appellatio.

d ¶ De iure. quasi diceret de ꝓsuetudine posset secus idem. ad hoc. j. c. ꝓt. ℣ B tenent moderni.

Appellari ad parē pōt: si de hoc sit cōsuetudo.

Appellari pōt ad papam: ēt omisso medio.

plendo cognoscunt: vnum ℣ idem a ꝓsistoriuꝫ siue auditoriuꝫ sit censendū: ab ipsis officialibus non ad dictos suffraganeos b (ne ab eisdē ad c seipsos interponi appellatio videat) sed de d iure ad remeñ. est curiam e appellandum.

¶ De subdito epi ad ipsum: non ad archiepiscopum appellaturi: nisi aliud esset de cō suetudine. hoc dicit.

¶ Ab archidiaconis vero alisq; inferioribus prelatis f suffraganeis subiectis eisdē: ℣ eoꝝ officialibus ad suffraganeos ipsos dz: ℣ nō ad eandem curiā omissis dictis suffraganeis appellari: nisi aliō remeñ. ecclesie de consuetudine g cōperat in hac parte.

¶ Archiepūs causam appellationis ad ep̄m interpositam non dz cōmittere: vel partes citare: nisi in appellatione ꝓbabilis causa sit expressa.

¶ Cum aūt ad ꝓfatas curiā

(ADDITIO. Ber. ℣ Hostien. per. §. ꝓt. ℣ vltra id inducit Hostien. q̄ ly si per errorem de supīore ad inferiorem appelletur: nulla fit appellatio: non tñ nocebit error si appelletur ad maiorez q̄m debuerit vel ad parem. ff. eo. tit. l. j. §. pe. valeat ergo ꝓsuetudo q̄ ad parē. ly nullo modo valere possit q̄ ad minorem cum sit frōnabilis ℣ inepta. xxvj. dist. inferior. de ꝓsue. c. fi. ℘m cum. ℣ ly hec ꝓcedere possent in parte: quem cōsuetudo quo ad hoc faceret maiorem: non tñ ꝓcedunt in eodem vt ibi. Jo. and.) quod est falsum: vt. ā. de consue. c. q̄. vbi de hoc.

e ¶ Curiam. Nisi appellare vellet ad papam. ad quem omisso medio appellat. ij. q. vj. ad romanā. ℣. c. quisquis. ℣ idem in legato. de offi. leg. c. j. vbi de hoc. ℣. tj. q̄. vj. c. tj. secus ℘m leges. ff. de ap. l. imperatores.

f ¶ Prelatis. Qui iurisdictionem habent. quod dic vt ā. de offi. ordi. cum ab ecclesiarum.

g ¶ Curiam. Remeñ. de qua. ā. dixi.

h ¶ Cōsuetudine. Quę dat iurisdictionē. ā. de so. cōpe. cum ꝓtingat. ā. eo. lib. co. titu. romana. de offi. ordi. romana. ℣ in hoc casu possumus intelligere. ā. de preben. referente. de no. ope. nun. significantibus. idem si de ꝓtuslegio cum ista sint parta. ff. q̄. tj. conquestus. ā. de offi. or. duo simul. in. §. debet.

(ADDITIO. Et de iudi. nouit. versi. non enim. vbi de hoc. Joan. andre.)

i ¶ Qui ꝓ tpe. Quasi diceret istud nō est ius speciale ℣ ꝓsonale quod extinguatur cum persona: imo perpetuum est. de transac. de cetero. ℣ in alis archiepis etiā seruandum est. ā. de offi. ordi. romana. ad fi.

k ¶ Diffinitiuam. Quia in appellationibus a diffinitiua non est necesse causam exprimere: vt dixi. ā. eodem ordi: ℣ sic ibi non haberet locum quod sequitur.

ab eorūdem suffraganeorum vel suoꝝ officialium audiētia fuerit appellatuꝫ remeñ. archiepūs qui l ꝓ tempore fuerit: vel officialis ipsius nullatenus in appellationis cā interpōsite añ diffinitiuā k sniaꝫ citent l partes: nec etiaꝫ alys illam cōmittant appellationis eiusdem causa probabili: seu legitima non expressa m.

¶ Si negetur per appellationem negotium deuolutū: nō inhibebit archiepiscopus iudicē principalis cause procedere: nisi prius de deuolutione constiterit. hoc dicit.

¶ Si vō vocatis pribus vel nullatenus: aut non infra. x. dies post interlocutoriā n vel diffinitiuā sniam appellatuꝫ fuisse seu aliquid aliud fil'e o: sicq; nō eē per appellationē ad eundē archiepm vel eius officialē deuolutū negotium ꝓponat: ydē (nisi prius ipsis constiterit cām ipsaꝫ ad eos

¶ Glosa seq. rect. per. q. an arctet citatio cōtra hec facta. soluit dat generalem doctrinaz ℣ remittit.

l ¶ Litent. Et si ciatuerint impune nō paretur. ff. de iurisdom. iudi. l. vlti. ℣ B intelligas vbicūq; quis citatur ab aliquo: ℣ constat q̄ citatus non est de iurisdictione citātis.

Litat⁹ de quo ꝓstat q̄ non est de iurisdictōe citātis: an teneatur cō parere.

(ADDITIO. Et satis est q̄ sit de iurisdictione. ly nō sit de suo foro: ℘m Innocen. Jo. an.) non tenetur cōparere: nisi causa talis in citatorio exprimatur: ꝓ quā apparet illum iurisdictionē habere: si vera sit illa causa. ff. q. satisda. cog. l. si vo. ff. de ser. l. j. in dubio melius est comparere. xxij. q. j. quid culpatur. ff. de iudi. siquis ex alicna. ℣ adde quod not. tñ. questio. tj. si episcopus. de accu. veniens.

¶ Glo. seq̄s ponit duas lecturas. ad secundam obiecit ℣ dupliciter soluit.

m ¶ Expressa. Dupliciter potest intelligi: scilicet q̄ archiepiscopus. nisi videat in appellatione expressam probabilem causam: nec citabit nec committet. Uel dic ℘m Innocen. expressa in citatorio vel cōmissione: quia in cōfessione vel citatione exprimet probabilem causam: ob quam fit appellatum. Sed contra. ā. eodem titu. si duo. vbi archiepiscopus causam in citatione non expressit: ℣ tñ tenuit citatio: sed illud per istud supplendus est.

(ADDITIO. Uel nondum statutum erat q̄ appellatur expressa causa. Inno. ℣ Joan. andre.) vel citare nō debet: vt hic: si citauerit expressione non facta tenet vt ibi: quia multa fieri ℟. ℘m Hostien.

(ADDITIO. Allegat de iureiuran. quem ad modum. versi. q̄ si post. meliꝰ habeo de regu. ad apostolicam. Joan. andre.)

¶ Glosa seq. argnit. declarat ℣ remittit.

n ¶ Interlocutoriam. Ergo interlocutoria transit in rem iudicatam: nisi ab ipsa infra decem dies fuerit appellatum. ā. de elec. cuz dilectī. in fi. quod verum est quo ad partem: sed non quo ad iudicem: quod dic: vt. ā. eodem titu. cum cessante. ℣. j. eo. c. vlti.

Interlocutoria transit in rē iudicatam: sicut diffinitiua q̄ ad partem.

¶ Glosa sequens ponit tria exempla.

o ¶ Esse. Ut si dicat appellationi renuntiatum tacite.

(ADDITIO. Explus in diffinitiua. de re iudi. q̄ ad ꝓsultationē. Jo. an.) vel expresse. ā. de of. dele. gratū. Uel

Universidad de Deusto
Biblioteca

dicatur ex pbabili causa non appellatum. j. prohi. rfiso. vel dicat non appellatum in scriptis eo casu quo debuit in scriptis appellari. ā. co. c. j. ante ergo ꝯ de his constiterit pelorum iudicum non impediet officium. Jo. anto.

(ADDITIO. Vide in Spec. de excep. §. victo. ver. sed pone ꝙ in causa, vbi soluitur ꝙ opponit has exceptiones peremptorias & differēdas post litē ꝓtestando de quo hic. Zirchid. quasi ad literam ponēs illius ꝛba: & ibi hic decido. Jo. an.)

a ¶ Totalr. i. talē fuisse appellationē: q̄ penoluat negociu: ly forte cā sit falsa ꝫm Inno. & Hostiē.

b ¶ Ne in tlia. scz quādo appellatum est ante sententiaz.

c ¶ Sententie. Scilicet qñ est appellatum a diffinitiua.

d ¶ Non ꝓsumāt. Primo. n. dz de iurisdictione ꝓstare: & cognito an sit iudex exercitium iurisdictionis precedere. ā. de rescripti. super literis. ad finez. Innocen.

e ¶ Rhius legitima. Tum causa non est in iure expressa. (ADDITIO. Non. n. oēs iuste cause appellatiōis sunt in iure expresse. Inno. & ideo iuo in hoc distinguit. ā. eo. pastoralis. in prin. Jo. an.) ff. de legi. nō possimt. ā. eo. pastoralis. in pri. & hoc arbitrabitur primo iudex an legitima causa sit: & si male arbitraret appellari potest. ff. qui satisda. cog. l. arbitro. & l. se. si aūt cām in iure expressaz negaret eē legitimā. (ADDITIO. Vel reprobatā vellet dicere legitimā. Inno. & Hostiē.) nō audiet. ff. de pba. ab ea parte.

f ¶ Prohibere. Partiū vel iudici a q̄ fuit appellatuz: vel forte tertio deputato forte ad executionem sufragum. (ADDITIO. Ut adaptetur intelligēdum videt de literlocutoriis: alīs melius adaptaret. §. prece. Joan. an.)

g ¶ Vera. Ly. n. ad cōmissionē faciēdā sufficiat ꝙ ꝓbabilis sit cā: vt. ā. §. cum autē. pbart tñ hz veritas cause appellationis: nisi se offerēs ꝓbatuz coā iudice a q̄ appellauit nō fuerit admissus: vt. ā. eo. interposita. & dic vt ibi.

h ¶ Prohibitio. Multo ergo fortius hoc in nō ꝓhibito locum hēbit. Vt. a minori. ā. de elec. cum in cunctis.

i ¶ Notorio. In quo non admittitur appellatio. ā. eodem. cum sit romana. & ca. peruenit. & ca. consuluit. & dic notorio per euidentiam rei: vt differat ab eo notorio furis per confessionem de quo sequitur.

¶ Glosa seq. tractat an sola confessio impediat appellare. ponit opinionē Azonis. & 3trariam quam approbat.

k ¶ Vel de quo. Nota alternatiuā: nā videt ꝙ tria concurrere debeāt ad hoc vt in crimine nō dēat appellari. s. ꝙ sit ꝓfessio: testibus conuictus: & argumētis superatus. (ADDITIO. Dat abbas exēplum: vt qz inuenit cum cultello sanguinoléto in manu: vel in vagina. Jo. an.) ff. qō. vj. §. sunt quoz. ver. nullus. C. quoz ap. non re. l. vj. Et dicit dñs Azo. (ADDITIO. Cuius dictuz quam intelligunt: cū criminaliē agitur ꝓtraria cū ciuili. Jo. an.)

totalr[a] fuisse delatā) ꝓhibere ne in illa [b]: vel ne ad executionē ꝓcedat ſnie[c] nō ꝓsumāt[d].

¶ Si dē ex iniusta cā appellatū ar chiepūs inhibere non pōt: nisi pri[a] recepta appellone vt ꝓbabili incipiat cognoscere de cause veritate. h. d.

¶ Qō si obyciat ex iniusta cā seu minus legitima [c] ante ſniam appellationē interpositam extitisse: & eo nō esse appellationē hmōi admittēdā: nequeunt predicti archiepūs vel eius officialis ꝓhibere: ne ꝓcedat in cā nisi pri[a] appellatione recepta velut emissa ex causa ꝓbabili cognoscere incipiant de causa huiusmodi an sit vera [g].

¶ Lz dicat appellatū a diffinitiua i casu ꝓhibito a iure: exquo de hoc archiepūs cognoscere ceperit: pōt ibere ne ſnia executōi mādet. h. d.

¶ Si aūt post ſniam in casibus a iure ꝓhibitis [b]: ꝛprote a ſnia sup manifesto & notorio [i] crimine: vel de quo[k] qs in iure l ꝓfessus extitit ꝓmulgata: vel ꝓsimilibus [m] appellatuz fuisse dicat: possunt (ne ſnia executiōi mādet [n]) postq̄ cognoscere ceperint: ytrū sit recipiēda vel nō appellatio ab eo interposita: ibidem.

¶ Archiepūs in tertiam ꝓnam post inhibitionez suā in cā per appellonez delata ad ipm aliqd inouantez iurisdictione exercere nō pōt. h. d.

¶ In aliū [o] quoq̄ qui circa rem de qua inter appellātez & appellatū cōtrouersia vertitur: aliquid post eozū inhibitionem attentat: non valet

gnoscere ceperit: pōt ibere ne ſnia executōi mādet. h. d.

¶ Si aūt post ſniam in casibus a iure ꝓhibitis [b]: ꝛprote a ſnia sup manifesto & notorio [i] crimine: vel de quo[k] qs in iure l ꝓfessus extitit ꝓmulgata: vel ꝓsimilibus [m] appellatuz fuisse dicat: possunt (ne ſnia executiōi mādet [n]) postq̄ cognoscere ceperint: ytrū sit recipiēda vel nō appellatio ab eo interposita: ibidem.

¶ Archiepūs in tertiam ꝓnam post inhibitionez suā in cā per appellonez delata ad ipm aliqd inouantez iurisdictione exercere nō pōt. h. d.

¶ In aliū [o] quoq̄ qui circa rem de qua inter appellātez & appellatū cōtrouersia vertitur: aliquid post eozū inhibitionem attentat: non valet

Cōfessus in iure an audiatur appellās.

fācti ꝓfessuz: in quo casu posset appellare vt suum corrigere error. ff. ad turpil. l. j. §. vlti. & hec opinio per hāc l. az satis probatur que disiunctiue logtur.

(ADDITIO. ad hoc facit: qz quod quisq̄ sua voce cōdēnat. ff. de ꝓba. per tuas. C. de non nume. pecu. generaliter. & ꝓ hoc. q̄. vj. q. vltima. vbi de hoc. Jo. an.) Nec posset negari crimen per ꝓfessionem forte notorium ā. de coha. cle. vna. & in notorio nō admittit appellatio: vt in pri. glo. & no. Joan. & Archidi. ij. q. vj. quicunq̄. & ij. qō. j. in primis.

(ADDITIO. de hoc in Spec. de appella. §. in quibus. post prin. & de ꝓfes. §. fina. ver. sed nunquid confessus. Joan. andre.)

l ¶ In iure. Alīs non ꝓiudicaret confessus super crimine. ā. de confes. capitulo vlti. saluo eo quod habes. de excel. prelato. qñ sit grauc.

m ¶ Consimilibus. Puta si appelletur ne testamētum aperiat: vel ne scriptus heres in possessionem mittatur. (ADDITIO. Vide. ij. qō. vj. in summa. & §. sunt quorum. & §. sequē. Abbas autem ponebat hic versus istos: Appellare vetant scelus excellēta pactum. Contēptus minima res interdictio facta. Arbitriuz: res que perit: & si longius acta. idest ꝓtelata. Joan. and.) ff. de appel. recipiendis vel non. l. penul. & vlti. ā. eodē. constitutis. ij. vel per contumacem in non veniendo: vt. xxiij. questio. ij. de illicita.

Uersus.

n ¶ Mandetur. Ergo notorius criminosus & confessus in iure audītur appellans contra iura superius signata: Potest dici ꝙ notorius criminosus appellare potest: sed iudex non tenetur appellationi deferre: vt in contrarijs. ad idem. ā. de appellā. pastoralis. nisi exprimeret causam rationabilem: puta se timore tormentorum confessuz: vt supra dixi. vel per errorem. ff. de confes. l. vlti. & penul. alīs ergo anteq̄ superior de appellatione cognoscat et inhibeat potest iudex sententiam exequi: postea non. j. eodem. non solum.

Notorius criminosus an possit appellare.

o ¶ Aliuz. Alīs appellante appellato & iudice: iste enī alius non transtulit ad archiepūm cām suam: & ideo simpliciter potest aduersarium coram suo iudice conuenire. (ADDITIO. Prestabit tñ cautionem possessor: ꝙ si obtineat illā defendet ꝓtra cōpetitorē. ff. de rei ven. lis a quo. ff. de petit. here. l. pe. ꝫm Bri. Jo. an.) & nō coram archiepo: cum nulla hēat prātem in ipsum. de offi. ordi. pastoralis. ā. eo. romana. in princi. ad hoc. ā. eo. cum tenemur. taleo ergo citare non pōt: qd verum est: nisi iurisdi-

tionem suam impediret. j. de pen. romanus.

(ADDITIO. ꝫm Inno. & Hostiē. & de hoc per eos. ā. de offi. dele. c. j. Joan. andre.)

a ¶ Dutusmodi. Cum casus iste non sit expressus in iure. ā. de offi. ordi. pastoralis.

b ¶ Aliqua cā. in qua tñ exempte est appellans a iurisdictione sui iudicis: archiepūs ergo i alijs causis in qb[o] remanet in iurisdictione ordinarij nullaz hz potestatē vt hic dicit. ad hoc. ā. eo. ꝓposuit. vbi de hoc. hz enī ipse subditus appellans forte sic posset illū recusare vt suspectū: vt. ā. e. ad hec si in vna. archiepūs tñ de hoc se intromittere nō hz: vt hic.

c ¶ Eos. s. archiepiscopos.

d ¶ Temporales. Quā in criminib[o] per alios exercent: qs dic vt. j. eo. lib. ne cleri. vel mona. cap. vlti. Et hoc qz hic dicitur ꝓbabimus olim per decr. ā. de delic. pue. c. ij. vbi de hoc. ā. de malo. & obedi. solite. et ibi ettā de hoc. & vt de qz no. Dostien. in ſtima eo. titu. §. de quo ad quem. & ver. sed pone. & ver. sequen.

(ADDITIO. Et in Specu. eo. titu. §. nunc tractemus. in fi. vbi dicit in regno francie hoc non recipi. Joan andre.)

e ¶ De consuetudine. Prescripta: alīs nō valeret. ā. de consuetudi. capl. vltimo.

f ¶ Jure alio. Puta in causa feudi. ā. de foro. cōpe. ex transmissa. & ca. verum. de ma. & obe. solite.

(ADDITIO. Vel ſm Boa. reservante sibi ꝓcedēs in iurisdictione tēporalē ejo ius appellationi: qs potuit. fa. ā. de ſrepa. preterea. ij. xviij. q. ij. eleutherius. ā. de cōdi. ap. verum. ff. de pac. in traditionibus. Jo. an.)

g ¶ Excōmunicationis. In hoc sunt ista parua. ad hoc j. de senten. excōmunicatio. is cui. in fine.

h ¶ Vocatis partibus. ā. eo. c. §. si vo. nā merita causarum. & C. si per vim vel alio modo. l. vlti. & concor. ad hoc. ā. de offi. ordi. cum ab ecclesiarum.

i ¶ Reuocēt. Vel absoluāt. & itelligo hoc verū: vbi periculū nō est in mora: qz tūc bene possent absoluere: & si nō possent nullas mūtare vel reuocare. ad hoc. ā. eo. quia fronte. §. j. de sentē. excō. sacro. ibi. absqz periculo. &.

(ADDITIO. & j. de senten. excom. venerabilibus. §. fane. Joan. andre.)

k ¶ Ante ſnias. Quia aliaz si a ſnia: qz ibi aggredit iudex ſtak cognitionē [l] pticipalis negocij. qz dic vt no. ā. e. vt debit[a]. i gl. pe. Quis aūt hēat exeq̄ ſnias latā p iudicē appellatōis. vide qz no. ā. de of. dele. pastoral. §. sterea.

l ¶ Cognito. Legitime. s. partib[o] presentib[o]: vel altera per cōtumaciā absente. ā. eo. interposita. Jo. an.

m ¶ Minus rōnabilē. Ut qz peccatū fuit. in decre. eodē. vel in decre. vt debitus. vl cā nō est reperta vera. Jo. an.

n ¶ Remittere. Quid de attētat vi debis. j. eo. nō soluī.

(ADDITIO. de quo hic no. Jnno. & bienius. Hostiē.)

Capitulum. IIII.

Diuisio. Dec ocre. vt sup: olī leiebat: vt ꝓbatio

¶ Et pmo nota cāsāre iudex dz dare apl'os: qz p illos facilī instruit cā appellatiōis. concor. ter. C. de appella. eos. §. sup his.

¶ No. q̄ iudex si arctat ad dandos apl'os nisi fuerit reg situs. Do.

Nōbilis

Vlex. ¶ Di uide decre. i duas partes. In q̄rū prima ponit tres ūticuli. In secūda pmissis iudicis nō obseruatis. ibi. Si vo.

Et emanauit sup pletorie ad decre. ā. e. cordi. olim leipebat. vt ꝓbō. Jo. an.

¶ Pro intellectu hui[o] est ꝓsupponendū illud qd dī in. c. non solū. j. eo. tit. vz. q̄ validitas gestoz post appellationez ab iterlocutoria pēder ab exitu appellatōis: tta q̄ gesta per iudicem a quo iter appellationem & prohibitiones non retractantur nisi in fine appellationis postq̄ fuit dictum: bene appellatum & male iudicatum.

¶ CASUS Pretendebam te debitorē meū: fecī te ꝓmitti coram iudice cōpetēti qui tulit ꝓtra me aliquā interlocutoriā: a qua appellauī & eā regiui vt daret mihi apl'os. i. respōionem: inder nullos voluit dare apl'os: sed ꝓtra me tanq̄ ō cōtumacē pcessit: vtz valeat et[a] pcessus post appellationē & regressionē apl'oz: supposito q̄ appellatio sit frustratoria? Rndet ro. pō. q̄ vt facilior ꝓcat instructio apud iudicez appellationis precipit vt iudex a quo det apl'os et si appellatio sit frustratoria: alīs suus pcessus non valeret: vnde si apl'os dedisset valeret tn. c. nō soluī. j. eo. titu. Tertius. Regitus. Mā iudex a quo debet petī aplī cōgruo loco congruo tēpore ca. ab. eo. j. eo. titu.

¶ No. primo cām ꝓpter quā iudex a quo tenetur dare apl'os partī appellāti. vz. vt facilior instructio cāe appellationis valeat haberi: etiā si appellatio sit frustratoria: & dederit iudex a quo apl'os refutatorios: nā i aplīs refutatorijs insertur causa quare fuit appellatuz: & quare iudex non detulit appellationi.

¶ No. vlterius q̄ iudex a quo tenet dare apl'os si requirat. Unde sciēdū q̄ regitio apl'oz est necessaria ꝙtam ad penā huius ca. & c. ab eo. j. eo. verūtamē si iudex non

Universidad de Deusto
Biblioteca

fuerit requisitus non teneat dare apostolos.

¶ No. iuxta principale effectū huius. c. si iudex a quo registus dare apl̄os illos non det sed in cā ipsa procedat: processus eius erit nullus: & retractabit̄ per iudicē appellationis: secus si dedisset apl̄os: q: tūc nō retractaret̄ ei⁹ processus: nisi ille quē fecisset post inhibitiones iudicis appellationis.

a ¶ Cā. Debet. n. in aplis cā appellationis exprimi: & cā delationis vel repulsionis. ā. eo. c. j.

b ¶ Facit lic. Lector. ā. eo. li. de elect. cuplētes. §. ad hec.

c ¶ Ille. Iudex. s. qñ extra iudicium (ADDITIO. No a iudice. & vide qđ no. ā. eo. cond. in. iiij. glo. Jo. an.) appellatur: prout et appellans dicere: & apl̄os peto: si sit q ipsos dare possit et debeat.

d ¶ Constitutionis. ā. eo. ti. cond.

e ¶ Regist⁹. Cuz debita instantia loco & tēpore congruo: alias pena sequēs locum non habet. j. eo. titu. ab eo. q. respondeo.

f ¶ Ecclē. c. Exquo negant exp̄sse vel ultra tpo debitū negligēter vel malitiose nō tradidit. j. eo. ti. ab eo. in fi. (ADDITIO. Posti. ā. eo. cond. dicit: q: fier quo petit sunt apli: iudex in aliquo peccat anteqū sint exhibiti & ritus est processus. alleg. hic decre. & ibi hoc deberet exponi: & tunc: & quo requisitus fuerit: quod non placet. & istud extunc: repetitur in decre. ab eo. Joā. an.)

g ¶ Renuntiatū. Tacite vel expresse. ā. de offi. deleg. gratum. de testi. cum venissent. Jo. an. Idem Archidia. Glo. sequens dubium.

b ¶ Irritus. Posito q: alās valeret de iure: puta q: frustratoria esset appellatio: cui deferendum non est. j. ca. prori. Archidia. tenet idem. Jo. an. Casus V.

Dubium.

¶ No. j. q: nō admissio appellatiōis p iudicē a quo nō aufert ptātē appellāti quo min⁹ illā p̄seq possit. ad hoc. ā. eo. sepe.

¶ No. j. q: ad iudicē ad quē ptinet cognoscere de legitimitate appellatiōis.

Um appellationibus. ¶ Prima pars loquit de appellatione: cui nō defertur. Scd̄a ibi. Si vo. De illa cui defert. Tertia ptestat. ibi. Salutis. Jo. an.

¶ Emanauit istud ca. ad declarationē. c. vt debitus honor. ā. eo. titu. in an. & ca. romana. ā. eo. ti. istomet libro. in fi. c. vbi dicit: q: si iudex appellationis dicat bene iudicatum & male appellatū: dz partes remittere ad iudicem a quo: & appellāte dēnare in expēsis. Istud ca. limitat. si la iura. vz. q: intelligunt q: si iudex a quo nō detulit appellationem: quia si detulerit: non tenetur iudex appellare facere remissionem nisi velit.

Casus.

¶ Tu & ego litigabamus coram aliquo iudice q: mulit & tra te aliquā inter locutoriā: a qua appellauisti & inserta cā in tua appellatiōe: quā iudex a quo sciebat falsa: vel forte illa cā exp̄essa nō erat falsa: sed tū nō erat rōnabilis. Certū est q: iudex a quo nō debet huic appellationi. nec dz timere q: iudex ad quē retineat cognitionē cāe principalis. Sed q̄d: ponam⁹ q: iudex a quo dedit apl̄os reuerētialiter vel dimissorios: & sic admisit appellationē: postea iudex appellationis pdict⁹ iudicauit male appellatū & bene iudicatū. Certū est q: dz te appellāte pdēnare in expēsis. Sed vtrū teneat remittere cām principalē ad iudicē a quo? Rñ. q: nō: nā exquo iudex a quo detulit appellationi frīole: videt abdicasse a se cognitionē cāe principalis: & iudex appellationis potest retinere cām principalē: & si velit remittere ad iudicē a quo. q̄d iudex a quo presumpsit appellationē frīolā nō deberat appellationi: sed deberet appellanti apl̄os refutatorios. Tex. j. Faciens exp̄ssarum. Que cōdēnatio expensarū eadem die fieri dz l. l. paulus. alleg. in glo. vel ēt pōt fieri cōdēnatio expensarū sicut p̄fert sua: nā pdēnatio expēsarū fit officio iudicis mercēnario: quod habet actionē: ideo finita actione nō durat.

¶ No. primo q: si iudex a quo nō dz deferre appellationi frīole que interponit fine cā: vl cā est frīvolabilis aut est falsa: imo si deferat peccat mortaliter.

¶ No. q: cū iudex appellationis pnt̄iat bene iudicatū & male appellatū: dz remittere negociū principale ad iudicē a quo qđ verū in alio iudice a papa: nam papa posset retinere negocium principale: & pnūntiet bene iudicatum & male appellatum.

¶ No. vltert⁹ q: iudex appellationis q̄ pnūtiauit male appellari & bñ iudicatū dz appellante in expēsis dēnare: sed dēnatio dz fieri tpe p̄lationis iuxta: vel ad minus eadē die: q: expēse nō petunt: nisi officio iudicis mercēnario: qđ nō pōt ip̄lo iuri nisi durāte cā. Et si fiet dēnatio expēsarū eadē die dicit fieri durāte instantia: nā que incōtinenti fiunt esse vident. l. lecta. ff. si cer. pe. secus de expēsis que petunt rōne remuneracie: Nā ille petūtur iure actionis in factū descēdēte ex edicto: si qs in ius vocat⁹ nō ierit. de quo in. l. sancim⁹. C. de iud. c. ij. de pcu. in an.

¶ No. q: si iudex a quo iniuste admittat ap. pōt iudex appellationis etiā ab initio anteqū cognoscat de meritis cause appellationis retinere cām principalem: & sibi imputet iudex a quo: quare detulit appellationi frīole multo magis si iudex appellationis cognouerit de articulo ap. poterit retinere cognitionem cāe principalis.

¶ Glo. sequens reddit causam. & dat similē.

¶ Deferendū. Habet enim iudex iustitiā imitari. de ver. sig. forus. in fi. & merito non est deferendū appel. frīole. non enim fuit inuenta vt esset iniquitatis defensio: sed innocentie remedium. ā. eo. ad nostrā. c. c. cū spūs. §. porro sic & iuramentū non fuit inuentum: vt esset vinculum iniquitatis. ā. eo. lib. de iureiu. c. j. cū iste. 2co.

k ¶ Iudex inferior. Vl quo appellatū fuit ante sua. z.

l ¶ Non admittat. Tradere tamen apostolos non est deferre: vt dixi. ā. eo. cond.

m ¶ Canonicas. ā. eo. vt debit⁹. & ca. romana. in fi. hoc verum nisi iudex deferat: vt. j. eo. c. ij. in fi.

n ¶ Eadē die. Ita. n. que sua z comitant eadē die qua principale expediri debēt: sicut fructus & expēse. ff. de rei vindi. l. paulus. de hoc. xxv. q. ij. §. q: ergo. als̄ scipit. hic ita. & dicam. j. de regu. iur. contra cum.

o ¶ Eandem. s. frīolam appellationem.

ad ā. ē. de rescrip. & lect⁹. q. ij. pūn. Do.

Expensē aliter petuntur.

Appellatio ad qđ est inepta

¶ Glosa seq. recitetur per. q. & solonem distinguētem.

a ¶ Refutari. Per hāc lām dico: q: si iudex detulit appellationi frustratorie: & suplor ad quem appellatū fuit remisit: eo non ob. q: detulerat q: ipse cognoscit ex priori iurisdictione ordinaria vel delegata quā habet: & non ex nouā demādatiōe.

Si. n. ille refutat de lationē. ergo ille remanet iudex qualis erat (ADDITIO. Idē Archi. alle. no. per Imo. de reseri. ab excōicato. in gl. §. Inducit ēt lām remittēda que segtur: cuz enim possit voluntarie remitti. ergo remāsit iurisdictio apud eum. ad l. ā. eo. lib. de offi. delega. Ghuls. de pen. in q. fin hoc & frelli gēda est lra trāsfusa: q̄ segl. Jo. and.) hec vera: nisi suplor hoc expresse ageret. s. q: delegatū eum ad causam daret: quod posset cum ipsius cause fit iudex vt sequitur.

b ¶ In se. Nota pro his que no. ā. de remuntia. quod in vnbris. & capi. vlti. in glo. ij.

c ¶ Deferēs. Et male: & talis reatus merito debuit ab ipso honorem excludere iudicādi. C. vbi sen. vel cla. l. j. de necessitate ergo non fiet ad ipsum remissio. ff. so. ma. si ab hostibus. §. j. ff. de pac. l. tres fratres.

(ADDITIO. Fa. j. de here. vt cōmissi. in fi. & capi. ij. §. ad hoc. Jo. mona.)

¶ Glosa seq. lām exponit: & dat sūe. Scd̄o questionez soluit: quatuor rōnes inducēs: sed primam impugnat.

d ¶ Remittenda. Idē ipm iudicē qui detulit: volūtarie aūt posset ipse iudex superior remittere si vellet. & est sūe de remū. c. vltī. Et no. (Idem hic Archi.) per hāc lām z terminatā q̄nem qua querit an terminus assignatio quā facit iudex a quo appellati est: hēat vim delationis: videlicet & si detulit nō reassumit iurisdictionez si frustratoria fuerit appellatio: sed elapso termino assignato & appellatore negligēte reassumit iudex iurisdictionē. ā. e. sepe. Dicī satis posset dici q: decre. ista locū hz cum appellās p̄sequtur: si enim nō p̄sequeret tunc nō obstāte delatione reassumet iudex iurisdictionē per iura predicta: & p hanc lām que dicit. ā. appellatore nihilominus &c. & ad hoc facit qđ no. Ber. de ma. & trac. 2tra seer. ec. c. ij. in. iiij. gl. ij. vbi & optime p decr. ā. e. oblate. i fin. (ADDITIO. Ibi remissi ad spec. co. tit. §. nūc videam⁹. in fi. vbi no. qđ in ris si notarius scripsit q: iudex benigne recepit. Jo. an.) vbi dicere & terminū ad p̄sequēdum assignare potuit & vtinersa. Item videt q: aliter debeat mittere appellās qñ delatū est: & aliter qñ solas terminos est prefixus. qđ die vt no. ā. de remun. veniens. in glo. sed non videtur.

(ADDITIO. Et p̄z. ā. eo. sepe. Ité iudex pro refrenanda malitia appellantis restringit sibi terminū iuris: qđ pōt. ā. eo. cū sit. ergo non pōt dici q: p id illi faueat: cum a sua iurisdictione laxādo. ā. de trāsla. c. ij. ver. nec q. & sāē qđ hic dici in ter. in glo. dubitat. ad fi. ij. qōnis. Jo. an.) Ité si sūe decret fam sequerēt q: ol appell'ont deferrēt a iure: est ab ipso iure ipi p̄sequēt statut⁹ fit terminus. ij. q. vj. et qui. ā. eo. cū sit. & c. ex rōne. sicut ergo isto termino simpliciter statuēdo nō detulit: & sic de iudice cadē rōne est discēdum. vide Archidia. ij. q. vj. appellatione.

¶ Bl. seq. reddit rōnē diuersitatis. in fi. grit & remittit.

e ¶ Statuta. Est alia ratio quare illud in appellationibus a diffinitiua iterpositis: qđ iuste potuit iudicare iudex. s. p̄m allegata & pbata: & iuste posset ipsius sūe iudex appell'onis p̄nūtiare ppter novas pbationes. C. de tēpo. ap. per hāc. de testi. fraternitatis. ā. de fi. instru. cuz tōānes. & ib deserēdo appell'ont a diffinitiua iterlecte nō potuit increpari iudex. Sed sec⁹ in appellatione aū diffinitiuaz interposita: qđ ibi sit querela tūm de iniquitate iudicantis. ad h. ā. eo. iterposita. §. vl. Aū aūt si iudex appell'onis p̄nūtiet bñ iudicatum & male appellatum ipse idē vel primus iudex habet ēt eq̄ siam. no. ā. de of. dele. pastoral. §. ptērea. in glo. vltī. (ADDITIO. Et vide. ā. eo. romana. §. ij. sup. j. glo. Jo. and.)

Appellās ante diffinitiuaz vī deponere querelā & iniquitate iudicis.

Dubium.

¶ No. j. q: apū sūt petendi p appellātē non p appellatum.

¶ No. ij. q: nō ē necesse q: apostoli petant eodē momento tpis & appello iter ponit: sed pōt petī ex sterual lo: vū tū infra. xxx: dies. & idē no. glo. in cle. ij. c. ij. que ieipit Ler dicē. & si. Dom.

Casus V.

¶ Tu & ego litigabamus coram aliquo iudice q: mulit & tra te aliquā inter locutoriā: a qua appellauisti & inserta cā rōnabili in tua appellatione: certū est teneris petere apl̄os iudici a quo. c. j. ā. eo. sed vtrūz teneris petere statim: Rñ. q: nō: si illos debes petere & hāc & septimo infra. xxx. dies: qui. xxx. mihi anē a tpe sūe late qñ fuit appellatū infra. x. dies: si aūt appellatū fuit post. x. dies tunc sūt. xxx. dies currūt a tpe notitie. l. ij. & ij. C. quo & qñ iudex. & nō a tpe secute sūe: puta si fuerit lata sūa 2tra absentē: & appellauit forte a die sūe post. xv. dies. Sed ponamus q: appellās nō petijt apl̄os: Rñ. ro. pon. q: hēt̄ur pro nō appellāte: & videt renuntiare appell'ont: ita q: iudex a quo. pecdet ad ulteriora: ac si nō esset appellatum. Sed qđ appellās petijt apl̄os: sed iudex noluit dare: Dicunt iuri. ā. q: nō valet processus. sed vtrū illud sit verum indistincte: posito q: semel regiti fuerit apū: Rñ. q: nō: sed dz iudex requiri instanter iteratis vicibus. 3gruo loco & tpe: als̄ peribit est ac si non esset requisitus.

¶ Glosa sequens alleg. concor. dicit quid de iure veteri. soluit dubium. & solutionem declarat.

f ¶ Triginta dies. ij. q. vj. post appellōné. §. vl. i fi. & C. de ap. iudicib⁹. olim dabant̄ solū quinq; dies. ij. q. vj. ab eo. Et currūt isti dies a die sūe: vt i p̄dicto. §. & p̄dicta. l. iudicib⁹. qđ vez videtur go qñ est appellatū infra. x. dies: cū eni nō teneat go appellare nisi a tpe sūe. ad h. j. e. 2certationi. pone q: post. xxx. dies appellet: tūc impole fuit tpa a die sūe cōputari. (ADDITIO. Infra determinat: & determinatio h̄ videt q: tpa petēdoz apl̄oz currere incipiūt vna cū tpe appell'onis interponēde: & sic a tpe sūe. Et silr qđ no. ff. de execu. in. l. qui gtinta. sic ēt no. in cle. eo. titu. c. ij. in. iij. glo. Joā. and.) & tunc puto illos. xxx. dies a die sententie computari. ad hoc. C. de tempo. ap. l. j.

¶ Glo. seq. alleg. duo sūtia. Scd̄o queritur: arguit pro. & pro hac parte opinio. recitat. & soluit contrarium.

g ¶ Insūter. Sic. c. di. piscā. ā. de remun. qđā. Quid si qs dicat: apl̄os peto: & ulterius peto: & rursus ista peto: mīgd dicet insūter petuisse: Ut q: iterationes ille hēant solū pro vna actione: sicut cuz quis vocat: appello appello: vnica est appellatio. xxxj. q. ij. lothari⁹. (ADDITIO. Et facit quod no. de illo qui vno instanti ter dicit solue.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Consuetudo leges interpretat.

Additio.

ſi vadar[a]: aut mittat ad appellationē hmōi ꝓsequēdaz.
¶ Illud aūt qō felicis recordationis Innocentius papa quartus ꝓdecessor noster statuēdum decreuit [b]: vt ſi is a quo appellat apl̄os appellanti non tribuat regressus: extūc ſi forte in cā ꝓcedat (niſi appellationi renūtiatum fuerit) eius iualidus fiat ꝓcessus: tunc demū obtineat cuz iudex super hoc cum debita instantia: loco [c] z tpe ꝛgruo requisitus: eos expresse [d] denegat: vel infra ꝓmissum tēpus malitiose: aut negligēter [e] illi tra-

(ADDITIO. ff. de pig. ac. ſi quenſerit. in glo. ſi. Joā. and.) Conſuetudo (que eſt optima legū interpres. ā. de ꝓſue. cum vſlectus) interpretat tales petitionē inſtātem dicit: qō tenet Guil. in ſpecu. ti. de ap. §. ſequtur. ad ſi. dices q hoc nunc̄ vidit opponit: z qz ſatisfacit qui inſtāter in ipſo actu appellandi illos petit. Tu dic (Idem Archi.) q vz illos iterū petere: cum tertius dicat eos inſtanter z ſepius petendos.
(ADDITIO. ff. q. vij. figo erga. exponitur ſeptiſſime. i. tertio. Jo. an.) ff. q. vj. poſt appellationes. z. f. dicit cā debita inſtantia. z ad hoc. j. de ſen. ex̄cō. §ſtōez. in fi. hodie dic vt in cle. ea. tim. qnāuis. f. rñ. Inder tamē etiam nō pet̄ ſi apl̄os vare debz. C. de ap. quoniam.
(ADDITIO. et melius. l. eos. in fi. Jo. an.) ff. qō. vj. ab eo. Sed Iz tunc nō det nō hz locum pena: de qua. j. ff. rñ.
(ADDITIO. Vide qz dixi poſt Poſtica. ā. eo. cordi. ſuper ver. preceptimus. Joan. and.)

¶ Glosa ſequens obſcit: z dupliciter ſoluit.

a ¶ Vadat. Sed nōne iter arreptū habet ꝓ appellatione. ā. eo. dilecti filij. j. forte illud hodie correctū eſt per decre. vt debitno. de ap. vel Iz habeat ꝓ appellone: cuz tñ appellatum eſt ꝓbo: non habet ꝓ apl̄o petitione. vt hic. (Idem Archi.) Et fuit hoc ſtatutū vt facilioꝛ reſtrictio per apl̄os habeat. ā. eo. vt ſup. ſile eſt vbi nō ſuſficit factum: qz regitur verbum. ā. de elec. eccla veſtra.
(ADDITIO. Cū ꝓcoꝛ. ſto ibi dedi ſup glo. q. Jo. an.)

b ¶ Decreuit. ā. eodem titu. vt ſuper. Joan. and.

c ¶ Loco. Quia non cum equitate vel per viam pergit: z qō dicit tempoze. f. infra dictos. xxx. dies: vel non de no ete: vel cum eſt in plantio vel in meſſa.

d ¶ Expresse. Hoc eſt aperta vel manifeſta rebellio. ad idem. j. de ſenten. excōmu. venerabilibus. §. ſecus.

e ¶ Negligēter. Hic dolus z negligētia eq parant. z ſa cit ad ea q̄ dixi. ā. de elec. ſi cōpromiſſum. Jo. Cap. VII.

Dictio.

¶ No. j. q aliq̄ ſdt caſus qb⁹ iura ꝓhibēt appellationes a diffinitiua. vt. ff. ā. eo. romana. §. ſi aūt.

¶ No. ff. hic tertiꝰ ꝓ dicto oldradi i cōſi. xvij. q in cā notoria non retractat executio

On ſolum. ¶ hec eſt ſolēs decre. z hz materiā vtilem z quotidianā. Sunt due partes. Prima loquitur de appellatione interiecta a diffinitiua. Secūda de interiecta poſt. ibi Illa. Jn qualibet hāp a ſuo gſſali dicto vnus caſus excipit. In prima ibi Exceptis. Jn ſecūda ibi Niſi. Premitte qō ſit remediū attētati: z in quo differat ab interdicto vnde vi. cuius vſus habes p Jnno. in c. ex parte. ā. de reſcript. de malo. z ohe. dilecti. per glo. in cle. ſi. vt lite pen. Domi. Otium habuit iſta decreta.
(ADDITIO. Et decre. Alex. de cuius fine iſta ſūpta fuit. que ſcip̄ebat Ut ꝓbatio. Jo. an.) ex hoc q nō. Jnno. z Hoſtī. ā. eo. bone. z. c. romana. in fi. z de offi. delega. pa ſtoralis. §. preterea. de excep. dilecti. de electio. vndē. ff. z plene per Bar. de elec. cupl̄teo. §. penul. in fi. z Guil. de ap. §. penul. in fine. ¶ Preſupponēdum eſt qō habetur in l. que incipit Preſes. C. co. ti. vz. q cum appellatur a diffinitiua: ſi iudex a quo aliqua attētauerit ſcire exequēdo inſtam: vel aliqd innouādo poſt inſtam: iudex appellationis ante oīa dz illa caſſare z reducere ad primum ſtatum. Jſtud capl̄m declarat de gbus attētatis intelligit.

¶ CASUS. Tu z ego litigabamus coram ordinario tū dice vel delegato: qui tulit aliquaz inſtam ꝓ me. a qua appellauit: non iſſico ſed forte die decima: iudex a quo aliqua innouauit poſt inſtam ante ap. z poſt appellauit reuocauit z petū vt iudex appellationis reuocaret illa attentata ante ap. meaz: vtrum poſſit z debat hoc facere iudex appellationis? Videt q ſic: naz ad iudicē appel. ſpectat reuocare attentata: etiā ante ap. poſt inſtaz: z nō ſolum poſt ap. Sed qd de attentatis poſt appel. ad interlocutoria: vtrum iudex ad quem debeat illa reuocare vt attētata: antēq̄ cognoſcat de meritis cauſe appellationis? Dicit q nō: ſed cognito de meritis cauſe appel. z pnūciato diffinitiue appellanti: z q male fuit interlocutum reuocabit attentata: z hoc verū niſi attentata de quoz reuocatione queritur: fuiſſent attentata poſt inhibitiones debito modo factas: q iudex ad quem decreuit citationem per quā inhibitum fuit iudici a quo ne ꝓcederet in cauſa: z ſi hoc non obſtante iudex a quo ꝓceſſit: tūc illa attentata debent reuocari anteq̄ cognoſcatur de meritis cauſe.

¶ Nota primo q ad officiuz iudicis ad qđ ſpectat caſſare: reuocare: annullare attentata poſt inſtam diffinitiuam: etiam poſt ap. z hoc priuſq̄ incipiat cognoſcere de meritis cauſe appel. an bene vel male iudicatum fuerit.

¶ Nota q geſta per iudicem a quo poſt appel. ab interlocutoria non reuocantur: ſed remanent in eodem ſtatu: donec fit cognitum de meritis cauſe appella. videlicet q probatum ſit q cauſa inſerta in appella. ſit vera.

¶ Nota q iudex appel. nō poteſt inhibere iudici a quo ne in principali procedat: quouſq̄ conſtiterit iudici appella. q negocium ſit ad ipſam deuolutum: z hoc per inſtrumentum appellatorium: z hoc verum loquendo de interlocutoria. c. romana. ā. eodem titu.

f ¶ A diffinitiua. Diſtinguit igitur hec decre. inter appella. a diffinitiua z ab interlocutoria interpoſita: vt etiā predicti doctores dicebant: z ratio infra patebit.

¶ Glosa ſequens exemplificat z rationem reddit. Secundo querit: z diſtinguendo ſoluit.

g ¶ Laſibus. Vt q ꝓtumax fuit in nō veniendo: vel inſignis latro vel criminoſus notoriꝰ. ad hoc. ā. eo. romana. §. ſi autē. ā. eo. ꝓpoſuiſti. xxtij. q. ij. de illicita: z idem in alijs caſibus: quos habes. q. q. vj. §. ſunt quoz. C. quorum ap. non re. l. j. ff. iij. iiij. v. z. vj. ff. de ap. recī. vel non. l. pe. z vlti. ā. eo. ꝓſtitutis. ij. in his caſibus eſſet iniquū q appellatio executionē niſe impediret: cum tali appellationi non ſit deferēdum: vt in predictis iuribus. Sed qd dices: paro appellata dicit caſum talem eſſe: in quo appellari non potuit: z ideo talis appellationis obtētu renocationem fieri non debere per modum attentati. appellans contradicit: pone in terminis: dicit enim fuiſſe vere contumacē in non veniendo: appellans negat: qd erit in dubio: fiet ne reuocatio? Dixit in hac queſtio. Bar.
(ADDITIO. Et Jo. an.) ſore diſtinguēdum: vtrum paro appellata velit incōtinenti ꝓbare illā ꝓtumaciam: dicens

Nōbilis.

Appellō a minis cui⁹ eſt ꝓhibita.

dicens hodie conſtat ad. an dilationes longiores expectat: In primo caſu non fiat reuocatio. Jnſcio ſic. ad ff. ad exhi. l. iij. §. ibidem. de reſti. ſpo. l. eas. ā. eo. li. de exceptī. pla. ā. de teſti. veniens. ff. ff. vt in poſſeſſ. lega. ſi ita eidem in ſimilib⁹.

¶ Glo. ſeq. ſignat ꝓtrarium z ſoluit.

a ¶ Ante omnia. Et ſic non expectabitur euentus litis: vt in ꝓximo caſu. Scias tū q de hoc primo eſſare neceſſe eſt. q. q. fuerit diffinitum z appellatuz: z poſt attentatum: vnde vides qđ ā. ponit ꝓ oſtanti. ſcilz q ſint innouata. Sed ꝓtra videt dicere ler. ff. de ap. cuz er ea. que dicit q et tunc reuocabit qđ factum eſt poſt appellationem: cū appellans melioꝛem ſuam meruerit obtinere. ergo nō ante. Solu. ibi non negatur: quin etiam ante reuocari poſſit: quod conceditur per alias leges. ff. nil innouari appel. pen. in rubro z nigro: z ſic vacat ibi argu. a contrario: ſicut z. C. de epiſ. z cle. l. contenticulam.

b ¶ Infra decēdiuz. Secus ſi poſt: q tūc nō teneret appellatio: nec ipſius ꝓtesta fieret attētatoꝛ reuocatio. ā. eo. romana. §. ſi ꝓ. Dunt aūt iſti dies vtiles a ꝓncipio z in ꝓgreſſu z ꝓtinui: z fit ploꝛ computatio de momento ad momētum. qđ dic vt plene no. ff. q̄. vj. anteloum ꝛc.

c ¶ Innouari. hic repete: debent ante omnia per appellationis iudicem penitus reuocari: ac ſi ꝛc.

¶ Glosa ſequens reddit rationem tertio.

d ¶ Innouata fuiſſent. Et eſt ratio: q ſicut poſt appellationem a diffinitiua nil attētari debet: vt. ā. j. rñ. ſic nec pendente lite quod competit condemnato ad appellandum: ſcilicet vſq̄ ad decem dies. Jndultum enim a iure dñificium ꝛc. j. de regu. iur. indultum. xxxiij. diſt. de his.
(ADDITIO. Vnde ſicut ius alicui non dz auferri ita nec ſpes ad ius. ff. de vſufruc. quēad. ca. l. ſi vſufructus. in pūn. ff. de edil. ſi vroz. §. j. Jo. mo.) Tunc enim ꝓprie dī iudicatum qđ infra illud appellari non pōt. ā. de re iudi. cūius. q. ad ꝓſultationem: z an hoc hēat locum in ſimia excōicationis: vide qđ dixi. j. de ſen. ex̄cō. venerabilibus. §. porro: z notabatur quoddie dictū. ff. nil innō. ap. pen. l. j. in pūn. in. j. glo. ff. de verbo. ſigni. ſi qua pena. circa medium.
(ADDITIO. ff. de ap. conſtitutiones. z per Hoſ. de accuſa. ad petitionem. Joan. andre.)

Judicatū ꝓprie dī qđ appellari nō pt.

e ¶ Ante diffinitiuā. i. ab interlocutoria vel grauamine. hmōi autem dicti eſt ratio: q in caſu iſto appellatio dz interponi expreſſa cauſa ꝓbabili.
(ADDITIO. Vel ex alia cauſa: vel ex nouis: vel nouiter ꝓbandis: proceſſus impugnari non pōt: vt in cle. eo. ti. appellanti. Jo. and.) nec ſufficit cauſas eſſe ꝓbabilem niſi ſit vera. ā. eo. interpoſita. in pūn. Eſt igitur neceſſe q pūnus ꝓſtet de veritate. Jn euentum ergo litis ſcietur an attētata veniant reuocanda nec ne: z eſt ſimile. ā. de frigi. frater nitatio. Nec eſt hoc tuo nouum: imo ꝓbatur expreſſe per antiqua iura: nduc enim ſemp papa in appellationibus ante ſententiam interfectis mandat: ſi eſt ita reuocato in irritum ꝛc. ā. de reſcrip. ſignificante. z duobus capl̄is ſeq. ā. de iudi. exhibita. ā. eo. ſignificantibus. cum multis ſi.

(ADDITIO. Alleg. Archidiaco. de diſta. c. j. ā. eo. ſepe. ver. q ſi. z. c. ex parte. q̄. z quod no. li. ij. diſtinctio. quis autem. Joan. and.)

¶ Glosa ſequens addit aliud caſum.

f ¶ Niſi iudex. Ponit vnū caſum exceptū a primo generali dicto. alīū ea ſuz poſſem addere. ſ. qñ iudex iſe detulerat appellationē. ā. eo. cum appellationibus. Jo. an. idē Jo. mo.)

g ¶ Deuolutum. Vt ſ hibeat nō poſſet. ā. eo. romana. §. ſi ꝓ. z. §. ſequenti.

¶ Glosa ſequens reci. per qōnem.

h ¶ Quicqd. Jntelligē qđ p ipſum iudicē attentari nō poſſit. hoc dico: q quedā poſſent iudices a gbus appellatum eſt: licet eſt reformare poſſeſſionē appellanti: cum ſibi turbata ſuit: omittere tū debet articulum ſup quo appellatum eſt. ā. eo. ti. cum teneamur.
(ADDITIO. Vide qz ibi dixi remittēdo etiam ad. xvj. tales caſus quos collegit Guil. in Spec. q̄. pre. eo. ti. §. pe. Jo. an.) Item ſi appellans nimis. pl̄rium terminum aſſignauit: poteſt moderari. ā. eo. cum ſit romana. z. c. conſulut. in fine.

i ¶ Cauſa. Propter quam appellatum extitit.

¶ Hic ſe tractat qd de attētatis a tertio: z qd de attētatis a pte. Jn ꝓmo mēbro collige bimēbrem diſtōnē. Ad primū mēbrum obſcit z dupl̄r ſoluit. Jn ſecūo diſtinguit hec mēbra: aut attētatū eſt irreuocabile: aut reuocabile. z ſi reuocabile: aut illicitū aut licitū. z ſi illicitum: aut appellatio eſt extrajudicialis aut judicialis. Jn fi. querit z ſol.

k ¶ Reducēdum. Decre. iſta loqtur in his que ſunt attētata p iudicem: z hoc appet ex eo qđ dicit: inhibeat canonice iudici ꝛc. Si aūt aliqd attētaretur a tertio. t. qui nō fuit ps vel iudex in cauſa illa attētata non reuocatur p modum attētati a iudice ad qđ fuit appellatū: ſed per ſuum ꝓprium iudicē cognito de cauſa ſeruato iuris ordine. ā. eo. ti. romana. §. inalium. ff. de rei ven. ſo a quo. non enim ſimiliter alſo reſiter alios acta. ā. de re iudi. cūius. qđ eſt vez niſi ille tertius p attētationem illam iurisdictionē iudicis impediret. de offi. deleg. c. j. nō obſtāte. ā. eo. bone. vbi videt attētatum a tertio reuocari p modum attētati: ibi enim fuit ꝓfaliter appellatum: ne quis ſup poſſeſſione ꝛc. z ideo molestans non potuit dici tertius: ſed potius ꝑ appellata. Alij dicunt q illud reducitur in priſtinū ſtatum p interdictum vnde vi. non p modū attētati: z ſm hoc non ob. idem z p cadē iura ſtrictiſſime: ſi tertius aliquid attētat lite relatione vel ꝓſultatione pēdente. hec tū oſa de tali tertio ſtrictiſſime ligas: qui cum pte vel iudice nihil attentat illicitum: nec ab eis cauſam cepit hēre.
(ADDITIO. Ad hoc. ff. de excep. rei iudi. ſi a te. §. ſi. in pū. z. l. exceptio. Joan. and.) ak⁹ ſecus. ā. de cōſti. cum xlv. in fi. vt lite pē. eccla. q̄. Si aūt aliqd attētetur a pte: aut illud de natura ſua eſt irreuocabile: aut reuocabile. Si irreuocabile puta pendente appellatione vel lite inter duos ſup ſponſa: alius coꝛ cum ea p verba de ꝓſenti contraxit: et poſt inhibitionē fiet reuocatio: q: ex futuro cuē tu patebit: an valeat matrimonium: vel nō. f. cum in ppetuum impedimētum ꝓceſſit necne: ſed bñ fiet ad tūs ſeparatio: z alia penitētia vel pena ſpontl. ā. de ma. ꝓtrac-

Jmouata poſt appellationez: an z qñ debet reuocari vl fi.

Universidad de Deusto
Biblioteca

contra lter. ec. ca. j. ꝛ vlt. Si ꝓ renocabile sit distinguo an sit licitum vel illicitū. Si illicitum: vt qz ap. pen. paro spoliat ptem: renocatur per modū attētati. de ap. bone. ff. de edil. edic. edictos. §. item sciendum. ¶ ADDITIO. Et. ff. de aqua plu. ar. l. supra iter. §. officium. Joā. anḋ.)

Et sit talis renocatio ex restitutio ex solo iudicis officio.

per remedium iuris cōis audiet: sed nō per appellationis remedium. Jo. an. Cap. viij.

Inmouata post appellationem renocant ex officio iudicis.

¶ ADDITIO. de plano ꝛ sine libello. ſa. qđ no. ff. de iter. ac. iup rubrica. Jo. an.) vt lite pen. c. j. ꝛ p totum. Dicitur tñ duo pbare: q̄ l nouatum fuerit: ꝛ q̄ lite pen. vel appellatione. vt lite pē p totū. Si ꝓ aliqđ attenctē qđ alꝰ esset licitum: vt figo facit qđ de iure cōi sibi cōpetunt: vtputa ap. pen. colligunt ex ligit: vel bic fiūa. Si extraiudicialis fuit appellto. ¶ ADDITIO. De hac ple. scripſi de ma. ꝛ obe. dilecti. in glo. sed quid ꝑdest cum remissi. que tibi sunt. in fi. glo. Jo. an.) talia attētata non renocant per modū attentati: sed pēdent ex euentu futuro. §. de elec. cum iuter. ꝛ c. ꝙsideraturimus. C. de rei ven. li fundum. Si aūt in iudicio fuerat interposita hic fuerunt oppiniones no. de in integ. restit. c. ij. de iurepa. ex l fis. Dic tñ sm Bar. q̄ si lite vel appellatione pen. quis vtit possessione eo modo quo ante: nihil innouans illicitū vel dolosum in iudicium partis: non hz locum renocatio p modum attētati: cum nihil innouari videat. vtd. q. iij. nōne. Imo circa ipm fieret innouatio: qđ ꝓhibitum est: vt in iudiciis iuris bus. Si aūt dicit aduersarius aliqđ innouatū illicite ꝛ dcit hoc. §. eo. bone. de iurepa. ex l fis. alis pēdent ex futuro euētu. de restit. in integ. c. ij. nisi ꝓhibitio iudicis ex causa interposita alias inducat. ff. de ꝓben. inter cetera. §. de despō. impu. ad dissoluēdum. ff. ne qđ in lo. pub. l. vlt. vnde vnum scias: q̄ si ꝓ appellans aliqđ illicitum attētat: cogit⁹ indignam se facit appellationis bñficio: ꝛ pcedit iudex a quo appellatum est pinde ac si non fuisset appellatum. §. eo. an sit. sm casum Jnno. Sed redeūdo ad ter. quero si index appellationis statim renocat attētata: postea pmittet male appellatū: numqd illa renocata resumunt vigorez ipso iure: Rñ. non: qr illa renocatio legitime facta est ad tuitionem appellātis: cum ꝓcessus in ipsius appellationis contēptum factus fuerit. ꝛ ideo tanq̄ legitime facta: firma ꝛ stabilis ꝙseueret. C. de adul. gracchus. Itē illa renocatio fuit quasi interlocutoria: ꝛ sic cum ab ea nō fuerit appellatū transiuit in rem iudicatā. §. de elec. cuz dilecti. de re iudi. q̄ ad ꝓsultationē. Cum igit talis renocatio nō pēdeat ex euētu ap. sed sola dependentia appellationis

Querit et soluit.

¶ ADDITIO. Simile. §. eo. tit. vt lite pen. c. j. ꝛ ij. ꝛ qđ dixi. §. de o. dī. cog. c. ſi. Joan. and.) ad renocationez fuit dictat: vt hic. ꝛ §. de iureiuran. verſentes. quicquid de appellatione contingat factum ipa pendente fuit legitime renocatum: pmissa igitur appellatione legitima: de nouo iterum ꝓcedetur. de accu. qualiter ꝛ quando. j.

¶ ADDITIO. Naz vt dicit Jnno. de excep. dilecte. nulla absurditas ſi qđ male factum est renocat: ꝛ illud idē legitime repetatur. ſa. §. de electo. pudum. ij. verſi. tandem. de re iudica. ad probandum. §. eodē tit. de electo. ſi confirmationem. Joan. andre.)

Dīstio.

¶ No. j. q̄ electio postulatō ꝛ prouisio sūt actus extudicia-

Cap. VIII.

QUoncertationi. ¶ Primo ponit motiuū ꝙstitutionis. Secūdo ibi. Statuimus. Cōstitutionem: que distinguit an per appellationez: vel alter petatur renocari grauamen. Et sedm mēbrum. ibi. Sed ſi. Cui determinationē interserit. ibi. Dīmodo. Emanauit hec decreta. ad declarationem eius quod no. Joan. q̄. qō. vj. biduum. ꝛ Hostien. de ap. vt debitus. ꝛ Jnno. §. eo. bone.

(ADDITIO. Et Guil. in Spec. de ap. §. restat. ver. sed quid dicēs. ij. Joā. anḋ.)

¶ CASUS. Peruenit ad notitiam meam q̄ cpō picta. ꝛ tulit aliqui bñficium tanq̄ vacans: qđ dicebā meum: ꝛ non vacās: ꝛ sic dico q̄ collatio est facta in preiudicium meū: volo appellare ab illa collatiōe: an possiz: Certe sic: dum tñ appellē infra. x. dies numerandos a tempore notitie mee: postea non possum appellare. Sed ꝓ hoc tñ non videor remittere in ri meo: quin via iuris cōis possum ꝓsequi ius meū. vz. interdicto vnde vi: vel alia actione: vel etiam manutentionem ipsius bñficij potero petere. Vel potest poni casus in electione hoc mō. Canonici eccīe pictauen. vno excepto elegerunt quēdam simoniacū: certum est q̄ vnus potest appellare: ꝛ pro causa appellationis dicere q̄ ille est incapax: dūmodo appellet infra. x. dies: si ꝓ nō appellauerit infra. x. dies potest se opponere: ne talis simoniac⁹ confirmet: sed amplius non audietur p viam appellationis.

¶ Nota primo ex principio ca. q̄ altercatio que est inter aliquos doctores super decisione alicuius dubij: pōt dici ꝙcertatio: q̄ simul pugnant faciendo facula ꝛ rōneo. ꝛ de hac cōcertatione loquitur ꝓsens caplm. nam de hoc fuit concertatio inter doctores antiquos: vtrum ab actibus extraiudicialibus debeat appellari infra decem dies.

¶ Nota vlterius q̄ ab actibus extraiudicialib⁹ dz appellari infra x. dies qui currūt a die notitie grauaminis: ꝛ nō a die notitie acē: vt hic tenet Dīscus de scō Geminiano: ꝛ ponit exēplum. Ponamus q̄ epūs picta. ꝛ tulit tibi bñficiuz qđ erat mihi debitū: ꝛ ignorabam q̄ esset mihi debitū: cum sciebam collationē esse tibi factā: post sciui q̄ illa collatio fuit facta in meū preiudicium: certū est q̄ possuz appellare infra. x. dies qui numerant a die notitie grauaminis quo scitui q̄ collatio fuerat facta in meuz ꝓiudicium.

a ¶ Extraiudicialibus. Sine fiant a iudice: siue a priuato. §. eodem. c. j.

¶ Glosa sequens fortificat textum ꝛ ponit opi. Hostiē.

b ¶ Grauatum. No. q̄ decre. ista locum hz in ap. interposita a grauamine iam illato: secus si ab inferēdo: cum ex ꝓbabili causa timeā ꝛ interponā appellō. Unde aduerte q̄ infra. x. dies appellandum sit a grauamine extra iudicium. allegabat talis ratio: si appellari posset. xj. die: eadem rōne ꝛ centesimo: qđ est absurdum. Preterea figo velit dicere de curione legitime non creatū: non auditur nisi infra legitimū tp̄s ꝛdicat. ff. de decu. impatoreo. §. si. ꝛ infra id tp̄s infra qđ appellatū est. arg. C. eo. qui ad ecclīa. l. nouationes. ij. qō. vj. §. diffinitiua. verſi. nouationes. qđ enuz tp̄s in sentētijs attēdit ur attendi dz: ꝛ in his in quibus non ꝑcurrit ista. ff. qui ap. fit. l. j. §. in sententijs. ꝛ ij. q. vj. biduum. Dicebat aūt Hostiē. in decre. vt debitus. ad fi. de ap. q̄ in electionibus ante ꝛ post et post. x. dies poterit appellari. sed hoc mō: q̄ si er legitima cā interponitur appellō ne fiat electio valet: ꝛ cā ꝓbata irritabitur electio post ea subsecuta. §. de elec. ꝙsideraturimus. ꝛ §. eo. ꝓstitutis. ij. ali⁹ non renocabit: vt. §. dīxi. c. ꝓt. post electionē ꝛ affirmationē: appellat etiā post. x. dies ne fiat ꝛfirmatio: ꝛ sic posset intelligi qđ no. Jnno. in decr. bone. q̄ extra iudicū appellat post. x. dies: cuz. n. ētiudicialis appellō nō sit aliud: q̄ ad cām preuocatio. §. eo. cū sit. sicut lesus q̄cunq̄ pōt ledētem ad iudicium vocari facere: sic

enī pōt ꝓuocare ad cām extra iudicū appellā dō nō. n. transit grauamē in rem iudicatā sicut ſiſa: vt. §. eo. romana. §. ſi ꝓ. In iudicialib⁹ aūt actib⁹ vel quasi necesse est infra decē dies appellari: ꝛ sic intelliguntē leges ꝑtas inducte: loquunt enī in electionib⁹: in qbus decretū decurionū: qđ est quasi iudiciale: vel ꝓsidis interponit. ad hoc. ff. qđ ap. fit. l. j. Sed decretū canonicoz eligētiū non est iudiciale vt ōsit: imo oīno extraiudiciale. Expeditū ergo fit ꝓhanc decre. q̄ a grauamine extra iudicū illato necesse est infra decē dies appellari: ꝛ sic ttelligat. §. de ele. c. j. ꝛ c. vt circa. ꝛ c. cupiēteo. alꝰ appellatio nō deuoluet. §. eo. romana. §. ſi ꝓ. Iuris aūt alia remedia ꝓpter hoc nō tollunt: vt sequit.

¶ Glo. sequens soluit dubium.

a ¶ Declarēt. Est enī tp̄s vtile a principio: lz ꝓtinuā in ꝓgressu. ꝛ de hoc plene no. ij. q. vj. anteriorz. ꝛ sit de momento ad momentū cōputatio: vt ibi. Et intelligo sciuerit: nō solū actū illū facti sed ꝑ illā se grauatū. Quid enī si scirat te electū: ꝛ post. x. dies scirat q̄ ꝓ⁹ mihi de illo bñficio papa ꝓuiderat: adhuc infra. x. dies a die scie. ꝓuocabo: q̄ nō scio me grauatū. ꝛ hoc sonat hec lra.

(ADDITIO. 2ld. §. eo. lib. de restrip. gfa. Jo. an.)

b ¶ Debitam. Vt si coram superiore exciplatur: vel cessatio petatur: vel bis ſi.

(ADDITIO. Jo. mo. ponit exēplū per decre. lz cpūs. j. de prebē. qñ. ſ. pnsum est tibi de beneficio qđ possidebā possum appellare. Itē expectare q̄ vocer. ꝓpē possessionē quā habeo. Si aūt sm eū huius turis ratio: q̄ habēs plures vias: lz sit sibi ꝓscriptum in vna vt in via appellandi non ꝓpter hoc ꝓscriptum est in alia vt in via cōtradicendi. ff. de ap. ſi expressum. Joan. andre.)

c ¶ Non assenserit. scīēter (ADDITIO. ꝛ sp̄ste sm Archidi. alle. xxxiij. q. v. notāda ſti. ꝛ qđ sibi no. Jo. an.) ꝓpter ea que. §. dixi. nisi enim tam contrarium consensit sicut error. ff. de iurisdi. omnes iudi. ſi per errorem. ꝛ intellige assenserit etiam tacite. vt de offi. delega. gratum. de hijs que fiunt a maio. par. ca. ex oīe. cum suis concordan.

d ¶ Non obstat. Optime cōcordat. §. eo. lib. de restit. in integ. ca. ij. Idem Archidia.

Caplm. IX.

APpellatio. ¶ Quia bene est: non summaz neqz diuidit. Hoc no. Guil. in Spe. eo. tit. §. qualiter autem. in prin. Zppellano in scriptis nō tenet legere appellationē iudici a quo: sed sufficit q̄ appeller vt in lra ꝛ dicetur. hoc dicit. Et sm aliquos nō est necesse exprimere verbū appello: sed sufficit ostēdere chartā iudici a quo.

¶ CASUS. Tu ego litigabamus cora aliquo iudice copetēti: qui tulit aliqs ꝛlocutoriā ꝓtra me: a qua appellaui in scriptis ex cā rōnabili: ꝛ appellationē meam redegi in scriptis: quā infra decē dies exhibui: ꝛ ꝓsentaui iudici a quo. sed tñ cā nō legi: vtrū vtilē mea appellatio. Videt q̄ sic: nā inde tenet legere sniam suā: alis sua sniā nō valet. c. ſi. §. de re iudi. ita videt q̄ in appellatione regrad recitatio: ꝛ vt appellās legat sniā appellationē iudici. hoc tamē rōne dubitādi nō obstāre dicit Roman. q̄ ego appellans non teneor legere appellationem iudici a quo: sed ſi petat duplicē appel. debeo et tradere: si autem non petat non teneor illi tradere. Et quo patet q̄ non sunt necessaria ista verba que ponunt communi-

ter notarij in instrumentis appellationis: q̄ ipse appellans fecit lecturam.

¶ Nota primo q̄ lz iudex a quo teneat sententiā diffinitiuā legere partibus: ita q̄ nō sufficit si eā tradat partibus: tamē secus est in appellatione. vt est h̄ ter.

¶ Nota q̄ appellatio est interponēda coram iudice a quo: nō autem sufficeret si interponeret coram aduersario. ꝛ hoc verum si possit habere tutus accessus ad iudicē: naz secus si quis cō mode non hēat tutum accessum: vt in ca. ſi. eo. tit. in anti. e ¶ In scripto. Sic enī est appellādum ante sniam ꝛ a sententia ex interuallo: quod dic vt no. §. eo. titu. c. j.

¶ Glo. sequens recitetur per questionem: an coram iudice necesse sit appellari.

f ¶ Judici. No. appellandum coīa iudice. de hoc per Joā. ij. q. vj. biduū. ꝛ per Bern. §. eo. suggestis. Indistin ete veneas (ADDITIO. Idem Archidia. qui ettā allega. ff. quādo appel. fit. l. j. §. dies. ꝛ §. ſi quis. C. eo. tit. in offerendo. Jn auctē. de ap. §. j. coll. iij. recitat tamē opi. Hos. qui dixit q̄ appellatio emissa in absentia iudicis bene excusat ſi nō fiat fraudulenter: vt dixi in decre. suggestum. Quod videt placere Innocē. in decre. dilectis. eo. titu. ad fi. vbi dicit q̄ per appellationem ettā facta in absentia iudicis: appellans est exemptus ab ip sius iurisdictione: tamē ipſi Jnnocen. placet in decreto. si iustus. quod sequitur in glo. Dicit ettā Archidia. q̄ si bene videatur decre. ſi duobus. j. responso. in fi. satis demonstrat q̄ appel. nō ptegit appellantem a iudice suo: donec ad ipsius iudicis notitiam perducatur. ꝛ idem tbi Pe. de sanp. Joā. andre. Jcum in iudicio vel extra a iudice appellatur coā iudice appellandū. §. eo. lib. eodē. §. eo. vt debitus: ibi: coram eodem iudice ꝛc. ꝛ hoc ſi pōt ipsius haberi copia ꝛ in publico: non in hortis vel villa suburbana. ij. q. vj. biduum. vel nisi iustus metus appellantem excuset. §. eo. titu. c. vltī. Si ꝓ sunt plures iudices. dic vt in cle. eo. titu. ſi a iudicibus. Joan. andre.

g ¶ Proponis. Et probas. §. de concel. preben. cum super questione. vt ergo dixi. §. eo. c. j. nō est necesse q̄ scriptura appellationis sit auctentica: dūmodo possit ꝓbari: tutum est tamen q̄ per notarium de hoc fiat scriptura publica: q̄ qđ ꝛtinet in charta difficile est ꝓbare.

¶ Glo. sequens signat contrarium ꝛ soluit.

h ¶ Lecta. Videbatur. Contra argumē. eius quod dicitur. §. titu. proxi. capi. vltimo. in fine. cum suis cōcordā. sicut enim requirit q̄ sententia legatur per iudicem: nec sufficit q̄ in scriptis edatur vt ibi: sic etiam videtur non sufficere q̄ appellatio in scriptis edatur: nisi etiaz legatur. Sed nō tāta solēnitas requirit in appellando quāta in diffinitendo: als sequeretur q̄ die feriato nō posset appellari: sicut nec diffinitiua ꝓferri: ꝛ q̄ appellatio haberet sedere ꝛ non stare: ꝛ hec sunt falsa: cuz ergo decre. vt debitus ꝛ decre. cordi. hoc solum requirāt q̄ assignetur vel exponatur causa probabilis vel in scriptis: assignare autem sit verbis: mutu testamento: vel codicillis. ff. de verbo. signifi. assignare. (ADDITIO. ꝛ insti. de assig. liber. per totum. Joan. mona. ff. de assig. libe. l. j. §. assignare. ergo ꝛ in scriptis assignando ꝛ porrigendo iudici satisfactum est iuri. Et facit ad hoc. §. de offi. ordinā.

tio ꝛ exceptio ꝙ nō é rōnabilis nō est admittenda. Do.

Appellatio an sit ꝛ coā iudice ꝛponēda.

Assignatio sit verbis: vel

Universidad de Deusto
Biblioteca

dctna.si canonici. (ADDITIO. Dicit Joan. mona. q̄ ista decreta. ꝛ illa ꝑbant: q̄ assignare ꝛ porrigere idem est q̄ ꝓbare: ꝓbatio ꝙ nō requirit lecturaz. hoc posuit Archi. in decre. eodē.) Sicut enīz tibi sufficit cām cessationis scribere ꝛ scripturā assignare ei ꝑa quez cessat: sic ē hic in appellatione. Sic ꝛ olīz dabat maritus vxori sine libelli repudij quod sufficiebat: iz nō legeret: de quo dicit in ꝓhemio de rē. ꝓbat hoc ēt. q. q. vj. si q̄s libellos appellatorios īgesserit. ꝛ l. bidui. ff. si. figo ipsius tibi: vt et libellos daret. Et q̄ hic de appellationib⁹ dī ꝛ exceptionib⁹ ītelligo: vt sufficiat illas dari in scripto: iz nō legant ad lī. ā. de ꝓba. qm̄ ff. Jo. an. Lxij. x.

¶ No. j. q̄ go ꝓsumit eē certe de facto suo. ad lī. ā. de re iudi. ab ex cōtrario.

¶ No. ij. q̄ quo ad ꝓcessuz iudicis paria sūt nō appellare vel appellare ꝛ appellatiōez renocaraz esse. Do.

¶ Judex a quo compellere nō ꝑt appellantem a grauamine ipsius veritatē ꝓbare: iz citrare pōt ad ipsius revocationem audiendā: qua facta in causa ꝓcedere poterit eius cōtumacia non obstante: ac si nunquaz appellasset. hoc dicit Jen. Lxij. x.

SJa iudice a quo ꝓpter grauamē ª q̄ tibi ꝓponis illatū appellas: ad vocandū te fore grauatum: ꝛ ad audiēdā revocationē eiusdē

¶ No. j. q̄ go ꝓsumit eē certe de facto suo. ad lī. ā. de re iudi. ab ex cōtrario.

¶ No. ij. q̄ quo ad ꝓcessuz iudicis paria sūt nō appellare vel appellare ꝛ appellatiōez renocataz esse. Do.

Nōbilla

¶ Judex a quo compellere nō ꝑt appellantem a grauamine ipsius veritatē ꝓbare: iz citrare pōt ad ipsius revocationem audiendā: qua facta in causa ꝓcedere poterit eius cōtumacia non obstante: ac si nunquaz appellasset. hoc dicit Jen. Lxij. x.

SJa iudice a quo ꝓpter grauamē ª q̄ tibi ꝓponis illatū appellas: ad vocandū te fore grauatum: ꝛ ad audiēdā revocationē eiusdē

¶ No. j. q̄ go ꝓsumit eē certe de facto suo. ad lī. ā. de re iudi. ab ex cōtrario.

¶ No. ij. q̄ quo ad ꝓcessuz iudicis paria sūt nō appellare vel appellare ꝛ appellatiōez renocataz esse. Do.

Universidad de Deusto
Biblioteca

appellationis non possunt proponi ea que erant proponenda ante litis contestationem: vt dicta. l. ita demum: sed solum illa que erant pponenda post litem contestatam. Et sic intelligitur illud dictum: non ppolita in causa appellationis pponam: & non probata probabo.

¶ Nota primo ex isto capite bonū argumentum q̄ si actor dicat exceptionē p parte rei ppositā esse impertinentem: iudex sup hoc hz interlog: an illa exceptio peremptoria sit admissibilis vel inadmissibilis. Et ideo est cautela aduocatorum peritorum dum volūt appellare ab interlocutoria q̄ petāt interlog sup admissibilitate: sz cauti iudices obviant isti cautele: dicēdo admittim⁹ istā exceptionē inēptā: & ita de iure est admissibilis. Dicit cautelā ponit gl. in. c. cū ꝓtingat de of. deleg. in an.

¶ Nota q̄ si iudex non admisit exceptionem peremptoriam: & pars non appellet ab illa interlocutoria: sed postea appellet a diffinitiua: in causa appellationis potest illam exceptionem peremptoriam repetere: nec dicitur repulso transisse in rem iudicatam: vt est h̄ tertius.

¶ Nota q̄ exceptionem dilatoriā repulsam in principali cā non pot appellans repetere in causa appellationis.

a ¶ Pacti. De perpetuo non petendo: vel similis.

b ¶ Preiudicio. Q. d. in peremptorio regul' est videre.

(ADDITIO. De quibus vide satis. ā. eodem lib. de lite contesta. exceptionis. Joan. andre.)

c ¶ Reddens. Sicut exceptio salti. ff. de iudi. licet. ā. de exceptio. cuz venerabilis. ā. de procura. in nostra. vel exceptio contra rescriptum quod ab ecclesiastico fuerit impetratum. ā. eo. lib. de rescrip. c. j. cum si.

d ¶ Non fuerit. Secus si a repulsione fuisset appellatum secundo: & succubuisset appellans. quod dic vt in clemen. eo. cum a repulsione.

e ¶ Appellatus. Et sic videat trāsisse in rem iudicatā. ā. de elec. cum dilecti. in fi. de testi. significauerūt. cum si.

¶ Glosa sequens quatuor opinio. recitat: quarum tertia h̄ approbatur.

f ¶ Ultra decēdium. Hoc dicit vt maior sit dubitatio. Dicebat enim quidam q̄ si nō fluxerat decēdium cū appellauit a die interlocutorie: tunc revocari poterat interlocutoria: & repeti exceptio p ipsam repetebata: quasi ite. illatū sup diffinitiua & interlocutoria appellatū. Et impugnabatur hec opinio ratione: certū est q̄ aliter appellat ab interlocutoria q̄z a diffinitiua: & ēt a diffinitiua ꝓtinēte plures articulos: in vno pōt appellari. in alio non. de testa. raymaldus. cuz si. Et ob hoc dicebāt secundi q̄ eque appellatū erat a diffinitiua: & diffinite eōs exceptiones admissas & nō admissas: sive fuerit interlocutū sive nō: sive decem dies fluxerint sive nō: repetere licebit. Et videtur hoc satis expressum. ff. de ap. l. j. ¶. j. & vlti. & h̄. & tij. ff. qui ap. sit. l. i. eque enim admittit ad decēdium sup principali q̄s est maius (ADDITIO. Dicebat Joā. mo. ante sniam non est q̄s lesus: sed in sententiando cū totus processus ordinet ad diffinitiuā: & ideo cum lesio ꝓsumatur per diffinitiuā appellatio ab illa interposita suspēdit: nō solūz illam: sed & ordinata ad illam. Zrg. ff. vt le. no. ca. l. j. ¶. si quis sub ꝓditione. ff. figo can. si enim. ¶. qui in iniuriaz. ff. de in. & ra. distra. si cum. Joan.) Igitur ꝓtra interlocutoriam quod minus est: veritas enim semper est tuuanda.

(ADDITIO. ā. de furcturan. ex literis. & in cle. sepe. de verb. sign. Joan. and.) Preterea iudex appellationis succedit in locū principalis. l. cum apud. ff. iurisdi. sol. sed interlocutoria nō trāsit in rem iudicatā. ad iudicem principalis causē. ergo nec quoad iudicē appellationis: quo dare possit licētiaz exceptionez repetēdi. Immo. vo tenebat opi. hic approbatā hostiē.

(ADDITIO. q hoc psequitur satis in sū. de sen. ¶. qualiter pferri debeant sub ¶. j. ver. veritamen si appelletur. Joan andre.) dicebat q̄ cum fm legem.

(ADDITIO. per quas gs decipetur si grauamē ante diffinitiuam illatum p appellationē a diffinitiua revocari non posset. qđ esse nō vz. C. de libs qui ve. eta. l. j. Jo. mo.) regulr ante sniaz nō appellet. (ADDITIO. ā. eo. sup eo. ¶. C. quoz ap. non reci. l. ante. Jo. and.) ofa grauamina illata in cā habent relevari per appellationem interpositam a diffinitiua. Sed fm canones a qualibet interlocutoria: & quolibet grauamine potest appellari: & ideo quantūcunqz a diffinitiua appelletur firma manet interlocutoria a qua ītra decem dies non fuit appellatum. Joan. andre.

g ¶ Zippellari. Infra decem dies a die sententie: vel ex quo stetit. ā. eodem concertatione.

h ¶ Emendari. Sicut enim ꝓclusio facta in ꝓncipali nō parat preiudiciuz quominus nova iura possint in appellationis cā ꝓduci. ā. de test. fraternitatis. & de fi. instru. inter dilectos. C. de ꝓpo. ap. p hanc. ita nec interlocutoria finditum parat: quo minus vetera iura repeti possint: vt hic. al's enim qđ ꝓdesset super diffinitiua appellasse:

¶ Glosa sequens dat simile.

i ¶ Non parat. Sicut est videre in dilatorijs: vel in cōdēnationibus expensarum super eo quod in exceptione succubuit: vel propter illam causam simílem.

k ¶ Vel. Repete super eo quod non.

¶ Glosa sequens querit arguit affirmative. solvit contrarium.

l ¶ Appellatū ab ipsa. Quid si lata tali interlocutoria: iudex statim vult ꝓcedere in cā: petit ps ītra quaz lata est interlocutoria nō perdi infra decem dies: vt deliberet an ab ipsa interlocutoria appellare velit nec ne: queritur an sit audiēda. Et videt q̄ sic: q̄ hūmodi iuris ītroductio. xxviij. di. de his. ¶. de regn. tur. scandali. cū suis ꝓcor. ad hoc optime facit. ¶. q. vj. anteqz. vbi dī q̄ decē dies dant ad appellandū: vt liceat ītra ipm spatiū plenissime deliberare an appellandū ei sit vel nec. Secundū: sed iste litigādo & ꝓcedēdo sup principali sic plenissime deliberare nō pōt. Sol. dico q̄ nō est audiēda. & h̄ no. Hugl. in spec. ti. de ap. ¶. ve stat videre. in fi. Et est eius ratio: q̄ quo ad iudicē nō trāsit in rem iudicatā sua: & ideo cum possit eam revocare nō omittat. presumit: & in hoc dicit in privata sua examinatione eōs rectores Bononie ꝓcidasse: & vide eundem ꝓnem: si gratiarum dicere o. nunq̄ esset litium finis: in qualibet enim interlocutoria terminū assignatione: vel iudicis actu diceret pars: quia satis per decē dies vt deliberem an velim appellare. quod esset absurdum.

m ¶ Intellectum. Intelligo etiā si infra decē dies a die ipsius interlocutorie a diffinitiua fuerit appellatum ꝓpter rationes quas dixi. ā. in glo. hoc dicit in ꝓncipio. Jo. an.

n ¶ Revocari. Judex ergo in quem ex appellationis

Blo. ista dat. ffe.

Zippellari pōt per canones a ills literis cutoria: & ills grauaminē.

virtute principale negocium transit: de his que principale non impediunt intromittere se non debet.

(ADDITIO. Multū ergo est preiudiciale impedire appellationes interponendas ante sententiam. Jo. an.)

¶ Finis libri secundi. Incipit tertius.

¶ De vita & honestate clericorum.

¶ Superiorib⁹ libris dictum fuit de clericis & personis clericoꝝ: nunc videndum est de eoꝝ vita & honestate: ideo annexit rubricā de vita & honestate clericorum.

Opponit q̄ rub. de vita & honestate clericoꝝ. nō fuerit ibi forma data: q̄ sufficiebat alterum ex istis dicēdo de vita clericoꝝ vel de hōe. cle. qđ quicquid attribuit vite spectat ad honestatē: & quod honestati attribuit ꝓtinet ad vitā: quia honestet vitam ut ait ꝓpositum. ar. ff. pe. cō pōsi. greg. & sic hz rubrica suppletat in pe. huius libri. Sol. dicit Jo. an. q̄ hostiē. in summa huius. ti. dixit istam rubricā p qđ licebit docē duo. Primū q̄. liter cūcti vivere ō. beāt. Secūdū q̄ cōstitutoꝝ hoc statuo. Do.

¶ No. q̄

¶ Incipit liber tertius.
¶ De vita & honestate clericorum.
Bonifacius octauus.

¶ Clerici ioculatoriā artez per ānum exercēs: vel tertio monit⁹ nō desistat: ipso iure

pdit ꝑuilegiū cli cale. Joan. ¶. j. Clerici qui clericalis ordinis dignitati a non

Lericis.

¶ Duo mēbra distinguit. Sedz mēbz ꝓsequit. ibi. Si ād. Joan. Et emanauit ad declarationē & approbationē eoꝝ que de ōdā egitate dicebat hostiē. ā. de sentē. excō. ppēdim⁹. & summa. eo. ti. ¶. q̄ posset. ver. qđ. & dicebat bonū esse si papa b determinaret & tempora limitaret.

¶ Pro intellectu hui⁹. c. est presupponendū q̄ clerici dicuntur habere multa ꝑuilegia: de quibus in gl. ā. de bigamis in capi. vnico.

¶ CASVS. Certū est q̄ clerici nō debent intēdere artibus ignominiosis vt sunt artes mimoꝝ ioculatoꝝ & histrionū. c. clerici. ā. eo. in an. Sed ponamus q̄ aliqui clerici exercuerunt illas artes: puta q̄ fecerunt in publico spectaculū sua corporis: an sint puniendi alia pena? Resp. ō. pō. q̄ si clerici exercuerint illas artes per vnū annum sunt ipso iure. i. ipso facto absq̄ declaratione iudicis ꝑuilegio clericali. Sed ponamus q̄ isti clerici nō exercuerunt istas artes per vnū annū integrum: sed per minus tps forte per spatiū sex mensium: an ipso iure perdant ꝑuilegia clericalia? Resp. q̄ non: sed regrit q̄ ego illos monuerit primo secūdo & tertio: & sic canonice & cōpetēter: & si monuit nō desistāt ab exercitio illaz artiū: ego p mia sniam debebit & poterit illos declarare privatos oi ꝑuilegio clericali. ¶ Nota primo iuncta glo. q̄ clericatus dicit esse dignitas. hoc verū accipiēdo dignitatē large. p ōdā hēminētia: nā dignitas ꝓprie dī qn̄ ga hz preeminētia supra alios: & cum hoc sufficientez.

¶ Nota vlterius q̄ clerici exercentes artes istas de q̄bus in ter. privantur omni ꝑuilegio clericali: etiam ꝑuilegio canonis: si quis suadente diabolo. xvij. q. iij. & in hoc sunt pōderanda ista verba: omni ꝑuilegio.

a ¶ Dignitati. No. q̄ clericat⁹ est dignitas. ad idē. iij. di. denoq̄. vbi de hoc. & de cle. nō resi. ¶. Si ergo vera hanc dignitati meritō ꝑuilegiuz perdere debent: quod non persone: sed dignitati conferūt: vt. ā. de foro cōpe. si diligenti. & de senten. excō. contingit.

E modicū detrahentes se ioculatores b seu goliardos c faciūt aut bufones d: si per annuz e artē illā ignominiosaz f exercuerit ipso iure. ¶ (Si aūt tēpore breviori & tertio moniti b nō resipuerint) careāt foꝝ ꝑuilegio clericali,

(ADDITIO. Idem Archidia. qui etiaz contra tales alleg. c. si apud. xxiij. q. v. Joan. andre.)

b ¶ Ioculatores. Quasi iocī latores in publicuz. ā. eo. ti. cū decorem. faciunt enim spectaculum ꝓpter corporis.

(ADDITIO. Sui enī corporis ludibrio gestuo & habitus hominū representāt cū comedijs vl' sine.) Idē hoc. ff. de his qui no. infa. l. ij. ¶. fin. in occulto. ti vel infirmitatis vl' alterius honeste rei cā: aliqđ ioci facere nō reprobat: & facit q̄ no. Joā. de citharistis & hic q̄ vanitas vtunt illustrium mētio. lxxxvj. di. do nare. in prima glo.

(ADDITIO. Et Accur. in prealleg. l. ij. ¶. si. ff. de ifam. c. ¶ Bufones. Vulgare gallicoz.

(ADDITIO. Ingula forte sic dicti: solent. n. cē gulosi & lectatores. Jo. an.)

d ¶ Bufones. vnl gare tuscoum.

(ADDITIO. Canon tales vocat histriones. xxij. q. j. c. j. de ꝓse. di. ij. ꝓtolle. & vsi sum ꝓserit originē illud nomē: ponit Valerius lib. ij. c. j. circa medū. ver. veruz. & vide qđ dixi. ā. eo. clerici. in princi. al's

Holiardi vel dicant

Bufones q dicant.

ꝓsito q̄ ēt cat⁹ dī dignitas. cōcor. sūt in glo.

¶ No. ij. casuz in q̄ clericus ꝓtuat ꝑuilegio clericali absq̄ alia q̄ monitione. Do. de san. ge.

Taberna nō dz cleꝛ ingredi.

Annus dī tpo breue

Universidad de Deusto
Biblioteca

(ADDITIO. Unde non tenent immunitatē canonis: ꝛ etiā sint in sacris ꝑm Archi. alleg. q ifa indistincte legitur. ꝛ q illi plus peccāt. v. q. vj. sibyteri. xl. di. homo. de turetur. cū quidā. Sed Jo. mo. hic ꝺicens. pstitutos in sacris nō perdere priuilegiū: ꝛ plus peccent: nō enī ꝺebent esse clerici: et clericaliter viuere tenent ꝓpter caracterē spēciū. alle. ā. q clerī. vel vouē. ea. j. ꝛ. ij. ꝛ. ā. de cle. cōiuga. sane. ij. pria placet. Joan. and.)

¶ De clericis coniugatis. Bonifacius octauus.

¶ Si clericus cōiugat⁹ habitū ꝛ tōsurā clicali ꝑuilegio gaudet: als nō. Jo. an. ¶ vnicū

Clerici qui cum

Lōtinuatio.

¶ No. j. q̄ hīt⁹ clericalis q̄ ad hoc vt clic⁹ gaudeat ꝑuilegio cōstit i duobus: in vestib⁹. vz. ꝛ tonsura. ꝛ sic si vī q alēo vrēo gaudeat ꝑuilegio.

¶ No. ij. q allegāt legē ꝺz allegaf ꝺta vel saltez auctez legio. ꝺ quo aligd per Jo. an. in ca. vestru. de coh. cleri. et mulierū. Do.

Nobilia.

¶ No. j. q̄ ꝺdoq̄ alq clericī q̄ canonicī fcipiūt q̄ditanas ꝺistribuc̄ões ecclesie. Itē q̄q̄ ēt ꝺistributiones ꝺant in alijs ecclesijs ife riorib⁹ ca thedralibus. ꝛ pro his vide ter. in cle. vt hi q. de ꝛta. et q̄li.

¶ No. ij. q̄ illi ꝺistribuc̄ões q̄ui sūt in ciuitate vl' ca stro: ſ; illi tales non ꝺbī interēcēo ꝺi nitis: nisi psonaliter ſterint. do.

Lōtinuatio ꝺbī Delye.

¶ De clericis coniugatis. Bonifacius octauus.

¶ Si clericus cōiugat⁹ habitū ꝛ tōsurā clicali ꝑuilegio gaudet: als nō. Jo. an. ¶ vnicū

Clerici qui cum habitū ꝛ tōsurā clicali ꝑuilegio gaudent: als nō. Jo. an. ¶ vnicū

(ADDITIO. Dictus ꝓtor. Lectus. ꝛ ꝺicit. Ita ꝺicit. Ita ꝺicit. Ita

Universidad de Deusto
Biblioteca

abstia nõ hẽbit distributiones quotidianas.

officijs. (ADDITIO. Hoc nõ aduertit Ber. ā. eo cum dilect⁹. in glo. ñ. Itẽ nec hostiẽ. in decre. ad liberādā. de iudeis. Jo. an.) Si ñ pñs eẽt z officijs nõ itereſſet: haz distributiões nõ percipiet vt h. ḡ nec dispẽſatiõis vigore percipiet. Sz ſi diceret ī gr̃a ḡ recipet ac ſi pñs eẽt z diuinis officijs itereẽt: tũc ſec⁹ rõne ꝓdicta: ſit igit̃ ipetrãs in hoc cautus vt ꝑm hanc formã ipetret ſi pt.

(ADDITIO. nõ tñ meminit vtiſſe talem formaz ab aplica ſede manaſſe: ſi tñ daret tñc haberem⁹ quartã casiz exceptã. l. q̃ſi p aplicã ꝓſtitutã. l. ſi pcipet. Extãs tñ ī huiuſmõi pape illas ſi pcipit: vt no. ā. e. cũ dilect⁹. fratre⁹ tñ pẽdẽ pcipiãt vt ibi. Et ḡ ſtelligaẽ eſſe huiuſmõi pape: z gd de illo ḡ reſidet cũ cardinali. dixi poſt Host. ſ. ñ. circa nou. z ſ. gl. vlt. gd̃ h põit arch. Jo. an.)

a ¶ Ordinatione. Vtputa ḡ tñs dẽt ei ḡ itereẽt in miſſa: z tñ ei qui intereẽt in matutino: z ſic de ſingul' horis. (ADDITIO. Vide qd̃ no. ī cle. vt bi ḡ. de cta. z ſ. lita. in gl. no. p ꝓſuetudi. z in clemẽ. j. de reſig. in ſ. Jo. an.)

b ¶ Infirmitas. Que a celebratione diuinorum excuſat: vt. ā. de preben. ſignificatur, al's clericũ ad omnes horas tenentur. quod dic vt. ā. de celebra. miſſa. c. j.

¶ Glo. ſequens ſignat contrarium z ſoluit.

Utilitas. Nec duo ſolent diſpẽſationẽ inducere. ā. de prebẽ. expoſuiſti. Et ſignat huic ā. ā. eo. lib. de elec. eſi nõ decat: vbi illi q̃ pſequunt vtilitatẽ eccleſie: diſtributiones nõ percipiũt. Sol. canonici nõ tenent̃ ras talib⁹ cõcedere: vt ibi. tñ ſi ꝓceſſerint: illi nõ tenẽt ad reſtitutionẽ: vt h. Alij dicũt hoc log in pñtib⁹: illud in abſentib⁹: vt preſentes qui pſequuntur vtilitatez eccleſie diſtributiones percipiant: abſentes non: vt ibi. Primum credo.

(ADDITIO. Archidia. dicit hãc log in eccleſijs gb⁹ eſt ꝓſuetudo q̃ abſentes iſta percipiãt: que tolerat in caſibus hic expreſſis: ſitũ in eccleſijs in gbus non eſt talis conſuetudo. Si intelligitur de abſente a diuinis: poteſt conuenire littere: alꝰ non. Joan. andre.)

Glo. iſta ſoluit dubiũ z remittit. ſecũdo ſcribit z ſol.

d ¶ Suas. De hijs ergo nõ põt fieri elemoſyna. dic vt no. xiij. q. v. in ſil. z. ā. de dect. et trãſmiſſa. Quid ſi illi q̃ rũ lucro ſolicita cedebãt remittãt: nũqd eſt canonic⁹ abſolut⁹: Satis videt̃ q̃ ſic. inſti. de re. diui. ſ. per traditionem: cum h̃ nõ ſit additum remiſſionẽ nõ ꝓdeſſe: vt. ā. de reſcrip. ſtatutũ. ſ. ante pe. z. j. de cenſi. et igit. in ſi.

(ADDITIO. Archi. dicit q̃ forte ẓitũ eſt verũ. nã ex quo nõ põt illas recipe vt h. nullo mõ ſine fieri poterit: quin ad reſtitutionẽ teneatur cũ illa recipiat contra mẽtem z phibitionem huius cõſtitutionis. Joan. andre.)

¶ Glo. ſeq. põt opi. quã reprobat ſcripti rõne. ſcdo ẓrit z ſoluit. z ſolonẽ fortificat. ẽtio q̃ it arg. p z ẓ. z ſol.

e ¶ Receperit. Dicunt qdã etiã in pterit⁹: vt ſic ꝓſtitutio iſta pterita cõprehẽdat: maxime cuz videat' ius antiquũ. ā. de phẽ. licet. Sed ẓitũ credo. (Idẽ Archi. Jtez ex eo qd̃. ā. dixit ſtatuimus. tum ex eo qd̃ dicit hic: ẓ hmõi nam ꝓſtitutionẽ tc. Sed qui ante hãc ꝓſtitutionẽ recepit: ẓ hãc ꝓſtitutionẽ nõ recepit: q̃ pena legis ex tẽpore legis. extri. q. iij. dixit ſara. Preterea lz ſtatutũ eſſet hoc

buand: iuxta eccleſie cuiuſlz ordinationẽ a rõnabilẽ iã facta seu ẽt faciẽdã. ¶ Qui vo alr de diſtributionibus ipſis gcẽ recepit (exceptis illis q̃s ifirmitas b ſeu iuſta z rõnabilis corpalis neceſſitas: aut euidens eccleſie vtilitas c excuſaret) rex ſic receptarũ oñium nõ acgrat: nec faciat eas suas d: imo ad oiuz reſtitutionẽ: que ꝓtra hmõi nram cõſtitutionẽ receperit e teneat̃ur. † ¶ De diſtributionib⁹ etiã ꝓ defunctoꝝ anniuerſarijs largiendis: idem f de

distributiones ſolũ his qui diuinis interſunt officijs dariuis tñ erat expreſſe ſtatutũ ꝓſuetudinẽ ꝓtiã nõ valere. Jtez nec pena addita q̃ facit ꝓſtitutio hec. Sed qd dicco de eccleſijs que nõ habẽt aliquo mõ diſtinctas ꝓbẽdas: ſed tñ ſingulio dieb⁹ danť cuilibet ꝓ victu tot libre panis tot mẽſure vini: z ſic de ſingulis: Credo q̃ de illis nõ loquat decre. cuz ille potius ſint prebẽde q̃s diſtributiones: al's eẽt canonia ſine ꝓbẽda in talibꝰ eccleſijs: q̃s eẽ non dz. (ADDITIO. Unde dicit Archidi. ꝙ Bonaguid. curlaz tenere q̃ ille impetrate ſup̃ habẽdis diſtributionib⁹ nõ extendũtur ad illa. Jo. an.) j. q. iij. ſi q̃s. ā. de p̃ben. relatũ. Et hoc optime ꝓbat tudi. co meo decreta. de ꝓb. ſig. olim. certũ

cernimus obſeruandum.

¶ De ꝓbẽdis z dignitatib⁹.

Gonifacius octauus.

¶ Ad preſentationẽ religioꝝ etiaz exẽptoꝝ nõ debent in eccleſijs ꝓpꝝ rectores inſtitui niſi ꝓ tñ eiſdez aſſignetur: vnde incũbentia onera ſubire poſſint: z congrue ſuſtẽtari: nec valet ꝓuiſio tua. Joan. an. Lap. j.

Uſcepti regiminis nos cura ſollicitat: vt vtilitatibus ſubiectorum in illis

est q̃ quotidiane diſtributiones nõ dant̃ abſentib⁹ etiã in theologia ſtudentib⁹ z vel priuilegiatis, vt in predicta decre. licet. z tñ in talib⁹ eccleſijs dant̃ tales priuilegiatis abſentib⁹: vt in pdicta decre. oliz. g ver⁹ eſt decre. ſtelle et⁹. al's nulla eẽt ibi decre. ratio: niſi q̃ ita placuit pape. (ADDITIO. Uel dic vt ibi dixi ſuper. j. glo. q̃s plus placet. ſ. q̃s intelligaẽ de pñti cui obſtabat ſtatutũ reſidentie ordinũ vel his ſimile. Jo. an.) Et ad hoc facit q̃ no. Ber. ī pdicta decre. licet. de pbẽ. Plus dico q̃ l eccleſijs in gb⁹ ſunt diſtincte pbẽde: z poſtea eſt mẽſa cõis groſſa: z poſtea diſtributiones ſoluũ in his diſtributionib⁹: z nõ in illa meſa groſſa locum hẽat hec decre. z ita ſunt ꝓnũtij in eccleſia Bono. (ADDITIO. Hoc ergo tenẽdũ q̃ priuilegiati ſup̃ pereũptẽdis fructibus vt nãc ſtudẽtes Bono. virtute priuilegij q̃s facit illos cẽſeri reſidẽtes: totũ illud pcipiẽt q̃d̃ pcipere it in eccliã reſidendo: nõ itereſſendo horis: z facit q̃d̃ no. ā. in gl. no. q̃. Joan.) Et hoc ſonat verbũ quotidiane. z. ā. dixit q̃ tñ reſidẽtib⁹ tc. Sz qd dicet: ordinatio eſt in eccliã q̃ vadit ad talẽ horã tñ hẽbit tc. vadit canonic⁹ ad horã pncipaliter p denario: nil̃d ſimoniã cõmittit: Dicẽt q̃ ſic arg. de ſimo. ſuã nobis. z. c. ſicut p certo. Lõtra. ā. de pbẽ. ſignificatũ. Sol. dic ꝙm Doctie. qui hoc no. de ỽb. ſig. olim q̃ tales non cõmittunt veã ſimoniam: cũ nulla expreſſa pacto intercedat: peccant tamen graviter z mentalem ſimoniam cõmittunt: z per penitentiaz ſatisfaciunt. ā. de ſimo. tua nos. z capi. vltimo.

f ¶ Idẽ. ſ. q̃ hi q̃ nõ iter ſunt nil hẽant: z ꝓſuetudo ẓitia nõ valeat: z recipiẽtes ſine iuſta cã ad reſtitutionẽ teneant.

¶ De prebendis z dignitatibus. ¶ Dictũ fuit. ā. de clericis z coz vita: verũ q̃ prebẽde z dignitates z alia ſtipendia dant̃ clericis vt melius vacent diuinis ſeruitijs: dubitatur an aliquis de hmõi prebendis z dignitatib⁹: (ideo annectitur rubrica de preben. z dignita. Lap. j.

Uſcepti. ¶ Diuiſit in ſimos ptes. In prima agẽdat. In ſcda antiquã ꝓſtitutionẽ recitat. In tertia ipſi⁹ turpe trã ſgreſſionẽ. In quarta ponit renouationẽ z extenſionẽ ipſi⁹: z ꝓrarũ cõſuetudinẽ damnat. Scda ibi [Sane.] Tertia ibi [Uez.] Quarta ibi [Nos itaq̃.] Jo. an.

¶ CASUS. Dicit in. c. de monachis. ā. eo. q̃ ſi religioſi

¶ No. ḡ. caſiz in q̃ exẽpti ibi cluniſ ordinarijs. alios caſus vide enũa tos p gl. i cle. q. ā pe tuis. Do.

habẽtes aliquas eccleſias parochiales: pnta et donatione epiſcum cõſenſu ſui capli pñt ad illas pñtare pſonas idoneas: z teneãt ipſi religioſi aſſignare dictis pſonis ſis ſtẽtari: z onera eccleſijs incũbentia ſupportare z hoſpitalitatẽ tenere: z iura eccliã ſoluere: q religioſi ſi nolint iſta facẽ poterit epiſc⁹ loci tales religioſos ad hoc cõpellẽ. Sz qd: z truz illud. c. de monachis. ſit ver⁹ i diſtincte: et ſi illi religioſi ſint exẽpti et ſubſint ĩmediate ecclie romane: Rñdet q̃ ſic: z B vt poſſint reperiri perſone idonee que ad illas eccliãs valeãt aſſumi ꝓ ſeruiendo in diuinis: nec valet cõtraria conſuetudo.

¶ No. ꝙmo q̃ ſtatus ſupioꝝ ex neceſſitate ſui officij tenetur ꝓuidere nẽcitatib⁹ ſuoꝝ ſubditoꝝ: nã ſibi ſũt aſſignati redditꝰ vt liberi⁹ vacet vtilitatib⁹ ſuoꝝ ſubditoꝝ.

Recipe et admittere differunt.

¶ Nota q̃ diſa eſt inter recipe pñtatu z admittẽ. hoc colligit Diſcus de ſcõ Geminiano. ibi: nullũ recipiant. z ex hoc decidit q̃d in ſacro. Nã q̃dã patronus pñtauit quendam clericũ ad aliquã eccliaz: z rogauit epm vt illũ admitteret. Rñ. epꝰ: z bñ. notarius Jo in inſtrũ ſuo poſuit qualr epꝰ talẽ inſtituerat: vtrũ notarius cõmiſerit crimẽ falſi: Dicẽt q̃ ſic: q̃ ſi pbũ admittere non ſit tẽ q̃s recipere: talis eſt falſarius. ſi aũt admittere ſit tẽ q̃s recipe nõ eſt falſarius: cũ recipe ſit tẽ q̃s inſtituere. Dicẽduz q̃ aliud eſt admittere aliud recipe: z ſic ỽbum bñ q̃s rñdit epꝰ ſolũ opabat̃ approbatione pſone pñtati: nõ aũt inſtitutionẽ: z ideo inſtrũm illud eſt falſum. Nota ꝓncipale effectũ hui⁹ capli: q̃ dioceſanus nõ teneť aliquẽ inſtituere: imo nec admittere ad pñtationẽ religioſoꝝ niſi pt⁹ fuerit aſſignata certa portio pſone pñtate vnde vtiere z ſuſtẽtari poſſit: ſoluere epalia iura z tenere hoſpitalitatẽ: tñ cõẽ religioſi ſuſtinẽt iſta onera: z aſſignãt pñtato certã portionẽ pro victu z veſtitu. cleñ. j. de iurepa. in cleñ.

¶ No. q̃ epꝰ nõ teneť recipe pñtatũ: niſi pt⁹ ſcã aſſignatione ꝙgruẽ portionis. Quid ſi religioſi nolint aſſignare portionẽ: Dicẽduz q̃ epꝰ poterit illos cõpellere ad aſſignãduz ꝙgruã portionẽ: vt dicta cleñ. j. cẽt ſi ſint religioſi exẽpti: z in ỽ religioſus exẽptus ſubeſt iuriſdictioni epi. q̃s vep. eſt: ꝓmõ illa eccliã z ꝓpls ſint ſub ptãe epi.

a ¶ Zuiſmarum. ā. eo. lib. de conſti. c. ij. j. de ſepul. c. j.

b ¶ Jmmoratione. Nunc antiquoꝝ declaratione ſupra in ꝓhemio huius libri: ad finem etc. adũ.

c ¶ Religioſorum. De monachis ſtatutuz fuerat. ā. eo. de monachis. de aliꝰ religioſis eadem ratione: idem dicebamus per decre. ā. eo. anarticle. z. c. in lateranen.

d ¶ Aſſignatis. Q̃s p eos augeri vel diminui nõ poterit: dicẽ Jo. dñs. ā. e. anarticle. z hñt̃ circa h. pticẽ diocesani etiã q̃ad exẽptos. vt in cle. de ſup. negli. pla. q̃ regulares.

e ¶ Soluere. Hoſpitalitatem tenere: vt predicta decre. de monachis. z dic vt ibi. z. rrſ. q. j. c. j.

f ¶ Exempti. Eccleſia tñ eſt populo nõ erat ibi exẽpta. (ADDITIO. Idem Jo. mo. z Archi. Jta nõ intromitteret ſe epꝰ. ā. de priuile. q̃ſi. z de ſupplẽ. negli. prelaticũr. hodie ſecus. vt in cle. eo. titu. quia regulares.

¶ Hi. ſeq. exponit. ponit opi. z declarationes iuris noui.

g ¶ Sinẽ terri. ſortẽ dimittebãt ẽtiaz quarte. i. tertiã decimaz decimaz. ā. eo. ti. ertitpãde. in pn. nolebãt q̃ eis gñarentur pedagre. de ſe. di. v. legim⁹ q̃ſi. diaz. Notanter ſit aũt Tan. z Hoſ. z Ber. (ADDITIO. idẽ Jmo. z Hoſtiẽ. Sz Archi. hoc reprehẽdit dicẽs q̃ decre. ſicut. loquit̃ de defectu ꝓne ꝑſonate: nõ de defectu reꝝ de quo loqmur hic. dicit ergo q̃ hoc casu epꝰ nõ ordinabit ſz cogẽt illos ad portionẽ aſſignãdã. dic vt. j. dicam in additione. Jo. an.) ā. eo. de monachis. q̃ ſi monachi hãc portionẽ aſſignare nollẽt elapſis ſex mẽſibus epꝰ ordinaret eccliam alleg. decre. de ſup. neg. pla. ſicut. hodie dioceſan⁹ ad hãc aſſignationẽ faciendã ſtatuet eis terminũ infra quẽ ſi nõ fiat pñtatum admittet: z poſtea faciet hãc aſſignationẽ: in q̃ raro ſida ſ plurt vl' minoꝝ non dz excedere. q̃d dic vt in cle. de iurepa. vt ꝓpõ.

h ¶ Onera. Hoſpituz receptionis. nuntiaꝝ apoſ. ſe. z ſi.

i ¶ Animarum. Quaz regimẽ eſt ars artiũ. ā. de eta. z qualt. cũ ſit. eſt. n. ala ſciſſioi corpoze. tij. q. j. ſeptimus.

k ¶ Illos. Clericos (ADDITIO. Patronos. ſ. de q̃bus hic loq̃tur ſm Archi. p decre. ſtatim. alle. hic aũt intelligit de hſitibus ius inſtituendi. ſed ſalua pace non adaptat̃ lr: niſi dicat̃ per eos fieri preſentatio ſolum ad curã ppũ de tam inſtituto per ipſos ad regimẽ eccleſie: vt ſcripſi de prebẽdis. de monachis. ſup. ſi. ij. glo. Jo. an.) intelligo: q̃ laici nihil percipiunt. ā. de iurepa. preterea. z ſic etiam intelligitur. ā. eo. ti. ertirpande. in princi.

l ¶ Conſuetudine. Cum enim animabus ſit periculoſa: vt. ā. probatum eſt. ergo extirpanda. ā. eo. extirpande. de ꝓſue. c. vltꝰ. z de hoc ibi plene. Joan. and. Lap. j.

Jcet ¶ Dixit Clericus: q̃ ſcdo anno põtificatus Clemẽtis emanauit hoc capl'm: z ſimul cum hac decre. legere ſoleo decre. ſequẽtem. z decre. ſi aplica. que hanc reſtringũt: z decre. preſentẽt. que hãc exponit: vt patet in glo. Joã. and. Facit tria. Primo recitat antiquam conſuetudinẽ. Secda ibi [Nos itaq̃.] Illam approbat z inhibet. Tertia ibi [Nos enim.] decernit. Joan. andre.

¶ CASUS. Tytius tenẽs bñficiũ canonice eiꝰ ſpectat ad collationẽ epi pietatẽ. motꝰ tuus eſt in curia romana: epꝰ pietatẽ his ad quẽ ſpectabat collatio huius bñficij ſemit iſtã vacationem: q̃ forte erat in curia: vtrum poterit conferre iſtud bñficium ac ſi vacaſſet extra curiam?

Podagre nõ gñant illis gbus vicꝰ ſubtrahitur.

¶ No. j. q̃ q̃ bñficiũ nõ vacat nõ dat ius in eo: ſed ad id. ad b. j. eo. tit. ca. ſi.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Rū.q̄ non: ꝛ dicit q̄ lz ꝓuiso quocūcuꝫ bñficio⁹ spectet ad papā: spāltm rō antiqua ꝓsuetudo voluit ad ips spectare collationē bñficio⁹ vacātiu⁹ in curia: quā ꝓsuetudinē approbat hic papa: ꝛ ꝓstituit vt nullus talia bñficia vacātia in curia audeat ꝓferre. Et istud vez: dūmodo papa ꝓferat ſtra mēsem quo elapso poterūt epi ad q̄s spectat electio ꝓferre p se vel p vicarios suos gñales in spūalibus ꝛ tpalib⁹ in sua dioceſi dimiſſos. tū ſi papa inuenīat illud bñficiū vacāo: ét elapso mēſe poterit ꝓferre: ſi non fuerit facta collatio p eos vel sūm vicariū dimiſſum in ptib⁹.

¶ Nota primo q̄ papa hz plenaz diſpōnem bñficio⁹ in quacūcuꝫ pte orbis ſitos: nā ipe fuit vocat⁹ in plenitudinez prātis vt ipse ꝓcurrat cū oīb⁹ alijs ꝓlatis: tō iter ipsos eſt locus preuentionꝫ.

¶ Nota q̄ bñficia vacātia i curia ſunt rebuata diſpōi papi: hz iſtud eſt corectū p ꝛcēſſū baſilicē.

¶ Nota vltr̄ius q̄ tuo cōmune pōt diſponere illud q̄ antea diſponebat ꝓsuetudo: ꝛ ſic de ꝓsuetudine ſit tuus cōmune: vſi papa pōderat hic ꝓsuetudinē ad ſe extendendū. vz. ne videret̄ ordinarijs collationibus q̄ eſſet cā auferendi ab eis collationem iſtorum beneficiorum: tamen ceſſante conſuetudine iſtud idem potuiſſet ordinare.

¶ Nota caſum in quo bñficium debet conferri per papam infra mēſem: al⁹ perdit qualitatem collationis: nā ante nullus alius poterit conferre niſi papa: poſt mēſem vo alij concurrunt cum papa: ꝛ eſt locus preuentioni.

¶ No. q̄ iſte mēſis currit a die vacationis: nec cōputat dies vacatiōis: ꝛ ſō iſtud nō ſtatuit in odium negligētie pape: q̄ tūc nō curreret mēſis iſte: niſi a die notitie: ſi ſtatuit iſtud tps in fauorē eccliaꝝ ne diu maneant ſine pāto: ideo curr̄it iſte mēſis a die vacationis: vt dictū eſt: ſecus in alijs tpibus relictis ceteris ꝓlatis in odium negligentie eoꝝ: q̄ illud tempus currit a die notitie ipsoum.

¶ Glosa ſequens querit ꝛ ſoluit.

a ¶ Dignitatū. Quid de ēpatibus: numq̄d cōprehēdunt hac ꝓſtone: (ADDITIO. Cleri. pl. j. ca. ꝓri. tenuit q̄ ſic: ꝓpter ꝛ duz eccliaꝝ q̄s hic ponit: q̄s cathedralco cōprehēdit. ſ. de ver. ſign. cū clerici. Jo. an.) Satis videt q̄ nō: q̄ ea q̄ ſpāli nota ſunt digna: niſi ſpāl⁹ notent negligenter ſtelligunt. ff. de inſtit. ité apud. ff. hoc dicit. j. co. ti. cūſtos. j. de ſen. excō. q̄ piculoſum. cū ſi. ꝛ facit. ſ. de pcu. c. vlti. ꝛ q̄s ibi dicit. ſ. de hī. ꝓſby. c. j. eſt ent̄z nō dignitas: ſed dignitatū culmē. ſ. eo. venerabilis. ꝛ. c. cū olim. ꝛ hoc ſeruat curia. (ADDITIO. Facit clem. de renū. c. vno. ꝛ dicit Bar. j. c. ꝓri. hoc ꝓbari p lr̄am tbi: ꝓferre valeāt: de ēpatibus. n. nō ſic loquer̄ ex. ꝛ dicit q̄ Nicolaus. iij. ſic inter ſtatus eſt in eccliā Brachareñ. Jo. and.) q̄ne reſervationes in hoc cū vacāt facere ꝓſueuit: q̄s ēt interdū in abbatijs facit. (ADDITIO. No. Jo. mo. de here. inq̄ſitores. q̄ declarari vidit in appell̄one dignitatis abbatiā nō ꝓtinet. l. facit. xvj. q. vij. ſigs deinceps. Et ſm hoc dicit Archid. idē de ꝓlatis p quos ꝓncipal⁹ regunt̄ monaſteria: ſicut ſūt ꝓorat⁹ de boſco: ꝛ ſcī Joānis in monte: in quibus cadē eſt rō: nec p vacationez nois tuus īmutat: ſz quantum pcipio curia hoc non recipit. Jo. an.) vt ſic p iſtā cōprehendant ſolā pulſa p pcilium lateranēſe. nō p gñales. ſ. de elec. ne p deſe ctū. ad h. ſ. de ꝓcēſ. pteben. dilectus.

Abbatie a ꝓoratus ꝓncipales monaſteria. riozꝫ nō ſunt vacare ſ curia romana.

b ¶ Pertinē. xxxij. di. oēs. ꝛ vide q̄s di. ſ. eo. lib. de elec. q̄ꝫ. Joan. andre.

c ¶ Vacaturis. q̄s alius non pōt: vt. ſ. de conceſ. pben. c. ſi. etiā legatus de late re pape: vt. ſ. eo. tit. dilectus filius. T.

d ¶ Apud ſedem. Que dicantur apud ſedē ipaz vacare dicetur. j. eo. preſenti.

e ¶ Conſuetudo. Patet ex facto. ſ. de accuſa. accedens.

f ¶ Statuim⁹. Fit ꝙ de ſpāli ꝓſuetudi-

ne ius cōe. ſic. ſ. de clāde. deſpō. cū inhibitio. ꝛ eſt ſile de fidefuſ. q̄ ghuſd. i. or. priuſleg. q̄ nō mlto. allegat tū romane eccleſie ꝓſuetudo pro iure. ſ. de conſti. ex litteris.

g ¶ Sedē ipaz. Nō vacāt̄: al⁹ parochiales eccliē. ꝓterunt p illos ad q̄s collatio ptinet. q̄s dic vt. j. e. ſi aplica.

h ¶ Vacare. An bñficiuꝫ dicat̄ in curia vacare cū duobus ibi ſuper eo fibi collato litigātibus alter moriſ: vel vterq; dic vt in clemen. vt lit. penden. ſi duobus.

¶ Glosa ſequens tractat quid de preſentatione.

i ¶ Collatio. Nil dixit de ꝑſentatione: vnde ſepius reperiſ receptū in curia. (ADDITIO. Idē Jo. mo. dicit tū Archidiac. q̄ papa illa reſeruare potuiſſet ſi voluiſſet. Jo. an.) papā p hoc nō ꝓferre bñficia que ptinent ad pſitationē laicoꝝ. Sed cadē rōne nō ꝓferret que ptinent ad ꝑſentationē eccleſiaꝝ vel monaſteriozꝫ vel monachorum. ſ. c. ꝓri. ꝓ hac pte facit. j. c. ti. cū in illis. ſ. cū aūt. ad hoc. ſ. de iurepa. cū dilectus. Sed p lr̄az que ſupra dicit: quacūq; auctoritate: ꝛ p id quod dicit prouiſio.

(ADDITIO. Et q̄ preſentatio patroni clerici habet vim electionis: vt no. Jnno. de iurepatro. cum antez. ſm Archi.) ſatis videntur comprehendi predicta.

(ADDITIO. Comprehendunt etiā illa que poſſent laīci conferre ex priuſlegio papali ſm Archidiac.)

k ¶ Expreſſa. No. vnum caſum in quo vacat prebenda in eccleſia: ꝛ ille ad q̄ſ ſpectat prima vacatura nō conſequitur illā. alium habeo. j. de rerum permuta. ca. vno.

(ADDITIO. Adde q̄ no. j. e. q̄ ſepe. i vl. gl. Jo. an.)

l ¶ Cōferre. Infra mēſez a die vacationis nūandu⁹: q̄ poſt illū ptt ea ꝓferre: q̄s dic vt. j. c. ꝓri. Cap. iij.

¶ Tatutum. Ponit conſtitutionem clemen. cuius moderationem ſubdit. ibi. Ut hi. Quam poſtea reſtringit. ibi. Tantummodo. Domi.

cōprehendit̄ ꝑſonatus: q̄ hic nō exprimit niſi ꝙ dignitate: ſ thī dixit a dignitate ꝛ ꝑſonatu. q̄ vī q̄ ſub iſto ꝙ do dignitatib⁹ ſcludat hic ꝑſonatum.

¶ No. q̄ q̄ſq; dignitatib⁹ puldet p vīā collatiōis ꝛ nō electiōis. Domi. Jus limitās ꝛ limitatū i eſt de caſib⁹ hīt locū.

¶ CASVS. Pro ītellectu huius ca. preſupponēdū eſt illud q̄d hētur in. c. precedēti. vz. q̄ eccleſie dignitates: q̄ ſonatus ꝛ beneficia q̄s vacant in curia ꝓferri nō poſſunt per aliū q̄m per romanū pontificem: hoc premiſſo dicit. c. pſis q̄ ſi romanus pōtifex beneficia in curia vacātia ſtra mēſem a tpe vacationis numerandū nō ꝓferat: illi prelati ad quos hmōi beneficiorum collatio ſpectat mēſe elapſo illa ꝓferre poterūt: ſtatuto clemētio. i. c. ſmediate primo nō obſtante: dūmō ipſi collatores p ſe ipſos illoz collationē factā. Sed q̄d: ſi ipſi a ſuis dioceſibus ſint remoti: q̄ tūc ꝓferet ꝛ Rñdet q̄ eoz vicarij gñales q̄ erūt in ipſis dioceſib⁹ collationē facē poterūt: dūmō hēant ſpāle mādatū bñficia ꝓferēdi.

¶ Nota primo q̄ appellatione romane curie venit ſedes apoſtolica: hic enim dicit in curia romana: ꝛ. ſ. cap. ꝓpter. d. ꝛ rat apud ſedem apoſtolicam.

a ¶ No. ſcīo q̄ iſta decre. modificat. c. precedēs. Sed q̄ eſt an hēat locū in beneficijs electiuis? Videt̄ q̄ non: q̄ text⁹ dicit collatio: ſed collatio ꝛ electio diuerſa ſunt: vt c. cū in illis. j. eo. appellatione ſgīt vnius alterū nō comprehendi. Alīq̄ iſta rōne moti tenēt iſtā partē. Dicit⁹ iſi tenet Zitū. q̄ iſtud. c. venit ad limitationē precedētis: ergo vz habere locū in illis in q̄bus. c. primū. ſed precedens. c. hz locuꝫ in electiuis: vt patuit ibi electio. puiſio ſeu collatio: igitur i ſtud in illis locum habere debet.

¶ No. final⁹ effectū hui⁹. c. q̄ niſi papa puderit intra mēſez de bñficio in curia vacāte: tūc ordinari⁹ poterit cōferre. Et ex ꝙ elicet q̄tuo: ſpālia q̄ꝫ pōt gl. ē ꝙ exp̄ſū. ꝛc.

a ¶ Statutum. ſ. capi. prorimo.

b ¶ In curia. ꝛ ſic ide ē dicere i curia: q̄s apd ſedē apli eā. vt. ſ. c. ꝓri. ꝛ q̄ ibi vacare dicant: videbis. j. eo. ꝓſti.

c ¶ Moderandum. Hoc arctationem reſpicit non augmentum. ſ. de verbo. ſignī. c. vlti.

(ADDITIO. Interdum ponitur pro gubernatione: vt ibi dixi ſuper glo. pe nul. Joan. andre.)

d ¶ Mēſez. De hmōi cōputatiōe vi. ſ. c. li. de ele. ꝙ fit.

¶ Glo. ſeq. alleg. Zitum. ꝛ op. ad illud ponit opt. Zitam quā approbat. ꝛ rñdet ad Zitum. ſed o tractat an tempus currat ſedi vacanti. tertio notat quatuor ſpālia.

e ¶ Numerandū. Eſt ergo expreſſuꝫ iſtud tēpus non a tpe ſcīēte ſed vacatiōis currere: l̄z videat̄ ꝛ de ꝓcēſ. prebē. q̄. diuerſitatē. ad ſi. ſ. de ſupplē. neg. ſpā. l. ſi. ro. n. qui neſcit ptāte experiēdi nō hz. ij. q. vj. bīdauꝫ. ff. de calū. l. annus. ꝛ hoc tenuit hic Huſl. (ADDITIO. Qui etiaꝫ dicebat q̄ nono pape currebat a tpe electionis: nō a tpe coronationis cū ex electione cōpetat illi plena iurisdictio. ſ. de elec. licet. ꝛ de facto pz q̄ ex coronatione bñficia ꝓferr ꝛ q̄ſq; ſi nō vult ꝓferre reſeruat. Et q̄uo ſcribat ante coronationē ꝛ qualē bullā det no. in ſi. huius libri ſup data. Jo. an.) Sed Zium credo ſm Bar. q̄ hoc ſtatuti fuit in fauorē eccleſiarū ne ꝓtingeret beneficia diu vacare: nō aūt in odium ſummi pontificis negligētie: q̄ tunc nō niſi a tēpore ſcientie curreret preſcriptio: vt in cō tranſu. Itez per hanc redit̄ ad ius cōe. extendenda eſt igīt vt de facili ad ſuā naturaꝫ redeat. xxxv. di. ab exordio. ff. de pac. ſi vnus. preſertim vbi ſtatuō ꝓtra ſe ſtatuit: al⁹ enim quare nō ſic expreſſiſſet a tēpore ſcīēte: de dec. ad audiētiā. ad hoc. j. de reg. iur. ꝙtra cū qui. Unuꝫ

Beneficia extra dioceſim ꝓferri pſit.

Vicarius epi an et q̄ſ poſſit ꝓferre beneficia vacātia i curia romana.

¶ Nota arg. q̄ appellatione dignitatis

seciaz lz iſtud tps currat ignorāti: nō tamē ſedi vacanti: q̄s ſatis probat. j. eo. ſi aplica. ſi enī ſbi ſpecialis eſt cāſus: ergo ipſius ꝓrariam eſt regulare. ꝛ eſt ratio: q̄ hoc reperimus exp̄ſſum: ſed illud nō. Et ſic no. tiū. ſpecialia in hoc caſu. Primū q̄ cū in alijs dec matias tēpus de cōceſ. prebē. c. ij. hic dat ſolū mēſis. Secūdus q̄ iſtud tēp⁹ currit ignorāti. Tertiū q̄ nō ſit cōputatio de momento ad momentū: ſed dies vacationis nō computat̄ i mēſe. ꝛ hoc ꝓz dū dic: a die ꝛc. ꝛ ſimile. ſ. de excepta. de reſtitu. ſpolia. freq̄ēs. (ADDITIO. ꝛ clemē. ſicut appellationē. de appel. ꝛ vide q̄s dixi. ſ. eo. lib. de elec. pulda. in glo. pe. Jo. an.) Quartuꝫ q̄ cū alis cōiter ptās deferat ad ſuperiorem: hic recūrit ad inferiorem: ꝛ hoc facit ipoſſibilitas caſus. ad hoc. ſ. de elec. licet. in ſi. ꝛ. ſ. eo. lib. ꝛ eo. ti. indēntatibus. in ſi.

¶ Glo. ſeq. dicit q̄d dedit cām ꝓſtōt. ſed o querit ꝛ ſol.

f ¶ Per ſeipſos. Habebāt epi ante ꝓſtitutionē clemētis ꝓcuratores in curia: qui ſtatim cū vacabant beneficia ꝓferebant illa: ꝛ ſic prenentiebant papā. vnde motus Clemens promulgauit cōſtitutionē. ſ. c. prī. demū Gregorius q̄ multū ꝓiudicialis erat ꝓſtitutio illa. (ADDITIO. q̄s patuit ex diutina vacatione eccleſie romane poſt obitum Clemētis. tiū. ſm Huſl.) in cōcilio Lugdunēſi moderatus eſt ea. Sed ne adhuc exercerēt illa malitias. ſ. q̄ haberēt ꝓcuratoꝛ in curia qui ſtatim mēſe elapſo illa conferret: ideireo hoc addidit: papa enim ettā poſt mēſem poſſet cōferre ſi vellet: dūmodo prenentus nō eſſet. ſ. c. prī. in ptib. Sed lra iſta dicit per ſeipſos: nūquid ſi preſentes ſunt per alios cōferre poterūt? Dic q̄ per alios cōferre nō poterūt. (ADDITIO. Et ſic tria ſpecialia no. ſm Bar. ꝛ Archidia. ſ. q̄ poſſum per me q̄ non poſſum per alīū. Item q̄ poſſum per alium q̄ nō per me: cum hoz ꝓrarium ſit regulare.) j. de regu. potest. vbi de hoc. Item q̄ potestas cōferendi redit nō libera: ſed onerata. vt hic pater. Joan. andre.) niſi in caſu qui ſequitur. potuit enim papa rei ſue cōditionem ꝛ modū apponere: ꝛ legē quā voluit. xvij. q. ij. eleutherius. ff. de pac. i traditiōib⁹. de ꝓdito. appo. vez. Jo. an.

¶ Glo. ſequens ponit opi. quam reprobat.

g ¶ In remotis. Sic. ſ. de ꝓcēſ. odi. cū nullus. ſ. epō. Et dixerunt quidā per hanc lr̄am q̄ quis extra ſuā dioceſim exiſtens beneficia conferre nō poterat. ſed hoc eſt falſuꝫ: (ADDITIO. Idem Huſl. ꝛ Bar.) l̄z in hoc caſu poſſet concedi: ꝛ probatur hoc olim. ſ. de cōceſ. prebē. poſt electionem. in parte dectia. ꝛ hoc no. Joan. ꝛ Ber. ſ. de offici. lega. capi. nouit.

¶ Glo. ſeq. ponit duas lecturas ꝛ primam approbat.

h ¶ Jd canonice. Dicebāt olim quidā id. ſ. vicaria. nā eo ipſo q̄ vicarius generalis erat beneficia cōferre poterat: ſed hoc eſt falſuꝫ: vt. ſ. de offi. vica. cū in generali. In talīū ergo collatione per ordinariū facienda requirit q̄ mēſis elapſus ſit: q̄ per ſeipſos ꝓferat ſi p̄ſens ſit: vl̄ q̄ per generales vicarios nō ſpāles: ꝛ q̄s habeat ſpāle mandatū beneficia ꝓferendi: ꝛ ſic exponē id. ſ. beneficia. ꝓferre. (ADDITIO. Archidiaconus (cuius dictū vt rutius conſulo ante factum: poſt factū ſto glo.) exponit. i. collatio beneficioꝝ ſic in curia vacantium. Adde quintum q̄ infra dioceſim cōferant. Joā. andre.) Cap. iiij.

in VI.° ven per Sanc. glo. numerandum. cū Joannem Gutie. de jurn. confirma. 1. p. c. 29. folio. 93. nu 4.

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ No.j. q̃ bda inserta t dispõnt⁹ de beneficialib⁹ titulus bñficales ꝛcernẽt⁹ sũt interpretanda largissime. ad ll̃ de donac̃ dilect⁹

¶ No.ꝯ. q̃ bda rescriptorũ bñficialiũ sũt interp̃tãda stricte. Do.

QUãuis. ¶ Primo ponit regulã. Sed o instãtiã. ibi. Et ideo.] Tertia ibi. Gõ. Quarta ibi. Sec⁹. Jõ instãtiã aliũ casum subiecit ꝑm Jo.mo. Jo.an. Fuit tracta de extravagãti Inno. tiũ. dicnt rñso. t.c. ꝯ in bñficijo. Et emanauit ad declarationem eoꝝ q̃ no. Tãcre. t Ber. t moderni. ã. de eta. t q̃. li. accepim⁹. in fi. ꝯ preben. pro illoꝝ. in pñ. Ber. t Cõpost. de rescrip. capitulũ sancte crucis. in gl. q̃ gñeo. §. Itẽ queritur de hac forma. t §. sequen.

pensiõ nõ debeã. per ecclesias ciuitatis vel diocesis nõ cõprehenditur cathedralis. Sed per ecclesias prouintie metropolitana t cathedrales reliquie includunt. Joan. andre. Lab. iij.

(ADDITIO. Et per Inno. t Hostiẽ. de iure patronatus. cũ dilect⁹. Jo. an.)

QUãuis plenissima ª fit alis in beneficijs interpretatio facienda: ifre tñ sup obtinẽdis beneficijs ipetrate debent (cũ sint ambitiose) restringi ᵇ. ¶ Et iõ si alicui vsq; ad certã ᶜ sũmã puideri mãdamus: ei nõ in pensiõ ᵈ ꝛ in bñficijs ecclesiasticis tm̃ volumus prouideri: nisi de pẽsione in nñs literis mẽtio hẽat exp̃ssa. ¶ Quãq̃ sub noĩe ecclesiarũ ciuitatis cõprehẽdãt: alꝫ ecclesia cathedralis: cum tñ alicui de beneficio mãdam⁹ in aliqua ecclesiaꝝ ciuitatis vel dioc̃is puideri: ad cathedralẽ ecclesiã (quã ꝓpter ipsi⁹ honorẽ sub hac generalitate nolumus hoc casu ĩcludi) se mãdatum hmõi non extendit ᵉ.

¶ Sec⁹ è cũ mãdam⁹ in aliq̃ ecclesiaꝝ puintie ᵍ prouideri: tunc eniꝫ t metropolitana t cetere cathedrales ecclesie includunt sub tali mandato: cum vberiorem ʰ hoc casu q̃z alio impetranti gratiã facere videamur. ¶ Idem.

¶ Impetrãti bñficium secularẽ ꝓuidet de beneficio per seculares clericos vsq; ad ꝓscriptionẽ legitimã possesso: hoc primo. Clerico seculari priorat̃ impetrãti simplr non puidetur de ꝓfuero per religiosos gubernari. b. d. secundo. Domi. Capitulum. v.

(ADDITIO. Idẽ Archidiac. qui refert sic. pmittant per archiepiscopum Rauen. de mandato pape in forma pauperum. inducit etiã ad hoc de sentẽ. ex com. cap. vlt. §. adhẽmus. Joan. andre.) cum clerici. Satis credo cũ hec littera sic indistincte loquatur q̃ in nullo beneficio cathedralis ecclesie poterit prouideri: non enim dicit q̃ non ĩcludatur canonicatus ecclesie cathedralis: sed q̃ non ĩcludatur ecclesia: ergo nullum ipsius ecclesie beneficium ĩcludatur. ad hoc optime. j. de priuileg. per exemptionem. t. ã. j. respondeo. Sed pone: impetrauit prouideri mihi in ecclesia sancti petri bonosi. non est alia sancti petri ecclesia q̃m cathedralis: nũquid in ea puidebit mihi? Videt ꝓpter stilũ curie.

(ADDITIO. q̃ que q̃ intitulat t obligat ecclie t tenet ad ꝓtinuã resid̃tiã. ã. de clerī. nõ resi. c. fi. ꝛ ꝓpẽsionẽ nõ intitulat nec ad residentiã tenetur. xvj. q. j. possessiões. t. q. vj. illud. cũ illa possit et laico ꝛcedi. vt ibi. Jo. an. ꝯ ꝛ ibi fit liberalitas: non tñ est in collatõe: ſ in eo q̃ magis ſtet q̃z illi ꝓcer. q̃ dic. vt. §. de preben. relatã. ꝑbatur hoc. j. de instit. c. vlt. Et ꝛ in fauorẽ etus hoc dictum videat: ſ in cauſa.

(ADDITIO. Vide q̃ no. Hostiẽ. ã. eo. ꝑ illoꝝ. post pn. t in fiñ. de ver. signi. §. a q̃ fieri. post pn. ver. q̃d ſ ꝓcipiatur. vbi dicit q̃ ciuitas t dioc̃es. sunt correlatiua sicut ꝑ ſ filiꝰ: t ſic vnũ nõ est reliquũ: sed puintia nõ est correlatiua ad ciuitates: ꝛ illa ꝛ collectiua vel pclusiua: ita q̃ etiã ciuitatem ꝑtiaꝫ pcludit. facit. vj. q. iij. scitote. tñ. q. vj. nõ ll̃ecat. t sc. c. Jo. an.)

¶ Secũdo. Et ideo dicit tñ pũt q̃ decidit cathedralis ecclesia ꝓ ꝑsona. Et ideo dicit q̃ ꝛ ibi. Et hec ꝛbum bñficio large ponit: siue de parochiali ecclesia: vel de ꝑbenda tractetur. Jo. andr.

¶ Tertio. Et ideo dicit q̃ ꝛ ibi. Et hec ꝛbum bñficio large ponit: siue de parochiali ecclesia: vel de ꝑbenda tractetur. Jo. andr.

¶ CASVS. Papa mãdauit epõ pictauen. vt mihi puideret de bñficio q̃s cõtinuit assignari clerico seculari. Erat aliquod beneficiũ q̃d fuerat regulare: tñ fuerat possessum ꝑ seculares clericos ꝑ spatium. xl. annoꝝ sufficiens ad inducẽdum ꝓscriptionem: vtrum videatur mutatum bñficium: Rñdet q̃ sic: mã et spatio tãti tpis ꝓsumitur mutatio status talis bñficij: ideo continet in gratia mea: ac si semp fuisset seculare t non regulare. Sed quid: pone q̃ papa mãdauit vt mihi puideretur de priorat: quer̃itur de quo prioratu intelligatur: Rñdet q̃ de prioratu seculari congruo meo statui: nisi in gratia mea continer̃etur exp̃resse: vt mihi prouideretur de priorat: etiam si illud esset regulare.

¶ CASVS. Cum obtinerẽ dignitatẽ vel ꝑsonatũ: eps pictauen. mihi ꝛtulit ꝑbendam cui erat annexa ecclesia parochialis: acceptaui prebẽdam cum sua annexa t apprehendi possessionẽ. an vacet mea dignitas vel ꝑsonatus t Rñd. q̃ non: q̃ ecclesia parochialis est simplex bñficium t cõpatibile cum dignitate vel ꝑsonatu: ideo possum illa duo obtinere sine dispẽsatione apostolica: secus si ecclesia parochialis esset per se: q̃ tunc esset necessaria dispẽsatio a sede apostolica. Ratio otiger̃is est: quia q̃si ecclesia parochialis est annexa prebẽde: dicit eã supp̃ssa t extincta: ideo censetur simpler beneficium. Ter. l. Personatibus. Jnon̄ intelligatis q̃ vnus t idem possit obtinere plures ꝑsonatus: sed loq̃tur iste textus de pluribus bñficijs t pluribus ꝑsonis quibus conferuntur.

Impetrare ꝑbẽdaz tãti valoris t vsq; ad talẽ valoꝛez sunt diuersa.

Eccle cathedralis nomine ſ in ſto ad bñficia ex pmi nõ os

patet. eo. ti. dudũ. j. t. ñ. t. c. cumana. t. c. sacrosancta. cuz ñ. Joan. and⁹.] gratiam surreptitiam: quia in cathedralibus ecclesijs non solet exprimi nomen sancti: sed in inferioribus sic: quod credo nisi aliter per literas appareret papam de cathedrali intellexisse per illud capitulum.

a ¶ Prouintie. In hoc casu loquit decre. ã. eo. tit. ꝓ illoꝝ. vnde nõ aduertebat qui decre. illã allegabãt q̃ ꝓ ipsos ꝓuideri mandabat in aliqua ecclesia ciuitatis: põt prouideri in cathedrali: cuz ibi archiepõ de ecclesijs sue puintie scriberet.

b ¶ Uberiorez. Si ergo queraẽ diuersitas ratio: sufficiat ista: ꝛ ad metropolitanã ecclesiaz non multũ efficax videatur: sed sufficit sic ꝓ papã declaratuz. de re ĩdica. in cauſis.

(ADDITIO. Idẽ Archidiac. qui refert sic. pmittant per archiepiscopum Rauen. de mandato pape in forma pauperum. inducit etiã ad hoc de sentẽ. ex com. cap. vlt. §. adhẽmus. Joan. andre.) cum clerici. Satis credo cuz hec littera sic indistincte loquatur q̃ in nullo beneficio cathedralis ecclesie poterit prouideri: non enim dicit q̃ non ĩclndatur canonicatus ecclesie cathedralis: sed q̃ non ĩclndatur ecclesia: ergo nullum ipsius ecclesie beneficium ĩclndatur. ad hoc optime. j. de priuileg. per exemptionem. t. ã. j. respondeo. Sed pone: impetrauit prouideri mihi in ecclesia sancti petri bonosi. non est alia sancti petri ecclesia q̃m cathedralis: nũquid in ea puidebit mihi? Videt ꝓpter stilũ curie.

c ¶ Alb vno. Nota ꝓ his que no. Ber. ã. de causa pos. t ꝓpõle. cum ecclesia sutrina. in glo. ex hoc videtur. facit. ã. de fil. presbyte. const̃ tutus.

d ¶ Institutio. Ergo si de facto tñ occupatũ eẽt: ꝑ eos non hẽret locum ꝓscriptio: vel si sibi nõ vt rectori eo: sed vt vicarij vel conductitij seculares clerici retꝛisserent.

(ADDITIO. Idem Jo. mo. t Archidiac. qui ponderat q̃ h requiritur ꝓscriptio non consuetudo tñ: ꝓpter ea que dicit. ã. eo. lib. de consuetu. c. fi. in. iij. glo. Jo. and.)

e ¶ Legitima. ſ. quadragĩta annoꝝ. de ꝓscrip. de ẽta. de eã pos. cum ecclesia. de ꝑsue. c. vlti. (Idem Archi.)

f ¶ Ante. inceptam ꝓscriptionem: sed secus si post in-

ceptam t ante completam: t ideo dicit. ã. continue.

g ¶ Post. Non tñ ꝓtinue t pacifice ſpatio quadragĩta annoꝝ: t ideo dicit q̃z illa igit̃ administratio p̃cedentis tpis tollitur ꝑ ꝓscriptionem sequentem. administratio autem ꝓscriptionem sequẽs illam non tollit: nisi alia ſtueniret q̃ eius aliorum haberent perimere.

(ADDITIO. Idẽ Archidiac.)

h ¶ Priorat⁹. Priorat⁹ est duplex

¶ No.j. q̃ magis dignus ꝓ ũnecti mi nº digno. Nã magꝫ est digna alꝫ cura q̃s canonica tus. ó eta. t q̃ll. cũ sit

¶ No.ꝯ. q̃ è pole ex ꝓsuetudie ecclie retinẽ leo dez corpe ꝑsonatus curã t prebẽdã: ex fi ꝑbende sit ĩnera ecclesia ꝓ. chialis. de cõsue. t. j. eo. ti. Do. Dicit⁹ ꝑ petu⁹: an dicat hñe curã alꝫ

¶ No.j. q̃ appellatione cõ sueti dis t telligit̃ de ꝓscripta: vt no. l. c. cumana. ã. de elec.

¶ No.ꝯ. q̃ possessio ſdicat ꝓscriptoez qa regrẽ q̃ fit cõtinua t pacifica. ad hoc de ꝓsump. tiis Domi.

3. nota quod vnus ac (sabens) cum sum sibam et continuat (que ad inducendam suam diuturnam prolongationem temporis et quasi) facit consu. dicit. unus ac. eam inducit. Innoc. Abb. in c. fi. de consu. Baldus et refert. Silues. Ver. consu. nu. 4. t. 3. requirit.

Universidad de Deusto
Biblioteca

in predic. ℌ. sed an ipse vicarius vel ipe prebendarius earum animaꝝ illius parochie habeat. de hoc fuerunt opiniones diuerse vt legitur. vicarius enim curam alterius habet. quod patet. ℟. de offi. vica. ex pte. sed vt vicarius: vt sibi no. Ber. cum ergo rector spualem iurisdictionez ibi habeat z super vicariū existat: qz excōmunicare potest z filiā facere. ergo quin curā habeat: negari non potest. ℟. de electio. duobus. ℌ.

¶ Glo. seq. signat cōtrarium z soluit.

a ¶ Personatib⁹. Et sic videt qz vnus possit plures personatus z ꝓbendam: etiam cū parochiali ameuā in vna ecclesia obtinere sine dispēsatione pape. vnde ꝙtradicit apertē. ℟. eo. lib. de ꝓsue. c. j. Sed h papa pluribus legitur: vt videos. j. vbi dicit: obtinentis, vnde plurib⁹ canonicis eiusdem ecclesie de hoc querentibus consultus papa respondit: z sic non est contra.

b ¶ Iti eadem ecclia. Idem z multo fortius si in diuersis. ad hoc. ℟. de concel. preben. litteras.

c ¶ Concilio. ℟. eodem. de multa.

¶ Glosa sequens duas rationes reddit.

d ¶ Non obstet. Cum enim accessoriū hēat sequi naturā principalis. ℟. eo. lib. de offi. dele. si sup gra. j. de reg. iur. accessoriū. cū suis ꝓcc. z de ꝓbenda nō est cautum qz vacet. ergo nec vacabit capella accessoria ad ꝓbendā. ad B. ff. de ser. rusti. fcti. l. vna est via. ff. quēad. ser. amit. si cōem. ad hoc. j. eo. qz sepe. ℔terea cessat rō ꝓhibitōis: qz in ecclesia annexa prebēde non tenet residere: vt. ℟. eo. extirpāde. ergo ostituto de multa hic locum nō habeat.

¶ Glosa sequens recitetur per obiectionem.

e ¶ Dispēsatio. Intelligo pape. de qua logitur ꝓcipue: de quo mentionē facit: al's in prebēda z dignitate dñi requiritur dispēsatio ep̄i: nisi ꝓsuetudo ecclesie aliud induceret: vt illa sine dispēsatione possint simul de iure teneri. ad hoc. ℟. eo. lib. de rescrip. gratia. z qđ ibi dixi. Dicebāt ergo Inno. z Hosti. ℟. eo. extirpande. hunc esse casum in quo de iure cōmuni vel saltem de cuiuslibet suppositis dispēsatione: fm diuersas opi. quas no. ℟. eo. tl. cum fam dudum. quis plures curas habebat. Cap. VII.

¶ Um cui. ¶ Decidit casum cuius dubium fortificat. tibi. Licz isti. Joā. andre. Emanauit ad declarationem omnium que no. ℟. de rescrip. c. capitulum. z reprobatur cōmunis opinio. Joan. and.

¶ CASVS. Papa contulit mihi tuus canonie in ecclesia pictauen. z mandauit decano z capitulo ecclesie pictauen. vt de facto me reciperent in fratrem z canonicum z me installarent: postea papa in eadez ecclesia pictauen. fecit tibi similem gratiam: qz te creauit canonicum ecclesie pictauen. z mandauit decano z capitulo ipsius ecclesie: vt de facto te reciperent in fratrem z canonicum: tu fuisti diligentior me: qz. Iz essem prior in impetratione: tamen in primo presentauisti literas tuas decano z capitulo qui te receperunt in fratrem z canonicum: ego postea presentaui literas meas: z secundo me receperunt in fratrem z canonicum. Decidit qz statim post vacauit quedam prebenda: queritur cui nostrum debeatur? Respondet qz mihi qui primus fui in impetratione; Iz fuerim posterior in presentatione literarum.

f ¶ Collatus. Longe diuersum est conferre z mandare ꝓferri. ad hoc. ℟. eo. li. de rescrip. tibi qui. z. c. duobus.

Liber tertius

sit in ea recepta: decernimus in assecutione prebēde iuxta sue prouisionis ordinem omnibus preferendum: quibus postmodum in ipsa ecclesia similis gratia est concessa.

¶ Licz isti primo suas lras presentauerint: z ꝓmo recepti fuerint in eadē. Idem.

¶ Per literas apo. non facientes de defectu ordinis mētionem: potest impetrāti de curato beneficio prouideri: ad ordines tamē se facier. ꝓximis temporibus promouendus. Joā. an. Lapli. viu.

¶ Licz pro clericis paupib⁹ probatur ergo illa lectu. decreta. capitulum. qz tibi prius fit nomen non adueribum: z certe satis erat absurdum dicere. (ADDITIO. Idē no. in halle. decre. tibi qui. de reseri. Jo. an.) qz per cursum tuū tu me preuenires in iure iam mihi acquisito. Et scire debes: qz sicut primo impetrāti preferitur oibus sedo impetrātibus in hoc casu: sic ꝓferitur oibus quibus prebenda vacauit: etiam ab ignorantibus cōferretur postea: vt. j. eo. li. posteā. Cap. VIII.

¶ Pro. ¶ Primo decidit casum: quem secundo determinat. tibi. [Oportebit.] Joan. andre. Tracta fuit de extrauaganti que incipiebat. Venerabilibus fratribus. als super prouisione: z finit Vleran.

¶ Pro intellectu huius capli habemus ꝓsupponere illud quod habetur in. c. cum in cunctis. de elect. in anti. Videtur qz ad hoc vt quis sit idoneus ad beneficium curatum: quatuor sunt requisita: videlicet etas: scientia: mores: honestas z ordo: Iz de ordine non fiat mentio in dicto. c. cum in cunctis. Item quarto requiritur maturitas morum. Et taciturnitas istorum quatuor: vel alicuius istorum quatuor reddit literas surrepticias.

¶ CASVS. Papa fecit tibi gratiam et mandauit episcopo pictauen. vt de beneficio spectante ad suam collationem tibi prouideret si quod vacaret: aliquin de proximo vacaturo: etiam si illi beneficio imineret cura animarum: z in literis pape nihil dicebatur de defectu ordinis: vtrum virtute gratie tibi facte: possit prouideri de beneficio curato: ita qz taciturnitas ordinis non faciat literas tuas surrepticias? Respondet ro. pon. qz Iz pactaria defectum ordinis: tamen litere tue non sunt surreptitie: posito qz in eis nulla fiat mentio de defectu ordinis: nam sufficit qz possio promoueri ad beneficium curatum infra annum. c. licz canon. de electio. ℟. z ca. cum in cunctis. alleg. secus si pactaria defectum in etate vel scientia. nam tunc litere tue essent surreptitie: z virtute illarum non posset tibi conferri beneficium.

¶ Nota tertium iuxta glo. qz in ꝓmouendo ad ecclesiaz parochialem requiruntur quatuor. ſ. etas: scientia: morum: honestas z ordo: patiens defectus in tribus primis non promouetur auctoritate apostolica: secus si pateretur defectum in quarta: ꝓnta in ordine: vt hic.

¶ Nota

¶ Nota beneficium curatum potest conferri nondum ꝓmoto ad ordinē. sed sufficit qz ꝓmoueat infra annum.

¶ Glosa sequens dicit quare illud aliis fuerit additum. z quid declarat. z hoc iustificat.

a ¶ Aliis. hoc fuit nō sine mysterio dictū: qz ꝓstituto Vter. soluz de pauperibus loquebat. vnde multi dicebāt secus in aliis. z declarat hic quod no. Cōpost. de rescrip. cap̄lm. in gl. qz gōnes. ℌ. ité querit an collatio. Et no. qz ſtuor requrunt in ꝓmouēdo scia: etas: mores: z ordo: in ꝓmo tribus patiens defectū auctoritate lrarum sedis aplice nō ꝓmouet nisi fiat mētio. ℟. de eta. z ℌ. tl. cū te. z. c. se. in fīto sic vt hic vides. z sic caute decre. illa quartum omiserat.

b ¶ Animarū cura. Nō enīz nisi hoc esset expressum: de curato prouideri non posset. de prebē. capi. vltī. j. eo. titu. cum in illis.

c ¶ De defectu ordinū. Nec in defectu etatis. ℟. eo. li. de rescrip. si eo tpe. Et not. qz hīi. ꝓbat: ista lra z inferior que idem repetit: qz promouendus ad curaz si non est in sacris defectum patit. z facit ad id qđ dicam. j. glo. pri.

¶ Glosa seq. ponit opinionem. quam non approbat.

d ¶ Prouidere. Olim de iure cōt tales ad talia hīficia non poterāt assumi. ℟. de eta. z qualit. ꝓpera. Hodie dicit quidam (ADDITIO. Et hoc placet Archi. Jo. an.) indistincte qz possunt. ad hoc. ℟. de electi. cum ex eo. j. de institu. c. ℌ. Sed non sum ausus corrigere decre. ℔terea. (ADDITIO. Saltem quo ad parochiales ecclesias. de quibus loquitur. Joā. andre.) Et dico ab ea recedendum solum in casibus: in quibus hoc expressiz fmendo: vt hic. z. j. de institu. c. ℌ. in aliis salua maneat. z fm hoc intelligo decre. cum ex eo.

(ADDITIO. Vt tibi no. in glo. per hoc vide qđ dixi de elec. duobus. j. super ver. vel ordinibus. Joan. andre.)

e ¶ Oportebit. vñ solet exprimi lr̄is fm stilū curie: tu ſi qz idē clericꝰ se faciat statutis a iure rē. z psonaliꝫ rē.

f ¶ Requirunt. De iure cōi ꝓsuetudine vel statuto ecclesie. ad hoc qđ dixi. ℟. de fil. presbyte. ca. j. j. responso.

g ¶ Il iure. Et in quattuor temporibus anni: z in sabbato sancto: vel sabbato medie quadragesime. ℟. de temporib. ordi. ca. ñ. z. tñ. mīnotes autem conseri possunt in festiuis diebus: vt tibi. z eo. titu. c. j. Joan. and.

¶ Hī. se. distīnguit. z in secō mēbio tres casus excipit.

h ¶ Promoueri. Q: si monitī nō fecerint: poterūt etiā de priuari. (ADDITIO. Dodie ipsorū noua pena reseruatis antiqs. per cle. vt hi qui. tñ. rñsio. de eta. z qualit. Jo. an.) vt pz. ℟. in tl. de elec. cuz in cunctis. in. ℌ. ffertora. Sī autē hīficium sit curatū. (ADDITIO. Laurtius di xissem parochialis eccla. Joan. and.) ꝓtinat⁹ est ipso iure: nisi sacerdos fuerit lra annū. ℟. eo. li. de elec. Iz canon. nisi esset ecclesia collegiata: vt. ℟. eo. ti. statutū. vel habuerit iustum impedimētum. eo. tl. cōmissa. ℌ. j. vel secuz fuerit dispensatum. eo. titu. cum ex eo. Cap. IX.

¶ Ei cui sup cuius. ¶ Primo decidit casuz in quo ffert decisionē alteri⁹. tibi. [Et ibi.] Jo. an. Tracta fuit de

Ordines qb⁹ tpb⁹ possint cōferri.

Hīficium curatū habēs nō ꝑtenet se facere ꝓmoueri infra annum.

Diuisio.

¶ No. j. qđ lr̄is le-

Cura alarū an possit cōferri nō existēti in sacris.

Pri⁹ inde cre. capli⁹ de reseri. est nota.

Diuisio.

¶ No. casus in lre benefi ciales in fosa gaudeāt ꝑpe ꝑpetuā ſi gratiosa. ffgo. tñ differētia vt no. glo. ℟. eo. titu. c. j. Joan. and.

¶ No. q tacitur nitas defectus ordinis sacrorum nō ſdicat surreptionē in lras hīficiales. et ſi cō cedat ꝓ hīficijs ſa crum ordinē regrētib⁹. Po.

extravagāti (Mēdā. iiij. Archi.) que incipiebat. Dilectus filius. Emanauit ad declōnē eoz que no. Cōpost. ℟. de reseri. cap̄lm. in gl. qz gōnes. ver. sed pone qz Por. z Sutl. in Spec. tl. de lega. ℌ. nūc tractemus. ver. qđ ſi per. Jo. and.

¶ Pro intellectu huius capli est ꝓsupponendum qz cum

prouisione faciēda per papā impleto: prouisio auctoritate papē telligit eē sacra. hoc dicit fm Zen. Lapitulum. ix.

¶ Jeum sup cuius prouisione aplice sedis legatus in certa ecclesia suas literas[l] quibus obtēperatum nō fuerat destinarat: mādemus auctoritate[k] nostra in ipsa ecclia in canonicū recipi z in fratrē: sibiqz ꝓuideri de prebēda iuxta ipsius legati continentiam literarū: talis receptus[l] huiusmodi nostri auctoritate mādati nō legati: sed nra intelligit esse au-

in aliqua ecclia fuit plures expectātes: aliquis auctoritate apostolica: alī⁹ auctoritate ordinaria: hīficium primū vacans nō pōt deberi oībus. nam beneficium dz eē vnū⁹: sed expectāti auctoritate aplica est ꝓferendus: qz ille ꝓ cetero est ꝓferēdus.

¶ CASVS. Canonici eccle pictauē. auctoritate sui ordinarij receperūt quēdam tytū in fratrē z canonicū: z ei ꝓmiserūt prebendam. ꝓmo vacaturam: tñ ista ꝓmissio nō est obligatoria. Ité le-

gatus cardinalis mādauit canonicis eccle pictauen. vt quēdam gasum reciperēt in fratrē z canonicū: z sibi reseruarent primā vacaturā. iste gatus lras suas ꝓsentauit canonicis eccle pictauen. qui ipm nolucrūt recipe in fratrē z canonicū vnde accessit ad papā: qui mādauit ipsis canonicis sub hac forma. Mādamus quatenus talē gatum pro quo scripsit talis cardinalis legatus recipiatis in fratrē z canonicū: z el ꝑbendā primo vacaturā ꝓuisionē fm ordinē lra ipsius legati: querit vtrum iste videat receptus auctoritate apostolica vel legati? Rñ. qđ videt receptus auctoritate apostolica z non legati: z ideo preferitur oībus alijs habētibus fil'em gratiam in ea eccla.

¶ Nota primo iuncta glo. qz papa pōt dare suo ad hīficiuz primo vacaturz: legat⁹ vo nō pōt: Iz possit reseruare hīficiū prīo vacaturz in fauorē certe psone. Rō diuersitatis est: qz ille non tñi pcurabit mortē vtentis: sicut si haberet suo ad hīficiū primo vacaturz. nā Iz legatus reseruauerit tale hīficium primo vacaturz in fauorē istius: tñ pōt legatus istē recedere a reseruatione: z illud hīficiuz alteri ꝓferre: z ideo non ita pcurabit mortem vtentis.

¶ Nota qz si papa mandat aliquē recipi in canonicum iuxta tenorē litera⁹ sui legati: Iz papa se referat ad lras sui legati: tñ iste talis dī receptus auctoritate pape z nō auctoritate legati. Et ad ℌ emanauit ꝑsa capl'm: z istud vez: nisi talis primo eēt recept⁹ auctoritate legati. Rō dubitādi ad istud capl'm fuit: qz dicebat papa. recipiatis talē gatū iuxta tenorē lraz talis legati. Sz rō decidēdi: qz l lr̄is aplicis dicebat: vt iste gatus recipeī auctē aplica.

¶ Nota vlterius qz iter receptos auctoritate aplica qui habēt similes gratias: qui prior: est tpe potior: est iure: Iz illa priozitas attendit a tēpore impetrationis lrarum: z nō a tpe presentationis earūdem. ℟. eo. tl. c. cum cui.

l ¶ Lras. Reseruationis: nā legatus vacaturā nō confert: vt. ℟. eo. tl. dilect⁹ filius. T. sed bene reseruat collationi sue: z super ea ꝓferenda cum vacabit dat executores: vt. ℟. eo. lib. de offi. lega. c. ñ. z. ſtī. z. j. eo. tl. si aplice.

k ¶ Auctoritate nostra. Litere igit grattose sic misse facient illum censeri auctoritate aplica receptum. eo quo sic exprimit. ad hoc. ℟. de rescrip. cum aliquibus. in fine.

l ¶ Receptus. Post impartitā eniz auctoritatem a pa-

Ratio dubitandi z decidēdi.

Universidad de Deusto
Biblioteca

pa talis gra papalis intelligit. j. eo. si aplice. (ADDITIO. Qs hic no. Jo. mo. ibi vidā sup glo. non in forma. Jo. and.) ℣. C. de veteri iure enucle. l. j. ante medium.

a ℭ Eadem. Nam si minor preferetur etiam prioribus, vt infra eodem. Di qui. Cap. X.

M Andato nro ℣. ℭ Pōit the ma cui⁹ dubiuz solnit: distinguēdo primuz membrum. ibi | De bñficio.] sc dz ibi. Si ho.] Jo. and. Hec decre. satis plane tracta sunt de effugātī Aller. q̄rit q̄ ict plebat. Sua nob. (ADDITIO. q dixerat ex quo is cui scribit hz beneficia ad suā coll'onē spectāta et si nō vacēt: q̄ de aliis pendere non pōt: qs hic reprobat. Jo. an.) Et emanauit ad declarationem eoz q̄ no. Lopost. ā. de referi. cap l'in. in glo. quia quēstiones. §. ij qd si in hac forma.

(ADDITIO. ibi ponit de duabus formis. s. tuā vel alterius: ℣ tuā: alloqui ad cuiuscūq; collationē spectante. Et dicit hic Archi. q in ista sc̄a forma hic nō corrigit' dcm Alexandri de quo premisi: quasi intendat q plus importat illud alloquin q alternativa: vel Guil. posuit sc̄am formam tm in tu spec. de acti. ℣ peti. §. sup actionibus. ver. tē si scribit. Jo. an.)

ℭ CASVS. Papa mādauit epō picta. sub hac forma. Mādamus vt tali pferas bñficium primo vacaturz spectans ad tuam collationē vel alterius prelati: nūc vacat bñficium spectās ad collationē epī lemouicēsi. illud volui mihi conferre epō pictauē. Dicit epūs lemouicēsis. nō conferatis: q̄ papa mādauit vobis alternative: ideo expectetis q̄ prius vacet bñficium spectans ad vestrā collationem: an bene dicat? Certe non: sed poterit epūs pictauensis mihi pferre beneficium spectans ad collationē epī lemouicēsi. Sed ponamus. q̄ eodem tpe vacauit beneficium in diocesi pictauensi: ℣ aliud bñficium in diocesi lemouicensi: qs istorum beneficioz mihi conferet? Rñdet q̄ ex eo q epūs pictauensis primo fuit nominatus in literis apostolicis: debebit seruare ordinem literaruz: vt primo conferat beneficium spectans ad collationē suaz. Sed quid si in literis dicatur q epūs pictauensis conferat mihi bñficium spectans ad collationem episcopi lemouicēsis vel suā? Certe ly tunc vacent duo beneficia: vnū in diocesi lemouicensi. aliud in diocesi pictauensi: poterit conferre illud bñficium qd vacat in diocesi lemouicensi qd spectat ad collationem episcopi lemouicensis.

ℭ Nota q bñficium primo vacans debet precise qñ papa mādauit de bñficio primo vacaturo. Et istud verum si primū bñficium fuisset vacās in fraudē: q tūc possum omittere primū ℣ petere scm. Sed cessante fraude debeo acceptare primū: q si omittā petere primū: non possum postea petere scm. Et hoc verum: nisi in lris meis dicerē hoc nō: mādamus quatenus pferas tali primum bñficium primo vacaturz: si illud duxerit acceptandum: alō eidē pferas primū bñficium qd ipse acceptādi duxerit: que verba hodie cōiter ponit papa in suis literis.

ℭ Nota insuper q quando papa scribit de bñficio spectante ad collationez vnius vel alterius: tūc q sunt duo gratiati: tunc bñficium spectans ad collationem primo nominati debet illi pro quo papa scribit. Et hoc verum siue ille cui scribitur sit primo nominatus siue alter.

b ℭ Ad coll'ones. De illo igit qs pti net solū ad presentationē vel institutionē nō poterit talis prouidere: nec ecōuerso. j. e. ti. cum in illis. §. cū autem.

c ℭ Primo vacabit. Itelligo sine fraude per decre. ā. eo. lib. de renun. cap. ij. Idem Archidia.

ℭ Hlo. seq. rōnem reddit. et ponit casum diuersum.

d ℭ Ad illius. Est ratio: q̄ de pmo pti cēdūz est: al's eadem rōne de cētesimo. ad b. ff. de obo. obli. cuz qui calendis. de illo igit put deatur ne videatur extīgui gratia. ā. e. cum cui. j. eo. c. pti.

† ℭ Infero q̄ alternativa qs magis dnotat eam dnem ℭ electionē. pco. l. cuz pi. §. pe. ff. d leg. ij.

cum sit nisi in lris esset clausula: qd̄ duxerit accipiendum. j. de pcē. preben. q̄ in cunctis. ℣. c. ne captādo.

e ℭ Simul vacēt. Pone mortuus vel pmotus est clericus q̄ habebat illa duo beneficia: vel duo clerici simul mortui: vel promoti vel renūtiauerunt: nec apparere potest quis primo. ad hoc. ā. eo. lib. de referip. duobus.

f ℭ Scripture ordine. Et est sic. ā. eo. de elec. fiquis in sto. §. j. in fi. xlij. di. sit rector. i fi. ff. de vsufruc. quotlēo. j. responso. ad hoc facit quod dixi. j. de reg. iurīs. in alternatiuis. ℣ facit. ff. de leg. ij. cū pater. §. vlti. ℣. ff. ad trebel. l. heredes. §. fi. ℣ vide qd̄ no. de referip. cum dilecta.

Dicto scripture seruādus est.

ℭ Glosa seq. ponit rationem. ℣ duos casus soluit.

g ℭ Ad te. Alis esset in pte illius cui scribit se exonerare. (ADDITIO. Supple ℣ alīs onerare. ℣ hoc fieri non dz. ff. de eo qd̄ cer. lo. l. ij. in pn. Archi. Jo. and.) Dico tñ q̄ ides iuris esset in ordine querso. l. qñ scribitur ad alterius vel tuam cē. q̄ tunc ēt si simul vacent pudebit de spectante ad collationem alterius ordinem scripture seruando: vt. ā. dixi. Et exponе ad te. l. ad tuī collationē. Et quod dicit decre. ℏ per omnia. verum intelligo cum etiam tertie persone scribitur: puta mihi vt tibi pudeat de beneficio spectante ad collationem talis qui talis. nā tibi de primo vacante prouidebo: alīs scripture ordinem seruabo eadem ratione. Idem Archidi. Cap. XI.

Dicto. ℭ No. arg. q̄ tpis bñficii dz cēsmere q̄ fit cic. vide de referi. postulasti ℣ de trāsl. ex lris.

S I clericus. ℭ Soluit duos dubios casus circa illum qui negligit gram prosequi. ℣ primo primum rōnē subdens. ibi | Cū facta.] Secdo scdm. ibi | Deinz.] rōnem diuersitatis inter eos. ibi | Tunc cū.] qd̄ determinat. ibi | Dlmodo.] Et declarat ibi | Et eidē.] Et decretum opponit. ibi | Alis facta.] Declarant aūt hic ℣ corrigunnur que no. Lopost. de referip. mādatū. in glo. q̄. in fi. (ADDITIO. Et dicebat Archi. q̄ vsq; ad. §. rex. sumpta fuit de quadā decre. Nicolai. iij. postmodiz disputauit Jacobus canonicus Bonon. an qñ ista dictio nō: esset in referipto executoz cui scriberet sub hac forma: posset illum recipi facere ante cēs vacet prebenda. ℣ soluēdo tenuit q̄ nō. alle. tura que pbant formā mādati ℣ ordinem

Negligēs qñ dicat' ē petrās pti maz vacaturam.

No. ā. q̄ p negligentiā qs pdit ius suuz: ℣ sic tura non subuenit negligētibus. Do.

scripture seruandos sufficiet ad primum. j. eo. cui de non ad secundum. ā. ca. proximo. cum concor. Joan. andre.)

ℭ Presupponendum primo pro intellectu huius ca. q̄ cum papa scribit canonicis pro aliquo: aligā mandatum ℣ prebendam ei assignēt si vacet: alloquin primo vacaturam: ℣ postea eū recipiant in fratres ℣ canonicū: ℣ tūc si iste pro quo scribit fuerit negligens in petēda prebēda primo vacatura: certum est sua gra: aligā aūt papa cōfert alicui tus canonic: ℣ mādat canonicis vt illum. p quo scribit recipiant in fratrem ℣ canonicum ℣ sibi assignent prebendam si vacet: alloquin proximo vacaturā. Et isto casu si iste pro quo scribitur fuerit negligens in petēdo primam vacaturam: nō ppter hoc est extincta sua gratia.

datum: vt ei de prebenda primo vacatura i certa ecclēsia prouideres: cūq; postea in canonicū ipsi⁹ ecclesie recipi faceres q̄ in fratrē: pbēdam sibi debitā quando vacat petere negligēter omittat: ℣ aliam postmodum in ipsa ecclesia vacaturā nequibit pretextu dicti mādati pe-

ℭ CASVS. Papa mādauit canonicis ecclesie pictauē. vt mihi assignarent prebendam si qua vacaret: alloquin primo vacaturā: ℣ postea mihi cōferrent tus canonicatus: accidit q̄ postea vacauit pbēda in ecclesia pictauē. Certū est q̄ illa est mihi debita ℣ nō alia: fui negligens in petenda prebenda: vtrum gratia mea sit expirata ita q̄ non possim petere aliam prebendā? Rñdi. q̄ extincta est mea gra. Ratio est: q̄ adhuc nō habeo tus canonicatus virtute cuius possim petere prebendā mihi deberi. Sed quid: ponamus q̄ papa ꝑtulit mihi tus canonic: ℣ mandauit canonicis ecclesie pictauē. vt mihi assignarēt prebendam si qua vacaret: alloquin primo vacaturam: vacauit aliqua prebenda: fui negligens in petēda illa prebenda: vtrum exptrauerit mea gra: Rñdi. q̄ nō: q̄ iam fui creatus canonicus. ꝓpter q̄ tus canonic si imemiā aliquam prebendaz vacare: potero illā petere. Et ista sunt vera: dum tamē in ecclesia nō sit alius expectans auctoritate apostolica: ℣ tūc in hoc casu quādo est alius expectans auctoritate apostolica nō exprirat gratia mea: sed collatio nō fiet mihi per meū executorē: q̄ meus executor solū recipit potestatē: vt mihi ꝓuideret de prebenda primo vacatura: sed collatio est penda per ordinariū: et si ordinarius alteri cōferat: collatio erit nulla ipso iure.

Nōbilia

ℭ No. ꝑlo q̄ papa pōt alicui dare ius ad beneficiū nō vacans. hoc tñ nō seruaī in hoc regno: sed fuit ꝓhibitū in cclio basilien'si: vt papa nō possit ꝓferre ius ad beneficiū vacaturū: nisi iuxta tenorē. c. mādatuz. ā. de referip. vbi dī q̄ papa pōt grauare vnā ecclesiā vna collatione.

ℭ Nota vlterius q̄ extincta gratia apostolica: extincta est gratia executoris ad illam gratiam exequendam: q̄ potestas executoris est accessoria ad gratiam.

ℭ Nota principalē effectum huius. c. vz. q̄ si papa mandauerit alicui prouideri de prebenda: ℣ postea mandet illum recipi in fratrem ℣ canonicum: primo vacatura est sibi conferenda: ℣ non alia.

g ℭ Nota insuper q̄ cū quis hz ius canonic sub expectatione prebende: si nō petendā primā prebendam nō est extinctus canonicatus: sed virtute eius poterit petere aliam prebendam. Et istud verum vt dixi: si illa ecclesia nō sit alius expectans auctoritate apostolica: q̄ tunc illi expectanti debet ℣ nō alij.

a ℭ Postea. s. pulso sibi de ꝑbenda. ℣ hec est noua forma que nō multum hz vsum curie. (ADDITIO. De hac ℣ aliis formis dicam. j. de cōcel. prebē. si soli. in prin. Jo. an.) Si aūt mandasset sibi de canonicatu statim ꝓuideri. ℣ postea de prebenda quādo vacaret: ℣ pulsus fuis-

tere: nec tu de ipsa sibi poteris ꝓuidere. ℭ Cum facta ei gra per ipsius negligētiam sit extincta. f. ℭ Uerū si prefatus clericus fuisset auctoritate apostolica effect⁹ ab initio canonicus in ecclia pbata. ℭ Tūc (cū remanserit in ea canonic⁹) dcā negligētia b nō obstāte: ac ꝓ ꝑsequēs ra-

ℭ Blo. seq. explicat ℣ dubiū soluit d ℭ Negligēter. Defidiosus erat vt execrabaf lites: vel ignorabat ius: quia credebat illam prebendam deberi primo recepto auctoritate capituli: vel inferioris a papa. si autez infirmitate laborabat magna: vt alienat⁹ erat a mēte: vel captuat⁹: vt iusta causa absens: ℣ procuratorem dimiserat: qui mortuus tunc erat. (ADDITIO. C. qui pet. j. tu. l. cū a matribus.) vel his similia: tunc hoc casu prebendā nō perdit. ad hoc. ā. eo. lib. de electi. cōmissa: nō enim potest dici negligens: qui potestatem experiendi non habuit. ad hoc. ā. de electi. c. vlti. ℣ de concel. preben. q̄ diuersitatez. quando autem dicatur negligēs arbitrio boni viri. l. ij. dicta relinquendum credo. (ADDITIO. Vide quod dixi de rescrip. capitulum. super glo. ℣ ita. nec ab hoc dicto recedo per decre. cle. de concel. preben. cuz ei quem. in fi. illa enim determinat. quādo impetrans dicatur scire. hic loquimur quando dicatur negligere: vt hic dixi in pncipio. glo. Joan. andre.) ff. de ver. obliga. continuus. §. cum ita. nec enim dico q̄ statim post mortem necesse habeat petere: imo aliquod tempus sibi assignandum est in quo deliberet an prebenda sibi debeatur de iure vel non. ad hoc. ā. eo. lib. de consuetu. cap. vltimo. arbitrabitur ergo iudex hoc tempus ꝑ̄ qualitatem negocij personarum ℣ loci. ad hoc. ā. de elec. cupientes.

Negligēs qñ dicat' ē petrās pti maz vacaturam.

e ℭ Illam. No. q̄ si neglexi petere debitam: ℣ alij collata est: illam non peto: sed si neglexi petere debitaz: tū adhuc nō est alij collata: dico q̄ illam adhuc possiz petere. ad hoc. j. eo. si tibi absenti. in fi.

(ADDITIO. De habēte bñficiū acceptādi ītra mensem: an post mēsem acceptet adhuc vacans. no. in cle. de concel. preben. c. j. in glo. iste terminus. Joan. andre.)

ℭ Blo. sequens fortificat ter. ℣ ponit opi. contrariam.

f ℭ Extincta. Et sic extincta debet esse potestas executoris: sicut ecommerso. de offi. lega. si super gratia. ad hoc ā. eo. super eo. ℣. j. de regu. iur. accessoium. cum suis cōcor. Et merito est extincta potestas: cum enim forma sibi tradita fuerit per rescriptum super vno beneficio tm. s. primo vacaturo sibi debito: illo omisso nil superest rescripto. ad hoc. ā. de offi. delega. ex parte. j. ex quo igitur scivit rem suam agi ℣ se nō opposuit sibi imputet. de re iudi. qnāuis. al's sequeretur q̄ ius haberet in plurib⁹ prebendis: quod est absurdum. Quidam tamen dicebāt olim contra propter intentionem mandantis: qui voluit illum prebendam habere. vnde si non habet primam habeat secundam. ad hoc. ā. eo. dilectus. iij. ā. de concel. preben. cum super. nec dicitur ius habere in duabus prebēdis: q̄ definit ius habere in pria: ℣ hoc puauit Dostē. in predicta glo. mag. equū. Jo. an. (ADDITIO. Qs tamen hic distinxi. ibi placuit Inno. in. j. glo. Joan. an.

Hēa extincta est extincta ere cintoni potestas.

ß ℭ Effectus. Quia papa commisit vel mandauit conferre canonicatum in ecclesia: quod factum fuit.

h ℭ Negligentia. Quia neglexit petere prebendā sibi debitam: ℣ sic fuit alteri collata.

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ Glo. sequens questionem solvit.
a ¶ Dūmodo. Per istud verbū pbo q̄ nō preferr̄ expectantibus qui speraverūt post negligētiā. nā de his qui ante negligentiā impetraverūt dictū erat. ā. ibi: nulli alij de iure debita. superfluceret ergo hec lra: nisi ꝛ de posterioribus intelligeretur: hoc sonat ergo lra q̄ quādiu erit ibi aliqs expectās aūcte apostolica: siue prius. i. ante negligentiā impetrans siue post: ille negligens nō habebit ante prebēdam.
Idem Archidia.
b ¶ Eadē auctoritate. Preferr̄ igitur receptis ante inserop. j. ca. pri.
c ¶ Mādatū. Cuius fines diligēter seruādi sūt. j. eodē titu. cui de non: sed istud esset mandati fines excedere.
d ¶ Spectat. quo cunq; iure cōl vel spāli. j. ne se. va. ca. vno. de regula. cap. vltī. cū similibus.
e ¶ Prouideri. l. de prebēda. de qua scriptum non fuit.
f ¶ Debebit. Idem dicebant olim in casu decre. ā. eo. lib. de offi. delega. si super: vt ibi dixi. Joan. andre.
g ¶ Non subsistat. Intelligas nīsi etiā negligēs eēt in ipsa petēda: qr̄ ꝛ tunc pderet suo in illa. (ADDITIO. Remanet tū sibi tuo salutī in tertia: ꝛ cuz effectu decreti. fin Archi. Jo. an.) sicut ꝛ in superioribus casibus dictus est. Nota igitur q̄ plentor est gra secundi rescripti ꝯ primi. Scio ergo negligens in prebenda non propterea amittit canonicatum quem iam habuerat: sed amittit potestatē in prebenda respectu aplicor̄ q̄ duplici iure tenuant: nō aūt respectu aliox̄ vt visum est.

Capi. XII.

H Jqui. ¶ Sunt duo dicta que satis patent. Primum dissimt de prerogativa receptoz̄. Scō de ipsoz̄ qualitate. Scōz ibi. Et quoq;. J. (ADDITIO. Et dicit Archi. q̄ primū dictū fuit sumptū de decre. Alex. ran. execrabilis. Jo. an.) Decre. ista emanavit ad declarationē eoz̄ que no. Inno. ꝛ Hostie. ꝛ Moderni. ā. eodē relatū. Ber. ꝛ Lōpost. ā. de rescrip. caplin. in glo. magna ℈. item si vnus primo. (ADDITIO. ꝛ Dūs. ā. eo. inter cetera. ꝛ Host. in Spe. titu. ℈. nunc tractemus. ver. de illo. Jo. an.) ꝛ probatur hoc olim per decre. de accu. accedens in parte decisa. ꝛ time ponebatur de concess. prebē.
¶ CASVS. Canonici ecclesie pictauē. auctoritate sua ordinaria receperunt aliquē in fratrē ꝛ canonicum sub expectatiōe prebende: postea auctoritate legati cardinalis in his partib⁹ destinati receperūt aliquē in canonicum sub expectatione prebende. postea auctoritate apostolica receperunt alium: qui receptus auctoritate aplica est posterior: nisi vacet prebenda: quer̄ cui debeatur? Rsi. q̄ debetur illi qui est receptus auctoritate apostolica. naz talis est ceteris preferendus: ꝛ sit posterior receptus. Sed quid: ponamus q̄ papa mandauit suo legato cardinali vt faceret recipi tytulum in canonicum ecclesie pictauē. vnde legatus virtute huius potestatis apostolice mandauit canonicis ecclesie pictauē. vt tytulū reciperent in canonicos: vtrum iste videat esse receptus auctoritate apostolica vel auctoritate legati: Rsidet q̄ dicit esse receptus auctoritate apostolica. Et hoc verū qñ legatus hēbat spāle mādatū a papa vt tytulū faceret recipi canonicū ecclesie pictauē. sed si legatus non haberet spāle mandatū: censeretur recept⁹ auctoritate legati: ꝛ si auctoritate aplica: ꝛ legatus haberet potestatē generalē a papa.
¶ Sl. seq. ostēdit hic exponi regulaz illam. qui prior. ꝛc.
b ¶ Tntea. Nota q̄ regula illa: q̄ prior est tpe potior est in re: locum hz in his quoz̄ par est causa. qđ ꝓbat. ff. de regu. iur. quoties vtriusq;. ꝛ dixi. j. de regu. iur. q̄ prior. ad hoc ā. eo. enz cui. Si aūt vispar est causa: nō habet locū regula vt ḥ. hinc est q̄ lex dicit priuilegia cōsiderari: nō tam ex tēpore ꝯ ex cā. ff. de priuileg. credi. l. priuilegia. ꝛ creditor. le votalis presertim quibusdam creditoribus etiam anterioribus: nō tamen filijo ex priori matrimonio qui agit de dote materna. C. qui pot. in pig. ha. l. vltima. vbi de hoc.
¶ Glo. sequens obiectionem solvit.
f ¶ Specialiter. Auctoritate ergo huius spālis mandati fingit potius delegat⁹ ꝯ legatus: ꝛ sic de legātis auctoritate videt esse receptus. Sed tēpore Alex. fuit quidam cōtrarium dicebant: dicentes q̄ spāle mandatū legato directū non inducit nouā auctoritatē pape: sed veteris ptātis legati prorogationē. Argu. ff. de precā. sed si manēte. vnde primo recepto tali auctoritate legati prorogata recepto videt. (ADDITIO. In eo quo q̄ faceret vt legat⁹: delegat⁹ esset potior. de of. leg. fudmisit. Jo. an.) vnde postponit scōo recepto auctoritate pape: ꝛ hoc videbat dicere ꝓstitutio Alex. execrabilis. Sed ītū est vez: vt ḥ vides. Nec ob. l. sed si manēte: que loquitur cū prima ꝛ secūda ꝓcessio sunt eiusdez nature ꝛ forme: sed hic pcō legationis est per se: ꝛ potestas. putādū vt ꝓferendi auctoritate apostolica: postea ꝓcessa eodē mō per se ꝛ gratiosa data vel fauore legati: vel cuius ꝓ quo sibi. Cōstitutio execrabilis: vel loquebat in suo casu specialiter: cum. s. prouidit vltra quaternarium numerum. (ADDITIO. Doc intelligēs per id quod scripsi super fine precallega. ver. de illo. Joā. and.) vel in legato cardinali qui conferebat iure legationis: vel sit correcta. ā. in fine prohe. huius libri.

Capi. XIII.

Jpostquā. ¶ Primo dissimit casum. Scōo rationem reddit. ibi. Nam cōtra. J. Joā. andre.
¶ CASVS. Papa cōmisit mihi suo canonie in ecclesia pictauēsi ꝛ mādauit canonicis vt me reciperēt de facto ꝛ sic fuit actum. cū assignatione prebende vacātis: aliogn primo vacature: anteq̄ presentassem lras meas canonicis pictauēsis ecclesie: ꝛ tic anteq̄ cēnt certificati de gra mihi facta: mihi facta: vacavit prebēda quaz tibi ꝓtulerunt: ꝛ tu sine ignorabas gram mihi factā: nunqd valeat tua collatio Rsi. q̄ non. Nā gratia mihi facta erquo sum creatus canonicus legat manus collatoris: vt non possit prebendā alteri conferre etiam ignoranti: ꝛ si alij conferat non valet collatio.
¶ Nota q̄ gra per quā papa ꝓtulit canonicatū sub expectatione prebēde ligat manus ordinarij: et ante sciam ordinarij. Et iste est principalis effectus ad quē emanauit ꝓsens. c. Sed qd si papa nō ꝓtulisset mihi tūs canonie ꝛ De. li in ea. fi. capitō. ꝛ. c. si solt. j. de concel. preben. eodem lib.
a ¶ Si post ḡs. Nota ergo q̄ sicut inspicitur tps date quo ad scōm impetrantem a papa. ā. eo. est qui. sic etiā inspicit quoad illum q̄ postmodum recipit a capitulo etiam ignorantem. Joan. and.
Idem Archidia.
b ¶ Contulimus. Quid si nō contulit sed conferri mādauit: Dic vt. j. de concess. preben. si capitulo. ꝛ. c. si soli.
(ADDITIO. Dicit Archidiacō. q̄ fortius in illis procedit hoc quod dicit per hūc tex. clare patere. vide quod no. in cle. vna. de concessio. preben. in glo. hic determinabat. Joan. andre.)
¶ Glo. sequens querit. argu. ꝓ. ꝛ soluit contrarium.
c ¶ Postmodū. Quid si tunc tps vacabat prebenda: que postmodū fuit collata: videt q̄ teneat collatio: q̄ mandabat de prima vacatura. putaret: sed illa tam vacabat. ergo non debet: vt. c. si clericus. in fi. ā. eo. Et ideo est stilus curie: ꝓbendā si qua vacabat: vel ꝯ primo vacaverit ꝛc. Satis credo idem per rationem que. j. sequit: nam cōpso ꝛc. ad hoc. j. eo. si beneficia. Joan. and.
d ¶ Motu proprio. Quia secus si contulissent expectāti auctoritate pape. j. eodem. c. proximo.
e ¶ Vacatura. Multo fortius ergo vacantem: q̄ dissentis tus constituitur in vacatura ꝯ vacante. ā. de concessio. preben. nulla. ā. eodem titu. dilectus filius.
f ¶ Nequiuit. Ille tñ cui sic collatum fuerat si dimisit aliqs difficium ꝓpter illud ḥsidum: recuperat illud si sine difficultate cognito prebēdam illi debere eam sibi dimitti: alo non. j. eo. titu. si beneficia.

Capi. XIIII.

Vdum. ¶ Primo ponit mētem duaz̄ gratiarum apostolicaz̄. Scōo ibi. [Cdcz̄.] ponit processus habitos per illas. Tertio ibi. [Nos igitur.] Jmultis argumentis ostēdens partem alteraz̄ potiorem: illi dat sudices. Vel sunt due partes tñs: vt prime due contineantur sub querela camerarij: quod plus placet. Joan. and.
(ADDITIO. Et per hanc decre. terminata fuit questio de legato: cui papa cōmiserat vt sibi rebelleo in pace faciendo vel conseruanda primare posset beneficijs ꝛ illa alijs conferre: qui primavit ꝓpter cām illam tytulū q̄ in prinidicium expectātis in illa ecclesia primā vacaturam non possit illud alteri conferre: vt sic illa cōmissio negligatur sine prejudicio turis alieni. Lui. s. tēpore vacationis vel primationis beneficium esset affectum primo vel post cō. missionem predictā. ā. eo. lib. de reser. ḡsuetudo hodie tā in terminis predictis: vl' de ḡbus loquit' decre. vel sillabus: ponitur in lris clausula derogatoria per quaz quoad beneficia illa prejudicat expectātibus cū prestatione: q̄ sin aliqs non fiat eis prejudicium. si qs vtri. ā. e. proxi. in fi. Joan. and.)
¶ CASVS. Papa destinauit legatum suū in his partibus cum ꝓtāte vt ipse cardinalis posset recipere resignationes quorūcunq; beneficiorum libere factas in manib⁹ suis ꝛ illa difficia ꝓferre ꝓnsis idoneis. postea papa fecit gras cuidā camerario de prebēda primo vacatura: certis executoribus ad hoc. ā. eo. lib. de reser. ḡsuetudo hodie tā in terminis predictis: vl' de ḡbus loquit' decre. vel sillabus: ponitur in lris clausula derogatoria per quaz quoad beneficia illa prejudicat expectātibus cū prestatione: q̄ sin aliqs non fiat eis prejudicium. si qs vtri. ā. e. proxi. in fi. Joan. and.) ar. q̄ valz coll'o difficij fcā sub ḍdōne si vacat. qs ꝓcedit in papa. De iserioribꝰ Jo vic vt no. ā. de electo. c. ḥ. eo. li. Domi.

¶ CASVS. Papa destinauit legato suo recipiendi auctoritate apostolica resignationes bñficiorum legationis sue libere in manibus suis factas: et beneficia cōferendi: secundo papa de ḍicta potestate nō habita mentione canonicatū ꝛ prebendam si vacat: vel q̄s primo vacaverit in aliqua ecclesia legationis mibi conferat: tertio canonicus ipsi⁹ ecclesie renūciet: ꝛ legatus etiā ignorans collationē mihi factam cōferr̄ tibi ꝓbendā predictaz: nō renet collatio legati: sed mihi illa ꝓbenda debetur. b. d. Jo. an. Laplm. xiij.

Vdum venerabili fratri nostro. S. epō palestrino quez ad ptes destina-

Mādatū de puidendo ꝓbēda vacatura: an etēdatur ad vacātem tpe mandati.

Dubitio. ¶ No. j. q̄ ad b q̄ resignatio bñficij teneat dz cē libera. ad hoc. ā. de remun. sup hoc.
¶ No. ḥ. q̄ ḥdoq; papa ꝓtin ꝓferr canonicatū ꝛ mandat ꝓuide ad b. ā. de rescrip. duobus.

¶ Nobilis.

¶ No. ḥ. ꝓ et inferiores a papa ꝓferunt q̄sq; motu ꝓprio: ꝛ an idē opetur q̄s i papa vide glo. ſ. c. si. de of. leg. eo. li. Domi.

¶ Nobilis. Nota primo q̄ legatus nō cardinalis: sed alius: puta legatus missus vel legatus natus non hēt ptātem recipiendi resignationes beneficioz̄ vacātium in sua puncta: neq; illa ꝓferre ꝓnsis idoneis: sed legati cardinales habent illam potestatem ex sua generali legatione. palmit. Jo non: nisi habeant mandatum speciale a papa.
¶ Nota insuper q̄ si legatus missus: vel legatus natus hēat specialem ptātem recipiendi resignationes bñficiorum inter manus suas: ꝛ illa beneficia conferre ꝓnsis idoneis: si papa postmodū faciat aliqui gram cuz decreto irritante: poterit iste expectās petere beneficium va-

Universidad de Deusto
Biblioteca

cessus per resignationez ter manus legati factā: nec poterit legatus illud bñficium ꝓferre in ꝓiudiciū expectātis.

¶ Nota ad qđ allegatur presens capl̄m. vz. q̄ generi p speciem derogatur: Iz in specie non fiat aliqua mētio de genere. concordat. c. primum. de rescrip. in antiqua.

¶ Nota vlterius: q̄ decretū irritās apposituꝫ in reservatione: ligat ignorātes: nec est necessariū q̄ gr̄a cū decreto nōticetur collatori: Iz ab eo aliā notificatione manifestā ordinarij sint adeo ligati q̄ bñficiū vacās nō potest alij conferre.

¶ No. q̄ vbi agit̄ de iudicio revocādi gr̄am alteri datā nō est necesse q̄ gratia alteri notificet.

¶ Nota q̄ si quis ꝓposuerit seruum negociationi ad mutuandum & numerādum pecuniam: per mortem dñi expirata est eius potestas: nec seruus non pōt mutuare pecuniam sine voluntate dñi: que est extincta per mortem ipsius dñi.

¶ Glose oēs huius c. recitant in textu.

a ¶ Auctoritate nr̄a. hoc fortificabat dubiū: quasi ex quo auctoritate apostolica bñ faciebat: secus mandato de ila prima prāte mentio fieri deberet: alias enim si prāte ordinaria hoc faceret: satis videbat dubiuꝫ terminatum. ā. eo. titu. c. proxi.

b ¶ Bñficia. Sumit hic bñficiū large: vt ad bñficia ecclesiaꝫ cathedraliū extendat: vt ꝓ inferiora patet. Arg. contra. ā. eo. q̄uis.

(ADDITIO. Ultimus. §. illius decre. est ꝓ. & sol. contra. Joan. and.)

c ¶ Libere. Nō enim pactio vel ꝓditio in hoc locū hēt ā. de trāsac. sup eo. & facit de elec. cū inter. R. & qs ibi no.

d ¶ Idoneis. Et sic nō puerto vel alijs beneficiatis. ā. eo. super tnoꝛdinata. j. eo. titu. to cui.

e ¶ Ptāte. Dāc ptāte legat⁹ nō permittat ex se. & est casus in quo pōt go ꝓ se: qs nō p altū: vt. ā. de of. lega. c. pe. in fi. & est rō ne detur via ad vacatura: vt ibi no. Jo. an.)

(ADDITIO. Qua ratione & cuz decre. Iz cui. de offi. de lega. ā. eo. ll. puto q̄ nec iste legatus potestatem hanc conjunctim delegare posset. Joan. andre.)

Puerī & alij beneficiati nō dicunt idonei ad beneficia.

f ¶ Canonicatum. Et sic affecta erat prebenda primo vacans sine alio decreto: vt. ā. c. proximo. & j. sequitur.

g ¶ Que Lexoneñ. ecclesia &c. Joan. andre.

h ¶ Illo. Scilicet gallicano.

i ¶ Eisdem. Scilicet canonicatu & prebenda.

Fons scaturiens maior est ꝓ rius de pcedēs

Additio.

Argumentū ab absurditate valet.

salli ꝓbytero contulisset: decreti executores (collatione nō obstante ꝓdicta) literaꝫ nostrarum auctoritate prebendam eādez dicto camerario velut sibi debitā cōtulerunt: quez dictus ꝓbyter (ꝓtextu collationis ꝓ dictū eꝑm sibi facte) q̄ prebēdam ipsaz pacifice possidere valeat: nō permittit: ꝓpter qō idem camerarius nobis supplicauit humiliter: vt puidere sibi super hoc de opportuno remedio dignaremur. ¶ Nos igitur attendentes: q̄ & si memorato episcopo predictam cōcessimus potestatem; penes nos tamē nihilominus remāsit maior: Iz eadem potestas etiaz in predictis: propter qō nostra qui eādez preoccupauimus potestatē: potior ꝺz esse ꝓditio: eo ꝑsertim q̄ ꝑm canonicas & legitimas sanctiones per speciem generi derogat: qđqđ de genere derogante specie mentio nulla fiat. Considerantes quoq̄ q̄ nos exposito nobis de potestate predicta: nihilominus literas gratiosas darem in dictis partibus non habita mentione de ipsa: quia foret absurduꝫ: & tam lata nostra impediretur potestas: & si in oibus quisionuꝫ nraꝫ literis quas concederemus in partibus supradictis oporteret; nos de sepe dicta potestate spāle facere mentionem. Et q̄ decretū nostrum predictū (maxime hic vbi iā dict⁹ camerarius ante dictā renūtiationem per nos erat Iexoñ. effectus canonic⁹) statim ignorātes ligauerat: cum sup incerto nō esset editus; nec ex alieno penderet arbitrio vel voluntate cuiuslibet: qui acceptādi potestatē haberet: & idcirco per illud etiā expressisse videmur: ne alius posset ꝓferre: & potestatē ꝓdictam quātum ad presentē speciē revocasse: que in hoc casu vbi de lucro dicti. H. tñ agit & non de preiudicio eꝑi memorati: ab ignorante potuit revocari. Nec post revocationē hmōi ius per euz in aliū etiam ignorantem: in re revocata trāsferri. Ad instar etiā serui Calendario ꝺ ꝓpositi qui post mortē dñi preponentis mutuatas pecunias accipiētis nō facit h: Iz inter ꝓtrahentes mors dñi ꝓpositū revocans fuerit ignorata: & dñi qui peculiuz qō ꝓprio seruo concesserat statim perimit: cū in eo suam

a ¶ Incerto. Sicut cū scribit⁹ alicui ꝓuideri de bñficio qđ primo vacabit in ciuitate: vel qđ primo vacabit in puintia: vt. ā. eo. q̄uis. incertū est q̄ bñficiuz impetrans sit habiturus. sed h certū est de canonicatu Iexoñ.

b ¶ Acceptandi: vt. j. de cōcess. preben. q̄ cunctis. & cap. ne captande &c.

c ¶ Revocasse. Iz enim eādez retinuerit potestatem: & tñ maiorez. s. revocandi etiam tacite: vt hic vides.

d ¶ Lucro. De dāno enim eius non agitur: q̄ si dimisit priora beneficia: recuperat illa ꝑm formam decre. j. eodē. beneficia.

e ¶ Ad instar. Loadimat primā rationē per duo legata argumēta. sic. j. de cōcess. preben. q̄a cunctis. de sentē. ex cōmu. si iudex.

f ¶ Servi. habeo hoc. ff. si cer. peta. l. eius qui in puintia. hic enim nō agitur de dāno servi. & sic ab ignorāte seruo potestas revocatur. sic inducit ad propositum.

g ¶ Calēdario. l. nominibus faciendis. ff. de lega. iij. q̄ filium.

(ADDITIO. et l. vxorem. §. legauerat. Arcbi.)

h ¶ Nō facit. debitorez tamē solvendum sibi: & hoc ignorantez liberat: vt in predicta l. eius qui. & ff. de solutio. si quis seruo. & l. cum quis. §. primo.

i ¶ Revocās. Sic. ā. e. li. de rescri. si gratiose. j. rsi. vbi & B. j. ne se. va. c. vno. in fi. ff. loca. l. iij. instit. mā. §. recte.

k ¶ Et domini. Repete ad istar: & habes B. ff. de pecu. l. nō statim. ff. de op. leg. apud audiendum.

(ADDITIO. & ff. de manu. vin. si pater. Arcbi.) & est hoc casu quoddaz spāle cōtra regulaz. ā. de regu. iur. c. j. ff. eo. nihil. quia peculium re non tñ verbis constituit. ff. de pecu. peculium. §. si verbis nomina. & tamen verbis tollitur: vt hic. & in predicta. l. non statim.

l ¶ Premissa. semp. n. ꝑcedere debet. rñ. q. ij. Idigne. ā. de sentē. excōmu. sacro. cū filiū. Capm. XV.

Dubitio.

¶ No. j. q̄ iura fiunt ꝺ his q̄ sepe accidunt: vt est glo. de despō. im-

Q Uia sepe dubitatur a multis si canonicat⁹ alicuius ecclesie sit collat⁹ a sede apostolica successiue duobus: fueritq̄z mādatū primo de prebenda: secundo vo de prebenda & dignitate: personatu vel officio cuz se facultas obtulerit prouideri: quis ipsorum in prebenda que cuz dignitate: personatu vel officio vacat ibi postmodum debeat de iure preferri.

mutauerit volūtatē. Discretioni vestre mādamus quatenus prefatū presbyterū monitiōe premissa l per censurā ecclīasticā cōpellatis: vt collatiōe de canonicatu & prēbenda predictis per dictuz eꝑm sibi facta (que nulla extitit) nō obstante dicto camerario prebēdā ipsaz oino dimittat: & eum super ea deinceps nullatenus inquietet. Idem.

¶ Secundus qui impetravit dignitatem & prebendam preferetur priori qui solum prebendam impetraverat: si prebenda dignitati est annexa: alias non. hoc dicit Joannes. Capitulum. xv.

Q Uia sepe. ¶ Primo ponit dubiuz. qđ secundo distinguendo declarat. ibi. | Nos dubitationez. | Et secundus membrū. ibi. | Nisi. | Emanant aūt hec decre. ad declarationē & correctionem eoꝝ que no. Innocen. & Hostien. ā. eo. tit. c. vltī. & ā. de maio. & obedi. statuimus. & Compost. de rescrip. capituluz. in glo. magna. §. vnum casum. & reprobata est opt. Inno. & Cōpost. qui dicebāt: Iz prebenda non esset annexa dignitatem habentem preferri. & sic dicebat Compost. se de mādato pape pronunciasse in Bonōñ. ecclesia in dignitate archipresbyteratus approbata est autem opinio Hostien.

(ADDITIO. quo ad no. in dicta decre. statuimus, facit hec decre. pro Inno. & ꝺ Host. tenuit enim Inno. de duob⁹ ipetrātibus primuz ꝑferri secūdo qui est maior in ordine per rationez quam ponit hec ltera. Sed Hostien. contra. & ibi scripsi in gl. dict. Joan.)

¶ Presupponēdū est pro intellectu huius capl̄. q̄ qñ sunt plures expectantes in eadē eccl̄ia & hñt similes gr̄az: hz locuz illa regula: qui prior est tēpore potior est iure.

¶ CASVS. Papa creauit me canonicū ecclesie pictauen. & mādauit canonicis ipsi⁹ ecclie vt me de facto reciperēt & illustrarent cuz assignatōe prebende vacantis si q̄ vacarer: alioqn mihi conferrent prebēdam proximo vacaturam. Anno sequenti papa fecit tibi similem gr̄az: videlz q̄ contulit tibi tuo canonie in ecclesia pictauen. & mandauit canonicis vt de facto te reciperent in fratrem & canonicum: & prebēdam si qua vacaret tibi assignarēt: alias prebendam proximo vacaturam: & si ipsi non conferrent tibi primam vacantem q̄ ipsi conferrent dignitatem cum prebenda: postea vacauit prebenda & dignitas: queritur quid nostrum habebit prebendam? Rñ. roma. pon. cum distinctione: quia vel prebenda est annexa dignitati: & tibi debetur prebēda & dignitas: aut non est annexa: & tunc mihi debetur & non tibi: Iz tua gratia possit nunc in totum impleri. Et ista fuit ratio dubitandi ad istud ca. nam cum tua gratia possit nunc in totum impleri: videbatur q̄ tibi debetur prebenda & dignitas. Sed ratio decidendi in contrarium fuit: quia cum prebenda sit separata a dignitate: mihi priori impetranti debetur & non tibi.

Ratio dubitandi et decidēdi.

m ¶ Dubitatur. & merito fuit declaratio eoꝝ facienda. sic. ā. eo. ll. de elec. q: sepe. ā. vt lit. nō ꝑte. qñ. Dubitabat autē ꝓpter varias opiniones quas. ā. vidistī: & fuit etiā hec dubitatio nostris temporibus in Bonōñ. ecclesia.

n ¶ Prebenda. tantum.

o ¶ Officio. perpetuo in ecclesia: vt. ā. de ꝑbē. c. j.

(ADDITIO. Et vide quod ibi scripsi super ver. personatus. Joan. andre.)

p ¶ Vacat. morte renuntiatione vel promotione illius qui dignitatem habebat & prebendam.

Universidad de Deusto
Biblioteca

a ¶ Declaramus. Nota q̄ tus nomm nō facit: sed ve tus declarat. facit quod vide. ā. titu. proxi. ca. vnic.

b ¶ Anteriot. Et sic est iure potior: q̄ ergo prebenda non est annexa vtriusq̄ quo ad hoc est par causa: secus cum est annexa. ⁊ facit quod vide. ā. eo. hi qui.

c ¶ Preiudicari. Gfa. n. sedo facta licet fierī siue alte ni iuris stabilicio. ff. e. li. ō refrip. ⁊ huius d ¶ Apparet. ga nunc secus. j. eo. ca. pe. ⁊. j. de accēs. preben. auctoritate.

¶ Glo. seq. ponit rōnē ducēs duo in ra. demū pōit. x. casus quos leo's impetrans primo impetrāti preferetur: et quinq̄ casus quos primā expectās illam nō cōsequitur.

Impetrāti secūdus p̄ferī primo impetrāti in multis casibus.

¶ Nos dubitationez huiusmodi sopire volētes p̄senti declaramus a edicto: primuz (cū sit tpe anterior b) cui per mandatū scōm preiudicari c aut ius ipsius absorberi non debet: ergo de intentione mādantis cōtraria nō apparet d p̄ferēdū esse in dicta p̄bēda. ¶ Nisi vacanti dignitati p̄sonatui vl officio sit annexa e: nā si esset annexa: secūdus cui debet dignitas: per

¶ No. j. q̄ bñficiū curatū nūq̄ ĩcludit in lr̄is beneficiali- b: nisi de cura fiat mentio.

¶ No. ij q̄ exp̄ssione dignitat̄ si fiat legit de curata l lr̄is bñficiali- b: ⁊ q̄ pt eē dignitas ⁊ non hꝫ cura. ad B. ā. de eta. ⁊ qlt. gmitt im⁹ co. li. Do.

Casus. §. Illis ꝑo.

Casus. §. Cō autez.

sonatus vel officium preferretur in ipsa. I dem.

¶ Mandatuz p̄uideri de dignitatibus vel beneficijs aliqs ecclesiasticis curata nō ĩcludit: nō expressa cura. hoc dicit vsq̄ ad. §. illis. fa. xvj.

AUm in illis quibus beneficia curam animarū habētia cōmittuntur maioz q̄ in his qui ad alia promouentur idoneitas requirat f: intentionis g nostre nequaq̄ ad collationē ep̄i decant ⁊ capli ecclesie pteta. vtrū de illo beneficio possit mihi puideri: ⁊ Certe nō. Ratio dubitandi potuit esse: q̄ q̄ cōe est: meū est. ⁊ videbat q̄ de beneficio spectāte cōiter ad collationē ep̄i decant ⁊ capli tuli posset mihi puideri. Dz rō decidēdi est: q̄ papa nō intēdit per mēā gfam grauare nisi solū eā p̄icta.

Casus. §. Si ꝑo.

Rō dubitandi.

Rō decidendi. Nōbilia.

¶ Nota primo q̄ in p̄mouendo ad ecclesiā parochialē maioz idoneitas regrit q̄s in p̄mouendo ad alia bñficia ecclesie. Nam etiā sibi maiora cōmittunt̄ ⁊ periculosiora: q̄ non solum ei cōmittuntur corpora: sed anime.

¶ Nota vltert q̄ in gratijs expectatiuis nō ĩcludunt bñficia curata nisi in gra dicat exp̄sse de bñficio curato: quātūcūq̄z ponant verba generalia. ⁊ hoc ꝑpter rōnem posit̄ in prin. huius. c. ¶ No. ibi. Illis ꝑo: q̄ appellatione dignitatis cōprehēdunt solū dignitates gb⁹ aliqs p̄sit per collationē: nō aūt cōprehēdunt ille dignitates ad q̄s cōsueuit assumi per electionē nisi in lr̄is expectātis fiat exp̄ssa mentio de illis dignitatib⁹ electtuis.

¶ Nota insuper q̄ differunt p̄sentatio collatio ⁊ institutio. q̄d verū est in materia stricta ⁊ odiosa: nisi aliter cōstaret de mente superioris: q̄ tunc nō esset curādum de verbis. c. petitio. de. p̄cura. in antigua. Pro quo sc̄endū: q̄ presentatio dicit electio persone vt presentet superiori ⁊ instituat. ⁊ ista presentatio computat inter iura patronatus. ⁊ per istā presentationē nō acquirit ius in beneficio: sed solū acquirit ius in hoc vt patronus nō possit variare si sit patronus ecclesiasticus vel laicus nisi accumulatiue. Institutio aūt dicit̄ que fit ad presentationem patroni: que alio mō dicit confirmatio. Sed collatio dicit̄ q̄s p̄ssio alicuius beneficij spectat pleno iure ad diocesanū: tū cōiter in iure vnū ponit ꝑ reliquo.

Presentatio q̄d est

¶ No. q̄ si papa mādat alicui p̄uideri de beneficio spectāte ad collationē duoz: non poterit virtute illius gfe p̄uideri de beneficio spectante ad collationē alteri⁹ tm: nisi in lr̄is gratie dicat cōiter vel diuisim. ¶ No. q̄ papa nō trēdit grauare nisi illū de quo fecit mētionē ĩ gfa. f ¶ Regrat. Est n. arg artiū regimen afar. ¶ ADDITIO. dic Archi. q̄ q̄ isti hñt alios regere ⁊ pascere: ⁊ pastores dñr. 1 rig. di. ij in p̄ncipijs. xcv. di. ecce ego. Jo. an.) ā. de eta. ⁊ qlt. c. pe. ad B. ā. e. gue. ⁊ ca. seq. ⁊. ā. e. c. j. g ¶ Intētionis. Ad quā recurrēdū est: vt. ā. eo. c. vltī. ¶ ADDITIO. Dic ponit Archi. q̄ ibi dixi de sententia vel p̄cessu delegati p̄ra intētionē delegātis. Jo. an.) ⁊. ā. de decl. ex multiplici. vbi de B. Illa aūt intētio ⁊ rō q̄ sunt delegātis dz eē ⁊ delegati. ā. de rescri. sup lr̄is. l fi.

Vicarius ēpt̄ p̄ instituere p̄sentatos.

a ¶ Cura. Etiā si in literis prouideri mandetur q̄ animarum cura nō negligatur si qua imminet dignitati. q̄s dic vt in clemē. eo. titu. si dignitatem. j. responso.

¶ Glo. seq. fortificat ter. per similē ⁊ per rationem. secundo querit. arguit negatiue. contrarium soluit.

b ¶ Prouideri. Hic est q̄ cū patiētib⁹ defectū in etate dispensant ep̄i in dignitatib⁹ nō curatis: sed in curatis nō. ā. eo. lib. de eta. ⁊ qlt. c. vnic. ⁊ ēt est simile de sil. sibyne. j. ⁊ est hoc ꝑpē beneficioz ꝑ etatis nē que ōt ambitiosa ⁊ restringēda. ā. eo. huius. ¶ ADDITIO. Et sic videt ad id q̄ dz: nil excellētius dignitate C. de ꝓfal. l. j. ĩ. fi. Jo. an.) cū alis nomine bñficij dignitates ⁊ bñficia ĩcludant: vt. ā. eo. de ij. fig. c. pe. Quid si sim plīciter mādat. puideri de bñficio: num q̄d poterit executor de talī bñficio puidere: q̄s regrat sacrū ordinez? Ad q̄ nō. arg. hui⁹. c. ad B. ā. eo. li. de fil. sibyne. j. sed dic ā. j. eo. et cui. ad idē. ā. eo. ij p clericis. ¶ ADDITIO. Vide q̄s ibi dixi post Jo. mo. ⁊ idē hic Archi. cum hic ab illa gsialitate excipiat: solū beneficia curata. Joan.) nisi paterēt in etate defectū: ita q̄ ad illū ordinē p̄mo nert nō posset: vt ibi: ⁊. ā. e. li. de rescrip. ij eo tpe. Jo. an. e ¶ Electionē. Electio igit nō ĩcludit sub verbo. p̄sionis vel dispositionis: cum inter ista tria sit differētia: ⁊ facit quod statim sequit. ⁊ est simile. ā. eo. lib. de offi. legā. deliberatione. j. responso. ⁊ facit q̄ dixi. ā. eo. iib. de elec. c. vltī. ⁊. j. ca. pri. j. ij. in glo. sed nōne.

d ¶ Eis. s. prelaturis personatibus vel dignitatibus.

e ¶ Assumuntur. Etiam si inhibeatur in literis: ne electores eligant: vt in cle. eo. titu. ij dignitatem. ij. ij so.

¶ Glo. seq̄ens fortificat textum per duo similia.

f ¶ Noscat. Hinc est q̄ capitulum vacante sede nō cōfert beneficia que spectāt ad collationē ep̄i. ā. ne se. vace. ij. ⁊. j. eo. lib. eo. titu. c. vno. ⁊ tamē tunc instituit instituendos ab epō. j. eo. lib. de institu. cap. j. ā. de maiori. ⁊ obe. cum olim. Et idem vides in generali vicario. ā. de institu. ex frequentibus. ā. eo. lib. de offi. vica. c. vltī.

g ¶ Non adiecto. Ergo papa hoc nō adiecit: alternum tm gravare nō intendit: ⁊ hoc ĩtelligē fm determinationem quā habeo. j. eo. ti. c. vltī. ⁊ sunt hoc sumptū ex q̄dā extravagāti que incipiebat: ꝓtingit interdum sicut te cē.

¶ Glo. seq̄ens obiecit ⁊ soluit.

b ¶ Cūalio. Absurdū. n. est illi grauari de quo papa nō ĩtellexit. Jn ꝓtrariū videbat: q̄ ad collationez suam spectat lz ⁊ alterius: nā ⁊ qui iurat suū nō esse: iurat ⁊ sibi cōe nō eē. ff. de ꝓb. fig. pupillus. §. vltī. (ADDITIO. Cū sua glo. ⁊ vide q̄s dixi. j. de ꝓb. fig. c. vltī. Jo. an.) Et q̄ legat seruos suos: ⁊ q̄ in totum ⁊ q̄ in pte sint sanē videt legasse. ff. ō leg. tij. l. siga seruos. Sed b facit Zita inuentio pape: idem est ergo dicere ad collationē talis ⁊ solius talis. (ADDITIO. Bene facit. ff. de le. tij. legatio. vbi legatū factum vxori de bis que sūt parata ad ipā⁹ vsuz nō ītelligit de paratis ad eōem vsuz ipi⁹. ⁊ vide ri. Dicebat Jo. mo. q̄s est cōe mihi ⁊ alteri: ꝑpē nō ē meū. ff. de rei. imp. illis. ⁊ ibi a glalia. ꝑpē nō ꝓpe simi debēt. alleg. ā. e. cū de bñficio. in fi. ⁊ remittit ad regulā in generali. j. de regu. iur. Jo. an.) ¶ XVII.

Jti. ¶ Utrea bñficiū collatū absenti nūdū acceptā tū soluit quoz diebus. ꝑmū an sit illi⁹ ibi.] licet.] Sedm an possit alteri ꝑferri. ibi.] Ipse tamē.] Tertiuan si ꝑferat valeat collatio. ibi] Q̄ si.] Quartum quādiu sit acceptādū. ibi] Sed si.] Quintum quid si prouisus post terminum preueniat collatorem. ibi] Interquā.] Joan. andre.

¶ CASUS. Epo picta. alicui ⁊ tyto absit ⁊ ignorāti cōfulit aliqs bñficiū: nō fuit ibi aliqs q̄ acceptaret collationē ꝓ tyto absite an valeat collatio? Certe sic: adeo q̄ collator nō poterit amplius variare: nec illis bñficiū alteri ꝑferre. Sz vtr tyto absit ⁊ ignorāti p illā collationē sit acceptū ius in bñficio? Rūdet q̄ nō: nisi tytulus illis bñficiū acceptauerit: lz facta acceptatiōe est sibi ius acquisitū sine cōsensu alī apphēsione: lz sit sec⁹ in reb⁹ ꝓpriis. l. traditionib⁹. C. de pac. Sz ponam⁹ q̄ tytulus postq̄ scitus illis bñficiū sibi collatū: differt acceptare collationē: an epō collator possit illud bñficiū alteri ꝑferre? Rūdet q̄ nō statiz: lz poterit tytlo assignare certū terminū: infrā quē tenebit suā declarare voluntatē an velit illis bñficiū acceptare. q̄ termino elapso poterit collator illis bñficiū alteri ꝑferre. Sz ponam⁹ q̄ collator elapso termio illud bñficiū nō ꝓtulit: vtr possit tytulus tale bñficiū acceptare anteq̄ ver⁹ collator alteri ꝓtulerit: ita q̄ ꝑ illā acce-

Diuisio.

¶ No. j. q̄ non est necesse eē pītem cui bñficiū cōferē: nec ēt alias p̄sonā q̄ collatiōez et⁹ nose recipiat. ad B. ā. de rescri. gfa.

¶ No. ij. casuz in q̄ vacat bñficium: tñ ꝑrri nō pōt: nā nō dz bñficiū hic isti⁹: ⁊ tñ dicit q̄ non valet collatio. alios casus vide ꝑ isti. cū accessissēt Domi.

Universidad de Deusto
Biblioteca

ptationem acquiratur sibi ius in beneficio? Certe sic.

¶ No. primo q̄ bñficiū pōt offerri ghibit ꝛ ignorāti: nec requirit ad h̄ vt valeat collatio q̄ ille cui offert bñficiū illis accepter. ¶ Nota statim q̄ absens sciuit beneficiū sibi fuisse collatum ꝛ acceptauit: statim sibi ius est acquisitus in bñficio: ꝛ potest dicere illud beneficiū sustinere cum[y] potest agere rei vēdicatione lata. Et sic etiam solo titulo acquirit ius in bñficio ꝛ dominiuz. secus in rebus ꝓphanis: q̄ in illis ex solo titulo nō acquirit dñium: ideo. l. quotiens. C. de rei vē. nō habet locuz in beneficijs.

¶ Nota vlteri[9] q̄ in iure nō est aliq̄s certum tps p̄fixum ad acceptāduz bñficium collatū: secus in acceptatione vel repudiatiōe electionis: ꝛ ideo collator potest p̄figere tēpus ad acceptandum beneficium collatum.

¶ Glo. se. dicit qd declarat ꝛ qd erat dubiū. ꝛ soluit. q. a ¶ Si tibi. Emanauit hec decre. ad declarationē ꝛ approbationem eoz que no. Inno. ꝛ Hostī. ꝛ Modern. ff. eo. accidens. ꝛ Hostiē. in summa de iurisdi. §. quis instituat. scilebamus enim q̄ absenti poterat bñficium ꝓferri ꝛ absenso imestiri: vt ibi: sed dubitabatur an medio tempore posset collatio reuocari: quod h terminatur: ꝛ quod dicit absenti idē: ꝛ multo fortius si presenti: qui forte deliberare velle se dicit. Joan. andre.

b ¶ Episcopum factum ponit non ius: quia idem si per alium. Idem Joan. mona. ꝛ Archidia.

c ¶ Habueris. acceptando vel cōsentiēdo vel ratū habendo: si negotiorum gestor vel procurator generalis

(ADDITIO. vel cōsanguineus. naz per eū etiaz ante acceptationē nō acq̄rit dñium beneficij vel canonicatus qui cōsensu eligentiū ꝛ electi acquirit. ff. de elec. cū inter canonicos. ff. de spon. cum locum: ly talis ꝓ tali agere possit. ff. de procur. sed ꝛ he. vnde dicit Hostī. ly ler talem personā agere permittat: nō tñ facit illam ꝓcuratoꝛe. ff. iudi. sol. l. nī. §. j. ff. de ꝓcur. nō soluz §. fi de dote. Jo. an.) fuerat imestitus de ipso: sed si ꝑsōa statim dici debuit suū. qd dic vt no. ff. eo. accedeno. ad hoc. ff. de neg. gest. si ego. ff. de solu. ratum. ff. de acq. pos. qui absenti. Jo. and.

¶ Glo. sequens ponit tres opi. q̄ oliz erant de materia.

d ¶ Non acquiras. secus in legato speciei: ga tunc acquirit dominium legatario ignoranti: ly cōmutabiliter.

(ADDITIO. scilz primūq̄ agnoscat pōt repudiare. q. aūt dicit acq̄rit dñiuz: dic re vera adita hereditate. Et fictiōe tñ dr acq̄sitū post monē. ff. de fur. si iussu. §. vlt. ꝛ. l. a tytio. ꝛ. ff. q. mo. ser. amit. si ptē. §. vlt. ff. de ꝑdi. instit. l. si go ita hereditatē. Jo. an.) ff. de leg. q. cū pī. §. surdo. facit ff. de ꝑdi. ꝛ de. l. legata. p que iura dicebat gda ꝛ qd h dr.

(ADDITIO. Dictum ergo fuit domi: ly nō non fuerit bona. fi[le]. §. qui fil. finit legi. per tuas. ff. de mino. papt nianus exuli. Jo. an.) Ité per id qd habes. ā. de elec. cuz inter canonicos. ꝛ. c. publicato. ad hoc. j. de regu. iur. qd semel. cum suis cōcor. Ally dicebāt: q̄ si sc̄o primo fieret traditio vel primo ꝓsentiret: dñs tenebat collatio per. l. C. de rei ven. l. quotiens. in p. in. ꝛ in si. vbi dr: si res vēdita fuerit duobus: ille potior est cui primo fuerit tradita. ꝛ vide quod vitl. j. de regn. iuris. qui primo. Tertia opinio

(ADDITIO. Archi. attribuit hanc Hostien. ꝛ verius est q̄ Hostiē. ponit illam decre. accedens: tamen recedit ab illa vbi cēdo Innocē. qui simplr dicerat collatoꝛē non posse a ꝓprio facto recedere. Joā. an.) erat q̄ aut secūdus scienter recipiebat beneficiū: aut ignoranter. in primo casu non tenebat collatio. in secūdo sic. tenet tamē ꝓferens puldere primo in equalenti beneficio. ad hoc. ā. eo. inter cetera. j. de iurepa. pastoralis. facit ad hanc distinctionē. j. de cēs. fōd. q̄ cunctis. ff. de vsufr. l. stichon. e ¶ Ally. puta legat[9] de latere q̄ cōfert bñficia vacātia ā. de of. leg. c. ij. istis

ault ꝓferre nō poterit: qz ly vacet nō tñ ē liber. vt. j. segt.

¶ Glo. sequens fomat ꝛ soluit duas questiones.

f ¶ Persona. Sed nūqd poterit alteri sub pactiōe conferre. ſ. si ille nō acceptauerit: No. ā. eo. lib. de elec. c. ij. ꝛ j. de reg. iur. actuo. sicut bñficiuz nō vacans nō ꝓfert cum cōditione qñ vacabit. ā. de cōcess. preben. c. ij. ad hoc. ā. de rescrip. pastoralis. Sed nunqd pōt de illo ordinare non conferēdo ꝑsone: sed alo puta vnlēdo vel religiosuz loci cōstitūēdo? Nō nisi forte posset post acceptationē cū eadez sit rō. ā. de ex. ecdl. ad audiētiā. q. ā. eo. exposuisti. xij. q. j. c. asipe. ꝛ etiā tūc sed forte fit ordinatio in ꝑsonā.

¶ Glosa sequens obiecit ꝛ soluit.

g ¶ Terminuz. Sed nōne statutus est terminus a iure infra quem ꝓsentire debet. ſ. vnus mensis. ā. eo. ll. de elec. q̄ fit. nec vi q̄ de bñficio turis possit eps diminuere. j. de reg. iur. indultū. cuz suis cōcor. Dic decre. illam loqui in electo qui adhuc habent confirmationē petere: istam in his in quibus fit collatio: in his aūt non est statuti certum tempus. ꝛ facit. ā. c. ꝓti. Probat ꝛ per id qd sequit. naz in decre. q̄ fit. lapso termino priuatus est ipso iure: nec potest vltrius consentire: hic autez etiā post terminum consentit dūmodo res sit integra: vt sequit.

¶ Glosa sequens soluit questionem.

h ¶ Eo lapso. quasi dissensisse videat: sic. ā. eo. ll. de ap. ab eo. vbi etiā ista ponunt vt paria. Et per hanc ista vi idez dicēduz si dissenserit. ſ. q̄ adhuc in re integra possit cōsentire. qd verū est cōsentire in eadez voluntate manente. ad hoc. ā. de ꝓcura. ly. vbi de hoc dixi.

(ADDITIO. Ibi tamen glo. loquitur de electo: hic loquitur de prouiso. Joan. andre.)

i ¶ Cōsensit. ad h. ff. d opt. le. l. mācipiop. Ca. XVIII.

Vm qui. ¶ Sunt due partes que satis patent. Secūda ibi [Insuper.] Et prima subdiuidit[ur]: quia ponit primo dictum cuius postea duas rationes subdit. ibi. [Non enim.] Jo. mo. dicit q̄ primuz dictū ponit peccatum in facto ꝛ in modo. secunduz in modo tñ. Jo. an. Premittre quod habes in. ca. de multa. ā. eodem. Domi. Emanauit hec decre. ad approbationem ꝛ declarationē eorum que no. Innocē. ꝛ Hostien. ā. codē titu. de multa.

Bñficium collatum abiit: an possit alteri cōferri sub condi tione: si ille nō acceptauerit.

¶ No. j. q̄ ille ter. in prima parte non habet locum: nisi in bñficio curato.

¶ No. ff. q̄ sic nō ē pole quo curata sit retinēr qui iusto mō acgrunt: ita ēt non ē pole qui iniuste. Et sic vi qui intra po nāt penaz exercenti actū: pena cōmittat etiā si act[9] non tenet de iure. vide. j. de sē. exc. statutū. Domi.

(ADDITIO. Querebāt enim de illo qui ꝓpria auctoritate iuasit sedm curatū: ꝛ arguebāt q̄ ipso iure videat renūtiasse ꝓmo. exi. q. ij. sigo iam. recitabāt alios dicere ꝓtrarium: nisi auctoritate iuploris habuerit cē. Jo. and.)

¶ Presupponit illud qd habet in ca. de multa. eo. ti. in an. ꝛ hodie ī extra tagan. Jo. xtij. que icipit. Execrabilis: vbi dr q̄ si aliqui obtinēti bñficium curatū dignitatē ꝑsonatum vel officium: conferat aliud sine bñficiuz: puta si alicui obtinēti ecclīaz parochialē conferatur alia ecclīa parochialis: vel dignitaꝛ: vel personatus: alludq̄ beneficiuz acceptauerit ꝛ appꝛehenderit possessionez: ipso iure vacat primum bñficium: ꝛ si contendat hōe caret vtroq̄.

¶ CASUS. Fm cōem intellectū huius capli mihi obtinēti ecclesiam parochialē: ep̄s picta. contulit aliā ecclesiam parochialē: qdam tertius strauit possessionē ipsius bñficij collati. ergo nō expectauit q̄ ep̄s me induceret in possessionē ipsius beneficij: sed mea temeritate istā tertium a possessione bñficij mihi collati expulit: vtrū p istā violētam expulsionez a possessione secundi bñficij vacet primū ac si auctoritate apūca fuisset appehēsa possessio huius secundi bñficij: Rñ. q̄ sic: ala sequeret q̄ vir stultus esset melioris ꝓditionis cū sapiens. Sed qd sanctissime pater: ego scienꝫ nō habere ius in aliquo bñficio me intrusi scienter in eo: vtrū per istam intrusionē vacet primum beneficium qd obtineo? Rñ. q̄ sic. ac si habuissem titulum in secundo beneficio: ꝛ adeptus fuissem pactificam possessionē: secus si credebā hēre ius in beneficio: ꝛ tamē nullum hēbam. c. si beneficia. j. eo. ti. Sed numquid per istam violentiam: vel intrusionem debeo carere iure quod mihi competebat in primo bñficio? Certe sic ipso facto fm cōem opi. ꝛ hoc probant ista verba: colpso.

Nōbilis.

¶ Nota primo q̄ nō est alicui licitus intrare bñficium per violētiam: in quo vel ad qd hēt ius: sed dr expectare inductionē suploris: que inductio in possessionē bñficiorum de iure cōmuni spectat ad archidia. qui hoc faciet auctoritate epi: tñ bodie archidia. istud non obseruant: nisi in magnis dignitatibus: ꝛ nō in paruis beneficijs.

¶ Nota q̄ quis sua auctoritate nō debet ingredi possessionem bñficij sibi collati: sed auctoritate sui suploris: ni si esset suestitus. Pro quo sciēdum est: q̄ institutio est titulī collatiua: postq̄ dicit ep̄s vel suplor instituens: imestituz non transfert possessio: nisi fieret imestitura in presentia bñficij: sed solū per illam imestituraz datur insti tutio facultas vt possit ingredi bñficium auctoritate sua. sic[le] dicitur. l. ff. de acquir. vel amitten. pos. vbi emptor sua propria auctoritate nō debet ingredi pos. rei vendite. Et sic intelligitur terminus. tñ etiam potest intelligi: si per violentiam fuit intrusus in beneficio in quo non hēbat aliquod ius.

¶ Nota q̄ per adeptionem secundi beneficij incompatibilis vacat primum. Unde sciendum: q̄ ly istud capl'm non loquatur nisi in ecclesijs parochialibus: tamen cōmunis opinio doctoꝛ est: q̄ etiam intelligitur in dignitatibus ꝛ ꝑsonatibus: nam istud capl'm venit limitatiue ad illud. c. de multa. alleg. Ideo fm illud ca. dr intelligi. Ideo dixit Diuicus de sancto Gemi. q̄ constitutio declaratoria dr intelligi fm omnes clausulas constitutionis declarate: nisi aliud dicatur in cōstitutione declaratoria.

¶ Nota finaliter ex hoc tertio q̄. l. fiquis in tantam. C. vnde vi. ꝛ similia iura etiam habent locum in eum qui expulit a beneficio: videlicet quia talis perdit ius quod habebat in beneficio.

¶ Glosa seq. arg. a contrario. Secundo querit ꝛ soluit. a ¶ Cura. Als non haberet locū pena decre. ā. eo. de multa. si ergo hz ecclesiam curatā ꝛ postea violenter occupet simplex bñficium nō vacat primū: sed pdit ius si quod habebat in secūdo. vt j. ꝓxi. fi[ne]. Sed si hz curatam ecclīaz: ꝛ vi occupet preben dam vel simplex beneficiū cui est anne xa ecclesia curata: nunqd vacat ꝓma? Dic q̄ non: sed locū habēt sequens rōnem. hoc dico per decre. eo. ti. sup eo. vbi ergo esset priuatus primo per iustam receptionē secūdi: erit etiam priuatus per iniustitiā: als non. Et est simile qd dicimus de bigamia vel eius pena: que inducit per matrimoniuz: qd non tenet eo casu quo incurreret si matrimonium teneret: als non. ā. de biga. nuper. Joan. andre.

¶ Glosa sequens soluit dubium per contrarium litere: sed cum distinctione.

b ¶ Sciēter. Ignoāter igit nō tenebit pena. ad h. j. e. ti. si bñficia. Idē Archi. qd de ignoātia facti vez intelligo: sec[9] ignoātia iuris. j. de reg. iur. ignoātia. cū suis ꝓcor.

¶ Glosa sequens per hoc capl. soluit tria dubia.

c ¶ Obtinebat. Eadē rōne que h ponit in pena decre. de multa. dicā idē de decre. cū in cunctis. ā. de elec. ſ. q̄ si aliquis scienter ꝛ iniuste se faciat in epm cōsecrari: puta lite pendente: q̄ vacent prīora bñficia sua: ac si canonice cōsecratus fuisset. ꝛ sic ēt tam audiuit in curia for. factū. Epūs q̄ iniuste ꝛ scienter facit se in epm ꝓsecrari: pdit beneficia prīora.

(ADDITIO. Sic refert Jo. mo. ꝛ Archidi. vnde dixit Inno. in decre. de multa. q̄ cum interdictū erat regnum (vt puto) Sicilie: ꝛ olbus capīs, phibitum eligere: multi tñ eligebant in epos: ꝛ ꝓfirmabant per metropolitanos ꝛ administrabāt. arguebat tñ q̄ lapso tpe de ꝓsecrādis vacabāt ipsoꝝ prīora beneficia per. l. tij. §. videamus. ff. de dona. inter vi. ꝛ vxo. in quē. de restī. ꝛ ea que pa. §. fi. j. de excel. prela. tāta. ā. de trāsla. quāto. sed Archi. dicit tñ glo. non fuisse in ore Inno. Jo. an.) ꝑpter rōnem que segtur. Et eadē rōne videt q̄ si aliqs iniuste detinēs beneficiū impetrat aliud bñficium nō facta mētione de illo bñficio qd occupatū tenebat: q̄ ille nō valeāt: ne sit melioris ꝓditionis cē. vt hic. ad hoc. ā. eo. cuius. ꝛ sic intelligitur. j. eo. si motu. ꝛ idē etiam fm id dici pōt de decre. nō potest. j. eo. ſ. q̄ si aliquis hēbat plura beneficia ex quibus vnum erat occupatū: ꝛ tacito de illo super aliis impetrauit dispensationem: dispensatio non valet.

(ADDITIO. Idem Archidiaco.)

d ¶ Exīstat. xvj. q. j. legi epistolam. in prin. ff. qd vi aut clam. l. nam ꝛ seruus. ff. de iur. ꝛ fac. igno. l. regula. §. antepe. nec ex delicto quis facit ꝓditionem suam meliorez.

(ADDITIO. Interdū malefici possessor est melioris ꝓditionis cū bone fidei. vt patet ex no. ff. de rei ven. l. in rem. §. fi. Jo. an.) ff. de dona. inter vi. ꝛ vxo. l. tij. §. j. de sen. ercō. si vere. Nec melior esse dr ꝓtumacius cū obediēti tium conditio. ā. de postu. c. j. de vo. ꝛ contu. contingit.

e ¶ Violēti. Nota q̄ latī[9] logtur ꝓ prima cū hec scda: q̄ logtur h solum in violento: nō in alio se iniuste intrudente: vt in prima parte. ꝛ initū istē. §. rigor illius legis. C. vnde vi. l. figo in tātam. ꝛ xvj. q. vj. placuit. Jo. and.) Intrusus et violēt[9] sūt diuisa.

(ADDITIO. Et vt ibi no. in re violenter possessa non iuuaret lsa ꝓfirmatio. C. vñ vi. auctoritatē. Joā. an.)

f ¶ Non verentur. Uereri deberent: cum sine iusto titulo illa detinere nō possint; nec eoꝝ iuua at antiqua pos-

Universidad de Deusto
Biblioteca

Timor est tripler: scz seruilis: initialis z filialis.

sessio. j. de regu. iuris. ca. j. cum suis concor.

¶ Glosa sequens tractat de triplici timore.

a ¶ Formidine. Ird. dist. docendus. de elec. cum in cunctis. de vita z hone. cle. vt cleric. op. ad idem. C. de emen. propin. l. vna. accedat qđ dicitur. Oderunt peccare ꝛc.

(ADDITIO. vide hoc ꝑ Ius. de of. ordi. irrefragabili. in vlti. glo. Jo. an.) Et vocatur talis timor seruilis: qui p se ꝓpemiã non hꝫt: si q: solet educere filialem. z est timor seruilis ꝑm Grego. in quo vinit peccan dꝫ volãtas: z sequeretur opus si speraretur impunitas: et pertinet ad seruũ. Initialis respicit remissionem premij: z pertinet ad mercenarium. Filialis respicit offensam: et ꝓpter ad filium pertinet.

(ADDITIO. De hoc de pen. di. ij. sicut seta. Jo. an.)

Timor seruilis: qui p se ꝓpemiã non hꝫt: si q: solet educere filialem. z est timor seruilis ꝑm Grego. in quo vinit peccandi volãtas: z sequeretur opus si speraretur impunitas: et pertinet ad seruũ. Initialis respicit remissionem premij: z pertinet ad mercenarium. Filialis respicit offensam: et ꝓpter ad filium pertinet.

(ADDITIO. De hoc de pen. di. ij. sicut seta. Jo. an.)

b ¶ Taliter. s. violenter. facit ꝓ eo quod. ã. dixi. ꝛc.

c ¶ Ad ea. Dica est inter ius qđ cõpetit in re: z qđ cõpetit ad rẽ. vt videbis. j. de ꝓcu. pcbẽ. c. vlt. Cap. XIX.

Dicitur. ¶ No. j. q. qđ ius potestas ꝓferẽdi sẽtiã ꝓcedit ꝑ attẽta ꝑsona ꝓferentis ꝙ illa ꝑ cui debet fieri collo. ad B. ã. eo. ou dũ. eo. li. z ca. si cui. j. eodem.

¶ No. ij. q. pl'alis locutio in mã odiosa nõ excedit nmeruz duoz. Domi.

Scũ. ¶ Primo determinat duos casus. Scdo ibi[Si Jo.] Scdo decretũ apponit. ibi[Prouisio quoq;.] Itez prima subdiuidit: q; primo ponit dictum: a quo duos casus excipit. ibi[Nisi.] Et sic ꝑm determinat ibi[Tunc enim.] Jo. an. Approbat h opi. Hostien. quaz no. ã. eo. titu. c. vlti. in fi. z repobatur opi. Jmo. ibi no. z Compostel. no. ã. de rescrip. cum adeo. in fi. Et fuit de facto in mediolanen. archiepo hec questio primi dicti.

¶ Pro intellectu huius capũ est ꝓsupponẽdum q; gra de qua in B capo nõ fiebat fauore illius cui erat puidendum: sed gra illius ad quem vrigebat. puta q; papa fecit gram abbati sancti Cypriani: vt posset prouidere de bñficio spectante ad collationem vel ꝓsentationẽ alterius prelati: tunc in ista gratia nõ est necesse q; fiat mentio de beneficio obtento. Item non mandabat prouideri certe persone: sed idem fiet certe ꝑsone mandaret prouideri.

¶ CASVS. Papa dedit alicui executoi gram siue facultatem vt posset eni certe ꝑsone idonee, puidere de beneficio existẽte in sua eccla vel alia: iste executor voluit mihi puidere de tali bñficio: qui tñ obtinebaz bñficium aliqđ simpler qđ erat sufficiens: z ex quo poterã sufficiẽter sustentari: vtrum possit mihi puideri de alio bñficio simplici: z Rñ. q; non: q; in sua gratia sibi mãdatur vt puideat ꝑsone idonee: modo ex quo habeo bñficium ex quo possum sufficienter sustẽtari non sum idoneus ad aliud bñficium: qđ verum est: nisi vellem primũ bñficiz dimittere: nam tũc posset mihi ꝓferre aliud bñficium. Sed ponamus q; in gra ipsius ꝓlati siue executoꝛ dr: vt possit ꝓferre beneficium in sua ecclesia vel alia existens etiam obtineri aliud bñficium: z Rñ. q; mihi obtineri bñficium simpler poterit puidere dũmodo bñficium qđ obtineo nõ sit curatum. Sed ponamus q; obtinebaz duo bñficia simplicia: iste executor vult mihi cõferre aliud bñficium cõpatibile vtruz possit: Certe non: iz in gra sua dicat vt illud beneficium possit ꝓferre etiam obtineri aliud bñficium: nam gra sua intelligit in obtenti vnicuz beneficium dũtaxat. Sed ponamus q; papa dicit in lris gratie sue: vt iste executor posset prouidere de beneficio alicui etiam obtinenti plura beneficia: aliquis obtinet tria beneficia: vtrum possit sibi ꝓferre aliud beneficium: Rñ. q; non. Nam illa pluralitas verificatur in duobus bñficijs.

Nõbis.

¶ Nota primo id ad qđ allegaz ꝓsens capl'm: q; obtinens sufficiẽs bñficiuz: nõ est idoneus ad obtinẽdũ aliud beneficiũ: z in foro cõscientie obtentio bñficij simplicis sufficientis ad sustẽtationem reddit eum incapacẽ ad obtinẽdaz alia bñficia. vñ de sufficientia beneficij attendit in qualitate beneficij: z in qualitate ꝑsonaꝛ.

¶ No. magis specifice q; si papa mandat alicui collatori vt prouideat ꝑsone idonee: de beneficio ꝓprie ille facultat: nõ ꝓtinet obtinẽti bñficiũ sufficiẽs: nisi illud primũ beneficium dimittat. z hoc vez nisi aliud diceretur in gratia.

¶ Nota q; in literis ad beneficia pluralis locutio restringetur ad duo beneficia tñ: z adhuc regitur q; ista duo beneficia non sint curata.

¶ Glosa sequens dubium soluit.

d ¶ Idonee. Et si nõ apponat. B tãe ittelligo. ã. de elec. cũm que. ã. de rescrip. cũ adeo. ad B de ꝑsumptio. c. vlti.

(ADDITIO. Ad B lra. j. tbi; vel nisi in ꝓcessibe hmõi fit expũs. z tãe Hosti. in palleg. decre. vlt. co. ti. Jo. an.)

¶ Glosa seq. argu. a contrario. z remittit.

e ¶ Sufficiens. Ergo si non est sufficiens: secus est

(ADDITIO. Idem Archidia. dũmodo in collatione faciat mentionẽ de primo. ã. eo. lib. de offi. leg. collatio.) ad hoc. ã. de rescrip. postulasti. (ADDITIO. Et. c. cũ adeo. ã. eo. cnz teneamur. z. c. dilectus. ff. de ven. inspi. l. j. in fi. Joan. and.) Quid autem veniat in hac sufficientia: no. per Jo. xxj. q. j. c. j. z per Ber. ã. eo. ti. de monachis.

¶ Glosa seq. ponit motiuum opinionis contrarie.

f ¶ Non potest. Cõtrarium notabant dicti doctores. z mouebant illa ratione: qz hoc casu nõ fiebat gratia ꝓpter so: sed prouidentis: nec poterat ꝑm eos prouisus hoc casu ambitiosus dici: cũ ad sui tuitantiam mihi fuerit obtentum. ã. eo. Quis. j. eo. si motu. ꝓpio. Sed ꝓtrarius est verum: qz beneficiatus idoneus non est. ã. eo. sup inordinata. z iure cõi beneficiatus beneficiari non mandatur. ã. eo. titu. qz intitsi. Joan. andre. (ADDITIO Dicit Jo. mo. q; genus facilius pattur debilitatem vel annihilationem ꝙ speciei: qz genera sunt ittelligenda ciuiliter. ff. de seruit. si cui. ff. ad exhi. l. penul. vnde verbuz ꝑsone idonee: debet intelligi ꝑm ius cõmune. de qua. ã. Jo. and.)

¶ Glosa seq. ponit differentiam inter duas formas.

g ¶ Dimittat. Si ergo dimittit: tunc sibi poterit prouideri. z in hoc est differentia inter istam formam: z illam quam in principio impetrauit ille cui prouidetur: quia in illa non sufficit modo beneficium primum dimittere si tunc tacuit. j. eo. si motu. (ADDITIO. Jo. mo. z Archidiaco. allegz. de elec. viduz. ii. z quod ibi no. in glo. no. q; tempus. Joan. andre.) hic sufficit nunc dimittere: Iz in concessione gratie nihil fuerit dictum.

(ADDIT. 9 Quia nulla potest notari surreptio in prouiso. Dicit Joan. mo. per hoc rescriptum nisi habetur actualiter sed potentialiter. z ideo satis est q; sit habilis persona: quando potẽtia explicatur ad actum. Jo. and.)

Dicitur. ¶ No. j. q; collatio bñficij facta p pas affert manꝰ ordinarij collatoris et ignoãtis illã: ita q; collatio illius in ꝫtius facta nõ valet. ad B eo. ti. ij post quã.

¶ No. ij. q; vbi ex vna cã fit dectio causa ꝑ ꝓtio ẽdu: cadẽ cã decidũ tur casuo occurrentes ꝑ scdo et ceteris gradibus sequentibus. Do.

Ignorantia ꝓsumitur nisi ꝓbet scia.

a ¶ Tunc enim. Nota interpetationem strictam. ad idem. ã. eodem. cum in illo.

b ¶ Sine cura. Si igitur vtriuq; vel alterum sit curatũ tali non poterit ꝓuideri. Et nota pluralis locutio non est vaga: Imo potius arcta z restringẽda. sit ergo contẽta duoz numero. j. de reg. iur. pluralis. cum suis concor.

c ¶ Nõ subsistat. Poterit igit illud beneficiũ alteri cõferri: sed si ille possidet: nõ poterit sine cognitiõe cause de possessiõe repelli. j. eodem. licet.

¶ Glo. seq. dixit z cõmẽdat glo. relique sunt ternales. Cap. XX.

Si beneficia.

¶ Decreta. ista succurrit ignorantie. z primo primi gradus. Scdo secundi z vlteriorum. ibi[Eundẽ.] Et ꝓ prima facit tria: ga primo ponit casus. Scdo rõnes ꝓ utrio nio. ibi[Ne talis.] Tertio puidet parenti. ibi[Statuimus.] Quarto ꝓ resistẽti. ibi[Alioqn.] Dec dcre. sum me inutile equitati z iuste ignoãtie puidet. Joan. andre.

¶ CASVS. Luz obtinere aliqs beneficiũ incõpatibile: ego pcta. z tulit mihi aliud bñficiũ: z nõ erã dispẽsat ꝓ papã ad plura bñficia cõpatibilia: tñ papa ꝓtenerat eẽz pcta. qz illud bñficiũ mihi collatũ alteri ꝓtulerat: qs tñ ignorabã: ego vldẽs qz nõ poterã habere plura beneficia dimisi primũ beneficiũ z acceptaui sed m: postea sedz fuit emtũ per illũ cui papa ꝓtulerat: an possim redire ad ꝓmũ bñficiũ: Rñ. q; si cũ statim fui debite informat qz in sctõ beneficio nõ habebã ius nõ expectato exitu cãe: dimisi illis sctm bñficiũ possuz recte ad meũ ꝓmũ bñficiũ, ꝓpria auctoritate: z sic fiet nova collatione. z hoc ꝫ verbũ libere positũ in ter. idẽ est de omnibus aliis qui illo modo dimiserunt beneficia. nam poterunt ad illa redire sua propria auctoritate.

d ¶ Per eadem apostolicam. Idem si per aliũ qui conferre posset: puta per legatum. j. eo. titu. si a sede. qz non tuo ponit: sed factum. Idem Archidia.

e ¶ Ab his. Scientib⁹ vel ignoãtibus non curo. vnde si bene aduertis hec decre. nõ requirit ignoãtiam in cõferẽte: sed tolã in eo cui ꝓfertur. Presumit aũt ignorantia: nisi ꝓbet scia. (ADDITIO. Idẽ Jo. mo. z Archidia.) j. de regu. iur. presumitur. quod ittellige vt ibi dicit

f ¶ Dimissa. Vel iuris necessitate: vel ignoãtia: vel sola voluntate. Joan. andre.

g ¶ Aliqs assignari. Multo ergo fortius recuperabit: si adhuc non sint aliqs assignata. vt. ã. eo. si tibi. in fi.

h ¶ Sine culpa. Et sic deberẽt esse sine pena. de ꝓsti. cognoscẽtes. j. de reg. iur. sine culpa. si ergo scirent fuisset culpa. z sic tali ꝓuisegio nõ vterent. Joan. andre.

(ADDITIO. Hoc placet Archi.)

i ¶ Certiores. Et sic cuilibet referẽti credere nõ tenent. de simo. per tuas. ij.

(ADDITIO. Archi. remittit. de cle. ercõ. mi. illis. ꝓ. Iz autẽ Jo. an.) Si nõ dz se dicere dubitare vbi certꝰ eẽ dz. de rescrip. cũ ꝓtingat. z est fi'e. xxxij. di. habuisse. in ꝓtin.

(ADDITIO. Ibi te scribũ manifesta veritate cõperimus. Alꝫ idẽ. ij. q. j. de⁹. ꝙ. mala. no. xxx. q. vlt. nullũ. alibi dr clara. ꝓbatione vel cõpetẽtib⁹ idẽ cisse. j. de regula. nõ solũ. alibi manifestis. j. de her. accusat⁹. ꝙ. Iz ꝓ Archi. Dat tñ dimittenti ꝓsũtã vt sibi talis ꝓuideat q; clare ostẽdere possit bñficiuz dimisisse z altã ꝓtimisse ꝓsentã publica vel sinnata: vt alio nõ. Joã. and.)

k ¶ Obs alios. Hoc vult dicere beneficia sisti⁹. Al. fuerũt collata. B. iste B. dimisit que prꝰ habebat: z fuerunt collata. L. cuius L. ꝓtora beneficia fuerũt collata. D. aget. Al. ꝓtra. B. q si dimittat in pace: aget ꝓtra. L. qui etiã si fine difficultate dimittit: repetet a. D. z sic de singulis. Cap. XXI.

Non potest. ¶ Dicitur ꝓ: qz sunt tria dicta per. ꝙ. dimisa. Sctm ibi[Illud.] Certũ ibi[Cum ꝓ.] Rõné sint subdens. ibi[Doc. n.] Emanauit hec decre. ad declaratiõe eoꝝ que no. Inn. ã. de elec. vnicã. ij. in gl. ß ittellige. in fi. z que ibi no. Hostiẽ. z de rescrip. postulasti.

(ADDITIO. Et de excep. cũ ecclesiastice. vt ibi scripsi sup glo. vnica. Joã. an.) z de ptebẽ. sup inordinata. in fi. z Copost. in decre. capl'm. de rescrip. ad fi. glo. magne. ver. Item queritur de hac. z. c. in nostra. in glo. penulti. z Bar. ã. de offi. o. dl. in fi. z Host. in Specu. ti. de lega. ꝙ. videndum. ver. illud. cum seq. vsqz ad finem.

¶ CASVS. Cum obtinere aliqs beneficium simpler: impetrauit a papa vt possem retinere plura beneficia: tãi tacui q; obtinere aliud beneficiũ: vtrum Ire mee dispen-

Dicitur. ¶ No. j. ar. q; surreptio in dispẽsatione nisi ꝓbet bñficiorum vilitas gra ipsius ture. ad B ã. de si. ꝑ. ibi. ca. ij. eo. titu.

¶ No. ij. q; in quis

Universidad de Deusto
Biblioteca

bificialiū. b tacturnitas alicuius ⁊ quia tis ꝙ expſa nihilominꝰ ſi eas habuiſſet vitiat licras. naz ſi expoſſiſſet minimum beneficiuz obtinuiſſz diſpẽſatiõnẽ: ⁊ tñ vitiat ſi eas. ad .b. ſ.c. ſi motu ꝓpꝛio vide qꝫ vitr. ſ. eo. vndecz Domi.

ſatſionis ſint ſurreptitie: ſi. ro. pon. ꝙ ſic. Sed pone ꝙ aliquis a ſede apoſtolica obtinuit diſpenſationẽ vt licite poſſet retinere duo beneficia curã animarũ habẽtia. accidit ꝙ iſti diſpẽſato fuerũt collata duo beneficia curata: poſtea dimiſit vnũ illoꝝ beneficiozꝝ: ⁊ fuit ſibi collatũ aliud beneficiuz curatũ: vtꝝ poſſit illud recipe virtute ſue diſpẽſationis: ſi. ro. pon. ꝙ non. naz ſi diſpẽſationes ſunt odioſe et reſtringẽde: modo diſpẽſato ſita fuit purificata in duob⁹ primis beneficijs: ideo nõ poterit vſr tute eiuſdẽ diſpẽſationis retinere aliud beneficiũ: niſi aliud dicerat in diſpenſatione. Nam in iſtis odioſis inſpicienda ⁊ attendenda ſunt verba gr̃e ſm conuz propoſitum ſignificatum. Sed quid ſi mihi obtinenti aliquod beneficium papa fecit gratiam vt poſſem obtinere aliud beneficium: vtrũ per hoc videaꝫ .Ro. pon. mecum diſpenſaſſe ſup pluralitate beneficioꝝ: Certe nõ. de quo ergo ſeruiet mihi impetratio mea: ſi. ro. pon. ꝙ ſeruiet mihi de hoc: ꝙ ſi̊e mee non erunt ſurreptitie ex hoc: quia in eo ſit mentio ꝙ obtinebam aliud beneficiũ. ſed tamẽ ꝓpter hoc nõ ſum diſpẽſatus ad obtinẽdũ plura bificia.

¶ Glo. ſequens fortificat ter. ⁊ circa duo remittit.

a ¶ Modicũ. Si enim in impetratione hoc locũ hz. ã. de reſcrip. ſi ꝓponente. ſ. eo. ſi motu. multofortius in diſpenſatione locũ vz habere: cum etiã ipſe diſpẽſationes ſint ambitioſe ⁊ reſtringende. ã. de fil. preſbyte. capt. ij. Quis aũt ſuper pluralitate beneficioꝝ diſpẽſare poſſit. vide. Ixx. di. ſanctoꝝ. ⁊. xxij. q. ij. ſi quis iam trãſlatus. ⁊. ã. eo. titu. de multa. Vn aũt de iure ſine diſpenſatione tenere poſſint. vide quod vitr. ã. de reſcrip. gratia.

b ¶ Apoſtolice ſedis. Nota argu. ꝓ ꝯo illa opt. que habet ꝙ ſolus papa diſpenſet in curatis.

¶ Glo. ſequens querit. argnit ꝓ ꝯo. ſoluit contrariũ.

Qõ ſingularis circa mãz diſpẽſationis.

c ¶ Curam animarũ. Pone habens eccleſiam curatã diſpenſationez obtinuit vt liceret ſibi recipere aliud beneficiũ etiã ſi ſit perſonatus ſimiliter curã nõ habens: ⁊ cũ ꝓtoſ tenere: conferr̃ ſibi archidiaconatus: quæritur an poſſit illuz retinere: Et videt ꝙ ſic: ꝙ Iz archidiaconus curã habeat: nõ tñ curã ſimiliter cure parochialis eccleſie: vt. ã. de elec. vnder. ij. ad finẽ. ad hoc. ã. qui ſi. finit legl. per venerabilẽ. ver. verũ. nec etiã põt dici ſimile: vbi eſt aliq̃ diſſimilitudo. (ADDITIO. Dicit Boetius ſup topica Tullij lib. iiij. ꝙ ſimilitudo eſt rerũ ſingularitã vel differentiũ cõparatio. vnde in illa non requirit ꝙ res tota ſit totꝫ rei ſimilis: ſed in eo ad qđ ꝓfert. de conſtr. vtl. vel inutl. dilecte. ⁊ vide qđ ibi dixi: qui ſi. ſint leg. per venera bilem. poſt prin. ⁊ ver. verũ. ſimile. ff. de admi. tuto. ſi pupillus alterũ. ſ. ſi. ad treb. l. recuſare. ſ. vlt. facit qđ dixi de indꝛ. cauſam que. ij. de cõſti. tranſlato. ſuper vltr. glo. ⁊ de trãſla. c. ij. ſuper glo. arg. qđ Jo. an.) xxvij. q. j. ſic enꝫ ff. de inſtito rup. teſta. l. iij. ⁊ expreſſa ſimilitudo regrit ã. de tranſla. inter corporalia. Itẽ verbũ ſimile: in indulgentia poſitũ gratioſe interpretãdũ eſt. ã. de ver. ſig. oltz. Sed dic contra ſm Guil. qui hoc no. in Spe. tit. de lega. ſ. videndum. ver. qđ ſi habẽs eccleſiã. ⁊. ã. de offi. ordi. in hoc. Similitudo enim de qua fit mẽtio in indulgentia:

Boetius.

non ad ſpecies ſed ad genus refertur: ⁊ ſufficit qualiter cũq̃z curam habeat cum talis indulgẽtia velut ambitioſa ſit reſtringenda: vt h̃ videa. ã. eo. lib. de reſcrip. ſi gratioſe. de ſi. preſbyte. c. ij. C. de ſenatuſconſul. l. j.

d ¶ Canonice. Ioco. ã. eo. li. de reſcrip. ſi groſe. ⁊. ã. de ele. dudũ. ij. ad finẽ. (ADDITIO. Et vide qđ ibi ſcripſi ſuper ver. de nouo. Joan. andre.)

¶ Sl. ſeq. de duobus querit ⁊ ſolu. e ¶ Retinere. quero de duobus. pono ꝙ per talez indulgentiã videatur cõceſſum ꝙ in neutro reſidere teneatur: Videt ꝙ ſic: quia inutilis ſit indulgẽtia. ⁊ hoc videt tenere Joan. vg. q. j. ſi gs in clero. in gl. ij. cã enĩ ꝓhibitionis eſſe videt: ne quis plura beneficia habeat: qꝫ reſidere tenet. hoc ergo indicere videt indulgentiam principaliter qꝫ ad hoc non teneatur. Dic ſm Guil. qui no. in ꝓdicte. ſ. verſi. quid ſi indulgetur. ꝙ tenet in altera reſidere: niſi illud expreſſe in indulgentia caueretur: qꝫ ad hoc non tenetur: ambitioſe enim ſunt tales indulgentie ⁊ reſtringende. vt. ã. vitr. reſideat ergo in altera quã vult: vel nunc in ſta nunc in illa: ⁊ ſic vtriqz ſatisfiet. Sed quid dices: in indulgentia cauetur hec clauſula. dũmodo in beneficio quo nõ reſidet faciet canonice deſeruirt: nũquid ſi hunc modum nõ reſeruauerit (ADDITIO. Dic duo ſimilia que ſcripſi. ã. de elec. Iz canon. in ſi. Jo. an.) valet diſpẽſatio ⁊ beneficioꝝ retentio: Rſi. ſm Inno. ⁊ Hoſtiẽ. ⁊ Lõpoſt. qui hoc no. in dicta decr. dudũ. ⁊ de ꝓbẽ. c. vlt. (ADDITIO. Vide qđ no. in cle. de offi. dele. c. vno. Jod. an.) ⁊ Guil. ꝙ hoc no. in ꝓdic. ſ. in ver. ſed qđ ſi indulgẽtia. qđ bene tenet diſpẽſatio. illud. n. dũmõ nõ hz vim cõditionis: ſed potius admoniti̊onis vel cõminationis: vt. ff. de tute. l. mauo. C. cõmi. epiſto. per totuz. ⁊ vide quod dixi j. de regu. iur. actuo. poteritꝫ tamẽ ꝓpter ſeruitꝫ negligentiam eo iuſte priuari. ã. de cle. non reſi. relatum.

f ¶ Primo. Ita dicebant predi. doc. ⁊ pbabant per. l. ff. de leg. iij. fideicõmiſſa. ſ. ſi go decẽ. ff. de cõdi. ⁊ demõ. l. hec conditio. ff. de ver. ſig. bouez. ſ. j. ff. de ver. ob. enim qui calẽdis. ⁊ idẽ erat ſatis expoſitum per decre. ã. c. lib. de offi. or. ordinarij. ad ſi. ibi dum dz. vel ea q̃ tẽ. vt ibi dixi. g ¶ Eundem. Per receptionem ergo tertij vacãt duo prima. vt in cle. eo. titu. ſi plureo.

(ADDITIO. Qđ no. h̃ Archidia. ibi vide in glo. ſi intelligaz. Joan. andre.)

h ¶ Surreptitia. Qđ fieret exceptis duobus caſib⁹. ã. de reſcri. gratia. ⁊. j. eo. ſi motu ꝓpio. Nota ergo ꝙ ſufficit hunc clauſule: ꝙ ſui conſequatur effectũ ⁊ alium non poterit oparí. ff. de admi. le. l. legata. ſutilr. Ca. XXII.

Diuiſio.

¶ No. ſ. qꝫ legatꝰ ſuo actꝰ dꝰ geſtis virtute legatõis nõ dz dicere auctoritate apoſtolice ſe-

dis: ſ. auctoritate legatiõis: qđ nota: qꝫ plures vidi hoc errare.

¶ No. ij. qꝫ executores deputati i lr̃is bificialibus (et legatoꝝ) debẽt: certi. de quo p glo. l. c. tibi g. de reſcri. ã. e. lib. vbi hz qđ de apũctis. Do.

Jap lice. ¶ Primo ponit facti ꝓtinens gram legati. ⁊ approbatione papalẽ. Sed do ibi [Certũ é.] Soluit dubiũ iſurgẽs ex facto rõne ſterſereo ⁊ dubium fortificãs. ratio ibi [Cũ ipſa.] Fortificatio ibi [Etiam.] Jo. an. Qđ h̃ dicit habuiſſt. ã. eo. ſi eũ. ⁊ emanauit ad declarationem eoꝝ que ibi dixi: nec eſt dicta in ſure: Iz in facto videri poſſz. ibi nõ fuerat obtẽperatũ lr̃is legati. Itẽ ibi papa mandauit canonicaz ſtatim cõferri: prebendam autẽ cum vacaret: h̃ canonicã ⁊ prebendam cõferri mandat cum vacabunt: ⁊ ſic ibi expectans iam erat in canonicum receptus: h̃ non.

¶ Pro intellectu huius capituli eſt preſupponẽdum qꝫ quando in aliqua eccleſia ſunt plures expectãtes: vnus auctoritate ordinaria: alius auctoritate legati: ⁊ alius auctoritate apoſtolica ⁊ habent ſimiles gratias: ille qui eſt expectãs auctoritate apoſtolica: Iz ſit poſterior in ſpectatiõe eſt preferendus ceteris.

¶ CASVS. Legatus pape fecit mihi gratiam in eccleſia pictauenſi. qꝫ creauit me canonicum: ⁊ mãdauit canonicis: vt me de facto recꝑerent in fratrẽ ⁊ canonicum: ⁊ prebendaz ſi qua vacaret de presenti mihi conferrẽt: alioquin primo vacaturaz poſtea acceſſi ad papam: ⁊ petij vt ipſe confirmaret geſta p ſuum legatum: videlicet vt mihi confirmaret gratiam a ſuo legato factam. vide papa auctoritate apoſtolica confirmauit illam gratiam mihi factam: ⁊ mandauit canonicis vt mihi aſſignarent prebendaz ſi qua vacaret: aliquin primo vacaturam. Deinde papa fecit tibi ſimilez gratiam: nam contulit tibi ius canonice in eccleſia pictauenſi. ⁊ mandauit canonicis vt te recꝑerent in canonicum cum aſſignatione prebende: poſtea vacauit quedam prebenda: queritur cui noſtrũz debeatur: Ex ꝓpio parte tua allegas ꝙ tibi non mihi debetur: qꝫ tua gratia eſt a ſede apoſtolica ⁊ auctoritate pape: mea autem eſt auctoritate legati ⁊ non pape. Ego autem dico ꝙ ex quo mea gratia eſt confirmata per papam: ꝙ a tpe confirmationis dicitur gratia apoſtolica: ⁊ non ſolum gratia legati: queritur an bene dicam: Rſidet ꝙ ſic: ⁊ ideo ſi ſum primus in data ⁊ in impetratione: prebenda mihi ⁊ non tibi debef.

a ¶ Legatus. ſ. de latere: aliter enim nec conferre nec reſeruare poſſet. ã. eo. lib. de offi. lega. capi. j.

b ¶ Legationis. Si enim auctoritate apoſtolica ſpeciali hoc faceret: non eſſet alia confirmatio neceſſaria. ã. eodem lib. hi qui. ij. reſponſo.

¶ Glo. ſequens ponit dictum qđ poſtea moderatur.

c ¶ Eccleſia. In qua eiuſdem legati alia reſeruatio nõ pendebat. qđ dic vt. ã. de offi. lega. c. iij. ad ſi. ⁊ quod dixi verum intelligo: niſi etiam id papa ex certa ſcientia confirmaret eius rei facta plena narratione: vt. j. dicitur.

d ¶ Decernat. Nota contra opinionem modernorum.

(ADDITIO. Quam tenet Hoſtiẽ. in ſũma de offi. lega. ſ. quid pertinet. ver. irritat. ⁊ vide in Specu. titu. ij. ſ. nunc oſtendens. ver. xxxvij.) qui dicebant qꝫ legatus non poterat decretum apponere: niſi ad id ſpeciale haberet mandatum. ad idem. ã. eodem lib. de offi. lega. preſenti. ⁊ diſcam. j. de conceſſ. prebẽ. quia cunctis.

e ¶ Eos. Scilicet canonicatum ⁊ prebendam.

¶ Glo. ſequens exponit. querit ⁊ ſoluit.

f ¶ Confirmamus. Non in forma cõmuni: ſed ex certa ſcientia facta fuit hec confirmatio. ã. de confir. vtl. vel iuſta ipſius legati ꝓtinentiaz literarum. ¶ Certum eſt ꝙ (Cũ ipſa petitio ipſius legati poſt impartitam a nobis auctoritatem noſtram cenſeatur effecta) omnibus quibus poſtea mandauimus in eadem eccleſia puideri. (Etiam ſi canonicatum ipſius eccleſie duxerimus conferendum eiſdem) de iure ꝓferriꝫ debebis in prebenda poſtmodum tibi vacatura. I dem.

¶ Obſtat tacturnitas obtenti beneficij ſicz modici: niſi conſtet ꝓuiſionem factã ꝓprio motu pape: qui demum intelligitur ſi hoc in litera exprimatur. hoc dicit

Sen. Capitulum. xxiij.

J motu ꝓpꝛio alicui mandare conferri: vt. ã. eo. libro de reſcrip. duobus.

¶ Glo ſequens rect. per. q. ⁊ ſolutionem.

h ¶ Preferri. Preferetur ergo ⁊ hoc conſequitur qꝫ ſua eſt perpetua. cum al's ſi confirmatio pape non ſtetiſſet expreſſiſſet: finito legationis officio: ſi ad collationem vacantis ꝓceſſuz nõ fuiſſet. ã. de of. leg. pñti. in pñn. Et per hoc pz qꝫ cum per talem cõfirmationem agratur ⁊ augmẽtet ſuis: ꝙ talem ꝓfirmationẽ impetrãs de ꝓprioribus bificijs tenet facere mentionẽ: ⁊ idẽ dico de recepto ꝓpio motu capitulũ. ad hoc. ã. eo. titu. ⁊ lib. c. ꝓpio. ⁊ melius eo. tit. c. nõ poteſt. ſi enĩz in lr̃is per quas ius ſam acquiſitum conſeruat. ſ. in diſpenſatione ſup pluralitate tenet impetrans beneficioꝝ ſuoꝝ facere mẽtionem: multo fortius in lr̃is per quas ius nouũ acquirit: ⁊ acquitum auget eius imitando naturã: vt hic patet: ⁊ ſic ſeruat curia. (ADDITIO. Vt etiam no. Archi. j. ca. priori. vbi dicit Bonifacium ſic reſpondiſſe ab auditoribus conſultum. Ipſe tñ ibi potius temerat ꝓtarium. Jo. and.) Naz ⁊ qui confirmat donat. ff. de Xbo. ſig. l. lege obuenire.

i ¶ Poſtmodũ. ſ. poſt confirmationem ⁊ auctoritatem impartitam. ã. ver. certum eſt ⁊c. ſi qui igitur medio tpe impetrauerunt a papa. ſ. poſt reſeruationem ⁊ mandatum legati: ⁊ ante cõfirmationem illi preferentur. Plus eſt ergo quo ad hoc quãdo a principio legatus auctoritate apoſtolica contulit: vt. ã. eo. hi qui. Cap. XXIII.

Diuiſio.

¶ No. ſ. collonem beneficij poſſe fieri ẽt nõ petẽti. ad hoc ã. c. ij. ſi ti bi abſenti

J motu. ¶ Diſtinguit duo membra. Secundum ibi [Secus.] Et primum determinat tibi [Motu quoqz proprio.] Equa diſtinctio huius decre. emanauit ad declarationem eoꝝ que no. glo. ⁊ moderni. ã. de reſcrip. ſi proponente.

¶ CASVS. Mihi obtinenti aliquod ſimpler bificiuz: papa fecit gratiam: qꝫ contulit mihi aliud beneficium: in impetratione tacui qꝫ haberem aliud beneficium: vtrũ litere mee ad beneficia ſint ſurreptitie: Reſpõdet romanus. cum diſtinctione: quia vel papa contulit mihi aliud

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ No. glar. q̄ qs pōt ſpetrare bñficiū pro alio absq; alia mandato el' p quo ſpetrat: et ſic vī tert. h p dicto glo. de reſcrip. nōmiſi. Do. beneficium motu ſuo proprio: vel ad petitionem meam cui contulit: vel ad petitionem alterius. primo modo qñ mihi contulit bñficium ſuo ꝓprio motu: tunc litere mee non ſunt ſurreptitie: ſed dabitur mihi optio an velim dimittere primum bñficium vel ſecūm. Si vo contulit mihi bñficium aliquod bñficium [a] obtinenti ꝓferamus aliud de illo nō habita mētione: nō obſ hoc gratiam huiuſmodi que de nſa mera liberalitate ꝓceſſit inualidam volumus reputari.

¶ Secus ſi ad petitionez illius vel alterius pro eodem oblatam gratiā hmōi faciamus: tunc enim (q̄ſtūcunq; modicū bñficium taceatur [b] in ea) ipſam veluti ſurreptitiam vires nolum⁹ obtinere.

¶ Motu quoq; ꝓprio tunc ſolum gratia fieri cenſeatur: cum hoc expreſſe [c] cautū fuerit in eadem. Idem.

¶ Glo. ſeq. querit. ponit opinionem. contrariuz ſoluit.

a ¶ Bñficium. Quid ſi plura beneficia obtinebat: Dicunt gdam (ADDITIO. Bez Jo. mo.) hoc locū non dere: ſed qs ſegtur vt multitudo beneficioz vitetur. Sed credo (ADDITIO. Idem Archidia.) ꝓtrarium cum ratio ꝓpria motus adhuc remaneat iup quo fundatur diſtinctio. z ſic eſt hodie terminatum per cle. eo. ti. ſi romanus. Preterea lz valeant lře: non ꝓpterea poterat beneficia retinere: cum per hoc ſecum diſpēſatum non ſit. ā. eo. non pōt. in fi. optime facit. ā. eo. lib. de reſcrip. gřa. Et per iſtā z iſtam vides duos caſus in quibus valent litere: lz de beneficio etus pro quo ſcribit mentio non fiat.

b ¶ Ob hoc. Scilicet q̄ mentio non fuerit habita.

(ADDITIO. q. d. ex alia cā bene poſſet eſſe inualida. Multa exēpla de defectu natalium vel etatis: vitio corporis: bigamia: z fūibus: que lz per viā ſurreptionis parti opponi nō poſſint: opponunt tñ per viā turbo cōis: cuz ꝓprius motus talium diſpēſationē non factat. Et decre. eam te. de eta. z qualī. dicit taleo per lřas aplicas nō recipiendo: non diſtinguēdo an fuerint: vel non ꝓprio motu date. z adde qd in tex. dicit in. iiij. glo. Joan. andre.)

¶ Glo. ſeq. ſpecificat quid approbetur vel reprobetur.

c ¶ Modicum. Opinio ergo Ber. quā ꝓſuetudo curie approbat per decre. iſtam etiam approbat: z reprobatur opi. B. na. Inno. z ſequacium qui ibi no. diſtinguendum inter tacētem z mētientem: vt in primo caſu valerent litere ſi modicum erat beneficium. in ſecundo non. Vin. z Bof. diſtingnebant. ā. eo. ti. cum tenearmur. ā. de reſcrip. poſtulaſti. inter tacentem tale beneficium per ſimplicitatem: z tunc valeat reſcriptum vel per dolum: z tunc nō valeat per decre. de reſcriptis. ſuper literis.

¶ Glosa ſequens ſoluit dubium.

d ¶ Tacearur. Indiſtincte intelligo: cum enīz tus non diſtinguat nec ego diſtinguam: vnde ſiue per malitiam: ſiue per ſimplicitatē tacear. (ADDITIO. Non dicit per ignorātiam: ꝓpter decre. gratia. ā. eo. lib. de reſcrip. Jo. an.) locum bēat hec decre. illam tamē diſtinctionez approbat Inn. (ADDITIO. Et Cōpoſt.) ā. de reſcri. poſtulaſti. per decre. eo. ti. ſuper literis. que in literis ad lites loquitur: non in gratioſis. Idem Archidia.

¶ Glosa ſequens ſoluit dubium.

e ¶ Expreſſe. Cōcor. ā. eo. lib. de reſcrip. cuz aliqbus. ā. eo. ti. c. h. ad fi. vnde dico q̄ lz probaretur q̄ papa proprio motu collationē fecit: exquo non expl̄mitur in lřis: locuz habeat ſcīm dictuz z non primum. quid enim ſcimus: forte papa ante annū rogatus fuerat pro illo: ſuffīcit ita ſcriptū eſſe. ff. qui z a qui. l. proſperit. vj. qs. ff. ſcriptum.

(ADDITIO. Et eōuerſo: q̄ ſi papa exp̄mit q̄ motu ꝓprio q̄ſtūcunq; adverſari⁹ velit pbare q̄ ad impetrātis vel alterius inſtantiam hoc fecit papa nō audiet. ꝓpter rōnem glo. z q̄ ſi eēt papam arguere de mendacio qs non licet. z vide qs no. in cle. de proba. literis. in glo. antepenulti. Joā. andr.) Cap. XXIIII.

SI pluribus. ¶ Primo ponit thema ex quo dubiū oritur: qs diſtinguendo ſoluit. ibi [Gratias.] Secundum membruz proſequitur. ibi [Si Jo.] Et in vtroq; rationem reddit z ſubdiſtinguit: z in membris ſubdiſtinctis negligentiam punit. ibi [Alterutro.] Declaratur h dominicalis queſtio Bar. bitrieñ. que ſcipit. Epiſcopus quidam promiſit auctoritate domini pape: z vtitur h papa equitate. z. ā. ꝓtori. decre.

(ADDITIO. Et ſcias q̄ bona fuit: ſed non ſufficiens hec proviſio: vt patebit per ea que dicū ſuper ver. cuiq̄. ſuper. ij. glo. Joan. andre.)

¶ CASVS. Papa mādauit epō picta. vt mihi ꝓuideret de dignitate ſi qua vacaret in ſua dioceſi: alioquin de primo vacatura: tpe illo vacauerunt treo vel quatuor dignitates: certū eſt q̄ nō poſſum hīe niſi vnā: epō pictauē. vult mihi ꝓferre vnam: ego aūt peto aliaz: querīt cui debitur optio: Rñ. ro. pon. cum diſtinctione: q̄ aut ille dignitates ſunt diuerſi valoris: aut ſūt equalis valoris. Si ſunt diuerſi valoris eſt ſubdiſtinguēdum: q̄ vel papa fecit mihi gřam motu ꝓprio: tunc mihi debet dignitas plus valoris. Si aūt papa fecit mihi gřaz ad mei poſtulationē vel alterius: tunc mihi non debetur ni ſi dignitas minoris valoris. Si vo dignitates ſint equalis valoris: tunc eſt in optione epi quā voluerit mihi cōferre: qd verum eſt: qñ collatio eſt mihi facta per papaz ad mei requeſtā vel alterius: q̄ ſi eſſet mihi facta collatio per papam motu ſuo proprio: tunc darēt mihi optio: z infra decem dies potero eligere dignitatem quā voluero: z iſti decem dies non currunt niſi a tempore notitie. Et eſt h̄ tex. q̄ decem dies ad appellandum non currunt niſi a tempore notitie. c. concertationi. alleg. in glo.

f ¶ Vacātibus. Idem eadē rōne puto: qñ ſcriberet de ſuma vacatura: z due ſimul vacārēt: ita q̄ neutra primo.

g ¶ Incerti. q̄ ſi certꝰ fuiſſet exp̄ſſus quā dari voluiſſi.

(ADDITIO. Dato tamen q̄ certus fuiſſet exquo non declaraſſet ſtaretur huic diſſinitioni. Joan. andr.)

h ¶ Vel pbēdā. Nō ſūt iſta ꝓba ſraz. (ADDITIO. Eſt ergo hec alternativa canonis non hominis. ſiue. ff. er qui.

Mot⁹ ꝓprius nō ſ telligit nſi ſi id ſ gřa exp̄mat.

er qui. can. ma. l. ſigo ſtipulatus. in pn. Jo. an.) ſz mādauit de dignitate pulderi. z plures dignitates vacant. vel mādauit de prebēda z plures vacāt prebende. Jo. and.)

a ¶ Motu ꝓprio. Q̄d nō intelligit niſi ſi in gřa exp̄matur. vt. ā. c. pri. in fi. illud enim omni caſu locū habet z generaliter loqtur.

b ¶ Maioris. maioritas conſiſtit in multis. q̄s dic: vt. ā. de teſti. ſup eo. ſ. et not. ā. de reſcrip. ſecleo. h ait ſpeciſtuſſit maioritate valoris. ſcit enī q̄ clerici hoc magis cupiunt ā. de cle. non reſi. q̄ nōnulli. ā. eo. auaritie. excecantur ergo auaritia. vt. ā. eo. de lib. de electo. auaritie ceccitas.

c ¶ Notitiā. Non ergo currit ignorantia: ſient nec decēdū datum ad appellan dū. ā. eo. lib. de ap. cōcertationi. ſiue de ꝓceſ. prebē. q̄ diuersitatem. Joan. and.

d ¶ Alterius. ſcz ipſius cui fit vel alterius. vt. ā. ea. pri.

e ¶ Juri. ā. eo. q̄ntio. z ca. nō poteſt.

f ¶ Minoris. ſ. de regu. iur. in obſcuris. ā. de cēſi. et pte. ff. de le. ſ. l. miſmo.

g ¶ Dictuz tēpus. ſcz decem diērum.

¶ Glosa ſequens alleg. treo concor. z ſoluit.

h ¶ Elegerit. Tūc ergo det quā vult z ſit liberatus. vt ff. manda. l. fideiuſſorem. ff. de leg. j. ſigo a filio. ſ. ſiquis plureo. C. de dona. ſiquis argētum. ſ. ſ. Et nota q̄ in iſto caſu z. ā. primo reſeruat optio: tunc ſolum q̄ſ eſt cēlitio qui ꝓferre bēt. vnde non puto q̄ in primo caſu q̄ſ eſt de eniſm eſt ac ſi primo caſu papa exp̄meſſiſſet de maiori. ſecundo ꝓ de minori. ſicut ergo ſi exp̄meſſiſſet de maiori non poſſet. j. eo. cui de non. ita nec h cum habeatur pro exp̄meſſo per hanc declarationem. Idem Archidia.

i ¶ Elegerit. Simile. ā. de reſcrip. duobus.

k ¶ Denoluatur. Site. ā. eo. lib. de conſue. c. vltī. in fi.

(ADDITIO. Et. ā. eo. ſi tibi. ff. de lega. ij. ſtatu liberum. ſ. ſtichum. z quod notatur de reſcrip. inter ceteras. in glo. penult. Joan. andre. Cap. XXV.

QUm in eccleſia. ¶ Decidit caſum dubiū. dupliceē rōne inter ſe cēo. Et prima rō. ibi [Ne ꝓra.] Secūda ibi [Et dicit⁹.] Jo. an. Approbat q̄ no. Boſti. ā. de ꝓceſ. prebē. poſtulaſtis. in fi. z ponit terminos in eccleſia ebdomeſi. (ADDITIO. Vide qd notat. rūi. di. c. h. de canonico electo in ex̄m qui retinet prebēdam. q̄s fm Lau. ſeruatur in eccleſia Cōpoſt. z vide qs no. Boſti. in ſūma eo. ti. ſ. cui fit. ver. bñficiuz ſeculare. Archi.) habes h caſum quo vacat pbēda z nō debet primo exp̄cētari. z de h dixi. ā. eo. q̄ ſepe. in fi. (ADDITIO. Idem Archidia.)

¶ Pro ſtellectu iſtius capli eſt preſupponendum illud

Diuiſio. ¶ No. j. q̄ eccliа poteſt dici epi. q̄ ſtellige. ā ad adminiſtrationez non ad ꝓpietatez. de dona. c. h.

¶ No. glar. q̄ ſtudie ſtuduit ſit vt q̄ hēat pnēt palez platurā eccleſie z canonicatuz in eadē. de q̄ alīq̄d. j. Domi.

Impetrāſ auctoritate aplica ꝓſert obtinēti collationez ab alio: lz ille ex ꝓſuetudine: vt

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ No.j. ar.q̄ pt̄ nūlegēs appell'one bñficiozuz cōpiehendūtur ēt curata. vi de ve. signi.c.pe.

¶ No.ij. casuz in q̄ go fil pōt retinere ti tulos duo rū beneficioz cura toz absq; dispēsatione. Domi. ralione cōmēritatis illa prebēda debeā ēpo.ā.eo.q; sepe. Crēdo atte satis ꝓbari per hāc decre.q; si tredecim sunt prebēde in eccliā t duodecim canonici:q; alteri annexū est onus magīstri:q; si illa prebēda vacat nō debeāt expectāri. Cōsuetudinē ḡ per qnā prebēda alteri debeat nō derogāri:sed ꝓsuetudinē per quā prebēda eps prebenda careat. Et dicrus canonicoz numer' ampliet) habere nō posse:iz expectare debē quousq; vacet alia:oportebit eūdē. J dez.

¶ per adeptionez secundi beneficy curati:cuius fruct' alius ex causa percipit:nō vacat primū. Jo.an. Cap.xxvj.

SJ tibi cōcessa a nobis vt fructus a bñficiozuz que ysq; ad certū tempus in tua vacabūt dioceſi percipe valeas ꝓ soluēdis debitis b

Liber tertius

nūster debeat expensas habere.quare ergo non vacat primum:ergo de secundo recipit saltem victum. Sed potuit esse ratio quam dixi in glo.quia non est.

b ¶ Debitis. Add idem.ā.de verb.signi.c.pe.ā.eo.lib.de rescrip.si propter.t idem si propter aliam causam.

quibus est tua ecclesia onerata c bñficiuz vacās postmodum curam hūs aiaz annexam alicui simile beneficium obtinēti te d ꝓferre cōtingat.

¶ Equuz est vt q̄diu fruct' ipsi' pceperis primū nō debeat reputari vacare e. J dez.

¶ Cuz mandat alicui nō sacerdotalis vel integra:vel certi valoris ꝓferri prebēda sacerdotalis olim dia vel minoris valoris:illi ēt volenti conferri non poterit. Cap.xxvij.

(ADDITIO. Et si nō respiciat ecclesiam:iz notabilitatem vel ꝓpagatiuaz psone. facit.ā.eo.de multa. in fi. Archi. ponit exemplu de guerra:litigio:lōga peregrinatione:magna emptiōe t qualibet paupertate sine culpa. alleg. de cēsum apostolus . de dona.apostolice.de relī.do. c.fi. xvj.q.j. t tēporis. fm Dost. Joan.and.)

c ¶ Onerata. Add que soluēda teneba tur eccliā:ergo no minue ecclesie t ꝓ eius vtilitate erāt ꝓcta.ā.de solu.c.j.

d ¶ De. Vel alium:quia idem iuris:cum eadem sit ratio.t facit quod dixi.ā.eo. tim.si tibi.

¶ Glo.seq.rōnez reddit.dat fil'e. subdit cantelā. deinde querit.ar.negatiue.soluit Hius.ad qōnē obiecte t soluit.

e ¶ Vacare. Quia nō est adhuc adeptus plene:q; iz beneficium bēat fructus non iz. t sic non videt plene translatus. xvj.q.j.figo iam translatus.nam iz res data sit tua possessio tradita nō est.ff.de vsur.si stipulatus.j.fi.t sic ad plenum recepisse nō videt.ad hoc.ff.cōmoda.l.iij.ij.fi.Et idem credo de decre.cum in cūctis.ſ.q; si ea ꝑsum est tempus de consecrandis episcopis:vel iam est consecratus:beneficia ꝑsona tenebit si fructus episcopatus alteri ex causa debeantur eadez ratione. Et caute facit episcopus qui talez indulgētiam habet si beneficium vacās conferat alio beneficiato.pone enim q; habere debeat fructus primi anni:primo anno habebit fructus secundi beneficij:secundo anno vacabit primum:t tūc habebit fructus primi si adhuc durat indulgēta. Sed quero nunquid iste teneatur infra annuz promouere? Et videtur q; non per istud cap'lm. nec videt possessionē adeptus vsquequaq; nec integre.t facit.ā.de electo.cum in cunctis.ſ.cum Jo. Et hoc quidam (ADDITIO. Jo.mo.h t ibi.) tenent assertiue. Sed contrarium credo t dico q; bene currit tps:ergo habet exercitium cure alarum librum t pacificuz.ad hoc.ā.eo.lib.de elec.cōmissa.ſ.j.

(ADDITIO. Idem ibi Archidia.) Propter istud.nō ordinari debet ad decre. cum in cunctis.ſ. cum Jo.ibi: ecclesiasticorum bonorum administrationem &c. dico q; administrationem iste habet:iz fructus non habebat.facit pro hac parte.ā.eo.lib.de electo.iz canon.ibi: vt gregis sibi credīti &c. Item quid dices in parochiali ecclesia vbi non esset aliquis redditus:puta quia dos eius caumate vel alluuione perisset:nōne tenetur rector eius promouere? Dicam igitur q; qui tale beneficium recepit sibi imputet.xcj.dist. clericus victum. Sed opponis q; questio non precedit ergo habebat primum beneficium q; retinet saltem ratione primi promoueri tenetur. Dico q; procedit:pone q; ꝑma ecclesia curata sit collegiata:vt.ā.eo.de elec.statutuz.co.lib.vel super illa fuerit dispensatum.vel pone simpliciter non fecit se promoueri? Primatuo est prima:numquid t sic ida? vnde bene procedit questio. Specialē igit statuitur in hac decre. ne clerici men-

Botta cautela.

Promoti ad curatā dz infra annū ad ecclesiā ꝑmotā:iz ecclesia mutatos bñficiū.

¶ No.ſ. q̄ q̄liz in ecclia pte bē ānectit̄ ordo sacerdotalis.ad B cle. vt hī q.de etate t qualita.

¶ No.ij. q̄ mādato cui' forma est ob seruanda nō ꝑ tīa omittī:ēt de ptīa cōsensa.do.

dicare cogantur:q; primum beneficium simile non vacet:sed ne pereant animē:nihilominus promoueri tenentur:vt supra dixi. Ca.xxvii.

QUi de non. ¶ Tria sunt dicta que patent per paragraphos:t finis omnia respicit. Joan.andre.

¶ Pro intellectu huiꝰ.c.presupponēdum q; in quibusdaz ecclesiis aliquē. sūt prebēde que dicunt sacerdotales : alie diaconales:alie subdiaconales:t istud fuit introductuz vt melius posset deseruiri diuino cultui. Hoc est:aliquē sunt ꝑbende ad ḡs missas ꝑmouentur nisi fit sacerdos:alie diaconales ad ḡs diaconi ꝑmouent:alie subdiaconales: que cōferunt subdiacono. Ité ꝑsupponendum ſ.d.o q; in aliquibus ecclesiis:sicut ē in ecclesia pictauē. aliquē sunt ꝑbende integre:alie sunt dimidie prebende:q; canonicus habens illam dimidiaz prebendam:percipit medietatem fructuum alicuius prebende.

¶ CASVS. Papa mādauit ēpo pictauē. vt mihi patideret de aliqua prebēda nō sacerdotali in ecclesia pictauen. accidit q; vacauit aliqua prebēda sacerdotalis:vtrū ēpo virtute mee gr̄e possit mihi illaz ꝓferre? Certe non. Sed qd papa mandauit ēpo pictauen. vt in sua ecclesia in qua erāt prebēde integre alie dimidie:mihi conferret prebendā integrā:vtrū possit ēpo mihi cōferre dimidiaz prebendā? Rñ.q; non. Sed ponamus q; papa mandauit mihi ꝑsideri de prebenda valoris centuz librarū:vacauit nunc aliqua prebenda minoris valoris:vtputa valoris quinquaginta librarum:vtrū possit de illa mihi prouideri? Certe non. Et rationem horum ponit ro.pon.nā fines mandati apostolici sunt diligenter obseruandi in l.diligenter.ff.man.ideo mandatum apostolicum non debet extendi extra casus expressos in rescripto.

¶ Glo.sequens dubium aperit.

a ¶ Nō sacerdotali. Istud videbat in eius fauorē apponit:vt nō cōpelleret ē sacerdos:t tñ in eius lectione retorqueat:ista q; ctiā si velit sacerdotalē habere nō potest:t nō est in ſ.c.t vide qd dixi.ſ.de reg.iu.qd ob gratiaz.

b ¶ Dimidie. Si vna prebenda diuideret in duas:quelibet per se diceretur integra.ā.eo.maioribus.t.c.vacante:sed b vna prebenda diuidebatur in duas:vel erāt ibi prebende que sic vocabāt integre t dimidie:q; mediētatem reddituum forte habebant respectu integrarum.

¶ Glo.sequens querit t soluit.

c ¶ Integra. Quid si simplr mandetur ꝑsideri de prebenda? Dic (ADDITIO. Idem Joā.mo.qui dicit sic sic sententialiter.t idē Archi.) Si ille prebēde dimidie sunt diuise:q; paro a toto iam separata:nō est paro sed totū: tunc de dimidia poterit ꝑsideri:vt sic aliud sit de integra scribere:t aliud simplr scribere.ad hoc.ſ.eo.tītu.clem. Sed si alīs nulla esset diuisio:sed vna prebenda diuideretur in duas:secus crederem:cum tunc non de prebenda:sed de dimidia prouideretur.

(ADDITIO. Ad hoc.ff.de leg.ij.gallus.ſ.j. Joā.an.)

d ¶ Prouideri. Vide. j. non enim &c.

e ¶ De prebenda. Et tunc in pensione prouideri nō poterit:vt.ā.eo.tītu.quāuis.j.respondeo.

f ¶ Diligēter.ff.mā.diligēter.t.ā.de rescri.cū dilecta.

(ADDITIO. Alle. Joā.mo.ff.de acq.here.l.figo mihi bona.ſ.pī filio. Archi.alleg.de restī.spo.ca.fi. Joan.an.)

C.XXVIII.

JCet epūs.

¶ Prio dicē bñficiū de iure vacāe ꝓferri posse possessore non vocato. Sed o in vāda possessione dicit illum vocādū.ibi. Illum tñ. Joā.an. Edita fuit ad declarationē decr.de multa.ā.eo.tī.t ad pdōnē eoz q̄ ibidem no. Inno.t Dosti.t q̄ nō. Hugo.ā.de electio.iz canō.

(ADDITIO. Et Dōpost.de rescrip. cap'lm.in glo.magī. ver. Item Archi. vtr exe cutor dat. t ꝑsi.seq. Jo.an.) Premitt. q; ꝑsus bñficiū curatū t obtinēs scdz.ipso iure ē ꝑuat? ꝑso t libē pōt ꝓferri.ā.eo.de multa.h declarat qd ꝓpat ꝑsui libere. Do.

¶ Istud.ca.venit limitatiue ad ca.de multa.co.tītu.in antiq. vbi dī q; si alicui obtinēti bñficiū curatū vl' dignitatē vel psonatū ꝓferat alius fil'e beneficiū scōpatibile:t adept' fuerit possessionē pacificā vacat primū bñficiuz. Dī in.c.cōmissa.de elec.ā.isto ll.q; ēt si steterit ꝑ ipm cui ē collatū scd'm bñficiū ā mīn' adipiscat possessionē pacificā vacat ꝑmū bñficiū ac si apphēdisset possessionē pacificā:t poterit epūs primū bñficiū ꝓferre alteri idonee ꝑsone. Dz vtr epūs possit istū cui ꝓtulit ꝑmū bñficiū qs vacat ꝑ adeptionē alteri' bñficij:scōpatibilis ducere in possessionē realē ab ysq; cognitione cāe? Videt q; nō:imo dz epūs facere citari primū possessorē ꝑ ipsum audire super iure suo:quare retineat primū beneficiū cuz adept' fuerit possessionē pacificā scī beneficij:qui non alleget aliq̄ cām rōnabilē:poterit epūs educere istū cui scdo cōtulit illud bñficiū in possessionē realē ꝑ illud beneficij.

g ¶ Epūs. Vel glosa alī' ad quē collatio ptinet:cui eadē fit rō:t pclūi manifiste loquit:iz quoq; ad quē ꝓtio decre.&c. cui verbo declaratiue venit hec decre.vt.ā.dicti.

h ¶ Eandem. Sic.ā.eo.lib.de electio.cōmissa.ſ.j.

¶ Glo.sequens dubium solvit t rationem reddit.

i ¶ Cōferre. No.ex hoc tex.q; decre.illa.ā.de elec.c.vl. e.li.iz in affirmatiōne loci sibi vēdicet:nō tñ in collatione:vñ videt q; nō scā alia vacatōe ꝑ fieri collatio.ad idē facē.ā.e.tī.cū ſ illo.ſ.cū ūt. Et bñ dicē tex.de iure ꝓferre:qui istū ē regulare q; rē ad collatōez mea spectāte vel tuo qs i eo hēo donare vl' ālīqs alio titulo t alibi trāsferre possū detētione alteri' nō obstāte.ff.ſ reg.iu.q ꝑt.C. de ꝓb.vl' ac.vē.p totū.ff.de ꝓb.emp.q rabinas.ad b.ā. e.venerabilis.ā.de feu.c fi. de possessiōe aūt fieri qd segk.

¶ Glo.sequens fortificat tertium.

k ¶ Te non vocato. Nō ergo remouebitur possessor a sua possessione:vel quasi sine cause cognitione. (ADDITIO. Cognoscere aūt debet de canonica collatiōe

Usufructuarius sine vocato fructu nō pōt a possessiōe ꝓpria expelli.

Universidad de Deusto
Biblioteca

petentia: ꝛ de iniusta detentione possessoris ſm Archi. ī. de rescrip. olim. ꝛ ſcripſi in dicta decre. cū noſtris: ſuper gl. ij. Jo. an.) er quo titulo poſſidet: ly iniuſto. xvj. q. iij. volumus. ꝛ ſic intelligaſ de conceſſ. prebē. cū noſtris. de reſt. ſpo. in literis. de cau. poſ. ca. ij. ꝛ eſt expreſſum. C. de rei. ven. l. ſi. hinc eſt q vſufructuar⁹ vſufructu finito nō pōt a quaſi poſſeſſione expelli: imo ẓ eū agere negatoria: vel ex cautione de reſtituēda re preſtita. ff. ſi vſufruc. pe. l. vti fruj. j. ſi. ff. vſufru. quēad. ca. l. j. ℌ. ante. agat ergo ſo cui collata eſt eccleſia vt ſibi tradatur poſſeſſio: in quo p̄cedet ſūmarie poſſeſſore vocato. C. ſi per vim vel alio mō. l. vltī. (ADDITIO. alleg. Archi. ī. de reſti. in integ. cum ex lr̄is. ad ſi. ff. de requi. reis. l. j. ꝛ. iij. q. ix. modicas. Jo. an.) Nemini enim lȝrem etiam ſuam ſua auctoritate occupare. C. unde vī. ſiquis in tantam. xvj. q. vj. placuit. ī. eo. eum qui. ij. ſi. ad hoc. ī. de di uor. porro. Et q̄ h dicitur idem intelligo ſm predictos docto. in omni eo caſu in quo priuatus eſt quis ipſo iure. ponie in terminis. ī. de elec. lȝ canō. lȝ vtilis eſſet declaratio: vt dixi. ī. eo. titu. cōmiſſa.

(ADDITIO. Vide quod dixi per Innocen. ꝛ Hoſtiē. de conceſſio. preben. cum noſtris. ſuper glo. penulti. ad ſi. Joan. andre.)

¶ Glo. ſequeno exemplificat.

a ¶ Retinendi. Ut ſi ſufficienter ſecū diſpēſatum eſſet ī. eo. nō pōt: vel ad tps hoc ꝓceſſuȝ: vt. ī. de reſcri. ſi gratioſe. vel ex cā nō petpit fructus ſcōl bñficij. ī. e. ti. ſi tibi ꝓceſſo. vel hȝ cōmēdatā eī. ī. de ele. nemo. Ca. XXIX.

Diuſſio. ¶ No. j. ar. q̄ mandatū dire ctū ſimpliciter ſup p̄bēda includit ſacerdotalē ꝛ nō ſacerdotalē.

¶ No. ij. ſm Joan. mo. q̄ genus qđ in vno de ſdī tinctis nō pōt ſplerī ſplebit in alio. ī. eo. cū ī eccleſia. ꝛ vide ꝓcor. in. d. ca. ſepe. in glo. ſi. do.

HJ cui. ¶ Decre. tria facit. Primo ponit formā p̄miſſionis. Scdo ſoluit illius dubiū. Tertio ſolutē declarat. Scdm ibi[Sacerdotalis.]Tertium ibi[Sed altam.]Joan. andre.

¶ CASVS. Cū in eccleſia pictauē. eſſent alique p̄ben. ſacerdotales: alie nō: ſed erāt diaconales vel ſubdiaconales: papa fecit mihi gr̄am ſub hac forma: q̄ mādauit eſpo pictauē. vt mihi ꝓuideret de p̄bēda in eccleſia pictauē. ſimpliciter abſq; alia ſpecificatione: vacauit p̄bēda ſacerdotalis: vtrū eſpo illā mihi nō ꝓmoto ad ſacerdotiū poſſit ꝓferre: Reſpō. nō. Sed qđ ſi nōdū fuit ꝓmot⁹ ad ſacerdotiū: ſed tū ſum in etate legitima: puta vigintiquinq; annoȝ in qua potero ꝓmoueri ad ſacerdotiū: an de illa p̄benda ſacerdotali vacante poſſit mihi prouideri: Certe ſic. Et iſta ſunt vera: niſi alīs ꝓtaret de mente pape: puta ſi in lr̄is pape diceret: nō obſtāntib⁹ quibuſcūq; p̄ſ eſſe ctus lr̄aȝ nr̄aȝ poſſet ſpecifici aut differri. nā tūc et de p̄bēda ſacerdotali poſſet mihi prouideri: lȝ nōdū eſſem etatis legitime in qua poſſem promoueri ad ſacerdotium.

b ¶ Simpl'r. Doc non ſine myſterio dictū fuit. ſi cui in lr̄is cōtineret: nō obſtantibus aliquibus ꝛc. per que effectus gr̄e noſtre ſpecifici valeat vel differri. h̄ ſecus: q; pz q̄ papa vult ſibi prebēdā dari: ordiné aūt recipiet cū etatis erit ad h̄ apte: ꝛ ſup h̄ vidi declarationeȝ ſub bulla.

(ADDITIO. Non intelligas per modū ꝓſtitutionis: ſed in quadam cauſa vt mihi videt Monarieſi. prebēde obtinuit impetrans cōtra opponentē: q̄ ipſe nō habeat etatem ad ſacerdotium quam requirebat prebēda. Iſta ratione expreſſa in papalibus literis ſuper ſentētia edi-

tis q̄ impetrans habebat in literis gratie clauſulaȝ: nō obſtantibus hīs per que effectus ꝛc. Joan. andre.)

c ¶ Sacerdotalis. Ex p̄uilegio Ber. ſtatuto vel conſuetudine eccleſie.

(ADDITIO. Dicit Archi. vt in eccleſia bonoſi. tā duȝ in ipſa eccleſia ſuiȝ ꝓſalui. ſ. in ea tūc nō eſſe prebendas ſacerdotales: tū ex eo q̄ non erat expreſſe onus ſacerdotij vl' alterius ordinis prebēdis annexū: lȝ ibidē bene fuerat ſtatutum q̄ eēnt tot diaconi: tot ſubyteri ꝛc. Jo. ā.)

¶ Glo. ſeq. ſignat ꝓrarium ꝛ ſoluit.

d ¶ Nōdū. Ergo nō inſpicimus tps date ſed tps vacationis: vt ſi tunc eſt in etate bene quidem: alīs ſequentē expectet. Sed contra. ī. eo. titu. de reſcrip. ſi eo tempore. vbi non inſpicitur tempus quo vacat beneficium cū curā: imo ſolum tempus date. Sol. in curatis beneficijs ꝛ ipſorum impetratione maior idoneitas requiritur q̄ſ in ſacerdotalibus prebendis. ī. eo. cū in illis. de electi. ſtatutum: ꝛ ideo ſauorabiliot eſt hec gratia q̄ illa: pterea h̄ loquitur generaliter: quod genus cuiſliter eſt intelligendus. ff. de ſeruī. l. ſi cui. pterea gratia illius decreſaltem in alia parte eſt duratura. h̄ autem poſſet gratia in totū extingui. Pone enī q̄ omnes prebende vbi eſſent ſacerdotales: ſi ergo ille qui impetrauit ſibi prouideri de beneficio cum cura vel ſine cura: tunc non erat etatis idonee pro ea parte qua de curato expreſſit: ſūt lītere vitioſe. ſi autem ſimpliciter impetrauit ſuper primo beneficio curatum non debebitur. ī. eo. cum in illis. ſed ſecus cum impetro prouideri de prebenda: vt hic vides.

¶ Glo. ſequens queriſ. argu. ꝛ ſoluit. Iterum queriſ. argu. pro ꝛ contra. ꝛ ſoluit.

e ¶ Etate. Quam dicit h̄ congruam etatem? Dicendū videtur q̄ etas triginta annorum. lxxvij. diſt. ca. j. ꝛ. iij. vbi eſt expreſſum. (ADDITIO. Et hoc tenet h̄ Archidia. ſequeno Doſtien. cuius opi. poſui in. ℌ. inſer ſoza. ſuper glo. ij. Joan. andre.) Sed hodie ſi attigerit vigeſimum quintum annum: ſatis eſt in etate legitima per decreta. ī. de electi. cum in cunctis. ꝛ. lxxxvij. diſt. c. vltī. ꝛ hoc approbat cle. de eta. ꝛ qualita. generalem. ꝛ non dico hodie ſeruanda interſtitia temporum. de quibus habeo. xxvj. diſtin. c. ij. ꝛ. iij. per totum. Sed quid dices ſiȝ erat ſacerdos: lȝ non eſſet in etate legitima. numquid debebitur ſibi prebenda: Videtur q̄ non: quia non eſt in legitima etate: quod requirit hec littera: ꝛ non debemus reſpicere quid factum ſit ꝛc. ī. de electio. cum cauſam. cum ſuis concordan. Contra videtur: ex quo enim promotus eſt ſam: quid querimus etatem ad promouendum. recepit enim verum ordinem. de tempo. ordi. vel non eſt compos. Primum credo. (ADDITIO. Idem hic Archidiacо. qui etiam inducit q̄ talis cum velit vti falſo duplomate: puniendus eſt. ff. ad. l. come. de fal. l. eos. ℌ. ſi. Joan. andre.) cum tali interdicenda ſit executio ordinis ſic ſuſcepti. vt in predic. decreta. vel non eſt compos: ꝛ quia non debet eſſe melior conditio eius qui deliquit. ī. eo. cum qui.

f ¶ Altam. Non ſacerdotalem: vel etiam ſacerdotalem: ſi tunc peregerit etatem idoneam: vt ſupra dixi. Joan. andre.

Capitulum. XXX.

¶ Si pauper.

De prebēdis ꝛ dignitatibus

Diuſſio. ¶ No. j. q̄ pauper dī nō ꝓpriū bñficium eccliaſtī cū: nec bona ꝓpriopatria: lȝ hēat ſtutea. qđ intelligo: vt ſit pauper reſpectu bonoȝ ꝓpriopatrialiū. ¶ No. ij. q̄ ceſſante cā mādati ceſſat mādatū etiaȝ ſi non fuerit adimpletum. vide de ap. cuȝ ceſſante. Domi.

HJ pauper. ¶ Decidit caſum dubium: rationem literis reſerens. ibi[Cum eſſet.] (ADDITIO. Et dicit Jo. mo. q̄ h̄ datur intantia ad regulam: factum legitime: ꝛ tibi remittit. Joan. andre.)

¶ CASVS. Papa mādauit eſpo picta. in forma pauperum: vt tytio clerico puideret de beneficio cōpetēti ſm merita ipſius tytij: vt inde poſſet ſuſtētari: anteq̄ eſpo pictauē. illi puideret de bñficio cōpetēti: ipſe tytius adeptus fuit aliq̄s beneficiū exquo licite poterat ſuſtētari: poſtea vacauit beneficium in colſione eſt picta. vtruȝ de illo poſſit prouidere eidem tytio: Dicitur q̄ ſic: alīs ſua gratia ſibi de nihilo ſeruiret. Non obſtante iſta ratione dubitandi: decidit h̄ ro. pon. cōtrarium. vȝ. q̄ eſpo pictauē. de beneficio vacante non poterit tytio puidere. Et ratio huius eſt: q̄ eī iam hēat bñficium ex quo poteſt vtere: ꝛ ſic ceſſet cauſa ſine gr̄e ꝛc ceſſare effectus.

¶ Glo. ſequēo recī. per. q. quam diſtinguendo ſoluit.

a ¶ Pauper. Nota q̄ non ſine myſterio dictuȝ ꝓpter: ſi enim in gr̄a ſpeciali prouiſuȝ ſit alicui: ꝛ poſtea ante vacationem adipiſcatur aliud beneficium non expirat gr̄a. (ADDITIO. Idem Jo. mo. ꝛ Archi. ꝛ de hoc per Jo. de deo in ſua. q. xxiij. primi lib. vbi videbat q̄ ſi in lr̄is ꝛtī nebatur eum nullus habere bñficium: ꝛ ſic erat tpe date rei veritas: ſuder pnūntiabit illud bñficium ſibi deberi. Ego non curo de illa clauſula: ꝛ tene q̄ ſequitur in glo. Jo. an.) Dec enim decre. loquitur de ſumma que puidet neceſſitati pauper: que eſt tuitiua. (ADDITIO. Jus ſtum eſt clericuȝ beneficiari in vico potiſſime de quo eſt C. de epiſ. ꝛ cle. in eccleſijs. Jo. an.) vel quaſi. de p̄ben. cū ſecūn. Prouiſione igit facta impetranti ceſſat cā iuris: ꝛ ſic ipſius executio: ꝛ facit. ī. eo. ſi eps. j. rñ. in fi. ibi p cum vel alīs ꝛc. tus enim bñficiatum nō beneficiat. ī. eo. q̄ in tñ. Et hoc vez puto: niſi adeptū bñficiū ſe nō cōpateret.

(ADDITIO. Facit q̄ de litigante dixi poſt Jmo. ī. de reſcrip. in nra. Joā. and.) cum prima gr̄a ſi tam hēret caſu pertret tus in re: multo fortius ad rem. j. de concel. preben. c. vltī. ꝛ hoc approbat cle. de reſcrip. gratie.

b ¶ Prouidere. Talis forma etiam in bñfio gr̄e non extenditur ad hoſpitalia vel loca ſilia: vt in cle. e. ti. p lr̄as.

¶ Glo. ſeq. exponit. queriſ ꝛ ſoluit etiam diſtinguendo:

c ¶ Eſſet cā mandati. Et ſic ceſſabit effectus. Et que erat cā: q̄ nullum hēbat bñficium: ꝛ ſic cā ſuſtitie potius h̄ gr̄e: vt. ī. de. dixi. concor. de ap. cum ceſſante. cum ſūbus. Sed qđ dicet: pone eſt illi ꝓuſum de vicaria: nunquid per id extrahit mādatum: Solu. ſi vicaria eſt ꝛpalis: pone in terminis. ī. eo. li. de elec. cuȝ er eo. in ſi. ꝛ. j. de regu. bñficiuȝ. ī. de ap. puenit. h̄. (ADDITIO. ī. de voto. c. ſi. ī. eo. litb. de elec. cum ex eo. ꝛ ꝓſti. Joan. exercabilis. in ſi. Joan. and.) nunc non extrahit mandatum: q̄ beneficiatus non eſt cum beneficia ſint perpetua: ſed ſi vicaria eſt perpetua: vt. ī. eo. extirpande. tunc ſecus. ī. de reſcri. poſtulaſti. Idem Archidiacо. Cap. XXX

Vicaria an dicat habere bñficium.

Diuſſio. ¶ No. j. q̄ facti legati nō dī

SJa ſede. ¶ Solut caſum dubium. diſtinguendo duo membra. Secundum ibi[Si po.]Jo. and.

¶ CASVS. Dacāte aliqua eccleſia parochiali vel alīquo alio bñficio: impetrauit illud bñficium q̄ legato car-

dinalī: tunc in his partibus exiſtenti: eadem die eſpo pictauēſi. tibi contulit illud bñficium: queritur q̄ noſtruȝ debeat habere illud bñficium: vtrū ego qui habeo collationem a legato de latere: vel tu qui habes collationem ab eſpo pictauēſi? Ridet romanus pontifex cum diſtinctiōe: aut tu habes poſſeſſionem illius beneficij: ꝛ tunc es preferendus: lȝ habeam collationeȝ a legato pape et non tu: aut econtra: ego ſum poſſeſſor: ꝛ tūc fine dubio ſum potior: ideo ſuȝ tibi p̄ferēdus. Sed pona mus q̄ neuter iſtm eſt in poſſeſſione: queritur quis ſit potior in collatione? Reſpondet q̄ ego q̄ habeo collationem a legato ꝛ non tu: ꝛ propter excellentiam ꝛ prerogatiuaȝ legati de latere ſum tibi preferendus. Et iſta ſunt vera: dum tū non poſſit apparere per teſtes: vel alia p̄bationem genera que collatio fuerit prior: nā ly iſte due collationes ſint facte eadē die: tū potuit eē ab eps pictauē. fecit tibi collationē iſtius bñficij tali die de mane. ꝛ q̄ le gatus fecit mihi collationē hora veſperar: tūc ego ſi de hoc poſſet ꝛſtare tu eſſes potior: ꝛ ideo eſſes p̄ferendus.

¶ Nota primo q̄ legatus de latere poteſt conferre beneficia ex ſua generali cōmiſſione legationis: ſecus eſt in legatis natis ꝛ miſſis: nam tales non poſſunt beneficia conferre: niſi haberent ſuper hoc ſpecialem p̄item.

¶ Nota principalem effectum huius capituli: videlicet q̄ ſi eadem die papa vel ſuus legatus cōmiſerit mihi aliquod beneficium: ꝛ eadem die (ita q̄ non poteſt cōſtare que collatio ſit prior ꝛ poſterior) eps fecerit tibi collationem illius beneficij: qui primo adeptus fuit poſſeſſionem illius beneficij eſt preferendus: ſi autem neuter poſſideat: tunc ego qui habeo collationem a papa: vel a ſuo legato ſum potior in aſſignatione beneficij.

¶ Glo ſa ſequens ſoluit quatuor dubia.

d ¶ Legato. Intelligas de legato de latere. (ADDITIO. Vide qđ notat de offi. leg. c. pe. in glo. ℌ. Jo. an.) qui alīs bñficia conferre non poſſunt: niſi haberent ſpāle ſup hoc p̄tātem. ī. de offi. leg. c. j. Quid dices ſi papa cōtulit vni ꝛ legatus alteri? Dic idem qđ. j. ſequitur in papa vel legato ex vna parte: ꝛ ordinario ex altera: q̄ eadem ratio. Idem dico ſi papa vni legatus alteri: ordinarius tertio contulerit: ſi archiepiſcopo autem ꝛ epiſcopo. et ſuus ſubditus dubitatio non procedit: quia ad alterius ſolum pertinebat collatio: ꝛ illa ſola valuit.

e ¶ Nec apparet. Si. n. poſſet apparere que fuerit primo facta ille obtinebit. (ADDITIO. Uterq; ergo ꝓbare poterit ꝛ obtinebit q̄ melius ꝓbauerit. de renū. ſup hoc. de ꝓba. ex lr̄is. Jo. an.) yt ſi probet per teſtes de hora: vel in ipſis literis dicitur de hora. ꝛ facit quod dixi. ī. de reſcriptis quibus. vbi idem verbum habes.

f ¶ Poſſidentis. Magnum ergo eſt poſſeſſionis commodum. C. de rei ven. l. eo allegato. inſti. de interdic. ℌ. retinende. j. de regu. iur. in parī. cum ſuis concordan.

(ADDITIO. Alleg. Archi. xvj. q. iij. volumus. vt lite pēden. per totum. Jo. mo. alleg. vt eccle. beneficia. c. vno. poſt prin. optime facit ad caſum. ff. de pigno. ſi debitor. cuius caſum pono. j. de regu. iur. cum ſunt. Joā. andre.)

g ¶ Nemer. Vel vterq; nec apparet quis tunc primo idem iuris. ī. de reſcrip. duobus. ij. reſponſo. in prin.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Diuisio. ¶ No.q; plurali tas beneficiox euitē diſſolutionē & vagationem in ꝑſonā beneficiati.

¶ No.q; religioſus eſt ꝓhibita vagatio. ad qđ xvj. qꝫ. j. placuit.

Et cū hoc no.arg. q; appellone monachox non cōpehendunt alij religioſi. Domi.

a ¶ Prerogatiuam. Sic. ē. de malo. & obe. per tuas.

b ¶ Alteri. Cui contulit ordinarius. Cap. XXXII.

QUm ſingula. ¶ Primo ponit cōtis cām. Secdo ꝓſtōnem circa religioſos. ibi [Preſenti.] In quatria facit. Primo pulcet circa futura & penam apponit. Secdo ibi [Circa.] Tertio ibi [Prohibemus.] Primo dicit circa adminiſtrationes vel officia vnius monaſterij non cōmittēda monachis alterius monaſterij: & pena apponit cōmittenti & recipienti. Emanauit ad declarationes eox que no. Dofteſi. ē. de multa. Joan. andre. (ADDITIO. Dicebat Jo. mo. q; hec decre. obuiat ambitiōi mōachox: & eaz multiplicidi penis ꝓſtringit. Joā. an.)

¶ CASVS. Abbas monaſterij ſancti Cypriani alicui ex ſuis monachis hſiti prioratum: vel aliqđ bñficium curatum voluit ſibi cōferre aliud bñficiuz curatum: vtrū talis monachus poſſit iſtud ſcd̄m beneficium abſq; auctoritate pape obtinere? Rñdet q; nō: talis ipſo iure vacat primuz bñficium: & tenet ipſe monachus dimittere primū bñficium ſtatim vt ꝓferatur alteri: q; ſi nō fecerit efficit ipſe monachus ineligibilis: & tanq; ambitioſus ꝺz vtroq; priuari: qđ verū eſt: ſine ipſi monachi deſeruiant illis prioratibus & eccleſijs curatis p ſeipſos: ſiue per vicarios inſtitutos per eſm ad preſentationem ipſox. iuxta. c. de monachis. eo. titu. in antiqua. Fallit ſi vnum iſtox beneficiox eſſet alteri annexum: q; tunc non haberent locum pene ſuprādicte: cum iſta duo beneficia reputentur pro vno. c. pudam. ē. de electo.

Caſus. ℌ. ꝓbidem. ¶ Sed qđ ſi ſolita ſunt & conſueta conferri ſolis monachis illius monaſterij: vtrum poſſint conferri monachis monaſterij noui pcturi. vel alterius monaſterij qui non ſubeſt monaſterio ſcī Cypriani: Rñdeo. pon. q; nō: niſi cū auctoritate ap̄ice ſedis. qđ vix eſt: ſi in monaſterio ſcī Cypriani reperiant̄ ꝓſone idonee ad obtinēdum illa bñficia: q; ſi nō poſſent reperiri ꝓſone idonee poſſent aſſumi de monaſterio monaſterij noui: vel alterius monaſterij nō ſubiecti monaſterio ſcī Cypriani: & abſq; licētia pape vtrumſi ſecurius eſſet q; regredi ad auctoritatē pape. Sed qđ ponam? q; de facto factū fuit. Ziū: vtrū ſi facientes & no obedientes huic ꝓſtōni debeāt puniri alijs penis: Rñ. ro. pon. q; ſic. nā prelatus q; iuſte priuat? vel aliās adminiſtrationes monachis alterius monaſterij eſt priuat? ꝓferēdi illas adminiſtrationes pro illa vice: & ptās ꝓferēdi illa bñficia pro illa vice deferēdi diocesano loci niſi monaſteria ſint ſubiecta immediate romano pontifici: q; tunc ptās ꝓferendi deferi ad papā. Quid de recipientibus & detinētibus illa bñficia? Rñdet: ſunt ineligibiles ipſo iure: nec tenet collatio ſibi de dicto bñficio facta.

Nōbilia. ¶ Nota ex principio capli: q; ſingula officia debent cōferri (propter cōferentis amplioꝛem prerogatiuam a) erit alteri b preferendus. Idem.

¶ Religioſus habens prioratū vel eccleſiam curatā: ſi recipit ſedm̄ ſine licentia pape: ipſo iure vacat primus ſi ſtatim nō dimiſerit: efficit ineligibilis: & priuat vtroq;. Eadē eſt pena in his qui habebant ante hanc ſtitutionem: niſi infra mensem alterum elegerint: & alteꝛ dimiſerint. b. d. vſq; ad. ℌ. ꝓbidemus. Jo. anō. Laplm. xxxij.

QUm ſingula officia ſint ſingulis cōmittēda ꝓſonis c: & diſſolutionis ac euagationis materia ſit religioſis pre ceteris auferenda d.

¶ Preſenti ꝓhibemus edicto: ne aliqui monachi vl religioſi alij pluribus prioratibus e: vel eccleſijs curā habētibus animaruz: etiam ſi eadem cura nō per ipſos: ſed p preſbyteros ad eox preſentationē per eōs inſtitutos habeat exerceri: abſq; f ſedis apoſtolice auctoritate poſſe preſumant: niſi forte vnus ex eis ab alio dependeat: vel adinuicem ſint annexi g. Statuentes vt quicūq; ipſoꝝ prioratū vel eccleſiam talem obtinens aliuz receperit: primum quo fit ipſo iure priuatus: ſtatiz oīno dimittere teneatur h: per cuz ad quē ptinuerit libere alteri conferēdum. Quod niſi fecerit k: extunc eoipſo efficiatur ineligibilis l: & tanq; ambitioſus ab vtroq; penitus repellat.

a religioſus. j. reſponſo. & c. quoniā dam. & c. indemnitatibus. ℌ. ſed cum eas. j. de regula. c. vno. j. ne clerī. vel mona. c. ij. monaſterium enim eſt eis quaſi carcer. xvj. qō. j. placuit. ſine ſenten. excōmuni. vt fame.

¶ Hic ſequens ſoluit dubium.

e ¶ Prioratib⁹. Pōt dici & nō curatio. & qđ. j. dī de cura. referat ad prime dcīs de eccleſijs p decre. ē. eo. de multa. ē. de elec. dudū. ij. & h approbat ꝛcilium Uiēn. de ſupneg. pla. q; regulares. in fi. In caſu aūt eſt diſſimilitudo inter ꝓſonatus & parochialeo ecclias quā habes. j. ne clerī vel mona. c. j. (ADDITIO. Idē Jo. mo. & Archidi.)

f ¶ Ibiq; ſedis aplice. Nota arg. pro illa opone q; in duob⁹ curatis ſolus papa diſpēſet. ad idē. ē. eo. ti. nō pōt.

g ¶ Annexi. In his caſib⁹ nullius diſpēſatio eſt neceſſaria: cū hec duo pro vno reputent̄. ē. de elec. dudū. ij. vbi de hoc. ē. eo. titu. ſuper eo. & c. et ibi pande. ℌ. qui duo.

h ¶ Teneat. Inōtū poſſidet de ſcō: q; de iure ꝓprio⁹ ē.

i ¶ Libere. ē. eodem. li. epiſcopus.

k ¶ Quod niſi fecerit. i. ſi ſtatim oīno non dimiſerit.

¶ Hoſa ſequens obiecit & ſoluit.

l ¶ Ineligibilis. Ad idem. ē. de ele. quiſquis. & j. in fi. & c. aggeratur igitur pena in religioſis. & merito. & ibi pin. ad hoc. xvj. queſtio. j. alia eſt cauſa. Sed numquid (ADDITIO. Scilz q; vacaret primum. Jo. and.) hoc erat ſtatutum per decre. de multa. dicebat ibi Doſteſi. q; in prioratibus conuentualibus vel curatis bene habebat locum decre. de multa. vt religioſus reſpiceret. In his a quibus ad voluntatem abbatis remouentur: (ADDITIO. Idem no. ē. de ſtatu. mo. c. ij. in glo. pe. & que ſcripſi. ē. eo. lib. de offi. ordi. preſentiū. j. glo. verſi. querit dentum. Joan. andre.) videtur q; plures poſſent habere: cum poſitiue quaſi cuſtodes eſſent cū prioꝛes. Indiſtincte autem intelligo hanc decre. etiam: in omnibus

prioratibus pront indiſtincte loquit̄. & approbatum eſt hoc hodie per cōſtitum Uien. de ſupplē. negli. prela. garegulares. in fi. & hoc nō erat ita clare ſtatutum per decre. de multa. & pene etiam ſunt additę: vt hic vides.

a ¶ Menſem. Quomodo huiuſmodi mēſis fiet cōputatio: dixi de ele. eiſ. ē. eo. lib.

Conſtitutio publicata poſt duos menſes ligat.

b ¶ Peruenerit. Et ſic ſi puenīat ante duos mēſes a tēpore publicationis ſtatim incipit eos tē pus currere: & ſi nō peruenerit ſtra duos mēſes: adhuc tē pus non currit. & ſic placuit pape in hoc caſu religioſos aſtringi: cū alis ꝓſtitutio principis ex quo fuerit publicata poſt duos menſes omnes aſtringat. in ancīe. vt facno. cōſti. circa ptin. ad hoc. ē. de poſtu. ca. j. & dicam in fine huius libi ſup data. Joan. andre.

c ¶ Eligere. Ad idē. ē. eo. referente. & capi. preterea.

d ¶ Extunc. i. poſt menſem.

e ¶ Supradictis. Ut. ſ. fiant ineligibiles: & tanquā ambitioſi repellantur ab vtroq;. Joan. and.

¶ Hic. ſequens querit & ſoluit.

f ¶ Subernāda. Quid ſi in ipſo monaſterio nō eſt aliqđ idoneus? Tunc ſatis credo q; aliūde poſſet aſſumi. ad hoc. ē. de electio. ne pro defectu. & capi. indēnitatibus. in fine. & ē. de ver. ſig. c. abbate. in fine ſatis. ti. tutum eſſet

g ¶ Monaſterijs. ē. de religioſo. domi. capi. vlti. in fine. ſicut nec diuersorum monaſteriorum abbas eſſe: vt ibi. & xx. q. iij. monachuz. vel preeſſe monaſterio & eccleſie ſeculari. xvj. q. j. preſbyteros.

h ¶ Non depēdet. Nec adhuc ſunt cōtraria: vt ſupra.

¶ Hic. ſequens recitetur per queſtionem & ſolutionem: vt ſignatur contrarium & reſpondet.

Religioſus an et qñ poſſit trāſire de vna religione ad aliam.

i ¶ Canonice. Ut ſi tranſeat ad ſtrictiorem religionē: ſufficiat licētiam ſui prelati requirere: etiam ſi nō obtineatur. ē. de regula. licet. ſed ſi tranſiret ad laxioꝛem ſine cauſa: ſolus papa diſpenſat: cum ſit cōtra iura. ē. de conceſ. preben. propoſuit. ſi ad parem: et cauſa tranſire poterit de licentia abbatis & conuentus. (ADDITIO. Jmo. de renūtia. ca. ſi. dicit q; eo caſu requirit diſpenſatio & auctoritas epiſcopi. quod placet h Jo. mona. & Archidia. in decre. ſi religioſus. in fi. vide quod no. in Spe. titu. q. ℌ. ſunt quoq; ver. xxiij. & quod dixi de regula. nō eſt. ſuper. j. glo. Joan. andre.) vide queſtio. iij. ſtatuimus.

dimittant eiſdē: ſed per eos ad quos pertinēt libere ordinent. Cū illis nō liceat habere locū in diuersis monaſteriis: quoꝝ vnū ab alio non dependet k: nec alioꝝ monaſteriox niſi canonice l trāſferrant ad ipſa prioratꝰ eccleſias adminiſtrationes vel officia gubernare. Qui vo contra ꝓhibitionē preſentē ꝓdicta de cetero alienis monachis cōmiſerint vel dimiſerint iā cōmiſſa: ea vice k ordinādi de ipſis ſint prāte priuati: & de eis p dioceſanos (ſi exempta nō fuerint) aliogn per ſedem apoſtolicā l ordinentur. Pi autē qui ea ſuſcipere vel ſuſcepta preſumpſerint detinere: reddantur ineligibiles ipſo iure m.

¶ Idem.

¶ Cōemptum poſſint? pſe qui ſi ad receptionē vel collationem abſentes mōnachi vl canonici nō vocent: niſi cō ſuetudo habeat eos nō vocari. b. o. fm̄ ꝛen. Cap. xxxiij.

QUm in eccleſijs canonicox receptio aut ꝓbenday vl bñficioꝝ collatio imminet facienda n abſentes canonici ſeu alij quoꝝ intereſt: ſi ſine cauſa abſint: & ſine cauſa ſe abſentent: & ſine cauſa ſe abſentent: & ſine cauſa ſe abſentent

Universidad de Deusto
Biblioteca

Sed per prędictaz decre. cum olim. In fi. vbi plena ofum qui presentes fuerint ꝛc. dicebāt quidā in minorib⁹ beneficijs nō vocādos absentes: qđ ꝫ reprobat: vnde intelligimus vbi presentes qui sunt in loco: vnde debent vocari. C. de prescrip. lon. tempo. l. vltī. ā. de malo. ꝛ obe. c. vlti. vel vbi ꝓsuetudo erat absentes ad talia non vocari: vt sequitur.

(ADDITIO. Et sic dic Archi. se habuisse a canonico illius eccle. Jo. an.)

¶ Glo. seq. ponit dictū: ꝛ optimecm illi cōtrariam: quā improbat per hanc decre. adiungit tres rationes: demū querit ꝛ soluit.

a ¶ Si cōmode. Hic. ā. de elec. qi ꝑpter. siue ergo sint in ꝓuintia siue extra prouintiā: si cōmode vocari possunt vocabunt: alioquin. de ā. de ele. co rd. (ADDITIO. Et hec sunt opi. Bo stie. q placet Archi dicta.) Sz d' ægremo loco vocent: stat ꝓsuetudini. eo. ti. in genesi. ꝛ dicebāt q. dam q' an vocarent vel nō: nō stabit cō suetudini: qđ nō est verum: vt hic patet. Sed posset dicere q' hic non loquit de electione ꝓlatorum: ꝛ dicit litera ad talia ꝛc. Sed dico q' cōsuetudo erat ius eligēdi: ꝛ ita potest intelligi de causa possessionis. cū ecclesia. Item dat iurisdictionem iudicandi: ergo ꝛ fine absentibus eligendi. de so. compe. cum cōtingat. cum similibus. Item vocatio absentiū nō est de substantialib⁹ forme. ē. de elec. ecclesia. ĥ. Sed nūquid in alienatione ꝛ aliis tractanib⁹ vocari debent absentes? Credo q' nō. r. q. ĥ. hoc ius porrectū. vbi de hoc. ꝛ per decre. ā. eo. tit. de offi. ordi. quātis. vbi dicit de hoc ꝛ. ā. de testi. c. presentium.

Vocatio absentiū non est de substantia ele ctionis.

b ¶ Elo instantibus. Poterunt ergo contemptū prosequi: ꝛ collationem illam facere cassari: ratificare etiā poterunt si volent. ē. de elec. c. q' sicut. Lap. XXXIII. j.

¶ No. j. q' appellatione ꝑde cessoris cō prehēdit ꝑdecessor ꝑ aliis mediatus Naz inter bonifacium octauum hui⁹. c. interpositus fuit Greg. x. vt ꝓxime. statuz

Presenti. ¶ Diuisio patet: q' sunt quinq; dicta: ꝛ tertiū respicit prima duo. Secūs ibi. Idem est. Tertiū ibi. Loca. Quartū ibi. Sane. Quintū ibi. Prorro. Domi. Emanauit ad declarationem eorum que no. Hug. ꝛ Bar. ā. eo. tit. statutum. Joan. andre.

¶ Istud ca. venit limitatiue ad ca. licet. ē. eo. ti. isto lib.

¶ CASUS. Dicit in. c. licz. alle. ā. q' solus papa pōt cōferre beneficia vacātia in curia romana. Sed ponamus q' nūq; sedis apostolice vel legati pape cū mitterent ad aliquā prouinciam: in sua legatione mortui sunt in locis proximis curie romane: non tamen decesserunt in curia: vtz cōprehendamur sub. c. licet. ita q' solus papa possit beneficia eorum vacantia conferre personis idoneis? Respōdet q' sic: ꝛ ideo papa poterit illa beneficia cōferre ac si ipsi obijssent in illo loco vbi residet curia. Idem dicendū est de curialibus qui proficiscunt ad peregrinationem: ꝛ morientur in locis ꝓximis ipsi curie: vt etiam solus papa possit sua beneficia cōferre ꝑm tenorē illius c. licet. videlicet dūmodo papa huiusmodi beneficia ꝓferat infra mensem: nā ipso mense elapso possent collatores hmōi beneficiorum dicta beneficia ꝓferre. Sed sanctissime pater: vellē informari a vobis qualiter cognoscaz ego q' aliquis sit mortuus ſ loco vicino curie romane? Respō. ro. pō. q' i isto casu illa loca appellamus vicina curie romane que distāt a loco vbi est papa cū sua curia p duas dietas legales: b ē per. xx. leucas. nam dieta in iure accipitur p decē leucis. l. vicenā milia. ff. si quis cau. Sed ponamus q' aliquis clericus habens domicilium parrhisius cū curia sibi esset residens mortuus est: vtruz beneficia sua dicunt vacare in curia: Respō. q' non: ꝛ ideo solus papa nō posset illa beneficia ꝓferre: ꝫ ordinarius ꝓueniat papā valebit collatio. Sed ponamus q' curia romana cū esset parrhisius vnle se transferre ad ciuitatem romanā: postea aliquis curialis non potuit insequi curiam: sed remansit infirmus parrhisius: ꝛ postmodum mortuus est: vtruz beneficia sua censeantur vacare in curia romana? Rñdeo q' sic: ꝛ per ꝓsis solus papa illa beneficia poterit ꝓferre: dum tamē conferat infra vnū mensem: vt dictuz est.

Ad locum curie vicinuz secedens: in huiusmodi loco vicino decedat: dūmodo ibi (etiā si erat ad ipsam curiaz reuersurus) eius domicilium seu domus ꝓpria non extiterat. ¶ Loca vo intelligantur vicina eidez curie in premissis q' remota vltra duas

c ¶ Statum. eo. tit. ca. ĥ.

d ¶ Alij. Curiales vel non.

¶ Glo. sequens ponit opinio.

e ¶ Recedētes. Dicebat Bar. q' cū appellatiōe vbio: vbs tñ ꝛ suburbia intelligant. ff. de verb. signi. l. ĥ. sic ꝛ nosse curie tñ locū vbi curia habitat cuz suis suburbijs intelligere debeamus in his qui nondum curiā intrauerant vel illicentiati recesserant: in alijs secus. Jo. andre.

f ¶ Uicinis. Dicit presens ille q' est in ortis. ff. de procu. l. presens. vel qui est in ꝓuintia. C. de prescrip. lon. tem. l. vlt. j. determinabit que intelligunt loca vicina.

g ¶ Decedat. Doc? dicebat Bul. si recesserat animo cito redeundi. vt de pen. di. j. diuortium.

h ¶ Domicilium. Qđ in pluribus locis haberi pōt. ff. ad munt. assumptio. ā. de rescrip. ꝓlecmo. ĥ. de foro cōpe. ex parte. (ADDITIO. Et qđ ibi no. in. tĩ. glo. ꝛ de parochia. c. fi. in. j. glo. hic ponit Archidia. Joā. andre.)

¶ Glo. sequens no. querit: solutionē obijcit dupliciter. ꝛ prime respondet: in secunda remittit.

i ¶ Domus ꝓpria. Ergo ꝫ sola domus possessio in ciuitate comparata nō facit quē municipem. ff. ad munt. libertus. ĥ. sola. tamē quātum ad hoc equiparant domuꝫ domicilium. Quid dicos si est in domo sibi ꝛ alijs cōmuni? Idem credo ac si esset in domo solum propria

ad hoc. ā. de postu. c. j. Et res cōmunis omnium ꝓmptior est. ff. de rei. vin. illud. (ADDITIO. Facit. ff. de indi. l. tullianus aut si alter. vbi equi paratur iudicem fieri litigatoris heredem in totum vel ꝓ parte. Jo. an.) Et qui iurat sui nō esse iurat ꝛ sibi cōmune nō esse. ff. de ver. sig.

¶ Adde hāc gl. inducet ad qō. an is cui ꝓstitutiz est sacerdū diu nō donec redierit si ꝛdeat mane: dheat ꝓseq; sala. ille dicit: d' quo dicit Bar. ſ l. de diuisione. ff. so. matri.

¶ No. j. q' cōstitutiōe noua nō extenditur ad ꝓterita. ꝓbat tex. ꝓ verbuz de cetero.

¶ No. ĥ.

dieras legales[a] (quas hoc casu sic spāliter[b] volumus cōputari) a loco vbi mozat ipa curia non existunt. ¶ Sane si quis in loco vbi degit curia sue originis[c] domum habens dicē claudat extremum in ea: ipsius biificia sub ꝑdicto nō aliter includant statuto q' si curialis esset antea: ꝛ ibidē occasione curie mozaretur[d]. ¶ Porro cū curiaz de loco ad locū transferri cōtigit: si curiales in itinere (dū curiā sequunt eandez) vel in loco vñ recedit ipa curia forsitan remanētes infirmi: reb⁹ inibi eximant humanis: premissum statutum: q' tūcunqz locus vbi decedūt ab ipsa curia sit remotus: ad illorū beneficia se extendit. Idem.

¶ Motis pape tollit ne parochiales ecclesie i curia vacare dicantur. hoc dicit ꝑm Sten. Lap. m. xxxv.

Apostolica sede vacante aliquas parochiales[e] ecclesias vacare de cetero contigerit apud ipsam: statuim⁹ vt de eis (Ne ſ ipsarū vacatio diutina periculū valeat aiab⁹ afferre s) per eos ad quos ptiner: possit libere ordinari: cōstitutione felicis recordationis clemētis pape predecessoris nri de biificijs apud sedē ipsam vacantibus per alium q' per romanum pōtificez minime cōferēdis: vl' alia ꝛ quauis ꝛia sup hoc edita nō obstante. ¶ Idem volumus ꝛ de illis que ibidē ipso romano pontifice viuēte vacabūt: si de ipsis per euz ante ipsius obitum ſ non fuerit ordinatum. Idem.

¶ Gratia alicui concessa: vt ꝓuidere possit personis idoneis in certa ecclesia personis non expressis: nō expirare integra obitu cōcedentis secus si persone eēnt expresse. Jo. an. Lap. m. xxxvj.

Apostolica sede vacante aliquis clericus habens ecclesiam parochialem vel aliud beneficium curatum decessit in curia: vtrum ad ecclesiam romanam spectet solum ꝓferre. ecclesias parochiales etiaz si vacauerint in curia: nō obstante. c. ĥ. ē. eo. ꝛ istud est speciale in ecclesijs parochialibus. Ratio ꝫ alitatis est fauor animarū: vt dicit principiū textus. Et quo sequit q' cū istud sit speciale in ecclesijs parochialibus: q' tuo cōmune seruatur in alijs beneficijs ecclesiasticis. l. j. ff. ad municipales.

¶ Nota q' mensis qui conceditur pape ad conferendum beneficia vacantia in curia romana: non currit sede apostolica vacante.

¶ Glo. sequens arguit a contrario.

e ¶ Parochiales. Spāle sit in eis ꝓpter curā: in alijs ergo ius antiquū remanet. (ADDITIO. Idē Archi. vide ꝫ posset vigere eadem ratio in alijs ecclesijs curatis non parochialibus: detracto iuris veteris ratio nō habet locum in illis: super qua vide. j. de verb. signi. cōstitutionem. ꝛ quod ibi no. in quarta glo. Joan. andre.) Idē idē ā. eo. lib. de elec. nemo. Et per hoc satis patet q' in alijs non currit mensis sede vacante: currit tamen ignorantī: vt. ā. eo. statutum. dixi in glo. est ergo.

f ¶ Ne ipsarū. Rationē hic ponit: ꝛ est simile. ē. eo. li. de offi. delega. si to cui. ꝛ. j. ne sede vacan. ca. vno. in fine.

g ¶ Asserre. ā. eo. tit. ca. j.

h ¶ Alita. vt. ē. eo. statutum. ꝛ. ē. c. ꝓximo.

i ¶ Obitum. Scilicet cum decessit infra mensem: alioquin esset questio. (ADDITIO. Quia scilicet etiā papa viuente posset ordinarius illa conferre. Joā. andre.) ā. eo. statutum.

Nōbilis

Capitulum. XXXVj.

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ No. j. arg. q̃ ſeriꝰ a papa nõ põt ꝓferre beneficia ad aplicã ſedẽ deuolu ta. vt in cle. ſi ꝙ beneficio. e. titu.

¶ No. ſ. q̃ gra fcã non expirat p mortẽ ꝓcedẽtio: etiã ſi nõdũ ſit effectꝰ ſit adiplet. Dom.

SJcut. ¶ Sunt due ptes. Sc̃da ibi[Secus.] Prima ſubdiuidit: quia primo ponit dictũ. Secundo reddit cauſam ſui dicti. ibi[Quã cum.]

¶CASVS. Papa cõceſſit epõ pictauenſi facultatẽ vt forte in eccleſia ſua cũ ad ipſum nõ ſpectaret collatio pbẽde: ꝛ ad decanũ ⁊ capl̃m: vel etiã in alia eccleſia poſſet prouidere perſonis idoneis anteqũ epõ pictauẽſis priuaretur: papa mortuꝰ eſt: vtrũ illo mortuo expirauit gra data epõ pictauẽſi: vel vtrũ non obſtãte morte pape poſſit dictꝰ epõ prouidere perſonis idoneis: Rñdet q̃ ſi ante q̃ epõ pictauẽſis prouideret perſonis idoneis: ⁊ ſic re ipſa exiſtẽte integra: papa mortuus ſit: non expirat mandatum: ideo non obſtante morte pape poterit prouidere ꝑſonis idoneis: quod verũ eſt quando in gra non fuerunt expreſſe certe ꝑſone. Sed quid ſi gratia prouidendi in aliqua eccleſia reſpiciebat fauorez certe perſone: ⁊ anteqũ epõ prouideret mortuus eſt papa: vtrũ expirauerit gra: Rñ. q̃ tunc per mortem concedentis expirata eſt gratia.

SJ cui nulla perſonarũ facta expreſſione [a] ſit gratioſe cõceſſa facultas: vt auctoritate apoſtolica poſſit aliquibus perſonis idoneis [b] in certa eccleſia prouidere: vel beneficia (quorũ collatio eſt ad ſedẽ apoſtolicã legitime [c] deuoluta) ꝓferre: ⁊ tradictores eadẽ auctoritate per cenſurã eccleſiaſticã compeſcẽdo: hmõi conceſſio (Quã cũ ſpecialez gratiam contineat decet [d] eſſe manſuram) non expirat etiã re integra p obitum concedentis. ¶ Secus ſi ſuper quiſlone certe ꝓ-

¶ Nota primo ſic ſta glo. q̃ gꝺ nõ ꝓteſt ordines celebrare in aliena dioceſi ſine licentia propꝛij epi: nec poſſet ſi ſua dioceſi ordinare clericos alterius dioceſis: tñ teneret ordinatio ſi fieret de facto: ſed ordinans eſſet ſuſpẽſus: ⁊ ordinatus nõ haberet executionẽ ordinis.

¶ No. principalem effectũ hui⁹ capl̃i: q̃ ordinãs ꝺz obligẽter ingrere an ꝓmouẽdi hẽant titulũ ecclẽaſticũ: nã ſi ordinet abſq; titulo incurrit penam. c. cũ ſm apl̃m. alleg.

¶ Nota q̃ cum propriꝰ epõ cõmittit alteri epõ ordinationem certoꝝ clericoꝝ ⁊ nominatoꝝ ꝑ ſo cui facta eſt cõmiſſio non tenetur inquirere an nominati ſint idonei vel ne: ſed debet preſumere q̃ cõmittens preſentauit ſibi idoneos: ⁊ ſi tales ordinati reperiantur ſine titulo: eſt ſm putandum cõmittenti ⁊ non ordinanti.

¶ Nota vlterꝰ q̃ epõ nõ ꝺz dare licentiã recipiẽdi ordines ab alio epõ niſi conſtet ſibi q̃ tales habeãt titulum.

a ¶ Cõmiſiſti. Quod alꝺ ſine pena facere non poſſet: vt. ã. eodem lib. de tempo. ordi. c. j.

b ¶ Ad ſacros. Jõ dixit: q̃ pio ordinat ad minores nõ ſcribit eccliã vt ordinatores cõpellat. vt no. ã. eo. ti. ca. ſ.

¶ Hl. ſc. ponit duas oꝓones ſtas. Et ſed ꝛ approbat.

c ¶ Titulũ. Saltẽ patrimonij. Dñi ſcias q̃ Jo. Hoſ. ⁊ Jmo. tenent. ã. eo. ꝓb. q̃ ãticunq; clericus hẽat patrimoniũ niſi expreſſe ordinet ad titulum patrimonij ſui habet actionem contra ordinãtem ad ea que dicunt infra. Tan. ⁊ Doſtienſis, ꝓtradicentes eum ſi patrimoniũ habet tacite ad titulum patrimonij ordinatum: ſta q̃ vbi elect actio: quibus ego aſſentio per predictaꝛ decre. epõ ſi. alꝺ illud niſi, q̃ ibi ponitur: nec ꝓpter hoc verum: ſi poſt ordinationẽ interuenit: ſed in ordinatione vterq; ſimoniace fecit ⁊ deponẽdus. ã. de ſimo. c. pe. in ꝯne veniali. q̃ incipit. Eſto q̃ epiſcopus ordinet.

Ordinat⁹ ſine titulo dño tamẽ ꝑmoniũ an agat ꝑ ꝓlatum.

¶ No. j. q̃ obligatio ꝺ epm ordinantẽ ſine titulo q̃ ad vite neceſſaria tollit ⁊ ſi alꝰ q̃ ordinatus ꝓuidet ordinato de beneficio.

¶ No. ſ. q̃ mandatũ directũ de certa ꝑſona ordinãda ſimpliciter vi ap̃obare tenet q̃ ꝓmouẽdi hẽat titulũ ad ordines. ꝺc.

¶ Hl. ſecq̃ ãplat tex. obijcit ⁊ ſol. ſol. oni oppõit ⁊ rñdet.

f ¶ Miniſtrare. Tu debebatur q̃ punirꝰ debꝛet ille qui mandauit ⁊ impetrare ſibi debuit q̃ talẽ elegit ⁊ ꝓ alium fecit: vnde idem ac ſi per ſeipſum elegiſſet. de regu. iur. qui per alium. ſed hec vera vbi mandauit de certo: vt ſtatim ſequitur. ⁊ facit. ã. de elec. ſi compromiſſarius.

(ADDITIO. Et eoꝝ que no. Jmocen. ⁊ Doſtien. de eta. ⁊ qualꝰ. c. antepe. ⁊ pennl. Joan. andre.)

(ADDITIO. Idem ibi Joã. mo. ⁊ Archi.) Facti diuerſitas ſoluit ꝓtra iuꝛ: ibi logꝝ de gra ſam facta: hic de facienda per executores: vnde ibi dicit tertio: gratia facta tẽ. hic dicit ꝓpoſitione facienda. ſi ergo

papa ꝓcedat canonicatũ ⁊ prebendã ſi vacat vel que primo vacauerit: mihi alij de iure dubitãt ⁊ ſuper hac gra per ſe facta dat executores by locũ decretalis illa: q̃ etiam ſit canonicus: ⁊ iam ſit facta gra: ptãs executoꝝ velut acceſſoria nõ expirat: ſed ſi papa non facit gr̃am ſed mandet fieri: puta puideri mihi de beneficio: hic ptãs executoris principalis eſt: ⁊ expirat re integra. Sed gr̃a nõ expirat in. ã. pri. ca ſu cũ etiã adhuc ſit prouiſio facienda: Sol. ibi etiam iam erat facta gra: cum reſpiceret eum qui prouidere debebat: nõ eus cui debebat puideri. Capl̃m XXXVII.

SJ epiſcopus. ¶ Sũt tres partes: quarũ prima decidit gd tertia cuꝛ per ꝓpriũ epm data eſt alteri epõ ordinãdi licẽtia. Sc̃da ⁊ tertia decidit q̃ de ꝓnis expreſſis vel ipſis ꝓnis data eſt ſibi cta licentia. Sc̃da ibi[Si ho.] Tertia ibi[Eis aũt.] Harũ quelꝫ bet exprimit ſuã cãm. Prima ibi[Cũ in culpa.] Sc̃da ibi [Tu qui.] Tertia ibi[Cũ ea.] Jo. an. Emanauit ad declarationẽ decr. ã. e. nõ liceat. t. e. epõ ſi. ꝛ. c. cũ ſm apl̃m. (ADDITIO. Et eoꝝ que no. Jmocen. ⁊ Doſtien. de eta. ⁊ qualꝰ. c. antepe. ⁊ pennl. Joan. andre.)

¶ Si epõ alteri epõ dederit ptãem vt vice ſua in ſua dioceſi clericos poſſet ordinare: ⁊ fuerunt clerici ſine titulo ordinati; ordinans ⁊ nõ dans ptãem incurrit penã ca. cum ſm apoſtolũ. co. tẽ. in an. niſi dans poteſtatẽ nominauerit ſibi certos clericos ordinandos: nã tunc dãs ptãtem ⁊ nõ ordinans penã incurrit. h. d. Preſupponendum eſt q̃ habeã in. c. allegato. cum ſm apoſtolũ. vꝫ. q̃ epiſcopus nõ debet aliquẽ clericum ordinare ad ſacros ordines: niſi ꝑſtet ſibi q̃ talis clericus hẽat ſufficientem titulũ vnde viuere poſſit: ⁊ ſi ꝓtrariuꝫ fecerit: teneãꝫ epõ ſibi dare neceſſaria vnde poſſit viuere donec fuerit aſſecutus ſufficiens beneficium ne cogatur mendicare.

¶CASVS. Epõ pictauẽſis dedit epõ engolimenſi. poteſtatem vt poſſet ordines celebrare in dioceſi picta. epõ engolimenſi. aliquos clericos ꝓmouit ad ſacros ordines ſine titulo eccleſiaſtico: queriꝫ quis epõꝝ tenebit ordinato miniſtrare neceſſaria vite donec hẽat vnde poſſit ſuſtentari: Rñdet ro. põ. cũ diſtinctione: aut epõ picta. dedit ptãtẽ epõ engolimenſi. celebrãdi ordines in dioceſi pictauẽ. nõ facta expreſſiõe ꝑſonarũ: ⁊ tunc epõ engolimenſi. tenebit ꝓuidere neceſſaria vite tali ordinato donec fuerit beneficiũ aſſecutus. Si aũt dedit poteſtatẽ ordinãdi certã perſonã expreſſam: tunc per ſe epõ picta. ſibi tenet miniſtrare neceſſaria: q̃ tũ videt dediſſe ptãtẽ epõ engolimenſi. vt iſtũ ordinet: ſiue fuerit ſufficiens ſiue nõ: ſecus in primo caſu vbi videt dediſſe poteſtatẽ vt clericos ordinet ſi fuerit idoneꝰ: nõ aũt dicunt idoneꝰ abſq; titulo eccleſiaſtico. Sed quid ſanctiſſime pater: ponamus q̃ epõ pictauẽ. dedit mihi licentiã recipiẽdi ordines a quocunq; malle epõ q̃ de iure cõi nõ poſſuꝫ recipere ordines niſi a ꝓpꝛio epõ) non habebam aliquem titulum eccleſiaſticum: vnde cum ꝛ̃ſio iſtio acceſſi ad epm proximum: ⁊

Hlo. iſta obijcit et ſoluit.

ab eo recepi ordines: quia ille oꝝ tenebik mihi miniſtrare neceſſaria: ⁊ Rñ. q̃ meus ꝓpriꝰ epõ: q̃ non debet dare iſtas literas niſi prius ſibi conſtito de titulo eccleſiaſtico. Dodie tñ epiſcopi dant iſtas literas licentie: nõ facta fide de titulo eccleſiaſtico: ſed tpi in literis ſuis faciunt mentionez: dum tñ vobis ꝓſtiterit de titulo eccliaſtico ſufficienti ꝑciam noſtram eronerando.

Nobilis.

¶ Nota primo iam dictũ ꝙ ſi ſecundo loco papa dat licentiã conferendi beneficia certo modo vacantia: vel ad papam devoluta: ſecũdo aliquod de his ꝓferat ſpecialiter: vel conferri mãdet: ſpecies generi derogat: ita q̃ ſecundo beneficiꝰ debet. h. d.

Q Uamuis tibi nuper in cẽtia vt poſſint a quo l̃ voluerint epõ ad omnes ſacros ordines promoueri: non qui ordinãt: ſed qui tradunt licẽtiam (Cum eaz dare non debeant titulũ non habenti) ad premiſſam [m] ſi titulum non habeãt obligantur. ¶ Idem.

¶ Si primo loco papa dat licentiã conferendi beneficia certo modo vacantia: vel ad papam devoluta: ſecũdo aliquod de his ꝓferat ſpecialiter: vel conferri mãdet: ſpecies generi derogat: ita q̃ ſecundo beneficiꝰ debet. h. d.

Q Uamuis tibi nuper in cẽtia vt poſſint a quo l̃ voluerint epõ ad omnes ſacros ordines promoueri: non qui ordinãt: ſed qui tradunt licẽtiam (Cum eaz dare non debeant titulũ non habenti) ad premiſſam [m] ſi titulum non habeãt obligantur. ¶ Idem.

¶ Glo. ſequens exponit. queriꝫ. arg. negatiue ⁊ affirmatiue: ⁊ vtrãq; ponit. Simõlacuꝫ eſt pactuꝫ p qs promittit clericꝰ ad ſacros ordinẽ ſine titulo non ingetare epm ſup beneficio.

m ¶ Ad premiſſa. ſ. vite neceſſaria donec eis de cõpetenti bñficio ſit ꝓuiſum. ⁊ tñ ſit talis obligatio ad ſucceſſorem: vt. ã. eo. ti. cum ſm apl̃m. Quid dices ſi clericus ordinatus ſine titulo ad ſacros ꝓmiſit epõ q̃ eum ſup his non ingetaret: inuigd tali remiſſatione nõ obſtãte agere poterit: Videtur q̃ nõ: ex quo remiſſauit. vñ. q. j. cõpe. riculoſum. de elec. cum inter. R. Econtra: q̃ iſtud videt ius publicum qd̃ remitti non põt. de foro cõpe. ſi diligenti. de ſen. excõmu. ꝓtinxit. Et beneficio qd̃ nõdum habebat renuntiare non potuit: ſicut nec hereditati nondum delate. ff. de acgren. heredi. l. qui ſuperſtitis. ⁊ alimenta. (ADDITIO. Futura: ſecus in preteritis. C. de trãſactio. l. de alimentis. Jo. an.) pacto (ADDITIO. Sine pretoris auctoritate. ⁊ intelligitur de relictis teſtamẽto vel cauſa mortis: alꝫ ſecus vt ibi. §. plane. ⁊ de hoc in Spec. qui filij ſint legi. ver. ſed queriꝫ vtrum.) alimentarij non tollunt. ff. de trãſactio. cum hi. dixit Da. q̃ valet pactum. Bartho. dixit. dixit hoc verum: ſi poſt ordinationẽ interuenit: ſed in ordinatione vterq; ſimoniace fecit ⁊ deponẽdus. ã. de ſimo. c. pe. in ꝯne veniali. q̃ incipit. Eſto q̃ epiſcopus ordinet. C. §. XXXVIII.

Q Uãuis. ¶ Sunt duo dicta. Sc̃dm ibi[Similiꝫ.] Et in fine primi reddit rõnem vtriuſq; ibi[Nam primꝰ.] Joã. and. Ad hanc decre. concoꝝ. ã. eo. ti. dudum.

¶ No. j. q̃ vbi concurrit poteſtas pape ⁊ ſi ordinario ꝓferrio l̃ ꝓferẽdo beneficia ſtat ꝓ ordinario. ad hoc. ã. eo. ſi a ſede.

¶CASVS. Papa dedit epiſcopo pictauenſi. facultatez conferendi beneficia ſcr clericoꝝ cedentiuꝫ vel decedentium: ⁊ iſti clerici poſſidebant beneficia ſpectãtia ad collationem alterius epiſcopi q̃ epiſcopi picta. datz iſta facultate vacauit beneficium competẽs ſum ſub talꝫ facultate: ſcitꝫ per deceſſum vel renuntiationem: illoꝝ clericoꝝ: vnde poſtea papa fecit collationem de vno illoꝝ beneficioꝝ: vel dedit facultatem conferendi ſpeciale beneficium: l̃z non fieret mentio de generali poteſtate epiſcopi: an valeat iſta ſpecialis collatio? Reſpon. rõſpon. q̃ cum generi derogat per ſpeciem valet illa ſpãlis collatio: l̃z non fuerit facta mentio de generali facultate

¶ No. ff. ter. q̃ valet collatio dñi cij

Universidad de Deusto
Biblioteca

facta p̄ papam: ꝛ nō fecerit mētionem de p̄dāte gr̄ia sibi alteri tradita. ad hoc.ū. eo. in glo. Dom.

¶ Nota primo q̄ si beneficia conferendis papa habet plenam potestatem: ꝛ ideo potest conferre beneficia in quacunq; parte orbis sita: nam concurrit cum quibuslibet ordinariis: imo posset reseruare dispositioni sue beneficia ad alios spectantia cum decreto irritante.

¶ Nota ad q̄ allegat̄ p̄ius. c. q̄ generi per spēm derogatur. concor: dat ca. j. de rescrip. in antiq.

¶ Nota principaliter effectū huius capli q̄ si papa alicui dederit generalē facultatē cōferendi beneficia: postea alteri dederit specialē potestatē cōferendi certū b̄ficium sub generali facultate concessum: valet collatio spectāte facta.

a ¶ In gr̄ie. Si ātē in specie dedisset licentiā: puta Archi. Bonosi. cū vacabit tūc secus: q̄ vtrūq; spāliter: et sic valeret primus: nihil de p̄dicto fieret mētio. ſ. sc̄do. ꝛ idē est si aſi sc̄da; specialem gr̄am iam erat desēcium ad speciem ex virtute prime gr̄ialis. (ADDITIO. Idem Jo.mo. Jo.and.) Ad hoc.ū. de fil. presb. vide. ex ma. de offi. delega. ex pte. j.

b ¶ Tuonum. Qui dicantur sui clerici hoc casu: ꝛ similibus: habes. j. de verbo. signifi. c. vlti.

¶ Glosa seq. notat. queritꝛ solvit. Sc̄o querit. argnit p̄o. solut p̄rium. Tertio solvit ꝛ solutionē declarat.

c ¶ Cedentium vel decedentiū. Ista duo sunt diuersa: maxime in impetrationibus vel gratijs: vt probat. ū. de rescrip. suscepti. ij. rñ. Sed nunqd si clericus suus cedit vel decedit in curia romana: poterit eius beneficium cōferre: Dic q̄ non. (ADDITIO. Idem Archi. de reb. signi. c. fi. Jo. an.) nisi haberet ad hoc mandatū expressum: vt. ū. eo. c. j. ꝛ ij. in fi. Sed qd vices ille cui facta est talis gratia vult cōferre beneficia que vacāt per renotationem clerici sui: vel per adeptionē ep̄atus vel secundi beneficij curati: nunqd poterit: Et videtur q̄ sic. iam enim tacite ipso facto renuntiasse videt. ad h. ū. de his que fi. a malo. par. ca. ex oꝛe. de offi. deleg. gratā. Credo (Idē Archi.) q̄ cū tales indulgētie restringant. ū. eo. in cui. ꝛ c. q̄uis. q̄ talia beneficia conferre nō poterit cum potius p̄uatione iuris cū renūtiatione vacent. q̄ p̄s. ex eo q̄ cōpellātur ad illa diuittenda: vt. ū. de cleri. p̄tu. c. j. ū. eo. de multa. ꝛ c. Iꝛ ejus. ꝛ c. cum singula. Ad hoc facit p̄dicta decre. suscepti. nam simil' posset dici q̄ cedens eēt mortuus quo ad b̄ficium: cui cessit. vñ. q. j. ſ. ecce in q̄buſ. xxxij. q. ij. ſ. j. Sed pone: iam contulit beneficia quinq; clericis: moriunt̄ duo sui clerici simul: quorum alter habebat pinguius b̄ficium alter ꝛ vult pinguius p̄ferre: nunqd poterit: Videtur distinguēdum: aut papa p̄pto motu dedit hanc gratiam aut non: vt primo casu possit pinguius conferre: secundo non: vt. ū. eo. si pluribus. Sed dic q̄ illud posset locum habere: si posset conferre beneficia sex p̄riorum clericorum suorum decedentium: sed hic de primis clericis non est dictum: vnde quod beneficium voluerit conferre poterit dominus. Joan. andre.

d ¶ Idoneis. ū. eodem. io cui.

e ¶ Post. Alꝛ non fuisset tanta questio: ergo primus mandatum speciale gerens preferebatur. Joan. andre.

f ¶ Derogat. Ut. j. de reg. iur. gñi. cū suis ꝛcor. Jo. ang.

g ¶ Cōferamus. Pones papā cum remāsit eadē potestas: ꝛ maior: et in predictis: vnde ergo ipse p̄occupauit melior est ipsius cōditio. vt. ū. eodē budu.

Ca. XXXIX.

SI is cui de.

¶ Circa renocatoriā gr̄az decidit tres casus dubios. Primū contra expectātem in eo casu q̄ expectat. Sc̄dz ꝛ tertiū pro expectante. ibi [Non sic.] Et ibi [Si z si.] Vtrūq; rōnē ponit Joan. Dubitauit olim ex p̄stitutis renocatoriis q̄s fecit Bonifacius statim post p̄motionē suā de gratijs factis a Nicolao. iiij. ꝛ Celestino v. p̄ijs ius quesitum erat ad rē non in re. Renocatoria gr̄az Nicolai incipiebat. Pridē ad apicē: illa

Dimiſſo.

¶ No. j. q̄ ius renocatorij suspendit. tollit ea q̄ sunt in fieri: nō autē illa q̄ sunt i p̄fecto et

¶ No. ſ. ſ. nō sic. q̄ p̄tuetudine. ecclesia q̄ habet dignitatē et canonicatus in cathē. ad hoc ū. eo. cum in ecclia. ꝛ de p̄ue. c. j. eo. tit.

X. o Celestini incipit. Dimū circa p̄motionis. ꝛ de his et p̄stitutionibus tractat. j. c. p̄ri. ꝛ j. de p̄ceſ. p̄bē. c. vlt. plenius.

¶ Pro intellectu istius capli est p̄liminaponendū q̄d habetur in glo. posita sup verbo. verba. vꝛ. q̄ Bonifacius. viij. p̄decessor huius voluntatis statim post suam p̄motionē renocauit gratias factas per duos suos p̄decessores. vꝛ. Nicolaum ꝛ Celestinum: ꝛ per verba illius p̄stitutionis erant ista. Gratias factas p̄ tales ꝛ per quas ius non est acquisitū in re cassam' ꝛ annullam' decernētes irritꝛ.

¶ CASVS. Nicolaus quartus vel Celestinus quintus contulerat vtri canonicatū: ꝛ mādabat canonicis vt sibi p̄ulderent de p̄bēda canonicatu dignitate: vel officio: vtetute sue gratie. Vtrius assecutus fuit p̄bēdam ꝛ expectat dignitatē vel officium. Pēdente ille tpe: Nicolaus quart' mortuus est: ꝛ ei succeſſit Bonifacius octauus: qui renocauit gr̄as factas per p̄decessores suos: postea vacauit dignitas: illā petebat vtrius virtute gratie sibi facte per Nicolaum quartū: dicebat capl'm q̄ nō tenebat sibi illam dignitatē p̄ferre: q̄ gratia sua fuerat renocata per Bonifacium octauū. Dicit vtrius q̄ cōstitutio renocatoria intelligit dum tū nō fuisset sibi acquisitum ius in re: ꝛ q̄ fuerat p̄bēdam assecutus ideo dicebat suam gratiam non esse renocatā. Econtra allegabat capitulū q̄ cuꝛ ista dignitas esset separabilis a canonicatu: ꝛ Iꝛ vtrius consecutus fuisset p̄bendam: tū non habebat ius in re quātuꝛ ad dignitatē: nunqd capl'm bene dicat: Rñ. q̄ sic: ꝛ ideo dicit ro. pon. q̄ sua gr̄a erat extincta quātuꝛ ad dignitatē: p̄onatum: ꝛ officium. Sed pone q̄ papa creauit me canonicū mādauit mihi p̄ferri p̄bendam: ꝛ etiaꝛ vt conferrē mihi dignitas vel officium: vacauit p̄benda que cōsueuit assignari soli canonico: assecutus sui dignitatem: sed adhuc sum sub expectatione p̄bende: pēdente tempore fuit renocata mea gratia: postea vacauit p̄benda: nunquid illam possum petere ꝛ Respondet q̄ sic: Iꝛ gratia mea fuerit effectum sortita quantum ad canonicatum ꝛ dignitatē. Sed quid si papa creauit me canonicum ꝛ mandauit p̄uideri de p̄benda cum vacaret:

Nōbilia

Renocatiōis gr̄arū aplicarū ratio.

postea vacauit dignitas que consueuit assignari simplici canonico ꝛ fuerunt renocate gratie: vtrum ista videtur renocata eꝛuo non sum adhuc adeptus p̄bendā ꝛ Respon. roma. pon. q̄ non.

¶ Nota primo q̄ per mortē pape concedentis gratiam non extinguitur gratia etiaꝛ re existēte integra: ideo est opus renocatione. Unde hodie papa statī post suā p̄motionē renocat omnes gratias suorum p̄decessorum. Et hoc dicit se facere ad tollendū votū captande mortis: sed tamē postea dat tot gratias vel plures q̄s fecerint sui p̄decessores: ideo dicit Panor. q̄ vera ratio renocationis illaruꝛ gr̄aruꝛ est: vt hoc eos deserant pecunias romano p̄tifici.

¶ Nota q̄ si in ecclesia sit statutum q̄ dignitas nō conferatur nisi canonico: sufficit q̄ talis habeat ius canonicē: Iꝛ non habeat p̄bendam. Et hoc nisi statutuꝛ magis specifice loquereꝛ: quia diceret nisi canonico p̄bēdato: nam tūc essent obseruanda verba statuti: vt hic est tert'

a ¶ Nicolai. quarti

b ¶ Celestini. Quinti.

c ¶ Non amerem. Quasi in amentis secus. ū. eo. titu. super eo. ꝛ ca. quia sepe. ꝛ j. proti. respon.

¶ Glo. sequens ponit verba renocatoria.

d ¶ Verba. Quorum mentem habes. j. de concess. preben. capl. vlti. sed ad literam erant hec. Omnes collationes: p̄uisiones: reseruationes super canonicatibus: dignitatibus: p̄sonatibus: p̄bēdis: officijs: portionib' p̄stimonijs: ecclesijs parochialib': ruralib': vel alijs: necnon super quibuscunq; beneficijs ecclesiasticis vacaturis cum cura vel sine cura: in quibus non sit ius quesitum in re: Iꝛ ad rem per dictum antecessoꝛem nostrum seu eius auctoritate factas concessas seu cōmissas: ꝛ ea que ab ipso super his vel circa ea quomodolibet processerunt apostolica auctoritate in fratrum nostroꝛum p̄sentia. vj. calendas ianuarij: cum adhuc sicut premittitur essemus neapoli: omnino cassamus irritamus ꝛ vacuamus: cassas: irritas: ꝛ vacuas nuntiamus: nullius etiā decreuimus fore firmitatis: ꝛ q̄s exinde secus a quoq; scienter vel ignoraꝛter p̄tigerit attētari ꝛc. ideo igit dixit ista verba: q̄ per verba illa cassat ius quesitum ad rem: sed ius in re non sic intelligitur renocatum.

(ADDITIO. De renocatione aliorum priuilegiorum celestini: vide in constitutione Joannis: Sancta romana. ꝛ dicam. j. titu. ū. capitu. vltimo.)

e ¶ Consuetis. Per hoc non renocatur gratia: est enim

cordationis nicolai a vel celestini b predecessoꝛ nr̄oꝛ literas gr̄a in aliqua ecclesia facta erat: cōstitutionis nostre renocatorie tpe: canonicatuꝛ ꝛ p̄bēdam dignitati p̄sonatui vel officio alicui nō annexaꝛ c erat adept': Iꝛ dignitatem: p̄sonatū seu officium inhibi expectaret: p̄pter expectationē huiusmodi p̄uat' nō intelligit iure q̄ō in canonicatu ꝛ p̄benda fuerat canonice assecutus: ius tamen q̄ō ad dignitatē p̄sonatum vel officiū cōpetebat eidē iuxta verba d dicte renocatiōis intelligit renocatū.

¶ Non stamus si canonicatū cum dignitate p̄sonatu aut offō conferri tūn canonicō cōsuetis: fuerat assecut' sub expectatione p̄bēde: cū ius magis f dignuꝛ q̄ō iste in dignitate p̄sonatu seu officio hmōi iam habebat ius minus dignum canonicat' retineat: cui' canonicatus ratione ius eidem saluū remaneat ad p̄bēdam nulli alij debitam aplica ante ipsuꝛ auctoritate recepto.

¶ Sed ꝛ si g ex epi vel alterius cuiuscūq; b collatiōe vel p̄uisione adeptus fuerat in eadeꝛ ecclesia dignitatē p̄sonatum siue officiuꝛ conferri tūn canonico consueta: p̄fatus qui canonicatū auctoritate apostolica iaꝛ bēbat idez i erit censendum. I dem.

¶ Obest renocatio gr̄e prebendam expectāti ꝛ decreti interpositio etiam ignoranti. hoc dicit zen. Capitulum. xl.

QUodam k p̄fas felicis recordatiōis nicolai pape p̄decessoris nostri canonicatū sub expectatiōe vacature p̄bēde in certa eccl'ia obtinēte: succeſſoꝛ eius celestinus quidam alteri si'eꝛ in eadem ecclesia gratiā fecit: quē omnibus etiaꝛ ante ipm auctoritate apostolica: vel q̄lis alia in ecclesia ipsa receptis voluit anteferri l: cū interpositione decreti: priusq; tū ad primū ꝛ ei' executoꝛes scḇe

¶ CASVS. Papa fecit mihi gratiam in ecclesia picta nēſi: q̄ cōtulit mihi ius canonic' ꝛ mandauit canonicis vt mihi cōferrent p̄bendaꝛ si qua vacaret: aliquin primo vacaturā: cum decreto irritante: datis mihi executoribus: postea papa fecit tibi simili gratiā cum clausula anteferri: q̄ voluit te p̄ferri quibuscunq; p̄fatis quibus facta erat similis gratia: vacauit p̄benda: certum est q̄ tibi debebatur virtute clausule anteferri: tamen meus executoꝛ contulit mihi p̄bendam vacantez: q̄ forte ignorabat tuam gratiam: postea fuerunt renocate gratie ꝛ tuus executoꝛ tibi contulit istam p̄bendā: quaeritur cui debeatur p̄benda: Respō. q̄ nulli nostruꝛ debetur. Primum non mihi debetur propter clausulam de anteferri. Item nec tibi: quia tēpore quo fuit tibi collata p̄benda tuaꝛ tua gratia fuerat renocata: ideo nul' ius nostrum habet ius in illa p̄benda.

¶ Nota primo limitationem ad regulam illā: q̄ in gratijs expectatiuis habet locum illa regula. qui p̄ior est tempore potioꝛ est iure: fallit illud quando apparet de contraria voluntate ipsius mandantis: quia voluit q̄ secūdo recepto omnibus p̄rioribus p̄ferretur: sed quādo aliter non apparet de voluntate pape: habet locum illa regula: qui p̄ior est tempore: potioꝛ est iure.

k ¶ Quodā. Alꝛ hoc erat de iure cōi. ū. eo. tit. hi qui.

l ¶ Anteferri. Ad idē. j. de concess. preben. auctoritate.

No. j. q̄ gr̄a dī similis gr̄ie idē in effectu tūn tenet q̄ alia: Iꝛ clausule excellētiores sint in una q̄ in alia.

¶ No. ſ. q̄ aliō est actū facere post: aliud facere post et ſ. vide de ele. cū nobis olim. Dom.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Decretuz pape ligat ignorantes.

¶ No. q̄ ꝯdoz collatio bñficiozum ꝑt spectare ad solū capitulū.

¶ No. ꝫ. q̄ mādatū factum vniuersitati cōter vel diuisiz cōprehendit mām spectātem ad eos vt collegiuz: vl ad eos vt singulares. Do.

a ¶ Constitutio reuocatoria. De qua vidistl. ē. pri. ca.
b ¶ Ignoranti. ē. eodem. ī postgnā. ⁊ capitu. dudum. ⁊ capl. si beneficia ⁊c.
(ADDITIO. Dec iura aperte ꝓbant decretum pape ligere ignorātes. ad idem. j. de ꝓcess. preben. q̄ cunctis. ⁊ vide qđ vlri. ē. eo. si apostolice. Joan. andre.)
c ¶ Collatio. qa si precessisset collatio ius habuisꝫ nō ad rem: sed in re: et sic nō fuisset revocatū per ꝓstitutiones revocatorias ca. pr. j. de ꝓcess. prebē. ca. vlti. Et sic nota q̄ qs ꝓdicit aliū in eo qđ per se nō ꝓsequitur. ad idē. j. de concess. preben. auctoritate. sed ibi aliquid consequitur: quia habet secundā prebendam: qui alis solum habituris esset tertiam. Joan. andre. Cap. XLI.

Mandatum.

¶ Tres casus dubios cū scribit ad collationem capituli h decidit: ⁊ in vltimo excipit. Sed vide ibi. Ad beneficia.] Tertio ibi.] Idem.] Exceptio ibi.] Nisi.] Decretalis ista venit declaratiue ad decretalem ē. eo. cum in illis. in fine.
(ADDITIO. Tolle lram infra: merito ꝓhendit bñficia ⁊c. Jo. an.)
¶ CASVS. Papa mādauit epō pictauēsi. vt mihi ꝓcuret de beneficio ꝓxime vacaturo in ecclesia pictauēsi: cuius collatio spectat ad ecclesiā pictauēsi. vacauit nūc beneficium cuius collationem habet canonicus solus ⁊ non omnes canonici simul: vtrum illud beneficium comprehendatur sub gratia mihi facta: Respon. roma. pon. cum distinctione: aut iste canonicus facit collationem illius beneficij vice ⁊ nomine totius capituli: quia forte propter discordiā euitandā fuit factum statutum: vt vnus solus canonicus puta antiquior conferret beneficia vacātia in prima hebdomada: ⁊ alius in alia hebdomada: ⁊ sic de alijs: ⁊ tunc comprehenditur sub gratia mea: qz tunc idem est ac si totum capitulum conferret. Si autem iste solus canonicus non habet facere collationes vice ⁊ nomine capituli: sed ratione sue prebende: tunc non comprehenditur sub gratia mea: nisi diceretur in literis meis aliud: puta quia apponeretur clausula ista: de beneficijs spectantibus ad ecclesiam pictauensem communiter vel diuisim. Et sic est intelligendus ca. cum in illis. allega. videlicet q̄ cum mandatur alicui ꝓ-

Tres casus dubios cū scribit ad collationem capituli h decidit: ⁊ in vltimo excipit. Sedis ibi. Ad beneficia.] Tertio ibi.] Idem.] Exceptio ibi.] Nisi.] Decretalis ista venit declaratiue ad decretalem ē. eo. cum in illis. in fine.

(ADDITIO. Tolle lram infra: merito ꝓhendit bñficia ⁊c. Jo. an.)

¶ CASVS. Papa mādauit epō pictauēsi. vt mihi ꝓcuret de beneficio ꝓxime vacaturo in ecclesia pictauēsi: cuius collatio spectat ad ecclesiā pictauēsi. vacauit nūc beneficium cuius collationem habet canonicus solus ⁊ non omnes canonici simul: vtrum illud beneficium comprehendatur sub gratia mihi facta: Respon. roma. pon. cum distinctione: aut iste canonicus facit collationem illius beneficij vice ⁊ nomine totius capituli: quia forte propter discordiā euitandā fuit factum statutum: vt vnus solus canonicus puta antiquior conferret beneficia vacātia in prima hebdomada: ⁊ alius in alia hebdomada: ⁊ sic de alijs: ⁊ tunc comprehenditur sub gratia mea: qz tunc idem est ac si totum capitulum conferret. Si autem iste solus canonicus non habet facere collationes vice ⁊ nomine capituli: sed ratione sue prebende: tunc non comprehenditur sub gratia mea: nisi diceretur in literis meis aliud: puta quia apponeretur clausula ista: de beneficijs spectantibus ad ecclesiam pictauensem communiter vel diuisim. Et sic est intelligendus ca. cum in illis. allega. videlicet q̄ cum mandatur alicui ꝓ-

gratie notitia peruenisset: vacans prebēda eidē primo per suos fuit executores collata: post hmōi aūt ⁊ ante factam secūdo collationē ipsius prebende: nostra cōstitutio ª revocatoria emanauit: ⁊ quoniā qs eoz ius habeat in prebenda hmōi dubitatur: nos neutrū illoz decernimus ius habere in eadez. ¶ Prima enī collatio post: ⁊ cōtra decretū a dicto celestino interpositū facta: lz ab ignorātibus ⁊ eriā ignorāti b nō obtinet firmitatem. ¶ Jus vo qđ secūdo ad prebendā nō in prebenda hmōi competebat (cuz nostrā revocationē eius collatio c nō precesserit) per eā penit⁹ est subiatū. I dē.

¶ Mandatum de prouiendo de beneficio ad collationez capituli pertinēte nō tāgit ius singularis canonici. hoc dicit fin ze. Lap. xij.

Mandatum apostolicuz tibi directū: vt. T. clerico de beneficio d spectante ad collationē e narboñ. capituli q̄uideres: beneficia eiusdem capituli f siue denī in cōmuni per ipsum siue per canonicos eiusdē ecclesie singulares vice ac auctoritate capituli: aut ex iure ipsi⁹ de cōsuetudine vel statuto s merito comprehendit. ¶ Ad beneficia ramē rōne dignitatū personatuū: vel officioz que nōmulli ex eisdem canonicis obtinent in ipsa ecclesia: ad eozūdem collationē spectantia mandatuz hmōi minime se extendit h. ¶ Idē esse censemus si rōne prebēdaz suarum ad ipsos canonicos collatio dictoz beneficiorū singulariter i pertinere noscat.

¶ Nisi ꝓtineatur forsitan in mādato q̄ eidē clerico q̄ideas de beneficio ad collationem narboñ. capituli pertinente cōiter vel diuisim: tūc enī de bñficijs que ad ipsoz collationē ptinēt rōne hmōi hbenday k poteris q̄idere.

¶ De clerico egrotante.

Bonifacius octauus.

¶ Datio coadiutorū episcoporum ⁊ suoz⁹ superioz est de maioriꝫ cauſis: ⁊ spectat ad solū papaz: potest tñ episcop⁹ senio vel infirmitate perpetua impedit⁹ de cōsensu capituli sui vel maioris partis ipsius: vnus vel duos auctoritate apostolica sibi data per istud capl'm: sed tūc requiritur q̄ oēs de capl'o ꝓsentiant vel due partes capli. ¶ No. q̄ alis a papa nō pōt epūs iuito dare coadiutorem. ¶ Nota ad qđ allegat ꝓsi. c. q̄ quis non tenet militare suis ꝓprijs expēsis. Nam hic dī q̄ coadiutor dz hīe expensas moderatas de pertinentibus epō cui est datus coadiutor. ¶ Nota q̄ coadiutor non pōt alienare bona eccle: ⁊ lz verus de ꝫnobilib⁹ vel mobilibus preciosis. Nā bona mobilia que seruando seruari non possunt posset ipse coadiutor alienare ad sint litiditē tuteis vel curatoris. a ¶ Maioritē. cōnumeretur ergo inter alias qs habes notatas. ē. de transla. c. j. de offi. legat. q̄ translationem. de excel. prela. sicut vntre.

l Extendit. Quia papa non intendebat grauare alteram dignitatem capituli: sed totum capitulum. ē. eo. cum in illis. ad finem.

k Singulariter. Quasi nō vice capituli: vt in primo responso. Joan. andre.

l Prebendarum. Vel dignitatum: vel officiorum ipsius ecclesie: vt in secundo responso. Et nota q̄ dicit: ratione huiusmodi prebendarum: quasi dicat si pertineret ob aliam causam: puta propter alia beneficia que habent in alia ecclesia: mandatum tunc non comprehenderet illa.

¶ Rubrica. De clerico egrotante. ¶ Usum est de clericis non residentibus: ⁊ de prebendis non conferendis eisdem: sed quia dubitari potest: numquid eis egrotantibus sint prouentus ecclesie subtrahendi: ideo post precedentia subijcit istam rubricam. Capitulum ruricum.

¶ No. j. qđ si executio officij pastoralis vs. p. videre necessitatibus ⁊ casibus occurrentib⁹ etc. ꝓsonas subiectoz sup q̄ remittit Jo. mona. ad pastorale Hiezo. dicēs: q̄ olo prelat⁹ tbi speculari debet.

¶ No. ꝫ. ar. q̄ iura loquentia de epō vident ꝓcludere etiaz suppositos. vide gl. j. de sen. ex. q̄ periculosum. Domi.

Pastoralis. ¶ Primo declarat cuius sit dare coadiutorem epōz ⁊ superioz. Secūdo ꝓuidet cum epūs coadiutorem vult. tbi [Tertio tbi.] Si vo. Jeum est demēs. Quarto ibi.] Si aūt.] cum epūs coadiutorem non vult. Quinto ibi.] Presenti. Joe coadiutoruz epi. ⁊ pāte. Sexto ibi.] Ceteꝝ.] ad suplendū q̄ epūs diterat. Jo. an. Emanauit ad declarandū dicē. ē. eo. ex parte. in fi. ⁊ eoz que tbi no. Bo. ⁊ eo. tit. de rescriptis. in fine.

¶ CASVS. Jure cautū reperitur q̄ si epūs sit taliter ꝓcdituz: vt nō possit ere qui officiū pastorale: est sibi de coadiutore ꝓuidendū. Sed queritur ad quez spectat ꝓuidere de isto coadiutore: vtrū ad metropolitanuz vel legatū: vel solū papam: Rñdeo. pontī. q̄ datio coadiutoꝝ epōz: archiepōz: ⁊ alioz suploz est de maioribus cauſis reseruatis pape: ideo solus papa poterit eis dare coadiutores. Et dicit ro. pon. q̄ ipse prelatio iuftis potent ꝓuidere de coadiutore. Sed queritur numqd epūs vel superior altius sentiꝫ ꝓfectus: vel alio morbo impeditus possit sibi assumere coadiutores? Rñdeo. q̄ sic: de ꝓsensu tñ sui capli vl maioris ptis capli: lz nō posset accipe coadiutores dissentiente capl'o vel maiore parte. Sed ponamus q̄ epūs est demēs vel furiosus: certum est q̄ non pōt sibi eligere coadiutores. Sed numqd sui capl'm potent coadiutorem: aut coadiutores eligere? Rñdet q̄ sic: dum tñ totū capl'm ꝓsentiat: vel saltē due partes capli. Sed ponamus q̄ epūs dicit q̄ nō indiget coadiutore: numqd capl'm sui eo inuito poterit dare coadiutorē? Rñdet q̄ nō: sed pape debebit capl'm notificare statum epi ⁊ eccle: qui papa ꝓuidebit ecclesie ⁊ dabit coadiutorem si viderit id fieri debere. Sed vtr coadiutor tenebit prestare officiuz coadiutoris epūs iuita vel platī: cui est datus coadiutor? Rñdeo. rosti. pon. q̄ coadiutor accipiet sumptꝰ moderatos de pventibus tpūs platī cui est datus coadiutor: nec poterit alienare bona eccle que seruando seruari possunt: lz possit alienare bona mobilia que seruādo seruari non pōt: ad sustinendū tutoris datī pupillo vel curatoris adulto. Sed nūqd coadiutor qui leuauit fructꝰ eccle tenebit reddere rōnem sine cōputuz bonoz per eū administratoz? Rñdeo. q̄ sic: nō solū in foro penitentiali: sed et in foro ptioso: ⁊ potest cōpelli ad reddendum rōnem: sine cōputum tpī platō cui est datus coadiutor vel successoribus suis.

Nobilis. ¶ Nota primo q̄ datio coadiutoris epōz: vel aliorum prelatoz superioz est de maioribus cauſis que spectant soluz ad papā. Ex quo sequitur q̄ legatus cardinalis nō pōt dare coadiutorez: nisi hōt ad hoc specialē ptātem a papa. c. quod translationem. ē. de offi. leg. in anti.

¶ Nota vlterius q̄ ꝓtra romanā ecclīaz nō currit ꝓscriptio in his que sibi reseruauit in signum ꝓpatus dominij.

¶ Nota insup q̄ epūs senio ꝓfectus: vel alio ꝓpetuo detentꝰ: pōt sibi assumere vnū coadiutorē vel plures: dūmodo consenserit sumꝫ capl'm vel maior pars.

¶ Nota q̄ si epūs non possit eligere coadiutorem: tunc capitulum sumꝫ poterit pro ipso eligere. ⁊ hoc auctoritate apostolica sibi data per istud capl'm: sed tūc requiritur q̄ oēs de capl'o ꝓsentiant vel due partes capli.

¶ No. q̄ alis a papa nō pōt epūs iuito dare coadiutorem.

¶ Nota ad qđ allegat ꝓsi. c. q̄ quis non tenet militare suis ꝓprijs expēsis. Nam hic dī q̄ coadiutor dz hīe expensas moderatas de pertinentibus epī cui est datus coadiutor.

¶ Nota q̄ coadiutor non pōt alienare bona eccle: ⁊ lz verus de ꝫnobilib⁹ vel mobilibus preciosis. Nā bona mobilia que seruando seruari non possunt posset ipse coadiutor alienare ad sint litiditē tuteis vel curatoris.

a ¶ Maioritē. cōnumeretur ergo inter alias qs habes notatas. ē. de transla. c. j. de offi. legat. q̄ translationem. de excel. prela. sicut vntre.

b ¶ Non obstante. Nota per hanc lram q̄ ꝓtra romanam ecclesiā nō currit ꝓscriptio in his que sibi in signum ꝓpatus dominij reseruauit: sicut nec ꝓtra ꝓuilegium prelationis. de hoc. ē. de prescrip. cum nobis.

¶ Glosa seq. dat simile: ꝫponit: ⁊ contrariam soluit.

c ¶ Tantūmodo. Sic. ē. eo. lib. de sup. neg. pla. eccle. ergo nō ab archiepō. ¶ ADDITIO. Qui id solus pōt in pluritia sibi decreta qđ a iure reperimr concessum: vel ex prisca ꝓsuetudine introductum. tr. q. tij. conquestus. ē. eo. lib. de supplen. negli. prela. romanū. Ista ergo potestas ꝓcessa epō ⁊ capitulo vel maiori parti: seu soli capitulo metropolitano: non cōpeteret epō vtente: lz dario visitatoris qñq̄ cōpetat eo motuo. ē. eo. lib. de supplen. negli. prela. eccleſie. Jo. and.) vel patriarcha: vel legato: qi in generali legatione talia non transeunt in predicta decreta. q̄ trāsl. Ad decretalē. ē. eo. ex parte. in fi. rñdetur q̄ illud fuit de speciali auctoritate vel mandato pōt pape: ⁊ q̄ ita esset per antiqua iura: ꝓbatur p canō. vij. q. j. c. j. ⁊. c. ꝙuis triste. cum multis capitulis eiusdem questionis. ad idem decre. super tuo alleg. ⁊ de regu. lic. ver. illa semper. de rennn. nisi. ad finem.

d ¶ In remotis. Dis enim precipue prouidendū fuit. ad hoc. ē. de electi. nihil est. ad finem.

e ¶ Perpetuo. Et sic nota q̄ lz egrotans laboret infirmitate incurabili: non remouetur: sed datur coadiutor. ad idem. ē. eodem titu. ex parte: ⁊ sic reprobatur opinio Bernar. de qua nota. ē. eo. tua.
(ADDITIO. Dicit Archidiaco. responderi posse qđ hic in epō loquitur. Joan. and.)

f ¶ Maioris. Regulr enim tenet qđ facit maior pe. de his que si. a ma. par. ca. c. j. ⁊ dicit totum capitulū fecisse. lvj. dist. aplica. cum nīl. sed hoc fallit. c. proxi. casu.

g ¶ Auctoritate aplica. Sunt igitur isti delegati pape in hac parte. ⁊ concor. ē. de offi. ordi. irrefragabili. ē. de here. ad abolendam. in fi. ⁊. j. de statu regu. ca. vno. ⁊ in

Presentatio non currit ꝫ romanam ecclīam in his q̄ sibi in signum ꝓpatus dominij reseruauit.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Filij non debēt esse castigatores parentum.

ele.qula regulares.de supplen.negli.prela.
(ADDITIO. Et in clemē.de supplen.negli.prela.qz regulares.cum concordan.)
a ¶ Demens. De suc.ab intest.cuz dilectus.iij.q.ir. indicas.z est sīle qđ dicit lex q qñ pater est furiosus: filiꝰ datur curator: patri.
C.de cur.fur.l.ij pf. co.tl.l.ij. alꝰ aūt erubescit lex filios esse castigatores parentum.in auctem.de nup.§.ij q sanctuz. col.iij.d ma.z obe. cū inferior.z hic est q ipsi iuncto coadiutorē non debuit: vt in seq.respon.

¶ ¶ Alde qz dicat senex l.ij.in glo. j.C.de ḥic q nō iple. sti.lib.x.z l.q partis §.ij. ff. de sena.

Partes due capli in multis casibꝰ regruntur.

¶ Glosa seq. dat quatuor similia et ponit regulam.
b ¶ Due ipsi⁹ partes. Et sic nō sufficit maior pz z est specialē. ad idem.ff.de elec.Iz ibi in electione ro.pon.regrunt ad minus due ptes. ad idez.ff.eo.tl.scriptum.vbi in postulatione que occurrit cum electione due partes etiā regruntur.ad idē.ff.eo.lib. de elec.ij qñ.z.c.indēnitatibus.§.j.Itez anteq hoc fit spēle qđ due ptes debēt ꝓsentire: regulariter est qđ due partes collegij vel vniuersitatis debēt esse ꝑfites.ff. qđ cuiusq; vniūsi.l. plane.ff.de decr. ab ordi.fa.l.iij.

coadiutores assumere ad dictum officium exequendū.
¶ Si vo eps demens[a] fuerit: z quid velit aut nolit exprimere nesciat vl nō possit: tunc eius capitulū vel due[b] ipsius partes eadē auctoritate vnum aut[c] duos coadiutores assumant idoneos: qui eius officium[d] exequantur.
¶ Si aūt epūs senio † aut incurabili morbo grauatus: vl ꝑpetuo impedimēto detēt[e]: ad sui executionē officij reddatur inutilis: z coadiutorez assumere vel hīe noluerit[f]: iz a capīo regitus ꝓprio se illius nō indigere suffragio fortitan asserēdo: tunc nil per capitulum inouet: sed hoc casu z etiaz primo[g] idem capl'm epi z ecclesie sue ꝑditionem z statū: ac facti circūstātias vniuersas: ꝯzcito poterit fideliter z explicite referat ad notitiam dicte sedis: receptuꝝ humiliter z efficaciter impleturi: qō super hoc per sedem ipsaz ꝓtrigerit ordinari.
¶ ꝓsenti quoqz adiciim⁹

(ADDITIO. Vide quod no.de maio.z obediē.c.fi. in.iij.glo.z de hiis que fi.a maio.par.capl.in glo.penul.z quod super ea dixi.Joan.andre.)
¶ Glosa sequens recitetur per.q.z solu.
c ¶ Aut duos. Dane l'fam quā.ā.habueras hic videas repetitam: per quaz l'fam credo q fi plures dare vellent nō possent: z potuit papa ad hoc motus esse ex eo qꝺ coadiutores debēt sumptus hīe ab ecclesia: vt.j.eo.§.ꝑtt. stemus ergo scripture: qꝺ papa fi de pluribus voluisset ꝫ expressisset.de decī.ad audientiam.z sufficit ista scriptura esse.vj.q5.iij.scriptum.ff.qui z a quibus.l.prosperit.cuz etiam ista non ordinaria: sed delegata potestate fungantur: vnde habent seruare metas mandati.ā.tl.proxi. cui de non.de re scrip.cum dilecta.
d ¶ Officium. Est ergo coadiutoris officium ea facere que pertinent ad officium eius cui deputatus est.
¶ Glosa sequens notat differentiam.arguit.argumentum reprobat: z ad ista contraria respondet.
e ¶ Nolnerit. Nō est ergo idem tacere qđ ꝓtradicere: qz si ꝺicit capl'm coadiutorem non dat: si tacet secus: vt in ꝓti.casu.ad hoc facit.j.de reg.fur.to qui tacet.vbi dicam de hoc. Et nota argu.ex hoc tex.q coadiutor nō datur inuito.ad hoc.vij.q5.j.scripsi.t.c.qualr.t.c.quito.§. ecce.sed hoc est falsum: qz inuito datur.ad hoc de eccle.

sanctioni: vt coadiutores huiusmodi de ꝓuentibus prelatoꝝ in quoꝝ assumentē auxiliuz: sumptus recipiāt moderatos ꝫ ab alienatione q̄libet de bonis ecclīasticis prelatoꝝ ipsoꝝ: vel ecclesiaꝝ suarum q̄uis libet facieda penitus abstinentes[i]: rationem non soluz in districto examine: sed z prelatis eisdē (si sane mentis extiterit) ac capitulis eorūdem: seu etiam ipsoꝝ prelatoruz successoribus (si hoc antea nō fecerint) plenariz reddituri. ¶ Leteꝝ quod de epīs premittit: ad superiores etiaz prelatos esse volumus z intelligimus referendum.

¶ De institutionibus.
Bonifacius octauus.
¶ Capl'm sede vacāte: iz beneficia ad epi collationē spectantia ꝓterre non possit: nā ad illa ꝓsentatos instituere pōt. hoc dicit Zen. Capitulū.j.

[E]t si capitulū sede vacāte beneficia que ad collatu. lex que tutores. Joan.andre.

¶ De institutionibus. ¶ Dictum fuit.ā.de prebendis. vez qz posset dubitari ad quē ptineat collatio z institutio prebendaꝝ: z allox beneficiox ecclesiasticox: ideo ad nos informādum annectit rubrica de istitutionib⁹. Pro quo sciendū qz institutio hic accipit large z sub se comprehēdit collationē. Nam collatio ꝓprie dī qñ dīfectus est libez z in mera dispōne epi: sta qz dispōnit de illo beneficio iure suo ordinario ab aliq; ꝓtatione. Sed qñ dīfectū nō est libez: sz est in iure patronat⁹ alicuiꝰ: qz patronus ꝓsitat z ad ꝓsentationē patroni epūs instituit. illud ꝓprie dī istitutio. Prouisio vo dī qñ sit iure devoluto. s. qñ superior puidet in refutationē inferioris. Cap.j.

[E]t si capitulum. ¶ Sede vacāte capl'm successit epūs in ꝓtate institūdi: sed nō in potestate cōferendi beneficia. b.d.fm Jo. de san. Et primo improbat filiuduiem. Secuo decidit casum dubium. vbi ¶ Presentatos. ¶ Quod dubiuz fortificat. ibi ¶ Licet. ¶ Jo.an. Emanauit ad declarationē eoz que no.ā.de ma.z obe. hīs que.z.c. cū olim.
¶ Pro intellectu huius capli est ꝓsupponendum illud qđ habetur in.c.cum olim. de maio.z obe. in an. vz. qꝺ capl'm sede vacante succedit epūs: ideo pōt exercere ea que sunt iurisdictionis per se: z illa que sunt ordinis per alium:

Coadiutor an det inuito.

ptimatio ꝺbit hēre

Coll'o ꝺbz ab institū. ne z ꝓsentatione.

¶ No.j. casuz ꝓbitū capitulo sede vacante. Allos vide ꝑ Joan. in.c.j. ā.de ma.z obe.eo.li.
¶ No.g.

ꝓptio in istituēdi institūdis ꝺ nolutꝰ se de vacāte ad hīsem exercef in iurisdictiōez prelati de iuncti. Domi.

alium: puta per aliquem epm. Item est presupponēdum qz ꝓferre difficia est iurisdictionis voluntarie: ideo potest exercerī extra territorium. in.c.nouit. de offi. lega. in an.
¶ CASVS. Vacante ecclesia pictauen. per mortē prelati: ante ꝯfirmationē alīqnis esset electus in epm vacauerunt alique beneficia spectantia ad collationem epi: certum est qz capitulum succedit loco epi: sed vtrū ista beneficia vacantia poterit capl'm conferre z ꝓsentare? Videt ro. pon. qz non: sed collatio istox beneficiox reservabit futuro epi scopo: nec valet contraria ꝓsuetudo: vt tenent doctores in dicto.c. cū olim. allega. Et rōnem assignant: qz capl'm nō potest incipe ꝓferre ꝓsentationem: cū ꝓsentatio non incipiat nec currat ꝓtra ecclesiā vacātem. Sed pona mus: qz vacant beneficia patronata: vtrū capl'm pōt instituere ꝓsentatos? Videt qz capl'm non possit conferre beneficia vacantia (vt dictum est) tamen poterit instituere ad ꝓsentationem patroni.
¶ Nota primo vnam casum in quo capitulum sede vacante non exercet iurisdictionem episcopalem: scilicet in collatione beneficiorum spectante ad solum episcopum: sed poterit instituere ad ꝓsentationem patronī. t. in cōfirmandis electionibus: vt in iure allega. in glo.
¶ Nota ibi admittere qz differūt admittere z instituere. Et per hunc textum decidit vna questio que est in sacto. Nam qdam patronus quēdam clericum ꝓsentauit vicario epi: z rogauit illū vt illū admitteret: vicarius respondit placet: vnde notarius in instō suo inseruit qualiter vicarius illum admisit z instituit: nunc redarguit instrumentum de falso: qz vicarius epi admittēdo ꝓsonam non per hoc instituit. Iste textus facit qꝺ inst'm sit falsus: qz differunt admittere z instituere: z admittendo persona ista ꝓsentata non videtur illam instituere.
a ¶ Episcopi. Solius. Qꝺ dic vt.j. ne sede vacā. c. vno.
¶ Glosa sequens allegat. consor. obiecit z soluit.
b ¶ Non possit. Ut.ā.ne se.va.ca.illa. (ADDITIO. Opi. Buil. Specu. de ꝓsentatione non facienda per capitulum vacante sede: z quo cōmendaz facere potest fm Uin. quaz ibi scripsi: hic ponit Archidiacō. Joan. and.) Sed obijcies: si potest confirmare quod plus est: quare non conferre? Solu. est falsum qz confirmat non donat. de ſi. inſtru. inter. sed qui confert donat. ā.eo.lib. de offi. vica.c.vlti.
¶ Glosa sequens querit z solui.
c ¶ Presentatos. Quid de electis per clericos ad quos electio spectat? Dic idem: sed de illo erat expressum in predicta decre. cum olim. de maio. z obe. ideo de presentatis solum hic dixit: z poterat de presentatis dubitari quasi presentatio imitteretur gratie z iuri comuni: vt sic ꝓtās huius gre vacante sede in capl'm non transiret.
d ¶ Idonei. Intelligitur si non sit appositum. de elec. cap̄sam que.

(ADDITIO. Arguit hic Archid. per.c.xxiij. dl. primo. z per no. Ixiij. dis. c.j. in fi. qꝺ si confirmator epi scopus capl'm: vel confirmator ipsorum dicit: talem non debuistis eligere per idipsum reprobasse videtur. Joā. andre.)
e ¶ Episcopum. Solū. ea enim que sunt iurisdictionis transeunt in capitulū vacante sede: vt in iuribus superius allega. ad idem de here. ad abolendaz. quod verum intelligas: nisi interdictus eis esset a papa: vt ā.eo. lib. de maio. z obe.c.vno. Cap.ij.

Jta. Non dixit. Joā. andre.
¶ CASVS. Vacāte aliqua ecclia parochiali patronꝰ illius ecclesie ꝓsentauit cleric⁹ ꝓstimum in minoribus ordinib⁹ diocesano: qui clericus erat alꝰ idoneus: vtrum ꝓpter istum defectum: qz non est promotus ad sacerdotium sit repellendus a dīfectō: Respondet qz ꝓpter defectum sacri ordinis non est a beneficio repellendus: dūmodo alꝰ fuerit idoneus z possit ꝓmoueri ad sacros ordines infra annum.
f ¶ Si is. Quod in decre. ā. de eta. z quali. preterea. de dispēsatione olim fieri poterat: est hic hodie ius cōmune. quod verum intelligo in hoc suo casu. s. cuz ꝓsentatꝰ quis ad rectoriam ecclie parochialis per patronuz. Dic autem vt dixi. ā. de preben. ñ pro clericis pauperibus.
(ADDITIO. Multi contra: z vide quod ibi dixi de elec. duduum. j. super ver. vel in ordinibus. Joan. andre.)
g ¶ Statutum. ā. de elec. Iz canon.
¶ De pcessione prebēde z ecclie non vacantis. ¶ Ulsum fuit supra de prebendis z alijs beneficijs ecclesiasticis: etiam visum est de institutionibus ad illa beneficia ecclesiastica: verum quia posset aliquis dubitare quid iuris sit de beneficijs non vacantibus: vtrum possint alijs conferri: ideo ponitur rubrica de concessione prebende z ecclie non vacantis. Cap.j.

[V]sa cunctis. ¶ Hec est famosa decretalis z copiosa z subtiliter glosata per Innocen. Abbas sic sūmabat: qz executor datus sub forma: qz conferat tali quod duxerit accēptandum: ante acceptationem nihil facere potest. Sed dicit Joā. andre. qz istud non videtur bene dictū. Sed dicit qz intellexit illud nihil qđ afficiat: z sic debet intelligi glo. in.§. subtunctum infra: que incipit. Nota qz quando. Domi. ¶ Istud capitulum diuiditur in sex partes: vt in glo. Nam in prima ponit actoris petitio. In secunda exceptio rei. In tertia ponit agētis replicatio. In quarta parte ponuntur duplicationes. In quinta triplicationes. In sexta z finali parte ponitur sententia. Prima est in principio. Secunda ibi [Diebat autem.] Tertia ibi [Ex parte.] Quarta ibi [Sed extitit.] Quinta ibi [Econtra.] Sexta ibi [Nos itaqꝫ.]
¶ CASVS. Innocentius quartus fecit gratiā cuidam diacono in ecclesia carnotēsi. sub hac forma: qz mandauit

¶ No.j. qꝺ dicat cōtra collatio: qz illa q̄ est facta ꝺ bñficio vacāte ꝓ illū q ꝓtātez hēt ꝓferendi.
¶ No.ij. qꝺ Iz nō fit nece in libello tolleret defectū ꝓtis actūse. vt no. Inno.

Universidad de Deusto
Biblioteca

dere inducū bertol-duo. tñ ex illa nō vitiat libellus: vt patet hoc ibi ecbat q̄ si erat facta inhibitio. Dom.

canonicis illius ecclesie vt diaconem reciperent in canonicum ⁊ in fratrē: ⁊ prebēdam vel dignitatē si qua vacaret eidem p̄ferrent q̄ duceret acceptandam: allegn. p. tūc vacaturā cum decreto irritante: ⁊ datis sibi executoribus ad cōpellendum. Diaco iste p̄tentauit gr̄am suā executori: qui executor accessit ad illam ecclesiā in qua erat subdecanus illi⁹ ecclesie: ⁊ ipsi diacono contulit prebēdam prox̄imo vacaturā: ⁊ sic contulit anteqū diaco illaz acceptaret. Deinde in ipsa ecclesia vacauit prepositura, nomāte: q̄ erat dignitas sine cura: qua vacante gdam legatus cardinalis in illis partibus existens: rogauit eū vt de dicta prepositura, pulcherr cuidam Andree nepoti dñi pape. Eō respondit q̄ quātum ad hoc cōmittebat vices suas illi legato cardinali: qui legatus prepositurā contulit Andree nepoti dñi pape: postea diaco acceptauit illam dignitatem. Modo fuit orta cōtrouersia super illa dignitate inter Andream nepotē pape: qui habuerat collationē a legato nomine ordinarij: ⁊ dictum diaconi qui habuerat collationem a suo executore: fuit dubitatuz quo haberet potius ius in ipsa dignitate: vnde fuerunt allegate plures rōnes hinc inde: tandē auditis allegationibus hinc inde per partes propositis: papa tulit sententiam diffinitiuaz pro suo nepote contra diaconem: ⁊ ipsi diaconi imposuit perpetuū silentium. Ratio motiua pape fuit: quia diaco acceptauerat dignitatem illam post collationem ordinarij.

Nobilia. ¶ Nota primo ex principio tertio practicam addiscendi libellum cum agit q̄ pro beneficio q̄s dicit ad se ptinere: nam nō sufficit dicere q̄ habuit collationē a tali: sed vlterius addat in libello ⁊ qui habebat ptātem p̄ferēdi.

¶ Nota principalem effectum huius capli: q̄ si mandetur alicui prouideri de dignitate proximo vacatura: quā ipse pro quo scribitur duxerit acceptandam: potestas ex dnarij non est ligata: nisi ip̄o pro quo scribitur acceptauerit. nā executor non pōt facere collationem nisi facta acceptatione: sed facta acceptatione potest executor suam potestatem exercere: etiam primo q̄ vacet dignitas.

¶ Nota q̄ in iudicijs non est facienda acceptio personarum: quod est contra aliquos iudices qui gratiā suos consanguineos: vt videantur iustiores: tamen prudentes iudices se exonerant a talibus cautis: ne videantur hominibus iudicasse affectione carnali.

¶ Nota q̄ decretū irritans in gratia expectatiua ligat ignorantes: dum tamen fuerit purificatum: quod purificatur dum gratia est purificata: ⁊ non dicitur purificata gratia: nisi ipsa fuerit acceptata.

¶ Glosa sequens ponit prouisionem contra hunc casum inuentam.

a ¶ Quia cunctis. Contra hunc casum statuta curie clanculam adinuenit: qua statuit terminum acceptandi inhibens infra illum collationem fieri cuy decreto: quod dicit vt in cle. eo. titu. cum et quem. ¶. respon.

(ADDITIO. Formam illius clementi. ibi vide notatam in glo. istē terminus. Joan. and.)

¶ Glosa sequens casum ponit.

b ¶ Et infra. Sub hoc infra: stelligas factū. ſ. q̄ Inno. (ADDITIO. Quartus auctor decre. dicit Postesi. ⁊ Boa. post eum: qui semp fuit nobilibus gratiosus: ⁊ diaco iste fuit filius dñi de Bardonto. Jo. and.) dedit gr̄am diaconi sup prima prebenda vel dignitate sine cura: que vacaret in ecclesia carnotensi quā duceret acceptādam: dato sibi priore quodaz in executorem: ⁊ in lris suis erat decretum. Prior ille accessit ad ecclesiam carnotēsi. que tunc vacabat: ⁊ ibi in capl'o in quo erat subdecanus gratiam publicauit ⁊ intulit ibidem illi. D. dignitatē sine cura vel prebēdaz que ibi prio vacaret quā duceret acceptādā: inhibens ne gs vellet ꝓtra suā collationem ⁊ p̄mūtatis lr̄ituz fecim fieri. Post hoc ꝓpositus nomāte in vltramarinis partib⁹ decessit prius electo ⁊ cōfirmato subdecano ipsi⁹ ecclie carnotē. in eps carnotēsem ꝓpositura aūt illa erat dignitas.

(ADDITIO. Dicit Jo. mo. q̄ hic nō fuit disputatuz: an esset dignitas vel officium: tū vt dicit ipse Inno. no. de prebē. de multa. in fi. q̄ prepositure ecclesie carnotēsi. sunt officia nō dignitates. Jo. an.) sine cura in ecclia carnoten. H. sancti Eustachij: cardinalis in partibus illis legatus supplicauit eps vt dignitatem illam cōferret Andreae nepoti dñi pape. eps ille cōmisit illi cardinali vt cōferret qui factum est. Prior aūt ille executor diaconis audiens dignitatez illam vacasse: cōmisit cuidam archipresbytero q̄ illum diaconem qui ipsam dignitatem acceptauit: deberet de ipsa inuestire: quod factum est. Modo inter. D. ⁊ A. super hac dignitate que stione subdita: partes fuerunt coram papa: ⁊ primo allegauit. A. vt sequitur: hec patent in decisa: ⁊ ex his que sequētur infra. Et diuide in ser partes. In prima que durat vsq; ibi. ⌊Dicebat aūt. ⌋ ponitur Andree petitio. In secunda que durat vsq; ibi ⌊Ex parte. ⌋ Ponitur diaconis defensio.

(ADDITIO. Postē qui facit. ix. partes. de hac scia facit tres diceno q̄ ꝓtra an. excipi. Tertio exceptio roborat. Quarto pro. D. alia ratio inducit. Item de tertia di: q̄ quto replicat. Sexto replicationi additi. hoc nō placet: q̄ potius sunt partiū diuisiones q̄s partes. Jo. and.) In tertia q̄ durat vsq; ibi ⌊Sed certe. ⌋ ponunt replicationes. A. In q̄rta q̄ durat vsq; ibi ⌊Ex No. ⌋ ponit duplicationes diaconis. In quinta q̄ durat vsq; ad. §. ⌊Nos taq; ⌋ ponunt triplicationes And. In sexta pro A. in fine fer.

c ¶ Predicta. Indecisa. sic. ſ. de reb⁹ ec. nō alte. duduz.

d ¶ Dicebat. Notabat factum partis alterius. q. d. illi D. fuit collata prebenda (ADDITIO. Melius dicerēt dignitas. Joan. and.) per executorem suuz ante q̄s vacaret: sed mihi vacans collata fuit.

e ¶ Per eum. ſ. per eps seu eius auctoritate: vt. ā. di. ri. interdum ēt solus eps talia ꝓfert: interdū cum capl'o fm diuersas circūstantias. qd dic vt no. de elec. cū ecclia vulterana. j. ne sede vacan. c. vno. ⁊ bene dixit qui potuit: q̄ als collatio non valuisset: q̄ pro nō dato habetur quod ab illo datur ⁊c. de iurepatro. quod autem ibi de hoc.

f ¶ Priorem. Qui fuerat executor diaconis: vt. ā. di. ri.

g ¶ Posset. No. q̄ aliqua precesserat: sed non talis que impedire posset. Et erat ratio: quia fuerat facta ante acceptationem: vt patet. j. verſi. subiunctum.

h ¶ Premisse. Indecisa impetrate per illum. D. priorem executorem suum.

i ¶ Publicate. Dic̄ p hoc videbat dignitas affecta: vt j. eo. si capitulo. sed nō est verum hoc casu: vt ibi dicam.

k ¶ Esset. Sic. ā. de rescrip. eam te. ⁊ hoc non ignoret: non tamen ignorabat collationem per priorem factā ante vacationem ⁊ acceptationez non valere: ⁊ ideo iste allegationes ignorantie parum prosunt.

a ¶ Sine cura. Et si hoc nō fuisset adiectū de tali intelligēdū erat. ā. eo. libro. de prebē. cū in illis. ſ. responso.

b ¶ Videbat. Male intelligen⁹. subtiliter agit intuentibus hoc nō videbat. ā. de transla. iter co. palla. §. j.

c ¶ Allegabatur. Pro parte ipsius. D. ad coroborādā exceptionez vel defensionem suam.

d ¶ Non possit. Vt. j. de priuile. volentes. talia in priuilegia nō extendūtur ad sentētias ordinarioz: nisi in casibus: vt. j. eo. titu. ne aliqui.

e ¶ Similr. Parū valet hec similitudo: q̄ alia rō reformat pactū: vt p̄z j. ēt parte.

f ¶ Post ips. Quia est duoz mēsium a tēpe publicationis: postea ꝺo nō valebit ignorātiam allegare: vt in auctē. vt sa. no. ꝑsti. circa p̄n. ¶. ne cleri. vel mona. super specula.

(ADDITIO. Et ā. de sen. ex. cō. nouerit. dicit Post. q̄ pot tibi spāle in ꝑstitutionib⁹ ꝓncipio: als ät hoc ips erit arbitrariū. ff. de iur. delibe. l. j. §. alt prox. ⁊ lō sufficit q̄ sit publice ꝓmulgata ad lr̄as vt oēs astrīgat. ā. de postu. pla. c. j. xvj. di. q̄ dicit. de ꝑsti. ca. ij. de hac materia: ⁊ que sit rō diuersitatis ple. no. in sum. de ꝑstitu. §. q̄s ꝑsti. in pf. Post cui⁹ decis ponit Jo. mo. ⁊ Archidi. Opi. aūt Joā. quā ponit Archi. vide f remiss. que sequit in glo. Subdit aūt Archi. q̄ mādatum ligare nō dz: nisi ex quo ꝓtentat ad eos gb⁹ mittit. ff. de acquir. pos. qui absenti. Et no. Jmo. ā. de elec. l. notuit. in vlti. glo. stua. ⁊ vide qd dicaz super glo. sequen. Joan. andre.) Et hic adde qd dixi. in fi. super data in vlti. glo. Joan. andre.

g ¶ Priuilegijs. Dic allegatio intelligit fm rūsionē aduersus pria. j. eo. §. ex pte ⁊ poterat esse rō: q̄ ꝑstōnes sunt penales. (ADDITIO. Dicit Jmo. ⁊ Postī. q̄ hec rō nō est ꝓpria. declarat Jo. mo. q̄ in multis ꝑstōnib⁹ nō agit de pena infligēda. dicit ergo q̄ q̄ lex olb⁹ est cōis ⁊ da vel dignitate sine cura: quā ipse duceret acceptandam: cū primo in ecclesia ipsa p̄dicta vacaret: aly fuisse directū: ⁊ sic per consequens facultatem sibi esse sublataz cōferendi huiusmodi dignitatem: ꝓpter qō videbat q̄ nec per se nec per aliū prefatam prepositurā curā non habentē animarū annexam: que primo post mandatū ipsum in ecclesia predicta vacauit potuerit alicui ꝓsone ꝑferre: p̄sertim cū iam dictus prior eodem publicato mandato: mox ꝑfato. D. prebendam vel dignitatē curaz huiusmodi nō habentez quā primo in eadē ecclesia vacare ꝓtingeret: contulisset: nec als etiaz (put allegabatur) prodesse poterat ipsius epi ignorantia in hac parte. Naz si alicui a sede apostolica cōcedatur q̄ excōicari nō possit ⁊c. id fortitan suus ignoret eps: non tamē ꝓpter hoc eius ligatur sententia si quā proferat in eūdē. ¶ Similiter ⁊ si alicui ꝑferendi ꝑbendā aliquā tribuat a sede apostolica potestas: ex hoc ipso videt q̄ sit epo ꝑferēdi tunc eā penit⁹ ꝛerdicta facultas.

¶ Nec obstaret si forte obiceretur q̄ lex seu constitutio vel mandatuz nullos astringunt: nisi postq̄ ad notitiam puenerint eorūdem: aut nisi post ꝛtēpus infra qō ignorare minime debuissent: q̄ in priuilegijs ⁊ indulgētijs seu cōcessionibus specialibus secus existit: in qbus sufficit q̄ ad illo ꝛ quibus cōceduntur notitiā peruenianꝫ: vt p̄z cuz indulget alicui q̄ excōicari nō possit: sicut superi⁹ est expressum. Et qdē eum tribuit alicui potestas cōferēdi prebendam: videtur p̄cludibile ei concedi aliquid speciale b.

¶ Adyciebat insuper q̄ cuz sua statim aceret etiā ignorantem: q̄m si cōtra prelatuz aliquē absentem ⁱ depositionis ᵏ sua ꝑferatur: ⁊ tract⁹ quos iniuit ignorāter postea vt platus: nulluz robur obtinent firmitatis: ⁊ in supradictis lr̄is irritum decreuim⁹ ⁊ inane quicqd super hmōi ꝑbenda vel dignitate ꝓtra nostrum cōtigerit attētari mādatū: collatio quā idem eps post tale nostrū decretū (siue illud ignorauerit: siue nō) de prefata ꝓpositura per se vel per aliū fecerat nō ˡ valebat.

¶ Ex pte vo tua extitit replicatum: q̄ hoc de illis priuilegijs ⁊ indulgentijs (eqtate suadēte) debet itelligi: quoꝝ suā ᵐ habēt mor cuz ad illos qbus concedunt peruenit: ex quoꝝ tenore liqdo nosci pōt q̄ talis circa ea fuerit intentio cōcedentis: vtpote cum alicui ꝓceditur q̄ excōicari non possit: ex hoc enī euidenter apparet alijs ipm excōicandi ademptā esse penitus facultatē: non sic autē si alicui cōferendi prebendā siue certā ⁿ siue incertā ᵒ trinon sic autem ⁊c.

Priuilegia hz suā viz statim cū pueniꝫ ad illum cui concessum est.

n ¶ Certam. Expressam vel non expressam: puta primam que vacauerit.

(ADDITIO. O ne dicitur certa pro tanto: q̄ refert ad vnicam: vere tamē primo est incerta. Joan. andre.)

o ¶ Incertam. Sicut cum dicitur prebendaz conferas quā duxerit acceptandam vt in casu nostro.

Executor hñs ptātē cōferendi pōt interdicere ei ad quem al's de iure ptinet conferre.

a ¶ Admittatur. ℞. de preben. dilecto. j.

b ¶ Et irritum. Nota q̄ executor qui habet potestatē conferendi: potest interdicere collationem ei ad quem pertinet de iure: z reseruat sibi collationem z decernere irritum quod postea fieret. ¶ ADDITIO. Idē no. Innocen. qui dicit satis hic patere q̄ executor suspendit ordinariū a collatione bñficij. Sed hostien. intelligit hec vera quando in rescripto est clausula decernētes rē. ℞. de preben. inter. z refert q̄ alij generaliter intelligunt. et Archidiā. dicit opi. Hostiē. confundi. j. co. ff soll. Jo. and.)

Sicut z legat⁹. ℞. in repatro. cum dilectus. z no. de hoc de preben. cap. vlti. Et sic habes hic tres casus in quibus prebenda affigitur. De his videbis. j. co. ff capitulo. z capitulo. ff soll. Joan. andre.

c ¶ Quia cuz illi. Optima responsio: z ſm Innocē. papa enim prebendas omnes z dignitates conferre potest. ℞. de preben. c. ij. z tamē illi ad quos collatio spectat possūt illas conferre: nisi primo papa insinuet illis: q̄ non conferant cuz decreto: sic per talem potestatem data executori non aufertur ei ad quem pertinet conferendi potestas. nisi in literis id dicatur: scilicet q̄ conferre non possit.

d ¶ Illi executori.

e ¶ Ab ipso. Roma. pon. Jo. an.

f ¶ Subiunctus. Pro parte ſpi⁹ an. cui scribitur.

g ¶ Post acceptationem. Intelligit autē acceptare petendo per executorem suum sibi conferri beneficiū quod poterat acceptare: vel recipiendo illud sibi presenti collatū: vt in clemē. eo. titu. cum ei quem. ij. responso.

Acceptare dī quis beneficiū eo ipso q̄ petit illis sibi ꝓferri

h ¶ Acceptaret. Nota q̄ quādo scribitur sub hac forma: quā duxerit acceptandā: decernentes irritū z inane executor ante illā acceptationē: nil potest facere: z si fecerit non valebit tanquā super incerto prelatum. arg. ff. quod cuiusq; vniuersi. l. Item coīū. §. j. Si ꝑ papa mun

duatur potestas: non eni tūc esse videtur tribuentis intentio: vt per hoc ei (ad cui⁹ donationez prebenda ipsa pertinet) conferendi possibilitas adimatur: nisi prius ille sibi notificet q̄ eam velit per huiusmodi potestatem cōferre: aut ei collationez interdicat illius: vel postquā ipsi notificauerit talem potestatē fore sibi cōcessam: vacuū decernat z irritū: si secus de ipsa presumat. Quia cum illi nō amplior detur potestas q̄ ipse romanus pontifex habeat in hac parte: sicut per eaz quam obtinet ipse romanus pontifex facultas conferendi beneficium vel prebendaz (nisi suam insinuet voluntatem) alicui nō aufertur: similiter z per eam que taliter illi ab ipso conceditur ei ad quem ipsius prebende spectat collatio: priusq̄ insinuet ille sibi q̄ velit eam concedere: vel etiam conferat si forte vacet: potestas non tollitur conferendi: nisi forsan q̄ ipsam conferre nō possit exprimatur in concessione huiusmodi potestatis: tunc eni iz talem cōcessionem fortasse ignorez: sua tamen collatio si postmodum prebendaz ipsam conferat nihil valet: cum satis super hoc concedentis intentio agnoscatur: sicut cum indulgetur alicui q̄ excōmunicari non valeat: vt in superioribus est premissum. ¶ Subiuncrum ſ etiā

i ¶ Astrinxisset. Lōcor. cle. eo. tit. cū ei quē. ij. responso.

m ¶ Ex aduerso. Scilicet ex parte diaconi.

n ¶ Archipſbyterū. cui ꝑ q̄ erat executor diacōus cō misserat collationē ꝓpositure: vt ꝑz ī tegra: z ditī fu ħn.

(ADDITIO. Alij dicūt q̄ ille ꝑ. factus erat archipresbyter: z sic erat cadez persona que prior: per hoc ius nō variat: tū ex integra patet ꝓtrariū. Joā. an.)

o ¶ Legatur. Ponit tenorem legis. ff. de optio. leg. ſ cum

cum optio. Joan. andre.)

(ADDITIO. Dicit hostiē. q̄ fortis est allegatio: que locum hz: sine homo indistincte legatus fit: sive plurium data fit optio: q̄ singuli sub ꝺditione videntur legati. ff. qui z a quibus. l. ij. argumē. ff. de pecu. cum domus. §. ſi. ff. de optio. leg. ſi tibi. §. ſi. z l. ſi optio. z ſi lapſi sint annī vigintī: videt q̄ optare possit: z q̄ beneficium el debeat. arg. expressum. ff. de cond. z demon. l. ſi. Joandre.)

a ¶ Ille. Scilicet seruus manumissus vel alienat⁹ antecō legatarius elegerit. legatarius ergo poterit illuz seruū manumissum vel alienatum vendicare: si voluerit: forsitan seruus ille alijs seruis melior erat: z heres legatario electionē auferre non potuit. Eodez modo videtur q̄ eēo non poterit auferre electionem isti dicont: et sic collatio archipſbyteri valere debebat. hoc intēdit hec allegatio: sed nō est vera. Bernar.

b ¶ In vltimis voluntatibus. Cōmunis rñsio aduocatorum nostri tēporis. ad. l. ſi sortiatt. specialē in vltimis voluntatibus. Sed dicant quare? Unde admirādo dicebat hostiēſ. Dñe dñs noster rē. ſi in vltimis voluntatibus hoc locum habeat: multo fortius in bñficijs in quibus est adhuc plenior interpretatio facienda. ℞. de dona. cū dilecti. (ADDITIO. Addebat q̄ princeps non debet in facto suo fraudē allegare. ℞. de dona. per tuas. nec aliquez propter bñficium suum decipere. C. de his qui ve. eta. l. j. nec ad cui iniicere laqueum. xxvij. q. j. de viduis. §. nec verbum simum variare. xxiij. dist. psalmista. nec verbum preiudicare: vt no. de rescrip. c. j. z. c. ſ. de iure patronatum autem. in ſi. Et dicit q̄ nescit ſi predicta obtus considerasset ſi ponderasset q̄ ipse no. in principio sue sūme. Joan. andre.) Sed non aduertit q̄ ista non sunt talia beneficia que sic large sunt interpretanda: vt notaucrat de electio. duduum. z habes. ℞. de preben. quāuis. j.

Legatum est z de futuro z de presenti.

c ¶ Legatis futuris. Ut legato tytio vnum setum nasciturum de grege quē eligere voluerit. z fuit huius mādati forma filio huic legato dum dicit: que primo vacauerit quā duxerit acceptādam. Legatū de presenti est. I ego tibi vnū de seruis meis quē elegeris: in his a te adire hereditatis: intelligatur rei legate ditium fuisse legatarij: vnde nec seruum legatum sub ꝺditione heres manumittendo facit liberum. ff. de manumiſ. l. seruum.

(ADDITIO. ff. qui z a quibus. l. cuz hic. z vide q̄ ditī super glo. post. z quod ibi ditī in tertiu. Joan. andre.)

d ¶ Illis. Legatis de futuro ibi non pōt ad eligenduz terminus assignari vt sequitur: sed in legatis de presenti bene assignatur terminus legatario ad eligendum. assignabit cuiꝰ preterea sibi terminuz vt eligat: q̄ si non fecerit heres potest seruos vendere. ff. de op. leg. l. mācipiorū. z l. ſi tibi. in princi. z l. ſi optio. §. vlt. ad hoc facit. de restitu. spo. frequens.

Legata z futuro et de presenti differunt.

(ADDITIO. facit. ℞. eo. ſi pluribus. z. c. ſi tibi. z. ℞. eodez lib. de consue. ca. ſi. Joan. and.)

e ¶ Incōgruuz. j. eodem. executor.

f ¶ Periculo. In beneficijs ergo ecclīe tutur respublica: in legatis priuata: in quibus z testator quaz vult legē fine alicuius iniuria pōt ponere. C. de sacrosanc. eccle. l. j. Jo. and.)

g ¶ Talem. Scilicet sine cura.

h ¶ Acceptaret. No. q̄ ille pro quo scribit sub hac forma potest acceptando fine presentia.

(ADDITIO. idē Inno. Jo. mo. z Archidiaco. adhiberi tamen debet testis idoneus ſm hostiē. allega. de offi. ordi. pastoralis. in ſi. melius facit de sentē.

D. prebēdam vel dignitatem quaz acceptādam duceret si vacaret in ecclesia memorata: vel cōcito ꝓtingeret eam vacare sibi auctoritate apostolica ꝓferret: z ita eidez D. circa futuras sive vacaturas prebendas vel dignitates tales s ipsius ecclesie optio data esset: non poterat per hoc memorati epi in illis q̄ vacarent collatio impediri: nisi forsan cum aliquaz ex eis vacare ꝓtingeret: illam ipse. D. (priusq̄ eaz conferret episcopus) acceptaret h: vel etiam nisi ante vacationem alicuius ipsaz vacaturaz ex his primam: vel ea omissa ex aliqua causa i ulteriorem duceret acceptādam: q̄ taliter acceptatam episcopus postmodum ꝓferre non valeret.

¶ Nos itaq̄ taz tuis q̄ presati. D. rationibus plenius intellectis: q̄ sepe dictam preposituram ad te nouimus k pertinere: ipsam tibi (habito fratrum nostrorum consilio)

i ¶ Causa. ergo sine causa non potest: vt ditī. j. eo. ne captande. z vna acceptata non poterit aliam acceptare. ff. de op. leg. l. apud antiochum. nisi fuisset deceptus: vt q̄ debebatur alij z ignorabat: vel pro dignitate simpler beneficium acceptauit.

(ADDITIO. Idem no. Innocen. z hostiēſ. post eū. allegg. ff. de op. lega. l. ij. z. ℞. de presump. quia verisimile. vide quod no. ℞. de elec. causam. z quod scripsi. ℞. eo. lib. de rescrip. cum in multis. super vlti. glo. quod dicaz. j. eo. ne captande. ad ſi. Joā. andre.)

k ¶ Nouimus. Ipsum ergo nouit iustitia non carnalitas: z est hoc contra quosdā hypocritas: qui vt videantur iustī: pronuntiant contra suos.

(ADDITIO. Ut dicit hostiē. de quodā parrhisiensi

Universidad de Deusto
Biblioteca

Diuisio. ¶ No.j. q̄ ꝓpter nimiā pētinaciā inducit hoīem ad concedendū id quod non ꝓcessisset. ꝓcor. sunt in glo.

¶ No.q̄. q̄ error ꝑsone dī illud q̄d obtinet p̄ ꝓportunitatem verborū. Domi.

scholari: qui reuertitur ad patriam: promittebat contra tales iustas causas fouentes pro extraneis: vt iustissimus videretur. Joan. andre.)

a ¶ Curauimus. Quia collatio tibi facta preuenit acceptationem huiusmodi. Cap.ii.

De testanda.

¶ Petro ponit pm Jo.mo. arengam vel exordium. Scdo tus antiquus ⁊ sequelas ipsi⁹. ibi [Sane.] tertio ille renocat. ibi [Nos.] Emanauit hec decr. ad correctionē decr. ū.eo. accedens. ⁊ ad declarationem ⁊ approbationē eoꝝ que ibi tangebant Innocen. ⁊ postea.

(ADDITIO. Et exponit Archidia. detestāda. i. abominanda ⁊ execranda. Sic etiā sumit. ū. de sil. presbyt. ex transmissa. i fi. ⁊. ū. de sepul. c. j. in fi. ⁊. ū. qui fil. sint legi. per venerabilē. in fi. Alibi sumit pro denūtiatione. ff. de ver. sig. subsignatū. §. detestari. ⁊. l. seq. que dicit q̄ detestatio est denumtiatio facta cum testatione. Joan. andre.

¶ Presupponēdum est illud qd habet in. c. accedēs. eo. ti. in an. vꝫ q̄ Iz nō valeat pmissio ista: pmitto tibi bñficium cum vacabit: vel pmitto tibi bñficium vacaturum per mortē: valet tñ ista pmissio: promitto tibi de bñficio puidere cū facultas se obtulerit: q̄ non est tñ votū mortis alterius captāde sicut in prima pmissione. nam multo alio modo: q̄ per mortem possunt beneficia vacare: puta cum facultates alicuius ecclesie sunt augmentate: iurta. c. cum. xō. ferrariensis. de constitu. in an. ideo emanauit ꝑsens capl'm ad declarationē illius capli. accedēs.

¶ CASVS. Epūs picta. ad quē spectat collatio prebendaꝝ ecclesie pictauen. promisit mihi assignare prebēdam cum vacaret: vtrū ista pmissio sit obligatoria: ita q̄ possim agere cōtra epm pictauen. ad suam pmissionem: ⁊ si non adimpleuerit teneat mihi ad dāna ⁊ interesse si ꝓpter hoc feci aliquas expensas: Rīdet ro. pon. q̄ illa pmissio nō est obligatoria. Sed ponamus q̄ epūs pictauē. fecit mihi pmissionem sub ista forma: pmitto tibi conferre bñficium cum primū facultas se obtulerit: nunq̄ valet ista pmissio: Rīdet q̄ olim valebat ista pmissio: ⁊ virtute illius poterat agi cōtra promittentem ad dāna ⁊ interesse: sed hodie non valet ne detur occasio machinandi in mortem proximi: nec virtute illius potest agi.

Nōbilia. ¶ Nota primo ex hoc textu: q̄ abusiue est iusta causa cassandi illa que al's iusta erant: nam propter abusum multotiens princeps cassat priuilegia cōcessa aliquibus. Et in hoc fundant se iustitiarij regni huius regni: qui nolunt permittere scholares huius vniuersitatis gaudere priuilegijs nobis concessis.

¶ Nota principalē effectū huius capli: q̄ bñficium vacaturum non pōt pmitti sub quacūq̄ forma verborum.

¶ Nota q̄ pmissio ꝓtinens tur ꝓtractū: nō est obligatoria: ⁊ sic pmissio beneficij vacaturi nō est obligatoria: qi inuitat aliquē ad machinandum in mortē primi: imo censetur promissio ista impossibilis ꝓpter impossibilitate turis.

¶ Nota id q̄ est prohibitum directe non pōt promitti per obliquum: vtrū per istud capl'm sit correctum. c. relatū. de preben. in an.

Respon. glo.

¶ bene q̄ non: imo receptꝰ in canonicum pōt licite petere prebēdā ex vi canonicatus: ⁊ si nō ex vi pmissionis. Sz q̄ si ꝓcuratōr prebēda alij: vtrū teneat collatio: Rīdeo q̄ sic: sed tñ iste in canonicum receptus pōt agere contra capl'm: vt sibi ꝓuideat de redditibꝰ cōsibus donec fuerit sibi ꝓuisum de aliq̄ prebēda: ly hoc non fit ture cautū: tñ votorēs cōmuniter insequuntur Inno. q̄ hoc notat in titu. de malo. ⁊ obe. in antl.

b ¶ Locestio. Fuit hec verba sumpta de canone. xlvij. di. vtruꝫ catholici. ibi dicit: mens auida potentie: nec abstinere nouit a vetito nec gaudere ꝓcessio: nec adhibere pietati ꝓsensum: mā ⁊ (vt dicit canon) mens cupiditati alligata: cito deuiat a vero. lxxxiij. di. nihil: ⁊ xcvj. dist. bene qdē. ⁊ alibi: omnium malorū radix est cupiditas. xlvij. di. bonorū. de pen. di. ij. q̄ radix. ad hoc de constitu. nam concupiscentiam.

c ¶ Reuocanda. Ad hoc optime. lxiij. dist. §. verum. ū. de consangui. ⁊ affi. non debet. de verb. suggestum. vbi ⁊ priuilegium reuocatur cum tendit ad nocum.

(ADDITio. ⁊. tū. q. j. certe. ū. c. ij. de rescri. statutū. i ꝑn.

d ¶ Decretum. ū. eo. titu. accedens.

¶ Glosa sequēs ponit dictum Hostien. quod improbat.

e ¶ Facultas. Antīqs iuribus generaliter vsa fuit hec forma: q̄ illa cuz vacabit: q̄ multis casibus pōt se facultas offerre: q̄ nō est mos canonici expectāda: sed vt dicebat Hostien. in decre. accedens. etiam pōt bñficiū preter mortē vacare: puta renūtiatione: depositione: prebendaꝝ diuisione: ⁊ aliis modis: vnde vtrobiq̄ videbatur mala intētio esse posse: vnde volnit dicere q̄ voluntas tbi erat pro rōne. sed hec littera supra posita: iusta fuerit ꝓsideratione ⁊c. dicit ꝓtrarium: vnde oportet dici q̄ ratione generalitatis licebat olim: quod specialiter ⁊ expresse nō licebat. ad hoc de officio ordīa. ī sacerdos. ⁊ quod ibi nota. ⁊. xxij. dist. in q̄ꝫ. ⁊. j. c. proti.

f ¶ Experientia. Que est efficax magistra rer. de elec. q̄ fit. cum suis concordan.

(ADDITIO. Et. l. dist. vt constituetur. ⁊. ū. eo. lib. de rescrip. statutum. in princi. Joan. andre.)

g ¶ Locedunt. ū. de rescri. c. vltī. eo. li. ⁊. ū. de purg. c. cū in mutue. j. de re. do. c. j. ¶ De pe. bo. subla. l. j. li. x. ⁊ est tbi ꝓportūitas abūtiosa ⁊ nō abūtiosa: vt dixi ꝑ reser. c. vl.

h ¶ Lateranense. ū. eodem. c. ij.

i ¶ Forma verborū. Puta cum in genere promittitur ecclesiasticum beneficium: vt notatur. ū. eo. accedens.

a ¶ Decetero. Ad preterita ergo non extenditur hec constitutio: tum quia nō est iuris veteris declaratio: imo correctio. tum quia de preteritis non cauetur in ead hoc. ū. eo. lib. de consue. ca. j. de offi. lega. ca. penul. ad fi. ad hoc. xxij. q. iij. dixit sarra. de constit. c. ij.

¶ Hlo. seq. quērit. ⁊ dist. q̄dō soluit.

Promissio vacatur an sit olim reuocata.

b ¶ Indirecte. nō quid ofa distinctē reuocata dicenī: p que via pareī ad vacaturas: sicut receptiones canonicoꝝ: ⁊ sic sit reuocata decre. ū. de prebē. relatū: de cōcess. preben. cū super. ⁊ reseruatiōes. de iurepatro. cū dilectus. Dico

(ADDITIO. Idē Archidi. ⁊ quod reseruationes. Idē Jo.mo. Joan. an.) q̄ nō. Tū breuiter dic q̄ ant recipitur q̄ in canonicū simplr: ant recipit ⁊ ꝓmittit sibi de prebēda (cum se facultas obtulerit) putdeat: aut nō recipit sed solū ꝓmittit sibi de prebenda ꝓuideri cū primo vacabit: aut ꝓmittit ꝓuideri de prebenda: cū primo se facultas obtulerit: vel cū poterit: vel sim pliciter. In ꝓmo casu valet receptio: ex cuius virtute dz habere prebendā. (ADDITIO. nō tretligas q̄ ita sit debita q̄ sit affecta: vt no. j. eo. ī fi. solt. in glo. vlt. vltra me dictū. §. fi vtriq̄. Jo. an.) Q. d est verū nisi sit sibi expectās auctoritate pape. ū. de prebē. hi qui. Et sc̄do casu etiā dz here prebēdā: nō ex virtute ꝓmissionis: sz ex virtute receptionis. ⁊ sic intelligant ꝓta. relatū. ⁊ cū super. In tertio casu. s. cū nō recipit: sed simplr ꝓuideri ꝓmittit de prebēda cū vacabit: non tenet ꝓmissio: vt. ū. eo. ex tenore. ⁊. c. q̄. Si ꝓmo nō recipit sed ꝓmittit ꝓuideri de prebēda cū poterit ꝓmittens ꝑm iura antiqua obligat⁹ erat: ꝑm hec nona nō: vt hic vides. Et q̄ per hoc verbū indirecte nō fit renocata expectantiū receptoꝝ ꝓuisio: ꝓbatur ex eo: q̄ vtanda est quātū fieri pōt iurium correctio. ū. eo. lib. de elec. cū expediat. cum suis concor. hic antē nil de expectantibus sed solū de ꝓmissionibus dicit: quod ētiā quadruplicatū est in textu. ⁊ sic hoc suo correctorū nō dilatemus. Sc̄do q̄ hodie videmus confirmationes receptionū emanare a curia sicut olim: Iz a quibusdā audierim q̄ tales ꝓfirmationes nō ꝓcedāt cancellaria per formā iustitie: nisi eas papa concedat per formā gratie. Sed certe his rationibus ⁊ per formā iustitie saltē iudices cōcedi deberēt. (ADDITIO. vide quod dicit post Jo.mo. ū. eo. li. de prebē. ī aplice. super glo. nō in forma. Jo.an.) Scz cuz clausula: ne inane canonici ⁊c. Tertio q̄ radē rōne sequerēt reseruationes legatoꝝ subdatas. qd̄ est falsum. ū. eo. lib. de offi. lega. c. iij. ⁊. iij. Cōcludo ergo breuiter: vbi ex sola ꝓmissione quis expectat: non valet ꝓmissio vt hic: sed vbi ex receptione vel reseruatione: secus vt in predictis iuribus: quia casus illos non tangit hec decre. Joan. andre.

c ¶ Eao. Scilicet promissiones. Cap.iii.

Diuisio. ¶ No.j. q̄ ꝓ cōcessionē bñficioꝝ vacaturoꝝ an. Fuit tracta hec decre. de decre. extrauagāti. eo. titu. que incipiebat. Iz als audientiā. ⁊ versi. licet. in genere additus est. (ADDITIO. vt sciāt quid posset facere executor: vt dicit Archi. se habuisse a ꝺño Butrien. Jo.an.) Et emanauit hec decre. ad declarationē decre. ū. eo. q̄ cū tis. §. penul. in fi. ⁊ eoꝝ que ibi no. Inno. ⁊ Hostien. ⁊ que no. Lom post. de rescrip. capitulū. versus fin. in. §. Itez quērit ūliter fiat: ⁊ quando fiat acceptatio.

(ADDITIO. Et ibi no. in ver. sequētib⁹. Hic no. Archi. sz q̄ is ꝓ quo scribit cum priuilegio acceptādi in puncta acceptare pōt in certa diocesi: vel ecclesia in qua papa id facilius concessisset. Joan. an.)

¶ CASVS. Defunct. ū. c. in. c. q̄ cum

vel vlterius poterit acceptare, reseruationes processus: ⁊ decreta contra hoc facta non valent. Jo.an. Cap.iij.

Nē captāde aliene mortis occasio ex benignitate gratiarū sedis apostolice tribuatur b. ¶ Declaran duz duximus q̄ is cui ab eadem sede vt ei ꝓuideatur de prebēda dignitate vel ꝑsonatu: aut alio bñficio in aliqua ꝓuintia dioceſi vel ecclesia: quem c seu q̄ꝫ fuerit acceptandū: certis sibi super hoc executorib⁹ deputatis gratis. q̄ q̄ papa mandat ꝓuideri de beneficio: q̄ ille pro quo scribit fuerit acceptādi: executo: datus nō recipit potestatē ꝓcēdi illud beneficiū: nisi facta acceptatione: sed vtrū ꝓfit acceptare certū beneficiū ante q̄ vacet dicendo. Ego accepto talē prepositurā: vel talē prebendaz: ⁊ intēdo illā here virtute gr̄e mihi facte: Rīdet q̄ nō: ⁊ sic istud. c. venit ad limitationē illius ca. q̄ cunctis. in. §. pe. in fi. Verūtamē dicit papa q̄ ipse posset isto mō facere acceptationē. Accepto beneficiū qd̄ prio vacabit: vel qd̄ sc̄do vel tertio loco vacabit. ⁊ hoc verū q̄n subest iusta causa: ne acceptet beneficium quod primo vacabit.

Nōbilia ¶ No. primo limitationē ad ca. q̄ cūctis. ū. eo. videlicet q̄ illud. c. j. intelligitur. q̄n ille pro quo papa scribit: vult acceptare in genere: q̄ nō posset acceptare certū beneficiū vt hic dicit: q̄ si acceptauerit certū beneficiū qd̄ talis tenet tūc cassant ⁊ annihilant oēs ꝓcessus ide facti: veritū si acceptet certū beneficiū: ⁊ postea vacet illud potest petere nō ꝓtute acceptatiōis: ꝓtute gr̄e sibi facte.

¶ Nota q̄ multa licēt in genere: que nō licēt in specie.

¶ Nota vlterius vnum casum in quo excōmunicatio est nulla ipso iure: videlicet si meus executor promulgauit excommunicationem post meam acceptationem de certo beneficio vacaturo. Naz ergo acceptatio mea est nulla ipso iure: nō valent processus inde secuti: ⁊ per cōsequens nō valet excōmunicatio. ¶ Nota q̄ quādo papa scribit vt tali ꝓuideat de beneficio qd̄ duxerit acceptādi: manus ordinarij nō sunt ligate ad acceptationē.

¶ Nota q̄ ille pro quo scribit debet acceptare primū beneficiū: ⁊ nō secundū: nisi subsit iusta causa: puta quia dubitatur an possit illud acceptare: ⁊ an sibi debeat vel non. Tamen vt dictum est: manus ordinarij sunt libere ante acceptationem. quod verum est: nisi apponeret ista clausula: prefigendo tibi terminum vnius mensis ad acceptandum a tempore vacationis: inhibendo collatoribus ⁊ alijs quibuscunq̄: q̄ pendente illo termino non conferant decernentes in irritum ⁊c.

d ¶ Tribuatur. ꝓra ꝓcessi lateranēse. ⁊ ꝺ decre. ꝓri. ū.

e ¶ Quem. Scilicet personatum: al's quia scilicet prebendam vel dignitatem. Joan. andre.

f ¶ Quod. Scilicet beneficium.

g ¶ Executoribus. Sine ad prouidendū fine ad conu-

Universidad de Deusto
Biblioteca

pellendum non ctro: lz al's distinguak. j. ca. prī.

a ¶ In genere. Et sic licet in genere: qđ nō licet in specie: ꝛ interdum est conuersio: quod dic: vt. ā. de offi. ordi. si sacerdos. xxiij. di. cīj.

¶ Glo. sequens notat querit ꝛ soluit.

b ¶ Causa subsit.

Nota ergo q̄ ille ꝑ quo scribit de ꝓbenda acceptanda: pōt primam acceptare: sed nō vltertoīe nisi ex cā: vt. ā. eo. quia cuncti. ad fi. ꝛ. j. c. proxi. Sed que pōt esse cā: forte prima debet alteri: vel debita an debeatur.

ÇADDITIO.

Idē hic Archidi. ꝛ idē Inno. ꝛ Hostie. ā. c. j. circa finē. Joan.) ad hoc. xxij. q. j. qđ cul pak. ad fi.

c ¶ Careāt. No. casum in quo sentētia excōicatiōis nō ligat. alios videbis j. de sen. excō. ꝑfitī.

d ¶ Taliter. s. certū ꝛ expressum vel sēm vel vltertoīez sine cā. Joan. an.

e ¶ In ꝑso. Buphoc vide qđ habuit ff. ā. de ꝓben. si teuel. ꝛ. c. sequē. j. ꝛ. j. eo. cq. vltī.

f ¶ Prouideri. Nō ergo necesse hz expectare q̄ ille acceptet: vl sibi termini ad hoc ꝓcedere: vt. ā. eo. quia cūctis §. penultimo.

¶ Gl. seq. diuidit. dicit vsi sumpta. qđ additū: ꝛ qđ declarat. Capī. ij. j.

¶ No. j. arg. q̄ ipetrans vacaturā nō ꝑt obtinere sēcz vl' tertiū nisi hoc l'sio ꝓcedatur. ad hoc. ā. de ꝓben. si clericus.

¶ No. ij. q̄ executor datus ad cōferēdum pōt reseruare ꝛ inhibere. Domi.

Xecutor super ꝓuisione alicuius a sede apostolica per generales literas in aliqua prouintia ꝑ deputatus: prelatis ꝛ alijs ad quos beneficiorum in eadem prouintia spectat collatio: ne ad prouisionem aliquorum ꝓcedant: donec illi ꝑ quo scribitur fit prouisum: nō potest generaliter inhibere. ¶ Nisi expresse ꝑ in ipsis literis facultas huiusmodi ꝑ inhibitionis concedat. ¶ Potest tamen reseruationem ꝛ eisdez inhibitionez facere speciale de primo: vel (si hoc illi ex beneficio competat litera ꝙ) de secundo vel vlteriori beneficio inibi vacaturo eidem clerico conferendo. ¶ Nō aūt contra talem ᵏ reseruationē ꝛ inhibitionem ab eo ad quē beneficy reseruati collatio pertinebat fuerit attentatuz non tenet. Idem.

¶ Si mandetur capitulo vt me recipiant in canonicuz ꝛ

¶ CASVS. Papa mādauit decano ecclesie pictauen. vt mihi ꝓlideret de beneficio si vacaret in quinta burdegalen. aliōqn de beneficio primo vacaturo receptis ꝑsis executor: videt nullū beneficiū vacare: vult inhibere archiepō burdegalen. ꝛ gbuscūq; alijs prelatis quinquinhibet executor: generaliter collationē beneficiorz quinquie: specialiter vō reseruat primum ꝛ inhibet vlteriorez non sine mandato: nec tunc tenet collatio contra facta, hoc dicit. Domi. Laī. iiij.

¶ No. j. q̄ hdoq; ad capitulū spectat collatio canonicatuz. ad h. ā. de ꝓbē. capī. si.

¶ No. ij. hic ē differentiam inter receptiones et collationez ꝛ sic vt q̄ sola receptio nō inducat collationē de quo ꝑ Innocē. si resert. cū tenuiter hic probat: q̄ ēt receptiō nō inducat collationez canonicatus. Do.

tie burdegalen. vt nō ꝑerant aliā beneficia: donec de beneficio fuerit mihi ꝓuisum: vtrū ꝓssit facere istaz inhibitionē generalē: Respondet q̄ nō. Et ponam⁹ q̄ papa sibi mādauit vt mihi ꝓlideret de beneficio quod vacarim acceptandum: acceptauit beneficiuz primo vel sēdo loco vacaturū: numqd executor poterit reseruare illud beneficiū: ꝛ inhibere prelatis ꝓuincie burdegalen. ne tale beneficium cōferant? Videō q̄ sic. Et si prelati fecerint aliquā collationē ꝓtra inhibitiōes sibi factas: collatio ipso iure erit nulla.

¶ Nota primo principalē effectū huius capī. q̄ executor deputat⁹ per lras generaleo: vt ꝓlideat alicui in aliqua ꝓuincia: non pōt ipse executor inhibere ꝓlatis generaliter: ne beneficia in ꝓuincia vacātia ꝓferant: sed bene specialr. Sed vtrū sit idē dicendū in executore deputato ad ꝓlidendus in aliq̄ ecclesia vel in aliqua diocesi. vz vt non possit facere inhibitionē generalem? Respondet glo. q̄ tunc non habet locum istud. c.

¶ No. q̄ executor deputatus pōt beneficiū primo vacaturum reseruare siue collationē: ꝛ hec reseruatio ꝛ inhibitio afficit beneficium: ꝛ ligat manus ordinarij vt istud beneficium conferre non possit.

¶ Glo. sequens recitetur per questionem.

§ ¶ Prouintia. Idē puto de ciuitate diocesi vel ecclia ꝓpter eādē rōnē. ad h. ā. eo. c. ꝓri. ꝛ. j. ꝓri. rūsio. Sed dic ꝑtra: vt hoc verbū Inserius: etiā repetitū aliqd operet. ā. de decī. ad audiētiā. j. de ꝓuisse. si papa. §. j. ꝛ i fi. ad idē ā. eo. qz cūctis. §. penul. nec est eadē rō: cū grauius sit totā ꝓuintiā ꝑsequi q̄ diocesim vel ecclesiā. vj. q. iij. scitote. ad hoc. ā. eo. lib. de ꝓben. quāuis. j. ꝛ ij. responso.

h ¶ Expresse. Rōne ergo exꝓssionis hoc tūc poterit. ad hoc. ā. de of. leg. c. vltī. §. vices. ꝛ de ꝓcur. c. j. ꝛ vlt. Jo. an.

i ¶ Vtiusmodi. l. generalis. de qua. ā. dicerat.

k ¶ Talem. l. specialem: de qua dicit in ꝓri. respon. nā

quod fieret contra generalem valeret: cum illa non teneat: vt. ā. dixit. ad hoc. ā. capī. ꝓximo.

¶ Glo. sequens diuidit. dicit quid declarat: ꝛ quid reꝓbat: ꝛ quid approbat. Capī. V.

Si capitulo. ¶ Nec est notabilis decre. ꝛ quotidie practicabilis. Primo ponit formā gratie: cui⁹ duo fiūt dubia. Primum qñ afficit. Secm qđ sit officiuz executoris. Primum soluit ibi [Per solā.] Et solutionē exponit. ibi [Absqz.] Ad secm idē dicit ibi [Immo.] Et secūdus dubiū soluit. ibi [Et iaz fine.] Jo. an. Hic determinat nec. ā. eo. ꝓpositū: ꝛ correxit opt. glo. ibi no. in glo. q̄ scripsit Inno. in fi. in qua glo. dicit Ber. q̄ Celestinus ibi fecit inturiā: cū collatio prebende per capī m ibi facta valeret: potuit tū id facere de plenitudine ptātis. Approbat aūt opīo Inno. ibi no. ꝛ quā ibi recitat Host. ꝛ opī. Pe. de samp. ꝛ Abb. qui posuerūt in ssllo. c. casum sm istud. c. ꝛ Lōpostel. etiā dicebat hunc verum intellectum. ā. de rescrip. capituluz. in glo. magna. ver. si no ordinario. Joan. andre.

¶ CASVS. Papa mādauit decano ꝛ capīo eccle ptauen. ad quos pertinet collatio prebendarū: vt me recipiāt in canonicū ꝛ fratrē: ꝛ ꝓbēdā (si qua vacaret) mihi assignarēt: allogn primo vacaturā: dato mihi executore ad ꝓlidendū negligēte capīo. Presentaui lras meas decano ꝛ capīo ptauen. eccle. Insinuatiōe facta: me executor nō notificauit ptāte suā: nec fecit reseruationez: nec etiā inhibitionē sm eōem opinionē: Iz glo. in hoc laboret: sed solū stetit in simplicibus denūtiationib⁹ mee gratie: postea vacauerunt canonicatus ꝛ prebenda: decanus ꝛ capī m hmōi canonicatū cū prebēda ꝓtulerunt alteri: nisi regiat decanū ꝛ capī m: vt mihi ꝓlideret sm qđ eis mādatū fuerat ipsi recusauerūt: meus executor illos monuit vt mihi canonicatū ꝛ prebendā ꝓferrent: ipsi fuerūt negligēteo: vtrū poterit meus executor mihi ꝓlidere? Nō est dubiū q̄ sic: naz per presentationē fuit affectū beneficiū mihi debitū: ita q̄ nō potuit alteri ꝓferri: Iz meus executor nulla fecerit reseruationē ꝛ ꝓhibitionez. Et adhuc nō vacāte prebēda: poterit meus executor monere decanū ꝛ capī m ecclesie ptauē. vt me recipiāt in fratrē ꝛ canonicū: qđ si recusent facere poterit meus executor mihi ꝓferre canonicatū in ecclia ptauen. sub expectatione prebēde. Et cū vacabit prebēda: poterit cōferre prebendā capīo non monito: ꝛ hoc ideo qz capī m fuit contumax in prima monitione: ideo ius ꝓsumit q̄ adhuc esset ꝓtumax in secūda monitione. Nā qui semel malus: semper ꝓsumitur malus in eodē genere delicti.

Nōbilia

Collatio beneficiorz ad quem pertinet.

¶ Nota vlterius et fine. c. q̄ si ordinarius cui scribit⁹ vt ꝓlideat de canonicatu ꝛ prebēda fuit ꝓtumax in ꝓlidēdo de canonicatu postea vacāte prebēda nō est necessario monēdus: vt prebēdā ꝓferat: qz ius ꝓsumit q̄ postāz semel fuit ꝓtumax: q̄ etiaz sit contumax in assignatione prebende.

¶ Glo. sue seq. et glo. sec⁹ cū duabus sequentibus. ꝛ glo. pe. ꝛ vltī. pōt recitari ꝑ septē ꝓba ꝛ vnā questionem que incidit secundo ꝓpo.

a ¶ Pertinebat. De ꝓpāt ꝓuilegio vel ꝓscripta ꝓsuetudine: al's sec⁹. (ÇADDITIO. ā. de his que fiūt a pla. cōto. ā. c. ea. noscit. Joān.) ā. de elect. cuz eccla. j. titu. ꝓri. c. vno. j. de reg. c. vltī.

b ¶ Exequāt. Istud est qđ soluit ꝓscriptē. j. ꝓr. decre. q̄ dic executor dat⁹ ad ꝓlidēdū: ibi ad cōpellendū tm. Et si quer as que ibi sit rō huius diuersi iuris. Sol. est in ꝓmptu. (ADDITIO �sm Lōpo. in palle. §. ꝛ idē Archi. j. c. ꝓri. Jo. an.) qz in ꝓpo casu cū dat papa executorē ad ꝓlidēdū vl ad se vl ad suū executorē ꝓfessionē renocare: ꝛ sic per ꝓpo ordinario ꝑdimere. ad hoc de ap. rescrm. sed vbi dat solū ad cōpellēdū tūc ptātez ad se non renocat nec ꝑdimit: imo potius penes ipsum permittit dum vult ipsum ad ꝓfessionē cōpelli. Joan. andre.

¶ Glo. seq. cū glosa quero. formatur ꝛ soluit tres qōnes.

c ¶ Illoz. Numqd regrit q̄ scripta directa executoribus presentent capīo: an sufficit q̄ presentent ipsi capīi lre. i. sibi directe: Iz sit cautius ꝛ illa presentari: puto tū sufficere si ipsi capīo presentent lre ad eū directe. hoc vero si de intētiōe pape per ipsius ꝓs lras. (ADDITIO. sa. cle. vt lit. pē. c. ij. in fi. Jo. an.) puta qz in lris directis capīo dī: nonerītis nos. t. mādasse: vt vobis negligētib⁹ mādatū nrm exequi nō ꝓsponat. in hoc casu vel simili credo sufficere si be lre fuerint presentate. Si aūt ꝑ lras capīi de datione executoris: ꝛ qđ sit ad ꝓlidēdū nō apparet: tūc credo necessariū executoꝛ lras capīo ꝓsitari. hoc vī sensisse Lōpostel. in verb. supradicto. ꝛ ver. seq.

d ¶ Capitulo. No. qz si sit presentatio lraruꝫ capitulo ꝛ postea vacet: vel tūc vacabat prebēda: tā est affecta: et anteq̄ executorib⁹ sue lre presentent. Ď sonat hec lra. (ADDITIO. ꝓ et per hāc lram: q̄ ꝓsitatio fcā solto executorib⁹ nō afficit. ꝛ sm id intellige. qđ no. de ꝓbē. c. fi. in glo. ij. ꝛ Inno. ꝛ Host. de iurepa. cū dilect⁹. Jo. an.)

e ¶ Factā. Quero qđo fiet hec ꝓsitatio capīo? Requirat illū qui hz ꝓuocare capīm vt ipsum cōuocet: vel qui sonū campane vel per aliū modū in ecclesia solitū: si autem se includeret vel impediret ne fieret presentatio: ꝓsumitur est ac si presentatio esset facta ad instar eius q̄ latitat vel ꝑdit q̄ citari nō ꝓssit. ā. vt lit. nō ꝓtesta. qñ. §. porro. Poterit etiā cōpelli. (ADDITIO. vide qđ dixi de nia. ꝛ obe. c. j. in glo. per hoc. Jo. an.) per executorem ille qui hz ꝓuocare capīm vt ipsum cōuocet: vel ipse idē cōuocare hz: Iz primū tutius fit. ad hoc de offi. deleg. preterea. Si autem aliqui venerint aliqui nō: dic q̄ sufficit presentare decano: vel ei qui ibi est maior: ꝛ hic canonicis qui enim eo sunt presentes ad hoc vt capīo admittat potestas vt hic dicitur: nec requiritur q̄ probet q̄ maior pars presens ibi fuerit. In edictis enim citationibus et denūtiationibus vniuersitati faciendis: sufficit q̄ in lo-

Capīo ꝛ. Utrer ꝓsitatiunt ille aplice.

Executori ad ꝓlidendū dā do vī papa ad ips vl ad se ꝓfessionē renocare: sec⁹ qñ dat ad cōpellendū.

Universidad de Deusto
Biblioteca

co cōgruo cōā matoribus z aliis ibidē intentis pub lice proponantur. xxj. dī. qū dicitis. ā. de postu. c. j. z in hoc cōcordant doctores. ā. de electio. bone. (ADDITIO. j. vbi de hoc in glo. j. soli. Jo. an.) Et si diceres q de necessitate haberet pbare q maior pars ibi fuerit pñs: pone q maior ps nolit cōuenire: qui nec libenter ad talia cōuenunt: his ergo q vocati venunt fiat presentatio: z satis est. Sed quid si collatio ptinet ad duos puta ad epm z ad capitulū: nūqd per presentationē alteri factam adhibitur vtriq; ptāe: Dic q ficti epm Lōpo. q hoc no. in predicta glo. ver. Jtē quid si collatio. Et quo enim potestas adimitur vni: fine quo alii nō possunt. ā. de offi. dele. vno. ff. de arb. si in tres. z. l. seq. ad hoc facit lex que dicit q sufficit denūtiatio facta vni ex illis qui habent vocem cōmunem. ff. de no. ope. nū. l. de pupillo. §. si plurium res. Joan. andre.

Visitatio mandati aplīci fcā vni ex collatoribus an afficiat alium.

a ¶ Cōferēdo. Secus si fuisset scriptū de eo qd duceret acceptandum. ā. eo. q; cunctis. z. c. ne captande.

b ¶ Affectum. Lz sit affectum non tamen habet ius in dignitate vel prebenda: vt archidiaconus vel prebendarius dici possit. (ADDITIO. ā. eo. lib. de prebē. si tibi absenti. Joā. an.) sed habet ius ad eam: vnde z revocatoria ibi locum haberet. j. eo. titu. c. vlti. Joan. andre.

c ¶ Firmitatez. Contra. ā. eo. lib. de rescrip. tibi qui. j. rñi. in fi. ibi nō scribebat capitulo sed soli executori: qui etiā partim erat ad cōpellendū partim ad puidendum. hic ꝓ scribebatur capło z executori ad prouidendum: z ideo plus operat hic q̄ ibi simpler pñtatio lfaz. Jo. an.

d ¶ Terminum competentem. Alis posset appellari: vt. j. de dila. c. j. z sic nota executorem prefigere terminum. simile. ā. de preben. si tibi absenti. eo. lib.

e ¶ Poterit. Vt ex nunc recipiant in canonicum: cum poterunt prouidebunt de prebenda.

f ¶ Extunc. Extremū tempus designat. de cōdi. z demon. l. si ita. §. cum ita. z hoc intelligo de executore: qui hoc habebat in mandatis: vt capitulo negligēte exequeretur. Si aūt simpliciter esset datus: puta quia soli executori esset scriptum: tunc non haberet necesse negligentiam expectare. z facit quod dicam. j. ca. proxi.

g ¶ Vocatione. Hoc tenebat Lōpost. (ADDITIO. dicēs q sic distinuerat Jnno. ibi. Jo. an. Jn predicta glo. ver. sed quid post q̄ executor. z Iz de canonicatu hoc satis videret: tñ de preben. Finum videbat: q; Iz capłm intrit negligēs in vno nō in alio: q; diuersa sunt mandata: vnū de rectpiendo: aliud de pferendo. ADDITIO. de hoc. ā. de rescrip. cōstitutus. Jo. an.) ad hoc de dolo z cōtu. cum dilecti. sed exquo fuit negligens in vno fam presumit in reliquo. ad hoc de presump. scribam. z optime. ā. eo. lib. de dolo z cōtu. cum qui.

(ADDITIO. Facit. ff. de suspe. tu. l. iij. §. qrī pōt. q̄ qd dicat vide vi eta. z q̄li. acceptim⁹. l. gl. §. Jo. an.) Ca. VI.

Si soli. ¶ Primo tangit tres casus gb⁹ lfa beneficialis nō afficit. Secūdus ibi [Vel ordinario.] Tertⁿ ibi [Aut soli.] Scdo ibi [Nisi nos.] ponit alios tres casus quibus afficit. Secundo ibi [Aut executor.] Tertius ibi [Vel nisi.]

¶ No. j. q̄ papa scribit ordinario vt cōferat sine alia executoris datione. ad hoc de rescriptis. vt.

tulerit se facultas. Idez.

¶ Si soli ordinario vel soli executori ad cōpellendū: vel ordinario z tali executori sit scriptum per presentationē talis mādati nō afficitur prebenda nisi in lfis esset decretū: aut executor ille insinuasset z iterdixisset maxime cū decreto vel ratione mandati iam esset facta receptio ad canonicatuz. Jn his casibus vel ipsoruz altero affecta est prebenda: ita q̄ collatio alteri facta non tenet. Joan. andre. Capitulum sextum.

Si soli ordinario. ¶ Scīēdū q; habemus in iure executores sūrā: negotioz: vel preceptoz. Jtē testamētoz. litterarū. De executoribus sūrā plene no. de of. dele. pastoralis. §. q; ho. z de sen. z re iud. decetero. z. c. q̄ ad pñtationē. z habetur de his rub. in spe. parte. ff. De executore negotioz Ultim: z preceptoz. ā. de obl. ad ratī. c. vno. z ff. de dele. sup gōnum. post pn. ff. de negot. gest. l. iij. §. si executor. z de test. l. fi. vbi de his nota. z q̄q̄z missus vocat. de im mu. ec. c. j. de his. in spe. pte. j. rubrica pe. De executoribus testamētoz. j. de testa. c. ij. z satis scripsi. ā. de testa. Joānes. z in spe. de his plenius de instru. edi. §. nūc ꝙo aliqua. De vltimis circa quos versat. ꝓpositū est scīendū q; ipsoz varie sunt forme. Sunt enim prouisores cōpulsores z mixti. s. partim ad cōpellendū. z partim ad puidendū. de gb⁹. ā. de rescrip. tibi qui. de cōpulsoribus. ā. de rescrip. Abbatez. xč. Jo. an. Emanauit ad declarationē decre. ā. de prebē. dilectus. ij. z. iij. z coz que tibi no. per Ber. z modernos: z eorū que plene no. Lōpost. ā. de rescrip. capitulum. in glo. magna. ad pūn. (ADDITIO. z Jnno. z Host. ā. eo. q; cūctis. z tbi Pe. z Abb. in distinctionibus. z ipse Host. in sum. de preben. §. z a quo. ver. ad horum solutionem. Joan. andre.) z ad correctionem ꝓ parte eoruz que no ta. ā. de preben. capi. vlti. Joan. andre.

¶ Jstud capi. ampliat. c. precedens.

¶ CASUS. Papa mādauit canonicis ecclesie pictauē. vt me reciperent in fratrē z canonicū: nō dato executore ad puidendū z cōpellendū: z prebendā mihi assignarent si vacaret: aliqn proximo vacaturā: vel etiā scripsit cantori beati Hylarij maioris pictauen. executori vt cōpelleret decanū z capitulū ecclesie pictauen. vt mihi canonicatū cū prebenda cōferrēt: vel etiā ambob⁹ scripsit: q; mandauit decano z capitulo ecclesie pictauen. vt me reciperent in canonicum z fratrem: z prebendam mihi assignarent si vacaret: alioquin proximo vacaturam. Et mandauit cantori ecclesie beati Hylarij vt decanuz z capitulum compelleret ad conferendum mihi canonicatū sub expectatione prebende. Doc facto presentaui literas meas executori meo in secundo casu: qui executor eo notificauit decano z capitulo ecclesie pictauen. vtrum affecta sit mihi prebenda primo vacatura: ita q; alteri conferri non possit: Respondet q; non regulariter. Fallit si in gratia mea erat decretum irritans: sicut si in primo casu mandabat decano z capitulo ecclesie pictauen sio: vt mihi decanatum z prebendam conferrent decernentes irritum xč. Vel etiam si decretum irritans: non erat appositum in gratia mea: sed executor notificauit gratiam meam et sibi reservauit prebendam pri-

Nōbilia.

mo vacaturam: z decernebat irritum xč. Vel si iam fuerat in canonicū receptus. Jn his enim casibus esset mihi affecta prebēda: q̄ si secus esset si executor esset datus ad prouidendum: vt in precedenti capitulo.

¶ Nota primo q; cum papa scribit ordinario vt prouideat presentato: nō ligat regulr manus ordinarij: q; teneat collatio altert fcā. Idem est cum executor fuit datus ad compellendum tm: videlz vt faciat. puderi. fallit in gratia in qua fuit appositū decretum irritans.

¶ Nota recepto in canonicū est sibi affecta prebenda. pri. vacatura. c. relatus. de preben. in antt.

¶ Nota q; si ē scriptū ordinario z executori ad compellēdū est necesse q; executor insinuet ordinario ptāez suam: z faciat inhibitiones cum decreto feritante: ad hoc q; affecta sit illi prebenda ꝓ quo scribitur.

a ¶ Ordinario. Per ordinarium intellige illū ad quem collatio ptinet. (ADDITIO. Vide q̄s no. de of. or. in glo. ij. Jo. an.) Et in b casu itellige. ā. de pbē. dilectus. ij.

b ¶ Compellat. Secus si fuisset datus ad prouidendum. ā. capitu. proximo.

c ¶ Prouiderī. De hac forma no. ā. de rescrip. abbatē. ā. de preben. ꝓ illoz. de concef. preben. cum nostris.

d ¶ Puniendus. De preben. dilectus. ij. de officio delegā. pudentiam. §. adhuc. finio.

e ¶ Non admittur. Rationem vide. ā. c. proxi.

f ¶ Contra ipsam. Et tunc etiam ante presentationē literarum affecta est in casu. ā. de rescrip. tibi qui. §. quinimo. al's nec per presentationem afficit. vt hic. Joā. and.

g ¶ Justiniano. ā. eo. quia cunctis. §. ex parte.

¶ Slo. seq. ponit opi. reprobatā z approbatam. ꝓ approbata inducit decre. cui rsidebat. deinde inducit rōnez.

h ¶ Interdixisset. No. reprobatā opi. Ber. no. ā. de preben. c. vlti. vbi dicebat q; executor datus ad cōpellēdum: non poterat interdicere. (ADDITIO. Idē Hostiē. in decre. ꝓ illoz. Sed Jnno. dicit tbi q; interdicere z reservare pōt. Jo. an.) Lōpost. ꝓtra in predicta glo. allegabamus decre. q; cūctis. §. ex parte. sed in puisore loquitur: sed illud vltimum est mandato: vnde satis mādatum intelligit. ā. de elec. in cunctis. ff. iudi. sol. iam tñ. §. in hoc.

i ¶ Jam receptus. Tunc enim negotium puisionis faciende de prebēda post receptionē vacante est devolutū ad papam: z sic capitulo ademptuz. xvij. q. ij. dudum. de appel. vt nostrum. de offi. leg. lz. de pbē. inter cetera. vbi negocio pmutationis pbēde ad papā devoluto non valuit collatio ordinarij de prebēda que pmutari debebat.

Alīs. xvj. q8. ij.

k ¶ Time enz. Scilicet in his tribus casibus vel altero eoruz scilicet cum erat decretum: cum executor inhibuit: vel cum iam facta erat receptio.

¶ Slo. seq. hz duas principales partes. Scda ibi. videndum. Prima hz tria principalia mēbra. Scdm ibi: si aūt canonicatus. Quoz primum distinguit duo. Scdm alia duo. Primū quoz subdividit in tria. Tertiuz distinguit alia tria. Scdm principale primi mēbri distinguit quatuor. Tertium principale distinguit tria. Pars secunda principalis habet duas partes. Secunda ibi: si aūt non contulit. que subdiuidit in duo. Et huius secunda distinguit quinquz. ibi: si autem de canonicatu.

l ¶ Firmitatē. Ad plenā z breuem indaginē veritatis huius materie primo videndum est de expectātibus quis eodez. ¶ Nisi nos in gratia tibi facta decreuissemus irritum z inane qō fieret contra ipsam f. ¶ Aut executor huiusmodi ordinario suam insinuans ꝓtātem ne alteri ꝓferret bñficium: de quo tibi soli est ꝑm tenorez hmōi mādati aplīci prouidendum interdixisseh eidē: presertim cuz interpositione decreti. ¶ Vel nisi tu iurta dictū mandatuz esses in canonicum iam receptus i: tūck enim prebēde collatio alteri facta firmitatez aliquā nō haberet. Idem.

Impetrās a sede apostolica: an z qñ preferat alīs i petrātib⁹.

alteri preferak. scdo que gre prebendas afficiāt. Ad primuz distinguc. aut vtercz expectat auctoritate aplīca: aut alter tm: aut neuter. Jn primo casu subdistinguc: quia aut vtriq; collatus est canonicatus a papa: aut vtriq; mādak ꝓferri: aut alteri est collatus: alteri cōferri mandak. Si vtriq; collatus est canonicatus a papa: si apparet q; primo impetrauit ille preferitur ōtinuq; scdo impetrās primo suas ꝑsentes lfas: z primo receptak. de prebē. eo. li. esi cui. z sic dz intelligi de rescripcapłm sancte crucis. hoc fallit in casibus in q⁹ preferē sedis impetrās. Primo si primus fuit negligēs petere prebēdam sibi debitā. ā. eo. lib. de prebē. si clericus. §. verus. de rescrip. tibi qui. in fi. Scdo qñ debetur dignitas scdo que hz prebēdam annexā. ā. de preben. q; sepe. Tertio qñ sedes ex se hēt prerogatiuā. ā. de preben. c. pe. Quarto qñ sedes non ex ꝑsona sua: sed ex ꝑsona tertij impetrātis sup primum prerogatiuā hz. j. c. pri. Quinto si vacauit sacerdotalis prebenda: z sedes est in etate: z non primus. ā. de preben. ei cui. q̄ tū sane intelligas. put tbi dixi. Idē putant q̄dam in casu decre. eo. ti. si paup. sed dic vt tbi dixi: hoc cum apparet q; primo impetrauit. Si aūt nō apparet ex data: vel alio mō quis primo impetrauerit: aut alter preuenit in ꝑsentādo aut ambo pcurrūt: si alter preuenit ille preferē: si aūt ambo concurrunt: ille vel illi: vel ipsoz maior pars ad quos collatio z receptio spectat: alterum eligere tenent: z ille solus admittet vel alteri ꝑferē: nisi papa vtriq; voluerit prouidere: vt. ā. de rescrip. duob⁹. ij. rñso. Si aūt neutri collatus sit canonicatus: iz vtriq; ꝓferri mādatur: aut constat q; primo impetrauit: aut nō. Si nō ꝓstat: tunc dic vt. ā. ꝑti. dixi q̄s vtriq; collatus erat. per decre. de rescrip. duob⁹. ij. rñso. Si cōstat: aut mandak vtriq; pure ꝓferri: aut alteri sub ꝓditione: alteri pure: aut vtriq; sub ꝓditione. Si ꝓstat quis primo: z mandak vtriq; pure ꝓferri: datis executoribus ad puidēdum: si primus primo ꝑsentauit: z primo receptus fuit: hic nulla est questio. Si ꝓ secūs primo presentauit: z primo fuit receptus: adhuc indistincte prebēda vacāte post receptionē primi: vel etiam ante si adhuc non erat collata secdo preferk primus impetrās. de rescrip. tibi q. j. rñso. si aūt tpe receptionis primi Iz erat prebēda collata secdo: aut in lfis primi erat decretū: z tunc indistincte prebenda illa primo debetur. ā. eo. lib. de rescrip. tibi qui. §. quinimo. aut nō erat decretum in lfis: z tunc aut executor insinuauit reseruauit z inhibuit maxime cum decreto aut non. Jn primo casu prebenda vacans post reservationez z insinuationē collata secundo: primo z non secundo impetrauit debetur: vt co. c. §. idem quoq;. Jn secundo casu potietur prebenda sibi collata secundo impetrans primo presentās: vt co. ti. tibi qui. j. respōso. in fi. Qz autem

Universidad de Deusto
Biblioteca

dixi primo impetrātem preterēq̄ hoc vltimo casu preferri intelligas sane: vt etiam preferat scōs in casibus: quos ē. prior. parte notaui. Si ꝓo mandatur alteri sub conditione alteri pure conferri: si prima est pura secunda conditionalis: idem qđ. ē. si ꝓo prima gratia est conditionalis: puta vt puldeatur: si accesserit consensus capli: si scōs pure impetrās prius q̄ consensus accedat: a papa: vel executore suo obtineat canonicatuꝫ preferetur primo: alīs preferet primus. ē. de rescri. si p te. Si ꝓo vtriq̄ mandatur sub additione conferri: puto in hoc casu: q̄ qui primo ad petitionem ⁊ additionem peruenerit ille preferatur in assecutione prebēde tunc vel post vacantis. arg. predicte decre. si pro te. iam enim dies date ad diem cōditionis referri. ad hoc. ē. de ap. Preterea. de voto. licet. de qđi. apposi. super eo. Si ꝓo non appareat quis primo ad qđitionem peruenerit: satis esset seruandum q̄ dī. ē. de rescrip. c. pe. Si aūt canonicatus alteri collatus est: alteri conferri mādatur. aut primo impetrāti collatus est. scōs ꝓo conferri mādatur: aut ecōuerso: aut ignoratur q̄ primo impetrauit. In primo autem casu dubium nō est primo impetrātem preferri. de preben. cum cui. In secundo adhuc primus impetrans preferetur secūdo. ē. de rescrip. tibi qui. de preben. si apostolice. ad fi. quod verum puto nisi in casu quo. ē. dixi ex duobus quibus mandatur conferri secundum primo preferri. de rescrip. tibi qui. j. respōso. In fi. si autem nec ex data: nec alio modo apparet quis primo impetrauerit: indistincte tunc preferetur cui collatus est canonicatus. ē. de rescrip. duobus. j. responso. Si ꝓo alter tñ apo. aucto. expectat: iste siue sit primus siue secundus preferetur inferiorum legatoꝝ: vel quouiscunq̄ auctoritate receptio vel expectantibus. ē. eo. lī. de prebē. hi qui. Si autem aliquis esset receptus auctoritate legati habentis spectale mandatum a papa auctoritate pape receptus intelligitur: vt ibi. q̄. responso. Interdum etiam recepti per literas facultatis: intelliguntur recepti auctoritate apostolica: quod dic vt. ē. eo. līb. de rescrip. cū aliquibus. Si autem aliquis expectat auctoritate legati: secundus ꝓo auctoritate pape: demū impetret primus ꝓ confirmationem ⁊ executores a papa: adhuc preferetur scōo: sed ille primus preferetur oībus post suam ꝓfirmationem impetrantibus a papa. ē. de preben. si apostolice. ⁊. c. si cum. Si ꝓo nenter expectet auctoritate apostolica: aut vterq̄ ex reservatione legati: aut vterq̄ ex receptione capituli: aut vnus ex receptione capituli: alter ex reservatione legati. prima dubitatio hodie non procedit: q̄ aut vnus ⁊ idem legatus fecit reservationem: ⁊ tunc non valet scōa: nec eius processus ⁊ decretum: vt. ē. de offi. lega. presenti. §. ceteꝝ. aut predecessor fecit primam successor secūam. ⁊ adhuc non ꝓcedit questio: q̄ exquo ad collationem iam vacantium processum non erat exprimant reservationes ⁊ decreta sinto legationis officio: vt eodē. c. j. responso. Si vterq̄ auctoritate capituli expectat de equitate deberetur primo prebenda: si tamen capli'm eam scōo vel neutri sed alteri tertio conferat tenet collatio: q̄ capitulum ius ad primam vacaturam dare non potuit: sed papa solus. ē. eodem. c. j. ⁊ de hoc. ē. de preben. relatum. per Inno. ⁊ Host. Et dicunt quidam q̄ tales receptiones non valēt hodie. per decre. ē. eo. detestanda. qđ non credo: vt ibi dixi. Si ꝓo vnus expectat ex receptione capituli: alter ex reservatione legati: puto q̄ sine sit primus sine scōs: illi pro quo reservata est a legato debetur: q̄ cuꝫ poterit reservare prebendam nulli debitam: vt. ē. de iurepatronatus. cum dilectus. ista autem nulli esset debita: q̄ vt dixi capitulum tūs ad vacaturam nulli ꝓferre potuit: ergo super ipsa tenet reservatio legati. Et si ꝓtra illam inhibitionem: reservationem: ⁊ decretum alteri ꝓferatur non valet: vt in predicta decretali. dilectus. ē. de offi. leg. presenti. j. responso. Videndum est de scto: scz que gratie prebēdas affi ciant. Et vic breuiter: q̄ si papa contulit canonicatum statīs affecta est prebēda que tūc vacabat: vel que primo vacabit nulli alij de iure debita. ē. de prebē. si posteā. ⁊. c. dudum. ita q̄ si etiam ab ignorantibus ⁊ ignorantī ꝓferatur non valet collatio: vt ibi. Si autem non statuit canonicatum statim: sed mandauit conferri: aut mādauit ꝓferri primam quam acceptaret: aut primā que vacaret. In primo casu nō est affecta prebenda cūq̄ fiant inhibitiones reservationes ⁊ decreta: nisi primo fiat acceptatio: vel ipsius vacatis: vel prime vacature vel ex causa scōe vel vlteriꝰ. vt. ē. eo. q̄ cūctis. §. pe. ad fi. certā autem ⁊ expressam anteq̄ vacet talis acceptatio non pōt: vt. ē. e. ti. ne captāde. ⁊ si talem acceptet per talem acceptationē prebēda nō afficit: vt ibi. Si aūt de canonicatu ⁊ prebēda: si qua vacat: vel que primo vacabit: pulderi mādauit: aut mandat solum illi ad quem ptinet collatio: aut solū executori: vt compellat: aut illi ⁊ executori vt compellat: aut illi ⁊ executori vt puldeat: aut soli executori vt puldeat. In primis tribus casibus per pñtationem literaꝝ non afficitur prebēda: nisi in tribus casibus vel altero ipsoꝝ. Primo si in gratia erat decretū: tūc enim statim per presentationem literaꝝ est affecta prebenda: vt hic. Item si non erat decretum si auctoritate illius gratie in canonicum fuerit receptus: tunc per receptionem affecta est prebēda: vt hic in fi. Item cum executor insinuauerit ⁊ interdixerit: ma time cū decreto. ⁊ hos casus habes hic: ⁊ sic intelliganttur decre. de preben. dilectus. §. ⁊. tē. In casu quarto. ſ. qñ scribitur illi ad quez ptinet collatio dato executore vt prouideat: hic per presentationem literaꝝ factam collatori afficitur prebenda: ita q̄ collatio postea alteri facta non tenet. ē. c. pxi. ⁊ sic intelligi debet. ē. eo. proposuit. qđ quidam vez putant: nisi executor ille pnuntiasset se executoꝝ non esse per decre. ē. de preben. dilectus. §. qđ vez non puto: nam affectio prebende que per presentationē erat inducta tolli nō potest in preiudicium impetrātis per executoꝝ in iniquam pnūtiationem. vnde ibi scōam opinionem teneo vlti. glo. si executor datus fuerat ad puldendum: vt. ē. c. pxi. dico tñ tutum impetrāti q̄ ab illa pnuntiatione appellet. In quinto casu qñ soli executori scribitur vt prouideat hic p solam insinuationem executoris ⁊ notificationez eius q̄ vult prebendam per illam potestatem ꝓferre: etiam si nō interdicat puto affici prebēdam: ē. e. q̄ cunctis. §. ex parte. ⁊ sic erit ista differentia qñ scribitur soli executori ad compellendum: ⁊ qñ soli ad prouidendum: q̄ primus vt afficiatur prebenda: habet insinuare ⁊ interdicere: vt hic: secundo sufficit si insinuet: vt in predicto. §. Rationem diuersitatis collige ex his que dixi. ē. c. proximo. in glo. §. Joan. andre.

Gratia pape an ⁊ quā afficiat beneficium.

Capᵘ. VII.

AUctoritate. ¶ Primo ponit tres gratias factas tribus in eadē ecclia successiue. sed tertio cū preiudicio primi: ex quibus qōnē format. Secdo ibi ¶ Cū igit. Solut: rōnem reddens: ⁊ argumētum inducēs. ibi ¶ Iz enī. Ifacit qđ no. de rescrip. cap'm. in. j. glo. Joā. an.

Distinctio. ¶ Nota q̄ stat

trantibus clausulaz anteferri habētes gras a papa ꝓcedente clausulā illā. de quo ē. ē. de prebē. quodda. ¶ Nota. q̄ meno ⁊ tenor gre est observandus ad ē. de prē. cui de nō. Domi.

Pulcher casus istius decre. similis illi quē habuistī. ē. de preben. c. pe. Et emanauit ad declarationē ⁊ correctionē eoꝝ que no. Compost. ē. de rescrip. capitulū. in glo. magna. §. Item si duo recepti sunt. Jo. an. ¶ Si triboꝰ fuerit facta gratia in eadē ecclesia diuersis temporibusᵇ ⁊ virtute gratie: debet preferri secūdus. tpis conferentis prebēde hoc ordine: nā secūdus hēbit primā. tertius scōam. ⁊ primᵘˢ tertiā. h. d. ¶ CASUS. Papa martinᵘˢ fecerat tytio gratiā in ecclesia pictauen. anteq̄ gratia esset effectus fortita: martinus mortuᵘˢ est: successit ei bonifacᵘˢ qui nō renouauit gras factas p martinū: sed bonifacᵘˢ gato fecit similē gram in ipsa ecclesia pictauen. ā facto ille tđē bonifacius fecit gratiaz sempronio cū clausula prelationis: qa volebat eū preferri oībus receptis auctoritate suoꝝ predecessoꝝ: nō aūt sua: postea vacauit prebenda: queritur cui debeatur: vtrū tytio primo expectāti: ⁊ Rñ. ro. pon. q̄ nō: q̄ clausula prelationis facta tertio: tytiuz excludit: nec debebitur tertio: puta sempronio: q̄ gaius ipsuz precedit. ⁊ bonifacius noluit sempronium preferri receptis auctoritate sua: sed suoꝝ predecessoꝝ: ideo gaius habebit primā prebendā. ⁊ tertius secundaz. ⁊ primus habebit tertiā. Et sic gaius cōsequit per aliū. ſ. per tertiū: qđ per se nō posset cōsequi. qđ ꝓbatur per simile: nā si quis decedat relicto patre ⁊ matre ⁊ fratre suis superstitibᵘˢ si pater tempore mortis defuncti desierat esse agnatus: q̄ se dederat alteri in adoptionem: tunc frater qui est agnatus succederet: cū pater amplius nō sit agnatus: sed frater. Et q̄ remansit mater que est cognata: ideo excludit fratrē agnatum: ⁊ hoc ꝑm iura antiqua: q̄ illud est immutatū per iura noua. C. ⁊ auctē. Et sic si fuisset tñ pater ⁊ mater: pater excluderet matrez: etiā si se dedisset in adoptionē: sed q̄ reperitur agnatus. ſ. frater: ideo pater excluditur: ⁊ mater preferꝛ: vt ponamus q̄ moriar relictis mihi patre ⁊ matre ⁊ fratre: ⁊ pater meus dedit se in adoptionē. Si dimisissez' solūmodo patrē ⁊ matrē: pater mihi succederet nō mater. Sz cū frater meᵘˢ excludit patrē: ideo nunc mater mea excluderet fratrē: ⁊ sic mater per meū fratrē consequitur: quod per se nō fuisset cōsecuta. Similiter hic gaius secundus consequit per tertium sez sempronium: quod per se non posset consequi.

Nōdista

¶ Nota primo q̄ cuz in eadem ecclesia sunt plures expectantes in ordine consequendi prebendas debet attendi ⁊ seruari voluntas pape. ¶ Nota magis specifice: q̄ si in eadē ecclesia sunt plures expectantes: ⁊ vltimus habet prerogatiuam: ille preferetur primo: sed nō secūdo: ñ secundus sit receptus auctoritate eiusdem pape.

¶ Nota ad quod allegatur iste tertius: q̄ quis per aliū consequitur: quod al's per se non posset consequi.

¶ Nota ñ iste ordo non seruaretur tunc intentio pape esset violata.

a ¶ Martini. Ita forte fuerat de facto: vel studiose ñ dixit: quia in expectantibus auctoritate Nicolai vel Leſtini: nō procedebat dubitatio propter renouatorīā bonifacij. de qua dicitur. j. capi. prori. ⁊. ē. de preben. capi. penul. ⁊ antepenul. Joan. andre.

b ¶ Similez. Cū nulla prerogatiua: vt ꝑ per inferiora.

c ¶ Preferat. In illa prebenda.

d ¶ Voluisse. Voluntas igit ipsiꝰ seruāda est ⁊ mandatū. de preben. cui de nō. cū similibus.

¶ Glo. sequēs ponit opi. Copost. hic reprobatam.

e ¶ Primā secundus. Cōtrarium dicebat Compost. in predicto loco in fi. mill. vel eadē questione que talis est. primus receptᵘˢ fuit per literas generales: secūdus per speciales: tertius p speciales cuz hac clausula: q̄ deberet preferri omnibus receptis in ecclesia auctoritate generalīū literarū: querebat ꝑm quez ordinem deberēt predicti prebēdas assequi: ⁊ dicebat Copost. q̄ tertius excludebat primū: sed q̄ primus excludebat secūdū: qui secūdus postponebat tertiū ex persona ipsius secūdi: ⁊ ñ ex sua primus debebat habere primā: secundus secūdā tertius tertiam: ꝑm regulā. ñ vinco vincentē ⁊c. ff. de diuer. ⁊ tēpo. prescrip. de accessionibᵘˢ. ad hoc. ē. de offi. lega. dilectus. sed hoc est falsum: vt hic vt deo: ⁊ satis sd patet per ꝓsideratione intentionis pape: vt dicit litera: intentio enī eius fuit sedm preferri tertio: ⁊ tertiū primo: ⁊ sic seruet ordo: ⁊ sic etiā fallit. ⁊ locum hz regula illa: si vinco ⁊c. de qua no. xxiij. q. j. rogamus. et fallit etiā illa regula in casu. l. j. poste. ff. ad tertullianū. equissimum. §. si ex filio. C. de na. libe. aucten. licet.

vincētem te vinco te: ūltra ſtelligat.

(ADDITIO. Ibi Ly. post De. sic soluit brochardicum. Aut queritur diuersis casibus: ⁊ tūc Iz vincam vincentem te: nō propterea vinco te: vt in hac auctē. eo. l. ē. ⁊. j. prori. alleg. Aut de eodē: ⁊ tunc refert: an sit eadē cā vincēdi te: q̄ vinco vincentē te: aut non. primo casu vera est regula: vt in. l. de accessionibus. secundo casu non: vt in. l. claudius. j. allega. Joan. andre.) in aucten. de equando. §. his. ff. qui po. in pigno. ha. l. claudius felix.

f ¶ Minime seruaretur. Que tamē diligenter est seruanda. ē. eo. līb. de preben. cui de non. cum suis concor.

g ¶ Contingit. Ponit casum. l. ff. ad tertul. l. j. §. obijcitur. ver. sed si fit agnatus. al's est ibi. §.

h ¶ Patre. Carnali sed adoptato: vt sequitur.

i ¶ Matre atq̄ fratre. Non cōstitutio in adoptiua familia: ⁊ de carnalibus intellige.

k ¶ Pater. Carnalis cōstitutus in adoptiua familia: vt desijt esse agnatus.

Lapis dimitto minima que est.

(ADDITIO. Justi. de legi. ag. tu. ad fi. ⁊ ti. seq. de cadimit. §. minima. vbi patet per minimam capitis diminutionem (que est cum is qui sui iuris erat alieno iuri subijcitur: ciuitate ⁊ libertate retenta) quem desinere esse agnatum. Joan. andre.)

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ Glo. sequens exponit ponendo tres regulas. secundo notat: z dat simile.

a ¶ Agnatus. i. frater. Tres ergo ponit regulas. Prima q̄ pater carnalis adoptatus excludit matrez carnalem. Secūda q̄ mater excludit agnatum. (ADDITIO. Sin tura digestoz: vt p̄z p̄ sequētia. q̄s ettam sm̄ iura illa i fratre p̄cedere nō videl: vt vtli i ter. Joā. an.) q̄s hodie sm̄ iura. C. z auctē. locū nō h̄z. (ADDITIO. C. ad ter tul. l. vlti. z auct. z ctī solto. z auctē. de fūcto. Jo. an.) Tertia q̄ agnat⁹ excludit patrē carnalē in adoptiua familia ꝓstitutū. Pone ergo patrē primū ipe trātē: matrē sc̄m: agnatū tertiū cum ꝓrogatiua: z sic i telliges. Et sic nota q̄ in affectione p̄me prebēde tertius nocet primo: et sibi quo ad illam nō ꝓdest: tñ sibi prodest in hoc: q̄ citius suā ꝓsequitur. Et est simile: vxor legitima excludit naturales nō legitimos: quia a'o si non esset, ples vel vxor legitima: succederent in duabus vncīs: z tñ ista vxor excluditur ab agnatis. C. vndevir z vxor. l. j. sed si ipsa nō supereſſet naturales excludunt agnatos in duabus vncīs. hec pbāt. C. de natu. lib. auctē. licz. z l auē. gb⁹ modo natu. effi. leg. §. si qs aūt. colla. vj.

(ADDITIO. Dostien. in sum. qui filij sint legiti. §. an vtrūq; gen⁹ succedat. §. q aūt dixi. Jo. an.)

Lā dubitāti i isto ꝓcto casu sint q: prebēde iam erāt affecte p adeptionē cānōicatuz factā auctoritate pape. Rōnō decidē dixi: quia ti mēte iuris sed qñ talem patrem agnatus⁹: materq; vicit agnatū: mater patri nō ex semetipa: sed agnati ꝑsona i successione hmōi anteferē. ¶ Idem. ¶ Revocatoria gratiarū includit receptos i canonicos prebendā distinctā expectātes: etiam si percipiebant distributiones quotidianas: secus si prebendā distinctā nō expectant: sed augmentum portionis includit habentes ius ad vacaturā: si nōduz est deventum ad collationē. hoc dicit sm̄ Dom. Cap. vij.

QUoniam ex cōstitutione b nostra per quā paulopost c promotionez nostrā ad sūmi pontificatus apicē b omnes collationes: pulsiones: reseruationes z concessiones sup canonicatib⁹: dignitatibus: personatib⁹: prebendis: officijs: portionibus: prestimonijs: ecclesijs parochialibus: ruralibus z alijs quibuscūq; beneficijs ecclesiasticis vacaturis quocūq; nomine censerent: ac ēt sup canonicatibus sub expectatione dignitarum vel alioz quorūcunq; beneficioz: quibus ius non esset quesituz in re: iz ad rem a felicis recoz datiōis Nicolao papa quarto z Celestino quinto: ꝓdecessoribus nr̄is factas siue concessas auctoritate apostolica in fratrū nostrorūz presentia oīno cassauimus: irritauim⁹ z vacuauimus: cassas irritas z vacuas nuntiauimus: z nullius foze decreuimus firmitatis: multe dubitationes i surgunt: vt vnde prefate constitutionis reuocatorie ꝓcessit editio: iterpretatio ei⁹ quoq; procedat ē. ¶ Presenti declaranduz duximus sanctione: q̄ in illis qui editionis tēpoze sup̄adicte vltra statutum numerū erāt per eosdē ꝓdecessores canonici sub expectatione p̄bēdarū vel etiā portionū eadē cōstitutio locum ſ habet. Si aūt hmōi recepti vltra numerū distributiones z alia vt canonici de numero existētes: sic tēpoze dicte reuocationis habebāt: q̄ per cessionē vel decessum h illorū qui erant intra numerum ex vigoze ꝓdictis gratie nil amplius assequi expectabant: nisi distributionum seu partium suarū augmentum: cum forsan esset ecclesia in qua canonicorum: non autez portionuz numerus vel prebendarum: z sic ille supernumerarius recipiebat prebendas cum alijs: mortuo vno de numero canonicoz: portio sua erat augenda sicut ꝓcto alterum canonicorum: vt ponamus q̄ in illa ecclesia sint viginti canonici: z diuisio prebendarum sit in. xx. partes: recipitur alius canonic⁹ supernumerarius: tunc fit diuisio. xx. z vnius prebendarij: mortuo vno de numerario: certuz est q̄ augmētatur portio istius canonici supernumerarij: vtrum per constitutionem reuocatoriā cassetur ista gratia reuocatoria? Respondetur q̄ non.

b ¶ Constitutione. Al principio huz erat neapoli: forte vnica fuit constitutio: postmodū fuerunt due. vna super gratijs Nicolai: alia super gratijs Celestini: vt dixi de prebēdis. si io cui.

c ¶ Paulopost. s. sexto calendas Januarij: vt ibi dixi. l. quito die ante De celebri: z sup h vide q̄ dixi in fine huj⁹ libri super data.

d ¶ Apicem. Sic ā. in phemio huius lib. §. sane. z. xl. distin. non nos.

(ADDITIO. Vide quod dixi in cle. romani. de iure iuran. in princ. Joan. andre.)

e ¶ Procedat. rj. q. j. §. ex his. de senten. excommunī. inter alia. C. de legi. l. vltima. z de multiplici interpretatione habes in predicto. §. ex his. z de postu. capitu. j. Joan. andre.

(ADDITIO. Dicit Archidia. q̄ illa decreta. j. cōtradicit: sed ibi de interpretatione iudicis: hic de interpretatione principis. Joan. andre.)

f ¶ Locum habet. Habes igitur primum casum declaratorium scilicet in his receptis vltra numerū expectantibus portiones vel prebendas.

g ¶ huiusmodi. s. auctoritate Nicolai vel Celestini.

h ¶ Decessum. Vel depositionē vel iuris priuationem. de elec. cum in cunctis. de dolo z contuma. veritatis.

¶ Glo. seq. querit. z ponit treo opi. z quartam Dostien.

vacatio p̄bēde non h̄z locum in ecclesia nō numerata.

qtam probat: z respondet quatuor obiectionibus.

a ¶ Distinctio. Nunqd impetrans in tali ecclesia vt sibi prouideatur de canonicatu z prebenda si vacat: vel ꝙmo vacauerit: vel se facultas obtulerit in tali ecclesia recipiet̄ per has literas? Et dicunt qdam q̄ non: q̄ conditio non est extitura: quia sibi prebēda nō vacat: nec vacare potest. de prebē. dilecto: q̄ etiam talia rescripta vt ambitiosa sunt restringēda. de elec. pudū. ē. de prebē. ēpūte. j. Alij dicūt q̄ si simpliciter scribatur vt recipiat: nō obstante certo canonicoꝝ numero: sed nō adijciatur q̄ puideatur sibi de p̄benda si vacauerit: tunc statim recipietur: etiam si numer⁹ canonicoz ibi statutus nō ēēt: q̄ illud non ob. nō minuit: sed addit. s. q̄ statim recipiat: Iz ibi certus sit numerus: sed ex quo adijcit de prebēda: si vacat ?ē. patet q̄ de tali ecclesia non potest itelligi: vt superius dictum est. Tertij dicunt: q̄ si nō est dictus numerus canonicoz: nec prebendarum tali impetranti nō ꝓtribebitur: sed si numerus canonicoz statutus est vt in questione ꝓposita z in casu nostro: per ꝓfio statutus intelligit certus numerus portionum. ad hoc de ꝓsti. translato. z idē dicunt econuerso hoc posse videri p Jnno. ā. eo. titu. ex parte. z per Lōpostel. de rescrip. capitulum. in glo. magna. §. item quid si papa mandat aliquem.

(ADDITIO. Et. c. ꝓstitutus. in fi. Postiēsis autem in decre. predi. ex parte. dicit indistincte: q̄ etiā si non sit certus numerus canonicoz nec prebendaꝝ: etiam si in reserto caueat q̄s assignetur prebenda vacans: vel ēpūmū se facultas obtulerit: z non ob. certo cano. ?ē. valet reserīptum: sequitur enim sm̄ eum: q̄ si papa mandat. puidere in ecclesia in qua certus numerus est quod est minus impetrabile: q̄ multo fortius in ecclesia in qua non est certus quod magis est impetrabile. allega. ā. de decī. ex parte. tñ. qui fi. sint legi. per venerabilez. de transla. c. vlti.

(ADDITIO. Facit. ff. de leg. j. l. si cui serui. vbi legatio seruo cū peculio: z hi debent qui nō habent peculiū. Joan. and. Jtin cle. ſfis. de reſcri. in glo. fi. nec ob. q̄ talis statim canonicatū z prebēdam habebit: q̄ z si hoc durius sit obediendum est. de rescrip. si qſi. nec ob. q̄ non extabit conditio si vacat: q̄ illud si vacat: non fuit appositum vt receptionem p̄ditionalem reddat: vel vt impedimentum tollat. ca. ā. de rescrip. constitutus: sed vt impedimentū remoueat si q̄s esset (ADDITIO. Sic quādoq; ponuntur clausule ad exequēdam gratiam z non ad augendam: vt in cle. j. in fi. de preben. Joan. and.) Et que causa dubitationis tollende in rescriptis inseritur: imo eius non ledent: nec mandatum impedient. ff. mandā. quia de mutuis. ff. de milit. testamen. si miles. nec ambitiosum est paupērem clericum sibi beneficium impetrare. de eta. z qualī. tuam. de preben. cum secundum. Non ob. decre. ex parte. z decre. dilecto: quia Iz in tali ecclesia in qua mul⁹ est numerus lateranēsi. concilium locum non h̄at: vt ibi: pulsio tamen papalis locum habet. ad hoc. ff. q. iij. cuncta per mundum. z. c. per principales. fatetur tñ q̄ obstabit impetrāti penuria ecclesie: si tanta sit q̄ non sufficiat pluribus: nō qualitercūq; : sed q̄ quilibet honeste de sua portione viuere possit sm̄ ꝓuentuū in eadem ecclesia antiquitus obseruatoz. ā. de institu. c. j. z. ij.

(ADDITIO. vide de qs no. de vita et honesta. cleri. quoniam. in fine. j. glo. z quod ibi dixi. Joandre.)

b ¶ Pulsiones. De ꝓstitu. cum. Ad. in principio.

c ¶ Istos. Tales qui p vacatione nil recipiunt: nisi portionū augmentum.

d ¶ Vel eos. Tacite aggredit alium casum quem revocatoria non comprehendit.

¶ Glosa sequens recitetur per obiectionem.

e ¶ Literas facultatis. Concessas eis ad quos alias ptinebat recepto: nec cautum erat in literis illis: q̄ auctoritate apostolica id facere possent. hoc dico pe decre. ā. de rescrip. cum aliquibus. z per verba ipsius revocatorie que scripsi in precedenti. c. si eo cui. ibi dicitur per dictum antecessorem nostrum: seu eius auctoritate factas: concessas: seu commissas ?ē.

f ¶ Prelatam. Ratio (ADDITIO. Intellige huius tertij casus: primos enim duos non respicit. Joanneo andre.) quia non sunt ipsorum pontificum: sed recipientium auctoritate recepti: vt dixi in predicta decreta. cum aliquibus.

g ¶ Non existit. Ista igitur est differētia inter hūc casum z priori. q: ibi expectabat tñ augmentū portionis: h certam prebendam vel portionem dandam solū hīs qui erant de numero. ad illam igitur expectationem revocatoria non extenditur ad istam sic. Joan. and.

h ¶ Erant facte. Nota contra regulam: quod per me stat ?ē. ā. de eo qui mittit. in possessio. c. ij. vbi de hoc. nam per me non stetit quin fieret mihi collatio: sed per executorem: z tamen revocatoria habet locum: z iste est excogitatus casus propter revocatoriam que revocauit omne ius ad rem. (ADDITIO. vnde per illam videor acceptasse: vt in clemen. eodem titu. cum et quem. §. penul. Joā. andre.) sed per petitionem ad rem: non in re ius habebam: z septus habes simile q̄ nō sufficit quid petere nisi obtineatur. ā. de renuntia. quidam. z eodem lib. de electionibus. fi. et glosius. cum similibus.

Universidad de Deusto
Biblioteca

ptimatio

Diuisio.

¶ No.j. q̄ sūt dī cōtēr pti nere q̄ si le tus q̄s paro hȝ in actu.

¶ No.q̄. ists dicūt q̄ appell'o ne p̄dēdā lato sūpto vocabulo ꝓpie hēduntur alia bīficia eccl̄iastica: q̄rō est cadez in oībus. facit q̄s no.l.c. j. de elec. eo.lib. vbi idez dī de canonīa. Domi.

¶ Ne sede vacante aliquid innouetur. ¶ Visum est de institutionibus ⁊ collationibus bīficiorū: sed q̄ posset dubitari: mmḡd sede vacāte capl'm succedat in ipsoꝝ collatione: merito hīc sūpta occasione cōpīlator: posuit hīc rubricā generalem: ne sede vacante. Cap.i.

IJad episcopū ⁊c. ¶ Sūt tres ptes. Sed'a tbi [Cuz vero.] Tertia tbi [Vbi vo.] Prima (cui collatio est cōmunis) soluit dubium q̄s sortificat. tbi [Et iaz si.] Secūdo cōuertit. tbi [Idem.] Sed'a p̄cipal' (cui collatio est solū epi scopi) soluit dubia: ⁊ a solutiōe excipit. tbi [Nisi.] Tertia ꝑ tē palis solūt duo dubia. Sed'm tbi [Nec ēt.] Et vtrūq; ꝝ rōnem subdit. tbi [Quia.] Joā. and. Premitte q̄ habes eo. ti. sūla. vȝ. q̄ non reperīt iure cautum: q̄ a sede vacante capl'm succedat in collationibus beneficiorū. Ité premitte q̄ q̄q; ad solum epm spectat collatio prebendaꝝ: quādoq; ad solum capl'm: quandoq; simul: quādoq; cōsensu: quandoq; cum ꝑsilio. de quo de elec. cum eccl̄ia. Item q̄ suspensus vel excōmunicatus non pōt cōferre prebendas. de concel. preben. q̄ diuersitatē. Do. Emanuit decre. ad declarationem decre. ā. eo. tīla. ⁊ ad declarationem ⁊ correctionem eoꝝ q̄ tbi no. Hos. Inno. ⁊ Hostiēs. de concel. preben. quia diuersitatem.

CASVS. Collatio prebendaꝝ alicuius eccl̄e pertinet ad epm ⁊ capl'm simul: moritur epūs: vel est suspēsus. ⁊ sic vacat epalis dignitas. postea mouī aliqo canonicus. ⁊ sic vacat prebēda ⁊ canonicatus: vtrum capl'm poterit conferre hmōi canonicatū ⁊ prebendam; Rsi. q̄ sic. Et idem vicecancellarius: impedito capl'o potest epūs prebēdas ꝓferre: lȝ collatio spectet ad epm ⁊ capl'm simul. Sed ponamus q̄ collatio prebendaruz spectat ad solum epm: lȝ teneatur regrere ꝑsensum sui capli: vtrum impedito epo vel suspenso possit capl'm prebendas ꝓferre: Rsi. q̄ non: nisi epūs esset in mora petendi absolōnem vel relationem: q̄ tunc incipet esse in negligentia. ⁊ tunc collatio ꝛcideret cōpetere ad capl'm: vt in. c. ij. de concel. preben. in gl. Sed ponamus q̄ de ꝑsuetudine vel ex p̄uilegio aplīce sedis aliquis hȝ collationem prebendaꝝ alicuius ecclesie cathedralis: tñ hȝ regrere cōsilium epi: nunc vacat prebenda: tñ non est epūs cuius ꝑsilium possit requirī: q̄ sedes ipsa vacat vel epūs est absens: vtrum iste talis possit ꝓferre prebēdas non expectata confirmatione epi: vel non expectato q̄ epūs fuerit reuersus ⁊ Rsi. roma. pon. q̄ sic: ⁊ rationem ponit ne periculum imminet beneficio.

Lapus. ℌ. cum ℘o.

Lapus. ℌ. vbi ℘o.

Nōdūm.

¶ Nota primo iuncta glo. q̄ donatio prebēdaꝝ ecclesie cathedralis q̄ꝛ spectat ad epm ⁊ capl'm simul: tūc vn⁹ sine altero nihil pōt facere: ⁊ sic epūs posset differre collationē si vellet. q̄ꝛ collatio spectat ad solum epm: q̄ꝛ ad solum capl'm. Sed de iure cōi spectat ad epm ⁊ capl'z simul. glo. tñ ꝺ tenet q̄ spectat ad solū epm de ꝑsensu tñ capli. Sed in hoc est magna dīa. Nam primo modo q̄n collatio spectat ad epm ⁊ capitulum simul: pōt capitulum conferre sede vacante. sed secundo modo non posset.

¶ Nota vlterius q̄ capitulum vel vniuersitas non debet excōmunicarī per modum vniuersitatis: sed ſi singulares delinquant sunt particulariter excōmunicandi.

¶ Nota q̄ sede vacante capl'm non potest conferre beneficium spectās ad solum epm: lȝ collatio ad epm spectet cum ꝑsensu capli. Idem si epūs fuerit suspēsus. q̄s verum est: nisi epūs esset negligens in petēda absolone. Ratio est: q̄ q̄n epūs est suspensus non potest dici esse in negligētia: q̄ si vellet conferre nō posset. ideo ꝛra ipsum nō currunt ser mēses: nisi (vt dictum est) eēt in negligētia se rehabilitandi: quia tunc incipent currere ser mēses: ḡbus elapsis posset capl'm illa conferre. Sed queritē quo tpe incipiūt currere ser mēses? Dicendum q̄ a tpe vacationis ⁊ nō a tēpore negligētie. Aliqui tamen intelligūt q̄ si fuerit negligens per ser menses (lȝ a tempore negligentie non vacet beneficium) q̄ lapsis ser mensibus potest capitulum conferre beneficia. Sed tamen dicendum est: q̄ non dicitur negligens quando beneficium nondum vacat: ideo ser menses solum computantur a tempore vacationis.

¶ Nota q̄ collatio alicuius beneficiū; spectat ad epm cuz consensu sui capituli. c. quanto. ⁊ c. nouit. de his que fiunt a ma. par. ⁊ hoc de iure cōmuni: nam de iure speciali potest spectare ad alium: ⁊ ad epūm.

¶ Nota q̄ qui quo conferre debet beneficia cum ꝑsilio epi cop'i: intelligitur si ꝑsilium epi cop'i possit haberi.

¶ Glosa sequens solvit dubium.

a ¶ Adortuo. Idem est si quocūq; alio modo vacet sedes renūtiatione ⁊ depositione vel quouis modo. ad ꝺ vij. quest'o. j. ℌ. ecce in quibus. xxxij. q. vj. in princ.

b ¶ Suspēso. pone q̄ peccauit in decr. ā. de sēt. grane.

¶ Glosa sequens exprimit opiniones.

c ¶ Etiā si. Hoc dicit ppter. (ADDITIO. ſm Vinc. hec lra est vera: ipse enim Vin. in decre. ij. eo. tī. dicebat q̄ sine ad solum epm: sine ad eum cōiter cum capl'o spectaret collatio: vacāte sede non ꝓferebat capl'm. Littera que habet Inno. est corrupta: ipse enim Inno. in decre. q̄ diuersitatem non distinguendo dicebat: q̄ si ad epm ⁊ capl'm simul spectat electio suspenso epo solum capl'm eligere: sunt enim vnum capl'm ⁊ corpus quo ad illa que eis cōiter imminent facienda. Illud aūt dictum Hostiēs. determinabat: vt segtur in glo. Joā. and.) vbi Inno. ⁊ Hostī. q̄ dicebāt: q̄ si epūs intererat in capl'o vt canonicus ppter mortē eius non impediebat capl'm cōferre: nisi sicut per mortē alterius canonici: si aūt vt platus: eo mortuo ꝓferre non poterat. non est verum: et hic vide.

d ¶ Vt prelatus. Interdum enim est vt canonicus. de concel. preben. postulastis. de preben. cum in ecclesia. de appel. a collatione. ā. eo. lib.

¶ Glosa sequens recī. per questionem.

e ¶ Singulariter. Hoc dicit: quia capitulum vniuersitas vel collegium excōmunicari non debet. j. de senten. excōmu. romana. ℌ. in vniuersitatem. (ADDITIO. Jo. mo. ⁊ Archidia. alleg. ff. de admīni. tuto. sta autem. als incipit. Quidam decedens. ℌ. papinianus. ⁊. l. tytium. sup tūi. ⁊. ℌ. j. Joan. andre.

f ¶ Maiorib. Di enīz minores eligere possent. de clerī. excōmu. mī. si celebrat. suspensi autem vel maiores excommunicatione ligati non eligunt: nec eligūtur: vt de elec. cum inter. ⁊ de consue. cum dilectus. vbi de hoc.

Ecclesia non debet ferri in capitulum.

Cōsilium ⁊ ꝑsensus differunt.

g ¶ Assensu.

a ¶ Assensu. Hoc dī. Compostel. esse de iure cōmuni in ꝑsonis prebendis cathedralis ecclesie: vt no. ā. de elec. cum ecclia vulterana. Scire debes q̄ cum epo hȝ cōferre prebēdam cum ꝑsensu capli: si sunt viginti canonici: ⁊ decez ꝑsentiant: non valet collatio: q̄ non hȝ maiorē partem capituli: ſ hȝ si haberet voces in capl'o vt canonicus tūc diceret facta ab. xj. et sic a maiori parte capli. de ꝑcel. preben. postulastis. Inter ista aūt duo. s. ꝑsilium ⁊ assensus est magna dīa. q̄ dic: vt no. ā. de arbi. cuz olim. de elec. cū in veteri.

b ¶ Nisi. Istud nisi venit exceptiue a suspenso.

(ADDITIO. ac si dicat q̄ ad partez que loqtur de epo defuncto: nō cōpetit exceptio. Jo. and.)

¶ Glo. seq. notat a Zelo. ſrīt. arguit pro ⁊ ꝛra. solvit. ꝛtertiū. queritē ⁊ soluit.

c ¶ In mora. Si ergo sit in mora bene potest se intromittere capl'm. Sz quero numquid capl'm hoc casu canonicus statim exquo epūs fuerit in mora possit ꝓferre: vel an post morā petendi: ser mēses habebat expectare? Et videt q̄ exquo fuit in mora petendi absolutionē: demum post ser menses ⁊ non ante ꝓferre possit. (ADDITIO. Idez Archidia. dicens: q̄ Vin. ⁊ Hostiē. hoc tenēt in decre. vlti. vt elec. que. j. allegatur. Joā. and.) q̄ ante ꝺ fuerit in mora non currit tēpus: postea incipit currere. de ꝑcel. preben. q̄ diuersitatez. de elec. c. vlti. si epūs simplr sine consensu capli haberet ꝓferre locum hēret. q̄s. ā. dīxī. sed hic de ꝑsensu capli habet ꝓferre. vnde videt a ꝓrario sensu istius: licere q̄ statim exquo fuit in mora capl'm possit conferre. Sed cum hic ꝙparat ꝑsilium ⁊ ꝑsensum vez puto quod prius dixī. Sed q̄si dicetur esse in mora? hoc ipso ꝙcito potuit licēter non petīt. ff. ad tertul. l. ij. ℌ. ꝑsertim. nō tñ amara faciēda est interpretatio. ff. de dona. inter vī. ⁊ vxo. si id q̄s. ℌ. iiquis ſm operas. nec est caluniosa. ā. de priuileg. in his. ff. ad exhī. l. penul. arbitrabitur ergo hic bonus iudex. (ADDITIO. Idez Archidia. post Hostiē.) ff. de iure delibe. l. j. Si aūt malitiose impediatur ne petere possit subueniturs ei: q̄ nō est in mora. de ꝑcel. preben. postulastis. nisi ipse hoc procuraret. ff. fīgo cautionī. l. ij. ℌ. vlti. (ADDITIO. Casum vide. ā. eōrī. ele. mmltorum. de pe. ver. sīlis penam. Joan. andre.) de officio delega. pastoralis. ℌ. fina.

d ¶ Vbi vo. Facit ad ea que no. Hostiē. de elec. c. vlt. in fi. ⁊ Vin. ⁊ Compostel. de iustī. c. vlti. in fi. Do.

¶ Glosa sequens querit. arguit pro. soluit ⁊ tria.

e ¶ Cum ꝑsilio. Quid si cum ꝑsensu: Idem videt cum cadē sit ratio vacationis vtrūne in hoc casu. ⁊ ad hoc. ā. de preben. fi. aplica. ⁊ aliqñ ꝑsilium ponitur pro cōsensu. de offi. delega. venerabilis. de foro compe. c. j. Cōtrariuz credo: q̄ cum hȝ eligere de ꝑsensu: non sic liberam habet potestatē: sicut de consilio. vnde minus habet expectare hoc casu q̄ in illo. dico tñ q̄ non curret tēpus: cum non possit eligere. de concel. preben. quia diuersitatez. de elec. c. vlti. preterea ponamus in requisitione consilij absentiam pro contradictione. ad hoc de arbi. c. ij. eo. lib. quod in consensu non potest. ⁊ facit pro hac parte quod dīxī de reserip. si pro te. in glo. sed pone.

f ¶ De medio. ī. de hac vita. et expone vt dī. xxiij. q. iij. hec aūt vita. ⁊ ꝛre dicatur media tbi no.

De medio intelligitur. ī. de hac vita.

g ¶ Alb eo. Sīle de reseri. ij. gratiose. (ADDITIO. Et de pe. di. j. ℌ. b idez ver. tē a mortuo. vel ut ab eo q̄ nō è pertit ꝑsessio. Jo. an.)

h ¶ In remotis. Arbitrarium erit hȝ terminare ſm considerationez temporis que sequitur. j.

¶ Glosa sequēs allegat simile. obiecit ⁊ soluit.

i ¶ Imminere. habes simile casum. ā. de offi. delega. si is cui. eo. li. Et nota q̄ difficultas ꝓstationis reddit obligationem inutilē ꝛtra id. ff. de verb. oblig. l. ij. ℌ. j. Item nec seruatur forma que inerat collationi. et ergo non valet q̄ agitur. ff. de arbi. l. parui. Solu. lȝ in contractibus grauis vel possibilis modus vel ꝺitio vitiet contractum: secus in spiritualibus. ā. de condi. ap. c. vlti. reſcitur ergo nec rem inutilem reddit. Item pericul' vacationis que iminet limitat sue q̄ als esset seruandum. sic. j. de testa. c. ij. eo. lib. de offi. delega. si is cui.

Conditio grauis an vitiet contractum.

¶ De rebus ecclie non alienandis. ¶ Dictuz fuit. ā. de prebendis ⁊ alijs beneficijs ecclesiasticis. vez q̄ posset dubitari vtrum res beneficiorū deputate pro sustentatione clericoz beneficiatoz possent alienari: sicut res aliorū priuatorū: cum quilibet sit legitimus administrator suaz rerum: ideo ad nos ꝓtinet formandum ponitur rubrica de rebus ecclesie non alienandis. Cap.i.

Ptimatio dīsi belve

Diuisio.

¶ No.j. duos casus ī qb⁹ est ymissa alienatio rei ecclīastice.

DUdum. ¶ In hoc capl'o sunt tres ptes. In prima actoris declīa petitio. In secunda rei defensio. tbi [Dictus Jo.] In tertia tbi [Quia Jo. Jpape diffinitio tribus fulcita rationibus. Secunda tbi [Quia etiam.] Tertia tbi [Presertim.] Joan. andre.

¶ CASVS. Dicite aliqua ecclīa parochiali in dioceſi pictauen. epo picta. cum consensu sui capli donauit decimas illius ecclesie parochialis archidiaconatui sue ecclesie: q̄ redditus archidiaconatus illius ecclesie erant ita tenues q̄ non poterat archidiacono ex illis sustentari. vnde illas decimas donauit archidiaconatui: nullo precedēte tractatu: postea illa ecclia parochialis fuit alicui collata: q̄ petīt decimas a dicto archidiacono. Quas cum recusasset soluere: fecit archidiaconi ꝓmentri coram iudice cōpetente: ⁊ in suo libello petebat vt inder declararet illas decimas spectare ad rectoriē illius ecclie: ⁊ imponeret ꝑpetuum silentium ipsi archidiacono. Archidiaconus excipiendo ꝓposuit q̄ decime fuerant sibi donate per epm cum consensu sui capli. Ecōtra replicabat rector illius ecclie q̄ donatio hmōi non valeret: eo quia

Universidad de Deusto
Biblioteca

rek vtilitas: vł ne-cessitas a-lienandi subeē nisi alr pbek non adhibet fides. Nāz ē dł q in isto hoc ptinebat: et ti papa dicit q nō subrat. de ḡ in glo. Dom.

In medio ideſt i iudicium.

Epō ex iusta cā pōt ī iure vni-us eccliē alteri dare

tempore donationis ecclesia ipsa vacabat ⁊ nulli habebat defensorē. Item dicebat rector q̄ non fuerat iusta causa alienādi decimas. Item q̄ dicta donatio nō fuerat facta solēniter. i. tractatu precedēte. Ut romanus pontifex quditus allegationibus partiū hinc inde declarauit decimas spectāt ad ipm rectorē: ⁊ impo fuit filiū archidiacono. Ver. ⌊Et infra.⌋ sub hoc infra: ptinet qualr rector ecclie parochialis fecit pcurire archidiacono: qui detinebat decimas: et petijt q̄ iudex declararet decimas spectare ad suas eccleſiam: quo facto ponēret filiū archidiacono. Dictus aūt archidiaconus ex aduerso ꝓposuit excipiēdo vt segtur (Cōcessit ⁊ infra) sub hoc infra pontł replicatio rectoris allegantis donationē factā archidiacono per epm nō valere: ꝓpter cās ꝑdictas in positione casus. Ut romanus pōtifex auditis allegationibus partiū sentēciauit vt segtur. Nā decimas ipsas adiudicauit dicto rectori: ⁊ ppetuū silentium imposuit archidiacono.

a ℂ Et infra. Intelligas q̄ quidam rector cuiusdā eccliē diocesis vulnen. petebat sibi ⁊ ecclesie sue restitui ⁊ adiudicari decimas quas archidiaconus vulnen. percipiebat in sua parochia que de iure ⁊ consuetudine antiqua pertinebant ad ipsam ecclesiam. Dictus ꝯ ⁊c.

b ℂ Ex aduerso. Ad petitionem ipsius rectoris.

c ℂ Rndit. Cōtestādo litē. ⁊ faē q̄ vtrl⁹ lit. ꝓtest. c. ij.

d ℂ Nō debere. Nec adiudicari: vt in decisione dixi: vt patet in ij. nam sententia ⁊c. de ol. eog. cum dilectus.

e ℂ Proferēs. Archi. excipiendo ⁊ impēditionem actoris.

f ℂ In medio. i. iudicio vbi ē medius iter actorē ⁊ reū.

g ℂ Capli. Per ꝯ videbaē valere. de his que ij. a pla. c. ij. ⁊. iij. sed hoc nō sufficit etiamsi diligēs forma seruata non fuit: nec causa suberat ⁊ vacabat ecclesia: vt segtur.

h ℂ Silo. seq. querit ⁊ solut. solutioni ob. ⁊ respondet.

b ℂ Tenues. Justa videbat cā: sed nō apparuit vera: vt dr in fine. Sed nūqd dices istā iustā cām idistincte si alis fuisset tāc vera? Certe sic. ā. de prebē. exposuisti: nam etiā capellas posset annectere ob hanc cām: vt ibi dicit: epus enim ꝓsensu capli sui pōt ecclesiam ⁊ res suas ex iusta ⁊ honesta causa alteri dare. de his que fiunt a pla. c. iij. ⁊. c. pastoralis. sed ꝯtradicit expresse. xvj. q. j. ecclesie. vbi dr quia antique ecclesie decimis priuari non debēt: vt notis oratōne tribuanē per quod. c. indistincte dicebat Hug. q̄ episcopus inuito sacerdote nō potest de iure vnius ecclesie alteri dare. Sed non est verū: vt ibi no. ⁊ de hoc per Bernar. de religio. do. cōstitutus. Dic ergo q. c. illud loquitur quando iusta causa nō subest: vel potest loqui quando ipsa ecclesia in nullo sibi abundat. ad hoc. ā. de preben. cum canſam. pro ista parte facit de eccle. edi. ad audientiam. j. ⁊. c. tua nos.

i ℂ Onera. Scilz cōgrue sustentationis archidiaconi: hospitalitatis ⁊ epalitus iurisdi. ā. de prebē. de monachis.

k ℂ In concessione hmōi. Facta scilz de decimis ecclesie time vacantis: secus si concederetur vel vniretur ipsa ecclesia vacans. quod dic vt in clemen. eo. titu. si vna.

l ℂ Ecclesia. Que agebat. Et no. q̄ nō solū in cathedrali ecclesia locum habet q̄ sede vacante ⁊c. sed etiā in minoribus ecclesijs. de offi. ordi. cum vos.

(ADDITIO. Idem fm Dotteū. in qualibet dignitate vel ꝓnatu q̄ remittit ad sū. ne se. ya. §. ⁊ de qua sede.

⁊ vide quod not. ā. de eccl. ꝓcla. ca. ij. in. j. glo. Jo. an.)

m ℂ Defensore. Si ligit ecclesia (ADDITIO. Que fungit iure minoris. ā. de restitu. in integ. c. j. Sicut ergo pupillo non ſbiti tutorem vel legitimū defensorem dr bonus defensorvł aduocatus dari per tradicē. ff. de re. eorum qui sub tu. l. magis. §. nō passim. ⁊ fi. sic ⁊ ecclesie vacāti. Joan. and.) caret prelato: dr epus sibi alium deputare defensorez vel ꝯomanum qui res eius colligat: cōseruet ⁊ gubernet. i. xxv. dist. qm̄ gdam. de of. or. cum vos. C. de epi. ⁊ cle. oēs. §. hec nihilominus. ⁊ ad huius officium ptinet propter soluēda debita: an pecunia posit haberi alicūde an de fructibus satisfieri posset aut de mobilib⁹? ⁊ an potius expediat obligare ipā distrahere: an de minus vtilis possessionis precio ītrari posset: ⁊ caueat iudex ne talis possit corrūpi. ff. de rebus eor. qui sub tu. l. magis. §. non passim. ⁊ §. seq. his oibus consideratis defensorem distrahere poterit: ⁊ nihilominus epus suā interponit auctoritatem. ā. co. ti. c. j. de his que fi. a pla. cum apostolica. si ꝯ epus rem mense sue alienet: hoc facit de ꝓsensu capituli sui: ⁊ archiepus auctoritatē interponet. ad hoc ī. q. iij. c. ij. xcvj. di. bene quidem. circa finem. fm Dostiēsi. (ADDITIO. An hoc sit necessarium. vide qd̄ dixi de his que fi. a pla. c. j. in fi. Jmo. hic dicit hoc fm quosdam: ⁊ pro hoc facit quod ipse Jmo. no. eo. tit. vt supra in fi. ⁊ quod ibi scripsi: hic ponit Archidia. Sed Dostiē. simpliciter hoc ponit remittens ad no. per se. ā. eo. lib. de sup. neg. pla romana. que videas in sum. de offi. ordi. §. quid pertinet. ver. pertinuat. ad idem in sum. hoc eo. titu. §. iij. ver. res autem. Idem Jo. mo. Joan. and.)

Eccle vacāti debēt epos deputare defensorem.

n ℂ Silo. seq. remittit ⁊ ꝑsilit. Sed o ipse ponit duas opi. ⁊ soluit. Tertio itē querit. ponit soln. Bern. ⁊ ptrariam Dostiēsi. demū ponit distinctionē post Jmo. ⁊ Dostiēsis.

n ℂ Tractatus. Fm qd̄ no. de his que fiunt a pla. tua. ⁊ dr diligenter fieri. ⁊ vtile (ADDITIO. Non dicit necessarium: qd̄ patet hic per singulare: nō enim dicit tractatus solēnes ⁊ diligētes: sed ponit singulare: ⁊ est simile qd̄ no. in cle. cām. §. verum. in glo. Iz ergo de hoc tractatu ⁊ eius forma: vide in Spec. de loca. §. segtur. ver. ⁊ sctas. Joan. and.) est septimus id facere: ne decipi possit. de de proba. Tertio ibi⌊ Quotiens ⁊c.⌋ Dolet dubitari nūquid valeāt ꝓcessus canonicoz non habiti in cōi: Et dixit Lau. q̄ non. ad. l. ff. de ser. rustī. prędi. per fundum. rādetur illud vez in re cōmuni pluribus vt singulis: ⁊ idem tenet Dostiēsis. in dicta decre. tua. ⁊ approbare videntur Jmo. ⁊ Compost. de ꝓsuc. cum consuetudinis. Dostiēsis. de his que fiunt a pcla. cum aplica. ⁊ in ultima ipsius tit. circa prin. dicit contra. nam Iz inueniat in electione q̄ requiratur cōmunis consensus. de electi. in generali. secus in alienatione. co. ti. cuz vos. xij. q̄. ij. si qua de rebus. Et ad hoc concordat qd̄ olim hic no. Bernar. qui dixit q̄ speciale erat in electione qd̄ a principio erat nullus: postea non conualescebat. ā. de electo. auditis. in alienatione tamen qd̄ a principio non valet conualescit sub sequenti consensu ex nunc: non vt ex tunc. Dici potest q̄ vbi nō precessit tractatus vera sit prima opinio: vt hic: sed si ꝑcesserit ⁊ deliberauerunt alienare: Iz singulares consentiant: valeat consensus ⁊ locum habet secunda opinio.

Sed querit ḥ Ber. nunqd̄ solēnitas. l. hoc ius poterit. ī. alienatione rerū ecclesie locum hr? Et dixit Bernar. (ADDITIO. a Jmo. ḥ cor. Jo. xij. q. j. videtes. in. j. glo. ⁊ facit qd̄ no. i. q. ij. §. q̄ si. xij. q. ij. in sūma. ⁊. xvij. q. iij. nullus. ⁊ Fran. hodie it q̄ illa solēnitas de facto non seruat. Joan. an.) q̄ non de necessitate: dūmō seruet fouma xij. q. ij. fine. nō obstante q̄ si incorporatā in canonibus. (ADDITIO. i. in volumine decretoz. vide qd̄ dixi de rescrip. c. ij. sup glo. penul. Joan. an.) q̄ alij canones de eo nō faciūt mētionē: ⁊ fuit positus vt sciret affectus principaz ad ecclesiā. Vostien. ⁊ra ꝓpter rationē supradictam. (ADDITIO. Et q̄ fm eū contraria opinio est ecclesie onerosa. ⁊ sic tollenda. de ꝓbe. c. j. Joan.) Sed tāta solēnitas in distinctum per vsum contrarium abiit. iij. di. §. leges. Distinxerūt aūt hic Jmo. ⁊ Dostiē. inter decretū: auctoritatē ⁊ cōsensum sine collaudationē. Decretum est sententia qua iudex cōtractū futurum iustum fore decreuit auctoritatē suā interponēdo: vel aliquē in possessionē mittendo: vel mittendū declarando. ff. de dam. infec. si finita. §. iulianus. ⁊. §. si forte: ⁊ interponitur ante cōtractum. ff. de rebus eorum qui sub tu. l. magis. §. nō passim. ⁊. §. sequē. Auctoritas aūt est auctoritas abilis consensus qui competit sibi ex publico officio vel legitima administratione: sicut sunt tutores ⁊ curatores. ff. de auctor. tuto. Consensus autez siue collaudatio est multorum voluntas ad quos res pertinet simul iuncta. Et dicunt quidam q̄ in alienatione rei ecclesiastice non requiritur decretum: de quo supra dictum est: sed cause cognitio: auctoritas episcopalis: ⁊ cōsensus cleri.

† ℂ Adde q̄ solēnitates requiruntur in rerum ecclesiasticarū alienatione. no. in addit. sum. xij. q. ij. Ver incorporata in decretis si fit suāda si fit ꝯa canonib⁹.

Decretuz qui ḋ sit.

Auctoritas qd̄ sit.

Cōsensus seu collaudatio qd̄ sit.

Pauptas ē iusta cā annectēdi vni bñficiū alteri.

a ℂ Perpetuis. Nota q̄ in temporalibus in quibus nō fit lectitur ecclesia: sufficit tacitus ꝓsensus. ā. de his que fiunt a pcla. c. ij. in perpetuis expressus ⁊ tractatus fm formam. xij. q. ij. fine. fm Bernar.

b ℂ Presertim. Lece tertiū: ꝓpter qd̄ nō valuit ꝓcessio.

c ℂ Ecclesie. Nota formam sententiam in persona dominī. de hoc. ā. de electio. querelam.

Silo. sequens allegat duas cōcordantias. signat vnā contrariam: ⁊ remittit.

d ℂ Pertinentes. De iure cōmuni. ā. de decī. cū ꝓtingat. ī. c. cum in ma. cōtra co. ti. dudum. vbi vt ibi. Cap. ij.

Diuisio.

℗ No. j. q̄. ꝙ iura incorpalia ꝑsit ꝓcedi in emphytheosim: sic bona ł mobilia.

℗ No. §.

Be pauperum sunt quo ad sustentationem: ⁊ clericoꝝ

net: ⁊ si dator est parvus vel magnus: vel donatarius de ne meritus vel non meritus. ā. de dona. c. j. ⁊. iij. xij. q. ij. terrulas. xvj. q. j. possessiones. Joan. andre.)

℗ Persone ecclesiastice nō possunt se supponere laicis sine speciali licentia pape hoc dicit. Pręsupponendū est primo ꝓ scłlecteu hui⁹. c. qd̄ habetur in glo. posita super verbo spāli. Secundo ꝓsupponēdum est q̄ nos habemus ꝓtractū allodialem qd̄ ꝓ aliqua re nō debemr aliqđ reuerti. Et in his partibus nullus potest rē tenere in allodiū nisi fit nobilis persona ecclesiastica. immo si alta ꝑsona teneat rent aliquaz: ⁊ ꝓ illa re non solvat aliqđ tm: poterit castellanus loci petere ab illis ꝑsonis: a quo tenent illam rem: ⁊ si a nullo tenent: poterit imponere certū tuo ⁊ deuerium.

℗ CASVS. Aliq castellani certarum castellantiarum concesserant odium cōtra personas ecclesiasticas: eas grauando ⁊ oppimēdo: sicut fit hodiernis temporibus: q̄ mittunt milites ad possessiones personaruz ecclesiasticarum: vnde persone ecclesiastice videntes se oppimi: asserebant tenere suas possessiones ab illis castellanis ⁊ aliis personis laicis potentioribus vt defenderentur ab eis. Istud. c. hoc ꝓhibet ne fiat sine speciali licentia sedis apostolice.

c ℂ Consultissimo. i. cum multo consilio facto: sic fieri debent iura. xxv. q. ij. apostolice. ⁊. C. de legi. humani. vel. i. per quod ecclesijs valde consulitur.

f ℂ Universos. Ut feminas comprehendit. de hoc dixi. ā. de elec. generali.

(ADDITIO. In glo. ḥ. Et per hoc videtur q̄ ecclesia iura sua vel nomen debitoris non cedat sine decreto. de minoe. vide in spe. de cess. act. ḥ. primo. versi. sed nūquid minor. Joan. andre.)

Ecclia nō lcdit iura sua sine ti creto.

℗ Silo. seq. notat a contrario. querit. ⁊ remittit.

g ℂ Immobilia. Dic igitur ꝓhibitio ad mobilia in q̄bus non ꝙsueuerunt tales fieri submissiones: nō extenditur: Iz tam mobilia: q̄ immobilia prohibeantur alienari. ā. eo. ca. j. nisi que seruando seruari non possint. C. de adml. tu. lex que. Querit hic Bar. nunqđ clericus beneficiatus factat fructus suos ⁊ testari ⁊ donare possit? Dicit de hoc. ā. de offi. ordi. c. presenti.

h ℂ Jura. No. iura. vel incorpalia ponit inter immobilia bona: hic enim in vtrisq̄ idē ius statuitur. ad hoc C. de lon. tempo. prescrip. l. vlti. incorpalia enim prescribi habent vt immobilia: vt ibi. ad idem. C. de sacrosan. eccle. tubemus. ij. §. j.

Jura icorpalia ter imobilia cōputantur.

(ADDITIO. Et in auctē. de nō alie. §. vult enī. col. ij. fa. q̄ no. in spe. de restit. spo. §. nūc dicam⁹. assi. fi. Jo. an.)

ł ℂ Ipsarum. Scz ecclesiarum. Et sic no. donoū ecclesiasticoꝝ dominum penes ecclesiam.

Dñius rei ecclesiasticarum apud quē sit.

(ADDITIO. Dicit ḥ Bar. ⁊ post eū Jo. mo. q̄ ecclesia. i. congregatio fidelitū: cuiꝰ chīs est caput: hr dominū.

Universidad de Deusto
Biblioteca

quo ad admissionē.z sic dicit Gozdari Zsla. Joā. an.)
a ¶ Supponere. Pro eodem ponuntur: vel singulis singula referas.
(ADDITIO. l. fin ordinem l. Et submittere ecclesias: subjecere bona: supponere iura. Joā.)
b ¶ Cōsensu. Iste regit regulariter in alienatiōe: z ēt pter hāc psti tutionē regrebat in hoc casu. c ¶ Speciali. Nō sufficit hoc casu generalis: z B est ius nouum z statutū: qr in talib⁹ submissionib⁹ maius periculū vertit: z iō cautius ḡ in alijs alienationib⁹ est agendū. l. rij. dic. quiescimus. de elec. vbi pericula. ff. ad carbo. l. j. qr quedaz seruitus erat. (ADDITIO. facit. ā. de ac. ven. lenio. de iure. nimio. z humanioris est. cc. xvj. q. ij. c. j. Jo. an.) Et vt laici qui sepe vexabāt vel vexari permittebāt ecclesias vt eis fierent tales submissiones: vidētes sibi alias viteri⁹ fieri nō posse: desistāt a talib⁹. ad hoc. ā. de pceī. ſbē. deresidā
(ADDITIO. ā. de fmn. eccle. aduersus. Joan. and.)
¶ Hlo. seq. ponit vnam opi. quam reprobat.
d ¶ Nō procedēdo. Quidaz. (ADDITIO. s. clericle⁹ Pl. Jo. an.) male intelligentes: dicunt hic phiberi emphiteosim z alios ḡtus a iure permissos: sed nō est verū. z. j. est posita distinctiua: sed huic intellectui ꝓtradicit: nec est presumēdū cc. de elec. ecclia vestra. ij. ā. eo. li. eo. ti. cū expectat. ſ ergo sonat l'a: qr nō phibet papa bona ipsa alienari forma z casib⁹ alijs a iure pmissis: sed phibet submissiones fieri.
(ADDITIO. Idē Host. Bar. Jo. mo. z Archidia.)
e ¶ Alienando, Vendendo: permittando.
f ¶ Casibus. Casus habes no. rij. q. ij. in summa.
(ADDITIO. Qui ꝫ sint multi: reducūt ad quatuor ibi notatos. Joan. andre.)
g ¶ Aduocando. l. tanquam ab aduocatis recognoscēdo: al's auohando.
h ¶ Partibus. Hallicanis.
¶ Hlo. sequens rect. per. q. in qua duas opi. ponit.
i ¶ Nō modicū. Id modicum ergo ipse pōt vocari in pfonos vel defensores: qr tūc in modico tpe nō est periculū. ff. de iudi. si debitor. i. Pōt aūt dici modicū ipse: illa decē unos. vel sm Host. z Bar. relinquitur iudicis arbitrio: ex quo ḥ nō determinat inspecto statu ecclie z imminenti periculo z conditione personarum. vt. ā. de offi. delega. de causis. ff. de iure deliberan. l. j. in fin.
(ADDITIO. Idem Archidia. vide qr no. in cle. eo. titu. monasteriorum. in glo. fi. Joan. andre.)
k ¶ Juramenti. Non enim debet esse vinculū iniquitatis. ā. de iureiu. c. j. cum suis concor.
l ¶ Secutū. j. de reg. iur. accessorius. cum suis concor.
¶ Glo. seq. alleg. vnā ꝓcor. z ꝓrarium soluit.
m ¶ Prescribēdi. C. de agri. z censi. quēadmodum. in fi. lib. xj. z est B specialis: cum als ex inutili cōtractu transferat dominū: z minus iustus titulus det cām prescribendi. z de B no. de prescrip. fi diligenti. ff. de do. z eleganter. z C. de suffraga. l. vna
n ¶ Officio. l. officij sui executione. z dicit Bar.
(ADDITIO. Jo. mo. z Archid.) qr a beneficio est ascensus. de ap. pasto ralis. vbi de B.
(ADDITIO. Vide qr no. ā. eo. lib. de reiudi. cas. j. super ver. officij.)
o ¶ Administratione. Tēporalium. de solu. si quotidiam.
p ¶ Denuntiare. Sumptū fuit ex canone. ij. q. vij. ¶ propter. in aucē. coll. ij. de nō alie. aut gnm. re. eccle. §. ij. q scipit Ieconomum.

Distinz an transferat ex inutili ꝓtractu.

Clericē ergo vidēs prelatū in hoc deliquere: denūtiare debz: qđ si nō fecerit: punit vt h. z si iurasset nō accusare: nihilominus denūtiat. ā. de iureiur. quēadmodum. in fi. z nō obstāte pmissione obedientie accusat. de accu. ex parte. q ¶ Sic granata. Vd idem. ā. eo. lib. de elec. cupientes §. ceterum. z. c. si compromissarius. in fi.

Jurās nō accusare nihilominꝰ pōt denuntiare.

r ¶ Tricimo. Hoc referas tam ad suspensionem prelatorum ḡ clericorum.
(ADDITIO. Idem Host. z Archidia.)
s ¶ Hactenus. Idē sm Host. z Bar. si post istā ꝓstitutionē ista duos mēses a tēpore publicatiōis. in aucē. vt sac. no. ꝓstit. in rubrica. in prin. titu. qđ verū puto nisi pr⁹ hoc sciuerint. ad hoc. ā. eo. lib. de preben. cū singula.
t ¶ Cōpetēt. s. tritinā. xxiij. q. iij. de illicita. de sen. ex. sacro. nisi facti necessitas aliō suaderet. j. ti sen. excō. ꝓstōnē.
v ¶ Dimittant. Tolle qđ est. j. excōicationis cc. in titō igitur casu necessaria est monitio: sed in sequen. non.
x ¶ Ex cōtractibus. Nunquid debeat observari in cōtractibus licite factis antecessit.
y ¶ Lege. Vt si lex vel pactū fuit appositū in ḡtu: standum erit seruēt:

lud seruet: al's fiat qđ exigit nā ḡtus. z sic ḡtus ex pactione legē accipiūt. j. de reg. iur. ḡtus. cum suis ꝓcordan.
a ¶ Secus. Usurpādo ꝓtra naturā vel pactū appositū.
b ¶ Restituēdo. Et sic nō sufficit a grauaminib⁹ abstinēre: nisi vsurpata restituant. xiij. q. vj. c. j. j. de regu. iur. petrū.

ꝓmutatio dicit hic ye.

¶ De rerum permutatione. ¶ Dictum fuit. ā. ti. prī. de rebus ecclie non alienandis: z qr dubitari posset: vtrum vna ecclesia possit cum alia permutari: ideo ponitur rubrica de rer. permutatione.

¶ No. j. qđ non est ius permutatio bñficiox.

¶ No. ij. qđ vbi lex ponit vnū casū ſpāle in ḡtū: ꝓ supponit eē regulaz generalē. ad B de pbē. ſsenti. co. li. Do.

Lib. vj. Licet j. ¶ Nō dubitat. Ponit tū pro thema de permutat⁹ volētib⁹: vbi sūt expectantes: qđ diffinit. ibi ¶ Nolumus. Jexponit motiuum. ibi ¶ Equitates. J z eius rōnē. ibi ¶ Que als. J Et ḥ ponitur: licet: pro ḡtus. Joā. andre.

¶ Nota qđ qui expectat primam vacātem: primam consequi debet. Fallit ḥ z in casibus quos dixi. ā. de preben. quia sepe. z de concess. preben. fi solū. Joan. andre.

¶ CASVS. Papa tytio fecit gram: z mādauit eccio pcanen. vt bñficium cū cura vel sine cura: ét si esset dignitas vel psonatus tytio ꝓferret fi de pūi vacaret: allogn primo vacatur: dato certo executore ad cōpellēdum: ḥ facto volumus pmutare nra bñficia. vnde cā pmutationis fiende z non al's: nec ab alio mō resignaui meū bñficium in manus eccī pctanen. facta resignatiōe: tytius venit ad eccm z petit sibi cōferri illud bñficium tanq̄ vacans virtute gre sibi facte. Dicebā ego qđ meū bñficium non resignaueram nisi causa pmutationis: z sic nō vacabat simplr: nec ꝓtinebat sub gra sua. vnde eccs pctanē. dubitans an illud bñficium caderet sub gra sibi facta ꝓsuluit. ro. pon. Qui ꝓsultus rīdet: qr ly de rigore iuris ista bñficia resignata cadant sub gra tytio facta: tñ de egtate precipit qđ hmōi pmutationes nō impediant p expectationes. Et ponit rōnē: nam isti pmutantes nō essent bñficiati sua resignaturi nisi cā pmutationis. Et istud vez nisi per fraudē fieret hmōi pmutatio z resignatio: qr pdicta fraude expectans posset petere istud beneficium ac si vacasset per mortem vel resignationē non causa pmutationis.

Nōbilla.

¶ No. pīo qđ pōt fieri pmutatio bñficioz nō obstātibus gratijs expectatiuis: z ad B emanauit pcipalr istud. c.
¶ Nota qđ de rigore iuris resignatio beneficiorum causa permutationis cadit sub gratia expectatiua: non tamen de equitate: vt hic textus.
¶ Nota qđ si resignatio fit facta in fraudē expectātis: facta resignatione poterit expectās petere illud bñficium.
¶ Nota insup sī ad qđ allegat presens capl'm: videlicet qđ affectus agentis non extēditur extra suam intētionem. l. certi. ff. si cer. petatur. ¶ Nota vltrius qđ equitas est preferenda rigori in. l. placuit. C. de iudicijs.
¶ Glosa sequens ponit dictum ad quod alleg. quattuor ꝓcor. z soluit vnum contrarium. Secio ponit secundum ad qđ alleg. vnam concor. z vnum contrarium soluit.
c ¶ Diocesi. Non excludit immo includit ciuitatem.
(ADDITIO. Idez Jo. mo. z hic et ponit Archi. qđ postea cancellauit ꝓpter opinionē suam. de qua dicā sup

Lecit in tua diocesi c aliqui auctoritate d apostolica beneficia primo' vacatura expectēt: illos tñ qui sm formam iuris f sua bñficia g in eadē diocesi ad tuam collationē b spectantia pmutare volentes libere i ac sine fraude k in manib⁹ tuis ipsa resignant l. Nolumus occasione pmissa (egritatem preferentes in hac pte rigori m) eis ea faciēdam pmutationē bñficioꝝ hmōi (q̄ als minime n

g ¶ Beneficia. Hic large intellige: vt minora z maiora bñficia. dignitates z prebēdas et competēdat. j. q. tij. si quis dator. ā. de ꝓcess. preben. c. ij. ā. de ſbo. signifi. tua. qđ optime et sam probatur. j. de reg. iur. c. j. vbi dixi de hoc.
¶ Glo. seq. querit de tribus. arguit negative. fol. ij. tium.
b ¶ Collationē. Quid si nō spectat ad collationē: iz ad ꝓsentationē tñ: Item qđ si ptinent ad collationem sui z alterius: vel sint ista in diuersis diocesib⁹. z In his qōnib⁹ primo videt qr nō bēat locū hec decre. (ADDITIO. Et hoc tenet ḥ Archi. per rōnem que seqtur. Jou. and.)
Ratio qr per pmutationē nō possumus negare quin vacent bñficia. debeā ergo expectātī prima vacatura de rigore z veritate iuris: iz egtas scripta vult qr non debeat. est ergo tenēda regula nisi in ea pte que vitiata reperit. C. de ap. precipimus. z sic nō videt a ista recedēdum: z nisi casus mutet regula non vtitet. ad hoc facit. ā. de preben. cū in illis: vbi aliud est dicere ad collationē. aliud ad cōfirmationē. ad idē. eo. c. in fi. z. c. ti. c. xl. vbi aliud est dicere ad collationē tuā: aliud tuā z alterius. Satis pōt dici
(ADDITIO. Idē Jo. mo. z sic seruat. Jo. and.) Ztiū. z de hoc dictum fuit: qr sic fuit quesitū. vñ per illa verba potius factum videt narrari cōs iuris diuersitas pont. In prima igit cōne impedit expectās: sed ad hoc vt teneat pmutatio erit necē qr iterueniat illoz pcensus. q hīt eligere. ad hoc de of. archi. ad hec. in fi. In sc'o casu fiat in manib⁹ vtriusq̄ libera resignatio: vel glibet in manibus sui ep'i: vel alter alteri cōmittet. qđ melius videt. ad hoc de senten. excō. cum illoz. nec video quare aliud in casibus istis ḡ in expresso. Inspiciamus ergo solum an licite fiat permutatio: vt per expectationem non impediatur. ḥ dicit dec. ad hoc facit finis huius capituli.

Permutatio non tz si non interueniat consensus eoz q̄ hīt eligere.

i ¶ Libere. Ut simonia vitetur. de pac. cum pridem.
k ¶ Sine fraude. Pone in termino ꝓ dec. ā. eo. lib. de renūn. c. ij. ſ. cum pmutatur bñficium quod ꝓperabatur in proximo vacaturum: vt preciudatur via expectanti.
l ¶ Resignant. Et si resignata ꝓferant alijs ḡ pmutare volentibus non valet collatio. vt in cle. eo. titu. c. vno.
m ¶ Rigori. Sic. C. de iud. placuit. C. de iur. z fer. cor. l. siquis seruo. de hoc. ā. de transac. c. vltī.
n ¶ Minime. Istud facit pro eo qđ supra dixi: nā insp'i et papa qr nisi deperit expectanti: qr al's non resignasset.

Universidad de Deusto
Biblioteca

ztimatio
dñi helyę

De testamentis ꝛ vltimis voluntatibus. ¶ Superioribus titulis dictum fuit de ztractibus inter vivos: nunc videndum est de ztractibus celebratis a defunctis: ideo ponit rubrica de testamētis ꝛ vltimis voluntatibus, vnde sub clausula: ꝛ vltimis voluntatibus: cōprehendum tur codicilli ꝛ donationes cā mortis.

¶ Glo. seq. tria facit. Primo diuidit. Secūdo dicit vnde sumpta. Tertio ponit casum literal: Jo. and. Lap. i.

Diuisio.

¶ No. j. q dicto ꝛ cetera scripta ertēse est apta ꝛ cludē ola zgruentia mino cui adiungit.

¶ No. ij. arg. q appell'one ceteroz bonorum ve nūt mobilia ꝛ imobilia. de q̄ vide. c. ij. relatū. q. i prin. ꝛ ff. de ℞b. sig. bonorum. Demi.

JPater familias duplex

¶ Jtino dec. duplex diuisio. Prima in quinq; ptes ſm quā ponit primo testamentum patris tria ptiuēs: institutionē filioz: vrozis legatū: ꝛ substitutionē quam fecit filijs. Secta ibi Testatore mortuo. Jnarrat que postea emerserūt. Tertia ibi Abſqz. Soluit dubiū ex testamēto ꝛ emergentibus predictis exortū. Quarta ibi Premisse. Jponit solutionis rōnem: ꝛ rōnis expressionē. Quinta ibi Licet. Jrridet obiectionē que ztra solonem fieri posset. Sed qz ponderato q; ppter dictionem monosyllabā. si que ponit in prin. capli tota lra pendet vsqz ibi Premisse. Jvidet dicendā solum in tres ptes: vt fic prime tres ziungantur sub vna. secūda ꝛ tertia tūc ibi ponebantur quarta ꝛ quinta. Et est hanc similē qz dicit. ff. eo. lib. de elec. gſiali. super. j. glo. Jo. an. Tracta finit hec decre. de exhuagāti Jnno. iij. que incipit. Joānes frangipā. ꝛ forte nimis fuit decisa. (ADDITIO. Jnducit Joā. mo. verba Oratij. Obscurus fio: dum breuis esse volo. videsad idem de pe. significauit. post prin. Jo. an.) Et sic ponit casum. Joānes frangipan. habet vxorem nomine sarracenā: ꝛ ex ea filiuz ꝛ filiam impuberes petrū ꝛ philippā: in extremo posituscondidit testamētum ꝛ filiam sibi heredē instituit in certa pecunie quantitate: filium ℞o in ceteris bonis suis: ꝛ vroni vsumfructū quorūdam bonoz suoz sub certo tenore reliquit: ꝛ adiecit vt si decederet filia sine liberis moreretur filio suo: ꝛ si filius sine liberis decederet moreret filie: si aūt vteraz sine liberis decederet paupes heredes instituit: ꝛ executores testamento reliquit. Mortuus est joānes ipse testator: demum mortuus est petrus filius suus adhuc impubes: ꝛ demū filia etiaz impubes: ipa. s. matre supstite ꝛ q̄ agebāt executores: ꝛ ab illa dsa vxe eius petiebant petebant cōā papa bona que fuerūt testatoris ꝛ filie sub qbus ꝛ bona filij cōprehendebāt. dicebat procuratoz dse: q̄ substitutio facta de filio ad filiam: ꝛ de filia ad paupes fuerat fideicōmissaria. vnde in substitutione filie ad filium debebat deducere tertiam iure nature debitam filio: ꝛ quartā trebellianicam. Item in substitutione paupez ad filiam pro residuo nomine filie casūe tertiam ꝛ quartam habebat. Pro parte ℞o executorum allegabat q; substitutio fuerat directa ꝛ pupillaris: ꝛ zuenichat talis substitutio personis ꝛ verbis. vnde non habebat locum quartaz deductio. Item q; p̄ in testamento qz faciebat impubert filio matrem portione iure nature debita p̄tare poterat: ls filius id suo testamento facere non posset. Per has vltimas allegationes: pronuntiauit papa bona illa deserri pauperibus absqz aliqua deductione tertie vel quarte partis. hoc dicit.

¶ Pro clarioꝛ intellectu istius capū est presupponendum qz habet' in glo. posita in verbo: absqz deductione. in ver. ad clariorem aūt intellectum. vz. q; multiplex est substitutio: de qbus dī in glo. Aduertēdum tñ q; in substitutione breuiloqua qñ fit impuberi cōprehēdunt' qua-

tuor vulgares ꝛ due pupillares: si aūt fiat puberi cōprehendantur solum due vulgares. Dicto presupponendum est: q; substitutio nihil aliud est q̄ secunda institutio.

¶ CASVS. ſm glo. sic figurat. Quidam toānes habebat filium ꝛ filiā impuberes: filiam suā instituit heredez in certa pecunia: filium aūt in ceteris bonis: ꝛ religt vroni vsumfructū quorundam bonoz: sed istud nō facit ad casum istius capitul. vnde iste Joannes filiam suā instituit in ceteris bonis: vt dictus est: ꝛ adiecit q; si iste filius suus moreret sine liberis: q; moreret ad vtilitatē filie sue: hoc est sororis ipsius filij: ꝛ si filia moreret sine liberis: q; moreretur filio. t. ad vtilitatē filij: ꝛ si vteraz moreret sine liberis paupes istituit heredes: ꝛ decit executores. Mortuus est testator: deide mortuus est filius impubes: ꝛ filia simil' impubes absqz liberis. Executores petierunt hereditatē nomine pauperū a matre. Dicebat mr q; substitutio facta de filio ad filiam: ꝛ de filia ad paupes fuerat fideicōmissaria. Et dicebat q; de substitutione facta de filio ad filiam: debebat modo deducere quartā debitam iure nature: ꝛ simil' quartam trebellianicā: simil' ꝛ a substitutione filie ad paupes casūe quartas volebat detrahere. Dicit executo: q; ista substitutio erat directa: ꝛ q; non habebat locū detractio istaz quartaz. Super hoc consultus romanus pontifex rñdet q; non dz fieri aliqua detractio quartaruz: sed bona debent restitui pauperibus.

¶ Nota primo q; filius non potest p̄uare matrem sua quarta: tñ ipsa p̄uar' si pater faciat testamētuz pupillo.

¶ Nota q; substitutio dz fieri per ℞ba directa quando quis habet hereditatē per manum testatoris. Et dicitur fieri per verba obliqua quādo habet hereditatē per manum heredis vel alterius. Et dicitur fieri per verba cōmunia qñ illa verba sunt cōia ad ℞ba directa ꝛ obliqua: vt hic: dum dicit testator q; filia moreretur filio suo.

¶ Nota vlterius q; hic agit de substitutione cōpendiosa: vnde si talis fiat a milite valet iure directo: etiam si filius deueneret ad pubertatem: ꝛ postea mortuus fit: nisi mf fit in medio. l. precibus. C. de ſpube. ꝛ alijs substitu. ꝛ ibi per doctores iuris ciuilis: nā tūc valet substitutio mere fideicōmissi. Si aūt fiat a pagano: certe valet iure directo: si moritur in pupillari etate: sed si deueneret ad pubertatem: expirat substitutio pupillaris: vt hic.

a ¶ Impuberes. s. filiam minorē. xij. annoz. filiū minorem. xiiij. an. ff. de verbo. signi. pupillus. C. qñ ta. vel cur. esse desi. l. indecoram. ꝛ instit. qui. mo. tu. fi. in prin. lz quo ad matrimoniuz. (ADDITIO. Carnale: in ſpūali secus: vt no. ℣. eo. lib. de elec. ex eo. in tertia glo. Jo. and.) nō inspiciamus solū annos: sed etatē qua pubescere possit. quod dic vt no. ℣. de despon. impube. puberes.

b ¶ Vtrozem. Puberem intelligas matrem ipsoꝝ filiozum: al's dubitatio non precessisset: ꝛ hoc patet in fi.

¶ Glosa sequens recitetur per questionem: an institutus in certa re. ꝛc.

c ¶ In re certa. Instituit: qz est. j. quod si non fecisset: egisset filia de inofficioso. (ADDITIO. Dicit qz no. Bosticn. in sum. huius ti. ℣. qualr. ver. datur autez. ꝛ ver. seq. Jo. and. Jnunc aūt non posset agere: nisi ad supplementū si aliqd deesset portioni de iure nature debite. C. de inoffi. testa. l. oīmodo. ꝛ. l. seq. ꝛ. l. qñ nonella. ꝛ. l. si qñ. ꝛ de hoc. ℣. eo. raymundus. in prin. Scire debes q; in certa re institutus habetur loco legatarij: ita q; creditoribus

Casus ista dominī dicit.

Nōbilis.

Substitutio cōpendiosa: ampliat p̄ pubertat

Impuberes qz vicar.

Filiꝰ institutꝰ in re certa non agit de inofficioso testō. Institutꝰ

ire certa an sit loco legatarij.

non tenetur. C. de here. instit. l. quotiēs. ꝛ hoc cū est alius vniuersal's institut': si enī nullus alius institut' est in totus succedit heres. ff. de here. instit. l. j. §. si ex fundo. ꝛ. l. si quis go heres. Si aūt plures instituti sunt in certis rebus: ꝛ nullus alius vniuersaliter pro viribus erūt heredes: nisi in casu vbi duo sunt instituti cōtinctiz: ꝛ alter dicit fim. ff. de here. instit. si alterꝰ. ꝛ. l. seq.

Pater relinquēs filio q̄libz titulo an tollat q̄re lā de inofficioso testamen.

¶ Glo. seq. querit. ponit ser. opi. ꝛ primā dicit tutiorē.

a ¶ Instituit. Si quid quo ad filiam sufficeret legasse: in ceteris bonis suis vniuersalē heredē instituit ℞: vxorē aliq; i suo testamēto legauit b adjeciēs vt si decederet filia sine liberis: eidē filioc: ꝛ si ipe absqz liberis d obiret filiꝰ: p̄fate filie moreret e: cui pauperes finstituēdo heredes: si vtrūqz sine liberis moꝛtin geret filioz. Testatore mortuo s ac deinde filio subsequēter ꝛ filia (superstite matre) ōfunct' aſi tēpora pubertatis. ¶ Absqz ōductione h legitū licitū. ff. de fideiuſ. l. mortuo. ff. de ꝛdi. ꝛ dmō. l. mutuitpūb. C. de sacrosan. eccle. l. j. ff. ad trebel. l. olim. ff. de leg. j. l. si heres. §. vlas. ſm Archi. Jo. an.)heres instituebeat ꝛ nomē specificari: tñ paupcrum istitutio valet: ꝛ de pauperib' loci. p̄ q̄ hec aſit. col. viij. ꝛ. C. de inoffi. testa. nō licebat. dicētes. l. C. de inoffi. testa. l. oīmodo. ꝛ. l. cū quer. ſi. aucté. nouissima. per aucté. illā posteriorē ee correctas. Alij ztra. p predictas. ll. ꝛ per decre. raymundus. vbi nihil dicit q; alterocha fuerit instituta. Ajo distinxit an testator voluerit solēnter testari: vt q; vocauit testes septē figuacula ꝛ subscriptiones rogauit: ꝛ tūc est necesse q; in alīq; istituat: vt in aucté. vt cū de ap. cog. col. viij. aut nō solēnter: sed nuncupatiue: ꝛ tūc sufficit quocūqz relinquat titulo: vt in antigo. ll. Unde dicūt alij q; si relinquat in testamēto: necesse est iure institutionis relinqui: si in codicillis: sufficit quocūqz relinquat titulo. ꝛ de hoc no. C. de inoffi. testa. aucté. nouissima. Alij dicunt q; ſm canones sufficit quocūqz relinquat titulo: vt in decre. raymundus. secus ſm. ll. ꝛ hoc tbi tenet hosti. vt talis pniciosa subtilitas euitet. Alij distinguūt: q; aut testator inter filios tñ testat': aut inter extraneos ꝛ filios simul mixtos. In primo casu sufficit quocūqz relinquat titulo vt in antigo. ll. q; inter ipsos perfecta simplex ꝛ plena volūtas sufficit: nōmodo de ipsa apparcat. C. eo. ti. hac ꝑsaltiſſima. §. ex perfecto. ꝛ. C. famil. her. l. ſi. ꝛ aucté. ibi signata. In secūdo casu. s. cū extraneos istituit nō sufficit quocūqz relinquere titulo missi fiat institutio: ꝛ sic ītelligit aucté. vt cū de ap. cog. Sed vt. ℣. dixi: primū tutius: ꝛ tō tenēdū videt. de pe. di. vij. nullus. ꝛ verbū illud: relinquit: in decre. raymundus. nō videt ponī. ppriē: vt p3 ex institutione adiecte. idem in decreta. rainaldus.

b ¶ Legauit. De facto vt dixi in casu: legauerat vsumfructū quorūdā bonoz ꝛ altero solū supstite ex filijs augebat in testō legatū: ꝛ neminē supstite adhuc augebat. ꝛ ex hoc ēt vt p3 in integra allegabat per pauperes: q; pater dat: q; institio testatoris fuerit vroni filiā anteferri.

¶ Glo. sequens obijcit ꝛ tripliciter solvit.

c ¶ Eidem filio. Moreret: qz est ſtra. Sed ℣. ista filia nec erat predata erat nec ſtituta: qz in certa re. vt. ℣. dein est: ergo nec ei pupillariter pōt substitui. instit. de pupil. substi. §. nō soluz. ff. de vulg. substi. l. sed si plures. Sol. lz ꝑ pupilla nō fuerit instituta heres in p̄mo gradu: tñ fuit instituta in secūdo. s. post mortem filij: ꝛ sic erit pupillariter substitui potuit. vel dic q; si ex liberis est vnus ex certa re: alter vl's institutus: vterqz est heres: lz alter teneatur ad credita vel legata: ꝛ sic ītelligāt ℏ. ꝛ. ℣. eo. raymundus. secus si nō ex liberis: qz tunc institutus in certa re habebit locū legatarij. vt. ℣. dixi. ꝛ. C. de here. instit. l. quotiēs. vel hñō quer' an tenuerit substitutio de filia ad filium: sed ecōuerso: qz de facto pluo decessit filius.

d ¶ Liberis. Sufficit vnus. ff. de ver. signi. l. nō est sine liberis. C. de condi. inser. l. j. ꝛ super hoc vide quod no.

Substitutionī alia dī directa alia obliq̄

Substitutio cōpendiosa fcā p ℞ba directa vel obliq̄ qñ hēat locū ꝛ qñ expiret.

Universidad de Deusto
Biblioteca

in totū.ff.de vulga.substitu.l.his verbis.¶.l.in pupillari.¶.l.centurio. Si aūt testator sic dixisset:quicūq; decesserit filius:vel sine liberis decesserit:filiā substituo:vel volo q ei filia succedat:tūc iz directe nō valeat:valet tñ idirecte iure fideicōmissi.ff.ad treb.scevola.¶.l.heredib⁹ C.de instit.¶ substit.

Trebellianica nō hz locū in substitutione directa.

Trebellianica an hēat locū in relictis ad pias causas.

generalr §.vlti. hoc ratio satis patet q hic substitutio que forte competissa dicebat. (ADDITIO. Archid. hic dicit assertiue:sed ver. premisse:dicit eas directas pupillares:sed intelligat sm emergētia casus:cū.l.de cessērit i ira pubertat. Jadmittit substitutoo iure directo ergo instituti decesserūt in pupillari etate.si post pubertatez decessissent:tunc potuissent locum habere matris allegationes.

Hlo.se.rect.per.q.an cū hereditas per fideicōmissz restituēda sit pauperibus detrahat trebellianica.¶ facit tres partes. In prima argu.q sic per ptrariū huius lre. Scdo inducit vnā legem. Tertio rationem. In secunda allegatur in contrariū inducēs duos. §. de corpore. Secundo rationē. Tertio opi. de simili. Tertia pars approbat primum dictum quod coadiuuat per simile.¶ respondet ad rationem inductam in contrarium.

a ¶ Trebellianice. Ergo q; substituti venīūt iure directo nō fideicōmissarion:nō hz locū deductio trebellianica. argue per ptrariū q; si locus eēt fideicōmissarie substitutioni:bene detraheret trebellianica:iz essent pauperes substituti. Licet ergo cesset falcidia in his que legātur pauperib⁹ vel ad pias cās. C. de epīs.¶ clerī. si quo ad declinādā.¶.C.ad.l.fal.ancēt.simlr. secus videt in trebellianica per hanc lfaz ad.B.ff.ad.l.falcī.l.j.§.ad municipiū. si ei 2dito:regis in trebellianica id voluisset:fieri pōssit de falcidia:ita de trebellianica expōssisset. de decī.ad quēlībēt.ad.B.j.de pītulle. si papa.¶ qđ nō est sanctoz patrū decre.¶.de translā.c.ij.ff.de publi.l.de pecto. (ADDITIO. Et casus omissus iure antecteoz relinquat iurī antiquo.ad hoc.§. eo.lib. de rescrip. susceptuz. ff. de li.¶ posthu. cōmodissime. Jo.an.) In contrariū videtur in auctē. de eccle. titu. §. si aūt hereo. sibi omni falcidia vacante. col.ir. Sed dixit Azo. in sum. de here.¶ fal.q trebellīana cōtinetur sub nomine falcidie. ergo nec trebellīana detrahi poterit:nā nil excipit qui omnia dicit. de ma.¶ obedien. solite.¶ satis videt terminari per dictum. §. si contingat. cuz. §. si quis in nomine. vbi dicit hereditatē vel legatū:nec occurrit inter ista ratio diuersitatis. vnde idem ius censebitur. ā. de transla. ca. ij. ē. de rescrip. inter ceteras. ff. de legī. nō possunt. ad hoc sa. qđ no. Alta. Ber.¶ alij. ā. de sepul. c. ij. vbi no. de relicto pauperibus nō detrahi canonicā. Pio prima parte que placet:facit:q; legitima per pauperū institutionez filij non priuantur:nam qui vult exheredato filio ecclesiam heredem facere:aliūm querat q; Augustinū:¶ deo propitio neminez inuenīet. xvij. quēstione vlti. c. vlti.¶ sic etiā no. Accur. in.l. si quis ad declinandam. Item in ipsa.l. si quis ad declinandam:non erat quis instituturus qui trebellianicam detrahere posset:nec est per omnia eadem ratio in vtraq;:quia si rogatus restituere non detrahit trebellianicam in vanum fuit heres:sed si testator fecit multa legata:¶ inter alia quedā ad pias causas:¶ si non u

Heredita⁹ potiꝰ filijs q; ecclesie sm Augustinuz relinquēda est.

betrahat de legatis ad pias:detrahit de aliis:¶ sic non erit hereo in vanum.

b ¶ Debite. De his quartis. dic vt no. ā. eo. rainutius. in glo. no. ergo q; quartarum.

Substitutio pupillaris qⁿdo fiat ¶ ꝛre sunt timenta.

c ¶ Econtra. Scilicet de filia ad filiam.

¶ Hlo. seq. dicit: quomodo fiat pupillaris substitutio ¶ quomodo exemplaris:¶ quare fuerunt timente.

niat institutis:vt substitutio directa itelligatur potius q; obliqua b:q; directa interdum c ad fideicōmissuz ex cā trahat. ¶ Iz aūt d filius testamento suo matrē portiōe ture nature debita puare nō possit e:pater tñ in testamēto quod filio impuberi facit:potest f:nā testamētū hmōi pupillare:p̄nū vel p̄ni pos potius est cēsendū g. Idem.

d ¶ Pupillarce. Que expresse fit p hec verba:si filius meus decesserit infra tempora pubertatis filia sit heres. instītu. de pupl. sub primo respon. ¶ expirat statim cuz ad pubertatem peruenerit:vt ibi. Fuit autem timenta hec substitutio:quia cum multū prosit heredem habere:¶ pupillus testari non possit:vtile fuit pupillis modum inuentre ne decederent intestatī. vt in pręd. loco. instī. de pupil. sub. in prin. Idem dicimus de exemplari:iz exemplaris differat a pupillari in hoc.

(ADDITIO. ¶ in aliis que dixi in decre. rainutius. super. iij. glo. Jo.an.) qz in ea necesse est certas personas substitui. C. de impu.¶ alijs substitu. l. humanitatis.

e ¶ Facienda. Vide qđ est. j. vt substitutio ē. postea videas:dummodo ē.

¶ Hlo. sequeno exponit ¶ fortificat textum:¶ dicit reprobatam glosam Accursij.

f ¶ Verbis. Dixit testator:si sine liberis decedat:alter mortuus. sed istud verbum:sine liberis:certū est q; nō designat certam etatez. nam ¶ ante pubertatem ¶ post. filius ¶ filia sine liberis mori possunt:ergo patet q; substitutioni pupillari bene consentiunt verba:immo maxime pupillari:cū tunc liberos habere nō possit. Et vide q; exposita vulgaris habet tacitam pupillarez dūmō personis consentiat. ff. de vulga. substitu. l. iij. multo potius verba que sapiunt pupillarem:vt had pupillarem sunt referēda.¶ sic reprobatur quod no. Accur. C. de impu.¶ alijs substi. l. precibus. In glo. penulti.

Substitutio vulgaris exposita qđq; 2tacita pupillarē.

(ADDITIO. Et Imo. ā. eo. rainutius. Joā. andre.)

g ¶ Personis. Quia vterq; impubes erat:¶ ante pubertatis tempora decessit. vt. ā. vidisti.

h ¶ Obliqua. s. indirecta vel fideicommissaria.

i ¶ Interdum. Vt. ff. ad trebellia. l. secuola. ff. de vulga. substitutiont. l. centurio. §. verbis. C. de ispūde.¶ alijs substitutiont. l. precibus.

k ¶ Licet autem. Respōdet obiectioni que fieri posset ex co q; filius non potest matrē punare debita portione: ergo potuit illa matri debetur non substituto.

l ¶ Possit. C. ad tertul. l. matri. (ADDITIO. ¶. l. vlti.¶ auctē. in testamento. ibi posita.¶ illud verum:nisi ex causa. vt in pcallegata auctē.¶ habenī he cāe in auctē. vt cum de appella. §.¶ hec quidem. coll. octaua. Jo.an.) Sed illud loeuz habet vbi filius testatur vel decedit ab intestato:hic istis filijs non succedebant pauperes ex testamento suo:sed potius ex paterno:vt sequitur.

m ¶ Potest. Est expressus. ff. de inofficio. testa. l. papinianus. §. primo. vbi dicitur:q; mater non impugnat testamentum qđ pater filio fecit querela inofficiosi.

n ¶ Censendum. Vt in predicta. l.¶ institu. de pupil. substitu. §. liberis. ff. de vulga.¶ pupil. sub. qui plures. l. prima. in fine.

Capitulum secundum.

Diuisio.

¶ No. j. q; executor vltime volūtatis dī habere officiū.

¶ No. ij. q; vbi in acta regrī tur licētia suplendi si la dz actū precedere ad ꝟ ī regula. licet ¶ cle. fi. de ele. Do.

Religioso. ¶ Sunt due partes. Scda ibi [Sane.] Prima ponit dictū cuiꝰ rōnē reddit. ibi [Cuz velle.] Scda ho vno themate casum diffinit trimēbrē.¶ rōnē reddit. ibi [Ne volētate.] Jt casuz excipit. ibi [Nisi.] Jo.an. Emanauit ad declarationē decre. ā. eo. tua.¶ eoq; que plene no. Guil. Spe. de strū. edi. §. nūc ḡo. ver. sepe. etiā queritur. (ADDITIO. Alo est p. sub. §. cō pēdiose. Joan.an.)

¶ Superior habet consentire religiosis deputaris executoribus. hoc dicit sm Jen. Capitulum secundum.

¶ CASUS. Tyti⁹ veniens ad mortem suā vltimā cōdidit elogiū:¶ plura legata dimisit:¶ ad melius splendū suā voluntatem deputauit executores suos aliquos religiosos:nūq; religiosi pñt suscipere hmōi onus ¶ exeq testīn siue vltimā volūtatē sm etī:¶ videt q; nōq; religiosus nō hz velle neq; nolle:sed volūtas sua est posita in potestate sui superioris. Sed ponamus q; testator deputauit simpliciter plures executores:vnus morīi vel se absentat vtrū vnus sine altero possit exeq voluntatez testatoris:¶ Respondet ro. pon. ne differat volūtas testatoris:vnus solus poterit volūtate defuncti exequi. qđ verū est nisi aliꝰ cōstaret de mente testatoris:puta qi voluit q; alter executor sine altero non procederet.

¶ Pluribus executoribꝰ datis vno mortuo vel in remotis existēte vel exequi nolente tel vnus officiuz executionis exercebit:ne ipediat testatorio volūtas:nisi aliud p testatorem disponetur. h. d. ẍen.

¶ Sane f pluribus a testatore simpliciter g executoribus deputatis vno eoz mortuo h:vl in remotis i agente:aut id exeq forte nolēte. ¶ Ne voluntatez testatoris impediri vel nimium differri contingat k:poterit alius. ¶ Nisi testator aliud expresserit l officiū executionis iniuncte libere m adimplere.

Executor testamēti an possit deputari minor vigintiquinq; annis vel mulier.

Executore mortuo an elꝰ officiuz transeat in heredem.

Quidā dicebāt tale officiū trāsire in heredē executoris per. l. ff. de alt.¶ cl. le. l. cū. vnus.¶. l. a filio. in prin.¶ l. alt. mēta. in prin. (ADDITIO. vide qđ ibi no. ſ. q; nō trāseat officiū:iz ibi transeat onus nō personale. Joā. an.) Alij distinguebant:an res esset integra vel non:sicut. ē. de elec. in causis. C. manda. l. mandatum. Quod ante dixi nō transire in heredem:verum est:nisi testator expresserit:sicut ¶ de compromisso dicimus. ā. de arbi. capitu. vlti. quid autem tunc fiet. dixi in glo. vt quia.

Executoris officiū cōmissum sub nōe dignitatis trāseat ad successoē in dignitate.

f ¶ In remotis. Si ergo non multum distat vocabitur:¶ si in termino assignato nō venerit procedet socius sine illo. si autez remotus est. ADDITIO. q; terminetur arbitrio boni virī sm Archidiacō.¶ sa. qđ no. ā. eo. lib. de tempor. ordinan. cuz nullus. §. penulti. in glo. ij.) nec vocabitur:sic¶ in electionibus. de elec. qi propter.¶ c. cum inter vniuersas.¶.c. q; sicut.

g ¶ Simpliciter. Sine clausula:vt vel q; si non oēs:alꝰ nō esset questio.

h ¶ Contingat. Simile supra ne sede vacan. capī. vno ad fi. de offi. delega. si is cui.

¶ Blo. sequens. Exponit.¶ notat. secundo ponit.¶ solvit duas questiones.

i ¶ Expresserit. Ut q; vetuit ne alter sine altero pcederet. (ADDITIO. bene facit. ff. de exer. l. j. §. si plures.) Aliud est ergo tacere aliud expresse vetare. ad hoc de bap. maiores. j. de reg. iur. in q tacet. (ADDITIO. Joā. mona. alleg. C. de nego. gest. l. fi.) Quid ergo tunc fiet exquo alter non vult exequi vel mortuus est¶ Si testato:sibi prouisdet illud seruabitur:aliquin episcopus exequatur. supra eodem. si heredes.¶ capī. tua. Quid si abbas sancti proculi datus est executor:¶ mortuus est: numquid hoc officiuz transibit ad successorem:¶ Videtur distinguendum an fuerit propium nomen expressum nec ne. supra de offic. delega. quoniaz quod satis posset vici in extraneo:sed in propinquo videtur q; iz nomē nō fuerit expressum:tamen affectione persone hoc factum fuerit:vnde non transeat ad successoez. ad hoc. xij. q. iij. pontifices. de testa. requisiti.

(ADDITIO De hoc plenius in predic. §. circa si. ver. quid erit. Joan. andre.)

k ¶ Adimplere. Est finale. supra eodem lib. de procurato. si duo. §. sane.¶. ff. de administratio. tuto. decreto. §. vltimo.¶ est in his speciale fauore tꝫ stantium causarum¶ pupillorum.

Ōtinua-
tio dñi he
lye.
Diuisio.
¶ No.j.
q̄ appella
tione reli
giosoꝝ nō
cōprehen
dant clerici
et secula-
res. vide
gl.i cle.j.
de re.eccl.
nō alienā.
¶ No.ij.
q̄ papa p̄t
decernere
irritū nō
obligari
iuramēto
q̄d cā legi
tima sub
ē.ad B.ā.
de reb⁹ ec
cle.si alie.
c.ij.ꝺ ele.
vbi pecu-
lium. §. pe
nul. Do.

¶ De sepulturis. ¶ Ultimum est .ā.ti. pri. de testamētis. venit q̄ testator in testō quādoq̄ eligit locū sue sepultureꝫ ideo annectit rubrica de sepulturis. Cap.i.

Tertia punit inducentē. ibi. Si ꝯo. Ipenā aggrauat i nō parentē. ibi. Quam nisi. Joā.an. Emanuil ad suppletiones decre. .ā. de pac. pleriq̄. ꝛ ppter ea que ibi in ij.no. Do stit. dicēs. Oquot ꝛ quātoꝝ alias ꝓstitutio hec astringit: nā quasi oēs sibi talia attrahit: ꝛ taleo alliciunt: vt infirmari cōtingat medicos q̄ sanare debuerant.

(ADDITIO. Et q̄ no. in specu. co. titu. ver. ꝛ no.)

¶ Pone casus per te: q̄ text⁹ clarus ē.

¶ No. ꝓ̄o ex principio text⁹ q̄ officiū prelati est obuiare periculis animaruꝫ suoꝝ subditorum.

¶ No. ibi sub ista cōminatione maledictionis eterne: q̄ veniens contra istam constitutionem peccat mortaliter.

¶ Nota vlterius q̄ religiosi inducēdo aliquē ad p̄mittendum: iurandū: vel vouendū q̄ eligat sepulturā penes se puniunt pena ꝺ tenta. ꝛ in cle. cupientes. co. ti. in cle. Sed q̄d si iuxerint solū ad eligendū: vtrū puniantur ista pena: Respondet q̄ non. nam ly per votū: iuramentuꝫ: vel promissionē tollat libera facultas: nō tamē per electionem: quia ly elegerit quis sepulturam in vno loco: potest postea eligere in alio.

¶ Nota si quis induxerit aliquem ad vouendū: iurandum: vel promittendum vt eligeret sepulturā in tali loco: non valet electio. ꝛ ideo quātū ad electionē sepulture decedit intestatus. Idem dicendum est si nulla .p̄missione: voto: vel iuramento precedente elegerit sepulturā in vno loco: ꝛ postea iuret vel promittat non mutare: q̄ tunc electo sepulture cessatur.

¶ Nota tuncta glo. q̄ si quis non eligat sepulturā: tunc est sepeliendus in loco suoꝝ maiorum si habeant certum locum pro sua sepultura. Si autem certum locum non habeant: tunc est sepeliendus in cimiterio ecclesie parochialis: in qua recepit sacramenta.

¶ Nota q̄ sepelientes aliquez tñ debite: tenent restituere q̄cquid exinde receperunt: eiā si nō fuerint registi.

¶ Nota q̄ tenentur restituere ossa cadauerio si fuerint regulāri ꝛ monti ab ecclesia: aliter non.

¶ Nota q̄ si registi ꝛ monti nō restituāt ossa defuncti ista pena decē dies: ecclesia ipso facto suppon̄itur interdicto.

a ¶ Volentes. Vide hoc. .ā. de offi. leg. c. fi.

b ¶ Eterne. Hodie transgressores excōicati sunt ipso fure: nec absolumt ab alio q̄ a papa nisi in mortis artic.

De sepulturis.

Bonifacius octauus.

¶ Hic pbibetur pactus de sepultura eligenda. Non obstante pacto de sepultura eligenda: vel electa non mutanda: sepeliendus est quis vbi alis erat de iure sepeliendus ꝛ alis sepultus cū oibus sepulture obuentibus restituēdus est: alis pena incurrit hic contenta. b. d. fin ꝛci. Cap.j.

Animarū pericu-
lis ꝛ scandalis: que frequenter ex his pueniūt: obuiare volentes[a]: vniuersis religiosis et secularib⁹ clericis cuiuscūq̄ status vel ꝓditionis existāt: in virtute sancte obedientie ac sub interminatione maledictionis eterne[b] districtissime prohibemus: ne aliquos ad vouendū: iurandum: vel fide interposita: seu alis promittendū inducant: vt apud eorum ecclesias sepulturā[c] eligant: vel iam electam vlterius non imutent. ¶ Nos enim (si secus actum fuerit) electionem talē decernimus nullius penitus existere firmitatis. ¶ Statuentes vt hi qui sic elegerint: nec apud sic electas ecclesias vllaten⁹ sepeliri: nec alibi (ne ꝓtra vo tuꝫ: iuramentum: aut ꝓmissum huiusmodi a se factum materiā habeant veniendi[e]) possint eligere f sepulturam: sed contradictione quacūq̄ cessante sepeliant oīno apō illas ecclesias apud quas ⁊ sepeliendi de iure fuissent: si alis sepultura non electa fo⁹ritan decessissent. ¶ Si vo ydez religiosi vel clerici prēdictos[d] in suis ecclesijs vel cimiteryis ꝓsumpserit sepe-

d ¶ Sepulturam. Cū enī hoc sit spīrituale: pactio iternentre non debet. (ADDITIO. cū sepeliēdo. Inter duos enī ecclias bene valeret pactum. qđ dic vt. .ā. eo. lib. de pac. j. Jo. an. j. q. ij. q̄ ꝓo. de pac. pactiones. Sunt aūt sepultura multi modis. quod dic vt no. xiij. q. ij. §. Itē queri. t. .ā. co. c. penul.

e ¶ Intendi. .ij. nō tenet principale: tenet accessoriū quo ad quid. ꝛ est spāle. ad idem de iureitur. debitores. vbi de .b. ꝛ eo. ti. cuꝫ ꝓtingat. Joan. andre.

f ¶ Eligere. Punit ergo in quo delinquit. de tempo. ordi. li. 6 as de his que fiūt a ma. par. capitulo. quesiuit.

¶ Glo. seq. exponit. ḡrlt. ꝛ ad vtrāq̄ partem arguit.

g ¶ Apud quas. s. vbi sunt maiorum suoꝝ sepulchra. xiij. q. ij. ebron. cum capi. sequen. t. .ā. eo. capl. j. in princ. (ADDITIO. Et ibi dicit quid iurisdictio si de sepulchro maiorꝫ nō apparet. de quo hic Archidia. Joā. an.) q̄d de intestato debet intelligi. Quid si ecclesia ista de qua ꝓmitterat fit illa in qua ab intestato sepeliri debebat: declarari debuisset: q̄ si dicamus q̄d ibi nō debeat sepeliri: vbi ergo sepelief. ꝛ ista dicit nō apud illas ꝛc. vñ posset dici q̄ ibi sepelief nō obligatione ꝓmissionis: ꝛ ꝓtate iurisdictionis: sicut cū ex duab⁹ seruitutib⁹ remittit altera: altera remanet. ad l̄ de vsu pal. et mayr. ff. de pui. vsu. ꝓdio. si dom⁹ tua. Jn ista videf q̄d .ā. dicit. nec apud ecclesias illas ten⁹ sepelirī. Preterea ꝓm l̄ semp illi apud quos est sepulchrū maiorꝫ etiā ex electione vel promissione: ⁊ ꝓuati erāt ptāte eligēdi hēbāt obtentū: q̄d ē nō ds. xxxiij. q. v. hec imago. .ā. de pe. tue. j. de reg. iur. cū gd.

h ¶ Predictos. Quod sic iduxerūt: nō ergo. ꝓhibet decre. gn possit eligere: ⁊ ꝓhibet iductiones ꝛ promissiones. (ADDITIO. Et sit ratio ꝓm Joan. mona. quare non possum voto firmare id q̄d licet facere: q̄ electio sepulture est pars vltime voluntatis cui⁹ libertas tolli nō ds. C. de sacrosan. eccle. l. j. ar. de spon. gēma cū ꝛcor. Item cum potissim sit a iure nō eligenti: illa iurisꝺictio impediri nō debet. nisi mera liberalitate testātis. Et adde q̄d no. sup. v. glo. Addebat ipse Joā. q̄ electio sepulture est ius specialī inductū contra ius commune. vt. .ē. ver. pāl. ꝛ tale ius solus ꝓncipes qui supra ius est pōt inducere: quare sicut alius a principe non potest tollere ius cōmune. ꝛ ex hoc dicit concludi quare hic punit decipientes: sicut attentans contra iura. Joan. andre.)

Sepultura eligēda in alia ecclia ex pacto: voto vl iuramēto an debeat in illa sepeliri si alis ab intestato in illa erat sepeliendus.

a ¶ Corporum .ā. eo. ex parte. (ADDITIO. Et c. fraternitati. ꝛ c. cum libum. Joan. andre.)

¶ Glosa sequens rectetur per questionem.

b ¶ Decendiuꝫ. Istud decendii in restitutione corpis currit etiā petiti fuerit: sed in restōne rei credo q̄ statiꝫ (ADDITIO. cō putato die ꝑceptionis ꝺm Archi. ꝛ tel ligo de momēto ad momētū. Ipse aūt remittit. .ā. de restit. sp. frequēs. Jo. an.) currat. ꝛ nō in rebus nō fuit additi si petantur. Ista. n. ꝓstō nō intēdit minuere: ⁊ addere ad decre. pleriq̄. Ez ibi sine alliꝫ petitione dicebat eos obligatos ad restōnē ista ꝓponit tempus ꝛ penā.

¶ Glosa sequens rect. per questionem.

c ¶ Facendam. Non dicit cui ecclesie. credo q̄ ecclesie cui facta est iniuria: videlicet apud quam sepelirī debebat parochialis ecclesia tam habuit suam canonicam: ꝛ sic non ob. j. c. ꝓtorī. que in alio casu logtur. Si ergo ipsa eadē fuerat ecclesia dimissa cui soluetur pena: vnde extincta videtur actio: sicut cum creditor succedit debitori. ff. de sol. stipulatione. .ā. dino.

¶ Glosa sequens rect. per questio.

d ¶ Interdicto. Ergo ꝓpter transgressionē vnius fratris ecclesia tota ꝛ cimiterium punief. sufficit ita scripturꝫ esse. ꝛ pōt esse ratio: q̄ exquo illuꝫ sciebant suum nō esse inuestigare debebant diligenter qua rōne ad eos deuenerit. ad hoc. C. vnde vi. cum quereretur. Cap.ij.

Dīuisio. ¶ No.j. q̄ quiꝫ dicit maiores illi q̄ excedūt ꝛ etate trīa. ¶ No.ij. arg. q̄ qs pōt sepelirī ꝛ eccliam. ad .ā. ca. ꝓti. Do.

Omnes diuisio ꝑ paragraphos. Premittit q̄ canonica debet ecclie in qua defunctus celesti pabulo refici ꝓsecuit. .ā. eo. c. j. ꝛ per hoc videbatur q̄ parochiali. Item ei a qua corpus assumitur. .ā. eo. de his. ꝛ ꝓ uidebatur q̄ ei in qua sunt sepulchra maiorum. Domi. Primum dictum huius decre. emanauit ad declarationem eorum que no. Bernar. ꝛ moderni. .ā. eo. de his. ꝛ approbatur opi. Innocen. ꝛ reprobatur opi. Hugo. ꝛ Bersi.

¶ Presupponēdum est ꝓ intellectu huius capi illud qđ habetur in. c. certificari. eo. ti. in an. vj. q̄ quando quis eligit sepulturaꝫ in aliqua ecclesia dimissa sua parochiali ecclesia: illa ecclesia debet habere canonicam portionem que cessante consuetudine est quarta paro omnium illorum que obuenerunt occasione funeris.

QUASVS. Predecessores cuiusdam tyri ꝛueuerunt sepelirī in ecclesia fratrum minoꝝ: q̄ ab antiquo habent ibi sepulturā. Tyrius aūt eligit suam sepulturā in quadam tertia ecclesia: non in ꝓpria ecclesia parochiali: nec in ecclesia suoꝝ predecessoꝝ: vnde illi tertie ecclesie plura obuenerunt occasione sepulture ipsius tyri. Certum est q̄ illa tertia ecclesia ds hīc canonicam portionem: sed queriꝫ cui ecclesie: vtrum ecclie parochiali tyri: vel ecclesie predecessoꝝ suoꝝ: Rñdet ro. pon. q̄ ista portio canonica solui da est ecclesie parochiali ipsius tyri in qua audiuit diuina: ꝛ non alteri ecclesie vbi sunt sepulti maiores. Nam ista canonica portio datur in recōpensationem laboꝝ quos sustinuit rector ecclesie parochialis in celebrando diuina: ꝛ ministrando sacramenta defuncto tēpore sue vite. Sed qd ponamus q̄ tyrius habebat duo domicilia: in vtroq̄ se collocabat partier: puta in estate faciebat residentiam in vno domicilio: in hyeme in alio: que domicilia erāt in diuersis parochijs: iste tyrius mortuus est electa sua sepultura in quadam tertia ecclesia: dictum fuit. .ā. q̄ ecclesie sepulture debet canonicaꝫ portionem: sed queriꝫ que istaꝝ ecclesiaꝝ habet canonicā portionem: vtrū illa ecclesia in cuius parochia est mortuus: vel alia: Quidam dicunt q̄ illa ecclia in cuius parochia est mortuus. Veritamen ro. ponti. decidit hic cōtrarium: videlicet q̄ ille due ecclesie parochiales diuidant inter se illam canonicam portionem. Aliqui dicebāt q̄ quilibet poterit eligere sepulturā dimissa parochiali ecclesia: dummodo eligeret in loco magis religioso: hoc est in loco vbi magio celebrant diuina. Sed q̄ erit si aliquis eligit sepulturā i loco minus religioso: ꝛ dimisit locum magis religiosum: puta quia elegit sepulturam suam in vna capella: in qua forte semel in anno celebrantur diuina: Respondet q̄ quis potest eligere sepulturaꝫ in loco minus religioso dimisso loco magis religioso: si olim esset contrarietas inter doctores.

¶ Nota ꝓmo q̄ quis potest eligere sepulturaꝫ dimissa ecclesia parochiali: ꝛ etiam dimissa ecclesia in qua sepulti sunt sui maiores. Et canonica portio est soluenda ecclesie parochiali in qua recepit sacramenta: ꝛ nō ecclesie in qua est sepultura suoꝝ maiorum: ꝛ sic nō est soluēda canonica portio illi ecclesie in qua fuisset sepultus: si non elegisset sepulturam: nam sepulchrum maiorꝫ non ꝑfertur ecclesie parochiali. c. ꝓtorī. .ā. eo. Nobilis.

¶ Nota q̄ ista canonica portio non soluitur ecclesie parochiali: eo q̄ ecclesia est dimissa: sed soluitur in recompensationem laboꝝ quos sustinuit rector ecclesie parochialis in celebrando diuina: ꝛ administrando sacramēta ipsi defuncto: ideo solui ds ecclesie parochiali: ꝛ non ecclesie in qua est sepultura suoꝝ maiorum.

¶ Nota vlterius q̄ quis potest habere plura domicilia: ꝛ tunc si eligat sepulturā in aliqua tertia ecclesia: debet solui canonica portio ambabus ecclesijs in quibus ipse defunctus habebat domicilia. Quid si haberet vnū domicilium solum qđ partim esset de vna parochia: et partim de alia: cui ecclesie est soluenda canonica portio: Dicit glo. q̄ idem. vj. q̄ soluatur duabus ecclesijs p medium. Communiter tamen seruatur q̄ ille est cēsendus parochianus illius ecclesie in qua fouet larē.

¶ Nota q̄ quis potest eligere sepulturam suam in loco minus religioso: cautius tamen facit si eligat locum magis religiosum. nam plus proficiunt speciales orationes q̄s communes: ꝛ ꝺs in vniuerso mundo fiunt orationes cōmunes pro omnibus defunctis: tamen specialiter fiunt orationes pro benefactoribus illius ecclesie.

e Sepelirī. Unde si intestatus decessisset: ibi sepelirī debuisset. vt ditī. .ā. c. ꝓtorī. ꝛ .ā. eo. titu. c. j.

¶ Glosa sequens rectitat per questionem.

f ¶ Canonica. Saltem quarta. (ADDITIO. In illa enim vt in minori omnes canones concor. facit. .ā. eo. lib. de arb. capi. j. ꝛ ibi concor. ꝛ vide quod not. eo. titu. certificari. in vltī. glo. ꝛ quod super ea scripsi. Joā. and.) vel sterne constitucionē. .ā. eodem certificari. in his qui eligunt sepelirī apud minores vel predicatores tanta est ffrta pertranua. Bonifacij. que ceꝑit. Sup cathedraꝫ: que fuit reuocata ꝑ Bñdictū: hodie inouata ꝑ cle. e. ti. vnicū.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Domicilio pōt qs carere.

a ¶ Dūtaxat. Q̄nia etiā si apud habitaz sepultus fuisset habuisset parochialis ecclesia canonicam. ī. co. c. j.

¶ Glosa sequens arguit ad questionem.

b ¶ Domicilia. Q. d esse pōt. de rescrip. dilectus. ff. ad municī. l. assumptio. Itē posset qs esse sine domicilio: vt si relicto domicilio

nauiget: vel iter faciat querens quo se colloceť. ff. ad muni cī. l. labeo. in pūn. l. eius. ¶ qđ dicit hic de diuersis domiciliis: satis putarē eē equum in vno quod equaliť eēt in duab⁹ parochijs: vtputa. habitat qs domum in ꝓximo duaz parochiaz: vel duas domos ꝓximas habitat que sūt in duab⁹ parochijs: vt cadez ratione ille vne diuidant quartam.

(ADDITIO. facit qđ post Innocē. scripsi. ī. de parochis. super eo. in glo. limites. ¶ qđ no. xvj. q. iij. licet. in glo. pone q. Joan. andre.)

c ¶ Diuidere. Simile. ī. de testa. rela tum. ff. ad fi.

¶ Hlo. se. dicit gd approbat. ¶ reprobat vltī. dictum.

d ¶ Sigo. Dic terminať que not. xiij. q. ij. §. at illī. als sic pit. Nunc querīť. ¶ ī. co. fraternitatem. ¶ approbatur opi. Lau. Uin. Joan. ¶ Bof. reprobata opi. Hug. Ala. Tan. ¶ Ber. quam etiam Postien. magis dicebat turi consonam. Cap. iiij.

Diuisio.

¶ No. j. diłaz iter ciuitatem castrum ¶ villā. de q̄ j. de sentē. excō. si ciuitas.

¶ No. ij. q̄ dictio potiꝰ stat coniunctiue ꝑm Urch. Domi.

IS qui. ¶ Partes patēt. Sed a ibi. Mulier. J Et prima soluit dubiū ¶ solūe moderať. ibi. Dūmodo. J Jo. an. ¶ Si ciuis alicuius ciuitatis tpe estiuo vt fruerꝰ colligat accedat ad suā colonā: ¶ ibi mortuus est: nō sepeliet in ecclia in cuiꝰ parochia mortuus est: ꝙ portādus ē ad suā ecclīaz pochialē. h. d. ¶ Pręsupponēdū est qđ hī. in. l. nemo. C. de sacrosan. ec. vj. q. nullus ꝯtaq̄z dignitate polleat est sepeliēdus in ecclia: ꝙ i cimiterio. Uerūtī dīe Urch. q̄ hodie ꝓ pecunia vīri ecclīastici sepelīūt ante magnū altare ēt publicū vsurarium.

¶ CASUS. Tytius huiꝰ ciuitatis ciuis hēbat mediatartā vel colonā: tpe estatis ad illā accessit prio recolligēdis fructibꝰ: vel forte ꝓpter pestē: ¶ ibi mortuus est. Testatus ꝙ tuz ad sepulturā: vtrū sit sepeliēdus in ecclia parochialī in ciuꝰ pochia decessit: Certe nō. ꝙ est portādus ad suā ecclīaz pochialē si cōmode fieri possit. Dz scilīsime pī certū est q̄ mūer vidua sepeliēda est cū suo marīto: ponamꝰ q̄ alīq̄ mūer habuit pl̄eo maritos: q̄rit cuz quo sit sepeliēda: R̄ñ. cū vltimo marīto: q̄ tenet honorē ¶ dignitatē ex vltimo marīto. l. femine. ff. de senato. vbi mūer hz dignitatē ex pl̄sa sui marīti. Et si mūer q̄ nupsit senatori postea nubat plebeio pōt dignitatē pīni marīti

Nobilis. Ulla l in

¶ Nota q̄ in iure villa accipitur dupliciter. vt in glo. de rerum diuī. instī. circa pūn. Uno modo accipit ꝓ congregatione edificiorum non fortificata murīe: quia si eēt fortificata murīo diceretur castrum vel ciuitas.

¶ Nota q̄ ex sola mora facta in loco q̄ nō cēseť parochianus illius loci: sed opz q̄ alo sit ꝑpetue more: vel ad minus ꝑ decē annos faciat ibi residētiam nisi appeat de ꝓtraria voluītate: vt in scholarib⁹: qui hz morā faciāt in vniuersitate non tamē cēsentur domicilīarī illius loci.

¶ Nota q̄ cum q̄ decessit non electa sepultura est sepeliēdus in loco suoꝝ maiorum: aliꝰ mūer est sepeliēnda cū viro suo: ¶ si hēat plures vīros eīs est sepeliē da cum vltimo.

e ¶ Nō electa. aliꝰ non esset questio: q̄ apud illaz sepeliet. ī. ꝓxī. c. in fine.

¶ Hl. se. q̄rit. q̄nē declaŕ. ꝓ vtraq̄z pte argnit ¶ solutr.

f ¶ Ad antiquo. Quid dices auno ꝙ quus: ¶ alīq̄ ab antiquo sunt sepulti in aliā eccliā: pī eligit sepulturā in alia et ibi sepulꝰ est: filius decedēs testať sepeliet in sepulchro pīis vel ī sepulchro aui ¶ alioꝝ: ¶ stellīgo vt hī. ꝓcedat de bitatio q̄ pōt sepeliri cōmode ī vtroq̄z. ꝓ vtraq̄z pte tnuenlea ter. xiij. q. ij. §. item ioseph. ¶ ver. ibi. qui ꝓra. als est. §. per istā ſram: quam ēt habemus. ē. c. prī. in pūn. satis videreť hīdam rōnē antique sepulture aut paū ¶ alioꝝ potius q̄ pīne. ad idez. ī. co. c. j. in pūn. c. fraternitatē. vbi dicit patrū altoꝝq̄ parentum: copulatiue dictū quasi nō sufficiat pīem ibi fore sepultū. Itē vīnēte pīe sepeliet in sepulchro aui. j. c. ꝓxī. g ¶ Deportari. Sile. j. e. c. vl. iminēs ꝙ pīculum imutat tuo cōe: vt hic videz. ad idē. ī. co. li. de pecu. ſi duo. §. sanc.

(ADDITIO. Urchidia. alleg. ff. ad municī. eius qui. §. penul. ff. de iudī. heres absens. ibi naz vbi sic venit ¶. ī. de eccle. edī. ad audientiam. Joan. and.)

¶ Glosa sequens dicit quid declarat pars vltima.

h ¶ Mulier. Dic terminatur quod no. Hug. ¶ Joā. xiij. q. ij. vnaquęq.

(ADDITIO. Et corrigit quod no. Uincen. ī. de eodē de vxore. vbi dicit sepulturam parentum potius ꝙ vīri sequendam. alleg. quod de onere sepulture dixi ī textu super ver. vltī. Joan. andre.)

i ¶ Eligat. Eligere enim potest cum quo voluerit: vel cum nemine sepeliri. ī. co. de vxore.

k ¶ Utro. Si verus vir fuit. ff. ad municī. de iure. §. fi. Idem Jo. mo. ¶ Urchidiaco.

l ¶ Honorem. ff. ad municī. l. filij. §. ij.

(ADDITIO. Ad idem. l. vltī. eodem tiu. §. ij. qui. §. dicit mulierem quandiu nupta est incolam esse ciuitatis mariti. facit. ff. de iudī. exigere. ff. de senatu. femine. C.

Sepeliri an dēat fi lꝰ vbi pī ſ sepulꝰ vī vbi anus ¶ pauꝰ an aliq̄ habebit sepulturā.

Utro pōt eligere sepulturam vbi voluerit.

Utro pōt l cola ciuitatis mariti.

¶ No. j. q̄ ꝙsuetudo q̄q̄z dat ptātez alteri ꝓ altero eligere sepulturam.

¶ No. ij. ar. q̄ filiꝰ morieno añ ꝓhz ne cessario ſ ē sepelten dus in sepulchro pīis. ꝓhat tet. q̄ vnde q̄ pater ſ possit ībi eligere sepulturaz. vñ dato q̄ pī eligat alībi ꝙ sē nō tñ pōt ꝙ fīlīs. Do.

de imp. cum te. C. de dig. mulieres. ¶ pz. ā. de so. compe. ex parte. C. de incolis. l. ſi. Joan. andre. Cap. iiij.

Ieet. ¶ Sunt due partes que patent. Emanauit ad declarationez decre. ī. eo. de vxore. ij. responso.

¶ Pater pōt filio impuberi eligere sepulturam: si hoc habeat cōsuetudo.

Itez filiusfamilias pōt eligere sepultu rā sine ꝙsensu pīis: ꝺz nō possiť testari. hoc dicit.

¶ CASUS. Certū est q̄ ipubes nō habet rōnē: ideo nō pōt eligere sepultu rā. Sed quid mortuus est impubes: in quo loco erit sepeliendus: ¶ vtrum pater ꝓ filio suo impubere possit dimittere naturalem sepulturā ¶ eligere aliā: Rsidet q̄ ſ: si hoc hēat ꝙsuetudo: alꝰ non. Sed quid: vtrū filiusfamilias possit eligere sepulturā: Respondet q̄ ꝺz filiusfamilias nō possit testari de peculio profecticio vel aduentitio: si poterit sibi sepulturā eligere sine consensu patris. Et sic ꝓ anima potest testari sine consensu pīis: sed non ꝓ alīs rebus. ꝺ. ſi. C. qui testa. facere non possunt.

a ¶ Pubertatis. ī. duodecim annoꝝ in mulīere: quatuordecim in vīro. q̄ dic vt. ā. dicī de testa. c. j.

b ¶ Eligere. Sic nec alꝰ testari. ff. de testa. qua etate. alꝰ: in qua. ij. q. vj. §. diffinitiua. circa pūncī. C. quando ꝓuo. non est necesī. l. ij.

¶ Hlo. sequens dat duo similia.

c ¶ Cōsuetudo. Sicut ergo ꝙsuetudo dat. iurisdictiōez ¶ suo eligēdi prelatū. de so. cōpe. cū attingat de cā possi. cū ecclesia. sic etiā dat suo eligēdi sepulturā: vt hic video.

(ADDITIO. Et si dicas hāc ꝙsuetudinē esse ꝓtra ius cōe per q̄d dissimta sūt loca sepulturarū: satis est q̄ ius assistat. de q̄ plene dicī de ꝙsue. c. ſi. sup glo. pe. Jo. an.)

¶ Hlo. seq. querit. alleg. pro ¶ ꝓtra. ponit ꝙsuetudinez.

d ¶ Uel in parochiali. Dec est dissuncta: nunqd ergo dat electo: Q̄s videť. ī. de reg. iur. in alternatiuo. cum suis ꝺcordātibꝰ. Ecōtra videť oppīne scripture seruandū xiij. dist. sit rector. ad fi. ā. eo. lib. de elec. ſi q̄s iusto. §. j. et ā. de prebē. mādato. ¶ hoc rutilus. (ADDITIO. ¶ placet Urchi.) Ad b. ā. c. prī. nec semper in alternatiuo est electio: vt dicā in precedēti regula: in alternatiuis cōsuetudo tamē hz q̄ parentes vel amici tales sepelīant in altera qnā volunt: ¶ graue videtur puerum octo diebus semper in antiquis tumulis solēniter sepelīri.

e ¶ Quāuis. De hoc tractabat Hostien. in sūma hui⁹ titu. §. ¶ apud qnā. ver. ſi so is.

f ¶ Filiusfamilias maioꝝ tamē pubertate. ¶ est huic ſimile. ā. eo. lib. de procu. qui generaliter. §. j.

g ¶ Sepulturā. Q̄nia electio refert ad id tpis quo solutus est a patria potestate. ad b. ā. eo. de vxore. j. respōso.

h ¶ Castrēse. ſ. qđ a parentibus vel cognatis in militia degentibus donatum est: vel qđ ipse filiusfamilias in militia acquisiuit: quod acquisitum non fuisset: nisi militasset. ff. de castren. pecu. l. castrense.

Aduocatus dicit militare.

i ¶ Quasi castrēse. Ut quod acquisiuit filiusfamilias aduocatus in postulando. Nam ¶ ipsi aduocati militāt. C. de aduo. diuer. iudī. l. aduocati.

(ADDITIO. Uide qs no. eo. tī. l. fozi. ¶ qs dicam in spe. ꝺ actore. §. j. ꝺ. sup ꝺ. Itē qs agit ꝺ peculio. Jo. an.)

k ¶ Judicare. ī. in vltima voluntate (ADDITIO. nō tñ in testamēto. super quo vide qs scripsi. ā. eo. lib. de testa. ſi pater. in pūn. Jo. an. Irelinquere: iudicīū enī hic sumitur pro vltima voluntate: ¶ aliter multis modis: qs dic vt dicā. j. de regu. iur. in iudicijs. l ¶ Nō pōt. ff. de donatio. cā mortis l. taz yts. Cap. v.

Eligiosi.

¶ Ego se. quor intellectū. Jo. an. ꝺm quem pōt fic summari. Religiosi sunt sepeliendi in suo monasterio: nisi in remotis moriantur. hoc dicit. Et ponit dictū cuiꝰ rōnez interserť. ibi. Cum velle. J Et excepti onem peinittit. ibi Nisi. J Do. Emana

¶ No. j. q̄ illud dicimur posse qđ commode fieri pōt ad b. ā. eo. in q. j. ſiso.

¶ No. ij. q̄ eligere sepulturā dependet ab habitu ꝑpte voluntatis. Domi.

uit ad declarationē eoꝝ que no. Inno. ¶ Hosti. ꝺ. de excess. prela. ntmis iniqua. ¶ Hosti. ā. eo. tī. de vxore. ¶ approbatur opi. Inno. reprobata opinione Postien.

(ADDITIO. Dicit Archidia. q̄ per distinctionē hic concordantur iste opiniones: quod non placet. quod colligere ex vltima. glo. Joan. andre.)

¶ CASUS. Aliqs religiosus sub pīate abbatis ecclīe hēbat devotionē ad aliā ecclesiā: ipse ventēs ad mortem vult eligere sepulturā in alia ecclīa: an possit: Rsidet q̄ nō pōt q̄dū est in monasterio suo vel alio loco ex ꝑpto quo vbi cōmode pōt apportari ad locū monasteriī sui: ¶ sepeliēdus est cū suis fratrib⁹: sec⁹ si cēt in loco remoto.

¶ Nota primo q̄ religiosus non pōt eligere sepulturā: nisi esset in loco remoto. Sed qđ: si moriať nō electa sepultura: Rsidēt qđā q̄ sepeliēdus est in monasterio sui ordinis: si in loco sit monasterium sui ordinis. Cōmunis opinio doctoꝝ est q̄ sepeliēdus est in ecclesia parochiali: in cuius parochia mortuus est. Nec obstant iura dicētia q̄ religiosi sepelīendi sunt in monasterio vbi degūt. Nam iura illa intelliguntur quādo religiosi moriuntur in loco ꝓximo nō multū distāte a suo monasterio: vel si fuerunt missi in aliquo monasterio: cā perpetue residentie: sed alꝰ vbi moriunt in locis remotis nō electa sepultura: certe sunt sepeliēdi in ecclia pochiali vbi moriunt.

Alienari pōt bona ecclie cā cōmoditatis.

m ¶ Cōmode. Nota rōne incōmoditatis id permittit: qđ alꝰ nō permitteret. sic. ā. eo. ie qui. Item causa incōmoditatis alienantur res ecclesie. tī. q. ij. terrulao.

n ¶ Non habeant. Sic. ā. titu. prī. c. vltī. cū suis ꝓcu. (ADDITIO. Et per hoc intelligē de claustrali: vt ibi etiam dicī. Joan. andre.)

¶ Glo. sequens rect. per obiectionem.

o ¶ Sepulturam. Hoc tenebat Inno. Sed Hostiē. cōtra per decre. ā. eo. titu. de vxore. ſ. q̄ talis electio ad illud rēpus. ſ. post mortē refertur quo solutus est monachus a tugo: vt ibi dicīt de vxore. ad idē. ā. ca. prī. j. ſiso. ¶ hoc etiā probabat per decre. precedentē de excess. prelatoꝝ. ¶ per decre. de pnūsleg. vt pnūslegia. vbi dicitur q̄ illi fratres eligunt sibi sepulturaz. Ad primum respondeo q̄ ꝺz vxor vel filiusfamilias sint in potestate vīri vel patris: non tamē imārī: quin aliquid habeant ¶ velle ¶ nolle: qđ non est in monacho. ¶ facit. ā. de pcu.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Lōtinuatio dñi Velye.

qui generaliter. §. j. Ad decre. nimis: ꝛ vt priuilegia dicq̄ nō loquunt̄ in verbis religiosis: sed in his qui assumuntur in ꝓfraternitatē: vel strictiga(ꝯ cōfē Jo mo.) ꝑm istud scz qđ a monasterijs sunt remoti. Joan. andre.

¶ De decimis. ¶ Superiori titulo visuꝫ est de iure sepulture: qđ est vnū de iuribꝫ parochialibꝫ. vez q̄ ius decimandi cōputatur inter iura parochialia: ideo ad nos iuxta mandatum de isto iure decimandi fine decimabili: annectetur rubrica de decimis.

¶ De decimis.

¶ Gregorius. ix. fratribus predicatoribus ꝛ minoribus.

¶ Populus vt ecclesie iura debita persoluat est in predicationibus ꝛ alijs exortandus. hoc dicit ꝑm Zen. Capitulum primū

¶ Glo. sequens dicit dicit ꝛ dicit vñ decisa. Inchoat casuꝫ. ꝛ ponit tres nouissimum. Cap. j.

DIscretioni vestre mandamus districtius inhibentes: ne talia

Diuisio.

DIscretioni. ¶ Dic in suprascriptione predicatores premittunt. de quo hic Archidia. vt no. ā. eo. lib. de elec. quotidā. Et primo inhibet. Sed o precipit. ibi. Immo. Decre. est Gre go. ix. decisa de extraganti sua: que incipiebat. grauamen nobis. Et put ibi patet ex querela archiepi ꝛ capi pisani pertenit ad papā: q̄ predicatores ꝛ minores predicabant decimas ex precepto nō deberi. (ADDITIO. exquo ꝓtingebat q̄ laici remisi: fiebāt remissiores. Joh. mo.) scribit Grego. vt sequit. Hodie prouisum est cōtra omnes religiosos quibus nō cōpetit recipere decimas. vt in cle. de pe. cupientes. q. respon. Joan.

¶ CASVS. Epo ꝛ capitulū pisanū exposuerūt romano pontifici grauamē ꝛ quertimoniā de predicatoribus ꝛ mnoribus. Nā quidā eoꝝ predicabant publice in suis sermonibus coā multitudine populi q̄ soluere decimaz nō erat in precepto diuino. Alij aūt dicebant q̄ soluere aliquā quotā quātūcūq̄z modicā erat in precepto: nō autem illa quota que vocat decima. vnde multi ꝛ fere oēs laici inbrahebant: nec volebant soluere decimā: quare supplicatū fuit dño pape vt dignaretur de remedio prouidere oportuno. Unde papa scribit predicatorib⁹ ꝛ minoribus eis inhibendo ne decetero predicent aliqua per que ppl'o retrahatur a solutione decimarum: sed vt suadeant ꝛ moneant populum ad solutionem decimarum.

¶ Glo. sequēs circa decimas ponit quinq̄ opiniones. ꝛ secundam ꝛ vltimo improbat.

a ¶ Decimarū. Jn decimaruꝫ solutione an debeantur ex precepto: an ꝓsuetudine tollantur: viderit qui fuerit antiquorum sententie. Et viderunt quidam quos secut⁹ est Jnno. in glo. quam posuit super ista rubrica. (ADDITIO. Alīs est glo. illa super illa decre. vlti. de parochi. Joā. an. Jn decime inclusiue debentur ꝛ personales ꝛ prediales. probat per auctoritates veteris ꝛ noui testamēti: ꝛ per iura. xvj. q. j. reuertimini. ꝛ. c. decime. ꝛ. q. vij. quicūq̄. ꝛ. c. omnes. ꝛ in multis. c. Dicunt quidā theologi: ꝛ hoc scripsit Petrus lombardus: q̄ preceptoriz alia mozalia: ꝛ hec ad ifam seruāda. vt nō occides cē. ꝛ quedam ceremonialia. ꝛ hec nō seruanē ad ifam. vt de purifi. post partum. c. vno. quedam mystica: ꝛ hec sunt sacrificioꝝ precepta: quoꝝ nō verba sed mens seruanda est. ꝛ sic dicunt in decimis: vt. s. sint mystica vel partim mozalia. (ADDITIO. Cōmunius tenent q̄ sint iudicialia. vt in remiss. quā dabo. in fi. Joā. an.) vt sufficiat aliquid dari pro decima ex vigore cōsuetudinis: puta centesimaz vel vltrioꝛe vel citrioꝛe partē ad hoc. v. dist. in prin. vj.

dist. §. vlti. ā. eo. cōmissum. ꝛ. c. in aliquibus. in fi. ꝛ. ca. ad apostolice. cuz similibus. Sed hec opinio est falsa ꝛ reprobata p̄ omnia tura ꝛ per scilīā generale. ā. eo. in aliquibus. vbi dicit integraliter decimas persoluēdas. Alīā theologi dicūt q̄ hodie decime nō debent: qz olim fuerāt date clericis q̄ nihil aliud hēbant. vt numeri. xviij. vbi dicebāt filios pte decimaz debere eē cōtentos: hodie ꝓpter hoc predia vnde eis decime nō debent. ꝛ hec opi. reprobat ā. e. tua nobis. Alīj dicunt q̄ decime in illis regionibꝫ in quibus nō est cōsuetudo q̄ soluantur nec exigunt: nec ꝑdicantur nō soluere: nō sit peccatū: ꝯsi ex tolerantia pape vlīs̄ sit: qđ videt posse ꝯm ea que no. ā. eo. a nobis. vbi aūt exigunt ꝛ predicant nō soluere est peccatū. que opi. per hāc decre. ꝛ per oia scilīa. (ADDITIO milꝫ sanctos pr̄es ꝛ multa scilīa b dicēdo enumerat hic Archi. ꝛ post eū Jo. an. hic in additiōe.) ꝛ decre. ā. eo. ti. reprobari videt: in qb⁹ satis pz q̄ papa nō toleraret: ꝛ ꝺdicit expresse. ad hoc Ero. xxij. ibi. Decimas ꝛ primitias tuas nō tardabis offerre. Post. no. ā. eo. in aliqb⁹. (ADDITIO. ꝛ. c. a nobis. Et dicit Archi. q̄ hec satis opi. fratris Hug. de statera magīr in theologia. Joan. ꝙ prediales decime debent lege diuina: personales ꝓ nō. ꝛ ideo in primis nō admittitur cōsuetudo. Jn secundis ꝓ fic: vnde si consuetudo est personalis prestari non debent. ꝛ sic intelligitur finis ipsius decre. Sed hoc Jnno. execratur: vt dixi in prin. ꝛ eius in hoc opinio tutior est: ꝛ ideo tenenda esset. de pe. di. vij. nullus.

((ADDITIO. Et penitus vide qđ dixi in questione partiuz in quarta parte. ꝛ quod scripsi. ā. eo. a nobis. in magna supplectione. ante medium ver. adnitente autez tempore gratie. Joan. andre.)

b ¶ Aliarū rerū. Puta primitiarū oblationū: canonicarū portionū: debitarū ex funeribus: ꝛ eoꝝ que debent ꝓpter suas laudabiles ꝓsuetudines. de sime. ad aplicā. olim soluebant ꝯtuoꝫ genera decimarū. ā. eo. c. j. ꝛ ideo hominos bonis oibus abundabant. xvj. q. vij. maiores. nunc nec vna bene soluit: ꝛ ideo dominus locustas nō increpat: nec plagas amouet. xvj. q. j. reuertimini. ꝛ tollit fiscus qđ nō accipit christus. (ADDITIO. Dec tria bene experiuntur italici decimas non soluentes. Econtra quadruplex est remuneratio bene soluentium: fructuum vbertas: corporis sanitas: remissio peccatorum: ꝛ acquisitio celestium premiorum. vt in predicto. c. decime. Joan. andre.) vt in predicto. c. maiores.

c ¶ Animas. Vls animos. ad hoc supra eodē. quāuis. de na. er li. ven. capitu. vno.

d ¶ Sermonibus. Tale officium priuilegiatum est. de statu mona. quod dei timorem.

e ¶ Vel alibi. Puta in collationibus: disputationibꝫ: vel in ꝓfessionibus: in quibus iniungere debent cōfitentibus q̄ altera restituant: qz non dimittitur peccatum cē. j. de reg. iur. peccatū. cum suis ꝓor. ꝛ hoc faciendo licite ab ercōmunicatis elemosynas recipiūt. de sen. excō. cuz voluntate. priuilegium ergo illud merent amittere contrarij suggerēdo. xj. q. iij. priuilegij. cū suis similibꝫ.

f ¶ Voluntatis. Voluntarij militem sibi eligit chri-

Decimaz ꝯtuoꝝ olim solebāt.

¶ No. j. q̄ ad solū papā ꝓtinet decl'a re ꝺba ā. bligna suo rū priuilegiozꝫ. ad b ā. de of. ot.

¶ No. ij. q̄ ꝯtū ad vim ꝓhibēdi pri uilegij attēdim⁹ tēpus date. ꝛ sic ꝑtile giuz nō se extēdit ad futura. ad b de ꝑtit. cū capel. Domi.

stus. xx. q. j. non est quod cuiq̄. xxxij. qđ. r. tunc saluabitur. al's incipit. Qui sitit. in fine. Cap. ij.

Tatuto. ¶ Hic Alexander in prima pte ponit ꝙdam declarationes circa indulgētias in qbus conceditur aliqbus vt noualiuꝫ percipiant decimas pro eo portione qua petie bant antiquas. Et a qbusdā ex ipsis declarationib⁹ duos excipit ordines: hic vsqz ad. §. vbi. Jbi puidet pochijs pauperibus: quaz decime alijs debēt vsqz ad. §. Sane. Tertio puidet circa decimas recipiendas: vel nō de manib⁹ laicoꝝ vsqz ad. §. Diocesani. Quarto prouidet circa decimas soluēdas a religiosis: ꝛ circa diocesanoum potestatem sup his vsqz ad. §. Nec pro eo. vbi statuit noualiuꝫ decimas religiosis non accrescere qui antiquas de laicorum manibus habuerunt.

(ADDITIO. Poncbat olim hec decre. vt dic Archi. sub ti. de statu mona. etiaz incipiebat. Cum pone. Guil. alleg. qt pone. qui fere totā hanc decre. posuit in Spec. de decī. ver. in fāma. Scias q̄ gōnem que hz an priuilegium de decimis non soluēdis certis religiosis cōcessum extendat ad decimas quas laici per antiquū feudū possident: plene tractaui. ā. eo. c. pe. vbi ad ꝓbandum q̄ non extendat per quinq̄ modos hāc decre. dicuto. Joā. an.)

¶ Pro intellectu huius capi est presupponēdū q̄ aliqui religiosi petiuerunt decimas ex donatione laicoꝝ: qui laici hēbant in feudatas cum ꝓsensu ep̄i ecclam sine ꝓsensu capituli. c. ad apostolicam. de his que fiunt a prela. sine cōsensu capli: ꝛ tunc religiosi qui solum ꝓsit istas decimas ex donatione laicoꝝ. non petiuerunt decimas noualiuz: sed solū illas decimas petiuerunt quas laici percipiebāt. vnde multi religiosi impetrabant a sede apostolica priuilegiuz: vt ipsi possent percipere decimas noualiuꝫ pro illa portione pro qua ipsi percipiebant decimas antiquas.

¶ CASVS. Monasterium sci Cypriani petiuerat decimas in mea parochia pro certa portione ex donatione laici sibi facta ex ꝓsensu ep̄i. vnde abbas ipsius monasterij impetrauit a sede aplica priuilegium: vt in mea parochia posset petere ꝛ lenare decimas pro illa portione ꝓ qua petiebat decimas antiqs: ꝛ ti ego rector ecclie parochialis erā in possessione percipiendi decimas in tota mea parochia: vtrū virtute priuilegij sui possit percipere decimas: in quaz possessione eram tpe impetrationis priuilegij: Rsidet ro. pon. q̄ priuilegiū suum nō se extendit ad illas decimas in quaz possessione alius erat tpe impetrationis. Sed ponamus q̄ dictus abbas petiebat decimas pro alīā quotta in quadaz parte mee parochie que erat circa flumē: postea a sede aplica impetrauit priuilegium ġnaliter vt peteret decimas noualiū in parochia mea: vtrum possit virtute sui priuilegij petere decimas noualiū in parochia mea in illa pte parochie in qua nō petiebat antiquas: Rsidet q̄ nō. sed priuilegium suum restringit ad loca in qbus percipiebat antiquas. Sz qđ sanctissime pr̄ ponamus q̄ abbas sci Cypriani non erat in possessione: nisi percipendi tertiam partē decimaz anti quaz: Jz reuera ad ipm spectaret media pars: accessit ad papā ꝛ impetrauit priuilegiū vt posset petere decimas noualiū in parochia mea pro illa pte pro qua petiebat antiquas: vtrū priuilegium suuz se extendat ad mediam partē que sibi debet: vel solū ad tertiam ptem sicut est in possessione petere: Rsidet q̄ priuilegiū se extēdit solūz ad tertiam partē quā possidet: ꝛ non ad aliam ptem que sibi debet. Sed ponamus q̄ abbas petiuit oēs decimas ex donatione laici: ꝛ impetrauit rescriptum vt peteret

decimas noualiū pro ea parte pro qua percipiebat decimas antiquas: vtrum virtute priuilegij sui petiuit oēs decimas noualiū: Rsidet q̄ non: sed priuilegiuz suum restringet ad mediam ptem noualiū: qz nō est verisimile q̄ papa dedisset illi istud priuilegiuz in grauamen ecclesiaz parochialiū si impetrans expressisset q̄ ipse peteret integre oēs decimas integras. Utz sit verus indistincte in oibus religiosis vt non debeant petere nisi mediatez

loca tm̄ includit vbi percipiebantur antique: ꝛ ad portionē antiquam. b. d. vsqz ad. §. Statuimus. ꝑm Dom.

Tatuto ꝑpetuo Ca. ij.

noualiū: Rsidet q̄ non: sed fallit in religiosis cisterciensibus ꝛ cartusiensibus. nā isti petiunt integras decimas ꝑm q̄ est eis indultū per papam. Sed qđ faciet ecclesia parochialis ꝛ rector illius ecclesie si isti cistercienses. ꝛ cartusienses. petiant decimas cum integritate: q̄ rector ecclesie parochialis non ꝑt supportare onera parochialia si nō habebit vnde possit sustentari: Rsidet romanus pontifex q̄ episcopus loci poterit ꝓuidere. nam si videat eps q̄ rector ecclesie parochialis non hēt aliunde exquo possit sustentari: tunc compellet istos cistercienses ꝛ cartusienses ad faciendum rectori 2gruam portionē vnde possit sustentari ꝛ onera parochialia supportare. Ubi dicit presens text⁹ vsqz ibi. Sane ḡuis. Et pro intellectu istiꝰ. §. est presupponēdum primo q̄ si laicus teneat decimas infeudatas ab antiquo ante concilium: ꝛ ideo istas iuste tenet ꝑm cōmunem opinionem doctoꝝ potest ipse laicus istas decimas restituere ecclesie parochiali sine cōsensu diocesani. sed si vellet dictas decimas alteri ecclesie donare: non posset sine consensu ep̄i. Sed o est presupponendum q̄ si laicus teneat decimas a religiosis posset illas decimas donare religiosis absqz consensu episcopi.

¶ CASVS. Hoc presuppōsito in isto. §. sic figuratur. Quidā laicus ab antiquo. ꝛ ante concilium hēbat decimas infeudatas: illas decimas volebat dare alicui loco religioso a quo nō tenebat dictas decimas. certum est q̄ illas decimas posset ꝛ laicus donare ecclesie parochiali a qua tenebat dictas decimas etiam sine ꝓsensu episcopi. sed alteri ecclesie vel loco religioso non ꝑt donare sine consensu episcopi. Sed vtrum episcopus debeat ꝛmediate prebere consensum huic donationi: Respondet romanus pontifex q̄ non: imo anteq̄ episcopus consentiat donationi debet inducere laicum ad reddendum decimas sue ecclesie naturali ꝛ parochiali: qui episcopus si p monitionem suam non posset laicum inducere vt reddat decimas ecclesie sue parochiali: poterit prebere consensum vt illas donet alteri ecclesie parochiali: vel alicui loco religioso. Sed quid ponamus q̄ religiosi aliqui exempti timentes ne admonitionem episcopi mutaretur laico: ꝛ dictas decimas redderet ecclesie parochiali: faciebant q̄ ipse laicus recognosceret illas decimas tenere ab ipsis religiosis: Jz reuera non teneret: vtrum ista ficta recognitio prestet patrocinium ipsis religiosis vt decime ille possint eis donari sine consensu episcopi: Respondet q̄ nō. Sed ponamus q̄ religiosi monasterij noui qui sunt exempti a iurisdictione episcopi pictauensis. acquirunt de nouo alias terras existentes in mea parochia: ipsi recusant soluere decimas ex illis terris: nunqd potero tales exemptos facere conuenire coram episcopo pictauensi. vt ipse compellat eos ad soluēdum decimas ex illis terris: Rsidet q̄ sic. Et sic iste est vnus casus in quo exempti possunt conuenire coram ordinario. vz. si exempti recusent soluere decimas ecclesie parochiali. sed tunc non possent conueniri p citationem cōem: sed oportet q̄ citatio fuerit formalis. ꝛ specialiter faciat mentionem q̄ veniant responsuri tali

Lasus. §. Sanc.

Universidad de Deusto
Biblioteca

rectori ecclesie parochialis sup ture decimandi. Sed ponamus q̄ de ꝓsensu epi laici donauerūt decimas aliquibus religiosis exēptis quas hēbant infendatas ante ꝓcessum latecanen. vtrū dicti religiosi exēpti possint petere decimas noualiuz: q̄ aliqua terra erat in cremo z per tāpus tps de cuius initio memoria hominuz nō extitit: de nouo fuit redacta ad agriculturā: fuerunt seminata alicui nona semina in illa terra: vtrū ex fructibus superexcrescentibus possint religiosi exēpti petere decimas virtute donationis a laicis sibi facte: Respondeō q̄ non.

Declarans nō vi innouū edere: sz antiquū declarare.

a ¶ Declaramus. Nota q̄ hic Alexander non statuit innouū: sed antiquuz declarat: vnde primum dictū habebamus cassuz. j. de priuilegi. c. antepenul. qđ incipit. Dudum.

b ¶ Contingunt. Forte priuilegio vl cōpositione: vel infeudatione: vel prescriptione: vel receptione de manibus laicoꝝ: vt dicit in fi. vel alio quocunq̄ mō: iure cōi non est repere simplr q̄ debeat certa pars nisi forte in eo: qui iure cōi petit quartā. ā. de offi. ord. pquerēte. de pscr. de ārta. c ¶ Tpe illo. Sic in his inspicit date tpis. ad idem. ā. de rescrip. eam te. z. c. si co tempore. eodez tit. de elec. dudū. j. vbi de hoc.

declaramus[a] q̄ indultū illud aplicum qō plerisq̄ ꝓcedit: vt noualium decimas ꝓ ea portione pcipere valeāt qua veteres eos contingunt[b]: ad illas noualiuz decimas quas tpe illo quo ipetratū vel obtentū extitit hoc indultū aly possidebant[c] (cum de hoc in ipso mētio nulla fiat) nullatenus se extēdit: nec ad alias[d] ēt nisi in his tm̄ locis vbi veteres tunc (qđ dictum indultum impetrātū fuit) ipsi ipetratores habebant: z ꝓ ea tm̄ solūmodo portione qua ipsi tpe impetrationis huiusmodi percipiebant antiquas.

¶ Priuilegium decimaꝝ noualium limitatū ad mēsuraz antiquoꝝ nō pōr vltra dimidiam ēludere: fallit in cisterciensibus z cartusiēsib[e]. b. d.

¶ Statuimus[g] preterea q̄ idem indultū obtēturz ab his qui tpe impetrationis totalr veteres pcipiebāt decimas: vltra medietatez[h] decimaꝝ noualium nullatenus extendatur: q̄[i] nō est verisimile si tunc de plena z integra pceptione veterū fuisset expressum: q̄ aplica sedes pariter z sīr noualiuz decimas in tā graue parochialium eccliaꝝ dispēdium indulsisset: q̄q̄z ratione talis indulti siue impetrati iam: siue impetrādi deinceps non possit in noualib[k] que āmodo fient: vēdicari z acgri vel percipi plus q̄z medietas decimaꝝ ipsoꝝ noualium: ēt si amplius in veteribus habebat: cuz nō[k] sit dicēdum aspeꝝ: sed pium potius z benignū: si sup decimis futuroꝝ noualium cōtra parochialium eccliaꝝ grauamen (qđ ex districtione indulti huiusmodi possit accidere) tal'r obuiak. ¶ Religiosos tamē cistercien. z cartusien. ordinū statuto z declaratione hmōi (quātum ad hos duos articulos. vz. de medietate[l] decimarum noualium) cōpreheudi nolumus vel constringi.

¶ Priuilegiati sup decimis recipiendis: ecclesijs parochialib[m] gratis assignare debēt portionē pro debitis onerib[m] supportādis. b. d. Domi.

¶ Ubi aūt per hmōi concessiones decimaꝝ parochiales ecclesias adeo grauari ꝓtingit: q̄ earū rectores de ipsaꝝ redditibus ꝓgrue[m] sustētari z cōmode iura ēpalia exhibere nō possunt: puideatur per locoꝝ ordinarios z ordinetur

capitu. fi. Joan. andre.)

e ¶ Nec ad alias. Secūda declaratio. Pone. debebatur mihi medietas decimaꝝ antiquoꝝ predioꝝ certe parochie: impetrauit vt pcipere pro ea parte noualia pro q̄ tpe impetrationis nō in tota parochia: sed soluz in certa parte: pone. citra rium pcipiebaz partez illam decimaꝝ: in illa solum parte recipiaz noualia nō in vlteriori.

f ¶ Et pea. Tertia declaratio. Pone debebat mihi dimidia certe parochie: sed non debatur nisi tertia: impetrauit priuilegia de noualib[n] pro ea parte tā. solam tertiam in noualibus habebo.

g ¶ Statuimus. Sequentur adhuc due declarationes. Ad earum intelligentiam scias: q̄ aut ille qui ipetrat tale indultum percipiebat integras decimas: aut plus q̄ dimidiam: aut dimidiaz: aut minus. in primis duobus casibus: scilicet cuz integram: vel plus q̄ dimidiam percipit in antiquis pretertu priuilegij noualium solam habebit dimidiam: si percipit dimidiam vel minus antiquoꝝ: tantūdem pcipiet noualium.

h ¶ Ultra medietatem. Nomine portionis dimidia continetur. ff. de verbo. significa. nomen filiarum. §. portionis. ff. de vsufruc. etiam.

(ADDITIO. Quandoq̄z propter incertitudinem appellatio partis comprehendit totum. ff. de leg. iij. l. vxori. in princ. quid dicat. vide de rescrip. nōnulli. s. super. iiij glo. Joan. andre.)

i ¶ Quia. Non est ratio.

k ¶ Cum non sit. Diceret aliquis quare sit tam stricta interpretatio z aspera: Respondet. Joan. and.

l ¶ De medietate. Bene ergo comprehenduntur tribus declarationibus prime partis. sed istis duabus declarationibus istius. §. statuimus: non comprehenduntur: z hoc intēdit. Si ergo percipiant integram: vel plus q̄ dimidiam in antiquis: et in noualibus preterea talis indulti. tantundem habebunt. Dominicus. Joan. andre.)

m ¶ Congruc. Quod dic vt. ā. de preben. de monachis. xxj. questione. j. c. primo.

a ¶ Illarum.

Possessio sola bone fidei spedit vires priuilegij.

d ¶ Possidebāt. Jure suo tanq̄ sibi debitas. Idē Alrchidiaconus. tūc non dz illis obesse priuilegiū hoc tacito impetratū. ā. de priuileg. dudū. Idem pōt dici si bona fide possidebāt: sed ꝓpter talem furtū non hēbant: vt sola bona fides possessio vires priuilegiū impediat. Si autez esset violēta vel male fidei possessio: vires priuilegij non impediret. (ADDITIO. Dic quoad illā. Joan. and.) ꝑm Imo. z Hostien. qui hoc no. in predicta decreta. dudum. allegant de restitu. spolia. grauis. de prescriptio. c. vltr. de dona. inter vi. z vxo. z si necesse. ob hoc etiaz sibi dicunt q̄ si abbas impetrat priuilegia exemptionis pro se z capellis sibi subiectis: q̄ si alicui capella sua sub alio monasterio bona fide possideatur impedientur vires priuilegij: alis non per eadem iura.

(ADDITIO. Sic z sola litis pendentia (etiam si dolose non taceatur) impedit vires priuilegij. vt lite pendē.

a ¶ Illarum. Decimarum parochie sue.

b ¶ Onera. Legatoꝝ nunciorꝝ sedis aplice collectaꝝ: z similium. ad idem. ā. eo. lib. de preben. c. j.

(ADDITIO. Jo. mo. z Archidia. alleg. de sup. negli. prela. sicut. de preben. de monachis. z. c. auarītie. Jo. an.)

c ¶ Assensu. I. ac. cens hēbat decimas q̄s religiosis donare volebat: fingebat se per instrumentuz ab illis hic in feudz: vel sic quasi reputaret ipsas eis dez sine ꝓsensu epi: vt talis fictio nō ꝓdert: vt hic vides.

d ¶ Lateranen. de priuil. cū z plātare.

e ¶ Perpetuo. secus si ad tempus: z concor. de his que fiunt a prela. cū apostolica. in fi.

(ADDITIO. Et si nō apparet an ante vel post ꝓsensuz: quid tuto. idi dicit in glo. finali. Joan. mona. z Archidia. hic renent: quod et Hostien. Jo. and.)

f ¶ Exemptis. id est de ipsis decimis: vel decimis exemptoꝝ predioꝝ.

(ADDITIO. Alrchidiaco. exponit: id est de decimis pertinentibus ad ecclesias exemptas. Joan. andre.)

g ¶ Jure. ā. eodez ex parte. j.

¶ Glo. sequens signat contrarium et tolnit.

h ¶ Komodē. Sicut enim ipsi laico non accrescebāt noualia. vt. ā. eodem. tna. j. sic nec ipsis religiosis qui a laicis percepernnt. ad tdē ā. eodem. cum contingat. arguntē. contra. j. de iurepatro. capi. j. Solu. tibi res a laico donata mutat naturam in mullius preiudicium hic fieret preiudicium ecclesie parochialis. ad hoc. ā. §. j. in fine.

¶ De regularibus et transeuntibus ad religionem. Capitulum primum.

taliter: q̄ eisdem rectoribus tm̄ de illaꝝ[a] relinquat̄ quibus q̄ exinde competerem sustentationem hīe: z ēpalia iura soluere valeant: aliaq̄s onera[b] debita supportare.

¶ Decime per laicos ante lateranen. concilium in feudum recepte a religiosis: per eos recognite in feudum: nō possunt ipsis religiosis concedi: sine diocesanorum consensu. hoc dicit Dominicus.

¶ Vane quāuis forte a religiosis exēptis: z alys fiant infeudationes de decimis detētis a laicis: z idem laici q̄ illas ab ipsis religiosis in feudum teneant recognoscant: non tm̄ licet religiosis eisdem post talē infeudationē vel recognitionē sic de facto ꝑsumptam hmōi decimas de manibus laicoꝝ ipsoꝝ accrere vel recipe absq̄ diocesanoꝝ epoꝝ assensu[c]. ¶ Illas aūt decimas itelligimus posse taliter a religiosis de manibus laicoꝝ recipi vel acquiri: que ante lateranen.[b] concilium ipsis laicis in feudum perpetuo[c] fuere concesse.

¶ Diocesani cōpellunt religiosos exemptos soluere decimas parochialibus ecclesijs: si non agatur de rebus exemptis. b. d. Dominicus.

¶ Diocesani vo parochialiū ecclesiaꝝ ad regestitionem rectoꝝ earundem: de ipsis religiosis sup decimis quas habent vel eos habere ꝓtingent: que quidez als ad ipsas spectauerūt ecclesias (nisi de rebus exēptis sagak) exhibeāt iustitie complementum.

¶ Religiosi etiam exempti de possessionibus acquisitis: z acquirendis ecclesijs parochialibus soluere debent de-

Titu. XXXIII.

Si qui. ¶ Prima para tractat de impubere monasterium ingressa. Secūda de pubere. ibi [Qui vo.] Tertia declarat distinctionē habitumm. ibi [Distinctos.] Prima distinguit an egredi[a] ante finem quindecimi anni: an post. Et primū permittit: sz tres casus excipit. Secūm phibet. ibi [Qz si.] sint habitus sdistincti: secus si indistinctissimi. Secūa principalis puberē pfessum esse dicit si annū tulit habitus indistinctū: et si sit sdistinctissimus. z diuersitatis rōnez reddit. ibi [Q. ff.] Joan.

(ADDITIO. Bull. in Spe. eo. tit. ver. z sciās. videbat hanc decre. fuisse Sce. tr. sed fuit Innocē. vt hic appet.)

¶ CASVS. Alīqs minor quatuordecim annis ingreditur aliquam religionē: puta religionē sancti Benedicti: postea expleto anno quartodecimo: z inchoato quintodecimo anno: assumpsit habitum pfessoꝝ: vtrum videat fecisse tacitam pfessionē: Rñdeo q̄ si in tali religione habitus nouitioꝝ sunt distincti a pfessis: z iste nouitius portauit habitū nouitioꝝ z non pfessoꝝ: dicit Dominicus.

¶ No. j. q̄ ētū ad obligādū quem religiosi regitur q̄ ān[o] pubertatis fit ꝓpletz: z sic nō sufficit ann[s] ceptus.

¶ No. ij. q̄ pfessio ante annos discretionis non tenet. sed pōt ex post facto ratificari. Et sic videtur q̄ id qđ ē a pn. nullus possit ratificari: qđ est verum ꝑtute noui ꝓcessus z ratificat vt ex nūc: z nō vt ex tunc. de q̄ j. in regula. ratihabitionem. Domi.

¶ Regulares ad religionem transeuntes.

I nnocentius quartus.

¶ Si minor quatuordecim annis ingreditur religionē: in quintodecimo anno libere exit nisi in ipso quintodecimo anno ꝓfessionez fecerit: vel habituz professoꝝ receperit: vel expresse ratam habuerit ꝓfessionez prius a se factam: si aūt per totum quintūdecimū annū portat habituz: vbi non est distinctus intelligit ꝓfessus: nisi tanta sit indistinctio q̄ ꝑuētes cum eis simili habitu induant. Si maior quatuordecim annis ingreditur: si portat habituz per annum quantūcunq̄z sit idistinctus: intelligitur professus. Jo. and. Capitulum. j.

Si qui monasteriuz ante quar-

Universidad de Deusto
Biblioteca

non videt fecisse tacitam pfessionem: sed si habitus notitiaꝝ nō sunt distincti ab habitibus pfessoꝝ: tunc p dilationē istius habitus per totū quintūdecimū annū videt fecisse pfessionē tacitam. qđ vera est: nisi forte ꝛ donati portarent eūdem habitū. Sed qd: ponamus q erat aliꝗ religio in qua nō solum erāt nouitij: sed etiā forte ꝛ donati. aliqs post q̄rtūdecimū annū accepit habitum: ꝛ portauit p vnū annū inter grū sine reclamatione: vtrū videat fecisse tacitā pfessionē: Rñdeo q̄ sic: ly fecit fit si talē habitū accepisset ante q̄rtūdecimū annuꝫ. ꝛ fic ante discretionē animi. Sed scīssime pōt vellem informari a vobis. sīr dicantur habitus distincti: Rñdeo. pō. q̄ intelligunt habitus distincti: siue distinctio sit patēs: siue nō: q̄ habitus notitiaꝝ nō sunt distincti: ꝛ habitus pfessoꝝ sic. ꝛ tunc est distinctio latēs: ml̄to magis si distinctio illa eēt patēs in cissura colore: vel alīs.

Nōbilis.

¶ Nota primo ex principio capi: q̄ duōrāte anno phatibus nouitius pōt facere pfessionē expressam vel tacitā. Sed sciēdum q̄ qui facit pfessionē expressam: obligat illi monasterio in quo fecit pfessionē: si qñ fecit tacitā pfessionem ipse solū obligat religioni in gñe: ita q̄ pōt trānire ad religionē latiorē. Fallit istud in mēdicantibus: q̄ qui nō pōt pfiteri infra annū: ꝛ fi faciat expressam pfessionē: est solū obligat⁹ in gñe religioni. ¶ Nota vlterius q̄ impubes non pōt facere pfessionē expresse. Et in ℞ religioso parat⁹ matrimonio carnali qđ non pōt ẓhi in etate impuberi. qđ verū est: nisi malitia ꝛ vigor nālis suppleret etatem. q̄ tūc ante q̄rtūdecimū annū posset qs matrimoniuꝫ ẓhere: ly in religione: ℞ est in matrimonio spūali regitur q̄ qs cōpleuerit annum q̄rtūdecimū. ¶ No. q̄ si impubes nō fecerit pfessionē post quartūdecimū annum nō obligat religioni: nisi fecerit expressam pfessionē: vel si se ingesserit actib⁹ puenientibus pfessio: vel pfessionē prius facta ratificauerit. ¶ No. vlterius⁹ q̄ ex delatione habitus pfessoꝝ per annū inducit tacita pfessio. ꝛ ℞ qñ in monasterio nō sunt ẓueri: vel si sint ẓueri: hūt habitum distinctum. ¶ No. q̄ si habit⁹ pfessoꝝ ꝛ nouitioꝝ sint oīno distincti: si impubes ante q̄rtūdecimū annū accipiat habitū pfessoꝝ: ex delatione habit⁹ p annū non inducit tacita pfessio: secus si accipit post q̄rtūdecimū annū: q̄ tūc ex delatione ipsius habitus p annū inducit tacita pfessio. ¶ No. vlterius tacta glo. q impubes maior septēto dī hīc intellectum: nō tñ plenū: mino: ℞o nulla dī hēre intellectū. nam vt dicit. l. j. C. de fal. mo. ignorat illa etas quid videat.

a ¶ Annum. Consūmatum: quia non sufficit incepisse. quod dic vt. ā. eo. ad nostram.

(ADDITIO. Postea. hic ponit quatuor casus quibus impubes obligatur religioni. ꝛ post eum hic. Joan. andre.)

b ¶ Ingreditur. hic tolle quod est. j. libere potest.

c ¶ Sequenti. Scilicet in quintodecimo. sic. xx. q. j. illud.

d ¶ Vel. Repete eo completo ꝛc.

quintūdecimum annū[a] vt monachus efficiat ingredi[b] (nisi eo cōpleto pfessionez faciat in sequēti[c]: vel[d] habitū religionis suscipiat: qui dari, pfitentibus ẓueniat: seu pfessionē a se prius[e] factaz ratā exp̄esse[f] hēat) libere pōt infra ipm sequētē[g] annuꝫ ad seīm remeare. ¶ Qō si per totū sequētez annū in monasterio pmanserit: vbi pfessoꝝ et nouitioꝝ sunt habitus indistincti: pfessionē per hoc fecisse: vel si quā prius fecerat rataz habuisse videt[h]: nisi tāta idistinctio ibi habit⁹ habeat: q̄ pfessi ꝛ nouitij: ac etiaz alij cōem[i] vitā cum eis ducētes: silī penitus habitu induant.

¶ Qui vō post quartūdecimū annū[k] habitū religionis assūpserit: si per annū illū gestauerit: tūc religionez assumptaz p̄sumit̄ veraciter

c ¶ Prius. ſ. ante q̄rtūdecimū annuꝫ.

¶ Sī. sc. obiit qd appro. ꝛ qd reprob.

f ¶ Expīsse. Et hic reprobatum est qđ Jo. no. xx. q. j. illō. ꝛ Ber. ā. e. significatiꝝ. q̄ dicebāt q̄ si pfessionē fecerat ante tertiumdecimū annū tacite tbi moꝝ trahēdo post quartūdecimū annū vi eā ratā hēe. ar. de despō. impu. libas. ꝛ c. accessit. post. dī q̄ hic videt dec. (ADDITIO Et glosaulit: vt pz ex supiorib⁹. Joā. an.) in decre. sīgtum. tenebat qđ ℞ dicitur.

g ¶ Sequētem. ſ. quintūdecimū etatis sue.

h ¶ Videt. Ecce q̄ q̄rtū casū post q̄rtūdecimū annum. q̄ ℞ dī hz ratā pfessionē factā ante illud: sed non cōpleo: sed tunc demum cū lapsus fuerit ann⁹ qui tuſdecimus: ꝛ in ipso portauerit habitum distinctum.

i ¶ Cōem. Ut seruiētes capellani ꝛ scl'ares clerici: ꝛ fi habit⁹ ille religiosus nō eēt: ly forte secularium clericoꝝ: id esset p epm corrigēdus. de testa. c. ij. ā. eo. fic tn⁹. Sz nūqd cōpellit talis pfiteri: Nō precise ly causatiue: vt vel pfiteaf vel exeat. vt. ā. de elec. ex cām. inſi. ad ℞. ā. e. vt clicl.

k ¶ Annum. Vt idem. ā. eodem ex parte.

l ¶ Distinctus. Patēt: ex colore: scissura vl forma: secꝰ q̄ ad hūc casum de alia latēti: de q̄ log. hic finis. vt in cle. co. iiij. eos g. ꝛ vide qđ ibi no. in glo. ij. ꝛ glo. licet ergo.

¶ Blosa sequens obiecit ꝛ soluit.

m ¶ Distinguunt. Sed nōne ibi recipiendo habitū qui datur pfessio videt tacite pfessus. vt. ā. Illud verū est qñ distinctus est habitus. vbi ℞o est nō distinctus: secus: vt hic videt. ꝛ sic intelligas sane qđ no. Berū. ā. eo. ex pte. in vlti. glo. ad fi. ꝛ probatur idem. ā. eo. statuimus.

n ¶ Etiam fi. Propter hoc aduersatur illud: qui x. o: qđ in principio. ℞. positum est.

o ¶ Agnoscit. ſ. agnoscere dz (ADDITIO. Vel presumitur. ā. de sen. excōmu. cum illoz. in fine. Joan. and.)

p ¶ Plenū. Videtur septēto: impubes intellectū hēt: ly nō plenū: vt hic videt. minor aūt septēto ignorat qđ videat. C. de fal. mo. l. j. (ADDITIO. C. de iure deli. si fanti. ff. de adle. iudi. mu. cū fac. nā ꝛ ff. de pfec. dil. iiij. eos. in fi. fm Archi. q̄ dicit q̄. ℞. q̄ ℞o repugnat. de pe. dist. ij. vbi dī q̄ negz vtrū⁹: negz vtilis in nobis: locum obtinet vsqz ad certā tp̄m quo grauat ifirmitas. de tali tpe vel etate ttelligē que nō est capax. xv. q. j. firmissime. i fi. ꝛ. c. se. Jo. an.)

q ¶ Alīs. vt q̄ denā a certa pfessa vl i certa dicha vl solita

† Locandat Bal. l. j. l. terdum. ſ. diuus. ff. de pub.

Nouitius an cogat pfiteri.

(ADDITIO. Vel fm Host. ꝛ Jo. no. nō ponit supra ehoz: vel nō hz vocem in capl'o: nisi fit pfessus. Sed ista exempla nō placent: q̄ nō sonant in distinctionē habit⁹: sed actuū. ꝛ de hoc vide. ā. eo. vltima. Joan. andre.)

¶ Hic. seq. diuidit ꝛ dicit hic poni exceptiones a regula. Cap. ij.

Diuisio.

¶ No. j. q̄ ex pfessis facta in religionibus dī ala ingredi eas lucrifieri dño: qđ ē verū si regula obſuet: ly si nō suat pōt ala ꝛ conv⁹. ad b. xlvij. d. q̄tūlibet.

¶ No. ij. q̄ pscia fi regulata rōne ldnē dispendiū salut⁹ eterne: q̄ os facē illos q̄ ex q̄libet momento vel iſtictu mouēt cōtra sna ad aliqd agēdū. vide de simo. p tuas. q. Do.

Alexander. iiij. fratrib⁹ pdicatoribus ꝛ minoribus.

¶ Predicatores ꝛ minores infra annū probationis quēq̄ ad sui ordinis professionez recipere nō possunt: quod si fecerint receptus: aliqs tunc non est eorum ordini: ꝛ ipsi a receptione professionis aliorum sunt suspensi: ꝛ puniendi pena que pro grauioribus culpis eis constituta est infligi. Joan. andre. Cap. ij.

On solum: ꝛ[a] infra. Lz zelum[b] animarū habeātes eas lucrari dño solicite cupiatis: q̄ tamē decet ꝛ expedit[c] vt pscientie puritati nō desit iudiciū rōnis[d] ne vnde spiritualis pfectus queritur salutis dispendiū subsequatur[e]. ¶ Vobis de fratrum nostroꝝ cōsilio in virtute obedientie ꝛ sub pena excōicationis auctoritatē p̄sentiū districtius inhibemus: ne ante

3 annū[s] pbationis elapsum q̄ est maxime in subsidiū fragilitatis humane regulariter instituto) quēq̄ ad professionē vestri ordinis: seu renūtiationē in seculo faciēdā recipere[h]: nec constitutum infra hmōi annum aliquatenus impedire quo minus infra ipsum ad aliā religionē quā maluerit trāseat[i]: vel nisi (maior tū quatuordecim ānis existēs) professus fit tacite vl expresse: aut euidēter constet illum vitaz voluisse mutare: quod tū[k] nō p̄sumitur: nisi clara pbatione vel cōpetētibus indicijs[l] ostēdatur: oīno ad seculū redeat: sicut de sua volūtate processerit: p̄sumatis.

¶ Qō si forte contra hanc nostrā pbitionē quēq̄ recipere[m] p̄sumpseritis: decernimus eū (qui taliter recept⁹ fuerit) nullatenus vestro[n] eē ordini allegandū: vosq̄ a recedendo in sanctē monasteriū vt monasteriū cōgeat mores intrātis: ꝛ in sanctē intrātis vt ipse videat an poterit sustinere duritias religiōis. c. ad aplicā. e. tī. in antiqua.

¶ No. primo q̄ mēdicā tes nō pōt aliquē recipe ad pfessionē durāte āno pbōnis. Si aūt recipiat: tenet receptio vt receptus obligeꝫ religioni in genere: ꝛ tō si velit poterit dimittere illam religionē ꝛ trare aliaz religionez. ¶ No. vlterius istam iter tacitā pfessionem ꝛ expressam: q̄ expressa pfessio in aliā monasteriō facta obligat illi monasterio in specie. qđ verū ē: nisi qs vellet trāsire ad strictiorē religionē: ly ad latiorē non pōt: nisi petita ꝛ obtēta licētia. ly tacita pfessio obligat solū in genere: sed tūc adhuc regrit q̄ fit etatis pfecte: ꝛ q̄ fecerit pfessionē scīter: ꝛ q̄ pseuerauerit per triēnū.

a Ex infra. Declarat ℞ fuit: q̄ habebat. ā. eo. ad aplicā. ꝛ capi. statuimus.

b ¶ Zelum. Quasi dilectiōis seruoꝝ. ad idē. ā. eo. li. de renūdat. ad aplicē. ſ fin. c ¶ Expedit. De baptiſ. maiores. ā.

Discretio olim virtutum est mater.

eo. li. de ele. cū expedīat. ꝛ. c. cū non deceat. Joan. andre.

d ¶ Rationis. Ratio enim que discretione p̄cedit non debet deesse: est enim omnium virtutuꝫ mater discretio. j. q. v. p̄sentium. ā. de offi. custo. c. j. Joan. andre.

e ¶ Subsequatur. Ad idem de decī. quāuis. de here. cum ex inuncto.

¶ Glo. seq. recitat per qōnē: solutiones ꝛ remissionem.

f ¶ Sub pena. Contra faciens nō erit ppter ℞ excommunicatus. vt. ā. de sure patro. relatuz. qđ dic vt no. xxij. di. si. lonitane. de simo. ficut. ij. de sagit. c. vno.

g ¶ Annū. Interdū fuerit de biēnio: interdū de triennio. ꝛ de ℞ dic vt no. xvij. q. j. gonsaldus. ā. e. ad aplicā. j.

h ¶ Recipere. Presūmatis qđ est in fine.

i ¶ Trāseat. Sequebat in antiq̄: sicut de sua voluntate rē. qđ est ifra. iste igit ver. q̄ segt vsqz ibi: si c additus est p cōpilatores hui⁹ tīt. ꝛ ℞ ne alīq̄ crederēt q̄ talis nō posset redire ad seculū: q̄ solū dicebat ad religionē rē.

k ¶ Qđ tamen ad declarationem eius quod habes. ā. eo. consulti. ꝛ capi. statuimus.

l ¶ Indicijs. Ut si bificio renūtiault. (ADDITIO. fine. ptestatiōe q̄ nō tenēt p id dimittere seculū. nec obstat. ā. de renū. ex trāsmissa.) vel de bonis. ppriis verbo ꝛ dispositi. (ADDITIO. sicut dominus Alvarus hispanus: decretorum doctor cum ingressus fuit ordinem minorum. de quo sic refert Archidiaco. ꝛ mihi constat. Joan. andre.) vel similibus modis.

m ¶ Recipere. ſ. ad professionē infra annū pbationis.

n ¶ Vestro ordini. Nota q̄ professio tacite vel expres-

Universidad de Deusto
Biblioteca

se facta infra annum probationis non obligat ordinati: tamen obligat religiosi. vt. ū.

¶ Glo. sequens recitetur per questionem.

a ¶ Suspensos. Dicit Hostie. q superiores qui nō peccant: pōt ipsum absoluere. argu. de sen. excōmu. nuper.

(ADDITIO. Dicit Archi. q hoc vix creditur: cū hoc nō sit ꝓcessum: z ideo absolutiones reseruat illi q ligauit. Joā.)

¶ Glo. seq. recitet per obiectionē z solutionem.

b ¶ Et insup. No. q go multiplici pena punit. Ratio: q altera per se nō sufficiebat. vt no. ū. de iudi. at si cū. in fi.

c ¶ Cōsuerunt. Ipsa ꝓsuetudine inspecta: vt ordinationibus que sūt sm regulam. Cap. iij.

Dimisso.

¶ No. j. q appellatiōe ꝓnersoꝝ ꝓsit cōprehendi illi qui sūt in religiōe ad pbationem regule.

¶ No. ij. q ad solū papā ptinet extendere legez exobstante ad alios casus nō expressos. Do.

QUonstitutionē innocētiānā. ¶ Pars prima de mendicantib⁹. Secūda de nō mēdicātib⁹. ibi[In alijs.] Iterum prima facit duo. Primo ponit declarationē. Secūo prorogationem. ibi [Unde.] Secunda etiā facit duo. Primo ponit regulā: quam distinguēdo duo mēbra declarat. Primū ibi[Sed expresse.] Secundum ibi[Tacite.] Joan. andre. Premitte qd habes in capitulo precedenti. Domini.

d ¶ Declarauit. Eius declarationem hodie non habemus. Joan. mona. z Archidiacō.

e ¶ Inducti. ū. de transla. inter corporalia. de rescript. inter ceteras. C. ad. l. fal. l. vlti.

f ¶ Prorogamus. Prima facie ista decre. videt facere ad gōnē qua querit an ꝓstitutio super cathedrā extrauagās Bonifacij que habet in cle. de sepul. dubiū. extēdat ad alios mēdicātes q̄ ꝓdicatores z minores. Et vt q̄ sic per hāc lkam. Sed ↄtiū ꝓuitault. (ADDITIO. Do dic ꝓrogata est per clemētē ad heremitas sci Augustini z per dim nām papā Jo. ad carmelitas. z hoc ꝓstat. Joan.) vt dixi. j. de reg. iur. que a iure. z ibi vide. z dece. ista facit ꝓ hac pte. Dico. n. q hic Bonifacius nō dixit declaramus: ſz dixit ꝓrogam⁹. vſi ſz eadē rō est in aliis mēdicantib⁹ que in predicatorib⁹ z minorib⁹: tū ꝓstitutio ista nō extēderet ad illos nisi hoc per Bonifaciū ꝓrogata fuisset. vñ Alexāder declarauit: sed Bonifacius ꝓrogauit vt vides. Regule ergo z antiquo iuri stādum est. nisi ingnātū reperimus decessum: vt in ꝓdicta regula dixi.

(ADDITIO. Facit. j. de peni. romana. de here. statutum. ij. in fine. j. responso. Et facit qō canonici mutiū. in fine argumentoꝝ. z in prin. solutionis: quā vide in regula odia. j. de reg. iur. Joan. andre.)

g ¶ Religionibus. i. non mendicantium.

h ¶ Licite. In mēdicantibus etiā pōt fieri: sed nō licite. vt. ū. capitu. proxi. dixi. Idem Archidia.

i ¶ Nō mutato. Ad idez. ū. eo. sicut nobis. habitus enī nō facit monachū: ſz ꝓfessio regule. ū. eo. tl. pourectum.

k ¶ Infra. pbationis. Ergo de illa tacita que fit per lapsum anni nō loquit h. de qua. ū. eo. capi. j. & qui jo. z. ū. eo. ex pte. in illa ergo non licebit infra triduz penitere: vt in ista: q nō reputur de illa ḃ statutum.

l ¶ Habitus. Doc vbi nō distinxit sūt habit⁹ ꝓfessoꝝ a non habitꝫ. vt. ū. eo. capitu. j. dixi.

(ADDITIO. Hoc sonat q si habitus est cōis z indifferēs tūc regrit̄ pse uerantia animi tridui tm. vt. ū. titu. proxi. post ꝓn. Jo. an.)

m ¶ Obligat. quo ad hanc obligationē ex tacita nō dicā dūtam iter mēdicantes z nō mendicantes. vt. ū. eo. ca. proxi. sed sic in expressis: qa illa obligat illi religioni in nō mēdicantibus: in mendicantibus solū religioni in genere: vt ibi z hic.

n ¶ Etatis. Maior quatuordecim mare: duodecim in femina.

o ¶ Scies. Secus si nō intelligens: vt si furore laborat. ū. eo. sicut tenet.

(ADDITIO. Nisi postea ratificet. z ḃ ponit Archidi. obiectionē de simulāte qua post Inno. scripsi. ū. capit. ij. super ver. videlz. quod ḃ decido. Joan. andre.)

p ¶ Volentarius. sec⁹ si inuit⁹. xx. q. iij. ꝓfis. ū. e. cū vtrū.

¶ Glo. sequens reci. tres opi. antiquas.

q ¶ Triduo. Terminata sūt varie. no. ū. eo. tl. ad nfaz. Quidā dicebāt q istud dispensatiue. (ADDITIO. Dugo. plus dicebat q nō hēbat illā pto decre. hoc no. xxvij. di. q interrogasti. z Jo. ponit et⁹ dictū. xx. q. iij. c. ij. Joā. an.) loquebat. aliq̄ q illd speciale ꝓpter electionē: aliq̄ q inq; ibi ꝓcurrebāt ꝓpter que puta triduū locū habuit. Primū q fine deliberatione intrauit. Sc⁹m q illectus. Tertiū: qt sine ꝓbatiōe suscepit habitū ꝓfessoꝝ. Quartum: qt ꝓpe puerilitā. Quintū: qt intra triduū penituit. (ADDITIO. nō pseuerādo i hitu: al's sec⁹: vt h in fi.) Et hoc ts ibi Hos. z recitat Hosti. videz qd hodie ius cē cōe declarat. i. q p ꝓfessionē tacitā factā per receptionē hit⁹ ꝓfessoꝝ intra ānū pbōnis go nō obligāt nisi triduo pseueret: filius dilatio tpis. C. de erro. addu. l. vl.

Dilatio.

¶ No. j. q ingressus religionis ca. pbōnis nō inducit vacationē

bificij. Et Pondera ter. q: logitur qñ bificiū est illi⁹. z fic vi de bificio collato et acceptato vt. ū. de ꝓben. si tibi absenti. secus si bificiū non sit acceptatū

¶ No. ij. arg. q vbi ꝓstat quē velle vītā mutare ḋucit ꝓfessio. de. ā. ū. c. c. ij. Do.

Nōdūm.

¶ No. pmo pricipalē effectū ad qđ emanauit pho. c. q pēdēte āno pbōnis nō vacat bificiū ītrātio religionē. ſo eps illud bificiū ꝓferre nō poterit nisi i casib⁹ ḃ exꝑssis.

¶ Nota q si constet ingressum religionem voluisse vitam mutare: quia declarauit animum suum q minꝰ rediret ad seculum: tunc beneficium censetur vacare.

¶ Nota vlterius q cū bificiatus nō pōt deseruire suo bificio: diocesanus ḋz prouidere ꝓstituēdo vicarium qui illi bificio prouideat: z illi vicario assignatur ꝓgrua portio: z residuum reseruabit ītrātt vel successori. Sed nūquid intrans religionē potest hīc fructus sui bificij durante anno pbationis: Rñ. q non: sed fructus conseruabuntur. z si ītrāo religionem reuertat ad seculum illos fructus recuperabit: non autē habebit illos fructus ipse ītrans durante anno probationis. Ratio est: qr existens in anno probationis debet esse in suma paupertate: al's non posset experiri asperitates religionis.

¶ Glosa sequens soluit questionem.

a ¶ Probationis annū. Per hāc lkam credo q si minor quatuordecim annis ingrediat religionez q̄ ante finem quindecimi anni bificium suū nō poterit (ADDITIO. Idem h Archi.) ꝓferri: q̄ quintodecimus annus est annus pbationis in illo. ū. eo. c. j. qđ vez est nisi post annū ḡtū decimū aliqđ de his que requirunt ꝛtemuerint: bificio autē nil deperit cum de puēribus illi deseruiat: vt dī in fine.

¶ Glo. seq. primo signat ḡtium. qđ dupl'r soluit. Sc⁹o soluit dubiū. Tertio querit z soluit. Quarto querit z soluit. z sol'one declat. Quinto ḡrit. arguit pro z ꝓtra. z sol.

b ¶ Conferēduz. Cōtra vt in ꝓdicta decre. ū. de renūti. ex trāsmissa. vbi tenuit collatio facta ſra annū pbationis. sed dic ſm Hostiē. q ibi cū recupauerat bona sua renūtiauerat bificio suo exꝑsse in ingressu vel ante ingressum. qđ satis videt: al's quare decre. illa poneret sub ti. de renūn. Vel dic q illa intelligit ſm primū casum inferius exceptū. Sc⁹m alios non pōt intelligi: q papa non mādasset postea illi de nouo recipi. Si igit bificium talē non est ꝓferendum. ergo tēpus non currit ei ad quem spectat conferre. de ꝓcess. preben. q binerisitatē. de elec. c. vltī. z merito cum adhuc non vacet effectualr' non currit tēpus eiꝰ nō nisi a vacatione currat. ū. de elec. ne pro defectu. de ꝓcess. preben. c. ij. Sed qđ dices: si non hēbat ius in re: sed ad rem: nunqđ perit ſra pbationis annum tus illud: Credo eadez rōne q non. z in decre. de ꝓcess. preben. c. vlt. illud fuit propter renocationē z eius verba. ad idē de preben. c. antepenultī. Sed nunqđ ꝓstituto in pbatione poterit ꝓferri beneficium: Puto q nō: q dubius est status: z tam fingit thi religiosus quo ad priuilegium īmunitatis. j. de senē. ereō. religioso. ij. rñsio. z statu dubio non. pmonet ad mittam. ff. de re milit. qui stat⁹. ff. de libe. can. qui de libertate. z tam per hoc inducerēt ad religionē dimittēdā: qđ esse non dz. ū. de elec. quorūdam. xij. q. ij. bone rei. nā plātare religionē: z plātatam fonere debemus. ū. de priuile. cum z plātare. z hoc telligo de bificio qđ per regulares possideri nō possit: ad ēpatum aūt in seculari z regulari eccīa talis eligi pōt. ū. eo. tlo. de elec. nullus. Sed nūqđ canonicus eccīe cathedralis qui est in pbatione habit⁹ z regule in aliquo monasterio vocari dz ad electionē epi que tunc īmitet facieda. z dicamus monasterium esse in loco vicino. de quo al's vocari deberet: z qr nō apparet illum vītā voluisse mutare: Et videt q sic: per ista decre. retinet eiꝰ bificium sui. ergo z iura ei⁹ eo puenientia. nec enī ex eo q ad bonā asp̄atē: z vītā religiosam. pbat: dz eius ꝓditio fieri deterior. xvj. q. j. sunt nōnulli. Itē videō q z trahit mēs monitum carnale. ergo z spūale habere poterit: licet enī de vno ad religiā arguere. xxj. q. ij. sicut ū. de trāsla. per totū. Item eligere prelatuz eccīe ēt epūm cadit in religiosum ēt. pcessum. ū. de elec. cumiam. ſmo z religiosi ad talia sunt vocādi. lxxij. dist. obeūtibus. Item video q in statu libero ispicimus statuz pūstinum. ff. de statulibe. l. statuliberum. z. l. statuliberi a ceteris. sic z in nouitio pūstinū z non statū regulārē: qui forte erit z nō erit ꝓsiderare debemus: maxime cū precedēs status certus sit z sequēs incertus. ad hoc de pe. di. vij. c. vltī. Item iacens hereditas obtinet vicez defuncti: qui certus fuit: nō heredis qui est incertus: q̄ iz certus fit īstitutus: forte repudiabit. īstī. de here. īstī. ij. seruus alienus. Itē appellatione: denūtiatione: z lite pēdente nil dz innouari in preiudiciū appellātis denūtiantis: vel litigantis. ij. q. vij. appellone. ff. nil inoua. in rubrio z nigro. ū. de no. ope. nū. per totū. ū. vt lite pen. c. j. z ij. sic z tpe ꝓbationis in preiudicū nouitij eo absente nō fiet electio. Itē dato q nollet vel nō posset ventre: ꝓcuratoꝛ ꝓstituere poterit per ꝓcūm. q. ꝓpter. de elec. pro hac parte facit. ff. de bo. poſ. ex testa. milī. l. vna. in fi. z. ff. de leg. iij. l. quesitus. j. rñsio. z. ff. de fun. īstruc. z īstru. leg. scie. ij. pāphile. z. l. predia. In ſtū videt: q in solitudine z silētio dz fieri ꝓbatio. ad id. xvj. q. j. c. j. z. ij. de statu mona. cū ad monasteriū. z ex eritu clausti timet piculū. de pe. di. v. c. j. ad fi. z qui simile cuz aliis vītā suscipiūt. tē. de statu mo. recolentes. z talis qs esse putat qualem habitum ofidit. j. de sen. ereō. si fuder laicus. z pīsit' vluere dz nouitius ne videat sc⁹m mutare nō sugere. liij. di. lege. z ꝓpter sūmdinē cōputatur qs in eoz nūo: i quoz numero in veritate nō est. ū. de bigam. Itē talis quo ad īmunitatē religiosi cēset. de sen. ereō. religioso. ij. rñsio. z bñ facit lka ſpius decr. que dicit talē nō esse religiosum cū effectu: ḡñi dicat eū religiosū: sed renocabil' ad īstar eius qđ dz de tacite ꝓfesso qui penitet intra triduū. ū. eo. ꝓbōnem. z. c. ad nfam. vñ lra. ū. eo. sup eo. ꝓiultt. postulastī. statuimus. z. ū. eo. lib. z ti. c. j. z. ij. dicit talem redire vel remcare ad sc⁹m. ps igit q sc⁹m exīerat: al's redire nō posset. z est fīe de ꝓse. di. iij. qui in mñis. j. de here. accensatus. dz ergo iste nouitius:

Ingredīēt religionez an ſra annū pbōnis pdat ius ad rez qđ dz ad beneficium.

Canonic⁹ eccīe cathedralis exīo ſra annū pbationis an & beat vocari ad electionez epi.

Universidad de Deusto
Biblioteca

aut in totum dimittere: aut in totū ampliet: sicut pupillus: aut ola nomina tutoris ꝝ rata hēre: aut ola resignare. ff. de admi. tu. cum querit. ad idē de ꝓse. dīst. ij. cōperimus. Item dato q̄ in alijs tractatibus capli absentes nō debeant vocari: fm ea que no. ī. q. ij. hoc tus. ī dict. ꝑ. de testi. ꝓhitum. tñ nō ꝓtest negari quin debeant vocari ad receptiones canonicorū: ī ad cessatiōes diuinoꝝ faciendas. ꝑ. eo. lib. de prebendis. ī ecclesijs. ī de offi. or. Guis. Si igitur ad electionē pertinet. ī ad p̄dicta vocabit: ī sic sepe dicurret: quo monasterium ꝓhibit moreos eius. forte tunc inhoneste viuet cui exhibit claustrum: ī sic infringet decre. ad nostrum. ꝑ. eo. tit. Item iste ī certus de statu suo: certā legem dicere non pōt. ff. de testa. l. qui in dubijs. ī. l. se. ī idē in eo qui ignorat an sit captiuus: an a latrūculis captus. ff. de leg. ij. l. j. ī fine. ergo nec electionem facere que dz esse certa. ꝑ. eo. lib. de elec. c. ij. ī bene facit pro hac parte qui cle. vel vo. ꝓsulit. vbi dī q̄ habitus sine professione impedit ne ꝓtrahatur. ad idē. ꝑ. de offi. deleg. iudex. c. ij. vbi per solam pp̄onem recusationis etiam ante cām litis tam: impedit delegatio pape facere: q̄ alis sibi de iure cōpetit. ī. delegare: nisi volenter recusatore. sic dicā q̄ ante professionē per solā probationem impediat talis eligere nisi de gra per capl'm vocaret. ad idē bene facit. ꝑ. eo. li. de tēpo. or. cū nullus. in fi. ī. j. de priuileg. c. j. in fi. vbi qui renocabilē manet in loco natiuā loci sortit. Sic idē optime. ꝑ. eo. lib. de pen. c. ij. duobus modis. Primo: q̄ ibi ingressus religionis intelligo et causa probationis: vt ibi dixi. ī absentia in loco remoto egparant: sed si in remoto loco ille esset absens nō deberet vocari. ergo nec ingressus religionem. Itē ibi procurator: qui erat ossis litis per ꝓtestationem per ingressum religionis amittit vsuz vocis quā in capl'o habebat. amittere dico quo ad actum: non quo ad habitū. ad idem. C. de cura. furio. cum alijs. ī hoc vez credo: puto enim locū esse illi clausule ꝓclusi: q̄ ꝓpter: volunt ī possunt cē. quasi iste sic in probatione manēdo interim videat nolle. Nec obstat hec decre. nō enim simpliter iure bñficij procedit tus eligēdi. q̄d probat. ꝑ. de elec. cum in electio. ī. c. cum vltimo. ī. ꝑ. eo. tit. eo. li. ex eo q̄. cum siluus. (ADDITIO. Clemen. vt hi qui. de eta. ī qualt. Jo. and.) Decus credere in patrono: vel in eo ad quez nō iure collegij: sed iure singulari spectaret electio. (ADDITIO. Et in hoc procedat dictū Archi. fortius enim est ius q̄d spectat ad aliquē iure singulari: ꝙ quod spectat iure collegij. ī facilius euellitur sec'm ꝙ primuz. vt ꝑz per no. de constit. cum oēs. in. j. glo. hinc est etiam q̄ ius collegij non trāsit in monasteriū per professionē: sed ius priuati bene transit. xix. q. iij. si qua. Joan. andre.)

a ¶ Assensu. Tunc enim beneficio renuntiat: ī ideo licite alteri confertur. ī sic intelligatur decre. ꝑ. de renū. ex transactis.

b ¶ Aut constet. Dedo casus. ī dic: constet clara probatione: vel competētibus indicijs. ꝑ. eo. non solum.

c ¶ Vel professionem. Tertius casus: intelligo alicui de approbatis religionibus. vt. j. tit. prox. c. vno.

d ¶ Deu. Quartus casus.

ad id ipsius accedat assensus[a]: aut ꝓfecto[b] q̄ vitaz voluerit absolute mutare: vl' professionem[c] expressaz fecerit: seu[d] scierit[e] habituz recepit ꝓfessoꝝ f. ¶ Sz interitus ei dem beneficio per aliū deseruiri debebit. dassignata sibi cōgrua de ipsius prouentibus portione[f]. ¶ Idem,

¶ Scōm votum solēne religionis: derogat ꝑ̄ti simplici hoc dicit Joā. de san. La. v.

e ¶ Scienter. ꝑ. eo. sicut tenor. ī. ꝑ. c. prox.

f ¶ Professorum. Vbi distinctus est. vt. ꝑ. eo. c. j.

g ¶ Glosa seq. dubium ī obiectionem soluit.

¶ Sed interim. Prouidit ꝓsonis: modo prouidet ecclesijs. ad idem. ꝑ de elec. cum nobis olim. ī. c. cuz ex eo. eo. li. ī prouisio exceptioni mandabit ꝓ eām. vt in predicta decre. cum ex eo. ꝑ. porro. sed sp̄se non sic est per vicarium prouidēdum: ī ideo ibi tēpus arctat. de conser. ꝓluga. ex publico. pp q̄s dicebāt quidā idē in clerico bñficiato: ī male.

b ¶ Debebit. In officijs diuinis. etiā in cura si curatum esset beneficium.

¶ Glo. seq. recitet per questionem.

Ingredi religionem an ꝓfitē recipe fratres et⁹ bñficij infra annū ꝓbationis.

f ¶ Portione. Et reliqua portio ꝑseruabitur ꝓ̄ti eidez. Jo. and. ꝑ vel in vtilitatē ecclesie expēdet. ꝑ. de elec. q̄ sepe. de offi. or. ꝓfitl. ꝑ. porro. (ADDITIO. Archid. qui tenet cum Tan. ī Bar. bitrlē. rñdet ad hec duo capla q̄ loquunt in ecclesijs vacantibus. illud autē non vacat: vt hic ꝑz. Jo. and.) Nec credo q̄ dari debeat ipsi qui est in ꝓbatione: iam enim non bene ꝓbaret si tales redditus interim hīet. Bar. bitrl. ꝑdicens q̄ Tan. sic tenebat. ī. q̄ ille interim debeat hīe fructus: q̄ adhuc nō est monachus: ī pōt reuerti. Ib vtri in q̄ne: q̄dā clericus. circa finē q̄nū suaz. (ADDITIO. Est veritatis. ī. xvij. Joā. an.) Fatetur tñ ibi q̄ ꝙsuetudo se hꝫn ꝓtrarium. Lap. v.

Utū sit frāgit cū melio⁹ cōmutatur.

Q Ui post votū. ¶ Simpler votū de certa religione intranda tollit per sequēs solēne alterius religionis ī laudabilis. Doc. dicit. Et ponit dictū cuius rōnem interserit. ibi. Aut tangit. J Et subdit de pena. ibi. Pto voto. J Premittit q̄s est dare votum solēne ī votū simpler: de quibus. j. titu. prox. c. j. Emanauit ad declarationem istius q̄s no. Ber. ꝑ. eo. porrectū. (ADDITIO. Et fm Archi. eoz que no. xxvij. q. j. in fiūa. ī. c. j. Joā. andr.)

¶ CASVS. Ponamus q̄ ego fecī votum de intranda religione sancti Benedicti. ī steti in simplicibus finibus voti: postea voto non cōpleto: intrauit religionem laudabilem: puta religionē sancti Augustini: ī feci votū solēne: numqd per istud votum solēne est ruptum primū votum simplex: Rñdetur q̄ sic: tñ peccauit rumpēdo primum votum simplex: ī pro illo peccato debeo ꝓfiteri ī agere penitentiam. Secus si primū votum esset solēne: tunc non rumperetur per sequens votum etiam solēne.

k ¶ Intranda. Nota verbum: q̄ aliud est religionem profiteri: aliud vouere de intrādo vel profitendo. In primo casu non loquitur hec decre. quia talis etiam secularis habitu non mutato iam monachus illius religionis dī. ꝑ. eo. sicut nobis. ī. c. constitutionem. q̄ habitus. ī. ꝑ. eo. porrectum. in secundo casu loquitur decre.

¶ Glosa sequens soluit dubium.

l ¶ Laudabilē. Quia de strictiori nō dubitat: q̄ ēt si esset ꝓfessus: posset ad strictiorē transire. (ADDITIO. Et sic nō est locus ꝙnēde ꝓfectu de q̄ finis loquitur fm Archi. qui allegat q̄ votū vel ꝓpositū nō tuit fuit q̄ cōmutat in melius. ꝑ. de iureiur. peruenit. ꝑ. de vo. scripture. ꝑ. de regula. licet. Jo. an. ꝑ. eo. licet. sed de parī ī laudabili dubitabatur. ī plus de laudabili: ī ideo dicit etiam laudabilem.

m ¶ Penitentia. Tanto durior: quāto manifestius fuit votum. j. titu. prox. c. vno. in fi. Cap. VI.

Diuisio. ¶ No. j. q̄ monachus ad mōachatū nō elig̃t ꝙ creatur. vide glo. q̄ incipit: nūqd in cle. ꝓfi. pēdoloz. de iudi.

¶ No. q̄. q̄ gregatio monachoꝝ ap pellat cōuēt⁹. vide de rescrip. capitulū. Domi.

S J ad solum abbatem. ¶ Distinguit duo membra. Scōm ibi. Mo. J Emanauit ad declarationē decre. ꝑ. de elec. officij. ī eorum que ibi no. Mo. ī Bus. in Specu. de sta. monacho. cer. xxj.

¶ CASVS. Ponamus q̄ de ꝙsuetudine vel priuilegio creatio monachoꝝ monasterij sci Cypriani spectat ad solū abbatē: q̄ de iure communi spectat ad abbatem ī conuentum simul: ita q̄ solus abbas de iure cōmuni nō posset creare mōachos sine ꝓsensu sui conuent⁹. accidit q̄ abbas est mortuus: vtrum mortuo abbate posit conuentus solus creare monachos? Respondet q̄ non: secus si creatio monachoꝝ spectaret ad abbatē ī cōuentū simul. nā in isto casu mortuo abbate: posset solus conuentus creare monachos de nouo.

a ¶ Pertineat. De cōsuetudine ꝓscripta vel priuilegio: alis de iure pertinet simul. (ADDITIO. Idē Jo. mona. ī Archidia. vt dixi in ter. Joā. andre.) ad vtrūq; ꝑ. de his que fiunt a prela. ea noscitur.

b ¶ Creari. Sicut mortuo ꝓlato ad quem pertinet beneficij collatio capitulum non confert. ꝑ. ne sede vacan. c. vno. quod cum isto concordat.

(ADDITIO. Et fm illā itelligas istā: q̄. ī. vbi solus abbas hoc facit: ī. de cōsensu vel cōsilio monachorum: illo mortuo non transit in capitulum. Jo. an. andre.)

c ¶ Ad vtrūq; multo fortius si ad cōuentū trāsit. ī q̄ de hoc articulo non dubitabatur: ideo fuit omissum.

¶ De voto ī voti redemptione. ¶ Dictū fuit supra titulo prōximo de voto in specie: puta de voto religionis: nūc videndū est de voto in genere: tō post rubricā precedēte ānexit rubrica de voto ī voti redēptione. Lap. j.

Tōtimatio domini delyre.

Diuisio.

¶ No. j. q̄ dē⁹ appellat caput ecclie ī sic facit ad dubiū q̄ bona ecclesie sint penes dēū ī si penes prelatū vl' aliū. de q̄ Jnno. ibi cā pos. ī. p. pti. cū sup de ꝓb. fig. cū cā.

¶ No. ij. cāz quare fuit oī pena ꝙnēde ꝓ delicto

Nod votū. ¶ In ꝓia ꝓnūcīatio. In secūa rñsio. ibi. Nos sgit. J Que ꝓmittit motum. Secūa ibi. Presēt. J Ponēs solēnis voti duas species. Secūa ibi. Unt. J Tertia ibi. Reliqua. J Ponit de nō solēni ī pena transgressoris. Emanauit ad declarationē eoz que notat Jo. xxvij. q. j. in princi. ī. c. j. ī Bern. qui cle. vel vo. rursus. (ADDITIO. Et Jnno. de regula porrectum. de frig. fraternitatis. super ver. alloquin. Joan. andre.)

¶ Presupponendū est ꝓ̄o ītellectu huius. c. illud q̄ habet. in glo. magna. in. c. rursus. q̄ clerici vel vouentes. in antiq̄. vz. q̄s votū castitatis solēne impedit matrimoniū ꝓtrahendū: ī etiā ꝓtractū dirimit: si ante fit votū simplex: impedit matrimoniū ꝓtrahendū: sed nō dirimit tā ꝓtractū. Istud. c. emanauit ad declarandū q̄s dicat votum solēne: ī q̄s dicat votū simplex: nā q̄dā dicebant q̄ votū solēne dicit quādo quis ꝓmittit ex mūe ꝓtinentiā: sed votū simplex dicit quādo quis ex mūe vouet: q̄s post annum vouebit perpetuam continentiam.

¶ CASVS. Hoc ꝓsupposito sic figura. Ebs bitereñ. in presentia pape ꝓstituto quefuit ab eodē. Sanctissime pater: iure cautū reperio: q̄ votū castitatis solēniza tū spedit mīmoniū ꝓtrahēdū: ī dirimit tā ꝙctū. Notū ꝓ̄o simplex nō dirimit matrimoniū tam ꝓtractū: lz verisimiliter ꝓtra: peccet mortaliter. Itē reperio altercationes doctoꝝ: q̄s votū dicat simplex: ī q̄s votū dicat solēnizatū: occasione hui⁹ vellē ītormari: q̄s votū appellatur simplex: ī q̄s solēne. Rñdet ro. pon. q̄ oē votū castitatis dī simplex: siue fit de ꝑsti: siue fit de futuro: dūmō nō sit solēnizatuz p ꝓfessionē tacitā vl' expssam: q̄ tunc dicerē votū solēne: ut non teneat mīmoniuz ꝓtractū. vel si q̄s suscepit sacros ordines: puta subdiaconatus: dicit votū solēne. al's aūt dicitur votum simplex: siue q̄s dicat ex mūc vouco castitatē. siue ēt dicat: promitto q̄ post annuz vouebo castitatem. Et sic ꝑz q̄ istud. c. non facit ius nouū: ī sic ꝑz declarat illa que notant in dicto. c. rursus. qui clerici vel vouētes. ¶ Nota primo ex isto. c. q̄ solēnitas voti est ītrinseca ex ꝓstōne ecclie: ī sic nō est ipm votū q̄s ꝙdit mīmoniū vel dirimit: sed est ipsa ꝓstitutio ecclesie. Ex quo ꝑz q̄ ꝓstitutio ecclesie pōt habiles ad ꝓtrahendū mīmoniū inhabilitare: ī ecōtra pōt inhabiles habilitare: nā de lege diuina quādo aliq̄ erāt in disparī gradu distāte equaliter a stipite: nō poterāt ꝓtrahere: vt ꝓ b est glo. notabilis in. c. ffas. de restī. spo. in an.

Mīmoniū fuit ꝓstitutū ī statu innocētie.

¶ No. q̄ mīmoniū fuit ꝓstitutū in statu innocētie: q̄s fm doctores est duplex institutio mīmoniū. Prima est ad ꝓlem prereandā: ī illa fuit facta in statu innocētie ante peccatum primi hois. Alia est institutio matrimonij ad cultandum fomitationem: ī illa fuit facta post peccatū ade: ī sic intelligunt iura facientia pro contrario.

Mīmoniū carnaliter nō cōsummatū an ꝑ papā possit dissolui.

¶ Nota vltimo q̄ vinculū mīmonij est indissolubile. Sed vtrū istud ītelligas q̄ vinculuz mīmonij sit indissolubile: loquēdo de mīmonio consummato copula carnali: vl' nō ꝙsumato. Cōis opo doctoꝝ est: q̄ mīmoniū nō ꝙsumatū pōt papa rūpere: licz Panormi. teneat ꝓtrariū in. c. ex publico. de ꝑuer. ꝓluga. ti an. ī mouet ꝓ istā rōnē: q̄ quos deus ꝓiunxit homo nō separet. Sz ad istā rōnē rndent doctores: dicēdo q̄ illud ītelligit de copula carnali: ita vt sit sensus: quos deꝰ ꝓiunxit copula carnali: ī post mīmoniū cōsummatū: homo nō separet.

¶ Nota vltimo principale effectū huius ca. videlz q̄ votū castitatis dicit solēnizatū q̄n ad dirimēduz mīmoniū iam ꝙctū per susceptionez sacri ordinis vel p ꝓfessionē tacitā vel expssam. Ex quo ꝑz q̄ sacer ordo hz annexū votū cōtinentie: lz expresse nō dicat in susceptione sacri ordinis: q̄ ipse suscipiens vouet castitatem.

¶ Nota q̄ ad hoc vt votum religionis obliget. ꝓtinentem: oꝑz q̄ faciat ꝓfessionē alicui religioni approbate.

¶ Glo. sequens notat contra opi. aliquoꝝ nim.

d ¶ In statu innocētie. laute petiū. Ex no. ꝓtra illos q̄ dicunt matrimonium fuisse institutū per hec verba. Crescite ī multiplicamini. sed vt hic vides in paradiso ī ad petiū institutū fuit: ī pdicta verba ꝓtoplasti. Hoc nūc os ex ossibus meis cē. Gen. ij. ca. in fi. ī. xxij. q. ij. lex diuine. (ADDITIO. Nide quod vide. ꝑ. de frī. capi. fi. super glo. simile. Joan. andre.)

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ Glo. seq. recitet per questionē ad quā arg. p. ꝛ soluit ꝓ trariū per tertiū per euitationē absurditatis ꝛ per rōnem addēs illud approbatū. ꝛ huic uere. respondet.

a ¶ Sacri ordinis. Ut. ff. g cle. uel uo. c. j. ꝛ ff. In mino rib⁹ gūt licite ẓhit: ut. ff. de clerī. cōiuga. c. j. Et ex eo qđ hic egparat pfessionem religionis ꝛ sacri ordinē videt qđ sicut per pfessionez solennē sponsalia de presenti sic per receptionē sacri ordinis ante carnalē copulā dissoluunt: sic ꝛ alibi egparantur ista. xx. q. ij. c. j. ꝛ ff. de vita. ꝛ hone. cle. clerīc⁹.

Spōsalia de psenti nō dissoluūt p ingressū religionis ꝛ nō p susceptionē sacri ordis.

Sz iam dispuatur ꝛ terminaut ffrēs qđ é hodie approbatū per constitutionem Jo. ij. ſcipit. Vtercationis antique. f. sponsalia de presenti nō dissolui per receptionē sacri ordinis. p decre. ex parte. ij. ff. de puer. ꝓiuga. vbi etiā de b. (ADDITIO. In glo. pe. super qua ſcripſi opi. Dostē. Jo. an.) ꝛ. xxvij. q. ij. desponsatā. nōne eā receiplēdo sacrū ordinē vonet se castitatē seruaturā in seculo: ꝛ tamē tale votum castitatis in seculo seruāde non dissoluit sponsalia de presenti: vt ibi. Judicat ergo hoc fauor religionis. ꝛ meritō: qz alia est cā monachi: alia clerici. xvj. q. j. alia. in solo ergo casu expresso dicamus ſeparari: qđ cui nō est sanctoꝝ patruz decretis ff. ff. de transla. inter. Et ſi diceremus ꝓtrarium tam hic nō esset equalitas: qz iam duplici remedio posset vir sponsalia dissoluere ꝛ mulier votuz: qz ꝓpter seruitutē ordines recipere non pōt. Est aūt rō ꝑe hoc speciale est in religioſis: qz mortui sunt mūdo. xvj. q. j. placuit. Unde sicut mors naturalis solueret sponsalia: sic ꝛ ista ciuilis permittente canone. de puer. ꝓiug. verum. ꝛ. c. ex publico. que ratio deficit in clerico seculari. nō ob. hec decre. imo potius cōcordat: qz equiparat ista quo ad dirimendū matrimoniū post contractum: quasi quo ad dirimendū prius ꝛtractū paria nō sint: imo dissparia rationibus predictis: plura enim ꝓfitendo promittit monach⁹ q̄ recipiēdo sacrū ordinē clericus.

b ¶ Tacitā. Que fit cum matot sponte ꝛ solenn recipit habitū ꝓfessor vbi est distinctus. ff. titu. ꝓri. c. j. ꝛ. c. cōstitutionē. vel cū habitū distinctū. (ADDITIO. vel distinctū distinctione latēti: vt in cle. de regu. eos q. Jo. an.) sert ꝓ ānū: vt. ff. eo. ti. ca. ex parte. ꝛ ca. j. eo. lib.

c ¶ Per sedez apostolicam. alo enim non pōt: vt. ff. de reli. do. ca. vltī. ꝛ eo. titu. ca. vno. j. eo. lib. Joan. andre.

¶ Glo. sequens soluit duas questiones.

d ¶ Approbatis. Ergo si ꝓhtēt religionē nō approbatam: si postea ẓhit tenet matrimoniū: qđ uerū puto: ét si qñ ꝓhtebat credebat illā approbatā. Et eadē rōne dico q̄ si recipit qđ subdiaconatum ab eo qđ credebat epm: sed nō erat: si postea ẓhat matrimoniū bene tenet: ꝛ ita terminauit Bar. hic. ꝛ m Tan. in cōne. gdā ordinatus.

e ¶ Contrahendum. Ut. ff. qui cle. uel uo. ruſsus.

f ¶ Debeat. Ex manifestatione igit granius sit petiū. ad hoc. ff. de pen. ꝛ remiſ. c. j. de hoc. dic ut no. xxj. q. iij. nemo. lxxxj. di. clericus solus. ꝛ. ff. de celeb. miſ. de hoic. (ADDITIO. Et. xix. di. Anastasius. Archidiaco.)

¶ De statu regularium. ¶ Dictum sunt. ff. de religiosis ꝛ monachis: verum quia posset aliquis dubitare de eorum statu ꝛ vita: ideo ad nos ꝛ informandum ponit romanus pontifex rubricam de statu monachorum. Belyao.

Capitulum vnicum.

Periculoso.

¶ In quarum or partes diuido hanc decre. (ADDITIO. Joā. mo. diuidit in ſcpté. de prima tertia ꝛ quarta ꝛ quilibet ipſarū faciens duas. Joā. an.) In ꝑmā pnā que durat vſq; ad. §. ¶ Sane.] ponit cām pstōis: ꝛ pstōm de clausura monialiū. In secūda ꝛcipit vltra facultates monasteriorꝝ nō mēdicātiū nullā recipi ꝛ ꝓ facta irritus decernit vſq; ad. §. ¶ Verum.]

Periculoso et detestabili quarūdam monialium statui que honestatis laxatis

In tertia puidet qđ ītris: qñ moniales hñt facere fidelitatē vel homagiū tēporalib⁹ vel secularib⁹ dñis: ꝛ qñ in ecclesiastico vl̄ seculari foro causas habēt. ꝛ hoc vſq; ad. §. ¶ Et qñ.] In quarta facit ordiarios executores huius ſtis de clausura ettaz quo ad exempta monasteria protestando q̄ per hoc in ipsis exemptis quo ad alia nihil iurisdictionis sibi vendicent.

(ADDITIO. Et vt. j. dicit glo. premitte hic ffam illā: cupientes salubriter puidere. ꝛ Archidia. exponit periculoso: pernicioso: detestabili: execrabili. Joan. andre.)

¶ Istud. c. ſm Joā. an. in nouella nō fuit receptū in regno francie: ideo in parlamēto fuit iudicatū cōtra decisionē huius. c. qz cū archiepō burdegalē. quasdā moniales vellet cōpellere vt manerēt sub ꝑpetua clausura ſm decisionē huius. c. ipse moniales ꝓtra istud. c. allegauerūt dictū Jo. an. qz istud. c. nō fuerat receptum in regno francie: vnde ipse moniales obtinuerunt contra archiepiscopum burdegalen.

¶ CASUS. Quidā ꝓstituit⁹ in pnīa Bonifacij octaui: quesiit ab eodē. Sanctissime pater vellē a vobis informari in quo statu debeant viuere moniales ꝛ. fidet respon. qz cū sit inhonestū ꝛ multū periculosum q̄ multeres admittāt in monasteriis suis viros: statuit q̄ de cetero moniales maneāt sub perpetua clausura: ꝛ nō recipiāt viros in suis monasteriis: ét si sint viri religiosi contra quos nō est presumptio. ꝛ deputat executores: ꝛ qua auctoritate fiat clausura: ét statuit qz si moniales debeāt facere homagiū q̄ illud faciant per ꝓcuratorē: si possit fieri: sed si dīs nolit eas recipe per ꝓcuratorē debēt ire ad ipsum dīm in decēti comitiua: ꝛ facto homagio debent redire ad monasteria. Terr⁹] Bonis siue ꝓcuratib⁹] ne moniales bēant occasionē exeūdi monasteria nō debent in monasterio suo recipi aliq̄ moniales: nisi q̄ possint viuere ex redditib⁹ ꝛ ꝓcuratib⁹ ipsius monasterij: ꝛ si recipiēt vltra nō ꝛz receptio: ls sit sec⁹ ſm monasterium vtroꝝ: qz ls ét nō deberēt recipi virī nisi quot possent viuere ex redditib⁹ monasterij: tūm si recipiant ꝛz receptio: qz si illis cessat rō. de q̄ in b capit.] Porro ne moniales.] In aliqb⁹ partib⁹ erat talis ꝓsuetudo q̄ gs in cā sua vl̄ sue eccīe tenebat litigare p se vel p ꝓcuratorē ꝓstituū apud

acta coā iudice: ꝛ q̄ ventret semel in cā ꝓsonal⁹ coā iudice. vñ ne deē monialib⁹ occasio vagādi papa deprecat iudices laicos ꝛ dīos ꝛpaleo vt ipſi admittāt ꝓcuratores monialium: ls nō fuerint ꝓstituti apd acta: ſ intra monasteria.] Diuini iudicij.] Et sic executores negligentes peccāt mortal⁹:

Additio. Religioſio an possit imponi aſpior⁹ statuo p papam.

Papa totius orbis obtinet pri cipatum.

Penuria indigētiā notat.

b ¶ Tactū. Si ſ hñt ista ꝙba: obtestatione diuini iudicij ꝛ terminatione maledictōis eterne.] Ordinario iure subiectis.] ¶ No. q̄ archiepi ꝛ prīmates sunt executores huius ꝓstōis: ꝛ tō moniales sibi subiectas ꝛ nō exemptas poterūt compellere sua auctōte ordinaria ſ mōtaleo exēptas cōpellēt auctōte aplica sibi cōmissa per ſtitud capitulum.

a ¶ Laxatis habenis. Similitudinarie ad equū q̄ laxat habenas currit ꝑ vnū. ff. ho. dilect⁹

b ¶ Derecumdita. xxx. q. v. nec illud. ꝛ xxxij. q. v. ꝛ imago.

c ¶ Abiectis. Sic ff. e. ij. de ele. ꝑfidā.

d ¶ Spontanea. Alſo nō obligarentur: vt. xx. q. iij. pñs clericus. ff. de regu. cum virum. in fine.

e ¶ Offensā. xxvij. q. j. nec aliqua.

f ¶ Cupiēteo. Dic tncipe construendo.

¶ Glo. seq. obscūt: ꝛ duplicīter soluit.

g ¶ Presentes. ſz quo ꝑtib⁹ monialib⁹ districtio vita ſponi potuit ꝓtra id. xv. q. j. nec ts. xxij. q. j. itegritas. xx. q. iij. pñs. cū ꝛ nemo crescere cōpellat. lxxiij. di. gesta. ꝛ ibi de h. Pōt dici q̄ illud vez de regula: ſ hic ad regulā nihil adiicit: sed modus habitādi ſm nāmret tarat. (Idē Jo. mo.) Vel dic supradicta vera in clericis secularib⁹. in religiosis q̄ velle vel nolle nō hñt sec⁹: qz illis pōt districtior vita ſdici etiā ex regula ſm Jmmo. qui hoc no. de regula. super eo. ꝛ hoc probat ista decre. (ADDITIO. ꝛ cle. eo. titu. ne in agro. Et per hec iura patet papā circa professos multum posse in cibis: vestibus: modo manendi: ꝛ similib⁹: que plus cadunt in bonis fortune: reſcruata tamen naturali ſustentatione ꝛ substantialibus regule. de quibus dic vt. ff. eo. cum ad monasteriū. in fine. Jn bonis autem nature gratie vel glorie nō est tanta pape potentia q̄ per se patet. Illa enim deus cuius vices gerit nō trāſtulit in eū Jo. an.) ꝛ adde qđ dixi. j. de reg. fur. qđ omnes.

b ¶ Partibus. Quia varietas locoꝝ iuſo varietatem regularitер nō inducit. C. de tēpo. in litteg. resti. l. supernacuam. Et nota q̄ dicit mundi: totius enim orbis papa tenet ꝓtipatum. ff. q. iij. cuncta per mundum. ꝛ in ꝓhemio huius libri: cum suis concordantijs.

i ¶ Perpetua. Non credo (Idem archiepiſcopi) q̄ decre. ista tollat: quin possent si vellent ad strictiorem religionem humiliatis ꝛ puritatis causa transire. ff. de regu. ij. petita licentia: vt ibi. Item quin vna monialis ad regimen alterius monasterij possit assumi. (ADDITIO. eiusdem religionis ꝛ habitus. qđ dic vt in cle. j. de elec. Joan. andre.) ff. eo. lib. de elec. nullus. cū suis concor. semper enim erunt in clausura.

k ¶ Professe. Q. dic vt. ff. titu. ij. capi. j. ꝛ capitu. constitutionem. si ergo professa non erat huius ꝓstitutionis tēpore non tenetur.

l ¶ Honeste. Unde nec monachi ad eas accedere debēt: vel cum eis colloqui: nisi in presentia abbatisse per modica verba. xvij. q. ij. diffinimus. nec debent esse monasteria duplicia: vt ibi. ꝛ in ca. seqūen.

m ¶ Causa. Sicut in medicis: barbitonsoribus: sartoribus: carpētarijs cū egerint: ꝛ hīs similibus.

n ¶ Opportunitate. xvij. questio. ij. diffinimus.

¶ Glosa sequens questiones de facto ponit ꝛ soluit.

o ¶ Absq; penuria. Nota non dixit cōmode: nā in quadaz questione de facto opponebat contra quasdam moniales q̄ earum receptio non tenebat: quia facultates nō sufficiebant: ꝛ formatus fuerat articulus in hec verba. Intendit ꝓbare q̄ ex facultatibus monasterij sancti Petri nō possunt tot cōmode sustentari. Oppositū: q̄ tuctio ꝓbata (ADDITIO. Jncautum enim esset hoc ante ꝓbationē apponere ad aduersarij instruendū. ꝛ est simile quod dixi de libel. ob. ca. vltī. in fine. Joā. andre.) nō relevabat: quia posset esse q̄ nō possent cōmode: ꝛ tamē possent absq; penuria: tanta enim dico q̄ canonicus bonoñ. de centū florenis nō posset cōmode sustentari: ꝛ tamē de. xxv. sustentaret absq; penuria. Idem dico de me ipso: naz in illa commoditate inſpiciur cōsuetudo regionis ꝛ qualitas persone. vnde ls non possim cōmode sustentari: tamen possum sine penuria. penuria enim ſm dectuatores habet in se egestatem: indigentiā: ꝛ defectū necessariorū. Hoc ergo volui cōstituto: q̄ cōstituto in monasterio nō mendicantium nō haberent necesse mendicare ꝓpter necessariorum defectum. Si autem cōsiderato antiquo statu monasterij vel alijs monasterijs ciuitatis non possunt cōmode sustentari: tamen possunt absq; penuria: tenebit receptio: hoc enim ius nouū. quod receptionē vitiat extendendum non est: ꝛ sic obtinuit.

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ ADDITIO. Sint ꝫ cautꝰ q articulos formāt in pdcrā do vba. ⁊ sa. qꝫ vtcā. j. de homi. c. j. sup ver. christianoꝝ. ⁊. c. ij. in prin. ⁊ de vsur. c. ij. in prin. Joan. andre.)

s ¶ Sustentari. De instit. capitu. j. ⁊ capitu. anctoritatem. de vi. ⁊ hone. cleri. quoniam vt ait.

¶ Hoc. seq. recitꝫ per qnēm: ⁊ ipsius solutionem.

b ¶ Irritum. hoc spāle victū vī in talib⁹ monasterijs femina⁹: sec⁹ puto in monasterijs viroꝝ. l. Idē Joā. mo. Archidia. licet ergo ⁊ in illo vltra qua sustentari pōt recipi nō debeāt: si tñ fuerit recepti tenebit: qr ⁊ bolum certi⁹ se miscere: ⁊ sibi vite necia acgrere pōt. de cōse. di. v. nunq̄.

¶ ADDITIO. Bñ fa. qꝫ no. xxxj. di. c. pe. Et facit iste §. p Jo. de deo. q li. §. q̄. s. temit. qr si virgines vlcēres se meretrices ꝭgrediū tur monasteriū ſsti tutū ad recipiēdas solas meretrices penitētes ⁊ nō alias: non rz receptionē pōt ibi salnari fraude virāte: qua renelata fnde debēt expelli. Joan. andre.)

c ¶ Dño tpali. In ecclīastico enī sec⁹: qr ille de nēcitate ⁊ laspꝫ pcuratoꝛe ad hoc sactēdū admittere dz. j. eo. §. cpis.

¶ Glo. seq. signat contrarium. ⁊ sol.

d ¶ Homagiū. Cōtra. ā. de regu. iur. c. vlt. Solu. p spāl. bus nō prestat homagiū: qr illud ē simonia. ā. de simo. et dīlīgētī. §. p tpalib⁹ iurisdictionib⁹ vel similib⁹ bene pōtak: ⁊ sic intelligit B. ad Bxvij. dist. si epo. ⁊. ā. eo. li. de ap. romana §. dz. I ancē. quo. epōs. §. illud. col. j.

e ¶ Prestet. Et sic turak per pcuratorem: vt. lxij. di. tibi dño vbi de hoc.

f ¶ Eū. dñz tpalē.

g ¶ Societate. Debīt secū duas vel plures ex antigo. (ADDITIO. valet enī etas ad suspitionē tollēdam.

stentari [a] si secus actum fuerit irritum [b] decernentes.

¶ Abbatisse principibus secularibus ad fidelitatis sacramentū prestandū astricte: si nō possint per pcuratorē iurare: psonaliter exeūdo monasterium iurabunt: absq; dilatione ad monasterium rediture. Domini.

¶ Uerum quādo abbatissa vel prioriſſa cuiuſuis monasterij pro feudo qō monasteriū ipm tenet: ab aliquo prin cipe seu dño temporali [c] sibi debebit homagiū [d] vel fidelitatis sacramentū prestare: nisi qꝫ per pcuratorem illud prestet [e] possit efficere apud eum [f]: de monasterio cū honesta ⁊ deceti societate [g] exire poterit eo casu licēter: homagio facto: ꝫ primū cōmode poterit: seu fidelitatis prestito sacramēto ad ipſuz monasteriū euestigio [h] reuersura: sic ꝫ in fraudem [i] residētie siue more claustralis nihil fiat omnino.

¶ Cōpellunt domini tēporales per censurā ecclīastica vt in suis curijs admittant abbatissas per pcuratores litigare: ecclīastici vō in tempoalibus ⁊ spiritualibus eoꝝ procuratores admittere debent. Domi.

¶ Porro ne moniales causam seu occasionez habeant euagādi principes seculares ac alios dños tēpales rogamus regrim⁹ ⁊ obsecramus per viscera misericordie ihesu christi: eisdē in remissionem peccaminū nihilominus suadentes: ꝙ abbatissas ipsas ⁊ prioriſſas ac moniales quascūqz monasteriorꝝ suorꝝ curā administrationez negocia gerentes quibuscūqz nominibus censeant: per procuratores in suis tribunalib⁹ seu curijs litigare permittāt: ne p̄ statuendis pcuratorib⁹ q atornati in aligbus partib⁹ k nūcupant seu alys huiusmodi eisdem oporteat euagari. Si qui vō ꝛra p̄sumpserint exhortationi huiusmodi rōnabili atqꝫ sancte obtemperare nolentes: cum sit iuri cōtrarium: ꝙ mulieres presertim religiose per seipsas litigare cogantur: ⁊ a via deuiet honestatis: ⁊ periculum aiarū inducat [l]: ad hoc per suos ordinarios ecclīasticos cēsura ecclīastica copellant. Episcopis aūt ⁊ aliꝭ prelatis superioribus [m] ⁊ inferioribus qbuscūqz iniungimus ꝙ ⁊ ipsi cās seu negocia que prefate moniales hēbunt agere corā ipſis: aut in curijs eorūdez: siue sint homagia fidelitatis sacramēta lites vel gegd aliud ipsa per procuratores earuz fieri faciant ⁊ tractari [m].

¶ Ordinarij locoꝝ in subiectis monasterijs propria: in exemptis aplica auctoritate clausurā procurare debent: nec est ꝓpter hoc in alys caſib⁹ iurisdictio in exemptos eis attributa. hoc dicit Do.

¶ Et quoniam parum esset condere iura nisi essent qui ea executioni debite demandarent [n]: patriarchis: primatibus [o]: archiepīs ⁊ epīs vniuersis districte in virtute sce obediētie sub obtestatiōe diuini iudicij ⁊ interminatōe maledictionis eterne ꝺcipiendo

[a] ¶ Sua. Auctoritate: quod est. j. Joan. andre.
[b] ¶ Clausura. Facienda: quod est. j. Joan. andre.
[c] ¶ Secularis. xxiij. q. v. pdest. ⁊ exhibebit nō ad fidelitatē: ſs ad ea ꝙ deo sint placita exequēdū. ā. de. of. ot. c. j. ⁊ possint ad hoc cōpelli. xxiij. q. v. administratores.
[d] ¶ Per hoc. Protestatio quedaz. fīle ā. eo. lib. de elec. vbi pticulā. §. preterea. ⁊ ā. de here. ad abolēdam. in fi. saluo eo qd habes in cle. cōtitu. attendentes. in prin. Joan. andre.

¶ De relatoſis domibus. ¶ Dictum fuit. ā. per discursuz titulorꝝ precedētiuz de regularibus ⁊ religiosis: qualr obligant religiosi pactas vel expressam pfessionē: ⁊ de cōtrario: nunc videduz est de ipsoꝝ domibus: ideo ad nos informādum ponitur rubrica de religiosis domib⁹. Uel sic. Ut supra fuit. ā. de psona ⁊ statu religiosorum ⁊ aliꝭ de dignitatib⁹: unde videdum est de ipsorum domibus: sō ponit rubrica de religiosis domib⁹.

Cap. j. Religiosum. ¶ In prima Parte repetens tue antiquum. (ADDITIO. Bar. faciens ser ptes hoc solum ponit pro prima. ⁊ tertiam dīcit in duas. sed Clerī. pisa. ⁊ Jo. mo. facīt quinq. diuidāt solū tertiam. In prima pcor. cū glo. sed Boa. facit septē. De sed a olum facit tres. ibi ¶ Si Do.] ⁊ ibi ¶ Personis.] Et duas de tertia: vt. ā. Jo. an.) ordines mendicantes inētos post cilium nō confirmatos per tpsum: inōstum pcesserunt de facto reuocat. In sēda parte que incipit ibi ¶ Cōfirmatos.] de approbatis quidē qꝫ pfessores illoꝝ possint in tpsis remanere nullū ad pfessionem recipiēdo loca nona non emēdo: ⁊ vetera non vēdendo sine licētia apīce sedis: ꝛrīstans ꝛra factū: ⁊ exēplicans faciētes contrariū. In tertia pte que incipit ibi ¶ Sane.] Statuimus dicit ad pdīcatores ⁊ minores non extēdī ꝓpter euidentem vtilitatem ipsoꝝ: nec ad carmelitas vel eremitas: qꝫ cilium precesserūt. In qrta pte que incipit ibi ¶ Ad hec.] cōcedit psonis singularib⁹ ordinū ad quos ꝓstitutio extenditur vt possint trāsire ad ordines approbatos: sed non conuentus ad conuentum sine licentia pape. Joan. and.

¶ Istud cap'm diuidit in qtuor ptes. In prima pte ponit rubrica de religiosis domib⁹. Secūda ibi repetēs qꝫ le. ⁊ no. xxj. di. clericos. p⁹ pit. dicē autē qꝫ ꝙ istis p̄siarchis logīh. de yb⁹. ā. de p̄nle. aut ī. ⁊ pīb⁹ āt hīz. xvij q. iij. sīē excellētiā. de ma. ⁊ obe. c. ij. de dila. c. ij. Jo. an.)

[l] ¶ Inducat. Merito igit potuit papa sup ij leges dare ad idē. ā. de foro cōpe. c. vlt. ⁊ ꝙ iurecū. licet. j. de sen. excō. decernimus.
¶ Glo. seq. obiecit ⁊ soluit.
[m] ¶ Tractari. Sz nōne hoc ē tuo cōe oīuz mulierū ꝙ psonal⁹ nō trahant ad iudicium. ā. de iudi. mulieres. sic ꝙ non trahant limite: sed iste nō debēt ēt volētes trahi: vt ibi in §. ceterū. ⁊ hic.
[n] ¶ Demādarēt. ā. eo. li. de elec. vbi periculuz. §. pietera. ⁊ ff. de orig. iur. l. ij. §. post origīnē.
[o] ¶ Primatibus. Ista sūt nota diuersa: tñ idem est officiū. xcix. di. c. j.

(ADDITIO. Archi. satis hic istat ī his repetēs qꝫ le. ⁊ no. xxj. di. clericos. p⁹ pit. dicē autē qꝫ ꝙ istis p̄siarchis logīh. de yb⁹. ā. de p̄nle. aut ī. ⁊ pīb⁹ āt hīz. xvij

constitutio nō extēdit̄ ad mēdicantes: qui precesserunt concilium. In quarta parte que incipit ibi ¶ Ad hoc.] cōcedit personis: ad quas ista constitutio extendit̄: vt possint transire ad ordines approbatos.

¶ CASUS. Cū ex multitudine ⁊ diuersitate religionū: que diuersitas erat tā in mō viuēdi: qꝫ in diuisis habitib⁹ emanauit scilīt ghale: qꝫ approbauit certos ordines: ⁊ reliquos reprobauit: postea qdā de nouo fuerūt nouos ordines: ⁊ qdā a papa obtinuerūt approbōnē illoꝝ ordinuz: alij non obtinuerūt. Tūc papa statuit: vt illi ordines q habuerunt approbōnez aplīs: qꝫ pfessores in illis ordinib⁹ remanerēt ꝙdīu viuerēt: ſs qꝫ nullū de nouo reciperēt ad pfessionē: ⁊ sic de illo pfessorū⁹ mortuo esēt extincta illa religio. Uterū papa statuit qꝫ isti nō possent nona loca acgrē: nec alie nare loca acgīta: ſs bona eoꝝ retinault papa siue dispositi.

Circa vō alios ordines nō approbatos ⁊ luētes de nouo pcilio statuit papa qꝫ pfessi nō manēāt in illo ordīe: ſs papa det eis liniaz: vt possint trāsire ad altam religionē ēt laxtoiē: ⁊ volait papa qꝫ ista pstō nō ꝓbēderet pdīcatores ⁊ minores: carmelitas ⁊ augustinēses: ſs vult papa qꝫ illi possint nona loca acgrē: nā lōge aſſ istā pstōnē pdīcatores: minores: eremite: ⁊ carmelite obtinuerant ꝛmationes suaꝝ religionū: ſz erāt alij mēdicātes q de nouo fuerāt nouū ordinē: ⁊ nōdū obtinuerāt approbōnez a sc. apo. vſi istī q erāt recepti ad istos nouos ordines: nō hēbāt facultatē recipiēdi aliqtē ad sepulturā: nec pdīcandi publice.

[a] Lapsus literalis domini hel'.

¶ Non licet nouū ordinem vel religionē: aut habitū nouē religionis creare ⁊ assumere. Et reuocati sunt ordines mēdicantium per papā non approbati creati post cilium. Do. Lap. vnicū.

Religionuz diuersitatē nimiam [e] ne pfusionez induceret: generale cilium cōsulta prohibitione vetauit. ¶ Sed qr non solū importuna [f] petentium inhabitatio illaꝝ postmodū multiplicationem extorsit: verūtiā aliquoꝝ presumptuosa [g] temeritas diuersoꝝ ordinū: precipue mēdicātium: quoꝝ nōdū approbationis meruere principiuz: effrenatā quasi multitudinē adinuenit: repetita [h] pstōne districtius inhibentes: ne aligs deceteroꝝ num ordinez aut religionem adinueniat: vel habitū nouē religiōis assumat. ¶ Lūctas testatē aliquatenꝰ attributā.

¶ De religiosis domibus.

Greg. x. in pci. gīali lugduñ.

¶ Non licet nouū ordinem vel religionē: aut habitū nouē religionis creare ⁊ assumere. Et reuocati sunt ordines mēdicantium per papā non approbati creati post cilium. Do. Lap. vnicū.

[e] ¶ Nimiā. Pene nil imēsuz bonū. in auc. vt decter⁹ sit nut. cle. in pn. col. j. nec l multitudine sacrificioꝝ ꝓpitiat de⁹. xxxiij. q. v. scriptū. ⁊ ꝛse. di. v. fi mediocrit. Et melꝰ é paucos bonos: qꝫ multos malos hēre ministros. ā. de eta. ⁊ qli. c. pe. ad idē. ā. eo. li. de rescri. c. ij. cū suis pcor. Jo. an.

[f] ¶ Importuna. ā. eo. li. de rescrip. c. vlt. de pcess. prebē. detestāda. de pen. di. j. ſportuna. in auc. vt dif. in. l pn. cē.

[g] ¶ Presumptuosa. Rectus enī vtolate legis hī qꝫ ꝛ legē ausus fuerit spare qꝫ licitū nō est. C. de pe. do. sub. l. j. in pn. ꝛ legē āt est ablatiua Inla pcepti: nouū ordinē: vel collegiū ſstituēre: vt i pdicto. c. ⁊. ā. e. c. vl. ff. ⁊ col. tūt. l. j. ⁊. tij.

[h] ¶ Repetita. Sic. C. de epi. ⁊ cle. repetita. C. de emen. su. co. l. j. in medio.

[i] ¶ Habitū. Bñ ītelligē ī pīb⁹ fīl in eodē collegio habitātib⁹: ⁊ cādē religionē pfitētibus: alo singularis psona

Ministros pancos et bonos melius est hīe: ſs multos malos.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Affatim qualr exponatur.

sectas non inuenies r seorsum habitare: nonne habitū induere sibi posset. ad hoc. xlj. distinctio. parsimoniam.

a ¶ Affatim. i. generaliter. (ADDITIO. Alleg. Guil. xxiij. dist. preterea. in fi. r hymnum Primo diez olim. r Sitne deus clemente. Joā. andre.) Si dicas affatim: tūc significabis abūde.

Affatim dicens: facunde significabis. (ADDITIO. Dicunt derisuatores q primū demū debet scribi per vnū f. r vltima littera n. sc'm per duplex ff. r vltima lfa m. r addunt versum. Et affatos pmt caput: affatusq; secundi. Jo. an.)

Uersuo.

b ¶ Mendicātes. Reprobāt mendicitas. xcij. dist. diaconi. vlt. Is pauperias nō sit de genere malox. xv. q. j. illa. in fi. c ¶ Processerāt. De facto.

Pauptas non est de gñe malorum.

d ¶ Professio. i. religio. vl regula quā professi: vnde quod sequitur: veniet expositue: r hec sunt reperire in minoribus r predicatoribus. ū. de excess. prela. nimio. ij.

e ¶ Publicum. i. publice faciendum. ad idem. C. de emē. val. l. vna. lib. xj. habent igitur elemosinas querere vsi vlnāt: q certos reddituus vel possessiones non habent: vnde sequitur incerta mendicitas.

f ¶ Subsistere. Alio subsidere.

g ¶ Si velint. Quasi ad religionē aliam transire poterunt: vt in fi. capitu. dicit: ad seculum non poterunt redire. fm Guil. ad hoc. ū. titu. ij. non solum. r. c. institutionez.

h ¶ Admittant. Et sic desinent in scripsio. in aucten. vt deter. sit nu. cle. §. sanctimus igitur. colla. j.

(ADDITIO. Alleg. etiam Guil. in aucten. colla. iij. de mē. ordi. cle. §. sanctimus. qui dicit: q ne ecclesia videatur laqueum iniecisse: exquo fuerant confirmati: omnes in vnum ordinem conflari debuissent: vt sic non exterminaret quod fecerat. subdit q̄s hic als factum fuit: puto q̄ loquatur de ordine eremitarum sancti Augustini: qui ex pluribus ordinibus factus fuit. Joan. andre.)

Glo. ista soluit duo dubia.

i ¶ Domum. Uetere ecclesiam bene poterunt reficere. ū. de verb. c. indecet. r. c. ysiuuit. r fi legetur eis domus vt vendant: bene poterunt recipere: ex elemosynis enim viuere debent: q̄ exquo non debet apud eos remanere: non dicitur ad eos venisse: q̄ non dicitur versum ꝛc. ff. de in rem. ver. si pto patre. (ADDITIO. §. versum. ad idem. ū. de verb. signi. nam r ego. Joā. and. r fm Guil. (ADDITIO. Unde q̄s no. generaliter de mendicantibus in Specu. eo. titu. §. j. ver. iij. r. ver. iij. r q̄s scripsi post Innocē. r Dostien. de proba. in presentia. super ver. minoi annis. r de hoc per Ly. C. de epis. r clerī. deo no-

bis. in vlti. questio. de fratribus minoribus: dic vt in cōstitu. Nicolai: erḡt. §. ad b quia. de verbo. signifi. lib. vi. r in cle. exiuit. eo. titu. §. cupientes. Joan. andre.) r Bar.

k ¶ Loca. Prophana. de alijs non erat dubium. ū. de re. permuta. municipia. instit. de re. di. §. sacra.

affatim a religiones r ordies mendicantes b post dictū cōcilium admīctos: qui nullaz confirmationem sedis apostolice meruerunt: ppetue phibitioni subijcimus: r quatenus pcesserāt c reuocamus.

¶ Religiosi mēdicantes per papam post cōcilium approbati r institutinō possint aliquem ad pfessionē recipere: domū vel locum de nouo acquirere: nec acquisita sine licētia alienare: nec extraneis predicare: pfessiones eorum audire: vel ad sepulturaz admittere: r ptra factuz nō tenent: r contrafaciens excōmunicatus est. h. d. Dominicus.

¶ Confirmatos aūt per sedem eādem: post idem tū pcilium institutos: quibus ad cōgruam sustētationem redditus: aut possessiones habere: professio d siue regula quelibet interdicunt: sed per questum publicū e tribuere victū solet incerta mēdicitas: modo decernimus subsistere f i-

nō licet in aliena pochia nisi l licētia a rectore pochialī habita.

frascripto: vt. vz. pfessoribus eorūdem ordinum: ita liceat in illis remanere si velint g nulluz deinceps ad eoz professionē admittāt h: nec de nouo domū i: vel aliquē locum acgrāt: nec domos seu loca k que hūt alienare: valeāt sine sedis eiusdē licentia speciali.

¶ Nos enī ea dispōni sedis aplice reseruamus in terre sancte subsidiū: vel paupez: vel alios pios vsus p locoruz ordinarios l: vel eos gb' sedes ipsa cōmiserit querēda.

¶ Si vo secus presumptuz fuerit: nec psonaz receptiom nec domoz vel locoz acgsitio: aut ipoz ceteroruz bonoz alienatio valeat: r nihilominus ptrariuz facientes: sniam excōicationis incurrāt.

¶ Personis aūz ipsoruz ordinum oīno interdicimus: quo ad extraneos predicationis audientie confessionis officium: aut etiam sepulturā o.

¶ Reuocatio ordinū mēdicantiuz: predicatores mino-

l ¶ Ordinarios. Nec ordinarij b poterunt sine speciali pape mandato vel licētia. per tā quod ū. dicti. dispositioni sedis apostolice.

¶ Glosa seq. recitetur per. q. r duplicem solutionem.

m ¶ Receptio. quo ad recipientem: sed forte sic quo ad receptum: vt aliam la tionem ingredi debeat. ad hoc. ū. ti. ij. non solum. Arg. cōtra. de rebus eccle. non alienan. hoc cō sultissimo. §. cōtra c. Uel dic q̄ si huc tū ordinem intendebat profiteri: non est obligatus: als sic: r credetur ei: ga nō est verisimile q̄ fit immemor salutis sue. j. q̄. vlt. sanctimus fm Guil.

(ADDITIO. Et remittit ad Spe. de statu mona. j. titu. r ver. xl. Archidiaco. alleg. q̄ deus correxit. rterrogat. xliij. q. v. si quid. r de decre. cuz voluntate. j. de sen. excō. Joan. andre.)

Glosa seq. recitetur per. q. in qua alle. pro r contra.

n ¶ Ceteroruq. Satis videtur q̄ tūc de mobilibus deberet intelligi: quia talia debent esse subiecta qualia predicata permittuntur. de fi. instrumen. inter dilectos. ad fi. r tales partes in substitutione fieri intelligunter: quales in institutione precesserunt. institu. de vulga. et pupil. substi. §. r si ex disparibus. r permisso eis manere in ordine: r ea fine quibus ibi eē non pōt. (ADDITIO. Remittit Guil. ad Specu. de statu mona. ver. iij. Joan. andre.) Cum autem interdicatur eis officium predicandi: r reliqua vt segtur: de quo vluent: nisi interdum ornamenta r libros: r similia vendant. In ptrarium videtur.

(ADDITIO. Hoc placet Archidiaco. qui etiā alleg. l. dist. vt constituerētur. r quod ibi no. r de pen. dist. iij. adhuc instant. ver. quo omni. xv. q̄s. iij. c. j.) quia verbuz ceterorum: omnia comprehendit. ff. de verbo. signifi. l. ceterorum. r per verbum: cetera: in omnibus fit institutio heredis. ū. de testa. raynutius. Item verbum: loca: comprehendit imobilia. ff. de verbo. signifi. locus. ad quid sequeretur: ceterorum: si imobilia etiam sola comprehenderet: Et preterea possunt sibi prouidere ordinem exeundo: fm Guil. necessaria fuisset declaratio. Jo. and.

(ADDITIO Quod no. xxvj. dist. in. de inde. in. j. glo. r ff. de procu. non solum. §. queritur. Joan. and.)

o ¶ Sepulturā. Predicare in aliena parochia nō licet:

Predicat

nisi licētia habita rectore. de here. cū ex inducto. absolute alienū parochianū nō licet sine. ppū sacerdotis licētia. ū. de pe. r remiss. ois. nec ipsum ad sepulturā admittere: nisi elegerit: r tunc parochiali relinquet canonica. ū. de sepultu. c. j. inter se autem ista ola poterunt exercere.

(ADDITIO. cū litera hic dicat: quo ad extraneos. Joā. an.) Si ergo isti habebant priuilegiuz: vt quoslibet possent ad sepulturā admittere: illud cessat. xē.

(ADDITIO. Q̄d probat lfa: ollo. Joan. andre.)

a ¶ Ordines. Per hos duos ordines fides illuminata e: r dicitur ecclesia.

(ADDITIO. In qua pficiet verbo: opere: r exēplo fm Bar. facit. ū. de voto. c. ij. Jo. an.) eralata. de excess. prelato. nimis.

b ¶ Precessit. Ista tangit nō debet: cuz pcessit ne nimia futura respiciat. sibi: ne quis de cetero.

c ¶ In solido. als solito: r hoc detrahit Bonifacius de pfilio Brego. sic enī dicebat lfa: in suo statu volumus permanere: donec de ipsis fuerit ordinatū: intēdimus figuldem tam de illis: q̄ de reliquis etiā nō mendicantibus ordinibus prout alarum saluti: r eoz statui expedire videbimus puidere. hoc est decisum: r dicebat q̄ Brego. nolebat aliquē mendicantiū dimittere emisi predicatores r minores: de ipsis mēdicantib' tres: cisterciēs. r ordiné nigroz: r de tēplarijs r hospitalarijs vnū ordine facere.

d ¶ Ad hec. Jā est preter hec.

(ADDITIO. xxxij. dist. ad hec. alibi exponit. l. contra hec. xliij. q. j. §. ad hec. alibi. l. circa hec. xvj. q. iij. §. pōt. ad si. ver. ad hec. Archidiaco.)

e ¶ Totaliter. Nota nō idem in toto. (ADDITIO. Nota etiā Guil. licere singulariter q̄s nō licet vniuersaliter. alle. ad idē. ff. de re. iu. cum senatus. C. de inde. l. j. Joan. an.) quo ad totū: q̄s in parte: quo ad partē: totus ergo ordo sacroz vel quētus ipsius ordinis ad alium ordinem vel conuentum se transferre non poterit.

¶ De capellis monachoz. ¶ Dictū fuit per discursum titulos precedentium de religiosis r eoz domibus: nunc videndum est de eoruz capellis: ideo ponitur rubrica de capellis monachorum. Cap. j.

Rectores qui. ¶ Ponit dictū: cui' rōnē interserit. ibi. Cū debeant. Emanauit ad declarationē decre. ū. eo. c. j. r eius q̄s. ibi nota. Innocen. r Dostien.

(ADDITIO. Et Joan. de deo. lib. j. cōne xxxvij. Joan. andre.)

¶ CASUS. Ponam' q̄ abbas sancti Cypriani hz aliquas ecclias sibi donatas per cōm pietatē. cū ꝑsensu sui capli: r ille capelle sine eccliē sūt ipsi abbati subiecte ple-

Ebet innatio domini Delyre. Dinisio.

¶ No. j. arg. q̄ qis fit lnūs in bñficio ad cret citis cure tūr: r non ad pcipi pōt tita-

no lure: nō tñ ad institutionē qui institutio ptinet ad eūm: r hoc loquēdo de institutiōe auctoritabili respectu cure: vt ponam' q̄ abbas hz institutionē tituli collatiuā: tñ p cō missione cure necesse est q̄ istitut' adeat eūm p cōmitte da cura alar. vsi ad aliquā illaz eccliarū abbas istituit aliquē: r eps sibi cōmisit curā alar. accidit q̄ istitut' ad illā eccliā perpetua ult deliciū dignum pnatiōe: vt r abbas possit illā priuare: Rñdeō nō: q̄z ille spectat ad eūm qui sibi cōmisit curam alar. q̄ eps poterit eā quare si subsit tā sta cā. Et hic p̄z: q̄ abbas vl iferior prelat' pōt preseribere institutionem tituli collatiuā. Sed vtrū institutioné auctoritabilē possit ipse prelat' interlo. prescribere: De hoc ē magna cōtrouersia inter doctores.

¶ No. pmo ex isto c. q̄ bñficia secularia debēt eē ppetua r q̄s nō pōt remoueri a beneficio p libito voluntatis sui superioris.

¶ No. q̄ hz de iure cōi dispō bñficiorum in dioceli epi pertinentiū ad vtā aliculus. fa. ff. pro so. l. j. vide. ū. de rescrip. c. fi. eo. tit.

lū bñficiū.

¶ No. q̄ fluus dū ē ppetuus q̄s durat tñi ad vtā aliculus. fa. ff. pro so. l. j. vide. ū. de rescrip. c. fi. eo. tit.

Bñficia fi pñt ꝑ ferri ad tps.

Papa pōt ꝑferre pla turas ad tps.

Universidad de Deusto
Biblioteca

carios suos ad hoc mãdatũ habẽtes remouẽrit: vel per delegatos. supra de offici. vica. lic. de regu. iur. g p alitꝫ. a ¶ Cũ rõnabilit. xvij. q. vij. inuentũ. lvj. dist. satis puersum. ⁊ p lenit culpa ADDITIO. vl' grauit que in po pulũ nottũ nõ denent. xxx. q. j. c. vltꝫ. ad hoc. l. dil. sacerdotes. ⁊. cap. seq. ⁊c.

Lõtinuatio dom. Delyr.

Jo. an.) nõ dz remouerit: vt in predic. capitu. iuenũ. ⁊. lxvij. dist. capt. j.

¶ De iurepatronatus. ¶ Dicitur fuit ꝑ. de ꝓbẽdis ⁊ dignitatib⁹ ⁊ alijs. bñficijs ecclasticis taz secularib⁹: ꝙ regularibus. verũ qꝫ illa dñficta aliqñ sint patronata: ⁊ ondbitaret aliqs de effectibus iurispatronatus: ⁊ de ipso iurepatronat⁹: ideo ponit rubricam de iurepatronatus. Lap. j.

Diuisio. ¶ No. j. qꝫ ꝓnus pot dare iuspatronatus illi ecclie cui ẽ ꝓnus. ad. b. ā. de testꝫ. signꝫficauit. ¶ No. ij. qꝫ in donatõe iurispatronat⁹ nõ regrit consensus epi ꝑ fiat loco religioso vel ecclĩastico. Zito ergo sec⁹ si alteri fieret. de q̃ ꝑ. eo. tl. illud. Do.

Nõbilia.

¶ De iurepatronatus laici facta loco ecclĩastico: et ſine cõſensu epi tz: nõ tñ ꝓiudicat iuri epi. h. v. Domi. Lap. j.

SJ laicus iuspa. ¶ Due sunt ꝓtes. Scda ibi Uerum. Prima ponit dictum. Scda ꝓtestatur. ibi Per prestatam. Scda etiam ponit dictuz qꝫ postea ampliat ibi Et omnino. Joan. andre. Hic approbatur opi. Damasi. Ulicen. Bar. Butr. qui hoc no. xvj. q. vij. nemini.

ADDITIO Archi. hic ponit circa isellectũ illius. c. vbi et remittit inquãtũ de cõmutatione loquit: qꝫ si laic⁹ hz cõmunionẽ cũ ecclesia in patronatũ⁹ poterit cõmutare vt rõne societatis liceat: qd alꝫs nõ liceret. allc. xxiij. q. iij. nõ pot. ⁊ Jnn. ⁊ Host. q h no. ā. eo. illd. ⁊ reprobat opinio Jo. no. in predi. canone. ⁊ Hos. ⁊ Ber. no. ā. eo. illud. ⁊ capitu. cura. ⁊ in multis alijs. c.

¶ CASVS. Alĩqs laicus hebat iuspatronat⁹ in aliq̃ ecclia: qi forte eã fundauerat. i. donauerat fundũ ad eaz edificandã: vel eã edificauit vel donauit vel oia fecit simul: iste laicus vult illud iuspatronat⁹ donare illi ecclesie: ⁊ eã quietare: vt decetero sit in libera dispõne diocesani. vel vult donare alteri eccle: vtrũ possit sine aũcte diocesani: Videt qꝫ nõ: qz si laicus detineat decimas tñ nõ pot illas donare alteri eccle sine ꝑsensu epi. c. cũ apostolica. de his que fiunt a prela. sine ꝑsensu ca. sic in ꝓposito videbat qꝫ laic⁹ nõ posset iuspatronat⁹ trãsferre in ecclesiã sine ꝑsensu diocesani. Nõ obstãte ista rõne dubitãdi decidit roma. pon. in Zitũ qꝫ laic⁹ pot alteri eccle donare iuspatronat⁹ sine ꝑsensu diocesani: tñ p li nõ sit ꝓiudicium epi diocesano: ⁊ iõ eccla hebit collatione ⁊ ꝓsentatione: ꝛ diocesanus hebit institutionẽ. Sz ponam⁹ qꝫ laicus donauit iuspatronat⁹ alicui eccle: varat nũc eccla ꝓnata: vtz eccla hebit tñ q̃tuor mẽses ad ꝓsentãdũ sic laic⁹. Videt qꝫ sic laicus hz tñ q̃tuor mẽses ad ꝓsentãdũ: simili eccla hz solũ hẽre q̃tuor mẽses: qꝫ succedit in locũ laici. Tñ ro. pon. ista rõne dubitãdi nõ obstãte decidit in Zitũ vz. qꝫ eccla hebit ser mẽses ad ꝓsentãdũ: qꝫ mutata ꝓsona mutat ẽt q̃litas ipsi⁹ bñficij. Et sic eccla hebit ser mẽses: hz ꝓnus laic⁹ in cui⁹ locũ successit eccla hẽat solũ q̃tuor. Et sic eccla hz reputari vt ꝓnus ecclĩastic⁹. ⁊ nõ vt laicus. ¶ No. primo qꝫ laico pot cõpetere iuspatronat⁹: qd verũ est ex dispẽsatione iuris: sed nõ de mero iure: qꝫ iuspatronat⁹ est annexũ iuri spirituali. i. institutioni que est tuo spirituale: ⁊ de spirituali ⁊ eius annexis est iudicium: sed illa facultas fuit ꝑcessa laicis vt facilius inducerent ad ecclesias edificãdas: fundandas vel dotandas. vnde istud iuspatronatus ꝓsistit in ꝓsentãdo ad ecclesiam patronatã: qꝫ patronus pot eligere personã dũmodo eligat idoneã. Item istud iuspatronatus consistit

causa rationabili) amoueri,

¶ De iurepatronatus. ¶ Bonifacius octauus, ¶ Donatio iurispatronatus laici facta loco ecclĩastico: et ſine cõſensu epi tz: nõ tñ ꝓiudicat iuri epi. h. v. Domi. Lap. j.

SJ laicus iuspatronatus ecclesie sibi competens eidem b vel c alteri ecclesie seu loco religioso duxerit conferendum: huiusmodi collatio (cuius absq; assensu episcopi facta fuerit) efficax est cẽsenda. ¶ Per prefatam tamen collationẽ iuri episcopi (qui eidem assensum non prebuit) noluit alio. vz. in ꝓcessione: qz cum patronus primũ venit ad ecclesiam patronatz ministri ecclesie debent illi ire obviam ꝓcessionaliter: ⁊ eũ in ecclesia recipere ꝓcessionaliter. qd verũ est qñ status siue persone illud requirit: puta qz est rex vel dux: alꝫs si status persone nõ requirit nõ debet recipi processionaliter: nec ministri ecclesie debẽt illi obuiã ire. Jtẽ in alio ꝓfitit iuspatronatuz: qz patronus in ecclesia patronata de cetero nõ notandus in sessionibus et sepultura. Jtẽ si patronus deueniat ad paupertatem ecclesia tenetur ipsum alere de ipsius: acceptis necessarijs pro ministris ecclesie. ¶ Nota qꝫ laicus põt iuspatronatus donare alteri ecclesie sine cõsensu episcopi. ¶ Nota qꝫ laicus patronus ad presentandũ hz solũ q̃tuor menses: sed persona ecclesiastica hz ser menses: ⁊ ideo epus nõ pot instituere absq; ꝓsentatione nisi elapsis illis ser mensibus in persona ecclesiastica vel quatuor in laico. Ratio diuersitatis est: qꝫ qui grauat in uno relenatur in alio. l. cũ qui. ff. de iureitur. ⁊ qz laicus pot vnũ ꝓsentare: postea aliũ accumulative: ⁊ sic pot variare: ⁊ diocesanus pot acceptare quẽ voluerit: iõ dz in alio grauari qꝫ nõ hz nisi quatuor menses ad presentãdum: sed clericus patronus non pot variare: ⁊ sic grauat in hoc: ideo dz in alio releuari. vz. qz hz ser mẽses ad presentãdũ. Sz quẽritur qualiter dicit fieri presentatio ad hoc vt clericꝰ patronus nõ possit variare: Dicendũ qꝫ sola datio ifarum patronũ nõ dicit presentatio: sed requitur ꝙ fuerit facta presentatio corpalis diocesano: ⁊ sic clericus ante illã presentationẽ corpalẽ poterit variare. Hoc tenẽt doctores in clemẽ. vnica. eo. titu. Et quo sequit qꝫ si clericꝰ patronus dedit duobus ifãs presentationes: si secũdus fecerit maiorem diligentiam ⁊ se presentauerit conspectui episcopi tenetur episcopus illum instituere.

b ¶ Eidem. Et sic ecclia erit ꝓna suipsi: sic ⁊ in alijs casib⁹ cũ. s. putant ꝓni iurepatronat⁹. ā. eo. tl. qꝫ clerici. de penit. in q̃busdã. cũ similib⁹. Sed pone qꝫ capella est vnitꝫ habẽs presbyterũ qꝫ ꝓsentabit ibi presbyterꝫ cũ vacabit: Dico qꝫ si nõ est alius ꝓnus epus. ꝓsidebit ecclesie: hoc enim dicimus regulare: cuz ecclia patronã non hz per. c. xvj. q. vij. omnes basilice. ⁊. c. seq. Joan. andre.

ADDITIO. Si donet episcopo iuspatronat⁹ capelle sibi subiecte. vide qd scripsi. ā. eo. significasti. in fi. vbi concor. opi. contrarias. Hos. ⁊ Postien. distinguendo an episcopus habeat compatronum nec ne. Joan. andre.)

c ¶ Vel alteri. Sufficit qꝫ redeat ad ecclesiã. ad idẽ. ā. de his que fiunt a prela. cum aplica. xvj. q. j. capl. vltꝫ. ⁊ res ad suam naturam redit de facili. xxxv. dist. ab exordio. ff. de pac. si vnus. §. si non in totum.

¶ Glo. sequens alleg. vnã concor. signat contrariũ. dupliciter soluit. soluitonẽ impugnat. ⁊ respondet.

d ¶ Lẽsenda. ā. eo. illud. Cõtrariũ videbat per decr. ā. eo. multus. vbi dz qꝫ nthil ecclĩastici iuris sine ꝑsensu epi transfert in ecclias vel monasteriũ: sed excipe iuspatronatus per predictã decre. illud. vel de spũalib⁹ intẽdebat phidere: sed nõ de spũalib⁹ annexis. sicut iuspatronatus. ā. de iudi. quãto. fm Hostiẽ. sed qz decr. illa est in isto tit. vt faceret ad titulũ iuris videbat etiaz iuspatronat⁹ ꝓhibitũ ꝓcedi sine auctoritate epi: iz satis facit ad titulũ

institutum vetat ne patronus donet ecclias sine ꝑsensu epi. a ¶ Derogari. Alꝫs derogaretur si assensum prebuisset fm formam quam habes. ā. de donatio. post oblatꝫ.

ADDITIO. Dic vt ibi. ⁊ hoc teneas qꝫ vbi agit de solũ de translatione iurispatronatus ꝑsensu epi illi donationi prestitus in nullo lederet ius epale. Joan. and.)

b ¶ Quadrimestre. Non hẽbamus olim de hoc tra expressum tertium: sed ita seruabamus per decre. ā. eo. c. iij. ⁊. c. cum propter. que tñ hoc expresse nõ dicẽbat hẽbamus gl. ā. de offi. or. cũ voo.

¶ Glo. seq. recitet per obsec. ⁊ solu. denum soluit qñem. ꝓtra sol. onez alleg. vnã decr. ⁊ sol. alle. aliam. ⁊ remittit.

c ¶ Semestre. de ꝓbẽ. c. ij. Et sic no. qꝫ qui in tuis alteri⁹ successit: non vtit eodem iure contra regulã. j. de reg. iur. in qui in tuis. ⁊. ff. eo. tit. qui in tuis. ⁊ est ꝙ ideo: qz eodem res iudicata ecclesiastica: ecclesiastico dz iure censeri. Et idem dicebat olim per decre. de preben. dilectus. vltꝫ. ⁊ per ea que ibi no. fic est ẽt videre in quibusdam: vbi ex ꝑsona successoris sonus mutat: vt in predicta regula pitꝫ: ⁊ bene facit hec decre. ad qñem de excõicato: qui donãdo cessit alteri actiones sibi cõpetẽtes: an ille cui facta est cessio: possit illo excõicato manente illas intẽtare. ⁊ terminauit Bar. hic. ⁊ in qñe venerabilẽ. qdam cum esset fm Tan. qz fic: qz illud vitiuz excõicationis ꝑsone adherens: ad successorẽ non trãsit. ꝓ. l. ff. de diuer. ⁊ tẽpo. prescrip. l. an vltium. C. de acq. pos. l. vltia. ⁊ idem Hosti. in Spec. de procu. §. vlt. circa pin. ad b optime facit. ā. qui ma. acc. pos. cuz in tua. in fi. Arg. ꝓtra. ā. de testi. hz ex quadam. sed illud in teste: vt ibi no. Item contra. ā. eo. iib. de decr. c. ij. in fi. vbi soluitur in vltꝫ glo.

¶ Glo. seq. ponit primo tria exẽpla. Sed o querit ⁊ sol. d ¶ Ecclesiasticus. Unde legatus posset illas ꝑferre. ā. eo. cũ dilectus. non poterũt variare. ā. eo. pastoralis. pitꝫ: ri ꝓsitauit indignum: qd dic vt no. ā. de offi. ordi. cũ vos. Quid dices: si ecclesia ⁊ patronus laicus simul hñt ꝓsentare: numqd habent ser mẽses: vel quatuor tñ: vel alter ser: alter quatuor: ⁊ Dico qꝫ habebunt ser mẽses: ita qꝫ ratione cõmunionis pinti leginz ecclesie trãseat ad laicum ad instar eius quod dicimus de eo qui habet rem cõmunem cum pupillo. ff. quemadmo. ser. amit. l. si cõmunem. ita qꝫ per ecclesiam consequeretur: quod per se consequi non posset. simile. ā. de concess. preben. c. penulti.

¶ De censibus: exactionibus: ⁊ procurationibus. ¶ Diuisio. ¶ No. j. archiepm nõ possert ꝓhibere ꝓsitare ꝓsessionẽ si cessas ab excõicato.

¶ De censibus: exactionibus: ⁊ procurationibus.

Innocentius quartus.

¶ Archiepus volens prouintiam visitare: prius dz visitare ecclesias: ciuitatẽ: ⁊ diocesim ꝓpriaz: clericos ⁊ laicos eorundẽ. b. d. Domini. Lap. j.

ROmana ecclesia: ⁊ infra. Statuimus vt quilibet archiepiscopus suaz volens constitutionem prorogat ad alios visitantes ⁊ protestat. Postiesi. autez ⁊ Boa. dixerunt decre. in. ix. partes: faciendo. s. de quolibet. §. partem. Sed Joan. mo. dixerat in duas partes: dicens: qꝫ primo tangit formã visitationis p archiepm faciende. Sed o ibi Danc autẽ. Jformam illam ad alios ꝓtractandi. Prima iterũ in duas: qꝫ prio tangitur modus circa visitationẽ faciẽdã. Sed o in §. j. Procurationes. Jcirca procurationẽ recipiendam. Iterũ prima in duas: quia primo tangitur ordo visitandi loca. Sed o. §. Sane. Jmodus illa exhortandi. Adhuc prima in duas: qꝫ primo tãgit ordinem visitandi capla ecclesie sue: ⁊ ciuitatez ⁊ diocesim. Sed o §. Deinde. tangit ordinez visitandi ꝓuintiam. Joã. an.) ¶ Istud capl'm ponit formã quã dz archiepus obseruare: voleno suã ꝓuintiam visitare. Et diuiditur in tres partes. In prima enim parte ponit qñ ⁊ qli possit archiepus suam ꝓuintiam visitare. In sda parte. ibi Sane. Jponit qd debeat facere archiepus in visitando suã ꝓuintiam. In tertia parte. ibi Procurationes. Jostẽdit qñ ⁊ in qbus rebus debeat recipe ꝓcurationẽ.

¶ CASVS. Sicut epus dz suã diocesim visitare: simili archiepus pot totam suam ꝓuintiam visitare: ⁊ nõ solum pot archiepus visitare suam diocesim particularem: sed et dioceses suoz suffraganeoz. Sed quẽrit quam formã dz obseruare archiepus in visitatione faciẽda? Ridet rospon. qꝫ ipse dz incipere visitationem a capite primo visitando capl'm suum: ⁊ ecclesiam suam metropolitanã: deinde ecclesias sue ciuitatis: deinde ecclesias sue diocesis. ⁊ postea poterit visitare dioceses suoz suffraganeorum: videlicet illam quã primo maluerit visitare. Sed si vnaz semel ꝛceperit visitare: illam nõ poterit dimittere ⁊ incipere aliam visitare. quod si fecerit: nõ poterit reuerti ad diocesim semel visitatã. qd verum est: nisi fuerit regressus ab epo illius diocesis ad quã vult reuerti: vel de ꝑsensu suum suoz suffraganeorum. Sed ponamus qꝫ archiepus cepit visitare vnã diocesim: ⁊ est vna eccla pauper que non pot ministrare necessaria archiepo: qd debebit facere archiepus: Ridet qꝫ ipse poterit notificare duab⁹ ecclesijs vt quocunq; simul ⁊ cum ꝓcurent. qd verum est: si ille ecclesie possint cõmode ꝓuocari: si aũt cõmode nõ possent conuocari: ipse archiepus tenet visitare illam ecclesiaz pauperem suis expẽsis. Hoc dicit ꝓsens textus vsqz ad versiculũ: postã. qui hz duos intellectus. Nã quidam intellexerunt qꝫ archiepus non poterit visitare totam ꝓuinciã: nisi semel in vita: nisi faciat qd sequitur. vz. ipse faciat primo concilium ꝓuinciale: ⁊ de consilio suoz suffraganeorum ordinet qꝫ decetero ipse visitabit totã ꝓuintiam quolibet anno: ⁊ istud factũ fuit vt archiepus induceret ad celebrandum ꝓuintiale. Alij aũt intelligũt qꝫ in vno anno nõ poterit iterare visitationẽ: etiam si subsit iusta causa: nisi primo celebrato ꝓuintiali: ⁊ constituto in scriptis de cõi consensu suoz suffraganeorum qꝫ possit iterare visitationẽ. Et si in prima visitatione dimiserit aliqua loca: dz in scda visitatione incipere ab illis locis dimissis. Quod verum est: nisi videat qꝫ alia loca primo visitata

tiã: nisi prius sciplat a propria diocesi.

¶ No. ij. qꝫ si epus si pot accedere ꝓticulariter ad quelz locũ dz ꝓuocare laicos ⁊ clericos ad vnũ cõ gruũ locũ illius vicinie. Do.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Archiepo visitas qd primo facere debz.

magis indigeant visitatione: nō ista loca non visitata: q ibi vigent mala mago: nō in alijs locis. Sed querit qd primo debet facere archiepus visitas: Rñdetur q primo debet predicare ꝓbum dei: deinde debet ingrerere de vita ⁊ moribus habitatrum ibidem. vz. clericoꝝ ⁊ laicoꝝ: ⁊ debet illos examinare sine iuramēto: licz alia examinatio testia nō valeat sine iuramēto. Et si inueniat aliquos diffamatos: ⁊ crimia nō sint notoria: non ꝺz illos punire: sed ꝺz denuntiare suo suffraganeo: hoc est: ordinario: vt illos puniat ꝑm exigentiam criminis. Qꝫ si crimē sit notoriū: tunc archiepus potest illos punire: q tunc ꝑstat de negligentia sui suffraganei: ⁊ tunc iurisdictio suffraganei est devoluta ad ipsum archiepum. Tertius [Cleros ⁊ pplos.] Appellatione ppli vntaersi ciues contnentur: non aūt cōprehenduntur clerici: q ḃic ponuntur ꝯnōꝫ diuersa. Ex q̄ sequitur q si interdicatur populus alicuius loci: vel indicatur aliqua pena ppl'o: nō ꝑ iudicem ecclīasticū: non cōprehenditur clerici: qz in istis odiosis verba sunt stricte accipienda [in scriptis.] Iste est vnus casus in quo scriptura est de substātia actus: regul' aūt scriptura nō est de substātia rei geste: vt in. l. pactum. C. de pac. Fallit in casibus hic enumeratis p glo. ⁊ ad eaꝫ quotidie recurritur. Postrea ro. pon. in. §. ꝑcurationes. inhibet sub pena maledictionis eterne: ne archiepus visitans audeat recipere ꝑcurationē in pecunia numerata: etiam si ꝑcurantes ⁊ visitati voluerint eum procurare in pecunia numerata: sed qz solum ipse recipiat expēsas moderatas in victualibus. Ité precipit ro. pon. qz ipse archiepus a visitatis nō accipiat aliqd munus. qz si ḃitum fecerit: ipse tenebitur restituere duplum illius muneris quod recepit.

a ¶ Visitare. Per se: vel per aliū cū per se ei nō pōt. ā. de offi. ordi. inter cetera. x. q. j. ꝑm. ⁊ quo modo tunc debeat solui procuratio. ḃic vt. §. eo. lib. de offi. ordi. ꝑm.

Rō a capite é edēda

b ¶ Primo. Ā capite est edenda ratio. ff. de eden. l. argētarius. ⁊ qui aliter corrigit: prius corrigat se ⁊ suos. ij. q. vij. inducit. de sta. regn. ea que. §. si Po. vbi de hoc.

¶ Glosa sequens exponit. querit. arguit pro ⁊ contra. soluit contrarium.

c ¶ Plene. Ita q nulla parochia remaneat non visitata: dūmodo cōmode visitari possit: ⁊ visitationis cā subsit: ⁊ sunt hec redigēda ad boni viri arbitrium. Sed nunqd sufficiet synodum ꝓuocare ⁊ plene ingrerere? Videtur q sic. j. de accusa. sicut olim. xvij. dist. qm. Sed ḃic cōtra: qm si tam breuē tpe non posset singulos inquisitio fieri: tum quia ibi non conueniunt omnes clerici ⁊ laici: qui sunt visitandi: vt j. patet: tum quia subiecienda est occulis: ⁊ persone presentia multum operatur. ff. ff. re. si irrepticie. ā. de offi. delega. capi. vltimo.

(ADDITIO. de his l' arbore pſignī. post ꝑn. Jo. an.)

d ¶ Minorum. Ad hoc de app. c. de appellationibus. cum sitis concordan. de preben. maioribus.

visitare[a] quintiaz: prius[b] ecclesie sue capm: ac ciuitatez ⁊ dioceſim ꝓpriam plene[c] visitare ꝑcuret: nec sit solū erga maioꝝ: sed ēt minorum[d] ecclesiaꝝ: nec circa clericoꝝ tm: sed ēt populoꝝ visitationem intentus. Et si cōmode vel absq; difficultate[e] accedere[f] ad vnamquāq; nō poterit: de plurib[9] locis ad vnū cōgruum[h] clericos ⁊ laicos[b] studeat conuocare: ne in illis visitatio postponatur.

¶ Ultrata sua dioceſi archiepus in ꝑte vel in totū: visitat ꝺa loca ecclīastica: clerum ⁊ ꝓpm quintie ꝑcurationem a visitatis recipiēdo. ḃ. d. Do.

¶ Deinde liceat ei per totaz quintiā[i]: vel eius ꝑtē visitationis officiuz exercere: ciuitates ⁊ dioceſes: suffraganeos suos: ⁊ eoꝝ ſbditos cathedraliuz: ⁊ aliaꝝ ecclīaꝝ capitula ⁊ monasteria: ecclīas et alia religiosa ⁊ piak loca: clericos ⁊ populos l' libere[m] visitando: ac ꝑcurationes a locis tm recipere visitatis[n].

¶ Archiepus post inceptam visitationem in vna dioceſi trāsiens ad aliaz: ad primā rediturus non pōt: nisi de nouo reiteret in tota prouintia. Domi.

¶ Exquo tm aliquā de ipsis dioceſibus visitare ceperit[o] nunqz postea siue totaz: siue ꝑtē eius visitauerit: reuertatur causa visitationis ad illaz prius qz oēs relique ipsi[p] prouintie dioceſes in toto vl' in parte (quas secure visitare poterit) ⁊ sua denuo[p] fuerint visitate. Qō si forte eadē dioceſis: vel aliqua ibi ecclīa plus alijs idiguerit visitari: tunc aliaꝝ visitatione intermissa redeat ad eandez: si a loci dioceſano requisitus[q] nocen. Joan. andre.) verum si suffraganei erant negligēte: alſo secus. Sed ḃic contra: vt. j. eo. c. vltimo.

e ¶ Difficultate. Forte ꝓpter niues vel glacies: vel alicui consīle. de eccle. edi. ad audientiā. ff. figs can. l. ij. §. siquis in iudicio.

f ¶ Recedere. Pz ergo qr ire tenetur: nec sufficit ad suam ecclesiam ꝓuocare.

g ¶ Congruum. honestum ⁊ cōem. (ADDITIO. Et sufficientem ad oēs recipiēdos. Jo. an.) ꝓut erit possibile. ā. de fide instrm. acceptm[9]. j. de ꝓbatis. cum persone.

h ¶ Sl. se. ḡrit ⁊ sol. b ¶ Laicos. Nūquid ꝑpls procurabit: Non: vt no. Jo. x. qō. j. placuit. ⁊ sic est consuetudo.

i ¶ Glo. seq. ponit opi. quaz reꝓbat. k ¶ Prouintiam. Hoc intellerit Ber. (ADDITIO. Dostiesi. hic 2tra. qō vi detur placuisse Innocen. Joan. andre.) verum si suffraganei erant negligēte: alſo secus. Sed ḃic contra: vt. j. eo. c. vltimo.

k ¶ Pla loca. Hospitalia: xenodochia: ⁊ huiusmodi.

(ADDITIO. Hanglas. Ho lz sint ibi primata oratoria non includit. ā. eo. c. si. Joan. andre.)

l ¶ Et populos. Non simul: sed separatim: cum talium vita sit separata. xij. q. j. si duo. nec ꝓmiscuis actib[9] officia sunt turbāda. C. de testa. ꝓhibita. ⁊ melius ꝓcedit ingressio qñ sit sigillatim. de accu. ingressionis. §. tertio. ⁊ h vep. si ꝑsonas negocij h exposcit: alſo in gſie fiat gressio. j. e. §. sane.

m ¶ Libere. s. Ḥdictione: ḃscriptione: vel appellone nō obstāte. de prescrip. cū ex officij. c. accedētes. j. eo. c. vl.

(ADDITIO. Et. ā. de offi. ordi. licet. Joan. ants.)

n ¶ Visitatio. Loca intelligo visitata: siue sint illa que ꝑsonaliter visitat: siue illa que ad visitationem conuocat. ā. ꝑxti. respon. in fine.

o ¶ Leperit. Caueat q compleat: alſo in illa visitatione non poterit reuerti: vt sequitur

(ADDITIO. Per quod no. Dostiesi. cepta complenda. C. de emen. fusti. co. l. cordi. ad fille. l. vltī. in fi. facit. ā. de rescrip. literis. Joan. andre.)

p ¶ Sua denuo. Ut sic ꝑm modum superius dictum vt visitationem secundam incipiat.

q ¶ Requisitus. Ergo non aliter cum per extium rem tauerit (ADDITIO. Fa. de re iudi. q ad consultationem.) visitationem illius anni: nisi in casu qui sequitur: si autem maior pars episcoporum prouintie consentiret ipsum reuerti: ⁊ dioce. episcopus contradiceret: ad huc reuerteretur archiepiscopus: vt sequitur

(ADDITIO. Ixv. di. c. j. ⁊ ij. Postiesi. ⁊ Archidiaco.)

a ¶ Malitiose.

a ¶ Malitiose. Qui allegat fraudē probare ꝺz illā. ff. de ꝓba. quotiens. §. qui dolo. sed eo q̄ indigentia est notoria fraus ꝓsumitur. ad hoc. ā. de remissis. c. ij.

b ¶ Consilio. In cōsilio qō annuatim facere debet. de accusa. sicut olim. nec dicit hic de assensu. ā. ꝓxi. rsio. qi sue concordent: sine discordent: hoc difficilius ad ipsum pertinet: vt sequitur. ad b de arbi. cū olim. c.

c ¶ Ipsius. Scilz archiepiscopi.

¶ Glosa seq. soluit duo dubia.

d ¶ Diffinitione. Dicit Inno. q hoc modo fiet diffinitio diffinitus per nos procedēdum ad visitationem ꝓuintie nostre: ⁊ ḃtit q̄ a tali diffinitione cuz sit super executione officij sui non poterit appellari. de of. ordi. irrefragabili.

(ADDITIO. Idē Dostiesi. ⁊ Archi. q ētiā ḃcunt nō requiri q hoc fiat causa cognita. Joā. ants.)

e ¶ Glosa seq. ponit xxviij. casus: in qb[9] scriptura requirit.

f ¶ In scriptis. No. casum (ADDITIO. hic glo. ponit. xxviij. casus quibus scriptura requirit: quoruz. xxij. ponit hic Dostiē. ⁊ Joā. mo. post eum. omisit enim. xv. xvj. xvij. xxvij. et. xxviij. Jo. mo. addit duos vt dicam ī fi. glo. Bull. aūt in Spec. de instrū. edi. §. restat. hos casus prosequitur: sed aliter ēē hic.) in quo scriptura regritur. Ultimo cuz queritur de antiquissimo facto: quod testibus probari non potest. ff. de proba. censius. de ꝓscrip. ad audientiam. de proba. cum causam. Tertius in primleg. ā. de primle. porro. Quartus in ꝺmissorijs. Ixv. dist. extraneo. Quintus in redeūte ad hereses. j. q. vij. salubberrimuz. Sextus in profitēte. xxvij. q. j. omnes femine. Septimus in electione. de elec. quia propter. Octauus. in emphyteosi. C. de inur. empht. l. j. Nonus in alienatione rei ecclesiastice. xij. q. ij. fine. x q. ij. hoc ius. de his que fi. a ꝓla. c. j. Decimus quādo appellatur ab interlocutoria. ā. eo. lib. de ap. eodē. Undecimus qñ quis variat circa procuratorem ꝓstitutum. ā. de procura. c. j. Duodecimus quādo hoc agitur vt non valeat cōtractus: nisi in scriptis redactus sit. ā. de pa. c. ij. C. de fi. instru. contractus. j. de regu. iur. 7tractus. Tertiusdecimus in sententia excōmunicationis. Quartusdecimus in requisitione transcripti sine excōmunicationis. j. eo. lib. de senten. excōmu. cum medicinalis. Quintusdecimus in casu. ā. eo. lib. de elec. vt circa. Sextusdecimus in casu. ā. de offi. ordi. si canonici. eo. lib. Decimusseptimus in casu. ā. eo. lib. de electo. fundamenta. Decimusoctauus in donatione que excedit quingentos aureos. C. de donā. siquis argētum. Decimusnonus ꝑm quosdam in fideiussore. C. de fideiusso. l. penulti. Vigesimus in minore ūtāte se maiorem. C. si minor se maiorez dixit. l. ij. Vigesimus primus

tionibus illas ecclesias eoſqz cleros ⁊ populos prius visitet: qui non fuerant ab eo in priozibus visitati[k]: nisi magis sit alijs visitationis officium opportunum.

¶ Archiepus visitans debet ꝓponere verbū dei: ingrere de vita ministroꝝ: ⁊ de pertinentibus ad diuinū officium absqz iuramēto: infamatos ordinarijs denuntiet. ⁊ notoria crimina puniat. ḃ. d. Do.

¶ Sane hmōi impensurus officiuz ꝓposito verbo dei querat de vita ⁊ cōuersatione ministrātiuz in ecclesijs: ⁊ locis alijs diuino cultui deputatis: ac ceteris que ad officium ipm spectant: absqz coactione ſ: ⁊ exactione qualiber iuramenti ad ipsoꝝ emēdationē per salubria monita: nūc leuia: nunc aspera: iuxta darā sibi a deo prudentiaz diligēter intendens. Qō si de ḃ aliquibus orta fuerit ifamia cōtra eos ordinarijs ipsoruz (vt super his solēniter inquirant) denūtiet: si viderit expedire. Notoria vō crimia que examinatione nō egeant (cuz

adde aliud casum. vide in Baldo in additione ordinarius. qr. in prima nisi de eo appareat per instrumentum. Idem Cotta. in memora. verbo. Iurisdictio ordi.

ꝓutide. in fi. Trigesimus primus in alia extrauagā. eiusdem que incipit. Injunctet: ⁊ hos duos addit Jo. mo. Trigesimus secundus in casu. de elec. causam. Trigesimus tertius in cle. de iudi. dudum. Trigesimus quartus in ꝓstitutione Jo. execrabilis. Jo. an.) Et lz in supradictis regritur scriptura: non tñ de necessitate in oibus: alſo aūt regulariter instrio ⁊ testibus probari potest. ā. de fi. instru. cum loānes. sit tamē probatio leuius: facilius ⁊ securius per scripturam. ff. de pig. l. contrahitur.

f ¶ Visitati. Presumitur enim magis indigere: ⁊ ideo sunt primitus visitandi. ā. in. §. q̄ si forte.

g ¶ Coactione. Ā principio exigetur iuramentum per quod occultum prodere constringatur: exquo tamen fine iuramento referuntur aliqua corrigenda poterit inquisitor super his exigere iuramentum.

(ADDITIO. Idem Dostiesi. Jo. mo. ⁊ Archidiaco. ⁊ vide in Specu. de inquisi. §. ij. ver. licet autem. ⁊ ver. vt autem. vsqz ad finem. §. Joan. andre.)

h ¶ De aliquibus. De quibus interrogat de plano nil dicunt: ⁊ tunc denuntiabunt episcopo: vt inquirant ꝑm formam decre. de accusatio. qualiter. §.

Universidad de Deusto
Biblioteca

a ¶ Negligentia. xvij. distin. peruenit.
b ¶ Debitā. ſ. ſtatutaz in iure: niſi ex cā fieret cōmutatio: als arbitraria infligatur. ā. de offi. deleg. de cauſis.
c ¶ Canonibus. x. queſtio. iij. relatum. ā. eodem cum apoſtolus. t. c. ſoptte. t. capi. cum inper.
d ¶ Officij. Scripturis: ſigillatoris: t filium officiorum. (ADDITIO. Al leg. Doſtl. de ſimo. c. j. t. j. q. ij. ſic epm. in ſuctē. vt tuct. fine quo. §. hec omnia. t §. ſic igitur. colla. ij. Joan. andre.)
e ¶ Liberet. Addit pena. j. c. proti.
f ¶ Aligſcz. ſ. archidiacōis t plebanis. ā. eo. cum apſis.
g ¶ Saluis. Ad b ā. de ſtatu mona. in ſingulis. Cap. ii.

Diuiſio. ¶ No. j. ure addat pena legibus phibitis. vz. pp audaciam puer ſoz q non cur. it phibitionem legis.
¶ No. q. gd ſit exigere: quia nō eſt recipe a volēte: ſz potī exigere ab ſuito. Domi.

Vigit. ¶ Si treo pteo. pti ma ponit exordiū. Sed a ibi. Cōſtitutionem. Iſtnē decre. ā. ptime repetit ad dens meſcy. Tertia ibi. Aliogn. Ipenaz appouit diſtinguendo ſtatus delinquentium. Joan. and.)
¶ Epo vel alt ad quez ptinet viſitare non pōt. pcuratione recipe in pecunia: etiam a volētibus: nec ēt in victualib a locis nō viſitatis: nec ēt dona recipe dz: q ſi ẓnium fecerit: pinit pena hic cōtenta. h. d. Iſtud capl'm emanauit ad declarationez illius quod dicit in capīo precedēn. in fine.

Nōbilis.

¶ CASVS Dictum ſunt in §. Procurationes. ā. c. pti q exigentes pcurationem pro viſitatione in pecunia etiā a volentibus: vel in victualibus ā locis non viſitatis: t recipientes aliqua munera a prelatis viſitatis: q ipſi tenentur reſtituere duplum illius qđ receperunt ſub pena maledictionis eterne: a qua abſolui nō poſſunt: niſi prius reſtituerint duplum illius qđ acceperūt. Unde multi nō curabant de illa maledictione: ideo romanus pōtifex per iſtud capl'm aggrauat illam pend. vz. q exigentes procurationem in pecunia numerata: etiam a volētibus vel in victualibus: reſtituant duplum illius qđ acceperunt infra meſem: al's elapſo menſe ſunt interdicti: t ſi decederent durante interdicto eſſent ſepeliendi in terra pphana: t non in cimiterio. Et habet locum hec pena in epīis t archiepiſcopis: ſz alij inferiores ſunt ſuſpēſi ab officio t bñficio: donec reſtituerint illud duplū. Et poſito q dantes munera vellent eis remittere: nihilominus accipientes tenentur illa reſtituere in duplum.

¶ Nota primo ex principio capū rationem quare ſuprā his merito notari poſſit ordinarioz negligētia a eozūdem) libere corrigar: penam pro illis debitaz b infligendo.
¶ Viſitator non in pecuniaz ſed victualibus recipiat pcurationem moderatā: nec familia ſua aliquid recipe poteſt etiaz preterzu officij: nec ipſe: nec ſui aliqō munus ēt oblatum recipiant. h. d. Do.
¶ Procurationes aūt recipiat b̄m q̄ eſt in canonibus c ꝯſtitutum: nullā tñ pecuniaz ipſe: vel aliqs de ſua familia occaſione alicui d officy b: aut conſuetudinis: ſeu quolz alio modo ea nomine: ſed in victualibus expenſas tñ recipiat moderatas. ¶ Caueat inſuper ne ipſe: vel quiſq ſuorum aliqō munus qōcunq ſit t qualitercūq offeratur preſumat recipe: vt non que ſua ſunt videat querere: ſed que ieſu chriſti. Quod ſi fuerit contra preſumptum recipiens maledictionem incurrat: a qua nunq (niſi dupluz reſtituat) liberet e: volumus enim in his fraudem qualibet penitus euitari.
¶ Forma viſitationis premiſſa ſeruari debet in epiſcopis: t aliis prelatis inferioribus: regularium conſuetudinibus exceptis. h. d. Domi.
¶ Hanc aūt viſitādi formā ab vniuerſis ēt epīis: aliiſq f prelatis ordinario iure ſuos ſubiectos viſitantibus plene obſeruari p̄cipimus: ſaluis g ſup hoc rōnabilibus t approbatis religioſoz ꝯſuetudinibus: t regularibus inſtitutis.

Gregorius decimus in generali concilio lugdunen.
¶ Quia decre. Jnno. iij. ſ. proti. nō bene ſeruabat in illo capīo quo p̄ceperat pcurationes in victualibus: non in pecunia recipi t nō recipi munera: nec ēt pcurationes in victualibus a locis nō viſitatis illam ꝯfirmat penas adijciens. Joan. anō. Cap. ij.

Exigit h peruersoz audacia: i vt non ſimus ſola delictoz p̄hibitione p̄senti: ſed ēt penam delinquētibus imponamuz k. ¶ Cōſtitutionem l itaqz felicis recordationis Jnno. pape quarti p̄decessoris nſi edita ſuper nō recipiendis in pecunia pcurationibus: ac ſup receptione munerum viſitātibus eorūq familiaribus iterdicta; a reo. §. id quod. t fuerunt ſumpta hec verba ex aucte. de depoſi. §. ſed ne per hanc. colla. vj.

i ¶ Audacia. Jn mala parte pontif. ſic. iij. diſt. facte. C. de ſepul. vio. pergit audacia. qſiqz pontif in bona: vt. vij. q̄. j. audacter. C. de iudi. rem non nouam. in fine.
(ADDITIO. Et. xxxij. q̄. v. ſi paulus. ver. cauc. dicit Jo. mo. q audacia ꝑpe eſt virtꝰ: cuius vltꝰ ẓnum vltimum eſt puſillanimitas: quoz mediū eſt fortitudo. Joan. an.)
k ¶ Imponamus. Ut quos dei timor: ꝛc. de vita t ho. clerī. vt clericoum. lxxxij. diſt. plurimoz. in ſi. Et dicit papa: cohibeātur delinceps manus temerarie fomicine vltionis: quoz dei vel noſtra reuerentia non coercet. j. de pe. ſcelcis. §. in premiſſis.
¶ Glo. ſequeno ſpecificat tria hic repetita.
l ¶ Conſtitutionez. ā. c. proti. §. j. t. §. pcurationes. vbi tria ſtatuta erant: que hic confirmantur appoſita pena. Primum q procuratio recipiatur ſoluz a locis viſitatis. Secundum q ſolum in victualibus. Tertium q viſitatores vel familiares munera non recipiant.

a ¶ Preterire. Maledictionis penam ibi appoſitā nō curantes: nec excuſantur q̄ multi: q̄ non minus ardebunt qui cum multis ardebunt. §. q. §. multi. in ſi.
b ¶ Statuentes. Q. d. ā. c. pri. in archiepīs dictū erat: hic ad omnes extenditur quibus competit viſitare.
¶ Glo. ſeq. recitet per queſtionez t ſolutionem.
c ¶ Viſitationis. Jn aliqs ergo pcurationiḃ que debent legatis vel nunciis aplice ſedis vel que debent rōne cōſuetudinis vel rōne pacti in fundatione vel conſecratione appoſiti: nō habēt locū hec decre. de qbs habes. ā. eo. quāto. t capi. pcurationes. t capi. cuz nuper. t xvij. q. j. eleutherꝰ d ¶ Exigere. i. ab intito extorquere. ff. de lega. iij. fideicommiſſa. §. rem.
e ¶ Pecuniā. b̄m Jnnocen. (ADDITIO. Bene te mait hoc Jnno. in. c. pcurationes. eo. tit. vt ibi ſcripſi ſuper ver. pcurationū. Jo. an.) t Hoſt. t. Guil. t Bar. p vecturis t ferraturis equoz ſi indigeāt. (ADDITIO. Si intelligas de indigentia per quā ſpedirēt viſitatio vera ſit glo. de reg. iur. qđ nō eſt. Jo. an.) pecuniā exigere poſſunt.
¶ Glo. ſeq. recl. per obiectionem.
f ¶ Volente. Q. d vt. j. ca. pri. Nota caſum ſpecialem in quo parificantur iſta duo exigere t a volēte recipere. ſic. ā. de reſcrip. ſtatutū. §. inſuper. cum. §. ſeq. ſic. C. lib. xij. publice letitie vel conſulum municia. l. vna. in fine. cum als ſepe ſit licitum recipere quod non licet exigere. xvij. diſtin. de euloggio. de ſimo. dilectus. ff. de va. t extraor. cog. l. j. §. eſt quidem.
g ¶ Munera. Conſulte facit viſitans ſi ab omni munere ſe abſtinet. j. q. j. ſunt nōnulli. ā. eo. ti. ca. pri. §. pe. credit th̄ Bar. q ſi modicū eſculentū vel poculētū recipiat. (ADDITIO. exportandū nō tūc edēdū vel bibēdū: q nō eſſet dubitatio: cū tunc pcuretur puta ſi portet aliquos caponeos: caſeos: vel flaſcos vini: bene facit ſi ēt ab his abſtinet. t vi. qđ vtrī. ā. ca. pri. §. caueāt. ſup ver. qđcūq. Jo. an.) q nō ſit veriſile q aliquē moueat vel dona tem pauperioē faciat: nō bz locū pena. argu. de ſimo. t ſi cōnces. ff. de offi. preſi. l. plebiſcito. q talia nō trahunt ad munera. ff. de offi. procu. l. ſolent. ad fine. ad hoc. ā. de do. inter vi. t vro. c. vltī. ā. eo. de reſcrip. ſtatutuz. §. inſuper.
b ¶ Officio. Q. d qualiter exercere debeat colligitur. t. q. j. placuit. ā. ca. proti. t. §. ſane.
i ¶ Nō ſpenſo. Jlle cui ex ordinaria ptāte cōpetit viſitare: impedītus per alium viſitare poteſt: ille viſitans procurabitur non ille qui cōmiſit: quod dic vt. ā. de officio ordina. ſi epiſcopus. eo. tit.
k ¶ Illud. xiij. q. ij. plerīq. de ſimo. intantum.
l ¶ Duplum. xvij. q. j. militare. xvij. di. quoniam. j. q. j. concuſſionis. t ca. ſequen.
m ¶ Teneantur. Salno eo qđ dicitur. j. capi. proti.
(ADDITIO. vide qđ ibi no. in. j. gl. Jo. an.) t tenet quā multoz ſerē temeritas pretereriª: volētes iuiolabiliter obſeruari: eā ōcernimᵐ pene adiectione iuuādā. Statuētes ᵇ vt vniuerſi t ſinguli qui ob pcurationē ſibi rōne viſitationisᶜ debitā exigere ᵈ pecuniāᵉ: vel etiā a volente ᶠ recipere: vel alʒ cōſtitutionē ipſaz recipiēdo munera ᵍ: ſiue viſitationis officio ʰ nō impenſo ⁱ pcurationē in victualibus: aut aliqd aliud ᵏ pcurationis occaſione violare preſumpſerint: duplū ˡ eius qō receperint eccleſie a qua id receptum fuerit infra mē ſem reddere teneantur ᵐ.
¶ Alioquin extūc ⁿ patriarche: archiepiſcopi: epiſcopi: dupluz ipſum vltra predictū tempus reſtituere differentes: igreſſum ſibi eccleſie ſentiant interdictum ᵒ. Inferiores ᵖ vō ab officio et beneficio nouerint ſe ſuſpenſos ᑫ: quouſqz ʳ de duplo huiuſmodi granatis eccleſijs plenariaz ſatisfactionē impendāt: nulla eis in hoc dantium remiſſione liberalitate ſeu gratia valitura ˢ.

Bonifacius octauus.
¶ Viſitator recipere poteſt pcurationē in pecunia volētibᵗ viſitatis. Sz vna die vltra vnam procurationē non recipiet: iz plura viſitauerit loca. h. d. Domi. Cap. iij.

Felicis recordatiōis Gregorius papa. x. predeceſſor noſter prohibuit in cōcitī ſine alia ſentētia. (ADDITIO. abſolutionis: nam propter dubium ſatiſfactionis faciēda eſſet declaratio. t vi. qđ no. in clc. de decī. c. j. ad fi. in glo. ſic ſuſpenſi. Joā. an.) lxxxj. di. ſi qui. cum ſuis concor. de ſponſa. nō eſt.
¶ Glo. ſequens recitetur per obiectionem t ſolutionez t remiſſionem.
f ¶ Talitura. No. caſum vbi rem meā vel mihi debitam remittere non poſſum: iz nll ſit tam naturale q̄s voluntate domini rem ſuam in alīz transferri. inſti. de re. di. §. per traditionez. t de hoc dic: vt vltī. ā. eo. lib. de reſcrip. ſtatutum. §. ſi quid autem. Cap. iij.

Felicis. ¶ Sunt quatuor dicta. Primo recitat ius antiquū. Secūdo ibi. Uerū. Jſtud tēperat in parte ſecūda. Tertio ibi. Adhcientes. Jaddit t declarat. Quarto ibi. Cetera. Jm religio tuo antiquū ꝑſeruat. Joā. an. Unū habuit ab his que no. Guil. ā. c. pri. vbi dicebat ſe a viſo Gregō. audiuiſſe de mēte ſua fuiſſe qđ hic ſtatuit. (ADDITIO. Et qđo reuoluebat ſkam vt hunc ſaperēt itellectū. vl. ſuper. ver. nō impenſo. Jo. an.)
¶ Procuratio pōt licite recipi in pecunia: ſed non exigi. h. d. Et ſic per iſtud. c. eſt correctum. c. precedens.
¶ CASVS Dictū fuit. ā. c. pri. q habens viſitare pōt a locis viſitatis recipere pcurationē in victualibus: ſed nō in pecunia: etiā a volentibus ſoluere in pecunia. Sed vtrū iſtud ſit verū indiſtincte: Ridet ro. pon. dicēs q ſi la ꝓſtitutio vertebatur in grande detrimentuz prelatoz. t etiā ſoluentiā procurationē: ideo ſtatuit vt ſignis velit ꝛuenire cū prelato: poterit vt p pcuratione recipiat aliquā certā pecuniā: ſed ſi velit pcurare prelatū viſitantem nō tenebit dare pecuniam: t quo ad cetera remanet ca. precedens incorrectum. Uerūtamen dicit ro. pon. q ſi epiſcopus velit viſitare vna die plura loca poteſt: ſed nō exiget niſi vnam ſolā procurationem: ſed bodie prelati habent diſpenſationem a papa viſitandi plura loca vna die: t a qualibet recipere integram procurationem: et

Diuiſio. ¶ No. j. q papa ſ ille q ſuē ꝓſtōnes i ꝓceſſo.
¶ No. ij. q̄ qſiqz ex dictis ꝓſtōne ſcindit ſcōmodū: ſed illa cō ſtituto oz mutari ad B & ſan. t alii. non oz. Do.

Viſitans an poſſit viſitatiōis tpe recipe munera.

Nō ſuadet ob maleficia penas ſoluit.

Universidad de Deusto
Biblioteca

tka phibitio cum sit a iure positiua potuit tollī per contrariam dispensationem: lz nō deberet fieri sine iusta cā.
a ¶ Lugdunen. ī. capi. prox.
b ¶ Allgai. Imocē. iūg. in archiepīs prohibuerat principaliter: z demum ad omnes extenderat. ā. c. j.
c ¶ Exigere. Circa hoc nil corrigīt vel mutatur.
d ¶ Ad volēte. hoc est qđ infra recipit mutationem.
e ¶ Experiētia. sic ā. eo. lib. de elec. cū suis concor.
f ¶ Dispēcta. prespyter ruralis g nō hȝ nisi vnā gaulape forte sine manutergio: z vncū lectuli: qđo pcurabit z hoc pstabit eīm cū nec forte dom⁹ sufficiat posito qđ abundaret relīq: z eps qđo in cyllī domo mānebit.

¶ ADDITIO.

Portatio etiam victualiū ad locū cōpetentē effect onerosa. Joā. an.) Utilis ergo fuit hec constitutio que tollit hec dispendia.

¶ Blo. seq. ostēdit qđo suo antiquum reuocatum est.
g ¶ Lōcedimus. Dic. o. reuolauit ad a. id est extremitas ad principiuȝ. exro. di. ab exordio. Utȝ enī ab his qui pcurationē victualium parare debebāt inuitis: procuratio in pecunia exigi nō poterat. r. q. j. relata. sed a volentibus bene poterat in pecunia recipi z certa sūma taxari. r. q. tij. relatum. idem est hodie per hanc decre. z est equissimum: vt dixi in prox. glo.
¶ Blo. seq. recitetur per obiectionem z solutio.
h ¶ Officio. Satis hoc puto locū hēre: nō solū in ordinarij officio: sed etiā delegationis: cū vtrobiqȝ cadē sit ratio: nō ob. qđ. J. dicit personaliter: qz intelligo qđ cum personaliter visitāt p suis victualib⁹ a visitatio pecuniā recipiāt: cū aūt per alios nō ipsi sed illi victualia vel pecuniā pro eis recipiant: vt. ā. de offi. ordi. fi. eps.
i ¶ Persoluēdā. Alīs enī posset totā ciuitatez vna die visitare: z tot pcurationes recipe quot ibi erūt eccīe: qđ esset absurdū. (ADDITIO. Et cēt accessoriū maius principali. vt dixi in ter. Jo. an.) Numerus ergo pcurationū nō excedat numerū dierū. ā. eo. pcurationes.
k ¶ Letera ho. f. circa exactiones statuta z circa pcurationes etiā in victualib⁹ nō recipiēdis a locis nō visitatis z circa munera nō recipiēda a visitātibus vel eoȝ famulis cum penis superius statutis. Lāp. iiij.

Quamq; ¶ Primo ponit exceptiōē. Secūo phibitionē. ibi. Cum igīt. Tertio penas trāsgressoȝ. ibi. Qui ho. Et hec decre. plenius prouidet qđ alexandrinum: quia nonnulli. j. de immu. eccle. prouidisset. vt ibi dicam. in prin. Joan. andre.
¶ Pro intellectu huⁱ⁹. c. est ꝓsupponēdū: qđ sit pedagiū z guidagiū: de quo in glo. in. c. sup quibusdā. de ver. sig. in an. Unde sciēdū qđ pedagiū v: illud tributū qđ solui. p ritualia subministrat. Letera vo k in eiusdē pdecessoris cōstitutiōe pxīta in suo volum⁹ roboze pdurare. Idem.
¶ Si vniuersitas vel singularis persona ecclesias vl ecclesiasticas personas cōpulerit soluere pedagia: vel guidagia vel exactiones pro reb⁹ suis quas causa negociationis non deferūt vel pro psone: singulares sunt excōicati: z vniuersitas interdicta: nec prodest cōtraria cōsuetudo. Cle. hoc addit qđ diocesani quibus constat aliquos has sentēcias incidisse illos publicare debent: z ipsas sententias facere obseruari. eo. tit. presenti. Jo. an. Lāp. iiij.

Quamquā pedagiorum l exactiones taȝ iure canonico m qđ ciuili n regulariter merito sint dānate: tanto tamē districtius (ne ab ecclesijs z psonis ecclesiasticis talia exigant) prohiberi oporet: quāto si id fiat maioris o inde transgressionis reatus incurritur: z offensa euidēs cōmunitas vel vniuersitas scabinoꝝ alicuius ciuitatis: tunc illa vniuersitas est suppositā interdicto ecclesiastico: non ante incurrit excōmunicationem. Unde autem emanante cleri. presenti. eo. titu. que percipit episcopis z aliis locoꝝ ordinarijs vt ipsi publicēt istas penas z sententias. z precipit illis sub pena excommunicationis: ne sint remissi in publicandis istis penis.
¶ Nota qđ si clerici transferant personas suas de loco ad locū: lz faciant causa negociationis: tamen pro persona sua nō tenentur soluere exactiones vel alia tributa: tamē etiam si transferant res beneficiorū. Sed si transferant fructꝰ patrimonialeꝝ causa negociationis tenentur soluere pedagia z alias exactiones: secus si necessitate sua: quia tunc non tenerentur soluere pedagia neqz alia tributa.
l ¶ Pedagiorum. Quid sint guidagia z quid pedagia. vide. ā. de verbo. signi. super quibusdam.
m ¶ Canonico. Pte. decre. super quibusdam.
n ¶ Ciuili. C. nona. vectī. infīt. non pos. l. ab ecclesijs. C. de sacrosan. eccle. l. placet.
(ADDITIO. xvj. q. j. placet. alīs sub. ℌ. nona ratione. Joan. andre.)
o ¶ Maioris. ſ. qđ si exigantur a laicis. Idem Archi.

a ¶ Ipsarum. ſ. ecclesiarum z ecclesiasticarum personarum: nam res clericorum eodem priuilegio gaudent quo res ecclesiarum: vt. xvj. q. j. similiter. z rationem ibi notat Jo. z Bern. ā. de pigno. ex literis. in glo. penul. nec est illud vniuersaliter verum: vt no. Joan. xvj. q. iij. c. j.
b ¶ Humano. Posito. vt dictū est. ā.
c ¶ Diuino. Legitur Beñ. xlvij. vltra medium. Subiecit Joseph oēm terrā egypti: pharaoni et cunctos pplos eius a nouissimis terminis egypti vsqz ad fines eius preter terram sacerdotuȝ. Et sequitur sic. ex eo tē pore vsqz ad psentē diez in vniuersa terra egyptī quinta pars regibus soluit: z statutum est quasi in legem preter terrā sacerdotalē que libera ab hac cōditione fuit. Item. j. Esdre vij. vltra mediū: vbi dicit rex adagei sacerdoti ministrio. vobis quoqz notū facimus de vniuersis sacerdotib⁹ z leuitis cantoribus: z ianitoribus: z ministris domus dei: vt vectigal z tributum: z annonas non habeatis: potestatem imponē di super eos. z concordat ad hoc. ā. de immu. eccle. non mimo.
d ¶ Constitutionem. Quam habes j. de immu. eccl. c. j. z pro parte eius mētem. vide h decisaȝ.
e ¶ Negociandi. Ad hoc. de vi. z honesta. cle. c. vlti. Et nota in his que negociationis causa portantur: non in propinquo: vel in his que portantur ad vtilitatem fiscī soluuntur exactiones iste. C. de nec. cōmit. l. vniuersi.
f ¶ Adstruare. ā. eo. exigit. in princ.
g ¶ Consuetudine. Ad idem. ā. eo. romana. ſ. procurationes. ā. de capel. monā. c. vno. cum simi.
h ¶ Collegium. Ex quibus hec cognoscantur: vt no. ā. de excess. prelā. dilecta.
i ¶ Predictis. Propinquo: scilicet quas causa negociationis non differunt.
k ¶ Per alium. j. de regu. iur. qui per alium.
l ¶ Ulteno. xlvj. dist. sicut nō suo. j. de reg. iu. qđ alicui.
¶ Blo. due seq. recitari possunt per duas questiones.
m ¶ Singulares. Etiam epī: qz decre. qz periculosum. de sen. suspensionum z interdicti loqtur. Idem Archidia.
n ¶ Vniuersitas. In collegiū enim: vel vniuersitatē excōicationis sibi pferri nō dȝ. j. de sen. exco. romana. ſ. in vniuersitatem. vbi de hoc: z intelligo hoc ēt de vniuersitate vel collegio ecclesiastico. Idem Jo. mo. z Archidia. vt. ā. de pōnis dixi. in prox. glo. z facit. ff. si ser. vendi. l. altius. z de na. er lib. ven. c. vno. de decimis. quāuis.
o ¶ Satisfecerint. Ad instar ercōmunicati pro manifesta offensa. ā. de verbo. signifi. ex parte. j. z. c. sequen. j. de senten. excōmu. scīet. z ca. venerabilibus. Lāp. v.

Clericoꝝ bona an gaudeant rodē priuilegio cum bonis ecclesiarum.

Clici sunt immunes ab exactionibus pro nāz secularium de iure diuino.

Exēplicatō nō dȝ ferri in vniuersi.

Perpetuo declaramus. Sunt due ptes. Secunda ibi [. pōt etiaȝ.] Et prima pōnit dictum de visitatione: iteratione: z procuratione. Secunda vtitur cōsuetudinem cōtrariam. ibi [. Cōsuetudine.] Emanauit ad declarationē decre. ā. eo. romana. z correctionem eorum que ibi no. Ber. z. ā. eo. c. nuper. z. ā. de accusati. fient oītm.
(ADDITIO. Et Joā. tr. qō. ij. millis primas. z fa. eo. c. ij. q. vlti. ℌ. vl. Jo. an.)
¶ CASUS. Dem fuit. ā. eo. titu. c. j. q archiepiscopus nō solum potest visitare totam suam diocesim: sed etiā suam prouinciam. i. dioceses suorum suffraganeoꝝ: vtruȝ istud sit indistincte: respondet q si episcopi adhibeant diligentiā in visitando suas dioceses: Respon. ro. pon. q sic: z dicit q lz episcopi non sint negligentes in visitandis suis diocesibus: tamen nihilominus potest archiepiscopus illas dioceses suffraganeorum suorum visitare: z non solum semel: sed pluries. z iterare ꝑm q dictum fuit. ā. eo. in. c. j. Sed vtrum archiepiscopus visitando prouinciam suam possit audire confessiones subditoꝝ suorum suffraganeoꝝ: z ipsis confessionibus auditis imponere penitentiam salutarem: Rñ. q sic. Et iste est vnus casus in quo archiepiscopus habet iurisdictionem in subditos suoꝝ suffraganeoꝝ alios ꝙ suis habes in. c. pastoralis. de offi. ordi. in antiqua.
p ¶ Constitutionis. ā. eo. c. j.
¶ Glosa seq. ponit opī. contrariam cui respondet.
q ¶ Negligētes. Cōtrarīū no. Ber. in pdicto loco: sed aliud est visitare: aliud de criminib⁹ ingrere: vt dixi. ā. c. j.
r ¶ Et iterare. Repete ꝑm constitutionem. xl. quod est ā. z idem repetas in prox. versi.
s ¶ Ab alijs. Puta subditis suffraganeorum.
t ¶ Premissis. Visitationi: iterationi: z procurationi.
v ¶ Obstante. Ad idem. ā. c. prox. cū suis concordan.
¶ Glosa seq. dat vnum simile. deal; o remittit.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Archiepo pōt ꝓcede re idulgētias in tota sua pul cia.

a ¶ Absolvere. No. casus in quo archiepūs in subditos suffraganeos iurisdictionē hz. Item per totā puincian dat ifas indulgentias. ē. de pēnit. ⁊ remiss. nō. alios casus habes. ix. q. iij. in sūma. ē. de offi. ordi. pastoralis.

b ¶ Salutares. Non nimium austeras. xxvj. q. vij. alligant: ⁊ in eis impōendis ꝑsideret que legunt. de pe. dis. v. cōsideret. ⁊. ē. de homi. licat dignum.

¶ De consecratione eccle sē. ¶ Ui sum est de cēsibus: sed quia in cōsecratione ecclesie solent dari immunitates ⁊ census impoit. ideo post rubricam precedēte subjcit istā.

Cap. vnicum.

Diuisio.

¶ No. ſ. q̄ parteꝫ i termedi diuidit rē istā q̄ pōtes dicūt due res.

¶ No. ſ. q̄ stroit ꝑ pouā non facit rem ꝑfunctam ad quā datur igressus illi p quā fit accessus ſi parieꝫ diuidit istā rem. quod no. q̄ iste ter. facē ad dubiū q̄ ſi porta domus fit in vna parochia ⁊ totū residuū dom⁹ fit in alia q̄ cāōnica pōtio debeat solui parochie vbi ē domus: et nō vbi est porta. d̄ q̄ g. d̄ sepul. cuz go. eo. lib. Do.

SI ecclesiam. ¶ Determinat quatuor casus. Sc̄o ibi [Secus.] Tertio ibi [Non ſic.] Quartus ibi [Non unus.] Joan. and. Emanauit ad declarationē eoꝝ que no. Dost ieñ. ē. eo. ti. c. j. ⁊ vlti. Jo. an. Proprie ecclesia dī consecrata. (ADDITIO. Patet hoc de ꝑse. dist. j. non oꝑs. xvj. qō. v. possessio. quandoq; ecclesia vocatur oratorium. c. q. latores. xlij. dist. c. pe. ⁊ vlti. quādoq; vocatur domus orationis. xvj. qō. vij. ⁊ h dicimus. ⁊. ē. de imu. eccle. cum ecclesia. quandoq; dī templum vt ibi. ⁊. xxxvij. di. ecclesiens. j. qō. iij. ex multis. ij. q. vij. accusatio. ij. rñ. Unde tabernaculum. de ꝑse. dist. j. c. j. xxxvj. dist. c. vlti. quādoq; domus dei. j. q. j. non solum. ⁊. j. ti. ij. occet. Et est ratio: q̄ specialiter ibi deus inhabitat. vnde ibi habitātes protegit. dicitur enim domus esse tutissimum refugium. ff. de in ius vo. l. plerīq; fm Archidia. Joan. andre.) Basilica non consecrata. de relig. do. c. j. sed contra non consecrata pollūtur: sed aliter reconciliatur. ē. eo. c. vlti.

¶ CASUS. Certum est q̄ figo per inturiam alium verberet in ecclesia: ⁊ effundatur sanguis in ecclesia: idem si effundatur semē hominis q̄ ecclesia est cēsenda polluta. Sed qd de cimiterio: ponam⁹ q̄ ecclesia aliqua fuit pollutra: est aliqd cimiterium: iurta ecclesiam: vtrū fuerit cimiterium pollutū? Rñ. q̄ sic: q̄ est accessorium ad ecclesiam: ⁊ ideo anteq̄ cimiterium illud fuerit reconciliatum: non debet in eo aliqs sepeliri. Sed quid econtra: cimiterium aliqd fuit pollutuz: vtrū ecclesia que est iurta cimiterium ad cimiterium: ⁊ magis dignus non trahit ad minus dignum. Sed qd: ponamus retento ꝓiori themate q̄ aliqd cimiterium fuit pollutū: est aliud cimiterium illi cohereno: q̄ est ibi qdam parieꝫ diuidens vtrūq; cimiterium: vtrū illud cimiterū censeat esse pollutum? Rñ. q̄ non. Ter. [Sanguinis.] Regitur q̄ fit effusio sanguinis humani iniuriosa: ideo ſi me defendēdo effundaz sanguinem in ecclesia: non ꝓpter hoc dī ecclesia polluta: imo ſi quis se defendēdo suum aggressorē in ecclesia occiderit: nō est irregularis cēsendus [Cōtiguum]. i. fine medio: q̄ contigua sunt que duobus extremis se contingunt.

¶ Nota primo q̄ ecclesia vel cimiterium pollui effusione sanguinis humani: ⁊ hoc quādo effusio illa sanguinis est iniuriosa: secus si iuste vel iocose fuerit facta: vel etiā si euenerit naturali fine aliqua percussione. Item regrit q̄ illa effusio sanguinis fuerit facta in magna abundantia: ideo si solum essent effuse due vel tres gutte non diceretur ecclesia polluta.

¶ Nota vlterius q̄ etiā cimiterium vel ecclesia dī polui per effusionem seminis humani. Et dicunt aliqui q̄ requiritur q̄ illa effusio fuerit adulterina: secus si matrimonialis. Hanc opinionē tenet Archidiaconus. Et rōnē ponit ipse Archi. q̄ reddere debitum est meritorium: sed glo. ista ꝓcludit ꝓrarium: q̄ aliqua sunt illicita rōne loci: que alias de se sūt licita. Nec ob. ratio Archidiaconi q̄ reddere debitū vxori est meritoriuz: q̄ bene segtur. reddere debituz vxori est meritoriuz. ergo nō merecē pēnā: sed nō segtur quin ecclesia sit polluta. Item dicit Dūcus de sō Semi. q̄ in oī loco non est reddēdum debitum carnis.

¶ Nota q̄ ſi cimiterio polluto non sunt sepelienda corpora ante reconciliationem debito modo factam.

¶ Nota q̄ polluta ecclesia ēt dī pollutū cimiterū ſi sit ꝓtiguum ecclesie: ideo aliqs nō dz in eo sepeliri: tū non est necē q̄ reconciliet cimiterū: q̄ venit accessorie ad ecclesiaz ꝑ reconciliationē ecclie videt cimiterū eē reconciliatuz.

¶ Nota vlterius q̄ parieꝫ inter medius diuidit res diuersas vt censeantur res diuerse.

¶ Nota q̄ porta ingressus vel aditus non facit propter hoc ꝓtigua. Et istud facit ad qōnem: ⁊ ponamus q̄ hēo vnū domicilium porta domicilij est in vna parochia: et residuum est in alia parochia. quātenz ad iura parochialia nō sum parochianus illius ecclesie in cuius parochia est porta domicilij: sed sum parochianus illius ecclesie in cuius parochia est residuum domus.

¶ Glo. seq. recitat per obiectionē ⁊ solonez. Sc̄i a pars per qōnem ⁊ solutionem: ⁊ solutionis ꝓrario respondet.

c ¶ Pollut. Quo ad opinionē hoium qui eaz pollui nō ſtum in eis est. (ADDITIO. Et est hoc expressuz. j. q. j. q̄ qdam. in fi. Jo. an. Jque enz sunt sancta cōingnari non ꝓsit. xv. q. vlti. c. vlti. de coha. clerī. ⁊ mu. vestra. ⁊ qd firmū erit aut stabile si sanctitas ꝓcorrupta corūpat. C. de epi. ⁊ cle. si quencz. Et ob hoc dico q̄ si pollutio fuerit occulta: non dz reconciliari. Dicit enim theologi q̄ ideo reconciliatur ecclesia: vt videtes laici ecclesiam sic lauari que nō peccauit: cogitent intra se quantum pro lauatione peccatoꝝ laboraādum sit. pbatur hoc iure: q̄ ecclesia non indicat de occultis. xxxij. dist. erubescāt. de symo. tua. non ob. de adul. significasti. q̄ dico q̄ adulterium ibi publicum erat: quod pz ex eo q̄ adultero indicta fuit purgatio.

¶ Glosa seq. primo soluit septem dubia. in fi. querit. arguit ꝓ ⁊ contra. ⁊ soluit.

d ¶ Sanguinis. Humani ⁊ iniuriosi. (ADDITIO. Facit de ꝓtuisle. tuaz. in ꝑn. Jo. an.) Uñ si ibi occidat canis: vel humanus sanguis casu effundat. (ADDITIO. Uel si q̄ ibi minutionē faciat. Joan. andr.) ecclia nō est reconcilianda. ⁊ si sine sanguinis effusione occidat ibi homo: puta cū tersorio ad collum: bene reconciliatur ꝓpter criminis horroꝛē: fm Hug. q̄ no. hoc de ꝑse. dī. j. ecclesijs. (ADDITIO. Et idem Archidia. hic ⁊ ibi: vt remittit. Jo. an.) Et est casus. ē. eo. ꝓpositus. vbi dī q̄ ꝓpter homicidia ⁊ vulnera reconciliat ecclesia: nō dicit an in eis fuerit sanguis effusio: nec ne. (ADDITIO. Ad hoc. ff. ad. l. aquil. qua actione. §. j. Joan. andre.) Et si extra ecclesiam vulneratus ad ecclesiam fugiat: ⁊ ibi sanguinem spargat non reconciliatur ecclesia: secus econtrario. (ADDITIO. Fm Uin. qui h̄ no. ē. eo. ꝓpositū. in. j. glo. affleg. ff. ad. l. aquil. huic scripture. Jo. an. vel cū sanguinez colligit in scatella. si aūt supra terram: pone cum

Ecclia nō est reconciliāda si pollutio fit occlta. Ecclia polluta quāg debet reconciliari.

Ecclia ante sit reconciliāda si aliqs in illa occidatur absq; sanguis effusione.

sagitta homo interficit: dicit ibi Hug. q̄ nō est facienda reconciliatio: q̄ extra ecclesiaz vt factū. (ADDITIO. Eadē rōne dicit idem quādo sub ecclesia in cella cauerna vel spelunca ibi sita. ad vtrūq; sactant iura loquētia de ingressu ecclesie. ē. eo. lib. de offi. delega. c. ij. ⁊. j. de sen. excō. lo cui. Jo. an.)

Ecclia dz reconciliari ij casibus vt ibidez occidat.

Sed qd si sanctus vir ibi occidat: nunquid reconciliabitur ecclia: Uidet q̄ sic: q̄ iura idistincte loquunt: ⁊ scelerati est iustū ⁊ sanctum occidere. ff. iustū xxj. q. v. si non licet. In ꝓrarū videtur cū ecclia sanctificata sit non polluta. (ADDITIO. ad hoc. ē. eo. lib. de electio. fundamenta. post ꝓl. ver. isti sūt ⁊. xxj. di. ꝙuis. Joan. and.) Sed hoc vez est ex sanguis effusi passione: sed ex ipso effusi actiōe dī polluī tanta illud actio vilipenditur: passio ḡta fuit. (ADDITIO. Seneca lib. iij. declama. etiā vbi remedia ē mori scelus est occidere. Joā. an.) Unde primū teneas: locā tamē sanguinis nō lauabunt.

† ¶ Con cor. ter. in Lex pupil lari. ff. de vulg. ⁊ pu pil. ⁊ in. l. iure gentium. §. si minimo. ff. de pac. cum no. Uersus. Seneca.

Cōtigua que dicuntur.

(ADDITIO. Si vir sane mentis seipm occidat in ecclesia vel vulneret trato animo ad sanguinis effusionē. Et quo publicū est reconciliabilē ecclesia. ad hoc sufficit qđ scripsi. ē. de sen. excō. ꝙligit. sup. ver. excōicet. li. Jo. an.)

¶ Glo. sequens in questione duas contrarias opi. recitat. secundam approbat.

a ¶ Seminis. Humani non cuiuscūq; ⁊ intelligunt. hic quidam de semine fornicario: vnde si vir cognoscit vxorem in ecclesia non reconciliabitur. hoc tenet Hugo. cuius glo. posuit Joan. de consecra. dist. j. ecclesijs. Uin. ⁊ Bandolphus. (ADDITIO. ⁊ Archidiaconus qui dicebat q̄ ꝓ in ecclesia non debeat regulariter debitū reddi vxori: si tamen petat ⁊ reddatur non potest dici adulterium vel fornicatio: ſa. de consecra. dī. j. ſi motum. Jo. andre.) Sed ipse Joan. contra. quod verum puto. allegabat. ff. de sol. l. quod dicimus. ⁊ hoc no. xxxj. dist. quoniam. lxxij. dist. ecclesijs. xxxij. q. iij. apostolus. nam mixta licita ex loco sunt illicita. ij. qō. vij. accusatio. de immu. eccle. capi. j.

b ¶ Contiguum. Contigua dicuntur quorum extrema se contingunt.

(ADDITIO. Fuit dictum Aristotelis. ſ. phyſi. qui subdit illa esse contigua quorum terminus est vnus: et idem datur exemplum de aqua in vase: est enim vasi cō

semis effusione ꝓtigat: ipsi cimiterii ſi ꝓtiguū sit eidē censetur esse pollutū: vnde anteq̄ reconciliatuz fuerit: nō debet in eo aliquis sepeliri.

¶ Secus si remotuz fuerit ab eadem. ¶ Non sic quoq; in casu cōuerso sentimus vt videlicz polluto cimiterio (cuius ecclesie contiguo) debeat ecclesia reputari polluta: ne minus dignuz maius: aut accessorium principale ad se trahē videat. † ¶ Nō vnū: sed plura cimiteria esse noscuntur: que quis sibi coherentia pariete: tamē medio se iunguntur. Jdeoq; violato eoꝝ altero: alterū (ſz de vno ad aliud per portaz intermediaz habeat accessus) nō ꝓpter hoc reputabitur violatum.

¶ De reliquijs ⁊ veneratione sanctorum.

B onifacius octauus.

¶ Festa. xij. apostolorum: quatuor euāgelistaꝝ: ⁊ quatuor doctoꝝ ⁊ cōfessoꝝ ecclesie. s. Gregorij Augustini Ambrosij ⁊ Hieronymi: sub officio duplici debent solēniter celebrari. Jo. an. La. vnicū.

LOziosus de⁹ in sanctis suis: ⁊ in maiestate mirabilis: cuius ineffabil altitudo prudentie: nullis inclusa limitib⁹: nullis terminis cōprehēsa recti censura iudicij celestia pariter ⁊ terrena disponit: etsi cūctos ei⁹ ministros magnificet altis decoret honorib⁹ ⁊ celestis efficiat beatitudinis possessores: illos tñ (vt digni digna rependat) potioꝛib⁹ attollit insignys dignitatū: ⁊ premioꝝ vberioꝛi retributione ꝓsequit: quos dignioꝛes agnoscit ⁊ cōmendat ingentioꝛ excellētia meritoꝝ. ¶ Sic ⁊ alma mater ecclesia eius sacra vestigia ꝓsequēs: ⁊ exēplo ducta laudabili: lz vniuersos in regnis celestibus cōstitutos studys honorare solicitis ⁊ sonoris efferre ꝑconijs non desistat: gloriosissimos tamen christiane fidei principes: athletas dei electos iustos secuti iudices: lumina vera mundi videlicet christi redemptionis filios: ꝓ quoꝝ meritis ecclesia sancta ꝓficit: ꝓ quoꝝ ꝓtectione fidelium turba letatur: ꝓ quoꝝ ꝓsidijs ad celestia regna tendimus: ꝓ quoꝝ ꝓcibus ad ꝑpetue felicitatis gaudia peruenire ꝓtendimus: ꝓ quoꝝ ꝓmotione ad ꝑpetue beatitudinis ꝓmia ꝓperamus: ꝓ quoꝝ ꝓtectione ꝓ ꝓsidijs ꝓ ꝓcibus ꝓ ꝓmotione

¶ No.ſ. q eccliā dī plātart ſanguine martyrū: ⁊ ſic faē q effuſio ſāguis eoz ecclīa nō vſquā ecclēſiā.de q̄ ā.tit. prī. ca. vnico.

Canonizatio ſanctorū ſpectat ad ſolum papam.

¶ Glo. ſequens ponit nomina. xij. apoſtoloꝝ.

a ¶ Duodeno. Hoc dicit ꝓpter paulū ⁊ illos q nō fuerūt de numero. hi aūt ſunt. xij. Petrus Joānes Jacob⁹ zebedei Andreas Philippus Thomas Bartholomeus Matheus Jacob⁹ alphei Simon tadas Jacobi. (ADDITIO. Matth. x. ⁊ Marci. iij. vocatur hīc Thadeus: ⁊ de hīs ḡb⁹ habetur Luce. vj. Joā. an.) ⁊ Mathias qui fuit in locum Jude ſcariothis.

b ¶ Quatuor. maꝝ cum Matthei Lucam ⁊ Joānem.

¶ Glo. ſeq. primo ꝓbat q̄ꝝ rōndus q̄ ſolus papa canonizat. alle. duo ſupra tū ẓitū ⁊ ſoluit. Secundo tractat qd ꝑ canonizatiōnē ꝓſequit ſanct⁹ ⁊ an ꝓt⁹ poſſit ad eum otari. Tertio qd in canonizatione ſit ſquirēdū ponens quatuor que in miraculo requiruntur.

c ¶ Sedis aplice. Solus papa hȝ nō ſolū certos de ſanctis ꝓ alijs extollere: ſed etiā eos canonizare: multiplicī rōne. Prīo q̄ iſta eſt vna de maioꝝ⁹ cauſis q̄ licet chīſtianos ꝓpoſſit: ⁊ ſic eſt ad ſedē apl̄icā referēda. de bapt̄iſ. maſones. Secūda miracula attribuūt fidei. hec ſgō cū ſit de fide: ꝑtinet ad ſedē apl̄icā referenda. xxiij. q. j. quotiēs. Tertio qd papaz ſpectat declarare dubia ſcripturarū. q ſi. ſint legi. per venerabilez. mīto ſoluo dubia ſoluat: q̄ etrea maiora maius pīculū vertīt: tō ꝛc. ē. de electio. vbi pīcluz. Quarto ne pp multoꝝ eſoꝝ ſimplicitatē ppl'm decipi cōtingat. ē. eo. tī. ca. j. ⁊. ij. Quinto: ne in ſkintū ꝓtingat ſanctos multiplicari: ⁊ ſic deuotionē refrigeſcere: ⁊ ſanctitatē vilēſcere. lxxx. di. epī. videt tñ ad ſā ē. d ſcriſs. c. vlt. de ꝓſcra. di. iij. c. j. vbi vī q̄ epī b poſſint. ſz illud ītelligit de ſanctis ſā canonizatis: nō enī oſuz feſta vbiq; colunt. Hoc aūt ꝓſeḡt ſanct⁹ p canonizationez: q̄ ecclīa p eo ſolēniter ⁊ ꝓ alīq⁹ ſolēnius dicit officiū vt hic. Itē ſter alios ſanctos i letanīa notaī ⁊ ſuocaī: ⁊ ſi eccl̄ia in canonizatione erraret (qd̄ ſnō eſt credēdum: ſz accidere poſſet. de ſen. excō. a nobis. ij.) nihilominus p̄ces i bonorē talis accepte ⁊ grate ſūt: p fidē enī chīſti oſa purgant:

de coha. cleri. ⁊ mu. veſtra. ⁊ eſto q̄ veritas canonizationis deficiat: nō deficit fides. de baptīſ. debitū. de ꝓeſbyt. nō bapt. c. ij. ⁊. iij. Dicim⁹ enī q̄ cuilibet ſz in ſecreto alicui defuncto q̄ ſanctū credit ꝑces porrigere: vt ꝓ ipſo ad deū itercedat: ſz ſolēnes ꝑces publice emittere vel ſolēne officiū publice dicere nequeat: vt dicerūt Inn. ⁊ Hoſtī. ē. co. tī. Ad canonizādū aūt ſcōs ītendrēdum eſt an illi de quo canonizādo q̄rit̄ pater vitā teſtimoniū prebeat ꝓ labor⁹ multis: morib⁹ caſtis: actibus ſtrēnuis. ltj. di. miramur. Oꝝ enī hoc pāti teſtificatiōe ꝓdicat: ⁊ bone fame ꝓconſis ſi tacerī. xij. q. ij. ſtuor. ⁊ marie queri oz de ſimplicitate ⁊ hūilitate: qa ſuphis de⁹ reſiſtit: humilibus aūt dat gr̄am. Itē oz queri an in vita ꝑcutiēs paſſus fuerit. vij. q. j. oſo g. ⁊. c. ibi aduntati. ⁊ an paſſus fuerit ex charitate. j. q. j. vide. Quereādū et eſt de miraculis facto in vita ⁊ poſt morte. Et q̄tū ad hȝ q̄ fit miraculū ḡtuoꝝ regrunt. Prīo q̄ ex deo: nō ex arte cōtingat: nec ex diabolo: mā miracla q̄ſq; ſūt ꝓ malos. j. q. j. teneam⁹. ⁊. c. ꝓphetauit. neceſſe eſt. n. martyres a deo ſpetraſſe q̄ mādāt. l. di. ſigo. ꝓpoſtera. Secūdo q̄ ſit hȝ nāz: ſīē de ſga moyſi mutata in colubrū: ⁊ de aſina loquēte ad balaā. ē. de her. cuz ex iniecto. (ADDITIO. Ero. xij. Et de aq̄ in cribro poꝝ tata ꝓ Tutiā ſgine veſtalē: cui ſic nā ceſſit ad ꝓdāndū ceſſus ſnocētiā: vt dicit Valer⁹ li. viij. c. j. An ſit de neceſſitate miraculi q̄ fiat in ſkātī: ⁊ an ſit hȝ nōnē miraculi liberatū ſ liberatōe dolere tractat Arch. xxvj. q. v. nec mīrū. ver. nec tō. Jo. an.) Tertio q̄ nō ſit ex vī ꝓboꝝ: ſed hoſ⁹ meritō ſd ꝓtigat: nā pauſa ⁊ vīnū ꝓdūt ꝓdutū ver boꝝ trāſubſtātiant ſ corp⁹ ⁊ ſanguīnē. ē. de cele. miſ. cuz marthe. Ihūſti. Quarto q̄ ſit ad corroboratiōnē fidei: herba enī myſterio hoſ⁹ trāſit in vtrū: hȝ hȝ nil ad corroborationē fidei. ⁊ tō ad canonizationē (niſi hec ītuor cōcurrāt) miracula nō ꝓeſſent ſm ſummiſtas: q̄ hoc no. ē. eo. tī. ⁊ moder. ē. de teſti. c. venerabilē.

d ¶ Duplici. Dicit gdā offīm duplex cū tota antipho- Officium

Canonizatio ſanctorū q̄ſ debeat fieri ⁊ qd̄ ꝓcedere ipſam canonizationem.

qñ dicaī duplex.

Cōtinuatio dominī dicte.

Diuiſio. ¶ No. j. arg. q̄ colligit̄ ⁊ talīe ſponſi reſpcū bonoꝝ ⁊ ſic iſta nō vidēt onerare alias: ſz ꝓſonalia: habita tñ cōſideratione ad bona. ¶ No. ij. q̄ laici nō poſſ cōpellere clericos ad dimittēdum vl' alienā. bona ꝓ eoz licite acquiſita. Domi.

na dīcāſi pſalmū: ⁊ tota poſt pſalmū: cū alīs nō tota hȝ ſolū ꝓncipiū dicaī aſi pſalmū: alīj alī: clericis hȝ relinquo. (ADDITIO. Remittit Archi. ad roma. Guil. li. viij. Rū. de feſti. ſanctoꝝ. ver. quedā aūt feſta. Jo. an.)

¶ De immunitate eccleſiarū ⁊c. ¶ Dictū fuit. ē. de bīſiēſo ⁊ eccleſijs tā ſeculariū q̄ regularibus: ⁊ ēt dcm fuit ē. de cēſibus ⁊ exactiōib⁹ ⁊ ꝓcuratoribus ⁊ l. c. q̄ſq. q̄ eccleſie et eccl̄iaſtice ꝑſone ſūt īmunes a pedagijs guidagḡs ⁊ alīs exactiōibus ſecularibus: verū q̄ poſſet dubitari an alta īmunitate gaudeat eccleſia: ideo ad nos ſſoumādum annecteſſ rubrica generalis de īmunitate eccl̄iarū. Uel ſic pōt ītimari. Dictū fuit. ē. de conſecratōe eccl̄ie vl' altaris: ⁊ rūdq̄ eccl̄ia poſt cōſecrationez gaudet īmunitate: ideo ad nos īformādū ponit rubricam de īmunitate eccleſiarum. Cap. j.

ULta nōnulli habentes tēporale ⁊ dñiū vel poteſtaris gerentes officiū ſeculāris libertatē ⁊ īmunitatem eccleſiaſticā ledere ac minuere ranḡ honoris ⁊ priuilegiū dīſ Jo. mo. Primo recitat ī genere tyrrannidē ſecularis poteſtatis. Secundo ibi[Sane.] Narrat in ſpecie. Tertio proūt det contra illa. ibi[Volentes.]

(ADDITIO. Scire debes q̄ Mercāder quart⁹ cuius fuit hec decretalis puidit ꝓtra ſeptē granamina que tal ei inferebāt eccleſijs ⁊ clericis. Et qd̄ hic habet fuit primū. De ſcōs formata fuit decre. ē. ē. ē. de cenſi. que ſonat plenius. puidet. Tertiū fuit omiſſum ex cā: ꝓtinebat enim q̄ de legatis eccleſie vel ad pias cās vel ꝓ male ablatis nſi poſſet diminui p̄ cōmunitates occaſione alīcuius ſpoſitionis facte poſt mortē teſtatoris vel īfirmitatis q̄ deceſſit in frandē. Quartū habet. j. de ſen. excō. decernimus. De quīto formata ſunt decre. eōd. ē. de exceptio. De ſexto decre. licet. ē. de ſureſuran. De ſeptimo decre. ſecunda. ē. de foro competen. Joan. andre.)

¶ Preſſupponendum eſt illud quod habetur in. l. placet. C. de ſacroſan. ec. per quā ſperator exemit quaſcūq; eccleſias a ſolutione tributorum ſordidorum ⁊ extraordinariorum ⁊ quoticūq; ſuperindictorum.

¶ CASUS. Certū eſt q̄ per illā. l. placet alleg. eccleſie ſunt īmunes a quibuſcūq; munerib⁹ ſordidis ⁊ alīs exactionib⁹: facta tali ꝓſtitutione per ſperatorem: eccleſie acquiſierūt de nouo aliquas poſſeſſiones: vnde laici vt cebāt q̄ eccleſia ſolueret tallias reſpcū illarū poſſeſſionū de nouo acq̄ſitarū poſt illā. l. placet. vel q̄ illas poſſeſſiones poneret eccleſia extra ſuā manū. Iſtud fuit notificatū ſſimo pōtifici: q̄ ordinauit q̄ queūq; ptātes ſeculares vel q̄cūq; iudices laici nō cōpellerēt ꝑſonas eccleſiaſticas ad ſoluendū tallias pro poſſeſſionib⁹ nouiter acq̄ſitis: nec ēt cōpellāt eccl̄ias vel eccl̄iaſticas ꝑſonas ad ponēdū extra ſuas manus poſſeſſiones de nouo acq̄ſitas. ¶ Nota primo ſſimū ad q̄s allegat̄ principiū hui⁹ ca. q̄ eccl̄ia romana nō ſolū eſt mater aliarū eccleſiarū: ſed etiā ipſa eſt nutrix aliarū eccleſiarū. ex quo inferē q̄ papa ꝛcurrit in adminiſtratiōe eiꝰ q̄ buſcūq; alīus adminiſtratoribus. Idē dicendū in ēpo reſpcū eccleſiarum ſue dioceſis: ⁊ ideo pōt ēpus agere vel defendere pro eccleſijs ſue dioceſis: q̄ ſua ītereſt hȝ nō īmediate: ſed mediate ītereſt ipſi⁹ adminiſtratoris ſmediati: puta rectoris eccleſie pochialis vel alterius prelati. Bȝ querīt q̄s erit preferēdus in ꝓcurāde iuriū ſllarū eccleſiaz: Cōmunis opinio doctorum eſt q̄ adminiſtrator ſmediat⁹ erit preferendus: ⁊ hoc q̄ſi adminiſtrator ſmediat⁹ eſt bonus adminiſtrator: nō ſuſpect⁹. ⁊ hȝ ēpus cum eo cōcurrat: tū eſt preferēdus ipſi epiſcopo.

¶ Nota vlterius ad quod principaliter emanauit prīus caſus. videlz q̄ clerici non debēt ſoluere alīq̄ exactiones vel tallias pro ſuis poſſeſſionibus de nouo acq̄ſitis: q̄ alīq̄b⁹ videbat q̄ de poſſeſſionibus de nouo acq̄ſitis poſt dictū. l. placet alleg. eccl̄ie tenerenḡ ſtribuere pro ſolido ⁊ libra. Unde ſeḡdū ſm doctores q̄ qñ taxanē tallie: quilibet debet tradere verā eſtimationē rerū ſuarū. etiā probetur ⁊ poſſit īmentirī q̄ res ſue pluris valent: ſtīnd prīus applicabit fiſco: poſtea diſtributores ⁊ collectores ſponent cuilibet ſuā ratam pro ſolido ⁊ libra: tamē ſtīnd in hīs partib⁹ nō ſeruatur. Sic iſti laici volebant īmponere tallias ſuas ſuper poſſeſſionib⁹ eccleſiarū. Aliqui dicunt q̄ ſtīnd cap. nō ſeruat̄ in hoc regno: q̄ cōpellunt̄ eccleſie ponere extra manū bona de nouo acq̄ſita. Sed eſt dicendū ſm Joā. and. q̄ ſi quis teneat poſſeſſionē in allodiū ⁊ tta q̄ pro illa poſſeſſione nō ſoluat aliquid domino tēporali: poteſt illā poſſeſſionē tranſferre in eccleſiaz: ita q̄ dominus tēporalis nō poteſt cōpellere eccleſiam ad ponendū extra ſuā manum. Sed quando eſt talis res que debet domino tēporali aliquod ius reale: videlicet q̄ poſt mortē illius qui tenet illā poſſeſſionem res debet reuerti ad ipſum dominum: q̄ tunc ipſius domini tēporalis īntereſt q̄ nō ponatur inter manus eccleſie que eſt īmortalis: ideo poterit ꝓcedere huiuſmodi acquiſitionem vel compellere eccleſiam vt ponat illas poſſeſſiones extra ſuam manum.

¶ Glo. ſequens ſolut dubium.

a ¶ Temporale. Oꝝ eccleſiaſtico minus eſſe dubium non eſt. xcvj. di. ſi imperator. ē. de malo. ⁊ obe. ſolite.

b ¶ Francie. Accidētā facti exprimit. (ADDITIO. Idem Joā. mo. ⁊ Archidia. nō decre. localē facti vndeam generaliter proſequit. j. ⁊. ē. de cenſi. c. j. eo. lib.

† ¶ Adde qd dicatur alloḍ. nota. glo. in. l. ſi ita. ff. de her. ⁊ in. l. ⁊ ſi gs. ff. de reli. ⁊ ſumpt. fune.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Tributū tenet̄ solu ecclīa de pdio tributario sibi donato.

a ¶ Bonor. Quid dices si tributarii predictū donetur ecclesie: nūquid tenentur ecclesia ad tributum: Dic q sic. (ADDITIO. Idē Jo. mo. qui inducebat etiā q̄ predicens nō videt̄ secedere nisi tūc qñ hz in re. ff. ptra emp. q tabernas. c. Jo. an.) q̄ res trāsit cū onere suo. r. q. j. auctē. sicut aūt. r auc. seq. xvj. q. j. si go laicus. de decimis. cuz in tua. ad hoc. ā. de cēn. c. j. vbi de hoc. (ADDITIO. Archidiaco. alleg. j. de hereticis. accusatus §. si vo. in fine. Joā. andre.)

b ¶ Exactiones. Adhuc patebitur. j. e. clericis.

c ¶ Ponendum. Dicit de iudeis q̄ tenent̄ ad decimas predictas: q̄ si ipsi nō colerent alij colerēt. ā. de decimis. de terris. sic videbāt ilti laici: aut extra manū vestrā ponatis hec predia: aut exactiōes soluatis: vt vel a vobis vel ab alijs collectas et tallias de ipsis possessionibus habeamus. Cap. ii.

Plutho. ¶ No. j. q̄ actor intrisect ordinē p signa extrinseca. p̄z h q̄ dicit q̄ gemua flectant corpa: r p inclinatione capitis illud ostendatur. ¶ No. ij. q̄ appellatione cāe cōprehendit criminalis r ciuilis. Do.

OEcet domuz dñi. ¶ Deinde decretalem in quatuor partes in prima ponit cōstitutionem: vsq̄z ibi. Sit itaq̄z. In secūda ālter homines debeāt se hēre in ecclesijs: r a qbꝰ abstinere: vsq̄z ibi. Ordinarij. In tertia q̄ ordinarij p se vel per alios ih faciant obseruari: vsq̄z ibi. Qui vo. Jēminat penā in ptrafacientes.

(ADDITIO. Et decentia propter respicit honestatē. ā. de vo. magne. post prin. Joan. andre.)

¶ Istud. c. ostendit in quatuor: partes in prima ponitur constitutionis causa. In secunda parte ibi. Sit itaq̄z. ostendit qualiter homines debeāt se habere in ecclesijs. Nam instruit primo qualis debeat esse ingressus ad ecclesiam. Item docet illa a quibus homines debeāt abstinere in ecclesia: dicens q̄ quis debet intrare ecclesiaz cuz deuotione r humilitate. Et q̄ quis in ecclesia nō debet exercere deambulationes r cauillationes: ne in loco in quo debet obtinere ventam peccatorum ipsa peccata cōmittat. Item statuit vt indicēs seculares nō exerceant iudicia in ecclesia: nec contrahentes celebrent contract⁹ in ecclesia: si valēt ptract⁹: sed ptrahētes peccāt. In tertia parte ibi. Ordinarij. Iprecipit ordinarijs locoꝝ vt ipsi faciāt ista p̄uari in suis diocesib⁹. Postea in ḡra r finaliter ibi. Qui vo. Jēminat penā excōmunicatiōis. h. d. in lōgū.

Nōdilla

¶ Nota primo qualis debet esse ingressus ad ecclesiaz: quia debet esse cum signo humilitatis r deuotionis. Et

De⁹ nemīnem vult perire.

ctione. c. vno. §. in fronte. r primo apud antiochiam fuit nomen illud. rxij. dist. c. sacrosancta.

a ¶ Al peccatis coz. Nemīnē enim vult perire. de bap. malores. §. caute. (ADDITIO. iij. q. iiij. hi q. de pen. di. j. q̄ disuisitatis. r xliij. q. viij. his a qbus. in fi. Jo. andr.)

b ¶ Loquis. Ad cor enī respicit de⁹. xliij. q. v. si qnis inuenīsti.

c ¶ Vel. i. saltem. (ADDITIO. sic de pen. dist. iij. dicit deus. ā. de pbē. c. fi. de preben. extirpande. Joā. andre.)

d ¶ Capitis. i. dist. in capite.

(ADDITIO. ad hoc de pfecra. dist. j. apostolica.)

e ¶ Intento. Ut nisi aliud cogitet q̄s precetur. ad qđ sacerdos pplm excitat: sursum corda dicendo. de pfecra. di. j. quando.

(ADDITIO. dicitur versus. Nō vox sed votū: non chorda musica sz cor. Non clamor: sed amor clamat in aure dei. Joan. and.)

f ¶ Parlamenta. Nota ptra vniuersitates ītalie q̄ frequenter faciunt in ecclesijs talia parlamēta

(ADDITIO. Dicit Valerius li. j. c. j. q̄ gallus cōsulatu gallie: r scipio cōsulatu coīsce priuatī fuerunt: qr parlamēta faciebant in templo. Jogn. andre.)

g ¶ Turbare. ad hoc. ā. de senten. excōmunī. veniens. in anteen. de sanctiss. episco. §. siquis tam sacra. colla. ix.

h ¶ Cōmitti. Nō enim debent ibi misceri sceleribus vbi de peccatis est venia postulanda. in auc. coll'. viij. vt licc. matri. r quie. §. qr vo ista. r. ā. eodem tītu. i nouitatem. ad idem. de accusa. qualiter. r. C. vnde vi. meminerint.

Versus.

Negotiatiōes non debēt fieri i templo.

i ¶ Cimiterijs. ā. cum ecclesia.

k ¶ Negotiationes. Nam ois negotiatores elecit de templo r mensas nūmulariorum euertit. j. q. iij. ex multis. lxxxviij. dist. efficiens palea est. Et est ratio: quia talia difficile sunt sine peccato: vt eadem dist. in. quoniam non cognoui. r de pen. dist. in. v. qualitas.

l ¶ Secularium. Idem. ā. eo. c. j. ecclesiastica pō iudicia tbi tractari possunt. ij. questio. ij. c. vltimo. r. ā. de appellatio. qua fronte. Joan. andre.

m ¶ Suadendo. Que. s. dicta sunt vsq̄z ad ver. nullus.

n ¶ Compescant. Per censuram ecclesiasticā vel aliam arbitrariam penam. ā. de offi. delega. de cauſis. Jo. and.

¶ Glosa sequens querit r soluit.

o ¶ Processus. Quid de cōtractibus initis in ecclesia: nunqd valebunt: Dic q̄ non debēt fieri: r qui facūt peccant per hāc decretū. tū ptractus tenent: nam cum tīm̄ processus r sinas iudicium irritet: r penalis sit constitutio: penam non extendam. j. de reg. iur. in penis. cū suis concordan.

Cōtract⁹ celebrat⁹ i ecclīa valz

(ADDITIO. idē Hugo. Bar. Jo. mo. r Archidiaco.)

p ¶ Deputandoz. Si deest illorum quos dz ordinarius deputare assiduos: r ad ista idoneos.

q ¶ Acrimonia. i. acres penā: r dī ifi acris monitio. vel. i. penā excōicationis quasi a gremio ecclesie expellentem.

Acrimonia. i. excōicatio.

(ADDITIO. Vel sit arbitraria sm Hugo. r idē ver. ā. co. li. de sta. regu. c. vno. ad finez. r ibi concor. Jo. andre.)

r ¶ Abstinere. hec est vera penitentia. de penit. dist. in. iij. capi. j. Cap. iiij.

OClerici. ¶ Nec licet⁹ in sua extrauaganti que incipit. Cū olim. restrinxit hanc decretalem ad exigētes tīm: sed Clemens renouauit hanc decretalem suis declarationib⁹: ita q̄ volūt haberi pro non facta per suam extrauagātem: que incipit. Pastoralis. que est inter cle. eodez tītu. r incipit. Quonfam. et vide que ibi dicit in prima glo. (ADDITIO. Circa istam igitur instandum non est. r Archidiaco. etiaz non glosauit. Joan. andre. ¶ Pro intellectu huius capituli est presupponendum qđ habetur in. c. non minus. r. c. aduersus. eo. tītu. in anti. Dicitur in. c. non minus. q̄ clerici propter necessitatem laicorum possunt eis subditis sponte conferre in capi. aduersus. dicitur q̄ laici non possunt compellere clericos ad soluendum tallias: vel alia subsidia: sed clerici gratis per modum pongratiati possunt contribuere: cum consensu tamen sui episcopi. Sed clericis per illud capitulum non erat impōsita aliqua pena: vnde eueniebat q̄ multi clerici plus tinentes hominēs q̄s deum contribuebant ad huiusmodi tallias. In hoc capitulo dicitur: q̄ si clerici contribuunt per mo-

Querebat Joā. mo. i isto c. qđ si fiat ipositio talis nō ecclīasticis psonis: sz eoz hold⁹ nūqd ēt loc⁹ penē hui⁹. c. Et dicebat q̄ sic: qa fit fra⁹ legi. de ā. j. de reg. iur. c. fi. r. ā. & p iuste. ḡto. facit. j. eo. c. oēs. sm Lap. abb. Dom.

Universidad de Deusto
Biblioteca

dam bonā gratiā: et absq; auctoritate papę: q ipso facto sint excōmunicati: si sint personę singulares. si autem sit vniuersitas que facit illam cōtributionem: tunc est appositū interdicto ecclīastico. Itez addit istud cap'm: q laici cōpellentes clericos soluere tallias ipso facto sunt excōicati. Et q aliqui principes habēt priuilegium a sūmo pontifice: vt nō possint incurrere sententiam canonis: item q nō possint ab homine excōicari: dicit, ro. pon. q exigētes collectas vel tallias a personis ecclēasticis pro rebus suis: vel ecclesię incurrūt sententiam excōmunicationis ipso facto non obstāte eorum priuilegio.

Nbilia.

¶ Nota primo ad qđ allegatur princ pium huius capi'li: q laici clericis sunt infesti: z cōiter ipsos odio prosequuntur.

¶ Nota insup principalē effectū huius capi'li: q clerici etiā cū auctoritate diocesani: non possunt contribuere ad tallias laicoꝝ: etiam p modū doni absq; licentia papę: z contrafacentes incurrunt excōmunicationem ipso facto: a q̄ non possunt absolui: nisi a papa ꝓterq; in articulo mortis. Et istud fuit introductum in fauorem clericoꝝ.

a ¶ Oppido. idest valde.

b ¶ Antiqtas. ff. q. vij. laicos. z c. laici. z antiqtari creditur z reuerētia ꝺ habetur. xj. dist. catholica. z c. ecclēasticarum. ff. de translatio. quanto.

c ¶ Tēpoꝝ. ff. de cens. felicis. z de electio. fundamenta.

d ¶ Non ꝓcit. Et male. xiij. q. j. c. j. de sepul. ca. j. j. de priuileg. c. j.

e ¶ Plā. xcvj. dl. bene qdem. de ꝓstit. ecclia sancte marie.

f ¶ Dilloni. vt per solos conditionis si

oppido[a] tradit antiquitas abq̄ z presentium experiēta tēpoꝝ manifeste declarāt duz suis finibus nō prēti[d] nituntur in vetituz ad illicita frena relaxāt: nec prudēter attēdunt: q̄z fit eis in clericos ecclēasticas siue psonas z bona interdicta ptās[e]: ecclīaꝝ prelatis ecclēasticis: ecclēasticisq; psonis: regularibus z secularibus imponūt onera grauia ipsosq; talliāt: z eis collectas imponūt: ab ipsis suoꝝ puētuum: vel bonoꝝ dimidiā decimā: seu vicesimā: vel q̄uis aliam portionē: aut quotam exigūt z extorquēt: eosq; modis multifarie subijcere seruituti: sueq; submittere ditioni f: z (q̄ dolēter referimus) nōnulli ecclīaꝝ prelati ecclēasticiq; psone trepidantes vbi trepidādum nō est: trāsitoriam pacē[b] querētes: plus timētes maiestatem tpalem offendere q̄z eternam[f]: taliū abusibus: non tā temerarie: q̄z improuide acquiescūt sedis aplice auctoritate: seu licentia non obtenta.

¶ Precipit psonaꝝ ecclēasticas pro rebus suis: vel ecclēasiaꝝ nil laicis soluere debere absq; licētia aplice sedis sub quocunq; colore mutui subuētionis doni: vel alio q̄libet: vt etiam ipsi laici tallias non exigāt vel recipiant: nec occupent quocūq; modo deposita ecclēasticaꝝ: vel psonaꝝ ecclēasticaꝝ: singulares ptrasgredētes excōicat: vniuersitates interdicit: que pene iceuꝝ bēant in pmissionibus factis etiaꝝ ante hāc ꝓstitutionē: si post modum soluant vel recipiantur: z ab his sententijs solus papa absoluit: ꝓterq; in mortis articulo, hoc dicit.

sacer gotium q̄ fecerit sub pharaone. ff. eo. nouit multus.

g ¶ Non est. De rescrip. cū cōtingat. de symo. z si quę stiones. C. de fide instru. l. vlti. ad fi. Joan. andre.

b ¶ Pacem. huius seculi.

i ¶ Eternā. Et male: cū potius ꝓtiū facere debeāt. ff. de pere. vergētis. cum finis pcō. Faciāt filii ecclēasiaꝝ q̄ sint imitatores nabuthe qui vineā suā cruore defendit. xij. Reg. xxj. c. xxiij. q. viij. ꝓnentor. z imitentur Ambrosium idē dicentem. Si vultis corpus occidere occurrā: vultis in vincula rapę: vultis in montes: volūtas est mihi: pro altaribus gratio immolabor: ꝓsecutionē tñ fugere poterit seruata distinctione quā habes. viij. q. j. §. hoc tunc. et recitari solet. de renun. nisi. §. ꝓpter malitiam.

Prelati sint filii nabuthe ambacio.

k ¶ Colore. q non excusat. ff. eo. lib. de electi. quattuor. xiiij. questio. iij. plerisq; de symo. in antiquis.

l ¶ Dedit eiusdē. Nunqd correcta est decre. ff. eo. non minus. que ꝓmittebat epo z clero ispiciēt necessitates vel vtilitates laicoꝝ eis spōte subsidium cōferre: Dic q̄ decretalia moderationes z determinationē receperat p decre. eo. et. aduersus. vbi statutū fuit q̄ illo casu id facere nō possent preter vtcūq; apostolice sedis. nō ergo corrigit ista: sed penam adijcit.

m ¶ Nomine. Sic ff. eo. lib. de electio. fundamenta.

n ¶ Interdicto. si vniuersitate nō fert ista excōmunicationis: vt. j. de sen. excōm. romana. §. in vniuersitatem.

o ¶ Prelatis. huc usq; dixit de his q̄ post ꝓstōnē istā ꝓmisērūt z soluerūt: nūc dicit de his qui ante ꝓstōnem: vel eius notitiam prul-

serūt: z post ꝓstitutionem soluerunt: z post eius notitiaz.

a ¶ Ad istis articulo. iste semp excipit. vt. xvij. q. iij. si quis suadente.

b ¶ Dissimulatione. Dissimulatio ē pctm mortale in figlato. xliij. dist. sit rector. z. c. ephesius. et xlvij. dl. ca. vltī. z. ff. de offi. ordi. ti rrefragabili. Joā. andre.

c ¶ Nō obstātib⁹. Papa ergo ꝓt tollere z moderari ꝓuilegia per se data: vt. j. de sen. excō. ca. vlti. in fi. de ꝓhi. ne alig. z sic regula tlla: decet ꝓcessus rē. j. de regu. iur. nō hz locū in ipo ꝓcipe: vt tbi dixi. Ca. [illegible]

¶ No. j. casus in q̄ facies iniuriā laico incurrit excōicatō nē ipso iure. altū vl de. ff. de ele. sciant cuncti.

¶ No. ff. q̄ si ficti iniuria fuerit dicti cuius iurisdictō turbat vl impedit: et q̄ illi tenetur de iniuria turbāo vel impediens. Domi.

dictis in virtute obedientie z sub depositōis pena districte mādātes: vt talib⁹ absq; expssa licētia dicte sedis nullatenus acquiescāt: q̄q; ptextu cuiuscūq; obligatiōis ꝓmissionis z pfessiōis factarū hactenus vel faciēdaꝝ in ārea priuilegij hmōi ꝓstitutio ꝓhibitio seu ꝓceptū ad notitiā ipsorū puenerint nihil soluant: nec supradicti seculares quoquo mō recipiāt: z si soluerit vel ꝓdicti receperint in excōicatiōis sniaz incidūt ipso facto.

¶ Al supradictis aūt excōicationū z interdicti sententys nullus absolui valeat: ꝓterq; in mortis articulo[a] absq; sedis aplice auctoritate z licentia speciali: cū nostre inrētionis existat tā borrendū seculare ptātum abusuz vullatenus[n] sub dissimulatōe[b] trāsire.

¶ Ofa priuilegia derogatia huic ꝓstōni cassat z irritat.

¶ Nō obstātib⁹[c] quibuscūq; priuilegys sub quibuscūq; tenoribus[b] forme seu modis: aut verboꝝ ꝓceptiōe ꝓcessis: ipe tratoribus regibus z alijs supradictis: que ꝓtra premissa in nullo volumus alicui vel aliquib⁹ suffragari. Idem.

¶ Excōicati sunt qui impedūt super causis que ad foꝝ ecclēasticum de iure vel cōsuetudine pertinēt ifas a sede apostolica impetrari: vel super ipsis coram ordinarys vel delegatis ecclēasticis litigari. Jo. an. Lap. iiij.

Quoniā (vt intellerim[a]) quorūdā iustitiariorum baliuoꝝ iudicūue secularium ac tēporaliū dñoꝝ: in quibusdā partibus[b] presumptuosa temeritas sic excreuit: vt in terris eoꝝ siue districtibus literas apostolicas impetrātes: vel ad iudices ordinarios ecclēasticos recurrentes super causis: negocys: seu questionibus: que rōne personarum aut rerum de iure aut antiq̄ consuetudine[c] ad foꝝ ecclēasticum pertinere dinoscūtur: aut ad eos ꝓcessum habentes: ꝓcessus ipsos impedire: seu ꝓhibere: aut ꝓcessus ipsos ꝓ se vel per alios ad se trahere: aut ꝓcessus ipsos ꝓ se vel per alios ad se ꝓtractos: ꝓ quibuscūq; sententijs: interlocutionibus: seu decretis ꝓ eis latis: ꝓ quibus ꝓcessus ipsi impediūtur: seu ꝓhibentur

Universidad de Deusto Biblioteca

¶ No.j. q̄ phibitio directa ad ſ̄ditos exd̄ indirecte p̄ ſubditos exd̄ ſubditos: quo ad ſpōrū libertates nō tenet.

¶ No.ergo.ñ.q̄ ſic parta ſūt facere ſubditi recte ꝫ p̄hibitionē qđ directe ad ſ̄ de p̄ūile.cāto. Domi.

r.c.ſequen.vel pro manifeſta contumacia: vt.j.de ſente. excōmun.venerabilibus.ſ.ſecus.

a ¶ Abſoluat. Nūc demū poterit ab ordinario abſolui ex quo papa ſibi nō reſeruauit.de ſen.excō.nup. Laſ.v.

Os g. ¶ Ponit deciſi cui⁹ rōnē literſ.ſ.ſubſ. Luz talia. Jo. a.

Lōtra hos ꝫ quos hic putāt̄ arguebat Ber.de hui.cāto.i.gl.j.i ñ. Jo.an.

¶ CASVS. Deciſum.ā.ea.clericis.q̄ latei nō p̄ſit cōpellere clericos ad ſoluēdū tallias ſiue collectas: et dī l.c.qđſi.ā. eo.q̄ nō p̄ſit cōpellere laicos ad litigandū coā eis ſi velint litigare coā iudice eccliaſtico vel ſi nollet litigare coā iudice eccliaſtico: ſi actor vult litigare: r cā eſt eccliaſtica vel ēt mixta. Sz gd: ſunt alig dīſi tē porales q̄ inhibent ſubditis ſuis: vt ſūt ſartores: carpētarij: pillearij r alij mechanici: vt nō factāt obſequia clericis: niſi ipſi clerici velint cōtribuere ad tallias: r ſic indirecte cōpellunt clericos ad ſolūēdū tallias: nā ſine obſequijs illoz nō poſſēt eſſe vtiles: vtꝫ ſint puniēdi alia q̄ pena: Riſi dē q̄ ſic. nā ipſo facto ſunt excōmunicati.

¶ Glo. ſequens rectetur per obiectionem.

b ¶ Subditis. Lz ſolus ſubditꝰ ſperarēt: tñ clericis cōpetebat actio de dolo ad ſuā dānuz ꝫſequēdū que cōpetit ꝛtiſcūqz aligd dolo fit r alia actio dficit.ff.d dolo.l.j.

Actio de dolo tunc demuz cōpetit vbi alia actio deficit.

(ADDITIO. Vide quod poſt Innocentium dixi.ā. de p̄iuileg.quanto.Joan.andre.)

c ¶ Libertatis. Iſti lz quo ad verba nō videren⁹ ifringere libertatē: tñ infringebāt quo ad mētē factēdo fraudem de p̄ſona ad p̄ſonā. (ADDITIO. Cōcordat.ff.ſi quo altū teſta.phi.l.j.r.ā.vbi phībēs notariū vel teſtes iterare phībuiſſe dicit teſtatorē.ad idē.ff.de itine.actuqz l.veteres.vbi phībēs portari neceſſaria ad reficiendum iter dicit refectionem prohibuiſſe.Joan.andre.)de quo dic vt.xiij.q.iij.pleriqz.ā. de p̄iuileg.quāto.ff.de lega. j.contra.j.de regu.iur.c.vltī.r contra tales habebaz p̄ceptum.ā.de ſenten.excom.grauem.

d ¶ Subtacere. In ſtatuarijs poteſtatibus cōſulibus r ſcriptoribus ſtatutoꝝ que ſunt contra libertates eccleſie: dic vt.ā.de ſenten.excom.nouerint.

(ADDITIO. Et quomodo dicāt eccleſie libertas infringi. ibi ſcripſi poſt Innocen. Joan.andre.)

Cōtinuatio domini Pelye.

¶ Ne clerici vel monachi ſecularibus negocijs ſe immiſceant. ¶ Dictum fuit ſupra per diſcurſum tituloz precedentium de clericis r coꝝ p̄iuilegijs: verum q̄ clerici perdunt ſua p̄iuilegia miſcendo ſe ſecularibus negocijs: ideo ad nos inſoumandū ponit Romanus pontifex rubricam ne clerici vel monachi ſecularibus negocijs ſe immiſceant. Laſ.j.

¶ Statutis. ¶ Ponit declarationē veteris ſtatuti. Primo dans regulam. Secundo caſum exceptum. ibi[Niſi.]

¶ CASVS. Dicit in.c.ſup ſpecula. eo.tit. in antiqua.q̄ clerici obtinētes dignitatē vel p̄ſonatū nō tñet audire leges vel phyſicā: r ibi ponit certa pena ꝫ faciēdā⁹ poſtea emanauit cōſtitutio clementi⁹ pape q̄ extēdit ſtatū.c. ad rectores eccliaz parochialiū. vt rectores parochialiuz eccliarū q̄ audiunt leges vel phyſicā l. currerēt penā.c.ſup ſpecula.Sed querit vtruz iſta cōſtitutio clemētis pape tellī gatur indiſtincte de gbuſcūqz rectoribꝰ eccleſiaz parochialiū: Ridet q̄ nō: ſi ſolū ſtelligit de rectoribꝰ eccleſiarum parochialiū que ſonant in noſe plebanie in qua ſub ſe habent capellas: in q̄bus capellis inſtituunt vicarij perpetuj q̄ nō poſſunt ad tp̄s remoueri: ſient in his partibus põe ponit exemplū in archipreſbyteris. Alij aūt rectores eccleſiarū q̄ ſub ſe nō hñt capellā: dūmodo nō ſint ſacerdotes poſſunt audire leges vel phyſicam.

Bonifacius octauus.

¶ Capitulum ſuper ſpecula prohibens audientiam legiz vel phyſice nō includit paro chiales eccleſias habentes: niſi ſint plebanie habentes ſub ſe capellas in quibus clerici perpetuo inſtituant.hoc dicit Domi. Laſ.v.

Os qui temporale dominium obtinētes ſuis ſubditis b ne prelatis aut clericis: ſeu perſonis eccleſiaſticis ꝓtrahant vel cōmunia obſequia exhibeant: ipſo facto excommunicationez incurrunt.hoc dicit Domi. Laſ.v.

Statutum c ſe licis recordatio nis honorij papę.iij. predeceſſoris noſtri: qđ decanis: archidiaconis: prepoſitis: plebanis f: cantoribus: et alijs clericis habentibus perſonatus audire leges ſ vel phyſicam h interdicit ad eos qui parochialia eccleſias obtinere noſcuntur: pie memorie clementis i pape quarti predeceſſoris noſtri veſtigijs inherentes: declaramus k preaūt rectores eccleſiarū q̄ ſub ſe nō hñt capellā: dūmodo nō ſint ſacerdotes poſſunt audire leges vel phyſicam.

¶ Nota primo q̄ non eſt licitum decano: archidiacono: prepoſitis: cantoribus r aliis obtinentibus dignitates audire leges vel phyſicam: tamen cum talibus poteſt papa diſpenſare r quotidie diſpenſat.

¶ Nota q̄ rectores eccleſiarum parochialiū qui ſub ſe nō habēt capellas: dūmodo nō ſint ſacerdotes licite poſſunt audire leges. Queritur quare iſti qui habēt dignitatem: vt ſunt decani: prepoſiti: archidiaconi nō poſſunt audire leges vel phyſicam: Dicendum eſt q̄ iſtud fuit ordinatum vt liberius vacent ſtudio theologie r turis canonici: que melius congruunt ſuo ſtatui q̄ leges vel phyſica: vt dicto.c.ſuper ſpecula. ¶ Nota q̄ rector eccleſie parochialis qui ſub ſe nō habet capellam pendente anno quo promoueri debet ad ſacerdotium licite poteſt audire leges: vel etiaz durante ſeptenio quod habet ad ſacerdotium r non promouendi ad ſacerdotium.

Nōbilia

Leges an ſit licitum audire clerico obtinenti eccleſiaz parochialez: habitez ſub ſe vnicam capellam tñi.

c ¶ Statutum.ā.eo.ſuper ſpecula.

f ¶ Plebanis. Ad intellige vt dicitur.

g ¶ Leges. Nō eni debēt velle videri ſecularia vel ſo renſium diſceptationū periti.C.de epiſ.r cleri.repetita.

h ¶ Phyſicam. Nō debet hoc facere ſub ſpecie languē tium curandorum fratrum.ā.eo.non magno.

i ¶ Clemētis. Quā nō habemus: ſed eius mentē hic inſert: r incipiebat habito cū fratribus ſuis cōſilio.

¶ Glo.ſeq. dicit quoꝝ opinionem approbat r reprobat.r rationibus opinionis reprobate reſpondet.

k ¶ Declaramus. Nota approbatam opinionē Bof.q̄ hoc dicebat in ſūma huius tī.in fi.r concordat Petrus

Diuiſio.

¶ No.j. q̄ monachus eſt ex cā legitima non pōt ſe abſentare a mōaſterio ſine li-

de ſam.r Abbas. Et iſta ratio: q̄ conſtitutio illa penalis erat: r ideo reſtringēda.j.de regu.iur.in penis. cum ſuis concor. non obſtāte.ā.de elec.dudum.ñ.vbi dī q̄ idem tu dictum tē.q̄ illud habet locū in caſu ipſius decretalis.ſ. quo ad pluralitatez. Item quo ad ordines videtur enim q̄ Archidiaconus nō cogitur: niſi ad via conatuz. de electio. cum in cūctis. ergo nec hīs curam animaz: ſed hoc eſt falſum: vt.ā.eo. lib.de elec.lz canō. Repoſita eſt aūt opinio Ber.r Innocē. fm quoſdam libros. et Doſtiē. qui dicebāt p̄trarium ꝓpter dictam decre. dudum. Item ex eo q̄ gs hz curam: ſacerdos fieri debet: lz ſacerdotes prohibentur per ipſam decre. Honorij. ergo r curaz habentes. Item ex eo q̄ ſtitutio ſanctorabilis erat: r ſic ampliāda.j.de reg.iur. odia. Item ex eo q̄ predicare tenet. (ADDITIO. Vt in cle.de ſepul. dudum. ſ.hmōi. Joan.and. r ſic debet eē ſacerdos. tvj.q.j. adſcimus: ſed preſbyteri ex ordine non ex cura cōprehenduntur ſtitutione Honorij: r interduz de neceſſitate non hīt fieri ſacerdotes: rectores parochialiū eccliaz: vt.ā.de elec.ſtatutū: vel pone q̄ ānus nō eſt elapſus. vel pone ſecū diſpēſatuz p decre.ā.de elec.cū ex eo.

a ¶ Ratione. Quaſi diceret: ſi haberent diſpēſatiue: vel alio modo perſonatum cum illis eccleſijs bene tenentur conſtitutione: vel ſi eſſent preſbyteri tenentur: non ratione eccleſie: ſed ordinis: vt.ā.dixi.

¶ Gloſa ſequens querit.arguit. r ſoluit.contrario argumento reſpondet.

b ¶ Capellas. Quid ſi vnicam hēt capellam: ſi arguamus a verbis: ſaltez bne debent eſſe.ad hoc.j.de reg.iur. pluralis.cum ſuis ꝛcordan.ad hoc de decī.ad audientiā. Tatius videtur ꝛtrariuz tenere.ad hoc.ff.de vi bo.rap.l. ait pretor. ſ.homines. inſti.eo.tī.in prin.ad ſdez.ā.eo.lib. de elec.c.penal.j.r̄ſilo.ā.de p̄iuileg. vt p̄iuilegia. ibi ape rtantur eccleſie.t.eccleſia.j.diſt.oēs leges.cum ſuis ꝛcor. z.ñ.q.j. in primis. nec obſtat arg.a verbis.quia non dicit hoc: niſi fuerit plebania hīs capellas. lz dī in pl'ali plebanie hīteo capellas: r pluralitatē capellaz ad pluralitatē plebaniaz referam. Zirgu. precīe.decre. vt p̄iuilegia.

(ADDITIO. Hoc videtur tenere Hull. in Specu. eo. titu. poſt prin. vbi dicit q̄ plebania eſt habens diuerſas capellas: in quibus zē. Jo.mo. dicit hic: q̄ ex quo plebania habet capellas perpetuas reputatur dignitas. Archidiaco. nil dicit de hoc. Joan.andre.)

c ¶ Perpetui.ā.de capel.mona.c.vno.

d ¶ Alb ipſis. Sicz plebaniis vel capellaniis: r melius.

e ¶ Abſqz cā rōnabili.d ea.mo.c.vno.vbi d b. Laſ.ij.

Vt periculoſa. ¶ Primo cauſa premiſſa ponit vtilitatem inhibitionem. Secundo penam tranſgreſſoꝝ. ibi[Sicz.] Tertio ibi[Doctores.]Illam declarat in doctoribus locū habere. (ADDITIO. Et dic periculoſa afabus ipſoꝝ vagantium.ā.de regu.c.ſi. Et etiā periculoſa propter exempli pnitiem.de elec. cum dilectus. ſ.nos Jo.de vo.magne.Joā.andre.) Tracta fuit de extranagan.grauis.r dolore non vacua.

(ADDITIO. Que fuit Jmo. ſed vet. nec accedat ad-

dictis fuit vſqz ad ver. ſiquis autem. Joan.andre.)

¶ CASVS. Aliquis religioſus qui erat bene diſpoſitus ad ſtudium cupiens margaritā ſcientie inuenire: dimiſit ſuum monaſterium ſua auctoritate priuata (verius magis temeritate) r iuit ad ſtudium generale abſqz licentia ſui prelati: vtꝫ poſſit licite exercere ſtudium: r videtur q̄ non: quia religioſus nihil agere poteſt ſine licentia ſui prelati: r prelatus ſuus pōt ei dare licentiam cuz ꝛſilio ſui conuentus. Sed quid: ponamus retento eodez themate: q̄ religioſus abſqz licentia ſui prelati acceſſit ad ſtudiū generale: ipſe autez dubitans q̄ nō admitteret niſi oſtenderet licentiam ſui prelati: dimiſit habitum ſuuz vt nō poſſet cognoſci eſſe monachus: vtrum puniatur aliqua pena? Reſpondetur q̄ ſic: naz ipſo facto incurrit ſententiam excōicationis. Et etiam doctor qui illū admittit in auditorio ſuo r illam non expellit eſt ipſo facto excōicatus.

¶ Nota primo ex iſto capīo: q̄ religioſus ſauore ſtudij non poteſt dimittere monaſterium ſuum ſine licentia ſui prelati. Sed quis dicetur eius prelatus quo ad iſtam licentiam vandam: vtrum ſuus epiſcopus? Dicendum q̄ non: lz dicamus q̄ epiſcopus regulariter concurrit cum inferioribus prelatis: vt in.c.cum ab eccleſiarum prelatis. de offi.ordi. in an. r.l.ſi.C. de turiſdi.om.iudi. vbi dicitur q̄ quodlibet collegium poteſt ſibi conſtituere r eligere rectoreꝝ qui cognoſcet in perſonas de illo collegio: tamen datur actori optio conueniendi reum coā illo rectore collegij: vel coram ordinario loci: ideo ad vandam iſtam licentiam abbas dicitur prelatus religioſi. Sed qđ ſi abbas nolit dare licentiam: an poſſit recurſus haberi ad epiſcopum? Reſpondetur q̄ ſic: ſi abbas non ſit exemptus a turiſdictione epiſcopi: ſi autem ſit exemptus recurrendum eſſet ad papam. Et ſic regulariter poteſt haberi recurſus ad ſuperiorem abbatis: ſi abbas non velit dare iſtam licentiam: imo dicunt plus doctores: q̄ epiſcopus vel ſuperior poterit illi abbati preſigere certuz terminū: infra quem det illi religioſo licentiam vt poſſit ſtudere cum cōminatione: q̄ niſi infra illud tempus ſibi licentiā contulerit: q̄ tempore illo elapſo epiſcopus conferet.

f ¶ Quācunqz. Duz tñ approbatā.ā.de vo.c.vno.eo.lī.

g ¶ Vel expreſſe.ā.eo.lī.de regu.c.j.r.ij.r in caſu iſto inter expreſſam profeſſionem r tacitam non eſt differentia: ſicut alibi eſt.ā.de elec.nullus.r.c. indēnitatibus.

(ADDITIO. Dicebat Hoſtien.ſ.c.iij. vtruqz ſcilicet vt tacite profeſſus non eligatur. z hac ꝓſtitutione aſtringatur introductum in fauorem religionis: r animarum ſalutem. Joan.andre.)

h ¶ Profeſſus. Nāz profeſſus non poteſt redire ad ſeculum. quod dic vt.ā.de regu.conſulti.

i ¶ Temere. Et cauſa enim licet habitū transformare ſi iuſta ſit: puta timor.ā.de vita r hone.cleri.clerici.

¶ Gloſa ſequens rectari poteſt per obiectiones r ſolutiones.

k ¶ Conuentus. Alibi dat prelatus licētiam ſine requiſitione conuentus.ā.eo.lib.de elec.ſi religioſus.ij.reſpon.

centia a b. batis r cō ſilio conuentus.

¶ No.ſ. q̄ apoſtata religioſus p diſtinē currit excōicatiōez ipſo ſure. pcor. ſūt i glo. Do.

Nōbilia.

Universidad de Deusto
Biblioteca

sed illud fauore ecclesie vacantium. ad idem. ℣. de testa. c. vlti. ℟ illud fauore vltimarum voluntatum : ℟ q; primi executionis testamentorum omio.

a ¶ Licentia. Et tūc pōt ofa sine qbus in studio cōmode esse non posset. quod dic vt no. ff. qs. vŋ. cum pastoris. de accu. et parte.

Apostata an sit ipso iure excōicatus.

(ADDITIO. Et qs ibi not. in fi. penulti. glo. pro necessitate monachi monasterium obligāti intelligit Archi. nisi actū fuisset q; alius monacho sumptus inuenret: puta propinquus : vel amicus ꝛc. Joan. and.)

b ¶ Voz. l. q; apostata: dimittēdo habitū: vl' qr vadit ad studiū sine licentia. c ¶ Ipso facto. Spāle in religioso apostata : q; al's apostata nō est excōicatus: sed excōmunicandus. fm q; no. Joan. ℟ Bernar. xxvj. distin. signis ex clericis. de' vita ℟ honesta. clerī. signis ex clericis. de apostat. c. ij.

c. Glo. seq. querit. arguit negatiue. solunt contrarium.

d ¶ Dimisso. Quid si nō dimiserit habitum ? Videt q; tūc doctores nō sint excōicati: q; hec pena nō est amplia da. j. de reg. iur. in penis. Dic vtra. (ADDITIO. Idez Archi. ℟ b teneat salte postq; monachus scidit vt sic cōiecit tam excōmunicato in crimine pro quo ligatus est. sup quo vide qd dixi de senten. excōmu. contingit. j. Jo. an.) qua cōmunicant in crimine: ℟ sic cadez: ℟ non minuit excōmunicatione ligantur. de sen. excō. nuper. ℟. c. fi. pcubit ne. ℟ in hoc poterit dici hoc potius ventre ad declarationem iuris veteris q; nouum casum ponere.

e ¶ Scīter. Vbi leiderēt in habitu nō p̄iet locū ignorātia. (ADDITIO. Vertitur: p̄ si enīz esse posset tanta mīltitudo scholariū ℟ cautela monachi tēpestiue strātis ℟ in occulto scholaris loco manētis: q; Is in habitu intraret excusaret doctor: ℟ marte vbi de habitu distinctissime loquereimur. de quo. ℣. eo. lib. de regula. c. j. in fi. Jo. and.) sed vbi omiserant habitum. phabilr poterant ignoiare.

¶ Glosa seq. primo solunt vnū dubium. Secundo quezrit ℟ solut. Tertio iterum quezrit ℟ solut.

f ¶ Retinere. Nota offm doctoris: scholarē de scholis expellere. ℟ p id q; dicit: retinere: dicas q; Is docto: sciat (ADDITIO. Idē Jo. mo. ℟ Archi.) monachū hūez domū intra scholas doctoris in domo ppria qua inhabitat audire: excōicatus non est. (ADDITIO. Ipse doctor : secus enim in monacho cui phibet audītus ℟ studium. ℣. eo. c. fi. Jo. an.) Jam enī inhibere nō posset quin ster in domo ppria. ℟ facit qd dixi. j. de reg. in. locupletari. Quid si monachus nō vult exire scholas ? Videtur per hanc iūam q; licite vt possit expelli. ad hoc de sen. excō. veniens. ℟ hoc maxime si vera esset optio q; excōicatus nō gauderet priuilegio canonis. qd non est vez fm Joā. Ber. ℟ Dostien. qui de hoc no. xxij. q. iij. figa decrpe. de senten. excōmu. ptingit. j. Quid si non pōt expelli ? Ereat scholas doctor: ad instar eius qd dictum : cum excōmunicatus intrat ecclesiam: vt no. xj. q. iij. sicut apostoli. ℟ p Moder nos. ℣. de senten. excōmu. nuper.

Monach⁹ qui ex domo sua audit doctorē legētē f legib⁹ an f currat excōicatiōez

g Glo. Quia cōtant in crimine: vt dixi: ℟ qr cōditor ibi nō remanent absolōné alij indulsisse videt. ℣. de sen. excōmu. nuper. ℟ facit qd no. ℣. eo. sup specula. Cap. iij.

Θ Piscopus. ¶ Ponit dictū cuius cāz reddēs solunt obstaculū. ibi. Nā licet. J Emanauit ad declarationez eoz que no. Ber. Inno. ℟ Moderni. ℣. eo. clericis. vbi videnda glo. ℟ Dostien. sentire q; generaliter irregularis non efficitur: Is pena sanguinis inferatur. hoc dicit Domi. Lapin. iij.

Θ Piscopus seu quicunq; alius prelatus: vel clericus: iurisdictionem obtinens talem: si homicidio: aut alio maleficio ab aligbuz in iurisdictione sua cōmisso : baliuo suo: aut alij cuicūq; inīūgat: vt sup hoc b veritatez inquirens iustitie debitū exequat: irregularis censeri nō debet: quāuis ipse baliuus: vel alius ptra malefactores ad penaz sanguinis p̄cesserit iustitia[1]

(ADDITIO. dicebat Hos. de rap. j. archiepatu. q; si ille bat prelato hūit iurisdictionē tpalez q; nō cōmittat in specie laico punīēdum corpalr : Is ēaliter deleget causaz vnuersitatē que fūt ad penā sanguinis. Et si Hos. intellexerit q; nō exprimat de pena corpali inferēda in spāli cōcessione. hec decre. nō resistit huic q̄stio. Jo. an.) vicarius vel baliuū posset dare ad talia: sed nō specialez. Sed ex ūbis ipsoz olim teneba; ptra-

rium. nā dicunt q; si appellet in tali causa dz appellari ad fm prelatū ℟ ipse alij delegabit. ergo etiam fm eos specialiter potest delegare. Quid iuris ergo de prelatis tēporalem iurisdictionē hūtibus: habes b: ℟ quo cā cōmittere possint. Quid iuris de clericis inferiez passis: ℟ quo de ipsa conqueri possint. habes. j. de homicī. prelatis.

¶ CASVS. Epūs pictauē. vel aliqo abbas: vel aliqus clericus prelatus: qui hēbat iurisdictionē tpalez: deputauit aliqué baliuum: vel iudicē ad illam iurisdictionē exercēdam: deinde cū dictus baliuus vel iudex hēret in suis carceribus vel vinculis aliqué malefactoz: ipse prelatus clericus dicto iudici: vel baliuo mādauit: vt de tali malefactore faceret domā iustitiaz. vñ iudex iste vel baliuus secularis magis excitatus ex iussione hūi sui talez reum ℟ criminosum cōdēnauit vltimo supplicio: vtrum epūs vel alius prelatus ex hoc incurrat aliquā irregularitatē: Rūdet q; non: dūmō non mādauerit vt illū pdēnaret vltimo supplicio: Is solū mādauit vt faceret domā iustitiā. Nā si iudex scīaris excessit nō est imputāda ipsi epūo vel plato.

¶ Glosa seq. insert ℟ ponit dictum Hostiēsis.

h ¶ Super hoc. Maleficio. ergo ℟ special'r cōmittit. dicit Hostiēs. ℣. eo. clericis. q; sibi placeret: q; aut varetur clericis licēta tales causas inquirendi per seipsos: aut talium causaz potestas ipsis clericis tolleretur cui; cōmissio sit contra ius. ff. de officio eius cui man. est iu. l. j.

(ADDITIO. Intelligas hoc dictum per id quod no. de rap. in archiepiscopatu. in vlt. glo. nam salteni vltimū supplicium : ℟ membri mutilatio: non delegantur citra iure auctentic. nisi: ℟ de his cōinterendis agitur h principaliter: vt vide in textu. Joan. andre.)

i Glo. seq. querit ℟ soluit. ℟ argumen. contrarto rsidet.

k ¶ Justitiā mediāte. Quid si ptra iustitiā: Dic idem. (ADDITIO. Concordat Archidia. alleg. q; in generali mādato non venit aliquid illicitum. 2co. q; ff. ℣. titu. j. c. vlt. circa medium magne glose. Joan. andre.) Nam ep̄s qui mandauit iustitiam fieri non est in culpa si iustitiarius delinquat : ℟ absit q; ea que ppter licitum ℟ bonum cē. xxij. q. v. de occidendis. non ob. j. de homicī. hic qui mandat: quia sibi culpa preiudicit : ℟ casus qui culpam sequitur bene imputatur. de hoc plene de homicī. sicut dignum. hic nulla culpa preiudicit.

[1] Prelat⁹ iurisdictiōez obtinēs tpalē p̄t spāliter cām criminalem delegare.

a ¶ Non

a ¶ Non liceat. ℣. eo. clericis. ℟ c. sententiam.

b ¶ Possint. Ergo potest qs per alium qs non per se: de hoc dixi. j. de reg. iur. potest quis. Joā. and.

¶ De spōsalibus ℟ matrimonijs. ¶ Istum fuit supra in tribus libris precedētib⁹ de illis que spectant ad clericos: nūc videndum est de illis que spectāt ad laicos: videlz de matrimonijs: ideo merito annectit rubrica de sponsalibus ℟ matrimonijs.

Lathmato domini Delye.

Capitū vnicum.

X spōsalibus. ¶ Sūt due partes. Prima tractat de sponsalibus puris. Primo in genere. Secundo in specie. ibi Quare. J Secūda tractat de additionibus. ibi Ille ℘o. J Joā. and℘. Emanauit ad declarationē eoz; que no. xxvj. q. ij. siquis desponsauerit. j. ℣. eo. titu. ad audientiam.

¶ Pro intellū huius capituli presupponendum est quid sit publice honestatis iustitia. Vñ iustitia publice honestatis est ād̄á impedimentum qd tu pedit matrimoniuz contrahēdum: ℟ dirimit tam ptractuz qs̄ oritur ex ꝑsensu prestito in spōsalibus: vt si monachus ptrahat cum aliqua: tūc ꝓsanguineus monachi nō poterit ptrahere eaz; illa. publice enim honestuz est: ex quo monachus ꝑsensit in illā q; aliqs cō sanguineus monachi eaz habere nō possit. Et fuit introductū hoc impedimētum ppter honestatem dictaz. de hoc per Panor. in ca. inuenis. eo. tit. in antiqua.

¶ CASVS. Aliqs titius ptraxit sponsalia cum aliqua berta sic dicēdo: promitto ℟ iuro q; ego accipiaz te in vxorem: ℟ ecōuerso: illa berta promisit ℟ iurauit illuz titiū accipere in virum: tractu tēporis titius ptraxit secūa sponsalia cum ꝓsanguinea berte: ℟ sic ante fuit iustitia publice honestatis inter titium ℟ ꝓsanguineas ipsius berte: et inter bertam ℟ ꝓsanguineos titij: queritur vtruz titius posterit ptrahere matrimoniuz cum ista secūda spōsa ? Respōdet q; non: obstāte impedimento iustitie publice honestatis: qd est sufficiens impedimētum ad impediēduz matrimoniū ptrahēdum: ℟ si de facto ptraheret cum secūda: dirimeret istud matrimoniuz vigore istius impedimenti: ℟ nō obstante ista secūda spōsa: poterit ℟ debebit iste titius ptrahere cuz berta. Sed quid: ponamus q; titius ptraxit sponsalia cum berta sub aliqua conditione: postea pendente conditione ptraxit matrimoniū de presenti cum ꝓsanguinea berte: vtruz per istud matrimoniū de presenti fuerit soluta prima sponsalia ? Respondet q; sic. qa per sponsalia conditionalia non ptrahitur iustitia publice honestatis. Secus si spōsalia essent certa ℟ pure

mediante. ¶ Nam Is clericis causas sanguinis agitare non licēat[a]: eas tamen (cum iurisdictionem obtinēt reinporalem) debent ℟ possunt[b] ptractare: q; cum ex illis oriatur iustitia publice honestatis non frangerent priora sponsalia: imo titius cōpelleretur ptrahere cum qua primo ptraxit sponsalia: vt dictum fuit in pma parte huius capli. ¶ Nota pmo q; publica honestas impedit matrimoniū ptrahēdum: ℟ dirimit iam ptractum.

¶ Nota q; antecē ex spōsalibus oritur iustitia publice honestatis regitur q; spōsalia sint pura et certa. ¶ Nō q; ex spōsalib⁹ nullis: dūmodo nō sint nulla ex defectu cōsensus oritur publica honestas : ideo si monachus vel presbyter cōtraherer aliqa ex ꝓsanguineis monachi: vel presbyteri nō posset eaz habere in vxorem: ex quo illa spōsalia non fuerūt nulla ex defectu cōsensus: quia monachus habz consensum: q; cōsensus est de iure naturali in l. j. ff. de pac. ideo si la sponsalia nō sunt nulla ex defectu cōsensus: sed sunt nulla propter susceptionem sacri ordinis.

¶ Nota q; si go cōtraxit sponsalia de futuro: postea contrahat per verba de ꝑsenti cum cōsanguinea prime spōse: de-

bet remanere cum prima. Sed quid si ipse cognouit secūdam: Dicendum q; neutram debet habere. non primam propter affinitatem subsecutam : quia contrahēdo cum secūda: ℟ eam cognoscendo contracta fuit consanguinitas cum prima. Et Is affinitas superueniens non dirimat matrimonium: tamen dirimit sponsalia: nec habebit secūdam propter impedimentum publice honestatis.

¶ Nota vltimo ibi Ille ℘o. J Si quis ptrahat sponsalia cōditionalia: quia promisit aliquā accipere in vxorez sub aliqua cōditione honesta ℟ licita (qa si esset conditio turpis: tunc spōsalia remanerent pura) ista conditio honesta licita suspendit effectuz. Si ergo sponsus cōtrahat per verba de presenti cum ꝓsanguinea prime sponse: habebit secūdam: puta ꝓsanguineam prime sponse: qa fuit cōtracta publica honestas. Sed quid si cōtraxit cum cōsanguinea prime sponse per verba de futuro : qr si cōtraxisset per verba de ꝑsenti cum ista secūda: non est dubium: qr debeo habere istam secūdam ℟ non primā: Respōdet glo. q; idem esset ac si cōtraxissem cum secūda per verba de ꝑsenti: quia ex quo inter me ℟ sciam non est impedimentum: sum obligatus secūde ℟ non prime.

c ¶ Puto. Conditionalia non inducit publice honestatis iustitiam: vt dictum in fine.

d ¶ Certis. Ut si ꝓmisit ducere bertam illam titij: incerta sunt quando promisit ducere vnaz ex filiabus titij. ad hoc. ℣. eo. c. ex litteris. ij.

e ¶ Cōsanguinitatis. ſ. infra graduz quartū. ℣. de ꝓsan.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Affinitas in primo genere impedit & dirimit matrimoniū.

r affinit. non debet. & ille erat casus. ff. eo. ad audientiā.
a ¶ Affinitatis. In primo genere & quarto gradu vel circiter. ff. de consangui. & affinit. non debet. & tūc talis affinitas annulat matrimonium quando precessit: secus si secutā fuerit. de eo qui cogno. plang. exo. sue. discretiōez,
b ¶ Frigiditatis. ff. de frigidi. per totum.
(ADDITIO. Et vide distinctionem quam scripsi eo. tit. fraternitatis. in fine. Joañ. andr.)
c ¶ Religionis. p̄cedētis. (ADDITIO. Et apptobatur. ff. de voto. c. vno.) quia tunc nullū est mīmonium vel spōsalia. si sequitur: tūc dissoluit. sponsalia: vt. ff. de comer. conjuga. ex publice. et ca. ij.
d ¶ Illa. sicut dicebat predictus canon. xxvij. q. ij. figo despōsanerit. & multe alie cause reputantur: puta votum solēne cognatio spūalis & legalis: et relīq ipedimēta: vt dixi in sūma p̄tī lib. e ¶ Consensus. puta cōtracta ab infante vel furioso. ff. eo. dilectus. de despon. impu. ifras. & c. accessit.
(ADDITIO Vel per locum vbi locuo est potēs: fm Uincēs. qui sic. no. eo. ti. ad audiētiam. & Archid. hic. ad hoc. xxij. q. ij. ne quis. ver. illud autē. facit. ff. de senten. excōm. ca. j. & quod scripsi de desponsa. impube. duo pueri. super. v. glo. Joañ. andr.)
f ¶ Dissoluendū. Bene ergo dicebant Ugo. Joā. & sui sequaces: qui dicebant monachum sacerdotem frigidus & filēos personas: contrahendo cum aliqua impedire oēs consanguineos contrahere cum eadez: vt no. in predicto c. si quis desponsauerit.
g ¶ Publice honestatis. ff. eo. spōsam. publice enim honestum est ex quo cōsanguineus meus. (ADDITIO. Uluēs vel mortuus. & vide qđ scripsi de hoc impedimēto publice honestatis: in tractatu super ipō habito in cōcilio Lugdunensi: in decre. non debet. de consangui. & affinit. super glo. vt melius) cōsenserit in bertam q̄ ego illam habere non possum.

Spōsalia qđ sint.

b ¶ Idem fecit. Dcily quia spōsalia contraxerit: spōsalia ſo sunt futurarum nuptiarum promissio. ff. eo. titu. l. j. xxx. q. v. nostrates. Unde aduerte si cuz prima contraxerit de futuro: & postmoduz cum secūda consanguinea in prohibito gradu eo modo & traxit & sc̄am cognouit: nec primam habere poterit propter affinitatem superuenientem: que soluit spōsalia de futuro: vt. ff. de eo qui cog. p̄sang. vxo. sue. veniens. j. & c. ex lēis. sc̄am habere non poterit: qa publice honestatis iustitia illuz & tractū impedit & dirimit: vt. ff. respōso priori.
¶ Glo. seq. recitetur per obiectionem.
i ¶ Derogatur. Nota q̄ ly superuenīēs affinitas dissoluat sponsalia de futuro: superuenīēs tamen iustitia publice honestatis ipa non dissoluit: & merito. secūda enim sponsalia tolluntur per publice honestatis iustitiam ex primis inductam: non ergo ex secūdis potest esse honestas que tollat primam. & est simile. xvij. dist. ū quis.

k ¶ Obligatus. Nisi cum alia nō ipius p̄sanguinea cōtraheret per verba de p̄sti. ff. eo. si inter. vel superuenīret aliq̄s de ipo spedimēto: que dixi in sūmula circa p̄n.
¶ Glo. seq. dicit qđ approbat: & reprobat ille. §.
l ¶ Ille p̄o. Reprobatur opinio. Innocē. no. de spōsa. duoruz. c. j. vbi dicebat: q̄ per sponsalia sub cōditione cōtracta inducitur publice honestatis iustitia. postea. cōtra. ff. eo. ad audientiaz. Joañ. andr.
m ¶ Ante. Secus si post: quia tūc non deesset p̄sensus: sed esset: perinde ac si a principio pure contraxisset.
¶ Glosa seq. querit. & soluit.
n ¶ Psti. Quid si cōtrahit. (ADDITIO. Cum cōsanguinea p̄me. de qua loquitur littera. Joandr.) per verba de futuro: nunquid solūta sunt p̄ma sponsalia cōditionalia: Credo q̄ sic: si enim

prima sponsalia inducunt publice honestatis iustitiam: per iustitiam publice honestatis superuenientes: ex secūdis nō soluūtur: vt. ff. priori. respō. sed si per prima nō inducitur iustitia: puto q̄ per iustitiam superuenientē ex secūdis bene soluantur prima: ly in veritate prima sponsalia dicenda non sint: ex quo cōsensus defecerat: vt hic. sic enim est in alijs impedimentis. ff. de eo qui cogno. p̄sangui. vxo. sue. veniens. cum si. vnde si post scīm tractum superuenīat conditio: dico q̄ primum matrimoniuz consummare nō potest. publica enim honestas non insurgit a vie tractus. sed a die cōditionis: & ideo publica honestas que pteuenit cōditionem habet matrimonii impedire & dirimere: vt. ff. j. rñ. cum per hoc reddatur inhabilis prime de iuretura. quemadmodum.
¶ Glo. seq. Primo soluit duo dubia. demum ponit opinionem Hostiēsis: que recitetur per questionem.
o ¶ Cōditionē. hec vera intelligas: nisi steuenīat carnis copula: quia tūc recedītur a cōditione. de cōdi. appo. de illis. (ADDITIO. Et de hoc satis. eo. tit. per tuas. Joā. and.) & sic eēt tbi cōsensus & matrimoniū: vnde tum propter affinitatē: tum propter iustitiaz non teneret matrimonium: postea cum p̄sanguinea tractum & intelligē de cōditione honesta: non de tali que habeat pro non adiecta. ff. de cōdi. appo. c. vlti. quia illa induceret publicam honestatez ac si pure ſcta fuissent. (ADDITIO. Itez intelligas de conditione de futuro non de p̄sti vel preterito. quod probat Joā. mona. per hanc lēam que dicit ante cōditionem extantem &c. Joā. and.) Et no. hostiē. ff. eo. ad audiētiaz. q̄ si quis sub tali conditione contrahat cum aliqua: promitto q̄ te ducam in vxorez si deo & ecclesie placuerit: postea cōperto impedimento: & soluta sponsalibus contrahat cum cōsanguinea illius: tenet contractus. & ly hec conditio intelligatur etiam si nō apponatur: tamen quando non exprimitur cōsensus purus remanet. conditiones enim tacite non faciūt obligationem conditionalem. ff. de conditio. & demonstrat. l. conditiones extuli seuero. & vo. de iureiuran. quēadmodum.

Spōsalia contracta sub conditione que tacite tenet cōsentiri conditionalia: & nō inducit

pedimenti publice honestatis ꝓdtione deficiente. Cōtinuatio.

¶ De desponsatione impuberū. ¶ Dictū fuit. ff. tit. pri. de quodā spedimento qđ spedit mīmonii & trahēdi: & dirimit tam & tractū: scz spedimēto publice honestatis: nunc videndū est de ipedimēto etatis. Naz & puberes nō p̄nt cōtrahere mīmonii de presenti: sine spōsalia de presenti: ſs ponit rubrica de desponsatione impuberū. Uisi sc̄endum q̄ sponsalia dicunt a spondeo spondes: qđ est promitto. l. j. & ij. ff. de spon. ideo quādo qs promittit aliquā accipere in vxorē dicunt & sponsalia: sed matrimoniū impio pie appellat spōsalia: sed ideo appellat spōsalia: q̄ spōsus promittit & here matrimoniū carnaliter. Cap. i.

Spōsalia vñ dicunt

¶ No. j. q̄ vbi dat permittio habili cuz habilli vltat actus qñ regrit cōcursus habilitat inutroq̄. de quo. j. reg. vtile. & reg. iur.
¶ No. ij. tres modos & bus & bant minones ratificare spōsalia que nō tenuerant. Do.

Infans quēqđ vl det ignorat.

¶ De desponsatione impuberū. Bonifacius octauus.
¶ Sponsalia amboz infantium vel alterius tm̄ per superuenientiā maioris etatis non validant: nec publicam honestatem inducūt nisi fuerint ratificata tacite vel expresse. h. d. vsq; ad. §. idē quoq; dom. Cap. j.

Infantes a adhuc nō vel vnus

maioz septennio b & alter minoz sponsalia contraxerint: ipsi vel parentes pro eis c ni si per cohabitationem eoz mutuam seu alis verbo d vel facto e ipsorum liquido appareat eosdem in eadem voluntate factos maiores septennio perdurare: sponsalia huiusmodi que ab initio nulla erant: per lapsuz dicti temporis minime conualescunt f: et ideo cum

¶ Nota sponsalia nulla ex defectu cōsensus nō qualescūt per diuturnitatē tēporis nisi fuerit ratificata ꝓbo vl signo.
¶ Nota q̄ impuberes nō possunt contrahere per verba de p̄sti. sallit si malitia supplet etatez. Queritur qualr pōt cognosci q̄ malitia supplet etatez: Dicit hostiē. q̄ requirit q̄ sic cognoscant carnaliter: sed istū nō placet glose nec doctoribus: q̄ potest esse q̄ aliquis inuenis infra decimūquartum annū cognouit aliaz mulieres carnaliter: & ista sponsa fuit cognita ab alio masculo: & sic constat q̄ isti iuuenes sunt potentes ad cōtrā: nec refert an sponsa fuerit cognita per sponsum vel non.
¶ Nota q̄ mīmoniū non assumit vires adueniente; puertate: nisi per aliqđ signū appareat de ipso ꝓsensu.
¶ Nota q̄ si pater ꝓtrahat mīmoniū pro filio presente & nō ꝓtradicente videt ꝓsentire. Et sic tacens videt cōsentire: ly agat de actu oneroso. Regulariter aūt in actu oneroso tacens nō habet pro ꝓsentiēte. l. filiusfamilias. ff. de procur. sed tamē h ly agatur de actu oneroso: tacēs habetur pro consentiente. Unde sicut existens in mari exponit se infinitis periculis: similiter contrahentes matrimonium exponunt se infinitis periculis.
¶ Nota q̄ pater non potest filium ignorante vel inuitum obligare: nec ex illo ſctu ortī aliq̄ actio ꝰ filiū.

a ¶ Infantes. Dī sponsalia contrahere nō possunt: cū etas illa qs videat ignorez. ¶. de fal. mona. l. j. ad hoc. ff. eo. ifb. de repo. ordi. multos. ¶. de iure delibe. ſi infanti.
(ADDITIO. Et. xxx. q. ij. §. j. Joan. andre.)
¶ Glosa sequens notat differentiam inter infantem et impuberem.
b ¶ Septēnio. Nota q̄ licet quo ad pubertatē. (ADDITIO. inchoandam. In fantenda enim nō est in sexu differentia. in vtroq; enim sexu finitur pubertas & finito vigesimoquito anno. C. si mi. se ma. dix. l. j. Si mai. fac. fine decre. l. ij. instī. de cura. in p̄in. Joan. and.) sit in sexu differētia in numero annoz. ff. eo. puberes. & c. cōtinebatur. quo ad infantiam secus: q̄ vterq; infans minor septēnio: vt hic & ff. eo. ifras. & capl. accessit.
c ¶ Eis. Ignorantibꝰ vel scientibus non curo: sed alr in maioribus: vt infra. §. porro.
d ¶ Verbo. Quia pr septēnio adiutē vocāt se spōsos.
e ¶ Vel facto. Ut q̄ post septēnio secū facet vel eam osculat vt spōsus: vel his similibꝰ & sic nō refert an qđ fiat verbo vel facto. de appella. dilecti. & capl. vt nostrū. & ad hoc concez. de restitu. spolia. ex parte.
f ¶ Connalescunt. j. de regu. iur. non firmatur: & intelligē per hoc. c. soluūtionem quā dixi. j. de regu. iur. non firmatur. eo. ifb. scīz q̄ solo tempozis tractu non firmatur qđ a principio non valebat: sed nouo subsequenti ꝓsensu interdum tacito interdum expresso.
(ADDITIO. Jo. mo. dicit ꝺo vel presumpto. allegaff. locā. item queritur. §. fina. & l. sequen. Joan. andre.)

Spōsalia ꝺcta affi septēntū ratificant ꝺbo vel scō puta osculo spōsus post septēnium

Universidad de Deusto Biblioteca

bene vides: ⁊ ibi plenius dicit.

a ¶ Inducunt. ff. eodem capl. proximo.

¶ Glo. sequens notat pro opi. Bof. cõtra opinio. Tan. quam etiam improbat per rationem.

b ¶ Supplebat. ff. de sponsa. versicus. ⁊ c. ad id qd. ff. eo. puberes. ⁊ ca. de ſ. illio. Et sic nota. q; si malitia suppleat etatẽ habere potestatẽ mrimonij. ⁊ cõ. col. 8. co. c. vlt. ⁊ ca. de illio. ⁊ est hoc ꝛ opi. Tan. ⁊ Dostie.

(ADDITIO. ꝙ adhuc hic placet archidiacono. ꝙd dixerũt in predic. decre. de illio. q; ad hoc vt contineat mrimonium cõtractum inter minores in quib⁹ malitia supplet etatẽ: requirit q; inuicẽ se cognouerint cũ de hoc aliter ꝓstare nõ possit exquo sũt minores: sed Bof. ibi ꝓtra cui ꝓcor. Ber. Inno. ⁊ Abb. ⁊ hoc verum. ⁊ hic approbatur. Q. ulꝺ si puer mꝺor. xiiij. ãnis nubat mulieres cognoscit: ⁊ mulier minor xij. annis a pluribꝰ est cognita: ibi ꝓtrahunt matrimonium.

(ADDITIO. Simul vel cũ diuersis non curo. Joan. andr.) quis hꝫ dicere tale matrimoniũ ꝓter carnalẽ adlucẽ copulã si tenere.

¶ Hl. seq. dicit qd approbat ⁊ illud coadunat.

Maximus Scetus inter minores q̃ malitia supplet etatẽ valꝫ adhuc non se cognouerit.

sint nulla ratione defectus ꝓsensus publice honestatis iustitiam non inducunt [a].

¶ Sponsalia per verba de presenti contracta inter impuberem ⁊ puberem: vel inter impuberes non primos pubertati valent vt spõsalia de futuro: nec in matrimoniũ transeunt ex sola perseuerantia etatis: nisi aliter approbentur: inducunt tamen publicam honestatem. hoc dicit Dominicus.

¶ Idem quoq; si pubes vel impubes: vel duo impuberes non proximi pubertati: ⁊ in quibus etatem malitia non supplebat [b] per verba cõtraxerint de presenti (spõsalia enim illa que iuris interpretatione tñ fuerũt spõsalia de futuro [c]) ꝫ verba cõsensum exprimentia de presenti habuerẽt: ⁊ mrimoniũ [d] ꝫ here itenderẽt: ꝫbẽtes per aduentũ pubertatis in mrimoniũ nõ trãseũt de ꝑsenti: nec mrimoniũ (qõ vt matrimoniũ etate nõ tenuit phibente) per lapsũ dicti tꝑoris cõualescit: nisi per carnis copulã subsecutã vel aliquẽ modũ [e] aliũ ꝫhentes eosdem cũ eiusdem pertinacia voluntatis ad pubertatis tẽpora puenisse cõstiterit euidenter: per dictu tamẽ contractuꝫ qui valuit vt potuit nõ secuti agebat publice honestatis iudicia est inducta.

¶ Sponsalia p̃ absentibus filijs non tenẽt: nisi ipsis presentibus: vel nisi approbauerint tacite vel exꝑsse ex post facto. hoc dicit Dominicus.

¶ Postro [f] ex spõsalib⁹ que parẽtes p̃ ꝯ filijs puberibus vl̃ iperib⁹ plerũq; ꝫbũt: ipsi filij si exꝑsse ꝓsenserint vel tacite: vt si ꝓsentes fuerit: nec cõtradixerint [g] obligant: ⁊ eis qui iustitia publice honestatis. ¶ Et est idem si filij tempore sponsalioꝝ absentes ⁊ etiaꝫ ignorates eadem spõsalia [h] post scientes ratificauerint tacite vel exꝑsse: als ex spõsalibus contractis a parentibus ꝓ filijs: nec ipsi filij obligantur: nec publice honestatis iustitia inde surgit [i].

¶ De cognatione spũali.

† ¶ Addc ad hãc glo. q̃ nota in addic. c. vbi. in gl. in ſ. nihil xxx. q. ij.

¶ Postro. Declarat notata per Innocen. ⁊ Dostien. ſ. de restit. spo. ex parte.

h ¶ Pro filijs. Non eis mandantibus: qr tunc idez est ac si ipsi ꝓtraherẽt. ff. eo. lib. de penrato. c. vlti. †

i ¶ Contradixerint. Ergo qui tacet hoc casu cõsentit.

(ADDITIO. cũ hic agatur de re naturaliter appetibili. Jo. mo.) ff. de regu. iur. qui tacet. cũ sua concordan.

¶ Glo. seq. recitetur per questiones: ⁊ ponit opinionem Dostien. et contrariam Innocẽ. ⁊ primam approbat.

k ¶ Spõsalia. Cõtracta per parẽtes. et idem eadem ratione intelligas de quolibet alio. ff. de spõ. ad id qr. ⁊. ff. de ma. contrac. contra interdi. eccle. c. j. qs hanc bene concor. ⁊ hoc ibi tenet Dostien. sed Inno. ibi no. cõtrarium: dicẽs speciale in patre: vt nomine filie ꝓsentis ⁊ non contradicentis possit sponsalia ꝓtrahere. ff. de spõ. sed que patris. ⁊ l. sequen. C. de nup. vidue. secus in tuto re. ff. de spon. si puella. ⁊ non obstat de spon. ad id quod.

(ADDITIO. Dec loquitur in viricio: sequẽs in fratre. decre. ex parte. superius allega. in patruo. Joan. an.) quia ibi interuenit carnalis copula: alias secus ſm eũ: sed versus videtur quod dicit Dostien. Iꝫ Bernar. videaꝫ ibi tenere opinio. Innocen. ⁊ quod decre. illa non loquatur de expresso cõsensu. probatur: quia quare posuisset papa ibi verba que saꝑunt tacitum consensum. Item non inuenimus q; patruus consensu aliquid in cõtractu matrimoniali impuberis operetur: als ꝙ ꝯ in precedentibus casibus.

l ¶ Burgit. Reprobatur opi. Ray. in summa de spon. ſ. pone qñ. ⁊ Pe. de sam. ⁊ Abb. ff. eo. titu. c. j. qui per illud. c. dicebant. cum ibi dicatur q; pater filiuꝫ non adultum potest cui vult matrimoniũ tradere: q; ex sponsalibus cõtractis a patre etiã filio non consentiente oriebatur iusticia: ⁊ nitebant idem probare per decre. ff. eo. accessit. ad finem. que non facit vt ibi no. Approbat tamẽ opi. Innocen. ⁊ Dostien. qui hoc ibi notant: ⁊ erat casus expressus. xxvij. q. ij. lex diuina palea est. Joan. andre.

¶ De cognatione spirituali. ¶ Visum est. ff. de duob⁹ impedimentis que impediunt matrimonium: verum qr cognatio spiritualis impedit matrimonium contrahendum ⁊ diremit iam contractum: ideo annexit rubricam de cognatione spirituali.

Lapus. 1.

Nedum

Cõstitutio.

¶ No. ſ. mo q; leuatus de sacro fonte non potest ꝓtrahere matrimoniuꝫ cũ aliquo et filio leuãtis: nec distinguit an fuerint nati ante vl̃ post baptismuꝫ. & quo. ff. eo. c. fin. c. sup. per eo.

¶ No. ij. q; hisdem modis q; ꝫtur spũal cognatio inter leuantes ⁊ leuatos cõtrahitur ꝫ baptizãtẽ ⁊ baptizatuꝫ. Dñi.

Bonifacius octauus.

¶ Inter baptizatũ ⁊ leuantem: filios ⁊ vxores leuantis ante carnaliter cognitã: ⁊ suscipiẽtem ⁊ ꝑm ⁊ matrem susceptiue agnitam: ⁊ filr de baptizante spũalis cõtrahit cognatio. b. d. vsq; ad. ſ. ex cõfirmatione. ho. Lap. j.

Nẽduz ꝫ ter baptizatuz [a] ⁊ illũ qui eũ suscepit ỏ baptismo: ac inter eũdez baptizatũ ⁊ suscipiẽtis filios ⁊ vxoreꝫ [b] cognatio spiritualis. ꝫ inter leuantes ⁊ leuatos cõtrahitur ꝫ baptizãtẽ ⁊ baptizatuz. Dñi.

Nẽduz. ¶ Põt diuidi in tres partes. Primo ponit quatuor spũales cognationes puenire ex leuatione in baptismo. secũda ibi. Et eadem.] Ponit totidem que ex baptizatione proueniũt. tertia illas oẽs repetit in ꝑfirmatione ibi. Et confirmatõe.] Fm Jo. an.

¶ CASUS. Ulꝰ bertaz leuauit de sacro fonte: nõ est dubium q; inter leuantem ⁊ titiuz suscipiẽtem ⁊ bertam leuatam. ſ. suscepta cõtrahit cognatio spiritualis. Sed vtrũ ꝫter alias personas contrahatur cognatio spiritualis. ſ. inter baptizatuz et filios leuantis patrini. Itẽ ꝫter baptizatum ⁊ vxorẽ leuãtis patrini: ſrz ante cognitam carnaliter: imo etiam cõtrahit cognatio spiritualis inter suscipiẽtem ⁊ patrem ⁊ matrẽ ipsius baptizati qui appellant cõpatres. Quia sanctissime pater: vidi de aliquibus personis inter quas contrahitur cognatio spiritualis: sed bene vellem informari a sanctitate vestra de effectu ipsius cognationis ⁊ Respõdetur q; effectus cognationis spũalis est: quia impedit matrimonium contrahẽdum: ⁊ diremit iam cõtractum: hoc est illi inter quos est cognatio spiritualis non debẽt cõtrahere. ⁊ si de facto cõtrahant: debent ab inuicem separari: quia non tenet matrimoniuz. Et sic non potest cõtrahi matrimonium inter filiolum ⁊ vxorem patrini: nec inter compatres. Sed sanctissime pater vtrum ꝫter alias personas contrahatur cognatio spiritualis: Respondet Romanus ponẽ. q; sic: dicendo q; illa que fuerant dicta de leuante ⁊ leuato: debent etiam intelligi de baptizante ⁊ baptizato: vt ponamus q; laicus in casu necessitatis baptizauit bertam: certe non poterit illam habere in vxorem. Et idem dicendum est de sacramento confirmationis: vt aliquis tenens bertam in sacramento cõfirmationis nõ potest illam habere in vxorem. De cõfirmante nõ est dubium: q; alia ratione non potest ꝓtrahere: quia est ẽps. Secus est dicendum in aliis sacramẽtis ecclesie: quia per illa non contrahitur cognatio spiritualis.

¶ Nota primo q; cognatio spiritualis cõtrahitur inter leuantem ⁊ leuatum: vnde iure cõmuniter vtuntur istis verbis leuans leuatus: quia olim quando pueri baptizabantur: immergebantur per baptizantem in aqua: ⁊ patrini illos leuabant. sed quia fuit compertum q; plures qui immergebantur extinde moriebantur: fuit ordinatuz q; aqua solum spargeretur super caput baptizati.

¶ Nota q; inter leuatos ⁊ filios leuantis. Item inter leuatum ⁊ vxorez leuantis cognatio spiritualis contrahitur: ita q; vxor leuantis dicitur matrina leuati: naꝫ vir cõmunicat vxori actiones spirituales. Item eodem modo cognatio spiritualis inter compatres. Item inter baptizatum ⁊ baptizantem: ⁊ vxorem ⁊ filios baptizantis.

¶ Nota q; ex sacramento confirmationis contrahitur cognatio spiritualis.

a ¶ Inter baptizatum. Cognationem spiritualem ⁊c. quod est infra.

Cognatio ꝫpualis an

b ¶ Vxorem. Nũquid idem de cõcubina leuãtis ꝑtus cognita: de hoc. xxx. q. iij. si quis vnus. in vlti. glo.

(ADDITIO. Et dixi post Innoc. ff. eo. Martin⁹. vbi ipse recitat opinio. contrarias: nil approbans. Archidiaconus hic tenebat: q; non contrahatur per rationem quam ponit in glo. in fine. Ad decret. contracto. respõdendum q; loquitur fm opi. mulierum: vt ibi dixi. Ad id quod dicitur de assistate: respõdendum q; illud in vinculum carnale qđ per carnalẽ ⁊ illicitã cõtrahi potest. Joã. and.)

c ¶ Cognitã. Secus si post fuit vxor: vel si ꝑtus erat vxor post ⁊ non ꝑmo carnaliter fit cognita: q; per vsum carnis sequentem non põt transire in vinculum spiritus precedentem. xxx. q. iij. si post vxorio. vir ergo ⁊ vxor sibi cõmunicant actiones spirituales. xxx. q. iij. si q; vnus. ff. eo. tit. Martinus. Iꝫ non passiones: vnde si filius alterius tñ leuetur de sacro fonte: leuãs alteri cuius filius non est cõpater non est: vt. j. probatur. quod dic vt not. ff. eo. Martinus. ⁊ xxx. queſti. iij. in summa. Et dicebat Bosſr. q; illud quod agit paro corporis: equuꝫ est vt alteri parti cõmunicetur: sed nõ sic cõmunicat alteri qđ in persona filij alterius tñ agitur: ⁊ ista fit ratio. Uel dic q; satis est leuanti habere cõmatrem: matrẽ ipsius leuati. Et no. q; si leuans primo cognouerat vxorem: non esse curandus: an post cõpaternitatez cognouerit vel non: Iꝫ Gratianus cõtra. xxx. q. iij. ſ. notandum.

d ¶ Suscipientez. Supple ⁊ vxorẽ eius ꝑus carnaliter cognitam. xxx. q. iij. si vnus. ff. eo. tit. Martinus.

e ¶ Et matrem. Nota non dixit patrẽ baptizati ⁊ eius vxorem: imo dixit matrez. si igitur de prima vxore vel cõcubina vir procreet filium: ille qui leuat filium est cõpater cõcubine ⁊ viri: sed nõ eius vxoris: vt. ff. dixi.

f ¶ Spirituale. Que dignior est ꝙ carnalis. xxx. quesſto. iij. ca. primo. ſ. ⁊. iij. Et est cognatio spiritualis attinentia proueniens ex sacramenti datione: vel ad id dantione. Est etiam cognatio carnalis ⁊ legalis: de quibus nil ad propositum.

Cognatio spiritualis qđ sit.

g ¶ Contractum. Si igitur leuans ⁊ leuatus: vel leuatus ⁊ filius leuantis: vel leuatus ⁊ vxor leuãtis ante cognita: vel leuans. (ADDITIO. Uel ipsius vxor ꝑtus cognita. Joan. andr.) ⁊ parentes leuati contrahunt non tenet matrimoniũ. Scire debes q; pater spiritualis si copulet sibi filie spirituali: bene tenet matrimonium. xxx. q. iij. c. vlti. ⁊ ibi no. Jo. bene potest pater sumere filiaz spiritualez filij carnalis. (ADDITIO. Et econuerso. ſ. filiam carnalem filij spiritualis. Joan. and.) quia Iꝫ cognatio spiritualis de patre ad filios descendat: vt. ff. eo. c. j. ⁊. c. super eo. non tamen ascendit: cum cautus non reperiatur: ⁊ edictum de matrimonio prohibitorum est. ff. de sponsal. cum apud.

h ¶ Ladez. vt. ſ. ſ. baptizans ⁊ baptizatus: vel baptizatus ⁊ filij baptizantis: vel baptizatus: ⁊ vxor baptizãtis ꝑtus cognita: vel baptizãs. (ADDITIO. Uel ipsius vxor ꝑtus cognita. Joã. and.) ⁊ parentes baptizati matrimoniuz cõtraxerint nõ teneat. Ad hoc. ff. eo. ti. c. vlti. ⁊ nõ est tta in eo qui recipit ad penitẽtiaz: vt ibi no. ⁊ xxx. q. j. omnes quos. ⁊ est expressum. ſ. eo. c. vlti. in ſi.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Chrisma tio frōte fit a solo epo

a ¶ Frōtis. Hoc fit a solo epo. de cōsecr. dist. v. manus. & de confir. quanto. in vertice autē chrismat. prelyt. et. de pse. dist. iiij. §. hinc et. Sine sacramēto pfirmationis.
(ADDITIO. In frōte vt hic: locus est enim de sacrā sacramēti. remittit ad Archid. de consecr. dist. v. nouissime. Joan. andr. Jnō dicit q̄ verus chrisma. de consecr. dist. v. c. j.

Cognatio spūalis ratione pfirmatōis inter quos p sonas contrahatur.

b ¶ Eisdē modis. scilz inter confirmatum & suscipientes; & confirmatum & filium suscipientis: & confirmatus & vxorem suscipientis prius cognitam: & suscipiētem & parentes confirmati: & vxorem susciēntis prius cognitam. Item inter ipsum confirmantē.
(ADDITIO. Et spūus vxoris prius cognitus. Joā. an).
Et confirmati: & cōfirmatus & filios cōfirmātis: & eius vxorem prius cognitas & ipm cōfirmantem & parentes cōfirmati. Hoc vult dicere eisdem modis. Unde viginti sunt casus phibiti ex hac cognatiōe quos numerauit in summa quarti libri.

Cognatio spūalis nō habemus.

(ADDITIO. Nec est plures reperiri qui dirimāt: vt j. c. proxi. Jsti autem omnes pertinēt ad paternitatem & filiationem: aut ad fraternitatem: aut ad compaternitatem. & in his tribus consistit omnis cognatio spiritualis. Non enim habemus auos vel nepotes spirituales: & vide quod scripsi. ā. eo. titu. super rubrica. & ca. Martinus. in fi. Joan. andr.)

Capitulum. II.

Per cathecismum. ¶ Ponit dictum qd̄ secūdo pbat. ibi. Ut ex pcessoris. Tertio illud determinat. ibi. Per illam. Terminantur no. xxx. questio. j. c. j. ā. eo. titu. cōtracto. Cathecismus dicitur a cathezo: qd̄ est idem quod instruo. vnde ante baptismum instrui debent baptizandi in fide: adulti precipue. de consecr. dist. iiij. ante vicesimum.
(ADDITIO. 6m Ugo. cathezizare grecum: idem qd̄ adclarare: sicut de exorcismis dictum: q̄ in eis fit adclaratio. de consecra. dist. iiij. §. hinc parvuli. & ca. sicut nostris. Joan. andr.)

¶ Per cathecismum contrahitur cognatio spiritualis: etsi tamen effectus est impedire matrimonium contrahendum: non autem dirimit tam cōtractum. Unde sciēdum q̄ cathecismus est instructio que fit cōmuniter hodie ante fores ecclesie: vbi interrogatur de articulis fidei: & propie deberet fieri solis adultis.

¶ CASVS. Ego tenui puellam ante fores ecclesie anteqū portaretur ad fontes: postea quando fuit baptizata: non tenui eam super fontes: vtrum inter me & ipsam & filios meos sit contracta cognatio spiritualis: Respōdetur q̄ sic. sed non est tanti effectus sicut illa cognatio spiritualis que contrahitur in baptismo: quia ista impedit matrimonium contrahendum: sed non dirimit iam contractum: hoc est: non debemus contrahere. et si durantibus bannis aliquis se opponeret & allegaretur cognatio spiritualis: impediretur matrimonium; sed si nō allegaretur ista cognatio spiritualis: & si de facto cōtraheremus nō dirimeret postea illud matrimonium.

¶ Per illam tm cognationē matrimonium post eam cōtractū minime separetur. Idem.

¶ Unus tm interuenire debet in leuatione infantis de sacro fonte vel chrismatione frōtis: tamē si plures iteruenīūt cognationem ptrahunt spiritualem: & ex alijs sacramentis cognatio non ptrahitur. h. d. Domi. Lap. ij.

Ex confirmatione quoq; seu frōtis chrismatiōe spūalis cognatio eisdē modis cōtrahit: matrimonia filr impediēs ptrahenda & dirimēs post cōtracta. Idem.

¶ Cōpaternitas per cathecismum ptracta impedit matrimonium: sed non dirimit. Joan. andr. Capitulū. ij.

Per cathecismū qui pcedit baptismum sacramentorum fundamentum & ianuam reliquorum cognatio spūalis contrahit per quam contrahendū matrimonium impeditur. ¶ Ut ex predecessoris nostri Clemētis pape. iij. decretali colligit euidenter: dicendo enim q̄ talis res vir cōtrahendo matrimonio impedimentum afferret: velle videtur q̄ afferat: nam qd̄ vix fit: fieri tamē dū ex causis. Ad idem. xx. q. j. merito queritur.

Quāuis non plures q̄ vnus vir vel vna mulier accedere debeant ad suscipiendum de baptismo infantes: iuxta sacroꝝ canonū instituta: si tamē plures accesserint spiritualis cognatio inde cōtrahit: matrimonia ptrahenda impediens: & ertiaz post ptracta dissoluēs.

¶ De cōfirmatione insuper quantum ad hoc: idem iudi

g ¶ Separatur. Ad idem. ā. eo. lib. de voto. c. vno. ā. de iureiur. quēadmodum. cum filiabus.

Capitulum. iij.

Quāuis. ¶ Sunt tria dicta. (ADDITIO. Que satis patēt. Jo. an.) No. b Hosti. ā. eo. Martin.

¶ CASVS. Duo alignam puellas supra sacros fontes tenuerūt: cuj baptizato pferret ista verba. Ego baptizo te in nomine patris & filij & spiritussancti cum aspersione aque: verum iter omnes istos contrahatur cognatio spiritualis? Respondetur q̄ sic. Idem est in sacramento cōfirmatōis: Jz sufficeret q̄ vnus leuaret: secus est in alijs sacramentis.

b ¶ Unus. Immo si vigeret necessitas in cathecismo & baptismo & confirmatione vnus potest esse patrinus: Jz hoc non habeat consuetudo Romana. de consecr. dist. iiij. in cathecismo.

¶ No. quō vnus tm debet leuare in cōfirmatione: & qd̄ mulier pōt leuare tantum.

¶ No. q̄ vnus tm debet leuare in baptismate: & qd̄ mulier pōt leuare hoc. ā. eo. pri. Do.

i ¶ Institura. De pse. dist. iiij. non plures. & potuit esse ratio que redditur in adoptione vel cognatione legali que imitatur naturaz. sic & spiritualis cognatio habet imitari naturam vel cognationem carnalem: vt. l. vnus solno fit in sacramento patrinus. Sed contra. xxx. q. iij. qd̄ autem. Sol. vt ibi no. ā. eo. titu. c. vlti.

k ¶ Contrahitur. Scilz cuj omnibus: & sic multa fieri prohibentur que facta tenent. ā. c. pxori. (ADDITIO. Pereant tamen contrafacientes: quia faciunt cōtra prohibitionem canonis non plures. & istius decre. 6m Archidia. puto q̄ vbi consuetudo non resistit: & sortitio si assistit leuis sit culpa: & sic leniter indulgenda. de accusati. cum dilecti. Joan. andre.)

l ¶ Idem. l. vt plures in confirmatione tenere non debeant: tñ si teneant oēs sunt cōpatres vel cōpatrini.

¶ Bo. leg. enumerat sacramenta. & rationē reddit.

a ¶ Sacrox. s. pnie corporis chr̄i extreme vnctiōis ordinis & pingd. Renascimur enī in baptismo. (ADDITIO. Sub quo ſcludit cathecismus qui ēt per se nō est de septē sacrīs. Jo. an.) & chrismatio frōtis illā 6firmat: qd̄ nō est in alijs sacramētis. & tō p ista spūalia zhyt cōpaternitas nō per illa hoc no. xxx. q. j. oēs. & ā. eo. ca. vlti.

(ADDITIO. Curiosus i hyeroclyt. q̄ scripsit Dyo. titj. insax. xiij. dist. in sco o articulo prime qōnis. Jo. an.)

¶ De accusationibus inquisitionib⁹ & denūtiationibus.

¶ Desi fuit supra quo ordine sunt tractāde & diffinēde cause pecuniarie & etiā spirituales. verum quia etiā sunt cause criminales: tō de ipsis est nunc videndum. Et quia in causis criminalib⁹ solet pcedi qsiq; p viam accusationis: qsiq; per viā inquisitōis & per officiū iudicis: qsiq; etiā p viaz denūtiationis: id eo ponit rubricaz de accusationibus: inquisitionib⁹ & denūtiationib⁹. Lap. j.

Ostiē. ¶ Tollit duas exceptiones ingressi q̄ processus est crimē. Secūda ibi. Uel q̄. Jsta decretalis & sequēs manauerūt ad declarationē decretalis. ā. eo. qualr. j. & j. & ca. cū oporteat. & c. ad petitionē. ibi. Judicialiter. &. Jo. & corrigunt opinionēs Hostien. no. in. ca. qualiter. j. in. j. glo. vltra vnā colūnā. versi. quid si inquisitor. & in. j. glo. & qs̄ no. in ca. cū oporteat. super ver. subito. ver. queritur si inquisitor. similiter & in sco o qualiter super verbo. fuerit. & super verbo legitime. & facit qd̄ no. Guil. in specu. tit. de inquisito. §. nūc tractemus. ver. quid si inquisitor permixtim. Joan. andre.

¶ Pro intellectu huius capituli est presupponēdū illud qd̄ habet in ca. qualiter & qñ eo. titu. in an. videlicet q̄ anteq̄ iudex ex officio suo pceat aliquē pcedat per inquisitionē debet primo ille pcedi contra quē pceditur esse diffamatus: q̄ infamia debet precedere inquisitionē: sicut mollio charitativa debet precedere denūtiationē: ita q̄ si iudex pceat per viā inquisitionis contra aliquē nō diffamatum: pōt ille contra quē pceditur per inquisitionē dicere. Domine iudex nō potestis pcedere contra me per viam inquisitionis: quia nō cōmisi tale crimen: & posito & non pfesso q̄ tale crimen cōmisissem adhuc non potestis procedere cōtra me: q̄ de tali crimine nō fuit diffamatus. Jtē dicitur in dicto. c. qualiter. q̄ iudex debet exhibere capitula super quibus vult inquirere: ita q̄ ille contra quem pce

Omnipotentis dñi dei.

Bonifacius octauus.

¶ Ex pfessione cōra delegato inquirēte super certis criminib⁹ deputato facta: punitur confitens: Jz dicat se pīus diffamatū nō fuisse: vel inquisitionis capitula non habuisse. h. d. Domi. Lap. j.

Postq̄ cōra eo q̄ ꝫte super certis criminibus inquisitor fuerat deputatus eadem crimina fuisti cōfessus b frustra cōfessionem tuam (quominus punaris ex ea pout

quo. ā. eo. qualr. ij. § dz. Do.

diē nō teneb⁹ respondere ad interrogationē iudicis: nisi prius sibi traditis capitulis super quibus fuit diffamatus.

¶ CASVS. Cum nō essem diffamatus de crimine furti: de homicidio: vel de alio crimine: fmo istud crimen erat occultum: iudex meus ordinarius incepit inquirere contra me: & p facēdo inquisitōnē fecit me vocari & citari ex officio vt cōparerē p̄sonalr in die assignata: cōparui p̄sonalr: iudex me interrogauit sup crimine furti vel homicidij: illud crimē fuit cōfessus: postea cuz iudex vellet me punire fm erigētia criminis: pposui q̄ nō erā diffamat⁹ de illo crimine. Jtē q̄ ipse nō exhibuerat mihi capl'm vtrum sis nūc admittēdus ad pponendū ista: Respondet q̄ nō: q̄ asserēs iudex me interrogasse debebaz ista pponere: & si nolui sset me admittere debebā appellar. & sic forma tradita in capitulo qualr nō est substātialis: tō pōt omitti tacite vl' expresse: vt hic texit.

¶ No. j. q̄ cōfessus nulle sit pres tudicis: qd̄ verū est in cognoscēdo: sed dū in condemnando.

¶ No. q̄ 2 pītētes est fereda ista f scrīptio: qd̄ verū est si lis fuerit cōtestata vel oblatus libellus in scriptis: sed si solū fuit ppōsita petitio: bene ferenda est ista: sed non in scriptis: sed fm fōmā traditā in l. q. C. de sentē. ex pericu. rect. sed vt dixi non est ferenda in scriptis nec solēniter: sed sufficit si verbo feratur: & in iure vocatur pceptum de non soluendo: vt est glo. notabilis in. l. ij debitor. ff. de iudi.

¶ Nota effectū principalē huius capituli: q̄ iudex non debet pceda aliquē inquirere: nisi sit de crimine diffamatus: & pōt ille pceda quem inquirit allegare & pponere q̄ nō est diffamatus: & hodie cōmuniter prius aliqs citat ex officio super crimine: & fit inquisitio & examinatio sine informatio secreta. & factis informationibus si cōstet indicī q̄ talis est: super illo crimine iudex precipit vt citetur ad comparendum personaliter: & si compareat: debent illi tradi capitula super his quibus debet fieri inquisitio. iuxta capitu. qualiter allega.

b ¶ Confessus. Nulle igitur sunt partes iudicio: nisi vt ferat sententiam. quid enim quereremus de infamia vel capitulis ex quo claret de crimine. xxiij. qō. iij. ecce. de electo. per inquisitionem. de consel. si super. ff. de iudi. si debitor. Jam enim est notorium crimen. de coha. cle. et mu. vestra. & capt. si.

Confessio iudicialis educit notorium.

(ADDITIO. De reuocanda confessione dixi in ter. in princi. magne glo. Joan. andre.)

Universidad de Deusto
Biblioteca

Jngsitio nō dz fieri non precedēte diffamatione: alīs potest appellari.

a ¶ Just'tia. Sz sponcdo penā a iure statutā: vl' arbitrariā si nulla pena ē statuta. ā. dō offi. dle. de cās. Jo. an. (ADDITIO. Archidia. allega. ij. q. iij. §. notandum. z de pen. distin. j. mensuram. Joan. andre.)

¶ Glo. seq. rōnē reddit. recī. opi. z rarā cui respondet.

b ¶ Fuerūt. Si clamatus nō erat ad inquisitionez pcedi nō debuit veritatis: vt i pdicto furto: ij ille debuit appellare z non rūdere: vñ iputet sibi. Idez dico de capitis que tract' debuerūt. ā. e. qualiter. ij. §. debet. si pertita nō fuerūt: z pfessus ē crimē sibi iputer. potuit enī iuri pro se introducto renūtiare: z tūc tacite renūtiar. ad hoc ff. de pcura. pompon. §. ratū. Sz Dostiē. cōtra in pdicta decr. qualiter. j. per l. ff. de pcu. filius. §. inuitus. z hunc dicebat casum ipsius decre. co. titu. ad petitionem. nam tūc presente z non contradicente illo contra quem inquirebat: nō fuerat seruat' ordo qui debuerat seruari: vñ pcessus cessari mādat: sed de alio ordine intelligat.

(ADDITIO. Ut tbi no. in si. titj. gl. Jo. an.) Ca. ij.

¶ No. j. q licet de iure certa fossa deat seruari in pcedēdo: si tamē nō fuat z pot tacet valz processus de ā. ā. ca. pri. super glo. si.

¶ No. ij. q ingsitio ifamie nō est de sba ingsitiōis de ā. ā. ca. pri. Do.

Ingsitio nō dz fieri nisi ad inquirendū de veritate criminis

Universidad de Deusto
Biblioteca

3. de elect. vbi periculum. §. cuitas. & j. de pe. capi. vlti. in ii. xv. q3ne. j. multer.
(ADDITIO. Archidiaco. allega. j. q. iiij. §. econtra. & §. sequen. Joan. andre.)
¶ Glo. seq. recitetur per. q. scilicet de quibus laicis &c.
a ¶ Laice. Forte intellexerunt de laico ad modum vltra mõtanoꝝ qui illiteratos laicos vocãt ac literatos clicos. (ADDITIO. Irrecti. di. sinutile. Joã. an. vocãt. qd enĩ est vicere q̃ rudis clericus disputando de fide nõ sciat in hanc penã et doctor decretoꝝ laicus intelligat: tñ sufficit ita esse scriptũ: & solũ duo sunt christianoꝝ genera clerici & laici. xij. q. 3. duo sunt. & 3col. ad hoc. C. de sum. trĩ. l. penul.
¶ Glo. seq. querit. argu. pro & 3tra.
b ¶ Immoderate. Nunqd per iniam vel tho ture: Videt q̃ ipso iure p̃cd qs dicit laqueo: q̃s ipse iniuz factũ damnatũ illaqueet: & in 3tiuz vſ. (ADDITIO. Et hoc placet Archidia. allega. ũ. eo. excõicam⁹. §. q̃ ho. & dicit monitionem premittẽdã. xij. q. ij. indigne. Joan. an.) q̃ si penso bene gna fieri 3 iterpretatio: vt j. de regu. iur. in penso. cũ iuxta 3col. est igit benignius vt intelligamus canonẽ esse ferende sñle q̃ tã late: ergo est hec pars amplectenda vt ibi: ad hoc. & vt. dixi. sana quippe. Preterea si voluisset q̃ esset canon late sententie: dixisset fit ipso facto vel eo ipso: vel simlia verba.
¶ Glo. seq. obiectionẽ soluens dicit contrarium regulare: & hoc casuale: cui dat casum simlem & rationẽ reddit. in fine textum exponit.
c ¶ Filij. Nota casum in quo pro delicto paterno punitur filius. Doc etiam procedit in crimine lese mateſtatis: q̃s est minus hoc crimẽ quo ledit eterna mateſtas ũ. eo. vergẽtis. etsi ptra homines illate blasphemie ipunite nõ transeunt: multo magis qui ipsum olim blasphemat: dignus est supplicia sustinere. in auctẽ. vt nõ lic. cõtra na. j. rñi. & ij. col. vj. nec debemus illius opprobrium multum dimittere qui nr̃a 3dita deleuit. ũ. de iudeis. est in nõnullis. Q3 enĩ in religione diuina cõmittit in olim ferri iniuriã. C. de hereti. manicheos. ad idem. xvij. q. iij.

¶ Excõmunicari debent laici publice vel occulte disputantes de fide. h. o. Domini.

¶ Inhibem⁹ quoq3 ne cuiq3 laice[a] persone liceat publice vel priuatim de fide catholica disputare. ¶ Qui vo cõtrafecerit excõmunicationis laqueo inodetur[b].

¶ Non valet p̃motio hereticoꝝ eis credentiũ fautorum receptatoꝝ & defensoꝝ eoꝝ: nec filioꝝ suoꝝ vsq3 ad secũdam generationez ad beneficia ecclesiastica vel officia publica. h. o. Domi.

¶ Hereticiautem credẽtes receptatores: defensores: et fautores eorum ipsosq3 filij[c] vsq3 ad secũdam[d] generationez ad nullũ ecclesiasticum beneficiũ[e] seu officium publicũ[f] admittant. ¶ Q3 si secus actum fuerit: decernimus irritum & inane.

¶ Priuati sunt habẽtes beneficia ecclesiastica ad pces hereticoꝝ & inhabiles efficiuntur ad alia obtinenda: si scienter talia receperint, hoc dicit Dominicus.

¶ Ad hec quoscunq3 viros ecclesiasticos qui ad preces huiusmodi pestilentiuz personarum dignitates[g] personat⁹: & quecũq3 alia ecclesiastica beneficia sũt adepti: ex

Pena nõ cẽsat spolia tho ire p̃ bona ptori tẽporis pnta fmodẽ puek rẽ. secus per bona ptori tẽporis.

nunc primanus[h] taliter acquisitis. ¶ Volentes q̃ tales & habitis careant ppetuo: & si receperunt illa scienter[i] ad alia vel similia nequaquam in posterum admittantur.

¶ Nulla est emãcipatio filioꝝ vel subditoꝝ per hereticos facta: etiã si postea vtuti detexat. h. o. Domi.

¶ Illoꝝ aũt filioꝝ emãcipationem: quoꝝ parẽtes post emãcipationẽ etiam [k]hmõi apparuerit añ ipsaz a via veritatis ad heretice superstitionis inuiuz declinasse nullius volum⁹ eẽ momẽti. ¶ Utrum factã de hoĩb⁹ fui iuris: cum dignũ sit vt pp tãti atrocitatẽ delicti filij esse in parẽtuz hereticoꝝ desierint[l] prãte.

Idem in quisitoribus heretice prauitatis.

¶ Filij vel heredes petentium in infirmitate sua heretico: cõsolationẽ non admittunt̃ ad p̃bandum q̃ nõ sana mẽte vel perdita loquela susceperit: si cõstat q̃ erãt sane mẽtis: vel si prius suspecti: vel diffamati erãt de heresi: alias admittuntur sez per testes fidedignos nõ suspectos. h. o. Do. Cap. iij.

Filij vel heredes illoꝝ qui dum in egritudinis lecto decũberent: petierunt

cũ si ante emancipationem hoc apparuisset.
l ¶ Desierint. Nota ergo q̃ crimen heresis paternum etiam anteq3 per ecclesiam fuerit declaratum liberat a patria potestate filium: & sic interdum paternum odium: interdum filij fauor. (ADDITIO. Dignitatis episcopalis: hoc volunt 3cordantie. Jo. an. Itale vinculũ solunt. liij. dt. si sermo. ũ. qui si. fint legi. per venerabilẽ.
(ADDITIO. Post prin. ver. per similẽ. Joã. an.)
¶ Glo. seq. dixit & dicit vnde sumpta: dupliciter exponit: & recitari potest per questionem. Cap. iiij.

Illq. ¶ In casu dubio distinguit. Et sc̃dm mentem prosequitur. ibi. Illoquin. Quod determinat. ibi. Non tamen. Abbreuiata est de narratione facti. & incipiebat olim ex parte. & dic filij vel heredes non fiunt: interest enim eorum: vt. ũ. capi. proxi. heredeo. etiaz

si filij vel ppinqui non sint: & ist eorum interest propter vtilitatem confiscationem bonorum: vt. ũ. de here. vergentis. j. eo. titu. cum ẽm leges.
¶ Pro intellectu huius. c. est presupponẽdum q̃ aliqs hereticus põt accensari de crimine heresis: etiã post mortem nõ vt condemnetur ad sustinendum aliquam penã: sed vt memoria eius cõdẽnet: & bona eius fiscus auferat & applicet. Sed o est presupponendum q̃ regulariter quis admittit ad probãdum cõtra illud qd adũ sarina sinus p̃bant: vt si actor ponat aliqs factum: & reus filiter proponit aliud factum cõtrarium: tũc admittuntur probationes hinc inde. Fallit in casu huius. ca. & iste est principalis effectus ad quem emanauit hoc c. Tertio est presupponẽdus q̃ iter illos qui dicunt credentes hereticis: & sunt hereticicẽsendi: vt in c. pri. ũ. eo. non solũ sunt illi qui apta voce fatent errores hereticoꝝ: sed etiã illi qui in infirmitate ab hereticis recipiũt manus impositiones. Utrũtamẽ qui infirmus recipiebat cõsolationem ab hereticis: si ipse infirmus propter infirmitatẽ iam perdiderat iudicia rõnis: tũc non punit tali pena qualis puniunt recipientes cõsolationem ab hereticis: si nõdum perdiderat iudicium rõnis.

Casus ha tio. de lre.

¶ CASVS. Aliqs accusauit p̃em meũ de heresi dicẽdo q̃ in infirmitate sua mote hereticoꝝ recepit cõsolationem ab hereticis cuz manus impositione & platione alioquoꝝ verboꝝ: & sic dicebat q̃ pater meus erat hereticus: & fiscus petebat bona sua. Uel cum vellẽ obtinere aliqd beneficiũ ecclesiasticuz vel officiũ publicũ: fuit mihi obiectum q̃ pater meus erat hereticus: q̃ in infirmitate sua receperat cõsolationez ab hereticis cum manus impositione & platione certoꝝ verboꝝ: & quia tunc erat sane mentis. Probatũ fuit q̃ pater meus erat sane mentis: volo nunc p̃bare factum contrarium: videlz q̃ erat insane mẽtis: an sim admittẽdus ad probandũ istud factũ contrarium: Uidebat q̃ sic: q̃ regulariter quis admittit ad probandũ factum contrarium: vt dictum fuit in secunda presuppositione. Iudex dubitans an essem admittẽdus ad p̃bandum istud factum contrarium: cõsuluit Roma. pon. Quid Roma. pontifex respondet cum distinctione: aut pater meus in vita sua erat diffamatus & suspectus de heresi: tũc nõ sum admittẽdus ad probãdũ q̃ non erat sane mentis: aut pater meus non erat diffamatus de heresi: tunc debeo admitti ad istud factum contrarium p̃bandum: dum tamẽ non producam testes familiares: sed alios testes fidedignos: & maxime christi fideles & zelatores fidei christiane.
¶ Nota. j. principalẽ effectum huius. c. q̃ infirmus qui ab hereticis recipit consolationẽ suo more: videlicet per manus impositionẽ cum prolatione certorum verboꝝ: & qui erat diffamatus de heresi tẽpore quo viuebat heredes sui non admittunt̃ ad probandum factum contrarium: videlz q̃ ille perdiderat iudicium rationis: nec erat sane mentis quando recepit consolationẽ ab hereticis. Et sic

nota q̃ presumptio excludit probationẽ faciendã in contrariũ. Et istud est spãle fauore fidei: sed regulr nõ excludit p̃bationẽ faciendã in cõtrarium: sed aggranat: q̃ requiritur q̃ probet clarioribus probationibus.
¶ Nota vlterius q̃ vxor non admittit ad testificandum in causa mariti: nec filius admittitur testis pro p̃re: nec familiaris: et hoc durante familiaritate: ideo cautela est qñ quis vult producere aliquos familiares suos & testes q̃ illos expellat a domo sua anteq3 producat: tunc poterit admitti: dum tamẽ non fiat in fraudez. Et est presumptio fraudis: quãdo statim post productionem & testificationes ipsi familiares renocãtur: de quo videtis latiꝰ per Doctores iuris ciuilis in l. ettiã. C. de testib⁹.
a ¶ Nõ sane. Unde q̃s tunc faciebat eis non debet imputari: quia nullũ maleficium fine consensu. xiij. q. v. si quid. xv. q. vj. c. j. in fi. sed furiosus nõ habet consensum: vt. ũ. de sponsal. dilectus. xv. q. j. illud.
(ADDITIO. Et. ũ. de regu. sicut tenor. Joañ. andr.) ũ. de succes. ab intest. cum dilectus.
b ¶ Uiuebãt. Illi parentes: vel testatores consolati.
c ¶ Legitime. Igit nota casum in quo p̃batio non admittit p̃bationẽ in 3tium. (ADDITIO. Alis regulariter fundata intentione actoris: reus p̃bat peremptoria. de dolo & 3tu. finem. de testi. c. testibus. probationẽ tamẽ directe probationi primi non facit per testes primis attestationibus publicatis: vt in cle. ũ. de testa. Jo. and.)
d ¶ Alioquin. i. si hoc legitime non cõstat: nec ipsi duxi viuebant infamati erant vel suspecti.
e ¶ Premissa. s. q̃ tãc nõ erãt sane mẽtis: vel loquelaz perdiderãt: nec habebant ordinatam memoriam.
f ¶ Fidedignos. Dee clausula que olim erat obscura & dubia cuz delibatione fuit immutata: & bene. Cap. iiij.

Uper. ¶ Cõmunis diuisio. sed a ibi. Nos itaq3.] Dicebat Joã. mona. pontif duoꝝ turium aduersio. Secundo ipsorum interpretatio. Terminantur que no. ũ. eo. titu. ad abolendam. §. illos. & c. penulti. §. si qui.
(ADDITIO. Et. C. de apostat. l. iij. in fine. Joã. and.)
¶ Istud cap. emanauit ad declarationem duoꝝ turium que videbantur inutiles contrariari.

¶ CASVS. Di in aliqua parte iuris: q̃ si qs labat in heresim: & postea erroẽ suũz abiurauerit. i. illi erroi suo renũtiauerit cum iuramẽto de nõ redeundo: si postea incidat in heresim: dõ relapsus quantũcũq3 vellet erroꝛem suũ deponere & abiurare: ita q̃ est tradẽdus curie sc̃lari vt ignibus subiiciat. Itez in alia parte iuris dicit: q̃ ecclesia non claudit gremiũ redeunti: querit qualiter possint intelligi ista duo iura: Respondet Roma. pon. q̃ primus intelligitur de salute corporis: aliud 3 duo intelligit de salute aie: hoc est: quãtumcũq3 aliquis sit relapsus in heresim: & recognoscat suum peccatum: si petat sacramẽta ecclesie: sunt sibi danda sacramẽta penitẽtie & eucharistie. Sed per hoc nõ euitabit penã corporalẽ: ga

¶ No. j. ar. p̃ gñali allatione vt sufficiat: & nõ alleget ãta iuris. & quo aliqd cohabi. cle. vña.
¶ No. q̃. ar. q̃ sola appbẽsio inducit p̃batoꝛes de licti. de q̃ de iudi. cũ nõ ab homine. Do.

Universidad de Deusto
Biblioteca

ſi reladatur in hereſim: tanc̄ relapſus eſt puniēdus: hoc eſt: q̄ debet degradari ⁊ tradi curie ſeculari: vt ſignibus ſubiciatur. ¶ Nota primo q̄ ad papam ſpectat p̄cognoſcere duo iura: quādo videnꝫ admittem ⁊ tractari: q̄ verus eſt de generalibus iuribus: q̄ iura p̄ticularia poſſunt interpretari conditores illoꝝ iurꝫ. ¶ Nota q̄ relapſo in hereſim et condēnato per curiaz ſeculare: ſi appareāt ſigna cōtritionis ⁊ penitentie: non ſunt ei deneganda ſacramēta penitentie et euchariſtie. De alio autem facto fraus querit: q̄ illa ſacramenta non p̄ſt habere: nec etiaz extremam vnctionē: q̄ illa ſolito tendentibus ad mortē vad. c. vnico. de ſacra vncti. i antiqua.

a ¶ Legit. extiā. q. iiij. duo. et. C. de ſūma trini. l. vlt. ad fi. (ADDITIO. Virch. alleg. xliij. dl. quicquam. lxxxvj. dl. nō ſatis. ⁊ c. qui clericaz. xvj. q. j. ſi cupis. Vnde eſt q̄ Romana eccl̄ia dicit ſe liberalis. ā. d reſcrip. ſedes. in pn. vbi de hoc. Joā. and.)

b ¶ Redemit. vel redemēdi. hinc eſt q̄ olim̄ dō licitalis. ā. eo. de reſcrip. ſedes.

c ¶ Quodaz. Repete: ⁊ ſuper eo quod ſcriptuz legitur q̄ hi qui poſt abiurationez erroris: vel poſtq̄ ſe ꝓpria antiſtitis examinatione purgauerint: ſi deprehenſi fuerint in abiuratam hereſim recidiſſe: ſeculari decernūtur iudicio ſine vlla penitus audiētia relinquēdi: cum ſcripturę huiuſmodi videantur ſibi inuicem aduerſari: quid tenēdum ſit per ſedem edoceri apoſtolicam poſtulaſtis.

¶ Nos itaq̄ inquiſitiōi veſtre de fratrum noſtrorꝫ conſilio reſpōdemus: q̄ taliter deprehenſis etiam ſi (vt dictū eſt) ſine vlla penitus audiētia relinquendi ſint iudicio ſeculari: ſi tamē poſtmodum peniteant ⁊ penitentie ſigna in eis apparuerint manifeſta: nequaq̄ ſunt (humiliter petita) ſacra penitentie legitur[a]: eccl̄ia nulli eſt audit greminiz redeunti[b]: quodqz hi qui poſt abiurationez erroris: vel poſtq̄ ſe ꝓpria antiſtitis examinatione purgauerint: ſi deprehenſi fuerint in abiuratam hereſim recidiſſe: ſeculari decernūtur iudicio ſine vlla penitus audiētia relinquēdi[c]: cum ſcripture huiuſmodi videantur ſibi inuicem aduerſari: quid tenēdum ſit per ſedem[e] edoceri apoſtolicam poſtulaſtis.

¶ Nos itaq̄ inquiſitiōi veſtre de fratrum noſtrorꝫ conſilio reſpōdemus: q̄ taliter deprehenſis etiam ſi (vt dictū eſt) ſine vlla penitus audiētia relinquendi ſint iudicio ſeculari: ſi tamē poſtmodum peniteant ⁊ penitentie ſigna in eis apparuerint manifeſta: nequaq̄ ſunt (humiliter petita) ſacra penitentie ac euchariſtie denegāda[f].

Idem eiſdem.

¶ Excōicati participes ⁊ ſocij criminis admittunt in teſtes contra hereticos ſi ſcūt veriſimiliter veritatē deponere. h. d. Domi. 2. Cap. 5.

INfidei fauorem. ¶ Loquitur: vt in negocio inquiſitionis[g] hereticę prauitatis excōmunicati[h] et participes[i] vel ſocij criminis ad teſtimonium admittantur.

¶ Preſertim in ꝑbationiz alliaz defectuz contra hereticos credentes: fautores: receptatores: ⁊ defenſores eorum ſi ex veriſimilibus cōiecturis[k]. ¶ Et ex numero teſtiuz: aut perſonaz (tam deponentiuz q̄m eoz ꝓtra quos deponūt[l]) qualitate: ac alijs circūſtantijs ſic teſtificātes falſa non dicere p̄ſumant.

Universidad de Deusto
Biblioteca

t.j. §.item cum ex eo.

¶ Glosa sequeno dat simile.

a ¶ Hereticus. Sic ꝛ in aliis crimin⁹ excōicatus: qui nō venit rēspōsurus de crimine si in excōicatione: stat per annū: post annū habeē pro purgato. (ADDITIO. nō th̄ pro hereticō: vt no. in palleg. §. q adū. in glo. videtur in fi. Joā. an.) xj. q. iij. rursus. ꝛ ca. quicunq;. Cap. VIII.

A ¶ Lcusatus. ¶ Dicit decre. in tres ptes. In quarū prima ponunt tres casus quibus quis dicitur relapsus: ꝛ duratvsq; ad. §. Iz ꝯ. Ibi secunda in qua dicit q; periurus in cā hereſis certis casibus testimoniū perhibet: ꝛ duratvsq; ibi |. Sane.] Ibi tertia in qua ponunt sex casus olim dubitati: an ad officiū inquisitoꝝ spectarent vsq; ad. §. religiosi. Ibi quarta in qua dicit relīgiosos in hereſi delinquentes grauius alijs puniendos. (ADDITIO. Idem Joā. mo. ꝛ in subdistinctione nō iusto que per predicta satis patet. Et dicit Archid. q; olim incipiebat q; super: ꝛ illam nō vidi. ꝛ dicit. §. eum ꝯ. ad ditum per Bonifacium. Joan. andre.)

¶ Istud ca. legit vsq; ad. §. Eum ꝯ. Et pro intellectu ꝓdicti est primo pretupponendum q; alia pena imponitur lapsis in hereſim. alia pena relapsis. Nā lapsis in hereſim imponitur pena degradationis cum perpetua in muratione: vt vitam agant in perpetua penitentia cum pane tristitie ꝛ aqua doloris: sed quādo sunt relapsi debent tradi curie seculari: ꝛ sunt subiiciendi ignibus.

¶ CASVS. Aligo fuit accusatus de hereſi: vel qi erat suspectus de hereſi: eius superiores cepit contra eum inquirere: iste nō potuit quincl sufficientes ꝓbationes ꝛ testes ad illum cōdemnandum de crimine hereſis: tamē quia erat suspectus de hereſi: fuit sibi indicta purgatio ad iudicium ecclī. vnde ipse suspectus de hereſi suā hereſim abiurauit. i. illi penitus renūciauit cum iuramento: postea fuit repertus in huiusmodi hereſi quam abiurauerat: vtrum ex abiuratione censeatur relapsus: ita q; sit puniendus tanquā relapsus. nam non est dubium q; si de prima hereſi fuisset cōuictus q; puniretur pena relapsorum: sed de prima hereſi non constabat ad plenū: Respon. ro. pon. cum distinctione: aut de prima hereſi erat vehemens suspitio contra ipsum: ꝛ illā purgauit ad iudicū ecclī cum abiuratione: tunc si postea reperiatur in eadem hereſi: censetur relapsus ꝛ tanq̄ relapsus debet puniri: q; debet tradi curie seculari: vt ignib⁹ suppona: aut erat modica suspitio ꝛ hereſis suā abiurauit cū purgatione ad iudicū ecclī coram ꝯpetente ꝛ iudex illā purgauit

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ Slo.seq.rect.per oblec.z solutiones.

* ¶ Manifeste. In dubio ḡ hoc casu nō habēt turisdictionem.z licet al's luderē agnoscat an sua sit turisdictio:z in dubio dicat turisdictiones hīe.ff.de iudi.si ḡs ex aliena.que in ordinario logtur: hic tñ nisi id manifeste apparcat se nolle ītromittit.z est sic.ē.c. fīb.de cēsi.c.j.§.notoria. z.j.de pe.c.j. ō.de offi.dele.e.vlt.

(ADDITIO. Idem Joā.mona. z Archidia.)

d ¶ Et contra filios.q.d. multomīus si contra alios.

c ¶ Offendiculd. Plurīb⁹ timētes: minor ē ad singula seu suo. Et sepe qui ad vtrāq; sestimat: neutrū bene pagit. xvj. q.j. hīsyteros. z.C. de accesso. nemo.

¶ Slo. seq. signat ītrariū: z solut.

d ¶ Hēticos. Cōtra.ē.eo.tī.c.pe. vbi defensores: z fautores hereticoꝝ hereticī sunt. Sol. nō in fauente z defendente: sed in credēte loquitur ibi.

(ADDITIO. Idem Joā.mona.)

e ¶ Ad salutē: vputa vt fūdaret vel edificaret ecclesiaz: hospitale: vel aliuz pium locuz: vel faceret simile pium opus: vt in auc. de eccl. tī. §. si quis edificationem. coll. ix.

f ¶ Talibus. h.d.q; secus si secundo. (ADDITIO. Iz enim secunda per cognatos pōt impleri: vt dicit Joā. mona. xlij. q.ij. alē. non tñ sunt in bonis tēporalibus exequenda. vnde hīs cōpetit hoc etēplius) vtgilīs: oratoribus: vel filiabus pōt iterīt illa penitentia. idem esset si non posset illud intīm: Iz saltē serum expleri per aliū. sicut esset theologiam audire: vel similia.

g ¶ Heredes. xlij. q.ij. episcopo. qui filios. de sepultu. c. vlt. de rap. in literis.

(ADDITIO. z de sentē. exēō. a nobis. z in hīs omnibus. de hoc Joā. and.)

h ¶ Onere. xv. q.j. figs laicus. de vera. pastoralis. z. c. cū nō sit. C. de ser. z aqua. l. z in principali. ē. de pig. ex lēto.

Casus lēgalis vomitī delyc.

¶ Porro. ¶ Iste. §. legit vsq; ad fi. c. et in eo casu sic figurat. Aliquis recepit in domo sua aliēs hereticos ēt scīebat hereticos: vel als ets auritum pōtīt: tñ nō erat hereticus: certū est q; venit graviter puniēdus. vt p totā rubri. C. de receptatoribus: qi vt tbi dī: sine illis latrones diu latere nō pōt. Quia ponamus q; ipse receptator hereticoꝝ fuit pauper: z fuit ei aliqua pena inflicta que ipsius habitabat in tpalib⁹: puta q; ipse edificaret ecclām nōdū ecclia edificata: Iz tñ incepta ipse receptator mortuus est: vtruz sui heredes possint cōpelli ad cōplendū ipōsī pnaz que ipsīt in tpalib⁹? Rñdeo. pon. q; sic. nam bona sua fuerūt tacite obligata ad cōplendā dictā pnaz. ideo si ḡs fuit accusatus de heresi: z pendēte accusatione mortuus nō est extinctus crimē: Iz vtra heredes pōt causa psequi ad finez q; bona sua fisco applicent. nam ex quo lapsus est in heresim: pdidit ōia bona sua: z fiscus incepit esse ōis. Itez ad aliū finē: vt memoria ipsius defuncti dānet: imo si durante vita hereticī non fuisset incepta accusatio: post mortem eius posset accusari ad istuz finē: vt memoria eius dānetur z bona ei⁹ fisco applicētur. Postea in fine.c. dicit. q; clericī nō debēt dare instructiones hereticis: qualiter ipsi rīdebūt ad singula capitula sibi ꝓpposita per ingitorem. qd si fecerint: poterūt inquisitores tales clericos carcerare: vt als punire Iz quod eis videbit. ¶ Nota primo ex isto c. sicta glo. q; aliqs nō dī relapsus in heresim: nisi constet eum plene z perfecte incidisse in heresiz: qa de hoc fuit cōuictus: sed non dī vere relapsus si primo erat solūmodo presumptio ītra ipsum: sed dī ficte relapsus: tñ est puniendus pena relapsorum: ac si esset vere relapsus.

¶ Nota vltio⁹ ex §. Cum ꝓo. q; si quis errauerit in vno articulo fidei: vel in vno sacramento ecclesie: vel in vna secta hereticorum: z abiurauerit heresim spēaliter: puta quia abiurauerit suam heresim in illo articulo fidei: aut sacramento ecclesie: aut in alia secta: si postea labatur in alio articulo: vel sacramento: vel in alia secta hereticorum: non dicitur relapsus: sed tātūmodo relapsus: secus si abiurasset generaliter z simpliciter suaz heresim. ¶ Nota ibi. Ille quoq; Iq; si quis fuit convictus de heresi: z illaz abdicauerit: si postea receptet hereticos censetur occulte relapsus: Iz aperte non constet q; credat eorum errori. nam ex consequentia priorīs erroris presumptio est q; credit errori ipsorum z censetur relapsus. ¶ Nota in §. Iz. q; testis non solum deterat dicendo falsum: sed etiam celādo veritatem. ¶ Item nota casum in quo testis periurus admittitur ad testificādum. ¶ Item nota casum in quo testis ex interuallo potest dictum suum corrigere: Iz regulariter ītra: sed istud est fauore fidei. ¶ Nota ibi. Si ꝓo. q; reo trāsit cum onere suo reali ad quēcūq; possessorem vel successorem perueniat reus ipse. z ad hoc allegatur iste. §. vt si reo tua fit mihi obligata et hypothecata: Iz rem illam alienes: tamen remanet mihi obligata: z potero agere hypothecaria.

i ¶ Extincto. Crimina extinguunt morte: vt. xxiij. dist. quotīdā. xxxij. q.ij. admonere. ff. de his qui mor. fi. sic. l. vlt. ex quo igit extinctī est crimen z pna nō est ꝓposita ꝓ crimine iam extincto non imponat vltius.

Crimina morte extinguunt.

a ¶ Casu.

a ¶ Casu. Quia nō fuit rei corporatus vnitati ecclie.

b ¶ Post mortē. xxiij. q.j. sane. ij. z. C. ad. l. iul. maiest. l. vlt. (ADDITIO. Nec lex obstat idem in crimine lese maiestatis. Jo. an.) intelligē b vsq; ad quadraginta annos. nam postea abdicari nō poterūt etiam a Romana ecclia a filijs catholicis: qui illa tēpe bona fide possederūt: qd verū est si parentes catholici putabant: vt. ē.c. iid. de hēretic. c. vltī.

c ¶ Impedire. Manifeste vel non manifeste: dummodo b ꝓbare possit.

d ¶ Lastigart. Sic. J. de pe. Romana. (ADDITIO. Idē Joā. mona. z Archid.) caueant tñ ep̄s z inquisitores ne impediméto officij falso ꝓponāt aliqui. qd dic vt in cle. eo. tī. c.j. §. pe. Joā. an.

e ¶ Delinquētis. Nam grauius delictū est grauius vindicādum. xxiij. q.j. nō aſſeramus. ē. de excess. pla. tanta. z in cūlib⁹ delict. equales sint pene. J. tīm. prī. c. vno. in fi.

f ¶ Religiosi. Iste si reperiant hereticī non sunt dicendi religiosi: sed religiosis obtēdratione sue sancti. ē. eo. tī. ad abolendam. §. j. ze.

g ¶ Immuratio. ē. eo. tī. c. pe.

h ¶ Seculares. s. clericī vel laici. z cōcordat optime. ē. me clē. vel mo. c. Iz nec.

i ¶ Confitēb⁹. De quib⁹ vidistis. ē. p̄ri. §.

Casus. X.

¶ Primo tritat statutum per qs directe: vel indirecte impedit: vel retardatur: ingitorius officium. Secūdo ibi. Ipsiusq;. Officiales ad quos spectat subdere exēōcari si illud nō renouent vel tēperent.

(ADDITIO. Dicit Archid. q; olim tiespiebat multoruz. z fuit multum abbreuiata. z aliud hic nō glo. Joāsi. mona. dicit. q; inter terminos istius decre. z. ē. prī. §. sacerdotes. non cadit furis diuersitas cum tā laici q; clericī subsecuti sint inquisitionis officio. z hoc minus dubiū: quia ibi fit vt a priuato: hic autem vt a iudice quod est grauius. Joāsi. andre.)

¶ CASVS. Cōmunitas huius ciuitatis fecit vnum statutum: per qd statutum impeditur inquisitio contra hereticos faciendo: quia fecit statutū ne aliquis ciuis posset de crimine heresis accusari. vel ne aliquis ciuis huius ciuitatis posset ferre testimonium in crimine heresis: quaeritur quale erit officium inquisitoris fidei a sede apostolica deputati circa tollendū huiusmodi statutum. ¶ Respondetur q; ipse inquisitor nūciet comunitati ciues z cos compellet vt sibi exhibeant illud statutum. Et si videat q; per illud statutum impediatur inquisitio prauitatis hereticē: poterit compellere ciues ad tollendū z rumpendum illud statutum: vel ad modificādum illud statutū: vt nō tollatur inquisitio hereticē prauitatis.

Religiosi hereticī si debēt dici religiosi.

Anferri si dī qd dicitur.

pedit vel retardat. Cap. ix.

Statutum ciuitatis: castri: ville: vel alterius loci: per qd negocium inquisitionis heretice prauitatis directe[k] vel indirecte[l] (ne in eo libere procedi valeat) cōtigerit impediri vel qūlibet retardari[m] nulli⁹ existere firmitatis.

¶ Ipsiusq; ciuitatis vel loci dōm potestatē capitaneum ꝓsules vel rectores: per quē vel quos eadē ciuitas seu locus regit quocūq; nomine[n] censeantur: ad statutū huiusmodi loci diocesano vel eius vicario: aut inquisitori seu inquisitoribus labia ꝓfate sine more[o] dispendio exhibenduz: et si tale[p] inuētum fuerit reuocādum oīno: vel saltez eatenus moderāduz: q; per illud inquisitionis ꝓcessus nō impediant: vel aliquatenus retardētur: et per cēsuram ecclīaz decernimus cōpellendos[r].

Clemens quartus inquisitoribus hereticē prauitatis.

¶ Obitu inquisitoris heresis morte concedentis non expirat: etiam quo ad negocia sibi nō cepta vel exorta. hoc dicit. Capitulum. x.

Ne aliqui dubitationez sollicitam excitantes: in dubio

k ¶ Directe. Puta ne aliquis ciuis illius loci accusari possit: vel ītra cum inquirī super crimine heresis: vt q; nullus ꝓsumptus vel de crimine heresis audeat testificari: vt hīs similia.

l ¶ Indirecte. Puta vel nullus possit de alio crimine punirī ab aliquo q; a potestate: vt vt nullus ali⁹ q; potestas possit aliquez capere vel capi facere: vel vt nullus nisi sit de familia potestatis possit arma portare: vel hīs similia.

m ¶ Retardari. Nota contra generale illud: qs differtur nō auferē. xxiij. q.vj.c.j.

n ¶ Nomine. ē. de elec. fundam. ita.

o ¶ Mose. Nota notam tandā. de hoc dicit. ē. de elec. ca. vltimo.

(ADDITIO. Concor. cōstitutio. Joā. execrabilis. §. qui ꝓo. et. §. porro. Joan. andr.)

p ¶ Tale. Scilicet quod directe vel indirecte impediat vel retardet.

q ¶ Retardentur. Unde statuto de non portandis armis excipiētur inquisitorum familia: z hīs similia.

(ADDITIO. Non tamen debēt inquisitores abuti cōcessione portationis armoꝝ: vt in cle. eo. tī. c. nolētes.)

r ¶ Compellēdos. Sic. ē. de iureiurā. c. Iz. de excep. c. vltī. J. de sen. excō. decernimus.

Capitulum. X.

Aliqui. ¶ Primo ponit dubium. Q. Iz secundo declarat. ibi. Presentī. (ADDITIO. Et etiam dez Clemētis fuit decre. ne aliqui. J. de priuile. Joā. an.) Sicut officium legati non expirat re integra mortuo papa: vt. ē. de offi. lega. c. vj. sic z officiū inquisitoris hereticē prauitatis in fauorem fidei re integra nō expirat: vt hic.

(ADDITIO. Et intellige de inquisitore dato simpl'r. nam si cum clausula: z vsq; ad voluntatem beneplacitum distingue: vt. ē. eo. lib. de rescrip. si gratiose. Joā. andr.)

s ¶ No. j. arg. q; filij vnitātis pōt sibi facere statutū. de quo ā. de cōsti. cum oēs.

t ¶ No. ij. q; ordinarij loci pōt per editiones statutoꝝ laicoꝝ vī videat si sint alīs z fidē catholicā. Do.

u ¶ No. j. ar. q; ꝓcessio fcā sub nole sūmi romā. pōtificis vī fcā ꝓtēplatiōe dignitatis z nō ꝓtēplationē nole. p̄ pti. & quo ā. de rescr. ii gratiose.

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ No.ff. q̄ multa statuūtur pro fauore fidei cōtra regias iuris cōis. Domi.

¶ Pro intellectu huius.c. est presupponēdū primo fl. licā qđ habetur in.c.gratum.de offi.deleg.in antiqua. videlicet q̄ iurisdictio delegata expirat morte mandantis recētente integra. Item secūdo est presupponendus q̄ inquisitores fidei a sede apostolica deputati habēt iurisdictionem delegatā.

¶ CASVS. Papa deputauit aliquem inquisitorez in prouincia Burdegalē. iste inquisitor cepit inquirere cōtra aliquos qui erāt suspecti de crimine hereticali. Uel non incepit inquirere: nec exercere suā iurisdictionem delegatā: postea poc pēdēte papa mortuus est: nūquid est expirata in eo iurisdictio inquisitoris ad inita? quo ad causas non inceptas? Uidet q̄ sic. per dictum.c.gratum allegatum in presuppositione. Respondet Romanus pontifex dicens: q̄ fauore fidei ipe statuit z ordinat: vt per mortez pape non sit extincta iurisdictio inquisitoris: etiam si crimen hereticum nondū erat ortū: puta quia tpe mortis pape tūc nō erat hereticus: postea mortuo papa incepit esse hereticus male sentiēdo de fide: certe inquisitor poterit inquirere de isto crimine: z tūc ipm punire: z h est fauore fidei.

a ¶ Expiret. Sicut potestas delegatorum datorum ad cāo.ā.de offi.deleg. lz vndecim.c.gratū.z.c.relatum.

b ¶ Incepta. De quibus non dubitabat per iura prime inducta. z no. inceptas: quia per quēlibet iudicialem actum etiam preter citationem iurisdictio perpetuatur: vt dicit solet in decr. de offi.deleg. lz. ibi vti no ceperit.

¶ Glo. sequens no. ad questionem.

c ¶ Non cepta. Nota quia si hoc esset speciale fauore fidei catholice: vt. j. dicitur. ergo vbi non est fauor eius cōtrarium est regulare. Et sic nota terminatam questionem not. ā. de offi. delega. lz. qua queritur: an perpetuatio facta in vno articulo perpetuetur in alijs per casum delegato cōmissio. Ad idem. ā. eo. lib. de offi. deleg. c. vlt. §. officiū. z est in hoc differentia inter istum inquisitorem z conservatorem: vt ibi patet.

Jurisdictio ppetuata in vno articulo: an cēseat ppetuata in alijs articulis.

d ¶ Emerserant. Ut si tempore mortis pape tūc non erat hereticus postea lapsus senserit heresim: de hoc poterit cognoscere inquisitor.

e ¶ Fauorem. Sic. ā. c. in fidei fauorem. z. c. grauiter. §. lz. cum similibus. in hoc titu. Capitulum. XI.

¶ No. j. q̄ vbi iurisdictio ē cōmissa respectu certe prouincie pōt iudex sedēs in qualibz parte prouincie §huius: ēt si

¶ Ut officium. ¶ Dicitur in tres partes. secunda ibi. Uerum. Tertia ibi. Cōpescendi.) (ADDITIO. Et dicit Archidi. q̄ olim incipiebat. lz Joā. and.) Joā. mona. qui diuisit decr. in quatuor partes. de hac facit partem scīam. ibi. Si vo. ¶ In alijs ꝓcedat Joā. an.

¶ Presupponere debemus: primo illud quod habetur in.c. cum causa. de offi. deleg. in antiqua. Uidelicet q̄ si a sede apostolica cōmittat aliqua causa simpliciter duobus iudicibus delegatis: vnus iudex delegatus non potest procedere absq̄ alio: et si procedat iuus processus erit nullus.

¶ CASVS. Papa in prouincia Burdegalesi. deputauit duos vel tres inquisitores fidei simpliciter: vnus illoz inquisitor: alio non ꝓsulto cepit inquirere cōtra aliquos hereticos vel fautores z receptatores hereticoz. Pro parte illius cōtra quem inquirebatur fuit opposituz z allegatuz q̄ ipe solus non poterat procedere: quia ipe z alij duo inquisitores fidei fuerant simpliciter deputati. Et sic non pōt procedere solus absq̄ alio. per. c. cuz causaz. alle. Et q̄ si vellet procedere ad vlteriora cōtra ipm q̄ ipe appellaret. Unde consultus Rom. pont. respōdit q̄ fauore fidei ordinat si cōmittat officiū inquisitōis fidei vno duobus vel pluribus inquisitoribus simpliciter contra hereticos: vel eoz fautores siue receptatores omnes inquisitores simul: vel separatim poterūt procedere vm q̄ eis videbit: q̄ causa hereseos poterit melius tractari. Sed ponamus q̄ aliquis suspectus de heresi: vel fautor z receptator hereticoz non potuit ad plenum conuinci de heresi. Uerūtamē erat suspectus inquisitori: iudicit sibi purgationem: ipe autē ad iudicium inquisitoris se purgauit cum abiuratione sue heresis: postea iste vult redire ad vnitatem ecclesie: vtrū sit recipiēdus? Rndet q̄ sic: tamē inquisitor debet esse cautus: z videre an tales redeuntes ad vnitatez ecclesie sint gant se redire? z ne decipiant ipsos inquisitores sub specie agni. hoc dicit. vsqz ad. §. verum.

¶ Nota primo q̄ si aliqua causa a sede apostolica cōmittatur pluribus simpliciter vnus delegatus non pōt in causa procedere sine alio. z si procedat pōt pars aduersa appellare. Istud colligitur ex isto. c. argumento a speciali: q̄ si speciale sit fauore fidei: vt in causa heresis vnus inquisitorum deputatorum simpliciter possit solus de causa cognoscere: ergo tuo cōmune est in contrarium.

¶ Nota q̄ si hereticus abiuret heresim z velit redire ad ecclesiam: ecclesia nō debet sibi claudere gremium.

† ¶ Nota q̄ talis hereticus redieno ad eccliam est absoluendus pm formam traditam in.c. cum desideres. de sentē. excōmunica. in antiqua.

f ¶ Prouincia. Inspicit factum: quia idem si in ciuitate: dioceſi: vel alio certo loco.

g ¶ Ubiq̄z. Sic ordinarius in qualibet pte dioceſis sue potest cās audire: z pro tribunali sedere. ā. eo. li. de offi. ordi. cum ẽpo. Ad idem de offi. lega. nouit.

¶ Glo. seq. ponit regulā ītā. dat file: z illud determinat.

b ¶ Separatim. Regulariter ꝓtra: nisi ex forma cōmissionis id habeatur. ā. de offi. deleg. cām. z. c. cum plures. ā. eo. lib. Sed est h spāle fauore fidei: vt efficacius ꝛc. vt ā. vtri. z equiparant in hac parte ordinarijs: quoz quilibet per se ꝓcedere pōt. ff. de offi. pcōsu. l. j. qđ de ordinarijs intelligo qui insolidum iurisdictionē habēt: sicut est in scholaribus: cpto magistrio: z doctoribus. C. ne fi. pro parte. auc. habita. secus in his qui non habent insolidū: sit delegata? z sic. c. statuti. §. nullo. ā. & rescripto. quātū: qđ iurisdictio nō refert ad punctū vel locum: sz ad cām tōtā.

¶ No.ff. casu i quo q̄lz ex delegatis in dictis simplicē valet pōt ꝓcedē sine alio tenēdo q̄ inquisitores habēt delegatā: qđ ē speciale i cā hereticā Domi.

¶ Addē an recipiet bona sua? q̄ bona eoz cōfiscant. vel de. j. eod. cū hz. il.) no. glo. ci. Paul. de leaza. i. clemē. j. c. vt. z Jo. an. i. c. fi. j. eo. Doctores et cbri iurisdictione ī scholaribus.

sicut est cū capitū cognoscit: q̄ tūc quilibet singularis per se nō est iudex. ad h qđ no. xv. q. vij. epo nullus. z de offi. ordi. tres fragabill. z ꝓcor. ad hāc decr. j. eo. p h. Jo. an.

a ¶ Diuinoqz. xj. q. iij. Julianus. sic. ā. eo. lib. de emu. eccle. clericis. ad idem. ā. eo. vergentis.

(ADDITIO. Et cap. a nobis. ff. in fi. Archi. h tractat an valeat absolutio nō seruata forma. z tz q̄ valet. z vide in p. alleg. c. cū desideres. in vlti. glo. Jo. an.)

b ¶ Procedatis. Hodie restricta est ptās inquisitor in q̄busdā per cle. j. eo. tī. ca. multoz.

c ¶ Labe. Sīalr vel simplr. vl dic ea de qua suspect? vel putetus erat. de hoc dtr. ā. eo. accusatus §. j. Jo. an.

d ¶ Formaz. xj. q. iij. cū alijs. ā. eo sen. excō. cū desideres.

e ¶ Ecclesie. Quegremiū nō claudit. ā. eo. super eo.

f ¶ Lōsuetū. j. q. vij. quotiēs cordis. z. c. saluberrimi. de pse. distin. xj. ego be rengarius.

g ¶ Simulata. z xxvj. dis. q̄ interroga. ſti. j. qđ. j. sicut ficti. xxij. qđ. v. caute. ē tñ sterdū vtilis simulatio. xxij. q. ij. vtile et dic; de hoc vt ibi. et xxiij. q. j. officij.

h ¶ Fallētes. Mētiri deo pōt: fallere aūt ipm nō pōt. de pse. dist. ij. panem de altari.

i ¶ Lupum. ā. de renūtia. in fi. §. propter malitiam.

(ADDITIO. Et xxiij. q. iij. tres personas. z. lxxxj. distin. oportet. Joan. andre.)

¶ No. j. q̄ crimen hereſis est grāue: ꝙ vbi crimē ē grāue & bet. predicā maiorē cautela. ad h. xxj. q. ij. in fin. Rdj. dt. qe scamus. z Idē vbi de salute hoīs diuinoqz a timore postpōto) ꝓcedatis b. ¶ Si vo aliquis ex ꝓdictis hereticis labe c primitus abiurata redire voluerit ad ecclesie vnitatem: ei iuxta formam d ecclesie e absolutionis beneficiuz impendatis z iniungatis eidem quod iniūgi talibus cōsueuit f: prouiso solerter: ne simulata g conuersione redeant frauduleter: z vos immo seipsos fallentes h sub agni specie lupum i gerant.

¶ Instruit inquisitores in modo examinationis testiū: z in personis que testificari scribere debeant. hoc dicit.

¶ Uerū k quia in tam graui crimine cum multa oportet cautela procedi (vt in reos sine vllo proferatur error dure ac digne seueritas vltionis:) volumus z mandamus: vt in examinatione testium quos recipi super crimine ꝓdicto ipsumq; cōtingentibus oportuerit: adhibeatis duas l religiosas z discretas m ꝑsonas: in quarum ꝑsentia per publicā (si cō mode potestis hēre) ꝑsonaz aut p duos viros idoneos n fideliter eoz̄dē depositiōes testiū ꝓscribantur. ¶ Ad cō scribendas quoq; huiusmodi depositiones testium: et ad faciendum omnia que in commisso vobis officio ad scrinium z seu tabellionis officium pertinent teneri districte precipimus: cum per vos fuerint requisiti omnes z singulos vestri ordinis fratres: qui duz essent in seculo tabellionat? officiū habuisse aut exercuisse noscunt: z illos etiā qbus idē tabellionatus officiū rōne prefati negocy fidei fuit ab apo. se. cōmissum z in posterū cōmittetur: ꝓcederes hmōi fratribus necnō z alys religiosis qbuslibet: qui similiter oū eēnt in seculo tabellionat? offm̄ habuerūt z exercuerunt: qbuscūq; ēt clericis seclaribus offm̄ ipm̄ habētibus: ét si ydē fratres religiosi z clerici sint in sacris ordinib? cōstituti exercēdi libere officiū ipsum quo ad premissa ? nō obstāte statuto aliquo ? trario canōis? vel ordinis quocūq; vallato munimine potestatem.

¶ Instruit inquisitores circa personas per quas impediri posset vel differri inquisitionis negocium. hoc dicit.

¶ Cōpescēdi preterea mo-

¶ Blo. sequens notat ad questionem de tabellione facto monacho ꝛc. z ponit opi. Guil.

o ¶ Premissa. Per hāc l fam bene pz q̄ tabellio fact? monach? nō pōt exercere q̄ ad alia tabellio nat? officii † z B ēt bñ pz ex extravagāti Bonifacij. debēt suptorib?. de off. ordi. circa medi. decre. z idē pbabam? oliꝑ vere. ā. ne clc. vl mo. fiē p. l. C. de sacrosan. eccle. l. antepe. xvj. q. j. §. nonaq. C. de epis. z cle. l. placet. no. tñ Guil. in Spe. de statu mo. §. xxvj. q. veteres rogatiōs cōplebit: ſ nonas nō assumet. ff. fami. hercis. alienatiōes. ff. de posſula. l. j. §. cassi. ff. de neg. gest. nā z fn?. §. sj vno. ad idē. ā. de iude. tudel de ciuitate. cū similibus.

p ¶ Canonis. ā. ne clc. vel mona. sicut te. Compesce.

¶ CASVS. Iste. §. legit cā brenitat? vsqz ad finē. c. Et i eo casu sic figurat. Papa dīpntauit sgitorē l ciuitatē pictauē. ē aliqo hereticus q̄ fuit ꝓuict? de hereſi: vñ sgitor

† ¶ Adde hāc opi. tenere Bar. l. j. §. huic? stud. ff. d. in stl. et tur. Archi. l. c. multoz. xxvij. q. ij. z tbi p eos qđ de sacerdote seculari.

¶ No. j. q̄ inqſitor pōt facere ꝙgationes fidelium ꝓ conuersiōe fidem.

Universidad de Deusto
Biblioteca

q̄ statuarū
p̄dicare si
p̄sit: ꝛ nr̄de petere
ibidicta vl̄
exponere
idulgētiā
Domi.

ꝓuocauit ppl̄m ad p̄dicādū hēticos: supuenerūt ⁊ōres
g portabāt idulgētias ⁊ voluerūt facere ⁊ illo tpe q̄
ppls erat ꝛgregat⁹ ad p̄dicādū hereticos: nō qđ ingsitor
pōt inhibere ⁊ōribꝫ vt tpe illo nō exerceāt offiū ⁊ōris:
ꝛ si sic fit finit? Rñdeo ingsitoris: Rñdeo pō. q; sic. ⁊ illos
⁊ōres ad q̄s tract̄
dū poterit cōpellet
censura ecclīastica:
remota appellatiōe.
Ꝝ ponam⁹ q; ingsitor nō pōt cape alt
quē hereticū pp̄ l
potestā: qui sūt alīq
g spectāt: ne hereti
cus possit capt: nunq̄d ingsitor poterit l
nocare brachiū secular ad capiēdū
illos impedientes ne
hereticī possint capt: Rñdet q; sic: dicēs vlter⁹ q; tpe ordinet vt ptātes secu
lares obtēnent ⁊ faciāt obtēnari a suis
subdit̄ ꝓtōnes factas ꝛ hereticos vt
eoꝝ fautores vl̄ receptatores. ⁊ q; ad
istos faciēdū ordinārū locoꝝ vl̄ ingsitores
hereticę prauitatis
cōpellāt ipsos iudices vl̄ ptātes secula
res mediante ipsoꝝ
iudicū secularitꝫ ⁊
ptātū iuramēto. Ꝝ
qđ si tpe ptātes ⁊ iu
dices seculares no
luerit p̄stare hmōi
iusiurādū qđ obtua
būt ⁊ a subdit̄ suis
faciēt obtēnari p̄stitutiōes fcās p sedē
aplicaꝫ ℈ hereticos
vl̄ fautores coꝝ: vel
etiā ꝓtōnes a sede
aplica approbatas: Rñdet q; tpli sūt p̄iudicī offō ⁊ regl
mine sue dignitatis: ⁊ tanꝫ ifames ⁊ fautores hereticorū sūt habiles. h. d. in lēgū. ¶ No. in. §. Uer. ibi[Religiosas ⁊ discretas.]q; ista ꝓiunctio copulatiua ponit expositiue. p. t. nō regrit q; ille psone sint religiose: dūmodo
sint discrete ⁊ honeste. ¶ No. vlterī⁹ q; acta iudicis nō
regrūt testiū īscriptionē. c. q̄ñ ꝓtra falsam assertionē. de
pba. in antiq̄. Sec⁹ esset dēm in actis extrajudicialibꝫ: q; subscripto est de suba instrumēti. veritꝫ in actis extrajudicialibꝫ q̄si sunt duo notarij nō regrunt testes: q; vn⁹ notarī⁹ eqpollet duob⁹ testib⁹. l. domicī⁹. ff. de testa: ¶ No. q; rōne fidei testes in cā hereſis sūt examinādi
in p̄stia vnde honestat̄ psonaꝝ. Nō spāltatis ē: q; agit
de maiori p̄iudicio: ideo cū maiori cautela est p̄cedēdū.
¶ Nota si notarius officiāl religiosus vel p̄sbyter: nō
pōt exercere officiū notarij: q; istud officiū est seculare:
nisi specialiter fauore fidei: religiosus vel p̄sbyter pōt
exercere officiū notarij in cā hereſis. ℈ tuo cōe est i ℈tū.
¶ No. q; qs nō est trahendus extra suā diocesim vltra
duas dietas. ca. nōnulli. ℈. de rescri. Sz vtrū. sit correctū.
c. statuti. ℈. de rescrip. qđ. c. loquit de vna dieta: Dōm

nitione p̄missa[a] p. cēsurā ecclīasticā appellatiōe postposita[b]: p̄dicatores questuarios (vbi ꝛtigerit p ingsitionis seu fidei negocio ꝛgregationē fieri: vel al's eidē negocio q̄libet ex hoc impedimētū aliq̄ō afferri) a p̄dicatiōis officio: qō ad ipsos[c] nullatenus p̄met (quoꝝ iteresse tm̄ charitatiua subsidia suppliciter petere: ac idulgētiam si forte bñt exponere) liberam vobis ⁊ singulis vestrū cōcedimus auctoritate p̄sentiū facultatē[d]. ¶ Deniq; vt circa
premissa plene vobis ⁊ singulis vestrū coertiōis expedita
⁊ iuiolabilis assit auctoritas: volumus vt ea oīa viriliter
exequamini (si op̄ fuerit) invocato auxilio[e] brachij secularis: ℈dictores per censurā
ecclīasticam appellatione
postposita cōpescēdo: nō obstantib⁹ aliq̄b⁹ p̄uilegijs vl̄
indulgētijs q̄buscūq; p̄sonis
cuiuscūq; ꝛditionis: dignitat̄:
vel gradus: religionis: vl̄ ordinis: comitatib⁹: vel vniuersitatib⁹ ciuitatū ⁊ locoꝝ spāliter vel gñaliter sub q̄cūq; ver

boꝝ expressione vel forma a
memorata sede ꝛcessis vel i
posterꝝ ꝛcedēdis: cū ex hmōi
vel aliis p̄uilegijs vel indul
gentijs nullum vobis in tāte
pietatis negocio velim⁹ obstaculū interponi: ⁊ cōstitutione de duabus[f] dietis edita in concilio gene. ¶ Statuimus insuper vt potestas: capitaneus seu rector vel consules seu quiuis aly qui ciuitati p̄sunt: vel loco alterius ad
p̄sens: aut p̄erunt in futurum: ad requisitionē diocesanoꝝ vel vicariorū suoꝝ: seu
inquisitoꝝ heretice p̄uitatis: iurent precise attendere
iuiolabiliter ⁊ obseruare: ac
facere a suis subditis obseruari: toto tempore sui regiminis in terris sue iurisdictionī regiminiue subiect⁹ q;
constitutiones contra hereticos credentes: receptatores: fautores: et defensores
eoꝝ: um ipsorumq; filios ⁊ nepotes a sede apostolica p̄omulgatas ac etiam approbatas: p̄ que qui iurare nouerit
⁊ seruare: vt infamis ⁊ tanq̄ hereticorū fautor ac de fide

aliq̄s de rumginali vel aliq̄ questuarij: ⁊ velit ibi predicare: p̄sit cōpelli per censurā ecclīasticā desistere.
e ¶ Iuxta lo. xxiij. q. v. p̄dest. de offi. ord. c. j.
f ¶ Glo. seq. alleg. querit. arguit p̄o. solutā ꝛtarū.
f ¶ Duabus dietis, ℈. de rescrip. nōnulli. Quid dicem⁹ de nona decre. ℈. eo. lib. statutū. de rescrip. Dicco q; ista
decr. fuit Clemētis: ⁊ sic quo ad hoc vidēt ista decr. per
illā correctā cū sit posteriꝝ. ad idē. ℈. eo. lib. de p̄scr. j.
cū suis ꝛcor. Cōtrarū dico. (ADDITIO. Idē Joannes. ⁊ Zirchidia.]q; decre. illa loquit ibi in ℓis ipetratis a
parte ꝛtra partē: ℓs in ꝛseruatorib⁹ locū habet. vt. ℈. eo. li.
de offi. delega. c. vlt. §. ꝛseruatores. Sed istud est qđ dās
spāle fidei fauore qđ nō tollit p̄ gñale p̄stōnes: ℓs postea
subsecutā. ad hoc. j. de reg. iur. gñi. ⁊ qđ ibi dixi. Joā. an.
g ¶ Subiectis. Quia extra territorium tuo vicenti impune non parcitur. de p̄scr. c. q. ℈. eo. lib. ff. de turisdi. omnium. l. vlt. ⁊ hoc quod hic dicitur habebamus. ℈. capitu. excommunicamus. j. §. moueantur.
h ¶ Approbatas. Qia enī nra facimus: quibus auctoritatē nostrā impartimur. C. de ve. iure enu. l. j. §. ℈ neq;. (ADDITIO. Et. ℈. eo. lib. de p̄bē. si aplice. Jo. an.)

a ¶ Publicā. Sic. J. bē pe. felicis. ⁊ J. c. p̄ri. Cap. xiij.
¶ Tē cōmissi vobis. ¶ Ponit septem vtilia p̄o exhibendo officio ingsitoꝝ. Scdm ibi[Uenocādi.]
Tertium ibi[Cōuocandi.] Quartū ibi[Et cōtra illos.]
Quintū ibi[Necus.] Sextum ibi[Pruādi.] Septimū
ibi[Sunt autem.]
Dom. hic inchpiunt
decret. Bonifacius: ⁊
habēt q̄dam hic rubricam de inquisitoribus hereticę prauitatis: sed non debet h̄ esse rubrica: ⁊
fuit error scribētiuꝝ
ex suppscriptione p̄uenerūt: qui putauerunt q; Bonifacius
vlt. esset superscriptor: ⁊ residuū esset
rubrica.
¶ CASUS. Papa deputauit inquisitores hereticę prauitatis in p̄uincia
Burdegalēsi. quer
tur de potestate ipsius ingsitoris: vtrū
potuit publicare ⁊
publicari facē excōmunicationes ℈s
p̄ulit in hereticos
⁊ eoꝝ fautores: p̄ta q; aliquis hereticus fuit citat⁹ vt veniret peremptorie ⁊
personal'r responsurus de fide coraꝝ tali inquisitore in die
assignata non cōparuit: vnde inquisitor
reputauit eum cōtumacem ⁊ tanꝫ ꝛtumacē excōmunicauit: nūquid ingsitor
istam excōicationem potuit publicare in p̄uincia Burdegalēsi. in qua est deputat⁹ ingsitor: Rñdet Rom. poniceno: q; vt facilius causa hereſis possit examinari: ⁊ veritas sup crimine hereſis possit haberi: statuit ⁊ ordinauit vt ingsitor possit hereticos citari facere per alios: et
℈s a se latas possit executioni facere demādari: ⁊ vlterius q; possit vocare peritos vt sibi assistāt ⁊ prebeant
el cōsilium qualiter ipse debeat p̄cedere ad prolationem
℈tarum cōtra hereticos. Item q; ingsitor habeat potestatē ꝓuocādi populū ad p̄dicādum ꝛtra hereticos vel
eoꝝ fautores. Sed ponamus q; aliqs hereticus incidit
in hereſim in p̄uincia Burdegalēsi. postea se trāstulit
ad p̄uinciam Turonēsi. nunqd iste ingsitor deputat⁹ in p̄uincia Burdegalēsi. poterit ibi p̄sequi etiam in p̄uincia
Turonēsi. Rñdeo. pone. q; sic. ⁊ vt facilius possit veritas
criminis haberi poterit ingsitor p̄cipere q̄buscūq; personis: vt apud eum p̄ducāt ⁊ exhibeant libros: fiue p̄ssus
⁊ regīstra facta contra hereticos. Item poterit mitigare
vel cōmutare penas hereticoꝝ: qui fuerunt condēnati ad
perpetuā ℑmurationē vel aliam penā: ibi q̄ videbit et
expedire. Sed ponamus: q; aliqui clericus bñficiatus
incidit in hereſim: ⁊ coram ingsitore fuit ꝓuict⁹: nunqd
ingsitor poterit talem hereticū priuare q̄buscūq; beneficijs suis: Rñdeo q; sic. dū tñ illud faciat cum p̄silio epi: siue

suspect⁹ officio ⁊ honore sui
reginiis spoliet̄ur: nec vlteri⁹ potestas: capitaneus: cōsul vel rector habeat in aliq̄:
aut decetero in aliquam dignitatem vel officiuꝫ publicum[a] vlterius assumatur: et
que vt potestas: balliuus cōsul: vel rector fecerit: nullaꝫ obtineant firmitatem.
¶ Bonifacius octauus inquisitoribꝫ heretice prauitatis.
¶ Comprehendit ista decr. plura vtilia p̄o expediendo officio inquisitoꝝ: dat enim
eis potestatem cōmittēdi citationes ⁊ sententiarum denūtiationes: dat potestatem
vocandi peritos: cleruꝫ ⁊ populuꝫ vt eis assistant: dat potestates procedendi cōtra illos qui de fua in aliaꝫ p̄uinciam se transtulerūt: dat potestatem repetendi libros et
processus: cōmutandi et mitigandi penas: priuādi ⁊ priuatos nūtiandi officijs ⁊ honoribus: hereticos: fautores
⁊ defensores coꝝ: ita tamen

a ¶ Publicū. Sic. J. bē pe. felicis. ⁊ J. c. p̄ri. Cap. xiij.
¶ Tē cōmissi vobis. ¶ Ponit septem vtilia p̄o exhibendo officio ingsitoꝝ. Scdm ibi[Uenocādi.]
Tertium ibi[Cōuocandi.] Quartū ibi[Et cōtra illos.]
Quintū ibi[Necus.] Sextum ibi[Pruādi.] Septimū
ibi[Sunt autem.]
Dom. hic inchpiunt
decret. Bonifacius: ⁊
habēt q̄dam hic rubricam de inquisitoribus hereticę prauitatis: sed non debet h̄ esse rubrica: ⁊
fuit error scribētiuꝝ
ex suppscriptione p̄uenerūt: qui putauerunt q; Bonifacius
vlt. esset superscriptor: ⁊ residuū esset
rubrica.
¶ CASUS. Papa deputauit inquisitores hereticę prauitatis in p̄uincia
Burdegalēsi. quer
tur de potestate ipsius ingsitoris: vtrū
potuit publicare ⁊
publicari facē excōmunicationes ℈s
p̄ulit in hereticos
⁊ eoꝝ fautores: p̄ta q; aliquis hereticus fuit citat⁹ vt veniret peremptorie ⁊
personal'r responsurus de fide coraꝝ tali inquisitore in die
assignata non cōparuit: vnde inquisitor
reputauit eum cōtumacem ⁊ tanꝫ ꝛtumacē excōmunicauit: nūquid ingsitor
istam excōicationem potuit publicare in p̄uincia Burdegalēsi. in qua est deputat⁹ ingsitor: Rñdet Rom. poniceno: q; vt facilius causa hereſis possit examinari: ⁊ veritas sup crimine hereſis possit haberi: statuit ⁊ ordinauit vt ingsitor possit hereticos citari facere per alios: et
℈s a se latas possit executioni facere demādari: ⁊ vlterius q; possit vocare peritos vt sibi assistāt ⁊ prebeant
el cōsilium qualiter ipse debeat p̄cedere ad prolationem
℈tarum cōtra hereticos. Item q; ingsitor habeat potestatē ꝓuocādi populū ad p̄dicādum ꝛtra hereticos vel
eoꝝ fautores. Sed ponamus q; aliqs hereticus incidit
in hereſim in p̄uincia Burdegalēsi. postea se trāstulit
ad p̄uinciam Turonēsi. nunqd iste ingsitor deputat⁹ in p̄uincia Burdegalēsi. poterit ibi p̄sequi etiam in p̄uincia
Turonēsi. Rñdeo. pone. q; sic. ⁊ vt facilius possit veritas
criminis haberi poterit ingsitor p̄cipere q̄buscūq; personis: vt apud eum p̄ducāt ⁊ exhibeant libros: fiue p̄ssus
⁊ regīstra facta contra hereticos. Item poterit mitigare
vel cōmutare penas hereticoꝝ: qui fuerunt condēnati ad
perpetuā ℑmurationē vel aliam penā: ibi q̄ videbit et
expedire. Sed ponamus: q; aliqs clericus bñficiatus
incidit in hereſim: ⁊ coram ingsitore fuit ꝓuict⁹: nunqd
ingsitor poterit talem hereticū priuare q̄buscūq; beneficijs suis: Rñdeo q; sic. dū tñ illud faciat cum p̄silio epi: siue

diocesani. Uel si diocesanus fuerit absens q; faciat illaꝫ
p̄uationē cum p̄silio vicariꝝ ipsius epi. Et istud verū q;
regredi sunt epi: vel eoꝝ vicarij in priuatione hereticoruꝫ: vel eoꝝ fautoꝝ ⁊ receptatoꝝ a bñficijs ⁊ alijs dignitatibus ecclīasticis: nisi dicti epi vel vicarij scirēt cōtulissent hmōi beneſicia p̄dictis hereticis: vel eoꝝ fautoribus et receptatoribus. Nec tunc non tenent requirēdi: imo absqꝫ cōsilio eorum
possent inquisitores talēs hereticos vl̄ fautores priuare dictis
bñficijs ⁊ dignitatibus ecclīasticis.

Nōbilis

¶ Nota q; inquisitor hereticę prauitatis potest cōmittere alijs: vt tpli publice denuntient sibi eas
excōicationis quas
tpse inquisitor cōtra
hereticos promulit.

Ratio dubitandi.

Rō dubitandi fuit:
q; videbat q; inquisitor hoc facere non
posset: eo q; videtur electa industria sue
persone. c. vlti. ℈. de offi. deleg. Sed ratio decidēdi fuit ca
non fidei: vt in p̄in.
huius. c. dicitur.

Ratio decidendi.

¶ No. q; vbi crimi
nosus inuenitur po
test ibi de crimie cō
uenire. l. j. C. vbi de
crimi. agi. opor.
¶ No. q; cuꝫ ingsitor ꝓuat hereticū ⁊
filios hereticoꝝ be
neficijs ⁊ dignitatibus ecclīasticis regrit̄ p̄silij diocesani: q; sicut institutio
in bñficijs ecclīasticis fit cuꝫ auctore epi: ita fili⁹ destitutio
dꝫ fieri cuꝫ p̄silio ipsius. c. cuꝫ ex inducto. eo. ti. in antiqua.
Secus eēt dicēdum cum ingsitor p̄uat aliquem officio
publicis: quia tunc non requiritur cōsilium epi̇scopi.
¶ No. vlterī⁹: q; si epūs sciēter p̄uulerit bñficia ecclīasticum alicui heretico vel eī⁹ filio: poterit ingsitor fidei talē
hereticū: vel eius filiū priuare dicto bñficio absqꝫ p̄silio
epi. Uerūtā dicit glo. q; non p̄sumit̄ q; epūs sciēter cōtulerit bñficium ecclīasticum talī heretico: imo p̄sumitur q;
ignorabat tpm fuisse hereticū. c. p̄sumit. j. de reg. iur.
d ¶ Uestigijs. In diuersis cōmissionib⁹ quas suis tpli
bus fecerant ingsitoribꝫ hereticę prauitatis. Joā. and.
c ¶ Singulis. Possunt enī procedere simul ⁊ diuisim. ℈. c. ꝓxi. in p̄incī. Joan. andr.
d ¶ Sententiarum. Das etiam cōmittunt cōseruatoribus: sed de inquisitoribus maior erat dubitatio: q; illoꝝ ministerium videtur electum. ℈. de offi. deleg. c. vlti.
e ¶ Tuleritis. Alde. j. circa ſi. c. plenā concedimus facultatem. Et hoc idem reperias in ſi. cuiuslibet ver.
f ¶ Expedierit. Dic. ℈. c. j. ⁊. c. ꝓxi. §. verum.
(ADDITIO. Cum enim ibi ꝓcatur q; oportet cum multa cautela procedi: ad tantaꝫ cautelam sunt petitoꝝ
cōsilia oportuna. Joā. mona.). ⁊. j. eo. c. vlti. Joā. and.

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ Glo.seq.querit ⁊ soluit.

a ¶ Procedēdū. Quid in casu cōuersō: in eo.s. qui alibi crimen hereſis cōmiſit: ⁊ modo eſt in puincia huius ingſitoris? Dic q̄ poterit cognoſcere. (ADDITIO. Et ſi hoc omiſſo gnalis inhabitatum. Joā. and.) q̄r vbi inuenit: cōuenitur q̄s de crimine. C. vbi de cri. agi opor. l. fi. ⁊ ſic ſm hoc eſſet regrtre q̄ interdum duo ingſitores cognoſcerēt. Pone: peccauit.

(ADDITIO. Forſan adoādo vl̄ degratizando, hoc dico: quia vbicunq̄ ſit male credēs: ibi peccat. Et vide q̄s poſt Jac. ⁊ Petro. Ar. C. de ſumm. trinit. l. j. in fi. Joā. andr.) in Ranēnati: ⁊ tranſiuit ad Mediolanū: ſm hoc Ranēnas ⁊ Mediolanēſis poterit cognoſcere. Nec eſt mirū: vt j. eodem. c. per hoc. Joan. andr.

b ¶ Quibuſlibet. Blue ſint ipſi ſcribēdes: vel alij ad quos q̄ocunq̄ deuenerint dicta ſcripta.

¶ Glo. ſeq. recitetur per contrarium ⁊ ſoluit.

c ¶ Vel mutādi.

Regnlariter contra ff. de reg. iur. l. Paulus. ⁊ l. acta. §. j. ⁊ ū. de offi. delega. In lris. ſanctus eſt enim iudex officio ſuo: iudicando bene vel male: vt ibi nota. Joan. andr.

¶ Glo. ſequen. exponit diſtinguendo.

d ¶ Honoribus. Nota in ea parte qua priuat vel priuatos denūtiat dignitatibus eccleſiaſticis: ⁊ de eccleſiaſticis beneficijs requirit conſilium dioceſani: vel eo abſente eius vicarij: quia ſicut iſti tuto ſit eis auctoritatibus: ſic etiā debet fieri deſtitutio. de inſti. ex frequentibus. de hereſ. cum ex inſacto. in fi. ſed cum priuat officijs publicis ⁊ honorib⁹ nō regrit conſilia eor: vt p̄z ex ordinatione illius lre. Et ideo q̄ ceſſat in illo ſuplor ratio. Joā. an.

(ADDITIO. Sed hodie dic vt in clemē. eodem titu. multorum. Joan. andr.)

¶ Glo. ſeq. allegat duas ꝛcor. ⁊ q̄nem ſoluit. Joā. and.

e ¶ Scienter. Sic. ū. eo. c. ij. ad hoc. ⁊. j. eo. decreuit, ⁊ preſumemus ignorare: niſi probentur ſcire. j. de regu. iur. preſumitur. ff. de probaē. verſus. quod ſanē intelligas: vt no. in dicta regula preſumitur.

f ¶ Puniēdos. Et vſi debet pena nō venit pnituz. ff. de le. j. ſi Fuus pluſz. §. g aūt. vsj. q. j. c. legi. cū ſi. Cap. XIII

Diuiſio. ¶ No. j. q̄ indeus baptizat⁹ in Hantia cōpellitur huare fidē catholicā.

Ontra. ¶ Primo ſoluit dubiuz. Q̄ ſcdo confirmat. ibi[. Etiā ſi.] Tertio illud ampliat. ibi[. Et ſic.]

¶ Preſupponēdum pro intellectu. c. q̄ ſi go baptizetur coacte: qi per violētiam fuit portatus ſupra fontes: ⁊ fuit merſus cuz platione ꝓbor. Ego baptizo te in noīe pris et filij ⁊ ſpūſancti. talis non recepit ſacm baptiſmi. Secus ſi coactio eſt conditionalis: puta pter metū mortis vel cruciat⁹ coactꝰ ꝓfeciſt vt baptizaret: tūc enim ly fuerit coactus: tū recepit ſacm baptiſmi. Idē eſt ſi ſupponē duz q̄ per ſacm baptiſmi obligant fantes: ⁊ etiā ignorātes: vt in. c. maiores. de baptiſ. in antiqua.

¶ CASVS. Allgo ritus chriſtianus abnegato Chriſto et fide chriſtiana ſe trāſtulit ad ritū iudeoꝝ. Ui ingſitor fidei ſecit iſtum conuenire coā ſe citatione formata vt veniret trūſurus de fide: ⁊ fuerunt ptra eum pducti teſtes: qui depoſuerūt q̄ als ſuſceperat ſacm baptiſmi: ly poſtea illi renūtiauerat: ⁊ ſe trāſtulerat ad ritus iudaicuz. Ipſe aūt ad ſui excuſatione ꝓpoſuit: q̄ per coactiones fuerat cōpulſus ſuſtinere ſacm baptiſmi. Et q̄ ob hāc cām nō fuerat obligatus fidei chriſtiane. Unde inquiſitor dubitauit virū contra iſtuz poſſet procedere tanq̄ ptra hereticum. Conſulitur Ro. pon. qui reſpōdit cum diſtōne: aut iſte duz fuit baptizatus fuit precise coact⁹ ad ſuſcipiēdum baptiſmi: tūc nō eſt procedēdus cōtra talem hereticū: aut nō fuit preſſe coactus: ly metu mortis ſuſcepit ſacm baptiſmi: ⁊ tūc dicit Ro. pon. q̄ tal iſte nō fuit hereticus ⁊ receptatores ſunt tanq̄ heretici cōdēnādi. Idez dm eſt de infante minore ſeptēnio qui a parētibus ſuis: vel alijs fuit portat⁹ ſupra fontes vt baptizaret: nā ſi renūtiet fidei chriſtiane ptra ipm ⁊ ſuos fautores poterit inquiſitor fidei ꝓcedere tanq̄ ptra hereticum.

¶ No. principale effectū huius. c. q̄ chriſtiani trāſeūtes ad ritū iudeoꝝ ſunt heretici cēſendi: ⁊ tanq̄ heretici puniēdi. ¶ No. vlterius q̄ infantes baptizati ante ſeptēnium: ly ignorent quid agant: tamē per ſacm baptiſmi obligātur ad fidem chriſtianaz obſeruādam: ⁊ ſic ad ſacm baptiſmi obligantur etiam ignorantes.

¶ Glo. ſequens. obijcit ⁊ ſoluit.

g ¶ Rediērint. Forte ꝓs fuerāt iudei: poſtea facti ſūt chriſtiani iſti dicunt redire: hi qui manſerūt iudei: ſed ſemper chriſtiani: iſti dicuntur tranſire.

(ADDITIO. Et ſcidū q̄ ptra ſcios habet in officio ingſitoris Ifa Clemētis. iij. data Uterbij. pōtificat⁹ ſui anno tertio. Cōtra vtroſq; litera Greg. ⁊. data Lugduni ſuo anno ſcdo: ⁊ vtraq; incipit. Turbato corde: ⁊ ambe mādabāt ingſitoribus: q̄s hic dī. Item in vtraq; ſequebat ſic. Indeos aūt qui chriſtianos vtriuſq; ſexus ad eorū ritū execrabilē hactenus induxerūt: aut inuenerit is de cetero inducētes pena debita puniatis: ⁊ tractetores rē. innocara rē. Conſtat aūt q̄ decre. vltī. j. eo. ti. in fi. reſeruat mādata predeceſſoꝝ ſuoꝝ. Item ly ſtatutionibus non obſtantia. Ubi aūt predicta Ifa nō eſſet: videret q̄ iudei talia facientes nō caderēt in officiuz ingſitoꝝ. Sicut enim non cadūt pter hereſim cum conſtet eos large heretica ſuſcepiſſe ſacm baptiſmi: ⁊ tūc dicit Ro. pon. q̄ tales ſunt heretici: ⁊ ſic dicit Ro. pon. q̄ ſi ſuperueniat ſcia q̄ ſint heretici: ⁊ ſi ſint

Universidad de Deusto
Biblioteca

et passiue: q̄ vt ibi dī debēt esse fertiles ⁊ debiles vt vita sit cis tediū ⁊ mors solatiū. Stile est in crimine lese maiestatis diuine: vt h. ¶ Nō. vltertius q̄ dicto vsq; ad finē lectionis: q̄ dicit vsq; ad sedm gradū: ⁊ tū ipse secundus gradus cōprehēditur. Et istud aliqñ est in facto: vt si vendā tibi aliquā pteā terrā vsq; ad talem arborē: aliqñ est q̄ vtrū arbor sit inclusa vel exclusa.

¶ Hlo. seq. rect. p q. de quo Innocen. a ¶ Innocēt. Si loquat de quarto: hēbamus id in cōmissionib⁹ p eū factis: vt supra. ē. pr. si dicam⁹ de tertio posset loq de bec. ē. eo. ſgētio. ⁊ c. credētes. b ¶ Alexādr. supra. ē. eo. quicunq; §. heretici.

¶ Hl. seq. dicit qd declarat. sed o hanc exponit ⁊ declarat. dicit glosaꝫ Accurs. reprobata ⁊ dat regulaꝫ tertio obiecit ⁊ soluit.

c ¶ Inque. Dicit q̄ durat antiqua ordinatio: nō sequit declaratio in qua declarans nō. per doctri. ē. eo. vergētio. ⁊ hāc declarationē sic intelligo: si aliqs fuerit hereticꝰ receptator fautor: vel defensor: ⁊ habuit filiū ⁊ filiā vterq; ipsoꝝ subiacet prohibitioni: ⁊ si ille filius hēat filiū ipse nepos ex filio prohibitioni subiacet: sed si filia hēat filiū nepos ex filia nō subiacet huic prohibitioni. Ité si mulier aliqua est hereticа: ⁊ hēat filios: ipsi filij inclusunt hanc prohibitionē sed nepotes ex filio nō: ⁊ hoc intēdit hec declaratio. Et hoc sed o casu cū mater fuit hereticа intelligas verū si pater fuit catholicus: vt etiā respectꝰ nō habeatur. ⁊ facit in hoc ad q̄s no. Accurs. C. ad. l. Iul. ma. i. quisquis. vbi dicit q̄ cū dicit est prīa cū mulier cōmittit crimē lese maiestatis quo ad descēdētes sicut cū vir. Est tū sciendū q̄ vbi aliꝰ nō curet de descēdentib⁹ per maternā lineā illi nullo gradu cōprehendunt per suam turpē vel hominis: vt. j. de pe. vbi etiaꝫ. sed q̄ filij etiā filiarum includerent videt pbari per decreta. ē. de pēnit. in quibusdaꝫ. §. facti. vbi punit posteritates ⁊ j. tim. pti. c. vno. ⁊ videbant illi puncti ⁊ per verba ⁊ per mentē: per verba q̄ sunt descēdētes ⁊ a verboꝝ significatione nō est recedēdū. ff. de. leg. filiū. nō aliter. ⁊ differentia agnationis ⁊ cognationis hodie sublata videt. in auctē. collatis. de here. que. ab intesta. defer. ⁊ de mēte idem videbat: q̄ voluerat ps̄tutio punire hereticū in filios. xxiij. q. vō. §. sed qui. ⁊. ff. quod mē. can. l. istī quidē. sient ex vinea silia nepoté haberet: ⁊ ille nō includeret: nō puniret in filios. sdē videt de mēte: ideo ne quis ducat filiā hereticī in vxorē: sicut enī vir infidelis saluat per multere fidelē: sic ⁊ damnari posset. arg. de diuor. gaudemus. Vbi qui emit mācipia de origine solet quērere. ff. de edīl. edic. q̄d si. nolit. §. mācipia. sed de ture secus est. vt in edicta decre. vbicunq; j. de pēnis. nisi vbi aliud cauet: vt hic. ⁊ bene facit. ff. de sena. l. liberos. vbi dicit senatores vocari debere ipsos senatores ⁊ filios eoꝝ ⁊ nepotes natos ex eis: nepotes ho ex filiab⁹ natꝰ: senatores nō dicent. Ité pōtio sui pdilōez seqnt.

d ¶ Ad pmā. Et sedm gradū. i. filios ⁊ nepotes. ⁊ hoc ps̄t ex. §. sequē. ē. eo. vt cōmissi. ad fi. ⁊ est casus quo filius punit̄ pter delictū pīj. de hoc dist. ē. eo. ca. j.

¶ Hlo. sequeno primo facit vim in verbis textus. secūdo argn. ad quēstionem.

qui tales esse vel tales etiaꝫ decessisse probantur intelligendum esse e videtur: non autem illorum quos emendatos esse constiterit: ⁊ reincorporatos g ecclesie vinculi: ⁊ pro culpa hmōi ad mandatū ecclie pniam recepisse: quā ipsi vel iam perfecerūt vel humiliter pfectioni eī⁹ insistunt h: vel parati i fuerit ad recipiēdā eādē. Idem.

¶ Inquisitor pape super dicta fine speciali mādato nō inquirit contra episcopum: sed si eum culpabilem sciuerit nunciabit pape. hoc dicit Joan. andre. Cap. xvj.

Inquisitores heretice prauitatis ab aplica se-

e ¶ Volum⁹. Sic pia dicit ȳclarans: hic dicit volumine: q̄ si quātū punit descēdētes per masculinum declarat. ius vetus: inquātū descendētes per femininū statuit tūc nouū. ad idē. j. de. pē. vbi q̄n. Ecbēne facit hec lra ad q̄nez qua querit: an illi illegitimi ineluctan tur hac pbibitiōe: Et videt q̄ nō: quia nō sunt in pte potestate. inst. de nup. circa finē: sed q̄ potestas nil operetur: probat hec lra: que punit descendētes a per maternā lineaꝫ primi gradus: cui filius in ptāte mīs nō sit: ⁊ hoc equum ne plus hēat luxu-

ria q̄ castitas. in auctē. de restit. ⁊ ea que pa. l. fi. col. iiij. (ADDITIO. Vide de biga. q. circa super glo. j. Joā. andre. Iz īterdum seems. ē. de biga. quia circa: verū est tamen q̄ istī alio capite prohibentur ⁊ a successione. vt ē. qui fi. sint legi. per venerabilem. in fi. ⁊ ab honoribus. Ivj. dist. per totum. ē. de fi. presby. per totum.

f ¶ Esse. Nunc quia vīunt.

g ¶ Reincorporatos. Quia lapsi fuerāt simpliciter: nō relapsi: de quo dic vt. ē. eo. tit. accusatus.

h ¶ Insistāt. Ad hoc. ē. de tempo. ordi. ex tenore. ē. de fur. capitū. vltimo.

i ¶ Parati. Et quo non stat per eos non etiā debet imputari de hoc. ē. de eo qui mit. l. posteaꝫ. ⁊. §. Cap. XVI.

Inquisitores. ¶ Primo ponit dictum a quo vnū casum excepit. ibi[Nisi.] Secundo loquitur de formā quando exceptio locum non habeat. ibi[Si tamen.] Joan. andre.

¶ CASVS. Papa deputauit aliquos inquisitores in prouincia burdegalensi sub hac forma. Mandamus vt auctoritate apostolica possitis inquirere de prauitate hereticа contra quascūq; personas cuiuscūq; dignitatis: an ecclesiastici vel prerogatiue existāt: vtrū inquisitores virtute istorum verborum generalium possint inquirere cōtra episcopos? Respon. q̄ non: nisi specialiter fuerit eis data facultas inquirendi contra episcopos: ita q̄ nō sufficiunt verba quātūcunq; generalia: ideo licet inquisitores sciant aliquem episcopum hereticum: non poterunt virtute sue cōmissionis inquirere contra episcopum: sed poterunt ⁊ debebunt illud denunciare romano pontifici vt det eisdem inquisitoribus facultatem spectalem inquirendi contra episcopos: vel vt aliꝰ committat illud negocium: vel vt ab eis fiat. sm q̄ sibi videbitur.

¶ Nota primo q̄ in constitutione odiosa non comprehendantur episcopi: nisi fiat expressa mentio de ipsis.

¶ Nota q̄ vbi requiritur expressa mentio alicuius: non sufficit mētio generalis quātūcunq; fiat per verba gene-

ralia que vident cōprehēdere ps̄onā de qua debet fieri expressa mentio.

a ¶ Quibusdibet. De quibus minus dubitatur.

¶ Hlo. sequeno soluit duo dubia.

b ¶ Apostolice. Nota hanc lām: nō dicit in lris commissionis aplice vl̄ alitor: a ḡbus deputati fuerint sm q̄ dixerat in pn. (ADDITIO. Et est simile in cle. de phē. per lras. vbi no. in glo. antepe. ⁊ ibi remittā. Idē Joā. mo. ⁊ Archi. Joan.) per q̄s omissus videt q̄ inquisitor deputatus ab alio q̄n a papa: et si hz expressū mādatū inquirere nō possit cōtra cām: ⁊ licet antiqua iura dicant q̄ synodus audit cām criminalē epi: Is diffinitionē pape refert. iij. q. one. vj. accusatus. ⁊. ea. sequē. v. q. iiij. vnodecim. tū cōmittere nō poterunt in hoc casu: et ist̄ inquisitores non poterunt inquirere etiā vt instructā remittāt cām. ē. de appel. pstitutus: q̄ nō solū dissentio: sed processus ⁊ inquisitio est ipso interdicta per hoc. c.

de seu alio vel alys quibuslibet a deputati: de huiusmodi crimine inquirere ⁊tra episcopos nequeunt: aut eis pretextu procedere contra eos.

¶ Nisi in literis cōmissionis apostolice b (qō hoc possint) contineatur expresse c.

¶ Si tamen inquisitores ip si episcopos vel alios superiores prelatos sciuerint: vel inuenerint circa crimē hereseos cōmisisse: aut eos de h diffamatos existere vel suspectos: id tenebuntur sedi aplice nunciare d. Idem.

¶ Non derogatur ordinarijs super processu hereticorū: licet papa generaliter alteri deleget. Et super eodem facto episcopus ⁊ inquisitor possunt procedere cōmuniter vel diuisim vel proferre sententiam: in qua si discordāt dōn pape referre. Et ēpi qualitercunq; procedant de-

Inquisitor hereseos ⁊tra prelatū ab alio q̄n a papa si sit ingrere ⁊ epm et cū spāli mandato.

Diuisio.

¶ No. j. sibi: vez q̄ in cā here sio pōt qs sup eodez articulo trahi ad diuisos in diuersos. q̄ secus est in alijs. vt. ē. de reseri. dispendia to. tit.

¶ No. §. q̄ sibi videt. ⁊ ideo: q̄ ipsi

(ADDITIO. Cōcor. j. eo. vt inquisitorio. §. phibem⁹. ⁊ q̄s ibi no. in glo. ff. in fi. Joan. an.)

c ¶ Expresse. Quātūcunq; igit̄ sint verba expressa generalia puta vt inquirere possit ⁊tra quoscunq; cuiuscunq; dignitatis: aut status: nō inquireret cōtra episcopos: nisi id expressius. ppter prerogatiuā episcopoꝝ. ad idē. j. de sen. excō. quia periculosum.

d ¶ Nuntiare. Quācito poterunt propter periculum quod ex facto posset insurgere. 2 cor. ē. eo. libro de clerico. ca. vno. Cap. XVII.

Per hoc q̄ negocij. ¶ Tres sunt partes que patent. Secūda ibi[Verū.] Tertia ibi[Siue.] Jo. an.

¶ CASVS. Papa deputauit inquisitorē in diocesi picta. cōmittēdo sibi facultatē ingrēdi generaliter ⁊tra quoscunq; hereticos: vtrū papa per istā cōmissionē videatur ademisse potestatē ordinario iudici: vt nō possit ingrere ⁊tra hereticos: Videt q̄ sic: per. c. studuisti. de offi. leg. in an. vbi si papa mādet alicui legato cognitionē alicuius cāe spectātis ad turpē dictionez iudicis ordinarij: videt illā ademere a iudice ordinario: ita q̄ manus ipsius ordinarij sint clause: vt non possit de illa cā cognoscere: sic in ppōsito videbat in negocio fidei cū papa cōmittit alicui inquisitori negotiū fidei q̄ videat cognitionez illius ademisse a turpi dictione iudicis ordinarij. Doc tamen nō obstāte: respondet romanus pontifex in ⁊tra riū q̄ per hoc nō est suspensa neq; ligata turpi dictio iudicis ordinarij: ⁊ inter ipsos nō est locus preuētionis: imo licet ipsoꝝ potest per se cognoscere ⁊tra. c. dilpēdia. ē. de

rescrip. ikonet libro. ⁊ istud fuit ordinatuꝫ in fauorē fidei. Sed ponamus q̄ ordinarius loci cepit inquirere ⁊ procedere ⁊tra aliquē hereticū: vtrū ⁊tra eūdē ⁊ eodē tēpore possit ingitor: ingrere ⁊ procedere: Rñ. q̄ sic: ⁊ si velint pōt fil̄. procedē: ⁊ si velint pōt separe ⁊ separatim procedere. Sed demū cōcluso ⁊ renūtiato in cā debēt ingitor ⁊ ordinarius ptenire in eodē loco ⁊ communicare suos processus. Et si possunt ptenire in eadē sententia: certum est q̄ habēt ferre sūlam: si ho nō possunt cōcordare debent referre ad papam.

¶ Nota ibi textū. [Sedēs aplice] q̄ ordinarius procedēs cōtra aliquē hereticū debet obseruare illā ordinē quē obseruaret inquisitor deputatus a sc. ap. Et querit q̄ est ille ordo quē obseruaret inquisitor papę: Rñ. q̄ partim est expressus in corpore iuris cōmunis: ⁊ partim est expressus in sua cōmissione.

¶ Nota vt dicitur in. c. ad abolendam eo. tit. in anti. q̄ si exēpti sint suspecti de hereſi: papa facit ordinarios suos delegatos tāquā ad alios crimē hereſis: vt auctoritate apostolica nō ordinaria procedāt ⁊tra tales exēptos sed quātū ad nō exēptos ipsi procedant auctoritate ordinaria.

¶ Hlo. sequeno notat a contrario.

e ¶ Generaliter. Bene dicit: q̄ sec⁹ esset si fieret de certis criminib⁹ ⁊ psone spāli cōmissio: quātū enī ad illā cām premēdtaret ordinarie potestati. (ADDITIO. Idem Archidiaco. ⁊ idē Jo. mo. Iz prius efficaciter multa verba ⁊ē. Jo. an.) vt. ē. de offi. dele. studuisti. q̄ generi. per spēm ⁊ē. j. de reg. iur. generi. cum suis concor.

¶ Hlo. seq. specificat duplr delegationē hoīs ⁊ iuris.

f ¶ Delegata si habēt. Forte habēt delegatā ab homine: qđ accidit in ordinario cū papa sibi cōmittit crimen secus si eū monet ad suū officium exctūdo. qđ dic vt. ē. de offi. ordina. licet. ⁊ capitulo graue: vel habent delegatam a iure: sicut est videre in hoc crimine super exemptos. ē. eo. titu. ad abolendam. in fine.

g ¶ Diuisim. Et sic plures inquisitores communiter ⁊ diuisim de h crimine cognoscere possunt. ē. eo. vt officiū. saluo eo q̄ dicitur. j. eo. multorum. in cle.

h ¶ Teneant. Nota q̄ nō dicit: possint: vel nō relinq̄t eoꝝ voluntati: cui tus h necessitati subiciat. Jo. an.

¶ Hlo. seq. alleg. duas cōcor. querit ⁊ soluit.

i ¶ Veritas fuerit. Ad qđ elaborare iudex dz. xxiij. q. ij. cōsq. ē. de pbatio. offi ⁊tra. Sed quid dices si pcessus istī inueniant esse ⁊tra rij: ⁊ tūc ipsi ꝑderabūt: qui vō primoꝝ loquunt: ⁊ per ipsoꝝ dicta sc iudices informabunt. ē. de testi. in nra. ff. de testi. l. iij. ⁊. dist. ego soluo. ē

Universidad de Deusto
Biblioteca

autem episcopus ſm ſuum pronūtiare vult proceſſum: inquiſitor ſm ſuum: quid iuris. j. ſequitur.

a ¶ Deferendum. Ad idem. ā. de reſcrip. paſtoralis.

¶ Glo. ſequens ſoluit contrarium.

b ¶ Sniſa. Lz ergo de vnius delicto inquirat̄ p plures et diuiſim: vnica tū ſnia ferſ: ꝛſic nō ob. ā. de offi. lega. licet. ff. nau. cau. ſta. licet. vbi oſ: q̄ de delicto vn⁹ ſeptus nō ḡrit: q̄ nīla loquunt̄ q̄ſi iam pnūtiatū eſt.

(ADDITIO. Idē Jo. mo. ꝛ Archidia. g alleg. no. p Inno. de pur. ca. c. penul. Jo. an.) q̄s dic vt no. j. q. v. hīt hoc pprium. ꝛ. ā. de accu. de hīs.

c ¶ Remittatur. Quid iuris aſs cuz iudicco diſcordant: hī. ā. d̄ re. iud. c. vlt.

d ¶ Jura communia. ā. ꝛ. j. hoc eo. tit.

e ¶ Ordinationes. Etiā hī volumine nō ſſertas: dūmō nō his ꝓſtitutionib⁹ ẑuias. j. eo. c. vlt. in fi. ſūt. n. ſbi reſtate: ꝛ de his loquit̄ phemiū hui⁹ lib. i fi. Ca. XVIII.

UT inquiſitione. ¶ Prīo approbat ꝛ ſeruari precipit leges canonib⁹ nō ẑuias per Federicū ẑ hereticos ꝓmulgatas. Sedo precipit rectores locoꝝ parere inquiſitorib⁹ ordinario vel alteri eoꝝ in inueſtigatione captione cuſtodia: ꝛ pmittone hereticoꝝ ꝛ fautoꝝ ſuoꝝ: eoꝝ ꝓclamationib⁹ vel appellationibus nō obſtāntib⁹: ita tñ q̄ de illo crimine cū ſit mere eccleſiaſticū: nec iudicēt nec cognoſcāt. (ADDITIO. Supple. nec ob ꝛ captos fine lītēa relatent: nec exequi detractēt vel ſpoꝝ ꝓceſſus ſpediāt. Jo. an.) Cōtra facientes ꝛ nō parentes ꝛ eoꝝ fautores excōmunicat: quā ſi per annum ſuſtinuerint: vult eos vt hereticos pdēnari. hoc dicit. Jo. an.

¶ Judices ſeculares tenentur obedire in negocio fidei epi ꝛ inquiſitorib⁹: ꝓcipue in his de quib⁹ in lra. Item crimē hereſis eſt mere eccleſiaſticum: ō iudex ſecularis de eo nullo modo poteſt cognoſcere: nec principaliter: nec incidenter. hoc dicit.

¶ CASUS. Epūs pictauēſis vel inquiſitor a ſede apoſtolica deputatus vult ꝓtra aliquē hereticū ꝓcedere ſorte ad ipſius captionē ꝛ incarcerationē: videt ipſe epūs vl inquiſitor q̄ nō eſt ſufficiens ad ipſum capiendū: regrit iudicē ſeculare vt ſibi prebeat auxiliū: vtrū iudices ſeculares teneant obedire epō vel inquiſitori ſedis apūce in captione ꝛ incarceratione ſuſpecti⁹ de fide? R. ſi. ro. pō. dicens: q̄ leges factas a Federico ſperatore inquātū reſpicīt ſauoꝝ fidei illas approbat: poſtea precipit vt iudices ſeculares in predictis pareāt ꝛ intēdant epīo ꝛ inquiſitorib⁹ fidei a ſede apūca deputatis. Sed queritur vtrū iudices ſeculares poſſunt de iſto crimine cognoſcere ſaltē ꝓtra mere laicū: Reſpōdet q̄ nō: q̄ crimē hereſis eſt mere eccleſiaſticū: hoc eſt crimē hereſis eſt mere de foro eccleſiaſtico: ꝛ ideo iudices ſeculares non poterunt de eo cognoſcere: nec principaliter neq; incidēter. Poſtea imponit pena poteſtatib⁹ ſecularibus facientibus contra iſtam conſtitutionem. [Ter. Olm.]

¶ Nota q̄ Federicus fuit aſs imperator romanus: ſed poſtea per Innocentiū quartū fuit depoſitus eo q̄ erat ſſismaticus capitm. ad apūce. ā. de re iudi. eo. lib. [Terminet. JSi epūs vel inquiſitor habeat carcerē pōt eligere: vt ſuſpectus de hereſi reponat in ſuo carcere vel in carcere iudicis ſecularis: ꝛ pro captione ꝛ ꝺductione hereticoꝝ pōt requirere poteſtatē ſecularē vt ſibi prebeat auxiliū circa ſuſpectos de hereſi: ſed tamē poteſtas ſecularis nō adhibebit cuſtodiā ad cuſtodiendū iſtos ſuſpectos: ſed ipſe epūs vt inquiſitor.] Indūlate.] Unde ſententia lata in cauſa criminali poteſt mādari executioni ſtatīs nō expectato lapſu decem dieruz: ideo dicit tertius: indūlate. Verūtamē ꝛ papa nunq̄ ḡ etiaz in cā criminali nō ꝺz ſententia exeq nīſi ꝑius lapſis decē dieb⁹: ſtatīs iſtud nō ſeruet: immo illa die qua fuit lata ſententia demādat executiōi.] De hoc crimine.] Jſti⁹ crimen eſt mere de foro eccleſiaſtico. Sacrilegiuz eſt mixti fori: ideo ſi latro ſit ſacrileg⁹ pōt accuſari coā iudice eccleſiaſtico vl ſeculari: ſed inter eos eſt locus preuentionis: iuxta notata in. c. cum ſit generale. de foro compe.

¶ Nota ex iſto. c. principalē effectu ad quē emanauit ꝑſens. c. vz: q̄ ſi epūs vel inquiſitor prauitatis hereticē cognoſcat ſe impotentē ad capiendū ſuſpectū de hereſi vel aliū malefactorē pōt regrere iudicē ſecularē: q̄ ꝓplus eſt poterit eū mouere ſub pena excōicationis: ꝛ ptās ſecularis teneāt ſibi ſpertiri auxiliū. Idem dicēdū eſt ecōtra: vt ſi poteſtas ſecularis habeat aliquē ſubditū quem nō pōt cōpīmere: ſi ille ſubditus poteſtatis ſecularis timeat excōmunicationē: pōt iudex ſecularis requirere iudicē eccleſiaſticū vt talē ſuū ſubditū excōicet: ꝛ ꝺ facē tenebit ipſe iudex eccleſiaſticus. c. j. ꝺe offi. ordi. in antiquis.

¶ Nota q̄ iudex ſecularis teneāt ſuſpectū de hereſi capere ꝛ ducere ad carceres: ꝛ iſtud eſt neceſſarius in hoc regno: quia epūs non habet territoriū: ideo non pōt facere captionē niſi malefactor eſſet ītra domos epales.

¶ Nota vnū caſum in quo iudex ſecularis nō pōt ſuuz ſubditum puta mere laicū condemnare: videlz quando crimē eſt mere eccleſiaſticū: vt ſi ſit crimen hereſis.

¶ Nota vlterius q̄ iudices ſeculares facientes contra iſtam conſtitutionem ſunt excommunicati: tamen ab illa excommunicatione poterit iudex ordinarius abſoluere ex quo papa non reſeruauit ſibi abſolutionem. ca. nuper. de ſenten. excommu. in antī.

¶ Nota q̄ iudex ſecularis ſi illam excommunicationis ſententiam ſuſtinuerit per annum: corde ꝛ animo induratus eſt cenſendus hereticus: ꝛ tanquā hereticus poterit condemnari.

f ¶ Leges quaſdā. has leges ferē q̄ clemēs ſub bulla redegerat. (ADDITIO. Cū certis modificatiōib⁹ ꝛ adiectionib⁹. Jo. mo. ꝛ Archi.) ſed eas aliter non habemus quo ad verba: habemus tñ quaſdam anē. Federicī: de quibus etiam fuerit intellexit hic Bonifa. C. de epi. audien. anctē. ſtatuimus. ſignata ſup. l. iubemꝰ. C. de here. auctē. credētes. auctē. ſi ho dominus. ꝛ auctē. gazaros. habebamus etiam olim quandā ipſius conſtitutionem in quinta compil. que ſer incipiebat: hac edictali. aſs: hac decreta all. ꝛ erat ſub titu. de cōſtitutio. ꝛ eadē cōpilatio. que incipiebat. gazaros. ſub titu. de hereticis.

g ¶ Tūc. Dic dicit: q̄ poſita receſſit a deuotione romane eccle. ꝛ per Inno. quartū in concilio fuit depoſit⁹ ob certas cauſas. ā. eo. lib. de re iudi. ad apoſtolice.

a ¶ Quatenus. Ergo aſs non approbat: q̄ non tenent concor. d. diſtin. c. j. ꝛ facit quod no. xxxvij. diſtinc. ſi quid veri. xix. diſtinct. caſ. primo.

b ¶ Nominibus. Concor. ā. de elect. fundamēta. eo. lib.

c ¶ Fidelco. Quis enim fidelis qui nō doleat fide leſa. j. d pe. felicis. ad fi.

d ¶ Catholicos. Uſi non per iudeos hereticos vel paganos: qui quo ad predicta ſuſpecti ſunt: ꝛ eſt ſimile. ā. de iudeis. c. penul.

e ¶ Uel eoꝝ aliquos. Dodle dic vt in cle. eo. tit. multoꝝ. §. ſane. ꝛ. §. ſeq.

f ¶ Indilate. Nota q̄ ſnia lata ſuper crimine ſtatim dīla tōe poſtpoſita mandāda eſt executiōi. q̄s idem pbatur. ſ. q. j. ſicut. de pe. di. j. Idem. Faliit in capib⁹ no. xj. q. iij. cum apd. Quid iuris de aliis ſentētiis latis ſuper perſonalibus vel realibus actionibus. no. ā. de offi. deleg. querenti.

¶ Glo. ſeq. querit ꝛ ſoluit.

g ¶ Pumtendos. Quid ſi inquiſitor ꝛ ordinarī⁹ diſcordāt in mādato: q̄ vnus mandat punire per ſe condēnatuz: alter mādat relaxari per ſe abſolutum: Satis videtur ſuperſedendum donec conſulatur papa. ā. ca. ꝓtimo.

(ADDITIO. Ut de q̄s h dtel ſup ẋ. alterius. Joā. an.)

h ¶ Ordinationes. De ordinationibus legitur Inno. Alexander. et Clemēs. que ſunt reſeruate. j. c. vltimo.

i ¶ Imperialem. Ipſi⁹ Federici quaz non habemus: ſed approbata eſt. ā. in pn. Joā. andr.

k ¶ Quoquo modo. Jdeſt principaliter vel incidenter. concordat. ā. de ordi. cog. tuam. ā. qui filiī ſint legitimi. latoꝝ. cuz ſimilibus. Aſs tamen cognoſcit iudex. (ADDITIO. Aſs in ſe capaz: q̄nem facit in capacem magnitudo cauſe ſm Joan. mona.) incidenter quod non cognoſcit principaliter. C. de iudi. quotiēs. ā. de reſtitu. in integrum. c. penul. cum ſuis concor.

¶ Glo. ſequēs ponit regulā ꝛ tres caſus exceptos.

l ¶ Cognoſcant. Nota q̄ hī regulariter de qua re iudex cognoſcit pronūtiare debeat. ff. de iudi. de qua re. ā. de cauſa poſſeſ. cuz ſuper. Tamen hoc fallit interdum: ſicut cuz delegatus reſeruat prolationez ſententie. ā. de offi. delega. ſuper queſtionū. ſynodus cognoſcit de cauſa criminali epiſcopi ꝛ non pronūtiat. iiij. q. vj. accuſatus. ꝛ ca. ſeq. v. qō. iiij. duodecim. Idem in caſu. ā. de reſcrip. cuz ꝓpingat. vbi ad ſui inſtructionē de turſiditāte cognoſcit is qui ſuper illa ꝓnūtiat. Dic tñ vtrūq; expſſe vetatur. ſ. cognitio ꝛ pnūntatio: q̄ iudex huius rei non eſt cōpar: et concordat. j. de ſenten. excōmunica. ſi iudex.

(ADDITIO. Et ā. eo. inquiſitores. vt ibi nota. in fi. tertie glo. Joā. and.)

m ¶ Indirecte. Ald idem. ā. eo. ſtatutum. j. Joā. and.

n ¶ Scienter. Ignorātes ergo nō ligat cōſtitutio. Ald idem. ā. c. ij. in prin. ꝛ. c. vt cōmiſſi. in fi. ꝛ. c. decernit.

¶ Glo. ſequēs ſolūit queſtionem.

o ¶ Percuſſum. Nota canonez late ſuie et quis non reſeruat abſolutiōem pape: ordinarī⁹ abſoluere poterit. de ſen. excō. nupper.

p ¶ Cōdēnet. Ald idē. ā. eo. cum cōtumacia. Ca. XIX.

Bulla ſup crimīe lata ſtatīs ē executiōi mādāda.

Inquiſitor hereſis et epūs ſi diſcordāt in mandato: vt ga vn⁹ pdēnat: et alter abſoluit: qd iuris.

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ No. primo q̃ matrie ẽcte cum plãgunelis dicãtur eẽ ẽ tius nãle.

¶ No. ij. q̃ imperator pot auferre dominiũ rerũ singulis pſonis cã legẽtia subſiſtẽte. vide Inn. de cõſtit. q̃ in ecclia rũ. Doml.

QUm ſ. tit. ¶ Dicit ſunt ptes. Prima loquit de cõfiſcatione. Secũda de appẽhẽſione. ibi| Cõfiſcatiõis.| Et pma facit duo: inducit. n. tria vel quatuor argumenta legalia ex ḡbus cõcludit. ibi| Bona.| Sed m argumẽtũ: ibi| Et mulier.| Tertiũ ibi| Ac etiã.| Quartũ ibi| Aut verũ.| Jo. an. Premittit pro euidentia q̃ habet. ã. e. ti. ex cõſcamus. j. et. ij. rñ. vbi dr q̃ bona hereticoꝝ pñſcant. Do.

¶ CASVS. Aliquis titius qui plura bona poſſidebat in diuiſis territoriis diabolo ſuggerente et inſtigãte fuit lapſus in hereſim: nũ quid ipſo facto pdit dñiũ ſuoꝝ bonoꝝ: ꝛ dñium ipſoꝝ trãſit in fiſcũ: Et q̃ iſtud ſit verũ oſtẽdit Romanus pon. triplici argumento legali.

Naz papa hic enumerat tria crimina in ḡb⁹ ipſo facto fit cõfiſcatio bonoꝝ: ḡ multo magis in crimine hereſis: qđ eſt maius crimẽ q̃ ſint illa tria crimina. Sed ſciſſime pater vtrũ fiſcus poſſit capere illa bona tanq̃ ſua ante q̃ titius ſit de crimine condẽnat⁹: Rñdet q̃ ymo ops q̃ ipſe titius per ſuã iudicem ordinariũ qui eſt ſuus iudex competẽs fuerit hereticus declaratus: ꝛ tunc demum facta declaratione poterit fiſcus occupare illa bona.

Petiſti contra nãz eſt peſſimũ: ꝛ ſi tot⁹ mũd⁹ eo vteret nõ eẽt excuſatio.

a ¶ Naturę ẽtias. In q̃bus ſexus pdit formã: ꝛ ſceluseſt tale qđ nõ pficit ſcire: venus mutat in aliã formã. C. de adulte. l. cum vir. ꝛ oluz carnalitũ criminũ peſſimũ eſt vitus ꝑtra nãm. xxij. q. vij. adulterij. ꝛ ſi tot⁹ mundus vteretur illo vitio non excuſat. ea. can. ꝛ queſtio. flagitia.

b ¶ Eoipſo. Propter hoc facit ad propoſitum.

c ¶ Perdãt. C. de inceſt. nup. l. cũ ancillã. ꝛ. l. ſeq. ꝛ. l. ſi gõ. ff. eo. tit. l. inceſte. ꝛ inſtit. de nup. ſ. ſi aduerſus.

d ¶ Et mulier. Repete et cum ẽm leges ciuiles mulier ꝛc. quare hoc dicaꝝ videbis. j. ꝛ dic mulier ingenua. C. de rapto. vir. l. vna. ſ. ꝛ ſiquidez. In ancillis enim ꝛ libertinis non habet locum pena maioꝝ: vt ibi.

e ¶ Humanã legẽ. C. de rap. ſegl. l. vna. Et dñi dicit humanã. i. ciuilez: qr ẽm canonũ legẽ ſecus: rapta enim ẽm nos licite ẽbit cum raptore ſi poſt diſſenſus trãſeat in cõſenſum. xxxvj. q. ij. tria. ꝛ. c. ſeq. ꝛ. ã. de rap. c. pe. ꝛ vlti.

f ¶ Conſortibus. Delicti: vt quia comitati ſunt raptorem in conſummatione vel raptina: vt in predic. l. vna. C. de rap. virgi. l. vna. ſ. penas autem.

g ¶ Ipſo iure. Propter hoc facit ad propoſitum: ꝛ habes hoc in auc. de rap. mu. que ra. nu. in fi. coll. ix.

¶ Glo. ſequens. Primo exponit ſcam. Secũdo querit: ponit opi. Joã. and. ꝛ contrarium ſoluit.

h ¶ Certoꝝ caſu. Luz parẽtes multeris nõ ſuperſunt: nec alter eoꝝ: vel ſuperſunt ipſi: vel alter ꝑſenſerit talib⁹ nuptijs hoc caſu bona denoluntur ad fiſcũ: vt in predicta auc. de rap. mul. in fi. Sz nunqd de iure canonico hẽbit locũ hec pena: cuz ẽm canones licite ẽbat: vt. ã. de ti. no. Joã. (ADDITIO. Qz hic videt placere Archi. Joã. andr.) xxxvj. q. ij. de puellis. alẽ. ſ. ḡbus. q̃ pena iſta loquitur nõ habebit ẽm canones ẽm quos ceſſat interdictũ: nihi cum ſponſa alterius rapitur. xxvij. q. ij. ſ. ſtatutuz. et accedat quod no. ij. queſt. iij. ſ. notandus. in fine. de ſecũ. nupẽ. c. penulti. ꝛ vltimo. Et ẽm hoc bene dixi. ã. repete: ꝛ cum ẽm leges ciuiles: quia ẽm canones cõtra. Sed ſatis videtur q̃ lz ẽm nos teneat miximuz pena legis habeat locum in his q̃ non eſſent de tẽporali turbatione eccleſie. cuz enim illa tibi tractet de lucro captando non de diminutione ſui patrimonij: ꝛ pena illa ſibi per legem obuenit: quare lex eo q̃ ꝑfert ponare nõ pot. (ADDITIO. Quaſi ſub eõditione tulerit ſi raptor non nubat. Jo. an.) Et accedat quod dixi. j. de regu. iur. ca. ij. Secus forte in pena de qua in predicta decreẽ. vltimo. ꝛ de ſecũ. nupẽ. ibi enim primat lex eo q̃ non contulit. (ADDITIO.

Facit. ff. de adoptio. ſi arrogator. Joan. andr.)

i ¶ Illicitas. Ut ſo qui defert arma: ferrum: ꝛ lignamina ſarracenis: de tudela. ita quotidiam.

k ¶ Omitteno. Hoc habet locum in priuato. ff. de rectiga. l. ſi. ſ. diuus. in milite non: vt. C. eo. tit. l. iij. et habeo hoc quod hic dicitur. ff. eo. tit. l. cõmiſſa. C. eodem tit. l. omnium. ꝛ. l. ſi quis. cum ſimilibus.

l ¶ Bona hereticoꝝ. Secus in bonis ecclesiarum in quibus inſtituti erant ipſi hereticꝰ: vt in clemẽ. eo. ti. volentes. poſt principium. Joan. andr.

m ¶ Grauius. Ergo ſunt grauius puniendi. xxiij. queſtione. j. non afferamus.

n ¶ Qz predicti. Scilz ꝛtrahens nefarias nuptias: rapta que cum raptore cõtraxit: transiciens illicitas ſpecies: vel rerum vectaꝝ plectionẽ omittẽs. Joã. and.

¶ Glo. ſequens dicit determinatum antiquum dubiuz: ꝛ dicit a quo tempore cauſam prorogat. arg. ad queſtionem ꝛ remittit.

o ¶ Ipſo iure. Determinatũ ſit ergo q̃ olim dubitabatur per decre. ã. eo. excõicamus. j. ij. rñ. vbi dicebaꝰ ita q̃ bona dãnatoꝝ ſi laici fuerint: cõfiſcenꝰ. Intelligamus ergo cõfiſcenꝰ ipſo iure: vt hic vides: ꝛ intelligo ipſo iure cõ fiſcata a tẽpore cõmiſſi criminis. (ADDITIO. Intãtum q̃ vendicant bona per officiũ vel fiſcum de manib⁹ poſſeſſoris nullo dato ꝓcio: per quoticũq; manus trãſiuerint in pcciũ: vel alīqđ loco pretiũ eſſet in bonis hereticoꝝ. arg. ff. ſolu. ma. ſi cuz dotẽ. ſ. ſi. ꝛ. l. ſeq. ff. de leg. j. l. imperator. ꝛ. l. ſeq. Jo. an. C. eo. ti. l. iij. Idẽ dico in crimine leſe maieſtatis. ff. de bona. l. donatiões. ſecus eſt in aliis criminibus. ff. de bona. l. poſt Jctuz. (ADDITIO. Si tñ alienatio facta eẽt per volentẽ cõmittere maleficium: qđ poſtea cõmiſit. vide in Spec. de bona. ẽ. ij. ité pone aliquis. ꝛ qđ ibi dixi. Jo. an.) Et puto ꝓfiſcationẽ hãc locuz hẽre etiã ſi ille catholicos filios habeat: ꝛ iſte text⁹ nõ diſtinguit. Sup hoc tñ fuerint opi. no. ã. eo. ti. vergẽtio.

p ¶ Declarationem. Quã hodie non habemus.

¶ No. i. q̃ declarãs nõ dr addere eẽ hic ponãt iſta verba tanq̃ dũ ſa. vlt. ter mi cle. ij. de ele.

¶ No. ij. argu. q̃ in cauſis vbi pcedit ſimpliciter et de plano ſi admittuntur aduocati. ꝛ ſic a ſcto. ſecr vi i plena rõe cum ter. ſi ꝓbi beat inter eſſentiã: ſz ipſoꝝ ſtre pitũ. Do.

¶ Infero q̃ in pena a iure ſtatui lz nõ ſit ne ceſſaria ſẽtia actmẽo: ẽ tñ neceſſaria declaratio. l. l. cuz filij⁹. ff. dele. ij. ꝛ in. l. ſiluz. ff. qui ꝛ a quib⁹.

a ¶ Eccleſiaſticã. Secularis enĩ ſuper hoc eccleſiaſtico crimine iudicare nõ poſt. ã. c. prẽ. ſ. pe. Cap. xx.

STatuta. ¶ In pma parte vſq; ibi| Jubemus.| Jõcedit in negocio inquiſitionis heretice prauitatis poſſe ſimpliciter ꝛ de plano. In ſecda dicit quid intelligi ſi ex publicatiõe nolum accuſatoꝝ ꝛ teſtiuz ipſius perculũ imminet: ꝛ qđ ſi nõ imineret. ꝛ fictiones.

(ADDITIO. Jo. mo. qui facit ẽtiam ptes de hac parte facit tertiã. Joã. an.) vltare precepte ne dicaꝰ periculum vbi nõ eſt: vel econuerſo. In tertia ibi| Cõſtitutiões. Ista tuta ꝓdeceſſoꝝ ſuoꝝ ſup hoc negocio edita bis ꝓſtitutionib⁹ nõ aduerſa coroborat. Joan. an.)

¶ Iſtud ca. diuidit in tres ptes. In pma parte oſtẽdit q̃ in cauſa hereſis eſt ꝓcedendũ ſũmarie: ꝛ de plano ſine figura ꝛ ſtrepitu iudicij. In ſecda parte. ibi| Jubemus.| oſtẽdit qualiter in eã hereſis ſit ꝓcedendũ ſi imineat periculum accuſatoris ꝛ teſtiũ. In tertia ẽo parte. ibi| Cõſtitutiones.| Cõfirmat ꝓſtitutiones ſuoꝝ predeceſſoꝝ.

¶ CASVS. Certũ eſt q̃ a iure cõi eſt certus ordo iudiciarius introductus qui debet obſeruari in examinatione cauſarũ tam ciuiliũ q̃ criminaliũ: videl. vt offerat libellus: tureẽ de calũnia: fiat litis ꝓteſtatio vt. ã. de litis ꝓteſtatione. ité q̃ quedã ſunt de ſubſtãtia iudicij ordinarij: ita q̃ ſine illis ꝓceſſus nõ valeret. Sed vtrũ iſta ſint obſeruãda in crimine hereſis: cũ iudex ꝓcedit ꝑtra hereticũ: Rñdeo q̃ nõ: imo ꝑtra hereticũ poterit iudex ꝓcedere ſine figura ꝛ ſtrepitu iudicij. Unde iſta verba: ſine figura ꝛ ſtrepitu iudicij: ſpontant vt poſſit ꝓcedere ſine dilatione libelli in ſcriptis ꝛcludẽtis: ſed tñ debet fieri petitio verbalis ſcripta apud acta. Jtẽ illa verba ſpontant vt poſſit ꝓcedi ſine litis ꝓteſtatione: vt ꝓbata veritate criminis fiat ꝛdemnatio: ramẽ ſi reus cõpareat: eſt ſtenda litis ꝓteſtatio. Jtẽ nõ debent omitti probationes: tamen dilationes breuiores poſſunt tradi. de hoc videatis latius in cle. ſepe. de ẽbo. ſignif. Quia ſanctiſſime pater: certũ eſt vt habet in. c. ſũmarie ꝛ qſi. de accu. in an. q̃ qſi ꝛ aliquẽ criminoſum ꝓcditur per viaz accuſationis vel inquiſitionis debẽt ſibi exhiberi capla ſup q̃bus accuſatur: vel ꝑtra ipſum ingrif. Jtẽ noſa ꝛ dicta teſtiũ contra ipſum ꝓductoꝝ: ꝛ etiã noſa accuſatoꝝ. Sed qđ ſi aliqs accuſet de hereſi an iudex teneat accuſato tradere noſa accuſatoris ꝛ noſa teſtiũ ꝑtra ipſum ꝓductoꝝ ꝛ examinatoꝝ: Rñdet ro. põ. cũ diſtinctione: aut imminet periculũ accuſatori vel teſtib⁹: aut coꝝ ſanguineis: q̃ iſte accuſatus de hereſi hz amicos potẽtes q̃ poſſent reprimere vel molẽſtare accuſatorẽ: vel teſtes: vl coꝝ ſanguineos: tũc iudex nõ debebit tradere accuſato noſa accuſatoris neq; teſtiũ: ſed tenebit illa oſtẽdere alijs pſonis: vz ingſitori ſi eſſe poſſit ꝓcedat ꝑtra ſuſpectũ de hereſi. Si vo ingſitor ꝓcedat: tũc tradat noſa accuſatoris vel teſtiũ eſſe vl eius vicario: ſi ipſe eſſe poſſit abſens ꝛ alijs pſonis bone ſtio. Sed ponamus: q̃ ingſitor timet q̃ eſſe vel ei⁹ vicarius aut iſte pſone honeſte reuelent parẽtibus ꝛ amicis hereticoꝝ noſa accuſatoris ꝛ teſtiũ vel alia ſecreta: Rñdetur q̃ ingſitor poterit in eos ferre excõicationẽ caſu quo reuelabunt ſecreta: bldẽdo hoc mõ: ꝓcero in vos ſi nam excõicationis quã incurretis ipſo facto quotieno reuelabitis ſecreta iſta. Si aũt eſſe vel ingſitor videat periculũ nõ imminere: poterit exhibere accuſato noĩa accuſatoris ꝛ teſtiũ. ꝛ ẽr dicta ꝛ depoſitiões teſtiũ. ꝛ ſic eſſe dz habere recta ꝓcſa: vt iudicet periculuz eſſe vbi eſt: ꝛ nõ eſſe vbi nõ eſt: vz cũ videat q̃ nõ imineat periculũ: faciat exhibere nomina ꝛ dicta teſtiũ. Si aũt videat imminere periculũ: nõ faciat exhibere.

q ¶ Quedã. Alis quondã. alis quedã. c ¶ Poſſit. Nõ dicit per quos: ſtelligo q̃ ꝑ ingſitores deputatos a papa ꝛ per ordinarios ꝛ per delegatos. ad. h. eo. titu. per totũ. in fi.

declaratis ꝛ additis receſſeres: concedimus: q̃ in inquiſitionis hereticę prauitatis negocio procedi poſſit ſimpliciter et de plano: ꝛ abſq; aduocatorum ac iudiciorum ſtrepitu ꝛ figura.

¶ Jubemus tamen q̃ ſi accuſatoribus vl teſtibus in cã hereſis interuenientibus: ſeu detinẽtibus (propter potẽtiaz perſonarũ cõtra quas inquirit) videant eſſe vel inquiſitores aliã perſonaz eccleſiaſticã que ſup hoc habeat prãtez: ſmia ſuper eodẽ crimine fuerit ꝓmulgata. ꝛ ¶ dem.

¶ In cauſa hereſis ꝓcdit ſimpliciter ꝛ de plano: ꝛ dicta teſtiũ ꝛ accuſatoꝝ nõ ꝓbeantur ſi periculũ timeat. hoc dicit ẽm Jcõ. Cap. xx.

STatuta quedaz⁵ felicis recordationis: innocẽtij: alexãdri: ꝛ clemẽtis: ꝓdeceſſoꝝ noſtroꝝ quibuſdaz

¶ Glo. ſeq. primo ponit diſtinctionẽ modernoꝝ hodie terminatã per cle. ſcdo querit. arg. ꝓ ꝛ ꝑtra. ꝛ ſoluit.

d ¶ Figura. Diſtinterunt moderni q̃ no. iſta mãm. ã. de accu. oltm. Jmo. ꝛ Hoſtiẽ. Hoſtiẽ. in ſpec. de ingſitione ſ. nũc tractemus. ver. qđ igit. (ADDITIO. Archidi. hac tractat. ã. de ele. inciditatibus. ſ. ſi ſo. ꝛ Jo. mo. hic que oĩa recito pp clemẽtinã. Jo. an.) ſi aũt deẽ poteſtas ꝓcedẽdi ſimpliciter de plano: ꝛ ſine iudicioꝝ ſtrepitu: an addaĩ ſibi illud verbũ: ſine iudicioꝝ figura. Ut in ꝓximo caſu oẽm iudiciarũ ordinẽ ſeruare teneaẽ in libelli oblatione: in exceptionib⁹: dilationib⁹: ll. ꝓteſta. ſuramẽti ꝛ teſtiũ receptione: ꝛ ſnie ꝑlatione ꝛ alijs: ſed operabuntur ſi la verba q̃ ſi aliq̃d omittaĩ: nõ ideo vitiabitur ꝓceſſus: ꝛ magis poterit partiũ aduocatarũ ꝛ teſtiũ inutilẽ ſtrepitũ refrenare: tamẽ omittere nõ poterit lite ꝓteſtata. vel aliud ſubſtãtiale: qđ ẽt de ꝛſenſu partiũ omitti nõ poſſet. vt no. ã. de offi. delega. de cauſis. ã. eo. lib. de re iudi. ca. vlti. In ſcdo caſu qñ addit ibi: ſine figura: vt hic multũ ordinẽ iudiciariuz ſeruare teneẽ. ad hoc. C. de latt. li. tol. l. vna. ſ. ſimiliq; modo. ij. tñ eni ſufficiet ſola ꝓteſta. ſuramẽti ꝛ teſtiũ omiſſa ſolẽnitate. vt ꝓbaĩ ꝛ no. C. quoꝝ leg. l. vna hodie dic vt in cle. de verb. ſignif. ſepe. ꝛ vide qđ ibi no. in. v. glo. Sed dubitari ſoleẽ. (ADDITIO. de b in ſpe. tit. ij. ſ. ſupereſt. in fi. j. colũ. Jo. an. Jan inferior a papa etiã legatus ſi caſu al⁹ nõ permiſſo a iure poſſit cognoſcere de aliqua cã: vel eã cõmittere de plano ſũmarie ſine ſtrepitu ꝛ figura iudicij: ꝛ videt q̃ nõ: adeo abſurdũ eni eſſet dicere q̃ minor legẽ maioꝝ tot vigiliis ꝛ laboribus aduentã tollere poſſit. de elec. eccleſia veſtra. ij. xxj. di. inferioꝝ. C. de ſnoſti. teſta. ſi qſi. (ADDITIO. ꝛ in clemen. de elec. ne romani. in ꝓn. Jo. an.) Iz ſucceſſor cõſtitutis qui pari fungit ꝓtate illã tollere poſſit. ff. ad trebel. ille a quo. ſ. tẽpeſtiuũ. C. de ele. innotuit. ã. eo. lib. de ꝓcef. ſtatutũ. ſ. j. ꝛ ꝓterea regula dicit beneficiũ iuris nemini denegari debere. j. de regu. iur. includitur. xxvij. diſt. de bis. In ꝓtrariũ q̃ poſſit videri: q̃ legat⁹ oĩa põt que papa ſpecialiter ſibi nõ reſeruat: gerit enim vices eius. et ſi eſt de latere maius oĩbus poſt principẽ imperiũ cenſeẽ. ã. eo. lib. de elec. ſi abbaẽ. Item legatus qñ ſibi videt ẽm equitatẽ ꝓcedit. ã. de trãſac. c. vlti. ꝛ dicit apl⁹. in cuius locũ videt eſſe legatus. Omnia mihi licẽt. xj. q. j. aliud. ad idez. ff. de offi. procon. ſed in aliam in fi. Dicit põt per iura primo allegata: q̃ inferior a papa etiã lega-

Legat⁹ de latere non põt cõmittere cãm ſũmarie ꝛ de plano cognoſcẽdaz in caſibus al⁹ a iure ſi ꝑmiſſio

Universidad de Deusto
Biblioteca

mo hiris solūtātes quo ad hoc tollere nō possit in casibus nō expressis. vsi 2tra inferiores non seruātes, petita sunt appellationū remedia. ff. q. vsi. per totū de ap. per totū. solus aūt princeps pōt tus alterī auferre cognoscat ē ꝛ cōmittat et legat⁹ ordine iuris seruato. ad hoc. ē. de ver. sig. super gbusdā. de iurisdictione. ff. ꝛ c. ego. no. ad hoc. ff. de offic. pcon. l. nec qēs. §. de plano. ꝛ §. vbi decretū. legatus enī habet iurisdictionē solutā. ē. de offi. leg. c. §. eo. lib. ꝛ pōt consul ea que cōtra sanctiones statutis seruare dz. vt in predicta. l. nec quicq̄. in fine nec i generali de mādatis ꝛc videt mādatū qđ spāliter mādatarius non fuisset. ē. eo. lib. de offi. vicarii i generali. ꝛ. j. de regu. iur. c. in generali. ꝛ delegat⁹ a papa in cā sibi delegata maior est legato de officio legati. studuisti ꝛ ordinario. ē. de offi. ordi. §. ꝛ tñ tenet ordinē in diciarīs obseruare ē. de iudi. exhibita. de libel. obla. c. §. ꝛ tñ. de litis ꝛcestā. c. vno. cū si. Jo. an.)

a ¶ Periculū. Timet mors vel detruncatio ipsoꝝ filioꝝ: vel parentum suoꝝ: vl denastatio substātie ipsoꝝ: vel his similia.

b ¶ Absente. Ergo diocesano pīte cōā officiali nō fiet nisi forte vt cōā honesta psona de qua sequit. ad idē. ē. eo. vt cōmissi. ē. eo. lib. de offi. ordi. c. j. in fi. de tēpo. ordi. cū nullus. §. §.

c ¶ Vēri cōmode possit. xxj. qō. ij. faciat hō. ff. de. verbo. signi. l. nepos.

graue pericul⁹ a imminēre si contingat fieri publicationem nominum eoꝝdem: ipsoꝝm nomina non publice: sed secreto coram diocesano episcopo vel (eo absente b) ipsius vicario: quando inquisitores pceduntꝫ quādo vo procedit episcopus cōā inquisitoribus si haberi c cōmode possit copia eoꝝdem: ac nihilominus siue episcopus: siue inquisitores processerint: aliquibus aliis personis puidis ꝛ honestis iuriscq̄ peritis (quas ad hoc vocari: ꝛ eis per totū processum super quo deliberandum est seriose manifestari: ac integraliter explicari: ꝛ de ipsorum consilio ad sententiam vel condemnationē procedi volumus) exprimantur: sicq̄ (nō obstante: qꝫ illis contra quos hmōi deposuerūt: nomina ipsoꝝm nō fuerint publicata) adhibeat ad cognitionem iudicis instruendam plena fides depositionib⁹ testium eoꝝdem. Et vt eoꝝdē accusatoꝝ ꝛ testium periculis efficacius occurrat ꝛ cautius in inquisitionis negocio pceda tur: presentis cōstitutionis auctoritate permittimus: qꝫ episcopus vel inquisitores secretū possint indicere illis quibus (vt premissuꝫ est) pcessum huiusmodi explicabunt: ꝛ in eos (si archana consilij seu processus sibi sub secreto ab eisdē ep̄o vel inquisitoribus patefacta pter eoꝝ licētiā alijs patefecerint) excōmunicatiōis sententiā quā ex secreti violatione ipso facto incurrāt (si eis expedire videbit) pmlgare d sic tamē qꝫ inquisitores ep̄m e vel ep̄s inquisitores nō excōmunicent hac de cā: sed ipsi ex iniuncto ex nunc a nobis sub virtute sancte obediētie districto precepto ad secretum huiusmodi teneant. Cet

b ¶ Promulgare. Vbi ē non fiet talis pmulgatio licet iudicat secretū: reuelās excōicat⁹ nō erit. (Idem Archidia.)

c ¶ Ep̄m. Sil. ē. eo. titu. inquisitores.

d ¶ Inditio. ē. de accusa. Item et qñ §. dz. ꝛ tradi debent nola cū dicit: vt possit ꝛ de falso arguere: ꝛ se plene defendere: vt ibi: tñ si hoc omitteret pte tacente: non puto vitiari pcessuz. ad B. ē. eo. ii. de accusa. c. j. ꝛ. §. g

e ¶ Dicāt sitē. ē. de rescrip. cū 2tingat.

b ¶ Cōscientias. Sil. ē. eo. ii. de rescrip. statutū. §. assessorem.

f ¶ Permanere. Nō obstāte eo qꝫ in hui⁹ sexti libri volumine inserte nō sint: sint. n. rebnate pīte tertū. ꝛ de his exēplifica qđ dī. ē. f. p. hemio hui⁹ lib. ad fi. vt ibi etiā dicit.

¶ De scismaticis.

¶ Dictum fuit. §. item. pri. de hereticis. verū qꝫ scismatici incidant in heresim. vt ca. iter scisma. xxiij. q. iij. ideo post rubricā de hereticis annectit rubricam de scismaticis. Sed pro declaratiōe rubrice queritur qui dicant scismatici. Dicendum qꝫ scisma accipitur dupliciter prout ad ꝓpositū sufficit. Uno modo sti cte: ꝛ tñc scismaticus dicitur ille qui putat potestatem ecclesie esse apud plures: ꝛ licet sciat vnum esse papam: putat tamen alium habere potestatem. ꝛ sic diuidēdo ecclesiā venit cōtra vnum articulum vnā sanctā ecclesiā. Alio modo accipit scismaticus large: pro illo qui nō diuidit potestatē ecclesie: licet putat

Additio.

Scismatici q dic.

ptātē ecclie esse apud plures: ꝛ tñ est rebellis: qr nō vult obtēperare pape: vicēs illā nō hic ptātes. Cap. vnicū.

¶ No. j. pulchram arengā ad foiandos pcessus ꝛ contumaces.

¶ No. ij. qꝫ scismatici dirimūt vnitatē eccle: ꝛ sic dicuntur cōmittere ꝛ articulū fidei: ꝛ vnitatē ꝛc. vt de q. dicta sit tñc scismaticuz ꝛ hereticuz. xxiij. q. ij. inter hereticos. Do.

Ad tollendos. D succidēdos ꝛ fructuosos a palmites pestiferos et nociuos: quos (q̄si ficus b fatua) domus c de colūna p̄duxit: nescientes d in semitis iustitie e dirigere gressus suos: ad cor reuerti: ꝛ agere penitētie dignos fruct⁹: ꝛ diuinus expectatos (Jacobū videlicet de colūna et Petruz nepotem ipsius: olim scē romane ecclesie cardinales f: ꝛ filios quōdā Joānis de colūna fratris dicti Jacobi: ꝛ patris Petri pfati posteros et fautores ꝛ sequaces eoꝝ) in virtute altissimi exurgentes: spūaliter ꝛ tēporaliter cōtra eos duximus pcedēduz. Cōsequēter dictis Jacobo ꝛ pe-

Reiū. b. d. Jo. an. Cap. vnicū.

(ADDITIO. Et post Clemētez dño Joānes papa. xxij. furta interpatiōne nois gratiosi: ad cardinalatū gratio se pmouit reuerēdū in Chio piem: qđ dignitatis altitudīe cōmēdarī: cōmēdari nō expedit dominuz Joānē natuz ex milite: in quo virtutū viget acerruus dño Stephano illius dñi Joānis filio: qui cuz posthumus fuerat hic dānat⁹: ac demū ipsius. d. Cardinalis fratre. d. Jacobū qui hic licētiat⁹ in legib⁹ vno anno in eis extraordinariā sedem rexit eccle. Jboriesi. Plecit ep̄m. Jod. and.)

¶ CASUS. Quidā Jacob⁹ ꝛ Petrus de colūna cardinales elegerūt quēdā in Romanū pont. ꝛ sciebāt alium fuisse canonice electū: ꝛ sic erāt vere scismatici: vel nolebāt obtēperare pape: ideo erāt scismatici large accipiendo scisma: vnde ipsi noluerūt ad cor redire: ſ in ꝓfundū malox descēdētes sua aggrauabāt delicta: ideo fuerunt habiti pcessu 2tra eos. vz. qꝫ fuerūt ꝓpatī honore cardinalatus: ꝛ gbuscūqz bonis mobilib⁹ ꝛ inmobilib⁹ ꝛ bñficijs ecclīasticis: ꝛ effecti fuerūt inhabiles ad bñficia obtinenda. Itē frater eox fil⁹ fuit ꝓnat⁹ gbuscūqz bonis ꝛ gbuscūqz dignitatib⁹. Et sic ſstud. c. solā ponit pcessum qui fuit habit⁹ cōtra ist os duos cardinales. Sequit ter. ¶ De colūna ¶ hodie nō sunt: nisi due domus antiquox ciuiū. ſ. domus de Lolūna: ꝛ domus de Ursinis. ¶ Spūal'r eos excōicādo. ¶ Tpal'r: eos multādo ¶ Ex causis ¶ Istas cās nō exp̄mit. Ex quo inferꝫ qꝫ sufficit in sūla sua non tenet exp̄mere cās sne sūle: ꝛ sit honestū qꝫ exp̄mat ¶ Perpetuo. ¶ Isti ꝓpetuo nō poterūt obtinere aliqđ bñficium in curia Romana: nec extra curiam vsqz ad quartā gnām tionez: vt sequit tertuo ¶ Non inuenīt successores. ¶ Hic ponitur principalis effectus huius. c. videlicet: vt similes excessus perpetrantes puniantur simili pena.

Notabile

¶ Nota ꝓncipalē effectuz ad qñ emanauit pīs. c. vz. qꝫ scismaticus perseuerās in rebellione ecclie: qr scindit et diuidit vnitatez ecclie: est punīdus gbuscūqz bonorib⁹ ꝛ bñficijs ecclīasticis: ꝛ est inhabilis ad bñficia obtinenda. Item punit ꝑsecutione bonox. Item ꝑsentes et auxilium: consilium: vel fauorez incurrūt ipso facto sententiam excommunicationis.

Arbox q̄ inutilē terram occupat excidēda est ꝛ in ignez mittenda.

Justꝰ cuz sederit super sedem nō aduersabitur sibi quicq̄ malignū.

a ¶ Infructuosos. Arbor enim que inutiliter terrā occupat digna excidi ꝛ in ignem mitti cēsetur: vt terra que sub nociua occupatiōe inutilis arboris sterilis habebatur: per nouam plantationem ad fructificādum culturaz recipiat cōgruentē: vt. ē. de dolo ꝛ ꝓtu. veritatis. in pūn. in parte decisa.

b ¶ Ficus fama. Matth. 7. Luce. 7. Cuz eiurāes ventēo ad ficuz nō inuenīsset ibi fructū perpetua sterilitate sua maledictione illam dānauit. xxiij. q. iij. §. sed qui pro persecutoribus.

c ¶ Domus. Non dānat totaz domū. sed §sīcā infructuosos palmites et domo: vt. ē. dicit. ꝛ qui sint illi. j. dicet.

d ¶ Nescientes. Dauid in psal. Saluum me fac: obscurentur oculi eoꝝ ne videant: ꝛ dorsuz eoꝝ semper incurua: nec dīxit psal. ici oppādo: sed tuā dando. xxxvj. distinc. §. vt itaq.

e ¶ Justitie. Cuz sederit iustus super sedez: non aduersabit sibi gqđ malignuz. C. de sum. trī. in epla inter claras. Unde psal. Fiāt vie eoꝝ tenebre ꝛ lubricum: ꝛ angelus dñi psequens eos. xxiij. q. iij. §. item qui per prophetam.

¶ Sto. sequens primo exaggerat. secundo tractat qno numero testium damnentur cardinales: ꝛ an ille numerus fuerit hic seruatus.

f ¶ Cardinales. Quanto maiores erant ingrati beneficioꝝ se contra ecclīam erigendo ꝛ malignādo: grauius puniri debebant. de pen. dist. ij. principiū. ꝛ non debent cardinales dānari: nisi certo numero testium. eps cardinalis. lxxij. presbyter cardinalis. lxiij. diaconus cardinalis. xxvij. q. iij. presul. Et forte huc numerum seruauit hic papa: ꝛ forte nō: nec enim astringebat: lex enim indicari sibi potuit: sed ꝓponi non potuit. ē. eo. lib. de rescrip. c. vlti. C. de legi. l. digna vox. ē. de ele. limitatur.

g ¶ Profundum. ē. de iudi. cum non ab homine.

h ¶ Tunicam. Inde domini vestimentum scissum nō fuit: sed super eum sactauerunt sortes. Joā. xix. xvj. questione vltima. sicut dominī vestimētum. per quod denotatum fuit qꝫ ecclesia scindi non debet que in vnitate tota coīsistit: vt tibi no. ꝛ xxiij. q. j. per totum.

i ¶ Gladium. Sumptā de psal'. Diffcrere mei deus. et habes in canone. de pe. dist. j. periculose. vnde ꝛ sicut gladio: sic ꝛ lingua quos occidit. l. dist. ij ga vidua. Jo. an.

k ¶ Insana. De sum. trinī. damnamus. in fine.

l ¶ Utebant. Primo sigillo post depositionem: vti nō debebant. Id hoc. ē. de appel. vt nostrum.

m ¶ Sigum. Cum potius sit contrarium estimandum xxiij. questione. iij. cum sancti.

n ¶ Lacerare. Habet enī hoc ꝓpriū antiq hostis inuidia: vt quos ꝛ probox actuū ꝓpetratione deo sibi reclisten-

Universidad de Deusto
Biblioteca

te decęcere non valet opinionē eoꝝ falsas simulando dilaceret.q.q.v.habet hoc propriū.

a ¶ Relpōsiū. Simile. C. si quis impe. maledi. l. vna. (ADDITIO. Dicte de ele. male. c. j. in glo. q. Jo. an.) de pen. distinc. secunda. si enim inquit.

b ¶ Veritao. Que semper vincit, vi. dist. veritate.

c ¶ Et eāls. Eas nō expressit: nec habuit necesse exprīere. Ad idem. ā. de re iudi. sicut.

d ¶ Expositꝫ. Ad idez. ā. de iudeis. ita quotidiam.

¶ Glo. sequē. adnuat tex. sol. dubiuꝫ: ꝛ remittit.

e ¶ Publicatis. Labores ergo ipsoꝝ iusti edent: ꝛ thesaurizabunt iustos eorum vlutte. Bap. xj. Prouer. xxviij. et xxiij. qō. vij. quēadmodum. ꝛ. c. j. ꝛ redeuntes nō recuperarent bona sua: et quo sunt expīsse dāmata. ꝛ de hoc. ā. de cle. pnīg. qs a te.

¶ Glo. seq. recitat per obiecē. quā solute duplici ratione.

f ¶ Cōtra natos. Contra hos Is laici essent procedere potuit: tum rōne ecclesiastici criminis: tuꝫ ꝓpter tēporalem iurisdictionē quā habebat in eos: ꝛ habet in vibe per concessiones Ludouici et Constātini. xxiij. di. ego Ludouicus. xcvj. dist. Cōstantinus. palea est. ā. eo. lib. de electi. fundamēta. Joā. and.

g ¶ Alibi. l. extra Romanā ecclesiam ꝛ eius curiam. ꝛ sanctur hic ecclia Romana stricte.

h ¶ Futuram. Simile. ā. eodem. ne aliqui.

i ¶ Cardinalis. Est hic cōprehēnū: qz pstitutio. j. de sen. excō. qz piculosum. de excōicatione nō loquitur.

k ¶ Habuerit. Nota casuꝫ in quo punit deliberata cogitatio. (ADDITIO. Et facit ad no. in cle. de here. multorum. ad fi. in glo. hic patet. Joan. and.) cum alꝫ cogitationis penam nemo mereatur. de pe. dist. j. cogitationis. de hoc ca. distinctio. §. cogitatio.

¶ Glo. sequens. arg. pro ꝛ cōtra. ꝛ remittit. demuꝫ id. pequit per moduꝫ qōnis ponēs opt. ꝛ rōnes. Dostī. demū soluit. ꝛ obiectioni rīi. in fi. alleg. tuo nouissimum.

l ¶ Sede vacāte. No. arg. qꝺ collegiū cardinaliū vacātibus non dare respōsiuꝫ[a]: vt ꝓrita eoꝝ rabies: auctoritate sonora pīsidentis in supremo iudicij solio frāgeretur: ꝛ patēs veritas[b] per seipsam veniret in publicā notionem: nostrūq; silētium in suppliciuꝫ eis foret: pcessus tñ ꝛtra ipos ꝛ alios fecimus successiue varios: diuersisq; tpibus spūales ꝛ tpales penas: ꝛ sententias continētes ꝛ multctas: quorum (quia totuꝫ tenoꝝ cōstitutioni presenti inserere lōgum esset, ex eis) quedam cōpendiose collata huic nostre cōstitutioni duximus inserenda: ad certitudinem presentiū ꝛ memoriam futurorum (videlicet qꝺ ex causis[c] que rationabiliter nos mouerunt de fratrū nostrorū consilio) deposuimus victos iacobum ꝛ petrum a cardinalatibus eiusdez ecclesie: ꝛ ab omni cardinalat[d] cōmodo ꝛ honore: ipsosq; iudicauimus scismaticos ꝛ blasphemos: et tanq; hereticos puniēdos: expositis[e] pōnis eoꝝ a fidelibus capiēdis: oibus beneficijs: officijs: honoribus: dignitatibus: et pluris ppetuo priuantes eosdē: ꝛ reddētes inhabiles ad habēda: cūctis eoꝝ bonis mobilibus ꝛ imobilibus iuribus ꝛ iurisditionibus publicatis[e].

¶ Contra[f] natos insup ꝛ posteros dicti ioānis spūaliter ꝛ tēporaliter duximus multipliciter procedendum: eoꝝ bonis ꝛ iuribus publicatis ꝛ cōfiscatis ipsisq; posteris dicti ioānis per masculinam ꝛ femininam lineam descendētibus: indignis perpetuo reddit is ad cardinalatus honorez ꝛ quelibet officia bñficia ꝛ ministeria in ecclia memorata vel eius curia: alibis vo ipsuꝫ ad quartā gnationem.

¶ Oēm psonaꝫ pīsem ꝛ futuram[b]: cuiuscūq; fuerint pēeminētie cōditionis dignitatis: aut status ecclīastici vel mūdani (etiaꝫ si foret sancte romane ecclesie cardinalis[i]) que ipsos iacobum ꝛ petrū: vel eoꝝ alterū scienter ꝛ deliberate pro cardinalibus habuerit[k] ꝛ tenuerit: aut ad cardinalatū admiserit: se votuꝫ eoꝝ vel alicuius ipsoꝝ suffragiū in electione romani pontificis admiserit: aut in pontificem romanū elegerit nominauerit assumpserit: vl re ceperit seu dederit in his: vl ad hoc auxiliū consilium vel fauorem excōicationis sentētia duximus imodandum: a qua (absq; exprīssa licētia ro. ponti.) nō possit absolui: nec etiam per collegiū apostolice sedis eadem sede vacāte[l]: eamq; prelatione dignitate statu ꝛ honore ecclesiasticis

Logitatio deliberata aliqñ punitur.

Liber quintus

nalce sunt sine capite. hoc. n. nō est verū: imo hīt caput eccle ēfiale ꝛ ꝓpius. s. Chīm: imo illud sentire ab hereti nō est lōgum. xxij. di. c. j. ꝛ. q. j. ꝛ et res mōstruosa. de. offi. or. qñ in plerisq;. Nec ob. qꝺ di ex ℔ posse scisma scandalū ꝛ vacationē diutinā fuscitari: qi id posset eē verū si indistincte ꝓcederet: hꝫ restringi dz ad ecclīa vel vtilia ecclesie seu reipublice: qb[o] olim. pauci ēduz est. vg. q. j. sciao. Lauere ℊ debent ne nimis latent habenae. ff. de offi. ꝓcōsul. Huc ecclī. §. vbi decreto. ꝛ. §. de plano. ꝛ. §. sequē. Preterea ad ptās cardinalis spectat vacante sede delin quētes anathematizare. lxxix. di. si qs pecunia. ꝛ anathema mucro est ēpalio. xvj. q. ij. c. j. ꝛ maior pena in ecclia.

Anathēma mucro est ēpalio.

xxiij. q. iij.

xxiij. q. iij. conuplanē. in pn. Vñ si pīt maiorez penā ipōnere: ℊ ꝛ minorē. ā. de decī. ex parte. ij. Itē canon dicit qꝺ epi cardinales vacāte sede vicez metropolitani obtinēt. xxiij. dis. in nole dīi. Et exponit ij. l. pape qui ꝛ metropolitanus est. ā. de offi. vica. sua. Nec aliud posset Romane ecclie metropolitano ēe: nec debem[a] oīuꝫ ꝛrere tuo exīsiuꝫ: multa. n. supplētur. quod ꝓ de cele. missi. cū marthe. ℊ. j. Et pceditoꝝ qꝺ saltez illā turisditionis habet collegiū qui ꝛ legatus apūce sedis: que nō exprīmat motuo papa. ā. de offi. le. c. ij. eo. li. Nō enī illa duraret: nisi collegiū sedis apūce cēlerēt. Et posset dici qꝺ Cardinales hīt prātis plenitudinē habitu: nōe ingnāti Ro. eccl. censenī que non mouēt xxj. q. ij. libri. q. ā. eo. ti. de rescrip. si gratiose. Et tam si vnus tñ cardinalis colleguī supesset. lxv. dist. si forte. ā. de postul. gratū. Jurisditionē Ro hīt in exercitio ꝓm modū superius dictū: gegd cardinales de facto obtīnēt videl ꝙ vacante sede nō debeāt se intromittere: nisi de pnīone ꝛ hīs que ad pnīonē ptinent nisi ex grandi cā ꝛ imminēti ꝓculo: ꝓ pīcēt decē. ā. e. ij. de elec. vbi ꝓculū. §. idez ꝙ. Nec ob. si minora collegia pīt. ℊ ꝛ illud: qꝺ ob acceleradā pnīonē ecclie in cuius tarditone imīnet ꝓculū spāle qꝺ statui debuit. ꝛ est fīe. ā. de hereticis. accusat[a]. §. sane. dic vt i cle. ne romani. de elec.

a ¶ Alio. s. etiam extra cardinalatus officium.

¶ Glo. seguens soluit questionem.

b ¶ Excōicationis. Qz istius excōicationis sicut supīoris absolutionem sibi nō reseruauit: intelligatur illā ordinarie concessisse. de senē. excōmu. nuper.

c ¶ Oblationez. Sile. ā. de testī. ligiauit. ꝛ. c. Albicus.

d ¶ Siles. In equali delicto filēs sunt pene. in auc. vt fratrum filij. in fine. coll. ij. grauius autem delictum grauius vindicetur. xxiij. questi. j. non afferamus.

¶ De homicidio. ¶ Dictū fuit. ā. de hereticis ꝛ scismaticis qui delinquūt in offensaꝫ fidei christiane. Vez qz homicide marīe: de qb[o] in ꝓmo. c. huī[a] ti. cōmittūt offensaꝫ in fidē christianā. vj. cum infideles occidūt christianos: ideo post rubricā ꝓcedēte ponit rubri. de homicidio. Lañ. j.

Continuatio dominī Delye.

¶ No. ꝑmo qꝺ redēptio facta ꝙ christ non ꝓcernit omnia alaita: sed tñ huma nā genus.

Romanī. ¶ In tres diuidit ptes. In ꝙꝝ ꝓma ponit ꝓhemiū: vsqꝫ ibi. Cuꝫ igit.] Ibi ponit horrēdū assassinoꝝ factū: vsqꝫ ibi. Sacri.] Ibi ponit penā multiplicē illis: qꝺ taleo quēḉ christianoꝝ ter fecerint: mādauerint receptauerint: defenderint: vl occultauerit. Bñ fac. Jo. an. (ADDITIO. Et est ꝓmittēduꝫ qꝺ hāc decī. nō glosarūt: qꝺ ꝓstet Inno. Ber. Pe. ꝛ Abb. qui tñ Innocētianas alas glosauerūt. Frāc. aūt ꝛ Boa. scripserūt: ꝫ nihil vtile.

Dost. aūt satis pliter pcesut[a] est ista. ꝛ rt dicit Dost. hoc ꝓhemiū ponit: quare dei filī[a] fuerit incarnat[a]: qđo ꝛ qre bīm Petrū religit ouīs suaꝝ pastorē: ꝛ qđo summus pīfex successor est Petri: ꝛ dei locum in terris tenet: per qs sollicita cura ofīci gregis ad euꝫ pertinet. Joā. and.)

¶ Istud. c. est locale. Et dīcitur i tres ptes. Primo ponit exordium. Secuo ibi [Cum igit.] Ponit maleficiuꝫ assassinorū. In tertia pte. ibi [Sacri.] Proferuntur plures pene contra istos assassinos.

¶ CASUS. Inḉdā montana euntes ad ciuitatē romanā erāt alīq; homines qui dicebant assassini ifideles deditī voluptatibus: qui nō timebāt morī: vnde erāt cōplures q cuꝫ sciebāt chīi fideles euntes ad ciuitatez Romanam mandabant istis assassinis: vt istos occiderent: qui assassini multos christianos occidebāt. Romanus pontifex volēs obuiare huiusmodi malis: ꝓfert plures penas in istos assassinos: et illos qui eis mādabant vt peregrini ꝛ alīq; chīi fideles eōs occiderent. Text. [Nos.] Innocentius quartus [Animaꝝ.] Quia plures christianos reperiebāt indispositos ꝛ in peccato mortali: ideo nō soluꝫ occidebant eoꝝ corpa: sed etiā aīas. [Impetrare.] Idest saltem cōsensū acceptare a dīis istoꝝ assassinoꝝ: ꝛ istud erat in opprobriū christiane religionis: vt christiani acciperent salutē conductū ab istis assassinis. [Nō sequat.] Et sic punitur affectus: Iꝫ nō sequat effectus. [Diffidatus.] Quia quilibet christianus poterit ipsos diffidare: et bona sua occupare. ꝛ erit iustum bellum.

c ¶ Mortez. Vere igit mortuus est: ꝛ lāguores tulit ꝛ dolores portauit. ā. de celebrat. missa. cuꝫ Marthe. circa medium. Fuit enim verus homo. de summa trinit. c. j. ā. de hereī. cum Christus.

f ¶ Precio. Unde dicit Canon: quis nos pōt amplius amare ēḉ Christus qui animam suam posuit pro ouibus suis. xxij. q. iij. quis nos.

g ¶ Desereret. Nota ꝛtra platos se etiā ex nulla causa absentātes: qui nō dimittūt vicarios: ꝛ sic dimittunt gregem suū sine pastore. Et per hāc lrāz satis pz qꝺ potestas Petri trāsiit ad posteros. (ADDITIO. Non sunt ḉ clauses ecclie ꝓtenende. de pe. c. ij. Joā. an.) Alīs post Petruꝫ sine pastore remānisset ecclia: qđ nō est verū: vt. j. sequit. Ad idē. xxiij. di. c. j. Et idē pōt hic argui circa collegiuꝫ cardinaliū cum vacat sedes: vt dixi. ā. ij. pri. c. vno.

h ¶ Stabilitate fidei. Hac debemus armari: vt. xxij. q. prima nisi bella. in fine.

i ¶ Accēderet. Verbo: opere: ꝛ exemplo. vij. q. j. qui episcopatum. ꝛ. c. sequē. xliij. dist. ij. rectos.

Prelati se absentātes debent dimittē suos vicarios.

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ ADDITIO. ℟. de ro. magne. §. j. de sacr. eccl. c. vno. §. ad exhibēdum. tj. q. iij. precipue. Joan. and.)

a ¶ Immerti. Humiliat se: vt Aug. in canone dicens. Sectiḡus locus gubernaculoꝝ traditꝰ est mihi: qui rem tam tenere nō noueram. xl. dist. ante ola. in fine.

b ¶ Vigilijs. ℟. in phemio istiꝰ libri. ℟. de offi. leg. c. j.

c ¶ Debemus. Ad idē. ℟. de pnt. cū plantare. in prin.

d ¶ Sōno. lxxv. dist. fratrem.

e ¶ Deo lucrifacere. ℟. eo. lib. de regu. non solum.

f ¶ Alarum. Qꝫ plus est. tj. q. j. precipimus.

g ¶ Premuniti. Et sō dicit canon pfalmū: qꝫ nullus expectet in vltimis pe nitere. de pen. dist. vij. c. vlti.

Ptās ola est a deo.

h ¶ A dño. Potestates igitur sunt a deo: vel Ihs Pila to. Jo. xix. Nō haberes in me pātez ⁊c.

¶ ADDITIO. Et vt dicit Archi. illud tritū gētū est negatiue: qꝫ nullaꝫ potestatez habebat sup eum. quasi diceret. Sup me nullaꝫ potestatem habes: ⁊ si quā habes: illā habes a deo. Inducit etiā illud ad Rom. xiij. Oīs potestas a dño deo est. xxij. q. j. §. hic etiā. sine subdēte: sine sinente. xxiij. q. j. qd culpaꝫ. furta ff. ij. q. iij. quesitum. Joā. an.) Et canon. Qui resistit potestati: vel ordinatiōi resistit. xj. q. iij. qui resistit. et vniuersitas nō posset aliqua rōne ꝓstare: nisi tātus ea dīte ordo seruaret. lxxxi. dist. ad b.

i ¶ Presertim. Pro maxime.

Assasini q dicuntur.

k ¶ Formidātes. Probabiliter: maxime propter qualitatem assasinorum: qui non timent mortem. ⁊ dicuntur esse de Luzo dalla Montagna.

¶ ADDITIO. Iste est gdā Baro sarracenus: ⁊ put dicit: sunt illi sui fuit ita nutriti q parēdo mandato dīi sui credūt salnari. Et dicit Dotti. q multi christiani principes per talem mortui sunt. Et dicit Archi. per hāc particulaꝫ ꝓbari decretalem nō leg de his qui nō sunt sub aliquius dītione: sed pro pecunia holeo occidūt: qui vulgariter assasini dicunt. ſa. pro eo ista per ꝓdictos: que legi. Joā. an.)

l ¶ Prelatus. Etiam epūs: qi decre. ga periculosum. de

nos eiusdem apli effectu (dispōnēte dño: tz imeriti[1]) successores: ⁊ ipsius redēptoris locum in terris ḡrēs indigne tenentes circa gregis eiusdē custodiam sollicitis excitati vigilijs[b]: ⁊ aiarū saluti ingis attētione cogitatiōis intēdere submouēdo noxia ⁊ agendo profutura debemus[c]: vt excusso a nob negligentie somnio[n]: nostriq; cordis oculis diligētia sedula vigilātibus: aīas deo[c] lucrifacere sua nobis coopante gra valeamus.

¶ Cum igit illi qui sic horrē da in humanitate detestandaq; feuitia mortem sitiunt aliox: vt ipsos faciāt per assasinos occidi: nō solum corporum: sed mortem ꝑcurent etiam aiarum[k] (misi eos eruberans gratia diuina ꝓuenerit: vt sint armis spiritualib[a] ꝓmuniti[g]) ac oīs potestas tribuatur a[h] dño ad iustitiaz rectūq; iudicium exercēduz. Nos tanto periculo volētes occurrere aiaruz: ⁊ tam nefarias ꝓsumptiones ecclīastice aiaduersionis mucrone ferire (vt metus pene meta huiusmodi ꝓsumptionis existat) ꝓcsertim [l] cum nōnulli magnates taliter perimi formidātes[k]: coacti fuerint securitatem ab eoꝝdēz assasinox domio impetrare: sicq; ab eo nō absq; christiane di-

gnitatis opprobrio redimere quodāmodo vitam suaz.

¶ Sacri approbatione ꝛcili statuimus: vt quicūq; ꝓncipes: plar[m]: seu queuis alia ecclīastica seculariue persona quēpiam christianoꝝ per ꝓdictos assasinos interfecti fecerit: vel etiā mādauerit[m] (q̄d⁹ mos ex hac fositan non sequatur) aut eos receptauerit[n] vel defenderit: seu occultauerit: excōicationis[o] et depositionis a dignitate: honore: ordīne: officio ⁊ beneficio incurrat suīas ipso facto: et illa libere[k] alijs per illos (ad quos eoꝝ collatio ptinet) cōferātur: sit etiaz cum suis bonis mūdanis omnibus tanq̄ christiane religionis emulus a toto christiano populo ꝑpetuo diffidatus: ⁊ postq̄ ꝓbabilibus ostiterit argumentis aliquē scelus tam execrabile cōmisisse: nullaten[o] alia excōicationis: vel depositionis: seu diffidationis aduersus eum sentētia requiraf.

Bonifacius octauus.

¶ Sine pena irregularitatis possint clerici de suis malefactorib[p] cōqueri coīā iudice seculari: etiaz de criminibus ex qbus debet pena sanguinis: expresse ptestādo q̄ ad pēnā sanguinis nō intendūt.

P b. d. Joā. and. Laplin. j. Relatis vel clericis qui-

sen. ex cō. j. eo. lī. nō erimit illos a pena excōicationis.

¶ Glo. sequens rectat per obiectē. ⁊ soluē.

m ¶ Mādauerit. Si mādauit: q̄ cogitatio non stetit in cordibus finibus: ⁊ ideo nō est mirū si punit: alīs secus. de pe. di. j. cogitationis. Mittius. ꝓcedit cum mādāte in casu. j. eo. lib. de sent. excō. quicūq;. Vbi mandans ⁊ reuocans re integra penaz euadit: h autez pato q̄ etiaz si reuocauerit re integra penā incurrit cum ex solo mādato iam ꝓnō ti gat[r] esse: et ad b facit qd statim segf.

¶ ADDITIO. Quia hoc ꝓhm mandare est delictū cōsummati. Sup quo vide qd dixi de illo qui cogitauit ⁊ aliqd egit: sed nō ꝓfecit. ad finez q̄stionis: quaz posui. j. de reg. iur. in penis. in mercur. Joā. an.)

n ¶ Receptauerit. Tenētur receptatores: vt aggrediores. C. de his qui latro. occul. l. j. et. ij. pessimi enim sunt receptatores sine q̄bus delinquēs diu latere non potest. ff. de recep. l. j.

Glo. se. tē citet p. q. ⁊ solūs.

o ¶ Excōicatiōis. Ex quo papa nō reseruauit absolutionem: puto q̄ ordinarius possit absolue re. ℟. de sentē. excō. super. ad hec. ℟. tit. prōri. c. vno.

p ¶ Libe. Ettā sālo nō vocato si posset deteret. eodem. lib. de

¶ ADDITIO. Dotti. exponit. l. nō obstāte appone vel ꝺdictione cuiusq;. Joā. an.)

Ca. ii.

P Relatis.

¶ Pīo potuit dictū. Q ꝺ sexo. phat per enitationez absurditatis. ibi [Allogn.] Et emanauit hec decr. ad declarationez eoꝝ: que no. xxiij. q. iij. Martinianus. ⁊ q. v. vnum solum. ⁊ ℟. co. tit. postulasti. ¶ ADDITIO. Et questionē venerialem. xj. ⁊ Dafi. iiij. eo. titu. Joan. andr.)

¶ CASVS. Aliqs laicus famosus latro surripuit clerico siue sacerdoti bona sua: ⁊ sic tenebat ipse latro actiōe surti: quā clericus poterat itētare crimialr vel ciuili. Dīi ipse clericus depositi crimonaz de ipso laico coīā iudice sclari nō accusando directe ipm laicū. Vel fin Dīocū de sancto Geminiano. ettiā accusando directe: sed protestādo: q̄ solū tēdebat ad recuperandaz bonoꝝ sibi surreptoꝝ:

non agit ad pēnā sanguinis. vnde inde examinauit illis negociū: ⁊ per ꝓfessionē ipsoꝝ latet famosi latronis: siue per testes fidedignos ⁊ ol exceptiōe maiores sibi iudici legitime ꝓstitit: q̄ ipse laicus cōmiserat sacrilegiuz: vel aliud crimē cōmiserat: qd erat dignū vltimo supplitio: tō ipse iudex secularis eū cōdēnauit ad mortē: vt ipsi pendere rēt ad patibulū: vnde ipsi q̄ accusauerāt ipsuz: fi effect[s] irregularis: tz exīsse putāt[r] fuerit: q̄ nō tēdebat ad pēnā sanguinis ⁊ Rīdet ro. pon. q̄ ipse clericus ablaz nota irregularitatis potuit talez latēt accusare coīaz iudice seculari: al's sequeretur q̄ clerici nō possent cōqueri de istis latronibus.

a ¶ Laicis. Si. n. de clerico vel ecclīastica ꝑsona coīā iudice laico cōquereret: ꝑz loci. pena. ℟. ꝺ so. ppe. si obligēti.

b ¶ Seclarē. Potuerunt etiam conqueri coīā ecclīastico iudice. ℟. de foro competen. cum sit. dicit vt ibi.

Iniuriam passus tz rācōnē dimittere teneat: ñ tñ emēdā. Index an possit. pulere circa ea q̄ hāt tractū de futuro.

c ¶ Emendā. Tz iniuriā passus: rācōnē dimittē teneat: nō tñ emēdā. ⁊c. ⁊ si q̄s ꝓtristat[o]. de ℟. xxiij. q. iij. si q̄s q.

¶ Glo. seq. dat tria similia. ⁊ obiē. ꝓpliciter soluit.

d ¶ Prouideri. Prouidet ergo iudex in futurū: sicut ⁊ in scīuitutibus. ff. si ser. ven. l. cgl. ⁊ l. l. harū. sicut ⁊ in alimentis. ff. de lib. agno. l. si quis. §. alimenta. ⁊ circa futuras expensas. ℟. de pen. addito in fi. vbi de hoc. (ADDITIO. Et. j. de sen. excō. romana. §. caueat. Jo. an.) ⁊ ℟. de sepul. in vsa. tz dicat lex q̄ tract[s] futuri tps nō spectat ad iudicē. ff. de vsur. l. j. §. j. Illud enī locū hz in vsuris que sunt odiose vel nō spectat: ita q̄ statīz dēt actio: hic aūt ꝓuidebit statuēdo penas cōminādo vel penam malefactoribꝰ imponēdo: ⁊ sic metus pene erit meta ꝓsumptionis ⁊ clericoum prouisio. ℟. ca. ꝓcri.

¶ ADDITIO. Vide q̄s dixi in tertu. Joan. andre.)

e ¶ Protestādo exīsse. Nota q̄ regulē expressuz: vbi nō sufficit tacitū. ad idē. ℟. eo. li. de elec. nullus. ⁊ c. indēnitatibꝰ. in fin. ⁊ caute facit clic[s] si de hac ꝓtestatiōe ꝑsonē facīat publicā scripturā. ad idē. ℟. de ꝛmo. ex diligēti. f. si. de ch. excō. mi. ꝓpositū. ⁊ q̄s no. ℟ offi. dele. cui i ture.

f ¶ Irrogari. In casu quo nō debebat irrogari: habebamus casum. ℟. eo. postulasti.

¶ Glo. sequens recitat per obiectio. ⁊ solutio.

g ¶ Justitia. Idē si ꝓtra iustitiaꝫ cū clericus nō fuerit in culpa. ⁊ absit vt ea que ꝓpē bonū ⁊ licitū facimus ⁊c. xxiij. q. v. de occidēdis. ⁊ facit q̄d dixi. ℟. ne cleri. vel mo. cu. vlti. q̄s similī nō ꝓuidit prelatio tēporalē iurisdictionem habens: huc: nec ob. j. ca. ꝓri. vt ibi dixi.

¶ ADDITIO. Et i decre. vlti. ne cleri. vel mo. Jo. an.)

h ¶ Taliter. I. cū expressa protestatione vt dictū est. ℟.

i ¶ Materia. Hoc idem dicebatur in predicto canone xxiij. q. v. vnum solum. in fine.

Ca. iii.

Dīuisio. ¶ No. j. q̄ ad pēnā irregu-

J Si quis mandat. ¶ Ponit dictum: cuius causas subdit. ab q. Cū mandando.] Determinat no. per Innocen. ⁊ Hosten. ℟. eo. titu. ad audientiam. ⁊ expressius per Hostien. eo. titu. Petrus.

¶ ADDITIO. Host. de hoc tractat in spe. de lega. §. intra. ver. sed queritur quando sed non expimit de illo qui expresse prohibuerat. Joan. andre.)

¶ CASVS. Ego clericus vel sacerdos ꝛcepi odiū cōtra aliquē: volens de eo assumere vindictā: conueni cum aliquibus familiaribus meis: vel cuz alijs: vt ipsi cū verberarent: tamē eis expresse inhibui ne enim occiderent: nec membriū aliqd amputarent. isti acceptauerūt istud mādatum damnatū: et eum taliter verberauerūt: q̄ mors est inde secuta: vel detruncatio mēbroꝝ: vtrum sum facti irregularis? Videtur q̄ nō: q̄ illis inhibuerā ne cū taliter verberarēt: q̄ mors posset inde sequi. vel membri mutilatio. Nō obstāte ista ratione dubitādi: respōdet q̄ nihil omnus incurro irregularitatem nam dedi operā rei illicite: ideo sunt mihi ola imputanda: que possunt sequi ex illa re illicita: q̄ debui cogitare: q̄ inde sequeret mors vel mutilatio membri: nā debui scire q̄ aliud se defenderet: ⁊ q̄ isti sunt aliī ꝓtra ipsum: ⁊ inde cum taliter verberarēt q̄ sequeretur mors vel mutilatio mēbri. Et istud verū: q̄ ꝓpter mutilationē mēbri sum effect[s] irregularis: si talis fuerit mutilatio: q̄ inde facta fuerit separatio mēbri: nisi si q̄s clericus verberet aliquē intātū q̄ reddat membrū inutile: nō ꝓpter hoc efficit irregularis: nisi fiat detruncatio alicuius membri. Quid si aliquis amputauerit alteri digitum: vtrū sit irregularis? Ista questio ꝓsupponit aliā: vtrū licet vtrum digitus sit membrū holo. Unde dicēdū fin doctores q̄ digitus nō est membrū: sed officiū membri. ff. de statu ho. in. l. nō sunt. §. partus. idem si q̄s alicui amputat digitū: nō ꝓpter hoc efficitur irregularis.

k ¶ Exīsse. Per hoc videbatur nō teneri q̄ plus est expresse contradicere: q̄ minime consentire. ℟. de b. ꝓ. ⁊ etuo esse. maiores. sed si non consentiens: irregularitatē non incurrit. (ADDITIO. Facit eo. titu. dilect[s]. ⁊ c. significasti. vj. de ele. ptg. in duel. c. vj. Joā. an.) ergo multominus expresse contradicens. Joan. andre.

l ¶ Irrogari. In casu quo nō debebat irrogari: habebamus casum. ℟. eo. postulasti.

¶ Glo. sequens recitat per obiectio. ⁊ solutio.

g ¶ Justitia. Idē si ꝓtra iustitiaꝫ cū clericus nō fuerit in culpa. ⁊ absit vt ea que ꝓpē bonū ⁊ licitū facimus ⁊c. xxiij. q. v. de occidēdis. ⁊ facit q̄d dixi. ℟. ne cleri. vel mo. cu. vlti. q̄s similī nō ꝓuidit prelatio tēporalē iurisdictionem habens: huc: nec ob. j. ca. ꝓri. vt ibi dixi.

¶ ADDITIO. Et i decre. vlti. ne cleri. vel mo. Jo. an.)

h ¶ Taliter. I. cū expressa protestatione vt dictū est. ℟.

i ¶ Materia. Hoc idem dicebatur in predicto canone xxiij. q. v. vnum solum. in fine.

Ca. iii.

J Si quis mandat. ¶ Ponit dictum: cuius causas subdit. ab q. Cū mandando.] Determinat no. per Innocen. ⁊ Hosten. ℟. eo. titu. ad audientiam. ⁊ expressius per Hostien. eo. titu. Petrus.

¶ CASVS. Ego clericus vel sacerdos ꝛcepi odiū cōtra aliquē: volens de eo assumere vindictā: conueni cum aliquibus familiaribus meis: vel cuz alijs: vt ipsi cū verberarent: tamē eis expresse inhibui ne enim occiderent: nec membriū aliqd amputarent. isti acceptauerūt istud mādatum damnatū: et eum taliter verberauerūt: q̄ mors est inde secuta: vel detruncatio mēbroꝝ: vtrum sum facti irregularis? Videtur q̄ nō: q̄ illis inhibuerā ne cū taliter verberarēt: q̄ mors posset inde sequi. vel membri mutilatio. Nō obstāte ista ratione dubitādi: respōdet q̄ nihil omnus incurro irregularitatem nam dedi operā rei illicite: ideo sunt mihi ola imputanda: que possunt sequi ex illa re illicita: q̄ debui cogitare: q̄ inde sequeret mors vel mutilatio membri: nā debui scire q̄ aliud se defenderet: ⁊ q̄ isti sunt aliī ꝓtra ipsum: ⁊ inde cum taliter verberarēt q̄ sequeretur mors vel mutilatio mēbri. Et istud verū: q̄ ꝓpter mutilationē mēbri sum effect[s] irregularis: si talis fuerit mutilatio: q̄ inde facta fuerit separatio mēbri: nisi si q̄s clericus verberet aliquē intātū q̄ reddat membrū inutile: nō ꝓpter hoc efficit irregularis: nisi fiat detruncatio alicuius membri. Quid si aliquis amputauerit alteri digitum: vtrū sit irregularis? Ista questio ꝓsupponit aliā: vtrū licet vtrum digitus sit membrū holo. Unde dicēdū fin doctores q̄ digitus nō est membrū: sed officiū membri. ff. de statu ho. in. l. nō sunt. §. partus. idem si q̄s alicui amputat digitū: nō ꝓpter hoc efficitur irregularis.

Digitꝰ nō est mebrū sed offīm membri.

k ¶ Exīsse. Per hoc videbatur nō teneri q̄ plus est expresse contradicere: q̄ minime consentire. ℟. de b. ꝓ. ⁊ etuo esse. maiores. sed si non consentiens: irregularitatē non incurrit. (ADDITIO. Facit eo. titu. dilect[s]. ⁊ c. significasti. vj. de ele. ptg. in duel. c. vj. Joā. an.) ergo multominus expresse contradicens. Joan. andre.

l ¶ Mandatarius. Iste etiam tenetur: q̄s dic vt no. ℟. de senten. excommuni. mulierem.

m ¶ Culpa. Istud est regulare: q̄s vbi culpa. (ADDITIO. Vel mota. ista duo astringūt ad casus qui sequunt. C. ꝺ ꝺdi. ob tur. can. l. si. C. de ꝺdi. fur. l. ij. Jo. mo. hoc ꝓ de cōmo. c. vno. de depos. c. ij. Joā. an.) ꝓcessit: quis tenetur ⁊ de casu. q̄d dic vt plene no. ℟. eo. titu. sicut dignum. sicut ⁊ quando culpa ꝓcedit: non excusat metus. ff. quod me. can. l. si mulier. sallit in matrimonio. ℟. de spon. veniens secundo.

¶ ADDITIO. Et p hāc lām ꝓ decre. locum nō hēre in illo qui licite verberari mandat. Joan. andre.)

n ¶ Cogitare. ℟. eo. decetero. ca. continebatur. ff. ad. l. aquil. qui occiderit. §. in hac.

Lōtinuatio domini Petri.

¶ De vsuris. ¶ Dicti fuit. ℟. titu. primo de homicidio: verum quia vsurarius est homicida suitipsius ⁊ ale

Universidad de Deusto
Biblioteca

Diuisio. ¶ No.q; duplicē effectum vsurarum: qꝝ inducit detrimentū aīaꝝ: z pditiones bonoꝝ. Et sic pōt assignari hic due cāe p hibitōis vsuraꝝ. alias cāe vide de. ā. rub. de vsur. p Innocē.

¶ No.q; cura nōtia ḡdoḡ precipiūt obſuationē antiq; z furiā. Po.

Titulus primus

Suraruꝝ (ADDITIO. Dicit Fran.q; hec ꝑstitutio facta fuit ꝑpter Florētinos Senēſes Pistoriēſes Lucanos Astenſes q circūstant diuersas patrias ad exercēdum vsuras ſmodo ratas: z qꝝ per multos ſtatos z principes recipiebant: ſ. hic. pulsuꝝ. Jo. an.)

a ¶ Notaginem. Let dicit vsurarum dulcedinez. (ADDITIO. Dulcedo dicit in recipiente: vorago dicit in ſoluente. Jo. an.) ff. de hīs que in fraū. credi. l. ait ꝓtor. §. ſi qd in fraudē. ver. ſi po.

¶ CASVS. Statutū fuit in cōcilio lateranen. qꝫ hētur in. c. qꝫ in oībus. eo. titu. in anti. qꝫ vsurarij manifesti in vita nō debēt admitti ad cōmunionē: z poſt mortē non debent admitti ad eccleſiaſticā ſepulturā. Itez qꝫ rectores eccleſiarū parochialiū nō debēt admittere oblationes taliū vsurariorū manifestoꝝ. Ulterius dicit qꝫ clerici admittētes vsurarios manifestos ad cōmunionē vel ad eccleſiaſticā ſepulturā: vel recipiētes eoꝝ oblationes ſunt ſuſpēſi ab officio ſuo. Sed vtrū puniant alia pena: Rndet qꝫ ſic. l. pena maledictionis eterne: qꝫ peccāt mortaliter. Mandat enī papa illā ꝑstitutionē cōcilij lateranēſis obſeruari ſub intermīnatione eterne maledictionis: hoc eſt ſub pena peccati mortalis. Et ſic preſbyter admittens vsurariū manifestū ad cōmunionem altaris vel ad eccleſiaſticā ſepulturā: vel recipiēs eius oblationes peccat mortaliter. Sed vtrū ſint alia remedia īmenta ad cōpeſcendū iſtud crimē vſurarū: Rñ. q; ſic: nam vt ceſſet iſtud crimē vſurarū ſtatuit ro. pon. vt nulla perſona eccleſiaſtica ſiue ſit collegiū vel vniuerſitas vel etiaz perſona particularis admittat vſurarios manifestos: nec pallaꝫ q; ipſi exerceant vſuras in ſuis locis z terris: ſiue in eis collocēt locū ad exercendū vſuras: imo clerici cōpellent tales vſurarios infra treꝫ menſes: alīs incurrunt penas hic ꝓtentas: nam ſi ſint epī ſunt ipſo facto ſuſpenſi: ſi ſꝫo ſint inferiores prelati incurrunt ſententiā excōmunicationis: niſi eos expellant infra treꝫ mēſes a ſuis terris. Si aūt ille terre pertīncant ad collegium vel ad vniuerſitatē eccleſiaſticā ſunt interdicte quouſqꝫ fuerit expulſi dicti vſurarij. Sed quid de dōmīo tēporalib⁹: vtrum tēporalis dōminus nō debeat permittere tales vſurarios mālſestos vt ipſi locēt domos in ſuis terris: Reſpon. qꝫ illud qꝫ dictū fuit de ſententijs ſuſpensionis interdicti vel excommunicationis habet locū in perſonis eccleſiaſticis: ſed laici nō incurrunt illas penas ipſo facto: verūtamen poterunt per ordinarios compelli: vt tales vſurarios a ſuis terris expellant: alīs poterunt illos excommunicare: z excommunicatio reſpectu laicoꝝ non eſt canon late ſententie: ſed ferende: ſm communez opīnionem: nam dictto ceterum eſt aduerſatiua: que nō eſſet: niſi ſic intelligeret. Ceterus. [Alienigenas.] i. alios non oriundos de terris ſuis. [Conducere.] Et ſic nō pōhibet quin vſurarius poſſit locare domum: dummodo non exerceat vſuras in illis terris: Iz alibi per ſuos factores exerceat. [Ceterum.] Ponit quo pena puniendi ſunt laici qui tolerant alienigenas exercere vſuras ſuas in ſuis terris dictione. [Oriundos.] i. dioceſanos. [Compescantur.] i. moneant z excommunicent: vel etiam ſuſpendant ea. qui per cenſuram. de verbo. ſignificatū. in anti.

¶ Nota primo ex iſto. c. iuncto. c. quia in omnib⁹ alleg. ꝙ precipiens vſurarium manifestum ad cōmunionem altaris peccat mortaliter. Idem eſt dicēdum de illo qui vſurarium manifestum tradit eccleſiaſtice ſepulture: vel q; oblationes ſuas recipit. vnde iſtud. c. aggrauat penā illoruꝫ qui admittunt manifestos vſurarios ad cōmunionē altaris vel eccleſiaſticā ſepulturā: vel q; recipiunt eoꝝ oblationem: qa dicit q; peccāt mortaliter: z ſic addit ad. c. qꝫ in oībus allegatis. Sed qualiter iſtud intelligit q; clerici nō debent recipere tales manifestos vſurarios ad cōſoreꝫ? Aliqui exponunt ad cōſoreꝫ. i. nō debēt eis tradere corpus chriſti. Alij dicūt q; nō debent recipere ad cōſoreꝫ. i. ad auditionē diuinoꝝ: ſeruitioꝝ: ſed eos debent ab eccleſia expellē: qſi dicunt diuina officia: ſicut expellunt excōmunicati. Dicit Panor. q; iſte ītellect⁹ eſt verus: z de iure pcedit. Sed querit qui dīr vſurarij manifesti: Sī. dicit q; vſurarius manifestus dicit ille qui de illo crimine fuit ꝓuictus vel ꝓfeſſus. z ſic manifestū accipit pro notorio notorietate iuris: qꝫ notorij crimē dicit qñ illud crimen fuit diſcuſſum ſm differentiā: vel de illo fuit ꝓuict⁹. Vel dicendū eſt q; manifestus hic accipit ꝑ notorio notorietate facti: qꝫ tenet banca publicaz ad vſuram: z offert ſe cuilibet volenti recipere pecuniam ſub vſuris.

¶ Nota ibi aderit: q; legiſlator debet ſubditis ſuis tollere libertatē delinquēdi: qꝫ eſt ꝓra plures q; per ſtatuta ſua diminuūt penas a iure ītroductas ꝑ delicto. Illi talia ſtatuta nō debēt valere: quia ſuitant hoſtes ad delinquendum: nam quanto minores pene ꝑ delicto impōuntur: tanto hoſtes ſūt maioꝝ libertatē delinquendi.

¶ Nota primū principalē effectū huius. c. q; habēs tēporalē iuriſdictionez: ſiue ſint clerici ſiue laici nō debēt pmittere q; in terris ſuis alienigene locēt domos ad exercendum vſuras: imo ſi ſcīāt talem iā ꝓduxiſſe vīdēt expellere īfra tres meſes. Quid de indigenis: Rñ. glo. q; cū iſtud. c. ſit penale nō ſe extēdit ad indigenas: ſed ſolū ad alienigenas. Rōne diuerſitatis ponit glo. q; indigene expellerentur cū maioꝝ ſcādalo: nā eoꝝ parētes ſcādalizarent. Itē q; alienigene nō habēt talē affectionē ad illos ſicut quos ſe collocauerūt: ita q; inhumanius ꝓſueuerūt ab eis extorquere pecunias q; indigene. Ex hoc tamē nō ſequitur quin alie pene poſſint exerceri in indigenis: vt pene. ca. qꝫ in oībus. eo. titu. in. an. c. cū ru. c. preterea. eo. titu.

b ¶ Alias. Recipiētes. Et dñi deuotat alias ſpoz. (ADDITIO. Lucan⁹. Vbi vſura vorat: auidūqꝫ in tpe ſeruitus. Joā. an. Jgit phībite ſunt vſure in nouo z veteri teſtamēto z iure canonico. xliij. q. iij. z. iiij. per totū. ā. eo. p totū. z ſotte hodie iure ciuili ſm ea q̄ no. ā. e. q; in oīb⁹.

c ¶ Facultates. Solucionum. ā. eo. titu. quanto.

d ¶ Conſtitutionē. ā. eo. titu. qꝫ in oībus que pohibet vſurarios manifestos ad cōmunionem altaris admittī: precipit oblationes eoꝝ nō recipi: z in morte illis denegat eccleſiaſticam ſepulturā: z clericos contra facientes punit. z. j. de ſepulti. eos in clemen.

a ¶ Maledictionis. Idest pene eterne: que pro mortali ſm debetur. xxiij. q. iij. dicto quando.

b ¶ Quo. Idest quanto.

c ¶ Eo. i. tanto. ſic. ā. de conſti. cum. Mo. in pīn.

d ¶ Aduīmē. No. q; tollēda eſt occaſio delinquendi. ff. de vſufruc. l. equiſſimi. z vtili⁹ eſt vtrūq; pariſ tollit. ff. v. q. v. non oſs. Sic idem ā. de cohabi. clerī. z mulie. c. j.

(ADDITIO. Et ā. eo. li. de ſta. moñ. c. vno. in ſi. j. rñ. Jo. mona. alle. C. de la. li. tolī. l. j. §. ſed nec furādi. Archi. alle. xxiij. q. iij. nec hoc quoqꝫ. Joā. and.)

Occaſio tollenda delinquendi tollēda ē.

Collegiū vnde dī.

c ¶ Collegiū. Dicit⁹ a colligēdo. Et de boc. ā. de elect. c. j. de exceſſi. pla. dicta. ff. quod cuiuſqꝫ vniuerſitatis. l. pūa. §. quibus.

¶ Glo. ſeq. recitat per qōnē rōnis. Secūdo per. q. qd ſi ſit ciuis vel incola. Tertio quis oriūdus. in fine. de differētia quinqꝫ verboꝝ remittit.

Oriundus de ciuitate qs dī.

f ¶ Alienigenas. Dec ḡ ꝓſtitutio nō extendit ad indigenas. (ADDITIO. ſm Butl. z Bar. z dicit Franc. ſe habuiſſe a cōpoſitoribus huius ꝓſtōis apud Lugdun. Joā. and.) Et tñ illi ſunt alīs penis vſurariorū puniēdi: z potuit eſſe ratio: qꝫ malus ſcādalū eſt in alienigena vſuras exercēte q̄ in indigena: z minus ſcandalū in expulſione illi⁹ q̄ iſtius: z magis ꝓueuerunt vereri inter ſuos exercere fenus q̄ inter extraneos: z ideo ſuit magis ꝓuidēdū: z dato q; iſti alienigene cēnt ciues vel incole: locū habet hec conſtitutio in eis. (ADDITIO. ſm Butl. idē Frā. z Joā. mo.) Et hoc forte voluit repetitio ꝑbi: et alios non oriūdos: vt dicamus alienigenas etiā ſi ſint ciues vel incole: z alios etiā qui ciues vel incole non ſunt.

Maliſesti q dicunt.

g ¶ Manifestos. Manifeſti dicunt illi de quibus notorium eſt de iure: vt qꝫ ꝓfeſſi vel condēnati vel de facto: vel qui habēt opīo cuiuſlibet aliaz que nulla tergiuerſatione poſſit celari: vt quia tenet aliare ſuꝫ paratū. Poterit aūt eſſe eos publicare ſi quicti fuerint: vel ꝓfeſſi coram ſpō: vel ſi ꝓtra eos fiat ꝓbatio teſtiuz: vel ſint certa arguīēta cum fama. (ADDITIO. Et hoc dicit Archi. ſufficere quo ad ꝓſtitutionē iſtaz per cadē iura: dat ſil'e in hereticis. de here. excōmunicamus. §. j. z in adultero. ā. de adulē. meritis. Joā. and.) ā. eo. cum tu. z. c. cum in dioceſi.

h ¶ Treꝫ menſes. Ergo tēpus duoꝝ mēſium quo a tpe publicationis regulē ligat cōſtitutio. de hoc. ā. de poſtu. c. j. interdū augē: interdum diminuit: vt hic. z. ā. eo. titu. de ꝓbē. cum ſingula. de hoc. j. in ſi. titu. ſuper data.

¶ Glo. ſeq. dat tria ſimilia: reliquum per qōnem.

i ¶ Expellāt. Sic doctor monachū audientez leges vel phyſicā de ſcholis ſuis expellē dz. ā. eo. ne clc. vel mona. c. j. in ſi. Sic z lenones debēt de ciuitatib⁹ expelli. in auc. de lenonibus. §. ſancimus ſgiſ. col. ij. et leproſi. de conſtitu leproſo. ca. j. Et ꝑpter ſimplicē admīſtationem nō dz diſio terre cui qui dī eſſe talis expellere: ſed tūc dz ītrare.

Doctor monachū audientez leges vel phyſicā de ſcholis ſuis expellē debet.

(ADDITIO. Dicit Clerī. pl. q; pmitti poſſet bannum qꝫ omnes feneratores alienigene ītra certā dīem exirēt terrā ſub certa pena. alle. de cläde. deſpō. cuꝫ hyſtoricis. qui ma. ac. poſſ. cū in tua. Joā. and.) Et ſi verū eſſe reperit expellere. ā. de loca. ꝑpter qꝫ peruerſe ꝓuerſaī in ea: vt ibi ꝛc.

¶ Glo. ſequens querit z ſoluit.

k ¶ Ad ſenus. Quid ergo ſi aliqs locauit domū alicui vſurario quē vſurarū ignorabat: vel nō locauit ad exercēdum fenus: Dic q; ꝓbabilis ignorantia illum excuſabit. ff. loca. ſi qs ignorāſ. ā. de ſen. excō. ſi ꝓ. o. j. z. c. in audiētia. In dubio tñ preſumunt ad hoc cōducere ſi cōſueruīt vſuras exercere. ff. de accu. l. ſi cui. Quia ſemel maluꝫ ꝛc. j. de reg. iur. ſemel. Et ex quo ſcit dz euz repellē. ā. de loca. ꝑpter qꝫ peruerſe ꝓuerſaī in ea: vt ibi ꝛc.

¶ Glo. ſequens exemplificat. prorogat in. q. argu. negatiue. z ponit opī. Guil'.

l ¶ Titulo. Puta pignoris cōmodati: depoſiti: ꝓcariꝫ: z huiuſmodi. Et idē ſi ſine vllo titulo illū ibi ſineret eſſe. xlv. diſt. recedite. Sed ſi vendit: donat: vel permutat: nō videt hīe locum hec ꝓſtitutio per ꝑbnz ꝓcedat: qꝫ ſolus vſus ꝓceſſionē nō dominij trāſlationem notare videtur.

(ADDITIO. Ad idez relatiuū alio: niſi dicas q; amplīat p illud ḡcūqꝫ factū qꝫ no. ā. eo. li. de reli. do. c. vno. ſup §. ceteroꝝ. Joā. and.) Bz Guil'. (ADDITIO. Doc placet Archi. qui dicit. q; idē tenuit Joā. de Bersona magiſter ſuus. Joā. an.) Dicit idē ſi manifeste apparet q; ad exercēdū fenus vult accipe: qꝫ ꝑſumit etiā in fraudē agt. ā. de pig. illo. z de emp. z ven. ad nſraz nā ꝑbī ꝓcedo eſt gñale: z accipit ſm nāz ḡtus cui adḡit. Arg. ff. loca. l. ſi vno. z hī etiā ſunt titull. ff. z. C. pro empto z pro donato.

Decedere qd impoſſibile.

m ¶ Cōtraſecerint. Scilz talibus locādo vel permittēdo habere domos cōductas: vel nō expellēdo infra tres meſes. Nec ob. verbuꝫ ꝓtraſecerint: qꝫ z qui non facit facere videtur. ff. de regu. iur. qui non facit.

(ADDITIO. Concordat. ā. eo. lib. de hereſ. vt inquiſitionis. §. vltī. in pīn. Joan. andr.)

n ¶ Epī. Niſi ſuiſſent ꝓfeſſi non incurrerent hāc penam. j. de ſen. excō. quia periculoſum.

o ¶ Minores. No perſone. Repete eccleſiaſtice.

p ¶ Interdicti. In vniuerſitatem enim vel collegiū nō fertur excōmunicationis ſnīa: nec ꝓtingat innocuos ītrethi. j. de ſen. excō. Romana. §. vniuerſitatem.

Universidad de Deusto
Biblioteca

a ¶ Quam. Intellexit Guil. c. sententiam excōmunicationis: suspensionis: & interdicti.
b ¶ Sustinuerint. Scilicet prelati: singulares persone: collegium seu vniuersitas.
c ¶ Ipsorum. c. prelato: clericis: collegio: seu vniuersitati. Et dic. c. ipsorum iurisdictioni subiaceret: et sic punitur aliter pro alterius delicto: quod dic vt j. qō. iij. in summa. xxiij. q. ij. in summa. ❡ ADDITIO. (Os hic not. Bar. et Joā. mo. Joā. an.)
d ¶ Vtitur. Illis ergo recedentibus cessabit interdictū. xxxj. dist. si quo. De hoc. ē. de ma. & obe. c. vltimo. ē. de spon. non est.
e ¶ Extūc. Extremum tempus medio designat. ff. de condi. & demōstra. l. si hęc. §. si ita.
f ¶ Cessante. Sic. ē. de here. ad abolendas. in fi. ¶. vbi de cri. agi oportet. quē. qua in pulncta. Beatus enim oēs honorem excludit. ¶. vbi Siena. vel cla. l. j. de pniille. c. j.
g ¶ Censuram. ē. de verbo. signi. querenti. Sed qā a capite edenda est ratio. ff. de eden. l. argentarius. §. primo. Et q: pati debet quis legem quam ipse tulerit. ff. qō gsqz furis. l. j. de constit. cum omnes. Hanc constitutionez primo debebat in sua curia facere obseruari. decet enim eum legeo viuere. ¶. de legi. vigna vor.
❡ ADDITIO. Sm Guil: qui alleg. quod de Christo legitur: q: legem quaz dederat carnaliter impleuit. xxv. di. §. si ergo. Circa medium subdit q: sepe subditi conqueruntur q: aliqantur eis onera importabilia: que imponētes digito suo tāgere nolunt. xxvj. q. vj. aliqant. Joā. and.)

Rō ē edēda a capite pateː legez q̄ ipse tulerit.

Quam[a] si per mēsem animo sustinuerint[b] indurato: terre ipsorum[c] (q̄diu[d] in eis ydem vsurary cōmorantur) extūc[e] ecclīastico subiaceāt interdicto. ¶ Leteꝛ si laici fuerint p suos ordinarios ab huiusmodi excessu (omni cessante[f] p̄uilegio) per cēsuraz ecclīasticam cōpescātur. Idem. ¶ Manifestis vsurarys: iz mādauerint vsuras restitui ecclīastica sepultura negabi

Quam[a] si per mēsem animo sustinuerint[b] indurato: terre ipsorum[c] (q̄diu[d] in eis ydem vsurary cōmorantur) extūc[e] ecclīastico subiaceāt interdicto. ¶ Leteꝛ si laici fuerint p suos ordinarios ab huiusmodi excessu (omni cessante[f] p̄uilegio) per cēsuraz ecclīasticam cōpescātur. Idem. ¶ Manifestis vsurarys: iz mādauerint vsuras restitui ecclīastica sepultura negabi

a ¶ Quam. Intellexit Guil. c. sententiam excōmunicationis: suspensionis: & interdicti.
b ¶ Sustinuerint. Scilicet prelati: singulares persone: collegium seu vniuersitas.
c ¶ Ipsorum. c. prelato: clericis: collegio: seu vniuersitati. Et dic. c. ipsorum iurisdictioni subiaceret: et sic punitur aliter pro alterius delicto: quod dic vt j. qō. iij. in summa. xxiij. q. ij. in summa. ❡ ADDITIO. (Os hic not. Bar. et Joā. mo. Joā. an.)
d ¶ Vtitur. Illis ergo recedentibus cessabit interdictū. xxxj. dist. si quo. De hoc. ē. de ma. & obe. c. vltimo. ē. de spon. non est.
e ¶ Extūc. Extremum tempus medio designat. ff. de condi. & demōstra. l. si hęc. §. si ita.
f ¶ Cessante. Sic. ē. de here. ad abolendas. in fi. ¶. vbi de cri. agi oportet. quē. qua in pulncta. Beatus enim oēs honorem excludit. ¶. vbi Siena. vel cla. l. j. de pniille. c. j.
g ¶ Censuram. ē. de verbo. signi. querenti. Sed qā a capite edenda est ratio. ff. de eden. l. argentarius. §. primo. Et q: pati debet quis legem quam ipse tulerit. ff. qō gsqz furis. l. j. de constit. cum omnes. Hanc constitutionez primo debebat in sua curia facere obseruari. decet enim eum legeo viuere. ¶. de legi. vigna vor.
❡ ADDITIO. Sm Guil: qui alleg. quod de Christo legitur: q: legem quaz dederat carnaliter impleuit. xxv. di. §. si ergo. Circa medium subdit q: sepe subditi conqueruntur q: aliqantur eis onera importabilia: que imponētes digito suo tāgere nolunt. xxvj. q. vj. aliqant. Joā. and.)

Quāmꝭ. ¶ Treo partes Sm Bar. Capitulū. ij.

Dittio. ¶ No. p̄mo q: hec decr. si hz locū nisi i manifest] vsurarijs. ¶ No. secūdo q: in distincta dī dispō: q̄ sit in genere non expīssa certa specie. ad hoc de reg. iur. e. j. eo. li. Do.

Quāmꝭ. ¶ Treo partes Sm Bar. Capitulū. ij.

Q Uamꝭ. ¶ Treo partes Sm Bar. Capitulū. ij. ¶ Joan. mona. Primo prouidet quando sint sepeliendi vsurarij manifesti. Secundo ibi[Omneo.] Punit facientes contrarium. Tertio ibi[Nullus.] Ponit duas prohibitiones ¶ irritat testamenta.
❡ ADDITIO. Et dicit Boa. q: precedēs respicit alienigenas: ista vo omnes. Dic hm Fran. q: decre. precedēs prouidit ne exigantur vsure: ista prouidet vt exacte restituantur. Et subdit q: hec cōstitutio vr thesaurus est obseruanda per quam ad restitutionem vsurarij inducte vsurarij compelluntur. Et repete qd dict. ē. eo. lib. de foro cōpe. romana. §. cōrahentes. in prin. Joā. and.)
¶ Pro intellectū istius. c. est prelipponēdum qd habetur in. c. preterea. ¶ in. c. q: in omnibus. eo. titu. in an. Videlicet q: vsurarius manifestus nō debet tradi ecclesiastice sepulture: secus si vsuras restituerit vel restituī mādauerit in testamento.
¶ CASVS. Titius vsurarius manifestus veniens ad mortem in testamento suo ante mortez precepit heredibus suis: vt ipsi restituerent vsuras illis personis a quibus eas acceperat: deinde mortuus est: eo mortuo heredes sui volebant eum tradere seu tradi facere ecclesiastice sepulture: dicebāt creditores vsurarij a quibus ipse citra acceperat vsuras q: erat sibi deneganda ecclesiastica sepultura donec ¶ quousq; ipsi heredes restituissent vsuras quas titius defunctus acceperat: dubitabatur qd iuris sit. Unde cōsultus papa respōdet q: ipse defunctus nō debet sepeliri: neq; tradi ecclesiastice sepulture: donec sui heredes tradāt ¶ restituant vsuras illis personis a quibus faerunt extorte: vel ꝓstent cautionem cum fidelussoribus vel pignoribus: ¶ sic reddant creditores certos de pecunia recuperādis ¶ habendo. Sed quibus prestabitur ista idonea cautio ¶ Respondet q: illis a quibus fuerunt extorte vsure si sint presentes. Sed quid si sint absentes: ¶ Respondet q: tūc prestabitur ista cautio epīscopo: vel eius vicario: vel rectori ecclesie parochialis: qui stipulabitur pro absente & vsurio restituēdo: ita q: absentes acquiritur actio: ac si ipse pīso stipulat fuisset vsuras sibi tradi. Sed vellez iuxta quam summā debebit ꝯtinere ista cautio: Respondet romanus pontifex quod distinctē: aut certum est quantum a quolibet est receptum pro vsuris: ¶ tunc et illud debebit cōtinere ista idonea cautio: puta promitto restituere tali vecē senta: que talis pro quo fideiubeo accepit pro vsuris: ¶ tali quinq; scuta: ¶ sic de ceteris. Aut non est certū quantum a quolibet fuit receptum pro vsuris: tunc cautio ista debet conttinere summam ad arbitrium episcopi vel vicarij: vel rectoris ecclesie parochialis: ¶ debet scribi quot annis ipse exercuit vsuras: ¶ quātum singulis annis potuit accipere pro vsuris. Saluo q: si appareat plus vel minus receptum fuisse pro vsuris: illud plus vel minus restituetur. Postea statuit q: multo vsurarius possit testari: nec aliquis interfit in eorū testamento: nisi facta fuerit satisfactio vsurarum: vt dictum est. Ter. [Seruo publico.] Idest notario. [Arbitrio.] Si male arbitrētur dicte persone: tunc tenentur de malo arbitrio: ¶ male arbitrantes de suo restituere tenent. [Subtacere.] Non intelligitur: q: si religiosi admittant vsurarium ad ecclesticam sepulturaz q: ipsi sunt priuati cōmunione altaris: sed ipsi incurrunt penas suspensionis ¶ excōmunicationis editas per. c. quia in omnibus. eo. ti. in antiqua. Et illud c. addat ad illud. c. ga in oībus: videlz q: si vsurarius ordinauerit vsuras restitui non debet sepeliri: nisi pius prestita cautione cum fidelussoribus vel pignoribus. [Nullus interfit in testamento vsurarioꝝ.]
¶ Glo. seq. de. q. remittit ¶ soluit.
h ¶ Manifesti. Qui dicātur vsurarij manifesti dicti. ē. c. pri. tamen quo ad casum nostrum: satis posset ētiā dici manifestus si coram sacerdote. ❡ ADDITIO. Qui sit iudex illius quo ad respiciēdum forum anime. de penit. dist. j. quem penitet. vltra medium. ver. queritur. ¶ dī. vj. c. j. vltra medium. ver. cauēant. xj. quest. iij. abbas. Joā. and.) Et testibus publice fatetur se vsurarium ¶ vsuras restituī mandat: foute libros rōnum tradeno hm Guil.
❡ ADDITIO. Ad quos cēdos cum de vsurio agitur: bodie cogi potest per cle. ex grandi. eo. ti. §. ceterū. Vide qd dicam. j. super glo. antepe. Joan. and.)
i ¶ Satisfieri. Dz autem satisfieri et a quo pecunia est extorta vel eius heredi: illo nō extātib⁹. ❡ ADDITIO. Vel nō petentibus: vel nō curantib⁹. Joā. an.) Pauperibus erogabit. ē. eo. cuz tu. c. Michael. Dicit tū Guil. q: hoc casu dz publice ꝑponi edictū in locis a quoz fcelto sunt extorte: q: oēs a ḡbus extorte sunt veniāt: ¶ si aliq̄ appareāt ḡbus fides est adhibēda potius restituenur illi eis ꝑ paupib⁹ erogēt. Ad ꝟ facit de homi. sicut dignū. §. eos.

Manifestus vsurarius q: dicatur.

Hereditas intelligitur here alieno deducto.

Ordiarius dicat.

Rector ꝑochialis dī publica ꝑsona.

a ¶ Indistincte. i. nō exꝑssa alia qualitate: q: mādante in gñe restitui dcēq; extorserat p vsurariā prauitatē.
¶ Glo. seq. Primo ponit quid dedit cām cōstitutionis. Secūdo de vsurario nō mandante notat duo.
b ¶ Mandauerint. Dicebat lateranen. ꝑcl. ē. eo. c. iij. q: vsurarij si in ꝟ ꝑtō decedēbāt nō admittebant ad ecclīasticā sepulturā: et quo erat mādauerāt de restituēdo nō decedebāt in illo ꝑtō: et sic nō hēbat locū pena ꝑdēnis. huic ꝑ eluūont. ❡ ADDITIO. Dicebat hic Bul. q: isti feneratores de tuscia dicebāt q: solū vltimo de gñe dānabil: et quo oēs p̄decessores mādauerāt vsuras restitui. Jo. an.) puidit hic Grego. Et scire debes q: dato q: vsurarius de restituēdo nō mādet heres nihilominus restituere tenet. ē. eo. tua nos. vbi de hoc. Et si ad heredē de vsurio nihil puenerit: tenet tū iquātū se extendunt vires hereditatis. ❡ ADDITIO. Et non vltra si fecit tm ētariā. C. de iure delī. scimus. ¶ in auē. de here. ¶ fal. §. hic nobis. Fm Guil. q: dic vt. xij. q. ij. eōs q: filios ē. de sepul. c. vlt. si aūt vsurarius restituī nō mādet: iz here paratus sit restituere denegabit illi sepultura cū in ꝑtō decesserit: nisi alīs de motu contritione appareret. xxvj. q. vj. qui recedunt. ē. de sen. excō. a nobis. ff.
¶ Bl. se. no. iduces duo tura. sed o dupl'r ob. ¶ soluit.
c ¶ Denegek. Est ergo hic opus facto. f. restitutione vel cautione: nec satis est hic bene velle. lxxxvj. di. nō satis. q: ¶ verba sunt cū effectu intelligenda. ē. de clerī. nō residētī. relatū. Sed nōne qui mādat soluere videt. ff. de solu. l. q mādat. ergo mādatū hic sufficere dberet: Sed illud hz locū facta solone per mandatarium: qui cui per alīū facit per se facere videt. j. de regu. iur. qui per alīū. Sed videt q: ex quo iste. ❡ ADDITIO. De quo log' tertio: quia. mandauit vsuras restitui. Jo. an.) petrus cōfessus est: ¶ sic diuino iudicio tam relict⁹ sepultura priuādus nō fit. l. di. ponderet. ibi peccator in fine. vbi ¶ sed imponit hec pena. ❡ ADDITIO. Fm Guil. hoc tū intelligē de eo qui nesciebat se ad plus teneri: vel nō potuit plus facē q̄ mādare. Joā. an.) nō q: de salute ipsius vesperet ꝑꝑ hoc: q: sepultura nec ꝑdest nec nocet quo ad deū. ē. de sepul. sacris. Et est simile. ē. de rap. sup eo.
¶ Glo. sequens declarat tertium. secundo querit. opponit. ¶ soluit.
d ¶ Facultates. Pauperias legit excusat: qd verū est si fit. no. ē. eo. cū tu. vnde si nihil pōt restituere nihil restituat si parte illā restituat. ❡ ADDITIO. Et totam nō habita rōne ne egeat: vt no. eo. ti. cū tu. in gl. antepenul. ¶ ibi dict. q: eos illi glo. qui hic Aretin. Jo. an.) vsi primo deducenti vsure tanq̄ eo alteni q̄s solnant legata: ¶ alia que relicta sunt titulo lucrativo. f. telligit eni hereditas here alieno deducto. C. de lega. l. si vniuerse. Queri solet an heres vsurarij qui hereditas nō sufficit satisfacere debeat primo venientibus: Dicit hic Guil. ❡ ADDITIO. Idē clerici pl. ¶ Aretin. q: nō: imo fiet eis ¶ alijs satisfactio ꝑ rata vnūquēq; ꝑtingēte. arg. ē. de testa. relatū. ē. in fi. ff. de pac. l. si plures. Satis videret hoc casu haberi debere ꝓsideratione tēporis: vt ille q ꝑmo soluit vsuras rectpiat q: sui est integrali: ¶ sic de singulis fm regulaz j. de regu. iur. q ꝑior. cum ist oz par fit cā: vt ibi dici. ¶ in hypo. B ꝓsideramus. C. qui po. in ꝑg. ha. l. si fundus. sed videnī esse bona vsurarij hypothecata. ē. eo. cū tu.
❡ ADDITIO. Et no. ē. eo. tua. in. j. glo. Jo. an.)
e ¶ Vel illis quibus. Tolle hic literaz que est. j. de ne per. xij. lineas ibi: idonee. de restitutione facienda sit cautus illis quibus tē. vsqz ibi: de ipsa parochia. postea accipe q: est. j. aut seruo publico de ipsi⁹ ordinarij mandato: deinde redeas. ē. quibus quidem tē.
f ¶ Si presto. i. si presentes.

plenarie satisfactum: vel e illis quibus facienda est restitutio si presto f sint ipsi: aut alij qui eis possint g acquirere: vel eis absentibus loci h ordinario: aut eius vices gerenti: siue rectori parochie i

¶ Glo. seq. primo explicat. secundo querit arg. ꝑo ¶ ℨ. ¶ soluit distīguēdo.
g ¶ Possint acquirere. Ut sul ꝑpū † filij in ꝑtē ꝑio: serui in gb⁹ habemus vsumfructum: serui alieni bona fide possessi: ¶ liberi

† ¶ Adde q ꝑsit alteri acquiri. glo. istī. p quas ꝑso. no. a g. et to. tit. ¶ in §. figo alīs istī. ē. inuiti. st.

Procurator stipulādo an ¶ qñ acquirat dño suo.

hoc es quos bona fide possidem⁹ vt seruos istī. ꝑso ꝑsonas nobis acq. p totū. ff. de acq. rer. do. l. acquirit. Sz nunqd procurator dño absente hāc ꝑsonalē obligationē acquiret: Et vi q: sic: q: procurator q: ex re dñi acquirit dño acquirit. ff. de ꝑcu. l. procurator. In ztū vj. Si. n. procurator pro pecunia dñi quā mutuat fideiussores recipit dño nō acquirat ꝑsonales ꝑ fideiussores nisi dño sit ꝑuilegiata ꝑsona. ff. si cer. pe. l. pecunia. Izō si procurator stipulat de euictione nō acquirit. ff. d' acq. pos. l. possessio quoq;. §. ¶ si possessio ¶ ibi. procurator: nō acquiret dño per dic. l. possessio quoq;. §. si.
¶ Glo. sequens soluit duo dubia: scilicet de quo loco. ¶ quo ordinario.
b ¶ Loci ordinario. Intelligas de loco in q̄ degit vsurarius. ¶ p ordinariū istī intelligas eſm de iure: iz tāē i decano: archipresbytero: vel abbate: q: alīs de ꝓsuetudine tuisistione hēret in ꝑsalibus. ❡ ADDITIO. Fm Guil. ¶ vide quod scripsi de testa. Joānes sup ver. diocesanū. Joā. an.) Et nō est mirum si per ordinarium vel eius vicarium actio acquiratur: cum etiam si ipse det aliquem qui recipiat cautionem: vtilis actio acquiratur per illum ff. rem pu. ſal. fo. l. iij.
¶ Glo. seq. alleg. ꝑcor. reddit rōnē. ¶ prorogat.
i ¶ Parochie. Sic. ē. de ꝑcr. ztu. vndē. Est enim illa publica ꝑsona. j. di. tuo publicum. ¶ quod dicit de rectore parochie in qua testator habitat: intelligas idem multo fortius de rectore parochie illius cui faciēda est ca ꝑsona.

Universidad de Deusto
Biblioteca

restituto:ei enim acquirit:cum quasi tudex ꝛ minister suus sit ꝑm Bar.(ADDITIO. Jo.mo.ꝛ Archidia.) ff.de in ius vo.l.cum pio quo.

a ¶ Parochia.Quia magis credit indigento.(ADDITIO. Dicit Archidia.q sint de pochia:nō putat de suba:sed de bñ esse.

vnde sufficiet q sint idonei allegā.ad ł tit.q.ij.ad fidej.tit. q.ij.ſ.si debitus.ꝛ qđ no.tit.q.v.canonica ſ ꝑma glo.Jo.an.) note:q extraneis ignotis.in auē.coll. vj.de test.§. si ꝙ ignott.ḡ. de elect.ſi posth ꝛ erit saltez duo.j.de regu.iuris pluralto vt per eos ſi, opus fuerit:cautio ꝑbari possit.

b ¶ Quib⁹ qdez. Interpositio ē: que cir.a tabellionē nō ponit:q de illo nō dubitabatur.

c ¶ Illio.Q gb⁹ scz vsure fuerūt extorte.vl eoz heredi b⁹ vel successorib⁹.

d ¶ Perinde.i. ex tali stipulatōe.alo: perinde.ſ. ac si ipſi idē stipularentur.

Tabellio dī seruus publicus.

e ¶ Seruo publico.i.tabellioni sic dicto:q publicum exercet officiū:nō q sit seru⁹.C.de tabula.l.gñali.lib.x. (ADDITIO. Conco.ff.de adop.non aliter.ꝛ.ff.de mag.con.l.j.§.pennl.cum concor.Joan.andre.)

f ¶ Mādato. Ergo tabellio ꝺ casu nō acgrit actionē extraneo ex sua stipulatiōe:nisi ea faciat de ordinarij mādato.ꝛ idē vi dicē antiq lex.ff.rez pu.sal.fo.l.ij.ibi:ꝓfecto dicemus seruū publicū apud pretorē stipulari debē.

¶ Glo.sequens primo soluit duo dubia:que cautio sit idonea:ꝛ quid si idoneam dare non potest.secundo soluit.tertio soluit alia duo dubia.

Cautiōis nosce quid cōtineat.

g ¶ Idonee. Nosce:idonee:pignora vel fidetussores intelligē.ff.man.ſi mādato tūj.§.ſi.alo verbū:cautionis: mdā ꝓmissionem designat.C.de ꝺho.signi.sancimus.ſi aūt pignora vl fidetussores dare nō pōt:iuret se pignora vl fidetussores dare nō posse:ꝛ se facturū qđ cauet.C.de epiſc.ꝛ cle.in auctē.ḡsalr.ḡ.de dona.inter virū ꝛ vxo.per vestras ISti.de satisdā.§.ſi ꝙ hodie.j.de sen.excō.c.vlt.§.ſi ille ēt ꝺ marīe qñ sic est verisile erū.ſ.aliā dare nō posse. Sz cū soluētes vsuras hēant actionē ad repetēdū.quare sic sollicit⁹ fuit papa ꝓuidere illis ꝓ cautiōe remedio: Solu.ſō vt hērēt plura auxilia.ff.de libe.lega.l.tij. Itez qr magis sē securi ꝓ fidetussores vl pignora.ff.g satisda. cogā.l.j.ꝛ sit ꝺ nō tātū in fauorē illoz quātū l odiū vsurariorū. Et scire debes:q si recepta hmōi cautione nosce eoz grū interesset:vsurar⁹ mālet⁹ vsuras repetit:nō audiet.(ADDITIO. ē.co.q: frustra.Jo.an.) Et posset in aliarū fauorē epo ista vsuras recipere:ꝛ soluere illis a qb⁹ iste petitor extorserat.(ADDITIO. alleg.Jo. mo.ff.de nego.gest.ſi liber homo.in fi.de pigno.act.l.solutum.§.soluta.Jo.an.) Et idē fm Hust.ꝛ Bar.(ADDITIO. Idē Ber.co.tūj.qr frustra.ad fin.tj.glo.Jo. an.)ſi no esset manifestus:ꝛ hoc ꝑbari posset petitorez: sez vsurarū.ſi aūt iste vsurarius qui sic satisfecit:cōtinuo arbitrandum.C.de ꝺo.que libe.cuz opor:tet.§.j. xxij.q.v.hoc videtur.

k ¶ Teneat. Propter sui malitiam parti lese resarcire tenet.C.ſi tu.vel cu.inter.l.etiā.ꝛ facit litē sud.ē.eo.lib. de re iudi.cū eterni.instītu.de obli.que ex quasi delic.in prin. Et ſi nulla qualitate moderaf:tūc tenet in totū:nā ꝛ residui cōmemoratio totū admittit.C.de here.institu. l.ij.ff.de ꝺho.signi.l.ceterop. Caute ergo facies:ſi in cautione certam:verisimilem exprimit quantitatem:ꝛ adiecit quod etiam vltra illud satisfiet:inquantum cōstabit cum vsurarum ratione teneri.

(ADDITIO. Idē ꝓsultant Hust.Cleri.ꝛ Archidia.)

l ¶ Pene. Supple statute in lateranensi cōcilio edito sup. ꝓtra vsurarios.hoc dico:q hic nō ḥz locū pena cōtra vsurarios statuta:sed habet locū pena statuta in recipientes eos ad oblationes ecclesiasticā sepulturā.

m ¶ Subtacere. Vocite sūt excōicati ipso facto nō obstante exceptionib⁹ de ꝓmisso.per clc.de sepul.eos q.

n ¶ Absoluat. Etiā ab aliis peccatis.xxiij.q.ij.legat qđ ꝓz:q nec ad ꝓfessionē debent admitti.vt.ē.ostit:nec dimittit petīs ꝛc.j.de regu.iur.peccatuz. Caueāt ḡ religiosi qui interdū de preda plus ḡ de ala sollicitī sunt.

¶ Glo.seq.exponit l'am.Scdo querit.argu.pro.ꝛ soluit ꝓrarū. Tertio soluit obiectionē. Quarto querit.po nit opinionem sed aliter soluit.

o ¶ Aliter facta.ſ.nō facta satisfactione:nec prestita idonea cautione. Quid dices de codicillis:Videt q va leāt:diuersa enī sunt.C.de codicillis.l.ſi idē.ꝛ hec ꝓstitutio est penalis:ḡ est restringēda.ē.eo.lib.de ele.statu tū.ꝛ ꝓhibitis maiorib⁹ minora petere non ꝓhibent.ff. de seruis expor.l.cui q ſi.sint legi.per venerabilez.circa prin. Dic ꝓtra fm Hust.ꝛ Bar.(ADDITIO. Jo.mo. ꝛ Archidia.) Et hoc ꝑz ex principio vbi dicit in vltima voluntate ꝛ argu.ē.de testa.cum alias.qr large codicilli

sint testamenta:qr mēlio testatio.xlij.q.ij.§.sed allud. instit.de testa.in pn.ff.de iure codicil.l.cōficiunt.ꝛ.l.ab intestato.alo facile cēt ꝓstitutionē hanc in hoc eludere: ꝛ dic idē de qualibet vltima voluntate:ꝛ qi sūd crimen ecclesiasticū est:potuit papa frritare testamēta laicoꝝ.

(ADDITIO. ḥz Hust.ꝛ Bar.ꝛ idem Jo.mo.)per que in alios transferebant bona:ꝛ fiebat burlor ꝓhibitio exactoꝝ.erit ḡ qđ cuincere valebunt ꝛ hic.ē.vt lit. pen.eccla.j.in fi.ḥz enī rone pulſ crimi nis iurisdictionē i talib⁹.ē.d iudi.nonit. ē.qui fi.sint legi.per venerabilez.ē.eo.lt. de fo.cōpe.cap.vltī. Quid si ꝓ testamentū fecit:postea cauit:Dicit hic Bar.(ADDITIO. Et Jo.mo.)q nō firmat per hoc testamētū:q ab initio nō valuit:vt.j.de regu.iur.nō firmat.cū suis ꝛcoī.(ADDITIO. Specialiter alleg. Bar.ꝛ Jo.mo.ff.de testa.l.tij.ꝛ.l.etiā qui apud hostes.ꝛ.l.ſi filiusfamilias.Jo.an.) Satis videtur sufficere:ſi ante motū cauit:cū testamentum monte firmet.ē.de celebra.mſſ.cū marthe.nec ob.regula:nō firmat:que de solo tractat temporis loquitur.

(ADDITIO. Cōmuniter legiste nō recipiēt hoc dicit per leges.ff.de testa.superius alleg.ꝛ hoc i testamēto.in codicillis bene.ff.de legā.ij.l.j.§.j.ꝛ vide qđ ibi no.ꝛ.ff.de bo.pos.fm tabu.l.j.§.exigit.Jo.andre.)

¶ De excessib⁹ prelatoꝝ ꝛc. ¶ Dictū fuit.ē.per discursum titulorū precedentiū de variis delictis subditoꝝ:sed ne prelati superbirent.ponit nūc generalē rubricam de delictis tam prelatorum ḡ subditoꝝ. Cap. vnicuz.

Diuisio.

¶ No.j. q sit q ē ꝓhibitus nouoꝝ locoꝝ acgrē nō vi ꝓhibit⁹ antiquis cum nouo permutare te net⁹ tñ pos set quelibet suis cuz b ista cōtēta ꝓhibitioni subiaceāt

¶ No.ij. hic tres ſi tuloꝝ q cōcludūt alt enationez rei.vide d re.eccle. ſi alie.nullis. Domi.

Cōtinuatio domini Helye.

¶ Dicit Archidia.q sint de pochia:nō putat de suba:sed de bñ esse.

vnde sufficiet q sint idonei allegā.ad ł tit.q.ij.ad fidej.tit. q.ij.ſ.si debitus.ꝛ qđ no.tit.q.v.canonica ſ ꝑma glo.Jo.an.) note:q extraneis ignotis.in auē.coll. vj.de test.§. si ꝙ ignott.ḡ. de elect.ſi posth ꝛ erit saltez duo.j.de regu.iuris pluralto vt per eos ſi, opus fuerit:cautio ꝑbari possit.

b ¶ Quib⁹ qdez. Interpositio ē: que cir.a tabellionē nō ponit:q de illo nō dubitabatur.

c ¶ Illio.Q gb⁹ scz vsure fuerūt extorte.vl eoz heredi b⁹ vel successorib⁹.

d ¶ Perinde.i. ex tali stipulatōe.alo: perinde.ſ. ac si ipſi idē stipularentur.

Tabellio dī seruus publicus.

e ¶ Seruo publico.i.tabellioni sic dicto:q publicum exercet officiū:nō q sit seru⁹.C.de tabula.l.gñali.lib.x. (ADDITIO. Conco.ff.de adop.non aliter.ꝛ.ff.de mag.con.l.j.§.pennl.cum concor.Joan.andre.)

f ¶ Mādato. Ergo tabellio ꝺ casu nō acgrit actionē extraneo ex sua stipulatiōe:nisi ea faciat de ordinarij mādato.ꝛ idē vi dicē antiq lex.ff.rez pu.sal.fo.l.ij.ibi:ꝓfecto dicemus seruū publicū apud pretorē stipulari debē.

¶ Glo.sequens primo soluit duo dubia:que cautio sit idonea:ꝛ quid si idoneam dare non potest.secundo soluit.tertio soluit alia duo dubia.

Cautiōis nosce quid cōtineat.

g ¶ Idonee. Nosce:idonee:pignora vel fidetussores intelligē.ff.man.ſi mādato tūj.§.ſi.alo verbū:cautionis: mdā ꝓmissionem designat.C.de ꝺho.signi.sancimus.ſi aūt pignora vl fidetussores dare nō pōt:iuret se pignora vl fidetussores dare nō posse:ꝛ se facturū qđ cauet.C.de epiſc.ꝛ cle.in auctē.ḡsalr.ḡ.de dona.inter virū ꝛ vxo.per vestras ISti.de satisdā.§.ſi ꝙ hodie.j.de sen.excō.c.vlt.§.ſi ille ēt ꝺ marīe qñ sic est verisile erū.ſ.aliā dare nō posse. Sz cū soluētes vsuras hēant actionē ad repetēdū.quare sic sollicit⁹ fuit papa ꝓuidere illis ꝓ cautiōe remedio: Solu.ſō vt hērēt plura auxilia.ff.de libe.lega.l.tij. Itez qr magis sē securi ꝓ fidetussores vl pignora.ff.g satisda. cogā.l.j.ꝛ sit ꝺ nō tātū in fauorē illoz quātū l odiū vsurariorū. Et scire debes:q si recepta hmōi cautione nosce eoz grū interesset:vsurar⁹ mālet⁹ vsuras repetit:nō audiet.(ADDITIO. ē.co.q: frustra.Jo.an.) Et posset in aliarū fauorē epo ista vsuras recipere:ꝛ soluere illis a qb⁹ iste petitor extorserat.(ADDITIO. alleg.Jo. mo.ff.de nego.gest.ſi liber homo.in fi.de pigno.act.l.solutum.§.soluta.Jo.an.) Et idē fm Hust.ꝛ Bar.(ADDITIO. Idē Ber.co.tūj.qr frustra.ad fin.tj.glo.Jo. an.)ſi no esset manifestus:ꝛ hoc ꝑbari posset petitorez: sez vsurarū.ſi aūt iste vsurarius qui sic satisfecit:cōtinuo arbitrandum.C.de ꝺho.que libe.cuz opor:tet.§.j. xxij.q.v.hoc videtur.

k ¶ Teneat. Propter sui malitiam parti lese resarcire tenet.C.ſi tu.vel cu.inter.l.etiā.ꝛ facit litē sud.ē.eo.lib. de re iudi.cū eterni.instītu.de obli.que ex quasi delic.in prin. Et ſi nulla qualitate moderaf:tūc tenet in totū:nā ꝛ residui cōmemoratio totū admittit.C.de here.institu. l.ij.ff.de ꝺho.signi.l.ceterop. Caute ergo facies:ſi in cautione certam:verisimilem exprimit quantitatem:ꝛ adiecit quod etiam vltra illud satisfiet:inquantum cōstabit cum vsurarum ratione teneri.

(ADDITIO. Idē ꝓsultant Hust.Cleri.ꝛ Archidia.)

l ¶ Pene. Supple statute in lateranensi cōcilio edito sup. ꝓtra vsurarios.hoc dico:q hic nō ḥz locū pena cōtra vsurarios statuta:sed habet locū pena statuta in recipientes eos ad oblationes ecclesiasticā sepulturā.

m ¶ Subtacere. Vocite sūt excōicati ipso facto nō obstante exceptionib⁹ de ꝓmisso.per clc.de sepul.eos q.

n ¶ Absoluat. Etiā ab aliis peccatis.xxiij.q.ij.legat qđ ꝓz:q nec ad ꝓfessionē debent admitti.vt.ē.ostit:nec dimittit petīs ꝛc.j.de regu.iur.peccatuz. Caueāt ḡ religiosi qui interdū de preda plus ḡ de ala sollicitī sunt.

¶ Glo.seq.exponit l'am.Scdo querit.argu.pro.ꝛ soluit ꝓrarū. Tertio soluit obiectionē. Quarto querit.po nit opinionem sed aliter soluit.

o ¶ Aliter facta.ſ.nō facta satisfactione:nec prestita idonea cautione. Quid dices de codicillis:Videt q valeāt:diuersa enī sunt.C.de codicillis.l.ſi idē.ꝛ hec ꝓstitutio est penalis:ḡ est restringēda.ē.eo.lib.de ele.statutū.ꝛ ꝓhibitis maiorib⁹ minora petere non ꝓhibent.ff. de seruis expor.l.cui q ſi.sint legi.per venerabilez.circa prin. Dic ꝓtra fm Hust.ꝛ Bar.(ADDITIO. Jo.mo. ꝛ Archidia.) Et hoc ꝑz ex principio vbi dicit in vltima voluntate ꝛ argu.ē.de testa.cum alias.qr large codicilli

Usurarij ēdū non restituūt vsuras nō debēt ab aliqb⁹ petere ab solui.

¶ De excessib⁹ prelatoꝝ ꝛc. Bonifacius octauus.

¶ Mendicātes nō possunt acquirere noua loca ad habitandum: vel antiqua alienare vel mutare absq; speciali licentia pape: que de hac ꝓhibitione faciat mentionez. In acquirentibus tamē loca ꝓ heremitica vita ducenda: cessat ꝓhibitio. hoc dicit Joā. andre. La. vnicū.

CASUS. Significatū fuit dño pape:q fratres ꝺdi catores vel minores:vel alij mendicantes:plura loca de nouo agrebant:recipiēdo illa titulo donationis a dominis locoꝝ ꝛ in illis locis nouos ꝙuentus edificabant: mittendo religiosos altoꝝ cōuentuū ad illū locū:vnde insurgebant magna scādala. Ea ꝓpter supplicatū fuit dño pape:vt de remedio ꝓspicere ꝓuideret opportuno. Qui papa volens obuiare futuris scādalis:ordinauit q mendicantes nō acquirerēt noua loca nec mutarent:sed essent ꝙtenti suis locis acquisitis ꝛ edificatis ante istam constitutionem nisi obtenta licentia a papa:ꝛ q in licētia pape ponat ista clausula:non obstante cōstitutione: cū ea.de excel.pre.ꝛ subdi.tra q opponat clausulam derogatoriam ad istā cōstitutionē. Et hoc locum habet quādo isti mendicantes vellent locū acquirere in locis populosis:puta in ciuitatibus.ſi aūt in heremo vellent vocare vitam heremiticā:tunc ista cōstitutio nō extenditur ad illa loca:ꝛ sic mendicātes sine licentia speciali ipsius romani pontificis possunt de nouo acquirere locū in heremo ad habitādū:ꝛ ibi edificare oratoriū. Tex. (Scandala)inter ipsos ꝛ rectores ecclesiarū parochialium:nā isti mendicātes habēt mille modos ad se attrahendi populū:ideo cum erant prope ecclesiā parochialem insistebat damna ecclesie parochiali quātū ad cōmodū burſale:ꝛ ꝓpter ista damna insurgebant magna scandala inter rectores ecclesiarū parochialium ꝛ ipsos mendicantes:ideo supplicatū fuit dño pape:vt de remedio dignaret ꝓuidere oportuno:qui romanus pontifex ꝓuidit:vt sequit. [Loco ꝺppto:al's obstaret ver. sequēs. [Mutare.] Sed vtz possint mutare loca acgrita cū licētia pape:q mendicantes diu obtinuerunt a sede apostolica vt possent i hac ciuitate edificare conuentū:cū ibi nullus esset ꝙuentus fratrum mendicantiū: nunc volūt mutare ad aliū locū forte extra ciuitatē:vtrū respectu mutationis reg rāt noua licētia pape:Text⁹ iste dicit q nō:ſz de hoc dicā stattz. [In heremo ꝛ [locis ſi ꝓpriis.]

Nōbilis

¶ Nota principaliter q mēdicātes:ḥz coꝛ religio ſi ap probata:tñ nō ꝑt nouū ꝙentum edificare sine speciali licētia pape:nec noua loca acgrere:ꝛ hoc ꝓpē scandala que ex hmōi nouacgsitione orīebant iter ipsos ꝛ rectores ecclesiarū parochialiū qbus appropinquant.

¶ Nota vlterius q mēdicantes non ꝑt antiqua loca sibi a sede apīca ꝓcessa mutare trāsferendo de vno loco ad aliū absq; speciali licētia pape:nō est dubiū de locis acquisitis ante istā. Sed qđ de locis acgsitis post istam ꝓstitutionē. Dec qō fuit disputata Bononie.mā Bonosi. habēt de mote quādo insurgit aliqs dubiū super aliqua re tenent illud dubiū disputare publice:nā fratres minores de obseruātia inceperūt edificare ad latus ciuitatis quē dicitur mons beate marie iuxta Bononiam:ꝛ inceperunt edificare in parte montis vbi vigebat ventus australis:ꝛ ideo volnerunt transire ad aliaz partez montis:dubitatū fuit an possent:Dicit dominicus de sancto Geminiano:q ille qui disputauit illā qōnem tenuit q ipsi minores de obseruantia non poterant transire ad illam partem montis sine speciali licētia pape:sed tamē iste textus facit contra:q:dicit hactenus.l. vsqz ad hanc cōstitutionē:ꝛ cum ista constitutio sit penalis debet strictiꝰ intelligi in suis propriis terminis:ideo putat Dominicus de sancto Geminiano q absqz licētia speciali ro.pon.ipsi minores possunt mutare locum de vna parte montis ad aliam partem. [Heremiticam.] Et sic mendicantes possunt eligere vitam heremiticaz:de cōsensu tamen suorum prelatorum:nec requiritur consensus conuentus.ꝛ in heremo possunt acquirere nouū locum:nec requiritur licentia pape:q in heremo non est multitudo populi:ideo cessat scandalum in litera.

Mēdicantes qui dicantur.

a ¶ Mendicantes. Hi dicunt mendicantes quib⁹ victum tribuit incerta mendicitas:ꝛ quī redditus aut possessiones ex regula vel ꝓstitutionibus habere non possunt.ē.eo.lib.de reli.do.c.vno.ꝛ quo ad casum dicere.no stre:in omnibus mendicantibus idem ius.conco.ē.eo. lib.de regu.constitutionem.qui enim similem cum aliis vitam suscipiunt similem sentiant in legibus disciplinis ē.de statu mona.recolentes.

¶ Glo.sequens notat querit ꝛ remittit.

b ¶ Ad habitandū. No.q de locis acquisitis ad habitandū tñ sit hic ꝓhibitio:ergo alo q ad habitādū bene possunt loca acquirere. Sed qđo ex quo sunt mendicantes:Dic vt ꝺixi.ē.eo.lib.de reli.do.c.vno.

(ADDITIO. In glo.veterem.

c ¶ Scandala. Bene ḡ scelt hic ꝓuidendo:q sut offi-

Universidad de Deusto
Biblioteca

Alienatio nis nose quid sit ica tur.

cū est scādala remouere. ff. eo. lib. de offi. lega. capl. j.
a ¶ Delinceps. Futra igit cōprehendit hec ꝓstitutio: ois in. enī hic ꝓhibīt licebat: vt. ff. e. nimis. §. vcr. ad b.
b ¶ Suffragari. Ergo papa ꝓuilegiū suū reuocare mo dērare ⁊ in totū tollere pōt: licet decear et⁹ ꝓuilegiū cē tiansūrū. j. de regu. tur. decet. vbi de b.
c ¶ Alienatiōis. Intelligo etiaz per quē nō trāsferat dominiū: cuz sic large loquat dicendo cuſlibet. ad idē. ff. de re. eccle. nō aliena. mulli. ⁊. C. de re. alie. nō alie. l. sancimus. Iz interdum sumat solū ꝓ eo ꝓtu quo trāsferr ꝓstituz. C. de fun. vo. l. j. Jo. an.
¶ Glo. seq. notat. ⁊ remittit.
d ¶ Abtlonē. Ergo necesse est de re cōtl rescripto fieri mentionē. de quo dic vt. ff. eo. ll. de cōstitu. c. j. in glo. que incipit: est contra.

(ADDITIO. Ihi etiā de hoc no. Archidiā. ponēs ad l. fin. qđ dicit in spe. de instru. edit. §. nūc autē. versū. ⁊ sic ſas. vbi de ꝓuile. loquitur. ⁊ de rescripto. vide de rescri. ꝓtit. §. rōne cāe. ver. item qđ est ꝑ suo. Jo. an.)

e ¶ Decernētes. Vodie trangressores sunt ipso facto excōmunicati. per cle. de pe. cupientes. j. respōso.

Religioſus mēdicās ꝑ licē tia sui pla ti pt vitaz heremitī cā eligere

f ¶ Eligendam. Ifti sunt digni cōuenienti honore. xvj. qōne. j. qui vere ⁊ pure. ⁊ an tales subsint episcopo: thi no. ⁊ possint heremite al⁹ nō religiosi habere ꝓpium. xix. q. iij. §. econtra paulus.
g ¶ Licētia. Ergo nota q religiosuo mendicanus de licentia prelati sui potest vitam heremiticā eligere.

(ADDITIO. Vide quod dixi de regu. sane in fi. vlt. glo. Joan. andre.)

Cōtinuatio domini Pelyc.

h ¶ De ꝓpinquo. De hoc. j. de verbo. sig. ca. pe. Jo. an.
¶ De ꝓuilegijs. ¶ Dictū fuit. ff. de excessib⁹ prelatorum: verū q̄ minutotiens excessus prelatoꝝ ꝓstāt cām vt subditi obtineant a papa ꝓuilegiū exēptionis: eo q̄ prelati granāt subditos: ideo post rubricā de excessibus prelatoꝝ annectit rubricā de ꝓuilegijo. Unde hec rubrica nō solū tractat de ꝓuilegijo exēptionis: sed de pluribus alijs: sed occasione sumpta a ꝓuilegijo exēptionis tractat generaliter de oib⁹ ꝓuilegijo.

Diuisio. ¶ No. j. q̄ ꝓuilegiat⁹ non ꝺz excedē metas ꝓuilegioꝝ. ad. b. ff. e. sane. ⁊ ca.

Cap. I.

VOlentes. ¶ Primo ꝓmisso ꝓhemio vel exordio ponit declarationē circa ꝓuilegiū exemptionis. ⁊ declarationi objcit. ⁊ soluit. ⁊ ꝓtestat. Secio declarationem ꝓsequit ad ꝓuilegiū de certo iudice. Tertio determinat qđ iuris de ꝓuilegio qđ erimit a pena cēsure. Secūdū ibi. Et idipsum. Tertia ibi. In eos. ¶ Sed Jo. mo. qui vidicit in quīq; ptes. de exordio facit ꝑmā. de objectōe ⁊ sol'one tertia. (ADDITIO. Et dicebat Fran. q̄ ista decre. vocari poterat ꝓuilegioꝝ interpretatrix. Jo. an.)

Determinat autē h decreta. diffuse. no. vj. q. iij. cap. vlti. ⁊. ff. eo. titu. extuarum.

(ADDITIO. Et q̄ no. Jmo. ff. eo. acceptim⁹. ⁊ host. in ſūma hui⁹. ti. §. ſi. sub. §. Iz ⁊ dici posset. ⁊ hui⁹ excusat plitatē ibi posita: dicēs q̄ ali hāc ꝓstitutionez totū illud scripserat: ⁊ se extollit q̄ sua nouā pro magna parte suas oꝑones approbāt. Joan. andre.)

¶ CASUS. Canonici ecclie bīssimi Hylarij maioris pctauis obtinuerunt ꝓuilegiū a sede apostolica: vt cēnt exēpti a iurisdictiōe epi pictauē. ⁊ immediate cēnt subti ecclie romane datis sibi certis ꝓuatorib⁹. Isti exēpti ꝓtrauerūt delictū in diocesi pctauēn

Universidad de Deusto
Biblioteca

ad hec. Quia hic certi⁹ iudex datus fuerat a papa: ibi incertus: quez imperator diceret eligendum: preterea ibi in modum rescripti & iuris cōmunis facta fuit interpratio: hic in modum gratie & priuilegij: qd etiaz apparet ex titulo & ex litera que sequitur app. priuilegio.

a ¶ In eos autē. Istud qd sequit intelligas sane ꝑm determinationē dec. j. eo. ti. ne aliquā.

b ¶ Quantuz ad ista. s. interdictum: suspensionem: & excōmunicationes: ergo quātum ad alia salua manet iurisdictio: ly ergo ista exercere non possunt ordinarij: possunt tamen cāo eorū audire et iudicare: si non pareant: poterūt in possessionē mittere & similia facere.

(ADDITIO. Dicit Hostī. q etiā deponere illos poterūt: & in arctuz monasterium detrudere: si causa talis suerit: potestati enim ordinarioꝝ non derogatur: nisi inquantū est expressus: sicut & de prescriptione dicitur. ē. de ꝓscriptionibus auditio. et. c. cuz olim. Joā. an.)

c ¶ Resideāt. Idem. ē. eo. qui. et. c. cuz capella. & no. literaz: quia si irent illuc causa visitandi: vel causa solatij: vel vt vlatores: illos quo ad ista non coercent ordinarij. ff. de iudic. l. heres absens.

(ADDITIO. Ñ. nam vbi. & procedit hoc etiā: si ibi delinquant: tunc vel cōtrahant ꝑm Innocē.)

¶ Glo. seq. alleg. duas ꝑcor. soluit ꝑtū finio rect. per. q. d

Pilores si habēt ius eligēdi ꝑlatū i maiori monasterio a q̄ ꝑorat⁹ corū dependet.

¶ Dependere. Lōcor. ē. eo. li. de pbē. cuz singula. & ille ē. de pbē. extrāpāde. §. qui ꝛo. Nec ob. decr. de elec. ꝓstitutio. que loquit: cuz monasteria nō sunt annexa: nec pēdētia: & talis debit vocē in vtrisq; ꝑlatt electiōe: si est cōsuetudo: alias quem⁹ eligeret. xvj. q. vlt. c. vlt. ē. de elec. c. j.

(ADDITIO. ꝑm Hostī. Idem Joan. mona. & Archi. vide qd ditri post Inno. de relig. domi. c. ñ. §. vlti. qui distinguit: an habeat electionez superioris: & an ꝓrioratus bona sint distincta. Joan. andr.)

c ¶ Quo ad ꝓmissa. s. suspēsionē: excōicationē: & interdictū. Et intelligas hoc q̄ ꝑorat⁹ ille tale ꝓuilegiū non habet: nec ex se: nec ex ꝓscripto monasterio: q̄ si maius monasterij haberet ꝓuilegiū q̄ monachi sui & ꝑoratuꝰ sibi subditi a quoꝝ excōicari nō possent &c. tunc secus.

f ¶ Quādiu moranter. Ergo post reuocationem.

(ADDITIO. Cui resistere non possint. de sta. mona. cum ad monasterium. Ñ. tales. Joā. and.) eorum episcopus quo ad predicta in eos iurisdictione vti non poterit.

(ADDITIO. Nisi perueniatur. de foro cōpe. proposuit Hostī. ꝑm Hostiē. & Joan. mona.

Diuisio.

Capm. II.

Um. ¶ Premissa causa proutdet: et ꝓuisionem declarat. ibi[Unde.]

(ADDITIO. Hic priuilegiaꝝ locus studiō: de priuilegijs doctoꝝ habetur. C. de profes. & med. l. medicos. ff. de excu. tu. l. sed & reprobari. §. vlti. Joā. and.)

¶ Pro intellectu huius c. est ꝓsupponēdū ꝓmo illud qd habet in c. sup specula. de magi. in an. vj. q. clerici ꝑbēdati & ꝓficiati existētes in studio gñali: de licētia suoꝝ ꝓlatoruz (q̄ hoc est necesse) percipiāt fructꝰ ꝓficuj & grossuz ꝑbēde: sed nō distributiones quotidianas: quia existēs in studio: ly reputetur ꝑsis vt percipiat fructus beneficij sui: et grossuz ꝑbēde: nō tñ reputat interesse diuino officio. Secūdo est ꝓsupponēdum: q̄ hic studiuz gñiale depēdet a potestate ꝓncipis ꝛc dentis ꝓtuleginm.

¶ CASVS. Aliquis clericus ꝓficiat⁹ est in curia romana: & studet i iure diuino vel humano. t. in iure canonico vel ciuili: vtrum possit percipere fructus beneficij quasi studēs in studio generali: Rndet rom. pon. q̄ tuto de causa ad b ꝑtum suum motiuis tādiu dispositi q̄ in curia esset studiū gñale: sic q̄ studens in curia romana percipet fructꝰ ꝓficij sui: quasi studeret in studio gñali. Unde curia romana non accepit pro ciuitate romana: nisi tādiu: q̄diu est ibi curia: nam regētes sequunt curiā. Ter. [Quasi.] Alig exponūt: quasi: put: q̄ reuera ecclia romana est mater ecclesiarum orbis. Alij dicūt q̄ stat ꝓprie: q̄ ecclia romana nō est vera mater: sed quasi mater: q̄ mater ꝓprie dr illa que peperit filiū: ecclia aūt reuera non parit: sed dicitur quasi mater: q̄ quasi parit: videlz spualiter in regnatione que fit per baptismū [Ciuilis.] Ista verba veniūt exponitur ad duos terminos sequentes. s. diuini & humani. Alij dicunt q̄ veniūt expositiue ad vocabulum humani: ita q̄ sus canon sum vocē iuo humanū: vel iuo ciuile dr ius humanuz. Uñ iuo humanū dr ius factū ad ꝓfnationē humani ghis. ¶ No. j. ex ꝑn. c. ꝑm vnā exponē: q̄ qñ dicto: quasi: iūgit qualitati vere: accipit ꝓut: h ꝛtelligit ex isto. c. si dicamus q̄ ecclia romana sit vere mr: sed qñ dicto: quasi: iungit qualitati nō vere diminuit. ¶ Nota vlterius q̄ studētes nō solū dicunt sibi ꝓficere: sed etiam aliis. s. ad ꝓfectuz aliorum aliozꝝ: nam ecclia vlis indiget vtrisq; ꝛfatis ad sui regimē. ¶ Nota q̄ ly ius canonicum sit extractū a iure diuino: tñ dicit ius humanū: q̄ fuit factuz ad politiam humani generis: sicut exponit iu ꝑhemio decretalium. ibi[humani ghis.] ¶ No. hic ꝑpalez effectū huius. c. q̄ studētes in studio gñali percipiūt fructus sine reditus suoꝝ ꝓficiozꝝ: ac si residerent: idest

¶ No. ꝑmo q̄ leges applicā appellat ꝑ metaphoram.

¶ Nota secundo q̄ in curia romana hz ꝓuilegiū studij: & sic locꝰ: vbi studiū reputat: habet certa ꝓuilegia. de ꝓuilegiis. ꝑo dicitur hic. C. de profes. et medi. medicos. lib. x. ti. & excu. to. ly reprobari. §. ñ. Do.

percipiāt fructus quos ꝑcipere deberēt rōne ꝓbēde. Et finaliō dicit: q̄ nō oēs studētes in studio gñali ꝑcipiunt fructꝰ suoꝝ beneficiozꝝ: sed soli theologi. c. sup specu. nele. vel mo. secu. nego. se limi. q̄ loquit de studētibꝰ in theologia. nec obstat iste textꝰ: q̄ dr interpretari ꝑm illud ca. sup specula.

Ecclia dī mater nra.

Istud nō placet moderno doctoribus: imo dicūt q̄ studētes in quacūq; facultate debēt ꝑcipere fructꝰ beneficiorū quos ꝑciperēt in ꝓncia: maxime si studeant in iure canonico vel ciuili. nec obstat. c. sup specula. q̄ dicit spālitatē in theologis respectu ꝛtū statuti: nō valeret statutū q̄ studētes in iure canonico vel ciuili nō ꝑciperent fructus beneficiozꝝ: sed in theologia non valeret tale statutum.

a ¶ Mūdi. Bene dicit: q̄ aplicus totius orbis est dns ē. de fo. cōpe. c. vlt. t. ē. in ꝓhemio hui⁹ lib. cū suis ꝑcor.

b ¶ Quasi matrē. ñ. q. v). ad romanā. xix. di. in memorā. & quasi ideo dicit: q̄ ecclia tam gentiū nā gignit per gr̄am: vnde debet dici renatus: ideo dicit quasi: q̄ mater que proprie parit.

(ADDITIO. Idē Jo. mo. qui dicebat q̄ ecclia de nō esse cū essem⁹ natura filij tre: ad Eph. ij. ca. ducit ad esse spāle per sacm baptismi. vñ ille tā matꝰ: est anctꝰ per gr̄az que gr̄a nō destruit nām: ly ꝓficit: ꝑm Aug. Jo. an.)

c ¶ Cōmunem. Debet enim ter esse cōmunis. iij. dist. erit autem. & ē. in ꝓhemio huius libri.

Glo. sequens ponit duas lecturas.

d ¶ Uticelicer. Illis posset venire expositive ad vtrisq; q. d. diuini. t. canonici: humani. t. ciuilis: sed est melius. Idem Jo. mo. q̄ veniat expositive tñ: ad verbū humani. t. positiui. s. canonici & ciuilis. q̄ dicit diuini intelligatur propie de sacra pagina.

¶ Glo. sequens querit & soluit sc̄m & tertium dictum recl. per duas questiones.

e ¶ Sedem eandē. Nunquid intelligimus q̄ hic de sedē. ap. dicit late vt comprehendat etiā loca vicina per duas dictas legales: prout dicit. ē. eo. lib. de preben. presentī. nō credo: sed intelligam per sedē ciuitatem vel locū vbi est curia cum suis suburbijs tñ. ad hoc. j. de sentē. excōmu. si ciuitas: aliꝰ sequeret ꝛ curia vel studio existente Bonoñ. studētes Immole vl̄ mutine gauderēt priuilegio: q̄ esset absurdum. ē. de ele. nō residen. tue. propatio igit illius decre. presentī. suum speciale casum cōtingat: & puto q̄ vlterius. studens vterbij veniēte curia & permanente gaudebit hoc priuilegio: sed curia recedente: cessabit gaudere: sicut & ego studēs bononie: gaudeo priuilegio studij: & si cras tolleret bonoñ. studiū vel eiꝰ priuilegiū gaudere cessarem: nō ob. predicta decre. presentī. §. sane. q̄ ibi odium. (ADDITIO. Per qd ꝓpterea dr ordinarios collatos: fauoꝝ enim respicit studētem vt dic in ꝑn. Jo. an.) hic fauoꝝ & bonum diuersa est ratio. ſ. de regu. tur. odia. cum suis cōcor. Si ꝑo aliquis existens in curia ꝓ impetratione faciēda: vel ibi ꝑcurator: vel aduocatus existens in fraudē scholas intraret vt huius cōstitutionis beneficio gauderet frauis sibi nō proderit. (ADDITIO. Idem Jo. mo. qui dicit q̄ tales benōminabit ab eo in quo se plus occupat. & remittit. ſ. de ver. signi. c. ñ. Jo. an.) ā. de remn. c. ij. cū suis cōcor. dicit nec vere causa reipublice abesse dicit qui causa ꝓpria cōmodi in legatione est. ff. ex quī. cau. maio. l. non vere. & facit quod ibi no. & quod no. Moderni de magistris capt. vltī.

Scholar⁊ exīs adnocat⁹ vel ꝑcurat⁹: ⁊ī fraudē scholas i-

Diuisio.

Capm. III.

Bbates. ¶ Sunt due ꝑtes. Prima tractat de benedictiōe sup ꝑsonis ꝓficiendis & ꝓ abbates sup hoc ꝓ. ullegiatos. Secūda ibi[Nec eis. Jde collatiōe tōsure. Itez prima dicit qd eis liceat determinādo locū & tp̄s. Secūda ibi[Ulibi.] ꝑsit qd si liceat: & exceptōes subdit ibi[Nisi.]

(ADDITIO. Secūda principalis misceādo qd liceat: ponit qd nō liceat: a quo excipit ibi[Nisi eis.] Jo. an.)

¶ Si abbas a se. apo. obtinuit priuilegiū vt possit impartiri solēne benedictionē: istud priuilegiū restringit quādiu est in monasterio vel in capella sibi pleno iure subiecta. h. d. Presupponēdū est q̄ simpler sacerdos ly possit ꝑsonā benedicere benedictione nō solemni: solū nō ꝑsit ꝑsonā impedire benedictionē solēnē: que sit dicendo. Sit nomen domini benedictum. Humiliate vos ad benedictionem. xcv. dist. in. c. ecce ego.

¶ CASVS. Aliqo abbas obtinuit a se. apo. ꝓuilegiū: vt posset ꝑtiri solēne benedictionē: & nō fuit dictū in ꝛtiq; loco: sed simpr fuit ei ꝑcessa facultas: vt posset impartiri solēne benedictionē. Iste abbas iuitat⁹ ad funus cuiusdā defuncti voluit ipartiri istā solēnē benedictionē: vt cū ēet in aliq; ꝑcessione voluit ipartiri benedictionē solēnē: vtrū possit: Rñ. ro. pō. dicēs q̄ nō. aliud fuerit dictū & noiatim exp̄ssuz in ꝓuilegio suo nō poterit ꝑtiri benedictionē solēnem: nisi in monasterio suo & in capellis sibi ꝑpetuo iure subiectis: in quib⁹ ipse abbas est ranq; epūs. Sed vtr fit ꝓmissum abbati ꝑterre ꝓmā tōsurā extraneo: nō suis ꝑsonis: Rñ. q̄ nō: & si illi extranei quo larēt ad monasteriū aīo ꝑuertēdi se vt fierēt monachi. Ter. [Insignium.] ſ. simpl⁹. [Clargiri. Jq̄ in hac trib⁹ cō suenerūt epi benedictionē solēnē impartiri populo.

¶ No. j. q̄ benedictē ꝑn̄ benedictiōe solēni cōperit solis epis: q̄ tenet locū apl̄oꝝ: & alij inferiores ꝓlati: puta rectores ecclesiarū pochialiū tenēt locū. Ixxij. discipulorum.

¶ Nota q̄ abbates de iure cōi nō hñt facultatē ipartiendi benedictionē solēnē: sed ꝑmittit a se. apo. obtinere priuilegiū: vt illā benedictionē solēnem possint impartiri.

¶ No. tres horas ſ gb⁹ epi⁹ ꝑsonā pōt benedictiōe solēni: vz post laudes: post missaꝝ solēnia: & post vesꝑas.

trans: nō gaudet ꝓuilegio scholarij

¶ Glo. seq. recitet per duas q̄nes.

f ¶ Integre. quotidianis distributionibus exceptis. ā. de magistris. ca. vlt. ē. de preben. licet. ille enim nō dant etiaz ꝑsentibus qui nō interfuerunt diuinis. ē. eo. li. de cle. nō resi. ca. vno. nec intelligas q̄ de iure cōmuni existēs in studio ꝑcipiat corp⁹ ꝑbēde. (ADDITIO. Arguit. q. ꝓ eis. lxxxij. di. ꝓposuisti. in gl. sufficit. x. xxvij. di. de quibusdam. Contra eos est qd no. xij. q. ij. vulterane. & xvj. q. j. generaliter. Joā. an.) saluo q̄ de sacra pagina dicimus: sed hic intendit dicere q̄ si ex dispēsatione studiū vel statuto ecclie existēs in studio: pōt percipere prebendam hoc poterit studendo in curia.

Ebor⁹ ho re gb⁹ epi⁹ ꝑsonā ꝓncia.

¶ No. j. q̄ sol⁹ papa pōt ꝑcedere ꝓuilegiū solēniter benedicēti populum.

¶ No. h. q̄ ſ gb⁹ diuinis officijs det solēnis benedictio populo: q̄ ſ tribus: vt hic expatmst. Do.

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ Nota q̄ abbates possunt conferre sata conferre primam tonsuram per quam confertur ordo clericalis.

¶ No. q̄ si papa dedit alteri abbatt̄ priuilegiū benedicēdi pplm̄ benedictione solēnī: istud priuilegiū nō extēdit extra monasteriū ipsius abbatis: z loca sibi pleno iure subiecta: nā istud priuilegiū tēdit in diminutionem auctoritatis episcopalis: ideo ds stricte interpretari: vt minus ledat. Et si abbas daret benedictionē populo extra monasteriū vel loca sibi plēo iure subiecta: ipse delinqueret: z posset eius ēpūs punire: nō obstante priuilegio exēptionis: q̄ priuilegia rātū valent: quātū sonant.

¶ Glo. sequēs refert per questionē.

a ¶ Abbates. Ex hic de abbatibus exprimat: idē intelligo.

(ADDITIO. Idē Archidiac. ppt idēptitatē rōnis. allegā. ā. de ꝓsti. trāslato. benefacti. j. eo. vt aplice. Jo. an.) De pilotis: archipresbyteris. vel alijs q̄bus ꝑ priuilegiū ꝓcessum cēt: cū eadē sit rō: ista anteā decre. olim inter extravagātes inciebat: qui nōmulti.

(ADDITIO. De q̄ loḡt Guil. in spe. eo. titu. Jo. an.)

b ¶ Pleno iure. s. in spūalib⁹ z tēporalib⁹. ā. eo. cum z plantare. §. in ecclesijs. z. ā. c. qui ꝑ ꝓfessionē.

(ADDITIO. Dicit hic Archidiac. q̄ anā scripsisse q̄ tunc ecclesie pleno iure pertinēt ad monasteria: qui in eis sacerdotes instituunt: z eos obuocatione percipiūt preter stipendia ministroz de ꝓbē. quarītle. z. c. de monachis. vbi de hoc. z. xvj. q. j. in fīma. Joan. andre.)

c ¶ Solēnem. s. quā faciunt epi solēniter dicendo. Sit nomē dñi benedictū ꝛc. q̄ priuatā benedictionem exhibent etiā presbyteri simplices. xcv. dist. i. c. ecce ego dico.

(ADDITIO. Non tamē presente: episcopo. xxj. dist. demq̄. Joan. andre.)

d ¶ Alibi. s. extra ecclesias sibi pleno iure subiectas.

(ADDITIO. Dicit Archidiac. q̄ multi priuilegiati hoc male obseruant: ppter q̄ esset eis priuilegiū auferendum. Ixtriij. dist. vbi ista. z. c. sequen. Joan. andre.)

e ¶ Expresso. Q. mīrīcā q̄: ergo generaliter loq̄at̄ priuilegiā: hoc nō poterit nisi id in priuilegio sit expssum ꝛc. simile. ā. eo. lib. de here. inquisitores.

f ¶ Cōuolauerint. Ut ibi cōuertant z fiant monachi.

(ADDITIO. De eta. z qualita. cū cōtingat. dak cōsilium q̄ hoc nō fiat infra annū probationis: q̄ certū est q̄ postea extre posset z fraus fieri que precauēda est. de ser. nō ordi. c. j. ꝑ z ꝑtra. j. de. sen. excō. religioso. Joan.)

g ¶ Q. nasi episcopalem. Doc vtrit: q̄: vere episcopales habere nō possēt: scilicet vt possēt sertimare z alta facere que sant episcopalis ordinis. si igit̄ur abbas in parochia sua vel alto loco habet iurisdictionem in spūalibus q̄ altas de iure debet habere episcopus: etiam puros laicos nec confessos nec confitendos poterit clericare: alo nonficit enim episcopus laicum non sue iurisdictiōis ordinare nō pōt absq̄ licētia sui epi. ā. eo. lib. de tēpo. ordi. c. vlt. sic nec iste abbas talē poterit ordinare.

Ecclia qñ dicat spectare pleno iur ad mōachos Bñdicto solēnis q̄liter fiat.

tes [a] quos apostolica sedes in exhibitione benedictionis super populū speciali priuilegio insigniuit: in ecclesijs que ad eos pertinēt pleno [b] iure: qñ in eis diuina officia celebrant possunt post missarum solēnia z vespertinas: ac matutinas laudes benedictionē solēnē [c] sup populū elargiri.

¶ Alibi [d] autem publice aut per vias: ciuitates: castra: et villas: populis z plebib⁹ benedictionem facere vel impertiri non valeant: nisi hoc eis expresso [e] apostolico priuilegio sit cōcessum. ¶ Nec eis licitum sit alys q̄b⁹ monasteriorum suorum conuersis;

¶ Glo. sequens tria dicit.

h ¶ Tonsurā. Conferūr enim per ipsam clericalis ordo. ā. de eta. z qualī. cū cōtingat. Et hoc intellige ſm determinationē illius de abbate. benedicto z presbytero: saluo eo q̄ habeo de sup. neg. pcla. c. j. z possunt tales abbates ꝓferre etiā superiores ordines vsq̄ ad lectoratum inclusiue. (ADDITIO. Et faciunt hec pro abbatib⁹ q̄ benedicunt calices patenas vestes sacerdotales cruces z similia. de quib⁹. ā. de sacra vnctio. ca. vno. ante fi. de cōse. di. j. vestimenta. nasi benedicant z cōsecrant personas sortino z ree. rñ. q. j. ꝓcessimus. Ꝑ ꝓsecratione calicis in quo fit vnctio: vt in pdic. c. vno. abstinere debent. in alijs supradictis z similib⁹ vbi fit solus verbalis bñdictio: sustinerī pōt q̄ ad op⁹ suarū ecclīar id agūt: als abstinē debēt: cū nec solēniter bñdicāt pplm vt hic: nec aquā z bñdicāt solēniter. ā. de ꝓse. eccle. vel alta. aā. maxime q̄ eoz benedictio simplex ē vel ad plus mixta: vt no. in clem. de sta. mona. attendentes. §. statuimus. De mitratis dicam. j. eo. vt aplica. ā. j. glo. Joan. and.) Intr. dist. ca. j. in predicto ca. cum contingat.

(ADDITIO. Vide q̄ sibi dixi: vbi etiaz tenet Bos. z hic Archidiac. q̄ alteri conferens imprimit characterem. Joan. andre.)

i ¶ Indulto. Puta q̄ habent priuilegiū: q̄ quoscunq̄ etiam non subditos volentes ad eos ordinari: clericare z ordinare possint: teneo: etiam priuilegiorum seruabitur. ā. eodem porro. Lap. iiij.

Oratoria quatia debēt esse.

Oratoriuz quarī qñ debet in domo sua ergere pōt

Ordo clericalis ꝓfertur ꝓ forā primā tonsuram.

Abbates an possint bñdicē calices patenas: vestes sacerdotales: cruces et similia.

¶ No. j. q̄ exēpti delinquentes i loco non exēpto pūtī pñt p ordinarios. ad. B. ā. de. ti. c. j.

¶ No. ij. q̄ legati excōicatis lata sententia nō sibi cōmisso est nulla. ad. B. ā. de pēben. ca. ij. Domi.

Ecclesiarum libertates.

Ecclesiarum libertates.

Ecclesiarum libertates

Universidad de Deusto
Biblioteca

pul. in nostra .vide Jo. an. de Rho. signt. cuz olim. Domi.

mitto de meo ordinario: q̃ nō fuit dictum: ꝑceditur tali ꝓuilegium vt nō possit excōicari suspēdi: aut interdici a ꝑsonis etiā diocesano suo: ꝛ simplr fuit dictū: vt nō possez a ꝑsonis excōicari suspēdi vel interdici: vtrū ꝓ hmōi ꝓuilegiū ꝓdimat meo diocesano potestas: vt nō possent me excōicare: iterdicere: vel suspēdere. Rñdet roma. pon. q̃ nō: ga meū ꝓuilegiū non extenditur ad ordinariū: ꝛ ad alios tales. Et ista sunt vera q̃n ꝓuilegiū tale fuit ꝑcessum certe ꝑsone particulari: secus si esset cōcessum alicui ordini vel loco religioso: puta tali monasterio: tunc enim religiosi illius monasterij non ꝓsit excōicari: suspendi: aut interdici a ꝑsonis indice et ab ordinario: sed ꝑsone particulares ꝓsit nisi essent rectores: vel regine: vel eoꝝ filij: q̃ et tales ꝑsone particulares nō ꝓsit excōicari: suspēdi: nec interdici a suis ordinarijs.

a ¶ Cuiuscunq;. Infra moderabitur istud ꝑbm. Et olim decr. istā extraganꝫ erat: ꝛ incipiebat: q̃ pio qualitate: al's q̃n. Joā. and.

b ¶ Aliquocunq;. Intelligas nisi a papa vel legato de latere. j. de verbo. sig. veniens. j. resp̃so. Et hoc idem ꝓuilegium intelliguntur habere hi qui sunt recepti in speciales filios Romane ecclesie: si autem in speciales ꝺilectos: tunc sunt exempti. j. eo. si papa. §. similr.

c ¶ Cōcessa. Tolle q̃ est. j. de fratruz nr̃oꝝ ꝛc. redeas supra illis: ꝛ tolle q̃ est. j. cōtra rat exceptis per que ꝛc.

d ¶ Filijs. Est sile q̃ habes. ā. eo. li. de offi. dele. c. vlt.

(ADDITIO. Et in cle. de bapt. presenti. Est tñ etiam dissimilitudo: quia decre. vltr. nil dicit de filijs. ꝛ decre. presenti. dicit de liberis. Et addit de ꝓcipuis. Joā. an.)

e ¶ Rōne. Sic ḡ intelligaf. ā. eo. c. j. §. in eos. ꝛ sic nulla correctio: vt ille. §. loquaf. de ꝓuilegio ꝑcesso religioso: nō ꝓpter ꝑsonā: sed ꝓpter locū vel ordinez: vt si ordo ꝓdicator vel minoꝝ sit in hoc ꝓuilegiat' vel monasteriuz sancti Proculi: fiaf relgiosus aliqs sue ꝓgatiua ꝑsone haberet hoc ꝓuilegiū: secus esset.

¶ No. j. q̃ De iure cōi abbati b' et alijs inferioribꝫ plat's ab epīs nō cēpetit vsus mitre rōe sue dignitatis.

¶ No. ij. q̃ ꝓuilegiuz: lz fit

Lap. VI.

Ut apūce. ADDITIO. Dicit Urchl. q̃ incipiebat ex pte. Sufl. in Spec. co. ti. ℣. Abbas quoq;. Dicit q̃ incipiebat. Exigit. Et hec est veritas.

(¶ Primo ꝓmittit ꝛ constitutionē cām. Sed o ꝓstitutionē ponit ibi. De fratruz.] Et hec duo facit: ga Primo pudet de locis ꝑditoꝝ. Sed o de alijs. ibi. In alijs.] Iteruz ꝓma statuit de exēptis. Secunda de nō exēptis. ibi. Nō exēpti.] Equissima fuit hutus decr. ꝓuisio: vt. j. patebit.

¶ Pro intellectu hutus. c. est ꝓsupponēdū: q̃ epūs ḋi celebrare in vestimētis epalibus q̃s est indut' ornamēto pōtificalibus: que sunt quatuor. i. mitra: baculus pastoralis: annulus: ꝛ compagus. Unde mitra que habet duo cornua: designat duo testamēta: vetus. i. ꝛ nouuz. Et fuit ordinatū q̃ epī haberēt mitraz ad instar Moysi: qui re-

cepit duo testamēta. Baculus pastoralis: qui ḋ ē regimen. Annulus: qui ḋ ē sponsalicium: qd ḋ ē crossa. Aliud est annulus: qui ḋ ē epūs in signum matrimonij inter ipsos ꝛ ecclīam. Aliud ḋ cōpaguo siue caligę epāleo: que alio nose dicunt sandalia.

¶ CASUS. Aliquis Abbas a sede aplica obtinuit: vt posset vti mitra et aliqs ornamētis epi scopalib' v: iste Abbas cōparuit in synodo epali vt tenet: q̃ non erat exē: vel erat exem: tñ habebat potestatē non exēpti ratione: cuius tenebatur comparere in synodo: ꝛ certuz est q̃ iste Abbas debz eē sodez statu in quo debebat missam: et ipse fert mitrā ꝓtectorem mitra epali puta q̃ sua mitra medio habet lapides ꝓciosos. Itē habet lamias aureas vel argenteas: vtrū possit vti ista mitra: Rñdit q̃ nō poterit vti tali mitra quātumcūq; sit exēpta. Utruz autem exemptus possit vti mitra auriphrisiata non ḧsite lamiñas: aut gēmas: Rñ. q̃ sic. si autez nō sit exēptus vtetur mitra alba ꝛ plana nō auriphrisiata: cōdiu erit in synodo ꝛ in concilio. Et istud ordinatuz fuit ne detrahaf auctoritati ꝛ honori epali: q̃ ignoraīes putant q̃ ille qui habet maiores ornat' sit maioris auctoritatis. Iuxta illud. Duc decorant hoscq; quez vestimēta decorant. Ter. | Ecclesiaz suaruz.] Unde matrimoniū cōtrahit solū inter epm ꝛ ecclīam: ideo episcopuo debet portare annulū. Et quo sequit q̃ alij inferiores plati nō debēt portare annulu. Ideo dicit Joā. and. q̃ clericus annulat': aut est epūs: aut fatuus. Q̃ verū est nisi habeat aliam dignitatē: vt q̃ est Doctor. Duc enim in signū matrimonij inter ipm ꝛ scientiā pōt deferre annulum. | Auriphrisiatis.] Ideſt non habentes lamiñas: neq; lapides pretiosos.

f ¶ Nō cōpetit. Quia sunt ipsi plati ulteriores epīs.

¶ Glo. sequens soluit que ſtio.

g ¶ In ecclesiaz suaz. Idez puto. (ADDITIO. Et merito: cum fortiora sint ꝓuilegia data personis ꝓtēplatione ecclīarū q̃ ꝓtēplatione ipsaruz. ā. c. pri. Joā. and.) Si alicui inferiori plato ꝑsonaliter ꝓpter ipius ꝑsone prerogatiuā fuerit ꝓtuli ꝓuilegiū tale cōcessum: qd interdū cōtingit: vt. ā. de ꝑscrip. cū in tuā tute. Ubi ꝓpter prerogatiuaz ꝑsone ꝑcessum fuit epō ornamētum archiepale.

h ¶ Sic tamen. Conco. ā. eo. c. j. inpiis.

¶ Glo. sequens rationem exprimit ꝛ notat.

i ¶ Dignitatē. c. ꝺiſt. rōnis. Hoc vult dicere: veniebat Abbas ditissimus in hoc ꝓuilegiat' ad cōcilij epale habeno pulchriora ornamēta ꝛ mitrā epō: ita q̃ ipse per inspectionē ornatuum videbat epos. Idem in ꝓuinciali: ubi enim in ornamētis precellebat alios epos: qd satis erat indecēs ꝛ scandalizabanf epī. pndere ergo equiter voluit: ita

strictē interpretādo: tñ ꝛ taliter ītelligi ꝛ frustrek suo effectu. Domi.

Versus.

Scholares reſpōdēdi tñ q̃ vestes de ciclatō ꝺ̃ꝺ̃ꝺ̃

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ Integraliter. Ne precedentia vel sequentia arteant articulus de quo contendit. ff. quēadmo. testa. ape. l. ij. §. diem. 7 a capite edenda est ratio. ff. de edē. l. argētarius. §. j. 7. l. j. §. editiones. 7. §. edere non videtur: 7 approbatur hic opi. Inno. qui hoc qđ hic dicit notabat. ā. de fi. instru. 7 inquit. in fi. (ADDITIO. Ubi de qđ ibi no. in vlt. glo. 7 qđ ibi dicam. Joā. and.) Et repro batur opi. Bosthien. qui ibi no. 2 trariū: scilz q̄ priuilegium erat legendū 7 exhibendū solum in illo ca. de quo erat questio. naz si totus tenor legeretur posset lectio dare litigandi materiam sicut edictio: qđ est cōtra mentē ipius decre. contingit. que debet verbis preferri. de vbo. signi. intelligentia: sed non statur huic: sed prime rationi: nec ita ex simplici lectura oritur litigandi materia sicut ex trāscripto: qđ plurib⁹ viebus et noctibus videntes 7 perlegentes aduocati litigā inde sumunt vt ibi: et lz vtraq; optimo satis habeat equitatez: prima tamen magis ratione 7 illo textu fulcitur: et ideo hic approbaf.

¶ Glo. seq. obiecit 7 soluit.

b ¶ Tradere. Vnde quare reus probare compellitur et edere ppria instrumēta contra se. contra id. ā. de probaē. c. j. C. de eden. l. qui accusare 7 Dic q̄ iste priuilegiatus siue agat siue excipiat: habet probare ex eo q̄ de iure cōmuni intentio eſt est fundata: 7 qđ dicit de edictione locum habet in priuata vel propria scriptura: qua quis vsurus nō est: porro in cōmuni vel propria scriptura: qua quis vsurus est: locum non habet. quod dic et no. in predic. c. j. de probaē. 7. ā. de fide instru. H. perpetuus. ff. de edē. l. j. §. editiones. 7 in cle. de vsu. ex grādi. in glo. vide qđ ibi.

c ¶ Solūmodo. Quia non simul allegant priuilegium 7 prescriptionem. de quo in sequēti. §. tractabit.

d ¶ Canonicam. Quadraginta annoz vt. j. sequēs cuz titulo. qđ dic vt. ā. eo. lib. de prescrip. c. j. Joā. and.

¶ Glo. sequens obiecit 7 dupliciter soluit.

Ordinarij pōt cognoscere de cā sue ecclie: lz non de sua pōa.

e ¶ Ordinarius. Vtruz est quio ordinarij cognoscāt in causa sua. cōtra id. l. ij. q. iij. c. j. C. ne quis i sua causa. in rubro 7 nigro. Sol. ordinarius vbi cognoscit de causa ecclesie: lz nō de ppria. qđ dic vt no. ij. q. vij. si quis erga. de clerī. male. c. j. 7. j. de pe. romana. Item ordinarius dicit suam esse iurisdictionē: 7 ibi dicitur hoc negat 7 bene cognoscit an sua sit iurisdictio. ā. de rescrip. li⁹. ff. de iudic. si quo

ex allena. Sed ad omnē suspitionē vitandam melius videtur id expediri per delegatoz: vt sequtur. ā. de so. cōpeē. si quis contra. 7. ff. de iur. om. iudi. l. pretor.

(ADDITIO. Idez Joā. mona. Archi. remittit ad no. per Inno. d vlati. Pterea. de cens. venerabil. de ver. sig. ex parte. Joā. an).

f ¶ Vniusmodi. Canonica. l. nec potest subditus obedire illam prescribere cōtra prelatum. quod dic vt. ā. de prescrip. cum non liceat.

g ¶ Munitos. Et sic allegās hec duo simul auditur. vt. ā. de prescrip. auditis. (ADDITIO. Ubi de hoc. 7 de ñ. fig. abbate. Jo. an.) Cōtra eo. tit. venīēs. dic vt dixi. j. de reg. iur. nullus plurib⁹.

(ADDITIO. Archi. remittit ad no. xxij. d. ḡḡ. in glo. sic ergo. Joā. and.)

h ¶ Per se. Sine prescriptione.

i ¶ Predict. ā. j. 7. ij. responso.

k ¶ Innocē. xl. Quia minor nō curritur contra ecclesiam xvj. q. iij. quas actiones. ā. de prescrip. de quarta.

l ¶ Violéta. Sic possidentes cuz pacti debeant penam: ergo non premium. j. eo. lz eo. li. de preben. enim qui. xvj. q. prima. legi.

(ADDITIO. Joan. mona. allegat de translat. inter. §. sed neqz. ff. solu. matri. fiab hostibus. Joan. andr.)

¶ Glo. seq. alle. vnam 2coz. signat vnū 2tuz 7 remittit.

m ¶ Precario. Sic. ā. de resti. spol. olim. j. lz ex iij sta fit ista cā possidendi: non dat tñ titulum prescribendi ne ille qui precario concessit ex liberalitate sua illiberalitatē reciperet contra nām contractus. ff. de preca. l. j.

n ¶ Turbentur. Nec idem si solum priuilegium allegarent: vt probatur in sequē. §. in prin.

o ¶ Jure cōmuni. xvj. q. vij. omneo basilice.

p ¶ In eoſdē. Nota quātus sanoz ꝓuilegio debeā. Est etenī 3 priuilegiū ex se sano: abile: lz pscriptio odiosa. ā. de decī. tua. 7. c. ex parte. 7 dixi de hoc. j. de regu. iuris. odia.

Capitulū. vij.

Episcopoz. ¶ Primo ponit quadruplicē phibitionē. Secdo penā adiecit pensatis ibi. Qui 3o. Dodie aggravata est pena. quod dic vt de sepul. in cle. eos. 7 in cle. de sen. exō. ex frequentib⁹. Jo. an.

¶ CASVS. Propter delicta committa Pictauen. fuit ei ultro Pictauen. interdicta ite. dicto ghali: 7 tot⁹ comitat⁹ Pictauē. in ḡ comitatu Pictauē. sunt alig exēpti fm veriorem intellectū qui putātes se nō teneri ad interdictū qđ otocesanus ꝓposuit: eo q̄ sunt exēpti: prēnūt illud inter-

¶ No. j. q̄ decret. appellatione cōtēpta nō hēdit effectū suū in tuitione iuris cōmunis. Quid alia ꝓpe decretz. vi-

dictū: 7 celebrāt diuina officia tamlo apertis 7 alta voce. Certū est q̄ a iure antiquo fūt aliq̄ pene ītroducte ꝛ nō obseruātes interdicta: lz vtz vltra illas penas sint alie pene ītroducte: 7 licet q̄ sic: qz est eis ītrdict⁹ ingressus ecclie: donec fuerit satisfactū ad arbitriū eſt. Et notāter dī ad arbitriū: q̄ nō tenent satisfacē ad dictū epi nisi vt bon⁹ vir fuerit arbitratus. Sed quid: pone q̄ epo petanti. ptulit 1 aliquos suos subditos sniam excōicatiōis: 7 mandauit epo vt tales subditi nō reciperent ad diuina: Certum est q̄ tales nō debēt ad diuina admitti. Sed qd: q̄ lz epo mādet subditis vt illos nō reciperēt ad diuina: nō tñ mādat exēptis: vlqđ exēpti pñt tales excōicatos admittere ad diuina 7 Licet q̄ nō: 7 sic cōtrariū fecerint licet runt predictā penā: q̄ eis est interdictus ingressus ecclesie 7 efficiuntur irregulares in ca. 1o qui. de senten. excommu. j. eo. lib. Terminus. [Concediturne cap. alma. j. de senten. excommu. eo. lib. scilicet basia voce 7 famis clausis.

¶ Nota primo q̄ diuina officia nō debēt ppl'o celebrari in locis interdictis: 7 celebrātes in locis interdictis scirunt graues penas: 7 maioreo penas incurrit exēpti q̄ nō exēpti. l. presbyteri. C. de epis. 7 cle. vbi magis puniēdi sunt illi q̄ plurimum honoris ex principe susceperūt: ideo si exēpti delinquāt: grauius sunt puniēdi q̄ ceteri. Item q̄ isti priuilegiati gaudētes de isto priuilegio: plus ceteris violabant interdictum: ideo ꝓpter frequentiam delicti ordinatum fuit q̄ plus ceteris puniretur.

¶ Nota vlterius tacta glo. q̄ celebrans presente excō municato nō est irregularis: sed est ei interdict⁹ ingressus ecclie: tñ est ꝓtim⁹ irregularitatis: qui si se fmiceat diuinis efficit irregularis. c. 1o q. de sen. excō. istomet libro.

¶ Nota vlterius q̄ appellatione sacramentorum ecclie non venit sepultura.

a ¶ Communitū. De somio videbio. j. eo. titu. si papa.

b ¶ Interdictio. Dicit clemē. de sent. excōmu. ca. j.

c ¶ Ordinarijs. Sic. ā. eo. titu. cum 7 plantare.

d ¶ Delegatis. Delegati ergo interdicere pñt. ad idez ā. de offi. delega. ca. j. 7. ca. sane. ij.

(ADDITIO. Saluo quod habes in extranag. Bonifacij: prouide attendentes. Joan. andre.)

e ¶ Del a iure. Vt. ā. eo. lib. de clec. vbi pcnlū. §. ceterū. 7. ā. de censi. ḡḡ. 7. j. de pe. felicis. in fine.

f ¶ Officia. Celebrās presente excōicato maiori excōmunicatione vel interdicto nō est irregularis. j. de sen. excōmu. lo qui. vbi de hoc. Interdū tamē lz celebrare presentibus interdictis. qđ dic vt. j. de sen. excō. c. vlti.

g ¶ Sepulturam. Vide cle. de sepul. eos qui.

h ¶ A iure statutas. Sicut diuersa sunt narrata: sic diuerse petitiones iuris fi qui celebrant in ciuitate castris vel villis nisi ḡtēs eis a iure pmittit: cōpescunt per ordinarios. ā. eo. auctoritate. ñ celebrāt in loco interdicto vl-

Delegatꝰ pōt ecclesiā interdicere.

Celebrās pñte excommunicato nō ꝓpterea est irregularis.

Celebrās pñte excommunicato maiori excōmunicatione vel interdicto nō est irregularis. j. de sen. excōmu. lo qui. vbi de hoc. Interdū tamē lz celebrare presentibus interdictis. qđ dic vt. j. de sen. excō. c. vlti.

tra q̄ a iure pmittit scienter sunt irregulares. j. de sentē. ex. lo q. lz si pñtib⁹ excōicat⁹ celebrāt: sec⁹ vt ibi. ā. dixit.

¶ Glo. seq. primo ostēdit vicinitatē irregularitatis. secūdo tractat an in nō exemptis locis habeat ista pena.

t ¶ Ingressum. Doc aduerte: q̄ vt dixi. ā. lz gdam ex istis nō sint irregulares: tñ per decretū istā sunt vicini irregularitati 2hende: q̄ si post hmōi interdictū in ecclesia celebrauerit vt primo irregularitatē incurrunt: vt. j. de sen. excō. lo cui. Scire debeo q̄ qđā. (ADDITIO. Jo. mo. i pdicta decre. lo cui. Jo. an.) hāc decre. 7 eius penā dicūt locuz hēre tñ in exēptis. 7 pro eis facit: q̄ multo maioꝛ pena sunt dign̄ qbus cā plurimuz honoris per iusticiā ꝓ cipā est delatū reperiunt in crimine. C. de epis. 7 cle. l. presbyteri. Et est canonizata. v. q. vlt. presbyteri. vnde dicāt hoc statutū circa eos tm: ne priuilegiorū preteritu flagitiosꝰ crescat auctoritas. C. de priuileg. scho. l. ij. lib. xij. lz 2tū credo. l. hanc decre. 7 eis⁹ penā habere locū et in nō exēptis: p l'am q̄. ā. dicit ḡtēs: 7 c. q. d. decre. ista q̄ vult et exēptos nedū nō exemptos hac ꝓstitutione ligari. ad idē. ā. de preben. c. j. cū similibus.

k ¶ Constituerunt. Sic. ā. de immu. eccle. qđ. Cap. IX.

Per exemptionē. ¶ Extimit q̄dā eccleſia: q̄dā ep̄s suus canonicē: q̄dā clericī. Ista tria qđ ipotēt ordinate declarat. Et tria facit hec decre. que satis patēt. Secūda ibi. Verū. Tertia ibi. Si aūt. Et emanauit declaratiue ad ea que no. Inno. 7 Bostiē. ā. eo. cū capella. 7 ca. recepimus. 7 fuit sumpta de extranagāti Innocen. que incipiebat ad perpetuam.

(ADDITIO. Sual. in Specu. eo. titu. ver. item licet. allega. ca. cū super. que in sum. dicebat: q̄ abbas contra eſm agēs super exemptione ecclesie monachoz 7 parrochianoz incurrebat vltimo: quia nil de parrochianis in priuilegio dicebatur. Joan. andre.)

¶ CASVS. Papa per suū priuilegiū vel indultū exemit aliquā ecclesiam a iurisdictione diocesani per vnam de formis in ca. sequenti. q̄ dixit papa: talem ecclesiam eximimus a iurisdictione ordinarij: vtrū per hoc videatur papa nō solū exemisse ecclesiā a iurisdictione ordinarij: sed etiam ministros ipius ecclesie: Resp̄det q̄ nō. Ut ponamus q̄ est aliqua ecclesia ꝓpentualis vel collegiata: in qua est rector habēs administrationē: papa illā ecclesiā eximit a iurisdictione ordinarij sub hac forma. Talem ecclesiam eximimus: vel per aliam formā: vtrū videatur tūtūmodo locus exemptus: vel vtrum cum hoc videant monachi exempti 7 etiam rector parrochialis qui est vicarius perpetuus: Resp̄. q̄ per illud priuilegium videt solum exemisse ipius monasterij religiosos clericos 7 cōuersos: sed nō videt exemisse vicariū perpetuū neqz populū ipius parrochie: 7 ideo ipse vicarius remanebit sub iurisdictione epi. Sed quid ponamus q̄ papa per suū priuilegiū exemit canonicos ecclesie pictauē. in

Celebrās pñte excommunicato nō ꝓpterea est irregularis.

¶ No. j. q̄ appellatione cōtēpta nō hēdit effectū suū in tuitione iuris cōmunis. Quid alia ꝓpe decretz. vide textuz de capel. mona. capi. j. Domi.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Nobilis

qua sunt ministri vel diversi status: qi sibi sunt capellani: nō tñ sunt canonici: vt ibi videant exempti capellani. ¶ Addet q nō: ettā si eēnt ministri habētes dignitatē: dū tñ nō haberēt canonicā in ecclia picta. Secus si papa in suo primilegio est usus vocabulo cūcti: puta qz dicit. Nos eximimus a iurisdictione ordinarij clericos ecclesie pictauesi. qatūc vr eximisse oēs ministros ecclesie ipsius ecclesie.

¶ No. j. q exempta aliā ecclia a iurisdictiōe epi: vident exempti sil' ministri ipsius ecclie: quia istā exemptio ecclie dicit exemptio realis: z ic extēdit ad psonas.

¶ No. q qñ eximitur ecclia vt locus exempt⁹: z ēt ministri illius ecclie: nō aūt vicarius ppetu⁹ deputat⁹ ecclie parrochiali: neq; prochiani illi⁹ ecclie per illud primilegiū sunt exempti a iurisdictione diocesani.

¶ Nota q appellatione canonicorum veniunt solum habentes canonicam in ecclesia.

¶ No. q appellatiōe clicoz veniūt oēs ministri ecclie.

¶ Glo. sequens soluit questionem z remittit.

a ¶ Ipsa ecclesia. Cōl altero pm ea que dicit pm Ber. ō. eo. c. j. z subintelligit exempta, z bene pz per hoc. c. per decre. ſſlā. ō. eo. lib. de prebē. ¶ Iuxta. j. q. erimit ecclesiaz cathedralē ne sub ḡiali vocabulo ecclesiarū cuitatis itel ligat eremisse ola ēt minora bificia de ecclia: vt ibi dicit.

b ¶ Non autem. Subintelligitur exemptio zc.

c. ¶ Curā hz. Unde taleo pies dyteri habēt institui ab epō z itelligunt esse ppemt: qz nequeūt ablq; rōnabili causa ertunc ab epō amoueri. ō. eo. lib. de capel. mo. ca. vno. z hoc casu pp hāc curā z ppm nō exemptā: prelat⁹ exemptus vadit ad synodū episcopalē. ō. eo. ad aplice.

Prelatus exempt⁹ habēs curaz z populuz nō exemptū tenet ire ad synodum.

d ¶ Parrochiani. Sicut aliō est clericus: aliud ē ppius ō. eo. ex pte. j. z. j. de sen. excō. ſi ſnia. j. rſſlo. ſi huic. j. rſſlo vī ẓtcē. ō. de ſpō. fig. cū ctiel. (ADDITIO. De varia significatiōe ẓ hz eccliā ibi no. z l. cor. Jo. an.) vbi nōie eccliē cathedralis itelligit solū capl'm nō sterilores clici vl' puerſi: lz ibi de turamēto logē qz stricte itelligit: nec extēdit ad eos de qb⁹ nō fuit cogitatū. ō. de iureiur. c. peruenit. ſdictio aūt ita pēdet penes ēpm z capl'm qr nō penes inferiores clericos: intelligaē ergo iuramentum ibi pm formam iuris cōmunis. ad idem. ō. de iureiuran. ad nostram. ij. ō. de verbo. fign. super quibusdam.

(ADDITIO. Cōcor. Archi. ō. eo. lib. de ſpō. ¶ Iuxta. j. Sed Jo. mo. quid voluerit nō capto. Jo. an.)

¶ Glo. sequens argu. pro Jo. z Bernar.

e ¶ Nō ät eccliā. Bñ ẓ dixit Jo. z Ber. q no. ō. de test. regſſtl. in glo. hic rſpōdēt: qr ſi qd legaē canonicus nō itelligit legatū ecclesie, per. l. ff. de reb. du. l. ciuitas⁹.

(ADDITIO. Unde qz dixi sup glo. precalleg. Jo. an.)

¶ Glo. seq. querit argu. affirmatiue z soluit p tertiū.

f ¶ Alīs eīno clerici. Sed nunqd per hoc erūt exempti puerſi z oblati nō clerici? Arg. q fic. rij. q. j. vno. p tertiuz credo per hoc. c. q stricte sumit ista primilegiū exemptionis vt sonāt: z qi non repetit de puerſis z oblatis. vt. ō. j. rſſlo. qz ſi voluisset intelligi expressisset. ō. de decī. ad audientiā. ad idē. ō. de elec. q ex eo. Jo. an. Cap. X.

¶ No. j. q posita f

Ꝺ papa. ¶ Dec est optima decre. in mā sterpta, stiolo primilegiorū. Prio distinguēs inter ista narrationes ista ꝑ papa ꝑ pdant plene: ſi sē de suo facto: z sup his fundetur intentio spā. Argumēntuz a verbis valet.

ua z assertiua. Ponit ser formas ista⁹ que assertiue prelate saptāt exemptionē: z de vltimis quatuor rōnē subdit. Secūa ibi. Et est idē. j. Ponit alias octo. z sic quatuordecim vsqz ibi. Nō sic. j. z ibi ponit tres formas ꝑ quas nō dat exemptio vsqz ibi. Licet. ubi de formis aliis prestatur. Jo. an. Et de ista no. p Inno. z hosti. ō. eo. recipimus. z p ipm hostē. ō. eo. cū capella. Joā. an.

¶ Illud. ca. ponit formas ꝑ quas pōt pbari exemptio aliqñ.

¶ CASUS. Ebo picta. vel epūs officialis volebat punire z corrigere titiū de aliq excessu: vñ fec ipm citari ad cōparēdum pſonalr z se purgaturū sup tali excessu. Titius ꝓtuus in termino sibi assignato cōparuit z opposuit q erat exemptus a iurisdictione epi: z ideo petebat remitti ad suū iudicē sine ꝓiudicio suoz primilegiorū. Certū est q stricto epi sive epūs officialis est fundata de iure cōi: nō iste titius tenet ꝓbare suā exemptionē. ō. eo. c. cū pſone. vnde titius ad pbandū suā exemptionem pduxit quādā iustrm delegatorū in quo dicebat. Cōque stus est nobis talis titius romane curie immediate subiect⁹: vtrū fuerit sufficiēter pbata exemptio: Rñdeo: nō: qr illa verba narratiua nō facit fidē sed solā verba dispositiua: nisi in verbis dispositiuis cōtineret q talis titius est subiectus romane curie. Sed vellē isformari que verba sunt necessaria ad hoc q aliqs dicat eximia iurisdictione ordinaria: z per que verba pōt probari exemptio: Rñdeo q pluribus modis pōt pbari exemptio: dūmō ꝓbetur per vnā de formis que sequunt in lra: videlz si dicat papa in verbis dispositiuis. Nos talē ecclesiaz eximimus a iurisdictione ordinarij. Vel sic. Dicimus talē ecclesiā pertinere ad ꝓprietatē beati Petri. Vel sic. Dicimus vel declaramus talē ecclesiā subiectā romane ecclie: vel ad romanā ecclesiā nullo medio pertinere. vel asserimus talem ecclesiā nullo medio ad romanā ecclesiam pertinere. Sed quid ponamus q in verbis assertiuis dixit papa in suo primilegio vel in sua. Nos talē ecclesiā asserim⁹ exēptā a iurisdictione ordinarij. vel asserimus talē ecclesiā spectare ad ius z ꝓprietatē bti Petri: vtrū sufficiēter pbet exemptio: Respon. q sic. Nā oēs ecclie de iure cōi spectant ad romanā ecclesiaz: ideo si papa in primilegio suo vel sententia apposuerit ista verba: in verbis dispositiuis vl' assertiuis debēt illa verba aliqd operari. Sed qd qr papa dixit in suo primilegio: q talis ecclia possit libertate romane ecclesie: vtrū sit pbata sufficiēter exemptio: Rñdeo q sic. Idē si dicat papa: talis ecclesia in signiz libertatis soluet annuū censum. Secus si diceret solum papa indefinite q talis ecclesia soluet annuū cēsum ecclesie romane. Idem si dicat q in tali ecclesia nō audeat collocare ordinarius suā sedē: tunc eni videt talis ecclesia primilegiata. Sed quid ponamus q papa dixit in aliqua sententia vel primilegio. Nos recipimus tales religiosos talis ordinis in nostros proprios z specialiter subiectos romane ecclesie: an videant isti exempti a potestate ordinarij: Rñdeo q sic. Secus si dixisset papa. Nos tales recipimus in ꝓprios z spāles filios. Nam per illa ꝓba nō viderent exempti a iurisdictiōe ordinarij. Idē dicendum est si papa aliqbus cōcedat indultuz vel primilegium: vt

legē gra exempti nō restringit legē ad ea sing expressing: sō extendunt et ad alia similia.

¶ No. q. q exemptio appellat libertatē: z q illa allegando ea ꝓbare vti. ō. eo. c. cū pleno. Dom.

gium: vt a quo ℈ nō possint exēcitari: vel suspēdi: z q in signū huius soluāt eccle romane annuū censum, naz per illa verba nō videnī exempti a iurisdictione diocesani. Postea dicit roma. ponē. in fine: q pro pfitt non potuit cogitare oēs formas quas pōt ꝓferri exemptio. Nam per alias formas pōt probari exemptio: dūmodo ꝓsit de mēte pape.

¶ Glo. sequēs exēplificat.

a ¶ Pulcipaliter. Puta ipetrat libās prelat⁹ sup revocatione rei ecclīastice male alienate: qb⁹ di: questus est nobis. T. prelat⁹ talis ecclie nobis immediate subiecte q: predecessor eius zc. vn de talia verba solemnis vocare narratiua non assertiua: vnde. j. segtur talia verba narret. Ala ſſ bene cōcor. tñ. q. vj. hoc quippe. z quod sbi no. in. j. glo.

(ADDITIO. Ut de qō no. in clemē. de ꝓba. l⁹ts. in glo. narratiuis. Archiē re mittit ad ſſ. Zzo. de sal. can. ad ec. et rir. dñi. c. j. ℣. tnqz. in glo. hoc est. arg. ſbdit etiam hic tollī opinio. quam no. Bernar. de rescrip. nōmlli. in gl. ſic ergo, vltra medium. Joan. andr.)

¶ Glo. seq. signat ꝑtarium z soluit.

b ¶ Probata. Cōtra vidē quod no. Bersi. ō. de cēn. cum olim. in. j. gl. vbi dicit q statur publice scripture in qua cōtinet de fund⁹ ẽptus: lz illa facta ob

Narratiua ꝓba pdant plene: ſi sē de suo facto: z sup his fundetur intentio spā. Argumēntuz a verbis valet.

aliud sed illud habeat locuz in ista ꝓbatione finium: que fit per arg. ō. de ꝓbā. cum causam. z cui ius cōmune non est ꝑtrarium. sed hic ius cōmune est ꝑtrarium: z sequerētur hoc casu plene probationes: z ideo secus.

c ¶ Asserat. No. quia. ō. dixit narret: ergo hic de asserit⁹ sibi de narratiuis. Dodie plene ꝓbant narratiue literarū papalū si sunt de suo facto: z super his fundet⁹ gratia: vel ipius intentio. per clemē. de ꝓba. literis. Et vide quod ibi no. in glo. antepenulē.

d ¶ Eccliē. ō. de restī. in integ. c. ij. de arbi. cum tpe.

e ¶ Sine medio. ō. eo. cum olim.

f ¶ Glo. seq. alleg. cōcor. arg. z remittit.

(ADDITIO. Et cōcor. quas hic alle. Archi. ibi innēles in vlt. glo. Joā. and.) Et nota arguendū a verbis. ō. de decī. ad audientiā. de quo dic vt no. xxij. q. ij. humane.

idem si primilegiū cōtineat: vel ipse papa per modum exprimat supra scriptum: q ecclesia sit libera: seu q potiatur romane ecclesie libertate: vel q in hoc ꝓrogatiua gaudeat speciali: aut si dicat indefinite q ecclesie romane annuum censum soluat ad percepte iudicium libertatis: siue q ipam ecclīam eximit ab ordinary potestate: vl' q nō audeat illic episcopus cathedrā collocare: aut impendi (seu ordinatione: cuius leuissimaz faciendi) exercere aliquā potestatē. ¶ Similiter si aliqui recipiantur in ꝓpios z speciales subiectos cēsentur exempti. ¶ Non sic si in ꝓprios z speciales filios romane ecclie sint suscepti: tales quippe exempti ꝓpterea non existūt. ¶ Si vo dicat simpliciter q aliqua ecclia romane ecclie annuum censum soluat nō ꝓpter hoc exempta ecclesia dici debet.

¶ Idē dicimus si circa aliqua per primilegium ꝓcedat libertas: z clausula de censu annuo pſolvendo sequatur: vt si aliquibus q ab alio: q a papa seu eius legato excōmunicari: suspēdi: aut interdici nō possint: vel aliquid

Papa recipiendo aliqō in filios nō cēsetur eos eximere.

hoc pz etiā. ō. in ḡrto exēplo. Sufficit. n. q dicat ſpaliter ad romanā ecclīaz ptinere: vt ibi. Joā. an.) Sed lz aliqs sit filius nō sequitur q sit specialis subiectus: quia vnius potestatis filius alteri potestati posset esse subiectus.

(ADDITIO. Sicut z filij⁹ meus mihi: z alteri potest esse seruus. ff. ad. l. fal. l. precia. Joā. andr.) Et ideo aliud hic aliud ibi: filiatio ergo amorem z primilegium venoter specialis subiectio exemptionem.

m ¶ Censum. Nō enim oēs ecclie exēpte solunt censum: nec oēs qui censum soluūt sunt exēpte. ō. eo. ti. recepimus. Unde nō probat hoc esse zc. C. de probat. ad probationem. ā. de offi. delega. cum contingat.

n ¶ Idem dicimus. Scilicet q non propter hoc exempta censebitur.

o ¶ Nō possint. De qua dic: vt. ā. eo. ne alīq. Joā. and.

¶ Glo. seq. no. alleg. concor. z dat finalē.

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ No. ꝑmo q de ture tpe interdicti si est licitus dina celebrare. Do die: vt in c. alma j. de sent. excō.

¶ No. ij. q̄ ꝓuilegiā nō extēdit ꝑncipaliter ad altas ꝑsonas q̄s expressas. Domi.

a ¶ Subiecti. Ergo no. q̄ vnū z idē verbū diuersificatur ꝑm adiecta. (ADDITIO. Et ꝑm mām: vt dicaz. j. de sentē. excōmu. si ciuitas. in fi. j. respōso. Joan. and.) ff. de ꝓtrahen. empti. l. q̄ sepe. §. neminem. z ff. de ver. signi. l. qui venenum. Unde si inde fuerint vocatur q̄ ad iudiciuz percepte libertatis

ꝑ. §. diuisa distinctia totidē dubia circa ꝓuilegium de celebrando tpe interdicti. Declarat not. per Bern. Innocē. z Hostie. ii. co. quia nōnullis. Joā. and.

¶ CASUS. Ponamus q̄ aliquis clericus vel religiosus fuerat interdictuz per papam in pena delicti per eos commissi vt nō possent celebrare diuina tēpore interdicti: etiā tanto clauso: postea isti clerici vel religiosi accesserūt ad apostolicā sedem: z lpetrauerunt indultum z priuilegium:

soluat censum exēpta dicitur: vt. §. §. z est idez: si post certam libertatez: non ꝓpterea vltra id intelligitur exempta: vt hic. Et est simile. ii. de donati. pastoralis. Capim. XI.

Licet. ¶ Sūt quatuor dicta p. §. diuisa distinctia totidē dubia circa ꝓuilegium de celebrando tpe interdicti. Declarat not. per Bern. Innocē. z Hostie. ii. co. quia nōnullis. Joā. and.

¶ CASUS. Ponamus q̄ aliquis clericus vel religiosus fuerat interdictuz per papam in pena delicti per eos commissi vt nō possent celebrare diuina tēpore interdicti: etiā tanto clauso: postea isti clerici vel religiosi accesserūt ad apostolicā sedem: z lpetrauerunt indultum z priuilegium:

aliud specialiter a sede aplica sit indultuz: vel etiā dicaz q̄ in spāles romane ecclesie filios sint assumpti: z sequaz in ꝓuilegio q̄ ecclie romane ad iudiciuz libertatis peepte annuū cēsum soluāt. ¶ Dis eniz z ꝓ illibus casibus sic inserts ꝓuilegiati articulis ordinarioꝝ iurisditioni quātuz ad alia sunt subiecti[a]. ¶ Uz autez sic diuersos ꝓuilegioꝝ qb[us] ecclie ac monasterio eximunt tenozes ad litiuz mām amputādaz duximus designādos: per hoc tū alys exēptionuz (si repiant) seu aliaz libertatum modis: vel eoruz effectibus nolumus aliquatenus derogari. Idem.

¶ ꝓuilegiati vt tpe interdicti celebrare possint diuina clausis ecclys: alios eriaz extraneos admittē non possunt. Et si fuerit singularis ꝑsona super ꝺ ꝓuilegiata familiares suos admittit: secus in familia cōuentus taliter priuilegiatuꝫ ꝓuilegio non gaudet ille cui[us] culpa ponit interdictum. h. d. Domi. Lap. xj.

Licet vobis concessum existat[b]: vt interdicti tē pore ianuis clausis excōicatis z interdictis exclusis[c] vo ce submissa diuina celebrare possitis: ad ea tamē aliquos (etiaz si aliūde venerint) nisi sup hoc priuilegiati[d] existāt: recipere nulla ratione debetis. ¶ Cum cōceditur singulari ꝑsone[e]: vt modo ꝓmissoꝝ tēpore interdicti celebrare valeat vel audire diuina: ei[f] familiares domesticis[g] ad audiē dū cum ea: et celebrādum sibi diuinuz officium licite admittūtur[h]. ¶ Non sic autez in familiarib[us] alicuius quentus seu collegy est censendū: illi enim (nisi priuilegiati fuerint) admitti non debent[i].

celebrare ibi ſin̄ fouma ſtitio decr. Habemus ergo hunc casuz dubitabile ad lkam ꝓtra ista decr. vidi olim seruari in ciuitate Bonon. tpe gnalis interdicti: q̄ religiosi sic ꝓuilegiati admittebant forenses ad diuina.

d ¶ Priuilegiati. Et si acciꝑiēs signuz eructo ꝓ sbdito terre sce: in hoc cēnt ꝓuilegiati: vel quasi alij.

(ADDITIO. Unde quod dicam circa hec. j. de sentē. excōmuni. c. si. in fine. Joā. andr.)

e ¶ Persone. Puta epo regi comitti vel baroni.

f ¶ Premisso. s. tamen clausis ꝛc.

g ¶ Domestici. Intelligo nō ob hanc causam in fraudem sumpti: vt. j. de verbo. signi. c. vltimo.

h ¶ Admittunt. Ldem. lex. ff. de ꝑcu. l. cum ꝑcarius. §. vbi si quis ꝑcario rogauit vt in fundo morari liceat: z de suis quoq; cōcessum videt. Ad idez. ff. de vsu. z ha. l. §. j. z. l. seq. z ff. de ꝺ. ob. l. si stipulat[a] fuero illud: aut illud. Ad idem. C. de aduo. diuer. iud. l. restituēde. Ubi dī concessum primatibus intelligi concessum: z hoc qui sub eis sunt. Ad idem. ff. de cōdi. z demō. l. municipibus.

¶ Glo. seq. recdit diuersitatis rōnem: querit z soluit.

i ¶ Nō debēt. Et est rō diūsitat[is]: q̄ in ꝓmo casu als ꝓuilegiū cē posset inutile q̄d cē nō ꝺz. ii. co. in glo. Dz in hoc sco casu quēt[a] pōt sine familiarib[us] se celebrare diuina: z ideo ꝓuilegiū est restringēduz. ii. co. vt ꝓuilegia. Visus fi. Quid dices si in quctu nō sunt nisi tres: z duo sunt infirmi: nunqd tertius posset celebrare cum familiari: Nota Dosti. in felicita decr. q̄ nōnullis. q̄ sic: ne inutile sit ꝓuilegiū ad instar eius q̄d dī de singulari ꝑsona. ii. §. ꝓxi.

Domestici in fraudē assumpti nō gaudēt ꝓuilegio domesticoꝝ.

Ebi bēnt inita pti tilegia a ture cōmuni eis con cessa.

¶ No. j. q̄ regul[r] missa ē celebrāda z audienda in eccliā.

¶ No. ij. epz debet q̄libet die vl celebrare: vel sibi facē celebrari. Do.

(ADDITIO. Dicit Archi. q̄ nō audet hoc tenere cū ꝓuilegiū sit ꝓuctus nō alter. Aut ergo solus celebret: aut abstineat ꝑm cum. sic it ad primū qs de inclusa. no. de cōse. vis. in. j. hoc quoq; Joan. andre.)

a ¶ Cū. Ad idē. ff. co. q̄m ꝓmittis. in fi. iterdū licz tales admittant ad audiē tionē diuinoꝝ: tū. ꝓhibent appropinq̄re altari. j. de sentē. excommu. cap. vlti. §. penul. Le. XII.

Quoniam. ¶ Ꝓpio pre mittit ꝓstitutionis eām. Scio cōcedit epis ꝓuilegiū altaris viatici. Joā. an.

¶ Presupponēdū pro intellectu ca. q̄ diuina officia maxime missaꝝ solēnia nō debēt celebrari in loco ꝓphano sed in ecclesia.

¶ CASUS. Aliquis epus ꝓficisceꝝ ad curiā romanā vl aliū locū: certuz est q̄ qualibet die ꝺz celebrare vel audire missam. Sed ponamus q̄ nō pōt commode fre ad ecclesiā pro audiēdo vel celebrādo missam: nūquid poterit facere celebrari in itinere cū altari viatico z portatili: Rsidet q̄ sic. duz tamē illud fiat in aliqua ca mera honesta: z missa celebrata poterit iter suū arripe.

¶ Nota primo ex hoc ca. q̄ missarum solemnia debent celebrari in ecclesia z non in loco prophano.

¶ Nota vlter[s] ꝓuilegiū clausum in corpe iuris q̄s hz epus vt possit missaz facē celebrari i loco ꝓfano z ꝓphano cū altari viatico z portatili: si si hz accessuz ad ecclias.

b ¶ Absentare. Et si ꝺ faciāt pp vtilitatē ecclie censent esse ꝓfites. ii. de cleri. nō resi. ex parte: peregrinari tamen ad loca remota nō debet epus sine licentia pape. de cōse. ꝺ. v. nō opz. §. ii. de vo. z vo. redemp. magne.

c ¶ Commode. Et sic dicuntur tunc nō posse. xxj. q. ij. faciat. ff. de verbo. signi. l. nepos ꝓculo.

(ADDITIO. Unde de verbo. signi. intelligēda. super ij. glo. Joan. andre.)

d ¶ Nō decet. Inspiciēdū ē est in ꝓcessibꝰ ꝓuilegiū qd deceāt. ad idē. ii. co. li. de elec. cū nō deceat. cū suis ꝓcor.

e ¶ Glo. seq. facit quatuor. primo ponit septē indulgentias epoꝝ. scdo alios habentes hoc priuilegium. tertio de ipsius vsu. quarto de ipsius expedientia.

f ¶ Indulgemus. Ista est igit turis idulgētia quā habent epi. alii habes. ii. co. q̄ nōnullis. alia. ii. de pe. z re. c. vlti. alia. ii. co. lib. de offi. deleg. c. fi. alia de sen. excō. q̄ periculosuꝝ. alia. ii. de tura. calū. c. fi. adde alia de cle. de cele. missi. dignū. (ADDITIO. Et de ꝓsle. c. ij. Joan. an.) Eandē indulgētiā habēt predicatores z minores: vt ii. co. in glo. (ADDITIO. Ibi vltra an epos hāc indulgentiā ꝓcedere posset. Jo. an.) z ista indulgētia pōt vti epi absq; diocesanoꝝ vel parrochialiū ꝓelatoꝝ licētia absq; tū parrochialis turis ꝓiudicio vt ibi dicit: cū isto assit altari viatico poterit epus ꝓponere vadēs ad curiā Joe mane ante campanam dici dicere vel facere dici missaz z ꝓ regere vias suas: z sic nō impedietur in dieta: quod ſieret ſi haberet necesse expectare diem z horam solitam: z opportunitatem ecclesie.

f ¶ Trāsgressione. Licet eni possint celebrare in loco interdicto nō tū alta voce z admissis interdictis: z interdicta violando. ii. co. q̄ nonnullis.

¶ De iniurijs z dāno dato. ¶ Dictuz fuit supra de delict z crimin[b] publicis: nūc videū est de dictis ꝓuatis. cuiusmodi est iniuria: ideo post rubricas precedētes annectit rubrica de Iurijs z dāno dato. i. de bāno qs punitur per legē aquilianam. Lap. j.

Ius.

¶ Primo ponit ꝓhibitionē. Scdo nullā. Ut tamē. j. ꝓhibitionē. Tertio ibi. Illi autē. Iesū moderati tēporis adiectione ſligit penaz. Do. Et sic cōstrue. etñ. i. §. nullis pignorationes cē debent sint ture ciuili. ꝓhibite tanq̄ graues legibus z cōtrarie naturali equitati: quas vulgaris elocutio notat repteſalias: quibus aliud ꝓ alio pregrauatur: vt tamen ꝛc.

¶ Pro intellectu huius. c. est sciendū quid sit pignoratio. put hic accipitur. Unde pignoratio h accipit q̄si aliud ꝓ alio exigit: z appellat repteſalia vt q̄si est guerra inter duos ꝓncipes. z fiunt treuge: si aliqs subdit[s] vnius ꝓncipis delinquat z nō possit hērī iustitia de eo apud suū dīm: ꝓncipe alterius dabit ei repteſalias. i. dabit ei potestatem accipiēdi aliquem de sua societate: seu patria: z istud appellamus marcham.

¶ CASUS. Aliquis de Anglia vel Alemania vl alia regione mihi ſrogauit iniuriā capiēdo bona mea forte ſupra mare nō possum habere iustitiā ab eoz ꝓncipe. vnde rex cōcessit mihi potestatē vt si possem capere vnū de illa patria: illā retinerem donec esset mihi satisfactū. Hoc facto reperi epm vel clericū de illa patria: Rsi. ropon. q̄ si simpl[r] z tra hoc eo illius regionis sit mihi cōcessa marcha: non possum illam extendere ad personas ecclesiasticas vel eoꝝ bona. Sed ponamus q̄ de facto accepi aliquam personam ecclesiasticā: vel ꝓnceps cōcessit mihi expresse marchaz cōtra personas ecclesiasticas: querit qua pena sum punēdus: Rsi. q̄ vltra penas a iure ciuili introductas sum excōicatus. si aut eēt vniuersitas: tūc esset ſterdicta. Ler. [Pignorationes.] Iste pignorationes cōcedebantur in hoc regno tēpore guerrarum inter regem Francoꝝ z regem Anglie.

¶ Nota q̄ vulgaris locutio est attendenda seu ꝓsiderada: z debet ꝓferri ꝓpio significatu: maxime q̄si verbum ꝓ ſer l ab habēte impertū. Et dicit vulgaris locutio illa q̄s dicit a plebe z ppō. Et sm Jo. an. debet scribi locutio per lkam. q. sicut eloquens: non autez per. c. q̄ descēdit a verbo loquor: q̄s per. q. non per. c. scribitur.

Lōstitutio dominī Delye.

Nōbilis.

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ Nota q̃ pignorationes regulariter sunt phibite: accepĩdo pignorationes, put hic accipiunt. l. cũ alius pro alio capit: q̃ regulariter alius p̃ alio nõ põt pueniri: et maritus pro vxore: nec vxor pro marito.

¶ Nota q̃ represalie ꝓcesse hoĩ alicuĩ regni nõ debẽt extẽdi ad personas ecclĩasticas. Quid de scholaribꝰ: vtrũ possint extendi ad scholares: Certe si. sanẽ habita. ne filiꝰ p patre. C. z ly tẽ ter. loquat de studẽtibꝰ in iure ciuili: tñ est eadẽ rõ i studẽtibus in alio facultatibus: maxime in re canonico.

¶ Nota penã q̃ puniunt ꝓcedẽtes pignorationẽ ꝛ personas ecclĩasticas: vl̃ illa ꝓcessa generaliter extẽdentes ad psonas ecclĩasticas.

Vnlgaris elocutio ẽ attẽdẽda.

a ¶ Elocutio. Intelligas quotidiã locoꝝ. z no. ꝓsiderandũ qualiter vulgus loquat. ff. de fun. instrnc. z instru. le. l. cum de lanionio. §. animam. ã. co. lib. de rebus eccle. non alie. hoc consultissimo. z. ã. de sponsa. ex litterꝫ. j.

¶ Glo. seq. scñdit ꝑmo tres ꝓcor. sexto soluit tria obstãtia. tertio q̃rit z solũt distinguẽdo. q̃rto iterũ q̃rit z solũ.

¶ Pregranat. Q. d esse nõ dz. ã. de his q̃ fiunt a maio. par. ca. quesiuit. C. de inoffi. testa. si q̃s suo. j. de regu. iur. nõ dz. cũ suis ꝓcor. ¶ ADDITIO. Per que iura z hãc decre. dicũt Bar. Zrchidi. ꝑm nõ posse ꝓcedere vt clericus pro clerico pignoret. Bull. hz hoc ꝑ oubio. Jo. an.) nõ obstat q̃ heres bonoꝝ possessoꝝ pueniꝫ pro defuncto: q̃ eadẽ psona censet: idẽ in successore ad predecessoꝝ. ã. de sol. c. j. C. si cer. pe. l. j. nec obstat de fideiussore q̃ rõne sine obligationis pueniꝫ: tñ pueniet seruato tenore illiꝰ quẽ. C. de fideiusso. auẽ. presente. z q̃d no. ã. de fideiusso. c. ĵ. in. j. glo. Sed querebat h Bar. an ꝑdemnato debitore intelligat ꝑdemnatus fideiussor: Sol. ant est fideiussoꝝ ꝛctus: aut iudicij. Jn ꝛtractu ꝑdemnato debitore nõ intelligit ꝑdemnatus fideiussoꝝ ꝛtractus: sed agẽdũ erit cũ eo actione ex stipulatu. ff. de fideiuss. grece. §. si cuꝫ fideiussore: ibi enĩ dicit q̃ agit cũ vtrisq;. si enĩ ꝑdemnato debitore ꝑdemnaret z fideiussor: ad quid ageret cum fideiussore. si ꝑ fideiussor: qui interuenit in iudicio tñ ꝑmisit reum in iudicio stisti ꝑdemnato reo absoluit fideiussor: q̃ iam adimpleuit q̃d ꝑmisit: vt ꝛ q̃ fecit reum iudicio stare. ff. de fideiusso. grece. §. j. si aũt iudicatũ solut ꝑmisit: ꝑdemnato reo ꝑdemnat z fideiussor: per ꝑsequẽs ff. iudi. sol. l. j. z est idẽ dm si totius cause fideiussor est acceptus: vt in predicto. §. ff. de fideiuss. grece. §. j. ad fi. §. Jtẽ querebat ipse Bull. q̃d si clericus principalis debitor cuius occasione represalie sunt ꝓcesse: capiuo est an habeat hec decre. locũ: Dicunt quidã penã istius decre. locũ nõ hẽre: tñ q̃ h idẽ grauat ꝑ sespsos: tuꝫ q̃ ꝑtõ penalis est z restringẽda. ad hoc. ã. co. lib. de elec. statuiũ.

Fideiussor an censeat ꝑdemnat⁹ debitore ꝑncipali ꝑdemnato.

c ¶ Legiꝫ. C. ne vxo. ꝑ marito. per to. ne si. ꝓ pa. ꝑ totã. ¶ ADDITIO. Et aũẽ. z olim. ibi posita sumpta de corpore: vt nõ si. ꝑgno. §. j. colla. v. ad idem. ff. q̃ mecan. l. etiã. C. de acti. z obli. aũẽ. imo. Joan. an.) ꝛ. C. vt nullus ex visca. pro alte. visca. debi. tenea. lib. xi. l. j. est cũ sanctius nocenti impunitũ relinquere q̃m innocentẽ condemnare. ff. de pe. absentẽ. Bene est tamẽ interdũ repetia. tertio q̃rit z solũt distinguẽdo. q̃rto iterũ q̃rit z solũ.

Elocutio ẽ attẽdẽda.

rire q̃ lege permittente punitur aliquis sine culpa: ſz nõ sine causa. quod dic vt. j. de regu. iur. sine culpa.

d ¶ Namrali. Cõcor. tgit hic equitas naturalis rigori: que est q̃ alter alterius odio nõ grauet: z q̃ ge nõ locupletet cũ alterius factura. j. de regu. iur. nõ dz. z. c. locupletari: z q̃d q̃ alteri non faciat ꝛc. j. di. in pn. ã. de malo. z obe. dilecti. interdũ tñ discrepant. ã. eo. lib. de re. per. causa. cũ suis ꝓcor.

(ADDITIO. ff. qui z a gbꝰ. l. ꝑspexit. que q̃d dicat. vide de ser. c. ũ. sup. j. glo. Joan. an.)

e ¶ Ecclesiasticis. Clericis ẽplariꝫ: hospitalariꝫ suerisis z deo deuot. rñ. q. j. duo. ã. de sentẽ. excõ. parrochianos ã. eo. lib. de electio. sciant.

f ¶ Specialius ſhibentur. Nolle quod est. j. ꝑsenti decre. districtius ꝛhibemus. z redeas. ã. eas ꝓcedi nẽ. solet enim plus timeri q̃ spãliter nẽ. rrtiſ. vl. q̃ſ. z. ã. de here. si aduersus.

¶ Glo. seq. ponit duas lecturas: z vnam opinionem.

g ¶ Concedi. Pro credito clerici vnius diocesis contra clericos alterius dio. in qua sit debitor cõstitutio: seu p credito alicuius laici vnius diocesis contra laicos z clericos alterius diocesis. q̃ grauius esset. Dicunt tamẽ docto. ca. illud. rrtiſ. q. ſ. dominus. non esse correctum: tunc. ſ. quando dñs vel ciuitas requisiti nõ vult iustitiam facere: tũc q̃ z tunc ad clericos non extenditur.

Repsalie põt ꝓcedi q̃n dñs vel ciuitas nõ vult iustitiã facere

h ¶ Abusum. Quia contra libertatem ecclesiasticam ã. de iureiuran. capi. j.

i ¶ Extẽdi. Facit differẽtiã ĩter ꝓcedi z extẽdi: q̃ ciuitas vel superior dicit ꝓcedere: ille cui ꝓcedunt dicit extendere: puta q̃ ciuitas Bononi. decidit repsallias ciui suo ꝛra Florentinos: quas ille extẽdit ꝛra clericos.

k ¶ Districtius. i. stricte vel proprie: q̃ scilicet per ciuilem constitutionem inhibitum esset.

l ¶ Presumptionem. i. cessionem vel extensionem repsallarum.

¶ Glo. sequens primo remittit. secundo querit. z ponit duas opiniones. tertio soluit aliud dubium.

m ¶ Mensem. Quot dies habere debeat mensis. dixi. ã. eo. lib. de elec. q̃ſ. Quid si infra mensem istũ processum fuit ad actum: q̃ fuit persona ecclesiastica pro alia pignorata: nunq̃d habebit locũ hec pena infra mẽsem: Dic ſm Bar. q̃ in statũ prisũ reuocandum erit infra mensem. j. de sen. excõ. quicũq;. vel ſm Bull. reuocatio re integra fieri dz antecq̃ ꝓcedat ad actũ: al's locũ hz pena. arg. ff. man. si manciper. ff. ad mace. si tñ. z. l. situs. ã. de restrip. ex pte decant: sed si ante istã ꝓstitutionẽ ꝓcesse erant vel exẽsse repsalie extra clericos nõ hz locũ pena: q̃ ꝓstitutio futura respicit. ã. de ꝓstitu. c. vlt. nõ tñ amplius vtet istis: nec eas extẽdet: al's huius ꝓstitutionis pena locũ hẽbit: que ẽ late sntẽ: vt dz et ꝛbo subiaceat.

(ADDITIO. Idem Bull. Zrchidia.)

¶ De penis. ¶ Vltimo fuit. ã. tit. pri. de penis in specie: verũ q̃ nõ est nouũ vt aliquibus particulariter enumeratis apponat clausula generalis: vt. l. si seruus. §. inquit. ff. ad. l. aquiliã. ideo post rubricam precedentẽ ponit rubricam de penis. Exp. i.

Cõstitutio.

Prelatus

Diuisio.

¶ No. j. q̃ familia archiepi codẽ gaudet huiusmodi dictũ statũ coriginẽ p sc̃m. Jo. an.

¶ Pro intellectu huius. ca. ẽ ꝓsupponẽdum: q̃ regulariter archiepiscopus i sua ꝓuincia nõ põt exercẽ iurisdictionẽ sua i iurisdictione subditoꝝ suorũ. i. suffraganeoꝝ q̃ vtã simplicis ꝛpresentis: nisi eẽt legatus natꝰ: vt l. c. j. de of. leg. in anti. Jtẽ ẽ ꝓsupponẽdũ q̃ regulariter archiepiscopus si põt suã sedẽ collocare ntiã i sua ꝓticulari diocesi

Omana. ¶ Pro cũ duplici modificatione declarat ius vetus z exceptionẽ subdit. Secũdo ibi [Sibi ẽt.] Illud. p̃ogat. sed am moderationẽ tollẽs: z forsan tertiã tẽperãs. Et videbat dñs. q̃ hic erat vnũ mirãdũ: q̃ privilegiũ ꝓ sc̃m. Jo. an.

Innocentius quartus.

¶ De veteri iure poterit archiepiscopus cum in prouincia sua iurisdictionem suam exequitur: punire notorios iniuriantes fidibnuncijs z familie sue: si per id sua iurisdictio impeditur: al's nõ nisi cõsuetudo ampliꝰ tribuat: sed hodie tales iniurias tunc punit: etiam si iurisdictionẽ non impediant. hoc dicit. La. j.

¶ CASVS. Archiepus Remeñ. vitiat suã ꝓuinciã ĩferẽ sibi iniuria a sbditis suoꝝ suffraganeoꝝ: vl sue familie ĩferẽ iniuriã: vel ẽt ipe archiepus nõ vitiat suã ꝓuinciã: sed mittit suũ nũciũ ad citãdũ suos suffraganeos: vt tali die cõparẽdt i tali loco i q̃ est celebraturus suũ ghiale ꝛciliũ ꝓuintiale: ĩferẽ nũcio iniuriã: vtrũ archiepus possit punire ĩferentes iniuriã: Rñ. ro. põ. q̃ olim de iure ãtiq̃ poterat punire si ꝑpediebat eius iurisdictio: al's nõ: nisi ꝓsuetudo magis tribueret: sed hodie ẽt cessante ꝓsuetudine põt archiepus punire tales iniurias: etiã si per eas nõ ꝛpediat eius iurisdictio.

Omana ecclia: z infra. ¶ Licet a autẽ Remeñ. archiepo suã ꝓuinciã visitanti deos qui tunc sibi vel sue familie: aut alys quos ꝓpter hoc per eandem prouinciam dirigit: z etiã quãdo ꝓciliũ ĩuocat: eos qui nuncijs suis quos ꝑ illo vel al's per ꝓuinciã ipsam fua debita iurisditione vtẽdo transmittit iniuriari presumũt: si hac occasione sua in his impediat iurisditio: pro iniuria hmõi (dummodo existat notoria) ꝓpria auctoritate punire: nisi ampliꝰ ei de Remeñ. ecclesie consuetudine cõpetere dignoscat. ¶ Sibi etiaz et metropolitanis alys in suis prouincijs (dum sic in illis iurisdictionem exercent) puniendi manifestas z notorias offensas tunc eisdem illatas vel suis (etiam si exinde impediri iurisdictionem huiusmodi nõ contingat) libera sit de nostra speciali cõcessione facultas.

a ¶ Elocutio. Jntelligas quotidiã locoꝝ. z no. ꝓsiderandũ qualiter vulgus loquat. ff. de fun. instrnc. z instru. le. l. cum de lanionio. §. animam. ã. co. lib. de rebus eccle. non alie. hoc consultissimo. z. ã. de sponsa. ex litterꝫ. j.

b ¶ Et pro. l. vel ſm alios. (ADDITIO. ſ. dostẽ. Jomo. z Zrcht.) ꝑpetuo. l. et mãifestos p publicã famã. extra de accu. q̃liter. ij. punire possint.

l ¶ Extende. l. ex iniuriis supradictis

Bonifacius octauus bitteren. episcopo.

¶ Docet hec decre. quibus assistẽtibus fieri debeat degradatio: quib⁹ vestibus ornamentis libris z instrumẽtis in degradatione fiat hec expoliatio: z quibus verbis vtatur ipse degradãs. Joã. andre.

Capitulũ. ã.

Degradatio q̃ dã. ¶ Duo facẽ ꝓncipaliꝫ. Jn ꝓma ponit ꝛsultatio. Jn secũda ꝛsio. ibi [Sup quo.] Jt hec

Lap. u.

Egradatio qualiter fieri debeat a nobis tua fraternitas regnuit. ¶ Super quo sacerdos. Primo tractat de ꝓbali. Secũdo de actuali. ibi [Actualiter.] Jterũ sed'a duo facẽ. Primo dãs filiꝫ ponit formã subtractionis ĩsignii. Secũdo formã ꝓnoꝝ. ibi [Poterit aũt.] Jt determinat no. ꝓ Hugo. in specu. de accu. §. j. loco. ver. z no. z ver. seqnẽ. z. §. iiij. ꝑ totũ. §. z ꝑ Frãc. ver cel. ã. eo. li. de re iud. ad aplice. sũpta occasione a depõe iperatore: de q̃ ibi. Jo. an. Bene sciebam⁹ q̃liter degradat⁹ tradẽdus erat curie seculari. ã. de ꝓbo. fignt. no nimis: sed ꝓus erat sciendũ qualiter deberet degradari.

¶ Jstud capi. ponit formam quã debet obseruare epus in degradatione actuali.

¶ CASVS. Jure cautũ repit q̃ clicus ẽt sacerdos põt nõ solũ deponi ꝓbali ab ordinib⁹ ꝑ certa crimiꝫ z delictis: ſz ẽt degradari actualiter: vt i crimie hereſis: i homicidio ꝑ fidẽs pẽsatas: mã si clicus aliquis ꝑ fidẽs pẽsatas occiderit dz ab altari enelli. vt in. c. decetero. de homicidio. l antiq̃. ſm verioꝛẽ ttellectũ huiusmodi. c. Sz q̃rit q̃liter deat fieri degradatio actualis: Rñ. ro. põ. q̃ sit eo mõ. q̃ ꝓtinet ad ecclesiasticos ꝓsecutores exactoꝛtzare suos milites exigẽ tibus eoꝝ delictis. Nã de more q̃si exactoꝛtzant milites tradunt eis insignia militaria: z postea deponunt q̃datiz ſm q̃ eis tradita fuerũt. Sed'r est dñs i sacerdote degradãdo vel alio clico: q̃ debẽt ei tradi ornamẽta sibi tradita ꝑ monitorẽ: z postea dz illa q̃dati remouẽ dicẽdo i remotione entiſz vestimẽti ꝛba ꝓtia ꝛbis. patris ꝑ monitorẽ. Tex. [Ordinibus.] Jdẽ ecclĩastici ordines dñr gradus:

¶ No. j. q̃ ꝓbã degradatio i gñe sumptã ꝓt cõprehedere degẽdationẽ z depositionẽ.

¶ No. ĥ. q̃ Iz papa simpliciter cõsulat nihilominꝰ rideat q̃q; distinguẽdo: tñ q̃q; non vult ridere: vt in. c. de nullic. de sponsa. Domi.

Ordines ecclĩastici ꝛre dicũt gradus.

Universidad de Deusto
Biblioteca

q̄ volūs ordinari dz per gradus nō per saltum ordinari. Uel ideo vtrūq; gradus: q̄ ordo ꝓfert ordinato gradū honoris. | Numero. | Ser in degradatione presbyteri tres in degradatiōe diaconi vel subdiaconi. | Castris. | idest exercitio seu collegio aliox militū: vt dicit Jo.an. in nouel. | Nec. | Jt. ealicē. | Nec. | Jt. remotis vestimentis. | Poterit. | tamē nō est necesse.

Degradatio qualr debeat fieri: & quot ep̄i vbeāt esse ꝓsentes

a ¶ Canonib⁹. t. q. vij. scītr. t. §. si autē. t. c. seq. adiungeni sibi epūs in cā p̄sbyteri ser epōs. in cā diaconi tres: vt ibi. t dicam⁹ q̄ eodē iure cēsebit subdiaconus. ū de ser. nō ordi. miramur. et hec vera ꝓterq̄ in casu. ū. eo. lib. de here. ca. j. t sic verū est dicē q̄ ip̄alia sacra nō ꝓstruanē q̄ destruanē: quia solus epūs dat ordinē: quē solus tollē non pōt xv. q. vij. epūs solus. ū. de trāsla. ēter corporalia.

b ¶ Ꝑsbita. Regrē tñ ꝑsbita ca. sui. ¶ ADDITIO. Archid⁹. remittit ad id q̄ post ea dixit. ū. eo. li. de here. c. j. ff vlti. gl. Jo. an.) ā. de accu. q̄fr. n. ā excep. pla. c. j. xv. q. vij. epūs milituo. nisi de cōsue. sine ipius ē facē posset. ū. eo. li. de cōsuetu. ca. tij.

c ¶ Idest clerici. ū. de clerī. egro. c. j. ¶ ADDITIO. Et ibi ꝓco: Jo. an.)

d ¶ Insignia. ff. d bis qui no. infa. l. ij. §. j. ignominie cā. t tal' ē statuto: vt ibi. ¶ ADDITIO. Ettā si nō exp̄imat cā ex qua exauctorizat secus si simplr mitteret: vt ibi Joan. an.) Ad idem ff. de re milī. l. ij. §. pena tē. aucten. vt clerici apud priores epūs. §. vlti. colla. ix.

e ¶ Spectāt. Super quo vide. xxij. dist. epōs. cū ca. seq. ¶ ADDITIO. Joā. mo. t Archi. remittit ad quartuz. sen. di. xxiij. t ad libruz pontificalem quē allegare licet: vt scripsi de scr. nō ordi. consulutr. Joan. andre.)

f ¶ In eodē. Ita faciunt monachi apostate. facūr. n. se tū totū tondere: ne appareāt vestigia monachatus.

¶ Glo. sequens ostendit que opīo approbata t que reprobata. secūdo arguit ad opī. t contra opīonē.

Degradat⁹ an gau

per quo tibi taliter respōdemus: q̄ verbalis degradatio seu depositio ab ordinib⁹ vel gradibus ecclesiasticis est a propio episcopo sibi assistēte in degradatione clericoz in sacris constitutorum ordinibus certo episcopozum numero diffinito canonibus a facienda: q̄q̄ propiū episcopi sententia sine aliozū episcopoz̄ presentia b sufficiat in degradatione coz qui minores dumtaxat ordines receperūt. ¶ Actualis vo siue solēnis celestis militie militis: idest c clerici degradatio (cum ad eam fuerit procedēdum) fiet vt exauctorizatio eius qui militie deseruit armate cui militaria detrahūtur insignia d: sicq̄ a militia remotus: castris reycit p̄ua tus ꝓsortio t priuilegio militari. ¶ Clericē igit degradādus vestibus sacris idutus: in manibus habens librum: vas: vel aliud instrumētum seu ornamētū ad ordinē suū spectās e: ac si deberet i officio suo soleniter ministrare: ad episcopi presentiā adducāt cui eps publice singula siue sint vestes: calix: liber: seu queuis alia que illi iuxta morez ordinandoz clericoz in sua ordinatiōe ab epo fuerint tradita seu collata: singulariter auferat: ab illo vestimēto seu ornamento q̄ō data tū vel traditū fuerat vltimo inchoādo: t descendēdo gradatim degradationē ꝓsequet vsq̄ ad p̄mā vestē que dat in collatiōe tōsure: tūcq̄ radat caput illi⁹ seu tōdeat ne tonsure: seu clericat⁹ vestigium remaneat in eodē. ¶ Poterit aūt eps in degradatiōe hmōi vti verbis aligbus ad terrorem illis oppositis: que in collatiōe ordinū fūt plara: dicēdo p̄sbytero hec vl similia verba in remotiōe plane te: auferim⁹ tibi vestē sacerdotalē t te honore sacerdotali p̄uam⁹: sicq̄ in remotione reliquoz insignium similibus verbis vtens: in ablatione vltimi q̄ō in collatione ordinū fuit primū: infra scripto vel alio simili modo p̄mittet siue dicat. ¶ Auctoritate dei omnipotētis patris t filij t spiritussancti ac nostra tibi auferimus habituz clericalē t deponim⁹: degradamus: spoliamus t exuim⁹ te oī ordine beneficio t p̄iuilegio s clericali. Idem. ¶ Quāuis inuētio carceris fuit ad custodiam: tamē pōt quis puniri pena carceris perpetuo t ad tempus. Joā. andre. Lap. iij.

Degradat⁹ tus ꝓter vez corp̄ christi.

Q Uāuis ad reoz̄ custodiā clericū cōdemnare ad ꝑpetuos carceres vel ad tp̄o: vtrū possit: Uidet q̄ nō: q̄ carcer fuit inuētus ad custodiā reoz: nō aūt ad penā. l. j. t. ij. C. de custo. reoz. Non obstante ista rōne determinat ro. pō. in ꝓtrariū: vz q̄ eps vel iudex ecclīasticus habēs merū iperiū pōt aliquē cōdemnare ad perpetuos carceres vl ad tp̄o. nec obstat q̄ carcer fuit inuētus ad custodiā: q̄ illud est vez in iudice qui pōt cōdēnare ad morte: sed epūs vel alius iudex ecclesiasticus loco illius pene poterit pēnare ad ꝑpetuos carceres vl ad certū tp̄o: puta ad septē annos vl aliud tp̄us q̄ iudex ecclīastic⁹ nō pōt aliquē pdemnare ad mortem. [Reoz̄ Jnō puto ꝓ: sed suspecto ꝓ de crie. vnde retro cōuict⁹ de crie q̄ exigit morte: dz detineri in carceribus t

¶ Nō. q̄ ordinatus ad vnū ē nē pōt ad duos t ecclesiā sine dispensatione. ū de tēpo. noo. gl. ¶ Nō. q̄ dbet cōsiderare iudex an q̄ dānet ꝓ delicto aliquē ad carcerem Dom.

causam debet ducere in vinculis: nec admittit cum fideiussoribus vel pignoribus. ¶ Nota p̄mo: q̄ lz carcer de iure ciuili sit introductus ad custodiaz reoz̄ pendēte accusatione: tamē de iure canonico est introductus ad penam.

¶ Nota magis specifice q̄ iudex ecclīasticus potest ꝑmittos suos cōdēnare ad agendū penitenziaz in pane tristitie: t aqua doloris ad ꝑpetuos carceres vel ad tēpus: tamē cōiter dont ꝓlati in preceptis festis ꝓuenerint captiuos suos vlitare t ꝓpinguius nutrire. Quertē qui iudices p̄nt imponere istaz penaz: Dicendū q̄ solo iudex hūo merum imperium.

a ¶ Noscatur. C. de custo. reoz. l. j. et vlt. vbi dicit de hijs quos carcer tenet clausio: aperta diffinitione sancimus: vt aut cōuictos velox pena ꝑducat: aut liberandos custodia diuturna non cōmaceret. Ad idez. ff. de penis. l. ad vānā. §. solent.

(ADDITIO. Ad idez. xix. dist. in memoriam. §. q. tij. nullam. Unde satis de hoc per hostiē. in sum. de accusa. §. qualiter. in vltima colū. Joan. andr.)

¶ No. j. diaz esse iter filios et posteros. vide de pen. in gbusdaz.

¶ No. §. diaz non ee i dispositione

¶ Glo. seq. cuz seq̄ntib⁹ duabus rect. pōt per tres. q.

b ¶ Tibi. Cui loquatur nō apparet. vnde intelligatur non solum in epō: sed etiam in quocūq; qui iurisdictioni presit t delicta punire potest. Ad idem. j. de sentē. excō. si clericos. t q̄ ibi dixi. (Idem Archidia.)

c ¶ In perpetuuz. Si hoc exp̄imat: an in ꝑpetuū: an ad tēpus stabit exp̄sso: si simplr dānet perpetuo intelligitur nō ipaliter dānatus. C. de pe. l. Funs. De quo vide vt. l. dist. c. j. ū. de consti. et literis. ff. de postu. l. puto. §. j.

(ADDITIO. Archidia. remittit. xvij. distinct. dictū. xx. q. prima. sicut qui. Joan. andr.)

Cōmittio sexuz est ridiculosa.

d ¶ Expedire. Sicut in carcere quo ad custodiaz non debet fieri mixtio sexuū: vt. C. de custo. reoz. l. iij. Sic dico q̄ in carcere quo ad penā non fiet mixtio. Et est similē q̄d dicimus de monasteriis q̄ nō debent esse duplicia. xvij. q. ij. diffinimus. Periculosa est enim talis cōmixtio. ū. eo. lib. de statu regu. c. vno.

e ¶ Peragendā. Hoc idem phabak. ū. de hereē. c. pe. in fi. ū. de verbo. sig. nouimus. in fine. Capitulum. IIII.

Bicūq; ¶ Ponit regulam cum sua exceptione.

Uibi. [Nisi.]

(ADDITIO. Nec videt ibi dictū inconuenire vbicūq;: quasi vbi sit adhibitū loci t interrogātis de loco. xiij. q. ij. vbicūq; sepeliamur. Est. n. etiam adhibitus tpis: tñ vbicūq;. t. q̄ficūq;. facte. ū. eo. li. de elec. vbi pleniē. §. pe. cum ꝑcōt. tē. Et est etiam qualitatis: quātitatis: t similitudinis: que nō ꝓsequitur. Et dato q̄ dicamus vbicūq;: in quocūq; loco iuris scripti vel non scripti: nil absurdū. Joā. and.)

¶ CASVS. Jure cautum reperit in pluribus locis q̄

pro certis criminibus: t nō multis excessibus imponit pena: nō solum delinquēti: sed etiā eius posteritati vsq; ad tertiam gñationem: querit⁹ de qua gñatione sunt illa iura intelligenda: Respō. q̄ intelligit de posteritate descendēte per lineam rectam masculinā: nō aūt per lineam femininā. Et istud verum nisi aliud esset expressum in p̄stitutione: qa tunc tenor constitutionis esset obseruādus.

f ¶ Poster⁹. Pone exēplum. ū. eo. tit. in quibusdam.

g ¶ Masculinā. Et merito: q̄ immunitas alicui t et⁹ posteris concessa non comprehendit feminas. ff. de munēr. et hono. l. vacatio. ff. de iure immu. l. j. §. j.

(ADDITIO. Dult gl. q̄ tales nō gaudeant ꝓtlegto: ergo non arcent pena. Jos. and.) Preterea ex quo quis ē nuptijs nat⁹ est: patrem sequi debet et non matrē. ff. de statu homi. l. cum legitime. Q d olim verū est: t quādo agit⁹ de dignitatib⁹: t de honorib⁹: et de penarū immunitatibus: vt. C. de becurio. l. eos indulserūt. t. l. exemplo. t. l. nullus. t. l. si ille. lib. x. t. C. de pe. l. decurionum filij. t. ff. de pe. l. mozio. §. ij. ff. de decurio. l. ij. §. in filijs. Et est ratio: quia filij sequūtur agnationem patris t non matris. (ADDITIO. De hoc. ū. de cōuer. infide. c. ij. super. iij. glo. Joā. andr.) Et nobilitātur radijs patrū: sicut t vxores radijs maritoruz. in auē. de cōsul. circa medium. col. iij. ff. de senat. l. j. t. l. femine. t. l. liberos. Et adde q̄d dixi. ū. eo. lib. de here. statutuz. ij. (ADDITIO. Et q̄d dixi in cle. de bapt. presentī. in glo. cōprehendit. Joā. and.) Et bene facit. ff. de ven. in pos. mit. l. j. §. j.

Uxor nobilitat radijs maritī.

h ¶ Jure. ū. eo. lib. de here. c. ij. t. c. statutum. ij.

¶ Glo. sequens querit: t opinionem ponit quam determinat. Ad q̄d rect. contrarium t solutt.

i ¶ Sentētia. ū. eo. lib. de scīssmia. c. vno. Sed pone vsq; ad tertiuz: vel alium certū gradum iure: vel sentētia dānata est vtraq; linea masculina t femininа: ego non dānatus cum filia: sic dānati contrabo matrimoniū: querit an filij sic suscepti de tali matrimonio sint dānati? Hanc questionē mouault Hostiē. ū. eo. ti. in gbusdam. Et dicit distinguendum: aut talis mulier scienter ducta fuerit: et tūc dānati sunt filij vsq; ad expressam lineam: aut ignoranter: t tūc filij non sunt dānati propter patris ignorātiam: sicut t ignorantia alterius parentū facit ꝑplem legitimā: als de illegitimo cōplem genitaz: si dāna precesserūt. ū. de clāde. def. cum inh: bitio. ū. qui fi. sint legit. et tenore. ff. de rītu nup. l. lege talita. Et sic etiam posset intelligi p̄m cum. c. xxxiij. q. iij. liberi. Uel loquat aliud p̄m legem Lōbar. q̄d dic vt nō. ū. de senat. non obstī. c. vlti. q̄d dicit de sciente precise sit verum: sed q̄d dicit de ignoante posse esse verū in ignorantia facti. l. q̄d nesciebam illum

Universidad de Deusto
Biblioteca

talem esse. Sed in ignorãtia iuris: q̃ scelebam illũ talem esse: sed ignorabam q̃ ius posteros eius dãnaret secum. Ad hoc. j. de reg. iur. ignorãtia. Sed in ignorãtia facti vide ptra: sicut si q̃s credẽs ẏhere cum libera ptrahat cuz serua: tñ filij sunt sui & ancille. (ADDITIO. Vide qs vlti. ff. qui si. sint legi. ex tenore. Sup glo. si. Joã. an.) Bz ibi nõ est mirum si ignorantia nõ excusat: per quã tps diu fieret preiudiciuz si excusaret: iz hic nulli inferr preiudiciũ: & ideo sustineri potest illa solutio.

Capitulum. V.

¶ No. j. q̃ in ẏstõnũ edendis seq̃ debẽt vestigia predecessoꝝ: ad dẽdo tñ vel diminuendo ẽm nãz negocij. ad hoc de iur. ca. c. j.

¶ No. ff. q̃ ille dr̃ bẽ testabilis q̃ ẽm̃ est factũ de testamenti actiua vel passiua. Domi.

HElicis. ¶ Diuidit in nouẽ ptes que satis patent. Secta. ¶ In. §. q̃ si go. ¶ Tertia ibi. Pñti. ¶ Quarta ibi. Cum autez. ¶ Quinta ibi. Illud. ¶ Sexta ibi. Ceterum. ¶ Septima ibi. Premissio. ¶ Octaua ibi. Si quis. ¶ Nona ibi. Per hoc. ¶ Joan. andr.

(ADDITIO. Sed Joã. mona. diuidebat in quatuor. De pmis septẽ faciens vnã partez. dicẽs q̃ tractat de insecutoribus cardinaliũ & eoꝝ cõplicibus citra mortẽ. Et hãc sbdiuidebat in septez. De vltima pte faciebat duas. Secta ibi. Quapropter. ¶ Dicit Archi. q̃ sic scepit decc. j. de tome. addere poterat. ff. eo. li. de cẽs. felicis. Joã. an.)

¶ CASUS. Aliqs ꝛcepit odiũ ẽtra aliquez cardinalẽ illũ cepit detinuit timuitz: forte incarcerãdo: sed forte in loco honesto: vel insecutꝰ est eum hostiliter: iz nõ cepit: nec incarcerauit: quereꝝ qua pena sit puniẽdus? Rñ. q̃ ipe cõmittit crimẽ leseꝫ maiestatis: & ipso facto est infamis & bona eius ẏsicant. Itez nõ pot facere testm: nec aliqd accipere ex testamẽto: & sic efficit intestabilis actiue & passiue. Item habitationes eoꝝ siue domus debent destrui: & nullo tpe debent postea reedificari. Itez si quenlãt suos debitores ipsi debitores nõ tenent eis rñdere: nec debita sibi soluere. Itẽ si ab ecclia obtineant aliqua bñficia: ipso facto ipsi sunt priuati ipsis bñficijs: ita q̃ ille ad quẽ spectat collatio illoꝝ bñficioꝝ talia bñficia cõferre poterit. Bz qd sanctissime pñ: ponamus q̃ ille qui detinuit inuitus aliquẽ cardinalẽ: vel euz psecut? sit hostiliter: habet aliquẽ nepotez vel filiũ qui in ecclia obtinet bñficiũ vel dignitatem: an pro delicto pñs debeat puniri ipse filꝰ vel nepos? Rñ. q̃ sic. Nã dicit roma. pon. q̃ ipse filius vel nepos ipso facto est priuatꝰ dignitatis & bñficijs & dignitatib? etiã si esset pñsulꝰ dignitate epali: vel alia maiore aut minore dignitate: & vlterius factꝰ est incapax cuiuscũq̃z bñficij ecclãstici decetero obtinẽdi in ecclia: & nõ solũ efficit talis filius vel nepos incapax bñficioꝝ ecclãsticoꝝ: Ẏ etiã quorũcũq̃z officioꝝ publicoꝝ vel scãrũ: nec põt admitti ad testimoniũ. Postea dicit rosi. pon. q̃ nõ solũ persequntes & detinẽtes: vel isecutores cardinaliũ puniũtur pdictis penis: sed vltra has penas incurrit ipso facto siuam excõicationis: a qua nõ pñt absolui nisi a solo papa. Et hoc verum nisi in casu necessitatis: puta in articulo mortis. nã tũc possent absolui etiã a simplici sacerdote: pñtia tñ puo sufficienti cautione & idonea: q̃ ipsi facient pniam que eis ponet pro hmõi excessu. Sed qd si aliqs nõ ppetrauit iſtoo excessus circa psonas pape vel cardinaliũ: verũ tñ dedit pñtiũ vt cardinalis detineret in vinculis: an sit aliqua pena puniendus? Rñ. q̃ sic: q̃ erit puniẽdus pena arbitraria ad arbitriũ iudicis ẽm exigentiaz criminis. Sed ponamus q̃ aliqs nõ tenuit cardinalem: neq̃z illũ fuit insecutꝰ: sed in odiũ ipsius cardinalis detinuit & incarcerauit aliquem de suis familiaribꝰ: vel etiã fuit aliqs qui hostiliter insecutꝰ est aliqꝫ clericos: numqd

rit & cõtrafacientibus penas imponit. Joã. and. Lapiñ. v.

HAlicis recordatiõis ho nori pape. iij. pdecessoris nisi vestigijs inherentes? gbusdã additis & detractis? de cõmuni fratrum nostroꝝ

est puniẽdus aliqua pena? Certe sic. nã iudex illos punire dz ẽm sui crimis exigẽtiã. Postea rosi. põ. in fine ostẽdit quas penas debẽt pati illi qui occidunt cardinales: & q̃ iudices scãres vltra istas penas in b. c. ptãs debent istos malefactores occidẽtes cardinales: vel detinentes

consilio: hac in perpetuũ valitura ẏstitutione sancimus: vt si quis deinceps in hoc sacrilegij? genus irrepserit: q̃ sancte romane eccle cardinalem? fuerit hostiliter insecut?: vel pcusserit?: aut cepe-

Lese maiestat. crimẽ quare cõmittit.

rit vel soci? a fuerit faciẽtis: aut fieri mandauerit: vel factũ ratũ habuerit? b: aut cõsiliuz dederit vel fauorẽ ?: aut postea receptauerit? vel defensauerit sciẽter eũdẽ: sicut reus crimis lese maiestat? perpetuo sit infamis: diffidatus nihilominus & bannitus: sit intestabilis: vt nec testi mẽti liberam hẽat fictionẽ: nec ad alicui? bona ex testamẽto vel ab intestato vocet: quatenus ab oi successione repulsus: publicaq̃ repulsa ẏfusus min? ineniat fue mãtie successorẽ fiant habitationes ei? deserte: & vt nõ sit q̃ eas inhabitet: dent cuncta ipsi? edificia in ruinã: & vt pperue norã ifamie perpetua ruina testeꝫ nullo tẽpore reparent: nullus ei debita reddere: nullus rñdere i iudicio teneãt: quicqd etiã in bonis inueniẽt ipsius fisci vel reipublice dñio applicet: vt ex illis nil transmittat ad posteros: sed potius cuz ipso quodãmodo damnen? & sua c. Si qua vo feuda locationes officiũ vel beneficiũ spũale vel tẽporale ab aliquibus ecclesijs obtinet: sit eis ipso iure priuat?: que sic libere ad ecclesias reuertant: q̃ ecclesiarũ rectores de ipsis pro sua vo lũtate disponant f. ¶ Oõ si quis predictoꝝ filium vel filios habeat: nepotez vel nepotes per rectam lineã g descendentes: beneficiatuz seu beneficiatos quouis bñficio (etiã si põtificales h adeptus vel adepti fuerint dignitatẽ) sint eis ipso iure priuati: spe

(ADDITIO. Dicit Joã. mo. q̃ ppter mentitatẽ crimis nõ putat locũ esse distinctioni. l. iij. ff. de iter. & relig. que distinguit inter pãa & acquisita. Jo. an.)

mi. significasti. q̃. de sen. excõ. si Jo. nõ enim tãe peccat cũ auctoritate legis tã faciat. xxiij. q. iij. qui peccat.

a ¶ Socius. Cũ. n. cõmittet cũ par facinus par pena punietur. C. de epis. & clerꝭ. l. sed quoniã. in fi. & de hoc. ff. q. j. notum. & ff. de offi. delega. cap. j. & de sentẽ. excõ. quãte. xxiij. q. vlti. ca. vlti.

¶ Glo. seq. ponit duas lectu. & primã approbat.

b ¶ Ratũ habuerit. Intelligẽ hoc si eis? pręlatione vel noscẽs fit factuz: vt. j. de reg. iur. ratũ. & go. 2. j. de sen. excõ. cuz quis. q̃. rñsio. Ulis.

(ADDITIO. Ut Jo. mo.) Sdiceteo ibi spãle q̃ pena locuz hẽat in ratificãte: iz non fuerit suo nole gestũ: iz credo stantum regule.

(ADDITIO. Jde Archi. q̃ b hic pro ille pręgnitur. Joan. andre.)

c ¶ Fauorẽ. Non mudum nec simplicem: q̃ de illis ostẽdet. j. §. illud. (Jde Archidiaco.)

d ¶ Receptauerit. Part enĩ pena sunt puniẽdi pessimi receptatores sine gb? delinquẽtes diu latere nõ pñt. ff. de recep. l. j. C. de his q̃ latro. occul. l. j. et. q̃. nisi. (ADDITIO. Excipit a paritate pene. nã vt dicit ler illa non absoluunt. nec tã severe puniũtur extranei. Joan. andre. Jessent ẏsanguinei vl affines. ff. eo. ttm. l. ij.

¶ Glo. seq. rect. p contrarium.

e ¶ Dãnen? & sua. Regulariter ẽ: quia bona dãnatoꝝ transeũt f heredes & nõ in fiscũ. C. de bo. dãn. Sed bona: iz h fallit in hẽ crimie lese maiestatis. C. ad. l. iul. maie. l. q̃ go. & ẽ canonizata. vj. q̃. j. §. verum. & in crimine heresis. ẽ. eo. lib. de here. cũ ẽm. & in cañ? ibi posito.

f ¶ Disponãt. Illis nõ vocatis etiã si de facto possideret. ẽ. eo. lib. de ẽd. iz ff. & hoc sunt ver. libere. ẽ. positũ.

g ¶ Per rectam lineam. De collateralibus enim tractat infra. §. ceterum.

h ¶ Põtificale. Ulis. n. talis nõ includebant nisi fuisset de ẏpsis exẽptium. ẽ. de pcel. sbd. dilect?. ad idez. ẽ. eo. lib. de here. inquisitores. & j. de sen. excõ. q̃ periculosum. Jo. an.

i ¶ Ulrill. Intelligebat nisi alis fuisz exẽptiz. ẽ. c. pxt.

k Bñficium. De dignitate. ẽ. di erat h de bñficio dicẽ idẽ.

l ¶ Insecutõe. De pussiõe & captione nõ erat dubiũ: iz de lsecutõe h spãliter statuit hec pena.

(ADDITIO. Et facit ad no. ff. de. dl. j. si go pulsat?. cum eni in spãle penam hoc ducat q̃ in sequẽs sit excõicatus: et? ẓtiuz est regulare: q̃ insequẽs & vitans: nõ tñ pcutiẽs clericũ excõicat? nõ fit: & idẽ Archi. xvij. q. iij. si ẽ q. Jo. an.)

¶ Glo. seq. gñem solait.

m ¶ Alicinarum. Que sint loca vicina: dico iudicia arbitrio quo ad ẽ relinquẽdũ: & possent dici vicina nõ distãtia vltra duas dietas vulgares. ẽ. de rescrip. nõnulli. vel legaleo. (ADDITIO. Hoc tz Joã. mo. Jẽ. eo. lib. de ẽden. pñt. §. locati. vl nõ distãtia vltra vnã dietã. ẽ. eo. lib. de rescrip. statutuz. vel ẏsa pulnctum.

(ADDITIO. Uel finitima & propinqua ẽm Archi. facit pro eo de pen. si go suadẽte. versi. q̃ si terra. in clemẽ. ipse autez allega. q̃. q. v. si episcop?. xxx. dist. ca. si. Joã. an.) ẽ. de elec. coram. arbitretur ergo i hoc bonus iudex.

Loca vicina que dicantur.

n ¶ Articulo. Simile. xvij. q. iij. si go suadente. de offi. ordi. pastoralis. cum similibus.

o ¶ Et idonee. ẽ. per pignora vel fidelussores. ff. mãda

Cautio idonea qd importat.

Universidad de Deusto
Biblioteca

l.si mãdato.§.paulus ridit.al's ꝟbuz cautionis mudã ꝓmissionẽ ꝙtinet.C. de v.sig. sanctim⁹.ſi in hoc casu sufficiẽtẽ cautionẽ dare nõ posset dabit iuratoriã:vel cauebit sup hypotheca suaꝝ rerũ.| Idẽ Joã.mo.| C.de epis.ꝛ cle.anẽ. gñal'.ꝛ.ff.vt lega. no.caue.l.filio.i fi.ꝛ sac̃ qs vlri.ꝑ.e.li.s vsur.c.ti.ꝛ qd no.ꝑ. de dote post diuor. resti.p vbas. Jo.an.

a ¶ Ultra mare. Et ſi cpiſtant nihil hẽrent vltra mare: cẽt hec pena in altã cõmunãda.ff.de interdi.ꝛ releg.l.relegatoriũ.j.fñ.ff. ad.l. põpe.⁊ parri.l.pẽa.

(ADDITIO. Idẽ Archi.alle.no. l.xxij.dist.ꝓbr. de vo.c.j. Jo.mo. dicit idẽ.ꝛ alle.ff.de admi. re. ad cl. pertl. legatũ. Joã.an.)

b ¶ Prosequatur tit.q.vj.omnibus.

c ¶ Acgste. Quia primo acquisita erãt confiscata.

(ADDITIO. Ad hoc.ff.mãda. ſi mandauero.§. ſi fo cutus. Jo.mo.)

d ¶ Simplicit fatuor. Nudã ꝓfitum vel ſimpler fauor intelligit illius q ad maleficiũ faciendũ nihil adiuuit.

e ¶ Posſit extendere. Quedã iudica tio. ſtte.ꝑ.eo.tib. de referi.c.ſi.nã ꝛ ꝓter hãc ꝓmissionẽ papa eo nõ ſd poterat cũ nõ hẽat ſperiuz par in parẽ.ꝑ.de elec.l. notuit. Jo.an.

f ¶ Aliquo predictoꝝ.ſ. insecutionis captionis: aut percussionis: aut societatis hoꝝ criminũ.

g ¶ Coercet.ꝑ.de vita et honesta.cle. vt clericoum.

h ¶ Cũm. Prorsus non remota.qꝛ sic vt.ꝑ.de homicl.

2 ndl. ex te. q. iuris proximus. ab. dest. matheo. judice. ꝑdt. punire aliquem. ad. ex. pro eodem. filio. despid. ſ. remigius. matdn. de. ordi. judi. 4. p. c. dilin. nq. 27.

ne parebit:tranſeunte dño penitẽtiã pagent iniungẽdã: deinde per oẽs illius loci ecclesias pricipales vicinoꝝq; locoꝝ diebus dñicis ꝛ ſolẽnibus incedãt nudi corã populo femoralia tñ habentes ꝛ ferulas deferentes in manibus cũ quibus per easdem ecclesias publice fustigẽtur: ituri postmodũ vltra mare a ꝛ ibidẽ acturi penitentiã per tres ãnos ad minus:nec exinde postmodum reuersuri absq; sedis apostolice licentia speciali. Ueruz cum talis gratiam recõciliationis meruerit(beneficio absolutiõis obtento)indulgeat ei licẽtia vt suã ꝛ suoꝝ iniuriam ꝓsequatur b:ꝛ debitoꝝ illoꝝ que ꝓtracta fuerint de postmoduz acquisitis c repetitio nõ negetur. ¶ Illud autem nõ duximus omittendum:qꝛ si quis fuerit in premissis nudo cõsilio aut ſimplici fauore d culpabilis:iudex in talez penã metiat ex culpa:vt ſm qꝛ excessus exegerit vindicta procedat. ¶ Ceterum qꝛ dignum est vt nefandi ratione flagitij vltiõis seueritas amplius extendat:ꝛ ꝓpter enoꝝ mitatẽ culparũ plagarũ modus exuberet:nec penis solitis cõtenetur:statuimus vt ad collaterales fratres vz ne potes ꝛ pnepotes taliũ posſit extẽdere e penas in hmõi nostra cõstitutione cõtentas circũſpectio ro.põ. put circũ stantie rõnabiles suadebũt.

¶ Premissis etiam dignum censuimus annectendũ: vt ſi quisq; aliquo predictoꝝ f excessuum quẽq; de clericis vl religiosis nostre familie vel cardinaliũ afficere forte ꝓsumpserint: proportionetur pena delicto:ita qꝛ vindicta ex equo excessu respondente ab offensa nostroꝝ cohibeãtur deiceps manus temerarie formidine vltionis:quas dei vel nostra seu fratrũ nostroꝝ reuerentia nõ coerceret g. ¶ Si qs vo per se vel per aliũ occiderit cardinalem(quod absit)vel dederit causaz h mortis vltrã q̃ premissa contineant:sic in eum potestas iurisditionis insurgat:sic rigor vltionis ſiliat: qꝛ contra vite subsidiũ mortis solatium inuocet:viuens pene non culpe vindicte speculum non offense. ¶ Per hoc quoq; secularibus potestatibus nõ adimim⁹ i facultatẽ ytendi legibus cõtra tales qs aduersus sacrilegos catholici pricipes ediderũt: quis enĩ locus reginiminis poterit eẽ tutus:qs rector securitate gaudebit: ſi romana ecclesia que oiũ ecclesiarũ dispoñẽte dño capite ẽ ꝛ magistra casibus istis subycit: ſi eius filij spales huiusmodi periculis exponunt? Quẽ ecclesie filiũ:quẽ fidei zelatorez ꝛ tumelia tãta nõ tangeret:ꝛ ꝓfusio tam aspera nõ moueret? pozro ſi filius ẽ dolebit: ſi fidelis matre fidei lesa ledet. Quapropter ſi princeps senatoz consul potestas vel alius dñs siue rector ꝛ tra ꝓsumptoꝛes predictos ꝓsentis constitutionis tenoꝛe nõ fecerit obseruari:taz ipse q̃ officiales ipsius infra mensem(postq; res ad notitiam eoꝝ peruenerit)eoipso sententiã excõicationis icurrãt. Ciuitas vo queuis alia ꝓter vbẽ que talia faciẽti vel faciẽtib⁹ seu ꝓsumẽtib⁹ in his ꝓfitiũ vel auxiliũ dederit aut fauoꝛẽ: vel infra mensem ſal tez taliter delinquẽtes(pur tãti facinoris enormitas exegerit:ꝛ facultas ei affuerit) nõ duxerit puniẽdos:pũitiali ꝛ supra fit eoipso dignitate priuata k:ꝛ nihilominꝰ remaneat interdicta.

¶ De penitentijs et remissionibus.

de cetero.ꝑ testib⁹. fiẽ.| Idẽ Archis.|

¶ Bl.sequãs alle. vnaz concor.obiec. ſoluit ꝛ arguit.

i ¶ Adnimimus. Cõcor.de sacrosan. eccl.l.placet.(ADDITIO. Cano. xvj.q.j. Jo.an.) vbi primo p ecclãsticã indicẽ.sed o ꝓ secularẽ qs punit.ꝛ sic ẽ casu nro pp crimis horroꝛẽ.(ADDITIO. Alb loquendo de laicis vt esse ordo pũtẽdus.xvij. q.iij.de pbyteroꝝ xxij.q.v. sunt qdã. Jo.an.) Et enĩ regulariter secꝰ vbi criminal'ꝛ agitur.ꝑ.de accu.de his.vbi de hoc.ꝛ.ij.q.v.hꝫ hoc ꝓpũ.sunt enĩ paria aliqué esse absolutũ ſ vel cõdemnatuz ꝛ solutũ esse.ff.de excẽptio.rei iudi.ſi quis cuz totum.§.plane. ꝛ facit hec decre.ad id qs no.ꝑ.de iudi. ati.ẽlict.in glo.pe.

¶ Glo.seq.allegauaas concor.ꝛ spãs uas rõnes reddit.

k ¶ Priuata. Sic̃ xvj.q.ij.sta noo.ꝛ.ꝑ. eo.tib.de ele.vbi periculum.§. ciuitas.

(ADDITIO. Allega.de here.ad abolendaz.ad fi.sed ibi non est priuata sed priuari ſubetur. Joã.an.) Excipitur aũt ciuitas romana ab hac pena:ſi ens ipsa in hoc puniret priuarentur etiã inferiores ecclesie:cuz totius orbis cps sit ro.pon.ꝛ ꝓtera ibi promptioꝛez habemus iudicẽ.ſ.papã: qui huic rei põt adhiber remedia ꝛ penas ꝓponere.ad hoc optime.C.de hiꝰ q ad eccle.confu.l.vlti.in ꝓn.

¶ De penitẽtijs ꝛ remissionib⁹. ¶ Dctũ ſuit.ꝑ.ti.pri.de penis ſponẽdis i foro ꝓtestor:nũc autẽ dicendum est de

Papa ꝑt cps totius orbis.

Notabilia.

Cõtinuatio domini de Pe.

penis ſponendis in foro penitẽtiali. Uerũ qꝛ pene in foro penitẽtiali remittunt̃ per priias ꝛ remissiones:ideo post rubricã ꝓcedẽtem annectit rubrica de penitẽtijs ꝛ remissionib⁹. Querit̃ que pena veniat inponẽda ꝓ quolibet peccato mortali:Dicẽdũ qꝛ hz olim illa pena eẽt tarata a canonib⁹:tñ hodie ſtud est relictũ arbitrio confeſſoꝝ seu prelatoꝝ.in.c. ocus qui.c.ti.in anti. Tñ non dz cõfessor esse nimis artus:nec nimis largus in ꝓponẽda pnã:qꝛ pnaz dz ſponere ad arbitriuz boni virꝛ:ꝛ nõ ꝓ libito siue voluntate:vt dicit Panor. in.c.ex pte.de cõsti. in antiqua.et.c.gntaualliꝰ.de iureſur. in antiqua. Lab.i.

¶ No. ꝓ uso qꝛ careno iurisditione nõ põt cõmittere ptãte citãdi sibi nõ subditoꝛ:naz ꝫ Archiepus nõ est tuder subdtoꝛ ſuffraganei: ergo nõ ualet talis cõmiſſio.

¶ No.ſ. qꝛ charitia monitio potest fieri etiã p nõ ꝫsitem iurisditionẽ sup illã quem monet ad ẽ q.qõ.j. ſi peccaneꝛit.Do.

Innocẽtius quartus in cõcilio Lugdunensi.

¶ Questores nõ citant aliquos:ltz eos monere possint: ꝛ in ꝓcedẽdis indulgẽtijs nõ excedãt archiepi statutũ cõcilij generalis.b.d.Jen. Lab.j.

Romana ecclia:ꝛ ifra. Questoribꝰ autẽ fabricẽ remeſi.ecclie remensis archiepus seu eiꝰ officiales citãdi ſuffraganeoꝝ ipsiꝰ ecclie subditos (qs ydez questores sibi resiſtere: aut nolle parere dixerint) vt ſuper hocᵈ cõpareãt

Romana ¶ Sũt tria dicta. Primum et tertiũ inhibitoriuz. Secm cõmissoriuz. ibi| Sup benigna.| Tertiũ ibi| In ꝓcedẽdis.| Joã.and.

¶ Lz archiepus possit remissiones seu indulgẽtias concedere:nõ ſolũ his qui sunt in diocesi sua particulari:sed etiã illis qui sunt in tota sua ꝓuincia:nõ tñ põt excedere numerum indulgẽtiaꝝ sibi a iure taratum.

¶ CASVS. Lũ ecclia Remeſi magnis edifiçijs ꝛ structuris indigeret archiepus Remeſi. videns qꝛ fruct⁹ eccle Remeſi. nõ sufficerent ꝓ isto edificio complẽdo:voluit mittere qſtores per totã suam ꝓuinciã ꝓ colligẽdo elemosynas fideliũ:ꝛ vt christi fideles eẽnt magis ſcitnati ad dãdũ ꝛ ꝓtribuẽdũ illi eccle:voluit ipe epus eis impartiri de thesauro eccle remittẽdo partẽ penitẽtiaꝝ iniunctaꝝ olbus ꝛ singulis ꝓnitentibus manus adiutrices ad ſm opus cõplẽdum:sed timẽs q̃ suffraganei sui nolleni admittẽ istos questores ad officiuz questure dedit questoribus ꝓdte citãdi suffraganeos nolẽtes eos benigne recipe in suis diocesibus:vtruz possit:Rſi.qꝛ nõ:sed potest eos monere charitatiue:vt inducãt populuz ad ꝓnitẽdũ manus adiutrices ꝓ isto opere pio cõplendo. Sed querit quas indulgẽtias:fiat quez numerũ vterum poterit indulgere archiepus:vtruz possit dare indulgentias ꝓ libito siue voluntatis:Rñdet qꝛ nõ:sed ſolum ſm qꝛ est statutũ in cõcilio gñali.in.c.cum ex eo.co.tit.in antiqua. Videlicet remissionẽ quadraginta dierũ:ꝛ in hoc equiparãtur episcopi ꝛ archiepiscopi:nam episcopus potest ſiliter concedere quadraginta dies indulgentiarum.

¶ Nota qꝛ hz archiepus nõ habeat iurisditionẽ in subditos ſuoꝝ ſuffraganeoꝝ in foro contẽtioſo:ꝛ hoc in ꝑma instãtia:tamẽ in foro penitẽtiali potest exercere iurisditionem eis cõcedendo remissiones ꝛ indulgentias.

¶ No.qꝛ hz ſbditi ſuffraganeoꝝ archiepi admittãt questores ꝓprios archiepi:non ꝓpter hoc efficiunt̃ de iurisditione archiepi:ita qꝛ eos poterit punire:secus ſi mitteret nũtios ꝓprios exercẽdo iurisditiones ſuã ꝓtẽtoſam:qꝛ tunc posset punire impedientes iurisditionem suã.j.ti.pri.c.j.

¶ Nota qꝛ ſi questores veniant ad ecclias parrochiales ꝓ perdẽdo ꝛ colligẽdo charitatiua subsidia fidelitũ:ſi rectores eccleſiarũ parrochialiũ nolunt eis permittere:vt declarẽt indulgẽtias suaꝝ:ꝛ vt cõuocẽt populũ:ipſi sunt

punendi. Et hec verum dummodo isti questores compareant debito modo cum literis apostolicis:vel diocesani loci. Et hoc quando faciunt questum ꝓ alijs:secus ſi ꝓ sequen.c.cum ex eo.eo.tit.in antiqua.

¶ Nota qꝛ archiepus nõ põt indulgẽtias cõcedere vltra numerũ taratuz in cõcilio gñali: videlicet in.d.ca.cũ ex eo. Sunt tamẽ aliq archiepi qui habẽt speciale ꝓuilegium ꝛ indultũ vt possint cõcedere indulgentias vltra quadraginta dies. Nazarchiepus Tholosan⁹ potest cõcedere indulgentias vſqz ad centũ dies. Et dicit Panor. in.d.c.cum ex eo.eo.tit.in antiqua. Q. quãdo qs lucratus fuit indulgentias est in arbitrio suo:an velit interstari istas indulgentias in hoc secuto: vel reſeruare in futuro: vt ponam⁹ qꝛ pro excessibus meis est imposita mihi penitẽtia:vt terminarem quadraginta diebus:eps contulit quadraginta dies indulgẽtiarum olbus portãtibus manus adiutrices ad tale opus:possum in hoc seculo accipe istos quadraginta dies vt non celumem. Sed consulit Panor. vt fiat refugium in purgatorio:quia ibi pene sunt multo grauiores cũ sint pene huius seculi.

a ¶ Fabrice. Quia cõferẽtib⁹ ad opus fabrice dari solẽt remissiões:tñ de his qſtoribꝰ in hoc tit. posuit. Quis autẽ teneaꝰ ad opus fabrice:Dic vt.ꝑ.de e.cle.edi.c.j.et c.de his.hz cũ quarta fabrice.(ADDITIO. Que ptinet ad ordinationẽ epi.xj.q.ij.vobis.ꝛ.c. vulterane.x.q. iij. vnlo. vbi de hoc ꝫm Archi. Jo.an.) ꝛclericoꝝ ſbdiana nõ sufficiũt fieri soleꝛ ad pdicta:ſic ꝛ alia pia loca eleimoſynaꝝ collecto.ad hoc.ꝑ.li.de statu regu.c.vno.ad fi.

b ¶ Super hoc.ſ.quod resistunt vel parere nolunt.

c ¶ Ptãtem. Sicut nec pũt foraneos officiales statuere ꝓpter tãtes facilitas:vt.ꝑ.eo.li.de offi.ordi. romana.

d ¶ Ipsorum. Questorum.

e ¶ Pronuncie. Quasi velit notare qꝛ ſdnlgẽtia nõ prosit his qui ſubiecti nõ sunt. quod dic vt.ꝑ.e.ti.qs autem.

f ¶ Monere. Et remissionũ ꝛ indulgẽtiarum ſias cõcedere.(ADDITIO. Dicit ꝫ Archidia. qꝛ cõfirmatus in epũ nõ sacerdos istas ꝓcedere nõ põt:nec capꝫ vacãte sede. In ꝓtium alleg.ꝑ.eo.tib. de simp. negli. pla.ſi epus.ꝛ ca.ecclesie. vbi dicitur qꝛ capꝫ vacãte sede administrat in ſpualibus. vide quod scripſi de excess. prela. accedentibus. Joã.and.) vt.ꝑ.eo nostra.ꝛ est casus in quo archiepus iurisditionẽ hẽt in subditos suoꝝ suffraganeoꝝ.um. ꝛ alg no.ꝑ.de offi.ordi.pastoralis.ꝛ.ix.q.iij.ca.ij.

g ¶ Remensis. Uel alius cuiusdct.ꝑ.eo.tib. de offi.ordi.romana.in fi.ꝑ.tit.prori.cap.j. in fine.

h ¶ Generalis.§.eodem.cum ex eo.ꝛ ſi excesserit non valet.j.eodem.cap.vlti.Joan.and. Capitulum.11.

Jeps. ¶ Palo ponit dictũ cuius rõnẽ subdit.ibi| Cũ in generali.| Secũdo ꝓsumdnez reprobat. ibi| Nulla quoqꝫ.| Joan.and.

¶ Si eps subdito suo ꝓtulerit facultatẽ eligẽdi ꝓfessoꝛẽ docturã ꝛ idoneũ q cũ possit absolueꝛe ab oib⁹ peccatis

¶ No.ꝑmo qꝛ protestas dãdi licẽtias cõfessoꝛi

Universidad de Deusto
Biblioteca

petā depēdet a supērioritate. Usi concedās dz eē superior illi cui ꝛce dit. Ad ꝟ eo.ti.oīs. ¶ No.ff. q̄ ꝟbo autoritates eligēdi cō fessores dz eligē idoneum: et si non eligit idoneū vidētur esse in culpa. Domi.

nō poterit ꝓfessor: a cafib⁹ epalib⁹ absolūēre valet ꝙsue tudo vt ḡ ꝙ ro ltbito sue voluntatis sibi eligat ꝓfessorē.

¶ Pro intellectu huius.c.est ꝓsupponēdū illud qd ꝟ hī in c.oīs vtriusq; sexus.e.ti.in antiqua. Z olim oēs sacerdotes receptint cādē ptātem z mitrā:mīra q̄ nō erāt parochiales distincte: tūc pp

subditos ꝓcesserit vt sibi possit idoneuz eligere ꝓfessorē: ille quē is elegerit in cafibus qui eidez epo spāliter reseruanē:nullam habet penitus ptātez. ¶ Cum in gñali concessione illa non veniant que nō esset ḡa visūr in specie cōcessurus. ¶ Nulla quoq

potest cōsuetudine introduci: q̄ aliqs ꝑter sui superioris licentiā cōfessorez sibi eligere: valeat qui eū possit soluere vel ligares. Idem.

Decretalis cum ex eo in pluribus epis indulgētibus locuz habet.b.d. Zenze. Indul- Lapertulum.uj.

b ¶ Idoneū.Q.ut sclat circunstantias ꝓsideranda:z ducrsis medicamentis vti ad sanādū egrotum.ā. eo.oīa.de pe.dī.vj. qui vult.de homicī. ficut dīgnum.

¶ Glo. seq. querit q̄ sunt casus:z octo exprimit.

c ¶ Reseruantur. Sed qui sunt isti casus:Dic q̄ absolue excōicatos maiori excōicatione nō cōpetit simplici sacerdoti sed epo:vt.ā.de sen.excō.l.super. Imponere penitētias blasphematoribꝰ. (ADDITIO. Publice ꝑm Dostiē.z sibi scripsi. Joā.and.) Dic z scōz.ā.de cle.male.c.ij. Sontlegio.ā.de sortile.ca.ij. Cōmutatio quorūlibet votouz:vt de vo.z vo.redē.c.j. Dispositio male ablatoz incertoz vel certoz:qsi nō erant hi qbus facieda est restitutio.ā.de indeis.cum sit. (ADDITIO. Et ibi hoc tenet Dostiē ꝑm Archi.ꝓra.ā.eo.lib.de testa.c.ij. vt ibi dī sup ꝙ libere. Joā.and.) Penitētia mīmonioz cladestine ꝓtracto:vel ꝓtra sterdi setū ecclie per epm solet imponi.ā.de cladē.desp5.cuz inpitditio.z de mīl.ꝓtrac.ꝓtra sterdī.ec.c.j.z vlt. Solet epūs reḃuari penitētie olim publicoz enoīmū criminum: opp̄siōis filioz ex ꝓposito: vel ex casu cuiuscūq; homicidii: falsi testimonij: vel falsi instrūti: piurij: incestus: corruptōis monialis: coeūtio cū bruto: z hīs silia. Ad hoc.l.vl.mīror.z.c.in capite. xxxij. q.ij. quicūq;. cuj filibus cafibus: vt no. Dostiē. in summa huius titu. §. cui cōfitēdum sit.

(ADDITIO. In fi.ij.col.per Ray. in sum. huius ti. §. tē minꝰ parochialis.per Hust. satis in reportorio.co.ti. §. sequit videre. Joā. mona. tractat in decre. super cathedraz. hodie ī nouata in clemē. de sepul. dudū. Et vide qd ibi no. ꝙ. per huius modi. In glo. hoc intēdit. Joā. and.)

d ¶ Concessurus. Ut.j.de regu.tur.in gñali.cum suis conco. Ad idem.ā.eo.lib.de offi.vicā.c.vlt.

¶ Glo. sequens tripliciter fortificat textum.

e ¶ Cōsuetudine. Est.n. onerosa eccl̄ie: ideo nō valet ā.de ꝙsue.c.ij.z ea frāgit ecclāstice disciplīne nerꝰ. ā.de ꝙsue.cū venerabilis.etiā ēt hoc ꝓtra obedīētiā ꝑn cipto ꝓscribere qd esse nō pōt.ā.de ꝓscrip.cum nō liceat.

f ¶ Eligere. Epūs z archiepūs z superiores z inferiores ab epo exēptī ḃñt a iure licētiā q̄ idoneum ꝓfessorē sibi eligunt qui pōt eos soluere z ligare.ā.eo.ti.c.vlti.

g ¶ Ligare. Ideo dīxit: q̄ cuicūq; volo possum ꝓfiteri peccata mea petēdo etiaz salubre aīe ꝓfectū: ꝟ ille nō pōt ligare vel soluere: vt hic vides. Sic dicimus de laico in necessitate q̄ possumus ei ꝓfiteri: ꝟ ipe nō pōt soluere: q̄ nō habet claues. de pe.dī.j. qué penitet. (ADDITIO. Nōtāta.z eadē verba habent dīst.vj.c.j. post ꝑn. Jo.an.) Et no. de offi.ordi.pastoralis. Laplm.iij.

Absolutis reseruatur epo i multis casib⁹: z qui sunt casus epo reseruati.

Prescribit non pōt ꝙ obedīētia principis. Confiteri possimus laico.

Indulgētie cēsse vltra ptātes ꝓcedētis: an valeant saltē ad tēpus suc cessoris.

Nōbilis

Indulgētie sunt ordinate.

Indulgētia vemōstrat remissionē pene.ḡ.q.ij.in fi. Q nādoqz cōcessionē grē.ā.vt lite pendē.c.fi.de ꝓbe.duduz. Q nādoqz dispēsationē. lxxvij. dist.c.vlt.in fi.7.ā.de elec. duduz. Q nādoqz tuo cōe. xxxiij.q.ij. Iterfectores.7.xxv. q.ij.de incestis.vtrobiqz de hoc. Q ficqz pontif pro vacare vel operaz dare. Unde dīcit. Indulgere gule volt que ventris amica est. Jo.an.) Declat opi.no.ā.eo.ti.cū ex eo. ¶ Si epo in concessione indulgentiaruz excedat consuetum generale non valent indulgentie.h.d.

¶ CASUS. Certū est q̄ epūs hīt ptātē limitatā respecta indulgētiaz ꝓcedēdaz: q̄ aliq erāt ita largi q̄ clames ecclie contēnebant: vñ limitata fuit eoz potestas.vz. vt pro dedicatione ecclesie oēs qui illa die porrigerēt manꝰ adiutrices ꝓsequanē vnī annuz indulgētiaz: sed alī non possent epūs ꝓcedere: nisi.xl. indulgētiaz dies. Sz ponamꝰ q̄ epūs aliquis fecit ḃñdū: q̄ in die dedicatōis ecclesie: dedit duos ānos indulgētiaz: vtrū valeant dicte indulgētie: Rñ. roma.pō.q̄ nō. Sz quō scīrī q̄ non valent indulgētie: Rñ. glo. q̄ nō valent in eo q̄ excedūt: q̄ vltra dīz est sepabilis: z in separabilib⁹ vtile ꝓ inutile non vitiat: ḃ in nāo quez nō excedūt valent dicte indulgētie. Dīcit⁹ de sed gemī. dīcit q̄ nō valēt etiā in eo q̄ excesserūt in ignorāntiā ipoz epoz qui excesserunt ꝓcessu gñale ipm ꝓtēnēdo. Sz Panor. dicit q̄ valēt vsqz ad numerū taxatum.

a ¶ Indulgētie. Et reprobat opi. Jo.z. B. ibi no. z ap

b ¶ Lasib⁹. Ad pta opa: puta edī- (probat opi. dostificatiōez: vel reparatiōez ecclie refectiōez: vel edificatiōne pōtīs: vel vtaz sustentationez hospitalariōz: vel filia.

¶ Glo. seqnēs querit z soluit per tres rationes. Ponit opīonem cōtrariam: cuius rationi respondet.

c ¶ Nō obtinēt. Q̄ dīcit: nunqd saltē in eo q̄ poterāt dare tenebit indulgētia: Dic q̄ sic: q̄ regulr vtile per inutile nō vitiat.ſ.de reg.iur. vtile. ibi vide ar.de ḃ pro z ꝓtra. Preterea hec est q̄dā libaltras: z in libaltarib⁹ vel donatiōib⁹ dīcim⁹ q̄ tenēt pro pte vsqz.ſ.ad ltīmuz modū: z in residuo nō: vt.C.de dona.l.sancim⁹. xij.q.ij. ſi ḡs. de ḃis. Preterea ḃ agim⁹ de re sepabili.ſ.de nllo dīez: vbi nō vitiat vtile ꝓ inutile.ff.de aqua q̄ti.z est.l.j.§.tre bati⁹. (ADDITIO. Vide de cēſi cū apīs.sup gl. q̄d ḡ. Jo.an.) Et ḃ verū puto. (ADDITIO. Idē Archi. qui ēt alleg. de despō. ipū. c. vno. §. j. in fi. co. lt. xij. q. v. q̄ Joānes. xvij. q. iiij. questi. z. j. q. j. nōne. de ꝓse. di. iij. ſi nō ſcīs caſ. in fi. z qs ibi not. Jo.an.) Alij ꝟ.ſ. Jo.mo. dīcēteo indulgētias in nullo tenere: q̄ g ꝓsuetio abutit pēt⁹ illis. xj. q. iij. ꝓsuetudi. cuj filibus. Z nō est verū: q̄ qui abutit ꝓsuetio pdat illud: ḃ nicreaī pdere. sic dicit. c. vñ pnctio erit est imatio. qs dic vt no. Inno. ā. d dec. suggestū.

d ¶ Concilij generalis.ā.eo.cum ex eo.

¶ De sñia excōmunicatiōis: suspensionis: z interdicti.

Innocentius quartus in cōcilio Lugdunen.

¶ Iudex qui excōicat: suspēdit: vel interdicit: in scriptis ḃ faciat: z cām ꝓscribat: z regulus exēplus sue tradat iura

Estimatio domini Delye.

Diuitie.

¶ No. j. q̄ suptoz ḃñs cortigere delicta in cō-

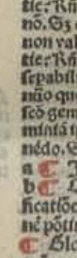

ad suspensionis: et interdicti penas. ibi. Et hec eadem. Sexto cautos reddit illoc qui penam incurrit. ibi. Caueant. Joan. andre.)

(ADDITIO. Idem Joan. mona. sed Dostiē. dīuidit in septem. De secunda facieno vnas. Joan. andr.)

¶ CASUS. Fuit a nōnullis in ꝓcilio gñali apud Lugdunum cōgregatis exꝓpositū: q̄ nōnulli ꝓlati sepe suos ſbitos indiscrete excōmunicabant: z ḃ excōicatio ab initio fuisset introducta ad medicinaz: tūc rendebat ad moitez ꝓpter qs fuit supplicatū: quatenus ꝓcilius dignaret de remedio puidere oportuno: ideo statuit z decrenit cōcilius: vt iudices ecclesiastici de cetero sint discreti in profe

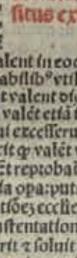

renda sñia excōmunicationis. Et inter cetera statuit q̄ nullus ꝓlatus excōicet suum subditū: nisi subdit cā rationabilis: z ꝓferat iustam in scriptis: nō aūt simplici verbo seu verbotenus: z in illa sñia exꝑmat cām ꝓpter quā illum excōicat: vt appareat an illa causa sit iusta vel iniusta: z vtruz sit digna excōicatione. Item decreuit ꝓcilius: vt si excōicatus petat tradi sibi copiā sñie excōicationis: q̄ excōicatus hoc facere teneā infra menses si fuerit regulus. Sed ponamus q̄ aliqs iudex ecclāsticus nō seruauit tenorem huius.c.q̄ ꝓtulit excōicationē simplici verbo seu ꝙbotenus: vel etiam ꝓtulit in scriptis: sed nō exꝓpressit cām rōnabilem dignā excōicatione: vel noluit tradere copiā excōicationis ipsi excōicato petenti an sit puniendus aliqua pena: z Rīdet roma. pōtī. q̄ statuit ꝓcilius q̄ dicta sñia excōicationis tanqz iniusta relaxet sine diffīcultate. l. sine aliqua cautione de stādo iuri z sine expensis: etiā excōmunicator condēnabit excōicato in expensis occasione iniuste excōicationis facte. Item vltra hoc tñe excōicator erit suspensus ab ingressu ecclie per vnū mēsem: si durāte illo mense se ingerat diuinis: incurrit irregularitatē: a qua nō poterit absolui nisi per solū papam. Ter. Medicinalis. Qualis plures rubore ꝓfudisse: eo q̄ videnī se vitari ab aliq z ꝓuari legitimis actibus recurrit tur ad bonis obedīētie: z sic excōicatio retrahit excōicatum a peccato ad bonis obedīētie. Cōtēnat. Z excōicatꝰ sit in peccato: tamē si ptēnat excōmunicationē: etna pcīj aggrauat. Scriptis. Si ꝓferat sentētia sine scriptis tenet sentētia: alis nō absoluet excōicatus. Et tamē dicit hīa q̄ superior eum absoluet: ergo erat excōicatus: tñ excōicatio erat iniusta: ideo punit excōicatoz vt sequit. Exprīsse. Oportet q̄ excōicator exꝑmat cām expresse. et nō sufficit dicere talem titulum causis rōnabilibus in his scriptis excōmunicamus: Z regulr q̄ exꝑmat cām ꝓpter quā illum excōicat: puta q̄ talis tulit ꝓtumar: z sua exigēte ꝓtumacia in his scriptis excōicamus. Vel sic dicendo. Talis recusauit facere tale qd: Z fuerit debite monitus: quare ipm in legēdo scriptis excōicamus. Publicū instrumētum. Istud non est de necessitate: sed de ꝓfilio: si excōicatus petat copiam excōicationis vt petat ꝓfici instrumētuz: ad finez q̄ si excōicato: negaret se regulū esse q̄ excōicatus possit ꝓbare regulūs. Arbitrium. Ex quo pena nō est iure taxata. Fulminare. Hoc est ꝓcedere indelibērate z indiscrete: sed q̄n plene deliberat cum

Fulminare excōicatiōnē z ꝓcedere dīne.

Universidad de Deusto
Biblioteca

discretis: dz̄ pterre. Et hec est dña iter fulminare excōicationez ⁊ pferre: tñ vnū sepe ponit pro reliq̄. ¶ Obstuarl. ¶ Idest vt ⁊ pferat in scriptis: apponat rāōnabilis ⁊ dēt copia. ¶ Sanctionem. ¶ Immo efficiuntur irregulares.

¶ No. j. ex isto c. q. inde ecclīasticus dz esse discret⁹ in pferēda excōicatione: ⁊ dz exercere officium cortgētis et medētis: ideo si iudex ecclīasticus videat ibditus sibi nō curare de excōicatione: ⁊ si videt excōicationez nō pficere: nō dz bon⁹ iudex illum excōicare sine pscia: sed dz in eum exercē aliā penaz. j. captionē plone ⁊ pignoratiōez bonoꝝ. Nā iudex dz in ⁊tumacē exercere pēnam quā viderit magis timere. Et ideo dicit Balcus de scō gemi. q. si iudex ecclīasticus ignoras ꝓditionē ⁊tumacie illā excōicauerit: ⁊ videt q. excōicatio nō pficit: q. excōicat⁹ nō curat de excōicatione dz illā absoluere inultuz ⁊ cōtent eccle reclamere: Iz difficius absolōnis regulariter nō ꝓferat: nisi penitentit: ⁊ dicit dñs Tho. hoc tenere.

¶ Nota vlterius q. sūa excōicationis dz pterri in scriptis: tñ illud nō est de suba excōicationis: iz est de instrūcta. Nā teneret excōicatio etiā si nō esset lata in scriptis. Secus esset de sūa distinctiua: q. de suba sue distinctiue est q. feratur in scriptis: alo nō valeret sūa nisi in casibus iūmarijs in quib⁹ valet sūa: Iz nō feratur in scriptis. l. j. vel. ij. C. de sen. ex per. rect. in auc. nisi breuico. et. in clē. sepe. de ver. sig. ¶ Nota q. excōicator dz in excōicatione ifferre cām ꝓpter quaz excōicat. ⁊ in ꝑ differt sūa excōicationis a sūa distinctiua: qa in sūa distinctiua nō tenet⁹ iudex exp̄mere eās mouētes ipm ad sentētiādā: Iz sit honestuz vt illas exp̄mat. ¶ Nota q. excōicator teneꝫ infra mēsem tradere exēplū excōicationis excōicato si regrat. Idez dñm est de alijs actis cause: videl⁊ vt exēpla tradātur partī: originalia tñ debēt remanere apud notariuz. c. qñ ꝑa talem. de ꝓbat. ¶ Nota q. infra excōicationis lata fine scripto: vel fine cā rōnabili expssa tenet de mero iure: Iz sit iniusta. hoc ꝓbat iste ter. dum dicit: q. si excōicator violauerit sūā ꝓhibitionez q. superior relaxabit excōicationem: ergo talis excōicatio tenebat. ¶ Nota ibi ⌊Suptor. vo ad quez. ⌋ Q. vbi notorie ꝓstat de iniustitia excōicationis: tunc sūperior nō dz excōicatū remittere ad excōicatorez: sed pōt cum absoluere nō facta remissione. secus si notorie nō ꝓstaret: q. tūc deberet ipm remittere ad excōicatorez. Diz quidā q. apparebit de iniustitia excōicationis ex lectura sue si nō sit lata in scriptis: vel si in scriptis: tñ est lata absq; expssione alicuius cause rōnabilis: vel per instrumentuz publicū: per q. habet q. iudex noluit excōicato tradere copiam excōicationis: alīs superior non absolueret nisi esset appellatū. ¶ No. q. si suspensus ab ingressu ecclesie diuinis se immiscuerit: cōtrahit irregularitatem a qua non poterit absolui nisi per papam.

a ¶ Nō mortalis. Ut. ij. q. j. multi. ⁊. xxiij. q. iij. notādū.

b ¶ Non contēnat. Et nunc amplius ex contēptu ligatur. xxiij. q. iij. notādū. ij. q. iij. Sciendū. ij. q. iij. quid ergo.

Sine sūa obediens meret.

c ¶ Corrigētis. Sine plectēdo sine ignoscēdo hoc solū bene agit: vt vita bonum corrigat: vt. xxiij. q. v. plest.

d ¶ Medentis. Sanabit ⁊ medebit quātum in se erit: alō non erit quid sibi imputet. xxiij. dist. c. ephesijs. xlvij. dist. c. vlt. Faciat igitur q. sententia sit iusta et aforet ordine: ⁊ ex causa. de quibus dicitur. j. eo. sacro.

e ¶ Excōicat. Suspēdit ⁊ iterdicit. j. eo. c. j. ⁊ hec eadē.

f ¶ In scriptis. Nota casum in q. bus scriptura requiritur. de his plene dicit. j. eo. lib. de cens. c. j.

¶ Glo. sequēs exēplificat. Secus quērit. Ponit optimonem ⁊ soluit. Tertio notat duas differentias.

g ¶ Cām. Ut qa peremptorie citat⁹ coram nobis renuit cōparere: ⁊ de iniusticia responsarus: vel qa tussis vt infra tales viem centū tibi solueret: ad que sibi ex cā depositi tenebat⁹ qd facere recusauit: ideireo ⁊c. Et est hic ordo retrogradus: qz ꝓmo dz cām exp̄mere: ⁊ postea excōicare. Sed numqd hec ꝓstitutio locū habet cum excōicatio sit ē pena incertā pson̄ā: vt. v. q. j. qdam. ⁊. j. de offi. ordi. li sacerdos ⁊ Dicit quidā. (ADDITIO. Qd placet Joā. mo. ⁊ Archi.) q. nō. Ad hoc. j. eo. lib. de elec. qui ꝓna certam. Sed iustius. (ADDITIO. ꝓm Hostī. qui etiaz hāc opinionē attribuit Inno. Joā. and.) est tenere p̄trarium: tum q. hec ꝓstitutio gīaliter logitur: tum qz certam personā: sed nō expssam ligat sūa: que tamen postea exp̄met. Ad hoc. j. eo. romana. §. cauēant. Et nota ex hac ipa duas differentias inter sūas excōicationuz ⁊ alias distinctiuas: qz vtraq; debet ferri in scriptis. Sed si distinctiua nō feratur in scriptis: nō tenet. de re iudic. c. vlti. Sententia aūt excōicationis: Iz non sit lata in scriptis tenet: sed locū habent pene que infra sequūtur. Item in distinctiuis non est necesse exp̄mere cām. ⁊. de re iudi. sicut. sed in sūa excōicationis secus: vt hic videꝫ.

Excōicatiōis sūa differt ab alijs sentē.

h ¶ Propter quā. Et Iz falsa sit causa: ligat tamen excōmunicatio. rj. q. tij. c. j. ⁊. ij. ⁊. ij. ⁊. ij

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ Nota vlterius lucta gl. q̄ sñia excōicatiōis lata post appellationē ī appellātē est nulla. ⁊ B vex post appellationē legitimā īterpositā ex cā rōnabili ⁊ ha: alis exp̄mēdo mēdose cām rōnabilē glz posset se certinē a iurisdictiōe sui iudicis. ¶ Nota vlterius q̄ sñia excōicatiōis dicit esse nulla: q̄ in ea fuit appositᵃ error: intolerabilis: puta si in excōicatiōe dicat iudex: cum als mōmerimus talē titūlū vt gayū occidēt vl̄ vt furtū faceret vel ne elemosynam daret: ipse tū nihilominus noluit ēm occidere: vl̄ noluit furtū facere: vel elemosynā dedit. ob quaz cām ea in hīs scriptis excōicam⁹: veritāte respectu elemosyne nō est verū indistincte: vt excōicatio dicat ꝓtinere errorē intolerabilem si aliqa fuit excōicatᵍ eo q̄ dedit elemosynā. nā si aliquis pauper sit contumax ⁊ noluerit iudici obedire: pōt iudex monere suos subditos: ne illi pauperi tradāt elemosynā: sed ēm sacte p̄ceptū de nō dando elemosynā est irrationabile nisi alias qualificaretur.

¶ Nota q̄ dicēo excōicatione esse nullā si petat admitti ad pbām cām militaris pendente pbatione nullitatis est vitādus in iudicio: sed in extrajudicijs nō est euitandus: imo si sciat pro certo se non esse excōmunicatū: licite potest missam celebrare.

a ¶ Ad nullis. Scholastici vel iure peritis ꝑtingit rōnū habētibus. sic. ā. de restitu. spoliato. frequens.

(ADDITIO. De quibus philosophus. Dubitare de singulis non est inutile. Joan. mona.)

¶ Glo. seq. recitetur per quēstionē. an etiam delegatus absoluat ad cautelam. Ponit duas opiniones ꝓtrarias ad secundam obijcit ⁊ respondet dupliciter.

b ¶ Per superiorem. Excōicatoris. q̄s dic vt. ā. eo. per tuas. ⁊ p̄ hanc lēam que sic generaliter loquī dixit Bern.

(ADDITIO. Qui in duobus errauit. primum dixi in tex. super ver. nullā. scīm sumpsit ex eo q̄ decre. p tuas. eo. tl. dixerat q̄ sedes aplica ꝓuenerat ꝓcedere absolutionē ad cautelā: ⁊ quā intelligeret tā inferioribus nō licere. dixit hoc nouū p hanc decre. inducta q̄ glibet ad. vt sequit. Sed illa verba nō ponebant ibi ad desīgnādū aliqd spāle in papa: sed ad instruendū quale remediū posset haberi in illo dubio. Joā. an.) q̄ glibet iudex ordinarius ⁊ delegatᵘˢ hāc absolutionē ꝑtiri pōt. Inno. ⁊ alij. (ADDITIO. Jo. mo. ⁊ Dostī. sed Archidi. nō vult accedere huic dicto. Jo. an.) ⁊tra in delegato: dicēo q̄ delegatᵘˢ etiā pape nō absoluit ad cautelā ex generali cāe cōmissione. delegata enī ptās est stricti iuris: ex id solū pōt q̄s et spectat⁹ est cōmissum: ⁊ sine quo cā expediri nō pōt. ā. de offi. dele. c. j. ⁊ c. pudentiā: sed sine absolutione ad cautelā bene pōt cā expediri: q̄ cū patebit illā excōmunicatā poterit per legatū in veritate nō ad cautelā absoluī: vt in. c. prudentiā: sed q̄s delegatus pape absoluat ad cautelā: videt expressū. ā. de ap. ad presentiā: sed qui tenent cōtrariū dicunt q̄ illud fuit ꝓpter specialē cōmissionem: vel illud in auditoribus: secus in delegatis: quasi auditores habeant ordinariam. de hoc de rescrip. auditor. in clemen. tu. j. glo.

Delegatᵘˢ pape an possit ad cautelam absolaere

b ¶ Nullis. Scholasticis. Ipsius excōicatoris vel aduersarij qui illi fecit excōicari: vt. ā. de ap. qua frōte. ⁊. j. sequit.

d ¶ Et an ante. Secunda quēstio.

e ¶ Imō. s. ad cautelam. Idem puto etiā si nō peteret absolui: q̄ nec compellitur hoc casu: vt. ā. eo. per tuas.

f ¶ In iudicio. Ibi et iudex faciendā est pbatio. ff. de pbatio. l. quinquagīnta. ā. eo. libro. de rescrip. statutum. ℌ. cū ꝓ. cū similibus.

g ¶ Errorē. Pone exemplā. j. eo. venerabilib⁹. ℌ. pōt. ⁊ in alijs duob⁹ casibus ē nulla excōicatiōis sñia. ⁊ in alijs quos j. dicā. j. eo. ꝓsentī.

h ¶ Ceteris. Judicialibus ꝛē.

i ¶ Illius. s. de ꝓcedēte legitima appellatione.

k ¶ Petēti. Dumtaxat. ā. eo. per tuas.

l ¶ Opponat. Quia periculū est in mora. iam enim sic decedere posset cū ⁊ ꝓpter petīn ⁊ ꝓpter excōicationem quis facilius moriat. xj. q. iij. epistopi. ad idē. ā. de appe. qua fronte. ff. de ap. rect. vel non. l. vltī.

¶ Glo. sequens exponit. prorogat dubium q̄s per quatuor iura exemplificat.

m ¶ Manifesta. l. notoria. q̄s dic vt. ā. de verb. sig. cū olim. ⁊. c. ex parte. vbi de hoc. idē in manifesta ꝓtumacia: vt. j. eo. venerabilib⁹. ℌ. secus. ⁊ idē putarē si peteret absolui ad cautelā a sñia excōicatiōis canonis: ⁊ dicerēt ea sua talis ee q̄ absolo fieri nō deret ad satisfactionē: vt. ā. de offi. deleg. ca. vlt. ℌ. ps ꝑo. ⁊. ā. de cēli. cōmuni. ecclē. qm. l ñi. ⁊ de here. gētiq. in pn. cū suis ſtibꝫ.

¶ Glo. seq. recit. per. q. an ex causa augeatur dilatio.

n ¶ Octo dies. Dixit Ber. q̄ h ⁊. ā. o restī. spo. frequēs. ⁊. ā. de excep. pia. de ñ tñ dic vt tbi dixi. (ADDITIO. In glo. lz enim. Jo. an.) ⁊ vbicūq; certus terminus a iure statuit: si petat maior dilatio negabit' iusta cā cessante: sed si cā subesset dicit eā audiendum ex illa generali clausula: si qua nihil iusta cā. ff. ex qb⁹ cau. ma. l. j. in ñ. ⁊ si minor esset vel ecclesia audiret: etiaz si ꝓbationes negligēter infra terminū omisisset. si aūt reus ad ꝓbādū ꝓrium peteret dilationē longiorē dāda est ꝑm eū: ⁊ p̄dest dilatio illa actori: quia si nō plene ꝓbauerit: adhuc alias plenā ꝓbationes inducet. C. de tēpo. in integ. restit. l. petēde. ⁊ sic in his casibus audiret infra dies statutos: ⁊ post etiā si postulat per predictā. l. petende. immo etiā post terminū ipso reo datā per predictā. l. admitteretur. cum ex facto illius impeditur.

(ADDITIO. Dixit Innocen. idem dicendū in exceptione spoliationis: ⁊ alijs in quib⁹ certus terminus datur ad aliquid probandum. Joan. andre.)

o ¶ Sic. s. excōmunicatum illū pio manifesta offensa.

p ¶ Relaretur. Etiā ad cautelam vt formata fuit cō. q ¶ Emenda. In spīrtualibus nō semper habet locuz q̄ ante ola emendet excōicatus ꝓ manifesta cōtumacia vel offensa. Pone enim aliquis excōicatum: q̄ nō fecit se ordinari: ꝓmouebit' ne anteq̄ absoluet⁹ sit. ⁊ de hoc per Inno.

Termin⁹ a iure statutus ex causa ꝓrogat.

per Inno. ⁊ Hostien. ā. de prebē. ꝓ nostrum.

(ADDITIO. Ut ibi scripsi super glo. penul. Et idem hic Archidia. Joan. andr.)

u ¶ Dubia. Et sic non est edita de nullitate. put dicebat.

b ¶ Ad. pbādum. De nullitate. s. q̄ sñia fuerit lata post legitimam appellationē: vel q̄ ꝓtineat intolerabilem errorem ꝛē.

c ¶ Ut actor. Secus si vt reus. ā. de iud. ītellerimus. de excep. cuz ſter. ā. eo. lib. de rescrip. c. j. et repellit' a iudice: et reo nō opponēte. ā. de excep. exceptōez.

¶ Glo. seq. de rōne ſcrit: ⁊ treo reddit.

d ¶ Extra iudicium. Queritur quare aliud in iudicio: ⁊ aliud ex iudicium: r. Reddebat Bern. (ADDITIO. Et hic Innoc. ⁊ Dostī.) super B treo rōneo. Prima: q̄ in iudicijs non tollet actio: sed differt. ā. eo. lib. de excep. pla. ⁊ sic non est multū ꝑiudiciū. C. de hēt. imper. offe. l. quotiēs. q̄ q̄ differt non auferun. tiū. q. v. c. j. sed in extrajudicialibus magnū est ꝑiudiciū: q̄ non sine magno dāno a rebus ī his renouamur. ff. quēad. testa. ape. l. ij. ñ q̄s ex signatoribus. Secūs q̄ facilius ītercidūtur iudicialia.

Judicialeo actᵃ facilī⁹ interdicunt cō extrajudicialeo.

(ADDITIO. C. de here. quoniaz.) cō extrajudicialia.

(ADDITIO. ff. de penī. matuo. j. responso. cum ꝛcor. Joā. and.) Et ea que sunt iuris cō ea que sunt facti. ff. de penis. l. quidā seruū. Tertia: q̄ in iudicio vbi aliuz impetimus leuius impedīri debemus cō ex iudicium vbi nullum impetimus: sed illi iuri nostro ñiti mur.

(ADDITIO. Quarta: q̄ ex iudicio non est paratus inder medio sicut in iudicio. Facit. ā. de appel. sepe. fm Hostien. ⁊ Joan. mona. Joan. andr.)

Excōicatᵘˢ pōt appellationē legitimaz pōt licite celebrare.

e ¶ In officijs. Publicis vel diuinis: vnde ex quo de appellatione consulit secure celebrat: vt ꝑua. ā. de appel. ad presentiam nostram. ⁊. c. dilecto.

¶ Glo. seq. recitat per. q. an ſtatim efficax sit admissio. soluit ⁊ remittit. signat contrarium: ⁊ tbi remittit.

f ¶ Admittatur. Non ſtatim est efficax admissio: sed postea in processu apparebit: ga si admissio fuerit ad electionez: postea discutiet de appellatione. Et si apparebit ꝑua per eum legitime appellatū apparebit sñiaz ꝑi admissum. Sinaūt apparebit tūc illi excōicatum: ⁊ sic non valere vocez suā. Vel dic vt no. ā. de appel. pastoralis. in glo. pe. ⁊tra. j. eo. lib. tbi soluitur in vltī. glo.

Cap. iij.

¶ No. j. q̄ est dare duplicem spēz excōicatiōis. s. maioris et minoris. vide s excē. a nobis.

¶ No. ñ. hic ter. expōsitz q̄ facies actuz ℨ legē puniri pōt: ls actᵘˢ p eum gestᵘˢ nō tencat. ad ꝑ ā. de regu.

Tamnino. ¶ Primo ponit ꝓhibitionem de sñia non ferēda cum quadā ꝓtestatione. Secundo dat modum quo ferri potest. ibi. Q̄ ñ.] Tertio vitat sñiam aliter latā: ⁊ cōminatur ferenti. tbi. Aliter.] Joā. and.

¶ Pio intellectu huius c. est presupponendū q̄ monitio non est de substātia excōmunicationis: sed est de iustitia: ideo si iudex non premissa monitione aliquem excōmunicet: tenet sñia excōicationis: sed est iniusta: ideo venit relaxāda in. c. sacro. eo. tl. in antiqua.

¶ CASVS. Epūs vidit aliquē ꝓdinarīū vel aliuz crimīosum: certū est q̄ non pōt talē excōicare nisi monitione ꝓmissa. vz. vt eum moneat sub pena excōicationis canonice: ⁊ cōpetēter vt ꝓdictaz dimittat: ⁊ si ꝓmissa monitione ꝓdictam non dimiserit poterit illum excōicare. Quia ponamus q̄ aliquis epūs: vel alius iudex ecclasticus aliquē sui ꝑditus iuste excōicauit: certū est q̄ Chīi fideles debēt istā excōicatum euitare in locutione ⁊ alijs actibus: vt rubore ꝑfusus recognoscat reatū ⁊ redeat ad gremiū scē Matris ecclie ⁊ bonum obedictie: ⁊ si faciāt

non solū. eo. li. de reg. vo. ca. vnico. eo. lib. Do.

ac alijs legitimis actibus nihilominus admittatur'.

Idem in eodem.

¶ Excommunicatio lata in participantes excōmunicatis in locutione ⁊ similiter canonica monitione non premissa non tenet. Joā. and.

Tatui Capitulum. iij.

Zalum incurrunt sñiam excōicationis: ego videt aliquos fideles qui istā excōicatā non vitāt in eos tulit sñiaz manifesto excōicationis dicēdo: excōmunico talem eo q̄ excōicat ⁊ participāt cum tali excōicato: vtrūz teneat excōicatio: Videbat q̄ sic: q̄ sunt excōicati minoris excōicatiōe. R. ñi. roma. pon. q̄ cuz quis vult excōicare maiorē excōicatiōe participātes cuz excōicato ꝑ illos monere trina et canonica monitione: ⁊ si aliter facit non tenet excōicatio. Et istud fuit ꝑpūlter ordinatuz ad refrenādum mot⁹ excōicationis qui excōicatores ad rel'onē aliqrā facillime moverēt ad excōicādū participātes cum excōicatis. Sed vtrū istud sit verū indistincte q̄ iudex nō possit excōicare participātes non ꝓmissa canonica monitione: R. ñi. q̄ non. Qz fallit in his qui participāt in crimine dānato: forte aliqua berta (dissoluto matrimonio) adheret alicui ꝓdinario. Unde maritᵘˢ suus ꝙquerit: fuit monita per iudicē vt desisteret: ⁊ q̄ monita noluit desistē fuit excōicata. Hoc non obstāte aliqs scīēs ea esse excōicatas vel suus ꝓdinarius cōicauit cuz ea in crimine dānato: tūc participans est excōicatus ipso facto. c. ñi ꝓdictus. Et vltra iudex pōt illā excōicare absqz canonica monitione ꝓmissa: ⁊ sic est excōicatᵃ duplici excōicatione. s. a iure et ab hoie. Ter.] Ab eo] secus si ab alio: q̄ monitio nō est de iuba excōicationis: lz de iustitia: ideo si cpo vellet excōicare participantes cum excōicatis ab alio cū a se sine monitione teneret excōicatio. Ratio est: q̄ iudices sunt magis incensi qñ auctoritas eoz ꝓtēnit: cū qñ ꝓtēnit auctoritas aliox.] Et alijs.] s. in mensa: in osculo: in salutatione: in choro ⁊ alijs tendētib⁹ ad cōmodū excōicati: ga ꝓmissum est participare cuz excōicato in dānī ꝑsius: alis excōicatus ex dolo suo percipet cōmodū. Q̄ est ꝓra. c. Intelleximus. de iudi. in antiqua.] Dānato.] Non ꝓmissa monitione: q̄ ipso facto incurrit excōicationē maiorez et indigent solēni absolutione: vt in. d. c. ñ pendente.] Indurescat.] Mā cuz excōicatus videt se admitti ad obs actus non curat de excōicatione: quia excōicatio non aggravat ossa: ideo ꝓtēnit auctem ⁊ claues ecclie: sed cum videt se vitari vt leprosum dimittit inobedientiā: ⁊ reuertitur ad gremiū ecclie. ¶ Nota. j. ex isto. c. q̄ excōicatus maioꝛ excōicatione vitādus est in locutione ⁊ osculo: vt si forte aliqs canonicus excōicatᵘˢ sit in ecclia: ꝑ us offert ꝑ non ꝙ ab aliqs canonicis osculari: al's osculāti incurrit excōicationē minorē. ¶ No. q̄ lz participans cum excōicato maioꝛi excōicatione incurrat minorē excōicationē: tñ nō pōt excōicari maioꝛi excōicatione: nisi ꝑius fuerit monitᵘˢ vt desistat ab illa participatione: lz monitione facta ñ nō desistat poterit excōicari. Ex ꝙbus segit̄ q̄ participans cuz excōicato maioꝛi excōicatione peccat mortal'r: ⁊ hoc q̄si q̄s fuit publicatᵘˢ ⁊ denūtiatus: sed ante denūtiationē non peccaret mortal'r: sed solū venial'r: nisi faceret in cōtēptuz auctis ecclie. ¶ No. q̄ participās cum excōicato in crimine dānato pro quo fuit excōicatus: pōt excōicari sine monitione. ¶ No. vnū casum in quo monitio ꝙ ꝑcedere sñiam: lz regulariter monitio non sit de iuba sententie: sed solū de iustitia. Ratio est: q̄ multotiēs iudices videtes se turbatos indiscrete ⁊ iniuste excōicabūt participātes: lz de participatione non plene ꝓtēnit: ideo ad refrenādum istud fuit ordinatū q̄ monitio non solus cēt de iustitia excōicationis: sed de substātia. Dī hic q̄ par-

Universidad de Deusto
Biblioteca

ticipans cum excōicatis non vz excōicari maiori excōicatione nisi monitione pmissa: vtrū excōicator possit facere monitiones ghalem hoc modo. Monemus per pīteos & singulos ch̄i fideles: ne cum tali excōicato cōicent seu participare ḥsumāt: redēdo: t bibēdo: loquēdo: sedendo: ambulando: aut alia vlte nēcia mīni strādo sub pena excōmunicatiōis quā elapsis sex diebus in his scriptis profert mus: quoz ser. dies: duos pro pmo: duos pro scdo: t relīs duos dies pro tertio et pemptorio termino eisdez assignamus. Vel vtrūz ad hoc q̄ participātes cuz excōmunicato maiori excōmunicatione sint excōicati: regrik q̄ fuerint ptcularīter monīti vz. q̄ moneat Petrū: t si monitione facta nō desistat q̄ illū excōicet. Cōsti ōptio doctoz est: q̄ si iudex ītēdat excōicare ghaliter oēs participātes cum excōicato: dz esse monitio ghalis: si vo ītēdat excōicare ptcularīter dz fieri monitio spālis.

¶ Glo. seq. ponit declarationē t progationem.

a ¶ Statuimus. Declarat hec decre. j. eo. c. pstitutionez. t ad sīlia lerdicti t suspēsionis extēdit. j. e. statuti. (ADDITIO. Et ille dne sunt in scholis cum ista legende: que et cōiuncte fuissent nisi obstitisset diuersitas auctorum. Joan. andr.)

b ¶ Excōmunicatis. Maiori excōmunicatione.

c ¶ Aliis. Puta oculo: salutatōe: mēsa: choro: t filiis. (ADDITIO. Dabat Hosti. ḥsuz. Si pro delictis anathema qs efficiat. Qo otare vale cōto mēsa negat.) Sic elz sciēter cōicātes excōicato sunt excōicati minori excōicatione ipo iure, vt. q. iij. cū excōicato. t. c. qui cōicauerit. Et a gb⁹ repellāt bē excōicatiōes habes. iij. q. iij. engeltrudā. t de creop. a nob. de cle. excō. mīni. si celebrat. Sūt ār q̄dā pone excepte q̄ fine hac pena excōicato cōicāt: vt xj. q. iij. qm̄ multos. de sen. excō. q̄ in duobus. t. c. fter alia. (ADDITIO. Plenius per Hostiē. in remi. quas dedi in. c. cum desideres. in. iiij. glo. eo. titu. ad sum. eodem titu. §. fi. sub. §. vtile. Joan. and.)

Aersuo.

Monitio canonica que dicat.

d ¶ Monitionē canonicā. Hoc est regulare in excōicatione bois vt semp p̄cedat monitio: vt. j. e. ti. de sen. excō. sacro. extiij. q. iij. de illicita. Et dī quo ad ḅ monitio canonica: vt monīti exp̄mant noiatim: t tribuo monitionib⁹ moneantur. Vel vna pro oībus cum ītervallo dieruz: nisi necessitas aliud suadeat. j. eo. pstitutionem.

¶ Glo. seq. alle. tria iura. Tractat qōez de epo cōicante excōicato p se. ponit opi. Ber. t Ziā in fi. all. pro pma.

e ¶ Lōstōnib⁹. ā. e. nup. t. c. si pcubine. t iterdū qui cōicat in dīnis excōicato excōicat⁹ est excōicatione maiori: vt. ā. eo. figīaut. Qd verūz est si gnāz incurrāt: que ibi ex ter. notant. ¶ No. aūt hic Ber. q̄ si epūs cōicat in crimie cū excōicato a se q̄ nō incurrit maiorē excōicationē: q̄ sic cōicās peccat in eū qui dānault t ab eo est absolūdus. ā. eo. nup. ḥz iste sua se sīla ligare non potuit. ff. de arbi. l. pe. ff. de iudi. l. iulian⁹. Tñ dīxit q̄ minori excōicatione ligat⁹ est. (ADDITIO. Nō sic in papa: vt no. ā. c. nulli. Joā. an.)q̄ne a iure ẓhīt. Alīj ḥdicētes q̄ a minori t maiori excōicatio. l. per cōtōnē in crimie t in locutione ẓhīt a iure: non ab hoie. Et ḅ tenet Hosti. (ADDITIO. Et

Cōtcano cū excōicato in dīnis icurrit maiorē excōicatiōez q̄nq̄ concurrēth⁹: alīs non.

Jnno. ibi. t. eo. tī. q̄ in dubiis. t hoc mihi placet vt scripsi sup glo. colligī. Idē dic Jo. mo. t Arch. Hosti. remittit ad sū. eo. ti. §. t que sit pena sub. §. qd si epūs. Jo. an. Jī. eo. nup. p̄dat hoc per ībi: ḡuis. n. t tāc t. c. qs dī facit pro pma pte: q̄ absolusk ab excōicatione cōicās in crimine: ḡ nō est sīla canonis: qi tāc absolueret a pprio ordinario.

f ¶ Indurescat. Quia videt se habē cōtonē holum quaz non haberet: t ter hoses eē grauis est pena. C. de apost. hi qui sanctam.

g ¶ Participātes. Scilz in locutione: t sīlibus.

h ¶ Cōsūl. j. maiori. (ADDITIO. Vt sic contumacia crescēte crescat t pena. xxxj. dist. qui. in fi. vt lite nō pte. qui. §. vlt. Joā. and.)

¶ Glo. sequens notat t remittit.

i ¶ Nō teneat. No. casuz in quo nō tenet ipō iure excōicationis sīla: t fuit ḅ statutū ppter epōs qui statim excōicabāt cum participibus. alios vtcaū. j. eo. pīti.

k ¶ Penaz. ā. eo. sacro. Ubi puniunt qui admonitione nō pmissa excōicāt subditos. (ADDITIO. Host. t post eum Joā. mo. t Arch. dicit q̄ tenet iniuriarū. iij. q. iij. illud. t. c. temerariū. t de sacrilegio. extiij. q. iij. non in pte tuā. t carebit ad tpo arbitrariā cōtone holum t ingressu eccīe. ea. q. detīcta. t ad hoc penas ẓtra eū agēt cozz ipīum supīore. j. e. venerabilib⁹. §. fi. Joā. an.

Dīuisio. ¶ No. j. pīculosiz. t epōs timeat ne ipōs excōicet. la q̄ ebeat mīt pīti cale offīū.

¶ No. q̄ in gñali suspēsio non includit epōs nisi exp̄imatur. Do.

Epōz omīs in gb⁹ consistit.

Ordo epālis dī maior q̄ reperī possit.

Constitutio t sīla differunt.

Dīuisio. ¶ No. j. q̄ prelati

a ¶ Superlorib⁹. Archiepīa patriarchis t pmatibus.

¶ Glo. seq. recitetur per. q. ponit opinionem antiquam t modernam cōtrariam: t pro ratione remittit.

b ¶ Officij. Per hanc ḥam nō credebā olim q̄ pstitutio ista hēret locū in pensis suspensionum a beneficio: ly Hostiē. contra. ā. de elec. cū in cunctis. t Bar. c. ti. cupientes: tñ hodie nō dubito q̄ ēt in suspēsionib⁹ a beneficio: nō solū ab officio ingressu eccīe vl sīlib⁹ locū hz hec pstitutio. hoc. phaī. ā. eo. lib. de elec. si cōpromissarius. §. hutusmodi: t que potuerit eē ratio ibi dicī.

c ¶ Suspensionis. Sec⁹ in excōicatione: q̄ in illa pīuilegiati nō sunt: t noluit papa eos intan tum pīuilegiare.

(ADDITIO. Idē Jnno. Hostiē. Jo. mo. Archidia. t Frā. q̄ tolleret quo ad eos canonē: si qs suadente: t alios sīmles: vt. ā. eo. lib. de homi. pro humani. Joan. andre.)

d ¶ Constitutionis. ā. eo. sacro. t. c. cū medicinalis. eo. lib. de solu. c. ij. de elec. cum in cunctis. cū sīlib⁹.

e ¶ Sentētie. Illud est pstitutio: aliud sīla: vt. j. pīl. c. §. caueāt. si q̄ papa vel legat⁹ vel alius ferat alīq̄s sīlaz suspēdēdo ẓtra factētes hec nō cōprehendet epōs.

f ¶ Mandati. Dbi si mandat papa q̄ omnes prelati t clerici soluant tantā pecuniam suspēdendo nō soluentes infra terminuz assignatum: per tales ergo constitutiones sīlaz t mandata epī non comprehenduntur: neglecta enim hmōi materia videntur: que specialiter nō designant. ff. de iustit. tē apud labeonē. §. hoc edictum. (ADDITIO. Vide ḅ reserī. sedeo. sup. tij. gl. Jo. an.)

g ¶ Ipsis. Constitutione: sententia vel mandato.

¶ Glo. sequens ponit antiquam literam t opīnionem Hostien. quam improbat.

h ¶ De epīs. Nota q̄ caute puto remotā literam: que olim hic erat que sic dicebat de epīs t eoz superioribus expressa ẓ. per quam dicebat Hostien. q̄ ly in sīla diceretur de epīs q̄ nō cōprehendebantur archiepī: plus dicebat q̄ si dicebat de epīs t superioribus nomine superiorum intelligebant archiepī sed nō patriarche. ad hoc de rescrip. sedeo. t oia iura que inducunt ad penalia iura restringenda. Sed dic ẓtra. (ADDITIO. Idē Jo. mo.) q̄ non est superiorem ordinem epō reperire: t ob hanc cām papa se vocat epm: vnde eo ipso q̄ de epīs exp̄imatur: veniunt superiores: quia nō inspicimus dignitatem: sed officium pontificale: vt in princ. c.

i ¶ Dēat. Dic erat olīz plus de textu: t erat q̄dā declaratoria illi⁹ decre. solet. q̄ nō bēbat rōnē vñ fuit sublata. (ADDITIO. Dicebatur ibi q̄ id q̄d dīcit finis illius ca. solet: non extrēderet ad sententias epīscopoz vel archiepīscopoz: vt ibi ettā dīxī in fi. Jo. an.)

Lap. v.

¶ Romana. ¶ Partes patent per. §. Joan. andre.

¶ CASVS. Archidiaconus pīctauē. vel abbas monasterij sancti Cypriani vel alius prelatus subditus

eps̄ pīcta. pīulit in aliquē subditū sibi excōicationis: qui subditus excōicatus dixit excōicatione iniustā: t per hoc adiuit metropolitanū omisso medioz eps̄ pīctauē. vtz archiepō burdegalēsis q̄ est metropolitanus possit cognoscere de iustitia vel iniustitia ipsi⁹ excōicationis:

consuetudine non relaxet. Secundum q̄ generalis sententia archiepiscopi ligat tñ subditos. Tertiū q̄ pro preteritis vel presentib⁹ culpis monitione non premissa ab eis lata sententia est iniusta. Quartum q̄ pro futuris culpis vel iam comissis: scilicet nisi satisfaciant excōmunicare nō debēt: nisi mora culpa vel offensa vel alia iusta cā subsit. Quintuz q̄ in vniuersitatem vel collegiū nō ferat excōicatiōis sīla: sed in illos qui culpabiles extiterūt. hoc dicit Joan. an.

Dīcit q̄ nō: q̄ nō ē iudex excōicantis: nec excōicatt in pīma istātia: nisi sit cōsuetudo vt possit adiri metropolitan⁹ omisso epō. c. cū cōtingat. de fo. cōpe. l. more maiorū. ff. de iurisdi. om. iu. l. j. C. de eman. libe. Sed gd sanctissime pī: ponamus q̄ archiepūs fecit statutū p̄ serēdo sīlam excōmunicatiōis ghal' in quoscūq; violantes illud statutū: q̄rīt ad quos se extēdit illud statutum: vtz ad illos q̄ sunt de sua particulari dioc̄i tñ vl' ad alios: Rñdet q̄ se extēdit solū ad illos q̄ sūt de sua particulari t p̄pīs dioc̄esi: q̄ non pōt facere statuta astringētia subditos totius pīncie t dioc̄esim sinoz suffraganeoz nīsi in negotio cōi: t de cōsensu suoz suffraganeoz. Sed vtrū epūs vel alius iudex possit serre sīlam excōicationis in aliquē nō precedente canonica monitione: vt aliq̄s perpetrauit aliq̄d crimen: vtrū possit iudex ecclesiasticus illū excōmunicare absq̄ monitione: Rñdet q̄ nō: etsi de facto excōmunicet illa excōmunicatio est iniusta: t relaxabit⁹ per superiorē. Alī tenet excōmunicatio: t hoc verū q̄n lata fuit pro crimīnibus seu excessib⁹ p̄sentaltb⁹: sed pro futuris culpis nō poterit serre excōmunicationē: nisi culpa vel mora p̄cesserit: vt iudex in actione personali p̄dēnault aliquem reum ad soluendū actoi aliquā pecuniā sūmā infra certum tēpus reus nō satisfecit: certū est q̄ epūs poterit illū excōicare et tunc: nisi soluat infra tale tempus: vel videt q̄ clerici sunt negligentes t remissi sunt in diuino officio: vel si est alia iusta causa vt excōmunicator datus in defectum ordinarij potest excōmunicare hoc mō. Moneo vos vt tale beneficium non conferatis infra tale tēpus: aliquin. l. si contrarium fecerītis: vos ex nunc put extunc: t econuerso extunc: prout extunc vos excōmunico. Sed vtrum iudex possit excōicare collegiū vel vniuersitatē: Rñdet q̄ non: sed si sint aliqui in vniuersitate culpabiles sunt excōicandi nominatim: al's si vniuersitas esset excōmunicata: quicūq; subrogati postea essent excōicati: ly nō essent culpabiles: qđ esse non debet.

Nōbilis

¶ No. pīo ex isto. c. q̄ archiepūs nō pōt relaxare sīlaz excōicationis latā a subditis sui suffraganei: ettā si notoie appareret iniusta: q̄ nō est iudex excōicatoris.

¶ No. q̄ valet consuetudo vt possit adiri superior omisso medio: t illa consuetudo dabit excommunicato potestatem adeundi superiorem omisso medio.

¶ Nota q̄ iudex non debet subditum suuz excōmunicare pro delicto: nisi prius ipsum monuerit: vt desistat: si nolit desistere vel satisfacere poterit illum excōmunicare: t tunc excōicatio erit iusta t tenebit: al's esset iniu-

inferiores ab epīscopis pōt p̄ferre sententiā interdicti de q̄ de appel. dilectis.

¶ No. si. q̄ excōicatto lata ab homīe dz remoueri p̄ presentem. Domi.

Universidad de Deusto
Biblioteca

sta: z debebit relaxari per superiorem sine difficultate.
¶ No. q pro futuris culpis non dꝫ qꝭ excõicari nisi ex causa rationabili que debeat mouere iudicem.
¶ No. q nõ põt ferri sñia excõicatiõis in corp⁹ vniuersitatis vel collegij. Dꝫ qd si de facto excõicet collegiũ vel vniuersitas: vtꝫ vniuersitas sit excõicata vel colleginꝫ excõicati: Alij dicũt q nõ: qꝛ collegiũ nõ est capax istiꝰ cẽsure vt hic dr. Dꝫ dicit glo. tenẽdũ ẽ q collegiũ vl' alioꝰ corpꝰ est excõicatũ: z oẽs de collegio sẽ excõi eatt: qđ vꝛꝫ ẽ ẽtiã ad istã ecclĩam mlitãtẽ: z illi q erãt postea chrogati debẽt se tenẽ p excõicatis z petẽ relaxationẽ a dicta excõicatiõe.
a ¶ Archidiaconꝰ. vl' tpãlis archidiaconꝰ: z sic no. Hostiones epõ iurisdictionẽ habere. de. b. xxv. di. plectis. ẽ. de of. ord. cũ ab ecclĩa.

(ADDITIO. Et hic per Archidiaco.)

b ¶ Non relaxent. Quod si fecerint: non tenet relaxatio: cum nec excommunicantium nec excõmunicatoꝝ sint iudices: vt. j. eo. tittu. venerabilibus. j. respondeo.
c ¶ Cõsuetudine. Et sic ꝓsuetudo in talibꝰ iurisdictionẽ vat. ad idẽ. ẽ. eo. li. de offi. ordi. roma. z de so. cõpe. roma. ẽ. j. (ADDITIO. Jo. mo. alle. de no. oper. nun. fiũan tibꝰ. magis ꝓprie facit. de pbẽ. referẽte: que logꝫ de Remen. Jo. an.) Idẽ itelligas: si hẽret puilegiũ sup hac papa. ista enĩ sunt ad hoc parta pitulegiũ z cõsuetudo. ir. q. tꝛ. cõquestus. ẽ. de offi. ordi. duo simul. cũ similibus.
¶ Gl. seq. ponit vdaz iter canonẽ archiepi z eiꝰ sñam.
d ¶ Semẽtie. Cauẽ quẽ facit archiepꝰ in ꝓcilio puintiali: iste ligat subditos totius puincie. xvij. di. c. vlt. ad hoc de prebẽ. graue. de accu. sicut olim. (ADDITIO. Idẽ Jnno. Dostiẽ. Jo. mo. Archi. z Frã. sa. vtĩ. di. que ẽ. vbi vide per eũ qꝰ hic ponit. circa hoc Archi. z in specu. de ẽxti. ver. z no. de hoc. z hoc eo. tittu. a nobis. j. Jo. an.) sñia aũt lata ab archiepo: puta gẽaz furtum fecerit fit excõicatus: ista nõ cõprehẽdit subditos totius puincie: sed solũ diocesis sue: z de hac loquit hic: nec etiaz ipi subditi pbabiliꝫ ignorãtes ligant: vt. ẽ. eo. lib. de ẽxti. c. ij. Intelligo tñ delinquẽtes in diocesi ipiꝰ archiepi sciẽter illa sñia ligari: qꝛ iam per delictũ effecti sunt subditi. de so. cõpe. c. vlt. de rap. c. j. Rõ aũt huiꝰ dictꝰ est: qꝛ sicut in specie nõ põt ligare subditũ suffraganei sui: sic nec in genere: imo multomagis. argu. de rescrip. pastoralis.
e ¶ Subiectos. Et de hoc demum cum in sua diocesi delinquunt: vt. ẽ. de const. tu. ca. ij. ij. responso.
f ¶ Specie. Excommunico. P. quia furtuz fecit: vel sacrilegium commisit.

(ADDITIO. Vel dicit excõmunico. P. quia edificat vel edificauit in cymiterio ecclesie: sm Jnnocẽ. qui idez repetit de generali. de qua in seq. glo. Joan. andre.)

g ¶ In genere. Excõico oẽs q sacrilegiuz cõmiserunt.
h ¶ Competentꝫ. ẽ. eo. sacro. z. ca. statuimus.

(ADDITIO. Et. j. eo. constitutionem. z ibi vicam qꝫ hic ꝛo. Dostien. de non ferenda sententia quã iudex excõicat non prosequens. Idem Joã. mo. z Archidia. z Fran. Jq nõ tenet sñia. z põt esse ratio: qꝛ vniuersitas vel collegium nõ est materia capax ad recipiendum talem sñiam. Bersi. contra. dicens q si sñia fuit lata bene tenet: z hoc est tuttus.
d ¶ Jrretiri. Intelligas quo ad ecclĩaz: secꝰ q ad deũ: cuiꝰ opio nec fallit nec fallit. de sentẽ. excõ. a nobis. ẽ.
e ¶ Culpabiles. Sicut prelatus vel ꝓpheo z huiusmodi maiores: vt. ẽ. de symo. dilectus.

Canones editi in cõcilio provincialibꝰ ligãt subditos totius puincie.

Excõicatio põt ferri p futuro delicto sm quosdam.

Excõicatio non ꝓsequens nihil ꝓficit.

Lap. VI.

Dilecto filio ẽcano ᵏ aurelianẽsi: z ifra. Preterea cum omnes leges: oiaq; iura vim ˢ vi repellere: cuiscũq; sese defensare permittãt † licuit vtiq; ipsi decano (si predictus ᵇ baliuꝰ eiꝰ bonis ⁱ suis mũdanis iniuriose spoliare vel ea violẽter occupare ᵏ ꝓsumpserit: vt superius ˡ est expssum) contra illius violentã iniuriã se tueri.
¶ Et quoniã aduersus eius nimiam ᵐ potentiam sufficiens tẽporalis defensio sibi forte non aderat: potuit se ẽt spiritualiter gladio vindicare

† ¶ Lõco. ter. in l. j. ff. de vi et vi ar. l. iij. §. cum igitur. C. vnde vi. z in. l. j. ff. de iustit. z iu.

a ¶ Causa. Pone exemplum. ã. de testi, cõstitutio. sed ibi precesserat offensa ꝓ parte: ꝫ põt poni in executoribꝰ q excõicant ꝓferentes beneficia: qꝛ sindicari posset et q dꝫ acceptare ẽm formã decre. de ꝓcess. prebẽ. qꝛ cunctis. (ADDITIO. Vel pone per decre. ad nram. ij. de iureitur. z per decreta. j. z vltĩ. de eo q iur. Jnnocẽ. dicit z Dostiẽ. q ista causa eẽt excõmunicaret excõicatos nõ portantes publice crucem: non enĩ debet subtrahere bonum exẽplum simple nec se celare: vt ẽm eos excõicat tolerantes hereticos vl' ꝓmittentes. ã. de her. excõicamus. §. credentes zc. Jo. an.)
Vniuersitas seu collegium an possint accusari de criminc.
b ¶ Collegiũ. An vniuersitas vel collegiũ possint accusari de crimine. no. rꝛ. j. q. j. ẽs. q mancipiũ. z. ã. de symo. ca. dilectus. ij.

(ADDITIO. Ibi dedit alias remissiones: vbi et scripsi an possit vniuersitas de publico crimine per syndicum accusare. vt. de qꝫ dixi. ã. eo. tittu. ij. ca. vltĩ. super glo. pe. de singulari: an puniri possit vniuersitate punita. Joan. andre.)

¶ Glo. seq. recꝫ. per. q. z ponit duas opiniones.
c ¶ Pentꝫ. Per hãc lꝫa dicit qđã. (ADDITIO. Dostien. idem Joã. mo. z Archidia. z Fran.) Jq nõ tenet sñia. z põt esse ratio: qꝛ vniuersitas vel collegium nõ est materia capax ad recipiendum talem sñiam. Bersi. contra. dicens q si sñia fuit lata bene tenet: z hoc est tuttus.
d ¶ Jrretiri. Intelligas quo ad ecclĩaz: secꝰ q ad deũ: cuiꝰ opio nec fallit nec fallit. de sentẽ. excõ. a nobis. ij.
e ¶ Culpabiles. Sicut prelatus vel ꝓpheo z huiusmodi maiores: vt. ã. de symo. dilectus.

¶ No. j. q socius z vicinus lꝫ de iure ꝺfendẽ iniuriã cõsocij z vicini.
¶ No. ij. q licitũ ẽ spiritualiter pocẽtẽ tutari tpalẽ z sic econuerso tpalẽ spiritalẽ. Dom.

Lap. VI.

Dilecto. ¶ Primo ponit allegationẽ z cõclusionez ẽgialẽ: er qua sequitur ifert specialẽ. ibi. Et qdm. Jquã in tertia sonficat p argumẽtũ a minori. ibi. Et qdem. Jquã (ADDITIO. Et dixit Dostiẽ. q hec decre. dirigebat cuidã fratri minori z penitẽtiario pape q legatꝰ erat in illis partibꝰ: z vocabat frater Joãnes lemouicẽsis: qui sup hoc papã ꝓsuluerat an decano licuerit vtroq; gladio se tueri. Loquebatur enĩ fuerat ẽm Dostiẽ. z Boa. baliuꝰ eorum eo: q ipse decanus omnia cesar erat: qꝛ vt pielyter z vt mileo: nunc censura: z nunc armis procedebat contra ipsum z eius terram. Joan. andre.)

¶ CASVS. Epõs picta. quẽdã titũ dñm tẽporalẽ: puta baliuũ vel aliũ dñm tẽporalẽ pp aliqđ crimẽ vel ꝓmaclam excõicault: ibmq; pro excõicato in tota sua diocesi fecit publice denũtiari: vñ ipse baliuꝰ videns se a populo vitari vt lepꝛosuz: in corde suo fuit tra cõmotꝰ q epꝰ picta. z ipm epm picta. in odiũ hmõi excõicatiõis fecit tali q dns bonis suis: z illa bona violẽter occupauit tanq; sua. Epõs picta. videns se spoliari bonis suis: z illa p violentiã occupari supposuit interdicto ecclesiastico totã terrã illius dñi tẽporalis: z mãdauit illud interdictum seruari: vtrũ licitum fuerit epo picta. pro iniuria sibi illata circa bona tporalia supponere interdicto terram dñi tẽpalis occupãtis bona? Rñ. ro. põ. qꝛ sic: nã cuilibz est pmissuz a iure se posse defendere: vt in. l. vt vim atq; inuriã. ff. de iustit. z iu. z qꝛ epus nõ erat potẽs ad se defendendum defensione tẽporali ꝺ ptãtem illius dñi tẽporalis: ideo potuit licite supponere interdicto ecclĩastico totaz terrã ipsius dñi. Et ponit ro. põ. qꝛ pmittit cuilibet: imo te nec defendere et suã ꝓpriã cã sibi illatã iniuria: alioꝛ si negligeret ipm proximũ defendere videret esse participeps z fautor iniuriantis: z multomagis permittit aliquis se defendere cã iniuriatur in persona sua: vel in bonis suis.
¶ No. ꝓpter hoc ca. effectã pncipalẽ habuꝰ. c. qꝛ plat⁹ ecclesiasticus gladio spirituali põt se defendere ꝺ potẽtia tpalez: ideo si aliqs tuder ecclĩasticꝰ iniuriet ab aliq̃ seculari põt ipse tuder z ecclĩasticꝰ talẽ iniuriãtez excõicare vel terrã suã supponere interdicto ecclĩastico: vt hic ter. z ad hoc allegaꝫ semper ꝓpter. c.
¶ No. vltertius ex prin. c. illud ad qđ allegaꝫ: vim vi repellere licet: ideo põt clericꝰ ad repellendã iniuriã sibi vel in bonis suis accipere arma et se defendere. de hoc latius per doctores in. c. fignãstti. ij. de homi. in an.
¶ No. qꝛ excõicatio interdicti z alie cẽsure dicunt esse ꝓpria arma ecclesie.
¶ No. qꝛ ecclesia habet apud se gladium tẽporalẽ z spũalẽ: sed hꝫ gladiũ spũalẽ actu z habitu: gladiũ aũt tẽporalẽ hꝫ solũ in habitu: qđ vertit est quãdo ad exercitiuz iustitie: nã exercitiũ gladij tẽporalis in modũ iustitie abdicauit a se ecclesia: z retinuit solũ in habitu: sed in modũ defensionis ecclesia adhuc retinuit et exercitiũ illius gladij tẽporalis.
¶ Nota qꝛ quilibet tenetur defendere suum proximum ab iniuria eidem proximo illata.
¶ No. ilsup qꝛ negligẽs defendere ꝓximũ iniuriatũ videt esse participeps criminis z fouere ipsum iniuriantem.
¶ Glo. seq. recꝫ. per obiectio. de capi. quesiuit.
f ¶ Decano. Decanus iste de ꝓsuetudine vel ꝓuilegio habebat ordinariã vel saltem ptãtem fulminãdi censuram. z concos. ã. de ap. dilectus. de offi. ordi. tꝛ refragabili. §. excessiuo. ã. de ver. sig. ex parte. j. alioꝛ secꝰ. de his que fi. a ma. par. ca. quesiuit. de hoc. ã. de of. ord. cũ ab ecclĩaz.
g ¶ Ulm vi. ã. de homi. significasti. ij. vbi sunt hec ꝺba. z ibi de hoc i gl. magna que posset hic repeti. (ADDITIO. Qđ facit Dostiẽ. z si qđ addit vide vbi. ã. Remẽsi. Joan. an.) Et vniuersalis ꝓpositio omnes leges restringit ad particulares: ac si diceret quedam leges z quedã sura: scilicet de hac materia loquenta. Ber.
h ¶ Predictus. In parte decisa sub illo. j.
i ¶ Bonis. Ergo lꝫ defendere nõ solũ personã sed bona: tñ p defensione bonoꝝ nõ licet sic sentire sicut ꝓ defensiõe psone. ã. de homi. c. ij. ibi. te tua qꝫ. e. ti. sufcepim⁹. z dic vt eo. ti. significasti. ij. z. vrtij. q. j. §. j. q. tij. in pn.
k ¶ Occupare. Et nõ sit geminatio ver bonum spoliare referatur ad mobilia: occupare ad immobilia.
l ¶ Superius. In parte decisa.
m ¶ Nimiaz. Respectu temporalis potentie ipsius decani: nam potenti oibus pares esse non possumus. ff. de alie. iu. mu. causa facta. l. ij.

Defendere licitum est nõ tñ personam sed etiam bona.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Arma cleri cor sūt lachryme

¶ Ecclesiastico. Dicit Ambro. Cū ex nimia humilitate loquūt̄ q̄ arma sua sunt lachryme. xxiij. q. vlt. conuenit. gladius autem hic idem continet quod censura. ī. de verbo. significa. querenti.

b ¶ Propter hoc. ī. q̄ tpalis defensio sibi non aderat.

c ¶ Mumule. no tā q̄ non loquitur hic de prelato q̄ vi. escit q̄ vtrūq; facē possit. no. ī. de maledic. ca. j. ij. q. vij. si quis erga: sed soluz de eo q̄ se defendit. d ¶ Prouocat⁹. i. turbatus vel cōmotus. ad idē. ī. de officio dele. suspitiōlo. aliter sumitur. ī. de ap. cū sit romana.

(ADDITIO. ī. ꝓuocatōe ad cām. Alibi ponit ꝓ imitatione boni exempli: vñ cantat eccliа in festo martyrum Marcelli ⁊ Petri: ꝙ tuū gaudem⁹ ꝓuocemur exēplis. Jo. mo. ⁊ Archidia.)

e ¶ Eiste. Cōtra tales pdita est pena per cōstitutionē. j. eo. grauiq; q̄ excōicatī sunt ipso iure: nisi infra octo dies restituant: vt ibi.

f ¶ Vicino. Ergo glibet tenet vicinū suū ⁊ amicū suū defendē: vt. xxiij. q. iij. nō lr̄ēda. ⁊. c. fortitudo. lxxiij. di. error ⁊. ī. eo. quāte vbi de B. (ADDITIO. Et C. de cōmer. ⁊ mer. l. ij. vbi pl'es 2cor. de B. Jo. an.) multo ꝑ fortius seipm: vt sequit.

¶ Illo. sequens obiecit ⁊ soluit per diuersitatē vsus.

g ¶ Sibilmet. Quia odiata charitas a se icipit. xxiij. q. v. si nō liīz. (ADDITIO. hostilē. inducit illud. Miserere animę tuę placens deo. ⁊. lxxvj. dist. non satis. C. de seruī. l. presses. ff. de his qui sibi mor. cō. l. j. Joan. an.) Sed videtur q̄ hoc nō liceuerit isti decano: excessit enim moderamen inculpate tutele: qđ facere nō debuit. ī. de restit. spo. olim. j. ī. c. si ho. ⁊ de homi. significasti. ij. ad fi. maior enim est pena spūalis q̄ ligat animā: ꝙ tem poralis q̄ ligat corpus: sicut anima precellit est corpore. xij. q. j. precipimus. ad idem. xj. q. iij. nemo. xxiij. q. iij. corripiantur. ⁊ hec forte fuit dubitatio decretalis: sed papa hic approbat hanc defensionē: ⁊ ita quocunq; mō licitum est se defendere: dūmodo corporalis leſio nō inferatur: maxime q̄ huiusmodi sententie sunt medicinales. ī. eo. c. j. ij. q. j. multi. ⁊. xxiij. q. iij. notandum. in fi.

h ¶ Utrūq;. Ergo duplicit defensione pōt quis vti: vt j. de regu. iur. nullus pluribus. cum suis concor.

(ADDITIO. Dicit Jo. mo. q̄ ista nō fuit aduersaria: sed sibi mutuū subsidiū prestantia: vt hic. Joan. andre.)

i ¶ Suffragari. xxiij. q. v. pdest. ī. de offi. ordi. ca. j. sīl vī ꝙ tpalī gladio vti non potuerit: q̄ post aduentū ch̄i fuerūt gladij ⁊ pātes dtuse. ⁊. di. qm̄. xcvj. di. cū ad ver. Dic illud verū de executiōe gladij tpalis in modū iustitie: sed hic loquimur de executiōe ipsi⁹ gladij: nō in modū iustitie: sed defensionis: quo gladio cuilz ꝓpio licet vti: primo non nisi iudicet: ⁊ sic non obstat. Cap. VII.

Defendē an teneat quis vicinum.

Pena spūalis ē maior tēporali.

vrendo ecclesiastico defensare ac recurrere ꝑpter ad arma spūalia que sunt ecclesie ꝓpria: ⁊ ꝙ suo munimine illis vti: ꝑsertūm cuz dictus baliuus post latas in eū ab eodē decano ex aliis causis excōmunicationis sniās (sicut idez decanus asserit) ipsum tanḡ exinde ꝓuocatus sententys ipsis contemptis bonis spoliasset eisdē: ⁊ ꝑpter hoc postmoduz ipse decanus sniam tulerit interdicti tanḡ spirituali se mucrone defendens cōtra illius iniuriam ⁊ violentiā sibi ab eodem occasione predictarū sententiarū ⁊ in ipsaruz contemptum illataz. ¶ Et quidez cū liceat cuilibet suo vicino ſ vel ꝓximo pro repellēda ipsius iniuria suū impartiri auxilium: imo si potest ⁊ negligit videat iniuriantem fouere: ac esse particeps eius culpe: licut ꝑfecto ipsi decano ꝓpio sibimet ſ subuenire subsidio: ⁊ suamet tempora lē iniuriā sua ꝓpria spirituali defensione tueri: sicḡ vtrūq; quodāmodo gladiū ⁊ temporalez ⁊ ecclesiasticū alterum vz altero adiuuare: maxime q̄ hi duo gladij cōsueuerunt (exigente necessitate) sibi adinuicem suffragari: ⁊ in vnamē alterius subuentione mutua frequētius exerceri. Idem.

¶ Excōicatos a subditis suffraganeoz: archiepi nō possunt absoluere: sed excōmunicatos a suffraganeis vel officialibus bene si ad eos appellatum fuerit. hoc dicit Joan. andre. Laſ. vij.

Venerabilibus. (ADDITIO. Alo incepit: cēterū ⁊ sic alleg. eam. Jo. mo. Decre. ista hz multa dicta. Et ꝓmo vsq; ad. §. porro. ostēdit q̄ hēat vel nō habeat archiepus iurisdictionē absoluēdi excōicatos a subditis suffraganeoz: vl ab ipsis suffraganeis. Scdo vsq; ad §. sed si. ostendit eo casu quo inder est: absolutionē assignata nisi ī casib⁹. Tertio ibi. Sz si. j. ⁊. §. pe. ⁊ vlr. tractat de absolōne ad cautelā danda: quando de nullitate sñie dubitatur. Quarto in §. sane. quid: qñ nō de nullitate sz de iniustitia ḡrit. Quinto inde in. §. denīq; quādam consuetudinē approbat. Sūmābitur autem ꝓ mis has partes. Dicunt Jo. mo. ⁊ Archi. q̄ inter archiepm rothomagēsi. ⁊ eius suffragancos grandis fuit questio coram Inno. iij. Et vt dicunt ex registro patere. Primo proponebāt suffraganei archiepm querelas sup multē articulis. Scdo paro archiepi rñdebat ad illā ⁊ he due partes sūt decise. Tertio ꝓ ipm Inno. fuit sniatū ⁊ ꝑstitutū vt hic: ⁊ cēplura etiā de hac pte tertia sunt decisa. Et de eadem mā absolōnis ⁊ de eodem rothomagesi. ⁊ suffraganeis logtur decr. ad repulsā. de offi. ordi. Dicit aūt Archi. se de libro dñi Inno. cēsitā glo. habuisse que hic ponunt ad literam. Per hoc patet q̄ Host. in Specu. de compet. iudi. ad. §. sequitur. in fi. male dicebat hanc decr. fuisse Alexan. iij. Suspicor autem q̄ hic in principio decisum continebat id quod ibi habetur ante fi. ver. licz no. ⁊ ꝑter id allegabatur ꝓ rubrica de foro competē. Et ꝓma pars hoc intendit: archiepiscopus non est competēs iudex cum excommunicatus ad petitionem partis: sine appellatione petit absolui: vel alias de parte cōquerit̄ cum non suffraganeus: sed ꝙ ꝓ quo lata est sententia illam defendere debeat. Si ꝙ petat suffraganeum ꝓ iniusta excōmunicatione puniri: tunc est iudex idoneus. Idem si petat absolui a sententia lata per suffraganeum procedentem ex officio. Joan. andre.

Ilud ca. legitur vsq; ad. §. porro.

¶ CASVS. Archidiaconus pictauēsis vel archipbyter: vel abbas monasterij sancti Cypriani subditus epo pictauē. ptulit in subditū suuz sniam excōicationis: excōicatus dicit sniam excōicationis iniustam: vel non dicit iniustā: sed adiit metropolitanū archiepm burdegalē. vel eius auditorē omisso epo pictauē. vtz possit metropolitanus cognoscere an snia sit iusta vel iniusta: vel absoluere ipsuz excōicatū: Rñ. q̄ nō: q̄ nō est iudex nec excōicatoris nec excōicati. Idē si epus picta. vel eius officialis excōicauit aliquē subditū suū. Naz tūc archiepus Burdegalē. nō posset talē subditū absoluere: ⁊ hoc verū est nisi fuerit appellatū ad ipsum archiepm: nā tūc

Distinctio

¶ No. j. q̄ archiepus nō ꝑt adiri per viaz ꝓprie a subditis suffraganeoz. ⁊ sic ꝑz q̄ aliis é via querele: aliud via appellatōis. de quo ī. j. leg. ca. j.

¶ No. ij. q̄ archiepus nō est iudex subditoz suffraganeorū: qz ītel lige ꝑ vīa ꝓprie querele: ⁊ ꝑ appellatōem tur iste ter. Do.

posset eum absolue. Et iste est vnus casus in quo archiepus habet iurisdictionez in subditos suoz suffraganeoz. Sed quid si non fuit appellatū ad superiorē: vtrum possit metropolitanus cognoscere de iustitia vel iniustitia excōicationis? Rñ. q̄ nō: nisi in duobus ꝓmis casibus qñ aliqo subdit⁹ suffraganei fuit excōmunicatus ad iustātā partis: sed coraz archiepo petit suffraganeū puniri de iniustitia. ⁊ta. c. sacro. e. tit. in antiqua. Alius casus est qñ episcopus suffraganeus non ꝑcessit ad iustātiaz partis: sed ex suo officio. In his enīz casibus potest excōicatus conqueri de iniusta excōicatione suffraganei coraz archiepo.

Nōbilita

¶ Nota. j. q̄ archiepus non potest absoluere excōicatum a subdito suffraganei: q̄ non est iudex nec excōicati: nec ex cōmunicatoris.

¶ Nota insup tres casus in quibus metropolitan⁹ cognoscit iter subditos suorum suffraganeorū. Primus qñ fuit appellatum a suffraganeo vel eius officiali. Scdo est quādo subditus suffraganei fuit a suffraganeo excōicat⁹: ⁊ cōqueritur de iniustitia excōicatoris apud metropolitanū vt metropolitanus illi pūiat: ut ⁊ta. c. sacro. eo. ti. in antiqua. Tertius casus est qñ subditus suffraganei fuit excōicatus ex officio iudicis: ⁊ non ad iustātiam partis.

a ¶ Rothomagēsi. Idez in aliis archiepis. ī. eo. lib. de penit. romana. de offi. ordi. romana. in fi.

b ¶ Subditis. Ergo inferiores epis bene ꝑt excōicare. qđ dic vt. iij. q. j. nemo. ī. de offi. or. cum ab ecclia.

c ¶ Impartiri. Nisi hoc habeat de consuetudine. ī. eodem romana. j. responso. in fine.

d ¶ Prouocatum. Seruato tamen eo quod habes. j. §. sed si er causa. ⁊. §. sequenti.

e ¶ De parte aduersa. Non dicit de iudice: qa tunc secus: vt patet per sequentia.

f ¶ Appellationis. Si enim appellasset archiepus: tunc esset competens iudex. Est enim vnus de casibus in quo iurisdictionem habet in subditos suffraganeorum. not. ī. de officio ordi. pastoralis.

g ¶ Ipius. Archiepiscopo vel officiali eius.

h ¶ Pena. ī. c. sacro. i. antigo. ⁊. c. cū. mediciali. ī. c. ij. (ADDITIO. Vide quod dixi. ī. eodez statuimus. super vltima glo. Joan. and.)

i ¶ Debent eum. Quia tūc archiepus est competēs iudex. i. rei: ⁊ sic vna via permittitur quod alia prohibetur: quod dic vt. j. de regu. iur. cum quid.

k ¶ Pio alio. Secus enīz si ex officio: vt ꝑz in pri. §.

l ¶ Defensione. Ut. ī. c. pri. ⁊ est similis distinctio. ī. de appel. cum speciali.

(ADDITIO. Vide qs sit no. in glo. sed qualiter. ⁊. ī. eo. sacro. ver. cūq; eo. in j. glo. Joan. andr.)

m ¶ Causam suaz. Et ante omnia illa absoluetur. j. §. ij. nisi in casu ibi posito.

¶ Octavo. Iste. §. h. v. In casibus in quibus. ī. fuit dictum iurisdictionē devolui ad archiepm: archiepus absolute excōicatum anteqū incipiat cognoscere: ⁊ hoc nisi dicatur excōicat⁹ pro manifesta offensa: tūc non absolutur nisi facta satisfactione. h. v. Iste. §. legitur vsq; ad. §. Sz si ex cā legitima: et in eo casu sic figurat. Dictum fuit. ī. q̄ si suffraganeus subditum suū excōicauit iniuste: iste excōmunicatus pōt conqueri de iniustitia coraz superiore excōmunicatoris in aliquibus casibus. vz. cuz sit appellatū ad superiorē: vel quando non fuit appellatum: sed epus procedebat ex officio suo: non ad iustātiā partis: vel si ad instantiā partis: sed petit excōicatoz puniri de iniustitia. Iuxta c. sacro. eo. ti. in ane.

Sed queritur: vtrū archiepus anteq̄ ex cōicatum absoluat debeat ingrere de iustitia vel iniustitia excōicatōis: puta si iudex a quo dixit excōicationez iustā: ita q̄ pendēte litigio sup iustitia vel iniustitia excōicationis remaneat excōicatus: vel vtrū pendēte illo litigio sit absoluēdus? Rñ. roma. pon. q̄ archiepus in oibus ꝓdictis casibus ante ingressum: vz excōicatū absoluere: receꝑta ꝑus ab eodē cautione idonea de stādo ⁊ parēdo iuri. Et hoc verū nisi excōicatoi vel actori diceret excōicatuz pro manifesta offensa: quo casu differret absolutio vsq; ad octo dies: infra quos ꝑaret: q̄ est excōicatus pro manifesta offensa: tūc enim non absoluit ab absoluere ⁊ hoc q̄si fuit appellatū a diffinitiua. Ut menti epi condēnauit me: ⁊ monuit sub pena excōicationis: vt solverem titio aliquā pecunie summā infra octo dies. Certuz est q̄ epus debet expectare decē dies anteq̄ me excōicet: tamē si lapsis octo diebus me excōmunicet: tenet excōicatio. Lapsis octo diebus: appellaui: volo dicere q̄ iniuste sui condēnat⁹ ⁊ iniuste excōmunicat⁹ peto coiā archiepo me absolui. Certe archiepus debet me absoluere in ꝓncipio litis: vel quādo fuit appellatuz ab interlocutoria ante diffinitiuaz: vt epus me excōicauit pro suo iure defendēdo: vt in. c. ꝓxi. Vel me monuit vt solverem peuratori meo aliquas pecunie summā: adeo superiorez peto absolui: certe suz absoluendus in ꝓncipio cause. Idem si fui excōmunicatus pro ꝓtumacia dubia: ⁊ appellaui a snia ad metropolitanuz tanḡ a snia iniusta: q̄ volo ꝑare q̄ fui detētus iusto impedimēto: nec potui venire ad iudicium: ⁊ sic nō sui ꝓtumax. Peto vt inder appellatiōis me absoluat in ꝓncipio litis: certe suz andiēdus. Sec⁹ si paret me cē ꝓtumacē: vel mea ꝓtumacia eēt manifesta: tūc. n. non essem absoluendus: nisi solutis expēsis: ⁊ ꝑstita cautione de stādo iuri. Sed qd: ponamus q̄ inder. fecit me citari: vt cō

¶ No. j. q̄ excōicat⁹ ꝓz absolui: ettaz si vult tractare cām appellatōis afiēs andiaī.

¶ No. ij. optimum ar. q̄ excōmunicatō lata inter tpo ap. interponende: lz ꝓstea appellet: nō retractat ꝑ vīa attēta tī: cuz hic dicatur q̄ debet fieri absolutio de quo. j. ꝑ glo. Do.

Universidad de Deusto
Biblioteca

parerem ti certo loco: siz certus q̄ inimici mei sint absentes: sed tñ sunt de primo reuersuri: vnde missi procuratorem ad me exonerādū q̄ locus non est mihi tutus: vnde iudex assignauit mihi terminum ad illud ꝓbandum: q̄ in termino non cōparui: iudex me excōicauit: ego appellaui ab excōicatione: nūc volo adire metropolitanum pro obtinēda absolutione: et peto absolui: non siz audiēdus ꝛ dz ponamus q̄ iudex habuerit i se istam cautelā: ga pnūtiauit illā locū esse tutum: non appellauit ab interlocutoria infra decem dies: postea me reputauit ꝓtumacem: et vt ꝓtumacem me excōmunicauit: volo nūc adire metropolitanum pro obtinenda relaxatione ab excōmunicatiōe. Et dico q̄ locus nō erat mihi tut⁹. Certe non sum audiendus: quia per interlocutoriaz a qua nō appellaui: fuit decisum ꝛ terminatuz ꝑncipale. s. q̄ loctus est mihi tutus ꝛ etiam accessoriū: ꝛ teneor soluere expensas antecē sim absolucēdus. Ter. ¶ Formam. ¶ Quae olim erat: vt excōicatus veniret ad eccl̄iam ante fores eccl̄ie: qui eccl̄s habueret secuz duodecim sacerdotes: ꝛ debet excōicatus se pstrare ad terram. Postea dicit eps psalmū penitētialem. Miserere mei deus ꝛc. huiusmodi psalmo dicto ꝛ totali⁹ finito: eps accipit excōicatū per manuz: ꝛ potest eum intra eccl̄iaz a qua fuerat expulsus: q̄ fuerat expulsus a cōione fidelitū. Naz eccl̄ia dz cōio fidelitū in gratia exhibitum. Hodie aūt non seruatur ista forma: sed sufficit si eps dicat. Ego te absoluo ab ista excōmunicatiōe absq̄ aliqua alia solēnitate. ¶ Appellatuz. ¶ Ut in notorijs: q̄ si in casu ꝓhibito appellaretur: non fiet absolutio ante examinationez cause. ¶ Offerat. ¶ Infra octo dies. ff. eo. c. solet. ꝛ durātibus illis octo diebus dz differri absolutio. ¶ Protinus. ¶ Idest pluo cognoscak: an sit ꝓtumax vel nō. ¶ Minime. ¶ Nam qs non dī verus ꝓtumax: siz citatus dixerit mūtio: non cōparebo: sed si in iudicio dixerit: non cōparebo: tūc est verus ꝓtumax. ¶ No. ꝑ. q̄ cuz excōicatus dixit excōicationē iniustam: ꝛ pro relaxatione excōicationis actinit superiorem: ante cōꝫ ꝓbet excōicationē iniustā: est absolucēdus in ꝑncipio cause: nisi excōicator vel aduersarius offerat se ꝓbaturū infra octo dies: q̄ ipse fuit excōicatus pro manifesta offensa: ꝛ si ꝓbet q̄ fuit excōicatus pro manifesta offensa non relaxabit: nisi bus satisfecerit. ¶ No. q̄ citatus non cōparens: dī ꝓtumax ꝓsumptus: q̄ ꝓsumptio est: q̄ spreuit venire ad iudicium: ex quo non venit: non tñ dī ꝓtumax manifestus: q̄ admittit ad ꝓbādū ꝛtium. vz. q̄ fuit impeditus: ꝛ ꝓbato legitimo impedimento: relaxabitur sine difficultate.

Nōbilla

Lōtumax ꝓsumptus quis dī.

Lōtumax manifestꝰ quis dī.

¶ Nota q̄ ille dī manifestus ꝓtumax: qui in iudicio dixit iudici q̄ non cōpareret: ꝛ ideo non est amplius citandus: quia citatio fit: vt habeatur cōiectura de animo citati: an velit cōparere vel non. Secus si diceret extra iudicium: puta nūtio q̄ non cōpararet. Sed quer. ff: qa certum est q̄ nūtio iurato creditur: si referat aliquē citatū: sed quid: si est dubium de mādato iudicis: quia dicit nūtius: q̄ habuit preceptū a iudice viua voce super ꝓcepto iudicis: an credatur nūtio ꝛ Dicit Joā. and. in nouella q̄ non. Naz pōderare debemus illa super q̄bus iurat: quia iurat fideliter exeq̄at mādata iudicis: ꝛ illa referre: non autem iurat aliud: ideo non est iurat⁹ nisi iudex dederit sibi ꝓceptuz. Et ideo cautela est: quando q̄s impetrat citationez viua voce: q̄ faciat illam redigi apud acta. Itez ponamus q̄ nūtius fuerit appellatuz⁵: exceptis casibus in q̄bus iura ꝓhibēt post suam appellare. Silr si suffraganeus extra iudicium excōmunicet aliquē pro eius offensa: vel pro sui defensione iuris: ꝛ sup hoc querimoniam ille ꝓponat: est ille primitus iuxta formam eccl̄ie absoluēdus: nisi suffraganeus ꝓbaturū se offerat: q̄ pro manifesta offensa excōmunicationis euz vinculo innodauit⁵. Idē est⁶ etiam si quenq̄ pro ꝓsumpta ꝓtumacia (videlicet: q̄ citatus ꝑsonaliter sibi termino: nō cōparuit) excōicatione ꝓstringat: q̄ si sic litigatus ꝓposita querimonia fuerit appellatuz⁵: exceptis casibus in q̄bus iura ꝓhibēt post suam appellare. Silr si suffraganeus extra iudicium excōmunicet aliquē pro eius offensa: vel pro sui defensione iuris: ꝛ sup hoc querimoniam ille ꝓponat: est ille primitus iuxta formam eccl̄ie absoluēdus: nisi suffraganeus ꝓbaturū se offerat: q̄ pro manifesta offensa excōmunicationis euz vinculo innodauit⁵. Idē est⁶ etiam si quenq̄ pro ꝓsumpta ꝓtumacia (videlicet: q̄ citatus ꝑsonaliter sibi termino: nō cōparuit) excōicatione ꝓstringat: q̄ si sic litigatus ꝓposita querimonia

¶ Archiepiscopus in casib⁹ in quibus iurisdictionem habet: ante cognitionem cause absoluit excōmunicatum ad petitionem partis: vel ex officio: nisi dicatur excōmunicatus pro manifesta offensa vel ꝓtumacia: ꝛ contumacie ꝓsumptre: et manifeste ponit exempla. hoc dicit Joā. and.

¶ Potro archieps vel eius officiales excōicatos a suffraganeis: semp anteq̄ audire cām incipiāt: in casibus in q̄bus eis iurisditio competit iuxta eccl̄ie formam[a] debent absoluere: vtpote si post diffinitiuaz fuerit excōicationis sententia ꝓmulgata: ꝛ ad eos cautela est: q̄si citatus infert inimicaz nūtio citanti q̄ vocentur testes: ꝛ petat iustificari sibi fieri. ¶ No. q̄ si alicui assignetur terminus ad ꝓbādum aliquā exceptionē dilatoriā: ꝛ infra illum terminū non ꝓbauit: ꝛ fuit excōicatus: potuit coram iudice ad quez ꝓbare illā dilatoriā. Et sic habet locū etiam in ter locutoria illud cōe dictum: non allegata in causa principali: allegabo in cā appellationis: non ꝓbata ꝓbabo: ꝛ non solū q̄ appellaī a diffinitiua.

a ¶ Formam. ff. eo. cum desideres.

b ¶ Appellatū. Post diffinitiuā suam: ꝛ post excōicationē. (ADDITIO. Quia per appellationē nō suspenditur excōicatio. ff. de offi. ordi. ad rēpmendū. Inno.) Et hic terminari puto dubitabilē q̄nē: qua querit ex decr. non solus. (ADDITIO. ff. eo. lib. de appel.) an appellatio interposita post diffinitiuā infra decem dies renocet per modum attētat excōicationem medio tpe iter suam ꝛ appellationē latam: sicut reuocat alia attētata: ¶ Et per istam ff am est dicendū q̄ non: imo est nulla absolutio. (ADDITIO. Idem Host. in Spe. de appel. §. de officio. h. ff. do post. Joā. and.) De tali enim sua loquitur iste §. ꝛ q̄ ita sit verū. Dz: q̄ excōicatio: aut statim valet: aut statim nō valet. Sed pone q̄ post latā diffinitiuā suam infra decem dies: iudex excōicat partē non parentem: postea illa pars non appellat: non est dubiū q̄ ipsi ligat sententia. Spūle ergo sit in illa: q̄ per appellationē sequentez non annulletur: iz malefecerit iudex exequēdo infra decem dies ꝛ excōicādo: cum toleret ibi difficilius furia. s. appellādi: q̄s esse nō dz. ff. de reg. iur. indultū. Alij dicūt. (ADDITIO. Joan. mona. hic. ꝛ. ff. eo. titu. in cut. §. fi.) Hoc est immutatum per decre. non solum. quę est posterior. quod non credo ratione predicta.

c ¶ Lasib⁹. Quos vide. ff. eo. li. de ap. romana. §. fi aūt. (ADDITIO. Glo. Innocen.

d ¶ Innodauit. ff. eo. solet. ꝛ habit terminus octo dierum ad hoc probandum: vt ibi.

e ¶ Idem est. q̄ ꝓmitus debet absolui: vt dī in fi. ¶ Glo. seq. recitat per. q. an captus a ꝓhato ꝛc.

Glo. seq: ḡrit. ponit opi. Ziaſ.

a ¶ Captus. Sic. ff. de pigno. c. significante. Et q̄s dicit captꝰ: intelligere possumus etiā a priuato: q̄ ex quo venire nō potuit: nō fuit ꝓtumax: ḡ nec excōicādus. ff. q. li. nemo eꝫ: sed quo ad restitutionē expēsarū bene dixit guil: an a iudice an a ꝑuato captꝰ fuerit: vt in ꝓlo casu nō ꝑdenet ad expēsas. Sed q̄o sic: q̄ hz regressum ꝓtra illū priuatū capientē ff. eo. li. cau. l. ij. in fi. et l. iij. ꝛ intelligas captꝰ nō sit. ꝑcuratione ꝛ dolo: vt l. victa l. ij. ad finem.

(ADDITIO. Et probatur per cle. de pe. multoz. ver. illo. Joan. andre.)

b ¶ Impedimento. Puta valitudine: tēpestate: vt flumine. (ADDITIO. Dicit fuit ḡta die Januarij ꝛ plurib⁹ sequentib⁹ in flumine rheni: currentib⁹ annis. mil. CCC. xxxv. q̄ ita creuit: q̄ plurib⁹ diēb⁹ transire nō potuit. Joan. gn.) Multa ꝓpedimēta videre potes. ff. si quis cau. l. ij. ꝛ. iij. ꝛ q̄s dicit de ꝓpedimēto: idē dic si alia rōnabilis cā ꝓter ꝓpedimētū subesset: puta q̄ ꝓbabilr crederet: q̄ nec excōicādus. ff. q. li. nemo eꝫ: sed quo ad restitutionē expēsarū bene dixit guil: an a iudice an a ꝑuato captꝰ fuerit: vt in ꝓlo casu nō ꝑdenet ad expēsas. Sed q̄o sic: q̄ hz regressum ꝓtra illū priuatū capientē ff. eo. li. cau. l. ij. in fi. et l. iij. ꝛ intelligas captꝰ nō sit. ꝑcuratione ꝛ dolo: vt l. victa l. ij. ad finem.

(ADDITIO. Et probatur per cle. de pe. multoz. ver. illo. Joan. andre.)

b ¶ Impedimento. Puta valitudine: tēpestate: vt flumine. (ADDITIO. Dicit fuit ḡta die Januarij ꝛ plurib⁹ sequentib⁹ in flumine rheni: currentib⁹ annis. mil. CCC. xxxv. q̄ ita creuit: q̄ plurib⁹ diēb⁹ transire nō potuit. Joan. gn.) Multa ꝓpedimēta videre potes. ff. si quis cau. l. ij. ꝛ. iij. ꝛ q̄s dicit de ꝓpedimēto: idē dic si alia rōnabilis cā ꝓter ꝓpedimētū subesset: puta q̄ ꝓbabilr crederet: q̄ nec excōicādus. ff. q. li. nemo eꝫ: sed quo ad restitutionē expēsarū bene dixit guil: an a iudice an a ꝑuato captꝰ fuerit: vt in ꝓlo casu nō ꝑdenet ad expēsas. Sed q̄o sic: q̄ hz regressum ꝓtra illū priuatū capientē ff. eo. li. cau. l. ij. in fi. et l. iij. ꝛ intelligas captꝰ nō sit. ꝑcurationē ꝛ dolo: vt l. victa l. ij. ad finem.

(ADDITIO. Et probatur per cle. de pe. multoz. ver. illo. Joan. andre.)

Universidad de Deusto
Biblioteca

ad excōicatorē nisi vellet deferre excōicatori: qr posito q aliqs est ptumax inder pōt illū excōicare. Sz vtrū poterit eū multare ⁊ punire pena pecuniaria? Rndet q sic ⁊ iste est verū. Itellus: Iz aliq dicāt q inder ecclīasticus nō dz ponere mulctā: nisi id hēat ꝓsuetudo: Iz ꝓsuetudine nō pōt aliquem multare. Cōmunis tñ opō doctoꝝ est q inder pōt ptuma cez multare siue id hēat cōsuetudo siue nō: tñ nō dz esse facilis ad ponendum mulctā: sed illaz dz querē i ꝓuo vsu. Sed ponam⁹ q excōicat⁹ vltit archiepō q sibi excōicationis a suo suffraganeo lata est nulla: qr ptinet errores intolerabilē vt sibi cat excōicator: qr talis nolunt talē occidere: vel pōt clemosynā tali pauperi: eum excōicam⁹: excōicator vō asserit illā excōicationē esse iustā: vtrum archiepūs statim dēat excōicatū absolvere priusq sibi ꝓstet de nullitate iuste? Rndet q nō: sed eū pōt absolu ad cautelā. Idē dz: si excōmunicat⁹ vltit se excōicatuz post appellationē legitime interpositaz: tūc archiepūs illuz absolvet ad cautelaz: si ⁊ inquisīrī absolutiōe indigeat: pius q̄ cognoscet de meritis cāe. Tertuo. Sedz ꝓsuetudinē. Istud nō refert ad emendaz: sed ad casus in ḡbus iurisdictio ptinet ad archiepiscopum: siue de iure: siue de consuetudine. Tribuebat. Puta si dicat excōmunicator: cum alsmonerimus sub pena excōmunicationis canonice ⁊ cōpeterēt talē tittūne tali pauperi daret elemosynā: h tñ nō obstāte dedit eidē paupi elemosynā: ea pp ipm tittū od hāc cām in hīs scriptis excōicam⁹. Verumtñ Iz istud p̄ma facie appeat iutustū: pōt tñ eē iustū: qr iste pauper forte ē rebelli: ⁊ nō ꝓt ꝓuici nisi illo mō. s. necitate famis.

a ¶ Nec dz. Tamē si absoluerit: Iz absolo: vt. j. vbi auc.

b ¶ Ethydere. ā. eo. per tuas. ā. de offi. delega. cum cōtingat. ⁊ c. prudentiam.

c ¶ Cōpetit. Si igit ei nō cōpeteret: nō Iz absolo ꝓpe defectū iurisdictiōis. vbi cōpetit Iz: Iz iutusta: sicut ⁊ iniusta excōicatio. xj. q. iij. c. j. par enī inos diss esse voluit Ugandi ⁊ absolvendi. de pen. di. j. verbum.

d ¶ Constitutionis. Ad idez. ij. q. vj. Ḡ. diffinitiua. ⁊ ā. de iudi. cum inter.

(ADDITIO Jo. mo. alle. ff. que sen. fine ap. re. l. j. Ḡ. ite cum. ⁊ ff. de in. ⁊ cu. da. ab hoc. l. scire Joan. andre.)

e ¶ Innocare. Excōicatio enī nō ē pena: Iz medicīa ḡdā. ideo. c. j. asi Ḡ excōicet ꝓ satisfactōe delicti ⁊ in absolone vel post. (ADDITIO. Hoc est honestius q̄ id facere in absolone: ne obstet decre. ad arceo de symo. ⁊ vide qr ibi dixi sup ver. Zelū. vbi etiā allegārit. ꝓstitutionē cōcilij ḡnalis: cui⁹ mētem posui de accusa. sicut olim. Joan.) pena pecuniaria imponere poterit: ⁊ sic ad ea que no. supra de pe. Idez. Joan. andre.

f ¶ Intolerabilē. xj. q. iij. Ḡ. ito q̄ hest. ⁊ quo hoc stelligat vide. ā. eo. per tuas.

g ¶ Justitia. Dic si precepisset vt homīnē penteret. ⁊ dic se ꝑ secisse ꝓ exequēda iustitia: vl pp dicti sui ꝓhibuerat esse elemosynā: tribuē voledat: qr vtilius posto esturi dicti tollit Ḡ. zc. v. q. v. nō ois.

h ¶ Absolvē. Alsvbi sta replicaret: denūtiaret sibi Iz illā nullā. ā. e. p tuas.

i ¶ Similiter. Quod hic dicit dixerat. ā. eo. Ḡ. sed si ex causa.

(ADDITIO. s. duo addit q̄ vtri ter. l. vl. gl. Jo. an.)

k ¶ Postq̄. De ꝑ no. qr necē est ꝓus ꝓstare appellatiqñ fieri ꝓ relaratio ad cautelā de excōicatiōe q̄ vī lata post: ⁊ per ꝑ tā obtinui in cā q̄ petebat absolo ad cautelā excōicatōis q̄ diceba lata post appel. legittimā. ⁊ eo. die lata fuerat excōicatio ⁊ interposita appellatio: nec apparebat q̄ ꝓmo. dicebār. n. qr petēs ꝑ necē hēat ꝓbare. s. qd ꝓus appellatū fuerat: Iz nō hēat necē ꝓbare veritatē cāe: qr illa ꝓbata: nō absolvet ad cautelā: imo ꝓnuntiaret nulla fuia. ā. eo. p tuas. de offi. deleg. cū ꝓtingat. ⁊ etiaz prius q̄ incipiat de veritate cause appellatiōis cognoscere) absolutiōis illi beneficium ad cautelam (iuxta formam ecclie†) impartiri.

H lexander quartus.

¶ Judex ecclīasticus compellit iudicem laicum repellere excōmunicatos ab actibus iudiciarys sibi phibitis. hoc dicit Joā. and. Laū. viij.

Excōicatio nō est pena: sed medicina

† Adde de for. ab solu. excō. ad cautelā. ꝑ Inn. in. c. ꝑ tuas. ⁊ in. c. venerabilis. ā. sen. excō.

¶ No. ꝓmo qr iudex ecclīasticus pōt cōpellē laicū vt sue tuta canonica ꝓtra tales dissentia in mā peccatis: qr petiñ est excōicat excōicari.

¶ No. secundo hic tres actus iudicialeo qui sūt ꝓhibiti excōicatio. Donut.

OEcernimus. ¶ Cōmode nō dixisset ꝑm Joā. and. decernit: si qui sunt cogēdi qua pena per quē qua forma: ⁊ ad quid: ⁊ hoc trimēbre est. (ADDITIO. Et de hac dec. ⁊ (cā si nō allegādo) secerat mentionē Abb. de excep. pla. Dicens q̄ Alexā. quartus statuerat etiā in seculari fo; o tales repellēdos. Et hec decre. fuit pars tlius: qr nōnulli. ā. de immu. eccl. eo. lib. vt ibi dixi. in pm. Joā. and.) Judex ecclīasticus per censurā ecclīasticā potest iudicem seculare cōpellere: vt in mā peccati sue canonicē; observet ⁊ faciat observari. hoc dicit.

¶ Pro intellectu huius. c. est ꝓsupponendū q̄ cum excōmunicato maiori excōicatione nō est cōcandus: ⁊ peccāt cōicates: qñq; mortalr: qñq; venialr: mortalr: qñ excōicatus fuit publicatus: venialr: qñ nōdum fuit publicat⁹. Itez repellit excōicatus a iudicio inquātuz actor. c. stelleritimo. de iudi. in antl. in. c. pla. de excep. eo. lib. Itē repellit a testificādo: ab officio aduocationis: ⁊ aliis actibus q̄bus cūq; tendentibus ad suū honorē ⁊ cōmodum.

¶ CASVS. Titius excōicat⁹ maiori excōicatione fecit me quentre coā iudice seculari (qr forte eraz latens) coā quo iudice seculari mihi obtulit libellū in scriptis ꝓclamdentē: cui per me petit rūderi. Die aduenīēte ego excipiē do ꝓposui: q̄ eidē libello nō tenebar rūdere co ⁊ pro eo: qr ritius actor erat excōicatus maiori excōmunicatione. Titius excōicatus replicando proposuit q̄ ista exceptio excōicationis nō erat admittenda in foro scīari: vnde iudex scīaris non curat de ista exceptione. Sed nō obstāte ea vult me cōpellere ad rūdendū libello ipsius excōicati: mmqd est mihi ꝓtuum de aliquo remedio. ¶ Rndet q̄ sic. nam debeo adire iudicē ecclīasticū (s. ep̄m loci) vt ipse moneat sub pena excōicationis dicti iudicē scīares: vt admittat ista exceptionē in foro scīaris: ⁊ si nō admittat (monitione ꝓmissa) ipm excōicabit. Idem de aduocato: vt si aduocat⁹ mei adūsarij sit excōicatus maiori excōicatiōe possum ꝓtra eū ꝓponere exceptionē excōicationis: ⁊ si iudex scīaris nolit illā exceptionē admittere possum adire ep̄m: vt illi moneat quatenꝰ in suo foro scīari admittat ista exceptionē. ¶ No. j. et h. c. q̄ excōicat⁹ non pōt esse in iudicio: vt actor ꝑ h in dictis. c. intellexim⁹. ⁊ c. pla. alle. In aliqbus tñ casibus pōt eē in iudicio tanq̄ actor: vt qñ dicit se iniuste excōicatuz. ¶ No. q̄ excōicat⁹ non pōt esse aduocat⁹. c. possessionē. ā. de pba. Nec ꝓcurator: nec notarius: ⁊ in effectu in q̄buscūq; actis iudicialibus repellit. ¶ Nota q̄ excōicatus nō potest ferre testimoniuz. ¶ Nota q̄ excepto excōmunicationis potest etiā ꝓponi in foro secular. scīaris nō solum in iudicio ecclīastico. Et istud nō solum ꝓcedit de iure canonico: sed etiaz de iure ciuili: vt no. Bar. in. l. placet. C. de sac. sanc. eccl. sed tamen hodie in foro seculari istud nō seruat. Sz nō video quo-

modo iudex secularis qui pōt repellere actorez excōmunicatuz ab agendo ⁊ nō repellit: sed cum eo cōicat possit euitare maculā peccati mortalis. Glo. hic querit: vtrum excōicatus possit facere testīm. Glo. arguit pro ⁊ contra: postea inclinat in hāc partez q̄ excōicatus non pōt facere testīm: quę decisio glo. non placet doctoribus: sed cōmunis opinio doctoꝝ est q̄ excōicat⁹ matoꝝ excōicatiōe potest facere testīm: qr ſpāle est in aliquibus casib⁹ a iure cōmuni exp̄ssis: vt ꝓ nō possit facere testamentū: ergo tus cōmune est in ꝓtū. Ultrā notarius excōicatus possit ꝓficere inst̄m test. amēti? Rndet q̄ nō.

¶ Glo. seq. fortificat tertium. ⁊ allegat tria filia.

b ¶ Seculares. Certū est q̄ potestas secularis minor est ecclīastica. ā. de mato. ⁊ obe. solite. ⁊ ei subest: vt tbi. ⁊ xcvj. di. duo sunt. (ADDITIO. Et cle. de iureiurā. roman. de re iudi. pastoralis. ad fi. ver. nos tam. Joā. an.) Et ideo censura ecclīastica coercere potest: vt sequitur. Et qd cōtinetur nomine censure habetur. ā. de verbo. signi. querenti. Et pcedat ad hāc decre. ā. eo. lib. de foro cōpe. c. q. ⁊ de iureiurā. Iz. ā. de excep. c. q. Jurisdictio secularis minor est ecclesiastica

c ¶ Canonica. ⁊ xliij. q. iij. de illicita. xij. q. j. c. indigne. ā. de sentē. excōmunt. sacro. Et illa recte dicetur canonica: de qua cauetur. j. c. ꝓtori. ij. responso.

¶ Glo. seq. ampliat tertiz in vno. In sc̄o remittit.

d ¶ Zigēdo. Et recōuenendo: q̄ sicut nec agere: sic nec recōuenire pōt. ā. de excep. cum ster potez a defendendo non repellit: vt. ā. de iudi. stelleritimo. Ratio ibi ꝓz: q̄ de impetrādo vidisti. ā. eo. lib. de rescrip. c. j.

e ¶ Patrocinādo. Eccīa ergo ꝓuat aliquem (interdum perpetuo interdum ad tēpus) officio postulādi. ⁊ pcedat ā. de hered. si aduersus. ⁊ c. excōmunicamus. §. credēteo. ā. eo. lib. de pe. felicio. §. qd si quis. ad finē. Et pcedit hoc etiam interdum ex alieno delicto: vt ibi. Et sunt isti partim de iure ordine non postulātium: qr etiā pro se postulare non pōt in agendo. de quo dic vt. iij. q. vj. §. tria. Est aūt postulare desiderū suum: vel amici sui in iure apud eum qui iurisdictioni pcest exponere: vel alterius desiderio ⁊ gradicere: vt ibi. ⁊ ff. de postu. l. j. ⁊ intelligē hoc non solum in aduocato: sed etiaz in ꝓcuratore. ā. de pba. post cessionē. Si enim nō audiē pro se: multo minus pro alio. liij. q. vj. omnibus. Ad hoc. ā. eo. dilecto. Ecīa ꝓt ꝓuare aliquem cōtra ꝓlocūdī

¶ Glo. seq. Primo tertium coadiuuat. Secūdo querit ⁊ circa id vat quatuor remissiones. argu. pro qd. ponit ad quam inducit tertium pro ⁊ cōtra. Tertio querit ⁊ ponit opi. pro ⁊ ctra. ⁊ tertiam distingnentem. Postulare qñ fit.

f ¶ Et testificādo. Excōicatus ergo (maiori intelligas) testificari. (ADDITIO. An post absolonē hoc possit: pitre tractat hic Archi. de quo satis. liij. q. j. in fi. Et vtrū plene post Jmo. ā. de testi. testimoniū cui⁹ Jmo. opi. hic placet Archi. ibi. vide qd hic dixit. Joā. an.) nō pōt. ADDITIO. Etiā ꝓtra excōicatū. de ꝑ in Spec. de teste. §. j. ꝑ. Iz nūqd excōicat⁹. ⁊ ꝑ. seq. Jo. an.) ā. de testi. veniēo. tj. in fi. Dā si dicat excōicationis sua nulla in defectum ꝓbationū ꝓsuetarū absolui ad cautelā: vr ibi vt dixi: q̄ nō pōt testificari. Sz nūqd excōicat⁹ poterit testari? De ꝑ per Jmo. de vo. ⁊ ꝓtu. Vlatis. p Posti. ⁊ Archi. de excep. pla. per Bar. ⁊ Joā. mo. de vsur. Ḡ. per Innoc. in Spe. de ſtru. edi. §. cōpēdiose. circa ꝑn. Et vī q̄ Iz ista iudicialia ꝓhibeātur extraiudicialia nō: sicut. ā. eo. solet. Excōicat⁹ an possit cōdere testamētuz.

Universidad de Deusto
Biblioteca

ad ℟.ẽm Hosti.ꝛ Bar.tenent non pōt:q; separatus est a cōione eccliē:ꝛ separato a cōione eccliē: omne dificium ex legibus deleendēs lterdicitur.ꝛ Guil'.sequens Inno. ꝛ Pe.de samp.tenet.ā.de excep.pla.q; pōt testari.ꝛ Pe. de vidalla tenuit opiones Hosti.ꝛ Bar.ꝛ hoc ꝓpter periculū cōionis cum excōicato:cui cōmunicādum non est:et negat in quē. de pbile.do.here. mu. nō prestā. §.antepe. ꝛ actus legitimi eis lterdicunt:vt hic:ꝛ est filia ẽm eos deportato:qui est inter stabilito.ff.de testa. eius cui.§.j.arg.pro ꝛ contra.ā.de here. excōicamus. §. credenteo.Quid dicēs de tabellionatu:nisi quid inst℟m ꝓfectū per excōicatum valet:Videt valere.arg.ḥdle.§.credēteo. Ubiꝺ de excōicato:q; si sattisfacere ꝓtēpserit infra gmum:extūc instrumēta per ipm ꝓfecta nō valent:ꝙ a ꝓto puo.l.ante annū ꝓfecta valebāt:ly esset excōicatus. Alīꝙ ꝺra.pro quibus optime.ḥ.q.iij.nullus. Ibi nullus anathematizatoꝝ sit scīplat:nec a quoꝝ credant:que ab eis dicunt vel ꝓscribunt.ā.eo.nouerit. Alīꝙ:vt Hostiē.ꝛ Guil'.dicūt:q; ꝑdicta eius excōicatio est occulta:valet inst℟m ab eo ꝓfectum: vel si sit manifesta:nec pōt ꝓbari.arg.ff.de offi.ꝓcōs. barbatius.iij.q.vij.§.tria.C.de testa.l.j.ā.de re iudi.ad.phā dum.de excep.pla.§.si quo.secus si sit notoria.de excep.exceptionez.de coha.cle.ꝛ mulie.vestra. Sicut enim ibi noxios ꝑdūnari℣ suspēsio est quo ad se ꝛ quo ad alios: ita notorie excōicatus tabellio:ꝛ sic oꝝ publice nūtiaꝝ repellit etiā ab extrajudicialibus.j.eo.ly.Joā.an. Cap.IX.

Excōicat℣ an possit ẽ strumēta ꝓficere.

Diuisio. ¶ No.ꝓmo argu. q; allegās statutū in iudicio:ꝺz totum illud edere. sic facit Bō Brego.de decre. Innocen.

¶ No.ij. effectū declaratōis: qa tollit dubiū qꝺ erat i dispositōe p̄cedent.et sic declarans nihil addit. vo.

ONstitutionē. ¶ Sunt due ptes. Prima declarat ꝓpōnē Inno. Scīa ibi Statuimus. Dat formā monitionis:ꝛ vnū casum excipit.ibi Nisi. Joā.and.

¶ Emanauit ꝓpe.c.ad declarationē.c.statuimus.ā.eo. ti. Ubi dī q; ly participātes cum excōicatis maiori excōmunicatiōe incurrāt minorē excōicationez:ꝛ peccēt mortaliter:tn nō pfit rōne illi℣ peccati excōicari:nisi ꝑ hus fuerint moniti canonice ꝛ debite:vt desistāt a participatōe. Istud.c.declarat quedicāt canonica ꝛ debita monitio.

¶ CASVS. Dicus fuit in ꝺcto.c.statuimus.q; anteq; excōicat℣ excōicet participātes cum excōicatis a se:debet illos monere canonice:alīs nulla esset excōicatio. Oꝝ querit que dicāt canonica et debita monitio:ꝛ Rndet q; illa monitio dī canonica in illo casu: quādo fuerūt participantes moniti nolati:vt desisterent a participatione: ꝛ sic nō valeret monitio gnalis. Naz dicit tertius q; monitio debet fieri nolatim. Itē oꝝ esse trina.l.facta trib℣ edictis:vel vno pemptorio pro oībus. Et ille trine monitiones debēt ḥre iteralla aliquoꝝ dieruꝝ:ꝛ nō incōtinenti: nisi cā rōnabilis suaderet:vt illa fieret abs aliā interuallo diez:vt si go moneat vt restituat vtote alicui℣.vel desistat a participatōe ipsi℣:si daret iteruallū dierū:iste detinēs vxorez iterim teneret eādē:ly iniuste:ꝛ infra illud tps non posset excōicari:ideo ꝺz tarī tps:vt infra ꝺcm tps restituat:forte infra.xxiij.horas:vel aliud ꝺcm tps. Tex.¶ Nō teneꝫ. Quicuq; durat tenor illi℣ ꝓstōis. ¶ In ℟ casu. Ꝑderetio ista ꝓba in hoc casu:qz facit ad multa:vt dicā statim. ¶ No.j.ex ℟ vt dicat monitio canonica in casu c.statuim℣.alle.debēt moniri nolatim ex ꝓmissis in monitōe. Oꝝ qual℣ intelligit illud:ꝛ Rn. Hosti.ꝙ intelligēdum est:qn monēs intēdit aliquos excōicare nolatim:ꝺz etiā illos monere nolatim:vt si nō desistant excōicare Petrū ꝺz illā nolatim monere:ly si nō desistat excōicare nolatim:ly solū in gñe:sufficit monere in gñe:h;modo. Monemus sub pena excōicationis oīo parrochianos talis eccliē: ne tali excōicato maiori excōicatione participēt seu cōicent. Si postea inuenio Petrū participasse cum ipo:nō possum excōicare nolatim: sed soluz gñal℣ ꝛ in ꝓfuso. Uerūtn glo. tenet ẽ:ꝛ monet per verba hic posita in hoc casu:qz tenetur inducē spāltatē in hoc casu:et tn nō est aliqua specialitas in ℟ casu:si ꝓlecta opio esset ve

Monitio canonica quelit.

ra:ideo dicit Moderni q; in hoc casu sine excōicator intendat excōicare gñal℣ site nolatim:ꝺz nolatim monere hoc modo. Moneatis tales vt desistāt a participatione.

¶ Nota q; treꝺ monitionez:que debēt ꝓcedere excōicationē:debēt ḥre iteralla:nec pōt fieri ꝛtinue:ꝛ ad minꝰ iter quālibet monitionē debēt esse duo ꝺes. Et quo iste textus logtur in plurali:ꝛ si fiat vna monitio pemptoria pro minori:ꝺz ꝛtinere ser ꝺes. Ꝓto ℟ est glo.in.l.ꝙperādū.C.de iudi.l.ad pemptoriū.ff.de iudi. Pōt tñ excōicator ex cā abbreuiare illud tps:vñ pōt ꝺcere. Moneo te vt infra treo ꝺes desistas a tali participatōe. Et hoc pro ꝓmo edicto:ꝛ si nō desistas:moneo te sc℟o vt desistas:et elapso termino: poterit ꝺcere: moneo te tertio vt desistas. Quib℣ tribus termis elapsis:poterit illi excōicare. Uel si velit se exprimere vnico ꝛtextu poterit ꝺcere. Moneo nemus oēs ꝛ singulos parrochianos vnica monitōe canonica ꝛ pemptoria ꝓ oīb℣:vt desistāt infra sex ꝺes a ꝓcipatōe:q; ser ꝺiez puos pro ꝓmo:duos pro sc℟o:ꝛ relīs duos pro tertio:ꝛ pemptorio termino assignamus.

a ¶ Innocentꝫ.ā.eodem statuimus.

¶ Glo.seq.distinguit duplicē participatiōez:ꝛ solut.q.

b ¶ Participatiōe.Denotat q; est quedaꝫ participatio que inducit matorē.s.que in crimine fit.ā.eo.ſ peccubine.ꝛ c.mup. Et est alia que inducit minorē:vt cū go participat scīenter excōicato maiori in locutōe:osculo:mēsa:ꝛ filiab℣: ꝛ ab hac excipiunt certe ꝑsone:vxor filī℣ seruus:ꝛ alīꝙ:de quibus.ij.q.iij.quis multos.ā.eo.q; in dubijs.ꝛ.c.seq.ꝛ ꝓm Guil'.ꝛ Bar.(ADDITIO. Et Jo.mo.ꝛ idez Hug.ꝛ in palle.c.quis multos.Jo.an.) Incurrit go minorē excōicationez mittēdo nūtiā vel ℓfaz excōicato:acsi ille ꝑsonal℣ loqueret. Ad hoc.ā.eo.lib.de elec. vbi periculus.§.nullꝰ. (ADDITIO. Iste §.logt de excōicatōe maiori:ly sic inducit:requiparant log:nūtiā mittere vel ℓfaz. Jo.an.) Ihc.n.log vt nūtiū mittēdo:vel ℓfas.ff.de ꝓcū.pe.l.ꝛ ly. (ADDITIO. Facit.xxxij.questi.ij.lex diuine.in ꝓncipalia est. Joan.andre.)

c ¶ Minorē. De ꝓfino effectu habetur.iij.q.iij.engeltrudam.ꝛ.ā.de excep.a nobis. Joan.and.)

d ¶ Nō teneē. Idē in ſuspēsione ꝛ iterdicto.j.e.statutū.

e ¶ Scrupulū. Hoc ꝺcit:q; ante istā ꝓstōnem:ñ iudex monebat in gñe q; multos cōcaret:ꝺcēbāt qdā talē monitiōez canonicā:alīꝙ ꝺra qꝫ voluit hec ꝓstitutio declarat.

f ¶ In hoc casu.s.quando propter participationē vult participantes excōmunicare maiori.

(ADDITIO. Quasi ꝺceret:q; al℣ bene pōt fieri monitio gñalis.

nitio generalis.ā.de offi. ordi.si sacerdos.ā.de iud.ꝛ si iudeos.in ſ. de vsu. post miserabilez. vide ꝓcu.ā.eo.romana.§.caueant.super glo.pone exēplum. Joā.and.)

¶ Seruatis.s.q; iserak cā sup qua fit monitio:ꝛ q; sint ꝑsites:per quoo possit ꝓbari:ꝛ q; sint ibi interualla.ā.eo. sacro.ꝛ.j.eodez.c.

Monitio quādo vtak nolatim facta.

¶ Glo.se.dicit pl mo q; fit nolatio monitio. Sc℟o ponit opionē quaz nō approbat. Tertio gñt. ar.pro ꝛ sol.Itam.

b ¶ Nolatiꝫ.s.ꝓpto nolꝰ exꝑsis: vel alīs indubitabilibus circūstantijs: que hēbāt vicem ꝓpte nolatis.ff.si certuz pe.l.certuz.ā.de testi.l.ꝫ.§.ā.eo.ll.e.tl. e.ſ. Itē si ꝺcat:moneo filiā Petri:cuz ille vnicā filiā habeat.ff.de lib.ꝛ posthu.l.ij.ꝛ instī.de exhere.liberoꝝ.ſ. nolatim.secus si duos hꝫ:qr tūc neuter eoꝝ monꝰ videt:vt ibi. Dicit tñ gdam. (ADDITIO. Scilz Hostī. ā.eo.statuimus.quē excuso:qz nō vidit hāc ꝺcām.ly Bartā sup hoc.c.ꝺcit hanc opionē turi ꝑsonā:ly Inia sit securior. Joā.and.) Qz hec ꝺcām. locū habet:qñ singulares ꝛ noiate ꝑsone excōicant:qr tūc regrit monitio ꝑsalis:si nūtiā gñal℣ ferret ſnia:tūc ꝺcit sufficere gñalem:ꝛ sic adhuc remanent antiqua iura. Sz tutius est ꝺcere q; hodie in gñe excōicatio in participantes fieri nō possit:ꝛ sic sit ablata qs ꝺz.ā.eo.qs in dubijs.in fi. Sz valebit ne monitio:si iudex gñal℣ moneat oēs de collegio vel vniuersitate:Et videt q; sic:qr tātum valet gñalis monitio:quo ad oīa:quātuz ꝑsalis:quo ad quedā.ff.de admi.tu.si duo.in fi.ꝛ qz semp gñalibus ꝑsalia sūmt:vt.ff.de reg.iur.semp in gñalibus. Sed ḥ:num est verum ꝺm Guil'.hic per hanc ꝓstōnem.ꝛ ꝺm cum:si ignorat nolā illoꝝ de ꝙetu:cogat rectorem ꝙetus:vel vniuersitatis ad indicādum sibi illa nomina.ff.de condi.ob turpem cau.l.tiij.§.ñ.

(ADDITIO. Simile quod not.ā.eo.lib.de concessi. preben.ſi capitulo.in ꝓm.vj.glo.Joan.and.)

c ¶ Statuimus. Sic cōstrue:statuimus ꝺz ut iudices: sine monitiōib℣ tribus vtant.siue vna ꝓ oībus:obstāt aliquoꝝ dieꝝ cōpetētia iterualla iter monitiōes qꝫ supra ꝓmitti faciūt:vt sola excōicationis canonice ꝓmulgēt.

¶ Glo.seq.ponit tres formas trine monitionis.

d ¶ Una pro oībus. Dicit q; iudex interdū:monemus te pro ꝓma:qua finita:monet pro tertia ꝛc. Interdū vna monitione facit tres:sic monemus te q; vsqz ad ꝺem talē pro ꝓmo:talē pro sc℟o:talez pro tertio ꝛc. Interdū vnam tm̄ dat ꝺlationē:vt moneamus te q; vsqz ad talem ꝺem pro ꝓmo:secūdo:ꝛ tertio pemptorio a cōmunione talis ꝛc. Et hoc vltimo casu est interuallum inter monitionem ꝛ sentētiam.

(ADDITIO. ꝺm Guil'.ꝛ Bar.ꝛ Archi. Sed Joā.mo. ꝺcit:q; hoc non consonat litere. Joan.and.)

e ¶ Copetētia. Doc inder moderabit pro ꝑsonaꝫ ꝛ negocij ꝗlitate.ā.de ap.cū sit romana.de offi.dele.de cauſis.

f ¶ Necessitas. Ut q; ptes sint ad rtram:vel arma parate:nec curant monitioneo epi.ff.de vsufrc.l.egritimā. Interdū enim nec locus:nec tēpus patitur plenius deliberare ꝓpter filiam.ff.de exer.l.j.primo responso.

(ADDITIO. Et quādoq; res celeritatem deficerat. ff.de dāno infec.l.j. Joan.and.) Cap℔m.X.

¶ No.j. q; relaxatio ad cau

PResenti. ¶ Patet:nec eget diuisione vel summa:ly multū egeret notione rōnis:vt in glo. Et est secundum q; Guil'.hic quasi videret integraz:ꝛ Archi. post

eum ꝺcit:q; ꝺaz asserunt se post appellationē excōicatum ꝛ interdictū:in vxorē:familiā:ꝛ terrā suam ꝓtinere ad cautelā absolut ab excōicatione ꝛ ꝑdictū interdictuz relaxari:Rndet q; ꝓpter interdictū in loca:vel terram non relaxat ad cautelā. Et ex hoc no. Guil'.ꝓpter in vxorez ꝛ familiā relaxari posse:vt ſ gl. penul. Joā.and.

¶ CASVS. Dem fuit.ā.e.venerabilibus. Oꝝ qñ go ꝺcit excōicationem ꝛtra se latā esse nullam: et petit relaxari ab excōmunicatiōe ad cautelam:q; ipe est audiēdus. Sz ponamus q; aliquis fuit interdictus:non audit excōicatus: et ꝺcit interdictū nullum petēdo relaxari ad cautelā:vtrum sit audiēdus:Rndet q; non:qr relaxatio ad cautelā nō habet locum in interdictis:sed solum in ſnia excōicationis: sed differret relaxatio interdicti vsqz ad finez cause.

¶ Glo.sequens obiēdo querit.tres opiniones ponit: quas reꝓbat ꝛ soluit.

g ¶ Declaramus. No.q; gdā olim ẽnuz ꝺcebāt:ꝛ proꝑis faciebat:q; excōicatio ꝛ interdū parib℣ paribus ambulare videbant.ad ℟.ā.de ap.ad hec qñ.ā.eo.cū medicinalis.ā.eo.romana.in ꝓn.ꝛ.c.venerabilib℣.in ꝓn.j.eo. statutū.ꝛ.c.ſ cui.cum ſ. Usi sicut excōicatio pōt tolli ad cautelā:vt.ā.eo.solet.ꝛ.c.venerabilibus.§.ly si.ꝛ.§.pe.et vlti.sic de interdicto videbak:imo miltomagis:qr p ꝑdictū plurimū puniunt nō obnoxij:sed per excōicationē non sic.ā.eo.romana.in fi. Usi potius videbak in eo qꝺ in excōicatōe ſsluentiēdūq; ettā plures ligat:ꝛ plura bona tollit:ꝛ qr al℣ sunt parta.j.eo.is cui.ā.eo.c.j. Que ꝙ fuit huius turis ratio:Reꝓbat j alioꝝ sol℣:quoꝝ qdā ꝺcerūt:sic placuit Greg.que reꝓbat per ℟ ꝑbā declaramus. Alīꝙ ꝺcerūt hoc factuz vt magis timeret cēsura ecclīastica.Tertiꝫ ne finis vnius negocij alterius fit exordiū.C.de frue.ꝛ ult.exp̄ē.terminato.(ADDITIO. Ut de ve do.ꝛ ꝓta.finē.in fi.glo.ly nunch.) Cum hec rōne nō roborent. Dic q; hoc statutū est ꝓpter cōionis periculuz:in excōicato ergo ad alioꝝ cautelaz fit hec absolutio:sed in participatione ſterdictoꝝ nō est tm̄ periculū:ꝛ ideo secus. Unde etiā interdicti tpe quedā sacraměta ministrant:et interdū celebꝫtur.ā.de spō.nō est vobis.de pe.ꝛ remiss. q; in te.ā.eo.rñso.ꝛ.c.pmittimus.j.eo.qñ.ꝛ.c.ult. Sz cōtra.ā.de appel.ad ꝑtiaz.vbi ad cautelā excōicato datur absolutio. Unde ꝺc q; ideo aliud in excōicatione:cū in interdicto:qr excōicatio est mortis eterne dānatio:ꝛ ideo festinare debemus:vt mortuus ꝛ a Christo separat℣ per excōicationē reintegret Christo per absolutionē:maloribus enim malis ꝺz sincera charitas subuenire.l.di.vt cō stituere. In interdicto aūt nō traditur qs sathane:nec est ibi tātus periculū:ꝛ ideo nec tantū festinandū. Ea etiā rōne:qr in interdicto volūt iura vnum pati pro reliquo:in excōicatione secus:vt.ā.ditꝛ. Preterea excōicatio nō pōt suspēdi nisi in totū relaxet:ꝛ ideo in ea locū habet absolutio ad cautelā. Interdictū pōt suspendi:ꝛ ideo non est necia relaxatio ad cautelā.ā.de appel.ad hec qñ.

¶ Glo.se.ponit.iij.casus in gbus est excōicatio nulla.

h ¶ Ad cautelam.O.ꝺ fit in excōicationis ſnia:tūc qñ ꝺ nulla:vt si post appellationē legittimam. Sc℟o si cōtinet intolerabilē errorem:vt.ā.e.venerabilibus.cum filii. Tertio in casu.ā.eo.statuimus. Quarto si ꝺcak q; iudex nō erat is qui mlte ſsam.de ꝓsc.q.iij.de ꝑsti.cuz olim.

telā appellatur ꝺfinitum:ꝛ sic nō v℟ q; iudex necessitetur ad banc relaxationē.ꝺ quo.ā.eo. solet.

¶ No.q; interdictuz dī generale qñ refert ad locū generalez.vide de ver.sig. cuz in ꝓtibus.Do.

Relaxat℣ interdicti ad cautelaz:ſre nō ḥz locū sicut relaxatio excōicationis.

Excōicatō est mortis eterne dānatio.

Excōicatōis ſsia in gb℣ casibus ꝺcak nulla.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Quinto si a iudice suo lata est: iꝫ excōicato. xxiij. q. j. audiamus. ¶. c. ex parte. Sexto cum go excōicatur a delegato ptra delegantis intēcionem. ā. de pben. c. vltimo.

(ADDITIO Et. ā. de pull. auctoritate. eo. lib. Septimo si ab intruso: vel a furiosa ītione suspēso. xij. q. j. c. alienationes. Octauo.)

(ADDITIO. Istos octo notauerat Hostiē. ā. eo. solet. duos sequentes posuerant hic Har. ⁊ Jo. mona. ⁊ Frāc. addebat casus. ā. e. lib. de offi. or. romana. in fine. sed dic vt ibi no. Joā. an.) Si ferak a volūtate interdictus hoīs. ā. de excessi. prela. tanta. Nono vbicūq; plātus subditus excōicat contra pusleg⁹ sui tenores. ā. de pri usle. cum capella. et. c. quanto. Decimo ſm quosdam quos sequor in casu. ā. de excel. prela. enim ad quosdam. Plures ex his casibus comprehendūtur sub quarto. Undecimo si feratur a delegato impetrato ab excōmunicato in casu non permisso. ā. eodē lib. de rescrip. c. primo. Et adde nouum casum. ā. de offi. ordi. quia plerūq;.

¶ Glo. sequens remittit: querit: ⁊ solvit.

a ¶ Sfialiter. Quid si feratur non sfialiter in loca: sed specialiter in personis: (ADDITIO. Idem si generaliter: puta in vniuersitatez vel collegiū ſm Frāc.) Dic q bene poterit fieri relatio ad cautelaz. (ADDITIO. Idem Hostiē. Bar. Cle. pl. Boa. Joā. mona. ⁊ Archi. Ad hoc. ā. eo. venerabilē. per quaz decre. hoc tenuit Innoc. ā. de appel. ad hec quoniā. in glo. fi. scilz q fiebat absolutio ad cautelam in interdicto sicut in excōicatione: qz intelligē de interdicto persone non loci per hanc decr. Joā. an.) Arg. a cōtrario istius lre: qz spāliter interdicto ola sacra negant ante absolutionē: ⁊ sic idem qđ in excōicato.

b ¶ Non hīe. Unde si id fiat non valebit relatio per hāc lām. ⁊ est sile. ā. de his que vi metus cā fiunt. c. vno. eo. lib. (Idem Bar. Joan. mona. ⁊ Arch.) Caplin. XI.

¶ No. j. q. licitum est re integra reuocare quod quis fecit. vide in regn. qđ semel. j. de regu. iur.

¶ No. ij. q. aliter est satisfacē. p re: aliter rē restituet: ⁊ sic obligat⁹ ad rē.

Quicūq; ¶ Ista decretalis: vt dicit Joā. and. hanbuit breuiloquiū dictatorē: ita q multa ipsius mēbra vix possunt breuius summari. ppter qđ glo. nō summauit: tamen ipsam dilucidando potest dici vt in rubro.

(ADDITIO. Et dicit Frā. q. q. multi plāti timebāt: quādoq; exercere censurā. ppter grauamina que eis vel suis inferebātur: ideo edita fuit hec ꝓstitutio. Joā. and.)

¶. Dano licētiaz occidēdi: vel capiendi: vel grauādi excōicatoreꝫ: vel illū ad cuius istantiā fuit lata excōicatio incurrit sniaz excōicationis ipso facto: nisi re integra licentiā datā reuocaret. Et si excōicatioēs ipam per duos mēseꝫ fuit tenuerit: ab ea absolui nō poterit nisi a papa. h. d.

¶ CASVS. Aliqs iudex secularis: eo q; pturbabat iurisdictiones ecclīasticam fuit excōicatus auctoritate iudicis ecclīastici. i: ipse ex hoc indignatus dedit mādatuz iudicis suis occidendi excōicatorem: vel eum incarcerādi: vel ipm aut parentes suos seu amicos grauādi: vel illiz ad cuius instātiam fuit lata excōicatio: vtruz ex dictione

huiusmodi ꝑceptū incurrat aliquā penā: ¶ Respondet roma. pon. qđ nisi ꝑceptum fuit reuocauerit re integra ipso facto incurrit sniam excōicationis: ⁊ si per duos menses illaz fuit tenuerit non poterit absolui nisi a papa: ⁊ si ꝑcessum fuerit ad captiones bonoꝝ (nisi restituerit infra octo dies) incurrit sniaz excōicationis. Quid de illis q acceptāt licētiaz: vtruz incurrit aliquā penam: ¶ Respondet roma. pon. qđ sic. Nam incurrunt excōicationes ipso iure. Et si illam per duos menses fuit tenuerint: nō poterit absolui nisi a papa. Itez si suo ꝓpio motu volentes cōplacere excōmunicato grauque rint excōmunicatorem: vel illiz ad cuius instantiam fuit lata excommunicatio: vel eoꝝ consanguineos et affines: vel amicos: naz incurrunt excōmunicationem quā si per duos menses fuit tenuerint: non poterunt absolui nisi a papa.

¶ Glo. sequens. dicit: vnde orta solutionis obstaculum.

c ¶ Quicūq;. Ostri potuit ex facto decre. ā. eo. dilecto. ⁊ dic qđ ita etiam est. Nec ob. ā. eo. qi persecutionem: quia non logitur in sententiis excōmunicationis.

(ADDITIO. Dicebat Hostiē. q vsq; ad singulos cōprehendit. ff. de fideiu. l. hoc articulo. ff. de pigno. acē. l. si necessarias. §. fi. annua. ff. de offi. phi. l. ij. ā. de ma. ⁊ obe. solite. ad fi. per qđ pz etiam imperatorē includit: vt dicit hic Archi. tñ vt dicit Hostiē. signū vsq; ad quos ponit pro particulari. j. q. vij. si go oēm. xv. q. j. multer. Joā. andr.)

d ¶ Reges. Est aūt ordinarius regis episcopus in cuius diocesi delinquit: vel domicilium habet. xcvj. dist. si imperator. ⁊ c. duo sunt. vbi de hoc.

(ADDITIO. Et. ā. de malo. ⁊ obedie. omnes.)

e ¶ Ministros. Ad clericos potest referri. ⁊ sic ꝓprie sequitur verbum suspensionis.

f ¶ Suoꝝ. Cōsanguineoꝝ vel familiarii. ⁊ sic nota casum in quo penitēs ⁊ mādans pcuri laicū excōicatus est. Ad idē. ā. eo. ith. de elec. sciant cuncti. ⁊ de immu. eccl. quii.

g ¶ Grauādi. Puta ne go emat ab eo: vel eis vendat: vel his filia. ꝑcoi. ā. de ſmū. quāto. de ſmū. ec. e. vlti. eo. li.

h ¶ Occasione. Q noꝝ interest ꝓncipalē defendē sniaz ipas in iudicio. ā. eo. venerabilibus. ij. q. in fi.

¶ Glo. sequens obiicit: ⁊ dupliciter soluit.

i ¶ Re integra. Littera sequēs ꝓbicit istī: vbi dī qđ iz res non fit integra infra octo dies pōt fieri emendatio. Pōt dici qđ hoc locum habet in iniuria psonali: illud in realī: vt in ꝓma statim fit excōicatus: in secūda tāc qñ infra octo dies nō restituerit. (ADDITIO. Idez Archi. ⁊ hoc vidētur voluisse. Hostiē. qui dicit rem integraz h̄ dici primo q̄n ad grauandū psonas ꝓcessit sic. Sed Bar. ⁊ Joā. mona. exponūt re integra: idest iniuria nōdū illata in psona vel rebus. Joā. and.) Vel dic qđ id qđ segtur respicit tēpus istius ꝓstitutionis: vt si tēpore istius constitōis pacto rtu illius licentie aliqua erant occupata: nisi infra octo dies reddanē habeat locum pena. Et est sile. ā. de re. eccl. non

alienan. hoc consuluit Hostiē. §. laici. vbi in compulsionibus iam factis datur tempus ad reuocandum in factendis ipso facto impositur pena. primum vertus.

a ¶ Octo dierum. Similis dilatio temporis. ā. de excep. tio. pla. ⁊ ā. eodem solet.

b ¶ Impēsa. s. cuz res nō ettat vl placet leso. sile. ā. e. lib. de vsu. ōēp. ff. commo. l. tij. §. j.

c ¶ Incurrit. Et si pius excōicat erāt mō duplicet famulo sile ligati: qz esse pōt. vt no. tij. qō. tij. engeltrudā. ā. de tade. ita quotidiam.

d ¶ Eadē. s. malorū excōicationis.

Mādans ⁊ mādatarius pena punitur.

e ¶ Uti. Et sic mādāto ⁊ mādatarius ea dē pena puniunt. sic ff. de vi ⁊ vi ar. l. j. §. quotiēs. nec excusat hic fissus malorū. qđ dic vt dixi. j. de regu. iur. qđ ga. ff. ad l. aquilā. liber hō. ij.

¶ Hi. se. frit ⁊ sol.

f ¶ Alīs. i. ꝑter alīs licētiā. Sz nūqd ille tāc ratū hīo excōicat⁹ erit: Dislgue vt. j. eo. cū ga.

¶ Glo. sequens dat simile.

g ¶ Obtinere. Sile in incēdiarijs ecclīaz: q ex q̄ denigrati fuerūt non possunt absolui ab alio q̄ a papa. ā. eo. ma. ⁊ si papa hoc nō expresisset ppetuo potuisset ordinarius ipsum absoluere. vt. ij. eo. super. Cap. XII.

¶ No. j. dicit licētā cē capere et detinere malefactoꝝ. ad. ij. eo. si clericos.

¶ No. q. vbi ex actu pōt diuersimode fortificari fortificitio iudicis iudex est vocādus. vide eos. in gl. Domi.

Si iudex. ¶ Dic incipiūt ꝓstiones Bonifa. Et ista ꝓma est expedies ⁊ vtilis valde ⁊ septissime practicā. Et diuidit i duas ptes. Pria dicē q; ad iudicē ecclīasticū ptinet cognoscē (tñ ptē vocata) de cūctis que allegat captus p iudicē laicū: ⁊ cām reddit. Secda ps ibi. Et si notorium. Subdiuidit i tres. Pmo ponit tres casus gb⁹ aff cognitionē sit remissio. Secdo ibi. Idē. Jaddit ūr tū quē ꝓbat triplici argumēto regali. Tertio ibi. Nō sic. Ꝑdit quintum quo nō sit remissio ante cognitionē iudex tñ laicus inter im nō procedit. Et declarat dec. ista ea que notant Inno. ⁊ Hostiē. ā. eo. vt fame. Joan. andre.

¶ CASVS. Aliqs tit⁹ erat suspect⁹ vl diffamat⁹ de aliq̄ delicto: pp illā suspitionē fuit p iudicē secularē captus ⁊ carcerat⁹: postea cū iudex secularis vellet de crīe cognoscē: ⁊ ꝑ eū procedē: ipe excipiēdo ꝓposuit q erat clic⁹: ⁊ q̄ cognitio illi⁹ crimis spectabat ad iudicē ecclīasticū: ſre petebat remitti ad iudicē ecclīasticū: vl forte nō petebat: iz iudex ecclīasticus illā regsinit: iudex ꝓo seculari noluit eā remittē: iz dicebat q ipse nō erat clicus. Et isto themate oriunt tria dubia. Primū dubiū est ad quē spectat cognitio hmōi cause. vtrū ipse criminosus sit clericus vel nō: hoc est vtz iudex ecclīasticus cognoscit de ista cā vel ipse iudex secularis? Secdo quer. it: suppositio q̄ cognitio hmōi cause spectet ad iudicē ecclīasticū: an remaneat iste sub custodia iudicis secularis vl sit remittendus ad iudicē ecclīasticū? Tertio quer. it: suppositio q̄ iste debat remanere apud vnū istoꝝ iudicū: an debeat iudex secularis procedere ad decisionē cāe? Ad primam q̄nē rndet q cū in casu isto agat de re spāli: iudex secularis nō pōt cognoscere de ista cā: nec fiet phatio coram iudice seculari. Ad secdaz q̄nē rndet: aut iste detentus per iudicē laicū reputat⁹ est clicus. aut nō. Si nō. aut ex fama ⁊ estimatiōe vulgi: ⁊ p eius se gerebat asi captionē. ⁊ in isto casu fiet remissio ad iudicē ecclīasticū: ⁊ si postea appeat q̄ fit laic⁹ iudex ecclīasticus illā remittet ad iudicem secularē. Si aūt cōi fama nō reputabat clicus asi captionē: qz nō ledebat i habitu clicali: tāc remanebit in carceribus iudicis secularis. Sz vtz pēdente ista cognitiōe fit clicus vel nō: vel vtz iudex poterit p cedere ad cognitionē cē principalis? Rsi. q illa qđ est ꝓ iudicialis: ⁊ faciet sopire q̄nē ꝓcipalē. Cognitio dubitationis an sit clicus vel nō ptinet ad iudicē ecclīasticū: vocato tñ iudice secular: ⁊ illo cui? interest: qz forte fuit captus ad ītātiā partis. Et cū quare isti sunt vocādi ē ista: qz forte iudex ecclīasticus ꝓmitteret istum clericū. ⁊ forte ēet clicus q ēet degradat⁹: q nō deberet gaudē pusilegio clicali: vel fuit go liardus ⁊ fuit priuat⁹ priuilegio clericali: nō isti quoz interest sunt vocādi qñ cognoscit an iste sit clericus vel nō. Ter. [Uestes.] Nō dicit vestē in singulari: qz in vestib⁹ interdū nō vz habere habitū dissimilē: ⁊ iura loquēdo de ista materia loquunt semper in numero plurali.

¶ Nota primo q̄ iudex secularis sine metu excōicatōis pōt capere clericū in delicto deprehēsum: Iz text⁹ hoc non dicat. Sed vtrū istud verū sit ēt sine licētia iudicis ecclīasticī. Doctores dicūt q̄ si iudex secularis videat q clericus criminosus nō sit in periculo recedēdi: ⁊ possit habere licētiā a iudice ecclīastico: nō vz talē clericū capere auctoritate sua. ꝓpria: alīs incurreret excōicationē. Sed si videat q̄ periculū sit in mora: ⁊ q̄ talis fugeret: ⁊ sic crimen remaneret impunitū: pōt talē clericum capere absq; metu excōicationis: nō tñ ad finē retinēdi ⁊ illū clericū puniendi de crimine: sed ad finem ipsum remittendi suo iudici ecclīastico. Et cuius iura dicant q̄ quando quis temere iniecit manus violentas in clericū incurrit sententiam excommunicationis: tamen in hoc casu non fecit temere: nec incurrit excommunicationem.

¶ Nota q̄ quādo clericus criminosus fuit captus per iudicem secularem ⁊ petatur remitti ad iudicem ecclīasticū: debet remitti iudici ecclīasticō: ⁊ questio vtrū talis sit clericus vel nō pertinet ad iudicem ecclīasticū. Lomni inuotione cessante. C. de sacrosan. eccle. vbi dicit: q̄ si coram iudice seculari emergat aliqua questio spiritualis debet fieri remissio ad iudicē ecclīasticum.

¶ Nota q̄ pendente questione ista an sit clericus vel laicus: non debet iste remanere sub custodia iudicis secularis sed ecclīasticī: si ante deprehensionem reputabatur clericus. Item nota q̄ si ante captionem gerebat se pro laico non debet remitti ad iudicem ecclīasticū donec sit cognitum an sit clericus.

¶ Nota q̄ iz capt⁹ ante captionē gerebat se pro laico: tamen questio an sit clericus vel nō est questio preiudicialis: ⁊ facit dormire ⁊ quiescere cām principalem.

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ Glo. sequens inducit tria similia.
a ¶ Repetat. Sic ⁊ ciuitas repetit suū ciuem. ff. de reb. vē. l. j. §. j. ff. ad munic. l. de inre. sic ⁊ petit suo ciui tutstitiā fieri: ⁊ violēter ablata restitui. xxiij. q. ij. dño. sic ⁊ pī repetit filiū. qđ dic vt. ā. de guer. in fi. ca. vlt. sic ⁊ milco arma tem mittit per magistrū militū in ciuilibꝰ ⁊ criminalibꝰ iudicā. C. de iurisdict. omn. iudi. l. magistrie. sic ⁊ clerici coram suo iudice. ā. di iudicat si clerici. Jo. an.
b ¶ Judice. Secularī qui malefactorem detinet.
c ¶ Ecclesiasticū. Vide qđ ē. j. cognitio pertinebit.
d ¶ Spūali. De q̄ nec pncipaliꝫ nec sciēter hȝ secularis iudex se itromittere d̄. ā. de offi. cog. tuaȝ. q fi. sint le. p venerabilē. ⁊. ca. lator. cum similibus.
e ¶ Interest. Puta aduersario q illū fecit detineri: ⁊ pro maleficio fecit puniri. ⁊ sic hi sūt vocādi quoꝝ īteresse. sic. ā. de malo. ⁊ obe. iter quatuor. C. de epis. ⁊ cleri. l. emptor. fundi.
(ADDITIO. Et ff. de re iudi. de vno quoq. ⁊. ā. di empti. vēdi. ca. fi. Jo. an.)
fi aūt nō est aduersarꝰ: puta qꝛ iudex procedit ex officio citabitur iudex. vt. ā. dicit. ⁊ concor. ā. eo. venerabilibus. §. q.
f ¶ Notorii. Facti. l. qđ nulla possit tergiuersatione celari. ā. de cohabi. cleri. ⁊ mu. vestra: qꝛ notorie cognoscit pro clerico: vt archidiaconus vel archipresbyter vel presbyter bonī. vel his similes: vel si est notorii turis. ad idē. ā. de verbo⁹ significatio. cum olim.
g ¶ Debeat. Hoc ideo dicit: qꝛ si esset clericus bufo vel gollardus: ⁊ gestasset arte illā per annū: vel tertio monitus nō desistisset: vel esset clericus vxorat⁹ nō iccdens in habitu: vel cēt bigamus. (ADDITIO. Saluo qđ no. ā. eo. lib. de biga. ca. vno. in glo. vere. Jo. an.) vel degradat⁹ talis nō remitteret: qꝛ priuilegio nō gaudet. vt. ā. eo. lib. de vi. ⁊ hone. clerico. ca. vno. (ADDITIO. Idē de qđ habes in clemē. j. eo. titu. Joan. and.) de cle. cōiu. capt. j. de biga. ca. vno. de pe. c. ij. in fi.
(ADDITIO. Idem Archid. hic vide qđ scripsi. ā. eo. titu. perpēdimus. ⁊. c. ꝓtingit. q. super glo. ⁊ per hoc fine distinctionꝫ prolixitate videre poteꝫ casus qbus clericus perdit priuilegium clericale. Joan. andre.)
h ¶ Vel repete si.
i ¶ Aut. Repete si.
k ¶ Habebatur. Dic. ff. ad maced. l. iij. ff. de offi. preto. barbarius. ā. de iurepatro. consultationibus.
l ¶ Cognitionē. s. cū est fama vel cōmunis existimatio⁹q si est notorii: ibi nō est necessaria cognitio.

(ADDITIO. Unde supra dixit absq; alia cognitione: hic dicit ante cognitionem. Joan. andre.)
m ¶ Clericales supra de vita ⁊ honestate clerico. vt clericoum. ⁊ capi. clerici.
n ¶ Reputare. Vt in q̄o statu reperti in eo iudicetur p̄ presentī: hȝ posset inquiri de alio statu. ff. de iurisdict. cum apud. §. si quis. ⁊. j. in fi. capi.
(ADDITIO. Archid. alleg. xxv. dist. q̄lis. xxiij. q. v. nec quisq̄. ⁊. ā. eo. i presentia. Jo. an.)
o ¶ Legatis. C. de li. cau. ea que. ff. de lib. cau. liberto. §. fi. ⁊. l. cū necessitas. ff. de pba. l. circa.
p ¶ Lōpobatur. Hoc vult dicere: qđ qui portant talē habitū solēt clerici esse: vnde iste patet clericus: sicut habitus demōstrat: vt q fimilem cū alijs vitā suscipiāt cē. ā. de statu. mona. recolētes.
q ¶ Ex stigmate. Idē verbuꝫ habes. xxiij. q. j. hoc ipsuꝫ.
r ¶ Agnoscitur. Hoc habes. C. de fabricē. l. stigmate. li. v. Et dī fabricensis q publica arma facit: ⁊ in publicis fabricis ⁊ non alibi: ⁊ dat pmicrio q reponat i publicis armamētis. Et ē stigma. (ADDITIO. Coctura igneorum vulnerū. Archid. dicit derīuatores q est signū character cicatrix coctura intrusto q̄ fit calido ferro. ad Gal. vj. Stigmata dñi mei Jesu in corpe meo porto. Jo. an.) īstrumētū quo eoꝝ brachia figurabant cui erat ipressuꝫ nomē īperatoris: faciebo ꝯo non figurabā. C. de penis. fi gs. ⁊ est simile huic. ā. de crī. sal. ad audientiam.
s ¶ Signati. C. de aquedu. l. decernimus. ad fi. ⁊ anno natio est: qꝛ singulis manibꝰ eoꝝ ipsimet nomē īperatoris. Hydrophilati aūt dicunt ab hydra: qđ ē vas vbi aq̄ defertur: vel hydra aqua philare. i. custodire: inde hydrophilati. i. custodes aquaruꝫ: ⁊ est simile qđ de gazophilatio dicitur. ā. de probatio. ca. j.
t ¶ Clericali. Multo ergo fortius si ēt deprehēsus fit in habitu laicali. ⁊ B denotat qđ dicit Gulo. xi. ⁊ hȝ dicamus q vltima mora nocet. ff. de pīcu. ⁊ cōmo. rei vē. l. sī lud hec vltima possessio nō releuat in B q̄ fiat remissio.
(ADDITIO. Dicit Jo. mo. q̄ ē rō digna no. qꝛ hȝ plara faciebāt ꝯra ipsum cū pro ipso: vt pz in textu: ⁊ ideo a plurībus denominabit ēriā pm illud iudicabit: vt no. j. ītm. proxi. ca. vlti. Joan. andre.)
¶ Glo. sequens primo signat contrarium ⁊ solutt. secūdō querit opponendo. ⁊ dupliciter solutt.
v ¶ Fecerit. Coā iudice ecclīastico.] Idē Joan. mo. ⁊ Archi. Jvr. §. j. rīsio. ⁊ fic ꝓtinētia cāe dīuidit ꝯra id. ā. dī sequestra. c. j. ⁊ est cū: qꝛ natura cause regeret aliter iudi-

tem. de or. cog. tua. qui fil. sint leg. latoꝝ. cū si. Sz dētē⁹ in seculari curia: qđo litigabit coā ecclīastico: Dic q̄ forte relaxabit dātis fidei iussoribus: sed nō pp hoc remittet. j. eo. si clericos. In fi. vel litigabit per procuratorē: nā. n. facit hoc habet q̄ iterdu⁹ per aliū qꝫ p̄sequat cām. ā. de indi. mulieres. de sta. re. ca. vno. ff. de custo. reoꝝ. l. diuus. Dancāt fidej facies per publicū istrm ordinationis sue. §. q. j. legaꝝ. per testes poterit etiam B pdare ā. de cleri. peregrinan. tuc.
(ADDITIO. Idē Archi. vide qđ dicit in regula. nō licet. j. de regu. iuris. Joan. and.)
a ¶ Presumptionē. Nota qđ psumptio est non sufficit possessio: nisi fiat fides de titulo. ⁊ concor. ā. eo. lib. de prescrip. c. vno.
b ¶ Interim. i. pēdēte probatione de titulo clericali: est enim hoc pticulare: de quo pmittꝫ dꝫ cognosci: vt sclār: an vt clericus ab ecclīastico: vel vt laicus a laico puniri debeat. ⁊ est simile. C. de ordi. cog. l. vltī. īfī. q. xj. in fine.
c ¶ Processus. q̄ nō solū iudicare phibet: sz ēt pcedē. Idē dē. ā. e. li. de here. c. vt ingtitionis. §. pe. Cap. XIII.
Statuti. ¶ Duo facit. Primo ponit pēnāz prorogātē. Cui sctō decretū adhēsit. tbi. Decernentes.]
(ADDITIO. Et vide q̄ difficile est puidere malitijs: qꝛ facilles erāt iudices excōicare eoꝝ participātes. Emanauit decret. statuimus. que vetuit participantes excōicari maiori: nisi monitione pmissa: faciebāt iudices frandē fa cēdo monitionē ghalem. Et ꝯra hoc puidit Greg. in. c. pēnāz. Sz demū iudices qui excōicare nō poterāt participātes: nisi nolatim moniti: sine monitione dicebāt: excōico talem ⁊ suspēdo a diuinis oēs sibi participātes: vel faciet: āt ghalem monitionem de nō participādo sub pena suspensionis vel interdicti. Joā. and.)
¶ Casvs. Dictū fuit. ā. in. c. statuimus. eo. ti. q̄ iudex nō pōt excōicare participātes cum excōicatis a se maiori excōicatione: nisi pcesserit canonica monitio. Sz numquid sine canonica monitione pōt suspēdere: vel interdicere participātes cum excōicatis a se maiori excōicatione: Rīdet q̄ nō: qꝛ idem est dicēdū in istis duabus sentētijs: sicut dictū fuit in sisla excōicationis: videlz vt non possit iudex suspēdere vel interdicere participantes cum excōicatis: nisi premissa monitione canonica.
d ¶ Gregorij. ā. eodem constitutionem.
e ¶ Innocentiane. ā. eodem statuimus.
f ¶ Inducit. Dic vt dixi. ā. eo. constitutionem.
g ¶ Canonica. Q. vide vt. ā. eo. pstōnem.
¶ Glo. sequens dat duo similia.
h ¶ Mr. i. nō pmissa canonica monitiōe ⁊ notatꝫ. Pacificata tgī fūt in B excōicatio: suspēsio: ⁊ interdictū. ad idē j. e. to cui. in fi. ⁊ 2col. ā. e. ti. c. j. §. hec eadē. Cap. XIIII.
Licet. ¶ Primo obtenta. Secūdo gōnē solutt. ibi. Excōicatus.] Emanauit ad declatiōez eoꝝ que no. Joā. Tho. Ber. ⁊ Mogerut. (ADDITIO. Dicit hic Joā. mo. q̄ Innoc. ibi vacillabat. Jo. an.) ā. de app. sepe.

¶ No. j: q̄ iudices delegati pōt pferre sūam interdicti.

¶ No. q. arg. q̄ delegati pōt interdicē: ⁊ suspendē: vt excōicare pticipātes cū excōicat. ab eis. ⁊ quo fuit dictū ā. e. statuimus. Do.

¶ No. j. q̄ diffinitio appellati.

¶ CASVS. Pone q̄ sit parent⁹ coā iudice ecclīastico: coā quo opponit aliquā exceptionē declinatoriaȝ: forte q̄ erat ꝓsanguineus aduersarij mei: vel aliquā exceptiōez dilatoriā opponit. Judex nolult admittē istā exceptionē: sz punitiauit q̄ ea nō obstāte procederet in pncipali: vñ appellauī in scripis ⁊ legitime: expīsa cā rōnabili in mea appellatiōe: ⁊ fidi petī cā debita īstātia: vt mihi daret apl̄os q̄ in dedit mihi apostolos refutatorios assignādo mihi terminū ad pcedendū coā ipso in pncipali: qua die aduenīte nō cōparui: ideo tandē ītumacez me excōicauit: certū est q̄ si causa inserta in mea appellatiōe fit vera: nō sum excōicatus. Accidit q̄ non fuit psens⁹ meā appellationē: sed ipsa mea appellatio fuit debita: qđ debeo facere: Certē debeo redire ad excōicatorē ad pcedendū in pncipali. Sz ponam⁹: q̄ cā inserta in appellatiōe mea pp quā appellaui erat vera: ⁊ nō fuit psens⁹ meā appellationē: Iz cā quare appellaui fit vera: tñ pīumit falsa: ex quo non fuit psentus meā appellationē: vt est vertīle q̄ cā ista est falsa: ⁊ inde dꝫ me (hoc nō obstāte) publicare excōicatuꝫ. Sed nunqđ desertione appellationis poteroꝫ ēre q̄ excōicatio est nulla: quia appellaui ex cā legitima? Certe fic: nō tñ coā iudice ad quē appellaui: sed coā iudice a quo: sed ītm me publicabit excōicatū: nisi petaꝫ bificiuꝫ absolutiōis ad cautelā. ¶ Nota ex hoc q̄ quācūcq̄ gō appellauerit a sisla interlocutoria iudicis inserta cā rōnabili in appellatione: videlz talī: que si cēt vera deberet legitima interfiari: ꝓpter hoc nō est suspēsa iurisdictio iudicis a quo: sed ea appellatione non obstāte poterit in pncipali negocio pcedere. ¶ Nota sīper pncipalem effectuꝫ ad quē emanauit presens. c. videlz. q̄ si appellās per negligētiā suā nō psequat appellationē: sed appellatio efficatur deserta: nō ꝓpter hoc cōualescit excōicatio cōtra eum lata post appellationē legitimā: tñ est presumptio de salsitate cause appellationis.
¶ Glo. seq. recitat per. q. ⁊ solutionem.
¶ Excōicatōis. Iz de excōicatiōe exprmat. idez puto (Idē Archi.) De sisla suspēsionis ⁊ interdicti: cum eadē sit ratio. ad B. ā. e. pri. ⁊. ā. eo. c. j. ⁊. j. c. ⁊ cui. in fi. ⁊. ā. de appad hec qñ. ⁊ idē in q̄libet sisla que nulla est ipo iure: ita q̄ nō cēt necesse appellare. ā. eo. lib. de re iud. c. vlt. qꝛ tñc si adēnat⁹ appellaret ⁊ nō pseq̄ret: nō pp hoc qualesceret sisla eadē rōne. Q. dī dico verū: nisi talis cēt casus quo ratificaret p appellatiōez sisla nulla: vt lata cū falso procuratore. ff. rez ra. ha. l. ij. §. falsus. de q̄ vide. ā. de re iudi. c. j. ¶ Legitimaȝ. Si cā fuit vera: ex q̄ fuit legitima sisla est nulla. ā. e. p mag. ⁊ nisi ꝓbet appeat de eius nullitate: nō poterit denūtiari nulla: Iz tñc posset fieri absolo ad cautelā. ā. e. venerabilibꝰ. §. ij. si ex cā. ⁊. §. vltī. si ꝑ fuit nulla: solo tractu tpis nō potuit qualescē. ā. eo. li. de despō. ipm. c. vno. ⁊. j. de reg. iur. nō firmatur. cum suis 2col.

Nōbilis

Infamia retro notat i eo q appellatiõē interiectam nõ psequit.

¶ Glo. sequens obiect & solutt.

a ¶ Loualescat. Lōtra. ff. de his qui not. ifa. l. furti. vbi retro notat infamia ordinat⁹ de furto qui appellatione nõ psequit: sic vt retro debeat cessari excōicat⁹: et quo appellationez nõ psequt. Sz nõ obstat: q lex illa loqt de appellatione emissa post sniam ab ipsa snia: hic de appellatione emissa ante sniam: vel ibi appellatio suspendit effectū snie laz late. ff. de iureiu. veniēco. h ante sententiā iurisditiōez suspēdit: vnde snia postea lata non tenet propter iurisditiōis defectum.

Excōicatō aligs ferē in pnoz incertam. Denitiatio excōicatōis nō facit quē excōicatū

(ADDITIO. Idē Arch. qui alle. ff. de pnie. ad nfaz. & C. si a nō compe. per totum. Joan. and.)

b ¶ Expōne. Interdum. n. ferē snia excōicatōis in pnoz incertam. v. q. j. quidam. ff. de offi. oicti. si sacerdos.

c ¶ Vb homine. De quo dic vt no. ff. de appellat. cum sit romana. Joan. andre.

¶ Glo. seq. arguit negatiue. ponit opi. contrariam quaz coadunat: & coadunationi respondet.

d ¶ Nūtiari. No. nō segt: iste denūtiat⁹ est excōicat⁹: ḡ excōicatus est. Dic. n. denūtiaē qui forte excōicatus nō est. Et facit ad qōnez: de qua dict. ff. eo. lib. de excep. pla. Sed nunqd ad repellēdū actorē sufficiat pbari denūtatiōnē excōicationis? Videt. n. qd nō: per hāc tertiaz: & per rōnē dictā supra: cui sylla decl. pla. dicat id pbari debere aptissimis documētis. Host. ff. eo. no. 3 iñ. & ibi Arch. vt ibi dict. & pro pte illa facit hec decl. nā hic per talē denūtiatiōnē vitaē a iudicialib⁹: & extrajudicialib⁹: & legitimis actibus vt segt: ḡ forte excōicatus nō fit: vt ff. dict. Glo. dicam q ex quo de denūtiatione nō dubitaē: vitaē & repellaē ab agēdo donec ostēdat se absolutū vel snīaz mllaz. Sz si volumus tenere pmuz huic videt q hic nō solū de denūtiatione: sed etiā de snia excōicationis ostabat.

e ¶ Legitimam. Idem et legitima & vera causa interpositam: vt supra dict. Joan. and.

(ADDITIO. Hec glosella procedit in appellatiōe interposita ante sententiam Joan. and.)

f ¶ Alīs. Tolle exempla que dict. ff. eo. presenti.

¶ Glo. seq. recitatur per Jōnem: qs dupliciter soluit.

g ¶ Docuerit. Potest exponi: id est docere cepe rit.

(ADDITIO. Idē hoc. qui ma. ac. possunt in snia. & qs ibi no. in pma glo. Joan. and.) Quinta pendēte phationis articulo: ab extrajudicialib⁹ & legitimis actibus non repellit: & sic cessabit cōtrariū decre. ff. eo. solet. in fine. Vel dic illud habere locum in eo qui debito tēpore appellationē prosequit: istud in eo qui psequi neglexit. Unde in penaz cultabitur ab extrajudicialib⁹ donec docuerit &c. Et sic stabit propriē hoc verbum.

(ADDITIO. Idem Arch. qui etiā dicebat q pro denūtiatione indicis pma facie sūmitur. de renū. in pscntia. de elec. bone. x. & pro hoc. Jō per illā amplius non ligeē. de appel. pastoralis. in fi. Joā. and.) Capitm. XV.

¶ No. j. & ille dicit

Si clericos tue. ¶ Sunt due partes. Secunda ibi [Eosdem.] Prima facit tria. Solvit dubiū qd ducitur facere q mandat p alīū fieri. vide. ff. eo. ti. nullere. in fi.

¶ No. ff. eo. scia pte: q etiaz vbi de iure cessat pōt carcerari: si dat fidetussorē de parēdo iuri: detineri nō debet nisi iusta cā id suadeat. h dicit Joā. and. Capitm. xv.

Si clericos tue iurisdictioni subiectos⁹ propter cōmissos excessus. Etiā per laicos capi facias: et eos (ne fugiant) in carcere pena⁹ detrudas: donec ecclesiastico iudici de ipsius sententie docueris nullitate. Idem.

¶ Prelat⁹ capi faciens & includens etiā per laicos clericum nonduz incorrigibilem: excōicatum non est: nec etiaz ipsi capientes. Secūdo dicit: si talis dat fideiussores de parendo iuri: detineri nō debet nisi iusta cā id suadeat. h dicit Joā. and. Capitm. xv.

Si clericos tue iurisdictioni subiectos⁹ propter cōmissos excessus. Etiā per laicos capi facias: et eos (ne fugiant) in carcere pena⁹ detrudas: donec ecclesiastico iudici de ipsius sententie docueris nullitate. Idem.

¶ Prelat⁹ capi faciens & includens etiā per laicos clericum nonduz incorrigibilem: excōicatum non est: nec etiaz ipsi capientes. Secūdo dicit: si talis dat fideiussores de parendo iuri: detineri nō debet nisi iusta cā id suadeat. h dicit Joā. and. Capitm. xv.

Si clericos tue iurisdictioni subiectos⁹ propter cōmissos excessus. Etiā per laicos capi faciās

Universidad de Deusto
Biblioteca

Idem. xij. q. j. duo sunt: sicut ⁊ expressio laico in rescripto per generalem clausulam non conuenitur clericus. vt no. ff. de rescrip. sc̃tor.

a ¶ Dñi. Nota qꝫ secus si ꝓpter delictum ciuium: ⁊ hoc etiã patet infra. duo dicit: qui culpabiles nõ existunt.

b ¶ Interdicti.

Aliud ẽ est interdicere solã ciuitatẽ: aliud ciuitatem et ciues. (ADDITIO. Supple. aliud interdicere ciues tm. Joan.) Et no. qꝫ pena spãlis scz interdicti bene punit vnum ꝓ delicto alterius. de hoc. j. q. iij. in sũma. xxiij. q. iij. in sũma. si tgit sãt interdicti audire non possunt diuina. j. §. pri.

c ¶ Extra ipsam. Ciuitatẽ intelligas: ⁊ extra continentiã j. capi. proxi.

d ¶ Careat. Et sic vlo[cat]ret neutus ecclesiastice discipline. qꝫ cũ nõ dz. ã. de ꝑsne. cũ inter vos. ⁊ sic no. intelligẽdũ: vt res pot[est] valeat qꝫ pereat. ã. de ver. sig. abbate. ff. de rebus dubijs. l. quoticũs.

e ¶ Non cõpetãt. Quia vniuersitas ẽ res inalata in quaꝫ nõ cadũt alia. ã. co. romana. i fi. (ADDITIO. Nam vt ibi satis scripsi ista cadunt in aĝam rõnalẽ ⁊ personã verã nõ repesentatã. Joan.) vbi aũt tractamus de his que vniuersitati cõpetunt: ita dicit illud esse penes vniuersitatẽ: qꝫ nõ penes singulos. ff. de in ius vo. l. sed si hac. §. g mammittit. can. nonsyata. xij. q. ij. qui mammittit: ꝓpla aũt est idẽ hodie qui fuit ante centũ ãnos: vnde tũc interdicto ꝓplo ⁊ nõdum relaxato: qui nunc est dicit interdictus. xij. q. j. denuqꝫ. xvj. di. habeo. ff. de iudi. proponebatur.

Universitas ẽ res inalata.

f ¶ Alicubi. Etiam in loco non interdicto.

g ¶ Expressis a iure. j. eo. c. vlt. quo ad diuina. quo ad sacra habes. ã. de pe. ⁊ re. qꝫ in te. ⁊ j. e. qñ.

Capitulum xvii.

¶ No. j. qꝫ appellatione loci ꝓncipalis scladit loc̃ illi ibi reno ⁊ accessorius: ꝑ ciuitas scludit suburbia.

¶ No. ij. qꝫ appellatione corporis scladũ

S Ciuitas. ¶ Sũt due partes. Secũda ibi [Rõne.] Prima soluit dubium: ⁊ obiectionẽ respondet. ibi [Nam ly.] Secunda parte diffinguit ꝺm membrum. ibi [Secus.] Joan. andre.

¶ CASVS. Ponamus qꝫ papa vel legat[us] vel alius iudex ecclesiasticus supposuit hãc ciuitatẽ sub interdicto ecclesiastico nõ facta mẽtione de suburbijs ⁊ burgo scl. Wylard qꝫ nõ est de ciuitate: vtꝫ interdicta ciuitate dicant suburbia esse interdicta: Ridet qꝫ ficta qꝫ non est licitũ ꝓplo audire diuina in suburbijs: alias interdictũ cẽt modici effectus. nam habitatores de facili hẽrent accessum ad suburbia. Sed ponamus qꝫ aliqua ecclesia ẽ supposita interdicto: vtꝫ capelle ipsi ptineãt esse interdictę: Rñ. qꝫ sic: ⁊ nõ solũ capelle: sed etiam cymiterium primũ.

¶ Nota primo qꝫ differẽtia est inter ciuitatẽ: castrũ: oppidũ: villã. Nã ciuitas dz ciuitas vnitas: ⁊ sic edificia ⁊ structure murorũ nõ dicunt ciuitas (si congregatio hominũ appellat ciuitas) si appellat vrbs: nec est de suba ciuitatis qꝫ ibi sit epus: nã anteqꝫ cẽnt epi erãt ciuitates: ⁊ admistrabãt epi cõtra: si voluerũt ꝓdere iter scz ideo fuerũt distincti: ita qꝫ vrbs admistraret infra certos limites: ⁊ sedes ei[us] collocaret inter ciues. Castrũ dz quasi casa urta: nã nõ dz ex diffusum: ne tpe guerre egrat magna custodia habuit ⁊ victualibus. Oppidũ dicit magnũ ⁊ ampliũ castrũ: ⁊ necesse est qꝫ sit ampliũ vt possit tpe guerrarum possint in eo retrahere bona sua. Villa stricte accipiẽdo accepti[tur] ꝓ illa pua casa que est in rure ordinata ad reponendũ instrũa agri: vt sunt alig in agris ⁊ vineis suis qꝫ sit aliqua pua casa in qꝫ reponãt instrũa sua: si large accipit ꝓ ꝙcumqꝫ tione habitus se collocantiũ itra edificia que nõ sunt vallata muris: nec clausa murorũ ambitu.

Ciuitas. Castrum. Oppidum. Villa. Castigus que sunt.

¶ Nota qꝫ in loco interdicto nõ est qꝫ sepeliendus.

b ¶ Suburbia. Add idẽ. ff. et ff. d. sig. l. ij. ⁊ l. edificia. ⁊ l. vt alphenus. ⁊ l. q in ꝓximis.

i ¶ Predicta. i. cinitas: castrum: vel villa.

k ¶ Vsilipẽdet. Add idem. ã. c. pri. in fi. (ADDITIO. Ibi si enervabat vel effectu carebat. hic aũtẽ effectus habebat: sed vsilipendebat. ⁊ concor. ã. de ꝓnũle. vt ꝓnũle gia. in fi. Joã. andre.) ⁊ ã. de consue. cum inter vos.

l ¶ Cõtinentib[us]. Satis vt indicis arbitrio reliquẽdũ qꝫ dicant ptinẽtia edificia: ⁊ nõ dẽ ptinere. vt j. pri. rñso.

m ¶ Ut ꝑus. Doc dẽ qꝫ celebrari pt: ly si vt ꝑus. j. e. vl.

n ¶ Cõtigue. Cõtigua sũt q̃ extrema seintes ptingũt. (ADDITIO. Vide qꝫ dixi eo. lib. de ꝑsecra. eccle. vt alta. capi. vno super glo. contigua. Joan. andre.)

Capitulum xviii.

¶ Bio. sequens dat simile querit ⁊ soluit.

o ¶ Sepelirí. Est rñe. j. eo. ꝙ cui. q. rñso. si. n. alteri interdicit egressus eccle ⁊ sepultura cymiterij: vt ibi. Sz pone tũc ꝓplo aliqua ibi sepultũ: ⁊ postea relatũ ẽ interdictũ. nũqd talis exhumabit? Rñ si pentẽs decesserit fz Inn. qꝫ ꝑ no. ã. de excel. Dia. c. vlt. qꝫ res venient ad eũ casum ⁊ Dost. no. j. ã. de ꝓcer. eccl. vt alta. ꝓsumitur.

(ADDITIO. Facti qꝫ no. e. tit. a nobis. q. in fi. penal. gl. ⁊ vide qꝫ no. in cle. de sepul. eos q. in gl. fz q. Joan.)

p ¶ Exhũat. Idẽ habuim[us] i pollutiõe. ã. eo. lib. de ꝓsecra. eccle. vl alta. c. vno. Est aũt secus ecõtrario: vt ibi. si qꝫ cymiterio interdicto nõ dicit interdicta ecclesia ẽt ptigua: ⁊ ibi ꝓz ratio.

Capitulum xviiii.

S Si qꝫ. ¶ Due sũt ptes. Secũda ibi [Ioã.] Prima

¶ No. j. duos actꝰ ꝙs ecclia pollutur ꝺ q. ã. de ꝓse. ecclẽ. c. vnico. eo. lib.

¶ No. ij. qꝫ sile dicit temerarie agere qui scienter facit actũ a iure sibi ꝓhibitũ. de h ã. de elec. quarũle. Domi.

mãa solusit duo dubia. Scz m ibi. Vel q. ⁊ rõnẽ interserit ibi. Et id. Secũa ponit pena violãtis interdictũ: declarando qꝫ violet ⁊ qd ꝙpetet pena. Joã. an.) Declarat ⁊ approbat qꝫ no. Bersi. ã. de ꝓbãle. tuaꝝ. in. ij. glo. Inno. ⁊ Dosti. de excel. ꝓlea. tãta.

(ADDITIO. Et Dosti. ꝺ ꝓse. eccle. c. fi. ꝓ Alb. de preb. in Lateranen. Guil. in Specu. ti. ij. §. iurta ver. illis quoqꝫ. vbi et dicit idẽ ꝺ celebrãte ecclia: cui[us] ostia clausit epus ⁊ reliqui sustulit ꝓpter discordiã patronoꝝ. de iu repatrona. ca. j. ⁊ ij. Joan. andre.)

¶ CASVS. Aliqs titius in ecclia aliquẽ iniuriose verberauit vsqꝫ ad sanguinis effusionẽ: vl aliquã mulierẽ cognouit carnaliter etiã vxoẽ ꝓpriã: ⁊ sic ecclesia ẽ polluta: mãd celebrãtes in tali ecclia polluta efficiunt irregulares. Ridet qꝫ nõ: nã celebrãtes i loco polluto nõ ꝓhibẽtur irregularitatem nisi fuerit cautũ in iure ⁊ expressum. Idẽ dicendũ est de illo qui celebrat scienter presente excõicato maiori excõicatione. Sed ponamus qꝫ aliqua ecclesia est suppositi interdicto ecclesiastico: aliqs in ea celebrauit: vtrũ efficiat irregularis. Ridet qꝫ sic nisi ꝑpetret a romano pontifice vt possit celebrare diuina ẽt in loco interdicto: ⁊ talẽ celebrantem in loco interdicto solus papa põt absoluere: ⁊ efficit talis celebrãs intelligibilis actiue ⁊ passiue. hoc est non potest eligere nec eligi.

¶ Nota primo qꝫ effusione sanguinis humani iniuriose facta pollũitur ecclesia.

¶ Nota qꝫ in ecclesia polluta nõ debent diuina celebrari: sed primo per epm debet talis ecclesia reconciliari.

¶ Nota qꝫ celebrans diuina in ecclesia polluta est puniendus ad arbitrium superioris.

¶ No. qꝫ celebrãs in loco interdicto ꝓhibit irregularitatẽ: puta qꝫ irregularis efficit intelligibilis actiue ⁊ passiue.

¶ No. qꝫ celebrãs ꝑsone excõicato nõ ꝓhibit irregularitatẽ sed est ꝓprie irregularitati: qꝫ est suspẽsus: ⁊ durãte suspẽsione nõ debet celebrare. ⁊ si faceret: est punibilis.

¶ Sanguinis. Intelligas humani ⁊ iniuriosi: de semine etiã intelligas humano etiam vxoris. ⁊ de hoc vide plenius. ã. eo. lib. de ꝓse. eccle. vel alta. capitu. vno.

b ¶ Nodatis. Ibi interdictus est egressus ecclie. ã. eo. li. de priui. eꝓr. (ADDITIO. Vide qꝫ ibi dixi super glo. de. Joan.) vnde caueat: qꝫ primus est irregularitatis. j. eo. titu. si cui. j. rñso. Joan. andre.

c ¶ Tamen. Alias inde. alias. tamen.

d ¶ In iure. Suspẽti ⁊ a ꝓfessoribus suis ab offo ad certũ tpus eadẽ rõne si celebrãt nõ incurrit irregularitatẽ.

(ADDITIO. Idẽ Dosti. de cle. excõ. mi. c. fi. ⁊ Bust. in prealle. §. iurta. ver. in suspensio. Joan. andre.)

e ¶ Scienter. Secus ergo si ignoranter: nisi talis esset ignorantia qꝫ excusare non deberet. ã. de cleri. excõmu. mino. apostolice. ã. de postu. capitu. j.

f ¶ Si iure. j. eo. capi. vlti.

g ¶ Liberari. Idẽ idem. ã. de cleri. excõmu. mino. apostolice. ã. eo. de re iudi. c. j. ⁊ ã. eo. c. j.

b ¶ Ineligibilis. Et ẽt ipostulabilis. ã. de postu. ca. j. qꝫ violãs interdictum etiaꝫ postulari non põt: vt ibi.

i ¶ Luz alijs. Admittit ꝙ prãte eligẽdi actiuã ⁊ passiuã: ⁊ de hoc solet rectari. ã. de electio. ne p ꝺfectu.

Capitulum xix.

Q Uoniaꝫ in baptismo ⁊ confirmatione (que nedum pueris sed etiã adultis propter more periculum exhiberi possunt) licite tempore interdicti christmatis primur unctione: posse (si terra interdicta existat) chrisma die cene dñi confici: dubium nõ existit. Idem.

¶ Suspẽsus ab ingressu ecclesie: in ea diuina celebrans est irregularis. Et moriens impenitens suspensione illa durante: caret ecclesiastica sepultura. Et suspẽsio ab ingressu ecclie vl officio per alios ꝺbebit admitti. Idẽ.

¶ Tempore interdicti christma die cene domini confici pote[st]. hoc dicit. Lap. xix.

Q Uoniam in. ¶ Ponit dicti: cui[us] rõnẽ vigentẽ ꝑmittit. Joã. an. Declarat no. ꝓ Dosti. ã. eo. permittimus per quaꝫ olim ꝓbabat qꝫ ꝓ dicit.

¶ Pio intellecta. c. est ꝓsupponẽdũ pimo qꝫ sacrm baptismi ⁊ sacrm confirmatiõis tpe interdicti licite ꝓferunt. Itẽ ꝓsupponit secũo qꝫ in his duob[us] sacrãtis vtimur christmate: naz in sacrõ baptismatis ponit ꝓ ꝓphyterus in vertice capitis: ⁊ in sacrõ confirmatiõis ꝓ epm. Itẽ est ꝓsupponẽdũ qꝫ christmate veteri nõ ẽ vtendũ: nã christma dz coburi in fine ãni.

¶ CASVS. Certũ est qꝫ sacrm baptismatis ⁊ confirmatiõis ꝑfici tpe interdicti: nullꝰ ponamus qꝫ ciuitas ꝓtinẽ. fuit supposita interdicto: vtꝫ Christma tpe cene posfit ꝑfici in ciuitate picta. Ridet qꝫ sic: qꝫ in die cene dñi ꝓ exercitio illius anni debet cõfici christma ꝓpter indigentiam: qꝫ nõ vtimur christmate veteri post annum.

Baptismo. Post baptismum enim sacerdos ungit christmate in vertice non in fronte: qꝫ est solitus ẽpi. ã. de ꝓsue. ⁊ to. primũ ꝑs. de cõse. di. iij. post ⁊ duob[us]. c. seq. ⁊ ca. ꝓsbyterio. ⁊ ca. nullus ministrorum.

l ¶ Que. Scilicet baptismo ⁊ confirmatio.

m ¶ Adultis. Idẽ hodie in pnia. qꝫ dic vt. j. eo. c. vlti.

n ¶ Interdicti. Vt. ã. eo. ij. rñi. ⁊ ã. de spõ. nõ est nobis.

(ADDITIO. Et vide qꝫ de matrimonio ⁊ ordine ibi dicit post Inno. Tamẽ est aduertendũ qꝫ illa iura loquebant de baptismo parnulorũ tñi: hic expimit ⁊ adultos: qꝫ placuerat Vtu. in decre. respon. Joan. andre.)

¶ Glo. sequens iustificat textum.

o ¶ Dubium nõ existit. q. d. ꝙcesso baptismo ⁊ confirmatione tẽpore interdicti: satis est ꝙcessus ꝑfici christma. Est ratio: qꝫ vetus chrisma nõ debet esse vsui: nec de illo veteri christmate debet quis christmari: ⁊ ꝺponit sacerdos qꝫ de illo veteri christmate vngit baptizatũ: nisi in mortis articulo. de ꝓse. di. iij. si qꝫ de alio. vnde ol anno in die cene debet christma cõfici: ⁊ vetus cremari. de ꝓse. di. iij. literis. vere ergo insurgit huius decre. dictum: qꝫ si tẽpore interdicti permittunt sacrãta quibus vtimur christmate: ⁊ vetus chrisma nõ debet esse vsui: ergo restat qꝫ permissum intelligit eo tpe die cene christma ꝓficere: qꝫ ꝙcesso ꝓnctualiter ⁊ accessorio. ⁊ re. iur. accessorium. cui suus ꝙcor.

(ADDITIO. Jo. mo. alle. ã. de offi. delega. ꝑtera. ff. de pcu. qd rẽ mobilẽ: ⁊ l. ad legatũ. Jo. an.)

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ No. j. q̃ vbi iter dicit pnale: cēsetur iterdict ctū pñs t quentes et illo.

¶ No. ij. q̃ suspensus efficit irregularz q̃ctq; diuina officia celebret. de q̃ p Inno. c. ij. d excess. pie. Do.

TScui. ¶ Diuiso pz: qz sūt tria dicta. Jo.an. Approbat qđ no. Inno. t Dostiē. ā.eo. sacro.

(ADDITIO. Quia Inno. vt dicebat contrarius dicere in decre. cū medicinalis. ā.eo. ideo vide qđ ibi scripsi super glo. de hac. Joan. andre.)

¶ CASVS. Alicui⁹ ē interdict⁹ ingressus ecclie: cuius ē exercit⁹. vel nō exercit⁹ bm aliquos: puta q̃ tudet ecclesiasticus aliqđ sui⁹ subditi excōicault non intersciptio vel alio mō: certū est q̃ sibi est interdict⁹ ingressus ecclie. Ponam⁹ q̃ durāte interdicto ingressus ecclie: talis celebrat: nunqđ efficit irregularis? Dertuz est q̃ sic. Sz ponam⁹ q̃ aliquis ē interdict⁹ ingressus ecclie: durāte interdicto nō est ingressus ecclesiā nec celebrauit diuina: t sic nō ptrahit notā irregularitatis: ḥ anteq̃ eāt finita illa sterdictio: motu⁹ ē: vtrū sit ei interdict⁹ ingressus cymiterū vl' ecclesie: Respondet q̃ sic: ideo post mortē nō dz sepeliri in cymiterio ecclesiastico: nisi sterdictū fuerit relaxatū. Sed ponamus q̃ aliquis fuit suspensus vel interdictus: ille appellauit: vtrum per appellationem sit suspensa sententia interdicti vel suspensionis? Respon. q̃ non.

a ¶ Interdict⁹. Ab homine vel a iure. ā.eo. sacro. ā.eo. c. j. ḥ. si quis. t. ā.eo. lib. de primile. episcopoz. cum si.

b ¶ In ca. ḥ sec⁹ si extra ea: t ibi no. et. ā. vbi dicit: in ipsa. si tñ sub aere vel sub tēpto vel in domo pnata celebret: vl' celebret sonte celebrāt⁹ cū altari portatico. vt. ā. de pnit. de his. t. ā.eo. tl. eo. li. c. vlti. irregularis nō erit.

(ADDITIO. Idem Inno. t Dostiē. in decre. sacro. t Hust. in Spe. de leg. ḥ. iuxta. ver. qđ si quis suspēditur. t Urchi. hic. t. ā. de offic. delega. ca. ij. Joan. andre.)

¶ Glo. sequens dat finsile: t questionē soluit.

e ¶ Uel cymiterio. Sicut ḥ iterdicta eccīa: sterdictū est cymiterū. ā.eo. si cluitas. in fi. sta iterdicto mīst ingressu ecclie t cymiterij: vt hic: nec hic distinguēdū credo an cymiterū sit pticulā vl' nō: vt ibi distinguit: q̃ illa distinctio hz locū vt vbi res sterdicit. f. ecclia: q̃ res ecclesiastica pticula ipsi eccīe sterdicte ē sterdicta: vt ibi: sed vbi refert sterdictū ad hoiem: vt hic: qđ ad eā an cymiterū nō sit pticulā vel sit: Et per hoc stluderent cēsure si posset in isto sed non in illo cymiterio sepeliri.

(ADDITIO. Et talis illusio reprobat. ā.eo. si insa. ḥ. vlt. t. c. seq. j. rhlo. cū pcor. t. j. eo. eos qui. Joā. andre.)

¶ Glo. seq. allega. concor. sctō soluit quest lonez. tertio querit: remittit. duas opl. ponit t soluit.

Appellatio an suspēdat effectuz suspensionis vel interdictoz.

d ¶ Sequēte. Jsta ḥ sunt partes quo ad hoc: sicut quo ad id. ā.eo. c. j. t. ā.eo. statutū. cū si. t pcor. ad b. ā.de appel. ad hec qñ. Et stelligas ppte de suspēsiōe ab ingressu ecclie vel diuinoz: vt sonat hic: q̃ in suspensione a tēpora lib⁹: puta ingressu possessionis vel pomerij: vel interdicto aque t ignī. (ADDITIO. ff. de seruis exporc. cui petō. ff. de iter. t rele. per totū. Jo.an.) nō hēret hoc locū. ff. de appel. l. nō tñ. talis enī suspensionū vel interdictoz esse ctus bene suspēdit per appel. seq. nisi esset casus in quo dānatū publice iteresset statim punirī. ff. eo. pñtinum. Quid in suspēsione a bficio: De hoc p Inno. t Dostiē.

appellationē sequēte nō suspēdit. h. d. Domi. Lap. xx.

TScui ecclie est interdictus[a] ingressus (cui sibi per ꝓsequēs censeat in ipsa diuinoz celebratio interdicta) irregularis efficit: si contra interdictuz hmōi diuinis in ea[b] se ingerat: in suo agēs officio sicut ꝓius. ¶ Talis quoq; si hoc interdicto durāte decedat: non dz in ecclesia vel[c] cymiterio ecclesiastico (visi penituerit) sepeliri.

¶ Sane sicut excommunicatio: sic ab officio vl' ab ingressu ecclesie lata suspensio: aut ipsius effectus per appellationem sequentez[d] minime suspenduntur. Idem.

¶ Religiosum clericuz verberantem absoluit epis cop⁹ eo casu quo absolueret clericum. h. d. Domi. Lap. xxj.

REligioso q̃ manus violētas in clericū seculare iniecit (ne hoc ptextu habeat mām euagandi) poterit ab epō eo[e] casu absolōnis bñficiū exhiberi: q̃ seclaris expressisset: puto: q̃ tūc solū in his mere spūalib⁹ per que ligatur ala: decre. hanc locū habere.

Cap. XXI.

RElgioso. ¶ Dinisio pz. Secda ibi. Quāuis.] Et facta se sūmat. Jo.an. Primo paro declarat decre. ā.eo. cū illoz. versi. q̃ si clericum. Secda reprobat qđ no. Inno. t Abba. ā. de regu. statuimus. t approbatur quod ibi no. Dostien. t. ā.eo. ca. ḥ.

¶ CASVS. Dabem⁹ q̃ si religiosi alicuius monasterij se ḥberauerit in claustris monasterij: q̃ abbas illos pōt absolue in illis casib⁹ in gb⁹ epō pōt absolue. Jte hēm⁹ q̃ si religiosus iniecerit man⁹ violētas i clericū: dz absolui a papa: t nō pōt absolui ab alio q̃ a papa. Sed vtz ḥ sit vez idifferēte: siue iniectio violēta sit leuis vl' atrox: Rñdet q̃ intra ḥ discētia sē stelligēda i his casib⁹ in gb⁹ ga inducēs man⁹ violētas in clericū nō posset absolui a suo epo. Nā ēt si sit lopa religiosus: vl' vet⁹ ihirmitate: vel alia cā legitima possit excusari vt nō arripiat iter romanum: pōt cū epo absolue ēt de casib⁹ reſuatio sed ap lice. Sed ponam⁹ q̃ qdā titt⁹ laic⁹ itrauit religionē eo ato vt ela pso āno ꝓbōnis faceret pfessionē: accidit q̃ durāte āno ꝓbōnis aliqs intecit man⁹ violētas in eū: vtz sit excōicatus: Rñdet q̃ sic: eo q̃ erat spes de clericatu t religione.

e ¶ Eo casu. Puta qi leuiter. (ADDITIO. Non ḥ restrigo ad leuissimā. sī q̃ vide qđ ibi sat no. sī fin. j. gl. Jo.an.) peussit. ā.e. puenit. Uel ē debilis vl' delicat⁹. ā.e. multereo. t. c. ea noscit. vl' ē eger: vl' i morte arti. ā.e. q̃ de hīs. vl' hz inimicitias capitales. ā.e. d cetero. idē i filiū⁹.

¶ Glo. sequens obiect t soluit.

f ¶ Exhiberi. Cōtrariū videbat p decre. ḥdictā cū sl. ibi dz: q̃ si clicū percussit seculārē. si nisi p sedē apl̄cā (vt scādalū euitet) absolūto bñficiū poterit ꝓmereri. Uñ videbat q̃ idifferēte monach⁹ percutiēs clicū absolui nēduo esset a solo papa pp scādalū qđ est cū monachus clericū percutit: cū dignior sit certus clericoz. xvj. q. j. legt. sed textus ille sanc dz intelligi fm determinationē hui⁹ decre. nec enī pro eo q̃ monachi sunt dz cōz cōditio esse deteriot. xvj. q. j. sunt nonnulli. in fi. Et puto. (ADDITIO. Etiā rōne premissa ne ppter religionē sit deterior ipsoz addito. Jo.an.) q̃ si mōachⁱ nō hz vñ vadat t monasteriū ēt pauperrimū sibi. puidē nō pōt absolui: nec illi epo eo tute quo absolut inopeo. ā.eo. ca. q̃ de his.

g ¶ Seculari clerico. Supple vel laico.

¶ No. j. q̃ nō ois impositio manus fa cta ī ecclia facit icurrere excōicationē: ḥ regrit vlenta: secus ergo si fo cosa. de ḥ ā.eo. ca. j.

¶ No. ij. q̃ religioso ē iterdicta ingressio. h. d. Domi. cap. q̃. co li.

¶ Glo. seq. recitetur per cōtrarium.

a ¶ Nō possit. Et ob hāc cāz dicebāt Inno. t Ab. sūt in pdicta decr. statuimus. t pro eis facit lex. ff. de sta. li. l. statu libe. vbi statuliber que facit medio tpe facit vt sernus: nō vt liber. ḥ sūt est vez vt hic. Nec ob. q̃ cras poterat lacerari: q̃ idez in clerico seculari i minoribꝰ ordinibꝰ: e ptera tūc est ecclesiastica persona. xvij. q. iij. quisquis.

b ¶ Violētas. idē puto si volētes in casu. ā.eo. ptingit. j.

c ¶ A canōe. xvij. q. iij. si qa studēte. quo ꝓuilegio ē interdū gandet clericus ptingatus. ā.eo. li. de cle. ptin. c. vno.

Lap. XXII.

EOs q̃ a snia.

¶ Sūt due partes que patēt. Secda ibi. Idem.] Corrigit no. per Ber. t alios ā.eo. decctero.

¶ Pro stell'a hui⁹ c. est ꝓsupponēdus: q̃ incidens in canonē: si q̃s suadēte dīa holo. xvij. q. iij. non potest absolui a suo epo: sed a solo papa si intectio fuerit enormis. Idem dicāt alīq etiā si intectio fuerit mediocris. Et hoc nisi in articulo mortis: vel nisi haberet aliqđ aliud legitimū impedimētum: vt nō posset ire ad papam pro obtinenda sua absolutione.

¶ CASVS. Jniect manus violētas in clericū t atrocter: t sic sūt excōicat⁹: a qua excōicatiōe nō possuz absolui: nisi a papa: sed eo q̃ eram⁹ in pīculo mortis pstitut⁹ pp ihirmitatē: vel eo q̃ volebam⁹ ītrare bellū: vel marc: petij bficiū absolōnis a meo diocesano: vel simplici sacerdote: fuī absolut⁹: lapso impedimēto puenī ad sanitatē: vel fuī regressus a bello: vel mari: nunquid citius ḥ potero debeo adire papā pro obtinēda absolutiōe: q̃ me absolueo absolūt cuz hac cautione vt parerez mādatis pape: Rñdet q̃ sic: t si nō fecero: ipso facto incido in pstinā excōicationē. Sz qđ cum tacti dissem in excōicationē pstinā necessi ad papā t obtinui absolōnē sub hac forma q̃ papa me absoluebat: ḥ q̃ ignorabat qualitatē meā t meas facultates: remisit me ad meū diocesanuz pro pnia suscipiēda t satisfactiōe: t intūxit mihi: vt ifra tres mēses ḥsentarē me ꝓspectui diocesani: t ifra illā terminū nō pītaui me coiā meo diocesano: nunqđ reincidā in pstinam sniam excōicationis? Certe sic. ¶ Nota. j. q̃ pstitut⁹ in pīculo mortis pōt absolui a snīa canonis vel hoīs: t a simplici sacerdote: etiā si absolutio sit refuata ro. pō. Nā in refuatis aplice sedi excipit pīculū mortis. Et in pīculo mortis pōt q̃s absolui a simplici sacerdote a quacūq; excōicatione. ¶ Nota duos casus in gb⁹ absolut⁹ ipso facto incidit in pstinā excōicationē regulariter ptractā. Primus casus qñ fuit absolutus ppter imminēs pericu lum: qui cessante periculo non potuisset absolui: nisi a papa: t se pītrare dz coiā papa Scilicet: pōt cessante periculo. Alius casus est: qñ q̃s absolutus fuit a papa: qui papa cum remisit ad diocesanuz vel ad altā: si nō repetat se infra tēpus: ipso facto incidit in pstinam excōicationē.

Nobilis

Excōicatꝰ gbꝰ casibꝰ ferē a canone.

(ADDITIO. xxx. casus iuris veteris collegit Dostiē. in sūma. eo. tl. ḥ. iij. in pn. Joā. and.) In q̃bus est q̃s excōicatus a canone: t q̃dā: scilz. xxxj. inuenītur per constitutiones huius sexti.

(ADDITIO. De insertis loquitur glo. hoc dico: q̃ vna reservata addit aliuz casuz: scilz. j. tl. p. xt. exist. in ii. casus etiā inuenit Bonī. post expīlationez huius libri per extranagā tes. detestande. t. c. statuimus. Jo.an.) Libri quos hic oēs ordinatim enumerabo. Primus. ā. eodē lib. de elec. vbi per eulā. ḥ. nullī. Secēdus. eo. c. ḥ. q̃ si premissa. Tertiꝰ. eo. tl. sciant excti. Quartus. eo. tl. generalit. Quintus. eo. ti. sm damēta. ḥ. q̃s si sectus. Sextus. eo. tit. inidentaliꝰ. ḥ. postremo. Septimus. de offi. deleg. c. vlti. Octauus. ā. de his que vi metꝰ causa fi. c. vlti. Nonus. de re iudi. mulierem. Decimus. de re iudi. ad apostolice. in fi. Undecimus. ā. de reb. eccl. nō alie. li ꝓsalutisti mo. ḥ. laici. Duodecimus. eo. c. in fi. Tertiusdecimus. de rel. domi. c. vno. Quartusdecimus. de cēsi. ḥḥ. ḥ. qui ꝓo. Quintusdecimus. de imu. eccle. clericis. ḥ. nos igit. in fi. Sextusdecimus. ea. decr. ḥ. prelatis. in fi. Jsti duo hodie sunt sblati p cle. de imu. q̃li. Decimusseptimus. c. ti. q̃li. Decimusoctauus. eo. tl. c. vlt. Decimusnonus. ā. ne clc. vel mo. c. ij. in pn. Utgesimus. eo. c. in fi. Utgesimusprimus. de here. c. ij. j. rñ. Utgesimussectus. eo. c. ij. rñ. sed portius credo istā canonē ferēde sīle: vt ibi otri. Uegesimussextus. eo. ti. vt ingressibus. in fi. Utgesimusquartꝰ. de sctīa. c. vno. ꝓ. oēm. Utgesimusquintus. eo. tl. ḥ. 7 nihilominus. Utgesimussextꝰ. de homi. ꝓ humana. ad fi. Utgesimusseptimꝰ. de iniur. t dāno da. c. vno. Utgesimusoctauus. de penis. felicis. ḥ. pīnt. Utgesimusnonus. e. c. ad fi. Trigesimus. ā. eo. q̃cūq. Duo aūt inducunt ꝓ hanc decr. qđ de iure vetri nō erāt: vt no. ā. c. decetero. Casus q̃ habuimus. ā. eo. c. pri. t q̃ hēbimus. j. c. pri. sunt declaratoū veteris iuris: t nō nouo iure. ꝓmulgati: t ideo iter eos nō cōputant. Triginta tales casus exposuī: t duos tacitos inductos per clemen. no. in cle. j. eo. ti. in glo. est scīdum.

(ADDITIO. Qui fuit additio ex illis casib⁹ ibi not. xvj. sunt papales: idest reseruati pape: quos ibi signāter expressit. In supradictis ꝓo pauci sunt papales. f. quintꝰ xxiij. t. xxvij. Item tricesimus: post perseuerantiā duoꝝ mēsium: sed non plus. decre. clericos. de immunita. eccle. omitto. quia est renouata. Et his etiam casibus quatuor requirunt satisfactionem ante absolutionē quos vide. ā. eo. solet. In glo. idest notoria. Joan. andr.)

e ¶ Legitimum. Alīqua exempla ponit. ā. c. pri.

f ¶ Decernimus. Non vicit declarando: t sic suo tempore vera fuit.

Universidad de Deusto
Biblioteca

(ADDITIO. Idem Joā. moua. hic. in pn. Joā. and.) Opinio Hostr. z Bern. z Host. qui dicebāt eam nō recidere. dicebat tñ Host. hoc preter ea multi illudāt censure: vnde puldēdum esset. Modo igit est. patsiam.

a ¶ Idem. s. q. in sententiam recidant ipo iure.

b ¶ Dec. s. duo sperius dicta. s. ꝓsentare ꝓlatis: et satisfacere matrizā parisie. Joannes andr.

Capitulū. XXIIII

Quis qs absq; ¶ Sant duo dicta. Secūdus tñ [Si vo.] Et vtrūq; tñ dit rōnem sui. tñ [Quis ratihabitio.] Secūdum tñ [Quis quis.] Domi. Declarat z approbat nota per Joan. xvij. q. iij. oōs ecclesie. per Ber. z Modernos. ē. co. mulieres. Et per hanc decre. exēplificamus regulas j. de reg. iur. ratum quis: z regulam ratihabitionem.

(CASVS. Titi me offendit: aliqs meus familiaris volens mihi cōplacere z vindictā sumere: nomine meo sine mādato tītium ꝛberault inuadēdo in eum manus violētas: certū est q ipse est excōicatus: sed vtrus sim excōicatus. Videt roma. pon. cum distinctione: aut habuit ratiz iniectionē: qi postq̄ meno familiaris factum mihi retulit: ꝑm occultaui: laudando factum: z tūc incurro inīam excōmunicationis: aut nō habui ratum illud factū: z tūc non sum excōicatus. Sed quid: ponamus q nō fecit nomine meo: sed alio nōie: tamen postq̄ sciui q ille verberauerat inimicum meū z mihi placuit: z in corde meo habui gratum: z gaudiū sum: vtrū incurram inīam excōicationis? Certe non: q qđ nomine meo nō fuit gestum: ratum habere non possum. Sed quid tn ꝓmo casu quādo er ratihabitione incido in excōmunicationē: vtrum sint excōmunicatus a tēpore ratihabitionis: vel a tēpore iniectionis? Respōdet q a tēpore ratihabitionis: z non a tēpore iniectionis: naz ratihabitio retrotrahitur z mādato equiparatur: ideō sum excōmunicatus: ac si mandassem. Et ꝓm doctores ratihabitio habet simum effectum a tēpore ratihabitionis z non ante. ¶ Nota primo q si quis nomine meo delinquat: nō sum punīendus: nisi illud delictū factum habeam ratum. ¶ Nota magis specifice: q si quis nōie meo iniecerit manus violentas in clericū cum: nō sum excōmunicatus: nisi illā iniectionē ratifices. Queritur de qua ratificatione intelligit: vtrum necesse requiratur q sit ratificatio apparēs. Videt sufficiat q sit ratificatio non apparēs: puta aliquis meus inimicus verberauit nōie meo: ego postq̄ sciui factū: illum celaui in domo mea: z certum est q sum excōicatus: q ista ratificatio est apparens. Sed quid si non ratificauit per exteriora signa: sed in corde meo fui ptētus: z ꝑm laudauī: sed per exteriora dixi q nō ratificabam tale factū: z illam repuli a domo mea: Respondet glo. q quātum ad deū sum excōicatus z peccauī mortaliter: sed quātum ad ecclīam nullatenus: que non iudicat de occultis non sum excōicatus.

¶ No. q ea que nō sunt gesta nōie meo: nō possum ratiha bere. ¶ No. q si qs verberauit inimicū meū: Iz habeam ratum: dāmodo nō sit nōie meo factū nō sum excōicatus.

¶ Glo. se. q. it. pontt opt. Iz quā alle. duo tura. demū sōdit alias duas opt. z sedaz approbat.

eandem sniam recidere ipso iure. ¶ Idez statuimus de his q̄bus (cum a sede aplica: vel a legatis ipius absolutionis bñficium a quibusuis sententijs cōsequunt) inūgitur: vt ordinarioꝝ suoꝝ: vel aliorum quoruūlibet suscepturi penitētiam ab eisdem se cōspectui repzesentēt: z passis iniurijs: seu his q̄bus propter hoc obligati existunt satisfactionem exhibeant cōpetentem: si hec cum primum cōmode poterunt non curauerint adimplere. Idem. ¶ Si percussionē in clericū sine meo mādato: tñ nōie meo facta rataz habeā: excōicat sus: secus si meo nōie non fit facta. Jo. an. Laṕ. xxiij.

¶ Um qs absq; tuo mandato manus iniecerit in clericū cum tuo nomine violētas: si hoc ratum habueris: excōicationē latam a canone incūctāter incurris. ¶ Cū ratihabitio retrotrahat: z mandato videat cōparis. ¶ Si vo iniectio eadez tuo nomine non fit facta: tunc lz pecces ratam habendo eādem: non tamē ꝓpter hoc excōicationis vinculo innodaris. ¶ Cum qs ratum habere nequeat: qō eius nomine non est gestum. Idem. ¶ Pe interdicti etiaz sani ad penitentiā admittuntur: nisi sint excōmunicati: qui nō nisi in mortis articulo admittentur: vel nisi cūm dederint interdicto: qui non admittētur: nisi satisfaciat vel caueāt

Nbstia

Excōicatio non retrotrahit.

secus. Hec distinctio colligit ex ꝑn. z fi. sue. gl. Jo. an.) Tenet tñ de culpa: de qua als puniri possit: canon. n. dolum regrit. Bar. bitri. in fi. q. suaꝝ veneratiō: in qōne que incipit: aliqs mādauit. (ADDITIO. Et é. l. xxxix.) Dicit: q talis q̄ ad deū nō tenet: tñ quo ad eccliā excōicat⁹ est. qđ vez vī. (ADDITIO. Quoddā casus qb⁹ pnia liberat a pena: posiī de iurepat. cuz latci. sup. j. glo. Joā. an.)

d ¶ Clericum. Large sumit: vt. xij. q. j. duo sunt.

¶ Glo. seq. exemplificat: queritz opi. ponit.

e ¶ Tuo nōie. Puta tui ꝓcōplatōe: fautoꝝ vel amicoꝝ tuoꝝ clericū q tibi iniuriā realē vel vbalē intulerat percussit: quē tu postea ratū hūdo receptasti z magz amicū habuisti. Iz qd dicas retēto hoc themate si ille: amicū vī fautoꝝ talē nō receptauit: vel illū expulit: nec per aliqua exteriora pōt apparē q ratū habuerit: q tñ in ptate ratihabuit in corde: Dixit Hostiēsis. ē. co. mulieres. talē quo ad deum ē ligatū: nō tñ quo ad ecclīam militātē qne nō incidat de occultis. de symo. sicut nob. z. ē. co. a nobis. q.

¶ Glo. seq. recitat per questionem.

f ¶ Incurris. Ex ratihabitione ꝓtecta. dico ergo eum excōicatū: ex nūc. s. ex quo ratum habuit: non ex tūc quo fuit facta iniectio: Iz ifra dicat ratihabitionē retrotrahi: q̄ satis trahit ad tps anteritus cum ex facto anteriori ligat: Iz ex nunc: nec. n. fuit a excōicationis trahit retro: sicut alie fuit. ē. co. licet: que statim ligat: aut nō ligat: nec suspēdit effectū suum. ē. de ap. pastoralis. z facit qđ dixi. ē. eo. venerabilibus. in glo. post diffinitiuā. Joā. and.

g ¶ Lōpari. Vt. j. de re. iu. ratihabitōes. z dic vt ibi no.

h ¶ Nō fit facta. Puta inimicus inimicū sibi clericū percussit: ego gaudeo: z forte illā postea recepto: z illi cōico. (ADDITIO. Tāc tñ incurro mīnoē. Et ꝑm B exēplū dicit text⁹: vltius intelligēdū esse de matoī. Joā. and.)

i ¶ Bestū. j. de re. iu. ratū qs. z dic vt ibi. Cap. xxiij.

Be sniā excōicationis

¶ No. j. q̄ iterdictus qñq; referr ad locū z nō ad personas: qñq; fit e contrario. vt. ē. eo. c. ciuitas.

¶ No. q̄ non est celebratio ne diuino rū z subtractōe sacramētoꝝ surgit hereticōrum z periculū alarū. Jabatei.

ALma mater ecclia. ¶ Lurgit hec decr. in qbus dā tus vet⁹. vt. j. patebit. Et pōt dīuidi i quatuor ptes. In pria ꝓmittit ꝓhemiā vsq; ibi. Sane. Ibi secūda in q̄ tractat de sacrō pnie: qūō z qb⁹ sit exhibēdū tpe interdicti: vsq; ad. §. adhicim⁹. Ibi tertia vbi tractat

ALma mater ecclia plerūq; nonnulla rōnabiliter ordinat z ꝓsulte: que suadente subiectoꝝ utilitate postmodum consultius z rationabilius reuocat: in melius ue cōmutat. ¶ Sane a

nostris duduz fuit predecessoribus constitutū: vt in terris seu locis ecclīastico suppositis interdicto: nulla (certis casibus z sacramentis exceptis) diuina celebrentur officia: vel mīstrent ecclīastica sacra. ¶ Quia vo ex districtōe hmōi statutoꝝ excrescit ideuotio ppli: pullulant hereses: z infinita pericula aiaꝝ insurgunt ac ecclesijs sine culpa eaꝝ debita obsequia subtrahunt: cuz fratribus nostris deliberatiōe habita sup his diligēti: concedimus q tpe interdicti ad hoīes ꝑ iure plati: non trīmō moziētes: sed etiā viuentes: tam sani q̄ etiā infirmi ad penitentiā (que ꝓpter ꝓmptatē z facilitatē hominuz ad peccādū summe necessaria est) licite admittant: dū tn

¶ Hlo. sequens specificat sacramenta permissa.

b ¶ Sacris. Permittebat enī baptisma paruulozum: penitētia moziētiū: z viaticū z pīrmatio in frōte. ē. de spō. non est. ¶ ADDITIO. Ibi dixi q sacramēto ordinis pō Inno. Joan. an.) de penitē. z remiss. q in te. ē. co. risio. pmittebat et ꝑfectio chrismatis. ē. eo. q̄. z celebratio misse semel in septimana ꝓficiēdo corpe chri ꝑ ifirmis. ē. eo. permittimus. tenet et matrimoniū cōtractū tēpore iterdicti: cū teneat etiā ptractū ab excōmunicato maiori. ē. de eo q durāte in ma. quam pol. per adul. significasti: Iz enim illud fit sacramentū: non ꝓ hoc sequit q sit gratia. per illud sacramentū. (ADDITIO. Fatetur ergo glo. q̄ cōferē. z de hoc plene dixi q sacra vnctio. ca. vno post princi. Joan.) de hoc. j. q. j. quicquid.

c ¶ Insurgāt. Et Audiui de quodā loco in marchia q tāto tēpore steterat interdictum q facta relatione hominēs illius loci triginta z quadraginta annoz qui nunq̄ audiuerant missam deridebant ptes byteros celebrantes.

(ADDITIO. Simile qs dicit Piero. ad utherachiā: vbi loquit de natis in obsidione qui non desiderabant quam non nouerant libertatem. Joan. andre.)

d ¶ Sine culpa. Quod regulariter esse non debet. j. de regu. iur. sine culpa. cum suis concor.

e ¶ Al iure. Pone exemplum. ē. eo. lib. de elec. vbi perī culuz. §. ciuitas. de censi. q̄ꝑ. de immu. eccle. clericis. de vsu. capi. j. de pe. capi. vlti.

f ¶ Sani. Unde q̄ verificat hic falsa opinio quaz posuerat Hos. ē. de spon. nō est nobis. in fi. vbi dicit text. penitētias mortentiū. dicebat Hos. Tan. z Uin. z etiaz vinorum: quoniam nulli deneganda est penitentia. allega. de pent. z remiss. q̄ gdam. de penitē. di. vlti. ca. vlti. ꝓphetauit: z suo tpe falsuz dixit: Iz hodie ꝓhāc decre. sit vera.

g ¶ Ad peccandum. Quia procliuius est cursus ad voluptatē: z natura imitatrix est vitioꝝ. rr. q. iij. Peltinus. z omnis etas ab adolescentia prona est ad malū. ꝛij. q̄. j. omnis etas z natura humana facile labitur ad delicta. in auē. de monachis. §. si ꝓ his. col. j. vnde est penitentia secunda post naufragiuz tabula qua sustinemur post casum: de pen. dist. j. secunda post naufragium. z post baptismum qui lapsus fuerit in peccatum per eam reparatur. ē. de summa trinit. firmiter. ad finem.

¶ Glo. seq. querit argu. ꝓo. solutt contrarium.

h ¶ Admittant. Sed nunqd talib⁹ sanis post penitētiā dari posset enchartistia? Et videt q̄ sic: cū ipa per pe-

Natura imitatrix vitioꝝ et cursus ꝓclius⁹ ē ad voluptatē

Satisfactio raro sue antiquaz renocat: nisi id exprimat.

Lantio i donec pi-

Universidad de Deusto
Biblioteca

gnora vel fidei suffore cōprehēdit non nudaz p missionē.

nitātē ītelligat. ī. de pe. z remiss. q in fe. Sz vide Z. (ADDITIO. Ité Archi.) nā Iz eo casu per penitentiā ītelligat clāticū vt ibi: nō tñ simplr cucharistia: nā ista est regula q canone tradita: q nulli penitēti ē denegāda in morte clāticum. l. distl. penit. ītco. in fi. Iz igitur eucharistia vt clāticū eo tē pore permittat hīo q fe. i via vnt' secū. nō tñ sancto repto pmittuz: z sic antiq tati stabo: z dicā. p hibitū. C. de ap. pel pim'. ad B. j. §. prt. l fi. vbi dic' solūmō. (ADDITIO. Sic circa sacra nihil sit immutandū nisi quo ad pnaz. z idez Archiep. Joā. an.)

a ¶ Articto. Tūc enī ipsi pītētes absolui pōt a sacerdote. (ADDITIO. supra de sepul. c. fi. Jo. an.) ēt si tale ēt excōicatiōis gen' q non possent absolui a papa. extj. gō. iij. si quis suadēte.

b ¶ Idoneā. ī nō mutaz: sed pignora vel fideiussores. C. de verb. sig. sancimus.

c ¶ Jurauerit. Ad fidē. ī. de do. Iter vi. z vro. prīcipe. C. de epi. z cle. auē. gīnaliter.

d ¶ Relatio. facit ad ea q no. d pe. z re. q inte. (ADDITIO. Et vide ibi qđ p' Inno. vbi sr fi. vlt. gl. Jo. an.) in fi. īgr fi to pp cul' culpā latū ē iterdictū. satisfacere vult tollet iterdictū: fi pp el' culpā iz alter' ipse punit: et' satisfactio ī regrīt. ī. eo. ti. fi sen. §. j. fi adt culpabil' fuit: puta pīlat' vl' auxiliat': iz tollat cautio z intīgat' pna si relaxabit iterdictū.

e ¶ Ecclesie. Nō ītelligas de ecclesijs iterdictis: iz fidēs in loco interdicto: qđ ps. ī. §. j. ibi terris seu locis: ad idē. ī. de ver. si. cū in ptib'. sic ēt log'. ī. de pen. z re. q in te. de pul. q nūllus. ibi cū cōe terre fuerit interdictū. (ADDITIO. Ad huius intellectuz vide qđ scripsi. ī. eo. presenti. super ver. loca. Joan. andre.)

f ¶ Monasteriis. Et nomine ecclesiarum intelliguntur monasteria. ultq. distin. §. hac auctoritate. (ADDITIO. Vide qđ no. z ibi. ī. eo. libr. ne prelati. grauēt. in ver. presertim. in glo. no. z super ipsa. Jo. an.)

g ¶ Sicut patuit. Hoc statim determinat per sequētia.

h ¶ Hīo. seq. querit arg. affirmative sed ītrarium soluit.

i ¶ Interdicti. Quid si nō iterdicet: Videret a Hīo q eis pīstīb' possit celebrari: iz dic Zuti: qi interdicto loco oī excōicati nō fuerīt quos admitti (preterēq in mortis articulo a) nolumus ad eandem.

¶ Illis etiā ppter quorum culpā dolum vel fraudē lata est pna interdicti: vel qui ad perpetrādū delictū cuius occasione ipm interdictū est latum) pbuerunt auxilium z consiliū vel fauorē nisi de ipso delicto (si sint tales q id facere valeant) pius satisfecerint: vl de satisfactiōe idoneā b dederint cautionē: aut si satisfacē nequēūt: vel hmōi cautionē pstare iurauerīt: q cū poterūt satisfaciet: z ad satisfactionē hmōi per euz vel per eos q facere ipsum debent z possunt pstandā dabunt cōsiliuz: z auxiliū: ac iuxta posse suū fideliter laborabunt: nō est pne beneficium aliquatenus z̄cedendū. ¶ Nec tunc etiā quo ad istos vel alios q circa ipm minime deliquerunt (vbi ciuitas vel locus alius seu vniuersitas iterdicti existūt) facienda est relaxatio d iterdicti: iz ē eis solūmō iniūgēda pna salutaris. ¶ Adycim' ptērea q singulis diebus in ecclesijs c z monasterijs f misse celebrent: z alia dicant diuina officia sicūs pius: submissa tñ voce z ianuis clausis: excōicati, ac iterdicti, b exclusis: z cāpanis ēt nō pulsatis: z tā canonici q̄ clīci ecclīaz in quibus distributiones q̄tidiane illis q horis iterfuīt canonicis tribuunt g: si ad officia nō venerint supradicta: distributiones casdē amittāt: sic iterdicto pderēt nō extāte si diuinis officijs ñ adessent. ¶ In festiuitatib' d̄o natalis dñi: pasche: ac pēthecostes: z assūptiōis h virgis gīose: cāpane pulsent: z tanuis aptis alta voce diuina officia soleniter celebrent: excōicatis, pclusis exclusis: iz iterdictis admissis: gb' obreuerentiā dictarū solēnitatū: z vt ipsi ad hūilitatis gr̄az z recōciliatiōis affectū facilius ēlicnētur: pfatis diēb' pticipationē pmittim' dīnoz: sic tñ q illi pp quoz excessuz iterdictū hmōi ē pmulgatū: altari nullatenus appropinquēt g. ¶ Leteris que circa obuationē interdictoz a nūsis sunt pdecessoīb' institutis: in suo robore duraturis: nō obstantibus qbuslz priuilegijs: ecclīs: mōasterijs: ordinibus: religionibus: seu psonis ecclesiasticis: secularibus vel regularibus: exemptis z nō exemptis: sub quatis forma vl' expressiōe verborum ab apostolica sede cōcessis m: que z tra tenoz̄ presentes qut subm gr̄e pluo vl' minus se coaptat i suēti. alle. qđ no. xvj. q. j. positiones. z. ff. de vsu z ha. plenū. §. j. z. §. eg.) z merito. naz z spāle est in hac sua z tra rōnē tarde. q alīus pro alio puniat. ī. de iniur. z dam. da. ca. vno.

¶ Hīo. sequens exemplificat. secūdo soluit duo dubia.

m ¶ Cōcessis. Erāt sr̄es minores: predicatores: z qdā alij priuilegiati: vt cere suis festiuitatib' celebrare possēt tpe iterdicti: iterdū vsq; ad octauas: hec z filia priuilegia sē reuocata: z pnto. (Idē Archi. Jēt p hec ꝓba gīsalia reuocatū priuilegiū ēplatoz z hospitalariōz. q̄ I coz locūdo aduēnū semel i āno apleba ī vna ecclīa i loco tpe iterdicti: z celebrabāt dīna. ī. de pnt. vt priuilegia. z itelligas de pōtib' priuilegijs q̄ respicit hec pstō: nō de posteriorib': cū sibi vl' successorib' legē iponē si potuerit: iz iudicat potissīs. ī. e. li. d fscr. c. vl. C. de lc. dīgna. vox. d. cle. inotuit.

Ista rdeniore habebant q nō peccauerunt q̄ peccauerunt.

Cōstitutio. d. leue.

¶ De vbor̄ significatione. ¶ Dicti sunt. ī. per discursum titulor̄ precedētiū de variis pstōnibus editis seu factis: circa iudices: circa iudicia: circa clericos: circa matrimonia: z circa delicta. Verūtz quia aliquotiēs dubitat de significatione verbor̄ positor̄ in dictis pstitutionibus: ideo aimectē rubrica pīsens de vbor̄ significatione. Capitulū. I.

¶ No. j. q̄ p receptiones in ꝓpos filios non cēsetur excepto. de q̄ vide. ī. de priuileg. si papa.

¶ No. q. ar. q̄ legatus de latere pōt se ītromittere de reseruatis romano pontifici. de quo. de offic. deleg. qđ limitato ñ. Do.

Desert' loco qđ vi.

Vsus virū eoz clerici qui recipiūt decimas debēt soluere quartaz epo: R̄ndet q nō: imo in b sunt priuilegiati: vt nō soluāt aliquā portionē epo pro ture decimādi: iz de aliis possessionibus quas nō colūt: nec colī faciūt, ppijs sumptibus debēt soluere decimas epo. ¶ Derogari. ¶ hoc refert ad primum dictū. c. b est: per illa ꝓba: recepimus vos in spāles filios romane ecclie: nō pbant exēptionē: sīc dixit roma. pon. q̄ si isti fres obtinuerūt a sede aplica exēptionez: nō tenēdit per b studicare alijs suis detentoribus per quas possent pbare exēptionē maiorē: sed solūz tenēdit declarare: q̄ per illa ꝓba: recepimus vos in ꝓpos z spāles filios sedis aplice: nō probat plena exemptio.

¶ Nota. j. principalem effectū principij huius. c. videlz. q̄ per illa ꝓba: recepimus vos in p̄pos z spāles filios romane ecclie: non pbat plena exēptio: secus si papa dixisset: recepimus vos in ꝓpos z spāles filios romane ecclesie: vt in. c. si papa. de priuilegijs. ¶ Nota vlterius q̄ ipotant illa ꝓba: recepimus vos in ꝓpos z spāles filios romane ecclie: nō importāt vt isti fres nō possint excōicari vel suspēdi: aut ītrdici ab alio q̄ a papa vel legato de latere. Et Iz rexit' non faciat mētionē de suspēsione: tū est tenēdū dīm sicut de interdicto: nam suspēsio est qđdā iterdictū: vt dicit glo. ¶ No. q̄ locus dī desert': qui a memoria hoīum nō fuit cult': z talis cult' appellat nouale. Et dī nouale terra de nouo redacta ad agricultura: que nō fuerat culta a memoria hoīum. Et pōderanda est dictio hoīz. Per B. in. solut. matrio: vtrū illa terra dicat noualis que nō fuit culta a cētū annis: nec fuerūt pcepti fructus: Iz tū apparet sufficienter: z appet: q̄ alīs fuit culta: Dīm q̄ nihilominus dī talis terra noualis: q̄ fuit nō fuit in memoria hoīz: z sic Iz in aliqua terra appareāt signa: dū tū nō fuerit culta a memoria hoīum: illa terra dī nouale.

Nouale

Noualis tra que fit

¶ No. q̄ qđ nō pōt edificare ecclīa in loco nō exēpto sine licentia diocesani. Quid si de facto edificauerit absq; licētia diocesani: Dīm q̄ locus illc nō dz destrui: iz dos applicabit epo: qui poterit de illa ecclia disponere: z in ea clericū istituere: nō qđ pīstatōez edificant: z illi clerico assignare illā dotē. ¶ No. q̄ sr̄es sancti Joānis nō sunt a iurisdictione diocesanoz exēpti priuilegio clauso in corpe iuris: q̄ dicit ter. q̄ dū apparet q̄ fuerūt recepti in ꝓpos z spāles filios romani pōtificis: iz pteritat papa q̄ nō intēdit derogare eoz priuilegijs si habeāt amplioza priuilegia.

¶ No. vnū casum in quo decima nō soluit ecclie parrochiali: iz clericis illi' ordinis: vt si sr̄es sancti Joānis haberent possessiones quas excolūt vel excolī faciūt, ppijs sumptib': nō soluūt decimas ecclesijs parrochialibus: iz clericis sui ordinis. ¶ Nota casum in quo epo nō pōt q̄rere quartam decimar. vsa clericis fratrū sancti Joānis. Et hoc verū de decimis receptis a terris quas colūt ppijs

Nōbilia

Universidad de Deusto
Biblioteca

Universidad de Deusto
Biblioteca

manibus: vel ppās sumptib⁹ excoli faciāt: secus si dederint illas possessiones alijs excolēdas: vl in emphiteosim: vel ad perpetuū cēsum: ideo ffes sancti Joānis qui tradunt alijs suas possessiones sub hac qualitate tradunt⁹ sibi tales possessiones quittatas ⁊ exēptas a solutione cuiuscūq; decime: male faciunt. Nec illo modo pñt tradere suas possessiones. Et hoc verū nisi habeant amplius ꝓuilegium: nam ꝓuilegiū tātum valet quātum sonat.

a ¶ Per illa verba. q.d. possent illi habere alia priuilegia per que ēēnt exēpti: sed per ista non sunt. Est enī quedā declaratio per quā nō ꝓiudicatur alijs defensionibus: vt dicit in fine.

b ¶ Non stelligi. Idē habeo. ā. de pītte. si papa. ℌ. fin⁹. ⁊ vide. ī. de hoc in gl. sed sunt ꝓuilegiati.

c ¶ Latere. Nota igitur dictam lter legatos de latere ⁊ reliquos. ad idē. ā. de ofic. lega. c. pe. ⁊ ā. eo. tit. c. j. Satis est ergo hic q̄ ꝑba aliquid ꝑferant ⁊ aliquid operantur. ā. eodem titu. abbate.

¶ Bło. sequens soluit duo dubia.

d ¶ Interdicti. Satis puto idem in suspēsione cum illa fit quoddā interdictus. (ADDITIO. Hoc patet. ā. tit. j. io cui ꝑtincta. iij. responso. cum. j. ⁊. ħ. Ad idem. ā. tit. j. c. j. ℌ. si quis ꝑtinctis. cum illa decre. sacro. eo. tit. ⁊ decre. epī scopo⁹. ā. eo. lib. de pītte. ⁊ decre. ij. ā. eo. lib. de offi. delega. Joā. andre.) Et ois ea cōtinentur sub appellatione cēsure. ā. eo. tit. querēti. Et q̄s dicit a quoq; intelligo etiā ordinario. Nec obstat. ā. eo. lib. de pītte. ne aliqui. ga vt ibi dī: illa decre. non habet locū in religiosis q̄bus concessum est ꝓuilegiū tale rōne loci vel ordinis. ad idem ā. de pītte. c. primo. ℌ. in eos.

e ¶ Penit⁹. f. q̄ nō est memoria q̄ habitat⁹ vel cultus fuerit a chīanis vel sarracenis. Et idē in sequēti casu. f. q̄ habitatus vel cultus fuerit. f. a sarracenis: nec est ꝺ̄ memoria. f. q̄ a chīanis fuerit habitatus vel cultus.

f ¶ Detentus. ā. de re iudi. abbate. eo. lib.

g ¶ Construendas. Petita licentia a papa: vt. j. versi. quas in loco.

h ¶ Diocesane. Est ler diocesane: ⁊ lex iurisdictionis: de q̄bus plene no. ī. q. j. in summa. ⁊. ā. de offic. ordi. dilect⁹. Subeunt ergo lege iurisdictionis: preter id q̄s sunt exēpti per ꝓuilegiū Alexā. vt segnr. (ADDITIO. Unde diocesani poterunt cōuenīri ꝑm Innoc. ⁊ vide q̄s no. ā. eo. lib. de pītte. c. j. ℌ. in eos. in glo. ħ.

i ¶ Petita. Intelligas ⁊ obtēta: considēter aūt postulēt: q̄ illā obtinebūt. ā. eo. lib. de ēēsi. romana. ℌ. fi⁹ no.

k ¶ Ā sede aplica. Ālis sufficit licētia diocesani: de cōsecra. dist. j. nemo. ⁊ ꝓcō dat ad hoc. ā. de pītte. ante. vbi quo ad hoc distinguit iter loca exēpta ⁊ nō exēpta

l ¶ Examinādi. Ne ad alias regimen ꝓmoueant⁹ indigni: cuius hoc casū ꝓmotori ferat pena. ā. de elec. nihil est. Est. n. ars artiū regimen animar. ā. de eta. ⁊ qualit. cuius sit.

m ¶ Ab eis. Scilicet diocesanis episcopis.

n ¶ Subiecte. Concor. ā. de prebē. in lateranēsi. ⁊. c. de monachis. ⁊ eo. lib. ⁊ eo. tit. c. j. ā. de pītte. cum ⁊ plātare. ℌ. cum in ecclesijs. ⁊ tales rectores sic instituti sint perpetui vicarij: nequentes absq; causa rōnabili remoueri. ā. eo. lib. de capellis monachoꝝ. c. j.

o ¶ Bonis. Undecūq; ꝓuentāt: licite tñ acquisitis. de hoc. xiij. quest. v. in fā. ā. de decimis. ex transmissa.

p ¶ Ā q̄bus. Clericis. f. ordinis sui.

¶ Hło. seq. obijcit ⁊ soluit: exponendo ser in q̄buo obtinēt isti fratres.

q ¶ Persoluant. Sz in quo sunt isti priuilegiati quo ad hoc. Nōne isti fres de iure sunt priuilegiati: q̄ nō teneātur ad decimas laboriū ⁊ noualiuz. ā. de decimis. ex pte. j. Sūt enim isti de q̄buo hic papa loqtur tēplarij: hospitalarij: hieroſolymitani: qui cuz tyberiaceñ. epo q̄nez habebāt sup diuersis articulis: in qua cā ꝓdixerūt ꝓuilegia superius dicta. Sciēdū est: q̄ isti fres laici sunt ex ordine: qa ordinez clericalē non hñt: qdam ex eis sunt milites. ā. de sen. ercō. canonica. alij sunt clerici. Isti igitur ffes de laboribus ⁊ noualibus que colūt soluēt decimas sibi ipsis. (ADDITIO. Dicebat ergo dñs tūc. ⁊ post eum Joannona. ⁊ Archi. q̄ isti grauātur in vno: qa soluunt ad q̄s non tenētur: per sūdc. decre. ex parte. Sed statim relenā tur in alio: q̄ solunt clericis ordinis sui: iuxta regulā. ā. de parroch. c. j. ⁊. ff. de minur. eum qui. in pin. Joan. and.) Idest clericis ffibus ordinis sui: qui clerici de his decimis ipso non habuit quartam: quam alis de iure cōmuni deberet habere. de offi. ordi. cum querēte. de prescrip. de quarta. Est enim quarta de lege diocesana. ū. de offi. ord. querente a qua milli sunt exēpti: vt. ā. videlicet. Sī igit⁹ dñs aduertis per hec sua ꝓuilegia isti obtinent ꝑs in eo: qa ex quo sunt. ꝓpñ ⁊ spāles ecclie romane filij: ab ipso ipso interdici vel excōicari non possunt. Itez q̄ rōne ecclesiaꝝ per eos cōstructaꝝ in locis desertis nihil lege diocesana debent ipso. Tertio q̄ ꝓpter eas excōicari vel interdici nō possunt. Quarto q̄ solū per suos clericos eas gubernāt. Quinto q̄ decimas laboriū ⁊ noualiū: ⁊ alia que colūt: clericis sui ordinis: ⁊ sic fibi ipsis soluūt. Sexto q̄ de illis decimis quartam ipso non soluūt. Joā. andr.

r ¶ Bñalto. ā. de decī. nuper. f. q̄ de possessionib⁹ quesitis post concilium solunt decimas.

(ADDITIO. Dñs dicebat Inno. q̄ ℬ vult ista moderatio: q̄ iste ordo sci Jacobi de ꝓfitis post pcīl. integras decimas soluat: intelligē parrochijs q̄buo debent. Jo.)

a ¶ In alijs

a ¶ In alijs. f. quas alijs colendas tradāt: vel ab alijs colēdas recipiāt: vel de q̄buo antiq̄ fierent noualia magni pcūtus punctabāt: vel que sunt ibi hoc quo ad ꝓmens ⁊ directā ōsum: tñ parrochiani eas possident ⁊ tenent: pone hñtes eas per emphiteosim. ad hoc. ā. de elecē. dilecti. ⁊. c. iz. ⁊. ā. c. qd per nouale. ad fi. de acq̄rīs post pelluz dixerat. ā. pri.

¶ Bło. seq. recitat per ordinem ⁊ sol'.

b ¶ Per declarationem. Nota xbūz si agerēt de exēptio ne: et exemptio non pbaretur: ⁊ pñtia retur ꝑtra opponentem bene fieret pīn dicti: saltez quo ad eūz: iz nō quo ad sup̄iorez. ā. de pūl. cum olim. de restit. in integ. c. ū. quia. si non appellat a sententia ꝓtertu pūlegioꝝ de nouo reptorū nō renocat sūta. ā. ꝺ re iudi. iter monasteriū. ⁊. c. subdita. Sz hic nō distinguitur pñtat: sed declarat q̄dāmodo ter loq̄ndo qd ipontēt ꝑba pūlegiū. Ūl iz per illud pūlegiū quo sunt recepti in filios non sint exēpti: ā hñt alia pūlegia exēptionis bū sunt exēpti: vt dicti in pn. Nō. n. pñtat illos exēptos: vl nō: iz declarat qd illaꝺa pūlegiū ipontēt. Idē in alijs casibus de q̄buo. ā. dī. Cap. ij.

¶ No. j. tres mōs: q̄b⁹ ꝑt pueri dignitatib⁹ per electionez vz. ꝓmotēs: ⁊ postulatōez.

¶ No. q. ꝑ patiens defectū in memoria: vl' stell'u ē hābil' ad dignitatē. Et pondera: q̄ vult ter. q̄ tal' defect⁹ pos it esse euidēs ⁊ manifestus. Domi.

¶ In alijs⁹ eoꝝ possessionibus iure cōi: seu quolibz alio ecclīs parrochialib⁹ et diocesano episcopo reseruato.

¶ Per⁹ declarationem autem huiusmodi nolumus defensionibus alijs seu iuribus partium derogari.

Nicolaus tertius.

Declarat manifestū ⁊ euidens esse synonyma: ⁊ idem signiare quo ad casum decre. de elect. si forte. Joan. andr.

Constitutio Laplin. y. nem felicis recordationis Gregory pape ꝓdecessoris nostri editam in concilio

Constitutionez. ¶ Cōtinet tria dicta que patēt in rubro. Sed m ibi[Ceterez.] Tertiū ibi[Statutuz quoq;.] Et olim inciplebat: cōsurationz. ⁊ fuit multum decisa. Joā. and. Declarat ꝓmuz dictū decre. ā. co. lib. de elecē. si forte. ⁊ que ibi no. Har. ⁊ Hūss. ¶ In hoc. c. ponūtur due declarationes. Primo q̄ quātum ad mām. c. si forte. ā. de elec. non est dīa iter euidens ⁊ manifestum: sed idem signiant. Sed o ponit q̄ illi dicunt cōsuratores: qui se obligāt ad nō recipiēdum aliquem ante aplica in suis ecclesijs: ⁊ sunt vt conspiratores puniendi.

¶ CASUS. Dī in. c. si forte. alle. q̄ si iter cetera que opponit electo opponat⁹ euidēs defect⁹ qui ꝓcernit ꝑsonā suam: puta q̄ caret oculo: vel q̄ patitur defectū sciētie: de illo est primo ingrendū. ⁊ si opponēs deficiat in ꝑbatione illius: punit⁹ ac si in ꝑbatione oīum defecisset. Sed q̄ si illud crimen seu vitiū nō sit euidens: sed manifestū: ⁊ pōt pbari. (Unde euidens ꝑpe dī: q̄s semel factū semper durat. c. euidentia. de accu. in anti. Sed manifestū dī q̄s non durat in apparentī: sed tñ potest ꝑbari de facili) vtrū sit idem: ℌ Ridet roma. pontī. q̄ sic: q̄ quātuz ad hoc euidens ⁊ manifestū idem signiant. Sed ponamus q̄ cānonici eccle Picta. simul ꝓuenerūt: ⁊ adinuicem ꝓmiserūt mediāte iuramento: ⁊ sic est ꝑiuratio: vel sine iuramēto: ⁊ sic est simplex ꝓspiratio: q̄ nō recīperent expectātes aūte aplica: sed eos repellerēt: vtrum tanq̄ ꝓspiratores sint puniendi: ℌ Ridet q̄ sic. Et ñ per modum statuti hoc fecerint: non valet huiusmodi statutū. ¶ No. ꝓmo iuncta glo. dictam inter euidens ⁊ manifestuz: nam euidens accipit pro notorio facti euidentis: q̄s cuicūs apparet.

¶ Nota vltrius: q̄ iz. c. si forte. allegatuz dicat q̄ si opponatur ꝑtra electū euidens defectus: q̄ de illo est primo ingrendū: ⁊ deficiens in ꝑbatione puniat⁹: ac si in ꝑbatione oīum defecisset. Idem tñ est dīm de defectu manifesto: sed hoc poterat colligi in. ā. c. si forte. q̄ ibi fit mētio defectu scīētie: qui defectus ꝓprie non dī euidens: sed manifestus: q̄ ꝑbatur faciendo debitā examinationem.

¶ Nota dicta est iter ꝑturationez ⁊ ꝓspirationē: q̄ cōturatio est q̄n plures simul ꝓuenīūt de stādo ꝑtra aliquez: ⁊ sua ꝓuentione firmant iuramēto. Sz ꝓspiratio est q̄n plures faciūt monopolium: ⁊ ꝓuenīant de stādo ꝑtra aliquez: iz ꝓuenīūt sine iuramēto. Et dī ꝓspiratio a cō: q̄d est fil': et spiratio quasi fil'. l. vna spiratio. Uel dicī a cō: q̄d est ꝑtra. Et talco ꝑturatiōes ⁊ ꝓspirationes: tam ꝑm. ll. cū ꝑm canones sunt prohibite: ꝑm. ll. est text⁹ in. l. denuntiamus. C. de hīs qui ad ec. confu. l. vnica. c. de monop. ⁊ imponitur ꝑm. ll. grauis pena.

Conturatio qd sit.

Conspiratio qd sit.

Conspiratio vñ dī.

¶ Lugdunēñ. ā. eo. lib. de elec. si forte. ponit declarationē. ⁊ hec ofa vsq; ibi expone. vt ibi dixi.

Euidēs et mānifestus differūt.

d ¶ Defecisset. Vt. ā. eo. lib. de elec. c. j.

¶ Hło. seq. obijcit: soluit: solutionem fortificat.

e ¶ Manifestus. Videbat ꝑtra: q̄ ꝓstitutio si forte loquebat⁹ in euidēti ⁊ non manifesto: ⁊ aliud videbat euidēs: ⁊ aliud manifestū. Euidēs. n. est q̄ semp palā est: ⁊ euidēter apparet. (ADDITIO. Macro obi⁹ sup somno Scipionis. li. j. charta. xxiij. negant nō pōt: q̄s vltius affirmat Jo. an.) Arg. j. q. j. vt euidēter. ⁊. ā. de accu. euidētia. ff. de ꝓbatiō. emp. l. ea que. Quī. n. est in euidēti: nulla pōt tergiuersatiōe celari. ā. de coha. cle. ⁊ mulc. c. vlt. ā. de of. or. ℌ. cetez. eo. ll. Manifestū ꝓ o aliq̄s ꝑbationē indiget. xj. q. iij. eoꝝ. de hoc no. ħ. q. j. manifesta. ā. de coha. clerī. ⁊ mulie. vestra. Sed ꝓtium est verū per hanc ꝓstōnem. Et merito. nam ꝓstituto si forte regrit ꝑbationez examinis in euidēti defectu: ⁊ ꝑbaī manifestū. ā. ꝺ elec. bone. j. C. si ml. se ma. di. l. iij. ibi[Nisi palā.] Et euidēter ex inst⁹ forma ꝑbationē tē. Et ꝓterea hec duo vidēt synonyma. ā. eo. tit. cuz olim. Nam etsi opponaī euidēs defect⁹ scīe: nō palā hoc apparet: sed est necesse examinationē aūt hoc fiet certū. ff. si cer. pe. l. certū. ℌmo etiā no. Hūss. in decre. si forte. ⁊ si obijciaī ꝑtra electuz q̄ est olim illFatus: ⁊ ideo repellēdus: iz nō dicaī euidēter vel manifeste: in exceptione hēbit locū decī. ipsius forma: q̄ idē est ꝙ ipon sensue: ⁊ ideo idē tus esse vz. ā. de ꝓstī. trāslato. ff. ad. l. aquil. illud. Et ad ℬ facit inst. de exēu. tu. ℌ. fil' ex quī ſras nescit tē. ⁊ formule ꝙ ipon hodie sunt ꝙlate. inst. de ꝙ. obli. ℌ. j. C. de formu. ⁊ ſpetra. ac. ſbla. l. j. ⁊ ij. ⁊ ꝙa nō debēt ꝓtalere sensum: sed ecōtra. ā. eo. tit. intelligēda. ⁊. c. ꝓterea. ⁊. j. q. j. Marchion. intelligamus euidētem ⁊ manifestū: cuius ꝑbatio est in euidēti ⁊ manifesto: iz id in exceptionis forma non exprimatur: alis sequeretur: q̄ si dico electū cecuz: ex quo nō addo euidēter: vel manifeste nō hñet locū ꝓstitutio: q̄d esset absurdū.

Oculo priuat⁹ nō ꝓmouetur.

f ¶ In visu. Unde oculo careno non promouetur. Ivo. distinct. ā. evangelica.

ℌ. ¶ Intellectu. Ergo siue memoria: siue intelligentia careat nō ꝓmouebitur ad dignitatez. xxxix. di. Petrus.

Universidad de Deusto
Biblioteca

a ¶ Ad intentionem ipsius. q. b. interdum bene sunt diuersa: vt dixi. ff. in glo. videbatur. in prin.

Glo. seq. no. ad quem quam soluit distinguendo.

b ¶ Statutū. Et hoc ex eo qđ dī in fi. videbat q canonici pñt facere statuta: dūmodo alr fiant licita. Solet dici q capitulū fine epō statuta facē nō pōt: que tāgant generale statū ecclie: vel tāgant epm: vel eius iura: sic intelligat. de sine. cum cō suetudinis. ff. de his que fi. a pla. nouit. Est. n. plat⁹ caput a quo nō licet mēbris recedē. de sent. excō. cū nō liceat. Et hec vera sunt etiā si capl̄z talia statuat cui archidiacono suo: vel ꝓposito: vel alteri qui post epm pñt capitulo. Sic ꝺo statuit sup his que nō tangunt epm vel statū ecclie: iz sua singularia negocia: puta q certo modo ad tēpus vocent: puta p tales cāpanā: vel alio modo: vel q certo tp̄e nō vocati veniant ad capl̄m: vel his filia. Satis pōt dici q sup his tenet ipse⁹ capli cōstitutio sine epō: al⁹ licita et legitima. ad. ff. de rescrip. ea decreti. ff. de constitu. ex literis.

CADDITIO. Et de hoc scripsi post Lō post. Imo. et hosti. co. ti. cū oēs. in pn. et ibi videatur quo reddet ad dec. cū dilectus. de clerī. non resi. et vide qđ scripsi de rescrip. constitutus. super verbic. per decanum. Joan. andr. ff. quod cuiusq; vniuersi. no. l. j. §. ff.

c ¶ Predicto modo. s. cum procuratorio capituli et cōmunibus expensis.

¶ Glo. seq. Primo ponit penam ꝓsiratoꝝ: et tres actus a quibus repelluntur: et vide dicantur. Secō tractat de pulato auctoritate. Tertio no. ad gōnem.

d ¶ Canonicas. rj. q. j. iurationuꝫ. et. c. ꝓsiratiōnū. et c. sequentib⁹. et est pena talis depositio. vt ibi. Itē ꝓsiratores repelluntur ab accusatiōe: dentitiatiōe: et testimonio ꝺ eos. ¶ ADDITIO. Quid de aliq. vide de re iud. cū. J. et. Al. in vlti. glo. et qđ sup ea dixi.) ꝺ ꝺ ꝓsiraverit. ti. q. xiij. ꝓsiratores. ff. de accu. quale et qñ. et. c. cū oporteat. de frmo. Iz Dely. et. c. p tuas. Est aūt iurare ūl; vel in vnum

tiratē ꝓsirare ūl: vel in idē sp̄irare. Credo aūt q plat⁹ qui huic pōnī per capl̄m facte auctē literposuisset eadez pena puniret. Ola. n. nā facimus ḡbus auctez impartimur. C. de vete. iur. cnucle. l. j. vltra mediū. et. ff. et. l. de pū. de. fi eiz. et. c. aplice. et. li. et per hāc decl. pbat q p instm pbat crimē. Producēt. n. publicū inst̄m in quo cōtinebat q tales canonici tale statutū fecerint per qđ ꝓbabit illos eē ꝓsiratores. ad idez ff. eo. li. de inrestrā. eiz in positionibus.

do aliquem ad pape mandatum: multis ex causis est detestabile et illicitum. hoc dicit.

¶ Statutuz quoq; ipm (qđ caplo plibato et singulis eius psonis libtatez⁹: obediētiaz: eidē ecclie romane debitam exhibēdi saltē vsq; ad sniam et pōtificuz romanoꝝ iudiciū seu spāle mādatū ligdo iterdicit: pp̄tuz futuroꝝ grauaminuz et expensaꝝ discrimen ingerēs cōtra legitimas sanctiones laudabile⁹ porū exercātiuz lites vetat: iniustā litem mouere cōpellit: inique ꝓtrouersie seu liti cedēdo: bonaz fidē seu ꝓsciam agnoscere phibet et adigit ad peccandū ꝓspirationē et iuratione ꝓmere ꝓtra libertatē et auctem sedis aplice manifeste: ac alias detestabile ꝓcuratoriū illicitū reputam⁹. ¶ dē.

¶ Cōstituio amplissima pene cūctas declarās hesitationes: que circa diui Frā. regulaz ꝓtingere pñt: pīsertim an fres minores (ās cordigeros vocant) illius regule pfessores sint ad oia euāgelij ꝓfilia obligati. Et vtrū aligd pp̄ū habere: et pecuniā recipe: legataq; sibi relicta agnoscere valeant: cuz multis aliis ambiguitatibus hic iuculentissime resolutis. Caplm. iij.

Θ Xyt qui seminat⁹ semi-

Et ibi habes casum legis obnentre. ff. de pac. do. quā hic alleg. Joan. mona. et Archidia. Joan. andr.) Et. c. in malis. §. eo. lib. de iureiurā. c. j.

Capitulū iij.

b Θ Xyt q seminat. ¶ Ne crederet aliqs hāc pōtiuuōez eē sblatā. Ideo hic ponit vt habeat pro repetita: et de ea loquat. ꝓhemiū hui⁹ libri. in fi. vt ibi dixi. Et Iz sic decise venerit sub bulla: tū hic ad lōgū posita est: vt cūctis nota fit. Et quia. j. in. §. cum igit. ale. §. et qi sub colore. ff. tra. qz sub pena excōicatiōis. circa fi. ꝓhibetur glosari: ꝓhibitioni parebo. Joā. and.

CADDITIO. Idē Arch. dixit. Jo. mo. Ideo fisto ratē: illā tñ phibitiōez et eius penas. Jo. xxj. suspēdit ad aplicē sedis bñplacitū per pōnez sua: qi nōnanch. Jo. an.)

Lu. Vig. Prohibitiones hanc gi. et eius penas. Joan. xxij. suspendit ad apostolice sedis beneplacitum p

cōmittat et ꝓsiprare

Crimē pbari pōt q inst⁹.

cōsimem sua: qz nō mūch. Jo. and. Do.

Viere. xiij.

Jaco. j.

Bal. vj.

Diabolas ꝺ cordigeros ꝓcta-nit emu-los.

nare semen suū. ¶ De sinu patris in mūdum veste. s. hūanitatis indut⁹ dei filius Jesus Xpi⁹ verbū euāgelicū saturus in singulos ꝓbos et reꝓbos ispiētes et ignaros studiosos et deides: et iurta ꝓphetaz colonus futurus: in terra semē suū doctrinā euāgelicā sine delectu disp̄sit in oēs: q oia tracturus ad se oēs saluare venerat: q tādem seip̄m deo p̄ri ꝓ salute oīum in redēptōis humane preciū imolauit. ¶ Iz aūt hoc semen in singulos cōicatiua dei charitate disp̄sum: aliud ceciderit secus viā sup corda. s. demonū suggestionib⁹ puia. aliud supra petrā. corda. s. nullo fidei vomē penetrata: aliud inter spinas corda. s. hominū diuitiarū sollicitudinibus lacerata. ¶ Et iō vnū prauis affectib⁹ cōculcatū: aliud aridū: qz gre carebat humore: reliquū vo legit inordinatis sollicitudinib⁹ suffocatū. ¶ Aliud tñ mite coz et docile terra bona suscepit: hoc est minoꝝ fratruz mitis et docilis in pauꝑtate ac humilitate p almū Xpi⁹ ꝓfessorē Fracisū radicata religio: q ex illo vo semīe germinās germē illud per regulaz sparsit in filios: quos sibi et deo per suū ministeriū in obnatiōe euāgeli gignit. ¶ Isti sūt filij q docēte Jacobo verbū eternū dei filiū isitū humane nature i horto virginalis vteri potēs saluare animas in mālsetudine susceperūt. ¶ Hi sūt illi⁹ sancte regule ꝓfessores: que euāgelico fundat elogo: vite Xpi roborat exēplo: fūdatoris militātis ecclie aploꝝ eius fmonib⁹ actibusq; firmat. ¶ Hec est apud deū et patrē mūda et īmaculata religio: que descēdens a patre luminum per ei⁹ filiū exēplariter et verbaliter aplis tradita: et deinde per spiritū sanctū bto Franciscō et eū sequētib⁹ inspirata: totius in se q̄si ꝓtinet testimoniū trinitatis. ¶ Hec est cui (attestante Paulo aplo) nemo decetero dz ec molest⁹: qua Xpi⁹ stigmatibus sue passionis ꝓfirmauit volēs istitutoꝛē ipsi⁹ passionis sue signis notabiliter insigniri. ¶ Sz nec sic ꝺ ffes ipsos minores et regulā hostis antiq cessauit astutia: qn potius ꝺ eos nitēs supseminare zizaniā: iterdū emulatores agitatos iuidia iracūdia: et idiscreta iscitia ꝓcitauit: mordētes ffes et eoꝝ regulaz quasi illicitā inobseruabilē et discriminosaz caninis latratib⁹ lacerātes: nō attēdētes hāc sanctā regulā (vt ꝑdicit) ꝑceptā ac monitis salutarib⁹ istitutā: aplicis obseruatiōib⁹ roborata: ꝑplures romanos pōtifices approbatā: et ēt per sedē aplicā ꝓfirmatā: tot diuinis testimoȳs cōmunitā: que credibilia facta sūt nimis i tot sanctis viris in obseruātia hui⁹ regule agētib⁹ et finiēnib⁹ dies suos: quoꝝ nōnullos sanctoꝝ catalogo sedes eadem ex eoꝝ vita et miraculis fecit ascribi. ¶ Ac nouissime quasi dieb⁹ istis p pie memorie Gregoriū papā nonū a ꝑdecessorē nostrū approbata esse ex euidēti vtilitate quā de ipsa cōsequit̄ vniuersalis ecclesia in gnali Lugduneñ ꝓcilio declarat. ¶ Nec nos minus attendimus: imo ꝓfundius cogitamus sicut pensare debēt subtilius ceteri catholice fidei ꝓfessores: qz ipse de⁹ ordinē ꝑdictū et ei⁹ obseruatores ispiciēs: sic eos ab insurgētib⁹ in ipsos rancoribus salutari subsidio ꝓseruauit: q nec ipos fluctus tempestuosus allisit: nec alios in ordine ipso degētiū ꝓstrauit: qn potius in vigore regulari ꝓcrescāt et ꝓficiāt in suoꝝ obseruātia mandatoꝝ. ¶ Uerūtñ vt ordo ꝑdict⁹ (qbuslibet ꝓcisis anfractib⁹) distincta et pura vigeat claritate: et sicut ffes eiusdē ordinis nup i gnali caplo ꝓgregati ꝓuiderāt: dilectis filijs gnali et nōnullis alijs ꝓuincialib⁹ eiusdē ordinis ministris q in caplo ipso ꝓuenerāt in nra pnia ꝓstitutis: cum ad plenā obseruationē regule eiusdē in vigore spūs eoꝝ feruere noscat intentio. ¶ Visum est nobis (vt mordacib⁹ hmōi mordēdi vias ꝓcluderemus) aliqua que in ipsa regula videri poterāt dubia declarare: nōnulla per ꝑdecessores nros etiā declarata pleniori claritate dissererē: in qb⁹ ēt regulā ipsaz ꝓtingētib⁹ puritati eoꝝdē ꝓscie ꝓuidere. ¶ Nos aūt q a teneris ānis ad ordinē ipm affect⁹ nros erexim⁹ in illis succedēdo: cū aligb⁹ eiusdē ꝓfessoris socys qb⁹ et⁹ vita et ꝓuersatio nota erat: super ipsa regula et sancta ipsi⁹ bti Fracisci itētione frequēti collatione tractauimus. ¶ Et tādem cardinalis: ac postmodū eiusdē ordinis p ꝑdictā sedē gubernator et ꝓtector et corrector effecti: ꝓditiōes ꝑdicti ordinis ex iminēti nobis cura palpauim⁹ in aplatus officio: tā de pia itētione ꝓfessoris ꝑdicti qđ de his que regulā ipaz et eiꝺ obsuātiā cōtingūt: ex ꝑdictis lōga ēt experiētia informati nros ad ordinē prefatuz ꝓuertimus cogitatus. ¶ Et tā ea que p eosdē ꝑdecessores approbata et declarata cē nosc̄unt: qđ ēt ipsaz regulā et eaz ꝓtigētia maturitate plena discussim⁹. ¶ Nōnulla in pñti serie statuimus declarauim⁹ certius approbauimus: approbata cōfirmauimus edidimus et ꝓcessimus: plura ēt ordinādo seriosius et clarius: que i frascriptis articulis plenius exprimunt. ¶ In pmis q: (sicut itellexim⁹) ab aligb⁹ desitat an fratres eiusdē ordinis taz ad ꝓsilia qđ ad ꝑcepta euāgelij teneant: tum qz in regule ꝑdicte principio habet. 'Regula et vita minoꝝ fratrū hec est scilicet dñi nri Jesu Xpi sanctū euāgeliū obseruare: viuēdo in obedientia sine ꝓpio et in castitate: tum ex eo q in eadem regula ꝓtinet sic. ¶ Finito vo ānō ꝓbationis recipiant ad obedientiā: ꝓmittentes vitā istaz semper et regulā obseruare: tum etiā qz in fine

Regulam diui Francisci Nicolaus. iij. declarare decreuit. et pmo an illius pfessores sint ad euāgelij cōsilia obligati.

Universidad de Deusto
Biblioteca

ipsi⁹ regule ꝑtinent hec vba:pauptatē ⁊ humilitatē ac sc̄tū euāgeliū dñi nr̄i Jesu Chri qđ firmiter ꝓmisimus obseruem⁹. Lz Pe.re. Brego. papa.ix. ꝑde.no. huncarticulū ⁊ nonnullos alios eiusdē regule declarauerit:q; tū ei⁹ declatio pp aliquoꝝ i surgētiū in fres ⁊ regulā inordinatos vel mozdaces īsultus:⁊ multoꝝ postea emergētiū casuū ꝓsiderados cuctus:in aliqb⁹ obscura: in aliqb⁹ semplena:⁊ in multis ēt ꝑtis in ipa regula i sufficiēs videt. ¶ Nos obscuritatē ac īsufficiētiā hmōi ꝑfate iterꝑtatiōis declaratōe amouē volētes:⁊ cuiuslibet ambiguitatis scrupulū in eisdē de singuloꝝ mētib⁹ plenozis exposītionis certitudine amputare:dicim⁹ q; cū in ꝓncipio regule nō absolute:ſz cū q̄dā modificatiōe:seu specificatione ponat:regula ⁊ vita minoꝝ fratrū hec est.s.dñi nr̄i Jesu Chri sanctum euāgeliū obſuare:viuēdo in obediētia:sine ꝓpio:⁊ in castitate:q; tria eadē regula multū arte ꝓsegt:⁊ nihilominꝰ alia nonulla subnectit:ꝓcipiēdo:ꝓhibēdo:ꝓsulēdo:monēdo:hortādo:⁊ sub alys vbis ad aliquē modoꝝ reducibilib⁹ ꝓdictoꝝ:de itētiōe regule liquē valet aptius:vt illud qđ in ꝓfessiōe q̄si absolute subnecti vi:ꝓmittētes vitā istā semp ⁊ regulā obſuare:⁊ qđ in fine subiūgit:⁊ sanctuz euāgeliū dñi nr̄i Jesu Chri qđ firmiter ꝓmisim⁹ obſuem⁹:totū ad ip̄a⁹ regule modificatū vl determiatū seu specificatū ꝓncipiū reducat:vz ad obseruātiā euāgelij (vt ꝑdict) ꝓ ipaz regulā in illis trib⁹ modificatam vl determiatā seu specificatā. ¶ Lū nō sit verisile ipm scm vbū ab ipo semel cū q̄dā modificatiōe:vl determiatiōe:seu specificatiōe ꝓlatū:licz q̄si succinctozie repetitū voluisse in sui repetitiōe:data sibi ꝓ eū modificatiōe seu specificatōe sine certa cā carere. Et vtriusq; iuris argumēta nos doceāt:ea q̄ in ꝓncipio ad mediū ⁊ ad finē:illa vo q̄ in medio ad finē atq; ꝓnciplū:⁊ ea q̄ in fine ad vtrūq; vl eoꝝ alterū sepe referri. ¶ Et dato q; absolute diceret:oino ꝓmitto scm euāgeliū obſuare:nō ꝓfessoꝝ hmōi itēderet se ad oēm ꝓsiliozum obſuātiā obligare:qđ vix aut nūq; posz ad lfaz obſuare:pp qđ talis ꝓmissio illaqare ꝑtētis animū videret. ¶ Clare vī ꝓmissionē hmōi ad aliū itellectū absq; itētiōe ꝓmittētis nō debē pstrigi:nisi vt obſuātia euāgelij sic sic̄ tradita repika Chro:vz q; ꝓcepta:vt ꝓcepta ⁊ ꝓsilia vt ꝓsilia a ꝓmittētibus obſuent.

Lordigerius sant obligati ad obſuationē oiuz ꝓsiliozum euāgelij.

¶ Quē itellectū ēt in eisdē vbis habuisse:videz bt̄us Fr̄aciscus in serie sui ꝓcessus i regula patēter ondit:cū aliq; euāgelica ꝓsilia idicat vt ꝓsilia:sub vbis monitiōis:exhortatiōis:⁊ ꝓsily:nonulla vo sub ꝓhibitione ac vbo ꝓcepti:ꝑ qđ ꝑz q; nō fuit loquētis itētio q; fratres ex ꝓfessiōe hmōi regule ad oia ꝓsilia:sic ad ꝓcepta euāgeli ca tenerent:ſz solū ad illa ꝓsilia q̄ in eadē regula ꝓceptozie vl ꝓhibitozie seu sub vbis egpollētib⁹ sic exꝑssa. ¶ Un nos ad fratrū eisdē ozdis ꝓscias plenarie fuādas:declam⁹ q; ex ꝓfessiōe eiusdē regule fres ipsi ad ea tñ euāgelica obſuāda ꝓsilia sūt astricti:q̄ in ipsa regula ꝓceptozie vl ꝓhibitozie seu sub vbis egpollētib⁹ exꝑssa nūt. ¶ Ad nonulla vo alia ꝑ euāgeliū oata ꝓsilia:eo magis fm exigētiā sui stat⁹ tenent plus q̄ ceteri chriani q̄ ꝑ statū ꝓfectiōis q̄ ꝓfessionē hmōi assūpserūt:se obtulerūt dño holocaustū medullatū ꝑ ꝓtpū oiuz mūdanoꝝ. ¶ Ad oia aūt q̄ in ipa regula ꝓtinent tā ꝓcepta q̄ ꝓsilia q̄ cetera:ex voto ꝓfessiōis hmōi nō alr tenet tur:q̄ eo mō q̄ in regula ipa tradunt:vr.s. tenet tur ad eoꝝ obſuātiaz:q̄ in eadē regula ipsis sub vbis obligatozys iducunt. ¶ Leteroꝝ vo obſuātiā q̄ sub vbis monitozys:exhortatozys ifozmatozys:⁊ istructozys:seu gbuscūq; alys ꝓtinent:eaten⁹ magis ꝓdecet de bono ⁊ equo eos ꝓseq:q̄ imitatozes tanti ꝓis effecti Chri semitas elegerūt. ¶ Poꝛro cū ipa regula exꝑsse cōtineat q; fres nihil sibi appꝛopriēt:nec domū: nec locū:nec aliq; rē:sitq; ꝺclaratū ꝑ eūdē ꝑde cessozē nr̄m Brego.ix.⁊ nonnullos alios ꝺ ſuare debē tā in spāli q̄ ēt i cōi:quā sic arctā abdicationē venenosis obtrectatiōib⁹ aliquoꝝ i sensata dānauerit astutia:ne fratrū eozūde ꝓfectōis claritas in taliū ꝓperiꝰ ſmonib⁹ laceret:dicim⁹ q; abdicatio ꝓpietatis hmōi oiuz rex:nō tā in spāli q̄ ēt in cōi pp deū meritozia est ⁊ scā:quā ⁊ Chis viā ꝓfectiōis osidēs:vbo docuit ⁊ exē plo firmauit:quāq; ꝓmi fūdatozes militātis ecclesie ꝓut ab ipo fonte hauserāt volētes pfecte viuē:ꝑ doctrie ac vite exꝑla in eos derivarūt.

Fres minozes ꝓssint habē aliqđ ꝓpriū.

Chis oculos habuit.

¶ Nec his gs̄q; putet obstē q; iterdū dī Chri stū loculos hūisse:nā sic Jesus Chis cui⁹ pfecta sūt opa:in suis actib⁹ viā pfectiōis exercuit:q; iterdū ifirmoꝝ ipfectiōib⁹ ꝺdescēdēs:⁊ viā pfectiōis extolleret:⁊ ipfectoꝝ ifirmas semitas si dānaret:sic ifirmoꝝ psonā Chis suscepit in loculis:sic ⁊ in nonnullis alys ifirma hūane carnis assumēs (ꝓut euāgelica testat hystoria) nō tm̄ carne ſz ⁊ mēte ꝺdescēdit ifirmis. ¶ Sic enim hūanā nām assūpsit:q; in suis opib⁹ pfect⁹ existēs:in nr̄is scūs humilis:in ꝓprijs pmāsit excelsus. ¶ Sic ⁊ sūme charitatis dignatione ad act⁹ q̄stā nr̄e ipfectiōi ꝑformes iducit:q; a sūme pfectiōis rectitudie nō curuat. ¶ Egit nāq; Chis ⁊ docuit opa pfectiōis. Egit ēt ifirma: sic iterdū ⁊ in fuga ꝑz ⁊ loculis:ſz vtrūq; pfecte pfect⁹ exīs:vt pfect⁹ ⁊ ipfect⁹ se viā saluꝝ ostēderet:q; vtroq; saluare veneret:qui tādē mori voluit ꝓ vtroq;. ¶ Nec q̄q; ex his insurgat erroneū q; talr pp deū ꝓpietatē oiuz abdicā

Lordigerio est ꝓ

tēo:tanq; homicide sui vel tēratores dei:viuēdi discrimini se cōmittāt:sic.n. seipos cōmittāt divine ꝓuidētie in viuēdo:vt viā nō ꝓtēnāt ꝓuisionis humane:qn vel de his que offerunt libalr: vel de his que mēdicant humilr:vel de his que ꝓgrunt ꝑ laboziciū sustētent:qui triplex viuēdi modus in regula ꝓuidet exꝑsse. ¶ Poꝛofecto si (iuxta ꝓmissum saluatozis) nunq; deficiet fides ecclie:per ꝓsequēs nec opa mie subtrahent:ex quo chi paupib⁹ ois ratio diffidētie cuiuslibet vī eē sublata. ¶ Et qdē vbi (qō nō est aliqten⁹ ꝓsumēdus) hec cūcta deficerēt:sic nec ceteri:sic nec ipsis frib⁹ nr̄e poli in extreme nēcitat⁹ articulo ad ꝓuidēdū sustētationi nāe:via oib⁹ extrema nēcitate detētis ꝓcessa ꝓcludit:cuz ab oī lege extrema nēcitas sit exēpta:nec talez abdicationez ꝑpetatis oīmode remūtiatiōez vsus rerū cuiq; videat induce:nā cuz in reb⁹ tpalib⁹ sit ꝓsiderare ꝓcipuū:ꝑpetatē possessionē:vsūfructū: ius vrēdi:⁊ simplicem facti vsuz:⁊ vltimo tanq; nēcio egeat:ſz ꝓmis carere possit vita mortalū: nulla ꝓrsus pōt eē ꝓfessio que a se vsuz nēcie sustētationis excludat:vez ꝺdecēs fuit ei ꝓfessioni que ꝑ te deuouit chm paupez in tāta paupertate sectari:oīuz abdicare dñiuz ⁊ rerū sibi ꝓcessaz nēcio vsū fore ꝓtentā. ¶ Nec per b̄ q; ꝑpetaz vsus ⁊ rei cuiusq; dñiuz a se abdicasse vr:simplici vsui ois rei renuntiasse ꝓuincit:qui inq; vsus nō iuris:ſz facti tm̄modo nomen hns: qō facti est tm̄ in vtēdo ꝑbet vtētibus:nihil iuris:gnimo nēcia⁊ rerū iaz ad vite sustētatione q; ad officioꝝ sui status exercitiōez (excepto qō de pecunia ifra subiungit) moderat⁹ vsus:ſz fm eoꝝ regulā ⁊ vitatē oīmoda ꝓcessus est fribus: qb⁹ rebus fres licite vti possent durāte ꝓcedēti licētia:⁊ iuxta id qō in pūi serie ꝓtinet. ¶ Nec his obuiare dinoscit qō ciuilis ꝓuidentia in humanis rebus humane ꝓstituit. vz nō posse vsuz vel vsumfructū a dño ꝑpetuo separi:qō ne dominium dñis (semp absedēte vsu) redderet inutile:rpalem vtilitatez tm̄ in ꝓstituēdo ꝓspiciēs ista decreuit. ¶ Retētio nāq; dñij taliū rex cuz ꝓcessione vsus facta paupib⁹:nō est ifructuosa dño cuz sit meritoria ad eterna ⁊ ꝓfessioni pauperz opoꝛtuna:que tāto sibi cēset vtilioꝝ:quāto cōmutat tpalia ꝓ eternis. ¶ Poꝛofecto nō fuit cōfessozis chi regulā istituētis intētio:qn̄imo ꝓuq; in ipsa ꝓscripsit:ꝓuū viuēdo seruauit:cuz ⁊ ipe tpalib⁹ ad necessitatē vsus fuerit:⁊ in plurib⁹ locis in regula vsum talē licere fribus manifester. ¶ Dicit nāq; in regula:q; clerici facīāt diuinuz offiū ex quo bñe poterūt breuiaria: ex b̄ patēter insinuās q; fres sui habituri essent vsum breuiary ⁊ libroꝝ qui sunt ad diuinū offiū opportuni. ¶ Jn alio quoq; capꝰ dī: q; mini-

Usus rex tpalū est frib⁹ dint Francisct ꝓmissus.

Duplex triplex viuēdi modus

Nēcitas non subsistet.

Ꝓpietas cēt intellīt si ab vsu semp separaret

Predicatoris boni officium.

Quid sunt ad scientiā nēcē.

Quid⁹ fres minozes vtētur est penes papaz. De hac tm̄ dño vide exim gāte Joā. xxij. ad cōditoꝛes extrauagantium.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Thesaurizatio ē coligenda vetitia.

¶ Ac illa libere ꝑter eccl̃iã ⁊ oratoria ad eccle siam destinata ⁊ cymiterium: que tam ad p̃tia ꝙ̃ ad futura: in ius ⁊ ꝓpietatez nr̃az ⁊ p̃dicte ro mane eccl̃ie: sil̃i modo ⁊ auc̃te recipimus: mu tata ꝓcedentis volũtate ac ipsius fratrib⁹ pateſa cta dimittãt: in quoꝝ locorũ dñio seu ꝓpietate nihil nobis vel p̃fate romane eccl̃ie retinemus oĩno: misi ea specialr de nr̃o seu ipsius romane eccl̃ie recipiant⁹ assensu: ⁊ si in eisdez locis reser uauerit dñiuz sibi in ꝓcedẽdo ꝓcedẽs ꝑter inha bitationẽ fratrũ: tale dñiuz in ius eccl̃ie sepedi cte nõ trãseat: sz potius plene libeꝝ maneat cõ cedẽti. ¶ Insup nec vrẽsilia nec alia ꝑter eoꝝ vsuz ad necessitatẽ ⁊ officioꝝ sui stat⁹ executio nez (nõ.n. oĩuz rerũ vsum hñe debẽt: vt dcm̃ est) ad vllã supfluitatẽ: diuitias: seu copiã que vero get pauptati: vel ad thesaurizationẽ: vel eo aio vt ea distrahãt: siue vendãt: recipiãt: nec sub co lore ꝓuidentie in futurũ: nec alia occasione: gu immo in oib⁹ appareat in eis quo ad dñium oĩ moda abdicatio: ⁊ in vsu necessitas. Hoc autez ꝑm exigentiaz ꝓsonaꝝ ⁊ locoꝝ: ministri ⁊ custo des sil̃ ⁊ seꝑatim in suis administrationib⁹ ⁊ cu stodijs: cuz discretiõe disponãt: cuz de talib⁹ in terdũ ꝓsonaꝝ q̃litas: tẽpoꝝ varietas: locoꝝ cõ ditio: ⁊ nõnulle alie circũstãtie plus minusue ac aliter ꝓuideri regrãt: ista tñ sic faciãt ꝙ̃ semp̃ i eis ⁊ eoꝝ actib⁹ pauptas scã reluceat: ꝓut ipsis ex eoꝝ regl̃a iuenit iterdicta. ¶ Leteꝝ cum in eadẽ regula sit sub ꝑcepti districtõe ꝓhibitũ: ne frẽs recipiãt p se vel p alios denarios vel pecu niã vllo modo: idcꝰ fratres in ꝓpetuũ fuare cu piãt: ⁊ velut initũctũ necesse habeãt adiplere: ne ipoꝝ puritas in hmõi obſuatione ꝑcepti macul̃et in aliq̃: ⁊ ne fratrũ ꝓscie aligb⁹ aculeis stimu lent. ¶ Articulũ istuz ꝓp detrahẽtium morsus ꝓfundi⁹ q̃ nisi p̃decessores fecerint assumẽtes: ac ipm clarionib⁹ determinatiõib⁹ ꝓseqũtes: di cimus in ꝑmis: q̃ frẽs ipsi a mutuis ꝫhẽdis ab stineãt: cuz eis mutuuz ꝫbere (ipoꝝ statu ꝓsideꝝato) nõ liceat: possint tñ ipsi ꝓ satisfactiõe fa cienda ꝓ eoꝝ necitatib⁹: que ꝓ tpe occurre rint (cessantib⁹ elymis de qb⁹ satisfieri cõmode tũc nõ posset) citra cuiuslibet obligatiõis vincu luz dicere: q̃ per elymas ⁊ alios amicos fratruz ad solonẽ hmõi faciẽdã intendãt fidelr laborare.

¶ Quo casu ꝓcureꝫ frib⁹ q̃ ille g habit elymaz per se vel p aliuz: nõ noiandũ ab ipsis si fieri po terit: ſz ab eo potius iuxta suuz bñplacituz assu mẽduz: hmõi satisfactionez faciat in totũ vel in ꝑtem: ꝓut sibi dñs ispirabit. Si tñ ipse ꝫ nollet facere: vel nõ posset: vel q̃ recessus eius imminꝫ neat: aut q̃ gbus ꝫ velit cõmittẽ notitiã nõ ha ber fideliuz ꝓsonaꝝ: seu quacũq; alia occasione vel cã: ꝺeclaramus ⁊ dicimus: q̃ in nullo regule

Pecuniaz recipe: ſz ne cogitgerio.

puritas ifringat̃: aut q̃uolibet ipsius obseruãtie maculaꝫ: si frẽs ipsi alicui⁹: vel aliquoꝝ sibi cu rent dare notitiã: vel aliq̃s seu aliquem noiaret: aut etiã p̃tare: cui vel gb⁹ si elemosynã faciẽti placuit: cõmitti possit executio p̃dictoꝝ: ac ipi⁹ habeaꝫ assensus sup̃ subꝛogatiõib⁹ ifrascriptis.

¶ Ita tñ q̃ penes ipm dãez dñio: ꝓpietate: ac possessione ipsius pecunie cuz libera ꝑtate reuo cãdi sibi pecuniã ipsaz semp̃: vsq; ad querionez ipsi⁹ in rem deputatã plene libere: ac integre re manẽtibus: in ipsa pecunia nihil oĩno frẽs iuris habeãt: nec administratiõez seu dispẽsationẽ: nec ꝓtra ꝓsonã noiatã: vel nõ noiataz ab eis cuiuscũq; ꝓditionis existat: in iudicio: vel eꝰ actionẽ: pſecutionem: aut aliq̃s aliud ius ſtentẽt: qualr cũq; persona p̃dicta in cõmissione huiusmodi se habeat: luceat tñ frib⁹ suas necessitates insinua re: ac specificare vel exponẽ ꝓsone p̃dicte: ac eã rogare q̃ soluat. ¶ Possint etiã ꝓsonã eãdem exhortari: ac inducere q̃ fideliter in re cõmissa se habeat: et aie sue saluti in cõmissa sibi execu tione ꝓuideat. ¶ Ita tñ q̃ ab omni eiusdẽ pe cunie administratiõe: seu dispẽsatione: ⁊ ꝓtra p̃dictã ꝓsonã actione seu ꝓsecutione (vt p̃dictum est) fratres absti neãt oĩmodo. ¶ Si vo ꝓsonã huiusmodi noiatã vel nõ noiatã a frib⁹ (quo mi ius per se possit exeq̃ q̃ p̃dicitur) ꝓtigerit per absentiã: infirmitatez: volũtatez: seu locoꝝ distã tiã ad que ipse nollet accedere in gb⁹ esset solu tio seu satisfactio facienda: vel p occasionẽ aliã ꝓpediri: liceat fribus cum ꝓscie puritate quãdã aliã ꝓsonã subꝛogãdam ad p̃missa in nominãdo ⁊ alijs (si ad ꝑmum dantẽ non possint vel nolint habere recursum) cuiz ista ꝓsona facere: sicut su pra ꝓmitte declarauimus seis licere cum ꝑma: duaꝝ enim ꝓsonaꝝ ministeriũ per viam subꝛo gationis (vt dictuz est) cõius ⁊ gñalius videtur posse in p̃dictoꝝ executione sufficere: cum p̃dicta satisfactio ꝑsumaꝫ posse celeriter expediri.

¶ Si tñ (vt interduz dictũ est) ꝓpter locoꝝ di stãtiã in gbus eẽt satisfactio faciẽda: ⁊ cõditio nes seu circũstantias alias casus emergeret: in quo videretur pluriuz ꝓsonaꝝ subꝛogãdaꝝ mi nisteriũ oportunũ: liceat ipsis fratrib⁹ in hoc ca su iuxta negocij qualitatẽ (seruato modo p̃medi cto) plures ꝓsonas assumere: noiare: seu ꝓsentare ad istud ministeriũ exequẽduz. ¶ Et quia oportet ⁊ expedit fratrũ necessitatib⁹: nõ soluz illis ꝓ gbus iaz esset soluꝛio seu satisfactio faciẽda (vt supius ꝓmitte dictũ est) sed etiã imminẽ tibus: siue tales necessitates ingruẽtes imineãt que breui tẽpoze expediri valeant: siue tales ꝫ pauce cõparatiue: quaꝝ ꝓuisio ex sui cõditione neĉio tractuz tpis habet: vt in libris scribendis: ecclesijs seu edificijs ad vsum habitatiõis ipoꝝ

ꝓstruẽdis: libris ⁊ pãnis in locis remotis emen dis: ⁊ alijs similib⁹ si qua occurrerit cũ mode ramine supradicto salubriter ꝓuideri. ¶ Sic in istis necessitatibus clare distinguimus: sic in eis fratres posse tute ⁊ salua ꝓscientia ꝓcedere declaramus: videlz vt ingruẽti vel imminẽti ne cessitate que breui tẽpoze: vel que interdum ex aliqbus circũstãtijs nõ sic breui (vt supra in ꝓ rimo casu dictuz est) valeat expediri: tam quo ad dãtẽ elemosynã: q̃ quo ad noiatũ vel substi tutũ in oib⁹ ⁊ per oia (sicut in articulo solonis ꝓ necessitatib⁹ ꝓteritis faciẽde supra ꝓmitte declarauimus) ꝓcedat. ¶ In ea vo necessita te q̃tũcũq; p̃rialiter ingruẽti: que tñ ex q̃litate sui (vt p̃dicit) tractũ tpis hz inneriũ: q; in eo ca su verisile est q̃ tuz rõne distãtie loco: que ex peditio necessitatis ipsius ex sui ꝓditõe regre ret: tum ẽt circũstãtiaꝝ ipsius necessitatis rõne p̃fata frequẽter casus acciderẽt: in gb⁹ ad ex peditionẽ necessitatis hmõi oporteret q̃ p diuersas manus ⁊ ꝓsonas trãsiret pecunia necessitati hmõi deputata: quaꝝ oĩuz ꝓsonarũ ipole q̃si eẽt dñm ꝓncipale ꝓ ipa necessitate pecu niã deputãt: seu ẽt substitutũ ab eo: ⁊ tertiũ ẽt ab ipso substituto (si casus talis accideret) po stea subꝛogatũ hñe notitiã: ꝺeclaram⁹ ⁊ dicim⁹: q̃ in ꝫ articulo ꝑter dictos duos modos in ne cessitatib⁹ ꝓteritis ⁊ igruẽtib⁹ que possint bre ui tpe vel iterdũ nõ breui (vt supꝫ exꝑmit) expe diri (vt p̃dixim⁹) obſuãdos: ad obſuãdã ipsi⁹ re gule ac ꝓfessoꝝ eiꝰ oĩmodã puritatẽ: q̃ si ꝑsto sit elemosynę hmõi elargitoꝝ: vel eiꝰ nũti⁹ q̃ pos sit ꝫ facere ⁊ velit: exꝑsse illi p̃dicat a frib⁹ q̃: si ꝫi placeat vt dñio talis pecunie cũ libera ꝑtate reuocãdi sibi pecuniã ipsaz penes ipm semp̃: vsq; ad querionẽ ipsi⁹ in rẽ deputatã libere re manẽte: vt in alijs duob⁹ casib⁹ superius dictũ est) per quoꝝũcũq; man⁹ pecunia seu elemosyna ipsa tractet: siue ꝓsonas ab eo vel a frib⁹ no minatas totũ suo ꝓsensu volũtate ac auc̃te ꝓce dat: q̃ assensum suũ ꝓbẽte p̃dict⁹: secure frẽs re empta vel acq̃sita de illa pecunia per quẽcũq; (iuxta modũ ãnotatũ supi⁹) vti possint. ¶ Ad maioreꝫ aũt p̃dictoꝝ oĩuz claritatẽ hac ipperuũ valitura ꝓuisionis serie declaram⁹: q̃ frẽs (ꝑfa tis modis vt p̃dicit circa pecuniã insupportan dis eoꝝ ꝓteritis ⁊ igruẽtib⁹ necessitatib⁹ obſua tis) nõ itelligant nec dici possint p se vel p iter positã ꝓsonã pecuniã recipe ꝫ regulã vel ꝓfes sionis sui ordinis puritatẽ: cũ manifeste pateat ex p̃missis ipos frẽs: nõ solũ a receptiõe: ꝓpria te: dñio: siue vsu ipsi⁹ pecunie: verũetiã a ꝓta tiõe q̃libet ipsi⁹ ⁊ ab ea pecunia penit⁹ alienos.

¶ In eo vo casu q̃ (añq̃ ipa pecunia in licitũ rel habẽde vel vtẽde cõmerciũ sit ꝙuersa) ꝓce

dẽtẽ pecuniã mori ꝓtigerit: si ꝓcedẽs in ꝓceden do dixerit vl exꝑsserit q̃ ꝓsona deputata pecu niã ipaz in necessariũ vsum fratrũ expenderet: gegd de ipso ꝓcedẽte viuẽdo vel moziẽdo ꝓtin gereꝰ: siue ꝓcedẽs hmõi heredẽ reliquerit siue nõ: possint frẽs ad ꝓsonã deputatã (nõ obstãte ꝓcedẽtis morte vl heredis p̃dictiõe) p ipsa pe cunia exꝑndẽda recurrere: sicut poterãt ad ipz vñm ꝓcedẽtẽ. ¶ Quia vo puritatẽ ipsi⁹ ordis itima coꝛdis affectiõe zelamur: cũ in p̃dictis ca sib⁹ ad determinatã necessitatẽ (vt p̃dicit) per alicꝝ pecuniã ꝓcedi ꝓtigerit: ꝓcedẽs pecuniã ro gari possit a frib⁹ q̃ si qd de pecunia ipa (habi ta necessitate determiata) superit: ꝓsentiat ipe ꝓcedẽs q̃ residuũ p̃fate pecunie in res alias p alijs ipoꝝ fratrũ p̃dictis necessitatib⁹ ꝓuertat: quo nõ ꝓsentiẽte p̃dictis ipm residuũ (si qõ fue rit) restituat eidẽ. ¶ Laueat tñ frẽs q̃ sollicite se coaptẽt: vt nõ plus sciẽter ꝓcedi ꝓsentiãt: q̃ verisilr extimari possit rẽ necessariã p q̃ pecu niã ipa ꝓcedi valituꝛã. ¶ Et q̃ p̃dictoꝝ, serio sa exꝑõe a dãte vl recipiẽte de facili possit er rari: vt clari⁹ vtilitati dãtũ: puritati ordis sim plicitati aliquoꝝ simpliciũ: saluti aiarũ hinc ide securi⁹ ꝓsulat: itellectũ illũ q̃ satis i hoc casu a sane itelligẽte pcipit: pñtis ac ineternũ valitu re ꝓsõnis serie lucidam⁹: volẽtes illũ ad cõem deduci notitiã: vz q̃ semp̃ qñ pecunia frib⁹ ip sis mittit vl offert (nisi exꝑsse p mittẽte vl offe rẽte aliud exꝑmat) p̃dictis modis: p̃rsus obla ta itelligat ⁊ missa. ¶ Nõ.n. verisile est aliquẽ eleemosynę siue fine exꝑssione modũ illũ p̃figẽ: p quẽ ⁊ donãs merito: vel illi quoꝝ necessitatib⁹ itẽdit p donũ hmõi ꝓuideri: vel effectu doni vl sue ꝓscie puritate fraudent. ¶ Ad hec: q̃ frib⁹ ipsis interdũ in vltimis volũtatib⁹ sub diuersis modis nõnulla legant: nec exꝑsse q̃d de his agẽ dũ sit: in regula vel p̃decessoꝝ nr̃oꝝ declaratio nibus ꝓtinet: ne in ipsis dubitari ꝓtingat in po sterũ: ꝓuidendo legantibus: ⁊ fratrũ ꝓscientys ꝓcauẽdo declaramus: ordinamus: ⁊ dicim⁹: q̃ si testatoꝛ modũ fin quẽ frib⁹ (eoꝝ ꝓditione inꝭpecta) recipere nõ liceret exꝑimat in legãdo: vt si legaret fratribus vineã vel agrũ ad excolẽ dũ: domũ ad locandũ: vel similia verba in simi lib⁹ ꝓferret: aut modos similes in relinquẽdo seruaret: a tali legato ⁊ eiꝰ receptiõe p oẽm mo dũ frẽs abstineãt. ¶ Si vo modũ licitũ fratri bus in legãdo testatoꝛ exꝑsserit vt si diceret: le go pecuniã ꝓ fratrũ necessitatibus exꝑndẽ dã: vel domũ: agrũ: vineã ⁊ similia: ad hoc q̃ p certã ꝑsonã vel ꝓsonas idoneas distrahant: ⁊ pecunia de reb⁹ ipsis accepta i edificia vl alia fratrũ necessaria ꝙuertat: aut i legãdo similib⁹ modis vel verbis vtat. ¶ In hoc casu illud m

Legata fibi relicta an possint frẽs minores ꝛeguisscere.

Universidad de Deusto
Biblioteca

omnibus ⁊ pcipue (si deratis eoꝝ necessitatibus ⁊ moderaminib⁹ supradictis) ꝯtruz ad fratres suos ⁊ moderaminib⁹ supradictis) ꝯtruz ad fratres suos duari decernim⁹ qđ p nos est supius in cōcessis pecuniarys elemosynis declaratū. Ad q̄ legata soluēda tā heredes testatoꝝ q̄ executores se liberales exhibeāt. Et ēt pīati ⁊ seclares gb⁹ de iure vel ꝯsuetudie puisio ista cōpeteret (cū expediret): se ex offō suo pōptos exhibeant ad pias volūtates deficietiū adimplēdas.

Dedē pōt cordigeri p suis necessitat. ib⁹ libros suos ⁊ alia mobilia

¶ Na ⁊ nos ēt p modos licitos ⁊ fratrū regle ꝯgruos itēdim⁹ puidē: q̄ heredū cupiditas legitimis ictib⁹ feriat ne pia defūctoꝝ destituat intētio: ac ipsi ffres paupes oportunis auxiliys nō fraudent. Si vō frib⁹ ipsis ḡnāliꝫ aligd ablq̄ modi exp̄ssiōe legef: i b legato sic ideterminate relicto i oib⁹ ⁊ p oīa itelligi ac fuari volum⁹: ⁊ i ppetuū pīti ꝯstōne iubem⁹: qō sup i pecunia seu elemosyna frib⁹ ideterminate oblata vl mīsa volum⁹ ac exp̄ssimus obſuari vz vt sub mō licito frib⁹ iteligat esse relictū: ita q̄ nec legās merito nec fratres ipsi effectu relicti fraudent.

Tynicis pūb⁹ pīt vti fratres minores.

¶ Quia vō libros ⁊ alia mobilia gb⁹ tā ordo q̄ ffres vtunt q̄ū dūiuz (cū nō sint dūi alioꝝ) ad pfata eccl'iaz spāliꝫ spectare dinoscit iterdū ꝯtingit seu expedit vēdi vl ēt cōmutari fratrū vtilitatib⁹ ⁊ eoꝝ ꝯsciētijs puidē volētes: eadē auctoritate ꝓcedim⁹ vt cōmutatio taliū rez ⁊ ad eas res q̄rū vsū frib⁹ iz bre de ḡnāliū ⁊ pūcialiū ministroꝝ in suis administratiōib⁹ ꝑticulariū vel diuisim auctoritate ꝓcedat: gb⁹ ēt de dispōne vsus taliuz rez ꝓcedim⁹ ordinare. ¶ Si vō res hmōi cōmutato pcio vēdi ꝯtingat: cū frib⁹ ipsis p se vel p aliū recipe pecuniā (regula ꝓhibente) nō liceat ordinam⁹ ⁊ volum⁹ q̄ talis pecunia seu pciū recipiat ⁊ expēdat in rē licitā: cui⁹ vsū frib⁹ iz bre p ꝑcuratoꝝ a pfata sede vl a cardinali gubnatione p ipsam sedē gerēti eiusdē ordinis deputādū iuxta modū in supiorib⁹ necessitatib⁹ ꝑteritis ⁊ igruētib⁹ ordinatū. ¶ De vilib⁹ aūt mobilib⁹ vel parū valētib⁹ liceat ex pīti nra ꝓcessione frib⁹ (pietatis seu deuotiōis intuitu) vel p alia honesta ⁊ rōnabili cā) obtēta sup h⁹ pte⁹ superioꝝ suoꝝ licētia iuxta q̄ō iter ffres i ḡnāli vl in ꝑuincialib⁹ caplis: tam de ipsis reb⁹ vilibus seu parū valētib⁹ ⁊ earū valore: q̄ pfata licētia. ſ. a gb⁹ ⁊ qualiter sit habēda exiterit ordinatū: itra ⁊ extra ordinē alys elargiri. ¶ Licz aūt ꝓcineat in regula q̄ ffres hēant vnā tunicaz cū caputio ⁊ aliā sine caputio: ⁊ videri possit illa fuisse instituētis intētio q̄ necessitate cessante plurib⁹ nō vtant: declaramus q̄ possint ffres de licētia ministroꝝ ⁊ custodū ꝓiunctim ⁊ diuisim in administratiōib⁹ sibi cōmissis cū eis videbit (pēsatis necessitatib⁹ ⁊ alys circumstātijs que fm deū ⁊ regulā attēdēde videnť) vti pluribus: nec per hoc videant a regula deviare: cū etiā in ipsa dicatur expresse: q̄ ministri ⁊ custodes de ifirmoꝝ necessitatib⁹ ⁊ fratrib⁹ induendis sollicitā curā gerant fm loca ⁊ tēpora ⁊ frigidas regiones. Et q̄ꝫ pdicta rla ꝓtineat q̄ de frib⁹ induēdis ⁊ necessitatib⁹ ifirmoꝝ ministrtiū ⁊ custodes sollicitā curā gerant: ⁊ dictio illa tiū: adeo ministros ⁊ custodes in hac cura prestringere videat: q̄ ab ea ceteros prima facie excludat: q̄ tū sollicite ꝓsiderare nos ꝓuenit: ⁊ tps regule instituteꝝ quo fratres isti ad cōparationē p̄sentē numero pauci erant: ⁊ forsan ministri ⁊ custodes videbant tunc ad ista ꝑcuranda posse sufficere: ac nihilominus multiplicationes fratrū ⁊ moderni tēporis q̄litatē nec sit verisimile beatū Franciscuz institutorē regule vel ipsis ministris ⁊ custodib⁹ ipossibilitatis iugum voluisse prefigere vel ex ipsi⁹ ipossibilitatis ꝑtia fratres ipsos suis necessitatib⁹ velle carere: ꝓcedim⁹ q̄ ipsi ministri ⁊ custodes possint per alios hmōi cure sollicitudinē exercere. Debēt etiā ⁊ alij fratres curā hmōi que ꝑfatis ministris ⁊ custodib⁹ ꝑcipue incūbit ex hac regula cū sibi ab illis cōmissa fuerit gerere diligēter.

ffres minores ad laborē ꝓt̄ tes aliquando reuocantur.

¶ Cōtinet quoꝝ in regula q̄ fratres gb⁹ gr̄am dedit dñs laborādi laborēt fideliter ⁊ deuote. Ita q̄ (excluso ocio q̄e inimico) sēe orationis ⁊ deuotionis spīm nō extinguāt. Quia vō ex vbo isto fratres ipos de ociositate vite: ⁊ de regule trāsgressione ipzobe notare interdū hactenus alig sunt conati: nos mozsus hmōi nefarios reprimētes declaramus q̄ ꝓsideratis verbis ꝑdictis ⁊ forma seu mō loquēdi sub quibus fratres ad hmōi exercitiū inducunť: nō videtur ea fuisse istituētis intētio: q̄ vacātes studio vl diuinis officijs ⁊ ministerijs exequēdis manuali labori seu opatiōi subyceret: vel ad h⁹ illos artaret. ¶ Lū exēplo Ihū multoꝝ sanctoꝝ patrū laboz iste spūalis tāto illi ꝑponderet: quāto que sunt aīe corpalib⁹ ꝑferunť. ¶ Ad alios vō qui se in ꝑdictis spūalib⁹ operib⁹ nō exercent: nisi tales alioꝝ fratrū licitis seruitijs occupentur (ne ociose viuāt) verba ꝑdicta declaramus extēdi. ¶ Nisi ⁊ tales tam excellētis ⁊ notabilis ꝓtēplationis ⁊ oīonis existerent: q̄ merito ꝓpter hoc nō essent a tāto bono ꝓpo hmōi exercitio subtrahēdi: fratres eni q̄cunq̄ studio vel diuinis ministerijs nō vacātes: ſz alioꝝ fratrū studio vel alijs diuinis officijs ⁊ ministerijs vacantiū seruitijs inhērētes tm: ꝑ seruitijs eisdē cū ipsis q̄bus exhibēt sustētari merenť: q̄ astruit illa eē lege q̄ strenuꝰ pugnator ille Dauid iuste decreuit: videlicet q̄ descendentiū ad preliū ⁊ remanētiū ad sarcinas: portio eēret. ¶ Ueruz q̄ exp̄sse ꝓtinet in regula: q̄ fratres nō prediceant in ep̄atu alicui⁹ ep̄i cū ab eo illis fuerit ꝓdictū: nos in h⁹ ⁊ deferētes regule: ⁊ nihilominus auctoritate aplice plenitudinis ꝓsentiū dicim⁹ q̄ ꝑdictū vbū ad lr̄am sicut regula ipsa ꝓtulit obseruēť: nisi per sedē aplicaz circa hoc ꝑ vtilitate ppli ehāni fit ꝓcessuz vl ordinat̄ aliud: vl in posterū ꝓcedat seu ēt ordinēť. Et q̄ in eodē capl'o regule imediate subiūgit: q̄ nullus fratrū ppl'o penit⁹ audeat ꝑdicare: nisi a ministro ḡnāli fuerit examinat⁹ ⁊ ēt approbatus: ac ab eo ꝑdicatōis offiū sibi fit ꝓcessuz. ¶ Nos ⁊ statū ꝑteritū ipsius ordinis in paucitate sui ⁊ moderniū in ampliato fratrū numero ac vtilitatē aīaꝝ (vt ꝓdecet) aduertētes: cōcedim⁹ nedū ḡnāle examinare ⁊ approbare fratres ꝑdicaturos in pplis: ac illis ꝓcedere licētiā ꝑdicādi q̄ten⁹ psone idoneitatē: ⁊ ꝑdicatōis officiuz lnia ipa respiceret: put in rla ꝓtinet: vez ēt ꝑuinciales ministri h⁹ possint in capl'is ꝑuincialibus cū diffinitoꝛib⁹: qō ēt hodie obſuari dr: ⁊ i fratrū ꝑuilegijs ꝓtineri: quā q̄dē lniaz ꝑfati ministri reuocare ⁊ suspēdē valeāt ⁊ artare: sic ⁊ q̄s id eis videbit expedire. ¶ Sz q̄s i desideryjs nr̄is hoc gerit vt ad dei gloriā salus ꝓficiat aīaꝝ: ac dicto ordini p q̄ē iugiter ad amoꝛē di uinū affectio ehāne religionis accēdit meritū ⁊ nūerus augeat: ꝓcedim⁹ ⁊ p̄ti statuto firmamus licere: nō solū ḡnāli sed ēt ꝑuincialibus ministris p̄sonas fugiētes a seculo in ffres recipere: que ministroꝝ ꝑuincialiū lnia p ipm ḡnāle (sic expedire viderit) possit artari: vicary vō ꝑuincialiū ministroꝝ ex offō vicarie lniam hac sibi nouerit iterdicta: nisi p ministros eosdē q̄bus hoc posse cōmittere vicarys ⁊ alijs licere decernimus h⁹ ipsis vicarijs speciali cōmittat.

Predicare an possint ffres sine licētia: ⁊ a q̄bus est petenda.

¶ Laueāt tū ipsi ꝑuinciales q̄ hoc nō indiscrete: nō passim: sed sic ꝓsiderate cōmittāt vt illos q̄b⁹ h⁹ cōmitti ꝓtigerit fidelib⁹ ꝓsilys fulgeāt: q̄ oīa discrete ꝓcedāt. Nec indifferēter oēs admittant ad ordinē: ſz illi tm̄ q̄ suffragātib⁹ eis literatura idoneitate vl alijs circūstātijs possint vtiles eē ordini: sibiq̄ p vite meritū: ac alijs ꝑficere ꝑ exēplū.

Religiose dixit Franciscū fi oēs digni sūt.

Ministro ḡnali licēte q̄ vebēt ad electionē cōuenire.

¶ Iniūp dubitātib⁹ fratrib⁹ ꝑdicti ordis an ꝑ eo q̄ i rla dr: vt decedēte ḡnali ministro a ꝑuincialib⁹ ministris ⁊ custodib⁹ i capl'o pēthecostes fiat electio successoris: oīuz custodū multitudinē oporteat ad ḡnālē capl'm conuenire: aut (vt oīa cū maiori trāqllitate tractē tur) sufficē possit vt alig de singulis ꝑuincys q̄ vocē hēant alioꝝ iterſint. Tal'r rūdemus: vt. ſ. singulaꝝ ꝑuinciaꝝ custodes vnū ex se ꝓstituant que eū suo ꝑuinciali ministro ꝑ seipsis ad capl'm dirigāt: voces aut vices suas cōmittētes eidē: q̄ ēt ꝓstituerit p seipos: statutū hmōi duxim⁹ approbādū. Qō idē. ꝑde. no. Greg. ix. i casu bu-

iusmodi dī rūdisse. ¶ Denīq̄ q̄ ꝓtinet in regula supradicta: q̄ fratres nō ingrediant monasteria monachorū ꝓter illos gb⁹ a sede ꝑdicta cōcessa fuerit lnia spālis: q̄ꝫ hoc de monasterijs pauperū monialiū inclusarum fratres attēptāre intelligēdū eē crediderint: cū eoꝝ sedes pfatā curā hēat spāle: ⁊ intellect⁹ hmōi per ꝓstitutionē quādā tēpore regule date viuēte adhuc bō Francisco per ꝑuinciales ministros fuisse creat in ḡnali capl'o declaratus: ydē fratres certificari nihilominus postulauerunt an hoc de oībus ḡnaliter cū regula nulluz excipiat: an de illis solū monasterijs monialiū ꝑdictarū debeat iteligi? ¶ Nos ytiq̄ ḡnaliter id esse ꝓhibitū de quārūlibet cenobijs monialiū rūdemus: ⁊ uoie monasterij volumus clausturā: domos: ⁊ officinas interiores iteligi: ꝓ eo q̄ ad alia loca vbi hoīes seculares ꝓuenīūt: pīti fratres illi cā ꝑdicationis vl elemosyne petēde accedere: his q̄bus id a superioꝛib⁹ suis ꝑ sua fuerit maturitate vel idoneitate ꝓcessuz exceptis: seu ꝑ ꝑdictarū monasterijs inclusarum ad que nulli dat accedēdi facultas sine sedis eiusdē licētia spāli: qō ēt ipm idē ꝑde. no. Greg. ix. in eo casu dī rūdisse. ¶ Ceterū sancte memorie cōfessoꝛ Ihū Frācisc⁹ mādasse dicit circa vltimū vite sue (cui⁹ mādatū ipsi⁹ dī testamētū) q̄ verba ipsi⁹ regule nō glosent: ⁊ (vt verbis vtamur eiusdē) q̄ sic vel sic intelligi debeat nō dicatur: adyciēs q̄ fratres nullo mō lras aliq̄s ab apose. petant: ⁊ alia q̄dā interserēs que nō possent sine multa difficultate seruari: ꝓp qō ffres hesitātes an tenerent ad obſuātiā testamti ꝑdicti: dubitationē hmōi p eūdē ꝑde. no. Greg. ix. petierūt de ipsoꝝ ꝓsciētijs amoueri: qui (sicut asserit) attēdens periculū aiarum ⁊ difficultates quas ꝓpter hoc possent incurrere: dubietatē de ipoꝝ ꝓsciētijs amouēdo dixit fratres ipsos ad ipsius mādati obseruātiā nō teneri: qō sine cōsensu fratrū ⁊ maxime ministroꝝ quos vniuersos tāgebat obligare nequit. nec successoꝛē suū quōlibet obligauit: cū nō hēat ꝑiū par in pare. Nos aūt circa ꝑsentē articulū nihil duxim⁹ inouādū.

Monasteria monacharū cuz cordigeri ingredi nō debeāt: de q̄ monasterijs intelligatur hic explicatur.

Franciscꝰ btūs ꝓhibuit ⁊ extremis suaz regulā glosari et lras aplicas sup ipsius relaxatiōe ꝑcurari.

¶ Ad hoc a nōnullis ꝑde. nr̄is ro. pō. circa declarationē ipsi⁹ regule ⁊ ipsam regulā ꝓtingētia diuersas lras itellexim⁹ emanasse. Sed nec per hoc mozdaciū ꝑdictoꝝ ꝓtra regulā ipsaz ⁊ fratres ꝓuit insultus: nec per ipsas lras statui fratrū ꝑuidere in multis: in q̄bus de nouo vel aliter necessario ꝓuidētū eē multoꝝ postea casuū cōtingētiū experientia indicauit. ¶ Nos itaq̄ ne lras hmōi ⁊ p̄sentis ꝓstōnis diuersitas vel intellect⁹ aduersitas in ꝑdictoꝝ obseruatiōe fratrū aios perturbaret: ⁊ vt plenius: clarius: ⁊ certius eoꝝ statui ⁊ obseruātie

Universidad de Deusto
Biblioteca

Decretalis exit: debet vt reliquę in scholis legi.

ꝑdicte regule ꝙstulak in oībus ⁊ singulis illis articulis quos ꝙstō ipsa ⁊tinet: q̄q̄ ipsi vel eoꝝ aliqui ꝙueneāt in alys lr̄is aplicis supradictis. Hanc n̄ram ꝙstitutionē: declarationē seu ordinationē t̄m a fratrib⁹ ipsis ꝑcise ac inuiolabiliꝫ decernimus perpetuis tēporibus obseruanda.

¶ Lū igit̄ ex ꝑdictis ⁊ alijs per nos cuꝝ multa maturitate discussis: regula ipsa licita: sancta ꝓfecta: ⁊ obseruabilis nec ylli patēs diserimini euidēter appareat: illa ⁊ ola suprascripta p nos statuta: ordiata ꝙcessa: dispositа: decreta: declarata: etiā ⁊ suppleta: de aplīce ptātis plenitudine approbam⁹ ꝙfirmam⁹: ⁊ volum⁹ existēppetue firmitat̄. In vture obedietie districte ꝑcipiētes: q̄ hec ꝙstō sic̄ cetere ꝙstones vel decretales epse legāt in scholis. ¶ Et q̄ sub coloꝛe liciti nōnulli ꝫ fratres ipsos ⁊ regulaꝫ in legēdo: exponēdo: atq̄ glosando possent dirumpere virus sue inigtatis effundere: ac ipsius ꝙstōnis intellectū ipm in diuersas ⁊ aduersas smias ꝓducentes suis adiuētionib⁹ deprauare: ⁊ opinionum diuersitas ac distoꝛsio intellect⁹ multoꝝ pios animos posset inuoluere: ⁊ a religionis ingressu mltoꝛ coꝛda subtrahē: taliū detrahētiū vitāda puersitas cogit nos via ipsis ad ꝑdicta ꝑcludere: ⁊ certū ꝓcedēdi modū hāc ꝙstōne legētibus ꝑfinire. ¶ Itaq̄ sub pena excōicatōis ⁊ puatiōis officij: ac beneficij districte ꝑcipim⁹ vt presens ꝙstō cū ipsam legi ⁊tigerit sicut plata est: sic fideliter exponat ad lr̄am: ꝙcordātie: ꝫrietates: seu diuerse vel aduerse opiones a lectoꝛib⁹: seu expositoꝛib⁹ nullatenus inducank. Sup ipsa ꝙstōne glose nō fiant (nisi forsan p q̄s verbū vel verbi sensus: seu cōstructio vel ipsa ꝙstructio quasi grāmaticaliter ad lr̄am vel itelligibiliꝰ exponat.) Nec itellect⁹ ipsi⁹ p legentē deprauet in aliquo seu distoꝛqueat ad aliud q̄ lr̄a ipsa sonat. Et ne fm ꝑdicta ⁊tra detractores hmōi oporteat vlterius laborare vniuersis ac singulis cuiuscūq̄ ꝑmittētie: cōditionis: aut status districte ꝑcipimus ne ⁊tra ꝑdictā regulā ⁊ statū fratrū ꝑdictoꝝ: seu ⁊tra p̄missa p nos statuta: ordinata: ꝙcessa: dispositа: decreta: declarata: suppleta: approbata: ⁊ ēt ꝙfirmata: dogmatizēt: scribāt: determinēt: ꝑdicēt: seu praue loquant publice vel occulte. Sz si qd penes aliquē in his ambiguitatis emerserit: ad culmē ꝑdicte sedis aplice deducatur vt ex aucte aplice sua in hoc manifestet intētio. Cui soli ꝙcessum est in his statuta condere: et edita declarare.

Excōicatio fulminaf ꝫ glosātes istā decretalē nō obstātib⁹ qbuscūq̄ ꝓuilegio cuꝫ excōicatōis absolutionē sibi papa refuat.

¶ Glosantes vo in scriptis ꝙstōnē ipsaꝫ alr q̄ eo mō quē diximus: doctoꝛes vo insup ⁊ lectores dū docēt in publico ex certa scia ⁊ deliberate itellectū ꝙstōnis hmōi deprauātes: faciētes quoq̄ cōmentum: scripturas: seu libellos: ac ex certa scia ⁊ deliberate determinantes in scholis: seu ꝑdicantes ꝫ ꝑdicta: vel aliq̄ seu aliq̄s ꝑdictoꝝ (nō obstantib⁹ aliqb⁹ ꝓuilegijs vel idulgentijs: aut lr̄is aplicis: qbuscūq̄ dignitatib⁹: ꝑsonis: ordinibus: aut locis religiosis: vel secularib⁹ gr̄aliter vel singulariter sub quacūq̄ forma vl expressione verboꝝ cōcessis: que nolumus aliqb⁹ in ꝑmissis qūlibet suffragari) excō municationis sn̄e quā nunc in ipsos ꝓferim⁹ se nouerint subiacere: a q̄ p neminē nisi per romanū pontificē possint absolui. Insup taz istos ꝫ q̄s p nos excōicationis ē plata sn̄ia q̄ alios (si q fuerit) ꝫ ꝑmissa vl eoꝝ aliq̄s venientes ad sedis m̄eorate volum⁹ deduci notitiā: vt quos ꝓuius modus egritis nō arcet a vetitis: cōpescat rigoꝛ aplicevltiōis. ¶ Nulli ergo oīno hominē liceat hāc paginam nostre declarationis: ordinationis: ꝓcessionis: ⁊ dispositiōis suppletionis: approbatiōis: ꝙfirmationis: ⁊ ꝙstōnis lr̄is infringere: vel ei ausu temerario contraire. ¶ Si q̄s aūt hoc attētare ꝑsumpserit: indignatione oīpotētis dei ⁊ beatoꝝ Petri ⁊ Pauli aplōꝝ eius se nouerit incursurū. Datū Siriani. xviij. kal'. Septembris pontificatus n̄ri anno scdo.

Bonifacius octauus.

Exēptis cellis alicuⁱ monasterij: quid appellatio celle significet: hic ostendit. Jo. andre. Lab. iij.

PRiuilegiuꝫ monasterio tuo ꝓcessuꝫ vt monachi siue fratres i celis ad monasteriū ipꝫ spectātib⁹ habitātes: ab alio q̄ a papa: vl ē⁹ legato [a] excōicari aut suspēdi vl ipe celle ⁊terdicto suppoi ñ possint: ñ ffes i ꝓratib⁹ ecclys: seu capellis eiusdē monasterij ꝓmorātes[b]: aut ipos ꝓmoratus: eccl'ias vel capellas ab ordinario ꝓ iurisditione in aliquo⁹: fz residētes t̄m in cellis: ⁊ cellas ipsas (hoc[b] est loca secreta[c] ⁊ solitaria q̄ ab hominum separata cōtactu[d] sunt ad cōtemplādum[e] ⁊ deo vacādum spāliter deputata) defendat. Idem.

¶ Priuilegiato aliq̄ vt possit ꝙferre beneficia clericoꝝ suoꝝ: qd appellatio clericoꝝ suoꝝ deficiat iudic. Joā. an.

SIcut nobis Laplin. v. signiare curasti: tibi gratiose ꝙcessimus: vt beneficia clericoꝝ tuoꝝ cedentiuꝫ vel decedentium[f] possis ꝙferre: q̄q̄ ydem clerici ꝑbendarū suarum fructus ꝑcipiant: ac si in suis ecclesijs personaliter residerent. ¶ Ueruꝫ q̄ ꝑpetuo: ⁊terdū ad tp̄s: ⁊terdū ad solā mor̄ abi trahēdas, de sta. mo. c. ij. ad fi. ij. eo. li. de tēp. or. cū nullus. in fi. ⁊ de capel. mo. c. vno. sed quo ad casum n̄rm nō est curādum.

a ¶ In aliquo. Tolle defendat q̄ est in fine. ⁊ iterum repete: sed defendat residentes t̄m ⁊c.

b ¶ hoc est. Propter B facit ad tit̄lum n̄rm. de ꝑ. fig.

(ADDITIO. Als locaꝛi potuisset. ij. ꝑti. vel sub ti. de huiⁱ. Joā. an.)

c ¶ Secreta ⁊ solitaria. Cella dicit a celādo ⁊ occultando: ⁊ sic hoc casu loca solitariaꝫ: ⁊ taliter accepta in materia ꝓuilegij: Rūdet q̄ cella i B casu accipit ꝓ loco solitario segregato a cōtactu hoīum: ⁊ fꝛes illi⁹ ordis haberēt ꝑorat⁹ in loco populoso: ꝓuilegiū suū nō se extenderet ad tales relīgiosos: fz solū ad illos qui hāt cellas sepatas a cōi victu hoīum.

Glo. sc. declarat ter tum. Cella a celādo ⁊ occultando dicitur.

¶ Nota ꝓmo: q̄ in materia ꝓuilegioꝝ p̄ cōcedit exēpto religiosis habitātibus in cellis monasterij: appellatione cellevenit solū loca solitaria: largo tñ mō accipiēdo cellā: appellatōe celle venit pua camera: qua nō debēt hēre religiosi: imo debēt comedere i eodē re fectorio ⁊ dormire in eodē dormitorio ⁊ debēt eē oēs i aptо. ⁊ dī cella a celando: q̄ vnus religiosus non dz celari ab alijs nec occultari: ⁊ vñ religiosus dz videre alios religiosos in dormitorio ⁊ refectorio.

¶ No. q̄ optimum tenet: q̄ idē ē dicendū quod monachi vide de sta. cān.

¶ No. q̄ excōicatio ⁊ suspēsio referuntur ad hoc⁹ iter dictuꝫ ad loca. ij. q. iij. nemo enim. de cle. ex. mi. post'latū. ij. rū. Jo. mo. ⁊ Joan. Do.

b ¶ Cōmorantes. Large loquitur q̄ interdū sunt instituti

f ¶ Decedētiū. Nunq̄ talis posset ꝙferre bñficia suoꝝ clericoꝝ cedētium vel decedētium in curia romana: (ADDITIO. De B vic Arch. tenēs q̄ nō pōt: vt hic di. Jo. an.) Itez nūq̄ possit ꝓferre bñficia clericoꝝ suoꝝ alio modo vacātia? Dic. ꝫ. eo. li. de ꝑbē. ꝙstō. ij. in glo. ista duo. Joā. and.

g ¶ Residerēt. Ex sola residētia fi non interessent vinis non percipient quotidianas distributiones: vnde nec isti percipient. ꝫ. eo. li. de cle. nō resi. c. j. ⁊ sup hoc vide qd hic dicit in glo. no. q̄ fi gs dño. b ¶ Respōdem⁹. Per hoc vr̄ q̄ ista decre. fit veteris iudicis declaratoꝛia. (ADDITIO. Idē Jo. mo. ⁊ cadē rōne. Jo. an.) nō notat pmulgatoꝛia: Is arg. ⁊tra. j. dō dicit volumus: ⁊ q̄ fit declaratoꝛia. Pz: quia tractat de ꝑbita significatione. ad hoc. ꝫ. e. c. ij. resi. j. in fi. Nec bñ occurreret ratio quare hoc esset ius nouū ⁊ nō vetus: ꝑterea ꝓuilegiū ꝓcessum fuerat: postea ꝓuilegiatus ꝙsulit papa circa ꝓuilegiū ꝓtus cōcessum sic est respōsum. Per qd patet q̄ a ꝓcessione ꝓuilegij etiā anteq̄s emanasset hec decr. ꝓuilegium sic erat intelligendus. Joā. andr.

¶ Glo. seq. explicat: obicit: soluit: ⁊ rōnem reddit.

i ¶ Sibīnus. Pone cōcedit̄ur ei ꝓuilegiū vt cum clericis suis super pluralitate bñficioꝝ curatoꝝ vel dignitatum dispēsare possit: vel eis ꝙferre ius ad vacaturas: vel filia. Et bñ dicit in hoc ⁊ sibīnus: q̄ in alijs casibus dñi bus appellatio clericoꝝ omneo subiectoo clericos cōpe hendit. ꝫ. eo. cum tibi. Et pōt esse ratio: q̄ hic de ꝓuilegio loq̄tur odioso. (ADDITIO. Luꝫ ꝙcurrit fauoꝛ ⁊ odiuꝫ dicimus ꝓuilegia odiosa. Exēpla vide no. ꝫ. de so. cōpe. in. j. glo. ⁊c. Jo. an. Jq̄ per ꝓmuꝫ tollebatur ius seu potestas cōferendi bñficia et ad quez ordinario iure spectabat. Per secm mitigatur cultꝰ diuinus ⁊ nō deserentes ecclie recipit ſtipendiuꝫ: ergo bene ambitiosa ⁊ restringenda sunt talia indulta. ꝫ. eo. lib. de ꝑbē. ꝙstō. j. quod non est in decre. cum tibi. Joan. andr.

k ¶ Quesit ꝓpterea. Sic. ꝫ. de elec. c. officij. ꝫ. eo. li. de rescrip. statutuꝫ. ſ. insuper. de iudi. mulieres. o. ⁊ de renun. c. ij. sic ⁊ affectata tutela immunitatem non prebet. C. de hīs qui spon. mu. subeunt. lib. x. l. j. ⁊. fij.

l ¶ Cōtinue. Ciuili modo intelligendū est ꝙbuꝫ. ff. de ser. fi cui. de ꝛe. diſt. v. nunq̄. sicut ⁊ seruitus dī cōtinua ⁊ aqua quotidiana. ff. de seruit. urba. ꝑdi. l. foramen. ff. de aqua quoti. ⁊ est. l. j. ſ. q̄s autem. ⁊ fluuius dī cōtinue: qui quandoq̄s exaresc̄it. ff. de flu. l. j. j. respōso.

Verba debent intelligi ciuiliter.

m ¶ Pro tuis. ꝫ. de cle. nō resi. ex pte. ⁊ fi egrotaret seruire itelligit. ff. de sta. lib. cū heres. ſ. stichus. Nec sumo ita amare xp̄m: q̄ntū pro suis ꝓprijs iterdū possit abesse. (ADDITIO. Idē Arch. qui tñ signat ꝫ. ꝫ. eo. lib. de elec. fi postq̄. H. j. nō soluit. Tu dic q̄ illud spectale no. ꝓpter eius absentiā ꝓtelet vacatione ⁊c. Joā. an.)

Glo. seq. soluit duo dubia.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Ad hoc. ff. eo. lib. de ꝓben. ꝑtit. j. ꝛ. ff. ri. sicut inter ꝑpter sua ꝑpa negocia differre pōt ꝛ dimittē. (ADDITIO. Doc melius intelligas per no. ff. de vo. sup. hīc. in. 1ᵍ. glo. Joan. and.) causam. ff. de iudi. ſi longius.

¶ Glo. seq. Primo ꝓtinuat rubricā. Scdo ad ſtitutionē opponit ꝛ duplr soluit. Tertio per modū summe de regula querit quinq; ꝛ de ſure tria.

NOn est nouum vt aliq̄bus spāliter enumeratio generalis clausula subsequāt que ofa cōprehendat: vt. xliii. dist. per totum. xvij. q. v. de occidendis. ff. de ꝓba. quonia cōtra falsam. ff. eo. lib. de ꝓcura. qui ad agendū. ff. ad. l. aquil. ſi puto seruū. §. inquit lex. in fi. C. de sacrosanc. ec. l. ſi aliī. Idcirco ꝑt rubricas supapositas: quedā suas mās turis regulas cōprehendūt: ponitur hic rubrica ſi aliis ad materias vnius fas. de regu. iur.

Si querā quare in huiusmodi cōpilationis non posuit Bonifacius hāc rubricā cum sepe fuerit ita cā ſi aliis accidis postmodū ſpēbus: vt. ff. de ꝓba. cū rubricis seq. ꝛ de reb. ec. nō alie. cuz rubricis seq. de reg. cuz rubricis seq. ff. de seruī. cum rubricis seq̄ntibus? Posset dari coloratiua rſio: q; que vltimo dicunt melius memorie cōmēdātur. de ꝑse. vi. q. liquido. Est aūt vera solutio: ideo hāc ordinez obſuauit vt ostenderet suo nō sumi ex regula: sed regulā ex ture: ſi enim a ꝓncipio posita fuisset: forsitan crederet aliquis q; suo sequeno regulas ex regulis sumeret. In fine tāmē ponitur vt appareat ex ture q̄s ꝓcessit regulas sumi. ff. eo. l. j. Addēdus est igitur ꝓmo quid sit regula: vnde dicat: qualr cōstituatur: ꝛ q̄s sit eius officium: ꝛ que ipsius sit potestas. Scdo videdus est q̄d sit tus: vnde dicatur: ꝛ q̄o hic sumat. Tertio que sunt he turis regule singulr: ꝛ clare eas ꝑsequdo videbimus: taz turis canonici q̄m turis ciuilis: quas in margine adiungemus.

Ultimate dicta melꝰ memorie cōmendantur.

Regula q̄ liter diffinitur.

¶ Circa ꝓmū regula ꝑm grāmaticos est multoz ſiūm correcto. Lex aūt describit regulā cā esse que rez que est breuiter enarrat. ff. eo. l. j. Di aūt regula: q; regit vel normaz recte viuēdi ꝓbet. ꝛ ab hac regula que dī nouma recte viuendi dī regularis. Di etiā regula: eo q; recte ducit nec abolsum vel altorsum trahit: quasi a rega vel regula: que idez est q̄s rectitudis forma. Sicut. n. per regulā nouit scriptor modū recte scribēdi: secator modū recte secandi: ꝛ sic de singulis: ita per has regulas modum recte iudicandi ꝛ cognoscimus. ad hoc. iij. di. regula. Est aūt regula latine idez q; canon grece. iij. di. canon. Et dī regula ꝓprie quasi regulariter vera: q̄uis patiatur exceptiones in se. Que autez ꝓtinēātur sub regula fuerūt opiniones: que no. ff. eo. l. j. ꝛ facit q̄d no. iij. di. regula. Subtilitatibus ſi circa hoc omissis: breuiter ꝛ grosso modo sic dico q; quo ad ꝑtem ꝑdoz que in ea ꝓferūtur. vlr: vel saltez indefinite affirmādo vel negando cōprehendit exceptiones. Alis nō diceretur exceptio: sicut ſi dicerez: oīs homo currit excepto equo tūc: hec enim non est exceptio: quia equus nō cōprehēdebatur sub illa ꝓpōne oīs hō: sed ſi dicerem: oīs hō currit excepto tūc: tūc ꝓpria est exceptio: q; ꝓpositio: oīs homo: bene cōprehendebat tūc. Tollit ergo tūlina ꝛtute exceptionis quo ad mām de qua fit sermo: vt. ſ. dicatur nō currere. Sic quo ad turis determinationem exceptio nō cōprehēditur sub regula: q; cōtraria ratio: ꝛ plus est in exceptiōe q̄m in regula. Hoc ergo operatur exceptio: vt illud q̄d alis sub ꝛbis regule cōprehēdebatur: ad determinationez regule exceptionis virtute tollatur. Cōstituitur aūt regula (vt. ff. dixi) per ꝛba que de sui nā oīa comprehendit. ſ. per signa vlia affirmatiua que oīa cōprehendunt. ff. eo. c. oīs reo. ꝛ. c. defleat. ff. eo. l. oīs diffinitio. ꝛ. l. oēs actiones. ꝛ. l. ola fere. ff. l. ola que. Item per verba negatiua que vlter negādo excludunt ola: vt. ſ. eo. nemo pōt. j. ꝛ. q. ꝛ. j. eo. nullus. j. et. ff. ff. eo. l. nemo. ꝛ. l. nullus. Itē per ꝛba indefinita que simpliciter ꝓlata equipollent vūbis. xlv. dist. c. j. ff. de ꝓbatic.

Regula q̄ que verba ꝓstituāt.

Exceptiones an ſi regula cōtinēātur.

q; circa. C. de here. ven. l. vlti. Et ideo oēs regule patiūs exceptis traduntur per figna indefinita affirmatiua vel negatiua: vt. ff. eo. ꝛ. j. eo. ꝛ. ff. eo. ti. satis apparet. Officiū autē regule est plures similes casus simul tungere clauo rōnis: vt. ff. c. ti. l. j. Que sit potestas regule: an. ſ. ꝓstituat ius de nouo: an antiquuz recitet dubitat. Et vſ q; ius de nouo nunq̄ ꝓstituat q̄s ſure ꝛ ipso facto ꝓbat ſure. ff. eo. l. j. facto. q; in octuaginta octo regulis ſra positis nō est vna etiā solā inuenire: que ius de nouo ꝓstituat: vt in ꝓsecutione patebit. Ecōtra vſ: q; regula catoniana de nouo statuit q̄ legata que sunt inutilia: rōne legātis tūs vel rōne legātis ꝛ legatarij: vel legatarij ꝛ eius a quo legatū est ꝑstādum: vel rōne rei tūs: vel mixta rōne rei legate ꝛ ꝑsone legatarij tractu tpis nō ꝓstituant. ſ. etiaz ſi cā specimēti remoueat. ff. de reg. cato. l. j. in pn. ff. de legi. j. ꝛ. l. cetera. §. j. ff. tūa regula ꝓstituit ius de nouo. Ad hec facilit ſalūta tura: in qb⁹ papa iudicat ex regulis: vt. ff. de ꝓbi. c. ſi. ꝛ de rescrip. c. j. ꝛ. c. ꝑsidonalio. de iudi. nouit. ff. de sopē. ſi diligēti. de fi. iuſtr. Iter dilectos. ad fi. ꝛ de ꝑsumptionibus. de excep. cuz venerabilis. de reg. ad applicam. de ꝓban. ꝛ assi. c. vlt. cuz mille fiūb⁹. Et q̄bus videt. q; ius ſmā ex regula. Subtilr dixerūt doctores q; tres spēs casuz est ꝓsiderare. Quida sunt taz determinati: ꝛ in illis regula nō ꝓstituit ius: q; inuenit iam ꝓstitutū. Itez sunt q̄da exceptā a legis determinatione: ꝛ in illis fit regula non ꝓstituit ius: q; nō claudūtur sub regule determinatione. Quida sunt in q̄bus est eadē equitas: que est in casibus a ture determinatis: nec tū reputūtur in ture positi: ꝛ in illis regula facit ius ꝓpter idēntitatez rōnis nō patentis sub ſtiuz casui esse diuīsum. Aptius dici posset: q; aut ꝓstituto turis ꝓcedit traditione regule: ꝛ regula de ture iam ꝓstituto quasi materiatū de mā ꝓducit: ꝛ tunc ꝓpe habet locū distinctio ꝓdicto⁹ casuū: vt. vz. in iam determinatis ꝛ exceptis nō faciat ius: in non determinatis in q̄bus est eadē ratio: ius ꝓstituat: sed vbi non est ius ꝓstitutū ante regule dispōnez: sed inuentur sola simplex tradītio regule: tunc ipsa regula est ius vel turis ꝓstitutio: ꝛ nō ab alio: sed a ꝓstituēte ꝓcedit: ꝛ ita pōt intelligi ꝓdicta lex ꝓma. de reg. cato. ꝓbatur B satis per antiquas regulas. ff. eo. tī. quas vltare ſspecta esset inuenire ꝓcessisse in ris traditione. Unde s. ꝓ maiori pte q; vbi sunt decre. Alexā. iij. sunt ꝓme in titulis: maxime post cōcilia antiqua. de offi. vica. cum duab⁹ rubricis seq. vt. ff. de rescrip. de rem. cuz duabus rubricis seq. de his que vi metus cā fi. enim duabus seq. de dolo ꝛ ꝓtu. cum duabus seq. ꝛ multis alīs: ꝛ tamē oēs regule. ff. eo. ti. ꝑcesserunt Alexā. iij. excepta vlti. que fuit Lucē. iij. qui ipm secutus est: vt ex chronica ꝛ decretalū ordinatione satis apparet. Si igit ꝓma regula. ff. eo. ti. exꝑplificetur per decre. ff. de sopē. preterea. j. Sed a per decretalem. ꝛ ſi cōnes. de ſymo. Tertia per decre. de voto. magne. ꝛ sic de singulis: dico q; regule ille dicta ture ꝑcesserāt: vnde regulaꝝ dispositio nō potuit ex ipsis turibus sumi que nēdum erāt: imo potius videtur determinatio ſpoaz turium facta per regulas. Ad hoc facilit oēs ille decretales supius allegate in quibus papa: nūtiat per regulas. Ego tū nō recedo a verbis legis: ꝛ dico q; per regulā nō statuitur ius: ſy ex ture sumit regula: als nō video quō posset dici regula turis. Sic. n. in regula ligni vel ferri: necesse est illas mās ꝓuenire: ligni. ſ. vl ferri: ad B q; disponat ex eis regula: sic in regula turis: necesse est ius q̄s est ibi mā ꝓuenisse: ad B vt regula possit inde dispōni: ꝛ tūc ꝓpe logī dicēdo de regulis turis: als dicere debuisset de iure regulaꝝ. Et ſsticat q; in casibus nō exꝑssis a ture: vbi est ratio ſsilis regula facit ius: hoc est sine regula aliqua per ſura que B volunt. de rescrip. iter ceteras. de trāſla. inter copalia. ff. de legi. nō possunt. cuz ſi. Et ſi obijciatur de regula catoniana: dico q; nō ꝓprie dicit regula: nec inter regulas ponitur. ff.

Regle officium q̄s sit.

Regula an constituat ius de nouo.

Casus sūt tripliceꝝ. Regle turis. ff. B

Bona fides nō patit: vt bis dicetur.

Regle ex ture sumi tur.

Ius idem est q̄s rē.

eo. tit. Et ſi dicat q; aliq̄e regule ꝑcessisse videant turis expressaz traditionē: dico q; ius q̄s est idē q̄s rō: vt. j. dī. cōsuetudo. ix. dī. sana gppe. ad exordio rōnalis creature ꝑcesserat. v. dī. in ꝓn. vel saltē dispōne ꝑcedentis regulam ius ꝑcessit: videno. n. foūlatoꝛ regule sic esse debere de iure q̄s in ea? saltē mēte fecebat: formauit regulā. al legat tamen regula pro iure: nō tam ex ouīgle q̄m ex forma: ꝛ potior est eius cā pro qua facit regula: hz enī aduersarius necesse ostēdere rōnē quare in illo casu regula non loquat. ꝛ facit q̄s dicā. j. eo. ettle. Ad sedm quo ꝛrīl q̄d sit ius: ꝛ vnde dicat: ꝛ q̄o hic sumat: dicēdū est breuiter q; ius est aro boni ꝛ equi ꝛc. ff. de iust. ꝛ iu. in pri. ꝛ dicit a institia vt ibi ꝛ. ff. de verb. sig. ius aūt. q̄m sūmū in rebꝰ domi est colere. xij. q. j. cū duobus. Ius aūt est q̄dā le nomē hīs multas spēs. j. di. ius gnale. cuius spēs dicit duas ꝛ subdiuidas: vt ibi per totū. ꝛ. ff. de iust. ꝛ iu. p totū. Sumit aūt hic pro nro iure canonico: non ault ꝓ iure ciuili: vt ꝓbat. j. eo. in sedā regula que de iure ciuili: nō ꝑcedit: q; dic vt ibi dicam. Tertio aūt ordinate has regulas est videre: ꝛ primo pmā. Regule. j.

Ius quid sit: vñ dicat: ꝛ q̄o sumit.

Bifitiz mōdis capit.

Instō qd dicat.

Instō est triplex.

Presentatio qd sit.

Instō qd dicitur.

Collatio quid sit.

¶ Rubrica de regulis iuris.

BOnifacius octauus. Beneficium ecclesiasticū

Beneficiuz. ¶ Casus in hac regula pōt figurari ꝓ c. ſi quis vehemēpo. xvj. q. vij. Et ꝓmo in actore. Cuz ego actor tenuissem aliq̄s beneficia per spatiū decē vel vigīti annoz: eccidi a possessione mei beneficij: feci te notum possessorē quintre cōi iudice cōpetente intentādo petitorili: videlz q; illud beneficium ad me pertinebat ꝛ spectabat: ꝛre petebā ꝛ supplicabā ꝛ regrebaz vt iudex cōpelleret te ad restituendū mihi beneficia vna cū fructibus: tu possessor negasti ꝛtenta in meo libello: ad ꝓbandū intentionē meā super meo libello ꝓduri aliquos testes qui testes iurati deposuerūt q; tenui illud officiuz quiete ꝛ pacifice per decē viginti vel triginta annos: tamē de collatione vel institutione nihil dicit: sed deponunt solū q; viderunt me illud beneficiū possedisse per. x. xx. vel. xxx. annos: vtrū illud sufficiat ad ꝓbādū q; beneficiū est meū. Ridet q; beneficia ecclesiasticum nō pōt licite fine institutione canonica obtineri. Uel tu reo ponamus sic casum. Ego tenui aliq̄s beneficia per. xx. vel. xxx. annos: q̄az aliud virtute noue collationis ꝛ institutionis fecit me ꝓuenire cōā iudice cōpetēte: ꝛ fecit fidez de sua canonica institutione. Ego aūt allego ꝛ dico q; tenui illud beneficiū per spatiū. xxx. annoz pacifice ꝛ quiete: ꝛ sic ꝑscripsi q̄uis nō sim canonice institutus: vtꝛ bene dicā? Certe nō: q; nō sufficit detentio beneficij sine canonica institutione. Sed hodie emanauit ꝑstitū basilien. in quo cauet q; ſi quis per triennū possederit beneficium ecclesiasticum pacifice ꝛ quiete pōt se defendere contra quēcūq; q̄uis nō ostendat de canonica institutione.

¶ Pro expeditione glo. querit: qualiter hic accipit beneficiū. Dicendū q; beneficiū in iure accipit multis modis. Nam aliquotiens appellatione beneficij ventūt sim plicia beneficia: vt capellanie: aliquotiens appellatione beneficij ventūt oīa beneficia ecclesiastica. Et dicit glo. q; beneficiū hic accipit large pro quocūq; beneficio ecclesiastico: ꝛ sic q̄cūq; bifitiū siue sit simplex siue aliud non pōt obtineri sine canonica institutione. q̄d verū est q̄ſi illud beneficiū habeat in titulū: secus ſi nō haberetur in titulo. Nā prebenda aliqua. ſ. grossum aliq̄d assignat paruulis: aliq̄ſi ꝓ laicis vt pulsatoribus campane: ꝛ in illis nō requirit canonica institutio. Sed q; hic fit mentio de institutione: querit q̄d dicat institutio? Ridet q; institutio est canonicū ius in beneficio ecclesiastico obtinere. Sed querit ad quē ꝑtineat institutio? Ridet glo. q; de iure cōmuni pertinet ad epm in. c. cōgruerente. ff. de offi. ordi. li an. Glo. opponit de. c. ad hoc. ff. de offi. archi. in an. vbi institutio pertinet ad archidiaconū. Dicendus q; tripler est institutio. Quedā est institutio titule collatiua. Alia est institutio auctorizabilis quo ad cōmissionez cure alarū. Alia est institutio realis ꝛ actualis: que vocat inuestitura vel inductio in possessionē realē ꝛ corporalē. Dne ꝓme pertinent ad epm: sed tertia pertinet ad archidiaconū: q; q̄ſ epūs instituit aliquē dī mandare archidiacono vt illū inducat ꝛ ponat in possessionē corporalē. Postea querit glo. an sit dīa iter institutionē collationē ꝛ presentationez? Rñ. q; sic. Unde presentatio dī illa: per quā nō ꝑterf aliq̄s ius in beneficio ecclesiastico sed solū a patrono presentat persona idonea: ꝛ illud q̄s patronus facit dī presentatio. Institutio ꝓ stricte sūpta dicit onplr: videlz cū aliq̄s instituit per diocesanū ad presentationē patroni: ꝛ sic epūs institutōs dat titulum in beneficio. alio mō accipit ꝓ ꝓmatiōe q̄ſi supior ꝓmat electū. Collatio aūt dī q̄e sit de bifitio nō ꝓpriato: q̄s spectat ad epm pleno iure sine ꝓtatione ꝓioꝝ.

¶ Ulterius ꝓ declaratione glo. querit: an ꝑsona bifitiū nō ꝓpriatū obtinens. opponit ꝛ ter. ꝛ vī q; bifitiū ecclīastlcū possit obtineri sine canonica institutione. c. cura. ti. de ꝛeq. in an. Glo. soluit. sic. Aut q̄s possidet beneficiū iure ꝓpietatis tamē ꝓprietario: aut iure administratiuo tamē administratoꝛ. In ꝓmo casu pōt acq̄rere beneficiū sine titulo: vt monasterīū percipit bona ꝛpalia bifitij facteda certā pensionē vicario ꝛpetuo. ſi possedit longo tpe sine titulo potuit ꝑscribere iure ꝓprietatis. In scdo aūt casu q̄ſi possidet bifitiuz tamē administratoꝛ nō pōt bifitiū acq̄rere sine titulo. Et ista ter. intelligitur de isto titulo administratiuo: qui nō pōt acq̄rī sine canonica institutione.

¶ Queritur insuper vtꝛ existēs in pacifica possessione beneficij teneat facere fidē de sua canonica institōne: vel vtꝛ sit defendēdus in sua pacifica possessione absq; eo q; ꝓbet q; fuit canonice istitut? ꝛ Rñ. q; ad istātia dyocesani cuius ī terest scire an possidēs bifitia possideat iuste absq; periculo alaꝛ: ꝛ ēt ad instātia subditoꝛ bifitiat ſi exigūt vt ipse faciat fidē de titulo administratiuo teneē facere fidē: sed nō ad instātia alicuiꝰ priuati ꝑtendētis ius in bifitio. Utrū ꝙs possit obtinē bifitiū ecclīasticū respectu turis possidēdi absq; eo q; ꝓbet canonicā istitutionē: vt ſi ꝙs dicat se possedisse ꝛ expulsum fuisse an sit necesse q; ꝓbet canonicā institōnē: Quidā dicūt q; sic per ſtrum. c. Ex quo seq̄t q; ꝙs nō pōt ꝓbare possessionē nisi ꝓbet titulū ꝛ institōnē. Et ille est in vtro repetēte vroꝛē: q; ls hō nō possit possidere: ſi cū titulo mīmonialī possidet: ſō ſi vir dicat possedisse vroꝛē ꝛ se spoliatū fuisse: nō admittit nisi ꝓbet mīmonialē ꝑcessisse. Sic in spūalibꝰ bifitijs doc. formāt ista. q. tn. c. licās. de rest. spo. ſ an. ꝛ sunt varij. Nā gdā dicit q; petēs restōnē bifitij tenet allegare ꝛ ꝓbare titulū. ſ. institōnē ꝛ collationē. Alij dicit q; nō tenet allegare nec ꝓbare titulū sed sufficit q; alio mō coloret sua possessionē. Alij bñt q; nō regrit q; coloret sua possessionē ſz sufficit ꝓbare q; ipse exercuit actꝰ ꝑtinētes tali bifitio: puta q; habuit ſtallum in choro ꝛ vocē in capl'o: ꝛ sic de alīs. Cōis ꝛcluso doctoꝝ ārigno. ſ. ꝛ dñoꝝ de rota (ls dñs Panor. recedat ab eoꝝm opinione) est q; ille q; agit possessorio pro recuperatione beneficij nō tenet de necessitate ꝓbare canonicā institutionē: sed tenet colorare suā possessionē vno de tribus modis. primo ꝓbando q; habuit possessionē illius beneficij auctoritate superioris: ꝛ nō per dictā institutionē: ſz per testes vel inſtrm: in quo ꝓtinet qualiter epūs mandauit alicui vt poneret me in actualē possessionē: vel q; intrauī possessionē scīēte superioꝛe: vl q; possedi lōgo tēpore. Alij dicebāt: q; tenebaꝝ allegare titulū. Sed Panor. ꝛz q; nō est necesse ꝓbare allegare nec colorare titulū predicto ca. licās. de resti. spo. in fi. illius ca. ꝛ. c. in licis. eo. ti.

Universidad de Deusto
Biblioteca

vbi dicit q predo vent etiã restituẽdus. Nã ex quo ga fuit spoliat[a] est restituẽdus: versũ vt dixi seruat[ur] q nõ admittit nisi colosuerit titulã altero de tribus modis.

¶ Oẽs glose hui[9] prime regule ponit exẽpla: z ius notã super regule rõne fundatã. Sed o notãt cãm in pscriptibilez: z de similibus remittũt. Tertio ponunt quadruplicẽ figniãtionẽ de-

In beneficijs nõ attẽdit possessio.

nõ potest[a] licite [b] sine institutione canonica obtineri[c].

nefich. Quarto qd sit instituere: z ad quez spectat: circa id duas obiectiones soluẽdo. Quinto de hac dictione/ põt: ponit ibi am inter affirmatiuã z negatiuã locutionem. Sexto signãt z soluũt tria ẽ la loquẽtia in ꝓpietate ecclesie: vel in ꝓuentib[9] tñ vel in iure eligẽdi. Septimo ad qõnẽ de clico a quo titulus petit arguit p z ẽ: z ponit duas optiones quas diffinguẽdo concordant.

¶ Pone casum per. c. xvj. q. vij. si go beneceps. ã. de instit. ex frequẽtib[9]. ff. de decu. l. herẽnius modestinus. Super rõne aũt huius regule fundat decretalis. ã. eo. li. de eo qui mit. in pos. ca. etsi qui. qz ꝓcedit cũ agit de beneficio ecclesiastico in absentia partis lite nõ cõtestata: nec fit missio in possessionẽ cã rei seruãde: q sic sine institutione canonica beneficiã obtineret. ꝓsideraẽ igit in beneficio canonica institutio nõ antiqua possessio: z sic nota casum in quo nõ currit prescriptio. idẽ est in mrimonio carnali. xxxij. q. v. q deo. ã. de cõsan. z affinit. nõ dz. idẽ l. alijs casib[9]. qui no. xvj. q. iij. clerici. z. ã. de prescripcijs nõ licẽat. Sumit aũt hic beneficiũ largo mõ: vt comprehendat dignitates personatus ecclesias oẽs cuz cura z sine cura: que cũ titulo habent. ff. j. q. iij. si go dator. ã. de ꝓcess. preben. nulla. ff. de ser. exportã. l. seruus. Sumit aũt interdũ stricte: vt distinguat a prebẽda. xij. q. ij. alienationes. de cõcess. prebẽ. ex parte. als includit prebendã j. q. iij. c. vlt. de verb. sig. tua. Alibi stricte sumit pro solis simplicibus beneficijs sine cura. ã. de preben. ca. vlti. z. ã. eo. titu. z lib. cũ in illo. z ibi ratio patet in lra.

Instituere qd sit.

¶ Cũ igit in beneficio quolibet regrat canonica institutio vt hic: videmus est qd sit istitutio. Institue aũt est ius canonicũ in ecclesia vel ecclẽastico beneficio tribuẽ.

(ADDITIO. Scienciã est q Dynus q nõ fuit canonista dicebat hanc glosam Ber. statl alleg. esse in decre. ex frequentib[9]. de instit. z de casu decre. gõez formabat. j. eo. indultũ. volens hanc regulã (q: prima erat) copiose glosare: sicut de prima filia patres familias facere cõsueuerunt: sed ꝓuulit ad sum. dosti. de institutio. z allgd vltra z ꝑtra ibi descripta subtilr posuit. Jo. an.) Q dic vt no. ã. de instit. auctoritate. z iure cõi ad eũm spectat xxij. q. vij. nullus. ofno. de here. etsi ex iniuncto. in fi. Non ob. de offi. archidiac. ad hoc. q institutio ibi sumit ꝓ investitura: z sic stellgat decre. de instit. cũ venissent. z qz ibi no. videt q etiã capl'm vacãte sede instituere possit. arg. vij. q. j. pontifices. de here. ad abolendã. ã. eo. lib. de tẽpo. ordi. cum nullus. Argu. ꝑtra. xxiij. dist. presbyteri. lxxj. dist. fraternitatez. ne sede vacan. c. ij. Dic vt no. ã. de maio. z obe. etsi olim. z terminat hoc. ã. eo. lib. de institu. ca. vno. Inter collationẽ aũt presentationẽ z institutionẽ magna est ꝺsa vt. ã. e. li. de ꝺb. etsi in illo. §. cũ aũt.

Collatio ꝓsentatio z istitutio differunt. Põt hbuz negatiue plati necessitatẽ l portat: sz affirmatiue non.

a ¶ Non põt. Dec dictio põt/negatiue posita vt hic necessitatẽ ꝓportat: cũ aũt affirmatiue ponit necessitatem nõ inducit. Ad ꝓmũ. ij. q. j. c. j. ã. de accu. de his. Ad secũdum. iij. q. iij. §. item in criminali. ver. potest. de preben. de multa. in fine. de appella. oblate. ad finem. ff. de arbit. quinettiam. z ideo dicit lex q verbum/potest/necessitatẽ non importat. ff. de offi. ꝓcõs. l. sepe. z. l. sequenti.

b ¶ Licite. Supabundat. id. n. dicimur posse qz licite possum[9]. xxij. q. j. faciat. vbi de multiplici potẽtia. z. ã. de rescrip. scitis tat[9]. p Ber. z Inno. de ꝓcess. prebẽ. accedẽs.

c ¶ Obtineri. Cõtradicit huic regule. ã. de iurepa. cũ ra. Sol. ibi nõ ꝓscribit ecclesia tanq beneficiũ: sed ei ꝓpietas. Itez necessitatio cã vel ꝓtatis vel cãe ꝓpensi obsequij sine canonica institutione possidet q ecclesiasticos ꝓuentus: nec ex eo canonicus vel beneficiat[9] ꝑte vi. xij. q. ij. quicũq. suffragio. xvj. q. j. possessiones. z q. iij. clerici. z. ca. si epõs. ã. & magistris: q. ñ. codẽ mõ rñdet ad. c. xxxij. di. si q vo

In istitutiõe canonica quatuor regũntur.

xij. q. j. q. i. dl. studeat. de cle. pug. in duel. Dericus. Item arg. ꝑtra. ã. de elec. z elec. potc. in gemeli. ã. de iurepa. cõsultationibus. vbi possessio dat ius eligẽdi z prescribendi. ã. de causa pos. cuz ecclesia. (ADDITIO. Dicebat Joã. mo. q ꝑtraria loquunt in potestate actua: ꝯ loquitur de passiua: z ista differunt. facit de cleri. excomma. si celebrat. ã. eo. lib. de elec. nullus. in prin. z ca. ex eo q. in fi. Joan. andre.) Sol. per possessionẽ acquiritur ius eligendi z presentandi: q ꝓcedit ex uostrio actibus. ff. de acquirẽ. possess. l. j. Institutio aũt ꝓcedit ex actib[9] aliorum: que ad hoc vt valeat debet esse canonica: vt ꝯ. In qua precipue quatuor regrunt. Primo q persona sit que instituere possit. xxj. q. vij. nullus. Secũdo q institutus. sit talis qui possit institui. de instit. cap. fi. q nõ laicus vt ibi: vel ipse idem instituendo. eo. titu. cap. vlti. Tertio q illius beneficij institutio ex iure ꝓpio vel devoluto vel delegato ad instituentem pertineat. eo. titu. capitu. iij. (ADDITIO. Unde ẽm Dy. vicarius epi[s] copi vel capitulũ vacante sede id non posset: q dic vt. ã. eo. lib. de offi. vica. cap. fi. de institu. capi. j. ne sede vacã. capi. vno. Joan. andre.) Quarto q seruẽt forma cõstitutionis illius. ã. eo. lib. de elec. capitu. vlti. (ADDITIO. Dic vt ibi no. in vltima glo. in cõfirmationibus enim locũ habet sed in collationibus nõ vt ibi. Item dat exemplum per decreta. ij. eo. titu. de elec. z per regulã actus hoc. eo. titu. Joan. andre.) Et no. q hec regula est in argumẽtũ cõtra clericũ qui est in quieta possessione beneficij sui: z petit ab eo titulus possessionis. i. institutto q teneatur illã ostẽdere: nam z libertas ecclesie: lz sit in quasi possessione libertatis: probat manumissionem sui. xij. q. j. cu. longinquitate. z. ca. sequẽ. z hoc ꝓbat decre. de ap. personas. in parte decisa: vbi de hoc per Laure. nam z possidens pro herede vel possessore cogit prodare titulum C. de petit. here. l. cogi. ad hoc facit qd no. de do. z contu. cõtingit. in glo. vltima circa medium. Jn cõtrarium videtur arg. xx. q. ij. que ꝓgenitores. ã. de rega. vidua. z in predicta. l. cogi. ij. q. v. §. j. z pro hoc facit qd no. Innoc. de procu. ex insinuatione. z Bersi. z Lompo. de rescrip. capitulũ. in glo. v. §. Item querit an executor. versi. sed ẽm hec. primam opinionem tenebant Mel. z Bersi. Jn per iura predicta. Joan. z Lau. no. c. distin. cõtra motem q clericus habens duo beneficia cogit dicere titulum: habẽti aũt vnũ solum sufficit possessionẽ ostẽdere. argu. ad hoc. ã. eod. lib. de prescrip. cap. j. z de offi. ordi. eo. lib. capi. ordinarij. (ADDITIO. Et ibi de hoc per Archidiaco. z lz plura ibi recitet omnia habẽtur per remissiones huius glo. tenet aũt q sequit in glo. cuz moderamine. q statim subdã. Joan. andre.) Dici potest primam partem veram: cum episcopus ex suo officio vult videre institutionem clerici. hoc ꝓbatur de preben. dilecto. vt ecclesia. beneficij. capi. vno. Secundam cum aliuo agit forte dicens se suo habere in prebenda. tunc actor quod asserueret cẽ. vj. q. vltima actor. z in prealleg. capl. vno. vt ecclesia benefi. z. C. de proba. actor. z hoc ꝓbatur ex his que no. Jnnocẽ. Bersi. z Lompo. in predictis glo. z per Dostien. z de hoc de symo. lz Dely. super ver. officij sui debitum.

(ADDITIO. Cuius verba posuit Archidiaco. in decre. ordinarij. Joan. andre.)

Regula. ij.

Possessor. ¶ Istud. c. hz duos ẽctl's ẽm duos modos pscriptionis tertij. nã quidã facit pactum post dictionem fidei: alij faciunt pactum post dictionem tpe. ¶ Pro ẽctl'o hui[9]. c. est ꝓsupponẽdus illud qd hz in gl. posita sup[9]. fidei. qualr h accipiat fides: z go dicat bone fidei possessor: et go male fidei possessor. Uel fides h accipit pro scientia: vt dicimus possessor male fidei. i. sciens et: vllo tpe nõ ꝓscribit. Quis aũt dicat bone fidei possessor: illud colligit ex. c. si go. xxxiij. q. ij. i. l. apud antiqõ. circa me. C. de fur. z si no cor. nã ille dr bone fidei possessor qui putat se dns rei quã possidet: z ignorat rem esse alienam: ecõtra xo is dr male fidei possessor. qui habet ꝓscientiam rei alienę.

Idem. Regula. ij.

¶ Casus ẽm ꝓmũ ẽctl'm sic figurat. vz. facẽdo punctũ post dictionez fidei. Ultgo titulus vẽdidit mihi rez que nõ erat sua: puta vinea: domũ: pratuz: vel aliquã aliã rem: sz erat cuiusdã alter[9]: z illaz mihi tradidit: ego emptor ab intitio dñi sciebã rem eẽ alterius: z nõ vẽdenẽ: z sic qñ res fuit apud me: sciebã illã esse alter[9]. Jz tñ nõ obstãte dett mihi illã rez p. xx. vel. xxx. an. elapso illo tpe: dns rei vẽdicauit sibi illã rez: z fecit me ꝓcunire petẽdo vt iudex declararet illã dns eẽ ist[9] rei: z me cõpelleret ad sibi restituẽdũ vna cũ fructib[9]. Ego aũt exceptiõẽ ꝓpono: q illã rez possederã p longi tpis. xx. p. xxx. annos: z q illo medio pscripserã. Ille repliccãdo ꝓpositt: q nõ poterã pscribere pg malã ꝑsez: qi sciebã rez eẽ alteni: z tibi ꝓdauit: quererit: gd iuris: vtrũ possiz me tueri pscriptione z Rñ. q nõ: etiã si longissimo tpe possedero: q possessor male fidei nõ pscribit vllo tpe suppleat: nec longissimo: q possessor male fidei est cõtinue in peccato mortali: z diuturnitas tpis nõ diminuit peccata: sed auget. c. fi. de pscrip. in antiqua.

¶ Alig facitũ pactuz post dictiõez tpe: z ẽm hãc ẽctl'm casus sic figurat. Titius vendidit mihi rem alienã: puta pratũ: vel vineã: putabã illã esse dñm tpe traditionis: in ista bona fide pseuerauí per magnuz tpis: sed nõ per totuz tpis pscriptionis: postea superuenit mala fides. i. scia rei alienę anteq̃ cõpleuissem pscriptionem: vtrũ possim pscribere: z Rñdet q nõ possum cõplere ynimodi pscriptionez: q̃ regrit q̃ habeam bonã fidez in omni tpe prescriptionis: naz male fidei possessor vllo tpe. i. qui in alij tempore pscriptionis habet malã fidem: non pscribit.

¶ Pro expeditiõe ẽme gl. vf q possessor male fidei possit pscribẽ longissimo tpe. z arguit de. i. cũ notissimi. C. de pscrip. xxx. vel. xl. an. ibi pscribit reo longissimo tpe: z cũ mala fide. Glo. facit vltaz iter tuo canonicũ z ciuile: z dicit q ꝓuũ ꝓcedit de iure ciuili: qd nõ habuit respectũ ad salutez animaz: sz ad bonũ cõe vtilitatez rat: z ideo cũ mala fide ꝓcedebat pscriptio longissimi tpis: sed tuo canonicũ habuit respectũ: nõ solũ ad bonũ cõe: sz etiã ad salutez aiarũ: nã subm scie iuris canonici est hõ virgibilis: nõ solũ in bonũ cõe: sz in deũ: z tuo canonicũ ꝑsideranti: q possidens cum mala fide est ꝯtinue in peccato mortali: z tãto aggranat petiti: quãto diutius sceleꝛe alaz detinet alligatã: ideo nolunt vt possessor male fidei possit pscribẽ. Sed vtrũ leges ciules sint correcte p tuas canonicas: glo. erodit mãz: vtrũ leges succũbãt canonib[9]: z B in terris spes. xxj: z Rñ. q vbi ꝓbat plenã afe: leges succũbũt canonib[9]: ideo leges ille sunt correcte: ita q est iudicandum ẽm tuos canonicas: z nõ ẽm leges: sed in mã nõ ꝓcernente plenius aie: leges sunt seruãde in foro suo: z tuo canonicũ in suo: nã papa non põt tollere leges quo ad iudicia sctare: nisi in hõ in quib[9] ꝓtt plenã afe: cum ptãtes sint distincte: vz. ecclesiastica a ꝓtate scl'ari. Ideo dicit Bar. q pscriptiones longissimi tpis: que ꝓcedũt ex sola negligentia nõ petentis z nõ ex facto possidentis: pscribunt cum mala fide: vtputa debeo tibi decẽ scuta ex aliq̃ scitu: nõ petis illa

Usucapio quid sit. Prescriptio qd sit.

decẽ scuta per spatiũ. xl. annoz: ista pscriptio currit cum mala fide: lz scias me esse debitoꝛẽ tuũ: ideo si postea sciaꝛ me conuenirí: potero me tueri pscriptione longissimi tpis: q ista pscriptio est ex sola negligẽtia tui creditoris: de qua in. c. fi. de pscrip. in anẽ. Utrũ in pscriptiõe regrat bona fides durante toto tpe pscriptois: an sufficiat hꝛe bonã fidez ab initio pscriptionis: lz postea sequat mala fides? Rñ. q in omni tpe pscriptionis regrit bona fides: vt est hic tex. ẽm vnã ꝑtem glo. xxxiij. q. iij. i. l. apud antiqõ. circa me. C. de fur. z si no cor. nã ille dr bone fidei possessor qui putat se dns rei quã possidet: z ignorat rem esse alienam: ecõtra xo is dr male fidei possessor: qui habet ꝓscientiam rei alienę.

¶ Casuo ẽm ꝓmũ ẽctl'm sic figurat. vz. facẽdo punctũ post dictionez fidei. Ultgo titulus vẽdidit mihi rez que nõ erat sua: puta vinea: domũ: pratuz: vel aliquã aliã rem: sz erat cuiusdã alter[9]: z illaz mihi tradidit: ego emptor ab intitio dñi sciebã rem eẽ alterius: z nõ vẽdenẽ: z sic qñ res fuit apud me: sciebã illã esse alter[9]. Jz tñ nõ obstãte dett mihi illã rez p. xx. vel. xxx. an. elapso illo tpe: dns rei vẽdicauit sibi illã rez: z fecit me ꝓcunire petẽdo vt iudex declararet illã dns eẽ ist[9] rei: z me cõpelleret ad sibi restituẽdũ vna cũ fructib[9]. Ego aũt exceptiõẽ ꝓpono: q illã rez possederã p longi tpis. xx. p. xxx. annos: z q illo medio pscripserã. Ille repliccãdo ꝓpositt: q nõ poterã pscribere pg malã ꝑsez: qi sciebã rez eẽ altenã

Universidad de Deusto
Biblioteca

qñ aliqs. Jo.an.) annoz. C. de ꝓscrip. lib. lib. p. aut. malefi. dict. In ꝓscriptione aūt. xxx. vel. xl. annoz nō regrit bona fides. xvj. q. iij. §. potest. ā. de ꝓscrip. vigilāti. C. de ꝓscrip. xxx. vel. xl. an. cuz notissimi: nīh velis dicere leges eē correctas per ꝑticu. decē. de ꝓscrip. c. vlt. vbi de hoc. qđ gdaz abbōrēt dicētes pa-
paz nō posse tollere leges nisi ḡ ad sinz sonuz. Alīs no dicit papam tndistincte:

Papa an possit tollere leges ciuiles.

quo ad vtrūq; foz posse leges tollere. De ẽ. x. di. ꝓstitutiones. de testa. cuz esses. In his aūt tenēo medīū credo q papa vbi nō habet tpale iurisdictionez nō possit tollere legē quo ad foz ciuilem. Illi in his in quib vertit piculū aīe: cuz ꝑtātes distincte sint. xvj. di. cum ad vey. x. di. qñ. vbi de hoc. z qui filij sint legit. cām. tj. In his aūt in quib piculū aīe ꝓtit quo ad vtrūq; foz tollit leges. ꝑbat hoc de ind. nouit. de ꝓscrip. c. vlt. z de sen. excō. innouim. nā in his leges sacroz canones imitari nō dignant. ā. de iudi. clerici. iuxta. vt nō intra. natu. col. vj. in aūt. vt clerici apud ꝓpios epos. §. si po ecclīasticū. ergo quo satis posset iferri. Idē de iure canonico circa hoc qđ de iure ciuili. Secundū est aūt q ꝑm nos nō solū ab initio: sed in qualibet ꝑte ꝓscriptionis oz scribēs etiā cōstere bonā fidez: vt hic z in pcez. In his aūt in quib etiā ꝑm leges regrebat bona fides sufficiebat ab initio bonā fidem agnouisse. (ADDITIO. Quemlibet dicāt leges. videt cuz a ꝑncipio legitime factū vt tiari nō debeat per illud supueniēs a quo nō poterat inchoari. ẓ. eo. factū legitime. ff. eo. ti. in ambiguis. §. nō est nouuz. Sol. vt dicit ibi Dy. regule ille loquunt in actibus pfectis: secus in inchoatis. tñ vt hic. z. ꝑbat sol. ꝑm cum. ff. de ꝛ. ob. si sub vna. §. j. z. l. plibus. z de seruit. l. ꝓo pte. de ser. rustī. ꝑdī. l. vlt. §. ḡcīgz. Joā. an.) vt in ꝑdī. §. pōt. z. l. cum notissimi. Si aūt quera de eo qui cōpleta ꝓscriptione incipit ꝑte malā fidem an teneaī rem restituere? Die vt no. xiiij. q. vj. c. j. z. xxxiij. q. ij. si ḡgo. z. ā. de ꝓscrip. vigilāti. Nō solū aūt in ꝓscriptione regrit bona fides vt hic: sz etiaz titulus. (ADDITIO. De ibi z an sit necesse saltez allegare titulū: z an in ꝓscribendo vsumfructū vel libtatez alterius fuituris sit titulus necessō. hic per Dy. Jo. an.) qui bet cām ꝓscribendi. De ibi. x. q. iij. qz. xvj. q. iij. dilectio. de ꝓscrip. si diligenti. Alīz. 2tra. ā. eo. ti. de quarta. z. c. ad aureo. z. c. vlt. vbi nō fit mētio de titu. Sol. Dic breuiter q si ius cōe: vel ꝑsumptio nō est 2tra possessorē. sufficit bona fides: alīs necesse est allegari titulus z ꝑbari nisi alleget ꝓscriptio tantū tpis: cuius ẓū nō fit memoria. ā. eo. lib. de ꝓscrip. c. j.

a Fidei. Multis modis sumit fides. qđ dic vt no. ā. de fide catho. in rubri. z. xxij. q. j. monet. Dic sumit ꝓ cōscientia. fic. xxvij. q. j. §. ex hīs. de ꝓscrip. c. vlt.

b Illo tpe. Pōt facere ꝑtinz ante z post: z sic habe duos intell's. Primus est q nulla antiqua diez possessio ẓ. ā. de ꝓscrip. vigilanti. Secūs q nullo tpe ꝓscriptionis debet agnoscere malam fidem. ā. eo. c. vlt.

(ADDITIO. Idem Dynus.)

Blo. seq. signat 2trarium: z dupl'r soluit. Secūs signat aliud in quo remittit. Tertio querit z remittit. Joā. an.

c Nō ꝓscribit. Si ergo possideno ꝓscientiā habet rei alienę nō ꝓscribit. Contra. xxj. q. iij. placuit: vt ḡcīgz. ā. de ꝓscrip. c. j. ibi ꝓscribit qui certo est rez esse alienā. Sol. Illud spāle in fauorem fidei catholice: sicut alia. ḡ. q. vij. si hereticus. ā. eo. lib. de here. c. j. z. iij. C. de epi. audito. l. nemo. cum sil. Preterea satis videt sua ꝓsciam purgasse

z bonā fidem agnoscere: qui verū dñm regnauit. arg. j. eo. scienti. cum suis ꝑcoi. z sic aūcte canonis excusaī. fic. ff. de nora. l. z ḡnaliter. Ubi susceptū qui scit seruū alienū: qui sibi ab alio bone fidei possessore fuerat datꝰ ꝓ nora: ex quo verus dñs regnauit non ram emēdare nō vult. Jtez cō-
tra. ā. de iure patro. cura. Solu. vt ibi. z xvj. q. iij. si sacerdotes. in ꝓma gl. vltra medīū. qđ etiaz vi-
det 2tra. Si querat qo dicatur bone fidei possessor: z ma-
le: Dic vt no. de ꝓscrip. si diligenti. in glo. penul.

tios appreat: qz vsus fuit. Ad id qđ minimum est redigē da sūma ē

(ADDITIO. Et hic per Dy. repetentem quo ad hoc qđ ibi no. Joan. andr.)

Regula. iij.

Sine possessione. Casus in hoc. c. figurat plurib⁹ modis. Et primo per. c. cām. de ꝓscrip. in antī. Unde sciendū q 2tra spāalia nō cadit in laicum: nec respectu hīdī: nec respectu possidēdi: hoc est: nec respectu ꝓpetatis: nec respectu possessionis: vt. c. massana. de elec. in antiqua. c. decernimus. de iudi. Secūdo est ꝑsupponēdum q ius decimādi est ius spirituale: z sic non cadit in laicum: lz fructus decimales sint res temporales.

Jdem. Regula. iij.

Jne possessione. Laicus in hoc. c. figurat plurib⁹ modis. Et primo per. c. cām. de ꝓscrip. in antī. Unde sciendū q 2tra spāalia nō cadit in laicum: nec respectu hīdī: nec respectu possidēdi: hoc est: nec respectu ꝓpetatis: nec respectu possessionis: vt. c. massana. de elec. in antiqua. c. decernimus. de iudi. Secūdo est ꝑsupponēdum q ius decimādi est ius spirituale: z sic non cadit in laicum: lz fructus decimales sint res temporales.

CASUS. Doc ꝑsuppōsito sic figurat. Quidaz laicus de facto emit ab epo ius decimādi ultra limites mee parrochie: z cum illo titulo peepit decimas cum bona fide: q credebat titulū valere. hoc facto ego rector feci illum ꝓcentri coīā iudice cōpetenti: z ꝓposui in meo libello q eram rector: talis eccīe z in ea fuerā canonice īstitutus: z q eram fundatꝰ de iure cōi hīdī z peipiendi decimas oīum fructuuz z crescentiū in mea parrochia: z q iudex ꝓdēnaret talem laicū ad restituendū mihi decimas ꝓ eis peceptas: z ad cessandū in futuro. Laicus cuz deberet rīdere meo libello excipiendo ꝓpossuit q illas decimas peceperat per. x. xx. xxx. z. xl. annos: z sic illas ꝓscripserat. Ego rector replicādo ꝓposui q ipe nō poterat ꝓscribere: nec possidere illas decimas ꝓpter incapacitatē: quia ius spāale nō cadebat in laicuz: querit nunqd hīs dicam: ita q nō obstāte detētione facti nō possit se tueri ꝑscriptione 2tra me: Ridet q laicus se non pōt tueri ꝓscriptione: q dictus laicus non habuit possessionē habētem admīniculuz iuris: z ꝑscriptio nō ꝓcedit sine possessione.

Regula. iiij.

Jne possessione. Casus in hoc. c. figurat plurib⁹ modis. Et primo per. c. cām. de ꝓscrip. in antī. Unde sciendū q 2tra spāalia nō cadit in laicum: nec respectu hīdī: nec respectu possidēdi: hoc est: nec respectu ꝓpetatis: nec respectu possessionis: vt. c. massana. de elec. in antiqua. c. decernimus. de iudi. Secūdo est ꝑsupponēdum q ius decimādi est ius spirituale: z sic non cadit in laicum: lz fructus decimales sint res temporales.

CASUS. Doc ꝑsuppōsito sic figurat. Quidaz laicus de facto emit ab epo ius decimādi ultra limites mee parrochie: z cum illo titulo peepit decimas cum bona fide: q credebat titulū valere. hoc facto ego rector feci illum ꝓcentri coīā iudice cōpetenti: z ꝓposui in meo libello q eram rector: talis eccīe z in ea fuerā canonice īstitutus: z q eram fundatꝰ de iure cōi hīdī z peipiendi decimas oīum fructuuz z crescentiū in mea parrochia: z q iudex ꝓdēnaret talem laicū ad restituendū mihi decimas ꝓ eis peceptas: z ad cessandū in futuro. Laicus cuz deberet rīdere meo libello excipiendo ꝓpossuit q illas decimas peceperat per. x. xx. xxx. z. xl. annos: z sic illas ꝓscripserat. Ego rector replicādo ꝓposui q ipe nō poterat ꝓscribere: nec possidere illas decimas ꝓpter incapacitatē: quia ius spāale nō cadebat in laicuz: querit nunqd hīs dicam: ita q nō obstāte detētione facti nō possit se tueri ꝓscriptione 2tra me: Ridet q laicus se non pōt tueri ꝓscriptione: q dictus laicus non habuit possessionē habētem admīniculuz iuris: z ꝑscriptio nō ꝓcedit sine possessione.

C Allo modo pōt figurari casus per. c. porro. xxvj. q. iij. l. qui in seruitute. ff. eo. Et ꝓmo per dictū. c. porro. Certū est q hereticus est incapax possessionis cuiuscūq; rei. l. ꝓpetatis z possessionis: z sic hereticus non pōt possidē: nīgd pōt ꝓscribere res quas apud se detinet bona fide: Ridet q nō: q ꝓscriptio nō ꝓcedit sine possessione: z cū hereticus nō possit possidere: ideo nō pōt ꝓscribē: vt in. l. qui in futuro. Certū est q ꝑuus nō pōt aliqd possidere noīe suo: sed oī possidere noīe dñi sui: ergo etiaz non pōt ꝓscribē. Jté secus si nō possidebat per ꝑuos: q: tunc nō posset ꝓscribē. Jté secus si nō possidebat per ꝑuos vel alios qb habet in ptāte: sed per scīpm possidebat ante captionez: q: tūc perdit possessionez: z sic nō posset ꝓscribere.

Possessio ē duplex.

C Pro expeditiōe ꝑme glo. ponit in ꝑbo sine possessione. Querit quotuplex est possessio: z Dicendū q duplex est possessio. Nā quedā est possessio que habet plurimuz iuris z modicū facti. Alīa est possessio que habet plurimuz facti z modicū iuris. Prima possessio est: vt illa que acqrit per ꝓcuratorē. c. cum nīs. ā. de ꝓcū. ꝑben. in antī. nam ista habet plurimū iuris z paruz facti: q: in ea plus opaī iuris ꝙ ꝓpositio ꝙ factū holo. Et illa possessio non parit cām vsucapiēdi: nīh iteruenerit factū nīm. i. ratam habuerimus. Alīa est possessio que habet plurimū facti z paz iuris: sicut illa que per nosmetipos acqrit. Et illa dī hīe plurimū iuris: que per seruos nīros nobis ignorātibus acqrit. Utrum ad ꝓscriptionē sufficiat possessio facti: vel regratur possessio iuris? Respōdeī q non sufficit possessio facti: que dī quasi pedum positio: sed regrit possessio iuris. i. q habeat admīniculuz iuris. i. q ꝓscribens sit capax possessionis: vt in ꝓmo exēplo dictuz est: videlz

Possessio nū: alia facti: alia iuris

Possessio ñ pedum positio.

de laico respectu iuris decimandi. Utrum ad hoc q quis possit ꝓscribere regratur q possideat ꝓtinuz per tēpus sufficiēs ad ꝓscriptionez: vel sufficiat possidē per interualla. lz nō ꝓtinuz: Dicēduz q possessio dz esse ꝓtinua per. x. xx. vel. xxx. annos: si regratur ad ꝓscriptiōez spāliz xxx. annoꝝ: ita q
non fiat continuatio tēporuz: z non intercucrit interruptio: que interruptio quādoq; fit nāliter per inūdationes aquaz qñ locus suis aquis inundat? z ista interruptio ꝓdest holdna: quoz interest. z pluribꝰ alīs modis pōt ista interruptio. Alīa est interruptio ciuilis: que qñq; fit per litez ꝓtestatā: qñq; fit per solā citationez. l. cuz notissimi. C. de ꝓscrip. xxx. vel. xl. annoz. Et ista interruptio ciuilis nō ꝓdest olbus quoz interest: sed ꝓdest interrūpenti z suis heredibꝰ: vt titius vēdidit mihi rem alienā: quā tñ credebā esse ꝓpriaz tūz z nō alienā: z sic habebā bonā fidem. Nōduz cōpleta ꝓscriptione: quidā nō dīis fecit me ꝓcentri z litez suis ꝓtestatꝰ: z sic interrupit mea ꝓscriptionem: ista interruptio nō ꝓficit vero dño: nec eius heredibus: sed solū interrūpenti. Utrū interrupta ꝓscriptione ciuiliter possit possessor ꝓscribere: dz tñ habeat bonaz fidem: lz incipiat titubare: an res fit sua vel petētio: vtrum ista mala fides ꝓdiat ꝓscriptiōez? Glo. videt q de iure ciuili solū fit interruptio ꝓscriptionis: sed si actor dimittat ꝓcessum: puta q renūciat instātie: z reus acceptat istam instātiā: vt in aūt. l. qui semel. C. qño z qñ iud. lis īstāntia sit extincta: tñ remanet effectꝰ vt non possit currere ꝓscriptio: z sic dz incipe ꝓscriptiōez de nouo: sed de iure canonico non pōt ꝓscribere: q incepit esse male fidei. Sed cōtra istā regulā arguit de. c. cum eccīa. de cā pos. z ꝓpte. Ubi dī q ꝑ suis eligēdi pōt ꝓscribi: z tñ non pōt possideri: q est incorpale: z res incorpales nō possidentur: ḡ male dī in regula nra: q sine possessione ꝓscriptio non ꝓcedit. Glo. metu contrarij subaudit ad tex. sine possess. vel quasi possess. Et lz sint incorporalia nō possideātur: tamē quasi possidentur: z in rebus incorporalibus habet locuz ficta possessio: que id operatur in rebus incorporalibus quod operatur vera possessio in incorporalibus.

Interruptio qualiter fit.

C Pro expeditiōe glo. ponit in ꝑbo. ꝓcedit. Videt q qs pōt ꝓscribere sine possessione. Et arguit sic. Capt⁹ ab hostibus nō possidet: q: possidetur ab alio: z qui possidetur nō possidet. l. qui in fultute. ff. eo. z tñ capt⁹ ab hostibus ꝓscribit. l. iusto. §. vlt. ff. de vsucap. Ridet glo. q: captus ab hostib⁹ nō possidet per se: sed si ante captionem ab hostib⁹ possidebat per ꝑuos suos: vel famulos: vel filios suos durante captiuitate possidet: z ipe reuertēs recuperat possessionez: z fingit ture postlimīnij nunqz pdidisse possessionez: eo q possidebat a tpe captionis: secus si tpe captionis nō possidebat per ꝑuos: q: tunc nō posset ꝓscribē. Jté secus si nō possidebat per ꝑuos vel alios qb habet in ptāte: sed per scīpm possidebat ante captionez: q: tūc perdit possessionez: z sic nō posset ꝓscribere.

C Glo. seq. dicit: vnde sumpta: z ponit et specificat exēpla. Secūdo de multiplici possessione remittit. Tertio tractat qualis possessio in ꝓscriptione regrat. Quarto: qūo possessio dz esse ꝓtinua. Quinto de quasi possessione.

a C Sine possessione. (ADDITIO. Nō ꝓcedit. Exponit Dy. idest nō inchoatur: lz qñq; inchoata sine possessione ꝓtinuetur ẓ. Joā. andr.) Dec regula sumpta est ex. l. ff. eo. ti. qui in futuro est. Per quā etiam pōt hic poni exēplum casus. z per. c. xvj. q. iij. porro. z. ā. de ꝓscrip. cām que. Seruus cum ab alio possideat non possidet: vt in ꝓmo casu. Hereticus z paganus: vt in secūdo. l. alienus turio: alia facti: alia iuris z facti: z hec interdum habet plurimū iuris z minimū facti: interdum ecōtra. qđ ꝓse-

quere: vt no. ā. de ꝓscr. ibi. cum nīs. z C. de acq. pos. l. j. vt ḡ currat ꝓscriptio dz quis possidere de facto z de iure. De facto planum est: q qui nō possidet non ꝓscribit: z dz possidere. ꝓpo nosse nō alteno: alīs ille ꝓscriberet cuius nole possideret. xvj. q. iij. clerici. de restī. spo. cuz ventum. In fi. de ꝓscrip. si diligenti. ff. de acq. pos. qđ meo. debet etiaz possidere de iure: q:

Regula. iiij.

Idem. ad ꝓscriptionez regrit ciuilis possessio. (ADDITIO. Prolixe tractat hic Dy. q ad ꝓscriptionē regrit ciuilis z nāl's possessio: vel ciuilis tñ. s. que alo retineat: lz nālis tñ nō sufficit: vbi alius ciuiliter possidet ẓ. qđ vide Joā. an.) videt q talis sit ꝑsona in quaz cadere possit hmōdi possessio: vt ꝑbatur per ista inducta in ꝑn. glo. Ad hoc etiā. xiij. q. j. in ꝑn. z qđ ibi no. z de ꝑba. ex ll's. in fi. ff. de vsucap. fine possessione. Hoc dico: q: laici de facto iterdum possident decimas z spāalia: vt no. Bartho. barbieri. xiij. q. j. in ptin. glo. magne. z in fi. Ad hoc. ā. eo. lib. de restī. spol. ad decimas. naz vt ibi ꝑz: aliud est posse decī aliud est legitime possidere. C Et no. q hec possessio facti dz esse ꝓtinua: q: si iterrūpatur possessio iterrupta est ꝓscriptio. xvj. q. iij. §. pōt. de ꝓscripē. illud. C. de ꝓscrip. xxx. vel. xl. an. cum notissimi. si tñ fiat interruptio ciuiliter: puta per litis ꝓtestatiōē ꝑm canones: videt q amodo nō currat ꝓscriptio: q: ꝑsumitur titubare z mala fidē hīe: sed leges que de mala fide nō curāt nouos quadraginta annos regrunt: vt in ꝑncto. §. potest. z hoc no. Joā. xvj. q. iij. c. j. C Et qđ dicit regula de possessione lī stellīgas vel de quasi possessiōe: q: incorpalia nō possidēntur: sed ẽ possidenē. ff. de vsuca. l. segl. §. si vtā ff. de acq. pos. l. iij. in ꝑn. z tñ ꝓscribūtur. ā. de cā pos. cum ecclia.

(ADDITIO. Jdē Dy. qui de hoc fomauit obiectionem. Ad hoc vltimum: quem vide. Joā. and.)

b C Prescriptio. Nec vsucapio. ff. de vsuca. l. iij. z. l. seq.

C Glo. se. ꝙmissa rōne regule ponit duas obliones legales quas soluit. In fi. obiicit de decī. ꝓtingit z triplr soī.

c C Nō ꝓcedit. Prescriptio est verbū iuris: par it enim actionem vel exceptionē ex tpe: z ex ea acgritur dñium: etiam directū ꝑm Mar. Joā. 2tra. de hoc. xvj. q. iij. §. porest. circa ꝑn. Usucapio autez est acquisitio dñij per ꝓtinuationez possessionis tpis lege diffinīti. ff. de vsucap. l. iij. Ex ḡbus satis ꝑz ratio regule que cōtrariū patitur de lege dicēte: q: captus ab hostibus vsucapit. ff. de vsucap. l. iusto. §. vlti. Et tñ nihil possidet cum ab alio possideatur. ff. de acquirē. possess. cum hercdes. §. in his. Sed lex.

Usucapio quid sit.

(ADDITIO. Idem Dy.) intelligit q vsucapit aliud quez habebat in ptāte tpe quo captus fuit: vnde rediens postlimīnio recuperat ptātez qua etiaz fictione videt cōtinuasse: z sic vsucapione dominiū questuisse: sed si per se possidebat perdit possessionē: z lz postlimīnio redeat: fictio postlimīnij non extēditur ad possessionē que cōstitit in facto: z sic nec ad vsucapionez que ex possessione ꝓcedit. ff. de cap. z postlimī. reuer. in bello. §. facte. et de vsucap. l. si is qui ꝓ emptore. vbi de hoc. Jté opponit ignorans possessionē nō querit cum animus sit de subditis. C. de acqui. pos. lz. ff. de acq. pos. l. lz. z. l. quēadmodū. Et tñ ignorās prescribit. ff. ꝓ. sol. l. ij. §. celsus. Sol.

(ADDITIO. Idez dicit hic Dy. Jgnorās per se possessionē nō querit: tñ bene pōt ignorās querere possessionez ministerio filij vel seruī: qđ habet in ptāte: vt in cōtrario: z sic vsucape vt ibi. C Jté opponit de decī. ā. eo. de do. z 2tu. ꝓtingit. Ibi. n. ꝓscribit annalter ille qui nō possidet. Sz pōt illuc dici spāle in odiū illius ꝓtumacis qui nō ꝑmittit actorē ingredī in possessionē ꝑm decretuz iudicis cū rei fuāde vel iam missuz expulit: ne sit melioris cōditionis ꝓtumax cū obediēs vt ibi. Nec debet stultū eē melioris cōditionis cū ꝓtt. xvj. q. j. legi. ā. eo. li. de ꝓbi.

cum qui beneficium.ff.qs vi aut clam.l.seruus. Uel alter tibi loquitur de quodaz tempore lapsu qs habet aliquem constituere possessoez tm: hic aũt loquitur de quodam tempore lapsu qs per prescriptionẽ inducit dominiũ: vt. ã.d.t.l. Et sic nõ obstat. Uel sic q canon fingit illuz possidẽ in odiũ illius contumacie: vt. ã.d.t.l.ad hoc.ff. de bo.auc.iudi.pos.

¶ Ignoto. Sepe enim iura fingũt ex eã qs non est.l.vi.seruũ. vbi de hoc.de trãsla.inter corpalia.C.de rei vxo.actiõ. l.vna.circa fin.z de hoc.ã.de spon.lo qui. Regula.IIII.

Peccatum non dimittitur. ¶ Istud capm potest intelligi de remissione peccati quo ad deum. Item quo ad ipsam ecclesiam: idest de absolutione facienda a sacerdote. Item potest intelligi de vitio realt:idest de vitio afficiente rem ipam:videlz de vitio furti z vitio violentie:ita q ista vitia reddũt rem furtiuaz:imprescriptibilem vel inusucapibilẽ. Et fm istã intellectũ potest figurari casus per.l.segtur.§.qs aũt.ff.de vsucap. Ponamus q titius furatus fuit mihi rem meam. Certũ est q illam rem ipe non potest vsucapere vupliciter cã. Primo:quia ipe titius habet malam fidem. Secdo:qz reo est furtiua: z affecta vitio furti. Sed quia iste fur rem ipam furtiuaz vendidit cuidaz bone fidei emptori:nõc emptor rem ipsam vendidit z tradidit alteri bone fidei:vtrum iste secũdus emptor possit rem vsucapere:ita q sit purgatũ vitiũ furti:attento q bona fides reperit in alienante:ez in illo cui est alienata. Respondeo q non:quia furtũ est vitium reale qd afficit rem furtiuam:z eam sequit quocũq; vadat:sicut lepra segtur leprosum. Nec purgat istud vitiuz nisi res fuerit restituta dño cui fuit subtracta:intantũ q ipm vitiũ reddit rem furtiuam inusucapibilem:qz donec fuerit purgatũ vitium furti non dimittit peccatum:idest vitiũ furti donec restituatur ablatũ:idest donec res furtiua fuerit restituta dño cui fuit subtracta. ¶ Secũdus altiũ intellectũ casus fit figuratur. Aliqn titius subtrahit rem alienam scienter:facta subtractione ipe forte ad cor rediens habuit displicẽtiam de huiusmodi peccato:z de illo fecit confessionẽ suo sacerdoti:tamen vult remanere in simplicibus cõtritione z cõfessione absq; satisfactione z restõne rei:ez habeat facultatem z possit rem ipam restituere:z petit impẽdi sibi bñficiũ absolutionis:verus suus sacerdos licite possit eum absoluere: Respõdeo q nõ:qz nõ dimittitur peccatũ ꝛc. ¶ Uel etiam potest intelligi:vtrũ sit dimissum peccatũ quo ad deum per solam displicẽtiam: Rñdet q non:qz non dimittit peccatũ nisi restituat ablatũ:qz est verum si ipe habeat facultatẽ restituendi.c.si res aliena.xiij.q.vj. Tertꝰ. ¶ Peccatũ ꝛc. ¶ fm primũ intellectũ. Nam peccatũ violentie z furti non purgatur per quascũq; manus ambulauerit nisi res furtiua restituatur dño cui fuerit subtracta.l.segtur.§.quod aũt.ff.de vsucap. Sed facta restõne dño:tunc dr purgatũ vitiũ. Uel fm alium intellectũ:peccatũ non dimittit: idest non debet dimitti a sacerdote per canonicã absolutionem nisi restituatur ablatũ.c.q̃q̃.ã.de vsur.sexto lib. Propriie aũt loquendo sacerdos peccatum non dimittit: sed solus deus:sed qz facit sacerdos est signũ q dimittitur a deo. Et dicit Panor.in.c.cuz tu.de vsur.in antiqua. Ubi dr q no debet admitti ad cõfessiones z absolutiones:ille ter.loquit copulatiue:ideo dicit Panor.q nõ debent impẽdi ista duo.s.confessio z absolutio copulatiue:sed põt tamen admitti ad confessionẽ:z si nolit facere non est absoluendus. Pro expeditione glo.queritur:que dicta est ter peccatũ/delictũ/z crimen: Respõdet q peccatũ consistit in faciẽdo:qz dr quoꝺ actus. Sed delictũ dicitur desertio boni:z dicitur delictũ quasi derelictum. Sed crimen est peccatuz graue accusatione z dãnatione dignũ:z dr illud qz potest duci in publicuz accusationem:z in foro cõtentioso potest punirl. ¶ Utruz sit verum indistincte q nõ dimittitur peccatũ nisi restituatur ablatũ:Respondeo q non:sed intelligit si subtractor habeat facultatez restituẽdi:sed si non habeat facultatẽ restituẽdi:qz est inopis:si habeat ppositũ restituendi dũ pueneriꝰ ad pinguiorem fortunam peccatũ ei remittitur.

¶ Sed qd:ponamus q res est perupta:z sic eam nõ põt restituere:qz fuit cõbustus liber suratus:vtrũ sarriplens liberet:vel vtrum teneaꝰ restituere estimationẽ:Rñdet glo.q si nõ habeat facultatez restituendi:q res est perupta:tenet restituere estimationez:ez res fit perempta sine culpa sua:qz eo ipso q subtrahit rem fuit in mora:z mora trahit ad se periculũ interitꝰ:z ideo tenebit solvere estimationem rei:secus si nõ possit restituere rem:negz estimationẽ ppter paupertatẽ. Sed vtruz ppter paupertatẽ fit olim liberatus:Rñdet cum distõne:an ipe sustinuit penam corporalẽ:q cum esset debitor ex maleficio:credit9 voluit vt ipe lucret in corpore:qz qs nõ admittit ad fitẽdum cessionez bonoz:si paro regrat vt puniat in corpore:z iudex illũ puntre debet corporaliter:z si postea perueniat ad pinguiorem fortunã nõ tenet satisfacere:secus si nõ sustinuit penas corpales:sed volatt creditor expectare pinguiorem fortunã. Uel est debitor ex ptractu:z tunc põt facere cessionez bonoz.l.j.C.de cess.bo.c.Odoardus. de solu.z cum pueneriꝰ ad pinguiorẽ fortunã tenet satisfacere. Alia glo.in §.restituat. Querit vtrũ ad dimissionem peccati regratur actualis z realis restitutio rei subtracte:ita q non sufficit obtinere remissionez ab illo qui facta est subtractio. Panor.formatꝰ istã questionẽ.c.cum tu.de vsuris.in antiq.z Dy.hic. Sed dicit glo.q nõ requirit realis siue actualis satisfactio:ez sufficit q alio modo satisfactat eis per realez z actualẽ restitutionẽ:z ideo sufficit si creditor remittat et liberaliter:et ponderãdum est verbuz liberaliter:secus ergo si ex toquereꝰ remissio per fraudez:vt factũ plurez:qui ita dicit:subtraxi tibi talẽ rem remittas si velis. Sed debet esse liberalis restitutio:vt si dicat:subtraxi tibi rem tuã:sum paratus tibi restituere:si alius dicat:bono vel remitto:ista restitutio dicit fieri liberaliter:z habetur pro actuali z realt restitutione. Et intelligitur q remissio gñaliꝰ pdest:nisi in casibus in ꝗbus quis nõ potest remittere:vt in suetibus allegatis in glo.in ꝗbus debet interuenire realis restitutio.

¶ Querit:cuius expensis debet mitti res subtracta ad eum cui est subtracta si non fit in eodem loco:

¶ Glo.non soluit:sed remittit ad notata in §.sed notã dñ.iij.q.j.sed Panor.in.c.cum tua.de vsuris.in antiqua. concludit:q si ille qui rem subtraxit se absentauit a loco: z rem secum trãstulit:tũc suis expẽsis rem debet mittere illi cui est subtracta:secus si ille cui facta est subtractio se absentasset a loco. Sed quaerit:cui est faciẽda restitutio tndebite subtractoꝝ:Rñdet q illi cui est facta subtractio vel eius heredibus:ita q nõ sufficeret si elargiretur pauperibus:nam facere elemosynã de alieno est spes furti:sed si nõ sint heredes debet dari pauperibus. Utrum sit verum indistincte q indebite subtracti debet restitui illi cui est subtractuz si sit presens:vel eius heredibus:si potest haberi copia sui vel heredum:z Respõdet glo.q quãdo in subtractione sit turpitudo ex parte subtrahẽtis tm: tũc est faciẽda restitutio illi cui res est subtracta:vel eius heredibus si possit haberi copia ipsoꝝ:sed si sit turpitudo ex parte vtriusq;:vt in eo qd qs est lucratus in ludo prohibito:qz ludens non potest licite retinere:nec restituere illi a quo lucratꝰ est:nunc debet illud erogare pauperibus. xiij.q.v.nõ sane. Uel ecclesie si illi facta est furtia.ã.de symonia.c.de hoc.in antiqua.

¶ Glo.sequens. Primo ponit exempla. Secũdo distinguit ista nomina. Tertio tractat qd ñ restituat non possit.

Peccatũ delictuz z crimẽ distinguit. Regule iuris Romũ litere. P

Pretor bonoꝝ possessorẽ hereditatis loco i ordine hꝫ.

¶ Peccatum nõ dimittit. ¶ ADDITIO. Dicit Jo.mo.q egtas huius regule pbat per doctrinã que datur de resolutione scti.C.qñ licet ab emp.re.l.j.z.ã.Joã. an.) Hic ponit pro regula verbũ Aug.qd habes.xiij.q. vj.c.j.z.ã.de vsur.cũ tu. Et per hoc potes ponere casum. p.l.ff. de vsucapio.

sequit.§.qd aũt.

¶ Et nota qd est peccatum:delictũ:z crimen. Inter peccatum z delictũ fm Aug.hec est differẽtia:qz peccatuz est idẽ qd peccatus actus.delictũ bo boni desertio:quasi derelictum.crimẽ bo est peccatũ graue accusatione z dãnatione dignissimũ.l.xxij.dj.c.j.in fi.de hoc no.de pe.dj.ij.peccatũ. ¶ ADDITIO. distin.iij.ille rer.ad fi.z de hoc.C.si aduer.delic.super rubrica:al's.l.j.Joã.an.) Qd aũt dicit in hac regula vertũ intelligas si illud ablatum restituat põt:vt in predictis turibus. si aũt restituat nõ põt restituet eius estimatio:etiã si res illa casu perierit sine culpa sua:qz in ipso tustanti fuit in mora ad hoc.xvj.q.j. decime.ã.de cõmo.c.vno.C.de fur.subtracto. Si aũt nec estimationẽ põt soluere:qz euidenter est inopis:tunc bene dimittit peccatũ. ¶ ADDITIO. Et iuramentũ qd etiã de iure ciuili absolueretur:fm Dy.nõ ob.q persone difficultas nõ excusat debitorẽ.ff.de verbo.obli.cõtinuo. §.illud.z no.de iureiurã.breui.in prima glo.Joã. an.) remanet tamẽ obligatio:z si postea ad pinguiorem fortunã pueniret tenere t.argu.xxvj.qõ.vj.si quis.ã.de soln.odoardus.ff.de cessio.bo.l.to qui.

¶ Nota tñ q inopia q dr ex ꝺcto sufficit si bonis cedat. C.q bo.cede.posl.vlt.inopia q dr ex maleficio castigat sibi vꝫ.xij.q.ij.fraternitas.qd ergo.ã.dicit:q tenetur si peruenerit ad pinguiorem fortunã:verum dico si penaa corporalez passus non fuerit:als secus:vt no. Bernar. fm Lau.de homi.sicut dignũ.§.eos.in pin.in.tñ.glo.

¶ Glo.seq.ponit casum exceptũ. Secũdo dicit cui fieri debeat restitutio. Tertio querit remittit z soluit.

Restitutio cui fit faciẽda.

b ¶ Restituat. Qs dicit de restitutione:intelligas nisi ea cui faciẽda est restõ liberaliter remitteret. ¶ ADDITIO. Hoc intelligit Dy.cũ reo est restitutioni parata. sed tũc fingat restituta:z postea restituẽti donata.argu. ff.de dona.liter vt.z vro.l.nõ.§ fi.de iure dotl.l.vir ab eo.ff.si cer.pe.singularia.circa fi.z.ff.de solu.l.penulo.vl nõ remittit peccatũ ei qui restituere põt ppter rõnẽ que sequit in glo.multũ puto in his animi põderãdũ:nec tutũ puto illũ q gerit in mẽte nõ restituere remissione nõ facta. Jo.an.) qz satisfactũ intelligit qualitercũq; satisfactum.ff.g.mo.pig.vel hypo.sol.l.iterz liberat.in pn.ff.de accusa.si rẽ.§.satisfactũ.licet ppte verbis liberẽdo alias fit restituere aliud remittere.ff.de verb.sig.si cũ pretor.z l.plus est.z.l.restituere. Et qz dico de remissione:verum tenligo nisi in casib9 vbi remissio nõ liberat:vt.ã.de rescrip.eo.lib.c.statutũ.§.si gdẽ.z.ã.de cens.exigit.in fi.

¶ Restituto aũt ista facienda est ei a quo fuit extortũ vel eius heredibus si extant. xvij.dj.qñ.de vsu.cũ tu.C. de soln.multo. Cuius aute expensis mitti debeat ad eos si sint remoti.no.iij.qõ.j.§.sed notãdum.z in predic.decere.cum tu.z tene qd ibi no. Dostien.hic aute nõ extantibus soluetur pauperibus:vt ibi:z eis extantibus soluẽs nõ liberatur:qz omnis nõ remittitur ꝛc. xiij.q.v.forte.de iureiur.eam te.ff.de consti.pe.l.si ꝑo.z expressum est.de homi.sicut dignum.§.eos.z qd.ã.dicit.restituendum ei a quo fuit extortum:intelligẽ si fieri põt.si ho nescitur a quo:pone casum:de iude.ca.cum sit. pauperibus erogabitur prouidentia episcopi vt ibi. Item dico id verum cum turpitudo versatur ex parte recipientis tm.si ꝑo ex parte vtriusq;:z transfertur dominium:nec repetitio competit nec restituetur pauli:sed pauperib9 ero-

gabitur.xiij.q.v.nõ sane.vel ecclesie si sibi facta esset furtiua.ã.de symo.de hoc. Argu.xtra.ã.co.tit.venẽs. Sol. vt no.in predic.decre.de hoc.j.q.iij.si qs dator.vbi de b.

¶ Pone q supereset ille a quo extortũ:ecclesia excommunicat9 tñ est:nunqid et debeo restituere:Super hoc vide qd notaxr.q.vj.nos sanctorũ.z.ã.de bere.cap. vlt. Satis posset dici deponendum in eadem sacram.argu.

Regula.v.

Peccati pena non datur nisi correcto. Regule iuris Romũ litere. Ti

Ti ꝺ vult heres esse q ad alium trãsferre voluit he reditatez.

Tib ꝺ vi cepisse q ꝺ exceptoz remouet a petitõe.

Tib ꝺ cui qs plus ẽ lz:qz minꝰ ẽ nõ lucere.

Tiec exẽptorũ nec soleñt interpnatorũ cõuentõe gẽ fi mutãduz est: q̃uis obligatiõ cãe pactõe pfit mutari z ipso iure: z p pacti cõuẽti exceptionẽ: qa actionum modus vl lege:vl per pretorẽ introducꝰ pmutatoꝝ pactoꝝ9 non infirmat: nisi tũc cũ tu-

¶ Peccati venia. ¶ Presupponẽdum est q istud capitulum intelligit de venia culpe:nõ autem de vena pene que appellatur impunitas:quãtum ad penam tẽporalẽ imponendam in hoc seculo:qz dimittitur talis pena qñqz nõ correcto:vt in turibus allegatis in glo.

¶ CASUS. In hoc capio põt figurari per.c.vnicũ de scismaticis.eo.lib.z.q. quidã.de pen.z remiss.quidam ettius perpetrauit aliqd peccatũ:qz forte tenuit aliquaz concubinam:z tenet adhuc:tandẽ cõfessus fuit sacerdoti tale delictũ perpetrasse:nõ est correctus nec, emẽdat9 de crimine:qz nõ habet propositũ abstinẽdi se in futuro: queritur vtrũ ista confessio sit fructuosa:Rñdet q non: quãtum ad vitã eternam:qz peccati venia non datur nisi correcto. verũtamen quãtũcuqz appareat sacerdoti aliquem esse in peccato si velit confiteri non debet ei denegari cõfessio:vt in.ꝺ.c.q quidã.de pen.z remiss. Sed audita cõfessione debet eũ inducere ad debitã correctionẽ z propositũ nõ redeundi. Si aũt non possit eum inducere ad dimittendum peccatũ:nõ debet nec põt eũ absoluere:sed tamẽ debet sibi insũgere priam:que nõ erit sibi fructuosa quo ad vitam eternã:qm nõ est correctus sed est inimicus deꝰ:z non põt mereri quo ad vitam eternaz sed proficiet sibi ad multa bona:videlicet ad minuẽdum supplicium patiendũ. Item ad bona tẽporalia. Itẽ vt deus inducat eum ad veram penitentiã. Item qz demõ habebit minorem potestatẽ in eo ꝺ si esset vacuus omni bono. Itẽ vt ipse reddatur assuefactus in bono. Arguꝫ contra tertiũ de.c.denuaz.xiij.dj.vbi dicit q plures faciebãt magnos excessus circa vsus carnium in diebus ꝺnicis quadragesime:z eis videbat q nisi sacerẽt istos excessus nõ possent peragere tẽpus quadragesime:vnde plures iuerunt monitꝰ per superiorem:vt desisterent ab istis excessibus. Dicit ibi textus:q cum venia relinquat:z sic datur venia non correcto. Glo.respondet:q ibi accipitur venia pro impunitate:que est imponẽda in hoc seculo:z talis non datur nisi correcto propter scandalum cuitandum: sed venia culpe non dimittitur nisi correcto.

¶ Glo.sequens primo exemplificat regulam. Secundo istam declarat distinguendo ꝺplicẽ offensam. Tertio succesiue signat z soluit duo contraria. Quarto ratificat contrarium regule. Joan.andre.

¶ Peccati venia. Colligitur hec regula ex capitulo. xxiij.q.ij.legat.ã.co.lib.de scisma.c.vno.C.de here.manicheos.per que ponit casum. Ad huius autem regule euidentiam sciẽdum est ꝺbeꝫ:q peccator nõ solum ꝺlinquit in deum. ¶ ADDITIO. Dicit Jo.mo.q omne peccatũ cõmittitur in deũ:vt in psal:Tibi soli peccaui ppter qd

Universidad de Deusto
Biblioteca

ehoak pa-
etto inter
eos cõuē-
nit.

Nuptias nõ cõcubi
tus sz con
sensus fac.

Nihil taz
nãle. ẽ ẽ
eodez fine
qd qz dis-
soluere ꝙ
colligatã
ẽ. ideo ogz
ꝓb.ob.ꝙ-
bis tollit
mdi con-
sensuo ob
ligatio sz-
rio cõsen-
su vissolu-
tur.

Impossi-
bilitas ẽ
triplex. s.
iuris facti
et nature.

necessaria est ipsi remissio. Est ẽt necessaria peccãtis di-
spositio: scil actꝰ actuaz ꝺm Phm sunt in patiẽte dispo-
sitio: ꝺe⁹ ergo in venia peccati principale est agẽs istru
mẽtale. in hoc est nõ penitẽs: qz gra diuina ꝓuenit ẽ fit
ad tutor: ꝺei ꝺm Aplm. j. ad Cor. xij. inducit illud Augu:
Qui fecit te sine te
non iustificabit te sine te. sic soli contrito
datur venia. Jo. an.)
sed ẽt in ecclĩa. per
contritionẽ aũt que
ꝓ tritio vir⁹ vocat delet peccatũ quo ad deũ: z p pnaz
suscepta a sacerdote ostẽdit delẽtũ quo ad ecclesiam. de
hoc. de pe. ꝺt. j. per totũ: sz tñ per ꝓfessionẽ ꝺletũ fit quo
ad deũ: tñ adhuc de crimine accusari põt. xxvij. q. ij. ad-
monere. vbi de B. z de accu. de his: ad B. ff. de edil. edi. l.
qd fit fngitiuus. Si ergo semel ꝓfecit z penituit vltrius
nõ cogit̃ penitere: si in iudicio accusata absoluit vltr⁹
tus nõ poterit accusari nisi in casib⁹ no. ij. q. v. sz hoc ꝓ
pitii. z in ꝺcto c. de his. remissiones ergo que fiunt ab
ecclĩa ꝑ eleẽtis⁹ ad hospitale ꝑpontes ꝙ alia pia loca nõ
ꝓsunt nisi correctis. de gb⁹ ꝺic vt plene no. de pen. z re-
mi. q. aũt. Signat̃ Iriũ ad hãc regulã. iij. ꝺl. denicꝫ. ibi
eni ꝺr venia nõ correcto: sed ibi exponit venia. i. ipun-
tas: loquit̃ ergo hec regula de venia culpe non pene: qz
ꝓ dum ꝺicit peccati venia: ꝓp scãdalũ enī vtãdũ. iterꝺũ relinquunt peccata ipunita. l. vti. vt ꝓstimeret. xxiij.
q. iij. gdã. cũ si. ꝓo quolibet igit̃ mortali debet duplex
pena: eterna videl⁹ z tẽporalis. de pe. ꝺist. j. si peccatum
Dauid. venia tẽporalis iterꝺũ in hac vita ꝺr nõ correcto ex cã: z sic loquit̃ ꝛtrariũ. iterꝺũ sine cã. xxvij. q. j. si
qua. eterna aũt nõ: z hoc ꝺicit hec regula. Ité ꝛtra de pe.
z remi. q. quidã. z. c. officij. vbi datur penitẽtia non
correcto. Sed ꝺic q: ꝙ ibi ꝓpinat penitẽtia: nõ tamẽ ꝺr
remissio: z ideo penitẽtia illa inutilis ꝺicit̃ quo ad vitã
eternã. de pen. ꝺist. iij. ad finẽ. z ꝺistin. v. falsao.

¶ Merito ergo datur peccati venia correcto: qz correc-
tionẽ necessario ꝙz ꝺolor peccati precedere: nam ꝺicit
Augu. in canone. Quomodo gaudebis te fore correcti:
nisi te primo doleas fuisse peruersum: xxiij. q. vij. c. vlti.
Correctus autem vltrius peccator ꝺicendus non est. l.
ꝺist. scrtũ. xxxj. q. j. apud misericordem.

Nemo põt. ¶ Casus variat̃ multis modis ꝺm qz
multiplex est ipossibilitas: de gb⁹ ipossibilibus
vide in glo. Ponamus exẽplũ in ipossibilitate turis ꝺm
l. inter stipulantẽ. §. sacram. ff. de verb. ob. Aliqs titius
mihi stipulanti ꝓmisit dare rem sacrã: puta ecclesiã vel
calicẽ: certũ est q: istud est ipossibile: qz dare est accipiẽ
tis facere: z res sacra est in bonis dei: vtrũ valeat talis
stipulatio? Ridet qz nõ: qz est ipossibilis de iure: z ne-
mo põt ad ipossibile obligari: vel aliquis promisit mihi
liberti hoiem: an valeat talis promissio? Certe. nõ. Vel
ponamus exẽplũ in ipossibilitate facti. Aliqis ꝓmisit
trãsferre ecclesiã pietatẽ ad ciuitatem Parrhesi⁹ vel ad
alium locũ: talis ꝓmissio nõ valet: qz ꝓtinet ipossibilita
tem facti: vel aliquis promisit tangere celũ digito. talis
nõ est obligatus: qz istud est ipossibile: et si apponat pe
na nõ est obligatus nec ad ipossibilitatẽ nec ad penã.

¶ Glo. seq. ꝓmo ponit ois sumpta: z triplicẽ ipossibili-
tatẽ z cuiusq; exẽpla. Sed o ponit triplicẽ rõnez regule.
Tertio in gb⁹ locis hẽat. Quarto supplet de turpi.

a ¶ Nemo põt. (ADDITIO. Zintq; dabant ꝙsue.
Ultra posse meũ non ler me iustã coegit. Nec putat esse
reũ q totũ posse pegit.) hec regula sumpta est ex. l. ff. c.
ti. l. impossibilium. Scire debes q ipossibilitas ꝓprie tri-
plex est iuris z facti z nature. (ADDITIO. Joã. mo.
addit impossibile motus. de iureiu. quiquallis. ff. de cõ-
ꝺi. instit. filius. cõmunis impossibile includit naturaz z
motoꝛ: z facit qd ꝺixi in. c. si. de pac. in si. Jo. an.) De pri-

mia pone casum. litij. ꝺl. abbatꝫ. de pac. c. vlt. ff. de ꝺb. ob.
l. iter stipulantẽ. §. sacram. stipulatio enī rei sacre vel li
beri holo nõ tenet vt ibi. Desciꝺa ibidẽ z. ff. de ꝺb. ob. l.
generale. z. l. seq. nõ enī tenet. promissio: si id. ꝓmitto quod
ipossibile est de facto: vt montes alpinꝫ vltra mare de-
ferre. ff. o statulibe
ris. l. cuz pater. §. j.
Itez si ꝺare ꝓmitto
qd natura ꝺat est
impossibile vt solez

Regule iu-
ris. Rõm
litere. P
ꝺ enalia
tadicta se
mel acce
pta i here
ꝺes tran
mitti ꝓt.

Remo⁹ ꝓt ad ipole obli
gari⁹. I dem. Regula. vij.

lunã z stellas: vel facere qd natura est impossibile fieri
vt celsi ascẽdere vel digito tãgere. ff. de ꝺb. ob. l. si stipu-
ler. j. z. ij. rsio. Dubiꝰ aũt regule rõ satio ꝓz: qz ois obli-
gatio aut in ꝺando aut in factendo ꝙsistit. ff. de ꝺb. ob. l.
ij. in ꝓn. sed qz nõ est nec esse põt ꝺari vel fieri nõ põt: g
ibi ꝙstitui nequit obligatio. Ité obligatio actionẽ parit
ff. de pecu. ltcet. §. ea. sed qz nõ est nec cẽ põt: obligatio-
nem parere nõ põt: z sic nec actionẽ. Ité actio est ius pse
quẽdi in iudicio qd nobis ꝺebet. instit. de acti. ij. rsio. de-
bere aũt est ꝺe alio habere: sed qz nõ est nec esse põt de
alio haberi nõ põt: g ibi nõ acto: z sic nec obligatio.

(ADDITIO. Idẽ Jo. mo.) Nota tñ q hec regula lo
cũ hz in mrimonio: z vltimis volũtatibꝫ z singulis scti-
bus: in sentẽtijs z ꝓceptis. ff. que sen. fine ap. re. l. vlti. j. z
tij. rsio. in ꝓfessionibꝫ. ff. de iter. ac. l. in cõfessionibus. z
ad. l. aquil. l. inde neratius. §. vlt. no. §. de ꝓfec. c. vlti. Ité
in legibus. (ADDITIO. Idẽ Dy. hoc tractãs in mo
dum qõnio: z puto q canonẽ q sequit̃ intẽdebat allegare
ꝺum ꝺicit. vt in ca. cũcta. in ꝓn. decre. Jo. an.) z ꝙsti
tutionibꝰ que ꝺebẽt esse possibiles. iij. ꝺl. crit. Est tñ in
hoc ꝺiũa q ipossibilis ꝓditio apposita in scto vitiat cõ
tractũ: vt in pallegatis legib⁹. ff. de acti. z ob. l. nõ solnz.
z instit. de inutꝫ. stip. §. impossibilis. In testamẽtis tamẽ
z matrimonio ob ipsoꝝ fauorem habet̃ pro nõ adiecta.
(ADDITIO. Dixit̃ quidã Dy. quẽ hic vide. Jo. an.) de
ꝺl. ap. c. vl. vbi de B. z. C. de instit. z substit. l. rephendẽda.

¶ Et qz ꝺicit hec regula de ipossibili: intelligas etiã ꝙ ꝺe
turpi. z de ꝙ ꝺicã. j. c. nõ est obligatorium. z. c. in malis.

¶ Glo. seq. primo tractat de iuramẽto naturali obliga
tione z pene ꝓmissione. Secũda pars rectiẽ per qõnez
quã negatiue solubit ꝓter certum casum. Solutioni op-
ponit: z dupliciter rsidet: subdens optionem.

b ¶ Obligari. Etiã iuramẽto: qz temerarinz est. xxij. q.
iij. per totũ. z. §. de iureiu. sicut. §. de ap. qõni. nec obliga
tur etiã naturaliter. (ADDITIO. Idez Dy.) vnde ꝺicit
lex. ff. eo. titu. ipossibilium nulla est obligatio: vniuersale
igit negatiuũ oẽm obligationẽ venegat: nec cõmittitur
stipulatio pene ꝓmisse. ff. de verb. ob. l. si homo mortuꝰ.
(ADDITIO. Idẽ tenet ibi glo. z hic Dy. Joã. and.)
Nota ergo q si Bononie cõstitutus ꝓmittã centuz ho-
die rome nie ibi ꝺaturũ: qz impossibile est ꝓmissum nõ
nasci obligatio vt hic: z est expressum. instit. de verb.
ob. §. loca. hterũ in casu. ff. de verbo. ob. l. vlti. §. si inter
eos. l. qñ stipulator z promissor Bononi. cõstituti notifi-
cauerãt ꝺispensatoribus suis rome constitutis: stipula-
tionẽ eo die fore futurã: mãdans promissoꝛi suo ꝺispensa
tori vt solueret: z stipulato: suo vt reciperet ea die. Ar-
gu. ꝛtra. ꝺ. de dolo z ꝛtu. cum ꝺilecti. ff. de arbi. cellus. ff.
mãda. l. si mãdato. ij. §. Paulus rsidit. Dic solu. ibi ẽ vnũ
mandatũ duo possibilia cõtineno: z ideo ad vtrũq; ob-
ligat̃ z si deficiat primum tenet̃ ad sc̃m. hic aũt vna est
obligatio tñ z tota possibilis: vel ad minus ꝑmũ ipossi
bile ex quo segit̃ sc̃m. Preterea cõtract⁹ sunt voluntarij.
C. de acti. z ob. l. sicut. iudicia aũt redꝺit in mutuum. ff.
de verb. ob. inter stipulantẽ. §. j. z ob hoc etiã notanter dit
Bol. z Postil. in ꝺicta decre. cum ꝺilecti. q si inꝺet esset
aliquem eo ꝺie quo impossibile est cum comparere.
(ADDITIO. Idẽ vi si ẽ vꝺeo sertata. Jo. an.) qz nõ est
omnino

Remo põt. ¶ Casus in b. c. figurat̃ per
c. ij. ꝺe aucte z vsu pallio. Romanꝰ põtifex alicui
archiepo ꝙcessit pallium: qd est signe ornamẽtum assum-
ptuz de corpe: ꝺ est de altari beati Petri: qz ꝙsuetũ papa
ibi celebrare: z ꝺcto celebrat illud pallium est supra alta-
re: postea roma. pon. assumit illud pallium z tradit archi-
epo si est pño: vel nũtio si est absens. Ponamus qz papa
ꝺedit vni archiepo pallium: vtrũ suus successor possit eo
uti: vel vtrũ regatur qz successor obtineat aliud pallium:
R. si. ro. pon. qz cum illud ꝓsideꝛij sequat̃ psoni: z extin-
gnat cum psona: qz etiã archiepo sepelit̃ cuz isto pallio.
ideo regitur qz suus successor obtineat aliud pallium.

¶ Vel põt poni exẽplũ in viro qui habet ꝓsidium vt
nõ ꝓueniat a muliere ꝓo ꝺote: nisi ingẽtuz facere põt: ve-
puta xij mrimoniuz cum berta per ꝺba de ꝓsenti: z recep
ꝺotez ab ipa berta vt possem sustinere onera mrimonij:
postea solutũ fuit mrimoniuz: soluto mrimonio: mulier
vult repetere suã ꝺotem quã mihi ꝺedit. Certũ est qz nõ
sum ex cautelãdus ꝙlidum: qz habeo illud ꝓsidium vt nõ
ꝓueniar: nisi ingẽtuz facere possiuz: z ẽ ne cõpeliar egere.
Sed qd: vtrũ mei heredes habeant istud ꝓsidium. vz. vt
nõ ꝓueniant ꝙlidiuz: sed ꝺeducta rõne ne egeant: qz adi-
erunt hereditatẽ sine bñficio inuentarij: z Rñdetur qz he-
redes mei non habebunt istud ꝓsidiuz: qz ꝓsidium
ꝓsonale psonam segtur z extinguit cum persona.

Regule iu-
ris Rõm
litere. S
ẽtent pe
na ex ꝺell
cto ꝺifferẽ
bẽs tene-
ri non ꝺz:
ẽtg nec lu-
cri facere
si qd ex ea
re ad eum
ꝓuenisset.
Semp in
ꝺubijs be
nigniora
ꝓferenda
sunt.

¶ Glo. seq. Primo ꝺicit vnde sumpta: z ponit exempla.
Secũ ꝺicit regulã nõ pcedere in iure cõi: ꝙz bñficia re
scripto pacto z cõpromisso psonali. Tertio ꝺistinguit du
plex personale ꝓsidiuz ꝺicẽs qd de recall. Quarto ꝺicit
ꝓsidiuz ꝓtuo: qñqz extingui z remittit. Quinto suc-
cessiue figuat duo ꝛtraria: z vtrũ qz ꝺupliciter soluit.

a ¶ Priuilegium psonale. (ADDITIO. Bñ facte. Jo.
an. li. de ꝓsti. c. j. §. vlt. ibi. vbicũqz illi fuerint: vt ibi scri-
psi. Joã. an.) Hec regula sumpta est ex. l. ff. eo. l. ꝓsidia
quedã. z. l. in oibus causis. Pone casum. vij. q. j. petisti. de
anc. z vsu pal. c. ij. C. de legi. leges. in si. ad idez. ff. de ꝙsti.
ꝓn. l. j. in si. ff. de cẽsi. l. etatez. in si. z. ff. sol. ma. maritꝰ. z. l.
seq. vbi heres maritꝰ extraneus ꝺdenat̃ ꝙlidiuz: nõ habi
ta rõne ne egeat. (ADDITIO. De hoc. §. de do. inter vi
rum z vxoꝛ. c. j. Jo. an.) cuiz maritꝰ ꝺdenaret inẽtiuz facere
põt habita rõne ne egeat. Ité in psonali ꝓsidio qz ꝺa-
tur põt patrono z militi: vt ꝺdenent inquãtuz facere põt:
qz cum psona extinguit. ff. de re iudicꝫ. l. sunt qui in sc. z. l.
patronos. z. l. item miles. Et no. qz ꝺicit ꝓsidiuz: qz tuo
cõe ad vnam psonã ꝺirectuz ad oẽs extẽdit. ltz. ꝺi. mitra
mur. de re iudi. in causis. ff. de inr. z fac. ignoꝛ. l. regula. §.
vlti. Et idẽ in rescriptis ꝺirectis ad psonas: qz cuz psonis
extinguunt. §. de offi. dele. qñ. sic z pacta psonalia perso-
nas nõ trãsgrediant. §. de trãsa. decetero. z. c. veniens. ff.
de pac. iuris gẽtiuz. §. pactoz. z cõpromissum nõ extẽditur
ad hereꝺes nisi de ipsis cauerit. §. de arbi. c. vlt. ¶ Et in-
telligitur hec regula de ꝓsidio psonali. i. psone ꝙsito.

3. (ADDITIO. Ita qz psona sit prima cã ꝓsidij: vt in
ꝺicto exẽplo. Et sic sol. qz opponit. ff. de in ius voc. mino
ris ubi traht̃ ad hereꝺes. ff. de in ius voc. reli. l. nõ solũ. ff. de

3. de Sac. gla uii. Casum. in. l. marinus. d. solu. n.
24. cum segq. qui ate dcis limitatio.

Priuile-
gioꝝ alte
rius est ꝑsona-
le: alteri
reale.

Scum psona, I dem.
Emel ma- Regula. viij.

lino. l. iterꝺum. Et de vellejano qz etiaz trãsit ad here-
des. C. ad velleia. heredes. In his enim psona nõ est p-
xima z immediata causa ꝓsidiendi: sed lesio. z. Joã. and.)
Idez si esset psonale ex parte ꝓcẽtis: vt. ã. eo. lib. de re-
scrip. si gratiose. Priuilegioꝝ ergo aliud personale: aliud
reale: vt. ã. de ꝓsump. mandata. Si
aũt simplr ꝓcedan-
tur: an ꝺicãt psona
lia: an realia? Dic
vt no. xxv. q. ij. in sum. xvj. q. j. possessiones. z. ã. de instiẽ.
cum venissent. Et qz ꝺi hic qz priuilegiuz psonale extin-
guitur cum psona: intelligas. scil in realit: vt. l. extincta re
extinguatur priuilegiũ. xvj. q. vij. z hoc ꝺixi mus. de ꝙbo.
signi. abbate. in si. ff. qñ ꝺi. vsu. ee. l. vsufructu. Q. ꝺic ve-
rum quando ipe res vel loca: puta ecclia cuitas vel loca
alia sacra vel ꝓphana ꝺestruitur supertonis anctoritate
ꝺm Joã. z Lan. qui hoc no. in predicto. c. z hoc ꝺixi mus.
ad hoc. de ꝓcra. ꝺist. j. placuit. de no. ope. nũtia. c. ij. z in
ꝺcta. l. vsufructu. Nõ ergo vltrius vocãdus erit aliqs
clericus illius ecclie: vel mutꝫ ceps illius loci: si aũt de-
struatur ab hostibus retinet ofa sua ꝓsilegia z remanẽt
ibi clerici. xvj. q. j. pastoralis. xix. q. iij. qui semel. Idem si
auctoritate supioris trãsferat̃ ad aliuz locũ: vel aliꝰ vita-
tur. xvj. q. j. z ꝓis. z. c. seq. de relig. domi. qz monasteriuz.
ff. de strabẽ. empt. l. edẽ. ꝺm Innoc. qui ad hoc bene no-
ã. de no. ope. nũtia. c. ij. ¶ Sz hic ꝺicatur priuilegiũ. tũc
extinguit cum extinguit̃ persona: interdũ etiã ante extin-
guitur: vt cuz abutit̃ priuilegio: qz tũc meretur extingui.
xj. q. iij. priuilegiũ. Et in casibus ibi no. xxij. ꝺist. c. renouã
tes. z de cõsti. cum accessissent. z de priuile. accedẽtibus.
z de vecl. suggestum. Ad hoc aũt qd ꝺicit hic q priuile-
giuz sequit̃ psonaz cõtradicit. ã. de vsu pal. ex tuaz. Bol.
indeterminate ꝺcessum personã sequi ꝺcise: vt hic. Pri-
uilegium aũt vsu pallij cõcẽꝺit cum determinatione lo-
ci z tẽporis: z ideo extra locũ personã non segtur. Tenor
enim priuilegioꝝ attẽdendus est z seruãdus. ã. de priuile.
porro. z. c. recepimus. Vel ꝺic vt. j. ꝺicaz. Cõtra de priuil.
antiqua. xxj. ꝺist. denicꝫ. ff. de offi. pcõsu. l. vlti. vbi psen-
te matre minoꝛi nõ vtitur ꝓsidio. Sol. spãle est ob su-
pertonis reuerẽtiam. z ꝺic vt. ã. Vel ꝺic q segtur personã
semp habitu: ꝙz nõ actu. Sic est vbi ad tẽpus suspẽditur
iurisꝺictio. xxxj. ꝺist. si quis. Vel ob reuerentiã supertonis
ã. de offi. delega. volentes. Vel ob certam cãm. C. de cur-
sur. l. pe. §. j. de hoc ꝺicã. j. eo. qz alicui.

Remel malus. ¶ Casus in hoc. c. formatur multis
modis. Uno modo per. c. parnuli. xxij. q. v. hoc mo
do. Quidã titius fuit in aliqua cã. pductus in testez: qui
pductus iurauit deponere merã z purã veritatẽ sine fal-
sitate: postea deposuit falsum: z sic deieraut. Quo facto
in aliqua alia cã fuit in testem. pductus: fuit contra ipm
ꝓpositũ pro parte aduersa qz nõ erat admittẽdus ad fe-
rendum testimoniũ in illa cã: qz in quadã alia cã deieraꝛat:
z ꝓsumptio erat qz adhuc deieraret in ista causa:
an sit admittẽdus: Respõdet qz nõ: qz ex quo est suiectus
de periurio nõ est admittẽdus ad testimoniũ ferendum:
nec recipitur eius iuramentũ qz tendit ad suũ cõmodũ:
secus ad iuramẽtum oneris. Aliter modo põt figurari ca-
sus per. c. scribaz. de ꝓsump. in antiqua: qz capit̃ habet
duos iteillectus: vt ibi ꝺi. et per. c. nouit. de iudicꝫ. in antiq.
vbi ꝺr: si quis videat fratrẽ suũ in peccato: debet tre
ad eum z illũ monere ꝺm doctrinã euãgelicam. vnde lo-
tio exterioꝛ non delet maculã: sed interioꝛ: z appellamur
oẽs fratres: ideo ponamus qz video fratrẽ meum pecca-
tem: monui eum ꝺm qz ꝺicitur in ꝺicto. c. nouit. Ideo qz
mea monitio nõ proficit: sed effectiue deterioꝛ: vtrum te-
near eum amplius monere? Respõdet qz nõ: quia ex pri-

Universidad de Deusto
Biblioteca

ma monitione neglecta apparet q̃ fec̃ fuit negligẽt monitionem: vt dr̃ in dicto.c. scribam. fm vnũ intellectũ. ideo nõ tenet: cum amplius monere: qr ex quo semel malus ꝛ ꝑsumat: ꝑsumptio est q̃ adhuc erit malus: qr semel malus semper ꝑsumitur malus in eodẽ genere delicti: ꝛ hoc verum qñ quis fuit malus in fine actꝰ: qa qui fuit malus in aliquo actu: ꝛ tãdez se maxime conuertit: et fuit bonus in fine illius actus ꝑsumitur bonus. Nam qui exercuit actum bonum ꝑsumitur bonus: nisi faciat actum contrariũ: sed si fecerit actum cõtrarium ꝑsumitur malus: donec de emendatione appareat.

lus[a] semper præsumitur esse malus. Idem.

¶ Glo. seq. Primo ponit exẽpla. Dicit q̃ ista ꝑsumptio potest dici hominis facti ꝛ turis: sed non de iure: inter quos circa ꝑsumptionem duas remissiones: ꝛ cõuenit eis regulam subdit: vnde ꝓcedat ꝑsumptio. Tertio dat similẽ de pauperie: ꝛ remittit. Quarto dicit hanc ꝑsumptionem: quandoq; ad istos trahitur. Joan. and.

a ¶ Semel malus. (ADDITIO. Facit regula ad q̃nem de notario qui fecit vnum instrm̃ falsum: an valeant postea ꝓfecta per ipm̃: quam pont Hug. in Spec. de instrum. edic. §. restat. ver. qd si tabellio. Joã. and.) Pone casum in semel puro. xxij. q. v. paruuli. in semel cõtumace. ff. de ꝓbat. Scribam. In semel calũniante. ff. de accusa. l. ij. ad b. xxv. dr̃. vlti. ff. de elec. sup co. ff. de decurl. eos. Hic ergo ꝑsumitur eum qui semel malus fuit semper malũ esse: ꝛ potest hec dicti ꝑsumptio poni: qr contra hoc fic ꝑsumitur. Põt etiam dici ꝑsumptio facti: qr ex semel facto fic ꝑsumitur. Potest etiam dici ꝑsumptio iuris: qr ius fic ꝑsumit ex facto: vt hic vides ꝛ in turibus. ff. signatis. de quibus diuersis ꝑsumptionibus ꝓsequere: vt no. per Joã. l. dist. fertum. xlvij. dr̃. fraternitatẽ. per Bersi. de spon. is qui. per Accur. ff. qd̃ metus causa. l. nõ est verisimile. Dic ergo vides q̃ ꝑsumitur ex ꝑterito circa ꝓsens ꝛ futurus. Interdum ꝑsumitur ex ꝓsenti circa ꝑteritum: interdũ circa ꝓsens: interdũ circa futurum qd̃ ꝓsequere: vt no. xlviij. dist. multis. xxxiij. q. ij. cum per bellicam. de ꝑsump. scribant. ꝛ in ꝑdicto. c. is cui. l. ij ante vt. ff. dict. Dec posset dici ꝑsumptio iuris non est iuris ꝛ de iure: admittit enim ꝓbationem in cõtrariũ: ꝛ ꝓbato q̃ penituerit vlterius malus non dr̃. l. dr̃. ferrum. de cõse. dist. iij. c. ij. de rescrip. eam te. de testi. testimonium. ff. de edil. edic. q̃ ita. Salno eo qd dr̃. ff. de ꝓbre. ad abolẽdam. §. illoo quoq; ff. eo. lt. eo. xlvij. sup eo. Nota ergo q̃ qui semel fuit bonus vel malus semp ꝑsumitur bonus vel malus. lxj. dist. miramur. ꝛ. ff. de ꝑsumꝓ. mãdata. Et ꝓma facte quis ꝑsumitur bonus. xj. q. iij. in effectu. de ꝑsump. dudũ. ff. de leg. ij. cui⁹ pater. §. rogo. Qui aũt semel malus semp ꝑsumitur malus: vt hic. ꝛ. ff. de re mlt. l. nõ oẽs. §. a barbario. C. de suscepẽ. ꝛ archa. l. si aliqd. lib. x. ꝛ ꝓcedit hec ꝑsumptio: tum ex ꝑsumento natura corrupta: tum quia natura humana ꝓna est ad delicta. xxj. q. j. ois etas. in auẽ. de mona. §. si ꝛo hto. col.). Item in filĩ gallidet ꝑsumitur pauper: qr nudus natus fuit. xlvij. dr̃. sicut hi. C. de ꝓbat. l. ex ꝑsona. ff. de magistra. cõne. l. j. §. magistratus. vbi si ꝓbatur semel esse solutũ dr̃ adhuc idem ꝑsumitur: ꝛ sic intelligitur lex. ff. de ꝑsumꝓ. credi. l. si creditor. ce. in si.

Presumptionum: alia facti: alia turis.

Presumit̃ qs virtutibus plenꝰ ꝛ nõ diuitijs: ꝛ ãre.

¶ Queritur autez quare quis ꝑsumatur virtutibus plenus ꝛ nõ diuitijs. vide per Bersi. ꝛ Hostiẽ. de seru. c. vno. Et nota q̃ hec ꝑsumptio interdum transit ad filios: quia qui patrem sic similẽ tem habuit necessarius ꝑsumitur. Et ob hoc illegitimus non ꝓmouetur. lvj. dist. per totum. ꝛ metuitur crimen parẽtis in filio. vj. q. j. si qs cui⁹ ad hoc. ff. eo. lib. de hered. ꝑtatum. de scit. c. j. ad hoc. ff. de edil. edic. q̃ si nolit. alꝰ si seruus. §. qui mãcipia. Regula. IX.

Liber quintus

Retum. ¶ Casus põt figurari multis modis. Primo per. c. cum go. de sen. excõ. Allgo titius verberauit quendaz clericũ meum intimũ: non tamẽ meo nomine: postea scivi q̃ illum clericum verberauerat: illud mihi placuit in corde meo: ꝛ laudaui ꝛ ratificaui qd̃ fecerat: vtruz incurram sententiaz excõmunicationis? Certe nõ: quia nõ possum habere ratuz qd̃ nomine meo nõ est gestũ. Alio modo potest poni casus per. l. si pupilli. §. sed si ego. ff. de neg. gest. Filius meus existẽs in mea potestate habebat peculiũ: qdaz titius gessit negocia in illo peculio: non noie meo: sed noie filij mei: et exposuit in administratione aliquid de suo: postea ratificaui istam gestionem: vtrũ gestor debeat agere contra me peculiotenus vel insolidaz: qr non est dubiũ q̃ si gessisset illa negocia noie meo essem ei obligatus insolidaz ad illa que exposuit de suo ꝛ Respõdeẽ q̃ hic non teneor nisi peculiotenus: qr ex quo non gessit nomine meo non possum habere ratũ.

Regula. IX.

Atum[b] qs habere non potest qd̃ ipsius noie nõ est gestũ. Idẽ. Regula. X.

b ¶ Ratuz. Pone casum. ix. q. iij. c. j. ã. eo. li. de sen. excõ. cum go. §. rõ. ff. de neg. gest. si pupilli. §. sed si ego. Ubi si liber hõ gessit negociũ filij vel serui peculiare tñ: ꝛ ꝓplatione ipsius ratihabitio sequẽs ꝑtio vel dñi nihil operatur: qr per ratihabitiones non tenet vltra id ad qd̃ ꝓtunc tenebat. ff. ad quãtitatez peculij. (ADDITIO. De hoc etiã facta per Dy. per te videas: qui etiã ponit exẽplũ. l. si seruus. ff. de ꝓba. vbi si filius meus suo noie rogauit rem ꝑcario: ratum hꝫdo nõ plus tenetur: qz ꝑpus. l. de peculio. Joã. an.) Cõtradicit ad hãc ibi. xz. ix. q. iij. Lugdunen. xvj. q. j. c. vlt. ã. de elec. qr sicut. de hto que fi. a ꝓla. cum noo. de tarepa. cura. in his turibus habet qs ratum qd̃ suo noie nõ est gestũ. Sol. dixerũt gdam: qr fm canonico poteraz ratum hꝫe qd̃ meo noie nõ est gestuz: per iura ꝓdicta: vt no. de resti. spol. cum ad sedẽ. in glo. pe. Sed hec solutio ertirpat per hãc regulã. Alij dixerũt hoc fallere in ꝑpuã illius: in qbus ratum habeo qd̃ meo noie non est gestũ: per iura predicta. ꝛ hoc no. in ꝑdicto. decr. q̃ sicut in glo. sic ꝓ. Uel dic q̃ in. c. Lugdunẽ. fuit ordinatio facta noie ꝓpriꝰ cpi: ꝛ spes in eo ponita: qr ratuz habueret: vt ibi no. Uerius dic q̃ ordinatio facta non a ꝓpio cpo bene tenet quo ad ordinẽ: Iz nõ quo ad executionẽ. ã. de tẽpo. or. q̃ trãslationẽ. ã. eo. lib. co. tit. c. j. ꝛ. ij. Ubi signatur cpo ꝓpus nõ ratihabitionẽ. Dec regula sumpta ẽ ex. l. ff. eo. tit.

Regule iuris ffõmulitere.

Regula ẽ que rem q̃ breuiter enarrat: ꝛ ꝓpter quã ꝓpter ꝓpter ꝓpter

gnitudi-
nce: ipe
pdonuz
nullo pre
stantur.

QUm sunt partiū. ¶ Casus in hac regula sic figurat per.ca.in nostra.de testi.z attesta.in antī. Tn actor z ego reus habebamus litem inter nos coā iudice competēte: proposuimus facta ptraria: z fuimus admissi ad illa probandum: tu actor ad pbandum tuā intentionem ꝺduxisti quatuor testes: ego etiā reus ad pbandum meum factum ꝛrium ꝺduxi alios quatuor testes. Isti nostri testes sunt pares in dignitate: z in ceteris: z deponunt eque verisimilia: z in effectu sunt omnino equales: z sic iura nostra videntur esse dubia: queritur quorum testiū dicta debeat iudex insequi: z pro qua parte debet ferre sententiā. Respondet q̄ sententia est ferenda pro me reo contra te actorem: q̄ cum partium iura sint obscura: reo fauendum est potius q̄ actori. z hoc verum in decisione cause: nam ab initio potius fauendum est actori q̄ reo: ideo si actor in suo libello posuerit verba ambigua potest illa interpretari ꝑm vnum intellectum. l. si quis. ff. de iudī.

¶ Glo. seq. dicit vnde sumpta: z ponit exempla. Secūdo ponit quatuor casus exceptos. Tertio ampliat regulam. Quarto distinguit opponit z soluit.

a ¶ Cū sunt partiū. (ADDITIO. Nota q̄ dicit partium in plurali. Fortius ait si iura actoris tm: non sic si iura rei tm: vt in si. Joan. an.) Dec regula sumpta est ex lege. ff. eo. titu. l. fauorabiliores. Ponecasus. tū. q. ix. inde cap. ā. eo. de fide instru. iter dilectos. ff. de acti. z obligatt. Dec ait. (ADDITIO. Latius triplex est ratio ꝺm Jo. mo. Prima q̄ actor impetit: reus defendit. al leg. instī. de interdic. §. cōmodū. C. de dilā. l. si qñ. Secunda: q̄ nullus presumit litigare vel obnoxius, in aucten. coll. vj. quibus mo. na. effi. sui. §. natura. figuldē. Tertia: q̄ reus in iudicio pugnat ꝓ libertate: vnde debitor dicitur cliēs creditoris. C. de nona. l. iū. z Prouerb. xxij. Qui mutuū accipit seruus est fenerātis. Joā. an.) regula vera est nisi actor foueat fauorabilē cām: puta matrimonij libertatis testamēti vel dotis: tunc enī fallit regula: q̄ fauēdū est actori. xxiij. q. j. si q̄s acceperit. ā. de ꝓba. ex lītis. ff. de manumiss. l. antepe. Et ḥz hec regula locuz: nō solum in sola ferenda. vt. ā. sed etiā in tam lata: puta a duobus ordinarijs: vno absoluēte: z altero cōdemnante: tenet enī sentētia ꝓ reo lata nisi in supradictis casib⁹ ā. de re iudī. c. vlti. ff. de re iudī. inter pares. Et nota q̄ vi est obscura: si enim certum esset reum esse obnoxium punire: q̄ culpa est relaxare vindictā. xxxiij. dist. q̄ sunt. z hoc dico cum est certū iudex vt iudici: secus si vt deo. ā. de offi. ordi. si sacerdos. vel vt homini. iij. q. vij. iudicet de offi. ordi. past oralis. §. q̄ ꝺo. si certum est eum nō esse obnoxium absoluitur. idem si dubium vt hic videos. sanctius est enim nocentem absoluere q̄ innocentem condēnare. ff. de pe. abſentē. z sic i re dubia sertur certa sententia. ꝓtra. xj. q. iij. graue. z de spon. de multere. ad hoc. C. de transac. vt ꝛnium. sed hic non est dubium: imo certum: q̄ ex quo actor nō probauit clare debet reus absolui. vj. q. vlti. actor. vt ecclesia. beneficia. vt nostrum. C. de probationib⁹. actor. sic no. Bernar. de spon. inuento. z vide quod de triplici ambiguitate no. xxxiij. dist. ca. vlti.

b ¶ Reo. Sic dicto a re qua petitur: vel super qua impetitur. ā. de verbo. signi. sonus.

L Glo. sequens signat contrarium. soluit z remittit: et iterum regulam explicat z exponit.

c ¶ Actori. Cōtra. ff. de iud. l. si quis intērogone. vbi aliqñ oratione actoris in sui vtilitatem interpretamur. Sol. (ADDITIO. Idē hic Dy. Et est rō: q̄ reus semper negaret se sic sensisse qui inuitus trahitur. Joā. an.) Illud in principio litis in quo fauet actori: hoc in fine in quo fauet reo. quod dic vt no. de resti. spo. cū ad sedem. in glo. ā. in si. In summa igitur no. q̄ in obscuris potius fauetur reo q̄ actori: nisi fauor cause aliud inducat. vt. ā. dixi. hic est q̄ cū semiplene probauit actor: z talis est cā in qua non est deferendum iuramentum: puta criminalis vel famosa vel ardua. C. de ꝓbatio. sciāt cūcti. C. de dolo. dolū. z. C. quod me. can. l. metū. ab

Ītē potiꝰ q̄ actori c. I dē. Nō iudicijs ᵇ nō Re. xij.

solvitur reus. Si autem talis est in causa in qua sit deferendum deferri ḍz reo: nisi ex circūstātijs ꝓsonæ z cause videat iudex illud deferendum actori. de iureiu. c. vlt. (ADDITIO. Vide z adde qd̄ sḥ dixi. Joā. an.) Nec intelligas hanc regulā in obscuris ꝓbatiōibus inducta a reo: q̄ illas ꝓtra eum interpretamur. de proba. licet. qd̄ dic vt dicam. j. eo. ꝓtra eum. Jo. an.

Regula. XII.

YNi iudicijs. ¶ Casus figurat i. c. necesse. tij. q. ix. Certū est q̄ accusatꝰ de aliquo crimine coā iudice cōpetēti tenet cōparere ꝑsonaliter: ita q̄ nō admittit elꝰ ꝓcurator. l. fi. C. de ꝓcur. c. tue. de ꝓcura. in antī. l. pe. §. crimē. de publi. iudī. ff. ij. qd ā accusatore: vtr accusatori debeat et cōparē ꝑsonaliter: videt q̄ sic: z b ꝑ rōnē huius regule: q̄ in iudicijs nō debet esse acceptio ꝑsonarū.

¶ Alio modo potest poni casus per. c. nouit. de iudī. in antī. Ponamus q̄ coā iudice aliquo ordinario vel delegato (non refert) comentur aliquis conſtitutus in dignitate vel officio: vel amicus vel inimicus: vtrum fauore persone debeat iudex recedere a debita iustitia: ita q̄ fauore persone possit aliter iudicare q̄ in persona alterius in quo non est illa prerogatiua: z Respondet q̄ non: quia in iudicijs non debet esse acceptio personarum: et iudex magnum debet iudicare vt parvum.

¶ Item potest poni casus per ca. statutum. §. insuper. ā. de rescrip. sitomet libro vbi dicitur: si legatus ꝓficiscatur extra ly recipiat expensas ab ambabus partibus sed moderatas: non debet plus recipere ab vna parte q̄ ab alia: q̄ in iudicio non debet esse acceptio personarum. z. ¶ Item figurat casus in. l. si cuz dies. §. si arbiter. ff. de arbi. vbi est casus q̄ si arbiter assignauit partibus locuz ad audiendū suam: si partes non possunt honeste accedere ad locum nō tenentur cōparere: z si nō cōparent: nō incurrunt penā appositaz in cōptomisso. Sed quid si vna partiū poterat honeste cōparere: altera autē nō poterat honeste cōparere: ista ꝑ que potest honeste cōparere nō comparuit: vtrum sit cōmissa pena? Respōdetur q̄ nō: et seruet equalitas z nō sit acceptio personaꝝ.

¶ Glo. format plura ꝓta: sed in hoc remanet q̄ quātuz ad modum ꝓcedendi z iusticiā ministrandi in iudicijs nō debet esse acceptio personarū: sed in multis aliis pōt esse acceptio personarū vt in assurgendo z in assignādo locum honorabiliorē. ca. solite. de maio. z obedi. in antī. Nam in aduētu episcopi vel imperatoris debet inder assurgere z locum honorabiliorem sibi dare. z sic quātum ad honores est habenda acceptio personarū. Itē est habenda acceptio personarū in impositione pene: q̄ quātū ad impositionem pene mitius agitur cū persona constituta in dignitate ꝓ cum alia persona capi. ij. de officio delega. ā. eo. lib. in.

¶ Glo. sequens ponit exempla. Secundo signat in contrarium quatuor canones. tiij. decre. z. ij. ll. soluit. z dat. verisimilia. Tertio ponit quatuor modos quibus dicitur iudicium. Quarto z vltimo notat z instruit.

d ¶ In iudicijs. (ADDITIO. Ad intellectū huius regule curiosus videre posset Thomā secunda secunde. q. lxiij. per totum. z maxime articulo vlti. Joā. an.) Pone casum. tij. q̄ ix. necesse. ā. de iudī. nouit. z. ā. eo. lib. de rescrip. statutū. §. insuper. z. §. seq. ff. de arbi. si cū dico. §.

De regulis iuris

Titu. XIII. 245

Honores alijs nō debent cē occasio nocendi.

si arbiter. Alioz enim honores alijs non debent esse occasio nocendi. C. de sta. z imagi. l. vlti. ad hoc. tj. q. iij. si quis vo. Signanter ꝓtraria ad hanc regulā. xl. dist. c. j. xlv. di. cū beatus. xcvij. di. nobilissimus. xxiij. q. j. qui cōtra pacē. ā. de offi. dele. sane. q̄. ā. eo. de offi. delega. c. ij. z de sen. excō. qi pcuſoſuz. ff. ꝺ pe. aut sacta. C. de mo. mul. eos. in fi. z. ā. de ſp̄o. ꝓ tuas. j. vbi de ḂSol. in pensa. de

Dersus.

ferē dignitatē z ꝑsone vt ibi: z de hoc. de transac. ca. vlti. Arg. ꝓtra. ā. de iureiu. cū qdā. dic vt ibi. Itē in secundo vel assurgendo. xciij. di. nō oportet. z no. tij. q. ix. c. vlti. in iudicijs astī vel sententia nō est habēda ꝑsonaruz acceptio vt hic: in eis enim equalitas est seruāda. C. de ꝓbat. sac. scrī. l. in sacris. lib. xij. (ADDITIO. Et. l. vnicuz. lib. xij. vnde z ptuallegiū vnius litigātis trāsit ad alterū. C. de fruc. z lit. expē. l. fi. Signat ad hoc ꝓtrariuz. instī. de iure natu. §. sed q̄ principi. vbi de hoc. z hic per Dy. Jo. an.) Idē in penitētie exhibitione. xxvj. q. vij. sacerdos. in ꝓn. in fide Dñi suscipienda. de ꝑe. dist. iiij. nec qualēs. z in alijs sacris. de ꝑe. seruo. c. j. z in pauperum receptione cū sufficere possumus. xlij. dist. quiescamus. z in alijs operibus pietatis. xcj. q. j. si cupis. hoc ꝙ dicit in iudicijs solutē ꝓtraria. Et no. q̄ iudicius steterdum pontur pro eo q̄ precedit sententi. vt hic. z. ij. q. j. sicut sine iudicio. z. c. in primis. Interdum pro cōdemnatione. de consecrā. dist. ij. c. timotheū. Interdum pro discretione. tij. q. vij. §. tria. Interdum pro vltima voluntate. ā. eo. ti. de sepul. c. pe. (ADDITIO. Jo. mo. ponit. xv. significatiōes super rubricā. de iudī. quas dat per hos ſ̄hus. Actio/lis/auctor/sonus/arbiter/vltima velle. Questio discre. sen. iſtan. discussio posse. Pernicies pena. ꝑcussus iudicialis. Joan. an.) Et no. q̄ ly iudex vti nō debeat in iudicijs acceptione personarū vt hic: z in ꝑcor. tamē vti le est in arbitrarijs iudicem gratiosum habere. ā. de offi. delega. cōsulit. z facit de accu. nulli. z ꝙ ibi no. Caueat tamen iudex ne in faciēda gratia incurrat penā constitutionis. de re iudī. cū eterni. ā. eo. lib.

Regula. XIII.

YNoranti a facti. ¶ Casus in hac regula primo pōt figurari per. c. si sacerdotes. xxj. q. iij. ꝺm tertiū casuz qui ponit in ꝺicto. c. si sacerdotes. hoc mō. Ponamus q̄ qdā laic⁹ donauit monasterio sancti Cypriani aliquā eccleſiā. que donatio nō valuit: q̄ laicus nō potest donare eccleſiā: sed eḥo cū ꝛsensu capituli. accidit q̄ prelatus eccleſie monasterij sancti Cypriani qui recepit donatiōē mortuus est: cui alij succeſſer ut qui credebāt illam eccleſiam monasterio suo donatam ab eḥo cū consensu sui capituli: nmquid isti potuer ut ſcribere illam eccleſiam? Rideꝺ q̄ sic: q̄ ipsi pretendunt ignorantiā facti: q̄ putabant eccleſiam illā donatam esse ab habente potestatē: sed predecessor prelatꝰ cui donata fuit illa eccleſia nō posset ꝓscribere: q̄ habebat ignorantiā iuris.

¶ Item pōt poni casus per. c. si q̄ a symoniacis. j. q. j. z etiā per. c. si beneficia. ā. de ꝓbē. eo. lib. Cum ego teneres canonice aliqꝺ beneficiū incōpatibile: fuit mihi collatum aliud beneficium incōpatibile qꝺ fuerat reseruatum per papā: qꝺ ignorabam: dimisi primū beneficium z appreheꝺi ꝓssessionem secūꝺi: eo q̄ illud scēm beneficium erat magis pingue ꝙ primū: postea apparuit illud beneficiū scēm esse reseruatum depositioni pape: et fuit a me cuictum: volo nunc redire ad primum: quer itur an possim? Respondet q̄ sic: q̄ ignorabam illud beneficium esse reseruatum pape: z sic errabam in facto: secus si errassem in iure: q̄ sciebam reseruationem pape: sed ignorabam q̄ illa reseruatio pape impediret collationē. Juxta illam regulam segnitur q̄ qui habet iustum cau-

Expensas solue non ḍz q̄ iustā litigandi cām ḥz.

sam litigandi ly postea cōdemnetur in principali: nō tamē in expensis: vt no. Barto. in. l. de stipitisse. ff. de iudī. vbi habetur q̄ si quis credebat habere bonam causam litigandi z pēdente lite superueniat mala fides: z ſ desistat a lite seu instantia non debet condemnari in expensis ſ

† ¶ Adde qd̄ ꝺ si lo qui pōt opionē ꝺo ctoz ꝙ se. no. in. l. pign⁹. C. de pign. ac. et in. l. qs fit sagittinus ff. de edīl. edic. moder. l. l. terminatio. C. ꝺ fruc. z lit. expē. Jo. an. i. l. vt debit⁹. saper glo. antepe. de appel.

ris excusat.

QUm quis Regula. xiij.

IDem. Sed vtrum habeat locum in causa appellationis: vt si ꝺo habeat iustam causaz litigandi euitet expensas? Quidam ꝺicunt q̄ non: q̄ esset ignorantia iuris: nam in causa appellationis ex actis principalto cause iudicandum est. Glo. respondet q̄ si fuit iudicatum ex eis dē actis procedit illa opinio: vt in causa appellatiōis quis ꝺebeat cōꝺemnari in expensis: ly habuerit iustaz cām ignorantie. Dicī si fuit aliquid de nouo probatuz: virtute cuius fuit aliter iudicandum: tunc appellans nō debet condemnari in expensis: q̄ potest pretendere iustā ignorantiam.

¶ Glo. sequens ponit exempla z remittit. Secundo ponit z exponit vnū. n notabile. Tertio successiue signat et solvit duo contraria.

a ¶ Ignorantia facti. Pone casum in ignorantia facti in ordinato ignoranter a symoniaco. j. q. j. si qui a symoniacis. in eo qui ignorabat beneficium reseruatū per papam vel alij collatū. ā. eo. lib. de preben. si beneficia. simile. ā. eo. lib. de rescrip. gratia. in eo qui locat militi credeno eum paganum. ff. loca. l. si ignoranꝺ. nō enim disciplinam contempsit qui militē ignorauit vt ibi. In ignorantia iuris. Pone casum. j. q. iij. §. notāꝺum. in fi. ā. eo. lib. de preben. cū qui. ibi statutus. z. C. de iur. z fac. igno. l. ij. z. l. cum quis. Dec regula non indiget glosis: cū eius materia plenissime habeatur. j. q. iij. §. notāꝺū. in tertio z glo. xxxv. distin. in summa. z de hoc ꝺic vt ibi. Unam nota q̄ cum queritur de condemnatione expensarū: ꝺicimus q̄ in principali causa probabilis error excusat ab expensarum condemnatione. ij. q. iij. capi. paulū. de elec. cap. j. in fi. ā. eo. lib. sed in causa appellationis indistincte victus cōdemnatur victori in expensis. ij. q. vj. omnimodo. ā. de appel. sepe. C. de ap. eos. §. ne temere. Ratio autem huius diuersi iuris colligitur per hanc regulam: in principali enim causa est error facti: q̄ in ea ex probationibus que in facto cōsistunt procedit ur: sed in appel. causa ꝓceditur ex actis priozis cause: vnde est ibi error iuris: z ideo non excusat a ꝺemnatione: vt hic. Et ideo no. Innocen. z Hostien. ā. de dolo z contu. finem q̄ si in causa appellationis nō ꝓceditur per sola antiqua acta: sed inducantur probationes nouę per quas pronuntiet: tunc probabilis error bene excusat victum a condemnatione expensarum. quod verū puto: z videtur casus ꝓdicte decreta. ā. eo. lib. de elec. ca. j. in fine. Ad primū ꝺictum huius regule signat ptrarium. xxxij. q. ij. in lectuz. vbi imponitur penitentia ꝓbabiliter ignoranti factum: sed illud ad cautelam. Item ptra. de consecrā. dist. iiij. to. vbi ignoranter rebaptizatus ordinari nō potest: illud spectale z punitur sine culpa: subest tamen causa scilicet iniuria primi sacramenti. Uel ꝺic vt ibi nota.

(ADDITIO. Item cōtra. ff. de ſideiusso. lib. iij. vide quod ibi no. in glo. ſi. Joā. andre.)

Regula. XIIII.

QUm quis in iure. ¶ Casus figuratur per. ca. si sacerdotes. xxj. q. iij. ꝓut dictū fuit in primo casu ꝓdentis regule qui casus est ꝓprie casus huius ca. Item potest figurari per. c. cura. de iure patro. in antī. Ponamus q̄ obtinui per sententiam rem alienā non spectantem ad illos qui fuerunt mihi cōdemnati sed ad alios: teneri tñ tam rem per tempus sufficiens ad prescriptionem vtrū potui prescribere? Respōdetur q̄ non: q̄ habui malam ſidē. Sed quid: ponamus q̄ ego sum mortuus: vtrū

l misce se
ret ad se si
ptinenti.

¶ Stilū nō frauduleti nulla ob ligatio ē.

¶ Decretū si dolꝰ z cal liditas intercesserit de dolo q̄ctio competit.

¶ Socij mei socius⁹ socius nō est. Error ꝓbabilis excusat a ꝺēnatiōe expēsaꝝ f cā principali.

Universidad de Deusto
Biblioteca

meus successor poterit illam rem preiudicare: Respondetur q̄ sic: q̄ ipse h3 talem cām ignorantie. Nam qui in locū alterius succedit: censet habere talem cām ignorantie.

¶ Glo. seq. dicit vnde sumpta ⁊ ponit exēpla. Finlo. dicit q̄ exemplificat precedentem. Secundo dicit duo: scz regulam loqui q̄n̄ cum successore agit ⁊ de quolibet successore. Tertio soluēs vnam contrariā distinguit.

a ¶ Cuz quis in ius. Hec regula sumpta est ex. l. ff. eo. titu. l. qui in alterius. Pone casum. xvj. q. tij. si sacerdotes: sed tertium casum ibi no. ⁊ de iurepatro. cura. ⁊ ff. depo si. l. j. in fi. ⁊. l. ij. ibi enim heres vēdens rem depositā creditor illam fuisse defuncti non tenet ad rem sed ad precium. quod aūt in hac regula dicit: verum est si cuz ipso successore agatur. secus si ipse agat: q̄ certus debuit esse de facto suo cum ad iudicium puocat: vt in predicta. l. q in alterius. (ADDITIO. Et ideo penā tunc cōmittitur cū effectu nisi successor fuerit pupillus. ff. de ꝛb. ob. si cū filiꝰ. §. in hac stipulatione. Dy. Jo. an.) Et est similē: q̄ deliberatorie dantur reo sed nō actori: q̄ certus dz esse ad iudicium prouocando. de hoc dicā. j. eo. nō licet. cum etiam si agat probabilis posset esse ignorantia. Intelligitur aūt hec regula generaliter de quolibet successore siue sit singularis siue vniuersalis. de quibus dicam. j. eo. is qui in ius. que videt ꝓtra sed nō est: q̄ ibi loquitur de iure hic de facto: vbi ergo quereret de prescriptione in qua sufficit bona fides: quod dic vt no. ā. eo. lib. de prescrip. c. j. presci beret. (ADDITIO. Inchoādo prescriptionē vt statim dicam. Jo. an.) Successor bone fidei: qui nō prescriberet predecessor cū mala fide: vbi aūt requireretur titulus si iustū titulum habuit predecessor talem qui nō det causaꝫ prescribendi: successor qui eodē iure vtitur non prescribit. ff. de diuer. ⁊ tēpo. prescri. l. cū hereo. Et aduerte q̄ regula ista venit exēplificatiue ad precedentez: ignorantia facti probabilis excusat. vt ibi. vel si in ius successit alterius: vt hic. Regula. XV.

Regle in rio ffōrz litere. D

Ola ḡcūz cāe cognitionez desiderāt p libellū expediri nō pōt.

Ola ḡ iure ꝺhuñ ꝺcto iure pereunt.

Ia fere iura hereditas ꝺnde habenꝫ facti cōtimo sub tēpoꝝ mortis heredes extitissent.

Ofa here ditus q̄ntū postea adeat: tñ cū tēpore

Odia restringi. ¶ Casus in hac regula figuratur multis modis. Primo per. c. q̄ scripsi. xxxv. q. iij. ⁊ per. c. tua. j. ā. de decī. l antī. Dicit in dicto. c. q̄ scripsi. q̄ anglici erant nouiter cōuersi ad fidē catholicā: vnde a sede apostolica obtinuerunt priuilegiū vt possent ptrahere matrimonium cū suis affinibus ⁊ consanguineis: ⁊ papa precepit eis istud priuilegium generaliter vt possent ptrahere matrimoniū cū suis affinibus: postea quidam alius populus fuit de nouo cōuersus ad fidē catholicaz: dubitaꝫ vtrū priuilegiū anglicoꝝ esset extendendum ad istum populū de nouo cōuersum: Rīdet q̄ nō. Vel dicitur in dicto. c. q̄ scripsi. q̄ anglici postꝫ fuerunt roborati in fide catholica voluerunt vti dicto suo priuilegio ⁊ ptrahere matrimoniū cū suis affinibꝰ ⁊ sanguinei: vtrū possint vti tali priuilegio: Rīdet q̄ non: q̄ ex quo fides catholica fuit l cis firmata debet cessare priuilegiū q̄ fuit eis pcessum ne haberēt materiā retrocedendi.

¶ Itē pōt poni casus per dēm. c. tua. j. de decī. in anti. li nō. Anno ꝑcilii Lateranē. decime fuerūt laico pcesse in feudū: ⁊ erāt alique decime sterileo que postea fuerunt redacte ad agriculturā: ⁊ sic fuerūt facta noualia. Lacuo voluit petere decimas in istis noualiꝭ vtz possit: Rīdet q̄ nō. sed solū petiet decimas in terris que erāt arabiles tēpore infeudationis: nō aūt in terris de nouo redactis ad agriculturā: q̄ istud priuilegium est restringendū in odiū laici q licite nō pōt percipere decimas.

¶ Vel potest poni exemplū in prescriptione. Aliquis in mea parrochia percepit decimas p. xxx. vel. xl. annos. ⁊ sic decimas prescribit: postea aliqui terre sterileo fuerunt redacte ad agriculturam: ⁊ sic facta sunt noualia: vtrum de illis noualibus possit iste qui prescribit petere decimas: Respondetur q̄ nō: q̄ prescriptio est odiosa: ideo debet restringi. Item potest poni exemplū per ca. j. ā. de filijs presbyt. hoc nō. Aliquis clericus qui patiebatur defectū natalium a sede apostolica obtinuit priuilegium seu dispensationē vt posset obtinere beneficiū ecclesiasticum etiam curatum: virtute huius dispensationis obtinuit vnum beneficiū: postea dimisit illud beneficium per renuntiationem ⁊ vult obtinere aliud beneficiū virtute sue dispensationis vtrū possit: Respondet q̄ nō: q̄ ista dispensatio restringitur ad vnicum beneficium cuz sit odiosa nisi diceret in dispensatione q̄ posset obtinere aliud beneficiū vno dimisso: sed si simpliciter fuit dispensatus ad beneficium ecclesiasticum etiā curatū virtute sue dispensationis nō potest obtinere aliud beneficium: q̄ ista dispensatio est restringenda: vel si fit dispēsatum cū aliquo qui patit defectum natalium vt possit obtinere beneficiū ecclesiasticū: virtute sue dispēsationis nō poterit obtinere plura beneficia: q̄ ista dispēsatio est odiosa: ideo debet restringi. Secus est in fauoribus vt in iuribus allegatis in glo. ⁊ in. c. licet. ij. rñ. so. de priuile. eo. lib. Vt ponamus q̄ alicui ep̄o fuit ꝑcessum priuilegiū a sede apostolica: vt possit audire ⁊ celebrare diuina in loco interdicto: vtrū illud priuilegiū restringaf ad personam suam vt ipse solus possit audire ⁊ celebrare diuina in loco interdicto: Respondetur q̄ cuz istud priuilegium sit fauorabile: ideo non solum ep̄o sed etiam familiares sui poterunt audire ⁊ celebrare diuina in loco interdicto. Nam tale priuilegium cum sit fauorabile debet ampliari ⁊ non restringi: quia odia restringi ⁊ fauores conuenit ampliari.

¶ Glo. seq. ponit exempla ⁊ pseq̄tur illa. Sed o adducit regulā ad solutionē vltius ꝓpō. Tertio ad questionē.

b ¶ Odia restringi. (ADDITIO. Jo. mo. ponit hic exemplū per id q̄ post cū de dictione beneficium vide ā. eo. lib. de sen. ex. cō. si cluniac. in fi. j. rñ. Item per. l. ff. de lega. j. qui filiab⁹. §. j. Dy. ponit per decre. statutū. ā. eo. lib. de elec. Jo. an.) Pone casum in primo dicto. xxxv. q. iij. q̄ scripsi. vbi priuilegiū odiosum de ꝓtrahendo. s. in gradu. ꝓhibito restringitur. ā. de decī. tua. j. vbi decime nonalium nō accrescunt laicis habentibus decimas in feudū: vt. ā. eo. lib. de fi. fibꝰ. c. j. ⁊ vlt. In scō ponе. xvj. q. ij. c. j. ā. eo. lib. de ꝺnſle. licet. ij. rñio. C. de sen. paſ. ⁊ restl. l. j. que canonizata est. ij. q. iij. in fi. ⁊ cōcor. ad hāc regulam. xvj. q. iij. §. potest. ā. eo. lib. de priuile. ne alīq. ff. de lib. ⁊ posthu. l. cuz quidam. si ergo ius vel priuilegiū odiosum est restringendum est: si fauorabile ampliandum vt. ā. si fauorabile ⁊ odiosum: vt macedonianū ampliatur pacto: quia illi nuri non potest renunciari. ff. ad macedo. sed. ⁊ si pater. in fi. Item extenditur non solum ad pecuniam sed rem aliam datā in fraudem. ff. eo. titu. si Julianus. §. mutui. ⁊. l. iij. §. j. ⁊ per hanc regulam soluunt ⁊rartū decre. de decī. ex parte. ij. ad decre. eo. titu. cum contingat. in decre. enim ex parte. erat fauor. s. priuilegium: ⁊ ideo concessis decimis intelliguntur concessa etiam noualia: sed in decre. cum contingat. erat odium sellicet prescriptio. ā. de prescrip. vigilanti: ⁊ sic ꝺcz prescripscriz decimas: nō videor prescripsisse noualia postea insurgentia vt ibi. Et facit ad questionem quam no. Postien. ā. de prescrip. cum ex officij. de prelato qui prescripsit visitationem ⁊ nunquā fuit. pcuratus: modo petit pcurationem an sit audiendus: Et dicit q̄ non: prescriptio enim odiosa est: ⁊ sic o vnum sine altero acquirit

pōt per eam: nec tñc est visitationi annexa ꝑcuratio: sed tñs cōmune fauorabile: ⁊ ideo visitationi que de iure cōmuni sit annexa est ꝑcuratio: vt ibi. Odia igit restringēda sunt: vnde alterius odio q̄ gratiari nō debet. j. eo. nō debet. Et adde hic q̄ ibi dicā. Joā. an. Regula. XVI.

Regle in rio ffōrz litere. D

Dtuꝰ ꝓ scripſit eos q̄ ex lbabitate sua comue ntunt l ci q̄ facere pōt condēnandos.

Ecet ꝑcessiz.

¶ Casus in hac regula figuratur multis modis. Primo figurari pōt per ca. cui. de ꝺbē. eo. li.

Papa alicui ep̄o ꝑcessit priuilegium: vt ipse posset de aliquibus biſicijs ꝓuidere idoneis personis: ita q̄ istud priuilegium sit cōcessum ep̄o in fauorē ep̄i ꝓferēdis biſicijs: nō aūt in fauorem personaꝝ quas ꝓcurabat. Accidit q̄ recclie integra anteq̄ ep̄s ꝓuidisset illa biſicia: ⁊ sic anteq̄ ep̄s fuisset vsus suo priuilegio: papa mortuus est: vtrū per mortem pape sit extinctū ⁊ expiratū priuilegium: Rīdet q̄ nō: ⁊ hoc per rōnez istius regule: q̄ indultum ꝓncipio dz esse pmāsurum. ¶ Itē pōt casus figurari p. c. ij canon. ā. de elec. eo. ti. Certū est q̄ clericus promot⁹ ad ecclīam parrochialē habet annuz a tpe ista q̄ debet promoueri ad sacerdotiū. Si ista annū nō promoueat ad sacerdotiū est priuādus sua ecclia parrochiali. Sed vtrū ep̄s possit ꝓcipere tali clerico sub pena priuationis: vt ipse promoueat ad sacerdotiū infra dimidiuz. Et sic abbreuiare tēpus sibi indultū a iure: Rīdet q̄ nō: q̄ indultuz est tali clerico a iure vt habeat annū ad promouendū ad sacerdotiū. ergo ep̄s nō potest sibi auferre illud tēpus. Itez pōt poni casus in quadripestri dato cōdēnatoꝛi in actione personali ad solucēdum. l. iij. §.

Idem. Regula. xv.

Odia restringi b: ⁊ fauores conuenit ampliari.

Idem. Regula. xvj.

Ecet a cōcessum a principe b beneficium esse

Idem. Regula. xvij.

Ndultū a iure. ¶ Casus figurat primo per. c. de his. xxviij. di. in licētia nubendi data ab Ap̄lo. Iz iure simili cautū sit q̄ vidua dz abstinē p annū nūanduz a tpe mortis mariti: qui dī annꝰ luctꝰ: ita q̄ si mulier infra annū luctꝰ ꝺhat: iccurrit graues penas: vt. C. de sec. nup. Verūtñ ab Ap̄lo ⁊ etiā iure canonico fuit data potestas mulieribꝰ vt possent ꝺhere mīmonium infra annū luctꝰ mortuo ꝑmo marito cuz sint solute a lege vtri. Vtrū eps vel alius possit tollere mulieribꝰ illā facultatē: ⁊ licētiaz nubēdi infra annū luctꝰ: Rīdet q̄ nō: q̄ istud fuit ꝑcessuz mulieribꝰ a iure. ⁊ sic nō eis est auferēdū. ¶ Itē pōt casus figurari p. c. Iz canon. ā. de elec. eo. ti. Certū est q̄ clericus promotꝰ ad ecclīam parrochialē habet annuz a iure infra quē debet promoueri ad sacerdotiū. Si infra annū nō promoueat ad sacerdotiū est priuādus sua ecclia parrochiali. Sed vtrū eps possit ꝓcipere tali clerico sub pena priuationis: vt ipse promoueat ad sacerdotiū infra dimidiuz. Et sic abbreuiare tēpus sibi indultū a iure: Rīdet q̄ nō: q̄ indultuz est tali clerico a iure vt habeat annū ad promouendū ad sacerdotiū. ergo eps nō potest sibi auferre illud tēpus. Itez pōt poni casus in quadripestri dato cōdēnatoꝛi in actione personali ad solucēdum. l. iij. §.

Ola ḡcūz cāe cognitionez desiderāt p libellū expediri nō pōt.

Ola ḡ iure ꝺhuñ ꝺcto iure pereunt.

Ofa here ditus q̄ntū postea adeat: tñ cū tēpore

Ia fere iura hereditas ꝺnde habenꝫ facti cōtimo sub tēpoꝝ mortis heredes extitissent.

Regle in rio ffōrz litere. 3 j. col. 7.

In testiū plenꝰ volūtates te stantiū in terpretamur.

In obligationibꝰ in qbꝰ dies nō ponit pōt die debetur.

Prīuilegia principis sunt ꝑpetua.

Priuilegiū extinguitur va rijs mōis.

Universidad de Deusto
Biblioteca

si quis condẽnatus. ff. de re iudica. Continẽ titulum super actione personali cõã iudice cõpetente: fuit mihi condẽnatus. Certum est q; ipse habet quatuor menses ad fruendũ. l. j. ẽ. ij. C. de usur. rei iudi. Sed utrum iudex possit illud tẽpus abbreviare: Respõdet q; nõ: nisi subsit iusta causa per rõnes huius lre: qr iudicium a iure[a] bñficium non est alicui auferẽdum. ¶ Idem, ne causa abbreviauerit illud tẽpus: illud suppletur a iure. l. iij. ff. de re iudica. ¶ Item posset poni casus in decem diebus datis ad appellandum.

¶ Glo. seq. Primo ponit exempla. Secũdo opponit de quatuor iuribus. ẽ solvit distinguẽdo ẽ exemplificando. Tertio inducit regulam ad solutionem.

a ¶ Indultum a iure. Pone casum in licentia nubendi data ab Apostolo. xxxij. distin. de his. Ja anno ad pmottonem sacerdotꝝ. ã. eo. lib. de electio. cõmissa.

(ADDITIO. Hoc intelligo quo ad penã iuris: de qua ibi loquit. Hoc dico ꝓpter id qd notaui eo. ti. Iz canon. in glo. antepe. in pn. Joã. an.) In quadrimestri tẽpore dato condẽnato in pẽsonali actione ad soluendũ. ff. de re iudi. l. iij. ẽ. si quis condẽnatus. ¶ Cõtra. ã. de re iudi. qd ad pẽnã tãtũmodo. ã. de app. cum sit. t. c. oblate. ff. de re iudi. l. ij. cum sibi fili. Sol. quoddã est iuris bñficium q; non pot aliqui auferri: vt indicte decem diebus ad appellãdum. (ADDITIO. Idez hic Dy. per modũ qõnis. Jo. an.) ẽ. q. vj. anterioꝝ. Indicte quatuor annoꝝ ad petendam restitutionem. ã. eo. lib. de in integ. restit. e. j. Et illud verum est in ipso ẽ alijs inductis que dantur a lege sine ratione vel expresso ministerio iudicantis. Quoddaz est quod sine causa auferri nõ potest: ẽ sic intelligatur hec regula: sed cuz causa: ẽ causa cognita bñ. ẽ no. de hoc plene in decreta decre. cum sit. Et illud verũ in inductis: que Iz dentur a iure: interuenit tamen in eis tacitus vel expressus ministerium iudicantis: vt in deliberatoꝝ. xx. diꝝ. ẽ filiũ. Quo ergo hic dicit q; beneficium iuris nemini est auferendum: intelligas ab homine ẽ sine causa cognitione: alio enim iure interdum tollitur alterius iuris bñficium.

Pone exemplã in solẽniter vouente qui non cõtrahit. ã. eo. lib. de vo. ẽ vo. redempti. c. vno. Jn ztumace in nõ veniendo. Jn notorio crimĩoso: ẽ in tertio appellante: qui non audiantur appellãtes. xxiij. q. iij. de illicita. de app. ꝓpositi. ẽ. c. sua nobis. C. ne li. in una ẽ eadem cã ter. ap. per totum: sed vbi ius aufert vel pmittit hoiem auferre.

(ADDITIO. Idem dicit Dy. vnde dicebat Joã. mo. regulam. precedere: vbi iuris beneficium fuit in indulto: nec vltra pcedit. Item nullo extrinsecus temperãte ẽ.) Cessat regula: sicut est videre in pẽe in iure habet vsumfructũ in bonis aduentitijs filij. C. de bonis q; lib. l. cum oportet. ẽ. l. vlti. Et tamen aufertur, ꝓpter relinquentẽ: ea conditione ne ad patrẽ perueniant vsufructus. in anẽ. vti. matri. ẽ aule. in pin. col. ix. ¶ Item a lege datur marito administratio bonoꝝ paraffernaliũ: ẽ tñ potest auferri per mulierꝭ phibitionem. C. de pac. cõuen. l. hac lege. Sed ista que fiunt pmittente lege per hoiem fieri nõ videntur: sed potius per legem pmittentẽ. ¶ Et est hec regula pro clerico electo qui cõfirmationem debet petere infra tres menses: vt. ã. de electõ. cũ sit. post ꝓstitum cõsensum: vt ibi: tepo et mãdat q; petat ꝑfirmationem infra mẽsem: videtur enim q; non possit hoc mandare: ex quo enim eodem vel alio iure non cauetur q; hoc possit: ergo bñficium illi electo indultum tollere nõ potuit per hãc regulam: ẽ ea que. ã. dicti. Joã. and.

Regula XVIII.

Regule iuris ffõrum litere. N

On firmatur. ¶ Casus ꝓmo figuratur per. c. ꝓcipatus. j. q. ꝓma. Ubi dicitur q; aliquis fuit ꝓmotus ad ꝓnelatum: hoc est ad platurez sẽmoniace. Ter-

tum est q; ista ꝓmotio est nulla: quia sẽmonia est tanti effectus vt reddat ꝓmotionem nullam: postea accidit q; iste ꝓmotus sẽmoniace administrauit irreprehensibiliter ẽ fuit toleratus in sua administratione per aliqua tempora: vtrum ꝓmotio validetur: ita q; assumat vires: Respõdet q; nõ: ga qs ab initio nõ valuit tractu temporis nõ cõualescit. ¶ Itez põt poni casus per

Regula. xviij.

Non firmatur[b] tractu temꝑ. c. si eo tempore. ã. de rescrip. eo. lib. Ponamus q; aliqs a sede apũca impetrauit gr̃am expectatiuam per quaz romanus ponẽ. mandabat canonicis ecclesie Pictauen. vel alicui ꝓlato: vt ipsũ de beneficio eccliastico puideret: si qs vacaret: alioquin de primo vacaturo: etiaz si illud de nesciũ esset dignitas ꝓsonatus vel officiũ: an illi imminet cura aliaz: ẽ ponamus q; tpe impetratiõis ipetrãs non habebat ꝑfectam etatez requisitã ad eccliam. Accidit q; anteq̃ vacaret ecclia parrochialis effectus est pfecte etatis: vtruz illa gr̃a expectatiua reassumat vires: et sic iste impetrãs virtute sue gr̃e possit ꝓmoueri ad eccle fiam parrochialẽ? Ridet q; non: qr qs ab initio non valuit tractu tpis non ꝙualescit. ¶ Item põt figurari casus per. l. inter stipulãtem. ẽ. sacram. ff. de ver. ob. Ait go mihi stipulanti ꝓmisit rem sacram: puta calicẽ sacratuz. Certũ est q; ista stipulatio nõ valet: qr res sacra non cadit in cõmercio hoiuz. Accidit q; ista res sacra desijt esse sacra: forte calix fuit cõflatus: vtrũ virtute stipulationis ꝓdicte que erat nulla: possim petere vt ipe cõpellatur ad tradendum mihi illam rem que amplius non est sacra? Respondetur q; non: quia qd ab initio non valuit tractu temporis non conualescit. ¶ Item potest poni exemplum in homine libero: ẽ in alijs rebus que non cadunt in cõmercio hominum.

¶ Glo. seq. Primo dicit vnde regula sumpta: ponit exẽpla ẽ remissiones de initio spectando: ẽ q; in annullatis non loquitur regula. Secundo alleg. in cõtrarium duos canones. v. decre. ẽ. ij. ll. ẽ dat vnam solutionẽ specialez. Sed o gñalem: cui solutioni opponit decre. cura. ẽ tripliciter solvit. Itez opponit decre. ꝙ. de eo qui dux. Solvit ẽ principalem solutionem declarat.

b ¶ Non firmatur. hec regula sumpta est ex. l. ff. eodẽ titu. l. quod ab initio. Pone casum. j. questi. i. principatus. Ubi non conualescit sẽmoniacus ingressus. ã. eodez lib. de rescrip. si eo tempore. Ubi spectatur impetrantis etas quam habebat impetrationis tempore. ff. de verbo. obligã. inter stipulantem. ẽ. sacram. Ubi non valet liberi hois stipulatio: Iz postea seruus fiat. (ADDITIO. Uel rei sacre: Iz fiat prophana. Joan. andr.) Ad idem. ã. eo. lib. de sentẽ. excõmunica. l. ij. ff. qui ẽ a qui. ma. libe. l. ij. Seruo. vbi libertas data seruo alieno non valet: Iz postea efficiatur seruus meus. Ad idem. instituꝝ. quibus non est permis. face. testa. ẽ. preterea. Ubi testamẽtus furiosi vel impuberis non valet: Iz postea efficiatur maior vel sane mentis. (ADDITIO. Dy. multum insistat in exemplis huius regule. Dicit idem de seruo si postea fiat liber. de filiofamil. si postea fiat sui iuris. de capto ab hostibus: si postea redeat ad. Joan. andr.) Concordat ad hoc. xvj. q. iij. ẽ. potest. ver. qõ ab initio. ã. de electõ. audditis. cum filij.

¶ Nota ergo ex hac regula initium spectandum: alibi habes de fine: sed prosequere hoc Brochardum: vt no. ã. de electio. vndum. j. Item nota q; a principio nullum est ipso iure tractu temporis non conualescere: secus autem si non esset nullum: sed annullandum. ã. de postu. bone. ẽ. de electõ. q; sicut. ¶ Exijste contra. xij. q. ij. ẽ qua de reb. xvj. q. j. c. vlti. de hijs que fiunt a prela. cum nos. ẽ ibi de hoc. de regu. significati. ã. de iurepatro. cura. de despon. impuber. de iijs. de coniug. ser. proposuit. ff. de rtu nup.

Nemo q̃ cõdẽnare nõ pot: ab solue pot:

Nõ debet actori licẽ qd reo nõ pmittit.

¶ In re obscura melꝰ est fauere reo petitisq; q̃ adũtitio lucro.

Nemo ex dño q; negat se debere: phibeat etiaz alia defensione uti: nisi lex impediat.

Quotiẽs cõcurrunt plures actiones eiusdẽ rei nomine vna tñ q̃ experiri ꝙs.

Nemo q; plus q̃ dñs: nequ depositus: neq; precarius: neq; ẽptio: neq; locatio sue rei ꝙsitere pot.

¶ Dictum tonum cõtrariũ iuri publico nõ derogat.

Nõ videt q̃ q̃ id cui pere qd ei necesse est alij reddere.

Regule iuris ffõrum litere. N

Non videt desendere non tñ q; latitat: sẽ ẽ q; pso negat se debẽdẽ aut si venit sẽpere actioneꝝ.

Nemo plus iuris ad alium transferre pot: q̃ ipse habet.

Nullus videt dolo facere q; suo iure utit.

Nemo pt gladij potestatẽ sibi datã vl̃ cuiuslibet alterius cõcertãdo ad alia transferre.

Nõ videt q; alteri p alterũ melꝰ cõdicio inferri.

Regula. xix.

Nemo ex suo delicto meliorem suam conditionem facere potest: quod de iure ab initio non subsistit.

Idem.

l. ff. quia in senatusco. (ADDITIO. Dicit Joan. mo. q; ibi vitiũ qualitatis qua sublata tenet qd est actũ: hic vt tum in facto. Jo. an.) C. de inup. ẽ si ꝓtra. In his olim[a] dicitur q; cõualescit qd a principio nullum erat. Soln. ad predic. c. si qua de rebus. dic q; nõ obstat ẽm Joã. qui ibi notat: q; Sci[a] facta per clericos vacãte sede tz ipso iure: sed restituitur ecclesia. Sed hug. ibi Tan. ẽ Hos. ẽ Ber. extra. ne sede vacãte. c. j. dicunt ꝓtrariũ. s. q; nõ tenet ipso iure. ẽ dicit ibi rescindi ẽtũ de facto pcessit. ẽ q; põt postea habere ratiõ: dicunt esse spãle fauore ecclesie. Uel dic generaliter ad illud ẽ ad alia ibi supadicta. q; illud qd ab initio nullũ est nõ firmatur solo tractu tẽporis vt hic: sicut enim tpo nõ est modus inducende obligationis. ẽ. qõ, tñ. q; cognouisse. de cẽs. pertinent. C. de pac. si certis annis: nec tollẽde. ã. de pscrip. causam. ff. de ac. ẽ ob. l. obligationũ fere. ẽ. placet. sic nec reparãde vt hic. ad idez. ff. de ser. expor. l. ij. minor. sed nouo subsequẽte ꝓsensu iterum tacito interdũ expresso sublata cã impedimenti de ne: vt per ꝓtraria probat. (ADDITIO. Unde Dy. distinguit: aut durat causa impediẽs: aut cessat ẽ nulla supueniunt confirmano: aut cessauit ẽ supueniunt ꝓhibẽs. primo ẽ secundo casu locum habet regula: in tertio ẽ quarto casu nõ: ẽ hoc recidit in idem. Jo. an.) Ad hoc. C. ij. ma. sic. ra. habe. l. j. ẽ. ij. probat hec optime optime. ã. eo. lib. de despõsa. impube. c. j. valent ergo ex subsequẽti ꝓsensu ex nunc nõ vt ex tunc. simile. ff. de offi. ꝓcõsul. Lob serua re. in fi. Speciale tamẽ videt ẽm Berti. in tractu minoris: vbi non tenet ptractus nisi tutor vel pcurator ibi sit ꝓsens: Iz postea consentiat. instit. de auct. tut. ẽ. tutor. ff. eo. titu. l. obligari. Item in electione que si nulla est subsequẽti ꝓsensu nõ ꝑfirmat. ã. de elec. auditis. ẽm Berti. qui hoc no. ã. eo. lib. de reb. eccl. alie. vel nõ. dudũ. in glo. magna. in fi. Sed adhuc ob. ẽ solutioni ẽ tradicit pdi. decre. ã. de iurepatrona. cura. vbi etiã tractu tẽporis confirmat qd ab initio nõ valebat. Sol. ibi nõ fuit solus tract[a] tẽporis sed bona fides cũ tpe legitimo qd pscriptionez inducit. ẽ facit qd dicti. ã. eo. cũ go. vel fuit illud ꝓpter scãdalũ: vel fuit ibi ẽ tacitus ꝓsensus epi: vt ibi no. Item solutioni ẽdicit. ã. de eo q; dux. in ma. quã pol. p adulte. c. ij. vbi matrimonia ẽtũ cũ secũda vinẽre ꝓma: mortua prima ex nouo ꝓsensu ꝑfirmari nõ pot. Sol. illud est ꝓpter impedimentũ perpetuũ. s. adulterii cũ sponsalibus de facto. vt. ã. eo. ti. c. vlt. Iz ergo supueniat casus. s. mors primo a quo potuerat cũ scãa mõnij inchoari: remanet tñ impedimentũ ꝑdictũ pp qd nonno cõsensus nõ pot inducere matrimonium cum secũda: ẽ ibi de hoc. Illa ergo que de necessitate desiderãt initiũ: vel que tõ non valent: q; subest in eis perpetuũ impedimentũ: nec tractu tẽporis nec nouo subsequẽti ꝓsensu cõfirmant: vt hic ẽ ibi: sed ea que de necessitate non respiciunt initium: nec subest in eis perpetuum sed tẽporale tñ impedimentũ: etsi nõ solo tractu temporis confirmantur vt hic: tamen sublato impedimento nouo subsequẽti consensu interdum tacito: interdum expresso bene: vt in cõtrarijs. ẽ sic solutioni intelligo supradictam.

Regula. xix.

Non est fine culpa. ¶ Casus in hac regula potest figurari in clerico facente lapidez. per. c. clericos. l. di. iuncto. ẽ. cũ itaq;. xv. q. j. Et primo pro intellectu huius. c. est ꝓsupponendum q; est permissum hodie exercere ludos causa vtilitatis exercẽde: sicut ꝓsicere lapidẽ vel exercere ludos ad exercendũ fortitudinẽ corporis. Ponamus q; aliquis clericus iter laicos dimissa veste ẽ habitu clericali protecit lapidem: ẽ aliquẽ hominẽ ibidẽ transeuntẽ occidit, nõ proposito deliberato: qr non fuit in culpa. Utrum ad homicidiũ: vtrum sit censendus irregularis? Ridet q; sic: qr ista ind. l. ꝓsicere lapidẽ nõ cõpetebat suo statui: ẽ sic fuit in culpa que pcessit casum.

¶ Item põt poni casus in clerico sagittante. per dictũ. c. clericos. Quidã clericus cũ balista misit aliquas sagittas: ẽ hoiem transeuntẽ occidit non proposito deliberato: vtruz sit irregularis? Certe sic: qr culpa pcessit casum: ẽ se immiscuit actui qui non competebat suo statui.

¶ Item põt poni exẽplũ p. c. tua. de homi. ã. in monacho chirurgico. Certum est q; ars chirurgica est monachis phibita. Accidit q; aliqs chirurgicus monachus alicui firmo dedit medicinã in ẽta arte chirurgicã: iste firmus mortuus est: vtrũ monachus sit in culpa: Ridet q; sic: qr insciuit se actui nõ conuenienti suo statui.

¶ Item potest poni exemplũ in iure. Ponamus q; aliquis titius surripuit mihi aliquas res: istas res postea perdidit per casum fortuitũ: quia cũ essent in domo sua per incendium fuerunt combuste: vtrum fur teneat mihi restituere illas res: Iz sint perdite per casum fortuitum? Respondet q; sic: qr fur semp est in mora restituendi rẽ. Ex hac regula colligit q; regulariter q; nõ tenet de casibus fortuitis nisi casu locum habet regula: in tertio ẽ quarto casu nõ: ẽ hoc recidit in idem. Jo. an.) Ad hoc. C. ij. ma. sic. ra. habe. l. j. ẽ. ij. probat hec optime optime. ã. eo. lib. de despõsa. impube. c. j. valent ergo ex subsequẽti ꝓsensu ex nunc nõ vt ex tunc. simile. ff. de offi. ꝓcõsul. Lob serua re. in fi. Speciale tamẽ videt ẽm Berti. in tractu minoris: vbi non tenet ptractus nisi tutor vel pcurator ibi sit ꝓsens: Iz postea consentiat. instit. de auct. tut. ẽ. tutor. ff. eo. titu. l. obligari. Item in electione que si nulla est subsequẽti ꝓsensu nõ ꝑfirmat. ã. de elec. auditis. ẽm Berti. qui hoc no. ã. eo. lib. de reb. eccl. alie. vel nõ. dudũ. in glo. magna. in fi. Sed adhuc ob. ẽ solutioni ẽ tradicit pdi. decre. ã. de iurepatrona. cura. vbi etiã tractu tẽporis confirmat qd ab initio nõ valebat. Sol. ibi nõ fuit solus tract[a] tẽporis sed bona fides cũ tpe legitimo qd pscriptionez inducit. ẽ facit qd dicti. ã. eo. cũ go. vel fuit illud ꝓpter scãdalũ: vel fuit ibi ẽ tacitus ꝓsensus epi: vt ibi no. Item solutioni ẽdicit. ã. de eo q; dux. in ma. quã pol. p adulte. c. ij. vbi matrimonia ẽtũ cũ secũda vinẽre ꝓma: mortua prima ex nouo ꝓsensu ꝑfirmari nõ pot. Sol. illud est ꝓpter impedimentũ perpetuũ. s. adulterii cũ sponsalibus de facto. vt. ã. eo. ti. c. vlt. Iz ergo supueniat casus. s. mors primo a quo potuerat cũ scãa mõnij inchoari: remanet tñ impedimentũ ꝑdictũ pp qd nonno cõsensus nõ pot inducere matrimonium cum secũda: ẽ ibi de hoc. Illa ergo que de necessitate desiderãt initiũ: vel que tõ non valent: q; subest in eis perpetuũ impedimentũ: nec tractu tẽporis nec nouo subsequẽti ꝓsensu cõfirmant: vt hic ẽ ibi: sed ea que de necessitate non respiciunt initium: nec subest in eis perpetuum sed tẽporale tñ impedimentũ: etsi nõ solo tractu temporis confirmantur vt hic: tamen sublato impedimento nouo subsequẽti consensu interdum tacito: interdum expresso bene: vt in cõtrarijs. ẽ sic solutioni intelligo supradictam.

Non est fine culpa qui rei q̃ ad eũ nõ ptinet se immiscet. Idẽ. Regula. xx.

Reuerẽtia ẽ inter deũ ẽ holem. Obedientia ẽ inter platum et subditũ. Reuerentia inter maiorẽ et minorẽ.

Nemo pt mutare cõ filiũ suũ ẽ alterius iuriam.

Nõ videt reamittẽ cui⁹ ꝓpria non fuit.

Nõ solet vberior cõditio fieri coz q; ltẽ ꝓtestati sẽ ẽ si non cẽt sz pleriuz melior.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Nemo.n. psequēdo deteriorez cāz is melioꝛē fac. Denīq post litez ꝓtestataz heredi ꝺs ꝓpicit: ⁊ heres tenet ex ol⁹ cautio. de homi. sicut dignū. in glo. pe. ad hāc regulaꝝ cōcoꝛ. ff. de senten. excom. perpendimus.

Regula. XX.

NVllus pluribus. ¶ Casus figuratur primo per ca. auditis. de ꝓscrip. in antiq. Ponamus q; ep̄us pictauēn⁹ dicit ecclesiam beati Hylarij maioris pictauis esse sibi subiectā de iure cōmuni: vsi fecit quenirī decanus ⁊ capl'm illius eccle sie coā iudice cōpetēti: ⁊ petit in suo libello: vt illa eccle sia declaret sibi esse subiecta: ⁊ q; clerici ⁊ canonici cōpel lant sibi obedire. Decanus ho ⁊ capl'm excipiēdo ꝓposuerunt q; sint exempti a iurisdictione ordinaria ꝓfat⁹ epi. Item proposuerunt q; ponto q; nō essent exempti: tamē epi ꝓscripserant libertatē ꝓtra eām picta. ⁊ sic ipsi alle gāt duas exceptiones sc̄las: q; si sunt exempti per priuilegiū sedis ap̄lice nō est eis necessaria ꝓscriptio: vtrum sint admittēdi ad probandum istas duas exceptiones ⁊ Videt q; nō: q; actor non pōt simul ꝓponere plures actiones. l. j. C. de seruo corrup. sic videbatur in reo q; reus nō posset etiam simul ꝓponere plures defensiones. Sed hac rōne dubitādi nō obstante rūdet in ctrarijs: videlz q; reus pōt plures defensiones ꝓponere etiā cōtrarias. Et ratio huius colligit ex istam regulam iuncta regu la. cū sunt partiū iura. ff. eo. tit. tuc obstat motiuū. nam iura magis fauent reis q; actoꝛibus. Item pōt figurari casus per. l. interpositas. C. de transac. Titius ꝓcurat aliquem suum debitoꝛem coram iudice cōpetente: coā quo dedit in scriptis suū libellum cui petit per reū respōderi. Reus aūt excipiēdo allega uit transactionē factā inter ipm ⁊ titium. titius replicā do proposuit q; illa transactio erat nulla. primo q; fuerat facta per metū. Item allegauit q; ille cui quo fuerat facta transactio erat seruus transeuntis: vtrum debeat titius admitti ad probandum istas duas defensiones ⁊ Respondet q; sic: quia nullus prohibetur vti plurib⁹ defensionibus: etiam si ille defensiones essent inuicem contrarie: vt victum fuit in primo casu.

¶ Glo. seq. dicit vnde sumpta ⁊ ponit exempla. Secūdo exponit regulā etiam de cōtrarijs: ⁊ vndecim casus excipit. Tertio interserit de electionib⁹ ⁊ actionib⁹: ⁊ remittit. Quarto obijcit ad id quod dixit de cōtrarijs: ⁊ ponit quatuoꝛ solutiones ⁊ quālibet impugnat. deinde soluit distinguendo: subdens adhuc aliam solutionem quam nō approbat. Quinto notat remittit. ⁊ cōcoꝛ. allegat.

a ¶ Nullus plurib⁹. Dic regula sumpta ex. l. ff. eo. tit. l. nemo ex his. Pone casum. xxiij. q̄. j. quisquis. vbi negat Aug⁹. qd dicebat Vincē. eum facere. dicens q; posito q; id verū esset: id factū ex causa. de ꝓscrip. auditio. vbi allegat exemptio ex ꝓscriptio. C. de trāsac. interpositas. vbi dicit trāsactionē nō tenere: tum q; metu interposita: tuz q; facta cū seruo ꝓprio. Et q; dicit defensionib⁹: intelligas etiaz ꝓ ctrarijs. xxiij. q. ij. in ꝑn. vbi de hoc. ff. de excep. l. nemo. nisi forte specialr eius impediat. vt prędicta. l. ff. eo. tit. l. nemo ex his. impedit enī eius interdum cōtrarias defensiones ꝓponi. Pone casuz. ff. de noxa. l. quoties. §. ꝓtor. vbi cōuentus nō rali negans seruum habere in pāte: cōuictus de mēdacio tenetur in solidum: nec penitere pōt. Idem in cōuentu de pauperie. ff. si quadrupes. pau. fe. dicat. l. j. §. interdum pōt. Idē in eo qui negat se cuīā numeratā confessus de mēdacio nō pōt dicere se solutū esse. ¶ ADDITIO. Vide de hoc in specu. de exce. §. viso. ver. sed qd si debitoꝛ. ⁊ tibi in ver. se tractat de cre ditore q; negat se numerasse ⁊ pignus recepisse. cū ab eo pignus repetit. Jo. an.) C. de nō nume. pe. auē. ꝛ qui ꝓpriam. Idē in eo qui negat se sociū amittit priuilegium vt contineatur tinquātū facere pōt. ff. de re iudi. sed hoc ita. §. j. Idē in eo q; negat sibi pecuniā solutam si cōuin

citur de mēdacio amittit priuilegiū per qd̄ aduersarius cōpellebatur ꝓbare indebitū: sed ipse cōpellitur ꝓbare debitū. ff. de solu. ia qui. ff. de ꝓba. l. cuz de indebito. in ꝓn. Item impedit. ff. de rei ven. l. vlt. C. g po. in pig. habeau. si possessor. nā cōuentus rei vēdicatione vel pignoratitia negans se pos sidere iuicez de mē dacio cōmodū pos sessionis amittit vt ibi: ⁊ aquilia inficiatiōe crescit in duplā. ff. ad. l. aquiliā. l. ij. ⁊ heres qui negat legatum cōuictus non recurrit ad solēnitatem iuris vt dicatur testamentū imperfectū. in stitu. de fideicōmiss. here. §. vlt. Item impedit. instit. de fideicōmiss. liber. §. sed qz. ⁊ in auc. de trie. ⁊ semis. §. studiuz. ⁊. §. illis actoꝛ. col. iij. ¶ ADDITIO. Dicit ꝓinter doc. q; in his olim est rō spāltatio vt puniat mendacium. Jo. an.) Duas aūt electiones q; simul ꝓsequi nō potest nec vna electa redire ad alteraꝝ. ff. eo. lib. de elec. vt quis duas. ⁊ facit. ff. de re iudi. cū olim. Vn aūt q; pluribus actionib⁹ vti possit: no. xxij. q. ij. in ꝑn. de relig. domi. cuz dilectus. ⁊ per Inno. ⁊ Dost. de resti. in inte. ꝓstitutio. ⁊ plene. ff. de tribu. qz ꝛ heredē. §. eligere. ¶ ADDITIO. Nec valet si dicas ibi debere dici in exceptionib⁹ in gb⁹ reus est actoꝛ. ff. de excep. l. j. qz in actionibus. ⁊ est rō: qz rei fauorabiliores. rō rōnis: q; in pāte actoꝛ est agere: sed quenīri non est in pāte reoꝝ. ff. de do. ex. l. pure. §. fi. Dy.) Licet aūt ex titulo duplicato nō agat. ff. de fide instru. iter dilectos. C. de ꝛhen. emp. cū res. tū bene excipit. ff. de rei. ꝛhen. post electionē de relig. domi. ꝓstitutus. ⁊ c. cū dilectus. In illa aūt decre. de ꝓscrip. veniēs simul ꝓponebant illa duo priuilegiuꝝ ⁊ ꝓscripto: per quoꝝ vnum videbat recedi ab altero: vt ibi patet.

¶ Sed nōne ꝓtraria allegans non audit: vt. xxiij. q. vj. qz aūt. in ꝓn. de ap. sollicitudinem. in fi. C. de iur. ⁊ ser. corrup. l. j. Quicā indistincte dicerunt allegantem contraria nō audiri per ꝑtē. decre. iter dilectos. sed obstāt supradicta iura. Alij viterius. ſ. Bust. naso. Tan. ⁊ Bol. rectādo q; illud ꝛz locū in actoꝛe: ⁊ in eadē instantia tu dicēs: nā secus in diuersis. ff. de inoffi. test. l. papinianus. §. sed nec ꝑpuberis. in reo aūt nō ꝛz locum: vt. ē. ꝓbant. Sed huic opinioni ꝓtradicit ꝑdic. decre. veniens. nā ibi erant mutuę petitiones: ⁊ super eo super quo se defendebat abbas nō audit̄ur ibi allegans ꝓtrariā ꝓscriptionē: sc̄z ⁊ priuilegiū: ⁊ ideo dixerunt q; nō audit allegās contraria in eadē instantia iudex: vt in cōtrarijs: sed in diuersis bene: ⁊ ideo dixit q; qui ꝓmo egit de officioso testamēto ⁊ succubuit pōt postea dicē nullā: vt. C. de inoffi. testa. l. ꝛ maiores. sed huic ꝛdicunt de ꝓscrip. auditis. ⁊ ea. cū olim. vbi in eadē instātia ꝓponunt. vñ viterunt alij q; sub cōditione ꝛz ꝓponere ꝓtraria: puta ꝓpono talē exceptionē: in qua fi succubuero ex tunc ꝓpono talē. facit de excep. cū venerabilis: ⁊ qz ibi no. ⁊ sic intelligāt.

Regule iuris ffoum litere. Q

Qui ac tionem hz ad rē recu perādā ip saz rē hic videtur.

Qne lega ta mōtis nob ad he rēdē nr̄m trāseunt: eoz cōmo duz ꝓ nob ꝓ ꝑtē sum⁹ eodē casu acqr̄i m⁹: alr as qz cū sti pulati sum⁹: nā ꝛ ꝑtibz stipulāti mo: nō ꝛ ꝑtibz stipulāti olim⁹ eis acqrim⁹: ⁊ si libta nob ꝓ mino ꝓdē tio exhibet

Qui cum alio ꝛhit vel ꝓmittit ⁊ vel os ex si igna ti⁹ ꝓhibz ei⁹ heredi aūt hoc ꝓhi bet nō ꝓdē cū nō ipō te cū lega tario cōtrahit.

¶ Nō so let doli ex ceptio nocere hō q; duo volū tas testa toris non retractat.

Regule iuris ffoum litere. N

Nemo de domo sua inuit⁹ ex trahi ꝺz.

Nullum crime pati to q; nō ꝓhibet cū ꝓhibere nō potest.

Nihil in teresse ꝛhō iure quis actiōez nō hēat: an p exceptiōez infirmet.

Mutare: an ⁊ qñ li ceat suum ꝓpositz.

hātur̄ prēdicta potestas: si ep̄s catholicus nō esset ⁊c. Dicunt tamē quidaz referre in verbis: an. ſ. dicat allego priuilegium ⁊ ꝓscriptionē: ⁊ tūc debet audiri: an dicat allego ꝓscriptionē ⁊ priuilegiū: ⁊ nunc non auditur: quia ponit carrucaz ante boues. Et sic intelligūt dicere. sed vt ibi patet. Primo ꝑ. uilegium fuerat allegatum. Unde precedens ratio verior est. Et nota q; exceptionē obijciens nō cōtestatur. Item. ff. eo. lib. de lit. cōtest. c. ij. nec fatetur: vt j. eo. exceptionem. Et adde qs ibi dicam. ⁊ cōcoꝛ. ad hāc regulam de appellaē. cum parati.

Regula. XXI.

QVod semel placuit. ¶ Casus sic figuratur per. c. primū. de iudi. in antiqua. Quidaz titius fuit conuictus coram aliquo iudice sibi suspecto: fuit petitus a iudice: vtrum vellet eaz recusare tanq; suspectū: ⁊ dicit ille. Si tu velles posses me recusare vt suspectuz ꝓpter talem cām: veruntamen si vellz coram me litigare: ego ministrabo tibi bonam iustitiā: ⁊ deliberat an vellz coā me litigare: Ille respōdit: ego cōsideno de legalitate vestra sum cōtentus coraz vobis litigare: ⁊ sic semel sibi placuit litigare coram eo: postea penitētia ductus voluit illā recusare vt inspectū: vtruz possit: Respōdet q; nō: quia qs semel placuit amplius displicere non potest. Et hoc verum nisi superueniat aliqua causa de nouo.

¶ Glo. seq. ponit exēpla quatuoꝛ spectētia. Secūdo ponit xxiij. casus: qui plures includūt: quibus regula fallit. Tertio dicit aliquid ꝓfate incidere in hāc regulā: de quo generalr remittit. Quarto ponit quatuoꝛ que regruntur ad regulam. ſ. qd̄ placitum nō fit a iure reuocabile: qd̄ scienter placeat: q; non sola mēte: ⁊ q; alteri⁹ interfit.

a ¶ Qd semel placuit. ¶ ADDITIO. Joā. mona. dicit exēpla ponenda per. c. de illis. j. ad fi. de despō. impu. per. l. ff. de inoffi. testa. l. fi. ff. de aqua plu. arce. in diez. de vaca. mu. l. pretoꝛ. §. si post ⁊c. Joā. and.) Pone casum in matrimonio. xxxj. q. v. horēdus. de iureiurā. quēadmoduz. ff. de adulē. si vroꝛ. in fi. In electo. viij. q. ij. dilectissimi. ij. eo. lib. nulli. de elec. ff. de decuf. l. pe. in fi. In iudice iij. q. iij. offerat. de cau. pos. cum olim. C. de iudi. apertissimi. Idē in alijs olibus. iiij. di. in istis. ē. de pba. per tuas. ff. de neg. gest. Pōpōnius. ij. Fallit interdum hec regula ex cā supuenīēti: vel de nouo ad notitiā peruenīēte. ē. eo. lib. de elec. vt circa. ⁊ c. nulli. ē. de excep. pastoralis. quia que de nouo emergūt nouo indigēt auxilio. ē. de offi. deleg. infinitis. ff. de ꝛterro. ack. de etate. §. ex cā. Itez fallit in casu. ff. de mune. ⁊ hono. vt gradatim. §. reprobari. vbi medicus semel. pbatus iterū reprobaꝝ. Et est illud spāle ꝓpter bonum sanitatē. ¶ ADDITIO. Ne vnuerisitatis mēbra malo medico corrūpaꝝ. Joā. and.) Itez fallit in olibus casibus in ghis a iure permittit penitere vel variare. sic in app. a qua ꝛz appellāti recedere. ij. q. vj. si quis libellos. de offi. dele. gratū. ē. eo. lib. de elec. ij. eo. ⁊. c. ꝓposita. ⁊. ē. de ap. iter posita. Item in patrono laico qui variare pōt. ¶ ADDITIO. Accumulādo. Joā. and.) ē. de iurepa. qd̄ allit. ⁊. c. pastoralis. In cardinali qui variat in casu. ē. de elec. ꝛz. In mōtali. ē. eo. li. co. ti. indēnitatib⁹. §. fi allit. Et in testamēto qd̄ mutari pōt vsqz ad supremū vltē exitū. xxij. q. ij. vltima voluntas. de cele. mis. cuz marthe. ff. de admē. le. l. iij. nō obstat pactus de nō mutādo. C. de pac. l. pactū qd̄ votali. ff. de le. iij. si qs in ꝓncipio. j. rsio. Et in libello qui vsqz ad litis ꝛte. mutari pōt. C. de edē. l. edicta. de hoc de libel. ob. c. ij. ⁊ accusans ante inscriptionē penitet. de accu. c. ꝛz. Item iudex mutat sententiā suā. ē. de ap. cum cessante. ⁊ dic vt ibi. ff. de re iudi. qs insistit. Item in mādato societate ⁊ depositi licitū est penitere. instit. mādati. §. recte. ē. eo. lib. de pecu. c. ij. ⁊ pe. ff. pro socio. ſz si socius. §. vlt. ff. depositi. l. j. §. pe. ⁊ regul̄r in scitibus innolatis. qd̄ dic vt plene no. ff. de condit. can. da. cā nō se. si pecuniā. Item precariū ad certuz tēpus ꝓcessum: etiam ante tēpus reuocaī. ff. de ꝓpreca. l. cum ꝓcario. Ratio: q; certi tēporis adiectio est contra nām illius ꝛctus.

non potest.

NIdem. Regula. xxij.

On debet aliqs. ¶ Casus pri- Regula. XXII.

mo sic figuratur per. c. si habeo. xxiij. q. iij. Ponamus q; ritius man⁹ violentas intecit in clericū: vel aliud graue delictū perpetrauit ob̄gum excōicatione: veruz filius pro delicto sat pīs delinquētis debeat excōmunicari: Respōdet q; nō: q; quis non debet grauari odio alterius: ⁊ istud est regulare. Aliqñ tñ ꝓpter delictum pīs puniuntur filij: vt in crimine lese matestatis. l. quisqs. C. ad. l. iul. male. ⁊ in crimine hereseos. ē. de here. per totum. istomet libro. ¶ Item pōt figurari casus per. c. si cōpromissarius. §. j. ē. de elec. Certuz est: q; si canonici alicuius eccle cathedralis vel collegiate eligant in sūū prelatum aliquē indignum sunt ꝑuati pro illa vice ptāte eligendi. Sed ponamus q; canonici cōpromiserūt in aliquos arbitros: qui arbitri sicēter elegerūt indignū: vtruz canonici cōp: omittēdo sint ꝑuati potestate eligēdi pro illa vice: Respōdet ibi q; nō: ne ista canonici ex dolo arbitroꝝ puniant. ¶ Item pōt poni casus in. l. si qs. circa fi. l. C. de inoffi. testa. vbi dī q; antiqua mater poterat filium sui: etiā nō doli capacem exheredare odio marit: hodie illa lex corrigit q; odio marit vroꝛi nō poterit filiū sui erhe redare: nisi cōmiserit cām ingratitudis erga mātez: ⁊ hoc per rōnē huius regule ne filius graueꝝ odio pīs sui.

¶ Glo. sequens. Primo ponit exempla. Secundo obijcit de tribus tribus rādet. remittit ⁊ dat sile. Iterū succedit formā q; obiectiones quas soluit. Tertio dat simile ad regulam: ⁊ ꝓximat. j. proximam.

¶ Nihil est sensu tā ꝛ riuz est (q ⁊ bōsidet iudicia sustinet) q; nūs animet⁹ quez cōprobare ꝑ bonos mores é.

¶ Nō cap̄t q; tuo publicum sequit: nō videnē cōsentire q; errant.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Regle de regulis iuris ffcm Ifc.

S

Si libarius in trāscribēdis stipulationibus vbis errauit: nihil nocere Ymimos reus fideiussor tenebatur.

Si duabus actionib⁹ alibi sūma maior alibi i famia ē ponēda ē cā estimatiōis: vbi aūt ē paraū famosa iudicia ⁊ si sūmaz rei disparē ēam p pties⁹ acceptēda sūt.

Si qs obligatiōe liberar⁹ fit pōt videri cepisse.

Nō pt videri cepisse q stipulat⁹ pōt exceptiōe cōmoueri

S

Ine culpa. ¶ Ista regula cōtinet duas regulas. Prima est q nō debet quis puniri sine culpa. Secūda regula est: q punit qs sine culpa qñ sbest iusta cā. ¶ CASVS Quo ad primū dictum potest figurari per l. si putator. ff. ad. l. aquil. Aliquis titius putabat frōdes alicuius arboris existentis in suo fundo: accidit q aliqs transeundo sub illa arbore fuit occisus: vtrum putator teneatur. l. aquilia: Respōdet: aut potest appichēdi culpa in ipō putatore: quia forte arbor illa erat iusta iter publicum ⁊ non peclamauit antecp̄ proijceret frondes: ⁊ tunc

ber[a] aliqs alterius odio pregrauari. Idem.

Regula. xxiij.

Sine[b] culpa (nisi subest causa) non est aliquis puniendus. Idem.

Regula. xxiij.

Quod quis mandauit non tenetur. l. aquilia. aut arbor ipa erat in medio sui fundi. ⁊ quia non potuit cogitare q ibi aliquis transitum faceret: quia aliter non erat licitum transitum facere per sui fundum: ⁊ sic non tenetur: quia nō est in culpa: ⁊ sine culpa non est aliquis puniendus.

¶ In scdo dicto sūgurat casus per. c. si cui⁹. xxxiij. di. Aliquis titius cōtraxit mimonium cum vidua corrupta: vtrum efficiatur bigam⁹? Dicit ibi q sic: et non potuit pmoueri ad ordines: ⁊ non punitur ex culpa sua: sed q subest iusta cā: videl. ppter defectū sacramenti.

¶ Itē posset poni exēplum p. c. tua. de cleri. egro. in antl. Aliqs titius clericus sine culpa sua incidit in lepā: vtrū possit puari redditibus saltem pte reddituū sui būficij? Rsdet q sic: ⁊ ideo puatur sine culpa: nō tamen sine cā.

¶ Glo. sequens ponit exēpla regule ⁊ exceptionis. reddit rationem regule ⁊ remittit.

b ¶ Sine culpa. Dic ponit regula ⁊ eius exceptio. In regula po. ca. lvj. di. satis peruersa. ꝛ. de pēn. cognoscētes. ff. ad. l. aquil. si putator. In exceptione pone casum in marito corrupto: qui a pmotione sine culpa repellitur: tñ ex cā ppter sacri defectum. xxxiij. di. si cuius. In clerico leproso qui sine culpa ppter scandalū pulsat ecclesia. de cleri. egro. tua. (ADDITIO. Q̄ dic vt ibi scripsi. Joā. and.) Itez in offo seruꝰ qui nocā decitꝰ: qui cōpellitur emēdare noxaz vel dare seruū pro noxa. ff. de noxa. actio. in pn. (ADDITIO. Dy. ponit exēplu: cum fanore publice vtilitatis res alterius possessoꝛi: ⁊ datur ml qui virtuose se habuit. ff. de euic. luctus. de rei vendi. itez si verbera. §. preterea ⁊c. Joā. an.) Regulariter ergo nullus punitur sine culpa. xvj. q. vij. inuentum. de homi. Joānes. ⁊. c. vlti. C. de pēnis. sanctimus. ā. de cōsuet. c. pe. ⁊ ā. regula pti. cum sint concor. Et est ratio: q pena est mēsura culpe. de of. dele. sane. q. de trās. ac. c. vlt. de homi. sicut dignum. Ubi aūt nō erat mensura ducz mensura locum non habet: ergo vbi nō est culpa nec pena. Bene tñ ex cā punitur quis sine culpa. ā. vt lite nō cōtesta. qñ frequenter. §. si jo. in fine. Et hec materia plus glo. non inuenies: psequere enim eam in no. xxq. dist. renouātes. ā. de cōsti. cognoscēres. de ptuli. antiqua. Regule. XXIIII.

Regle turis ffcm Ifc. Q

Obediendū est potī deo q̄ homini.

Quotiēs dubia est interpretatio libertatis: ifm libertates ridendum erit. Quotiens cessat in testi in facto non in iure ppter ni pōt timē alternare mutationis ⁊ ignorantie ⁊ addi tū⁹ ppt.

Quod quis mandauit. ¶ Casus figuratur primo per. c. milites. xxiij. q. v. ⁊ aliqui intelligunt in militē: sed idem in executore sententie.

¶ CASVS Quidā titius cōmisit homicidiū: vel aliud crimen dignū vltimo supplicio fuit captus per iudicem seculares: q̄ talis titius erat laicus: ⁊ q̄ iudici cōstitit de crimine ppetrato per ipm titiū eūdem ꝑdēnauit ad mortes vt laqueo suspēderet: ⁊ iudex precepit militi deputato ad executionē sue vt illū titium laqueo suspenderet: iste miles paruit iudici: ⁊ titium laqueo suspendit: vtrum iste miles censeatur homicida: ⁊ tanq̄ homicida sit puniendus: Rsdetur q̄ nō: q̄ non est in dolo nec in culpa: eo q̄ necesse habuit parere iudici. ¶ Alīq intelligūt istud. c. in alijs militibus ⁊ nō in executoribus sniarū: ⁊ tunc ifm istum intellectū. ¶ Casus sic figuraf. Aliqs miles perpetrauit rebellionem ptra rēpublicam: ⁊ fuit ordinatum q̄ bellum ei indiceretur: ⁊ fuit ordinatum q̄ aliq militeo istum militem ⁊ alios rebelles occideret: qui milites parendo mandatis regis vel imperatoris rebelles occiderunt: vtrum sint censendi homicide: ⁊ tanq̄ homicide puniendi? Respondet q̄ non: quia non sunt in dolo: eo q̄ isti os rebelles occiderūt ad mandatum regis: vel impatoris: vel alterius iudicis. ¶ Itez potest casus poni per c. si clericos. ā. de scutē. exco. Donamus q̄ ipi Pictauenses. eo q̄ nō

eo q̄ non habet territoriū: nec pōt capere malefactores nisi intra septa domoꝛ ep̄alitu. vnde ep̄s precepit laicis: vt quēdam clericū criminosum caperent ⁊ ad se adducerent: ad preceptū ep̄i istī laici talez clericū ceperūt ⁊ ep̄o adduxerūt ⁊ incarceraūerūt: vtrū ipsi incurrerint aliquā sūlem excōmunicatiōis? Rsdet q̄ nō: quia mādato licito ep̄i obtēperauerūt: ⁊ hoc faciendo non fuerunt in dolo.

¶ Itez pōt poni casus per. l. si ge. §. dolī mali. ff. de furt. iudi. hoc modo. Ibi enim dī: si ge album ptoris posuit cā perpetue iurisdictionis corrupit: incidit in penā quinquaginta aureoꝝ. Occidit q̄ pretor: aliqui intēdit: vt ipse corrūperet album sui: iste ad mādatum ptoris corrupit album: vtrum incidat in penam quinquaginta aureoꝝ? Rsdet q̄ non: qz anteq̄ quis incidat in illud edictuz requiritur q̄ ipse cōmiserit dolum: ⁊ dolo facere, non videtur: qui ad mandatum iudicis aliquid facit.

¶ Glo. se. Dicit primo vnde sumpta ⁊ ponit exēpla. Secūdo exponit regulā. ⁊ rōnes reddit. Tertio illā puertit.

a ¶ Qui quis mādato. (ADDITIO. Facit hec regula ad questionē debitoris: qui de mandato iudicis vel curie ei soluit: qd debebat creditori. quam vide in Spec. de sol. §. nūc aliqua. ver. illud aūt querit ecce. Joā. an.) Hec regula sumpta est ex. l. ff. eo. tit. l. non videtur data. §. qui iussu. Pone casum in milite qui de mādato iudicis occidit. xxiij. q. v. miles. in laico vel clerico: qui de mandato ep̄i capit clericū. ā. eo. lib. de sen. excō. si clericos. et in eo qui iussu ptoris corrupit album qui excusat a pena. ff. de furt. om. iudi. si qs id. §. dolī mali. (ADDITIO. Dy. ponit exēpla per. l. ff. de aqua pla. gr. l. §. §. In pn. ff. de so. si stipulat⁹. §. si lancē. Joā. an.) Et hec vera cū iudex aliqd mandat offīi suuz exercēdo. (ADDITIO. Distingult hic Dy. vt no. ā. de tēp. or. ad aures. in glo. q̄. Joā. an.) ff. ad trebel. seruo. §. cum ptor. Et cā quare tūc excusat parens est iudicialis auctoritas: vt ibi. Sed o ne ptra publicam vtilitatē impediatur punitio maleficioꝝ: vt. ff. ad. l. aquil. ita vulnerat⁹. Si ꝑo non exercet offīm suuz: nō est parendū nisi ex reuerentie exhibitione. ff. de in ius vocā. l. generaliter. naz interdū resistere debent officiales. de pe. distinc. prima nemo. ā. de elec. fundamenta. §. iudices.

(ADDITIO. Alpti⁹ eo. lib. de pe. felicis. ad fi. Jo. an.) C. de ap. qñ. ⁊ hoc verū in atrocioribus: in quibus potius deo q̄ hoībus obediēdum est. xj. q. iij. si diis. de sen. excō. ingressioni. ff. eo. tit. ad ea. In his aūt que fiunt sine dolo cōmittentē etiā extra offīm parens excusat. ff. ad. l. aquil. liber. hō. q. vbi de hoc plene no. Et nota q̄ sicut dolo caret: qui iudicis obtēperat ꝑcepto: ita ecōuerso dolo nō caret: qui iudicis nō obtēperat ꝑcepto. ff. eo. tit. l. non pōt dolo care re qui imperio magistratus non obtēperauit.

¶ Glo. segnens no. a ptrario. dat similia. arguit ad que stiones. ⁊ remittit.

b ¶ Cum habeat. Redditituz causę. In his ergo in q̄bus nō habet necesse parere: vt in atrocioribus que ad fidē non spectāt offīm dolo non caret: vt. ā. dicit. ⁊ facit de sen. excō. vniuersitatis. vbi verberās monachuz si est laicus: li faciat hoc de mādato abbatis sui excōicat⁹ est. Et no. q̄ dicit cum habeat parere necesse. sicut enim necessitas excusat a furto: vt de ꝑse. dist. v. discipulos. ā. de fur. c. tq. ad hoc. ff. ad. l. rho. de iac. l. §. cum in eadez nauī. sic ⁊ a dolo: et hic vides. cum ergo nullum maleficiū sine dolo: vel iuris saltē culpa que dolo cōparat. xv. q. j. aliquos. de sen. excō. c. j. ff. de iust. l. illud. ergo ⁊ a qualibet malefício excusat necessitas q̄ intelligas: vt. ā. dicit. Est aūt regula hec in argumēto ad cōnem de eo qui ad mādatum curie reddit debituz vxori pendēte lite adulterij vel cō-

Regle turis ffcm Ifc. M

Mora sua c cuilibet est nociua. Idem. Regula. xxvj.

Mcrcellus ait. De sinit debitoris ei q̄ nactus est exceptiōes iustaz: nec ab equitate nāli abhorrentē.

Melior pōtio nostra pferuos fieri pōt deteriori fieri non pōt.

Mora. xxv.

Mora sua. ¶ Casus in hac regula figuratur multis modis. Primo per. c. decime. xvi. q. j. Aliqs meus parrochianus ipe messium vel vindemiaꝝ non soluit mihi de cimā: sed illam retinuit apud se: accidit q̄ aliquo casu fortuito decima perit sine culpa sua: q̄ milites transeuntes violēter illam decimā rapuerunt: vel latrones furati latronicinia: tñ ex tracta sine culpa decimam per violētiā acceperunt: nunqd tenetur mihi soluere estimationez decime pempte? Rsdet q̄ sic: q̄ iste fuit in mora soluēdi mihi decimas: ⁊ sua mora ꝺz ei ee nociua. Item potest figurari casus per. c. vnicum. de cōmoda. ā.

¶ Sed pro intellectu huius casus est ꝓsupponēdū q̄ cōmodatarius nō tenet de casu fortuito q̄ fuit cōmodanti gfa recipientis: verūtñ tenet de dolo ⁊ culpa. Ponamus ergo sic casum. Cōmodauī tibi librū meū ad vsum tuum: certū est q̄ si liber meus nō ꝑiit culpa tua: sed casu fortuito: tu es liber⁹. Sed ponamus q̄ cōmodauī tibi librū meū ad certū tēpus ad tuū vsum: lapso tpe ꝑsto iterpellauī ⁊ reqsiui te vt libruz mihi restituēres: q̄s facere recusasti indebite ⁊ iniuste: ⁊ sic fuisti in mora restituēdi mihi librum meum: postea liber meus aliquo casu fortuito perīit apud te: nunqd tenetis mihi soluere estimationez librū? Certe sic. Item pōt poni casus in fure qui semper est in mora restituēdi rem surreptam: si res pereat ꝑit periculo suo: ideo tenetur soluere estimationem.

¶ Glo. seq. Dicit primo: vnde sumpta ⁊ ponit exempla. Secūdo ponit tria que regruntur ad moram: ⁊ quomodo tñc tenetur de casu etiam naturali. Tertio prosequitur de mora aliena: ⁊ de materia remittit. Quarto querit an purgetur. arguit pro ⁊ contra. ⁊ soluit.

c ¶ Mora sua. Hec regula sumpta est ex. l. ff. eo. titu. in pdēnatione. §. vnicuiq;. Pone casum in eo qui est in mora soluēdi decimas: q̄ pereūt periculo suo etiā casu fortuito. xvj. q. j. decime. Idez in cōmodatario vel depositario q̄ fuit in mora. de cōmo. c. vno. de depo. bona fides. Idez in fure qui statim est in mora. C. de fur. l. subtracto.

¶ Circa hāc tñ regulaz no. q̄ ad hoc q̄ qs dicatur morosus regrit̄ q̄ sciat se debere: vel scire debeat q̄ iterpellat⁹ fuerit a die vel hore: ⁊ q̄ habuerit possibilitatē vendendi. hoc habeo. ff. de re. cre. l. qui te. ⁊ tūc tenet morosus de casu fortuito: etiā si eodez modo fuisset res apud dīm petitura ifm Accur. Iz Mar. ꝑtra vt no. in. d. l. qui te. ⁊ ꝓbatur. ff. de leg. j. cum res. §. vlt. forte ille enim dño rem vendidisset: ⁊ apud alium perīsset. ⁊ ꝺ tenet Ber. ā. de cōmo. c. vno. ⁊ de depo. bona fides. Et no. q̄ dicit mora sua in duobus reis debēdi altero iterpellato alter liberatur iterpellatus. (ADDITIO. Et sic sibi nō nocet: ⁊ hoc verū nisi rēnt socij. ff. de duo. re. de. l. pe. ifm Dy. ifm quē sibi ꝑputet casus in societate participādo: debuit enim cogitare hoc euenire posse. ff. de cōdi. inde. l. indebitū. ff. loca. si qs domuz. Joā. an.) Sed iterpellat⁹ tenet. ff. de usur. l. mora. in fi. Itē mora fideiussoris sibi nocet nō reo quo minus liberet interitu spēi: secus ecōuerso. ff. de ver. oblit. l. cum filius. ⁊. l. mora. ⁊ hoc q̄ fideiussoꝛ habet cām a reo non reus a fideiussore. (ADDITIO. Et ꝑputet sibi qui alteri⁹ obligationē in se suscepit. Joā. and.) Unū no. q̄ si debitor primo fuit in mora soluēdi: ⁊ postea creditoꝛ in mora recipiēdi: vel contra q̄ vltima mora nocet: vt. ff. de usur. l. creditor. ⁊ vide q̄s no. de decl. cum hoc eo. De mora aūt ⁊ multiplici ei⁹ effectu plene no. ff. de usur. l. mora. (ADDITIO. Et per Dosti. in sum. de usur. §. ex ḡbus causis sub. §. ⁊ mora per ipm. ⁊ Inno. de loca. ꝑpter. per Dy. eo. tit. ponit. Joā. and.) Sed nunqd mora semel cō-

Morosus q̄s dicat.

Mora possit purgari.

Universidad de Deusto
Biblioteca

missa purgari pōt? Et videt q nō. xij. q. ij. Ibi gritate. xx. q. ij. puella. de elec. cum in cunctis. ibi elapso tpe. de sup. negli. pla. lij. x. c. vlt. ff. de actl. ꝛ obliga. l. tralaticiū. C. de Zbi. ꝛ cōmit. stipu. magnā. Cōtra q posset purgari. xvij. di. c. j. vbi de hoc. x. c. di. qđ. de sup. neg. pla. lxis. de elec. q sicut. in fi. de reb. eccl. nō alienā. si go pbyteroꝝ. de loca. ꝛ cōdu. ppter. in fi. x. c. potuit. in fi. vbi de hoc. x de eccl. c. vlti. ff. si go cau. l. x si post tres. ff. de pert. ꝛ cōmo. rel ven. l. j. C. de ñdefus. sancimus. ℨ. eo. lib. de pte ē. si tibi. Sol. dic q vbi pleo pñs igit̄ur a canone vel lege penam imponē te mora purgari nō pōt: pena enim semel cōmissa nō purgatur: ꝛ sic intelligunt prima iura ꝛ hec regula. Et hoc est verū nisi eadem lege vel alia vel canone caueat in eo casu moꝝ posse purgari ꝛ penam cuitari: ꝛ sic intelligātur otraria. Ter aūt illa: ꝛ si post tres. logitur de pparatoꝝ iudicioꝝ: in quibus mora bene purgat: vt dī: cum sato filiis. Sed post litem ptestataz nō purgatur. ff. de ver. ob. l. si insulaz. Multo ergo minus purgatur pena semel cōmissa: nisi forte fingeret̄ nō fuisse in mora. ij. q. vj. Diduz. de re iudi. cum Bertoldus. ff. de in lteg. restl. l. dīuus. Sicut enim a pena canonis nō appellatur. ff. de appel. ꝑsulit. iij. x. c. qz nos. nec a pena legis: vt. ff. de verbo. signi. si qua pena. sic nec purgatur: vt. ℨ. dictuz est. ꝛ hoc no. Bar. ℨ. eo. li. de elec. cuplētes. §. q si per. xx.

Regule iuris ffōmq̄ litere.

Regula.XXVI.

Q Al que fiunt. ¶ Casus figurat primo per. c. quoꝝ vices. lxviij. di. hoc modo. Ponamus q aliqs sim plex sacerdos vel aliꝰ cōstitutus in dignitate: puta archidiaconus decanus vel cantor: nō tamē epūs: ordinauit aliquē in diaconum proferēdo verba apta ad talem ordinem: vtrū iste sic ordinatus receperit talē ordinē: Videt q nō: qz potestas ordinādi clericos nō dependet ab ordine sacerdotis nisi sucrit epūs. Vel sic. Ponamus q aliqs simplex sacerdos non epūs ptulit ista verba apta ad cōficiendū chrisma: vtrum ꝑficiat: Videt q nō. Idem est de ꝓsecratione monialiū: ꝛ ḡnaliter cum go facit ea que nō spectāt ad offiū suuz: nihil per eum facta qui hoc pōt vtribus non ibīstitit. Item posset poni aliter casus. vs. per. c. indulgētie. de pe. ꝛ remiſ. eo. lib. ℨ. Aliqs epūs vel archiepūs ꝓcessit subditis suis porrigētibus manus adiutrices ad aliqđ ptum opus centuz dies indulgentiaꝝ: etrum valeat talis concessio indulgentiaꝝ? Certe non: qa ad officium epūscopi vel archiepi spectat solū dare quadragintadies indulgentiarum ꝛ non centum.

¶ Glo. seq. Dicit primo vnde sumpta: ꝛ ponit exēpla. Secūdo dicit regulā etiam in bono qđ sit locū hīe: ꝛ q̄ logtur in aliaꝰ iudice. Tertio querit ? ponit duas opi. otrarias. Quarto signat ℨ ium ꝛ soluit. Quinto dicit regulaz non loqui in spūalibus que dependent ab ordine.

a ¶ Ea que fiūt. C. ADDITIO. Nō spectant. ꝛ hoc cō stat. facit. ff. de re iudi. ꝑtumacia. §. ꝑtumar nō videt. vbi Po dubitaꝰ tenetur qs tre allegaturus ptuſlegiuz. ff. de iudi. si go ex altera. fm Dy. qđ dic vt no. de accu. ventēs. in glo. si. Joā. and.) Dec regula sumpta est ex. l. ff. eo. tit. l. facti. a iudice. Pone casum. lxvij. di. quoꝝ vices. vbi simplex pbyter ordinat ꝓferēdo: chrismādo: virgines cōsecrādo: nisi agit. ℨ. eo. lib. de pe. ꝛ remiſ. indulgētie. vbi nō tenet indulgētia data ab epo vltra tenoreꝫ ꝑcllī ḡnalis. ad idem. ff. de fur. om. iudi. l. vlti. vbi dī: extra territoriuz suo dicentī nō pareatur impune. Idez si supra iurisdictionem sua velit ius dicere. Et habet hec regula locū etiam cum bonū est id qđ facit inder: si ex quo ad eius nō spectat offiū viribus nō subsistit. Pone exēplum. xcvj. di. bene gdem. Bonū enim est statuere ro ecclie alienari non posse. xij. q. ij. per totum. de reb. eccl. nō alienā. per totū. si statutum impatoris sup hoc nō valuit: qz ad eius nō ptinebat officiū: vt ibi. Ad idez de appel. dilectus. ibi enim officialis archiepi bonū ꝛ equum decreuerat: nisi quia id ad suuz non pertinebat officiū rōne appellationis interposite ad papā nō valuit qs fecit: generale enim est qđ nō

Bonū facere si sufficit nisi id bñ fiat.

I dem. **Regula.xxvij.**

S Lienti b ꝛ ꝓsentiēti nō fit iniuria: neq; dolus.

sufficit bonum facere: nisi ꝛ bene id fiat. xcvj. q. j. monachi. ij. de posta. c. ij. ff. de remissa. l. iij. §. in bello. et facit. xiij. q. v. relegentes. ꝛ de collu. c. j. ꝛ qđ ibi no. Et qđ dicit regula ea que fiunt a iudice: aliꝰ subaudi: nam in eo qđ facit nō pertinēs ad officiū suum nō dī iudex: sicut ergo pceptor fines mādati nō debet excedere: sic nec iudex fines iurisdictionis. ꝛ hoc dico siue sit ordinarius: siue legat?: siue arbiter: saluo eo qđ de progatione no. ℨ. de offi. deleg. ℙ. et B. queri solet: si iudex qui de decē tm pōt iudicare/iudicat de viginti: an valeat ista in decē? Dicit Jo. an. qđ nō: qz res iudicata nō pōt pro pte tenere: ꝛ pro pte nō tenere. ff. fami. her. ē. in hoc iudicio. ꝛ hoc ipe no. q. q. vj. §. diffinitiua. ℵ. cum certa rōne. in fi. Ad ista ibi signata. xij. q. ij. si quos de seruis. C. de do. sancimus. pōt rūderi id spāle fuisse donationū. Ad decē. de arbi. cum tpe. de ꝑben. dilectus. Pōt dici q ibi ista continebat plura capl'a. vnde in vno pōt tenere: in alio nō: hic aūt ptinet vnum tm. ꝛ cum Joā. and. ꝑcor. Accur. (ADDITIO. Qui tū otrarium no. C. de re iudi. l. j. Joā. an.) ff. de fur. om. iudi. l. vltima. Ugo. tñ ꝛ Lan. tenent otrariū. l. q̄ ista bene tenet in decem: ꝛ dicit istam rescindi tñ in superfluo. ꝛ hoc no. ex verbis illius ver. cum certa. dum dicit: q otra ius gestuz videt. C. qñ ꝓpo. non est necesse. l. certa. ꝛ pro eis facit qđ no. de dona. apūce. ꝛ regula. j. eo. vtile. ꝛ qđ ibi dicā. pro Joā. an. optime facit pōte. xcvj. ℨ. eo. lib. de pen. ꝛ re. indulgētie. pro Ugo. ꝛ Lan. ℨ. eo. lib. de arbi. c. j. ff. de arbi. l. dīes. §. si placeo. Et facit hec regula pro his que dīxt. ℨ. eo. qđ go mandato. Ad primū casum ? tra. xcv. di. c. j. vbi ꝑbyteri chrismabant in fronte. Sed illud ad tempus a Grego. fuit spāliter ꝓcessum. ? dic vt ibi. Et tēe ad eoruz spectabat officiū: ꝛ si nō ex ordine: ex dimissatione. ꝛ vide de qđ de hoc no. de ꝓscra. diff. v. manno. in vlt. glo. Ner habet locuz hec regula in spūalibus: que potius dependent ex ptāte ordinis q̄ iurisdictionis. Dīne est qđ si epūs qui hoc pōt ex ordine: ꝓsecret alienā ecclīam: vel altare: vel ordinet alienū subditum: qđ non pōt ex turisdictione: cōsecratio tñ ꝛ ordinatio bene tenet: Is ordinatus executione careat. viij. q. j. epūs in diocesi. de tēpo. ordi. q trāslatione. ꝛ dixt. ℨ. eo. ratum. Joā. and.

Regule iuris ffōmq̄ litere.

Regula.XXVII.

S Lenti ꝛ ꝓsentiēti. ¶ Casus in hac regula figurat per. l. j. ff. de acē. emp. ꝛ vendi. ¶ Et ꝓ intellectu huius casus est ꝓsupponēdū: qđ qñ vēditor vēdit aliquaz rem dī ꝑdere emptori onera ordinaria illius rei: alias te neret ipse emptor. Dī ponamus q tibi emptori stipulatꝰ vēdidi domū meam que debebat seruitutē domui vicini mei: forte seruitutē stillicidii recipiēdi: vl' altā nō tollendi: vl' aliquā aliā seruitutē. ꝛ tu emptor scīebas hāc domum mea debebat illā seruitutē: ego aūt scīēs q esseo ifonnatus de ista seruitute nō ꝑdixi tibi illā seruitutez in vendicatione facienda: vtrū possis agere ? tra me actione exēpto: vt diminuā tibi de ꝑcio quantū minus valet domus tibi vēdita ꝓpter illā seruitutez? Videt q nō: qz eras informatꝰ de ista seruitute: ideo nō erat opus q vlterius de ea te informarez: qz scienti ꝓsentienti non fit iniuria neq; dolus.

¶ Glo. seq. Primo dicit vnde sumpta: ꝛ ponit exēpla. Sed o supplet de scire debēte. ꝛ dicit in regula ꝓprietatis ponderādum. Tertio ponit rōnem regule. ꝛ notat copulam. Quarto successiue signat. ℨ ium ꝛ soluit tria cōtraria.

b ¶ Scienti. Dec regula sumpta est ex. l. ff. eo. tit. l. nemo videtur fraudare eos qui sciunt ꝛ cōsentiunt. Pone casuz ingenuo: qui sciens ꝛ cōsentiens cōtraxit matrimonium cū serua vel econtrario. xxix. q. ij. si go ingenuus. x. c. si femina. In clericis qui scienter ꝛ volūtate locosa se adinuicē ꝑcutiunt. ℨ. de sen. excō. c. j. Itē inco qui sciebat rem quā emebat seruitu

Dolosa ꝓ suasio pīs est ḡ violenta.

tē debere. ff. de actl. emp. ꝛ ven. l. j. in fi. (ADDITIO Dy. si iniuria ponit rē plū p. l. j. ff. ꝛ iniur. §. vlti. adeo. de dolo. ponit p. l. iij. ff. de lib. ho. ex. §. si go volēte. Jo. an.) Et ꝛ oudat ad hāc regulā. j. eo. cū q certus. Et qđ dicit hec regula scienti: dic vel scire debenti. ff. de edil. edic. l. j. §. si ītelligat. ad B. xvj. di. qđ dicit. ℨ. de cleri. ex. mi. aplice. ℨ. qđ me. can. c. pe. in fi. Itē dic scīēti a principio: secus si ex postfacto. (ADDITIO. Idē Dy. per modū obiectionis. Jo. an.) ff. de edil. edic. l. institissime. §. vlti. Et no. q dolus malus est dic calliditas fallacia: machinatio: ad circūuentionē: fallendū: decipiendus alterū adhibita fm̄ labeonē. ff. de do. ma. l. j. §. j. sed scīēs non circūuenit? fallit? vel decipit? ergo tibi non infertur dolus: ergo inductus ad clericatū vel monachatuz non dī dolum passus: qz nō est deceptus. xx. q. vj. constituit. vbi de hoc. ꝛ de cūer. consu. dudū. in fi. ꝛ qđ dicit hec regula nō inferri dolū scienti ꝛ volenti: vez est vt ex eo agi possit: inferē tñ ita q nascatur ex eo actio per exceptionē elisōnā. ff. de fur. inter oēs. §. vlt. ꝛ pe. Et no. q hec regula formata est copulative nō disiunctiue. vñ hec duo cōiunctim regrunt. ℵ. q̄ sciat ꝛ ꝓsentiat. scienti enim ꝛ non cōsentienti bene infert iniuria ꝛ dolus. xv. q. j. illud. cum similib?. Ad hanc regulā signat ꝛtra. de sen. excō. contingit. j. ibi huius man?festatio: ꝛ si nō violēta tñ iniuriosa noscit. Solu. non est iniuriosa: qz iniuria fit ipsi clerico volenti vt hic: sed est iniuriosa: q̄ fit iniuria toti ordini clericali: ꝛ ideo tibi sequitur: cū canon ille ꝛc. ꝛ ibi de hoc. Itē ℨ. C. de rap. virg. l. vna. vbi si raptor virginem etiā volente teneat. sed hoc ideo: qz id voluit persuasione dolosa: qđ plus est q̄ voluerit. (ADDITIO. Idē hic Ly.) ff. de ser. cor. l. j. §. ꝓtudere. Item cōtra. C. de fur. ? seruo cor. l. si quis seruo. ibi sciens ꝛ consentiēs agit furti ꝛ ser ui corrupti. Solu. de rigore ꝛ rei veritate illi sciunt ꝛ cōsentienti non fuit facta iniuria: tamen de quadam egrate agit: ac si iniuria vel dolus sibi fuisset illat? : vnde nec furtum fuit ibi factū nec seruus corruptus: ex equitate tamen agitur de vtroq; ꝛ facit hec regula ad id quod dixt. ℨ. eo. possessori malefidei. ad finē.

Regule iuris ffōmq̄ litere.

Regula.XXVIII.

Q Ue a iure. ¶ Casus figurat per. c. quāto. ℨ. de iudi. in anti. Laicis cōcessum est per ecclesiaz: vt q̄uis laici essent incapaces iuris spūalis ꝛ ei annexi: vt possēt iuspatronatus possidere: quatenus ipsi inducerentur ad fundandū vel edificandū aut dotandū ecclesias vt clericos idoneos in illis ecclesiis possent presentare diocesanis: qui diocesani ad ꝓbationē patroni illos īstituerēt. Sed vtruz laici possint extendere illud ptuſlegiū ad hoc vt possint cognoscere de causis annexis causis spūalib?. Est ibi tex. q non: qz ista concessio facta laicis est exorbitans a iure cōi. Et illa que exorbitant a iure cōmuni: nō sunt trahenda ad aliquam consequentiam.

¶ Glo. se. primo dicit vnde sumpta: ꝛ ponit exēpla. Secundo dicit idē in ampliando. Tertio solvit questionez.

a ¶ Que a iure. (ADDITIO. Exorbitant ḡñ deuiant vel discordant. ꝛ idē verbū in decre. j. de fil. ꝑsby. ℨ. c. ij. quā allegat glo. Jo. an.) Dec regula sumpta est. l. ff. e. tit. l. q̄ ℨ rōné. Do. ca. xxj. q. j. hic est ēt. ℨ. de ꝓtil. sane. ff. de cōsti. ptin. l. j. in fi. Et cōcordat ad hanc regulam. j. eo. qz alicui. x. c. in argūi. potest igitur intelligere hanc regulam in ptuſlegio: vt. ℨ. qz singulorum ptuſlegia legem

eōrum nō faciunt. xxvj. q. ij. nō exēplo. Itē in iure pone casum in vellejano: nā regulariter glibet intercedēdo obligatur. fallit in muliere. hoc ergo nō trahit ad ꝓsequētia. (ADDITIO. Scilicet ad viros: l gb? eēt cadē facultas q̄ l mulieribꝰ. Jo. an.) Et idē in filiꝭ?. ꝛ vide qđ dixt ℨ. c. ꝓtuellegiū. ꝛ qđ no. ibi pulle. sane. Et no. qz sicut ea q̄ exorbitant a iure cōi ad ꝓfiam trahenda nō sunt vt hic: sic nec ampliāda. sed restringēda: vt. ℨ. e. li. de fil. ꝑsby. in q. i fi. (ADDITIO. Per qđ ponebat hic Dy. exēplū: ꝛ ꝓpositum: vt ꝓ ex glo. Jo. an. ad idē. ℨ. e. oēs. Itē Is sano rabile ꝓtuellegiū ampliet vt ibi: non tñ ad cōsequētia trahit vt hic. Et facit hec regula ad qñem: qua querit an fratres eremitani vel fratres sancti Aug. ꝛ alij religiosi mēdicātes ꝛ nō mendicātes cōprehendant ꝑstitutiōe illa extrauagāti nouiter edita per Bonifaciū papā. viij. q incipit: sup cathedrā ꝓeminētie pastoralis: que habetur in clemen. de sepul. dudū. in qua exprimitur solūmodo minores ꝛ ꝑdicatores. ꝛ quicqd alij dicant dicendū est: qz nō extenditur ad alios religiosos mendicantes vel non mēdicantes vel ad seculares clericos: sed solūz minores ꝛ ꝑdicatores amplectit: tum ꝛ qz intentio pape videt hec fuisse vt ꝓ verba ipsius cōstitutionis apparet: tum qz exorbitans est a iure cōi illa ꝑstitutio: ꝛ ideo ad cōsequentia nō trahēda nec ampliāda vt hic: vult enī illa ꝑstitutio dari quartā etiā de his de quib? a iure dari nō dz: sicut de ornamētis relictis ꝓ fabrica ecclesie. x. c. xxx. ꝛ sic de singulis: puta relictis ꝓ luminaribus vel certis personis. de testa. c. vlti. de ꝑbo. signi. ex parte. ij. dicā ergo illa iura mutata ꝛ correcta p̄ ꝑstitutionē. (ADDITIO. Vide de hoc l. iij. glo. ? in halle. cle. dudū. §. hmōi. l glo. vt ꝓ. Jo. an.) solū quo ad exēplos in ea ḡ ad alios remaneant adhuc ipsa iura. Correctio enim turpi est vitanda sapia de elec. ecclia vestra. §. cum si. in talibus enim non arguimus de similib?ad similia. ꝛ cōcordat quod dicā. j. eo. in pen. ꝛ facit ad hoc optime. ℨ. eo. lib. de electo. statuti. ? de regula. cōstitutionem. ꝛ ita pronuntiatum fuit per profundissime scientie ꝛ bone memorie virum dominum Joānem de monte mur lo. ? per me in quadam questione in q̄ fuim? ad ꝓsidēdū assūpti.

Regule iuris ffōmq̄ litere.

Regula.XXIX.

Q Uod oēs tāgit. ¶ Casus figurat multis modis fm glo. ꝓmo p. c. j. lxvj. di. Ponamus q aliqs fuit electꝰ ? cōfirmatꝰ in archiepm alicuius puincie: qui qđez electus ? cōfirmatus petijt munꝰ cōsecrationis: queritur si q debent esse ptes in ꝓsecratione facienda ? Videt q oēs suffraganei siue puincie: qz illud negocium oēs tangit: ideo dz ab oibus approbari. Itez pōt poni casus p. c. qz pp. de elec. in anti. Ponamus q̄ vacante ecclesia Picta. canonici illius ecclesie voluerūt ꝓcedere ad electionē futuri ꝓlati. Sed querit qui debent adesse in electione facienda: Dicit ibi q oēs canonici illius ecclesie: ꝛ si sint alīq absentes debent vocari: qz cū illud negocium oēs tangat dz ab oibus approbari. ¶ Pro declaratione illius regule videt q illud qđ oēs tāgit: non dz ab oib? approbari. Et arguit de toto titulo. ꝛ his q̄ sunt a maiori pte ca. i anti. vbi dī q talia ꝑsit expediri per maiorē partez capli: ꝛ tñ tale negocium tangit oēs. Itē arguit de. l. maiorē. ff. de pac. vbi dī q si aliqs debitor velit facere cessionē bonoꝝ non est opus q oēs creditores cōueniāt ad videndū fieri cessionē bonoꝝ: ſ sufficit q̄ vna pars cōueniat: ꝛ alia pars creditorū similia admittet ad cessionē bonoꝝ faciendaz. Glo. soluit dicens: q aliqua sunt que ptinent plurib? vt vniuersis: ꝛ in istis ea que fiūt a maiori parte capituli valent: ꝛ tūc altera pars ꝛdicēte nisi contradicat ex aliqua cā rationabili: secus si ista essent explicanda ex mera vo-

Universidad de Deusto
Biblioteca

Regle ta. ffinis lre. 3

J magistra vendi to nō est ſcto accedente.

3 n ꝑsonā ſerulem: nulla cadit obligatio.

¶ Hſiat ꝑbādus ē vbicūq; honeſte ſuſcipiēdo arbitriū diſiderato ꝓcuratorio eſ̄ odioſo ꝑ bonū vtrī arbitrio ſ̄ habēdā eſſe.

Inntate: q; tunc deberēt omnes cōſentire in.e. cum oēs. ī. de conſti. in anti. Alia ſunt que pertinēt plurib⁹ vt ſingulis: ⁊ tunc oēs debent conſentire. l. ſi per fundum. ff. de ſeruit. ruſti. predio. Fallit: in plurib⁹ caſibus. Primo ratione liberationis. l. matoré. ff. de pac. Item in arbitrio ratione lītis ītrimendarū: ſi fuit compromiſſū in plures arbitros valet ſnīa facta a maiori parte. ſed ibi ſubditur. (ADDITIO. Vt ibi no. in vltī. glo.) vl̄ maioris ptis: nā ſſlīnd dicunt oēs facere quod facit maior pars. lvj. di. applica. de elec. cū inter canonicos. i prin. ff. ad munici. q; maior. interdū tñ regruntur due ptes. de elect. lx ī eo. tit. ſcriptum cuj ſi. (ADDITIO. ℨ. e. ll. de cle. egro. c. vno. cū cōcor. Joā. an.) Et facit hec regula in argūm ad id de quo olim dubitabatur an in electione inferioꝝ dignitatū vel canonicoꝝ vocentur abſentes: Et videbat q; non per predictā decre. cū olim. in ſi. hodie terminatuꝝ eſt. ℨ. eo. ll. de ſ̄bēn. cū in eccleſia. Jtē eſt arg. ad qōnez: an papa poſſit ſtatuere inuitis acolitis q; ipſi cōtinuant. ⁊ hec queſtio no. lx tertij. vtl. ꝓpoſuiſti. ⁊ ditit ibi Joānes q; nō: q; caſtitas ſuaderi poteſt non imperari. xxiij. q. j. Integritas. Barto. ditit. ibi ℨ. cuius dicta penitus eſt falſa: nīh intelligas de ꝓmonendo: ſed ipſe de ꝓmotis etiam itelligit: vt ei⁹ verba demōſtrant. Monachis ūt ꝓfeſſio q; renūtiauerunt ꝓprie voluitati auſterior regula poſſet indici: ctīā ipſis non approbātibus ſm Jnno. qui hoc not. de regula. ſuper eo. (ADDITIO. Zirchi. ℨ. lxxiij. di. c. ij. vbi de hoc. Jo. an.) Et eſt ſatis expreſſus. ℨ. e. ll. de ſtatu. regu. ſup. c. vno. ibi monialib⁹ ſcīcit auſterior vita: ij nō poſſit ſine olim voluntate ordinem mutare. de hīo que vi metuſve cau. ſi. ca. pe. Et not. q; ſm primū caſum que poſuit archieps de ture ꝓfectus eſt ad oībus ſuffraganeis: papa ītī ſibi hoc vſurpat: hz Joā. qui hoc no. xxiij. q. j. pudenda. ⁊ ij. dist. qui in altquo. Regula.XXX.

nes tangit[a] debet ab omnibus approbari.
Idem. Regula.xxx.

IN obſcuris[b] minimum eſt ſequendum. Idez. Regula.xxxj.

Cum qui

a ¶ Quod oēs tangit. (ADDITIO. Dy. ponit exēplū per. l. receptū. ff. de ſnt. ruſti. ſdī. Jo. an.) Pone caſū in archiepo ꝓfecrando ab oībus ſuffraganeis. lxvj. dist. c. j. In electione faciēda ab oībus canonicis. de ele. q; ꝓpter. In ꝓcedendo hauſtū aque: in quo omnes vocandi ſunt qui ius hīt. ff. de aqua plu. arc. l. in concedendo. ad idē. lxiij. di. c. j. vlī. q. j. lx. de tēpo. or. ſi archiepo. C. de auctori. ſſtan. l. vltī. ff. de adop. l. nā ſtra diuo: nam ſi qui le dunk vocādi ſunt in confirmatione adoptionis vt ibi. Et no. q; dicit id q; tangit oēs debere approbari ab omnibus: ergo nō valet q; facit maior pa. ⁊ ſic eſt ℨ. lxv. dist. c. j. ℨ. d' hīo que ſi. a ma. par. ca. c. j. ff. ad munī. quod maior. Sola. (ADDITIO. Idē Dy.) aut cōpetit vt ſingulis aut vt collegio. q; ꝓſequere vt no. p Ber. ⁊ Jnno. di ꝓtī. cum oēs. Fallit adt hec regula in caſu. inſti. de re. diui. ℨ. religioſum. ver. in cōe. (ADDITIO. Idē idē. ff. de relig. ſi plures. ſa. ēt. ff. de pac. matoré. ff. d' cur. fur. ꝓfilo. ℨ. ſi. vbi ſufficit alterius auctoritas. Dy.) vt no. in ꝓdic. decreé. cū oēs. ad id q; ℨ. ditit: q; ſufficit q; ſaē maior pars collegii. Contradicit decreé. de re iudi. cū olim. in ſi. ibi plena olim qui preſentes fuerint ⁊c. ſed ibi ſubauditur. (ADDITIO. Vt ibi no. in vltī. glo.) vl̄ maioris ptis: nā ſſlīnd dicunk oēs facere quod facit maior pars. lvj. di. applica. de elec. cū inter canonicos. i prin. ff. ad munici. q; maior. interdū tñ regruntur due ptes. de elect. lx ī eo. tit. ſcriptum cuj ſi. (ADDITIO. ℨ. e. ll. de cle. egro. c. vno. cū cōcor. Joā. an.) Et facit hec regula in argūm ad id de quo olim dubitabatur an in electione inferioꝝ dignitatū vel canonicoꝝ vocentur abſentes: Et videbat q; non per predictā decre. cū olim. in ſi. hodie terminatuꝝ eſt. ℨ. eo. ll. de ſ̄bēn. cū in eccleſia. Jtē eſt arg. ad qōnez: an papa poſſit ſtatuere inuitis acolitis q; ipſi cōtinuant. ⁊ hec queſtio no. lx tertij. vtl. ꝓpoſuiſti. ⁊ ditit ibi Joānes q; nō: q; caſtitas ſuaderi poteſt non imperari. xxiij. q. j. Integritas. Barto. ditit. ibi ℨ. cuius dicta penitus eſt falſa: nīh intelligas de ꝓmonendo: ſed ipſe de ꝓmotis etiam itelligit: vt eius verba demōſtrant. Monachis ūt ꝓfeſſio q; renūtiauerunt ꝓprie voluitati auſterior regula poſſet indici: ctīā ipſis non approbātibus ſm Jnno. qui hoc not. de regula. ſuper eo. (ADDITIO. Zirchi. ℨ. lxxiij. di. c. ij. vbi de hoc. Jo. an.) Et eſt ſatis expreſſus. ℨ. e. ll. de ſtatu. regu. ſup. c. vno. ibi monialib⁹ ſcīcit auſterior vita: ij nō poſſit ſine olim voluntate ordinem mutare. de hīo que vi metuſve cau. ſi. ca. pe. Et not. q; ſm primū caſum que poſuit archieps de ture ꝓfectus eſt ad oībus ſuffraganeis: papa ītī ſibi hoc vſurpat: hz Joā. qui hoc no. xxiij. q. j. pudenda. ⁊ ij. dist. qui in altquo. Regula.XXX.

IN obſcuris. ¶ Caſus in hac regula ꝑo figuratur p. c. ex parte. ℨ. de cēſi. ⁊ per. l. ultimo. ff. co. l. terña. Jn. c. ex parte dī: ponamus q; in ciuitate Pictu. sunt due menſure: vna maior alia minor: aliqs emiſit votū q; tali eccleſie ſolueret tot menſuras: pura ſex ſeptaria frumenti vel ſex boſſellos frumēti. eſt menſura maior alia minor: ⁊ non declarauit aliter alīq; fuit: videlicet ad quā meſurā intendebat illud frumentum ſolui: ſed locutus eſt ſdīſtincte. querit ad quā menſurā debebit ſolui hmōſmodi frumentum: ⁊ Reſpondet q; ad minimam menſuram: q; in obſcuris minimum eſt ſequendum. ¶ Jtē poteſt poni caſus per. d. l. ultimo. Ponam[a] q; in aliqua regione habēt loci noua ſcuta ⁊ antiqua: aliqs ſ teſtō ſuo leguit ticlo decē ſcuta: q̄rit que ſcuta videāt legata: ad hoc q; heres poſſit cōpelli ad ſoluendū illa ſcuta: Reſpondet q; videnī legatī nūmi minoris valoris: ⁊ ſic legata videntur ſcuta nona ⁊ non vetera: niſi aliꝰ appareret de voluntate teſtatoris tacite vel expreſſe: quia tunc ad ipſam eſſet recurrendum: ſed quando non poteſt cōiecturari mens ipſius teſtatoris: in dubio habet locum iſta regula.

¶ Gloſa ſequens primo dicit vnde ſumpta: ⁊ ponit exēpla. Secundo ponit preambula regule ⁊ ipſius rationez. Tertio ſignat contrarium de mediocritate ſequenda. Remittit ſoluit ſolutionē obiicit. reſpondet ⁊ declarat.

b ¶ In obſcuris. Dec regula ſumpta eſt ex. l. ff. eo. tit. ſemp in obſcuris. ⁊. l. ſemp in ſtipulationibus. Pone caſum. ℨ. de cēſi. ex pte. vbi in dubio non cōpellantur ſolnre vota ad maximā: ſed ad minimā menſuram. ad idē. ff. de leg. iij. l. nūmis. vbi nūmis ſic in genere legatis debētur minimi. Circa hāc regulā no. q; in obſcuris nō ſtatiz inſpicimus q; eſt minimi: ſmo inſpicim[r] ꝓmo q; eſt verisimilius: ⁊ q; plerūq; ꝓſueuit fieri: vt. j. e. inſpicimus. cū ſuis ꝓcō. ⁊. ff. eo. tit. l. in obſcuris inſpici. ⁊ ſi hoc ſcīri non ꝓt. (ADDITIO. Idē hic Dy. per modū obiectionis. Joā. an.) tunc inſpicim[r] q; eſt minimū vt hic. Primo ergo inſpicim[r] q; expreſſe agit: puta. ⁊. lib. bonoſi. vel q; agit tacite. (ADDITIO. Vide q; poſt Dy. dicā. j. eo. inſpicim[r]. l. ter. ⁊ ſup ſi. glo. Joā. an.) Tacite dico vel rōne rei ꝙ vēdit. ⁊. ll. vel rōne ꝑſone vel rōne. cōſuetudinis vltio q; ē minimū vt hic. ⁊ eſt ſi. q; dīxī. ℨ. e. cū ſunt partiū. Et potuit eſſe rō hui⁹ regule: q; de minimo non ē dubiū ſenſiſſe: q; ſi ſtelleret de maximo: ergo de minimo: q; plus ſcindit ſub ſe minus: ſed nō ecōuerſo. ⁊ de hoc dicā j. eo. plus ſemp. Ulterī tñ habeo argumēta de mediocritate ſpectanda. ⁊. q. ij. hoc tuo. de offi. cuſto. c. j. ⁊ eſt expreſſus ff. de l. j. l. legato. in ꝓn. vbi de hoc. (ADDITIO. Et diſtinctione ibi poſita plene ꝓſegitur hic Dy. tractās ēt plene qſi in ℨctid[r] qſi in delicto locū hz hec regula xē. Jo. an.) ff. de auro ⁊ arg. le. g. lacē. C. de dona. ſi quis argentū. ℨ. ſi ꝙ. ⁊. ℨ. ſeq. cuj ſi. (ADDITIO. Vide de cēnſi. quāto. in. tij. gl. ⁊ d' fil. ſdy. Irae. in vltī. glo. Joā. an.) Et ꝓt dicit q; in ſpeciebꝰ ⁊ artificijs medīū ſpicim[r]: vt not. ff. mā. l. fideiuſſorē. ⁊ ſic itelligant illa iura. In ſtitutibus ūt ſpicim[r] q; eſt minimū: vt. ℨ. ditit. vt in ꝓdī. l. fideiuſſorē. ⁊. ff. de leg. j. apud tūl. ℨ. ſcio er facto. ℨ vī Zila ad ſupradictā ſolutionē: nā ibi legato fundo: ſi duos ſūdos habebat teſtator: debeē minimus ſi non apparet de quo ſenſerit: ſed ibi nō erat mediū. Et aduerte: q; eſt illiſſimum holem bñe nō expedit: ⁊ ideo legato vel ꝓmiſſo homine: mediocriter debeē: vt in ꝓdict. l. legato. ſed vilīſſimos nūmos habeē nobīs expedit: vnde ctīā bagathnos: vt in ꝓdic. l. nūmis. ⁊ vide tritic⁹ vt in ꝓdic. l. fideiuſſorem. ⁊ in hīo debetur minimū. Jtē hz locum hec regula in pena: vt. j. eo. in pena: vt ibi dicam. Regula.XXXI.

Cum qui certuo. ¶ Caſus põt figurari ꝓmo p. c. ſi duob⁹. ℨ. ap. ⁊ p. l. j. in fi. ff. de ac. emp. ⁊ ven. Dicitur in illo ca. ſi duobus. q; duo litigabāt coā epiſcopo Pictauēſi.

Medium inſpicit ſpēb⁹ ⁊ ꝓ ſtificis: hz ēſtratib⁹ qd minimum eſt.

Certus vt dō certorak vt iudex ⁊ certꝰ ad cantelam certorak.

Pteta. vel alīq officiali qui tulit ſolam diffinitiuaz in cā huiuſmodi a qua ſnīa ambe partes appellauerūt (qd̄ poteſt fieri: q; forte rem condēnauit in principali ⁊ ipſum abſolut ab expēſis: ⁊ ſic actor appellat: eo q; iudex reuz nō condēnauerat in expenſis: ⁊ reus appellauit: eo q; iudex reum condēnauerat in ꝓncipali.) Unde vnus appellauit ad archiepm Burdegaleñ. alius ad papam. Ille qui appellauit ad papā appellationē ſuam releuauit coram papa: alius coā archiepo. Iſte qui releuauit appellationez ſuā coā archiepo Burdegaleñ. ſcit citare ſuā partē aduerſam: ⁊ archiepo ſciebat q; ipa pars aduerſa appellauerat ad papā. Hoc nō obſtāte: q; ipa pars non cōparuit archiepo illā ercōtauit: vtruz valeat ſnīa archiepi? Reſpondet q; non: q; ex quo ſciebat talē appellaſſe ad papā: ⁊ ſic ad maius tribunal: nō erat amplius certificandus: ſecus ſi ignorasset. Ex hīs colligit qd̄ poteſt mittere exonitatorē: qui ſi aliqs fuit exonitat[r]: ⁊ iudex faciat ꝓceſſum ꝓtra ipeditum ⁊ exonitatū nō valet ꝓceſſus: aſo ſi nō miſſiſſet exonitatorez teneret ꝓceſſus: ſed poſtea ꝓbato legitimo impedimēto ventret reſcindēdus. c. venerabilib⁹. ℨ. de ſen. excō. ſtomet lib. ⁊ Bar. in. l. j. ff. de actt. emp. vbi eſt caſus q; ſi ga vendat mihi aliquā rem debenīe ſeruitutez: vel alia onera dz me emptorē certiorare de oībus oneribus oditnarijs: aſo poſſum agere ꝓtra iſm quantoūnus fuiſſem rem iſam empturus. Sed qd: ponamus q; ego ſciebam onera ſiliꝰ rei: ⁊ q; reꝰ iſa debebat illā ſeruitutē: ⁊ vendidit: nō me certioraūit: vtrū poſſim agere ꝓtra vēditorez actione ex empto: vt reſtituat mihi partez ꝓcij quātomiuis fuiſſem rez empturus ſi me certioraſſet de illis oneribus? Reſpondet q; nō: q; qui certus eſt certioratī nō debet. Glo. arguit de. c. cuz vniuerſitas. ℨ. de lec. vbi dī q; lz canonicus ſciat morte prelati: tñ eſt vocādus: vt ponamus ſic. Eccliа Picta. vacat per mortē vel renūtiationez: ſciō illā vacatiōez: nō cōparet ad electiōez: ēt canonici nō vocauerūt me: certū eſt q; poſſum ꝓceq; ꝓceptum: ⁊ ſic lz ſim cert[r]: tñ ſuz adhuc certioradus: Reſpondet q; nō ſuz certioradus de vacatione vel morte ꝓlati: cū ſciaz illā vacatiōez: lz ſuz certioradus de die aſſignata ad electionē factēdā: ideo abſites ſunt vocādi ad electionē: lz ſciāt vacationē.

a ¶ Eum qui cert[r]. (ADDITIO. Dy. ponit exēplū per. l. j. ff. de edīt. edic. ℨ. aſſit. ⁊. ℨ. ſi ſtelligat. ⁊. l. ſi ti. ℨ. et qui ſeruū. Joā. an.) Pone caſum. xj. di. c. vlt. ℨ. ſepe dilectionē tuā xē. ℨ. de ap. ſi duob⁹. In archiepo qui ſciēs illā ercōtauit qui appellauerat ad papam. ff. de actt. emp. et ven. l. j. in fi. Jn eo qui ſciebat rem quā emebat ſeruitutē debē: q; nō aget ex empto q̄ſto mīnoris. (ADDITIO. Si ꝓo ignorabat agit etiā ſi vēditor ſciēs fuit utez vel vtīū dīxit ſe velle tenere noīe futuri vel vitioꝝ. Hoc ex gīale pactū nō trahitur ad illa que venditor ſciuit. ff. de actio. emp. ⁊ vendi. l. hoc adit. ⁊ facit qd̄ ibi no. Dy. ⁊ dīxī poſt Uinē. de pe. ⁊ re. cum firmitas. In fi. ⁊ vide in Spe. de emp. ⁊ ven. ℨ. rigēdū. ꝓ. qd ſi vēditor. ⁊ ℨ. ſeq. Jo. an.) vt ibi. ⁊ facit. ℨ. eo. ſcīēti. ⁊ qd ibi dīxī. ⁊ no. ff. eo. ti. nemo vī. ⁊ qd ibi dicit qui certꝰ eſt: ſibandi vel eſſe dz. mā nō eſt necius ſingulorꝝ aurſbus ſtimari qd̄ eſt publice ꝓmulgatū. xvj. di. qd dicitis. de poſtu. ꝓla. c. j. ff. de ſſti. ſed ⁊ ſi pupillus. Jz aūt canonicus qui certꝰ eſt de morte ēpi de ipſius morte nō debeat vltīus certioarī: vt. ℨ. de elec. cuz ſter vniuerſas. tñ ctarī dz ad electionē factēdam: vt no. Berſi. in. d. decre. cum ſter. qd̄ verū puto: uaz qui certus

Regle ta. ffinis lre.

Non licet actori qō reo licitum non exiſtit.
Idem. Regula.xxxij.

NOn licet[b] actori. ¶ Caſus in Regula.XXXII. hac regula põt figurari per. c. prudētiam. ℨ. de mandato pett. in anti. Ponamus q; a ſede aplica ꝑpetrauit reſcriptuz delegatorib⁹ ad aliās iudices in cā que ſperabat moueri ſter te ⁊ me: ⁊ fuit cōmiſſa cā ipſis iudicibus, cuz cla ⁊ remora appellationē: coā eſdez iudicibus queruler: ⁊ obtulit libellū meuz. Cum reſtaret per te reum rīdere meo libello: voluiſti me reconuenire: ⁊ obtuliſti mihi libellū recōuētionis: ītr ꝓteſtata in tua cā recōuētionis: ⁊ cluſo ⁊ renūciato in cā: iudex tulit ſnīaz diffinitiuā ꝓtra me ad tuū cōmodum ⁊ vtilitatē: volui appellare: vtrum poſſim: ⁊ an ſit appellādi mee deferēdum: Reſpondet q; nō: q; non dz licere actori qd̄ reo licitum non exiſtit.

¶ Glo. ſe. Primo dicit vſi ſumpta ⁊ ponit exēpla. Secūdo dicit q; re ſic formal regula. Tertio ponit quaſdā dīas.

b ¶ Non licet actori. Dec regula ſumpta eſt ex. l. ff. eo. ti. l. nō licet actori. Pone caſum. iij. q. iij. c. ij. ibi accuſatores ⁊ accuſati equa audiantur rōne. ℨ. de mu. pe. prudētiā. vbi remotio appellationis ꝑdeſt reo vt actori. ad B. C. de ꝓt. ſacro. ſcri. in ſacris. lib. x. (ADDITIO. Dy. ponit exēpla: ſi reus poſt publicatiōez atteſtationū nō ꝑdu cit teſteo. Jtē poſt litis ꝓteſtatiōez nō renouat ꝓcurator: q; nec actor. in auē. de teſtī. ℨ. ſſlīnd. col. vſ. ff. de ꝓcūr. poſt litte. Joā. an.) Et facit ad hāc regulaz. ℨ. eo. in iudicio. ⁊ qd ibi dīxī. Formata aūt fuit hec regula per hāc modū: q; ſanorabiliores ſint rei q̄ actores. vnde ſi qd actori: lz multomagis reo qui ſanorabilior eſt: vt. ℨ. eo. ti. cū ſunt: lz ea rōne qua paritas eſt ſernāda in iudicio: vt in ꝓdī. l. in ſacris. ⁊. ℨ. eo. in iudicio. Intelligaī idem iuris ⁊ cō nerſo: vt nō liceat reo qd̄ nō licet actori. Nota tñ q; reus maiores hz dilationes q̄ actor: vt. ff. de ſcf. l. vltī. ⁊ reus habet deliberatoriaz ⁊ nō actor: vt in auē. C. de litē ꝓteſ. auē. offerat. canonizata. tij. q. tij. offeratur. Jtē ſi reus plureo habet ordinarios: actor elīgit vnum: ſalno eo qui de ſcholaribꝰ dī in ꝓſtōne Federici. C. ne fi. pro ꝑſe. auē. habita. ⁊ ſic actor recuſat ordinariū qui non põt reus ſm legeo. de hoc. C. de iudi. apertiſſimi. ⁊. C. de iur. om. iudi. l. nemo. Sed ſm canones dſi recuſat ordinarius. xj. q. j. ꝓcuent. de foro cōpe. ſi ga cōtra clericū. ſm formā decre. de appel. cuz ſpāli. adhuc remanet dīſa quo ad hec: quia in dēcto caſu actor vnuz elīgēdo. (ADDITIO. Vel delegatum impetrādo recuſat ordinarium: tñ ⁊ qſiq; reus ſpetrat. ℨ. de reſcrip. ceteruz. ⁊ ibi dicit cēcor. in ꝓin. Joā. and.) Religuum ſola voluntate recuſat qd̄ non põt reus. (ADDITIO. Et hic eo caſu fallit regula. ff. eo. oſo diffinitio. in fi. Jo. an.) Jmmo neceſſe habet cāz allegare ⁊

Sexti 33 3

Universidad de Deusto
Biblioteca

coraz arbitris ꝑbare: vt in ꝑdc. decre. cum ſpāll. ⁊ a pncipio habet ꝓpoit exceptio de ſuſpecto. de hoc plene. iij. q. iij. offeratur. de re tñdi. iter mona ſtertiū. ex ſuperuenīti autem cā recenſatur per actorez ⁊ reum. de offi. delega. cām que. ⁊. c. tuitiuāte. cuz ſūi. Jté reus de malori excōmunicatione excipit contra actorez: ſed non actor ꝓtra reum. de iudi. ſtelleriſſimo. de excep. enz iter ꝑtes. Jté magis pmiſſ cōmmacta actoris ꝙ rei. qđ ꝑbaſ. ā. de do. ⁊ ptn. cām que. ⁊. ā. eo. ti. actor qui. ⁊ idem in ſilibus. Et no. q ſi reus vult ſe onerare ſuſpitis ꝓbatione mos ei gerēdus eſt: vt ff. de ꝓba. l. cū rea. ⁊ ſacit hec regula. Regula. XXXIII.

Lte. M M in⁹ eſt actionem hñe q̄ rez.

MUtare. ¶ Caſus in hac regula poteſt poni ꝑmo. per. c. publicato. de elec. in ant. Vacante eccleſia Pictauēſi. canonici ſtimo eccle ſtatim quenerūt in vnuz pro electione futuri paſtoris celebranda: ⁊ ordinauerunt q̄ ſpāl. procederent ad electionē prelati per formā ſcrutinij ⁊ elegerūt duos vel tres ſcrutatores ad recipiendū vota ſingulop ſcrutatis votis ⁊ publicato ſcrutinio: aliqui canonicoz vidētes ſe deceptos ob aliquā cām: voluūt recedere a ſua deliberatione: ⁊ voluūt mutare ꝓpoſitum: queritur an poſſint? Certe non: ꝙa hoc per rōnem huius regule: q̄ ea mutare cōſiliam nō poteſt in detrimentum alterius.

¶ Jtez pōt figurari per. l. ſunduz. ff. de ſerui. ruſti. ꝓdio. Ponamus q̄ ſint plures habēteo aliquem ſunduz cōem: qui voluerit ꝑponere aliqđ ſeruitutē ſuper ſuo fundo: certū eſt q̄ anteq̄z valeat impoſitio ſeruitutis: requiritur q̄ oēs conſentiāt in impoſitione ſeruitutis. Sed ponamus q̄ aliqui iſtoz cōſenſerunt in impoſitione ſeruitutis: cuz poſtea ꝺſo ſperaret habere ꝓſenſum aliop: primi volunt mutare ſuum ꝓpoſitum: ⁊ aliq poſtea ꝓſenſerūt: vtruz poſſint mutare ſuum cōſilium in prēiudiciū ſundi ꝺuntis? Dicitur ibi q̄ non: per rationem iſtius regule.

¶ Glo. ſeq. dicit vnde ſumpta ⁊ ponit exēpla ⁊ remittit ad regulā q̄ ſemel: ⁊ ad caſus ibi exceptos aliuz addēo.

a ¶ Mutare. (ADDITIO. Jn alterius ꝛc. a cōtrario: vdi alteri nō ꝓiudicaſ licet mutare. qđ facit ad queſtionem quaz ſcripſi. ā. eo. lib. de remiſ. c. ij. in glo. ergſite. in ſi. Joā. and.) Hec regula ſumpta eſt ex. l. ff. eo. ti. i. nemo pōt mutare. Pone caſum in electione. viij. q. ij. ollectiſſimi. ā. de elect. publicato. ⁊. c. ab eo. lib. vj. Jn eo qui ſeruitutē ceſſit qui mutare nō poteſt: ly nōduz ſocij ceſſerint. ff. de ſeruit. ruſti. predio. l. per ſundū. ad idem. C. de nego. geſt. l. vlti. ff. quoz lega. l. j. §. pdeſt. Illa igitur regula. ā. eo. q̄ ſemel. Jntelligiſt ꝺm iſtam. ſ. quādo ⁊ mutatione voluntatis vel placiti alteri impedimētus vel detrimētum affertur vt dixi: ⁊ fallit in caſibus ibi no. Jtez fallit in ſuo herede abſtinente vel repudiāte: qui re adhuc in eodē ſtatu manēte adire poteſt: vel rēpus ad ſtbēdum petere. C. de repu. here. l. vlti. ff. de iure deliberā. ſi q̄ ſeruus. (ADDITIO. Eodē modo reſpōdetur ad l. ff. de colla. bo. nōnumq̄. Joā. and.) Et facit hec regula ad ea que no. ā. de elec. in cauſis. Regula. XXXIIII.

Regle mria ſcdm litere. B

B Hale eā de fraude diſputaſ: nō qđ habeat actor ſ qđ per adūſarium ſit hñe nō poſſit: poſſidere nāduz eſt.

GEneri. ¶ Caſus pōt primo figurari per. c. ſtudnt. ſſt. de offi. ordi. ¶ Sed pro ſtellectu iſtius caſus eſt primo ꝑſupponendū q̄ legat⁹ de latere: vel etiā alius legatus papę habet ordinariā iuriſdictionem in puncta ſibi decreta: ⁊ ꝓcurrit cum ꝙbuſcūq; ordinarijs illius pvincie ita q̄ poteſt adiri etiam in prima inſtantia.

¶ CASUS. Ponamus q̄ cum eſſet in hoc regno aliq̄s legatus cardinalis qui dī legat⁹ de latere: ⁊ haberet ordinariā iuriſdictionem in tota pūncta ſibi decreta: papa delegauit aliquā cām inter te ⁊ me coꝑ Pictauēſi. queritur: vtruz iſte legatus de cā poſſit ſe intromittere: q̄ erat talis cā in qua gtibet poterat eē actor ⁊ reus: Rñdet q̄

iſpe legatus nō pōt ſe intromittere: q̄ ſue gſialitati derogaſ per ſpāles delegationē. ¶ Jtem pōt poni caſus per l. ſancto leguz. ff. de pe. Ponamus q̄ a pncipe emanauit aliqua lex per quā gſialr ꝺponit pena olbus ꝺfactōibus: vel ꝺfactores puniunt ad arbitriū iudicis. Aliqs fecit cōtra aliquā legez antiquaz: que ꝺponit ſpāles pēnā: vtruz ſta noua pena que ꝺponit p legē nouaz extēdaſ ad legē antiquā que habet ſpāles penā: Rñdet q̄ nō: q̄ ea duplicī pena puniretur. Jtem q̄ generi per ſpēz derogaſ: ⁊ ideo delinquens incurrit penam ſpecialez ⁊ nō generalem.

Dem. Regula. XXXIIII.

GEneri b per ſpeciem derogatur.

b ¶ Pro declatione huius regule opponit de. c. ex pte. de of. dele. in anē. vbi eſt tert⁹ q̄ papa mādauit alicui vt mihi ꝓuideret de tali archidiaconatu in tali eccliā primo vacaturo: in qua eccliā crāt plures diaconat⁹: poſtea q̄daz alius a ſede apūca impetrauit reſcriptū ⁊ gram: per quā mādabat papa cuidā executori: vt ſi talis vellet reſignare ſuū archidiaconatū q̄ recipet illā reſignationez: ⁊ illi pro quo ſcribebat conferret archidiaconatū: ⁊ ſic pro illo papa ſcribebat in ſpecie: ⁊ pro me ſcribebat gſialr: ⁊ tū ibi dī q̄ ſi vacet archidiaconat⁹ per reſignatiōez debeā mihi ⁊ nō illi pro quo ſcripſit eſt in ſedo loco: ly ego habeāez gſialē gram: ⁊ iſte ſpāle. Jté arg. de. c. cum oriſnē. de reſcrip. li. cto. c. veniēs. de ſcrip. ⁊. c. ex tuarū. de filij ꝑby. in anē. ¶ Pro ſolōne iſtoz ſtoz rñdet glo. q̄ iſta regula ꝑmo fallit in pūncta ſpāle: vt ſi alicui ꝓcedat pūncta gtū gſiale: poſtea ꝓcedat cuidā alteri pūncta gtū ſpāle cōtra illud pūncta gtū gſiale: nō valet pūncta gtum ſpāle: niſi faciat mēſionē de gſiali: ⁊ ſic iſta regula nō habet locum in pūncta ſpāle: ly habet locuz in reſcriptis. Sz adhuc in reſcriptis fallit ſi reſcriptū gſiale venit partiālduz in ſpecie: vt in. c. ex pte. de offi. dele. vt in primo ſtoz Ihe gſiales erāt partiālde in ꝑmo archidiaconatu: ⁊ ꝑmus nō erat ꝓcuratus plures archidiaconat⁹: ly vnū tñ: ⁊ ſic pncipale nō eſt exceptio ab illa regula. Item in. c. ex tuaz. de filij ꝑby. in anti. Dī q̄ papa ꝓcēſerat pūncta gtū alicui epo: vt ſpe epo poſſet diſpēſare cum filio ſacerdotii: vt ſpe in eccle poſſent tenere eccliās in quibus ſui pres miniſtrauerunt imediate. vz. vt filius poſſet habere illā eccliam q̄ eſt cōtra ius: q̄ filius quātumcūq; legitimus: nō poteſt tenere eccliam ſui pīo: ſed epo (vt dictum eſt) habuerat pūncta gtū: vt ſpe poſſet diſpēſare cum iſto. Jccidit q̄ anteq̄z epo vteretur ſuo pūncta gtū accepit ad papā: ⁊ notificauit dicto pape: q̄ talis filius tenebat eccliam in qua ſuus pater imediate miniſtrauerat: quare petebā ⁊ ſupplicabam vt papa de illa eccliā dignaretur mihi ꝓuidere. vnde papa dedit mihi executorem: cui mādauit vt ſpe cōferret mihi illam eccliam. Dī ibi q̄ ſi epo diſpenſauerat cuz filio anteq̄z vterer literis meis: q̄ meus executor nō poterit vti ſua iuriſdictione: ⁊ tamē ſpe mee erant ſpeciales: ⁊ pūncta gtū epi generale: ⁊ ſic generi per ſpēm nō derogatur: Rñdet glo. q̄ iſta regula etiā fallit in iſto caſu quādo virtute gſialis poteſtatis eſt ꝓciſſum ad diſpēſationez: ideo ſi anteq̄z epo diſpenſaſſet: ꝓſentaſſem ſpas meas ⁊ ceptiſſem illo vti: tūc per meas ſpas que ſunt ſpeciales eſſet derogatum illi pūncta gtū generali.

¶ Glo. ſeq. dicit vnde ſumpta ⁊ ponit exēpla. Secundo dicit in reſcriptis log regulam non in pūncta gtū: et cām reddit. Tertio ſignat cōtrarium. ſolvit ⁊ remittit. ⁊ ponit dictum Hoffre. q̄s tres caſus excepit. Quarto no. duo. et ad ſecūdum ſignat contrarium ⁊ ſoluit.

b ¶ Generi. (ADDITIO. Dy. qui mām hut⁹ regule ſatis plene hic notauit: dixit eā exēplificari poſſe i legari in ſbſtōtib⁹: in Zetib⁹: in legūlatoriib⁹: ⁊ in reſcriptis. qđ vide Joan.) Hec regla ſupta ē ex. l. ff. c. ti. l. in toto ture.

Litere. b

b eredem ciuſdē poteſtatis in riſq̄ eſſe: cuius tale deſunctus conſtat.

b Editus niſi aliū eſt q̄ ſacceſſo in ventre ſuz tps q̄ fuerit ꝑ hauerit tpe mortis.

b De iure vtimur: vt q̄q̄ oſo p vtq̄ fiat: ant in vſu publice: qut in vſu ꝑuate erīmē leſtat

¶ Delect: ⁊ q̄ vel taſſit mādauit vel ratum habuit (ratificauit mādato cōpar) in Zetib⁹ in gb⁹ poſſitatio vl' bona. ſi des ineſt: hec inſolidū tenet.

Pone caſum. reſcī. dī. c. vlt. in diacono q̄ eſt minor ſibyter. o nō in illo ſpāl. c. in quo obtinet vicep epi. Jté. ā. de offi. lega. ſtnduiſſet. vbi de cā cognoſcit delegatus ſpecialis nō legatus gſialis. ff. de pe. ſancto leguz. que noniſſime certā pena irrogat hic qui legis ꝓceptio non obtēperant: ad eas ſpectes pertinere nō vī: gb⁹ ſpecialiter iſta legis pena addita eſt cōcor. ff. de le. tij. l. vro rem. §. codicillis. ā. de reſerī. paſtoralis. §. j. ⁊ de hoc eo. titu. c. j. ⁊. xxv. q. ij. in ſima. Hec rla hz locū in reſcriptis ſine ꝑmā ſit gſiale: ⁊ ſecz ſpāle: vt in prēdī. c. paſtoralis. ſine ꝑmā ſpāle: ⁊ ſecz gſiale: vt eo. ti. abbatē. ſiue eodē tpe data ſit gſiale ⁊ ſpāle. ad hoc. ā. eo. li. de reſcrip. c. pe. Reſcripti anteq̄ ſpāle non tollit ꝑuilegiū gſiale: vt eo. ti. cum oriſnē. q̄ eſt extra: niſi de ipſo ꝑuilegio fiat mentio in reſcripto vt ibi. Voluerunt gdam huius regule dictum extēdere ad ꝑuilegia: vt ſecz ſpāle deroget ꝑmo gſiali: ſed hoc eſt falſum: q̄ ſemp valet primū ſiue ſit generale ſiue ſpāle: ſi in ſecūdo non tollatur expreſſe. ā. de reſcrip. veniens. ā. eo. decet. cū ſuis ſi. Ratio diuerſitatis eſt: q̄ ꝑ primū ꝑuilegiū etiā generale cōſegitur quis ſtatim plenū ius: ſed ꝑ primū reſcriptū generale non conſegitur quis plenā iuriſdictionē in ſpecie ꝺna de reſcrip. paſtoralis. ⁊. c. ad hec. ⁊ ideo ſtatim tollit facilius. Contra. ā. de of. dele. ex pte. vbi ſecm ſpāle nō derogat primo gſiali: ſi ibi ſi bene intueamur vtrūq; fuerat ſpeciale. vdc vt ibi.

Primlegiū ſpāle non tollit gſiale: niſi de eo expreſſe mētio fiat.

(ADDITIO. Et vt dixi in ꝑdc. decre. ā. vt reſcrip. ſup ſi. vlti. glo. Joā. an.) Notanter tgit Hoſ. ā. de of. legati. q̄ hec regula fallit in tribus caſibus. Jn ꝑuilegio vt vt reſcrip. cū oriſnē. ⁊ cū gentes ad vnicuz rem referī: vt in hac decre. ex parte. ⁊ cū ſpeciales ſre non exhibent reintegra. ā. de fi. ſtb. ex tuaz. No. ex hac regula: q̄ nō tantuz valet genus quo ad ſpēz ḡtū ipſa ſpēs. ad idē. ā. de ap. c. ij. e. li. de pcu. qui ad agēdū. ff. ſi quis can. ſcd ⁊ ſi. §. quēſtū. cū ſi. de hoc. xxij. dī. cōſſ. de of. ordi. ſi ſacerdos. Jtez no. q̄ ly per ſpēm generi derogeſ vt hic: ⁊. ā. e. lib. de prēden. ducdum. tñ ſpecieo ſub genere dñi cōtinet. xiij. q. ij. nō eſt immemo. ⁊ ꝑdicta decre. ducdum. ⁊ optime. ff. de leg. tij. hoc legatū. vbi generale verbū que vxoio cauſa parata ſunt ſingulas continet ſpecies. ⁊. ff. que in frau. cre. l. vlti. §. j. ⁊. ff. eo. ti. l. ſemper in generalib⁹ in ſpecialia inſunt. Contra. ff. de dona. l. filiusfamilias. vbi dicitur: q̄ ſi filio cōceſſum eſt donare non pōt mortis cauſa donare: niſi id ſpecialiter fuerit permiſſum: ⁊ ſic generali verbo donatio ſpāliſ donatio mortis cauſa nō cōtinetur que ſpecies eſt: vt inſti. de dona. in prin. ⁊ eſt ſpecialis: q̄ ibi non tantū valet genus quo ad ſpēm ḡtū ſpecies: vt. ā. dixi. ⁊ poteſt eſſe ratio: q̄ de his nō videt actum vel cogitatū. C. q̄reo pig. obligo. poſ. l. j. §. vlti. q̄ q̄q̄ genus vt proprium attribuit ſpeciei. ff. de adop. l. j. Regula. XXXV.

Donatio cā mortis nō ꝓtinet ſub gſiali ꝺbo donationis.

PLus ſemp. ¶ Caſus in hac regula figuratur primo p. caſū qo dederit. xxiij. q. j. vbi dī q̄ inter ſiluoſtrem eos erat cōtrouerſia: que pnia eſſet imponēda p certo crimine. de quo in dī. c. Aliq̄ dicebant q̄ erat ꝑdita pena. v. annoz. alij. vij. alij. x. annoz. Vſi papa appetebat optionē illoz qui dicebāt q̄ ꝑ illo crimine debebat imponi pena q̄nq; annoz: q̄ illa penitentia ꝺponenda plus cōtinet in ſe id qđ eſt minus. ¶ Jté figuratur caſus per c. j. de ap. li. eo. lib. Tu ⁊ ego litigabamus ad iuſtem: vſi cōpromiſimus in tres arbitros: qui cauſam examinauerunt: ⁊ cōcluſo ⁊ renuntiato in cauſa ſpā tulerunt diuerſas ſnias: nec poterant concordari in vnam ſententiam: q̄ vnus te cōdēnauit in. x. libras. alius in. xx. alius in. xx. q̄rtē que ſtaz ſnias valeat: Rñdet q̄ ſnia illi⁹ q̄ condēnauit te in minori ſūma. i. in. x. quia omnes alij videntur conſenſiſſe in illam ſummam. ⁊ hoc per rationem huius

Plus l. q̄ litate non ſcludit minus in q̄ litate.

Regle mria. ſcdm litere. P.

P Vuleglia q̄dam eſſe ſūt q̄ dā ꝑſone: ⁊ nō q̄daz ad hēdes trāſmittūtur q̄ eāe ſunt q̄ ꝑſone ſunt ad heredes ſi trāſeunt.

Pare eſſe cēdītionē ops eſt q̄ gd poſſideat: vel hēat: atq; eſt cuſ dolo malo ſit ctum ſit q̄ min⁹ poſſideret vel haberet.

reo persit: z hoc vez nisi esset in mora restituēdi: vt in si. ¶ Glo. seq. Primo dicit vsi sumpta: z ponit exēpla. Secūdo dicit regulā stellitgi nō taliter: ꝫ tritū. Tertio dat file subdens de fictione. Quarto notat tria. Primo ꝑ casu qsiqz iurari in litē. Secūo r'ām ēt in plato locū hīe: tñ q ad ꝓpa. Tertio no.

ꝫ regulā. z de proba tione remittens dicit illud versū in eo qui a principio sine dolo possedit.

a ¶ Pro possessore. (ADDITIO. Habeť q ad sui dāni nō q ad cōmodū: ēt possessori caueť: nō et q dolo desijt. ff. de rei vē. l. hec si reo. z. l. io q dolo. Jo. an.) Dec r'a sūpta est ex. l. ff. eo. tit. l. q dolo desierit. z. l. paz eē. z. l. ad ea. §. sp. Po. ca. ā. vt litt. pen. eccliā scte Marie. ff. de rei vē. q ꝫ si dolo. z. l. si ūt. §. ꝫ z io. vbi gnāť rei vē. si dolo desijt possidere dēt ꝫ possessore. idē i q̄sto petitōe hereditat. ff. ō ꝓ. he. ꝫ z si. §. qō alt. z. §. pinde tngt. idez in cōuēto nō rali. ff. de nora. si bone fidei. ff. si ex nora. cauga. l. ij. §. j. idē in q̄sto qō vt aut clam. ff. qō vi aut clā z l. sp. §. ante pe. z idē in sūbus. Dec aūt regula vera ē quo ad hoc vt tntāt̄ teneať q dolo desijt possidere inquantū possidens: nō tñ teneť taliter: nā ꝫ possidēte datur dire cta: hic aūt datur vtilis: vt. ff. de nora. l. electo. §. vltimo.

(ADDITIO. Et qr iste nō differūt in substātia. ff. de nego. gest. actio. tō effectualr dētur ꝓ possessore. Dy. z vide qō no. in Spe. de sterro. §. ij. ver. qd ꝫ si egt. Jo. an.) Quid si pt dolus dici. ā. eo. tl. scienti. Et ēt file ad hāc regulā. ā. de do. z ptu. cōtingit. vbi file q cā rei frā de nō pt adipisci possessionē ob dolū vel potēciā rei elapso anno efficit verno possessor ac si possedisset corporalr. ad idem ff. de dolo. z elegāter. §. si dolo. Et no. hic de fictione: qr tus fingit eū possidere q nō possidet in sūtate. z ꝑ ator cōsentaneū nobis est vt vbi nulla sūpulatio fuit: iterpo lita telligi eā adhibitā. C. de rei vxo. ac circa ꝑn. ad idē ff. de adop. si arrogator. rej. q. iij. si sacerdotes. de trāsla. inter corporalia: z facit qđ dici. ā. e. sine possessiōe. Dicit tñ lex q ꝓ fictionē iuris sūtas nō ꝭfundit nec deletur. C. de iure do. in reb⁹. Et no. q ꝫ eū qui dolo desijt possidere: z fecit vt nō bēret possibilitatē bādi turak in litez ad estimationē rei: z tbi pcedit iuramētū: z sequit tacitis taratio. z est spāle: qr illud iuramētū est de affectu: non de veritate. qđ dic vt plene no. ff. de in lit. turā. videam⁹. §. intrare. Jtē no. q hec regula locū hz in priuato z etiam in plato quo ad bona ꝓpria. Si aūt ecclesia desinat possidere dolo flatt nō hz locū in ecclesia iste rigor: qr delictū plene cē. vt. j. eo. delictuz, cū suis ꝓcor. z hoc no. Ber. ibm Lau. vt litē pen. ecclesia. j. in vlti. glo. Jtē no. qr regula dicit dolo: qr si sine dolo tpe quo mota est lis: vel quo res iudicat desijt possidere absolutur. ā. de excep. aduersario. (ADDITIO. Jbi dicit Ber. q ſi possidebat tpe litt. cōte. ꝑmittť dolo desijsse nisi ꝫtū probet. Dy. plus di cit hic. l. idē si post libellā receptū: vel si denūtiauerat fi di actor se datuꝝ libellū. alleg. ff. er qui. cau. in pos. ca. l. ij. z qs no. eo. tl. fulcinius. §. qđ fit latitare cē. Jo. an.) ff. de rei vē. finaute. circa ꝑn. Sed si ītez incipiat possidere: z itez agat ō eū nō obstā. excep. rei iu. vt ibi dz. Si agēs dicat reū dolo desijsse possidere: reus aūt dicat q desijt sine dolo: qo habeat probare queri solet: ¶ De quo dic vt no. p Bern. in ꝑdicta decre. de excep. aduersario. z qđ. ā. dtri. q. qui sine dolo desijt possidere absolutē. veruz intelige eū a principio sine dolo possedit. Si aūt a principio dolose possedit: puta p vsuras: furtū: vel rapinaz: vel sūmodo: etiā si sine dolo possidere desijt: puta naturali interemptione: vel casu: vel furto: vt violēcia: nihilomin⁹ tenetur. ā. de vsu. cū tu. de rap. super eo. z. C. de fur. subtracto. ff. de vi z vi armata. l. j. §. rectissime: z facit quod

Possidēs dolose a principio etiā si sine dolo desijt possidere tenetur.

dixi supra eodem. mota.

Regula. XXXVII.

Regule iuris. ff. boni litere. C.

UTile nō dz. ¶ Casus primo figurat ꝑ l. sanctim⁹. C. de dona. ꝫ glibet sit moderator rei suę: tñ iura volūt vt qs nō possit facere donatiōnē vltra sūmam cētum aureoꝝ absqz limitatione: z donando imense sno ꝓ

sumit q tbi sit aliq̄ circūuentio: ideo in ra volunt vt anteq̄ fiat talis donatio: q̄ uenturus tur iudici. Sed ponam⁹ q̄ do

UTile nō debet per inutile vitiari.

Idem. Regula. XXXVIII.

nauit alicui sūmā mille aureoꝝ: vtruꝝ ista donatio annulletur in totū vel valeat in sūma cētū aureoꝝ quā possum donare: Rūdet q valet talis donatio vsqz ad sūmā legitimā: sed vltra nō valet: z hoc per rationē huius lite re: q vtile nō dz vitiari per inutile: qđ vez est qñ vtile separabile est ab inutili. Jtē pōt casus figurari per. c. ſi ꝺo rj. q. ij. Dz tbi q eps vel alius ꝓlatus ecclie seruū ecclesie bñ meritū pōt manumittere: lz manumissio sit alienatio: z prelatus ecclesie non possit alienare res ecclesie materiales: tamen manet pta. Sed ponamus q prelatus ecclie alicui ser no bñ merito dedit libertatē: z vltra dedit sibi aliquam possessionē ecclesie: certū est q donatio illius possessionis ecclie nō valet: sed vtrū ꝓpē adiectionē istius donationis inutilis vitiet manumissio? Rūdet q non: z hoc per rōnē hui⁹ lēe: q vtile nō debet per inutile vitiari: q manumissio erat vtilis: ideo non pōt vitiari per adiectionem donationis rerum ecclesiasticarum que est inutilis.

¶ Glo. seq. Primo ponit exēpla. Secūo ultra tria exēpla alleg. ad hāc partē Brocar. xxij. iura. l. ix. cano. iij. decret. z. lx. ll. ad partē Zilam. alleg. ij. cano. iij. decre. z. xiij. ll. post sol. Bart. dixi. demū plenī⁹ soluit respōdens ad Zitā. b ¶ Utile nō dz. ¶ Pone casū. xij. q. ij. si quos de seruo: vbi ep̄s manumittit seruū bñ meritū cui dedit vltra xx. sed illud amplius tñi revocabil. ā. de pben. dilect⁹: vbi firmatur factū legati in vno capl'o: z non in alio. C. de dona. sanctimus: vbi tenet donatio pro parte: z ꝓ parte nō tenet. (ADDITIO. Dy. ponit exēpluz p. l. sivno duo. §. heres. ff. de le. j. vbi debeť legatū ad qđ prestāduz dānatus est heres z nō heres. Jo. an.) Et no. q hoc ē bo carditez. z pro hac pte faciunt iura. ā. inducta. ad idem. xxxvij. di. turbat. z. c. ſi qđ vert. j. q. j. nōne sodomite. z. c. bñs declarault. xij. q. v. ga. xvij. q. iij. q. xxij. q. iij. inter ce tera. xxij. q. iij. qđ ergo. de cōse. di. iij. ſi nō sanctificat. ā. de ar. cū tpe. de dona. apūce. z ibi no. de testa. ratiuit⁹. z. c. rainaldus. insti. de inuti. ſi ꝓ. §. q ſi quis. vbi ſi stipulor mihi z alij tenet stipulatio pro dimidia: pro alia non. ff. de vsu. vsuras: vbi illicite vbre. C. (ADDITIO. Etiam si tit. sequi. Jo. an.) nō vtiant sortē: z eo. tit. l. placuit. vbi stipulat⁹ vsuras vltra modū licitū vel vsuras vsuraꝝ licitas tñ petit: lz nō vltra. z. ff. de iu. do. l. siue ḡnalto. vbi ſi ḡnalis curator vel spāliter dot dande cā ꝓtitut⁹: amplius cē fuerit multeris sacultates. ꝑmiserit nō valet ꝓ ture. ꝑmissio in sūpsino: sed vsqz ad licitū modū. bene: z C. de trāsac. ſi er falsis: vbi trāsactio lz ꝓ pte: z ꝓ parte nō C. de vsu. cū allegao. C. ſi cer. pe. ſi pro mutua. vbi pene promissio lz vsqz ad legittimā ēstitate vsuraꝝ: z nō vltra. z. C. de secū. nup. hac edictali. §. ſi ꝺo. vbi ſi vltra statutū modū relinqtur vtritco vel noueree id qđ plus est solū mō remouat. C. de libe. ptc, vl' exhe. auē. er cā. vbi dicitur er cā ꝓtentionis vel exheredationis irritū est testamentū ēstū ad ſtitutionē. cetera nāq; firma ꝑmanēt ꝓ que z filius, ꝓbat vtile per inutile nō vtiari. Ecō tra q vtile vtile tur ꝓ inutile, ꝓbat. ix. di. ſi ad sacras. xxij. di. quotidā. tū. q. ix. pura. ā. & ol. dle. cū sup. z. c. sup qōnum. §. ſi ꝺo. de re iudi. ad. ꝓbādū. ff. de aq̄ quo. z est. l. j. §. ste ḡnt. ff. de ar. l. pedē. (ADDITIO. Ult⁹ lcipit parū referr.) vbi cō promissuz in ꝑtū z liberz sacrū nō tz. ff. de trāsac. cū hī. §.

Regule iuris. ff. boni litere. C.

dicq̄ cāe cognitio est ibi ꝓtor desideratur.

¶ an timotus nō iusta excusatio est.

¶ bi reputatio inter se i testamēto i uentretur neutrū ratum est.

¶ Que reꝝ nā ꝓhibentur nulla lege confirmata sunt.

¶ bi non vocē: ꝫ ꝑsōa op̄ est: mut⁹ ſi intellectū hz ſt videri ſi-

ūere. Jdē in surdo: hḡdē z ſi dicat ſi ſit in rebus ad sentū loco ē: z ita pōpo. lt. j. epistolaz scribit.

¶ ni uno pro solido hēdes ē non pōt.

Ltere. E a ḡip̄ deo dtuliť nō pōt solida a singulis heredib⁹ deberi.

¶ In re dubia benigniores interpretatiō neq̄ nō min⁹ iustus est q̄ iustus.

¶ xpressa nocēt: nō expssa nō nocent.

pretor. vbi regritur totū viriliter gestum. z insti. qui. mto. tol. ob. §. ꝫterea. vbi pitor stipulatio vtilis vitiat ꝑ terna sequentis nouationis: lz sit inutilis. Solu. dixit Bar. bri. z hoc no. tit. q. lx. pura. q vtile per inutile vitiat vbi in ture id tnemit expressiz: al's nō. Uel dic plen⁹ q regula rē. (ADDITIO. Idē Alexr. in pallega. l. pedius. Sed dicebat Dy. solutio nem nō sufficere nisi casum exceptor spēcialis rō reddatur. Joā. an.) vtile nō vitiat ꝑ inutile. vt hic ꝑs. vide as enī q hec pars ꝓbā di. l. negatiua hic ponit ꝓ regula. habemus igit stare regule: nisi spāliter tatis rō vel casus spālis ꝓ regulam appareat: vt dixi. ā. in rubrica. Est aūt ꝓ hāc regulā cautaliter inuenire vtile vitiari ꝑ inutile: vt in Zitō. Et est specialis tatis rō: q vtile z inutile sunt ī separabilia. (ADDITIO. Idem Joā. mo. hic.) vt vides in. c. quoniā dam. in decret. cū sup. (ADDITIO. Et p. l. pedē.) z l. decē. sup q̄stionum. z in decre. ad ꝓbādū in. l. pedius. z in oib⁹ Zitō. ꝓbatur optime hec solutio. ff. de aqua quotid. z esti. l. j. §. trebati⁹: z. §. item ḡtur. dz enī; in §. trebati⁹. q ſi habeo seruitutē ducendi ad aquā certū numer⁹ pecorum: ſi plus ducā supstua poterit ꝺño remouere. z in. §. item quer tur dz q ſi habeo sututē ducēdi certā aquā per fundū tui: z ego aliā aquā illi milceo q a toto potero ꝓhiberi. Nō ꝺ diuersitatis est: q pecora separabilia sunt: aqua mixta i separabilis: ideo in primo ꝓhibeor solui a supstino: in secūdo a toto. Item ꝓbat opti. ff. de edili. edi. plerūq;. z. l. ediles. §. cū autem. z. §. seq. vbi ſi difficilis est separatio: redhibito vno redibet z reliquū. ad idē. ff. de leg. j. plane l ptin. ff. de ꝓ. ob. l. j. §. sed z mihi. z. l. que extra secus. z ſi. ff. colligit sol. ff. de vsu. l. pecunie. j. ff. in vlti. glo. Ar. §. ff. de dona. inter vt. z vxo. ſi ponsue. §. ij. Sz illud spāle dona tionē suaore. Jtē ꝫ ꝺcā. ff. eōia ꝺcā. l. ꝓpiū sold. vbi ſi vendo ꝓpium solū: ita vt mihi z vicino seruitat: mihi solū z non vicino seruit⁹ acgrit. z. ff. qđ cum fal. tu. l. j. §. sed ꝓponitur. vbi ſi ver⁹ tutor auctoritatē ꝓstituit cum falso tutore tenet ipse ver⁹ tutoris auctoritas. Et tō subdistinxerunt qdam ſi vtile z inutile sunt ī separabilia: z vtilē ē in re tūc vtilis: vt. ā. dicta est. ſi aūt vtilis est in ꝑsona adiecta: tunc nō vtilis: z sic intelligať hec Zita. Sed hec solo reprobant vī per ꝺcī. decre. de of. deleg. cū sup. z tō posset rūderi ad ꝺcm. l. qđ cū sal. tu. ff. vt ibi no. Ber. Uel posset dici q illa. l. verus tutor z falsus auctoritatē nō simul sed separatim ꝓstituerūt: z tō cū actus cōmisceri nō fuerint vtile nō hz per inutile separari. Ad. l. ꝓpiū. ff. eōia ꝺcī. ibi fateor: q̄ seruit⁹ est res ī similibilis: sed ibi vendens ſtutē integram sibi z integram vicino acquirere voluit.

(ADDITIO. Sed in. l. pedius nō fiebat ſsolutio cōpromissum: q tunc secus: vt in. l. se. sed cū tu. Jo. an.) ſtut⁹ aūt vicini bñ est separabilis a ſtutute vēdentis: z tō altera vtilis per alterā inutile nō vtitať. Ad legeo aūt superius allegatas. ff. de arbi. l. pedius. z. ff. de transac. cū hi. §. ſi ꝓtor. vico q ſdi nō erāt duo: quoꝝ alter vtile est: alter inutile: sed vnū solū. s. transactio sup alimētis in secūdo casu inualida: q nō quescerat ꝓtor de oibus que man dat pretor. in primo casu vnū fuerat cōpromissum z non duo: sed ad hoc vltimū est melior prima solutio. Videť tamen falsere ꝑdicta solutio in casu. ff. de fideiussor. l. grece. §. in oibus. vbi dicitur q ſi fideiussor obligatus est in duriorē cām ꝙ principalis omnimodo nō obligat: ſ m opinionē illam que exponit si modo non obligatur: in eo: scilicet q excedit nō ꝓtrahicit. Regula. XXXVIII.

Aeo nō debet. ¶ Casus figurat per. l. papinianus. §. memini sse. ff. de inof. testa. Pāter meus ī stituit exheredē sui: z me filiū sui exheredauit: tñ p suū testū legauit mihi aliquā rem: puta pratū vlneam

vel domū: heres scriptus post mortē patris adiuit hereditatē: hereditate adita queri heredē scripti querela inofficiosi testamēti: succubuit in q̄rela: q̄ heres ꝑhanc q cōtenseram ingratitudinē erga patrē meum: volo postea capere legatum mihi relictuz in testamēto: z Rūdet q nō possum: q nō debeo habere legatū ex testamento q̄ nullius fui impugnare.

Idem. Regula. XXXIX.

¶ Glo. seq. Primo ponit exēpla. Secūdo dicit tria debere cōcurrere. s. q̄ p sequeret q non ratione officij id faciat: z q̄ ide fit capl'm. Tertio inducit cōcor. z simile. Quarto querit regulam.

a ¶ Ex eo non debet. Pone casum in eo qui dicit dēr. epistolas nō esse auctenticas: q̄ nullaz dz pte se allegare. xix. di. si romanoꝝ. ad idē. viij. di. q̄ ture. Jtē pone in eo q impugnat cōpositionē qui ex ea bñficiū nō ꝓsequit. ā. de cēn. cū olim. Jtē in eo qui impugnat testū: diceno illud falsificatuz q ſi id ꝓbare dixit z succubuit. (ADDITIO. Hoc dī: q ſi obtinuisset certū eēt ex illo legata nō debere: vt in. l. statij alle. §. ſi ex cā. z. l. titia. Joā. an.) Gegd ex testō capiebat pdit. ff. de inof. testa. papinianus. §. memi nisse. ad idē. xiij. q. ij. §. ꝓbatur. ā. d' testi. pūtū. C. d' hijs quib⁹ vt idig. l. alia est. z dicit lex: absurdū est q̄ redire ad id qđ semel renūciandū patauit. C. d' re. cre. ſi q̄ tñ tirādū. z facit ad hāc regulā. §. eo. q. semel. z q̄ ibi dixi. z qs hic dicit nisi ea exciuit. dic cū effectu saltē q̄tuz in eo fuit: q̄ pleuerauit: ſi aūt simpl'r ꝓtestarēt sec' eēt: vt l. tellīgit Ber. ꝑdic. decre. de testi. pūtum. Jtē ſi leget age re vel excipe: z desisteret ab ſsolutione. (ADDITIO. Et sic ettā rūdet ad. l. post legatū. ff. d' his qui. vt indig. Jo. an.) vt ꝑdant predicte. ll. ꝙ meminisse. z. l. alia est. z hoc nor. Ber. in ꝑdic. decre. de cēn. cum olim. (ADDITIO. Et hic Jo. mo. allegat ꝓba tellīgēda cū effectu. de cle. non resi. relatuz. hec allegatio nō vī bona: q̄ effectum nō habuit q̄ succubuit: lz tellexit effectū exp̄leuerātia. Joan. an.) Et qđ dicit hec regl'a vez tellīgo nisi forte ex necessitate officij habuerit ꝙspūs nāle: puta q̄ nō fuerit ꝺcūs q̄ posset. hoc ꝓbat. iij. q. vij. §. tria. bñs. ſi ꝫ patrē pupilli. ff. de postu. l. vlt. ff. d' iudi. iulian⁹ alt. z melē. C. de admi. tu. vel cu. cū ꝺcā. vbi filē ꝓtritus a matre tutor vel curator ī stituti heredis hereditatē adeūdo nolle pupilli sibi nō ꝓiudicat. ad hoc. ā. eo. lib. de elec. c. pe. §. porro. Jtem lz go impugnet iusam in vno. c. ex alio. c. cōsegtur fructuz. de testa. ratiuitio. z. c. rainaldus. z facit qđ dtri ā. regula ꝓ prima. z concor. ad hanc regulam. j. q. vij. c. j. z xxvj. di. ſi peratoꝝ. de postu. c. vlt. z ſte est qđ dz. Frustra legis imploraz auxiliū ff. de vsu. q̄ frustra. Jtē not. q ſic non dz go cōsequi fructū ex eo qđ ꝙspugnat vt ꝓ: tta econuerso nō dz go ꝙpugnaf id ex quo fructū ꝓsegtur. xix. di. c. j. iij. q. vij. ſi quis testibus. iij. q. vij. cutius in agendo. de cēn. cum olim. in ſi. ad hoc de transac. ex litteris. z aperte. ff. de iure do. l. cū in fundo. ver. z ſi quidez. ff. solu. matrimo. sed z ideo. Et hoc sane intelligas ꝙm ea que dicta sunt supra in alio casu.

Impugnāre alligd ex necessitate officij pōt ex illo cōmodū cōsequi.

Regula. XXXIX.

ODium quid. ¶ Casus in hoc. c. figurat multis modis. Primo per. c. denīq;. iij. di. hoc mō. Statutus fuerat a ſsillud. c. denīq;. q̄ oēs christi fideles ieiunarent diebus. xl. z sic abstinerent ab esu carniū. Ex qua ꝓhōne insurgebat dubiū: vtrū diebus. xl. esset licitū vti ouis caseo lacte z alijs lactīcinijs: Decidit in illo. c. q̄ nō: q̄ ei prohibit⁹ fit esus carniū: videnť ꝓhibita que trahūt ori ginē sementinā a carne: nā cū qđ ꝓhibet: ꝓhibent ola q̄ sequunť ex illo. ¶ Jtē pōt poni casus p. c. eos. lxxxj. di. sic. Ponamus q aliqs in penā sui delicti sint suspēsus ab offō: vtrū in ꝙiaz videat ettā suspēsus a bñficio: Respōdet q sic: q̄ ꝑpter offīi dañ bñficiū: z cū qđ ꝓhibet: ꝓhibēť ola q̄ sequunť ex illo. ¶ Jtē figurat casus p. c. pa-

Litef. Pleruꝝ fit vt ēt ca ꝙ a nobis abstrē pōt pinde ī cōstatu sint: ac si nō ēssent et⁹ cōditōis vt abstrē pos sint: z tō ꝙ fisco obligam⁹ z vē dicare interdum z alienare z putinē ꝺcto ipone re possu-mus.

Universidad de Deusto
Biblioteca

storalis.de ap.in antl. Allent ꝑpter contumaciã suaz vel delictũ fuit est sibi phibita cõo ecclesie in qua est ĩtipe ditatus: vtrum videantur sibi phibita stipendia ordinaria illius ecclesie: Resp̃o. q̃ sic ꝑ rationẽ huius regule.

¶ Glosa sequens ponit exempla.

a ¶ Cum quid.

ADDITIO. Est rsla bñe filius aliã ꝑ phibito. Oĩ id phibetur ꝑ qs̃ puenit ad illud: ꝛ hoc logr de cõsequenta phibitionis medio ꝑ que puenitur ad extremum. Ista ꝫo logr de cõsequentia phibitionis extremoz que pendunt ex primo prohibito. Et in hoc simile pone exẽplam ff. de spon. l. oratio. ꝛ ibi concor. Joã. an.) Pone casu in prohibito a carnibus: qui phibitus ĩtelligit ab omnib⁹ que trahunt semẽtinam originẽ. xiij. di. denigz ꝛ phibita cõcupiscentia per legẽ phibita ĩtelligunt ola mala que sequunt ex illa. de cõsti. nam cõcupiscentiã. Jtẽ phibita alienatione phibita intelligitur vẽditio donatio manumissio ⁊c. C. de rc. alie. non alie. l. vlti. ad idez. de re. eccle. non alt. multi. Jtẽ phibito offõ ꝛ difficium. lxxxj. di. eos. Jtẽ ꝛ furto phibito phibẽt ols rel aliene illicita vsurpatio. ꝛ phibita mechia ofo illicitꝫ cõcubitus prohibẽt xiij. q. v. penale. xxvj. q. iij. meretriceo. ꝛ cui prohibetur ecclesie cõo ꝛ eius stipẽdia phibita intelligitur. de appastoralis. in fi. ad idem de ser. expor. l. cui. Et concordã. ad hanc regulam. j. eodem accessorium. Regula. XL.

PLuralis locutio. ¶ Casus in hoc. c. põt figurari p. c. hoc ẽs. de cõse. di. j. Jure cautũ reperit q̃ cum sacerdos missam celebrat de honestate debent cẽ plures audiẽtes: vt illa vba dñs vobiscũ possint ĩficari: h ĩ tur quot debẽt esse ꝓsentes ꝛ Rsidet q̃ sufficit q̃ sint duo: q̃ pluralis locutio: duorum numero est ꝓdicta. ¶ Item põt casus figurari per. c. ls cui. §. j. de ẽben. ã. eo. li. Papa dispensauit mecũ vt possem obtinere plura bñficia: aliter nõ declarando: quersꝫ quot bñficia potero obtinere virtute dispensationis? Jdi dicit q̃ virtute illius dispensationis potero solũ obtinere duo beneficia: q̃ cũ dispẽsatio sit odiosa est restringẽda. ꝛ in odiosis sufficit q̃ verba possint verificari: ꝛ illa verba verificabunt in duob⁹ beneficijs: q̃ pluralis locutio duoz numero est cõtenta.

¶ Item potest casus figurari per. l. libertas. §. post anno. ff. de manu. testa. Illigs ticius veniens ad mortem: fuã ꝓdidit testiff: ꝛ in testõ suo cuidã ꝓpo legauit libertatẽ post annos: quersꝫ post quot annos ꝑsono cõsequatur libertatẽ? Respondet q̃ post duos annos: q̃ verbuz annos verificatur in duobus per rationem huius regule.

¶ Glo. se. Primo ponit exẽpla. Sed o opponit ꝺ vna. l. ꝛ dupliciter soluit. Tertio dicit in testib⁹ regulã precedẽt: vbi numer⁹ nõ adducit ponẽs. xxj. casus: vbi plures q̃ duo regrunt. Quarto dicẽt am in pnoib⁹ locis nõ habẽt. b. ¶ Pluralis locutio. Pone casum de cõse. di. j. hoc ẽs tibi: dñs vobiscũ. duos numero cõprehendit. Jtẽ. ã. eo. li. de ẽben. to cui. §. j. vbi bñficioz nole duo tñ bñficia continent. Jtẽ per. l. ff. de ma. testa. l. libertas. §. post annos. Jtẽ fi pmittit vel legat post dico: de duob⁹ ĩtelligitur. ff. de ver. signi. l. ter illã. §. ita tamẽ. Jtẽ p. l. ff. de testi. vbi numerus. vbi sunt hec verba. ꝛ tñ. q. iij. vbi numer⁹. Cõtra. ff. de op. leg. l. j. vbi dr̃: q̃ fi aliqut legata est seruoꝝ optio tres eligẽt. Sol. spãle est in fauoẽ virtute voluntatis: vt ibi pot⁹ sequamur qd dã mediũ cõ minimuz: q̃ ad min⁹ de duobus ĩtelligit: ex quo dicit in plurali: ꝛ sic de pluribus: sequamur ergo qd dã medium: ꝛ sic optet tres. Uel dic vt ibi no. q̃ ibi legatus fuerat equus vl̃ seruus: quẽ serut testatoꝛ is elegerint: quos duos legatarꝫ

quidã prohibetur: prohibentur omnia que sequuntur ex illo. Idem. Regula. xl.

Nota. Jneo qs vl is q̃ petit: vl is a quo petit lucro potitur⁹ est: durior cã ẽ petitoꝛ. Jn oibus causis pro facto accipit id in q̃ go aliti ꝑ horreleit quo min⁹ fiat.

optari debeat: tunc optabit tres seruos qui eligent sibi equũ vel seruũ legati: ꝛ ideo tres: q̃ uno de facili discordarent. vlti. q. j. nec nouũ. ã. de ardi. c. j. ff. de arbi. item: si vnus. §. principaliter. ꝛ qs̃ hic dicit q̃ pluralis locutio ẽ contenta duoz numero: vez est regulariter: ꝛ ibi eo vel alio iure non adhetur numerus. vt in ꝓdicta. l. vbi numerus canonizata. tiij. q. iij. in casib⁹ ꝛ instrumẽtis regularit duo testes sufficiunt: interdum tñ vnus sufficit vbi. l. nulli sit fiducius. de conse. dist. in. tiij. placuit. Et multi sunt casus in quibus requirunt tres ad minus. Primus in depositõe pecunie. in auc. de fi. instru. §. fi quis igit. col. viij. Jtẽ qñ ꝑitus litterarũ ẽxit scriptis. C. fi cer. pe. l. vlt. (ADDITIO. Dic ler cõdicts regrit tres testes: sed auc. sed nouo. ibi posita. requirit quinqz. ꝛ dic vt ibi no. Joã. an.) in instrumẽto de quo fit cõparatio. C. de fi. instru. l. pe. Q̃ si pater legitimat filiuz naturalẽ instrumento publico. in auc. vt licet ma. ꝛ aut. §. ad hec. col. viij. Quando mulier fatẽr se ꝓ intercessione alicui receptisse. C. ad vell. antique. Q̃ si quis vult firmare testiñ qs̃ facit post transcursum decẽn. C. de testa. sancimus in inuentario. C. ad. l. fal. auc. sed cũ testator. In pnata scriptura vt fidez factat. C. qui po. in ꝓtig. ha. l. scripturas. Jtẽ quinqz requirunt duz cõtractus exercẽt libri aurei in ciuitate. C. fi cer. peta. auc. sed nouo. ꝛ in codicillis ꝛ donatione cã mortis simliter quinqz. C. de do. cã mor. l. vlti. Jtẽ in testamentis cõiter vij. in testõ tñ cecl. vtij. C. q testa. fa. pos. hac ꝓsultissima. aligsi. v. vt testõ rusticl: vt in municipijs ꝛ villis: vbi est holiuz raritas. C. de testa. l. fi. aligsi sufficiũt duo vl̃ tres: vt in testõ facto iter filios ꝛ nepotes. C. de testa hac cõsultissima. Jtẽ iterũ regrũt. xv. testes. C. de ꝓt. fa. sacrt. l. vna iterũ plures. ã. q. iij. ꝓsul. ꝛ c. se. (ADDITIO. Dicẽ plent⁹ vbi ꝛ Spe. de teste. §. restat de numero. Joan. Et no. ad qs̃ hic dicitur de plurali locutione: nõ habet locum in pronominibus: vt nos: vos: vester ⁊c. nam vnus prelatus scribit: ꝛ ei scribitur in plurali. ꝛ Papa semp de se scribit. sic. ã. de crl. fal. cũ grant. Regu. XLI.

TAmen nõ dz. ¶ Casus figurat p. c. cum sit romana. de ap. ſ. anti. Certũ ẽ q̃ appellão dz appellationẽ suã pseq̃ infra annũ: ꝛ si nõ fuerit appellonẽ suaz ꝓsecut⁹ infra annũ: appellatio sua efficit ꝺserta. Dz ponamus q̃ nõ stetit p appellãte: ꝝ min⁹ ꝓsecrẽt suã appellationẽ: virtũ appellõis sue efficit ꝺserta: vl̃ debeat sibi dari alt⁹ ann⁹? Rsidet q̃ erã fecẽ diligẽtiã sibi polez: dz sibi dari alt⁹ ann⁹. ꝛ si fecẽ anno fuerit ꝓdit⁹: Iz ꝺ mero iure sua appellatio sit deserta: tñ ꝓpter difficilẽ restõnis cõsequẽtiã illud tñs ad ꝓsequẽdũ suã appellationẽ. Jtẽ põt casus figurari p. c. cõmissa. §. j. ã. de elec. Certũ est q̃ de iure ꝓmotus ad ecclesiam parrochialẽ dz ꝓmoueri infra annum ad sacerdotiũ: ꝛ si nõ fuerit ꝓmotus ad sacerdotium infra illud tẽp⁹ vacat ecclia: ꝛ poterit ordinarius ecclesiaz vt vacantẽ alteri ꝓferre. Dz ponam⁹: q̃ nõ stetit p ipsiuz: sed ob defectũ diocesani: q̃ est suspẽsus vel absẽs; non potuit ꝓmoueri ad sacerdotiũ: vtrũ elapso anno sit ꝓua tua ecclia? Rsidet q̃ nõ: q̃ ex quo p ipm nõ stetit: nõ dz sibi ꝛputari. Glosa tñ dat ꝓtiñ: q̃ qñ nõ stat p ipsum: dz infra illud tẽpus facere ꝓtestationẽ qualiter non stat per eũ: ꝛ de hac ꝓtestatione habere actum siue instrumẽtum: tñ hoc nõ est de necessitate: sed glosa dat illud ꝓtiñ.

¶ Glo. se. Prio ponit exẽpla. Sed o egparat ꝓbilitatẽ a ꝓnecpto: ꝛ ex post facto. puenitẽ: dicẽs tiñ adhuc obligatã. cui signat Joã. ꝛ remittit. allegão duas ꝛco. Tertio q̃rit. alle. pro. ꝛ. ẽ ꝛ soluit. rñdens ad contraria.

c. ¶ Impetrari nõ dz. (ADDITIO. Dicẽ hanc regulã.

Testes vnicus sufficit vbi nulli fit pretudicium.

Testes regrunt ꝛ pluresuersus nõ sim vtrẽ statem causã vt inf̃ canetur.

concor. regula: cum nõ stat. eo. ti. Joã. an.) Pone casum in eo qui debet appellationem ꝓsequi infra annum: cui nõ imputatur si per eũ non stetit. ij. q. vj. anteriox. in eo qui debet ꝓmoueri ad sacerdotiũ infra annum: cui nõ currit annus ipse: si iusto impedimẽto vetẽtus ꝓmoueri non potuit. ã. eo. lib. de electo. cõmissa. §. j. In eo qui rem emit sub pacto legis cõmissorie: scilicet q̃ si infra terminuz p. per quez non stat: si nõ faciat quod per eum fuerat faciendum. Idem. Regula. xlij.

Impossibilitas vl tiat obligationẽ a pncipio ꝛ ex post facto elidit.

(ADDITIO. als incipit: si finitus lege cõmissoria.) in fi. ad idem. xliij. dist. ephesios. ã. de eo qui mit. in pos. c. ij. vbi de hoc. ꝛ facit. C. de cõdi. inser. l. vlti. Et no. q̃ dicit: per quez non stat: q̃ nõ sufficit: vel nisi ad opus procedat quantum in eo est. ã. de eo qui mit. in pos. c. j. Impossibilitas ergo facti sicut a principio annullat obligationem. ã. eo. nemo põt. ita ex post facto elidit: vt hic. Si tamẽ tenetur quis aliq̃d facere infra certũ ẽptus: nec per eum stetit: tz nõ imputetur: tamen post tẽpus tenetur. de dolo. ꝛ cõtu. cum dilecti. ff. de arbi. l. celsus. Cõsulo tamẽ q̃ si põt infra tẽpus de impotẽtia prestetur. ij. q. vj. post appellationez. de hoc de appel. c. vlt. ꝛ. C. de iure emphyt. l. j. in fine. cum suis cõcor. Jd id qd dixi q̃ post terminũ tenetur. cõtra. ã. de spon. sicut. ff. de leg. iij. l. ea tamẽ adiecto. Sol. vt no. in predicta decreẽ. sicut. ꝛ vt dixi. ã. eo. nemo põt. Et ꝛco. ad hãc regulam de elec. c. vlti. vbi tẽpus datũ ad eligẽdum non currit et qui nõ põt eligere: nisi ex quo in mora fuerit potẽdi licentiã. ad idem de ꝓcu. hbẽ. q: otiositatez. Quid dices de eo qui sua culpa incidit in casum: ꝓpter quem postea facere nõ potuit: qs̃ per eum fuerat faciendi? Videt primo q̃ sibi sit imputãdũ: quia regul⁹ gs de casu tenet qui segitur culpaz. l. dist. sepe. ꝛ. c. studeat. de eta. ꝛ qualit. c. j. ꝛ qs̃ ibi no. ꝛ facit. lxxxvj. dist. nõ satis. ꝛ qui ma. accu. pos. c. j. ꝛ qs̃ ibi no. ꝛ ff. qs̃ me. cã. l. ij multer. vbi metus illũ nõ excusat qui sua culpa incidit in metũ. In ꝓtiuz etdẽ per pdic. infra. de elec. c. vlt. de ꝓcu. ẽben. q: otiositatẽ. arg. de ꝓg. figliante. ibi in ca ptione ⁊c. de ꝓson. venies. ij. Sed casus est spãlis. Et dicit ler: q̃ qui iniuriose vel libidinis cã inimici vel mulieris fregerit hostia: si fures non ab eo inducit. postea res asportẽt: nõ tenẽt furti. ff. de fur. l. verũ. ꝛ. l. qui iniurie. in prin. Item ca deportatus: si nõ potuit peturatoez dimittere bñ restituitur. ꝛ tamẽ culpa sua absens erat. ff. de mino. l. Papinianus. Jtẽ debitoꝛ ꝓpter inopiaz excusat cedẽdo bona: etiam si sua culpa in illaz incidерit. de sol. Odogrdus. ff. de dolo. naz io. Gatis videt dici posse: q̃ ipuãdi sit illi: ꝓpter iura primo inducta. hinc etiam dixit ler: nõ debere succurri ei qui in nẽcitate se posuit. ff. qui sattisda. cog. l. si fideiussor. vbi dr̃: q̃ reus non põt satisdationez dare vbi punitur: ꝛ in alio loco elusiẽ punicie dare vellit: si satisdatio necessaria erat: audiẽdus est: si voluntaria non: q̃ sibi necessitatẽ imposuit. ad idez. ff. si qs cautus. §. si qs tamẽ: vbi dr̃: q̃ qui in iudicio cõparere debebat: si qd est qs̃ ei imputet: tẽpestatem vel vim fluminis prestẽdere nõ poterit. ad hoc de elec. cum in veteri. Jd iura ꝛ ꝛtrariuz inducta: rsideo ꝛ dico q̃ decre. vlt. de elec. ꝛ decr. de ꝓcu. ẽben. q: otiositatẽ. loquntur de quadã pena canonica: pdita solũ ꝛtra negligentes: vnde ibi culpa siue negligẽtia nõ punit: hoc satis. pdat ipa decr. ga. Uel dic q̃ si ex culpa imponit aliqua pena vt suspẽsio: vt in pdic. decr. ga. Uel deportatio: vt in l. Papinianus. tunc culpa illa vlterius punitri nõ dz. ad hoc. tiñ. q. ij. c. vlt. de sndi. at si clericus. al⁹ enim sequeret̃ q̃ suspẽsio idẽ esset qd̃ priuatio ꝛ deportatio idem qz bonoꝛ adeptio. qd̃ esse non dz.

Regule iuris Regu liare. Quod a ꝺqz pene nole eraciũ est: id eidẽ restituere nemo cogit. Quicqd caloue fraudẽ fit: vl̃ dicit

(ADDITIO. Vide quod dixi in fidei. decre. ga superglo. sic patet. ꝛ qz dicam post Dy. j. eo. quod ob gratiaz. Joã. andre.) Ad decre. significãte. dico q̃ sotte sine culpa sua erat in captione: ꝛ ibi etiã est alia ratio. l. q̃ primo presumam misereat per eum quem fidelẽ instrum credebat. Ad predi. l. vernm. ꝛ. l. qui iniurie. Dico q̃ verus est q̃ nõ tenetur furti: tñ si contrẽno de iniuria tenetur emẽdare dãna per illos fureos illata: quia qui occasionem dãni rẽ. de iniur. ꝛ dã. dato. c. vlti. Ad hoc qs̃ dicitur de inope. dico q̃ impossibilitas casum hoc inducit.

Regula. XL. j.

HAccessoꝛium ã naturã sequi congruit principalis. Idem. Regula. xlij.

¶ Casus figurat per. c. de ꝓcuratia. ã. de dote. post dnoz. resti. in antiqua. ¶ Sed pro intellectu huius casus est primo ꝓsupponendũ q̃ dos est accessoꝛia ad matrimoniũ: q̃ non est dos sine matrimonio: Iz posset esse matrimoniuz sine dote. Ponamus ergo q̃ ego cõtraxi matrimoniũ cum aliqua berta in casu prohibito: q̃ ipa erat mea affinis: ꝛ ituũ ignorabamus: ipa decidit mihi centuz aureos in dote: postea multer fuit certiorata de impedimẽto: vnde accessit ad papam ꝛ impetrauit iudices delegatos ad cognoscẽdum de isto impedimẽto affinitatis: isti iudices delegati mãdant papa: vt si eis constet de impedimẽto separent matrimoniuz: non aũt mandauit papa vt cõpelleremt me ad restituẽdũz sibi dotem: mulier in suo libello petit separationez mrimonij ꝛ restitutionẽ dotis: ego excipiẽdo ꝓposui q̃ super restõne dotis iudices delegati nõ possunt se impedire: cum scripta delegatoꝛia sint stricti iuris: ꝛ nõ extendantur ad alias res non expressas in scripto. Multer replicabat q̃ ipi iudices poterãt etiaz cognoscere de dote: q̃ dos venit accessoria ad matrimoniũ: ꝛ cõmissa causa super matrimonio videtur data cõmissio super dote. Dr̃ ibi q̃ delegati poterunt se intromittere de matrimonio ꝛ de dote: quia dos venit accessoꝛie ad matrimoniuz modo accessoꝛium: sequitur naturam sui principalis.

¶ Item põt casus figurari per. l. nõ dubiuz. C. de legi. ꝛ c. si diligẽti. ã. de foro cõpe. in anti. dr̃ in illa. l. nõ dubiuz. q̃ ꝛtractus ꝛtra legem celebratus est nullus. Sed quid: ponamus q̃ in illo ꝛtractu steruent iuramentum ad cõfirmandũz ꝛtractum: an valeat? Dicitur in illa. l. q̃ non qi iuramentũ est accessoꝛiũ ad ꝛtractuz. Et istud verum q̃ nõ valet talis ꝛtractus de iure ciuili: sed de iure canonico non est verum inditũ tincte: si illud iuramentũ sit finẽ interitu salutis eterne. c. cum cõtingat. de iureiur. in anti. c. si diligẽti. de foro cõpe. in anti. Dr̃ q̃ clericus nõ potest cõsentire in iudicem laicum: nec ꝓrogare eius iurisdictionem etiam de licentia sui ꝓpii ẽpi. Sed qd: ponamus q̃ aliqs clericus consensit litigare coram iudice seculari: ꝛ iuranit seruare illum cõsensum: an valeat iuramentum? Dr̃ ibi q̃ nõ: q̃ iuramẽtum est accessoꝛium ad cõsensum: ꝛ accessoꝛium segitur naturam sui principalis.

¶ Glo. seq. Primo dicit vnde sumpta: ꝛ ponit exempla. Sed o signat ꝛ solutt se cõtraria. Tertio ponit quãdam distinctionem. Accur. ꝛ subdit duas ꝓcordantias.

a ¶ Accessoꝛium. (ADDITIO. Naturaz regule iuris ciuilis: vt vides sup glo. ꝛ antique ꝛco. non poterit hãc dictionẽ: quã tñ posuit nouus decr. fi sup. quã alle. gl. Jo. an.) Hec regula sumpta est ex. l. ff. c. ti. cũ ꝓncipalis. ꝛ. l. nihil dolo. §. cuz ꝓncipalis. Ponamus casum in principali destructo: q̃ dr̃ destruetuz ꝛ accessoriũ. xvj. q. vj. ꝛ hic dixim⁹. ¶ Jtẽ si cã principalis. l. mrimony cõmittitur: sic ꝛ accessoriũ. l. dotis. (ADDITIO. Ratio vt dicit Joã. mona. q̃ dos nõ põt esse sine matrimonio: Iz matrimoniũ possit esse sine dote. p̃z q̃ dos accedit mgterio. ff. de iure do. l. tij. Joã. an.) de do. post dnoz. resti. de

Universidad de Deusto
Biblioteca

tur nō pri
uo ratum
est: ōb si p-
seuerātia
apparuerit
iudicium
animi fuis-
se: sōqz in
breui rei-
sa error
nec obstare
debuisse vī.

Q Ui sine
dolo malo ad iudi
cium pro-
uocat: nō
videt mo
rā facere.

Q uotiēs
idē sermo
duas sen-
tētias exp̄
mit: ea po
tissimum
accipiat q̄
rei gerēde
aptior est.

Q ue dubitatio
tolleāe cā
Zenth⁹ le-
gāt: tuo
cōe non le
dimt.

Q Ui tacet[a]: cōsentire vi-
detur. ¶ Idem.
Regula. xliij.

T Si qui[b] tacet non fatet:
sed nec vtiqz negare vi-
detur. ¶ Idem. Regula. xlv.

Tacturnitas septez hz effect⁹.

T Si qui tacet. ¶ Casus pōt fi-
gurari per. ℈. anteloz. ℈. q. vj. Ponamus q̄ titius
euenit me coā iudice cōpetente: iudex tulit sniam diffi-
nitiuam vel interlocutoriā cōtra me: ab ista sniā ego nō
appellaui: sed tacui: q̄ non dixi q̄ ℨdicebam vel acquie-
scebam: an videat per tacturnitatē acquiescere sniē vel cō
sentire? Certe nō: imo est in optione mea: an ītra decem
dies velim appellare: vel nō: ℨ alīq ad maiorem cautelā
ptestentur de appellādo: sed illud non est necesse. Sed
q̄sio cōcordantur ītē due regule: q̄ prima dicit: qui tacet
cōsentire videtur. Glo. dat duas doctrinas. Primo dicit
glo. q̄ alīq sunt actus qui possunt explicari sine consensu
meo ℨ cōtra meā voluntatē: vt q̄ potest videre rem alte-
nam cōtra voluntatez dñi in preiudiciū cōtrahētis. Item
aliena. ff. de cōtrahē. emp. ℨ vēdi. Si dñs istius rei taceat
in vēditione sue rei: non sibi fraudicat tacitus consensus.
Alīj sunt actus qui nō possunt explicari sine ℨsensu meo:
ℨ tūc si taceam: habeor pro ℨsentiēte: vt in regula ℙceden
ti. Glo. dat aliam doctrinā: videlz q̄ vbi agitur de cōmo
do ℨ honore tacentis: tacēs videtur cōsentire: sed si aga-
tur de suo incōmodo: puta de persona obligāda: non ha
betur pro cōsentiēte. l. filiusfamilias. ℨ. finitus. ff. de pro-
cura. Sed prima doctrina est verior ℨ securior.

Regle iuris
ciuilis fōrum
litere. ¶ Inuito be
neficiū nō
datur.

¶ In totaz
ōsa q̄ aui-
mi sui de-
stinatione
agēda fūt
nō nisi ve-
ra ℨ certa
scientia ꝑfi-
ci pōt.

¶ In toto
ture gene-
ri per spez
rogat: ℨ
illis potiſ-
simum ha
beāt q̄s ad
spēm direc
tum est.

¶ Glo. seq. Primo dicit vide sumpta: ℨ ponit exempla.
Sed o alle. r. ītra: q̄buo fallit ꝑma pars regule: ℨ vtq. q̄-
buo fallit ſcda: remittēs ad alta: dans triplicē solutionez.
¶ Io qui tacet. (ADDITIO. Nō fatet. no. q̄ non
dicit: nō ℨsentit: ℨ sic nō ℨtradicit regula: qui tacet. super
ℨfessione enim vel negatione: nō super ℨsensu ℨ dissensu
fundatur hec regula: ℨ regula turis ciuilis. ꝑpter attinē-
tiam actꝰ quaz habet confessio ad cōsensum ℨ negatio ad
dissensum: glosatores turis ciuilis ℨ nostri illā materiaz
adaptauerūt huic regule: que ꝑprie spectat ad regulam:
qui tacet: vt ibi etiā dixi. Ioā. andr.) Hec regula sumpta
est ex. l. ff. eo. tit. l. qui tacet. Et no. q̄ tacere est quoddam
medium inter exp̄ssam volūtatem ℨ exp̄ssam cōtradictio-
nē. Ponit ergo ea. in eo ℨtra quez fertur snia: qui tacens
nō habetur pro ℨsentiente: nec pro ℨtradicente infra de-
cem dies: infra quos semper appellat. ff. q. vj. anteriorꝰ.

¶ Item pone in Plato: qui tacet ex eā: puta ꝑpter scan-
dalum. ff. de prescrip. nihil prodest. de cog. spīri. super eo.
de uxerūā. multeri. ¶ Item pone ſm Accur. in tribu-
toria: nam si seruus cōtrahit dño ℨtradicente: tenetur de
peculio tm: ℨ deducitur q̄d debetur dño. ff. de pecu. si q̄
seruus. ℨ. etiam si ex eo expresse volente: tenetur q̄ iussu
insolidū. ff. q̄ iussu. l. j. vbi aūt scit ℨ tacet: tenetur tribu
toria: ℨ sic nō insolidū: nec deducit sibi debitum. ff. de tri-
bu. l. j. ℨ. scientiā. ff. de exer. ℨ. sed hīs. Prima regula sal-
lit. xxvij. di. c. j. lūj. di. si seruus. xx. q. ij. c. j. ℨ. de ꝑsump.
nōne. (ADDITIO. Et vide q̄d ibi scripsi sup vlti. glo.
2tra opi. q̄ habet: aliud in obligatione rei alīene: ēs in
vēditione: de qua scripsi de trā. ac. ex literis. super glo. ij.
Ioā. an.) ℨ. de turamē. calū. c. vltī. in fi. ℨ. eo. lib. de ꝑsi. si
post ꝓstitum. ff. solu. ma. l. ij. ℨ. volūtate. ff. de libe. agno.
l. j. ℨ. penū. ff. loca. tez querītur. ℨ. qui pro impleto. ℨ vbi
cūqz tacitū pactū inducit a lege. ff. de pac. qui tu futurū.

¶ In ambi
guis pro
both⁹ rīdē melī⁹
est.

Nō ē nō-
uū vt q̄ se
mel vtilit
cōstituta
sūt durēt
Iz sūe ca-
sus extite
rit a q̄ tūc
caper nō potuerūt.

¶ Quo-
tiens eg-
tāt dester
nālīr rō: aut du
bitatio tu
ris mōar:
tuslto de-
cretis ro
tpanda ē.

¶ In obl⁹
gdē (max
ime tū iu-
re) egtas
spectāda.

¶ In ambi
guis oīo-
nib⁹ mart
me senten
tia spectā
da ei⁹ est
qui ea ꝑ
tulisset.

Secunda fallit in eo qui tacet ℨbo sed ℨdicit facto vel si
guo. l. xxiij. di. c. j. ¶ Itē in ep̄o q̄ tacet cōmoni⁹ a vici
nis ep̄i: qui ℨtur pro ꝓmotore. l. xv. di. ij. forte. ¶ Itē
in q̄b⁹ q̄ regnitur exp̄ssus ꝑsensus: vt in adulto qui ca-
thezizat. de ꝑse. di. lxj. cū ꝑ parrulis. ℨ in seruitute ꝑsūē-
da. ff. de seruit. viba. pie. l. imittā. ℨ in ꝑ
curatore cōstituen-
do. ff. de ꝓca. l. fili⁹.
§. inuitum. ℨ in tur-
to. ff. ꝺ fur. q̄ vas. §.
vetaī. ℨ soluēdo ma
trimonia. ff. de rītu nup. in eo ture. §. deinde. ℨ expresse ꝺ
testator nomē heredis dicēt. C. de testa. subem⁹.

Inspicimus in obscu-
ris [a] quod est verisimi-
lius vel quod plerunq̄ fieri
potest casus figurari p. c. inter dilectos. de fide l. ſtra. vbi
erat ꝓsentio de nole cuius erat figilla appositā in lstris
q̄ alīq̄s figilli erat deleta. dicebat q̄ in scriptura figil-
li debebat ee lotharius: ℨ tū non erat veritas q̄ inter. l. ℨ
r. posset poni. o. ꝓpter parua spatiū. Dī ibi q̄ ꝑsumptio
est q̄ ꝺz esse. l. q̄s oe
cupat minoꝝ locus:
q̄ in dubio inspici-
mus q̄s est ꝓfitꝰ.

¶ Itē ꝑ casus fi
gurari in filio dicen
te se ee heredatuz ex
iniusta cā: ℨ agente ℨ elam ℨ testiū ꝓis vt testiū rūpāt
ℨ reddatur ad cāz testati. si heres sumptus dicat filiū l-
gratū: ℨ filiꝰ dicit se gratū: quer̄t cui incūbit onus ꝓban
di: Certe in dubio ꝑsumit ꝓ filio: q̄ plerūq̄ filiꝫ con-
sueuerūt esse gratꝫ ℨ obedītes parētibus ꝓpter affectio
nē sanguinis: ℨ in dubio ꝓsumit q̄d est verisimilius: ītō
ista ꝓsumptio transfert onus probandi in heredem.

¶ Glo. seq. dicit vī sumpta. ponit exēpla ℨ remittit.

a ¶ Inspicim⁹. hec regula sūpta ē ex. l. ff. eo. tit. l. l. ob-
scuris ſspicim⁹. Po. ca. in vtro qui ℨtr cum vidua: ℨ lon
go tpe habitauit cum ea: illa dicit se incognitam. in hoc
obscuro ꝑsumit cognita: q̄s est verisimilius. xxxij. q. j. si q̄s
accepertit. ¶ Itē cancellata vel obscurata lra nōis ꝓ
sumit ibi illam lram fuisse de q̄a est verisimilius. de fi. in-
strumen. liter dilectos. ¶ Itē ī dubio verisimile est filiū
intuste exheredatū. (ADDITIO. Quia verisimile est
q̄ ingratitudinem non cōmiſit: vt in hoc ad propositum.
Ioannes an.) C. de inoffi. testamen. aut. non licet parē-
ti. hoc aī repete q̄s dixi. ī. eodem titu. in obscuris.
(ADDITIO. Que est contra: cū dicat spectandū q̄s
est minimus: ℨ ibi soluit. que solo ē patet ex text. l. eo. ti.
ſp in ſtipulatiōib⁹. q̄ē ibi vide. Io. an.) Regula. xlvi.

S Qui[b] in ius succe-
dit tacendo
consuenit.

¶ Idem Regula. xlvj.

T Si qui tacet. ¶ Casus pōt figurari p. c. eleutherij⁹.
xvij. q. ij. ℨ p. c. ſi dilecti. de foro cōpeten. in an. Di
in. c. eleutherio. q̄ quedā mulier fundauit monasteriū
de licentia diocesani in cuius diocesi erigebat ſstud mo
nasterium: ℨ ꝓsum dotauit redditibus: in die dedicatio
nis tpliꝰ monasterij inter episcopum ℨ religiosos mo-
nasterij fuit facta conuentio. vz. q̄ oblationes que euenī-
rent in festo dedicationis ℨ martyꝝ q̄ relige erāt i mo
nasterio: eps hēret medietā ptē: ℨ abbas ℨ religiosi altam
medietā. hoc ſcō tractu tpis mortuꝰ ē abbas: successit alt⁹
abbas qui nolute seruare illā conuentionē: ob hoc fuit
vtrū ipse teneret vti eo iure q̄ vsus fuit ꝑdecessor? Ridet
q̄ sic p regulā huī⁹ ter. ¶ Itē in. c. dilecti. dī impetrauī
aliq̄s rescriptū delegatorū ℨ te: anteq̄ vterer meo re-
scripto eo mortuo: nunq̄d virtute rescripti potero facere
conuenire tuos heredes? Dicit q̄ sic. nec obstat. c. p. ℨ. g.
de of. deleg. f. an. vbi dī q̄ rescripti delegatorū nō extēn
dit ad ꝑsonas ī rescripto nō exp̄ssas: q̄ illud ītelligit q̄s
sunt o⁹ no altene ꝑsone: seruo si sint eccl̄e ꝑsone vere vt in
rīs fictione. Et istud vez q̄n rescriptū est ꝓpetrati ℨ alt-
q̄ exp̄ssuz i rescripto: secus si solū eet cōpiehēsuz vī tu-
te clausule generalis: ℨ qdam alīs: q̄ tunc heredes illoꝝ
comprehensorum in illa clausula generali non possent
conuenīri virtute clausule generalis illius rescripti.

¶ Glo. se. primo dicit vide sumpta. ponit exempla. Sic
cūdo ponit ser casus exceptos. Tertio redūt rōnez regu
le vices eā in ꝓtlegio ꝑsonali vel pacto locī nō hēre.

b ¶ Io q̄ in ius. (ADDITIO. Alīs scidit si q̄. ℨ. si ita
is q̄ venit sub bulla. Io. an.) hec sūpta est ex. l. ff. eodem
ti. q̄ in ius. ℨ. l. aliud. §. fi. ℨ. l. nō debeo. Po. ca. i pacto: q̄
eccl̄e vtet successor q̄ ꝑdecessor. xvij. q. ij. eleutherij⁹. Itē
cōuenīt successor ex rescriptū ꝓpetrati contra ꝑdecesso
rem. ī. de to. compe. dilecti. de rescri. significante. Itez po
ne in herede qui nō vsucapit: q̄s nō vsucapiebat petun-

Universidad de Deusto
Biblioteca

ctus.ff.de dnier.ꝛ tẽpo.ffert.l.cũ heres.qꝫ dic vt dixi.ꝛ. go,cũ qꝫ in tuo.heres eni successor est turis . Dec regula fallit.ff.de pba.l.pcula.vbi illa pcula fidei cõmissa qꝫ cõpensare potuisset cũ testatore:cũ heredib⁹ nõ cõpet.

¶ Itẽ fallit vbicũqꝫ morte delicti ꝓsirmat⁹ domatio:vbi eni ſi penitet heres.

C.famil.herc.l.fille.

¶ Itẽ l casu.ff.ad l.fal. repli. ¶ Itez fallit in conventionibus:vbi ex psona successoris mutatur forma.hinc est q̃ clericus ẽt in ciuilib⁹ ꝛ patrimonialib⁹ quenit coraz suo iudice.xj.q.j.nullus epõs.(ADDITIO. Et.c.clericũ nullus.vbi de hoc.)de fo.cõpe.cũ fit.ꝛ.c.ſi diligẽti. ¶ Itez fallit in casu.ã eo.li.de turep.c.vno vbi ecclia q̃ succedit laico põno hz ſer mẽſeo:cũ tñ ipſe laicus ſolũ q̃uor habeat. ¶ Itẽ legatari⁹ legatũ acceptare nõ ẽt ꝓ pte ꝛ ꝓ parte respuere:ſi tñ ꝺcedat plib⁹ relicꝺ heredibus vinus ꝓ ſua pte poterit acceptare:ꝛ alter ꝓ ſua respuere.ff. de lega.j.l.legatari⁹.(ADDITIO. Alʒ ſcipit;ꝓ pte.) Et eſt rõ hui⁹ regule ẽre eo iure vtl hz:qꝫ plus turis habere non põt:qꝫ nemo plus turis tr.ꝛ.j.eo.nemo potest.cũ ſi. minus non:qꝫ heres censet eaꝺẽ ꝑsona cũ defuncto ſucceſſor cũ ꝑdecessore.pz ergo ídẽ ius vtriuſqꝫ. Et no.qꝺ dicit eo iure:qꝫ non eo priuilegio ex ſui ꝑsona ſi personale.

heres cẽſet eaꝺez ꝑsona cuz defuncto: ꝛſucceſſor eiꝺ ꝑdecet ſore.

(ADDITIO. Idẽ Dy.ꝓ modũ obiectionis declarans per ꝛcor.ad quas remittit hic glo.ꝓ qꝺ ꝛcludit regulã ꝓ cedere in iure coherente rei vel cause: ſecus ſe cohereat ꝑsone. Jo.an.)ſuerat ꝑdecessoris priuilegiũ.vt.ã.eo.priuilegium.cum iuris concordan.idem dico de pacto personali.ã.de transl.decetero.ꝛ ſupra de preben.niſi.cũ filib⁹.ꝛ faĉ hec regʒa ad ea q̃ no.ꝺ ꝑbẽ.tuis. Regula.XLVII.

PResumit ignorantia. ¶ Casus põt figurari p.c.ſi ꝓ.tj.de ſen.excõ.in anti.vbi dʒ.ſi clericus nõ ſcit in hiſtu clericali ꝛ aliqꝺ inficiat manus violentas in eũ:non incurrit excõicationẽ ſi ipſe ignorabat talem eſſe clericũ:ſecus ſi ſciebat. Sz qꝺ in dubio ꝓſumemus: vtrũ ꝓſumeꝭ qꝺ ipſe ſciebat talẽ clericũ vel qꝺ ignorabat:ꝛ ſi ſit ꝓeſumptio ſcientie qꝺ fiꝺi ſcẽbebat omnꝭ ꝑbãt:. Ridet qꝺ ꝓeſumit ignorãtia:qꝺ habit⁹ demõſtrabat illã laicum ſcieo iſta ꝓeſumptio transfert omnꝭ ꝑbandi in clericuz.

¶ Itẽ põt figurari casus.p.l.versus.ff.de pba.Sed pro intellectu iſti⁹ casus eſt ꝓponendũ:qꝺ ſi testator legat rẽ ſuã vel alienã valet legatũ:ꝛ ſi legat testator rẽ alienã heres tenet illã redimere ſi poſſit vel tradere eſtimationẽ:ꝛ hoc vez ſi testator ſciebat rẽ alienã:ſecus:ſi ignorabat:qꝺ credebat rẽ eſſe ſuã.Sed ponamus qꝺ aliqꝺ tiet⁹ testator legauit mihi rẽ alienã:forte pratuz vicini ſui poſtea moritu⁹ eſt testator:eo mortuo egi ẽ heredẽ ſcriptũ ꝛ petũ vt mihi traderet illud legatũ:heres excipiẽdo ꝓpoſuit qꝺ illud legatũ nõ valebat:ꝛ eo qꝺ testator legauerat mihi rem alienam. Ego eñ replicando allegaui: qꝺ ſi testator legaſſet mihi rem alienã:tũ ipſe ſciebat rẽ alienã:ꝛ ſic petebã:vt heres illã redimeret ꝛ mihi traderet: vel mihi daret eſtimationẽ.vtrũ heres teneaꝭ ꝑbare:qꝺ testator ignorabat illam rem alienã:Reſpon.qꝺ non:ſeꝺ ego legatarius teneor probare qꝺ ipſe testator ſciebat rez alienam:qꝺ in dubio preſumitur ignorantia:que preſumptio transfert omnꝭ probandi in me legatarium.

¶ Glo.ſe.ꝓmo ponit exẽpla.Sed hoc ſignat ẽ ſolutio remittẽdo.Tertio dic rʒaz ceſſare in his q̃ go ſcire vt ſi dare tenet:ꝛ in his q̃ ſunt turis nãlis itermitteno de ꝓxime huius ꝓſumptionis.ꝛ de triplici mõ ꝑbandi ignorãtiam.

a ¶ Preſumit ignorantia.(ADDITIO. Et vt dicit Dy.ad ignorãtiã facti reſtringit hec regʒa.ꝛ ſm cuz põt poni exẽplũ ꝛ tutore qꝫ ſimulat ignorasse ſe tutorẽ datuz ff.de ad tu.l.hoc ãt.Jo.an.) ꝓo.ca.l.xxxj.diſt.ꝓpoſuiſti. in ſi.ſm qꝺ ibi lacet lʒa.de ſen.excõ.ſi ꝓo.tj.ff.ꝺ ꝑba.l.ve rius.(ADDITIO. Sic.ꝛ ꝺñs ꝓſumit ignorasse.cũ seruo et⁹ ſuſceꝑit miſſitiũ.C.qui milit.non poſ.ſup ſeruis. Dy.) Cõtra.xvj.di.qꝺ dicit.j.q.j.ſi g a ſymoniacis.tit.q. j.ordinatões.xxxiij q.q.l lecti.ã.ꝺ elec. ſnotatt.cũ ſi.in qꝺ⁹ turib⁹ ꝺi q̃ non ꝓſumit ignorantia:ſed potius ſcia.Sol.dic vt no. de poſt.c.j.in tj.gl.de ẽtt.c.q.ꝛ i

vbiſcientia non probatur.

I dem. Regula.xlviij.

LOcupletari ᵇ non debet aliquis cũ alterius iniuria vel iactura.

predi.c.lxxxvj.di.ꝓpoſuiſti.q̃ circa ea q̃ fiunt occulte ꝓſumit ſcia niſi ꝑdẽ ignorãtia:circa ea q̃ fiunt occulte ꝓſumit ignorãtia:niſi ꝑdẽ ſcia:vt hic. Et ſcias q̃ hec regula vera eſt in his q̃ go ſcire vel indagare nõ tenet:in his aũt que go ſcire vel indagare tenet:non hẽt locum:ſicut in diligẽcia ſlato.lxj.di.c.q.viij.q.q.dilectiſſimi.de elec. cũ in cunctis:ꝛ ideo ibi ꝓſumit ſcientia niſi ꝑdẽ ignorãtia:vt eo.tit.inotuit. Ad hoc eſt qꝺ dicit lex q̃ magiſtratus teneꝭ de ſcientia tutoris vel curatoris qꝺ nolauit ingrere:ꝛ ſ ſpntatur ei:ſi ſcientia non eſt.C.de magiſt. cõue.l.pe.ꝛ ꝓ totũ.(ADDITIO. Ad idẽ.ã.de crt.ſal. ad falſaſtor.in ꝓn.Jo.an.) Et illud qꝺ hec regula dicit preſumit:eſt aũt hui⁹ ſtutio hec ꝓſumptio:vt tranſferat omnꝭ ꝑbandi in aduerſariũ:vt.ã.ditti.ꝛ idẽ eſt in aliis casibus:qui no.vj.q.lv.actor.ã.vt ec.be.vt noſtrũ. ¶ Itez no.q̃ ignorãtia trib⁹ modis ꝑbat. Uno mõ per ſacrm:ꝛ ſic ꝑho ſe ꝓtitare me ignorasse.de ſen.excõ.ſi ꝓo.tj.ꝺ excep.paſtoralis.ã.eo.li.de elec.vt circa.ꝛ tñc ꝺemũ admittit ꝑbatio hec cũ eſt ꝑbabilis:vt no.in ꝑdi.c. ꝓpoſuiſti. Secũo qñ ꝑbat id ex q̃ necio. (ADDITIO. Ad ꝺ exẽpla ꝛ segnis fa.ff.de bis q̃ ſui vel alte.ſu.ſunt.l.filiũ. Joan.) ſegẽ me ignorasse:puta me tñc annicula vl furiosũ. tj.q.iv.ldicas.de ſuc.ab ẽtt.cũ dilect⁹. Tertio qñ ꝑbat id ex quo nõ neceſſario:ſed vertiſi ſegnr me ignorasse: puta me tunc abſentẽ fuiſſe.ꝛ hoc dicere voluit.Jo.j.q.j. ſi g a ſymoniacis.ꝛ Iʒ in facto ꝓpio probabilis interdũ fit ignorãtia:vt.xxxiij.q.q.in lecti.ꝑbabilitor tñ in alieno.ff.ꝓ ſuo.l.vl.qꝺ dic vt no.j.q.tj.ſ.notãdũ.ꝛ qꝫ ignorantia furis precipue naturalis non excuſat:quod dic vt no.in ꝑdi.ſ.notãdũ.de talẽ ignorantia non loquitur hec regula cum ibi par ſit pena ſcientẽ ꝛ ignorantẽ.vj. queſtio.j.ſi cupio.C.de in ius vocã.l.ij. Regula.XLVIII.

TOcupletari. ¶ Casus primo ponit ꝓ.l.naturaliter ſi.cũ.l.ſe.ff.de cõdt.ide.fic.Ponamus q̃ aliqui pupillo mutuauit pecuniam ſine auctoritate ſui tutoris:qui pupillus pecuniã illã non ꝓſumpſit:ſed eam exposuit vt bonus ꝑfamiliasꝫ:ita q̃ ex illa fact⁹ eſt locupletior:ipſe mihi illã pecuniã reſtituit:poſtea vult repetere tanq̃ indebite ſolutã:an ſit audiẽdus:Certe nõ:nã ex quo ꝓbat q̃ ex pecunia mea fuit fact⁹ locupletior:eſſet ꝓra naturã q̃ ipſe locupletaret cum dãno meo. Item põt poni casus p.l.vl.C.de vſu.ꝓ emp. Ponamus q̃ a pupillo emi altiq̃ rem:quam mihi vẽdidit ſine auctoritate tutoris:ipſe tradidit mihi rem.ꝛ ſolui et pactum:mõ ipſe vult repetere ipſuz rẽ:ꝛ retinere pciũ qꝺ apud ſe bz ſaltem ex quo factus eſt locupletior:an ſit audiendus:Ridet q̃ non.

¶ Glo.ſe.ꝓmo dic:vñ ſumpta:ꝛ ponit exẽpla.Sed ꝺo ponit ẽtiam casus in qb⁹ fallit rõnem reddens:ꝛ exponens hic diſtanctã pro ẽtuncta. Tertio alleg.ꝛcor.ſignat cõtraria:ꝛ ſolutit etiã regulam exponit de enormi lactura.

b ¶ Locupletari.(ADDITIO. Jactura large ſumitur ꝓ oĩ dãno.de pe.ſnã.) Dec regula ſũpta eſt ex.l.ff.e. ti.l.in iure nature. Po.ca.xvij.q.vl.c.vlt.ã.de dona.apoſtolice.vbi non ꝺitat monasteriũ cum iactura cathedralis eccliæ.ff.de ẽdt.indebit.l.naturaliter.in ſi.ꝛ l.ſe.vbi ſi

Index dʒ ingrere ꝺ ꝛ ꝺonetate tutoꝛ.

Ignorantia ꝑbat trib⁹ modis.

Regſe in rio.ſcmũ litere.

L ibtas i eſtimabilis res ẽ.

L ibertas oĩb⁹ reb⁹ fauorabilior eſt.

L ibart⁹ ſi.al's ſi libart⁹ reperies in littera. S.

Litere. J n eo qꝺ plus ſit ſ ieſt mtn⁹.

¶ Nemo alteri rei exponit ſolonerus vl nili cũ ſatisdatione.

¶ Pupilli⁹ pat poſſe nõ l telligitur.

¶ Ubi ꝺa ꝺifferentia nõ ſit ſufficit alteratus eſſe factum.

¶ Uolentibus. tñc ſuccurrendũ eſt cui defraudatur non vt facilit⁹ cõſulenꝭ.

J n toto ꝛ pars continetur.

pupillus acceꝑit mutuum:ꝛ locupletior inde factus ſolute:non repetit:ꝛ emens a pupillo ſine tutoris auctẽ.ſi ex ſua pecunia locupletior fact⁹ eſt pupillus:cum poſt puberitatẽ agẽtes exceptione repellit.C.de vſucap.pro emptore.l.vlt.ꝛ ꝛcor.tcir.di.eccc.rij.q.ẽ.bone rei.xj.q.iij.ſi go ꝺo.xiiij.q.v. deniq;.xxij.q.ij.ꝓmũ. in prin.C.de epiſc.et cle.l.ij qꝺ ꝑbyter.ꝛ ã.de pe.ſnã.vbi ſũt hec ẽba:ꝛ ideo priuilegia interſtamur ne alteri enorme ꝓiudicium afferat. de verb.ſig.qꝺ per nouale.ix.q.tj.nñc ꝺo.xxv.q.ij.de ecclesiaſticis.de pſue.cum olim.in ſi.cuz ſi. Dec regula fallit in ſcripturis ꝺ ꝛ vſucaptionib⁹. (ADDITIO. Ut dicit Joã.mo.hoc ne ꝺicta rerum ſint in incerto.ff.de vſucap.l.j.vt ſit finis litiũ.ff.pto ſuo.l.ij.in ſi.ã.de ſcripturis.vigiliũ. Joã.an.)vt per te videos:ꝛ in excep.nõ mutate pecunie:que ſi ſtra debitum tẽpus nõ opponit:locupletat⁹ petẽs cum aliena factura.C.de nõ nu.pecu.l.in ꝓtractibus.

Iniuria dicit nõ ꝑt: vbi eſt turis auctas

¶ Item in expẽſis facto in re aliena.ff.de doli excep.l. Paulus. Sz vbi eſt auctoritas turis:non põt dici iniuria.xviij.q.iij.qui peccat.qꝺ ergo hic ꝺicit:iniuria vel iactura:expone:vel pro et.ſic.lxxxvj.di.c.j.de fo.cõpe.ꝺilecti. C.de ſ.ſig.l.pe.ꝛ ideo etiã ꝑdi.l.ture nãe.ff.eo.tit.vñ hec ſumpta fuit:ꝺicit detrimento ꝛ iniuria. (ADDITIO. Idẽ Accur.in ꝑdi.trib⁹ vel quarnot casib⁹:ꝛ idẽ Dy.per modũ obiectionis.Joã.and.)ꝛ cautius. (ADDITIO. Dicebat ꝓpter ꝙ Dy.qꝺ regula turis ciuilis ꝓpter copulã ponebat vnũ casum:ista videt ponere duos ꝓpter diſtinctã. Ad primũ allegata.ff.de cõdi.ꝛ demõ.cum pupillo. ſ.diſiũctiue.ad ſcẽm.eo.tit.ſi heredi plures.Jo.an.) Locor.ad hãc regulã.ff.de ſerui.ruſti.ꝑdo.l.impatores. in ſi.vbi aqua de publico flumine ita ꝺemuz ꝺeduci permittit:ſi ſine alterius iniuria ſiã fiat.ad idem.ff.de ſerui. viba.ꝑdi.l.fiſtulã.C.de ſeruit.l.vlt.in ſi.cuz ſi.er ꝙbus ꝓbat:qꝺ ẽtiã in meo facere nõ debeo qñ noceat in alieno. Cõtrariũ tñ ꝑbat.ff.de vã.lſe.l.fluminũ.ſ.vlt.ꝛ.l. Proculus.ff.de aqua plu.ar.l.j.ſ.denſqz.Dici ſoleꝛ:cuz facto aliqꝺ in meo:ex quo alij noceo:aut ſmitto in alteriꝰ:vel opus facio:ꝛ tũc non licet:vt.ff.ſi ſer.ven.l ſicuti.ſ.ariſto.ꝛ.l.ſi ſtatuꝛ.aut nõ ſmitto:nec opus facio in alterius:ꝛ tũc aut id ꝺolo facto vt noceam alteri:ꝛ tunc ꝓbꝺeo:aut nõ facio ꝺolo:ſz eo ſolo ꝓpoſito vt mihi ꝓfim:Iʒ per id alij noceaꝭ:ꝛ tñc non ꝓbꝺeo.ff.de aqua plu.ar.l.j.ſ. denſqz.cuz ſuis ꝛcor.ꝛ facit ad ꝙ qꝺ no.xj.q.iij.ſi go ꝺo. de auc.ꝛ vſu pal.c.ſij. Et qꝺ ꝺicit hec regula:factura:ſtel ligas enormi:nã priuilegiũ bñ affert facturã:Iʒ enormez lſerre nõ ꝺebeat.de ẽ.xxv.q.ij.reſcripta.de ver.ſig.ollim. ad hoc.C.de fel.impe.offe.l.quotiẽs. Regula.XLIX.

TN penis. ¶ Casus figurat p.c.ex pte.ã.de ẽtt.ꝛ l.ẽ enĩs.ſ.j.ff.de ſuſpec.tu. Primo p.c.ex pte.Qui dã doctor Pariſien. fuit ꝑuat⁹ a collegio alioꝝ doctoꝝ:ꝛ ab emolumẽtis regentie pro ſua ꝓtumacia:eo q̃ nolebat obedire ſtatutis illi⁹ collegij.ꝛ fuit ꝑuat⁹ ſimplr:nõ ꝺicẽdo in ꝓpetuũ:vel ꝑdũ ꝺurat in illa lobediẽtia. Dubitat vtrũ illa pena ꝺuraret in ꝓpetuũ:vel ꝑdũ ſic ꝺurat in ſua inobediẽtia:ꝛ Ridet q̃ in ꝺubio ꝓſumit q̃ illa priuatio eſt tpalis:ꝑdũ ſic ꝓſeuerabit in ꝓtumacia ſua.

¶ Itẽ põt casus figurari per.l.hoc enĩs alle. Pro cuius intellectu eſt ꝓmo ꝓponendũ:qꝺ qñ tutor aliqꝺ⁹ pupilli remouet ab adminiſtratione ꝓpter ꝺolũ ſuũ:efficit ifamis. Si ẽo fuerit remot⁹ pp culpã ſuã vel negligẽtiam: nõ efficit ifamis.inſtit.de ſuſpec.tu.circa medĩ. Doc pre ſuppoſito:ponamus ſic casum. Quidã tiet⁹ erat tutor alicuius pupilli:qui fuit remot⁹ ab adminiſtratiõe per ſentẽtiã iudicis:ſed in ſua iudicia nõ ꝺicebat qꝺ erat ſuſpect⁹:eo qꝺ illi⁹ pẽſatio in tali re:pupillus vãtificaꝛat; vel qꝺ erat negligẽs in adminiſtratiõe.ſz ꝺictũ fuit gñal'r qꝺ remouebat ab adminiſtratiõe:eo qꝺ erat ſuſpect⁹:queꝛit vtrũ in ꝺubio ſit ꝓſumẽꝺus ꝙ fuit remot⁹ ob ꝺolũ vel ob culpã ſiue negligẽtiã.ꝛ Ridet q̃ ꝓſumit ꝙ tñc fuit remot⁹ ob negligẽtiã ſine culpa:ꝛ ſic nõ eſt ifamis:qꝺ in ꝓ

interpretatio ᶜ facienda ᵈ.

H Idem. Regula.l. Ltus ᶜ legitimi cõditio-

nio benignioꝛ ᵇ eſt interpretatio ᶜ facienda ᵈ.

I Idem. Regula.xlix.

TN penis ª benignioꝛ ᵇ eſt

vel ꝙ erat negligẽs in adminiſtratiõe.Sz ꝺictũ fuit gñal'r ꝙ remouebat ab adminiſtratiõe:eo ꝙ erat ſuſpect⁹:queꝛit vtrũ in ꝺubio ſit ꝓſumẽꝺus ꝙ fuit remot⁹ ob ꝺolũ vel ob culpã ſiue negligẽtiã.ꝛ Ridet q̃ ꝓſumit ꝙ tñc fuit remot⁹ ob negligẽtiã ſine culpa:ꝛ ſic nõ eſt ifamis:qꝺ in ꝓ nio benignioꝛ eſt interpretatio facienda.

¶ Glo.ſeq̃ns. Primo ꝺicit vnde regula ſumpta:et ponit exẽpla. Sz ꝺo.ſeq̃ns. Primo ꝺicit vnde regula ſumpta:et ponit exẽpla. Secũdo ponit rationem.

¶ Semꝑ q̃ ꝺolo fecit:ã minus hẽr: pro eo eſt ꝓbibus ac ſi hẽr.

¶ In ẽtibus ſuccedit heres ea ꝺolo eorũ q̃bus ſuccedit:ſi tñ i id q̃ ad eos ꝑtinent:vel ꝺicta ꝓnentia ſic ꝺicta ꝓnentia:ſz electionis modo. Et ſic addit põt ad ꝺecꝰ de elec.ſup eo:vt ꝺicit no.per Cõpoſt.nã etiã indice ꝓſtrian te:q̃ vim fecit:de ꝓbatis ſtrellig'ẽ in ꝑdi.l.ſi ꝑſeo.ꝛ.l.pe. Et no.q̃ hic benigna interpretatio ſit in multis. Primo q̃ ex multiplici pena exꝓſſa eligimus mitiorem.l.diſt.eos. xxiij.q.j.ſi go vederit. ¶ Itẽ q̃ ſi verbuz põt importare penã ꝑpetuã ꝛ tpalez eligimus rẽpotalez.xxxij.q.iij.nõ opz.tj.ſaltuo eo qꝺ habes.l.diſt.e.j.ꝛ.ã.de ẽtt.in.ẽtt⁹. per Bern.ꝛ Modernos:ꝛ ꝓ Accur.ff.de poſtu.puto.ſ.j. Itẽ q̃ de penis non argumus ad filia.(ADDITIO. Que nõ ſunt de mẽte:nec hñt eãdem effectũ.ſup quo vide qꝺ ſcripſi.ã.eo.lib.de elec.ſi poſtq̃.ſ.j.ſup glo.ꝛ tta ꝛ remiſſiones quas ibi dedi.ꝛ. Joã.andr.)Quia pene nõ excedit ꝓpriã cauſam.de pe.diſt.j.ſ.pene. Itẽ vbi eſt tale ꝺubiz:puniant:puniri:ſtelligimus per ſuam:nõ ipo iure.de elect.c.q.ꝓpter.niſi ibi eſſent ẽba que aliud ſaperent:puta ipo iure:vel coſpo.ã.eo.lib.de elec.q̃ fit.in ſi. Iʒ ibi Bar.contra:ſed primũ credo ſm Hoſt'. Item qa in ꝺubio mittoꝛ casum eligimus.ff.de ſuſpec.tu.l.he enĩs. et.ã.ꝺicl.an tuder poſſit penas moderari.no.xj.q.tj.notandum.in glo.que incipit:in tertia.

a ¶ Benignioꝛ. Dicit canon.illa ꝺignora ſunt imitatiõe:que ſunt excellentioꝛa pietate.ir.diſt.c.vlt.

b ¶ Interpretatio. De multiplici interpretatione.vide qꝫ no.xj.q.j.ſ.ex ẽbis oĩbus.ꝛ de poſtu.c.j.

c ¶ Glo.ſequeno ponit rationem.

d ¶ Facẽda. Ratio:qꝫ odia reſtringi:ꝛ fauoꝛes cõuenit ampliari.ã.eo.odia.cum ſuis cõcordan. Regula.L.

ALtus legitimi. ¶ Casus ponit per.c.in electionibus.ã.de elec.eo.li.ẽ modo. Uacãte eccliã Pictauenſi cliũs eccliæ ꝙuenerũt in vnũ:tractaturi de electiõe futuri paſtoris:tractatu iter eos habito aliq̃ ex canonicis ꝙſenſerũt in aliq̃ titiũ vſq̃ ad certum tẽpus:vel in ẽm cõſenſerunt casu quo nanſe ventret ex affa:an valeat talis electio:Reſp.q̃ nõ:qꝫ actꝰ legitimi nõ recipiunt diez:neq̃ ꝺditionẽ. ¶ Itẽ põt poni casus in matrimonio carnali:ẽ modo. Aliqꝺ titius ꝛxit matrimoniũ cuz aliqua berta vſq̃ ad certã ꝺiem:an valeat matrimoniũ:Ridet q̃ nõ:per rõnem ꝓxime regule:qꝫ actus legitimi ꝛ.

¶ Glo.ſeq. Primo ꝺicit vnde ſumpta:et ponit exẽpla. Secũdo ſignat ſuccedit ſer ꝓtraria:ꝛ ſoluit. Tertio oſtẽdit regulam turis ciuilis cautius formatam.

c ¶ Actꝰ legitimi. Dec regula ſumpta eſt ex.l.ff.e.ti.l.

actus legitimi: vt entalcispatio: acceptilatio: hereditatis adítio; seruꝰ optio: tutoris datio ꝛc. per quaꝫ exẽplificare potes hãc regulã. (ADDITIO. Pondt et Dy. exẽplus in aucte tutoris: que si interponat sub ꝯditione: iterpositio est nulla. ff. de aucẽ. tu. l. j. ꝛ si cõditionalis.) Itez exẽplum pone in sika:

nem non recipiũt: nec ꝙ diez.

Regule iuris ffontes litere.

Semel deo dicatũ nõ ẽ

Regula. lj.

SEmel[a] deo dicatũ nõ ẽ ad vsus humanos[b] vlterius trãsferendum. Idez.

Regula. lij.

NOn pre-

Semp in gñalibus ꝓ specialia insunt.

Semel deo dicatũ nõ ẽ

Seruus reipublice cã abeꝫ non põt.

Litera. T

Totiẽs in heredẽ damus actionem de eo qꝺ ad eũs pueniꝫ: q̃riẽs ex dolo defuncti quenlꝫ nõ quotiens ex suo.

Expositio. al'o. nemo alieno nole. repe rieo in litera. N.

Regule iuris ffontes litere.

Nihil pe

Semel deo dicatũ nõ ẽ

Semel deo. (ADDITIO. Dy. ponit exẽplum in dote sacra: que si destruatur vel corruat: locus tñ remanet sacer. tñ ff. de re. di. ℌ. locus. ff. de re. di. tñ ẽ. ℌ. sacre. et de ꝛtrahẽ. emp. l. edes sacre. Joã. and.) Pone cã. ꝛij. q. ij. nulli. ã. de rel. do. ad hec. ff. de relt. ꝛ sum. ca. l. ij. ge sepulchri. ℌ. j. ad idem. xlt. q. iij. qui semel. de ꝓse. di. j. ligna. ꝛ c. vestimẽta. de fo. cõpe. cõquestus. de re. ꝓmu. manicipia. C. de sac. san. ec. auc. ꝓterea. Et habet locũ hec regula nõ solum in re ꝓpria: sed etiã in aliena ꝓsecrata. vnde si quilibet habeat calicẽ quẽ eps ꝓsecrauit: ampliꝰ nõ redditur aurifici calix ihe: sed eius est materia. ꝛ est casus specialis: in quo priuatur qs re sua. xlij. q. vj. cõperimus. Et qꝺ dixi in calice: idẽ est in qualibet re mixta: secus aũt in agata: puta in scrino. ꝛ sic non est ꝛtra. lib. di. frequẽs. ꝛ. c. seq. Ratio est quam ibi no. Joã. in ꝑdicto. c. cõperimus. ꝛ Ber. in ꝑdic. decre. de rel. do. ad hec. qꝛ res agata: scilꝫ homo delingꝫ ꝓmittendo se ꝓsecrari: mixta ꝙ nõ. Et est file. vij. q. j. epo in diocesi. ꝛ. ff. de acq. pos. si rem mobilem. ꝛ l. pẽponius. in prin. Et hoc qꝺ hic vi. intelligas in eadẽ forma: quia ob redẽptionẽ captiuoꝝ vel vrgẽtia debita: calices ꝛ vasa alia ecclesiastica vendi possunt: etiaꝫ laicis: consignata tñ ꝛ minuta. x. q. j. B ita. (ADDITIO. Et ꝑdic. anẽ. ℌterea. Item no. qꝺ dicit dicatũ: qꝺ bona ecclesie nõ dicata: vel ꝓsecrata bene trãseunt ad humanos vsus. ꝛ etiã serui ecclie venduntꝫ vel donãtur laicis: etiaꝫ ad seruiendũ. xij. q. ij. ecclesiastica. Arg. cõtra de re. ꝓmu. c. tij. dic vt ibi. C Item no. qꝺ dicit ad vsũ: qꝺ nõ solũ in dictum laicoꝝ: sed nec etiã in vsum trãsire debẽt res deo dicate. ad idem de cõse. di. j. vestimẽta. ne vltio que Balthasar ꝛẽ. vt ibi. (ADDITIO. Dañ. v.

b C Humanoꝝ. i. seculariũ ꝓonaꝝ. ad idez. j. di. c. j. xij. q. ij. qui diuinis ꝛ humanis. de testa. cuꝝ esses. Doc dicoꝝ qꝺ ad vsus clericoꝝ. (ADDITIO. Qui ꝛ boles sunt. Joã. an.) Si ꝓt reduci. de cõse. di. j. ligna. alibi sumit humanũ ꝓ humili. (ADDITIO. benigno: mansueto: ꝛ mixericordi: ꝛ humanitas ecõtra ꝓ feritate: crudelitate: ꝛ ipietate. ã. de ꝓscrip. cũ ex officij. in ꝓn. de cẽs. lꝫ. ꝛ in cle. de rel. do. qꝺ ꝛtingit. post prin. Jo. an.) In dist. eoo. xxiij. q. j. si qs dederit. xxxij. q. ij. latoꝝ. in si. c C Trãsferẽdũ. Adde qꝺ dixi. ã. eo. Butlegũ. Joã. an.

Regula. lij.

Semel deo dicatũ nõ ẽ ad vsus humanos vlterius trãsferendum.

Regula. lij.

Quod pre-

Regula. lij.

Semel deo dicatũ nõ ẽ

Semel deo. C Casus in hoc. c. figuraꝫ multis modis. Primo per. c. ligna. de ꝓse. dist. j. Ponamus qꝺ aliqua ecclia vetustate ꝓlamitur: ita qꝺ ista ecclia pro tuti cõseruatione indiget nouo tecto: deponitur ligna antiqua: vtrum sit licitũ de illis lignis edificare domum priuatam: Ridet qꝺ nõ: qꝺ ex quo illa semel fuerit deo dicata: nõ debent redire ad vsum holum. C Item põt ponit casus in. c. vestimenta. cadẽ dist. Ponamus qꝺ aliã casula: vel aliud ornamẽtuꝫ ecclie est de pãno aureo: istud ornamentũ vetustate cõsumitur: sunt aliqne perle integre. vtruꝫ ex illis sit licitũ facere bursas ad vsum holuꝫ: Respõdet qꝺ nõ: qꝺ ex quo semel ille perle fuerũt dicate deo: ex illis nõ debet aliqꝺ fieri ad vsum priuatoꝝ hominuꝫ. C Vel põt ponit casus sic. Ponamus qꝺ aliqꝺ priuatus fecit fieri vnum calicẽ: qui calix est in dãno illius qui calicẽz fieri fecit antequã fit ꝓsecratꝰ. Bz ponamus qꝺ iste calix ceciderit inter manus epi: qui illũ cõsecrauit: vtrum epus teneatur reddere calicem illi cuius erat ante cõsecrationẽz: Respõdet qꝺ nõ: sed tenetur illi soluere precium calicis: antequã fit cõsecratus. Et hic est vnus casus in quo inuitus cogitur accipere precium rei sue.

C Glo. seq. Primo ponit exẽpla. Secõ dicit etiam in re aliena regulã procedere: item in eadẽ forma. Tertio dicit qꝺ in nõ dicatis nõ procedit. signat contra ꝛ remittit. Quarto notat nedum dictum: sed etiam vsum prohibitum.

a C Semel deo. (ADDITIO. Dy. ponit exẽplum in dote sacra: que si destruatur vel corruat: locus tñ remanet sacer. tñ ff. de re. di. ℌ. locus. ff. de re. di. tñ ẽ. ℌ. sacre. et de ꝛtrahẽ. emp. l. edes sacre. Joã. and.) Pone cã. xij. q. ij. nulli. ã. de rel. do. ad hec. ff. de relt. ꝛ sum. ca. l. ij. ge sepulchri. ℌ. j. ad idem. xlt. q. iij. qui semel. de ꝓse. di. j. ligna. ꝛ c. vestimẽta. de fo. cõpe. cõquestus. de re. ꝓmu. manicipia. C. de sac. san. ec. auc. ꝓterea. Et habet locũ hec regula nõ solum in re ꝓpria: sed etiã in aliena ꝓsecrata. vnde si quilibet habeat calicẽ quẽ eps ꝓsecrauit: ampliꝰ nõ redditur aurifici calix ihe: sed eius est materia. ꝛ est casus specialis: in quo priuatur qs re sua. xlij. q. vj. cõperimus. Et qꝺ dixi in calice: idẽ est in qualibet re mixta: secus aũt in agata: puta in scrino. ꝛ sic non est ꝛtra. lib. di. frequẽs. ꝛ. c. seq. Ratio est quam ibi no. Joã. in ꝑdicto. c. cõperimus. ꝛ Ber. in ꝑdic. decre. de rel. do. ad hec. qꝛ res agata: scilꝫ homo delingꝫ ꝓmittendo se ꝓsecrari: mixta ꝙ nõ. Et est file. vij. q. j. epo in diocesi. ꝛ. ff. de acq. pos. si rem mobilem. ꝛ l. pẽponius. in prin. Et hoc qꝺ hic vi. intelligas in eadẽ forma: quia ob redẽptionẽ captiuoꝝ vel vrgẽtia debita: calices ꝛ vasa alia ecclesiastica vendi possunt: etiaꝫ laicis: consignata tñ ꝛ minuta. x. q. j. B ita. (ADDITIO. Et ꝑdic. anẽ. ℌterea. Item no. qꝺ dicit dicatũ: qꝺ bona ecclesie nõ dicata: vel ꝓsecrata bene trãseunt ad humanos vsus. ꝛ etiã serui ecclie venduntꝫ vel donãtur laicis: etiaꝫ ad seruiendũ. xij. q. ij. ecclesiastica. Arg. cõtra de re. ꝓmu. c. tij. dic vt ibi. C Item no. qꝺ dicit ad vsũ: qꝺ nõ solũ in dictum laicoꝝ: sed nec etiã in vsum trãsire debẽt res deo dicate. ad idem de cõse. di. j. vestimẽta. ne vltio que Balthasar ꝛẽ. vt ibi. (ADDITIO. Dañ. v.

b C Humanoꝝ. i. seculariũ ꝓonaꝝ. ad idez. j. di. c. j. xij. q. ij. qui diuinis ꝛ humanis. de testa. cuꝝ esses. Doc dicoꝝ qꝺ ad vsus clericoꝝ. (ADDITIO. Qui ꝛ boles sunt. Joã. an.) Si ꝓt reduci. de cõse. di. j. ligna. alibi sumit humanũ ꝓ humili. (ADDITIO. benigno: mansueto: ꝛ mixericordi: ꝛ humanitas ecõtra ꝓ feritate: crudelitate: ꝛ ipietate. ã. de ꝓscrip. cũ ex officij. in ꝓn. de cẽs. lꝫ. ꝛ in cle. de rel. do. qꝺ ꝛtingit. post prin. Jo. an.) In dist. eoo. xxiij. q. j. si qs dederit. xxxij. q. ij. latoꝝ. in si. c C Trãsferẽdũ. Adde qꝺ dixi. ã. eo. Butlegũ. Joã. an.

Regula. lij.

Quod pre-

Regula. lij.

Semel deo dicatũ nõ ẽ

Semel deo. C Casus in hoc. c. figuraꝫ multis modis. Primo per. c. ligna. de ꝓse. dist. j. Ponamus qꝺ aliqua ecclia vetustate ꝓlamitur: ita qꝺ ista ecclia pro tuti cõseruatione indiget nouo tecto: deponitur ligna antiqua: vtrum sit licitũ de illis lignis edificare domum priuatam: Ridet qꝺ nõ: qꝺ ex quo illa semel fuerit deo dicata: nõ debent redire ad vsum holum. C Item põt ponit casus in. c. vestimenta. cadẽ dist. Ponamus qꝺ aliqua casula: vel aliud ornamẽtuꝫ ecclie est de pãno aureo: istud ornamentũ vetustate cõsumitur: sunt aliqne perle integre. vtruꝫ ex illis sit licitũ facere bursas ad vsum holuꝫ: Re-

2. agit de mat. ꝯ. lib. reg. Cotta. p'bo. ac ẽ nulla

posteꝫ ista electione nõ cassata celebrauerãt secũdã electionẽ: vtruꝫ ꝑma electio qne fuit nulla (nõ tñ fuit cassata) ꝓstet ipedimẽtuꝫ scde electionis? Dicit qꝺ nõ. Cõtra ista regulaꝫ opponit glo. de. c. j. ã. de spon. eo. lib. vbi spõsalia que sunt nulla ꝓstãt impedimẽtũ mꝫimonio ꝓpendo: vt ꝛtrari spõsalia cum

2.

berta: que nõ tenuerũt: ꝓpter ipedimentũ religionis vel cõsanguinitatis: vtrũ potero ꝓpere matrimoniũ cuꝝ ꝙsanguinea berte? Dicit qꝺ nõ. Dicẽdum qꝺ illud intelligit qñ ꝙsponsalia sunt nulla: nõ ex defectu ꝙsensus: sed si ẽnt nulla ex defectu ꝙsensus possem ꝛtrahere matrimoniũ cum ꝙsanguinea berte: vt dicit in. d. c. j.

C Glo. seq. Primo ponit exempla. Secũdo quaꝫ casus exceptos: ꝛ quintum non approbat. Tertio notat in malefitijs regulam non loqui.

a C Nõ ꝓstat impedimẽtus. (ADDITIO. Joã. mo. alleg. pro exẽplo multa tura que hic vi. per Joã. and. in mercuriũ.) Pone casum in mꝫimonio: qꝺ non tenet: qꝺ nõ ꝓstat etiã impedimẽti scdo. xxxj. q. ij. si verũ. In electione que nõ tenet. ã. de elec. ꝙgregato. In stipulatione que nõ tenet. ff. de ℌ. ob. si dari stipuler. (ADDITIO. Dy. ponit exẽplũ: cuꝝ legata est mihi optio ꝛ ego elegi: sed electio nõ habuit effectũ iterũ eligam. ff. de op. leg. l. ij. ꝛ. tij. Itẽ ponit per. l. qꝺ pupille. ff. qñ di. leg. ced. de cõdi. ꝛ demõ. hec cõditio. Joã. and.) Videꝫ tñ circa mꝫimoniũ qꝺ spõsalia que sunt nulla ꝓpter affinitatẽ vel cõsanguinitatem ꝓstãt impedimẽtũ in ꝙsanguineis alterutrius ex publice honestatis iustitia. Ratio est: qꝺ publice honestatis iustitia inducitur ex solo consensu: vnde ex quo sunt aligna ex ꝙsensu: lz alꝫ sint nulla inducit publice honestatis iustitia. Si aũt ẽnt nulla ex defectu ꝙsensus: nõ inducit. ã. eo. lib. de spon. c. j. sicut ꝛ ipedimentum affinitatis inducit etiã per illegitimũ coitum. xxxv. q. iij. de incestis. Circa electionẽ etiã videꝫ qꝺ electio que nulla est sed aꝫ impedit. ã. de elec. auditis. quod nõ ꝓcipio: sed dic vt ibi. Itez in denũtiatione noui opis: que sine sit iusta: siue iniusta: impedimẽtum ꝓstat futuro edificio. ã. de no. ope. nũtia. c. j. ꝛ. ff. eo. tit. l. j. in prin. Idez etiã in appellatione: que ꝛ si ex falsa cã sit interposita: duꝫ tñ probabilis: talis que si foret phata: deberet reputari legitima: ex terposita nihil est minoris iuris. ff. eo. tit. l. j. in prin. Idez etiã in appellatione: que ꝛ si ex falsa cã sit interposita: duꝫ tñ ph

2. bn. reg. qui prior, in. 1. g. tit. 20. l. 3. fo. ubi. Montal et. ll. Gorh.

Universidad de Deusto Biblioteca

Lit. Quintus Mutius. Sēpronio Quinto tutela redit: eo q hereditas pue nimis cū familia deredes fuerecedunt.

¶ Nemo pōt tutoiē dare cuiq: nisi ei qui in suis heredib⁹ cuz mouit habuerit habiturusue esset si vixisset.

¶ Ut fatuz id vē eē qui si re go cū phiberet fec. Clam qz quisqz cuz cōtrouīaz haberet habiturusue se putare fecit.

¶ Que i testō ita scripta sē: vt intelligi nō pūt: pinde sē ac si scripta nō essent.

¶ Nec pactēdo nec legem dicendo: nec stipulatio q̄q alteri caueri pōt.

Q nādin possit valere testīi rādin legitimo heres nō admittitur.

Q notēs duplici in re deserē alicui sitecessio repudiato nouo iure quod ante deferē sup erit vet⁹.

Quis prior est tpe. ¶ Casus figura⁹ p.c.vlt.xvij.dist. facto.c.j.de ma.z obe.in anē. Ponamus q̄ iter canonicos alicui⁹ eccīe est ptētio go debeat p̄mo se ībēre in illo fo in quo cōtinent act⁹ caplares: vel est ptētio ter canonicos in sessionib⁹ go debeat eē in loco honorabiliori: vl' in optīoe pbēde est ptētio go debeat hīe electio. Rādeō q̄ antiquior canonicus est ceteris pferēdus: qz qui prior est tpe potior est iure. ¶ Itē pōt poni casus in pūb⁹ expectatiō⁹ aūte applicā: qz vnus peedit in data: vt ponam⁹ q̄ papa b auno tenit mihi grām in eccīa Pictaq̄ mādauit canonicis illi⁹ eccīe: vt pterrēt mihi pbēdaz: si qua vacaret: alis prior vacāte: postea papa i dicta eccīa fecit tibi filez grāz: q̄rīt go nām sit pter eōdem in assecutōe pbēde: Rñdeō ego qui suz prior in data: qz qui pōr est tpe potior est iure. ¶ Itē pōt poni casus in pūb⁹ creditoīs aliqui⁹ debitoris: z vēdantur res ipsius debitoris: querīt go debeat eē prior in debito psequēdo: Rñdet idem q̄ ille qui est prior in tpe.

¶ Glo. seq. dicit vnde sumpta: z ponit exēpla: z ad vltimum exēplū signat ff. rari. z Tolusan. Sed o dicit regulam pcedere in his que pendēt a voluntate duoz: non in legibus vel testamentis: signat contrarium z remittit. Item procedit cum par est ius vtriusqz.

a ¶ Qui prior est tpe. (ADDITIO. Dy. ponit exēplū in creditoīb⁹ qb⁹ res sunt obligatē: vt potior sit qui prior est tpe. ff. qui po. in pig. l. potior. z l. creditor. z. C. e. l. sundā tē. Joā. an.) Dec regula sumpta est ex. l. ff. eo. tl. quotēs vtriusqz. Pone casum in ture sessionis z sit scriptionis. xvij. di. c. vlt. ibi ponit pt⁹ oudlat⁹. (ADDITIO. Et. ff. de ma. z obe. c. j. vbi de b Dy. alleg. ff. de al. scri. l. j. z. l. j. z. C. de psu. l. j. ll. xij. Joā. an.) In assecutione pbēde: qui pmo ipetrauit. (ADDITIO. In pari forma. z de li plene. ff. eo. ll. de cōcel. pbē. li soli. in vlt. glo. Jō. eo. ll. de pbē. cuz cui. Ex duob⁹ emptoīb⁹ vel donatariis ppōnit in rei vēditiōe ille cui res prius tradita fuit. C. de rei ven. Ad tenē. in pn. z in fi. Sz quare in h vlt. casu pferē ille cui fuit pmo res tradita: z nō ille cui pmo fuit vēdita vt donata: qz cē deberet p̄m hāc regulam: Sol. hec regula locum habet in his: quoz vtriusqz par est cā: vt in pdī. l. quotiēs. ff. eo. tl. iz post vēditiōe go remanet obligō. vēdendo ē z tradendo scdo potior est cā scdī: vt ibi. hoc phal. (ADDITIO. Nisi pius se ostituisset pitoīs note possidere: vt scripsi in Spec. de emp. z vēdi. cā. ij. vbi glosatur Jōā ostituit possidere. Joā. an. C. de here. vel acti. ven. l. qui tdi. Teneō tamē pitoī exēpto quātī sua interest: vt ibi: iz per lras pape go statiz est canonicus: z ideo in eis attēdimus data: vt in pdī. de ff. cum cui. z facit qz no. de spō. nuoz. c. vlt. in j. glo. Et no. q̄ hec regula locuz habet in Scdīs: z in his q̄ nuoz voluntate dependēt: sed in legibus z ordīb⁹ que pendēt ex vnius voluntate renouat posteriot pitoiez. Itē in testamētis cadē de cā: qz ex vnī⁹ voluntate dependēt ad primū. de ple. dist. j. c. vsa. de cog. spī. c. j. ff. de leg. nō est nouū. (ADDITIO. Et. ff. eo. ll. de ptit. c. j. vbi etiā de b. Jo. an.) Ad scdm. xvij. q. tij. vltra volūtas. (ADDITIO. Et. ff. de cele. mis. cū Martīe.) Et. ff. de le. j. fi mihi. Ad primū 2ra. xxxij. q. ij. hoc ipm. in fi. z. l. dist. dño scdo. vbi dz q̄ potius stamus antiquo iuri q̄ nouo. Sed dic vt ibi: z vt. ff. dict. hec regula in his locū habet que pat tuo bñficio: nam pitulis legis ꝑsiderant nō solū ex tpe: sed ex cā. ff. de pitull. credit. l. Justlegis. Vnde est q̄ recept⁹ an⁹ te apo. pferē olbus etiā ante receptis alioz anetoritate. ff. eo. ll. de prebē. hi qui. Et credit vt dotalio pferatur etiā quibuslā anteriozibus creditoribus: non tamē filiꝰ ex pitoī mīmonio qui agunt de dote mater-

Q notēs vtriusq; cā iuris rō ptit to pferēdus ē cui⁹ in lucro cā tpe pcedit.

Q ui vētā te ptore se cit h adūsus edi⁹ cetis fecisse ppte dī.

¶ Et⁹ est dare actiōnē denega re q̄ possit z dare.

Q ue ppe nēcitatem recepta sē ti debēt in argumēta trahi.

Q ui rem alienā vendit nil quā loca ples hī.

Quis prior est tpe. ¶ Casus primo figurat per. c. de lapsis. xvj. q. vj. Ponamus q̄ aliq̄s clericus perpetrauit aliq̄d delictū ppter qd fuit cōdēnatus agere penitētiā in aliquo monasterio nunqd bona sua trāsennt in monasteriū: vel monasteriū teneat tpm alere expensis monasterij: Rñdetur q̄ si fuit cōdēnat⁹ ad agendā ppetuaz penitentiā in monasteria bona sua trāsunt in monasteria: qz ex quo monasteriū sentit onus: etiā debet sentire emolumētuz. ¶ Itē pōt poni casus per. c. j. de sepult. ī. eo. lib. vbi dī q̄ si parrochianus eligat sepulturaz alibi q̄ in sua eccīa parrochiali: ex illis que obuenerūt rōne funeris eccīa parrochialis dz habere quartā: vel aliam portionem p̄m pluetudinē regionis. c. certificari. eo. tl. in antī. q̄ sicut eccīa parrochialis sustinuit labores administrādo z celebrādo diuina: ita sūliter dz esse particeps in emolumēto. ¶ Item pōt poni casus per. c. filio. xvj. q. vj. Certū est q̄ patron⁹ in eccīa patronata ex fare patronatus ꝑsequit aliqua emolumenta: q: ad illā eccīam pōt pītare vtruz idoneum. ¶ Itē in sessionib⁹ z sepultura est pre ceteris honorādus. Jtē si patronus deuentat ad paupertatē eccīa tenet sibi sūuenire pre ceteris egētibus. Sz qd ponamus q̄ eccīa opulentiss: nunqd patronus tenet eaz defendere: Rñdet q̄ sic: q̄ ex quo sentit cōmodū: sentire dz onus. ¶ Itez pōt figurari casus per. c. significatū. de pbē. in antiqua. vbi dicitur q̄ ex quo clericus percipit fructus z emolumēta ecclē: ita finaliter tenetur z debet eam officiare z facere diuinum scrutiū: q: ex quo consequitur emolumētuz: etiā debet habere onus: quia bñficium datur propter officium.

¶ Glo. seq. dicit vnde sumpta: z ponit exēpla in vtroq; dicto. Sed o ponit quatuor casus q̄bus fallit regula.

b ¶ Qui sentit onus. (ADDITIO. Et cōtra: vnus intellō est: qui sentit cōmodum sentiat onus. z huic glo. ꝑsequitur. Aliter sensus est: qui non sentit onus nō sentiat cōmodū. z pro b. xxxiij. dī. ꝑiter hec. ī. eo. lib. de elec. gñaliter. Jllos tē. Joā. and.) Dec regula sumpta est ex. l. ff. eo. tl. l. p̄m nāz cuiusqz rei. Pone casum in clerico: qui ppter lapsum detruditī in monasteriū ad pniam pagendā: quia res ecclie pficiēt monasterio. xvj. q. vj. de lapsis. ad fdez. ē. de sepul. c. j. ibi sint ꝑsolationez socij tē. z. C. de fur. z ser. cor. l. vlt. §. sed cum in fi. dz. vbi cōmodatarius fi furtiue ab eo surripiat res cōmodata z agēs furti ꝑsequat penā a iure: penā ipam non restituit dño: ne sit dāno īmmodo dedit⁹ qui rem cōmodatā accepit: sed licerat etiā lucrum sperare. Jn scdo dicto ibi. l. ecōtra. Pone casuz in patrono qui de fensare dz eccliaz. xvj. q. vij. filijs. in clerico qui officiare dz eccliam. de pbē. significatū. z dicit lex. non est serēdus qui incēt amplectī: onus aūt subire recusat. C. de cadu. tollē. l. vna. §. pro scdo. in fi. Ecōtra. ad hāc regulā. vij. q. j. ibi. tij. q. ij. charitatē. cum suis cōcoz. z. j. eo. rōnt. (ADDITIO. Et. ī. eo. lib. de elec. cuz nō deceat. Joā. an. ff. de pert. z cō. rei vēdi. l. id q̄ post. Et nota q̄ hec regula fallit ī certis rōne etatis vel pſone: iterdū rōne nature rei cum: iterdū ex spāli pacto. Primū pz. C. de le. tu. l. vlti. in fi. Jbi enim minore: iz ad tutele grauamē nō venīat successionis emolumentū nō amittit. ff. de le. patro. tu. in fi. ibi dicit lex. plerisqz. vbi successionis est emolumētuz: ibi z onus tutele dz esse. Ideo aūt diximus plerisqz: q: si a femina impubes manumittit ipa ad hereditatē vocatur cuz alius tutor fit. Sed o pz ex. l. ff. pro socio. l. de filio. z. l. non ob eam. Jbi enim nō fit cōpensatio.

litere. J. In obscuris inspici solet qd ptiūno ē aut qd pleruqz fieri solet. In ture ei nisi recepta ē ītteno p eiz cuius interest pdō né nō ipleri fiat quo mīn⁹ ipleatur pīde hēri ac si impleta cōditio fuisset: qd ad liberta tē z legata z ad hereditatis tutōes p̄ducit: qui b⁹ exēplis ceteros ꝑiudicēs cōmittunt cū p ꝑmissore facti⁹ esset quo mīn⁹ stipulator cōditionē pereret.

Idem. Regula.lvj.

Nre communi⁹ potior est cōditio prohibētis b. Idem. Regula.lvij.

Contra eum c qui legem dicere potuit apertius:

emolumenti: quod socius attulit societati damno quod intulit: Imo eo nō obstante dānuz emendare tenet: z est ratio: vt dixi natura Zetus: Jbitur eniz societas tñ ob lucruz. (ADDITIO. Alde qd no. ff. de nego. gest. l. fi ne gocia absentis. Jo. an.) Tertiū pz. ff. de pac. do. l. familie. ad tdē. C. fa. her. l. ij. ad hoc. ī. eo. lib. de pac. c. j. z vlti. Item fallit vbi ex cā qs phibet ab emolumē to: iz on⁹ pdat: sicut in tudice: qui nihil a partibus debet exigere: nisi expensas moderatas: cum proficiscitur pro causa: nec tunc illas si partes notabiliter pauperes sunt supta cod. lib. de reserip. statutū. §. tiusp. z. §. se. z tdē in sūbus. Et cōcor. ad hanc regulā ea decre. §. assessorē. Regula.LVI.

Tn re cōi. ¶ Casus in hac reg. figurat primo per ca. j. xxxiij. q̄s. v. hoc mō. Ponamus q̄ ticius ītet mīmoniū cū berta. Sctō mīmonio z consūmato alter cōiugū vult intrare religionē altero inuito z in preiudicium alterius. Rñdet q̄ nō pōt: qz in re cōi potior est cōditio phibentis. Item potest poni casus per. c. q̄ ppter. de elec. in anti. Dicāte ecclia Pictauensi canonici eccīe sup electione futuri ꝑlati voluerunt cōpromittere in aliquos arbitros: alīq; ex canonicis nō cōsenserunt: ꝑ dicit q̄ volunt habere vocē: vtrū possint ꝑdicte ptātem translatīe in arbitros: z nē fiat cōpromissum: Rñdet q̄ sic: qz in trāslatīe ptātis in arbitros regrit ꝑsensus olim: z hoc p rōnē hui⁹ lē: qz i re cōi potior est cōditio phibētis.

¶ Glosa se. ponit exēpla: z remittit: z. vj. casus excipit.

a ¶ In re cōi. Po. ca. in duob⁹ cōiugatis: quoz vno vouere volente z altero phibente: potior est cā phibentis. xxxiij. q. v. c. j. Itē vno phibente ne peedatur per viā cōpromissi: potior est ipius cōditio. ī. de ele. q: propter. ibi etce olim. Itē duobus cōem hūitibus parietē: alter non pōt destruere z reficere altero phibente. ff. de ser. vr. pre. parietē. z fuerāt hec ꝑbа. l. ff. eōi. tl. l. fabiñ⁹. z ibi dc b. Et fallit hec regula in casibus ibi no. Pōs qs nō interest socij: puta qz incrustare vult vel depingere. ff. de seruit. vr. ꝑdi. l. qdā ther⁹. §. parietē. vel vult scbalas intra parietē ponere: vt eo. tl. l. fi. tñ. l. i fi. Scdo qs ob hoc ḡi tra est: vt opus fiat. ff. cōt vtil. fi edes. (ADDITIO. Et sic logtur. ff. pro socio. cū duob⁹. §. stē mela.) Itē qñ edificiū reficeret. (ADDITIO. Intelligē q̄ in his casib⁹ quibus reficere vel facere iz nō velit socius facere iure seruitutis: qz non licet pallie. l. parietē. de seruit. vr. predi. sed iure cōmunionis iz. z sic intendit gl. z fa. ff. pro socio. cum duobus. §. idem respondit Joan. and.) C. de edi. priua. fi vt proponit. ff. de dam. infe. fiedibus. z. l. in resciendo. Itē relīgiōis fauoze: et fi ibi sepelire velit: vt. ff. de relī. fi plureo. vel in cōe sepulchrū alium mittere. instītu. de re. di. §. religiosum. ver. finaliter. Item donatorem cōmunē habet cum donatario. C. de dona. sanctimus. §. ne autem. Decursiua. Et scbre debes aliquid esse commune vt ūgulis: aliquid vt collegio: vt tetigi. ī. eo. q̄ omnes: z habes. ī. de constitu. cum omnes. Joannes andree.

¶ Glosa sequens ponit rationem regule.

b ¶ Prohibentis. Quia volens non soluz domin⁹ est: vt in pdī. l. parietē. ff. de ser. vr. pre. z. ff. pro socio. cuz duobus. §. idem respondit Joannes an. Regula.LVII.

Contra eum. ¶ Casus in hac reg. primo potest figurari per ca. in presentia. de probatio. in an. hoc modo. Ponamus q̄ dicebatur ab aliquibus q̄ intrauerām altiq; religionē: z in ea fecerā pfessionem: ego autez exclipiendo proposui: q̄ eo tempore quo intraui religionem eram minoriēnis: z sic professio non tenebat ppter eam non erā obligatus religioni. Ad pbandum meam intentionez: videlicet q̄ erā minoriēnis fecī meos articulos in quibus cauebatur q̄ eram minoriēnis: z non dicebatur virū essem minoriēnis. xiij. vel. xxv. annoz. vñ inde examinauit meos testes qui omnes deposuerunt q̄ sic erant religionem eram minoriēnis publicatio attestationibus meoz testiū: para aduersa contra me proposuit: q̄ non probauerā sufficienter meā ītentionem: qz solū probauerā q̄ eram minoriēnis: z non q̄ eraz impubes z minoz. xiij. annis. Fit ibi ter. q̄ fiet interpretatio contra me: vt presumatur: q̄ volueram dicere: q̄ eram minoz. xxv. annis. ¶ Item potest poni casus per. l. cum in lege. ff. de cōtrahen. emp. z vendi. Ponamus q̄ habebā duas edes vicinas z contiguas: quarū ibet ꝑsarum erat altioz alterius respectibus: q̄ vna in parte anteriori erat altioz: altera: reliqua autem erat altioz in parte inferiori: vendidi tibi vnā istaz domoz: z in vendītōe apposui istud pactū: si illicitū vt nūc sunt: ita erūt i futuz: vtrū videar apposuisse seruitutē domui retente: vt non possim eā elevare in illa parte in qua recepit illicitū domus vēdite: Respon. q̄ in dubio ꝑsumit q̄ apposui seruitutē domui retēte vt non possem eam altius elevare in illa parte in qua recepit illicitū domus vēdite. qz sūt in potestate mea aptius declarare. l. in reterib⁹. C. de pac. Bar. in. l. labeo. ff. de ꝑben. emp. z ven. z vide glo. ff. de emp. z vēdi. vbi text⁹ in fi. tum: qz ibi dī cū fundus vēderet seruus stichus accederet. l. vēditio sūt duo stichus cū fundo: z vēditor habebat duos suos stichos: dubitat de quo sticho stelligit tale pactū: Dī ibi q̄ est in ptāte vendītoris retinere quē voluerit: z ibi illa ꝑba fuerūt dicta nō a vēditore: sz ab emptore: ō dicunt alīq; q̄ si ꝑba fuissent ꝑlata a vēditore q̄ fieret interpretatio ꝑ emptoē: q̄ ꝑba fic ꝑferūt in Zetu. nec ispiceret a quo fuerūt ꝑlata: sed cuius fauoi proferēt: ita q̄ si illa ꝑba apponerent gratia vēditoris fiet interpretatio ꝑ vēditoē: si gra emptoris fiet interpretatio ꝑ emptoē. Tñ istud nō placet gl. nec Barto. in. d. l. veteribus. Imo dicit si ꝑtet q̄ ꝑtulit ꝑba fiet interpretatio ꝑ ea: iz tñ. l. illa nō obstabat a quo fuerāt illa verba ꝑlata: nō est in optione vēditoris tradere quez stichū voluerit. Tñ dicit glo. q̄ ista regla fallit in tudicēsia: q̄ nō fit interpretatio ꝑ ea ꝑferentē. l. si quis. ff. de iudicijs. Nō est: q̄ si fieret interpretatio ꝑm intentionē rei cōuenti: z non actoris libellantis: reus diceret q̄ de illa re nō intellexerat. ¶ Itē fallit hec regula: q̄n aliud ꝑtractus effet suitlis: vt si stipulatus sum hoc mō. Promittis mihi dare cētū kalendis Julij nō dico primis: q̄rit de q̄bus kalēdis intelligat: vtrū de primis vel de alijs. Est ibi tertius q̄ intelligit de primis: z interpretatio fit pro me stipulante: q̄ si attenderet tua intentio: tu diceres q̄ tu intelligeres de vltimis. ō si circa iudicium finale: z sic stipulatio erit futil.

¶ Glo. sequens dicit vnde sumpta: z ponit exēpla: z ad alterum remittit. Sed o successiue signat z soluit septem contraria. Tertio distinguit principaliter quinqz membra. Septimum z septimum addit in fine.

c ¶ Contra eum. (ADDITIO. Legē largissime pontur. sic. j. eo. Sctus. Jo. an.) Dec regula sumpta est ex. l. ff. eo. tl. in Zbenda vēditione. Po. ca. in dicto textō: cuius interpretatio fit ꝑ tra pducentem. ī. de pba. in presentia. Itē per. l. ff. de cōtrahen. emp. l. labeo. vbi obscuritas pacti nocet venditori qui legem apertius dicere potuit. ad idem. ff. de pac. l. veteribus. (ADDITIO. Per quam. l. z. ff. de ser. vrb. pdī. li arboiez. §. hec lex. z de Zbē. emp. cū in lege. z. l. labeo. ponit Dy. in eo qui vēdēs z tradēs domum dicit: illicitū dia vti nunc sunt ita sunt: vī dicere q̄ domui vēdite debeat a vicinis seruitus illicitorū: nou

Universidad de Deusto
Biblioteca

ecotra: q̄ domus vēdita debeat seruitutē vicinis. Jo. an.) vbi plene de hoc. Cōtra. ff. de iudi. si quis tēntione. Solu. illud in iudicijs hoc in contractibus. Sed ad hoc cōtra. ā. eo. cū sint obscura: sed vbi solut. Item cōtra. ff. de cōtrahē. emp. si ita distrahat̄ illa aut illa res: quā elegerit vendito: hec erit empta. Sol. verba illa fuerūt dicta ab emptore: vel naturale est i alternatiuis q̄ fit debitoris electio. j. eo. in alternatiuis. cuz suis concor. Item cōtra. eo. tit. si in emptione. in prin. vbi si in emptione fundi dictū fuerit accedere stichā seruū: accedit ille de quo venditor intellexit. Solu. hoc in principalibus illud in accessorio: sed hoc nihil est: vñ de ibi ꝑba plata fuisse ab emptore. Itē cōtra. ff. de ser. vrb. prę. si fuit⁹. ibi: ne lumin⁹ officiat: intelligit de presentibus z futuris. Sed ibi non est obscuritas: sed generalitas. ad idē de prin. q̄ circa. vbi ḡnaliter remittens decimas futuras z presentes intelligitur remisisse. Item contra. ff. de verbo. ob. l. cum qui. vbi intelligunt kalende prime ad voluntatē stipulantis. Sol. huiusmodi esset stipulatio: si ad voluntatem debentis qui de vltimo mādī kalendis intelligeret z diceret. Itē contra. ff. eo. tit. l. in ambiguis. vbi stat̄ alo proferentis. Solu. illa in testamētis rescriptis z legibus. vt ibi no. hic aūt in cōtractibus. ¶ Ut igit plene intelligat hec materia: Is de ipsa tractet de sponsa. ex l⁹ is. j. ff. de pac. l. veteribus. tu tū no. q̄ obscuritas vl' ambiguitas: aut apponit̄ in vltimis volūtatib⁹: aut in pactōnib⁹ factis in iudicio: aut in cōfessionib⁹: aut in scriptis z pactis: aut in sentētijs. (ADDITIO. Aut in stipulatione ꝓtoris: z tunc pretoris erit interpretatio. ff. de preto. stipu. l. j. §. si. z. l. in ꝓtoris. Dy.) Si in vltimis volūtatib⁹ subdistingue: q̄ aut cōstat de volūtate expresse vel tacite. Si expresse illa fuit: q̄ nihil est q̄ tūc vebeat hoc⁹ q̄ q̄ vltime volūtat̄ liber fit. si sluo. xiij. q̄. ij. vltima volūtas. ff. testa. officij. ff. ꝑdi. ap. c. ij. C. de sacrosan. eccle. l. j. Si cōstat tacite: vt per coniecturā: illa seruat. ad hoc xxvj. q. vj. qui recedunt. de testa. regulisti. ff. de leg. j. si tu⁹ plurib⁹. in fi. nisi dicta volūtas turpis esset: vt. ff. de ꝑdi. in stī. l. quidā. vel al⁹ cōtra iuo. pone exēplum. ā. de testam. sua. z. c. ratiuntur. i fi. ff. ad. l. fal. ticta. q̄ ꝑuata dispositio testatoris z̄. de testa. requisisti. ff. de leg. j. l. nemo potest. Si non constat expresse nec tacite: stet verbis testamenti. ad hoc. xxij. q. ij. is aūt. de cele. misi. in ādas. de spon. ex l⁹is. j. ff. de exer. l. j. §. fi is qui nauē. ff. de leg. iij. nō aliter. Si aūt ꝑba sunt nimis larga: stringitur benignius z minimis. ff. de leg. iij. l. nūmis. ā. eo. in obscuris. cū suis cōcor. z sic esset heredis electio. C. de ꝑdi. inde. l. si q̄s seruū. ff. de leg. j. legato. z lex. ff. eo. tit. si domus. l. duos. log⁹ cum hereo est in mora. vt no. de testa. indicāte. ad hoc i stī. de leg. §. si ḡaliter. Si ꝯo nō apparet q̄ pars sit benignior vel minor neutra tenet. ff. de te. tu. l. duo sunt. ff. de mān. testa. l. cū ex plurib⁹. ff. de li. z posthu. nolatis. Si quęratur ad quē spectat edagatio: Dic q̄ ad iudicē. C. d⁹ fidecom. l. volūtas vehement. Si in iudicijs sit ambiguitas: fit interpretatio ꝓ ꝓferente. (ADDITIO. Sit actor vl' reus: sm Dy. qui allega. q̄s no. in. l. si q̄s intentione. Joan.) Nō q̄ debitor semp negaret se de hoc sensisse. C. de an. et. l. vlti. in fi. ff. de ꝓbo. obli. interest stipulantez. §. j. ar. ff. de trību. l. illud. §. j. z. ff. de eo q̄s certo loco. l. non vtiq̄. §. damus. z hoc in litis exordio. de hoc de restitu. spo. cū ad sedē. Si ꝯo ſ ꝓbationib⁹ sit ambiguū. interpretamur cōtra ꝓducentē. de ꝑdi. ap. per tuas. de ꝓbatio. in presentia. de testi. cū tu. desi. instrū. inter. in fi. debent enīz probationes esse clare. de ꝓsert. audite. saluo eo q̄ possent testes obscure deponētes iterdū ītez interrogari. de testi. cū clamor. q̄s dic: vt ibi no. (ADDITIO. Et eo. tit.

Obscuritas in mātio reptit.

est interpretatio facienda.

Idem.

per. tuas. z in predic. decre. in ꝓtia. l. iij. glo. Jo. an.) In cōfessionib⁹ si ꝓtest q̄s ḡtū certificare cogit. ff. de cōfessio. l. certū. alloqui accipiet quod magis expectet ad veritatē: vt ibi. z. ff. de iter. ac. de etate. §. inꝓti. ad hoc. ā. de accu. cū dilecti. z. ā. eo. li. de cōfes. c. ij. In ſctis⁹ aut ē certū de ꝓsensu: aut de dissēsu: aut ē dubiū. In pmo stat et q̄s senserit. ff. d⁹ re. dub. l. in ambigua. de spō. c. j. In. §. nisi valet. xxx. q. ij. c. vno. ā. de rap. cum cā de pigno. illo vos. xxix. q. j. §. j. ff. de ꝯhen. emp. l. in vēditionibus z ibi error nō solū copit: sz ēt materie vendītionē impedit. nihil enīz tā ꝓtū ꝓsensui sicut error. ff. de iurisd. om. iudi. si per errorē. ff. de iudi. l. j. z errare est aliud ꝓ alio putare. xxv. q. j. dist. in. quito. z. xxj. q. ij. in gbus⁹ monitis ois error mīmonitū ꝓpedit: sed error tm ꝓpone z cōditionis q̄d⁹ dic. vt. xxix. q. j. §. j. z in sum. tz ēt pign⁹ cū obligat eo ꝑ auro. ff. de pigno. ac. l. j. In. tq. casu. l. cum est duabꝰ subdistingue aut ſt valere sz vnius ſtellectū tm: aut sm vtriusq̄. si sm vnius tm valeat sm quem valere pōt. ff. de ꝓbo. obli. l. quotiens. Et sz ibi loci ēt in scto mīmonialiū l foro iudiciali. In foro aūt alē staret ei q̄ dissentisset in tali dubio. vt. ā. de spon. tua nos. si sm vtriusq̄ intellectū pōt valere valeat q̄s est ſtitutus. ff. de ꝓ. ob. l. cū qui ita stipulat⁹. ff. eo. tit. l. in obscuris. z de ꝓb. signi. abbate. ā. e. inſpicim⁹. cū suis ꝓcor. Sz si dubitat q̄s de x⁹ mīmilij⁹: fuat q̄s in hac regla dī. ff. d⁹ ꝓb. obli. l. q̄cūq. z. l. si q̄s ex plurib⁹ fundis. z hec ꝓba cū neuē dolū cōmittit. si aūt alter dolū cōmittat ꝫ ei fieret interpretatio. xxij. q. v. §. exhis. z. c. ſcīlicz. si vterq̄: tūc ad eōem significationez recurrēt vt i dicta decr. ex l⁹is. vbi de ꝓb. xxij. q. v. §. j. z idē reperit inturametis: vt ibi no. In sententijs suis iter pietari poterit pieses prouincie vel ꝑcurator Cesaris. ff. de ap. ab executore. in prin. minor non. C. de sen. exēcō. pect. l. j. vbi de hoc. ff. d⁹ re iudi. l. iudex sunct⁹. est enī officio suo sine dō sine male iudicādo: q̄s ītelligat i diffinitiua secus in interlocutoria: q̄s dic vt no. de ap. cū cessāte. (ADDITIO. Et plenius ibi scripsi. Jo. an. de fructibus li. z expēsis supplere ſt eadē dic. ff. de re iudi. l. paulus. z. ā. eo. li. de ap. cū appellationib⁹. z de hoc no. xxxv. q. ix. §. q̄ ergo. als metpit hic ita in. j. glo. xxj. q. j. §. ex his de postu. c. j. z ibi de multiplici interpatione. De legib⁹ nō est dictum: q̄ in eis nihil est obscurus vel ambiguum tīg. di. c. erit. z in phemio decretalū. C. de no. co. cont. in prima ꝓstitu. ibi: erit lex certa z breui sermōe ꝓscripta. si tū ambiguitas videret in eis cēcurrit ad ꝑdentē: q̄ si le solus interpretari pōt qui ꝑdere. xj. q. j. §. ex his. de iudi. cū venissent. de sen. ex. inter alia. C. de leg. l. vlti. z idē in prīat. q̄ sunt le. priuate p eadē iura. ADDITIO. Et ā. d⁹ of. ij. §. ij ꝯ. ff. et. ti. l. ut ratius. z vide q̄s dixi post Inno. Post. z Lōp. d⁹ reseri. cām. sup. glo. pe. Joan. and.

Regula. lviij.

On est obligatorii

hac r'la fit figurari multis modis. Pmo p. l. Zet⁹. ver. excepto. ff. eo. Ego deposui apud te libros meos vel alią rez: z fuit appositū pactū inter nos: q̄ volui vt si reo perderet dolo tuo: vel eā vendere: q̄ non possem agere cōtra te actione depositi: z tuauit illud: videlicet: q̄ non agerem cōtra te: neiaz si in re deposita dolus cōmittere⁹: vtrum valeat tale pactū turamēto firmatū: vt non possis agere contra te: Rīdet q̄ non: q̄ illud turamentum est contra bonos mores: z tollitur te ad delinquendus: z nō est obligatorii contra bonos mores turamentū. ¶ Itē potest casus figurari per. c. j. xxij. q. iij. Ego promisi tibi occidere patrem meum: z casu quo ipsum non occiderez tibi stipulanti promisi z tuauit soluere centum: non occidi patrem meū: vtrū possis agere ꝫ me et conditione ex stipulatu ad centum: Certe non: q̄ illud turamētum est contra

Lex⁹ est aliud pro alio putare.

Regle iuris ffōm littere. N.

N. ō alternat q̄ dixerat a⁹ mittit pot sessionez. N. ēo op⁹ commodi hēdi suo relingt q̄s ipe habuit.

N. ēo alie no nocet̄ gere pōt.

¶ Ipalis pmutatio tue pecie nō inouat

N. ēo ꝑdo est q̄ ꝑcia ūcerauit.

¶ Locupletior nō ē fact⁹ q̄ li bet acquirit.

¶ Cū ē inre duoꝝ queratur⁹ melioz est cā possidētis.

Sentētiā suam an posse⁹ interpretari.

ꝑa bonos mores: z ideo nō est obligatorius. ¶ Itē figurat̄ casus per. c. quitauallis. de iureiurā. in anē. Uxor z filie quitauallis. i. villani hoīs sic vocati: habuerunt ꝑbatimo ꝑbera cuz vicinis sui: vicine fecerūt puentes vxoꝛ z filiaꝫ quitauallis super actione iniuriaꝝ. Quitauallis promisit z iurauit q̄ erat ꝓtēꝭ stare ordinationi z voluntati vicine iniuriate: ipa vicina noluit habere emēdaz pro iniuria sibi illata: sed voluit pro omni emenda q̄ quitauallis expelleret a se vxoꝛ z filias exheredaret: si vnq̄ ꝑbā iniuriosius ꝓferēt ꝓtra ꝑdictam vicinā: accidit q̄ vxoꝛ z filie quitauallis prulerūt ꝑdictā vicinā als iniuriatā. dubitatur. quitauallis: vtrū ēēt obligat⁹ ad repellēdam a se vxoꝛes: z exheredādā filias. Unde ipe ꝓsuluit romanū pōtificem: qui cōsultus rīdet q̄ nō: q̄ suum turamētum erat ꝓtra bonos mores: z non est obligatorii ꝓtra bonos mores turamentum.

Regle iuris ffōm littere D

Dominum suā reficere vtentiq̄s licet: nam si officiat⁹ iusto alteri in q̄ tuo nō habet.

¶ Glo. sequens dicit vnde sumpta. z ponit exēpla. Secūdo dicit fallere regulam decre. ſi ꝯo. Tertio illius regule dat ꝛatiōem. z assignat duplicem rationem.

Lex.

N. ihil do lo creditō facit qui suuz recipit. Cum ꝑncipalis cā non ꝓsistit: nec ea quidem que sequuntur locū hbit.

N. unq̄ actiones ꝓscriptiones penales de eadem re ꝓcurrētes alia alias ꝓsumit.

N. ō fraudāt creditores: cuz qd nō aeq̄rit nec a debitore: sed cuz qd de bonis diminuit.

¶ Nō est obligatorii. (ADDITIO. Logitur ꝙ regula in ꝓhibitis q̄ turpitudinē sut: in ꝓhibitis ꝯo fauoꝛē ꝓtoꝛis: turamētū illi⁹ cuius fauoꝛē respicit: facit valere q̄s nō valebat: sm Dy. in auē. sacra. C. si aduer. ven. l. j. ā. eo. de pac. c. ij. de iuretur. c. ij. cū suis ꝓcor. Jo. an.) Decregula sumi potuit ex l. ff. eo. tit. l. Zet⁹ qdā. §. excepto. Per quā pone exēplū: nō valet pactū q̄ dolus futurus nō ꝓsit: et ibi. Itē pone in eo qui turauit ꝓies occidere: vel si le q̄d facere. xxij. q. iij. c. j. z totū. In eo q̄ turauit vxoꝛē z filios expellē. de iuretur. quitauallis. z p. l. ff. de le. j. si q̄s inglinos. in fi. vbi q̄s scripsi est in testō ꝓtra bonos mores z turamētū: nullī⁹ est momēti. ad idē de pac. do. l. quentre. vbi pactū ne cuz vxore agat̄ rerū amotaꝝ nō valet: q̄ per illū timitanē mulieres ad furādū. Nō est ꝙ ḡ vera regula que dicit: q̄ turamētū seruādū est: si pōt sine iniuria salutis eterne seruari. ā. de iureiur. si ꝯo. Nam si est ꝓtra bonos mores: nō obligat: vt ꝓbat: z in supradicto turib⁹. Idē in q̄sdā temerario. eo. tit. sicut. z. c. tua nos. z q̄s vi vel dolo ſtitit. ā. eo. li. de iureiur. Is q̄s dic vt. ā. q̄s me. cū abbas. xv. q. vj. c. ij. Et facit ad hāc regulā. j. eo. in malis. (ADDITIO. Facit ēt. ā. eo. li. de elec. vbi plenius. ꝙ. ad aūt. z. c. q̄ sepe. de re. et. nō alle. §. Sct⁹. Jo. an.) Et habuisti idē de ꝑsonis. ā. eo. nemo pōt. (ADDITIO. Et ibi dixi: ꝙ est ꝑsone motus vel turis: z vt hic dicit Dy. que ꝓtra bonos mores sunt: ꝑsona dīr de iure. ff. de ꝑdi. ſtit. ſili⁹. z. l. ꝑditores. z. l. qdā. ꝙ ꝛē. Jo. an.) Nō tenet ꝙ turpe pactus vel ꝓtra bonos mores. ā. de pac. c. vlti. ꝙ nec turamētus: q̄s accessoriū est. z facit. ā. eo. accessoriū. z vide q̄s ibi dixi. Et no. q̄ debemus rebus vti eo modo ad q̄ sunt ſstitute: vt. xxj. q. ij. §. aūt. sed turamēti non est ſstitutū: vt sit inigtatis vinculum. xxij. q. iij. inter cetera. ergo inigtatem non vinculat vel obligat: vt hic videꝭ.

Dolo facit.

¶ Casus figurat̄ per. c. nullus. xliij. q. iij. tōcto. c. de ditores. de iureiur. in anti. z. l. dolo. ff. de excep. dolī. B modo. Ponamus q̄ titius mutuauit mihi sub vsuris aliquā pecunie summā: z fuit facta pactio vallata stipulatiōe: q̄ ex nudo pacto ēt turpi ſctus nō oriat actio nisi sit vallatū stipulatiōe. l. j. C. de vsuris. ḡ titius mutuauit mihi pecuniā sub vsuris: satisfecit de sorte ꝑncipali: de vsuris nō satisfecit: vult agere ꝓtra me ad vsuras. dico q̄ nō teneoꝛ: q̄ etiā si soluerē vsuras: possem eas repetere tanq̄ indebitas: z ēēt illas mihi restituturus: z sic dolo petit illud q̄s est mihi restituturus: vtrū dēs dicaz: Rīdet q̄ sic. Sz si iurassem soluere

Dolo facit.

¶ Glo. sequens dicit vnde sumpta: et ponit exēpla. Secūdo reddit rōnem z pōderat: q̄ dicit legitima.

restituere oportet eundem.

Idem. Regula. lx.

On est in mora ꝙ pōt exceptione legitima se tueri.

Regle iuris ffōm littere O

O. ut pōt facere vt possit ꝑdi tōt pareſ tam posse videt.

O. s̄ q̄ si velit dīe nō pōt id repudiare non pōt.

O. ut i⁹ dilium ve alteri⁹ sue credit⁹ ure et⁹ vti⁹.

¶ Nemo videt dolo facer ꝙ ītat cām cur nō debeat petē.

Q. d iussu alteri⁹ solut̄ ꝓ eo ē q̄s ipe sol utūz vl' ipi solutū ēēt

¶ Nō est in mora. (ADDITIO. Joā. mo. dicit po-

Universidad de Deusto
Biblioteca

nendū casum per.l.ff.de cōpen.cum alter.ꝛ l.se.de indic. nō vidē.ff.de re iudi.ꝛtumacta.§.vlt.ff.de vsur.cuz quidaz.§.fi pupillo.Joā.an.) Hec regula sumpta est ex.l.ff. eo.tt.nulla intelligit.ꝛ.l.nihil interest. Pone exēplaz in dño:qui nō regulit lrā trieniuz seruū suū fugitiuū monachuz factū: dī.n. fuisse in mora. Qd est verū:nisi tuerī se possit exceptione legitima:puta lōgi quittate loci.ꝛeſ.q.ꝛ.fi ga incognitus. Ité pone in clerico qui nō dī in mora soluēdi quartā decimaz:fi rat? est exceptione p̄scriptionis.ē.de p̄scrip.de quarta. Ité pone per.l.ff.si cer.pe.l.lecta est.§.ſz cuz sotta.vbi sunt hec ꝓba:vbi ille qui tutus erat exceptōe dilate solue per tertiū pactū nō dī in mora:ꝛ sic nō venīt vsure:vt ibi.ad idez vt ilt.nō ꝓte.qſſi.§. si ꝙ aliter.in fi. Potes eliaz exēplificare per ea que ditt ē.eo.ſputari nō dz. Et no.qꝛ vt dixi.ē.eo.mora sua cuilibet:vt ga dicat morosus:necesse est q̄ sciat vel scire debeat se debere:ſz ille qui tutus est exceptione legitima: nescit se debere vel nescire debet:ergo non est in mora.

(ADDITIO. Ita q̄ put dicit Dy.ab olim effectiū? more:ꝙ post cuz scripsi in regula mota.sup.j.glo.exp̄t? erit.ꝛ indēnis.Joā.an.) Ité no.q̄ dicit:exceptione legitima:que est cum est obligat? iure nālī ꝛ ciuili:sed obstat exceptio:puta pactū de non petēdo:vel ſlūm.vel est obligatus iure nālī tm. Et facit qđ circa iudebitū no.j.q.tiij. in fi.ꝛ de sol.ls qui. Et istelligitur exceptio illa legitima: que replicatōe nō elidit. Pone exēplū:debebas mihi decez:tibi fecī pactū de nō petēdo:sed per metū vel furoꝛ tpe ꝑ fect:tūc exceptio facit nō est legitima:qꝛ elidit replicatione furoꝛ ꝛ met?:ꝛ ideo diceres in mora fuisse.ꝛ idē in si. ADDITIO. Idē Dy.ad ff.ff.c.nihil.ff.de excep.l.ij.de replicatōe plene scripsi.ꝛ excep.a nob.Jo.an.

Exceptio dī legitima que nō elidit replicatione.

Quod ob. ¶ Casus in hac regula **Regula.LXI.**

Pōt poni multis modis. Primo mō per.c.ad apellcam.de regularib? in anē. Intrauit religionē nō mendicātiū:nōduz lapso anno volo facere ꝓfessionē solēnez.i.ꝓmittere in manibus platī seruare obedientiā:pauptatez ꝛ castitatē:quer? aūt ꝓsentit:vtrū possim facere talē ꝓfessionez.pbationis:Dī q̄ sic:qꝛ animo pbationis fuit introduct? in fauoꝛē intrātis:vt experiat:ne assumat onus ꝓportabile. Item in fauoꝛē monasterij:vt possit experiri mores intrātis:ideo non debet retoꝛqueri in eoꝛ lesionem.

¶ Itez pōt figurari per.l.nō eo minus.C.de pcurā. Certum est q̄ si minoꝛ fuerit in iudicio sine auctē curatoris:ꝛ seratur sentētia cōtra ipm:nō tenet sūla. Sed ponamus q̄ minoꝛ fuit in iudicio sine auctoritate tutoris vel curatoris:ſz aliqui teneant q̄ fi litiget per se:nō tenet sūla:ſz cus si per ꝓcuratoꝛem. Ponamus ergo q̄ minoꝛ ꝓstituit ꝓcuratoꝛez sine auctoritate curatoris:qui procuratoꝛ fuit admissus:quia nō fuit ei oppositum:q̄ ipse fuerit cōstitutus a minoꝛe sine auctoritate curatoris:fuit deuictꝰ vsq; ad sententiā diffinitiuā:que fuit lata pro minoꝛe vsq; ad suam vtilitatez:an valeat talis sententia? Dī q̄ sic:ne illud qđ est introductuz in fauoꝛez minoris:vertat in eius detrimētum:q̄ fuit introductum in fauoꝛem minoris:vt interueniret curatoꝛ:ne minoꝛ decipiatur.

¶ Glo.seq. Primo ponit exēpla. Secūdo successiue signat ꝛ soluit septem ꝛtraria. Tertio connectit regulam.

a ¶ Qđ ob. Economus qui in fauoꝛez eccliē ꝓstitutus est:ecclīam vacātez gravare nō debet.xij.q.ij.charitatez. Itez pone per decre.de regula.ad apliqz.in religiosis? nō medicāthus per decre.eo.tt.nō solū.ē.eo.lib.ꝛ.c.seq. Ité pone per.l.C.de ꝓcur.nō minus.vbi sūla ꝓ minoꝛi lata:qui sine tutoꝛe cām agit:ꝑ si tenet.vnde dicit ibi ter. minoribus etas:ꝛ in bōis subuenire nō in rebus ꝓspere gestis:obesse ꝓfuerit.ꝛ habeas idez.C.de legi.l.qđ fauoꝛe.ff.de leg.l.nulla iuris ratio.ꝛ ꝓsēpe:vt vbi vtrobiqz. ꝛ facit in aut?.de illustr.ꝛ qui supillustreꝰ sunt.collat.v. vbi ix concessum sit clarissimis:q̄ per procuratoꝛē agere possint:nihilominus ꝛ per se agunt si volunt:nec cogere pōt aduersarius mi noiem vt beneficio restit.in treg.vbi cōcesso:ꝓtra ꝓtractuz. ff.de minoꝛi.l.ij.tra der.(ADDITIO. Dat Dy.aliud exēplum per.l.ij.§.due.ff.ad car.dicit etiā q̄ cōfirmatur hec regu.ꝛ ipsius exēpla tradūtur.ff.de lege.cō.l.ij.de in ofem adtec. Sabinus.de fi.ſstru.l.plureo. de secūl.nup.gſſalter.§.in hīs. Joā.an.) Cōtra.ē.eo.lib. de pbē.cui de nō sacer. Sol.illud facit forma mandati.ꝛ facit qđ ditt.ē.eo.plus semp. Ité ꝓtra.ē.de mu.pe.prudē tiam.vbi cū ap.re.impetrantis fauoꝛe apposita:in lesionez retoꝛquet ipsius. Sol.illud ibi:q̄ id loci habet:cum pncipe aliqđ cōcedit in suā vtilitatē petētis:hic cum motu ꝓpio:puta minoribus vel eccliīs. Et sic etiā videtur ad dicere.de ꝓstit.cum oēs.ff.qđ qsq; tur.l.j.ꝛ pbatur eo.tt. l.ij.ꝛ facit optime ad hanc solutionē.ē.de pbē.si motu ꝓpio. Itez cōtra.ff.de iur.an.annū.l.ij.vbi lata sūla pro me sup ingenuitate perdo ius annuloꝛ:sed hoc nō inducit sūla:sed tacita mea renūtiatio:qꝛ eligēdo vnuz ex cōtrarijs:alteri renūtio.ē.de elec.vt ga.C.de fur.l.j. Item ꝓtra.C.de questi.l.pūlt.dez.vbi sermo ꝓ dño nō toquetur. Sol.non posset toquerī ꝓ dño:quinetiā toqueret cōtra eum:qꝛ pro vtraq; pte testio iurat dicere veritatē. Item cōtra.C.de iudeo.l.vlt.sabbati.vbi scribitur q̄ iudet nō quenlitur:nec quenlant in solēnitatib? suis. Sol. spāle est ꝓpter festinitatē. Vel posset dici q̄ concessio illius ſtinctꝰ nō stetit in finibus ꝓpīj. (ADDITIO. Propter equalitatē in iudicio seruādam. Dy.) Ité ꝓtra. ff.de peri.ꝛ cō.rei ven.si vina.vbi in fauoꝛez emptoris vina ementis excepta fuerūt acida ꝛ mucida: ꝛ tamen ipse emptoꝛ illa multo vēditore ꝓpe nō posset. Sol.ibi nullus fauoꝛ:sed ius cōe:hic autem de gſa vel fauoꝛe loqtur:qđ est ꝓpiꝰ ius cōe:fm Accur. Itez signat ꝓtra.ff.de aucto. tuto.l.obligari.§.hereditatē.ꝛ instit.de attil.tu.§.neqz. vbi dꝝ q̄ pupillus non pōt adire hereditatē:etiā locupletez sine tutoris auctē. Sol.in hīs ghus certū est cōditionem pupilli efficī melioꝛē:valet factū a pupillo:etiā sine tutoris auctē:vt si ſeratur pro eo sūla:vt in.l.non eo minus. In hīs ꝙ ghus certū est cōditione pupilli deteriorez cōstituī:vt si aliqui se obliget vel actionē cedat:factū sine tutoris auctē nō tenet.C.de auc.pre.l.ij.ꝛ.tij. In hīs ꝙ ghus dubiū esse pōt:an pupilli cōditio ꝓstituat melioꝛem vel deteriorē:vt in hīs dūtaxat additione:que pōt hīe latēcia onera:factū a pupillo sine tutoris auctē non tenet:vt in dictis ſitez:ꝛ fauoꝛe pupilli:ne onerib? implicet.ff.de neg.gere.l.more.ꝛ.l.pupillus.ꝛ hec regn.habet veritatē in sui ſcio.l.q̄ pena:vel odium non dz ꝓtrī in premiuz. xvj.q.j.legt.ē.de sen.excō.si ꝙ.cum iuste cōcor.ff.de leg. j.l.si seruus plurīū.§.qui astī. Joā.and.(ADDITIO. Dy.etiā allegat.ff.de inter.ꝛ rele.relegatoꝝ.§.vlt.ꝛ.l.seq. ꝛ quod no.in anē.de here.ꝛ fal.§.si ꝙ.col.j. Joan.and.

Pena vel odium nō dz cōuerti in ꝑmiuz.

Nullus ex ꝓsilio. ¶ Casus. Luz **Regula.LXII.** tittius habeat aliquaz pecuniē summā:ꝛ erat dubius:an deberet illaz fenerare.t.mutuare sub vsuris:vel exponere in emptionē ꝑdioꝝ:ipse petit a me ꝓsilium:ego dedi cōsilii et:vt potius pecuniā suā feneraret:q̄ in emptionē ꝑdioꝝ collocaret:qui fecit:insequēdo ꝓsilii mei:postea sui debitores ghus pecuniā fenerauerat:sunt facti nō soluendo:qꝛ mercantie sue pūnebāt ad alios mercatores:ipse videt se deceptum ex consilio meo:vult agere contra me actione mandati:vt restituam sibi dāna et

interesse que ipse consecutus est ex consilio meo:vtrum possit:Rñ.q̄ non nisi fraudulenter fecerim:vt si erāt debitores mei ꝛ dedi el tale consiliū vt debitores mei mihi satisfacerent:tunc ex consilio doloso tenerer.

¶ Glosa sequens. Primo dicit vnde sumpta:ponit rationē regule ꝛ exceptionē. Secūdo distinguit. Tertio ostendit q̄ differt cōsiliū a mandato.

a ¶ Nullus ex cōsilio. Hec regula sumpta est ex.l.ff.e. tt.l.ꝓsilij. Nō huius regle colligit ex canone.xiij.q.j.qđ precipit.ex decre.de ar.cū olim.ex.l.ff.mā.l.ij.in ñ.ꝙ quaz exēplificare potes:ꝛ ibi de hoc.(ADDITIO. Et ff.de ver.signi.sepe.in ñ.ꝛ instituta.de obli.q̄ ex delic.§.ope.Joan.) Nullus enī tenet cōsiliū segꝝ:imo exploare ꝛ delīberare dz apud se ipsum:an sibi expediat:nec ne.vt i pdi.turibus.si at cōsiliū sit fraudulētū dñi obligat ꝓsiliū:ſz ou ret nō supradicta.de hac rōne fraudis exēplifica ꝙ cano. Irrevj.di.tāta.ē.de renun.sane.ff.de dolo.q̄ si cuz scireo. No.tgit ꝛ breuiter circa hoc aut ꝓsiliū dat circa ſctū vl quasi:aut circa maleficiū vel ēs. Pro casu subdistingue: aut ꝓsilii nō est fraudulenti:ꝛ tunc non tenet:vt hic ꝛ i supradictis turibus.ff.de dolo.elegāter.in fi.aut ē fraudulenti:ꝛ tunc tenet actiōe.de dolo ipsi cui ꝓsiliū dedit: vt in pdi.l.q̄ si cū scireo.vbi tlle dolose mihi cōsuluit:ꝛ forte sui lucri cā mutuari debitori nō idoneo tenet mihi actione de dolo.ad idē.ff.de pcurat.l.ij. In scdo casu.s. cū dat circa maleficiū:tunc tenet ꝓsulens:nō tñ illi cui: sed illi ꝙ quē cōsiliū dedit:nec tunc tenet actiōe ex dolo: ꝙ eius maleficij nolet:nam si cōsuluit occidi homicida ē. l.di.si quis viduā.de homi.sicut dignū.si consuluit seruo vt fugeret:vel furti faceret tenet furti.(ADDITIO. nō tñ ꝛdictione furtiua.ff.de cōdi.fur.pinde.qđ dic vt ibi no.ꝛ pdi.l.sepe.Jo.an.) vel serui corupti. de ser. cor.l.j. §.ꝓsuadere. Si cōsuluit ticiū mihi iniurtā facere tenetur mihi actione iniuriaꝝ.de pe.di.j.nō solum.ff.de iniur.l. nō solū. Idē vbicūq; cadit in nomē malefici:ipsi autem cui dedit consiliū non tenet:tam qꝛ scire debebat id fieri nō expedire:vt.ē.oītī.tum qꝛ ex ꝓbitate sua nullus cōsequtur actionē.ff.de fur.ita qꝛ fullo. Differentia est ergo inter mandatū ꝛ cōsiliū:nā mandato obligat mandādos:sed non consulens consulendo.ff.man.l.ij.ꝛ instit.mā da.§.tria genera.vbi de hoc. **Regula.LXIII.**

Exceptionē. ¶ Casus figurat p.c.illud.ē.de ꝓscri. hoc mō. Ticius ptendebat rē ad me ptinēte:fecī eū cōuenīri coram iudice cōpetente:obmīt el libellū:cui petiꝰ rñderi. Cū restaret ꝙsum rñdere meo libello. tic? exceptiēdo,ppolūt:qꝛ ipse possederat illaz rem per tēpus sufficiens ad ꝓscriptionē:petebā vt ipse ꝓbaret se ꝓscripsisse illā rez. Dicebat ipse:ꝓbato ꝑmo qꝛ reo fuerit tua:ditī q̄ sufficiēter ꝓbaui meā intentionē per tuā exceptionē peremptoriā:ꝛ q̄ alī non teneor ꝓbare rē ad me ptinere:queriē an dñi dicam:Rñ.q̄ non:ꝙ teneor ꝓbare me esse dñm illius rei quā peto:qꝛ exceptionez obiciens nō videt aliqđ de intentione aduersarij cōfiteri. Vl pone q̄ a te petij cētū scuta:ꝛ per libellū meū dicebā q̄ illa ꝑmi seras mihi soluere ītra certū tpꝰ:ꝛ petebā te ꝓdēnari ad reddendū ꝛ tradendū illa centū una cū expensis. tu excipiēdo ꝓposuisti q̄ mihi solueras illa centū:vel tibi fecerām pactū de nō petendo:ītrū per illā ꝓfessionē videaris mihi ꝓfiteri q̄ mihi ꝑmisisti:vt fim relevat? ab onere probāti meā intentionē:Rñ.q̄ non,ꝛ glo.ponit tres rōnes istius dicti:qꝛ pōt fieri q̄ dicas q̄ fecissem tibi pactū de non petendo:ſz non esses mihi obligatus. Item si dicat reus rem ꝓscripsisse nō vī ꝓfiteri q̄ res pertinebat ad actorē:qꝛ forte ptinebat ad alīū:ꝛ non tenet quis rez restituere actori nisi ꝓbet iustum esse.l.fina.C.de re.ven. Ité opponens exceptionem peremptoriam:videtur negare intentionez actoris:ꝛ si ex ppositione huiusmodi exceptionis resultaret cōfessio ipsa,ꝑduceret duos effect?ꝫ tioo.s. affirmationem ꝛ negationē:quod est contra.l.quī homi nem.§.vlti.ff.de iosti. Et obiciens exceptionē peremptoriam videtur negare intentionem actoris.ꝑ.l.ij.facit.l.vnica.C.de litis ꝓtestatiōi tria sunt de substātia ordinis iudiciarij.vȝ.q̄ offeratur libellus;item q̄ fiat litis cōtestatio:ꝛ feratur sententia in scriptis:vt gl. in.di.c.de causis.de offi.ꝛ po.in.delega.in anti.ꝛ in.l.ꝑ latam.C.de senten.ꝛ interlocu.om.iudi.Querit vtrū per propositionem exceptionis peremptorie fiat litis contestatio:Dicit Dy.in.d.l.vnica.de lit.contesta.q̄ sic:qꝛ si quis negaret intentionē actoris videt facta litis contestatio,modo proponēdo exceptionē peremptoriā reus tacite videtur negare intentionem actoris:nam exceptio peremptoria tacite habet negationem inclusam. Sed habemus contrarium in.c.ij.de ll.cōtesta istomet li.ꝛ Bar. in.d.l.vnica alleg.respon.ad illud.c.dicit q̄ procedit opinio Dy.quando oblato libello per actorem reus incontinenti proponeret exceptionem peremptoriam:secus si dato libello reus caperet terminū ad rñdendum libello:ꝛ termino adueniente reus ꝓponeret exceptionez peremptoriā. Panor.in.c.vnico.de ll.contesta.in antī.cō cludit cōtra Bar.qꝛ.c.ij.de lī.cōtesta.istomet li.loquitur inditincte q̄ per ꝓpositionem exceptionis peremptorie non fit litis cōtestatio:non distinguendo vtrū illa propositio exceptionis peremptorie fiat ex intervallo vel icōtinenti. Ité q̄ exceptio peremptoria ꝓponit ad cōtrariam effectū litis cōtestationis:ꝛ ultra alle.pro alia pte nō faciunt cōtra:qꝛ respōdendo ad factum siue narrata vel ad iuꝰ sit litis contestatio,ꝛ sufficit respondere ad narrata dicendo:nego narrata in tuo libello esse vera.vel ad tuꝰ dico petita in libello non deberet fieri:tamen practici cō muniter faciunt litis contesta.respondendo ad vtrunq; ſz ad factum ꝛ ad ius.de hoc per glo.in.c.q.alleg.

Regle iuris ffoꝝ l.fr. E. E a q̄ ad dādā impossibilia sunt vel q̄ in rep nō sunt p nō adiecta habētur. E rā ꝑsona ge lucrū capit: cius factū ꝓdesse dz.

¶ Glosa sequens primo ponit exempla ꝛ remittit. Secūdo obiicit.ponit opi.quā nō approbat:soluit reddens triplicem rōnem regule:ꝛ supplens cautelam:quam improbat. Tertio prorogat regulam ad replicationem.

b ¶ Exceptionē. Pone casum.ē.ꝺ ꝓscri.illud.ff.de excep.l.non vtiqz.ꝛ habes hec ꝓba.ē.ꝺ excep.cū venerabilē.ꝛ ꝓsequere hanc materiā vt ibi no. Et aduerte:qꝛ mirabilis vī hec regula:nā si ego exemplo de pacto de nō petendo:videor cōtineri debitū fuisse:si dico:interrupi prescriptionē videor fateri te ꝓscripsisse:si dico:contra tc.

(ADDITIO. No.hoc ꝛ remissionē quā statim dabo. Jo.an.) ꝓscripsi:ergo primo id tibi debitū erat quod prescripsi:ꝛ sic actor nil ammodo deberet cogi ꝓbare:ſz exceptus tm.ꝛ facit ad hoc.ē.de trāsac.ꝓterea.ij.ꝛ ideo dixerunt quidā.(ADDITIO. Et no.in Spec.ꝺ excep. §.vlso.post prin.ꝛ ibi vide qđ de prescriptione tibi scripsi sup.j.for.Jo.an.) hic log de exceptione nō im.pecu.ꝛ similibus.(ADDITIO. O mas Dy.hic dicit nō esse exceptiones iuris:sed facti vel intentionis. Joannes and.) in quibus reus nil fatetur: vt notatur in dicta lege non vtiqz:sed fm hoc mihi videtur hec regula superflua:ꝛ ꝓpīa nulla dubitatio. Dic ergo:q̄ huius regule ratio tripler est. Prima:quia ſz dicam fecisti pactum de non petendo:poterat esse q̄ illud non erat vere debitum:vel naturaliter debituꝰ tm:vel nullo modo. Item ſz dicam: interrupi:forte non erat completa prescriptio:immo hoc dicere videor:q̄ completa non fuerit dicendo me interrupisse:vel si completa fuerat fine titulo fuerat ꝛ bona fide.idem in alijs exceptionibus. Secunda:quia per

Universidad de Deusto
Biblioteca

Regle tu-rio ffoum litere. C.

C. d mlli⁹ eē pōt: id vt alic⁹ fieret nulla obligatio valz efficere.

C. d cuiꝰ cit i bōis nr̄is nō ē.

C. ni per successiōē (cōmō longissi- nātā) ꝺ ſtans cto ꝺicies extiterit: nō minus ꝺicies itel liguntꝫ ꝙ ꝙncipaliter here deꝺ extitere rint.

Lfc. J. ꝺ dānī dat qui tu bet dānuz dare: eius ꝺo nulla culpa est cui paref nēcē sit.

C. Quod pēdet non est pro eo quasi sit.

exceptionem nego me debere: si per ipsam de intentione actoris dicerer cōfteri eaꝺē exceptio duos ꝛtos effect⁹ bēret: qꝺ esse nō ꝛz. ff. de sol. q̄ hoiez. §. vlti. de bap. z et⁹ effec. maloreo. Cū igit̄ur per exceptionē negē intentionē aduersarij non est congruum me per ipsam dict fateri.

(ADDITIO. Et qꝺ ꝺ. ff. cō. si lo. §. vlti. sit ſpāle ꝓpter iustam ignorantiaz ſoluentis ne sit i dā no ſolū. Joan. mo.)

Tertia: qꝺ reus pul legiat⁹ est: vt possit proponere duas exceptiōes: et ꝛtas: vt ꝺicī. ē. eo. nullus plūb⁹. Stent ē exſtite ꝺicere posset: nego te ſcripſiſſe: z postea si ſcripſiſti iterrupt: vl̄ nego me ꝓmiſſe ꝓpostea pactū opponere ꝺe nō petēdo: fic ꝺicēdo: tuā ſcriptionē interrupt: vel pactū ꝺe nō petēdo feciſti: vel hoc ſile: iten tionē aduersarij nō fateꝝ: cū aꝺhuc ꝺicere possit: nō ꝓmi ſi: nō preſcripſiſti: z ſic ꝺe ſingulo. Tutius tñ esset ipſi reo ſic ꝺicer. (ADDITIO. Et hoc casu itelligit Dy. hanc rega. iduceno. l. ſi quidem. C. de excep. §. z. tit. qꝺ non placet: vt ſegtur in glo. Jo. an.) Nego me ꝓmiſſe: z posito q̄ ꝓmiſerim: mihi pactū de nō petendo feciſti: z ſic ſi ſin gulto. ad hoc. tit. q. §. in pūn. z no. in ꝑdī. decre. cū venerabilis. z in ꝑdī. l. non vtiq̄. Sz q̄ hec forma ꝛboꝝ vocet mētiri: vbi ſupa z ꝛtas est in ſitum non est amplectēda. (ADDITIO. Nec est nēcia dāmodo in merts exceptionib⁹: ſup q̄ vide qꝺ no. ff. eo. li. ꝺe li. ꝓtest. c. tit. in glo. antepe. Jo. an.) cū ꝑus alias ꝺemū linguas oporteat fieri eruditas: vt i ꝑmitto. ff. in fi. z facit qꝺ. ē. ꝺici. ꝺ cō se. c. i. (ADDITIO. In gl. §. ad positiōes.) Unū no. qꝺ ſdē qꝺ ꝺicit hec regu. in exceptiōe ſtelligas z in replicatiōe: vſi ſicut exceptiens nō ꝓtest actionē: ita nec replicans exceptionē eaꝺē cā. ſicut enī ſe ꝺ exceptio ad actionem ita replicatio. (ADDITIO. Et ſortius vt ꝺicī ꝺe exceptio. a nobis. in ſum. replicationum. in. tit. membro. Joannes and.) ad exceptionem: z triplicatio ad replicationem. z hoc ſatis probatur ſupra ꝺe exceptio. ꝺilecti.

(ADDITIO. ff. ꝺe exceptio. l. ij.

Regula. LXIIIJ.

C. Ue cōtra. ¶ Casus in hac regu. figuratur multis modis. Prio. p. c. nō solum. ē. ꝺe regularib⁹. Jure phibēt mēdicātibus religiosis ne ipſi recipiāt aliquem ad pfessionē faciendā infra annū pbatiōis: sed pono q̄ ipſi fecerunt ꝛtā: vtrū teneat pfessio: Est ibi text⁹ q̄ nō: qꝛ talis pfessio est facta ꝑ tiū. ¶ Jtē ponit casus p. c. ij. ꝺe testi. in un. Prohibēt iudicib⁹ ne recipiant aliqꝺ testes p te nō vocata: ꝛ pone q̄ cū litigarē ꝓra te coꝛā iudice cōpetente lite cōtestata negatiue sup meo libello: z datis meis articulis iudex ipse iuder te nō vocato neqꝫ citato recepit z examinauit meos testes: an valeat receptio z examinatio testiū: Rñ. q̄ nō. ¶ Jtē pōt poni casus in alienatione rei eccliastice: que nō pōt alienari sine cā z cū anexitate ꝓtati. ſi cā nō ſubſiſtenꝫ: z ſine auctoritate ſuperioris fuerit alienata non valet alienatio.

¶ Glo. ſe. Prio remittit ad exēpla. z ponit alia: z remittit ꝺe mā. Sc̄o obijcit in ſpecie z in glie ꝺe phibite: que facta tenēt vel ꝓfirmant: z tripli⁹ ſolvit. ponit z ērtā solutionē quā ꝓbat. Tertio obijcit ꝺe maleficijs z ſoluit.

a ¶ Que ſ. Pone exēpla q̄ ꝺicī. ē. c. nō ſtat impeꝺimētum. Jtē. xxv. q. ij. ſperiali. vbi ſtat hec ꝛba. z. ē. eo. lib. ꝺe regula. nō ſolū. z. ff. ꝺe testi. ij. z. C. ꝺe leg. nō ꝺubitz. vbi ꝺe hoc. Obijcit aꝺ hāc regu. ꝺe mſ monito ꝛcto post ſimplex votū qꝛ tz. ē. eo. li. ꝺe vo. e. vno. z ꝺe mſ monito ꝛcto post ſterdictū eccle. ē. ꝺe matri. ꝛcto ꝑ interdic. ec. ꝓ totū. z inter cōpatres ex cathecismo. ē. eo. li. ꝺe cog. ſpi. c. ij. z ꝺe ſnīa ſub pdictō late q̄ tz. ij. q. vi. ꝺicunt. z in eccliа cōſecrata p aliemz eſm: et. rij. queſtio. j. cpo in ꝺioceſi. z

ꝺe omnibus que fieri prohibentur: tamen facta tenent. (ADDITIO. Dat Dy. exēplū ꝺe l. relegatoꝝ. §. aꝺ tē pus. ff. ꝺe liter. z rele. aꝺ idē. ff. ꝺ fer. l. j. Jo. an.) Jtē obijcit ꝺ his q̄ fiūt ꝛtus: z postea ꝓfirmant. q̄ allegaut. ē. eo. nō firmat. Sol. gnaliꝫ ꝺicī pōt ꝑm Jo. q̄ ꝺ no. r. ꝺ. vides. z Ber. q̄ idē not. ꝺe spō. duo. c. vlt. i vlt. gl. z Accur. i ꝑdī. l. nō ꝺubtū. hāc rām hielocū i his q̄ ppetuam phit phibitio nis cām: ſtta in his que tēporalem. Uel ꝺic hāc regulā esse verā nīſi eaꝺē vel alio ture tolleretur. (ADDITIO. Aꝺ anullandū certa actio vel exceptio pareſ: vt in his q̄ fiūt ꝺolo vel metu. Dy. q̄ factū ꝛz: lz nō teneat ꝓpter ꝺo effectu. ff. eo. nihil itereſt. Joā. an.) z ſic ſtelligunt ſtta. (ADDITIO. Et ꝺe hoc l. Specu. ꝺ ꝺispu. z alle. eo. §. post hec. §. vel illud ino. z. Jo. an.) Uel ꝺic q̄ illa nō ſunt ꝺirecte ꝑ tas: q̄ lz tas nō assistat: nō tñ plene reſiſtit. Q. uiaꝺ tñ ꝺistinḡ voluerūt ꝺicētes q̄ aut tus phibet: z aꝺdit q̄ ſi ꝑphibitionē fiat non valeat: aut ſimplr. phibet. In primo casu hēat locū hec reg. cū ſuto cōcor. In ſecūdo hēant locū ſtta z ſua ſūa. z facit aꝺ hoc. ē. ꝺe reg. aꝺ aplicaz. sed hec ꝺistinctio reꝓbaſ per ꝓcl. i. nō ꝺubtū. vbi hēs expresse q̄ ſufficit legislatorē aliqꝺ ꝓhibuisse: lz nō aꝺtecerit ſi ſtactū fuerit nō valere. Jꝺē vī tenere Hoſt. ē. ꝺe of. or. romana. iuxta ſi. Item obijcit ꝺe maleficijs que ꝓtra iuo fiūt: nec tñ habenī ꝓ lieci. Sol. hec reg. hz locum in his que ꝺe iure ſortiuntur effectum.

(ADDITIO. Jꝺ est aꝑs sortiri pōt. Joā.) Et facit qꝛ ꝺicī. ē. eo. tit. nō ſtat ipeꝺimētū: z illud hic aꝺꝺe: nā mīſi monitū nulla iterꝺ nō bētur ꝓ ſfecto: imo ſtat ipeꝺimētū ſecūꝺe: qꝺ ꝺic vt no. ꝺe elec. audītio.

Regula. LXV.

In part. ¶ Casus figuraf primo p. c. nō sane. xxij. q. vj. Cū haberē litē cū ticio fuit taliter ꝓcessuꝫ q̄ fuit ꝺenūtiatū aꝺ remūtatiōnē z pel'onē: vſus meis actis: z attestatiōib⁹ teſtiū: vidī q̄ hēbam cām intuſtā: vidī iudicē corruptibilē ꝺedi ei certā pecuniē quantitatē: vt ipſe ferret ſnīam ꝓ me. iuder illā pecuniā recepit: nō ē ꝺubtū q̄ ipſe iuder illā pecuniā turpiter recepit: z ego filꝫ illā turpiter ꝺedī: volo postea repetere illam pecuniā ſic ꝑ me tradītā ꝺicēdo q̄ ipſe illā recepit ob turpē cāz: vtrū possim: Rñ. q̄ nō: qꝛ ipſe est possessor: z ꝑ ſi pars ꝺelicto melior est ꝑ ſidtio possidēt: tñ pecunia nō ꝺeberet remanere apud iudicez: sed fiscus ꝺz illā hēre: sed si ſolū ꝑmiſiſſem nō posſet iuder agere ꝑ me: qꝛ ſum possessor. ¶ Jtē pōt poni casus p. c. qꝛ frustra. ē. ꝺe vſu. hoc mō. Exercui vſuras q̄ aliꝫ tpa: postea ꝺeuenī aꝺ pauptatē: z illas vſuras nō reſtituī. z ponam⁹ q̄ ēt accepi pecuniam ſub vſurio: illas vſuras cū ſorte principali ſolui creditori: volo illas vſuras repetere tanḡ indebite ſolutas. ſuit p̄ aꝺ uersa oppoſitū q̄ a plurib⁹ alīs ꝺebitorib⁹ acceperā vſuras. Di ibi q̄ nō posſiꝫ repetere vſuras: niſi reſtituā vſuras illis a ḡbus recepi. Jtē pōt poni ca. p. l. vbi aūt. ff. ꝺe cōdī. ob tur. can. Uiḡ titius ꝺedit pecuniam alicui virgini ob ſtupri cōmittendam cum ea: ita mulier recepit illam pecuniā. titius ruit cā repetere ꝺicēdo q̄ multer illam recepit ob turpē cām: vtrū possit: Est ibi text. q̄ nō: qꝛ est ibi in pari turpitudine: vñ ꝺicit glo. in pari turpitudine vel in pari cā z respectu cause. Pōt ſic poni exēplꝫ per. c. ſi a ſede. ē. ꝺe preben. eo. li. Cū vacaret aliqꝺ bñficium fuit collatū ꝺuobus: q̄ papa illud ibi cōtulit: z ꝛdinarius mihi: q̄rit q̄ erit potior: q̄ nō apparet ꝺe ꝓtate collationis. Dicit q̄ ille est potior: qui possidet: z ſi neuter possidet ille est potior qui habet causam a papa.

¶ Glo. ſeq. Prio ꝺicit vñ in vtroḡ mēbro fit ſumpta: z

Regle tu-rio ffoum litere. C.

C. tū ꝺ possit alte nare: potē rit z ꝓſentire alterōſi. Cā aūt ꝺonaf nō ꝺeceꝺit ꝓbāꝺā erit nec ſi ꝺōationis cā cōſenſerit ratā volū tatez eius habēdaz.

C. apleda occasio ē q̄ ſdet ꝺe rigni⁹ re ſponſum.

C. Quod factū ē cū ꝺ obſcuro fit ex affectione cuiuſq; capit iterſtationem.

vtriuſq; mēbri ponit exēpla: obijcit aꝺ vnum exēplum z ſoluit. Secūꝺo notat: ſignat cōtrarium: z ibi remittit.

a ¶ In part. (ADDITIO. Joan. mona. in ꝺecre. ē. eo. li. ꝺ. de testi. c. ſ. ꝺicit regulam locū habere in his que in ſe ſunt turpia: vt occiꝺere z furari. vbi ꝛo factuz in ſe nō est turpe: ſz qualitas rei aꝺiecte vel psonarū. facit ſlīter turpe: tunc non est melior cōditio possidētis. qꝺ ꝺicit pharī ꝺe ſymo. vendi. §. z ratio reꝺdit. ff. ꝺe cōdī. ſine cā. l. aurum culo. ſ. z. ff. reſcin. vē. Joā. an.) Inquantuz hec regula ꝺicit ꝺe ꝺelicto: ſumpta est ꝺe. l. ff. eo. titu. in pari cā. Pone casum in ꝺelicto per casi. xiij. q. v. non sane. in eo. ſ. qui repetit pecuniā: quam ꝺeſſit ꝓ iniquo iudicio. Jtē in eo qui vſuras quas ſoluit: repetit cum ipſe fit in pari ꝺelicto. ꝺe vſur. qꝛ frustra. Jtez per. l. ff. ꝺe cōdī. ob turpez cau. l. vbi aūt. z. l. ſeq. vbi habes q̄ nō repetitur qꝛ ꝑpter ſtuprum: vel vt male iudicetur: datuz est. De cā: pone per ꝺecre. ē. eo. lib. ꝺe pbē. ſi a ſede. z per. l. ff. ꝺe ver. ob. ſi ſeruū. aꝑs incipit: ſi ſtichuz. §. ſegtur. vbi ꝺ q̄ cum querē ꝺe bāno: z par vtriuſq; casus: potior est qui tenet ꝙ qui ꝓsequitur. Et aduerte: qꝛ male videor exēplificare per ꝺecre. illaz ſi a ſede. nam ibi nō erat par cā: quia fuerat vni collata per papā: alteri per ordinarīū. Sed non queritur ꝺe paritate quo aꝺ ptātem ꝓferentiū: sed ꝺe paritate quo aꝺ tpz: ga cui primo collata fuerit: ꝺubitatur: z ideo in hac parte cā tpis: potior erit cōditio possidētis. ¶ Et no. q̄ hic exꝑ betur fauor reo: qꝛ absolutur in pari cā vel ꝺelicto. C. ꝺe ꝺe cōdī. ob turpem cau. l. ij. vnde semp ꝺicere ꝓsueimus q̄ in pari ꝺelicto vel cā potior sit excipiētis cōditio: vt in ſallegatis iuribus. aꝺ hoc ꝺe concel. ꝑben. ex tenore. ꝺe aꝺul. c. pe. z vlt. Cōtraꝺicere videt ꝺecretalis illa. ꝺe concessi. ꝑben. cum ſup. sed ſolue vt ibi in glo. que incipit: qꝛ frustra. in fi. (ADDITIO. Dy. ponit hic ꝺistinctionē: cuius verba vide aꝺ lkam. Joā. and.)

Excipiens potior est cōditio in pari ꝺelicto vel cā.

Regula. LXVI.

Utrum nō stat. ¶ Casus figuraf primo per. c. ꝓpheranti. xij. q. ij. vbi est ter. q̄ ꝺeus māꝺauit Abiahr: vt filiū ſuum ꝺuceret in mōtez: z ibi ꝺicit illuz ſacrificaret aꝺ ſecptū ꝺſit: Abiahā filium ſuū ꝺuxit in mōtez: z cum paratus esset illū occiꝺere z ꝺeo ſacrificare: fuit ꝺpedit⁹ per angelū: vtruz ꝓinde sit ac ſi filiū ſuū occiꝺiſſet. quātuz aꝺ meritū. Rñdet q̄ ſic. Item figuratur casus per. c. qñ frequenter. §. porro. ē. vt lite nō ꝓte. in anti. Certū est q̄ iuder nō pōt ꝓcedere aꝺ ſnīam ꝺiffinitiuā ferendā ꝑte non citata: z ſi paratus sit ꝺ sens: ꝺz citari citatione formali aꝺ audiendū ſnīam. Ponamus q̄ iuder decreuit citationez ꝑtra reum aꝺsentē: z mīſit executorez: vt ipſe reus veniret auditurus ferri ſnīaz. iſte reus mīſit ſuos familiares: qui impeꝺierūt executorem: ne posſet eum citare: nunqꝺ habēt pro citato: Rñdeo q̄ ſic: q̄ per eum nō ſtetit. ¶ Jtē pōt poni casus per. l. vlt. C. ꝺe cōdī. inſer. Uliqs titius veniens aꝺ mortē: condiꝺit ſuū teſtm: in quo legauit ſeruo ſuo libertatē: ſi ipſe ſernus ꝺaret ꝺece ſcuta heredi teſtatoris: ſuus post mortē vīī ſui obtulit illa ꝺece ſcuta heredi ſcripto: qui heres noluit illa accipe: vtrū cōditio ꝺeaf pro cōpleta: vt ſeruus ꝛ ſequaf libertatez: Rñdet q̄ ſic. Jdez ſi aliꝰ noue ſeruī obtuliſſet illā pecuniam.

¶ Glo. ſeq. Primo ꝺicit vnde ſumpta: z ponit exēpla. Sc̄o notat tria. Tertio obijcit z ſoluit ꝺiſtinḡuēdo.

b ¶ Cum nō. Hec regula ſumpta est ex. l. ff. eo. titu. l. in iure cessi. Pone exēplū Abiahr Heli. xxij. per quem nō ſtetit: quo minus ꝑm ꝺñi ꝓcepti⁹ filium ſmolaret: vnde pinde apud ꝺñm gratum fuit ac ſi ſmolaſſet. xxij. q. ij. ꝓpheranti. z. c. ſeq. ¶ Jtez pone in eo qui impeꝺit: ne aꝺ eum eſtatio pernenat: vt. ē. vt lite nō cōteſt. qff. §. porro. Jn ſtipulatione. ff. ꝺe cōdī. z ꝺemō. l. iure ciuili. Jtez potes ponere in libʼate legata: vt aliqꝺ detur heredi: z per heredē ſtat. C. ꝺe cōdī. inſer. l. pe. aꝺs est vlt. z idē in aliis legatis. ff. ꝺe cōdī. z ꝺemōſtr. l. cum pupillus. z in inſtōne heredis. ff. ꝺe cōdī. inſti. l. iij. No. tamē q̄ ſi mihi ꝺecē pmiſeris. ſi te vicero: tacite videt hoc actū vt reſiſtere possis: z ſic habeb ꝓ exꝑſſo ff. ſi cer. pcta. l. cum quid. Et no. q̄ ꝺicit per eum aꝺ quez ptinet. nam ſi staret per aliuz tertiū: vel ertaz per impeꝺimentū met ipſius: tāc habet locū regu. ē. eo. impmarī. q̄ tāc lz impntetur q̄ per me non stat: vt ibi: tñ nō habebitur pro impleto: vt hic. (ADDITIO. Et sic pz q̄ ista per illā non est superflua. Dy. tñ ꝺicit illam loqui: quāꝺo impeꝺitur per casum: tñā ꝛo qñ impeꝺitur per cuz casus interest conditionē nō impleri. Joā. andr. z. ff. ꝺe condīc. z ꝺemōſtra. l. qḡno ꝺiebus. in pūn. Item nota q̄ ſi libertas legata est ſerno: ſi ꝺecem heredi ꝺederit: z per heredez ſteterit: quo minus ſernus ꝺederit illa ꝺecem: perinde est ac ſi impleta esset. condītio: qꝛ ille liber erit. Tenetur tamē postmodū aꝺ illa ꝺeceꝝ: nīſi ſcte obtulerit: z heres nō ſuſceperit. C. ꝺe cōdīc. inſer. l. vlt. Sed ꝺicit lex: q̄ ſi teſtator legat liberto ꝺecez ſub conditione: ſi cum filio ſteterit z filius moꝛiatur: z ſic per eum vel per casum in eius persona ꝛtingenteꝫ ſtat: quo minus cōditio impleaf: nō tamen ꝺebetur relictus. ff. ꝺe aꝺimē. lega. ſe. ꝺ. in pūn. Solu. cuz ſtat per eum: ꝺest per factū eius vel ipeꝺimentū aꝺ eo pertinēs: habetur cōditio pro impleta: z ſic ſimpliciter vera est regu. Sed ſi ſtat per casum in persona eius contingenteꝫ: ꝺistinḡue: aut erat relictum conteplatione eius in cuius persona erat impleꝺa conditio: z tāc nō ꝺebetur relictus: vt in prediꝰta. l. ſe. ꝺ. aut fauore eius cui relinḡtur: z eo casu ꝺebetur. ff. ꝺe an. lega. l. menſa. in pūn. Uiaꝺ ꝺubitatur: z eo casu relictū ꝺebetur quaſi in ꝺubio sit ſterpretandū legatarij fauore relictum: ſi ex veritate vel ex coniecturis aliud non apparet. ff. ꝺe cōdī. z ꝺemōſtra. l. illio libertio. z. C. ꝺe legt. l. j.

Regle tu-rio ffoum lfc. C.

C. uī ſer uitute est: vſucapere nō potest: nam cum possideat possidere nō videt.

C. ui non ſuc qꝛ facere ꝺz: vt ꝺeſ facere aduersa ea: ga non ꝺoc ſuc. et g facit qꝛ facere nō ꝺz: non vī ꝺeſ facere id qꝛ facē fussus est.

C. ni volo ꝺeſierit possidere pro possidēte ꝺāna tur: qꝛ pro possessore volus est.

ADDITIO. Idem Dy. z plenius. C. ꝺe inſtit. z substit. l. primo. Joan. andr.

Regula. LXVII.

Quod alicui. ¶ Casus. Certuz est q̄ ꝛs nō potest exercere vſuras nolle ſuo: aliꝰ incurrit varias penas a iure ſtatutas: z qꝛ denegatur ei cōto ꝺiu est in ſeculo: z ſepultura post mortem: sed z patitur alias penas ꝺe quib⁹ ꝺictū fuit. ē. ꝺe vſu. eo. li. sed vtrū aꝺ minus aliquis possit nolle alieno. l. aꝺ vtilitatem alter⁹ exercere vſuras: Rñdet q̄ nō: per rōnez huius capli. Jtē pōt poni casus per. l. ſi go. in fi. ꝺe tur. om. iuꝺi. Certū est q̄ curiꝑens albuz ꝓtoto: incidit in penā illius legis: sed vtrum sit mihi licitum corūpere albuz ꝓtoto nolle alieno. l. aꝺ mandatum alter⁹: Respōdet q̄ non: imo incido in penam: z etiam ipſe mādans: si ratum habuerit.

¶ Glo. ſeq. Primo ponit exempla. Sc̄o ꝺicit in maleficijs regulam log: aliꝰ ſpīus falſitas pateret in ꝺelegato: liberto z laico. Jtē locū habet in eis que sunt ordinis.

c ¶ Quod aliqui. (ADDITIO. Clemen. ꝺe regu. vt pfessores. ꝺat nouum exēplū huic regule. Joan. and.) Pone casum per. c. xlvj. ꝺist. in. sicut non suo. Deo enim nomine mihi nō licet ſernū exercere: ita nec alieno. Jtez per ꝺecreta. ꝺe crimi. fal. aꝺ falſarioum. sicut enim ꝓpꝛio nomine literas papales ſalſare nō ꝺebeo: ita nec alieno. Item nec nomine alieno: nec ꝓpꝛio album pretoris corūmpere ꝺebeo. ff. ꝺe iurisꝺi. om. iuꝺi. ſi quis iꝺ. in fine. (ADDITIO. Dy. ponit per auctem. vt hi qui.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Impedet crimé sui cõmodo alteri⁹ é indecens.

obli. §. si quis. vbi si tutor non impetrat pupillam nomine proprio: ita nec alieno: vt ex iure cesso. Jo. an.) Et not. q̃ hec regula vera est in maleficijs. Indecens enim est crimen sui cõmodo alterius impedire: vt in dicto. c. sicut nõ suo. hoc dico: q̃ delegatus ex delegatione cognoscit de cã: de qua ꝛ proprio nomine nec alieno licebit.

nole cognoscere nõ posset. ij. q. v. si epõs. ꝛ punit ḡ ab⁹ punire nõ posset. de offi. deleg. Sane. Et liber tus nole alteno vocat patronũ in ius: quod nole proprio non põt. ff. de in ius vo. l. questũ. (ADDITIO. Ad custandũ hoc cõtrarium dicit Dy. regulã loqui cum faciẽdum nole alteno enndem habet effectũ quem haberet si factum esset nole proprio. Jo. an.) Et latius qui non potest causas spiritua lem tractare, pprio nole: tractat alteno: vt. ã. eo. lib. de pcu. c. j. ꝛ idem in similibus. Jté habet locũ in his que vt demãdari possint: regrunt ordinio admintenũ: vñ sicut suo nole sacerdos simplex nõ chrismat in fronte: nõ ordinat ad sacros: ita nec episcopꝰ sui mandato: cum tali demandari non possit. ꝛ de hoc supra de consc. eccle. vel al. aqua. ꝛ facit quod dixi supra eo. ca. que.

Reg. LXVIII.

POtest. ¶ Casus põt figurari per. c. vlti. ã. de pcu. ꝛ p. l. j. ff. de pcu. in mẽmonio hoc mõ. Aliger vult cõtrahere mẽmoniũ cũ aliqua muliere per procuratorem nunqd poterit: Est thi tex. q̃ sic. ꝛ hoc verũ: dũmodo ipse procurato⁹ habeat mãdatum speciale dño suo. Et l hoc articulo dr habere mãdatũ speciale: qñ hẽt mandatũ de cõtrahẽdo cũ certa muliere: puta cũ berta: q̃ non sufficeret mãdatum generale: videlicet ad cõtrahendũ cũ aliqua honesta muliere. ¶ Jté potest poni casus p. l. aretusa. in fi. ff. de sta. ho. Aliger testator dedit libertatẽ ancille sue si ipsa daret decẽ milia heredi suo. accidit q̃ ista ancilla erat pgnans ꝛ cũ eẽt in actu partẽdi: gdaz ticius adipleuit cõditionẽ: nunqd statl effici⁹ libera: vt parlat libertã ꝛ videt q̃ sic: q̃ qui põt per se: potest per alium.

¶ Hic. seq. Primo ponit exẽpla ꝛ secundum casus excepcos. Secõ ponit q̃nq; casus exceptoo a rõa superiorũ. Tertio reddit. ꝛ addungit duo similia: dicens regulã: qui facit non esse superfluum. in fi. arguit ꝛ remittit.

a ¶ Potest. (ADDITIO. Dicit Dy. regulã restringẽdã ad ea que pñt per alios exẽplicari. alle. q̃ no. ff. ꝛ vi. ar. l. j. §. quotiens. Jo. an.) Põt q̃ ꝑ alĩ⁹ tuĩcare. ij. q. vi. tibi dño. sicut per alĩũ mẽmoniũ ẽpre. ã. eo. li. de procu. c. vlti. sic. ff. de pcu. l. j. §. j. (ADDITIO. Et ibi de hoc. ꝛ. ff. de admi. re. ad ec. l. j. in glo. Jo. an.) ff. de stabulo. l. aretusa. in fi. Dec regula fallit in eo cui cõmittit certũ mẽmisterĩ. ã. de offi. deleg. c. vlti. ã. eo. li. eo. ti. to cui, ꝛ op. C. de cadu. tol. l. vna. §. ne aũt. ad idẽ. ff. q. ij. abolitio. de ele. nõ resi. q̃ nõnulli. ff. de sol. liter artifices. Jté l penitẽtia fuit ẽpta. de pe. di. j. q̃ pẽnitet. in prin. quam p se q̃s recte dz. ratio est pulcra: qui est maxia paro penitẽtie: vt ibi. Jté in eo viro qui ventã erat ipetrat: q̃ p se facere dz. C. de his q̃ ve. eta. impe. l. ij. Jté adoptaꝛ vel arrogare nõ potest quis per alĩũ. ff. de adop. post motez §. neq;. Ratio est: q̃ adoptio imitaꝛ naturã. Jté fallit in iudice: qui per seipsum recitare dz sniam: nisi sit epõs siue superior. ã. eo. lib. de re iudi. c. vlti. C. de iudi. auct. ad hec Jté in eo qui ielpti ꝑcere sacrm vnitatis: qui id per alĩũ perficere nõ põt. xxiij. di. quoniã. Jté abbas per se ꝓbẽrando põt cõtigere monachũ: nõ per alĩũ: maxime latẽ. de sen. exc. vniuersitatis. Jté dño nouũ emphiteotaz nõ per procuratoꝛ: sed per se in possessionẽ inducere dz. C. de iure emphi. l. vlti. §. pen. (ADDITIO. Jté violenti statim põt de possessione expellere p seruũ nõ p procuratoꝛ. ff. de vi ꝛ vi ar. l. cum suũ. Dy.) Item qui est in

possessione seruitutis: ꝛ pclamat in libertatẽ: per se agit: ꝛ nõ per procuratoꝛ. C. de aller. tol. l. j. ꝛ regulariter in criminali causa: vt. ij. q. vj. si qñ. Jté que sunt meri ĩperij vel gladij potestatis: nõ delegant fm legeo: nisi in casu. ff. de offi. eius cui man. est iur. l. j. secus fz canones. de hoc no. xcv. dist. c. j. xxiij. q. iij. illud. ꝛ. ã. de offi. ordi. q̃ sedes. ꝛ de rap. i archiepatu. ꝛ per se respõdere dz adultus qui cathezizat: ꝛ nõ per alĩũ. de conse. dist. iij. cũ pro paruulis. Jtez fallit in casu supra eo. li. de elec. cupientes. Jté in casu. ã. eo. lib. ꝛ offi. leg. c. penul. ij. respõ. ꝛ de here. c. ij. in prin. hec igit ꝛ sim lia spectãtia sunt. Et no. q̃ etiã ecõuerso quedã per alĩũ possum: que nõ per me. (ADDITIO. Ut dixi de sen. exco. sacro. super h. v. glo. vbi et alleg. ff. de nego. ge. at q̃ §. cũ me. Jo. an.) Epõ clericũ suũ per alĩũ põt ꝓberare: nõ ault per seipm. lxxxvj. di. nõ licebat. C. de epise. ꝛ cleri. auc. sed neq;. Jté epõ per alĩũ litigare dz. v. q. iij. ca. vlti. (ADDITIO. Et idẽ in illustri. C. de pcu. l. pe. Dy.) Jté platus clericus hõis tpalẽ iurisdictionẽ: audit ꝛ indicat de causa sanguinis per alĩũ: nõ per se. ã. eo. li. nec clericũ vel mo. c. vlti. Jté religiosa mulier per alĩũ põt cẽ l iudicto: nõ per se. ã. eo. li. de iudi. c. j. ã. eo. lib. de elec. fideitatibus. §. sed cũ eas. Jté epõ tuitionẽ: gubernationez ꝛ curã viduarũ ꝛ pupillorũ ꝛ peregrinoꝝ: nõ per seipsũ: sz per alĩum: archipresbyter. xcv. l. vel archidiaconum gerere dz. xxxvij. di. epõs gubernationez: ꝛ ibi de hoc: ꝛ ola ista sunt etiã specialia: cõtra regulã fm quã: q̃s possuz p alĩũ ꝛ per me. Et accidit hoc: vel rõne psone cui hoc nõ cõuenit vel etiã rõne rei: puta cause criminalis: ꝛ iterdũ p alterz ꝑsequit quis q̃ per se cõsequi non posset: vt. ã. eo. li. de ꝑcl. preben. c. auctoritate. ꝛ. ff. de statu ho. ꝑator. q̃. ff. que res pig. ob. l. aristo. sicut ꝛ quedã potest q̃s tanq̃ ipse. inst. de inofficio. testa. §. si tutos. ff. de adop. si pater. §. qui duos. vbi nepote ex filio adoptat auus tanq̃ genitus ex alio filio: ꝛ hoc nõ tanq̃ auus: sed tanq̃ quidam extraneus. ad idẽ. ff. de in ius vo. l. q̃stiũ. cũ si. (ADDITIO. Multa exẽpla: quibus ly alieno nole: q̃s non licet ppio. ꝛ vide. j. eo. quod alicui suo. in secũda parte questionis. Jo. an.) Et no. q̃ id dicimur posse qđ de iure possumus. Vane igitur regulam credo loqui de his que de iure fortiunt vel fortiri possunt effectũ: non igit supabundat rõa j. eo. qui facit per alĩũ. que gñaliter loqtur: vt etiã maleficia cõprehendat: ꝛ ista regula loqtur de potestate facẽdi: illa de effectu iã facti. (ADDITIO. Jdẽ ibi Dy.) Jté no. ex hac reg. q̃ sẽ p se ḡ scribẽ: ita p alĩũ: qđ dic vt no. ã. de re mi. cũ iter vos. l. gl. fi. n.

Reg. LXIX.

NE malo. ¶ Casus. Dicit⁹ promisit mihi sum patrem occidere: vl adulterũ cõmittere: vel aliud malum ꝓpetrare: vtrũ teneatur istam suam promissionẽ adimplere: ꝛ possit ad hoc cõpelli: Rñ. q̃ non. Vel ponamus q̃ ticius apud me deposuit rem suam: ꝛ promisit etiã q̃ si cõmittere dolum in re deposita: ipse non agi ret cõtra me ad rem restituendam: postea dolum cõmĩsit in ipsa re: q̃ per dolũ meũ illã rem perdidimus. q̃d poterit ipse agere contra me: non obstante sua pmissione: vt si dẽ restituã rem depositam: vel estimationem rei: Rñ. q̃ sic: nec tenet⁹ obseruare suam pmissionem. De hac materia tractatur. ã. in regã non est obligatorium: ꝛ possunt hic poni exempla que ponuntur in illa regula.

¶ Hosia sequens pro exemplis ꝛ materia remittit: ꝛ distinguit malum promissum a male promisso.

b ¶ In malo. (ADDITIO. Expedit fz vtilitatem: nec licet fz egtatẽ: nec decet fz honestatẽ: ꝛ de his omnibus. ã. de vo. magne. post pu. Jo. an.) Pone exẽpla que

Epõ hz ministeriũ curã ꝛ gubernationem pupillorũ: viduaꝝ ꝛ peregrinoꝝ alium.

Posse dicimur q̃d de iure possumus.

Regle mris fõm Lfe. J.

In ꝑcedã vẽditõe ambiguum pactũ p̃ vendito⁹ interpretandũ est. Ambigua ãt ité dicta accipienda é vt reo salua actoꝝ sit.

2. Nemac⁹ Alternatiuoꝝ. agit post ad ff. Cuiac. loco. 49. et contra Cuiacium in pos. Alexandriaz. et vi. que habit. an. gonzal. 2. ua. c. 31. de qualitatibus matrim. a. huc. 30. pos. quidam é abnatalis. vsq. nu⁹ 44 ex

nationẽ p sonaz ḡ fd qđ facere pñt: dãnãt: nõ to tã qđ hñt certo quendũ est: fz ipsaruz rõ habẽda é ne egeãt.

¶ Cũ ꝑdũ restituos: legt in uenit: ꝛ si nõ spãlit de fructib⁹ additũ ẽt: tñ ꝛ fructẽt sunt restituendi.

¶ Unicuiq; sua mora nocet. q̃d ꝛ duob⁹ retinẽtibꝰ pmittẽdi obsernat.

¶ Dolo facit q̃ petit qđ restituꝝ ẽ.

In solubus officijs ḡ fieri per liberas ꝑsonas leges desiderat seruꝰ inter uenire ꝑt.

¶ Nõ debeo meliorẽ conditionẽ ḡ auctor meus a ꝗ ius in me trãsfit.

2.

IN alternatiuis debitoris est electio: ꝛ sufficit alterum adimpleri. Idem. **Regula. lxxj.**

(ADDITIO Jdẽ Dy. qui dicit mala promissa ipso iure vitiare. ff. de pace. iuregenitum. §. ꝛ generaliter. ꝛ de verborum obligatio. l. generaliter. ꝛ. l. veluti. ꝛ. l. stipulatio hoc modo. ꝛ. l. si plagij. ꝛ. l. si stipuler. inst. de inutili. stipu. §. quod turpi. Sed male promissa: puta per dolum vel metum: vitiantur interdum ope exceptionis. C. de inutilita. stipula. l. dolo. rẽ. Joannes andree.)

Regula. LXX.

IN alternatiua. ¶ Casus figurã per. c. iter cetera. ã. de rescrip. Ego exposui dño pape: q̃ ticius rector ecclesie sancti Desiderij Pictauensi. erat homicida symoniacus: ꝓbitnarius: ꝛ plures alios defectus patiebat: pp q̃o erat idigꝰ diffici ecclasticis: vñ papa scribit quidusdã indicibꝰ: q̃ starent ticitj ẽ homicidã: ꝓbitnarij: symoniacj: q̃ ipsi sibi ecclesiã per suam auferrent: ꝛ forte michi ꝓferrent: vtrũ nece sit ꝓbare oĩa illa defectꝰ anteq̃ possit remoueri ab ecclia: Rñ. q̃ non. sed sufficit probare vnũ ex illis: dũ tñ iste defectꝰ per se sufficiat ad priuationẽ: q̃ illi defectꝰ sunt exꝑssi alternatiue: ꝛ alter natiuus erit in optiõe mea exprimere defectũ qđ ẽ voluero. Jdẽ est si illi defectꝰ fuissent exꝑssi copulatiue hz mõ. Si tibi ostet q̃ talis ticius cõmiserit symoniã ꝛ homicidiũ: auferas sibi ecclĩaz sancti Desiderij Pictauensis: tñ ens ex⁹ alterz sufficit ad priuationẽ: dictoꝝ accipit. p vl: vt dz in. d. c. inter cetera. Jté põt poni casus in debitoꝝ: hoc mõ. Dicꝰ mihi stipulãti. pmitt dare equũ vel decẽ scuta: vtrũ possiz petere vt cõpelliaz mihi soluere equum vel decẽ scuta: Respõ. q̃ nõ: sed debeo esse contẽtus altero ipsoꝝ. Sed vtrũ sit in electione sua soluere decem scuta vel equum: Respon. q̃ sic: q̃ in alternatiuis rẽ.

¶ Glo. seq. dicit vñ sumpta. ꝛ ponit exẽpla. Secõ subdit de alternatiuis ordio. Tertio signat. Jtũ. soluit ꝛ remittit.

a ¶ In alternatiuis. (ADDITIO. Intelligẽ affirmatiuis: l negatiuis enĩ regrit q̃ neutrũ fiat.) Dec regula sumpta fuit ex. l. ff. eo. tit. l. l eo q̃s plus ẽ. vbi ꝓbatiõ nõ sunt: sufficit alterutrũ eẽ factũ. Po. ereẽ. p canonẽ. xxj. q. ij. bone rei in fi. ã. de rescrip. iter ceteras: ꝛ in viro q̃ in cãm soluti mẽmoniũ dotẽ vel ei⁹ estimationẽ restituere pmisit. ff. de iure do. plerũq;. in fin. ad idẽ. ã. de plus petit. c. vno. vbi q̃ plus petere cũ: ꝛ expẽsis pdẽnat: q̃ ex duobus alternatiue debẽt ꝑ̃ petit alterz. ad idẽ ff ap. figuli ficauit. vbi de ll. ꝛ rescrip. ex pte. ꝛ facit ff ꝑ̃. c. ij. ff. de cõdi. istl. l. ij. hereditatẽ plures. Sic tñ dã alternatiua in q̃buz dz odo quarti. ff. de leg. ij. cũ pl. §. pe. vt cũ mãdat testator: aligd dari liberis: aut his defectibꝰ aliquibus aut affinibꝰ: q̃ tñc seq̃mur ordinẽ. Est ad hoc arg. q̃d dixi de ordine sequẽdo. xlij. di. si rectos. in fi. ã. eo. li. de electi. c. pe. in ꝑn. ꝛ eo. li. de ꝓbẽ. mãdato. in fi. (ADDITIO. Et hoc. eo. tit. ispicim⁹. vt ibi dixi. Jo. an.) Et tradiẽ ad hãc regu. tuiss. de le. §. si generaliter. Solu. illud cum eligens fuit in mora. ff. de adop. l. manetplonum. ã. eo. lib. de consue. c. vlti. ꝛ sic no. Ber. in pactũ. decre. de rescrip. inter ceteras. ꝛ facit quod dixi. ã. eo. contra cuz.

Regu. LXXI.

QUi ad agendum. ¶ Casus in hac regu. figuratur per. §. potest. xvj. questione. iij. ꝛ. l. si quis emptiones. C. de prescrip. xxx. vel. xl. an. Titius possedit rez alienã cum titulo: bona fide: ꝛ cẽ alijs requisitis ad prescriptionem legitimam: certum est ḡ si cadat a possessione illius rei quam prescripsit: habet actionem ad illam petendam. Sed quid: si non cecidit a possessione: ꝛ verus dñs agit contra eum: nũquid potest excipere de prescriptione: Rñ. q̃ sic: q̃ qui admittitur ad agendum: multo magis ad excipiendũ. Jté figuratur casus per. l. ij. §. quod ait. ff. de superficie. vbi est ter. q̃ si quis cõducat rẽ alienam ad longum tẽpus: ꝛ cadat a possessione rei: potest agere contra possessorem: ꝛ hoc verum actione vtili ꝛ non directa: tanta non. ff. si agat vectigalis. Sed nunquid poterit excipere cõtra rerum dominum: Respon. q̃ sic per rationem huius regu.

¶ Glosa sequens primo dicit vnde sumpta: ꝛ ponit exẽpla. Secũdo ponit rõnem regu. Tertio dicit regulam procedere et esse ꝑ̃ sonis. Quarto dicit eã fallere. l. possessoris.

b ¶ Qui ad agendũ. Dec sumpta est ex regula. ff. eo. tit. l. saluus nemo. §. cui damus. Pone ca. in eo qui legitime prescribit: q̃ si cadit a possessione: dat sibi actio. multo fortius dum possidet: dat exceptio. xvj. q. iij. §. item in princi. ad idẽ de ꝑscrip. illud. Jté ꝓductor solet ad suppletẽ ad nõ modicũ tẽpus habere vtilẽ rei vẽditionẽ: cessaz prescriptionis: multo fortius exceptionẽ. ff. de superfi. l. j. §. q̃ ait. Rõne huius regu. etiã habẽsti. ã. eo. cui l. plus: ꝛ minus lz. (ADDITIO. Dy. dicit de regu. fauoribilibus. ff. eo. ꝛ nec ad idẽ. ã. de cti sunt: ꝛ. c. nõ licet. Joan.) Sed plus ẽ agere ẽꝛ excipere: ergo si potest primũ: multo fortius secũdũ: vt h. nam video exceptionẽ dari: cui nõ dat actio: vt in excõicato. ã. de excep. cũ inter ꝓtor. Jté q̃ mala fide ꝑscripsit: fm leges exceptionẽ hz aduersus oẽs petẽtẽ ꝛ si a possessione cadat: non hz actionem. xvj. q. iij. §. potest. ver. qđ si. ꝛ. C. de prescrip. xxx. vl. xl. an. si qs emptionis. ꝛ vbi actio tpe tollitur: ppetuo durat exceptio. ff. de vo. excep. pure. §. vlti. ꝛ vbi in cõpensatione hz. l. vt debitũ naturale. ff. de cõpen. l. etiã. ꝛ ecõuerso interdũ venit in petitionẽ: quod nõ in cõpensatione: sicut est videre in deposito. C. de cõpen. l. vlti. ꝛ. ã. de depo. bona fides. ꝛ est speciale. Et adde qđ no. de iureiu. qñadmodũ. in glo. mãcul. Et dic q̃ ad agendũ admittit contra eũ: cõtra quem excipere vult. hoc dico: ne obstet qđ dicit publicana: nam habens publicanã actionẽ: contra alios excipit: non contra dñm. ff. de publi. l. penul. ꝛ vlti. ꝛ idem in simbus. hoc ault regulariter fallit in possessorio iudicij. C. de loca. ꝛ conda. l. si quis conductionis: vbi conuentus possessorio si dicit se conduxisse: ante omnia possessionem restituit.

(ADDITIO. Esset enĩ speciosa spoliationis possessionẽ denegare locatori. ff. de ꝓcra. l. vlti. ꝛ ideo super dicto non auditur: nisi facta restitutione. ff. si per vim. vel alio modo. l. j. Dy.) ꝛ post agit: ꝛ facit quod dixi. ã. eo. dolo: nã cõtra ꝑdonẽ agentẽ possessorio. (ADDITIO. Scilicet interdicto vnde vi. Jo. an.) Nõ admittitur exceptio: si admittitur actio. de restit. spo. in literis. ꝛ. c. seq. Et generaliter agenti possessorio refertur questio proprietatis agendo: ꝛ tamẽ non recipiẽdo. de ordine cog. c. vlti. C. de rei ven. ordinarij. de ꝑcl. ꝑbẽ. post electionẽ. in fi. de ap. constitutis. §. in fi. de accusa. accedens.

Regu. LXXII.

QUi facit per alium. ¶ Casus ponam⁹: q̃ imunxi famulo meo vt clericus verberaret: quod fecit ad mandatum meum: ꝛ nomine meo: nunquid sum excommunicatus ipso facto: ac si ego illum verberassem: Rñ. q̃ sic. Item potest poni casus in matrimonio. Constituit meum procuratorem ad contrahendũ cũ berta: nunquid sum eius maritus: ac si ego ipsa ꝓpria ꝑsona ꝓtraxissem: quia qui facit per alĩũ rẽ. qñ ille actus potest expediri ꝑ alios.

¶ Glo. seq. dicit vnde sumpta: ꝛ pro exemplis materia:

Universidad de Deusto
Biblioteca

z obiectionis solutione remittit.

¶ Qui facit per alium. (ADDITIO. Perinde hoc pcedit de quadaz iuris interpretatione: cum vere loquendo factum ettam ab eodem diuersis tẽporibus non repetitum sentat tlitatem etus fact. ff. de condi. indebi. si nõ totem. §. libertus. z in aut. de fide istr. circa pnin. fm Dy. probatur hoc. ã. eo. lib. de elec. vt go duas. Joã. an.) Hec regu. sumpta est ex. l. ff. eo. ti. l. qui tussu alterius. Pone exẽpla. (ADDITIO. Dy. ponit ꝟ specta. lia exempla: que vt de Joã. an.) in regula: z psequere eam: vt dixi. ã. eo. põt quis. z nõ superabdat hec reg. per illã: vt ibi dixi. in fi. Regula. LXXIII.

Actus legitime. ¶ Casus figuratur per. c. vlti. de eo qui cog. cõsang. vxo. sue. in anti. hoc modo. Cõtrari matrimonia cum aliqua berta: cõtracto matrimonio cognouit cõsanguineam vxoris mee: z fic est affinitas inter me z vxorem meã: vtruz ppter affinitatez superuenientem dissolnatur matrimonia tam cõtracta: Rsidet q nõ: qz qz ab initio tenet non dissolnitur: Iz peruenlat ad cum statũ in quo nõ valuisset. Itez potest poni casus in furioso. Certũ est q furiosus nõ potest matrimoniuz cõtrahere: ppter defectũ cõsensus. Ponamus q aliquis sane mẽtis cõtraxit matrimoniuz cum aliqua berta: cõtracto matrimonio effect⁹ fuit furiosus: vtrum inualidetur matrimoniũ: Rsp̃ndet q nõ: Iz peruenit ad cum statuz in quo non potuit inchoari.

¶ Glo. seq. Primo dicit vnde sumpta z ponit exẽpla: et inducit regulã quarsam. Secõ notat q⁹ dicit non retractari: nõ dicit nõ impedit: per qz soluit contraria.

b ¶ Factũ legitime. ADDITIO. Istud legitime cõprehẽdit factũ z modũ: vt. l. factũ in se fit legitimũ z sine peccato: z legitimo modo factũ: fm Joã. mo. qui dicit bigamus defectu vel pfectu haberi. de restl. spo. plsanto. de rentl. dilect. Jo. an.) Hec regula sumpta est ex. l. ff. eo. ti. l. qui in ambignis. §. j. exẽplifica in eo qui ꝺtractit matrimoniũ: z postea fact⁹ est furiosus. xxtg. q. vij. c. neqz furiosus. Idez in supueniẽte affinitate. de eo qui cog. ꝓsan. vxo. sue. c. pe. Idẽ in adoptiõe supuenĩẽte. ff. de ritu nup. adoptiuus. in pn. z. l. fi qua. Et no. q⁹ habuisti altã regulã per Zitum. ã. eo. nõ firmat. qz Iz casus supuenerat: a quo potuit inchoari: non firmatur qz ab initio nõ valebat: vt ibi: qz tũ Itelligas: vt ibi dixi: ita q⁹ a ꝓncipio factũ erat.

(ADDITIO. z pfectũ: secus si inchoatuz. z sic loquãtur Zita. ff. de serui. l. pro pte. ff. de ỽ. ob. si sub vna. §. si quis fam. ff. de suspec. tu. post finitaz. ff. de lib. agno. l. iij. §. qz fm Dy. z que signat Joã. mo. de decẽ. quẽadmodũ. de tutetur. z de decẽ. si pauper. ã. eo. lib. de pbẽ. Joã. an.) legitime nõ retractat: Iz supuenerat casus a quo non potuit inchoari: vt hic. Et ꝛcor. ad hãc regu. ff. de iti. actuaz pti. l. nec enim. ibi dicit tex. nec. n. contrapti: nec cõmutari qui recte trãfactũ est supuenĩẽte delicto: poterit. Cõcor. ad hãc reg. de iure pat. ꝓfitattonthᵒ. de ꝑuer. ꝓtig. placet. de eo qui cog. ꝓsan. vxo. fne. discretiõez. z qz in his turibus no. Et no. q⁹ dicit: retractari. q. d. ꝓpter cãm supuenĩẽtem nõ retractat: ac si legitime nõ fuisset factũ: interdũ tñ ꝓpter supuenĩẽtẽ cãm impedit eius effect⁹ qz legitime factũ erat. exẽplifica per casũ. xxtij. dist. cõtter. t. c. vlti. adeo. z de cle. egro. ꝓbibi. t. c. tua. cum filii. Et eo mõ rideꝰ ad lege quo pio ỽito signari solet. ff. de tudi. si a me. t. l. ff. ad. l. aquil. qz in eum casum. in qbus dz q⁹ tudicluz solutẽ per arrogatiõez eius cuz quo litẽ ꝓtestaturus erat: qz deuenit in eius casum: in quo a ꝓncipio nõ poterat ꝓtestere. z in pdicto. l. qz dz filiẽ. l. q⁹ cessat actio legis aquilie: qñ suus mortifere vulnerat⁹ liber fact⁹ est: qz tam in eum casum deuenit: in quo locũ hic nõ poterat. z. Et est ratio: qz lex aqil. dãnuz respicit.

Regula. LXXIIII.

Quod alicui. ¶ Casus. Ponamus q⁹ papa cuz aliquo licẽtiato sonte dispẽsauit sup pluralitate bẽficiorum: z in gra sua apposuit cãs que illaz mouebãt ad dispensandum: qz dixit papa: qz legisti iura canonica in tali studio: tecũ dispẽsamus. Ponamus q⁹ aliquis alius licẽtiat⁹ fiees vel maiores fructꝰ fecit: vnlt extẽdere gram istius ad ipm: an possit? Rsi. q⁹ nõ: ꝓpter rationẽ huius regule: qz Iz papa fauore alicuius ꝑsone recedat a dispõne turis cõis: non sequtur q⁹ ille discessus debeat extendi ad casus illes: iurta. l. nõ possunt. ff. de leg. z trãslato sacerdotio. de ꝓbi. in anẽ. secus si esset tus cõe.

¶ Glo. seq. remittit ꝓ exẽplis z ꝓ mã: z dat ꝛcor.

c ¶ Qui alicui. Po. exẽpla. (ADDITIO. Dy. ponit exẽplum si ꝛcedatur alicui q⁹ subire nõ teneatur munera publica forsitan: qz in re ꝑspera ptuose se habuit: in alijs tus cõmune seruabit. alleg. ff. de ꝓbi. ptin. l. j. §. plane ex hio. C. de decur. l. neq; Dorotheus. z. l. nullus. lib. x. z. C. de epi. z cle. qñ. Idẽ dicis in ꝓuilegio declinaꝰ: de quo ã. de decl. ex parte. Joã. an.) que dixi. ã. eo. tit. que a iure. z ꝓsequere: vt ibi dixi. z in reg. ꝓtlegiũ ꝓnale. z ꝛcor. ad hãc regulã. j. eo. in argumẽtum. Regula. LXXV.

Rustra. ¶ Casus figurat p. c. de forma. xxij. q. v. ¶ Pio stella istius est ꝓsupponẽdũ: q⁹ nõ minus est astrictꝰ dño vasallo qz ecõtra vasallus dño suo: nam sic vasallus dz fidelitatẽ dño suo: sicut dño dz ẽ fidelis vasallo: z sicut vasallus ꝓnaꝰ feudo pp fidelitatẽ cõmissaz erga dñm sui: ita dñs ꝓnaꝰ suplenitate. Et istud ꝓbatur sic: nã qñ dñs suppmit vasallũ principe eximit vasallũ a turisdictiõe dñi. Doc ꝓsuppoito ponamus sic casus. Tenebã aliquã rez in feudũ ab aliq̃ dño: z ꝓmisit el fidelitatẽ. Ista ꝓmissio est rectproca: nã sic ego teneor seruare fidẽ dño: ita ecõtra dñs tenetur mihi fidẽ seruare. Sz qd dño nõ suault mihi fidẽ: qz me oppẽsit: vtrũ tenear ei fidẽ seruare: Rsi. q⁹ nõ: qz frustra ꝛc. ¶ Itẽ põt poni casus p. l. cũ pponas. C. de trãsac. Lũ habeꝛẽ tecũ litẽ: trãsegimus sil: per quaz trãsactiõez remittauꝛ liti sub ỽ pacto: q⁹ ifra certũ tps dares mihi certã pecuniã sũmã: nõ soluisti infra tps vt ꝓmiseras: volo redire ad litem: vtrũ possum? Rsidet q⁹ sic: per rõnẽ huius reg. qz frustra sibi fidez ꝛc.

¶ Glo. seq. Primo ponit exempla. Secundo succedit signat: z soluit duo contraria. Tertio instruit.

d ¶ Frustra. (ADDITIO. Dicebat Jo. mo. q⁹ ỽ poterat exẽplũ poni p. l. qñ. C. de re. ꝓmu. ff. de mi. auxilii. in fi. Intelligit etiaz reg. circa idẽ factũ: nõ circa diuersa. ar. ff. de le. q. cũ ꝓ. §. plane. Dy. all⁹. §. libtio. Rõ etiã huius regu. sunt põt ex reg. ex eo. e. t. Jo. an.) Pone ca. in dño quo ad fidelez: z in fidelĩ quo ad dñm. xxij. q. v. de fomã. Itẽ in eo qui interpolita ꝺtilõe ꝓmisit z surault aliqd facere. de iure tur. puenit. ij. vbi de ỽ. In eo qui nõ vult trãfactionẽ interpolitã obseruare. C. de pac. cum ꝓponas. ij. ꝛcor. xcv. dist. esto subiect⁹. abi: cur ego te habeo vt ꝓximpem: cuz tu me nõ habeas vt senatorẽ: sed nõne posti seruãda est fides. xxij. q. iij. innocẽs. xxiij. q. j. noli. Solu. vt ibi no. z in. d. c. puenit. Illud enĩz verũ est: cũ iste hostis nobis põt: eligẽduz est qd minimum bẽat iulgratis.

Qz go et culpa sua dãnũ sentit: nõ tieli ligit dãnũ sentire.

Litere ꝑ fere i oibus penalib⁹ iudicio z etati: z ipotentie iuc currit.

f actus a iudice qz ad officiũ ei⁹ nõ ꝓtinet: ratuz non est.

f auotabilitores retpotius ẽ actores habentur.

f ere quibuscuqz mõis obligamur ẽ in ꝓtrariuz actis libamur. Cum gb⁹ mõis acq̃rim⁹: ẽ idẽ in ꝓtrariũ actꝫ amittimus. Ut igit nulla possessio acq̃rit: nisi alo z corpore põt: ita nulla amittitur nisi in qua vtrũqz in ꝓtrariuz actũ est.

f actum cuiuꝫ sufficiẽs nõ actũ sit: ratio no cere dz.

¶ Nõ vltim facet g ture suo vtit: et ordinaria actione experitur.

¶ In penalib⁹ causis bentgnt⁹ iterp̃tandũ est.

Lte. D. Donari vi qz nullo iure cogente conceditur.

Dlectum a pẽsone non debet in detrimentum ecclesie redundare.

I dem. Regula. LXXVI.

Rationi b cõgruit vt succedat in onere: qui substituit in honore. I dẽ. Nargu- Reg. LXXVIJ.

nobis fidem seruat: z sic cõcor. cũ hac regu. Item contra xxiij. q. v. q⁹ deo pari. vbi dicit: q⁹ si vir z vxor pari ꝓfessiõe cõtinentiã vouent: vno labente alter ꝓseuerare debet. Sol. ibi nõ fuerat fides hoi ꝓmissa: sed deo: nã sine vlla cõditione adimpleri debent que deo vouent. xxxij. q. vij. c. vno. in fi. Et video q⁹ Iz vxor adulterata fuerit: nihilominus vir peccat adulterando. xxij. q. v. j. c. j. p totũ. Frustra igit debituz petit q qz dz non impẽdit: z frustra legis auxilium invocat qui cõmittit in legẽ. de vsur. qz frustra. z ibi de hoc. Unũ no. qñ ꝓtes sibi adimere cuilibet q⁹ dãnum ꝓmittunt: z vna pars ꝓmo frãgit fidẽ: aut expedit magis alteri ꝓ quo pẽsequit: z stare pacto vel stetur: aut magis expedit sibi fidẽ rãpere. In ꝓio casu Iz sibi fides sit tracta: ipse tñ ꝓ sua ꝓte seruet eãdez: z sic penã petere poterit cũ effectu. (ADDITIO. ff. eo. ti. cũ par. in fi.) In secõ casu secure frãgit fidẽ: z fiat hic inde penaz mutua cõpẽsatio: vt. ã. de pe. ꝓmitt: z sic illã decre. Intelligas: z q̃ ibi no. z ead. b fi. q⁹ no. de ꝓuisto. sup spoliatiõe: cui aut expedit magis rehabere rẽ ꝓpriã: aut retinere rez quã possidet: in primo casu agat: in secõ exerpiat. hoc no. Ber. de offi. cog. c. vlt. Reg. LXXVII.

Dlectũ. ¶ Casus figurat per. c. si filius. ac nepotib⁹. xvj. q. vij. Certũ est q⁹ Iz fuit patronus tuus sit annexa spualibus: tamen illi turi succedit ture hereditario: z non est dubium quin patronatus ecclesie teneat defendere ecclesiã si opꝑtunat. Sed qd si hereditꝫ qui succedit turi patronat⁹: nunqd ẽt tenebunt defendere ecclesiã: ñ oppꝑtunatur: Rsp̃ndet q⁹ sic: q⁹ ex quo succedunt in honore: ettam debent succedere in onere.

¶ Glo. seq. ponit exẽpla: z dicit regulã posse reuoluꝫ.

b ¶ Rationi. (ADDITIO. Jo. mo. dicit exẽplũ poni ꝑ. l. j. C. de fideiussio. z dic in onere nõ cohẽrẽt ꝑsone: nam in illo secus. ff. de admi. leg. l. legatuz. z de alie. lega. cato. in ꝓn. z de ꝛdi. z demon. l. legatũ. fm Dy. Joan.) Pone casuz in filio ꝓsoni heredez: q⁹ succedit in honore turi ꝓpatro. sic in onere defensandi ecclesiam succedere dz. xvj. q⁹. vij. filius ac nepotibus. Item pone in prelato. (ADDITIO. Eque fm Dy. dici põt q⁹ libet subsit tuto in hereditate: que honoꝛ appellat. ff. de leg. ij. filiũ §. si legato. ꝓpter quod succedit in onere legatoꝝ que ab instituto relicta videnꝫ tacite a substituto repetita. ff. de leg. j. l. imperator. z de leg. ij. si ticio z mevio. §. italianus. z. l. cũ põt. §. ab instituto. Jo. an.) qui succedit in honore: sic z in onere soluendi ꝓcessoris debita ꝓ ecclesie vtilitate ẽta. ã. de solu. c. j. idem in iudice. ff. de iudi. l. mozuo iudice. q⁹ eum iudicare oporteat. Idem cum qui ei substituꝰ est sequi oportet. ad idem. ã. de offi. de lega. quoniam abbas. z concor. ad hanc regulaz capitu. distinctio. ratioñio z. ã. eodem. qui sentit omnes. z quod ibi dixi hic addo. Et per illam regulam potest ettam hec resolui: vt scilicet succedat in onere qui substituitur in honore. ad hoc. xl. distinctione. nõ nos. Regula. LXXVIII.

Tm argumentum. ¶ Casus figuratur per capi. j. le. di. hoc modo. Certuz est q⁹ beneficia regularia debent conferri regularibus: z secularia secularibus: z maxime religiosis nunq̃ debent habere administratiõe ecclesiarum secularium: ne eis detur materia vagandi. Sed ponamus: q⁹ est tanta penuria clericoruz seculariũ q⁹ non inueniantur seculares quibus possint conferri illa beneficia: tunc poterunt conferri regularibus in defectum clericoꝝ secularium: sed ponamus: q⁹ modo reperiuntur seculares. vtrum illa beneficia secularia nunc possint conferri religiosis: Rsp̃ndet q⁹ non: qz illud ex necessitate fuit ordinatum: ideo non debet trahi ad consequentiam: nam in argumentum ꝛc.

¶ Glosa seqñs primo dicit vñ sumpta: z ponit exem-

Lte. Nisi dolo creditꝰ sac q⁹ sinus recepit.

Cũ ꝓncipalis cã si ꝓsistit nec ea gdez q⁹ sequuntur locum habent.

Nã ac tiones preserit pena les: de cadẽ re ꝓcurãtes alia aliam cõsumit.

Nõ fraudãt credit toꝛes cum qd nõ acqrit a debitore: Iz cũ qd de bonis dimittitur.

¶ Nemo ex suo delicto melioꝛé suã conditionẽ facere põt.

Nõ oẽ qd licit bonestum est.

¶ In stipulationi⁹ id ipso spectat: q⁹ ꝓmuo.

Lte. Pitulegia ꝺdam cause sunt ꝺdaz ꝑsone: z Iz ꝺdã ad heredes trãsmittunt q⁹ cause sunt q⁹ ꝑsone tẽ ad hoꝛes trãseũt.

Pares eẽ cõditiõem opz ei⁹ q⁹ qd possideat: et habeat ataz ei⁹ cuius dolo malo factum sit quo minꝰ possideret: vel hoc

Regule iuris ffonm Lxc. J.

J Jn obscura volãte manumittentis fauẽdus ẽ libertati.

J Impossibilis cui lã obligatio est.

J Jn pt cã possessor potior: hꝫt debet.

¶ Dꝫ q̃ vniuersus tus succedit bereditis loco habẽtur.

J Impitia culpe ãmeratur.

J Nult⁹ ne mo cogit defendek.

¶ Cuiusm⁹ actiõe eidẽ exceptiones competẽt mi to magis qs dicerit.

¶ Cũ qs in alicui⁹ locuꝫ succesterit nõ est equuꝫ et nocẽ hꝫ qs aduersus eũ nõ nocuit: in cui⁹ locuꝫ successerit.

¶ Plerũq; empto ris eadez cã hꝫ esse circa petiõ ac defendẽdus q̃ sunt auctoris.

¶ Quod citiꝰ pieskaꝫ tuto nõ tribuit

J ure nãe equũ ẽ nemiñẽ cum alteri⁹ detrimẽto ꝛ

pla interserens solutionem superfluitatis. Secundo notandũ ex regula generale quod determinat.

a ¶ In argñ. (ADDITIO. Jo.mo. dicit pondum ca.p.c.sicut. & ꝑle.dꝫ.j.ꝛ p.c.quãto.ff. & ꝑle.ff.i fi. Jo.an.) Dec regula sumit ex.l.ff.e.tit.q̃ ppẽ necitatẽ. Po. ca.lv. dl.c.j. vbi ex necitate ꝓtis ppter ministeriuꝫ defectũ monachos ꝓmittuꝫ fuit assumi ad prochiales ecclias: cessante hac necessitate: i argumẽtũ trahi nõ dꝫ vt ibi. ¶ Itẽ p decre.ff. de electi. cũ in electis. ibi ne q̃ quidã ꝓ necitate ꝓtis ꝛc. Et alternatio sacroꝝ vasoꝝ ppẽ necitatẽ reddimendoꝝ captiuoꝝ ꝓcessa ad ꝓfiaꝫ trahi nõ dꝫ. C. de sacrosan. ec. l. a fine. q̃ scripti: sanctiõ⁹. ꝛ ꝓcor. ad hãc regu. ff. eo. q̃ allegat. Net sapiunt hec regu. ꝓ illas q̃ loquunt in eo qs ꝓcedit ob salutẽ vel gfaz: hec in eo qs ꝓcedit ob ꝓtis necitatẽ. Et dicit ẽt in ar. q. d. turrisa: vl' argnis nõ dꝫ arguẽ ꝛ eo q̃ sterdũ ex necitate ꝓcessuꝫ ẽ: qi arg. ꝛ filiꝰ ad penit⁹ simillia, pcedũt: hꝫ iter ꝓtis necitatẽ ꝛ nõ necitatẽ nõ ẽ fiũtatio: q̃ nõ ꝓcedit argumẽtatio. Et ꝓcor. ad hãc reg. xxxv. q. j. c. j. p q̃ dicit ẽxplicare poteo: mã a ꝓncipio gñis humani licite ẽre frater cũ sorore: q̃ ex necitate id fiebat: hodie ãt creuit humani gen⁹: ꝛ sublata ẽ necitas: i tõ nõ licite ẽre frater cũ sorore. q̃ ex necitate id fiebat: hodie ãt creuit humani gen⁹: ꝛ sublata ẽ necitas: i tõ nõ licite ẽre frater cũ sorore:

Universidad de Deusto
Biblioteca

Decr. ADDITIO. ff.eo.lib.de cle.zhug.c.vno.§.i.Jo.an.) No.q̄ q̄ cū aliq̄d phibet: phibeñ ola que sequunt ex ll. vt.ff.e.cū q̄.t.p que puenire possit ad illū: vt h. fallit ꝑ interdū: q̄ pu⁹ nō admittit ad testimoniū ferēdū: neq; pio offo: neq; adūsus vīz: z tñ testificat de facto suo: pn ta dño: p cū depost tū vel cōmodatū vt similr. tñ. q. tū. seruī neq;. Itē qui nō pōt accusare denunciat. de tutelu. quēadmo dū. in fi. Vz alt⁹ est effect⁹ denūciatiōis q̄s accusatōis: vt hī p̄s. sz idē est ēt vbi idē ēt effect⁹ vtrinsq; de cog. spī. tuz. vbi de h. ¶ Itē patronꝰ nō vocat libi⁹ in tuo fine venia: si tū agat aliēno nōe: bñ. ff. de in ius vo. l. q̄stū. Rō: q̄ nō tñc: sz ille cui⁹ nōe agit: puenire vī. z facit q̄s dicī. ē. eo. pōt. Itē denegat actiōnē vna via. l. p remediū: turis cōis: cui p̄cedit alia via p̄ hāc scīā. l. restituto in integrū: vt de l. integ. resti. cuiā. sz dic vt ibi l. vlt. gl. Itē plat⁹ de mobilib⁹ p ecclīā acq̄sitis test. arl nō pōt: z tñ in egritudīe moderate pōt de ipsis aliq̄ erogare. de testa. ad h. Itē pī non pōt filiū ꝑuare quarta: z tñ libertates dādo minuet quartam. (ADDITIO. Adde l. aufē. de trīē. z semīl. §. phibem⁹. z q̄s ibi no. in gl. h est. Jo.an.) Et sic alia via ꝑuat cū. ff. de inoffi. testa. paptinian⁹. §. q̄si aūt. h. cū tgīl. z est spāle libertatī fauore. Satis circa h dict⁹ posset: q̄ cū aliq̄d phibet habito ꝓncipali⁹ respectu ad phibitū nō ad viam vel modū z quo phibet. exēplifica ꝑ iura in ꝑn. inducta. z per decr. de ꝓcess. phē. §. stitut⁹. tūc sufficit phibita vna via vī modo: vt ad id tu nel⁹ fraudē: alia via vel mō admitti non debeat: vt hīc: spāle tī est in libertate: vt. ā. dicī. Si aūt p̄hibito ꝓncipali⁹ se habet ad vīā vel modū: nō ad rē: tūc secus. vñ alteri ecclie allegat⁹ eōs nō eligīt: z postulat.

Decr. ¶ Itē qui tractat nō accusare: bñ denūciat: q̄ sibi nō est phibitū deferre crīmē: sed ꝑ modū accusatōis deferre phibitū est. Itē in casu de iudī. examinata. vbi petendo rē vna actiōe repellūt: z ꝑ alias admittūt. z bñ est videñ in oīb⁹ actionib⁹: nā deponēs agēs cōmodatī repellit: agēs depositī admittit: z sic de singlis. Regu. LXXXV.

OMtract⁹. ¶ Casus figurat p. l. j. §. si quenerit. ff. depositi. Certū est q̄ depositarī nō tenēt nisi de dolo z lata culpa: vt ibi res deposita pereat apud depositariū p dolū suū vel culpā: tenēt solue estimatiōez rei pempte. si ūt res pereat leuissima culpa: nō tenēt. Vt ponam⁹ q̄ tradidī tibi libros meos custodiendos: fecisti pactū cū aliq̄ vt itaret tuū studiū z acciperet meos libros: certe in tenerio: vī oīmisisti illos: vīa publica: q̄ in scīs q̄ nō erat locus tu⁹: ꝑt̄ piculo tuo: sz si adhibuisti diligētiaz vt bon⁹ pāfamil. tu⁹ esse debeat. Sz pone q̄ apud te deposuī libros meos: z fuit ꝓculū ter te z me: q̄ si pderent culpa leuissima vel casu fortuito: cessat interesse illos: si pereant casu fortuito: nunq̄d potero agere ꝓtra te. Certe sic: meditāte illa quēstione: q̄ ex quēstione partīū ꝓtract⁹ accipīt legem.

Decr. ¶ Glo. seq. dicit primo vnde sumpta: z ponit exēpla: dicēs regulaz intelligi de quēstione honesta z possidīt.

a ¶ Cōtract⁹. Dicunt vulgares: pactū rūpit lege. z ꝑ dicit hec regla: que sumpta fuit ex. l. ff. e. tī. l. Sēt⁹. Quidā ponūt casūz per canonē. xvīj. q. ij. Elcuthert⁹. vbi quēlibet ep̄m diocesanuz z fundatricē iuita de obligatiōib⁹ z obuētiōib⁹ in festo ip̄i⁹ ecclie seruāda est. Depositarī de lare cōi tenēt solū de dolo z lata culpa: q̄ cōparat dolo: si tñ iterueniat quēstio vt teneat de leui z ꝑ leuissima culpa: z de casu fortuito. (ADDITIO. De ꝑ tractat h large Dy. dicēs: q̄ scripsi de pcuī. q̄ ad agēdū. z plen⁹ de cōmo. c. vno. Jo.an.) Illa fuat. de depos. c. ij. ad idez. ff. de posī. l. j. §. ij quenīat. z ibi: sunt hec ꝑba. cōcor. de cōmo. c. vno. ā. e. li. de pac. c. j. z q̄s dicit regla h de quēlibe: intelligas hōesta: z nō ꝓtra bonos mores: vñ si quenerit ne dolus ꝑficiē: nō valet quēlio: vt in ꝑdī. l. ꝑct⁹. ff. e. tī. in ꝑpōsi: idē q̄s dicit vt dicī. ā. e. nemo.

Liber quintus

Regula. LXXXVI.

OIdez. Regula. lxxxvj. Ānnuz⁹ q̄ q̄s sua culpa sentit sibi dz non alijs imputare. Idem. Regu. Nfamibus⁹. la. lxxxvij.

Ānnuz⁹. ¶ Casus. Lō. Regula. LXXXVII.

Iuenti titūl sup actione iniurie: vel alia actione que infamat: fuit pdēnat⁹. z fuit effect⁹ infamie: vacat aliqua dignitas ecclīastica vel sclāris: vtruz possit illā obtinere? Certe nō: eo q̄ est infamis: z ei pōt impoñ talis infamia.

¶ Glo. seq̄ens ponit exēpla: z remittit de infamia: z dicit dignitatem large sumī.

c ¶ Infamibus. (ADDITIO. Dy. dicit de infamia iuris z facti. de ghis. j. glo. j. hanc regulaz intelligi: cum dignitatib⁹ participare nō debeant infames quacūq; infamia. C. de decurio. l. ifamia. z. l. ne ge. de inīa. z. l. infames persone. ff. de postu. l. j. §. att ꝑtor. ā. z de assesso. l. q̄. ff. de iudī. cum ꝑtor. ꝛc. Et vt dicit: nō solum impedit pfectī: sed etiam remouet facti a dignitatibus habilīe. C. de decur. l. infamia. lib. x. z de dignita. l. iudices. lib. xij.) Pone casum per canonem. lxxxj. distīncē. tantis⁹ daniel. de excōīi. ꝓla. inter dilectos. z dicit. l. neq; famosis z notatis: z quos scelus z vite turpitudo inquinat: z quos infamia ab honestop cetu segregat dignitatis porte nō patebūt. C. de dignī. l. q̄. lib. xij. ad idē. xxxij. di. latet. vbi dī Hoc. l. dlē vñ sūpta: et tota ista in exēplis.

Goct⁹ olim bonoꝝ dānat⁹ ex ꝛctu ꝓpter cōmunicatā vel ex malefīcio: nihil recupat a socio.

Infamis si fit ē iudex: sī arbiter.

q̄ opinio ordinandi vacillare nō dz. de testī. c. vlt. ū accusa. C. de ifamī. l. vna. De ifamia aūt q̄ sit: z q̄lis ꝑtic: z ū mī ꝓpliet et⁹ gñēdie vt no. tīj. q. vij. §. tria. ħ. porro i famia. Et q̄s dicit regula de dignitatib⁹ stellīgas ecclīasticis z secularib⁹: ifamis. n. iudex ēē si ꝑ. tīj. q. vij. ifamis dī si ꝑ arbiter ēē.

porte non pareant dignitatum.

(ADDITIO. Cū arbitrū nō sit dignitas: cū nudā z simplicē cognitionē habeat: z nullā iurisdictionē. Idē in ministerio ꝓcuratoris: q̄s nō est dignitas: sed omnis vilissimū. C. de decur. l. si q̄s. ꝓcuratoꝝ. lib. x. fz Dy.) ff. de arbī. l. pedīus. §. q. vij. §. tria. versī. cognitoꝛes. An ꝓcurator possit esse: quere no. l. dīs. accedēs. tīj. q. vij. ifames z. q̄s. ē. c. vltī. z de iura. calum. impatoꝝ. in vltīma glo. z insti. de excep. §. vltī.

Regula. LXXXVIII.

QErtū. ¶ Casus figurat p. l. si q̄s ad ꝑpetue iurisditionis. ff. de iurisdict. om. iud. Si ꝑtor in albo suo cā ꝑpetue iurisditiōis aliq̄d posuerit: q̄d cū illud cōtigerit dz ꝑmitti: sz ponamus q̄ ꝑtor fecit aliq̄uā legē gñālē: z illā fecit poni in albo ꝓcesto: aliquis non corrupit nec delenit: sed ei gratīo posuit pānum: ita q̄ non potest legi: vtrū liceat in pēnā. Rñ. q̄ sic: q̄ lz non committat cōtra verba edicti: tamē cōmittit contra mentez.

¶ Hīc sequens ponit exēpla: z ꝑ materia remittit.

a ¶ Certū est. Pone casuz. xxiij. q. iij. plerīq;. ā. eo. li. d elec. ad arctic. ff. ad velle. ēmūs. §. si cū ēem. ꝛcor. j. q. j. sūt nōnulli. de symo. intrōd. de emp. z vēdī. ad nfam. ā. eo. li. de elec. cōmissa. §. porro. de tmu. eccle. de clericis. z. c. vlt. ff. de legī. l. frāns. C. de legī. l. nō dubiū. vbi sūt hec verba. Circa aūt hāc reg. nō īnsto: pīsequef enī cā vt no. tīj. q. iij. plerīq;. B. de ꝑī. ēmto. (ADDITIO. Dy. hic pſequēs illos ītto: modos frandis sibi no. dicit alios q̄ sibi scripsi satis reducibiles ad illos: tractat ēt hic de eo q̄s ibi scripsi: an liceat offendē ꝓba z nō mītē. Joā. an.) Vecur. ff. de le. l. j. legē. z facit q̄s dicī. ā. eo. cū q̄d vna.

¶ Hīc sequens arguit z remittit.

Dāta. ¶ Nota arg. q̄ tabellio in instrumento debet scribere locum initī contractus. z de hoc dicī supra eodem libro. de re iudī. abbas sane. ad finem.

¶ Hīc sequens instruit de kalendis z nonis.

b ¶ Quinto nonas Martīj. i. tertia die intrante martio. Scire debes: q̄ mēsis dīcitur p kalēdas nonas z idus. Et dicuntur kalende a calo. i. voco: q̄ tunc fiebat vocatio ad nundinas: z iste nūdine fiebant in quinto die vel septimo mensis: vt patet in kalendario: vñ in prima die mensis dicēt kalendas: in secundo dī. tīj. nonas: item dum. vj. nonas: q̄ sunt q̄dam menses q̄ hñt. vj. nonas alīj. tīj. tñs. z hī q̄ habent. vj. sunt quatuor tñs. s. Martius: Maius: Julius: October: vnde versus. Sex nonas Maius: October: Julius: z maro. Quatuor ac reliquī tenet idus quīlibet octo. In martio igītur prima die octavus kalen. secūda. vj. nonas. i. sexta die ante nonas: i tertio. v. nonas. i. quīnta die assi nonas: z sic deīnceps. vīj. die decimus nonas: q̄ eo die erant nūdine. Si ꝑo mensis habeat. tīj. nonas tñs: secunda die dicebam⁹ quarto nonas: quīnta die dicebamus nonas: q̄ eadē die erant nundine. Post hec nonas siue essent tu. v. siue. vīj. die fm diuersita tē mensiuz quam. ā. ponit denotabamus dies ab idibus.

Mēsis dicit ꝑtinere nonas z idus.

Idus dicit ꝑtinere.

(ADDITIO. De hoc. xvīj. dist. in. ꝓpter. j. Joā. and.) Idus aūt interpetat diuisio: q̄ tñc diuidebant nūdine: z q̄ idus ꝑ erat. vīj. die. post nonas: quia quolibet mense per septē dies durabāt nūdine: ideo statī post nonas siue. v. siue. vīj. die dicebaf. vīj. idus. i. vīj. die assi idus: subsequenti die dicebatur. vj. idus. i. vīj. die assi idus: subsequenti. vj. idus: z sic de singulis. Tertia decima die cum mēsis hz. tīj. nonas tñs: vel. xv. cū hz. vj. decimus idus: q̄ tunc dialdebant nundine: deinde denotabamus p kalē. vt si mensis hz. xxj. dies: z. tīj. no. tñs sint Januarī⁹ post idus. xix. kalen. z demū. xvīj. z demū. xvj. vsq; ad kal. i. octauo die assi kal.

Tit. XIII

Cum ergo dicimus xv. kal. Martīj. idē est dicere. xv. die assi kal. Martīj. i. tīj. die excūte Februarīo: z sic de singulis. Si aūt mensis hēt xxx. dies: post idus decimus. xvīj. kalen. z demum. xvīj. z sic de singulis vsq; ad ſi. Si ho mēsis hz. xxviij. vt Februarius: tūc post idus sequentī die decimus statim. xvj. kalen. Si ho mensis hz xxxj. dies z. vj. no. vt Martī⁹: tunc post idus sequēti die decimo. xvīj. kalen. z sic de singulis vsq; ad kalen. z eus decimus. xvīj. kalen. Aprīlis. i. xvj. assi kalē. i. xxj. excūte Martio. Idem in aliis. Mensis aūt quot dies habeat: no. per hos versus: Junius Aprilis septemq; nouēq; trī cenos. Plus etenim reliq; sed Februus octo vicenos.

Gigis verba complectens contra legis nititur voluntatez.

(ADDITIO. Cui si bisext⁹ fuerit supradictī vn⁹. Jo.an.)

¶ Hosa sequens instruit de more curie circa epīs̄ potum scribendam in literis: z circa formam bullē: z circa pontificatum: z quando incipiat.

c ¶ Pōtificatus. Scire debes q̄ romani pontifices ex sola electione facta a duabus partibus cardinalium vocē hñtis: de quo die vt. ā. eo. lib. de electo. vbi picula: psalatī assūmunt. ā. de electo. lz de vitāda. Sz p suetudo est roma. pontī. (que pot⁹ eop solito vsu ħ̄ tare roborat tur) q̄ post electionē aſi ꝑecratiōē z coronationez non scribunt pōtificatū in data: lz ꝑdicta decre. lz. ā. eo. de electio. dicat. rom. pō. Babeaf qui a vnab⁹ ptib⁹ ꝛc. Imꝑiū dicit pontifex vī q̄ extunc pontificatus scribere possit.

Impator nō dī nisi coronā sūscepta.

(ADDITIO. Dē facit. ā. eo. li. de ꝓcessio. ħbē. c. vltī. i pīn. pōderato in textu sūmi pōtificat⁹: z q̄s ibi no. l. glo. tīj. z q̄s. j. segtur in hac glo. per que pdicta pz q̄ Bonifacius eius tpe pōtificat⁹ vocat quo nō erat ꝓfectat⁹. Joā. an.) Tū pro alia ꝓsentīdine facte lex. C. de quadri. ꝓscripti. l. vltī. in fi. ibi quia exquo spētales suscepimus tribulac. vñ z dies coronationis dī⁹ actus ſperī: sic pōt intelligi. C. de fer. l. vltī. Nec dī ſperator nisi corona suscepta. ff. de testamen. milī. l. a ſpe. sicut nec archiepūs nisi recepto pallio. ā. de vsu pallij. nisi ad idē. C. lib. xij. de secur. l. si. ff. z re milī. l. ex eo. in ancten. de ꝓsul. in fi. col. v. sed tūc assi ꝓfirmatione scribit data: locū z diē ponēdo. Data suscepti a nobis Apostolat⁹ officij anno ꝛc. z tunc etiā non scribit se simplr epōs: sed sic scribunt: talis pone Bonifacius electus epūs. Itē tunc non bullant bulla integra: sed nūc ꝓpter si quas hās cōcedunt: ponunt medīā bullā. i. illā partem que hz capita sculpta: z ex alio latere quo pontī nomen plana est bulla fine nōse. (ADDITIO. De hoc i Speculo. de rescrip. pīn. §. vltī. ver. ītē q̄ obtentū est. Sz nocte opponentes istā hās quas Clemens tradidit assi sinaz coronationē: sunt excōicati per ip̄s⁹ exūgā. q̄ nonnulli. Jo.an.) post coronationē aūt scribunt pontificatū in data: vñ q̄ prius scribebant: data suscepti a nobis apostolatus officij scribunt data pontificat⁹ nri. Itē vocāt se simpliciter epōs: z dant bullā de nōse suo. Et sūt hec bñ notāda: q̄ tā vidī in q̄dā ecclīa cathedrali bīc victima cuius nomē ileo fm expectantem ex hoc errore in assectione prebēde pāo ꝑserī. Et hoc mō Bonifacius fuit electus die sectida exeunte Decēbri: coronat⁹ z cōsecrat⁹ fuit die xvīj. Januarī. Habebat vnus expectās eius aurē hās cē tale data: data ārto kalē. Januarī pōtificat⁹ nr̄i anno tertio. Ille expectās eadē aurē z in eadem ecclīa hēbat

Universidad de Deusto
Biblioteca

Clitera⁹ huius bate: data nonas Aprilis pontificatus nostri anno. iij.ᵒ hoc est dicere: data. v. die Aprilis: ꝛ supra: data tertia die exeunte Decembri: vt supra dicti proxima glo. vacabat prebenda in illa ecclesia: ꝛ quere batur cui deberetur: ꝛ errore partiorum huius furto hunc modum ignorantium pronuntiatum ꝛ obtentum fuit illum qui habebat data⁹ sub tertia die exeunte Decembri priore; esse ꝛ deberi preferri: quia considerabant dicti superiti q⁹ fuit annus incipiens a promotione roma. pontifi. qui fuerat vt predicti: die secunda exeunte Decembri: siue a natiuitate omnimodo ille erat primus: ꝛ verum dicebant illo modo computando: sed q⁹ annus pontificatus incipit a consecratione ꝛ coronatione: nō ab electione: vt supra dict. que coronatio (vt ꝓdixi fuerat. xvij. die Januarij: ideo male fuit obtentū: ꝛ huius rei errore fuit posterior ꝓlatus: ꝓlatus: ꝓlatus: q⁹ certum est: q⁹ ex quo annus pontificatus Bonifacij incipiebat (vt predixi q⁹ ea qui nonas Aprilis. i.ᵛ. die Aprilis habuit gr̃as precedebat in gr̃a illi q habebat datam sub tertio die exeunte Decembri. i. xiij. kalen. Januarij. eodem anno fere in. ix. mensibus: vt clare potest cōputari. (ADDITIO. Et est similis error: in computatione annorum domini: quam quidem inchoant a natiuitate: aliꝫ a circūcisione: aliꝫ ab incarnatione: aliꝫ. viij. kalen. Octobris: sicut fiebat ante aduentum Christi. de hoc vide in Specu. de instrumen. edi. §. secundo. in. j. ꝛ. §. colum. Joan. and.) Semper ergo turispertus qui pronuntiare habent super posteritate ꝛ priorit̃ate ꝑtrantum aduertere debent diem ꝓtificatus: idest coronationis: vt recte pronuntient: ꝛ idem in similibus casibus. ꝛ hoc alꝫs vt dixi ture non bene probatur: quia de cā vt talis error ab eis euitet: hoc hic scripsi: quod alꝫs scriptum non reperi.

¶ Glosa sequens querit: arguit pro ꝛ contra: opiniones ponit ꝛ soluit. vltimo ponit conclusionem operis.

a ¶ Anno quarto. Fuit hec data: ꝛ iste annus pontificat⁹ sui currentis⁹ annus dñi. M. cc. xvij. (ADDITIO. De tempore compilationis decreti. no. §. questione sexta. §. forma. De tempore Lateranen. concil. dicti de his que si. a ꝓtela. cum apostolica. in fi. De tempore generalis dicti de dec. capitu. penulti. De tempore vtriusq; Lugdunen. dicti supra eodem. libro de electione nemo. super glo. secunda. De tempore Vienen. concil. vj. no. in ele. de cens. cum sit. in glosa penultima. Joan. and.) Quero ante: qñ inceperunt ligare nouæ constitutiones. (ADDITIO. Hoc dicit propter constitutiones septem predecessorum: de quibus non dubitatur quin ꝓtio ligarent: Iz nouiter per Bonifacium fuerint hic inserte. Illi autem fuerunt Greg. ix. x. v. ꝛ Inno. iiij. Alexan. Urba. ꝛ Cle. Nicola. iij. Illorum constitutiones non meminit hic iertas. Joan. and.) huius. vj. libri: De his loquor que sunt iuris nouæ promulgatoris: nō declaratoris veteris iuris. (ADDITIO. Vide quod not. in probe. Clemen. in glo. videtur p hāc. Joan. an.) Et videtur q⁹ a tempore huius publicationis post duos menses. in auctenti. vt fac. not. consti. in rubro ꝛ nigro circa princi. §. vt autē apertius. ꝛ hoc tenet Bernar. supra in prohemio. in fi. glo. ꝛ supra de cōsti. capitu. secundo. ꝛ facit quod no. de postnata. prelato. capi. j. cum enim id si iure ciuili expressum: ꝛ nostro iuri contrarium expresse non sit cautū: ergo illud ius seruabimus: ꝛ ideo ꝑm hoc finitis duobus mēsibus: scilicet tertia die transeunte Wato eodem anno inceperunt ligare. ¶ Item ꝛ nostro videtur iure roborata supra ne cleri. vel mona. ca. vltimo. ꝛ supra de senten. ex communica. nonerit. ꝛ supra eodem. libro de concessio. preben. q⁹ canonic. circa princi. ꝛ in his omnibus. De hoc tamen videtur tenere. Joan. Ixxij. dist. in. proposuisti. in glo. ex hoc. q⁹ ꝑm canones ligat constitutio post sex mēses: allegat. xvij. distinctio. capt. vltimo. quod de constitutione principis non loquitur: sed q⁹ illud tempus duorum mensium non sit tempus ordinariorum videtur probari supra de pe. ꝛ re. cum tinsit mitas: vbi constitutio principis non ligat nisi ex quo per prelatos fuerit publicata. ad idem supra eodem. libro de preben. cum singula. vbi datur vnus mensis a tēpore noticie. ad idem in auc. vt in priuatis do. sacra. mtni. non fi. circa fi. colum. quinta. vbi dantur tres menses. ꝛ in auc. vt neq; nisles neq; federatus. §. fi igitur. collatione nona. vbi dantur. xxx. dies tñi. Dixit Decretū. q⁹ in predic. l. dicitur esse speciale. ꝛ idem de supradictis decreta. est dicendum: fateor enim q⁹ Iz constitutio principis liget post duos menses vt supra dixi: id locum habet cum in ipsa constitutione aliud non caueatur: nec tempus adiectum: illud enim seruandum est: ꝛ intelliguntur sic contraria etiusq; iuris. De hoc habui q̃stionē de facto a princi. huius libri. Et dicebant contra me quidam admocati q⁹ constitutiones huius libri non ligabant: nisi ex quo iste liber publicatus est Bonos. vt sic ignorantes non ligarētur per. c. proposuisti. Ixxxij. distinctio. x. xxxij. questione quarta. dixit sara. ꝛ ego contra eos dicens: q⁹ ꝑm dictum ipsorum inciuilitatibus in quibus non viget studium: ꝛ ad quas liber iste directus non fuit: adhuc constitutiones huius libri non ligarent: quod esset absurdum. Datis ergo probabili ratione id tenendum videtur quod supra dixi: ꝛ auditui etiam tempore Nicolai tertij cassatam electionem cuiusdam episcopi: quia non seruauerat decre. cupientes supra eodem libro de electo. que tamen ante duos menses solummodo fuerat publicata. Jn autem constitutio resipiciat penitentia: dixi supra eodem libro de electo. Iz canon. Que bis scriptis sunt superflua defectuosa vel falsa: radenda supplenda ꝛ corrigenda se offerunt: in quibus aliqualiter excusari mereor: quia corrigi sum paratus. tum quia ex quo scribere cepi: singula quasi diebus: binis lectionibus: ꝛ alijs preter lecturam meritabilibus negocijs implicatus singula ponderare non potui: tum quia domini mei (superius iam dicti) mādato: ꝛ studentium deuotus instantia: ea non meo velle librata publicare compellor: quinimmo etiam ex falsis scriptis ꝑm philosophum. q. meta. commendabor: quia per ipsa veritatis inuestigande materiam alijs preparaui. (ADDITIO. Sicut canones. prima questione prima spiritussanctus. in fi. ꝛ capitu. ita fit. q⁹ etiam per mysterium reprobum; spiritussanctus probos colligit. Joan. and.) Suscipiant igitur istud studentes minute scientie labores meos: reminiscētes q⁹ vidua que obtulit duo sola minuta propter sui affectum larga plus omnibus dicitur obtulisse. Marci. xij. xxiij. questione prima. odit. de pe. distinc. prima. capitu. primo versus fi. nam si deus dederit maiores ꝛ summe vtiles etas in posterum labores meos offeram: iam Iz nouiter inchoatos. Joan. and.

FINIS.

L. argitas ex affectu ꝛ nō ex ūtate voti pcedit.

¶ Vite Bonifacij. viij. qui erunctus fuit Sexti huius Decretalium.

Bonifacius. viij. natione Hernicus: ꝓria Anagninus: Benedict⁹ Caietan⁹ aū vocat⁹: Neapoli pōtifex creat⁹ in vigil. natalis Dñi. M. cc. xciij. vir q⁹dē doctrina ꝛ expietia rex ifignis. Diu. n. in curia vsat⁹ fuerat: ꝛ p oēs dignitatis gradus ad pōtificatū: nō sine tñi ambitōis crimine puenerat. Nā pū ceēt sci Martini in mōtib⁹ pbr̄ cardinalis: adeo dignitarē pontificat⁹ exoptauit: vt nil ambitōe ꝛ fraude ptermiserit: qō ad eā rez ꝓdā ptinere arbitraret. Tante ꝑterea arrogātie fuit: vt ꝛ oēs fere ꝓteneret: ꝛ gr̃as a Nicolao. iij. ꝛ Lelestino. v. factas reuocauerit: Gibellinos q̃s miri fice psecut⁹ est. Hinc oriē illa iter pōtificē ꝛ colūnēses Gibellinos ꝓrētio: q ēt Anagnie ꝑ pōtificez factionis sue ptes fouebāt. Hos itaq; marie vo cardinales duos: Petrū ꝛ Jacobū eiusdē familie viros ifignes calūniari cepit: q⁹ thesauros ecclie i morte pōtificū diripuissent: qōq; libellos famosos ꝑ se sparsissent. Scripserūt sigdē post illataz sibi iniuriaz: ad reges: ad ꝑncipes: ad nationes de arrogātia Bonifacy ꝛ de ambitōe: q⁹ ꝑ ius fasq; pōtificat⁹ sedē occupasset: retecto fraudib⁹ Lelestino eodēq; in carcere ꝓiecto. Sūt. n. qui scribāt Bonifacū imisisse subornatores clāculū q̃sdaz: q noctu dimissa q̃si celit⁹ voce in cubiculū Lelestini hois simplicis ei psuaderēt: vt pōtificatū dimitteret si salu⁹ fieri vellet. Citati aūt cardinales cuz nuncijs appuissent Bonifacij ꝓuincia veriti: Nepesinū. n. secesserāt vna cū tota colūnēsium familia publico decreto scismatici hītur: būficijs: dignitatib⁹ fundis pīnis: castellis: oppidis: ꝓuinc: quā ꝓuatione Bonifac. postea in decreti forma retulit: vt in li. appet quē sextū appellāt. Sūptis deide armis Bonifa. ꝓcitatisq; multi cruce signatis eos oppmē conat⁹: ꝓteneste q̃ se cū Sarra viro ifigni cox patruo recepant obsidione cingit. Dilapsos inde capto ac direpto ꝓteneste Zagarolū ꝛ colūnā ꝑfugiētes ꝑsecut: vñ nō ita multo post abire ob multitudinē hostiū neēe fuit a q⁹bus hec itē castella diripiunt: maxime vo colūne pīnū solū. Cardinales aūt inde q̃s dilapsi: reate petiuē. Sarra vo apud Aretiuz multū diuq; in memorib⁹ virit scientiā Bonifacij vit⁹: Iz in pirata ex man⁹ incidēs Remigio admotus multas calamitates ppessus est: q̃q̃ sic qdē egoze aio exiliū pati mallet q̃ seruitiā Bonifacij expiri: q gibellinos oēs vno odio psequēbat. Notū est illud certe qō peheto dixerit Bernen. archiepo ad pedes ei⁹ die cinez pdcūti. Nā cū dici a sacerdote tuz soleat: memēto hō q⁹ cinis es ꝛ in cinerē reuertēris: dixit mutaꝫ q⁹ dā vbis: memēto hō q⁹ Gibellin⁹ es: ꝛ cuz Gibellinis in cinerē reuertēris: in eiusq; oculos cinerē ꝓiecit: nō in caput vt mos est. cūdēq; ob nomē factionis archiepatu ꝓuauit: Iz postea in integrū restituerit: cū itellexisset cardinales colūnēses (quēadmodū ipe suspicabat) genuā nō petysse. Pulsis ḃ mō colūnēsib⁹: Bonifaci⁹ duplicē celebritatez ꝛ aplis ꝛ euāgelistis: ꝛ quatuor ecclie doctorib⁹: Gregorio: Augustino: hieronymo: Ambrosio statuit. Jdē ēt dū in vrbe veteri eēt: btūm Ludouicū ex regia frācoz stirpe ortū: vtpote ex Karolo scdo ordis scī Frāc. pfessum (vt qdā volūt) in scōs retulit. Jdē q̃s eccliaz cathedralē scē Cecilie Albiēsis ciuitat⁹ canonicis sclarib⁹ pulsis inde regularib⁹ cōmisit: istāte Bernardo castaneto albiēsi epo. Edidit ꝑterea sextuz pōtificū iuris codicē suo iussu a trib⁹ doctissimis viris cōpilatū: qbusdaz decretis nouis a se additis. Urbē q̃s Eugubiū: que Gibellinox auspicijs ab eccliā defecerat: bieui recupauit: Albito duci Austrie impy ꝓfirmatiōes: bis terq; petēti negauit. Mortuo aūt Jacobo aragonio cū Robert⁹ Karoli filī calabrie dux in sicilia traiecisset: carthinaq; cepisset: tātū repēte bellū exortū est: vt tota fere italia tumultuaret. Nā ꝛ siculi aragonē sib⁹ fauētes: cōparata classe Philippū Robti fratrē bello supant: ꝛ captū in carcere cōjugium: q̃re Robt⁹ relicta cathinia re iecta in italiā reuertit. Federicus aūt Arago ex hispania cuz exercitu in sicilia delat⁹: nō solū sicilia totā: verūetiā calabriā recupauit. Jn betruria vo adeo ꝑ pisanos genuēses exarserāt: vt ꝛ liburnū cepint: incēdioq; euerterint: ꝛ naues onerarias in flumis ostio demerserint: ne pisanis nauigare liceret. Fiebāt hec in italia cū magno puincie detrimēto pōtifice nullibi ad pacē ꝓficiēdā auctem suā iterponēte. Et ne existimares tuz deū cū hoib⁹ pacē habuisse tātus repēte terremot⁹ exort⁹ est: quāt⁹ numq̃ antea: q̃ qdē multi dieb⁹ ꝑ iterualla durāte plima edificia passim corruere. Reate pōtifex tum erat cū tota curia: q certe verit⁹ ne ruina edificioz oppmeret casulā quādā ex tabulat⁹ subtilib⁹: in medio claustro fratrū ꝑdicatoz prato ad modū lato edificari iussit: eoq; in loco aliq̃diu resedit: Iz horrida seuiret hyems. Jn celebritate nāq; sci Andree hec pturbatio exorta est. Appuit tuz q̃zcometes magne alicui⁹ future calamitat⁹ indiciū. Vex Bonifaci⁹ post tātos ꝛ tā diuturnos terremot⁹ ad se rediēs cardinales aliquot creauit: q̃ruz de numero fuere archiep⁹ toletan⁹: Richardus senēsis: Nicolaus tarusinus ordis ꝑdicatoz: magister Joānes murro ordis minoz gñalis: Petrus Hispanus. Jubileū q̃z idē retulit anno. M. ccc. quo plenā delictoz oium remissionē his ꝓstabat: q̃ limi-

Universidad de Deusto
Biblioteca

na aplor visitassent: ad exēplū testamēti veteris. Iz pmo gdē apud iudeos hui⁹ lōge: alia ratio habita sit. Jubileū nāq; quinquagesimo āz anno repetebāt: quo debitores a creditorib⁹ labrabāt (vt ait Josephus) z serui libratez vēdicabāt: vñ libratis nome p̄sefert: taz animi q̄ corpis. Nā liberi vere hi dici p̄nt: qb⁹ peccata remittunt. Idē etiā cētesimo āz anno obseruari mandauit. Ob hāc rem eo anno tāta vndiq; hoīum multitudo romā venit: vt vix incedere per vrbē: amplam gdē z vastā liceret. Venerat z romaz Karolus Valesij comes Philippi frācor regis frater: qui filiaz Balduini vltimi p̄stātinopolitani imperatoris in vxorē duxerat: a Bonifacioq; ipetrauerat vt socero suo liceret impiuz ipm repetē: a quo depulsus fuerat. Fecerat id gdē libenter Bonifacius: q̄ ei in aio erat hoc p̄cipuz auxilio exercitū in Asiam trāsmittere: qui hierosolymā recuperaret. Interim vo dū res ipe cōponerent: z Karoluz ipm p̄monio sancti Petri cum omni ptāte p̄fecit: z legatuz in hetruriā misit: qui nouas seditiones cōpesceret. Nā a gibellinis z guelphis ad albos z nigros trā slerāt. Uerū cum legat⁹ nil p̄ficeret p̄positis etiā irerdictis: Karolus valesius eo pōtificis māda to p̄fect⁹ otinere florētinos nō potuit: quominus albos nō sine magna cede ab vrbe sua pellerent. Albi enīz gibellini tum appellati sunt. Sz pōtifex hierosolymitanā expeditionē iampridē meditatus: Apameēsem ep̄m ad Philippū regē frācor mittit: qui hoīez ad eā rem cohortaret. Js itaq; eo p̄fect⁹: cuz nil p̄cib⁹ ipetraret: minas gdē addidit. Hāc itaq; ob rem irat⁹ Philippus: hoīem subito in carcerē cōiecit. Qō vbi Bonifaci⁹ resciuit: eo statim misit Narbonensem archidiaconū virū certe insignem: qui pōtificis noīe Philippo mādaret: vt missum faceret ep̄m Apameensem. Jd si nō ipetraret diceret audiētib⁹ oibus regnū Frācie ad eccliam devolui ob ptumaciā Philippi z violatum iusgentiū. Adderet q; anathema: z oēs Frācos a iuramento regio absolueret. Fecit oia q̄diligētissime archidiaconus: ac regez cōpulit ep̄m Apameensem dimittere. Rex aūt aliquaex pte iniurias sibi a pōtifice illatas vlturus edictū p̄posuit: ne q̄sq̄ e regno suo romā p̄fisceretur: aut eo pecunias mitteret. Sc̄o vo post iubileum anno Karolus valesius ad Karolū sc̄m p̄sobrinū suuz se p̄tulit: cuius aduētu mot⁹ Federicus Arago pacē his cōditionib⁹ petyt z ipetrauit: vt redditis que in Italia cepat ei sicilia quoad viueret: retinere liceret. Uerū abeunte ex hetruria Karolo valesio: albi Florētia pulsi: Forū liuij populariter cōmigrarūt: quoruz de numero habit⁹ est dātes Aldegerius vir doctissimus z sua vernacula lingua poeta insignis: qui postea redire in patriā p̄sepe conat⁹ est: sed frustra adiuuātib⁹ etiā Bononiēsib⁹ z Lanegrādi Veronēsium dño: quo cuz postea familiariter aliquādiu vixit. Sūt qui scribāt Bonifaciū hoc tpe Hermanū cuiusdam corpus apud Ferrarienses iam. xx. annis p̄ sc̄o cultū exhumari mādasse ac cōburi: habita de eius hereli q̄diligētissima ingsitione. Huc ego e fratricellis fuisse crediderim: quoz secta tuz maxime inualescebat. Interim vo Philippus Rex frācie Bonifacy arrogātiā iniquo aīo ferens habito apud Parisios eccl̄iasticoz z nobilium magno q̄ritu: cōmemoratisq; iniuryis a Bonifacio acceptis: eiusq; ambitione z malis artib⁹ ad occupādū pōtificatū quē iniuste teneret ad sedē ap̄licam tum (vt ipe dicebat) vacātē futurūq; p̄ciuz appellauit. Qua gdē repcit⁹ Bonifacius habito gnali p̄cilio: eiusq; regnum Alberto ip̄eratori subiecit: quē in initio pōtificat⁹ sui repulerat. Tum vo Philippus supbiā hois domiturus: Sarram colūnēsem in portu massilie cognitū a piratis redēptū cuz Nogaretio gallo egre fidissimo Romā mittit hac rōne (vt ipse palā dicebat) vt appellationē suā publicaret. Uerū ei lōge alia mens fuit. nā Sarra fuit habitu latium ingressus: collectis vndiq; amicis Nogaretiū cū ducētis egtib⁹ gallis mercede p̄ductis: e militia Karoli valesij ferē tinū p̄mittit: qui inde et si opus cēt auxiliū ferret. Ip̄e vo anagniaz clam noctu ingressus adiuātibus gibellinis: q̄s Bonifaci⁹ diu multūq; vexauerat: pōtificē nil tale metuētē in domo p̄ma capit refractis valuis: captūq; Romaz p̄duxit: vbi quinto z. xxx. die post dolorē animi p̄fect⁹ pyt: pōtificat⁹ sui anno. viij. mēse. ix. die. xvj. sepelitur q; in basilica Petri: sepulchro a se antea extructo: q̄ gdē adhuc extat in sacello a se condito ope vmiculato. Idē q; suggestū cōdidit cuz porticu apud Basilicaz lateranēsem quo execrationes incendii fuit: eo q; in loco z Philippum regē frācie: z colūnēses anathemate notauit. Mortē aūt h mo do Bonifaci⁹: qui impatoz⁹: regibus: p̄cipib⁹: nationib⁹: pplis: terroz⁹ potius q̄ religione inycere conabat: q; dare regna et auferre: pellere hoīes ac reducere p̄o arbitrio animi conabat. Aurū vndiq; cōquisitū plus q̄ dici pōt sitiēs. Discant itaq; hui⁹ exēplo p̄cipes oēs tam religiosi q̄ sclāres p̄eesse clero z pplis nō supbe z ptumeliose: vt hic de quo logmur: sed sc̄e z modeste: vt Chr̄s rex noster eiusq; discipuli ac veri imitatores: z malint a pplis amari q̄ timeri: vnde tyrānoruz pernicies orti merito solet. Sunt qui scribant hunc quoq; discordias inter Italos aluisse: maxime vo iter Bennenses z Uenetos: populos gdem nauali prelio satis potentes.

FINIS.

¶ Titulorum quinq; librorum Sexti Decretalium: siu ordinem litterarū alphabeti colecta annotatio.

Accusatiōibus / ingsitionibus / z denūciationibus. lib. v. titu. j. fol'. clxxxviij. col. j.
Appellationib⁹. li. ij. ti. xv. fol'. cxxij. col. j.
Arbitrio. lib. j. ti. xxij. fo. xcix. co. iij.
Bigamis. libro. j. titu. xij. folio lxxij. col. iij.
Appellio monachorum. lib. ij. ti. xvij. fol'. clxxv. col. ij.
Cēsibus exactionibus z p̄curationibus. lib. iij. ti. xx. fol'. clxxvj. col. ij.
Clericis cōiugatis. libro. iij. titu. ij. fol'. cxxxij. col. ij.
Clericis non residentibus. lib. iij. ti. iij. fol'. cxxxij. col. j.
Clerico egrotāte vel debilitato. lib. iij. titu. v. fol'. clj. col. iij.
Cognatione spirituali. lib. iij. titu. iij. fol'. clxxxvj. col. iij.
Cōcessione p̄bende z ecclie nō vacātis. lib. iij. ti. vij. fol'. cliij. col. ij.
Cōfessio. lib. ij. ti. ix. fol'. cvij. col. iij.
Cōsecratione ecclie vel altaris. lib. iij. titu. xxj. fol'. clxxix. col. iij.
Cōsuetudine. li. j. ti. iij. fo. xxij. co. j.
Cōstōnib⁹. lib. j. ti. ij. fol'. viij. col. ij.
Decimis p̄mittēdis z oblatiōib⁹. lib. iij. ti. xiij. fol'. clxvij. col. iij.
Desponsatione impuberum. lib. iiij. ti. ij. fol'. clxxxvj. col. j.
Dolo z contumacia. lib. ij. titu. vj. folio. cv. col. ij.
Electione z electi ptāte. lib. j. titu. vj. fol'. xxv. col. iij.
Eo qui mittitur in possessionē cā rei seruande. lib. ij. ti. vij. fol'. cvj. col. j.
Etate / z qualitate / z ordine p̄ficiendoz. lib. j. ti. x. fol'. lxxj. col. j.
Exceptiōib⁹. li. ij. ti. xi. fo. cxiij. co. ij
Excessibus platorū z sēditoz. lib. v. titu. vj. fol'. ccv. col. j.
Filio presbyteroruz z aliis legitime natis. lib. j. titu. xj. folio. lxxj. col. ij.
Foro competenti. lib. ij. titu. ij. folio xxix. colū. ij.
Hereticis. libro. v. titu. ij. folio clxxxviij. col. iiij.
Bis que vi metusue causa fiūt. lib. j. ti. xx. fol'. xcviij. col. ij.
Domicilio. li. v. ti. iiij. fol'. ccj. col. j.
Dmunitate ecclīarū. lib. iij. ti. xxij. fol'. clxxxj. col. j.
In integrum restitutione. lib. j. titu. xxj. fol'. xcv. col. j.
Iniurijs z damno dato. lib. v. ti. viij. fol'. cciij. col. ij.
Imūnib⁹. li. ij. ti. vj. fo. cliij. col. iiij.
Iudicijs. lib. ij. ti. j. fol'. xcvij. col. ij.
Juramento calumnie. lib. ij. tit. iiij. folio. cij. col. ij.
Jurciurādo. lib. ij. ti. vj. fo. cxj. co. iij.
Jure patronatus. lib. iij. titu. xix. folio. clxxv. col. iij.
Jtis contestatione. lib. ij. tit. iij. fol'. cj. col. ij.
Obmittate z obedientia. lib. j. ti. xv. fol'. lxxxviij. col. j.
Clerici vel monachi seculāribus negocijs se immiscēt. lib. iij. ti. xviij. fol'. clxxxij. col. iij.
Ne sede vacante aliquid innouetur. lib. iij. ti. viij. fol'. clx. col. ij.
Officio vicarij. lib. j. ti. xiij. folio. lxxj. col iij.
Officio z ptāte iudicio delegati. lib. j. ti. xiij. fol'. lxxij. col. iiij.
Officio legati. lib. j. titu. xv. fol'. lxxx. colūna. ij.
Officio iudicio ordinarij. lib. j. titu. xvj. fol'. lxxxj. col. ij.
Dicio. libro. j. titu. xvij. folio lxxxviij. col. ij.
Penis. lib. v. ti. xx. fol'. ccxij. col. iiij.
Penitentijs et remissionibus. lib. v. ti. x. fol'. ccxv. col. iiij.
Postulatione prelatorum. lib. j. titu. v. fol'. xxv. col. j.
Prebendis z dignitatibus. lib. iij. ti. iiij. fol'. cxxxij. col. iiij.
Prescriptionibus. lib. ij. titu. xij. folio. cxv. col. ij.
Priuilegijs. li. v. ti. vij. fo. ccv. co. iiij.
Procuratoribus. lib. j. titu. xix. folio lxxix. col. iij.
Ebus eccle nō alienādis. lib. iij. ti. ix. fol'. clxj. col. ij.
Regularibus z trāseūtibus ad religionē. li. ij. ti. xiij. fol'. clxix. co. ij.
Regulis iuris. libro. v. titu. xij. fol'. cxxxix. col. j.
Religiosis domibus. lib. iij. tit. xvij. fol'. clxxiij. col. ij.
Reliquijs z veneratione scōrū. li. iij. titu. xxj. fol'. clxxx. col. j.
Renūciatione. libro. j. titu. vij. folio lxv. colū. iiij.
Rerum permutatione. lib. iij. titu. x. fol. clxij. col. j.
Rescriptis. lib. j. ti. iij. fol'. ix. col. iiij.
Restitutione spoliatoruz. lib. ij. titu. v. folio. cij. col. iij.
Restitutione in integrum. lib. j. titu. xxj. fol'. xcv. col. j.
Chismaticis. lib. v. titu. iij. fol'. cxcix. col. iiij.
Sententia et re iudicata. lib. ij. titu. xiij. fol'. clxvj. col. iiij.
Sententia excommunicationis. lib. v. ti. xj. fol'. ccxvij. col. j.
Sepulturis. lib. iij. titu. xij. fol. clxv. colūna. iij.
Spōsalibus z matrimonijs. lib. iiij. titu. j. fol'. clxxxv. col. ij.
Statu regularium. lib. iij. titu. xvj. fol'. clxxij. col. iiij.
Sūma trinitate z fide catholica. li. j. titu. j. fol'. vij. col. iij.
Supplenda negligentia prelatoruz. lib. j. ti. viij. fol'. lxvj. col. iiij.
Emporibus ordinationuz. lib. j. titu. lx. fol'. lxix. col. j.
Testamētis z vltimis voluntatibus. lib. iij. ti. xj. fol'. clxij. col. iij.
Testibus z attestationibus. lib. ij. ti tu. x. fol'. cix. col. ij.
Verboruz significatione. lib. v. titu. xij. fol'. cxxxij. col. j.
Vita z honestate clericoruz. lib. iij. titu. j. fol'. cxxxj. col. j.
Voto z voti redemptione. lib. iij. ti. xv. fol'. clxxj. col. j.
Usuris. lib. v. ti. v. fol'. ccj. col. ij.
Ut lite pendente nihil innouet. lib. ij. titu. viij. fol'. cvj. col. iiij.

¶ Capitulorum quinq; librorum Sexti Decretalium: seu alphabeti ordinem recipiēs tabula annotatio.

Abarbitrio. de offi. z potestate iudi. deleg. fol'. lxxviij. col. j.
Abbates. de priuil. folio. ccvj. col. ij.
Abbate sanc. de sentēn. z re iudi. folio. cxlx. col. iiij.
Ab eo qui appellat. de appellat. fol'. cxxviij. col. ij.
Ab eo qui petra. de elec. fol. iij. co. ij.
Absolutiōis. de his que vi metusue causa fiunt. fol'. xciij. col. iiij.
Accusat⁹. de hereti. fol'. cxcj. col. iij.
Ad collatione. de app. fol. cxxxj. col. j.
Actor qui. de do. z ptu. fol'. cv. col. ij.
Ad apostolice. de sentē. z re iudi. folio. cxvij. col. iiij.
Ad decīas. de resti. spo. fo. cliij. c. iiij.
Ad succidēdoo. de schisma. folio. cc. colūna. j.
Alma mr. de sen. exc. fo. ccxxxj. co. j.
Altercatiōis. de diga. fo. lxxij. co. iij.
Alias de sepulturis. fol. clxv. col. iij.
Appellatio. de app. fol'. cxxx. col. ij.
Auarītie. de elec. fol'. xxxj. col. iij.
Auctoritate martini. de concel. preben. fol'. clviij. col. iij.
Auctoritate sedis. de p̄iuileg. folio ccvij. col. iij.
Beneficium. de regu. z transeū. fol. clxx. col. iiij.
Clericis. de immu. eccle. folio clxxxj. col. ij.
Clerici. de vita z honesta. cleri. folio cxxxj. col. j.
Clerici. de cle. pug. fo. cxxxj. col. iij.
Collatio. de offi. leg. fol'. lxxxj. co. ij.
Comissa. de elec. fol'. lxj. col. j.
Cōcertationē. de ap. fol'. cxxix. co. iij.
Constitutionem. de senten. excōma. folio. cc xxiij. col. ij.
Cōsidē. de fīd. fig. fo. ccxxxiij. col. j.
Constitutionem. de regularibus. folio. clxx. col. iij.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Cōstitutio. de elec. fol. lix. col. iij.
Cōsuetudinē. de 2sue. fol. xxiij. col. j.
Cōsuetudinem. de clert. non residen. folio. cxxxij. col. ij.
Cōtingit. de iureiur. fol. cxj. col. iij.
Cōtra christianos. de here. fol. cxcv. colūna. iiij.
Credi nobis. de ap. fol. cxxiij. col. ij.
Cui de nō. de pbē. fol. clvj. col. j.
Cū singula. de pbē. fol. clvij. col. ij.
Cuz in ecclia. de pbē. fol. clv. col. ij.
Cū de vtūsio. de pull. fo. ccvj. co. iiij.
Cum plone. de pule. fol. cclx. col. ij.
Cū in multē. de rescrip. fol. x. col. iij.
Cuz aliqb⁹. de rescrip. fol. xij. col. ij.
Cuz clm. de sen. 2 re iudi. f. cxvj. c. j.
Cum ab vno. de sentē. 2 re iudic. fol. cxxj. colūna. iiij.
Cū quis. de sepultu. fol. clxvj. col. ij.
Cum medicinalia. de sentē. excōmu. fol. ccxviij. col. ij.
Cū go. de sen. excōl. fo. cclxx. col. iij.
Cū nullus. de tēp. ord. fol. lxx. col. ij.
Cum appellationibus. de appellat. folio. cxxvij. col. iij.
Cum in tna. de 2sue. fol. xxiij. col. ij.
Cū nō deceat. de elec. fol. lij. col. iij.
Cum ex eo. de elec. fo. lv. col. j.
Cum expediat. de elec. fol. lij. col. ij.
Cum qdam. de excep. fol. cxv. col. j.
Cū ex eo. de excel. pla. fol. ccv. col. ij.
Cū. Laicus. de so. cōpe. fol. cj. co. j.
Cū 2mmacia. de here. fol. cxcj. co. ij.
Cū 2m leges. de here. fo. cxcviij. c. iij
Cū in pōnib⁹. de iure. fol. cxxij. col. j.
Cū in gñali. de of. vi. fo. lxxiij. co. ij.
Cum plures. de offi. 2 potesta. iudi. delega. fol. lxxvj. col. iiij.
Cum de beneficio. de pbē. 2 dignit. folio. cxxxvj. col. j.
Cum in illis. de pbē. fol. clxl. col. iiij.
Cū in ecclīs. de pbē. fo. cxlviij. co. ij.
Cū ebs. de offi. or. fol. lxxxvj. col. ij.
Cupiētes. de elec. fo. xxxviij. col. iiij.
Decet vomin. de immn. eccle. fol. clxxxj. col. iiij.
Decernimus. de sentē. excōmunicat. fol. ccxviij. col. ij.
Decreuit. de heret. fol. cxcvj. col. j.
Degradatio. de pen̄is. fo. ccxiij. co. ij.
Delibatiōe. de of. leg. fo. lxxxj. c. iiij.
Detestāda. de pcel. pbē. fo. clv. co. iij
Dilecto. de sen. excō. fo. ccxxj. col. ij.
Discretiōi. de pect. fol. clxvj. co. iij.
Dispendia. de rescrip. fol. xj. col. ij.
Dispēdijs. vt lite pendē. whil inmo. folio. cvj. col. iij.
Dudum. de pben. fol. cxxxix. col. ij.
Dudū. de re. cc. nō alie fo. clxj. co. ij.
Duobus. de rescrip. fol. xxj. col. iij.
Ecclesie. de sup. negligē. prela. fol. lxviij. col. ij.
Ecclia. de testi. in 3te. fol. xcv. col. ij.
Ei cui. de prebē. fol. cxlvj. col. ij.
Eos qui. de sen. ex. d. fo. cxxx. co. ij.
Eos qui. de tēp. ordi. fo. lxix. col. iij.
Eos qui tēporale. de imm. eccle. folio clxxxij. col. ij.
Epali. de ins. 2 obe. fo. lxxviij. col. j.
Epo. ne cle. vel mo. fo. clxxxiij. c. iij.
Epm. de prescrip. fol. cxv. col. iij.
Episcopo. de priuil. fo. ccix. col. iij.
Et si capl'n. de instit. fol. clxj. col. iij.
Et si pignorationes. de immu. 2 dam. folio. ccxj. col. ij.
Et si sīa. de sen. 2 re iu. fo. cxxij. c. iij
Eum cui. de pbē. fol. cxxxvj. col. iij.
Eū q. de eo q mit. in pol. fo. cvj. co. ij
Eum qui. de do. 2 2m. fol. cv. col. iij.
Eum qui. de pbē. fol. clxj. col. iij.
Exceptionis. de littis 2te. fo. cj. co. ij.
Executo. de pcel. pbē. fo. clvj. co. iij.
Ex eo. de elec. fol. lij. col. iij.
Exigit. de cēsi. exact. fo. clxxvij. c. iij.
Exit. de sbo. sig. fol. ccxxiij. co. iij.
Ex sponsalibus. de sponsal. 2 ma. folio. clxxxv. col. ij.
Felicis. de cēsi. exact. fo. clxxvij. c. ij.
Fideli. de sūma trini. fol. vij. col. iij.
Filij. de hereti. fol. clxxxix. col. iij.
Frequēs. de testi. spo. fo. clxj. col. iij.
Fundamēta. de elec. fo. xliij. col. ij
Generali. de elect. folio. xxxvj. colūna. ij.
Gloriosus. de relig. 2 vene. sanct. folio. clxx. col. ij.
Gūdi. de sup. neg. pla. fo. lxvj. co. ij.
Gūa quā. de rescrip. fol. xiij. col. iij.
Hale cōstitutione. de offi. 2 po. iudi. deleg. fol. lxxix. col. ij.
Hi qui. de pbē. fol. cxxxvij. col. iij.
Hoc pluriūm. de rebus eccle. non alienā. folio. clxj. col. ij.
In appellatiōis. de iura. calū. folio. clj. col. j.
Indēnitatibus. de elec. fol. lx. col. ij.
Indulgentie. de penitē. 2 remiss. fol. ccvj. col. iij.
In electiōib⁹. de elec. fo. xxvij. col. ij.
In fidei. de hereti. fol. cxc. col. iiij.
Inquisitores. de here. fo. cxcvj. co. iiij.
Ipso iure. de rescrip. fol. x. col. ij.
Is cui pcuratio. de elec. fo. lix. co. iiij
Is cui ab aplica. de offi. 2 pote. iudi. delega. fol. lxxviij. col. ij.
Is cui ecclie. 2 sen. exc. f. cxxix. c. iij
Is cui 2cedit. de pbē. fo. cxlij. co. iij.
Is qui mādat. de homi. fo. ccj. co. ij.
Is qui 2tra. de elec. fol. xlvj. col. iij.
Is qui. de fi. sibi. fol. lxxj. col. iij.
Is q̄ apcurator. de pc. fo. xc. co. iiij.
Is q̄ habet. de sepul. fo. clxvj. co. iij.
Is q̄ i ecclia. 2 sē. ex. f. cxxxvij. c. iij
Is qui monasteriū. de regu. 2 trāsemti. fol. clxix. col. ij.
Inder. de offi. 2 potesta. iudi. deleg. folio. lxxv. col. iiij.
Iuris esse. de iudi. fol. xcvij. col. ij.
Legatos 2 of. leg. fo. lxx. c. iiij
Legista. de ap. fo. cxviij. c. iiij
Lz ecclīaz. de sp. 2 dig. f. cxxviij. c. ij
Lz epo. de prebē. fol. clxvj. col. ij.
Lz ab interlocutoria. de appella. folio. cxxxj. col. ij.
Lz l officialē. de of. vic. fo. lxviij. c. ij.
Lz so. de pcura. fol. xciij. col. ij.
Lz romanus. de 2st. fol. viij. col. iij.
Lz canon. de elec. fol. xxxvj. col. ij.
Lz pater. de sepul. fol. clxvij. col. j.
Lz excōmunicationis. de sent. excō. folio. ccxxvj. col. ij.
Lz vobis. de priuil. fol. ccxj. col. iiij.
Lz in tua. de re. pmu. fo. clxij. co. ij.
Lz mulieres. de iureiur. f. cxj. co. iij.
Mandato. de prebē. fo. cxxxvj. colūna. ij.
Mādatum. de pbē. fol. clj. col. iij.
Mediatores. de testi. 2 attestatio. folio. clx. col. ij.
Mulieres. de iudi. fol. xcvj. col. iij.
Ne aliq. de here. fo. cxciij. co. ij.
Ne aliq. de pmu. fo. ccvij. c. ij.
Ne captande. de concessi. preben. folio. clvj. col. ij.
Necū. de cog. spūa. fo. clxxxvj. co. j.
Nemo decepe. de ele. fo. xxxvij. c. ij
Nō est. de cōsue. fol. xxiij. col. j.
Nō fatigerete. de pcu. fol. lxxix. c. iij.
Nō pōt. de preben. fol. cxlij. col. ij.
Nō putam⁹. de 2sue. fo. xxxi. col. iij.
Nō soluz. de app. fol. cxxvij. col. iij.
Nō solū. de regula. fol. clxx. col. j.
Nulli licere. de elec. fol. xxxiij. co. j.
Nullā. de iura. calū. fol. cij. col. ij.
Nullus epūs. de tēp. or. fo. lxx. co. iiij.
Nullus religiosus. de elec. fo. lj. c. j.
Offici. de of. leg. fo. lxx. co. ij.
Ordinari. de offic. ordina. fol. lxxiij. col. ij.
Pactū. de pac. fo. lxxxviij. co. iij
Paschalis. de clerī. egroī. folio. clj. col. j.
Per catholicū. de cogna. spūali. fol. clxxxvj. col. iij.
Per exceptiōes. de priuil. fol. ccx. co. ij.
Per hoc. de hereti. fol. cxcvj. col. ij.
Permittimus. de eta. 2 quali. 2 ordi. preficien. fol. lxxj. col. j.
Perpetuo. de cēsi. fol. clxxix. col. ij.
Perpetuo. de post. pla. fo. xxv. col. ij.
Perpetuo. de elec. fol. xxxiij. col. iij.
Periculoso. de sta. reg. f. clxxj. c. iiij.
Pia. de excep. fol. cxiij. col. iiij.
Postq̄. de accu. ing. fo. clxxxviij. c. ij
Prelatis. de homi. fol. ccj. col. iij.
Priuil. de offi. leg. fol. lxxxj. col. ij.
Presenti. de offi. or. fol. lxxxvj. co. ij.
Presenti. de preben. fo. cxlviij. co. iij.
Priuil. de sen. excō. fol. cxxx. col. ij.
Priuilegiū. de test. 2 attest. fo. clx. co. iiij.
Presbyteri. de capel. fo. clxx. col. ij.
Presidētes. de hereī. fol. cxcj. col. j.
Priuilegiū. de v. sig. f. cxxxvj. c. iiij.
Pro humani. de homi. fol. ccj. col. ij.
Procurator. de pcur. fo. xciij. co. iiij.
Procurator. de elec. fol. lviij. col. ij.
Prouisa. de elec. fol. lxij. col. j.
Quam sit ecclesijs. de elect. folio. xxxij. colō. ij.
Quēq̄ vsurarij. de vsuris. folio. ccliij. columna. iiij.
Quēq̄ in cūctis. de elec. fo. xlvj. col. iiij.

Quanq̄ pedagiorū. de cens. exactio. folio. clxxxij. col. iij.
Quātus nonpiures. de cog. spūtu. folio. clxxxvj. columna. iij.
Quātus aliqui. de offi. 2 pot. iudi. deleg. folio. lxxvj. col. j.
Quātus sup. 2 of. or. fol. lxxxvj. c. iij.
Quātus plenissima. de prebend. folio. cxxxv. columna. iij.
Quātus tibi. de pbē. fol. cl. colū. ij.
Quātus ad reoium. de penis. folio. ccxij. columna. iij.
Quātus is. de relegio. fol. xiij. col. ij.
Quātus pstō. 2 elec. fol. xxxiij. c. iij.
Quātus peurator. 2 pc. fol. xc. col. ij.
Quātus pactū. 2 pac. f. lxxxvij. c. iij.
Qui ad agēdū. de pcu. fo. xcj. col. ij.
Qui 2certā. de elec. fol. xlvij. colū. j.
Qui gñaliter. 2 pcu. fol. de. colum. iij.
Qui post votum. de regula. 2 transeun. fol. clxxj. columna. iij.
Quia pontificali. de offi. 2 po. iudi. 2 lega. folio. lxxiij. colum. ij.
Quia plerīq̄. 2 of. or. fol. lxxxv. col. j.
Quia sepe pubitat. 2 pbē. fol. cxl. c. ij.
Qz nūnulli. de immu. ec. fo. clxxxj. co. j.
Quia per ambitiosam. de rescrip. fol. xxj. colum. ij.
Qz sepe ptingit. de elec. fol. lix. col. j.
Quia periculosum. de sentēn. excom. folio. ccxix. columna. iiij.
Quia ex eo. de pactis. fol. lxxxix. co. j.
Qz cūctis 2 pcel. pbē. fol. clij. col. ij.
Quicūq̄. de sen. excō. fo. cxxx. co. iij.
Quicunq̄ hereticos. de hereti. folio. clxxxix. columna. ij.
Qm epūs. de here. fol. clxxxvij. c. 4.
Quoniam vt intellerimus. de immu. eccle. fol. clxxxij. col. j.
Quodj. de pbē. fol. clj. colū. ij.
Qm epī. de priuile. fol. ccxj. colū. j.
Qm electione. de elec. fol. lxv. col. j.
Qm alīq. de remm. fol. lxx. col. iij.
Quorūdam. de elec. fol. clix. colū. iij.
Quoniam in baptismo. de sentēn. excōmuni. folio. ccxxix. colum. ij.
Qz votū. 2 voto. 2 vo. fol. clxvj. c. ij.
Quoniam ex constitutione. de cōcel. preben. folio. clix. colum. iij.
Reliosi. 2 sepul. fol. clxvj. c. ij.
Religiosus. de testa. fol. clxv. col. j.
Religionū. de relig. do. fo. clxxiij. c. ij.
Romana ecclesia. de supplē. negligē. pela. folio. lxvj. colum. iij.
Romana. de sen. excō. fol. ccxx. col. ij.
Romana. 2 te. 2 attesta. fo. cxj. col. ij.
Romana. de cēsib⁹. fol. clxxvj. col. ij.
Romana. de foro cōpe. fol. xcix. col. ij.
Romana ecclia. 2 of. vi. fo. lxxj. c. iiij.
Romana. de offi. ordi. fol. lxxxj. c. iiij.
Romana. de penis. fol. ccxiij. col. j.
Romana. de pcu. fo. cclxvj. colū. j.
Romana. de ap. fo. cxxv. co. ij.
Scīat cūcti. de elec. fo. xxxvj. c. j.
Seculares. de foro cōpe. fol. c. col. iiij.
Sepe ptīgit. de tēp. or. fol. lxix. col. ij.
Si a iudice. 2 appel. fol. cxxx. col. iij.
Si a subdelegato. de offi. 2 pote. iudi. deleg. folio. lxxix. columna. j.
Si apūce. de pbē. fol. clxiij. col. iij.
Si a sede. de pbē. fol. clvij. col. ij.
Si apūca. de pben. fol. cxlix. colū. j.
Si abbatē. de elec. fol. lvj col. iij.
Si ad solū. de reg. 2 trāsc. fo. clxxj. c. j.
Si aduersus. 2 resti. 2 ste. fo. xcv. c. iij
Si aūtō. de iudi. fol. xcviij. colū. ij.
Si ad epm. ne sede va. fol. lx. col. iij.
Si bñficia. de pbē. fol. cxliij. colū. j.
Si clericoo. 2 sen. ex. fo. cxxxvj. c. ij.
Si ciuitas. de sen. ex. f. cxxxiij. c. iij.
Si caplo. de cōcel. pbē. fol. clvj. col. j.
Si cōpromissarī⁹. 2 elec. fo. lvj. co. ij.
Si cōfirmatiōē. 2 elec. fo. lviij. c. iij.
Si contra vnum. de offi. 2 potesta. iudi. delega. fol. lxxv. col. j.
Si canonici. de offi. or. fo. lxviij. c. ij.
Si clericus. de pbē. fol. cxxxvj. c. iiij.
Si cui. de elec. fol. clix. colum. ij.
Si cui. de pbē. fol. cxlix. colum. iij.
Sicut nob. de sb. fi. fol. cxxxvij. c. j.
Sicut cum. de elec. fol. xlvij. col. ij.
Si duo procuratores. de procura. fol. xcj. columna. ij.
Si duo ex tribus. de offi. 2 ptāte iudi. delega. folio. lxxiij. col. iiij.
Si de calumnia. de iur. calum. folio cij. columna. ij.
Si delegatus. de offi. 2 potestate iudi. deleg. fol. lxxj. colum. ij.
Si epūs. 2 sup. neg. pla. fol. lxviij. co. ij.
Si ecclesiam. de conse. eccle. vel alta. folio. clxxix. col. iiij.
Si epūs. de pbē. fol. cxlix. col. iiij.
Si epūs. de penitē. fol. ccxvj. col. ij.
Si co tpe. de rescrip. fol. xiij. col. iij.
Si co tpe. de elec. fol. lxiij. col. iij.
Si epūs. de offi. ordi. fol. lxxxvj. col. j.
Si electio. de elec. fol. l. col. iij.
Si ex tribus. de arbi. fol. xcvj. col. j.
Si eum. de pben. fol. cxxxvij. col. ij.
Si forte. de elec. fol. xxxv. col. iij.
Si gratiose. de relcrip. fol. xij. col. iiij.
Si hi contra. vt lit. pend. whil inmo. fol. cvij. columna. ij.
Si iudex. 2 sen. excō. fol. cclxij. col. ij.
Si ilītes. 2 dispō. spū. fo. clxxxvj. c. j.
Si is cui. de. fi. sibi. fol. lxxj. col. .
Si is cui. de pbē. fol. cl. col. iiij.
Si is cui. de accusa. fo. clxxxviij. c. iij.
Si is ad quē. de instītu. fol. clxj. col. j.
Si is cui. de offi. 2 pote. iudi. delega. folio. lxxvij. col. iij.
Si laicus. de 2ureps. fol. clxxvj. co. iij.
Si motu. de preben. fol. cxliij. col. ij.
Si oblato. de lit. cōtest. fol. cij. col. j.
Si pater. de testa. fol. clxiij. col. iiij.
Si post. de confessio. fol. cviij. col. iiij.
Si papa. de priuileg. fol. ccx. col iij.
Si ppter. de rescrip. fol. xv. col. ij.
Si p te. de rescrip. fol. xxi. col. ij.
Si postq̄. de elec. fol. liij. col. ij.
Si p clericis. de pbē. fol. cxxxvj. c. iiij.
Si postq̄. de pbē. fol. cxxxviij. co. iiij.
Si pluribus. de pben. fol. cxliij. c. iiij.
Si pater. de preben. fol. cxlvij. col. j.
Si qs. de elec. fol. xxxiij. col. ij.
Si qñ. de procura. fol. xciij. col. ij.
Si qui. de prescrip. fol. cxvj. col. ij.
Si quis iusto. de elec. fol. lviij. col. j.
Si religiosus. de elec. fol. lj. col. iij.
Si sūa. de sen. excō. fol. ccxxviij. co. ij.
Si sol. de pcel. pbē. fol. clvij. col. iiij.
Si sup. 2 of. 2 po. iu. dele. f. lxxvij. c. ij.
Si te pbēā. de remi. fol. lxvj. col. ij.
Si tibi absenti. de pbē. fol. clxj. co. ij.
Si tibi 2cesso. de pbē. fol. clxv. col. iij.
Soler. de sen excō. fol. ccxviij. col. ij.
Statutū⁹. de sen. excō. fo. cc. xix. co. ij.
Statutū. de rescrip. fol. xvj. col. j.
Statutū felicis. 2 elec. fo. xlviij. c. iiij.
Statutū. de sen. excō. fol. ccxxvij. co. j.
Statuimus. de elec. fol. xxvj. col. ij.
Statutum. ne clerīc. vel mona. folio. clxxxiij. col. iij.
Statuimus. de offi. 2 pote. iudi. delega. folio. lxxiij. col. j.
Statuimus. vt is. de offi. 2 potestate iudi. delega. fol. lxxviij. col. iij.
Statutum. de pben. fol. cxxxiij. c. iiij.
Statutum. de hereti. fol. cxciij. col. ij.
Statutum. ij. de here. fol. cxcvj. col. ij.
Statuta. de hereti. fol. cxcix. col. j.
Statuimus. de confessio. folio. cvij. colūna. iiij.
Statuto perpetuo. de decī. fol. clxviij. columna. ij.
Super eo. de hereti. fol. cxc. colum. ij.
Sup eo. de pbē. fol. cxxxvj. col. ij.
Susceptum. de rescrip. fol. xij. col. ij.
Suscepti. de preben. 2 dignitatib⁹. folio. cxxxij. col. iiij.
Tibi qui. de rescriptio. folio. xx. columna. ij.
Ubi periculum. de electio. folio. xxxvj. colum. iiij.
Ubicūq̄. de penis. fol. cxciij. col. j.
Veniens. de sbo. signi. fo. cxxxvj. c. ij.
Venerabilibus. de senten. excōmuni. folio. ccxxj. columna. iiij.
Volētes. de priuileg. fol. ccv. col. iiij.
Usurarū. de vsuris. fol. ccj. col. iiij.
Ut aplice. de priuileg. ccviij. col. iiij.
Ut alarum. de pstitu. fol. lx. col. ij.
Ut circa. de elec. fol. xxx. col. ij.
Ut cōmissi. de hereti. fol. cxcv. col. ij.
Ut ingressibus. de here. fo. cxcvij. c. iiij.
Ut litigātes. de offi. or. lxxxv. col. iij.
Ut offi. de hereti. fol. cxciij. col. iiij.
Ut periculosa. ne clert. vel mona. folio. clxxxiij. col. ij.
Ut qōnibus. de arbi. fol. xcvj. col. iij.
Ut quis. de elec. fol. l. col. iij.
Ut sup. de appel. fol. cxxvj. col. ij.

Regularum iuris canonici p alphabeti ordinē recollecta annotatio.

Accessoriū. fol. cclxiij. col. ij.
Actus legitimi. fol. cclvj. co. ij.
Beneficium. folio. ccxxxix. c. j.
Bona fides. folio. cclxiij. c. ij.

Certum est. folio. cclxv. colũ. j.
Contractus. fol. cclxviij. col. ij.
Contra eum. fol. cclxvij. columna. ij.
Cui licet. folio. cclxvj. columna. ij.
Cum sint. folio. ccclxiij. colmnn. iij.
Cum quis. folio. ccclv. columna. ij.
Cum quid. j. folio. cclxij. columna. ij.
Cum quid. ij. folio. cclxviij. colum. ij.
Cum non. folio. cclxj. columna. j.
Omnium. fol. cclxviij. colũ. iiij.
Data rome. folio. cclxv. col. ij.
Decet concessum. fol. cclxvj. colum. j.
Delictum. folio. cclxvij. columna. j.
Dolo facit. folio. cclxv. columna. j.
Eaque. folio. cclxiv. colum. iij.
Eum qui. folio. ccl. colum. iiij.
Ex eo. folio. cclxij. columna. j.
Exceptionem. folio. cclx. colum. ij.
Actum. folio. cclxj. colum. iij.
Frustra. folio. cclxvij. col. iiij.
Eneri. folio. cclj. colũna quarta.
Ignorantia. folio. ccclv. colũ. j.
Imputari. folio. cclxij. col. iiij.
In iudicijs. folio. cclxiij. colum. iiij.
Indultum. folio. ccclvj. colum. ij.
In obscuris. folio. ccl. columna. iiij.
Inspicimus. folio. cclv. columna. j.
In pena. folio. cclvj. columna. j.
In re cõmuni. folio. cclvij. colum. j.
In parti. folio. cclx. columna. iiij.
In malis. folio. cclxj. columna. iiij.
In alternatiuis. folio. cclxj. colum. j.
In argumentum. folio. cclxij. colũ. ij.
In toto. folio. cclxij. columna. iiij.
In generali. folio. cclxij. colum. iiij.
Infamibus. folio. cclxiij. colum. iiij.
Io qui tacet. folio. cclxiij. colum. iiij.
Io qui in ius. fol. cclv. col. ij.
Occupletari. folio. cclv. col. iiij.
Ora sua. folio. cclxix. colũ. ij.
Mutare. folio. cclj. colum. ij.
Emo potest. fol. cclxij. col. iiij.
Nemo potest. fol. cclxiij. c. iij.
Non firmatur. folio. ccxlvj. colũ. iiij.
Non est. fol. ccxlvij. columna. ij.
Non debet. folio. ccxlviij. colum. ij.
Non licet. folio. cclj. columna. ij.
Non prestat. folio. cclvj. colum. iiij.
Nõ est obligatorius. fol. cclviij. co. iiij.
Non est in mora. fol. cclix. colũ. ij.
Nullus. j. fol. ccxlvij. columna. iij.
Nullus. ij. fol. cclix. colum. iiij.
Dia restringi. fol. ccxlv. co. iiij.
Peccatum. folio. ccxlj. colũ. iij.
Peccat. folio. ccxlij. colum. ij.
Plus semper. folio. cclxj. columna. j.
Plurales. folio. cclxij. columna. iiij.
Possessor. folio. ccxl. columna. ij.
Potest quis. fol. cclxj. columna. iij.
Presumitur. folio. cclv. columna. iij.
Priuilegium. folio. ccxlij. colum. j.
Pio possessore. fol. cclxj. columna. ij.
Que a iure. fol. ccl. columna. j.
Que ptra tue. fol. cclx. col. iij.
Qui tacet. folio. cclxiij. col. iij.
Qui prior. folio. cclxvj. columna. iij.
Qui sentit. folio. cclxvj. columna. iiij.
Qui ad agendum. fol. cclxj. col. ij.
Qui facit. fol. cclxij. colum. ij.
Qui contra. folio. cclxiij. colum. j.
Quod semel. fol. ccxlviij. colum. j.
Quod alicui. j. fol. cclxj. colum. ij.
Quod alicui. ij. fol. cclxj. colum. iij.
Quod quis. fol. ccxlvij. colum. iiij.
Quod omnes. fol. ccl. colum. ij.
Quod ob grattam. fol. cclix. colũ. ij.
Ratum. fol. cclxiij. colum. iiij.
Ratihabitionẽ. fol. ccxliij. c. j.
Ratiom congruit. fol. cclxiij. col. ij.
Scienti. fol. ccxlix. colum. iiij.
Semel malus. fol. ccclxiij. col. ij.
Semel deo. fol. cclvj. colum. iij.
Sine culpa. fol. ccclvij. colum. iij.
Sine possessione. fol. ccxl. colum. iiij.
Tale non debet. folio. cclj. columna. iiij.

Regularum iuris ciuilis sm alphabeti ordinem recollecta annotatio.

Absentia. fol. cclvj. columna. j.
Absurdum est. fo. ccliiij. colum. ij.
Actus legitimi. fo. cclxiij. colum. j.
Ad ea. folio. cclvj. columna. j.
Aliud est. folio. ccliiij. columna. ij.
Alterius. folio. ccliiij. columna. j.
Bona fides. j. fo. ccxxxvij. c. iiij.
Bona fides. ij. fol. cclxiij. co. ij.
Capienda. fol. cclx. colum. iiij.
Cetey ij. fol. ccclv. colũ. ij.
Contractus. fol. ccliiij. col. ij.
Consilij. folio. ccclv. colum. ij.
Creditor. folio. cclvij. columna. ij.
Cuius per errorem. folio. ccliij. columna secunda.
Cui ius. folio. cclviij. colum. ij.
Cuius effectus. fol. cclxiij. colũ. ij.
Cum tempus. fol. ccclxiij. colum. j.
Culpa est. fol. cccl v. colum. ij.
Culpa caret. fol. ccliij. colum. ij.
Cum amplius. fol. cclvij. colum. ij.
Cum seruis. fol. cclvij. colum. ij.
Cum quis. fol. cclx. col. iiij.
Cum principalis. fol. cclxiij. colũ. ij.
Cum pretor. fol. ccl xiij. colum. ij.
Cum par delictum. fol. cclxiij. col. ij.
Duus pius. fol. ccxlvj. colũ. j.
Domum suã. fol. cclix. colũ. j.
Donari. folio. cclxiij. colum. j.
Eaque raro. fol. ccxlix. ccxlii. ij.
Ea est natura. fo. ccxlix. co. iij.
Ea sola. folio. ccl. colum. iiij.
Ea que in partes. fol. cclxij. colũ. j.
Ea que ad dandum. fol. cclx. col. ij.
Eius est nolle. fol. ccxlix. colum. iij.
Etsi nihil. folio. ccl. colum. iiij.
Ex penalibus. fol. ccxlix. colum. iij.
Ex re ista. fol. cclxij. colum. j.
Ex qua persona. fol. cclx. co. ij.
Ex cta a matice. fo. cclxij. co. iij.
Factũ cuiqꝫ. folio. cclxij. colũ. iiij.
Fauorabiliores. folio. cclxij. columna quarta.
Femine. fol. cclxij. colum. iij.
Fere quibuscunqꝫ. fol. cclxij. col. iij.
Fere in omnibus. fol. cclxij. col. iij.
Filiusfamilias. fol. cclxij. colum. iij.
Fraudis. folio. cclxij. colum. iij.
Fructus rei. fol. cclxij. colum. iij.
Furiosi. fol. cclxij. colum. iij.
Generaliter. folio. cclj. columna tertia.
Heredem. fol. cclj. colum. iiij.
Hereditas. fol. cclj. col. iiij.
Hoc iure. fol. ccli. colum. iiij.
Id quod nostruz. folio. ccxliij. columna. iiij.
Imaginaria. folio. ccl. colum. iij.
Imperita. folio. cclxiij. colum. iij.
Impossibilium. fol. cclxiij. col. iij.
In testamentis. fol. ccclvi. colũ. ij.
In omnibus obligationibus. folio ccclvi. columna. ij.
In negocijs. fol. ccclxiij. colum. iiij.
In personam. fol. ccl. colum. iij.
In eo quod. folio. cclxij. colum. iij.
In omnibus. fol. ccliij. colum. iij.
Inuito beneficia. fol. ccliiij. col. iiij.
In totum. fol. ccliiij. colum. iiij.
In toto iure. fol. ccliiij. colum. iiij.
In ambiguis pro uotibus. folio. ccclv. columna. j.
In ambiguis orationibus. folio. ccclv. columna. j.
In omnibus. fol. ccclv. colum. j.
In eo quod. fol. ccclv. colum. iiij.
In toto ⁊ pars. fol. cclvj. col. j.
In obscuris. fol. ccclviij. col. j.
In iure ciuili. fol. ccclviij. colũ. j.
In contrahenda. fol. cclxi. col. iiij.
In ꝺnatione. fol. cclxi. colum. iiij.
In officijs. fol. cclxij. colũ. j.
In obscura. fol. cclxiij. colũ. iij.
In parti causa. fol. cclxiij. c. iij.
Inuitus. fol. cclxiij. colum. iij.
Io damnum. fol. cclx. colum. iij.
Io qui dolo. fol. cclxiij. colũ. iiij.
Iure nature. fol. cclxiij. colũ. iij.
Iura sanguinis. fol. ccclxiij. col. iiij.
Ius nostrũ. fol. ccclxiij. col. iiij.
Libertas inestimabilis. folio ccclv. colum. iiij.
Libertas omnibus. fol. ccclv. col. iiij.
Librarius. fol. ccclv. colum. iiij.
Marcellus. fol. ccxlix. colum. ij.
Melior. fol. ccxlix. col. ij.
Minus est. fol. ccli. colum. iij.
Nec ex pretorio. fol. ccxlii. co. ij.
Nemo qui condemnare. folio ccclvi. columna. iiij.
Nemo ex hoc. fol. ccclvi. colum. iiij.
Nemo plus iuris. fol. ccclvij. colũ. j.
Nemo potest. fol. ccclvij. colum. j.
Nemo pot mutaꝛ. fol. ccclvij. colũ. ij.
Nemo enim. fol. ccclvij. colũ. iij.
Nemo dubitat. fol. cclix. colũ. iij.
Nemo de domo. fol. ccclvij. colum. j.
Nemo ideo. fol. ccli. colum. ij.

Nemo plus eõmo. fol. cclviij. co. iij.
Nemo alieno. fol. cclviij. col. iij.
Nemo predo. fol. cclvij. col. iij.
Nemo videntur. fol. cclviij. col. iij.
Nemo dãnum. fol. cclxij. col. iij.
Neratius. fol. cclvj. col. iij.
Neqꝫ interdicto. fol. cclvj. col. iiij.
Neqꝫ pignus. fol. ccclvj. col. iij.
Nihil tam nãle. fol. ccxlij. col. iij.
Nihil consensui. fol. ccclviij. col. ij.
Nihil interest. fol. ccclviij. col. j.
Nihil peti. fol. cclvj. col. iiij.
Nihil volo. fo. cclxiij. c. ij. ⁊ cclix. c. j.
Non vulneres. fol. ccclij. col. ij.
Non videt cepisse. fol. ccclij. col. ij.
Non debet. fol. ccclij. col. ij.
Non debet actori. fol. ccclvj. col. iiij.
Nõ videt quisqꝫ. fol. ccclvj. col. iij.
Nõ videt defendere. fo. ccclvj. co. j.
Non debet alteri. fol. ccclvj. col. j.
Nõ vr rez amittere. fol. ccclviij. co. ij.
Non solet. fol. ccclvij. col. ij.
Non solent. fol. cclix. col. iiij.
Non põt videri. fol. cclix. col. iiij.
Nõ vt ex pluribus. fol. cclj. col. ij.
Nõ videntur data. fol. cclj. col. ij.
Non est singulis. fol. cclj. col. ij.
Non potest. fol. cclvj. col. iiij.
Non alienat. fol. cclviij. col. iij.
Non fraudantur. folio. cclix. colũ. j. ⁊ cclxij. col. ij.
Nõ ossi. fo. cclix. co. j. ⁊ cclxiij. co. ij.
Nõ põt videri vsisse. fo. cclxij. c. iij
Nullum crimen. fol. ccclxiij. col. j.
Nullius videtur. fol. ccclvij. col. j.
Nulla. fol. cclix. colũ. iij.
Nunqꝫ actiones. folio. cclix. colũ. j. ⁊ cclxiij. colũ. ij.
Nuptias nõ pcubit⁹. fo. ccclxij. co. iij.
Omnes actiones. folio. ccclv. colũna. iij.
Dia quecũqꝫ. fol. ccclv. col. iij.
Omnia que iure. fol. ccclv. col. iij.
Omnia fere. fol. ccclv. col. iij.
Omnis hereditas. fol. ccclv. col. iij.
Omnes actiones. fol. ccclv. col. iiij.
Dia que ex testamẽto. fo. ccclv. c. iiij
Omnis diffinitio. fol. ccclv. col. iiij.
Parem esse. folio. cclxj. col. ij. ⁊ cclxij. colũ. ij.
Penalia. fol. ccclxj. col. iiij.
Plerũqꝫ. fol. cclxij. col. ij.
Plus cautionis. fol. ccxxxix. col. iiij.
Pretor. fol. ccclxj. colũ. j.
Priuilegia. fol. cclxj. col. ij. ⁊ cclxiij. colũna. ij.
Pupillum. fol. ccclj. col. iij.
Quãdiu. folio. cclvij. col. iij.
Quatenus. fol. ccclviij. c. iij.
Que legata. fol. ccclvij. col. iij.
Que ab initio. fol. cclxiij. col. iij.
Que dubitationis. fol. cclxiij. col. iij.
Que pp necessitatẽ. fol. cclvij. co. iij.
Qui actionem. fol. ccclvij. col. iij.
Qui potest. fol. ccclviij. col. iij.
Qui in alterius. fol. ccl. col. ij.
Qui sine dolo. fol. cclxiij. col. iij.
Quintus mutius. fol. ccclvij. col. iij.
Quicquid calore. fol. cclxiij. col. ij.
Qui vetante. fol. cclvj. col. iij.
Qui rem alienã. fol. ccclvj. col. iiij.
Qui potest facere. fol. cclix. col. ij.
Qui in ius. fol. cclix. col. ij.
Qui per successionẽ. fol. cclx. col. iij.
Qui in seruitute. fol. cclxj. col. ij.
Qui non facit. fol. cclxj. col. ij.
Qui dolo. fol. cclxj. col. ij.
Qui auctore. fol. cclxj. col. j.
Qui tacet. fol. cclxj. col. j.
Qui cum alio. fol. ccclvj. col. iij.
Quo tutela. fol. cclvj. col. iij.
Quod in initio. fol. ccl. col. ij.
Quod utitur. fol. ccl. col. ij.
Quod a quoꝫ. fol. cclxiij. col. ij.
Quod iussu. fol. cclix. col. ij.
Quod nullius. fol. cclx. col. ij.
Quod emictur. fol. cclx. col. ij.
Quod ptra rones. fol. cclxj. col. ij.
Quod ipsius. fol. cclxj. col. j.
Quod qs ei seruus. fo. cclxij. col. iij.
Quod qs ex culpa. fo. cclxij. col. iij.
Quotiẽs dubia. fol. ccclvij. col. iij.
Quotiens idem. fol. ccliij. col. ij.
Quotiens duplicẽ. fol. cclv. col. ij.
Quotiens nihil. fol. cclxj. col. ij.
Quotiẽs utriusqꝫ. fol. cclvj. col. iij.
Regula est. fol. ccclij. col. iij.
Res iudicata. fol. ccclij. c. iij.
Scũdus naturã. fol. ccxl. co. ij.
Semp in obscur. fo. ccxl. c. ij.
Semp in stipulatiõib⁹. fo. ccxl. co. iij
Semp in pubis. fo. ccclij. col. j.
Semp in ꝺcitibus. fol. ccclix. col. iij.
Semp qui nõ phibet. fo. ccclij. co. j.
Semp in ãbalibus. fol. cclvj. col. iij.
Seruitutem. fol. cclvj. col. iij.
Seruus reipublice. fol. cclvj. col. iij.
Sicuti pena. fol. ccclij. col. j.
Si filius. fol. ccxl. col. ij.
Si librarius. fol. ccclvij. col. iij.
Si in duabus. fol. ccclvij. col. iij.
Sigs obligatiõe. fol. ccclvij. col. iij.
Si nemo. fol. cclxix. col. iij.
Sigs pgnitem. fol. ccclix. col. iij.
Tempora lis. alia nemo alieno nomine. folio. cclvj. col. iij.
Totiens in heredẽ. fol. cclvj. col. iij.
Tuti mores. fol. cclij. col. iij.
Tbi lex. fol. cclxj. col. iij.
Ubicqꝫ. fol. cclij. col. iij.
Ubi non voce. fol. ccclj. col. iij.
Ubi repugnãtia. fol. cclxj. col. iij.
Uelle non creditur. fol. ccclj. col. iij.
Verum est. fol. ccclj. col. iij.
Uni duo. fol. cclxij. col. j.

Regularum iuris sexti ⁊ digestoꝝ annotatio explicit.

Annotatio mãri sexti libri decretaliũ: ꝫ in glo. ordinaria ꝫ in alios additiõib⁹ casibusqꝫ declaratiõ: que marginib⁹ signate sm numeꝝ foliorꝫ colũnarũqꝫ facillime inuenientur.

Abbas dz eligi ad aliam abbatiã. fol. lvj. col. iij.
Abbatissa electa cõtra quam mitez pars se opponit: an possit ante cõfirmationem administrare. folio lxij. colũna. j.
Abbatie ⁊ prioratꝰ principales monasteriorꝫ non dicuntur vacare in curia romana. fol. cccxliij. col. iiij.
Abbates an possint benedicere calicco patenas vestes sacerdotales cruces ⁊ similia. fol. ccvij. col. iiij.
Abesse quis dicat. fol. xlij. col. ij.
Absens ⁊ presens potest quis constitui procurator. fol. xcij. col. ij.
Absentes non in omnibus causis sunt vocandi. fol. lxxxvj. col. iij.
Absoluere potest episcopus a quolibet excõicatione iuris: si nõ sit reseruata pape. fol. lxxxviij. col. ij.
Absoluere an possit epõ suspensos a iure. fol. xlij. col. ij.
Absolutio ⁊ relatio differunt. folio. xciij. col. ij.
Absolutio reseruat episcopo in multis casib⁹: ⁊ qui sint casus episcopo reseruati. fol. ccxvj. col. iij.
Acceptare dicitur quis beneficium: cosipso qꝫ petit illud sibi conferri. folio. cliij. col. ij.
Accusatus de simonia qualiter opponet testibus simoniaz. fol. cvij. colũna. ij.
Accusare non valens denũciare potest. fol. cclxiij. col. ij.
Acrimonia: dest excõmunicatio. folio. clxxxij. col. ij.
Actio publiciana quando locum habet. folio. cxx. col. j.
Actio de dolo tũc demũ cõpetit: vbi alia actio deficit. fo. clxxxij. co. ij.
Actio de dolo non datur pio modico. fol. xvij. col. iij.
Actio edita: an ⁊ quando possit mutari. fol. l. col. iij.
Actor an possit recusare iudicez. folio. xvij. col. j.
Actor qui nõ respõdet positioni: habet pro confesso. fol. cvij. col. iij.
Actor an possit ꝺuenire reum super pluribꝰ actionibꝰ realibꝰ coraz diuersis iudicibus. fol. xj. col. ij.
Actus qdam sunt publici: qdã ciuiles: ⁊ qdã cões. fol. cxiij. col. j.
Actus est duplex. fol. cxiij. col. j.
Adesse liti ꝓdest interessenti in multis. fol. xc. col. iij.
Aduocatoꝝ dolositas ⁊ impitia circa dilationes frustratorias ad testes vltramarinos: vel ex puncta tribꝰ cautelis repellit. fo. xx. co. ij.
Aduocatus dicitur militare. folio clxvij. colũ. j.
Aduocatus debet peregisse annum decimũ septimũ. fol. xcij. col. ij.
Aduocatus debet primo ius sui firmare: deinde ius aduersarij impu-

Universidad de Deusto
Biblioteca

gnare. fol'. cxx. col. iij.
Adnocandi officium est laudabile. fol'. cxviij. col. iiij.
Affatim qualr exponat. fol'. clxviij. columna. iij.
Affinitas in primo gñe impedit & dirimit matrimoniū. fo. clxxxv. col. iij.
Agere quis compellit in multis casibus. fol'. clij. col. iij.
Alienationis nomine quid cōtineatur. fol'. ccv. col. iij.
Alienari possunt bona ecclie cā incōmoditatis. fol'. clxvij. col. ij.
Allegatiua est duplex. fo. lxxvj. c. iiij.
Ambiguū qd sit: & vsi dr. fo. xcvij. c. ij
Ambitiosus & cupidus differunt. folio. xxxj. col. j.
Anathema mnero est epīscopalis. fol'. cc. colū. iiij.
Animus dr tpo dicue. fo. cxxxj. col. ij.
Antiquior in ecclia quis dicatur. folio. xxiij. col. ij.
Apostata an sit excōicat⁹. f. lxix. c. ij.
Apli sunt multiplices. f. ccxxiij. c. ij.
Apli qd sint: & vsi dicant. f. cxxiij. c. ij
Aplor⁹ quīq sunt spēs. fo. cxxiij. c. ij.
Appellari debet a sbdelegato in totum ad primū delegātem: non ad delegatum. fol'. lxxiij. col. iiij.
Appellari an possit a sententia arbitrorum. fol. lxxvij. col. j.
Appellari an possit per scripturam pitatam. fol'. cxxiij. col. ij.
Appellatio & recusatio in quos competant & differāt. fol'. lxxv. col. ij.
Appellatio alternatiua: an valeat. fol'. lxxvij. col. iiij.
Appellatio an possit interponi omisso medio. fol'. lxxviij. col. j.
Appellatio ab interlocutoria: siue incōtinēti: siue ex intervallo interponēda est in scriptis. fo. cxxiij. co. iiij.
Appellat sbo & facto. fo. cxxiij. c. j.
Appellāo qual⁹ debeat mittere ꝓcuratorē instructū. fol'. cxxiij. co. iij.
Appellatio quos habet effectus. folio. cxxj. col. iiij.
Appellari ad parem pōt si de hoc sit ꝓsuetudo. fol'. cxxv. col. j.
Appellari pōt ad papam etiā omisso medio. fol'. cxxv. col. j.
Appellans a iudice in vna cā: an teneatur coram illo: in alia causa respondere. fol'. xj. col. iij.
Appellatio ad quid est inuenta. folio. cxxvj. col. iiij.
Appellās ante diffinitiuam dicitur deponere querelam de iniquitate iudicis. fol'. cxxviij. col. ij.
Appellatio & excōmunicatio si eadē die proferantur: nec appareat de priōritate presumitur q excōicatio prefferit. fol'. cxxiij. col. iiij.
Appellāri ad sedē apl̄icam: an sufficiat adire legatum. fol'. xl. col. ij.
Appellans an possit renunciare appellationi sue inuito appellato. folio. xxxv. col. ij.
Appellās ne certa ꝑsona ad electionē admittat: an teneat seruare cōstitutionē: vt circa. fol'. xlviij. col. ij.
Appellāo & ꝓcurator vno die anni ad ꝓsequendū appellationē: an habeat scm annū integrū. fol'. lj. col. iij.
Appellatio: an suspendat effectū suspensionum vel interdictorum. folio. cxxix. col. ij.
Appellans a diffinitiua: nec causam exprimere: nec in scriptis appellare tenetur. fol'. xxxiij. col. iij.
Appellari potest a delegato officialis ad ipsius officialem vel episcopum. fol'. xxij. col. iij.
Appellatio et recusatio: an sint paria. fol'. xxiij. col. j.
Appellatio gd sit. fol'. xxij. col. iij.
Appellāo nō comparens: an debeat ꝑdēnari in expēsis appellato legitime cōparenti. fol'. xxvj. col. j.
Appellans vna die & sequēti die iurans: an satisfaciat cōstitutioni: vt circa. fol'. xxj. col. ij.
Appellatio in multis casibus est ꝓhibita. fol'. cxxvij. col. iij.
Appellatio: an sit semp coram iudice interponēda. fol'. cxx. col. ij.
Appellari pōt ab archiepō ad synodū: & illi pōt archiepō. f. cxxj. c. ij
Appellari pōt ꝑ vim canonee a qualibet interlocutoria: & quolibet gravamine. fol'. cxxj. col. iij.
Approbati semel non potest reprobari. fol'. xxxiij. col. j.
Arbor que inutilr terrā occupat: excidenda est & in ignem mittenda. folio. cc. col. ij.
Arbitri pōt cogīcere nō solū de veritate suspitiōis ꝓpositę: sz etiā de illius legitimate. fol'. cxxiij. co. iij.
Arbitri sunt eligendi in causa quam mouet episcopus contra subditū. fol'. lxxviij. col. ij.
Arbitri iurto quatuor habeant qualitates. fol'. cxxv. col. j.
Archiepiscopus vltās quid primo facere debet. fol'. clxxxj. col. iij.
Archiepō pōt cōcedē indulgētias in tota sua ꝓuincia. fol'. clxxix. co. iij.
Archiepō non pōt tollere capīlo ius sūmi sine eā. fol'. lxviij. col. iij.
Archiepō de ꝓfessu ptium: an possit cōmittere cām appellatiōis extra suam diocesim. fol'. lxxv. col. iij.
Archiepō pōt delegare causam iterēm & clericū extra diocesim ipsi⁹ episcopi. fol'. lxxv. col. iij.
Argumentum ab absurditate valet. fol'. cxxix. col. iij.
Argumentum a contrario sensu est fortissimus. fol'. cxxxj. col. iij.
Argumentum a ꝓrario non semper procedit. fol'. lxxj. col. j.
Argumentum a verbis valet. folio cxxj. colūna. j.
Arma clericorum sunt lachryme. folio. ccxxj. col. iij.
Artificium per experientiam recipit incrementum. fol'. xxxj. col. iij.
Articulus quid sit. folio. x. colū. j. et cc. colūna. iij.
Aspidis ꝓprietas. fol'. cxviij. col. iij.
Assessor habeat salariū: & partes cōcedent. fol'. xlx. col. ij.
Assaffini qui dicātur. fol'. ccj. col. iij.
Assignatio fit verbis vel nutu. folio cxxx. col. ij.
Attarus dr cecus. fol'. xxxj. col. j.
Auctoritas quid sit. fol'. clxij. col. j.
Auferri non dicitur: quod differtur. folio. cxcij. col. ij.

Balsio quid sit. fol'. xlv. col. ij.
Beneficius principis quid sit. folio. ix. colū. iiij.
Beneficio vacaturo solus papa pōt ius tribuere. fol. lxvj. col. iij.
Beneficij collatio conditionalis: seu alternatiua vel incerta: an valeat. fol'. xxvij. col. ij.
Beneficium cōprehendit dignitates personatus &c. fol'. cxxxix. col. ij.
Beneficium impetrans: an teneatur facere mentionem de commenda. fol'. xxxviij. col. iij.
Beneficium collatū absenti: an possit alteri conferri sub conditione: si ille non acceptauerit. folio. cxlj. colūna. iiij.
Bisiciatus bisicium sine suplone dimittere nō pōt. fol'. lxv. col. iij.
Beneficia extra diocesim ꝓferri possunt. fol. cxxxv. col. ij.
Beneficiū curatum habens: nō semper tenetur se facere ꝓmoueri infra annum. fol'. cxxxvj. col. j.
Beneficia nō possunt conferri ad tēpus. fol'. clxxv. col. ij.
Beneficium multis modis capitur. fol'. ccxxxix. col. j.
Beneficij appellatione quid ꝓtineatur. fol'. clxiij. col. ij.
Beneficium absenti potest conferri. folio. xiiij. col. j.
Beneficia plura: an sit licitum de iure tenere. fol'. xiij. col. j.
Benedictio solēnis qualiter fiat. folio. ccvj. col. iij.
Bigamus dr quis: aliqñ vere: aliqñ interpretatiue. fol'. lxxj. col. iij.
Bigamus pōit omnia priuilegia clericalia. fol'. lxxj. col. iij.
Bigamus non est qui ducit quā corrupit. fol'. cxxxj. col. iij.
Bon facius raro sua antiquā reuocat: nisi id exp̄mat. fo. ccxxxj. co. j.
Bonifacij & Philippi regis Francie cōtrouersia. fol'. xxvij. col. ij.
Bonorum possessio perdita cui debetur. fol'. xlvij. col. ij.
Bonus facere non sufficit: nisi id bene fiat. fol'. ccxlix. col. iij.
Buffones qui dicantur. folio. cxxxj. colūna. ij.

Calumnie ꝑbabilis excusatio. folio. xxvj. columna. ij.
Canonicorum receptio ad quos spectat de iure cōi. folio. xxj. colum. ij.
Canonici nolentes eligere vnū de ꝑtribus in data & ꝓsentatione equalibus: qualiter debeant compelli. folio. xxj. colum. j.
Canonizatio sanctorum spectat ad solum papam. fol'. clxxx. col. iij.
Canonizatio sanctorum: qualiter debeat fieri: & quid debeat precedere ipsaz canonizationē. fo. clxxx. c. iij.
Canones editi in concilijs prouincialibus: ligant subditos totius patrie. folio. ccxx. columna. iij.
Canones seruandi sunt: etiam inter eos qui sunt de temporali iurisdictione ecclesie. fol. cxcviij. col'. iij.
Canonicus ecclesie cathedralis existens infra annum probationis an debeat vocari ad electionez epīscopi. folio. clxxj. colum. ij.
Canonici absentes: an debeant vocari in omnibus actibus capitularibus. folio. cx. colum. iij.
Canonicus impeditus qui ad actum electionis procuratorem non legitime constituit: an debeat iterū citari. folio. lxiij. col'. iij.
Canonicus ꝑnbes: an possit deputari delegar⁹ a sede apl̄ica. f. xvj. c. iij.
Canonicus minor. xx. annis: an possit deputari delegatus ab inferiori a papa. fol. xvj. colum. iij.
Capitulum sede vacante potest confirmare electionem archidiaconi ꝑ ipsius capīm electi. fol'. lxvij. co. ij.
Capitis diminutio minima que est. folio. clix. col'. ij.
Capitulo qualiter ꝓsentabūtur littere apostolice. fol'. clxij. col'. ij.
Capitulum sede vacante nō lucratur emoluméta ratione iurisdictionis obuentia. folio. lix. col. j.
Cardinales ꝓsentes in electione pape: an debeat expectare per decem dies alios absentes infra illos dies venire nō valētes. fo. xxvij. col'. ij.
Cardinalis qui renunciauit voci pp infirmitatē: an rediens debeat admitti. fol'. xxix. col. j.
Cardialis nō expectat⁹ tpe debito: an possit agē de cōtēptu. f. xxvij. c. iij.
Carcer nō est pena. fol'. ccxxvij. c. iij.
Cardinales qualiter a papa vocantur. folio. lxxx. col'. ij.
Carcer ē ĩstitutus ad custodiaz: aliquando ad penā. fol. lxxxvj. col. iij.
Castrum quid sit. fol'. cxxxvij. co. iij.
Cassatio confirmationis: an inducat cassationē electionis: si de cā cassationis non apparet. fol. lvij. co. iij.
Cautio non sufficit vbi ius requirit restitutionem. folio. lxxxvj. co. iij.
Caullatio caullatione repelli pōt. folio. xxxix. col. iij.
Cautio idonea pignora vl fideiusso-
res comprehendit: non mādi promissiones. fol'. cxxxj. col'. ij.
Casus sūt tripliceo. f. cxxxviij. c. iij.
Cautio idonea qd ipportat. f. ccv. c. ij.
Cautio non sufficit: vbi requiritur satisfactio. fol. clxxxij. col. ij.
Cautionis nomine quid cōtineatur. folio. cclij. col. ij.
Cautio sufficiēs dr: qñ dant pignora vel fideiussores. fol. cv. col. iij.
Celebrās pīte excōicato: nō ꝓpterea efficit irregularis. fol. cc. col. j.
Celebrans ꝓsente excōicato vel interdicto: ꝛ nō efficiatur irregularis: tñ est vitiosus irregularitati cōtrahende. fol. cc. col. ij.
Cella a celando & occultando dicit'. folio. cxxxvij. col. j.
Celeritas ĩ ghudā casib⁹ reprobat: & in aliis desiderat. fol. xlv. col. ij.
Cēsum soluēres nō dēs seruī eor qui bus hēt soluere. fol. ccvij. col. ij.
Certus vt homo: certior at vt iudex: & certus ad cautelam certiorat⁹. folio. cclj. columna. j.
Cessionarius: an possit ſtētare actiones sibi cessas ab excommunicato. folio. clxxvj. col. j.
Cessatio a diuinis vt possit fieri: nocuem requiruntur. fol. lxxxvij. col. j.
Cessatio a diuinis non habet vim interdicti. fol. lxxxij. col. ij.
Charitas bene ordinata incipit a se. folio. lxxxvij. col. iiij.
Chis loculos hūit. fol. ccxxxiij. c. iij.
Christus grece dicitur vnctus latine. folio. clxxxj. col. iiij.
Chrismatio frontio fit a solo epīscopo. folio. clxxxvj. col. iij.
Ciriacus quare papatui renunciauit. folio. lxvj. col. j.
Citatio interpretatiua quando dicatur. folio. xxvj. col. iij.
Citatus de quo constat: q non est de iurisdictione citantis: an teneatur cōparere. fol. cxxvj. col. ij.
Ciuitas qd sit. fol. ccxxviij. col. iij.
Ciuitas qd cōprehendat. fo. xvij. co. j.
Clausula nisi p⁹ alio &c. an stelligat in lr̄is ad bñficia. fol. xxj. col. ij.
Clausula & quidam alij qualiter operetur. folio. xj. col. ij.
Clericus vocans milites ꝓ vsurpatione rerū ecclie: an teneat de morte inde secuta. fol. xxxvij. col. j.
Clericorum bona: an gaudeant eodē priuilegio cum bonis ecclesiarum. folio. clxxix. col. j.
Clerici sunt immunes ab exactionibus personarum secularium de mere dñiuo. fol. clxxix. col. j.
Clericus occasione cuiꝰ repetsalie fuerunt cōcesse: si capiat cessat pena. c. j. de iniurijs. fol. ccxij. col. iij.
Coadiutor: an det iuxta. fol'. clxj. c. iiij.
Coactio absoluta qd sit. fo. cxcvj. c. j.
Cogitatio deliberata aliquando punitur. folio. cc. col. iij.
Cognationis spiritualis effectus. folio. clxxxvij. columna. j.
Cognatio spīalis qd sit. f. clxxxvij. c. ij.
Cognatio spiritualis: an contrahatur cū cōsubina leuantis aliquē de sacro fonte. fol. clxxxvij. col. j.
Cognatio spiritualis primet ad paternitatem & filiationē: fraternitatez seu cōpaternitatē: quos ante spirituales nō habem⁹. f. clxxxvj. c. iij.
Cognatio spiritualis ratione confirmationis iter quot personas contrahatur. fol. clxxxvij. col. iij.
Collegiata ecclia qualiter cognoscatur: & an definēt⁹ ꝑsonis collegij desinat eē collegium. fol. xlix. co. j.
Collegiū vsi dicitur. fol. cclxj. col. ij.
Collegij ius in vno remanere potest. folio. xlix. col. j.
Collatio qd sit. fol. ccxxxix. col. ij.
Collatio: presentatio: & institutio: differunt. fol. ccxxxix. col. iij.
Collatio differt ab institutione & positione. fol. clxj. col. iij.
Collatio beneficiorum ad quem pertinet. fol. clvij. col. j.
Collatio beneficij vel ꝓuisio facta non seruata forma. c. ij. de elec. an valeat. fol. lxv. col. iij.
Cōmendare quid sit. fol. xxxviij. c. iij.
Commenda an impediat collationez fieri. folio. xxxviij. col. ij.
Cōmendare: an possit ordinarius beneficium post lapsum tempus cōferendi. fol. xxxviij. col. iij.
Cōmendas duas: an sit licitum habere. folio. xxxviij. col. iij.
Cōmēda pīa finita: an possit ordinarius iterū cōmēdare. f. xxxviij. c. iij.
Commissio in vno loco: an possit de consensu partium fieri in alio loco. fol. xvij. col. iij.
Cōpromissarius datus ad eligendū potest postulare. fol. lvij. col. iij.
Cōpromissarius qui semel elegit: an iterū eligere possit. fol. lvij. col. ij.
Cōmunicans cum excōicato in diuinis incurrit maiorē excōmunicationē quinq concurrentibus: alo nō. folio. cxxix. col. iij.
Cōmenda durante: an vacet beneficium. fol. xxxviij. col. ij.
Committio seruum est periculosa. folio. cxxiij. colum. j.
Cōcedere qd ipportat. fol. cclj. col. ij.
Cōcessio principis intelligit̄ facta sine ꝓiudicio alteri⁹. fol. xx. col. iij.
Cōclave qd sit. fol. xxvij. col. iij.
Cōcorditer: an dicat factū quod fit a maiori parte. fol. xxix. col. j.
Cōditio ex lege qñ dat. f. lxxxiij. c. iij.
Cōditio hereꝫ de sui natura: an reddat actū pōnales. fol. xxvj. co. iij.
Condītio grauis: an vitiet contractū folio. clxj. col. ij.
Cōfiteri possum⁹ laico. fo. ccxvj. c. iij.

Universidad de Deusto Biblioteca

Confessus in iure: an audiatur appellans. folio. cxxvj. columna. iij.
Confessio iudicialis inducit notoriū. folio. clxxxviij. columna. ij.
Confirmatio electionis facta pendēte appellatione super negocio electionis: an valeat. fol. liij. colū. iij.
Confirmatio electionis cuius sententie vim habet. fol. lxv. col. iij.
Confirmatio electionis petita p anū cuz electi z sine mandato pōt rata haberi per electū. fol. xxxiij. col. ij.
Cōiuratio qd sit. fol. ccxxxij. colū. ij.
Coniurare z conspirare quid sibi velint. fol. ccxxxij. col. iij.
Consecratio nulla nō vitiat electionē prius factam. fol. lxij. colum. ij.
Cōsecratio epi ꝫ iurio dispositionem facta. an imprimat caracterem. folio. lxij. columna. iij.
Consensus tacitus non operatur tātū quantum expressus. fol. xviij. co. ij.
Consensus seu collaudatio quid sit. folio. clxj. columna. j.
Cōseruator potest timorare auctoritz brachij secularis. fol. lxxiij. col. ij.
Conseruatorum quot sint species. folio. lxxiij. colum. j.
Conseruator potest defendere: nō tm ab iniuria cōmissa: sed etiam a cōmittenda. fol. lxxiij. col. ij.
Conseruator: an possit vt suspectus recusari. fol. lxxiij. col. ij.
Conseruatores cognoscunt solum de violentijs z iniurijs manifestis. folio. lxxiij. colum. j.
Conseruatores sunt iudices delegati. folio. lxxiij. colum. j.
Conseruatores z delegati simplices in multis differunt. fol. lxxx. col. j.
Consiliū iusti ꝫ vēdere. fol. xix. co. iij.
Consilium z consensus differunt. folio. clxj. columna. j.
Conspiratio quid sit: z vnde dicatur. folio. ccxxxij. colum. ij.
Cōstitutio nona: an extendaf ad pendētia tpe pstōnis. fol. xxxvj. co. iiij.
Cōstimtio ꝫ canon: an habeat locuz in dignitatibus. fol. xxxvj. col. iij.
Constitutio quid sit. fol. v. colū. ij. vel viij. colum. ij.
Constitutio presens: an afficiat adherentes. fol. xxxj. col. iij.
Cōstō vij di. fol. v. co. iij. vl. viij. co. iij.
Constitutio vt circa: an habeat locuz in appellationibus ad insertorem papa interpositio. fol. xxx. col. iiij.
Constitutio principis nona an tollat statutum episcopi continens id qđ suo commune. fol. lx. col. j.
Cōstitutio ꝫ canon: an habeat locuz in ecclia parrochiali que dīsit habere parrochianos. fol. xxxvj. c. ij.
Constitutio generalis multipliciter cognoscitur. fol. xxx. col. iiij.
Cōstitutio antiqui iurio declaratoia: an trahatur ad preterita: si consuendo z cōis opinio prudentum erat in contrarium. fol. xxv. col. iij.
Constitutio vt circa: an afficiat adherentes. fol. xxxj. colum. iij.
Cōstitutio ꝫ canon: an habeat locum in vicarijs perpetuis ecclesiaꝝ parrochialium. fol. xxxvj. col. iij.
Cōstimtio cupiētes: nō hz locuz in dignitatibus ecclesiarum cathedraliū vel regularū que sunt sub epo abbate vel priore. fol. xl. col. j.
Cōstitutio cupiētes: an hēat locuz in ecclia sibiecta metropolitano schismatico vl'a sarracēis capto. f. xl. c. j
Cōstitutio cupiētes: an habeat locuz in cā pēdēte coā ordinario quā papa ad se revocauit. fol. xl. col. ij.
Cōstō z sntia differūt. fo. ccxx. col. j.
Cōstimtio penalis loquens in vno casu an extēdat ad aliū casuz similez z cōiter puisticatū. fol. liij. col. iij.
Constitutio publicata post duos mēses ligat. fol. cclviij. col. j.
Consuetudo romane ecclesie quādo sit sequenda. fol. vij. col. j.
Consuetudo quando dicatur rationabilis. folio. lx. col. j.
Consuetudine de optando stante: an possit capitulū pfigere certos dies ad optandum. fol. xxiij. colū. iiij.
Consuetudo quando debeat esse prescripta. folio. xxiij. col. ij.
Cōsuetudo descriptio. fo. xxiij. co. j.
Cōsuetudo dat iurisdictionē. f. lxxxiij col. iij. z. lxxv. col. iij. a. c. col. j.
Cōsuetudo leges interpretatur. folio ccxvij. colum. iij.
Contēnere nō dicitur qui non interpellatur. fol. xlij. col. iij.
Cōtractus celebratus in ecclesia valet. fol. clxxij. colum. ij.
Conuersi: an possint scribere suo eligendi. folio. liij. col. ij.
Cōtigua que sunt. fol. xxj. col. iij.
Cōtigua que dicunf. fol. clxx. col. j.
Cōtumax in vno actu iudicij: an sit citandus ad alios actus. fol. cvj. c. j.
Cōtumax pūpt⁹ go dī. fo. ccxxj. c. iij.
Cōtumax manifestus quis dicitur. folio. ccxxj. columna. iij.
Contumax multos offendit. folio. cv. columna. iij.
Choadigeri nō sunt obligati ad observationem omnium consilioꝝ euangelij. folio. ccxxxiij. col. iij.
Chordigeris est permissus triplex vsus edi modus. fol. ccxxxiij. col. iij.
Corrigenda non sunt iura per subauditiones z repetitiones tacitas. folio. xlj. columna. ij.
Crimina excepta sunt tria. folio. cix. columna. iij.
Crimen extinguit. f. cxcij. c. iij.
Crimen probari potest per instrumentum. folio. ccxxxiij. col. iij.
Crimen: an probetur per instrumentum. folio. cxij. col. j.
Chrisma frōtis fit a solo episcopo. folio. clxxxvj. col. ij.
Cura aiaꝝ: an possit conferri nō existenti in sacris. fol. cxxxvj. col. j.
Curiosus qs dicat. fol. lxv. col. iij.
Custos ecclesie vacātis: an faciat fructus suos. fol. xxxvj. col. ij.

D Amni z iniurie petitio diuersa est. fol. lxxxij. col. iij.
Dare nemo potest quod nō habet. folio. lxxxij. columna. j.
Decretum appositum in gratia conditionali suspendit in euentum conditionis. folio. xxj. col. ij.
Decretū qd sit. fol. clxj. col. j.
Decretum: an afficiat ignorantes. folio. lxij. colum. iij.
Decretum pape ligat ignorantes. folio. clj. col. ij. z. clxij. col. iij.
Decretalis. extra: debet vt reliqne in scholis legi. fol. ccxxxvj. col. iij.
Decretalis. pastoralis de li. instru. qū habeat locum. fol. vij. col. ij.
Declarans nō dicitur iuo nouū edere: sed antiquum declarare. folio clxvij. columna. iij.
Decem dieo qui dantur ad appellandum currunt a tēpore prolationis sententie. folio. ciij. colū. ij.
Decimarum quattuor genera olim sol uebantur. fol. clxvj. colū. iij.
Defendere licitū est: non tm psonam sed et bona. fol. ccxxj. colū. ij.
Defendere: an teneatur quis victum. folio. ccxxj. col. iij.
Degradatio qualr fiat. fo. clxxxix. c. j.
Degradatio qualiter debeat fieri: z quot episcopi debeant esse presentes folio. ccxij. columna. ij.
Degradat⁹: an gaudeat priuilegio canonis. si go inadēte. fol. ccxij. c. iij.
Degradatus conficit vez corpus christi. folio. ccxij. col. iij.
Delictū cōmissum ab vno ex plurib⁹ si ignoret delinquens qualiter debeat puniri. fol. xlij. colum. ij.
Delegatus habēs difficile sufficiens an possit petē expēsas. f. xvij. c. iij.
Delictum prelati in omittendo premdicat ecclesie. folio. xcv. col. ij.
Delegatus non debet recipere mināc vnū⁹ demanū. fol. xvij. col. iij.
Delegatus archiepiscopi nō excōmu. suffraganeū. fol. lxxxij. col. ij.
Delegatus pape: an possit ad cautelā absoluere. fol. ccxvij. col. iij.
Delegatus potest ecclesiam interdicto supponere. fol. ccc. colū. j.
Delegatus ab ordinario: an debeat habere expensas. fol. xvij. col. iij.
Delegatus in habilis ex defectu qualitatis requisite: si procedat partibus non excipientibus: an valeat processus. folio. xvj. columna. iij.

Delegat⁹ a papa: an possit cognoscere z pronūciare locum esse suspectum. folio. xvij. columna. j.
Delegatus in causa sui epi pōt vt suspectus recusari. fol. xvj. col. iij.
Delegat⁹ ab alio ꝯ a principe: an possit post litem contestatā subdelegare. folio. xc. colum. j.
Delegatus quare reuocat subdelegatū re integra: z pcurator nō reuocat substitutum. fol. xcj. col. j.
Delegatio iuris z delegatio pape eq parantur quo ad subdelegationē. folio. lxxv. colum. iij.
Delegatus ab inferiore a principe habens speciale mādatū subdelegandi subdelegare pōt. fo. lxxviij. c. iij.
Delegatus ab inferiori a papa vt aliquid exequatur in certo loco: si nō potest exeq in illo loco non potest in alio loco exequi absq nouo mādato. fol. lxxvij. col. iij.
Delegat⁹ multipl⁹ iurisdictionē hīe denegatur. fol. lxxix. colum. ij.
Delegatus potest cognoscere: an sua sit iurisdictio. fol. lxxix. colum. ij.
Delegatus z procurator diuersimode causam occupant. fol. lxxvij. col. j.
De medio intelligitur. i. de hac vita. folio. clxj. columna. ij.
Denunciatio excōmunicationis non reddit quem excōmunicatuz. folio ccxxvij. columna. iij.
Desertus locus quis dicitur. folio ccxxvij. columna. j.
Deus neminem vult pire. fol. clxxxij. columna. j.
Dextra vij dicit. fol. xlv. colū. ij.
Diabolus contra choadigeros cōcitat emulos. fol. ccxxxiij. col. j.
Dies pio quiete dandus est longum ter facturo. folio. xl. colū. iij.
Dicta an debeat computari sm computationem legalem vel vulgarez. folio. xvij. columna. j.
Dicta f actione reali qualiter debeat computari. fol. xvj. col. iij.
Differre non dicitur qui impeditus est. folio. xxxij. colum. j.
Dignitas z persona differunt. folio xij. columna. j.
Dignitas quid est. fol. xvj. col. iij.
Dignitus non est membrum: sed officium membri. fol. xcj. colū. ij.
Dignitas vel psonatus: an possit obtineri per illum qui patitur defectum in ordinibus s. fol. lxxj. col. ij.
Dilationes iurio: an possit iudex abbreuiare vl progare. fol. xlj. col. iij.
Discretio omnium virtutum est mater. folio. clxx. columna. ij.
Dispensare an possit epūs sine consensu capituli. fol. lv. col. iij.
Dispensatio non tribuit nouuz ius in beneficio. fol. xij. col. ij.
Dignitas/personatus z officium differunt. folio. xxij. colum. j.
Dispensium z compendiuz differūt. folio. lx. columna. iij.
Dispensandi potestas: an possit quis per consuetudinem. fol. lv. co. iij.
Dispēsatio sup etate: an possit fieri p epūm z sup progatione anni dati ad promonendum. fol. xxxvj. col. iiij.
Dispēsare nō potest epūs vltra septenium cum curato sup non promotione ad sacerdotiū. fol. lv. col. iij.
Dispensato super non promotione ad sacerdotium fauore studij: an sufficiat studere in grāmatica: vel theologia sine iure ciuili: aut canonico. folio. lv. columna. iiij.
Dispensatus vt possit pcipere fructus in absentia nō habebit distributiones quotidianas. fol. cxxxij. colūna. ij.
Dispensat epūs in curato z simplici. folio. lxxj. columna. ij.
Dispensare an possit epūs vt filius obtineat bñficiū pīs. fol. lxxj. col. iij.
Dispensare an possit epūs in duobus curatis. fol. lxxj. col. ij.
Dispensationes debent stricte interpretari. fol. lxxxiij. colum. iij.
Dispēsat⁹ ad duo incōpatibilia in diuersis diocesibus: cui epūs teneatur fidem facere de dispensatione legitima. folio. lxxxiij. columna. ij.
Dispensatio nulla vel minus sufficiēs sunt parta. fol. lxxxiij. col. iij.
Dispensatio non exhibita in termino per ordinarium prefixo: pōt exhiberi post terminuz: z impedit collationē alteri facta. fol. lxxxiij. col. ij.
Dispensatus ad duo nō potest vnum vel ambo cū alio vel alijs permutare. folio. lxxxv. colum. j.
Dispensatio ad duo vel plura tm tria comprehendit. fol. lxxj. col. j.
Distributiones quotidiane: quis personis debeant. fol. xxj. col. iij.
Distributiones quotidiane quid sint folio. cxxxij. columna. ij.
Doctores z cpi hīt iurisdictionem in scholares z solidū. fol. cxcij. c. iij.
Doctor monachum audientem leges vel physicam de scholis suis expellere debet. fol. cciij. colum. ij.
Doctor vnde dicatur. fol. vj. col. j.
Doctor qualiter debeat se habere circa scholares. fol. vj. colum. j.
Dolus plus punitur ꝯ culpa. fol. lj. columna. ij.
Dolus ppōderat culpe. fo. cxcv. co. iij.
Dolosa persuasio plus est ꝯ violenta. folio. ccl. colum. j.
Dño suam rem quandoq; in aliuz nō potest transferre. fol. xx. col. j.
Dñium rez qb⁹ frēs minores vtunf ē penes papā. folio. cxxxv. col. ij.
Domicilium an possit haberi in pluribus locis. fol. lxx. col. ij.
Dñium rerum ecclesiasticarum apud quem sit. fol. clxj. col. ij.
Dominium an transferatur ex inutili contractu. fol. clxj. col. iij.
Domestici in grandem assumpti non gaudent priuilegio domestico: um. folio. ccxj. columna. iiij.
Dūa vī adulterio accusata seruos mittere negat. fol. lxxxv. col. ij.
Domicilio potest quis carere. folio clxvj. columna. iij.
Donatio causa mortis non continetur sub generali verbo donationis. folio. cclij. columna. j.
Dubitatio pbabilis: an go sit eligendus vel postulādus. fol. xxv. c. iiij.
Dulia z latria qualiter differant. folio. lxxxiij. col. j.

E Clesia nō est recōciliāda propter pollutionem occultam. folio. clxxx. col. iij.
Ecclesia polluta quare debet reconciliari. folio. clxxx. col. iij.
Ecclesia an sit reconcilianda si aliqs in illa occidatur absq sanguinis effusione. folio. cclxxx. co. iij.
Ecclesia dz reconciliari iz sanctus vir ibidē occidatur. fol. clxxx. col. j.
Ecclesia qñ dicatur spectare pleno iure ad monachos. fol. ccvj. col. iij.
Ecclesie cathedralis nomen sancti in litteris ad beneficia exprimi nō dz. folio. cxxxv. col. iij.
Ecclesia romana quare dicatur sacro sancta. folio. vj. col. ij.
Ecclia dī mr nra. fol. ccvj. col. j.
Ecclesia non cedit iura sua fine decreto. folio. clxj. col. ij.
Ecclesie appellatione venit monasterium. folio. lxxv. col. ij.
Ecclesie vacanti dz epūs deputare defensorem. fol. clxj. col. iij.
Ecclesia potest priuare aliquem officio patrocinādi. fol. ccxxiij. col. ij.
Economi diffinitio. fol. xxxvj. col. ij.
Edictum de procuratoribus est phibitorium. fol. lxxxix. col. iij.
Edictū de restitutis z de matrimonio est phibitorium. fol. lxxxix. col. iij.
Electiones monialiū nō pūt ratificari p accessum qñ oēs partes sunt pares in numero vocū. fol. lxj col. iiij.
Electione imminente: an sint absentes vocandi. fol. xxvij. col. iiij.
Electus non petens cōfirmationez infra tres menses post prestitum consensum cadit ab electione sua ipso iure. folio. xxxiij. col. ij.
Electio pape vbi fiet si in mari moriatur. fol. xxix. col. ij.
Electus nō valens hīe copiā pape vl auditoris infra tēpus in pstitutōe cupientes presentiam: an liberetur se mel. prestando. fol. xlj. col. ij.
Electo priuato iure suo: ideo qz cōstitutionem cupientes in aliquo non seruauit. an reuertatur electio ad capitulum. fol. xlij. col. j.
Electio qñ dī concors. fol. xlij. col. ij.
Elect⁹ an possit fine nota ambitionis pseq suā electionem. fol. xl. co. ij.
Electus hñs petef ꝯ cito cōmode pt cōfirmationez sue electionis quatr

Universidad de Deusto Biblioteca

debeat se habere. fol'. xl. col. tij.
Electꝰ astrictꝰ venire ad curiã p capitulũ cupiétes: tenet venire: etiã si adũsarij sui nõ veniãt. fo. xlj. co. j.
Electio in canonicis facta p singulares psonis valet. fo. xlvij. col. tij.
Electio cõis per quez dz fieri. Ibidẽ.
Electus si obijciat opponẽti q̃ tempora cõstitutionis cupientes non seruante: & opponẽs hoc idem opponat electo de qua obiectiõe primo discutiet. fol'. xlij. col. j.
Electus: an possit prosequi electionem suam ex multiplici iure eligẽtium. fol'. l. col. tij.
Electio in canonicis & aliis beneficiis inferioribus: an possit fieri p̃m formam capli si cui eligendi. de elec. lib. vj. fol'. xlix. col. tij.
Electo p̃fata penitus ignãli electi ista tpe debitis: an teneãt electores a pena. fol'. xlij. col. ij.
Electio medicãlis: an dicat facta in discordia ꝺicẽte canonico excõicato vel suspẽso. fol'. l. col. ij.
Electio religiosi nõ mendicantis facta per minorẽ partẽ capituli priuata maiori parte ptãte eligendi: an valeat. fol'. lj. col. ij.
Electio monialium pinet decẽ specialia. fol'. lxij. col. iiij.
Electio sẽtia facta nõ cassata pria in litigiũ deducta ẽ nulla. f. cvij. c. j.
Electio facta per epm cõpromissarium per hec verba: nos talis epo compromissarius &c. an valeat. folio. cxxij. col. tij.
Electio impatoris per quos debeat fieri. fol'. cxix. col. ij.
Electoribus imperatoris nõ est prefixum certum tempus ad eligendum. fol'. cxix. col. ij.
Electus: an post ꝓsensum possit sine superioris auctoritate renunciare electioni sue. fol'. lj. col. j.
Electio ad quos spectat de iure communi. fol'. xxxvj. col. ij.
Electus administrans ante ꝓfirmationem: an sit priuatus ipso iure: vel per sniam. fol'. xxxij. col. tij.
Electus & confirmatus a cuius ꝓfirmatione est appellatuz utrum incurrat penam. fol'. xxxij. col. ij.
Electio an sit nulla: si aligs de eligẽtib⁹ erat excõicat⁹. fo. xxxiij. c. tij.
Electio an possit fieri in loco interdicto. fol'. xxix. col. ij.
Electioni monialiũ: an possit opponi nullitas voti. fol. lx. col. iij.
Electio quid sit. fol'. xxv. col. j.
Electus in certis casibus põt administrare ante confirmationem. folio. lxj. col. tij.
Electio abbatisse facta in concordia vel a duplo maiori parte dz confirmari p̃m formam. c. fi. de electi. folio. lxj. colũ. j.
Electio monialiũ: an possit fieri p̃m formam. c. cum dilecti. de electio. in antiqua. fol'. lxj. col. iiij.
Eligentes qui nõ ptant electionem infra tẽpus debitum qua pena puniantur. fol'. xliij. col. j.
Eligere: an & quãdo dicat̃ qs vnam ex pluribus actionibus sibi competentibus. fol'. l. col. iiij.
Eligi an possit secularis in epm ecclesie regularis. fol'. lij. col. ij.
Epi an grauius puniatur q̃s inferiorea. fol'. lxxiij. col. iij.
Episcopus an possit cõmittere specialiter collationẽ alicuius beneficij vacaturi. fol'. lxxij. col. iij.
Episcopus iurano: an teneatur tãgere euãgelia. fol'. xxxj. col. iij.
Epo quo ad iurisdictionem epalez habet intentionem fundatam de iure cõmuni. fol'. lxxxv. col. ij.
Epo an possit committere alicui specialiter: vt ꝓferat certum bñficium cum vacabit. fol'. lxxij. col. j.
Epi quandoqz maxime pontifices appellantur. fol'. vij. col. iiij.
Epo nõ incurrit aliquã penã suspensionis: etiã a fructib⁹ bñficioz: nisi de ipo exprisse caueat. fo. lvij. co. j.
Epa põt facere statuta. fo. ix. col. ij.
Epa habet tuitionẽ curã & gubernationẽ pupillor⁹ viduar⁹ & peregrinoz per alium. fol'. cxlvj. col. iij.
Epo excõicato: an officialis possit de causis cognoscere. fol'. lxxij. col. j.
Eporum hore quibus bñdicere possunt populum. fol'. ccvij. col. ij.
Epo: an & quando dicitur interesse in capitulo vt prelatus: vel vt canonicus. fol'. cxxxj. col. ij.
Epi regni Frãcie: an habeant territorius: & citationem realem facere possint. fol'. xcix. col. iiij.
Epo qui intruste & scienter facit se in epm cõsecrari perdit bñficia priora. fol'. cxlij. col. ij.
Epatus nõ dicuntur vacare in curia romana. fol'. cxxxiij. col. iij.
Epi habẽt multa priuilegia iure cõi eis concessa. fol'. cc xj. col. j.
Epa ex iusta ca põt de iure vnius ecclesie alteri dare. fol'. clxj. col. ij.
Epor officiã & ꝓfessi. f. cc ix. c. iij
Epistolium quid sit. fol'. xlv. colũ. ij.
Equitas simulata duplex est iniquitas. fol'. xxxij. col. iij.
Error ꝓbabilis excusat a condẽnatione expensarum in cã principali. fol'. cclxv. col. ij.
Error est ꝓsensui Zimo. fo. xcvj. co. j.
Errare est aliud pio alio putare. folio. cclvj. col. iij.
Etas pupillaris q̃ dicat̃. fo. lij. c. iij.
Etas bñficiandi. fol'. lij. col. ij.
Etas idonea in beneficijs obtinendis. fol'. xv. col. j.
Etates hois sunt ser. fol'. vj. col. iij.
Euidens & manifestum differũt. folio. ccxxxij. col. ij.
Excõicatio non est pena: sed medicina. fol'. ccxxij. col. iij.
Excõicatio nõ dz ferri in vniuersitatem vel collegiũ. fol'. clxix. col. j.
Excõicatio est mortis eterne dãnatio. fol'. ccxv. col. ij.
Excõicationis snia in qbus casibus dicatur nulla. fol'. ccxv. col. ij.
Excõicatio/aligs fertur in personas incertam. fol'. ccxxvj. col. iij.
Excõicatio fulminatur ꝓ tra glossantes decre. erit qui seminat. Non obstã. qbuscũqz priuilegijs: cuius excõicationis absolutionẽ sibi papa reseruat. fol'. ccxxvj. col. ij.
Excõmunicationis sentẽtia differt ab aliis sentẽtijs. fol'. ccxvj. col. iiij.
Excõicatio non debet ferri pro futurio culpis: nisi intervenerit mora culpa vel offensa. fol'. ccxx. col. iiij.
Excõicato põt ferri ꝓ futuris culpis per viam statuti. fol'. ix. col. ij. & fol'. ccxx. col. iij.
Excõicatus matoni excõicatione: an possit agere coaz delegato vel ordinario. fol'. x. col. ij.
Excõicatus quare non põt impetrare rescriptum ad iudicem delegatum. fol'. x. col. iij.
Excõicat⁹: an possit impetrare lras pro alio ad agendũ. fol'. x. col. iij.
Excõmunicatio quos habet effectꝰ. fol'. xciij. col. iij.
Excõicat⁹ intuste dz humiliter absolutionẽ petere. fo. xciij. col. iij.
Excõicatio: ls extorta per vim vl' metum tenet. fol'. xciij. col. iij.
Excõicatus potest iterum excõmunicari. fol'. xcv. col. j.
Excõicatio nõ debet ferri in capitulum. fol'. clx. col. iij.
Exceptio peremptoria que est. folio cj. colũna. ij.
Exceptio & defensio qualr̃ differant. folio. cj. col. iij.
Excõicatus an possit condere testamentum. fol'. ccxxiij. col. ij.
Excõicatus an possit instrumẽta cõficere. fol'. ccxxiij. col. iij.
Excõicatio quibus casibus fertur a canone. fol'. cc xx. col. ij.
Excõmunicatio non retrotrahitur: folio. cxxx. colũ. iiij.
Excõicatio non fertur ipso iure per hec verba: sub anathemate phibemus. folio. lxxij. colũ. iij.
Excõicationes quãdoqz incurrit qui laicum pcutit. fol'. xxxvj. col. ij.
Excõicat⁹ post appellationẽ legitimaz põt licite celebrare. fo. cc xx. col. j.
Excõicatus minori excõicatione: vel cõstitutus in peccato mortali potest eligere. fol'. xxxij. col. iij.
Exciplẽtis potior est cõditio in pari delicto vel causa. fol'. celxj. col. j.
Excõmunicatio lata contra epm ab officiali archiepiscopi: an valeat. folio. lxxxij. col. ij.

Exceptio dilegitima que non elidit replicatione. fol'. cclx. col. iij.
Exceptiones: an sub regula ptineantur. fol'. cc xxvij. col. iij.
Excõmunicati sint incapaces spiritualium. fol'. cxiij. col. j.
Excõicat⁹ minori excõicatiõe põt institutiões exercere. fo. lxxvj. c. iij.
Executores litterarum apostolicaz dicunt delegati. fol'. xx. col. iij.
Executor testamenti an possit deputari minor. xxv. annis: vel mulier. folio. clxv. col. j.
Executor ex mortuo: an eius officium trãseat in heredẽ. fol'. clxv. col. ij.
Executoris offi cõmissum sub nõe dignitatis: an trãseat ad successorem in dignitate. fol'. clxv. col. ij.
Executo: his ptãtem cõferendi põt interdicere ei: ad quez als de iure pertinet ꝓferre. fol'. cliij. col. iij.
Executorẽ ad pulsãdus dãdo vl' papa ad ipm: vel ad se pussionez revocare: secus quando dat ad compellẽdum. fol'. clxij. col. ij.
Executores gratie dicuntur delegati. fol'. lxxxij. col. iij.
Exempto monasterio ecclesia cimiterium ortus aree intelligim̃ exempta. fol'. ccvj. col. ij.
Expẽse que fiũt in ꝓsecutiõe electiõis qualr̃ debeãt fieri. fol'. xlij. col. ij.
Expense necessarie & vtiles que sint. folio. xlj. col. iij.
Expio: duplr accipit. fol'. xcij. col. j.
Expẽsa & condẽnatio post q̃s citationem fieri debet. fol'. cv. col. ij.
Expẽsas soluere nõ dz qui iuste litigandi cãm habet. fol'. ccxlv. col. j.
Expectãti primam vacaturas debet aliquãdo secũda. fol'. lxvj. col. iiij.
Expẽse qualr̃ petim̃. fo. cxxvij. c. iij.
Expense facte in negocio electionis ꝓsequẽde: an & qñ & quo iure possint peti vel repeti. fo. xliij. co. iij.
Expressio beneficiorum non operat dispensationem. fol'. xij. col. iiij.
Extorsio multa impedit. fol'. l. col. j.
Extensio in ꝓstitutione penali quando possit fieri. fol'. liij. col. iiij
Extẽsio qñ dicat̃ fieri. fol'. lxix. col. ij.

Albitensis quis dicatur. folio ccc xvj. col. iij.
Fideiussor: an censeatur condemnatus debitore principali condẽnato. fol'. ccxij. col. iij.
Figmẽta varia q̃ cõmittunt̃ p epos ordinãtes clericos. fol'. lxix. co. iij.
Filiusfamilias & paterfamilias qui dicuntur. fol'. xcij. col. j.
Filius sophisticus fuit a patre deceptus. fol'. xcvj. col. ij.
Filiusfamilias in qbus casibus potest esse in iudicio sine ꝓsensu patris. fol'. xcix. col. j.
Filius institutus in re certa nõ agit querela. fol'. clxij. col. iij.
Filij nõ debent esse castigatores patrum. folio. clij. col. iij.
Filius liberatur a patris potestate: cõsilio q̃ pater cõmisit crimen lese maiestatis. fol'. clxxix. col. iij.
Finitũ qñ dicat̃ negociũ. f. xcvj. c. j.
Fons scamriens maior est q̃ruus inde pcedens. fol'. cxxix. col. iij.
Fraciscus beatus prohibuit in extremis suam regulaz glossari: & litteras aplicas sup ipius relatione impetrari. fol'. ccxxvj. col. ij.
Fratres minores ad laborem potentes: an laborare teneantur. folio ccxxvj. colũ. iij.
Fratres minores: an possint habere aligd ꝓpij. fol'. ccxxvj. col. iij.
Fraus & mora purgantur. folio. lvj. colũna. ij.
Fructus & redditus differunt. folio lxvij. colũ. j.
Fulminare excõmunicationem & ꝓferre differt. fol'. ccxvj. col. ij.
Fundator ecclesie: an possit statuere et fructus illius ecclie cum vacabit faciat suos. fol'. xxvij. col. j.
Furtum quid est. fol'. ix. col. ij.

Gliardi vide dicantur. folio ccxxj. col. ij.
Gratia extincta est extincta executoris potestas. fol'. ccxxvij. col. ij.
Gratia pape: an & quãdo afficiat beneficium. fol'. clvij. col. iij.
Gsa vitiosa que sit. fol'. xij. col. iiij.
Gratiam vberiorem habebunt qui non peccauerunt: q̃s qui peccauerunt. fol'. ccxxij. col. iij.

Heres censetur eadem persona cum defuncto: & successor cuz predecessore. fol'. cclv. col. ij.
Hereditas intelligitur ere alieno deducto. fol'. ccxij. col. j.
Hereticus post⁹ filijs q̃s ecclie ẽm Aug. reliquenda est. f. clxvij. c. iij.
Hereticorum pena est quadruplex. folio. cxix. col. j.
Hereticus nihil potest possidere. folio. cxvj. colũ. iiij.
Heresim sapere manifeste qui dicantur. fol'. cxxij. col. ij.
Hydrophilati qui dicant̃. fo. ccxxvj. colũna. iiij.
Honores altoui alijs nõ debent esse occasio nocendi. fol'. cclv. col. j.

Iconomi/vide economi.
Ius diuinum interpretatur. folio. clxv. colũ. j.
Idoneitas impetrantis: an ꝓsideret ẽm tempus impetrationis: vel vacationis bñficij. fol'. xv. col. j.
Jesus hebraice dicitur saluator latine. fol'. clxxxj. col. iiij.
Ignorãtia est mr̃ erroz. fo. vij. co. j.
Ignãtia supina que dicat̃. fo. ix. c. iij.
Ignorantia est probabilis in facto alieno. fol'. xxxj. col. iij.
Ignorãtia presumitur: nisi probetur scientia. fol'. cxiij. col. j.
Ignorantia probatur tribus modis. folio. cclv. colũna. iiij.
Ignorantia affectata & scientia equi parantur. fol'. lxix. col. iiij.
Ignorantia est multiplex. fol'. lxxix. colũna. iiij.
Illegitimo tribus rationib⁹ ab ordinum & beneficiorum promotione repellitur. fol'. lxxij. col. ij.
Illegitimus a multis repellitur. folio. lxvij. col. iij.
Imagines sanctoriũ: an debeant adorari. fol'. lxxxiij. col. j.
Immunitas alicui concessa et eius posteris: non comprehendit feminas. fol'. ccxiij. col. ij.
Impedere crimẽ suũ cõmodis alienis est indecẽs. fol'. cclxj. col. iij.
Impetrãs auctoritate apostolica ꝓfert obtinẽti collationẽ ab alio: ls ille ex consuetudine vel alio iure spãli cõferat. fol'. cxlv. col. ij.
Impetrãs sẽs ꝓfert ꝓmo ipetrãti in multis casibus. fol'. cxl. col. iij.
Impedimẽta multa ppter que excusãt curat⁹ nõ ptinus ad sacerdotium infra annum. fol'. lvj. col. ij.
Impetrans a sede aplica: an & quando ꝓferatur alijs impetrãtibus. folio. clvij. col. ij.
Impetrare prebendam tãti valoris: & vsq; ad talem valorem sunt diuersa. fol'. cxxxv. col. iij.
Imperator nõ dicitur nisi corona suscepta. fol'. cclxv. col. ij.
Imperator nõ debet deponi: nisi ex maxima cã. fol'. cxvij. col. iij.
Imperator: an possit a papa eligi. folio. cxix. col. ij.
Impossibile dicit̃ de iure vel de facto. fol'. cxij. col. ij.
Impolitas est triplex. fo. cclxij. c. iij.
Impossibilitas vitiat obligationez a principio: & ex postfacto elidit. folio. cclxij. col. j.
Impotentia duplex. fol'. xxij. c. ij.
Impudens qs dicat̃. fol'. clxij. co. iij.
Impugnans aliquid ex necessitate officij potest ex illo cõmodum cõsequi. fol'. cclxj. col. ij.
Incõstãtia reprobat̃. fol'. rj. col. ij.
In beneficijs non attenditur possessio. folio. ccxxxix. col. iij.
Indefinita vtrum equipolleat vniuersali. fol'. xxx. col. ij.
Indulgẽtie ꝓcesse vltra ptãtem concedẽtis: an valeant saltez ad limites sue ptãtis. fol'. ccxvij. col. j.
Infamis non potest esse index: sed bene arbiter. fol'. cclxv. col. j.
Infamia retrorotatur is qui appellationem interiectam non ꝓsequitur. fol'. ccxxvij. col. iij.
Infans quicquid videt ignorat. folio. clxxxvj. col. ij.
Infinitas reprobat̃ a iure. fo. x. c. iiij
Ingressiões religiõe: an infra annum ꝓbationis ꝓdat ius ad rez qs habet ad bñficium. fol'. clxxj. col. iij.

Universidad de Deusto Biblioteca

Ingrediens religionem: an possit recipere fructus bñficij infra annum probationis. folio. clxxj. colūna. ij.

Inimicitias repellens procuratoē constituit in arbitrio iudicis. fo. xc. c. ij.

Iniuria dici non potest: vbi est iuris auctoritas. fol. cclvj. col. j.

Iniurij passus: ij ratiōe dimittēt te reā nō tñ emendā. fol. ccij. col. j.

In institutione canonica quattuor requiruntur. fol. ccxxxix. col. iij.

Innouata post appellationem: an et quando debeant reuocari vel non. folio. cxxix. colū. ij.

Innouata post appellationem revocanf ex offō iudicis. fol. cxxix. c. ij.

In obligatione generali non veniunt vxor & liberi. fol. cclxij. col. iij.

Inquisitor: hereticus deputatus ab alio ḡ a papa non potest inquirere contra episcopum etiam cum spetiali mandato. fol. cxcvij. col. j.

Inquisitio non debet fieri nō precedē te diffamatione: alīs potest appellari. folio. clxxxvij. colū. iij.

Insultor gd dicat. f. cxxxix. c. j. & ij

Insultatio est triplex. fol. cc xxix. c. ij

Insultare gd sit. fol. cxxxix. col. iij.

Insultare & admittere differunt. folio. clxj. columna. j.

Insultatus in re certa: an sit loco legatarij. folio. clxij. col. iij.

Interruptio qualr sit. fol. ccxlj. col. j.

Interdictus rei spiritualis differt ab interdicto alterius temporalis. rei. folio. ccxvij. columna. j

Interdicto clero alicuius ecclesie propter hoc non intelligitur ecclesia interdicta. folio. ccxxvij. col. ij.

Interlocutoria transit in rem iudicatam sicut diffinitiua quo ad partē. folio. cxxvj. columna. ij.

Intrusus & violentus sint diuersa. folio. cxlij. col. ij.

Interdici non potest ecclesia per canonicos sine episcopo nisi in duobꝰ casibus. fol. lxxxij. col. iij.

Interrogatoria que dāntur a parte testibus contra se producta qualiter debeant cōcipi. fol. cxj. col. j.

Ipso iure quando dicatur aliquid fieri. folio. x. columna. ij.

Irregularitas ex duobus prouenit. folio. lxxj. colum. iij.

Iudicem esse est honoꝝ & etiā omes. folio. lxxx. col. ij.

Iudex qui ex causa ad testes accedit a quo debeat procurari. fol. xix. col. j.

Iudicij locus sit tutus & honestus. folio. lxxix. colum. j.

Iudicū nō dꝫ vendi. fol. xvij. col. iij.

Iudiciales actus facilius interdicuntur ḡ extudiciales. fol. ccxix. col. j.

Iudex debet inquirere de idoneitate tutoris vel curatoris quem nominauit. fol. cclv. columna. iij.

Iudex in quibus casibus possit supplere ex officio suo. fol. xlij. col. j.

Iudex supplet de iure & de facto noto. folio. cxv. colum. j.

Iudex ecclasticꝰ cognoscit inter laicos in multis casibus. fol. cxv. col. ij.

Iudex an debeat semper iudicare ꝑm allegata & ꝓbata. fol. cxxij. col. iij.

Iudex equitans: an sententiam ferre possit. fol. cxxij. col. ij.

Iudicium vel non fallit: nec fallitur. folio. cxvj. columna. ij.

Iudices per quattuor: corumpuntur. folio. cxvj. colum. ij.

Iudex recte iudicans dicitē ferre statheram. fol. cxvj. col. ij.

Iudex male iudicās ꝓ dolo: aut ſperiā ḡ pena puniat. fol. cxvj. co. iij.

Iudicatum propie dicitur quando appellari non potest. fol. cxix. c. j.

Iudicium per duo dicitur ceptum. folio. clxj. columna. iij.

Iudicibus pluribus datis an possint aliqui sine alijs procedere. f. xvij. c. j.

Iudex an possit iudicare circa ea que habent tractū de futuro. fo. ccj. c. j.

Iudex & multi alij debent esse certi. folio. xxvj. columna. iij.

Iurisditio perpetuatur per actū subdelegationis. fol. lxxix. col. j.

Iurisditio ordinaria est fauorabilis: delegata ho est odiosa. fo. x. co. iij.

Iurisditio ineficax in delegāte: an sit ineficax in delegato. fo. lxxv. c. iij.

Iura incorporalia inter immobilia cōputantur. folio. clxj. col. ij.

Iurisditio epi nō ita dependet ab archiepiscopis: sicut delegatorū pape ab ipso papa. fol. lxvj. col. ij.

Iurisditio secularis minor est ecclesiastica. fol. ccxxiij. col. ij.

Iuramentum dicitur illicitus ex animo. folio. cxj. col. ij.

Iurare nō dī corporalr qui iurat presente tertio enāgeliorꝫ sen q illa tāgit cubito vel pedibꝰ. f. xxxj. c. iij.

Iuramentum ꝓprium dicitur qd prestatur per seipsum: vel per procuratorem habentē ad hoc speciale mādatum. folio. xxxj. col. iij.

Iurisditio perpetuata in vno articulo: an censeatur perpetuata in alijs articulis. folio. cxciij. col. iij.

Iurisditio: an perpetuetur per actum nullum. fol. lxxvj. col. j.

Iuramentū calumnie & veritatis differunt. fol. xxvj. col. iij.

Iurisditio non est sine dignitate. folio. xciij. columna. ij.

Iuramentum mutat forum: & validat contractum. fol. cj. col. ij.

Iurisditio tēporalis est minor ecclesiastica. fol. ccv. col. ij.

Iuramētū maioꝝ dꝫ auctoritatem ḡ reo iudicata. fol. cj. col. iij.

Iuramētū calūnie ḡre nō ꝓstabatur olim in causis spialibꝰ. fo. cc. c. iij.

Iuramentū calūnie in cuius aiam ꝓ procuratoē ꝓstat. fol. cij. col. ij.

Iurans seruare statuta illicita: an sit periurus. fol. cxj. col. iij.

Iurans nō accusare nihilominus pōt denunciare. fol. clxj. col. iij.

Iurans non alienare si postea alienet & iuret non contranentre: an teneat seruare primum iuramentum vel secundum. folio. cxj. colum. iij.

Ius idē est qd rō. fol. cc xxxix. col. j.

Ius i re & ad rē qui dicat. fo. xlij. c. ij.

Ius patronat: an possit haberi ex cō suetudine. fol. xxxvj. col. j.

Ius est dupler. fol. vij. col. ij.

Ius quid sit vnde dicatur & quomodo sumitur. fol. cc xxxix. col. j.

Ius ad rē facilius perditur ḡ ius re. folio. cxxxij. col. j.

Ius limitans & limitatū in eisdem casibus habent locū. fol. cxxxv. col. j.

Iust⁹ cū ceciderit sup sedē nō aduersabit sibi qcūq malignū. fol. cc. col. ij.

Libos maximus in libris scribēdis. folio. vij. colūna. ij.

Laicus in clericum quandoqꝫ potestatem habet. fol. xxix. col. iij.

Laicus potest esse prebendatus. folio lxxvj. columna. ij.

Largitas ex affectu & non ex quātitate doni procedit. fol. cclxv. col. iij.

Legata de futuro & de presenti differunt. folio. clv. col. ij.

Legatus est & de futuro & de presenti. folio. clv. col. j.

Legco an sit licitū audire clericos obtinēti ecclias parrochiales hēntē sub se vnicā capellā tñ. fol. clxxxij. c. j

Legatus de latere: an possit concedere de fructibus primi anni beneficiorū vacantium. fol. xv. col. iij.

Legatus de latere non potest cōmittere causam summarie & de plano cognoscendam in casibus alīs a iure non permissis. fol. cxcix. c. iij.

Legatus an possit exercere aliquam iurisditionem extra prouinciam sibi decretam. fol. lvj. col. iij.

Legatus an possit reuocari a cetu cardinalitū. fol. lxxj. col. j.

Legatio quattuor modis finitur. folio. lxxj. col. ij.

Legatio est personalis & realis. folio lxxj. columna. ij.

Legatus non potest conferre plebaniam collatuam. fol. lxxj. col. iij.

Legatus. ij possit reseruare: nō tamē potest ius ad vacaturas dare. folio lxxx. columna. ij.

Legatus de latere: an possit conferre beneficia quoꝝ collatio est ad sedē applicam deuoluta. fol. lxxx. col. iij.

Legatus beneficia in curia vacantia cōferre nō potest. fol. lxxx. col. iij.

Legata sibi relicta: an possint fratres minores agnoscere. folio. ccxxxvj. columna. ij.

Legati

Legati statuta nō expirant legatione finita. folio. lxxxj. columna. j.

Legatorum treo sunt species inter se differentes. folio. lxxx. col. iij.

Lese matestatis crimen qualiter cōmittitur. folio. ccxiij. col. iij.

Lesio capitis grauior est ḡ membrorum. folio. lxxxvij. columna. j.

Lesio enormis inducit restitutionem. folio. xcv. columna. iij.

Lex incorporata in decretis nō est seruanda: si sit contraria canonibus. folio. clxij. colum. j.

Lex an recipiat mutationez ex diuersitate locorum. fol. xxxix. col. iij.

Liberam habens administrationem an possit donare. fol. lxvj. col. iij. & fol. lxxij. columna. iij.

Libere dicit facere q aliquez nō tenetur requirere. fol. lxxvj. col. j.

Libri sunt ad sciendam necessarij. folio. ccxxxv. columna. ij.

Libellus in actiōe iniuriaꝝ qualiter debeat concipi. fol. lxxxij. col. iij.

Libellus in publicana. fol. cxx. co. j.

Libellus alternatiuus: an sit admittendus. fol. cxx. col. j.

Libellus est de substantia ordinis iudiciarij. fol. cij. col. j.

Libri contestatio: an inducatur per duos procuratores quoꝝ vnus cō fitetur alter negat. fol. xcj. col. iij.

Litigiosa res q ḡ dicat. fol. cvij. col. j.

Littere facultatis non grauant ecclesiam. folio. xij. col. ij.

Loca vicina ḡ dicant. fol. ccxv. col. ij.

Locus contractus dꝫ apponi in instrumento per notariū. fol. cxxj. co. iij.

Locus q dicat remot⁹. fol. lxx. c. iij.

Licitas circa multa consideratur. folio. lxxxij. col. j.

Manifesti q dicunt. fol. cciij. col. j.

Mandatū speciale in multis casibus exigitur. folio. xcj. colum. iij.

Mandans & mandatarius pari pena puniuntur. fol. ccxxvj. col. j.

Manifestus vsurarius quis dicat. folio. cciij. columna. iij.

Mandans soluere: an videatur soluere. folio. cciij. columna. j.

Mandatum de prouidendo de ꝑbenda vacatura: an extendatur ad vacantem tpe mādati. fol. cxxix. c. j.

Marchio comes capitane⁹ valuassor quis dicatur. fol. xlvj. col. ij.

Marc an sit in alicuius territorio. folio. xxvij. colum. j.

Masculinus genus: quādoqꝫ cōcipit femininum. fol. xxxvj. col. iij.

Masculinum comprehendit femininum. folio. lxj. col. ij.

Mimonitū p qd ꝺbit. fo. xcij. co. ij.

Matrimonij institutio fuit duplex. folio. clxxj. columna. ij.

Matrimonium carnaliter non consummatum: an per papā possit dissolui. fol. clxxj. col. ij.

Matrimonij contractus inter minores in quibus malitia supplet etatē valet: ij adinuicem se non cognouerint. fol. clxxxvj. col. iij.

Matrimonium per procuratorem contrahi potest. fol. xciij. col. j.

Mediator: an possit esse testis. folio clx. columna. iij.

Meditur inspicitur in speciebus & artificijs: sed in quātitatibus qđ minimum est. fol. cci. col. iij.

Menta que dicant. fol. xlvj. col. j.

Mendicantes qui dicantur. fol. l. columna. j. & folio. ccv. col. ij.

Mensis diuiditur per calendas idus & nonas. folio. cclxv. col. j.

Metus qd est. fol. xciij. col. iij.

Metus vanus non inducit restitutionem. fol. xcv. col. j.

Ministro ḡiali decedēte q debēt ad electionē ꝓcedi. fol. ccxxxvj. co. j.

Ministros paucos & bonos melioꝝ est habere ḡ multos malos. folio clxxiij. columna. ij.

Minor contrahens & iurans non contrauenire perdit beneficium restitutionis. folio. xcv. col. iij.

Monasteria monachaꝝ cum chorō gerī ḡregi nō debēt de quaꝝ monasterijs stelligat. fol. cxxxvj. c. ij

Mōitio canonica q ḡ sit. f. cxxiij. c. iij

Monitio canonica que dicatur. folio cxix. columna. iij.

Monitio quando dicatur nominatiꝫ facta. folio. ccxv. col. j.

Monarchia vñ dicat. fol. xlv. col. iij.

Monachus q ex domo sua audit doctorē legentē in legibus: an incurrat excōicationē. fo. clxxxiij. co. ij.

Monjales in regno francie ſcludi nō possunt. folio. clxxij. col. iij.

Monjales eligentes ſcienter idignaꝫ an sint priuate potestate eligendi. folio. lxj. columna. iij.

Monitio dꝫ precedere excōicationez. folio. lxvij. col. j.

Mora ciuilis: an equiparetur naturali. folio. xij. col. ij.

Mora ciuilis naturali equiparatur. folio. lxvij. col. ij.

Morosus q dicat. fol. ccxlix. col. ij.

Morte delegati re integra expirat iurisditio subdelegati. fo. lxxvj. co. ij.

Mora vltra nocet. fol. ccxxvj. co. iij.

Mora an possit purgari. f. ccxlix. c. ij.

Mora in pena iniuria a iure purgari non potest. fol. xlj. col. j.

Mora in pena a iure iaz incursa: an possit purgari. fol. xxxvij. col. j.

Mos & absentia equiparantur. folio lxxvj. columna. ij.

Mortuus equiparatur absenti nō reuersuro. fol. lxxvj. col. iij.

Motus proprius legati: an excludat subreptionez sicut motus proprius pape. folio. lxxij. col. ij.

Motus proprius non operat dispensationem. fol. cxlij. col. iij.

Motus ꝓprius non intelligitur nisi id in gra expetmatur. fol. cclv. co. j.

Mulier seminans discordiā inter monjales super electione faciēda: an incurrat excōicationē. fol. lxj. co. iij.

Mulier est simul log. fol. cxxij. col. j.

Mulier conditio qbus melior est ꝙ vtroꝫ. fol. lxj. co. iij. & fo. xcvij. c. j.

Mitimidio est canonibus inimica. folio. xj. colūna. j.

Munus & munia qualiter differant. folio. cxcij. colūna. j.

Mumo est tripler. fol. xvij. col. iij.

Munimēta qd sint. fol. cxxiij. col. iij.

Munimēta vñ dicant. fo. xxxv. co. iij.

Mundi generationes sunt ser. folio vij. columna. j.

Mutare an & quando liceat suum ꝓpositum. ccl vij. col. j.

Narratiua verba pape probant plene si sint de suo facto: & super his fundetur intentio ipsius. folio. ccx. col. j.

Natura imitatrix est vitiorum: & cursus proclinus est ad voluptatem. folio. cc xxx. col. iij.

Necessitas non subiacet legi. folio ccxxxv. colūna. j.

Negligentia electorum in presentando electionem: an noceat electo. folio. xxxj. colūna. iiij.

Negligens qñ dicatur impetrans pr i mam vacaturā. fol. cxxxvij. co. ij.

Negatiua ḡre nō ꝓbat. fol. cxiij. co. ij.

Negociationes non debent fieri in templo. fol. clxxxj. col. j.

Nomē sūmi pontificis quare in eius creatione mutatur. fol. v. col. iij.

Notarius laicus potest priuari officio per ecclesiam. fol. xix. col. iij.

Notarius effectꝰ monachus: an possit vetereo rogationes complere. folio. cxciij. col. iij.

Notionē qs dicat hic. fol. cxiij. co. ij.

Notorium criminosus: an possit appellare. fol. cxxvj. col. iij.

Nomen & vetus qualiter intelligantur. fol. xxxvj. col. iij.

Nouitij possint ad seculum redire. folio. lij. columna. ij.

Noualis terra que sit. fo. ccxxxij. co. ij

Nouitius an cogatur profiteri. folio clxix. columna. iij.

Nisi plectus qñ dicatur. fol. vij. co. j.

Nisi. xvij. est plectus. fol. vj. col. j.

Numeroꝫ quattuor sunt generationes. folio. vij. colum. j.

Obedientia est inter prelatuꝫ & subditum. fol. cclxvj. col. ij.

Obediendum est potius deo ḡ homini. fol. cclxix. columna. j.

Obiectiones cōtra formaꝫ electionis vel postulationis vel prouisionis. folio. xxx. col. iij.

Obiectiones contra personam electi. folio. xxx. col. iij.

Obiectiones contra personas eligentium. fol. xxx. col. iij.

Obliuio sterilis fallit. fol. xlvj. col. j.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Obscuritas in multis reperitur. folio cclviij. columna. iij.
Occupare quando dicatur quis negocium. fol. ccxij. col. ij.
Occupari sonat in malam partem. folio. ccxxvj. col. ij.
Occasio delinquendi tollenda est. folio. cciij. col. j.
Oculus est triplex. fol. xlix. col. iij.
Oculo priuatus non promouetur. folio. ccxxxiij. col. ij.
Officio priuatus: an censeat priuatus beneficio. folio. xxij. col. iij.
Officiales quare dicantur. folio. lxxxij. col. iij.
Officium suum nemini debet esse dubium. fol. lj. col. iij.
Officialis epi̇s̄cop̄i est ordinarius. folio. cxxv. col. iij.
Offm̄ qui vicar̄ duplex. fol. clxxx. c. iij
Officialis epi̇ hz iurisdictionem ordinariam. fol. lxxij. col ij.
Officialis epi̇: an possit dare alijs officialem. fol. lxxij. col. j.
Omn̄s aspirat ꝫ honor. fol. lj. c. iij.
Oportet est verbum necessitatis: tam qꝫ honestatis. fol. cxxij. col. ij.
Oppidū qd sit. fol. ccxxvij. col. iij.
Opponēto an cogant p̄ cōstōnē cupientes venir ad sedē apostolicā qui sunt plures electi. fol. xlij. col. iij.
Opponens cōtra electum vel postulatum si sit episcopus nō tenet̄ psonaliter comparere ꝑ mente cōstitutionis cupiteo. fol. xlj. col. iij.
Opponent ꝫ electum: an sufficiat dicere: dico ipsum periurū hominē dam vel excōicatū. fol. xxxj. col. j.
Opponens contra psonas eligentiū an dicatur ꝓprie opponere ꝫ formam vel ꝫ psonā. fol. xxvj. col. ij.
Opponens plura crimina contra electū z vnū solum probāo: an cuiter penam. fol. xxvj. col. j.
Opponēs ꝫ electionē z non appellantes: an teneātur venire ad lōdē apostolicam. fol. xxvj. col. iij.
Opponens plura z probans alterum qd sufficit ad victoriam: an dicat succumbere. fol. xxxj. col. ij.
Opponens cōtra electum vel postulatum plures euidenter defectus si de aliquibus probet ꝺ alijs nō: an debeat repelli. fol. xxxv. col. iij.
Oppon̄s ꝫ electū q̄ é illegitime natus hoc ꝓbare dz. fol. xxxv. co. iij.
Oraculū ꝺē modis dr. fol. xxxij. c. iij.
Oratoria ḡlia debēt eē. fol. ccvij. c. j.
Oratorij priuatum quilibet in domo sua erigere potest. fol. ccvij. col. j.
Ordines recipe: an z qb⁹ pens cogat̄ clericus bñficiat⁹ l. f. xxxvij. col. j.
Ordines ecclesiastici quare dicuntur gradus. fol. ccxlj. col. ij.
Ordines quibus temporibus possunt conferri. fol. cxxxvij. col. j.
Ordinarius ꝑt cognoscere ꝺ cā sue ecclesie: hz nō de sua ꝓpria. f. cclx. c. iij
Ordinarius pōt cōmittere cām etiam simplici clerico. fol. xvj. col. iij.
Ordinatio clerici quando dicat̄ canonica. fol. lxx. col. j.
Ordinat⁹ sine titulo ḥsia tñ patrimonij: an agat ꝫ ḥlatis. fol. cl. col. j.
Ordinatus a nō suo epō sine licentia sui superioris: an sit ab executione suspensus. fol. lxx. col. j.
Ordinarius qs dicat̄. fol. cclij. col. ij.
Ordo ẽpalis dicitur maior qui reperiri possit. fol. ccxx. col. j.
Ordo clericalis confertur per solam primam tonsurā. fol. ccvj. col. iij.
Ordo scripture seruandus est. folio cxxxvj. col. iij.
Ordines minores large dicuntur sacri. fol. lxix. col. ij.
Ordinarij appellatione qui comprehendunt̄r. fol. lxxiij. col. ij.
Ordines ḟ rpe ꝺferri pñt. fo. lxix. co. j.
Ordines nonem sint in ecclesia dei. folio. v. columna. iij.
Orbundus de ciuitate quis dicatur. folio. cciij. columna. j.

Pactū de succedēdo siue de non succedēdo nō valet. f. lxxxix. c. j
Pactum contra naturam factum non valet. folio. xxiij. col. iij.
Papa potest conferre prelaturas ad tempus. fol. clxxx. col. ij.
Papa an possit deponi propter insufficientiaz: z quid de aljo prelatio. folio. lxv. col. iij.
Papa totius orbis obtinet principatum. fol. clxxij. col. j.
Papatus multi renunciauerunt. folio lxvj. columna. j.
Papa recipiēdo aliquos in filios: nō censet̄ eos crimere. fol. ccxj. col. ij.
Papa potest prelaturas: z beneficia sub conditione vel ad certū tempus conferre. fol. xij. col. iij.
Pape plenitudo omnem solēnitatem supplet. fol. cxxij. col. j.
Papa z imperator: deponuntur ꝓpter hereſim. fol. cxix. col. j.
Papa compellit imperatorē iustitiaz facere z certis casibus ius canonicum obseruare. fol. cxix. col. ij.
Papali sede vacante: an cardinales possint vti pñte pape. fol. xxix. c. j.
Papa est episcopus totius orbis. folio. ccxv. col. iij.
Pape credēdū est ēt de his que vidit ante papatū. fol. lxvj. col. ij.
Papa pape legem non imponit. folio xxj. columna. iij.
Papa antiquo iure conferebat episcopatus. fol. xlvij. col. ij.
Papa tolleris cōsuetudinē vel statutū: an videat tollere ꝓsuetudinem vel statutū iuratū. fol. liij. col. j.
Papa an possit tollere legem ciuilez. folio. ccxl. col. iij.
Papa est diocesanus in loco exēpto sicut episcopus in loco sue diocesis non exempto. fol. ccvij. col. ij.
Papa quare statim post cōfirmationem suam reuocat gratias sui predecessoris. fol. lxxvj. col. ij.
Papa a nemie ꝓfirmat̄. fo. lxvj. col. j.
Papa nō est homo. fol. xlv. col. iij.
Papa qualiter vocat cardinales. folio. xlv. col. iij.
Partes aliquote q̄ sunt. fol. vij. col. j.
Partes due capituli in multis casib⁹ requirantur. fol. clij. col. ij.
Parrochiani an possint se opponere ꝫ electū in eoz ep̄m. fol. xxx. c. iij.
Parrochialia iura que dicantur. folio. lxxix. col. ij.
Pater dicitur generās: filius nascēs: spiritussanctus ab vtroq; procedens. folio. vij. col. iij.
Pater offenditur i filio: dño in seruo: iudex in subdito. fol. cxix. col. j.
Patere legem quam ipse tuleris. folio. cclij. colum. ij.
Pater non potest filiū ꝓuare quarta. fol. cclxij. col. ij.
Pater relinquēs filio quocūq; titulo an tollat querelam de inofficioso testamēto. folio. clxiij. col. j.
Patria z natiuitas operantur vt carius vel vilius vēdatur mancipium. folio. lxix. col. ij.
Pauci quot dicunt. fol. xlij. col. iij.
Pauperum vniuersitas gerit vicē certe persone. fol. clxiij. col. ij.
Pauptas est iusta cā annectēdi vni beneficium alteri. fol. clxj. col. iij.
Paupertatis occasione multa fiunt. folio. xix. col. j.
Pauperes scholares gratis sunt docendi. Ibidem.
Paupertas non est de genere malorum. fol. clxxij. col. iij.
Par nō est hodie inter hoīes ꝓpter sex causas. fol. cxvij. col. iij.
Peccatū delictū z crimen differunt. folio. ccxlj. col. ij. z. ccxlj. colū. j.
Peccatum venale: an possit dimitti sine morali. fol. vj. col. ij.
Pecunias recipere: hz ne ꝺhodigerio. folio. ccxxv. col. ij.
Peccatū ꝫ nām est pessimū: z si totus mundus eo vteretur non esset excusatio. fol. cxcvij. col. ij.
Pena statuta ꝫ eos q̄ grauant eligētes: an hēat locū ꝫ grauātes ꝓnos ꝓsentātes. fol. xxxvj. col. ij.
Pena. c. cum in cunctis contra eligētes scienter indignum: an habeat locū in sterioribus dignitatibus. folio. xlvij. col. ij.
Pena ineffcax in alias cōuertitur. folio. lvij. columna. ij.
Pena nō cēsef ꝓposita ipso iure ꝑ verba futuri ꝓpositi: puta inodef: puef: zc. sec⁹ per verba preteriti tēporis. folio. clxxix. col. iij.
Pena spiritualis est maior temporali. fol. ccxj. col. iij.
Pena transgredientis canones. folio xxxvij. columna. j.

Pena vel odium non debet cōmerti in premiuz. fol. cclx. col. iij.
Pena que ponitur per verba futuri tēporis: an intelligat ipso iure: vel per sūam. fol. xij. col. iij.
Pena in matrimonio intercenire nō potest. fol. xx. col. j.
Pendentia multa impediunt. folio lxxxj. col. iij.
Penuria indigētiā notat. fol. clxxij. colūna. ij.
Periurus tripliciter punitur. folio xij. columna. j.
Perpetua indulgentia quando dicatur. fol. xxj. col. ij.
Permutatio non tenet si non interueniat consensus comz qui habēt eligere. fol. clxij. col. ij.
Pertinere verbum qualiter intelligitur. fol. lxv. col. ij.
Plus in qualitate nō includit minꝰ in qualitate. fol. cclij. col. ij.
Podagre nō generaṁ illius ḡbus vletus subtrahit. fol. cxxxiij. col. ij.
Portionis appellatione media pars continetur. fol. clxvij. col. iij.
Possessio quasi pedum positio. folio cccl. col. iij.
Possessio est duplex. fo. cccl. col. iij.
Possessionem alia facti: alia iuris: alia facti z iuris. fol. cclxj. col. j.
Possidens dolose a principio etiam si sine dolo desijt possidere tenet. fol. cclij. col. ij.
Possessio centum annoz habet̄ loco tituli pro suo. fol. cxv. col. iij.
Possessor pacificus: an dicat̄ qui minoris partis bonoz possessionem obtinet. fol. lvj. col. ij.
Possessor pacificus: an dicatur curatus qui post adeptā possessionem patit ꝓtoversiam. fol. lvj. col. ij.
Possessio sola bonefidei impedit vires priuilegij. fol. clxvij. col. ij.
Positionibus respondere nolēs: an z quando habeat ꝓ confesso. folio. cvij. col. iij.
Positio vel responsio ad positiones: an possit reuocari. fol. cxij. col. ij.
Positio vnde habuit ortum. fol. cvij. colūna. iij.
Positiones quare fiunt. fol. ibidem.
Positio z interrogatio qualiter differant. fol. cvij. col. iij.
Pōnis descriptiōes. fol. cvij. col. iij.
Positionibus debet rsidere paro nō aduocatus. fol. cvij. col. j.
Pōnes qñ pñt fieri. fol. cvij. col. iij.
Positio copulatiua in vno vera: z in alio falsa: an possit tota negari. folio. clx. col. j.
Possumus quod de iure possumus. fol. xiij. col. j.
Possum per me quod nō per alium. fol. lxxvj. col. j.
Posse dicimur quod de iure possimus. fol. cclxj. col. iij.
Possidere z in possessione esse sunt diuersa. fol. cv. col. j.
Postulatus ad ecclesiam qualiter debeat respōdere presentātibus postulationem. fol. xliij. col. ij.
Postulatio in monasterijs locū habet. fol. lx. col. iij.
Postulatio si non admittatur a superiori: an non admittens dicatur inferre iniuriam postulato. folio xliij. col. iij.
Postulatio epi̇ mendicātio facta in discordia: an valeat. fol. i. col. j.
Postulatio inmittitur soli gre: electio ho iuri cōi. fol. xxv. col. iij.
Postulatio quid sit. folio. xxv. col. j. z. iij. z fol. cxxxiij. col. ij.
Postulatio de gb⁹ sit. fol. xxv. col. j.
Potest quis per alium quod nequit per se. fol. lx. col. j.
Potestas oīs est a deo. fo. ccj. co. iij.
Potentia aliquādo ꝓdest aliquando nocet. fol. lxvj. col. iij.
Potest verbum negatiue ꝓlatum necessitatez importat: sed affirmatiue non. fol. cccxxix. col. iij.
Pragma quid est. fol. xlv. col. iij.
Prebendā meliorem optare valens: an possit optare minorē. fo. xxiij. colūna. ij.
Prebendarum collatio ad quos spectat. fol. xū. col. iij.
Precessor z ꝓcessor qualiter differant. fol. lxvj. col. j.
Prescriptio qñ dicat̄ inter presentes z absentes. fol. xvj. col. iij.
Prescriptio tanti tēporis de quo nō extat memoria in ẑtium qualiter debeat ꝓbari. fol. cxvj. col. ij.
Prescriptio quadraginta annorum: quandoq; currit contra ecclesiam romanam. fol. cxvj. col. iij.
Prelat⁹ debet corrigere excessus de consilio sui capli. fol. xxiij. col. j.
Prelatus turisdictionē obtinēs temporalem: pōt etiā spāliter cām criminalē delegare. fol. clxxiij. co. iij.
Prelatus exemptus habēs curam z populū nō exemptum tenetur ire ad synodum. fol. ccx. col. iij.
Presides qui dicunt. fol. lxxx. co. iij.
Prenaricator quis dicatur. fol. xcv. colūna. ij.
Predicare non licet in aliena parochia: nisi licentia a rectore parochiali habita. fol. clxxiij. col. iij.
Predicatores precedunt alios mendicantes. fol. xlix. col. iij.
Prescriptio non currit contra romanam ecclesiaz in his que sibi in signum specialis priuilegij reseruauit. fol. cliij. col. ij.
Prediceādi officius an delegari possit. fol. lxxxvj. col. j.
Predicatorio boni offiū. fol. ccxxxv. colūna. ij.
Presentatio spectans ad patronum clericū z laicum simul debet fieri infra sex mēses. fol. clxxvj. col. j.
Presentatio quid est. fol. cxl. col. iij.
Presumptionum alia facti alia iuris. fol. ccxliij. col. ij.
Presumitur quis virtutibus plenus z non viciosus: z quare. fol. ccxliij. colūna. ij.
Prelatus an dicatur habere liberaz administrationē. fol. lx. col. iij.
Prescriptio an currat contra dominum. fol. cxx. col. j.
Prelati an ꝓpter insufficientiam possint deponi. fol. lxv. col. iij.
Psitatio quid dr. fol. ccxxix. col. ij.
Presentatus per mafforem. vij. annis preferur presentato per eius tutorem. fol. liij. col. j.
Prelatus potest iniuriam ecclesie ꝺlataz punire. fol. ccxij. col. j.
Predicare an possint fratres minores sine licentia: z a ḡbus est danda. fol. ccxxvij. col. j.
Prescriptio quid sit. fol. ccxl. col. ij.
Prelati se ablentantes debēt dimittere suos vicarios. fol. ccj. col. ij.
Prelati sint similes nabuthe et ambrosio. fol. clxxxj. col. iij.
Presentatio mandari apostolici facta vni ex collatorib⁹: an afficiat alium. fol. clxj. col. ij.
Prescribi non potest cōtra obedientiam principis. fol. ccxvj. col. iij.
Princeps vnde dicat̄. fol. xlvj. col. ij.
Principe voluptarios labores appetit: vt quietem subiectis preparet. fol. ciij. colū. j.
Princeps ex causa pōt ius alterius auferre. fol. cxcix. col. ij.
Priuilegium habet suaz vim statim cum peruenit ad illum: cui cōcessum est. fol. cliij. col. ij.
Priuilegium nociuum est reuocandum. fol. xvj. col. ij.
Priorat⁹ est duplex. fo. cxxxvj. co. ij.
Priorissa nō dr bñficī. fol. lxj. col. ij.
Priuilegium vnius partis ad aliam extenditur. fol. xliij. col. ij.
Priuilegia principis sunt perpetua. folio. ccxlvj. col. ij.
Priuilegium qd sit. fol. lx. col. iij.
Priuilegium extinguitur varijs modis. fol. ccxlvj. col. ij.
Priuilegiū aliquando est personale ex parte ꝓcedentis: aliqñ ex parte recipientis. fol. xij. col. j.
Priuilegiorum/aliud est personale/aliud reale. fol. ccxliij. col. ij.
Priuilegiat⁹ vt possit recipe fructus ꝑmi anni bñficioz vacātiū equipara vsufructuario. fol. xv. col. iij.
Priuilegiati sup recipiēdis fructib⁹ bñficioz vacātiū primi anni qualiter debeāt recipe. fol. xv. col. iij.
Priores nō pñt sine eligēdi ꝓtestu in maiori monasterio a quo priorat⁹ eoz dependēt. fol. ccvj. col. iij.

Priuilegium speciale non tollit generale: nisi de eo expresse mentio fiat. fol. cclij. col. j.
Prior tempore potior est iure. folio xlij. colū. iij.
Prior tpe potior est in iure in his. q̃rū par est cā. fol. cxxxvij. col. iij.
Prioritas litterarū vel gratie aplice qualiter ꝓbetur. fol. xxj. col. iij.
Processus agitat⁹ ꝓ tra eligentes: an ꝓiudicet electo. fol. xlij. col. j.
Probationū copia nō debet angustari. fol. cxiij. col. iij.
Probatio semiplena nō sufficit: vbi uno erigit plenā. fol. xxvj. col. iij.
Processus habitus cum excommunicato etiam publice valet anteq̃ opponatur ⁊ probetur excōmunicatio. fol. cxiij. col. iij.
Procōsul qꝫ dicat. fol. lxxx. col. iij.
Procurator actoris satisdat de rato ⁊ procurator rei de iudicato solue do. folio. xc. col. iij.
Procurator generalis: ly ponat vl̃re sp̃deat ⁊ traria: non tñ facit vbi uelle declarare. fol. cxij. col. ij.
Procurator in rem suam quis dicit. fol. lxxxix. col. iij. ⁊. xc. col. j.
Procurator ꝓstituꝰ post litē ꝓtestatā sibi stituere nō p̃t. fol. xc. col. j.
Procurator ad iudicia differt a procuratore ad negocia. fol. xc. col. ij.
Procurator renocatus pendente renocatione non procedit in principali. fol. xc. col. iij.
Procurator in rem suam: vel post litem contestatam: an renocet substitutum a se. fol. xcj. col. j.
Procurator primus: an renocet per ꝓsonē secūdi. fol. xcij. col. iij.
Procurator nō debet pacisci de quota parte litis. fol. xcviij. col. iij.
Procurator ꝓstitutus ad eligēdū: an possit cōpromittē. fo. lxiij. co. iij.
Procurator in causa crimali: an debeat admitti: ⁊ an valeat ꝓcessus agitatus cū illo. fol. xcvj. col. iij.
Procurator in causa principali non tenetur defendere in causa appellationis. fol. cxj. col. iij.
Procurator qui non acceptauit mandatum potest testificari ꝓ cōstituente. fol. cxj. col. iij.
Procurator utriꝰ agrat obligationē ꝓsonalē dño suo. fo. cciij. co. ij.
Procurator stipulando: an ⁊ quādo agrat dño suo. fol. cciij. col. ij.
Procurator renocari p̃t: ly dño iurauerit nō renocare. fol. xciij. col. ij.
Procurator ad eligēdū ꝓstituꝰ qualiter debeat iurare. fol. lxiij. co. ij.
Procurator: an teneatur post litem contestatam: vel quasi ꝓtestatam probare mandatum: vel cauere si dubitatur. fol. xxvj. col. iij.
Procuratoris diffinitio. fo. lvij. co. j.
Procuratoris officium est vtile. folio. xcj. col. j.
Procurare quis dicitur quadruplicter. fol. xxxvj. col. j.
Procurator legitime constitutus ad eligendū si non admittat: an possit appellare. fol. lxiij. col. ij.
Procuratorem constituens ad eligē dum vel matrimonium ⁊ trahendum non censetur per hoc eligere vel contrahere. fol. lxv. col. j.
Procurator an admittatur in iudicio: vbi agitur de crimine. fol. xlij. colūna. iij.
Procurator constitutus ad eligendū: an possit substituere. fo. lxiij. colūna. iij.
Professio tacita qualiter fit. fol. lx. colūna. iij.
Professus tacite p̃t eligē. fol. lij. c. j.
Professio ds fieri in scriptis. fo. lij. c. ij.
Promotus ad beneficiū curatuꝫ debet infra annū ad ordines pmoueri; ly ecclesia nullos habeat reditus. fol. cxlv. col. iij.
Promissio vacaturorum: an sit oīno renocata. fol. clvj. col. j.
Promouendus debet hēre quatuor qualitates. fol. cxxxvj. col. j.
Promotus ad sacerdotiū ante etatem legitimā: an sit capax p̃bende sacerdotalis. fol. cxlv. col. iij.
Proprietas esset inutilis si ab vsu sp̃ separaretur. fo. ccxxxv. col. j.
Pro redemptione captiuorum vasa ecclesiastica possunt vendi etiam latēte. fol. cclvj. col. iij.
Protestatio per factum contrarium tollitur. fol. l. col. iij.
Protestatio ipossibilis vel cōtraria actui nihil operat. fol. xcvj. col. ij.
Prouisio que dicat. fol. xxvj. col. ij.
Prouisio habet vim electiōis ⁊ p̃firmatiōis. fo. xxvj. co. ij. ⁊. xxx. co. ij.
Proxenete qui dic̃. fol. cix. col. iij.
Pudor est maxima pars penitentie. folio. cclxj. col. iij.
Pueri ⁊ als beneficiati non dicuntur idonei ad beneficia. fo. cxxxix. colūna. iij.
Pupillus an habeat vocem in electione dignitatis superioris ab epi scopo. fol. liij. col. iij.

Qualitas intrinseca vel extrinseca que sit: ⁊ an presumat̃ ee in ālibet hoīe. fol. xxxv. col. iij.
Quieo ex eode est nobis appetēda. folio. cxxxviij. col. j.
Quod si non omnes ⁊c. et vt oēs ⁊c. multi differūt. fol. lxxj. col. iij.

Ratio allegari p̃t deficiēte iure scripto. fol. liij. col. j.
Ratio a capite est cēda. fol. clxxvj. colūna. ij.
Ratio suadet ob maleficia penas sol ui. fol. clxxvj. col. iij.
Ratthabitio mandato comparatur. folio. lvij. col. iij.
Ratione de arbitrarijs reddere non cogimur. fol. lxxj. col. ij.
Ratio est edenda a capite. fol. cciij. colūna. iij.
Ratio de arbitrarijs nō potest reddi. fol. xj. col. j.
Recipere et admittere differunt. folio. cxxxiij. col. j.
Recōuentio qualr fit. fol. xj. col. ij.
Rector parrochialis dicitur publica persona. fol. cciij. col. ij.
Receptio monachorum facta vltra facultates conuentus valet. folio clxxiij. colū. iij.
Recusato episcopo eligendi sunt arbitri: ⁊ quare non habet recursum ad superiorem. fol. lxxv. col. ij.
Recusare volens vnum ex iudicibus datis cuꝫ clausula: q̃ si nō oēs ⁊c. an debeat illam proponere coraꝫ omnibus: an coraꝫ recusando tñ. fol. lxxv. col. ij.
Redditus ⁊ fructꝰ qualiter differāt. folio. xxxvj. col. j.
Regalia qd iportēt. fol. xxxvj. c. iij.
Regibus quare dantur tributa. fol. xvij. colū. iij.
Regibus est propium donare. folio lxvij. col. iij.
Regula qualiter diffiniatur: ⁊ quid sit ea ꝛtineat. fol. ccxxxvij. co. ij.
Regula per que verba constituatur. fol. ccxxxvij. col. ij.
Regule officiuꝫ qd sit. fol. ccxxxvij. colūna. iij.
Regula ex iure sumti. fol. ccxxxvij. colūna. iij.
Regula an constituat ius de nouo. folio. ccxxxvij. col. iij.
Religiosus electus non valens habere licentiam consentiendi a suo superiori: quid agere debeat. folio xxxij. col. j.
Religiosus an debeat eligi vel po ꝛ stulari. fol. lij. col. j.
Relapsus vere nō potest dici de quo non constat: an fuerit lapsus. fol. cxj. col. iij.
Relapsus dicitur qui incidit in here sim: ly nō incidat in illaꝫ in quam semel fuit lapsus. fol. cxcij. col. j.
Relaratio iterdicti ad cautelā: quare non habet locū: sicut relaratio excōicationis. fol. ccxxv. col. ij.
Religio est inter deum ⁊ hominem. fol. ccxlvij. col. ij.
Religiosus medicans de licētia sui prelati potest vitam eremiticam eligere. fol. ccv. col. ij.
Religiosis an possit ꝛponi austeriꝰ status per papā. fol. clxxiij. col. j.
Religiosi heretici nō debent dici religiosi. fol. cxcij. col. j.
Religiosus: an ⁊ quando possit trāsire de vna religione ad aliam. folio. cclviij. col. j.
Religione diui Fracisci non omnes

digni sunt. fol. ccxxxvij. col. i.
Remissio fit in delictis: sed non in cōtractibus. fol. xcix. colum. iij.
Renunciatio beneficij facta in fraudem expectantis non nocet ipsi expectanti. fol. lxvi. colum. ij.
Renunciatio generalis casuum fortuitorum an ualeat. fol. xci. c. ij.
Renuncians beneficio an habeatur pro mortuo. fol. xvij. colum. ij.
Repetalie possunt concedi quando dominus vel ciuitas requisiti nolunt iustitiam facere. folio. ccxij. columna. ij.
Rescriptum quare non tollit legē cōtrariam. fol. viij. colum. iij.
Rescriptum large ⁊ stricte sumitur folio. ix. colum. iij.
Reseruationes beneficiorꝫ sunt odiose. fol. lxxxi. colum. ij.
Reseruatio legati q̃ndo dicit̃ sublata. folio. lxxxi. colum. ij.
Reseruatio sola sine decreto an afficiat ignorantes. fol. lxij. colū. iij.
Reseruatio dignitatis inferioris ab episcopo interuenies post electionem an afficiat ea que sunt ꝓpius electionis cōsecutiua. fo. lxij. c. ij.
Reseruare an possit papa episcopatum ex sola uoluntate sua. folio lxij. columna. ij.
Respublica potius religione ⁊ officio q̃ labore corporis continetur. folio. xxx. colum. i.
Restitutio cui fit facienda. folio. ccxlij. columna. i.
Reseruatio ⁊ electio si fiant eodē die que illarum sit potior. folio. lxij. columna. iij.
Restitutio quid est. fol. xiij. col. ij.
Restitutio duplici iure petitur. folio xcv. columna. i.
Reuerentia inter maiorem ⁊ minorē. folio. ccxlvij. colum. ij.
Renocatio procuratoris non intimata iudici vel parti: an ualeat. folio xc. columna. iij.
Renocationis gratiaruꝫ apostolicarum ratio. fol. cli. columna. i.
Renocatio grauaminis verbalis debet ꝓbo fieri real̃re. fol. cxxx. c. iij.
Reus ex causa superuenienti potest condemnari vel absolui. folio. cxx. columna. iij.
Reus non potest recōuenire actorem excōicatum quem excōicationis vigore repulit. fol. r. col. ij.
Reus cōuentus coram delegato an possit reconuenire actorem coram ordinario. fol. xi. colum. iij.
Rex francie excōicari non potest. folio. xxviij. colum. i.
Rex prodigus ⁊ negligens an possit priuari regno. fol. lxvj. col. iij.
Roma vnde dicitur. fol. xlv. col. iij.
Roma cōmunis est patria. folio. lxx. columna. iij. ⁊. c. colum. iij.
Rubrice sunt auctice. fo. vi. colū. iij.

Sacerdotium nō liberat a patria potestate. fol. xcviij. colum. iij.
Salarium notarioum per quem iudicē debeat taxari. fol. xix. col. iij.
Sanctio quid dicit̃. fol. xvi. col. ij.
Satrape qui dicant̃. fo. xlv. col. iij.
Scholaris existens aduocatus vel ꝓ curator ⁊ in fraudem scholas intrans non gaudet priuilegio scholarium. fol. ccvij. colum. i.
Scholares reprehendendi sunt q̃ vestes doctoribus solum congruentes assumunt. fol. cci. r. colum. i.
Scholaris cui causa a papa in loco studij cōmittitur expensas non habebit. fol. xvij. colum. iij.
Scholaris vnde dicatur. fol. vi. col. i.
Schismatici qui dicēt̃r. folio. cxcix. columna. iij.
Scientia vel ignorantia q̃ando presumatur. fol. lxix. colū. iij.
Scrutinium publicare quid est. folio xlix. columna. ij.
Scrutinium tribus modis dicitur. folio. xxvij. col. ij.
Scrutinij forma difficilis est. fol. lij. columna. iij.
Sedere debet iudex qui res ⁊ qua agitur plenam cause cognitionem desiderat. fol. cxvij. colum. i.
Sententia diffinitiua nō potest renocari per iudicem. fol. cxxx. col. iij.
Sententia interlocutoria potest renocari: sed non diffinitiua. folio. xxij. columna. iij.
Sententia nō potest valere ꝓ parte: ⁊ ꝓ parte nō. fol. ccxlix. c. iij.
Sententia heretici non tenet. folio lxxix. columna. ij.
Sententia super crimine lata statim est executioni mandanda. folio. cxcvij. colum. i.
Sententia interlocutoria an debeat ferri in scriptis. fol. cxxj. col. iij.
Sententia potest in multis casibus ferri sine scripura. fo. cxij. col. iij.
Sententia data a iudice suspecto non tñ recusato valet. fol. lxxv. col. iij.
Sententie iniuste obediens incretur. fol. ccxvij. colum. iij.
Sententiam suā an possit iudex interpretari. fol. cclvi. colum. iij.
Sepulturam eligens in aliqua ecclesia ex pacto voto vl̃ iuramēto: an debeat in illa sepelirī: si als ab intestato in illa erat sepeliendus. folio. clxv. columna. iij.
Sepelirī an debeat filius vbi pater est sepultus vel vbi auus ⁊ pauus ab antiquo habent sepulturam. folio. clxvi. columna. iij.
Sepelirī non debent heretici. folio clxxix. columna. ij.
Sententiis imponenda est temperies frenī. ccxxvij. colum. i.
Sigillo alieno signare ly. fol. lxxxij.

Sacrilegium dicitur crimen mixtum. fol. cxix. col. i.
Simoniacum est pactum per qd̃ promittit clericus ad sacros ordines tus sine titulo non inquietare episcopū sup̃ hūsicio. fol. cl. col. ij.
Simoniam mentalem committit qui principaliter pro denario ad horas vadit. fol. cxxxij. column. iij.
Si vinco vincentē te vinco ⁊c: qualiter intelligitur. fol. clix. colū. ij.
Socius omnium bonorum dānatus ex contractu propter cōtumaciam vel ex maleficio nihil recuperat a socio. cclxiij. colum. iij.
Socius criminis qualiter ⁊ qua forma debeat repelli a testimonio ferendo. fol. cix. colum. iij.
Socij mei socius: meus socius non est. folio. ccxlv. colum. ij.
Spiritussanctus vnde procedat. folio vij. columna. iij.
Spoliatus contra quem notorie constat de non iure nō debet restitui. folio. cv. columna. i.
Spōsalia qd̃ sint. fol. clxxxv. col. ij.
Sponsalia cōtracta sub cōditione: q̃ habetur pro non adiecta inducunt impedimentum publice honestatis. fol. clxxxv. colum. iij.
Sponsalia contracta sub conditione que tacite inerat censentur conditionalia: ⁊ ideo nō inducunt impedimentum publice honestatis cum conditione deficiēte. fol. clxxxv. co. iij.
Spōsalia vsi dicunt̃. fol. clxxxvj. co. i.
Sponsalia contracta ante septēnium ratificantur verbo vel facto: puta osculando sponsam post septēnium. folio. clxxxvi. colum. ij.
Sponsalia de presenti nō dissoluntur per susceptionem sacri ordinis. folio. clxxij. colum. iij.
Sponsalia de ꝓsenti quare dissoluntur per ingressum religionis ⁊ non per susceptionem sacri ordinis. folio. clxxxj. colmna. iij.
Spontale an debeantur delegatis tacitis. folio. xvij. colum. iij.
Statutum iuri communi consonum nona constitutione tollitur. folio vij. colum. iij.
Statutum legati est perpetuum. folio. ix. colum. iij.
Statutum potest fieri a capitulo ecclesie. fol. xj. col. ij.
Stigma quid significat. folio. ccxxvi. columna. iij.
Substitutio pupillaris qb⁹ ꝓbis fiat ⁊ ire fuit inēta. fol. clxiij. col. iij.
Substitutio vulgaris expressa quandoq; continet tacitam pupillarem. folio. clxiij. colum. iij.
Substitutio compendiosa an teneat post pubertatem. fol. clxij. col. iij.
Substitutionum alia dicitur directa alia obliqua. fol. clxij. colum. ij.
Substitutio compendiosa facta per verba directa vel obliqua quando

Universidad de Deusto Biblioteca

Universidad de Deusto
Biblioteca

habeat locum: ꝛ quãdo expiret. folio. clxiij. columna. ij.
Subdelegatus a collega preoccupan te iurisdictionem preferitur alteri college. folio. lxxvj. columna. j.
Suffragium multa significat. folio xxiij. colum. iij.
Suspitio sola iudicem recusari facit. folio. lxxv. colum. j.
Suspensus ab officio donec restituerit: restitutione facta censetur ipso iure restitutus. folio. lix. col. ij.
Suspensus ab officio est suspensus a beneficio. fol'. lxx. col'. j.
Suspensus ab officio est suspensus ab omnibus beneficijs. folio. lix. columna. ij.
Suspensus a pontificalibus tñ an celebrando in illis efficiatur irregularis. folio. lxxiij. col'. iij.
Suspensus non semper indiget absolutione. folio. lxxxvj. col'. iiij.
Suspensus ab officio an sit suspensus a beneficio. folio. cxvij. col'. iij.
Suspectus est qui operas iungerit in tumultum. folio. xc. col'. iiij.
Suspensus a beneficijs an possit eligere vel eligi. fol'. xlij. col. ij.
Suspensio ab vno beneficio non infert suspensionẽ ab alio. folio. xlij. columna. iij.

Abellio dicitur serrus publicus. folio. ccij. col. ij.
Tabernam non debet clericus ingredi. folio. cxxxj. col. ij.
Taceus male senticns de fide an sit hereticus. fol'. vij. col'. j.
Tacturnitas septem habet effectus. folio. cc iij. colum. iiij.
Tacturnitas in qua re mandato cõparatur. fol. xlvij. col. ij.
Tacere est medium inter expressam voluntatem ꝛ expressam contradictionem. fol. cc iij. col'. iij.
Taxatio quare non potest sequi iuramentum veritatis sicut potest sequi iuramentum affectionis. fol. xxvj. columna. j.
Temporalia bona dicuntur priuata. folio. cij. columna. iij.
Tempus prestitum ad electionem faciendam presentandam: consensus exhibendum: confirmationem: ꝛ consecrationem petenda. folio. lj. columna. ij.
Terminus a iure statutus ex cã potest prorogari. folio. ccxvij. col. iij.
Territorium quid est. folio. ix. col. ij.
Testis lz iuret pro vtraq; parte: tamen a producente debet procurari folio. xx. columna. j.
Testis qui non admittitur ad probationẽ admittatur saltem ad presumptionem faciendam. folio. clx. columna. iij.
Testium examinatio simplicibus cõmittenda nõ est. fol'. cxj. col. j.
Testis debet habere integras expensas. folio. xvij. colum. iij.
Testis vnicus sufficit vbi multi sit preiudicium. fol'. cc lij. colum. iij.
Testes requiruntur in diuerso numero: sm diuersitatem casuum. folio cc lij. columna. iij.
Testamentum vltimum an tollat primum. folio. vij. colum. iiij.
Testari an possint clerici de fructibꝰ beneficiorum seu de bonis intuitu ecclesie acquisitis. fol. lxxxvj. col'. ij.
Testimonium ferre dignitatis est. folio. cc cj. colum. ij.
Thesaurizatio est chordigeris vetita. folio. cc xxxv. colum. ij.
Timor est triplex. s. seruilis initialis: ꝛ filialis. folio. cxlij. col. iij.
Titulum sue possessionis an cogatur quis dicere. fol. lxxiij. col. iij.
Titulus an debeat allegari ꝛ probari a prescribente. fol'. cxv. col'. ij.
Titulus aliqualis prebet iustam causam prescribendi. fol'. cxvj. col. ij.
Trebelliancam nõ habet locum in substitutione directa. fol'. clxiij. co. iij.
Trebelliancam an habeat locũ in relictis ad pias causas. folio. Ibidez.
Tribunal quid sit. fol. cxvj. colũ. ij.
Tributum an teneatur soluere ecclesia. de predio tributario sibi donato. folio. clxxxj. colum. iij.
Tunicis pluribus possunt vti fratres minores. fol'. cc xxxvj. colum. iij.

Ulcationis verbum simpliciter prolatum omnem modum vacationis includit. fol. xxix. col. iij.
Vacatio prebende nõ hz locum in ecclesia nõ numerata. fol'. clx. colũ. j.
Vacare dicuntur beneficia: lz sint mancipia. folio. lxxxvj. colũ. ij.
Vasallus decedens an transmittat fructus ad heredez suum vel ad dominum. folio. xv. col. iij.
Venia dignus est qui alieno vitio laborat. folio. lxxj. colum. iij.
Vendere possunt chordigeri pro suis necessitatibꝰ libros suos: ꝛ alia mobilia. folio. cc xxxvj. col. ij.
Verba cinsliter ꝛ non captiose debẽt intelligi. folio. lxij. col. iij.
Verba cuꝰ effectu sunt intelligenda. folio. cxxx. columna. iij.
Verba debent intelligi cinsliter. folio cc xxxvij. columna. ij.
Vicarius perpetuus an dicatur habere curam animarum. fol'. cxxxj. col'. ij.
Vicarius episcopi an ꝛ quãdo possit conferre beneficia vacantia in curia romana. fol'. cxxxv. colum. ij.
Vicarius episcopi potest instituere presentatos. folio. cxli. columna. j.
Vicarius an dicatur habere beneficium. fol'. clxvij. col. j.
Villa in iure dupliciter accipitur. folio. clxvj. columna. iij.
Villa quid sit. fol. cc xxvij. col. iij.
Vir est constantior muliere. folio lxj. columna. ij.
Visitator ecclesie cathedralis datus: per mortem pape non est reuocatus. folio. lx. colum. j.
Visitatio an possit visitationis tempore recipere munera. folio. clxxvij. columna. j.
Vis quid dicatur. fol. xciij. col. iij.
Ultimate dicta melius mente cõmendant. fol'. cc xxxvij. col. ij.
Universitas est res inanimata. folio cc xxvij. colum. iij.
Universitas seu collegium an possint accusari de crimine. folio. cc xvj. columna. j.
Vocatio absentium non est de substantialibus some electionis. folio cxlvij. columna. iij.
Voluntas est pro ratione in dilationibus a iure concessis. folio. cxiij. columna. iij.
Votum non infringitur cũ in melius cõmutatur. fol. clxxj. col. iij.
Urbs quid sit. fo. cc xxvij. col'. iij.
Usucapio quid sit. folio. cc xl. colũ. ij. ꝛ cc xlj. columna. ij.
Usurarij q̃diu nõ restituunt usuras non debent ab aliquibus peccatis absolui. fol. cc iij. col. iij.
Usus rerum temporalium est fratribus dati Francisci permissus. folio cc xxxv. colum. j.
Usufructuarius finito usufructu non potest a possessione propria expelli. folio. cxlvj. colum. ij.
Usurarij manifesti qui dicuntur. folio. cc ij. columna. iij.
Usure sunt prohibite antiquo ꝛ nouo testamento. fol. cc ij. col. iij.
Usum sustentationis necessarie nulla pactio excludit. fol. cc xxv. co. j.
Utilitas ꝛ necessitas solent dispensationem inducere. fol'. cxxxij. col. ij.
Vulgaris locutio est attendenda. folio. cc xj. colum. iij.
Uxor potest eligere sepulturam vbi voluerit. fol. clxvj. col. iij.
Uxor dicitur incola ciuitatis mariti. folio. clxvj. colum. iij.
Uxor nobilitatur radio mariti. folio cc xiij. columna. ij.

¶ Sextus liber decretalium casus litterales ꝛ notabilia dñi Velie regnier complexus cũ additionibus ex nouella Joãnis andree depõptis: adiũcta copiosa materiaꝝ in glosa explicataꝝ annotatione explicit: Uenetys nup impressus per heredes nobilis viri. q. dñi Octauiani Scoticiuus Modoetiẽsis. anno dñi. M. CCCCCXXV. Decio cal. decembris.

¶ Uersus sequentes sufficienter mensurati: ꝛ ad titulorum verba de proximo appropinquantes: Rubricas Decretalium Sexti: ꝛ Clementinarum complectunt. Tota enim congeries cõpilationi Gregoriane famulat. Sed. S. Sexti. ꝛ. L. Clementinarum titulos denotant.

¶ Primi libri Rubrice sunt in decretalibus xliij. In Sexto. xxj. In Clementinis. xj.

Primo sũma fides. statuit. Fscripta. fuescit.
Postulat. electos. translatos. auctor ꝛ vsu.
Inde renuncio. de supplenda. tempora. scrutor.
Ordo resignantis. etas. vngit. sacramentis.
Filius. ꝛ seruus. obnoxius. ꝛ vitiatus.
Hinc bigamus. clerus. pegrin⁹. ꝛ archidiacon.
Archipresl. primic. sacrist. custos. vice fungens.
Delegat. legat. ꝛ dictus ab ordine iudex.
Judicis officium. maior. pax. pacta sequuntur.
Transigo. postulo. post procuro. sindicus extorris mer⁹. integrat. ac alienat. ꝛ arbiter hinc est.

¶ Secundi libri Rubrice sunt in Decretalibus xxx. In sexto. xv. In clementinis. xij.

Iudiciũ. forus. atq; libellus. mutua poscẽs.
Litem contestans. sine quo non suscipe testes.
Juro. dilatis. kerys. ex ordine nosco.
Plus pero. de causa. spoliarum restituendo.
Est volus. ꝛ missus. lis pendens. atq; sequestrat.
Confessis. probo. sunt testes. testes quoq; cogo.
Instruo. presumo. iusiurans. excipiendo.
Prescribit. sententiat. appellat. peregrinans.
Utilis omnibus his est confirmatio iuncta.

¶ Terty libri Rubrice sunt in Decretalibus. lj. In sexto. xxiiij. In clementinis. xvj.

Ita dece̅s. clerus habitas. clericusq; fugat⁹.
Non residens. prebens. eger vel debilitatus.
Instituo. concedendo. ne sede vacante.
Et sine consensu. maior pars. non minuantur
Ecclesie res. atq; precaria. commodo. pono.
Uendo. loco. muto. de feudis. pignoribusq;.
Atq; fideiussor. ꝛ soluit. dona. peculi.
De testamentis. etiam succedo. sepultus.
Parrochus. decimis. hinc regula religionis.
Conuersus. coniunx. infidus. vota redempta.
Decq; statu monachi. domib⁹. subiũge capellas.
Jurepatronatus. de censibus. ara sacrata.
Misse. baptismus. quo non est presbyter vsus.
Eucharistia. reliquie. ieunia ferua.
Purificans. ac edificans. immunis adherent.
Clerice vel monache dimitte negocia secli.

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ Quarti libri Rubrice sunt in Decretalibus xxi. In sexto, iij. In clementinis. j.

Sponsus ꝛ ipubes. clãdestina. spõsa duoꝝ.
Cõditione. vouens. quam polluit. atq; leprosus.
Seruus. de natis. sequitur cognatio duplex.
Post consanguineam. consanguinitas. gelidiq;.
Ac interdictum. quinati legitimi sunt.
Accusare queunt. diuortia. dote. secundis.

¶ Quinti libri Rubrice sunt in decretalib⁹. xij. In sexto. xiij. In clementinis. xj.

Accusatio. siue calumnia. simonialis.
Prelati. Rabbi. Judeus. hereticus assunt.
Schismaticis. vel apostaticis. natos pimentes.
Infans expositus. homicidia. tonsuramenta.
Cleri pugna. sagittat. adulter postea raptor.
Furtis. vsuris. de falsi crimine. sortes.
Colludo. pecco. venor. ferio. maledico.
Post interdictum celebrãs. ac ordinis expers.
Saltus. furtiuus. excessus. opusq; nouellum.
Lex priuata subit. purgat cum canone. vulgus.
Dãnum. cum penis. post penitet. est anathema.
Verborum sensus. sequitur quoq; regula iuris.

¶ Explicium Rubrice iuris pontificy: quarum numerũ versus sequẽtes luculẽtissime reserãt.

Cum centum quinos ac octoginta reponit.
Gregorius titulos nouus quos scire iuuabit.
Septuaginta liber sextus tenet: addito septẽ.
Quinq; gintaduos clemẽs numerat tibi gntus.

Clementis quinti cõsti tutiones in concilio Vienensi edite.

Cum
- narrationibus glossaruz diuisionibus casibusq; litteralibus.
- Additionibus Joãnis de Imola: ꝛ Francisci Zabarelle.
- Annotationib⁹ ꝛ capituz ꝛ glossay.
- Additione in margine lr̃arum / quo minusculi characteres lineis intercepti / clarius appareant.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Ad lectorem.

Optima Clementis quinti decreta volutans:
Sedulus impressor plurima iunxit eis.
Diuisit glossas/summaria multiplicauit:
Et casus longos/addidit atq; breues.
Materies tabula glossematis extat aperta:
Que facili prebet/queq; petita via.
Adduntur duplices sincerum opus extravagantes:
Abdita puniceis/mens fit aperta notis.
Paucula maiores glossarum scripta medullas:
In promptu tribuunt/quas bonus ordo ligat.
Exuet ante suos iuris studiosus amictus:
Et tam preclarum/non sibi querat opus.
En age rumpe moras primeuo flore iuuentus:
Vertice cum cano tuba senilis ades.
Ne fugite ob precium/dines pauperq; venite:
Hoc opus excellens venditur ere breui.

Proemij diuisio et tpis familiaris declaratio sm dim Deltam.

IOannes epus. ¶ Diuide in quattuor partes aut in duas: et secundas in tres. In prima ponitur salutatio: cum dicit Joānes epus famulus seruos vel: mādat suppleo: et dicit salutem et apostolicam benedictionē: dilectis filijs. s. doctoribus et vniuersis scholaribus bononie cōmorantibus. s. morā gerentibus et facientibus. Et sequitur ter. (Offi nulla iuris sanctio) et ibi ponit exordiū. Dicit Joānes in hoc exordio q̄ iura sunt tra ambigua et dubia q̄ nō pōt reperiri modus aliqs vt iura bñ declarent pp malitiā hoīum: q̄ duz iura sunt de nouo et ēq̄us bñ et sufficienter clara: tū hoīes sunt adeo et stātā. peruersi et habiles/seu pni ad malū q̄ ipi interpretant iura aliter q̄ legislator ea intellexerit: et ista diuertunt et subuertunt de ītētione ipsius legislatoris. Et narrat Clemens papa q̄ tanti casus emergunt de nouo quotidie q̄ ipossibile est tot iura pdi et fieri: quare dicit vt tāte malitie vitent: et iura aliquo modo clarificent et de cetero nō tātū diuersificent q̄ recurrendū est ad auctoritatē principis: que in hoc est nēcia: qui princeps declarabit ipsa iura: et declarationē illam tenebunt hoīes tuto seq̄: et sic suo sensu non nitent: quare dixit formalis ter. Offi pro q̄. ¶ Et nota q̄ q̄: et q̄ offi ponunt in codex sensu: sed q̄ offi. ppte preponit: et sic sequentē sensus alligat. vt q̄ offi discis disce: q̄ ppe postponit: et superiorem sensum cōfirmat: q̄ nulla iuris sanctio. s. nulla pstitutio iuris: digesta. s. ordinata consūmata et explicata: cūctis q̄q; pfitio perpenso. s. valde pensato et cogitato: sufficit ad varietatē humane nature: nec sufficit ad machinationes. s. ad dubitationes inopinabiles eius. s. iuris. nec vlla sanctio attingit. s. iura tangit: ad dectionē lucidam. s. lucidandaz ambiguitat nodose. s. difficilis: eo p̄sertiz. s. intrinsecq; vir natutur adeo certū. s. taliter: et sic certum quoq; pro q̄: et clar quin renocet in dubium. s. quin dubitent ex causis emergentibus. s. icidentibus de nouo: gb. s. causis emergentibus iura iam posita. s. iam edita et facta nō possint

Ordo lre admodum familiarj.

¶ Clementis papē quinti constitutiones: vna cum prefundo apparatu dñi Joannis andree. Casus litterales: notabilia: et glossarum diuisiones complexe. Proemium.

mederi. s. quo ad decisionem questionis emergentium. Sequitur in ter. (Quia ergo) alis est q̄ etiam (ab adolescētia) et hic dat cōsilium ac si diceret. Postq̄z iura sunt talia ter et ista ambigua/seu dubia q̄ nulla sanctio possit fieri ita clara q̄ adhuc remaneant dubia aliqua: et ō hic dat vnū cōsilium q̄ auctoritas principis est necia. ppter malitiā hoīum: qui hoīes ab adolescētia sua sunt proclini ad malum. ideo dicit ter. (Ergo). s. ppter rōnem sequentem: q̄ sensualitas humana declinat ad malum ab adolescētia viri proclini. s. facilis. s. ad malū. per quod. s. ppter quā malitiam non possunt fieri iura ita clara quin homo qui est proclius ad malū ea reddat ambigua. ō subuersio: idest destructio bonum. s. bonoz. obrepit. s. latenter subintrat. frequenter. s. sepe. in clero. in olbus clericis et populo s. tel lige. quare auctoritas superioris est nēcia vt declaret iura dubia: sic facta dubia ppter malitiaz hoīs proclivi ad malum: vt ipsa auctoritas. s. vt ipsa iura declarata auctē principis: seu declaratio ipsius principis tollat ambiguas sez dubia: lites auferat per elucidationem: idest per declarationē iurium et dirimat. s. sopiat et extinguat altercationes: tam per suffragiū. s. aut utilitū determinationis opportune q̄s extirpet vitia per sarculuz cultoris ppūdi. Et ponitur ibi sarculum trā sumptiue. nam sarculū dicit instrumentū quo euellunt inutiles herbe. sic princeps per sarculū suum. s. per auctem suam tollit fatuas interpretationes hoīum. Et dic vt auctoritas principis inscrat. s. seminet virtutes per declarationē iuris: q̄ quando princeps declarabit iura ambigua. s. seminabit virtutes et veram sciam cum sua auctē: non minorē vim habeat q̄s ipa ler bene interpretata. Et vt auctoritas ipsius principis corrigat excessus: q̄s pro t: et vt reformet mores corruptos in bonos. (Hec sane). hic est narratio in qua Joannes papa recōmendat et cōmendat vel laudat actū clementis. s. laudat clementem qui fecit istas clementinas: et excusat tarditatē suam: videlicet quare citius istum istum non

Sarculuz quid sit.

Narratio

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ No.j. doctores pferédos scholaribꝫ ex odine lre. plꝰ xlij. vi. sit rectos.

¶ Mo.ij. ex hoc ꝛõ nõ ꝛatiõꝫ: id qđ not. gl. ꝛ ex gl. in pemio gregoriano.

Et colligit Paulus gnqz nẽcia scholarib⁹ vt pficiãt que ponit ho stl. in c. v. nico. v. of. pmt. ꝛ ibi dicti. Frãciscus Zabarel.

tradidit Clemens. Et dicit ipse Joannes narrans q̃ Clemens papa videns ꝛ attendens hec que diximus in exordio: ꝛ volens / seu cupiens, pspicere reformationi deforma tꝫ: ꝛ soluere difficilia ꝛ intẽdens pmulgare. i. publicare ꝛ manifestare plurimas ꝓstitutiones quas edidit. i. quas fecit ꝛ cõposuit: in q̃ bus statuit multa salubria. i. multa vtilia ad salutẽ. Et ẽ̃ iste ipse Clemens decreuisset. i. deliberasset mittere eis tas ꝓstitutiones collectas. i. simul aggregatas in vnũ volumẽ: tñ ꝓpter hoc q̃ minus. i. valde fuit occupatus circa magna. ꝛ ꝓpter hoc q̃ sublatus est de medio. i. ꝓpter hoc q̃ mortuus est. s. non nimis senex: ista fuerunt in cã quare nõ expleuit. i. quare nõ adimpleuit ꝓpositũ suũ. i. suã volũtatem que erat de mittẽdo subditis Clementinas: quare dicit Joannes papa sic.

Nos Joãnes qui succesſim⁹ eidẽ Clemẽti pape: ẽt spectũ fuimus a tpe nostre promotionis. i. a tpe quo fuim⁹ electi in papã q̃ non potuimus cõmittere ꝛ mittere pdictas cõstitutiões. i. tas Clemẽtinas sub bulla nostra. Et dicit ordinãdo aliqual' tertium. Sane. i. certe. Clemens papa quintus ꝑdecessor noster: attendendo. i. intelligendo hec que diximus in exordio: ꝛ cupiens. i. desiderans, pspicere reformationi deformatoꝫ: ꝛ cupiens soluere difficilia: edidit. i. fecit cõstitutiones plurimas. i. ante ꝛ post pdictũ: in quibus cõstitutibus ipse statuit multa salubria. i. vtilia: ꝛ ipse Clemens decidit. i. terminat nõ milla dubia. i. aliqua dubia que dubia sunt frequẽtata in iudicijs: ꝛ ex iudicia: ꝛ si. ẽ̃ Clemẽs decreuisset mittere eas. s. Clementinas collectas. i. aggregatas in vnũ volumẽ: ꝛ ẽ̃ decreuisset. i. deliberasset mittere eas collocatas sub ꝑgruis titulis: ꝛ dare eas subiectis. i. suis in cõe. i. vt cõcarentur inter subditos: tñ occupatio assidua circa magna: q̃ erat impeditus sup rebus arduis: ac. i. etiã conditio humane sortis. i. humane fortune: que sustulit. i. removit ipm Clemẽt de medio per mortẽ: ista. i. fuerunt in cã quare ipse Clemens non expleuit ꝓpositũ suũ. i. suã deliberationẽ. Nos etiã Joãnes qui succesſimus eidẽ Clemẽti deo permittente: ꝛ sic disponẽte in officio aplãtus: q̃ sumus papa. i. vicarius christi sicut ꝛ ipse Clemens fuit. Et supple postq̃ succesſimus eidem Clemẽti in officio aplãtus: sic debemus sibi succesſisse in plenitudine effectus ꝛ ptãtis suppleo: ꝛ maxime debemus sibi succesſisse in his. i. reb⁹ que cõcernunt cõpenditũ. i. lucrũ. vniuersi. s. vobis. Et nos Joãnes circũsepti. i. circũquaq̃ septi ꝛ circundati: ꝛ vndiq̃ cincti tot grãdibus agendis ꝛ arduis rebus fuimus hactenꝰ. i. vsq̃ hue ꝛ vsq̃ ad hoc tps ꝑdicti ab exordio idest a principio nostre promotionis: q̃ tam ex hoc quod dicim⁹ q̃ ex alijs causis rõnabilib⁹ quas, puidim⁹ cõmittendas sub filẽtio. i. quas tacemus pro nunc suppleo non potuimus has ꝓstones / seu Clementinas cõcare. Nunc igit. i. nõ ꝛ in psenti tpe trãsmittimus. i. vobis mittimus illas ꝓstones / seu Clementinas captata opportunitate. i. captato ꝛ desiderato tpe ꝑgruo ꝛ puenienti. Segtur textus (Vniuersitati). Et hic ponit ꝯclusio. O. nare nos Joãnes mãdamus vniuersitati Bonoñ. per scripta aplica ẽ̃te mio eo. i. Clementinas suscipiatis, pmpto affectu ꝛ studio alacri: vsuri. i. sitis eis Clementinis / seu constitutionibus de cetero. i. amodo in iudicijs ꝛ scholis: illis suppleo constitutionibus / seu Clementinis existentibus vobis manifestatio ꝛ cognitio. h. d. presẽo dcere.

Ꝯclusio.

¶ Glo. seq. primo allegat vno ꝓpter que nomẽ Joãnis non extollit ostendens hoc nomẽ vigutile in romanis põtificibus. in glosatoribus ꝛ doctoribus canonistis. secũdo rõnẽ iducẽs operis ꝑfectionẽ exulsat. tertio aucto

rem ꝓmũ de scr̃ studiosis cõmẽdat: ꝛ de imitatione nois ꝛ alijs i salutatione dicẽdis remittit. ꝛ primum diuidit.

a ¶ Joãnes. Gratiosum hoc nomẽ pcr interpretationes derivationes vel etymologias extollere non est meum. Suspitionis rõ pz. Et ẽt b refricare notissima. In aplãtu. tñ hoc nomẽ sup cetera viguit. tñ. ẽ enim ipse qui logr: cũ tñ reliqua romana nox põtificum nosa xy. nõ trãscenderint numeꝝ: ad quẽ etiã sol⁹ Bñdicti nomẽ ascẽdit. Inter canonistas etiã cõmentarios hoc nomẽ viguit. Habuimus enim Joãnẽ theutonicũ pferẽdũ nõ ex ordine: sed ex fructu. Joãnẽ galesiũ. vulterranũ. Joannem hispanũ. Joãnẽ fauẽtinũ. Joãnẽ de sancona. Joãnez de Anchona. Joãnem de deo etiã hispanũ. Joãnẽ de lãguicella cesenatẽsem. Joãnẽ monachũ cardinalẽ. Ego etiã qui minor sum inter duodecim doctores collegij Bonoñ. me quartũ fuisse Joãnẽ: nãc inter eos solus: sed iter cõmẽtatores decimus: ẽt deuigro papa ꝛ forte nõ dign⁹ occupare mẽbranas. Et q̃ ꝑ put pz hic i exordio) etiã cõpositores iurũ vix pũt tam clare certũq̃ statuere: quin dubia multa relinquãt: excusabilis ero: q̃ i hac pcia lectione vel glosatione singula nõ pfecte rimãtur. Nã ẽt in rebus experimur que nõ liter generant: q̃ in eis paulatim ꝺ̃ sperfecto ad pfectã venit. Sic ꝛ qui de veritaꝫ cognitione a principio paꝝ attingunt: postea quasi pedetenti ad ẽ̃dã pleniorẽ veritaꝫ mensurã puenium. Igit sub hoc excusationis clypeo: lz varijs occupatus ꝛ fiducia clemẽtie diuine has Clemẽtinas glossandas aggrediar. ¶ Est ãt sciẽdũ: q̃ iste dñs Joãnes põtifex scientiosus ꝛ mũdus: simonĩã fugans ꝛ iustitiaz amans: scia magnus statura pusillus cõceptu magnanimus primus Jacobus vocabat. De hac ꝺo mutatione nois ꝛ alijs que ad salutationem hanc respiciunt. vide vt no. in salutatione. glo. lib. vj. Dicto ãt hoc proemiũ preter datã in quattuor partes: aut in duas: ꝛ secũdam in tres vt ibi. In prima ponitur salutatio vsq̃ ibi | Q. m̃ sibi exordium Vsq̃ ibi, hec sunt / sibi narratio vsq̃ ibi, vniuersitati / sibi cõclusio vsq̃ i fi.

¶ Glo. se. pcio ponit actũ diuersiz Clemẽtis ꝛ Joãnis. sed o q̃rit de differẽtia trium exordiorum quam declarat.

Joannis nomen viguit super cetera nomina summorum põtificum ꝛ iuris canonici interpretes.

b Quonã. ¶ Exordiũ. Est sciendũ q̃ Clemens suo exordio ad instar Jmocẽtij. iij. ꝛ Greg. x. narrabat quio ꝓstones q̃sdã ante pcilium ꝛ in pcilio Vienẽsi. ꝛ post pcilium pmulgauerat: quibus pcipiebat vti in iudicijs ꝛ in scholis. Joãnes ãt decisio sub bulla illo pemio Clemẽtio: ponit, pemiũ suũ cũ exordio. Sed cuz habeamus tria exordia Greg. tx. Bonifacij. viij. ꝛ Jo. xxij. in q̃ differãt videamus. Et dico q̃ Greg. in suo exordio principali' oste dit qual'r emanauerit suo positiuũ ꝛ ipsius iuris effectuz: vt ibi plenius dixi. Bonifacius in suo exordio recognouit q̃ ex debito regiminis sibi cõmissi hz inẽdere subiectoꝝ cõmodis q̃ dicit se solicite facere noua iura cõdendo: ꝛ antiqua declarando: vt tollat ipsoꝝ litez ꝛ scãdala. Joãnes ãt in hoc exordio volens exentare multiplicationẽ cõstitutionũ ꝛ voluminũ (q̃ habuerat ecclesiastes vltio c. sic dicens. Faciendi plures libros nullus est finis) dicit q̃ principis auctas nẽcia est, ꝓpter duo. Primo: q̃ ius positiuũ ẽ̃tũcũq̃ mature certe ꝛ clare cõpositũ: nõ sufficit ad casus emergẽtes: pp q̃ opportuna est ꝛ nẽcia declaratio pncipis. Sc̃do q. hõ. prius ad malã: facile mores subuertit: pp q̃ est nẽcia pncipis ptas ad seruãdas virtutes ꝛ vitia extirpãda. Pz ẽ̃ q. i his trib⁹ exordijs nulla est iculcatio: supfluitas vel repetitio. Q. fio ante exordientiũ propolito predicta conueniant: per se patet.

Principis auctas pp quo ẽ necessaria.

c ¶ Iuris. humani positiui: sicut cognoscitur vel cuslet synodale

Jus ẽ multipler.

synodale vel municipale: nãle ꝺo vel diuinũz moꝛale est immutabile. v. dt. in pn. ꝛ est pfectũ: q̃ manauit ab illo qui nõ nouit imperfecti opio. de baptis. maiores. ẽ. lz adhuc.

Sanctio dupl'r sumitur.

a ¶ Sanctio. Dic ꝛ. j. ẽ. hec sane. late sumit. nam ponit stricte pro cõstitutione penali: vt no. tij. dist. in summa.

b ¶ Perpenso. Quasi pfecte pensato ꝛ deliberato. habet simile ꝺum de pac. c. vlt. circa medi. lib. vj. Joã. an.

c ¶ Digesta. Alibi dr decocta. xxxv. q. ix. aplice. ꝛ hec bene gnemãt. de cõsc. di. v. nec tales. c. pe.

d ¶ Varietatem. Sumit potuit de corpore aut. de reb⁹ ec. nõ alienã. ẽ. vt aũt. in princ. col. vj. ꝛ de istru. cau. post prin. col. vj.

Vis⁹ q̃ ẽt

e ¶ Machinationes. Quasi astuta ingenia. qđ est cuz q̃ hõ semel deditus malitie nõ admittat: in aucte. vt hi qui sc ob. pbt. post prin. colla. vj.

f ¶ Nodose. De verb. sig. cum olim. et de relig. c. vno. in prin. lib. vj.

Ambiguitas est triplex.

g ¶ Ambiguitatis. De triplici ambiguitate: tur] facti et pſone. no. xxxiij. dist. c. fi.

h ¶ Vtre. Innuit fieri posse. de cog. spũa. c. ij. lib. vj.

i ¶ Mederi. Facit in aucte. hec cõstitutio innouat cõ. in prin. colla. viij.

Proclus quid sit.

k ¶ Proclus. xx. q. iij. pclusus. facit. xij. questio. j. c. j. ꝛ in aucte. de monã. ẽ. siqa igitur. ad finez colla. j. Et dr proclusus quasi præceps ꝓpria facilis vel inclinabilis.

l ¶ Sensualitas. De hac de sacra vnctio. c. vno. ver. in vertice. ꝛ per hanc appetimus delectabilia cooptoꝝ: ꝛ fugimus nociua. nec omnino potest extingui: vt dicaz. j. de hereꝯ. ad nostrum. ver. ij.

m ¶ Obrepit. Quasi latenter subintrat. ꝛ idem verbuz lxj. dist. nullus inuitus. ꝛ de cele. missa. cum creatura. ꝛ. j. de statu mona. ne in agro. in prin.

n ¶ Determinatiõis. Facit. j. de elec. ne romani. in pn.

o ¶ Altercationes. Quo ad verboꝝ certamina.

p ¶ Succidat. Resipcit qđ prius dixerat vsq̃ ad ver. q: et iam. qđ dicitur in ipso ver. quia.

Barculuz qđ sigñat.

q ¶ Barculum. Instrm quo cuellunt male ꝛ inutiles herbe que nascunt iter bonas: qđ bonoñ. vocãt roncare. Esa. vij. in fi. Depico ꝛ spine in vniuersa terra: ꝛ oẽs mõtes sarculo sarcient. Et. j. Reg. xvij. in fi. Descẽdit os ist⁹ vt acueret vniuersas vomerez suũ ligonem securim ꝛ sarculũ. Dicit ter tullones ꝛ sarcinatorẽ. no. isti. mãda. in fi.

r ¶ Inserat. Dicre. j. de ma. ꝛ obe. solite. ver. potuisse.

s ¶ Reformet. De accusa. sicut olim.

t ¶ Hec sane. Narratio. ponens ꝛ cõmendãs actuz elementis: illius etiam ppiam tarditatem excusans.

v ¶ Papa. i. admirabilis. Et dr a papa quod est scriptio ad mirãtis: ꝛ vere admirabilis: q̃ negocijs iminentib⁹ ꝓsonas ꝑ pmulgare. Dudũ nedũ in cõcilio Vienẽn. q̃ntiaz ante ꝛ post ipm pciliz ꝓstones plurimas edidit: in q̃bus multa vtilia statuit atq̃ salubria: et nonnulla dubia in iudicijs et ex frequentata decidit. Et lz eas collectas in vnuz ꝛ volumen: ꝛ sub ꝑgruis titulis collocatas mittere decreuisset: ꝛ dare? in cõe subiectis: assidua tñ occupatio circa magna ac sortis ꝛ humane cõditio: que ipm de medio sustulit in cã fuerũt: quare suuz in hac parte ꝓpositum nõ implenit. Nos etiã qui sicut eidẽ: lz immeriti in apostolat⁹ officio, dño permittente, succesſimus: sic ꝛ in affectus plenitudine in his que compendiuz vniuersi ꝑcernunt succesſisse debemus: tot grandibus agẽdis ꝛ arduis fuimus a nostre promotionis exordio circũseptis: q̃ tam ex hoc q̃ ex causis rationabilib⁹ alijs: quas sub silentio ꝓuidimus cõmittendas predictas vobis cõmunicare ꝓstitutiones fuimus hactenus impe-

Papa nec deꝰ est nec homo.

vel cuẽm. sic. xxvj. q. ij. sors. alibi pro c. j. alibi pro capitali. de vsur. c. j. ꝛ. ij. alibi pro parte vel portione. de ꝓben. cum scim. xxj. di. cleros. in prin.

a ¶ De medio. Idest de hac vita: que quare dicat medium: habes. xxiij. q. iij. hec autem vita.

b ¶ Non impleuit. Concor. de pigno. c. iij.

c ¶ Permittẽte. Et forsan agente. ois enim que fiunt: aut iusto iudicio facit: aut suo pmissu: ita fieri sinit. xxvj. q. v. nec mirum. ver. nec ideo,

Deus ois facẽ: vel fieri pmittit.

d ¶ Compendium. Quod est breue ꝛ vtile. de hoc de rescriptis. dispendia. lib. vj.

e ¶ Cõcernit. Quasi simul cernunt vel ꝓspiciunt.

f ¶ Debemus. Debet ergo successor pfecte facere q̃ predecessor. xij. q. v. ga Joãnes. lxiij. dist. c. ij. de rescrip. litteris. vbi de hoc. ꝛ. xj. q. iij. si episcopus ante.

g ¶ Circũsepti. i. circũdati: vel vndiq̃ cincti.

h ¶ Silentio. Sit rector discretus in silentio. xlij. dist. sit rector. in prin. cõtra illos qui dicũt tacenda. Quid. sine titulo. Quis minor est vnq̃ q̃ tacuisse labor: ꝛ Et cato. Virtutes primã cẽ puto cõpescere linguã. Et Seneca ait. Dixisse me quandoq̃ penituit: tacuisse nunq̃.

Silẽtium cõmẽdat. Vlerius.

Clementine treo aſi concilium emanauerunt.

Clementine nõ sunt vocãde se ptimus liber.

Sors multiplicitez sumitur.

Universidad de Deusto
Biblioteca

a ¶ Opportunitate. xviij. q. iij. non potest. in fine. ⁊ de eo qui cog. consang. vxo. venietis. ij.
b ¶ Vniuersitati. Conclusio.
c ¶ Alacri. Concor. proemium iusti. in fine.
d ¶ Sic. Scilicet permissionem nostram sub bulla.

¶ Glo. seq. Primo per hunc tex. arguit ⁊ remittit. Secūdo excludit. v. casus nō dubios: cōtra quintum allegāt: dicens reliquos sic examinandos: maxime in tribus spēbus. Tertio narrat quedam euenientia tpe Clemētis ⁊ post mortē ipsius: ex ḡbus arguens pro ⁊ ptra: tribus rōnibus concludit q̄ eius tpe ligauerint: ⁊ tribus alijs concludit contrarium: quod dicit equum diffinitionem pape referentis.

Clementine a ℈ tpe ligauerūt

e ¶ Decetero. Videtur per hāc lām q̄ he ꝑsōnes nō ligauerint tpe Clemētis. Item nec tpe Joānis: nīs post hāc data: ⁊ post duos mēses ab illa. ⁊ vide qd scripsi sup data. vj. lib. Hūc passum (quem piculosum est decidere) psequēdo excludamus primo casus inclusibos. Indubitatum est aūt q̄ ꝑsōnes que ꝓcesserūt ꝑcilium: de ḡbus diri sup ꝯbo ante: certū tunc ligabāt. Itez indubitatū est q̄ ante mortē Clemen. ligabāt. j. eo. ti. c. vno. ⁊. j. de elec. ne romani. de iureiur. romani. de re iudi. pastoralis. Cōstat enim q̄ papa Clemēs soleniter illas publicauerat: ⁊ q̄ statim ligarēt mādauerat. Itē indubitatū q̄ ꝑstitutiones declaratorie ligabant: ⁊ hoc sine principio in illis vbi ꝯbo declarationis: vt. j. de elec. qđ circa. ⁊. c. seq. sic nō: vt. j. ti. ij. gfe. ⁊. j. ti. iij. ꝑsōnē. de offi. dele. iudices. de testi. c. ij. ⁊ decre. que sunt sub ti. de ꝓbē. ⁊. iij. ⁊ vltertores sub ti. de ap. ⁊ bis silēs. Itē sunt quedā que sine pene adiectōe petijūt vetera tura seruari: vt. j. de eta. ⁊ qualt. c. j. de offi. or. c. j. de cēs. c. ij. de relig. ⁊ vene. san. c. j. ⁊ de illis nō expedit dubitare vel querere. Idē dico de his que priuilegiāt. j. de cele. mis. dignū. de bapt. c. vno. de priuil. archiepo. ⁊ facit ad hoc de ꝓcel. ꝓbē. c. j. post priu. lib. vj. Hec vera: nīsi dicas aliud in priuilegio simpliciter dato: ⁊ aliud in eo qđ dat ꝑstitutio: quo casu imitari dz natura ꝑsōnis. facit de offi. dele. si sup gfa. lib. vj. In alijs ergo remanet dubium qs expedit examinari: ⁊ maxime in penalib⁹ que sunt multe: ⁊ in his que decretuz apposuit. de elec. c. fin. ⁊ vlt. ⁊. c. in plerisq; z. vel que excludūt. de eta. ⁊ qualt. vt ꝑ hi qui. de regu. vt ꝑsecutos. Circa hoc sciēdū est q̄ ꝑsōnes ꝓcilij: ij nō oēs fuerint in ꝓcilio publicate: tū postea de facto fuerūt publicate: ⁊ ipsaz habita copia: ⁊ iam habebat q̄ ligarent: ⁊ ga patuit aliquas ex illis incepte aliquas plene: aliquas defectiue cōpositas: aliquas eriaz nō expedire: noluit Clemēs q̄ cōpositio illa procederet: sed (vt ꝑcet) sub excōicatiōis pena mādauit q̄ illas pfectas citra certos dies restituerēt camere vel ꝑcederēt vl dilacerarēt extūc. Demū ꝑ pitiotes fecit illas recēseri: q̄ alijs ⁊ paucas in totū resumerūt: alijs in totū resecauerunt: alijs mutauerūt & ad ꝓba mēte ꝑuata: in aligb⁹ mēti ⁊ ꝓbis detraxerūt ⁊ addiderūt: ⁊ has ij nō sub his ꝓbis in ꝓcilio publicate fuissent voluit sub noīe ꝓcilij rescriberi: ⁊ multas ꝑsōnes vtiles addēs: de ḡbus non fuerat in ꝓcilio tractatus: vt de rescrip. omnes que sunt post fest⁹. ⁊ de elec. oēs post primā. cuz sibibus. fecit illas vna cum qbusdā ꝑsōnibus quas prius edidērat sub debitis titulis cōpilari. Et vt a dño Alexandro. audiuit qui tunc erat Scholaris ⁊ auditor Clemēs ꝓcepit filio in audiētia publicari: ⁊ ipse dñs auditor dicit q̄ inchoaute et finiuit in audiētia ꝓpublicationē illaz. Memini tūc audiuisse q̄ Clemens in ædificatione q̄ ꝑsōnes preter ꝓdictas quatuor ligarent post quatuor menses. Alijq dicebāt q̄ ordinauerat eas ligare postq̄ essent per studia publicate: motuo Clemente istarū ꝑsōnum haberi copia de cancellaria nō poterat: ⁊ sic temuerūt curiales: q̄ vltra illas quatuor nō manifestatis ⁊ cognitis vsuri decetō e in iudicijs ⁊ in scholis. f ¶ Datus Autunion. viij. calēdas Nouēbris: g pontificatus h nostri anno. ij.

diti. Nūc igit opportunitate captata illas vobis sub bulla nra transmittimus. ¶ Universitati i vīe per aplica scripta mādates: quatenus eas prōpto affectu suscipiatis: ⁊ studio alacri c eis: sic d vobis

¶ De summa trinitate et fide catholica.

rīdit: ꝑsōnez habetis: ceperūt dicere auditores palatij: q̄ ipse videbaī velle q̄ ꝑsōnes ligarent. Cōtrariū videbaī: q̄ petierat ⁊ receperat ꝑsōnes ipsas examinādas ⁊ corrigendas: ⁊ aliquas correxit ⁊ mutauit: vt. j. tiu. j. c. vno. Finaliter deliberauerit auditores illaz habere pro ꝑsōne de qua papa sic dixerat: reliquas prout dubio relinquendo. Et his ergo ꝓcladit pro ⁊ ptra q̄ ligauerint: facit ꝓlicta assertio dñi auditoris qui dicit se de mādato Clemētis publicationes in audiētia finaliter: ⁊ sic fuit ois act⁹ legis cōdende ꝑfectus: de quo. C. de legi. humanū. Item ⁊ trariū sonat in abstractū: q̄ ꝑsōnes que attribuitur cōcilio: ⁊ Clemēti a tpe finiti ꝓcilij nō ligent infra quinquēniuz: ⁊ a tpe Clementis infra biēnium. Et quo ergo fuit cōstitutio cōcilij vel Clemētis: ⁊ verbū statuo designat rem ꝑfectā. de ver. sig. in his. cum ꝓce. Ergo ligabāt post tēpus limitatū a iure. Item non apparet: nec ferī q̄ vīs Joānes de his ꝑsōnibus fecerit aliq̄ publicationē in audiētia: ergo instituit iam facte. Sed hoc dicere multos illaqueat: ⁊ maxime pōderatio cōstōnibus. de vita ⁊ ho. cleri. qm̄. de sepul. c. j. de sta. mona. c. j. et de relī. do. c. j. de priuil. c. j. per quas id tenēdo multi clerici ⁊ līniti religiosi ligati dicent. Itē sonat in absurdū dicere q̄ ligarēt ꝑsōnes que occultabant. Quare benignius videret id qđ in priu. glo. dixi. quasi his perplexitatibus pōderatis dño Joānes hoc voluerit per hoc ꝯbuz decretero: q̄ tpe huiꝰ date sit ipsaz publicatio facta. Nec obstat publicatio facta tpe Clemētis: q̄ lz illas publicare fecerit: illas tū non vendit. qđ ꝑz. q. ā. dī q̄ dare decreuerat: sed suuz ꝓpositū nō impleuit: qđ satisfacit. Hec sic dicta sumantur in modū collationis nō diffinitionis: quaz hoc casu conditor facere posset non glosator.

f ¶ In scholio. De his ꝯbis dic vt. ē. in proemio Gregorij. in vltima glo.

g ¶ Data. Circa hanc datam. vide quod no. in fine. vj. lib. super eius data.

h ¶ Nouēbris. Quare mensis iste sic denotetur: dicam j. de relīq. ⁊ venie. sanc. si ꝓpter. ver. Iz igitur.

i ¶ Pontificatus. Qui incepit nonas: idest quinto die Septēbris: Anno dñi. M. CCC. lxj. qua die cōsecratus fuit Benedictus ⁊ coronatus: Iz primo fuerit electus septima Augusti. Et per hoc patet q̄ tardauerat mittere cōstitutiones has fere per. xviij. menses post coronationē: ⁊ hec est causa: quare superius se excusauit. Joā. and.

¶ De summa trinitate ⁊ fide catholica.

¶ Circa rubricas huius voluminis nō cōtinuādas repete qđ no. co. ti. lib. vj. qđ etiam hic sortitus locū habet: cum hoc volumen nō emanauerit sub nomine libri: vt in ꝓoemio dixi. Et Iz hac ratione viderentur cōstitutiones Gregoriane compilationis: ⁊ sexti allegande in hoc volumine ꝑ suas materias: ꝓout. ē. ⁊. j. omnes tamen allegabo: vt. ē. ex quo in altera illarum compilationuz hec fuisset vel mandatur. Joan. and.

¶ No. j. q̄ ecclā dicit mī nostra. ſ. rōe ꝑceptī in ꝑsōnis: nā vberibus suis nos nutrit. ij. q. vj. ad rom. nā. ⁊ ita renascimur p baptismā et sacrm. xij. q. ij. q. ab illuminat.

¶ No. ij. q̄ cōfessio fidei dz ee firma. ſ. v. firmiter. ⁊ aperta in ver. apte. Ad pmā. e. ti. firmiter Ad scīz ē illis. ad roma. r. Lōde credit ad iustitiā ore ād ꝓfessio fit ad salutē. ad hoc. vj. q. ij. nolite. Zabar.

Jdei catholice a Partes patent. Secunda ibi. Porro. Tertia ibi. Ad hoc. j. Item hec prima pars facit tria. Primo fatetur eternaz ꝑsonitatē christi. Secūdo verā humanitatez ipsius. Tertio ipsius passionē ⁊ mortē. Et figurā inducens ordinē approbat: qđ ꝑ plagis ponit euangelista Joannes.

a ¶ Fidei catholice. Prima pars ⁊ sūma huius ꝓcilij hec est. Concilium ꝓfitet vnicum. ſ. vnū filiuz dei subsistentē eternaliter i essentia dei assumpsisse de virgine veruz corpus humanū passum: ⁊ las mortuū ꝑforatū cuz lancea: approbando ordinē qđ tradidit Joānes. Et hec prima pars facit tria. Primo fatetur / seu cōfitetur eternā diuinitatē christi. Secūdo fatetur humanitatē ipsius. Tertio fatet passionē ipius ⁊ eius mortem: ⁊ cū hoc indicit figuraz ꝑ prio Ad scīz Adaz. i. ad Christū. ⁊ approbat ordinez qđ ponit euangelista Joānes de plagis Christi: ⁊ declarat ordinez Matthei: nā Matthaeus dicebat Jesum fuisse ꝑforatum lancea ipso nō mortuo: sed viuēte in cruce. Joannes dicebat Jesum fuisse ꝑforatum lācea ipso mortuo in cruce: ⁊ ista diuersitatem hic ponit. ⁊ ista prima pars sic viuisa durat vsqz ad. §. porro. Nunc ꝑsequamur istā primā partē: ⁊ dicamus q̄ Clemens nō vult incipere suuz opus ꝓstitutionum. ſ. clementinaz nīsi primo inuocet trinitatem: que est fundamentū fidei catholice: ⁊ vult inuocare. i. dare signum intelligendi: q̄ si ipse in principio sui operis nō inuocaret ipsam trinitatē q̄ ipse edificaret sine fundamēto: ⁊ edificatum mullū esset: q̄ vbi fundamentū nō est ibi supedificari non pōt. Et ideo ipse Clemens papa inuocat / seu implorat trinitatē qui. ꝓfitet cū sancta matre ecclesia. ⁊ confitetur vnicū deī filiū subsistentē eternaliter: vnū. i. simul cū patre. ⁊ ipse Clemens ꝓfitet partes hīe humane ee vnitas ⁊ cōiunctas adinuicē. ex ḡbus patibus nāe. ſ. materia ⁊ forma: hoc est corpus ⁊ aīa: ipse existens purus deus fieret cū ipsis duab⁹ naturis verus hō: assumēdo eo existēte deo cū sua deitate pura ⁊ simplici corpus humanū: qđ est materia: ⁊ assumēdo aīam intellectuaz / seu rationalem que est forma: ⁊ sic habuit duas partes nostre nature. Et sic accepit aīam rōnalem / seu intellectuam informantē corpus: q̄ forma. i. aīa dat corpori formam: quod corpus ipse christus assumpsit ex tēpore in thalamo: hoc est in vtero virginali ad vnitatē sue hypostasis. i. vt ipse vniret humanitatē cū sua diuinitate vel ad vnitatez sue hypostasis. i. ad vnitatē sue persone diuine: q̄ nīsi ipse fe cisset talē vnitatē ipe nunq̄ nos potuisset redimere per mortē: q̄ fuisset purus diuinus / ⁊ purus diuin⁹ est ipassibilis: ⁊ ideo necesse fuit ad nos redimēdum per mortez

Clemens quintus in concilio Vienensi.

¶ Fatetur concilium vnicū dei filium in essentia dei eternaliter subsistentem: verum corpus humanuz assumpsisse de virgine: ⁊ in eo passiuz: ⁊ laz mortuz lancea ꝑforatuz: approbans in hoc ordinem quē tradidit euāgelista Joannes. hoc dicit. Capitulum primum.

Jdei catholice a

dormientis: sic mater ecclesia fuit formata ⁊ effecta cōiunx christi ex vndis aque ⁊ sanguinis profluentibus de latere dñi nostri Jesu christi ſoporati. i. mortui in cruce. Segitur in tex. (Hec est inquā veritas). in quo cōprobat ordinē quem ponit Joānes euāgelista de plagis christi: ⁊ dicit. hec est inquā veritas vallata testimonio ꝑgrandio agnile. i. beati Joānis apostoli ⁊ euangeliste: quam prophera Ezechiel vidit transuolāte ceterio animalib⁹ euāgelicis. De hoc vide glo. in ꝯbo Joānis: qui Joānes narrans / seu recitans rē gestā huius sacrī: ⁊ narrato ordinē in euāgelio suo dicit: Ad Jesum aūt cū venissent. ſ. iudei: vt. i. qñ viderunt eū mortuū nō fregerunt eius crura: sed vnus militū aperuit latus (ſ. christi) lancea. ⁊ ꝓtinus. i. statī exiuit sanguis ⁊ aqua. Et sic notemus q̄ Joannes narrat Jesum ꝓmortuū fuisse anteq̄ lat⁹ eius aperiret lācea. Matthaeus ho dicebat latus Jesu christi fuisse ꝑforatū ⁊ aptū lancea anteq̄ moreret: vt apparebit in sequēti. Ꝯ ꝑsequamur tertiū. Et Joānes q̄ ista vidit. ſ. Jesum mortuū in cruce: ⁊ lat⁹ eius ꝑforatū lancea: ꝓbauit testimonii eius. i. ita dixit ⁊ probauit / seu testificauit sicē. Et ille scit q̄ vera dicit vt ⁊ vos credat: sicut ⁊ ipse q̄ vidit. Quare nos ꝓcurētes uciē ad testimonii tā pclaz: ac ꝓcurētes actē ad testimonii sancto: ꝑuz ⁊ doctoris: ⁊ nos clemēs ꝓcurētes actē: vt ⁊ alij dicūt: actā ad cōes sinaz ꝓsideratiōe aplice: ad quā dirata rat. i. solūmodo pīnet declarare: declaram⁹ ꝓfitēri apīm Joānē ⁊ euāgelistā temuisse recta ordinē rei ꝑacte in ꝑmissio narrādo: q̄ vn⁹ militū apuit lat⁹. i. christo ipo iam mortuo. Et ꝺcimo tertiō Matthei apli ⁊ euāgelistes q̄ text⁹ dī inuenit. i. alibi (lib. o) narrare hec sub alio ordine. vz. dicēdo latus christi fuisse aptū ipso viuente in cruce. Nos Clemens di-

Universidad de Deusto
Biblioteca

j.Loi.iij

cimus illum tertium Matthei deberi intelligi per anticipationē: q; prius dixit ea que post dicere debebat. Debebat enim Matthe⁹ primo narrare Jesum christum primo: tuū fuisse: z postea dixisse latus eius p̄forari lancea. Et dī anticipatio ab ante z capio: q; ante capiē vel p̄mīt illud quod dz postponi: vt ipse Matthe⁹ fecit. Et notemus p̄o terminū: q; dicimus. ā. z nos cōuertētes Adam.

Acia qd sit.

Ista dictio actā est accusatiui casus: z declinatur hec acia cie. datiuo huic acie. accusatiuo hanc actā (vel melius est in tertia actē: ab acies aciei). Vñ acia est defectus visus q̄n̄ oculos apertos oculos hīt: z tñ non videt. hic accipitur ficte non p̄prie. sed dicimus quertentes actā. i. visum z intellectū nostrū: q; clemens vult inseq vez testimoniū Joānis z doctor. Ité notemus verbū hypostasis supradictū. hypostasis. i. substātia intellecta sine forma. i. primordialis mā. Et dī ab hypo q̄ est sub: z stasis q̄ est status vel stans quasi substans: q; dz substare oīb⁹ accidentibus z in se oīa accidētia recipit: nullo tñ formāt.

Hypostasis qd est.

Inde hypostaticus ca cum. Et notemus q; greci vtunt eodē mō hoc nōe hypostasis: sicut nos vtimur hoc nōe persona. Vñ p̄t dici q; tres p̄sone sunt in diuinis vl hypostases. i. tres subsistentes. Item dicimus affigi cruci.

Affigere qd est.

¶ Nota q; affigo affigis affigere. i. ad aliud figere: vel corp⁹ ℨ aliud tāgere: vt christ⁹ fuit affixus z tāct⁹ cruci.

a ¶ Fundamento. Quod est christus.

b ¶ Apostolo. i. Ad Corinthi. iij. z concor. i. questione prima. cum paulus de presby. non dap. c. fīna.

¶ Glo. seq. phat per rōnē Anselmi dei filiū vnigenitū.

c ¶ Vnigenitū. Vt dicit Anselmus: in sancta trinitate q̄libet parui⁹ scōuenienς est impol⁹: sed si p̄ aliuς filiū genuisset: ille per oīa filius esset taz genito filio. z cū tam genitus filius sit verbū: reliquus esset vbū: z sic essent in deitate duo verba: sed cū vno dei verbo oīa p̄fectissime dicanē z crearē aliud superfluum z mgatoriū fuisset. nā vnoz ad idē suffragantiū quoz vnū sufficit alterz superfluū est: q; nō est in deitate pone. Et ph⁹. j. physicorū. Frustra fit pp lura q̄ pōt fieri per pauciora. Jo. an.

Dei filius est vnicus nec possit ee plures.

d ¶ Filium. De spiritusancto z eius eterna p̄cessione. ℨ. eodem. fideli. libro sexto.

e ¶ Oibus. Per hoc cōprehendit inenitatē incōmutabilitatē incōprehensibilitatē oīpotentiā z ineffabilitatē. Ité essentiā substantiā seu nām. de his oibus. ℨ. eo. firmiter. in p̄tin. Et in diuinis hec tria vitia repetimus ad maiorē expressionē. Si enī ad diuina essentiā habeat respectū: sīc mathematice. i. abstracte nō reducta p̄sideratione ad p̄sonas sic est essentia. Si p̄sideret cōcrete habito respectu ad p̄sonas sic est substātia: q; in q̄libet persona subsistat. z est idē. ℨ. eo. dānam⁹. ver. nos āt. Si vtroq; modo: q; aī in cōsideratione vniuersali sic est natura: q; naturale est diuine essentie q; sit vna: z q; in ea sint per se nec simplex tamen est impartialis z indiuidualis.

Effētia sīplīciter dicit in diuinis.

f ¶ Extitit. Dānati sunt ergo bonosiani q; christū dicebant non p̄prie: sed adoptiū filium dei. xxiij. q. iij. quidam. ver. bonosiani. z de hoc de celebra. missa. in q̄dam.

¶ Glosa sequens p̄mit errorem arrianorum: z ipsorum motiuum cui respondet.

g ¶ Eternaliter. Arriani negauerunt filiū coeternum p̄i. xv. di. c. j. xxiij. q. iij. q̄dā. ver. arriani. z arguebāt sic: oē q̄ natū est principiū hz: ergo filius qui natus est p̄n cipiū habuit z esse cepit. vñ dicebat Arrianus. ū filius est natus. est. ergo tp̄s fuit q̄ non erat filius. Sz vt ℨ eā dicit Ambrosius lib. j. de trī. ca. v. idē posset dicere de deo q; p̄ cepit esse p̄: ergo primo fuit deus q̄ p̄ter z fuit tp̄s quo non erat p̄: sed cū ex hoc sequeret⁹ cū mutabilē. i. gīrationis accessione mutatū, hoc dicere ametta

fundamento a p̄ter q̄ (teste apl̄o b) nemo pōt aliud ponere firmiter inherētes: aperte cū sancta matre ecclesia cōtemur vnigenitū c dei filiū d his oibus e in q̄bus deus pat existit f: vna cū patre eternaliter g subsistētem: partes nostre nature simul vnitas h: ex quibus ipse in se verus deus existens fieret i verus homo: humanū videl⁹ corpus passibile k z aīam l intellectiuā seu rōnalē m: ip̄s corpus vere per se z essentialiter informantem assumpsisse ex tempore n

Filius ℨ diuinus ē p̄i coeternus

apl's. j. ad Colo. j. z habet. xxxvj. di. ℨ. hīc ēt. Dic ℨ Hie. z Aug. q; sicut spīlēter q; gignit ab igne coeternus ē illi: z ex deo natū e. se sempiternū. vt sit p̄i filius coeternus. z hoc plegitur magister sniaz. lib. j. distin. xx.

Alia q̄ fundit cor poi humano.

h ¶ Simul vnitas. Dicunt theologi q; in instāti cōceptionis p̄fect⁹ fuit hō: z fuit aīa rōnalis ifusa. tum ppter infinitā vtutē agentē. i. spīlsanctī. tum q; incōgruū fuisset filiū dei corpus assumpsisse nīsi formatū. In alīo aūt nō intundit nīsi organizato embrione z plene habilitato ad ipsaz recipiendā. de hoc. xxiij. q. ij. q⁹ ℨo. q⁹ dicunt q̄daz fieri per differentiā seruō. a. xl. vel. lxxx. dic a ꝯceptione embrionis. de hoc. v. di. ℨ. j. de pur. post partū. c. vnico.

i ¶ Fieret verus homo. Cōcor. ℨ. eo. firmiter. ver. z tam dē ibi: verus homo factus est. z cōsidera verba. nō enim fuit christus cōpositus ex deitate z humanitate: nā simplicitas deitatē nullā recipit cōpositionē: vt ibi sat⁹ no. in p̄tin. Et q⁹ ibi dī Ch̄m fuisse cōpositū: vez est respectu humanitat⁹ q̄ fuit cōposita ex aīa rōnali z humana carne. vt ibi z hic. z. ℨ. de here. cum Christus. z vide quod not. de consc. distin. xj. hoc est quod dicimus.

Christ⁹ z maria pp tres rōnes voluit incarnari.

¶ Glo. sequens primo exprimit quomodo corpus christi fuit passibile. secūdo quare. tres causas reddens.

k ¶ Passibile. Imātū q; (vt dicit Aug.) oēs defectus nōs assumpsit filius dei p̄ter ignorantiā z peccatū. de B iij. sen. xv. di. lz igit in assumptione suipsius caro fuerit a spīlsancto ab oībus reliquis peccati mūdata. vñ angel⁹ ad ℞ginē Luc. j. Spīlsanctus supueniet in te: z virtus altissimi obūbrabit tibi: q; & ex te nascet sanctū vocabitur filius dei. tñ vt dicit ipse Aug. si in cruce mortuus non fuisset: ad vltimū senio defecisset. frigus ergo caloriz famē sitim z alias humanas penalitates pati potuit: z sic habuit corpus passibile. Fuit aūt hoc ꝯgruū q; nos defectus assumeret p̄pter iustitiā satisfactionis: quā pro nobis faciēdā assumpserat: vt pro nobis p̄fecte satisfaceret per penalitates carnis nostre. Ité p̄pter fidē incarnationis: sine his enim penalitatibus humana natura hoībus nota non fuisset. Item p̄pter exēplum patiendi nobis p̄bendū ad tolerandas penalitates carnis humane.

Chr̄us assumos humanos defectus alīd̄ p̄serit.

l ¶ Aīas. Nō spīz vitalē tñ. de cele. missa. in q̄dā. vbi plūr⁹ an̄tib⁹ p̄hat q̄ hic de vera aīa dicitur.

m ¶ Rationalem. Non dicit sensitiuam vel vegetabilē tñ. de quibus. j. in parte prima dicetur.

¶ Glo. seq. premittit de duplici amoz computatione: z querit quare tunc: z solutionem elūlat: deinde solvit.

Anuī dīt a ℨ tpe fuit cōpūatū.

n ¶ Ex tpe. Q⁹ ipso sat⁹ notū est. Et ab hac ℨnatiōe cōputant q̄dā annos vñi. xxiij. di. in nōe vñi. in p̄tin. alij a natiuitate † z de hoc in spe. de instru. edic. in prima col. Dubitari posset de tpe ℨnatiōis: quare tunc ē nō p̄us vel tardius. Cuncti ste dicūt sat⁹ esse dicere cū paulo. O altitudo diuitiaz ℨ. ad Roma. xj. in fi. de pe. di. iij. ū ex

† ¶ Ad hāc de ad hāc q. not. p̄

Bar. i. li bellor. ℨ. si accusator. ff. de accu. gl. magist. i rub. C. de idi. li. r. vbi. ℨ rota. decl. lxviij. al's. lvij.

Deū ℨnari ante p̄tiū non fuisset: q̄uenies: nec stati post peccatum nec ad finez seculi debuit incarnatio differri.

Bene. ij.

Rom. v.

bono. nā z in potestate miserant⁹ est q̄: z ℨtuz miserēri velit. facit de pe. di. ij. si enim inqt. vltra mediū. ver. sicut. z q⁹ no. qui ele. vel vo. e. ij. Dicunt tū theologi q; certum est nō fuisse q̄uenies aīa peccatū deū ℨnari: cuz opus incarnationis p̄cipaliter ordinet⁹ ad abolitionē p̄ti. z vt in ℨginali a thalamo b ad vnitatē sue hypostasis c z p̄sone. Et q; hac assumpta natura d ipsum dei verbuz p̄o oium e operanda salute: nō soluz affigi cruci f z ea mortis voluit sed etiā emisso iam spū p̄forari lancea fustinuit latus suum: vt exinde p̄o fluētibus b vndis aque i z sanguinis formaretur: vnica z imaculata k ac virgo sancta mater ecclesia cōiux christi. Sicut l de latere primi hois soporati m eua sibi in q̄giū est formata n: vt sic certe figure p̄mi z veteris ade: qui ℘ apl'm o est forma futuri in fine nouissimo Adaz id est Chr̄o veritas n̄deret.

Hec est lign̄ veritas illius p̄ grandis agle vallata testimonio: quā prophet⁹ vidit Ezechiel p alatibus ceteris euangelicis trāsuolātez beati Joānis. vz. apl̄i z euangeliste: qui sacri huius rem gestā narrās z ordinē in euangelio suo dixit. Ad Jesuz aūt cū venisset: vt viderūt eū iam mortuū nō fregerunt eius crura: ℨ vnus militū lancea latus eius aperuit: z cōtinuo exiuit sanguis z aqua: z q; vidit testimoniuz perhibuit: z verū est testimonium eius: z ille scit: q; vera dicit: vt z vos credatis. Nos igitur ad tam p̄eclarum testimoniū ac sanctoz patruz r

Ezech. j.

Joā. xix.

Ch̄s qua druplici rōne crucis morte elegit.

Crux chr̄i fit ex ligno ol lignis cōposita fuit.

crux ℨtuor gña lignoz habuisse. i. cedrū i stipite: palmā in palo: per longū cupressum: in ligno extrāsuerso oliuā in tabulā super crucē loco quarti brachij: z vat ℨtus. i. ligna crucis palma cedrus cupressus oliua. Et q̄o p̄p̄tates lignoz b̄ ℨueniant ista theologi: quod omitto.

Enangelis ste ℨtuor apte p aīa lia facies figurauē.

o ¶ Deitate. Ch̄s qua deitate z humanitate dicit⁹ sit vna p̄s. Et ℘ hac deitate dicit⁹ sit equalis patri. Et ℘ hac humanitate dicit⁹ sit minor patre. Et ℘ hac deitate z humanitate dicit⁹ sit vnus cum patre. Et ℘ hac deitate dicit⁹ sit in patre. Et ℘ hac humanitate dicit⁹ sit pater in eo. Et ℘ hac deitate z humanitate dicit⁹ sit mediator dei z hoīm. Et ℘ hac deitate dicit⁹ sit dei filius. Et ℘ hac humanitate dicit⁹ sit filius hoīs. Et ℘ hac deitate dicit⁹ sit dei virtus. Et ℘ hac humanitate dicit⁹ sit infirmus. Et ℘ hac deitate dicit⁹ sit dei sapientia. Et ℘ hac humanitate dicit⁹ sit stultus. Et ℘ hac deitate dicit⁹ sit dei lux. Et ℘ hac humanitate dicit⁹ sit tenebra. Et ℘ hac deitate dicit⁹ sit dei vita. Et ℘ hac humanitate dicit⁹ sit mortuus. Et ℘ hac deitate dicit⁹ sit dei sanctificatio. Et ℘ hac humanitate dicit⁹ sit peccatum. Et ℘ hac deitate dicit⁹ sit dei redemptio. Et ℘ hac humanitate dicit⁹ sit maledictum. Et ℘ hac deitate dicit⁹ sit dei sapientia. Et ℘ hac humanitate dicit⁹ sit stultus. Et ℘ hac deitate dicit⁹ sit dei lux. Et ℘ hac humanitate dicit⁹ sit tenebra. Et ℘ hac deitate dicit⁹ sit dei vita. Et ℘ hac humanitate dicit⁹ sit mortuus. Et ℘ hac deitate dicit⁹ sit dei sanctificatio. Et ℘ hac humanitate dicit⁹ sit peccatum. Et ℘ hac deitate dicit⁹ sit dei redemptio. Et ℘ hac humanitate dicit⁹ sit maledictum.

Universidad de Deusto
Biblioteca

a ¶ Doctor. Vt Tho. iij. parte. q. lxi. artl. v. Scott. sup iij. sen. Fert etiã q tẽpore concilij cõgregati fuerunt ad hoc theologi doctores per Clementẽ qui hoc tenuerunt.
b ¶ Dilarat. De baptismo aloco. in princi. cũ suis concor. non obstat. lxxx. distinctio. c. ij. vt ibi nota.

¶ Glo. se. ponit litterã antiquã ⁊ decisionis cãy. ⁊ illã exponit. sed o querit. qñẽ confirmat. ⁊ illã tripli soluit.
c ¶ Aperuit. Sedbat in pfõne cõcilij etiã correcta ⁊ in audictã publicata: vt dixi in pemio q ⁊ ex tuo Matthei q decebat in gbuscã libris antiqs sub alio ordin: hoc narrare per anticipationem intelligi ⁊ exponi debebat. Et hoc remouit Jo. i. forte et eo q ille textus in Matthẽo cõiter non habet. Et anticipatio dr ab añ: ⁊ capio: cũ. Cante capit vel ponit postponendi. ē. de rescrip. cãm. Sed queritur qd valet ad fidez ꝟ disputasse qs hic vt de hoc ordine? Sine dubio constat christi ecclia que regenerat a deo genitoꝝ: sta formari potuerat per plagã: ⁊ vndas fluẽtes christo vnẽte: sicut chꝛo mortuo: nec in hoc disputatio hec respicit fidem: sed opinio hec dãnata detrahit miraculo: euidentius enim fuit miraculum hoc de corpore mortuo: qꝫ de viuo manasse. Item detrahit figure hic posite: vt. ꝟ. dixi. Item detrahit fidei Joannis euangeliste: qui vltimus euangeliũ suum scribens notabiliter expressit hunc ordinem: ⁊ hic respectibus concilium hunc ordinem approbat.
d ¶ Porro. Secũda pars que duo facit. Primo quãdã opinionẽ reprobat. Secũdo illã pnaciter tenẽtes hereticos iudicat. ¶ Hec est secũda pars que facit duo. Prio reprobat quãdã opinionẽ. Secũdo indicat illos hereticos: qui illã opinionẽ tenent pnaciter. Naz dicebant aliqui alsam ĩtellectiuã / seu rõnalẽ / sen sbam alẽ rõnalis nõ esse formã vere ⁊ per se humani corporis. Et opinionẽ istorũ sic dicẽtiũ dicit Clemens erroneã ⁊ ptra veritatẽ. ⁊ dicit eos esse hereticos qui talẽ opinionẽ pnaciter sustinere voluerit. (Porro ꝓ sed.) sed nos reprobamꝰ oẽm doctrinã. i. reprobamus oẽs qui dant talẽ doctrinã asserẽtes. i. affirmãtem: tenere. i. tatiue: aut etiã nõ solũ reprobamꝰ doctrinã vel positionẽ asserentẽ: sed etiã vertẽtem in dubiũ. i. reprobamus illos qui dubitant ꝙ substantia alẽ rõnalis / seu intellectiue non sit forma vere / ac per se humani corporis: talẽ opinionẽ reprobamus vt erroneã / ac veritati inimicã ⁊ fidei catholicæ. diffiniẽtes. i. determinãtes. s. nos Clemẽs: vt veritas fidei sincere. i. integre: nota. ⁊. manifesta ⁊ cognita sit cũctis. i. oibꝰ bolbꝰ: ac ẽt ne subintrent adit⁹ vniuersis erroribꝰ. ꝙ si quis deinceps. i. amodo pãsumpserit asserere. i. affirmare defendere / seu tenere pnaciter: ꝙ aĩa rõnalis / seu ĩtellectiua nõ sit forma humãi corꝑis p se ⁊ eãmlr talis sit cẽsendus. i. iudicandus. ⁊ cẽ. i. sient hereticus. ¶ No. ꝙ ista dictio pcludat ē. posita est cõposita de pre ⁊ cludo cludis. vñ antiq dicebant cludo cludis: ĩ moderni dicũt claudo claudis. Et põt cõponi sm antigtatẽ: pcludo pcludis: excludo excludis: ⁊ pcludo pcludis. Et ꝙ dr i ter. pcludat adit⁹. i. claudat ĩtroit⁹ / seu via ne dicetero hoẽs dicãt illã falsã opinionẽ. ¶ Et no. sup dictione porro: ꝙ porro ẽ adibitii ordinis. i. osequẽs. porro ẽt dr certe / vl valde / vl lõge / vl semper vtiqꝫ. ¶ No. ĩ ꝙ pinaciter: ꝙ ptinax cis. penultima corepta: ĩ ꝙducta in gẽ oĩs gẽris. i. valde vel ꝓdenter: ⁊ sine verecũdia tenens durus pseuerãs in sua opinione ꝓtrã rationabilis ĩdocilis obstinatꝰ: nã pti mar millo mõ vult docere: sed ꝙ putat hẽ sanctorũ ĩtellectũ: õ dr ĩdocilis. Inde ptinacitas tis. i. assiduitas perseuerãtia ĩpudẽtia. idẽ ⁊ ptinacia cie. Et sm Papiã: pseuerantia est in bono: pertinacia in malo.

Temere.

¶ Reprobat ⁊ hereticam indicat doctrinã: que habet ꝙ substantia anime rationalis: seu intellectiue vere ⁊ per se humani corporis non sit forma. Joan. and.

Deinceps

¶ Porro b doctrinam omnem / seu positionem c temere asserentes: aut vertẽtes in dubium d ꝙ substãtia anime rationalis / seu ĩtellectiue e vere artiste hoc verbo quo etiã nos vtimur. de pse. c. j. vbi de hoc satis. lib. vj. fatetur autem quis. ⁊ credit id quod ponit. de iureiuran. capitu. vltimo. eodem libro.

Aĩa ẽ triplex.

f ¶ In dubium. De hereti. dubitio.
¶ Hosa sequens. primo excludit aĩaz dubiũ: declarãs quare de ista dubitat. sed o probat opinionẽ ꝫ approbatã tribus rationibus exprimens duo pp que ẽ ista opinio est hereticæ. tertio respõdet ad quartuo: rõnes opi. ꝓie.
g ¶ Intellectiue. De sensitiua enĩ ⁊ vegetatiua nõ fuit opinio. sensitiua. n. ꝙ sentim⁹ ꝑ sensus corporeos: certũ ẽ ꝙ corrũpit corpe corpto: ⁊ sic nõ põt dubitari gn sit de corpoꝛis forma. Idẽ ẽ vegetatiua ꝙ vegetamur nutrimur ⁊ augmẽtã sumim⁹. in pria cõicam⁹ bute: i. fcha ẽt plãt. Sz de ĩtellectiua vel rõnali fuit ista opinio ꝙ pcipue fundabat sup rõne pdicta. Cũ enĩ vnitri nõ dico accidẽtaliter sed ꝑ se ⁊ eẽntialr sit ĩsepabilr vnita: ꝙ forma nõ põt eẽ sine mã. ppria: sz aĩa ĩtellectiua cũ sit ĩcorruptibilis remanet corpto corpe corpi nõ vnita: ꝙ nõ vnit corpi vt forma ꝑ se ⁊ essentialr. Sed añ ꝙ huic ĩductioni rñdet ẽ sciẽdũ ꝙ opio ẽ approbata ꝑ ꝙ facit de cele. mil. i. q̃dã sic ꝓbat fr. Phz. vlij. meta. Dicta sumit a forma rei: sed dicta ꝓfitiua hoĩs est rõnale: qꝫ de hoĩe dr rõne aie ĩtellectiue: ꝙ ipsa est hoĩs forma. Ité demõstrat ex rõne speciei humane: nã enĩ rei ofidit ex ipsius opatiõe: ppria ro operatio hoĩs inquantũ hõ est ĩtelligere: opz ergo ꝙ sortiat spẽm sm illud qd ipsius operis est principiũ: sortit aũt spẽm vnũquodqꝫ per ppriã formã: ex quo relinqtur ꝙ principiũ ĩtellectiuũ vel aĩa ĩtellectiua sit propria hoĩs forma. Sed aduertẽdum ꝙ ẽsto forma est nobilior: tanto plus dfiabitur materie corꝑali: ⁊ minus ei ĩmergitur: ⁊ plus eã excedit sui ẽtute. vñ aĩa vegetabilis plusqz forma metalli: sensibilis plusqz vegetabilis. Ĩtellectualis ergo ẽ nobilitate vltima ĩtantũ excedit in hoĩe mãm corporalẽ: ꝙ hz aliquã operationẽ ẽtutẽ in qua corꝑalis mã non cõicat: que virtus dicit ĩtellectiua. Demõstrat ẽt id Aristo. ij. de aĩa. ꝙ id quo primũ aliqd operat est forma illius cui operatio attribuit: sicut quo primo sanat corpus est sanitas: quo primo scit aĩa est sciẽtia: sanitas ergo est forma corporis: ⁊ sciẽtia forma est aĩe ad corporis vnionẽ. Sed o ĩducebant id qd dicit Phs. iij. de aĩa. Aĩa ergo est forma corporis: ⁊ scia est forma aĩe. Certũ ẽ aũt ꝙ primũ quo viuit corpus est aĩa: ⁊ cũ vita manifestetur ꝑ diuersas opationes. in diuersis gradibus viuentiũ: id quo primo operamur: vnũquodqꝫ illoz operum vite est aĩa. Aĩa cuius est quo primo nutrimur sentimus ⁊ mouemur sm locũ: ergo silr id quo primo ĩtelligimus: sine dicat ĩtellectuo: sine aĩa ĩtellectiua est forma corporis.

Aĩa rõnalis ẽ forma corpis humani.

Rõsio ad ĥuor rõnes opi. ꝓdicte.

Anticipatio vñ di.

Ecclia an potuisset ita bñ formari p vndas fluentes chꝛisti ũte sicut chꝛisto mortuo.

¶ No. j. ꝙ ĥitas dr ẽ sincera. i. nõ inolunta. d. ẽ. sed exercõ. a nobilis. ij. ꝙd sit veritas nota f. ar. eo. ti. cap. vno. li. vj. ⁊ d. ꝓ se. distinctio. ij. corpus.

¶ No. ij. ꝙ sola pertinacia ẽ ꝙ facẽ hoĩem hereticũ. i. ꝑ. ptinaciter. d. ꝙ in glo. ⁊ dicit s. ĩ pn. huius. c. q. ij. Fracisus Zabarel.

Porro.

Pertinaciter.

Et hoc negans: opz ꝙ intellat qđo ista actio el ꝙ intellat: experiẽ enim q̃libet scipm esse qui ĩtelligit. Attribuit aũt actio alicui tripliter: vt ꝓz. v. phꝛsico. aut sm se tota sicut medicus sanat: aut sm ptes sicut hõ videt per oculũ: aut per accõs: sicut dicimus ꝙ albũ edificat: ꝙ accidit edificatoi esse albũ. Cũ ẽ dicimus andreaz ĩtelligere: certuz est hoc sibi nõ attribui per accõs cuz B inquãtũ est hõ de ipo eẽntialiter ꝓdicat: ẽ aut opz dicere ꝙ ĩtelligat sm se totũ: qđ etiã posuit Plato dicẽs hoẽm esse aĩaz ĩtellectiuã: aut dicere opz ꝙ ĩtellis sit aliqua pars ipsius. Primũ stare nõ põt: q: idem ipse hõ est qui peipit se ĩtelligere ⁊ sentire: sentire vo nõ põt sine corpe. vñ opz aĩam sensitiuã eẽ aliquã hoĩs ptẽ. Relinq̃t ergo ꝙ ĩtellis quo andreas ĩtelligit sit pars ipsius andree: ita ꝙ ĩtellect⁹ aliquo modo ipsi corpi vniat. Et ly aliq vi terint hãc vnionẽ esse per spẽs ĩtelligibile: que vupler habet subm: ĩtellectũ possibile: ⁊ phãtasmata: aliq añ ꝙ ĩtellis vt motor: vnitur corpi. qđ vanũ esse ꝓz multis rõnibꝰ. ⁊ iste due sufficiãt. Ĩtellis nõ movet corpus nisi per appetitũ: cuius motio ꝓsupponit opationẽ ĩtellis. Nõ ẽ ideo ĩtelligit. q. ꝙ movet ab ĩtellectu: sz potius e ẽtio: ꝙ ĩtelligit: ideo ab ĩtellectu movet. Cõcludit ẽ ꝙ vnitur vt eẽntialis forma. Ité si aĩa ĩtellectiua se hꝫet vt motor: certũ est ꝙ nauis põt eẽ sine nauta qui se habet ad eã vt motor: ergo etiã posset eẽ ꝙ chꝛis corpus humanũ sine aĩa sumpsisset: qđ est ptra fidem. ẽ. ea. c. ⁊. ẽ. eo. firmiter. Luz ẽ ꝓncipale incarnatio ordinẽt ad salutẽ ale: inutilis fuisset incarnatio si aĩa nõ eẽt eẽntialis corpis forma. Et ꝓ hõ videt rõnez quare opinio hic dãnata ĩdicat hereticã: qz est ptra fidẽ incarnatiõis. Est etiã ptra fidẽ resurrectiõis: habet. n. fideo ꝙ resurgemus cũ corpib⁹ que nũc gestamus: vt ꝓz ea. ti. c. firmiter. in fine ptis. sed si aĩa nõ eẽt eẽntialis forma corpis: ad qđ resurgeret corpa nõ videmus. Tenẽtes opinionẽ hic repiobatã primo inducebãt: qz in principio dixi. Ad qđ rñdet ꝙ fm se ꝙenit aĩe corpi vnitri: sicut se ꝙenit corpori leni sursum eẽ: ⁊ sicut leue manet cuz a loco ꝓpio fuerit separatũ cuz aptitudine ⁊ inclinatione ad ꝓpiũ locũ: ita aĩa humana manet in suo ꝓpio eẽ: cuz fuerit a corpe separata habens aptitudinez ⁊ inclinationẽ naturalẽ ad corpis vnionẽ. Sed o inducebãt: qđ dicit Phs. iij. de aĩa. ꝙ ĩtellectus est separatꝰ: ⁊ ꝙ nullius corpis est actus. ergo nõ vnitur corpi vt forma. Sed dic ꝙ Phs ĩtelligit separatũ: qz ĩtellectꝰ nõ est ẽtus alicuius organi corꝑalis: sicut virtus visiua oculi. Cõstat etenĩz ꝙ ĩtelligere nõ est actꝰ qui posset exerceri per aliqđ organũ corpale sicut visio: ĩz est in mã inquãtuz ipsa aĩa cuius est hec ẽtus est hoĩs forma ⁊ terminus gẽrationis humane. Et ꝙ sit in mã ꝓbat sco phy. ꝙ hõ gẽrat hoĩez: dr ergo aĩa ĩtellectiua separata fm ẽtutẽ ĩtellectuã: quie nõ est alicuius organi corꝑalis. Et sic etiã rñdet ad id qđ tertio dicebãt: ꝙ si ĩtellectꝰ vniret corpi vt forma: cuz omne corpus habeat determinatã materiã: sequeret ꝙ ĩtellectꝰ hꝫet determinatã materiaz: ⁊ sic nõ esset cognitiuus oĩum: qđ est ptra rationẽ ĩtellectus. Sed dico ꝙ hoc pcederet si ẽtus ĩtellectiua eẽt actus organi corꝑalis: fateor. cuiꝰ ꝙ actus illoz visus cuiz oculo facꝰ cũ manu: ⁊ silr os deus opz limitari ex materia: sed cum aĩa ĩtellectiua hꝫs organis nõ etat limitationi nõ subiacet. Dicebãt quarto ꝙ cum aĩa sit qđ subsistẽs ⁊ habeat esse fm se: ergo alterius forma eẽ nõ põt: q: forma dat aliqđ esse: ⁊ sic esse forme nõ est ipsius forme fm se. Aĩa ergo ĩtellectiua hꝫs esse suuz ⁊ suũ subsistens nõ vnitur corpori vt forma. Ad qđ rñdet ꝙ aĩa ĩtellectiua illud esse in quo subsistit cõicat corꝑali materie: ex qua mã ⁊ aĩa ĩtellectiua fit vnũ: sta ꝙ illud eẽ qđ est totius compositi est ẽtũ ipsi⁹ aĩe: qđ nõ est in aliqs formis q̃ nõ sint subsistẽtes.

Et propter hoc aĩa humana remanet ĩ suo eẽ ẽtructo corpore: non autez alie forme. Curiosius ꝙ hoc plenius disquirere vellet: videat in summa Thome parte. j. q. lxxvj. in pin. Joan. andre.

Aĩa ẽ triplex.

Assereno ꝓtẽdum vnum baptisma: sicut vnum deum: vnam fidem. approbat opus que habet illud ꝓferri etiam parvulis quo ad habitum ĩformantem gratiam ⁊ virtutes. hoc dicit. Joañ. andr.

¶ Ad hoc c baptisma vnius

a ¶ Catholice. Fidei. qđ sequitur. ⁊ postpositũ fuit vt enitaretur blasphemare. quod propie in rhetorica dicitur: cuz vocalis eadem sequitur vocalem.
b ¶ Pertinacie. ptinacia in malo: pseuerãtia in bono: vñ ptinax valde vt ipudẽter tenẽs: durus: irrevocabilis ĩdocilis obstinatꝰ: ⁊ idez ẽbum. j. de vñi. et grati. ¶. pe.
c ¶ Ad hoc. Tertia pars. Primo ponẽs de esse baptismi. Secũdo de ipsius effectu. Joañ. andr.
¶ Hec est tertia pars. Quĩe primo ponit de eẽ baptismi. Secũdo ponit de effectu ipsius. Et primo dicit ꝙ oẽs debẽt fideli⁹ ẽsiteri vnicuz baptisma qđ regñat oẽs baptizatos in chõ iesu: ⁊ tale baptisma celebrat in aqua: in noie patris ⁊ filij ⁊ spũsancti. Et credimus esse ꝓfectũ remediuz ad salutẽ hũdãtaz parvulis ꝫ adultis. Et sic eẽ casuz ⁊ ꝓpo casu notemus ꝙ baptisma nos nõ gñat: sed dñs regenerat: ꝙ qñ gñamur habemus iam labes peccati originalis: que labes ꝓcessit a nõ primo parẽte: ⁊ vt ista labes nobis remittat habemus remediũ ad ĩam salutẽ. s. baptisma per qđ videmur eẽ renati: ꝙ baptisma nos regenerat in ꝙ per ipsum labes originalis peccati nob remittit. Et dr petrus originale: qz illud petri nos cõcomitat a nostra origine seu natiuitate: ita ꝙ ita cito qñ habemus originẽ ⁊ summo genitꝰ: sumus in peccato qđ dr originale. Sed pcedamus in casu: sed qz de effectu baptismatis doctores habuerũt varias opliones. Nã quidã dicebant ꝙ per baptisma culpa remittit parvulis: sed pp hoc eis nõ ꝓfert gra: nisi qñ decedunt. i. qñ morũt: vel nõ ꝓfert eis parvulis gra: nisi qñ pcnerunt ad etatẽ adultã: que etas est ifra. xxx. annos: ⁊ opinio istoz reprobat. Alij dixerũt eõtra: ꝙ per baptisma culpa remittitur parvulis: ⁊ gra ĩfundit eis: ⁊ etiã ẽtutes. Et istã opinionẽ approbat: gapariter oĩbus baptizatis. s. taz parvulis qz adultis ꝓfert gra ⁊ remittit culpa: sed gra ĩfunditur in parvulis quo ad habitum: ẽtutis non quo ad vsum pro illo tẽpore quo sunt parvuli. Unde textũ aliqualiter oñmanz. Ad hoc: ideꝫ in up cõfitendus est ab oĩbus fideli⁹ baptisma vnicuz regenerãs oẽs baptizatos in christo: sicut nos cõfitemur ꝙ est vnus deus: ac. s. etiaz vnica fides: qđ. s. baptisma celebratũ est in aqua: In noie patris ⁊ filij ⁊ spũsancti: ꝙ baptizãs dr accipe aquã ⁊ ꝓfere sup caput illius: qui vult baptizari: dicẽdo formaliter hec ẽba: In noie pris ⁊ filij ⁊ spũsancti. Et nos Clemẽs credimus hoc baptisma esse ꝓfectũ remediũ ad salutez habẽdã: taz parvulis

Pertinaciter quo vi.

Ordiatio tertio.

Universidad de Deusto
Biblioteca

q̄ adultis.i.cōtēr olīs. Dez pro sed/sed doctores gdaz theologi repiunt habuisse ꝟsias opi.quātum ad effectuz baptīsmi.s.tradituz parvulis:gbuscdā.s.aligb ex ipsis.s. doctorib⁹ dicētib⁹ culpā remitti ipsis parvulis per ꝟtutē baptismi:sed ipsi doctores dicebāt eis parvulis graz nō ꝟferri: alijs.s.doctoribꝫ asserētibꝫ ꝟ dicētibꝫ:ꝟra.s.q̄ etiā culpa q̄ precessit:nō ab ipsis:ſz a peccato primi parētis remitti ꝟ virtutes ꝟ gras infomās simdum:scilz in eis parvulis q̄ ad habitum:etsi.i. q̄uis nō simdātur pro illo tpe quo ad vsuz. Ideo nos Clemēs attēdētes.i.respicientes gnālē efficaciaz mortis chr̄i:que efficacia mortī applicat̄ partier:tā parvulis q̄ adultis per baptisma baptizatis duximus sedam opinionē eligēdā tanq̄ ꝓbabiliores ꝟ plonam dictis scīs ꝟ doctoꝝ modernoꝝ theologie:que.s.sed a opi.dicit gram infomātē ꝟferri:taz adultis q̄ parvulis in baptismo:ꝟ etiam virtutes infundi.

Nobilia.

¶ Nota q̄ statim tpe cōceptionis christi fuit pfect⁹ hō: ꝟ fuit ala rōnalis sibi infusa:q: fuisset incōgruz filiū dei assumpsisse corpus non formatū. Pro hoc facit glo.in ꝟ. venientes,ꝟ allegat Aristt.in.j.physic.vbi dicit: Frustra fit per plura q̄ ꝓt fieri per pauciora. Jn alijs autem a christo nō simdit aia statim cum fit sceptio:ſz opz q̄ primo recipiat set⁹ alimētuz:ꝟ q̄ recipiat sua dilatationē ꝟ extēsionē membroꝝ:vt sic disponat ad aiam recipiēdā. Et dī q̄ in femina expectat̄ per.xxx.dies a sceptiōe embrionis: in masculo ꝓ per.xl.dies. Dicte gl.in ꝟ. veritas.ꝟ in decreto.v.di.ꝯ.j. ¶ No.q̄ corpus chr̄i erat passibile:quare poterat pati frigus/calores/famem/sitim:ꝟ oēs alias penalitates humanas ꝓter ignoralitiam ꝟ defectū. Et si ipse nō fuisset mortuus in cruce ad vltimū seculo defecilset.de hoc habet in glo.in ver.passibile pōtis decretalis.

a ¶ Unicū. Quare sic dical habet de ꝟsec.di.iij.aliud.

b ¶ Unus. Ad Ephe.iij. habet de hac triplici vnitate. ꝟ.j.de excel.plā.frequens.ad fi.ꝟ.j.de sentē.excō.c.j.ꝟ vt dicit Ambro.lib.de trinit.ꝟ exponit Magister.j.senten. xxiij.dist.circa prin.cum vnū dicimus deum vnitas excludit numerum deoꝝ:nec quātitatem in deo ponit:ga nec numerus:nec quantitas in deo est.

c ¶ Deus. Jn hoc ꝟbo ponit cām efficiētem baptismi.

d ¶ Unica. Jz specie differat.quod dic vt no.Bernar. ꝛ co.tītu.super rubrica.

e ¶ Confitendum. Unde in symbolo dicitur. Confiteor vnum baptisma.

f ¶ In aqua. Causa materialis.

g ¶ In nomine. Causa formalis.

h ¶ Perfectum. Sine penitentia exteriori.de cōsecra. dist.iij.iij.sine penitentia.

i ¶ Remedium. Causa finalis.

k ¶ Theologi. Et canonistę.de hoc de consecra.dist. iij.nisi.ꝟ.c.parvuli.

¶ Glo.seq.dicto:vnde oritur dubiū:ponit de infusione virtutum in baptismo duas opiniones quas reprobat.ꝟ tertiaz hic approbatā,ꝑbat per figurā.rōnem ostēdēs nō obstare vltiz ex quoꝝ impeditę valētibus.vltimo rūdet duabus rōnibus opinionis ꝛtrarie ꝟ remittit.

l ¶ Opiniones. Est sciēdus q̄ prima fuit opinio doctistarū:q̄ parvuli inutiliter baptizabant:que reprobata est ꝟ ad ipoz rōnes est rīsum de baptis.maiores. Sz ibi dubiū est relictū:an parvulis simdant ꝟtutes ꝟ gras:qs hic solui. Est ergo hic sciēdus q̄ quoscdaz fuit opinio q̄ pueris nullo modo dant ꝟtutes in baptismo:sed solū ab originali mūdātur:sed postea qñ dececiūt: vel qñ peruenīt ad etatez adultā eis ꝟtutes infundunt̄ si seruent innocētiā:hāc cōiter theologi reprobāt per id qđ habetur Ecclīastes.xj.qđ solum illud qđ habet xxx.dist.qualis. in prin.quare si pueris ante mortē non fuerint pcesse ꝟtutes et gra ifomās in morte non ꝓerent:ꝟ hic nō salvabuntur.qđ est falsū. Error aūt huius opinionis vt dē fuisse ex ignoātia discernēdi habitus ab actu. Alij dicūt q̄ pueris dant ꝟtutes ꝟ gra:nō tñ in seipsis:sed in sua radice.s.caractere sacri:cuius ꝟtute cuz venerint ad pfectā etatez:ꝟ cum pfectis organis solute fuerint potētie:ꝓsequent̄ gram ꝟ ꝟtutes. Et Ugo videbatur miscere hāc opinionē prime.de ꝟsec.dist.iij.mbii. Sed q̄ hoc esse nō possit ꝓz:q: si puer verteret̄ in furiā ante pfectā etatez potētie in eo nō solueręntur:ꝟ ita mmq̄ haberet virtutes explicite. Item q̄ potētie sint aliquo impedimēto ligate nō impedit habitū sed actuz:q̄ dormiēdo ꝟ vinoléti habitus habēt:sed ligatos. Tertia fuit hic opinio approbata:vt ꝟtutes ꝟ gra venī in habitu ligato ꝓpter puericiam sicut in dormiēte ꝓpter somnū:sed discedēte puericia inclinat ad hñ opandum:nisi aliqd ꝑ spūmsancto resistat.ꝟ habet de hoc figura.j.Regū.xvij.vbi Dauid parvulus armatus armis Saul regis nō potuit eis vti ꝟra Goliaz. sic puer in baptismo armat̄ gra ꝟ ꝟtutibus ꝓpter imbecillitatē illis vti nō pōt quo ad actū. Et q̄ hoc sit verum ꝓz:q: cum pueri sicut adulti per baptismuz efficiant mēbra christi:necesse est q̄ a capite recipiant fluxū vel fructus gre ꝟ ꝟtutis:cuius influxionis nō est impedimētū ex pte dei qui oēs vult salvos fieri:ꝟ ad agnitionē veritatis venire.j.ad Timoth.ij.ꝟ.ā.de bap.maiores.ꝟ.absit. Nec ex pte gre que ex vi sacri oibus ꝓsto est.facit de ꝟsec.dist. iij.sine penitētia. Nec ex pte sacri qđ pro oibus institutum est:nec ab illo vsuo excludit:vt in decret.maiores. ꝟ.cum ergo. Nec ex pte parvuli:qui nec resistit.nec resistere pōt infusioni gre: nec curamus ipsius reluctātiam vel gemitū in baptismo.de ꝟsec.di.iij.cum videmus.ꝟ.c. sequēti. Nec ex pte eccle in cuius fide salvat̄:ꝟ que nullī claudit gremiū.de hereti.sup eo.lib.vj.nec aliquiez decipit.xxvij.q.j.de viduis.de donat̄.per tuas. Duic aūt opinioni approbate nō obstat q̄ habit⁹ primū habilitat ad actū:sed pueri nō sunt habiles ad agēdū.que ꝑ ꝟtutes sunt:ergo nō recipiūt habitum virtutū in baptismo. Nā dico q̄ habitus facit habilē ad actuz tollēdo inhabilitatem que est ex impfectione potentie non que est ex parte corporis:vt ꝓz in domiēte. Nec obstat qđ dī in noua influentia oportere q̄ recipiēs vel infinēs aliter se habeat nūc q̄ ꝓius. sed afa pueri baptizati:nō alio modo se habet in ista ꝓt post baptismuz q̄ ꝓius:q: caret vtroq; tpe vsu liberi arbitrij. Jtē nec deus influēs aliter se hz.ꝛcludit̄ ergo q̄ pueri baptizati gram ꝟ ꝟtutes nō recipiūt. Ad qđ respōdet:q: Iz agēs principale sit imobile:agens instrale aliter se habet nūc q̄ ꝓius ad puerū:q: nunc ꝟ nō ꝓius baptizat. Ex quo ctia segī q̄ aliter se habet baptizat⁹:q: nūc ꝟ nō ꝓius imꝑfius est caracter in ipo. Jtē ꝓstat q̄ fine aliqua sui mutabilitate deus sine sacro posset gram ꝓferre: vt ꝓz in sanctificatis in vtero.de renun. nisi cum pridem.in prin. Curiosius etiam videre posset in

Ꝟtutes dicuntur quasi virū tientes.

Gratia ē dupler.

Ꝟtutes omnes tā theologice q̄ morales an i fundāt̄ per baptis mum.

Ꝟtus quid est.

Tho.tōj.sūaz distin.iij.ꝟ in.tō.parte ſſt.q.lxviij.ꝟ.lxix. a ¶ Virtutes. De theologicis non est opinio iter modernos:sed de moralibus sic vt infra dicaz: dicuntur autem virtutes quasi virūz nientes ꝟ preseruantes a vitijs. de pen.dist.iij.q̄.illa anima.ꝟ capitu.sequenti.

¶ Glossa se. ponit duas opiniones. ad primā tres rationes inducens.

b ¶ Informās gratia. Hāc multi theologi dicūt esse idem in re qđ habit⁹ charitat̄. Dum q̄ charitas ꝟ gra hñt easdē operationes:tum q: dicit Aug.xv.de tri. ca.xviij.loquens de charitate. Nullū est ista de dono excellentius:sed oī dono distincto a gra ipsa gra excellētior est: tuz q: si sic distinguere nil posset a dei virtute separi:ꝟ sic aligo eēt deo grātior:ſz nō charius ꝟ ecōuerso. Alij ꝓ dicūt q̄ gra ē habit⁹ q̄ sūdat̄ ꝛentia alē: charitas ꝓ ē alī⁹ binō q tādat ī volūtate.

c ¶ Ad habitum. Definitiuus. de baptis.maiores. ver ficulo. quamuis. in prima glosa.

d ¶ Oīb⁹. Etiā licte recipiēt̄ib⁹ q̄ ad characterē ꝟ gras grat̄ datā:sed nō ad gram facientē gratū:nisi cū fictio illa recesserit.de ꝟsecra.di.iij.tunc valere.ꝟ capitu. penulti.

¶ Glossa sequēs primo notat vnū sanctū ꝟ quattuor doctores.dicens eos cōuenire in virtutibus theologicalibus.de moralib⁹ ponit primo opinionē Thome ꝟ vnam rōnem ipsius. scdo ponit opinionē Jstam:que ad rationē istam respondet.ꝟ pro se duas rationes inducit.

e ¶ Sanctoꝝ ꝟ doctoꝝ modernoꝝ. De sctis habem⁹ Augustinū ꝟ Juliani.li.j.de bapti.parvulo. Doctores habem⁹ magistꝝ.iij.sūaz.iij.di.i pn. ꝟ ibi Alexā. Aliber. ꝟ Tho.aptius. Et breuiter oēs theologi Moderni in hōcordant q̄ ad ꝟtutes theologicas.s.fidē spem ꝟ charitatē:sed de ꝟtutibus moralib⁹:vt iustitia fortitudine/tēperātia/prudētia:ꝟ aliis de qbus.xxviij.q.j. ꝟ his.bñ dicordant moderni theologi. Thomas enī ꝟ sui tenent ēt morales ifundi:nā vt dicūt morales acgīte nō ordinant ex se in vltimū finē:nec scitnāt q̄ hō sit bñ mobilis a spū sancto:ergo est fateri illas infusas. Sz q̄ tenent Scōt ꝛsident ad hoc:q̄ morales acgīte ꝓuēte charitatē q̄ ē forma virtutū vtrūq; sufficiēter pagūt:ꝟ sic nō est necē ponere eas ifusas. Inducūt ēt isti illud Physicoꝝ q̄ frustra fit ꝑ plura ꝛc.vt dixi in ꝑn.c.ſz ꝓ ꝟtutes morales acgītas pōt hō cū theologicis sine sūa acgrere sine moralib⁹ infusis: propriū est enī charitati nos deo vltio sui cōiūgere. Est enī hoc Aug.rectissima affectio q̄ nos deo ꝓiūgit. q̄ nō requirit ifusio theologicis q̄ alīe ꝟtutes morales fundantur. Jtē si parvulis ifunderent̄. q̄ adultē:ſz experimur q̄ adultⁿ nō ficte baptizat⁹ nō plus se sentit sobriū pudētes tēperatū vel iustū q̄ ꝓius. q̄ si simderent̄ sentire deberet eq̄uo etas nō ꝑcedit:cui virtus moralis sit habitus ī clinans per modū nature:q: ꝑm Phm.ij.ethi. Virtus est que habētem perficit:ꝟ opus eius bonū reddit. ergo cū sacramētum baptismi sit cōmune omnia gratis donans: videtur q̄ non infundatur adultis nec parvulis.

f ¶ Eligendam. Ergo illam sequi tenemur.de hoc co. titulo.capitulo vno.libro sexto.in.vj.glossa.

¶ Rubrica de rescriptis. Capitulum j.

Abbates aut. ¶ Sunt due partes. Jn ꝓma dupler ꝓhibitio. Jn secūda ibi. Si go. Dupler pena.s.iuris ꝟ hois. Ad eiusdē ētiam premittas ffz do. Jn.q̄ si actor ꝟ reus sunt eiusdem diocesis: oportet q̄ actor ꝓcuret ī diocesi de qua sunt. de rescrip. statutuz. ſ.cum aūt.libro.vj. Si ꝓ diuersarum actor necessitāt ad impetrandū vel in diocesi rei vel in ꝓpinqua per dietam: in ꝓpria aūt actoris ꝓcurare nō pōt: vt ibi. Secūdo premitte q̄ pro mēbris subiect̄ abbates agere possunt ꝟ appellare:ꝟ q̄si agētes ꝓsentātur:habetur materia de iudi.cuz deputati.de testi.cū olim.de relīgio.domibus. cum venerabilis. ꝟ plenius. de restitu.spo.olim catusam. Imola.

¶ Jsta cō stitutio fuit edita ꝓpter fraudē que fiebat ad decre. statutum.eo.titu.li.vj.in ver.cū ꝓ.in quo dicit:q̄ cū actor ꝟ reus sunt eiusdē ciuitatis:ꝟ eiusdē diocesis:ertra ipsas ciuitatē ꝟ diocesim non est causa deleganda nisi ex iusta causa.s.q̄si impetrat cōtra epm vel cōtra eius capitulum ecclesie cathedralis:vel ꝟra vniuersitatē qui hñt iurisdictionē in tota diocesi rōne cuius poterunt ꝓcurare vt dictas plonas cōueniant alibi q̄ in ciuitate sua. Et adhuc limita q̄ nō poterunt impetrare vt dictas plonas conueniant alibi qđ distet vltra vnā dietā a sua diocesi. Jtē dicit illud.c.statutū.in ver.cū aūt.q̄ si actor ꝟ reus sint diuerse diocesis:q̄ actor ds impetrare delegatos in diocesi rei:nisi ipse haberet bona illius diocesis suspectos:q: forte reus est magn⁹ dns in illa diocesi:ꝟ gentes illius diocesis vellent sibi fauere potius q̄ actori. Pone sic casum. Ante istam Clementinā fiebat talis fraus illi.c.statuti. eo.titu.lib.vj.ꝟ ꝓcipue illi ver.cū aūt.ꝟ illi ver.cū ꝓ. Sic ego erā prior illius prioratus:qui prioratus erat in vna diocesi:ꝟ suberat alicui abbatie que erat in alia diocesi: ego prior habebā vnū reū debitorē q̄ erat eiusdē diocesis ꝟ ciuitatis:ꝟ ego istū reū cōuenire volebam:sed ego nolebā eū cōuenire in ciuitate nra de qua eramus ꝟ in qua morabamur:sed bñ volebā eū ꝓuenire extra: sed hoc nō poterā facere:q̄.c.statuti. ā allegati hoc ꝓhibet sicut dixi in ꝓsuppositione:qđ faciebā. Verte vt ego ipm reum verarē ꝟ facerē eū cōuenīri extra nram ciuitatē: ego iui ad meū abbatē cui suberat bñficium ꝟ dixi. Dñe abbas rōne mei prioratus qui vobis subest habeo vnū reuz qui mihi debet pecunias quas non vult mihi soluere:etiam nō vult soluere iura debita ipsi prioratui: vos habetis dāmum sicut ego nisi mihi soluat. Ego facere eū conuenīri: sed ego non possum:nisi in ciuitate in qua moramur:ego volo eū bñ verare:sed nō possum:capiatis istaz cām ad manū ꝟ faciat̄ eū cōuenīri. Dicit abbas. Dñe prior non possum:q: ego sūz de alterā diocesi a sua.ꝟ dicim⁹ p.c.statutū.in ver.cū aūt.q̄ si actor ꝟ reus sint diuerse diocesis: q̄ actor ds cōuenire reū in sua diocesi ꝟ in ciuitate sua:si ꝟ vellē illū conuenire oporteret q̄ illi ꝓuenirem in ciuitate sua:qđ non vis. Dicit prior suo abbati. Dñe abbas nō timeaz:imo faciet̄ illū ꝓuenire alibi:q: vos ꝑtrahi-

¶ No.j. q̄ p locis spectanti b⁹ ad mēsam nō sp expedit p ponet̄ gubernatōes spāles.qđ dic vt in glo. in ꝟ. haberent.

¶ No.ff. pena debite verā tiuz alios i iudicio. Zabarel.

Universidad de Deusto
Biblioteca

tio litteras a sede applica vt eum cõuenire valeatis in prima ciuitate vsitate a sua diocesi vna dieta: z sic fecit abbas. Et per istã fraudẽ fiebat q̃ q̃ erat actor z reus eiusdẽ ciuitat: efficeret reus z actor diuersar ciuitatuꝫ. z sic multotiẽs ecclesiã debãt reã a sua diocesi ꝑ volũtate z itel lectũ. c. statuim⁹. ẽ. alleg. Vñ Clemens vides istã fraudẽ fieri: fecĩ istã ꝓstõnem in qua ꝓinet: q̃ cetero abbates vel religiosi ꝓsidẽtes alicui administrationi nõ poterũt auctoritate litterarũ apostolice sedis vel legatoꝝ ipsius quomodolibet valeant conuenire reos eis subditos occasione dictoꝝ bñficioꝝ vel occasione suarũ abbatiarũ: nisi vbi z coã q̃bus sunt subditi immediate: vl nisi vbi q̃uentrent si haberent spãles administrationẽ. et si illa bñficia essent de mẽsa abbat: q̃ abbas non poterit q̃uenire

Cã constitutionio ꝑsecutio.

hoĩes illius beneficij nisi in loco in quo potuisset antecẽ beneficium esset vnitum z de mensa sua. Si aũt ꝓtra factũ fuerit in expẽsis cõdemnabit abbas: z ꝓcessus habit⁹ est irritus nisi predicta sint facta de partium consensu.

¶ Glosa sequens constitutionis causam ponit.

a ¶ Abbatco. Cãm dedit cõstõi fraus que sepe cõmittebat ad decre. statutũ. ẽ. e. li. vj. q̃ si prior aliquis⁹ domus bonoñ. diocesis ꝑ me bonoñ. ꝓetrar volebat: habebat nec̃e ipetrare bonoñ. ꝫ si plus expediebat vel placebat ei me q̃uenire ferrarie: ipetrabat ibi rescriptum sub noĩe maioris: puta camaldulen. cisterciẽ. cartusiẽ. z filio cui suberat illa dom⁹: z sic ẽt actor z reus eẽnt diuersar diocesiũ fiebat cõmissio in loco vicino diocesis bonoñ. infra dietã. z cõstat q̃ hoc multũ frequentabat ad excludẽdas diocesim ret. Eodẽ mõ si dom⁹ erat ferrarie: me bonoñ. q̃uenebat ferrarie ipe maior: q̃ ꝑ: loci nõ potuit ꝫ. Jo. an.

a ¶ Abbates. solẽt isti vocari ꝑlates abba. ẽ. d' regu. c. si.

b ¶ Alij. Hoc nomen non semper positionez significat. fac it de hoc. ẽ. eodem titu. capi. sedes. in. iij. glo.

¶ Glosa sequens tripliciter exemplificat ꝓsidentes regularibus. secundo dicit idem de secularibus.

c ¶ Presidentes. Ut magri hospitalis cruciferorum z his silles. Idẽ si deficerent ꝑsones: vt camaldulen. vel ministri vt in ordine minoꝝ. vel q̃cũq; sit nomẽ ꝓsidentium tali loco vel ordini cui subsunt hec mẽbra. Et dare ꝫtelligas ibaz sine sint ꝓlati ordinũ vt ꝓdicti; sive sint ꝓlati monasteriorꝝ ybitũ mẽbra: vt nouitulanti pẽpostanum fructuarien sem: z his silles. Et ly nõ ꝫtellexerit: vrputo de ꝓfectib⁹ capitis ꝓuintialiũ⁹ monachoꝝ: de q̃bus d' sta. mo. in singulis. z. c. ea q̃. illi enĩ nõ ꝫ ipetrant ꝓ monasteriis ꝓuintle: si tñ dareẽ q̃ ipetrare possent: locũ hñt q̃ h̃ ex idẽtitate rõnis. Et ly de religiosis loquat: idẽ tñ de secularibus qui simili modo ꝓcessent: sed quia id rarius: hoc frequentatum: ideo de religiosis loquitur.

d ¶ Occasione. Si enim cautẽm ꝓpriam vel capitull taliõ ꝓlatus agere vellet z ꝓ illa ipetrare: tunc nõ haberetur consideratio loci vbi situm est membrum.

e ¶ Legatoꝝ vel delegatoꝝ. ẽ. co. statutũ. ¶. in mallo. lib. vj. De inferioribus ordinarijs non est dubium: cum in eis locũ non habeat de. re. statutum. sed id quod habetur de offi. ordi. cum episcopus. z. c. vt litigantẽs. li. vj.

¶ Glosa sequens soluit dubium casus conuersi.

f ¶ Cõuenire. In actore logr̃ nõ reo. hic est q̃ si ego bonoñ. ꝑ mẽbro bonoñ. volo cõuenire ipsi⁹ mẽbri maiorẽ q̃ est diocesis aretine nõ potero ipetrare bonoñ. ꝫ aretij vl in loco vicino infra dietã sin formã de. re. statutũ. ¶. cũ ãt. Idẽtitas enĩs q̃ hic sidẽ fingit administrator mẽbri z suus maior in reo fauoꝛẽ ĩducta: in eoꝝ grauamen retorq̃ri nõ ꝑt. de re. in. q̃ ob gr̃az lib. vj. cũ suis ꝛcor. ꝓiorẽ aũt illius mẽbri bñficium bonoñ. vt ibi. ¶. cũ ꝛo. Et q̃ ꝓius dixi ꝑ credit hoc posito q̃ etiã in realib⁹ ꝓsidet locus domicilij: vt no. i ꝑalleg. ¶. cuꝫ ꝛo. in glo. olim dicebamus.

¶ Glosa se. soluit duo dubia.

g ¶ Cotã q̃. De loco erat dubiũ z ꝑsona nõ: ¶ ly corpan ß itẽdit q̃ si io q̃ ipetrat⁹ a pote loci poterat recusari: et recusari poterit ipetrat⁹ ꝑ maiorẽ. ordinio. facit q̃ scripsi de offi. deleg. ĩsinuãte. Hoc scias q̃ ly ꝓior dom⁹ propter excõicationẽ repelleret ab agẽdo: iste maior nõ repellit qui excõicat⁹ nõ est. Solũ enim ꝑsonas cotã quibus z loca in q̃bus sit cõuentio determinat hec littera.

h ¶ Liceret. Agẽ. n. possent z dicendẽ ẽdiu administratiões tenẽt q̃uius sint obedientiarij. z ß sat z q̃ cui ꝑcretur. no. p⁹ Jmo. z' dosti. z' mdi. cũ d'putati. z' resti. ꝑol. oli. j. z' testi. cũ olĩ. z' relig. do. cũ venerabil'. vbi no. Jmo. ad fi. q̃ ex casu z sensiõis iudex ꝓcedere ꝺz ad missionẽ ĩ posset. ß si faciet ẽt si vn⁹ sit ꝓtimar: nisi oẽs doceãt alle. ff. de euic. emili⁹. z. ff. ex q̃bus cau. ĩ pol. ca. l. hoc aute.

t ¶ Nec occasione. Iste versꝰ non fuit de ꝓma compilatione concilij. Joannes andree.

k ¶ Super hoc. Sꝺz super reconuentione reorum.

l ¶ Vẽrẽt. Innuit q̃ loca q̃ se z mẽsa iurisdictõ si hñt ꝑsones gubernatores. ꝛcor. j. z' sup. neg. pla. c. vno. vñ ly illoꝝ fructꝰ clericis ꝓcedant ad firmã: si vacãt ꝓ morte illoꝝ. j. de excel. ꝑl. frequẽs. ¶. qdã ẽt. vbi dicã q̃ loca ꝑhe sint z mẽsa. z aliq̃d no. Jmo. z' dosti. de reb⁹ eccle. nõ alie. vt sup.

m ¶ Derare. Ex sola enĩs ipetratione non venient expense vel interesse: nisi sequeretur vexatio vel cõuentio.

n ¶ In expẽsis. Legitimis. ẽ. co. statutũ. ¶. enĩs ãt. in fi.

o ¶ Coram quo. Locus dat q̃ no. ẽ. e. c. fi. in vlti. glo. z quod illa decre. vocat damna: hec vocat interesse.

p ¶ Processus. Circa principale.

q ¶ Ipso iure. i. sine ope exceptionis. concor. ẽ. eo. c. j. z c. statutum. in fine. lib. vj. Capitulum secundum.

Θ Si principalis ¶ Partes patent: q̃ ꝓia duoꝝ ꝓmissiua. scdia duoñm ꝓhibitiua ibi [In officiali].

¶ Ista clemẽtina / seu ꝓstitutio fuit edita ad excludẽdũ z removendũ vnũ dubiũ q̃ erat. diceret aliquis tuuensis canonista: pi sanctissime scio p decre. vestrã statutũ titã in rubrica d' reseri. lib. vj. q̃ cause delegate a sede applica ꝓsit cõmitti ꝑsonis decorate dignitate. i. existẽtib⁹ in dignitate: vel ꝑsonis obtinẽtib⁹ ꝑsonatũ: vel canonicis eccle cathedralis. Sꝺz dubito an official' ꝓncipalis ep̃i z ẽt officialis forane⁹ z ꝓr cõuentualis / vel ꝓr claustral' monasterij sint in tali dignitate cõstituti: vel ꝑsonatu q̃ ꝓsit cause istis delegari z cõmitti ab aplica sede? Et videt papa q̃ ꝓncipalis officialis epi z ꝓr ꝙuentualis: q̃uis essent tales nõ sint assumpti per electiones: sunt tñ tales ꝑsone q̃ eis ꝓsit z debent cause a papa delegari: z erunt idonei iudices d' legati. Officialis autem foraneus: qui solũmodo in certa ꝑte diocesis vel ad certos actus ꝛsimil: z nõ ad oẽs iurisdictiões epi exercẽdam: z prior claustralis sui monasterij nõ sunt capaces forme: hoc est nõ sunt tales ꝑsone: gb⁹ papa itẽdat cõmittere cãs suas delegatas: nisi expresse exprimat quz delegabit: sic dicẽdo. Et volumus q̃ talis officialis foraneus: vel talis prior claustralis cogꝛeat de tali cã. h. d. Ideo dicit ter. q̃uis principalis officialis epi: aut pro vel / religiosus obtinẽs ꝓbaturz ꝙuentuale dari valeat delegar⁹ (cape parẽthesim.) Et q̃uis prior ꝙuentualis nõ ꝓsenerit assumi ꝑ electionẽ ad ꝓbatũ. Et sic remouet vnũ dubiũ: q̃ go posset dubitare: quo papa delegat cãs tali ꝓr ꝙuentuali qui nõ eligit ad ꝓbatũ sui: vr q̃ nõ habeat dignitatẽ cũ talis sit solũmodo ꝓr ad voĩtatẽ sui abbatis z est obedientiarius: z sic vr q̃ nõ sit ꝓstitut⁹ in dignitate. Remouet illud dubiũ per ß q̃ dicit: q̃uis ad ꝓbatũ electꝰ ꝓr nõ ꝓsenerit ꝑ electionẽ assumi: tñ tali ꝓri potest cõmitti cã a sede aplica. Et segr̃ in ter. Officiali tñ foraneo: aut religioso claustrali ꝓiori sui monasterij: papa non cõmittit cãs a sede aplica. Et dicto nota q̃ ꝓncipũ nr̃i terꝰ Nõ vr dicere: q̃ principalis officialis epi: vel ꝓr ꝙuentualis sint tales ꝑsone q̃ eis ꝑ delegari: ly vr dicere: ac si illis ꝓsumaret z eẽt notũ satis per sertũ nõ replicabit in rerum formal'.

Officialis foraneus. q̃o dicaꝫ.

¶ Nota. q̃ officialis foraneus est qui ꝓstituit in certa ꝑte diocesis: vl ad certos actꝰ: vl ẽt foraneus vt est decanꝰ rurialis: vel et q̃ foris in diocesi ꝓstituebat: vel foraneus q̃ foris teneat: vel foraneus: q̃ defotis venit vt aduena vel pegrinꝰ: cui⁹ sunt reprobata iudicia: vt in gl. in ¶. fo. a. ẽ. de of. ordi. c. romana. talis officialis nõ est ꝑsona: cui ꝓsit delegari a papa: nisi ß dicat papa i sua cõmissiõe. p. d.

¶ Glo. seq. dicit quid in parte declarat. z quis paro cause. z principium exponit.

Officiales epi ꝓsit cẽ plures.

a ¶ Et si ꝓncipalis. Declarat ß. c. inq̃sitionis de religiosis q̃ ẽ. no. xvj. q. j. de ꝓbitis. de ꝓnile. cũ olim. ij. p' dosti. in sum. de offi. deleg. ¶. cui ꝓsit. ¶. ly q̃libet. z per Hust. in Spe. ti. j. ¶. j. ¶. nũq̃d q̃ monacho. z. ff. de iudi. l. cuiꝫ ꝓtor. Et multũ olim dubitabat de his casib⁹: z forte fuit paro ꝛpulsiue cause ꝓstionis istius. Et expones etsi / pro eẽntis. Jos. an. ¶. Pro cuidẽtia nota id q̃ habet in. c. statutũ. ¶. j. eo. ti. lib. vj. ¶. q̃ inter cetera que exiguntur in delegato pape exigit q̃ sit in dignitate: p q̃ apparet q̃ stricte ꝛtelligẽ de dignitate. ¶. pba iudicio delegati: ga sic in dubio ꝓba debẽt ꝛtelligi: vt nãlez z ꝓpria natura plus respiciat q̃uis accidẽtalez. de sen. ẽrco. si q̃ẽ. de testa. si pater. lib. vj. q̃ non est modicum fundamẽtum ad dicenda.

¶ Glo. seq. vnde thematis duo dubia solvit de tertio remittit. ltez querit z remittẽdo soluit. z ad sile remittit.

a ¶ Principalis. Quid ¶ si plures officiales ĩsolidũ habet epc⁹: Jmuit hec lra q̃ delegari ꝓssit is qui est principalis. Itez qd si simplr delegẽt officialis: ꝛtelligit de principali: iuxta no. de offi. deleg. q̃n abbas. Et si neuter principaliꝰ: ¶ eque ꝓncipalis vter q̃: dic vt ibi. Sꝺz qd si desit esse officialis: vide q̃ no. in Spec. ti. j. ¶. fi. ¶. qd si cã m. Dico per ꝑdictũ decre. q̃n. q̃ si non erat expressum ꝓ ꝓtũ nomẽ desit esse ĩder: alis ĩder remanet: nisi aliud canonicẽ eum spediat. z de hoc satis per Zirchi. in canonico qui desijt esse canonicus. de rescrip. statutũ. ¶. j.

¶ Glo. sequens addit duo talium nomina z ius vetus. Secundo soluit dubium.

b ¶ Officialis. Allibi vñ missus Dñicus. de reg. c. ij. de frigi. c. j. Allibi vicarius. de offi. vica. c. ij. li. vj. Olim etiaz delegabat officialis. de offi. deleg. ĩsinuãte. de ap. dilecti. vlti. Et per ly verbũ vr vicariuz in spualib⁹: qui alis officialis non est delegari nõ posse. Zd hoc de repo. ordi. cum nullus. ¶. primo. z. ij. libro. vj. Salua certa

Vicarius episcopi: an possit eẽ delegatus.

per electiõem assumẽ a sede apostolica / vel legato ꝛ eiusdem dari valeat delegatus.

¶ In officiali tñ foraneo⁹:

scientia principis: vt dicam in vltima glo.

¶ Glo. seqũs arguit a contrario. Secundo duas questiones sibi similes soluit.

c ¶ Epi. Ergo secus in officiali archidiaconi vel ꝛsertis ab epo. Sed qd de officiali qnez dat capl'm epali sede vacãte. Ly ille dicti nõ possit officialis epi qui nõ est. facit de ꝓstit. cuz accessissent. j. de ꝓcur. c. fi. Credo tñ q̃ hec ꝓstitutio et illã itẽdit includẽ cũ sit officialis iurisdictionis epalis. facit de ma. z obe. c. vno. lib. vj. Et sidẽ puto de officiali electi ꝓfirmati nõdũ ꝓsecrati. ẽ. de elect. trãsmissam. maxime q̃ quo ad offiũ iurisdictionis cõsecratio nihil addit. facit de tẽp. ordi. cuz nullus. ¶. j. in fi. lib. vj.

Officialis capli põt a papa de legari.

Officialis electi ꝓfirmati põt a papa deleg ari.

d ¶ Cõuentualem. De istius etate. j. de statu mona. nisi agro. ¶. ceterũ. Et que dicaꝫ ecclesia cõuentualis plene scripsi de iure patro. nobis. vbi no. Postiẽs. z Jnnocẽ. co. tim. postulastis. z de hoc de elect. c. j. Et hic patet approbatum quod no. Zibb. de prebẽ. nisi. ¶. q̃ prioratus est dignitas si conuentualis est: alis non.

Priorat⁹: an sit dignitas.

¶ Glo. seq. fortificat dubiuz: z dupliciter respõdet. Secundo arguit ad quẽstionem de qua remittit.

e ¶ Per electionem. Sed per ꝓsessionẽ. Et intelligo de obedientiario qui remouert põt ad nutuz sui maioris: alis nulla fuisset dubitatio. De isto ꝛo z de officiali quez epus ad nutuz remouet merito dubitabat: quasi isti nõ sint in dignitate: ex quo nõ sunt ꝑpetui. Sed satis est q̃ ꝓsit esse ꝑpetui. i. ẽdiu viuãt. ff. pro socio. l. j. facit de his que fiũt a ꝓla. cũ aplica. insti. de aue. tu. ¶. neq̃. ff. de cõdi. indeb. l. sufficit. Item per mortẽ vel remotionẽ talium ꝓtoꝝ: ly sint obedientiarij vacat ꝓcurat⁹: vt ꝓs. j. de sꝛpplẽ. negli. pla. q̃ regulares. Facit aũt hoc ad questionez de claustral: an possit vicarius esse epi z vel coadiutor prelati. de quo satis notani. de cleri. egrotã. c. fi. in ꝓma coadiutorium. in. iij. q. tertij mẽbri: z ibi remissionem inueniemus: an possit esse delegatus ordinarij vel arbiter.

Religiosus an possit esse offitialis epi.

f ¶ Legato. Vel delegato: vt dixi. ẽ. c. ꝓxi.

¶ Glo. seq. querit q̃nes. dubiũ aperit. allegans ad negatiuam. deinde ad affirmatiuam.

g ¶ Delegatus. Quid dices de ꝓservatore: ꝓcedit dubiũ in officiali nõ in ꝓiore. per decr. vlt. j. rñ. de off. dele. li. vj. que regrit q̃ ꝓseruator sit epc⁹: vel suꝑior: vt' abbas: vel hñs dignitatẽ: vel ꝑsonatum in eccla cathedrali: vel collegiata: sub q̃bus non videt officialis includi: quẽ tñ quo ad alios delegatos bñ includit decr. statuti. in pn. que simplr regrit q̃ sit dignitate põditus vel ꝑsonatũ obtineat. Sic per hoc videt: q̃ ly dignitate pre aliis votat⁹ posset esse delegat⁹: q̃ tñ nõ habet dignitatẽ in eccla cathedrali: vel collegiata nõ posset eẽ ꝓseruator. In ꝓmium ex quo dignitatẽ damnat: nõ ꝓstat q̃ ista sit alterius eccle q̃ cathedralis: ex dignitate. n. epi delecdit ture cõcessionis: ergo idẽ ius. de ꝓstit. trãslato. egeret declaratione.

Officialis ꝙane⁹ hz delegatã.

¶ Glo. seq. recitat opinionem: que q̃nem soluit. Secũdo tertium protogat. Tertio determinat.

b ¶ Foraneo. De quo de offi. oꝛ. romana. in ꝓin. li. vj. vbi tenẽr Jmo. z' dosti. q̃ tales officiales foranei qui in certa ꝑte diocesis: vel ad certos actus cõstituunt habent

Universidad de Deusto
Biblioteca

delegatam: r qđ ab eis appellař ad ꝑsti mittem. Et q̄ dr vnum ꝑsistoriū cp̄i r officialis: intelligit de gñali r principali. Ad qđ dñs facit hec decre. r decre. de appel. romana. in prin. ll. vj. Et qđ hic dr de officiali foraneo: intelligo etiā de decano rurali: qui in pte diocesis ad ips̄ gerit vices cp̄i: de quo. ā. de offi. archid. ad hoc. In fi. qui etiam officialis foraneus dici potest. Et hec intelligo vera: nisi tales officiales vel decani ex alio capite admittantur: vt q̄ canonici cathedralium ecclīarum: vel hīs siles. Joā. andr.

¶ Hlo. sequens ponit oppinionem. Secundo signat duo tura in contrarium r soluit.

a ¶ Claustrali. De quo de statu monā. cum ad monasteriū. ē. prior. Et idem dicit Guil. in ꝑdicto. ē. qđ tenet curia de sacrista custode vel camerario monasterij. Sed ptra. ē. de prebē. li. de cōcel. prebē. et tenore. Et quarum subscriptionib⁹ patet q̄ prior claustralis r suppior delegant a papa. Sol. tēpore illo ꝑ iurium adhuc nō erāt determinate qualitates ꝑsonarum: quibus debēt tales cause delegari: sed postea fuerūt per decř. Immo. tiij. quā hodie nō habemus. eo. ti. ꝑfti. r postea limitatuꝫ in pte per decre. Bonifac. eo. ti. statutū. in prin. lib. vj. in magna glo.

¶ Hlo. sequens ponit casum exceptum.

b ¶ Obseruari. Nisi id fieret ex certa sciētia principis hoc expelleř: vt no. in predicta decre. cum oltim. de priuil. r facit qđ no. ā. eo. statutum. lib. vj. in glo. pone. In lega to secus: quez artat ꝓstitutio matoris. facit. j. de offi. ordi. collatio. r quod no. de here. c. vltī. lib. vj. Capitulū. iii.

Auditor. ¶ Sūmus pōtifex facit hic nouū statutum. Et figuratur hic casus. Titius r gaius erāt in ꝓtroversia super aliquo bñficio: qđ quidē bñficiuz titius ad se ptinere dicebat. Ex contra autem gaius illud bñficiuz prætendebat ad se spectare. Isti duo adierūt summū pontificez: qui ipeditus aliis negocijs: nō potuit cognoscere: nec declarare ad quez bñficiū spectaret: sed quēdā Sempronīū in curia existentē deputauit auditorē qui audiret de ꝓtroversia titij r gaij: r pnūciaret dictū bñficium fore r esse debitū titio: si qđ ius ipse titius haberet: vel pnūciaret debituz gaio si titius nō haberet. Iste auditor sic disceptauit seu terminauit dictaz cōtroversiam: r pnūciauit bñficium fore debitū titio: r casum condēnauit ad ea ad que veniebat condēnādus. Modo iste titius videns bñficium de iure fuisse sibi adiudicāduz ab ipso auditore: volebat vr ipse auditor cōferret sibi bñficium qđ sibi adiudicauit: querit an iste auditor possit conferre illud bñficium: cui ipse adiudicauit fore debitū. Et respōdet summus pontifex: q̄ auditor in curia romana ab ipso deputatus: si pronūciet bñficium deberi alicui: q̄ etiam ipse poterit dictum beneficiū cōferre et cui adiudicauit. Et reddit rōnem vt videtur circuitus. nam qñ papa deputauit aliquem auditorē: vt cognosceret de ꝓtroversia aliquoz: postq̄ ipse cognouit si ipse auditor: non posset pnūciare nec cōferre: oporteret q̄ ille cui auditor declarauit bñficium sibi debitū iteruz iret ad papam: vt ipse romanus pōtifex sibi ꝓferret. r sic esset circuitus: q̄ primo iuit ad papaz: r fuit delegata causa. r sic de papa iuit ad aliquem auditorē: r iterz de auditore ipse redīret ad papā vt papa sibi bñficium ꝓferret: qđ auditor declarauit sibi esse debitū: qđ esse nō debet: qr circuitus est vitādus. ¶ Nota q̄ dubitat istius. c. erat ex eo q̄ papa quando deputauit Semproniū auditorē in cōmissione sua: dixit q̄ cognosceret cui bñficiū erat de iure debitū: r nō dixit q̄ ꝓferret el cui declarabit debitū: modo dubitat: an ꝑtute istius cōmissionis poterit dictū bñficiū ꝓferre: r sic suā iuriſdictionē ꝓrogare. Et respōdetur q̄ sic: vt videt circuitus.

¶ Nota q̄ est gdaz auditor: ꝑtradictoriuz r camere. Et de isto videas Goffre. r Hostiē. in summa. de offi. ordi. in prin. r talis habet turisdictionē ordinariaz. Alius est auditor causaz: qui habet ordinariā iurisdictionem in cognoscēdo: delegatam in diffinīdo. Et de isto vide Guil. in Spec. ti. iij. ē. post prin. Dicit tñ Bonifacius. viij. fuisse literlocutuz: q̄ in curia romana nullus hēat ordinariaz nisi papa.

¶ Nota vltam inter suum r debitum: q̄ si auditor pnūciaret esse suum: tūc nō posset alio modo pnūciare: secus si pronūciaret beneficium fore debitum: quia tunc auditor non pronūciat simpliciter suuz esse: sed restat adhuc executio sue declarationis. ¶ Nota duo dicit in tertio vltatur: q̄ ibi ponitur simplex pro cōpōsito: vitel: idest cuitatur circuitus. nam frustra fit per plura: qđ eque cōmode possit fieri per pauciora: Philosophus dicit.

¶ Hlo. seq. dicit quid determinat. Secūdo an in libello sit peti necesse. Tertio an auditor habeat ordinariam.

c ¶ Auditor. Dicue est r nouum qđ hic statuit: determinamus no. per Lōpost. eo. tit. mādatum. ad finem. r per Guil. in Spec. ti. de acē. r peti. ē. super actionib⁹. ver. sed si ad ipsam pchēdas. r ver. sequē. Et patet hic expeditū: qđ ibi no. ē. coram auditore petī poterat bñficium pronūciari debitū r cōferri. Et sicut q̄ hodie est tutum hoc in libello peti: puto tamē q̄ si nō petatur in libello conferri: sed solum debitū pnūciari: q̄ post pronūciationez peti poterit r cōferri. Sicut enim cōfert: Is nō fuerit in missa collatio: sic cōferat: Is nō fuerit in primo libello petita. Item scias q̄ de auditore ꝓtradictoriuz r camere: tenent Goffr. r Hostī. in summa. de offi. ordi. in prin. q̄ habent ordinariā de alijs auditoribus causarū. no. Guil. in Spec. ti. iij. ē. j. post prin. q̄ habent ordinariaz in cognoscendo: delegatam in diffinīdo. Sed Archi. xj. q. j. experientie. dicit Bonifacius. viij. inter locutuz fuisse: q̄ in curia nullus habeat ordinariam: nisi papa. r facit quod dicam. j. ti. j. ne romani. Joā. andr.

Auditores quarum iurisdictionem bñficiū

¶ Hlo. seq. arguit a contrario. r dat simile.

d ¶ In romana curia. In datos ergo extra curiam nō habet hoc locum: nec in aliquo corrigitur. decre. sup eo. de offi. deleg. r est simile. j. de sequestra. pos. c. vno.

¶ Hlo. sequens arguit a contrario: dicens quis dicatur datus a papa.

e ¶ Depurato a nobis. Ergo ab alio: puta legato ad quē ētiā spectaret bñficij ꝓmotio nō poterit. putdere: etiā si fuerit sibi cōmissa pnūciatio: q̄ nec alter auditor pnūciari: sed audit r refert. de offi. deleg. super q̄nuz. facit ad primū. ā. eo. ti. super eo. Et intelligo deputatū a papa illum: qui ſm morem curie per referēdariū vel officialem ad hoc datum ex auditoribus palatij deputat⁹ ad talem bñficialē cām delatam ad curiā audiēdā: r hoc in minoribus. Cathedralibus enim r regularibus ecclīarum cās ꝓpria voce papa cōmittit: r vtplurimū cardinalibus.

Auditor qualiter a papa deputatur.

f ¶ Beneficio. Large sumitur vt comprehendat etiam dignitates: cum eadem sit ratio. concor. de regu. iur. c. j. libro. vj. vbi de hoc.

g ¶ Pronūciabit. Et sic videbatur functus officio suo. de offi. delega. in litteris. Joā. andr.

¶ Hlo. sequens declarat vnum: quare secundo queritur: arguit negatiue. contrarium soluit.

h ¶ Debitum. Si pronūciaret illud suum: tunc cessaret pronūcio. Est ergo differentia inter suum r debitum.

Auditor an possit confirmare electuz quez pdecessor bñ appellatū

de ꝓben. si tibi absenti. lib. vj. sicut inter tuos in bñficio et ad bñficium. eo. ti. c. pe. de cōcel. ꝓben. c. vlt. eo. lib. Quid de electo qui appellante a negociatione ꝓmotionis: vel cassatione electionis: mandat auditori qui ꝓnūciat bñ appellatum: vel renocat cassationez electionis poterit ꝓmittere? Videt q̄ nō: q̄ hic solum loquitur de pulsione illi⁹ cui debitum erat. In cōtrarium videt: nam hoc faceret delegatus. de excep. sicut uerit. ve re iudi. ad probādum. Et quo enim bñ appellatuz est. facit qđ facere debebat ꝓncipalis. de excep. dilecte. facit quod no. C. de appel. cog. in prin. r qđ dicit de testa. Raynaldus. ē. de nault. 3. Itez de ꝓmotione nō videbat dubitū: sed de pulsione. naz primā facit officialis. r. c. vacante sede: qui nō facit sed az: vt de offi. vica. c. vlt. r de elect. c. j. ll. vj. Quia ē illud plus dubitabile: ergo ꝓcessuz.

a ¶ Poterit. Nō quicqđ iudicis potestati cōmittit. ff. de iudi. non quicquid. de offi. delega. cōsulunt. Is ergo auditor: hoc possit: non tamen tenetur ad hoc.

b ¶ Circuitus. C. de arbi. l. ne in arbitris. in fi. de adopti. l. fi. ff. de condi. indebi. bñficio testamento. r tbi cōcor. de hoc in fi. vltī. glo. Esset aūt circuitus si oporteret ad papaz redire ꝓ nona cōmissione: vel ꝓ collatione ad ipsum: vel ad executorem. Dicebāt ergo qui hoc tenebant: q̄ auditor fungitur vice iudicis in sententiādo: r vice executoris in ꝓcēdo: vt no. in glo. in ꝓn. allegata. Joā. an.

¶ Hlo. seq. ponit dictum cui obsest r soluit.

c ¶ Prouidere. Intelligo ētiā si non ex facto pape: sed interlocutis legati vel delegati fuerit bñficium illi debitū: qđ esse pōt. tutta no. de cōcel. ꝓben. si sol. lib. vj. Dubit tñ obstat ratio quā inducebāt Lōpost. r Guil. ſ. q̄ per talez collationez nulli fit ꝓiudicium: q̄ cum ꝓferre spectat ad papam: nō refert: an auditorez: an per executorem cōferatur: sed in decř. super eo. nō spectabat collatio ad papam: fieret ergo ꝓiudiciū ei ad quē spectat collatio vel institutio: sed cum potestas ne duz delegati: sed etiā legati cause a papa: nec ex facto alterius possit esse debitus vel affectum: satis patent illa rōne. Joā. an. Cap. iiij.

¶ No. j. q̄ ista nō ꝓsit cadere in eodem ꝓblecto: vt supra cōsecutio sit alteri⁹ exclusio. qđ dicti l. c. cognoscētes de cōsti.

¶ No. q̄ casus in q̄ gra ꝓcedit patet ex exceptionez et nullitatez et sō sup mentionat. qđ vide vt in glo. vlt. in fine. Frā. zaba.

Gratie. ¶ Istud. c. ampliat. c. si pauper. de prebē. lib. vj. In illo. c. dr q̄ mādatum facti allcui a papa vt pauperi clerico ꝓuideat: si clericus pauper anteq̄s fuerit sibi ꝓuisum ꝑtute illius mandati: aliud bñficium fuerit ꝓsecutus: tūc mādatuz expirat. Sed queritur in hac clementina papa Clemēs: an sit idem in quocūq̄ clerico: vel in quacūq̄ gra? Et videt ꝛ̄ndere q̄ cū clementina indistincte r ḡaliter intelligere: vel de mādato qđ impetratum est in forma pauperum: sicut intelligebat. c. si pauper. de ꝓben. lib. vj. vel de mādato qđ impetrati est in forma gre de quo pbitat: vel etiaz in quocūq̄ clerico pauperе vel nō. Et nūc per istā ꝓstionem seu clementinā tollit dubiuz: q̄ de vtraq̄ gra: sine ipetrata in forma paupum: siue impetrata in forma gre: vel ipetrata a papa: vel ab altero.

¶ Hlo ꝓsupposito figura sic casum pro tuuembus cano nistis: qui subtilitatez iuris nō nouerūt: sine quibus ꝓfundi esse non ꝓsit. ¶ Quidā Petrus tuit ad romanā pontificem: r cōquestus est in hūc modum. Pater sancte: ego per multos annos studui in iure canonico. r vt studium mihi afferret aliquā vtilitatem: alo veni ad vos: r impetrauī gram qua gratis mihi cōtulistis fauore mei studij: vt putarem mihi de primo bñficio. prime vacaturo: ſtent bñ per decez annos cum gra vestra: q̄ per ipam aliquod bñficiuz nō potui hic. Videō hoc: tuenti aliuz modū tuliter q̄ ꝓsecutus sum bñficiū curatum: sed est modici valoris. Modo curatus mee parrochie est mortuus: r cura mea est bona r sufficiēs: ego volo illam curā hic virtute vestre gre tam prius: a vobis impetrare: nō obstāte hoc q̄ sum aliud beneficiuz curatum cōsecutus. Quero a vobis pater sctissime: an ego possum illa z habere per vestram gram et virtute ipius? Respōdet papa: Amice respondeo tibi q̄ renūtiare videris gratie im petrate: vt de dignitate vel bñficio curato tibi putet: si assequeris aliud beneficiū pacifice ante adeptionē eiusdem. t. ante adeptionē bñficij virtute gre obtenti: qđ. ſ. bñficium obtinuisti: non per gram nostrā: sed alio modo retinere nō possis simul de iure cum dignitate vel bñficio curato virtute gre tibi debito: Is illud bñficium qđ habuisti non ꝓtute gre: sed alio modo: forsan quia fuit tibi renūtiatū: renūciauerīs vel renūciare paratus fis. Et per hoc solue illud dubiū r pone fic. Pater sctissime: ego audio q̄ vos dicitis: q̄ ego nō possum habere curā mee parrochie ꝓtute mee gre: eo q̄ assecutus sum aliud bñficiuz curatū. Ego bene ponā remedia: q̄ ego renūciabo vobis primā curaz quam habui ad q̄s per vestrā gram. r assequar istaz curam: r sic satisfaciaz huic textui: q̄ simul de iure cum dignitate vel de bñficio retinere non possim: Rñdet papa ad illud dubiū: tu arguis tuuani: qr Is. ſ. Ejus paratus sis illud bñficiuz renūciare: aut tāq̄z renūciauerīs: tu non potes aliud bñficiuz ꝓsequi virtute gre postq̄ execūtionē r putionez tue gratie vel mandati non expectasti. h. d. ¶ Notemus q̄ ista clementina ampliat decre. si pauper. q̄ glo. j. illius decre. dicit nota verbū: pauper. qđ nō sine mysterio dictus puto. Si enim gratia ſpālt que non est de substātia sit prouisum alicui: r postea anteq̄s vacet aliq̄d bñficiuz qđ posset habere per suaz gram: ipe adeptus est aliud bñficiuz: non ꝓtute sue gre: non expirat gratia: q̄ illa decř. loquitur de forma gratia qua putetur necessitati pauperum que est substātia vel quasi. in pulsione igitur facta ipetrāti cessat cā turbo: r sic ipius executio. Sed ista clementina nō distinguit de qua gra: vel de gra spālt: vel de gra que sit paupi: que est quasi institue: ideo ḡaliter debemus eam intelligere: nec facere dictam distinctionē ad. c. si pauper. lib. vj. de prebē. ¶ Nota q̄ vbi canon nō distinguit: nec nos distinguē debemus. sic vbi lex nō distinguit: nec nos distinguere debemus in. l. de ꝑdo. ff. de publicana.

Dē iure tenere nō posset. Joānes andree. Capitulum. iij.

¶ Hlo. seq̄tē. Dicit qđ approbat: r qđ addit. Tertio questionem soluit.

d ¶ Gratie. Approbat qđ notauī de preben. si pauper. lib. vj. in. j. glo. r idem tbi Urchi. Et per illā decre. determinatur qđ iuris si ꝓsequitur bñficiuz ts pro quo scriptū est in forma pauperuz: hic de illo pro quo scriptum est in forma gre. Et in illo casu non distinguit qualitas bñficij adepti ne ipto: fic r qr ḡaliter loquit hic principaliter ḡaliter intelligatur de cuiuscūq̄ gratia pape vel alterius.

¶ Hlo. seq. arguit pro oppone. Secūdo dubium soluit.

e ¶ Renūtiare. Idē tenēt Inno. r Lōpost. in illo qui litigabat sup bñficio: r recepit sc̄m qđ cū primo tenere nō posset. ſ. q̄ per hoc renūtiat litī. hec no. ā. eo. in nō. a. vt tbi plenius scripsi. Et puto hāc decř. locuz hīe etiā si. ptefect recipiēdo sc̄m q̄ gre renūtiare nō intēdit: cū. ptestatio fit facto ꝓprio. ſtt. cum. Mo. nec defendat in his ꝓtdicta dubio. ā. de elec. vt qđ duas. lib. vj. facit qđ scripsi cum Inno. r tra Hostī. in predicta decre. in nostra.

Protestatio ꝓprio facto nō prodest.

f ¶ Eisdem. Dignitatis vel curati qđ expectas.

Universidad de Deusto
Biblioteca

a ¶ Bñficiam curatū.s.vel dignitatē vel pñatus per decre. de ppē. de multa. Et idem puto in casu decre. lfas. de pcēd. ibē. Uel cum sedm de spūli ture regrit cōtinuā residētiam. iurta no. per Inno. de elect. nō resi. c. fi.

i ¶ Pacifice. Puto tñ acceptata collatione per eū quod min⁹ haberet pacificaz. Ad quod.ā. de elect. cōmissa. ḡ.j. de prebē. Iz epō. lib. vj.

c ¶ De ture. De bō. eo. gra. lib. vj.

d ¶ Non posses. Si ergo cēt tale qđ cum illo teneri posset nō posit gratia: vt no. in decr. fi pau per. Et hoc etiaz tenet Joan. de deo in questionibus suis. lib. j. q. xvij.

e ¶ Illud. Quod adeptus est interim.

f ¶ Resignauerit. Gratia ergo peremptā nō reuiuiscit: Iz reo retentatur in pristinū statum. Et facit ad questionem de clerico qui retraxit matrimoniū: qđ postea dissoluitur per pfessionem ipōse nō cognite: vel qui reperit cōsanguinea. de quo scripsi de cle. pleg. c. j. in prin.

g ¶ Paratus. Si tamē vellet dimittere icōm bñficiū: posset per collationem ordinarij cōsequi primū olim hñt debitū. Non enim intēdit q̄ sit inhabilis ad illud: sed qđ ex ei gra nō est sibi plus debitum: nec per executores gratie cōferendum. Et sic nota casum quo ex facto supernenienti paratur exceptio cōtra gratiā que temit. a principio. Ultos casus colligas ex no. de prebē. quia sepe. lib. vj. in vltima glo. Joānes andree. Capitulum. V.

Iterao. ¶ Breuio ¶ forte est: tñ nouū inducēs: qđ forsan plus ab extrinseca ḡ intrinseca cē inuitificatur: vt. j. dicaz. ¶ Illud. c. inducit nouū mo: ¶ est inductum p̄ra illos qui nimis etio voluit habere fructū de gratijs suis. Pone sic casus. ¶ Quidā capitulus bñficioz (¶ per pfequēs credo q̄ capitulus sine dāmationis) tulit ad papā ¶ eius regrint q̄ sibi prouideret de bñficio aliquo a quo posset leuius ¶ bñdictus in futurū sustētari: papa vi deno inā supplicationez esse gratiosam: dedit sibi gram que erat date mēsis Januarij: in qua ptinebat q̄ putaretur sibi de bñficio prioritate vacaturo. Ista renersus ad punctā suam nō expectās nisi morte alicuius: ¶ cogitās qđ antiquior ctratus vel canonicus esset in ecclia: ¶ ipse videns qđ oēs erant iuuenes ¶ nō nālit er in primo morituri: valde cōtristat⁹ est. Sed qđ accidit: Certe vna dieruz accidit q̄ qdam miles qui multas gallinas cuudo et redēdo de bello deuixerat: ¶ cristēs in grabato tendēs ¶ anhelās ad mortē: vt aliqualē recōpensationez de sorte factis suis deo pageret: quādam capellā pīturit ¶ edificauit: sic edificatam eam dotare voluit: ¶ centū marchas auri cuidā qui per tēpora ppetua deuz/mar/iā: ¶ sanctos peroraret pro redēptione aīe sue ptulit. Ipse peractis vt donatio sua esset valida: ¶ vt bñficiū crearet in sua capella de nouo edificata misit ad epm vt de licētia eius bñficiū crearet: qui ordinē epūs ofa que voluit decretauit: ¶ de nefictō creauit kalēdis Nouēbris: iste qui impetrauerat gram suā tociēsdem illi accepit: ¶ venit ad militez ¶ eum regrint vt ipm vtente gre sue pstaret epō: ¶ q̄ ipse bñficium sibi cōferret. Epūs videns istam gram ¶ datā sue gratie esse de kalēdis Januarij: ¶ vidit creationem denefici esse de data kalendaz Nouēbris: Rndit sibi epūs: Amice ego nō teneor tibi cōferre bñficium istud nouiter creatuz vi tute tue gre: cui tua gra habet vires suas in beneficio creatis ante datam tue gre seu ldaruz tuaz: modo ista capella est creata post datam ldaruz tuaz. Iste impetrans

nō pōtuit de epō fatt ad papam: ¶ narranit sibi casum: vt ā. Cui rndit papa: Amice nos statuimus lras nostras directas super bñficio vacaturo rōdi cōferendo: nō extendi ad bñficium creatū post datam ipsarum literaruz. h. d.

¶ Nota q̄ per istaz clementinā papa statuit nouū iuz: ¶ ꝓdo per hoc q̄ dicit statuimus. h. d.

cōprehendit beneficiuz post datam in substantia creatuz. hoc dicit Joānes de Imola.

Literas[b] nostras [l] super conferēdo tibi [k] beneficio vacaturo [l] directas: ad beneficium post datam[m] ipsaz creatuz[n]

¶ Glo. sequēs cuz sequēti ampliat literā in tribus casib⁹. l ¶ Lras. Idem in lris reseruatōis legatoz: cum eadez ¶ sortior fit ratio.

k ¶ Tibi. Idem puto vbi papa dedisset potestatē conferendi primū vacaturum: nō expressa persona cui cōferri deberet. Idem si cōtulisset fructus bñficioz primi anni que vacare cēpisset in diocesi: vel pūncia cum in his sit eadē ratio.

¶ Glo. seq. exponit literam: ¶ soluit dubium.

¶ Vacaturo. In vacāte non precedebat dubitatio: nec distinguo: an debeatur simpliciter vacaturum: an debeatur cum beneficio acceptandi: cum eadem sit ratio.

¶ Glo. sequens soluit literam: ¶ dat similē.

m ¶ Post datam. Etiam si paulo post. ¶ facit quod no. Posse. ā. eo. c. fi. Inspicimus ergo an extaret beneficiuz tpore date: sicut inspicimus etatez impetrātio illo tempore. ā. eo. si eo tēpore. lib. vj. ¶ cōcor. ā. eo. eam te. de prebē. dilectus ḡ. vbi de hoc.

¶ Glo. seq. Primo ponit tria exēpla. Secūdo querit de renouato. pro allegatōib⁹ remittit ¶ soluit. Tertio querit quid in dubio. alleg. contra impetrātez. Secūdo pro. ¶ illud approbat. ¶ cōtrarīo respondet.

n ¶ Creati. Pone construit noua ecclia. de eccl. edifi. ad audientiā. creatur noua dignitas. de cōsue. cum olim. pstituit nouus ꝓbē. de prebē. dilecto. ¶. c. vacāte. Sed qđ dices de bñficio olim creato: sed tpe date suppresso: nunc adit renouato? Pro ¶ ptra que no. ā. eo. ḡnus. lib. vj. vide ref. q̄ bene extēdatur ad illud. arg. eius. qđ no. de cōstit. cum accessissent. in fi. ¶ facit quod scripsi post Posse. de cēs. fignault. super fi. pe. glo. Et hoc precipue: q̄ hoc tus nouū est: vt. j. dicetur. ¶ de creato tñ loquitur: nō de renouato. Bz qđ si dubitatur: an data precedat creationē beneficij: vel cōtra: puta quia eadem die factū est vtrūq; nec apparet qđ primo fit. ā. eo. ti. c. pe. lib. vj. Cōtra impetrantem facit: q̄ ipse petit beneficium. Probet ergo illud sibi debituz. Ad qđ videtur necessariū: q̄ illud primo fuerit creatum. si ergo hoc nō ꝓbat: nō fiat execūtio. facit de sen. excō. venerabilib⁹. ad fi. ¶ qđ sibi no. in glo. pe. lib. vj. ¶ in dubijs iudicamus pro reo. de probat. in pūcta. c. cū lris. de testi. cum tu. Fm vnam lecturam. Succūbet ergo in dubio iste petens. Pro impetrāte facit: quia in tali dubio fauetur ei qui potiorem habet gram: vel habet eam a maiore: vt in decta decr. pe. ¶ de prebē. si a sede. lib. vj. Item in dubio interstamur vt res valeat. de xbo. signi. abbate. Item si ponimus impetrantem esse reum planuz est q̄ succūbit actor. Idē videt si ponimus cum actore: nā aduersarius excipit: ¶ quo ad omne ꝓbāndi reus intercipiēdo fit actor. ff. de excep. l. j. Si ergo exceptione non ꝓbat. ¶ q̄ post datā creatū fuerit succūbet. Nec dicas q̄ hec sit negatiua: q̄ etiā si per xba negatiua ꝓponeret: vt nego tūc extitisse. Uel dico q̄ tūc nō extabat: Iz resolnta affirmatiuaz: ¶ que ꝓbari pōt. de renū. sup hoc. ¶ Item multū facit pro ipso: q̄ hec decre. ponēs tus nouū: parat exceptionē ptra impetrātem. Obtinebit ḡ vt olim impetrās: nisi de illa. s. noua creatione fiat fides: ¶ hoc verum

Bñficium tpe date si creatū cui nō debeat ꝓpetrāti: si data ¶ creatio fint eisdē. et quis de ꝓioritate ꝓbabit.

Negatiua q̄ndo ꝓbari pōt.

¶ Idē ḡlit ꝓbat negatiua. ff. de nou. l. i. l.

J.C. ad. l. cor. de fic. gl. j. l. i. fi. C. de iure iurando.

putō. non obstant prius allegata: q̄ hic de iure actoris constat facta fide de gratia: ¶ de vacatione.

¶ Glosa sequens obijcit ¶ obiectionē fortificat per ser absurditates solutē inducens rationez extrinsecā: ¶ vnā simile. demū rationē impugnat. In fine reassumit q̄ntaz absurditatē: dicēs: ¶ canonicis expectantibus capitulū locū non habere.

a ¶ Statuimus. Non dicit declaramus. ponit ergo tm nouum qđ videt intelligi: q̄ certū est beneficiū nouiter creatum nondum ordinatum vacare: ḡre ergo non debetur expectanti vacaturo alteri non debitum: ma rime cum fauorabilior sit expectatio vacationis per creationē q̄m per mortem. facit de ꝓcessio. pheben. accedens. Nec videt ponderandū tēpus date: q̄ si tunc extaret beneficiū qđ debito modo ¶ non in fraudez expectātis supprimi esset vel extinctū non deberet expectanti. de ꝓstitutio. cū accessissent. Iz sequeret ex hoc q̄ si petrant literas ad bñficium cum cura illud qđ tēpore date simpler erat: sed nunc curatū non deberet. ¶ idē econtra in simplici. Iz q̄ si petrarēt ad collationē alicuius ¶ bñficia tpe date non spectabat ad ipsius collationē: Iz tē pote vacationis spectet: q̄ non deberet: ¶ hec falsa: cū ispiciamus in his tēpus vacationis ¶ collationis: vt ꝓbatur. j. de prebē. si de bñficio. ¶ eo. ti. et cui. lib. vj. Plus: q̄ per hoc vī q̄ canonico expectanti ꝓbendā nō deberetur prebenda ex supercrescētib⁹: cū illud sit ꝓbendā de nouo creare. de ꝓstit. cū. Ad. de prebē. dilecto. Item q̄ non debet rei prebenda vel portio in ecclesijs nō habētib⁹ numerū tadē rōne cōtra id qđ no. de ꝓcess. preben. c. fi. lib. vj. Quare dico q̄ hoc nouū statut hec ꝓstitutio: q̄ sicut rescripta non extendunt ad litteo post exortas: vt. ā. eo. c. fi. sic nec rescripta bñficialia ad bñficia post creata cum illa ēt sint odiosa. de prebē. ḡnus. li. vj. ¶ sic duo regrunt ꝓtinere: q̄ bñficium in rez nā fuerit tpe date: ¶ q̄ vacet tpe collationis. ad qđ facit. ff. de cōtrahen. emp. l. ruptilia polla. ¶. l. in lege. ¶ ꝓcō. ad idē collige per not. ā. eo. c. fi. in. iij. glo. Et fuit forte motiuū q̄ forsan creatores bñficioz retraherent ab illis creandis: qñ viderent illa statim ꝓpetrari duo deberi. sicut ergo voluit eg tas bñficiū ꝓmutatione vacans expectanti non deberi. dere. ꝓmu. c. vno. lib. vj. q̄ forsan alo vacaturo non fuisset: ita voluit deberi bñficiuz nouiter creatū: Iz vacet q̄ alo forte creatū non fuisset. Et tñ dico q̄ hec dec. ḡnaliter loquens locū hz: non solū in prima ordinatione bñficij: sed etiā in vlteriori. vt si kal. Januarij data fuit gra: kal. Februarij creat bñficiū qđ cōferri ticio p cuius morte nūc vacat: ¶ tñ tūc deficit illa rō. ſ. ſi ponis qđ expectanti ex canonica nō ex reseruatōe vacaturi tñ: cū canonico nō debeat simpliter vacaturo: sed cū se facultas obtulerit: nō puto decre. hāc locū hīe: sed debebit illi ꝑbēda p augmētū creata. de ꝓben. relatū. de ꝓcess. ꝓbē. cū sup. ¶ in ꝓdicta decre. cū. Ad. ¶ ſtit. Cap. j.

Vacatio ꝑ translationē ē fauorabilio ꝑ mortez.

¶ No. i. rōnē d' olꝫ cē redēdā: ¶ ꝑ hic trac., dat Gēzlinus: sed plene vtrl de reseri. ti quādo.

Dum rōnt. ¶ Primo phibitionis cāz ponit. Secūdo ꝓhibet. Tertio decernit. Quarto ꝓtestat ptes patent. Ista ꝓstitutio ꝓhibet religiosis vnius ꝓfessionis: ne eligant ꝓlat in profession alterius religionis. Et figura sic casum. ¶ Cū in ciuitate aliqua puta ciuitate Parisien. sint religiosi diuerse ꝓfessionis. ſ. monachi nigri: ¶ monachi albi qui nuncupant vulgariter monachi sancti Ambrosij. Accidit q̄ abbas monachoz nigroz senio fractus sublatus est de medio: conuentus iens ad electionem nouū abbatis: cantorarium sancti Ambrosij (qui erat alterius ꝓfessionis: q̄ monachus albus) elegit in suū abbatē ¶ ꝓlatum: queritur an bene fecerint: Rndet papa ¶ hac clementina ¶ dicit. Prohibemus ne religiosus aliqs eligat in abbatē alterius religionis vel habitus ḡ suo.

habitus: si contra fiat est irritum. b. d. Joan. and. Lapi. j.

Gum rationi[b] nō congruat vt homines[c] diuersi pro fessionis vel habitus simul i eisdem monasterijs[d] societ[e].

quāl'. ꝓhibuisti: ne religiosi vnius[a] ꝓfessionis eligant i abbatē alterius: Iz ego a vobis qđ si aliq[d] capl'z secular' vellet eligere vnū monachū nigrū vel albū in suū epm: nūqđ an possint eligi in epm cuiuslibet ecclesie regularis vl' secularis? Et vī q̄ nō: cū idē monachus non sit eiusdē ꝓfessionis cū capitulo. Ad hoc respōdet papa in hec xba: Per hoc aūt non intēdimus ꝓhibere qn religiosus licite possit eligi ī epīz cuiuslz eccle. Ď dicit. ¶ No. q̄ idez in multis[b] religiosis ꝓ dicat: hoc: ¶ nomē cōprehendit vtrūq; sexū: cū de illo nō fuerit hic ¶ hec hō cōto generis.

¶ Glosa sequens dicit quid corrigit.

b ¶ Cū rōnt. Prima pars corrigit cōm opinionē iure fulcitā ¶ consuetudine approbatā que habebat q̄ ꝓfessio vnius religionis in ꝓlatū alterius[b] posset assumi. Et Iz qđ distinguerent religionē maiorē a minori: ego putabam q̄ fas cēt eligēdo cē ꝓfessiz tria subalia regule: vt maiori vī minori religioni ꝓficiz posset. qđ ēt placebat Archidi. xvj. q. j. q̄ vere. ¶ eo. ti. nullus. li. vj. ꝓ quā decre. apte hꝫ ꝓbabat ibi dum dicit: vel alteri[b]. Probabā ēt hoc rōne: q̄z si ꝓficī pōt religiosus eccle secularī ꝓpter curā. vt ꝓbatur. xvj. q. j. doctos. ¶ c. sequē. de statu mona. q̄ dei fortius ꝑ regularī: Iz minoris religionis. vt dicere soleo in decre. cum ad monasterium. codē titu. Hantem expeditur tibi no. xvj. questio. vij. in nona. in fi. magne glo.

¶ Glosa seq. soluit dubium respondens huic decre. secundo querit argutt pro. Iuz soluit ¶ ad similē remittit.

c ¶ Voles. Dic ¶ hec hō cōprehendit etiā femināz: vnde etiā in monasterio monialiū quo ad singa plata hz hoc locū: nec ꝓdit verbū religiosis qđ sequit': q̄ femininū sub illo masculino cōprehendit. de hoc. ea. titu. gñaliter. li. vj. in glo. q̄. Bz dubitari posset an locū haberet i monasterio monialium: que per mares reguntur. xvij. q. ij. qui religiosis ¶. c. in decima. Videtur q̄ hō: q̄ inter illos nō est societas: de qua sequitur: nec esse debet: vt in. c. in decima. Saltē puto idem per verba generalia que sequuntur. ¶ filius quesitus no. eo. ti. inde in tatibus. ¶. fane. lib. vj.

Monasteria q̄dam monialiū per mares reguntur.

¶ Glosa sequens querit ¶ soluit.

d ¶ Monasterijs. Ecclias ergo seculares nō cōprehēdit: vt. j. dicet. Quid de ecclia sancti Ambrosij Mediolanen. vbi est duplex collegiū. ſ. monachoz ¶ regularium canonicoz? Dic q̄ eaz qđlz collegiū sit thi diutius: q̄ monachi per abbatē regunt: ¶ canonici per ꝓpositū: locus erit hute cōstitutioni in illis prelatis assimādis. Jo. an.

¶ Glosa sequens alleg. duas concordan. ponit prouisionem ¶ responsionem antiquam.

e ¶ Socien'. Habebatur hoc. xvj. q. vij. in nona. ¶ facit eo. ti. cū cām: sed fm statū antiquū puidebam⁹ ad hoc: q̄ se ꝓfirmabat ꝓlat⁹ habitui illoz qb⁹ ꝓfectus erat. ā. de vi. ¶ hone. cle. decus qui. vbi de hoc. Ad. c. I nona. rñdebamus illud Ī ꝓa disparitate. illis ē secularis clericī vī laici ad ꝓfessos. ¶ cē. Ut ito qđ scripsi ū testa. Joā. ſ. tñ. oppo.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Canonici regulares sunt in coloꝛe varꝫ.

ꝫ quod no. eodem titulo. officij. in glosa penultima.

¶ Glosa sequēs ponit nomina: soluit dubiū ꝫ remittit.

a ¶ Prelatum. Puta pꝛiorē magistrum: ministrum: custodē: prepositū: archipꝛesbyterꝫ: vt qs̄cūqꝫ sit nomē. Et no. q̄ Iꝫ ratio superior sit generalis etiā quo ad socios: non phibet eligi in sociū ꝛ fratrē. quod intellige cū distinctione: an sit minoris religionis: paris vel maioris: vt no. de ꝓben. cum singula. §. penultimo. libro sexto.

b ¶ Religionis. No. ꝫ. dixit pfessionis: ex quo ergo diuersa est religio: puta cisterciensis. ꝛ carthusiensis. Iꝫ forsan ide pꝛofiteatur vtraqꝫ cadit sub pꝛohibitione.

¶ Hꝛ. se. tractat de reglaribꝰ canonicis: Iꝫ diuersi coloꝛis.

c ¶ Vel habitu. Non dicit coloꝛis: per qđ videtur q̄ oēs regulares canonici qui pꝛofitent regulam Augustini: Iꝫ variant in coloꝛe: q̄ aliqui habent coloꝛē nigrū: alij album: alij griseū: alij mixtum: inuicez eligi possint. qđ videtur manifestū: q̄ dicit ipsoꝝ habitum esse lineū togaz quā sub cappa deportant. facit etiā. ꝫ. de statu mona. nec aggro. post pn̄. facit etiā qđ no. xvj. q. vij. ſ nona. Itē in gloſa ꝫ religionib⁹ est videre: q̄ est etiā duplex coloꝛ. vñ videmus q̄ cisterciēſ. ꝛ griseo ꝛ albo coloꝛ pꝛout placet vtuntur. vbi vo coloꝛ esset de habitu ꝛ ipsius substantia: diuersitas ipsius coloꝛis induceret diuersitatez habitus. facit infra de regu. ea qui. Joannes andree.

d ¶ Decetero. Electionē ergo pꝛius factas nō vitiat: etiaꝫ si super illis constitutionis tempoꝛe lis penderet. facit quod no. ꝛ dixi de postul. c. vno. lib. vj.

¶ Glosa sequens primo soluit duo dubia. secundo quę rit arguit pro ꝛ soluit.

e ¶ Eligat. Non phibet postulari ex cā: sed puto q̄ a papa. ꝛ simile no. de elec. c. indēnitatibus. post pn̄. lib. vj. Sed numqd per vlā pꝛiuilegia talis phibet poterit: Q. videtur: cū ista sint diuersa. de ꝓben. cū in illis. lib. vj. ꝛ hec cōstitutio ius vetus corrigit. in casu ergo non expꝛesso stetur iuri antiquo. C. de ap. scipimus. in fi. de testa. sanctimus. Et Iꝫ hoc posset defendi: sitū tñ eē videt de mēte pꝛsentiū pꝛōnē hic expꝛssa q̄ cōe est. ꝛ B saltē eo q̄ patet ex ture ad ipm denoluto: pp delictū vel negligētiā electoꝝ. facit. j. de sup. negli. pla. c. j. ꝛ qđ ibi dicam.

f ¶ Inane. Confirmatio ergo secuta nil operatur concordan. quod no. ā. eo. cū sit. lib. vj. in fi. vltime glo.

g ¶ Religiosus. Etiā nouitꝰ. ā. eo. tl. nullus. li. vj. ꝛ vide qs̄ ibi no. in vltī. glo. etiam si sit mendicans. saltuo qđ habes eo. tl. quotidiani. li. vj. j. de regu. vt professoꝝ.

¶ Glo. seq. ponit opinionē quā repꝛobat de secularibus collegiatis arguit pro ꝛ pꝛo ꝛ declarationem expꝛoscit.

Religiosꝰ an possit eē decanꝰ vel archidiaconꝰ in ecclesia secularī.

h ¶ Secularis. Dicunt qđā ex quo religiosus pꝛmittitur eligi in eccl̄ie ecclesie secularis: in pꝛelatū aliquē secularis ecclie non poterit eligi: sed hoc nō credo per sdm ctū verbū. ſ. in ecclesiē monasterij. ꝛ cū illud non sit expꝛsse mutatū in suo statu pꝛsumant antiqua iura que id pmittunt. Iꝫ. dic. pꝛscio. li. vj. di. c. j. xvj. q. j. doctoꝝ. cū multis. c. seq. de statu mona. q̄ vel. Inclusdēter ergo dicti est hic de secularī: est principaliter de regularī ut ēderet pꝛesumptū: vt sequitur. ꝛ sarto placet hoc in secularibus ecclesijs nō collegiatis. Sz de collegiatis maius est dubiū: sed qs̄ ꝛ in illis possit. facit qđ no. Bern. ā. de statu mona. c. ij. ſ. ij. gl. ꝛ c. q̄ vel timoꝛē. ꝛ no. Joā. lxvij. di. c. ij. lxvij. di. c. ḡrūdē.

¶ Prohibem⁹ ne religiosus aliquis in abbatem vel pꝛelatum [a] alterius religionis [b] vl habitus [c] decetero [d] eligat [e].

¶ Quod si secus actum extiterit: sit eoipso irritum ꝛ inane [f].

¶ Per hoc autem quin religiosus [g] in episcopum secularis [b] vel cuiuslibet [f] regularis ecclesie licite possit eligi: non intendimus pꝛohibere. Idem.

¶ Cetus cardinalium sede vacante iurisdictionem papalem non exercet: nisi inquantum permittit concilium lugdunense: nec illud vel eius pars tem alterare potest. Joānes andree. Capitulum secundum.

Cetus cardinalium a papa bēt ptātem.

Cetꝰ: collegiū: gremium: icē sunt.

Clericj secularibus habitꝰ certi coloꝛis nō est phibitꝰ.

Dubium.

Additio dubitatiue pmittens casum cui vbi pcedit.

Nouj. q̄ determinādis opinionibꝰ. ſ. ñ. determinata q̄ hic in gloſa. ſ.

¶ No. ſ. q̄ opinio nō pꝛobat: est reſeienda Zabarel.

Re lꝫ cardinalium ꝫ papa: nec ipse Clemens vult: si pꝛiarū mouerit: nō obstāte q̄ sint ipediti in electione romani pōtificis: tñ vult q̄ eligant noui: ꝛ q̄ in loco pꝛiarū moꝝ cardinales sbrogent nouos. Itē q̄ pcessus dicit in. c. vbi pcl̄m. q̄ si ꝛtingat papā mori est ciuitatē romanā: q̄ papa est eligēdus in ciuitate illiꝰ territoꝝ in q̄ mortuꝰ est. Sz supplico declarēt mihi: qd vos intelligatis p territoꝝ: ꝛ dicatis mihi qđ ꝛtinet territoꝝ. Rsidet papa q̄ nole territoꝝ tota diocesis intellr. ꝛ intelligat q̄ si audictā cāz ꝛ ipaz applicaz fit in vno loco: ꝛ ipe ꝛtingat papā mori in alio loco: q̄ papa nō ē eligēdus in loco in quo mouit: Iꝫ in loco in quo remāsit curia sua. Et nisi forsan papa anteq̄ moꝛaret determinasset auctēticā cāz alibi pfecturā: quo casu pstitutio pclij Lugdun. obseruaretur.

Casus. §. pouro.

¶ Pouro. Et pone sic. Accidit q̄ cardinales exiles in pclaui nō fecerūt electiōez: imo oēs sil exierūt pclaue: vel successiue exierūt. Quęrit quid iuris: an pp B electio nō fit facienda ꝛ Rsi. papa: q̄ rectoꝛes ciuitatis ad

Casus Ifalis domini Helye: ad pāc clemen. ne romani.

ñi [a] electiōi pōtificis indeterminata [b] opionuꝫ diuersitas aliq̄ō possit obstaculū vel dilationez [c] afferre. Nos intercetera [d] pcipue attēdētes: q̄ lex supioris per inferioꝝem [e] tolli [f] nō potest: opinionem astruere (sicut accepimꝰ) safalis ꝛ feudo: si feudū habeāt. Itē dicit q̄ cardinales debent eligere pꝛa libere ꝛ sine pactione vel pactiōe aliq̄. Et si aliq̄s ꝛamētū pstiterit de aliq̄ eligēdo: dicit papa q̄ tale ꝛamētuꝫ nō valet. Itē dicit q̄ tota eccl̄a dz orare suo pꝛiuilegio electiōis nouū pōtificis. Dis suppositis accedo ad clementinā: que aliquotiēs aliq̄d supplet ad dcm. c. aliq̄tiens ꝓfirmat ꝛ determinat ea que dfin in. d. c. vbi pcl̄m. Iaꝫ determinato. Figura sic casum. Pi fcē: deus vos ꝓseruet a mala pestē: q̄ vidi si aliq̄ casu esset si [g] blat⁹ de medio. t. si esset⁹ mortuus: q̄lo vos docetis me qualr debere eligere: si tuꝰ habeē eligēdi romani pōtificē. Sz q̄ro a vobis: an nulle sint alie solēnitates ad eligendū romanū pōtificē: pter istas positas in. d. c. vbi pcl̄m. ꝛ si ego obseruarez. d. c. vt facet ad pdē lfe: an mea electio eēt valida: Et rsidet papa q̄ sic: dūmodo adtūc̄ ea que sunt in isto. c. seu in ista clementina: ꝛ bene ꝛtelligatis ea que sunt ꝛtelligēda in. d. c. vbi pcl̄m. per istā clementinā. Et ꝛmo sint cardinales ꝛgregati adūnati. t. al̄ si fuerint in pluꝛibꝰ ꝛ varia oplone: sic q̄ nō possint pceđ ad electionē: dūmodo nō obstāte vult q̄ electio nō differaꝫ ꝛ plōget: imo dicit: q̄ cū lex supioris nō dz tolli q̄ legēs seruatis ꝛc. ꝛ asserit oplonē satagētē. t. dicētē ꝛ pcurātez: q̄ pstitutio edita in pcilio Lugdunen. in. c. vbi pcl̄m. ecclia vacāte pōt corrigi: mutari: aut quocūq. alit̄ q̄d posset ab ea detrahi. Et dicit q̄ nō vult q̄ cardinales iurisditiōez talē habeāt: q̄ si sunt tractaturi de electiōe: qualez ipsi hñt dū ipe papa viuit. Et vult q̄ nullā aliam iurisdictiōez habeāt: pter iurisditiōez eis a pcessaz in dicto pcilio: vbi pcl̄m. Doc tñ plus hñt: q̄ si cōtingat q̄ camerarius moꝛiat pēdēte tpe quo papa est mortuus: vel maioꝛ: vel alig ex pnlarchis: papa Clemēs vult: q̄ cetus ꝛ pgregatio cardinalis tales pſonas eligāt: q̄ papa nō tenebit q̄ per obitū sui talia officia vacēt. Et maxime. t. pcipue vult vt pnlarchi eligant: cum fiat ipsi pplo pericl̄ necēs: q̄ ipse Clemens vult: si pnlarchi moꝛiant: nō obstāte q̄ sint ipediti in electione romani pōtificis: tñ vult q̄ eligant noui: ꝛ q̄ in

Ordinatio textus.

¶ Glo. sequēs dicit quid supplendo determinat: ꝛ quid prima pars approbet vel repꝛobet.

a ¶ Ne romani. Pꝛtcipatr deēmiat ꝛ supplet dcē. vbi pcl̄m. ā. e. Quas oplones aūt approbet vel repꝛobet: dicam per ptes. Et ꝛmo pro determinat qs̄ no. lxxix. dis. nullus. q. ꝛ corrigit qs̄ no. Bosti. de pe. ꝛ re. cū ex eo. cui⁹ oplones ꝛ rōnes scripsi de scisma. c. vno. li. vj. ꝛ approbat qs̄ ibi no. ꝛ qs̄ tenet Archi. in dcē. ſdi. vbi pcl̄m. §. cetera. ſ. in fi. qs̄ spāliter ꝛtingit. Hūc casuꝫ Bar. etiaꝫ sequebat Bosti. eo. tl. cuptēte. §. q̄ si. ꝛ etiā dicam. j. §. fi.

b ¶ Indeterminata. Dabeo igit exēplu; oponunt determinationis: de quo log̃tur probemus hāc pstōnuꝫ.

c ¶ Dilationem. Summe periculosam: vt in ea. cōsti. in pn̄. Joan. andr.

d ¶ Cetera. Que patere possunt ex glo. predicto.

e ¶ Inferioꝝ. xxj. di. Inferioꝝ. ā. de ma. ꝛ obe. cuꝫ inferior. C. de legi. l. fi. ꝛ B marie cū ille inferior ab illo suptore recipit ptātem: vt in casu nō cetus cardinalitū a papa: per qđ idem videt de pcl̄. ā. eo. tl. figuastī. ix. q. tij. cūcta.

f ¶ Tolli. Iunari posset per pene adiectionem. de hoc dixi de offi. archipresby. c. fi.

g ¶ Nō pōt. Doc etiaꝫ fatebat Bosti. ā. eo. Iꝫ. dicens q̄ cardinales illi pstitutioni expꝛsse renūtiare nō poterant per hanc rōnem: tacite fic vt. j. dicam.

h ¶ Lugdunen. ā. eo. vbi periculum. lib. vj.

i ¶ Cetū. Collegiū vocaꝫ. de scisma. c. vno. li. vj. que sanctio resonāt in idē: vt pꝛ. xv. di. canones. in fi. alibi di gremiū. xxij. di. in nole vsti. asi medius. Quo ꝛo cardinales hñt tuo collegiū vl capitū: nec cēsent ture singl⁹ oꝛ in officiis titulis locatoꝝ: satis tractanter Bost. de ingc. ad libandū.

k ¶ Cardinalitū. Unde sic otcantur no. ā. de offi. archipresby. c. fi. in prima glo. Joan. andr.

l ¶ Modificari. Diminutionem ꝛtinet. de ver. sig. c. fi. ꝛ multa verba hic ponit septem. ſ. vt omnes modum per

Universidad de Deusto
Biblioteca

quem constitutio tangi posset inclusa. Joannes andr.

a ¶ Dispensari. Hoc addit: qñ stante constitutione ma sons: minor quandoq; contra illam dispensat. de etate & qualita. c. vno. lib. vj. cum similibus.

b ¶ Parti. Quid si ille sit de toto ze. ff. de rel & ed. que de tota. z. ff. de dona. inter vl. z vro. nup.

¶ Glo. seq. videt ad rones hostl. que excusat: z hãc obligationē coadunat.

c ¶ Nō cōsonam. Quod ergo dicebat hostl. q; alia collegia hoc habent: ergo et collegium cardinal. Respondet illis permittim: huic expresse prohibitur: et si per antiqua iura cōcessum fuit: per istã posteriorē constitutionē correctū. de pstit. c. j. lib. vj. Et sic bene ter videtur ad ēplures ex rōnib⁹ hostl. qui tñ excusabilis est: q; nō vidit decre. vbi perscrutā. Sic id q; dicit nō esse verisile: filiū dei voluisse mori no papa gregē fidelē esse sine pastore: vel eccle siam sine spōso z Respondet q; spōsus rector z pastor est ch̃s: et caput eccle: que est ipsius corpus. Primū p. lxxvj. di. ve tuisti. ¶. in fi. Sed m. xvj. di. c. j. circa medū. Tertiū de sacra vnct. c. j. §. sed vbi. iij. q. iij. c. fi. Z ergo deficiat vicarius: non deficiet principalis: qui vicariat⁹ solā Petro z successoribus apls datus fuit. Absurditas autem huius oppōnis apparet: q; sm eam nō esset necessarius papam eligi: ex quo cetus cardinalis Ch̃sti vicariū h̃ret. Ité nec esset hoc expediens: qđ cuiq; patet. z facit de pcess. ꝓben. quia diuersitatem. in prin. z in decisa.

¶ Glo. sequens queritur z negative solvit.

d ¶ Reprobamus. Sed nunqd per hoc reprobat opt. Host. Hostl. z Lopost. z Hugo. que habet cardinales tollere posse: quod de numero duarum partium statuit pcil. Lateran. ¶. eo. tit. lz. l. ordinādo q; notatur a pluribus in terminis sit papa: vt ibi scripsi z Dic q; nō: q; illud cōcil. illā opt. approbat: cū dicit: nisi maior interuenerit pcordia: ex quo ꝑ pcordiā notatur: vel nolentū a pbis⁹ cē papā: vt ille notat⁹ ab oib⁹. z ta. qđ no. ¶. e. tit. li. vj. in gl. no.

¶ Glo. sequēs dicit opt. Ugonis reprobatam: z rationē eius tollit per instantiam.

e ¶ Potestatis. Reprobat ergo qđ no. Ugo. lxxix. dist. nullus. j. cuius dictum recitat Hostiē. ¶. eo. lz. qui vult erat cardinales posse: tūc creare cardinalem cum possint ad huc creare papam qui plus est: sed videmus q; capitulum creat ep̃m: nec tamē affert beneficia ad illius solius collationem spectantia. ne sede vacā. c. vno. lib. vj.

f ¶ Pertinētis. Si ergo aliqđ diuisim ad collegiū pertinet: qđ forte pilot ipsoz expedit: vt est morte: hoc non impedit. facit ꝓbicta decre. vnica. z de rescrip. edocert.

g ¶ Permittitur. Jn. §. idem quoq;.

h ¶ Camerarii. Ad qđ spectat spalia pauplb⁹ eroga-

Papa mō tuo eccliā nō est sine sponso.

Camerarij apticī officij.

re: vt no. Joā. viij. q. j. c. j. hodie adst magnū est officium: z iurisdictionē exercet circa oēs debētes camere: z auditorē habet etiā ad hoc: quē pro q; hīe possit sede vacāte: per hāc lām: pusillime tñ pendēte cardinales nil ab ipo recipient: vt in ꝓdicta decre. vbi. §. ptonitorie.

i ¶ Maiores. Et penitētiarijs: qđ sequit. et est sensus q; officiū penitētiarij maioris: q; soler esse cardinalitū: vl' altoz minoz: nō expirat. Ꝑte tñ inclusionis maioz penitētiarioz: si est cardinalis: per se nō potest vti officio: si tamē nollet in clausura manere ēt ꝑsonaliter vtēt officio: vt sectt. d. Tusculanus.

k ¶ Quoniz. Interpositio.

¶ Glo. se. dicit qđ approbat duas lectuas ponens.

l ¶ Expirare. Hoc de penitētiarijs tenebat Hostl. de sen. excō. q; de hīs. in fi. vbi determinat qđ no. in Spec. tit. iij. §. j. vbi videndū Hostl. q; camerarius: marescalcus et auditor camere hñt ordinariū. Q; si verū esset de iure cōi duraret illoz officiū mortuo papa. de offic. leg. c. ij. li. vj. sed hīc de marescalco nil dī. z vide qđ dixi. ā. ea. cōpil. ti. j. auditor. in. j. glo. Sed m q; dicimus stare habere delegatas: ꝑpetue hic inducit: q; durat delegata post mortem delegātis. sicut z. ā. de hered. in fidei. lib. vj.

Camerarius papæ z marescalcus: an habeāt ordinarias vel delegatā.

m ¶ Quoniz modo. Prima qr incidit in furorem vel infirmitatem: que impedit executionem officij: idem puto si recederet vel nollet officium exercere.

n ¶ Cetus. Pōt supplerī: vel pro maioz: quia qđ maior ze. lvj. di. aplica. de elec. cum inter canonicos. in prin. ff. ad municip. l. qđ maior. Et hoc ꝓbatur vbi: solā pro numero deficiētium surrogant: vbi ꝙ pro ampliori necia sit plena concordia. z sic intelligo qđ sequitur.

o ¶ Deficientium. Tolle qđ est. j. alios surrogare.

p ¶ Quantū ad pnarios. Secus ꝙ quo ad camerariū.

¶ Glo. sequens querit z solvit.

q ¶ Di ꝙ. vj. q; pro ampliori nūo surrogent pnarij. Sz nunqd nullo deficiēte potuerit cet⁹ pro ampliori nūo ꝓcreari penitētiarios surrogare: De hīs videt q; nō: cum cōstitutio sit ꝓhibitoria ꝑter casus pmissos. Et istud non videtur pmissum: nisi cum aliqs deficit. Joā. and.

r ¶ Cōcorditer. Idem in decr. vbi ꝓcullū. §. nulli. z. §. fideiz quoq;. Unus ergo solus hoc impedire poterit. facit qđ no. ¶. eo. tit. qr ꝑpter. ver. vel saltem. in. §. porro.

s ¶ Cōstitutionem predictam. Jn. §. porro.

¶ Glo. seq. solvit dubium z videt contrarium.

t ¶ Morientes. Vel cedente: qđ esse potest: vt de renū. c. j. lib. vj. Nam tunc quo ad sedes ceuseret moriuus. vj. q. j. §. ecce in quibus. z cum hīc sit eadem ratio z sanoz pusillanimis ecclesie: z cessat ambitio: cessat etiam cōtrarium de decre. suscepti. de rescrip. lib. vj.

Lecta cēsetur mortuus.

Districtus facile variantur.

a ¶ Regulariter. Hoc dicit propter casus interdicti z rebellionis ibidem excepros. Joannes andree.

¶ Glosa sequens fortificat textum per simile z per rationem. Secundo obiicit z respondet.

b ¶ Diocesim. Justū fuit hīc plus ponderari diocesim q; districtū: sicut z i casu de referi. statu. tū. lib. vj. materie qr ste diocesi districtus facile variant: qñq; p̃ possessiones ꝑsonales: qñq; p occupationes ꝓfectus vel emolumenti: ad talia aste mutabilitates ecclie stat⁹ nō mutat. x. de. j. cj. dist. c. j. z de reli. do mi. c. j. Si ergo papa moritur apud bazanū vel nouātulā: que loca sunt districtus boni. q; tñ loca ipsa sunt diocesana. mutinen. l. ciuitate mutinen. z centre debēt cardinales: z ibidez includi. Sz cū loco ille non distringat ꝑ ciuitatē mutinen. qđo regens ciuitatē mutinen. illos includet: quare melius videbat accipere ꝑ territoriū vel districtū. Sed forte ꝑdecrauit auctor q; multa sunt loca que non distinguunt ꝑ ciuitatem aliquā: sed ꝑ singularia ostia qui dist etiā ciuitatibus non residunt. Illi ergo non sunt de districtu ciuitatis: sunt tñ de diocesi. Ad primū dico: q; cardinales se debēt offerre: z sperādū est q; ꝑ facient. q; nō facile ꝓtinget q; aliq; se offerant: quos alij sequentur nolentes ꝓdere vocem suam: vt de facto vidimus. Posset ēt esse locus remissionis de qua. j. de re iudi. pastoralis. circa medium.

Parrochia q̃libz ꝑ diocesi pontur.

c ¶ Hoc casu. Alias ergo cabus⁹ sumit: vt hētur. ff. de ꝛ. signi. pupillus. §. territoriū tñ. z alibi territoriū pontē pro diocesi. xvj. q. j. si qs epor. cui ꝓcor. d ꝓst. c. ij. li. vj. Q. si oz ettā prochia pontē ꝑ diocesi. xlij. q. ij. bene rei. de do. applice. in princi. q̃libz pontur pro regione. ix. q. ij. episcopus.

d ¶ Alibi. i. in loco alterius diocesis.

e ¶ Non ibi. Ubi moritur.

¶ Glosa sequens dat duo similia.

Mulier vidua adquirit ꝑ ori vir⁹ dignitate nomina⁹.

f ¶ Vacare. Jz vacet inspicimus primū statū: ita mulier vidua vacāo vnoq; a dignitate ꝓpis maritū donec alteri nupserit. ꝓcor. l. vere. d sp. ꝓpe. ex pte. i fi. vlt. gl. Pōderamus igit hīc habitū siue actū. sic. ¶. eo. tit. c. j. in fine.

g ¶ Oidinarii. Ad idē de pbē. si apostolica. in fi. li. vj.

h ¶ Trāsferēda. Ad aliā diocesim. al's idem quod. ā.

i ¶ Prouiso. Scilicet q; fiat electio in loco vbi papa moritur: vt in dicto. §. porro.

k ¶ Porro. Prosequit casū nō determinato p. c. vbi pcullā. Nā lz ibi in. §. sane ꝓuiderit qđ iuris: cū aliq; ex cardinalib⁹ exeunt cōclaue: ꝓnitissimum erat qđ iuris: qñ oēs exeant. z casus iste post mortem Clemētis fuit de facto.

l ¶ Oēs. Bñ dicit: qr si aliq; vl' aliqs remaneret l illos vel illā resident sue eligēdi. vt colligit ex predic. decreē. §. sane. z facit qđ no. de postu. pla. gratiā cū suis ꝓcor. Ubi no oēs mortui ēnt: qđ tur. l scripsi post hostien. ¶. eo. lz.

m ¶ Di ad quos. De quibus habetur in. §. pteres.

¶ Gl. se. dicit z tollit. secūdo duas qnes subdit de quo remittit. tertio dicit z qnē ampliādo ꝓ missionem expositi.

n ¶ Lōpellāt. Sz qđ si aliq; territorii illoz excēt: Facta de his q̃ infra districtū ipsoz manent. Sed nunqd illi soli poterūt eligere: Item qđ si nulli remanēt z Unde qr vtrū. ¶. in glo. fustiz. Item qđ si oēs remanent: z aliq; exeūt reintrant conclaue: nunqd illi poterūt eligere: z si alij non haberent iustā cām planē cēt. Sed qđ si alij non intrantes habent iustū metū mortis: vt allegabatur post mortē Clementis: z dicat dñs tēporalis non eē potens ad securitatem ipsoz: vt ēt tunc dicebatur quid fieret: z go ex instā cā metus cognoscet: Ista nō decisa: nec tunc prouisa adhuc egebunt prouisione.

Papæ carentia est maxima necessitas.

o ¶ Contentas. Jn. §. si premissa.

p ¶ Incurrunt. Quia pena ciuilis z rectoz est punitio ciuitat. videnē ēt scludi pene: de qbus tbi in. §. ciuitas.

q ¶ In quo erant. Dubitabat distinctione: an lapsi essent tres dies tūc: an etiam octo. vt vbi in. §. conclane.

¶ Gl. se. dicē qđ approbat z qđ prosequit: z opt. Lōp. fecisset.

r ¶ Cetez. Iste. §. approbat qđ no. Jo. lxxix. di. c. j. vbi no. de vitio eligētiū obijcit nō posse. z prosequit opt. Lōpost. no. ¶. eo. lz. q dicit ꝛ electione factā per duas ptes excepti nō posse decerni cōtestatione vel suspēsione eligentiū: ēt si sit notoria. Nec ob. sm eū q; peccant alij cōtendo talibus: facit ēt eni ꝑ auctē illius iuris qđ oēm exceptionē removet. alle. ff. de riuis. l. fernus. §. si qs riuū. Ité lz ipse i causa necessitatis licite excōicato cōtrahat: sed maior necessitas q̃ carentia vicarii Jesu christi nō posset habere. xxij. di. oēs q. vj. ad romanā. z facit. ¶. de here. fidēles. lib. vj. ꝑ approbat hoc opinio: ēt quo ad actā electionis faciendē.

o ¶ Facultas. Fac. ¶. eo. lcētiatib⁹. §. et ancē. lib. vj.

t ¶ Cutuslibet. Juris vel hominis. Item qualitunq; sit suspensio vel interdictum.

v ¶ Juribus aliis. lxxix. distin. per totum. xxij. distin. in nomine domini supra eodem lz.

¶ No. q electio pape é negocū vel ibi hmōi negocio. q̄ l tellige īmediatiusq̄ sint negocia alia rā electionē p rōnē postā l. c. l. fi. c. ti. q̄ in alijs pt recurri ad sup̄iorem.

¶ Uer⁹ qr tam ex prouisis remedijs q̄ ex orationibus ad deuz super hmōi negocio effundendis ꝑqō breuiter hu iusmodi celebref electio: pe sumendus est probabiliter ꝛ sperādū statuimus: vt electi q aly qui ex quacunq; causa ad sedē aplicaz venire vel mittef sunt astricti: ad ipaz cū vacat ab si nō vacaret venire vel mittef teneāt. ¶ dē. ¶ primo ponit formaz īm quam appellans appellatione nem intimat appellato: vt q ipsam causa beneficialis ad curiam deuoluatur. Secūdo prouidet cui appellatus vel ipsius specialis ꝓcurator nequit haberi. Tertio prouidet cū per merum appellati vel suorum intimatio fieri nō potest. Quarto vitiat intimationem aliter factam. Quinto prorogat hunc modum intimandi ad alios casus. hoc dicit Joannes andree. Lapitulum tertium.

¶ Blo. seq. dicit approbatā opi. Bull. ꝛ Bar. Iz mala rō nē falsificatā; ꝛ Zitā reprobatā: subdēo absurditaē cām. a ¶ Uer qr. Approbat qd no. Bull. ꝛ Bar. ī. eo. cupiētes. j. rfi. ll. vj. sup ver. cōparere. qui dicebāt electū nō re nientē tunc infra ṫpo illius ꝑstōnis īcurrere penā. mouebant illa rōne: q tu rlisdēm pape ꝛ ipsi⁹ exercitiū remanet penes collegiū cardinaliū. que rō reprobat. ī. j. rfi. Dicebat tñ q papa debe ret penā remittere: ex quo venit ad ereationez pape: Iz post tpa. alleg. ff. ñ go in sua voc. non ierit. l. j. ff. Archi. ibi in fine prime partis ꝓpter verbū cōā nobis: tenebāt Zitus. ſ. q̄ non incidērit i penā tunc nō veniendo. Cū scripsi superilla decretali hunc casum nō tetigi: qr mihi videbaē cōtra eqtatem q̄ tāe lcideret: ꝛ per illud verbū: cōā nobis: deregore videbatur q̄ incideret. Quis enī poterē dinare astrictus ad veniē dus qñ fit papa creandus: cū ergo posset omni die creari: ergo omni die paratus sit is qui astrict⁹ est ad causaz prosequendam: ꝛ Iz rigorosum videatur: respicit tamen expeditionem ecclesiarum: ꝛ forte propter hoc non vitē hic verbo declaramus: sed verbo: statuimus.

b ¶ Prouisis. ꝓcc. vbi ꝛ iura q allegani. l fi. ꝓt. ꝓrio.

c ¶ Oratiōibus. Qualis debeat esse oratio: vide quod dicam. j. de relig. ꝛ vene. san. ñ dfim. ad fi. ꝛ qdo in ea sperandum est: ibi dicti satis in vltimo membro glose.

d ¶ Effudēdis. Ut l decre. vbi piculd. l fi. ꝛ ꝑbū effusio nis largitatē ꝛ abūdātiā denotat. xvj. q. j. reuertimini.

e ¶ Alij. Persone īstructe opponentes ꝛ appellantes.

f ¶ Quaciq; cā. Per ḃ vi q̄ citatus q tenet ire vl mittere ad curiā montis papa teneaē ad īdē: cui⁹ ꝛtium no. Dostī. ī. de accu. Iz. vt ibi scripsi sup verbo accessisses.

g ¶ Mittere. Sicut dī quos artat decre. j. ē. eo. lib. vj. decre. j. de ap. ꝛ decre. ¶ quis. de offi. ordi. eo. lib. Jtē electi cathedralīū vel regularīū eccleāp: quos artat constitutio cupientes: nisi sint iuste ꝑdicti. vt eo. c. q̄. qō ñ. Item postulati: q; sint ecclesīs alligati. vt ibi. ¶ denīq; vl femine. ī. eo. inclēntibus. ¶ sed cum eas. lib. 10 sexto.

h ¶ Sic si sī vacaret. Et sic ꝑ q̄ ītra ṫpa statuta. Capitulum.

¶ No. j. ibi vel saltē. de adūsatina vel cui qñ a dicit dictio saltem vt ḃ signat dimlutionē. ḃ reic. statutum. ¶ cū ꝑo. libro. vj.

¶ No. ¶. casuz in q̄ dak tpo arbitrariuz ad purgā

Ainsam electiōis. ¶ Diuidit in quinq; partes: vt patet ī rubro. quaz secūda est ibi ¶ Quia. ¶ Tertia ibi ¶ Uer. ¶ Quarta ibi ¶ Intimatio. ¶ Quinta ibi ¶ Idē quoq;. ¶ ¶ Presupponatio notata in. c. statutmuo. ll. vj. eo. titu. vbi dicit: ñ aliqo fuerit electus ad aliquā dignitatē: vel fuit sibi ꝓpriam de beneficio: vel forsan fuit postulatus: q̄ ñ aliqo contra talē ꝓpriōnem electionez vel postulatione se opponat: vel forte fuit appellatum a tali electione ꝓpriōne: vel postulatione: q̄ talis appellans si mitter ꝛ appellatus seu defendens: debent arripere iter sicut a die quo se opposuerunt vel appellauerunt ītra mē sem vt vadant ad papā: qui de causa appellationis discerptabit. Jtē dicit dictum capitu. q̄ si vna para a die quo se opposuit ītra mensem fuit romā: ꝛ ibi suā partē aduersam per viginti dies expectault ꝛ nō venit: ꝓcedetur in negocio electionis: non obstante culpaz absentia: sicut de iure fuerit. Jtē aliquotiens aliqo opponit in forma electionis. i. cōtra formā electionis: dicendo electionem rite non esse factam: imo q̄ fuerunt omisse solemnitates iuris: ñ talis opponens non possit probare peccatū forme. i. electionē non esse factaz ꝛm formam quā accepit a iure: tunc talis cōdēnabitur alteri parti in expensis: quia ipse solvet expensas dāna ꝛ interesse q̄ vel quas habuit

dā mouz tpis determinati. de q̄ gl. ī ꝑ bo. cōmo. de. Jabar.

Lasan ll. teralis. ¶ Dele ye.

¶ Ecundo ponit quod opponit in ꝑsonam: ñ non ꝓbet ea que opponit cōtra illam: tunc talis opponens est suspensus triennio a suis bñficijs: imo ꝑpetuo priuatus est: ñ se interlz. i. pēdente illo triēnio īmiscuerit ad illa bñficia. Dis auditis figura casum in clemētina. Pater sanctissime audito doctrinam vestrā: i qua dicit: q̄ si aliq̄ opponat q̄ petitionē electionē: vel postulationē factā ad ꝑsonaz dignitatē: vel canonicatū: ob hoc fuerit appellatū ad papā: appellās ꝛ defendens ꝛ quoz interest a dicē oppositōis vel appellationis: infra mēsem arripiant iuū iter eādē romā: q̄ cā est deuolata ad sūmū pontificem. Sed quero: an ex ipso q̄ opponit me ꝛtra aliquē: q̄ sum electus ad dignitatē: ꝛ me opponente cōtra formā: vel an ex ipso q̄ appellant vel me opponit: cā ipsa sit deuoluta ad sedē apostolicā: Et ridet papa q̄ non: sic dicendo. Nos cēsemus cām electiōis: postulationis: seu petitionis emissam. i. deuolutā ad sedē aplicam: cū ipsa appellatio fuerit special⁹ īterposita in ꝑtibus appellati. i. in ꝑtibus illius ꝛtra quē appellat: aut si fuerit i. terposita ꝑ ꝑtes ꝓcuratoris eiusdē appellati: aut cū fuerit ītimata. i. notificata alēt ex. ſ. in ꝑsonā appellati: aut in ꝑsonā sui ꝓcuratoris ītra mēsez ab īterpositiōe ipius appell'onis: vl saltē cū fuerit ītimata p⁹ lapsuz tpis. ſ. p⁹ mensem. Ecto poterit fieri cōmode. Intelligatis cū fuerit ītimata pouecto. i. dato libello sub scriptura ancteticā: vel recto tenore illius: q̄ talis appellatio qñ ītimata ḃz legi coā appellato: ꝛ copia appell'onis data nō fit ñ cum modis supiadictis: ñ ipsa copia fuerit petita: ꝛ inde fuerit data. Et sic habemus q̄ cā appellationis non dicit emissa nec deuoluta ad sedez apostolicā: nisi fuerit infra mēsem vel post mēsem ḡ ecto cōmode poterit ītimata ꝛ notificata. sic vz. vobis Petro tali electo ad talē dignitatē: q̄ scio electionē esse inualidā: vel q̄ scio vos incapaces illius electionis: vobis itimo ꝛ notifico: q̄ de tali electione de vobis facta appello ad curiā romanā: ꝛ ibi cāz appellationis ꝓsequendam: ꝛ ita dico. Hoc facto cā appellationis dicit emissa ad sedē aplicaz. Sed q̄o: ñ appellans non possit ītimare. i. notificare appellōnē suaz appellato: qdo ibi pontifex dicit: q̄ forsan appellatus ab hoc iudex ꝑtialis. ¶ non est in ꝑtibus: nec pōt eius ꝓcurator: ī mentē: vel forsan q̄ appellatus ḃz domū remotā: ita q̄ appellans nō pōt sibi ītimare: Ridet papa: q̄ appellans ḃz sic ad ecclīaz cathedralē in ciuitate vel diocesi cui⁹ fit bñficiū vel dignitas de q̄ fuit electus: ꝛ ibi suā appellationē publicari facies: ꝛ co-

plam habit appellato mō premisso. ¶. q̄ficiq; copia petita fuerit. Et ō dicit ter⁹: q̄ si forsan cōtingat appellātē abesse. i. absentē esse: ꝛ cōtingat talē ꝓcuratorē nō fuisse. i. q̄ possit ītimari appellatio: tunc appellans faciat appellationē suā publicari in domo: in qua ipse appellatus consuevit cōtēr habitare. Uel si talis publicatio non possit fieri i domo: q̄ domus eadē exist ītimotis partib⁹: tunc faciat publicari suā appellationē in ecclīa cathedrali: i cuius ciuitate vl' dioceli bñficiū q̄s litigiosum ē ꝑstat. i. it. Et nihilominus volumus ꝓ publicari dictā appellationē vtroq; casu scz in ecclīa cathedrali vel in loco in quo est bñficium: ac de ipsa. ſ. publicatione q̄ficiq; fuerit petitū fieri copiam appellato volumus nō ꝑmisso ꝛ ut ꝓdicto. Et sum in verbiculo vez: ꝛ quero pōnēdo fieri q̄ appellatus nō abest nec eius ꝓcurator: nec domus eī⁹ lōge distat: sed ipe appellat⁹: hoc est ille q̄ appellatē est: est ita potens ꝛ ita timendus: q̄ appellans nō audet ītimare suā appellationē: Ridet papa: q̄ talis appellatio ḃz publicari solēniter in loco publico: in quo loco est verisīle ipsius appellatū vel eius ꝓcuratorē veritē nō posse ignorare. Et ō dicit ter⁹: vez: pro sed: ñ ītimatio fieri nequeat: vt ꝓferē ꝓ metū appellati: q̄ est ita potens q̄ appellans nō est audens tre ad eū: vel ñ ītimatio fieri nequeat ꝓ metū ꝛ timorē suoz parentū. Noo Clemens colum⁹ candem appellationē fic publicari solēniter in loco publico: q̄ possit verisimiliter puenire ad notīciā appellati seu ꝓcuratoris eius: ītimatio ḃo aliter facta: careat of effectu: nec cā cēseat deuoluta ad sedē aplicaz ꝑ eādē appell'onē: nisi certa notīcia ei⁹ appellationis aliter pueniset ad appellatū ītra tpo ꝑdicti. i. ītra mēsez. Et istaz modū ītimādi vult obſuari in alijs cauſ⁹ in gb⁹ regrit ītimatio faciēda: ō dicit ter⁹. Idē q̄s obseruare volum⁹ ī alijs cauſbus: in gbus regritur ītimatio facienda. ḃ. d.

¶ Hosa sequens dicit quid determinat.

a ¶ Cām. Determinat no. per Joā. mona. ꝛ Archidi. eo. titu. c. j. lib. vj. sup ver. infra mēsem. per Lōpostel. ibidem, ꝛ Bull. in Spec. ti. de citatio. ¶. segtur. post ꝑn. plenius de appel. ¶. quali. ver. cautus ēt sit, ꝛ ver. qd si pcurator. adhuc aptius per Bull. mādegott in libello electionū. in ñ. ꝑ ḃz Joā. mo. de regu. in. i. gfiali. ll. vj. vltra medū. ꝛ qō no. ī. eo. cupiētes. j. rfio. ll. vj. sup ver. noticiaz.

b ¶ Electionis. Etiaz episcopalis vel cathedralis ecclesie: vt dicam. j. ¶. penultimo.

c ¶ Prouisōis. Hec tria exhmit ti cretalis. j. eo. ti. ll. vj.

¶ Blo. seq. approbat opinio. Lōpost. quā plen⁹ recitat.

d ¶ Occasione. i. ꝓpter causam electionis: postulationis vel ꝓpriōnis: vt ñ appellet a grauamine illato in iudicio: quo casu locū hz decre. ī. eo. ll. vj. ſm Lōpostel. qui plus ibi no. q̄ si super prima appellatione denē iudices extra curiam: ꝛ ab illoz grauamine appelletur locuz habet decretalis illa. ꝛ dicit sic seruasse Inno. Iz quidam cōtra: q̄ solum in causa prime appellationis habet locum hec decretalis. quod est contra mentem: q̄ per secūdam appellationem sicut per primā possit protelari vacatio.

e ¶ Sedem apostolicam. In alijs non habet locuz prout dic. decre. j. supra eodem. libro sexto. ꝛ ibi not.

f ¶ Deuolui. Quo ad hoc vt principale negocium sit

in curia vt dicam. j. ¶. penultimo.

g ¶ Appellati. Si contra capitulum vel collegiū appelletur. vide quod no. ī. eodem bone. j. in glo. j. fol. t. de concessio. prebend. ñ capitulo. ll. vj. in glo. vj. Joānes andree.

¶ Glosa sequens dicit approbatā opinionē speculatorio arguit ad silē ꝛ ꝛtribus remittit.

b ¶ Specialr. Approbat opi. Specu. in ꝓncl. ti. q̄ ñ ꝓcurator. vbi ponit⁹ duab⁹ opinionib⁹: quaz ꝓia habebat q̄ nō sufficit ītima re pcurator: secunda q̄ sufficit. Dicebat primā verā l generalī pcurator: ḃz verā in speciali. allegabat ꝛ testī. ꝓtitū ¶. ceteꝛ. lib. vj. ff. de ſideiuss. l. fmo. ff. de ẓhen. emp. l. in hmōi. de pcu. dilect⁹. ꝛ c. non minus te. in fi. Sicut alit speciali pcurator appellati fieri pōt intimatio: ita ēt pōt fieri p speciale pcuratorē appellāt. mā ꝛ talis i his causis appellat: q̄s dic: vt no. e. ti. pcurator. li. vj. Qdo vo foret pcurator ad ītimādū: ꝛ qdo p pcuratorē fiat ītimatio: vide l ꝑdi. libel. electionū. l fi. ꝛ qdo ꝛ pcuratoris suo fic ꝛ ꝛ appellone ḃz fidē facē.

¶ Interposita. Et tunc īterponit simul ꝛ ītimat ire cā illo ꝑstē illā appellasse: alia ītimatio facieda nō est.

¶ Alteri. ſ. appellato vl' spāli pcuratoi: ḡ forte q̄s fratri q̄s fili⁹ vl' diuisim: ꝛ tolle ḃ ifaz legitime ītimatā: q̄ seq̄t.

l ¶ Ab īterpositione. Et sic currit de momēto in momētū. ẓcor. ā. de re iudi. q̄ ad ꝓsultationē. ibi: a cuius platone. ꝛ quot diez habeat mensis: notaui. ā. eo. tit. q̄s fit. ll. vj.

¶ Bi. se. ponit duas ẓcor. soluit dubiū ponit⁹ fisse p ꝓiūsim ¶ Cōmode. Cōcor. ꝑdi. decre. q̄s fit. in ꝓn. ll. vj. ꝛ c. cupientes. ḡ. ceteꝛ venit hoc in arbitratu boni viri: ꝛ datur hic tpo arbitrarij ad purgandū moꝝ tpis determinati. alibi econuerso datur tpo determinatū ad purgandum moꝝ tpis arbitrarij. in ꝑdi. ¶. ceteꝛ. ꝛ per hoc vi: q̄ post hoc ẽpnō facta ītimatio nō deuoluat: vt dicā in si.

n ¶ Postecto. Per hoc patet: q̄ expensis ītimātio hz hoc fieri: sicut de libello dicitur. tq. q. tq. offeratur.

o ¶ Videlicet. Declarat verbuz: legitime. qd̄ premisit.

¶ Hosa sequens dubium soluit ꝛ textum iustificat.

p ¶ Auctentica. ſ. cōfecta manu publica: vel habente fidē gllā auctenticā. De senten. ercō. cum medicinalis. lib. vj. ꝛ satis dixi. de pha. post cessionē. vt ibi dicebat Spe. in ver. in ꝓn. alleg. graue esset dicere q̄ aduersario meo dicēti se appellasse ad curiā teneaē credē: cū appellatio hoc casu habeat vz ettatiōis: vt. j. dicā. Et qdo appellato ītercdi expediat auctētica scriptura: ꝑz. j. c. ꝓti. ¶. pen.

q ¶ Uel plecto. Patet q̄ ꝓio casu cū pourigit: nō est le gi nece. ẓcor. de appel. appellatio. ll. vj. ꝛ istud: p: ḃ signat legrā lectionē. fil'c. ff. de ꝛbo. sig. vrbana. ¶. pnoctare.

r ¶ Confimili. Scilicet sub scriptura auctentica.

s ¶ Bi petita. Si ergo nō petit: sufficit legisse. ẓcor. ā. de ſepul. c. j. ſi. ll. vj. de sen. ercō. c. j. eo. li. per quod. c. patet: q̄ vtile cōsilium esset appellato: de petitione ꝑdicta facere ꝓfici publicū inſm: satis ti esset de hoc per testes fidē fieri posse: Iz ibi secus: vt ibi notant. Joānes and.

t ¶ Talem. Specialem de quo premisit.

v ¶ Contingat. Colligē literam que est. j. volumus appellationem huiusmodi publicari. Joannes andree.

x ¶ In domo. ī. ante domum: eo enī inuito non debet domum ingredi: faceret enim iniuriam. ff. de in ius vo. l. plerīq; ꝛ l. seq. de hoc dixi de eo qui mit. in pos. c. fina.

† Adde q̄ liter ꝓbet qui absentez. ff. de ñ. ñ. Bart. ī. l. titi. ¶. ꝓtor ff. de dā. ī fec. ꝛ in. c. cupientes. eo. ti. l. vj.

† Addē alios duos modos p gl. xxv. q. ij. ſācim⁹. ꝛ Jo. an. ꝛ doct. ḃ ꝓba. p⁹ cessionez. ꝛ q̄ no. ī addit. c. fi. ī glo. xxvij. dist.

Domū al tert⁹ ingrediens eo ī uito iniuriā facit.

Universidad de Deusto
Biblioteca

a ¶ Habitare.ét si sit ꝯlln⁹.ff.de dã.infe.l.iij.§.si domũ

¶ Glosa sequens solvit duo dubia.

b ¶ Lõiter.Ex ergo tbi non habitet vltra dimidium anni:sed mĩn⁹:ex quo tñ tbi habitat plnſęʒ alibi:tbi poterit fieri intimatio.ad hoc.ff.de verbo.signi.maiore.sed si equaliter habitaret in vnoꝝ⁹ locis:in quolibet illoꝝ fieri poterit vbi elegerit appellans:ꝛ mium erit fieri in vtroq;. facit de sepul.cũ ga §.j.libro sexto.

c ¶ In remotis. Et remotione ergo loci statuit ius diuersum.de sen.ereõ nu.relatũ.de ꝛepo. oi.cum multo.§.ij. lib.vj.ꝛ vt tbi notꝑuto B arbitrarijs.de hoc.ĝ.de restitu. in integruʒ. tam ex litera.i glo. penul.

d ¶ Cathedrali. Lõcor.j.de foro competen. ĝpulo.

e ¶ Utroq; casu. Scilicet cum publicatio fit ad domũ vel in ecclesia cathedrali ꝓpter domus distantiam.

f ¶ Beneficio. Etiã si esset cãpestre vel rurale:ꝛ si non sit tbi notarĩ⁹:nec pñtia testiũ.illos adducat.ꝛ sic duaꝫ l hoc casu ꝛ in casu decre.vlti.eo.ti.li.vj.Joãnes andree.

g ¶ Modo premisso. Scilicet sub auctẽtica scriptura.

h ¶ Metum. Justum.de appella.si iustus.

¶ Glosa sequens literã exponit ꝛ dubium solvit.

i ¶ Ut ꝑferĩ. Quia nec dño nec ꝑsõe ꝓcuratoꝛi nec ad domũ habitationis ꝛ in bñficio:nec in ecclia cathedrali ꝛ bñficio. Si aũt dño vel appellans locũ aditꝛe nõ possit ꝑsonaliter:posset tñ adtre p ꝓcuratoꝛẽ:vt ex§:nõ p ꝓcuratoꝛẽ:ſz ꝑsonaliter põt adire:nõ erit locꝰ et qs dicit:ſ limatione ad domũ fieri oportebit:ꝛ B vult lrã ista:vt ꝑferĩ.

¶ Glosa sequens notat ex singulari.

k ¶ Loco aliquo. Lz ergo sanuʒ sit ꝓlitũ:qs no. Bull'. mande.in libello ꝑdicto sup forma pe.l.q; in plurib⁹ locis fiat publicatio:q; tanto maior ꝓsumptio erit cõtra appellatũ de sentẽtia. facit de postn. pla.c.j.qui ma.accn.pos.cum in tua.per hanc tñ literam pater satis esse q; fiat in vno loco:dũmodo sit publicus ꝛc.vt hic dicit.

¶ Publico. Ad tollendas illoꝝ fraudes:qui captata oportunitate absentis illoꝝ quos tangit:vel per ꝺo posſt iũnari facit.ꝛ tales ĩtimationes. facit in auct.de litig. §.oẽm.col.viij.ꝛ similiter qs no.ã.eo.ti.c.vlti.lib.vj.

m ¶ Solẽniter volumus publicari. Lõcor.eo.ti.q; pp tñ ſi. fiet actꝰ in loco vt:inter.eo.ti.vbi periculũ.§.porro. li.vj.de ſsump.ĝsidã.ꝛ.c.quato.in publica missa pp'osa vel p̃monit⁹ vel mãdato:vel alio actu p ppl'z frequẽtato.

n ¶ Procuratoris. Specialis.de quo primo dicit.

o ¶ Verisimile. Facit eẽna.dont ré nõ noñã.post ꝑn. Et no.q; inſpicit verisimilitudo.ꝑcor.ã.de presump.q; vel similr.ꝛ.c.literas.de regu.tur.inſpicimus.libro sexto.

¶ Glo.seq.ꝑlo declarat opinionẽ Innoc.ꝛ Dosti.sed o decre.cupiẽtes.tertio an vtilit appell'oꝛ.ꝛ notãs tria tpa ponit duas opi.ĝ.as.ꝛ ponit quã approbat.ob.ꝛ soluit.

p ¶ Denuncia. Q.d ergo no. Immo.ꝛ Dosti.i glo.in pn. alleg.q; decre.j.eo.ttu.li.vj.artat ét ignorantes:ex quo appellatio publice fuit emissa:cũ ꝓstinto illa voluerit prosidere ꝫ vacationes eccleſiarũ:vel est falsum vel intelligendũ non de appellato:sed de alio quorũ interest: vel intelligendũ est ſm primum dictũ qñ.c.ita publice factum est:q; verisimiliter potuit ad appellati vel specta

Verisimile tudo inspicitur.

lis ꝓcuratoris notificã puenire:ꝛ hoc tunc demũ qñ ꝓpẽ metum vel potentiã ꝛc.vt ibi.cum enim talis appellatio habeat vim citationis peremptorie. vt ibi:ad idem de aspe.ita q; nõ veniens in termino iuris:habet contumat ꝛ pedit cõtra eũ vt contra ꝓtumacẽ.ꝛ in principali absurdum esset contumacẽ censeri ignorantẽ cui appellatio ĩtimata nõ esset. Et hec ola vera puto: etiã in electionibus cathedraliũ ꝛ regularĩũ ecclĩarum. de quib⁹ loqtur decret. cupientes.vt exquo non aliter ꝯ̃ per appellationẽ devolui tur ad curiaz:necesse sit per hũc modũ intimationem fieri. Foꝛtius enim punit ꝛ artat cõstitutio ea pientes ꝯ̃ decret.j. primat enim iure ãpti to ꝛ totalĩ ꝓsecutione ꝓcessus ꝛ ad ꝓsonalẽ artat cõparationẽ. Sz decre.j. punit solã in ꝓcessu fidẽo in ꝑto absentia:ꝛ per eã sat' est ꝓcuratoꝛẽ mittere:ĝ ét fortiꝰ tbi facẽda est ĩtimatio. Et hic ab oll fuault curia:qñ tñ appellatus nõ poterat haberi:varie loquebant doctores : qs tñ hic expeditũ est. Et no.q; lz hec lra vltiet ĩtimationẽ ꝛ ꝓpediat devolutionẽ:nõ vltiat appell'onẽ ĝ minus sup ea posset eẽ curiã ꝓtrari. Ut̃ in talib⁹ appell'onib⁹ no.trita tpa. Primũ ĝ ꝑferibĩ appell'oni ne possit ꝛterponi:ꝛ est decẽ olep a noticia.ꝺ ap.ꝑcertationi.li.vj. Secm ĝ ꝑferibĩ devolutioni ꝓncipalis negocij ad curiã:si nõ fiat intimatio:vel fiat:ſz nõ in debito tpe ꝛ debita fouma:ꝛ de lz hic. Tertiũ ĝ ꝑferibĩ ꝓsecutioni:ꝛ in devolutis suanda sit tpa.decẽ.j.ꝛ decẽ.capiẽtes.falsio dat annos:ꝛ ex cã bñficij ꝛ vltra.de ap.cũ sit.ꝛ.c.ex rõne. Predictoꝝ autem ſm non põt esse fine primo.i.devolutio sine appellatione sed primũ bñ põt esse fine secũdo.de ap.coꝛdi.lib.vj. Tñ dicit Joã.mo.in ꝑdicta regula in gñali:q; cum negociũ tractariin consistorio principis sit hic ꝓcipue:hoc tus singulare facilius tolliꝫ ꝯ̃ cõe.alleg.ff.de pac.si vnus.§.pactuo.in auct.de non alie.§.q; ẽo.col.ij. Zludisul alijq; dicentes:q; mens est huius litere:q; nõ valeat appellatio predicto mõ non intimata:ita q; non valeat ꝓtrario sumpta per ea facta citã ꝛ extra curiã. Mihi placet primũ dictuʒ: qd etiam placet Joã.mo.vt predixi. Sed obstat: q; ſz hꝫ erit i potestate appellatis eludeꝛ decre.statuimus: ꝛ nõ deferre principale negocij ad curiam. Solu.appellato ꝛ ignoranti non appellanti intendit hec constitutio.pnde re:quare cõsulo q; appellans vadat vel sufficiẽte mittat: vt si ventret appellatus forte sciens quẽ ignorare credebat.ꝓcedi possit:vel si papa ad curiã citare vellet appellatiũ:al's ex parte appellati nullo veniente:planuʒ est q; pena processus de qua decre.j.loquitur locuʒ habere nõ posset:sed pena decre.cupientes.de qua predixi hñ posset habere locum:etiam in appellato non veniente.

q ¶ Appellatum. Non repetit de procuratoꝛe:per qd videtur:q; hoc casu vbi non per modos predictos haberetur noticia:non sufficiat procuratorem scisse.

¶ Glosa sequens exponit ꝛ exemplificat.

r ¶ Plena ꝛ certa. Nota q; non sufficiat talis qualis:ſicut in casu decre.ſlitũ.de cle. er.mi.cũ filiabus. Et plena dicit vt totꝰ appellationis ꝛ olum obiectoꝝ in illa noticiã habuerit:ſic ét testis dicit plenã ꝓtatẽ.de accu.cũ dilecti. Certa:dicit:vt indubitatã sibi ſiẽ vel esse debeat sic

Appellationi sup beneficijs trib⁹ tpibus ꝑferibitur.

Appellationi devoluti ad curiã cãe bñficiales:nisi missa cõcurrant.

Appellationis noticia qlifq; ꝛ certa.

appellatum. Et quo autez certus est:certificari vlterius non debet.de reg.iur.cum qui certus. Posset autem hoc constare:qa sup appellatione consulit adnocatos amicos:vel simili modo sorte per amicum propriuʒ vel amicum appellantis sibi plene fuerat intimata.

¶ Glo.se.notat notificatibez post tps factã nõ denoluere. Secio querit:an appeller.ponit oplonẽ Lõpolt.ꝛ cõtrariã: ꝛ remittit.

a ¶ Tps ꝑdictũ.s. mẽto:vel postq; elto cõmode fieri poſset.ĝ.eo.c.in pn. Et no.qz per hãc lrãz: puto q; notificatio facta post tps ꝑdictũ nõ artat appellatuʒ nec devoluit: alʒ seqꝛet absurdũ: q; si post annum vel quinquẽniũ notificaret appell'onẽ artaret appellatuʒ ꝛ devoluꝛet. Hec aũt tpis determinatio pcedit ab hac ꝓsõne: de qua ꝑdicti doctores nõ cogitauerũt. Inter alia q; ibi alia:vt devoluat appellatio cãs bñficiales ad curiã.de ẽpis.ĝ.e.c.j.ꝛ.c.vt circa.li.vj.regrũ debita notificatio:de qua hic logt:ꝛ q; fiat lra tps hic exꝑssim. Vis ꝛ aliꝫ cõ currẽtib⁹ ñe devoluit:q; ꝓstituit adientẽ ꝓtumacẽ:ꝛ pcedit in ipã adtia in ꝓncipali etiã ad diffinitiuã:ex q; non venit lra tpa. Sz an ñe ꝓstituat euz ꝓtumacẽ:q; nõ possit appellare a diffinitiua ꝫ se lata dubitari solet.ꝛ Lõpolt. in ꝑdi.decẽ.j.eo.ti.li.vj.in gl.qualr.pbõnes in.v.q.tenet: q; qñ citatio vel notificatio ꝓsonalr apꝑhẽdit:fit vere cõtumax:nec appellet:qñ ẽo facta fuit ad domuʒ:ecclĩam: vel locuʒ publicũ:tũc fit ficte ꝓtumax ꝛ appellare possit: ꝛ ferk hãc oplonẽ multũ vigere in curia. Tñ qꝺ vr̃ q; sic est in B casu adtre punit in ꝓcessu ꝛ diffone cause:nõ est aũt p B equã appellone hnart:cũ nõ fit exꝑssim.ꝛ vt de qꝺ dicẽ.j.ñ do.ꝛ ꝓtu.ſi ante. Sup̃dicta ꝓcedũt in his diſficialib⁹.de qb⁹ locũ hz ꝑdic.decẽ.j. In his ẽo in qb⁹ locũ hz decẽ.cupiẽtes.planuʒ est q; nõ punit ꝓtumax solũ in ꝓcessu:imo cadit ab oi suo iure:vt tbi.q; ſi p.rr.

¶ Glo.sequens. Primo allegat in exẽplum quatuor iura. Secũdo ampliano causam allegat octo. Tertio allegat quinq; quibus dicit constitutionem cessare.

b ¶ In alijs. Vt.j.de ap.c.j.j.de renũ.c.vno.ã.de ꝓcumãdato. Ad tdẽ.ã.vt lite nõ ꝓiudi.qñ. In casib⁹ tenet q; nõ solũ ĩtimare:ſz regrere.xvj.q.iij.placuit.ĝ.ã.de emp. ꝛ ven.c.ſi.ã.de offi.ot.ſi canonici.ꝛ.c.Cũ de seu.excõ.c. j.de sepul.c.j.li.vj.ꝛ.j.de sepul.vndũ.ꝛ.j.de here.c.j.cuz ſiũ. In qb⁹ etiã tutũ est hũc ordinẽ obsꝛnari. Sãt ét ẽdaz ĩtimatiões que fieri debẽt pape in qb⁹ nõ puto qs hic dicit locũ hãe:vt.ã.de ẽpis.graue.ĝ.metropolitani.de sta.mo. c.ſi.ĝ.qs fi forsan.de cleri.egro.c.vno.ĝ.ſi autẽ.lib.vj.ꝛ in extrauag.bonifa.scã romana.ꝛ.j.de here.noletes.ad ſi.

¶ Nota dñam lrem cõpetitoꝛẽ et oppositoꝛẽ:ꝛ qa sit cõpetitoꝛ. dic vt in gl.etiãdẽ. Oppo-

[Sane.] Declarat appellationẽ factam in cã bñficiali:ꝛ cum qui psequit ꝓpriũ interesse omissa forma decret.vt circa. Aliuʒ volentẽ venire pro interesse cõi:ꝛ nõ appellantez nõ debere admitti cõtra appellatũ in eadem cã ꝓsequẽdo eosdem articuloꝝ:lz possit assistere appellanti ne

nõ appellãs ꝛ psequens cõmune non ꝓpriũ interesse: põt tamen assistere appellãti. Appellans qui non seruat formam:etiam si appellationi remittat per viam querele non prosequit obiecta:nec etiaz alia. nisi in casibus exceptis. Omissio forme:lz appellantem a probatione repellat:non tamen infirmat ꝓbationem super his legitime facta aduersarij confessione vel aliter.h.o. Joã.and. Onstõnem[c] Cap.iiij.

colludat et ꝓsequi suuʒ interesse:si illud ꝓtendat. In quarta tbi[.] Insup.] Declarat appellãtem non seruata forma debita decre.vt circa.nõ esse audiendũ per viaz querele regulariter etiaz si illa appellatiõe nollet vti. In quinta tbi[.] Illi[d].] Declarat omissiones forme decre. vt circa. repellere[†] ꝓbationẽ fiendaz:ꝛ non vtilare tam factaꝰ. Joã.de Imo.

c ¶ Cõstitutiõez. Debet[ſ] scire q; lib. vj.eo.ti.est vnaz capitulã nõ cupatum.vt circa.qꝺ multũ erat ab initio in se dubitosum:ſz Bonifacius illud capl'm suo tpe declarauit in cẽtuz ponit:ꝛ illud declarauit p quatuor capl'a:ideo si sciatis illud capl'm vos bñ scietis quatuor vl' quãz alia. Capl'm.vt circa.li.vj. fuit declaratuʒ a Bonifacio p.c.ĩo qui ꝑa.p.c.qui ꝑa.per.c.ꝓcuratoꝛ.p.c.ꝓstitutio.li.vj. Et ista ꝓtuor capl'a hic nolata sunt declãtiua illi⁹ decre. vt circa.tta q; tpe Bonifacij nulla dubia noua emerserũt sup illa decẽ.vt circa.que nõ declarasset:ſz eo mortuo dicta decẽ.seu.c.vt circa.aliqualr adhuc fuit dubiuʒ ꝛ reputa sunt dubia:ẽre vldẽs Clemẽs papa q; Bonifa.tñs laborauerat ad declarãdũ illa decret.que adhuc post ipm Bonifac.remãserat dubia:ipe Clemẽs voluit illã de dubijs nouiter emersis declare p istã ꝓstõnẽ seu clementinã hic positã. Et vt bene intelligatis istã clementinaz:vos opz scire que dicit.c.sepe notatum.vt circa.ꝛ scire dubia que emerserũt tpe Bonifacij:ꝛ etiã declationes dubioꝝ:al's istã clementiã. plande nõ intelligetis:quare nõ admirabimini si aliqualr fiat plitra:q; dñi eaz intelligetis ẋbis breuoꝝ⁹ bñ ꝛ ibi illo cã redigetis. Capl'm.vt circa. ista dicit que sequunt. ¶ Illi qui se opponũt ꝓtra electionez alicuiꝰ qui fuit electꝰ ad aliquã dignitatez:vel illi qui se opponũt ꝓtra postulationez alicuiꝰ:qi aliqꝺ fuit postulatꝰ ꝛ eligi nõ potuit:vl' illi ꝙ se opponũt ꝓtra puisionẽ alicuiꝰ cui fit puisuʒ de aliq̃ bñficio:taleꝫ se opponẽtes ꝓtra electionẽ:postulationez:vel puisionẽ:anteq; recipiant in oppositoꝝ⁹ suis tpis debẽt exꝑmere in libello seu istr̃o publico oia ea que intẽdũt opponere ꝓtra psonas eligẽtis: qi dicit psonas eligẽtes nõ posse eligere:qi sunt excõicate vel suspẽse.ſm q; dõ in.c.cum iter.ã.de cõsuet.vel ſm c.cum dilectus. Tel quia sciẽter elegerũt indignã ſm.c. cum in cãctis. Tel opponit ꝓtra eligẽtes:qi dicit q; sunt infames:qbus sunt actus legitimi interdicti. Zeligere est actꝰ legitimus.ff.de reg.iur.l.actus. Tel forsan opponit ꝓtra psonas electi:dicẽdo ꝛ exꝑssim dicẽdo electꝰ ẽ illegitimus:ergo in capacez:vel dicẽdo excõicatũ:vel dicendo infamem. Tel forsan opponit ꝓtra formã electionis:dicẽdo electionẽ nõ esse factã ſm formã decretalis:q; ꝑter. Tel opponit ꝓtra formã postulationis:qi dicit q; nõ est cõcors:vel saltẽ a duabus ꝑtibus celebrata.ꝛ hoc quãdo vnus eligit:ꝛ alius postulat:vt.ã.c.scriptum.in anti. Et quia ista dz exꝑmere opponẽs in iusti'o publico:ꝛ debent

[c] Onstitutiones. Lib.iiij.

[†] Al's omissionez.

Universidad de Deusto
Biblioteca

turare opponentes ꝙ credāt ea que opponunt cōtra electiones: postulationē: vel prouisiones esse vera: ⁊ se posse ꝓbare. Si autem talia nō exprimerēt opponentes: ipsi vel eoꝝ adherentes nō audiātur: nisi aliqua de nouo emergāt vel peruenīāt: seu superueniat facultas ꝓbandi. Et opponentes debebūt iurare corporaliter. i. sacrosanctis euāgelijs tactis: alias nō satisfaciet sibi ꝓstōni: ⁊ ꝓtra non ꝓbantes ea que obijcitur in ꝓsonā: vel in formā intelligit pena statuta in. c. statutum. ℨ. eo. ⁊ sic habemus ea que dicūtur in c. vt circa. Nūc videamus qualr illud. c. vt circa. fuit declaratū per. c. ꝛo qui. Et certe sic stelligit: ꝙ ille qui obijcit ꝓtra formā electionis: vel qui obijcit seu opponit cōtra ꝓsonā: ⁊ ꝓstat iuramentū corpale. ℨ. recitatū. ꝙ credit esse vera: ⁊ credit se posse ꝓbare ea que opponit: non est adhuc audiēdus: ℨmo talia exꝑmat: ⁊ nō satisfaciet ꝓstitutioni: vt circa. nisi determinate ⁊ nō disiuncte iurauerit se credē ea que opponit esse vera: dicēdo. Ego scio ꝙ ille quez vos elegistis est illegitimus ⁊ excōicat⁹: quare electio vīa est nulla. ⁊ nō satisfaceret ꝓstōni: si diceret opponens: credo vel scio: vel credo ꝙ talis electus est illegitimus vel excōicat⁹. Itē illa decre. vt circa. dicit ꝙ si ego appello ꝓtra aliquā ꝓsonā notātā: puta ꝓtra Petrum ne eligat ad dignitatez: aliquā debeo obſuare formā illius decr. vt circa. que forma declaraꝝ p illud. c. qui ꝓtra. vz. ꝙ ego debeo iscribere in instr̄o auctētico ⁊ publico ea que volo ꝓtra eum obijcere: ſic ac ſi eēt tāgz elect⁹: qđ nō fuerat dictū forma lr in illa decre. vt circa. sed fuerat dictum ꝓtual r ⁊ intellectiue: vt declarat illa decr. qui ꝓtra. lib. vj. Si aūt appellās vel opponēs nō ſic factat: nō valet eius appellatio interpōsita: nec etiā appellāo audiet sup exꝑsso in appellone sua. Et sic habemus. c. vt circa. declaratz per duo. c. ſi cl̄z per. c. ea qui. ⁊ per. c. qui ꝓtra. Et per h possumus stelligere illa duo capla: ⁊ illa scire. Itez. c. ꝑ curator. declarat illud. c. vt circa. qr illud. c. vt circa. dicit ꝙ appellāteo ab electione: postulatiōe: vel puisione: debēt exꝑmere ea que volūs obijcere ꝓtra aliquē in instr̄o publico ⁊ auctētico: ⁊ fuit declaratū per. c. qui ꝓtra. Sed ꝙro: an ille qui se vult opponere vl appellare ab electione: postulatione: vel puisione: in ꝓsona vel in forma: an ipe possit ꝓstituere ꝓcuratoꝛ ad appellādū ꝓtra postulationē: puisionē: vel electionē. ⁊ ſi possit ꝓstituere: quero qualr dz cōstituere: ⁊ qñ sit idoneus ꝓcurator: Rndet papa in ſllo. c. ꝓcurator. Procurator nō reputet decetero idoneus ad appellādū ꝓtra electionē: postulationez: aut puisionē: cū ſi. l. nisi ola sint ſpālīter exꝑssa que vult obijcere in formā: vel in ꝓsonā in ꝓcuratorio eius: ⁊ nisi habeat ſpāle mādatū corpalr furādi in aſas eoꝝ: quoꝝ ipe extitit ꝓcurator: ⁊ iurabit in alas ꝓsonas suoꝝ: ꝙ ipā credit exꝑssa in ꝓcuratorio qđ sibi mīserit vera esse. Et per h habes. c. vt circa. declaratuz in hoc ꝙ loquit de ꝓstōne ꝓcuratoris per. c. ꝓcurator. li. vj. Et per ꝓdicta habes illud c. ꝓcurator. declaratū. Restat finalr. c. vt circa. declarare per. c. ꝓstitutto. li. vj. eo. tl. Et postea acceptemus nostraz clementinā: ⁊ facillime eā intelligemus. Nos igitur quā formā debent hīe appellāteo ab electionē: postulatiōe: vel puisionē: ⁊ puisionē. Sed quero mihi vr ꝙ videt vnus capl'm de appell'onib⁹ nūcupati: vel debitus honor: qđ dat formā qualr debemus appellare. Itez videt. c. coēdi. li. vj. co. ti. qđ. c. dat formā appellādi. Et videt. c. j. eo. qđ dat eādā formā appell'onis: ergo mihi videt ꝙ illud. c. vt circa. sit superfluus. Dicit papa: Amice nō turberis pp diuersitatez multoꝛ caploꝛ: qr capla que allegas ꝓtra illud. c. vt circa. intelligunt qñ ꝙ ꝓtingit appellari in iudicio. Illa vo. c. vt circa. intelligit qñ ꝙ appellat extra iudicium. Ideo dicit c. illud ꝓstitutio. in ter. formalr. Cōstitutio felicis recordationis predecessoris nr̄i Gregorij pape edita. i. facta et cōpilata in cōcilio Lugdunen. exꝑssa. i. declarās formā ꝑm quā debeat appellari ab hīo qui se opponit electionibus: postulationib⁹: ac puisionibus: talis ꝓstitutio nō vendicat sibi locū. i. nō habet locū: nec intelligit: nisi cui ideſt qñ ſolū appellat extra iudicium. Qñ ho cōtingit appellari in huiusmodi negocijs. i. qñ appellat contra electiones: postulationē: vel prouisionē: qr qñ ꝓtingit appellari in huiusmodi negocijs: ⁊ in iudicio oꝛ tura anterora obseruari: scilz. vt debit⁹. de appell'onib⁹. ⁊. c. cordi. lib. vj. cum talia tura per illā ꝓstōnem: vt circa. non fuerint imutata. Et hec sufficiāt pro ꝑsappōne. ℂ Or accedamus ad casum nr̄e clemētine: que etiā tendit ad declarationē dicti. c. vt circa. de dubijs emergēth⁹ post obitū Bonifacij. Et dicit ꝙ illud. c. vt circa. non habet locū qñ ea que opponunt directe respiciūt ius ecclie vel ius ꝓsone opponētis: sed tm̄ habet locum vbi crimina vel defectus opponunt per quēlibet cōpetitoꝛez appellātem: vel oppositoꝛē in formā: vel ꝓsonas. i. ꝓtra formā electionis: vel cōtra ꝓsonas electas. Et sam in ꝓn̄. Leterez. Et pone ꝙ appellās qñ interponit appellationē suā ꝓtra electum vel cōtra formā electionis: ꝙ ipe omittit debitam specificationē circūſtātiaz vel defect⁹. Quero: ſi postea in ꝓsecutiōe negocij velit specificare circūſtātias criminis vel defectus: an sit audiēdus: ℨ Rndet ꝙ nō: ℨmo asserat victas circūſtātias de nouo ad se ꝓtinere. Sed antēq̄ procedaz ad declarationē ꝓficuli sequētis: volo declarare aliqua ꝛba inꝓapōsita. Et quero qđ hoc est dictū qñ dicit hec decretalis: vt circa: nō habet locū qñ ea que opponuntur respiciunt directe ius ecclie vel ius opponentis: Ad hoc rndeo: ꝙ qñ capl'm eligit aliquez ad aliquā dignitatem: ⁊ nō aduocauit ēpm vt veniat ad electionē: ⁊ ipa se opponit tali electioni dicēdo: ꝙ de iure eccle est ꝙ ipa vocetur ad electionē talis dignitatis. Vel sit ꝙ eccla habet ius ꝙ eligatur aliqs de gremio ipius: ⁊ ſi aliqs non existēs de gremio sucrit electus: ille qui se opponit tali electioni: dicēdo: ꝙ electus nō est de gremio eccle: talis opponit ea que respiciūt ius eccle: ⁊ in tali oppositione nō seruat forma illius decre. vt circa. Vel sicut dicit glo. in ꝛbo eccleſie: ꝙ ſi eccla vel ꝓlatus nosc ipius se opponit: puta dicēdo: hoc eē de ture eccle: ꝙ aliqs abbas alicuius monasterij habeat vocē in capīo: vel aliqs habeat vocē in electione: tunc illud respiciet ius eccle: vt. ℨ. eo. in anti. c. ſcripti. ⁊. c. ꝓstitutio. ⁊. c. cumana. ⁊ de cā posse. cum eccla. Ideo pro ꝫ videas glo. istius clemētine. Sili⁹ illa ꝛba que respiciūt ius opponētis: ꝫ volūt dicere: puta qr aliqs quādo videt ꝙ volunt canonici aliquez eligere ad aliquā dignitatē: cui⁹ dignitatis collatio ad ipm̄ ptinet: tūc talis se opponit dicēdo: nō potestis eligere: ꝙ ego ſolus habeo ius eligēdi: ⁊ ſi ꝓtingat vos eligē talē electiōi factēde me oppono: vel forta ipe opponit se electiōi tam facte de Petro: qr cuz ipe esset de electorib⁹ ipe fuit ꝓtēptus ⁊ neglectus. Vel forte aliqs opponit ea que respiciūt ius suū dicēdo. Ego ſui legitime elect⁹: quare nō ꝓcedatis ad aliaz electionē: al's electioni me oppono. Dico ⁊ ſillbus casibus nō est necesse obſuare ꝓstōnez: vt circa.

Itē in hoc qđ dicit: ꝙ opponēs crimina: nō debet dimittere quin dicat circūſtātias criminis cōtra personā cōtra quā opponit: nec debet omittere ſpecificationē circūſtantiarū: quero qđ hoc est dictū: ℨ Rndeo ꝙ ſi opponens ꝓtra ꝓsonam dicēs eam homicidā: ⁊ nihil aliud dicat: talia nō dicit nisi crimen: ⁊ nō dicit circūſtantiaz. Itē ſi opponēs dicat: ille quē vos vultis eligere: vel ille quez iam elegistis est plurus: nō satis dicit: sed dz dicere: talis est homicida: ⁊ talē iterfecit in tali loco in ꝓtita talī. Itez ſi dicat eum esse plurz: debet dicere: talis est plurus: qa in tali cā tulit testimoniū: ⁊ iuranit ea que dicebat cē vera: postea fuit ꝓbatū ℨitz: ⁊ fuit reꝓbat⁹ tanḡ plurus in tali ſozoscoiaz tali iudice: in ꝓtita talī: vt ꝑz per acta grafarij illius curie. Et sum in ℨticulo. Sane. Et pone ꝙ aliqs cui⁹ iterat: puta canonicus illi⁹ eccle vel patronus appellauit ab electione: postulatione: vel ꝓuisione: qr opponit crimina vel defectus ꝓtra electū: ⁊ non seruauit formā decre. vt circa: qr illa que vult opponere ℨ electū non exꝑssit in suo libello: vel ſi illa exꝑssit nō iurauit corporaliter sacrosanctis euāgelijs tactis: vel cōtra: ſi iurauit corporaliter nō exꝑssit ea que vult obijcere in libello vel ſ instr̄o auctētico: tū non obstāte qr non obseruauit formā dicte constitutionis ipse sp ꝓsequitur suā appellationez: qr quo ad aliqua bene obseruauit formā ꝓstitutionis: vt circa. quo ad alia nō obseruauit: ⁊ sic quo ad illa ꝙ obseruauit constitutionem: vt circa. pōt ꝓsequi appellationē suam. Et dum ꝓsequeret suam appellationē: venit quidam alius qui non appellabat ab electione: nec appellabat contra personā electā. qui voluit admitti. i. recipi in eadē cā ꝑn̄cipal'r: qr dicebat habere cōe ſtereſſe sicut ille qui appellauerat ſi talis eligeret: qr homicida vel illegitim⁹: qua re volebat admitti ad eandē cām: sicut ille qui appellauerat: ℨmo ipse non appellaret: ⁊ volebat admitti in cā cōtra electū: non tanḡ adherens cū appellante: sed volebat admitti vt principalis: q̄ttur an talis bene dicat: Dicit ꝙ non dz admitti pro interesse cōi: etiā ꝓsequēdo eosdē articulos quos ꝓsequebat appellans: tū poterit assistere appellanti: ne ipse colludat. i. ne ipse fraudē cōmittat cū illo contra quē appellauit. Sed quero vltra pater sancte: ego pono ꝙ ille superuenens hz aliqs ſtereſſe particulare ſi talis eligatur: vult admitti ad cām an possit: Dicit ꝙ sic: imā ꝓsecutione propij ſtereſſe non denegam⁹. Et sum in verſiculo. Insup. Et pone ꝙ ille appellans ab electione: postulatione: vel prouisione: videns ꝙ melius cōsequerē ſi ageret per vlā ſimplicis ꝛem: illud qđ intēdit: cū faceret per suā appellationē: gd fecit ⁊ Certe ipse qui appellauerat hoc fecit: qr ipse egit ꝓtra eū cōtra quez appellauerat ⁊ deſerebat suā appellationem. Vel forsan ecōtra: qr appellatus egit ꝓtra eū: gd fecit ille qui appellauit ⁊ deſerit appellationez ⁊ agit per viam ſimplicis querele: ipse vult vti suis obiectionibus tam exꝑssis cū non exꝑssis in ꝓsa appellatione sua qua ſterposuerat. an ꝓsit: ℨ Rndetur: ꝙ ipse dz repelli ab obiectionibus exꝑssis in appellatione sua ⁊ alijs non exꝑssis: ſi non seruauit formā dicte cōſtitutionis: vt circa. puta qr non iurauit: ⁊ ille qui non iurauit corporaliter non audit nisi super obiectionibus exꝑssis: preterēq̄ in casib⁹ in cōſtitutione premissa exceptis. ℨz qñ ille qui appellauit non seruauit formā ꝓstitutionis: vt circa. audit super nouiter emergentib⁹: vel ad suā notitiam de nouo ꝓuenientibus: vel sup illis q̄bus superuenit ꝓbandi facultas: qr in illis casib⁹ ipse non excludet ſi agat per viam ſimplicis querele: quāuis nō obseruauerit formā cōſtitutionis: vt circa. qñ interposuit appellationē quā deserit. Et sum tbi. Etiā ſi appellationē suā nō ꝓsequat. Et miror de eo qđ dicit: qr appellans volens desserere. i. dimittere appellationem suā ⁊ agere per vlā ſimplicis querele: qr non poterit se iuuare de obiectionib⁹ suis exꝑssis: nisi obseruauerit formā dicte cōſtitutionis: ⁊ dicit⁹ maxime de non exꝑssis: nisi obseruauerit formā illius ꝓstitutionis: que forma tenet qr iuret corporaliter: qr ſi nō iurauerit non audit nisi sup exꝑssis. Sed pono casum: qr ipse appellans nō vult illā appellationē suā ꝓsequi: imo vult illi appellationi renunciare vel nō vult illā appellationē exhibere. i. monstrare seu osidere: immo asserit se nolle vti tali appellatione: ⁊ quāuis facit fidē coram iudice: qr ſi ipse mōstraret suam appellationē: qr ipse pararet arma ℨ se: qr per ipsum est quesitū ius aduersario: puta qr exꝑssit aliqua in appellatione ꝓtra electū que nō posset ꝓbare: ⁊ sic rem posset absoluti: tū hīs non obstāthus nō poterit agere per viaz

simplicis querele: ſic qr possit oppōnere ea que obiecit in appellatione. Itē dicit vltra: qr quāuis omissio illius cōſtitutionis repellat appellantem ℨ formā electionis: vel cōtra ꝓsonas eligentiū: vel ꝓtra ꝓsonā electi ab obiectionibus ꝓpositis vel ꝓponendis: ⁊ quāuis illum repellat a

vt circa[a] editam in concilio lugdunensi locū decernimus

probatiōe factēda: tū omissio forme illius ꝓstōnis nō firmat nec fundit. p. Quo. lib. c. 1. batiōnem tam factā per ꝓfessionē aduersarij. h. d. Torti stud capl'z ē sat⁹ obscur: ſz ꝑ deo ꝑsert ad casuz ⁊ ad alt quas glosas. Ordinet. Nos Clemēs decernim⁹ ꝓstōnem seu decretalē: vt circa. editā. i. factā seu cōpilatā ℨ cōcilio lugdunēſi. i. oū cōcilii lugdunēſe celebrabat loci nō ꝉse. qñ ea. i. qñ illa q̄ opponūt. i. ab appellāte: ab electione: postulatiōe: seu puisiōe respicit directe ius ꝓsone opponentis: sicut declarauit: vel qñ respicit ius ecclie: vt ēt dixi in casu vel ſiuppositione. ℨz ℨcernim⁹ illā ꝓstōnē: vt circa. li. vj. tm̄ ꝉse loci vbi crimina vel defect⁹ opponunt p cōpetitoꝛē. i. illū q̄ appellat: ⁊ petit eligi appellando: ne alt⁹ eligat: vl appellādo ab electiōe tā facta vt ipa cassef: vel p oppositoꝛē vel quēlz alium appellātē i formā vl'r ꝓsonā. Et dic: vbi crimina opponūt. i. ℨ ꝓsonā electā: vl' defectus ℨ ſoaz electiōis. Leterez: ꝙ ſz: ſz cū ꝑdict⁹ appellans circa crimia: vel defect⁹ omittit. i. dimittit debitā ſpecificationē cāz: sicut declarauit. ā. post modū in ꝓsecutiōe negocij: h est in ꝓsecutiōe oppōnis vel appll'onis nō ē audiēdus sup ꝛho. i. sup qb⁹ omisit debitā ſpecificationē cāz: et ideſt quāuis asserat. i. affirmet ꝙ iuramētū hmōi circūstātias vel ꝓbatiōes pueniſſe ad se de nouo. Sane ꝙ vl' ꝙ certe: ſi qs cui⁹ interest: puta canonicus eiusdē ecclie vult repellādū ab electiōe: postulatiōe vel puisione oppoñdo crimina vel defect⁹: omissa. i. dimissa ⁊ nō ꝓnata forma dicte ꝓstōnis: vt circa. eodē. i. appellāte postmodum hmōi appellationē ꝓsequente aliꝰ. i. nouꝰ supueniens non appellās: nō dz admitti i eadē cā ꝑncipal'r ꝓ cōi interesse ꝓsequēdo eosdē articulos ℨ appellatiōis articulos appellāe suppl⁹ ꝓsequ⁹. lz. i. quāuis possit assistē appellāti ne colludat: pp ꝫ tñ qr dicit⁹: et. i. monuit venīti nō denegam⁹ ꝓsecutionē ꝓprij interesse. Insup ſi appellās ab electiōe: postulatiōe: vl' puisiōe agat cāz ꝑ viā ſimplicis querele: vl' desēdat eā. i. cāz appellato agēte: repellit ab obiectionib⁹ exꝑssis i appellatiōe sua. ⁊ repellit i alijs. i. ab alijs obiectionib⁹. i. nō exꝑssis: nisi ꝓstiterit ꝉz fuisse formā ꝫ dictā. vt circa. Et vide ꝑdictā formā. i. tūrādo: qr als nō audiret. ⁊ ſi iuauerit ꝑdictā formā. i. tūrādo audit sup non exꝑssis: ꝑterq̄s i casib⁹ excepīs in ꝓstōne ꝓmissa: qr in illis nō tenet iuare formā illi⁹ ꝓstitutiōis. Et sic dicit qđ ꝓpter ꝙ appellationē suā nec illā exhibeat. i. ostendat. ⁊ asserat. i. affirmet se nolle vti illa: dū tñ fides fiat ab eo. i. ab appellāte: qr ꝓpter appell'onē ꝙstitū est iuꝰ aduersario suo repellendi et illā appellātē ꝑ ipsam appellationē. lz. i. cuius omissio forme ꝉsti⁹ ꝓstōnis repellat appellātē ab obiectionib⁹ ꝓpositis vl' ꝓponendis: ⁊ eoꝝ ꝓbatiōe factēda i ſoaz electionis: vl' in ꝓsonā eligētiū: vel i ꝓsonā electi: tñ illa omissio forme ꝓstōnis. vt circa. nō firmat ꝓbationē factā per confessionē aduersarij: vel al's factam legitime.

℈ Hīc sequens dicit quid approbet vel declaret.

℈ Constitutionez. ℨ Bonifacius aliqua declauerit de gb⁹ suo tpe dubitabat circa dcre. vt circa. ℨ. eo. ⁊ q. ⁊ q. ℨ. c. ꝓcurator. ⁊. c. ꝓstitutio. li. vj. p⁹ est tñ nona dubia emerserūt. q̄ Clemēs hac sua ꝓstōne declarat. Alijs opiones determinat de gb⁹ dict⁹ ꝓtra. Et prio approbat qđ obscure no. Archid. in decre. vt circa. dicēs ibi: qr electus non tenebat seruare illā cōſtitutionem: sed satis erat qr in sua appellatiōe seruaret antiqua iura. Joā. an. a ℂ Vt circa. ℨ. eo. lib. vj. ⁊ ita restringas hanc declarationē ad illā decre. nō decre. j. ⁊ decre. cupientes. eo. tit.

Universidad de Deusto
Biblioteca

ꝛ vl. non contingit hec declaratio. Nã ille locum habent ettaz si non appelletur propter crimina vel defectus: sed propter interesse proprii appellantis. nec mirceris: maz si le artant ad veniendū vel mittendum infra certa tępora decre. vt circa. ad exprimendum ꝛ iurandum.

a ¶ Directe. Semper ens secūdario vl̄ indirecte ptingit ecclesiam.

¶ Glo. se. vnplr exponit vel restringit exprimens quare.

b ¶ Ecclesie. Posset ptingi ꝛ nō ptingi ꝺbū: opponētis: qꝺ segl̄. ꝛ ꝑ inferēdit: qꝺ si ecclia vel pl̄ar ipsius nolle se opponi: puta dicēdo hoc esse de iure ecclie sibi. qꝺ vocē hēat in electione. ꝑ. eo. sert. ptū. ꝛ. c. ꝓstitut. ꝛ. c. cumana. de eā posz. cuz ecclia: vel qꝺ de ipsꝰ gremio habeat eligi: vel qꝺ ad eam spectat patrō. de ꝓsue. cū dilectus. de restit. in inte. c. fi. de verbo. signi. abbate. non erit locus forme decre. vt circa. Idem si logtur de ecclesia ad quā facta est electio: postulatio: vel prouisio: vt qꝺ dicuntur facta predicta cōtra pl̄ilegia ipsius ecclesie. ꝑ. de elec. consideraulmus. vel opponitur de numero. ꝑ. de rescriptis. constitutus.

¶ Glo. seq. declarat arguit negatiue: ꝛ ꝛ ſolutū.

c ¶ Opponent. Ut qꝺ vlcit bñficiū ad se spectare vl̄ sibi debitū: vel qꝺ ipse hz pulsare forte iure ad ipm solum denoluto: vel qꝺ fuit ꝓtento. vel qꝺ est canonice electꝰ: hic ꝛ filiꝰ cañiꝰ in appellone nō est nec̄e suare constōnez vt

Dubitatō notabilis

circa. Percepi dubitatū i curia i hoc casu. Scripserat papa mihi pulcrē de bñficio in certa dioce. qꝺ nō excedat valorē. l. florenoz. vel si de loco sim ostendo: p ticio scripsit simplr. sed o qꝺ sibi pulcrē in eadē dioceſi de vacāte vel pl̄o vacaturo. post hoc vacāte bñficio i dioceſi: facio mihi per meū executorē illud ꝓferri. tficuo. et facit sibi sdē bñficiū p suos executores ꝓferri: ꝛ appellat a pulsione mihi facta: ꝛ pcessibꝰ et executoz meoz dicēs: qꝺ bñficiū excedat summā taratā: vel qꝺ nō sum de dioceſi ostendus: dubitaf an decre. vt circa. in appellatiōe suari ō dne rit: Ut qꝺ nō: p ꝓncipiū: ḡſi appellatio fundet sup iure appellātis: nō sup defectib⁹ vel crimnib⁹. Cōtrarium vī: qꝺ vtroq; casu opponī ꝑ formā pulsōis ꝛ nō solū ꝑ electionē circa quā statute sunt forme concl. qꝺ pp. eo. ti. sed etiā cōtra pulsionē cadit obiectus in formā. vt patet in litera ipsius decre. vt circa. Itē secūdus obiectus satis est in personā: vt defectus dicat ex loco originis quo ad illud bñficium: ꝛ ꝛ illud. pcedat a rescripto: satis ñ cōuenit uti cōt. facit qꝺ no. de rescrip. si ꝓponente. in glo. ſi.

d ¶ Sed. Repete decernimus locum habere tñ ꝛc.

e ¶ Cōpetitoꝝ. Etiscz dignitatis vel beneficij cuiuscūqꝫ. ꝛ contingē appellantem quod sequitur.

f ¶ Appellāte. Nō dicit ad sedē apl̄icaz: vel ad nos. vt ꝺ. c. priori. qꝺ facit pro optinione quā tenui in decre. vt circa. in glo. ad papā. tñ certū est: qꝺ solū in exhtdelialibꝰ appellationibꝰ locis hz. ꝺ. eodem. constitutio. libro sexto.

g ¶ Personā. Eligētis vel electi: patientium vel pulsi: postulantiū vel postulati. ꝛ vtil plurali. ad hoc. j. §. fi. ꝛ que possint in his opponi: notanī in decre. vt circa.

h ¶ Defectus. Respicit formam ꝛ personas: sed qꝺ sequitur: crimina: respicit personas.

i ¶ Opponuntur. Satis notabant hic verba ipsius cōstitutionis vbi dum dicebatur: se opponunt proponendo aliqua ꝛc. vtilissimum tamen fuit hoc declarari.

k ¶ Circūstātiaz. Approbat hec lra qꝺ no. l. decre. vt circa. in glo. qꝺ §. ꝛ in decret. pcuratoꝝ. eo. ti. li. vj. l. c. nō sufficiat opponere pietā vel homicidiū: nisi fiat illoz expressio: sic alibi debent exprimi circūstātie.

† Adde qꝺ debet exprimi: qꝺ circūstantie aggrauāt delictum. no. l. l. aut facta. §. j. ff. de pe.

† & cle. egro. c. vno. libro sexto.

l ¶ Sup hīs. l. super qb⁹ omisit debitā specificationē: ac si dicat: qꝺ si qdā plene specificauit: qdā non: ꝛ legitime iurauit sup specificatis: audiet sup aliis non: etiā si vult iurare: qꝺ circumstantias seu pbatōes ipaz ꝺ nouo pcipit: vt segt

¶ Glosa sequens obiecit solutē ꝛ notat.

m ¶ De nouo. Videbat ēē ꝑ decre. vt circa. vbi fuit non oppositis audiē appellans cū iramēto: qꝺ illa ꝺ no no puenerit ad ipsꝰ notitiā: ḡ idē videbat de circūstantiis nō sufficiēter expressis: ꝛ ꝛ hic determinat: qꝺ vbi nō oppono qꝺ ignoro vel qꝺ ſ. lo: ſz nō credo me posse pbare: qꝺ hic nulla vtilis est. iusticia ē ḡ vt postmodū admittar cū iramēto: vt ibi: ſz vbi oppono ꝛ circūstātias non exprimo: hic vtilis est: qꝺ nō debite oppono. Itē qꝺ nō vī iramētū posse defendi: quo iurauit me credeē posse pbare: qꝺ hic nullā vtilē est. iusticia ē ḡ vt postmodū admittar cū iramēto: vt ibi: ſz vbi oppono ꝛ circūstātias non exprimo: hic vtilis est: qꝺ nō debite oppono. Itē qꝺ nō vī iramētū posse defendi: quo iurauit me credeē posse pbare: qꝺ hic nullā vtilis

Universidad de Deusto
Biblioteca

a ¶ Forme. Gilielligas de forma iuramẽti: planū est: si de forma cẽfessionis: idē cuz distinctione quā scripsi. ff. §. pri. in pn. hoc dico quo ad repulsionē de qua sequit.

b ¶ Legitime. Si ꝙ inuito appellato fieret. pbationuz receptio sup articulis sup ḡbus recipi nō debebat: ꝑ sibi nō nocet: ꝙuenerit articuli admitti saluo iure impugnandi: ꝙ non admittēdo: de quo scripsi. de of. deleg. cum ptingat. super glo. penul. de testi. ex parte.

c ¶ Nō infirmat. Bene ꝓcor. de accu. c. j. ꝛ. ff. li. vj. et facit qđ no. ꝛ. eo. si forte. li. vj. i. v. gl. Lꝯ. V

¶ No. j. ꝙ ecclesie (matime cathedrales) debẽt hꝫ facultates: ꝛ facultates dsir eap ẽ dictam. idē l. Presidio facultatū. J Nā si ne tpalib⁹ spiritualia dim ee non pssit. j. q. iij. si qs obiecerit. de vi. ꝛ hone. clef. vt gsq. ꝛ. c. quonīā.

¶ No. ij. ꝙ in episcopis oprobrioſa est médicitas. ꝓ hoc glo. in verbo oppꝛobrio. ad l. de renum. ad supplicationes. Zaba.

Ordo lre

¶ Illius vo ꝑstōis forme omissio: lz appellātē ab obiectibus in formam electionis vel psonas eligētiuz: vel electi ꝓpositis: vel ꝓponēdis ꝛ eoꝝ facienda ꝓbatione repellat: ꝓbationem tñ factaz super his per aduersary confessionem: vel alis legitime non infirmat. I dem.

¶ Sine speciali licentia pape nullus ꝓsidere potest ecclesie cathedrali clero carẽti ꝛ populo christiano. Religiosus per prelatuz licentiari non debet: vt tali prouisioni cõsentiat: ꝙsentiens etiam si fuerit ꝙsecratus priori prelato subiacet: nec in eꝑm recipit: nec ad aliquē honorem promouet: que cõtra fierẽt irrita decernit. Joã. an. Laꝯ. v.

¶ Plerisq; ecclesijs nedum (qõ dolentes) referimus) ꝓsidio facultatum priuatis: sed ꝛ clero carentibus ꝛ pplo christiano nullos frequenter ꝛ religiosos ꝑsertim ip̄ouida supioz⁹ puisio ad pōtificat⁹ assumit honoꝛez: qui nec (vt expediret) ꝓdesse: nec ꝓesse (vt deceret) valẽtes: istabilitate vagationis ꝛ mẽdacitat⁹ opprobrio⁹ serenitatez⁹ pōtificalis obnubilāt⁹ dignitat⁹. ¶ Uolentes igit cõtra temeritatez tam faciẽtiū q̄ vt frequẽtius recipiẽtiuz ꝙuisiones huiusmodi prouidere: de ꝙsilio fratrum nostroꝝ statuimus: vt nullus decetero quātacūq; dignitate prepolles (nisi speciali sup hoc auctoritate sedis aplice fulciat) de pastore ꝓuideat cathedrali ecclesie sibi qualrcūq; subiecte: que clero careat et subditis christianis. Nulluscp religiobus ꝛ pplo christiano nullos frequenter ꝛ religiosos ꝑsertim ip̄ouida supioz⁹ puisio ad pōtificat⁹ assumit honoꝛez: qui nec (vt expediret) ꝓdesse: nec ꝓesse (vt deceret) valẽtes: istabilitate vagationis ꝛ mẽdacitat⁹ opprobrio⁹ serenitatez⁹ pōtificalis obnubilāt⁹ dignitat⁹. ¶ Uolentes igit cõtra temeritatez tam faciẽtiū q̄ vt frequẽtius recipiẽtiuz ꝙuisiones huiusmodi prouidere: de ꝙsilio fratrum nostroꝝ statuimus: vt nullus decetero quātacūq; dignitate prepolles (nisi speciali sup hoc auctoritate sedis aplice fulciat) de pastore ꝓuideat cathedrali ecclesie sibi qualrcūq; subiecte: que clero careat et subditis christianis. Nulluscp religiosus ad talē dignitatē ip̄etret a sede aplica: q̄ talē religiosum eligat: vel nisi ip̄e religiosus impetret a sede aplica q̄ eligat⁹ ꝙ; pro et ꝛ nullus religiosus vnq; licentiet a suo forsan priuciali q̄ cõsentiat tali ꝓuisioni. ſ. q̄ eligat: q. ſ. ga: q; si inter⁹ ꝙsenserit ꝺmõi puisioni: ꝛ fecerit se: aut ꝓmiserit se in eꝑm ꝙsecrari: nullatenꝰ. ſ. nullo modo recipiat⁹ in eꝑm alt honore: ſ; in pena tãte ambitionis. ſ. ꝓ pena hui⁹ q̄ ambitū talez honoꝛē: ip̄e vegat. ſ. vtuat cum pauptate: q; ꝓ et: ꝛ iaceat semp ꝑstrat⁹ ꝛ humilis sub ꝑlato. ſ. ſbdit⁹ suo ꝑlato sue religionis: aut monasterij: sta q̄ eidē religioso passo de se fieri talē electionē: mult⁹ fit accessus in religiõe sua: aut ex religiõe sua; cui⁹libet. ſ. cuiuslibet bonoꝝ vel admiſtratiõs. eiuz ꝓ qa: vl' ꝓ certe: nos Clemẽs decernim⁹ irritū eē ꝛ inane. ſ. vanū ꝛ nulli⁹ effect⁹ qcqđ ꝓtingit attẽtari vel fieri: supleo si tra ꝓmissa vel ꝓra aliqđ ꝓmissoꝝ. ſ. antedictoꝝ in ista ꝑstõne: nõ obstãte. ſ. nõ ſtante quacūq; ꝙsuetudine. Sane. ſ. certe ꝛ recte decernim⁹ ꝓmissa eē ſpāliter puidēda circa ꝓfatas ecclias. ſ. circa ecclias cathedrales carẽtes clero ꝛ pplo christiano: q̄. ſ. ga: q; nec. ſ. nō intẽdimus circa puisionē quarūlibet alitaz ecclias nõ carentiū clero ꝛ populo coartare limites siue fines cõe: nec intendimus ampliare vltra. Et sic ꝓcludit: q; ista cõstitutio habet locuz solū in ecclijs cathedralib⁹ carẽtibus clero ꝛ populo: ꝛ nõ habet locum in alijs ecclijs habitibus populū: immo in ipsis olmodo vult seruare tus cõmune.

Ebs nullius eccle esse pōt.

Ibs. 123. Ibidē.

a ¶ Et pplo. Certum est: q; clerus ꝛ pplus sunt diuersa. de priuil. ex pte. de sen. excõ. si snia. li. vj. Quid si habet alterū tm: hic ꝛ. j. eo. Quod ſ copula: per qđ videt: q; care re debeat vtroq;. hoc aũt alterū non caret vtroq;: ꝛ sic dit sub carẽtib⁹ decreto ꝛ codice: ꝛ habẽs panez: nõ includi sub carẽtib⁹ pane ꝛ vino: ꝛ hõs argẽtū nõ includit sũ carẽtibus auro ꝛ argẽto: ita nõ ſcludat ecclia hõs clericꝰ vel pplus sub carentib⁹ clero ꝛ pplo: als nõ esset diuersum dicere: clero ꝛ pplo: ꝛ dicere clero vel pplo: ꝛ esset hoc ſcludere in ꝓpoſitate locutionis: iamendo copulatiuā pro disiunctiua: que ꝓpositates extenuande sunt: nõ sequũde: vt no. de ſ. fig. ſterea. Pro ſ facit qđ foret absurdum q̄ illi clero vel pplo qđ habet ecclesia sbtraheretur eꝑs: et hoc multum viget. Cõtra carere est non hꝫe: sed si dixisset: si nõ habeat: vel nisi habeat clez ꝛ ppl'm: ꝑter copulaz regitur q̄ habeat vtrūq;: ergo si habet altez tñ artat ꝓstitutio: ꝛ idem in ꝑdictis ex ꝑtis si dicaꝝ: si non habeat: vel nisi habeat decretū ꝛ codicem: regrit q̄ habeat vtrūq;. Ité cum dr: si nõ habeat panem ꝛ vinū: argẽtuz ꝛ aurū: ꝛ in filibus. vt cum dr: nullus eligat nisi habeat: vel si nõ habeat etatem: sciam: ꝛ mores: singula regrunt: vt. ꝛ. eo. cum in cẽctis. Idē si dicaꝝ: si careat scientia: moribus ꝛ etate. facit de eta. ꝛ qualit. eam te. Pro vtraq; ꝑte posset induci. ff. de re. du. si is qui duelta. ſ. rerum. vtrū egeret declaratione: lz ꝓmuz plus placet.

¶ Glo. seq. Primo ponit dictum: ꝛ pro soluttone cõtrarij remittit. Secundo soluit dubium.

b ¶ Christiano. Talia loca q̄ sunt in ptate hostiū nõ desinũt eē sacra. Zid. l. cũ loca. ff. de rel. ꝛ sum. fu. ꝛ ſde: vt no. vſ. q. j. pastoralis. in fi. Nõ patet tñ q̄ sit necẽtuz q̄ locus sit capt⁹ ab hostib⁹. Satis. n. est q̄ clero careat ꝛ ſbditis christianis per ſba huius decꝛ. lz non sit in hostium ptate.

c ¶ Religioso. Qui laborãt ad h etiã ſterdũ ſpontanee ꝛ p corruptelas: vt dicere possint cũ ꝑsalmista. Laqueus ꝓtriꝰ est ꝛc. ꝓo. Nisi q; dñs erat. Uidẽt laz religiosꝰ ꝙsecratũ ad titulũ q̄ nõ erat in rerũ nã: nec fuerat qđ patere posset ꝑ ꝓuincialem. ſ. p libuz in quo scripte sunt ꝓuincie.

d ¶ Superior. Zid quos spectat quonia sure ꝓuisio. Et maxime quatuor principales patriarche: ꝛ qdam archiepi qui sub eis sunt: consueuerant hoc facere.

e ¶ Decerret. viij. q. j. qui episcopatum.

f ¶ Uagationis. Consueuerunt tales discurrere ꝛ vicarias episcopoꝝ quere: maxime habentium diocesis latas: interdum principibus adherere familiariter qui cũ honoris quererunt habere capellanos epos.

g ¶ Opprobrio. Nedum in episcopo: sed in quolibet clerico. xcij. dist. placuit. vlti.

Eccle carent ppl'o tñ vel clero tñ: an ꝓuideri possit de eꝑo sine pape licẽtia.

h ¶ Serenitatem. De qua. j. de pen. si quis suadente. circa finem. Joãnes andree.

i ¶ Obnubilant. Saltem quo ad vulgus. de hoc. xcij. dist. legimus. facit. ã. de priuile. c. j.

k ¶ Quãtacūq;. Propter patriarchas. h. d. vt ꝑdrt.

l ¶ Spāli. Si ergo haberet ꝓfatem auctez posset dñi epi scopatibus ꝓcedi. i. ꝓuisione papalem: non sufficit per hanc lfam.

m ¶ De pastore. Dicit hic vocabulo ghali: vt archiepiꝰ: epꝰ: ꝛ istam archas comprehẽdat: alibi latius. ã. eo. ne pio ꝓfectu. de reg. iur. ĝuso.

n ¶ Cathedrali. Im alijs locũ nõ habet: vt in fine.

o ¶ Qualrcūq;. Nõ distinguit ꝛ sine plene subsit: siue qno ad ꝓuisionẽ tñ. p. ¶ Christianis. Circa quamor ꝑiarchales sedes ꝓncipales: qdm sunt in potestate infidelũ vel schismaticoꝝ ꝓcidit Bonifacius in sua extrauagãti: sancta romana.

q ¶ Prelatos. Qui contrafaciens arbitraria: ex quo circa ꝓpinz certa hic non statuitur. de offi. delega. de cautio.

r ¶ Licẽtiatus etiam. Ergo ꝛ habita licẽtia consentire non pōt. concor. ã. eo. quotidiam. ſ. j. in fi. lib. vſ.

s ¶ Et in episcopum. Nota q; ex solo consensu non est locus penso inferioribus: sed nisi demum cum sequitur consecratio. hoc probat hec copula.

t ¶ Permisit. i. absolute coacto cessaret pena. ã. qđ nec. can. sacrio. Nec ꝓmereꝰ caracter. ã. de bap. maiores.

v ¶ Honore. Quia non admittetur quo ad executionẽ pontificalis officij: nec permittetur pontificalibus insignijs vti: ꝛ sic minus poterit ep̃s alter episcopus nullius eccleſie. de ordi. ab epi. c. j.

x ¶ Monasterij. Includit etiam canonicã regularez. de eta. ꝛ qualit. ſteller nimus. de ꝓbẽ. cum olim. ff. in ſpi. ꝛ per hãc lfam. ꝙs hãc penam solũ in religiosis locis habere.

y ¶ Prelato. Ergo per talem promotionez non sunt soluta obedientia: secus si prouisio tenuisset. xvij. q. prima. c. vno. xvj. q. j. ne pro cuiuslibet.

z ¶ Prostratus. Concor. de vect. q̄uis sit. in fi.

a ¶ Cuiuslibet. Concor. j. de regu. c. j. vt ꝓfessores. Et per hoc excludit etiam temporales.

b ¶ Uel al'qđ. Igit ꝓuisio de tali eccia facta non valet: nec licẽtia ꝓsentiẽdi religioso data: vel ipsi⁹ cõsensus: vel ꝓsecratio subsecuta quo ad ipsius executiõez. Nõ dico quo ad caracterez. facit qđ no. de ꝓbe. di. v. manus. in vlt. glo. ꝛ facit qđ dicit. ã. de ꝓbe. quãto. ſup. j. glo. Ité nec valet ꝓmotio facta de tali ꝛra ꝓrimũ dicitũ. Joã. and.

c ¶ Nõ obstante. Multa similia. vide de constitu. c. j. lib. vj. in glo. pe. ꝛ concor. j. eo. statutum.

a ¶ Ut fratres. cathedrales clero carẽtes ꝛ pplo ꝛpitio.

Universidad de Deusto
BibliotecaBiblioteca

a ¶ Altarum. Non cathedralium: vel etiam cathedralium habentium clerum ⁊ populum christianum.

b ¶ Ampliare. Este de inouatõe dr: q̃ tuo vetus ꝓcerat: nouũ aũ nõ creat. de pull. ex pte. j. in fi. ⁊. c. q̃ statuta. ⁊ optime pcuit huic sint ꝯtraig. cle. que icipit merult. Joã. an.

Cap. vj.

Quod circa. determinat seu declarat pstõnẽ q̃rũdam. li. vj. i tlo. c. oĩ. q̃ ex vocatiõe ãcũq̃ mõ facta in discordia ⁊ relig̃oso mẽdicãte ad platurã ex admiñistratõez sut ordio nõ acq̃rit ur illi tuo: nec talis electiõi poterit cõsentire ẽt de lnsa platt sui. Jtẽ dicit de vocatiõe facta a minori pte seu nũo ad q̃libet platurã de religioso nõ mẽdicante: ⁊ secus sciẽ ter tiũ decernit. Doc hito ꝓsuppono q̃ dupler est electio: q̃dã est q̃ in facto ꝓsistit: vt q̃n sunt decẽ electores: ⁊ octo vnũ eligũt: alij duo eligũt alterũ. Sz ꝓ istos duos opponit q̃ sunt excõicati: ũre ille q̃ est electꝰ ab octo. dicit. Ego sũz electꝰ ab olbꝰ. ⁊ ꝑ alios dicat. Certe tu nõ es electꝰ nisi ab octo: ⁊ sunt decẽ electores: q̃ tu nõ es electꝰ ab olbꝰ. Jpe rñdet: tũ singit me ee electũ ab olbꝰ: q̃uis nõ sim electꝰ nisi ab octo: q̃ prãs eligẽdi est trãslata l octo: post q̃ alij fuẽt excõicati. ¶ Dis ꝓsupposit cũ gl. posita in tlo q̃ in facto: pone casũ. Quidã religiosus fuit in aliq̃ dignitate electꝰ q̃ nõ est de ordine suo: ꝑ ex fuũ ordine: ⁊ cũ essent decẽ electores fuit electꝰ ab octo de electoib⁹: ⁊ alij duo electores elegerũt quẽdã alium nõ religiosum: q̃ iste religiosus opponebat ꝓ eos q̃ erãt excõicati: ⁊ sic q̃ nõ habũt vocẽ in capl'o: ⁊ q̃ vox illoꝝ duoꝝ est trãslata ⁊ ꝓsus in alios octo q̃ ipm elegerũt: ⁊ sic fictiue dicebat se electum ab olbꝰ. Ado ũro: an ipe bñ dicat: ⁊ an fatisfaciat pstõni q̃rũdaꝝ posite. c. o. li. vj. Ad qđ rñdet papa: q̃ nõ. ⁊ dicit l ter. Nos Clemens declam⁹ illũ qđ cauet in pstõne nouitatis circa electiõez religiosoꝝ sup discordia nãt in religiosis mẽdicãtib⁹: ⁊ minoritate nũ. l. in religiosis nõ mẽdicãtib⁹ debẽt ite intelligi ea que psistũt in facto: q̃ regrit q̃ ab olbno eligat. Et q̃ oẽs ꝓcedẽt: nõ aũt in fictione tarũ vel eius effectu: q̃ tuto sint alig̃ qui sint excõicati: ⁊ nõ ꝓcedãt electioni ipsius religiosi: ideo ꝑter hoc nõ dr: nec est electꝰ: q̃ illa ꝓstitutio intelligit q̃ de facto eligat ab olbno. Vide glo. sup verbo (que de facto.)

¶ Glo. seq. cõmẽdat. dicit qđ determinat: ⁊ qđ approbat.

c ¶ Q̃s circa. Breue ⁊ vtile determinatiõ decr. q̃rũdam. ẽ. c. li. vj. ⁊ approbãs q̃s tbi no. Joã. mo. ⁊ Urchi. ⁊ q̃s no. ẽ. c. ti. indẽnitatib⁹. ℔. sane. in. iiij. glo. Joã. and.

d ¶ Electiões. Passiuas. nã pstituto hic declarata lo quitur q̃si religiosi eligunt: getiq̃ sint eligẽtes religiosi: vel alij. Et dic electiones: postulatiõnes: pusitiones: vel quaslibet vocatiões: vt tbi.

e ¶ Discordia. Hoc q̃ ad mẽdicãtes circa q̃s pullz est: vel electiõe in discordia facta de ipso ex̃ administratiões sut ordio: nullũ tuo eis agrat: nec audeant ꝓsentire.

¶ Glo. seq. exponit ⁊ tũ dupl'r probat ⁊ prorogat.

f ¶ Minoritate. Hoc quo ad religiosos nõ mẽdicãtes: circa quos statutum fuit idem circa electiones factas de ipso ad quascũq̃ ꝓlationes a minori pte numero.

¶ Glo. se. Primo declarat lr̃az. Deĩo q̃rit ⁊ soluit quo ad decr. quoꝝdã: quo ad decr. indẽnitatib⁹ distinguit ⁊ declaratiões exposit: subdẽs de nõ vocãdo vel vocatis: qui ꝓtẽnt vel renũtiant: ⁊ de nõ pstitutis in sacris.

g ¶ Cõstõne. ẽ. ro. q̃rũdã. Et ꝓ p singulare qđ nõ logr

talio autem vocem non hꝫ: hꝫ iure nouo. Vñ idem vr̃ de absente nõ vocãdo: vel vocato q̃ venire nolute: vt ꝑdixi. Vñ nec in duab⁹ ꝑtib⁹ cardinaliũ eligentiũ papã cõpromittentes nõ excludit: hꝫ cõputemus excõicatos: vt in ꝑalc. ne. libro sexto.

a ¶ Declaramus. Idẽ ser olim Bonifac. declarasse: vt dixi in decreta. indẽnitatibus. §. sane.

Capitulum. VII.

Statutum.

¶ Pisa pars ponit dictũ cũ certa determinatiõe. Secũda ab illo excipit ibi. Cetez l. ¶ Pr̃ suppone statutuz. c. q̃ sepe. q̃s est tũs. Vacante cathedrali: regulari: vl' collegiata ecclesia: singulares psone: capl'm vel puĩtus q̃ occupant bona plato dimissa: vel vacatiõis tpe obuenientia: tal⁹ sunt suspẽi ab offo ⁊ ghibꝰcũq̃ bñficio seu ghibꝰcũq̃. dignitatib⁹ nisi plene restituant: nõ obstãtib⁹ quibꝰcũq̃ vl' statutis. Jcunq̃ firmitate valiat. l. firmat. Figura ñe casum. Ideo q̃ statũ dicit q̃ ola bona: oẽs fructꝰ vñctiõis ꝓuentẽtes: ⁊ bona dimissa a p'decessoribus debent fideľr reseruari successori. Et videbat q̃ nõ: q̃ debent illis esse vel ꝑtinere ad q̃s transit successor: cũ accessorii segnat principale: hꝫ iurisditio trãsit ad capl'm: q̃ ⁊ fructꝰ trãsire debent: cũ fructꝰ sint accessorii ad ipsã iurisditionẽ: q̃ mediãte iurisditiõe venirent fructꝰ. Illa dubitatiõe nõ obstãte: dicebat l Jnn: nisi l vno casu q̃ ponit. Vbi cetez. ¶ Et pone q̃ ita fuit statutũ: q̃ archidiacon⁹ vel archipresbyter herẽt iurisditionẽ ꝑdictã cũ emolumẽto: vel est ꝓuentio: an talis ꝓsuetudo vel statutũ corrũpat ꝑ pstitutionẽ q̃ sepe. Et dicẽ q̃ nõ. Et sic habeo q̃ illud statutũ: q̃ sepe. q̃s est sup bonis ol missio a platis eccliaꝝ cathedraliũ: corrũpit ⁊ derogat ol statuto vel ꝓsuetudini: ꝑter ℔ statuto vel cõsuetudini posite in. §. cetez. h. d. Nos Clemens declaram⁹ statutũ editũ. l. sactũ ⁊ cõpilatũ sup bonis dimissis a plat' cathedralũ vel collegiataꝝ eccliaꝝ: aut sup bonis obuentẽtibus tpe vacatiõis eaꝝ. l. eccliaꝝ: reseruãdis fideľr suturis successorib⁹ habere locũ in ol emolumẽto: q̃ ꝓuenit ex iurisditione. l. rõne iurisditionis: ⁊ q̃ ꝓuenit ex sigillo curie ecclesiastice vel secularis: aut al⁹ vñcũq̃. qđ sez emolumentũ ptineret ad ꝓlatos: nõ vacãtib⁹ eccliis: cõsuetudine ẽ libet sic. l. isti statuto nõ obstãte: ita tñ q̃ ministris ⁊ filiabꝰ rõnabiles expẽse deducant. q̃ isti q̃ receperunt illos fructus dimissos a platis tpe vacatiõis: ⁊ aliquos sumpt⁹ facũt: ipsi possint bñficere tales sũptus. | Ceterũ pro ẽ. jsz nolumus ꝓsentem constitutionem extẽdi ad singulares psonas: ad quas iurisditio devoluit ratione dignitatũ: quas dignitates obtinent: cuz emolumẽto: ꝓsuetudine ꝑuilegio: vel alio iure speciali.

¶ Glosa sequens dicit quid reꝓbat vel approbat.

b ¶ Statutũ. Reprobat qđ no. ẽ. c. q̃ sepe. li. vj. Et approbat q̃s tbi no. Urchidia. de quo statuto hic loquitur.

c ¶ Collegiataꝝ. In aliꝫ. n. nõ hꝫ locũ dcret. q̃ sepe. hꝫ decre. ꝓsenti. ꝛ offi. ord. eo. li. de q̃ fit exẽplo. j. ti. q̃. i fi.

¶ Glosa sequens ponit opinionẽ cõtra quam allegat.

d ¶ Dimissis. Per hoc ꝓbabat tbi Urchi. q̃ decre. loquitur de bonis ꝓlati distinctis: nõ de cõmunibus: plato ⁊ capitulo. alleg. xij. q. q̃. hec huius. ⁊. c. nõ liceat. ⁊. c.

¶ No. j. q̃ expense debent deduci: ille sole deducũtur q̃ b⁹ q̃ dol. ⁊ ꝑtin. sine. ⁊ tbi glo.

¶ No. j. ꝑ cet. cetera. q̃ ꝓsequitio dat iurisditionẽ et ꝓpria lẽ. ꝛ ℔. ir. q. tij. ꝙ que stuo ⁊ lo. cõpe. cum cõtingat. Jabarel. Ordo lre.

Os notabilis.

Cõsuetudo ꝫ tus reꝓbãs cõsuetudinẽ inducit potest. ¶ Hãc glo. dicit cẽ singu. Zb. in

ſi. de ſtate. circa fi. ad hoc q̄ cōſuetudo ſemel a lege reprobata ꝓt adhuc induci.

a ¶ Expenſe. Hoc etiam tenebat ibidem Archidiac. vt qui ſalaria dant officiali: qui in iuriſdictione exercet: vel qui figillat: vel ſigna expēſe in miniſtris: chartis: cera ⁊ ſimilib⁹. facit. ſ. eo. vt pleniꝰ dicit. ff. de admini. tuto. cū plures. §. j. ⁊ ij. ff. ꝺ ture. ⁊ rō. ꝺ. l. j. §. ſed nonnullos. ff. de pe. here. ſi gd. §. fiē.

¶ Glo. ſequens mouet dubitū arguit negatiue: ſtē affirmatiue: quod approbat: ⁊ ſic ibi reſdet.

b ¶ Singulares perſonas. Salua pace cōponentis hoc remanet dubitū: an ſtē intelligat de ſingularibus ꝓſonis: etiā ipſoꝝ collegioꝝ: Et videtur q̄ nō: q̄ cōſtitutio expreſſe tollebat quo ad hos ſtia priuilegia ⁊c. Vide ſi ꝓra: qt al'o ſtā verba. ſūt ſuperflua: cū certum eſſet conſtitutionē ipſas extrancos non ligare: ſed ſolū capitula ⁊ perſonas ipſoꝝ: per quod puto: q̄ etiam de ſingularibus per ſonis collegioꝝ intelligatur. Et ſm hoc dicam ſibi ſublata priuilegia ⁊c. quo ad ſingulares perſonas collegioꝝ: que non iure dignitatuꝫ hoc vendicant: cū priuilegia dignitatum ibi ſublata non eſſent.

¶ Glo. ſequens ſoluit vno dubio.

c ¶ Dignitatū. Quid ſi rōne ꝓſonatus vel officioꝝ: Videtur q̄ idem: ⁊ intelligo hanc literam: ſiue dignitas ſit in ipſa eccleſia vacante: ſiue in alta: puta q̄ Archidiacono in eccl̄a cathedrali hoc cōpetit: vel in eccl̄a collegiata hoc cōpetit Archidiacono: qui ibi ipſe eſt canonicus.

d ¶ Cū eius emolumēto. Ergo ſecus ſi ſurtiſcitio tñ.

¶ Glo. ſequens dat tria exempla.

e ¶ Specialī. Puta ſtatuto facto in fundatione dignitatis vel eccleſie. xviij. q. ij. electi: herius. de conſuetu. cum dilectus. vel re iudicata. de re iudi. c. cum inter. vel arbitrio. de preſcrip. cum olim. de arbi. cum olim.

f ¶ Extendi. Simile ſupra de offi. ordi. preſenti. §. porro. libro ſexto. Capitulum. VIIJ.

8 OTum pceſ. ¶ Se eſtimat: iudex ſuo nomīe ⁊ egiſſimū ¶ CASVS. Fuit aliqs valde ambitioſus: q̄ ātdie nō penſabat aliud: niſi q̄o poſſet habere bñficia. vel dignitates: qd fecit: Ipſe videns q̄ erat reſtigioſus dixit: ego nō poſſuꝫ hꝫe bñficia: q̄ nō poſſuꝫ eligi nec poſtulari ſine inſa mei ſuplonis. Certe (dixit ipſe) ego vadā ad eū ipetrabo licentiā: vt ego poſſim eligi: vel q̄ mihi poſſit prouideri de aliquo bñficio: q̄ro: an per talē licentiā ſpetrataz a meo ſuplonī: poſſim obtinere bñficia: Rñdet papa q̄ nō: cū iſta cōceſſio licētie paret viaz vitio ambitionis. h. d. Cū licētia ꝙceſſa reſtigioſo a ſuo ſuplonī: vt ipſe reſtigioſus poſſit dare aſſenſuꝫ: idest pleniꝰ electiōi vel prouiſioni: ſi quam electionem vel prouiſionem contigerit de eo fieri: paret idest preparet viaz vitio ambitionis: eam licentiam ſic conceſſam: vt volumus exiſtere: idest eſſe nullius firmitatis: idest nullius valoris.

h ¶ Superiore. Aut ſine capitulo ſolus hoc poteſt ſupra eōdem ſi reſtigioſus. ij. reſponſo. libro ſexto.

i ¶ Prouiſioni. Latum verbum: quod comprehendere poteſt nominationem: poſtulationem: preſentationē: ⁊ collationem. ⁊ facit quod no. ſupra eodem ſi cōpromiſſarius. §. idem. in fi. vltima glo. ſi. libro ſexto.

¶ Glo. ſequens textum iuſtificat ⁊ prorogat.

k ¶ Si qua. Z hic videtur reprobare licentiaꝫ generalem (⁊ merito: ⁊ qi forſan eligeretur ad locū cui non expediret illū preſici: ⁊ forſan prelatus licentiam ſpecialem daturus nō eſſet ad illū) vti credo ibi in ſpecialī. vel ſi expiraſſ locus: puta q̄ conſentire poſſet: ſi eligatur ad talē pue latinam forte vacātem: cum etiam ibi habeat ratio ambitionis que ſequitur.

l ¶ Ambitioſus. Que ſepe reſtigioſorum oculos excecat ſupra eo. quotidiaz. in principio. libro vj.

m ¶ Nullius. Per hoc vide: q̄ etiā ele ctōi primo facte ipſo ignoriante conſentire non poſſet: quaſi ſuper certo vanda ſit talis licentia. facit de conceſ. prebē. c. primo. libro ſexto. verſi. ſubiunctum. in fine.

¶ Glosa ſequens exponit literam: ⁊ probat inductiue rationem: per quam contrarium ſeruabatur. ſecundo ſoluit queſtionem de clerico ſeculari.

n ¶ Firmitatis. Si ergo ex tali licētia conſentiret: cōſenſus non valeret: ⁊ priuatus eſſet omni iure ſibi ex electione queſito. ſ. eo. ſi reſtigioſus. j. reſpō. libro vj. Et ſatis videbatur hoc eſſe de mēte veteris ſtatu: inquantū precipit. decre. j. ⁊ ij. reſpon. logitur de electione facta. ⁊ eo. titu. ij. fi. Z ſi tenebamus hꝫ: dicentes: q̄ ſicut male facit abbas abſoluens monachū ad aliud monaſterū: niſi illud habeat paratum: ⁊ conſtet q̄ illum recipe velit: tñ valet ſi hoc facit. ⁊ de hoc per Innocen. de renun. caſp. ſi. p̄ Boſtien. de ture. ficut ex literis. ita male facit prelatus talē dando licentiam: tamē data tenebat. Per qđ videtur: q̄ valeret talis licentia: ſi daret clerico ſeculari de conſentiendo ⁊ tranſeundo: q̄ quo ad ſolum conſenſum nō eſt neceſſaria: propter vim cuiz profeſſionis magis nota tur ambitio in profeſſo. Et hꝫ actiua poteſtas eligēdi nō del' ad bñficiū nō vacans. de preſcio. ſpben. ſtitutus. paſſina bñ datur. de tranſla. c. ſi. de ſil. ſibyl. c. j. ⁊. ij. lib. vj.

¶ De renunciatione. ¶ Dicti eſt. ſ. titu. pri. de modis medēdo acquirendi beneficia eccleſiaſtica. vz. electiōe poſtulatione: puſſione: verūtamen beneficia modo ſupradicto acquiſita aliquotiens perduntur ſeu dimittuntur: ⁊ illud accidit per renunciationem: reſignationez ſiue ceſſionem: quod idem eſt: idcirco poſt rubricam precedentē ponit rubricam: de renunciatione. Lapſus vnicus.

OTum illuſio. ¶ Ponit dictum ⁊ exceptionez a dicto. ibi. Nihil forte.

¶ CASVS. Abbas noſtre domine de erui duno vel prior aliquis forſan ſancti paterni: conſtituit ꝓcuratoꝛē ſuū ad reſignandū beneficiū ſuū in manibus ſui ſuperioris: facta cōſtitutione ꝓcuratoris ad renunciandū beneficio ſuo vel abbatie ſue: ipſe vel prior ſtituens: penitētia ductꝰ: renouauit hmōi procuratorem: ſed iſtam renouationez nō notificauit: nec iuſtificauit ipſi procuratori: nec ſuperiori: in cuius manibus erat fienda renūtiatio: ꝓcurator ꝓtinus ignorās iſtam renouationez: hoc eſt ignorās q̄ fuit renouatus: renūtiauit. i. reſignauit huiuſmodi bñficio in manibus ſuperioris: illuſio a et variatio in ꝓſonis eccleſiaſticis b maxime c ſint vitande preſenti ꝓſtitutione ſancimus: vt ſi quis ad cedēdum d pōtificali: aut alq̄ euiliber dignitati vel bñficio ꝓcu

Inſt. ignorantem.

¶ No. ſ. q̄ renouatio procuratoris pōt fieri exſiſte. et tacte. probat ibi: qſo libet: iuncta glo. Iaba.

Religioſi excecātur ambitione.

Eligendi poteſtas ſuspect.

Cōtinuatio.

¶ No. ſ. caſum: in quo ſuſtinet q̄ renouatio puētiat ad procuratoꝛē rōnez reddit gi.

Illuſio qd ſignat

de iudeis. in nōnullis. j. de rerum permu. c. vno. Et ponitur pro deceptione vel derſione.

b ¶ Eccleſiaſticis. De iure patro. cum olim. ſ. de elec. publicato. ⁊ eo. ti. milli. lib. vj. viſi. q. ij. dilectiſſimi.

c ¶ Maxime. Hoc dicit q̄ etiam laicis regulariter ꝓbibetur variatio: de quo ſatis no. ſ. de reg. iur. q̄ ſemel. lib. vj.

¶ Glo. ſeq. querit: opinionē ponit: que cōtrario reſpondet: ſoluit: ⁊ de alio caſu remittit.

d ¶ Cedendum. Quid de ꝓcuratore ad pōtificalē cedēdi? Dicebat Innocē. de elec. cum poſt petitam. per ver. ibi obtentā. ⁊ Innocē. in decre. quidam. per decre. lecte. eo. ti. q̄ valet renouatio etiam poſt petitiones preſentatas ſuperiori. Nec obſtat q̄ dicitur de poſtulatione: cum iſta non fiat ita publice ⁊ ſolēniter: vt illa: ⁊ cum hic nullius ſit intereſſe. ⁊ ſic ſoluitur de poſtul. bone. ij. ver. nec nocebat. Sed ſi ſuperior ignorans renouationem vendit licentiā: tenet licentia ſm Innocē. Quia ſm eum diſtinguit poſſet: an per ꝓcuratorem: an per nūtium petierit ceſſionem: ad q̄s facit littera ſequens: ⁊ q̄s. Iohcam. Quia dicit poſſet per hanc decretalem: q̄ ſi procurator ad hoc cōſtituto: ⁊ hoc petenti data ſit licentia cedēdi: priuo q̄ renouatio perueniat ad ꝓcuratorem vel ſuperiorem: ceſſante malitia cogatur cedere: per decre. q. dam. De poſtulatione ꝙo poſt renouationem ſuperioꝛi ꝓſtatam: qd furte: ſcripſi poſt. Poſſi. in ꝓdicta decre. bone. ꝙ. nec nocebat ſuper ꝙbo videtur.

Procurator ad pētēdā licentiā cedēdi debet ſtituere: qſi ſit renouari.

† Alio cēſſiones.

e ¶ Procuratorem. Non video q̄ quo ad hoc ſit ſus dinerſum: an conſtituat vnum vel plures inſolidum: vel cōiunctim laicum vel clericum. de procura. c. primo. lib. vj. Videtur tamen tutius conſtituere clericum. facit quod ſcripſi. ſ. de procurat. accedens.

f ¶ Sponte. Secus ergo ſi per ſuſtum metum.

g ¶ Ac libere. Poſt reſpicere libertatem cōſtituentis. ⁊ facit. ſ. de procura. accedens. Et libertatez cōſtituti. ſ. pure: non in olem vel ſub conditione. Sed hoc caſu puta rem idem: ſi tamē ante ceſſionem ⁊ notitiam renouationis dies vel conditio euenīſſet: cum exiſtit cenſeatur pura. ff. qui po. in ꝓpoſ. ha. l. potior. ij. reſpō. ⁊ facit de reſcrip. ſi pro re. lib. vj. ⁊ quod ibi no.

h ¶ Ignoriātem. Planum eſt ergo: q̄ ſi renouatio peruenīſſet ad ꝓcuratorem: ſatis eſſet per hanc literā. Et ſit ratio: quia talis procurator cenſetur cōſtitutus ad negotium: in quo ſufficit q̄ renouatio ad ipſum peruenerit. ff. man. ſi mandaſſem. ſ. de reſcrip. ex parte decani.

i ¶ Quōlibet. Puta exīſte renouando: vel inhibendo: vel altiꝰ ad illud ꝓſtituendo: nō reſeruato p̄mo. de penſ. nō inſuſte. Si ꝙo motuus fuiſſet priuo ipſe ꝓſtitues planum eſt mādatum: tūc renouatum: ⁊ diceretur bñficium vacare morte: nō renūtiatione. de ꝓben. duduz. lib. vj.

¶ Glo. ſeq. ponit opinionem Vincēſi. ⁊ treꝭ alias: quas oēs quo ad hunc caſum oſtendit renouatas.

k ¶ Teneat. Vincē. ꝙmo videbatur hoc tenere in ſdicta decre. venīēs. Sed ſubdebat poſtea: q̄ ſi conſtituens poſſeſſionē incūbebat: ⁊ publice renouauerat mādatum q̄ cōcedi poterat: q̄ renūtiatio non tenebat: hꝫ teneatur ad expenſas ⁊ intereſſe et cuius ītereſſit. alle. ff. ſi cer. pe. eius qui. ⁊ q̄s habetur de prebē. dudum. in fi. lib. vj. facit ad idem de penſ. c. vlt. lib. vj. in fi. Sed illud ſpecialiſſimum in carnali matrimonio ꝓtrahendo: vt ibi no. cōcor. ff. de matrimſ. vbi. l. fi pater. in ꝓn. ꝓpo ⁊ cōtra. ff. de diuor. l. ſi pentitute. Et vide q̄ quo ad caſum iſtū tollit opi. Dy. qui dicebat in ſalle. l. ſi pī. q̄ ſufficiebat ꝓcuratorem

Universidad de Deusto
Biblioteca

Procurat oris actꝰ post reuocatiões geſtꝰ: an ſit valid⁹.

reuocatum: lz nõ certioratuz: ad hoc vt ſpecifetur actus qui procurator gerebat: ex quo ipſi⁹ mãdatarij nõ intereat. Ollj dicebãt ſemp procuratoꝛes de erꝑſſa reuocatione certificari debere. per ꝓdic. l. ſi mãdaſſem. ff. mãda. Secus in tacita: que fit per mortẽ. ꝛ ſic rident ad. l. eius qui. Sꝫ primo dicto contradic. l. illa ſi pꝫ. Quare dicunt aliꝫ: q aut mãdatarius ſteruenit vt nudus miniſter: aut vt procurator. Primo caſu reuocatio ſine certioratione ſpedit actũ gerendum: ꝛ ſic loquit. l. illa ſi pater. Ubi filius erat miniſter patris. quod probãt: quia manumiſſus non eſt ſpõs: ſed patris libertus. ff. de manumiſ. l. nepos. ff. de iure patro. filius. ꝛ ſic loquit. l. predicta ſi permiſit. et ꝓdicia decreta. vlti. de ꝓcur. Secũdo caſu cuz procurator verba ꝓtractus ꝓcipiat in ſua ꝑſonã. ff. de ꝓfeſſ. pe. cum qui. §. ſed ſi actori. Diſtinguit: ſi actus gerẽdus eſt talis: ad cuius eẽ regritur voluntas diſt: tunc vt nõ valeat actus: ſufficit reuocatio ſine certioratione. Exꝑſſa in trãſlatione diſt rei mee. ff. de reg. iur. id qꝫ noſtruz. Sic loquitur. l. eius qui. §. quas ꝙ. ff. de donat. l. §. ſed ſi quis donaturus. Falſit fauore liberationis. ff. de ſolu. cum ga. §. j. ꝛ. l. qui hominẽ. §. ſi titium. Si ꝙ ad eſſe ꝓtractus nõ regritur cõſenſus diſt: vt ſi mãdauit ſibi vnum vel equum emi: renocatio ſine certioratione nõ impedit illum actũ: vt in. l. ſi mãdaſſem. Quicquid dicatur. in alijs caſibus quo ad caſum iſtũ: renocatio ſine certioratione ꝓcuratoris vel ſuperioris nõ impedit ceſſionẽ: lz mãdatarij nõ interſit: ꝛ tractetur de ꝑdendo diſtinctione. Ratio: ꝓſtitutionis ponitur in ꝓn. et concoꝛ. qꝫ no. ff. de cõtraben. empt. l. j. in fi.

manibus[a] ceſſio fuerat faciẽ da[b] notitiam renocatio huiſmodi fit deducta[c]. ¶ Niſi forte per[d] ipſos: aut aliosꝰ malitioſe factum fuerit: quominus ad eos vel eorum [e] alterũ ante ceſſionez potuerit renocatio puenisſes.

¶ De ſuppleda negligentia prelatorum.

Clemens quintus in concilio Uienneſi.

¶ Si plati regulares nõ ꝓſerũt infra ſex mẽſes ꝓoratus: adminiſtratões: ꝛ eccliaſ vacãtes: que nõ ſunt de menſa: ſed ſolẽt ſpãles (lz obediẽtiarios) rectores hẽre: diocesani auctẽ ſua: vel aplica: ſi ſint exẽpta: cõferũt illa ꝓſonis quibus per ꝓlatos fuerãt ꝓferẽda: nec ꝓmittũt illa applicari mẽſis ꝓlatoꝝ: vel penſionib⁹ grauari. Declarant etiaz de cref. de offi. oꝛ. pñti. ꝛ de ꝓbẽ.

Uia regulares. ¶ Dnt[a] clemen. ſunt quatuor ꝓtes. Prima ponit de negligẽtia regularitũ in bñficijs ꝓferẽdis per dioceſanos ſupplenda: ꝛ de modo ſupplendi. Scda de eccliſs nõ applicãdis mẽſis ꝓlatoꝝ: nec penſionib⁹ granãdis. ibi[b] [Eadez.] Tertia determinat de qbus eccliſs ꝓdicta intelligant. ibi[c] [Premiſſa.] Quarta declarat duas bonifacianas. ibi[d] [In qbus.] Et quas opiniones declarat. j. dicetur.

¶ Pro intellẽa huius. c. ꝓſupponit illud qꝫ dictuz eſt in c. nulla. ẽ. de cõceſſ. ꝓbẽ. in anti. Ubi dicit: q ſi collatio alicui[a] bñficij ſpectet ad ꝓlatum alicuius eccliæ: ſolet ad ꝓlatum inferiorem epiſcopoꝝ: quia ſolet ad ꝓlatuz eccliæ collegiate: ſi ipſe ꝓlatus infra ſex menſes non cõferat: ꝛ hoc a tempore ſue ſcientie. t. a tẽpore quo ipſe ſcit ꝙ bñficium vacat: tũc collatio devoluit ad ſuꝑiorem. ſ. ad epm.

¶ CASUS. Aliquis abbas regularis fuit negligẽs ad ꝓferendum aliqꝫ beneficiũ per ſex menſes a tẽpore quo beneficiũ ſpectabat ad eius collationẽ: an dioceſani hoc eſt epꝰ vel archiepꝰ poſſint ſupplere negligentias ꝓlati regularis: ſient poſſunt ſupplere negligentias ꝓlati ſecularis? Reſpõdet Clemẽs ꝙ ſic. Sed querit qua auctoritate poſſunt ſupplere: an auctoritate ſua iure ad eos devoluto: vel auctoritate aplica ſibi a papa delegata? Clemens diſtinguit: aut ille ꝓlatus negligens erat exẽptus a iuriſdictione epi: aut non erat exẽptus. Si ipſe non erat exẽptus: tunc iure ſuo collatio devoluitur ad ipm epm. Si ꝙ erat exẽptus a iuriſdictione epi: tunc ꝓlatus ſuperior facit auctoritate aplica ſibi delegata per hoc. c. ꝛ nõ ſua cum nõ ſit ſuperior ad illũ ꝓlatum. Sed querit: vtrũ epꝰ illud bñficiũ regulare poterit cõferre clerico ſeculari: vel ſi ſit bñficiũ ſeculare: vtrum poterit ꝓferre regulari? Dicit q nõ: lz regulare bñficium dz ꝓferre clerico regulari: et ſeculare ſeculari. Et ſum in ꝓncipio. eadẽ ãz aũcte. Sed querit qd ſiturſi ꝓlati regulares volunt hmõi bñficiũ vacans rectnere: ꝛ ſue menſe vntre: vtrũ epꝰ debeat illud tolerare. t. pati? Dicit ꝙ non: ſed ad epiſcopuz ſpectat vtruz debeat vtri: vel non. Sed qd ſi ipſe ꝓlatus velit augmẽtare penſiones antiquas: vtruz ſit ei pmittendum? Dicit Clemens: ꝙ non. Et ſum in verſi. ꝓmiſſa. Sed queritur: vtrum illud ſit verũ indiſtincte: ꝙ infra ſex menſes tpũ prelati teneãtur hutuſmodi conferre beneficia? Dicit ꝙ non eſt intelligendũ de beneficijs ſpectãtibus ad menſam poſt vnionem. hoc dicit Del. reg. ¶ Nota ꝙ epꝰ poteſt ſupplere negligentiã prelati regularis: ꝛ cõferre beneficia regulari: etiam poſito ꝙ ꝓlatus regularis negligens ſit exẽptus a iuriſdictione epi: qz tũc cõfert auctoritate aplica delegata per hoc. c. ¶ Nota ꝙ ſi collatio devoluitur ad ſuꝑiorem: tũc ſuperior tenet ꝓferre illi ꝓſone cui ꝓlatus negligens debebat cõferre. ¶ Nota ꝙ collatio devoluit ad ſuperiorem: in cuius dioceſi eſt bñficiuz vacans: ꝛ nõ ad epm in cuius dioceſi eſt ꝓlatus negligens. ¶ Nota ꝙ ꝓlati exẽpti a iuriſdictione epi: non poſſunt beneficia ſpectãtia ad ſuam collationem: vntre ſue menſe: etiã ſi ipſe ꝓlatus haberet epiſcopalẽ dignitatez: quia nullus eſt auctor in cã

¶ No. ꝙ verbuz: diſpoſitio cõprehendit omnez modum reformandi beneficia. Lau. ꝓ ſi ar. de ꝓbẽ. lz. j. in ꝓn. lib. vj.

¶ No. q. dilaz ſier cõmittere et cõferre. pro b glo. in ꝓho cõmittere. Zaba.

Kemuntiatio beneficioꝝ in cuius manibus eſt facienda.

a ¶ Manibus. ſ. pape: ſi fuit dignitas epalis. de trãſla. c. j. ꝛ. ij. ſi inferioꝛ: in manibus ꝓfirmatois vel collatoris: etiam ſi ſit inferioꝛ epiſcopo. de hoc. ẽ. eo. admoneat. ꝛ vij. q. j. epõs de loco. Nota tamẽ Innocẽ. ẽ. eo. q in dubijs nõ ꝓbabiliter dici in illius manibus quẽ renũtiare debere: qui poſſet illum inuitum deſtituere.

b ¶ Facienda. Si perſona cui facienda erat ceſſio: fuit expreſſa in mandato: illi facienda erat notificatio. Si ꝙ mandatum erat generale: puta ad cedendũz in manibus eius: qui recipere poſſet: nõ videt iuuare notificatio: niſi facta ſit illi qui recipit: imputet enim ſibi qui omnib⁹ dedit intimare: vel ſaltem procuratori.

c ¶ Deducta. Et de hoc per ipſum fiat fides. ſimſle. ẽ. eo. compilã. de elec. conſtitutionem. §. pe.

d ¶ Per ipſos. Superiorem vel procuratorem.

e ¶ Illos. Reſolue plurale in ſingulare: vt. ẽ. de ꝓbẽ. vt plurilegia. facit. ff. vi bo. rap. l. ſtoratii. §. hoſes.

f ¶ Eoz alterum. Satis eſt ergo ꝙ impedita fuit notificatio facienda: etiam ſi alteri fieri potuiſſet.

g ¶ Pernenisſe. Dicit ꝙ in hac ſimatione ſeruãda ſit forma decre. cle. de elec. cãm. vt ibi dixi in fi.

Continuatio dominꝰ Delye.

¶ De ſuppleda negligentia prelatoꝝ. ¶ Illum est. ẽ. qualiter prelati in eccleſia inſtituantur. Uerũ quia aliquando prelati ſunt negligentes: dubitaret aliquis quis poſſet ſupplere negligentias ipſoꝝ: ideo hic inſeritur rubrica: de ſupplenda negligentia prelatoꝝ. Capitu. j.

ſua: tamen bene poſſet vtre mense conuentus. ¶ Nota ꝙ ꝓlatus regularis nõ poteſt ꝓmittere nouas penſiones: nec antiquas augere: ſed ſpectat ad epm me illud fiat.

¶ Nota ꝙ prelati regulares nõ poſſunt occupare bona alicuius bñficij qꝫ ſpectat ad ipſoꝝ collationem: ſed debent reſeruare ſucceſſoribus. ¶ Nota finaliter id ad qꝫ allegat iſtud. c. ꝙ regulares nõ poſſunt rettnere bñficia plura: et ſimplicia. Et nota: ꝙ ola bñficia ſecularia regularib⁹ ſũt ſcõpatibilia.

a ¶ Regulares. In ſecularibus ergo non baberet locũ hec ꝓſtitutio: inquãtũ ponit tus nouum: ꝛ preiudicat ꝓ ſuilegio exẽptionis.

b ¶ Prelati. Si ad collegia regularium ſine ꝓlato ſpectaret collatio: qz eſſe ꝓt. de regr. cap. ſi. lib. vj. Pua ad ſtatũ: ꝛ demum ad dioceſanũ deuoluere[t] ꝓtãs. facit. j. de ꝓben. ſi de bñficio.

c ¶ Bñficia. Eccliaſtica. ꝛ vide qꝫ dixi ti cle. ꝓtu. c. Joã.

d ¶ Diſpoſitionẽ. t. collationẽ vel ꝓuiſionem. hoc dico: quia ſi ad ſolam preſentationẽ vel electionẽ ipſoꝝ ſpectarent: tunc ad confirmantem vel inſtituentem deuolueretur poteſtas: ſine ſit dioceſanus ſiue alius.

e ¶ Cõmittere. Uidur iſto verbo: quia ſe prelati erem ſabant dicentes: q illarum eccleſiarum non fiebat collatio vel prouiſio: ſed ſolum quedam cõmiſſio: quaſi illi eſſent caſtaldi: miniſtri vel pedagogi.

¶ Gloſa ſequens ponit lecturã ꝑm quam reprobat opinionem ſubdens caſum in dubitatum.

f ¶ Lateranẽſi. De cõcel. ꝓben. c. ij. Et ſi intelligim⁹ de ꝓuiſionibus etiã cõuentualibus: hic reprobat optatio q̃ habet: q tẽpus g̃ialis cõciſi. t. tertiã menſiũ locuz habeat in prouiſionib⁹ talibus: ſicut in electionibus: nam vt dicebat Innocẽ. in decre. ne pro defectu. de electo. Iter electionẽ ꝛ puſionem diuerſitatis ratio non apparet: qꝫ Cõpo. veruz eſſe dicebat in perpetuo: ſed nõ in tẽporalib⁹. Hoc autem certũ eſt: q ſi ꝓtoratus eſt ꝓcipalis prelatura in eccleſia regulari collegiata: ꝛ ei ꝓtor per viam electionis prouidetur: locum habet. c. ne pro defectu.

g ¶ Locoꝝ. Ergo nõ ꝑſonaꝝ. ſi ergo ꝓlat⁹ alteri⁹ dioceſis hz ꝓoratũ: qđ ꝓferre negligit t dioceſi bonifacius ꝓbẽ. ſupplebit. ꝑbat hoc dec. ẽ. et. ibi: in tuo ꝓpatu. nec diſtiguit vnde ſint collatores. † facit qꝫ dicã in glo. j. ꝓxi.

† hãc gl. dicit Zb. i c. nulla. ẽ cõceſ. ꝓbẽ. eſſe ſingu. ad hoc q ſi patron⁹ nõ ꝓſentet infra tps ſi di ſtatutũ ptãs ſuol alt ad epz ꝛ nõ ad ꝓlatum eo mlioꝛ: qui tus inſtituendi haberet.

Caſus. §. eadẽ ãz.

¶ Gloſa ſequens ſolui tuo dubia ꝛ obiectioni reſpondet. ſecundo ſoluit alia duo ſortiona.

h ¶ Sua. Auctoritate: qꝫ ſequtur. Et ꝓcedit hoc in ꝓoratib⁹: eccleſijs ꝛ adminiſtrationibus nõ exẽptis: etiaz ſi prelati ad quos puſio ptinet ſint exẽpti. de ꝓtuleg. qñi. ꝛ. c. ex ote. facit de ꝓben. c. j. lib. vj. Item ꝓcedit hec ſuppletio: quã facit dioceſanus ſuo iure infra ꝑm ſemeſtre: quo elapſo: ad ꝓximũ ſuperiorẽ: ſine ſit metropolitanus ſiue papa: collatio devoluetur. eo. ti. c. vlti. Nõ obſtat lex que ſequtur: qꝫ lz circa exẽpta ꝓcedat papa tuo ſuũ: circa nõ exẽpta non. Itẽ lz concedat ſupplerj vice ſua negligentiã aliozꝝ: nõ tñ ꝓcedit dioceſanus. vt ſuppleat ſuaz propriã. Sed mõ remanet dubiũ ſatis ſoute: nũqd in exẽptis devoluto ad epz curat tẽpus ſemeſtre epõs: ꝛ ſi curit: an ad metropolitanũ devoluatur poteſtas tẽpore la-

Papa nõ ꝓcedit alt cul: vt ſup pleat ꝓpriã negligentiam.

i ¶ In exemptis. Olim ſecus. eo. ti. ſi cut. ꝛ de preben. cuz ſingula. in fi. li. vj. ꝛ ſic in hoc ſus nouuz inducit.

k ¶ Ziplica. ꝓcoꝛ. of. oꝛ. irrefragabili. ꝛ ẽ here. ad abolendã. de cler. egro. c. vno. li. vj. eo. li. de ſta. mo. c. vno. ꝛ. j. ẽ ſta. mo. attendẽtes. de reli. do. q ꝓfeſſ.

l ¶ Gloſ. ſeq. ſoluit vnam queſtionem.

m ¶ Negligentiã. Inquãtũ hec decre. ponit ius nouũ: nec preiudicat ꝓuilegijs exemptionis nõ pu

to qꝫ locum habeat: quando prinatus eſſet propter delictum: cum hoc non ſit expreſſum. facit de elec. Gñ. j. reſponſo. lib. vj. ſecus in non exemptis. vt eo. c. in fine.

n ¶ Glo. ſeq. alle. vnã ꝓcoꝛ. ꝛ arguit pro opinione. quã deterlat.

m ¶ Seculariꝫ. Facit de preben. cum de beneficio. lib. vj. Facit hec littera pro eo qꝫ not. Pet. ꝛ Abb. in prẽdi. decre. eo. titu. ſicut vbi dicunt: q ad eccleſiã que cõſueuit regi per ſeculares clericos: monachi regularem ſibi tenere non poſſunt quod verum crederem in non curatis: vel ſi preſentant illum vt claſtralem.

¶ Gloſa ſequens idem facit quod ſuperior ꝓxima.

n ¶ Religioſis. Concoꝛ. de reb⁹ eccleſie nõ alie. poſſeſſiones. Dicebat ibi abbas: q illud. c. non loquitur de cõuentualibus eccleſijs monachoꝝ: ſed de alijs quibus miniſtrare conſueuerunt: ꝛ q ſi per negligentiaz monachoꝝ deuoluitur ius conferendi talem eccleſiam ad epiſcopum: non ponet ibi clericum: ſed monachum. qđ hic approbat ꝛ limitat per literam que ſequtur.

¶ Gloſa ſequens alleg. concoꝛdan. ꝛ ibi remittit: ꝛ arguit ad duas queſtiones.

o ¶ Monaſterioꝝ. Cõcoꝛ. de ꝓbẽ. cui ſingula. §. ꝓhibemus. li. vj. Et quid ſi nõ ſit idoneus in monaſterio: ibi nota. Et optime facit hec littera cõiuncta cum illa ad queſtionẽ quã olim diſputant. Un ſo ad quẽ devoluit eligendi poteſtas: teneat eligere d illo collegio de quo tenebatur qui neglexit. quam vide in mercuria. ſub hoc ti. ꝛ eſt poſita ſub regula: contra eũ. Item bene facit ad id quod ſcripſi. ẽ. de elec. c. publicato. in vltima queſtione.

p ¶ Eadẽ. Itẽ. §. ꝛ ſequens determinãt no. per Inno. ꝛ Doſtienſ. de preben. in lateraſi. de priui. paſtoralis.

q ¶ Auctoritate. ſ. apoſtolica: etiam in exemptis.

r ¶ Applicent. Dicit quod dicam. j. de ſta. re. ne i agro. §. ad hoc. vbi patet: q lz eſſet caſus vnlendt: per ordinarios fieri debet.

s ¶ Penſionesue. De preben. auaritia: de cenſibus ꝓhibemus.

t ¶ Nouas. Que dicantur none: no. de cenſibus ſignificauit.

v ¶ Imponant. Auctoritate ſua: al⁹ ex cauſa poſſent nouas penſiones impont: vel antique augeri per epiſcopũ. de hoc de cenſi. prohibemus. quod quomodo intelligant Innocenſi. ꝛ Doſtienſi. ibi dixi ſuper ſecunda gloſa.

Universidad de Deusto
Biblioteca

a ¶ Solvantur. Concor. pred. decre. significauit. de cēs. ℟ de iureiuran. tua nos. J. Joannes andree.
b ¶ Premissa. s. que dicta sunt. ℟. in. j. ℟. ꝯ. respon.
c ¶ De mensa. Illa ergo non intelligerentur vacare: ℟ sic in illis non habebit locū qđ dicit de negligentia supplenda: vt phāt. j. de excessio. prelato. sequens. versi. qđā etiam. Item nec habebit locū qđ dicit de pensione ꝓponenda vel de augenda: cū totā sit abbatis: ℟ abbates fructꝰ talium possunt vendere ℟ locare: vt i pdō. versi. qdam. ℟ facit quod no. Jmoc. de sta. regu. ca. ꝯ. versi. ꝓioratus.
d ¶ Cū oportuerit. Idē videtur de statu monachoꝝ cū ad monasteriū. ver. tales. ℟ vide qđ ibi dixi. ℟ qui clerī. vel vo. insinuante. super glo. tertia.
¶ Glosa sequens ponit dictuꝫ de quo remittit. sc̄ꝫo obijcit ℟ soluit. tertio dat dubiū soluti: super quo nouum statutum exposcit.
e ¶ Revocari. Et in talibus claustralibus habet locū: qđ dī eos non debere stare solos: vt patebit. J. de sta. regu. in agro. ℌ. ad hoc. Sed aduerte: qđ nō videbat ꝙ in talibus obediētiarijs locū haberet ꝯcilij lateranēse: decretū enim est dicere: ꝙ eos hodie ꝓferat monacho prioratū: ℟ abbas cuius negligentiā supplent ep̄o: eras revocet illū. Nec dicas: ꝙ fit institutus per ep̄m supplentem abbas revocare nō possit: qꝛ nec plus nec aliter confert supplens q̄ negligens vt ꝓbatur. ℣. j. rñsio. Jtē ēm illud aperta esset via ad ꝓpetuandū claustrales: ꝙ tñ ēt papa non facit. ℣. de cōis. vii. vel inutil. ad nostrū ℟. c. ꝓrecta. Volens enim abbas ꝓficere ꝛpotē vel sibi chaꝛ: ꝓmittere t labi ipse: vt ille demū per eū institutꝰ esset ꝓpetuus: ℟ tali fraudi clausenda est via. de dinor. quāto. in fi. ℟ ꝓter hanc cām cōtigit olim be supplettones non fiebant: sed tutius est ꝙ satisfiat tuti in eo ꝙ supplet qđ abbas facere neglexit. Nec pōt negari qn hoc fit vtile: saltē enim erubescent abbates de negligētia notari. Et sc̄ꝫo p hāc dicere. hodie teneri: ꝙ mannalia que non sunt de mensa: ℟ tyalia priorat⁹ vacant per motē vel remotionem eoꝝ qui ꝓsident illis. Usi ℟ hodie papa qui recepit fructꝰ vacātiū: recepit fructꝰ talium: nec refistit pōt per hāc lām ℟ per sequēs. ℟ tēdit hoc ad nordi: qꝛ supleres locorum matrialiū: tales occupationes fructuū timētes: dimittūt in talibus ꝓoratib⁹ illos quos alīs remouerent: ℟ quos remouere fortitan expediret: ℟ sic scīret hoc ēt quādā ꝓpetuatō nē claustraliū. Et ob hanc cām fi a ꝓsideri papa: ꝓsulere declarari: vel statui. ꝙ cū sibi referat: vel alteri cōcedit fructꝰ vacātiū l vide: puincia vel diocesi non includerent mannalia: ꝛ dādū duraret gra. xx. vl alia ḡta: de qua videret statuēdū fructuū ipsoꝝ mannaliū: solueret ꝓuisio singulis ūnis: ℟ sic nō ꝓderet claustraliū ꝓꝛ conditio ℟ remotionē l illis ꝓsiliget⁹ ℟ frustraret ꝓuisio. l ¶ In quibus. Priorat⁹ibus: administrationibus ℟ ecclesijs mannalibus: que non sunt de mensa.

Religiosꝰ p ep̄z istitutꝰ: supplēdo abbatis negligentiaz an possit ipz abbatē revocari.

site sunt: sine auctoritate soluantur a. ¶ Premissa b ꝛo de ꝓioratib⁹: ecclesijs administrationibus ℟ bñficijs itelligimus que non sunt de mēsa c prelatoꝝ ipoꝝ: sed spāles ꝓiores seu administratores seu rectores cōsueuerunt habere: iz ꝓiores seu administratores hmōi libere possūt ad claustrū: cuꝫ oportuerit d: revocari e. ¶ In qbus ℓ etiā cōstitutionē f Bonifacy pape octaui ꝑdecessoꝛis nostri bona bñficioꝝ vacātiū occupari a prelatis vel alijs ꝓhibentē: ac nihilominus i ꝓioratib⁹ hmōi ℟ ecclesijs illud Bonifacy eiusdē statutum g: qđ religiosum quēcūq pluri

¶ Glosa sequens dicit quid determinat ℟ qđ reꝓbat. g ¶ Constitutionē. De offi. ordi. ꝓtū. lib. vj. ℟ determinat qđ sibi ꝓolīre no. Urcht. ℟ reꝓbat quod ibi no. Jomo. qui dicebat ꝓioratus cōmendaticios ꝓprie nō vacare: ℟ ideo in illis decretalem illam locuꝫ non habere: sed si ꝓtelleꝛit d his que sunt de mensa: tunc verꝫ.
¶ Glo. se. dicit qđ ꝓbat ℟ ꝓbat ℟ rōnī ꝛite rñdet.
h ¶ Statutū. De preben. cū singula. lib. vj. ℟ ꝓbat h duas opinionē me as ibi no. in. j. rñsio. in. iiij. ℟ vlti. gl. ꝓlima. s. ꝙ Decretalis illa locū hēret ēt in ꝓioratib⁹ mannaliū bus. Secūda ꝙ locū hēret ēt in nō curatis. In secūda cōcordabat Archid. in ꝓima rēsebat: ꝓbans per id qđ habet ibi. In fine ꝛio rñsio vatur illis opto. Dicebat enīz Bonifacius ꝓiuisti sic rñdisse: sed cū vltimo legi sertā: qđ dicit Archi. ꝓo se. renoluebā contra eum. Certum est enim: ꝙ in ꝓpetuo non daretur opto: etiam ante illaz decretalē: per decre. de multa. ergo de tpalibus debebāt intelligi.
i ¶ Curā. Hoc dicebat dubiū: an determinaret etiam verbū ꝓioratibus. ℟ hoc decreuit in fine.
k ¶ Illum. Puto seculares ꝓdytez: vt in dicta decre. cum singula. in ꝓtū. de sta. mo. ne in agro. ℌ. ceterum.
¶ Decrevit ℟ qualitate ℟ ordine ꝓficiendoꝝ. ¶ Utilium est ꝙbus titulis ℟ modis ꝓficiātur holes in ecclesijs: dubitaret aliquis: vtrum prelati debeant esse idonei. Et ꝙ idoneitas consistit in etate ℟ qualitate ℟ ordine: ideo ad necessitatē rubricā de etate ℟ qualitate ordinādoꝝ. Cap. I.

Querit ꝙ fit prelatꝰ fit negligēs ꝙ h ponit: ꝙ ter peccat. Dic ℣. aꝛ. ℟ ℣. q. vltimo. vel ꝙ tali ter. vide

QUm ecclesie. ¶ Premissa rōne exercitat officium diocesanoꝝ: circa obseruantiaz canonū loquentiū de promouendis ad beneficia. ibi. Nos volentes J. Innocen.
¶ CASVS. Jure cautū est in. c. cū in cunctis. c. ne ꝑ defectu. c. nihil. de elec. in an. c. ꝓtuc. de ꝓbē. ℟ dign. ꝙ ille ad quē spectat collatio bñficioꝝ: ꝛ illa cōferre ꝓsonis idoneis: que idoneitas ꝓsideratur respectu etatis. ℣. qꝛ ille cui cōfert dignitas minoꝛ dignitate epali: fit etatis. xxv. annoꝝ: ℟ ille cui cōfert epatus: fit etatis cōplete. xxx. annoꝝ: ℟ ꝛhoneretur telgesimū primū annuꝫ. Jtē idoneitas ꝓsideraꝛ respectu ꝛtitatis: puta ꝙ ille cui cōfert dignitas: sit bone fame ℟ honeste ꝛuersationis: ex legitimo matrimonio: ℟ ꝙ sit sufficientis scīe. Jtē idoneitas ꝓsideraꝛ respectu ordinis: vt nemo assumaꝫ in ep̄z: nisi sit in ordine subdiaconatus. Sed ḡrit: ad cuius officium pertinet ista obseruare: Dicit Clemēs: ꝙ ep̄s quātū ad se ꝛ seruare intra antiqua. ℣. ꝙ nō ꝓferat bñficia vacāa: nisi ꝓsonis idoneis. Jtē ep̄s qualitū ad patronos sibi subditos ꝛ illos cōpellere vt nō ꝓferant bñficia nisi ꝓsonis qualificatis. Et in hoc istud. c. cōtinet aliqđ nouū: ꝙ nihil dicitur de diocesano in ꝛuribus antiqs: iz dicat aliqđ de cōsilio ḡtiali. c. graue. allegato. h. d. ¶ Colligo alīa notabilia. ¶ Nota ꝙ go nō est ꝓficiēdus. i. instituēdus in

aliqua ecclesia: nisi sit idoneus scīa: moribus ℟ etate. Usus diuersitatez bñficioꝝ regrit etas: qꝛ in ep̄am regrit etas trigita annoꝝ: in ecclesia parrochiali ℟ alīs dignitatibus inferioꝛib⁹ ab ep̄atu: regrit etas vigintiqua tuoꝛ annoꝝ: nisi pro simplici dignitate pōt ep̄s dispensare in vigesimo anno.
In altis bñficijs: vt in prebendis: requrit etas. xiij. annoꝝ: qꝛ ibi sufficit maturitas consilij: nō illa etas requritur. In altis: vt in capellanijs: que nō regrūt maturitatē ꝛsilij: requrit etas septem annoꝝ. In altis: vt in ꝓioratib⁹: ꝙ non hñt curā alīaꝝ: regrit etas. xx. annoꝝ. Et de hac mā singulariter tractat Panoꝛ. in. c. cum ilo. de prebē. ℟ dignī. i. an. Jtē in preficiēdoꝛe requritur idoneitas l moribus: qꝛ si esset male vite: posset inducere laicos ad malū exēplū. Item regrit ꝙ sit sufficientis scīe: qꝛ in ep̄o regrit theologia: ℟ ꝙ sit tam nouū ℟ vetus testamentum ad predicandum suis subditis. Jtē regritur ꝙ sit turissta: vt possit ꝛseruare iura sue ecclesie. In abbate ꝛo non regritur magna scientia: sed sufficit ꝙ sit expertus in negocijs. In rectore ecclesie parrochialis sufficit scīetia canonū ꝓhalium. Hec optime tractat Innocentius in. c. cū in cunctis. de elec. in an. ¶ Nota ꝙ episcop⁹ potest cōpellere subditos suos ad obseruationem canonum. ℟ pōt monere ꝓlatos sibi subditos: vt nō ꝛferant beneficia ꝓsonis non idoneis.
¶ Glosa sequens opponit ℟ exponit.
a ¶ Cū ecclesie. Nescio si aliqđ fructū inducet hec constitutio: sed hoc scio: ꝙ inonata sine penarū adiectionibus raro ꝓficiēt. vide sub rubrica. ℣. de magi. ℟ ꝓt exponi eccle. i. ecclesiastica ministeria. ꝛs elec. cū ecclesia. i ꝓn. ℟ q bus etiā pōt ꝓcligi: iz solū de regimine ecclesiaꝛ videatur hic loqui: nil enim interest cum nil nouū inducat.
b ¶ Scientia. Qualis scīetia requiratur in episcopo ℟ in alīs ministris: ℟ que sit eminens: ℟ que cōpetēs: ℟ qđ de parū scīete: an possit ꝓmoueri: ℟ an peccet recipiēdo officiū ad qđ scientia sua non sufficit: scripsi post Jnno. ℟ Hostien. ℟ Lōpost. de elec. cū in cūctis. sup ver. scīetia.
c ¶ Etate. De ordine nihil dixit: sicut nec decre. cā te. ℣. eo. Et vide qđ no. de ꝓben. si ꝓ pauꝑb⁹. li. vj. in glo. ii.
d ¶ Docet. Et sacīt. ℣. de elec. ꝙ fit. in ꝓn. li. vj. vbi. si B.
e ¶ Ratione officij. Excitat ergo ipsoꝝ offīs: non cō stituit illos delegatos. ℣. de offi. ordi. li. j. c. penul.
f ¶ Precipue. duplex punctatio.
g ¶ Canonica. ℣. eodem per totum. de elec. cum in cunctis. ℟. c. nihil. de preben. graue. cum si.
h ¶ Subdite. Nō sufficit ꝓlato ꝙ sit bonꝰ in se: nisi ēt sit ꝛtus est in se: bonꝰ in subdito. de ſymo. li. in ꝓtū. cū concor.
i ¶ Diuinam offensam. Concor. huic sint. de elect. vbi ꝑsecutum. ℌ. qui autem. ℟. c. perpetue. ℟. c. commissa. in fine. lib. vj. ℟. ℣. de censi. ad nostram. in fine.
k ¶ Ultionem. Specialiter circa hoc statutum de generali: vide quod no. de treuga ℟ pace. c. j. de celebratio. missarum. volentes. de elec. generali. lib. vj. Capitm. ¶¶.

¶ No. j. de dictiõe

¶ Ubi qui. ¶ Primo declarat: nō exigitez in sacris nō habere vocē l capīo cathedralis ecclie vl' collegiate. Secūdo idē dicit de hijs bñficijs: qui annexus sit ordo: nisi ad illū ꝓmoueaꝛ cessante impedimēto infra annū: qꝛ illo elapso: tunc non hz vocē i capīo: ℟ ei subtraꝛ dīs ꝓ dimidia distributionē. Secūa ibi. Illi ꝛo J. Jmo. ¶ CASVS. Vacat ecclia cathedralis suis subditꝰ inviolabiliꝛ obseruari: si diuinā l offensam ℟ sedis apostolice debitaz vitare voluerint vltionem k. Idē.

¶ In capitulo cathedralis ecclesie vel collegiate vocez nō habet qui non est subdiaconus. Habens beneficium cui annexus est ordo post annum: nisi ꝓtius impedimento cessante promoueatur ad illū: in capitulo vocē non habet donec fuerit ordinatus: ℟ interim perdit distributionem dimidiaz. Joan. an

Ubi dree. Capitulū. y.

cleſie a quibus ꝓficiunt personе minus idonee: scientia b moribus vel etate c grauia ꝓpter hoc (vt docet d experiētia) nōnumq̄ perferant in spiritualibus ℟ tẽporalibus detrimēta. ¶ Nos volentes p locoꝝ diocesanos: quibus ratione c officij hoc cōpetit: ꝓcipue f sup hoc diligēti ꝑ caueri: eis districte iniungim⁹: vt ipsi statuta canonica g que sup ꝓficiēdis personis in hmōi ecclesijs hactenus emanarunt: diligentius per seipsos obseruēt: ℟ faciant a cleros ordines: statut. i. statutum facte: ꝙ istī non constituti in sacris non habeant vocē in capitulo: bum celebratur electio vel aliud capitulū. Sed ponamus: ꝙ sit dignitas vacans vel ꝓsonatus: vel aliud bñficium: qđ regrit certū ordinē: puta ꝙ si quis assumatur ad talē dignitatē: ꝙ ipse sit diaconus vel ꝓsbyter. qđā subdiaconus sint assumptus ad illam dignitatē vel bñficium: ℟ nō fecit se ꝓmoueri infra annū ad ordinē regitum illi dignitati vel bñficio: quer. ꝙ quā pena incurrit talis qui accipit tale bñficium vel dignitatem: ℟ non ponit se in ordine nec in illi beneficio vel dignitati: Rñdet Clemēs: ꝙ talis non habebit vocem in capitulo: ℟ ꝙ perdit meritatē distributionum: donec fuerit ꝓmotus ad ordinē requisitum in tali bñficio. Sic querit: vtrum pene antique sint sublate per istud caꝑ. Dicit ꝙ non: sed remanent in suo robore. Et sunt ille pene: ꝙ si quis bñficiatus fuerit monitus: vt infra annū ꝓmoueatur ad sacros ordines: ℟ infra annū nō fecerit se ꝓmoueri: tunc poterit priuari illo bñficio: sed per. c. iz. de elec. in. vj. fuit statutū in ecclesia parrochiali: ꝙ ipso iure perdit bñficium absq̄ monitione: sed non logitur in alīs bñficijs: ideo in alīs bñficijs remanent iura antiqua incorrecta. ℣. ꝙ debent ꝓmoueri post monitionē: sed absq̄ monitione incurrunt penas huius. c. ℣. de. Del. re. ¶ Nota ꝙ ordo non dī anne xus: ita ꝙ non ꝓstituto in tali ordine: non possit habere illud bñficiū: sed intelligit: ꝙ bñficium ꝛs ꝓmoueri ad illū ordinē. ¶ Nota ꝙ si mancipati. l. deputati diuinis officijs ℟ ministerijs: ꝛhentius possunt debēt promoui ad sacros ordines: ad illuꝫ finē: vt ab illo statu non possint retrocedere: hoc est: ꝙ postq̄ hñt bñficium: ℟ dicūt velle ecclīastici: ℟ sub illa spe acceꝑūt bñficiū: non retrocedant. i. non mutent eoꝝ voluntatē: nec vtroq̄ accipiant: quare qui semel sunt in ordine non possunt retrocedere. i. reaccipere statū quez dimiserunt tacite: acceꝑendo bñficium vel dignitatē. Et si retrocedit ℟ habebat alium retrocedendi dum accepit bñficiū: talis tenet ad restitutionē olim fructuū bñficij. Secus ēt si nō haberet alium retrocedendi a principio: ꝙ forsan postq̄ tenuit bñficiū per aliqđ spatiū: ipse cognouit ꝙ nō posset saluari cum beneficio: ℟ ꝙ melius saluaret cū matrimonio: ℟ dimittit bñficiū: ℟ retrocedit: credo ꝙ talis nō te-

vt ꝙ h ponit nisi in vltima cause: sed regularit facit modā de cōdit. appo. vep. ℟ qđ ibi dixi.
¶ No. ꝙ inhabilitas vocis surgēs ex defectu ordinis ꝙ oꝛ: nō ē remissibilis ꝓ habileo ibi ēt si ꝑ ab alīs ꝓceda tur. cōcor. ponit glo. in ꝓbo cōcedatur. Jabarel.

Universidad de Deusto
Biblioteca

netur ad restitutionem fructuum: nisi esset opulentus. Si quis: ita q̄ restituendo facultates sue ꝛ status eius q̄ diminuerent. ¶ Nota q̄ pstitutus in sacris dz vocē in capl'o: ꝛ hoc accipiendo capl'm proprie. s. pro collegio ꝛ cōuentu: q̄ pprie capl'm dr in eccl̄ia cathedrali: collegiū dicit in alijs eccl̄ijs

Cardinal' nullꝰ ē nisi saltez sit diaconus.

¶ Glosa se. dic q̄d cās dedit.

seculares hūs: ꝛ cōnētus in eccl̄ijs regularib⁹: sed vnū sepe ponit pro reliquo. ¶ Nota q̄ habēs dignitatē regentez certū ordinem: ꝛ tenet per lapsuꝫ vnius anni: ꝛ nō p̄mouetur ad illā ordinem requisitum illi dignitati: non priuatur illa dignitate: sed punitur penis hic contentis in. c. cum in cūctis. de electione. in antl. ꝛ in capl'o dz. de elec. lib. vj.

qui [a] diuinis in cathedralib⁹ vel collegiatis ecclesiis seu regularibus [b] ecclesijs sunt mancipati [c] officijs [d]: vel mā cipabuntur in posterꝫ ad suscipiendos sacros ordines p pensius [e] inducantur: statui

a ¶ Ut hi qui. Cām dedit cōstitutionē: q̄s no. Postiēs. de preben. et dispandc. §. qui po. vbi dicit esse equū: q̄ sicut minor subdiacon⁹ nō eligit in epm: ita nec eligat: vt hi q̄ uentant electuo: ꝛ eligentes: vicem ibi per constitutiones legatoꝝ in p̄uincia p̄tule hoc esse statutū: q̄ nō existētes in sacris: nō habeant vocē. Talem autē pstitutionē facere possunt nedū legati: sed etiam epi: vt scripsi post eū. de offi. archipresby. c. ij. vij pstat q̄ multi epi tales pstitutiones habebant. ¶ Nota et ipse Postiēs. eo. ti. de offi. archipresby. c. ij. q̄ sicut iter cardinales nullus est qui sit saltē diaconus: ita ꝛ inter canonicos nullus deberet esse qui nō eēt subdiaconus. arg. ā. eo. q̄rit. de cōse. di stin. j. ego deo sacrificano. ꝛ. c. subem⁹. facit q̄d dicit canon illicitā esse eā qui nō sit in ordine eccl̄iastico misceri tractatib⁹. xcvj. dist. satis cuidenter. talco enim retrocedere possunt a statu clericali. de elec. cum ex eo. lib. vj.

b ¶ Regularib⁹. Si ḡ in eccl̄ijs regularib⁹ nō pstitutus in sacris vocē non hz: ergo nec l numero cōputaꝫ de facto: nō ē ficticie. vt no. l cle. ā. ō elec. q̄s circa. l fi. pe. gl.

¶ Glosa sequens exponit ꝛ infert solutionez dubi⁹: quā fortificat: prorogat ꝛ determinat.

c ¶ Mancipati: quasi nūcupati: electi vel deputati: ꝛ q̄ mancipare est seruire: vel in seruitiū vel in potestatē reducere: tō vtit h̄ ybo. q̄s ēt habeē. xxvij. di. de his l p̄n. j. q. iij. saltator. vltra medū. Jn his ḡ g non sunt deputati ad diuina officia: q̄les sunt querī vel p̄ssi laici p̄cipue in eccl̄ijs regularib⁹ nihil puto mutatū per hāc pstōnez. ꝛ sic saluꝫ manet q̄d no. de elec. ex eo q̄. lib. vj. in fi. ꝛ ista seruat. al's sequeret q̄ p hāc pstōnez monziales nō habe rent vocē in suis capl'is: que pter sexus fragilitatē non sunt capaces ordinū. ā. b. xxvij. q. j. diaconissaz. hac cadē rōne videret q̄ ēnet q nō sūt l eccl̄ijs istituti: ij ḡ certis actib⁹ p̄hibit vocē in capl'o: nō l̄cludunt hac pstōne: q̄d tel ligo: nisi p tus capl̄i sue eccl̄e habeāt talē vocē in alicna.

Mōtales nō sunt ordinis capacēs.

d ¶ Officijs. Etiam si sacri ordines annexi non sint: ꝛ sic dissert a proximo responso.

¶ Hl. seq. supl'r obijcit solutꝫ ꝛ vtrūq; obiectiōi rsidet.

e ¶ In posterꝫ. q̄ posteris indici possit asperior: status nō dubitaꝫ: sed videt absurdū: q̄ hic indicat tanꝫ titulatio: saltē nō p̄fectio. hoc dico. p̄pter id q̄d no. de reg. iur. q̄ oēs. lib. vj. Jtē videt absurdū: q̄ cōstitutio liget p̄cterita: Z id. ā. de pstit. c. fi. Dicas q̄ hec decere. non priuat eos bñficio: sed solū voce capl̄i: ꝛ tñ certū est: q̄ cū bñficium assumpserit: vt expediens ꝛ nēcium officium eccl̄ie gerat: si ingrueret necessitas cū ad sacros ordinari: ꝛ hic renueret: posset ēt priuari bñficio. ā. eo. queritꝰ. Non māducet ergo qui nō vult laborare. q̄d primo in Jtum allegati locū hz in cōtinentia que non indicit iniuto. xxvij. q. j. integritas. q̄d dixit secūdo non obstat: q̄ cōstitutio ista non ligat ſ̄ veritas cōstitutiones: sed futuros tractatus ꝛ actus capitulo⁹. Jtē non vitiat vocē in capl'o pstitaꝫ: q̄s eēt respicere ſ̄terita: sed prestanda: ꝛ sic respicit futura.

f ¶ Propēsius. Jdē ybū. de offi. or. c. j. derivatores exponūt. i. extēsius: sed illud vbi dicimus. ptensi⁹: sed. ppensius derivatur a p pe vel. ppere. q̄si vel ioctey vel festine.

g ¶ Ut nullus. tā institutus vel instituendus: vt patet p precedentia.

¶ Glo. seq. ponderāt ybū p q̄d soluit dubiū ad solutionē ldneōs q̄uoꝝ sūa.

h ¶ Jncapl'o. Stalia chori nō affert. ꝛ p hoc ybū patet: q̄si esset actus expeditēdus: vt a p̄sentatione: non a capitulo ad talē bñ admitterent: per q̄s puto q̄ talis canonicus nō in sacris ꝓbendā ꝛ domū optare possit: sicut pstitutus in sacris: si eccl̄ie statuti vel consuetudo non obstet: cū ille act⁹ nō sit collegialis: ꝛ competat ex canonica ꝛ prebenda: nonex voce capituli: sicut ꝛ potest delegari. de rescrip. statutum. lib. vj. agere pro ꝓbenda. de p̄ba. ex litteris. epi cop̄i socians: ꝛ fructuꝫ p̄cipere de cleri. non resi. ad audientiam. eccl̄ie defendere. de concessio. prebē. ex pte. de elec. g̃hali. de reb⁹ eccle. nō alie. c. j. li. vj.

¶ Glosa sequens alleg. duas concordan. querit argutꝫ pro. contrarium soluit illud ampliano.

i ¶ Concedaꝫ. Cōcor. ā. de elec. ꝓstitue. ꝛ. j. de regu. vt pfessores. Sed gd si actū electionis luminentis p̄cipāt sibi socij: Ut q̄ possint: p ea q̄ no. ā. de elec. cū vltoſ. in vltī. gl. Cōtrariū credere: q̄si sit inhabilitas in p̄sona per hanc litterā: per quā etiam non credo epm contra hoc di spensare posse. ꝛ facit verbū nullo mō. j. prox. responso.

¶ Glosa sequens primo querit argutꝫ negatiue contrarium soluit per duo iura ꝛ tria similia ꝛ contrarlo respōdet. Secundo querit ꝛ soluit per vnuꝫ. c. ꝛ quatuor absurditates. Tertio subdit duas questiones ꝛ soluit.

k ¶ Constitut⁹. Et hīc etatē: ꝛ qua. j. c. prox. q̄s capl. fait sūme nēciaz pp̄ stud: vt ibi dicā. Sed pone (q̄s ti sacto nūc satis occurrit) canonicus dum vacat eccl̄ia non est in sacris: ſ tpe quo l minet electio facienda est l sacris: hz ne vocē in electiōe: Si pōderem⁹ initiū tractatꝰ ea que no. de electi. dubū. li. vj. vī q̄ non: q̄ tunc non erat habilis. Tu dicas q̄ satis est: q̄ tpe faciende electionis sit habilis. q̄s satis p̄hab. ā. de ele. cum inter. R. in fine. ꝛ. ā. de excep. aplice. Jdē enim dicerem⁹ de eligendo: vt in p̄dicto decre. dubū. j. ꝛ. fi. ſ etiā si quis nō esset canonicus tpe vacationis: si tpe electionis canonicus esset. admitteret cū alijs vt eligeret: ꝛ qui tpe vacationis non esset in loco vsi vocari deberet: si tpe electionis ꝓsens esset admitteretur ad eligendū. de hoc. ā. de elec. eccl̄ia. ij. Odi dī in electionibus spectant intrinsi: intelligit de initio electionis: nō vacationis. Sed si cetus ſgregatus canonicī non pstituti in sacris: in primis tribus ordinari volentē: q̄ tpa ītidāt infra terminū tarsio datū ad eligendū: teneant̄ socij expectare: marle si hoc petat: Puto q̄ non. q̄d bene p̄hab. ne se. va. c. vno. j. rū. lib. vj. al's sequeret q̄ hz iura vetera ſpuberē: cui⁹ puberias finit infra terminū: spectare tenerent: vel absentē in loco de q̄ vocari non hz dicentē se velle ad eccl̄iaz redire: vel exhīcatū: dicētē se velle absolui. et petere: vel nouitiū: dicētē se velle ꝓfiteri: vt his filia. Sz q̄d si nullꝰ de capl'o est in sacris: Tūc solus Plat⁹ expediat q̄ lcūbit. p decā. halle. ꝛ sic q̄d scripsi. de elec. cuz ecclia. Sz q̄d si ſpi⁹ Platꝰ electio insit sacīēda: ꝛ nullꝰ de capl'o est in sacris: Vtc sat̄ crederē: q̄ suptor hēat expectare lapsū terminī tarsi. facit p̄dicta decre. vnica. ne se. va. ij. rū.

Canonicꝰ cū sufficiēt l sacris tpe electionis ad vt eligere possit.

Dāc gl. dicit esse finaliū. Bitri. in suo dicto. i. ver. lex. ad h tp lex non trahit nisi ad futura. cui addo. c. ij. de vi. ꝛ hone. cle. in cle. ij. ſ. vtet Propēsius q̄d significat. Canonicꝰ nō l sacris act⁹ si collegiales exercere potest.

Electio p̄ latā p̄q̄ fieri si nullus de capitulo sit in sacris.

ꝛ de elec. cōmissa. in p̄ncipio. li. vj. Lz ergo canonicī q̄t sunt in sacris non expectent canonicum: cum ipſi sint capl'm: superior tñ qui habet vti iure denoluto: vt pene devolutionis sit locus: habebit necesse vsq; ad tarsi terminū capitulū expectare. ꝛ hec etiā agerent declaratione: ꝛ repetita intelligātur. j. p̄cti. respon.

a ¶ Prebendas. Jn collegiatꝫ eccl̄ijs: vt. j. de cam.

b ¶ Cerī. Nō dicit sacri: per q̄s vico etiā in minoib⁹ Hoc locum habere.

¶ Glo. seq. tria dicit exponēdo q̄s de ametione dicit.

Quado p̄t ēe annexꝰ p̄bēdis vī dignitatib⁹ varijs et cauſis.

c ¶ Annexi. De iure cōmuni primeua institōne antiqua ꝓsuetudine vel statuto. Et intelligo hāc lkam: siue certis prebēdis annexi sint ordines siue incertis: que tñ post ea certificate sunt: puta q̄ tertia vacans est facere dotalia: vt scripsi de p̄cē. prebē. ꝓposuit. in p̄ncipio. Nec intelligo de annexione qua nō possunt cōferri: nisi et qui sit in illo ordine: q̄ tūc nō est dare q̄ habeat illud bñficium nō habēs ordinez annexū. Dico tamē q̄ si per lkam papaleo ad hoc sufficiētes ꝓsequeretur bñficiuz nō existēs in ordine: adhuc taena esset hunc decere. nisi etiam ad nō recipiendum ordinem sufficientē dispēsationem haberet.

¶ Glo. seq. querit de p̄ncipali Plato. alle. propter duas rōnes ꝛ tertio plus accedit: ꝛ declarationē exposcit.

Archipresbyter: si fit p̄bendarius: an possit admitti ad eligēdū.

d ¶ In eisdem. Cathedralib⁹ vel collegiatis de quibus similit. Sed mihi remanet dubiū: an hoc. c. in vtroq; risu locum habeat in p̄ncipalibus sanctis eccl̄iarum collegiatarū: puta archipresbyteris vel plebanis plebiū: vel in his silibus. Et videtur q̄ sic: per verbū dignitates q̄s p̄cedit. facit de rescrip. statutuꝫ. lib. vj. eo. lib. de offi. leg. c. pe. in p̄n. Certum est aūt q̄ illi dignitati annexus est ordo p̄sbyteralis. ā. eo. c. j. Si ergo nō fiant p̄sbyteri infra annuꝫ: locus erit huic pene. Nec occurrit ratio: ā re plus arctetur habēs personatū vel canonicā: q̄ habēs p̄ncipalem platuram: imo videtur maior in isto ratio: qa plus est astrictus. de rescrip. eo cert. ꝛ in scripto debet ostēdere q̄d subditos facere oporteat. de elec. cuz in cūctis. in p̄n. ꝛa capite inchoari debet rōnis editio. ff. de eden. argēta rius. §. edi aūt. Jn contrariū facit. de elec. statutum. lib. vj. Nec obstat hec lkā: q̄ tales nō p̄hīt dignitatez in eccl̄ijs: imo p̄hīt eccl̄iae vel dignitatem eccl̄iaz. sup quo vide q̄d dicam. j. de p̄bē. c. j. Jtez absurdū videret p̄incipalē prelatū eccl̄ie p̄inari voce. p̄pter ordinis defectū: nō sine gra ui dāno eccl̄ie: cuius negocia dz ordinare. Unde p̄t dici: q̄ cum platus ꝛ capl'm sint diuersa. ā. de his q̄e sunt a ꝓla. in rubro ꝛ in nigro ne se. vac. c. vno. li. vj. cum multis silibus. sub appellatione capl̄i nō includat platus: vt hic. ꝛ. ā. p̄ri. rū. Et si dicaꝫ q̄ de quadam largissima ꝛ bi figsiatione platus nosse capl̄i cōprehendatur: quasi illius corpus caput de his que fi. a ꝓla. nouit. ꝛ faciāt no. de cōcel. prebē. post electionez. Adhuc tñ est satis q̄ cōiter non cōprehendaꝫ: vt p̄hant iura predicta: vt sit hoc ius correctum iuris veteris ꝛ penale: nō largissimā: hz potius strictā interp̄tationē recip̄iat. de reg. iur. que a iure. ꝛ. c. in penis. li. vj. Jtē Iz platus ꝛ capl'm faciāt vnū corpus ꝛ vnaz eccl̄iaz: ꝛ sic loquunt Jura: nō per hoc sequit platū includi sub appellatione capl̄i: imo potius simile. Jtez. Et idem videret dicendū circa decretalem: vt p̄sessores. j. de reg. iur. ꝛ tñ vtrobiq; necessaria esset declaratio.

e ¶ Impedimento. Cōcor. ā. de elec. cōmissa. §. j. lib. vj.

ꝛ ibi videas exemplaria: vbi Jo impedimētum potuisset ex culpa sua: non videt exensari. de hoc. ā. eo. c. j. ꝛ in hoc differt a parte. ā. p̄ri. in qua non excusat impedimētuz ꝛ merito: hic aliud: q̄ hic est pena negligentis.

f ¶ Jnfra annuꝫ. Ut tēpore quo ligat cōstitutio in p̄tus pstitutis: et a tēpore habite possessionis: vel quo per eos stetit quo minꝰ haberent in institutendis. ā. de electo. cōmissa. §. j. ꝛ de p̄bē. lz. ij. lib. vj.

habeāt earūdē. Jpiscꝰ distributionumzᵏ: que dant his qui certis horis ˡ interſuntᵐ pars dimidia ⁿ subtrahat: nō obstātib⁹ q̄buslibet ꝓsuetudinibus⁹ vel statutis. Penis alijs que cōtra tales ꝓmoueri ad ordines recusantes statuunt in iure: nihilominꝰ in suo robore ꝓmansuris. Idem.

g ¶ Extāc. s. anno elapso. Duo ergo nō ē locus huic pene: posset tamē excludi etiam p̄tus a voce capl̄i ex alio capite. ā. p̄ri. resp̄. hoc est dicere: si habens prebēdam diaconalez subdiaconus est: lz non diaconus: non excludit a voce nisi post annuꝫ. Si ꝓ nec esset subdiaconus: ꝛ si ipa ꝓbenda esset subdiaconalis tñ: excludit etiam infra annū: sed a distributionibus: solum post annū cum cessat impedimētum.

h ¶ Donec. Illis ergo ordinatis cessat pena. ꝓcor. ā. de elec. q̄ sepe. lib. vj. ꝛ q̄d no. de ma. con. c. fi.

i ¶ Nullo modo. Alle negatiuum excludit p̄cessionem capl'i: vt. ā. p̄ri. rū. ꝛ dispensationē epi: vt tbi dixi.

¶ Glo. sequens arguit: ꝛ dubium soluit.

k ¶ Distributionū. Per hoc ybū ꝛ ybū capl'o q̄s p̄cedit: pz in bñficijs q̄bus nō debet vor capli: ꝛ in q̄bus nō sunt distributiones: has penas nō cōperē. puto tñ q̄ si in eccl̄ia collegiata est capellania vel altare: ex cui⁹ institōne etiā capellan⁹ tenet officiare eccl̄iaz: vt in eccl̄ia bonoſi. si in illis horis aliquę distributiōes eis deberent: quo ad illas locus esset huic pene: si ꝓmot⁹ nō esset: lz nō quo ad reddit⁹ capellanie vel altaris: de q̄bus hic nō cauet.

Missa nō ē de horis

l ¶ Certis horis. Nota pro ꝓsuetudine eccl̄iaruz collegiatarum: que distributiones ordinant: nō per oēs horas: sed per certas: ꝛ aliquas attribuunt misse que non est de horis. de celebra. missa. c. j. ꝛ decre. vnica. de cleri. nō resi. nō dicit de horis: sed de officio. Honestius esset ꝛ iuri cō sonans: vt per oēs horas fiat tpsarum cōparatio. Q̄ aūt pro missa: matutino: ꝛ vespera: debeat fieri equa ptributio. facit. j. de reliq. ꝛ vene. san. c. vno. in fi.

m ¶ Interſunt. Dato q̄ p̄dictis interſint: al's ꝓmerentur illis in totū. q̄d dic vt. ā. de cle. nō resi. c. vno. lib. vj.

¶ Glo. sequens solut duo dubia de inopia: et cui pars accrescat.

Accrescit alteri q̄s ad alto ſtrahit.

n ¶ Pars dimidia. Ltā si relictꝫ dimidia ad sustētationē ipoz nō sufficit ꝛ iputeē sibi: cuz per ordinis receptionē hāc penā vltare possint. facit q̄d no. de elec. q̄ sepe. li. vj. in glo. aliud. Et sic nō ob. q̄d no. de elec. cū vtnonesti. in glo. no. q̄ in fi. ꝛ vide q̄d no. ꝛ dixi de ap. pastoralis. in fi. vlt. glo. Et si dicaꝫ q̄ ista dimidia ſtracta accrescit alijs interessentib⁹ dimidio. isti. de lega. §. si eadē. ff. de vsufruc. accres. l. j. in fi. nisi esset aliter ordinatū. facit de cle. nō resi. c. vno. li. vj. ꝛ vide q̄d dicā. j. de vita ꝛ hone. cle. c. ij.

Tē Accrescit aliter q̄s ad alto ſtrahit. ꝛ Adde ad hoc not. p Bar. l. i. re ꝓtecta. ff. de leg. iij. Bal. l. i. j. C. q̄s non pe. par.

o ¶ Cōsuetudinibus. Cōcor. j. de sepul. c. ij. §. pe. in fi. ꝛ j. de statu mona. c. j. §. sane. ꝛ. c. ij. in fi. de reli. do. c. ij. §. vt autē. ꝛ §. pe. de iure patr. c. j. in p̄n. ꝛ in fi. ꝛ fi. j. de pe. fi. q̄s fmadēte. post p̄in. de pen. ꝛ re. c. j. de sen. excō. c. j.

p ¶ Statutis. Nota q̄ nō reuocat p̄uilegia. concor. de capel. mona. c. vno. lib. vj. ꝛ q̄d tbi no.

q ¶ Jn iure. ā. eo. queritꝰ. de elec. Iz canon. lib. vj. ꝛ vide q̄d tbi no. in glo. antepe. de regularibus habeꝫ. j. de statu mona. ne in agro. §. ceterum. Joā. and. Cap. lia. iij.

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ No. ij. q̃ gñat ob ꝑnãtia facꝰ tus cõe. p hoc ꝙ cel. mtis. permictosus. et qs ibi no. in gl. j. de clã. desp̃s. ñ. ubi ẽt ipsũ cõsuetudo redigit̃ i tus cõe.

¶ No. ij. q̃ ad recẽptionẽ ordinũ regrit vt ordinato non obstat aliq̃ canonicũ: supplet Pau. scds spedimentũ. de sen. exc. q̃ hís. t. c. Ghuls. puta ꝙ Bł. irregularitatis defectus vitiũ. de cor po. vitiat. p totũ. Jab.

Clementina.

Generalẽ. ¶ CASUS. Vtrum est. ã. qualr regrit certa etas in ꝑficiẽdis: nũc queritꝰ vtrũ regrat certa etas in ordinandis. Et rñdeo q̃ sic: q̃ in ꝓdiacono regrit q̃ cõpleat decimũ septimũ annum: et q̃ attigerit decimũ octauũ: in diacono regrit q̃ cõpleuerit. xxi. et q̃ sic in vigesimo in ꝓdicto regritur q̃ cõpleuerit xxiij. annos: et q̃ sit in. xxv. anno. Jn mi norib⁹ ho ordinib⁹ sufficit q̃ fuerit extra infantiã: et cõpleuerit septimum annum. h. o. Del. reg.

¶ Colligo aliqua notabilia. Primo q̃ go nõ põt ꝓmoueri ad diaconatus ordines: nisi sit in. xx. anno: nec ad ꝓsbyteratus nisi sit in vigesimoquinto. Bz queritꝰ: vtrũ defectꝰ etatis ꝓdictaꝝ receptionez ordinis: Dñm q̃ nõ: imo go in. xx. anno poterit recipere ordinez ꝓsbyteratꝰ: sed nõ habebit executiõez illius ordinis donec attigerit etatẽ legitimã: et ipo inre est suspẽsio ab exercitiõe ordinũ vsq̃ ad illã etatẽ legitimã: et si go ꝓsbyter in etate minori viginti quinq̃ annoꝝ celebraret: tunc ꝑheret irregularitatẽ. ¶ Nota dictionem ꝑo: vt. ã. in. c. ꝓstõnez. de elec. etiã videbis dictionem decernimus.

¶ Glo. sequens cõmendat. c. z dicit quid corrigit z quid determinat: z obiectionem soluit.

a ¶ Bñalez. Bene z summe nẽcium ꝑpter ꝓstõnez. ã. ꝑt. Determinat aũt etatem sacroꝝ ordinũ: z corrigit canones. lxxvij. di. puenit. per totũ. lxxvij. di. c. j. z. iij. z vlt. z. xxvij. di. de his. in ꝙbus dicebat: q̃ hís. xx. annos ꝓsbiteratus. xxv. diaconat⁹. xxx. ꝓsbyter fieri poterãt: z debebant esse anni cõpleti: vt bi. Determinat etiam no. de elec. cum in ecclia. ¶ Hlerfota. de tẽp. or. vel nõ est cõpos. Et sine dubio: Ihec deck. optime ꝓcedat ꝓme: melius tñ intitulata fuisset sub rubr. de tẽp. ordi. Jsta enim rubrica tractat de etate z qualitate eoꝝ qui ꝓficiunt: illa de qualitate illoꝝ qui ordinantur: sed ꝓpter cõnexitatem sic tractãt. z est simile qd dixi. ã. eo. ad anres.

¶ Glo. seq. allegat ille: ꝓbat obñãtiã. ponit opi. quam impugnat z expedientiam huius turlo. in ñ. querit z soluit. z de alia questione remittit.

b ¶ Obñantiã. Ille. j. de app. Gulo. Procedebat aũt hec obñãtia a ꝑalle. ¶ Hlerfota. q̃ cuꝫ ibi de etate antiquoꝝ canonuꝫ in sacerdotio demantur. v. anni z plus: ga g. xxv. attingit põt fieri sacerdos: ita videbant. v. demenci de etate diaconi z ꝓsbiteri: per quẽ etiã in. xv. dabat ꝓsbiteratꝰ. Nec mirũ si dicebant antiq canones in hoc correcti: nã ꝓ illos seruabant i tẽrsttia tẽpoꝝ iter ordinẽ z ordinẽ q̃ hodie nõ ꝑuant: vñ laicus in carnisꝑtuto: in festo resurrectiõis ꝓsbyter eẽ posset. Bz ꝓsbi. dicẽs antiq̃ canones seruãdos: dicebat: q̃ in ¶ Hlerfota. disꝑsãbat in etate ꝓpter curã alaꝝ: z ꝑm Jnno. ꝑberat necessitas: ex quo vocatꝰ fuerat ad bñficiũ qđ regrebat ordinẽ. Sed mirãduꝫ est hoc: cuꝫ enim sine aliqua dispẽsatione ꝓmoueat ad curã: ergo z ad ordinẽ annexuꝫ curę. Item sonat in absurdum q̃ maior viginti quatuor annis possit hñe curã z sacerdotiũ: z non solum sacerdotiũ. Jtẽ aliud absurdũ: q̃ ꝑm id: cadez erit etas ꝓbi z sacerdotis: quare sępe clamant in scholis z ad curiã scripsi: z ꝓcipue domino Richardo: sancti Eusta. chij diacono cardinali: vt determinaret hec etas: qđ sũme fuit nẽcium ꝑpter ꝙ primã decretalem: alꝰ inumerose z inextricabiles qõnes emerssissent: volẽs enim hñe voces in capꝰ malꝰ. xliij. minor xx. recepissẽt sbiaconatũ: fuisset obiectũ illũ nhsllomtnus excludendi: quasi nõ rite ꝓmotuꝫ ꝑpter defectũ etatis. Jurta illud qđ no. de ꝑben. et cui. ll. vj. Ipsi replicaꝝ sent: antiq̃ iura correcta per dissuetudinem. z per. ¶. Hlerfotra. quos duplicatũ fuisset de bñficio: illud idẽ sanxerunt in vicariis ppetuis. Secm dubiuꝫ est ex. c. Is canon. de elec. lib. vj. vbi dr. q̃ ꝓmotꝰ ad ecclias parrochiales nõ põt fieri nisi sacerdotl. de elec. nemo de. Jncepꝰ lib. vj. vicaria sicut z rectoria. de instit. c. ij. lib. vj. concedi põt nõ sacerdotl: dũmodo sacerdos fieri possit: vt hic. z eo. tit. c. ñ. Et scias q̃ pena illius decre. vltr. nõ est sublata per istã. qđ est vicere: q̃ etiã infra annũ si monitꝰ non ꝓmouẽtur ꝑuari possunt: sicut de rectore no. quo ad penaꝫ ¶. Hlerfota. in decre. Is canon. in glo. antepenul. in princi.

¶ Glo. sc. dicit: qđ reprobat ibi argũt negatiue cõtra ꝑtum soluit. z in contrarium allegatis respondet.

e ¶ Sacerdotiũ. Jn hoc corrigitur qđ no. Archidiaco. de elec. Is canon. lib. vj. in ver. is etiam. vbi tenebat in ꝓpetuis vicariis illud capl̃m locũ non habere: cũ de recto

Liber primus

decretalem: alꝰ inumerose z inextricabiles qõnes emerssissent: volẽs enim hñe voces in capꝰ malꝰ. xliij. minor xx. recepissẽt sbiaconatũ: fuisset obiectũ illũ nhsllomtnus excludendi: quasi nõ rite ꝓmotuꝫ ꝑpter defectũ etatis. Jurta illud qđ no. de ꝑben. et cui. ll. vj. Ipsi replicaꝝ sent: antiq̃ iura correcta per dissuetudinem. z per. ¶. Hlerfotra. quos duplicatũ fuisset de bñficio: illud idẽ sanxerunt in vicariis ppetuis. Secm dubiuꝫ est ex. c. Is canon. de elec. lib. vj. vbi dr. q̃ ꝓmotꝰ ad ecclias parrochiales nõ põt fieri nisi sacerdotl. de elec. nemo de. Jncepꝰ lib. vj. vicaria sicut z rectoria. de instit. c. ij. lib. vj. concedi põt nõ sacerdotl: dũmodo sacerdos fieri possit: vt hic. z eo. tit. c. ñ. Et scias q̃ pena illius decre. vltr. nõ est sublata per istã. qđ est vicere: q̃ etiã infra annũ si monitꝰ non ꝓmouẽtur ꝑuari possunt: sicut de rectore no. quo ad penaꝫ ¶. Hlerfotra. in decre. Is canon. in glo. antepenul. in princi.

¶ Glo. sc. dicit: qđ reprobat ibi argũt negatiue cõtra ꝑtum soluit. z in contrarium allegatis respondet.

e ¶ Sacerdotiũ. Jn hoc corrigitur qđ no. Archidiaco. de elec. Is canon. lib. vj. in ver. is etiam. vbi tenebat in ꝓpetuis vicariis illud capl̃m locũ non habere: cũ de recto

¶ Jn. xviij. anno ad subdiaconatũ. Jn. xx. ad diaconatũ. Jn. xxv. ad ꝓsbyteratum pót quis libere ꝓmoueri hoc dicit Joan. andr. Laꝑ. ij.

Generalez[a] ecclie obseruatiam[b] volẽtes antigs[c] iuribus in hac ꝑte ꝓferri: decernimus[d] vt (alio nõ obstãte impedimẽto canonico) ꝓsbiteratus[e] ad subdiaconatus: in vigesimo ad diaconatus[f]: z in vigesimoquinto etatis sue anno[g] ad ꝓsbyteratus ordines ꝓmoueri.

¶ De officio vicarij.

¶ Clemens quintus in concilio Vienensi.

¶ Jura loquẽtia de ecclijs curatis locũ hñt quo ad tria in vicarijs ꝑpetuis ecclias parrochialiuꝫ. Joã. and. Laꝑ. vnicũ.

Que in ecclesijs

mã: vt ibi. De ordinato ꝙo infra pubertatẽ ad sacros ani teneaꝝ ꝑtinere. no. z scripsi de cleri. per sal. ꝓmo. c. vno.

c ¶ Antiquis. Allegatis in ꝓma glo. Sed contra: quia canon antiquus. lxxvij. dist. c. j. permittebat quez subdiaconari in. xiij. anno. Solu. illud verum: computationem inchoando post infantiam: vt ibi no.

d ¶ Decernimus. Non dicit: declaramus: quod facit pro opi. Jnnocẽsi. z ꝙsticẽsi.

e ¶ Libere. i. sine dispensatione: z dato q̃ non habeat beneficium: quod ordinem requirat.

f ¶ In decimooctauo. Intelligo inchoato. Satis est ꝙ attigerit: vt in. ¶. Hlerfotra. Et idẽ de sequentib⁹. Certuꝫ est. n. q̃ maior. xvij. est in anno. xviij. nec ꝛra requirit q̃ sit xviij. annoꝝ. Is in. xviij. olim secus: vt ibi dixi in. j. gl. No. per hãc decretalem ꝓhibẽã. ã. c. ꝓt. j. ñ. Vodie puberẽm nõ hñe vocem in capꝰ: nisi excesserit. xvij. annum.

g ¶ Diaconat⁹. Is in anno. xx. possit qs eẽ diacon⁹: nõ ꝑ b putes q̃ possit eẽ archidiaconus: de etate. n. ꝓmonẽdoꝝ ad dignitates terminata. per. ¶. Hlerfotra. Nihil hic imutat: alꝰ sequerez: q̃ cum subdiaconus possit in ẽm eligi. eo. tit. a multo. z maior. xvij. subdiaconus eẽ possit: vt hic: ergo posset eligi. quod est falsum.

h ¶ Jnno. Si ꝓtuo ordinatur: suspẽditur ordinans a collatione ordinum: z ordinatus ab executione ꝓpria ordinis vsq̃ ad etatem legitimam. de tempo. ordi. vel non est. z per decre. eo. titu. dilectus. Nõ puto episcopuꝫ etrca etatem hanc dispensare posse.

i ¶ Promoueri. Sed que est etas minor ordinez? Dic q̃ maior Ianua. xxvij. dist. in. de his. de tempo. ordi. nallue. lib. vj. lxxvij. dist. c. ij. z vide quod ibi notaui in summa. z. c. super inordinata. de ꝓbẽ. Joã. and.

¶ De officio vicarij. ¶ In rubrica continuatur ad precedentes. Dictum est. ã. per discussum titulorum de ꝓmotione clericoꝝ ad beneficia ecclesiastica: rerum q̃ sic ꝓmotꝰ quandoq; sub se habent vicarios: ideo annectitur hec rubrica de officio vicarij. Capitulum. j.

Ve de ecclijs. ¶ De sumat tria dicẽs. Scias ibi. Ne de ipar.] Tertia ibi. Et de cop.]

¶ CASUS. Jstud cap. ꝑm glo. sepm summat z decidit tria dubia. Casus sic potest poni ꝑm primum dubiũ. Cauetur in. c. de multa. de ꝓben. z dignit. in antiqua. Et in cõstitutione: execrabilis. q̃ si obtinens ecclesiam parrochialẽ: dignitatez: ꝑsonatũ: aut bñficiuꝫ: accepter: z apphendat pacticam

statis k gl. in ve. ꝑpetuis.

¶ No. ij. q̃ ꝓbũ volumꝰ ẽ inducta mam̃ turis qs colligit ex gl. vlr. z ideo vtrũ ꝓbo: volumus. Frã. zab.

possessionem illius beneficij secũdi seu dignitatis: vacat prima ecclesia seu primũ bñficiũ. Sed querit: vtrũ sit idẽ de vicaria ꝑpetua: vt ipsa vicaria ꝓdat per assecutionem secũde vicarie ꝑpetue: sicut ꝑdit ecclia parrochialis: dignitas vel ꝓsonatus? Et rñdet ro. pon. q̃ idẽ est. Nã q̃ in

curam[a] animarum habentibus per receptionem aliarũ similiuꝫ amittendis[b]. ¶ Ac de[c] ipsarum rectoribus ꝓmouendis[d] ad sacerdotiuꝫ[e].

¶ Et de eorum[f] etate[g] a iure statuta noscũtur: in perpetuis[h] ecclesiaruꝫ parrochialium[i] vicarijs z assumptis ad eas volumus[k] obseruari.

¶ De officio z potestate iudicis delegati.

¶ Clemens quintus in concilio Vienensi.

¶ Judex ad receptionez testium in ciuili: z executor ad prouidendum certe persone

Adicta cognitione ꝓmissa a papa de putati: licite sub delegãt. Joã. and. Laꝑ. vnicũ.

¶ Sed ponamus: q̃ quidam fuit ꝓmotus ad vicariã ꝑpetuam: z sic non erat rector: sed vicarius ꝑpetuus: querit: vtrũ ꝓmotus sic ad vicariam: debeat promoueri ad sacerdotium infra annũ numerandũ a tẽpore adepte pacifice possessionis. Et si non fuerit ꝓmotus: vtrũ vacet illa vicaria ꝑpetua: Respon. q̃ sic. Tertiũ dubiuꝫ sumit ex. c. cum in cunctis. de elec. In an. vbi dicitur: q̃ ꝓmotus ad ecclam parrochialẽ dz habere etatem. xxv. annoꝝ: querit: vtrũ sit idem in ꝓmouendo ad vicariã ꝑpetuam? Rñdet ro. ponti. q̃ sic. h. d. Del. re. ¶ Colligo aliqua notabilia. Et primo tangeta glo. q̃ si obtinenti ecclam parrochialem ꝙeratur alia ecclesia parrochialis vel vicaria perpetua ecclesie parrochialis: z habuerit istius ecclesie secũde adepte pacticam possessionez: immediate z ipso facto vacat prima parrochialis: z poterit superior cui spectat collatio illius ecclesie: illam cõferre: etiã nõ vocato possessore. ¶ Nota q̃ sicut ꝓmotus ad ecclesiam parrochialẽ dz ꝓmoueri infra annũ ad sacerdotiũ: ita etiã ꝓmouendus ad vicariã ꝑpetuam dz ꝓmoueri ad sacerdotium infra annũ. ¶ Nota q̃ in ꝓmouendo ad vicariam ecclesie ꝓsbyterales: regrit etas. xxv. annoꝝ: q̃ ista etas regrit in ꝓmouendo ad ecclesiam parrochialem.

a ¶ Curam. In foro iudiciali vel penitẽtiali: vt scripsi post Jnnocen. z Hostien. de ꝓben. de multa.

b ¶ Glo. seq. remittit ad casus exceptos z dubiuꝫ soluit.

b ¶ Amittendis. Nisi in casibus exceptis: quos collegi ã. de ꝓben. de multa: z puto q̃ etiã cõstitutio Joã. xxij. execrabilis. locum habeat in his vicariis: cum expresse loquatur de beneficijs z officijs curatis in. ¶. qui ꝙo.

c ¶ De ipsarum. Ecclesiarum curatarum: z intelligе de non collegiatis. de elec. statutum. libro sexto.

¶ Glo. sequens ponit vnam differentiã z dubiũ soluit.

Cõmẽda z vicaria differunt.

d ¶ Promouẽdis. Jnfra annũ. de elec. Is canon. li. vj. z qsi incipiat currere: ibi patet. z eo. titu. cõmissa. Et in hoc differt a cõmenda talis vicaria: q̃ cõmẽda parrochialis ecclesie nõ põt fieri nisi sacerdotl. de elec. nemo de. Inceps lib. vj. vicaria sicut z rectoria. de instit. c. ij. lib. vj. concedi põt nõ sacerdotl: dũmodo sacerdos fieri possit: vt hic. z eo. tit. c. ñ. Et scias q̃ pena illius decre. vltr. nõ est sublata per istã. qđ est vicere: q̃ etiã infra annũ si monitꝰ non ꝓmouẽtur ꝑuari possunt: sicut de rectore no. quo ad penaꝫ ¶. Hlerfotra. in decre. Is canon. in glo. antepenul. in princi.

¶ Glo. sc. dicit: qđ reprobat ibi argũt negatiue cõtra ꝑtum soluit. z in contrarium allegatis respondet.

e ¶ Sacerdotiũ. Jn hoc corrigitur qđ no. Archidiaco. de elec. Is canon. lib. vj. in ver. is etiam. vbi tenebat in ꝓpetuis vicariis illud capl̃m locũ non habere: cũ de recto

Vicarl⁹ ꝑpetuꝰ pot ex dispẽsatione epi vsq̃ ad septẽtiũ differt sacerdotium.

re loquatur: vt ibi ꝓ. Sed nunqd epi cum isto vicariꝰ super differendo sacerdotio per septẽtiũ poterunt dispẽsare ꝑm formã. c. cũ ex eo. de elec. lib. vj. Videt q̃ nõ: fortius enim astrictus est vicarius ad residentiam ꝑsonalẽ ¶ recto. de ꝑben. extirpande. ¶. qui ꝙo. Jtẽ vicarius nõ dat vicariam. eo. tit. clericos. Cõtrariuꝫ puto per decre. istã. z q̃ decre. cũ ex eo. gñaliter ꝓmittit epi scopos dispẽsare cũ his qui obtinẽt ecclesias: qs verbum ista includit vicarios z rectores. Jtẽ ratio permissionis illius ẽ cõis istis vt illis: ¶ idẽ ius. de constit. trãslato. Ad decre. clericos. rsideo: q̃ ꝙ vicarius non habit vicariam: sed episcopus dispensans: sicut alꝰ loco rectoris: ita z hic loco perpetui vicarij ponet vicarium septẽnalem: vt in decre. cum ex eo. ¶. ꝓoro.

f ¶ Eorum. Scilicet rectorum.

g ¶ Etate. i. q̃ attigerint. xxv. annũ. habeat ꝙ de elec. cũ in cliꝰ. ¶. Hlerfotra. eo. tit. Is canon. li. vj. Et dico: q̃ sic cuꝫ rectore non dispensat epus in etate. de eta. z quali. c. vno. lib. vj. ita nec cũ vicario per hanc litteram.

h ¶ Perpetuis. In tẽporalib⁹ ergo non dz hoc locum. de ꝙbus. ã. de ap. puenit. ¶. de cleri. nõ residen. c. penul. de voto. c. j. de elec. cũ ex eo. li. vj. de regu. bñficiũ. eo. ll. ñc z alibi distinguitur vicaria ꝑpetua a tẽporali. de rescrip. postulastl. de ñl. ꝙsbyte. ostintno. z. c. michael. Perpetuos autẽ vicarios cognoscas per id qđ habes. eo. tit. ad ꝙ. de ꝑben. extirpãde. ¶. qui ꝙo. de cap. mona. c. vno. lib. vj.

Vicaria ꝑpetua t q̃ bꝰ ecclesie ẽ mutila.

i ¶ Ecclesiarum. Vide quod ibi notaui in summa. z. c. super inordinata. de ꝓbẽ. Joã. and.

k ¶ Volumus. Probant videbant hec per antiqua iura ꝑtim de pluralitate. ã. eo. c. j. z. c. ꝓuideas. sed ꝛa de sacerdotio. ã. eo. tit. c. ñ. tertiũ de etate. ꝑbant poterat per eãdem decre. ñ. que ꝑbat eũ curatũ: z per decre. super eo. de ꝑben. ll. vj. Sed q̃ Is decre. j. ꝙsbiteret eũ habere vicariã eũ ecclesia: z decr. ꝓuideas. ꝙsbiteret illũ plẽo hñe vicarias: nõ tñ ꝓbabant illũ ꝓta ꝑ adeptionez scde. Jtẽ Is decre. vltr. ꝙperet illũ fieri sacerdotẽ: nõ tñ ꝓbabat illũ hoc non facẽtẽ. Idẽ de etate. ꝛõ vltr hño volumus: non verbo declaramus: progando his casib⁹ penas turis ad tales vicarios z forte satis erat de mente. vt ꝓpio casu, no. Berti. ã. eo. c. j. de secũdo. ꝑbat decre. cõmissa. de elec. ll. vj. que sic late in suo ꝓncipio ponit ver. cõmissa. de tertio satis ꝓz: vbi ponitꝰ scdz. Sine ꝙ recipiat talis vicariꝰ similẽ vicariã: siue dignitatẽ: ꝓsonatũ vel bñficiũ curatũ: vacat ꝓta. Idẽ si ꝑuertas: vt q̃ hñs dignitatẽ: ꝓsonatum vel bñficiũ curatũ: recipit talem vicariam. vacat prima? De dignitatibus ꝛõ z ꝓsonatibus hic subticuit: quia non conueniebat illis quod hic de sacerdotio dicitur.

¶ De officio z ꝓte iudicis ꝛc. ¶ Vltus est de his qui gerũt vices alloꝝ i foro ꝓuali: nãc videndũ est de his q̃ gerũt vices alloꝝ in foro iudiciali z cõtẽtioso. Capitulum. j.

Adictes. ¶ Presupponendum est ꝓmo: q̃ ille cui a sede apostolica cõmissum est nudũ ministerium: debet illud in ꝓpria ꝑsona exercere: ita q̃ non potest alteri vices suas cõmittere seu subdelegare. Secus est si ha-

Lõtimatio.

¶ No. j. q̃ ingñitto dz fieri cũ solertia in ꝛ. solertẽ:

Universidad de Deusto
Biblioteca

qs̄ exponē: vt l. fi. ſ. ſi. ꝛ ſeq. j. de ſta. regula. c. ij.

¶ No. ij. q̄ difficiliꝰ debent eē vite laudabilis ꝛ querelabiles honeſte. ſi. c. j. de ꝓcef. ſi. diend. cle. vnica. Zabarel.

Nōbilia.

benet turiſdictionē delegatā. l. a iudice. C. de iudi. ¶ Secūdo ꝓ ſupponēdū eſt ſilud qđ vī in. c. ſi. eo. tī. in an. vſ. q̄ ille cui papa cōmittit, ꝓpter induſtriā ſue ꝑſone: talis nō poteſt ſubdelegare nec cōmittere alīs vices ſuas.

¶ CASVS Tu ꝛ ego habebam⁹ cāz in qua proceſſus fuit vſq; ad productionē teſtiū: hinc de ſup petitiōe tua ꝛ ſuper meis defenſionib⁹: q̄ tū teſtes erant in patria longinqua: ꝛ multum diſtantes a nobis: nec cōmode venire potuiſſent: niſi cū magno ſumptib⁹ ꝛ expenſis: papa cōmiſit vices ſuas alicui iudici de receptione ꝛ examinatione iſtoꝝ teſtium, acceſſit q̄ iſte cōmiſſarius pape fuit impeditus: ꝛ non potuit vacare receptioni ꝛ examinationi teſtiū: ꝛ voluit ſubdelegare alīz: qui reciperet ꝛ examinaret: querit vtrū poſſit: Dicit ro. pō. q̄ ſic: nā iſte deputatus ſeu delegatus non eſt nudus miniſter: nec recipit nudā miniſterialē: ideo poteſt vices ſuas ſubdelegare: ſecus ſi recīperet nudā miniſterialē: puta ſolā examinationē ſine turiſdictione. Sed qđ ſanctiſſime pater: ſi aliquis fuit datus executor ad puniendum aliquos certos clericos de aliquibus bñficiis in genere: puta q̄ mandauit executori vt puniret iſtī ⁊ iſtī contentis in reſcripto de beneficiis: ſi eſſent vite laudabilis: ⁊ honeſte cōuerſationis. Si iſte executor ſuit ſpeditus: vtrū poſſit alīz ſubdelegare: Videt q̄ nō: q̄ papa videt elegiſſe ſuaz induſtriā: ꝛ non fuit et mandatū ſimplr ſed ſub conditione. tñ dicit ro. pon. q̄ poteſt ſubdelegare: poſito q̄ fuit et mandatus ſub cōditione: ſi iſte eſſet vite laudabilis: ꝛ querelationis honeſte: ꝛ per illā clauſulā non videtur elegiſſe induſtriā perſone: ſed ſolū declaraſſe officiū: q̄ ſi illa clauſula non fuiſſet expreſſa: tñ tacite intelligebaſ. h. d. ¶ Nota q̄ in cā criminali iudex nō ꝺz cōmittere examinationē teſtiū: ſed ipſe perſonaliter eos ꝺz examinare: ſecus in cā ciuili: ꝛ tūc iudex cui cōmittit̄ recepto ꝛ examinato teſtiū; poteſt aliī ſubdelegare. ¶ Nota q̄ executor datus ad prouidendū alicui de bñficio: pōt vices ſuas cōmittere: ſed vtrū ſit dandus caſus in quo deputatus a ſede apoſtolica in cauſa ciuili ad examinandū teſtes non poſſit cōmittere alteri? Et dicendū q̄ ſic. vz. ſi iſte qui vult ſubdelegare: nō recipiat turiſdictionē: ſed et ſolū ſit delegatus mdum miniſterium: puta ad examinandū ſolū: ꝛ nō ad recipiendū: iurari faciēdū ꝛ ad citandū partē aduerſaz: vt de interrogatoriis: q̄ tunc videtur ſibi cōmiſſa turiſdictio: q̄ā poſſet ſubdelegare. Et ſic nota q̄ cōmiſſarius ad teſtes recipiendos ꝛ examinandos pōt exercere oīa ſine quibus non poſſet negocium explicari: ꝛ ꝺe illis nō fiat mentio in reſcripto. ¶ Nota dictionem ſolertem. Solers tis. i. ſapiens: ingenioſus: ſagax: cautus.

¶ Glosa ſeq. dicit quid primum ꝛ ſecundum dictuz determinat ponit differentiā inter iudicem ꝛ miniſtrum.

a ¶ Iudices. Se ſūmat: dicens duo. Et primū determinat no. Inno. ⁊ Oſtien. ā. eo. tī. c. ſi. ꝛ que ibi ſcripſi ſuper gl. ſed qualiter. Secūdum dictum approbat: quod no. Joā. mo. ā. co. tī. ſo cui. l. b. vj. vbi tenet q̄ ſi cōmittitur executori examinatio illi⁹ cui eſt facienda, puniſio (vt ſit forma pauperū) q̄ ſub delegare poterat. Et no. hoc principium q̄ dicit: iudiceo: per q̄s ꝑz: q̄ tunc demum talis receptor: teſtiū ſubdelegat q̄i iudex eſt: ſecus ergo ſi ſit nudus miniſter: puta q̄ receptis teſtium ſuramentis: examinatis articulis ſuper q̄bus ꝓducunt ⁊ interrogatoriis: que debet fieri examinatio: cōmittitur id alicui exp̄diendum: iſte enim non eſt iudex nec ꝑpte receptor: ſed potius examinatus: ipſorum teſtiuz: ⁊ talis actus fieret die ſerlato: vt no. Hoſt. in Specu. de ſc. §. h. ver. ſed qđ ſi

Teſtes die ſeria⁊ to pōt examinari: ſi nō recipi.

Quo ſtē.

tunc. receptor autem qui iudex eſt cogit teſtes: citat enz contra quem ꝓducuntur: ad videndū eos iurare: audit exceptiones: recipit iuramenta: refrenat multitudinem teſtium: examinat interrogatoria: punit teſtes qui aures eius offendit. C. de teſti. l. nullū. cū ergo inſtructionē habeat: et quo illā habeat a principe: ſubdelegat. Videbatur autē contrariū qua ſi eſſet nudus miniſter, per pred. t. cre. vltī. ſupra eodem: ſed illud procederet in examinatore. Et hinc vers. iudices. continge litteram infra in fine a ſe de apoſtolica deputati ꝛc. Joannes andree.

b ¶ Citatī. Non intendit per hec verba excludere cauſas ſpirituales: ſed criminales: in quibus debent teſtes exhiberi coram iudice vt in auē. de teſti. §. ⁊ qñ. col. vij. C. de ſi. inſtru. auē. apud eloquētiſſimuz. ⁊ notatur. iij. q. ſt. teſtes. de iudi. ar ſi clerici. in. iij. gl. de teſti. cog. c. j. Bene tamē poſſet criminalis cauſa delegari. de hoc. xxij. q. iij. illud. xxv. diſt. c. j. de rap. in archiepiſcopatu. de reſti. in integ. c. peml. ⁊ in Spec. eo. tī. §. ſi. ꝑ. itē delegat⁹ I cā.

c ¶ Necnō. Reſoluit in vnam affirmationez. ff. de ver. ſignī. bynobus. ⁊ operatur copulam. ſ. ac ſi ꝺiceret: ⁊.

d ¶ Executores. Deputati a ſede apoſtolica. qs̄ eſt. j. ⁊ ex tī. patet q̄ iſti habent delegatam turiſdictionem: vt notatur de reſcrip. tibi qui in glo. ſecunda. libro ſexto.

e ¶ Aliquibus. Nominatis. ā. eo. ſo cui. libro ſexto.

f ¶ Si per inquiſitionem. Hoc inducebat dubiū: quaſi in inquiſitione ſit electa induſtria perſone: ⁊ hec clauſula cōmuniter ponitur in ſomma pauperum: in qua ſcribitur: q̄ cum fuerit repertus idoneus in litteratura per examinatores ad hoc deputatos: cōmittit papa q̄ ſi. ⁊c.

g ¶ Solertem. Quaſi ſollicitam: vigilantem: aſtutaz: ſagacem ⁊ induſtriоſam: ⁊ ſcribitur per vncum. l. datur verſus. Extinguo pulchram ducit ſolertia vtam. alo. Et ſuo placitam ducit ſolertia vtram.

Uerſus.

h ¶ Eos. Pro quibus ſcribitur.

¶ Gloſa ſequens querit argūt pro. ponit diſtinctionez Inno. an ſapiat monitionem: an cōditionē, ſecundo in arbitrio executoris. tertio in effectu proceſſus. Secūdo ponit aliam opinionem in forma conditionis: an aliter ledat: nec ne. cui obijcit ⁊ dupliciter ſoluit. Tertio ponit finale dictum Innocen. non curantis an ſit monitio vel conditio: ſed an dicatur: ſi eſt: an ſi conſtiterit: ⁊ an aliter ledatur vel non: ⁊ per id dicit queſtionem ſolui.

Clauſula q̄dā ſonat monitionē: q̄dā in cōditionē.

i ¶ Reppererint. Sed nūqd eis neceſſe erit q̄ precedat ſup hoc cognitio: vocatis quoz intereſt? Videt q̄ ſic pp verbum iſtud: ⁊ verbū. per inquiſitionē. Dicit Inno. in decre. vlt. de ſtump. q̄ ſunt clauſule que ſonant in monitionē: non in cōditionē: puta ſi perſona ſit idonea ⁊ ſimilia: ⁊ iſte non dant nouā formam mādato: ſed inſtruunt executoē quali ꝑſone puidear: quare teneret tunc puniſio facta indigno: ⁊ excōicatio pp hoc lata ꝛ ſit iniuſta: cum executor in his turiſdictionē habeat. Sed ſunt que hī ſonant in cōditionē: vt ſi dicit: puideas. P. in tali eccleſia: ſi de tali vico ſit oriundus: hoc enim ſapit cōditionem ⁊ formā certā adhēit mādato: vnde ſi non eſt vera: non valet puniſio: nec excōicatio ꝓpter id lata, ꝓpter trāſgreſſionē mādati. de reſcrip. cū dilecta. nec audiret petens puniſionē ante omnia ſottiri ſuū effectuz cum negatur turiſdictionis fundamentum: cuius acceſſorium eſt prouiſio: vt ibi plenius ꝓſequitur. Dicit tamen Inno. q̄ ⁊ in prīa ⁊ in ſecūda clauſula ſo cui ſcribit: ſi vult pōt eſſe merus executor: ⁊ ſine cauſe cognitione prouidere de vacāte. potest etiam aſſumere partes iudicis: inquirendo de preditis vocatis: ⁊ non vocatis his quoz res tangit: dūmodo comitens turiſdictionē habuerit: vt ſic poſſit delegatus:

qs̄ poterat delegāo. Differunt tñ ꝓceſſus facti cum cauſe cognitione: ab his q̄ ſiunt cū nō cognita quo ad preiudicia eoz quos res tāgit: vt ibi no. Inno. ⁊ Hoſtī. q̄ etiā dicunt: q̄ vbi q̄ cla: ſi ꝑſona ſit idonea: non ſit in reſcripto: pōt executor ſuper ea ptes iudicis aſſumere: cum ſubintelligatur hec vera: niſi meruz miniſterij eſſet illi cōmiſſum. Dicit Dnūs Inno. alios me⁹ diſtinguere in cla que ſonat in cōditionez ſi de tali vi co eſt: vel ſi doctora tus eſt in Theologia: vel ſic: q̄ ſi per talem l'ras tollit vel ledit̄ ius alicui⁹. puta paſtoris ordinarij: non puidebit executor: niſi vocatis his quoz res tāgit de cōditione: cognoſcat tñ de plano ſine libello et ītio ꝓteſtatione. qs̄ hodie patet. j. de iudi. diſpectoſam. Et idem in ſilibus: vbi in reſcripto preambula eſt cōditio nō ſubintellecta: vt. ſ. primo partibus preſentibus illa diffiniatur: vt ſi mādaretur ingſtito veritatis fieri ꝓra aliquem ſi fuerit infamatus. Si ꝛo per l'ras nō tollit̄ nec ledit̄ ius alterius: vt ſi prouiſor mandat alteri q̄ puideat ſub illis cōditionibus. tenet puniio etiā ſuper illo ingſtione non facta nec vocatis ptibus: quia nec congrue ſunt hic ptes. Et ſi dicis preiudiciū ſit ecclie cui plus expediret habere iſtum ſic cōditionatū q̄ aliuz rſidet q̄ opponi non pōt contra puniionez delegati: ſicut nec delegantis. Uel dic q̄ ꝛ puniio delegati: et eo q̄ non ſeruauit formaz ſit nulla: non per hoc ſequitur q̄ neceſſe fuerit partes in puniione vocari. Dicit demum Inno. q̄ ſiue in monitionez: ſiue in cōditionem ſonet cla: tenet puniio delegati non ſumma cognitione: qnō eſt iudex: ſed puniot. de elec. venerabilem. D. exercuit. Tamen ſi monitio vel conditio nō eſt vera: caſſatur vel caſſum nūtiatur qđ attentant puniot tanq̄ obrepticium. de re iudi. cum olim. in ſi. Pōt tamen puniot aſſumere ptes iudicis. Et ſi tāc nō admittit oppōnens cōtradictorio de falſitate clauſule: poterit ad eo appellari: et quo ptes iudicis aſſumpſit: vt predixi. Alij ⁊tra cum ad id non teneatur: ⁊ facit id ſolum ad ſuā inſtructionem: nec ſit ſua neceſſaria: ſecus ſi diceatur in l'ra: ſi tibi cōſtiterit q̄ ſit de tali vico ⁊c. Tūc enim ſi tur alterius pīudicatur: cum talis ſungatur vice iudicis nō poterit cōſtare niſi partibus preſentibus: ⁊ ſi non p̄mittit cognitionez proceſſus nō valebit. q̄ ſi alteri nō preiudicatur: tunc valet q̄ ſine cognitione facit cum non tanq̄ iudex: ſed tanq̄ bono viro ſi hoc ſibi cōmiſſus. Et quo ergo nō eſt iudex vel ingſtitor: ſatis eſt q̄ inſtruat ſe. Et placuit (quia vtile hoc putant) ſic ſūmare predictas glo. Innocen. ⁊ Hoſtien. valde proficuas. Et per hunc ſi pateat ſolutio queſtionis.

a ¶ A ſede apoſtolica. Alīs non eſſet dubium.

b ¶ Cōmittere. Eadē rōne dicam q̄ ſuccedat in his ſilibus ſucceſſor: ſi ſcriptū fuit dignitati nō expreſſo nōe ꝑſone. ā. eo. qñ abbas. Quid aūt ſi fuiſſet nudū miniſterij: an tunc ſuccederet: no. Inno. ⁊ Hoſtī. ā. eo. c. ſi.

c ¶ Ulcēs ſuas. De nudo miniſterio qs̄ occurreret in iudicio faciendus nō duditatur: q̄ illud cōmittit delegatus ab ordinario: vt diſti. ā. eo. ſuper gñuz. in pūn. ſuper

a ſede apoſtolica deputati alijs poſſint cōmittere vices ſuas.

¶ De officio ordinarij.

A lemens quintus in concilio Uienenſi.

¶ Epi ira debent corrigere clericorum exceſſus: q̄ metu pene ipſi arceātur ⁊ alij pertimeſcant. Joan. and. Lgb. j.

VT clericoz audacia d qui preterita priuilegie clericalis ordis impunitatez exceſſuum obtinere ſperantes f

glo. ſi ergo. de hoc per Bull. in Spe. eo. tī. §. j. §. ſi nūqd.

¶ De officio ordinarij. ¶ Quia iudicum duplicia ſunt genera. Nam q̄daz ſunt delegati: ⁊ q̄dam ſunt ordinarij. De delegatis viſum eſt in tī. precedenti qui delegati ſunt maiores quibuſcūq; ordinarijs: q̄ repſentāt principez: ⁊ tanq̄ princeps ſunt honorandi: ideo dicendū eſt nunc de ipſis ordinarijs.

Capitulum primū.

VT clericoꝝ. ¶ Dimittit cauſam mandati. Qs̄ ſcdo ſubmittit. ibi. Eiſdem.] Et repete qs̄ diſti. ā. ca. cōſtia. de eta. ⁊ quali. in cle. j. in prima glo.

¶ Iſtud. c. cōtinet exhortationez ordinarioꝝ: vt ipſi intendant ea que pertinent ad eoz officium.

¶ CASVS. Quidam clerici alicuius diocēſis perpetrauerūt aliqua crimina: puta homicidia: vel furtuz: vel raptum: vel aliud delictum: nūc queritur ad quem ſpectet correctio: ⁊ quis debet illos punire: Dicit romanus pontifex: q̄ correctio ſpectat de iure cōmuni ſpectat ad epiſcopuz: qui epiſcopus in clericis corrigendis debet adhibere tātam diligētiaz q̄ metu pene: alij pertimeſcāt in futurū talia perpetrare. h. d. Uel. reg. ¶ Colligo huius capli flores. Primo ex principio tex. iuncta glo. q̄ clerici pro ſuis delictis nō ſunt puniendi coram iudice ſeculari: ſed coram iudice eccleſiaſtico: nec per iudicem ſecularem ſunt puniendi.

¶ Secūdo no. q̄ impunitas parit ⁊ tribuit incētiuū ⁊ cupiditatē delinquēdi: ⁊ ſic facultas venie tribuit incētiuū delinquēdi. ¶ Tertio no. q̄ ꝓpter exceſſus clericoꝝ eccleſia dehonestatur ⁊ ſcandalū in populo gñatur. Et hoc verum de eccliā quo ad opinionē vulgi: q̄ eccliā non dehonestatur. Uel ꝺicendū: q̄ eccleſia dehonestatur. i. ſtatus clericoꝝ vilificatur ⁊ deturpatur.

d ¶ Audacia. Tolle verbuz: propenſius cōſecatur: qđ eſt. j. ⁊ ponitur hic audacia in mala parte. ſic. iij. diſt. facte ſunt. Alibi in bona. viij. q. j. audacter.

e ¶ Priuilegij. Tam immunitatis perſone. de qua. xvij. q. iij. ſi quis. cū ſoti. ā. de foro cōpe. nullus.

f ¶ Sperātes. Propter quam ſpem qui ſunt negligentes quoz. de ſenē. excō. vt fame. ⁊ facilitas venie incentiuum ⁊c. de vita ⁊ hone. cleri. vt clericoum.

Continuatio. d. de lyc.

¶ No. i. q̄ nolē clericoz venīant oēs clerici: et ī ſacris conſtituti. xj. q. j. de pſona. in ſi.

¶ No. ij. q̄ audacia reprobat: et accipit hic in mala. glo. q. alle. ꝑcoi. Zaba.

g ¶ Diffamatur. i. male de ipa ꝓdicatur: vel. i. vtificatur ⁊ dehonestatur. ſic ettam exponitur. ā. de obli. ad ratioci. c. vno. in ſi. ⁊ concor. ij. q. v. ſi mala fama.

Diffamari q̄d eſt.

h ¶ Scandala. Quibus obuiādum eſt: etiam ſi puſilla ſunt. ā. de noui ope. nūtia. c. ij.

i ¶ Populo. Concor. ij. q. v. preſbyter ſi a plebe. de pur ga. cano. c. ſecundo.

k ¶ Propenſius. Idez verbū. vide. ā. ea. cōſti. de etate ⁊ quali. vt hī qui. ⁊ vide quod ibi dixi.

l ¶ Epiſcopis. Sic quos de iure eſt hoc pertinet: tñ ad alios de iure ſpecialī ſpectaret. eo. tī. irrefragabili. de foro cōpeten. cum contingat. dic vt ibi.

m ¶ Metu pene. Lōcor. de elect. cum in eccliis. de vita ⁊ hone. cleri. vt clericoz. cum ſuis concor.

Inſolētia q̄d eſt.

n ¶ Inſolētie. De accu. qualr. ij. ꝑ. ver. Inſolētia eſt

Universidad de Deusto
Biblioteca

mocis incōuentia fatuitas: vel supplia: vel pauus vsus: quāꝫ ꝓra solitum ⁊ debitum nature cursum. ⁊

a ¶ Perterrit. Cōcor. ij. q. vij. quapropter. eo. tit. irrefragabili. de caſā. c. ij. de iudeis. ad liberādam. Lapſm. jj.

¶ Ponit duo dicta. Primo vnū in exemplo perterriti[a] prosilire ad ſimilia merito pertinescant.

¶ Dem.

¶ Valet collatio bñficij facta a collatore quolibz citra legatuz apſicuz: nō facta mētione de bñficio: qđ prius habebat is cui fit. h. d. Joā. and.

Θ Tſi ab aplice[b] ſedis legatos de beneficio facta[d] collatio bñficiu[e] aliud obtineti nō valeat: niſi de illo qđ obtinet facta fuerit mētio ſpālis[f]. ¶ In aliis

f ¶ Specialis. In hoc approbat qđ no. Archi. in decl. vlt. vbi dicebat: ꝙ in tali collatione facēda erat mentio ſpālis beneficij: nec ſufficiebat generalis: qualis eſt illa. de prebē. non poteſt. in ſi. lib. vj. ⁊ facit ꝓ Hoſt. cōtra Lōpoſt. in his que ſcripſi de preſcrip. in noſtra. in ſi. Antiā de qualitate cuꝝ re bñficꝫ qđ habet impetrāt: faciēda ſit mētio: vt ca. j. de prebē. c. j.

g ¶ Quibuſlibet. Si ergo metropolitanus eſt⁹ archidiacōnus: vel quis alt⁹ cōfert bñficium: in collatione nō eſt faciēda mētio ꝓlocutis beneficij: ſed habeat diſtinctio: an de iure cōmuni poſſit vtrāqꝫ teneri: vl an ſit diſpēſatio neceſſaria: ⁊ cuius.

h ¶ Collationez. De electione vel preſentatione nō dubitatur: pendent enim illa ex officio cōfirmatoris. ℨ. eo. ti. cum vos. de elec. nihil eſt.

i ¶ Dabentibus. Jure proprio vel denolato. Et ly de ordinarijs loquatur: quod patet ex ti. eidem in delegatis ad eos. ad hoc verbum. ℨ. quibuſlibet.

k ¶ Nolumus. Sed que eſt ratio huius ſtatuti: diuerſi legatoꝝ ad altos ordinarioꝝ: Sol. ly legati de latere per poteſtatem exp̄eſſam in iure: ⁊ alij legati ex ſpeciali cōmiſſione: quādoqꝫ beneficia cōferant: facilius hoc a poſtolica auctoritate: nec ſunt collatores ordinarij: imo ꝓpter factum ſpōnē ſit ꝓiudiciū illis ad quos collatio pertinet ipſoꝝ. ergo collatio vt extraordinaria ſuperinducta ⁊ collationibus pr̄iudicās eſt reſtringenda: ordinariozꝫ ꝓo collatio vt naturalis ⁊ fauorabilis ampliāda. facit de reſcrip. ad hoc. de re iudi. c. ſi. de regu. iur. odſa. lib. vj. Et eſt ſiūs differentia. de reſcrip. ſtatutum. lib. vj.

l ¶ Obſeruari. Ly ergo interdum non valeat collatio in caſu. ℨ. eo. ordinarij. in fine. lib. vj. Hoc tamen non eſt ex vi ſuppreſſionis tm̄. ⁊ vide quod dicam. j. de prebē. ſi plures. in glo. ſi intelligas.

¶ De procuratoribus. ¶ Iſtum eſt. ℨ. de iudicibus: nūc videndum eſt de iudicijs: que exercentur per ipſos iudices. Verum qꝝ perſone quandoqꝫ nō poſſunt perſonaliter cōparere: ⁊ conſtituunt alios procuratores: ideo premittit rubricam de procuratoribus. Capitulum. j.

Iſtrumento. ¶ Ponitur dictum ⁊ eius ratio. tbi[Cum per hoc.]

¶ Preſupponēdū eſt illud qđ dō in. l. filiusfamilias. ⁊ in. l. nō cogēduz. ff. de pcur. videlz ꝙ procurator alicuius non pōt cogi preciſe: vt defendat cām ſui pōſ: imo poteſt cām ſui pōt deſerere ⁊ dimittere: ſed tamen tenetur domino ad intereſſe. Hoc fallit in caſu huius. c.

¶ CASVS. Fecit te eſſe rat̄ coraꝫ iudice: noluiſti vel non potuiſti ꝑſonaliter cōparere ⁊ ꝓſtituiſti ꝓcuratorē: ⁊ in ꝓcuratorio ſeu inſtr̄o ꝓcurationis cauſſi de iudicato ſoluendo. nūtiuo tuuo notificauit ꝓſtionez tuam ꝓ ꝓcuratoꝝ. Ipſe procurator certioratus per receptionez inſtrumenti procuratoꝝ dicit ſe cōparaturum: tamen fine ꝓtestatione. ſ. quia nō dicit: ſuſcipio procurationem: ⁊ poſtea dabo reſponſionem: ſed ſimpliciter dicit ꝙ ipſum defendet: aduentente die aſſignationis poſt datione mei libelli petij vt procurator tuus reſpōderet libello meo dicit ꝓcurator:

Lollatio legatoꝝ ⁊ odiosa: ⁊ ordinario rū fauorabilis.

Contumacio domini Delye.

¶ No. j. ꝙ ꝓcurator ꝓt tuit ad plures cās: ⁊ ſic etiā ad vnaz: vt ſi in glo. ij. Idē Zaba.

¶ No. ꝙ ꝓcurator ꝑt habeat ꝓcurare ſine ꝓcuratorio. ¶ Nō debito mō facere. tbi debito mō qđ dicit in gl. ⁊ idē pa. ꝓ B qđ no. ℨ. c. j. ⁊. c. inſtitu to. Zaba.

Blo. ſunt breues: et ideo vtilitatis nō egent.

¶ Lon. cor. gl. li. c. j. ⁊ l. c. irrefragabili. e. ti. i antl. de ſuppl. negl. pla. ſicut. et de poſtu. c. ſi.

¶ No. cauſz in quo nō ſufficit mētio generaliter. qđ dic vt in gl. in ſ. ſpālis. Zaba.

b ¶ Etſi ab aplice. Breue eſt declarans decret. vltī. de offi. lega. lib. vj. Et principale dictū corrigit: quod ibi notat Archi. qui dicebat idem in alijs ordinarijs quod in legatis: qui etiaz ſunt ordinarij. ⁊ approbat quod ibi no. Et exponas: etſi: pro quāuis.

c ¶ Legato. De latere: nam alij beneficia conferre non poſſunt. qđ dic vt de offi. lega. c. j. lib. vj.

d ¶ Facta. Declarare debuiſſet (qđ ꝓcurraſſem ſi cōpletoribus adheriſſem) an intelligeret hoc de collatione facta etiā motu ꝓꝓo legati. Circa qđ ſunt opiones: mihi videtur qđ valeat. Joā. mona. contra: in decr. vlt. de offi. lega. ⁊ Archi. in decre. ſi motu. de ꝓben. lib. vj. in ꝓn.

e ¶ Beneficium. Quantumcūqꝫ modicum. de ꝓben. ſi motu ꝓꝓrio. lib. vj. in ꝓn.

eratoꝝ: ꝙ te nō defenderet: ſed ꝙ accēpem defectū: ſplorauit officiū iudicis vt ꝓcuratorē cōpelleret ad rūdēdum libello: qꝝ malo ꝙ cā acciꝑat bonū finem ꝙꝫ accēpe defectum: querit vtrum ꝓcurator poſſit cōpelli. Dicit roma. cōpellit ipm defendere: ita etiaz ſi fuerit abſens: vt hic.

¶ Colligo aliqua notabilia ſuncta glo. Primo ꝙ ꝓcurator pōt ꝓſtitui per lras ꝓnatas: ſignatas ſigno manuali diſt cōſtituentis: dū tamē ſuerit ꝓbatū ſignū: ⁊ ſic eſt caſus i quo lra ꝓnata facit fidē.

Nbilis

¶ Nota ꝙ ꝓcurator rei quātumcūqꝫ ꝓſtet de ꝓcuratorio: tenetur cauere. l. cautionem dare de iudicato ſoluendo: que cautio ꝓtinet tres cās. Primo qꝫ defendet dām vsqꝫ ad finē. Secūdo qꝫ dolum nō cōmittet. Tertio qꝫ ſoluet id in quo reus erit cōdēnat⁹. ſecus de ꝓcuratore actoris: qui nō ꝓſtat iſtam cautionez: niſi qñ eſt dubium de ꝓcuratorio. C. eo. Et dī eſſe dubiuz de ꝓcuratore: quando iſte ꝓcurator iuz eſt ſuſpectus: qꝫ dubitat vtrum notarius ſcripſerit vel non: non aūt dī dubium qꝫ oſno reꝓbetur: ⁊ ꝓinde eſſet ac ſi nulluz eſſet reꝓbatum: ⁊ tunc quando ꝓcuratorium eſt dubium: procurator debet cauere de rato. ¶ Nota caſum in quo ꝓcurator rei ꝓcciſe cōpellitur ad defendēdum dām ſuum.

g ¶ Vel lſis. Per quas etiam ꝓſtituitur procurator. ff. eo. l. j. in ꝓn. ℨ. eo. Et inſinuatione. de cenſi. ſopite. Et eſt caſus quo litera ⁊ ſigillum ꝓuati facit fidem. ff. eo. tit. ſi ꝓcuratorem. vbi de hoc.

b ¶ Cauſio. Ad vnā enim ⁊ ad plures: ⁊ ad omnes dari poteſt. ff. eo. l. j. ⁊. tij. ⁊. ℨ. eo. is qui. lib. vj.

c ¶ Debito modo. An ſit ydonea cautio cum permittit dñs ratū habere qđ legitime fecerit ꝓcurator. ſatis ſcripſi de dilat. c. ſi. ⁊ huic litere concor. l. ff. qui ſatisda. cog. quotiens. Quod enim vitioſe cautum vel ſatisdatuz eſt: non videtur cautum.

Caue ſ nō ſufficit habere ratuz qđ legitime fecit ꝑ ꝓcuratorē.

d ¶ Cauſt. De iudicato ſoluēdo. logitur enim hic de ꝓcuratore rei: vt. j. patet per verbū defenſionem. Ad idem ff. eo. filius. ℨ. h. ⁊ de hac cautione no. ℨ. eo. mādato.

¶ Blo. ſeq. ponit duas lecturas: ⁊ ꝓtrarium ſoluit.

Proteſtatio: qſiqz ſtuat: quā doqꝫ nō.

e ¶ Proteſtatione. Pōt intelligi de gñali ⁊ de ſpāli ꝓteſtatione. De ꝓma: puta qꝫ ꝓteſtat ꝙ recipiēdo inſtrumentuz ꝓcuratoriuz vel lras: nō intendit ſe obligare: ſed ſe velle deliberare. facit de reſtī. ſpo. olim. tij. De ſecūda: vt qꝫ de certa cā inclusa in ꝓcuratorio ꝓteſtat: qꝫ illam vel illius mādatuz inſcipere nō intēdit: ⁊ ſic ꝓteſtatio tuat: qꝫ nec ꝓmo nec ſcō caſu eſt cōtraria facto. Bene enim cōpatiūtur ſe inſtrm recipe ⁊ deliberare velle. Itē recipe ⁊ acceptare mādatum in gbuſdā: ⁊ in alijs nō. vbi ꝓteſtatio ⁊ factum ſe nō cōpatiuntur: ꝓteſtatio non tuat. de hoc. ℨ. de ꝓſti. cum. M. cum ſuis ꝛcos.

¶ Blo. ſequens notat a contrario. ⁊ illud probat: addit ſcdm tndncem duo ſimilia.

Ignorans nō ꝓſentit

f ¶ Scīēter. Regit ſcientiam: ſecus ergo ſi ignoraret qđ ꝓtineretur in inſtro vel lris. Ignoās aūt vel errans non ꝓſentit. xxxvij. diſ. ēgnis. de ꝓbē. ſi de biſticto. li. vj. ff. de iur. om. iudi. ſi per errorez. ſicut nec ꝓſēnit. de excep. aplice. de ſen. exō. li ℨo aliquis. de cōſtit. c. ſi. lib. vj. Requiritur etiam qꝫ ſpōte receperit: qꝫ officium eſt voluntarium. C. eo. l. finitimo. Sic alibi requiritur hec duo conjunctim. de regula. conſtitutionem. in ſi. lib. vj. ⁊ in conſeſſione. de hoc. ℨ. de conſe. c. ſi. libro. vj.

g ¶ Receptio. Etiam ſi ꝓtuo recuſauerat: ⁊ re integra penituit ⁊ receꝑit. ℨ. eo. ly. lib. vj. Poſt hanc aūt receptionem cōpetit huic exercitium officij: ſicut de iudice dicit. de appel. ſup eo. ꝙ. facit eo. ti. io qui. lib. vj. ij. q. v. c. vno. ⁊ qđ no. de clef. excōmunī. mi. c. pe.

¶ Blo. ſequēs ponit regulam: ⁊ quatuor caſus qbus fallit. obiectiones ſoluit: et vnum caſum excipit.

b ¶ Logi. Precipe. ly. n. regulariter ꝓcurator ſpālis vel gñalis non cogatur precise dām defendere: etiaz ſi ſatisdet de rato ſcato ſoluendo: ⁊ de dño defendēdo. ff. eo. l. mutuo. ℨ. vltī. ⁊. l. ſeq. Sed ſatis eſt ſtipulationē cōmitti. ff. eo. non cogēdum. ⁊ eum teneri dño ad ītereſſe, inſti. man. ℨ. mādatuz. Tamē in caſibus cogitur. ſ. cum dño ſatisfecerit ꝓ ꝓcuratore ꝓſente ⁊ nō ꝓtradicēte. ff. eo. filius. ℨ. ſi. vbi de hoc in. l. ſed ⁊ he. ℨ. pe. ⁊ hoc ne fallat fidem dño ⁊ aduerſario. ⁊ idez ſi ꝓ abſente: ⁊ poſtea ꝓcurator expreſſe vel tacite ratuz habet. ff. eo. ſi defunctus. j. riſſo. ⁊ circa hoc verſat decret. iſta. Eſt ⁊ alius caſus quādo agit: cogitur enīz defendere: al⁹ denegatur actio. ff. eo. l. mutuo. ℨ. pena. Alius caſus eſt in actione peritura: vt cogatur ſaltē ītez cōteſtari. ff. eo. ſed etiaz ex his. ⁊. l. mutuo. ℨ. ſi. Et per hoc ſoluit qđ obijci poſſet. ꝓcuratorē etiam poſt ſuſceptū mādatum re integra penitere priuo cū ītereſſit aduerſarij. inſti. mā. ℨ. mādatuz. Quia illud verū in ꝓcuratore ꝓ quo cōſtituens nō cauit: ſecus in illo ꝓ quo cauit: de quo hic loquitur. Qđ aūt dicit hec lra talē ꝓcuratorē cogi. Verum ītelligas niſi tuſta cā ꝓcuratoz ex cuſaret: vt ꝑt. l. filiꝰ. ℨ. ſi. cum. l. ſeq. Et qbus patent exēpla. nam ex illis etiaz dñs cum reuocaret poſt litem ꝓteſtatā. ℨ. eo. c. ij. lib. vj.

Lacens ſimplr: an habeat ꝙ ꝓſentēte.

¶ No. j. ꝙ ꝓcurator vt ſit ydoneus. debz dari

t ¶ In oſtē. Tacita ergo acceptatio vſus eſt ad omnia etiā futura ſi ſint incluſa: qđ eſſe pōt. ℨ. eo. non iniuſte.

k ¶ Cauſio ⁊ negocijs. Quid iſta ſint: habetur de verborum ſignifica. fonte.

l ¶ Cum per hoc. Scilicet ꝙ procuratorium vel literas ſine ꝓteſtatione recepiſti.

¶ Blo. ſequens ſignat contrarium: ⁊ ſoluit.

m ¶ Aſſenſum. Cōtra ꝓcuratorē nō datur inuit⁹. C. e. l. inuit⁹. ⁊ qđ dicit. l. j. ff. eo. ad ſi. ꝙ offīi iſtud eſt neciuz: ſimil ibi nēcium ꝓ vtili vel expediēti: interdū tñ etiaz eſt neciuz ex pte ꝓſtituētis. ℨ. de elec. cupiētes. ℨ. qđ ſi. de ſta. reg. c. vno. ℨ. epiſs. li. vj. C. eo. tt. l. pe. ſed ex pte ꝓſtituti nō: ꝙ etiā dī inuitus: nō ſolū cum ſdicit: ſed etiā ſi nō ꝓſentit. ff. eo. l. filius. ℨ. inuit⁹. Sol. ℨ. ille determinat⁹ per hāc decr. Verū eſt enim ꝙ inſtituꝰ ſimplr tacēs non habet pro cōſentiēte: vt ibi: ſed qui nō ſimplr tacet: ſed agit recipiēdo ſimplr chartam ꝓcuratorij: iſte ꝓſentit: vt hic. Qđ ergo dicit. l. j. in fi. ⁊. l. ij. ff. eo. ꝙ abſens ꝓſtituit procurator dūmodo ratuz habeat: determinat⁹ per hāc decr. vt ratum cēſeat habere ſimplr recipiēdo chartā ꝓcuratorij. Multos caſus ibus ꝙs ipſo facto agit vel cōſentit. vide no. xj. q. iij. eſt timēt. de appel. dilect. ij. de offi. deleg. cum ſup. ⁊ facit de here. accuſat⁹. ℨ. ille. lib. vj. Capitulū. ij.

Ou poteſt. ¶ Ponit dictum ⁊ eius rationem. ibi [Cum ſnd.]

¶ Preſupponēdnz eſt illud qđ habet in. c. qui ad agendū. ſ. eo. tt. in. vj. Ubi dī ꝙ ſi ꝙs fuerit ꝓſtitutus procurator ad oēs cās: ⁊ fiat ſpecificatio aliquoꝝ regrētiaz ſpeciale

Universidad de Deusto
Biblioteca

nō tm ad agendū:sz ē ad ffendēdū.pro hoc eo.tl. accedens. vbi de B.

¶ No.q. ex hoc ea. q verbor subsequentiū generalitas restrīgit ad ea q sunt filia precedentibus. Zenze. pro B tura. allegat i gl. fi. in pn. Zaba.

mādatum:z ipſis aliqbus exīſtis ponatur cl'a gñaliter:et gñaliter ad faciendum oia alia z filia que ipſe ꝓstituens faceret ſi ꝓfis eſſet talis ꝓcurator admittit ad alia specialia:ly de ipſis nō fuerit mentio facta in procuratorio.

¶ CASVS. Cum quidam titius electus fuiſſet in cōm Dictauen. vel forte fibi fuiſſet promiſſa ture denoluto p archiep̄m Burdegalē ſem:ego volens impedire ꝓfirmatiōē vel cōſecratiōē ipſius: me opposui et conſtitui procuratorem ſpāliter ad petendū restitutionē in integrū cum clauſula gñali:z generaliter ad faciendum z exercendū oia alia z filia:que ipſe ego cōſtituens facerem ſi ꝓſis eſſem: ꝓcurator meus voluit obijcere aliqua crimina vel defectus contra ſpm titium electū: forte q̄ homicida:vel irregularis:vel illegittimus. Oppoſitus fuit ꝓcurator meo ex parte titi electi:q ipſe non habebat ſufficiens mādatū ad opponendum iſta crimina vel defect⁹:queritur q̄d iuris:? Reſpōdet romanus pōtifex:q ly procurator meus .ꝓ limitus ſit gñaliter aliqbus ſpāliter expreſſis:puta iurādi de calūnia:vel petendi reſtitutionē:z poſtea ſuppoſita clauſula gñali:tamē ille procurator nō admittitur ad opponendū defectus vel crimina:niſi noſtrum illud caueatur in procuratorio. Ratio decidendi eſt in.c. qui ad agendū. in. vj. h.d. Del'.reg. ¶ Nota q in cauſa ciuſlib⁷ tiratur de calūnia:z in criminalibus tiratur de veritate dicenda.

¶ Nota q ad iurandum de calūnia z veritate dicēda requiritur mādatum ſpeciale.c.ſi.de tramē. calū. in.vj.

¶ Nota q iſtud.c. limitat.c. qui ad agendū. ō.eo.in.vj. q illud.c. intelligitur q̄n parta vel equalia z non maiora opponūtur q̄n fuerit illa ſpāliter expreſſa in procuratorio: ſecus ſi maiora vel grauiora:vt in ſi. huius.c.

¶ Glo. ſequens dicit quid determinat.

a ¶ Nō poteſt. Determinat q̄d no. Innoc. de accu. ſup bto. in ſi. z Lōpoſt. de elect.c.j. lib.vj. in glo. queritur q̄s pcur.? Pe. de ſamp.? Arch. ibi. ? Buſſ. in Spe. de pcur. §.j. ℞. ſed nunqd media: vt. j. declarabitur. Exp̄ſſius aūt fuerat hec queſtio diſputata per reco. me. dñm Joañ. de mōte Mirulo: vt in mercuria. eo. ti. ſub lra. H.

b ¶ Jurandāq. Hoc ꝓbū cum cl'a que ſeq̄ inducebat dubiū per dec⁹. q̄t ad agēdū. ō. eo. lib. vj. vbi habes q̄ ſi in procuratorio exp̄mat aliq̄s regrēo mādatus ſpāle gñali cl'a ſubmiſſa: illius ꝓtute poterit nō exp̄ſſa: tita ꝓ tura mēta regrum ſpāle mādatum. de tura. calū. c. ſi. lib. vj.

c ¶ Sup hoc. Qs ſeq̄ de oppōne criminū z defectuū.

¶ Glo. ſeq. ſoluit dubium: ex quo infert ditam.

d ¶ In mādatio. Quia. ſ. habet mādatū opponēdi crimina z defect⁹ ꝓtra illum. Nec eſt neceſſe q̄ crimina vel defectus ſpecificent in procuratorio: vt no. Lōpoſt. in glo. fidi. ? ibi per Arch. ? Joā. mo. in. q. fidi. ? Buſſ. in fidi. §. ℞. ly nūq̄d ſufficit. Et in ℞ differt ꝓcurator ſolū excipies vel opponens ab appellante: ille enim habere debet crimina z circumſtantias ſpecificatas in procuratorio. ō. de elect. procuratoꝝ. libro. vj.

e ¶ Habeat. Tenet Lōpoſt. in ſi. glo. quam allegant in prima glo. ? Buſſ. in fidi. §. ſed q̄ri ſi procuratorū. Q̄ non eſt ſatis hoc caſu procuratorium factum eſſe: niſi per procuratorem ſit receptum: z officiū ſuſceptum. facit. ō. eo. c. prox. z quod ibi dicti ſuper ver. receptis.

¶ Glo. ſequens ſoluit dubium.

f ¶ In formā ergo poſſet: vel in perſonas elegētiū vel priſidētiū: indicti: reſtiti: z hīs ſimꝫ: nam tales etiaꝫ ex phatione nō pmittunt. de or. cog. c. q. ? Buſſ. ℞ te

precēt. Jte ſunt iſta odioſa intātū q̄ eccleſia excluſa per peremptoriū non reſtituitur ad iſta proponenda ēm Lōpo. qui hoc no. de elec. q̄ ſicut. z Buſſ. in Spec. par. ij. de reſtī. in integrum. §. ij. verſi. ſed pone eccleſia.

¶ Gloſa ſequens allegat quatuor ꝓcor. obijcit z ſoluit.

a ¶ Malora. Lō. cor. ff. de vino tritico z oleo leg. l. vlti. in fi. de auro z arg. leg. l. plant⁹. rſ. diſtin. nos cōſuetudinem. de electo. ſcriptum. ad fi. Sed ex alia ſit preciſior cōpone. de pe. z re. cuius infirmitas. in ſi. cuius concor. ergo exp̄ſſa fuerāta que ligāt etiam ad penaꝫ eternam grauiora vidētur q̄ iſti obiectus qui ligant corpus ad penā tēporalē. Solu. nego antecedens. Quia cōſtituentis ligari ad ꝓtritū p̄curatoꝝ: niſi cōſtituens ſit in culpa. q̄d dic vt de iureiu. in. c. vltt. li. vj.

Religioſus. ¶ Primo ponit caſum ſi ſem per quem ſecūdo decidit caſū aliū. tbi. Jta. ? Jmo. ¶ Pre ſupponēdū eſt q̄ religioſus nō p̄t eſſe ꝓcurator vel aduocatus: niſi in vno caſu. vj. ꝓo vtilitate ſui monaſterij: z tunc regulē q̄ aſſumat illud officiū de licētia abbatis.

¶ CASVS. Aliqo religioſus clauſtralis vel alt⁹ fuit conſtitutus ꝓcurator vel aduocatus a cōuentu in cauſa monaſterij: certum eſt q̄ non p̄t aſſumere ꝓcuratorium nec exercere: niſi de licētia ſui abbatis: queritur ſi cōcessa illā conſtituit ꝓcuratorem ad ſubſtituendū alios: vtrum poſſit accipere ꝓcuratoriū ſine licentia ſui abbatis? Dicit ro. ponti. q̄ non: q̄ ſicut nō p̄t aſſumere ꝓcurationē ſine inſtr'm ꝓcuratorium ſine licētia ſui abbatis: vt ſi. c. q. de poſtu. in an. tra nec p̄t aſſumere ꝓcuratoriū ad aliuꝫ ſubſtituēdū ſine licētia ſui abbatis. h. d. Del'. re. ¶ Collīgo aliqua nōbilia. Primo q̄ religioſus regulariter non p̄t eſſe ꝓcurator. ſaltē in cauſa tituo. c. q̄ eſt pro vtilitate monaſterij: z de licentia ſui abbatis. De hac mā vide Panor. ſ. d. c. ſi. de poſtu. ſan. ¶ Nota q̄ ly miles arma te militie poſſit eſſe ꝓcurator pro ſuis cōmilitonibus: tñ religioſus non poteſt eſſe ꝓcurator pro ſuis ꝓreligioſis.

¶ Nota q̄ religioſus in cā aliqua p̄t eſſe ꝓcurator vel aduocatus pro monaſterio: ſi hz ꝓsonē etiaſdē ītrīs ſit eē procurator. p ſuo ꝓsonē: nā rōne hm̄oi cōtonis cauſe alīq permittunt: que alīs nō pmitterent. ¶ Nota q̄ ter. iſte facit in argu. q̄ habilis ad ꝓſtituēdū vt ſit ꝓcurator: puta miles vel mulier vel mīnor: nō eſt ēt habilis nec apt⁹ vt cōſtituat ad ſubſtituendū: z ſic facit p illa q̄ne q̄ formatur per legiſtas in. l. q̄s quis. C. eo. tñ iſta glo. diſtinguit: q̄ ſi ſit inhabilis of inhabilitate: vt ſeruus vel monachus: tunc nō admittitur ad ſubſtituendū ſicut nec ad cōſtituendū vt hic: ſed ſi ſolū ſit inhabilis ope exceptionis: q̄ miles: tunc p̄t aliū ſubſtituere. ¶ No. q̄ rō hui⁹. c. eſt: q̄ monachus poſſit velle z nolle in ſuꝫ z arcta ſui abbatis: z ſi aſſumeret omnes ad ſubſtituendū ipſe abbas caret. l. ſeparet: abſtrahēt: z denegaret ſuū velle z nolle.

¶ No. ſi. q̄ p ꝓsonē etiaſdē ītrīs ꝓt re ligioſus ſi ne inia ſui ꝓcuratoris eſſe ꝓcurator. q̄s dicit Pan. vel ciuilib⁹. p hoc q̄s no. Archidia. ſi. q. v. ſtatuit. z ſi. q. vlti. ſi q̄s. Zaba.

¶ Glo. ſequens. Primo ſoluit dno dubia. Secundo no. cōtra opi. z diſtinguit. Et alteri membro coaptat rationes Innocē. ex quibus infert quod reꝓbat.

g ¶ Electi. Vel eligēdi: ex quo ꝓtra certā ꝓsonā. de elec. qui ꝓtra certā. li. vj. ad hoc. ver. tacitēda q̄s ſeq̄t. z ide dic de poſtulato. de elec. c. j. in ꝑn. li. vj. Et no. q̄ iſta lra nō diſtinguit: an cā iſti⁹ electi ſit in curia per appellonē: nec ne: z ſic vī tollit q̄s no. Lōpoſt. in glo. fidi. ? Buſſ. in Spe. in fidi. §. ℞. ly q̄d ſi cā: qui dicebāt penā decē. j. de elec. li. vj. nō hīe locū: niſi cuꝫ cā eſt in curia per appellonē. Vī ē eēt cōā metropolitano: vel alio ordinario: vel in curia aliter q̄ per appellonē: dicebant nō eſſe locū pene: z per ꝓſis gñale ꝓcuratoriuꝫ ſufficere. ꝑter rōnē quā ſtatim dicam. Sz hoc dictū vī hīc tollit. quare poſſet dici: q̄ ly decē. j. de elect. lib. vj. quo ad denolutiōez negocij z citatiōnē ptiū locū habeat ſolū in appellonib⁹ interiectis ad papaꝫ. z ſic intelligā q̄ ſibi no. quo ad penā opponentium: locū habeat etiā in appellationib⁹ interiectis ad alios: vel etiā ſi nō fuerit appellatuꝫ. q̄ forte fuit de mēte. facit de elec. vt circa. in ſi. z. c. ſi forte. li. vj. Et ſi ſic itelligamus rōnes quas inducebat Inno. in pdō. decre. ſup hīs. Vñ adaptabuntur huic caſui: ſic gñaliter poſito. Dicebat. n. q̄ q̄ per obſtacles criminū: de quibus hic loqtur diminuebat ſtatus opponētis: ex eo q̄ in probatione deficiēs ſuſpēſus erat ab eccleſiaſticis beneficijs per triēniū per ꝓtonēz p̄cedēs: z ñ ſe interim diminuta ingereret: per petuo erit ſanatus. ℞ hic ꝓcurator per q̄ſ ſtatus diminuī poterat. ff. de va. z ex. cog. l. pe. fine ſpāli mādato. nō poterat opponere. alle. ff. de mino. l. illud. de pcur. nō ſolū. §. ñ. Et hz ꝑmo gradu pena ſit ꝑpalis nihilominus diminutiōez ſtatus ꝓtinet: nā z relegatio z dānatio in opus publicuꝫ ſunt ꝑpales: z tñ diminutiones ſtatus ꝓtinēt. ff. de pe. l. q̄dam. Et ſic rūdebat ad legeo. ff. pro ſo. actione. §. renūttare. ff. de iniur. hz ſi vnus. §. ꝓcuratoꝝ: q̄ diſſoluere ſocietatē: vel agere inturiaꝫ actione dato q̄ ſuccūbat nō ꝓtinet diminutionē ſtatus: z ideo nō regrit exp̄ſſum hoc in illo qui habet oſuꝫ adminiſtratiōnē: hāc tñ rōnē ter. j. nō exp̄mit: niſi dicas maioritatē vel grauitatē exp̄ſſa ſi dicti ꝓſideraī. q̄s ſatis videret: vt ſtatim dicam. Sz cum dicta pena ſit hodie reſtricta ad bñficia ipſius eccliē. de elec. ſi cōpromiſſarius. li. vj. in fi. ſi conſtituens nō habet ibi beneficia ceſſat ratio: ergo ſufficit generale. Sed puto cōtrarium per ibi no. in vltī. glo. et per decre. per inquiſitionem. de elecē.

¶ Glo. ſequens. alleg. vnam concor. ponit dictum quod remittit. z ſoluit obſtaculum.

b ¶ Grauiora. Lōcor. quo ad reſcripta. ō. de reſcrip. ſedes q̄ tñ regulē cētaꝫ in ꝓcuratoribus locū non habet: vt ibi ſcripſi ſup. tñ. glo. Nec ob. hec lra per quā ꝓma facie videretur (q̄d non puto de mēte) q̄ ſi in procuratorio expreſſi cām fidei eſſalem vel ſimilē gñalitaꝫ: tunc cōpe hendit hūc caſum. Sūt enim cauſe maiores: mediē z minores: de quibus ſcripſi poſt Dōſtien. de crimi. ſal. ca. ſi. Sed ſi diligēter attendas: lra non dicit q̄ gñalitas adiecta in procuratorio cauſe que regrit ſpāle mādatū: nō includit grauiora. Et ſatis puto q̄ grauiora intellexerit per modū: de quo

Pena ꝑpalis diminutiua ſtatus cōtinet.

Cauſe triplices.

dem collegij vel profeſſionis: q̄s non licet ītra extraneos ſupra ea. cōpl. de elec. c. j. eo. tit. m. q̄ propter ad fi. d ¶ Licētia. ij. q. j. monachi. ij. ō. de poſtu. c. ij. p q̄ tura vī q̄ nō ſufficiat licētia: niſi ſubſit vtilitas mōaſterij. Ad id q̄d opponit de militē q̄ ꝓcurat cām vñ ſui: reſpondet vt non. in prēdi. capitu. monachi.

¶ Glo. ſe. ponit duas opi. contrarias z remittit.

c ¶ Suſcipere. Et ſi ſuſcipiat z conteſtet litē: ly q̄dam dicāt de incepto excipi nō poſſe: veri⁹ tñ eſt q̄ excipi p̄t: ſz hodie. vt ſatis ſcripſi ſupra eo. in ſra. ſup gl. q̄ſi dicat: vt quo ad ſpm mundo mor tuum exceptio ſit peremptoria. Et quare aliud in militē: vbi dixi.

f ¶ Cōſonte. Et pz in pdō decre. cū J. z. Al. in pn. ? accu. oltz. z. c. ex pte. ? cēſ. ſopite. Vñ no ꝓsos ꝓo cōſonte ad diē? añ lītē ꝓc. vel poſt ſine mādato: colligē p no. ? ſtitē. ? d. in. j. glo. de dō. z ꝓtu. cū dilecti. in. j. glo. z in hīs q̄ tbi dixi. z patet. C. de conſor. l. j. z. q. ff. de tndi. ſi pertor.

¶ Si. ſe. hz ſtermiat: z declarationē tripli explicat. g ¶ Cōſtituere. Repete: ſine licētia ꝓlati: z intellige in hīs caſib⁹ q̄b⁹ ſine ꝓlati lnia ꝓsonāliter eē i tudicio nō poſſet: al'ſ i ſilib⁹ caſib⁹ q̄b⁹ q̄s p ſe p̄t p altū poterit. de reg. in. ſr. li. vj. ff. eo. tit. l. fili⁹. in ꝑn. imo melius eſt q̄ per altū. de ſyndi. c. vno puta cum ipſum ſuper toē denunciat vel accuſat: vt in ꝓdicta decre. de accu. ex parte. z. c. oltz. Jtē ad cām electionis monaſterij ſui. de ꝓſue. cū dilect⁹. q re ſcrip. cū dilecta. de re iudi. ad pbādū vel ſue ꝓprie cui de ſuperiotis lnia ꝓſenſit: ergo ꝓcuratoꝝ dare poterit q̄ſi licentiam etiam ad hoc habuerit: z equo licentiam habuit conſentiendi de offi. delega. preterea. z capi. ſuſpitionis.

Religioſus q̄ſi ſine ꝓlati lnia ꝓt eē in iudicio.

¶ Gloſa ſequens obijcit z ſoluit.

b ¶ Subſtituere. Repete: ſine ſuꝑiotis lnia. Per ꝓbi: ita q̄ precedit videbat ꝓtra: q̄ſi iſte eēt ꝓcta vel organū cōſtituēdi: z per ipm q̄ſi per fiſtulā vel lapideū canale deuenīret poteſtas de cōſtituēre ad ſubſtituendū. ar. j. q. j. ſi fuerit. ſz negari nō p̄t: q̄n in eo q̄ vult actū ſubſtituto nō ſuſcipere z ſubſtituere frangaī abdicatio volūtatis z obedītie qua. pmīſit. z hec eſt rō huius turis. tñ. q̄ſ. j. non dicatis. de elec. ſi religioſus. lib. vj. nec ſine eius actu recipit officium ſubſtituti. z facit quod not. de electo. c. penul. lib. vj. in vltī. glo. z vide q̄s dicam in vltī glo.

i ¶ Exp̄ſſe. Forſan exp̄ſſa p̄ſonaliſz de hoc nō curo: ſuā eſt. n. q̄ beat mādatū ſubſtituēdi ēt licētiū. ō. e. c. j. tj. rſ.

¶ Glo. ſequeno no. ad q̄ſtionē opi. ponit z diſtinguit.

k ¶ Lōmiſſaz. No. ad q̄nē de illo q̄ ꝓſtituit ꝓcuratorē inhabilē: cui dedit mādatū ſubſtituendi: an ſubſtituere poſſit? Et videbat q̄buſdā: vt ꝑ. de bel. C. eo q̄ ge. alle. l. ſiuis: q̄ ſic p regulā: q̄ plus. de reg. iu. li. vj. ſi vī deat⁹ a dño ꝓſtitu⁹. ff. q̄s cuiuſq; vni. no. l. item eoꝝ. §. ſi decurſones. ff. de pdi. li. ſi tu. l. inſtitutio talis. vbi ly heres nō inſtituat in codicillis: pōtñ inſtitui in teſtamēto nō minandus in codicillo. ad hoc facit. ff. de ſenat. vt. predi. cum eſſent. §. j. vbi ſenatꝰ pceſſa ab eo q̄ habuit ab alio poteſtatē cōcedendi: nō ab ipſo: ſed a primo dño videret eſſe conceſſa. ad hoc dñs facit de offi. delec. iudex. li. vj. vbi delegatus inhabilis ſubdelegat. Tu diſtinguas inhabilitatis ſpecies: aut enim perpetuo z ipſo iure inhabilis eſt: quo caſu nec ſubſtituit. ad hoc ꝑ. decē. iudex. in fi. aut eſt inhabilis ad oſſm ꝓpter defectū auctoritat⁹ q̄ ſuppleri

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ No.j. q̄ bñficia p̄ñt dicef bñficiū cēt sunt: tñ; p ecclīa sua. 2 p̄bē. si tibi absenti. lib. vj.

¶ No.ij. casū in ꝙ renocatur mādatuꝫ p obitum cōstituēt et re nō integra. Zabarel.

Mādatū an finiat p mortem mādātis. Ecclia nō moritur. Procurator ecclie mortuo p̄lato an possit agere.

PRocurator. ¶ Notabilis est casus ista quez pula facie glibet rūdeat. Primo ponit dicti. Secūdo ibi ampliat 7 declarat. ibi ¶ Etiam. Jmol.

¶ Presupponēdū ē illos qs dī sibi. mādant. 7. l. mandatuꝫ. C. mādatī: vbi dī: q̄ reintegra morte mādantis erpirat mandatū. Et dī res integra vsq; ad litis cōtestationem: sed in mandato iurisditionis reo dī integra vsq; ad citationem: 7 extra iudiciuꝫ dicitur reo integra anteq̄ mādans fecerit aliqua preparatoria: vel anteq̄ mandatarius.

¶ CASVS. Cū esset litigaturus ista te: q̄ occupabas decimas mee ecclie ꝓstituī pcuratorē: lite cōtestata fui mortuus. vtrū per mortē meā sit renocata potestas mei pcuratoris: 7 vtrū sit necesse q̄ prelatus mihi succedens constituat nouum procuratorē: Et dicit q̄ sic. h. d. he. re.

¶ Glosa sequens dicit quid approbet vel reprobet.

a ¶ Procuratorē. De sūmat reprobans qs no. Jnno. ī fo. cōpe. dilect. 7 approbat in pte qs tbi no. Dosti. 7 ī in Spe. ī synd. ℔. ℔. q̄d si aliū. 7 Dosti. eo. tit. ℔. ℔. ver. sed nūq̄d pcurator p Archidia. eo. ti. si duo. libro sexto.

b ¶ Rectore. De ecclīastico loḡ: qs p̄ per ꝑba sequēta: tū ēt de rectore ciuitatis loquebant. Jnno. 7 Specu.

c ¶ Glo. se. dicit q̄d de cā appīa 7 explanat opi. Jnnocē.

e ¶ Pro ecclia. Jmmūt q̄ secus si pro causa ppia: mandatū enim: tunc finit̄ r̄ morte re integra: re non integra non. ff. eo. si ī iunct⁹. insti. man. ℔. ītē si adhuc. ff. man. Iter cautio. C. man. l. mandatū. 7 ibi no. 7 in predi. ℔. item si. O. si dicat res integra: dic q̄ in iudicijs ante li. cōtesta. in negocijs anteq̄ fecerit ꝑparamenta. Hoc antez q̄ pro ecclia ꝓstitutus erat mouebat Jnno. qui dicebat: q̄ eū ecclesia non moriat. xii. q. ij. liberti. 7 resert. si grattose. li. vj. 7 pcurator pro ea fit datus ab eo qui poterit. s. plato: etiā sine ꝑsensu capli. de rescrip. ex locorū. nihil est qd̄ ꝑhibeat illā agere cāz sibi cōmissaz: etiā si res sit integra. per predi. decre. dilect. 7 p decre. petitio. ā eo. ti. 7 p. l. annua. ff. de annu. lega. de pcuratore ꝓstituto. ad negocia: ḡ ito generaliter fatebatur: q̄ post mortem constituentis non debeat incipere noua negocia. ff. de nego. gest. nam 7 seruus. ℔. si vino. sed Dostien. aliter vt statim dicam.

¶ Glo. seq̄ pro ponit opinionē Dosti. 7 ꝓpter motiua: q̄uā ostendit partim reprobatam. secūdo opi. Archidia.

d ¶ Renocari cē sm. Dicebat Dosti. q̄ pcurator iudicio non agit prelato mortuo: donec sit ecclesie de prelato prouisum. Ratio ꝑm eundē est: q̄ tunc cum vacat sedes nīl dz inouari. ne se. va. c. j. 7 vltī. qs̄ loquitur de litcōtesta. cum tractet de receptione testiū. 7 mirabat Dostien. quio dubitabat de hoc. nec valet ꝑm eum si dicas q̄ in predictis. c. loquitur de prelato cōuento nō de agente: nam si non permittitur tunc defendere qs̄ fauorabiliuꝰ est: multomīmo agere. alleg. ff. eo. seruū quoq;. ℔. pubil ce. 7 l. pomponius. in fi. ī. C. e. altenā. 7 si Dostien. p hec verba intellexit q̄ predictus pcurator subſtituto prelato ex primo pcuratorio litē cōsequi possit: hoc reprobaret

¶ Per obitum rectoris ecclesie renocat procuratorꝫ ab eo pro ecclesia constituꝰ ēt quo ad iam cepta. Lapl̄z. iiij.

PRocuratorem[a] a prelato rectore[b] vel alio quolibet pro ecclesia[c] sua vel beneficio constitutum per mortē constituētis renocari[d] cēsemus. ¶ Ertā quo ad negocia[e] iam inceptā 7 causas in quibus per ipsuꝫ lis fuerit ante mortē huiusmodi cōtestata[f].

¶ De restitutione in integrum.

Clemens quintus in concilio Vienensi.

¶ Ecclesia probans se lesaz per lapsum temporis ad illud tempus tñ restituit: 7 infra quadriennium a tempore lesionis. B ec. Lapl̄z. j.

ad vtroq; secus in his que segregatim ptinent ad abbatē. ne se. va. c. vlt. posset tñ dici hanc opi. Archidia. verā: q̄ durat pcuratoris primis duob⁹ cañib⁹: nō tñ pcedet pcurator vacante ecclesia in causis que illa vacāte tractarī nō pōt: instituto tñ prelato procedet ex veteri procuratorio. in tertio. Ho casu habet locum hec decre.

e ¶ Negocia. Credo q̄ intendit p hoc designare pcuratōē negotioꝝ: 7 p ꝑba sequentia pcuratorem iudicioꝝ.

¶ Glosa sequens dat file: 7 notat ad duas questiones.

f ¶ Cōtestata. Quantumcūq; ergo sit dño instantes: mota renocat: sicut 7 vtilē ex certis causis renocare posset tñ tñ. de quibus. ā. eo. c. ñ. lib. vj. Et facit hec decret. ad id qd̄ no. post Dostien. de offi. vi. c. pe. q̄ mortuo eo q̄ dedit vicariū erpirat illius offīj: 7 ita seruamus. alleg. de offi. vic. romani. lib. vj. per quā probat̄ q̄ si non cēt mortuus: sed excōicat⁹: suspendit: sed non renocat̄ officium vices gerētis: 7 sic diceremus in pcuratore prelati agentis. facit etiā ad cōnem no. in Spec. de arbi. ℔. finit. ver. quid si prelatus. ſ. q̄ mortuo prelato qui compromisit de rebus ecclesie finiatur compromissum. ibi videas.

¶ De in integrum restitutione. ¶ Visum est supra de pcuratorib⁹ ver: q̄ ecclesia aliquādo litigat per pcuratorē: 7 per negligentiā procuratoris sui aliquando lediſ: ideo occasione a procuratoribus sumpta: ponit titulum generalem de in integrum restitutione. Lapl̄m.].

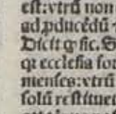

B ecclesia. ¶ Ponit primo dictum. Secundo illud ꝺtermīat 7 declarat: ibi. ſ. nō fiet.]

¶ CASVS. Ecclesia aliā litigat p̄ pcuratorē ꝺ titulū 7 pcuratoꝝ ecclesie petijt terminū ad pducendū testes: acta: lras: 7 quecūq; alia munimēta sub pena exclusiōis. pcurator iste fuit negligens ad pducendū suos testes 7 munimenta: q̄rit vtr aduersus istā lapsum tpis ecclia habeat relenamētū: hoc est: vtrū non obstante isto tpe trāsacto q̄s fuerat datum ad pducēdū 7 alia sua ecclia possit pducere suos testes. Dicit q̄ sic. Sed q̄rit: ad quantū tps ecclia restituit: puta q̄ ecclesia forte habuit tres mēses: 7 fuit ꝓcessus p duos menses: vtrū restituetur ad tres mēses: Dicit q̄ non: sed solū restituetur ad tēpus in quo fuit lesa. Sed q̄rit infra q̄d tēpus possit petere istā restitutionem: Dicit q̄ infra quadriēnium. h. d. Dēt. re. ¶ Colligo aliqua notabilia. Primo no. q̄ ecclesia lesa pōt petere restitutionē ad illd qd̄ fuit lesa. ¶ Nota secūdo q̄ cā restitutionis in integrū dz incohari 7 finiri infra quadriēnium a tēpore lesionis: 7 sic offīj nobile qd̄ ſmplorat ad impetrandam restitutionē in integrū nō ꝓpterat per litis cōtestationē: secus est

Ulcarī offīj expirat mortuo eo q̄ ipsum dedit.

Cōtinuatio dominī Delic.

¶ No. q̄ ad hoc vt ecclesia pcedat contra se pcuratorē ad ꝓstituendū sibi alterū: q̄ offīj mercatoris sit finitum: vel q̄ offīj mercatoris sit finitum: vel q̄ offīj mercatoris sit finitum: vel

Universidad de Deusto
Biblioteca

ſi quis ſepius. ff. de minor. l. ſi. nam in lucro poteſt ſo qui reſtituitur ſi amplius haberet de tempore q̄ ineerit tēpus leſionis: q̄ eſſe non debet. ff. ex q̄bus cau. maio. l. j. in pr̄n. & l. videlicet. & hoc placuit Pet. de bel. & hoc approbatur: & merito. eſſet enim mira dubitatio rigor dicere q̄ leſus in die debeat obtinuiſſe reſtitutionem infra diem: q̄ vult pma opinio. vel ſaltem neceſſario ſeparaſſe: quod vult ſecunda. Item cōcludit pma opinio quadriēnium non dari contra vſucapionē: que ſtatur triēnio. inſtit. de vſucap. in princi. Cum tamen loco anni vtilis qui dabatur olim. C. de reſtitu. milit. ſi quid. & l. ſequēt. detur hodie quadriēnium. C. de tempo. in integ. reſtit. l. ſi. quod preſcriptioni et vſucapioni eſt cōmune. Reſtat ergo reſpondere ad contraria: que inducit glo. in §. quotieſ. ꝑmo ipe §. quotieng. et ea. l. §. ſi ſerie. Determinat ſolum tempus ad quod: puta vt leſus in die reſtituatur ad diem. & ſic cōcordāt: ſed non determinant tempus infra quod. Eodem modo reſpōderi poteſt ad. l. necnon. §. ſi quis ſepius. eodez ti. vt ſcilicet loquatur de tempore ad quod. Vel ſi vis intelligere de tempore infra quod loquitur de anno vtili: cuius loco datur hodie quadriēnium: ſicut ſi hodie diceremus leſum in quadriēnium reſtitui infra quadriēnium. l. vltima. ff. de minor. facit pro. quia ibi tempus infra quod precedit tempus ad quod: & dantur ibi hec duo tempora diuerſa. Ibi enim a tempore in integrum reſtitu. conceſſe minori qui nouaverat reſtituitur creditori tempus q̄ ibi ſupererat de temporali actione nouationis tempore. Per eundem modum reſpondet poteſt ad. l. ſi debitrix. §. ſi. ff. ad vellejanum. ſi dicerctur q̄ ibi reſtitutio fiat per iudicis officium. Vel dic verius: vt ibi no. ſcilicet q̄ finē tēporis interuallo ipſo iure per. l. reſtituitur ꝑma actio. Et per eūdem modum reſpondet ad. §. ſi conditionalis. ſupertua allega. Ad. l. cum poſt. ff. quando ac. de pe. reſponde vt ibi no. nec ibi de reſtitutione loquitur. Ad rationem quam dicebant primi: q̄ alias erit deterior cōditio illius qui vſuceptī tempore minoris etatis: vel abſente cauſa reipublice q̄ ſi non vſuceptiſſet: cōpleta enim etate vel ceſſante cauſa vſuceptiſſet per triēnium: & tu das quadriēnium: Reſpondeo q̄ non eſt deterior: quia ceſſante vſucapione ille poſſet vendicare quod modo non poteſt: immo ſm quoſdam eſt pius neceſſarius iudicium reſcindendi: q̄ eſt dicere: q̄ pius reſcindatur impedimentus vſucapio-

Iudicium reſcindis & tollis

nis: & poſtea reſciſſorio datur. l. priſtina actio: que datur vſucapione reſciſſa: tamē ſeruatur q̄ ſimul vtrūq; intentatur: q̄ fieri poteſt: vt no. Bart. in Specu. tit. par. eo. tit. ver. ſed nunqd in eodem. Nec eſt melior cōditio eius cōtra quem vſucapitur in abſentia q̄m in preſentia: q̄ vendicando ultra triēnium: poterat ſibi actionem per cōteſtationez: ſed officiuz non perpetuat per cōteſtationez: vt. ā. dixi. Eque igit datur tēpus longius.

quadriennio[a] tēpus leſionis exiſtat. ¶ Sed nō fiet reſtitutio niſi ad tātuz tps quantum ſe leſam fore ꝓbabit[b].

¶ Secundus liber.

¶ De iudicijs.

¶ Glo. ſeq. obijcit & remittit.

a ¶ Quadriēnio. Sed ꝓtra: tēporalis preſcriptio non currit minori: ſed ipſo iure ſeruat illeſus. C. in qui. cau. l. ſi. ergo nec eccle. Bolo. vt dixi. ā. co. conſtitutus. ſuper glo. conſuetudo. et. c. ſi. in. vj. oppo.

Preſcriptio non currit minori.

b ¶ Probabit. Ex ergo ex affirmatione minoris: vl' eccle. ſie examinenē cauſe reſtitutionis in integruz: vt. ā. non tamē cōcedit' reſtitutio niſi leſione ꝓbata: vt hic. de quo vide Spe. eo. ti. §. ſi. ver. illud quoq;.

¶ De iudicijs.

¶ Uſum eſt deſꝑaratoꝝ iudicioꝝ & iudicibus. Nūc videndum eſt de iudicijs: que per magiſtratus exercētur & reddantur: quare ponitur rubrica de iudicijs. Laſ. j.

Continuatio. de ſyre.

Udum. ¶ Primo ponit cōſtitutionem Bonifacij. Secundo illam reſtringit. ibi. Quia ño. Tertio pteſtatur. ibi. Porro. Et conſtitutio iſta preceſſit concilium: vt in prohemio dixi: & patet. j. c. proximo.

¶ No. h caſus in q̄ citat' quis vltra duas dietas: vt h in gl. in ver. vnde cūgs. & ibi Laurē. & Jenze.

¶ Preſupponendū eſt q̄ habetur in conſtitutione Bonifacij octaui: que incipiebat: rem non nouam. videlz q̄ citandus citabatur in audientia contradictoriarū: vel in aula palatij pape: & poſtea affigebat cedula in valuis. l. in portis eccleſie principalis: vbi erat papa: & hoc fiebat ſi per iſm ſtetcrat quo minus poſſit citari: vel ſi ad eum non patebat tutus acceſſus. Et cōdita ſeu facta fuit hec clementina propter opiniones: quia aliqui exponebant: preſertim. l. maxime. Alij exponebant preſertim. l. tm.

¶ Secūdo preſupponēdum eſt: q̄ auditor ſeu audiētia tor audientarum dat literas ſimplices ſuſtitle: & non tenet ſuuz auditoriū cum alijs in palatio papes: ſed exercet in tertio ponte: eundo verſus ſanctum Michaelem.

¶ CASUS. Inter titū & me pendebat lite cōra papa: & erat artículus qui nō poterat expediri niſi citato titio: q̄ erat ſuia ferēda: vel teſtes ꝓducēdi: querit quali' ſit citandus: Dicit q̄ ſm doctoꝝ Bonifacij ſufficit q̄ citet in ordinario cōtradictoriaz: vel in palatio pape: duz tñ nō ci-

Citatio ꝓ ma firmat iudiciuz & perpetuat iuriſdictionem.

Papa eſt vicari⁹ dei. Alibi proris quid eſt.

Ad. de qualit puntatur corrūpēs dicti Alb. no. gl. & doct. i. l. ſi qs id. ff. de iuriſdict. om. iudi.

Dies ſolēnes i qb⁹ papa facit ꝓceſſ⁹ generales.

Proceſſus ſpiales ꝑ quos fiūt per papā.

tetur in diebus ſolēnibus: ſed citetur extra dies ſolēnes: & poſt aſſignatur citatio in valuis eccleſie principalis: vbi eſt papa cū collegio. Tamē illa erat nimis rigoroſa plurib⁹: ideo h mitigatur: q̄ illa conſtitutio bonifacij ſolū habet locū cōtra eos qui ſpeciant quo minus poſſint citari: vel qñ ad eos tutus non patet acceſſus: & tunc valet mō predicto. vz. q̄ citetur in palatio pape vel in palatio cōtradictoriaz: & poſt affigatur ſcedula in valuis eccleſie principalis: tū ſi papa & cerneret ex certa ſcientia eum citanduz ex ꝓſtitutione boni facē: quātūs per eū non ſtat quo minus citet. vel ſi ad eūdū ſit tutus acceſſus: & dicat q̄ ſpe vult vt executio talis citationis valeat: tunc valebit perinde ac eſſet facta in perſonā. h. d. vel: vt ¶ Colligo vnū notabile. Primo videlicet q̄ quo eſt citandus perſonaliter: ſi poſſit apprehendi: alo citādus eſt vt eſt de intimatione ſupra de elec. in. c. cūm. vz. q̄ citatio eſt affigenda in valuis eccleſie vel alterius loci: ita q̄ verſimile ſit q̄ executio citationis deueniat ad eius notitiam.

¶ Gloſa ſequens tempus exprimit.

a ¶ Conſtitut. In extrauagāti que emanauit poſt ſextum que incipit: rem non nouam.

¶ Gloſa ſequens ſoluit obiectionem intitulationis.

b ¶ Citationes. Ex (q̄ de citatione h tractatur) cōpetenter poni potuiſſet ſub titulo: de dilationibus maxime cū prima citatio videatur ante iudicialis: ſuprā no. ꝑ Innocen. & Boſtien. de pba. q̄ſi. vt ibi ſcripſi ſuper ver. citationes: q̄ ſi etiam per primā firmatur iudicium & ꝓpetuatur & ꝓcuritur iuriſdictio. de foro cōpe. ꝓpoſuiſti. de offi. delega. gratiā. cum concor. & ideo in iſto titulo cōgrue ponitur: vt ſciatur ſuper tali citatiōe poſſe firmari iudicium. facit inſti. de pe. teme. lit. §. fina. & quod not. ff. de in ius vo. ſiꝑ rub. & eſt hute ſimile. eo. ti. c. j. & ij. lib. vj.

c ¶ Omnibuſcūq;. Exprimit ipſa conſtitutio cuiuſcūq; ſint ſtatus: dignitatis vel preeminētie: eccleſiaſtice vel mūdane: & ſi imperiali vel regali preſulgeant dignitate: tollit etiā omnes contrarias indulgentias: vt ibi patet.

d ¶ Undecūq;. Etiā vltra duas dietas & ex puncto. & enī papa vicarius illi⁹ cui⁹ & terra & plenitudo orbis terraꝝ &c. de decl. tua. ij. lit. q. ij. cuncta per modū. Jo. an. & ¶ Illbo. Erat locus dealbat⁹ vbi ſcribebant edicta. & quo i. aut. de litig. §. oēs. col. viij. ff. de iuriſdict. om. iudi. ſi qs id. ff. de aldo. ſcrt. l. j. & ij. de hoc vide in Spe. de do. & cōm. §. reſtat. in pūn. & de cita. §. ſeqt. ver. & not. ſm vber. vbi & no. qui iudices citare poterāt ꝑ hec edicta: & q̄ nō.

¶ Gloſa ſequens exprimit tres dico & ſequens quinq; cēſimus: in quibus & contra que fieri ſolent proceſſus.

f ¶ Solēnes. Solēt eſſe dies Jouis ſeptimane ſancte: dies aſcēſionis & feſtū dedicatiōis baſilicaꝝ petri & pauli q̄ ſerē cē de mēſe nouembris & octa. beati Martini.

g ¶ Generales. Cōtra hereticos credentes &c. vt ſcripſi de here. excōicamus. §. ſane. ſuper. j. glo. portantes ſarracēto merces prohibitas: vt ſcripſi de iudc. q̄ olim. ſup glo. ij. & patras. de hoc de rap. excōicationem. exigentes vel ſponētes nouas pedagia. de cēſi. inonamus. ſalſarios

literaꝝ papalīū. de crimi. fal. ad fal. ſar. lor. & his ſimiles.

b ¶ Papa. In inferioribus etiam locum non habet: ſalno eo quod dicitur. j. titulo primo quamuis.

i ¶ Specialiter. Nō ſufficeret q̄ ſpiale mādatū & citādo tale: niſi papa ſpāl' exprimat citationē fieri p̄ hāc ſoiaz

¶ Gloſa ſequens probat per ſcias exclud. ignorantias & errores: & dicit ſic.

k ¶ Ex certa ſcia. Idē dūm de offi. deleg. paſtoralis. §. preterea. & vide q̄ ſbi no. Ignorantia opponit ſcientie. de or. ab epi. c. j. & ſen. excōmu. pro illoū. ſicut error opponit cōſenſui. ff. de iuriſd. om. iu. ſi per errorē. & canon dicit: q̄ pro priuz erroris eſt approbare falſum pro vero. xxiij. di. quāuis. & alibi: q̄ errare eſt aliud ꝑ alio pu-

Error opponit cōſenſui: & falſum ꝓ vo approbat

curia reſidebit tanuis affigēde: ſic valeant atq; artēt citatos poſt lapſuz terminū: quē (cōſiderata diſtātia locoꝝ & citationibus ipſis apponi cōuenit cōpetentē: ac ſi ad eos perſonaliter q̄ deueniſſent.

¶ Quia vō ſtatutum ipſum rationabiliter editum ꝓpter maliciam temporis tūc iſtātis nōnullis nimis rigoroſum videt: nos rigorez ipſuz māſuetudine tēperātes ideſtatutū & preſatū modū citādi reſtringimus ad illos tiū:

tare. xxij. q. ij. in gbus. cadit tñ error in ignorantia: vt in predic. c. quāuis: quare litera ſta videt excludere mandatū q̄ papa faceret per ignorantiam vel errorē: ac ſi intendat q̄ requiratur certa ſcientia: per quam intendat tollere ſuo cōre: quo debeat citatio fieri perſonal' vel ad domū: vt ij. non conteſta. qm. §. porro de eo qui mit. c. ij. cum ſuis concordan. j. titu. j. c. j. & requirendi ſunt amici ij. et quib. cau. ma. ité alt. §. vltimo. & ij. ſequen. ſuper quo vide quod not. de dolo & contuma. cauſam.

l ¶ Mādāte. Conſtitutio: ré nō nouā. dicit: habēte p qs videt' h parla. & facit qs no. xxiij. q. j. c. ij. xxij. q. ij. dudū.

¶ Gloſa ſequens ponit duas vel quatuor ꝙparatiōes.

m ¶ Literarum. De ſimplici iuſtitia. de cri. fal. c. pe. & ibi manet ſolet ꝓtradictarū auditor. Alij auditores i palatio. de quo ſequit. & ꝓpter hoc decre. ne romani. §. ſane ſupra eo. ti. de elec. dicit cauſarū & literarum audientia.

n ¶ Palatio. Conſtitutio illa dicit: aula. cui verbo cōcordan. infra de bap. preſentī.

o ¶ Maloris. Nō dicit cathedralis: ſicut. ā. ea. compſſ. de elec. cūm. j. j. & j. ti. j. quāuis. ratio: q̄ curia poſſet eſſe in caſtro: villa vel oppido: vbi non eſſet eccleſia cathedralis & concor. j. de ſentē. excōmu. ex frequentibus. vbi equiparat cathedralem & matricem eccleſiam loci.

p ¶ Locorum. Conditionibus perſonarum & negocij. de appellatio. cum ſit romana.

q ¶ Perſonaliter. Ergo ſicut perſonalis citatio conſtituit quez vez contumacem: non tamen manifeſtum de ſenten. excō. venerabilibus. §. ſecus. lib. vj. ſic & iſta. circa talium appellationem vide quod dicam. j. de do. & cōtu. ſi ante. & hoc intendit q̄ ille ꝓceſſus qui fieri poſſit ꝑ perſonaliter citatū fieri poterit ꝑ iſtum: & econtrario. l. in eo qui fieri nō poſſet ꝑ iſtum nec iſtum. ſuper quo vide q̄s ſcripſi de eo qui mit. in poſ. c. ij. & in. q. quā diſputant & receptione teſtiū: facta contra citatū ad domū in mercu. ſub ti. de teſti. Ité id q̄s ad excuſationē contumacie poſſet docere perſonaliter citatus: poterit & iſte: & q̄s ille non poſſet nec iſte. facit de appel. ſepe. ver. quicquid autem.

Citatio ꝓ perſonalis cōſtituit alt quē veruz ꝓtumacē.

r ¶ Rōabilr. ꝓcor. ā. & fferi. ſtatutū. & ꝓcef. ſib. c. ij. ti. vj

s ¶ Tēperantes. xlv. di. diſciplina. & c. ſunt nanq;.

t ¶ Bl. ſe. all. duas ꝓcō. & dupl' iuſtificat hāc reſtrictionē

u ¶ Reſtringim⁹. ſilr de elec. ſtatutū. & here. ſtatutū. & ij. vj. & j. c. prl. & ſtō bonifacij dicebat: q̄ in his preſer-

Universidad de Deusto
Biblioteca

Preconis vox pauca hic notescit.

tunt casibus locum habeat illa citationis forma. & accipiendo illud p̄sertim: pro tñ: habeamus mētē huius constitutionis: que fatis ꝯsima: nā graue est dicere: q̄ dicitur vere cōmuar et ratificatione: que facile poterit nouenire in eius noticiā sicut dictū de voce preconis: q̄ q̄ꝫ pauco hic notescit. in anū. & li. ſ. ofz. col. viij. C. q̄ſo & q̄ſi inder. aue. qui semel.

a ¶ Ul per altos. Simile. ā. eo. cōpil. de renun. c. vno. & ō offi. delega. ſtatuimus. libro sexto.

b ¶ Peruenire. Vt lit. nō p̄eſt. q̄ſi ſ. porro. & ibi ō hoc

c ¶ Vel quoꝫ. Ille rmatia ō mōſtrat: q̄ ſufficiat alterum iſtorum.

d ¶ Nō possunt. Hoc eſtimabit papa ſpecialiter: & ex certa ſcientia citatio nis modum cōmittens. vt ſupra.

e ¶ Tute. Dicit conſtitutio Bonifacij: cum (vt ſcriptuz eſt) eſtimare debemus an eo ire liceat vbi eſt citatio facienda.

f ¶ Difficult. De quo videre potes in Specul. de citat. capitu. vlti. per totum.

Capitulum. 1.

DIſpendioſam. ¶ Primo ponit cōſtitutionis causam. Secundō ibi. Statuimus. Conſtitutionez. Tertio ipſius extenſionem. ibi. Volentes.

¶ CASVS. Inter aliquos eſt controuerſia: & cōtento de aliquo biſſicio: q̄ aliqs clericus teneat tale biſſicium in illo biſſicio vel forte eſt q̄ſtio de aliqua dignitate: vel ſup aliqua electione poſtulatione vel p̄poſitione: vl de aliquo mīſtēſio. vel ſup repetitione vſurāz: vel ſup illis cauſis l tertio numeratis: q̄ritur vtrū iudex cognoſcēs de iſtis cauſis debeat procedere q̄z ordinē iudiciarū ad lōgū: puta q̄ dicit: libellus in ſcriptis: q̄ lis cōteſtet: q̄ fiant. p̄ductiones teſtium dilationes q̄ p̄cludaſ q̄ renūciet ur: vel vtrū poſſit procedere ſūmarie ordine iudiciario non ſernato: Rñdet romanus pon. q̄ in hiſ cauſis in tertio poſito iudex poſt procedere ſūmarie de plano ſi velit: vel etiā pōt obſeruare ordinē iudiciar. h. v. Et dicit q̄ de his verbis ſummarie: & de plano habemus in cle. ſepe. ō vt h. ſignificauit facta ſuit ad exponendū iſta ꝛba ſūmarie & de plano. & dic diſpendioſam. l. dānoſam. Ordina ſic. Nos Clemens cupientes reſtringere in caſib⁹ ſubſcriptis. ſ. in textu diſpendioſam progationē. i. dānoſam. plōgationē litiū q̄ntercādi. i. altiſicino exp̄ſſa cauſaz. ſ. ſic plōgata: docet p̄ venire ex obſeruatiōe ſubtili iudiciarij ordinis. Et ſic colligo notabile: q̄ q̄ſtio ſubtilitas repōbatur: vt in glo. ſa.

¶ Gloſa ſequens principium exponit.

g ¶ Diſpendioſam. Hoc eſt ſuo omnino nouum: contra gens quedam iura: vt infra patebit. & dic diſpendioſaz. i. damnoſam. de conſti. c. ij. infra tītu. priori. capitu. j. ſ. eiſdem. & concor. huic p̄in. de reſcrip. diſpendia. libro. vj.

h ¶ Interdū. Innuit q̄ nō ſp: aſs eſt dare q̄ oia iura p̄ que dat ordo iudiciorū reūt diſpendioſa: q̄d eſt abſurdum.

i ¶ Subtili. Subtilitas q̄ſi q̄z reprobat q̄ſi q̄z cōmendatur a iure: de hoc. ā. eo. titu. ō lect. in glo. j. & ibi ſcripſi.

k ¶ Experientia. Concor. de elec. c̄ fit. in p̄in. lib. vj.

¶ Gloſa ſequens obſcit & ſolvit & queſtionē de huius iuris cauſa ſpecialī reſponder.

l ¶ Reſtringere. Non videt hoc verbū conuenire: pro eo q̄ non reſtringit: ſed ſubtilitatem laxat. ſuccedaſq; ordinis in his cauſibus: ſed dic q̄ reſtringit diſpendioſam progationē: de qua ſimili: & hec eſt ꝛſtitutionis cauſa generalis: ſed cā cauſe. l. quare plus in his c̄ in aliis: Pt dicit de arbitrarijs: de quibus non cogimur reddere rōnez: vt dixi de reſcripſ. ſi q̄ſi. ſta etenim potuiſſet auctor actus gere cauſas primicia rum oblationē mor tuoꝝ: teſtamētorum legatoꝝ maxime ad pias cauſas: & his ſimiles: l quibus viget eadem rō. Monuit aūt forſan auctor: q̄ protelatio cauſarū biſſicialiū & matrimonialiū eſt periculoſa: vt li. non cōteſta. q̄ſi. & idez p̄cinum ponderauit in debentibus vſuras vl decimas. & hec factū ad. j. dicēda.

m ¶ Subſcriptis. In alijs ergo ſecus in quibus nō eſt ſic expreſſe ſtatutum: vel a principe ſpecialiter commiſſum: & vide quod no. de verboꝝ ſignificatio. ſepe. in p̄in.

n ¶ Cupientes. Dic incipe conſtructum.

o ¶ Electionibus. Olim non tenebat p̄ceſſus in cauſis electionū partib⁹ p̄ſentib⁹: lite nō p̄ſtata. ō. de elec. diſti. ſ. que in hoc cor ſgl. & ꝛcor. illi turl de. do. & p̄n. euz qui. lib. vj. & de eo qui mit. in poſſeſſio. capi. cum qui.

p ¶ Prouiſionibus. Factis vel faciendis. ā. de elect. vt circa. & capitu. qui contra certam. libro ſexto.

q ¶ Aut. Repete in cauſis.

r ¶ Canonicatibus. Concor. de elec. capitu. j. libro. vj.

¶ Gloſa ſequens q̄rit arguit negatiue. Iniuſtum ſolvit. ſecūdo ſolvit tria dubia. primum de cauſa monachationis per tres rationes. ſecundū de cauſa propietatis eccleſie per rationem: & quatuor ſimilia. tertium de cauſa priuationis: in quo diſtinguit.

s ¶ Beneficijs. Nūquid in cauſis ſup hoſpitalibus eleemoſynarijs vel leprolarijs habebit hoc locuz: Videt q̄ non. j. de preben. per litteras. tu dic cōtra per verbū officijs: quod premiſit. ad hoc. j. de religioſis do. q̄ cōtingit. vbi rectores vocant: & tutoribus & curatoribus ſimiliter.

Eadē ratione cuz monachatus ſit officiū: puto idē. in cā monachationis: & ſi dicatur monachus eligi poſtulari vl prouideri: hoc eſt planū per literam ſuperiorē. & ſuccurit q̄d dixi poſt Innocen. & Boſtien. de electi. officij. aliqua tamē iura dicunt monachū fieri: creari: recipi: ordinari. de regula. ca. j. & vltī. lib. vj. de electi. in̄dūtatibus. ſ. ſi vo rvj. q̄. vltī. c. vltī. tamē negari nō poteſt quin canonicatus regulares in verbis ſuperſcribus includātur: quo iure monachatus exclinderētur nō video †. Itē p̄rogatio diſpendioſa nō minus in regularibus q̄ in ſecularibus eſt: cauſa ergo non deficit. Tamē per literā iſtam beneficia: dico q̄ ſi ecclēſia agat vt de p̄ſentate: nō eſt locꝰ cōſtitutionis: cui illa queſtio beneficialis nō ſit: nec hic dicatur de cauſis eccleſiaz. ſimillis differētia quo ad miſſionē in poſſeſſionē: vt lit. nō cōteſta. c. ij. de dolo & cōmuna. c. ij. de eo qui mittit. in poſſeſ. c. j. & ij. & c. titu. eſt qui. lib. vj. & quo ad permutationē. de rerū permu. ad q̄ſtiones. & c. cū olim. & c. cū vtuerſoz. & ꝛ ad deſcriptionē. de iure pa-

¶ Dant gl. dic. ca. ſto. eſſe ſingulares ad ſ. q̄ p̄ pellantes canonicorū venūt cānici regulares.

Cā ſup p̄ petate eccleſie non di expedi ri ſumma rie.

† ¶ Aldē. de voc. q̄ ibi nor. in additē. l. capellanꝰ ō ſertio. & de reſtit. ſpo. l. Paul. gl. & doc. l. ſi fuſ. ff. ſeg. ff. de ꝓb. obl. & C. & act. ab here. & ꝛ hec. l. j. Nō ō arbitrarijs reddimur.

Decie papatus que ſtio an de beat tractari ō plano.

Decimas ſoluere vel nō eōs teneā tur.

citra. de regu. iu. c. j. lib. vj. & quo ad trāſactionē: vt notaſ de trāſac. ſup eo. Si ſo agat ad remotionē biſſicij: & negat ſecus plugū ſpūalis vel titulus puto decretale locū habere: ſecus ſi nō negat titulus: ſed pp crimen petit removeri. facit q̄ dixi poſt Inno. & Boſtī. vt li. nō p̄te. q̄ſi ſ. porro. ſup. j. glo.

a ¶ Eccleſiaſticis. In ſecularib⁹ ergo niſi ē mutati. q̄ſus in eccleſiaſtico foro tractentur.

¶ Gloſa ſequens primo ſolvit dubiū de decia ſingularī. ſed o q̄ſt ō papali: & ſoluit p̄ tres rōes. tertio q̄rit & iure p̄tendit: & ſoluit: tollens duo obſtātia.

b ¶ Decimis. Intelligo cōſtab⁹. & que iure diuino debētur: q̄ſ. pbat ſequēs littera: ergo ſi debeant ex pacto: pol licitatione vel voto: non erit locus huic cōſtitutioni. & facit q̄ notaſ. ō. de decī. tua. ſ. in fine. j. glo. Quid de decima papali: de qua. j. de decī. ſi biſſicioz. ſi inter illum cui papa p̄ceſſit & clericū ſit q̄ſtio: erit ne locus huic ꝓſtitutioni: Puto q̄ non fuerit hoc de mēte: nec ſemp eſt illa decima: ſed q̄ſdā vicēſima vel alia quota. ō voto. c. ſi. & iſta cōſtitutio iura corrigena & eroditrans: nō eſt ampliāda vel habilitanda. de regu. iu. ſ. a iure. li. vj. Sed q̄d ſi non eſt q̄ſtio cū debitore decime: ſed iter duas eccl̄ias ſuper iure p̄tendēti: tunc puto locū eſſe ꝓſtitutioni: p hāc iſtam que ſequitur: & eas quoquo mō &c. nec obſtat iſta q̄ ſequitur: que nō eſt determinatio huius caſus vel reſtrictio: ſi interpoſitio. q̄ſ. pbat ex eo q̄ dē: ad quaz dē &c. nec obſtat q̄d dixi ſup ꝛ. biſſicio: q̄ cā ſup p̄tate eccl̄ie nō ē biſſicialis: ſi ſi p̄te negari q̄ cā ſup p̄tate decimaz ſit decialis.

c ¶ Preſtatione. Integram & ſine deductione ſeminis: vel ſumptuū quo ad p̄ſtales. de decī. cū ſint poſſeſ. & c. nō eſt &c. titu. ſ. quo ad p̄ſonales: dic vt eo. titu. paſſo ſtalis.

d ¶ Tenent. Quilibet aūt laicus teneſ: qui ſe nō oſtēdit immūē. ō. de decī. a nobis. De clericis dic vt eo. ti. nouum. de religioſis dic vt. ō. e. ti. ex parte. j. & cōtra q̄ſcūq; ex his agaſ: locū habet cōſtitutio: & cōtra religioſos aſſerentes ſaltem decimam integram in p̄cepto non eſſe: mīauit conſtitutio infra de penſio. cupientes.

¶ Gloſa ſe. alleg. treo p̄cor. & ponit quotidiā obſeruātiā.

e ¶ Premonſti. ā. de decī. p̄uenit. j. de ſen. excō. ſacro. & c. cōſtitutionē. lib. vj. Multi ſeruāt & videt expediēs eccleſie: q̄ faciāt monitionē generalē ſulminantē excōicationis ſuſam in non ſoluentib⁹ decimas fructuū predioꝝ que habent in parrochia: & poſtea nō ſoluentes petit eccleſia denunciari. facit de ſureturan. ad noſtrā. ſ. & coaptant eam precedēti culpe mode vel offenſe: vt ſatisfiat decretali: romana. ſ. cauerant. de ſenten. excō. lib. vj.

f ¶ Coercent. Appellatione remota. de decī. tua. ſ. i fi. quod intelligo vt ibi ſcripſi: & contra pertinaces inuocari poteſt brachium ſeculare. de homici. poſtulaſti.

¶ Gloſa ſequens p̄mo diſtinguit: an de ſedere m̄ſimonij agaſ: an de adulterio: primū multipliciter exēplificans & oſtēdēs in quo corrigit ius vetus. ſcdo q̄rit de ſpōſalib⁹. tertio q̄rit de cā m̄ſimonialī: q̄ ſuccedit cā ſucceſſionis.

g ¶ Matrimonij. Si queraſ de ſedere: nō eſt dubiū: ſiue agatur ad ꝓſiendū: ſiue ad ſtrimendū: ſiue ad declarandū: vt q̄ vendicaſ cōiunx negans contractū. Q̄ aūt de ſtrimendo dixi: intelligo ſine p̄tā ſtrimi matrimonium qđ a principio non tenuit: vt ſcitum inter fideles: inter quos erat impedimentū ſtrimens: ſiue quod a principio tenuit: ſtrimi p̄tā. p̄ter creatoris contumeliā ſupueniente in cauſibus. de diuor. quanto. & c. gaudemus. Doc aūt caſu q̄ſ de ſedere q̄rit: p vetera iura p̄cdi

non poterat lite non conteſta. niſi parte cōtumace. vt ll. non conteſta. accedens. ſ. & c. q̄m hodie ſecus: vt hic. Quid ſi agaſ de crimine adulterij ad ſeparationē thori: Videt p decre. i. ſ. vt li. nō ꝓteſta. q̄ ſtitutio locū nō habeat: maz (vt ibi p̄z) p̄ceſſus qui p̄ iura vetera fieri poterat parte cōtumace: in cā matrimoniali fieri non pōt eo caſu. Quid ſi agaſ de ſpōſalib⁹ & Certū eſt q̄ iſta ſūt diuerſa: vt patet in rubrica: de ſpouſalibus & matrimonijs. tū per literā ſequentē videret ꝓſtitutio locī habere: q̄ſi ſpō

Adulterij cā an regulariter ordinē iudiciarij

ſalioz cā ſit de tangētibus. Quid ſi ſit q̄ō ſucceſſionis & natalū: in qua incidit cauſa matrimonialis in principali: Nō habebit locū cōſtitutio: ſi tamē videns matrimonialis queſtio deferetur ad iudicē eccleſiaſticū: poteſt locum habere conſtitutio: nam etſam per iura vetera & m Innocen. & boſtien. non erat tunc neceſſe libellum offerri: vt ſcripſi: quā fili ſint legit. later.

¶ Gloſa ſequens exemplificat: & duo dubia ſoluit: ſecūdo tractat quid de ſeculari foro.

h ¶ Vſuris. Cum repetunt: vel petit vt illas cōpenſet vſurarius vel ipſius heres. Nec ſpectet hic. p̄cedēt motū: ſi dicat reus q̄ caſus eſt quo cōpenſare nō tenet. pone exēplū de viſu. ſalubriter. & c. q̄ueſtio. ſatis eſt enī q̄ forma petitionis p̄ducit cām vſurariā. & facit q̄d ſcripſi poſt Inno. & boſtien. de foro cōpe. cū ſit. nō ſic ſolet ſi creditor petit debitū: & debitor excipit illud vſurariū: nā hic principalis cā nō eſt ſup vſura: imo ſup credito vel alio cōtractu ex quo agit: nec ꝓſtitutio iſta mauult i fauoꝛ: ſed in odiū vſurarioꝝ: & vide q̄d ſcripſi de fideiuſ. ꝓſtitutio. ſup ver. calūnie. vbi ꝓ debitore nō ſimplr excipet: ſed peteret ꝓticulari ẓcti factū in fraudē vſuraz: tunc p̄cedit cōſtitutio. Et aduerte q̄ ſi opi. hugo. & I. au. & q̄ placet Archi. xvij. q. iij. gd dicā. & Hoſ. de foro cōpe. cū ſit. eſſet vera. ſ. q̄ vſure poſſint peti ꝑ laicuz in ſeculari foro. decre. ſi iſta nō hēret locū in illo foro: nō enī pōt nec ſtēdit papa iudiciariū ordinē tollere: niſi quatenus tāgit ſonz. facit q̄ no. de arb. c. ij. li. vj. eo. li. de reg. iur. c. ij. Decre. ſi ad nfaz. ff. de iuretu. q̄ ad p̄dicta opi. ſ. ducit: nō facit: q̄ illa nō ſunt ibi ꝓba pape: ſed ꝓba turāt⁹: & ſic nō pōnunt tuo notū. Et ꝑ illā facit q̄d no. co. ti. ex li⁹. in vltī. glo. & in p̄dī. decre. cū ſit. de oſſi. ordi. ca. j. & ij. q. j. ſumma. & vj. q. ij. c. j. & hec decre. que tribus tñ eccleſiaſticis cauſis hanc admiſcet. Adde q̄d dixi: q̄ leges etiam in his eccleſiaſticis penam imponunt: riſde per decre. de here. vt inquiſitionis. ſ. penul. & c. ſequen. in fi. libro. vj.

Ordinem iudiciarij nō pōt papa tollere niſi in ſuo foro.

i ¶ Tāgētibus. Cauſas electionū & puiſionū tāgeret cū q̄reret ad quē ptineret electio vel puiſio: cāe vſurarū cū peteret ſlarari iuramēta & illis ſoluēdis. & iuretu. c. j.

k ¶ Valeat. Nō dixit: debeat: per quod patet q̄ poteſt iudex etiā ẓdictibus partibus ſeruare iudiciariū ordinē in cauſis ꝓdictis. ff. de iudi. non ſequiſd. de offi. delega. cōſuluit. nōſic in illis in quibus proceſſi debet: vt patet. de verborum ſignifi. ſepe contingit. in fi. per quod cōſulo: q̄ in caſibus in quibus dubitatur: an conſtitutio iſta locum habeat. de quibus. ā. no. & ſimilibus iudex ad omne dubium tollendū ſeruet ordinem iudiciarium.

l ¶ Figura. Quid importent hec verba: determinat p̄dicta conſtitutio. ſepe. j. de verborum ſignif. que ſūme fuit neceſſaria propter iſtam: vt ibi notatur in ꝛ. gloſa.

m ¶ Preſentia. Concordan. de offi. lega. cap. penul. l fi. lib. vj. ad idem. C. de ſacroſan. eccle. ſanctimo. j. & ij. & l. vltī. in fi. C. de tranſactioni. l. vltī. in princi.

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ Glosa sequenia notat dñam: et qua cõsilia inſert.

¶ Pendentia. Lõco. j. de sequ. poſ. c. j. de pba. c. j. & re iudi. c. j. de senten. excõ. c. j. in ſi. Fuit autẽ hoc dictum de pendentibus per appellationẽ: q̃ quo ad illa nõ ſufficeret verbi: pñtia: per id qđ no. in prędi. l. ſanctimus. in fi. ꝛ pp ea que no. ff. de elec. lꝫ canon. ꝛ q̃ no. Lõpo. de conſti. cognoſcẽtes. q̃ quaſi ad literam ponit Buſſ. in Specu. de appel. §. de officio. ver. ſed qđ ſi duꝫ cãdato ſi q̃ hec ꝑba nõ futiſſet expreſſa: qz tñ cõſtitutio iſta dat modũ ꝓcedendi tñm: de ſui natura reſpiciebat pẽdentia quo ad factenda: vt no. in prędi. decre. lꝫ canon.

¶ De foro competenti. ¶ Utrum eſt ſupra de iudiciis verus: qz conuenit in iudicio quandoq; excipiunt de incompetentia ſori. Et dubitaret aliquis qđ eſſet foꝝ competens: ideo annectit rubr. de foro competenti. Ap. vincẽ.

¶ Statuta. ¶ Primo ſtatuit de ꝓceſſu faciendo ꝑtra expulſores: ꝓſiliarios: ꝛ fautores. Secũdo de turiſdictione alis inter ſubditos exercenda. Tertio de licẽtia dioceſanoꝝ petenda. Quarto de fide adhibẽda verbo ipſoꝝ eſſoꝝ. Quinto de ſuffragio victoꝝ eſſonum. Sexto proteſtatur de ture preſidentiũ locis: vbi tales epiſcopi turiſdictionẽ exercent. Septima ibi[Etſidẽ]. Octaua ibi[Volumus]. Quarta ibi[Sane]. Quinta ibi[eorũdẽ]. Sexta ibi[ꝓmiſſa].

¶ Preſupponendũ eſt illud qđ dñ in. c. eſſm. in. q. q. ꝛ in duob⁹. c. ſeq. ꝛ illud qđ hẽtur. vñ. q. j. c. placuit: ꝛ in duob⁹. c. ſe. ꝛ illud qđ habeẽ in. l. eꝫ territoriũ. ff. de iu. omn. iudi. vꝫ. q̃ iudex qui hꝫ territoriũ limitatũ: pot ſedere in quacũq; parte ſui territorij: dꝫ tñ ſeruare limites maiorũ ſuoꝝ: hoc eſt: debet ſedere vbi ſut maiores conſueuerunt ſedere: extra territorium eſt priuatus turiſdictione: niſi inter ſubditos volentes: ꝛ iudicẽ illius territorij conſentiẽte: ꝛ tunc ſit prorogatio de loco ad locum.

¶ CASVS. Aliquis dño ſecularis: puta dux: comes: baro: miles cõcepit odium cõtra epiſcopũ Nimeñ. vt videmus a tẽpore bõ retroactio: ꝛ illuꝫ expulit a ſuo epatu: ita q̃ non auderet intrare epiſcopatũ: etiam iſtud extitit practicatuꝫ in epo Engolimeñ. modo querit: vtrum iſte epus poſſit exercere turiſdictionem in dioceſi in qua eſt vt exul ꝛ expulſus a ſua: contra expulſores. l. ꝓtra illos qui illum expulerunt: Itẽ cõtra fautores ꝛ ꝓſiliarios ipſius comitis: ducis: vel baronis expellentes ipſum epiſcopũ? Reſpõdet roma. pontl. q̃ ſic: dũmodo petat licentiaꝫ ab epiſcopo in cuius dioceſi eſt: ꝛ quãuis etiaꝫ licentiã non obtinuerit ab eo: poterit ſuã turiſdictionẽ exercere. Sed vtrum poſſit exercere turiſdictionem ſuã inter ſuos ſubditos: qđ dicimus q̃ poteſt exercere in dioceſi alterius petita licentia a dioceſano: quãuis non obtenta cõtra ſuũ reos: expulſores: ꝛ conſiliarios: quere dubitatur an poſſet inter ſubditos. Et diſtinguit ro. põtl. aut epus expulſus ꝓt exercere ſuã turiſdictionem per alitũ: ꝛ tunc põt exercere in altera dioceſi inter ſubditos inuitos: ſed dꝫ deputare officialẽ. Si ꝛo non poſſet exercere per ſe nec per alium: qz iſte dño tpali hoc non permittit: nec patitur: tunc petita licentia ꝛ non obtenta ab eo in cuius dioceſi eſt: poteſt inter ſubditos inuitos ſuaꝫ turiſdictionem exercere: dum tñ eos ſubditos qui non ſunt de fautoribus: cõſiliarijs: nõ cõuenit ad locũ diſſantẽ a ſua ꝓpria dioceſi vltra duas dietas. Sed qđ ſi iſti eſſ expulſi dicunt: q̃ non audent cõuenire vel citare: vt turiſdictionẽ ſuam exerceant cõtra iſtos fautores conſiliarios: vel expulſores: nec ad

dominum: nec ad eccleſiam cathedralẽ: q̃ tpli ſunt ita malicioſi ꝛ potentes: q̃ nullus audet eis facere gcõz qđ ipſis diſpliceat. Itẽ tpli eſſi expulſi dicunt: q̃ non poſſunt exercere ſuã turiſdictionẽ i ſua dioceſi nec per ſe: nec ꝑ alios: an ipſo ſimplr ſit credendũ: ꝛ an nulla regratur ꝓbatio. Conſimatio domini petre.

¶ De foro competenti. ¶ Clemẽs. v. i ꝯcilio Vienẽſi. ¶ Concedit concilium certo caſu epiſcopis expũſis a ſuis ſedibus q̃ in locis aliis ꝛ dioceſium ſeruata forma qua limitat: poſſint procedere contra expulſores conſiliarios: ꝛ fautores ꝛ inter ſubditos ius dicere. Joannes andree. Capitulum. Iuꝫ pmũ.

a deo: ne circa pmiſſa aſſerant aliqđ dolose ꝛ cõtra cõſtitutiõ. h. d. Del. reg. Et vt dñs ad longum ponatis caſum: acceptatis diuiſionẽ glo. ꝛ ꝓcedatis per partes: ꝛ ſic nihil omittetis. ¶ Colligo aliqua notabilia. ¶ Primo q̃ epus non põt turiſdictione ſuã exercere extra ſuã dioceſim: niſi cognoſceret iter volentes: ꝛ haberet licentiã ab eſſo illi⁹ dioceſis ſiue illius territorij: ꝛ de hac licẽtia dꝫ fieri mẽtio in ꝓceſſibus: puta ſic dicendo: ſolo tibi accõmodato. Nobilia.

¶ Nota ſcõdo caſum quo iudex põt exercere turiſdictionem extra territoriũ inter ſubditos inuitos: dũmodo petierit licentiã Iꝫ nõ obtinuerit. ¶ Nota q̃ ſi epus expellatur iniuſte a ſua dioceſi: tunc in ꝑſona ipſius fit iniuria ſue eccleſie ꝛ eã põt vendicare: ꝛ ſic epus põt eſſe iudex in cã ſue eccleſie. ¶ Nota ordinẽ obſeruãdũ in citãdo expulſores: fautores: ꝛ ꝓſiliarios: q̃ ſi poſſint cõmode apprehendi: debet citari ꝑſonaliter: ſi ꝛo nõ poſſint cõmode apprehẽdi: debẽt citari ad ſuã domicilii. Si nõ poſſint citari ad domicilii: tunc debẽt citari in valuis ſue eccleſie parrochialis: vel eccliæ cathedralis: alꝫ ſi non poſſint citari in valuis ſue eccleſie parrochialis: vl cathedralis: debẽt citari in ꝓpingo loco: qđ eſt bene notandum. ¶ Nota dictionem: quauis. l. ẽ. vꝫ. tñ cõtinctio aduerſatiua ꝛ acuit penultimã. ¶ Nota dictionẽ: canonib⁹: canonicis. m. g. grece latine dr regula: ꝓſuetudo approbata: ſiue inſtitutio. ig. diſtin. canon. Et in vna ſignificatiõe eſt id qđ in ꝓcilio gñali vel ꝓuinciali ſtatuit: ꝛ ſic acceptit de cõſtitutionibus. c. canonũ ſtatuta. In alia ſignificatione videl ꝙ id quod ab emphiteota de re emphiteotica ſoluitur: ꝛ ſic vꝫ ſumi ab Iꝫo. in ſum. C. de iur emphi. Vñ. ex hoc adit Jctꝰ. Etiã dr illud qđ ſumit ꝑ pedagio vel vectigali. ff. de publicano ꝛ vectigalib⁹. Vel canon largitionalis titulo⁹ eſt ſũma tributi: ꝛ ſtatur de regulari ꝓbatione a. pontificalib⁹ fiſco. Et dicunt titulũ: qz ex ſpãlib⁹ titulis. t. literis ꝓcedentibus cauta legunt: vt. C. de iur fiſc. l. penul. Canon frumẽtarij⁹ vbi⁹ rome: eſt cert⁹ numerus menſuraꝝ frumẽti: qđ ſingulis annis metebat rome. l. j. ꝛ ij. de canone frumẽtario vbi⁹ rome. C. lib. xj. qđ erat ẽt de oleo. ꝛ ꝙ hoc nõ licebat alicui biſſectũ vel ſãlgẽtiam aut priuilegiũ ꝓetrare. ꝛ ꝓetratũ nõ valuit: vt ibidẽ dr. Inde venit canonica: ꝛ eſt ius qđ ꝓuenit ex electione vl receptione in fratrẽ. Vel eſt ius ꝓcipiẽdi fructũ ꝓbende ſiue reddit⁹. c. relati. de ꝓben. Canonica monitio: ẽ qñ interuenit citatio cũ trib⁹ monitionib⁹: vel vna pemptoria treo ꝓtinẽs. de qua in. c. ꝓſtitutionẽ. de ſen. excõ. li. vj. Canonica monitio quid ſit.

¶ Nota literas dictũ. t. ꝓhibitũ: ꝛ literas: literarũ: literis: literali: ſi literi dicere vel literiz dictũ. ſ. qđ literiz ammũciat a iudice: nõ q̃ ꝑpetuo maneat: qñ ẽ dictũ dictũ ꝛ ſtatutũ eſt a iudice. ¶ Et nota hic: q̃ in gñali interdicto debẽt ſtatim cõferri ab eccliã. ſ. baptiſmus pmũ⁹: puſe mortẽtiũ. Poteſt ẽt eſſo paruulos baptizatos cõfirmare. Itez ſemel in mẽſe vl ſeptimana ꝑm interdicti ꝛ excõicatuꝫ ad eccleſiaꝫ aliquã ꝓuocare: ꝛ ei ꝓdicare. Itez põt euchariſtia in

morte rere penitentibus dari. Vñ decretalis noua. Permittimus eccliæ miniſtrio ſemel in hebdã ꝑpe interdicti: nõ pulſatis cãpanis: voce ſubmiſſa. l. baſſa ꝛ ſuppreſſa: famulo clauſo ꝛ firmatis: excõicatis ꝛ interdicti excluſis: miſſaꝝ ſolẽnia celebrare: cã ꝓicẽdi corpus dñi: qđ decẽtibus in pnia nõ denegat. Itẽ pmittit ẽt q̃ clerici decẽtes qui bñ ſeruauerũt interdicti in cymiterio eccliæ: ſine cãpanaꝝ pulſatione ceſſantib⁹ ſolẽnitatib⁹ ſolitis cuz filio tamulent. Itẽ ꝓcedit q̃ in ꝓuinualibus eccliis bini ꝛ bini: vel ſimul tres horas canonicas valeãt ꝛ poſſint legere potius q̃ cãtare: famulo clauſo interdicto ꝛ excõicatis excluſis ꝛ expulſis: voce ita demiſſa ꝛ ſuppreſſa ſiue baſſa: q̃ exterꝰ nõ poſſint audiri. l. q̃ extites ex eccliã tlos dicẽtes horas nõ poſſint audire. Et ſic ꝑ q̃ interdicti ꝛ multo fortiꝰ excõicati nõ ꝓſit auſcultare horas canonicas. Itẽ pegrinis acceptib⁹ ſigni crucis: ob reuerẽtiam crucifixi nõ eſt pna denegãda: qđ etiã alijs pegrinis põt mitigari vel indulgeri. Itez no. q̃ extrema victio: ſi eſt vltimũ ſacrm: nõ dꝫ dari alicui laico: vel clerico: vel etiã religioſo in loco gñali interdicto ſuppoſito: niſi ſuper hoc habeat priuilegiũ ſpeciale. Et no. q̃ olim interdictũ aliud erat: nam erat quedã formata ꝛ ſolẽnis ꝓceptio ꝛbouꝝ: quibus ꝓtor aliqđ facere ſubebat vel ꝓhibebat. Q. d. ſic maxime faciebat cũ de poſſeſſione: vel quaſi poſſeſſione inter aliquos ꝓtendebat: vt inſti. de interdic. circa ꝑn. ff. eo. Et plura ſunt interdicta. Unũ eſt interdictũ de aqua quotidiana ꝛ eſtiua: ꝛ datur habẽti ius aque quotidiane: vel etiã eſtiue ducẽde ad ꝓpria ſua: cum aliqo ducere ꝓhibet: vt. ff. de interdic. l. j. in ꝑn. Item eſt interdictũ de aqua de caſtello ducẽda: ꝛ datur hñti ius ducẽdi aquaꝫ de cãali vel caſtello ad irrigãdum. Item eſt interdictũ de arboribꝰ cedẽdis: ꝛ datur ꝓtra hos qui hñt arbores: quaꝝ folia pendent ſup edificia vicinoꝝ vel agrum: ita q̃ eis dãnũ inferant: ꝛ ꝓinde ẽ q̃ huiſmodi arbores ſuccidant: ꝛ ligna tollãt: ꝛ eas arbores deglobent a terra vſq; ad quindecim pedes. Idem eſt ſi per radices minatur ꝑiculũ: vt. l. j. C. de interdic. ꝛ hoc interdictum eſt ꝓhibitorũ. Itẽ eſt interdictus de cloacis ꝓuatis reficiẽdis ꝛ reparãdis. Si volens eo ſuã cloacam. t. latrinã ꝓuatas: vel etiã publicã: vel fiſtulas: vel meatus ſeu aquæductꝰ reficere ꝛ reparare: vel purgare: vel etiã de nouo facere ab alio ꝓhibẽr: tñc pntium eſt et de interdicto de cloacis: qđ eſt interdictũ publice deputatus: ꝛ ꝓuatus de priuatis cloacis: ꝛ eſt ꝓhibitorium. Etiaꝫ eſt aliud reſtitutorium. ſ. q̃ dat ꝓtra inficientẽ ꝛ ꝓpiciẽtes in cloacam meã: vel publicã: vel limũ ſum in cloacã impedit: vel quo ibẽ auferri. t. remoueri: qđ limũ. t. deiectũ eſt: vt. ff. de cloacis. l. j. §. j. ꝛ §. deinde. ꝛ §. cloace. l. ſi. de interdictis. Itez eſt interdictus de aqua pluuiali arcenda: vel de aque pluuiali. Si facto opus aliqđ in fundo tuo: ꝓpter qđ aqua pluuialis põt nocere ſundo vicini tui: dat ꝓtra te actio pluuie arcẽde: per quã tuus expẽſis opus teneris deſtruere: ꝛ dãnus ꝓtinẽs emẽdare. Si ꝛo poſſideas opus ab alio factũ: teneris patienti ꝓſtare: vt id opus qđ nocet deſtruat. ar. l. j. ꝛ ij. §. iij. in fi. ꝛ. l. ſi tertius colonus. §. celſus ſcribit. Ꝛ. ſi gdem altius. ff. de interdic. ꝛ Spe. ibidẽ. Itez eſt interdictũ de fonte: qđ datur ei qui ducit aquã de fonte: nec vi: nec clam: nec ꝑcario de alterius fonte: vl lacu: ꝓteo: piſcina: foſſa: ſtagno: vt. ff. de interdi. l. j. in ꝑn. Itẽ eſt interdictũ fraudatorium: quo tutoꝛ creditoꝛ: teneꝛ pupillo: vt ſi cui ꝛbilo fraudis ꝓticere poſſe cõſtabit vt fraudaretur: vt. ff. de ſol. l. pupilli. circa ꝑn. hoc interdicto teneꝛ qui fraudẽ ꝓticipãdo emit a creditore qui nõ ſit ſolũmodo melius ſotte vicere ꝛ a debitore. Itẽ eſt interdictũ de glãde legenda. t. colligẽda: vel alios fructꝰ: ꝛ dat el cuius glans vel fructꝰ in fundũ alienũ ceciderit: vt ſingulo tertio die liceat legere. t. colligẽ et exportare. Et glãdes nole oẽs fructꝰ cõtinent: vt. l. vnica. ff. de interdic. Itẽ eſt interdictũ de itinere actuq; ꝓnato reſtituẽdo ꝓhibitorium ad tuendas. t. defendẽdas trũmodo rusticas ſeruitutes: et dat ꝓtra ꝓhibentes aliquẽ vti ſeruitute ſua: vt. ff. eo. l. j. §. j. ꝛ dat ꝓfeſſoria ꝓtra negãtẽ ſeruitutẽ: vt. l. ſi ſolte. §. ſcẽdum. ff. ſi ſerut. vẽdi. Et etiã dat aduerſus eum qui aliꝫ iniuſte ꝓhibet ſua vel ſeruitute. Nã tũc dꝫ etiã ꝓfeſſoria: vt. d. §. ſciendũ. l. palleg. Itẽ eſt interdictũ de libero hole exhibẽdo. t. oſtendẽdo. ꝛ cõpetit vnicuiq; de populo ad petendũ in publicũ hoiem liberũ: cõtra ꝛ aduerſus eum qui liberũ holem inuitũ capiuz dolo malo detinet in ſeruitute. Itez eſt interdictũ de liberis exhibẽdis ſen deducẽdis: ꝛ datur ꝑ libus vel parentib⁹ cõtra eos qui liberos ſuos vel nepotes in ꝓtate eoꝝ exiſte fine eoꝝ volũtate detinẽt: vende. l. j. ff. eo. rũ. de interdic. ait ꝓtor. Quicunque ve in ꝓtate lucij titij eſt: ſi is ea re apud te eſt: dolo ve tuo factũ eſt: quo min⁹ apud me ꝓtẽ ſit: tũ ita exhibeas. Itẽ eſt interdictũ demũ gradatorium: qđ datur in gliũ. t. ꝓductorẽ: qui domos ꝓducit: vt tpe libere eũ re domus ſuis poſſit de habitatõe migrare: ſi tñ locatori ſatisfaciat ꝛ de pẽſione totius tpis: vt. ff. eo. l. j. §. ij. penũltimo. Dñt met ſi plura alia interdicta habetis: que vob ſcribã. j. in. c. eos qui. de ſepul. ſub ẽbo: interdicti. Nã habeꝫ interdictum de mortuo inferẽdo. Itẽ interdictũ mometanee poſſeſſionis. Itẽ interdictũ ne qđ in loco ſacro fiat. Itẽ interdictũ ne qđ fiat in loco publico vel ſtinere. Item interdictũ ne qđ fiat in mari vel flumine publico. Itẽ interdictũ: ne qđ fiat in flumine publico: vt aliter fluat q̃ ꝓtiori eſtate fluxit. Itẽ interdictũ de noui operis nũciatione. Itẽ interdictũ de loco publico fruẽdo. Itẽ interdictũ de ꝑcario. Itẽ interdictũ qđ vt aut clam. Itẽ interdictũ quoꝝ bonoꝝ. Itẽ interdictũ quoꝝ legatoꝝ. Itẽ interdictũ de ritu. Itẽ interdictũ ſaluandũ. Itẽ interdictũ de ſepulchro edificãdo. Itẽ interdictũ de tabulis exhibẽdis. Itẽ interdictũ de ripa munienda. Itẽ interdictũ: vt in flumine publico nauigare liceat. Itẽ interdictũ vnde vi. Itẽ interdictũ de vi ꝛ vi armata. Item interdictũ vti poſſidetis. Itẽ interdictum vtrubi. Itẽ interdictũ de vxore deducenda marito. Et ſic habetis. xxxv. vel xxxvj. interdicta. quare rite ad. c. eos qui. de ſepul.

Interdicũ ſũt plura.

Land qđ dicitur.

Canonica monitio quid ſit. Interdictũ vnde dicatur.

¶ Dño. Sequens cãm impulſiuam ponit.

a ¶ Dñus. Quia in Vienenſi cõcilio plures erant epiſcopi a ſuis ſedibus expulſi: et maxime Italici: vt Mediolanenſi. ꝛ Vinceñ. ꝛ aliqui alij: illis inſtãtibus fuit hec conſtitutio promulgata.

b ¶ Canonibus. ſi. q. j. eſſm. ꝛ duobus. c. ſequẽ. vñ. q. j. placuit. ij. ꝛ. c. ſequẽ. ꝛ no. ꝓ generali allegatiõe: de quo dixi de cohabit. cleri. ꝛ mulie. veſtra.

c ¶ Sñaliter. Ut clarius pateat exceptio: ſmittit regulam gñalem. ff. vt lite non conteſt. qñ. in ꝓn.

d ¶ Jurisdictionem. Cõtentioſam: de illa que ꝓſiſtit in excõicãdo ꝛ abſoluendo: ꝛ in collatione bñficiorꝝ ꝛ delegatione cãrum. dic vt no. de offi. delega. nouit. Celebrare põt etiam ibi cuz altari viatico. de priuil. c. ſi. lib. vj. Sed an cum pothecalibus dicam. j. de priuile. c. ij.

e ¶ Epũs. Becuo de ſententijs. In electis tñ cõfirmatis ſedem pto. de elec. trãſmiſſam. de trãſac. c. j. ꝛ ij.

Improbꝰ ꝛ ꝑternus differũt.

f ¶ Proteruia. t. crudelitate vel terribilitate. in Gregis mo ſuo. Improbus eſt aliqs ꝛbis: factisq; ꝑternus.

g ¶ Impiorum. Etiam fidelium. de iſtorum pena. j. de penis. ſi quis ſuadente.

h ¶ Expulſi. vñ. q. j. paſtoralis. t. c. ſciſcitaris. tij. q. vj. hoc quippe. xvij. q. tij. ſi quis deliceps.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Parēt appellatiōe dimicta ꝓtinēt.

a ¶ Perfecutiū. Q̄ ꝑsentiēz fugā licear: nec ne: plene in tex. & in glo. vij. q. j. §. b tāc. de renū. li. §. pp malitiā.
¶ Glo. sequens soluit vnum quare: querit de loco exempto. arg. pio & contra. & soluit.
b ¶ Aut ea. Quia nolepti ꝓtinēt dimicta. de decl. c. ij. §. j. ll. vj. cuz 2co. ne aliqo crederet hic sumi: ideo subdit aliq̄. Si ꝑ aliq̄ ēt minima ꝓticula dotis, ꝑde secure morari & ꝓcedē pōt: nō erit locus cōtōni: p hāc lfaz: stat ri ipsius asserti di sup h: vt segl. j. Omia si in aliq̄ loco dioce. sue: ri excepto secur ma nere & ꝓcedē posset: & ibi de scō recipit: q̄rit an possit ibi sedere pro tribunali. Vide qz nō. xvij. q. ij. limitoso. de ol. oi. cū epōs. ll. vj. pio et 3. j. de fust. c. q. Dico p hāc lfaz: p hāc. c. luminoso. ad fi. ibi [Nisi ab abbe &c.] Q̄ ex q̄ ibi recipit. ibi [Sedē poterit.] Naz si hec ꝓstitutio dat sibi licētiā sedē di in loco nō sūbdito alteri⁹ dioceſis: fortius in non subdito sue dioceſis: q etiaz quo ad aliqua sūbdit⁹ est: vt in pdicta decre. q. j. de fusle. Et sic per hāc lfam sedere nō poterit in alia dioceſi.
c ¶ Per aliū. ꝑ si p aliū pōt in ꝑpa: nō ꝑcedet i aliena.
d ¶ Inibi. In aliqua parte dioceſis propie.
e ¶ Exercere. Contra illoa. j. §. fane.
f ¶ Eccliæ. q̄si innuat eſm inturiā ecclīs vidicare posse: ſz nō ꝑpaz. de §. q. q. vij. si qs ꝑ. c. si qs ab epo. ā. de maledic. c. j. de pe. romana. ll. vj. & p Inno. de s. fig. c. ex pte.
Epōs inturiaz ecclie pōt vindicare: ſz nō propiā.
g ¶ Indulgēdū. Olim. n. B nō licebat: vel si tit Vnce. de pcuf. petitio. in fi. j. glo. q epōs expulsus nō possidens iurisdictiōez exercere nō poterat. alle. xj. q. j. si qs. ꝑ. de cōsecrā. dist. j. Hoc ergo. facit qz post enim scripsi. qui hīj sint legi. per venerabilez. §. rōndbus. super ꝛbo loco.
h ¶ Insignibus. O nod expone: vt de rescrip. statutuz. post principium. libro. v j.
i ¶ Vicinioth⁹. 2co. ā. de elect. vbi plenius. §. porro. ll. vj. in vicinioz ꝙ id faciat: sine sit ciuitas: sine loc⁹ insignis.
k ¶ Et iurisdictiōez. Ista duo regrunt ꝓtectim: habitatio secura & liberū iurisdictionis exercitiū. per hāc copulā regrit & tertiū: q locus sit securus ciuitatis: vt sequitur.
l ¶ Possint. Tolle lfam. j. libere procedere.
m ¶ Expulsores. Tales cēsent etiā qui venīēte nō admittūt. ff. de acq. pos. clam possidere. §. qui ad nūciatā.
¶ Glo. sequens distinguit: & remittit.
Cōsulens fraudulēt obligat et cētra quē cōsulit.
n ¶ Cōsiliarios. Est pticula & fauoz qui adducit ad delictū: & qui nō adducit. de pe. felicis. §. illud. ll. vj. & vtergz tenet: sed primus plus: vt ibi. Q̄ uo aūt de fraudulēto ꝓtio dato circa delictū quo obligat et ꝑtra quez nō et cui dedit. no. de reg. iur. nullus ex consilio. lib. vj.
o ¶ Fautores. Vide quod dicaz. j. de pen. si quis suadente. in principio.

ꝑpter metum ꝓsequētium[a] in suis ciuitatibus vel dioceſibus: aut[b] eaꝝ parte aliqua residere: nec iurisdictionez ad se spectantem per se: vel per alios[c] inibi[d] exercere[e]: ne iniuria in eoꝝ expulſione ipoꝝ irrogata eccleſijs[f] hoc pretexto remaneat ipunita duximus indulgendum[g]: vt in dioceſibus alienis: in ciuitatibus. vz. vel locis ſiginibus[h]: ſuis eccleſijs vicinioribus[i] in quibus poterunt secure morari: & iurisdictionem[k] suā libere exercere possint[l] ꝑtra suos expulſores[m]: & eoꝝ in hac ꝑte cōſiliarios[n] & fautores[o] (dūmodo ciuitates vel loca[p] hmōi eiusdez expulſoꝝ[b]: cōſiliarys: & fautoribus[q] sint se cura[r]: et[s] ipſi ꝓsonal[r] vel ad domum[t]: si hoc tute fieri valeat: aliogn[v] publice in eccle

p ¶ Loca huiusmodi. Vtcinioza: quib⁹ habitare & ius dicere possint.
¶ Glo. sequens soluit vnum quare.
q ¶ Fautoribꝰ. Nō dicit: vel ſpoꝝ procuratoribꝰ: qz in his arduis non cogit̄ ꝙs ꝓcuratoꝝ dare. de hoc dicit. querelam. v. q. iij. si egrotans.
r ¶ Secura. Vide qd dicā. j. de re iud. pastoralis. ver. pisana. & sup hac securitate non statur ꝛbo epoꝝ: vt. j. dicaz. Et debēt eē secura: etiā quo ad iter: vt lite nō ꝓtest. accedēs. vj.
s ¶ Et ipſi. Expulsores: consiliarij vel fautores: & tolle lteraz: citari fuerint: que est. j.
t ¶ Domū. Habitationis. facit c. ij. de elec. cām. §. j.
v ¶ Alioquin. i. ſi ꝓsonalis citatio: vl ad domuz tute fieri non potest.
z ¶ Cathedrali. Ecclie. decreti. cām. Et hoc est specialissimum. & facit qd dict. ā. tit. proti. dudum.
y ¶ Dicto modo. Personaliter ad domuz habitationis: vel in ecclesia cathedrali domicilij.
3 ¶ Vt. Tolle lfam: citent vel citari faciāt &c.
& ¶ Diebus. Non videtur ergo sufficere q vna die fiat citatio. Duo aūt sufficiant: qz pluralis locutio &c. de prebend. in cui. lib. vj. §. respō. de reg. iur. pluralis. lib. vj. Tutius tamen est q fiat tribus diebus. de clerī. non resident. ex tue. xxiij. q. iij. de illicita.
¶ Glo. sequens soluit contrarium. ponit opinionem: de qua remittit.
2 ¶ Festiuis. Spāltus casus quo sit citatio die festato; & tra id. ā. de feriis. c. j. & vlti. in prin. C. de fer. l. si. Et ratio hui⁹ statim sequit. Aliq nō curāt: an fiat citationis ꝓcessus vel citatio die feriato: ſz an fiat ad diem feriatā: & tūc ēt distinguunt: an citet vt cōpareat: an vt rideat: de quo satis scripsi in pdicto. dec. vlt. de fer. in pn. & Butt. in Spe. de citat. §. j. & ibi ꝛz et pik q citatio fit ad diez. & ꝓ. seq.
¶ Glo. sequens querit & soluit.
& ¶ Aliquo die. Quid si quenissent ad audiēdā ꝛbum dei: Satis puto sufficiens ꝙstitutionē: per id qd sequit: & qz pdicatio verbi dei in diuinis includit. facit de offi. ot. inter cetera. & sic in loco feriato hec citatio fieri nō poterit. de sen. exō. ri ſio. & facit qd scripsi post Postea. de cladestī. despon. c. fi. super verbo ecclesiā.
a ¶ Verisimus. Q̄si si fieret aliis diebus vel loco.
b ¶ Presumatur. Non est presumptio iuris & de iure: que dicitur fictio: recipere enim probationez contrariā. qui mato. accu. pos. c. fi.
c ¶ Ecclīs. Non repetit cathedralibus: pp ꝙd loco⁹ qd ſbmittit. & est sile. j. de sen. exō. c. j. & ibi. pio. & ll. c. j.
d ¶ Competenti. De appel. cum fit.
e. ¶ Eidem epiſcopis. Expulſio.

¶ Glosa sequens declarat duo hic indulta.
a ¶ Indulgemus. In duobus ꝓsistit hec idulgentia: qz subditos trahāt inuitos: & qz sufficit diocesanoꝝ licētiaz petere: & hoc locū hz in expulsis. Alij ho inter subditos volentes in aliozꝝ dioceſi: de licētia diocesanoꝝ tuo dicēt possent: vt satis scripſi & ossi. lega. noui. sup. j. gl. iter iuitos non. de offi. ordi. cū epiſcopus. libro. vj.
¶ Glosa sequens soluit quatuor dubia. s. de laico: de rogatis[b]: q als nō subsunt: si alter solus subest: & de sortitis forum.
b ¶ Subditos. Et laicos: in his q d iure vel consuetudine spectant ad foꝝ ipsoruz. de excep. c. q. ll. vj. Inter nō subditos ergo qui proga re vellēt iurisditionē ēpſius: nō habita ꝛz petita dioceſani licētia: iudicare non possent: p hāc lfaz: per quā idez puto ſi alter solus est subditus: sit reus vel actor: cuius aduersarius nō subdit⁹ ibi litigare ꝓsensit: cū hoc ius ꝓdiciale & exorbitans a cōi iure nō sit dilatādū. de reg. iur. q a iure. ll. vj. forti⁹ ſi alter dissentit ſi vr esset de suis subditis: tūc potuisset & subdito ēt suito actori nō subdito iustitiā facere. Ista tñ litera sic late posita: cōprehendere ēt videtur eos qui nō rōne domicilij: sed delicti vel ꝓtract⁹ subditi sunt: qs nō puto fuisse de mēte: nec talis ꝓprie subditus dicēt: ſz sortiantur foꝝ quo ad casum illum.
Subdit⁹ ꝓpe dr: q rōne domicilij est subditus.
c ¶ Patiantur. Ipſi subditi.
d ¶ Moꝛa traxerint. In hoc differt hoc dictū a precedenti: nam ibi procedit in loco vicinioris: hic non curam⁹: an alter locus infignis sit vicinior: dummodo iste non disset vltra duas dietas. vt sequitur.
e ¶ Dioceſibus. Vel ipſaꝝ parte. vt. ā. in principio.
¶ Glo se. ꝓio declarat latā significationē. & eo tractat an ibi fm suas constitutiones procedere possit.
Iurisdictio multa cōpēdit.
f ¶ Omodā. Tēporalē & ecclīastica: ſpūalē: ciuilē: & criminalez: ēt si dispositionē bificā vel ordinis exigat. Per istud enī omodā: satis pz q iurisditio sumit hic vt genꝰ cōprehēdens etiā mex & mixtū i pertum. ff. de iurisdi. omnium. l. iij. & iiij. exigēcio⁹ ergo culpis incarcerare posset. de sen. excō. vt fame. eo. ti. ſi clericos. ll. vj. & penas. Ista. eo. ll. Itē per hanc lfam puto: q medā fm suas cōe: sed ēt fm ꝓstitutiones suas possit inter subditos iudicare: siue cōstitutiones ordinēt litē siue decidant casus vl punitat: dūmodo casus decidendi vel puniendi intra suā dioceſiz eueneriūt: vt hec sit mens: q iurisdictionē quā in dioceſi existens inter subditos exerceret: exercere possit hoc casu: sed certum est: q existens in dioceſi: non indicaret vel puniret subditos fm constitutiones suas de actibus cōmissis extra dioceſim. de consti. c. secundo. ll. vj. ergo nec illud facere poterit extra dioceſim existens.
Iudicat⁹ ꝓ sit vicinior dioceſi.
Predicatio ibi ꝓ fin diuinis includit.
g ¶ Exercere. Ettā palā: dūmodo i loco illo moram trahat. ad h. ā. pri. rñ. ibi: citari faciāt. & reg. iur. ſpt. ll. vj.
¶ Glosa sequens literā exponit & dubium mouet.
h ¶ Nō fuerint. Q̄si hi q tales fuerūt possint vlterius trahi: nā ſi pcedit ꝓ eos vt expulſionis culpabiles: satis est q loco sit vicinior: ſz vltra duas dietas: vt. ā. sed si ad petitionē aliozꝝ citātur: videt sufficere q epōs ibi moret: ſz locus disset vltra duas dietas: & hoc durūz est fm qd posset trahi vltra quatuor dietas. Si ergo hoc intendit littera: debuerat aliquā metā adhibere: puta q tūc ſz vltra duas: nō tñ vltra q̄tuor trahi posset: vt sepe fact curia romana: maxime in literis cōseruatoriis.
i ¶ Dictas vulgares. De hoc satis de rescrip. nonnulli.
k ¶ Si fine. Concor. de rescrip. statutū. §. cū ꝓ. lib. vj.
l ¶ Non trahant. qd intelligo etiaz si intra illas de facto trahi non possint.
m ¶ Ante oſa. Nō valet ergo ꝓcessus factus licentia non petita. si de elec. pro ulda. libro sexto.
¶ Glosa sequens soluit quatuor dubia. s. de sterioti: de officiali: de visitate: de cap. vacāte sede.
n ¶ Dioceſanis. Per dioceſanos intelligo eos qui ibi i loco ēpalē iurisditionē vel quasi. facit. si. c. q qz ibi dicā: qs intelligo si eā sic habēt: q dioceſanus epōs illā exercere nō possit ibidē: al's si dioceſan⁹ posset ſz & illi possint: ſp epōs regereī. Sed an officialis epi dare poterit hanc licentiā vel sufficiat ab eo petī: non puto ex gñali officiatu. facit de tēpo. ordi. cū nullus. ij. ri ſio. lib. vj. eo. ti. de offi. vica. c. ij. & iij. & maxime presente epō. de offi. ordi. romana. In si. eo. ti. p quā vi epm regrendi si est in dioceſi vel circa illā. Sz gd: si multū distat nec est ibi officialis a quo possit hīi: vi de mente q facta registione apud locū hītationis hoc poterit. facit. ij. q. vj. diuīti. & ea. cōpti. de elec. cōſ. ff. & iudi. si lōgi⁹. & fac qd no. & resti. i stegrū tum ex ſpio. Si. Lapſz ād vacāte sede hāc licētiā dare poterit: vel sufficiet illam ab eo petī. facit si. c. & ꝑdi. decre. cū cultus. §. q. & j. de here. capi. j. & quod ibi dicam.
¶ Glosa sequens soluit dubium querit & soluit.
o ¶ In premissis. Per hoc puto: q ēt fmti casum ſcludat q est si fmtis sio. Sz nūqd sufficiet gñalis petitio. & q possit ꝛz expulsores, ꝓcedere: & iter subditos tuos reddere? Puto q sic: grave enim esset in singulis personis vel causis licētiam petere: dico tñ q si de spāltū cā fuit petita insa: sine data fuerit sine dēnegata, palā cā debebit petī.
p ¶ Nequeat. Lōcor. j. de sepul. dudū. §. si ꝙ. ā. & reg. & ſz sat' est p hāc lfam: q negt habere licētiā sine q dne gat. sine q petita & expectata si dak. fac & ap. ab. c. ij. vj.
¶ Glosa sequens soluit qnē & de incidenti remittit.
q ¶ Procedam. Virtute huius cōstitutionis. Et p hoc ps: q si subditi de pcessu iudicis rēti vellēt & quert coā dioceſano loci nō possent: cū pp necessitatē expulsiōis hec ꝓstitutio cōcet sibi locū & par in pare &c. de elec. innotuit. si tñ al's ꝑter casus ꝙ sedet: al's cedet ꝑt ibi p hāc ꝓstitutiōez: ibi de litigarent: dū cognosceret dioceſanus. xiij. q. v j. c. j. & de rap. ca. j. Quid de minore 25 plato hīte iurisditionē i loco: scripsi post Innocen. & Postea. de mato. & obe. cū sterioti.
r ¶ Sane. Summe fuit necessarius iste. §. vt aliquis tractus ex superioribus haberetur.
s ¶ Contra ipſos. Nota q̄ dato q epiſcopi expulsi cō-

Universidad de Deusto
Biblioteca

era alios vel circa alia possent per se vel alios iurisdictionem in suis diocesibus exercere: satis est q̄ contra illos non possint: vt locum habeat constitutio.

¶ Glosa sequens notat a Zito: vbi ponens exempla.

a ¶ Super hiis. Super aliqo ergo ipsor assertioni non stabilit: vñ si dicant

Creditur q̄nq̄ vni solti et cā propria.

quoniam vel non audent: stare super [a] his volumus assertionibus [b] eorundē: ipsis districtius iniungentes sub termine diuini iudicij ne circa premissa contra conscientiā quicq̄ mēdaciter aut dolose asserant vel ꝓfingant. ¶ Eorundem autē ꝓcessus quos in premissis casibus [b] in alijs diocesib' duxerint faciendos denuncient seu denūciari faciant p suas dioceses cōuicini epi cum ab eis [c] fuerint regsti [f]. ¶ per premissa quoq; nullū ex transcursu tp̄is quanticunq; [g] vel alis quoquo mō locor diocesanis vel alijs quibuscūq; iurisdictionē habentibus [b] in locis ecclesiasticis p̄missis in quibus predicti episcopi sic expulsi: iurisdictionem (vt predicitur [h]) exercebunt: in p̄iudicium generetur [k].

¶ De cā possessionis et ꝓprietatis.

¶ Clemens quintus in concilio Vienensi.

¶ In causa beneficiali: de lata etiam per appellationem ad curiā: vtraq; pars potest petitorium et possessorium intētare: et ante cause cōclusionez potest spoliatus suspenso petitorio suo vsq̄ad aduersarij possessoriū prosequi. Joā. Lapitinum Clausa pannum.

tin.c.romana.de foro competenti.in sexto. ¶ Sed̄o p̄supponitur pro ratione decidendi ad textum: q̄ hꝫ de iure cl'ali non possit adiri imperator in prima instantia: omissis medijs: etiā in prima instantia: q̄ ipse papa est ordinarius totius orbis: et concurrit cuꝫ omnibus alijs: ideo in electione actoris est: coram quo velit defensorem siue reum conuenire: vel coram episcopo: hoc est coram iudice ordinario: vel coraꝫ papa: qui papa dicitur ordinarius ordinariorum.

¶ CASVS. In ter ego litigabamus coram officiali pcta. Super aliquo beneficio: q̄ officialis cōtra te tulit sentētiam: a qua appellasti immediate ad papam: tū potuisses: appellare ad Archiepiscopū Burdegalen. q̄d non fecisti. Intimasti et notificasti appellationē: et cōparuim' ambo coiā papa: et voluimus q̄ dimissa cā appellationis ipse papa cognosceret de causa principali: querit vtrum possit istud fieri et videt prima facie q̄ non: vt dictū est in prima ꝓsuppositione. tamē roma. pō. dicit q̄ potuit cognoscere de principali omisso. i. dimisso articulo appellationis: cum ipse papa sit generalis ordinarius: et cōcurrit cū omnibus ordinarijs. sicut etiā dicit legatus pape: omisso articulo appellationis potest cognoscere de principali causa. c.j. de offi. legat. in an. Sz ponamus sanctissime pater: q̄ aliquis sit spoliatus et alta qua: et mouit cōtrouersiam super articulo proprietatis: in quo processum extitit vsq; ad conclusionem et renunciationem cause. ego actor qui sum spoliatus anteqū fuerit renunciatum et conclusum in causa: volo suspendere causam proprietatis: et venire ad possessionez: an possiz. Dicit q̄ sic: et hoc in odium spoliantis. hoc dicit bet. reg.

¶ Colligo aliqua notabilia. Et primo: q̄ quis non debet appellare ad papam omisso medio: nisi obseruet formam capitu. j. de appellationibus. in sexto.

¶ Nota secundo: q̄ quia etiam in prima instantia potest litigare coraꝫ papa omisso medio: sed hoc forte non

Continuatio.

¶ Nota. q̄ vt ait parisien. et ibi dz esse legitie sentie. pba. f. legitie ad hoc de trāsa. c.j. de ꝓcu. cle. j. et q̄ ibi no. glo. in ꝓhi. ꝑdicto. ¶ Nota. q̄ appellatio est cōe remedium appellati et appellato. tbi tz appellāti q̄ appellato. ꝓ ff. de appell. sepe. c. odiate. et cā nicholao. t.c. sterpo sita. Jaba.

haberet locum in regno Francie propter pragmaticam sanctionem: que vult q̄ cause p̄mo agitentur coram ordinarijs: nisi delegarentur a papa aliquibus iudicibus regni Francie. ¶ Nota. ij. q̄ si spoliatus intētauit petitorium infra conclusionē et renūtiationem. i. anteqū fuerit cōclusum et renūciatus in causa: potest suspendere petitorium: et vendere ad possessorium. Et est ratio: quia ꝓbationes sunt facilliores in possessorio q̄ in petitorio: qa in possessorio sufficit ꝓbare possessionē: et spoliationem: in petitorio ꝓbatio regritur probatio ꝓprietatis: que ꝓbatio est valde difficilis: ideo consulit. i. qui petitorio. ff. de rei vēdi. q̄ quis p̄mo agat possessorio q̄ petitorio. Sed tū vt hic dicit: et in c. pastoralis. eo. tit. in antiqua. ꝑ alios p̄t primo intētare petitorium: deinde venire ad possessorium. Sed quere si: nōne obmittēdo petitorium et veniēdo ad possessorium: venit cōdemnandus in expensis: Dicit glo. q̄ non: q̄ nihil preiudicat aduersario: cum poterit postea venire ad petitorium in eodem statu in quo primo remāsit. Et hoc debet facere ante conclusionez cause: videlz q̄ p̄t suspendere petitorium: et venire ad possessorium: secus post conclusionez. Unde cōcludere et renūciare in cā est q̄si ꝓtes nihil amplius volunt allegare: nec ꝓducere: tūc iudex dicit: positō nihil aliud vult̄s allegare nec ꝓducere: ego habeo pro conclūso et renūciato.

¶ Sl. se. solvit duo dubia.

¶ Sl. se. obiecit et solvit. Recōuētō nō fit coā iudice appellatōis.

a ¶ Beneficiali. Cōprehendit minora et maiora beneficia et prebendas. et de hoc de regu. iur. c.j. lib. vj. In non beneficialibus autem non habet hoc locuz: etiam si de ecclesia vt de proprietate fit questio. facit q̄ dicit. ā. ca. cōsulat. de iudi. dilspendiosam. super verbo beneficijs.

b ¶ Per appellationē. Fortius si per querelā: videbat aūt q̄ illud solū super quo appellatū erat cēt per appellationis iudicē cognoscēdum: vnde coram iudice appellationis nō fit recōuētio. de hoc scripsi de mu. pe. c.j. cognoscat ergo id solū sup quo appellat: siue ante sniam fuerit appellatū. ad hoc. j. de appel. appellāti. cum suis ꝑcor. siue a snia. q. q. vj. ad fi. sine extra iudicij. de elec. vt circa. ll. vj. ¶ ex quo deuoluta est cā per decr. j. de elec. ll. vj. nō expectato appellationis euentu voluit papa ꝑ licere. et hoc ꝓbat ꝯ. j. decernimus. per q̄s videt ad tuta ꝓcedere. Pōt etiā dici q̄ decr. vt circa. locū nō habet: cum ga sua ꝓpria quā interesse: vt. ā. ca. cōsul. de elec. ꝓnōem. in ꝓn.

c ¶ Ad sedē aplicam. In inferioribus ergo secus.

d ¶ Deuoluta. Ita q̄ causa ipa est in curia ꝑm formaz decr. j. de elec. lib. vj. vt q̄ appellatio legitime interposita est. eo. titu. vt circa. et appellatio legitime insinuata: vt in cle. ā. de elec. cām. et infra debitū tēpus: vt tbi. ¶. pe.

e ¶ Appellato. Utrūq; enim equaliter artat illa cōstitutio. j. de elec. Uterq; ergo sentiat cōmodum sicut onus. de reg. iur. qui sentit. lib. vj.

¶ Glo. se. no. et remittit. ꝓtra glo. obiecit et dupl'r rādet.

¶ Spoliatis. Per hoc pz q̄ logī in possessorio recuperāde. de possessorio retinēde: an stētari possit per eum qui petitorium intētauit sllo pēdēte notauit: et dixi. ā. eo. pastoralis. super. iiij. glo. In ea pte qua dicit ante medium: q̄ de possessorio pōt reddi ad iudicium ꝓprietatis: reprobari videt per hūc ter. Si enim spāle hoc induciī in odium spoliatis: q̄ suspensio petitorio trāsitur ad possessorium: ergo id nō licebit in casu ꝯuerso: in quo casu cessat. Sz glo. dupl'r pōt defendi. f. q̄ nō dicit: q̄ suspēsio possessorio redeat ad petitorium: q̄s pōt intelligi remissiuo ꝓut iudicio. Ité volēs dicere: q̄ suspendi et pēdere possit possessorium: dicit hoc spāle hic addit in cā appell'onis: vt dixi in glo. fortē vt q̄s ibi oltm nō li cuisset: hodie liceat, in odium spoliatis.

¶ Clemēs. v. in cōcil. Vienen.

¶ Appellās ante diffinitiuā etiaz a diffinitiua lata eo absente citato vel non: appellare potest: nisi prima appellatio fuerit friuola manifeste: quo casu nō appellat tanquā manifestus ꝓtumax. Joā. andr. Jan. Lapin. j.

¶ Glosa se. soluit obiectionez. arguit a contrario: et illud determinat.

g ¶ Conclusionē. Que hz fieri possit: vt hic. Dīi in his beneficialib' pōt omitti. j. de ꝓ. fig. sepe cōtingit. Facta ꝯclusione nō licebit: q̄s verum puto nisi in casu decr. pastoralis. in fi. ā. eo. vt sicut hoc in alijs causis nō beneficialibus fieri licet: sic et in ista: saltē eo casu quo suspēdit petitorium inchoatum a se: in quo loquitur illa vecre.

h ¶ Suspēdere. Sine metu ꝓdēnationis expensarum: vt dixi eo. ti. pastoralis. super ver. agi potest.

i ¶ Et ꝓ vel: vt. ff. de ꝓ. fig. sepe. de rescrip. c.ij. vbi de b.

¶ Glo. seq. notat pro opi. et recitat contrarium.

k ¶ Adūsarto. Nec hēa et sequēs appz obare vī. q̄s no. Joā. q. q. j. c. j. et Ber. ā. de or. cog. c. fi. Hos. et Inno. libb. de rest. spol. ex ꝙquestione. f. quādo sup eadē re intentat vnus petitorium: alter super illa intentat possessorium recuperāde ꝓ⁹ audiatur: et sic vltimo est sibi agere q̄ recuperare: q̄s Dostī. nō placuit: qui dicebat ex vi actionis cuiz nō ꝓtuo audiendū: sed simul dicēs: q̄ in dec. ex cōquestione. ꝓtuo excipit: postmodum egit: vt ibi scripsi.

¶ Glo. sequens notat signat contrarium ibi remittit: et hanc ltterē respondet.

l ¶ Solo. Quasi nil habeat dicere de petitorio. Et ꝑ vī q̄ petēs restōnez būficij: nō habeat iustificare possessionē vel ꝓbare titulū. de resti. spo. in li fio. ꝓtra de hi. ꝓpter. ꝓstitut', vide q̄s ibi dixi sup glo. ij. et q̄s no. Dosti. in sum. de resti. spo. ¶. in casibus. v. q̄d ergo. volēs se defendere ꝓtra hūc ter. respōdebit per decr. ex parte. de resti. spol. vbi intentans possessorium probat coniugiz. et per decret. ad decimas. eo. tit. lib. vj. Aliud est ergo intentare petitorium: aliud iustificare possessorium ex ti. vbi natura possessorij hoc regitur: sed vide quod dixi in predicta decr. ex parte. in glo. q. o. vltra medium.

¶ De dolo et ꝓtumacia. ¶ Ulsus est. ā. de cā possessionis et ꝓprietatis: q̄ aliquādo in cā possessionis et ꝓprietatis dolus cōmittit rōne ꝓtumacie: quare posset aliquis dubitare de effectu illius doli vel cōtumacie: ideo ponit Clemēs de dolo et contumacia rubrica. Lap. tritum.

¶ Sl. se. obiecit et solvit. Petitorio suspenso trāsire: hz ad possessorium: hz si ecōuerso.

Cōclo in causa būficiali pōt omitti.

Petitorio si intentet per vnum et possessorij p alterū ꝓ⁹ audiatur.

Būficij restitutionē petēs: an hēat ꝓbare titulū.

Contumatio.

¶ Sanctē. ¶ Ponit dictū a quo. Scdo excipit. ibi. Nisi. Imo. ¶ Pręsupponēdū est: q̄ cōtumax in nō veniēdo nō pōt appellare: et ꝑ tō odium sue ꝓtumacie: puta si fuit citatus vt veniret coram iudice ad audiendū sententiaz et non venit: et sic fuit cōtumax: talis nō pōt appellare. ij. q. vj. ¶. sunt quor. in ꝓn. extiij. q. iij. c. de illicita. C. de iudicijs. l. properādum. ¶. cum aūt. et quoz appellationes non recipiūtur. l. j. et l. cum aūt. C. de iudicijs. ¶ Scdo ꝓsupponendū est: q̄ iudex nō tenetur deferre appellationi friuole interiecte ad interlocutoria: et pōt dare aplos reputatorios et procedere ad vlteriora et citare partes ad appellātem si velit: vel si nolit: nō requiritur q̄ citet: vt in. c. eum qui. eo. tit. in. vj. quia frustra citaretur.

¶ No. j. q̄ appellari pt ante diffinitiuā: q̄s est vez. Idē dicit et iure canonico: vnde si appellet ex cā rōnabili. de app. vt debit'

Universidad de Deusto Biblioteca

ſz de ture ciuili: nou appellat: niſi in certis caſib⁹. qꝫ dixi de appel. ſup eo. g.

¶ No. ſi cauſa i quo pōt pceſſi ad diffinitiuaz ꝛ nō citatus: vt qſi go receſſit a iudice appellando ante diffinitiuā. eo. ti. eiuz qui. lib. vj. qꝫ dicit ħ gl. tiꝫ. Zaba.

Nōbilia

¶ CASUS. Ego ꝓtenti te coraz cōpetēti iudice: ꝛ pcertum fuit vſoz ad ꝓductiones teſtiū hinc inde: ſaltem pro parte mea fecī ꝓbationes ꝛ ꝓductiones: ꝛ phāti mea⁊ intentionē: tu reuo. ꝓpoſuiſti quas defenſiones ꝛ admiſiſti. i. recepiſti ad illas ꝓbādas: cum velles ꝓcedere aliquos te ſteo: ego actor: dixi illoo nō eſſe recipiēdos: iudex interloquendo ꝓnuntiauit nō debere recipi: tu reus ab illa ſententia interlocutoria appellaſti. iudex vidit qꝫ tua appellatio erat frīuola: forte qꝫ inſerta in iſtō appellatorio erāt falſa: ꝛ ſic nō detulit. i. aliquē honoꝛē nō fecit tue appellōni: ob reuerētiam iudicio ſapiendi: ad quez appellabas: ſed dedit tibi apoſtolos refutatorios: ꝛ citauit te ad ꝓcedēdū ad vltertoria cauſe: vel te non citauit nīc aduenīēte die aſſignationis inder ꝓcedit ad expeditionē cauſe: ꝛ tādez tu⁊ ſi⁊ diffinitiuā ⁊tra te: poſtea peruenit ad notitiaz tuam qꝫ ſnia fuit lata ⁊tra te: voluiſti appellare: queritur vtrū poſſis. Dicit qꝫ ſi manifeſte conſtaret qꝫ appellatio ꝓma intertecta ab iterlocutoria eſſet frīuola: puta qꝫ milaz cām grauaminis exp̄ſſerat in ſua appell'one: vel forte dū exp̄ſſit cām: ſed illa cā erat notorie falſa: vel forte exp̄ſſit cām verā: ſed non erat rōnabilis: certe illo modo ſeꝛa appellatio a diffinitiua non eſt admittēda: ꝛ ea nō obſtāte iudex a quo ꝺz ꝛceꝛe ſuā ſniaz diffinitiuā. h. d. Hel. reg. ¶ No. qꝫ appellās ante ſnam diffinitiuā a iudice: ꝛ recedēs etiā ſi eo citato ⁊tra eum ferat diffinitiua ſnia: pōt a dicta ſnia appellare infra tēs debitōs: niſi eius ꝓma appellatio eſſet frīuola manifeſte: qꝫ ſi ꝓma appellatio interpoſita in interlocutoria eſſet frīuola: tūc ipſe non poſſet amplius appellare a diffinitiua. Et iſtud notabile ⁊tinet medullaz totius. c. ¶ No. qꝫ de iure canonico qꝫ pōt appellare a ſnia interlocutoria: ꝛ a quocūqz grauami ne: ſecus eſt de iure ciuili: niſi eſſet tale grauamē qđ non poſſet reparari in diffinitiua: qa ſi non poſſet reparari in diffinitiua: etiaz de iure ciuili ab interlocutoria poſſet appellari. l. ante diffinitiuaz tꝺo. C. qnoz app. nō re. ⁊. l. ij. C. de ept. audi. ¶ Nota qꝫ qñ appellaī ab iterlocutoria: iudex pōt dare apoſtolos refutatorios: ꝛ nō obſtāte appell'one ipſe pōt ꝓcedere ad vlteriora: poſito qꝫ cā appell'onis ſit irrōnabilis. c. cum qui. eo. ti. in. vj. niſi poſt cognitionem appell'onis dicaī bñ appellatū: qꝫ tūc reuocaī qđ geſtū eſt pēdēte appell'one: ſecus in diffinitiua: qꝫ ibi pendēte appell'one iudex nō pōt ꝓcedere: nec ꝺz. ¶ Nota qꝫ ſi is qui appellauit ante ſniaz: nō prioſecutus eſt appellationē ſuā: ſed ſuccumbit in cauſa principali: vel deſiſtit a cauſa: vel ſuā cauſam cōpromiſit in arbitros: vel ſuā cauſam cōmiſit iudici delegato: vel ſuā cauſam tranſegit: vel ſuā cauſam tranſegit: vel ſuā cauſam tranſegit

Universidad de Deusto
Biblioteca

do sc̃dam si ex clplak de ꝓtumacia replicabit de iusta appellatõe: de qua tuder sc̃to cõstict: nõ vt pnũtiet bñ vel male appellatũ: vl' vt revocet attestata: ꝙ solũ vt pnũtiet sibi appellare potuisse: vl' nõ: ꝛ sic appell'onẽ denoluc: vl' nõ: ꝛ sic tuder appell'onis tertio sup eodẽ articulo literecto qz nõ licuit: de

¶ Ute lite pẽdẽte nil innouet. Clemens quintus in concilio Vienensi.

¶ Si duo litigantes sup beneficio moriatur: siue vterq; in curia: vel solus possidens: vl' neutro possidẽte: alter tñ altero alibi moriente ad papaz: ꝛ in cõuersis casibus ad ordinariũ spectat collatio.

h cõgnic ꝛ pnũciat. ẽ. d ap. sua nob. Itẽ valet: qꝛ ꝙm hoc audiet' pisc̃pus sc̃dazl3 tpe q̃ pisc̃pi: sit la psuz tps ꝙme pisc̃pe de. bñ facit de sent. excõ. l3. ll. vj. Si ꝙ ẽt tpe sc̃de appell'oni lapsum erat tps psecutõis ꝙme. vide qd' scripsi de ap. directe. super glo. ff. Itẽ valet qd' posset aliqs ꝓbabile dubiũ ꝙmo appellãtez excusare a ꝓtumacia: l3 appellatio ꝓbata iusta pnũciari nõ pot. facit de elec. c. j. ll. vj. Itẽ possit si sc̃da cẽt interposita ad altuz iudicem qui magis expediret appellãti q̃ ꝙmus. Octava pars.] Ex dictis solut vr qd' no. ã. eo. cõpl. de elec. cãm. ꝙpe. in vll. glo. qꝛ artat' per decr. illam: qui nõ venit nec misit: si appellat a diffinitiua: si nõ vocat de iusto impedimento qd' ex cursu ꝓtumactã: nõ debeat audiri. Fortius enim cadit vera cõtumacia in citato per suo cõmune: qd' ignoare non licuit q̃ in citato per iudicem.

¶ Ute lite pendẽte nil innouet. ¶ Ulsus est. ã. de ꝓtumacia: qꝛ p eã fit missio in possessionẽz: qz ex ꝙmo decreto: qz ex sc̃do. Et sic fit notatio: ꝛ aliqd innouat: ꝛ dubitaret aliqs: vtrũ lite pendẽte aliqd debeat innouari: vl' vtrũ ista debeãt manẽ in eodez statu in quo sunt lite pendẽte: ideo annectit. l. adstipulatr hic rubricaz: vt lite pen. Cap. I.

¶ No. ꝙmo de romana curia: ꝛ dicit Pau. qꝛ p eodẽ acceptantur bñficia ecclia cãu sedes aplica et rõana curia. de concess. pbẽ. c. j. ꝛ. c. pfitl. ll. vj. cũ'. c. pfitl mo derationẽz. dicit Paulus locuz hꝫ in cãu huius cle.

¶ No. q. qꝛ per obitũ bñficiati extinguitur titul' beneficij. Nam ꝙm Jen. mora est dissolutio corpis ꝛ ale. d pen. d. j. q.

¶ Continuatio dominij beneficii.

¶ No. ꝙmo de romana curia: ꝛ dicit Pau. qꝛ p eodẽ acceptantur bñficia ecclia cãu sedes aplica et rõana curia. de concess. pbẽ. c. j. ꝛ. c. pfitl. ll. vj. cũ'. c. pfitl mo derationẽz. dicit Paulus locuz hꝫ in cãu huius cle.

¶ No. q. qꝛ per obitũ bñficiati extinguitur titul' beneficij. Nam ꝙm Jen. mors est dissolutio corpis ꝛ ale. d pen. d. j. q.

¶ No. ꝙmo de romana curia: ꝛ dicit Pau. qꝛ p eodẽ acceptantur bñficia ecclia cãu sedes aplica et rõana curia. de concess. pbẽ. c. j. ꝛ. c. pfitl. ll. vj. cũ'. c. pfitl mo derationẽz. dicit Paulus locuz hꝫ in cãu huius cle.

¶ No. q. qꝛ per obitũ bñficiati extinguitur titul' beneficij. Nam ꝙm Jen. mors est dissolutio corpis ꝛ ale. d pen. d. j. q.

possidens mortuus est extra curiã: ꝛ tũc collatio bñficij ptinet ad solũz papã ꝓatiue. Si aũt possessor mortuus est extra curiã: tunc collatio ptinet ad ordinarium loci in quo est bñficiuz: qui ordinarij' pot̃ ꝓuenire papã. Sed qd turis si neuter possideat: ꝛ vnus mortu' est in curia: alt' ad alter ex bñficiũ ptinebat. Si aũt alter tñ mortuus est: alter tñ moritur: si supstes: vel alius cuius interfuit: litez psequit: ex futuro euẽtu apparebit ad quẽ collatio spectat. Joã. an.

¶ Duobus. Vel pluribus: cum sit cadez ratio. cõcor. qd' no. de rescrip. duobus. lib. vj.

b ¶ Romana curia. Q. d' dic vt no. ã. de pbẽ. pfitl. li. vj.:

c ¶ Beneficio. Large sumitur cõprehendens dignitates. de preben. c. ij. lib. vj. Saluo qd' ibi no. in. ff. glo.

¶ Glo. sequens. Primo notat a ꝓrario. Secũdo solut dubium de electo: ꝛ per id opinionem fortificat. Tertio queri si ponit opinionem: quam partim reprobat. Quarto impugnat obseruantiam curie.

d ¶ Collato. Secus ergo si litigarẽt illud sibi debituz. ꝛ cõcor. quod ditl. ã. in clemẽ. de resc̃rip. auditor. Et pro solut qd' dubie tãgebat Zirchi. de elect. si electio. lib. vj. de electo in prepositũ nõ cõfirmato: qui moritur in curia an prepositura vacet in curia: allegabat pro ꝛ cõtra: que no. i rubꝛ. dist. quãto. Puto q̃ nõ: erũz si ibidem super electione ꝛ confirmatione litigabãt: per hanc literaz: durat enim prima vacatio vsq; ad cõfirmationez. facit de elec. cupientes. ꝛ. c. q̃ fit. in prin. li. vj. que per cõfirmationẽ definit. de trãslat. c. j. ꝛ. h. Facit hoc ꝓ opi. quam tenui de elect. cupientes. ꝛ. gd si. in vlti. glo. que incipit: ꝛ perfinet. Sed de ꝓximis bñficijs ꝓfirmati in curia ad dignitates: cuius adeptio facit illa vacare: dubitat' an vacent in curia. ꝛ placet Zirchi. in decre. cõmisso. de elec. li. vj. q̃ non: qꝛ nõ vacãt per ꝓfirmationez: sed per possessionẽ pacificã. Vel ex quo stat p ꝓfirmatũ quoniꝫ illã habeat: vt ibi. ꝛ de pben. lz epus. eo. li. dicebat tñ q̃ si ille ꝓfirmatus ma-

charitas. p. co: pus. de cel. mil. in quodã Jabo.

Electio in prepositũ affirmata cõfirmatio in curia mortua nõ dat prepositurã curia vacare.

Beneficia cõfirmata in curia: an vacent ipsa.

net in curia: ꝛ per procuratores possessionẽ apprehendit q̃ beneficia vacabunt in curia: qꝛ talis possessio quo ad sed mori nõ pot nisi vbi psonal' est: q̃ ꝛc. Nõ placet hoc dictũ: ex quo sequeret: qꝛ bñficiũ p procuratorẽ renũtiatũ in curia vacaret eo loco: vbi erat renuntiatio: ꝛ tpe q̃ procuratorẽ cõstituit: qz est falsuz: vt ipse idẽ no. in decreta. q. de pben. Et ad. ff. ecce. rside p no. de rescrl. susceptum lib. vj. in glo. pe. qꝛ nõ est vere mortu' q̃ fingit: ꝛ illa fictio bene pt trahi ad locum vbi possessionẽ apprehẽdit: vbi q̃ procurator mãdatũ habẽs possessionẽ apphendit: tbi et bodie vacat beneficium: sed vbi amicus vl' negotiorum gestor id facit: secus esset procedere posset si la opso: qꝛ tunc vacant per acceptionẽ ꝛ ratificationez per illũ factã in curia: ꝛ nõ ptns. facit de pben. si tibi absenti. lib. vj. Itẽ aduertẽdũ q̃ sepe curia pora beneficia electi ꝛ cõfm in curia ꝓcera ti statim cõfert: qd' puto fieri nõ posse illo non ꝓsentiente: nisi pu' hẽat possessionẽ episcopat'. nõ

litigantibus a in eadez curia morti b contingat c vtrumq; collationem huiusmodi beneficij ad romanum pontificem d: si vo extra dictaz curiam e ad ordinarium f decernimus pertinere: nisi s forsan alius ab b eis in dicto beneficio ius g haberet. Qõ si vnus in dicta curia: alterum vo extra mori ꝓtingat: si moriens in curia beneficiũ possidebat h ad romanũ pontificez i: si vo alius m ad ordinarium pertineat collatio supradicta. Neutro n aũt ipsorum o beneficium possidente erit romanus pontifex ꝓpter auctoritatis prerogatiuaz p in collatione hmõi preferendus. ¶ Si vo q alter tñmodo sine possessor sue petitor ꝛ decedat r: si superstes vel alius cuius interfuit s causam nihilominus prosequatur t: (cum interim u beneficium de iure conferri nõ possit x) ad quem collatio eius pertineat futurus declarabit euentus y. ¶ Nam si ad defunctum pertinuisse beneficium fuerit declaratũ: pertinebit z ad papam si ille in curia ꝛ: vel ad ordinarium si extra curiam sit defunctus.

¶ Quod si ad neutrum a illud spectasse constiterit ad ordinarium collatio pertinebit b. ¶ Salua tamen in premissis omnibus romani pontifi. potestate: ad quem ecclesiarũ personarum dignitatum aliorumq; beneficiorum ecclesiasticoruz plena ꝛ libera dispositio ex sue potestatis plenitudine nosci tur pertinere c.

¶ Dem. ¶ Lis dicitur pendere quo ad hoc vt nihil debeat innouari cũ citatio legitime peruenit ad partem: vel per eaz steterit quo minus perueniret cum tali expressione q̃ potuit instrui super quo conueniatur. Joan. andre. Capitulum. q.

a ¶ Litigantibus. In hoc ad tit.

¶ Glo. sequens solut duo dubia.

b ¶ Mori. Idẽ puto in renũtiatiõe vel alia vacatiõis forma: etiaz si imisceant: vt qꝛ vnus moriꝛ: altuz renuntiat: cum sit eadem ratio. ꝛ facit preal. ꝓ. ecce. vij. q. j.

c ¶ Contingat. Simul vel successiue.

d ¶ Pontificem. Tolle literam: decernimus ptinere.

e ¶ Curiam. Repete mori contingat vtrũq; collationem huiusmodi beneficij.

f ¶ Ordinarũ. i. collatorẽ: etiam si non haberet ordinariã turisdictionẽ. sic de ꝓcessio. preben. si soli. lib. vj.

g ¶ Nisi. Dane exceptionem etiam in inferioribus mem bris inuelligas repetitam.

h ¶ Ad eo. Litigantibus mortuis.

i ¶ Jus. In re vel ad rem: de vtroq; de concessio. preben. capitu. vltl. lib. vj.

¶ Glo. sequens primo dat simile. Secundo ponens ius

vetus commendat hoc notum.

k ¶ Possidebat. Sicut ꝛ in multis casib' est melior cõditio possessoris. de pb. si a sede. li. vj. sic fit melior ꝓditio illi' q̃ pencs quem mouit' possessor. Et no. qꝛ si hec ꝓsõ nõ emanasset: videret' adhuc post mortẽ quereẽdũ ad quem de iure bñficiũ spectasset: vt ifra de: cũ alter mouit vr eo cognito hẽret' ꝓsideratio loci mortẽ illi': ꝛ qz hoc fuisset difficile ꝛ facile negletuz ideo fuit vtiliter sic ꝓuisum.

l ¶ Pontifice. Collatio rẽ. vt sequit'.

m ¶ Illius. i. moriens extra curiã: ꝛ repete: beneficium possidebat.

¶ Bl. se. q̃nẽ sol. n ¶ Neutro. Idez puto vbi possidebat vterqz: vt in parita te possessionis semper sit portior ꝓditio pape. facit de rescrl. duobus. lib. vj. ꝛ qꝛ no. eo. lib. de pbẽ. si a sede. ꝛ pñt ambo ꝓuocare in interdictovti possidetis. vl' qꝛ vterqz ꝛtra relinquz appellant: vt sepi' expũmur: hꝫ forte hũc casuz omisit: qꝛ vtroq; possidẽte nẽ possidẽ vi: qꝛ nõ solidũ. facẽ de p batio. licet. vt qꝛ nõ pacifice. facit de electo. cõmissa. lib. vj.

o ¶ Jnoz. q̃q̃ alẽ mortu' est i curia: ꝛ alẽ extra curiã.

p ¶ Prerogatiua. ¶ Cõcor. de prebẽ. si a sede. lib. vj.

q ¶ Si po. secũdum principale membrũ distinctionis.

r ¶ Decedat. In curia vel extra.

s ¶ Interfit. Sine rõne tituli in quo ius hẽbat in re vel ad rẽ: siue rõne iuris eligendi vel presentandi vel conferendi: qd' se contendit habere: ꝛ forte mortuus elegerat: vel illi prouiderat. ã. eo. ca. j. lib. vj. in glo. penul.

t ¶ Prosequatur. Si nõ prosequeret lis nõ penderet.

v ¶ Interim. i. illa lite pendente.

x ¶ Non possit. supra eodem capitu. ꝓ. lib. vj.

y ¶ Euentus. Concor. de elec. si forte. lib. vj. de frigidi. fraternitatis. in fi. cum suis concordan. iste aũt euentus est dubius. ff. de pecul. quod debetur.

z ¶ Pertinebit. Collatio de quo premissit.

a ¶ In curia. Sit defunctus: qd' sequitur.

¶ Glo. sequens solut duo quare.

b ¶ Ad neutz. Alterũ mẽbz sbdistõtis qñ ꝓuitare bñficiũ spectare ad supstitẽ: nõ exprimit qñ indubitatũ: qz tũc nõ vacat: ꝛ sic nec per papã nec per ordinariũ ꝓcerẽdũ. ad vtrũq; aũt ꝓpossibile est spectare. facit de elec. vt ꝙ duos. lib. vj. ꝛ lõ ettã illud nõ fuit exprimendum.

c ¶ Pertinebit. Constat enim qꝛ in curia nõ vacauit: ettã si ille qui mortuus est: decesserit in curia.

a ¶ Pertinere. Concordan. de preben. capi. ꝓ. lib. vj. et facit de concessio. preben. proposuit.

Possessoris melioretur ꝓditio petẽtis

Bñficium cõfirmati ad vacandos spectare nõ pot.

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ No.j. q̃ quo ad
B vt citatio educat
litis pẽdẽ
tiam: ꝙ ad
reuocãda
tmonata:
expedit q̃
facta fit a
iudice cõ
petenti.

¶ No.q̃. q̃ is p quẽ
stat q̃ ci-
tatio ad
eã nõ pue
niat hi. p
citatio. ſimile ff̃ z̃
ze.ff.de e
dictis.l. ſi
ſõ.e.l.ſi di
ctã. Ff̃. ſi p-
ſente. Ja-
barel.

QUm lite. ¶ Ponit dictum qđ ſecundo limitat z declarat. Scđa ibi. Dum tamẽ. J Imola

¶ Lite pẽdẽte nihil eſt innouãdũ: z quo ad hoc lite dictum[b] pẽdẽ poſtq̃ a iudice cõpetenti citatio emanauit: z ad ptẽ puenit. Et.c.iſtd venit declarat quid titulũ: vꝫ qñ dicaꝫ lite pẽdẽtia:

a vel it: er q̃ reuo eſt citat[a]: z libellus eſt oblat[a]: qꝫ in eo fuit ſerta petitio actoris: vel aliqd equa-
leſ: tũc lis ꝺ pẽdẽ. Sꝫ ꝛ̃ſ: iudex dicere
uit aliquẽ eſſe citãd: q̃ audito q̃ miſſus erat citari: ſe ab
ſentauit: z p eũ ſtetit q̃ minus citaret: ꝛ̃ſ. ſi nullus fuerit
ad domũ: z illuꝫ nõ
reperit: ſed dimiſit
citationẽ ad domũ:
vl̃ eũ citauit in pſona
vxoris: ꝛ̃ſ ad p
hoc lis dicaꝫ pẽdẽ
ſ̃t ꝛ̃ſdet q̃ ſic. h.d.

¶ No.q̃ cõpetẽs iudex ſeu idoneus ꝺ q hꝫ cã iuriſdi
tionẽ cũ exercitio: vato q̃ illa iuriſditio poſſꝫ p exceptio
nẽ elidi: ſiue exceptio ꝛ̃ſgat iuriſditionẽ ſiue ꝛ̃ſgat pſo
nã: vꝫ enĩ vtroq; caſu pceſſus: ſi nõ excipiaꝫ: merito aũ
exceptionẽ dicũ cõpetẽs ſeu idoneus. Et no.glo. in cle. nfa
ſingulariter: q̃ põt facẽ ad multa: cũ ſepe fiat mẽtio de
iudice cõpetẽti. ¶ No.q̃ ꝯ̃ ad ppetuãdã iuriſditio-
nẽ ſufficiat citationẽ emanaſſe a iudice: hꝫ nõ peruenerit
ad partẽ: ſti quo ad inducẽdã litis pẽdẽtiã: ꝛopz q̃ pueni
rit citatio ad partẽ: vt in glo. in verſ. z ad partẽ. tamẽ di
cit ter tus: ſi factum eſt per partẽ quo minus citatio per-
ueniat ad eam: tunc non impedit litis pendentia.

¶ Nota ꝛ̃ſtũ glo. vltĩ. ad inducendã litis pendentiam
q̃ inſerat in citatione copia libelli: vt paro citata poſſit
plene inſtrui ſuper q̃buſ fit in iudicio ꝓtendenda.

¶ Glo. ſequens dicit z ꝓſequitur quid determinat.

a ¶ Cum lite. Declarat quando lis pẽdere dicaꝫ de-
terminãs qꝫ no. Doſti. eo. ti. ca. j. vbi dicit: q̃ lis pendet
nedũ ea ꝓteſtata. de ver. ſig. ex pte. q̃. ſed ẽt libello pluri
pi oblato. C. qſi libel. ꝓmoꝺ. l. j. z. q̃. z ſi ad hõ nõ ſit impe
tratũ. C. eo. ti. l. j. fortius ex quo ſpetrauit eſt. de ap. ſug-
geſtũ. z ſortius ex quo negociũ eſt cõmiſſum. de teſtĩ. cãz
q̃. z fortius facta citatione. de offi. delega. gratum. p que
dixi ibi ſecure tenẽdũ: q̃ nõ ſoluit ea que poſt lite ꝓteſta
tã: ſed ẽt ea que aũ ſalte poſt citationẽ attentant ſine li-
bello ex puro z mero iudicis offo reuocanꝫ in ſtatu pri-
ſtinũ. alleg. de ꝓſti. cũ. M. in fi. de veſpo. ſpuh. ad diſſol-
uẽdũ. de accu. cũ olim. in gl[b] nõ põt dici: q̃ fuit lis ꝓte-
ſtata. Et i hoc diſſert hec rubrica a rubrica de reſti. ſpo.
ꝛ̃ſ hꝫ. q̃ hic ꝺ plano expediꝫ. ibi libellus offert z lis cõ
teſtaꝫ. de reſti. ſpoliato. olim. z trib[a]. ca. ſequẽ. z. c. vlti.

b ¶ Pendente. Quoſtũ caſum in gl[b] ponderaꝫ pẽden
tia. vide no. de offi. lega. preſent. ꝛ̃ſ. j. in glo. ij. lib. vj.

c ¶ Innouari. Q. ſ fieret ſi poſſeſſor quareꝫ poſſeſſio-
nẽ: vel alienareꝫ res litigioſa. vel ſup ea ſpetareꝫ priui-
legium tacita litis pẽdentia. antiqua ꝙ poſſeſſione vti
nõ eſt innouari. z vide qđ ſcripſi. co. tĩu. ſuper rubr.

d ¶ Id hoc. ſcilicet quo ad innouationẽ impediendã:
z fortius quo ad iuriſditionem perpetuandam. de foro
competen. ꝓpoſuiſſti. de offi. delega. gratum.

Pꝛeceptuꝫ z ſtatus in

Attẽtata
p[a] citatio
nẽ iudicij
offõ reuo
cantur.

Liber ſecũdus

penditia
ꝓſideranꝫ

Si ſuper beneficio cõtra ipſius poſſeſſorem qui triennio non poſſedit in petitorio vel poſſeſſorio vna diffinitiua ferꝛ in curia: ẽt ſi nulla ſore dicaꝫ: ipſius beneficy ſeq̃ſtratio per loci ordinarium fieri debet: quã impediens: vel ſequeſtratos fruct[a] occupans excõicat[a] eſt: z ſi eſt de litigãtib[a]: cadit a iure ſuo: z reſpicit pẽdentia. Joã. an. Lap. D cõpe- vnicũ.

Exceptio
qñ ꝑſona
iudicis
qñq; iuriſ
dictionẽ eſ
tingũ.

ſcrip. ad audiẽtiã. ĥ. Sicut aũt regrit cõpetẽtiaꝫ iudex:
ſic z in citatione. facit qđ ſcripſi de foro cõpeten. propo-
ſuiſti. de offi. delega. cum plures. lib. vj. in glo. ſi.

g ¶ Citatio. Priuilegia vel reſcripta vſi dentur impedi
ri per ſolaz cauſe commiſſionem ſine citatione. de teſti.
cauſam. ĥ. z vide quod tbi dixi ſuper glo. penul.

¶ Glo. ſequens ponit differentiam.

Iuriſdictio
ꝓpetuaſ
citationẽ
et ſi nõ ꝓ
nent ad
citatum.

h ¶ Ad partẽ. Z ergo quo ad ꝓpetuandã iuriſditionẽ
ſufficiat citationẽ emanaſſe ſm canones. z vide qđ dixi
de offi. dele. c. vltĩ. in fi. tñ quo ad inducendã litis pendẽ
tiam: non ſufficit emanaſſe niſi pꝛtenerit: vt hic.

i ¶ Facti. Dolose: vt in iuriſd[a] ſtatim allegandũ.

k ¶ Pertinet. Tõco. clemẽ. ſ. de elec. cãm. de renũ.
c. vno. de iudi. vndum. de foro competen. q̃ndo.

l ¶ Expreſſa. Concor. ſ. de procura. non poteſt. ad idẽ
de elec. vt circa. z. c. procurator. lib. vj.

¶ Glo. ſeq. literam exponit. conſulit z dubium ſoluit.

m ¶ Plene. Si ergo dicat iudex: compareas die tali
reſponſurus titio ſuper quadã domo: non erit ſufficiens
expreſſio: nec dicetur lis pendere ſuper domo: vel do-
mus eſſe litigioſa. z eſt ſimile de dolo z cõtumacia. ca.
ĥ. eſt ergo conſilium actoris cui expedit inducere litis
pendentiam q̃ inſeratur libellus in citatione. de vſu-
cap. q̃. bene facit clemen. ſ. de elec. cauſam. tamẽ ꝛ̃ſ id nõ
fiat: ſi tamen talis eſt expreſſio per quã plene poſſet in-
ſtrui: ſufficeret: vt hic. vbi ꝺo iudex ſufficienter expreſſit:
ſed nuncius non ſufficienter retulerit: non [illegible] debuit
enim emanaſſe z pꝛtenuiſſe: vt. ſ. dicitur.

¶ De ſequeſtratione poſſeſſionum z fructuum. ¶ Vti-
ſum eſt ſupra an z quando nouatio poteſt fieri: dubita-
ri poſſet an poſſit fieri ſequeſtratio rei litigioſe poſſeſ-
ſionis z fructuum: ideo ꝛ̃. Loſ. rubicũ.

Lõtinua-
tio domi-
ni Velye.

D cõpeſcẽdas. ¶ Nouũ z egiſſimũ eſt qꝫ
induxit hec ꝓſtitutio: que primo ponit nouũ
caſum ſequeſtrationis fiende. Secundo pu
nit impediẽtem. tbi. Si quis autem. J Ter-
tio conſtitutionem ad pendentia ꝓrogat.
tbi. Premiſſis. J Quarto exceptionem remouet. tbi. Nõ
obſtante. J Joan. andre.

¶ No.j. q̃ ſiria la-
ta ſup poſ
ſeſſorio ſa
cẽ vltĩma-
tia. qđ col
ligit glo. i
ꝺo poſſe
ſorio qua

¶ CASVS. Tu z ego litigabam[a] in curia romana co
rã alio auditore ſup bñficio: in petitorio vel in poſſeſſo-
rio. Deſſum tuũ erttit q̃ auditor tuus: ſiluam diſſinit-

tiuam

¶ No.q̃. caſum i q̃
titulus bñ
ficij põt ſe
queſtrari.
qđ colli-
git glo. i
ꝺo bñfi-
cij. ſeq.

tiuaꝫ pꝛta te poſſeſſorẽ qui ab hoc triẽnio nõ poſſederat
appellauit: pendẽte appellatione peto vt bñficiũ ꝓten-
tioſum ſequeſtret vna cũ fructib[a] peipiãdis: querit vtrũ
debeat fieri ſequeſtratio: Dicit Clemẽs q̃ ſic: etiaꝫ ſi op-
ponat de nullitate ſnie ipſius auditoris. Et dicaꝫ q̃ ſnia
auditoris lata pꝛta
poſſeſſorẽ nõ valet:
tũ hoc non obſtãte
iudex ordinarius po-
terit ſequeſtrare id
tum bñficium. Sed
querit per quẽ fiet
ſequeſtratio: Dicit
q̃ per iudices z ſeq̃-
ſter exercedit ea q̃
ptinẽt ad bñficium.
Itẽ redditꝰ nõ ꝓuen-
tenſ in vtilitatẽ ip-
ſius ſeq̃ſtr: ſed ꝑ-
tabit bñficio: z reſidũ ꝺꝫ refnare z reſtituere illi qui ha
bebit victoriã. Sꝫ qđ furio ſi aliqs ſpedit ſequeſtrari vel
fruct[a] ſequeſtratos occupat: vtrã iſte impediẽs vel occu
pans incidat in aliquã penã: Clemẽs diſtinguit: aut ille
qui ſpedit eſt vnus de litigatorib[a]: aut non: ſed alius. Si
ſecũdo modo: incurrit penam excõicationis: q̃ ipſo facto q̃
impedit vel occupat fructus: ſpeeſt excõicat[a]. Nec venit
abſoluẽdus: niſi ea reſtituerit in mandꝰ ſequeſtri. Primo
caſu etiã incurrit ſnlam excõicationis: z vltra perdit
ius qđ habet: vel quod ſibi cõpetebat in bñficio. Et hec
Clemẽtina ſen ꝓſtitutio habet locũ in litib[a] pẽdẽtib[a]: z
nõ ſolũ in futur. ĥ. d. h. r. ¶ Colligo aliqua nõbilia. Et
ꝓmo ſi ſup bñficio ꝓta ipſius poſſeſſorem qui triẽnio nõ
poſſedit in petitorio vl̃ poſſeſſorio vna diffinitiua ferꝛ in
curia: etiã ſi nulla ſore dicaꝫ ipſius bñficij ſeq̃ſtratio per
loci ordinarium fieri ꝺꝫ: quia ſpedilio vel ſeq̃ſtratos fruct[a]
occupãs excõicat[a] eſt. Et ſi eſt de litigãtibus cadit a iure
ſuo z reſpicit pẽdẽtia. Et iſtud eſt ſũmariũ Clementine.

¶ Nota q̃ iudex z ſuperior debent obuiare malitiõ bo
nũm ſubditoꝝ: quia melius eſt ante tempus occurre-
re: q̃ poſt cauſam vulneratam remedium querere.

¶ Nota ter. ad cõpeſcendas. l. refrenandas: vt in glo.

¶ Nota apud. l. circa. z debet ſcribi per. d.

¶ Nota ꝓmulgata: vt. ĝ. in cle. fi ante. de dolo. z contu.

¶ Nota ſequeſtrek. ſequeſtro ſtras. a. p. l. ſeparare: z p
pſe certãtes pacificare. Unde. Dimido: pactico: dic deſig-
nare ſequeſtro. Inde ſequeſter ſtri. qđ z tertie declina-
tionis inuenit: ſed regulariter. l. cõtter: z ſeptus eſt ſede:
vt hic ſequeſter ſtri. ſtro. Et dꝰ ſequeſter recõciliator qui
diſcordeo pacificat: z qui certãtib[a] medius ſternenit: qui
apud grecos ameſos dꝰ: apud quem pignora vel res alie
litigioſe ꝺeponi ſolẽt. l. ſolent tradi in cuſtodiã. Et dꝰ ſe-
queſter a ſequẽdo vel a ſequor: eo q̃ eius qui electus eſt
vtraq; pars certãtiũ z litigãtium ſequatur fidem. Unde
Deut. v. Ego ſequeſter z medius fui iter vos z vos. In-
de hec ſequeſter. ſtre. l. recõciliatrix: z pꝛpe certãtes pac-
ſicans. Itẽ pꝛpe: vt ad noſtrum ꝓpoſitũ ſequeſter eſt to
apud quẽ res litigioſa ꝺeponit a pluribus z ſequeſtrat: vt
ei qui in cauſa vicerit reddat. Item ſequeſtrũ dicitur ſi-
lud ſcriptũ qđ de ſequeſtratione cõficitur: z ſi fit ex cau-
ſa volũtaria: trãſfert poſſeſſionẽ in ſequeſtrũ. Sequeſtra
tio eſt rei de qua agit ſeparatio vel diſpoſitio vel poſſeſ-
ſionis interitio. Interim enim q̃ res aptã ſequeſtrũ eſt:
nec actor nec res poſſidet. ff. de ſta. ho. l. libertis.

Uerſus.

Seqſter.
qđ dicit.

Seqſtra-

a ¶ Lõpeſcẽdas. l. refrenãdas. z cõponit a cõ: z peſco.
qđ verbũ non eſt in vſu. z cõcor. clc. de offi. ordi. c. j.

b ¶ Una. Fortius ergo ſi plures.

¶ Gloſa ſequens ſoluit tres caſus.

c ¶ Lõtra poſſeſſorẽ. ſi q̃ ꝓta petitorẽ ꝑ poſſeſſore fer-

Clerſi.

ſcendas[a] litigãtiuꝫ malitias: diffinimus: vt vna [b] contra [c]
poſſeſſorem diffinitiua [b] ſnia
ſup bñficio[c] apud ſedes apl̃ic
eaꝫ: dũtaxat [f] in petitorio vel
poſſeſſorio [g] pmulgata[b]: bñ-
ficiuꝫ i ipm etiam[k] ſi dignitas
vel pſonat[a] exiſtat: z curã ha
beat alia: a poſſeſſore huiuſ-
modi (duꝫ tñ triẽnio[l] pacifice
antea[m] ab eo poſſeſſuꝫ nõ fue
rit) per loci ordinariuꝫ[n] apud
aliquã pſonã idoneaꝫ[o] ſeque
ſtret: que plena de ipſo z de-
bitam curaꝫ gerens: id qđ de
fructib[a] ipius (debitis eiuſdẽ
ſupportatis oneribus[p]) ſup-
eſſe contigerit: illi reſtituat[q]

talẽ cõe diffinit. de q̃ ſatis in Spe. de ſen. pla. in. j. col.

e ¶ Super beneficio. Eccleſiaſtico. cõcor. ĝ. ca. cõſil. de
iudi. c. ĥ. ſi ergo inter petitorẽ beneficij z poſſeſſorẽ eſſet
queſtio alta perſonalis vel realis: z ſeratur diffinitiua p
petitore: non erit locus conſtitutioni.

f ¶ Dñarat. Simile. ĝ. ea. compſl. de reſcrip. auditor.
z ſalt hoc prudenter ſic temperatũ. abſurdum enim fuiſ-
ſet per ſingulas ſententias ordinariorum vel delegatorũ
poſſeſſores poſſeſſione priuari.

g ¶ Poſſeſſorio. Dic patet q̃ etiam ſup poſſeſſorio fer-
tur ſententia diffinitiua. concor. de iudi. c. vltĩ.

Appellaſ
a ſentẽtijs
auditorũ
curie.

h ¶ Promulgata. Per auditores curie a quoꝫ ſenten
tijs appellaſ: z puto decre. pcedere: ſine principalis ſnia
ſerat in curia: ſiue ſup ſnia lata per ordinariuꝫ a qua fuit
appellatũ ad curiam: diffinitiua ſnia ſerat ibidẽ: dũmo-
do pro petitore contra poſſeſſo: em: vt dixi.

Ẽpatu ſe
queſtrato
confert ſe
ĝſter be-
neficia ad
collatio-
nẽ ẽpi ſpe
ciantia.

i ¶ Bñficiũ. No. q̃ nõ fruct[a] tñ: imo ẽt bñficiũ ſequeſ-
trat: z hec ſunt diuerſa: z eſt ſile q̃ notaꝫ de ꝑbẽ. ſi tibi
pceſſo. li. vj. ĝ. li. q̃. Jura ĝ bñficij z bñficiati exercebit ſeq̃
ſter q̃ poſſidet. ſup q̃ vide qđ no. z ſcripſi ff̃ tuđi. examinata

k ¶ Ettã ſi. Pudẽter fuit hoc additũ. ad tollẽdas ca-
uillationes dicentiũ: q̃ in materia ſequeſtrationis odioſa
appellatio beneficij non cõprehendit tuſraſcripta. de
preben. c. vltimo. eo. tĩu. cum in illio. libro ſexto.

l ¶ Triẽnio pacifice. Dile. C. de fideicõ. l. j. ſta vno re-
quirunt ne fiat ſequeſtratio: q̃ triẽnio ſit poſſeſſum: z q̃
pacifice. de his ergo pretuđicialibus bñ poterit poſſeſſor
excipe z ꝓbare. nec puto ſufficere annũ tertiũ inchoatũ:
vel ꝙ maiorẽ pte illius tertij anni illiuꝫ poſſediſſe. regrit
enim triẽnũ cõſummatum. ſile de regula. ad noſtram.

Bñficij ſe
queſtratio
pedit duo
bus ꝓcur-
rentibus.

m ¶ Antea. l. ante lite motã: que nunc eſt finita p vnaꝫ
ſententiam. poſt litem enim motã nõ poſſidet pacifice: qđ
regrit hec cõſtitutio. z per hoc patet ſuiliter de illo ĝrit:
qui tpe ſentẽtie nõ poſſideret triẽnio: qđ tñ triẽnũ eſt cõ
pletum tempore quo petitur ſequeſtratio.

n ¶ Loci ordinarii. Nõ diſtinguit an ad illũ ſpectet ĥ-
ſtitutio: nec ne. z. c. ſile de vſu. q̃ĝ. lib. vj. z qđ ibi notaĥ.
q̃ĝ; tñ p ordinarii comprehẽdit iſtituens z deſtituens
z de offi. ordi. c. ĥ. in pluri. li. vj. z. ĝ. tĩu. pꝛori. c. j. Et no
ra caſum ſn quo de cauſa deuoluta ad curiam ſe inferat
intromittit. ad idem ad ap. cum tenearnur. z quod tbi di-
xi poſt Hoſtien.

o ¶ Idoneã. Equũ ẽt hanc ſequeſtrationẽ fieri exiſtẽ
ti in ordine quẽ regrit bñficiũ. de elec. nemo de incepo. z
c. q̃ ex eo. ll. vj. ꝺ regula. bñficiũ. eo. li. ad hoc lra q̃ ſeq̃.

p ¶ Oneribus. Lõco. de offi. ordi. pſtil. ĝ. porro. lib. vj.

q ¶ Reſtituat. Cũ ſequeſter habeat limitataꝫ poteſta
tẽ. ſ. de reſtituendis fructibus qui ad onera ſupſunt. dico
q̃ illos non poſſet in emptionẽ prediorũ pro bñficio: vel

Universidad de Deusto
Biblioteca

emptiões ḥditoꝝ pdictoꝝ pro bñficio cōmertē posſit.

alo in vtilitatem bñficij ꝓmertere: qđ posset vbi non esset talis limitatio: vt in pcedc. decreta. presenti. ℟ de offi. ordi. cum voo. in fine.

¶ Glo. sequens dat tria exempla.

a ¶ Finalem. Per pnūtationez papalem: vel factā de ipso sp̄ali mandato. facit de ẋpo. fig. pstonez. ij. rñso. lib. vj. Vel per secūdaz sñiaz: a qua non est appellatuz. Vel per tertiā: iz sit appellatum. de appel. directe. et. c. sūa nob. qđ vbi vi. j. de re iudic. c. primo.

b ¶ Obtinebit. Hoc ꝓpium est sequestri: q̄ res sequestrata restituat victori.

¶ Glo. se. ponit dictū. cuius obiectionem soluit.

c ¶ Si go. Paro vel altuo: ℟ includit ẋpo: nō ob. de sen. exō. q̄ periculosuz. lib. vj. quia nō loquitur hic de interdicto vel suspensione: sed de excōmunicatione.

d ¶ Occupare. In mala parte ponit: qđq̄ in bona. de hoc de elec. in gñali. j. rñ. lib. vj.

e ¶ Ipso facto. Alios casus: quibus ipso facto per hanc cle. go excōicatiões incurrit no. ℟ vide. j. de sen. exō. c. j.

f ¶ Fructibus. Vel ipsoꝝ estimationez. si fructus nō extant. facit de trāslac. ventens. in fi.

g ¶ Restituto. Non sufficit ℣ cautio de restituendo. et cōcor. qđ no. de elec. qi sepe. de imu. eccl. qñ. in fi. lib. vj.

¶ Glo. sequens dicit per quem. Secūdo arguit ad questionem pro ℟ contra. ℟ remittit.

h ¶ Nullatenus absoluat. Per ordinariū: qui alꝰ his penarꝫ bñs absoluē poterit. de sen. exō. nup. Et per istud negatiuū ꝑbuz vī q̄ absolutio ꝑtra hec facta nō teneat. cui ꝓcor. j. de sepul. pudum. ℟ de here. c. ij. in fi. ℟. c. iij. post Pñ. de pen. c. j. In ẋtuz vī cum hec forma sit a iure data nō ab hole. facit qđ scripsi post Hostī. de restī. spol. c. vlt. in Pñ. ad idē facit. de sen. exō. venerabilibꝰ. ℣. vbi autez lib. vj. vide qđ vicam. j. de turepat. c. j. post patu.

i ¶ Nihilominus. i. nō eo minus q̄ excōicatus est: ℟ sic ſponit duplex pena. qđ dic vt no. de iudi. at si clericꝰ.

k ¶ Fuerit. Ille impedies: vel fructus occupans.

l ¶ Vel ad rem. Dic enim sunt diuersa: hic ius in re: vel ad rem: vt satis patet. de ꝓcess. piedē. c. vlt. lib. vj.

¶ Glo. seq. alle. ꝓcedā. monet dubium. alle. pro ℟ ꝑtra.

m ¶ Cecidisse. Sī. de ꝓbē. enz qui. ij. rñ. lib. vj. Probabiliter dubitatur: an ordinarius ipe ꝓnūtiare: vel declarare possit ipm ſpedentez vel occupatem cecidisse a tare suo. Ad onet dubiū: q̄ causa est in curia: vnde nō videtur plus posse ordinarius q̄ ſmittat ista ꝓsūtio: ℟ hoc nō est de ꝓnisso. Ad ꝑtrarium monet: q̄ occupatio vel impedimētum fuit extra suaz diocesim: ℟ sic potuit penam turis pro delicto declarare: percipne cum hec non sit necessaria priuatio: sed sufficit declaratio.

n ¶ Pendentia. Concor. cle. ā. de iudi. dispēctiosam. in fine. ℟ vide quod ibi notatur.

¶ Glo. seq. cōmendat finem. ℟ dubium soluit.

o ¶ Nō obstāte. Multū expedīt fuit finis iste: alꝰ ad impedīdaz sequestrationez glibet de facto opponentes nullitatez sibi: ℟ allegasset pro se q̄ sibi nulla nō inerat hīc nomē insē. de re iudicē. c. ſi. lib. vj. ff. de re iudi. l. iij. ℣. Adēnatū. cum suis ꝑcor. ff. de testa. tute. l. iij. ℟ de ho. poſ. ꝑtra tabu. l. nō putauit. ℣. ij. sunt aūt multimodi nullitatio: ad no. de re iudic. c. j. vbi de hoc. ℟ remīsi ad Spec. de sen. pla. ℣. ista. pa to ti q̄ ista nullitas nō possit opponi: illa tamē opponi poterit per qua negef iurisditto. Oportet enim q̄ ꝓsteat sibi: vt hic ostī. ℟ per ꝓsequens de iurisditione auditoris qui nullitatem sibi facit. ff. de pe. l. ij. in fi. ℟ qđ no. de of. delegā. cuz in iure. Et quo ti de iurisditione ℟ ꝓnūtiatōe cōstat: alia nullitas allegata sēp̄ strationē nō ſpedit. facit de te stī. veniē. ij. de spōsa. vno. lib. vj. C. de edic. dīui adria. tollen. l. ſi.

Sibi nulla non est sibi.

¶ De pbationibus. ¶ Visum est. ā. de iudicio: verum quia in iudicio probationes sunt necessarie: ideo annexit rubricam de pbationibus.

p Iterio. ¶ Primo ponit dubiū. Secūdo illud extendit. Secūda ibi. Volentes. Imola. Inducebat dubiū decī. ſi papa. ā. de ꝓnū. li. vj. vt. j. dicā. ¶ Pone casuz simarith sic. Verba ista apponāt gbus papa ꝓnūt factū narrat plene pbāt: ſi super illis gra vel intētio pape fundat.

¶ CASVS. Papa mādauit archiepo Bituricēſi. vt mi bi cōferret ℟ pulcret de bñficio vacante. puta sic dicendo. Venerabili fratri archiepo Bituricēſi. in dño salutez ℟ apīcam bñdictionez: mādamus quatenus cōferas tale bñficium vacans isti: qđ bñficiū reseruauimus nobis cum decreto irritante. Electi q̄ archiepiscopus Bituricēſi. dicit se beneficiū alteri ꝓmisisse: an possit illud dicere: ℟ si contulerit alteri: an valeat eius collatio? Certe dicit q̄ nō potest hoc dicere: q̄ papa illud bñficium reseruauerat sibi cum decreto irritante. Et ad hoc probādum ꝓpono meam gratiā in qua papa dicit: q̄ illud beneficiū sibi reseruauerat cum decreto irritante: virtuz sīm auctēdus: ita q̄ illa verba narratiua in gratia mea faciant sibi dem: Dicit q̄ sic: cum super illis ẋbis papa fundat intētionem suā: ideo faciunt plenā fidem: vt dicit glo. hoc. d. hel. re. ¶ Colligo aliqua notabilia: q̄ ẋbis narratiuis alicuius nō creditur citra papaz regulariter: etiaz si narrans sit legatus: ℟ de reseruatione per eum facta vult sacere fidem: vt in glo. in verbo reseruasse. ℟ dic vt no. in. c. post cessionem. de ꝓbaī. ℟ in. c. super his. de fide instru.

¶ No. ẋba narratiua rescriptoꝝ papalium qñ facīt fidē: ℟ qñ nō: ℟ quā fidē faciāt. Distingue: vt colligit ex glo. ſi. q̄ aut sup illis nō fundaī intentio pape: ℟ tūc nō ꝓbāt. Et tūc habet locū. c. ſi papa. de ꝓnū. lib. vj. Et ꝑs exēplus ibi in glo. ij. aut super illis fundatur intentio pape: vtputa q̄ ꝓcert bñficium qđ dicit sue collationi suo reseruasse per montē bñficiati: ℟ tunc aut illa ẋba sunt super facto alieno: ℟ tūc facīt fidem: sed admittitur ꝓbatio in contrarium: aut sunt de facto ꝓpio: ℟ tūc faciunt adeo fidem vt nō admittatur ꝓbatio in ꝑtrarium sm glo. ℟ cōem intellectum. Vide dīum Panor. super hoc tu eo. c.

o ¶ Nostris. De literis enim inferiorum dubitabatur an fidem faciāt etiam quo ad assertiua. de quo satis no. ℟ scripsi. ℣. eo. post cessionem.

b ¶ Sedi apostolice. Quomodo hec sunt diuersa: patet de rescrip. ſi gratiose. lib. vj.

c ¶ Reseruasse. Narramus qđ est. j. Das reseruatiões facīt et legati: cuz moderatiõe tñ que habet de offi. lega. cap. iij. ℟ iiij. lib. vj. Sz in hoc differūt: q̄ de legati reseruatiõe nō sufficeret fieri fidē per ipsū ꝓba narratiua. de testi. cū a nobis. saluo cō suetudine curie: de qua ibi scripsi. ℟ de fide instrumentoꝝ. q̄ super his.

d ¶ Committisse. Dic ꝑsē facē iserto rem: non tñ possent ꝓcedere facultatem recipiendi renuntiationē ℟ conferendi. qđ dic vt de offi. lega. c. penulti. ij. responso. lib. vj.

e ¶ Alia filia. Vt q̄ ꝓfert bñficiū qđ narrat vacare p pbationē quā fecit ꝗ titulo: vī scribit ordinario q̄ nullā tñsitionez exercerat ꝑ psonas vī loca ꝗ narrat se exemisse.

f ¶ Intētio. Iz ℣ ista nō sit gratiosa: sufficit q̄ sup illo narratis ista intētio pape fundet: vt q̄ mādat ꝓmuacē citari: moneri: ꝑuari: vel capi: qđ dicit septꝫ excōicasse: vt suspēdisse: vī mādat eū exitari: vel cōmittit alicui. pulsionē bñficij expressa ꝑsona vel nō expressa cui ꝓuideri debeat q̄ vacare narrat altero de predictis modis.

¶ Glo. seq. soluit contrarium ℟ de cōe remittit.

g ¶ Fundat. In narratiuis ℣ sup qꝫ non fundat papalis intētio hēret locū dec. ſi papa. j. rñso. de ꝓui. lib. vj. ꝓ exēplo in eo qđ ibi no. glo. ij. facit qđ no. iij. q. vj. hoc ꝓpe. ℟ ccij. di. ofō. Nūqd aūt ista ſm ista in quo vī libellū oblatū lit. ꝓce. ℟ filia de his fidē faciet: Scripsi pō Imo. ℟ Dostiē. ā. co. qñ ℣. sup ẋbo: q̄ occurrebat. ℟ no. in Specu. de instru. edi. ℣. restat. ad fi. versi. in sīma. ℟ facit qđ no. in Specu. de ꝓba. ℣. ij. versi. sed pone index. ℟ de procura. ℣. ij. ad fi. ℣. versi. illud quoq;

Verba pape p q narrat sa ctuz alteri an faciāt ꝓbationem.

¶ Glo. sequens querit argu. ℟ soluit distinguendo.

h ¶ Fecisse narram. Quid si talia narrata sup ẋbis fundat intētio pape nō sunt de facto suo? Per hāc iram videt q̄ illa nō ꝓbāt. ℟ facit ver. q̄ segī: sup. sic narratio. sm qđ videt q̄ si ꝓfert bñficiū qđ narrat in curia vacasse p montē beneficiati: cū hec narratio nō sit de facto suo: nō ꝓbat: qđ vī graue: si rōnē hꝫ in tāto: q̄ in facto ꝓprio nō sic ꝓsumitur error: vt in alieno. de rescrip. ad excōicato. cū suis ꝑcor. bñfacit. j. de si nté. exō. si simus. Satis puto q̄ talia ẋba ꝓbant saltē ꝓsumptiue et ℣ sup illis fundat intētio pape: ita q̄ ꝓsumptioni stabit: nisi cōtrarij ꝓbet: facit qđ no. de rescrip. nōnulli. in glo. pe. poterit tñ ꝓbari ista puta illā motuū esse extra curiā: qđ fieri nō posset in his que papa narrat de suo facto: ℟ hoc forte vult ista ſra dicī. fidē plenariā: ſi intēdat vt ℣ illaz rōnē nō admittat ꝓbatio: qđ istelligo de ꝓbatione que ꝓmat narrationē vel ipsam falsam ostēdat. Probatio ꝛo per qđ stāte narratione eleuarē ꝓbano bñ admittere tur. Pone in terminis: papa narrans renūciatione bñficij factā in manibus suis: ℟ per eū acceptā: confert illud vel cōferri mādat: bñ poterit ꝓbari q̄ illud bñficiuz tpe cōcessionis spectabat ad me: nō ad cedentē: vel q̄ ipse cedens prius cesserat in manibꝰ ordinarij: vel per ipsuz fuerat illo ꝓuisus: ℟ his filia: que narrationē pape nō permittunt. facit de accu. cū dilecti. Et his distingue narratiua rescriptoꝝ papalium: aut sup his non fundat intētio pape: ℟ tunc nō ꝓbant: vt in decre. ſi. papa. aut fundat: ℟ tunc subdistingue: aut sunt de ꝓprio facto: ℟ faciunt plenissimā: que primi non pōt: aut de alieno: ℟ tunc faciunt plenā: sed ꝓmi potest: vt predicti.

Narratiua pape vtrū ꝓbēt

i ¶ Censem. Qđ iudicam: sñiamus: statuimus iudem: deliberam: existimamus: hec ola sonant hoc verbū. vt. j. dicam. de ꝓcess. piedē. capi. j.

k ¶ Pēdētia. Concor. cle. de iudi. dispēctiosam. in ſ. ibi vide.

Capitulum. I.

1 Um iudei. ¶ Papa ponit dictū. Secūdo ꝛo facientī pena imponit. ibi. Q. ſi. Supplet pcilium Lateranēſi. supra eodem iudei.

¶ Alīq̄ ponunt istā clemen. in titu. de ꝓbationib. tñ dño Panor. ponit in ti. de testib. Istud. c. supplet concilū Lateranēſi. ℣. eo. in. c. iudei. In principio capi. dicit: q̄ christianus ℣ iudeꝰ in testē admittit. vbi dicit: decernim. feriēdos q̄cūq; voluerint iudeos preferre christianis. ℟ reddit rōnē: cū eos. i. iudeos vel sarracenos oporteat subiacere christianis: ℟ cuz oporteat eos seruari ab ipsis christianis sola humanitate. Ista clementina plus dicit: q̄ aliq̄ottiens principes quarī: vt tributus hērent ab istis iudeis ipsos facīebant ventre ad suas ciuitates: ℟ fulciebant ꝓplurimis ꝓuilegiis. forsan iudei erāt ꝓuilegiati q̄ in quacūq; cā fine in criminali fine ciuili: christianī nō possent esse testes ꝓtra ipsos iudeos: ita q̄ nullus ℣ iudeos ferret testimoniū: nisi esset iudeꝰ: ℟ sic ꝓueniebat ℟ debebat christianos: ſi volebat hēre testē cōtra iudeū: q̄ ipse christianus acciperet iudeū pro teste. Et illud erat bñ graue ipsis christianis: q̄ ipsi iudei infideles essent meliores ad dictionis q̄ ipsi christiani: nō papa Clemēs fecit hanc clemētiā in qua cauet q̄ nō obstāte cōsuetudine quacūq; vel ꝓuilegio ipsi iudei ꝓtinuent p testes christianos. Dis ꝓsuppositis figura sic casum. Sūt nōnulli principes ℟ ꝓplurimi qui auaritia ceci: attrahunt ad suas ꝓuincias multos iudeos vel sarracenos vt ab istis iudeis vel sarracenis quotannis. i. singulis annis possint ab ipsis iudeis vel sarracenis pecuniā quasi infinitā extorquere: dictos iudeos vel sarracenos ꝓuilegiando ꝓuilegiis priuatiuis q̄ plurima iura cōia: ℟ non solū iura: sed et christianā religionē inficiunt: ℟ in oppositū q̄ plurimi ibi: siue religionē opprobriosiuz est. Nos Clemēs papa cōstituti ad hoc: vt orthodoxā. i. sanctam fidē ꝓseruemus qđ admodū. i. sicut fecit beatꝰ Petrus: ℟ melius si possibilitas nos nō redarguat in dño exhortamur ℟ supplicam⁹ principes tales: ne de cetero. i. de cetero. i. de cinceps ℟ amodo ꝓcedāt talia ꝓuilegia ipsis iudeis vt sarracenis: ℟ ne ꝓmittāt. i. partā ℣ naī iā ꝓcessa: q̄ si ꝑ aliquē iudeī vt sarracenī ꝓsperit vel talibꝰ ꝓuilegiis ꝓcessis a principibꝰ: nos volum⁹ q̄ cōto. i. cōcatio christianoꝝ etc. i. ab etc. ibi ratum habeat i. ecclesia iudeī ℟ remoueat: ℟ si ipsi christiāi ꝓ ℣ noluerit abstī

Universidad de Deusto
Biblioteca

nere a cōione seu cōcatbe dictoꝝ iudeoꝝ vl sarracenoꝝ: cōpellant ipsi christiani abstinere cēsura ecclīastica. t. p cē surā ecclīastica: que ē excōicatio: si opꝰ fuerit. h. d. h. reg.

¶ Nota q̄ christiani ꝓdueri in testeo ꝫ iudeos ꝓfit per exceptionē criminis a testimonio repelli: q̄ lz iudei sint: non tñ dz legitima exceptio illis sūtrahi. vt no. glo. in verbo: christianos.

¶ Nota q̄ iudei regulariter nō cōpelluntꝰ p ecclīam: sed ꝓ iudeos seculares: in casibꝰ tñ de eis tu dicat ecclia. vt i gl. in ꝛbo principū.

¶ Nota q̄ principes nō ꝓfit priuilegiare iudeos vl sarracenos in his que sē opprobriosa fidei vt hic tertio tuncta glo. hallega. in verbo principū. in fi.

¶ No. q̄ exhortatio est q̄dā ꝓsillum: ꝛ est regulariter ad istar ꝓcīpt. Cōtra aūt reuerēte obligat: secus in ꝓsilio pfectiōis. vt in glo. in ꝛbo: exhortamur. vide Panor.

a ¶ Sarracenī. Unde vt lz dicātur: scripsi de iudeis ꝛ sarracenis super rubrica.

b ¶ Criminalibus. De vtrisq̄ forte continebat ptinēt legum: sed forsan de alteris tñ.

c ¶ Christianos. Lz christiani ꝓtra illos recipiantur in testes: possunt tñ per exceptionē criminis ꝓ eos a testimonio repelli. vt satis scripsi post Hostiē. ā. eo. iudei.

¶ Glo. sequens ponit regulam. remittit ad casus exceptos: ꝛ ponit mottimum.

d ¶ Principū. Vide q̄s dixi. j. de baptis. c. vno. regulariter iudei nō cōpescuni per ecclīas: sed per seculares ꝺn cipes sub q̄bus degūt. de iudeis. iudei. q̄. ꝛ. c. postulasti. ꝛ. c. nōnullis. in fi. ꝛ facit. j. de re iudi. pastoralis. in ꝺn. ꝛ ā. de vsur. post miserabilē: in casibꝰ tñ eos indicat ecclia. g no. in ꝑdicto. c. iudei. ad q̄o addas istū casum. Cōsuerūt aūt ꝓncipes pp magnū lucrū q̄s a iudeis i terris suis degentibus ꝓsequuntur: eis fauere ꝛ eos priuilegiare: vt hic t. ꝛ de vsur. quāto. circa illa tamē que sūt opprobria fidei: illos priuilegiare non debent: vt hic.

¶ Glo. sequens obijcit ꝛ soluit.

e ¶ Iurī. ā. eo. iudei. Sed cū i iudicijs sit fuāda parītas. de murcta pecū. ca. q̄. C. de ꝓt. sa. scri. l. in sacris. de excep. cūm ſter. q̄ videt inferidū q̄ sicut christiani iudeos nō recipiāt ꝓtra se: sic nec ipsi ꝓtra iudeos recipi debeāt. Sol. equalitas ista respicit personas actoꝝ ꝛ rei: vt regulariter nō liceat vni q̄s nō liceat alteri. de regu. iur. nō licet. lib. vj. sed nō respicit personas testiū: alꝰ sequeret q̄ fidedigntas q̄ nō recipit ꝓtra se: f

Universidad de Deusto
Biblioteca

vicariā eiusdē Chīi nr̄i redēptoris:nō reputauerūt idigną submittē.i.subjcē sua capita.i.seipos eidē ro.pō.a quo ro.pō.ipi pncipes assumūt.i.capiūt.pbationē.i. approbationē sue psone ad aptē sp̄alis celsitudinis assumēdē.Nā ro.pō.approbat eos.i.spicitēdo an sint taleo q̄ pōsit tpe necītatio

ādē chīanā.i.fidez Chīi defendē:t a q̄ ro.pō.ipi principes assumūt.i.hōr vī ca pīāt coronā tpēr: necnō.i.ēt ipi pncipes acciptūt vnctiō nē.i.vngnētū q̄ vngunt t pfecratione: qt papa eos pfecrat q̄s.p t.t ipi pncipes nō reputauerūt idigniū:imo credidērūt dñi dignaz se astrigere illi ro.pon. t eidē eccīe vinculo turamēti:que eccīa trāstulit impiū a grecis I germanos .i.in Alemanos:nā

pncipes orthodore [a] fidei professores [b] sacrosancta romane.eccīe.cuius caput est Chīs [c] redēptor noster ac romanus pontifice eiusdē redemptoris vicarius [d] feruore fidei t clare deuotionis promptitudine [e] venerātes [f] eidē romano pontifici:a quo approbationē persone ad imperialis celsitudinis apicē [g] assumendē:nec non vnctionē pfecratione t impery coronā accipiunt sua submittere [h] capita nō reputarūr indigna:se-

Apes pla t aper apicio differunt.

¶ No.q papa est Chīi vicarius:t si alicubi timenū q est Petri vicarius illa est ip̄opria locutio:vel exponit i.gerit vicariam quā gessit Petrus. Vicarius enī nō dat vicariū de offi.vica.c.ēlicos.hoc vult glo.in ḡbo Chīo.

¶ No.q dicta est iter apes apio t aper apicio. Nā apes apio est alal mellificā. Aper apicio é sūmitas cutisq; rei. Vel dicatio q̄ apes apio plura significat. Plo.n.vt dixi est qdā alal volatile mellificās:qd nascit ex carni b⁹ bouinis sepultis t certo tpe putrefacē. Et sē plura talia alalia volatilia ex stercorib⁹ t carnib⁹ alaliū putrefacē nascētia vt bruchi t locuste ex sterc̄ib⁹ t scabro de carnib⁹ equoz:fucⁱ de mulis:vespe de asinis. Et dī ab a q̄si ē sine.t pes pedis:q; plo nascit sine pedib⁹:t postea accipit pedes. ¶ Jté apes vel apis (vt ait Plinius [j]) dicebat qdā taurus:q de nilo solebat extre:t gesticulatiōe sui corp⁹ pdīcē futura:hīa in humero dextro signū cui dictū ad ist̄ar lune cornicularis. Item apes vel apis erat ppriū nomē cuiusdā regis grecoz. Jté apes est de⁹ apiū.

Apes vsi victitur.

Et p pria significatiōe est femini generis:ſ p aliis é masculini. Jté in pma significatiōe t vltima coripit pmā sillabā: sed in aliis pducit. vnde ysus. Abel fert t de⁹ est apis: boos:t simul apis. Sed aper masculi.t.idest sūmitas:qd ēnt in fumo est a pedib⁹ remota est:t q̄si aper di lra. Et ppie apices dicunt lre que in frontispicijs marmoreis vel ecclesiarū scribunt t in pncipijs libroz t in titulis legūt. Jté quelibet lra q̄si dī aper. Dī in marco. Un⁹ aper nō pterebit. Et aper dī ligame. Jté aper dī pncipale subtile quo gentiles sacerdotes vtebant. Jté dī sūmitas galee.s.conus super quā criste ponunt. Papias ho dicit aper apicis dict⁹:qt loge sit a pedib⁹.i.fuma paro verticis vel cont:vel galee:vel montis:vel lre. Jté aper est sūmitas honoris vel distōnis nota. Unde Tiper litera

Tersus.

Aper qd est.

signum galee dignitas altissima mitra.

¶ No.in Germanos. Germania. nie.femininū. pūme. terra ducis pplis Imanib⁹. Et dī a gigno t Imania. Unde pp secūditatē gignēdoz pploz Imaniā victa est Germania. Et sūt due Germanie.i.superior:t inferior septētrionale.

Germāie declaratio

q̄ illi t eidē eccīe quea grecis imperiū transtulit in germanos:t a qua ad certos [k] eoz principes ius t potestas eligendi regē in iperatorem postmodū promouēdū peruenit [l] astringere vinculo iuramenti:prout tam mos observationis antique [m] tēporib⁹ nouissimis renouate q̄ forma iuramenti huiusmodi sacris inserta canonib⁹ manifestant. ¶ Dudum sane inter quondam Henricū imperatorez tunc romanoz

acceami.ſtertor clr. ea rhenū. Tel dicit Germania quasi germēs Imania:q; plurimū abūdāt ibi coꝛpoꝛa Imania hoiuz: t Imanes nationes sentissimis duraꝝ frigoꝛib⁹. Que mores ex ipso celi rigore traxerit feroces animo ibi sūt homines t semp indomiti:raptu venatuq; vīuentes. Domꝰ plurime gentes varie armis: discordes habitu ligue dissone t oīgne vocabuloꝝ incerte. Inde Germani. a.um. t Germanic⁹

cea.cū.i.de Germania exīstēs vel nat⁹. Et hinc Germanicus cl.qdā Cesar q Germaniā deuicit:vel q eo anno natus est quo pi⁹ el⁹ deuicit Germaniā. Habem⁹ etiam Germanos na.mum. t dī a gentrix t a mano.nas. Propte qđ Germani vel Germane dicunt q vel que habēt eādē mōes:ſ duōs pīco.i.ab eadē gentrice manātes.

a ¶ Orthodoxe. Sī.argū. de summa trīn. damnamus. versū. licet ergo. t ibi expōnitur.

b ¶ Professores. Tenerātes quod est.j. t reddeas retrograde:vſq; ibi fauore.

c ¶ Christus. Ad col.j.de sa.vnctī.c.vno.ver.sed ebī.

d ¶ Vicariū. De homi.p humanī.li.vj.de trāsla.c.ſ. t ſ. Et cū dī q est vicarius Petri:vt.lxij.dī.ego Ludouicus.j.q.j.nō cōles. t.q.vij.quotlēc. t est ip̄opria locutio.vel exponit.i.gerit vicariā quā gessit Petrus.vicarius enī nō dat vicariū de offi.vicarij clericos.

e ¶ Promptitudine. Quasi parata t expedita affectione t fine difficultate.

f ¶ Venerantes. xvij. dī. §. hinc. t. xlv. dī. in memoria. xxj. dī. nūc aūt. t.c. stāti. cū similibus. t h tolle lram nō reputarunt indignum sua submittere capita.

g ¶ Iptcē. Apes apio volatilis quedam est. de qua dr̄ dī. v. nunq̄. de dect. nucleos. t. xvj. q.j.i apib⁹. ſ aper apicio ponit pro sūmitate honore vel distinctionis nodi enim in fumo est a pedibus vel infimis distat:t hec sūmitas temporalia respicit. de mato. t obe. solite.

h ¶ Submittere. Facit. lxij. dist. valentinianus. de iudi. nouit. versi. nos igitur.

i ¶ Segz. Astringere vinculo turamēti qđ est infra.

k ¶ Ad certos. Qui sunt illi. no. de re iudica. ad apostolice. in fine libro. vj.

l ¶ Pervenit. De electio. venerabilem.

m ¶ Antique. Cōcor. ō. de trāsla. q̄to. t mos fidelissime vetustatis seruandus est. C. de testamen. testamēto.

n ¶ Canonibus. lxij. dist. ebī domino.

¶ Dudum. Postq̄ dixim⁹ in. §. precēti ēliter pncipes nō reputarūt idigniū subjcī sua capita ro.pō. vinculo iuramēti. Jte. §. dudū:narrat ēliter Henr⁹ iperator asserebat t affirmabat se nō esse astrictū ro.pon. vinculo iuramēti ab ipso Hērico prestīti. Et dat seu exprimit cām quare dictꝰ se nō esse astrictū vſq; ad. §. nos itaq;.

¶ CASVS. Diabolo pie lītis instigante bellum inter

Papa nō est ꝓpe vicar⁹ petri

Pōptitudo qđ sit.

Ordo lre.

Apes t aper differunt.

q.ff.de postu.l.cui. §. assistantes. tñ de sui nā denotat tria tēpora scīte ptīā pñs t futurū. ſic olim t dudum.de q̄ dict̄ de of. deleg. cuz olim.

¶ No.ij. q̄ imp̄ator assi coronationem dī rex:vt h i gl.j.et expone lras ibi spatoꝝ tpe motis:et ibi regem tpe discordie.

Zan.zab.

Henricꝰ reges romanoz impatoꝝ:t charissimū Robertuz amicū nr̄m:filiū nr̄m in Chio egē Sicilie fuit suscitatū:ita q̄ grāde dānuz eccīe smīnebat:nisi pat in pricula que timebāt ex bello puētura:itendentes celeri.i.veloci:t opoꝛtuno:idest puenīēti obuiare remedio: missimus literas gbusdaz cardinalib⁹ exīstibus:tūc in ciuitate romana:que lr̄e tractabāt de pace reformāda t fienda iter ipsos reges. Et iter alia lr̄as diuersas t affirmantes q̄ cum ipsi reges cēnt spāliss̄imi filij eccīe:t cuz ipsi debeāt esse pōptissimi defensores:et q̄ als fuissent astricti multipliciter iuramēto fidelitatis ipsi eccīe. Nos papa supplicabamus eis q̄ instrent pacē aditum:t q̄ essent mūti decetero pro ofīi gñe armoꝝ scuto pacis. Dis auditis et visis cardinaleo gbus lr̄e fuerāt miss̄e ītas lras ꝑsentauerūt Henrico regi romanoz t impatori:t illi supplicauerūt vt suū ppositum t voluntatem pro rīso h̄ent. Qui qdez Henricus audītis ītas lras factēres mentionē q̄ multipl⁹ erat astrict⁹ iuramento fidelitatis:t b moleste ferens tanq̄ trat⁹ pīdit se nō posse cuiq̄ ad fidelitatis turamēti astrictū:t de sua fīsione publice tabelliones regīnit (quod secrete facere debebat) t voluit acta b̄r̄e qualr ipse dicebat se non esse sbditū:nec ꝓhibebatur se alicui sbditus. Et ista dicebat in pīsia plurium b audire voletibus. Jté vltra dicebat q̄ ipse nesciebat q̄ antecessores sui romani impatores vnq̄s iuramētum hmōi pstitissent:t dicebat q̄ nō erat memor q̄ vnq̄ talia turamēta prestitisset.h.d.vide ter. ſ Sane pro fed. Dudū.i.olim.grauī discordia suscitata.i.orta inter Henricū qūdā impatorē tūc regē romanoz:t Robertū charissimū filium nr̄m in Chio regez Sicilie. Nos rogā. ponē.ſtendētes obuiare.i.ꝓuidere bellū fortius insurgat:celeri.i.veloci remedio:t opoꝛtuno.i.puenīēti multis grādibus pericl̄is:que pricula timebātur verisīl puētura:ex inde.i.mediāte illo bello:ducimus lras de stimadas.i.mittendas sub certa forma:hoc est: deliberauimus mittere lras gbusdā ex fratrib⁹ nr̄is cardinalib⁹ sancte romane eccīe:tr̄e in vrbe romana exīstēt̄ibus:que.i.lre erāt pro pace reformāda:t pro pcordia soldāda.i.firmāda iter eosdē reges iam notatos. Et nos.ſ.iisderētes in eis lr̄is q̄ cum ipsi reges sint spāliss̄imi filij ipsius eccīe:t q̄ cum ipsi sint astrict̄i:ipsi eccīe multipl⁹:t cuz ipsi debeāt esse pōptissimi defensores einsdem eccīe vnit̄ deducere rom. pon. q̄ amplius bellā ꝓtra seinuicē nō uocāt:sed pacē efficere vīnt:q; scribit. Regina in se diuisa desolabunt. Dicteis aūt lr̄is deductis.i.lectis t declaratis in notitiā dicti Henrici tam ꝓmoti ad impium:t idē Henricus regīnus ab eisdē cardinalib⁹:qui cardinales sibi portauerūt:

Luc.ii.

vt ipse rīderet.i.declararet voluntatē t ppositū suum ꝓtēsto in lr̄is illis. Et cuz ipse Henricus suppleto nullisset.i. ponasset in alo suo molestē.i.male ꝓtēt⁹:et ro.ſ.q̄ habebat mētio in dictis lr̄is de turamēto fidelitat⁹ per eum ꝓstito:ipse nō rīdit cardinalib⁹ familiariter nec secrete:vt

ꝓtentis in illis suum ppositū rīderet:quasi moleste tulisset q̄ de turamento fidelitat⁹ huiusmodi per eum ꝓstito in dictis lr̄is mētio haberet:nō familiariter[l] nec secrete[k]:vt tractāde pacis qualitas exigebat:ſz multis tabellionib⁹ accersitis [l] t regīstis[m]:ab eo q̄ de rīsionibus suis conficerent publica instr̄a[n]:inter cetera publice(pūte multitudine boīum copiosa)rīdit o se nō fore cuiq̄ ad turamētuz fidelitat⁹ astrictuz:t q̄ nunq̄ fecerit turamētuz ꝓpter qđ foret ad turamētum fidelitatis obligatus:t q̄ ipse nesciebat q̄ antecessores sui romani impatores vnq̄ turamētū hmōi pstitissent simulans se immemorez turamētoz que nobis ante coronationē suaz

simulās.i.fingens se esse īmemorez.i.nō h̄re memoriā turamentoz:que turamēta pstiterat nobis⁹ ro.pon. ante coronationez suā:t que turamēta ipse knouauerit post coronationez.h.d. ¶ Nota q̄ ad papā spectat reformare pacem iter ch̄ianos. Item t ad alios prelatos simīliter.

¶ Nota q̄ tabellio dī esse rogat⁹ de ꝓfectione instr̄i.

a ¶ Regem. Qui nōdum coronatus erat. Joā. andr.

b ¶ Sicilie. Que est spēciale patrimoniū eccīe. de re iudi. ad aplice. ℞. preter hec. cum suis concor. lib. vj.

c ¶ Discordia. Dimersitatem cordium designat.

d ¶ Celeri.i. de celeritate. vide p t ℞. de elec. c. ſi. ll. vj

e ¶ Obuiare. Dicit quod no. de rescrip. ad hoc in vlti.. glo. t quod ibi dicit.

f ¶ In vrbe. Anthonomastice. de pen. t remiſſi. sigbauit. ibi de hoc. de verbo. sig. fouis. ver. testes.

g ¶ Pace. Quod ad eum spectabat. de iudi. nouit. t ad altos prelatos. re. dist. per totum. de treu. t pace. c. ꝑmo. t vide quod no. de re iudi. ad apostolice. ver. deuotauit. lib. vj. per Archidia. xxij. q.j. nolī.

h ¶ In eis. Literis ad cardinales directis.

i ¶ Non familiariter. Quasi non mansuete domestice: t amicabiliter.

k ¶ Secrete. v. q. iij. in loco.

l ¶ Accersitis. Quasi collectis: vel circa se fitis.

Tabellio rogari dz.

m ¶ Requisitis. Nota tabellionē debere esse rogatum. de hoc in Spec. de instru. edic. §. ij. ver. sed pone. t. §. iij. in j. col. per Innoc. ℞. de filijs ante do. instruc. c.j.

n ¶ Instrumēta. ad perpetuam rei memoriam. j. q. vij. maximum. xxvij. q.j. omnes femine.

o ¶ Respondit. Tria. c. continet hec respōsio.

p ¶ Luiſz. Romanum pontificem includebat. de maiorita. t obedien. solite. ad finem.

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ No. ꝑmo q̄ contra ea que publice ⁊ inquātur publice ꝓ uideri ostensi. patēte papa ꝓ hāc publicaz constōnē ⁊tra publica ⁊ lecta Henrici.

¶ No. secūdo q̄ dicēt dicunt fieri q̄ntū mutanda vel mutanda dū modo breuiter: vt h̄ in §. breuiter. Jaba.

a ¶ Prestiterat. Per multos: vt sequitur.

b ¶ Innouauerat. Per scripsum.

¶ Hoc tangit. Iste. §. legit usq; ad. §. cetez. Et dicit q̄d cū papa q̄s audiuit cardinales referentes ea que dixit Henricus: ⁊ q̄s risit ipe Henricus dedit lras suas: ⁊ q̄ꝺo Henricus nō habuit lras pape gratas: ⁊ q̄ꝺo ipse Henricus dixit se non turasse in coronatione sua q̄s fuit ꝓmotꝰ in romanū imperiū: nec post coronationē. Et etiā cardinales retulerunt ipsi pape qualr ipe Henricus q̄ꝺo recepit lras pape que tractabāt de pace: ⁊ cū secrete eē deberent: q̄ ipe eas publicauit accersito. t. quocatis tabellionib⁹: ⁊ in copia multoꝝ hominū: ⁊ q̄ꝺo ipe nesciebat q̄ antecessores sui turassent: ⁊ q̄ ipe erat memor q̄ unq̄ turasset. Et per hoc habes totū. §. p̄cedētem repetitū. Dis sic recitatis a cardinalibus roma. pon. ipe ro. poti. attendēs q̄ ipe ꝺ mitteret ipm regem qui de rebellione sua habuerat tabellliones: vt cōficerent instra: vt posset instaurum studiū care roma. eccl. ⁊ talia sic recitata in ꝓcipio istius §. in graue ꝓiudiciū redūdarent ipsi eccle: quare ipe papa fuc rossi. pon. ꝓpexit annectere: ⁊ in suo cōmune sue in corpe iuris redigere ⁊ scribere de hmōi turamētis in hmōi ꝓstitutione seu Clemētina recitās: q̄ꝺo dictus Henricus: q̄primus. t. ejecto ⁊ ulco: sine statim q̄s fuit electus in romanū regem: ipe misit nūcios et ꝓcuratores ad nos: hoc est ad romanā curiam: vt ipe cōfirmaretur in imperatoꝛē: qui nūcij ꝓcurato⁹ hmōi habebāt ad turādū in alam ipius q̄ ꝺa que iurāda erāt iurare: que quidem iuramēta recepimus. Auinione: vbi tunc eramus in p̄sita plurium cardinaliu⁹ archiepoꝝ: epoꝝ: ⁊ abbatum hic existentiū: quare illā regem nolauimus et eius personaz approbauimus: ⁊ declarauimus eum esse habilem ⁊ idoneū ad apicem ⁊ imperialis celsitudinis dignitatē: ⁊ decreuimus illuz inungi ⁊ ꝓsecrari: ⁊ a p̄dictis nūcijs acceptimus iuramētuz. Item fiēri misimus cardinales ad eum: vt ipi sibi impēderēt ⁊ darent ⁊signia ꝓsecrationis: qui cardinales nose nr̄o recepunt ab eo iuramentum corpale sicut ꝓtinet: ⁊ forma illius iuramenti describit in libro pontificali rom̄. Et forma qualiter ipe turault ponitur ibi. Ego. N. rex ro. hoc dicit. vide ter. Nos itaq; attendētes q̄ si hmōi facta per regē Henricuz p̄trāseat sub dissimulatione: vel q̄ pallietur: posset in magnū ⁊ euidēs ꝓiudicium ro. ec. redūdare⁹: dignū admodum⁷ opoꝛtunuz fore ꝓspeximus: vt de iuramētis hmōi ꝓsōni p̄ti aliqua breuiter ānectamus. Dict⁹ nāq; Henricus q̄primū fuit in regem romanoꝝ electus solēnes ad nos nuntios destinauit: dans eis per suas patentes lras plenū ⁊ sp̄ale mādatum exponēdi ⁱ nobis ꝓ eo deuotione ipsius ⁊ reuerētiā filialem: quā ad nos ⁊ roma. ec. sincero gerek se dicebat

Ordiatio littere.

Decretū male mi dio vi.

Decretū. Nota decreto. t. statuto: ⁊ habemus decret⁹ ta. tū. ⁊ B decretū ti. statutum patrū diffinitū iudicium. Inde hic ⁊ hec decretalis et B ic. vt ista dicta sunt decretalia. t. que in decretto cōtinent. Et pluraliter hec decreta decretoꝝ. ꝓ libro in quo ꝓtinent decr. Innouit etiam decretalio subst̄atiue: vt in tali decretali ꝺi. Item decretus ta. tum. inuenit a decresco scis: ⁊ potest de thi esse augmētatiuū vel ꝓtatiuum. Et decretū est suptum duoꝝ ꝑboꝝ. t. decresco ⁊ decerno: ⁊ decretū est coꝝ ꝓteritus. Decretū fm Spec. ꝺi multis modis. Q̄ndoq; ꝺi sola diffinitiua: vt. ff. de re iudi. l. decreta. vel interlocutoria. ff. de assess. l. j. in fine. Q̄ndoq; ꝺi id q̄d papa ꝓstituit seu statuit de cōsilio cardinalū nulla facta ꝓsultatione: ⁊ tūc in scriptis redigit: vt de rescrip. c. ꝓtit. Et accipitur hic sic in ꝓposito. Q̄ndoq; ꝺi ꝓsensus eligētium in scriptis redactus: vt. ij. q. j. leguz. de elec. inotuit. Q̄ndoq; est illud q̄d capl̄m vel ordo siue vniuersitas vel maior pars ordinauit: vt. ff. q̄s cuiusq; vniu. nosce. l. plane. Q̄ndoq; est iudicio auctoritas in alienationib⁹ rerum ꝓcipue minoꝝ literposita: vt. C. de ꝓdijs minoꝝ. l. interposita. Q̄ndoq; ꝺi auctoritas ꝓcipis in rescriptis difficilibus interposita: vt de rescrip. c. gfa. libr. vj. Et fm Azonem illud decreti est ꝓfirmatiū gfe: qa ex hoc ꝓcepto infinuat suā uolūtatem que seruanda est: etiā fm eum ligat ignorātes. Est etiā q̄ꝺā decretuz de curionū: q̄ in inuitos sup munerib⁹ rerū tribui pōt: exceptis qui illabilū studioꝝ laboribus insunt: ⁊ qui medēdi cā sunguntur: vt medici. C. de decr. decur. l. exceptis. libr. x.

Et dicunt decuriones. t. ertites de curia. Q̄nq; decretuz est tussus iudicio quo mādat dona alicuius pp̄ crimen ꝓtumaciā possideri. Et est duplex: q̄ꝺā est fm̄m: q̄nꝺā sc̄m: vt. ff. de dā. illec. l. si pupillus. §. iulianus.

c ¶ Pallisci. t. q̄s pallio cooptat. ꝑcor. de vsu pal. in fi.

d ¶ Redddare. Prouidet circa futura. de hoc de scrut. non ordi. capl. primo.

e ¶ Admodū. Ponit ꝓ valde. ꝑcor. de symo. grauis: ⁊ de cōs. vi. c. j. de magīs quāto. j. de re iudi. pastoralis. §. nunqd etiam. ⁊. j. de magīs. c. j. post ptin.

f ¶ Exponēdi. No. formā fm quā ꝓstituendi sunt nūtij romanoꝝ regis petētes approbationem eccle.

g ¶ Dicebat. Seneca. lxxij. epistola. Nil chartuo existimamus: q̄ beneficiuz quādiu petimus: nisi vltuo cum accepimus. Seneca dictum.

Diadema fertū: ⁊ corona dixerunt,

a ¶ Anselmus. Concor. de iura. calum. capl. ij. lib. vj. ⁊ de testibus. presentium. lib. vj.

b ¶ Diadema ꝓprie dicitur corona imperialis vel regia. ⁊ differt a fertꝰ: quod fit de floribus insertis: ⁊ corona que dicitur circulus capitis de quolibet metallo. Diadema ꝝ solum de auro ⁊ lapidib⁹ ꝓciosis: ⁊ componitur a ꝺia: quod ē duo: et demo is: et sui enim rotunditate principiuz denotat ⁊ finem.

c ¶ Oblatis. Respicit tria ad q̄ mandatū hēbāt. t. exponēdi deuotionē: petēdi fauoꝛē: unctionē ⁊ offerēdi iuramentum. Et habebāt mandatum iurādi in ipius alaz per iuramētū fidelitatis: ⁊ per iuramētū cuiuslibet alterius ḡnis: ac nihilominus. t. nō minus habebāt tales nūtij mādatū spāle petēdi a nobis unctionez: ⁊ habebant spāle mādatum petēdi ꝓsecrationem impēdi ipsi Henrico regi per manus nr̄as. Et etiā petebat diadema imperij impēdi. t. tradi per manus nostras. hoc dicit.

d ¶ Decreto. De quo. i. j. ꝺi. ego. ⁊ de elec. innouit.

e ¶ Regrēda. Facit de sup. negli. pre la. grandi.

f ¶ Nouerāt. Ab his ḡrēda fē talia. de purga. can. cū. p. de electio. post§. ⁊ capl. scriptum.

g ¶ Aliqualem. Quasi non plenam: quia tunc nō videt examinatio persone necessaria. de B. xxxij. dist. g ego. in gl. ij. xlvij. ꝺi. de Petro. ⁊ facit de appella. ꝓstituto. ij.

h ¶ Notitiā. Fuerat. n. ꝑ pmotione fratris sui treuere. archiepi aliquo tēpore in curia.

i ¶ Dbi ꝺno. i. ij ꝺi. ⁊ fuit iuramētuz ottonis vt sbi p̄z. et dicebat Guil. i Spec. ti. eo. ti. §. j. ver. illud aut. post princi. q̄ electꝰ ꝓstabat p̄ illud iuramentū legato apūce sedis: postea q̄s coronaba tur iteruz ꝓstabat illud pape.

k ¶ Pontificali. q̄s alꝰ vocat ordinariū epale. ⁊ no. hostiē. de ser. nō ordi. ꝓsuet. q̄ ille liber auctēticꝰ fit: q̄ illꝰ libri ꝑba sbi ponunt. ille q̄s de arbore ꝺi p. c. xxxv. q. v. ad sedā. idnciet et. v. ꝺi. canones. ⁊. ca. sancta. dignitatē: ac decernētes unctionē ꝓsecrationē: ipery q̄ romani coronā sibi per manus nostras ꝺare concedi. Et subsequēter a p̄fatis nūcijs sufficiens ad hoc ab eo (vt ꝓmittit) mādatū habentibus fm formaz in decretis que incipit: tibi ꝺno l cōprehē sam fidelitatis recepim⁹ iuramentum. Postq̄ idē Henricus ꝓsecrationis ⁊ coronationis sue tempore aliud eisdem cardinalibus: quos ad ꝑpendendum sibi hmōi cōsecrationis ⁊ coronationis instrumenta miseramus ad vrbez illud nostro nomine recipientibus iuramētū p̄stitit corporale: q̄ꝺ in libro pontificali R ro. p̄stādū pon. per ipe ratorem coronationis sue tēpore continetur: cuius tenoꝛ dinoscit esse talis. Ego Henricus romanoꝝ rex annuente ꝺno futurus l iperatoꝛ promitto spondeo ⁊ polliceoꝛ m atq; iuro cor̄ deo ⁊ bt̄o Petro: me decetero ꝓtectoꝛem ꝓcuratoꝛez ⁊ defensoꝛē fore sūmi pontificis: ⁊ huius sancte ro. ec. in oīb⁹ necessitatibus ⁊ utilitatib⁹ suis custodiendo ⁊ cōseruando possessiones honoꝛes ⁊ iura eius quātum diuino suffultus adiutoꝛio fuero fm scire ⁊ posse meū recta ⁊ pura fide: sic me deus adiuuet ⁊ hec sancta dei euangelia. ¶ Leterū quin iuramenta hmōi fidelitat̄ existāt a retro romanis principib⁹ nō fuit hactenus hesitatum: imo tam quondā Albertus rex romanoꝝ immediatus n p̄decessoꝛ memorati Henrici Bonifacio o pape viij. p̄decessoꝛi nr̄o tēpore ap probatiōis eiusdē Alberti: q̄ Rodulphus p̄ ipsi⁹ ⁊ alij ꝓ

Impatoꝛ nō fit per solam electionem.

Pactum quid sit.

Pollicitatio q̄d sit.

¶ No. j. q̄ papa recipit ꝓtoē l spāle filiū de B ⁊ ꝑbo. fig. ca. j. in pn. lib. vj.

¶ No. ij. q̄ mēs in ria ⁊ non mid⁹ coꝛter ꝺz attēdi. de B in gl. i §. verū. q̄ in ꝑbo cōtle cē. ⁊ dicit canon: q̄ euāgelium est i sensu ⁊ medulla: nō i supficie tē. Jaba.

Papa papā ꝺacit in testem.

ramēta existant data a retro principibus: ideſt ab antecessoribus suis: imo probat q̄ albertus quondam imperator predecessoꝛ ipius Henrici: simliter rodulphus tēpore Bonifacij. viij. p̄stiterunt iuramētum fidelitatis ipsi Bonifacio. Dominus mei aperui vobis portam istius capitalī: ideo vos supplico vt residuū videatis per vos.

¶ Nota ter. ceterum. vt. ij. in cle. ne romani. de electi.

n ¶ Immediatꝰ. Signanter hoc dicit cuz in possessione vltima temporis spectāda sint de causa possessio. cum ecclesie. post princi. cū concoꝛ.

o ¶ Bonifacio. Familiaris est hec probatio cum papa altum papam inducit in testem: vt no. Jo. ix. q. iij. patet.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Antichoti ꝛ nō antichoti dicē dum est.

a ¶ Filiū. De priuileg. si papa. ver. simīliter. lib. vj.
b ¶ Licitē. Q̄ facere nō debuit. j. q. j. marchion. de ver. sig. preterea. ꝛ. c. intelligentia. ff. de legi. l. scire. Jos.
c ¶ Curiositatis. Sumit ꝫ pro subtilitate exquisita nimia cura. sic de rennunt. c. j. in princi. lib. vj.
d ¶ Antichoti. pontifex ꝓ ꝫ donū. dic vt no. ff. de pe. here. ſz ꝛ si. ꝫ. ſi uiuit. vel ꝓ ꝫ datū: vñ dici solet id qđ dat ꝫ venenū vñ ꝓ medicina pōit ꝫ iura. calū. ceterū. Inde dī liber qđaꝫ antichotartus: qi ꝛtra vitia cōpositꝰ est.
e ¶ Fidelitat. qđ hēbet. xvij. q. v. ꝫ forma. ꝛ facti. ꝫ. c. ego. N. ꝛ vidē potes qđ no. hosti. l. ſima de sens. ꝫ. qđ sit fidelitas. vbi ēt pōt plenā ꝛ plenioꝛē fidelitatis formā. In q̄ ēt qđ differat ab homagio. dicā. j. de re iudic. pastoralis. ꝫ. rursus de hoc ꝓ Innocē. de regu. iuris. capitu. vltimo.
f ¶ Iſta capitula. Contenta in fidelitatis iuramento.
g ¶ Utrumtez. Ad maiorem expressionē iculcat hec ꝺba.
h ¶ Exiſtē. Nō ꝓ ꝫ ſegk q̄ ſtil ſpatoꝛi ſint de tpali diſpoſitione ecclie: facit qđ not. lxxxj. diſt. legit. ꝛ in Specu. de feud. ꝫ. j. verſicu. xiij.
i ¶ Glo. ſeq. tractat de triplici coronis ipeꝝ. ꝛ vbi ꝛ ꝓ ꝗo dentur. ꝛ qđo de tripli cel ſunt metallo. ꝛ q̄re. ꝛ dat ſimile.
k ¶ Teſtigo. g. ſ. i ſgreſſu ītalie iuramētū tale ꝓſtiterat. Scire debeo (prout hī ēt i pōtificali: a ſtio pulciali) qđ rex romanoꝝ coronat triplici corona. Prima eſt ferrea: quaꝫ recipit ab archiepo Coloniēſi. i aggſgrano etuſdē dioce. ferrū aūt ſortitudinez deſignat: q̄ vtice ꝺz rebelles ꝛ inſideles ocūlare. Secda ē argētea: quā ſgreſſus Italiaꝫ recipit a Mediolanēſi archiepo i villa Modicieſi. etuſdē dioce. tū ibe. D. recepit illā Mediolani. in eccīa ſci Ambroſij

decessores eiusdē romanorū reges diuersis nīis ꝑdecessoribus iuramentuꝫ fidelitatis ꝛ obediētie ꝓſtiterūt. Idēq̄ Bonifacius memoratuꝫ. A. iuramento hmōi ab eo recepto de fratrū suoꝝ cōſilio ꝓſente prelatoꝝ ꝛ alioꝝ multitudine copiosa) auctoritate aplica recepit in ſpālem ſuā filiuā ꝛ eccleſie memoratē: ipſumq̄ in regē romanoꝝ aſſumpſit in ītperatorē poſtmodū ꝓmouendū. Uerū q̄ ſepe fat' Heric' q̄ in ꝓmis diebus fuit de hac luce ſubtract': nō virtutē ꝛ mētē ſed nudū ꝺboꝝ inſectans cortice ꝺ: ſenſumq̄ ꝫfundēs: iuramēta reſtrigēdo ꝑdicta curioſe videbaī aſſerē (vt ꝑfert) illa ad debitū fidelitatī hmōi nō extēdi: nouo morbo curioſitatis c huius lueulēte veritatis ātidotū ᵈ ꝓtis declaratiōis oraculo ꝓuidim' apponēdū. Quia ergo caplis iuramēto fidelitatis e contentis ſollicita meditatiōe pēſatis ipa capitula f in ꝑſatis ītperatoris iuramētis q̄tuꝫ ad effectum mentē ꝛ virtutē ſipſoꝝ non eſt dubiū cōtineri. Nos premiſſis ꝛ alys rationibꝫ ne qs in romanū aſſumpt' ꝓncipē vel in poſterum aſſumendus (an iuramēta hmōi per dcm H. ītperatoꝛes ꝓeſtita ꝛ per ſucceſſoꝛes ipſius in futuruꝫ ꝓſtanda fidelitatis exiſtant) in dubitatiōe deducere audeat: vel ſuper his cōtrariuꝫ aſtruere veritati: auctoritate apoſtolica de fratrū nroꝝ cōſilio declaramus illa iuramēta ꝑdicta fidelitatis exi-

gendā aūt deſignatiōe mūdicīā ꝛ claritatē: ſigt tñt ꝓncipē talē eē debē. Tertia ē de puro auro: q̄ coronaꝫ ꝓ papā in eccīa ſci Petri ad altare ſci Mauricij. ꝛ deſignat aurū (qđ olꝺ' metallis ē excellētius) tñm ītperatoꝛ alijs regib' ꝛ ꝓncipib' i potētatu ꝛ ſublitia excellētioꝛ ē ꝺbē.

Imperatores duo ꝓſit ee: ſed nō duo papē.

Ste olī l hō trib' metallis ꝺabaī tributū romāt': vt ſcripſi ꝺ ſi. iſtru. iter ꝺilectos. ff. gl. iditio. k ¶ Tactio. Eſt ē eſt fidelitatez iurāt tāgant ſacra: vt ꝑbaf. ꝫ. eo. ego. N. l. ſi. nō ſic q̄ teſtimonū ꝺicāt vel de calūnia iurant. qđ ꝺicit ꝺe iura. calū. c. ſi. l ¶ Extermiaret. Idē hbū ꝺ here. excōicam'. ꝫ. moneāt'. ꝛ. ꝫ. ſeq. ꝛ ꝺi q̄ extra terminos vrbe vel turriculoꝝ ſue eos ponē. vñ pontē ēt ꝓ diſſipatiōe deſolatione ꝛ exiliō. m ¶ Parētelā. Alludit vulgari ītalicoꝝ: ꝛ ponit ꝓ affinitate. Cōſanguinitatem. n. īuire poſſet. facit iſtituta ꝺ legitima agna. tu. in ſi. n ¶ Succeſſoꝛuꝫ. Unde qđ no. ꝛ ꝺicit eo. ttu. veritatis.

Extermiare vñi.

Imperator seu rex romanorum ꝓmouendus ꝓ papa an coronationē fiat legia ꝺebeat.

o ¶ Reges. romanos: vt ſegk. Et per hāc lrāz vī q̄ rex romanoꝝ q̄ nōdū ē ītperator vl' coronat' ꝓtuit legia ꝺar poſſit. de q̄ ſat' no. in Spe. ꝺ reſcrip. pfitarī. ꝫ. ſi. ꝺ. itē. qđ ē obtētū. Et ꝫ diſputauit ꝛ tenuit Jaco. ꝺ are. cuius cōnem ad lrām poſuit Ly. i. l. bene a Jenone. C. ꝺ quadri. ꝓſcrip. Jmmo. in ꝺecre. venerabilē. ꝺicit q̄ ſi ītperator non poſſit recipere coronā in loco ꝺebito nī ꝓlomiſ' aut' ē admiſtrādi recipe pōt a colonienſi archiepo ad quē ſpectat: vl' ex ipſa electiōe ꝫ illā ſm cū. Refert Hoſtiē. ꝺe ꝓb. fig. ſup qbuſdā. q̄ vidit i Alemania ꝓncipes iudicari ꝛ teneri: q̄ rex romanoꝝ poſt electionē

ꝓdēs ꝫbeat oēm ptātē quā impator: ꝛ q̄ nullo nihil addit. ꝛ facit qđ no. Jo. rciū. ꝺi. legimus. vt ſcripſi ſup ꝫ. poſt ꝫ. ſup ꝫ. futurus. in glo. Sed q̄ plus eſt vidi ꝛ habeo ſoīas quarūdaꝫ lrāz que ꝺe regiſtro. Jmmo. tū. ꝺicuntur extracte: que mandāt ſup negocio diſcordie cleri ꝑ totes ꝓuinciaſ ꝓ ſuccessoꝛe reuocari.

Donatio ꝓſtantini ſoī ecclie romāe: an potuiſſ ꝓ ſuccessoꝛē reuocari.

p ¶ Aldē no. per Bar. i. ex-

per clare memorie Cōſtantinum a: Karolum b: Henricū: Ottonem. iiij. Federicum. ij. atq̄ Rodulphuꝫ ꝑdecessores ipſius ſup ꝓceſſione: recognitione: aduocatōe: annotatione: quittatione: ꝛ liba dimiſſione terraꝝ ꝛ ꝓuinciaꝝ romane ecclie vbilibet poſitaruꝫ: quaꝫ etiā multas ꝙiatim exꝑſſit ſedi aplice romaniſq̄ pōtificibꝫ ſup quorūq̄ tenore ꝓceſſa recognouit: cōfirmauit: et ex certa ſcientia inouauit: ac etiaꝫ de nouo cōceſſit: ꝛ terras ipas atq̄ ꝓuincias recognouit ad ius et ꝓpetatez ipſius ecclie plenissime ptinere eaſq̄ nichilominus ex abundāti de nouo ecclie ſepefacte ꝺonauit: ſub predicto ſe obligans iuramēto q̄ ipſas aliquāue ipſaruꝫ partez: nullo vnq̄ tēpore occuparet: ſeu (quantum in eo eſſet) ab alio ꝓmitteret occupari. Nec in eis: aut aliquā ꝑte ipſarū iura aliquas poſſeſſiones: aut terras haberet: ſeu q̄libet poſſideret: nec in eis etiā potestarie: ſeu cuiuſuis capitanie: aut iuriſditionem quācūq̄ per ſe vel per alium exerceret: q̄q̄ (vt ꝓnceps catholicus ꝛ ſepedicte ecclesie aduocatus c atq̄ defenſoꝛ) ipſam iuuaret: ꝛ cō filiuſ: et auxilijs illi aſſisteret oportunis ꝛtra quoſcūq̄ inobedientes ꝛ rebelles eidem (ꝛ ꝑcipue contra occupātes: ſeu turbātes terras ꝑdictas: ſeu ꝓuincias: vel partē quālibet earūdem.) Sub eodem etiā iuramēto ꝓmiſit: q̄ tam ipſam romanam eccīam q̄ alias ecclias: libertatē eccle ſiaſticam bona iura ꝑlatos ꝛ miniſtros eccliaꝝ ipſaꝝ manuteneret: conſeruaret: atq̄ ꝺefenderet ſuo poſſe. Et q̄ ecclie romane vaſallos ꝛtra iuſtitiaꝫ nullatenus offenſuros ꝺeuotos ac fideles eccle ſie: etiam in imperio conſtitutos benigne tractaret: nec eos oppīmeret ꝛtra iuſtitiaꝫ: aut (quātum in eo eſſet) per alium oppīm ſuſtineret: ſed in ſuis potius iuribus ꝛ iuſtitijs conſeruaret. Hoc quoq̄ iuramētum: ꝛ etiam paſtinū ꝓ eo nobis per ſuos nuntios (vt ꝓmittit) ꝓeſtituꝛ: receptis ſue coronatiōis inſignijs renouauit: put in patentibus literis ante coronationez ipſam eius regio magno ſigillo ꝛ alijs: poſt coronationez eādem eius impiali aurea c bulla munitis inde confectis literis (quas in archiuiis d romane eccīe reponi: ꝛ diligenter ꝙſeruari fecimus) plenius ꝙtinetur.

a ¶ Coſtātinum. Diſputāt aliqui an ꝺonatio per Coſtātinuꝫ facta eccīe romane in ꝑſona beati Syluestri. ꝺe qua xcv. diſt. Coſtātin'. palea eſt valuerit: ꝛ an ſucceſſoꝛ illam reuocare potuerit: Uecm hⁿ tenet q̄ ꝺonatio non valuit. in anē. q̄lio opꝰ eꝝos. poſt pn. col. ij. Sed Joā. ꝛtra. qui ꝫ no. lxiij. diſ. ego Ludouicus. q̄ valuerit: et q̄ ſit irrenocabilis. probat hec lra. ꝛ. ſ. ꝺe elec. fundāmēta. ꝫ. ne aūt. li. vj. ꝛ facit qđ no. Hoſt. in ſū. ꝺ knu. cc. ꝫ. pe. ad ſi.

b ¶ Karolus. De quo. xj. q. j. volum'. de iudi. nouit.

c ¶ Aduocatus. Unde quod no. ꝛ ſcripſi. ꝺe elec. venerabilem. ver. quod autem.

d ¶ In eo eſſet. Facit. xlij. diſ. epheſios. xlvij. diſtin. q̄ ad nos. ꝺe teſti. conſtitutus.

e ¶ Aurea bulla. Pz ꝫ q̄ ante coronatiōez nō vtit bulla: ſz ſigillo. Sic ꝛ papa alī vtit bulla ante coronatiōez ꝫ poſt: vt no. in ſi. li. vj. ſup data. Pdtuſlegia ītpialia cū aurea bulla vidiſſe nō meminī niſi vnuꝫ: nec ēt multū vſ-

ſeu ꝓuincias: vel partē quālibet earūdem.) Sub eodem etiā iuramēto ꝓmiſit: q̄ tam ipſam romanam eccīam q̄ alias ecclias: libertatē eccleſiaſticam bona iura ꝑlatos ꝛ miniſtros eccliaꝝ ipſaꝝ manuteneret: conſeruaret: atq̄ ꝺefenderet ſuo poſſe. Et q̄ ecclie romane vaſallos ꝛtra iuſtitiaꝫ nullatenus offenſuros ꝺeuotos ac fideles eccleſie: etiam in imperio conſtitutos benigne tractaret: nec eos oppīmeret ꝛtra iuſtitiaꝫ: aut (quātum in eo eſſet) per alium oppīm ſuſtineret: ſed in ſuis potius iuribus ꝛ iuſtitijs conſeruaret. Hoc quoq̄ iuramētum: ꝛ etiam paſtinū ꝓ eo nobis per ſuos nuntios (vt ꝓmittit) ꝓeſtituꝛ: receptis ſue coronatiōis inſignijs renouauit: put in patentibus literis ante coronationez ipſam eius regio magno ſigillo ꝛ alijs: poſt coronationez eādem eius impiali aurea c bulla munitis inde confectis literis (quas in archiuiis d romane eccīe reponi: ꝛ diligenter ꝙſeruari fecimus) plenius ꝙtinetur.

f ¶ Arctius. Uſ' idez ꝫbū. C. ꝺe ſi. iſtr. auē. ꝺe h. xxx. q. j. pueritē. vt ſbī no. ꝺſir arctiꝰ armaria libroꝝ. ꝛ ꝺerua' ab archa. Diero. i. plo. Peſter: ꝺicē ſelꝑm li bīū leuaſſe ꝺe archiuio hebreoꝝ. vide no. ꝺe ꝓba. cuꝝ cauſam. ꝺe preſcripī. ad audiendam.

De exceptiōib'.

¶ Uiſuꝝ eſt. ā. ꝺ' armis actoꝝ: nunc videndū eſt ꝺe armis reoꝝ que appellant exceptiones ſiue ꝺefenſiones. Tab. i.

Xcolcationis.

¶ Primo ꝺicendū eſt ꝺubiū. Sed o illa determinat ꝛ ꝺeclarat. ſbī Seruata tū Jmo.

¶ Preſſupponēdus eſt q̄ hꝰ in. ꝫ. q̄t ſe vult excuſare. iſti. ꝺ exen. tut. vel cu. vꝫ. ſi alicui cōpetāt plures excuſatiōes: ſi velit tñ vnā ꝓponē pōt: ꝛ ſi ſuccubat in illa: q̄ nō pōt cām ꝓbare tūc pōt ꝓponere aliam: ꝛ ſic de alijs. Ergo idem eſt ꝺicē ꝺū petiꝰ vocatio ad iudicium: vt ſi cōpetit rīs plures exceptiōes ꝺilatorie: pōt vnā opponere poſt aliā. Et ſi pmo ꝓpoſuit iudicem excōicatū: poſſuꝫ poſtea ꝓponere q̄ ē ſlamis. Sed o ꝫſupponēdū eſt: illꝰ qui ꝺi ſ. c. paſtoralis. c. ti. in anē. q̄ iudex pt ꝓſigē terminū pēpterū petiꝰ ad ꝓponēdū oēs ſuas exceptiōes ꝺilatorias: vt ipſe obuiet malitijs hoiuꝫ vt li

¶ No. q̄ generalis renuntiatio tacita vt hic: vel expreſſa ſi cut illa q̄ ſit in fine liſ. de qua de cā poſ. paſtoral. i fi. ſpāles pniſiones nō tollit. ꝓ hoc qđ no. de trāſactio. c. j. Zaba.

¶ Ideꝫ ꝫbū. C. ꝺe ſi. iſtr. auē. ꝺe h. xxx. q. j. pueritē. vt ſbī no. ꝺſir arctiꝰ armaria libroꝝ. ꝛ ꝺerua' ab archa. Diero. i. plo. Peſter: ꝺicē ſelꝑm li bīū leuaſſe ꝺe archiuio hebreoꝝ. vide no. ꝺe ꝓba. cuꝝ cauſam. ꝺe preſcripī. ad audiendam.

¶ Uiſuꝝ eſt. ā. ꝺ' armis actoꝝ: nunc videndū eſt ꝺe armis reoꝝ que appellant exceptiones ſiue ꝺefenſiones. Tab. i.

¶ Primo ꝺicendū eſt ꝺubiū. Sed o illa determinat ꝛ ꝺeclarat. ſbī Seruata tū Jmo.

¶ Preſſupponēdus eſt q̄ hꝰ in. ꝫ. q̄t ſe vult excuſare. iſti. ꝺ exen. tut. vel cu. vꝫ. ſi alicui cōpetāt plures excuſatiōes: ſi velit tñ vnā ꝓponē pōt: ꝛ ſi ſuccubat in illa: q̄ nō pōt cām ꝓbare tūc pōt ꝓponere aliam: ꝛ ſic de alijs. Ergo idem eſt ꝺicē ꝺū petiꝰ vocatio ad iudicium: vt ſi cōpetit rīs plures exceptiōes ꝺilatorie: pōt vnā opponere poſt aliā. Et ſi pmo ꝓpoſuit iudicem excōicatū: poſſuꝫ poſtea ꝓponere q̄ ē ſlamis. Sed o ꝫſupponēdū eſt: illꝰ qui ꝺi ſ. c. paſtoralis. c. ti. in anē. q̄ iudex pt ꝓſigē terminū pēpterū petiꝰ ad ꝓponēdū oēs ſuas exceptiōes ꝺilatorias: vt ipſe obuiet malitijs hoiuꝫ vt li

¶ De exceptionibus.

Clemens quintus in concilio Uienensi.

¶ Exceptio excōicatiōis opponi ꝺilatorie: quādocūq̄ pentio nō obſtāte. Joā. an. Laſ. Xcolcationis.

¶ No. q̄ generalis renuntiatio tacita vt hic: vel expreſſa ſi cut illa q̄ ſit in fine liſ. de qua de cā poſ. paſtoral. i fi. ſpāles pniſiones nō tollit. ꝓ hoc qđ no. de trāſactio. c. j. Zaba.

tes abbreuiem. Tertio ſſupponēdū: q̄ exceptio excōicationis eſt ꝺilatoria. Quarto ſſupponēdus eſt qđ habeī in. c. pia. eo. ti. lib. vj. vꝫ. q̄ exceptio excōicationis pōt opponi in quacūq̄ pte litis: etiā poſt lrām diſſuaſſuam.

¶ CASVS. Feci te citari coīā iudice cōpetent. vbi adueniente cōparuimus coram iudice: ꝺeci libellū meum: captaſti terminum ad reſpōdendū eidem: vel poſuiſti exceptionem ꝺilatoriam: iudex timens ne velles pro-

Universidad de Deusto
Biblioteca

ponere alias exceptiones: vt differreo ꝛ plongares litis ꝓtestationem ꝓfixit tibi terminum ad rñdendum ꝛ ꝓponendum oēs tuas exceptiones dilatorias: dic ꝑfata adhuc lente mllā exceptionem dilatoriaz ꝓposuisti: sed litem es ꝓtestatus: postea circa medium ꝓcessus ꝓposuisti exceptionem excōicatio

Excōicatio gd est

nis ꝓtra me ꝛ petebas cām differri et ꝓtendi: siue plōgari vsq; post absolutionem. Ex pte mea fuit ꝓpositus ꝙ nō poteras opponere illā exceptionez: q tu fueras litem ꝓtestatus: ꝛ illa est dilatoria: ꝛ ante litez ꝓtestatā debet opponi. Item q; fuder tibi assignavit terminum peremptoriū ad ꝓponendum oēs dilationes: ꝛ in die ꝑfixa nullas ꝓposuisti: quæritur vtrum ꝑfi dicaz: Dicit roma. ponē. q; nō. Nam exceptio excōicationis est exceptio anomala: nec est de nā altaz exceptionum dilatoriaꝝ: q; ibi est periculū excōicationis. qđ imminet in quacūq; pte litis. Et incurrit inſam excōicationis minoris ꝛ aliqñ maioris: qui participat cum excōicatis in crimine ꝓhibito: vt ſi go habuit coitū cum vxore excōicata alterius. h. v. h. re. ¶ Colligo aliqua notabilia. Primo q; exceptio excōicationis pōt opponi in quacūq; pte litis: etiam post remissionem ꝛ relaxionē in cā ad impediendam ꝓlationē inſe diffinitiue: imo etiaz potest opponi post inſam ad impediendā executionē inſe. ¶ No. cum glo. q; exceptio excōicationis aliqñ est dilatoria: vt ſi opponatur ꝓtra actorez: aliqñ est peremptoria: vt ſi opponatur ꝓtra electū vel ꝓtra eligentem. Et dī peremptoria: q; perimit ꝛ destruit electionem eligentis: ꝛ ꝓsecrationez seu ꝓfirmationez electi: ita q; reddit electū inhabilez ad electionem. ¶ Nota q; fuder pōt ꝑfigere ꝛ terminum ad ꝓponendū oēs exceptiones dilatorias: ꝛ post illius terminū nō audītur reus: q; ille terminus peremptorius habet locū litis ꝓtestā. q; ſicut post litis ꝓtestā. ꝙd nō audīt ad ꝓponendum exceptiones dilatorias: sed oēs debet ꝓponere ante litis ꝓtest. ita q; post terminuz peremptoriū q; nō auditur. c. pastoralis. allegato: ꝛ ſic ille terminus peremptorius habetur pro litis ꝓtestatione quo ad exceptiones dilatorias ꝓponendas. ¶ Nota ter.] Excōicationis.] Excōicatio. f. t. est extra cōionem eccīe separatio: vel censura ecclastica excludens a cōione fideliuz. rj. q. tij. c. nihil. ꝛ §. intelligenter. Vel est eterne mortis dānatio. rj. q. tij. nemo ꝓpriuz. c. c. nullam. Et excōicationis vne sunt ſpēs que frequenter vſitantur. de ḡbus. iij. q. tij. engeltrudas. Una que maior est: ꝛ dicit anathema: ꝛ excludit ab ingressu eccīe: ꝛ a cōione fidelium ꝛ a sacramētis. Alia est minor que solum separat a sacroz perceptione. i. receptione. de qua in. c. ſi celebrat. de clerī. excō. mī.

Exceptio quid est.

¶ Nota exceptio est rei defensio per quā ipe reus se defendit: ꝛ tuetur ab actore. Et ſm Vzonez in summa. C. eo. ti. O. ſicz pontur large ꝛ impoſe ꝓto omni defensione. put reo cōpetit: etiam ſi nulla actori cōpetit actio. Et tūc gdam vocant eam exceptionē facti: vt quādo sine actione go calūnioſe pont. Et plures sunt exceptiones: quedā sunt dilatorie: quedā peremptorie: quedam tpales: quedaz sunt gnomales: ꝛ est exceptio rei iudicate. Exceptio dilatoria est que cām differt ꝛ prolōgat. inſtit. eo. ti. §. appellatur. Exceptio peremptoria ſm Spec. vocatur ſic: q; actionē vel intētionem agētis perimit: vt cum go petit decē ex cā mutui: alius excipit de pacto facto iter ipſos de nō petēdo dicēdo. Dſe actor tu petis a me decez ex cā mutui: reminiſcere q; tali die feciſti pactū mecū q; nunq; petes a me illa decē: quare excipio de pacto de nō petēdo: ita exceptio primit actionē. Exceptio ꝓpetua est que ꝓpetuā hz effectū: vt cū petit a me decem ex cā debiti excipio q; tu remiſiſti mihi. Dec exceptionis

Exceptio quid sit.

Exceptio multiplex ſpēs.

tionis[a] exceptio dilatorie[b] in qualibz parte litis [c] opponi pōt termino peremptorio[e] peremptorie

Perēptorie terminus quo dr̄ currit.

iudicez assignato [f] ad ꝓponēdū exceptiones declinatorias ꝛ dilatorias [g] non obstante[h].

ceptio anomala est: que nō segl̄ nomaz. t. regulā altaz: pōt opponi ante litē ꝓtest. ꝛ post: ꝛ ſra litis ꝓtestatōez vt exceptiones: ꝛ alie de qb⁹. f. onibꝫ tal': an sint ꝓpetue an tpales: vt exceptio mīmoniꝫ ꝛ exceptio nō mīate pecunie ꝛ nō mīate dot': vt no. ibi. de excep. §. appellant. Exceptio rei iudicate nō pōt opponi nisi qñ fit sup eadez re: ꝛ qñ est ex eadē cā ꝛ eadez ꝑsona. ¶ Nota termino peremptorio. Perēptorio dī a primēdo: eo ꝙ olim primat: vt terminꝰ peremptor⁹ vltra quē nō dant viteriores dilatiōes. Silr exceptio dī peremptoria que primit actiōez. Etiā cītatio dī peremptoria: q; oēs alias citatiōes abdicat ꝛ accelerat: vt qñ go citat' vno edicto peremptorio pro trib⁹ vel trib⁹ citationib⁹ ſmitis: ꝛ ſrētī peremptorii: vt. l. ad peremptorii. ff. de iudi. ¶ No. fuata ꝓstōne Federici. l. c. pta. eo. ti. li. vj. vbi dī: ſi go reus actor opponat excōicatōez exprimat ſpēs excōicatiōis maioris vl' mi. ꝛ nomē excōicatoris: quā nisi ſra octo dies ꝓbauerit die qua ꝓponit nō cōputata pdēnat' in expēsis. Sed ſi tūc deficiat: ꝛ iterū eādez opponat ꝛ ꝓbet repellet excōicat⁹: ꝛ valebit. peculio iterū ſbsequto. Itē nō nisi bis pōt opponi excōicatiōis exceptio: nisi emergat noua vel cuidēz ꝓbatio de antiqua. Et ſi opponat post ſnias ꝓdict' inſe executōez: ſz ſnia valebit. Itē ex officio ſuo pōt excōicatū publice repellē qñcūq; h. o. illa ꝓstitutio pia. que est ꝓstitutio Federici. re. Inno.

Excōicatus dupliciter opponitur.

a ¶ Excōicationis. Se ſrimat reprobans qđ no. Post. eo. ti. pastoralis. qui dicit obstare lapsuz termini huic exceptioni ꝓponende: ſz vbi terminus statutus nō est opponi posset vsq; ad ſniam. ꝛ approbat qđ ibi no. Bers. ꝛ Post'. ꝛ Bull'. in Spec. eo. ti. §. ij. ver. sed nunqd post. Et ſtelligit hoc de malori excōicatione que repellit ab agendo. ū. eo. a nobis. facit de sen. excō. ſiquem. Joā. an.

¶ Glo. seq. distinguit. ꝛ de questione remittit.

b ¶ Dilatorie. f. ad differendā litē actoris excōicati. de iudi. ſtellerimus. opponit. n. iterdum in vim peremptorie: puta ad primēdaz electiōez ꝓp excōicationē elīgentiū: vel electi quo casu locū nō habet decr. ꝓta. eo. ti. lib. vj. ꝛ ibi no. dicit Bull'. in Spe. ꝙ etiā qñ opponit ꝓtra iudicē vel ꝓtra ꝓcuratorē: nō obstat lapsus termini. h̄ no. in ſdicto §. ij. qđ ſi termino. ꝛ ij. seq. de ſcto dīri. de ꝓcur. in ſra.

c ¶ Ultio principalis. De cā vero appellationis plene ſcripſi eo. ti. figūauerunt. in ter. ꝛ super glo. pe.

d ¶ Oppont. Quadruplex huius iuris ratio habetur in decr. pta. in prin. glo.

¶ Glo. seq. ponit oplonem: quā ꝓtra hñc ter. tuctur.

e ¶ Peremptorio. Tenet Post'. in decr. pastoralis. et Bull'. in Spec. de dilat. §. j. ver. exceptionis. q; talis terminus etiā ſi hic non exp̄matur intelligitur peremptorius. alleg. decr. ꝓsulit. de offi. dele. hoc ꝓbat ſra ſlitis decr. pastoralis. ꝛ Bull'. ibi extēc: vt ibi ſcripſi. Sed dato q; iudex peremptorie exp̄sit nō obest. hoc vult hec ſra.

f ¶ Assignato. Iste terminus assignari debet ad petitionē actoris nō rei: vt ſatis vtr. ſ. eo. pastoralis.

g ¶ Dilatorias. Numquid ad peremptorias ꝓponēdas possit iudex statuere terminuz peremptorium? Fiunt opinio q; non. de qua. §. eo. pastoralis. ſup. j. glo.

¶ Glo. seq. ſustificat tertium: ꝛ ampliat.

h ¶ Nō obstāte. Dāc opi. in decr. pastoralis. approba-

re. sequēdā

re solebā hac ſne: q; iudex ꝓplexꝰ nō silꝰ decr. pta. ita vigeat post terminū ſic ꝓn. Itē q; lis ꝓtestata est ſni qđā pentionꝰ terminus dilatorius p. de re. iudi. iter monasteriū. ꝛ tñ post illū ꝓponit hec exceptio. Itē terminꝰ datꝰ ad exceptionez illā. pbādā qui lapsus est nō ipedit illā ꝓponi de nouo: ſ. nec terminus datꝰ ad ꝓponēdū. Itē ſnia nō ſ. cludit vtā hnte exceptiōi: multo minꝰ terminꝰ lapsus. Dec ola pbantur in ſdicta decr. pta. Et hoc rōnabꝫ puto decr. hāc locū hre etiā ſi nolatim de exceptōe excōicatōis terminus datꝰ esset: nec. n. pōt iudex bāficiuz turis auferre reo p qđ est ſdi permissum q; in qualibet parte litis ſliam opponat. de regu. iur. indultum. cum concor. lib. vj.

Excōicatio tu qua libz pte litis opponi pōt.

Cōtinuatio. dcīe.

¶ No. j. calūnio li tigantium obuiādum. de pe. cal'.

¶ No. h. q; cōpso q; go succūbit per tria sententiaz dī temere litigare. qđ pbat hic in corpo succumbit ſi se opponit execuōi. Jaba.

¶ No. ſ. q; p appell'onē ab iterlocutoria nō suſpēdit officii iudicis: nisi iudex determinet siue appell'oni. c. j. ū. de do. ꝛ ibi. arguitō sumpto a ſrio sensu. ¶ No. tij. q; ſi appellat' ab iterlocutoria: ꝛ pēdēte appellone ferat' ſnia ꝛ executioni demādet: ſi dicat' dī appellatꝰ ꝛ male ꝓnūciatꝰ: tunc sententia est nulla ex certio reuocabilꝫ: nec nocebit appellanti.

¶ No. ter.] Ut calūnio.] Calūnia. f. p. est accusatio falsa crimīe falso obmurgiuz alterne litis. Vel est petitio inſta ex certa scīa in iudicio fctā: ꝛ iuste petitōi inſuſta rīsio. vl' est falsi crimīs ꝛpositio. ff. de ꝛ. fig. l. j. in prin. Inde

Calūnia quid est.

VT calūnijs[d] litigātiū occurrat: is qui in bĳficia li vel alia ꝗuis[c] causa tres[d] contra[c] se in pentorio vl' possessorio[f] sententias [g] reportauit:

calūniator. f. falsus accusator: vel g scīēter alicui falsa crīmina ꝓponit occasōe verādi. Sz hic accipit vt ad ꝓpositū calūnia in gñe pro oi malitia: sic vt calūnios. f. malitios.

¶ No. qđ sit cā possessiōis: ꝛ qđ cā ꝓpetat. ū. de cā pos. ꝛ ꝓpe. c. cā. Et dī petitorii qñ go petit rez pure ꝛ simplr: vl' possessorii dī qñ duo sunt in ptrōuia de alīq re vel bñficio: ꝛ ille petit sibi possessionez illi' vel inducit: ꝛ postea cogit' sup ꝓpetate: ꝛ ſi fuerit victor in ꝓpetate seu in petitorio ille restituet possessionē quā habuit. ¶ No. executiones. Executio onis: venit de exequor exequeris. ms sum. t. l. f. alia seg. aliqđ ꝓsequi effectū. ducere instare ad aliqđ factēdum. Inde executio dī effect⁹. Et executor hm spe. est officialis p quē litis executio: vel ipe⁹ cui ꝓpatio iudēte iudice suo exp̄dit. Vel hm Vzonez ꝓpe est ille q discussaz cāz ꝛ ſniaz executōi demādat: q; ēt in iure vocat apparitor: vulgariter cliens: gallice sergent. ¶ Et no. q; ſi iudex tulit ſniaz in qua ꝓdēnat tituz in cētū: ille cito nō mādat ſnā ſniaz executioi: tūc titꝰ hz tpe qđ dat iudicatꝰ ad solūēdū. f. qtuor mēses. Quatuor mēsib⁹ elapsis ſi titꝰ nō soluerit: iudex mittit apparitorē. i. clientē ad domū tti: ꝛ facit executōez de bonis suis vsq; ad ſmā illoz cētū in gb⁹ ꝓdēnat' fuit: ꝛ bonis accepti vsq; ad dictā qntitatē ſnia iudicio dī executōi mādata. ¶ No. ſne diffinitiue. Unde fit ſnia diffinitiua ꝛ ſnia iterlocutoria: vide. ū. in clē. fi. ad. de do. ꝛ cētu. ¶ No. appellasse. appello ias: vt. ū. in clē. all. ¶ No. pēdere. i. in pēdēti ꝛ in suspēso cē. Et venit de pēdo dis. suz. a. t. i. suspēdē: vel trutinare. i. librare: eq; pēdē. Et dī trutinare a trutina. Vel vt dicit Papias: trutinat: appensat: ertimat. ꝛ cor. trn. Usi Horatꝰ in epla. Scriptoris trutina nō est q; multa loq̄mur. Et ista dico extra ꝓpositū pro declaratiōe hui⁹ dictōis trutinare. Itē pēdere. i. exoluere: reddere: tribuere: vel sustinē.

Petitorii quid sit. Possessorii qđ sit.

Executor quis dī.

Uersus.

¶ No. tali ſterm. i. tali colore: q; dicit se appellasse ab iterlocutoria vel grauamine: non dz pēdere executio pre dictarū trium ſniaz: vt apparet in ter. ibi. Silter. Jnſi.

¶ Glo. sequens cōmendat ꝛ dat ſnsle.

b ¶ Ut calūnijs. Nouū ꝛ equū qđ hic dī: cui est sile. ū. ea. cōpli. de seēnt. pos. c. ſi. ꝛ huic ꝑn. 2co. de pe. calūnia.

c ¶ Quauis. Includit ſpirituales: vel quasi ſpirituales: criminales: cuiusco: ꝛ mittas.

d ¶ Tres. Successiue: ꝛ ſup eodē articulo: nō. n. locum habet: hec pars qñ sup diuersis tribus articulis: Iz eiusdē cause tres interlocutorie sunt late contra partez.

e ¶ Cōtra se. De tertio q; vult pp suū itereē executōez ſne ipedire bī. eo. ti. cū sup. ꝛ ibi saito no. Inno. ꝛ Post'.

f ¶ Possessorio. Cōcor. fdleta decre. j. de sequestra.

g ¶ Sententias. Nō dicit diffinitiuas: sicut. j. parte prī. ꝙ patet in interlocutorio: quarnz facīēda sit execu-

Universidad de Deusto
Biblioteca

tlo locuꝫ habere qñ hic dr: z quo iure petatur illa ꝫ executio: vide in Spec. de sen. exco. §. pe. circa finem.

¶ Glo. sequens quatuor remissiones facit.

¶ Agendi de nullitate. Modos nullitatis: z coram quo iudice agatur de nullitate: z an coiã iudice appellatõis de B agt possit: scripsi post Innocē. z Dost. eo. ti. c. j. de ap. dilecto. et Spec. eo. ti. §. tertia. per totū. z ad finez. et sbi in ver. Sed si cã. tractat an sententia pnunciata nulla ex priori[b] actis cã iudicetur.

b ¶ Alicuius ex eis. Hoc sic intelligo qñ simplr in scdo z tertio iudicio cõfirmata est pma sña: z si diuersa pnūciabat ea pmula vel vnum separabiliter: lz in certa pte fuerit cõfirmata: tñ quo ad illa capla: vel partem in qua: vel qbus cõfirmata fuit: pmo z secūdo dicam hoc locuꝫ habere: z in alijs nõ. Exēplum patet. de testa. Raynutius. z. c. Raynaldus.

¶ Glo. sequens dubium soluit.

c ¶ Nullatenus admittat. Per hãc lkam videt: qr etiã si nõ petat victor executionẽ: per modũ tñ exceptiõis repellere poterit de nullitate agẽtem. Et est file quod plene scripsi de ord. cognit. c. fi. Ultra ergo se offerat executioni z sententijs pareat: si de nullitate vult agere. cõcor. de ordi. cogn. cum dilectus.

d ¶ Donec. Facta ergo executione poterit agere: et si obtinebit in causa nullitatis: obtinebit etiam renocatoꝝ nez executoꝝ. facit de restit. in integ. suscitata. C. de sct. impera. offerẽ. anẽ. que supplicatio.

e ¶ Plenarie. Cõcor. de resti. spol. c. fi. z ps per B sbi: qr nõ facta executione etiã minime ptis eius qñ pnūciatum fuit impedit̃ agere. file. tñ. q. j. reintegrãda.

f ¶ Diffinitiue. Hoc non expressit. ñ. pri. rñso.

g ¶ Fuerint. Successiue: vt. ñ. dicit: qr victus a pma z a secunda sententia appellauit: a tertia ꝯo non potuit appellare. de appellaẽ. sua nobis.

¶ Glo. seq. practicat: quomodo id esse possit.

h ¶ Allicuius. Marime in vltima B pcedit: cuz. l. dicome appellasse a grauamine illato p iudicẽ sciẽs appell'onis: qua appell'one pendẽte pfirmauit: tñc iudex primã z secundã sñaz. Hoc dico: qr si a grauamine illato per iudicẽ pme appell'onis appello. Et iste postea fert diffinitiuã: si ab illa nõ appello: non erit dare tertiã diffinitiuã: multo mins si appellarez a grauamine iudicis cãe principalis. si ꝯo appellauero ab illa sña: z vtrãqꝫ appellõne psequor: tñc pcedere posset casus ifte. facit cle. ñ. de do. z ptu. si ante.

i ¶ Appellasse. Proponat quod est sñra.

k ¶ Diuisimodi. Emisse ante sententiam ab interlocutoria z grauamine: cuius prosecutio fuit studiose differtur: vt videatur finis cause principalis.

¶ Glo. sequens queritꝫ z soluit.

l ¶ Pẽdere. Als appellasse nõ tuaret illã: si desta vel ptrã cuꝫ finita cẽt illꝰ appell'onis cã. Sz qd si dicat se fie appellasse z cãm appell'onis finitã pro se. r. qꝫ pnūciatuꝫ fuit sibi appellati: Dico etiaꝫ qr tñc nõ spedit execntio p rei. ñ. pri. allegat. n. nullitatẽ: qr per id ptat indicẽ a quo fuit appellatũ diffinitiuã ferre nõ potuisse: sed si aduersarius ab illa pnūciatione qua pnūciatuꝫ fuit bene appellatum: i fra tẽpus debituꝫ appellasset: tñc adaptaret hec

ad agendum[a] de nullitate ipsaꝫ: vel alicuius[b] ex eis nullatenus admittatur[c]: donec[d] huiusmodi sententie plenarie[e] fuerint executioni mandate. ¶ Similer si ille contra quem tres sententie diffinitiue[f] late fuerint[g] ab interlocutoria: vel grauamine ante prolationẽ ipsarum: vel earꝫ alicuius[b] se appellasse[i] z causam appellationis huiusmodi

lka: qr adhuc illius appellationis causa penderet.

m ¶ Impedirī. Lz ꝯ ex pendẽtia illꝰ appellõnis dubitet: an saltez vltima sña teneretur velit tñ qr fiat executio saluo iure retractationis: taz sñe cõ executõis si iudicet̃ sbi appellatũ. z otra. ñ. pri. rñ. N. n. spedit hec lka appellatõis illꝰ p̃secutio nẽ quomodo sbi[l] satia nõ sint lapsa.

n ¶ Pẽdentes. Vide. ñ. tradez cõpil. de iudi. dispendiosam. in fine. Capi'm. 11.

Pastoralis.

¶ Tres pncipales hz hec cõstitutio. s. exoratiuz: narratiuez: z pclonẽ. Prima ponit exordiũ breue. Secda sbi Sane. Narratiuã z effectũ entiuz: daz sñe late p gnãl impator Henric in rege Robertũ cõ suppletiõe defectuũ officii mulierẽ illiꝰ cause: tã ipi[o] causis alijs ꝯtis in illa cõ ex pso nto a quo z in quẽ sña lata fuit. Tertia sbi. Ut igit̃.] Cõcludẽdo declarat illã sñaz tertiã: z illã et̃ã tertiãdã ẽtinuo de facto pcessit. Secda subdiuidit̃: ga Primo narrat sñe cãe: defectuz z suppletiõez: vt dixi. Secda sbi. Uez.] Subiicit illã examini: z dicit ꝯe. Tertia sbi. Notouiuz.] Improbat citatiõez z pcessuz ex metu citati rõne affãtis impatoris: z rõne loci. Quarta sbi. Ut illꝰ.] Illã ꝓbat rõne loci in quo z de q̃ citatio facta fuit. Quinta sbi. Deniqz.] Concludẽdo ꝯ sñaz suo soluit duplex obstaculuz: quo dici posset regẽ: vasallũ: impr̃: z ꝓtia deliqsse. Sexta sbi. Rursus.] Obiicit dupliciter modis in illa sña ipatoꝝ sue ptãtis ẽminos excessisse. Septima sbi. Cetez.] Soluit suppletiõez defectuũ quã in sña fecit ipator. ¶ Ptesupponẽdũ est ẽm optionez legistaz in. l. cõs. §. execntoris. C. de epi. z cle. vz. qr lz iudex nõ possit facere citari aliquẽ real' extra territoriũ: tñ põt facẽ citari sbi al' r: puta si ga de pulncia Lemouicen. deliquerit in pulncia Pictauen. ꝑses Pictauen. nõ põt illuz facẽ citari real'. i. nõ põt facẽ illũ capi in pulncia Lemouicen. lz ipse ꝑses Pictauen. dz rogare pñdẽ Lemouicẽ. vt illũ q deliqt in Picta. q̃ est in pulncia sua capiat z sibi remittat. Sz si aliqs bẽat pncipale domicilium in pulncia Lemouicen. Et in hac ciuitate Picta. bẽat optimũ z sbat in hac ciuitate: tñc rõne 3cie[n] poterit h quẽtrel: vel si possidet aliqs reo in hac ciuitate: tñ pncipale domicilium hz in ciuitate Lemouicẽ. tñc poterit citari sbi al' r in ciuitate Lemouicen. Tenẽt legiste q decretũ de citãdo dz fieri in territorio Picta. z nõ Lemouicen. qr decretũ de citãdo est iurisdictionis. Sz denũciatio p clientẽ seu apparitorẽ põt fieri extra territoriũ: qr denũciatio p clientẽ facta nõ est iurisdictionis: sed inde ministeriũ: z h ꝓsupponit̃ est pro rõne dubitãdi. Sz pro rõne decidẽdi ꝓsupponendũ est q sña lata extra nõ citatum est nulla tñ o iure: nec opus est q declaret nulla per iudicez. Itẽ ꝓsupponẽdũ est: qr rex Sicilie est vasallus ecclie romane: z in aliqꝫ nõ sbest romano impatori: qr regnũ Sicilie est in pctibus impr̃ quas donauit impator Cõstantinus Siluestro pape: qñ illũ sanauit seu curauit a lepra.

¶ CASVS. Olim fuit cõtrouersia seu lis inter Henricũ imperatorẽ: z Robertũ regẽ Sicilie: occasione cuius inter ipsos fuit cõceptũ odium capitale seu inimicitia mortalis: qr rex Sicilie procurauit mortẽ imperatoris: z quoldam ciuitates impatoris fecit sibi rebelles. Impator indignat̃ fecit citari regẽ Sicilie voce pconis. i. voce cliẽ-

cuz in regẽ Robertũ cũ suppletiõe defectuũ officii mulierẽ illiꝰ cause: tã ipi[o] causis alijs ꝯtis in illa cõ ex pso nto a quo z in quẽ sña lata fuit. Tertia sbi. Ut igit̃.] Cõcludẽdo declarat illã sñaz tertiã: z illã et̃ã tertiãdã ẽtinuo de facto pcessit. Secda subdiuidit̃: ga Primo narrat sñe cãe: defectuz z suppletiõez: vt dixi. Secda sbi. Uez.] Subiicit illã examini: z dicit ꝯe. Tertia sbi. Notouiuz.] Improbat citatiõez z pcessuz ex metu citati rõne affãtis impatoris: z rõne loci. Quarta sbi. Ut illꝰ.] Illã ꝓbat rõne loci in quo z de q̃ citatio facta fuit. Quinta sbi. Deniqz.] Concludẽdo ꝯ sñaz suo soluit duplex obstaculuz: quo dici posset regẽ: vasallũ: impr̃: z ꝓtia deliqsse. Sexta sbi. Rursus.] Obiicit dupliciter modis in illa sña ipatoꝝ sue ptãtis ẽminos excessisse. Septima sbi. Cetez.] Soluit suppletiõez defectuũ quã in sña fecit ipator. ¶ Ptesupponẽdũ est ẽm optionez legistaz in. l. cõs. §. execntoris. C. de epi. z cle. vz. qr lz iudex nõ possit facere citari aliquẽ real' extra territoriũ: tñ põt facẽ citari sbi al' r: puta si ga de pulncia Lemouicen. deliquerit in pulncia Pictauen. ꝑses Pictauen. nõ põt illuz facẽ citari real'. i. nõ põt facẽ illũ capi in pulncia Lemouicen. lz ipse ꝑses Pictauen. dz rogare pñdẽ Lemouicẽ. vt illũ q deliqt in Picta. q̃ est in pulncia sua capiat z sibi remittat. Sz si aliqs bẽat pncipale domicilium in pulncia Lemouicen. Et in hac ciuitate Picta. bẽat optimũ z sbat in hac ciuitate: tñc rõne 3cie[n] poterit h quẽtrel: vel si possidet aliqs reo in hac ciuitate: tñ pncipale domicilium hz in ciuitate Lemouicẽ. tñc poterit citari sbi al' r in ciuitate Lemouicen. Tenẽt legiste q decretũ de citãdo dz fieri in territorio Picta. z nõ Lemouicen. qr decretũ de citãdo est iurisdictionis. Sz denũciatio p clientẽ seu apparitorẽ põt fieri extra territoriũ: qr denũciatio p clientẽ facta nõ est iurisdictionis: sed inde ministeriũ: z h ꝓsupponit̃ est pro rõne dubitãdi. Sz pro rõne decidẽdi ꝓsupponendũ est q sña lata extra nõ citatum est nulla tñ o iure: nec opus est q declaret nulla per iudicez. Itẽ ꝓsupponẽdũ est: qr rex Sicilie est vasallus ecclie romane: z in aliqꝫ nõ sbest romano impatori: qr regnũ Sicilie est in pctibus impr̃ quas donauit impator Cõstantinus Siluestro pape: qñ illũ sanauit seu curauit a lepra.

4 in. Sac. clem. pastoralis. ui. Auenda. i. respon. qui fate de hoc ordine iudiciario iuxt. ll. regni.

tlo z cum inha. vel forte fecit citari personaliter: vt ipse rex cõpareret cõã ipso ipatore in ciuitate Pisana: que ciuitas inimicabat capitalr ipsi regi sicilie. Quaꝫ hoc videns z sciens ipse rex sicilie nõ cõparuit: z sic fuit reputatus cõtumax: z pp eius ptumaciã iperator declarauit crimina ꝯ ipm obiecta esse vera z notoria: z tulit sñam cõtra ipm regẽ: decernendo ipm regẽ sicilie eẽ pditorẽ z hostẽ romani ipij. Itẽ declarabat illuz esse reũ criminis lese maiestatis z bona sua ꝓfiscauit: nõ solũ bona q̃ tenebat ab iperatore: sed et regnũ sicilie qꝫ ptinebat ad papaz: z indicẽs seu ꝺcepit debitorẽ[b] ipsius regis: vt nihil ipi regi vel eius fisco sen receptori vel procuratori solucrent sub certo penis sibi impatori applicãdis. Lapsis tpis hẽrle[c] impator mortuus est: rex sicilie cõquestus est ro. pon. de ista sña ꝯ ipm ab impatore lata. Et ad tollẽdũ murmur populi lz sña esset nulla: tñ ro. pon. declarauit illam esse nullã pp mlta cãa que clare patẽt. h. d. hel'. reg. ¶ Collige aliqua notabilia. Et primo qr citatus ad locũ nõ tutũ z non secuꝝ nõ tenet cõparere: sed tenet mittere excusatorẽ: imo ẽt si notorũ sit qr ille locus nõ sit tutus: ipse nõ tenet mittere excusatorẽ nec appellare: z ꝓcessus factus est nullus. ¶ Nota qr iudex nõ ꝺz sñam ꝓcipitare: z marie in crimine graui: sed plene ꝺz ola rimari z inquirere. l. oẽs. C. de epi. z cle. z in hoc. c. ibi: nõ maturo fiat iudicio: lz ꝓcipitatio de tãto crimine ꝓmulgata. ¶ Nota qr iudex nõ põt aliquẽ citare extra territoriũ etiã vrbaliter. Et si arguat de. l. oẽs. §. execntoꝝ[b]. C. de epi. z cleri. Dicit Bar. qr qñ ista duo territoria sunt sub ꝺsio alicuius pncipis: tunc ꝑses vnius territorij põt citare i territorio alterius: vt ꝑso pictauen. in territorio Lemouicen. si ficte intelligit illa. l. oẽs. C. de epi. z cleri. §. execntoribus. si ꝺo illa duo territoria nõ sunt sub ꝺsio alicuius pncipis: tunc ꝑses vnius territorij nõ põt citrar nec realiter nec verbaliter aliquẽ in territorio alterius vt ꝺl. ꝓposito nso: qr regnũ sicilie dicit subiectũ ro. pon. z nõ ipe ratori. Sed hoc nõ placet ꝺño Saliceto i ꝓcta. l. oẽs. nec volunt dicere illa. l. oẽs. qr go posset cytare extra territorij vel nõ cytare: qr illa lex solũ dicit qr clericus vel apparitor citans in territorio habebit certas spottulas. i. certi salarij. si extra pnūciã citet habebit ꝺnos solidos: nõ aũt dicit qr iudex possit facere cytari extra territoriũ: vel illa lex strictigit qr iudex territorij pt rogare aliũ iudicẽ vt faciat citari aliquẽ de suo territorio: z tñc citẽs habebit ꝺuos solidos: vt dicit illa. l. oẽs. alleg. Et hoc pcludunt h doct. turis canonici. z Salicet[o] in ꝓncta. l. oẽs. qr iudex extra territoriũ nõ põt citare nec realiter nec verbaliter: sed ꝺz regrere iudicẽ illius territorij vt faciat illũ citari qué vult: z qr sibi illã remittat. ¶ Notem[a] tenẽt. Et ꝓ lo primã rõnẽ. c. vz pastoralis cura sollicitudinis nobis diuinit[o] sup cãctas christiani populi nationes iniuncta: nos iuigtare remediꝺ subiectoꝝ eorũdẽ pculis obuiare: z scandala remouere cõpellit rẽ. Et dic cura sollicitudinis pastoralis cõpellit. Crimẽ lese maiestatis est vbicũqꝫ qs ꝺ vbi aliqd molit. i. machinat: aut vbicũqꝫ qs ꝓsumit ad hostes: vl hostes iuuat qualicũqꝫ cã vel armis vel cõsilio vel pecunia: vel qui subiectas puincias vtili facere rebelles: vel sedit̃ones aut bella mouet in ciuitate: vel q̃ statũ magistrũ vel principẽ occidit vel qui ꝺ latus eius militat vel arma fert z occupat ꝺ rempublicã. Et idẽ ꝺz crimẽ pduellionis. i. hostilẽ: nã pduellio nes dicunt hostes: secus si cõmittit hoc crimen nõ ꝓ republica: qr tñc nõ ꝺz pduellionis sed simplr lese maiestatis. Et nota qr nõ subditus crimen lese maiestatis nõ cõmittit vt ꝺ in clementina nra: marie in. §. rursus. Robertus rex sicilie nõ eo mõ subfuit. i. eo mõ nõ fuit subditus ipatori berlo: qr crimẽ lese maiestatis i eũ cõmiserit. ¶ Nota pnūciatuꝫ. Pronuncia etc. ꝺz a ꝓ: vel pcul. z vtimo: ꝺsi pcul ponit z deuicta. Cũ eul romani olim vlu-

Crimẽ lese maiestatis qd est.

Crimẽ pduellionis quid est.

Pronuncia vnde ꝺz.

cendo tokum orbem in tus suum redigerent: procul positas regiones pnūcias appellauerant. Pronuncia ẽt dicẽs regio subiugata z tributaria facta. Inde h hec pnuncia: z hoc le. i. tributaria. Pronuncia ẽt ꝺ ꝓuincia regionũ. z pulncia signat celeriter aduerbiũ. Et pubricia. i. pulcẽtia z off'ij: vt ex pulncia factuꝫ est. i. ex offo. Itẽ hec pnuncia ꝺ regio specialr: vel comes pulncie ꝺ. Inde pnuncialis z hoc le. nomẽ gẽtile. ¶ Nota turisditionũ: vt. ñ. in cle. ẽtuis. de foro cõpe. ¶ Nota si qs ventret in suã z ipij fortiã. qr. ñ. ditrt qr iperator ptuli ꝯ eum sñam declarãdo eũ pcisũ de criminib[o] ipositis ꝯ eum. Itẽ ꝓuault eũ terris suis z regno sicilie. Itẽ pmulgault sñam capitalẽ. puta z pdẽnam[a] est ad sustinẽdũ mortẽ ẽtinsecũqꝫ leserit iter manus nãas: z ẽtinsecũqꝫ leserit in potestatẽ ipsius henrici. Et hoc est qñ vult dicere qñ dicit: et pmulgault sñam mutilationis z capitis si qñ. i. si cõtigerit qr aliqñ ipse robert[o] ventret in sua fortiã ldest in sua ptãtem: z in potestatẽ sui ipij. ¶ Nota. pmulgault: vt. ñ. in cle. ẽtuis. de dolo z ptu. ¶ Nota a discretione: qr discretio est mater virtutũ. ¶ Nota nõ pdixit. i. nõ manifestauit: vt. ñ. co. l ver. pdi. ¶ Nota nec non. i. et: due negatiue pro affirmatiua. ¶ Nota astruit ldest affirmat. vel astruo astruis astruere. a. t. i. affirmare asserere assimilare. ¶ Nota notorũ. i. manifestũ: vñ cognitũ olim[b]. Inde notorius ria. rũ. i. manifest[a]. Et sim in ristas notorũ multiplr dr vel distinguit. Nã aliud é notorũ iuris: aliud facti. Notorũ iuris est de quo qs cognoscere est pdẽnat[a] vel in iure cõfessus vel per legitimas probationes patet[a]. Notorũ ꝺo facti est cuius testis est populus: z dissimulation[i] siue iustificatiõi nõ est locus. Et intelligit ppl's esse testis siue sit crimen oib[o] notuꝫ g sit in loco vbi siue maiorꝫ parti. Itẽ in notorio iuris exigit qs ꝓbatio ꝺ negantẽ. In notorio ꝺo facti nõ requiritur ordo iuris qui est al's regulariter obseruãdus. Iudex enim patrati sceleris clamore nõ indiget accusatione. Et si forte iudex velit taliter delinquentẽ ꝺm qr tus postulat z regrit corrigere vel punire z ille appellat nõ est appellatiõni hmõi deferendũ: imo sp ꝺz procedere iudex corrigẽdo vel puniendo. Itẽ notorũ facti subdiuidit̃: qr aliud é notorũ facti pmanentis actu: vt eũ qꝺ publice tz adultera vel cõcubina in domo. Aliud est notorũ facti trãseuntis actu: vt si aliqs in publico interfecit hoiem: vel fecit sacrilegiũ: vel aliqd simile. Aliud est notorũ facti ꝑsumptionis: si aliqs publice hitus est ꝓ filio consanguineo vel affine alicui[a]. Et hoc a ꝺbus dicit notorũ facti: notorũ ꝑsumptionis. Dicit aũt qr é notorũ iuris: notorũ facti: z notorũ ꝑsumptionis. Et est notorũ ꝑsumptionis: vt si aliqs publice hitus est ꝓ filio alicuius: vbi nõ sequtur alia ꝓbatio nec regritur: qr enim aliqs sit filius istius nõ põt vere ꝓbari. Idẽ dicunt in fornicatione. Si enim clericus inuenis z cupidus fecũ habeat euidenter in domo inuenculã suspectã: nõ est notoria fornicatio sed ꝑsumpta. Nã vt dicit Ouidius epi. Amenẽ z cupido credaꝫ reddita virgo. ¶ Nota subire iudicẽ. i. quis est ille qui auderet: vel qua ratione teneret aliqs subire iudicẽ. i. subijcere se iudicio illius consortis: z reponere se in sinu. i. iter manus suoꝝ hostiũ. Et ꝺc subire ꝺ subro subis: subiui vel subij per syncopam ldest subi[i]re vel post vel payr: z dicit a sub z eo io. Itez imenit subeo is. i. sursum eo. z ita sumit Jo. vj. Subijt ergo Iesus in mõtẽ. i. sursum abijt: z dicit a sursum z eo is. ¶ Nota inferẽdã. Infero ifers ifuli illatũ. i. ifro ferre vel inittere. z dicit ab ifero ifers. vñ ꝺc ad thomaz cap. Infer digitũ tuũ huc. Et inferre est ꝯ ferre irrogare: z ptinet ad malã. Mala enim inferunt. i. ꝯ seruntur. Et fz hanc significationem inuenitur in dialectica. i. in logica: inferre. i. concludere. illatio. i. cõclusio. cum enim aliquid includit̃ inferr̃. i. cõtra opinionẽ vel oppositionem alicuius ferr'. vnde consuetio que est signum conclusionis

Notorius multipliciter ꝺr.

Universidad de Deusto
Biblioteca

dicit illattua: ḡsi ptra portattua. ¶ No. de more. l. de cō
suetudine: imo ēt de iure naturali qo repellit inimici: z
nō male dicereo de more. l. de iure naturali: sed ppie de
more. l. de ꝓsuetudle. Et declinaᵗ h mos rio. mal. ge. l. cō
suetudo. vt talis mos est in ptibᵘ nr̄is. l. talis ꝓsuetudo.
z iste segr̄ more pa-
trie sue. l. ꝓsuetudi-
nē. Sz differūt quia
moo ē qđ facit mo
rā: z sic diffinit. Mos est q̄dā ꝓsuetudo de motibᵘ tracta
tūmodo. Uel sic. Mos est q̄dā lex vinclō nullo vinculo
astricta: sine lex non scripta: sed tm̄ vsu eut retenta. Uel:
Mos est vetusta z ꝓbata cōsuetudo sine lex nō scripta.
Sz ꝓsuetudo est qđdā ius motibᵘ istitutū: qđ p lege su
scipit cū lex deficit. Jtē mos. l. vitᵉ holo: ḡs ppie in pla
rali hz hāc figūationē: vt iste hz bonos mores: z ppie dr
de bono sicut y titū de malo. inde morosus a um. z ꝑdē
pmā mos rio. ¶ No. desipet tgit. l. sciat se bñ nō sape z
ertre de sapīa ina: g sapet. l. crederet vel credere sciret ei
tationē ab Hērico ꝓtra Robertū artasse ettatū. l. ipsum
Robertū ac si dlceret Hērieᵛ ē famᵘ z extra sensiz suū
posit ᵛ si ipse credat ᵖ Robertᵉ venīat ad ciuitatē pisa-
nā pp etᵘ citattanē: pp rōnē positā. ā. tbi: go eni anderet
vel qua rōne alīqs teneret ꝓfitorī talis iudire iudicinz
z se in hostīā finu reponē. Unde desipio pis. z desipui pi
tum. n. t. l. decorum sapere. l. de sapīa ertre. z dē a de z sa
pio pis. saput vel saptūi vel sapti saptti. n. t. z hz ꝑteritū
z supīnū ad modum quarte ꝓiugationis. Et fissiat duo.
Sapere. l. saporē hēre: vt iste eliᵇ bñ sapit. z est absolu-
tū. ḡm hoc tñ incuit ꝓstructū cū accusatiuo: vel qr tūc p
accusatiuū desigīat cā: z ponit p ablatiuo: vt iste ctbus
sapit saporē. l. sapore. vel qr in eo ītelligit verbū qđ exi-
git accusatiuū vt iste eliᵇ sapit carnes afinīnas. l. saporē
repsitat vel imitatur vel similat illas. z hoc nō scrutt ad
ꝓpositū nr̄m: sed hoc qđ sequit. Jtē sapere. l. hēre sapiē-
tiā: z hec figūatio tracta est ex prima. Sicut per saporē
ctbos discernimus: sic per sapiam discernimus reos: z hē
gustus aptᵘ est ad discretionē saporis ctbox: sic z sapia
apta est ad discernēdas cās rerū. Inde sapidus a um. l.
saporē hūs: saporī datus. z cōparāt. Inde sapiditas tis.
Et de sapio cōponit desipio pis. l. delyrare seorsum. l. se-
paratū z dissonum a sapore esse vel facere negrare. l. neq;
esse. Inde desipisco scis ḡhoattuū. Et etiā habemus resi
pio pis. l. redire ad sapere. z ppie ille resipit q penitens
forefacti redit ad satisfactionē: z ad sapere qđ olim lserat
forefaciendo. l. offendendo nocendo: quasi facere foris. l.
extra rationem. z hoc pro verbo saperet.

Modus qđ est.

Cōsuetudo qđ est.

Feudum quid est.

¶ No. in feudis. Feudum dr. est beneficium z benivola
actio tribuens gaudiū capiēti: capienq; tribuēdo in id
qđ facit z sua sponte parata. Uel feudū est illud benefi-
ciū qđ ex benivolētia alterius ita tradīt alicui vt ppietate
ret que in feudū dat penes dantē remanēte vsufru-
ctū ciusdē rei ita ad accipiētē transferat vt ad eū here
desq; suos masculos z femīnas fidē eis nominatim di-
ctū fuerit: z in ppetuū ptineat ad hoc vt ipse z etˢ here-
des fideliter seruāt ossō: siue illud seruitiū nominatim
dictū fuerit a ossō quale esse debeat siue indeterminate
ꝓmissum fit. Dicit aūt feudū a fidelitate vel a fide quā
vasallus ossō ptestare tenet. Nec enī dr aliqua investitu
ra fieri ei qui fidelitatē facere recusat. l. nō vult: misi feu-
dū eo pacto sit acquisitū vt de eo fidelitas nō prestet: vt
in ꝓstitutionibᵘ feudoz: per quos siat investitura: z per
quos recipit ibidē: in ḡbus causis feudū amittat. c. j. §.
j. in vsibus feudoz no. Habemus etiā feudū legium ḡm
Specu. z est qñ cā z occasio homagū cepit a ossō: vt qr
baro dicit alicui pauperi militi q aliquā rem ſmobilem
sibi daret si ei faceret homagiū z illā dedit: talis res vo-
cat feudū legiū: z talis vasallus vocat homo legiᵘ. Et

feudatariuo est ille q feudum recipit: q ēt vasallus dicit'. Feudatarius qđ dr.
¶ Nota domicilia lḡ. n. sc. l. dom' fastigia z altitudo. Domicilia vel dō
Et dicit sic quasi cellia domus. Dicit tamē qñq; domicil-
lū domus ipsa vel habitatio vel mansio vel ius z ptās
ḡm Dagustionē. In psalmo aūt vbi sic dicit. Sicut no-
uimusᵇ ꝙ sup cūctas chīanic cilcorar in domicil-
lio, dicit glo. illius
psal. vel in parietī-
nis: que vulgo dicūa
tur ruine vbi parietes stant sine tecto. Dicit aūt parieti- Parietis qđ est.
na quasi parietū ruina. Et domicilia alicui' ibi est vbi
maloꝝ partē fortune ꝓstituit. l. vbi hz maloꝝ partē suo-
rum bonoꝝ: vel si ibi hz larē. l. familiā: vt. C. de incolis z
censi. l. ciues. lib. x. Et dic vbi domicilium fuī fouebat. l.
vbi familiā suā nutriebat. ¶ No. turis nātis: q; ius nā-
le cōe est ol natiōi: eo q; vbiq; istinctu nāe bētur: nō ali
qua cōstōne facta ab hole: sed ab eo ipso nāe cōditore. l.
a deo: vt mario z femie ꝓiūctio liberoꝝ succession: z pue
roꝝ educatio. l. nutritio. Jtē ius naturale dicit egssimū:
veluti. Qđ tibi nō vis frogari: alīs nō frogeris. l. qđ ti-
bi nō vis fieri: alīs nō feceris. l. tu non facias alīs illud
qđ tibi nō vis fieri. Inde dicunt ēt precepta naturalia: Precepta naturalia qđ dicunt.
que in lege z euāgelio cōtinent: vt nō mechaberis. Nos
eni habemus etiam ius ciuile: z accipit diuersimode vt
dl. j. c. ius naturale. Uno modo ius ciuile est id qđ gsq;
populus: vel etiā queq; ciuitas sibi ꝓpriū dñaina huma
naq; causa constituit ḡm Jsido. lib. v. Secūdo dicit ius
ciuile lex duodecim tabularū: que fuit origo totius iu-
ris ciuilis. ḡm glo. in ti. de iur. na. gentium z ci. §. ex nō
scripto. in ver. origo. ff. de origine iur. l. ij. §. j. Et dicit lex Jus ciuile qđ dicit.
duodecim tabularum lex scripta in duodecim tabulis:
quarum decem a ciuitatibᵘ athenīensium z lacedemo-
niorum a decem viris fuerunt allate. l. apportate. z due
ad declarationem illarū per eosdem decem viros post- Lex duodecim tabularum quid est.
ea addite: vt dicit glo. in ver. decem viros. §. deinde ca.
Moyses. dist. viij. Tertio dicitur ius ciuile qđ ex legibᵘ
plebiscitis constitutionibus senatusconsultis principuz
decretis vel auctoritate prudētiū inuenit. Quarto dicit
ius ciuile illud qđ nō est pretorīle. Quinto dicit disputa
tio prudētiū que fuit facta sub lege duodecim tabularū.
Sexto dicit ius ciuile q̄d habemus scriptum de iure.
Septimo quicqd iure naturali vel gentiuz subtrahitur:
vel qđ nō est ius naturale nec gentile. Et sic accipiendo
ius canonicū dicit ius ciuile. z ita sumit. l. di. ius autez.
Nos habemus etiā ius gentile: qđ est fedīa. l. hostiliuz
occupatio mūntio bella captiuitates seruitutes postli-
minia federa pacta inducie legatoꝝ nō vetādoꝝ vel non
violādoꝝ religio cōmbia inter alienigenas phibita. Et
dicit ius gentile: qr eo omnes fere gentes vtunt. c. ius gē
tium. j. di. Multa sunt alia fura. l. ius aureoꝝ anulorum
ius militare ius patronatus ius publicū ius priuatū ius
quasi naturale ius quiritū ius ꝓtestū ius canonicū. Et si
vis videre de oibus istis turisᵇ vid' breuiloquū q; intitu
lat. Guarinus veronēsis flozo salutē plurimā dē. Et di-
citur ius turis. a iubeo beo. qr iubet. Et est ius lex diui-
nalis ao lex humana. Transire aūt per agrum alienū fas
est: ius ꝙo nō est. Jtē ius dr cē lex scripta. Jtē leges bīa
ne sunt: iura dīna sūt. Jtē ius ḡiale est: lex est etˢ spēs.
¶ No. vulgi. vulgᵃ gl. l. plebs ppl's multitudo gētiū. dr
a volo vis: eo qr vnusq; sac qđ vult. Inde h z hec vul
garis. z b re. Inde vulgariter aduerbiuz: vt iste loquit
vulgariter. l. sicut vulgus. z non literaliter.

a ¶ Dura. hic ictpit ꝓstructū. Et tale vt sil'e puto qr erat
etoldū decisiz, d decre. pastoral. i cōpil. greg. sub dūis
titulis collocata. vt dicit. ā. de resciip. pastoralis. in pin.
b ¶ Diuinit'. Per verbū illud: pasce oues meas. Jo. Petrus fuit creatus papa.
xxi. de ele. significasti. de ma. z obe. solite.
c ¶ Christiani. De homi. p humani. li. vj. z facit ex tra.

Bonifacē, vnam scām. z facit hec l'ra. Ad id qđ dicit. ā. de
testi. c. j. ſ. q; regulr iudeos non compescit eccliā.

Inuigilare est valde vigilare.

a ¶ Nos. Compellit. quod est. j.
b ¶ Inuigilare. Ponit h in pro valde: sic de fideiuss. c. j.
Ipontt. z huic exor-
dio 2cor. phemium
sexti. de offi. delega.
officij. eo. lib.
c ¶ Sanc. Narra
tio.
d ¶ Impatorē. In
choauerat. n. discor-
dia co nōdū corona
to. ā. ea. cōpīt. de in-
criuīā. c. j. post pn.
e ¶ Asserēte. Fo
te facter: qđ tamē
suia nō institificat: vt
segtur in. §. rursus.
f ¶ Ipius. Impa-
toris vel regis. pri-
mum placet.
g ¶ Subdīte. Jdē
si cuz nō sb'dītis: vel
hostibᵘ. C. ad. l. iul.
mate. si go canonīza
ta. vj. q. j.
h ¶ Conspiratio-
nes. Unde qđ scripsi
de iudi. exhibita.
i ¶ Et ordinauer-
rat. Rex romanoꝝ
Robertus.
k ¶ Fulte. Idest
munite firmate: vel
adiute.
l ¶ Ettā in vbe.
Romana. l.
m ¶ Absentē. Au
sup crimie ꝓtra ab-
sentez sententia ferri
possit. no. de volo z
ꝓtra. veritatis.
n ¶ Declata. Utle
ꝓtiā est in notoriis sic lterloq. z fa-
cit ad no. de iureiu.
ad nostram. tñ. ā. de
offi. dele. c. j. lib. vj.
o ¶ Supplendo.
De effectu buᵃ cle:
videas in Specu. ti.
ñ. §. nunc ostendēn-
dum. ſ. rursus.
p ¶ Si quis. l. de
fectus.
q ¶ Matre. j. q. v.
Ptentiuz. de offi. cu-
stō. c. j.
r ¶ Nouerca. Dic
se habz nouerca
ad pignos que fe-
rre solet in illos:
nc se hz ad iustitiaz
voluntas pcipitāris
iudicio: hoc tñ dicit.
Inde dicit quidaz.

Nouerca sentit in pignos.

ppli nationes iniuncta: nosa
inuigilare remedyis subtoꝝ:
eorūdem periculis obuiare: et
scandala remouere cōpellit.
¶ Sane c cū iam dudū inter
quōdā Henricū impatorez
romanū: z charissimū in chri
sto filiū nr̄m Robtuz Sicilie
regē: grauis fuisset mā turba
tionis exorta: asserēte e deide
impatore ꝓdicto qr cū gbusd
ā ipius subditis rex ꝓfede
rationes z ꝓspirationes fecerat
in ipius maiestatis offen
sam. Qōq; tractaverat z oz-
dinaverat: vt ciuitates q̄daz
sub impy z impatoris einsdē
obediētia ꝓsistētes cōtra euz
z imperium rebellarent: gē-
tesq; suiipsi fulte subsidio:
nōnullas alias impy ciuita-
tes z castra (inde violēter eie
ctis ipius impatoris officiali
bus) occupauīt: z pro ipo re
ge occupata tenebāt. Ac als
eriaz in vbe z alibi in impe-
rij: z impatoris einsdem ꝓtē
ptuz: z sue maiestatis iniuriā
z reipublice detrimētuz mul
ta grauia fuerunt per regem
eūdez ac malitiam z instiga
tionē ipius: tam a suis stipē
diarijs qz a subditis impato-
ris cōmissa. Prehabitis per
impatorez eūdem gbusdā p
cessibus ꝓtra euz absentez m:
tñ cius legitime (iuxta impe
ratoris assertionē) citatuz: ac
qr supradicta erant notoria
per impialem interlocutoriā
declarata n: impator ipse re
gē affirmās ppter pmissa le
se maiestatis criminis reum
esse in eum pemptorie (vt di
xit) z sufficiēter citatū: sed cō
parere ꝓtumaciter recusan
tē: tanq; rebellem, pditorez z
hostem imperij ac reum cri
minis supradicti: ꝓuationis
oium dignitatū quocūq; cō-

Sanctet tua afflictos fouere nouerca ptās. Silē ēt dicit ca-
non: q negligētia est nouerca eruditōis. lxxxiij. dt. nihil.
f ¶ Precipitatione. De iusquitate dr q ōla ꝓcipitat. de
pe. dist. iij. inter hec hyrcuz j. Et est ꝓcipitium qđ fit sine
modo z cum periculo. de sepul. ex parte.

Uersus.

Limus qđ sit.

Noctes ei quant die dus in Sc ptēbri.

Sntaz fer re sine ex pressione cause vti le est.

Litatio si artat assignato lo co notorie nō tuto.

prebēdaruz titulo: z ḡbus se
intitulabat rex ipse: auctori-
tatū quoq; bonoꝝ puinciaꝝ
terraꝝ bonoꝝ turiuz z iuris-
dictionū: taz ppteroꝝ: q̄ tpa-
liuz: z si qñ veniret in suam z
impy fortiā mutilatiōis: etiā
capitis sniaz ꝓmulgauit: oēz
supplēdo defectū: si qs fo
rtitan fuerat ex solēnitate iu-
ris omissus in pcessibus me-
moratis ꝓmissa (vt asserit)
faciens exigenti iustitia: z de
impiali etiā ptāte. ¶ Uerū:
qr huiusmodi sniia que non a
discretione mr̄e ỹtutis: sed a
nouerca iustitie voluntaria:
scilz indicantis ꝓpiratione
ꝓcessit: partus forsan se de
teriores haberet si ipius sen
tētie inefficacia in publicum
pcone iustitia non prodiret.
Nos circa eā tali vti puisio
ne volētes: que (detectis ip-
sius defectib') seminata per
eaz extinguat picula: z in rō
ne reddēda sit posteris ꝓfu
turat ipam subyciēdā esse p
uidimus lime' iustitie ac re
cte libramini z rōnis. Eiusdē
igit causis r z ptinentia: nec
non cōditione illoz a quo ' z
in quem a lata fuit diligenti z
debita ꝓsideratione pēsatis:
patēter ex eis illius b astruī
tur euidētia nullitatis: z ma-
nifeste arguīt temeritas p
mulgātis. ¶ Notoriū quip-
pe ac indubitatum existit: q
grādis exercitus c tpe dictoꝝ
pcessuum z snie cōtinue im-
peratori assistēs regem ipm
z suos perseq̄batd odio ca
pitali: pisanaq; ciuitas i qua
lata fuit memorata sentētia
regez capitali habebat odio
notorio e z antiquo. Esto igi
tur q rex ipse alias ad ꝓmis
sa fuisset legitime per impa
torem citatus: nunqd venire

t ¶ Profuturā.
Ut eccl. bñ. c. vno.
v ¶ Lime. vij. q. j.
§. cum aūt. x. ferrū.
Et est insti fm fabri
le z ferreū quo me
talla roduntur: po-
liuntur: minuunt: z
purgantur.
x ¶ Librarimi.
Dabetur hoc ꝙbuz.
xlv. dt. ofo. de re iu-
dica. cuz eterni. lib.
vj. Et est librare p
librā que certū ha-
bet pōdus aliquid
pōderare vel equa-
re. Inde dicit q in
mente Septēbri sol
ingreditur signuz li-
bre: qr tūc dies z no
ctes equantur.
y ¶ Cauſis. Et cā
facile defendītur
iusquitas fuīe. de re
stitu. in integ. tum ex
lkis. Et ideo datur
cōsilū ne causa ex-
primatur. de re iudi
ca. sicut.
z ¶ A quo. Scilz
impatore.
a ¶ Et in quem:
Scilz regem.
b ¶ Illius. Snle.
c ¶ Exercit'. Col
lectio hominum in
expeditione.
d ¶ Suos. Pro-
pinquos familiares
z subditos.
¶ Glo. sequeno ar
guit pro opinione z
remittit.
e ¶ Notorio. Fa-
cit hec litera ad ea
que scripsi. de ap. ex
pte. j. Nam videtur
hic colligi: q nō so-
lum assignato loco
notorie nō tuto pos
fit appellari etiam
exceptione non op-
posita: sed etiam q
fine appellatione ci
tatio non artat. Et
facit qđ no. in Spe
cula. de citaī. §. j. v.
ltez. q citatio fit ad
locum ḡmo z. ij. v.
sed quid si citatus.
z quod no. Inno. et
Dosti. de offa. c. ij.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Confistoriū vñ dr.

a ¶ Stipatum. Quasi vallatū: etreūdatū: vel fulcitū.
b ¶ Admodum. Pro valde. sic in vere. romani. ff. nos tra. ff. ea. compil. de iureturan.
c ¶ Ac prelato. Capitali.
d ¶ Cōsistoriū. Idē verbuz. ff. q. vj. anteriozꝫ. ff. ad hoc. et auē. sed ilo. de ap. ex

Captiuus ad turandum de re debito relaxat' an recidere teneatur.

¶ Hāc glo. dicit Butrie. in suo dicto. fing. i sua opt. de capīuo.

tissimatione. et dr a pfisto. tlo. Dester. v. in pn. Sedebat sup solium suū in pfistorio palatij.
e ¶ Sim. Idem verbuz. xvij. q. j. ff. ij. circa fi. de iude. et si iudeos. z hinc colr. vt ille nō testt. accedens. ij. Vbi pz qz nō sufficerent ire de conductu.
f ¶ Per vsoletaz. ¶ Per hāc lram z sequētes: patet qz impator nō distringit totū orbē: iz dicat' dōs mūdi. ff. ad k'ho. de iac. l. deprecatio. vij. q. j. in apibus. Facit tū pro ipso ius cōe: quo fundat ille tēptionem suā in orde fient epi in dioceſi. de quo scripsi post Dost. de of. Archi. c. ij. sup. j. gl. m.
¶ Arguit. De constit. c. ij. ltd. vj.
n ¶ Negāt. Asserit pure negatiuā quā petpe poterat.
o ¶ Registi. Hic z in insertionibus declarat no. de foro cōpe. c. vlt. in pn. ij. q. vj. c. j. de rap. c. j. de hac regittone. vide qđ no. in Spec. de cōpe. iudi. adi. §. j. ꝑ. sed quo. z de accu. §. l. ꝑ. sed nunqd. z. §. fi. ꝑ. vt autem.
p ¶ Essent. Pro ipsius coronatione: vt in c. romani. ff. de idr eturan.
q ¶ De processibus. De discordia bene sciuerat ꝓtao. de iureturan. romani.
r ¶ Forsan. Nō est no. dubitatiōis. de hoc de testa. c. ij.

Tullius

Iudex ꝑ

Clerus

Impator est dominus mūdi

a ¶ Blo. seq. querit. Ponit duas opt. z duas incidentes gones. Iu quaz qualibet ponit duas opt. ꝛ trat as.
b ¶ De more. Sz nunqd de iure voluit hoc decidere: Accur. i. l. ij. cui. §. fi. ff. de accu. dicit qz remissio ista fit ex vbantate: vel ex voluntate: vel locū ꝑz ꝑm eū cū reuo latitat. Qđ et vꝝ placere Imo. de rap. c. j. §j gl. ibi. z Dost. dicit in oī graui de licto remissionē fieri ad iudicē deliett. per. §. fi vo qz cōpe bēsoꝛ. in anē. vt nal li fud. col. ir. Immo dicunt qđā qz iudex deliett ad ꝑ ꝑt cogere iudicē sub quo degit per ꝑbū iube mus ibi positū qz ē nēcitat'. xiij. q. j. qz ꝓcipit. ff. qꝫ tuisa. l. j. z. ij. z sic nō ob. qz dr: qz par in pare nō hz impiū. de elec. l. notuit. cum in b iudex illecti sit maior. z b placuit Jaē. de ra. z pe. in anē. qua in puncta. C. vbi de crī. agī opz. Pro hīo fac qz no. hug. ltr. vi. c. fi. Cōtra eos facit qz ibi no. Joan. qz credo verū. i. qz malefactat iudex re quisitus nō remittē do: is tñ q regrit: si als non ē ille⁹ iudex illi cogē vel puntre non poterit: sz agek coraz supiore illius. ad qz facit de fo. cōpe. romana. §. Ihen teo. ll. vj. ita ad de nūtiationez nō dicit ad mādatū vel ꝑceptū. facit etiā de of. ordi. pastoralis. in pn. z qz no. de of. dele. paucētiam. §. adijci mus. in vlti. gl. Nec ob. illud ꝑbū tubemus in. §. fi ꝛo. Quia iz imperator ibi tubeat: nō dat p illud iudici regrēti ptātē iubēdi vel pa nēdi nō ꝓcessium: igit non attēret. xxv. q. ij. amputato. Dī cūt etiā ꝓdicti vbi legū qz iudex regis remittet sine alīqua cognitiōe: tām qz ꝓsumptio est pro iudice regrēte. de renū. in ꝓtia. tum qz regis est merus executor. de offi. deleg. pastoralis. §. ꝓterea. C. de execu. rei iudi. si vt ꝓpono. Et pro eis facit ꝓdicta l. fi cui. §. fi. ff. de accusa. Quidaz cōtra qz ꝓcedet aliqualis cognitio: alō fine cū ifamaret qui sic statim ligatus remitteret. ad b. ff. de custo. z exhi. re. l. vltimo. facit. C. de exhi. re. l. fi. C. vbi de crī. agī opz. l. j. Et hoc in sua disputatiōe tenuit hic Bar. de piatis per ꝑdicta. l. vltimo. inducēs etiā. l. ne in arbitrio. C. de arbit.
t ¶ Citatū. Vide qđ no. ꝛ dixi eo. tl. tenoi. in glo. pe.
¶ Blo. sequeno. alleg. xiij. cōcor. dupliciter exponit ꝛ remittit ꝛ differentiam subdit.
v ¶ Dōꝝ ligi⁹. De homagio bñ de accu. venicio. de sy

Deliñmo. an sit ꝛ ne cessitate ad delicti locum remittēdo

Judex de licti nō ꝑt cogere iudicē in cā tuus territorio ē delinquens: vt ipm remittat.

Judex regis an debeat delicti quētez remittere sine cāe cognitione.

Ligio ad ligiat.

Hō ligius ꝛ vasall⁹ differunt.

Crimē lese maiestatis nō cōmittit ꝑ hō ligiū

Roma est ē ꝑpalis dominio ecclesie.

Jurisdictus nō ꝑt tolli a iudice secularī.

mo. ex billigētī. ij ex cel. ibi. a. grauē. ij re. iu. c. fi. qđ al's ꝛ ho mints ligius. Dicit aūt ligi⁹ ifi ligat⁹ vl legius quasi lega ltate seruans. de b Martinus de fano cōposuit quēdā tra ctatū qui ꝓnit spe cu. z latius ꝓsequit de feu. §. ij. Et vt ibi no. hoīs ligii fit im peratori vl regi. nul lus alter⁹ fidelitate salua: §z in vasalli tico vel fidelitate re seruat salte ipatori fidelitas vel auctoritas in ij. feu. de ꝓhi. feu. alle. i. ipalē. Nec vi go eē posse ligiuo duoꝝ sed bñ pōt esse ligius vn⁹ z vasallus alter⁹ vt h'z vasall⁹ pluriū. z ibi z hoc. §. x. z. §. sequentibus.
a ¶ Ligiē. No. p loco ozgls. et ħ o parroch. c. fi. ij. glo. de tēpo. ordi. cū nl Ino. ibi. vj. z i Spe. de cōpe. iudi. adi. §. j. ifi. xlij. z. xliij.
b ¶ Nō subsūt. Innuit p nō subdi tū crīmē lese maie statis nō cōmitti.
c ¶ Nō hēbat. Nota nō valere sūam ex cui⁹ tenore ꝺ ꝑhibit entiēs imitatio. ꝺ hoīes post Inno. co. ti. cū bertold⁹ su p ver. cōcessimus.
d ¶ Propter quā. Tolle ħ lras q ē in fine hui⁹. §. ꝑpile terloq ptātis excessit ī messē in fraz zē.
e ¶ Districtū. Cā roma sit de tpali do minio eccliē. ixtij. dī. ego Ludouicus. xxiij. q. vl. igē ꝺ ecclē. fundamēta. ibi. vj.
¶ Glosa sequēs q rit z remittit.
f ¶ Debit. Quid de debitoꝝ⁹ p iuramētū obligatis ꝺ posito q hec sūa fu isset tasta. scripsi p⁹ Dostiē. de cēsi. signi ficauit. sup glo. q.
g ¶ Fidelitate. Hoc bñ facē papa z

impēriō certū ꝓtinuū z noto riū suū hñs domiciliū ac ori ginē⁹ inde trahens impatori eo mō nō subfuit b qz in eū cri mē lese maiestatis cōmiserit q̄tūlibet osa in sūia supradicta ꝓtenta veritatē idubiā cō tinerent: sicq nedū cū iure: i mo nec cū iuris colore tulit i peratoꝛ sniam supradictaz in regē ex cā q veritaī subsistē tiā nō hēbat c: pp quā d etiaz quatenꝰ in eo fuit regē cūdez primādo regno z regia dignitate: ac terris et alijs z iurisdictionibus ꝑpetuis z ꝑalib⁹ que sub eo nullatenus vel ab eo: sed a nobis z sub nobis te nebat: necnō ꝓcedēdo ꝛ regē cūdē ex illis q per ipsū⁹ stipēdiarios ac nōnullos iperato ris eiusdez subiectos p mali tiā z istigationē regis ipsi⁹ ꝛ eū fuisse cōmissa in vrbe dice bat: Lū etsi illa fuissent ibidez reuera cōmissa: punitio tñ eo rū in regē veluti ex districtū ipery cōmissoꝛ ad ipatorem nullatenus ꝑtineret: ibiben do et in eadē sūia sub magna rū appositione penaꝝ: q̄ꝝ ali quas sibi applicari mādauit: ne qs dicto regi ꝑsumeret in suis rūdeꝛ debitis f in ipsius ue familiaritate vel fuitio re manere: aut eidē ꝛ tpm ipe ratoꝛe q̄uis mō ipendere ꝛsi liū auxiliū vel fauoꝛē: cū debi tores fuitores z auxiliatores hmōi ex iperiū z ī regno ꝓsti tuti ꝓdicto nullatenus ipato ri subesset: nec ex ꝓmittēdis in regno eodē dictis possent penis astringi vel aliāliter cō dēnari per ipz: absoluēdo q̄z ab oi fidelitate g obligatione fuitio ꝑmissione ac pacto ꝑ uincias oēs ciuitates z castra z loca: ipsiusq vasallos z feu datarios z alios q̄sz eidē re gi q̄olz obligatos: cū ꝑcludē rent i absolutiōe hmōi terre z ꝑsone nobis z ecclie romāe subiecte h ꝓpzie terminos potestatis excessit in messem

nostrā mittens ꝑperam suaz falcem i. ¶ Leteruz defect⁹ suppletio circa ꝓcessus adhi bita supradictos: non tñ va let ad iustificationē ipsoꝝ z sentētie supradicte quantum ad eoꝝ sigillationē z notam: cuz nulla super ꝑmissis pote statē haberet iperatoꝛ in regē: sibi gl's q̄ vt ꝑfertur non subditū non citatuz legitime aut remissam: z extra distric tū ipsius cōtinue ac notorie cōsistentem: nec ꝑdicta sup pletio circa subditū etiaz ad ea potuisset de ratione refer ri: per que de crimine ꝑtrix sic grauⁱ delato defensionis (que a iure ꝓuenit naturali) facultas adimi valuisset: cuz illa imperatoꝛ tollere nō licuerit k que iuris naturalis existit. ¶ Ut igitur sicut me morata sūia iuris cāret effe ctu: sic auctoritate z nomine rei careat iudicate: vt nec in opīnioe cōi aut vulgi ll ladys nomē hīe sūe mereat: vt ēt in magnum iustitie ac pacis obseqz scādalosis occurrat piculū: q cūnā z ecclie puin ciaꝝ multaꝝ regnoꝝ z gētiū turbatione non modica pos sent occasione ipsius p2o tpe subuiri. ¶ Nos tā ex supio ritate o quā ad iperiū nonest dubiū nos hīe q̄ ex potestate in quā (vacāte iperio) ipe ratoꝛi succedimus ꝑ z nihilo minus ex illi⁹ plenitudine po testat⁹ quā xps rex regū z do min⁹ oīantiū⁹ nobis licz ime rit i ꝑsona bti ꝑetri ꝓcessit sniaz z ꝓcessus oēs ꝑdictos z qcqd ex eis⁹ secutū ē vel oc casiōe ipsoꝝ de fratrūm⁹ coz cōsilio t declaramus fuisse z eē oīno irritos z inanes: nul lūq debere aut debuisse ſoꝛ tiri effectū seu nocumētū vel notā afferre cuiq vel q̄libet attulisse. ¶ Ipsosq ni hilominus q̄tenus ꝓcesserūt be fcō: z qcqd ex eis secutū est vel qđ eos vel in posteruz

subditis ꝑpetuo. rec q. vj. alius. z. c. nos fōz. z. c. ti. c. fi. ll. vj. z hoc rōne crīminis de here. c. fi. de pe. c. fi. ꝓcedit ut hoc ex suppositate de qua j. §. fina.
h ¶ Subiecte. ar. ad no. xvj. q. vj. fi. ifi. §. j. gl. fi. q. p dānatione vl ꝑscatio nē iudicis secularis non perdit quis iuꝛ patronatus.
i ¶ Falcē. Qđ facere nō licuit. s. ele. venerabilej. in ꝓtin. cum suis concor.
k ¶ Sic grauⁱ. le se maiestatis.
l ¶ Licuerit. Facit ad no. ff. de ꝓsti. pn. l. j. z. C. ij ħ ius vel vti. pu. l. vl. p Imo. de consti. q̄ in ecclia ri ꝑ Dostiē. i fine z resert. §. fa vres. ꝺ. pōt ut. facit et ad rōnē de iudice hā bēte arbitriū. quaz no. j. ꝺ ꝺ. fig. sepe. sq per ꝑdi. defensiōes.
m ¶ Note. Hic. e. tl. c. fi. ll. vj. q. j. in ꝓtin. in fine.
n ¶ Vulgi. Cui⁹ opīnio q̄liqz ꝓsidet ff. de fluml. l. j. z. ff. de fan. istru. l. cū dela tionis. §. affinam. de pur. vul. p totum. z no. ꝺ referi. nōmall. in. xiij. glo. Quid. de ponto. Vulg⁹ amici tias vtilitate ꝓbat.
o ¶ Suplitate. Ut i ꝓstōne roma ni. ꝺ. de iureturan.
p ¶ Successim⁹. De so. ꝓpe. §z ex su scepto z hmōi ptātē nō ꝓticipāt legati z late ꝺ ī spe. ti. ij. §. nāc oīdēdū. ꝑ. xix. q.
q ¶ Dfiantiū. Tpo ca. xlv. c. vltra medi um. j. Timo. vj. z fa cit. viij. di. q̄ ꝺ motes in fin. de sect. tua. ħ.
r ¶ Cōcessit. Mat the. xvj.
s ¶ Ex eo. Cōcor. de elec. qual'. in fi. j. de imu. eccle. qñ.
t ¶ Consilio. Vide qđ no. c. tl. c. ij. ll. vj. in. j. glo.

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ No.j.q̄ dz appellari coram iudice si pōt etus hil copia. deh i gl. in ꝯ. cōtra. Et vide ze. Intelligi coram alia si eri q̄sit eo scīēte ꝛ intelligēte: Iz nō ofentiēte. ff. de ꝓ. fig. cōtra. l. xlvi.

¶ No.j. q̄ appellatio dz terminari appellato ignorante. Dic tñ sufficeꝫ q̄et⁹ penuratori spāl⁹ i cā cōstituto intimeꝫ. d electi. clc. cām. j. rūi. Saba.

a ¶ Renocamus: Concor. de re. eccle. non alie. si quis. co. titu. ad audientiam. ꝛ quod notatur ibi de offi. ordi. c. penult. ꝛ. ij. questio. j. primateo. Capitulum. j.

SJa iudicibus ¶ Et sunt due partes. secūdadibi. Est tñ. J Et q̄n dicit iudicib⁹: intelligo ordinarijs vel delegatis: sine sint ad causas: siue sint executores ad ꝓmo: ꝛ idē etiā puto d arbitrīs iurio a q̄b⁹ appellari pōt de offi. deleg. ab arbitrio. ibi. vj. cū eadē sit ratio.

seq̄ posīt i irritū revocam⁹ a.

¶ De appellationibus.

Q lemēs. v. in cle. vienensi.

¶ Valet appellatio cōtra maiorē partē plurium iudicum: sed appellato est appellatio ōlatio ꝛ termini prefixio intimā da. Joan. andre. Capitulum. j.

SJa iudicibus b duobus aut pluribus fuerit appellatū ꝛ dubitatur an ad omnes appellatio extendat: ꝛ videtur q̄ sic. ff. de appellationibus. l. ij. ꝛ. ij. ꝛ. ij. ff. de offi. eius cui manda. est iurisdi. l. j. in fine. ꝛ. l. ij. de offi. dele. Tel delegat⁹ est is cui a sūmo pōtifice vel ordinario vl delegato pncipis cā cōmittit. Inde sibi delegat⁹ qui dz respectu delegati. Est alius iudex qui dz iudex cō petēs: qui cause iurisdictionē hz cū exercitio sibi dato q̄ per exceptionē possit excludi: siue exceptio ꝓtingat psonaz: vt q̄ suspectus: siue ꝓtingat iurisdictionē: vt q̄ rescriptuz subrepticiū vt in cle. cā lite. ā. vt lite pēdēte nil innouet. in glo. Est alt⁹ iudex qui dz sōpetens: ꝛ est in quē hz psensimtio: vel q̄ ipse nullā iurisdictionē habebat: vel q̄ interuenit error in admodo ihz: vel q̄ cōpulsus sum in cum cōsentire. Est alius iudex qui dz cōpromissarius: ꝛ est ille qui ex cōpromisso. l. ex psensu partiū ꝛ ex litigantium electione de cā cognoscit: qui nullā hz iurisdictionē ꝓpriā sed delegatā. ff. de arbit. l. j. Est alius iudex qui dz pedaneus iudex: ꝛ est ille cuius officiū est de minutis causis: ꝛ infimis cognoscere ꝛ imutilib⁹ ꝛ vilib⁹: Iz sit ordinarius. Est alius iudex qui dz iudex chartularius. ꝛ olī tales iudices erant ꝓsules gīales ab Iperatore: ꝛ q̄ vel vellēt coram eis litigare possent: sed ipsi nō poterant aliq̄ cogere ad litigandū cōra eis. Et dicunt ēt hodie iudices ordinarij creati a comite palatino: q̄i nō hñt administrationē nisi in habitu: vt no. l. l. j. ff. de indi. ꝛ. l. fi. C. vbi ꝛ apud quos cognitio restitutionis agenda sit. Et isti iudices vocant hodie notarij apostolici ꝛ Ipertaleo: ꝛ chartularij a charta: q̄ dū creant mittunt in possessionē charte. Est alt⁹ iudex qui dz domestic⁹. ꝛ isti iudices dīr eē ex gb⁹ ꝓ magna parte pendet ius ꝛ consilium. Di etiam dicuntur assessores: eo q̄ assident. i. intra sedent. vel fiunt similes si ue cōparant iudici: ꝛ in cause cognitione simul prebent consilium vel officium: vt ex rubrica ꝓ. C. de assessorib⁹.

¶ Nota apl⁹. Ipli in iure dicunt litere date appellā ti in ḡbus ꝓtinent allegationes ꝛ qualiter in cā hi processum. Ité apl⁹ alij sunt ꝓuentionales. s. q̄n paro admittit appellationē: siue in iudicio iudice refutāte siue tacēte vel ex indictā: vt extra de ap. c. sepe. ꝛ. c. oblate. Alij

apostoli sunt testimoniales testificantes de appellatōe facta. Alij sunt dimissorij per quos apparet q̄ iudex detulit appellationi. Alij sunt refutatorij: p quos apparet q̄ iudex nō detulit appellationi. Alij sunt reuerēdi siue reuerētiales. i. q̄i ob reuerētiā suplonis appellatōi defertur: vt. c. j. de ap. lib. vj. in glo. ꝛ. ā. in cle. fi. ad. fi. dolo ꝛ ꝓtu.

¶ Nota delationi. Delatio delationis venit a dsero dsert. quid significet. vide ā. in cle. fi. ad. fi. de dolo ꝛ contu. ¶ Nota terminū ꝓfixio. Prefigo gis. cōpit dis pre: ꝛ figo: q̄ idē est q̄ sponere imitere iserre sortiter ꝛ stabilit sponere. ꝛ p ducit ꝛ fi. Et dic terminū ꝓfixionis. i. positionis termini: q̄ iudex dz sponere statuere ordinare terminū ipsi appellanti infra quez ipse arripiat iter suū ad effectū p̄sentium appellationē suam.

Prefigere quid est.

Intimatio vñ dī.

¶ Nota intimatio onis. venit de ītimo as aut. hic. l. demōstrare indicare nūciare ꝛc. Et dī ab intim⁹ vl ab in: ꝛ timo: q̄s è mēs ḡñi l. ...re sculcaf ꝛ imittere ḡm hugo. Tl' dī ab in: ꝛ time: q̄s è dia vel mēs ḡm Papiā.

a ¶ Appellādū. In iudicio vel extra a ḡia vel granamine forte. dato ergo q̄ haberi posset ipsoꝝ copia: locus esset et q̄ hic dī. Sed ante ꝓstitutionē istā tunc solum sic diuisim de facto appellabamus q̄n cōtra iudices haberi nō poterant. vnde seruabatur q̄ singulariter requirebantur vt conuenirent.

¶ Glo. sequens ponit opinionem Imo. quā coaptat.

b ¶ Simul. Scire debes q̄ Innocē. in decre. cū sup. de offi. deleg. in glo. magna circa medium dicit q̄ ab vno ex plurib⁹ iudicib⁹ nō pōt appellari nisi appellet ex oib⁹: ꝛ q̄ cū non fit licitū appellare nisi a grauamine: ꝛ vnus sine alio grauare nō possit: q̄ solus iurisdictionē non hz: ergo nō ab vno: sed ab oib⁹ simul appellandū est. Sed si Innocen. intellexit simul in loco. i. cōgregatis ipe quo appellat hoc bñ cōcipit: sed si intellexit simul respectu forme vel iterpositionis hoc bñ. nō tāgit: Iz enim hic separatim appellet: tñ ab oibus appellatur. Hoc tñ scias q̄ quotiens vnus ex pluribus iudicibus procedere potest: ꝛ ab ipso solo si procedit poterit appellari. de primo vide quod no. de arbi. c. j. libro. vj.

Appellatio ab vno ex plūb⁹ iudicib⁹ an dñs appellet.

c ¶ Cōra ipso. vide quod no. de elec. vt circa. lib. vj. in presentia enim iudicis appellandum est. ij. q. vj. diduz. vbi de hoc. ꝛ. ā. eodem titu. suggestum.

¶ Glo. sequens exponit querit ꝛ soluit.

d ¶ Maiori. Q̄. si sunt plures q̄ duo. Nā in duob⁹ non est dare partē maiorē: oportebit ergo tunc q̄ cōta ambos fiat appellatio si diuisim possunt hērī. Dz q̄d si ambo ēt diuisim nō pōt hērī: vel q̄n sunt plures nō pōt hērī maior pars ēt diuisim: Solu. ex q̄ nō stat p appellante si bī nō nocet. facta igit ꝓtestatōe appellet cōra illis vel illo q̄s vel quē hīe pt: vel si nulli pōt hīe cōra publicis ꝛ honestis psonis. eo. ti. c. fi. de offi. ordi. pastoralis. si haberet copiā iudicij ad quē cōra illo appellet. ij. q. vj. diduz.

Appellatio q̄r interponet a duob⁹ iudicib⁹ q̄ ēt diuisiz haberi non possunt.

e ¶ Appellare. Separatim ꝛ sequitur. Est enim mens litere q̄ quilibet istorum actuum appellatio ꝛ apostolorum petitio separatim fieri possit. ꝛ.

f ¶ Latio. Supple ꝛ apostolorum petitio.

g ¶ Ac ti simul. Concor. de re iudi. c. penul. lib. vj.

h ¶ Ignorant. Sciens enim certificari non debet. de regu. ia. eū qui certus. lib. vj. presumitur autem ignorantia. de regu. iur. presumitur. lib. vj. cum concor.

i ¶ Delationis. Vbi delatū est tunc negotiū principaliter per hoc est cōtra iudicē appellationis. ā. eo. cū appellationib⁹. lib. vj. ꝛ iō intimādū est appellato. Et facit hec littera ad id q̄d notatur: q̄ deferre appellationi ꝛ terminum illi ꝓfigē sē diuersa. k ¶ Eoz. Scilicz iudicum.

¶ Glo. sequēs nōnez reddit querit ꝛ soluit.

l ¶ Prefixionis. Ad iter enī arripiēdū vel ad se presentandū potuerit terminū assignare. eo. ti. cū sit romana. q̄ termini assignatio: qz multi operaf: vt. ā. eo. ti. sepe. dū parti hoc ignorāti dz intimari. Sz nīgd hec delatio ꝛ termini ꝓfixio separatiz p illos iudices fieri poterit: Q̄d videf q̄ hanc ītam: sed forsan est mens ilꝛ q̄ iudex ille postea quēlēte ꝛ deferent vel terminū statuent: q̄s ītimari debet appellato.

¶ Glo. sequeno exponit. Dubium solutt. ꝛ vnam diuersitatis rationem subdit.

m ¶ Legitime. Per modū qui habet. ā. eo. cōpīt. de electio. cām. vt ibi pz in fi. Nec puto hanc intimationē soluz faciendā q̄n sic separatim appellaf: sed etiā fiet q̄n simul a iudicibus appellatur: vel q̄n vnus solus esset iudex a q̄ appellaf: ꝓpter rōnes quas supra notaui. Et aduerte: q̄ decrē. illā cām: nil dicit de ītimatione delationis vel terminī: sed solūs appellationis. Et est ratio: q̄ cause hūi tales de q̄bus ibi dicit: quo ad principale deferunt per appellationes ꝛ hñt terminū statutū a iure ad se ꝓsentādū: ꝛ hoc paro cui notificaf appellatio ignorare non dz: alie ꝓ non: ꝛ ideo si deferaf vel terminus statutus ab hole: notificenf hec appellato q̄ potuit ignoraf. Ca. j.

Appellāti in cā dñi ficiali sufficit solaz appellationē appellato intimare.

Q Uānto. ¶ Hñt quatuor partes. Secūda ibi. Credā. J Tertia ibi. Similiter. J Quarta ibi. Q̄s fi. J

¶ Ꝓsupponendū est q̄ q̄n pōt appellare a quocunqz granamine: siue inferatur in interlocutoria: siue in diffinitiua. Et appellans debet petere apostolos. i. responsionē iudicis. Et quare dicantur apostoli: vide. ā. de apostolis dimissoꝝ ꝛ reuerentialibus.

¶ No. j. q̄ obstātia cōis attēdenda ē tali. n. ob stātia ꝓ. Lau. ē optima legā iterpo. de ꝓsc. cū dilect⁹ marīme si romana curia obfuetur: q̄ q̄ rome fit speciāduz est. de of. ꝓ. ij. ꝛ. rescri. vi. c. j. ij. ꝛ tiij.

¶ No. ij. l. ꝓ. fili. q̄ terminus

¶ CASVS. Iudex vdit sniaz ꝓ me: appellaui. Q̄ queritꝰ an debeā petere apostolos sepius: vel vtrū sit necesse q̄ inter petitiones apostoloꝝ fit aliqs iternallū. i. aliquod spatiū tpis: vel vtrū sufficiat multiplicare vno ꝛ eodem cōtextu dicēdo. Dñe detis mihi apostoloꝝ: ꝛ itez suppli co q̄ detis mihi apostoloꝝ: ꝛ itez vos depreco q̄ detis mihi apostolos: Et dicit q̄ possum petere ap̄los sepius vno ꝛ eodē ꝓtextu. Sed q̄d erit: si iudex a quo appellaui nō dedit apostolos: sed mihi assignauit terminū ad dñm apostolos: q̄rit vtrū die assignata debeā cōparere cōra iudice vt illa die recipiā apostolos: ita q̄ videar renunciare appellationi nisi cōparea: Dicit q̄ illa die debeo cōparere: alīs si non cōparea sniaz pōt executoni demādari. Sed q̄: si iudex assignet mihi diē infra terminū iuris: qui terminus est trīginta dies a die sniē cōparādo: q̄si fert sniaz ꝓ me absente: tunc scribunt currere illi dies trīginta a spe notitie. l. ij. C. q̄o ꝛ q̄s ind. vtrū sit necesse cōparere

Universidad de Deusto
Biblioteca

turis hēg pat termino hois. ſi cut. n. non petēs apostolos in terio hois censeſ appellatōez dBulle. ℌ. ℣pt. ita ℣ in termino iuris vt ḥ Hada.

3. Sodis de ju regru um ipsa appella t. sunt apostoli petendi. l. 22. ff. 22. p. 3. Bruna. 3. di es sunt concedendi. l. 26. eodem t. Aurida 2. Upon nu. 6.

in omnibus illis triginta diebus: vel vtrum ſufficiat ſe mel cōparere? Dicit q̄ ſufficit alīs die cōparere: dū tñ cōpareāt loco ⁊ tpe ꝯgruo: puta q̄ nō cōpareāt dū iudex eſt in mēſa vel in lecto vel in balneo. Sed qd iuris: ſi iudex noluit dare apl'os vel pmiſit eaſ ⁊ aſſignauit terminū: ſi le/ galis die aſſignata ſiue i illo termino aſſignato non dedit apl'os? Dicit q̄ poſſum pſeq meas appellationes: ac ſi iudex apl'os dare denegaſſet. ḥ.d. ḥe. re.

¶ Lolligo aliqua notabilia. Prio nota q̄ egtas pferetur rigoſ. ⁊ hoc vez lo quendo de equitate ſcripta ⁊ rigore ſcripto: ſecus ſi nō eſſet egtas ſcripta: q̄ mlius altius a principe pōt ſeq egtate non ſcripta: dūmodo rigoſ ſit ſcriptus: q̄ nullus alius pōt in dicare vtrū rigoſ cōtineat egtatem vel nom. l. inter egtatem. C. de legi. Tamē dicunt alīq̄ q̄ dñi de parlamento poſſunt pferre egtatē non ſcriptā rigoſi ſcripto: tñ iſtud nō reperit iure cautū: ḷz dñi de parlamēto illud obſeruēt.

¶ Nota q̄ apoſtoli ſunt ſeptuo petendi: non regrit q̄ petant̄ per interuallū. l. q̄ ſterponat actus extraneus: ḷz ſufficit q̄ eodē ℣tertiu petant̄.

¶ Nota q̄ ſi aliq̄ appellanti iudex aſſignet certū terminū ad dādū apl'os: tunc appellans dz cōparere illa die: alīs ſiba nō ſpediret executionē mādati.

¶ Nota quarto q̄ ſi iudex aſſignet appellanti terminū iuris: ſufficit appellanti ſemel cōpareſ coraꝫ iudice.

¶ Nota q̄ parua ſunt denegare expreſſe apoſtolos ⁊ franchuleter diſſimulare.

¶ Nota q̄ ibi ꝓhibitū: ideſt ſtatuti ad petendū apl'os currit a tpe ſnie: ⁊ illud tpa eſt triginta dier: q̄ appellans infra triginta dies a tē pore late ſnie dz petere apl'os: vel incipit currere eo tpe q̄ incipit currere decēdū appellationis interponēde. ℣ tpe ſnie. late: vt in gl. ſtq. ḃ.

¶ Nota ibi decernim⁹: q̄ iſtud verbū decernimus inducit ius nouū: vt glo. in verbo decernimus.

¶ Nota q̄ apoſtoli qui petunt̄ in cā appellationis interdū vocant̄ epiſtole: interdū dimiſſorie. Et qd ſint apoſtoli ⁊ vñ dicant̄ dicit. ā. prime. ⁊ ēt vide Specu. eo. ti. in quarta parte. ℌiculo ſequitur. ⁊ glo. in. c. coꝛdl. eo. tt. li. vj. Et dant̄ apoſtoli vt inſtruat iudex ad quē: vt dicit glo. in ℌ. nec petat.

¶ Nota ter. q̄uis. l. q̄q̄. vz. tñ cōtinetto aduerſatiua: ⁊ acuit penultimā.

¶ Nota infra iuris terminū: qui terminus dz triginta dier: ⁊ infra illos triginta dies dz apl'os petere: ⁊ ēt infra illū terminū dz iudex illos dare vel recuſare: ⁊ iſte termin⁹ ita bñ artat iudicē ſicut appellantē.

¶ Nota cōgruo. l. cōpetenti apto.

¶ Nota recuſet. l. refutet renuat: vt. ā. in clemen. paſtoralis. de ſen. ⁊ re iudi. in ꝓhibitione.

¶ Nota oblatos. i. datos de offero: vt. ā. eadē cle. proprie allegata.

¶ Gloſa ſequens dicit quid determinat ⁊ remittit.

a ¶ Quāuis. Determinat primum dictum quod no. ā. eodē titu. ab eo. lib. vj. in. ſtq. glo. vbi patet q̄ mihi placebat iſte rigoꝛ de q̄ loqtur in ꝓn. ⁊ idem ibi Archi.

b ¶ Iuris. ij. queſtio. vj. poſt appellationem. ⁊. ℌ. vlti. ad finem. C. eo. titu. iudicibus.

c ¶ Tpe. ſ. triginta dier qui currunt a tpe ſnie: vel ab eo tpe a quo incipit currere decēdium appellationis interponende: ſic intelligē quod no. ā. eo. titu. ab eo. in glo. ſtq. ⁊ eſt ſimile quod no. ff. de exceſa. tuto. l. quinquaginta. olīz dabant̄ quinq; dies. ij. q. vj. ab eo. ⁊ eſt iſte termin⁹ etiā iudicis ad tradendum: vt probant iura predicta.

d ¶ Obſeruantiā. Simile. ā. ea. cōpt. de eta. ⁊ qualī. generalē. intellexit ſed vigebat hec obſeruantia: quod dicebat Bull. q̄ nunq̄ viderat hoc oppoſitū: vt no. i decre. ab eo.

e ¶ Preferri. Siē de re. pmu. c. vno. lib. vj. qb⁹ aſſit caſibus ꝓferat egtas rigoꝛi ⁊ eō. ſatis ſcripta ⁊ traſac. c. fina.

f ¶ Decernimus. Per vñ declaratiōnis: debuiſſet. n. dici contrarīū: vt. ā. ꝓz. ⁊ ſō vtil iſto verboſile de regula. cōſtitutionem. lib. vj.

¶ Gloſa ſequēs ſi terā exponit: ⁊ dubiū ſoluit.

g ¶ Vno cōtextu. Lex dicit de teſtō ſcriptis: q̄ vno ℣tertiu fieri dz: ⁊ declarat vno ℣tertiu fieri cū nullus alien⁹ actus miſceſ. ff. de teſta. heredes palaꝫ. ad ſi. ſic ēt electio vno ℣tertiu fieri dz. ā. de elec. q̄ ꝓpter. ſed hic non ſequitur neceſſitas hoc faciēdi vno cōtextu. ſed vñ cōtextu. nō curo an hec petitio fiat vno contextu. expoſitione necne. facit q̄ no. ff. de appel. ℌ. ſequitur.

¶ Gloſa. denolationes. ⁊ de ſtuo remittit.

h ¶ Ipſi. Duo iterdū eplas. Iterdū dimiſſorias vocamus. ij. q. vj. ab eo. ⁊. c. poſt appellationē. Quid ſint apū: ⁊ vñ dicant̄ ⁊ de quadruplici eoꝛ ſpecie ⁊ eoꝛum formis. vide in Specu. eo. ti. tiq. parte. ℌ. qui ſequitur.

i ¶ Certū. Siue p̄ noſationē dici: puta die ſolito pria vl p̄ nām: puta hodie ad octo dies: vl octaua die mēſis.

¶ Gloſa ſequens ponit diuerſitatē ⁊ eius rationem.

k ¶ Nec petat. Sola ergo comparitio nō ſufficeret. nō ſic in caſu decre. ſi a iudice. eo. ti. li. vj. Eſt enim caſus ille ab iſto diuerſus: apoſtoli enim dant̄ vt inſtruatur iudex ad quē. eo. tit. vt ſuper. lib. vj. ſed renocatio grauaminis ſit vt iuriſdictionē reſumat iudex a quo. nō eſt ergo mirū ſi plus circa primū ℣ circa ſcīm artatur appellans: ⁊ iudex a quo plus circa ꝑm ℣ circa primū. Joā. and.

¶ Gloſa ſequens ponit diuerſitatē ⁊ eius rationem.

l ¶ Videſt. Etiā ſi iret vel mitteret ꝓ illa pſequēda. ā. e. ab. e. li. vj. Sz qd dicens ſit iſto caſu vt ſequēti cōparuit appellans in termino certo vt hic: vel infra incertum: vt j. ꝓxori. reſpōſo. iudex aſſignat nouū terminū ad illos recipiēdos in quo nō cōparet appellans: nil qd renunciaſſe videt. Forte ſuit de mēte huius iuris: q̄ vltra ſecūdā vicē non teneaꝫ appellans coraꝫ ipſo ꝓ hac cā cōparere. Tutius eſt ex quo ſecūdus terminus eſt. j. ꝓ iuris infra q̄s ad huc actū iudex eſt coraꝫ illo ⁊ termino ꝓrogato cōpareat: nō tñ ꝓpter q̄ teneaꝫ plus petere: ſic ꝓcedat quod dixi de vice ſecūda. ſed ſatis eſt q̄ exhibeat ſe paratū recipere. ſicut in ꝑdicta decre. ſi a iudice. Et ḷz (vt dixi) hoc ſit tutū: nō tñ eſtimo eū q̄ bis cōpuit negligēte vl renuēt ante dici poſſe: alīs ſeqret̄ q̄ ſingulis diebus termino triginta diez p⁹ appellonē etiaīb⁹ ad ꝓparādū poſſet vigeri.

¶ Glo. ſeq. no. dictam lre quā declarat ⁊ ex eo infert.

m ¶ Infra dictū. No. q̄. ā. pr. riſſo dixi i aſſignato termino: b dic. j. dem terminū. vbi ℣ ē certⁿ termin⁹ dz terio cōperi: nec tūc ſufficeret ſi aſſi terminū facere. vbi ꝓ ſub hac incertitudine. ſ. infra terminū iuris: ſat̄ ē. j. illū terminū petē iterato. Et nō q̄ ḷz terius ſit ſcert⁹ cū rñdit ſe paratū infra terminū iuris: puto tamē q̄ ſi reſponderet ſe paratum in termino iuris: vel vltimo vel penultimo

Uno ℣tertiu alīs fieri debet.

Apoſtoli tuius expēſis ſunt tradēdi.

Ipſi vria dies ꝓ mina.

Iudex ꝑdēs ſe paratū apl'os. j. terminū iuris tertiū aſſignat i certum

die terminī iuris q̄ terminus certⁿ eſſet: nec tūc ſufficeret ante terminū cōparere. Et per id vñ hic expōſitum q̄ citat⁹ vel tuſſis vt q̄reat: vel aliq̄d agat infra certū terminū vt quotidie fit. Satis eſt q̄ infra terminū q̄cūq; dim tñ loco ⁊ tpe cōgruo cōpareat vel id agat. Exēpla patēt. de do. ⁊ cōtu. cum diſſect. de ſſue. c. ſi. ⁊ de ꝓb. ſi plurib⁹. lib. vj. eo. li. de elec. c. j. et. c. cupientes. ℌ. q̄ ſi per vtḷ'nti.

a ¶ Terminum. Qui etiam tñm in dicem artat: vt dixi tu. j. reſpōſo.

¶ Glo. ſe. querit ⁊ ſoluit. Sz dā obſeruantia ponis quaz partim cōmendat. in fine querit ⁊ argnit.

b ¶ Oblatos. Septuo vidi dubitari: cuius expēſis apū ſint tradēdi. Lōtus ſeruat q̄ expēſis appellātis. Sz hec lra facit in ℣. tuz: duz dicit oblatos. Sicut ℌ libelli quez actor tenet̄ reo offerre. tiq. q. tiq. offeratur ſuis expēſis tradit: ſic ⁊ iudex apl'os. Idē idez de oſti. ot. ſi canonici. Pro hoc facit. ij. q. vj. ab eo. Vbi oſ q̄ tradito apl'oꝛum expeditur et officio iudicis. Item facit. C. eo. ti. eo. in ſi. Vbi dicit q̄ etiaz nō petenti dari debent. hic etiaz vtitur ℞bo dandi: ⁊ ℞bo exhibendi: quo ℞bo etiaz vtitur decre. pla. ⁊ decr. ab eo. eo. tt. lib. vj. ⁊ decre. vt ſup eo. titu. dicit tribuat. ⁊. l. iudicibus. C. eo. canonizata. ij. q. vj. in ſi. dicit quenſt prestari. Satis eſt ergo q̄ cuicūq; horum verboꝛ attribuat poſſit gratuita datio. Item ꝓcedens decreē. j. ⁊ decreē. vt ſuper. ꝓcipiunt eos exhiberi. ⁊ qñ ſcribitur neceſſe eſt fieri. xiti. q. j. qd debetur. de ℞bo. ſignifi. in hic. Et ḡbus videtur gratis offerendos apoſtolos. Et facit ad materiā qd ſcripſi de electē. vt ꝓxime. Ut dixi contrariū ſeruat q̄ equitatem habet ſaltem in delegato. pubitari ſolet etiaz an clauſos ⁊ ſigillatos appellano recipe teneatur. argu. decre. ſuſtinuiſſi. eo. ti. Videtur q̄ non. ℣.

c ¶ Dederit. Dic tolle iram infra appellationē ſuam: extunc vñ. Et idem facias in fine ſequentis ver.

d ¶ Aut ſi. Secūdus caſus per quez patet q̄ appellās qui ſufficienter petiit apoſtolos coram iudice: qui reſpōdit ſe illos daturus nullo termino ſtatuto cōparere vlterius non tenetur. Fortius ergo ſi nihil reſponderit: alīs ſimile foret quod dicitur. ā. j. rñi. Et adhuc fortius ſi negauerit: ſed hoc erat expeditum in decre. ab eo.

e ¶ Preſixo. Tunc vel poſtea.

f ¶ Vel infra. Tertius caſus. ⁊ per id quod dī hic. ⁊. ā. eo. ℌ. ſilit̄. patet q̄ iudex a quo pōt infra tēpus iuris tenere impeditum appellātem: nec enim cogitur infra terminuz illos dare. facit de elec. cōmiſſa. lib. vj. Lz ergo ſatis ſit appellāti infra terminum illos petere per modum qui ſequitur: tenetur tamē finem termini expectare: vt videat an iudex offerret ⁊ motam purgaret.

g ¶ Ertūc. ſ. in ꝑmo caſu lapſo termino ꝓhibitoꝛ per iudicem. In ſecūdo poſt rñſionem iudicis: ſi poſtea terminū non ſtatuerit. In tertio poſt iuris terminī. Sic intelligo lram: vt ſic cuiq; caſui ꝓtinetur iſte finis: vt. ā. dixi.

¶ Gloſa ſequens ſpecificat ſeptem caſus ex textu. ⁊ duos addit ⁊ penam ponit.

2. Sodis debent reddi appostoli clausi ut sigillati. l. 26. ff. 22. p. 3. Auenda. 2. Respon. nu. 9.

b ¶ Denegati. Nec tenet proceſſus ſuper ꝓncipali poſtea factus per iudicem a quo. qd dic vt. ā. eo. ab eo. in ſi. lib. vj. Et hac ergo conſtitutione elicias quatuor caſus contra appellātez cum apoſtolos non petit. Secūdus ⁊ tertius cuz ſn termino certo ad id dato: vt ſupra incertuz illos non repetit. Quartus cū illos ſibi oblatos nō recipit. Contra iudicez vt denegaſſe videatur ſunt tres caſus: cum in certo termio per ſe ſtatuto illos nō tradit. vel ſe traditurū dicit: ſed terminum nō ſtatuit: vel dicēs ſe daturum infra in ſto terminum regat ſtatuo illos non tradit. Duos caſus addidi. ſ. quādo nil reſpōdet vel denegat. Iudicio pena eſt vt pceſſus ꝓ tēpore habitus: poſtea non teneat appellantis: vt appellationi remiſiſſe videatur. ℣. rodē. vt ſuper. ⁊. c. ab eo. lib. vj. ⁊ hic. Joan. andre.

Capitulum. iij.

Ieut appellationē.

¶ In hac decre. ⁊ ſequētibus breuiloquus fuit auctor: ita q̄ ſummande nō ſunt. Ponit dictum. Secundo addit penam. ibi. Quod ſi.]

¶ Preſupponēdum eſt q̄ appellatio dz pſequi ⁊ finiri infra annū: ⁊ ſi appellās inerit impedit⁹ in ꝑmo anno: dabit ſibi aliud annum. Sz querit qd iuris ſi fuerit impeditus etiam in ſcō anno: vtrum dabit ſibi tertium annum? Vide Panor. in. c. ex rōne. in antiqua. eo. ti.

¶ CASVS. Appellaut a grauamine extraiudicial: puta cuz eſſem in pacifica poſſeſſione: vince: domuo: piati: vidi te paratum cum armis ad me impediendū: appellauit a futuro grauamine. Vel cuz canonici vellent eligere inhabilem in epm: ego decanus me oppoſui: vtrum iſta appellatio debeat terminari ⁊ pſequi infra annum? Dicit q̄ ſic: alīs appellatio cenſebit deſerta. l. derelicta. Sed queritur quando incipit currere annus? Dicit q̄ ſi appellauerim a grauamine illato: tūc incipit currere annus a die interpoſite appellatiōis. Si ℣o apellauſa futuro grauamine: tūc incipit currere a die grauaminis ſecuti. ḥ. d. Vel. regu.

¶ Colligo aliqua notabilia. Et ꝑmo nota q̄ dies appellationis in qua interponitur appellatio nō cōputatur in termino anni ad pſequendum ⁊ finiendum pceſſi. Glo. in verbo a die. Et quo nota q̄ dictio/a/ptincta dierum numero excludit illam diem cui adiūgitur. Exēpluz hic in litera a tali die. Simile notatur in. c. ſtatutū. de ꝓben. lib. vj.

¶ Nota q̄ a futuro grauamine appellatur extra iudicio dūtaxat: ⁊ tūc tempus anni currit: non a die interpoſitionis ipſius: ſed a die illati grauaminis. Et nota ſingulariter duo ex hac litera. Primum nota: q̄ ſicut datur annus ad pſequendum in appellatione iudicial: ⁊ ex cauſa datur biēnium: ita in extraiudicial. Secūdum notabile: q̄ tempus anni datur ad pſequendum ⁊ finiendum in vtraq; appellatione: ⁊ q̄ ceſſante impedimento: vtraq; appellatio per lapſum anni remanet deſerta. Et circa impedimēta vide hic glo. pe. Et dic latius vt notatur in. c. cum ſit. de appellat.

¶ No. ꝑmo q̄ appellatō eſt iudicia cōparat appellationi iudicial ⁊ diſcōparatur etiam vt not. c. ti. bone. & hoc in gl. ſtq. in ſi.

¶ No. ij. q̄ extra iudiciz appellatur a futuro ḡuamine. & hoc in gl. in ℞. a futuro. et in ea. ibi illato vl' commīnato. Zaba.

¶ Sicut appellationē. Dic approbat in vno dicto: q̄

Universidad de Deusto
Biblioteca

no. Innoc. co. ti. ꝓstitutus. in glo. no. qꝫ. r. c. bone. in alio. determinat no. C. de tẽpo. appel. l. fi. §. illud. Et reprobat opi. Dostie. quaꝫ no. co. ti. ex ratione. Approbat qꝫ olim disputando terminauit: vt. j. patebit.

a ℂ Judiciale. ij. q. vj. et qui. ā. eo. ti. cum sit romana.

b ℂ Extraiudiciales. De qua co. ti. cõcertatiõi. lib. vj. Et ꝫ ꝓbabamus olim per decre. cõstitutꝝ. eo. ti. que logꝫtur de appellatione extraiudiciali: r tamẽ appellãs non impeditus excludꝫtur a ꝓsecutione post annum: qꝫ ibi Innoc. tenebat cum determinatiõe hutusmodi. c. scilꝫ qꝫ quãdo appellat a futuro grauamine: tũc a tẽpore grauaminis annus ꝓsentionis incipiat. Et duodecim differẽtias inter extraiudiciale: r inter iudiciale appellationem: scripsi post Dostiẽ. eo. ti. bone.

ℂ Glo. sequens. Primo no. allegans quatuor Jordan. r vnam differentiaꝫ. Secundo ponit quinqꝫ opi. r quintam coadunat quinqꝫ rationibus. Tertio ꝓmam approbatam probat alijs quinqꝫ rationibus. Quarto respondet ad opi. r rationes contrarias.

Appell'o nto ꝓsequi de qꝫ incipit tẽpus currere.

c ℂ Ad dic. Ergo videtur qꝫ illa pars diei in qua appellatur cedat iuꝛo appellantis: nec cõputetur in anno: sic de elec. c. j. de excep. pla. de resti. spol. frequens. ā. de ꝓbẽ. statutꝝ. lib. vj. Et in hoc differat a tẽpore appellationis interponende: qꝫ currit de momento ad momentum. de re iudica. qꝫ ad cõsultationem. Scire debes qꝫ olim hanc questionẽ disputaui. s. quando deberet currere tẽpus appellationis ꝓsequende. Accur. in. l. fi. C. de tẽpo. ap. Ponit tres opi. s. hic approbatas: r aliam qꝫ incipiat a tẽpore inchoate ꝓsecutionis. Ꝓ io qua facit lex illa ibi: r annale tẽpus post inchoatam litem ꝑterierit. Tertia est: qꝫ appellans si non ꝓsequitur infra annum a tẽpore appellationis: vel biẽnium ex causa rata manet sententia: sed si inchoault infra hec tẽpora: tunc a tẽpore inchoationis habeat annuꝫ: r ex causa biẽnium: sed vt ibi no. ꝑm has duas opi. posset ꝓsecutionis tẽpus extendi ad quadriennium. Est quarta opi. quã tẽ ponit no. in auẽ. de iudi. §. appellationes. col. vj. vt cursus ipsius anni ꝓponantur duo mẽses per. §. ꝑfectum. Ubi videtur expressum. Est quinta opi. que placet Dostiẽ. eo. titu. ex ratione. Q. currat annus a tempore sententie a qua fuit appellatum. alleg. ij. q. vj. auditorum. ver. r sanctimus. Sed ibi loquitur de tẽpore appellationis interponende. Juuabam hanc opi. per. l. iudicibus. C. eo. que habetur. ij. q. vj. in fi. Ubi tẽpus apostoloꝝ petendoꝝ currit a tpe sententie: vt etiam vtit. ā. c. ꝓpi. in glo. iij. ad idem ea. q. ꝓpter inpũnam. facit eo. ti. non solum. lib. vj. vbi attentata post ĩsiam: liꝫ ante appellationem reuocãtur per modũ attentati. Idem tẽpus resti. in integ. r supplicationis contra ĩsiam currit a tẽpore sententie. de resti. in integ. c. j. lib. vj. C. de ꝓhi. imper. offerẽ. anẽ. que supplicatio. Item annus executionis qui datur delegato currit a tpe sententie. de offi. deleg. querẽti. sic dicam de isto. Et videtur casus. C. de tẽ. ap. l. j. que de tpe ꝓsecutionis videtur debere intelligi. Prima opi. quam in solutione tunc temi: sic ꝓbatur. Illud tempus datur appellanti r ad ꝓsecutionẽ appellationis. ij. q. vj. et qui also incipit: si quis appellat. C. de tẽp. ap. et qui. eo. ti. cum sit. r. c. reprehensibilis sepe. r. c. cõstitutus. de sentẽ. ercõ. liꝫ. lib. vj. Ergo oportet appellationẽ ꝓcedere biennio cursum: ne lex sit impossibilis. tiij. di. erit aũt. cuꝫ si.

† ℂ Hãc glos. dicit bal. s. l. cũ assirtoris. C. de ap. eẽ sing. ad ij qꝫ stante statuto qꝫ concordia debeat fieri infra. viij. dico a die cohoati. ꝓcessus: qꝫ valꝫ facta illo die.

Restõnis: supplicationis: et executoris: tẽpo currit a tpe insc.

Item decre. ad hoc. ij. eo. ti. dicit post appellationẽ. Itez lect. ij. in ꝓn. r. l. iij. post ꝓn. C. de tẽ. ap. ad idẽ eo. ti. Nicolaꝰ. de dolo r cõtu. cum olim. in fi. Ité cum decẽ dies detur ad deliberãdum an expediat appellare: nõ cõputabunt in tpe ꝓsecutionis: nam ista diuersa sunt: qꝫ ꝑ decẽ non insuste. in fi. C. eo. ti. limitus. Et facit quod ibi no. alias cum tẽpus interponẽde currat a tẽpore sciẽte. ij. q. vj. bldum. eo. ti. cõcertationi. lib. vj. Si tẽs ꝓsequende curreret a tpe scientie ꝑm id post annũ posset appellare: sed non ꝓsequi. Simile quod no. ff. de excusaẽ. tu. quinquaginta. facit. ff. de reg. re. l. annus. per que iura. et per decre. ex parte. ā. de rescrip. Dunc parte elegi que hic approbatur. Ad cõtraria ꝛsidetur q̃ secunda r tertia opi. absurditatem habent. de qua dicta. ā. Potest ergo exponi qꝫ dicit ibi lex: vt ibi no. ꝑterierit. i. ꝑterisse noscat: vel clarius: idest cursum suum cõpleuerit. Et per eũdez modũ tollit quarta. r qꝫ dicit. §. appellationes. Post duos mẽses tẽpus fatale sinꝫ inchoare cursum: exponas inchoatum ꝓsequi r finire. Uel qꝫ ibi dicit est locale vel speciale: vt ibi no. Pro quinta opi. non facit decre. ex ratione: vt patet ex anti. auẽ. r ibi scripti. Lex iudicibꝰ nõ obquia liꝫ appellare r apostolos petere sint diuersa: et habeant diuersa tẽpora: qꝫ tamẽ simul coram eodẽ: r ꝑm successorem ꝑmi: r in sola verbali petitione cõsistẽs voluit suus vnum tẽpus cum alio cõfundi: sed appellatio r ꝓsecutio simul cohaerent: quare suo noluit vnum tẽpus in aliud impartiri. In tẽpore restitutionis: supplicationis: r executionis: non est dare diuersa tẽpora que possint cõfundi: sed vnum solũ in decre. non soluꝫ a beneficio deliberãdi: qꝫ habet victus per decẽdium. ꝓcedit qꝫ reuocãtur ante appellationem: r post isiam innouatam. l. j. C. de tẽpo. ap. vario habet intellectus: vt ibi no. Joã. and.

d ℂ Ad futuro. Quia in iudicio non appellãt nisi a grauamine illato: ideo nõ in iudiciali: sed extraiudiciali ꝓcedit hec distinctio. Si ergo appellat canonicus: ne fiat electio co ex clusio: vel ne fiat de ttio: vel ne fiat nisi denotato per maiorez partem capũ: vel appellet possessor ne in possessione ingeteꝛ: extũc r non ꝓs: cum cõtra appellationes factũ fuerat illas ꝓsequi tenet. sic logꝫtur de elec. cum nobis. r. c. auditis. r eo. ti. ꝓstitutus. r. c. bone.

e ℂ Finire. In hoc ꝓuenit tẽs restitutionis in integ. ā. ea. cõpl. de resti. in integ. c. vno. r approbat in hoc qꝫ no. Inno. ā. eo. ex rõne. r Ber. ā. eo. cum sit. r. c. oblate.

f ℂ Impedimento. De hoc qꝫ ꝓuent: qfiꝫ ex pte iudicis: qfiꝫ ex pte appellãtis: qfiꝫ ex parte appellati: facto ā. eo. ex rõne. r in Spec. eo. ti. §. nunc breuiter.

g ℂ Deserta. Idem verbum. j. codez. c. appellationem. r. C. eo. l. quoniam. Capitulum. IIII.

Quãdiu. ℂ Primo ponit dictuꝫ. Secũdo ad illo exceptionẽ. ibi. Nisi. Jmo. ℂ Ꝓsupponẽduꝫ est illud qꝫ dicit in. c. romana. eo. ti. lib. vj. r. j. q. ij appellãs de iure habeat annuꝫ ad ꝓsequẽdam eius appellationẽ: ita qꝫ nõ efficitur deserta nisi post annum: veruntamen iudex a quo potest illã terminum abbreuiare. Et hoc verũ respectu ꝓsequende appellationis: non autem respectu finiende r terminande appellationis.

ℂ CASUS. Tu r ego litigabamus: fuit lata sententia contra te: appellasti: iudex dedit tibi apl'os assignando

tha cẽ hoꝛid'. de ꝛ. figni. dicto r de ite. restitẽ. cle. vna.

ℂ No. ij. qꝫ cãs i qb' vertit ꝓcuraz ꝑ iudex ẽt ꝓ tib' nõ ꝓsequẽtib' appellatõ nez pceẽ de b̃ fgi. i ꝓ. fmine re. r in ea § fi. Zaba.

tibi terminum duorum mensium ad prosequendam tuaꝫ appellationem. Pendente illo termino duorum mensiũ compromissimus in arbitros. i. consensimus in aliquos arbitros qui haberent decidere causaz principalẽ infra medium annum: queritur vtrum pendente illo termino medij anni: currat tempus assignatum ad petendum apostolos: Dicit qꝫ nõ currit illud tempus sed pendente termino arbitrij terminꝰ assignationis quiescit: r finito compromisso habebis tempus quod restat. Sed quid si expresse r ex consensu nostro prorogauimus terminum vsqꝫ ad annum: qꝫ forte viget tempestas r pestis: quare ex cõmuni consensu prorogauimus. i. prolongauimus terminum assignatum: vtrum pendente prorogatione currat tempus assignationis: Dicit qꝫ nõ currit: imo partes possunt facere istam prorogationem: nisi iudex ex suo officio videns periculum imminere precipere partibus vt procederent: r incipere tunc currere a tempore precedenti: quia forte est causa matrimonij vel electionis vbi imminet periculum. b. d. Hel. reg. Lolligo aliqua noꝛabilia: r primo qꝫ pendente compromisso inter appellantem r appellatum non currit tempus assignationis ad prosequendam appellationem tãtũ vel prosequendam r finiendam.

ℂ Nota secundo qꝫ partes ex cõmuni cõsensu aliter q̃ per cõpromissum ꝓrogare tẽpus ad ꝓsequendã appellationẽ tñs vel ꝓsequendam r finiendam.

ℂ Nota tertio qꝫ iudex ex causa potest precipere partibus vt procedant in causa appellationis non obstante compromisso vel alio consensu partiuꝫ. Et sic ista clementina addit tria ad auctentiam. si tamen. C. de temporibus appellationi. que sumitur ex illa auctẽtica: vt prima glo. dicit. Primo addit: quia auctentica bene dicit qꝫ pendente compromisso non currit tempus ad finiendaz appellationez: r nihil dicebat de termino assignationis ad prosequendam isti. Secundo quia illa auctentica solum loquitur de compromisso r non loquitur de prorogatione vel alio consensu: ista clemen. loquitur de omni consensu. Tertio addit in hoc qꝫ dicit qꝫ iudex de officio suo potest precipere partibus vt procedant: r hoc ex cãdelicet quando causa appellationis desideraꝛ celeritatem: vt in matrimonio spirituali r carnali.

Dilatio qd est.

ℂ Nota ex dilatione. i. ex prorogatione. nam dilatio est temporis in causa prorogati. Uel ẽm Bal. est tempus quod habet certum principium r certum finem. Uel sic. Est tempus datũ a lege vel a iudice partibus ad veniendum. Et talis est duplex. s. prima que datur ab homine vel a iudice: secũda que datur a iure vel a lege: vt patet in rubrica de feriis. Et dilationum (ẽm Dostien. in summa titu. de dila. §. j.) alie sunt citatorie que dantur vocato ad causam vel ad veniendum ad iudicem ante litis contestationem: infra quas citatus se preparabit vt veniat in termino: r nihilominus post terminum: vt de officio delegati consulitur. Alie sunt dilationes restitutorie que dantur his qui spoliati fuerunt seu sunt: vel que dantur ad appellandum que sunt decem dierum: vel ad restitutionem in integrum petendã que olim infra annum vtilem: hodie infra quadriennium continuum dantur: vt. C. de in integ. resti. l. fin. Alie sunt deliberatorie que dantur reis ad deliberandum. de quibus. C. de lit. contesta. Alie sunt peremptorie que dãtur volenti probare. de quibus in. l. j. C. de dilationibus. Alie sunt executorie: que dantur condemnato ad hoc qꝫ satisfaciat. de his. l. q. C. de usur. Alie sunt reuocatorie que dantur habenti ius reuocandi omnium. de quibus habetur. l. ij. §. legatis. ff. de iudi. Alie sunt vacatorie siue feriales: vt in. l. j. de feriis. ff. eo. r. xxv. q. iij. per totũ. Alie sunt persecutorie que dantur ad appellationem prosequendam. de quibus in auctẽ. et qui appellat. C. de tempo. appel. r hic in nostro proposito. Alie sunt salutatorie vt penitentiales. Alie preceptorie. de appellaẽ. capt. preterea. Alie electorie: vt de conuer. coniuga. capi. ex publico. ff. de adoptionibus. l. manciporiuꝫ: r de electo. ne pro defectu. Alie expertorie: vt de trigi. r maleficia. capitu. laudabilem. Alie exemptorie: vt qui matrimonio. accusa. posse. capitu. fina. Alie refutatorie: vt de appellatio. personas: r capitu. requirio. q. Alie executorie scilicet ad proponendas exceptiones concessas a iure. de exceptio. pactoralis.

ℂ Glo. seq. dicit vnde sumpta. r literam exponit.

a ℂ Quãdiu. Sumi potuit ex auẽ. si tamẽ. C. de tempo. appella. sumpta. de cor. auẽ. de appella. §. j. coll. viij. que tamen in tribus hic suppletur: vt. j. dicam: r qꝫ dicens q̃diu exponas. i. quãdiucunꝫ diu. Unde dicit auẽ. etiam si decies mille anni fluxerint.

ℂ Glo. sequens ponit casum diuersum. pro rõne remittit: r literam declarat.

b ℂ Compromissum. Non sic in eligentibus: qui compromittunt: quibus bene currunt electionum tempora. de electo. si compromissarius. j. responso. lib. vj. r ratio diuersitatis ibi not. in glo. fina. Si ergo compromissarꝰ non pronuntiat reuertitur appellans ad iudicem. r idẽ puto si pronuntiat: sed appellans vult penam soluere r appellationem prosequi: nec ista litera contradicit: imo fauet: cum dicit tempus interim non currere. Item etiam ante pronuntiationem compromisso durante: poterit appellans ad iudicem redire soluendo penam: vt not. de officio delega. significantibus. in tertia glosa.

Eligẽtib' cõpromittẽtib' currit electionis tps.

c ℂ Uel al's. hoc supplet hec decre. quod non dicebat auẽ. pone mortalitas vel alia pestis cepit eẽ in loco appellationis prosequende: ita qꝫ conuenerunt appellans r appellatus differre ad certum tempus: ista qꝫ tempora non currerent vel aliquid tale.

ℂ Glosa sequens not. a cõtrario: ponit exempla. r causam reddit.

d ℂ Expressio. Non sufficeret ergo tacitus consensus: puta qꝫ simul appellans r appellatus ad domicilium redeunt: vel longam peregrinationez simul arripiunt: vel aliquid tale: imputet enim sibi appellans qui sic itinerat. Item per procuratorem prosequi poterat.

e ℂ Ad hominẽ. Hoc est secundum in quo supplet auẽ. que loquebatur solum de tempore iuris.

f ℂ Currere. Non intelligas quod compromisso desereto vel tempore de quo conuenit finito: habeat appellans integrum tempus: sed solum habebit quantum tempore compromissi supererat: dormit enim tunc illius temporis cursus: facit. ā. ea. compl. de restitutio. in integrum. capitu. vno. quod plene not. de verbo. significatio. dilecto. ff. ex quibus cau. maio. sed r si per ẽ totem. §. quotiens.

g ℂ Appellanti. Nec appellato.

h ℂ Nisi forte. Tertium in quo suppletur auẽ.

i ℂ Imminere. ā. eodem oblate ad finem: que ponit exemplum de causa electionis vel matrimonio spirituali: idem ibi dicit de matrimonio carnali ꝑm Hoss. Dostien. r Egi. alleg. vt lit. non contesta. quoniam. idem

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ No. p̄ bmo casū t q̄ vbeat fieri exp̄ssio nolatl. & h̄ in gl. in v̄er. nominatim.
¶ No.tq. q̄l appellatōe ante sūaspo test go ex primere t ꝓseq plures causas: hi vt dē gl.i v̄er. exp̄ssas i dit:t no.q̄ hoc vult. Zaba.

dicit tbi Goff. in alīa q̄ celeritatē desiderant. ff. de dam. infec. l.j. ff. de ser. l.j. t.ij.
a ¶ Preciperet. Post illud ergo preceptum incipiunt currere tempora. hoc intendit. Lapitulum.V.

Appellāti. ¶ Se sūmat: hz duo dicta que varias opinōes determinant: vt sīra dicetur.

¶ CASVS. Appellauit ab interlocutoria iudicialiter lata: vel a grauamine extrajudiciali. Ex grauamine hoc modo q̄ cū essem canonicus ecclesie bituricen. alīs canonici vocabāt eligere tres ex illis q̄ deberent preciperē ī illa ꝓcedi. I dē.

¶ Ante diffinitiuā appellanti nō licet prosequi causas in appellatione nominatim nō expressas: nec processus primi iudicis iustificari vel impugnari potest: nisi ex actis coram eo. Lapitulum.v.

appellauit ne eligeret: t in appellatione iserui cās appellationis: q̄ dixi q̄ erat illegitimus iuuenis q̄ hec causa erat falsa volo ꝓsequi alīa. i. q̄ est excōmunicatus vtruz possim: Dicit q̄ nō. Sed quid si iudex aliqo fecit me citari ad locū non tutum: t est notoriū q̄ locus nō est tutus: Certū est q̄ non teneor cōparere nec appellare: verūtamen ex abūdanti appellauit: pēdēte appellatiōe fuit reconciliatus ita q̄ modo habeo tutū accessum aduersarius meus vult impugnare assignationem mihi factam et ista noua causa: q̄ nunc patet tut⁹ accessus: vtrū possit: Dicit q̄ ex causa superueniente assignatio nō iustificatur. Et qd si iudex fecit me citari: dixi q̄ nō teneor ridere coram ipso: q̄ excōicatus minoris excōicatiōis iudex interlocutus est contra me: appellaui nunc dico q̄ erat excōmunicatus malori excōicatione: vtrum ex ista noua causa possim iustificare meā appellationem? Dicit q̄ non. hoc dicit. Del. reg. ¶ Colligo aliqua notabilia. Et primo q̄ appellans ab interlocutoria vel grauamine tenet cām grauaminis exprimere in sua appellatione: nec potest iustificare appellationē suam ex nouis causis exp̄ssis in appellatiōe: secus si appellatur a diffinitiua: q̄ nō est opus exprimere causas: sed sufficit dicere. Volo a vestra sententia diffinitiua tanq̄ iniusta appellare: vel appello a vestra iniqua diffinitiua tanq̄ iniusta. ¶ Nota iterūdo q̄ sicut appellatio nō potest iustificari ex cā non expressa in appellatione: ita processus iudicialis nō pōt iustificari ex causa coram iudice nō proposita vel de nouo expressa. Fallit vt dictū est in sententia diffinitiua vbi nō requiritur expressio causē: t hoc verū nisi in casibus in quibus suo dicit appellationē non esse admittendam: quia tunc causa etiam in diffinitiua esset exprimenda.
¶ Glosa sequens ostendit reprobatam opinio. Innoc. t contrariam approbatam.

Appellās ab interlocutoria q̄d exp̄mē debet.

c ¶ Ab interlocutoria. Per hoc t per verbū nominatiz quod. j. sequit reprobat opi. Innocen. q̄d no. de no. ope. nun. c. pe. vbi tenet q̄ satis est appellantem ab interlocutoria exprimere illā in substantiam: etiā si nō adiciat in quo vel quare. t iz ibi hoc approbet: primus tñ sibi dixerat q̄ nimis est generale hoc verbū: sicut si diceret se grauatum t non exprimeret in quo. Dicit autem opinionez suā amplius procedere q̄si appellans diceret sniam iniustam: q̄ ex instrumentis testibus: vl aliis productis aliter vel cōtrarium pronunciari debuerat inducit decre. eo. titu. ex parte. j. Dostien. tbi cōtra dicens q̄ appellans hēt exprimere causam quare sit iniusta: t maxime per decre. eod. eo. ti. lib. vj. hoc placet Bussi. in spe. de appel. §. qualiter. in prin. t hoc approbatur t merito: q̄ nō esset alia differentia in expressione inter appellantem a diffinitiua t ab interlocutoria: cuius contrarium vult decre. vt debitus. ē. eod. t predic. decre. eodē. t facit quod tbi nota. in quinta glo. Alii ho sententia super peremptoria sit diffinitiua vel interlocutoria dicam. j. c. fina. in prin.
d ¶ Iudicis. Facit pro Inno. qui intellexit decre. eodi. quando extra iudicium appellatur tm̄ a iudice. vide q̄s tbi no. in. tit̄. glo. t hoc dicit: q̄ appellatio ꝑ partes iustificat ex futuro grauamine: vt. s. c. h.

Appellanti b ab interlocutoria c vel a grauamine iudicis d nō licet alīs c cās ꝓseq q̄ in appellatione sua nominatim e dūtaxat exp̄ssas f. Nec g processus primi iudicis h ex nouis i aut de nouo ꝓbandis k iustificari potest: vel

e ¶ Illīgo causas. 2. Etiam notoriās: hz enim notoriū relevare possit ab onere probandi: non tñ relevat ab onere proponendi: vt scripti. s. vt lit. non cōte. c. h. super. j. glo.
f ¶ Nominatim. Conco. de senten. excōmu. constitutionem. lib. vj. in appellationibus in q̄bus artat decre. vt circa. de ele. li. vj. fortiori sit exp̄ssio: vt ibi: ꝓ eo. ti. cōstitutio. t in cle. de elec. cōstōnes. h. rūso.
¶ Hlo. sequens primo dicit opinio. Ber. approbatam t contrariam reprobatam. secundo notat t remittit.
g ¶ Exp̄ssas. Approbat quod no. Ber. eo. ti. cū casum. in v̄lti. glo. t reprobat quod no. Jo. h. q̄. vj. non tm̄. t ipse Uin. t Hos. in decre. vt debitus. vt tbi scripsi sup verbo probabili: t tura que pro eo facium loquuntur cū appellatur a diffinitiua. ff. eo. scto. i fi. Et no. per hoc plurale quod adijcitur causas: t per istud singulare verbum appellanti contra stilum curie: qui habet ex plurib⁹ causis expressis in appellatione non exprimere nisi vnam in rescripto cōmissionis: super quo vide quod scripsi in predic. decre. cum causam. super vltima glosa. t quod no. in spe. de appella. §. de officio. in pe. col.
¶ Glosa sequens ostendit opi. Inno. approbatam t cōtrariam reprobatam: cuius tutiꝰ videt hic. t. j. glo. h.
h ¶ Nec processus. Dic approbat q̄d no. Inno. in dicta decre. pe. de no. ope. nun. reprobans. quod tbi no. Dosti. t quod no. glo. in decre. h. vt lit. non contesta. in glos. quare dicit. quod etiam tenebat Jo. t Uincen. tbi tamen Dostien. contra. t no. q̄ dicit processus: quia diffinitiua a qua fuit appellatum: bene potest iustificari t impugnari ex nouis causis vel nouiter probandis: t sic loquuntur iura que inducebat Dosti. de fide instrū. cum iohānes. de testi. fraternitatis. saluo quod habes incle. de testi. c. h.
i ¶ Iudicis. Al cuius grauamine vel interlocutoria fuit appellatum de quo premisit.
k ¶ Ex nouis. Unde quod dicebat gl. predic. decre. h. vt lit. non contesta. q̄ ex grauamine receptionis testium facte lit. nō cōtesta. iustificabatur precedens appellatio: reprobabā olim inducens decre. dilecto. ē. eo. ti. p quā patet q̄ etiā precedens grauamē nō iustificat appellationem nisi fuerit exp̄ssus in illa: si ergo intentas iudicis precedēs appellationem illā non iustificat: ergo nec subsequens duo ergo regrunt ꝓmuntiz q̄ grauamē precesserit appellationem vt hic: t q̄d fuerit exp̄ssum in illa: vt. ē. pti. ri.
l ¶ Probādis. Nō intelligas q̄ ītao grauaminis probāda nō sit coram iudice ad quē ēt ad iustificādā appellationē. Iz ꝓbata nō fuerit coram iudice a quo: q̄d dic vt. ē. e. ti. interposita. j. ri. Sed hic intelligit grauamē iudicis vel iustitia processus oportet q̄ pateat ex actis coram iudice: vel de si ꝓpositi exceptionē probationem obtuli: t admissus nō fui: hoc probato apparet grauamē: Iz si exceptionem legitimā ꝓbaui: t iudex illam repulit: hoc ꝓbato grauamen apparet. Sed si excipiebā actore excōmunicatū minori iudex illā repulit: nō iustificat appellatio: nec ipugnāt processus ꝓbando illam excōicatuz maiori de quo in primo iudicio nō fuerat obiectū. Itē si appellauī ꝓpter

Still⁹ curie in committenda causa appellationis.

Zppellatio a diffinitiua ex nouis causis iustificari pōt.

Bl. seq. reprobat vnā lec. posterius allegatā ex emulatione.

Casus ex quibus pōt hic sumi.

exceptionem de loco non tuto: non admissam: nō iustificatur processus: Iz nunc probetur me postea reconciliatū.
a ¶ Impugnari. Impugnatio respicit appellantez: iustificatio respicit appellatum: neuter autem ipsorum vt poterit ꝓ̄s que coram ipso acta vel exhibita non fuerūt. Lapitulum. VI.

Sz appellatio nem.
¶ CASVS. Tu ergo litigabamus coram officiali Bituricen. ipse tulit sententiam contra te: sīra. xxx. dies nō petisti apostolos: vel si petisti nō comparuisti in termino tibi assignato per iudicez a quo ad quem: iz tbi apostolos: vel si comparuisti: tamen non introduxisti tuam appellationem infra terminū tibi assignatum: tamen postea ꝓsecutus fuisti tuam appellationem: vtrum non obstante prosecutione prima sententia transierit in rem iudicatā? Dicit q̄ sic. Del. reg. ¶ Colligo aliqua notabilia. Et primo q̄ per negligentiam appellantis efficitur appellatio deserta: idest perinde habetur ac si non fuisset appellatum: nec tunc fiet devolutio ad superiorem. ¶ Nota secūdo q̄ appellatus potest prosequi causam appellationis appellante non ꝓsequente: quia appellās potest remittere appellationi quo ad effectum eius: tta q̄ appellatio deserta non assumit vires ex ꝓsecutione. ¶ Nota ergo sententiaz totius. c. videlicet q̄ sententia a qua fuit appellatum trāit in rem iudicatam: ac si non fuisset appellatum: dūmodo appellatio non fuerit ꝓsecuta: sed deserta: puta lata est sniа contra me a qua appellaui: sed infra xxx. dies nō petij apostolos: quaritur an talis snia transierit in rem iudicatam: ac si non fuisset appellatum? Dicit q̄ sic. Sed pono q̄ post. xxx. dies petij apostolos t ꝓsequor meam appellationē: quero an ista ꝓsecutio impediat executionem sententie? Certe non: quia post cā transiuit in rem iudicatam potest mandari executioni infra tēpus legitimum: forsan infra quatuor menses qui dantur iudicatis ad soluendum iudicatum.
b ¶ Si appellationez. Reprobat q̄d no. Inno. eo. ti. ex rōne. Approbatio t fortificans. q̄d tbi no. Dosti.
c ¶ Per negligentiam. Ut qa neglexit apostolos petere: vt in. c. Huto. ē. eo. Uel neglexit ꝓsequi infra tempus iuris vel hoc: vt in decre. sicut. ē. eo.
¶ Glo. sequens. alle. concor. t soluit duo dubia.
d ¶ Desertam. Idem verbum in predicto decreē. sicut. Et no. quia si in appellatione que a principio tenuit: t postea tenere desiit procedit hoc dictum: forsitan puto procederet in appellatione que diceretur a principio non tenuisse: vt q̄ dicitur interposita tertio: vel post decē dies. Item si ꝓcedit in tacite deserta per negligētiam: fortius in exp̄sse deserta per renuntiationem. facit co. titu. romana. §. h Jo. t. §. si autem. libro. vj.
e ¶ Cum appellato. Iz ergo dilationes quas petit appellatus: per quas ꝓtelatur appellationis ꝓsecutio ꝓsint appellanti: sicut etiā restitutionē petenti ꝓsunt quas petit reus contra quem petitur. C. de rēpo. resti. in integ. l. pe. Ista tamen ꝓsecutio quam facit etiam appellat⁹ si tbi non pdest: vt hic per rōnem quam. j. dicam.
¶ Glo. seq. ponit dictum Inno. t duas rōnes ipius. Ad quas secūdo rndet: ponens contrarium dictum Dostiē. qs

Appellatio pōt eē deserta t exp̄sse dilationes appellati ꝓsunt appellanti.

fortificat: t rōnem reddit: cui rōni obsecit: t soluit.
f ¶ Appellatus. Dic fortificat dictum Dostien. querebat enim Innocē. quid si post lapsum tempus ꝓsecutionis fertur sententia infirmans primam sententiam: postea petit appellatus ipsam primam executioni mandari? Tenebat q̄ ipsi appellato obstabit exceptio rei iudicate ex secunda sententia infirmatōis: nec valebit si dicat per lapsum tēporis ante sententiam infirmationis ꝓmaz sententiam ratificatam: quia bm eum ptextu huius none defensionis non debet secunda infirmationis sententia retractari. de re iudic. inter monasterium. C. de transac. sub ptextu.

Sniа infirmationis lata post tps appellatiōis ꝓsecunde: an possit appellari? petere: vt ꝓma sententia executioni mandetur.

Nec valet etiam dicere: q̄ non valet secūda sententia lata contra primam: quia vt dicit bm id nunc valet sententia appellationis primam infirmans: nec est etiam super eodem prima lata in causa principali: t secunda lata in causa appellationis: t hoc reprobat Dosti. dicens: q̄ lapsuo temporis ratificat sententiam: t facit habere pertinere: ac si non fuisset appellata: sententia ergo infirmationis postea lata non suo iudice lata fuit. Item non valet sententia contra rem iudicatam. de hiis q̄dicto decre. ibi. Nec obstat prima ratio Innocē. que ꝓcederet in sententia lata a suo iudice. Nec obstat secūda ratio: q̄ vbi per appellationem suspensa manet prima sententia: bene tenet secunda contra primam. Sed ex quo cessat ꝓdicta suspensio: appellatione deserta non valet secūda: sicut non valeret si appellatuz non fuisset: hoc hic tta approbatur t fortificatur in tanto: quia ꝓdicta procedunt non solum cum solus appellans prosequitur: sed etiaz cum vterq: t qd plus est etiam si solus appellatus qs forsan non cogitauerat Dostiē. sit huius ratio: quia petendo primitari male appellatum non est sibi contrarius in eo qd dicit sententiam transisse in rem iudicatam: Iz enim de appellante dubitetur propter contrarietatem que videtur inesse: an possit simul ꝓsequi appellationem t nullitatem sententie. de quo satis scripsi. eo. titu. dilecto. in v̄lti. glo. post Innocē. t Dostiē. t vide in Spec. de senten. prola. §. sutta. ad finē. In appellato tamen dicente male appellatum t sententiaz transisse in rem iudi. nulla est contrarietas. Sed dices: immo est cōtrarietas inquātum dicit appellationem desertam: t propter hoc sententiam trānsisse in rem iudicatam: t non desertam: inquātum super eius iustitia primitari petit per appellationis iudicem: t sic negat t asserit illum iudicem. Sol: t si vis q̄ fatear hic aliquam contrarietatē inesse: tñ appellatus qui reus est potest vti contrario: maxime quoz huis non est contrarium: t actor potest in diuersis instantiis. qd dic vt no. de reg. iur. multos plurib⁹. lib. vj. Nec hic dī q̄ in eadem instantia hec duo proponat appellatus.
g ¶ Rem iudicatā. Hoc est ꝑ qd dicūt iura: q̄ rata manet sniа: t qd appellās cadit a cā. co. ti. cum sit. t. c. sepe.
¶ Glo. sequens dubium soluit.
h ¶ Sententia. Q. ne tamē crat aliqua: vt quia contra tuo litigatorio lata: si enim a principio fuisset nulla: sicut propter appellationē omissam non transiret in rem iudicatam: tta nec propter interpositam t desertam. de sentē. excōmuni. Iz. lib. vj. t quod tbi no. Capitulum. VII.

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ No. j. q̄ nō licet tertio appellare. de hoc in gl. in ver. succumbis.

¶ No. ij. q̄ fic actor succūbēs pp̄ lepitudinē iterū audit̄. & iud. erasata. Ita et appellās. Jaba.

QUm a repulsione. ¶ Primo ponit dictum a quo. Secundo exceptitabit̄. [Nisi.] Imola.

CASVS. Tu & ego litigabamus coram archidiacono Pictauen. proposuisti defensiones peremptorias ad excludendā intentionē meā: archidiaconus interlocut⁹ est. Ille dicit defensiones nō debere admitti: nec esse admittēdas: appellastī de archidiacono ad officialem eius: qui cōfirmauit sententiaz interlocutoriam archidiaconi. Secundo appellasti de officiali eius ad archiepm̄ Burdegalen. qui etiam cōfirmauit illas quas tuas cōtra te latas. Certus es: q̄ tu non posses amplius appellare. Tu reuersus ad archidiaconū qui cognouit sup principali: qui etiā tuam diffinitiuam tulit pro te: & iterū ab illa tua diffinitiua appellastī. In causa appellatiōis vis allegare exceptiones peremptorias: que fuerunt repulse a principio: quaeritur utrum possis? Dicit Clemēs q̄ nō: nisi repulse fuerint: q̄ eas proponebas inepte: & nunc in cā appellationis proponis rite: q̄ forte allegabas prescriptionē: & non allegabas bonam fidem & titulum: & ideo archidiaconus illas nō admisit. Nūc pro proponis bonam fidē & titulū: ideo possunt admitti in causa appellationis.

¶ Glo. seq. dicit quid determinat: & casum ponit.

a ¶ Cum. Determinat casum onbis circa decr. vlt. eo. ti. ll. vj. qui talis est. Titius pro a me opposuit exceptiōes peremptorias q̄ie per interlocutoriā est repulsa: appellauit & cōfirmata est prima interlocutoria: iterum appellauit: & iterū cōfirmata est prima & secūda: q̄ non potuit plus appellare: possit in principali & lata pro ipm̄ diffinitiua: appellauit ab illa: & in cā huius appellōnis vult repetere pro illā interlocutoriā: & videbat̄ q̄ posset per p̄dicta decre. Situm hic resolvetur: vnus trī casus excipitur.

¶ Glo. seq̄nō. Primo dat duas lecturas & duas remissiones circa illas. Secundo prosequitur questionez: oppositionem ponens & probat.

b ¶ Repulsione. Verbali per interlocutoriam vt p̄dixi: nō est tū necesse in peremptorio interlog. De hoc satis de or. cog. c. j. Idez tū in repulsione facti: cum illā nō recepit vel ad vlteriora litis p̄cedit. eo. ti. ex pte. §. Caute tū facit exceptiōe si. procurat interloqui: vt no. in Spe. de app. §. qualr. §. itez q̄ faciat. & dixi eo. ti. dilecto. Et per hāc decre. & illā p̄z q̄ illa lata sup peremptoria interlocutoria est nō diffinitiua. Et hoc tenebat Bar. in decr. cupientes. de elec. §. insuper. Ubi etiā allegabat ad hoc decre. cum dilecti. de elec. & decr. sua. hoc eo. ti. Ad idez de offi. dele. figuantibus. Et ga (vt hic p̄z) hec repulsio peremptorie nō est diffinitiua: ergo nec pronūciatio pro ipa erit diffinitiua: vbi enim interlocutoria diffinit: & pdēnatoria: & ecōtra. C. de sen. & interlo. prefec. ff. de re iudi. l. j. vt Jtem sit eadem disciplina. xxxij. di. hospitibus. ff. de his qui sui vel alie. iur. sunt. l. j. ff. de accu. qui accusare. Preterea natura diffinitiue est q̄ ex ea oriatur actio in factum: sed a sententia lata super peremptoria non oritur actio: sed exceptio. ar. in p̄dic. decr. cum dilecti. in fi. C. de re. cre. l. actori. Itē si sua super peremptoria & pro eo lata esset diffinitiua non esset alia diffinitiua ferenda: cum trī de necessitate super principali voluntate super peremptoria pronunciet. de hoc in p̄dic. decr. j. de or. cog. Dicebat ergo Bar. q̄ sine super dilatoria: sine super peremptoria: sine super eo q̄d petunt appellationez: tdesit q̄ appellans nō potuerit appellare seratur sententia interlocutoria est: secus cum iudex cognoscens de appellatione interposita diffinitiua pronunciat bene iudicatum & male appellatū vel econuerso: tunc enim diffinitiua est. C. de app. eos. ff. de his qui not. infa. l. furti. In effectu tamen fatet q̄ sententia lata super peremptoria q̄ obsterbabet vim diffinitiue.

c ¶ Peremptorie. Et sic parat preiudicium negocio principali: alias non liceret repeti: vt in predic. decre.

¶ Glo. seq. notat a Jsto: mouet dubiz. alleg. pro & contra: & soluit.

d ¶ Sed o. Si ergo semel trī appellasset & succubuisset nō haberet locū q̄s hic dī. Si Jo secūdo appellat: sed appellonez nō p̄sequit: hic videt decre. locū habere. arg. ā. c. pru. Videretur ptra per id q̄d. j. dicam. q̄s credo vbi renūciat sponte: quasi licet tarde vtatur iuris cōsilio expectādo euentum negocij principalis: & sic non posset eorum restitui: vt. j. dicam.

e ¶ Succūbit. Si succumbit in secunda appellatione: ergo tres habet sententias contra se: & sic a tertia nō licuit appellare. co. ti. directe. & c. sua nobis. C. ne li. in vna causa. l. vna. ā. ea. compil. de re iudi. c. j.

¶ Glo. sequens ponit tria exempla.

f ¶ Diffinitiua. Prolata siue per primum ad quem debuit causa remitti: et quo fuit pronūciatum male appellatuz per quascūq; manus. de excep. dilecte. siue per vltimum: qui forsan ex vi delationis in principali processit: siue per alium ad q̄d forte post cām remissam ad primz fuit in alio articulo bene appellatum: sta q̄ expedito appellationis articulo bene appellatum: sta q̄ expedito appellationis articulo diffinit postea principale.

¶ Glo. sequens obiecit & soluit.

g ¶ Super ea. Peremptoria sic tertio repulsa: & est mirabile q̄ non appellans audiatur: vt in predic. decre. si. sed secūdo appellans & succūbens nō vt hic: cum secūda repulsio appellōnis non deberet plus posse: cū appellationis omissio. Nam & in appellatione diffinitiua equiparamus ista: non appellare: vel sed appellare & succūbere: sed ly ista equiparētur in diffinitiua: in interlocutoria nō: lata enim talis interlocutoria p̄m leges nō debuit: sed p̄m canones potuit appellonez differre ad euētuz negocij p̄ncipalis. Primū patet. C. de epis. audi. l. ij. de iudi. aptissimi. C. eo. ti. eos. §. sup his. & quoz ap. nō recī. l. pe. Secūm p̄z in p̄dic. decre. vlt. Si ergo distulit iuris cōsilio: & postea victus appellauit cōtra talē interlocutoriā audiatur: sed si posset eius interlocutoria z impugnauit. s. semel. Et iterum appellādo ille articulus tam solēniter discussus vlterius examinari non debet: ex quo in secūa succubuit: per q̄s videtur q̄ etiā iudex cause principalis ante diffinitiuā nō possit illam interlocutoriā reuocare: nisi tñe. s. in causa appellationis interposite a diffinitiua.

h ¶ Prius. In causa principali.

¶ Glo. sequens ponit quatuor exempla.

i ¶ Inepte. Sīle de iudē. examinata. ff. de fluml. l. j. §. labeo. Exēplū: petebas hereditatē vel electionis p̄firmationem: ex ep̄iebam te illegitimuz: & q̄ nō specificauit q̄s debuit: tertio succubui q̄s modo specifico in appellatiōe diffinitiue: super quo vide q̄s scripsi: qui filiū sint leg. peruenit. super. j. glo. Id idem facit̄ que scripsi de elec. vnde. §. in p̄n. Vel ptra prouisum possessionē petentē excipiebam de crimine. Nūc addo tuā famā. de accusat. accedēo. Vel cum tua cōe sententiaret actionez tuam ex ep̄ta de p̄scriptione. Nunc ex primo titulū de resti. sp. c. j. lib. vj. Vel opponebam peremptoriā nō p̄tulegiatā: vt ltre nō p̄testa. c. j. lib. vj. in vim dilatorie ad impediēduz lit. p̄test. succubui primo: secūdo: & tertio: redeūs ad iudicez p̄ncipalis cause lata diffinitiua: a qua appellaui: illaz exceptionem in vim peremptorie proponere potero.

¶ De vita

Continētia triplex

¶ De vita & honestate clericoꝝ. ¶ Ultuz est. ā. de iudi. & singulis p̄dictis iudicioꝝ. Clerici q̄ clerici in sacris cōstituti debent ab ipsis abstinere per. c. vniuersi. ā. de iudi. & ff. de postu. per totuz. Ideo post illa annectit rubricam &c. Uel sic. Ultuz est. ā. de iudi. & singulis partibus iudicioꝝ a q̄b⁹ clerici debent abstinere. Et q̄ non solū ab illis debent abstinere: sed etiā a vita & moribꝰ malorū debēt abstinere: vt p̄stent exēplū bone vite ceteris: nō &c. Uel sic. Ultuz est. ā. de actibus iudicialibus. Nūc videduz est de actibꝰ extraiudicialibus: qui cōpetūt tam laicis q̄ clericis. Et q̄ clerici sunt dignores: nō dimittit de actibꝰ cōpetentibus clericis; & postea determinat de actibꝰ cōpetentibus laicis. Lap. j.

¶ No. j. q̄ hec dispositio est stricti p̄cepti ibi de stricte p̄cipimus. cō cor. de decī. nō est.

¶ No. ij. casus in q̄ regrit mōitionē sic vt per ipm̄ p̄latū. In verſ. moneāt. vnde p̄m Pau. nō sufficeret alteri⁹ monitio. de B. f. de decī. cle. j. Jaba.

Jocesanis a locorum districte p̄cipimus: vt clericos⁵ carnificum c seu macellariozᵈ: aut tabernariozᵉ officium publice⁶ & personaliter exercētes nominatim

¶ Jncipit Liber tert⁹. ¶ De vita & honestate clericoꝝ.

Clemens quintus in concilio Vienen.

¶ Punit clericos ꝓiugatos & alios personaliter & publice carnificum & tabernariozᵉ offīi exercētes: qui per diocesanos noiatiz: & tertio moniti illud offīm non dimittunt vel dimissum reassumūt. Erigat etiā diocesanos ptra illos clericos qui sclārēs actᵉ exercent. Joā. and. Lap. in j.

Jocesanis a locorum districte p̄cipimus: vt clericos⁵ carnificum c seu macellariozᵈ: aut tabernariozᵉ officium publice⁶ & personaliter exercētes nominatim & plen. negligen. p̄ela. c. vno. cum suis concordan.

c ¶ Carnificum. Carnifex dicitur a carnifico as: quia carnes facit & vendit. facit de appellat. significante. vnde & homicide solent dici carnifices.

¶ Glo. seq. dicit: vnde dicank cām ponit & dubiū soluit.

d ¶ Macellariozᵒ. Dī sic dicunt: q̄ pecora vel quadrupedia mactāt a macello as: qđ est mactare & trucidare: & ppter horrorem & vilitatē istoz vnoz officioz. s. macellarij & tabernarij: hoc est spāliter de his. putiuz: & ly multa sint villa: puta aptare pelles & coria: & hīs filia: tamen cōstitutio locum habet solum in expressis.

e ¶ Tabernariozᵒ. Tabna dicta est a tabulis: que mercibus substernunt: & p̄pe dī domus in qua panis: vinuz: & carnes cocte venduntur: talia loca neduz tenere: sī ne ingredi debēt clerici. eo. ti. clerici. xlitij. di. clerici.

¶ Glo. seq. soluit dubium & ptrario respondet.

f ¶ Publice & psonal⁹. Consuetum regrunt hec duo: si ergo occulte: vel per alium hoc exercēt cessat pena: ly nō culpa: & sic soluit qđ opponi posset de decr. fundamenta. de elec. lib. vj. §. vt g. & §. seq. de decr. mulieres. de sen. excō. de regu. qui per alium. de reg. iur. lib. vj. cum ꝑcor.

g ¶ Nostrum. i. ꝓprijs nostris eoz expressis: quasi non sufficiat diocesano monere in genere clericos diocesis sue vel clericos talis plebanatus vel talis ecclie: sed monere debet exp̄mēdo illum vel illoz nola. & ꝑcor. de sen. excō. p̄stitutionem. lib. vj. & j. de sen. excō. grauis. in fi.

† ¶ Alde an hoc sit distinguendum vel verum. Lard. flo. in cle. si de bñficio. & bb. Jnno. & Jo. an. & c. abbatē. & rescrip.

Dactio l facti oritur ex sententia diffinitiua.

Commerciuz vnde dicitur.

Macellarij qui dicuntur.

Tabernarioꝝ vnde dī.

† ¶ bac glo. dicit Bar. in l. j & si vnus ff. de iure. & doc. hēc singu. q̄ fieri facile aliq̄d

Universidad de Deusto Biblioteca

non punit
p eadē ḡſi
fecisset.
Ctatio
ona pen
ptoria nō
ſufficē: vbi
ius ternaz
y equirit.

g ¶ Tertiō. De sen. exco. sacro. ¶ c. cōſtitutionez. lib. vj.
Debet ergo habere aliquoz dierum internalla: vt ibi dicit. Nec videtur hoc sufficere q̄ emanaret unum pemptorium per hanc literam.

b ¶ Moderādum De appel. cum sit romana.

c ¶ Nullo. Simile de cohabit. cleri. ¶ mulie. ficut.

d ¶ Taliter. ſ. per dioceſanos nomina tim: ¶ tertio prefixo termino ꝓgruenti.

e ¶ Premiſſum. ſ. publice ¶ ꝓſonal'r.

f ¶ Reſipiſcerint. Lapſo termino. hoc dico quia ſi habuiſſent terminū mēſis: et quia die dimiſſi ſent decim magnata re aſſūpſiſſent: dūmodo infra terminū poſtea dimiſſent: nō eſſet locus pene.

g ¶ Quādocūq;. Quaſi etiaz poſt tēpora lōgiora. Et eſt ſimile de cognitē. ¶. Joā. amd.

¶ Glo. ſequēs lraz exponit duas lecē. ponit ¶ inducit ſile.

h ¶ Ofino. ſ. quo ad duo priuilegia q̄ poterāt habere per decē. vnicā. de clerī. cōiug. li. vj. Et ſi hic plungas totā illam partē. ſ. priuilegium clericale: eā dū ¶ē. Multū facit ad id qđ no. de cle. pſug. Joā. in. iiij. q. Sz ſi iſtud olim inēdit ppetuitatē p̄uatoꝝ inducere: vt ſi pſugāt hic illud. vbi ſolū p̄uilegiū clericale eoipſo amittant: reſultaret ẏrō intell's. filios diſputatio de hac dictione olim. ff. de fideiuſ. l. grece. ſ. illud.

i ¶ In rebus. Propriō in qbus al's gauderent immunitate. eo. ti. c. vlti. de immu. eccle. c. j. lib. vj.

k ¶ Vtilitu. Recipabūt ergo deſiſtēdo p̄uilegiū. ¶ facit de vita ¶ hone. cleri. c. vlt. q̄ ibi dixi poſt Inno. ibi etiam no. Verſi. ¶ facit qđ no. xxxij. diſt. nullus. ¶. lxxxj. diſt. ſi qui ſunt presbyteri.

l ¶ Eoipſo. Lz ergo ſit neceſſaria monitio: non tamen eſt neceſſaria priuatio. cōcor. de ſen. excō. in auditentia. et c. cōtingit. ſile de prebē. extirpande. de rapto. excōicationi. j. de decī. c. j. de ſta. mona. attendēdo. in fi.

m ¶ Illos. Nō carnifices ¶ tabernarios.

n ¶ Inſtituta. eo. ti. c. ij. ¶. c. clerici. ¶. c. vno. li. vj. ne cle. vel mona. c. j. de ſen. excō. contingit. Capitulum. ij.

Quoniam. ¶ Diuiditur in ſex partes: vt pz in rubro. Secūda ibi ſi ho. Tertia ibi Idem quoq;. Quarta ibi Dignitatē. Quinta ibi Sed ¶ taleo. Sexta ibi Vnde inſuper. Imola.

¶ CASVS. Vtiz eſt. ā. qual'r clerici debēt abſtinere a qbuſdā artibus. Sz querit vtrū debeāt abſtinere a quibuſdā veſtibus: vel vtruz ſit eis licitū vti qbuſcūq; veſtibus: Dicit q̄ clerici debēt abſtinere a veſte diuerſo colore colorata: ¶ ſi vtrāq; publice ſpōſi incurrūt penas hic cōtētas. Sed querit mungd preſbyteri ꝑmittant portare caligas ſcacatas? Dicit q̄ nō. h. d. Del. re. ¶ Colligo aliqua notabilia. Et primo q̄ per decētiā exteriorē cognoſcit honeſtas mozes interioꝝ. ¶ No. q̄ clerici ꝑhibent portare veſtes ꝓhibitas coloratas: vnde ſi ſint clerici delicti ſpō facto ſunt ſuſpēſi a perceptione fructuū ſuī beneficij per ſex menſes. Si nō ſunt delicti: tunc per ſex menſes ſunt habiles ad obtinēdū beneficiū qđcūq;. Si nō ſint in dignitate cōſtituti: tūc magī puniunt.

¶ No. q̄ clerici intereuenientē cā ſufficienti: puta cā timoris ꝑmittūt aſſumere veſtes laicales. ¶ Nota ẏgata: idest virtūtes. ¶ Nota ſanctimoniā: vt. ā. in cle. cuz ſilla. de renū. ¶ Nota cēſemus: vt. ā. in cle. cauſam. de elec.

¶ No. tonſuram. ¶. coronā clericalē. de tondeo. ¶ No. de veſtibus. ¶. potātibus a defero defers detuli: qđ eſt cōpoſitū a de. ¶ fero fers: vt. ā. in clemē. ſi ante. de volo et contu.

¶ Nota ꝓnatuz. Perſonat' tuo. tui. et perſona ſe. ge. eſt rationabilis creatura ꝓ indiuiduā eſſentia. Et ſm hoc dī perſona: quaſi p ſe vna. et eſt etymologia. Et ſm hoc perſona eſt ſpectare ad deitatē. Item ꝓſona dī hyſtrio repitator comediaz: q̄ diuerſis modis ꝓſonat diuerſas ꝓſonas repitādo. Et hinc ꝓſona dī in grāmatica tm̄ ſuppoſitum. Q. ſiq; ꝓpetas ſuppoſiti. Q. ſiq; ꝓpetas vocis. Q. uādoq; vox iſa. Q. ſiq; modus figūandi: ¶ q̄ſiq; ꝓſonalis ꝓpetas. Item perſona dī in eccliā qui dignitatem habet pre ceteris. Et hoc ab hyſtrione ſumptuz eſt: qui diuerſas perſonas repitando diuerſos ſolet accipe ornatus: ſm dignitatē ꝓſone quā habet repitare. Et hinc tractū eſt vt ꝓſona dicat in eccliā: que dignitas ꝓſonatus dī. Nam ſm diuerſos gradus dignitatis ꝓſone diſtinguuntur in eccliā. Et hinc etiā tractuz eſt vt in grāmatica vna ꝓſona dicat prima: alia ſecūda: alia tertia: qđ ſit rōne dignitatis. Inde venit hic ꝓſonatus tuus. tui. dignitas vel officiū ꝓſone: ſm Bug. ¶ hec ꝓſonalitas. tatis. ¶ No. p decētiā. i. per quenētiā habit' q̄: nō oēs habitus ſunt quenētes clericis.

¶ Nota in fine ꝑtim. i. maxime. ¶ No. ſcacatos. Nota q̄ ſcacatus dī claudo: vel claudico: ſiue ineqlitas: ¶ eſt grecū. Et inde ſumptū eſt ẏ nomē: ſcacat'ta. tum. Et dic caligis ſcacatis. i. inequalibus. Glo. tractat pro reſiduo.

¶ Glo. ſequens dicit ad quid emanauit.

o ¶ Quonſam. Emanauit ex cauſine ad tuta. xxj. q. iiij. per totum. eo. ti. c. penul.

p ¶ Lōgruentibus. Lōgruentia veſtiuz reſpicit non ſolū clericoꝝ: de qbus hic ¶ in ſuribus ꝓllegatis: ¶ monachoꝝ. de qbus. j. de ſtatu mona. nec in agro. ſed etiaz oēs laicoꝝ. xij. di. ſ. j. ¶. c. parſimonia. xxx. di. ſi qs viroz. ¶ varīaī ex diuerſitate ſexuum. ea. diſt. ſi qua mulier.

q ¶ Ceſſante. ā. eodem. deno qui.

¶ No. ſ. q̄ p̄ punit ſolū q̄ publice virtalī veſte: ſec' ergo ſi occulte: puta ſi camere vl ꝓdio: vt ga caret alio panno: ſolus ergo publicus vſus hāc penā meret. ſile. ff. c. primo. ſm Paſ. Zaba.

Clericꝰ ẏ q̄ ꝓmā tōſurā hēt.

Veſtes vt rides ¶ rubee ſint cōis ꝓhibite.

¶ Ad de ter. ſ. ſi eadē reſtī. ā. le. ſ. no. Bar. l. re plūrī ff. d. le. tij.

a ¶ Indignū. De ſen. excō. l. inhibēta. eo. ti. ſi tñ fuerit latens. li. vj. ff. de iniu. item apud. ſ. ſi quis virgineo. ¶ eſt ſi miſſe de ſta. mo. recolentes.

b ¶ Clericus. Includit habentē primā tonſurā tm̄. de eta. ¶ qualita. cum contingat.

¶ Glo. ſequens al leg. duas concor. ¶ dubium ſoluit.

c ¶ Partita. Dicit canon q̄ diuerſi coloris vel diuerſe partis veſtis cē non dz. xx. q. j. c. vlti. ¶ ſi alibi q̄ veſtis nō dz eſſe varīata ſericis texturis: nec habere varīorum colorum ornāmēta. xxj. queſtio. iij. c. primo in fine. Et nota q̄ lz veſtes rubei ¶ viridis coloris ꝓhibite ſint clericis ſupra. c. penul. pene tamē iſtius cōſtitutionis locuz habent ſolum in veſtibus hic expreſſis. ¶ concord. quod dicī ſupra capt. primo.

d ¶ Publice. Concōr. ā. capl. proxi.

e ¶ Glo. ſequēs ſoluit dubiū ¶ ſolutionis obiectionem.

e ¶ Vtēt. Veſtib' ergo eſtam priuſ factis publice vti nō poterit ſine hac pena: nec ꝓpter hoc cōſtitutio reſpicit preterea: dūmat enim ſolū futurū vſum: ¶ facit quod dicī ſupra ea. cōpi. de eta. ¶ qualī. vt hī qui in glo. q̄ poſteris.

f ¶ Rationabilis. Puta timoris. eo. titu. c. penultimo.

g ¶ Mēſes. Inchoādos poſt talē publicā delationē.

¶ Glo. ſeq. queſt. ſoluit. ¶ rationez reddens: contrario reſpondet. inducit ſimile ¶ dubium ſoluit.

h ¶ Beneficioꝝ. Olim propter indefinitam. de hoc de elec. vt circa. lib. vj. offendit enim vniuerſus ſtatū eccliē: nec minus vnā eccleſiā ḡ altā. ¶ ſic ſoluit de electī. ſi cōpromiſſarius. ¶. hmōī. ¶. ¶. ſequen. lib. vj. vbi ſpāliter offēditur eccleſia ad quā indigmis eligitur: vel ad quam dignus electus ſpectitur ¶ eſt ſimile. ſ. de penſ. c. poſt primi. poſſet adē talis eligere. de electio. cum Almonten.

i ¶ Eoipſo. Hic ergo non eſt neceſſaria monitio: nec ſententia. aliter. ā. capl. proximo.

¶ Glo. ſequens primo ſoluit tria dubia. ſecūdo querit. ¶ ſoluit. ¶ de duobus remittit.

k ¶ Suſpēſio. Si tñ interim illos petperet nō eſt irregularis: cū hoc nō ſit expreſſum in iure. de ſen. excō. to g. li. vj. nec bñficijs priuatus: cū hoc hic non exprimat ſicut in caſu. de elec. c. j. ¶. ſi. c. cupiētes. ¶. ceterꝝ. li. vj. tenet tñ ad ipſoꝝ reſtitutionē. Sed cui fiet reſtitutio? Dic videdū eſt cui accreſcāt fructꝰ tpe ſuſpēſionis: puta q̄ quotidiane diſtributiones accreſcāt ſociis? vt dixi. ā. ea. cōpi. de eta. ¶ qualī. vt hī qui fructus ꝑbende vel diſtincti bñficij accreſcant eccleſie. de clerī. non reſi. c. pe. ¶ ſic ſtelligē q̄ no. xcj. di. clericus victum. ¶ quod no. Innocen. de cohabi. cle. ſicut. Quid autem ſi iſti ſuſpenſi nollent interiz officiare eccleſiam an interim eligant vel eligantur? Vide quod no. in prealleg. ¶. ceterum. in glo. non ergo.

l ¶ Sacerdotium. Dic ergo eſt ius diuerſum inter ſacerdotium ¶ alios ſacros ordines. concor. liij. di. ex anti quis. ne clerī. vel mona. capt. fina.

m ¶ Per idem tempus. Sex menſium.

n ¶ Inhabilis. Tenet Hoſt. in Specu. titu. ij. ¶. ſuperſt. ver. ſi nunqd pōt: q̄ legat' ¶ eſto hāc penā ſtrictē poſſint: etiā in ꝑpetui clerico ¶ laico ex cā. ¶ videō q̄ in defectu bñficij ſuccedit hec pena ſi habilitat: alibi deficiente bñficio ſuccedit pena excōicationis. j. de decī. capl. j.

o ¶ Alīs. Qui nec beneficiati ſunt nec in ſacris.

p ¶ Talem. Virgatam vel partitam.

¶ Gloſa ſequens infert ex copula ¶ arguit. Decīdo ḡ rit. queſtiones declarat. ſoluit opinī. ponit. Tertio ſpectata querit ¶ ſoluit.

q ¶ Et tōſurā. Si ergo veſtē ferant ſine tonſura: non eſt locꝰ pene. ¶ facit ad ea que no. ¶ ſcripſi de apoſt. tue. vl. Decies enim q̄ ſtitutus ī minoribꝰ ſecularibus veſtib' vtēs nō ſcurrit hāc penā: niſi ī miſſceat tōſurā. Et q̄ de tonſura clericoꝝ ſura variſa ḡbꝰ vtunt. q̄dā enīz dicunt raſurā in pte ſuperiori ad modū ſphē. xxiij. di. ¶. clericī. ¶. c. ſeq. dī at ſphera rotūditas vel corpꝰ ſeu ſpatiuz rotūdū. q̄dā dicāt coronā ¶ raſurā. xij. q. j. duo ſunt. q̄dā tōſurā ¶ coronā. eo. ti. clericī. de cle. ꝑegꝝ. c. vlti. ¶. j. de cele. miſ. c. j. q̄dam ſimplr tōſurā. eo. lib. clericus. ſimile de cle. cōiug. ſoāneo. ¶. c. ex parte. eo. ti. c. vno. lib. vj. ¶ eo. li. de biga. alter cattonis. de ſen. excō. ſi tacet. ¶ hic q̄ hec verba ſtēdāt videamus. Circa hoc ſciēdū q̄ clericis deputatis ad diuina miniſteria cōpetit raſura ¶ tonſura in modū corone nōe figure: q̄ corona eſt ſignū regni ¶ ꝓfectionis: eſt ſit circularis careno angulo in ſignū carentie ſoliditi q̄rbi angulus: ibi ſordes: ſe ergo ¶ alios ẏtutib' regere ¶ ſordib' mūdare debent: ¶ ſic in deo regnabunt in eternū: vt in ꝓdic. decre. duo. per raſurā aūt ex parte ſuperiori capilli ſubtrahūt ne mens ſpōz per occupatiōes ſeculares retardet a ꝓtēplatiōe miniſteriozꝝ diuinoꝝ. Sūmitas enī capitis eſt eminētia mētis. facit de ſacra vncti. c. vno. verſi. in vertice. per ſpōſuo ergo denudationē mentis releuatio deſignat. ¶ q̄ puerſi miniſteriis diuinis nō occupant ſuperius nō radunt: lz inferius tondeant: q̄ tē poralia deponunt. Tōſura ho ex pte ſuperiori capilloꝝ tōdent vſq; ad relenationē ſenſuū. ſ. viſus ¶ auditus: ne. ſ. oculi vel aures ſpectant. Et eſt ſignū de ſcindēda ſint vitia cordis ¶ corporis: ne intuitu diuinoꝝ ſpectant: q̄ ex hīo debet corona celeſtis. Vñ dicit canon: q̄ credere debent clerici de tonſo capite ¶ patētib' aurib'. xxiij. diſt. ca. pe. Ex ꝑdictis videt q̄ ꝓpria raſura reſpiciat partē ſuperiorē qua dicimus clericā coronā circulū capilloꝝ: tonſura abſciſſionē ſpōz. ſa. de ſen. excō. ꝓtingit. ij. vbi clericis ſic crinibus. Poſtea. tñ in decre. clerici. eo. ti. vt vbi ſert ꝑſi. qđ. ā. dixi clericā videt vocare tōſurā: dicens q̄ malo rē tonſurā ¶ altiorē ¶ rotūdiorē coronā dz hīe monachꝰ q̄ clericus. ¶ notauit ēt de hoc in ſūma. eo. ti. ¶. ij. hec dicā ad diſcutiendum: an tonſura cōſiſtat in clerica vel in tōſione crinium: vel in vtroq;: ¶ ſpecialiter per hoc ad textum: an clericus in minoribus deferens talem veſtē cū clerica ¶ longis crinibus. vel cōtra tonſis crinibus: ſed ſine clerica incurrat hanc penam. Et in primo caſu ſi clericam caputio vel aliter cooperit: ¶ in ſecundo: ſi tōſionē crinium cooperiam portat: forte veſtito caputio: certum eſt q̄ non eſt locus pene per verbum publice quod reſpicit vtrūq;: ſcilicet veſtem ¶ tonſuram: remanet ergo dubium: cum alterum ſolū defert ¶ publice egeret declaratione. Sed credo de mente: q̄ ſi tñ in publico exhibet q̄ videatur clericus cū ea veſte locus ſit pene: raro enim vel nunquam in capite caputium: birretum capellinz vel aliquid tale deferens: oſtendit vtrūq;.

Corona: tonſura ¶ raſura vñ feretes alē qualr q̄d in clericis repiēntāt

Clericus aures habeat patētes.

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ Glosa sequens notat ad questionem disputatam.

a ¶ Extrinseci. Hec littera ⁊ principium huius ca. ibi: in publico portare: facit ad gōnē olim disputatā de monachis: qui bñ portat habitum suū: quē tamē cooperit habitu clericoꝝ secularitū q̄ fit apostata. ⁊ ita fuit hic terminatus: ⁊ inducebat decre. penul. eo. titu. de iude. in nōnullis. ⁊ ponitur in mercuria. sub ti. de apostat.

Insulam pliciter sumitur.

b ¶ Insulam. Sumitur interdū p corona sperialī. C. de ḡdri. prefect. l. fi. l fi. quīq; p alba fascicula sacerdotalis capitis: ⁊ ideo submittit seu plicū: qd dicit a pillo: q̄ pilos capitis tegit ⁊ stringit. Et no. q̄ etiā diaconi portantē infulaz nō punit hec pōstō nisi fit de hic exp̄ssio.

Pilleus a pilis dī.

c ¶ Lineum. Idē puto si sericū: quod apud nos multū ē in usu: cū maior vl' salte eadē sit ratio.

d ¶ Leteri. Non bñficiati ⁊ religiosi penā hic expressam incurrunt vltra penā excōicationis: q̄ ligantur pena per aliā cōstitutionem. ne cle. et' mo. cap. q. ultio sexto.

e ¶ Per idem tēpus. Annale.

f ¶ Qs: q̄q; bñficiū. Includit pōstmodū vel pēsionē: quā hēret in titulō. facit qd dixi ti rescriptis. postulasti.

g ¶ Et taleꝫ. De quibus prorime dictum est.

h ¶ Epitogio. Dictū ab epi: qd est supra: ⁊ tego tegis.

i ¶ Oram. Sine aspiratione designat finē vel extremitatē rei: p̄cipue regionū ⁊ vestiū. Uñ d̄. j. Regū. xxiij. q̄ dauid precidit oram chlamydis Saulis. q. q. vj. §. de his. ⁊ Gene. xlij. Repererunt in ora saccoꝝ ligatas pecunias. ad Hebr. xj. Sicut arena que est ad oā marie. Nō aspiraē ét' qñ scribit' p plurali de oo oto. aspiraē autem quando designat tempus vt horam tertie vel none.

Ora fine aspiratiōe ⁊ cū aspiratiōe qd denotat.

k ¶ Videat. Dicit canon q̄ superior vestis clericoꝝ debet esse talaris. t. lōga vsq; ad talos. xxij. d. c. pe. Et si debitate vestis superioris diceremus huius pōstōis cām vt deret cōstitutio locū habere etiā in tali rabardo non sic foderato: quod non credo cum sit penalis ⁊ sic non extendenda. de electo. statutum. libro sexto.

l ¶ Infra mensem. Quia. ē. dixi ventes videtur q̄ mēsio incipiat post inchoationem vsus.

¶ Glo. sequens arguit querit ⁊ soluit.

m ¶ Cōuertendū. Facit ad no. xij. q̄. j. non dicatis. q̄ monachus administratione carens elemosynā facere nō possit. Sed qd: si talis monachus erat in studio de licentia abbatis a quo multū distat: Satis puto q̄ tñc ḡnis administratione non habeat hanc erogationē facere posit. per ea que no. Doctī. in sūma. de pent. ⁊ remiss. §. ḡbus ⁊ qualiter. char. pe. ver. qd de factentibus elemosynam: vbi tenet q̄ monachus qui de licētia abbatis est in studio vel peregrinatione pōt facere gratuitā elemosynaz ⁊ modcratā. alleg. de offi. delega. ꝑtera. ff. de pcura. ad rē. l. ad legatum. ff. de tudl. si longius. fortius ergo faciet haye necessariam. ⁊ facit quod nota. de accusa. ex parte.

Elemosynā facere an sit monacho p̄missum.

n ¶ Leteri vo. Non beneficiati.

Elemosynam facere ī pios vsus aliquos cōuertēdū m. Alioquin bñficiati suspensionis: ceteri n vo ī habilitatis penas predictas per idē tps se nouerint icurrisse. ¶ Huic insuper adiici mus sanctionī: vt clerici p̄sertim q̄ beneficiati caligis ꝑ scacatis rubeis aut viridib⁹ publice non vtantur t.

¶ Glo. seqūs ponit tres lecturas.

o ¶ Per idem tēpus. Annale: vt sic respiciat qd ꝓxime dictuz fuit a ver. dignitatē citra: vel vt restringat pena ꝑ intelligī de ser mēbus. de ḡbus ī p̄dict. Uel dic diuersificari penas predictas. s. anni. zc. mēsis p̄ mēsiz ꝑm q̄litates diuersas clericoꝝ. de quibus p̄mīsit vt se mestre locū habeat in his in quibus loquitur vsq; ad ver. dignitatem. annuo in alijs.

¶ De p̄bēdis ⁊ dignitatib⁹.

Clemens quintus in concilio Uienensi.

¶ Clausula inserta lris gratiosis super dignitate p̄cessis per quā puideri mandat ne aliarum cura si dignitati ūmet negligatur: vel per quam inhibetur electionez fieri dignitatis: non facit extēdi gratiam ad dignitatē curatam: vel ad quā q̄s p electionem assumitur. hoc dicit Joannes andr. ī d̄i Capitu. j.

¶ Glo. sequens soluit obiectionem ⁊ dubium.

p ¶ Bāctionī. Nō dicit q̄ iste iuris fit sanctio: sed additur sanctioni. In precedentibus enim constitutio est penalis hic non. hoc dico propter no. ti. distin. ti fi. sūme. erit autem hic locus pene ardue tractande ex quo certa non statuitur. de offi. delega. de causis.

q ¶ Presertim. Pro maxime.

r ¶ Caligis. xxij. distinctio. clerici.

s ¶ Utriclibus. Isti colores in ipsorum vestibus erant prohibiti. co. titu. c. penul. ⁊ vide quod ibi scripsi.

t ¶ Utantur. Prouidit Clemens circa scarpitulas: quaz pertoratiōem vel incisionem multiformem superstitiosa curiositas apud clericos pullulans adinuenit.

¶ De p̄bēdis ⁊ dignitatib⁹.

¶ Usuz est supra de vita ⁊ honestate clericoꝝ: vez q̄ clerici nō possūt viuere nisi habēt bñficia ⁊ dignitates: vnde cōmode possūt vitā sustentare: ideo zc.

Capitulum primum.

Dignitatē. ¶ Duo sunt dicta. scīm ibi. [Ad hoc.] Presupponēdū est q̄d habet l. c. cū in illis. co. ti. in sexto. q̄ ad eius declarationē fuit facta hec clementina. vs. q̄ si papa mādet puideri alicui de aliquo bñficio virtute illius mādatis non pōt puideri de bñficio curato nisi expresse fiat mētio de bñficio curato. Secūdo psupponēdū est q̄d dī in co. c. cū in illis. q̄ si papa mādet puideri alicui de aliqua dignitate vel personatu virtute illius mandati non potest prouideri de dignitate electiua: nisi expresse caueat in literis de beneficio electiuo.

¶ CASUS. Habebā vnā dignitatē volui habere altā: cuius collatio pertinebat ad papā: q̄ forte collationē illius dignitatis fibi reseruauerat vel vacauerat in curia romana: vel forte spectauerā ab ipso ture prementionis. pouerti

¶ No. q̄ obtinens dignitatē bñficialem ipso iure fibi nullum bñficium pōt retinere. ¶ Nota. q. ad hec q̄ p̄ cōsuetudinē dignitati efficit electiua ibi: cōsueuit. pro hoc co. ti. cū de bñficio. lib. vj. Juba.

Dispensatio qd est.

gnitatem a habēti de alia puidere mādemus b: dispensantes c cū eo vt simul vtrāq; valeat retinere d: de aiarū cura que illis vel alteri e earū imminet non habita mētione: gratia huiusmodi velut surrepticia nullius f penitus est

dixit: q̄ si fit sup etate: ordine: vl' residētia: etiā apponi solet hec cla. Unde ḡuso in lris gre sup his dispēset: adiecta ista cla: gra tñ non extenditur ad curatam.

d ¶ Retinere. Q̄d nō posset fine dispēsatione ex vi expressionis. co. ti. non pōt. §. fi. lib. vj. Joā. and.

¶ Glosa seq. ponit tres lec. ꝓma tertia alle. ⁊ declarationē posuit sub dubio. p̄mam eligēs ⁊ tria rēs fidens.

e ¶ Uel alteri. Et intelligas sed' ꝓpla rem est q̄s ſ: gtur de gra surrepticia: vt co. ti. c. cum in illis. li. vj. Sed si de ꝓma hoc intelligas: tūc lz gra sit surrepticia quo ad dispēsationē plurīs alitatis: non tñ quo ad pūsionē dignitatis: ex quo ꝓter illā paratus est dimittere ꝓmaz. Unde si Mutinēsis archidiaconus impetrat archidiaconatū Bononiēsem nō curatū vel curatū: hoc tñ exp̄sse: ⁊ dispensat cum ipso sup vtroq; tenēdo: lz dispensatio pluralitatis non valeat: ex quo Mutinēsi. archidiaconus habet curam: ⁊ hoc nō exp̄ssit ꝓter rōnem q̄d. j. dicam sup ꝓho mōēti. Uidetur tñ q̄ valeat ipetratio: tta q̄ per ipsaz Mutinēsi. dimittēdo placz possit Bonoñ. Nō enim habet in iure exp̄ssuz q̄ impetrāo qui tenet facere mētionē bñficioꝝ que habet: teneat etiā qualitatem eoꝝ exp̄mere: sicut nec habet in iure q̄ teneat exprimere qualis ordo sit annexus bñficio: vel quātitatē reddituz quā habet ex vno bñficio vel plurib⁹: lz bñficia teneat exp̄mere: cum ergo per exp̄ssionē nulla fiat dispensatio: sed solū vitatur surreptio. co. ti. nō pōt. in fi. lib. vj. Uidet q̄ valeat impetratio: ex quo illud exp̄ssit: lz non exp̄sserit illius curā sicut valet: lz non exp̄sserit annexionē ordinis vel redditus quātitatē: vt dixi. Et ratio decre. cuz in illis adaptat cum de dignitate ꝓsequēda: querit tur nō cum de exp̄menda. Nisi dicas aliter legēdo q̄ hoc nouū declaret vel inducat hec ꝓstitutio: q̄ etiaz qualitas cure imminēs bñficio qd habet ipetrāo exp̄mēda sit in ipetratione. qd ꝑbat lfa nullius penit⁹ que sequitur: quasi hoc sit de his que possent monere ꝓncipem ad gram denegandā. facit co. ti. ḡuso. ⁊. c. lo cui. j. rñ. li. vj. Et qd no. Cōpost. de rescrip. caplm. in fi. magne glo. ⁊ videt exp̄ssum. ī. ea. cōpt. de offi. ordi. c. ij. Sī intelligat illud spāle qd ibi ponit de spāltate: que etiā exp̄mat qualitatē cure: ⁊ talē exp̄ssionē cōiter hodie facit ipetrāteo ⁊ cante. Posset dari tertia lec. q̄ mittura dispensationis ⁊ gre. pnitionis in eadē lfa ꝓcessaz vitiet vtrāq;: que si segregate forēt valerent. pnitionis gfa: vt ꝓmo dicebat. Cōtra hāc facit de reg. iur. vtile. li. vj. ⁊ qd ibi no. Lz. n. sed' a gra dispēsationis pendeat a ꝓma: ⁊ sic fit sēparabilis: ꝓma tñ gra. s. pnitionis bñ est separabilis a sed'a: quare illa vtilis per illā inutilez vitiari non deberet: hoc regeret declarationē: in dubio tñ placet ꝓma lec. Ad inducta sēcō rñdeō. ꝓmo ad lfam sequētē: vt statim dicam. Ad id qd allegat de motu ꝓprio. Rñdeo per decre. nō pōt. in fi. supino alle. in decre. ioā. sed' cum cum ꝓmo teneba: ⁊ ideo primū esse debuit nō curatum. Si enim ꝓmum dimitteret cura nō obstaret: vt ibi j. rñ. decre. ti. de offi. or. regrit spālem mētionē beneficī: vt nō sufficiat gīalis. Et est pro Dosti. ꝓtra Cōpost. in his que no. de rescrip. in mīa. in fi. Sed nō requirit exp̄ssionem qualitatis: vt supertus dixi.

Dispensationez ipetrās: an teneatur de bñficioꝝ qualitate mentionē facere.

f ¶ Nullius. Uniuersale negatiuū est: ⁊ adhuc sbmittit penitus: ⁊ facit ad supius dicta: quibus tñ non obstabit hec lfa: si dicas gra. l. super pluralitate ꝓcessa. Fecit cuiz mētionem. ā de mandato pūsionis: ⁊ de gratia dispēsationis. Primū pōsitit in gra facīda. Sed'm in tam facta. Facit qd no. de prebe. si cui. li. vj. in vlti. glo. Uel si exponas alteri de sed'a: vt ibi dixi in prin. glo.

Nullo/ est vſe negatiuum.

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ Dom̃étl. Hoc tenebat Vosti. in pdi. decr. postula-
tl. Reddẽs rõnez q̃ circa pluralitatẽ in psonatu cum cu
ra duo sunt ispecimenta. l. psonatus ⁊ cura. eo. tl. de mul-
ta. Sublato ergo ꝓmo impedimẽto. l. psonatus remanet
scm̃. l. cure: vt tbi scripsi. Et idem Bull. in pncto versi.
sed nunqd.

b ¶ Inferti. Qd
sumi põt ex decr. de
offic. or. ordinarij. §.
puideat. lib. vj.

c ¶ Afaruꝫ cura.
Hoc inducebat du-
bium: quasi per hoc
de curato papa put
dere volneritꝫ ⁊ suf-
ficiat quecuq; par-
te lre talis voluntas
appareat: vt sic fi-
nio trahat ad pncí-
pinz. facit de appel.
sexto regrs. cum cõ
cordant. de rescrip.
olim. Sicut sufficit
quacuq; pte actorũ
certificetur sua. C.
de senẽ. que sine cer.
quãtl. l. iij. Sed hec
ẽa non ponitur ad
gram augẽdã: vt. j.
prt. rñ. Sed ad indẽntiatez dignitatis in executione ser-
nãdã: nec sonat in cõditionẽ pusionis vel qualitatẽ expl̃
sionis: ſ potius in monitione: vñ valeret pusio hac mo-
nitioye nõ seruata: vt no. eo. tl. nõ põt. rñ. lib. vj.

d ¶ Si dignitatibus. O nicꝫ si nõ ponitur ñ. puta q̃ dñ
pronũcio q̃ afarum cura dignitatibus immineno nullate-
nus negligatur. Idem puto per id qđ prt. dixi. Item in-
telligitur immineno. t. ſ. qua imminet.

e ¶ De dignitate. Decre. ẽtã cuꝫ in illis. eo. tl. ij. rñ. lo-
quit de dignitate vel psonatu: ⁊ ibi in. tẽ. rñ. qđ de bñfi
cio loquit de elec. non repetit declarari vellem: an in be-
neficijs minoribus ꝗbus per electionẽ ⁊ cõfirmationem
puideretur locum habeant hec iura. Cõter tenet q̃ sic.
⁊ facit. j. de relig. domꝰ. c. ij. rñ. in pin.

¶ Glo. sequens ponit opt. ⁊ contrariũ consilium ⁊ duas
ipius rationes. Secundo mouet dubium. ponit opt. con-
tra quam alleg. ⁊ respondet.

f ¶ Q̃nto. Istud ꝑ. nõ est in decr. cum in illo. per qđ
q̃cuq; dicebãt ipetrãtes ad hoc vt aliqđ adderet electio-
nẽ includi. Jam dudũ psuluerazꝫ Jitum in quadã cã Flo-
rẽtina illa rõne: q̃ cum regul' in iure indefinita equipol
leat vñ. de quo no. de elec. vt circa. lib. vj. illud ꝑbũ mihi
adder. Itẽ q̃ cum per decr. cum in illis. Verbũ dispõnis
nõ includat electionẽ: quasi diuerse sint spẽs vl̃e adiectũ
illi spẽi: q̃uis illã amplificet: tñ aliã non includet: mar-
me in hoc casu quo de mã restringibil logmur: vt tbi in
ij. §. modo. vides hoc hic approbatũ. Alĩ etiaꝫ dubitari
ſ nullus ſpoꝫ modoꝫ expũmaſ: q̃ simplr mãdatur pul-
deri de dignitate: vel ꝑsona que vacabit: vel quaꝫ duxerit
accipiãdam: nunqd includaſ dignitas cui puidetur per
electionẽ: Et tenent aliqui q̃ hoc casu stra venit modus
electionis: ficti quis alius ex quo nullus exꝑmit cum illa
decr. Et ista nõ dicãt modus electionis nõ includi nisi
exꝑmatur: sed dicũt vno casuum exꝑsso: alium nõ venire.
Contradicere videt finis huius. c. Sed rñderi potest
q̃ respicit casum narratum: vt tbi dicam.

¶ Glo. sequẽs de prepositione in duo dicta ponit: ⁊ opt.
contra primum. in fi. infert contra opinionem.

g ¶ In certa. De isto enim scias q̃ Jos. mo. no. de reg.

Bnia in
ſcaꝝ pte
actoꝝ cer-
tificari pt.

Mãdatũ
hãs vt fi-
di puidea
tur de di-
gnitate an
possit di-
gnitatem
electi tuam
obtinere.

tur. in generali. lib. vj. ⁊ Archidiã. eo. lib. de cõcess. prebẽ.
ne captande. Clemẽtem quartuꝫ terminasse auctoritate
simpta. de lib. ij. Regio. rij. c. ⁊. tij. q. vij. ſ. vltĩ. de illo qui
habebat vnicam ouem. ⁊ er. l. illiteratos. §. ne tenuis. ſi. de
offi. presi. de illo qui habebat vnicũ lumen: q̃ cum scribi-
tur alicui puideri
de dignitate in alĩ
qua ecclesia: et non
est tbi nisi vnica et
principalis illa non
debetur. Et sit etiaꝫ
ratio: quia puidere
de illa dignitate nõ
est puidere in eccle
sia: sed de ecclia. al-
leg. etiã decisaꝫ de-
creꝫ. vltĩ. eo. tl. ⁊ fa-
cit quod no. de offi.
leg. c. penul. in glo.
§. lib. vj. Dicit etiaꝫ
ibi Jo. mona. ⁊ Ar-
chidiac. eo. tl. ſi pro
clericis. lib. vj. Bo-
nifactũ octauuꝫ ꝑ-
mittasse in forma
pauperũ: q̃ cuꝫ scri
bit alicui de aliquo
beneficio in ecclesia
puideri si nõ sit tbi
nisi vnicũ: vel scribitur ad collationẽ alicuius qui nõ cõ-
fert nisi vnicum de illo puideri non poterit: cum illud in
aliquo sit relatiuũ supponẽs diuersitatẽ. Circa primũ ta-
men refert Archi. in addiũ. q̃ quidã magni viri tenẽt cõ-
trariuꝫ per decre. eo. tl. ꝙuis. lib. vj. de ꝓcess. prebẽ. nulla.
vij. q. j. sedre. quo ad supficiem. facit de symo. c. ſi. ⁊ facit
ſdicta ptra Joã. mona. ⁊ Archi. in his que no. de elec. ꝙ
fit. lib. vj. qui dicit decre. illam que statuit tẽpus ꝓfiande
de electionis ⁊ petende cõfirmationis locũ habere soluꝫ
in ꝓncipalibus prelaturis ecclesiaꝝ: ⁊ tamẽ te etiam sbi di
cit electio in aliqua ecclia celebrata: ꝓtrarium etiã ꝑbã
tur ibi. §. si. dum dicit: quinis electus.

h ¶ Ecclia. Diocesi vel pincia: cum sit eadem ratio.

i ¶ Mensem. Solet dici in literis a notitia vacatio-
nis: vt. j. tit. primo. c. vno. Et quando tunc incipiat men
sis currere: ibi habes in fine.

k ¶ Seu electionem. Hoc inducebat dubium.

l ¶ Intertim. ſ. infra mensem acceptationis.

m ¶ Cõsuetus. Vide qđ dicam. j. c. pe. in glo. ꝓunge.

n ¶ Cum. Ꝓo quia reddituum causa. ⁊ iunge hic lite-
ram nullam ẽ. que est in fine.

o ¶ Bratte. Supertuo narrate. ſ. que certoo modos ha
bebat expresse. Capitulum. ij.

Per literas. ¶ Ponit dictum a quo excipit. ibi
Nisi. Jmola.

¶ CASVS. Papa mãdauit Reuerendo in Christo ꝑi
ꝙ diuo diuo Joanni Loidis diuina fauente gra Biturice ſi.
archiepo: vt mihi qui eram de sua diocesi puideret de be
neficio ꝓmo vacaturo sub hac forma: siue esset dignitas:
vel personatus: vel ei imminet cura aſarum: siue aliud
beneficiũ ad qđ quis cõsueuerit assumi per electionẽ: ſi-
ue quodcuq; aliud beneficiũ ecclasticum. Vacauit ho-
spitale: vel elemosynaria: vel leprosaria. Quaeritur vtruꝫ
ista loca pia comprehendãtur sub illa clausula: Dicit q̃
non: nisi exꝑsse fuerit dictũ de ipsis locis: nec sufficit clau
sula generalis: siue cuiuscuq; conditionis fuerit illud be
neficium ecclesiasticũ: ettam posito q̃ illa loca pia habe
rent iura ſpũalia: puta decimas ⁊ sepulturas. h. d. Dek.
reg. ¶ Colligo aliqua nõdilta. Primo nota q̃ in mate-

graꝫ a pa-
pa: vt tbi
puideat
de dignita
te in alĩ
ecclia: si in
illa nõ est
nisi vnica
⁊ ꝓncipal
dignitas:
an illam
possit ob-
tinere.

Impetrãs

¶ No. ſ.
q̃ cõpati
bre apli
⁊ lre lega
toꝝ. sile. ꝑ
of. leg. cõ
latõ. li. vi.
q̃q; tam
discõpant
vt dco. j.
q. tij.

¶ No. ſ.
casuꝫ in q
nõ operat
idẽ genus
qđ ſpecies
hoc in gl.
vltĩ. Jaba.

ria odiosa appellatione beneficij ecclesiastici nõ veniũt
ista loca pia: de ꝙbus in littera ista dicitur. Et insurgit
istud odiũ: q̃ ista loca pia sunt ambitiosa. Itẽ vt cuite
tur votũ captande mortis. ¶ Nota q̃ ad hoc vt ista lo
ca pia cõprehendant sub gratia: non sufficit mentio sub
clausula gñali cu-
iuscuq; cõditionis
sit bñficium eccle-
siasticum: sed opꝰ q̃
de illis fiat mentio
expressa: hoc modo:
sine sint hospitalia:
vel elemosynarie ⁊
leprosarie. ¶ Nota
tertiũ. [Directa] i.
de est missas. ⁊ venit
a dirigo glo. direxi:
ſi in obliquaꝫ ptẽ rego. Et dicã a di. ⁊ rego glo. ⁊ corripit rẽ.
vñ. Dirige gressus meos. i. rege gressus. i. passus meos.

a ¶ Legatis. De latere. per decre. j. de offi. lega. li. vj.

¶ Glosa sequens ẽt secũda sequẽt. soluit duo dubia.

b ¶ Sup pusiõe. Satis videret idẽ in literis que ema
nant super reseruatione fructuũ bñficioꝝ: vt alia i illis
nõ ĩclandant nisi exꝑmat per rõnem quam. j. dicam.

c ¶ Directas. Ineligẽ etiã ꝓpio motu: nã motus ꝓ-
prius non ampliat gras: vel vim verboꝝ: Iz excludat sur
reptionẽ et ꝓpio quo scribit. j. eodẽ titu. ſi romanus.

d ¶ Xenodochijs. De relt. do. c. iij. ⁊ varia nota talium
locorum. vide. xxiij. q. vltĩ. c. tributum. §. sanctimo. ⁊ ibi
de hoc. ⁊. j. q. vij. si quis omnem. ad ñ. in auẽ. de ali. ⁊ em-
phi. trac. in pin. colla. tr. ⁊ de eccle. titu. §. fina. ca. col.

e ¶ Elemosynarijs. In multis locis hospitalia vocan
tur elemosynarie: in aliqbus domꝰ dei. de appel. dilecti.
multa ẽt monasteria sine certo loco hospitalitatẽ hñt ta-
lia officia elemosynarioꝝ. ⁊ cũ ista deputata ad certũ
vsuꝫ ad aliũ vsuꝫ sine pape licẽtia quarti nõ debeant
infra de relt. do. capl. ij. post ꝑn. merito nõ cõprehẽdunt
sub ſto bñficialibꝰ. qua rõne ibi dico de sabdicto.

¶ Glosa sequens rationem ponit. quã determinat. secũ
do dissidit quatuor mẽbra. ⁊ in tertio distinguit.

f ¶ Ecclesiao. Quia talia sunt loca religiosa: qui intelli
gas si auctoritate ẽpi ad hoc sunt ĩstituta. de relt. do. ad
hec. ⁊ ibi talia ſpũalia possunt illis accedere. ⁊ facit qđ
scripsi post Inno. ⁊ Dosti. de iurepa. ex ſto. Et aduerte:
q̃ si hospitale sit principale cui accedit ecclesia vel capel
la per ſtas taleo non debeꝫ vt hic: si ꝙ cõuertao q̃ eccle
sia sit principale habeno annexũ hospitale: tunc nõ puto
hoc locũ hic: sed tunc iure accessoriꝰ venit qđ principa
liter nõ venit. bene fa. eo. tl. super eo. lib. vj. de regu. in
accessoriꝰ. ⁊ qđ tbi no. qđ in dubio: vt q̃ extat hospitale
⁊ ecclia ⁊ nescitur qđ sit principale ⁊ quod accessorium?
Solu. si apparet possessio ⁊ denominatio per quã possu-
mus altiꝰ pcedere illud sequemur. eo. titu. cũ de bene
ficio. li. vj. de ꝓba. per tuas. cũ ſi. sed si non apparet repel
lam impetrantem. constat enim de hospitali nec constat
illud accessorium ecclesie. nam ⁊ si hospitale ⁊ ecclesia es
sent annexa. tta q̃ neutrum principale: puto hanc decre.
locum habere per no. ne se. vu. c. j. facit quod no. de ꝓcess.
preben. ſi capitulo. libro. vj. in glosa quero in ſi.

g ¶ Decimas. i. tuas percipiendi decimas. An anteꝰ de red
ditibꝰ hoꝝ locoꝝ debeat solui de decima: habes in decla
rationibus. de ꝙbus dicam. j. de decl. c. secundo.

h ¶ Spũalia. Ut cimiterium ⁊ tuus funerandi infra
de relt. do. quia contingit in ſi.

i ¶ Decernim?. Vt ꝙ cẽ iuo nouũ: ⁊ h̃ cipe ꝓstructus.

¶ Glosa sequẽs dicit ⁊ soluit. sed o quarto ⁊ remittit.

k ¶ Pronideret. Vsi nec hodie talia clericis secularibꝰ
in bñficijs dari ꝑsit. j. de relt. do. c. ij. rñ. in ꝑn. Sed est

dubium: an in prebẽdis casibus tbi exceptis. in ſti. nisi in
fundatione ⁊c. loci habeat hec decre. ⁊ pnto q̃ sic: ei ge
nerali loquaſ. nec segtur: si pceda ꝑsit illis casib? in bñfi
cijs: q̃ ĩclandãt in ĩstis. tollit ſti ẽtã. §. c. prt. eo. tl. quãuis
j. l. vj. sicut ꝙ certe ĩstates sunt in ĩstis bñficialibꝰ exꝑi-
mende: sic ⁊ ista ad
hoc vt talia in ĩstis
includant: ⁊ tunc fa
cta expressiõe talium
debebunt solũ in il
lis casib?: nisi in ex-
pressione apparcat
papã amplius volu
isse. Et mãgd cũ bñ
ficijs pmittant pos-
sint: dicam. j. de re.
perm. c. vno.

¶ Apũcto. Nota q̃ non repetit: de legatis: ⁊ hoc for-
san per id qđ dixi in gl. prt. Et est sic: q̃ legaꝰ nõ ꝓfert
ecclesiaꝝ spectãtẽ ad ꝓsentationẽ laici patroni: quã tñ pa
pa ꝓfert ꝙ in repa. cũ dilectꝰ. de offi. leg. dilectꝰ. qui ſtelli-
gas ꝙ exꝑsso: vt ibi dixi: q̃ si circa ista restricta pnia lega
toꝝ: sicut ⁊ circa alia. de of. lega. c. penul. ⁊ afipe. lib. vj.

m ¶ Literis. Probatio ergo testis vt alia nõ sufficeret
in hoc casu. facit q̃ no. eo. tt. ſi motu. pcto. li. vj. ſ. vltĩ. gl.
n ¶ Exꝑsse. Per qđ sufficere nõ videt ꝑba gñalia:
vt q̃ de q̃buscuq; bñficijs: dignitatibus: ꝓsonatibus: of-
ficijs ⁊c. ⁊ facit. §. ea. compi. de offi. ordi. c. li. Capitulum. iij.

Si plures. ¶ Ponit dictũ ad qđ adducit ſste. secũ
da tbi. Sicut. Jmola. ¶ Presupponẽdũ ẽ ſstis
qđ dictũ est in. c. de multa. eo. tl. in an. vj. q̃ si alicui obti
nenti dignitatem vel ꝓsonatũ vel ecclam parrochialez:
conferatur aliud simile bñficium incompatibile: ⁊ acci-
piat possessionem pacificam illius: tunc vacat ipso iure
primum ita q̃ collator poterit illud conferre.

¶ CASVS. Ex dispẽsatione tenebã duas dignitates:
vel duos ꝓsonatus: vel duas ecclesias parrochiales. vel
vnã dignitatẽ ⁊ vnã ecclesiaꝫ parrochialẽ. vel ꝓsonatum ⁊
vnã dignitatẽ: vel duo bñficia incõpatibilia: fuit mihi col
latũ tertiũ bñficiũ sile. Istud tertiũ acceptaui ⁊ adeptus
fui possessionẽ pacificã: quaeriꝫ vtrũ duo bñficia ſpiona
que obtinebã vacent ipso iure: vel virũ tñ vnũ ex illis:
Dicit Clemẽs papa: q̃ duo ꝓma bñficia vacãt ipso iure:
sicut si teneret tñ vnũ sine dispẽsatiõe. p. adeptionẽ alterius
filius bñficij vacat ꝓmũ ipso iure. p. tertiũ. c. ij. multa. eo. tl.
in an. h. d. Del. re. ¶ Colligo aliqua nõdilta. Et primo
tacta glo. q̃ go nõ põt obtinere duo bñficia incõpatibilia
sine dispẽsatiõe: tñ ẽpo posset dispẽsare i duab? dignitat
bus: nõ ãt in duab? ecclesijs parrochialib?. De hac ma-
teria vide Panor. in. c. de multa. de ꝓbẽ. in ant. ¶ No-
ta q̃ bñficia q̃ regrunt residẽtiã ꝓpie dicunt incõpatibi-
lia: q̃ nemo põt ee in duob? locis simul ⁊ semel nãlter.

¶ Nota q̃ si alicui habẽti duo beneficia incõpatibilia:
ex dispẽsatione ꝓcreãt tertiũ: ⁊ habuerit pacificã possess
ionẽ illius tertij: ipso facto vacant duo ꝓma. Vsi dispen
satus ad duo bñficia incõpatibilia; sua dispẽsatio non se
extẽdit: nisi ad duo bñficia que ꝓmo obtinebat. c. nõ põt
eo. tl. in. vj. ⁊ si vellet dimittere vnũ: ⁊ aliud acceptare: nõ
posset: nisi illud caueaſ l sua dispẽsatione q̃ possit dimit
tere vnũ vel ambo ⁊ aliud acceptare: tunc dz eligeꝛ vnuꝫ
de duob? ꝓmis: qđ si dcꝛ sibi: ipse nõ dz accceptare aliud:
sed ꝓtius dz dimittere vnũ de obtẽtis. Sz si nolit se pone
re in isto piculo: q̃ foute ꝓm bñficium est litigiosuꝫ: tunc
coã tabellione dz pticipari q̃ habita pacifica possessione
illius sctũ bñficij: ipse non intẽdit tale primũ bñficium
retinere: sed sẽdit resignaſ illud in manib? alicui? tertij.

¶ Glosa sequens dicit qđ approbat: ⁊ conqueritur.

o ¶ Si plures. Approbat qđ no. cõpo. de elec. dudum

secula rẽ-
bus ſ bñfi
cium dari
non põt.

Ecclesiaꝝ
ꝓsont laꝛ-
ci legatus
ꝓferre nõ
põt: ſ bñ
papa.

Quero q̃
dicaſ ad e
ptio. Lam
ren. pse q̃
tur dicẽ
nõ pacifi-
cam ſi fru
ctꝰ debe-
bãtur ad
ipso alteri
Dic q̃ tũc
tion dicatur adep
ta possessio. p. d. c.
ſi tibi con
cesso.
Jabarel.

Universidad de Deusto
Biblioteca

ñ.ad.fi.ꝛ Hust: ponens ad literam ipsius verba in Speu.tit.ñ.§.vlt̃dēti.ver.qd si habens duos.ꝛ Jo.mo.d offi.ordi.ē.ordinarij.li.vj.ꝛ ar.cit. in decre.nō potest.eodez titu.lib.vj.debuisset clarius formari: vt infra dicam.

a ¶ Obtinens. Per sufficientē dispensationē: vt aliqua sit dubitatio.

b ¶ Dignitates. Personatus vel bñficia curata. vel alterū eōꝝ sit eadem ratio.

c ¶ Sup hoc.l.super stilo vel stilo retinēdo vna cuz ꝑmissione cū altera ꝑmaz.

d ¶ Eius. Dignitatis vel bñficij curati vltimo collati ꝛ acceptati.

¶ Sl. seq. probat probat ꝛ vterꝫfat.

e ¶ Adepta. Idem videt si per eū staret quo min⁹ adipiscerētur.co.titu.lz ep̃s.de elec. cōmissa.lib.vj.qđ probat simlitrndo que tegtur.hoc verum quando tenet collatio vltimi: secus si collatio non teneret: qz tunc abstinēdo a possessione penam istam euaderet: vt infra dicam.

¶ Glo.seqñs ꝑdo soluit objectionē sapñtiat. Deꝺo ponit duas opl.reꝓbatas:ꝛ ipsaꝫ turb⁹ rñdet. Tertio monet ꝛ apte dnbili. ponit optinio.ꝛ distinguēdo soluit.

f ¶ Ulcare. Si intelligas de his que per dispēsationē habebant videbat expectiti.eo.ti.nō pōt.lib.vj.ĥ.rñ.inquātū ibi dī q dispensatio data sup duobus intelligitur de primo duobus.ergo tertiū in locū primi vel secundi surrogare nō pōt: sed qz poterat ettā notatim super illis dispēsatū esse.l.sup talī ꝛ tali bñficio ꝛ dignitate: qđ ca sum.§.ille nō ꝛtingebat: vtilis fuit hec declaratio. Et videbat qdūdā q non vacarent: sed ꝓcepꝫ deberet eligere eq ex primis dimitti volebat.arg.ff.de excu.tu.li.vj. que tñ plit: si duas. alias videbat q ipse idē ꝑfūs eligeret per decre. ꝓterea.eo.ti.ꝛ.c. reserēte. expectiti est q vacant oēs ꝑme. Add.l.predictā rñdebat Lōpo. q lz ga plurib⁹ tutelis gauari nō debeat: per vnius tñ receptionē nō vacat altera. Add decretales rñdebat q correcte sunt p decre.de multa.ꝛ hec satis sunt plana. Sed remanet dubiū satis forte: numquid valeat collatio vltimi: hoc dico pp decre.ordinarij. de offi.or.lib.vj.vbi dī q habenti pluralitatē talīū etiā cū dispensatione sufficiēti: nō ꝓt aliud tale conferri: nisi dispensatio ettaz extendat ad illud: vel nisi primus habita resignet ꝛ vltiat collationē alter factā. ꝛ facit qđ ibi no. post gar.in vltī.glo.ꝛ forte fuit hoc dubium huiue decre. cū enim illa decre. ordinarij. dicat collationē vltimi nullius esse momenti: ergo per eam non vacat prima. Sed in predic. decre. non pōt. Archidi. tenet q nō valet collatio vltimi: nihilominus vacat prima: ex quo possessionē habuit vltimi. ad hoc eo.ti.cū qui.li.vj. ꝛ sic dī per magnū vtz punctatū in curia: ꝑ quā tñ ꝓmissionē refert q pēdebat appellatio. hoc ergo declarāt procurassem si cōpositoribus adhesissem. Puto tñ q si habenti vnū curatū ꝑferꝫ bm tale: valeat collatio secūdi: ꝛ ex quo stat per eū quo minus habeat possessionē secūdi vacat primi. Si ꝙ habet plura talia ex dispensatiōe sufficienti ꝑferꝫ aliud tale: valeat collatio si dispēsatio sufficiens est ēt quo ad illud: ꝛ tunc ꝺ vacatione nō ḡrim⁹. Si ꝙ dispēsatio ad hoc vltimi nō tenuit: dico q si dimisit primū aīī collationē vltimi valuit ipsius collatio: nec tunc ēt de vacatione tutis ḡrimus. Si ꝙ nō dimisit: collatio vltimi nō valuit: tñ ꝑ acceptionē non pdit pla: imo illa retinet: sed quo vsus ꝑfitto vtens collationē vltimi

Dispensatio super duob⁹ beneficijs intelligit de duob⁹ primis.

Bñficiorū cōpatibilium pluralitatem habēti an possit aliud tale cōferri.

non valere ipsius possessionē nō apprehendat: vt sic humanitas tuste pentuditnio nō auferal. ĥ.q.vj. si qs libelloo. de appel. cū cessante. ꝛ facit. no. de cle. ꝓiuga. vtuer sis. cū ꝓcor. Si ꝙ possessionē tpñ vltimi apphēdit: hec possessio facit prima vacare: nā hoc casu cū ex tali vitiosa possessione vacaret vnicū: vacabāt ꝛ illa ꝑ lfaz q̃ segt.

¶ Glo. seq. qñem soluit ꝛ ampliat.

g ¶ Sicut si. Per hanc lfam dico: q si casino esset q possessio secūdi si faceret vacare vnicū: vt eo.ti. sup eod. ꝛ.c. si tibi cōcesso. li.vj. nō vacabunt illa plura. ꝛ ꝺ puto verū siue valuerit collatio vltimi: siue nō valuerit collatio vltimi.

ꝺ ¶ Uacaret. Per decre. de mīs ra.c.ti. ꝛ hodie pōstōnē Joānis execrabilis. ĥ primū ablq; mora dispendio ꝙ ꝺ facto in manibus ordinarij sub testimonio publico nō dimittat priuatus est secundo: ꝛ inhabilis ad sacros ordines ꝛ beneficia: vt ibi. ĥ. qui ꝙ.

Capitm. iiii.

S Jroman⁹. ¶ Nō recipit diuisionē. ¶ Presupponendū est qđ habeī in.c.ĥ.ō. de offi.ordi.vj.q; si bñficiatus ꝑetret aliud bñficiū a papa: in ꝑetratione secūdi bñficij ꝺ facere mētionē de primo obtento: ꝛ si non facit mentionem sua impetratio erit surrepticia.

¶ CASVS. Obtinēdā duo bñficia simplicia vel nō simplicia cū dispensatione vel sine. romanus pontifex ꝓpio motu cōtulit mihi aliud bñficiū: ꝛ non fecit mētionē de obtentis: quer̃itur vtrū illa collatio sit surrepticia: Dicit Clemens q nō: q; ꝓpius motus tollit oēm surreptionē: tñ per illā collationē papa nō videt mecū dispensasse de obtētis beneficijs icōpatibilibus si illud bñficiū est icōpatibile: nisi illud dicaī in collatione. Quer̃it qlo cognoscemus: q papa ꝓpio motu mihi ꝑfert bñficium: vel qñ cēsent ad pces mei: Dicit Clemen. q roman⁹ pōtifex nō videt mihi cōferre bñficium ꝓpio motu: nisi expresse illud dicaī in collatione. vt in.c.si ꝓpio motu. eo. ti. in. vj. hec dicē. Del.r. ¶ Colligo aliqua notabilia. Pmo nota: q ꝓpius motus pape validat gr̃az ꝓtra vitiū surreptionis. l. validat gratiā: vt illa gratia nō dicaī surrepticia. Illā autē inhabilitatem illius ꝓ quo scribitur nō tollit: nisi aliud exprimatur: etiā si illa inhabilitas surgat ex detentione plurū bñficiorū incōpatibiliū: vt glo. in ver. validat. quam tenemēnt: ꝛ maxime in eo. q̃ postea dicit satis esse illi clausule: q certuz operet effectū. Et adde hic aliā glosam que habetur supra eo. titu. in clemen. ĥ. in ver. directas. que dicit: q motꝰ ꝓpitius nō ampliat gratiam vel vim verboꝝ: lz excludat surreptionem.

¶ Glo. sequens dicit quid appꝛobet ꝛ reꝓbet.

f ¶ Si roman⁹. Appꝛobat qđ no. per Archidia. ꝛ me. eo.ti.si motu. ꝓpio. li.vj. ꝛ reꝓbat qđ ibi no. Joā. mo.

h ¶ Pontifex. De legato est opinio no. de offi. lega. c. vltī. li.vj. ꝛ no. ĥ.eo.con. de offi. ordina. c. fina.

i ¶ Beneficio. Large sumitur de re indi. c. j. lib. vj.

m ¶ Propio. Quod non intelligitur nisi exprimat: vt in prędi. decre. si motu. in fine.

n ¶ Promideat. Uel pulcre mādet: enim eadē sit rō.

o ¶ Obtinet. In re vel spe. ĥ.ea.com. de reseip. gratie.

¶ Glosa sequens exponit literam dicens quare sic.

p ¶ Ualidā. Uno ad vitiū surreptionis. t. non surrepti cū: alīā enim inhabilitatē illius ꝓ quo scribitur nō tollit motus ꝓpitius: vbi aliud non addaī: etiaz si illa ex tunc plurālitate procedat: vt q; sine dispensatione habebat pluralitatē dignitatū vel curatoꝝ: que facit qđ inhabilē etiā ad minora bñficia. de elec. ondudum. ĥ.ꝛ ibi dī in prima glosa. ꝛ ꝓ aptius per ĥstitutionem Jacobi: execrabilis. satis ē ergo illi clausule: q certū ꝺ effectū: nec aliū operabitur preter intētionē scribentis. ē.c.j. de qua intētione si appareat illi stabit: vt dicī de reseip. cū adeo. in fine.

a ¶ Declaramus. Reꝓbabat ergo non simpliciter corrigit opinio. ꝛ trariam.

¶ Glo. sequens rōnes reddit.

b ¶ Quātocūq;. Ratio enī ꝓpter motus excludens surreptionē ꝓpitionē:

Motꝰ ꝓpius surreptionē excludit.

¶ No.j. q̃ negligētia epi duoluitur collatio ad capm̃ dñi Laurē. q̃ ipso iure ꝺuoluī tur indiget facto hois q̃ statim surrepta ꝓtinus ab ipso negligē tē: ꝛ duoluat i manus supioris: nec ꝑt purgari mora. de sup. neg. ꝓla. lz. cū. c. seqñ.

¶ No. ĥ. q̃ ꝑtrāsit ad collationē epi ꝓ videtur ꝺ bñficio ex negligentia epi ad papā ꝛ no luto. Jab.

ista coapta ē curat: vt simpliciꝺ⁹ multe: vt vnī. Itē p id nō intelligī ē in retētōe dispēsati ē. eo. ti. non pōt. tñ ĥ. lib. vj. ꝛ p hoc ibi hanc opinionē tenebā in. q. glo. Cap. V.

S Jꝺ bñficio. ¶ De stimat quatuor ponēs casus: ꝛ quasdam qđ determinano: vt infra dicam.

¶ CASVS. Papa mādauit ꝓtori sancti Cirici de erolidno: vt mihi ꝓuideret de primo beneficio vacaturo in collatione epi Lemouicē. vacauit bñficiū per tātū tpo q collatio deuoluta fuit ad capm̃ ecclesie Lemouicē. ĥm tenorē. c. nulla. de concess. prebende. in anti. ꝛ itur vtrū de isto bñficio mihi possit ꝓuideri virtute mee gratie seu mādati: ita q; ꝓtor sancti Cirici executor possit mihi ꝓuidere de bñficio illo qđ deuolutum est ad capm̃ ? Dicit Clemens q nō: q; papa per suas literas nō intendit gratiare nisi epm Lemouicē. ꝛ non capm̃. Sed qđ si bñficiū vacauit per tātū tēpus q collatio deuoluta est ad papā: queritur vtrū virtute mee gratie possit mihi ꝓuideri de illo beneficio? Dicit Clemēs q sic: ꝛ sic gratia cōceditur in prędictis ꝓcedentibus. Sed quid si collatio beneficij pertinet ad inferiorē: puta ad abbatē. qui prelatus fuit negligens in conferendo: ita q collatio deuoluta est ad epm: queritꝛ vtrū illud bñficiū cadat sub gr̃a mea q̃m est infra sex menses in q̃bus epo potest cōferre? Dicit q; sic. ĥ.d. Del.re. ¶ Colligo aliā notabilia. Pmo q; quādo epo est granatus vt aliquis executor de beneficijs ad epm ptinentibus ꝓuideat alicui: tunc executor potest ꝓuidere de beneficio eius collationi spectāte sure deuoluto: siue etiā ad el⁹ collationē pertineat originaliter.

¶ No. q; executor potest ꝓuidere de beneficio spectante ad collationē epi: etiā si deuolutio fuerit facta ad romanū pontificē. Et hoc est vez: dūz tñ deuolutio habeat initium in persona epi originaliter: qz prima collatio ptinebat ad epm: secus si deuolutio habuit initiuz in ꝑsona alcuius inferioris: ꝛ collatio, ꝓpter negligentiaz inferioris fuit deuoluta ad epm. ꝛ de epo ad papam. Et possem reddere rōnem: q; dum papa mādabat executori vt mihi ꝓuideret ꝛ de bñficio vacaturo in collatione epi: ipse solum volebat gr̃auare ipsum epm: sed si ipse cōferret de beneficium qđ fuisset sibi deuolutum: ipse non videret gratiatus. ꝛ per cōsequens intētio pape non adipleret. Itē si papa conferret vel executor illud beneficium qđ sibi deuolutum fuit ab epo. quod etiā ad episcopum fuerat deuolutum per negligentiā prelati inferioris: ipse econtra ret episcopum: ita q epo nō amplius teneret ? ferre beneficiū quare executor nō poterit ꝓuidere de beneficio qđ deuolutum est ad ipsum papā per deuolutionem epi.

e ¶ Cuiuscūq;. Quia exemptos: ꝛ non exemptos: ꝛ suos ꝛ ꝑlatos episcopis ꝑ hoc intendit includere.

¶ Glosa sequens. Soluit questionem distinguendo.

d ¶ Berthamno. Executoꝛ: ildes si scriberet ipsi episcopo ꝓcipiendo q; in vltimo casu: cū est deuolutum ad papam: distinguitur: an per literas ereatetur officium: an constituatur delegatus. de of. ordi. li. ꝛ.c. penul. de reseip. cum aliquibus. lib. vj.

¶ Glosa sequens. Duo dubia soluit.

e ¶ Ex negligentia. Idem si ex delicto lz sit opl. an hoc casu deuolvatur ad capitulum: vt scripsi de electo. cū in cunctis. in fi. ꝛ super vltima gl. Ubi ꝙ ex

Epi ob negligentiaz ꝑ literas pape excitat

cōmissione episcopi capitulum vel alius haberet conferre: hoc non impedit executoꝛem: vt pbatur eo. titu. cap. fina. libro. vj. fa. quod no. de inst. c. fina. als facile posset episcopus euadere impetrantem.

¶ Glosa sequēs querit: opinī. ponit quā determinat.

f ¶ Episcopt. Sed nūquid negligentia ipsius executoris: si scilicet eo scīēte vltra sex menses vacauit beneficium quod cōferre poterat oberit ei? Compost. in decre. capt. de reseip. in magna glosa. in. titj. char. versi. ité nūquid executoꝛ tenet q; non: ꝛ decre. q. de concess. prebend. in ordinarijs collatoribus logtur: non in executoꝛe qui confert vice pape. Ad querte q; verū est hoc: si executoꝛ puidere potest ad cuiuscūq; collationem spectat: nec tempus acceptationis adjcitur. hoc vico per decre. vnicam infra titu. j. ꝛ vide quod ibi dicam. in glo. iste termino: sed si certa persona grauatur per reseiptum: ꝛ illius tēpus est elapsum: tunc conferre non poterit: donec deuoluatur ad papam. hoc probat decreta ista.

Executoꝛ papene negligente an collatio deuolvat ad ipsum vl ad papam.

g ¶ Capitulum. Uel aliquam cum eadem sit ratio. ꝛ facit infra verti. vel alterius.

h ¶ Erisiti. Intelligo tempore prouisionis sue: nō vare. ꝛ sic est dare q; potest ꝛa huius executoꝛis variatur ꝛ tempora. ꝛ simile. j. titu. j. capt. vno. Sed cū enim beneficij est in collatione epi: confert illud: illo ad alium deuoluto: non confert illud. ita est de beneficio ad inferiores spectante: q; ipse non confert donec ad epi deuoluatur. vt sequit. Ratio: qz epi papa grauare voluerit: confert executoꝛ. sed cū est in manibus epi: nam ꝛ ex deuolutione: propositum tamen est pro ea vice: ꝛ ipse tunc ex collatione grauat: qđ est in manibus alterius nō ꝑfert executoꝛ: qz papa illi grauare noluit.

¶ Glosa sequens. querit dubium aperit ꝛ soluit.

i ¶ Capituli. Conjunge hic ꝛ in casu sequenti finē capituli. Sed quid si ad capitulum spectabat electio tñ: ꝛ scribebatur ad collationem epi: numquid deuolutum ad episcopum confert executoꝛ? Dubiuz facit illud quo queritur an deuoluatur eo casu promissio an electio. de quo satis scripsi de electio. ne pro defectu. Item ꝛ faciat dubium: qz ꝛ si dicaī deuolut collatio. tamen ex quo primo gradu assumebatur per electionem non videbat inclusi in litteris in quibus solum de collatione fit mentio. ad quod satis facit supra eodem titu. c. j. circa finem. ibi: ad quam consueuit quis electionem assumi.

k ¶ Cuiuscūq;. Hoc dicit: qz per quotcūq; gradus: siue proximos siue mediatos ad episcopuz deuenerit: executoꝛ ꝑfert ꝙm est in manib⁹ epi. Joan. andre.

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ Glosa sequeus dicit primo qđ determinat. scđo dicit quit iter tractatus ꝛ ꝓpa: rōnē reddit. tertio arg. ad qōnē.

a ¶ Siue ad nos. Determinat qđ notat. Innocentꝰ. ꝛ Pe. de offi. delega. super eodē. vbi dicebant hoc quosdā tenere qđ delegatus pape ꝓsumeret de bñficio ad papam devoluto. Fuit etiā hec quēstio olim vi ꝑtata per dñs Jacobū canonicū bonōsi. quā in merenda. vide ¶ littera D sub rubrī. de offi. ꝛ potestā. executorū. ꝛ tenuit qđ non posset. si vocatur in rescripto volentes illi gratiā facere spālez. dicit enim qđ cum in illo alius ꝯ papa nō ledatur: non dz dici grā: nec de devolutio. papa sic scribit sed ut de ꝓcessio. preben. lxx. c. cū nostris. mirabilis solutio fuit ista. Octauo aūt qđ bñficium devolutū ad papam semp ꝓfert executor: ex quo primus collator est de his qui per lxx gravabant: sine volatus: vt hic: sine nominatus: vt qđ scribit ad cuiuscūq; collationē: cum eadem sit ratio. sed secus in bñficijs ipectantibus ad collationē pape: qđ vacarunt in curia eo. titu. c. q. li. vj. tunc. n. papa ꝓfert tare, ꝓpio non devoluto. nec mīz si aliud in devoluto: nā papa dando executoē ad pulcendū: auferebat collatori potestatē. de ꝓcessio. preben. si capitulo libro. vj. et quo ergo collatio de illo devoluta est ad papā cōferat executor: vt hic. Et lz aliꝰ in beneficijs fiat stricta interpretatio. eo. ti. cuius lib. vj. hic tñ sit larga ꝛ cōcedē tem. de ꝓsumpti. cū dilectus. Facit etiam hec littera ad quēstionem no. de offi. lega. c. j. li. vj. ſ. q. legatꝰ pape posſit talia bñficia ad papā devoluta ꝓferre. ḥserek tñ delegatꝰ quo ad illa que sibi specialiter sunt cōmissa. ꝛ offi. lega. studuisti. ꝛ facit de regu. tur. genert. libro sexto.

¶ Glosa sequens exponit dicens quare sic.

b ¶ Ept. Primi collatoris: qđ puta necessarium: sic enīz de archidiacono vel capło ad epm: ꝛ demū per ipsum negligentiā gradatim ad papā cui: nō ꝓfert executor: cui ad collationē episcopi scribebatur. Joannes andre.

¶ Glosa sequens distinguit tria tempora.

c ¶ Succedētiū. Et sic habemꝰ pilo ipo epi. secūdo ipo medio aliꝯ factēnus gradū inter ipsum ꝛ papaz. tertio ipa papale. pilo ꝛ vltimo ipe cōfert executor: medio ponō: ꝛ sp intelligas qđ tēpus acceptationis elapsum nō impediat executorem. j. tit. proxi. c. vno. Capꝰ VI.

Si iuxta. ¶ Primo ponit vnū dictuz. secūdo ctrea illud soluit vnū dubiū. secūdo ibi. Plaqz. J Joānes. ¶ Presupponēdū ē qđ qđ nō ꝓt obtinere duas ꝑbendas i vna ꝛ cadē ecclia. c. nulla. dz ꝓtinere ꝑbēde. i anti.

¶ CASVS. Papa mandauit epo ꝛ capło ecclie rutinensis vel plctauensis vel bituricensis: vt me reciperent in canonicū ꝛ fratrē: ꝛ vt mihi assignarent prebendā vacantē: vel primā vacaturā: ꝛ etiā qđ assignarēt dignitatē vacantē vel dignitatem vacaturā. Fui receptus in fratre etiā fui adeptus possessionē eiusdē prebende: postea vacauit dignitas cui annexa est prebenda: puta archidiaconatus: quer. si vtrū possum acceptare dignitatē cum prebenda. Videtur qđ non: qz in ista ecclesia nō possum habere duas prebendas: tñ romanus pontifex decidit. Istū sed per adeptionē dignitatis ꝛ prebēde sibi annexe pria prebenda vacat ipso iure. ꝛ collator pōt illā cōferre, hoc dicit Del yas reg. ¶ Colligo aliqua notabilia. Primo qđ si mādat pulcēri per rescriptū pape aliquī de dignitate: an pulcēri possit illī de dignitate habeute ꝑbendam

annexam. Glosa est in ver. mandati: que videtur in hoc dubitare. ꝛ primo dicit qđ hoc egerit declaratione. in fine vo sentit qđ debeatur: sed loquitur cū mandatur pulcēri de dignitate alꝯ habēti prebendā a capitulo. ¶ Nota qđ expectans prebendā ex gratia apostolica non pōt acceptare prebendam dignitati annexam: qi dignitas que est principalis non est debita: secus si expectat dignitatē: tunc enim illam pōt acceptare: iz prebenda sit ei annexa.

d ¶ Mādati. Nō solum fm vnam lectūrā factuz narrat priout acciderat in hac ecclesia de qua loquitur: sed etiā fortificat dubium: qz forte. si ex receptione captiui vel aliter habeat hanc canonicam ꝛ prebendā. facit. eo. titu. c. antepenul. lib. vj. vbi enim auctoritate apostolica prebendā expectans cōsecutus est vnaz: non videbat qđ aliam ꝓsequi posset. facit. eo. tit. non potest ḡ. rñi. lib. vj. cum concor. Sed cū adhuc pēderet gratia in parte principalioꝝ ꝛ facta fuisset sup vtroq; vno contextu: equū fuit vt prima dimissa secūdam cōsequi posset. Alia lectura est qđ iste ter. ponat tuos quasi dicat ex quo papa de dignitate ꝛ prebenda sibi voluit, pulcēri: consequetur dignitatem habentem. prebendam annexam. Iz primo aliam fuisset adeptus: sed vbi solum de dignitate scribebat: non poterit consequi dignitatem habentē prebendā annexā cū hoc papa nō intēderet egerit declaratione. Suadet tamē eqtas qđ decre. locum habeat siue ex vtro rescripto debeatur vtrūq; : siue ex diuersis successiue: siue sola dignitas debeatur per rescriptum alꝯ habenti prebendam ab ordinario collatoie.

¶ Glosa sequens remittit: quēstionem soluit ponit dictum quod determinat.

e ¶ Acceptandā. De quo die vt. j. tit. j. c. vno. ꝛ idē puto si nō haberet bñficium acceptandi sed deberet primā vacaturā: cū ratio sit eadē ꝛ fortior. Quod aūt hic dicit ꝺ potestate acceptandi respicit dignitatē: prebendā ergo que primo vacaueret: necesse habuit petere: ne sibi fieret ꝑiudicium: per decre. si clericus. eo. titu. lib. vj. videt tamen qđ si habens canonicatum ꝛ ius ad prebendā primo vacantē ꝛ ad dignitatē quā duceret acceptandam: prebendam que primo sine dignitate vacauit noluerit petere: ꝓtestās qđ ḥ facturum qđ oēs dignitates ecclesie prebendas habentes annexas: ꝛ totū simul cōsequi volebat: satis esset ḥ iusta causa ad negligentiam excludendam: et mutationes beneficiorum nec populō nec iuri sint grate. xxj. q. j. c. j. de transla. quanto. sed si potestas acceptandi respiceret etiam prebendam: tunc nullum dubium.

f ¶ Archidiaconatum. Factum ponit: nam idem in quantū alia dignitate.

g ¶ Judi. In ecclesia illa. ꝛ vide. j. de regu. capi. c.

¶ Glosa sequens ostendit per textum quēstionē soluit.

b ¶ Post. Datur intelligi qđ si primo vacauerat cuz sua prebenda: ꝛ ipse sciens recepit: alia prebendā: in acceptatione archidiaconatus sibi etiam prefuisse videtur.

i ¶ Innexa prebenda. Istud ꝺ ducebat dubiū: si enim nō fuisset annexa rectoria pria prebēda cōsequeret dignitatem sine ꝑbenda que cū illa vacauit. eo. ti. qz sepe. li. vj. Iz cū dignitate sine prebēda nō possit habere ꝓpter annexionē: nec duas ꝑbendas in eadē ecclesia. de ꝓcē. ꝑben. Ista ratione annexi in principali ꝑdere videt: sed promptū est responsio. ſ. vacationis primę quaz subministrit. Sed qđ ē mirabile cū videat ꝑdere ꝑsumati per adeptionē ꝑme. c. ti. si clericus. li. vj. de hoc in se. Julio. Jabarel.

¶ Bl. ponit duas lecturas. declarationem petit. eqtatez expellit.

Bñficiorum mutationes grauiores sunt.

Prebēdas duas i eadez ecclia habere nō licet.

quā vices in casu cōuersorū adeptus sum dignitatē per rescriptū apicum: expecto ibi prebendā cum bñficio acceptādi: vel siue vacat ꝑbenda cum dignitate cui est annexa: nunqđ prima dignitate dimissa ꝓsequi potero hāc prebēdas cum sua dignitate? pnto qđ nō: qz nō est eadē ratio ꝑncipalis ad accessoriū: ꝛ accessorij ad ꝑncipale. de ꝓcra. eccl. vel alta. c. vno. lib. vj. facit eo. ti. ga sepe. ꝛ ca. sup eo. de reg. iur. accessoriuz. lib. vj. cum ꝑcor.

a ¶ Poterit. Q. ds intelligē vbi alteri nō debet ex ꝓmissa te ipis: vel ꝓgatiua gre: vl' alio iure.

b ¶ Doctōs. Patet: qđ in prebendis eiusdem ecclie ipso iure per receptionē sc̄e vacat prima.

¶ Glo. sequens rōnem reddit. notat ꝛ ad opi. arguit.

c ¶ Vacabit. Nō enim posset esse tripler in eccla sine dispēsatione papali: nec valet in hoc ꝓtendo. de ꝓbē. c. j. lib. vj. Et no. qđ plus abhorrent iura habere duas prebēdas in vna eccla ḡ alꝯ hīe duo curata. Primuz enim nō licet etiā iure annexionis quam habet prebēda ad dignitatē: vt hic. Iz scīm licet iure annexionis qua habet curatū ad prebēdam. eo. ti. sup eo. lib. vj. Et facit ad opi. quam teneo in decre. lxx. de ꝓbē. sequēdo Inno. scilz qđ in duabus canonicis eiusdem ecclie non possit ēpus dispensare: lz dispēsare possit in canonia ꝛ personatu vel officio. Rōnem huius ibi plene scripsi sup vlti. glo.

¶ De ꝓcessione ꝑbende ꝛ eccle nō vacātis. ¶ Visum est. ā. de ꝑbendis ꝛ dignitatibus. Circa qđ aliqs dubitare posset: vtrum ꝑbende: dignitates: ꝛ alia bñficia eccliastica possint conferri anteq̄ vacent: vel etiam ꝓmitti: ideo annectit rubricam de ꝓcessione ꝑbende. Capꝰ vnicum.

¶ No. j. qđ ꝓmouē duas ad beneficiū dz ē sdone in scia: ꝛ q̄ scia exigē no. Jmo. de elec. cū in cūctis. in fn.

¶ No. ij. qđ ꝓmouē duas dz cē vite laudabilis: et hoc ꝓbāt tur ex bonis operibus ꝛ abstinētia vtriuz fm Dan. ja.

¶ Visum. ¶ Diuiditur in quatuor ptes. Primo declarat quādo afficit decretū conditionale non adiecto termino mēis. Secūdo quādo afficiat illo adiecto. ibi. Secus. J Tertio an petendo sibi ꝓferri bñficium: vel recipiēdo illud collatuz videatur qs acceptare. ibi. Quē etiā. J Quarto declarat quādo quis dicatur habere notitiā vacationis bñficij. ibi. Ceterum. J Jmo. Et determinat casus dubios circa decreta. quia cunctis. eo. titu. lib. vj.

¶ Presupponēdum est: qđ si papa mandet alicui. quod ꝑderi de beneficio ecclīastico vacāte: alioquin de ꝓxime vacaturo: lz collatoꝛ nō obediēdo mādatis apostolicis male faciat: tamē si cōferat alteri: collatio valet: ex quo mādatum non cōtinet decretū irritans: alꝯ si haberet decretum irritans: collatio alteri facta esset nulla. Et appellamus decretū irritans istam clausulā que ꝓsueuit apponi in mandatis aplicis. ſ. decernētes irrituz ⁊ inane: quēqđ in ꝑdictum mādati nostri attētatum fuerit. Vel decretum irritans est: quādo papa mandat epo vel archiepo. Cōferas bñficium primo vacaturū talī: qđ si non feceris ꝛ alteri feceris collationē: ista sint irrita ꝛ vana.

¶ CASVS. Aliquis pauper clericus promotus ad sacros ordines sine titulo: vnde possit sustētari: accessit ad apostolicā sedem ꝛ notificauit pape qđ sine epo sine titulo cum ordinante: ꝛ q̄ recusauit sibi prouidere de aliquo beneficio: vnde possit sustentari: adeo qđ ipe clericus cogitur mendicare. Papa deputauit aliquos ad ipsuz examinandum: an esset idoneus scientia qđ obtinendus beneficium: hoc facto: quia constitit pape qđ erat idoneus: ipe mandauit epo cum decreto irritante: vt si constaret istum pauperem clericum esse vite laudabilis: et honeste cōuersationis sibi conferret beneficiū certi valoris: puta. xx. vel. xxx. librarum: vel etiam minoris valoris: si ipse vellet acceptare: anteq̄ executi essent litterarum premisse inquisitiones super vita laudabili istius clerici pauperis vacant beneficijs valoris. xx. vel. xxx. librarum: qđ beneficium ordinarius cōtulit alteri: queritur vtruz valeat talis collatio? Videtur qđ non: qz in mādato continebatur decretum irritans: qđ ligat manus ordinarij ne possit ꝓferre illud beneficiū. Tamen dicit romanus pontifex qđ collatio per ordinariū facta valet: qz decretuz erat cōditionale. Vel etiam ponamus qđ executor fecerat inquisitiones super vita ꝛ honestate istius clerici: tamen beneficium illud erat minoris valoris. xx. vel xxx. librarum: ꝛ scribebatur sub conditione si vellet acceptare: ꝛ anteq̄ iste clericus illud beneficiū acceptasset: ordinarius cōtulit alteri: queritur vtruz valeat collatio? Dicit qđ sic. Sed quid: si mādabatur isti clerico prouideri de beneficio vacante: vel ꝓximo vacaturo si infra mensem ipe acceptat cum decreto irritante: tamē ordinarius cōtulit alteri infra mensem: queritur vtruz valeat collatio? Dicit qđ non: qz tēpus videtur apponi in fauorez acceptātis. Sed queritur quādo dicatur iste clericus acceptasse beneficiū: vtrum solū quando exprimit verbū acceptationis coram executore: dicendo: accepto illud beneficium: ꝛ peto vt mihi cōferatis: vel quādo non exprimit accepto: sed tñ dicit ꝓferatis? Respondet qđ sufficit petere collationē beneficij sine expressione verbi acceptationis. Sed queritur quādo currit tēpus illius mēis infra quem pauper clericus potest acceptare? Dicit qđ tēpus incipit currere a tēpore scientie ꝛ notitie quo ipe scit beneficium vacare. Sed queritur vtrum ad hoc qđ ipse dicatur habere notitiam: ꝛ scire beneficiuz vacare requiratur qđ aliquis sibi notificet: dicēdo: vade ad collatorem: vacat tale beneficium qđ potes acceptare infra mēsem? Respōdetur qđ hoc non requiritur: immo dicitur habere notitiam vacationis illius beneficij ex quo vacatuerit publice: immo sibi imputabitur si ipse non fecerit inquisitiones. b. d. Del. reg. ¶ Nota ꝓmo tuncta glo. quādo papa scribit pro clerico pauperе: ipe consueuit illā facere examinari: vtruz sit scientia idoneus: postea mandat vt sibi ꝓferatur beneficium si constiterit qđ sit vite laudabilis et honeste conuersationis. ¶ Nota secūdo: qđ quando scribitur pro clerico pauperе sub forma predicta cum decreto irritante: illud mādatuz nullas habet vires: nisi patus cōstiterit de vita laudabili: id est cōstitum qđ impetrans citius ēs poterit facīat inquiri de sua vita ꝛ conuersatione. ¶ Nota qđ si mandetur epo vt ꝓferat bñficium certi valoris ipse epus non potest conferre beneficium minoris valoris nec minoris: quia verba gratie non sunt ampliāda nec restringenda. ¶ Nota qđ decretuz cōditionale irritans nō habet effectū: nisi ipleta ꝓdictione. ¶ No. qđ si papa scribit cum decreto irritāte: si acceptet infra certum tēpus: manus ordinarij sunt ligate vsq; ad illud tēpus.

Executor pape bñficiū ad papā devolutū cōfert.

Interpretatio larga fit qñqz i bñficijs.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Bñficiādi ſcīāt legē: cantare: ꝛ ꝓſtruere.

¶ No. q nō refert qſi qs acceptet bñficiū ꝙbo vl re ipſa.
a ¶ Reputamus. Per relōnez examinatoꝝ ad hoc deputatoꝝ: ḡbus creditur: ꝛ eſt ſic̄a forma pauperū: in qua fit examinatio qđo legant: cantent: ꝛ cōſtruant.
b ¶ Idoneum. Junge hic literam prouideri mandamus de bñficio ꝛc̄.
c ¶ Si per. Ecce cōditionem de qua loquitur.
d ¶ Jngſitionem. An ad hāc vocāda ſit pars: plene no. ſ. ea. compil. de offic. deleg. c. vno.
e ¶ Valoris. De pēſione puideri nō poſſet. de ꝓb. quāto. j. lib. vj.
f ¶ Adūcientes. Nīſi hoc faiſſet additū de bñficio minoris eſtimatōis: ét ſibi volenti puideri nō potuiſſet. de ꝓb. cap. j. lib. vj.
g ¶ Si voluerit. Secunda conditio.
¶ Glo. ſeq. aperit dubium: ꝛ reſpondet: ꝛ ſtra opi. no.
b ¶ Extūc. Hoc fortificabat dubiū: quaſi a tpe date pa pa voluerit q decretū afficeret. Sed dubium reſpondet: ꝛ ſupplemus extūc ꝛ valet: extūc ſa. de vo. ꝛ vo. re. ly. ad fi. Et ſic facit hec ſtra ptra Lgi. per Jmo. Hoſtiē. ꝛ Abb. in eo qđ ſcripſit de appel. ꝓpterea. ij. ſup b. excōicatum.
Decretuz pape affi cit ignoā tes.
i ¶ Attēdant. Nō dicit etiā ignoāter: ꝛ tñ ex inferioribus p̄z. q certis caſibus hoc decretum afficit ignoātes. per qđ p̄z q decretum pape afficit ignoātes. ꝛ de hoc de elec. ſi eo tpe. lib. vj. ꝛ phatur de ꝓbē. c. pe. eo. lib.
k ¶ Effectum. Alſo faiſſet edictum ſuper incerto. codē tit. c. primo. §. ſubiunctum. in ſi. lib. vj.
¶ Glo. ſequens exponit ꝛ conſulit.
l ¶ Extet. Prima. ſ. qđ per executoris inquiſitionem ſit repertus ꝛc̄. vtile cōſilium eſt q ſuper illa pnuntiet executor: vel q facta mentione de illa inhibeat: vel ſaltem ſuam poteſtatē infinuet collatori: alſo nō facile forte conſtare poſſet conditionem extitiſſe.
m ¶ Declaret. Etiam in executoris abſentia: dūmodo de ea conſtet: vt. j. dicam.
n ¶ Ordinarij. Hoc phamus p ꝑdic. decr. j. eo. ti. ll. vj. vt ſicut ibi decretū datū cum bñficio acceptādi ante acceptationē nō ſpedit ptātez ordinarij: ita nec datū ſub conditionib⁹ ſtitis: vel alijs ante cōditionē euētū. Joā. an.
¶ Glo. ſeq. fortificat tertiū. Sed o tribus rōnibus quaſtionem ſolvit ſolutioni obiecit ꝛ reſpondet opi. ponit ꝛ dicit primū equum. Tertio formar dubium ꝛ ſoluit.
o ¶ Executoꝛe. Si enīz nō afficit ptātez ordinarij: ergo nec executoris alterius qui maioꝛ eſt ordinario. de offic. deleg. ſanc. §. ꝛ cuiꝫ b̄ oporteat ītelligi de executoꝛe ſcō. Primus. n. ꝓferret bñficiū etiaz poſtq̄ euenīſſet cōditio. Itez cum hic dicat: q ſcō ꝓfert ante cōditionis euētum per qđ a ſito ſ ertur: q poſtq̄ euenīſſet cōditio pmi: cōferre nō poſſet. Jté cum gñaliter de executoꝛe loquatur: per qđ etiam executoꝛe in forma gr̄e videt includere: hic videtur ſolui qđ hic fuit diſputatū: an impetrās pmo in hac forma pauperū ꝓferatur ſcō: qui impetrauit in forma gr̄e in eadē eccīa vel ad collationē eiuſdez. Et ponit in mercurialī: in ſra n ſub tī. de ꝓbē. Dic enim videt q dūmodo cōditio deſſerit vacationē: vel ſaltem collationez factā ſcō debeat pmo. facit de reſcrip. tibi qui. ll. vj. Sed ob. co. li. ꝛ tī. c. ſi pro te. Sol. ibi cōditio pēdebat ex

Impetrāt pmo in forma pauperū an ꝓferat ſcō ol petrātī in forma gr̄e in eadē eccīa.

alteriꝰ arbitrio: ita q ſllo recuſante nullū ius habebat impetrās: hic no pendet exiſtētia rel vt in pmo caſu: vel ex voluntate ipſius cui facta eſt gratia in ſcō. Aliqbus videtur q ſcō impetrās ante cōditionē in forma gratie ꝓferatur: ꝛ ſm hoc ly hec pma cōditio quo ad idoneitatem pſone ſit de pīi: inquiſitio tñ circa id hēda eſt de futuro. De ſcā etiaz nō dubitatur qn ſit de futuro. Et ſm b ſequeretur q ſi duo impetrauerunt ſub hac forma: ſi ſecundus pmo puenit ad cōditionem erit potior: cum pmus tñ ſit executoꝛ aſſignat: vt hic. Facit ꝑdi. de cle. ſi pro te. ꝛ quod no. eo. tit. ſi ſoli. lib. vj.
Quēſtio notabilis ꝛ ſatis ſi tillis.
Lquum videtur qđ pmus dīri: vt ex quo cōditio pmi ꝓfecit collationez factam ſcō ꝓferat pmus ſcō habit formā gr̄e vel paupeꝝ. Nec vꝛ eſt q ſemp debeat illi pro quo pmus eſt affectus: vt ꝓbat ꝑdi. de cle. ibi. Sic ergo eſt ſortitus gr̄a cōditionata ex exiſta rel vel voluntate eiꝰ pro quo ſcribit cū dependēa ex voluntate tertij: vt ꝑdict. Sz ſingas hūc caſum. Dabet. D. bāc formā pauperū in certa eccīa: ſcō o hz. B. ſpāle gr̄am in eadē: ꝛ talez que afficit: vacat bñficiū in iſta eccīa: qđ ante pmi cōditionē exiſtēz ordinarius ꝓfert. C. demum exiſtit conditio poſtq̄ executoꝛ. B. habit pmi it illud: poſtque executoꝛ. D. pmi illud habit pmi it: querit cui⁹ ſit bñficiū: Dico pmi ꝑdictā opi. per decr. de. de ꝓbē. li. vj. q primus eſt potioꝛ. Collatio. n. ordinarij facta. C. non valuit nec tenuit ſpeditē gr̄a illi⁹. B. pro quo bñficiū illi⁹ erat affectū in eū caſum in qué nō debebat illi. D. effect⁹ § cōditiōis poſtea exiſtio qui eſt vt decretuz afficiat: vt hic p illā collationez ſpediri nō potuit. collatio. n. facta. B. nō tenuit ex quo pmus exiſterat pmi ꝓditio: ex ḡbus ꝛcludit qđ ꝑdict. Jſſurgat g pmus ſcō: ex cuius pſona ꝓſequitur qđ alijs ibi pertiſſet. ꝛ eſt ſile eo. tī. aūcte. li. vj. Si ḡo collatio facta. B. poſſit additione pmi: tñ etiā planū eſt q B. potioꝛ eēt in bñficio per hāc lām. Idem ſi teneꝛ ſcō a opi. que habet q forma gr̄e puenīens cōditionem factat ſm potioꝛem etiā in bñficio poſt cōditionem vacāte.
¶ Glo. ſeq. dicit quid approbat ꝛ exponit.
p ¶ Secuo. Hic approbat qđ no. ā. eo. tīm. quia eſſectus in pīn. lib. vj. Et quod no. Archidiā. eo. lib. de ꝓbē. dūm. ꝛ dic ſecuo in hoc: ſcilz in caſu iſto non valeret collatio ordinarij: vel alterius executoris infra menſem facta: lz ante acceptationem.
¶ Glo. ſeq. ſoluit dubium: ꝛ littere reſpondet.
q ¶ Lenſemus. J. z per hoc verbū videretur ius nouū inducere: cum tamen ratio ſit antiqua ꝛ directe ad olim inuenta fuerit hec forma cōtra decre. q: effectu: vt ibi no. in prima glo. puto q reſpiciat preterita. Nec contradicat hoc verbū qđ ſm dictatoꝛes ponitur etiā pro iuſſu vel deliberatione: eſtimatione: ꝛ ſententie platione. ꝛ ſic. j. pīn. rūſo. ꝛ vtrū. ā. ea. cōpoſi. de ꝓbat. litteris.
Lenſeo q ſubeo: de libo: ꝛ cetera ponitur.
¶ Glo. ſequens ſoluit dubiū: ꝛ ponit ſtilum. Secundo queꝛit ponit opi. ꝛ duas ipſius rationes; ꝛ ſoluit ad rōnes ſllas rſidens. Tertio aliam queſtionez ſoluit: ꝛ ſolutionem impugnans tenet ipſius cōtrarium.
r ¶ Infra meſez. Iſte terminus limitauit de ſtilo ꝛ more curie. Idem tamē dicas de quolibet alio termino ma-

Poſſita re ſcripti ad bñficiū cū ꝓtullegio acceptādi

ſoꝛi vel minoꝛi in literis expreſſo. Solet autem curia ſic ſcribere. Bñficium eccleſiaſticum cū cura ꝛc̄. etiam ſi dignitas ꝛc̄. ſi qs vacans ad ꝑſens vl vacabit in tali ꝛc̄. qđ per te vel ꝓcuratoꝛē tuū ad hoc legitime cōſtituendū: infra vnius menſis ſpatiū poſtq̄ tibi vel eidē ꝓcuratoꝛi vacationis hmōi fuerit ꝓ parte acceptādi: cōferendū tibi ꝛc̄. diſtrictius inhibentes venerabilis⁹ ꝛc̄. ne de illis interim etiā ante acceptatiōnē huius diſponere quoquo mō preſumant: ac decernentes irritū ꝛ inane ꝛc̄. tñ ex hac littera videt q min⁹ plena clauſula. ſ. hōs mandatum cum poteſtate acceptandi ꝛ ſpatio tpis ꝛ decreto ſufficiat. Sed queritur an talis expectans poſſit acceptare poſt meſem bñficii adhuc vacans: Videt q ſic: cū hec clauſula in ipſius fauoꝛē appoſita ad ligandas manus ordinarij in ipſius expectātis odiuz non debeat retoꝛqueri. de reg. iur. q ob gr̄am. lib. vj. cū ſuis cōcoꝛ. ꝛ hoc placet Archi. de ꝓbē. dūdū. lib. vj. ꝛ videt expreſſum. eo. lib. ꝛ tītu. ſi tibi ab ſenti. non credo q ſi clauſula reſeruationis ꝛ poteſtas executoris adūcādi bñficio vacaturo: qđ acceptabit ſpetratus infra meſem: vt in ter. ꝛ in forma quā ſuperius ſcripſi: q poſt meſez per expectātē acceptari poſſit bñficiuz vel ei ꝓferri. Et tunc ad regulā: qđ ob gr̄am: rñdetur: vt ibi no. q hoc ī ducit forma mādati. per decre. cui de nō. de ꝓben. lib. vj. Ad decre. ſi tibi: rñdeo q logtur cū collatio ꝑedit acceptationez: ſez q cū bñficiū ab ordinario pure cōferꝛ: ꝛ poſtea acceptādi terminus aſſignat: tunc enim cum prima pura collatio per illius termini lapſuz perempta non fit: puluis reintegra poſt terminū acceptabit: hic ſo acceptatio ꝑedit collationē: cuius facīēde potestatē executoꝛ nō hz: niſi infra tēpus limitatū fuerit acceptatī: fateoꝛ tñ q tta poſſet eſſe omiſſa reſeruatio a ſpatio tpis: q locus eſſet opinioni Jte: vt ſi otiaſ: bñficiū qđ in tali loco vacauerit qđ duxeris acceptandū tibi ꝓferēdā collationi noſtre preſentib⁹ reſeruamus: inhibentes ne infra meſez poſt dī tibi de vacatione ꝓſiteri aliq̄ ve illo ꝓſumat quacūq̄ auctoꝛitate diſponere ꝛc̄. ꝓderet ergo reſcriptoꝝ tenoꝛ. de priuile. porro. Si ait ſm nouā formā papa dat canonicatū: ꝛ circa ꝓbendā dat bñficiū acceptandi infra meſez: tunc lz reſeruatio ꝛ executoris poteſtas adiungat ꝓbende: infra meſez acceptare poterit: vt. ā. dixi: ita q poſt meſem ex vi reſeruationis acceptari: vel per executoꝛē ꝓferri non poſſit: q tñ canonicus eſt ex vi canonicat⁹ videt: q ſi nullus ibidē expectat etiā poſt meſem ſibi petenti p ordinarium cōferri d. z. cū decreto. i. q alteri collata non tenet: per decreta. ſi clericus. ij. rñ. de ꝓben. lib. vj. ſed hoc caſu poſſet dici ſimiliter: q in caſu decre. ſi clericus. expirauerat poteſtas executoris: ſed hic adhuc durat q ad alīa q vacabit ſi acceptabit infra meſem: nil ergo mirū ſi tibi ordinarij⁹ adīcit. Jté ſicut nec tibi ordinarij⁹ ꝑz ptāte ſuper neglecta: ita nec hic: ꝛ hoc teneas.
Acceptaſ valēs infra meſem an pⁿ meſem acceptare poſſit.
¶ Gloſa ſequens primo ſoluit vnam queſtionem. ſecūdo ſoluit incidentem ex tertia.
a ¶ Notitia. Hoc determinabit in fine. Et nota q ſi iſta forma nō eſt locus decre. ne captande. eo. tī. li. vj. vt poſſit acceptari primū ſcriptū qđ vacabit: illa enī locū hēt: vt ibi p̄z: cū ſimpl⁹ ſcribit d bñficio qđ durerit acceptādi: tunc enī pōt ſe fortune ſubmittere acceptādo primū vacaturꝝ vel vltīus ex cā: ſed qñ ſcribit de bñficio qđ a vacationis notitia infra menſem durerit acceptādum. hec verboꝝ forma non patitur qđ vacaturꝝ acceptet: fateoꝝ tñ q vacans poſt acceptare: etiā ſi vacabit tpe gratie: verbū enim noticia vacationis ꝓſitem ꝛ futuꝝ includit dūmodo vacet. de priui. q: circa. nec obſtat ſi ꝓcedat verbum qđ vacabit in reſeruatione fine ꝓbo ꝓſitis tpis ſi qđ vacat: nā illud vacabit qđ vacans reperit. vſi dicet lex q ꝓbuz oporteat tā ꝓſitū q futuꝝ tpis figūat. ff. de verbo. ſignī. l. verbuz. in pīn. tītu. ad ſldē. e. tī. verbū erit. ꝛ aliud ē icē vacabit: aliud vacaſ lcho abit: ꝛ b ꝓnēt hunc mētt: ſec⁹ vbi mēs reſiſteret: vt ibi.
Reſcripto rū tenoꝛ ē ꝓdēdū
b ¶ Afferat. Simile de priuile. ſi papa. lib. vj.
¶ Hlo. ſequen. cōmēdat ꝛ fortificat. obiecit ꝛ ſoluit.
c ¶ Quinetiā. Same vtilis fuit iſta particula: cū enīz executoꝛi datus eſt clauſula acceptādi ptāte nō habeat ꝛ ꝓſerēdo bñficiū: niſi ex quo fuerit acceptatū tota: die collationib⁹ opponeb. q: nō valebant: q: nō ꝑceſſerat acceptatioꝛ: ꝛ q ipſius ꝑcedētis acceptatiōis deficiebat qđaꝫ ꝓbatio ſuccedebat exprētatiō: lyicē ꝑdā acceptationis nō exꝑmat: ſatio eſt tū q petit ꝓferri. vl recipit collatuꝫ. Alīa filia colligas ex no. ſi hic q ſi. a. ma. par. ca. ex die: de appel. ad audītā. ꝛ. c. dilecti. ij. vñ ex q ꝑ iſtꝛs ꝙ pmiſſione ꝓſtat: ꝓlamāt iterrogationē ꝑceſſiſſe. iſtūm. de iuri. ſtī. §. ſi ſcriptū. ff. d ꝓbo. obli. ſcīēdū. Sic ſatis ē q heres ſe imiſceat: liceat ꝓbo nō adeat. ſīti. de here. ſīti. §. pe. ff. de acq. heredi. iulian⁹. §. ſi fuñ. ꝛ. l. ſi qs eñe⁹. §. iterduz. Tū qſqz nō ſufficit facti ꝑcutio. de appel. ab eo. j. rſi. li. vj. de elec. eccleſia. j. de baptiſ. c. j. ꝛ penul. ſed in decre. ab eo. eūdo ad iudicē appellationis nō ſatiſfit iuri volēti p apl'oꝝ delationē ipſz iudicē inſtrui. Electio ꝛ baptiſmus formas habēt: nec ſine illis ſufficeret animus: etiā ſi quo cōſtaret: ſed cui hic ſolū de animo ꝛ acceptatione quera tur, de illo ſatis conſtat per hic expreſſa. Joan. andre.
d ¶ Executoꝛē. J. z petitio ꝛ collatio oe ḡb⁹ hic loquitur regrant executoris pīti: cum alīs de acceptatiōe nō apparet: acceptatio tñ ſine pītia executoris fieri pōt: dūmodo d illa ſides fieri poſſit. vt no. eodē tītu. q: cunctis. ad finem. lib. vj. qđ etiaz ibi placet Jnnocen. ꝛ Hoſtien. Archidiac. ꝛ Guilielm. in Specu. de actio. ꝛ petitio. §. peter. item no. ad idem: lz Compoſtu. videatur velle contrarium. de reſcripto capitulum. in gloſa magna. circa fiñ. verſiculo quid ſi littere.
e ¶ Ant. No. alternatiuam. ſufficit ergo alterum.
f ¶ Preſenti. Jdē in ꝓcuratoꝛe hñte ad b ſpāle mādatū ſ. qđ ꝓbat ſi illuꝫ curie qué ꝓntū ꝛ ſcripſi. d ꝓben. accedens. ad hoc finis huius capū idē: vel p alīū: fiē ꝛ electio p ꝓcuratoꝛē fieri pōt. d elec. q: pp. ꝛ. c. pe. ꝛ mſimontū Z. hi. de ꝓcura. c. ſi. li. vj. fa. ēt. eo. lib. de reg. iur. pōt ge. ꝛ. ff. de ꝓcura. ſi ſo qui ſtichum. ꝛ. ff. d leg. j. ſi ſit. §. ſi qs ita. nō ob. ff. de ver. obli. l. vlti. in pīn. ꝛ. l. ſi ſtipulatus fuerim. in pri. que non loquuntur in ꝓcuratoꝛe.
¶ Gloſa ſequens. Queſtionem ſoluit.
g ¶ Letez. Egſſima ꝛ expeditꝰ fuit etiam hec pītio.
b ¶ Loco. Si locus vbi ſita eſt eccleſia careret habitatoribus: ſatis videret ꝑoranda noticia loci vicinioris. ſa. Z. eadem compi. de ſo. compe. Quis. de elec. vbi periculum. §. porro. lib. vj.
i ¶ Vel eccleſia. No. per alternatiuam: q ſatis eſt q in eccleſia ſit publica: lz in loco vel opido ſit occulta.
¶ Gloſa ſequens. Sub dubio forte ponit dictum g qđ etiā ſoluit quatuor dubia: ꝛ ſolutionem fortificat.

Oporte bit: ſiens ꝛ futuꝝ tmpus ſi gnificat.
Facti pſe cutio q̄z nō ſufficit.
Acceptatio bñficij ſine executoris pīſtia fieri poteſt.
k ¶ Con cord. cum ter. ꝛ hac gl. ter. j. l. ſi ſtipulatus fuero. ꝛ l. l. ſi. ff. de ꝓb. ob.

Universidad de Deusto
Biblioteca

a ¶ Nota erit. Forte quo ad hoc casum inductus est ri gor istc: q mensis currat et ei qui non sunt in culpa: vt qui tñ vsitabat a loco bñficij q post factā grattiā cum tunc vacaret vel paulo post vacasset. j. mensem id scire nō po tuit: vel pcuratoē habebat in loco: sed mortuus est: vel hōs fle: per hoc tñ q in hoc casu spāl ter statuit: vt pbat litera que legtur in hoc casu: z qđ pce dit ibi predicte va cationto: nō recipiē ab eo qđ no. de ppb. si clericas. li. vj. hic enim datus est mē sis in literis qui cur rit a tpe noticie. de terminat ergo quā do dicat habere no ticiā in hoc casu: ibi ſo pontē simplr ne gligētia: z sic non se tāgunt. Et idē dico de hīs que notaui d reſcri. c. super glo. z ita dico etiam: qđ hic dicitur locum non habere in casu decre. si plurib⁹. de prebē. lib. vj. Ubi si papa cōtulit ppio motu prebendam si qua vacabat in ecclesia: z due equaleo vacabāt nottita vacatiōis post hꝫ currunt decē dies pstito ad eligēdū: nō recipiet p hunc modū: qi ibi forsan tpe quo fiebat gratia: vel primo erat noticia vacatiōis: de qua hic dī: quā forsan impossibile eēt scire. putsum infra. r. dico. z sic in totū sibi pertret primtie gtā optandi qui non fuit in culpa: z tđē dico de exuagan. Joan. que incipit. fulceptī. circa medium. sed dato q hic subdit ipossibilitas vel defit culpa: durat tñ circa alia difficulta primtie gtiꝫ acceptandi. facilius ergo pcedit hic iste rigor: vt in prin. dixi. z tñ ex litera sequenti videt colligi: q vbi tta deficit culpa q nec per scīnec per alium scire potuisset: non est locus huic rigori.

b ¶ Scire potuerit. Imputat ergo illi qui scire potuit ingrendo: sic etiā i puta illi qui scire potuit pitioeo consuledo. ff. de bo. pos. l. in bonoz. vñ dicit q vigiliātib⁹ ꝛc. ff. de his que in fraudē creditorum. l. pupillus.

¶ De rebus ecclesie ꝛc. ¶ Aliꝫ est. ā. de pcessione p bende z ecclesie non vacantis. posset aliqs dubitare vtr res ecclesie possint alienari vel non: ideo annectit rubricā de rebus ecclesie nō alienādis. Capitm. I.

¶ No. j. l pbo occurrere q ntura sit spectanda de ser. nō oi. c. j. vbi de hoc.

¶ No. ij. l pbo quē tus q sic nō liez pla to sine pse sin capitulī ageſ: sic nec zhek. Lau. q al le. vt tudi. cāz. Zaba.

Monasteriorum z aliarum administrationum regularium dispēdys occurrere cupiēt es: ppetuo c phibem⁹ d edicto: ne qs religiosus e monasterio priozatui ecclie seu administratiōi cuiuis f pfidēs iura: reddit⁹ g aut possessiões h eccie non alienādis sit perpetuū: tra qs nunc alienentur reo ecclesie. ¶ Nota reditus tus tnt. pemultima corepta. z dicitur a redeo redis: z significat duo. Redit⁹ enim dicitur quod redit: qi singulis annis redeat. vnde Quidluo de fine titulo. Turpi thoni reditu censuq angere paternos. Item reditus: idest renerſio. vnde Quidius epi. Vela queroi reditu verba carere fide. Et dic reddituꝫ. l. censito qui singulis annis redduntur. ¶ Nota possessioneo. Possessio dm Azo. C. de acquiren. z retinen. possessi. est corporalis rei detētio: corpo z animi z iuris admīnculo concurrente. Dicit. Possessio est ius quoddā quo aliquis rem corporalem vere in potestate habet. Et dicitur corporalis rei: ideo q sola corporalia possidenf. Incorporalia autem dicuntur quasi possideri: z quasi tra dī per patentiam z vsum. Incorporalia non possunt corporaliter apprehendi: ficut sunt iura z seruitutes: z ideo non possidentur. c. conquestus. de foro competen. in glo. ff. de vsuca. l. sequitur. §. si vina. z tamen prescribuntur. Possessiones sunt agri fundi late patentes: publici priuati: quos ēt in initio q ſoz vt potuit occupauit atq; possedit: vel z nūcupati sunt. Inde possessiuncula cule. i. parua possessio. nomē diminutiuū de possessio possessionis. e ¶ Perpetuo. i. generaliter: vel perpetuo duraturo. vt electo. vt circa. z capitu. perpetuo. libro sexto.

d ¶ Prohibemus. Saltem quo ad penam fateri oportet quod est iuris noui editoria.

¶ Glo. seq. notat a contrario: z incidens dubiū soluit.

e ¶ Religiosus. Seculares ergo clericos non comprehendit hec constitutio: sed si tales concessiones fiunt. dic vt legit. z no. tit. j. questio. j. possessiones. de his que fiunt a prelatis. continebatur. si alis alienant locus est canoni. tit. questio. ij. monemus. eodem titulo. si quis. si locant. dic vt no. ne plati vices suas capitu. fina.

¶ Glosa seqnens exponit z questionem soluit.

f ¶ Cuius. i. sine perpetue sine temporali: maxime cuiꝫ propter obedientiarios qui faciebant hoc contractus reuocari timentes ad claustruz emanauit hec constitutio. z dato q non sint obedientiarū facilius removentur a suis administrationibus. de accu. qualiter. ij. in fi. de Iyrmo. li. z capitu. per tuas. non autem puto eam locuz habere in religioso qui pcesſ ecclesie seculari: z quasi clericus secularis. z hoc probat principium.

g ¶ Redditus. Differunt a fructib⁹: vt patebit. in fine.

h ¶ Possessiones. Certas vel omneo.

Reditus qđ dicit.

Uersus.

Uersus.

Possessio quid est.

Perpetuum dupler exponit.

Religiosus pōt ecclesie seculari pelle.

a ¶ Alicui. Priuato vel collegio.

b ¶ Eius. Recipientis vel pcedentis: z talis pcessio dī ppetua. ff. pro socio. l. j. z no. z. q. j. perpetua.

c ¶ Pecunia. An dans hanc pecuniam repetat: z Vide quod no. z dixi eodem titu. ad auctentiam.

d ¶ Quouis modo. Ab hac ḡalitate excipit duos modos in fine capū.

e ¶ Necessitas. Sufficit alterū: sic alibi equiparantur hec duo. de etate et qua. queris. de pbē. cepositi. et in dispensationibus. j. q. vij. tall. z facit eodē tl. dudum. libro vj.

f ¶ Utilitas. De syndi. c. vno.

¶ Glo. seq. notat a cōtrario: z illud determinat.

g ¶ Non habeat.

Innuit q si habeat quētum: nō regrit pcensus plati. Doc vez quo ad euadēdā huius pstōnis penā. sed alo ad validāduz ḡctum ppetuū regritur ois solēnitas alienationis. co. ti. duda. libro vj. z pcensus epi. tij. q. ij. abbatibus. z c. seq. z c. placuit. z. xvij. q. iij. in vēditionibus.

¶ Glo. seq. ouplr exponit: z notat pio Inno.

h ¶ Propriū. De epo videt intelligēdum in nō exceptis per iura allegata in fine proxime glo. in exceptis de papa de postl. auctc. §. j. li. vj. Forsan intēdit iste text⁹ approbare qđ recitabat Innoc. de transact. statuimus. Ubi dicit quosdā dicere q abbates qui bñt ecclias ad se pertinentes: pleno iure possint in illaz alienationibus auctē prestare. Et facit. j. de statu mona. attēdētes. post prin. z qđ no. in auc. de gli. z empbl. cōtrac. in pn. col. ix. Et hoc colerer seruatur. qđ videt fieri posse: ex quo babēt epales iurisdictiones vel quasi. Ad hoc de priuil. abbatco. in fi. lib. vj. Unde dicebat ipe Innoc. de priuile. cum z plātare. §. in ecclesiis. Et placet ibi postlē. q bibyteri nō poterant alienare: nec matrimoa cāo agere sine pensu patronoz exemptoz: qz tales exepti vices epoz gerunt. ar. xij. q. j. si qua. z. c. placuit. de vo. magne. §. cuz gsit. cum seq.

i ¶ Nihilominus. Idest non eo minus q subsit necessitas: vel utilitas in contractu.

¶ Glo. seq. ponit dictū z remittit. Sextio scrit z remittit.

k ¶ Penaz. Que de sit natura perpetua est: ex quo tēpus nō adijcitur. de hoc de constit. ex litteris. sed quis absoluet: Dicit quod dixi de solut. c. ij. in fine. z quod dicā. j. de here. c. j. circa finem.

l ¶ Officio. Dicit qz dixi sup eo. ij. j. de decī. c. j.

m ¶ Alegratur. Simile eo. ti. hoc pstitissimo. li. vj. vbi contractus non valet. z punitur facientes.

¶ Glo. seq. dubium soluit: z solonis obtioni rñdet. opi. ponit quā improbat: z de incidēti qōne remittit.

n ¶ Locationes. Prohibit⁹ alienare obligare: vel vendere pōt locare: z qđ plus est cōductorem creditoribus delegare. ff. de leg. ij. l. pe. §. instituto. ad id. ff. loca. nō solet. Prelati ergo locant: nec per statutuz epi pūt astringi vt locent certis psonis. de loca. c. ij. Quī aūt dixi q locare non est alienare. Illud verū est si fiat ad modicuz tēpus vt hic: z sic nō obstat eo. ti. imlli: vt ibi dixi. Iy Accur. in pāle. §. ītituto. in fi. dicat q pbibit⁹ alienare locet ad centū vel mille annos: sed nō approbat. z Dy. ibi cōtra. Si aūt platus locans ad modicum infra tēpus moritur: quid iuris: No. ne pla. vices suas. c. si.

o ¶ Fruictuū. Lōco. de elec. generali. li. in fi. lib. vj. z quō plus est in redditu q in fructu. ibi no. in glo. ve.

¶ Glo. seq. ponit querit. ponit opi. q̄ cōmendat: subdēs quoz altas opt. z pro plurib⁹ habēdis remittit.

p ¶ Ad tēpus modicū. Determinat tam verbiz locationes: q̄ verbum; vēditiōes: vt sit sensus: q locatio ad modicū tēpus z vēditio fructuum ad modicum tēpus: nō includatur in pbibitione. Sed dubitatur qđ dicatur modicum tēpus: Glo. ff. de super fi. l. j. §. q̄ ait. Dicit id relinqn dū iudicis arbitrio. alle. ff. de iure deli. l. j. in fi. ff. de effrac. l. prima. §. j. et facit. de offi. ocle. de causa. de accusa. inquisitionis. j. rūso. z qđ no. de loca. potuit. z qđ no. ā. eo. hoc cōsultissimo. lib. vj. Et videt hoc equum ppter varias cōditiones regionuz. Idem tenuit olim in. l. fi. ff. si ager vectiga. sed postea in addi. videtur approbasse: q modicū tēpus dicatur infra decennium. C. de precip. imp. tēpo. l. fi. ff. quī. z a qui. mi. si cum fideicōmisso. §. aristo. Ponit etiam opinionē que habet: q modicuz tēpus dicat triginta vel nouē. ff. de ītine. actuq; pnato. l. j. §. j. alij vidēntur. ff. loca. z con. cum dñi. institē. de libe. ob. in fine. alij quinquēnium. Facit qđ no. Joā. de cōtig. ser. li. z qđ no. postlē. vt eccle. bene. c. vno. in fine. Alij septēnium. ne prela. vi. su. c. fi. de vsuris spatio tempoz⁹ potest argui per ea que scripsi. de fidei. c. fi. de clerī. cōiug. Joā. in. tij. q.

Capitulum. II.

In vna. ¶ Se ītimat: qđ vidēno. Et quas opi. determinet. j. dicam: sed principaliter que no. Innoc. z postlē. vt eccle. benefi. c. vno. in fi.

¶ CASVS. Papa vel epūs cōsiderans paupertates alicuius ecclie: volūt vnire alīq ecclīam illi ecclie certis ex causis. Et ponamus q iste ecclie bñt rectores. Quer⁹ vtrum ad vnionē regratur pensus rectoz? z Dicit q non. Sed qđ si velit vnire ecclīam parrochialez alicui monasterio: querit vtrum regratur pensus rectoris? Dicit q non: tñ nō auferetur. pter aliqđ ītidicium ipi rectori durante vita sua: sed quantū ad valitudinē vnionis nō regrit cōsensus rectoris. Sed qđ si epūs vult vnire ecclīam sue mēse epali: querit vtrum possit cum pensu capū: Dicit q nō: q non pōt se auctorizare in causa sua: sed opus est q adeatur archiepūs. Sed vtrum ipe possit aliquā ecclesiam parrochialē vnire mēse sue capū? Dicit q non: q capūm nō pōt dare pensum ad suā vtilitatē. h. d. Del. re.

¶ Colligo aliqua notabilia. Primo no. q epūs pōt vnire vnaz ecclīam alteri sine cōsensu rectoris: sed tamē per hoc non fit pretudicium ipi rectori. ¶ Nota q epūs alicui loco religioso pōt cōcedere aliquas ecclias cum consensu capū. c. pastoralis. de donatiōibus. in anti. tamē: vt dictuz est nō fit pretudicium rectori. c. cōsultationibus. eo. ti. in antī. ¶ Nota q antiquitus vt epūs esset particeps in suffragijs aliquoz religiosoz donabat ecclīam tenendaz cum pceptione turium z fructuū. ¶ Nota per hoc q dicit: decernimus: q hic papa inducit nouum ius.

q ¶ Alteri ecclesie. r. q. iij. vnio. z si sit alterius diocesis per vnionem non pretudicatur diocesano. de relig. domi. c. ij. z scripsi. de pbende. pastoralis.

r ¶ Dignitati. De prebē. extirpande. §. qui ꝛo.

gl. in. l. fi. C. de pac. pig. z in. l. j. §. qđ alt ff. d sup fi

Tpo modicum qđ continet.

¶ No. hic q̄ epūs alteri ecclesie dari pōt loco religioso: z multis modis potest ecclia spectar loco religioso de qb⁹ de pb. monachis. et ē. de sup. neg. prela. ecle. vna. Zaba.

Universidad de Deusto Biblioteca

Abbates ecclesias vntre nō pñt.

¶ Prehende. Ut in pcto. §. qui ho. 7 eo. tit. expositū. Et intellige per pñc. decre. etiā de pbenda cathedralis eccle. Nō obstat. j. prī. rñso. vt ibi dicam.

¶ Glo. sequens opi. ponit quam pbat 7 remittit.

b ¶ Ep̄m. De eccl. pla. sicut vntre. vbi no. Inno. 7 Abbas post eum: q̄ Iz ad abbates spectēt eccle pleno iure: tñ illas vntre non pñt: vel vnā alteri subtrahere: cum ℞ sit epāle per pāte. decr. allega. etiam de pñc. cum dilectus. Facit qđ dicam. j. c. prī. et. j. de statu monach. ne in agro. §. ad hoc. Vbi dicam an hoc prescribere possint.

¶ Glo. se. successiue ponit duo dicta. Vost. que improbat.

a ¶ Cōsentiēte. Nō est iste casus in quo sufficiat consultū. Et hic reprobat qđ no. Vostī. de his que fi. a pla. nouit. Vbi dicit ep̄m sine capī'o posse donare ecclīam loco egenti: ad sustētationem ministroz. alle. de dona. pñtatōnibus. Itez q̄ facit qđ dz: patrēdo egētibus. 7 in hoc officiū suuz exercet. xij. q. j. pcipimus. 7. c. seq. 7. q. j. regenda. 7. c. seq. reliq. vl. diaconi. ergo nō est locus tradictionī. de pbē. et tēpāde. j. 7. §. rñso. Dicebat tñ q̄ tutius erat pāti cū canonicoz regrere: sed put videos hic regrī ꝓsentis. Et ℔ hoc intellige pñc. decr. sicut vntre. in ℔. 7 de pñt. tnaz. in ℔. No. etiaz ipe Vostī. eo. tit. ea noscitur. q̄ de pñetudine pscripta pōt ep̄o cōpetere: vt sine consensu capī possit pterre eccliam alteri eccle ad edificationez. Et ita eo. tit. tna. 7. c. pastoralis. de dona. pastoralis. Intelligit de ture cōl: 7 cum ep̄o circa hoc indulgentiā vel pscriptionē non habet: tñ pōtuz pscribi non pōt ℔ euz: secus etiā dicit de volūtaria cōcessione que sine cā fieret eccle habēti cōgruam sustentationē. ar. j. q. ℔. pastor. vel que fieret laico: sed nō puto hoc pscriptibile: q̄ etiā in casu licito alienet plat⁹ sine ꝓsensu capī: vt scripsi de donationibus pastoralis. in fi. Et facit finis huius capī.

Epī offici ē egētib⁹ pulcere.

Epūs an possit prescribere facultatem alienandi res eccliasticas sine ꝓsensu ca.

d ¶ Unlatur. De vntone latis no. ne sede vacā. c. ꝑmo. xvj. q. j. 7 temporis.

e ¶ Donetur. Dic tunge lfaz infra: nequaq̄ id poterit ꝓpugnari: 7 facit qđ me. cā: cum dilectus. 7 qđ ibi no.

f ¶ Rector. De rectore ecclesie non de prelato cui subest ecclesia loquitur: cuius consensu requiri videtur. j. de statumona. c. j. §. ad hoc.

¶ Glo. sequens rationem reddit: quam opi. coadiuuat: 7 ostendit reprobatam opi. Vostiēsi.

g ¶ Vocatus. Nō exhibit: qđ est. j. Et ratio huius sumitur de donationibus: ꝓsultationibus. Fit enīz talis vntio vel donatio sine pretudicio rectoris: vt ibi. Dicebat ergo Innocē. in decre. vt nostrū. q̄ dignitas instituta diminui nō poterat irrequisito illo cuius erat sine cause cognitione. No. tamen Vostiē. de excess. prelaē. sicut vntre. Q. ep̄s ecclias vntre non poterat sine collaudatione: vel cōsensu ambarum ecclīarum. alleg. eo. ti. c. j. 7 de his que fiunt a prela. c. primo. Et in hoc vicebat cum a papa differre: vt ibi scripsi. quod hic reprobatur.

Vntio dura ecclīaz pōt fieri sine ꝓsensu ambaz.

¶ Glo. se. docet qđ approbat. signat Iztū 7 dupl'r soluit.

h ¶ Vacabat. Zpprobat qđ no. Innocē. 7 Vostī. vt ecclie. vt nostruz. in fi. Ubi tenent ecclīam vacātem vntri et donari posse: sicut 7 dignitas vacans supplimi posset. de ꝓstī. cum accessissent. Cōtra ne sede vacā. c. j. vbi sede vacante nō dissoluitur vntio. Eque igīt videret: q̄ tunc fieri non posset. Sol. illud in ep̄alibus sedibus: vel ibi papaz principaliter mouit secūda ratione notari posset de subita mutatione: 7 q̄ ordinationem prius factam fecisset cōtēplatione persone: tunc viuentis: nūc defuncte. al'o etiaz vntionem episcopatuum facti motuo aliero episcopo: vt

Ecclia vacans vntri et donari potest.

ꝓ. si. quēstione pluna. 7 temporis.

¶ Glo. sequens ponit obiectionem 7 solutionem: quam fortificat per simlia: 7 per optionem.

i ¶ Defensor. Videbatur cō. rarius: ga si res ecclie vacantio ex causa dignitati donetur: oportet defensoꝛez dari: vt eo. titu. duuz. lib. vj. Est ergo hoc de casibus in quibus minus prohibetur: vbi maius permittitur. Potest enīz ecclesia vacāo dari sine defensore: vt hic: sed possessio vt' res

Vbiñ ꝓhibet qđ ibi. vbi maius pmittitur.

vacabat b defensoꝛ ei sup b datus non exiit: nequaq̄ id poterit impugnari. ¶ Qō si episcopus k (sui etiaz capituli accedēte consensu) mense ecclie nō: vt ibi. Et est simile de elec. nemo de nouo. lib. vj. 7 quod no. de consuet. cum dilectus. in quarta glo. de translatio. c. elti. in glo. penulti. Dicebat Innocē. de elec. significasti. vt ibi scripsi super glo. §. q̄ episcopus 7 capitulum poterant aliquid statuere super beneficio vacante: 7 electus illud seruare tenebatur. alleg. decret. vt nostrum. qđ intelligit ibi Dostiēsi. ex causa 7 ad tēpus: sed perpetuum preludiuz non possent inferre dignitati vel rectorie ipsa fic manente: Iz illam possent in totum tollere. de constitu. cum accessissent. Vel religioso loco cōferre. de donatio. consultationibus. 7. c. pastoralis. Et ad id quod dicitur: qui potest totum potest 7 partem. de offic. deleg. pastoralis. in prin. ff. de rei vendi. que de tota. Respondit Vostiē. q̄ in totum conferri permittitur: vt diuinus cultus augeatur. de constitu. ex parte. 7 vt pauperes sustentent. de pbē. exposuisti. Permittitur etiam tolli: qt superflua vel onerosa. arg. lxvij. di. cor. est. diminutio vel detractio denegatur: vt ecclesiastica beneficia in sua integritate permaneant: nisi ex causa magna: remittit ad decre. duuz. eo. ti. de preben. maioribus. 7. c. vacante. Ex his patet q̄ sepe qđ minus videt. est maius: eo respectu quo ius plus illi resistit ex causa.

¶ Glo. seq. iustificat 7 dicit qđ approbat 7 reprobat.

k ¶ Q̄ si episcopus. Qđ hic dicitur probabatur olim per. c. cōquestī. xvij. questi. iij. approbat qđ no. ibi Joan. in §. piece. 7 quod no. de donat. pastoralis. 7 reprobat qđ notat Innocē. in dicto. c. vt nostrum. vt ec. be. Ubi tenebat q̄ auctoritate capituli sui episcopus poterat ecclīam in suos vsus conuertere.

¶ Glo. seq. Primo rationez reddit quam per opi. coadiuuat. Secūo pro ar. a minori cōnem soluit. Tertio notat ad duas opi. Vostiē. 7 vtrāq̄ determinat.

l ¶ Mense sue. Ut dicebat Joā. in glo. prīus alle. episcopus non potest auctorizare in facto proprio: sicut nec Economus. 7. q. ℔. hic vsus. in fi. nec tutor. ff. de anc. tuto. l. j. 7. l. pupillus. nec prelatus. de instī. c. fi. 7 idez de capīo et statim sequitur: quod etiam tenebat Hust. in Spec. de his que fiunt a prela. in fi. 7 facit quod dixi post Innocē. de censi. prohibemus. super glo. §. Et no. quia si nō valet vntio cuz alter soluto. 7 episcopus: vel capitulū auctorizat in facto ꝓpio: fortius nō valeret cum auctorizaret vtergz: vt si cōmuniter mense episcopi: 7 capituli per eos vnitur ecclesia. Facit quīt hec littera ad no. per Vostiēsi. in summa. de decimis. §. 7 vtrum. versi. rq. in fine. Ubi tenet q̄ laicus habens decimam per antiquum feudū ab alia ecclesia: nō potest illam donare episcopo: ne tpe episcopus auctorizet in facto proprio. Pura tamen q̄ bene posset illam donare capī'o episcopali auctoritate episcopi. Et est ratio: quia cum in casu illo sufficiat auctoritas episcopi sine capīo: vt in decre. cum apostolica. de his que fiunt a prela. non potest dici q̄ capitulum co casu auctorizet in facto proprio: sed in vntione vel in datione ecclie: secus cuz ibi consensus capituli sit necessarius. de his que fiunt a pla. tna. de donat. pastoralis. Item facit pro 7 contra ad id quod

Epūs si auctorizat in facto ꝓpio

Decta q̄ possit p laicū dari epō.

Dignitas an possit tolli de ecclesia et p quem.

id qđ tpe Vostiē. no. de pstiē. cum accessissent. Ubi tenet q̄ dignitas non ꝓfirmata per papam de ecclīa cathedrali tolli pōt per ipsius capī'm et iusta cā 7 epo auctorizante: si bona epī 7 capitulī sint dtuta. Si ℞o cēnt omnia nōne auctorizaret epūs in facto suo? Sed dicit tūc recurrendum ad archiepiscopum: vel ad papam. de trepa. nullus. Uidetur q̄ ez iste nō sit de casib⁹ archiepo reuocatis. qui no. de offi. ordi. pastoralis. qđ eo casu 7 isto. de quo tex. loquitur ad papaz fit necesse recurri.

a ¶ Ipsi. Suo. s.

¶ Glo. sequens in questione remittit.

Secundo discussitatem ponit 7 rationem reddit.

b ¶ Capitulo. Cum capella curata donatur capī'o qđ habeat eius curam. videq̄ scripsi post Vostī. de pbē. exposuisti. super glo. §. q̄ eo. ti. cum nō ignores. in pn. Et no. qđ singulari pbende etiaz maioris eccle pōt vniri ecclesia per ep̄m 7 capitulū: vt. ff. prī. rñso. Capī'o ℞o non: vt hic. Et ratio sumitur. xij. q. ij. qui manumittitur. cum simis ꝓco. qđ capī'm non auctorizat in facto ꝓpio cuz singulari prebende capīi vntur ecclesia.

Prebēde singulari matoꝛ] ecclesie pōt per ep̄m 7 capī'm ecclesia vniri.

¶ Glo. se. ponit dictū Vost. qđ videt declarari debuisse.

c ¶ Eccliam. Declarari debuisset: an sit idem in donatione: quam facit epūs capī'o suo de eo qđ spectat ad mēsam suam. qđ no. Vostiē. de his que fiunt a pla. nouit. Et ponit casum de epo abūdante 7 capī'o egente. Et dicit q̄ valet. inducit qđ. ff. dicit in glo. non est. Dicit etiam q̄ nō ob. turamētum de non alienādo cum non sit ꝓpie alienare qđ in dñio ecclie retinetur. ff. de lega. ij. vnum ex famillia. 7. l. impator. §. fi. 7. l. seq. Dicit tñ q̄ tutius esset q̄ illud fieret supioris auctoe. instī. de auct. tu. in fi.

Epūs capitulo suo donare pt ut his que spectāt ad mēsam.

¶ Glo. seq. sub dubio cōnez soluit. 7 ntra sol'. allegat.

d ¶ Decernimus. Iz ratio huius turis sit antiqua: forte noluit cōprehendere preterita. 7 est simile de postu. c. vno. lib. vj. Sed contra hoc facit littera sequens que consuetudinem dīnat: consuetudo ꝓo notat tempus precedens: ergo videtur preterita respicere.

¶ Glo. sequens exponit: 7 dat simile.

e ¶ Quauis. Scilz etiam cuius contrarij vel initij non fit memoria. Dīnatur ergo hec cōsuetudo q̄ quis auctoriset in facto ꝓpio. alibi q̄ quis sit iudex appellationis a se interiecte. de consuet. c. q̄. lib. vj.

Continuatio. v. de ire.

¶ De rerum permutatione. ¶ Ulsum est. ℑ. de bonis ec. nō alienā. Dubitaret aliqs: vtruz res ecclie possent permutari: hoc est de vna ꝑsona in altā trāsferri: ideo annectitur rubrica de rerum permutatione.

Lab. vnicum.

¶ No. j. q̄ ꝓhibet illuño. de ℑ in gl. in ꝓ. illudaf.

¶ No. ij. q̄ ante permutatiōez pōt recēe tractatus. de ℑ in gl. in §. volē tibus. Jabu.

Epūs concessione. ¶ Se summat ponens suo nouum 7 equissimū ꝓmissa ratione: decidēs casum dubiū. ibi. Si qua beneficia. J Et determinat decretalez: inter cetera. de pbē. 7. ℑ. eo. ti. cum vniuersoꝛ. ¶ Presupponēdum est primo illud qđ habet in. c. vnico. eo. ti. in. vj. Utdelz q̄ bñficium qđ est resignatū in manibus supioris cā permutationis faciendi: q̄ per talē resignationez non dicunt bñficia vacare: sic q̄ possit alteri qui nō sit de cōpermutāt⁹ cōferre. Secundo presupponēdum est: q̄ actus legitimi nō recipiunt diem nec conditionez: 7 sicut collatio beneficij non potest fieri sub conditione: ita nec resignatio.

¶ CASUS. Cuz possiderem iuste 7 canonice aliqđ bñficiū mihi ꝓpriuz. Ex ego possiderem aliud bñficiū tibi

ꝓpriū affectabamus permutare adinuicez hmōi bñficia. Et tractauimus de permutādis bñficijs nr̄is: qui tractat⁹ est pmissus: dūmodo non fiat pactio arrestata iter ptes: sed totū ponat in arbitrio superioris accessimus ad ep̄m 7 supplicabamus: vt ipe vellet acceptare resignationes eā permutationis facien de: ep̄o recepit resignatiōez: 7 sic vacauerunt nr̄a bñficia: queritur vtrum epūs possit illa beneficia vacāta pferre et dare qđ voluerit? Dicit q̄ nō: sed tuti mihi: 7 meuz tibi pterre dz. h. d. bñficia. reg.

¶ Colligo aliqua nōbilia. Primo q̄ go non dz decipi le glo. aucte. Secdo q̄ bñficia vacāta causa pmutationis faciende nō possunt conferri: nisi cōpermutātibus. ¶ Nota tertio q̄ volentibus permutare sua bñficia licitum est ea ꝑmere q̄ resignant causa pmutationis faciende: 7 non alio.

f ¶ Uolentibus. Per hanc lām dico decre. hāc locum non habere: vbi in fraudem expectātium fieret permutatio: cum illi non vtantur pcessione turis: sed ius fraudēt. eo. ti. c. vno. lib. vj. de renū. c. vlt. eo. lib.

g ¶ Illudat. Cōcor. cle. ū. de renū. c. vno. 7 ibi ocor.

h ¶ Bñficia. Inclusit etiā hospitalia 7 loca sua: qne permutari possunt his casibus: quibus in beneficium concedātur: que habentur. J. de rel. domi. ga contingit. Ubi autem. Illa ꝓo que non cōceduntur in beneficij: non videntur posse cum beneficijs permutari cum beneficiez adūnicem permutatio fieri debeat.

Hospitalia an permutari possint.

i ¶ Et causa. Bene ergo Iz renūtianti in actu renūtiationis hoc exprimere quod renūtiat permutationis causa: 7 dato q̄ hoc non exprimatur. Satis est q̄ constet ex coniecturis vel prius actis.

Permutatio expedītur superioris officio

k ¶ Uolentibus. Ergo tractatus permutationis inter partes. pcedere pōt: tamen ipa permutatio expeditur superioris officio. 7 vide qđ scripsi. ℑ. eo. quesitum.

¶ Glo. seq. q̄fiāliter intelligit: dicens q̄ ep̄oz est permutare: 7 rōnem reddit. querit de capī'o vacante sede: 7 soluit distinguendo. in fi. ampliat tex. 7 soluit ꝓtum.

Epoz et si inseroz ē pmutatiōi bus quēt̄ prestare.

l ¶ Cōseruntur. Per illos in quorum manibus fiebat resignatio: vel per alios collatores. Hoc tamen scias q̄ epoz est permutare: vel permutationib⁹ auctoritate prestare: 7 non inseroz: vt no. Vostiēsi. in summa clausule ti. §. quis potest. versi. 7 nūquid. 7 ptī. ℑ. eo. quesitum. Cum enim cōcilium Turonēse prohibet permutationez: cōtra id non dispensat: nisi cui permissum est. Et idem Archi. eo. titu. c. vno. lib. vj. 7 facit qđ no. ℑ. c. ꝓcti. in prin. Ipse tamen inferiores: quoz est cōferre vel eligere habent cō sentire: vt no. in predic. decre. vnica. Quisq̄ de capī'o vacāte sede epalt: potest ne permutationi auctoritate prestare? Puto q̄ sic: cum hoc sit iurisdictionis episcopalis in qua tunc succedit. de maiori. 7 obedien. his que. 7. c. cum olim. co. titu. c. vno. lib. vj. cuz concor. Dic vera nisi beneficia illa vel alterum illoz spectarent ad collationez epi scopi soliti sine capī'o: q̄ cum in talium beneficioz collatione nō succedant: ergo nec in cōsensu: quem necesse habet prestare collatori: 7 idem si habet eligere vel ꝓsentare: vt scripsi: ne sede vacante. c. ij. ne vna vice cōcedatur qđ alia prohibetur. de regu. iur. cum quisq̄. lib. vj. Si ꝓo vna cum capī'o haberet facere pdicta: cum capitulū: tūc possit cōferre eligere vel presentare. ne sede vacā. c. vno. lib. vj. Ergo poterit vt capī'm consentire: 7 vt epo auctoꝛ

Universidad de Deusto
Biblioteca

rtare. Puto autem q̄ hoc decretum affectat: nedum collationem: sed etiam omnem electionem: postulationē: ꝛ presentationem que fieret de alto ad alium beneficium sic remittatis. Hoc est enim de mēte: ꝛ eadē ratio est. Et decretū de prebendis cum inuitis. lib. vj. ℒ equitur in impetrationibus beneficiorū que sunt odiose.

g ¶ Volumus.

boc eē volumus[a] firmitatis.

¶ De testamentis ꝛ vltimis voluntatibus.

Clemens quintus in concilio Vienensi.

¶ Ordinarius loci rationes exigit a religiosis etiam exēptis de testamēto q̄ executoribus quas gesserunt: ꝛ si circa id ōtigerint: illos punit. Cap. vnicum.

Continuatio. d. de iure.

Eligiosis[b] etiam

¶ De testamentis et vltimis voluntatibus. ¶ Vtilis est d. de actibus vtiq̄ tium: nūc videndum est de actibus decedentiū siue mortiuis: ideo annectit rubricā de testamēto rū. Cap. vnicū.

¶ No. j. q̄ multis modis fit vsita volūtas pbat hic in versiculis. de B dicit co. ti. in rubr. ꝛ in B q̄ gl. dicit in ff. cuiusibz. qs cōprehendit codicillos.

¶ No. ff. q̄ ōtpto testamēti dī executo. filiū. ff. eo. tua. Jaba.

Eligiosis. ¶ Primo ponit mottuum constituentis. Secundo constitutionez. Tertio penam. Et incipe ostructum. ibi[Volentes.]

¶ Presupponēdum est primo q̄ ad curam epi spectat et pertinet vt vltime voluntates demādentur executoni: ꝛ ex officio potest cogere executores vel heredes ad exequēdum hmōi mōi voluntates: ꝛ reddēdum rationē de his que fuerūt relicta a testatore. ¶ Sed o hsupponēdi est: q̄ religiosi nō plus deputari executores alicuius testamēti siue plensu sui abbatis.

¶ CASVS. Titius tendēs ad mortem fecit sui testamenti: instituit pauperes heredes: ꝛ aliqua legata eis reliquit: ad exequēdum suam volūtatem: fecit suuz executorez aliquē religiosum: qui acceptauit huiusmodi officiuz executorie: petita pus licētia a suo abbate ꝛ obtenta. Ecce voluit cogere illuz religiosum: vt ostēderet qualiter fuerit executus volūtatem testatoris. Dicit ille religiosus q̄ erat exēptus a iurisdictione epi: ꝛ q̄ non tenebatur coram eo cōparere: quesitur vtruz iste religiosus bene dicat ꝛ Dicit q̄ nō: immo non obstante sua exēptione potest cōpelli ad reddēdum rationez: ꝛ si deliquerit ep̄s poterit iuuz punire. h. d. Def. reg. ¶ Colligo aliqua notabilia. Primo q̄ religiosus datus executor ab aliquo testatore nō potest hmōi officiuz acceptare: nisi petita ꝛ obtenta licētia a suo abbate. Secūdo q̄ ep̄s potest cogere heredes quando non sunt executores spāliter deputati ad reddēdum rationē qualiter impleuerint voluntatem defuncti. Tertio q̄ si executor testamenti deliquerit in exequēdo testamento ep̄s poterit illum punire.

¶ Nota casum in quo exēpti perdunt priuilegiū exemptionis: videlz si fuerint deputati executores alicuius testamenti. Vltimum casum habes in. c. j. j. titu. proximo.

¶ Nota ter. vtiqz. l. certe. Nota p̄scindere. l. ante scindere: ꝛ pretre: sine occurrere delictis. Nam qs vī p̄scindere mām delinquendi: quādo obuiat rei que posset esse cā delinquendi: vt hic: q̄ non vult q̄ religiosi sint executores sine licentia sui abbatis. Item vult q̄ non obstante exēptione reddant rationem sue executionis.

¶ Glo. sequens dicit quid determinat.

b ¶ Religiosis. Quo ad rōnem per executorez reddēdam determinat: qd no. in Spec. de inst. edic. §. nec so oliqua. versi. sed an simpler. quod quasi ad literam ponit

Archidiā. lxxxvij. dist. episcopus tuitionem.

¶ Glo. sequens tractat qd de deputatis soluens distinguendo tria membra: ꝛ in tertio subdistinguit.

c ¶ Deputatis. Nota q̄ nō dicit deputandis: per qd vī detur velle q̄ constitutio respiciat preterita. ℒ Quod verūz puto de futuris gestionibus fiendis etiaz per tam deputatos quāuis exemptos. ꝛ facit qd no. ā. ca. cōptla. de etate et qualit. vt hī qui in glo. quod posterius. de vita et honestate clerī. c. ij. post pūn. Sz in preteritis gestionibus factis iaz per exemptos ante hanc cōstitutionez: non puto q̄ hec decreta. locum habeat. Ad quod facit litera sequens: constat enim q̄ circa iaz gesta preclusi non potest materia delinquēdi. Si ño exēptus religiosus pius deputatus iam ante constitutionē partem gesserat: partem ño gessit post cōstitutiōez: si ratio post gestoruz non cōnectitur pius gestis: q̄ singulis annis percipit certos redditus quos conuertit in certos ptos vsus: de postea gestis rōnez reddat. ad hoc de elec. si eo tēpore. lsd. vj. Sed si ratio post gestoz fine pius gestis inutilis videretur: non tñ cogeī ad illam reddendā. ad hoc. ā. de appel. sup eo. j. reddat ergo papie: legato: vel suo supiori: vt quo ad illam stemus antiquo iuri.

d ¶ Lutaslibet. Comprehēdere vult etiam codicillos. ꝛ vide qs scripsi eo. tt. super rubrica.

e ¶ Qs vtiqz. Interpositio: que tamen habebatur. co. ti. c. ij. lib. vj. ꝛ de claustralibus logitur: vt ibi no.

¶ Glosa sequens primo dicit quid reprobat. Secundo querit: arguit negative ꝛ soluit.

f ¶ Obtenta. Reprobatū videt qs disputādo solueret dñs meus in hoc casu tacitā licentiaz supiozis sufficere: qs vide in mercur. eo. ti. sub lfa. g. al's sub lfa. s. Sed ubitatur nūqd superior: qui religioso dedit licentiā suscipiendi hoc executionis officiū: possit licentiaz reuocare non integra: vt sortiso fit questio: Et videt q̄ reuocari non possit: cum fit astrictus rōni reddende: vt hic. Et qui semel suscepit exequi cogitur. eo. ti. Joānes. puto q̄ male facit sine causa reuocādo: non tñ credo q̄ subditus resistere possit: cum velle nō habeat: ꝛ optime facit. xxxiij. q. v. manifestū. Tunc ergo persistet executionē collega si quem habet: vel bis de quo testator prouidit vel ep̄s. qs dicit vt eo. ti. c. ij. lib. vj. ꝛ ibi no. in glo. pe.

g ¶ Suscipere. Fratres minores non licentiantur hodie ad hec officia: nec illa suscipiunt. qs dic vt. j. de verborum signifi. cestui. §. proinde. ver. item q̄ cum executionez. ꝛ §. cupientes. ver. verūtamen.

h ¶ Materiam. Concor. de vsuris. c. j. lib. vj.

¶ Glo. sequens questionem soluit.

i ¶ Tales. s. religiosi exiaz exēpti. ꝛ per hoc puto q̄ in secularibus exēptis nō habeat locum qs hic dī: ꝛ lz subsit eadem ratio: satis est tñ q̄ eoz p̄fulegius ostitutio ista non derogat: ꝛ fuit sortez impulsiua ratio: qz religiosi plus delinquebant in his. Est sile. j. de cens. c. j. de priuile. c. j. ꝛ de pe. cupientes. post pūn. de sen. ex. cōmu. c. j. de decimis. c. j. ꝛ vide quod no. in prima glo.

k ¶ Locoz ordinarijs. Non dicit diocesanis. ꝛ facit ad tñ qd scripsi eo. ti. Joānes. super ver. diocesanum.

Testamēti exēpti religiosi tenentia religioso dato an p̄ superiorē reuocari possit.

Exēptis mōnoces non possit eē testamentoruz executores.

¶ Glosa sequens allegat concor. querit ꝛ remittit.

a ¶ Reddere. Rōnem teneanī: quod sequit. cōcor. j. de relig. do. q̄ contingit. §. illiteriam. Quid si testator libere uit eī ab onere rationis reddende ꝛ Vide qs scripsi. eo. ti. Joan. in pe. q. vbi et aliqd de modo rationis reddēde no. ꝛ in Spe. ibi. §. nunc ño. §. sed nun quid sm dictum.

¶ Glosa sequens notat per quod dubium soluit.

b ¶ Exigere. No. q̄ duo ponit ꝛ vt diuersa: per qs videt q̄ isti executores et ordinarijs non pertinebant: rōnem reddere debeant: si tamē offerunt: sed si ordinarius non recipit: eis non imputabitur. de regu. iur. imputari. libro sexto.

c ¶ Exemplum supra eadem com. de offi. ordina. capitulo primo cum suis concordan.

d ¶ Debita. Arbitraria ex quo certa statuta non est. de offi. delega. decausis.

e ¶ Priuilegio. j. c. proximo. ꝛ vide quod ibi dicam.

¶ De sepulturis. ¶ Visum est supra de testamētis. verum q̄ testatores in testamēto eligunt suas sepulturas: ideo annectit rubricam de sepulturis. Cap. j.

¶ CASVS. Certis ex causis potuit episcopus istaz ciuitatē sub interdicto ecclesiastico: cuius interdicti effectus est: vt tpe interdicti non administrent: ministeria diuina. exceptis duob⁹. vz. baptismatis ꝛ encharistie. Durante interdicto aliqs mortuus eligit sepulturā apud locum nre dñe Burdēga. vel apud alios locos exēptos ab epo vel archiepo: mō q̄rī vtq̄ isti exēpti possint ipsum tradere sepulture corpus istius mortui: Dicit q̄ nō. imo ipso facto sunt excōicati. Et ide dicēdū est: si aliqs tradat sepulture alicui ecclie exēpta tū publice vel interdicti vel publicā vsurarū. ¶ No. temeritatē. Temeritas tis. l. satuitas pīsumptio. Et habemus temere: aduerbiū: vt. ā. in cle. de sum. trini. ꝛ fide catholi. ¶ No. ptēpū. l. spretis. ¶ No. interdicti. Quid sit interdictū dīci. ā. in cle. vnica. de so. cōpe. Et ibi dīci: q̄ sunt plura interdicta: ꝛ pmitti vobis idi dicere de aliqs interdictis: q̄ hic subiecti: ꝛ cōtinuabo ad alia. ā. vz. q̄ est interdictū qs dī interdictū de mortuo inferēdo: ꝛ hz locū: vt qs non pīsumat mortuū inferre ꝛ sepeltre: quo lz ei inferre ꝛ sepeltre: vt. ff. de interdi. l. j. in pūn. vt si via pohibeat: vel sepulchrū edificare: vel lapides ad edificandū per fundū ducē: vt. ff. eo. l. j. §. ptor ait. ꝛ §. si iter mihi. §. vīm habere. ꝛ §. si. Item est interdictū mometanee possessionis: ꝛ est illud quo agit q̄ possessione retinēda: sicut vti possidetis: vt. ff. vti possi. l. j. §. j. vel agit de possessione adipiscēda: vt est quoz bonoz: quoz legatorum vel quo agit de possessione recuperāda. vt vñ vi. ff. eo. ti. de interdictis. §. j. Item est interdictū: ne qd l loco sacro fiat ꝛ ofa sequentia hmōi danī entibet de pplo ad phibēdū ne fiat. ℒ quā pohibitionē: si qd actum fuerit interdicto qs vi aut clam: satis sumptibus: vel destruere cogeē oē qd factū fuerit: aut in pristinū statū reducere vī reddere terrā. vt. ff. ne qd in loco publico. l. j. §. ait pretor q̄ in via. Item interdictū: ne qd fiat in loco publico vel itinere: ꝛ hoc interdicti pohibitorū ē: ꝛ tā publicis vtilitatibus q̄ p̄uatoz q̄ hoc pspicit. ℒ occa cui publice vtiqz priuatorum

vibus deseruiunt iure scripto ciuitatis: vt. l. j. §. j. Item interdictū: ne qd fiat in marī: vel flumine publico rīpaue eius quo peius nauigaref: aut in via publica quo peius eat. Hoc interdictū datur ppetuo olbus: ꝛ in oēs pōt cōdēnationē in id qd actoris interest: vt. l. j. in fi. ff. de via publica ꝛ itinere publico reficiēdo. Item interdictū: ne qd fiat in flumine publico: vt aliter fluat q̄ hoī estate fluxit. l. vt aqua fiat aliter: depressiōr: rapidior eī incōmodo euelentiā: vt. ff. ne qd in flumine publ. l. j. in pūn. §. non aut oē. Item interdictum de nouī operis nūtiatōe datur ei qui pohibet edificare: nisi postq̄ satisfecerit: vt. ff. de no. opis nūtiata. l. ptor ait. §. si aut interdicti. Item interdictū de loco publico fruendo est publice vtilitatis cā ppositaz q̄ tuetur vectigalia publica: ergo quis pohibet vim facere ei locatōri ꝛ cōductori loci publici frūendum ab eo qui locāti sibi habuit quo minus loco publico sibi frui liceat ex lege locatōis vel cōductionis. ꝛ hec habentur. l. j. §. j. in pūn. ff. de loco publico fruendo. Item interdictū de precario qd restituto rīci est: dat ei qui precario rogauit: ꝛ precario hz: imo etiā si nō rogauit dum tamē possideat: vt. ff. eo. l. j. in rebus. §. j. ꝛ per totā. l. precarium: videtur rogare ꝛ habere si rogauit pro se ꝛ hz pro suo: vel si rogauit procurator suus vel negotioz gestor: ꝛ ipse ratum habet: vt. ff. eo. l. certe. §. j. dum tñ accipiat in psonā suā ℣ctum: aliter non. ff. de acquiren. posse. l. possessio. §. fi. Item interdictum: quod vī aut clam: datur aduersus eum qui in loco alterius aliquod opus ostruxit vel destruxit: duz tñ factum sit in solo. ff. eo. ti. l. j. §. hoc interdictum. Et etiam si vi. l. p violētiam: aut clam. l. occulte fine notificatione alteri facta sit: euz timeret ne ñ sciret fieri pohiberet: vt. ff. eo. titu. l. j. Item interdictū quoz bonoz a pretore imemtuz est. Et datur filio emancipato aduersus heredē vel possessorē: vel ptra illū qui pro herede vel possessore possidet ad vniuersa bona adipiscenda: non ad singulas res. Et est duplex scilicet directū ꝛ vtile. Directū dat ei q̄ est bonoz possessor. Utile datur ei qui succedit iure ciuili ex testamento vel ab intestato. Item interdictū quoz legatoz competit heredi ad repetendū legata que fine voluntate eius legatarius occupauit. Repetet itaq; heres vt deducat falcidiā: alioqn si repeteret statim recepturus exceptiōe doli poterit remoueri. Item interdictum de riuis est vtilissimum: qz riuoz: specus: ꝛ septa reficere ꝛ purgare pretor aque ducende cā permittit: dum tñ non aliter aquā ducat q̄ pretor estate fluxit: vt in. l. j. in pūn. ff. de riuis. Item interdictū saluianū cōpetit dño fundi aduersus colonuz in sua domo habitantē ꝛ eius heredes de reb⁹ coloni tacite pignoratis pro mercēd⁹ quas colonus in fundum intulit: vt. l. j. ff. eo. ti. Item interdictum de tabulis exhibendis datur omnibus quibus aliquid est ascriptum in tabulis: vel pure: vel in diem: vel sub cōditione: sine sint here deo: sine legatarij: sine fideicōmissarij. Interdictum de ripa munienda merito oppositum fuit. Nā ripas fluminum publicoz reficere ꝛ munire vtilissimū est: ne ob id omissum nauigatio deterior fiat: vt in. l. vnica. §. j. ff. de ripa munienda. Item interdictū vt in flumine publico nauigare liceat: est quo prospicitur: ne quis in flumine publico nauigare: nauium ratemue agere: vel in ripa one-

Universidad de Deusto
Biblioteca

Lac⁹ qd sit. Stagnuz quid sit. Fossa qd sit.

rare prohibeatur: sed vt per lacum: fossam: stagnum publicū nauigare liceat: vt in l. vnica. §. l. z in prin. ff. eo. tit. vbi subdit vt plan⁹. Lacus est qui hꝫ ppetuā aquā. Stagnū ꝙ quod tpalem continet aquā ibidez stagnantem: que eidem agua plerūq; hyeme colligit. Fossa est receptaculū aque manu facta. Ité interdictū vñ vt locū hꝫ: cui⁹ possessionē solt pr vim amittt. Et dat directe contra delectorem illi qui vi de possessione alicuius rei imobilis delectus est sine cā: vt restituatur possessio de qua delectus est z oia ablata: limo dato ꝙ ibidez essent aliqua que penes violentū fuerint mortua. vel aliqua res que casu fortuito perierunt: non ꝓpter hoc liberabitur: sed in totū condēnabitur ad eaꝝ estimationē: q; nec mortalis nec fortuitus casus liberabat delectorem. Ité interdictū de vi z vi armata cū interdicto vnde vi: datur z ꝓponitur cl qui delectus est. Fuit enim egregiū vt delecto subueniri: ergo ad recuperandā possessionē hoc interdictū tmentuz est. Nec gd enim per vim amittatur: legibus ꝓpicitur publicoꝝ z priuator⁹: necnon cōstitutionibus principū. vt. l. j. ff. eo. tit. u. §. hoc interdictū. z §. seq. Ité interdictū vti possidetis: locū habet in rebus imobilibus. i. uum de fundi vel edifi possessione cōtendit. inst. eo. titu de interdictis. §. sed interdictū. Habet etiaz locum in corporalibus. vt in quasi possessione. z datur possidēti ciuiliter: z possidenti iniuriter: vel etiam quasi possidenti gratia retinende possessionis. Et ꝓponit quotiens iter litigatores ꝓtēto est: vtrū possideant: q; alteruter magis se possidere affirmat. Ité interdictū vtrobiq; idē est cū interdicto vti possidet: nisi q; in hoc differunt: q; illud interdictū. i. vtrobi locum hꝫ. cū ꝙrito est de retinēda possessione rez mobiliū. vt. ff. vtrobi. l. vnica. §. hoc inter. sed vti possidetis locū hꝫ cuꝫ questio est de retinenda possessione rez imobiliū. Iste interdictū de vxore deducenda marito: datur aduersus z ꝑ eū qui dolo cā retinet fine voluntate mariti: hꝫ ipsa volente. ff. eo. ti. de interdic. l. j. Et de olbus istis interdictis nihil ad ꝓpositū nostrū: nisi in illa significatione. vt dixi supra in cle. quāuis. de sepo cōpe. q; tpe interdicti nulla cō ferantur sacramenta: vel nulla soleniter celebrant diuina: z tpe interdicti interiecti solā cōferūr baptismus z penitētia z alta: z dixi. vt in illa cle. in prin. Sed oia ista alia interdicta scripsi ꝓ dñis canonistis: vt ipsi non habeant penā ad illa interdicta luestigāda: qui ipsi ꝙ plures allegātias abhorrēt: ꝙ ꝛtimeāt adiutcē ista interdicta: q; vtile est illa scire. ¶ Nota ibi decernim⁹: q; totiēs ḡtēs vtit papa hoc verbo: decernimus: ipse nouū iuꝛ inducit.

¶ Glosa sequens dubium solut.

a. ¶ Eos qui. Per hoc qd dicit eos: includit cuiuscūq; professionis vtroꝝ clericos z laicos: includit etiam mulieres. z de hoc de elec. in generali. libro sexto.

b ¶ Quauis. De excel. pla. c. fi. z de pe. c. fi. z no. ꝓ plaitate clausū. & b remissionē decti. & ius. trint. c. j. ad finē.

¶ Glosa sequens notat z fortificat.

c ¶ Cimiterio. Et igit in cāpis z locis ꝑuatis eos sepelīant: nō est locus huic pene: qꝫ intelligo ēt si locus ille ēet vicinus vel ꝓximus ecclesie vel cimiterio: q; ex q ad vsum cimiterij nō est ꝓpm benedictus. de ꝓse. dis. j. nemo. nō est locus huic pene. quare autez in cimiterio corpora sepeliunt. vide no. xvij. q. ij. cum grauia.

d ¶ Tēpore. Quo tēpore interdicta est ecclesiastica sepultura. & pe. z remiss. q; in te. de purg. vt plusquā ꝛiata.

¶ Glosa sequens ponit duo exempla: z dubium solut.

e ¶ Ti ture. h. d. pp clericos qui seruauerunt interdictuz quib⁹ ꝛcedit eo tpe sepultura cum silentio z absq; cāpanaꝝ pulsatione: vt in predic. decre. q; in te. z pp pulsatos circa fratres. de ghis in predic. decret. vt pulsetis. In quatuo: ho fest iuxtatib⁹: in ghus eo tpe celebrari pōt alta voce ꝛ. de ghis in decre. vlti. §. pe. de sentē. excō. li. vj. non puto posse mortuos sepelīri: hꝫ multotiēs fuerit sibi obseruatū. z b bñ ꝓbat decre. cū z plātare. §. q; fi. de pulle. z ille. §. qui dieb⁹ illis ꝓmittit participatiō diuinoꝝ. de audi

Sepelīri nō possūt mortui tē pore interdicti et in ātuoꝝ magnis festi ultatib⁹.

re d in casibus nō cōcessis a e iur: vl excōicatos f publice g: aut nominatim h interdictos i vel vsurarios manifestos k

endis officijs loquitur: non de sacris: qd ꝓ ex diuisione ca. Ité cessat causa ibidē expressa de spe recōciliationis.

f ¶ Excōmunicatos. Alb homine vel a iure: z intelligas de excōmunicatione maiori. de sen. excom. si quē. hꝫ enim excōmunicati minori sic decedentes sepelīendi non sint vt no. Inno. eo. titu. sacris. huic tamen pene tunc locus non esset. de hereticis qui excōmunicati sunt specialiter fuerat ꝓuisum. de here. c. fi. j. respondeo. libro sexto.

¶ Glosa sequens tractat que sit excōmunicatio publica: z quid de occulta: ibi nota.

g ¶ Publice. De b vere iudi. ad pbādū. de excep. excepti one. in glo. pe. que glo. nō placet simꝫ quo ad casum istum: hꝫ enim fatear illā publice excōicatū ꝙ sit publice lata est sūla: hꝫ denunciatus non sit cum predic. decre. ad pbandum. non dicat publice nunciatum: sed publice excōicatuz: nō tū fateor ꝙ hoc ipso: ꝙ excōicatus est per iudicē loco qui iudicare ꝓsueuit: ꝑsentibus officialibus sūe z partibus: vel altero ꝙtumaciter absente: dicat publice excōicatus: sed ex qualitate sont multitudine. i. vt panctate officialiū z astantium dicat publica: vel non publica: ita q; in hoc veritas rei pōderet: vt quo ad hunc casum videamus an ꝑsumant sepelientes scire: vel saltē sit casus quo sit eis iputandum si ignorarunt qd publice celebat. xij. q. ij. qui z humanis. al⁹ posset esse occult⁹: hꝫ per iudicē in banco cōā duobus vel tribus testibus fuerit pmulgata. facit in anē. de ttig. §. olim ꝙ. colī. viij. ad hoc mouet mens z ratio iuris ꝓponeranda est ꝓbio: z qd alleg. ibi in glo. non ꝓbat: vt ibi ditī: z vltra iura que cōiter allegant. de do. z contu. c. fi. de eo qui mit. in poss. c. fi. de eo qui cogno. ꝓsan. c. fi. de cle. nō resi. ex tue. ff. de i. stī. sed z fi. §. j. z. ij. bñ fa. cle. §. de cle. cāj. §. rex. z facit. §. de iudi. dispēdiosam. de so. cōpe. quāuis. fa. qd no. Lōp. de ꝓsuetudine. cū dilectus. qd scrip. de cle. illa in glo. magna. circa fi. Et per hoc qd dicit publice: dico q; si erēt occultus dato q; sepelīēs scīret nō est locus huic pene. Ita ꝙ sit loc⁹ excōicationi minori. no. de ꝓsile. ad B. f glo. j. additur autē hic pena ad penā quam statuit decreta. epi scoporum. de ꝓsulle. lib. vj. que per hanc sublata nō est.

h ¶ Nominatim. Concor. de ꝓsulleg. cū z plantare. §. excōicatos. z vide quod ibi no. ad idem. eo. ti. vt ꝓsulle gia. de prebē. in Lateranēsi. de cle. excō. ꝓpositū. z est si. supra ca. cō. de vi. z ho. cle. c. j. z per hāc literā z ꝑdicas similes videt: q; possit in cimiterio sepelīri interdict⁹ nō nominatim: dummodo locus interdictus non sit.

i ¶ Interdictos. Videtur sufficere q; interdictuz sit tale q; ꝓiuet sepultura: vt in casu. de sentē. excom. to cap. fi. rūso. li. vj. facit qd scripsi post Inno. z Host. c. ti. sacris.

¶ Glosa sequēs remittit excepit z terminat id declarās.

k ¶ Manifestos. Qui sint mānifesti. no. de vsu. c. j. z. ij. in prin. lib. vj. z intelligas cautū sit ꝙ restituēdo: vt ibi: z puto sufficere quo ad sepulturam: non dico quo ad valēdinem ipsius testamenti z caueatur post mortē quod verum intelligo in illo qui fuisset satisfieri de vsuris: al⁹ enim non sufficeret cautio heredum: cū decesserit in peccato. de vsur. q; in ostiis. z hoc ꝓbat lex illius decre. cōtra de vsur. lib. vj. in prīcī. z li. j. rūso. accumulatur. ante hoc

pena ad

pena ad penam predicti Lateran. concilij que adhuc hodie locum habet: cum ex ipsius sublata non sit.

a ¶ Scīēter. Negrit ḡ scias hoc excōicatio. ꝙ or. de sen. excō. figūrante. z. c. cuz desideres. z de here. c. q. in fin. li. vj.

¶ Glo. seq. dec. lart petit quaz dubia: circa que ponit no uez modos ghus in ra loquunt: indncit tres rationes pro: z vnam contra.

b ¶ Sepeltre. Dic occurrūt dubia que ꝓncipis declaratiōnez plus cū glosarū opiones exposuit. s. an portantes ad sepultura: qui tū non sepelīrī sint excōicati. Ité queritur de ꝓmittēdo: si nō. Jnno. eo. titu. sacris. huic tamen pene tunc locus non esset. de hereticis qui excōmunicati sunt specialiter fuerat ꝓuisum. de here. c. q. j. respondeo. libro sexto.

Sepeltre é mortuz humo vel tumulo cōdere.

Sepultura varto mō a iuribus inhibet.

scīēter a sepelire b ꝓsumūt: decernimus ipo facto excōicationis sētētie subiacere: a qua nullatenus absoluant: nisi ꝓius b ad arbitrium diocesani epi eis c ghus per premissa fuerit iniuria irrogata satisfactionē exhibuerint cōpetentez. ¶ Nullo eis f circa premissa exemptionis vel quouis alio ꝓuilegio g sub quacūq; b forma verboꝝ cōcesso aliqualiter suffragāte.

Excōicatō an multiplicet ml⁹ tiplicato delicto.

in quaꝝ cymiterijs sepelīunt qui sū nō ꝓhibēt vel pātitur. Ité de ꝓs clericis vel laicis qui portant cereos cruces z filia. Et circa hoc adūtēdu: qd q̄dq; iura ꝓhibēi in cymiterio sepelīri: vt hic: z de ꝓsul. ad hec. de sen. excō. to cui. li. vj. Q. fiqz in cymiterio tumulari. eo. ti. sacris. Q. uādoqz sepulture tradi. de vsuris. q; in olb⁹. de here. c. q. j. rūso. li. vj. Q. fiqz ad sepulturā admitti. de vsur. c. q. li. vj. de ꝓsul. e. ꝓoz. Q. fiqz sepulture clericos interesse. de rap. sine eo. Q. fiqz corpa cuz psalmis ad sepulturā duci. xvij. q. v. placuit. Q. fiqz habent sepultura carere. de tornea. c. j. de pen. z re. ois. Q. fiqz ꝓhibuit extra cymiteriū sibi erari. de sta. mo. cum ad monasteriū. Q. fiqz ꝓmittūt cuz filiis tio tumulari. de pe. z re. qs in te. Cum ḡ hic ponat sepelīēte nō admittēte: interessente: vel coopante: sepelire aūt est mortuz humo vel tumulo cōdere: videret soloz humo vel tumulo corpus ꝓponēto ligatos ee. facit ꝓ hoc egtas ne ex vnꝰ funere multitudo ligeī. Ité ꝑstat q; portātes z ꝓcomitātes vt fabricātes: si nō segret talis sepeltio excōicati nō eēnt. Jn stī eēt her ꝑstitutio iudituto: si vnus solus ribaldus vel fulco ꝙ quē poterit id expediri ligari dicat: religio visitatio pōsse z solēniter expediūt.

¶ Glo. seq. remittit dubiuz soluit: remittit etiā de questione z de ipsius dubio incidenti: qs soluit.

c ¶ Sndiacere. Alios casus gb⁹ qz ipo facto excōicat p bas cle. vide no. j. de sen. excō. c. j. hāc autē penā locum hic nō puto in altio casib⁹ gb⁹ denegat sepultura. q̄s habes no. eo. ti. ex pte. de sta. mo. c. fi. z. c. cū ad monasteriū. Quid de illo qui sepelīt manifestū vsurariū: excōicatuz publice: nolatim iterdictū z tpe interdicti: nunqd vna vel quadruplicit excōicatione ligabitur ex hoc facto: vide de hoc plene qd scripsi in qōne Bualterij: siue tū vna sola: sine pluribus sentētijs ex his diuersis causis: quaꝝ quelibet per se sufficiat excōicatus dicatur: planū est ꝙ de olbus debet satisfacere z ab omnib⁹ absolut. de quo satis no. de offi. ordi. ex parte. de sen. excō. cum pro causa.

d ¶ Nisi pctus. Concor. cle. q̄. de sequestr. possess. c. vno. z vide quod ibi no.

¶ Glo. seq. successiue de duobus querit et soluit. ponit duo dicta Inno. z Host. z sedm determinat.

e ¶ Eis gb⁹. Sz qui sint ibi: forte stellerit de his ꝛuz sanoꝛe fuerāt late sne excōicationis vel interdicti in loca vl ꝑsona: quo ad vsurarios sloo gb⁹ fieri debebat restitutio: si qua ei violēta in his fuisset illata clericis vl ministris illis ēt fiat satisfactio. Jtez si illoꝝ corpa vel ossa

dīscerni pōt: ethumanda sunt eo. ti. sacris. z B in vltimis casib⁹. Sz qd de ꝓmo: dic q; si ille fuit penitēs: iz nō debuerit sepelīri: tū non ethumabit saltē post relatū iterdictū: vt no. de sen. excō. si ciuitas. in gl. pe. li. vj. z no. Inno. z Host. in decr. vlt. de excel. pla. ad fi. z sa. qd no. de senē. excō. a nob. ꝙ. in glo. pe. no. etiā Inno. z Host. in ꝙdic. decr. vlt. qs penitēs qui sepult⁹ nō fuit in cymiterio ꝓp interdictū: relato interdicto ossa in cymiterio sepelīri. Innocē. all. de sen. excom. illoz. z Host. in ꝙdic. decr. a nob. Et dicit q; exquo penitēs est mort⁹: mortuus ab eo licite recipi pōt: cum ꝓ tpe fit oblati. all. xj. q. iij. Hedūq; . secus si non fuisset penitēs.

Sepult⁹ i cymiterio tpe interdicti: an debeat exhumari.

Idem in eodem.

¶ Paro que titulum respicit hoc intendit. Predicatores z minozes in locis suis libere sepelīūt illos qui hoc libere elegerint: de funeralib⁹ tamen z ghuscūq; obuentionibus: z relictis etiaz de quibus alis non debetur canonica: quartā z non vltra soluēt ecclie parrochiali. hoc dicit Joā. andr. Capitulum. q. Vidaz a Bonifacio papa

Lxxxvij. dī. c. fi. z vide qd post eos dicī. de sen. excō. cū volātate. Si intelligas de mortuarijs. i. que ipse penitens de loco interdicto reliqt in morte: vertū puto. Idē si intelligas de mortuarijs que postea darent cū funere sepulto in cymiterio post relatū interdictuz. De funeralib⁹ ꝛo q; darent cū funere sepulto de facto tpe interdicti: nō puto clericos licite recipe posse: qz videremt participare delicto.

f ¶ Ets. Sic sepelientibus.

g ¶ Priuilegio. Ut si priuilegiati essent contra decre. j. de ꝓsulle. lib. vj.

h ¶ Quacūq; forma. Arg. q; generalia z derogatoria verba sufficiāt. ia. de herē. ficut. j. c. pri. ver. nos etenim. z per Dy. de reg. iur. qs semel. lib. vj. Capitulum. ij.

¶ Ndū. ¶ Due sunt ꝓncipales ptes. In ꝓma ꝓhemiū Clemētis: inonās in octauo ꝓsūdē Bonifacij: z cassans reuocatoriā Bñdicti. in sēa ꝓstitutio. ibi. Bonifacius. Que ꝓhibuit ꝓmittit et ordinū: in quo dicit se vitare circa scādala cleri tollēda. secta ibi. Ib oīm. Narrās discordiā ꝓdicatoꝝ z minoꝝ cū clero sup ꝓdicationibus: ꝓfessionib⁹: z sepulturis. Primo ꝓsidet circa ꝓdicationes. Secdo ibi. Statuimus. Circa ꝓfessiones. Tertio ibi. Dñi. Circa sepulturas. Quarto ibi. Nos etenim. Renocat ꝓuilegia: ꝓsuetudines: statuta: z pacta ꝛtraria. Quinto ibi. Ceterū. Dortatur: z precipit predictos ordines z professores ipoꝝ per Clerum benigne tractari: z contra facientibus cōminatur.

¶ Presupponēdū est: q; facultas ꝓdicādi ꝛbuz dei ptinet solis epis z rectoribus parrochialiū ecclia⁹ de iure cōi. Item facultas audīēdi ꝓfessiones: inūgēdi ꝓnas: z absoluēdi: de iure cōi ptinet epis archiepis⁹: z rectoribus parrochialiū ecclia⁹. Ité facultas funerādi. i. sepeliendi ptinet solis rectoribus parrochialiū: z nō ptinet monasterijs: nisi respectu suoꝝ fratrū. ¶ No. z ꝓsuppone: q; minores z ꝓdicatores fuerunt ꝓuilegiati in istis tribus: qd ꝓuilegiū fuit eis ꝓcessuz multū large: postea fuit cassatū hmōi ꝓuilegiū: z tūc q; erāt magne discordie: ideo hmōi ꝓdicandi facultas eis fuit data. vz. q; epi possent ꝓdicare in suis domibus z alijs locis publicis: nisi eps vellet ꝓdicare: vel ꝓdicari facē: q; tūc epi cessant. Quātū ad sedāz facultatē: epi minores z ꝓdicatores petāt licētiā pro audiēdis ꝓfessionib⁹ ab ipsis epis: z licētia obtēta: eligant ex frib⁹ sconentores ad ꝓfessiones audiēdas z absoluēdas a peccatis: nisi a casib⁹ epalib⁹: tūc absolnere epi a casib⁹ epa-

Universidad de Deusto
Biblioteca

istrumẽta
z scripturę alte: et
sic recipiũ
tur testes
z publicã
tur. j.q.vij
saluberrimũ Joha.

Adno si sibi fuerit pinillum ab eo. Quantũ ad tertiã facultatẽ ipsi minores z ꝓdicatores ꝑñt sepelire corpa mortuoꝝ: huꝝ tamẽ solus quartã vel legitimã rectori ecclie parrochialis. Itẽ ipsi nõ debẽt ꝓcurare: q altq eligãt sepulturaz in domibus ipsoꝝ: vt factã eis donationes iter

octauo ꝓdecessore nro infrascripta edita decretali: Bñdictus papa. xj. ꝓdecessor nr aliam illius renocatoriaz pmulgauit: que ga (vt ꝓbauit effectꝰ) neduꝝ pacis ab auctore ipsius sperate fructum nõ attulit: quimmo discordie pro qua sedãda ꝓesserat: fomẽtuꝝ nõ modicũ ministrauit: nos eaz oĩno cassantes aliã a ꝑfato Bonifacio editã sacro instãte z approbante cilio inouamus: subijciẽtes tenorem illius qui dinoscit ee talis. Bomfacius epus seruus seruoꝝ dei ad ꝑpetuã rei memoriam. Sup cathedraz preeminẽtie pastoralis diuina disponente cle-

mẽtia ꝓstituti: etsi multis z arduis que in ampluz romane curie alueum vndiq; cõfluunt: quasi torrens pgra uemur negocijs: curis excitemur innumeris: cogitationibus plurimis distrahamur: circa id tñ feruentibus votis intẽdimus: vacamus instantius: ac operose studiuz sollicitudinis ipartimur vt ad diuini nois gliam exaltationem catholice fidei: z profectum fideliuz aiarum (precisis radicitus q dissidioz verbus z litigioz anfractibus oĩno subductis) iter ecclesiaꝝ antistites ad curaz z regimen gregion dñici deputatos: ceasq; psonas quas

net ꝑfectos ordines z ꝓfessoes ipsoꝝ per cleruz benigne tractari: z ꝓtra facientib; minas ifert: z hoc dicit vsq; ad finẽ. Et qnto. Et paro que respicit titulũ b intẽdit. Predicatores et minores in locis sato libere sepelitir illos qui hoc elegerint: de funeralib; tñ z ꝙbuscãq; obuentionib; z relicto etiã de q bus als nõ debetur canonica: quartaz z nõ vltra soluant ecclesie parrochiali.

a ¶ Altam. Que incipiebat: iter ẽ tas.

b ¶ Nedum. Nõ attulit fructũ: quod est. j.

c ¶ Ab auctore. Benedicto.

d ¶ Fomẽtum. t. nutrimẽtum.

e ¶ Ministrault. Dille de eta. et qualita. ad aures.

f ¶ Oino. Dille. de immu. eccl. qñ.

¶ Glo. sequẽs all. decez iura huj ꝓsti tutiõis: iter istud. Per que derogatur pinilegijs z exemptionibus.

g ¶ Instãte. Dubitatur vtrũ ꝓdicatores ꝑñt fieri ꝓsilegiatis vel exẽptis non expedit: qd colligi ex Clemẽ. ꝓsl. hic. z. ã. c. ꝓsl. z. ã. tĩ. ꝓsl. c. vno. z. ã. de sup. neg. pla. qi regulares. de sta. reg. attẽdẽtes. de reli. do. ga ptingit. de iure pat. vt ꝓstitutio. de pusle. religiosi. z. c. archiepo. de pen. z re. abusionib; de sen. excõ. c. j.

Concilio fieri ꝓsilegiatis exẽptis nõ expedit.

h ¶ Tenore. Si de confir. vtl. vel inutl. c. pe.

i ¶ Memoriam. Dicit quod no. de re iudi. ad apostolice. in prima glo. lib. vj.

k ¶ Cathedrã. fm Ugo. grecũ est: z pontt pro alta vel excelsa sede iudicis ꝓsidẽt: z cõpontt a cathos: qs est sedes: z edra qs est spõda: quasi spõdata sedes: pontt etiaz pro sede doctoris. Dsi in Brecisino. Rex solitꝰ: doctor cathedrã: inde eqz tribunal possidet: ac sedez ꝓsul: ptoiqz cirule quasi currule: qi ferebãtur in curru. De hac cathedra iudicantis z docentis. xl. dist. multi.

Cathedra vnde dr. ẽ

l ¶ Etsi. Pro cñuto.

m ¶ Alueus. Ajuens dr venter sinuoz. dr etiã vas lactis z ad modum alnei sinuj: in quo lauantur pedes: carnes: z olera. Et dr ab aluo quod est quoddaz ventris receptaculum recipiens cibum.

Alueꝰ ꝓpliciter sumitur.

n ¶ Continunt. ij. q. vj. c. ij. cum vij. c. sequen.

o ¶ Torrens. Dicit fluuius vel aqua veniens cum impetu in imbre: que in estate torescit. i. arescit.

Torrens qd est.

p ¶ Instãtius. Nota q ꝓfo ad multa intendere: ad id qd est grauius debet manũ apponere: sicut iurio presumitur ꝓ ea que vult se liberare solmendo: se liberat ab eo qd est grauius. ff. z. C. de solutionib; j. j. fm Joã. mona.

q ¶ Radicit. Frustra ramos conatur incidere: qui radicem non euellit. de pen. dist. ij. qi radix.

r ¶ Uepubus. Uepres dicitur spine que vi prehendit z lacerant carnes z vestes.

Uepres st spine.

s ¶ Infractib;. Sic dicit: qi vndiq; frãgit: z dicunt vle aspere plene diuerticulis circũfractionib; z ruinis. z habet idem ꝙ. de elec. quorãdam. lib. vj.

Infract; qd notat. Ẽsi vlr enetsiliter

t ¶ Untisturo. Dicit dicit epi: quasi ad aliqs ꝓtẽo.

a ¶ Incidit. Duodecima questione prima duo sunt. de eta. z qualita. cum contingat.

b ¶ Exestuet. Quasi ferueat bullitat vel calescat.

c ¶ Immalescat. Quasi valde valeat crescat z abundet.

d ¶ Et euidentia. De elec. ꝙ fit. in prin. libro sexto.

e ¶ Uetib;. Ecclesiastici. xxxviij. ab stine te a lite z minues peccata.

f ¶ Prebent. Cõcor. C. de indi. ꝓperandum. in prin.

g ¶ Emulo. Concord. probe. cõpil. Grego. de hoc ver. no. xlij. distinctione scimno. z facit xvj. questione. j. c. j. post princ.

h ¶ Satore. Jd e seminatoie.

Zizania z lolium.

i ¶ Zizanie. Segel vel herba peruersa: scilicet lolium. lvj. distinc. nascl. xxiij. questiõe prima quoniam. z quandoqz pontur pro scãdo omniuz segetũ huic littere. concor. de electio. lz.

k ¶ Patris q habet querere consilii ꝓ liberis. ff. de adult. nec in ca. in fine. Joannes mona.

l ¶ Exacte. Quasi exquisite. C. mandati. simre mandata. Joannes mona.

Periculũ dr a pereo

m ¶ Periculis. Dicitur a pereo perio.

n ¶ Onusta. Quasi onerata. dr electio ni. vbi periculum. in principio. libro sexto.

o ¶ Exosa. Jd est perfecte odiosa.

p ¶ Salubres. ẽ salutis vberem.

q ¶ Solertie. Ut de qb; dixi. ã. ea. cõpil. de offic. delegati. in vio.

r ¶ Ad honorez. Dille. de vsupal. ca. ad honorem.

s ¶ Locis comm. Quicqd est. j. septa vel ambitũ ẽt i pratis vl hortis vel alijs spatijs vl seludere.

t ¶ Tõbus. In ꝑ uatis ergo secus.

v ¶ Predicaẽ. etiã tpe interdicti. dr sen. excõicatio. rhio.

x ¶ Uerbum dei. De offi. ordi. inter cetera. in princi.

y ¶ Prelati. Jure cõi vel consuetudinario: fm Joan. mona. qui vtrit rectorẽ ecclesie non ꝓtinet nosse prelati: cũ supra sit expressus post prelatũ in ver. ab olim. de vicario tñ dicit idẽ qd de prelato: qi qs

Prelati nose non ꝓtinẽt rectoꝝ ecclie

ce solertie q studiuz cõsequatur: diligenti cum fratrib; nostris deliberatione prehabita super eo: ad honorez dei: z exaltationem catholice fidei quietũ statuum partiũ ꝓdictarum: ac salutis aiarum fidelium incremẽtum: de ipsorum fratrũ cõsilio: auctoritate apostolica statuimus z ordinamus: vt dictoꝝ ordinum fratres i ecclesijs z locis eorum ac in plateis cõibus libere valeant clero z pplo ꝓdicare ac ꝓponere verbuz dei: boza illa duntaxat exceꝑta in qua locoꝝ prelati vel ꝓdicare voluerint vel cogz facere soleñiter predicari: in qua ꝓdicaꝝ cessabũt: ꝑterq; si aliud de prelatoꝝ ipsoꝝ voluntate ꝓesserit ac licentia speciali. In studys autem generalibus vbi sermones ad clerum ex more fieri solent: diebus illis quibus predicari soleñiter cõsuevit: ad funera etiam mortuorum: z infestis specialibus siue peculiarib; eorundem fratrum possunt ydez fratres z licear eis libere ꝓdicare: nisi forte illa hora qua solet ad clerũ in predictis locis dei verbum proponi episcopus vel prelatus superiorem ꝑ clerũ ad se generaliter a conuocaret: aut ex aliqua ratione vel cã vrgẽte clez ipsum duceret ꝓgregandũ. In ecclesijs aũt parochialibus fratres illi nullatenus audeant vel debeant ꝓdicare vel ꝓponere vbũ dei: nisi fratres ꝓdicti a parochialibus sacerdotibus inuitati fuerint vel vocati: z de ipsoꝝ bñplacito z assensu: seu petita licẽtia fuerit z obtẽta: nisi eps vel prelatus superior per eosdẽ frẽs ꝓdicari mãdaret,

Predicaẽ solito plani z curaẽ ꝑ ture cõpetit.

b ¶ Ecclesijs nec ipsaruz capellis vel cimiterijs. De sentẽ. etc. si ciuitas. ll. vj. fm Joã. mona. fm quem no. q in ver. ꝓce. ꝓmittitur hic ꝓdicare cuz certa modificatione: hic ꝓhibetur: nisi certis casibus: quare cum de iure cõi illis predicare non competat: sed solum prelatis z curatis. j. ꝙ. hmõi reputat istis omnez locum interdictum qui non reperit hic permissue.

c ¶ Sacerdotib;. Puto sufficeꝝ si isti sunt vicarij perpetui: cum ad eos spectet cura. de offi. vi. c. fi. de preben. super eodem libro sexto. z idẽ puto in tpalib; datis in casu licito auctoritate epi. vt ꝑ electio. cum ex eodem libro sexto.

¶ Hl. sc. fidiuidit.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Diuisio textus.

a ¶ Statutum. Secundus articulus. confessionis electa quas paucet primo de licentia petenda. Secūdo de cōfessionibus eligendis ⁊ presentādis. ibi. Ac deinde. Tertio limitat locā ⁊ numerū. ibi. Extra ciuitates. Quarto paucet qñ licētia datur ⁊ electi acceptant: ⁊ qñ nō acceptāt. ibi. Et si ydē. Quinto qñ denegat licētia dat gfaz cum certo moderamine. ibi. Si ho.

b ¶ Non habentur. Dato ḡ ꝑ fres non haberent locū mutine possent tamen plati de ḡbus segit ab epo Autissi. petere qđ segit: ⁊ pro ipsa Diocesi electionem facere.

c ¶ Custodes. Pastores ergo cōuentuales quo ad ꝑdicatoes: ⁊ guardiani quo ad minores hoc non possunt.

d ¶ Prelatorum. Scilicet epoꝝ ⁊ superioꝝ de quibus premittit. ꝑ hoc lra sūt in comm ciuitatibus ⁊c.

Penitētie impositio absolutionem ꝓcedere dz.

e ¶ Audire. Nota hunc ordinem: vt primo audiat cōfessio. secūdo iponatur penitentia. tertio fiat absolutio non ergo ꝓcedat absolutio ipositionem penitentie: vt fic absolutionē ꝓcedat contrītio: oris confessio: operis satisfactio saltem affectiu.

f ¶ Deinde. Ergo tion pitus: nō tamē est necesse q talem licētiā hēant: ḡ sat est q petāt ḡ ad ꝑ: vt eligere possint.

g ¶ Ministri. s. generales vel prouinciales. Et nota: q de vicarijs priorū prouincialium: ⁊ de custodibus nō repetit: de ḡbus ḡmiserat: ꝫ ergo illi petitionē possint facere de qua ḡmisit: non tñ electionē: de qua hic loquitur.

Probati ⁊ nō ꝓbādi ſt eligēdi.

h ¶ Sufficientes ſex ſtitates exprimit. Joannes mo.

i ¶ Probatas. Beatus Bern. ad Euge. Probatos opz eligi non ꝓbandos. ⁊ facit de ꝓben. in Lateranen. in fi.

k ¶ Officii. Q ꝫ ē ars artiū. ꝫ eta. ⁊ qlt. ca. cū sit. Jo. mo.

l ¶ Pitari. Persona ḡ ꝑtatio fieri dz mī dñs q ꝓbetur sensibus corporis. fa. ff. de ꝓbo. obli. l. j. in fine.

Ꝑsio dz q ꝓbet sen ſibus.

¶ Glo. sc. arguit istos curatos tenere ꝓtū ⁊ rōnē ꝑdit.

m ¶ Impēdant. Cū determinatione que habetur lra vers. per hmōi: ꝫ ista sint de cura animarum: ⁊ articulus precedens ⁊ subsequens per qđ videretur istos esse curatos saltē in tanto: vel ex delegata potestate vt hic vel ordinaria: vt lra ver. si ño. Dicit finaliter Joan. mona. q̄ ille non sunt curati: qđ etiam ḡm cā illa esset quo ad fra-

tres minores contra constitutiones erāt. de verbo. signi. lib. vj. sit ratio: q nec ipsi astricti sunt ad executiones vel exercitium istoꝝ actuū: nec fideles sunt astricti: vt in his ad eos recurrant: ⁊ sic ex priuilegio huius perpetue cōstitutionis hoc possint: nō per hoc sint censendi curati.

n ¶ Deputari. Simile de accu. sicut olim.

¶ Glosa sequens dubium soluit ⁊ remittit.

o ¶ Auditure. Si non electus se ingerit: vel electus extra dioc̄em in qua deputatus est bona fi de illi ꝫfessus ⁊ ab illo absolut⁹ tutus esset quo ad deuz: ⁊ vide qđ no. de elec. ondnm. ḡ. in glo. q cā ista desierit. ⁊ qđ ibi scripsi.

p ¶ Pauc̄tas. Simile de roto. q sup his. versi. Quis. xxj. distinctio. in nouo. in fine.

¶ Glosa sequens notat questionem: soluit ⁊ consulit.

q ¶ Exigit. Nota numer⁹ ꝓsidentiū ꝫ cōtinuē deputari ḡm quantitatē subiectoꝝ. Simile de vita ⁊ honest. cleri. q̄fi. cum suis concor. si autē cōtendit epūs cum fratribus dicens minorē numer⁹ sufficere: recipiat epūs numerū de quo sibi videtur: de reliquo recurratur ad arbitriū boni viri. l. iudicis. ff. de verbo. obli. cōtinuo. ¶. cuz ita. ꝫ Joan. mona. qui dixit q caute forte faceret epūs si in principio cum concedit licentiam taxaret numerum: liceret enim a principio quandoq; quod nō liceret ex post facto. ff. de pac. in traditionibus. C. de do. que sub mo. l. prima. ⁊. l. persecta. facit de conditione. appo. verum.

Numer⁹ ꝓsidentiū ꝫ cōtinuē ſtitectoꝝ ē deputandus.

r ¶ Concesserint. Quam sine causa renocare non possent. de regu. iur. decet. libro sexto.

s ¶ Actione. Simile de cen. cum apostolus. ante medium. de immunit. eccl. si aduersus.

¶ Glosa sequēs arguit ad questionē ⁊ cōtrariū soluit.

t ¶ Quenḡ videtur q omnes reuitari nō possint. dic contra ḡm Joan. mona. cum hoc verbū iuris cgpolleat vniuersaliter ⁊ extēdat in edicto ꝓtoꝝ. ff. vi bono. rap. ꝓtoꝝ. ¶. hoſea. ff. de constitu. pecu. l. j. ¶. j. de nego. gest. l. j. ¶. j. ⁊. ifḡ. alo ꝫ cū fieri posset fraus constitutioni: que multa requirit in talibus fratribus supra ver. ac deinde.

v ¶ Nollent. Factum ⁊ propriꝫ motum non cause cogitationem denotat ḡm Joan. mona.

a ¶ Surrogari. Si nō recipit: si ex iusta ca: q non est qualis. ⁊ deserībit: ibi ꝑputent q malā elegerit si fine cā succedit pape licētia: vt statī segt̄ ḡm Joānez mona.

¶ Glosa sequens supplet tertium casum.

b ¶ Recusarint. Si nō recusat expresse: sed nō dat vel negligit videre⁊ q locū haberet ꝫ ptinsegitū post trinam monitionē vel regressionem per dec. j. de sup. neg. prela. ⁊ facit de appel. ab co. lib. vj. ⁊. ꝫ. eq. compll. de appel. ḡtus.

c ¶ Volētib. Forte non intellexit de religiosis q ꝫ suorum ordinū statuta salo ꝑtto cōfiteri debēt: vt ēt dicebat cōstitutio ꝑdicti.

¶ Glosa sequens notat ꝫ opiniones.

d ¶ Libere. Denotat q non est necesse licentiā sacerdos parrochialis haberi. ⁊ est ſi. de ꝓben. ꝫ episcopus. lib. vj. cuius contrariuz videtur hic velle Joannes andree.

¶ Glosa sequens soluit dubiū rñdēs ad contrariuz: ⁊ opinio. ponit.

e ¶ Imptirī. Absoluti ergo non habebunt necē vterq cōfiteri ꝑpio sacerdoti. nec obstat decre. ols. in pūncl. de pe. ⁊ remiss. que intelligitur de illo qui alteri legitime ꝫfessus nō est: vt dicebat ḡdict⁹ in cōstitutione. iter cūctas. Et vide qđ scripsi post Dostiē. in. c. olo. sap ꝓbo. ꝑpio. huius tñ contrarium tenebat ꝓlixe hic Jo. mo. nisi cuz iusta causa subesset: non confitendo propio sacerdoti. Joannes andr.

Cōfessus religioso ꝓuilegiato ſi teneāt̄ ꝫfiteri sacerdoti ꝑpio.

f ¶ Concedimus. Concor. sup: a eadem compll. de foro competenti quāuis. ¶. volumus.

¶ Glosa sequens exponit ⁊ remittit: questionez soluit: ⁊ solutionis obiectioni respondet.

g ¶ Locessu. Docintendit: in casibus epūs reservat nō possunt absolucre: ⁊ qui sint illi no. de pe. ⁊ remiss. si epūs. lib. vj. ⁊ hic per Joā. mo. ⁊ plene per Hostien. in summa huius tituli. ¶. cui cōfitendū. in fi. ḡ. col. Dicit autē ḡ Joā. mo. q epūs: casus de ḡbus ante hanc constitutionē poterant curati absoluere: sibi reservare posset hac ꝓstitutiōe non ob. q ꝫ fratres sint exēpti parrochiani nō. alleg. de priuileg. ex ore. eo. ti. per exēptionē. lib. vj. Nec dicitur a iure cōcessum: qđ iure renocatuz est. argm. ff. de diuor. l. diuortium. Itē si potest arctare potestatē ordinariā curatoꝝ: fortius hanc extraordinariam: ne ídē subditus censeat diuersi iuris quo ad curatos ⁊ quo ad fratres. de ꝓuile. q. circa. sit ergo sensus: q non absoluat frater quem nō absolut curat⁹. ista igit̄ accidētalia ⁊ de bñ esse nō mutant substātiale ⁊ ordinariā potestatē epoꝝ. de here. per hoc. li. vj. Nō ob. si dicas: q ꝫ erit auferre vel decurtare priuilegia: qđ fieri nō poterit ēt indirecte. de priuile. quāto. q licitū est cuilibet facere qđ libet iure ꝓpio: dūmodo nō faciat alo iniuriandi: nec alicui faciat iniuriaz ⁊c. de electi. cū ecclesia vniuersana. cum suis concor.

b ¶ Prelati. Ebi ⁊ superiores. vnde videmus: q hodie aliquibus ex illis concedunt casus reservatos.

t ¶ Huiusmodi quoq. Circa partē istaz plures qōnes occurrūt cū circa ꝓcedentes. Ratio ꝑz: q hic de lana ⁊ lacte vl̄ redditu agit: ⁊ non ibi: vide autē ⁊ habeo formā cuiusdā epi ꝫ dī ab ipso bonifacio epo Moresi. emanasse ad ꝫrelā cleri Moresi. q quasdā ex illis diterminat declarando: ⁊ iudicē dādo ꝫ modū cōseruatoris: vt infra subtilgā: ⁊ rōnes quas ſdnctī per iura probabo.

Lac ⁊ lana litos ꝓ ducunt.

k ¶ Sepulturaz. Quā als de iure cōi non haberent: ex q populuz non bſit: ⁊ hoc scripsi p⁹ Inno. ⁊ Hostien. co. titu. c. primo in principio.

l ¶ Predicar. Ut de qđ scripsi p⁹ Inno. ⁊ Hostiē. de here. excōicamus. j. ¶. quia ño.

m ¶ Debeatur. ff. eo. titu. c. j. xij. q. ij. q. cū ḡ suffragio.

¶ Glosa sequens tractat de distribuz in ipsoa de mandato defuncti vel fine: per executores vel legatarios.

n ¶ Obuentiōibus oblis. Declarat ꝑdicta cōmissio: q si nō relinquitur fratribus: sed frater datur executor ad certā sūmam distribuendā arbitrio suo: vel sibi legatur aliq̄d distribuendū: quā sūmam: vel quod legatum ipse executor vel legatarius postea distribuit in cosdē quod debetur quarta cum eo casu recipiatur ab executore: vel legatario vra ministro. ff. de lega. ḡ. si quis ticio ⁊ si cui plus cz̄ per legem falcidiam. l. divus. Nec ob. litera lra ad quoscūq; certos ⁊c. que cum causa dubitationis tollende adiecta fuerit: obuentionū generalitatem non mīmit. ff. man. qui mutuā. ⁊. ff. de regu. iu. que dubitatiōe. Idem ibi declarat: quando nil relinqtur fratribus: sed decedens mādat executoꝝ: vt ipsis fratribus det aliquid vel ꝓmittat: q cū illud palā capere possint: relicti iure censentur ⁊ debēt quarta: sicut ⁊ fideicōmissum tacitum capaci dimissum subiacet falcidie. probantur hec. ff. de iure fisca. l. ḡ. ¶. si quis. ⁊. ¶. quando. ff. de his qui. vt indig. l. in fraudem. C. ad legem falcidiam. l. ḡ.

¶ Glo. seq. ponit tres reuocatiōes: ex q ſfert duo rigorosa.

o ¶ Funeralib⁹. Declarauerat Benedict⁹ illa esse funeralia: que cū funere deferuntur: in ꝑdicta ꝓstitutiōe. iter cūctas. ⁊ ibi statuerat de candelis que dant ad manus. quartā non deberi: sed ex quo renocata est illa constitutio: puto etiā de illis candelis deberi: ⁊ ꝫ hoc sit rigorosum: hoc tñ vult ista litera: ⁊ verbi: solum: quod ꝓcedit ⁊ quibuscūq; quod sequitur: ⁊ per hec verba etiam puto eos teneri: de his que legantur pro missis dicendis.

Funeralia q̄ sunt

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ Glosa sequens quæstionem solut ⁊ remittit.

a ¶ De iure. Ut patet de testa. c. fi. de verbo. significa. ex parte. iſq. Et per hoc patet q̃ ista constitutio est iuris veteris correctoria: ⁊ sic restringenda. ⁊ ad allos q̃s ad prædicatores ⁊ minores non extendenda. vt no. de regu. iur. que a iure. li. vj. de regula. constitutionem.

¶ Glosa sequens dicit quid de legato in vltra soluto.

b ¶ Datis. Declarat predicta cõmissio q̃ si testator legatum soluit in vita: nihilominus debet quarta: q̃ videtur soluere vt legatuꝝ. vñ legatarij ꝯ illud ite q̃ post mortẽ non petit. ⁊ si falcidie locus sit illa pterea nõ euadit. primũ ꝓbat. C. de leg. l. filia. ff. de lega. q̃. luctuo. j. ⁊. l. luctuo. q̃. §. impuberem. ad sdc. ff. ad. l. falcid. cuꝝ quo. §. fi. secũdũ ꝓbatur. C. ad. l. fal. l. in donationibus. ⁊ l. penul. C. famil. herc. ff. cogitationem.

¶ Glosa sequens dicit quid de sepulto in ipsoꝝ habitu.

c ¶ Decesserit. Hac ratione declarat p̃dicta ꝓmissio: q̃ ls taleꝫ petãt cũ illoꝝ hitu sepeliri quarta debet: mã ⁊ si ad ipsoꝝ religiones tranſirẽt ⁊ egritudine de qua decederent: deberẽt quarta. co. tit. de his.

¶ Glo. se. tractat qd ꝺ dato vl relicto singlariꝫ fr ibꝰ.

d ¶ Indirecte. Per hoc dicit cõmissio predicta patet: q̃ quarta debetur de his que testatores relinquunt: vel dant in infirmitate de qua decedunt: vel dari mandant post mortẽ: de hoc in testamento mentione nõ facta singularibus fratribus ad eoꝝ cõmoditates: puta emptiones librorꝫ vel vestium: addens rationẽ: q̃ id eis vel contentui queritur: sicut per monachuꝫ monasterio: per seruum dño: ⁊ patri per filiũ. ff. q. j. non dicatis. cvm. q. j. c. j. in fi. instittu. per quas psonas. in prin. C. co. tit. l. j. ſi. ⁊. l. vltt. ⁊ in legato serui inspicit psona dñi: ⁊ an sibi legari potuerit: ⁊ ex tali legato potest dñs fideicõmisso grauari hec ꝓbantur. ff. de lega. j. cum filio. de leg. ũ. si alter mo seruuꝫ. de hereds. instim. l. non minus. C. de hereds. instt. l. neq;. Non ob. predictis de sta. requisiti. ad fi. qui loquitur in illo qui potest habere propium. Joan. and.

¶ Hl. se. q̃rit recitat opinio. Zitas ⁊ declarat circa ꝑmã.

Portio canonica nõ debet de relicto facto ecclie in qua q̃ nõ sepelit

e ¶ Quartã. Quero: an predicatores ⁊ minores teneantur ad hanc quartã: de his que relinquunt cũ de per eos. qui apud illoꝝ non sepeliuntur. Predicta cõmissio rectat: q̃ non lenis opinionis doctores dixerũt quartã debet ecclie parrochiali de oĩbus relictis a suis parrochianis: etiã si sepulti fuerint apud illam. Placuit autez hec opi. Hostie. Pce. ⁊ Egidi. Sed Tan. glo. Innocen. ⁊ Abb. contra. que opi. placet Archidia. ⁊ mihi. vt scripsi. ea. tit. c. j. ⁊ hic Joan. mos. dicit demũ illa cõmissio: q̃ ex qualitate psonarum ⁊ quantitate relictoꝝ: ⁊ ex pretio prelatꝰ potest fraus maxime: q̃ quando non tenebantur ad quartam: sepulturas precipue diuitum totis viribus procurabant: ⁊ vt dicit ce. hꝫ fura quandoq; ꝓ summa frandem ⁊ faciunt cõtectum: suppositio ꝙ fratres cõstat: q̃ debent: de testa. ollect. ⁊. c. regulis. t. in fi. ⁊. c. fi. primũ. ꝓbatur. ꝺ renun. c. j. lib. vj. ff. si quis omiſ. cau. test. ll. vj. ⁊. l. fultanno. ꝺ act. empt. fultanno. alio inter ee. §. ibidẽ de vsu. qui semiſſeo. de pig. ac. l. vel vnuersoꝝ. de lega. j. ſi seruus pluriũ. in fi. Joan. andree.

¶ Glosa sequens tractat an legatum integrũ soluendum sit fratribus.

f ¶ Largiri. Per hoc dicebat ipſi fratres: q̃ heredes debebant eis soluere integra legata: quorum quartaꝫ curati de manibus suis recipere debebant: ſꝫ declarat p̃dicta cõmissio: q̃ sicut falcidia est in bonis heredis: sic ista quarta in bonis ecclesiarum parrochialiuꝫ: quare curati eã vendicare possit: ⁊ ipſi bere heredibus: vel per fideicõmissum

Falcidia est in bonis heredis.

granatis: ne illã soluant fratribus: precipue cũ illos suspectos habere possint: q̃ sibi nõ soluant eandez. ad. h. ff. ad trebel. heres. inſti. ff. ad. l. falci. lineam margaritaruꝫ.

¶ Glosa sequens tria dicit circa sumꝰ primo deferendum ad ecclesiam parrochialem.

g ¶ Integre. Ita q̃ non diminuetur propter obuentiones quas habuit parrochialis sacerdos in missa funeris dicta apud suam ecclesiam pituſq; sumꝰ portaretur ad fratres: ſm Joan. mona. quia turi cõmuni statur: vbi nõ est mutatũ. alleg. de elec. constitutio. libro sexto. dicit ẽt q̃ si consuetudo habet: semper primo sumꝰ portabit ad propriam ecclesiam: ista enim decre. non tollit consuetudines: nisi precedentibus aduersas. dicit etiam: q̃ vbi nõ est consuetudo etiam esset deferendũ: vt sic haberet missam in propria ecclesia: ⁊ sic recipiat ibi vltimum vale a suo curato. alleg. in ar. de consecra. diſtinctione quinta non oportet. ij. nec istud electioni sepulture repugnat: sed concordat.

Sepultura alibi electa an sit sumꝰ ad ecclesiam ꝓ pria portãda.

h ¶ Querare. Concor. supra eadem compil. de foro cõpeten. quãdo. §. penulti. in fine.

i ¶ Coerceri. Innuit q̃ ad quartam coerceri possent: sed propter exemptiones ipſoꝝ non habet clerus a quo iustitiam cõseq; possit: ⁊ de hoc summe conqueritur.

Pituslegium est fine scriptura valet.

k ¶ Verbo. Hic videtur expressiuꝫ: q̃ valeat pituslegiũ vel gratia apostolica de qua conflat: ls scriptura super ea confecta non sit. de quo satis no. Archidiacon. in proc. sexto. ⁊ vltra ea que ibi allegat bene su. vigesimaquinta questione secundu institutionẽ. ⁊ quod ibi no. de hoc vide in Mercu. sub rubrica de pituile.

¶ Fonta. Cõcor. ſ. eo. c. pri. in fi. Joã. and.

¶ Hl. se. tractat qd de pacto firmato p sñtã ⁊ ꝓfirmat.

b ¶ Pacta. Dicit Joã. mo. q̃ si sup pacto q̃s erat super sepultura sñtatũ erat p papã ⁊ ꝓfirmatũ pactũ ante hãc ꝓsõnẽ: q̃ p sñtã fay illa sñta ⁊ ꝓfirmatio si tollit: imo stabit: q̃ nõ est exꝑsse sblatũ. C. de ap. ſci primue. in fi. Nec sequit: pactũ est sñta tuꝫ: q̃ ⁊ pactũ firmatũ sñte ⁊ ꝓfirmatõe. Plus. n. põt ꝺ tale q̃s ꝺ simpler. sa. de pac. q̃stus. ꝺ iureiu. ls. de foro cõpe. c. fi. lib. vj. Inducit etiã gue. vt cum. de app. cog. in pñ. ⁊. §. j. col. vltã. vbi not. l. nouaꝫ nõ extẽdi ad cãs pẽdẽt: vel dec̃tas ẽt si ad ꝑtes lita referat.

Hoc tale plus pt q̃s ꝺ simpler

c ¶ Premissoꝝ. Ergo nõ soluꝫ vltimuꝫ articulũ de sepulturis: sed etiam precedẽtes duos respicit: ſm Joã. mo. ꝺ ¶ Coopatores. De offi. ordi. iuxta ee. tera. in fi.

Continuatio.

¶ De decimis ꝑmitijs et oblationiꝫ.

¶ Vltim est. ſ. de vno iure parrochiali. ſ. de iure funeraꝺi: vernꝫ q̃ est vniuersis tus parrochiale. ſ. tus decimarum: ideo ꝛc. De iurib⁹ parrochianoꝝ. vide Panor. in rubri. de parrochis ⁊ aliis parrochianis ſ ané.

¶ No. j. de verbo vsurpare q̃s sumit in maluꝫ electio. gñali. vbi ꝺ hoc per Archi.

¶ No. q̃. de ꝓbo re quisitione q̃ cũ sit in singulari. ꝓbat ḥ ea fu sufficeꝝ vnã regẽ. ⁊ de hoc in gl. cõcordat. Joba.

¶ Lapi. Eligiosi.

¶ Prio ponit cõstitutionez cum suis pensionibus. Quã sed̃o moderatur. ibi. ¶ Ceterum.

¶ Presupponẽduz est: q̃ ls religiosi cuiuscũq; ordis teneãtur soluẽ decias de fructib⁹ suaꝝ possessionũ: ſi sunt aliq̃ exẽpti: vt nõ soluãt decias de terris q̃s ꝓpijs manib⁹ excolũt ⁊ excoli facitũt suis ꝓpijs sumptib⁹: ſil nõ soluũt decias de fructib⁹ asalis. ¶ Secõ ꝓsupponẽdũ ẽ: q̃ ſti religiosi exẽpti aliq̃s cõmittebãt fraudes: q̃ ptingebat alalia suoꝝ vicinoꝝ cuiusue: vt fraudarẽt ecclias parrochiales a decis: vl ẽt fingebãt emere alalia ⁊ dimittebãt empta apud vẽditorẽ.

¶ CASVS. Suz in tl. de decl. vellẽ ſformari de tali dubio: ſcilicet q̃ secta vĩa altiꝰ religiosoꝝ ꝓuilegiauit: vt non teneant̃ soluere decimas de fructib⁹ possessionũ suaꝝ q̃s ꝓpijs manib⁹ excolũt: vel ẽt q̃s excolũt ꝓpijs sumptib⁹: nec ẽt de suis alalijs⁹: ſz accidit q̃ ſti religiosi tractãt possessiões suas excolẽdas aliq̃b⁹ colonis pro certa redditib⁹: ⁊ tradũt illas possessiões ltãs a decimis vt plequãtur maiores reddit⁹. Itẽ ptingit alalia vicinoꝝ suoꝝ cuiꝫ sato: vt vicini sui nõ soluãt decimas. Querit vtrũ possint ſtud facere ḥ pmer. Dicit Clemẽs q̃ nõ: imo si tales religiosi habeant administratores post vnũ mẽsem: postq̃ fuerint regẽti a rectoribus ecclesiarũ reddi tuere decimas: sunt suspẽsi a dño. si vo sint simplices religiosi: tũc post duos mẽses ipso facto incurrũt excõmunicationem a qua nõ veniunt absoluẽdi nisi post restitutionem. Sed ponam⁹ q̃ latens vouerit se ⁊ suum monasterio ꝓuisse giato. Querit vtrũ talis latens debeat soluere decimas: Dicit Clemens q̃ nõ. Dec. dicit. Del. reg.

Poꝛtio de Nouale

¶ Colligo aliqua nobilia. Primo q̃ religiosi pusleglati magis sunt puniendi q̃s nõ pusleglati: q̃ pusleglati faciẽtes fraudes circa decimas sustinent penas hic ꝓtentas: secus de nõ pusleglato. ¶ Nota q̃ religiosi exẽpti a solutione decimarũ circa decimas non debẽt facere frandes.

¶ Nota q̃ religiosi isti nõ sunt exẽpti a decimis: nisi quãdo excolunt possessiones ꝓpijs manibus vl colere facitẽt ꝓpijs sumptibus. Et dñr excolere ꝓpijs sumptibus: qñ hñt aliquẽ mercenariũ cui tradunt aliquã ꝑsionẽ annuã: siue percipiant fructus: siue non.

Nouale qd sit.

Virgilius

¶ Nota noualiuꝫ. B nouale noualis: ⁊ hec noualis. lis. in eodez sensu: dest ager q̃ singulis annis renouat aratro: vel qui primũ nouus ꝑscindit ⁊ arat: vel qui alternis annis vacat: nouãdus sibi virili causa. Et dr a nouo. nas. Unde Virgil⁹ in Buccolicis. Impius hec tas cultа noualia miles habebit. Ecce in neutro genere ponit. Idez in Georgicis: Alternis idẽ tondas cessare nouales. Ecce in femꝰino genere. Et hic ⁊ hec noualis in eodem sensu inuenit ſm Virgi. Papias ꝛo dicit. Nouales dicimus syluas vel campos nuper satos.

¶ Glo. sequens duo dubia soluit.

e ¶ Religiosi. Per hoc ꝓbt religiosi: ꝓ in secularibus

Universidad de Deusto
Biblioteca

clericis vl laicis qui in ꝑ delictū ꝓpriū nō ee locū his penis. Cōcor. ff. ea. cōpll. de testa. c. vno. j. de ꝓbat. c. j. ꝛ facit qꝫ j. dicaꝫ in casu sedo: ꝛ pōt ee rō: qꝛ cōiue religiosi delinqñt in bis: ꝛ qꝛ ambitre ꝛ ꝓpitiæ aliena reprobabilit est in religioso. de elec. ꝛ cūdā. ll. vj. file de here. accusat⁹. in fi. eo. ll. In religioso trālato ad eccl̄ām̄ sc̄l'arem: (si forte nō fuerit de mente) vſ has penas locū h̄ie p ꝑdū vl'e qꝛ segl. ꝛ facē qꝫ no. de elec.

Femine cōprehēdūtur ꝑ masculinum.

a ¶ Quicūqꝫ. Etiā hospitalarios ꝛ cysterciēses includit. de gḃ⁹ eo. tit. ex pte j. ꝛ cōprehēdit et feminas. de ꝗ de elec. gñalt. ll. vj. in glo. fj.

quicūqꝫ[a] qui nonalium[b] aut alis decimas eccl̄iæ[c] debitas [d] ad eos ex aliqua causa legitima non spectātes[e]: appropriare[f] sibi ꝓsumpserint: aut exquisitis fraudibus: siue coloribus[g] vsurpare. Seu qui de animalibus[h] familiarium[i] ꝛ pastorum[k] suorum: vel aliorum etiam alia ipsa eorum gregibus[l] immiscentiuꝫ[m]. Seu qui de animalib⁹ que in fraudem eccl̄iarum

in pluribus locis emunt: emptaqꝫ tradunt venditoribus vel alys ab ipsis tenenda[n]. Seu qui de terris quas tradūt alys excolēdas[o] decimā solui eccl̄iæ non ꝑ permiserint: aut prohibuerint[q]: nisi post regnationē per eos quorū interierit[r] super hoc eis facta[s] a[t] premissis destiterint infra mēseꝫ[v]: aut si de bis que cōtra premissa vsurpare vel retinere ꝓsumpserint: infra

o ¶ Excolendas. In ꝓuilegio enī de decimis laboꝝ hec duo regrunt: qꝫ picta sint. ꝑpa. c. ti. dilect. Et qꝫ illa labo rēt. ꝓprijs manibus vl' sumptib⁹. c. tl. ls. ꝛ itellige ꝫ nō solū de colonis cēsualibus: ls ēt partiarijs de virilꝫ no. eo. tl. tua. fj. Dicebant tñ quidam ex his ꝓuilegiū singa ꝓpijs ꝓpriꝫ colunt ꝓ ptē. f. fructuū quē hñt ex cultura colon. Sz vt dixi in pdcō. tua. ꝛ. c. cū sint holeo. paro talis colonꝫ potī est fructꝰ eiꝫ lucriꝫ. Submittit. n. illā fortune ꝛ diuine miserēdie: qñ igīt cōducit operarios dant certū ꝓciuꝫ vel certos corbes ꝓ cultura: dato qꝫ nil ꝓueniat ex predo: tunc suis sumptibus colūt. Sed nunqd colonī partiales vel cēsuales ꝓuilegiatoꝝ simplr sup decimis nō solnēdis tenenē ad decimas: Puto pōderanda verba ꝓuilegiorum. facit de ꝓuile. porro. que si eximunt terras ꝓop ab hoc onere: colonī colētes illas ꝓuilegio participant. Si ꝓo eximunt psonas: tūc ls illi de sua parte non solui: t: colonī nō ex̄pti de sua solnem. facit eo. tl. a nobis. ꝛ. xvj. q. j. questio. de ꝓuile. per exēptionem. lib. vj.

Prīuilegio de decimis laboꝝ non solūdis duo sunt nēcia

Decime ꝫ nutrimento alaliū nō sūt a le profio solūende.

b ¶ Alalibus. Per hūc ꝛ. ꝛ subsequēt̄ approbata vl' detur lectura Egid. dicētis. de eccl̄. edificā. cū olcat. Qꝫ ꝓuilegiū leprosoꝝ de nō solnendis decimis de nutrimēto alalium itelligitur. i. de alalibus que nutriūt: sic enīz adaptātur frandeo que sequūtur. Sic ergo vidē intelligenda decre. ex parte. j. ī. eo. tl. Ls aūt religiosi facientes hoc duo frandeo ligentur his penis: leprosi nō: fi alīs religiosi non sint: vt dixi in ꝑma glo. Joā. and.

Familiarium. Familiāttum. l. in hoc tñ non est vlo per id qꝫ sequitur: itelligitur tñ de non plene oblatis: vt in fi. ꝛ est fi. de ꝓuiss. auctoritate. in fi. lib. vj.

Pastoꝝ. Qui tenentur de custodia. de hoc de regtur. cūdo. Joannes andr.

Bꝛek ꝛ armēti differunt.

l ¶ Gregibus. Ls stricte grex differat ab armento: qđ est malꝰ alalium: vt equoꝝ ꝛ boum: grex ꝙo minoꝝ: vt porcoꝝ: capraruꝫ: ouium. Dic tñ large sumitur ꝓo malioribus ꝛ minoribꝰ que gregantur. ꝛ facit. ff. de abigeis. l. fi. Cui ꝙo eccl̄ie debeatur decima de fructu gregle. no. xvj. q. j. ¶. ꝛ eo. tl. ad apostolice. Joā. and.

¶ Glo. sequens argnit ꝛ respondet.

m ¶ Immiscentiū. Dic tūc ls fraz ſtra decimā solui ꝛc. ex hac mixtura vt qꝫ deberēt ꝑdere ꝓuilegiū etiā circa ꝓpa alalia: vt sic imutile adiectū vitiaret qđ erat vtile. de offi. deleg. cuꝫ sup. Sz hic ista sunt sepabilia. ff. de aqua ꝗt. ꝛ est. l. j. ¶. trebati⁹. de quo dic vt no. de reg. iur. vtile. li. vj.

n ¶ Teneēda. Sicut ergo ꝓuilegiū de decimis laboꝝ nō ꝛtēdit̄ur ad terras quas colendas tradūt: vt sequitur:

ta ꝓuilegiuꝫ de matrimentis alalium non extēdit̄ur ad animalia que tradunt alijs nutrienda.

¶ Glosa sequens primo dicit in ꝓuilegijs duo regulꝝ. Secūdo tractat de quibus colonis intelligatur. Tertio an colonī teneantur ad decimas.

Bāc glos. dicunt rē singu. ino. f. c. bone. de eta. ꝛ q̄ ll. ꝛ Abb. l. c. j. l. vj. no. de ſtudi. ad b q ercēscat⁹ ex sola ſatiſfactōe liberat ls vltra eā regrat ab solutio.

a ¶ Duos menses. Supra dat vnū mensem tñ: qꝫ sufficit destere: hic ꝙo regritur emenda quā dudū est facere: ꝛ ideo datur maius tēpus: ꝛ videt qꝫ ibi duo mēses currunt ab vsurpatione vel retentione: ls superior currat a regstione. simile de sepul. c. j. in fi. lib. vj. sed puto de mente: qꝫ regstio re sulciat vtrūq; casū.

¶ Glosa sequēs declarari petit dubitꝫ quod aperit.

b ¶ Officijs. Declarari debuisset an intelligeret de dnīs: an de alijs officijs: puta qꝫ sacrista cēterarius camerarius elemosynari⁹: vel ꝓ hac litera lectura facit de solu. c. fj. de regn. in. in pen. lo. ll. vj. ꝓ prima facit: qꝫ infra non repetit de officijo.

¶ Glosa sequens dubit solutt. ꝛ opi. ponit quā dterīat.

c ¶ Donec. Sic suspensi idigent absolutione: qꝫ de satiſfactione dubitari posset: nō sic in suspēsis ad rēm dter minatā: puta mēsz vel annū ſm Inno. qꝫ ꝑ not. de era. ꝛ qualita. cū bone. Sat̄ crederē: qꝫ sufficiat iudicis declaratio sup satiſfactiōe sine alia absolutiōe. In ercēscatis ꝙo nēcia est absolutio post satiſfactionē: vt infra patet.

d ¶ Non habeant. Similis distinctio. ī. ea. compll. de vi. ꝛ bone. clerī. qñ. in princi. ꝛ circa fi. ꝛ infra de sta. mona. ne in agro. §. fi quis. ꝛ. j. de pe. multorum.

e ¶ Quibuscūqꝫ. Per que possent predicte sententie l. pedirī: ꝓuilegia enīm super decimis illis concessa tollere non intendit: quod patet ex principio.

f ¶ Premissa. ī. secūdo ꝛ tertio casu. Joannes andree.

g ¶ Oblatos. De hoc. xxvj. questio. j. vt lex cōtinentie vbi not. an tales conuersi ꝛ obligati intelligantur renunciasse propriis ꝛ continentiam vouisse. Joannes andree.

h ¶ Eſſectu. Tollit hoc ꝙbum fictiones ꝛ frandeo. Item conditiones ꝛ pacta que suspensum tenerent talium oblationum effectum.

¶ Glosa sequens declarat ꝛ obiectionem solvit.

f ¶ Se ꝛ sua. Nō sufficit ergo qꝫ bona donassent manēdo in seculo ipsoꝝ fructu retēto: non obstat de ꝓuilegijo: vt ꝓuilegia. tales enīz fratres sunt: ꝛ in aligb⁹ ꝓuilegiati: vt ibi: sed plene oblati nō sunt: vt hic. Cap. ll.

¶ No. j. ꝫ taratio de bñficio ꝛū ꝓneta q̄ attēdit h: ꝛ alīs at tēdit̄ stat⁹ bñficij cōsuet⁹ ꝫ ꝑbē. cū. de bñficio ls. vj. ꝛ dicta zationē. i. determiationez. sic ff. ꝫ vl. trl. ꝛ oleo le.

Si bñficioꝝ. ¶ Due sunt ꝑtes ꝓuilegiū ꝓut duo sunt dicta. Prīo enī declarat ſm quā tarationez ꝛ ſm quā monetā solui ꝺz decia bñficioꝝ alicui ꝛcessa. Secūdo, ꝑhibet ꝓpter illam occupari vel distrahi ornāmēta ultra deputata. sc̄da ibi: I ver. nec ꝑ collectores. Ino.

¶ CASVS. Certis ex causis papa donauit regi frācoꝝ decimā olum bñficioꝝ existentium in suo regno. Ponamus: qꝫ aliqua abbatia est tarata ad mille aureos: ꝛ tñ valet plus vel minus: querīt vtrū rex ꝺbeat hīe decimā ſm antiquā tarā: vel ſm valorē ipsius bñficij. Et vtrum quis possit soluere decimā in moneta loci in loco beneficij: puta si collectores decime volunt qꝫ soluatur in sua moneta: ꝛ nō in moneta loci bñficij. Dicit Clemens: qꝫ ꝺz solui in moneta loci bñficij. Sz qritur vtrū collectores possint capere calices ꝛ alia ornāmēta ecclesie deputata ad fulcitū dei: Dicit Clemens qꝫ nō: ls si ecclesia habeat alia bona illa ꝺbēt capi. hec dicit. Del. re. ¶ Loquitur aliqua notabilia. Prīo qꝫ papa ab olbus ecclesijs oꝝ bis. ſ. ab ecclesijs sibi subditis potest decimas petere: tñ istud non facit nisi cū magna necessitate. ¶ Nota secūdo: qꝫ papa illā decimā, potest ꝺnare principi seculari. ¶ Nota qꝫ cum illa decima est data alicui: tunc ipsa est soluēda ꝑm tarationē antiquā: ꝛ nō ꝑm valorem beneficij. ¶ Nota qꝫ fient ꝑ executionem rei iudicate nō capiunt̄ illa quibus vitā qꝫ sibi querīt: multo fortī⁹ non debent capi illa bona que sunt ꝺputata cultui diuino sed si ecclesia haberet aliqua bona superflua: tunc possunt illa capi.

lumus ad animalia que ꝑ religiosoꝝ ipsoꝝ donatos seu oblatos ꝫ tenentur: dum tamē illi religiosi eisdem cū ꝰ effectu donauerint aut obtulerint se ꝛ sua. ¶ dē i eodē.

¶ Decima bñficioꝝ alicui cōcessa: sibi debetur ſs taratione ꝛ de moneta currēte: nec possunt collectores ꝑ ꝫ distrahere: vel occupare ornāmēta diuinis officijs deputata. hoc dicit Joā. and. Laſp. q.

Si beneficiorum[k] decima cuiuis[l] simplicī[m] concedatur ad [n] tempus: ſm quas papa sepe ꝙsuit sibi vel alijs soluēdas ex cā ꝛ ad ꝛpō. facit de iude. ad liberandaz. de vo. c. fina. ¶ an in hijs locis habeat ꝓstitutio dispendiosam. ī. ea. com. de iudi. dixi sup ibo decimis. Item per hoc qđ dicit beneficiorū ḡrīē de gnqꝫ. Primo an scindant hospitalia xenodochia ꝛ loca pia. Secūdo de fabricis. Tertio de his qui ꝺz prioratus domos granglas pēsiones vel reddit⁹ a monasterijs vel ecclesijs. Quarto de ꝛtidiantis distributionib⁹ que dant̄ solū interessentib⁹ horis: ꝛ de minutis oblationib⁹ an veniāt decimāde. Quinto qđ de capellanijs vl' de neficijs altarū. Et sciendū qꝫ tpe Clementis quarti ꝛ hoc nouꝫ emanauerunt declarationes sup solutione decimaꝝ: quas repetitas tpe bonifacij octaui vidī sub bulla. De primo videt qꝫ non includant. ī. ea. com. de ꝺbēn. p l'as pro ꝛ contra. j. de religio. do. qꝫ ꝛtingit. §. vt autē. Expeditū est in predictis declarationib⁹ in ꝑn. vbi sic ꝺz reddit⁹ ꝛ quēt̄ibus leprosarijs domoꝝ dei ꝛ hospitalitū pauperꝫ: qui in vsus ſirmoꝝ ꝛ pauperꝫ conuertunt: decime non solnent. Secūdum etiā expeditur ibi in fine: vbi dicit qꝫ de redditibus ecclesiasticis ad fabricam ecclīæ decima ꝙsoluetur: submittit demuꝫ: qꝫ de oblationib⁹ ꝛ elemosynis que dantur ad opus fabrice nō debetur decima. Tertium etiam ibi est expeditū: qꝫ si habentes prē dicta habent illa in bñficijs: rel ex mera gratia ipsi tenētur ad decimā. Si aūt habent illa ex ītōe ꝺductionis ad firmā vel emptionis fructuū: vel ꝓ mercede vel remuneratione sui laboris: tunc illi quoꝝ est ꝓpietas illa ꝺcimare debebūt. Quartū est ibi expeditū: qꝫ ꝺ minutissimis oblationib⁹ ꝺcio recipiunt ecclīastice ꝑsone nōe ecclīaruꝫ ꝓpio sepulturis ꝛ dādo penitētijs ꝛ de distributionibus soluet ꝺcima. De quinto ibi nihil dī: ls vī qꝫ nō scludat: sic nec scludebant in reservatiōe fructuū quā sibi fecit bñs noster. Tu dic ꝓtra: qꝫ stat illa esse beneficia ecclesiastica ex quo sic sunt per eſm ordinata. ī. q. ij. quesitū. ꝛ. c. penul. de ꝑben. significatus qđ dicit de reservatione fructuū facit ꝓ: qꝫ nisi fuissent excepta itelligerent̄ iclusa. l ¶ Cuiuis. Prelato principi vel alteri. In regno franc̄ie sepe ꝓacticatur iste casus.

m ¶ Simplīr. si ꝙ aliqđ certū exꝑiat papa illō fuabit.

n ¶ Ad tpo. Doc dicit: qꝫ perpetuas curia nō fecit ꝓtē pora: nec facere intēdit. facit de ꝛcessio. c. fi. lib. vj.

Decia debēt ꝺ obl'atiōib⁹.

cū cert⁹.

¶ No. ff. qꝫ attēdit mēta curiē cēsuālia ꝛ in ta li facīda est solutō etiaz si nō expriat̄ ff. de le. j. fi Fu⁹ plurīū. §. fi. ꝺ reg. iu. sp̄l stipulatio nib⁹. ꝺ cē si. c. penul. Zabarel.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Bñficia aḡb⁹ petit decia qñ ꝙ sunt taxata.

¶ Glosa sequens declarat duas differas ꝓsuetudines.
a ¶ Taxationē. In quibusdam partibus sunt beneficia taxata in cōi estimatione puentuū: vt si taxatū sit in centū ſoluat dece: z si haberet mille nō plus ſoluet: z si haberet ſolū quinquaginta tantū ſoluet: z hoc voluit reſer-

Glosa sequēs alt tum casuꝫ per hunc ſoluit.

taxationem a decime in illis partibus in quibus fiet conceſſio conſuetam b z ad monetam c currentem d cōmuniter ipſa decima leuari poterit z debebit. ¶ Nec p collectores leuatores ſiue exactores ipſi⁹ decime eccleſiarum calices e libros z alia ornamenta diuinis officijs deputata f ex cauſa pignoris vl diſtractionis capi⁹ vel recipi volumus nec diſtrahi ſeu quomodolibet occupari.

¶ De reg. z tranſ. ad religio.

¶ Clemens quintus in concilio Vienenſi.

¶ Profeſſi ordinum mendicantium etiam licite tranſeuntes ad non mendicantes: ly adminiſtrationes habeāt: non habent vocem in capitulo etiam ſi aly de capitulo id cōcedant: nec deinceps conſequi poſſunt adminiſtrationes prioratus vel officia etiaz tanq̄ vicary: nec pro ſe vel alijs animārum curam gerere: z irritat contra factū. Ultimo potuit caſum exceptum. Joannes andr. Capitulum primū.

Deſcla bñficioz ſoluī dz ſ pecunia.

¶ Glosa ſequens alleg. concordan. declarat z notat.
d ¶ Currentē. Facit de maledi. c. ij. cū ſolte currerent ibi Turoſi. boſi. vel ſterlingi collectores volebāt q̄ fieret ſolutio in florenis vel ſoluētes volebāt ſolvere ſ Turoſi. vel florenis: cū illa moneta ibi nō curreret hoc phibet: z hoc dicebat in illo declarationib⁹ q̄ ſoluētes pecuniam cābſre non tenebant. Et nota q̄ dūmodo moneta cōtercurrat ly z alia currat: in illa fieri poterit ſolo p hāc ſra: z ſic erit electio ſoluentis. de reg. iu. in alternatiuis. li. vj.
e ¶ Calices. Concor. de pig. c. j.
f ¶ Deputata. In alijs ergo nō dz locis hec phibitio: vt ſi extant cyphi argentei: libri ſacri vel artiū vel romā cij ornamenta menſalia: lectiſternia: vel ſimilia.
g ¶ Capt. Dicitur in declarationibus q̄ non ſoluētes per ſecularem poteſtatē cogi non debent: niſi non ſoluētis tanta fuerit rebellio: q̄ ppter eccleſiaſtice cenſure cōtēptum iuriſdictio fit contra ipm brachium ſeculare.

Cōtumatio.

¶ De regularibus vi. ¶ Cauſa clericoz duo ſunt genera: gdaz enī ſunt ſeculares: alij religioſi. De primo genere dictū eſt in titulis ꝓcedentibus: nunc dicendum eſt de alto gñe clericoz. vz. de regularib⁹. Capl⁹ j.

¶ Not. j. q̄ ide ē ol cere ordo pauperta

Vt profeſſores. ¶ Primo ponitur conſtitutionis cauſa. ſecundo cōſtitutio ibi. Sacro. Tertio ipius moderatio ibi. Ad illorū. Circa ſecundū tria facit. Primo prouidet circa voces capitulī. ſecundo circa futuras adminiſtrationes vl̄ officia ibi. Ad ꝓnat⁹. Tertio ſcrutā appōit ibi. Quicqd.
¶ CASUS. Eſt aliqs religioſus de ordine mēdicantiū: qui tractus ipſa de licentia pape tranſiit ad ordinem nō mendicātiū. vz. ad ordinē ſancti biſidicti vel ſancti Augustini: q̄ritur an in hmōi ordine poſſit obtinere aliq̄ dignitatē vel aliā adminiſtrationē: vel etiā aliq̄s officium: vel an cogatur remanere ſimpler monachus claustralis?
Dicit Clemens: ſi ante iſtius hmōi ſtitutionis latā tranſiens ad ordinē non mendicantiū habeat aliā officia vl̄ adminiſtrationes: illa officia vel adminiſtrationes debent ſibi remanere: ſed ibi non habebit vocē in capitulo: etiam ſi aliq̄ monachi cōſentiant. Sed qd: ſi aliq̄s mendicās poſt iſtā conſtitutionem velit tranſire ad ordinē non mendicātium: queritur vtrum poſſit obtinere illa officia z adminiſtrationes? Dicit q̄ non: nec etiā poſſunt eſſe vicarij p alijs. ratio eſt in principio. c. Sed ponamus q̄ erat religioſus de ordine non approbato: vtrum iſta conſtitutio cōprehendat ipſum? Dicit q̄ non. ¶ Colligo aliqua notabilia. Primo ex prin. c. q̄ libet debet eſſe cōtentus ea vocatione qua vocatus eſt: niſi vellet dimittere primam religionē: z tranſire ad frugē melioris vite. c. ly. eo. titu. in anti. ¶ Nota ſecūdo: q̄ ordines mendicantiū appellātur ordines pauperta: nā tales nec ſ cōi nec in particulari: ſed bene in cōi. ¶ No. tertio: q̄ religioſus mēdicans de licētia ſedis apoſtolice poteſt tranſire ad ordinē nō mendicantē: etiā ad ordinē latiorē: ſed tunc talis mēdicans non habebit vocē in capl̄o: etiam ſi ab aliq̄ religioſis ibi ꝓcederet: ſed tales debēt eē ſimplices monachi claustrales. ¶ Nota q̄ cōſtitutio iſta ſcripſit ibi: ſacro ꝓcilio. z principiū clemētine. vz. vt profeſſores: eſt cā ſen motuum quare iſta conſtitutio fuit facta. Unde diuiſiones glo. z maxime glo. in verbo ſubi. quia glo. videtur tenere q̄ debemus punctare: noſtrū ter. poſt aduerbiū ſubi: z nō ante. vz. ibi obtineat. ¶ Nota iterum iſtā cōſtitutionem. vz. q̄ profeſſi ordinum mendicātium: z licite tranſeūtes ad non mēdicantes: ly adminiſtrationē habeant: nō habent vocē in capl̄o: ēt ſi alij ſi capitulo ſd ꝓcedant: nec deinceps ꝙſeq̄ poſſint adminiſtrationes: prioratus vel officia: etiā tanq̄ vicarij: nec pro ſe nec pro alijs aliq̄ curā gerere: z irritat ꝓtra factū: z vltimo ponit caſum exceptū. Et ratio totius iſtius notabilis eſt: vt pfeſſores z religioſi ex cuiuſcūq̄ ordine: melius maneant in ſuis religionibus: q̄ ſi tranſeūdo de vno ordine in alterū: haberēt in alio in quo ſecūdo tranſ tantas auctoritatem puemineriā vel maiorem vt alij: ipſi nō q̄s vel vix ſtarent in vno ordine per annum: ſed quolibet anno ipſi extrem z ingrederentur nouum ordinem: ideo conſtituit eſt: q̄ tales ſic tranſeunt: decetero nō poſſent obtinere aliquas adminiſtrationes prioratus vel officia: imo oportet q̄ ſint ſimpliceſ religioſi. ¶ Ité ppter

ſtā r Inem q̄ne ſegētr fuit edita iſta ꝓſtitutio: q̄ ſi tales qui trāſeunt forſan de ordine mēdicātiū ad ordinē non mēdicantiū: poſſent hīe beneficia: adminiſtrationes ꝛc. multe oriūt diſcordie: multa eſtimata. t. multe diuiſiones que ſepe ꝓducūt z gſiant ambitiones. Nam religioſi qui ꝓmo trauerunt ordinem: ſi viderent iſtos religioſos qui venerūt de alia religione aſſumere bñficia vel adminiſtrationes: ipſi ſibi timerēt: z ex illa timidia oriretur multa alia inconuentia: vt apparet bñ in ſpecialibus. Quare Clemens fuit mot⁹ facere hāc ꝓſtōnem: z iſta ratio habet in tex. in primo. c. vſq̄ ibi: ſacro.

Ordines mēdicantium.

¶ Glo. ſequens queſtionem ſoluit.
a ¶ Ut pfeſſores. Per hanc lām pfeſſores. z q̄ infra ſegtur mēdicātes quoſlibet. dico deck. nō hīe locus in illo qui ſtra. re. ſue certis annis: vel al⁹ infra annos ꝓbationis: ſecūdū pfeſſionē in ordine mendicātium: ſi ſtra ipm annū exiuit: z trāſiuit ad nō mendicātes: eni illa pfeſſio nō aſtrinxerit eum ordini in ſpecie: ſi religioni in gñe. ea. ti. c. j. z. c. nō ſolum. z. c. ꝓſtitutionem. lib. vj.
b ¶ Pauptatis. Vide q̄ dixi de ſta. mo. recolētes. in ſi.
c ¶ Eo. Idest tantum. Joan. and.
d ¶ Vocatione. Idest religione.
e ¶ Perſiſtere. Studeant. q̄ eſt. j. z habetur hoc. j. ad Coſ. vij. xxj. q. j. c. j. eo. ti. li. in ꝓtin.
f ¶ Quo. Idest inquantum.
g ¶ In ipſis. Mēdicātib⁹ manētibus vel trāſeuntib⁹. z hīc ſunge ꝓbum re ꝓnctur: z redeas retrograde.
h ¶ Diſcordiarum. Facit. ā. ea. compilat. de ſepult. vndum. poſt principium.
¶ Glosa ſequens contra ambitioſos duo tira z tres rationes induxit.
i ¶ Ambitio. Concor. de elect. anarritic. in ꝓtin. z. c. quoꝛundam. in ꝓtin. lib. vj. dixit ille Statius poeta: Ambitus impatiens: z ſimo vulcino vnus/Stare loco ſocijq̄ comes diſcordia regnis. Et Sen. epiſtola. lxxviij. ambitioſis. alo ambitioſi. non tam ſocūdum eſt multos videre poſt ſe q̄ graue aliquem ante ſe.
k ¶ Statuimus. Cōſtat q̄ aliq̄ ordines mendicātes habebāt quedam ex his per ꝓuilegiū: q̄s modo in multis ampliatur: z fit ius cōmune. ſi. de offi. leg. q̄ trāſlationem. de ſenten. excō. c. vltī. lib. vj.
¶ Glo. ſeq. caſus oſtiales colligit z dubium ſoluit.
l ¶ Quoſlibet. Predicatores: minores: eremitas ſancti Auguſtini z Carmelitas. de elec. quoꝛundam. de rel. do. c. vno. li. vj. z ibi habet qui dicunt ordines mendicātes. Et ex illis turibus z hoc. c. eo. ti. nō ſolū. z. c. ꝓſtōnes. li. vj. de ſta. reg. c. vno. §. ſane. eo. li. de excel. pla. c. vno. eo. lib. z. j. de penis. cuplētes. in pn. colligo vtias mendicātiū ad nō mendicātes. Et adde q̄ dicā. j. de ſen. excō. c. j. z per pdt. §. ſane. Dico hāc ꝓſtōnem locū habere etiam in feminis ordinum mendicātium: ſi tranſeant ad non mendicātes. facit q̄ no. de elec. generali. in ꝓtin. lib. vj.
m ¶ Non mendicātium. Ceſſat ergo conſtitutio: cum mendicās tranſit ad aliud ordinē mendicātem: vel cum ille qui tranſit eſt non mendicūs: ſiue tranſeat ad mendicantem: ſiue ad nō mendicātem: vt ſic ex quatuor caſibus vnum ſolum includat.

Ordo ſte pauptatis

Verſus

Iuſbi eſt adūbium cōpoſitus.

Ibis eſt elconia

Verſus.

Tertiū dū plicitter dicit eē punctatio.

n ¶ Apoſtolica. Ab hoc excerpſit. in fine.
o ¶ Trāſiuerūt. Repete etiā aucte aplica. z vide q̄s di xi. ā. ea. cōpil. de eta. z qualit. vt bi qui. ſup. x. in poſtex.
¶ Glo. ſequēs premiſſo dicto Guidō ponit duas lecturas obijcit ponit ſol. quaz impugnat: demū ſoluit z hanc ſic triplicitter reſpōdet z remittit.
p ¶ Iuſbi. Aduerbium ex in z ibi cōpoſitus. Quidam ſe cit libri quem intitulabat: in ibi: idest cōtra ibi. Aduerſarijū enim ſunt et conſualem: vt ga cum vrote ſua mechabāt: vituperare volēs: vocauit illuz ibi ab ibo ibidis q̄ dī ciconia auis vituperabilis: q̄ in mūda et cā q̄ tacet: al⁹ tñ auis cōmendabilis: ga pia in parentes ſenes. q̄ ꝓſegtur Ambr. in heramcron. v. vt dicit ē ibi Guido. Ibidis iterea tu quoq̄ nomē habe. Sed iſtud ſubi dificilius exponetur: nam clarius formari debuiſſet. Circa q̄ ſciendū eſt: q̄ hīc eſt duplex punctatio. Prima poſt hoc aduerbiuz: z tūc exponitur: ſubi. t. in ordinibus non mendicātib⁹: z ſingūl ibi: ſuis nūc ſubi obtinēt prioratus ꝛc. z ſic legēdo nō ꝓbet hīc vocem hīe in ſeculari eccīa collegiata: ſi ibidez adminiſtrabz hīent. Sed ſi pūctetur pus. t. ante hoc aduerbiū: reſultat ſiue ſtel lecti⁹. Et exponit: ſubi. t. in eccīis in quibus obtinēt prioratus: adminiſtratōes ꝛc. Credo tñ q̄ prima pūctuatio ſit de mēte. Sed videt adminabiz quo ad ꝓuis trāſeuntes z ꝓlatos: q̄ remaneant ꝓlati z in capl̄o vocez nō habeant. Et ſi dicis capl̄m expediret negocia ſine tali prelato: ac ſi vacaret ſedeo. Rideo q̄ in vacatione eſt iſtud expeditiuz quo ad quedā. Ité vacatio ꝓſumit eē breuis ꝓpter tēpora a iure limitata: de quibus no. de elect. ſi electio. lib. vj. in glo. pe. z ſacit. ā. ea. cōpil. de elec. ne romani. in ſi. §. Plat⁹ iſte vltra. xl. annos viuere poſſet: quare nō puto ꝙ fuiſſe de mēte: q̄ ſi talis eſt abbas vel ꝓncipalis ꝓlatus monaſterij: q̄ in tractatu negocijs monaſterij: vna cuz capl̄o vocez nō habeat. Unde pōt ſtelligi ifa de voce habenda in capl̄o ghiali vel ꝓuinciali. de ſta. mo. in ſingulis. j. tit. j. c. j. in ſi. Talis enim abbas vel ꝓr in illis capl̄is vocem nō habebit cum alijs abbatib⁹ vel ꝓoribus. Et hoc ſonat ifa: aut locuz: ſolēt enim tales in talibus capl̄is ſibi vendicare certum locū in numero: puta ſecūm vel quartū. facit de ꝓuil. ex oze. Vel ſtelligatur de ꝓoribus z alijs adminiſtrationez habētibus in monaſterijs: qui tñ nō ſunt ꝓncipales ꝓlati monaſterij: z illi in capl̄o ettaz ſpeciali ſpius monaſterij vocē non habebūt: vnde nec de abbatibus expreſſit ifa. Et ly quedam monaſteria regant per ꝓores: de illis tamē nō intellexit: tamē illud verbū regimen quodcūq̄: mittit eſt ghiale: ſed cum excludat a voce capli: z capl⁹ ſit qd diuerſum a ꝓncipali ꝓlato: non puto q̄ ipm excludat: vt no. ea. cōpil. de etate z qualit. vt bi qui. in glo. cathedralibus. z ibi vide.
q ¶ Locū. Doc plus ponit q̄s ꝓdicta decr. vt bi qui. ſo te ꝓpter illud q̄ ꝓtime dixi. z ly phibeat locum capli: non prohibet ſtallum choli: vt ibi dixi.
r ¶ Ab alijs. De capitulo. z concor. predic. decr. vt bi qui. z de elec. conſtitutio.
¶ Glo. ſeq. explicat z opponit declaratiōez poſcens. Sed o querit: arguit pro: Zitū ſoluit: z allegatio rſidet.
f ¶ Officia. Ergo non poterūt eſſe sacriſte: camerarij:

Universidad de Deusto
Biblioteca

castaldi: economi: fyndici: vel bis similes. Et egerit de hec tria declaratione: videt enim includere solū officia subiecta ecclesiastice regule. pto z extra. j. q. tj. Saluator. circa medium. † Sed vide dubitari: an possint publicare: Et videtur q sic: quia verbum vel non debet esse alligatū. q. ad Timoth. tj. et Apls ad Philippē. j. Siue per occasionē: siue per vitatez Christus annūtietur: in hoc gaudeo z gaudebo. Add tdez. xix. dist. sed m. Vbi dī q nō refert quis predicet: sed qualia predicet. Cōtrarium pto cum predicare sit officium cure: z officium z cura sint ea hic phibita: ne etiā pto alijs exerceant. Primus phatur de offi. ordi. inter cetera. ℸ. ea. cōpil. de sepult. duduꝝ. ℸ. huiusmodi. de here. cuꝝ ex inuncto. z. c. excōicamus. ℸ. q. Ro. z qs ibi dicī. z. c. ficut. ℸ. de indeis. cℸ sit. Auctoritates apū intelligitur de his qbus cōpetit. xlij. di. quiescamus. Quilz ꝓpter vanz gliam vel tēporale cōmodū fūdunt: gander apl's de pdicatione: lz non de ipoꝝ motiuo. Add. c. tj. rndet: vt ibi no. z vide qs no. xcij. di. in scā. xvj. q. j. adhcimus. Fateor tñ q in hoc sterior: pena nō cōpetit: vt. j. dicā. Sz ad hoc valet illud scire: q pñt. phiberi: z hoc facentes punīri.

a ¶ Vicarios. Prouidet ergo z tra fraudem: qua tales procurassent amicos prefici administrationibus: vel cure animarum: per quos fecissent se constitui vicarios. et facit de reg. iur. quod alicui. lib. vj.

b ¶ Locuꝝ alioꝝ. Plura ponit vt oēm fraudem que in nole fieri posset excludat. facit in auē. vt nullus. li. ha. lo. ꝓserua. in pn. col. tr. de elect. anartite. z. c. fundamēta. lib. vj. cuꝝ si. Et forte hoc dictū ꝓpter id qꝫ no. Hostī. de offi. vica. c. clericos. vbi dicit: q vicarius nō ibi stituit alium in vicaria: ex cā tñ ad modicū tps ponit alū loco sui.

c ¶ Exercere. Repete statuimus.

¶ Glo. sequens in hoc decreto distinguit.

d ¶ Irritū. Irritat ergo suffragiū vocis z pmotiones fiendā ꝓtra hāc pstōnes: illa enim cadit in decretū istud que sunt retractabilia. Sūt enim quedaꝝ de officio cure: que si exercuissent: nō essent irrita: vt baptizare: eucharistiā dare: z his silia. Ité quedā que pistūt in facto: z nequeunt non fuisse: sicut pdicare: de quo pdixi: castaldia: z silia. z vide qd dicam. j. de here. c. j. ver. ouro.

e ¶ Priuilegio. Pat' processo: tñ iaz cepit curia tales priuilegiare ꝓtra hanc pstōnez: nec voluit: nec potuit papa legē imdicere successori. de elec. Inotuit. cum pcor. †

f ¶ Ordines. Approbatos per sedem apostolicam: tamen post concilium generale.

g ¶ Admitteret. Ita q oportet qs desinant in scripsis.

h ¶ Approbatos. Etiam minoris religionis.

i ¶ Trāscendi. Singulariter: non collegialiter: vt patet de rel. domi. c. vno. in fi. lib. vj. In his ergo cessat ratio inducta in pn. c. qz non expedit in ea vocatione manere in qua vocati sunt.

Vicarius nō pot vicarium.

Officiorū cure: q̄daꝫ sūt que tria nō possunt.

† Adde bar. ſ anē. q̄ in pncia. et ibi glo. C. vbi de crī. agī.

Capitulum. II.

¶ No. j. de habitu nouitioꝝ. Et qꝫ ad hoc nouitij qcūqꝫ nō

Oꝺ qui. ¶ Se sūmat. ¶ Presupponēdū est primo: q duplex est pfessio per quaꝫ qs obligat religioni. Quedaꝫ est expssa: que fit per ista ꝺba. Promitto deo z tali sancto: puta sancto Benedicto (si sit in ordine sancti Bñdicti) z tibi Abbati pmitto obedientiam: z reuerentiam: z castitatē. Et iste talis obligatur irrenocabiliter:

etiā tanq̄ vicarios[a] seu ministros: vel locum [b] alioꝝ tenētes q̄q aliarū curam z regimen: nec pro se possint: nec pro alijs exercere[c]. ¶ Quicquid aūt in ꝓiudicium attentatū fuerit: sit irritum [d] ipso iure: quouis ꝓuilegio [e] non obstante. ¶ Ad illoꝝ aūt medicantium ordines [f] quos aplica sedes eo modo subsistere voluit: vt eoꝝ pfessoribus ita in

dam tamē aliqs impedimentum nō obstet. Alia est professio tacita que inducitur pluribus modis. Aliqñ inducitur: quādo nouitius tm̄ misceat se actibus pfessoꝝ. Aliquādo inducitur assumptione habitus pfessoꝝ: z pcurat triduo ꝓfessus. Aliquādo inducitur talis pfessio tacita ex delatiōe habit[g] religionis: id est portando habitum religionis per annū integrum. Et ista est mā huius. c.

¶ Sedo pcipiendū est: q iter habitus religiosoꝝ pfessoꝝ est: aliquādo differētia latēs. i. nō apparens: aliquando est differētia patēs z apparēs. Differētia habituuꝫ pfessorum dī latens: quādo non est differētia in colore: scissura: z figura: sed est alia differētia: forte q habitus professoꝝ bñdicitur: habitus aūt nouitioꝝ non bñdicitur. Vel nulla est alia differētia inter habitus pfessoꝝ z habitus nouitioꝝ: nisi q habitus pfessoꝝ dantur in capitoꝝ vel ante magnum altare: habitus aūt nouitioꝝ dantur in alio loco. Vel forsan talis est differētia: q habitus pfessoꝝ dantur per abbatem: z habitus nouitioꝝ dantur per alīū forsan per priores: vel alīū officiarium seu religiosum. Alia est ꝺsa iter habitus pfessoꝝ z nouitioꝝ que est patens z oībus nota: que est in colore: vt habitus nouitioꝝ sunt alterius coloris ab habitu pfessoꝝ. Est etiā ꝺsa patens in scissura: sicut in ordine fratrum minoꝝ: q nouitij nō ſhit caputiū sutum cum suo habitu: pfessores ꝺo habent. Est ꝺsa etiam in figura: q nouitij ſhit habitus breuiorem in aliqua parte habitus quā habeant pfessi.

¶ CASVS. Titius intrauit religiones approbatā: recepit habitū: tamē voluit expiri z tentare asperitates z labores illius etiā monasteriuꝫ voluit expiri mores illius ttij. Ipse titius portauit habitū per lapsum vnius anni: non pclamauit: nec ptestatus fuit: vtrum per delationē habit[g] videatur fecisse tacitaꝫ pfessionē. Distinguit: aut habitus nouitioꝝ nō sunt distincti ab habitibus pfessoruꝫ: z tūc dī fecisse tacitā professionez: z tūc inducitur pfessio per lapsuꝫ anni: et laz si maneret in monasterio per xx. annos in tali habitu nouitioꝝ. Si aūt habitus nouitioꝝ z professoꝝ sunt distincti: in colore: in scissura: z in forma siue figura: z nō accepit alium habitū nisi habitus nouitioꝝ: tūc per lapsum anni non dicitur professus.

¶ Nota q̄ qs obligatur religioni etiā per tacitaꝫ pfessionē: z qi glo. ꝓma videt inuenibus stricta ꝓpter vtilitatem casuū ponō aliquos pcōnes. Prima est. Delatio habitus manifeste distincti: vt in colore: scissura: vel forma: seu figura: quātocūqꝫ tpe non inducit pfessionē: hoc ꝓbatur hic in fine tex. functa glo. in fi. Secūda cōclusio. Delatio habitus indistincti: siue per modum: de quo in. c. j. eo. tit. lib. vj. vt qꝫ non solū professi z monachi illo vtūtur: sed etiam gerentes vitā cōmunez cum eis: nō inducit pfessionē in eo qui in pupillari etate euꝫ assumpsit quātocūqꝫ tpe deferatur: vt probat in. d. c. j. eo. tit. lib. vj. Nec hodie corrigit per istum tex. vt notat hic in glo. sup verbo portauerint. Secus aūt in eo qui eum habitū assumpsit in pubertate: inducit enim in eo tacitam professionē post annum: vt probat in. d. c. j. §. qui ꝺo. lib. vj. Tertia cōclusio. Delatio habitus extra religionē quātocūqꝫ tēporē nō inducit professionē. Doc voluit tacite iste ter. in ꝺ. in aliqua

¶ No. ſ. de pfessione q̄ obligat ſpūs religionis ſ genē. de ſ ſ gl. ſ. igr. Zaba.

Habit[g] distincto qñz est patēs: qñz latēs.

Habit[g] nouitioꝝ est tripler.

ti alīq religione. argumēto isto sumpto per Hād: z exp̄ssius tenet hic gl. in ℸ. aliqua. quā singulr notabis. facit. c. vt clerici. de reg. Quarta ꝓclusio. Delatio habit[g] indistincti: vt est ille quo vtunt pariter monachi z cōuersi: inducit ſtra annū post pubertatē pfessionē tacitā in. c. j. eo. ti. vj. Quinta ꝓclusio.

Delatio habitus distincti latēter: puta p bñdictoꝝ inducit per annū pfessionē in illo monasterio in quo habit[g] delatus fuit. Hec cōclo singulr. ꝓbat p istā ter. assumptio antē habit[g] pfessoꝝ inducit professionē in gñe: si dat pseuerantia tridui: de quo tñ dō m: vt habet in. c. pstōnez. eo. tit. li. vj. in fi. Ettā si talis habit[g] patēter distinguat ab habitu pfessi: vt phatur in. d. c. j. in fi. Nec in hoc ille tex. mutat per istum: q log tur in alio casu ad quē ſfa ista restringit: vt no. hic in glo. magna. in ℸ. hodie ꝺo quo ad hūc casum. Et predicta z ex magna glo. in ℸ. ex his. Nota triplicez habitū nouitioꝝ: z q ad pfessionem faciendā tacite vel expresse regitur pubertas: ita q masculus debet esse. xiiij. annorū: femina ꝺo. xij. nec sufficit ad istud effectū q̄ prudentia vel malitia suppleat etatem. Et hoc voluit glo. in ℸ. etate.

¶ Glo. sequens dicit quid determinat.

a ¶ Eos qui. Determinat decre. ex parte. eo. ti. z qs ibi no. Ber. z Inno. z ipe Inno. z Hosti. eo. ti. c. j. z Abb. eo. ti. consulti. z decre. j. eo. ti. lib. vj.

¶ Glo. sequens probat q̄ suo nouum continet: dicēs qd fuit vetert: z quomodo capitulum fuit casum nō excedit distinguens triplicem habitum.

b ¶ Deinceps. Per ℸ ps z p ꝺō. j. decernimus. q̄ hec pstitutio tua noua statuit z ꝓterita non respicit. Diceba mus. n. olim: q tūc delatio habit[g] per annū inducebat pfessionē tacitā qñ erat habit[g] indistincti: z sic intelligebat decr. ex pte. e. ti. vt ibi no. in fi. vlt. gl. Si ꝺo erāt distincti secus: qualitercūqꝫ foret distinctio. e. ti. statuimus. z apt[g] e. ti. c. j. in fi. li. vj. Vodte ꝺo quo ad hūc casuꝫ distinguim[g] ſtis sit distinctio habit[g]: an patēs altero de trib[g] modis hic expressio: an latens: puta p bñdictionē vestī ꝑsonaꝫ dāte loci vel formā dat̄is: ex vnā[g]. n. cappis ꝛrū alterā bñdicta vel data ꝑ pulciale vel in capīo: altera nō: ꝑmā z secūda discernere nescio. Primo casu delatio talis habitus: etiā vltra annū non inducit tacitā. Secūo sic. Ideo aūt dixi quo ad hūc casum: qz quo ad alios casus adhuc stamus turi antiq̄: vt sufficiat qualiscūqꝫ distinctio. Unde adhuc hodie maior qui seleter z spōte recepit habitus distinctū per modū qñ. ā. dixi latentē: si pseuerat tridno pfessus est: qđ dic vt codex tl. ꝓstitutionē. ll. vj. Et ex his no. tripliter habitū nouitioꝝ: distinctum: indistinctū: z indistinctissimū. Ité primus. ſ. distinctus dupler: habēs scilz distinctionē latentē z patētē: vt hic. Inhabitu ergo nouitioꝝ latēter distincto vel indistincto vl' indistinctissimo: dūmodo recept[g] fuerit ab adulto delatio per annū inducit tacitā. z hoc inhabitatū. Delatio ꝺo habit[g] nouitioꝝ patēter distincti vel indistincti vel indistinctissimi: vbi receptuo fuerit ab ipubere per lapsuꝫ anni nō inducit tacitā. z in his casib[g] adhuc vex esset qđ no. Inno. in decre. ex pte. z Abbas in decre. ꝓsulti. g dicebant: q̄ delatio habit[g] nouitioꝝ distincti quātocūqꝫ tpe nō inducit pfessionē. Et abbas dicebat q̄ dixit ſfaz papalē absolutoriā aliq̄ cessam illi qui talē habitū detulerat fere per. xx. annos. hec phantur. ā. eodez ex parte. j. z ca. statuimus. eodem titu. capl. primo. libro. vj. Et hic ꝺubitatur tamen ne decretalis ista intēdat corrigere qđ vltimo dixī de habitu indistinctissimo recepto ab impubere. vt. j. dicaz.

c ¶ Etate. xiiij. in viro z xij. in muliere: et requirit etas consūmata. ā. co. ad nfaz. Nec sufficit q̄ prudētia vel malitia suppleat etatez. de hoc supra eodez postulastī.

d ¶ In aliq̄. Secus ergo si ex religione: z sic non corrigit decre. vt clerici supra eodem.

e ¶ Religione. p sedē aplicaz approbata. ℸ vo. c. vno. li.

¶ Glosa sequens exponit z dubium soluit.

f ¶ Per annum. Integrū. eo. titu. c. j. lib. vj. ibi q̄ si totum ꝛc. Et per hanc ſfam que habet. ā. co. ex parte. z eo. ti. c. j. lib. vj. Patet satis esse q̄ detulerit per integrum annum: lz annū nō excesserit. Debet ergo nolens obligari infra annū deponere. ā. eo. statuimus. Joā. and.

¶ Glosa sequens exponit casum excipit quez dicit non correctum z dubium soluit.

g ¶ Portauerint. Lz enim ad annos discretionis iduerint: ex quo tñ post illos p annū portauerit sit sunt professi. hoc verū nisi eo casu tāta esset idistinctio habitus q̄ seculares illis ꝓuenientes vterent illo. eo. ti. c. j. §. rñ. li. vj. Nisi dicat q̄ hec decr. q̄ solū pōderat dilationē nō assūptionē: illud corrigat: ſm qđ nō eēt hodie dare habitū indistinctissimū. Sed nō credo: q̄ hec decr. illud corrigat: qđ ꝑbat lra. ā. nouitioꝝ habitū. facit de elec. cum expediat. li. vj. cū pcor. Ité intelligas hanc ſfaz de illo qui spōte recepit vel saltez portauit: al's nō obligaret portatio: que fieret durante ꝑpetuali metu. qđ metus cā. c. j. Joā. and.

h ¶ Illam. Lz igitur illa tacita professio: de qua eodē titu. constitutionem. q̄. respon. lib. vj. obliget religioni in genere: vt ibi: ista tamē obligare potest in specie: vt hic.

i ¶ Colore. Ut qi nouitij albi: alij griseum vel nigrum: apud ſplā montales distinguunt. p esse p velā nigrā ab albo. Sed cōmuniter est illud distinctius. Secundo. li. ¶ Scissura vel forma. Patet in ordine minoꝝ: vbi nouitij non habent sutum caputium.

¶ Glosa sequens addit casum qñ protestat q̄ per lapsuꝫ non intendit obligari religioni. z hoc precipue: si protestatio sit cōuentionalis. de hoc scripsi post Vincen. co. ti. ex parte. post Hostien. eo. ti. c. ij. z. c. ad apostolicam. z de hoc in Specu. de sta. mona. in vltima questione.

¶ De statu monachorum vel canonicorum regularium.

¶ Usum est. ā. qualiter quis obligatur religioni etiam per tacitam professionem: verum q̄ posset dubitare aliquis de statu obligatoꝝ: ideo subijcit rubricaz de statu monachoꝝ z canonicoꝝ regularium. Cap. I.

Nē in agro. ¶ Diuidit in decē partes: vt patet in rubro. Sed a ibi Statuimus. Tertia ibi Sane. Quarta ibi Porro. Quinta ibi Si qꝫ autē. Sexta ibi Quia ꝺo. Septima ibi Ad hec. Octaua ibi Leterū. Nona ibi Ad ampliationē. Ultima ibi Premissa. Imo.

¶ CASVS. Visi. ā. de regularib[g]. Et qualiter qꝫ obli

¶ No. ſ. de laudibus regule monachoꝝ mīgroꝝ. z ſ in glo. tñ.

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ No. ꝯ. tbi. In vestib⁹.] Et tbi. In cibis.] De mouib⁹ re formādis tam in vestib⁹ qꝫ in cibis. et q̄ ad cibos. vide q̄ gn̄ modis excedit. & pse. dist. vj. quinq. ꝯ pſequtur. Stepha. k q̄ nō erpedit ſtare. Zaba.

gat religionī: ſed veſtiez ſuoꝝ mark de quelibet obſeruātie religionī: & vtruz ſit eis licitū vti ghuſcūq; veſtibus: aliqñ modeſtiaz in ſcitis tenēnt ſeruare: Dicit Clemēs roma. ponē. q. ipſi debēt cauere ne ponant exceſſum in veſtimentis: cibis: et lectiſterniſs. Et vltio huius ꝓhibitionis ponit in pīn. huius capīt. Et ga. c. eſt mitis lōguz: ideo accipiatis diſtinctionez gl. vſe: & ꝓcedatis per ptes ꝑm diſtinctionez.

¶ Nota q̄ iſta cle. habet decez partes. Prima incipit. tbi L Ne in agro.] Inq̄ ponit exceptiuū: et cauſam: quare fecit iſtam ꝓſtitutionē: & prohibet gſtās monachis ne excedant in habitu: ſiue in veſtibus: cibis: & potibus: egritudo: & lectiſterniſs. Secundo tbi. Statuim⁹.] Spāliter pudet circa veſtes proximas habitui: vt ſint alminutia: capucia: calciamēta: zone: cultelli: calcaria: ſelle: & frena equoꝝ: & vltimo circa habitū ſuprad. Tertio tbi L Sane.] Prouidet circa ipſoꝝ monachoꝝ ꝓfeſſionē: cōmunionē: & circa exp̄ſſionez regule: & circa inſtructionē ſeu doctrinā paruoꝝ nouitioꝝ. Quarto tbi. Porro.] Prouidet circa venationes & aucupatiōes: qualr & qñ debēt vtrari. Quinto tbi. Si qs aūt.] Punit alios trāſgreſſores iſtiꝰ ꝓſtitutionis: & iubet punitri alios ꝑm diſciplinā regulare. Sexto tbi. Cuiꝰ ꝓtextu.] Prouidet ſen ſtatuit ꝑtra ꝓfeſſos euntes ad curias ꝓncipum: vel alios vagātes: vel infra ſepta monaſterij arma tenentes. Septimo tbi. Ad hec ꝓdeceſſoꝝ.] Prouidet ꝑtra ipſoꝝ ſollicitudines. Octauo tbi. Cetez ꝓlatoꝝ.] Prouidet de ꝓtioꝝ etate: & ipſoꝝ ſacerdotio: ꝓfeſſione: & habitatione. Nono tbi. Ad amplatiōnē aūt.] Prouidet de monachoꝝ ordinatiōe: & de ipſoꝝ doctrina. Decimo tbi. Premiſſa igit̄ ola.] Cōfirmat & inouat decretales ꝑdēcō. cum ad monaſteriū. & c. in ſingulis. Et per partes poterit o legere clemētinam.

a ¶ Agro. Habet iſta agrū: vt hic & vineaz. de magi. c. vlti. in ſi. domum. de elec. cum in cūctis. in pīn. de cuſto. eucha. c. ij. & amplam. in qua ſunt māſiones multe. de pe. diſt. iij. in domo. qd vltra: Nō inſtemus in hoc: qr ipſius eſt terra: cuius terrarum &. de dect. tua. ij.

¶ Glo. ſeq. alle. duas ꝓcō. & ponēs antiquū & modernū ſtatuz ordinē: & duplex aſſignatū colorē: ꝓſtitē cōmēdat.

b ¶ Sacra. Lē cor. ā. eo. recol. ites. in ḡn. de huſle. cum & plātare. in pn. Sāctitatē & veneratiōez huius ordinis oſtendūt documēta patrū & abādātia tpalitaz: quibus monaſteria huius ordinis pullularūt: ſed nūc proh dolor: ꝙ in multis deficiūt ꝓ hoc & exēplor documēta: & ad ſſtar filij ꝓdigi diſſipate ſunt patrū ſubſtātie: & quādoq; noſtri cupiūt replere de ſiliquis ventrē ſuū. Luc. xv. xxvj. vj. §. hinc etiā ille filius. Et cuiꝰ habitus ingredo in mortificatiōnem carnis & vitioꝝ fuerit ſumēta: vtinam meritoꝝ & virtutū obſeruatiōes per ſtā bōdie nō ſignentur: ad qđ optatum laboret hec cōſtitutio. Joā. and.

¶ Glo. ſeq. ſoluit dubiū: & rōnez diuerſitatis reddit.

agro a dominico ſacra b: videlicet monachorum nigrorum c religione: indecorū aliquid obrepat d: aut vitioſum quicq̄ pernicioſe in fegetez e coaleſcat f: ſed vt in illa g potius flores honoris et honeſtatis h fructus in vbertate ſuccreſcāt: eis i in veſtib⁹ ordinatum k omnem: ſeu exquiſitum l ornatum: aut cultum: necnō in cibis et m potibus equitaturis n & lectiſterniis o quēuis notabilez interdicentes exceſſum.

¶ Specialiter prouidet circa veſtes habitui proximas alminutias: capucia: calciamēta: zonas: cultellos: calcaria: ſelles: & frenos ipſoꝝ: & vltimo circa habitū ſuperiorem. Joannes andree.

¶ Statuimus p vt ſuperior veſtis ipſoꝝ habituiq̄ prima nigri⁹: brunī: aut albi coloris ſit existat: iuxta morē apud eos huari ſolituz in regione r qua degunt s: nec in qualitate pānī regularis excedat modeſtia: nec querat̄ qō ꝓciosius & ſubtilius t: ſed q̄ vtilius valeat inueniri. Sit etiaz veſtis ipa rotūda per circuitū: & nō ſciſſa: nec longitudine nimia: aut breuitate⁹ notāda: largas etiā manicas habeat vſq; ad pugnuz u. prenſas: non cōſutas: vel quomodolibet ? bonas quidem ordo quippiam recipit inordinatum.

l ¶ Exquiſitum. Hoc ſoluit omne ꝑtrarium qđ de mūdicia vel ornatu poſſet opponi. qđ vide vt no. xxj. q. iij. in ſum. & per totuz. de cuſto. eucha. c. vlt. in vlt. glo.

m ¶ Cibis & potibus. De vi. & hone. cle. a capula. & de vſu in regula. xxxix. & xl. di. capliis. Dicit aūt Anaſtaſius abſtinētiam ꝓtinentie nutricem eſſe: que facilius frenos patitur: ſi non delitiarum calcaribus incitetur.

n ¶ Equitaturis. De vſu. j. dicetur.

o ¶ Lectiſterniō. Lōponit lectus cum ſterno: & ſumit ꝓ lecto: ſtrato: & parato: & omni ipſius paramento.

p ¶ Exceſſum. Sonat in vitium. j. ti. ij. c. j.

q ¶ Statuimus. Secunda pars.

r ¶ Dabitur. Flocco: cuculle: vel ſcapulari: vt. j. dicet.

s ¶ Nigri: brunī: aut albi. Vos tres colores ꝓmittendo alios omnes vel miſcolos ꝓhibet: qđ multi nō ꝑdērāt. Quod & dicit regula. lv. c. de colore nō cauſent monachi. nō intēdit qr oībus coloīb⁹ licebat eis vti: nam etiā ſcla⁹ clericis ſunt ꝙdā iterdicti. de vita & ho. cle. clericī. ij. Sz hoc intendit qr nō cauſentur inter colores permiſſos: q̄ iſte ſit fir⁹ color: pulchior: vel melior: illo.

t ¶ Coloris. Iſti colores ſine tinctura ex lana poſſunt haberi: & ideo potius approbati.

v ¶ Regione. Regio regionis dicitur a rex regis: patria ſcilz quam rex regit: & habet dīminutiuum regūcula: quaſi parua regio.

x ¶ Degūt. Locor. xlix. di. ſilud. Ixxvj. di. vltimam.

y ¶ Subtiliter. Unde dicit regula ꝑdicta. c. lj. de groſſitudine non cauſentur monachi.

z ¶ Breuitate. De vi. & ho. cle. clici. xxiij. di. nō liceat. ij.

a ¶ Pugnum. Doc eſt clauſa manus cum appreheſione digitoꝝ. & dicit a pugno: qui enim manum vult pungere: ſtringit pugnum. Non debuerunt ergo brachium: vt faciunt domine: & quidam diſpant: nec vtantur guarnachijs: quas prohibet hec litera.

b ¶ Quomodolibet. Ergo etiam vnuz vel duos botonos portare non licet.

Mōachi nigri hic corpus et caput mīn q̄ alij monachi.

Abſtinentia é ptinēte nutrix Lectiſterniuz qđ ſignificet.

Regio dī a rege.

Pugnus vide dī.

Sendatū qđ notat.

a ¶ Humeros. Aliud nos cōmunis ſcīa dunt ante pectus: & tñ infra impōnitur pena. Et aduerte: quia modus ſciſſure non reſpicit hic diſpoſitionē abbatis: ſed ſolum in defectu vel nō: ſatis tñ videretur ſufficere diſpoſitio tacita: ſcz cū ipſe abbas capuciō vtatur: iſta ꝙ ſciſſura dr eſſe talis q̄ appareat & pateat ſit. facit. ā. titu. ꝓt. c. fi. & quod dicī. ā. ea. cōpil. de vita & honeſt. clerī. c. ij.

b ¶ Sendatum. Qđ ſerici cōprehendit: & vide qđ dicī. j. c. j. ſup ver. ſericis.

c ¶ Eſtualibus. In vulgari vocam⁹ ſtiual: & ſunt calciamenta coriī: quib⁹ i eſtate vtor: & optima ſiunt apud Sanctum Benedictum.

d ¶ Boſis altis. Que capiunt ſupra talos & aliquid de crure: & ligāt q̄ſq; & hos. j. vocat ſotulares coriſgſatos.

e ¶ Ad ornatum. Per hoc ver. ſupra duplicatū patet: q̄ ſi nō ad ornatum: ſed ꝓpter ſgrnentez neceſſitatē talibus vteretur eēt excusabiles. ad hoc ſi vt ta & honeſtate clerī cozum. clericī. & infra. §. porro.

f ¶ Duodecī monachoꝝ incluſo ſtato. de ſtūdo. ca. ſi. de pituſleg. ex ore.

g ¶ Septa. i. claſuram: ſic dictam a ſepto ſepto per ſcriptura: aliud ſignat vt dicet. j. de hereti. ad nſm. in pīncī.

h ¶ Flocū. In regula non habetur h nomen: & infra dicit quid ſit flocus.

i ¶ Conſuetudo. Sic ergo videt excuſabiles monachi anglie ſi melioꝝ pā no vtant q̄ noſtri.

k ¶ Soliti. Locor. xxxj. diſti. c. j. de cenſi. cū apoſtolus. in ſi. Joan. andree.

l ¶ Cucullas. De hiis. xx. q. iij. pleno. xlj. q. iij. c. ij. de eta. & qua. ſtellerim⁹.

m ¶ Capa. Rondelli qui nunc in vſu ſunt: non ſunt ꝓpie cape: ſine capa dicatur a capite: ſine a capio capis: qr totū bolent capiat: non enim bñt capitiū appenſum. Et no. qr lz ſub capa ſit portandū ſaltez ſcapulare: ſub floco

Capa vñ dicitur.

vel cuculla non quaſi illa ſint habitus: ſed non capa.

n ¶ Albis. Non ponit pro colore: ſed pro veſte ſacra: ꝙ qua ſegtur verſus. Dicit vbs alba: veſtit⁹ preſbyter alba. Albis illa de qua loquitur verſus eſt de prouincia.

o ¶ Sane. Tertia pars.

Verſus.

p ¶ Menſib⁹. Ar tantur ergo monachi ſingulis menſib⁹: ad quod fideles arctantur ſingulis annis. de pen. & remiſſ. eſa. ꝓpter religionis enim ꝓfeſſionez aliqđ debent ad pēſum ſancte inſtitutionis adiicere ḡrta diſtinctiōe. deniqz. q ¶ Singuli. Lōcor. de excel. ſta. nōnis. j. & ij. in fi. & dubito an per hoc tēdat dilatare hāc cōſtitōnem: q̄ ad ꝙ ad alios mōachos: qs ſatis eſt honeſtuz.

r ¶ In pīa. Non puto q̄ ſolēnitas ſe ſtō occurrētis ea die puta reſurrectiōis: penthecoſtes vl patroni mōaſterij: habeat hoc artare. ſacrileo. titu. cū ad monaſterium. in pīn.

ſ ¶ Abſtineant. Loncor. de pe. & re. omnis.

t ¶ Jamiores. vbi ergo tales nō eſſent iſta expoſitio fiet. ſacit de elec. inde-nitatibus. §. pe. libr. vj. & j. de iure patrona. c. j. §. ſane.

Menſibus ſingulis cōſitus cōcēnt.

v ¶ Exponāt. viſ. queſtiōe. j. oportet. xlij. di. §. vltimo.

x ¶ Nouitijs. Id eſt ſcholaſticis non inſtructi: q ſub diſciplina degūt: dato & q̄ſint ꝓfeſſi: cū eadē & ſortiāt fir nō: aliter ſnmitur. ā. titu. j. c. fina. cum concor.

y ¶ Fidelis. Non ſolū catholic⁹: ſed etiam diligens & fidelis & legalis.

z ¶ Inſtructor. xij. q. j. c. j. xxvij. diſt. & hic. & aucten. & mo. §. volum⁹. & fi. co. j.

Venationes & aucupatiōes differunt.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Salt⁹: vinaria ⁊ garene quid notant.

a ¶ Presumant. Hec prohibentur etiam secularibus clericis. de cleri. ve. c. j. ⁊. g. cum suis concor.

b ¶ Familiaribus. Tenetur quis de facto familie. de hoc de restitu. spolia. cum ad sedem. in glo. penul.

c ¶ Saltus. De saltibus ⁊ vinariis habet. ff. de vsufru. vsufructuariis vena ri. ff. ⁊. j. §. Dicit autē saltus nemus rarus habens arbores vbi fere ⁊ venatoreo ⁊ canes bene saliunt. dixit quidam. Est saltus nemus ⁊ saliendi vi actus. Vinaria dicunt talia loca: quibus vinū ⁊ nutriuntur fere: ⁊ circa prices vtimur ibidem. Garene non est nostrū vulgare: ⁊ forte dicunt a garlo garlo. Et quo ⁊ quare dicant ista loca foreste: siue ssile ⁊ pratus scripsi post Postten. & dona. cū dilecti. sup. j. glo.

Religiosos reddit tus quicq̄ cōstitūt in venatiōe.

¶ Glosa sequens ostendit reprobatā opinionē Postien. d ¶ Personalem. Reprobat qd̄ not. Posti. & cle. vena. c. j. vbi dicit per vagatibus. q. si reditus clericor ex tali venatione: puta canicularii: vt in prouincia: vel ferarum vt in anglia: licebat illis tā tpe cōpetenti maxime vbi tēte familia in ppria p sonto venationē capere ⁊ vēdere: cū id non sit vagari: ⁊ necessitati ⁊ vtilitati ecclesie subuenire: ad qd̄ clerici tenentur. vij. q̄. j. ꝓsentiū ⁊. c. placuit. vt nemini. xvj. q. j. qui vere. ⁊. c. vos autem. q̄ ad religiosos hoc hic corrigitur.

e ¶ Si quis autē. Quinta para.

f ¶ Regulari. t. cū dictā regula. f. xxiij. ca. ⁊ duobus sequentibus. ⁊. xvij. ⁊ duobus sequen. ⁊ de hoc scripsi. de regu. c. ij.

Sotulares vide dicuntur.

g ¶ Sotulares. Al sub ⁊ talo: nec recedit a premissa p missione estualium: sed dicit sotulares cum silis vtūtur tales esse debere.

h ¶ Altos. De quibus predixi ibi: botis altis.

i ¶ Preferitur. In parte. q. ver. almutio.

k ¶ Non fissa. Super humeros.

l ¶ Non habens. Concor. eodē titu. in singulis. in p̄n.

per se vel alios tenere presumant[a]: nec a familiaribus[b] secum morantibus teneri permittant: nisi saltus[c]: vinaria vel garenas ppias: vel ius venandi in alienis haberent: in qbus cuniculi vel fere alie forsan essent: quo casu hoc eis pmittitur: dū tamen ifra monasteria seu domos quas inhabitant: aut eorum clausuras: venaticos canes nō teneant: nec venationi presentiam exhibeant personales[d].

¶ Punit certos predictorum transgressores omnes alios punire iubens iuxta disciplinam regule. Joannes andr.

¶ Si quis[e] autē premissorū temerari[a] exiterit violator regulari[f] subiaceat disciplīe. Et nihilominus si fotulares nō corrigiatos ⁊ altos[g] aut caputia (vt preferē[t]) non fissa[k] portare presumpserit: si quidē abbas vel prior non habens[l] abbatem ppriū fuerit per annū se nouerit a beneficiorum collatione suspensum. Si vō alius[m] fuerit ab administratione si quam obtinet: sit per annū suspensus. Quod si nullam[n] habeat eo ipso per annum reddat inhabilis ad administrationem ⁊ ecclesiasticum beneficiū obtinendum. Si qui vō eorum venationi aut aucupationi clamose: vel als cum cambo[o] aut aubus[o] ex proposito[p] interfuerint: iuxta premissa per

m ¶ Alius. Quā abbas vel prior non habens abbatē.

n ¶ Nullā habeat. Silo distincto. ē. ea. cōpti. de vita ⁊ honesta. cleri. quonā. de decl. ca. j. ⁊. j. de pe. multorum.

o ¶ Aubus. Si ergo sine his fieret venatio vel aucupatio cuz rhetibus vel laqueis non est locus huic pene.

p ¶ Ex proposito. Secus si ex casu. ⁊ concor. de sen. excō. cum voluntate. in princ. de scīs. c. vno ver. omnem.

q ¶ Distinctione. Ut. l. abbates ⁊ pores non habētes abbates a collatione bñficiorū: alīs ab administratione bñficiorū sint suspensi: ⁊ nō habētes sint inhabiles per diēntū. ⁊ ex maioritate pene p̄z q̄sta est maior culpa cū precedentib. q. j. si afferam. r ¶ Ut pmittitur. Restrigit ergo hāc prouisionez ad hos casus: in alijs ergo seruet qd̄ habet ne se. va. c. vno. li. vj.

s ¶ Quia vō. Secta para cuius causa potuit esse. quod no. Joā. mo. ⁊ elec. generali. vers. clericos. libro sexto.

t ¶ Suaui. Matthei. xj. in fine. ⁊ dicit suaui tuitis ⁊ appetibili[q], de penit. di. j. pfecta. qd̄ est claustrū q̄n aq̄ piscibus. xvj. qō. j. placuit. q̄, alīs est carcer. ⁊ sē. excōica. vt fame. ad vtrūq. xxvij. distī. de his.

Jugū vi dicitur.

v ¶ Jugo. Idē h. dū in pdīc. c. ⁊ his. ⁊ de pnīp. cū i tuitē. in p̄n. Et vi a iugo gis. ⁊ solet vocari tuitis q̄ boues iunguntur.

x ¶ Canonici. De hac ꝑte nō habita mīa: qui liget etiam mōachos si nigros.

y ¶ Nō hbites. Il los. n. qnqs p ipaz admīstrationē cautis illuc fre opz: quas psequi pōt: ls non sint ppetui. de iudi. cū deputati.

¶ Glo. se. ponit q̄z Hugonē. q̄. abusiones claustri: pmā psequēs: ⁊ q̄ hic logī: ⁊ totidem secuti: sm Cypriānum.

Claustri abusiones sunt. xij.

z ¶ Curias principū. De offi. ordi. q̄to. Inter duodecim abusiōes claustri: enumerat istā Hugo. de solleto. li. q̄. ⁊ ase claustro sic dicens. Duodecī sunt abusiones claustri: quib⁹ tota religiosa massa corrūpit. Prim⁹ negligēs: discipulus inobediens: iuuenis otiosus: senex obstinat⁹: monachus curialis: monachus cauillans: monachus cauticus: habit⁹ scholus: ebrius exquisitus: rumor in claustro: ille in capitulo: dissolutus in choro: irrenerētia circa altare. Et hec singula ibi pulchre prosequitur. Et dicit ibi ad propositū q̄ cum dicitur monachus curialis: ex adiecto designatur aliquid

Ordo claustri diuīsus ab ordine curie.

pum absq̄ speciali[a] prelatorum suorum licentia se conferre presumant. Quod si vt suis plātis: aut monasterijs damnuz aliquod inferant ad dictas curias se cōferre presumpserint: excōmunicationis sententiam eos incurrere volumus ipso facto[b]. Prelatis eorum districte nihilominus iniungentes vt ipsos a predictarum curiarum accessu: ⁊ alys gbullibet vagationibus et discursu diligenter cōpescere: ac super hoc non parentes eisdem seuere corrigere nō omittant. Prelate quoq̄ finie monachos[c] infra[d] septa monasteriorum sine licentia abbatum suorum arma[e] tenētes[f] decernimus subiacere.

Bēū abusiōes sunt duodecī.

¶ Prouidet circa mōachorum solitudines. Joan. andr.

¶ Ad hec[g] predecessor nostro[h] vestigijs inherentes[i] perpetuo phibemus edicto: ne monachi[k] singuli in singulis sibi cōmissis administrationibus vel prioratibus habitare presumāt. Sed si prouentus prioratuuz seu administrationuz huiusmodi duobus[l] forte nō suppetant: ideo prioratus seu administrationes: nisi per abbates ad sustentationem duoz sufficientes reddantur: locis alijs vicinioribus ad eorū monasteria pertinentibus: vel ipsorū monasteriorum officijs[m]: aut inter se inuicem[n]: prout erit cōmodius: cum consilio ⁊ assensu[o] abbatum per locorum ipsorum ordinarios[p] vniantur. Monachis locorum: que

Domū in trans alio ſtatim tenat̄ iuri

Arma et tela offerunt.

a ¶ Speciali. Generalis ergo puta q̄ possint se quo voluerint absentare non sufficit.

¶ Glo. sequens notat ad hanc penam duo requirī: ⁊ illa sufficere: ⁊ contrariam solvit.

b ¶ Ipso facto. Ad hanc excōmunicationes duo videtur necessaria: scilicet q̄ intrauerint curias: ⁊ q̄ causa dānificandi monasterium vel prelatum: licentias ꝛ o habere vel non habere: non puto ponderandum cum hic non repetatur: hinc est q̄ etiaz si ad hoc intrat ligatus est. Ex solo igitur ecclū claustri ob hanc causam non ligatur. si. ne cleri. vel monachi. c. iij. ⁊ vltimo. Item ex quo intrauit ob hanc causam: ls dānum non intulit: siue quod nondum intulit: siue quod penitet ligatus est. simile de homi. pro humani. lib. vj. Et quod ibi not. non obstat. ff. de furt. vulgaris. §. qui furti. Quia ls is qui domum intrauit alio furandi: adhuc non teneatur furti: tenetur tamen insuarum: vel de vi si vim intulit: vt ibi. Sic ⁊ iste ls de damno non teneatur quod nondum intulit: tamen intrando consummauit delictuz quo ad hanc penam.

c ¶ Monachos. Non repetit regulares canonicos.

d ¶ Infra. Pro intra. ⁊ patet per hoc quod extra tenetur penam non incidit.

e ¶ Arma. In cōmuni significatione comprehenduntur tela: sed dicuntur arma stricte quibus defenditur: tela quibus impugnamus. iustitia. de publi. iudic. §. item

ler cornelis. de homici. si persequens. sed vt ibi no. armorum appellatio etiā fustes ⁊ lapides cōprehēdit ⁊ omne qd̄ arcu ⁊ manu mittitur: vt predicto. §. ttez ler cornelia. ⁊. ff. de verbo. sig. armorum appellatio. Non puto tamen auctorem sic latissime intellexisse. Joan. and.

f ¶ Tenentes. Uenīes de foris ad claustrum cum armis non animo tenendi. Nec tenet ex relatione ligari nō videtur: vt verbum eū effectu nō. de cle. nō residen. relatum. cum concordan.

g ¶ Ad hec. Septima para expone i. §ter: vel vltra hec.

h ¶ Nostrorum. Scilicet Alexandri ⁊ Honorij. eo. tit. c. ij. de capel. monacho. c. pe. ⁊ vlti.

i ¶ Inherentes. Concor. de iuramē. calū. c. primo. de re iudic. cum olim. de tornea. c. j. Joā. an.

k ¶ Monachi. Simpliciter loquitur. Unde de oībus intelligit. Joā. an.

¶ Glo. sequens notat contra opinionē ⁊ remittit.

l ¶ Duob⁹. Scilicet prior et socius. Et per hoc patet non esse necesse q̄ prior habeat duos socios: ls quidam contra per decretal. vlti. de capel. monacho. ad quam responde vt ibi scripsi super verbo monachos.

m ¶ Officijs. Ut cymarie: sacristie: cellerarie: ⁊ silīb⁹.

n ¶ Inuicem. Quia scilicet duo talia loca: quorum neuter sufficit ad priorem ⁊ socium vniuntur.

o ¶ Assensu. Si hoc non addidisset sufficiebat cōsiliuz querere. de arbi. cum olim. Et ls hic regratur consensus abbatis: mihi minime necessum puto ꝓsensum capli ecclie cathedralis. ē. ca. cōpti. de reb. eccl. non alie. si vna.

¶ Glosa sequens dicit quid approbat. Secundo querit: allegat pro ⁊ contra: ponit opinionem quam approbat cum determinatione.

p ¶ Ordinarios. Approbat qd̄ no. Innocen. ⁊ Alb. de excess. pla. sicut. Ubi tenent q̄ abbates ecclias ettā pleno iure sibi subiectas vnire non pōt. ⁊ facit qd̄ dixi. ē. eadez cōpti. de reb. eccl. non alie. si vna. de rerum pmuta. c. vno. Querit Archi. de prebē. cum singula. lib. vj. An abbates possint hoc ꝓscribere? Allegat. q̄ fic. de excess. pla. accedētibus. Allegat ad cōtrariū. c. dist. contra morem. xcij. di. illud. Tenet q̄ possint saltē circa prioratus simplices mala non habentes curam: sicut possent vnire grāgias vel manerias. ff. de leg. j. q̄ in rerū. §. vlti. de leg. ij. Latus. §. j. ff. de verb. signi. locus. Ad hanc alleg. facit quod no. de prebē. tue. Satis videtur per ea que no. de ꝓscrip. auditis. ⁊ que scripsi in predicta decre. accedētibus. Et cuz istud sit dignitatis ⁊ iurisdictionis non ordinis: q̄ ꝓscribi possit: tamen cum titulo nīs ꝓscripto sit talis cuius intitj non sit memoria. de ꝓscrip. c. j. lib. vj.

Unio ecclesiarum per abbates fieri nō potest.

¶ Glo. sequens probat qd̄ dicitur monachos nō manere solos de claustralibus intelligi.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Monachi claustrales solt in capell' manere nō debent: ꝛ bi perpetuo instituti.

a ¶ Ad claustrū. Septimo dicit ꝛ scribit de capel. monac. ii. que concor. huic q̄ tura que tractant de monachis. ne soli maneant in capellis: de claustralibus intelliguntur: quod patet hic ꝛ ibi. Si ergo monachus est perpetuus institutus ad curam populi: ꝛ sic nō habet cuz monasterio. xvj. dist. j. nec pro cumulet. solum nō remet: ꝛ sic erna[f] de facto: nec occurrit ratio: quare abbas talem monachū de suo claustro li mbacho fociare: ꝛ obedientiar[g] qui claustralis est: qui solo nutu Abbatis revocatur ad claustrum: iste non debet eē solus: vt cum socio aliqualem stabilitatē claustri seruet. ꝛ idez in regulari canonico: vt scribit eo. ti. q̄ vel timore. xcj. sup magna glo.

¶ Glo. sc. exponit ꝛ obiones soluit.

b ¶ Scrutur is. Luz ibi. vel fine. de capel. mona. ca. ii. j. de e rcel. prelat. frequens. ii. q. dā. Sed pices q̄ etiam clerici cus secularis oz habere sociū cum quo celebret. de ii. pbyt. vente. cum concor. Fateor q̄ eget scriptore: sed nō socio: ꝛ ideo sufficere potest talis locus presbytero ꝛ seruienti qui duobus monachis nō sufficeret.

c ¶ Leterum. Octava pars.

d ¶ Cōuētuales. In ghus. l. sunt plures collegialiter: de quo satis scripsi de iurepatro. nobis. non vt singuli. facit de excel. pla. dilecta. Talis aūt potest vari delegatus per papam. ē. ca. compl. de rescrip. c. ii.

e ¶ Etsi. Pro ēsuto. Ubi no curā deberet exercere per sesm: puto q̄ debeat attēdisse. xxv. annum. de elect. cum in electis. ii. inferiora. Nō obstat q̄ sit manualis. facit de elec. nemo de incepa. lib. vj. Et per istud ēsuto videtur cō parare ad minorem etatem: videtur enim aliquibus sufficere talē esse maiorē. tiii. annis: ex quo alius curaz exercet: ꝛ hoc tollit: si de mēte iuris nō est q̄ claustralis gerat curā populi. de capel. mona. c. j. ꝛ vide qd ibi dixi.

¶ Glo. sequens alleg. quinq̄ concor. ꝛ remittit: ꝛ rationē diuersitatis dicit non reddendam.

f ¶ Peregerit. Concor. de regula. ad nostram. de offi. delega. cum vigesimum. vbi de hoc plenius. de elect. cum in electis. Ad idem eo. titu. inde[f] in fine. lib. vj. de etate ꝛ qualitā. c. vno. lib. vj. Q̄ autez hic requiratur annus pfectus: ꝛ supra sufficit inchoatus est de arbitrarijs que pendent ex principis voluntate.

Claustralis curam pīj gerere non dz.

Lz canon in prioratibus habet locuz.

g ¶ Istoo vel istos. Scilz cōuentuales vel non cōuentuales curatos. Et no. q̄ lz decre. lz canon. de elec. lib. vj. locuz non habeat in ecclesijs collegiatis ꝛ assumptis ad eaz regimen: vt eo. ti. statuti. In prioratibus tñ pertinentibus ꝛ religiosis ꝛ ipsoz prioribus locū habet: vt hic.

¶ Glo. sequens notat specialem casum.

h ¶ Habuerint. Non dicit receperint: per qs vult comprehendere etiam iam promotos. et est ii. de elec. cum in cunctis. ii. hoc sane. Sed contra dicit litera sequens. tbi[l] Atpe collationis ꝛc.] Sed supplendus videtur in primo commissio a tempore quo ligat cōstitutio.

i ¶ Adepte. Vel et quo per eos staret. de electio. commissa. lib. vj.

k ¶ Si ante annum. Et sic nō sunt apti ad sacerdotium. ē. ca. cōpil. de eta. et qualita. ḡhalem.

l ¶ Rōnabili cā. Ut firmitatis irregularitatis sapernitend fine culpa sua vel precedētis in qua sufficienter dispēsatum esset. de etate ꝛ qualit. tnam. vel his similibus.

m ¶ Cōferantur. Concor. de elec. cōmissa. ii. porro. lib. vj.

n ¶ Expresse. Reprobat qs no. Eglr. de elec. cuz in magistrum. Ubi dicebat tēporalib[9] administrationibus monasteriorz posse prefici nō pfessos cum illi sint quasi castaldi: hic aūt vides q̄ nō sufficit tacita professio: vt sic decre. nullius. de elec. lib. vj. Etiam in his hodie locum habeat.

Consuetudo de non residendo in prioratibus nō valet.

o ¶ Cōsuetudine. Nota casum nouz quo dānatur cōsuetudo. sic. ii. c. pri. in fi. ꝛ. j. titu. j. c. ii. ii. vt autez. ꝛ. ē. ca. cōpil. de etate ꝛ qualit. vt hi qui. cum suis cōcor. Et no. q̄ lz dānet consuetudinez de non residendo in prioratibus: non per hoc dānat illam: que habet q̄ tales priores vocē habeant in electione maioris abbatis. de quia no. de pbē. c. j. in fi. lib. vj. ꝛ dixi de relig. domi. c. ii.

¶ Glo. sequens notat septem equiparātias.

p ¶ Residere. Colligе ex hac pstitutiōe: ꝛ ex illa. ē. ca. cōpil. de sup. negli. pla. c. vno. Q̄ do in multis equiparantur prioratus manuales perpetuis bñficijs. i. in tempore lateran. pcll. de pces. prebē. c. ii. in censibus nouis nō imponendis: neq; antīgo augendis in fructibus ipsoz cum vacant nō occupandis: in ipsoz pluralitate non habēda: in etate: in ordine: in professione ꝛ residentia.

Prioratꝰ manualis equiparatur i multis perpetuis beneficijs.

q ¶ Et studiorum. De clerī. non resi. relatum.

r ¶ Causa rationabili. Propter infirmitatez aeris intemperiem capitales inimicitias vel similia.

s ¶ Ad ampliationem. Nota paro. ꝛ huic prin. concor. de constitu. c. penulti.

t ¶ Quilibet. Nō potest ergo negari quin in omnibus monachis locum habeat: quod hic dicitur.

Vernus ꝛ bim supplicaꝝ pt.

a ¶ Legitima. Quam si habet ꝛ non eam auditur supplicet vel appellet ad superiorē abbatis ad istar ferui supplicantis contra dominum. C. de preci. imper. offe. l. j. de appel. de priore. de iurepatrona. nullius.

b ¶ Promouerī. Ita ꝛ contra. phibitionez abbatis promoueri nō debent. de tempo. ordi. ad aures.

c ¶ Nō desit. Cōcon. de magistris. c. j. ꝛ. c. qz nōnullis.

d ¶ Facultates. Si abbas hoc non certum dicit facultates non sufficere: episcopus facta de hoc inquisitione si licentiat illas sufficere illā cogēt ad hoc vel ponet ibi magistrum. de magistris capitulo secundo.

e ¶ Premissa. De cima paro.

f ¶ Statuit. eo. ti. Cū ad monasteriū. ꝛ capi. i singlis. ꝛ sic vide q̄ bis phibet.

g ¶ Observari. Precedens ergo diffuetudo circa pscripta vel supradicta non tuat: ꝛ tamen innouatio ista de facto si pficit. Ca. 11.

¶ No. j. q̄ vbi diffinitiua cōtent: relatio naufragaī. de hoc in gl. xlv. di. ꝛ in ea tbi. sa. xxiij. q. iij. iustis. ꝛ sic est i gl. ōsi.

¶ No. ii. de macula extranea in relatione: naz sine macula ꝛ ruga dz eē sponsa Ihesu Christi xxj. di. Si uxo. Jaba.

¶ Ittendentes. Pīo ponit exordium. secundo cōstōnem. tbi[l] Hoc statuit. Iii qua pmo statuit q̄ ordinarij singulis annis visitēt monasteria monialium non exempta: ꝛ exempta que soli pape subsūt: reliqua exempta visitent superiores ipsoz. Secundo statuit de officio visitantis. tbi[l] Visitatores. j. Tertio scripsit abbatissas benedicendas debere infra annum post confirmationez benedicti: ꝛ penaz imponit. tbi[l] Statuimus. j. Quarto tbi[l] Illas quoq;. j. Cōstitutione prorogat ad canonicas cum quadaz protestatione. Quinto tbi[l] Ipsos autē. j. Determinat committua visitantium. Sexto tbi[l] Si qui ꝑo j. Punit illos qui visitātes pfectos impediunt.

¶ CASUS Sanctissime pater vellem informari a sanctitate vestra: videlicet vtrum ordinarij hoc est episcopi debeant visitare monasteria monialiū: ꝛ qualiter debeāt visitare. Dicit Clemens: siue monasteria sint exempta siue nō: ordinarij debēt illa visitare. sed si sint exempta: visitant auctoritate huius capt. sibi delegata a papa. si non sint exempta: tunc visitāt auctoritate sua ordinaria. Sed quer̄tur sub qua forma debeāt visitare illa monasteria? Dicit q̄ forma hic contenta.

h ¶ Contemnitur. Lxv. distinctio. Salomon. ꝛ capi. sequen. Joan. chrysosto. vbi non timetur reprehensor: secus accedit tentator. ꝛ facilitas venie ꝛc. de vita ꝛ honesta. clerico. vt clericorum. cum suis concor.

i ¶ Naufragetur. Quasi naufragium patiatur. facit de pen. distinctio. ii. post naufragium. xxiij. questio. j. non turbatur. xxij. distin. capi. j. post princi.

k ¶ Huiusmodi. Correctionis ꝛ discipline.

l ¶ Christo. xxvij. questio. j. que Christo.

m ¶ Celebri. Dicitur a celo: ꝛ ponti pro sancto: pro solēni: pro festiuo: pro frequentato.

n ¶ Offendere. qs grauius est q̄ offendere terrenaz. de heret. vergentis.

o ¶ Per ordinarios. Annis singulis debeant visitari: qs est infra.

p ¶ Apostolica. Auctoritate qs sequitur.

¶ Glosa sequens distinguit duas species exemptarum: ꝛ ad questionē rñdet.

q ¶ Alia. Istoꝝ ergo monasteriorum exemptoꝝ due sunt species. Aliqua sūt exempta que nō recognoscunt superiores nisi papam. alia sunt exempta: qz sunt ordinis exemptoruz: sicut monasteria ordinis cisterciensis. camaldulensis. ꝛ similium. Alia ergo non cognoscit ordinarius loci: sed abbas vel prior eaz subsunt. Si aūt monasteria monialium subsunt alijs monasterijs monialium cuz illa maioz prelata clausurā exire non debeat. co. ti. tulo. c. vno. ii. sexto. videtur q̄ illud monasterium sic subiectū possit ordinarius visitare. Archi. in predi. decre. vnica. renet q̄ illa maioz prelata per se visitare possit: sed cū iuste fit impedita visitabit per aliuz. ꝛ. q. j. episcopum. facit de offi. ordi. inter eodem titu. ii. epo. lib. vj. ꝛ hoc cessabit tbi officium ordinarij.

Monasteriorum exemptoꝝ due sūt spēs.

¶ Glosa sequens in questione remittit ꝛ aliam soluit.

r ¶ Annis singulis. Un sufficiat hoc fieri in fine primi anni ꝛ in principio secundi: vide quod scripsi eodem titu. in singulis. in principio. hec autez visitatio fiet semel tñ in anno: iterari tamen poterit si subsit causa. quod dic vt no. de of. Archi. mandamus. de cens. cum venerabilis. quod de non exemptis est indubitatum: sed idem puto de exemptis. nec ista litera contradicit.

Visitatio iterari pt.

s ¶ Debeant. Male facit prelati qui has visitationes omittunt cū hoc verbū sit precepti: ꝛ necessitatē importet. † de ap. oblate. in fi. de sen. excō. vt fame. ꝛ fi. q. iij. q. ij. satis honestatē: sed illud spectate. de desponsa. ipube. c. j.

Debeo ubi bes necessitatē imputat.

t ¶ Impendant. Capitula super quibus inquirunt visitatores monasteriorum: fornault Guil. in Specu. de inquisitione. ii. nunc tractemus. ver. iz autem.

† ¶ Cōcor. ter. in l. sepe. ff. ꝛ of. pcō. ꝛ lega.

v ¶ Monialeo. Abbatissas includit. de symonia. capi. fina. de priuileg. ex ore.

Universidad de Deusto Biblioteca

a ¶ Dolentes. Concor. supra. eo. recolētes. in principio de ele. mīs. dolentes infra de censi. ad nostrum. in princi. supra eadem compila. de elec. in plerisq;.

b ¶ Excedere. Jdē hic literam non vtant. Joan. and.

c ¶ Sericis. Immo nec habere debent sericā texturaz xxj. q. iij. c. j. ij porrare debent vestes aptas pfessionī z sāctimonie. xxj. q. iij. c. ij. xxij. distin. sanctimoniales. z fa. ē. cōpil. de vi. z hone. cleri. qm. in prin.

Fulgentius dictum.

Fulgētius ad phaz. vestis talis sit sacre virginis q̄ testis sit intime castitatis.

d ¶ Sandalicijs. De his ꝺ vsupa. ca. ij. z xciij. di. ij. §. cōpagis. z sunt calciamēta gb⁹ vtūt epi ī dumi pontificalibus.

¶ Hosia sequens tractat an monialeſ tondeantur.

e ¶ Et comtis. Per hanc copulam non vī phibere comas ipsaz vbi comute non sunt. facit xxi. distin. quecūq;. z xx. q. iij. c. ij. vbi tenet hoc Aug. cui tbi precipiat clericos tonderiz z nō monialeſ: apud nos cōtra tondunt monialeſ. z c. quecūq; de secularib⁹ seminis intelligitur que in sui velamen z subiectionis signū crinibus vtunt. Refert Vegetius de re militari q̄ cū romanis neruoz z fortiū copia defecisset: z nō posset ad resistendū bellatoribus machinas reparare romane mulieres abscisis crinibus eos maritis tradiderūt: per quos reparatis machinis aduersariorz impetum repulerunt. maluerunt enim (vt ipse dicit) pudicissime femine maritis cōiuere capite deformato q̄ integris crinib⁹ hostibus seruire. hic puto plus monialibus expedire deformato capite deo conuiuere q̄ crines polendo humani generis hosti seruire. Joannes andre.

Mulieres romane p machinamēti reparatione crines abscideruut.

f ¶ Utrgatis. Hec phibent etiā secularib⁹ clericis. ā. c. compti. de vi. z honesta. cleri. quonīā. in prin. z in fine.

g ¶ Chorcas. Vide quod dicam infra de celebra. miſ. capl. vno. circa medium ¶.

h ¶ Vide ad hoc no. ſ. c. cuz decoꝛē. z ſ. c. ſi. de vi. z honeſta. clericoꝝ.

i ¶ Festa. Cypianus de laude virginitatis sic loquitur. Nec computari tam potes ſter puellas virgines chriſti que ſic vinis vt poſſis adamari.

k ¶ Incedant. Etiam ex honesta causa: debent enīz manere sub clausura. eodem titu. c. vno libro ſexto.

l ¶ Solentijs. ā. ra. cōpi. de offi. ordi. c. j. ibi exponit.

m ¶ Illecebris. Scilicet carnalibus vel illicitis delectationibus ſic dictis quia illiciunt.

n ¶ Ola z filia. De pſti. trāſlato. de reſcri. iter. ff. ꝺ legi. nō pſit. vñ ſi portarent veſtes rubeas vel virides vt in ſimilibus hic nō expreſſis excederēt coercebūt ordinarij.

o ¶ Alta. J. ergo dioceſane vel iurisdictionis. q̄ plene no. de of. or. dſlect⁹. p b ſi ſi eximit illas a curatōe eī illa ſit annexa visitatōi ꝺ ſcri. cū ex officij. ꝺ cēſi. cū venerabil.

Procuratio visitationi eſt annexa.

¶ Hlo. ſeq. ſoluit dubiū principale z quoddā incidens.

p ¶ Cōpelli. Per hoc vī q̄ nō poſſint exemptus deſtituere facit qd ſcripſi poſt Jnno. de eta. z qualita. q̄ſto. in ſi. de reſcrip. dilectus. j. z facit. ā. co. tī. ca q̄ ver. hec eadez quā per hanc īmutari nō puto: qr etiaz bodie illa loca vi ſitant viſitatores a capituli ꝓuincialibus deputati: quod patet: qr vſitant etiam nō exēpta vt ibi: ergo ordinarioꝝ poteſtas nō ī pedit ipſoꝝ officium. exerceant ergo ordinarij quo ad exēptas cenſurā z diſciplinas regule. ā. c. pri. §. ſi quis. z hec ſint remedia opportuna de qbus ſequitur.

¶ Hlosa ſequens inſert querit z ſoluit.

q ¶ Solite. Jz ꝺ abbatiſſe biſdictā: tū non oēs: inſpicit ergo mos monaſterij. concor. ā. c. ꝓpter. parte. ij. ver. moneaz. z. xij. q. ij. alienatione. Quid ſi aliquē fuerūt biſdicte: alīq̄ non: puto ſi de moꝛ ſeruato per. xl. annos patere poſſet ſi illi ſequendi: Jz pt⁹ vel poſt ſeruatum fuerit Primz. ar. ꝺ ꝺ ben. cuz de biſſecto. lib. vj. vbi ꝺ affirmatiua vel negatiua tanū ſpia nō apparet: puto penam iſtam locum nō habere quaſi ex varia obſeruatione videtur hoc voluntarīe. ad hoc de cenſi. ex parte.

Abbatiſſe nō oēs biſdicte.

¶ Hlo. ſeq. ponit differētiā iter biſdictionem abbatis z abbatiſſe. ſed q̄rit an ſit iterabilis: z duas opinī. ponit.

r ¶ Benedict. Ut ſcripſi poſt Hoſtien. de accu. memini. mīno⁹ habet biſdictio abbatiſſe q̄ abbatis ¶: qr abbas benedictus monachos benedicit. de ſup. neg. prela. c. j. z conſert minores ordines. de eta. z qualita. cum contingat. quod ex fragilitate ſexus abbatiſſa non facit. de pe. z re. mona. cum ſi. Jz ergo benedictio abbatis non ſit ſimpler: ſed mixta inter ſimplicem z ordinariā: vt ſcripſi poſt Hoſtien. de eta. z qualita. tuam. benedictio tī abbatiſſe ſimpler videt. Jtē Jz benedictio abbatis a qua dependet ordinādi poteſtas his diebus dari debeat qbus dandus eſt ordo ſm Hoſtiē. qui dicit id tutius de eta. z qualita. cum contingat. de iſta tamē a qua poteſtas illa non dependet minus videtur dubium quin quilibet die dari poſſit. facit de conſe. eccle. vel alta. c. ij. z ſatis eſt certum tempus illi vel ſuis dependentiſo non eſſe preiuz. Sed dubitatur an hec benedictio ſit iterabilis: Hugo hic tenet q̄ non. j. q. j. manus. eſt enim quaſi ſacramentuz z ad inſtar benedictionis nuptiarum. de ſecundis nup. ca. j. z ij. Quidam contra. Inquirenduz eſſet quid ſeruet curia: certum eſt autem pro hac benedictionibus dandis vel datis pactum exigi non debere. de ſymo. ſicut. ij.

Abbatiſſe biſdictionē mitra ſpectant.

t ¶ Zde. de q̄ ſolet papa cum corrupta diſpenſat. no. ſ. c. lōdi. nſtitutionis §. vez. de ele. li. vj. z cur. ſlo. §.

¶ Tempore. Sic etiam currit tempus conſecrationis epiſcopi: ſcilicet poſt confirmationez. c. di. ca. primo. de hoc. de elec. cum in cunctis. ver. cum ꝺo.

¶ Hlo. ſeq. ponit q̄nq; cēpla notabilia ꝓ neceſſitate.

t ¶ Rationabilis. Puta ipſius infirmitas voluntas diocesani per ipſum ſepius requiſiti vacatio ſedis vel his ſimilia. Idem puto ſi poſſeſſionem abbatie non habuiſſet: neq; per eam ſtetiſſet. ad hoc. xxj. diſtin. ſi qui epiſcopi. de elec. cōmiſſa. libro. vj. Jtez ſi corrupta promota eſſet: per eum qui poſſet non benedicere tur. z facit quod not. Hoſtien. xx. q. j. iuuenculas. Per euz qui poſſet dici: quia corrupta non poteſt in abbatiſſaz eligi vt ibi. z facit. j. q. vj. c. ij. ver. nouimus. z no. xxxj. q. j. quomodo virginū. non enim poſſet corrupta virginitatez hoꝛtari. xxvj. diſt. c. peml. in ſi. ergo non preſit virginibus.

¶ Hlosa ſequens queſtionem ſoluit.

a ¶ Cecidiſſe. In abbatibus in quibus hoc non exprimitur non habet locum hec pena: Jz enim maſculinum complectendo: ſemininum: non tamen conuertitur: exēplo enim xc. ff. de lega. j. ſi ita ſit ſcriptum.

b ¶ Per illos. Siue ſint collegia: ad que ſpectat de ture cōſ electo. xxj. q. vlti. c. vltī. z de elec. ca. j. fine ſint alīq ad q̄s de iure ſpāli ſpectet prouiſio. ꝺ reſti. tu. in integ. ca. ij.

c ¶ Vulgo. Facit infra. ca. pri. in principio concor.

d ¶ Canonice ſeculares. De his de ele. indēnitatib⁹. §. penal. lib. vj. z not. xxj. q. vltima. c. vltio z de mato. z obedie. dilecta. in glo. pen.

e ¶ Zpprobare. Immo reprobari vel detur. xxij. queſtio. ij. pernicioſam.

f ¶ Duobus. Negatiue ſimiliter: id eſt non pluribus. facit xxvj. diſtin. c. j. z de hoc no. de teſti. Jz. j. Idem repete de ſequentibus: z hoc patet littera contētoꝝ que ſequitur.

¶ Hlosa ſequens ſoluit contrarium.

g ¶ Duab⁹. Decre. vt iuxta. de offi. ordi. dicit de duab⁹ vel tribus: ſed hec decre. ſpecialiter loquitur in monaſterijs monialium.

b ¶ Suc eccleſie. Cathedralis vel inferioris.

¶ Uirtis alīs. Non diſtinguit ſint clerici vel alīj: tamē decre. vt iuxta. de offi. ordi. precipit ſeculares excludi.

k ¶ Maturis. Etate. de elec. cum in cunctis. in princi.

¶ Hlosa ſequens ponit duo diuerſa z dubium ſoluit.

l ¶ Contentos. Circa viſitationem aliorum monaſteriorum z locoꝝ ſeruetur decre. vt iuxta. de offi. ordi. circa viſitationem quā facit epiſcopus de proprio capitulo precipue regulari: ſeruet extranag. Bonif. de offi. ordi. de bent. hic autem taxat numerum intromittendoꝝ in capitulo tempore viſitationis: per hoc tamen non reſtringit numez procurandoꝝ ſtatutum. de cenſi. cum apoſtolus.

Viſitatus quot ꝑſonas ſecuz ꝺz habeꝛ.

m ¶ Ipſos. Ordinarios viſitantes apoſtolica auctoritate: vel propria: vel ſuperioris ipſorum monaſteriorum.

¶ Hlosa ſequens primo ſoluit queſtionē. ſecundo queꝛit arguit pro z contra.

Viſitare volens an debeat ꝑmoneꝛi viſitādos.

n ¶ Impedire. Per hanc literam puto q̄ neceſſe ſit impedimentum precedere z monitionem ſequi ad hoc vt locus ſit huic pene. hoc dico: qr vidi plures ſcribētes quādoq; monialibus: q̄ parent ſe certa die ad recipiendam viſitationem ipſorum: z in eſdez literis faciunt monitionem q̄ nullus impediat. talis enīz monitio debet fieri vt deſiſtant ab illato impedimento: vt locus ſit huic pene. facit quod ſcripſi de concel. preben. cum noſtris. z ſuper glo. ij. Sed nunquid illato impedimēto fiet monitio no minatim an ſufficiet generalis: Pro z contra facit ſupra eadez compila. de vita z honeſta. clericoꝝ. ca. j. de ſenten. excōmunica. conſtitutionem. libro ſexto.

¶ Hlosa ſequēs remittit ad ſimile. ſexto dubiū ſoluit.

o ¶ Ipſo facto. Eſt ergo iſte caſus quo ſufficit monitio nec eſt neceſſaria ſententia. concor. decre. ſupra eadez cōpil. de vita z honeſta. clericoꝝ. c. j. abſoluit autez ordinarius ex quo papa non reſeruat. vt de ſenten. excōmunicatione nuper.

Capitulum. J.

Um de quibuſdam.

¶ Primo poſtituōis eāz: abolet z dānat ſtatum beguinarum: z excōmunicat illum ſectantes vel de nouo aſſumētes. Secūdo ibi J. Predict. J excōicat religioſos dantes circa id conſilium aut illum vel fauorem. Tertio pteſtatur ſtatum penitentie z humilitatis per id mulierib⁹ nō phibet ibi. Sane. ¶ Accipe glo. z ſm diſtinctionem ꝓſequere particulas: z non indigebis poſitōe caſus. ¶ Nota primo q̄ ad hoc q̄ quis dicatur religioſus oportet q̄ p. mittat tria vota: q̄ ſunt de ſubſtantia cuiuſlibet religiōis: ſcilicet obedientiam: paupertatez: z caſtitatem. ¶ Secundo nota iuncta glo. perſonas quibus permittitur predicare. ¶ Nota tertio caſum in quo quis ipſo facto incurrit ſententiam excōicationis: videlicet ſi mulieres beguine aſſumant ſtatum ſuum poſt iſtam conſtitutionez: vel ſi non dimittant: tunc enīz ipſo facto ſunt excōicate. ¶ Nota q̄ tres ſunt ordines beati Franciſci. Primꝰ eſt maſculorum qui profitētur omnia ſubſtantialia ordinis z religionis cuiuſlibet. Et iſte eſt ſtrictiſſimus. de quo fit cle. exiui de paradiſo. de verbo. ſignī. Secūdus ordo beati Franciſci eſt ordo ſancte Clare ſororum: que etiā pfitentur illa ſubſtantialia. Sed differt a primo: qr iſte habet propium in cōi quod non habet primus ordo minorum. Tertius eſt ordo cōmunis maſculis z feminis: i quo exiſtentes promittunt obedientiam: z quandam habent regulam: non proprie quo ad tria ſubſtātialia: ſed ad quēdam modum viuendi per ſedem apoſtolicam approbatuz. z hoc voluit glo. in ver. obedientia. Et iſte tertius ordo eſt pro viuentibus in coniugio: tī ſecūm modum viuendi eis datum abſtinent certis diebus qualibet ſeptimana a thoro. Jdeo nota ex predictis q̄ non profitentes tria ſubſtantialia non dicuntur proprie habere regulaz: ſed quendam modum viuendi: z per conſequens non dicuntur proprie regulares. ¶ Nota etiam q̄ nedum ſeminis z laicis marībus predicare non licet: ſed nec etiaz clericis qui non ſunt curati vel puntilegiati.

¶ Hlosa ſequens dicit gd cauſam dedit: deinde ſubdit de quibuſdam declaratorie.

p ¶ Cum de quibuſdam. Conſtitutioni forte cauſam dedit. quod no. Hoſtien. de pe. z re. cum ex eo. dum enim ibi dicitur q̄ queſtores elemoſynarum non hoſpitentur in locis incongruis: dicit ibi Hoſtien. pareit q̄ non dicit

Universidad de Deusto
Biblioteca

prosti tibulis: sed cauēdū est a quasi prostibulis sicut sunt hospitia beguinaꝝ: qꝫ periculosum genus est mulieruꝫ nec de facili alios ꝯ religiosos admittit: a qb⁹ olim⁹ modo dicit esse cauendū. xxiij. q. ij. diffinim⁹. ꝛ. c. pricipiaꝫ. Alibi etiā no. Dosti. q. a beguinis cauendū est. de sꝛt. ffinitat. post princt. de vi. ꝛ hoc clerici. mōasteria. alibi no. de iure tur. ꝛ si chīs. ij. angelus quēdā dixisse tēpora mutata in maluꝫ ex quo ꝓsecuta ce pit esse peccatū: de⁹ nouit tuam etum ꝛ beguinaꝝ religio. Dicit ꝫdā declaratoria super hac constitutione manasse quā de curia habeꝝ nō potui: ꝛ a quibusdam audiui: q. a curia nō manauit. Vide adit duas Zitas: ꝛ vtputo in alemania cōpositas, quazdā ꝛa videbar edita ad cōsultationē episcopi Argentinensis.

a ¶ Adulieribus. Virgines nuptas ꝛ viduas cōprehēdit. de hoc. ff. de ꝛb. sig. mulieres. in princt.

b ¶ Beguinab⁹. De erroib⁹ begnisrū ꝛ beguardoꝝ alemanie. j. de here. ad nostrum.

c ¶ Vulgariter. Inspicitur elocutio vulgi. ff. tit. prt. c. vltimo. verſ. illas ꝛ j. ꝛ here. c. j. §. fine. de tonsu. c. j. de iur. ꝛ si pignoratitio. in prin. li. vj. cū suis cōcordantijs.

Ordo lre.

d ¶ Nuncupatis. Dic iunge litterā no bis fide digna ꝛc. quod sequitur est interpositio.

¶ Glosa sequens remittit: ꝛ questionem soluit.

Sorores minoꝝ sunt in duplici vita.

e ¶ Obedientiā. Vide qꝫ scripti qui cle. vel vo. cōsulit. ꝛ qꝫ no. in Spec. de statu mo. ℣. xxxvij. Et p̄ vide tur qꝫ hec ꝛstitutio sororū minoꝝ que dicunt tertij ordinis nō ꝛcludat eā ille ꝓmittant obedientiā ꝛ habeant regulā nō ꝓprietꝫ ad tria subtractalia: ij quēdā modū viuēdi per sedē apostolicā approbati: qb⁹ mihi ꝛstat. ꝛ fac. j. de senten. excōmunī. cū ex eo. in princt. Secundus autem ordo est sororꝫ sancte Clare: que ꝓfitentur subtractalia: sed differunt a primo: qꝫ habent propriū in commūi: quod non habet ordo minoꝝ.

f ¶ Affectio. Sic. xcv. dist. in. olim.

g ¶ Insanſam. Sicut ille de quibus habetur. xxvj. qō. quinta. epi̇scopi. que legni se dicunt vbiqua.

h ¶ Dispūtent. Quod etiam maribus laicis non licet. de here. ca. ij. §. j. lib. vj. C. de sum. trinit. ꝛ pennl.

Predican

i ¶ Predicent. Doc vō licet mulieribus etiaꝫ prelatis. mulieribus a beguinab⁹ vulgariter c nuncupatis d (q̄ cuꝫ multi ꝓmittant obedientiā e: nec ꝓpriꝫ remūcient: nec ꝓ fiteant aliquā regulaꝫ approbatam: religiose nequaq̄ existunt: q̄ habituꝫ qui beguinarum dicit deferant: ꝛ adhereant religiosis alicubus: ad quos specialiter trahit affectio f earūdem) nobis fide digna relatione insinuatū extitit qꝫ eaꝫ alique quasi perducte in mētis insaniam g de summa trinitate ac diuina essentia disputent h ꝛ p̄dicēt i: ac circa fidei articulos ꝛ ecclesiastica sacramēta opiniones catholice fidei cōtrarias introducāt k: ꝛ multos super his decipiētes simplices eos in errores diuersos iducant: aliaq̄ ꝯplura periculum animarū parientia sub quodam velamine sanctitatis l faciāt ꝛ cōmittāt. ¶ Nos tā ex his q̄ ex aliis de ipsaruꝫ opinione finistra frequēter auditis eas merito suspectas habentes: statum earūdē sacro approbāte cōcilio perpetuo duximus prohibendum ꝛ a dei ecclesia penitus abolēdum m eisdem ꝛ aliis mulieribus qbuscūq̄ sub pena excōicationis: quā in ℣ium facientes incurrere volumus ipso facto n iniungentes expresse ne statum huiusmodi dudū o forte ab ipsis assumptum quoquomodo sectētur p vlterius: vt ipsum aliquatenus de nouo assumant. ¶ Predictis vō religiosis q per quos eedem mulieres i huiusmodi beguinagꝫ statu foueri: ꝛ ad ipsum suscipiēdū induci dicunt sub simili excōicatiōis pena quā eoipso qꝫ secus egerint se nouerint incurſuros r districti s inhibemus ne mulieres aliquas predictum statum (vt premittitur) dudum assūptū sectantes: aut ipsuꝫ de nouo forsitan assumētes q̄ocunq̄ admittant ipsis super eo secrādo vel assumēdo p̄bentes vllo modo ꝓsiliū: auxiliuꝫ vel fauorē nullo ꝙra p̄missa privilegio valituro. ¶ Sane p predicta ꝓhibere nequaq̄ iudicamus qn si fuerint fideles alique mulieres que ꝓmissa continētia vel etiā nō ꝓmissa honeste in suis cōuersantes hospitijs penitētiā agere voluerint ꝛ virtutū t dño in humilitatis u spū deseruire: hoc

k ¶ Introducāt. Quod hereticis est. de hereti. ad abolendā. ſ. in principio.

l ¶ Sanctitatis. ꝑm Gregoriū simulata egras duplex est iniquitas. Ratio est: qꝫ malum facit ꝛ abutit bono.

m ¶ Abolendaꝫ. Concor. xxvij. distt. cor. episcopi.

n ¶ Ipso facto. Et quo papa sibi vl alteri absolutionez nō reservat: absolut ordinarius. de senten. excom. nup. o ¶ Dudum. Respicit preterita: qꝫ si sic fuit expiminitur: ꝛ qꝫ ratio hui⁹ antiqua.

p ¶ Sectentur. Quasi sequātur vel assequantur.

q ¶ Religiosis. Illos non ligat: vt j. de cā. de sententia excommunica. c. j.

r ¶ Glosa sequens obiectionē soluit.

s ¶ Incursuros. Quia participans crimini damnato incurrit eandez penaꝫ excōmunicationis. de senten. excōmunicat. c. si concubine. nō videbatur hoc exprimi necesse: sed qꝫ vt scripsi in ſdicta decre. nisi pena loci nō habet nisi ono concurrant: qꝫ crimini ꝛ criminoso ptici pet: nō sunt hic expressim.

t ¶ Et virtutum. ℣. tit. prori. c. vltī. ver. visitatores. in fi.

¶ Glosa sequens de humilitate dicit vnde dicatur: ꝛ plurib⁹ auctoritatibus illam commendat: tres ipsius gradus inserit.

u ¶ Humilitatis. Ab humo dicitur. Et vt beatus Bernard. dicit libro de gradibus humilitatis. Humilitas est virtus qua homo verissima cognitione sibi vilescit. ꝛ post multa. Gloriosa res est humilitas qua ipsa quoqꝫ superbia pallari se appetit ne vilescat. facit octaua questione prima in scripturis. in fine. De talibus dicitur qꝫ sub specie agni lupum gerunt. de here. et officium. libro sexto. Cassianus ponens decem humilitatis indicia ponit illud octauum: cum quis se religuis inferiorem non solum corde credit affectu. Inde dicuntur tres gradus humilitatis. Primus subdere se maiori: ꝛ nō preferre se equali. facit vigesima secūda dist. de Cōstātinopolitane. in fi. Secūdus. subdere se minori. facit de penit. dist. v. j. Tertius subdere se minori. facit de penit. distinct. ij. c. j. Prima dicitur sufficiēs ꝛ necessaria. Secunda abundans. Tertia superabūdans de humilitatis efficacia diabolus ad Machariaꝫ: vt legitur in Vitis pa. Jciunas interduꝫ: ego nullo vnq̄ cibo reficior: tu sepe vigilas: me nunqā sopor opprimit: humilitas tua sola me vincit. ꝛ Zimbro. dicit qꝫ humilitas est clauis que aperit regnum celoꝝ: ꝛ reserat mysteria scripturarum. Et Greg. in. xxj. Dominica de aduentu. Qui sine humilitate virtutes ꝙgregat: quasi in ventum pulverem portat: ꝛ vnde aliquid ferre cernitur: inde deteri⁹ cecatur. Et vide. xcij. dist. dominus. c. dis. contra modum.

Humilitas celuꝝ aperit ꝛ scripturas reſat.

Similata egras duplex ē iniqtas.

Humilitas qd ē.

Humilitatis tres ſ gradus.

Capitulum. ij.

Q Via cōtingit interdum qꝫ rectodochiorum a leprosariaꝝ elemosynariarū seu hospitalium rectores locoꝝ ipsoruꝫ cura b postposita bona res ꝛ iura ipsorū interduꝫ ab occupatoꝝ ꝛ vsurpatoruꝫ manibus exuteree negligunt: quimmo ea collabi et deperdi b domos: ꝛ edificia ruinis deformari c permittūt: ꝛ non attento qꝫ loca ipsa ad hoc fundata: et fideliū erogationib⁹ dotata fuerūt: vt pauperes infectiq̄ lepra reciperent inibi: ꝛ ex ꝓuentibus sustētarentur illorum: id remunt inhumaniter f facere prouent⁹ eosdem in vsus g suos dānabiliter cōuertēres: cuz tamē ea que ad certū vsum largitione b sunt destinata fidelium ad illuz debeant nō ad aliuz (salua quidez sedis apostolice h auctoritate vicarius tenetur illum amittere constituit: ꝛ fidei conferre alia sacramenta. Et iste vicarius est perpetuus: ꝛ tenetur infra annum promouere ad sacerdotium: ℞m formaꝫ clemē. que de ecclesiis. de officio vicarij. immo cum simplici tonsura dictam vicariam poterit tenere.

¶ Dialiſtur in quatuor partes: vt patet in rubro. Secunda ſbi. Et autem.] Tertia ſbi. Premissa.] Quarta ſbi. Ceterum.] Imola.

¶ CASVS. Quia rectores elemosynariarum ꝛ leprosariarum negligebant curam dictorum locoꝝ: ꝛ illa cura seu sollicitudine postposita res ꝛ bona ipsorum locorum non curabant renocare ad proprietatem: ꝛ bona ipsorum locorum conuertebant in suos vsus: quod est contra intēttionem fundatoum ꝛ augmentationem ipsoum locorum: ideo fuit pape supplicatuꝫ vt concilium dignaretur prouidere: qd̄ concilium statuit vt bona alienata renocent: ꝛ de redditibus faciant reparationes vtiles et necessarias ipsis locis: ꝛ non conuertāt in suos proprios vsus. Et quia rectores isti possent esse negligentes: ideo statuit concilium qꝫ ordinarius loci eos compellat ad faciendum inuentariū de omnibus bonis spectantibus ad ista loca. Item qꝫ compellant ipsos ad reddendum rationem quolibet anno. Item ordinauit concilium qꝫ illa loca non darentur clericis in titulum: sed personis honestis que habent: vnde possint reparetre damna si qua eisdem locis intulerint. Itē dicit qꝫ si in illis locis sint pauperes tendentes ad mortem: ij de iure cōmuni deberent recipere sacramenta ecclesiastica a rectore parrochialis ecclesie. c. j. de sepultu. ꝛ. c. j. de celebra. missa. in antiqua. Tamē stabitur cōsuetudini illius loci: vt si consueuerint accipere sacramēta a capellano illius elemosynarie vel hospitalis: tunc rectore illius ecclesie parrochialis incōsulto debet eis ministrare sacramenta. ¶ Nota primo qꝫ episcopus nō potest redditus deputatos ad locū pauperum deputare ad altum locum: immo hoc pertinet solū pape. Et sic est casus pertinens ad soluz papam: qꝫ papa potest alienare redditus deputatos ad hospitalia et elemosynarias. ¶ Nota qꝫ rector hospitalis tenet episcopo vel archiepiscopo loci reddere rationem de male administratis. ¶ Nota qꝫ elemosynarie que non sunt annexe alicui ecclesie parrochiali: vel que sunt ad aliqꝫ monasterium: non possunt alicui conferri in titulum.

¶ Nota qꝫ collatoꝛ illoum locoꝝ debet exigere a rectoribus vt faciant fumentarium: ꝛ reddant rationem de redditibus illoꝝ locoꝝ: alias collatio est nulla. et sic fuisse factum scio in hospitali ville Exoldunensis.

¶ Nota tacta glo. qꝫ pauperes existentes in elemosynarijs et leprosarijs: debent recipere sacramenta diuina a rectore eccle parrochialis in qua fuerit elemosynaria: nisi illud habeat consuetudinem in dicto hospitali ville Exoldunesi. Est quidam vicarius perpetuus qui singulis hebdomadis tenetur celebare vel celebrari facere duas miſſas tali die qua voluerit: ꝛ tenetur audire ꝓfessiones pauperum existentium in domo seu hospitalitate qꝫ si ventret infirmus ad portas volens intrare rector non tenetur illuz recipere nisi primo fuerit cōfessus a suo curato: ꝛ eo existēte in domo: si iterum petat confiteri: vicarius tenetur illum audire confiteri: ꝛ sibi conferre alia sacramenta. Et iste vicarius est perpetuus: ꝛ tenetur infra annum promouere ad sacerdotium: ℞m formaꝫ clemē. que de ecclesiis. de officio vicarij. immo cum simplici tonsura dictam vicariam poterit tenere.

¶ Nota qꝫ rectores hospitalium non possunt vltra victum ꝛ vestitum fructus et redditus conuertere in proprios vsus: etiam si fructus sint a solo separati. vide hic tertium tuncta glo. in ver. vsus suos. ¶ Nota per te exp̄ositionem tex. quia multa exponit. ℣. que videntur sufficere pro multis dictionibus.

a ¶ Xenodochioꝝ. De hoc ꝛ sequentibus nominibus. ℣. ea. cōpil. de preben. per litteras. ꝛ ibi dedi remissiones.

b ¶ Cura. Leporalium: vt tenuunt sequentia.

c ¶ Erentur. Repetendo illa in tractatu: qꝫ possunt in ecclesia stico: etiam si illi sint laici. de foro cōpe. cum sit.

d ¶ Deperdi. Permittunt quod sequitur.

¶ Glo. sequens notat pro curatis ꝛ aliis beneficiatis.

e ¶ De somari. Dec est probatio male administrationis. xij. q. ij. quatuor. de elec. fundamenta. verſi. nunquid. lib. vj. C. de admini. tuto. lex que. facit constitutio Joasi. reuerabilis. j. resp̄o. Reparari aūt debent de redditibus locoꝝ que supsunt. qd̄ dic vt de eccl. edifi. c. j. ꝛ. c. de his.

f ¶ Inhumaniter. De prescriptio. cum ex officij. post principium. de censibus. lj.

g ¶ Vsus suos. Scilicet victum ꝛ vestitum sorte in patrimonio augendo vel conseruando. facit de pigno. ca. tq. Et patet qꝫ isti fructus etiam separatos a solo suos non faciunt. de aliis clericis ꝛ prelatis no. de officio ordi. presenti. libro. vj.

b ¶ Largitione. In vita vel morte.

i ¶ Non ad altum. Etiaꝫ pium. ꝛ est huic simile de appellatio. c. tq. ꝛ ibi concor. de hoc in prima glo. ꝛ bene facit. ff. de admini. re. ad ci. pertil. j. cum ꝛcor. in glo. Quādoqꝫ tamen rebus vtimur ad alium vsum q̄ fuerint inuente. de pens. quātus. libro. vj.

k ¶ Sedis aplice. Nota per hanc litterā solum papam Donata p

fideles p̄ solū papā possint alienari.

¶ Infero et hoc ex districtissimū veneribilū q̄ non dz discoopt̄i vnū altare ad cooperiendū altiud. con cor. ter. tu anē. quo. opor. epli. ḡ. nō fecerit. col. j.

Epiſcopi an possint ista ecclia remittere.

alterare posse vsus illorum: que per fideles bona sunt vel relicta. Et addendus est iste casus ad alios notatos. de officio lega. quod translationem.

a ¶ Conuertī. Per sollicitudinem diocesani eodem ti. de xenodochijs.

b ¶ De iure. Ut epl̄i: vt in p̄dicto ca. de xenodochijs.

c ¶ Apposito. per diocesanum de p̄sens. patront. de p̄suet. cum dilectus. facit xvij. quest. ij. Elcutherius. de iure patr. pcterea. ij.

d ¶ Legitse. Patio. xl. annoꝝ cuꝝ titulo: nisi fit tanti tēporis p̄scriptio: cui⁹ initiū non sit memoria. qđ dic vt de prescrip. c. j. lib. vj.

e ¶ Dicto applice. Hoc dicit: qa hꝫ epi possint aliqua ecclia iura remittere vel deferre: nouiti p̄ta se correctionez z vltimatiōez (de qua hic logmur) abdicare. de hoc de censi. cuz venerabilis. de relig. domꝰ. institutus.

¶ Glo. seq. notat.

f ¶ Indebite. Id hec recipienda admittit glōsa de loco. qđ dic vt de reb. eccle. nō alie. si quis presbyteroꝝ.

g ¶ Facultates. Quarum semper in sumptibus z pcurationib⁹ habēda est ratio. de vi. z hone. clerī. qm. de cēn. sopite. cum suo pcor.

h ¶ In quo. s. reformando z cōplendo: vt dictum est.

i ¶ Negligentiā. Hoc patebit ex facto notorio. de cēn. romana. ℌ notoria. Vel per assignationē termini ad hoc prefixi z elapsi. facit. j. titu. pio rel. c. j.

k ¶ Intitigimus. Non dicit permittimus. Per hoc patet q̄ ordinarij ad hoc tenentur ex precepto. z facit qđ dicit. j. ti. pri. c. ij. post prin. super ver. debeant.

l ¶ Priuilegiatos. De priuil. quoniam. z. c. cum capel. eo. titu. volentes. ℌ. in eos. lib. vj.

m ¶ Apostol. a. Concor. j. eadem cōpil. de sup. negli. prela. c. vno. z ibi concor. de hoc.

n ¶ Censuram. De verbo. significati. querenti.

o ¶ Remedijs. Inuocando (si expedierit) brachium secular. de offi. ordi. c. j. z. c. quoniam.

p ¶ Ad alia. Sic. j. titu. j. c. ij.

¶ Glo. sequens querit de monacho. dicit quid iudicatū z quare. ponit opinionem ꝓ rata z. subdit quid de laico. z ponit huius constitutionis prohibitionem.

Religiosi an possint hospitalibus p̄fici.

q ¶ Secularibus. De religiosis dubitabatur: an hospitalibus prefici possint: et de leprosariis tam visi obtentum q̄ eis prefici poterant: per illud quod not. Innocen. de ecclē. edic. cum dicat. Ubi dicit collegium leprosorum religiosum z licitum: z a iure approbatum. z per ca. quidam. xvij. quest. ij. Archidia. ibi contradicens: q̄ ipsum ca. quidam. loquitur de triplici genere locorum z personarum. Unde quod ibi de monachis dicitur non hospitalia: sed martyria et mōasteria respicit. Sic ratio: qa q̄ monachus extra monasterium instituetur non est permissum nisi propter curam animarum. de regu. super eo. Ubi ergo regimē hospitalis caret cura quā dicit religiosum ille prefici posse ostendat suo expressum. Nec est etiam verū q̄ dicit Innoc. collegium leprosoꝝ religiosum: vt ibi etiā scripsi. z facit quod no. de excess. prelat. nimis. ℌ. in iij. glo. De laicis autem sentiunt per predicta. quidam. q̄ prefici possint etiam si habeat rector curam pauperum vel familie extra potestates clausuꝝ. Talē enim curaꝝ habet z pater z vīo sup familiaꝝ. Ista q̄ nō impediet laicuꝝ p̄fici. facit de sen. excō. canonica. et quod ibi dicit. nec sufficeret ad p̄fiendum monachū talis cura: nisi ex potestate clausi curam habeat. de hoc de offi. archi. cum satis. de pe. z remissi. ofo. In

Leprosoꝝ collegium nō est religiosum.

Beneficia de sui natura sunt ppetua.

ḡma tñi editione huius concilij hoc fuerat p̄hibitum ne laicis hūtibus filios vel vxoꝛes ex qua possent verisimiliter filios procreare talia loca ꝓferrent: qđ postea fuit sublatū.

r ¶ Beneficium. Concor. j. eadem compil. de preben. per literas. z vide quod dicit in glo. vnde nec. z quod ibi dicam super ver. cōmittatur.

f ¶ Reprobamus. Concor. j. ea. compil. de eta. z qualita. vt hi qui. cum suo concor. Si autem expresse non reprobasset consuetudinem: puto q̄ pararet sicut statutuꝝ de quo sequitur de consti. c. j. lib. vj.

t ¶ Electionem. Per superiorem confirmandam.

¶ Glo. sequens ponit lecturam quam dicit consuetudine non approbari: z declarationem poscit.

v ¶ Cōmittatur. Si intelligitur ad tempus. s. quādiu placuerit cōmittenti: tūc esset litera illa clarior: que. s. p. habuit illa in beneficiū concedit. q. o. beneficia de sui natura sunt perpetua. lv. vi. precepta. Iste ꝛo erit tēporalis ad instar tutoꝝ z curatoꝝ: de quibus sequitur. z prefidētium ciuitatis romane: de ḡbus de eccē. fundamenta. li. vj. Uel alio ciuitatibus vel vniuersitatibus. de ḡbus satis scripsi post Posti. de iudi. c. ij. facit ad hoc. j. ea. cō-

pila. de supplen. negli. prela. ca. vno. in p̄in. ibi: cōmittere. z quod ibi dici consuetudo non recipit hanc literam: immo ita hodie sicut olim instituuntur perpetui rectores in locis talibus. z facit litera regereique sequi. declaranda in hoc esset mens p̄tus litere.

a ¶ Valeāt. Cum effectu. j. ti. clerī. nō resi. c. ij. z. iij.

¶ Glosa sequens ponit formam iuramenti tutoꝝ z curatoꝝ: z quibus denī.

Tutores curatores qđ iurare tenentur.

b ¶ Tutorum. Jurant enim isti facere vtilia pupillo vl adultis quibus deputātur z ptermittere inutilia ipsoꝝ: etiam res z p̄sonas ad cōmodum z vtilitatē eorum bona fide custodire z saluare: inuentariū de rebus eorum facere: z administrationis sue rationem tempore debito reddere etī residuorum resignatione eo salno q̄ semper vti valeāt veritate: quod vide in Specul. de tuto. in. j. col. z p̄batur. C. de episco. audi. l. de creationi b⁹. C. de curato. furi. l. ij. cum similib⁹.

Tutor z curator q b⁹ danī.

Tutoꝝ autem datur pupillo curatoꝛ adolescenti z interdum maiori furioso vel prodigo vel his similib⁹. datur etiam bonis z ad causas z ad lites. de quibus omnibus in Specu. de curatore.

l ¶ Ad de gl. l. ℌ. interdum. i ver. vari. insti. de cura.

c ¶ Juramentum. Concor. infra de here. c. j. ℌ. porro.

¶ Glosa sequens notat istos ad satisfaciendum non arctari: z dat similē.

d ¶ Prestare. Nota q̄ de satisfactione nil dicit ad quaz tamē tutores z curatores tenentur nisi sint testamētarij: vel ex inquisitione dati. C. de tutoribus qui non satisfac. l. in dubium. z. l. non omnium. de curatore furiosi. l. finali. z satisfacta. tuto. in princ. z sic soli legitimi z fine inquisitione dati satisfiant. z ibi de hoc. z in Specu. de tuto. ℌ. si autem. ver. bonum. Cum autem isti rectores ex inquisitione bentur merito satisfactione nō onerantur. facit. C. de episco. z cleri. orphanotrophos. in principio nisi propter vxorem z filios suspectus esset. xxvij. distin. de ira cusane: sed tali suspecto committi non debet: vt supra.

Inuentarium z reportiū. fcē.

e ¶ Bonis. Mobilibus vimmobilibus. de testa. relatum. ij. ff. de verbo. significati. bonorum.

f ¶ Inuentaria. Que alios repertoria dicūtur. ff. de administra. tuto. tutor: qui repertorium. z ad hoc tutores z curatores tenētur. C. de administra. tuto. l. tutores. ij. de cura. furi. l. fina. Et formas diuersoꝝ inuentariorum vide in Specu. de instru. edit. ℌ. si. z de his ibi. ver. sint et.

¶ Glosa sequens soluit dubium respondeno cōtrario.

g ¶ Annis singulis. Per hanc literam videtur q̄ etiaz non petita z teneatur offerre: alios si terminus statutus nō esset. pone exemplum supra eadem compila. de testa. c. vno. satis videtur sufficere q̄ hoc faceret cum requisitus esset. de iureiuran. ca. bren. facit quod not. de electio. cupientes. ℌ. si ꝛo. in quinta glosa.

¶ Glosa sequens signat ꝛium ponit opinionē z solvit.

b ¶ Reddere rationez. Contra. C. de episco. z clerī. ecphanotrophos. ℌ si. z aucten. de eccle. titu. ℌ. penulti. colla. ix. vbi dicitur tales ad rationem reddēdaz non tenerī. Sol illud correctum per aucten. posteriorez. de san. episco. ℌ. economos. colla. ix. ita ibi soluit glo. Tu die veritas primas leges nō correctas: sed loquātur de ratione reddenda orphanis vel pauperibus: ad quaz isti nō tenentur. quod sonat ibi ter. viceno q̄ non subiacent tutelaribus vel curatoriis rationibus. ℌ. economos. Iogtur expresse de ratione reddēda episcopo: ad quam tenentur: vt ibi z hic: sed hoc hic additur q̄ singulis annis ad hoc teneantur.

Hospitalium magistri pauperibꝰ nō reddēt rōnē.

extendi ad hospitalia religiosoꝝ vel militariū ordinū. b. d.

¶ Premissa ꝛo ad hospitalia militariū ordinū aut religiosoꝝ etiā aliox extēdi minime volumꝰ: quoꝝ tū hospitaliū rectoribꝰ in sancte obedientie virtute mādamus: vt in illis ℌm suoꝝ ordinū instituta z antiquas obseruātias prouidere pauperibꝰ: z hospitalitatē debitā in illis tenere p̄curēt: ad qđ p̄ fupiores eorū arcta districtiōe coganꝫ: statuti aut ꝛsuetudinibꝰ q̄buslz non obstātibus in p̄missis.

¶ Ceseruat antiquas ꝛsuetudines taliū locoꝝ circa diuina officia z sacra. Jo. andr.

¶ Ceterum nostre intentionis existit: q̄ si qua sint hospitalia altare vel altaria z cimiterium ab antiquo habēta z presbyteros celebrātes z sacramēta ecclesiastica pauperibus ministrātes: seu si parrochiales rectores cō

l ¶ Attentatum. Scilicet q̄ conferātur in beneficijs secularibꝰ clericis vl̄ personis nō talibꝰ: vt dictum est supra.

Hospitalia z cuꝰ licētia sit erigenda.

m ¶ Illorum. Sunt quedam religiones super hospitalitate fundate vt crucisferorum: vel dato q̄ nō sint ad hoc fundate: habent tamen hospitalia. Joannes andree.

n ¶ Ceterum. Quarta pars.

¶ Glosa sequēs ponit duas hospitalitā spēs: z remittit.

o ¶ Altare. Talia hospitalia cum ecclesia vel altari cimiterio vel alio iure parrochiali: vel que alia sunt ppetua z religiosa erigi non possunt sine auctoritate diocesani: alios tamen quilibet domum suam vel partē domus ad hospitalitatem pauperum disponere posset: sed tunc penitere posset. z vide quod dicit de eodem titulo ad hoc. ℌ. per prima glosa. z quod nota hostien. in sum. de regula. ℌ. primo versi. quid de rusticis. Ex quo autem hospitale est locus religiosus z auctoritate episcopi deputatus bene possunt talia sibi accedere supra eadem compila. de preben. per literas.

Hospitalia cuius parrochie sunt.

p ¶ Parrochiales. Scilicet in quorum parrochijs constructa sunt hospitalia. pro quibus facit ius cōmune. de presert. ex transmissa. z de restitu. spolia. ad decimas. lib. sexto: statur ibi consuetudini. Ex ergo hospitale z ipsius familia z pauperes ibi degentes sint de parrochia matrice ecclesie: potuit tamē p̄scribere hospitale: q̄ per q̄-

Universidad de Deusto
Biblioteca

Continuatio.

¶ No.j. q̄ statuit ꝯ bñficijs dz assignari vbi pñt hic ꝓgruā sustētationē z iura ecclia solent subaudit ꝑsbr. z alia scḋ bēficia supportaꝝ de ꝑbē. & mona. z.e.tit. c.j.li.vj. z que dicāt sufficiens pōtio istorū no. & ꝑben. extrp̄de. xxj. q.j.c.j. de rescri. cū adeo.

¶ No.ſ. q̄ dz assignari terminus cōpetēs habēti ꝑsēe tare: infraquez putdeat & cōgrua portione. & ſ in gl. i ſ. cōpetēte. Zabarel.

pēsum sacerdotem illis spiritualia ministrentur.

a ¶ Supradicta. Concor. rubr. q.j. pudenda. de elect. libro eſt. in ſi. z facit. j. de priuileg. c.j. in ſi.

¶ De iure patronatus. ¶ Vltimo. ꝑ. de prebēdis z dignitatibus z aliis bñficijs clericoꝝ tam secularium q̄ religiosoꝝ: rep. q̄ nōnunq̄ in dictis beneficijs est effectus presentationis z aliquod ius q̄d patronis debent. Ideo annectit rubricā de iure patronat⁹. Ca.1

¶ Vſ constitutio. ¶ In ꝑma editā i q̄ expectētiā obseruāte antiq̄ turbo ꝓ cōstitutionis causa pontt. in secūda cōstitutio ibi. Diocesanis. J ḡtria facit. Primo ꝓuidet circa assignationē partio ꝓuentuz ecclesiaz faciendam ꝑlatio vel vicarijs ipsaꝝ per patronos ecclesiasticos: qui non solent ipsaꝝ onera supportare. Secūdo ibi. Sane. J Circa illos patronos qui solēt supportare predicta. Tertio ibi. Ad que. J Circa executionez cōstitutionis dat potestatem diocesano. z tollit obstācula.

¶ Presupponēdū est q̄d dictū in.c. de monachis de prebendis z dignitatibus in anti. vz. q̄ si aliquibus religiosis vel clericis cōpetant ecclesie quantuz ad proprietatē: forte ex donatione capituli vel conuētus facta cū cōsensu epi vl abbatis z cū causa rationabili. ſ. p alimētis religiosoꝝ: z ist religiosi presentant epō clericū secularez: quem appellamus vicarium ꝑpetuum vel rectorē ratione curre: epūs non dz instituere aliquem nisi sibi cōstet q̄ ipse ꝑsentatus habeat portionē sen pēsionem a dictis religiosis: vnde decenter possit viuere z solvere ista ecclia z hospitalitatem tenere. Secūdo presupponendū est q̄d dz in.c.j. eo.tit. in. vj. vz. q̄ illud. c. intelligit etiā si monachi sint exempti a iurisdictione epi. Istud. c. venit quodāmodo executiue: q̄ ponit qd turis si ꝑsonꝫ ꝑsentantes nolint assignare pensionē decentem ipi vicario ꝑpetuo.

¶ CASVS. Fuit a nōnullis in concilio Vienēsi ꝓpositum q̄. c. de monachis. alleg. z. c.j. eo.tit. in. vj. erat quasi nullius efficacie: eo q̄ non ꝓuidebat si religiosi nollent assignare certā pensionē dicto vicario. vnde concilium primo ꝓhibuit episcopis: vt non instituerent aliquē vicariū ad ꝑsentationē religiosorum patronoꝝ nisi prius eidem vicario fuerit assignata certa portio: z si patroni nolint portionē illam assignare: tunc episcopus debet eis prefigere terminum ad assignandum huiusmodi portionē: z termino elapso facultas assignādi hmōi portionem devolutē ad ipsum in pēnā patroni: que pena est ista: q̄ forte epūs assignabit predictā vel parte parrochie: que erat magis ꝓpria ipsis religiosis: z dz epūs procedere cū summa consentia in assignatione hmōi: ita q̄ nō sēcatur odio prece fauoꝛe vel precio. Sed querit vtrū ista sint vera indistincte. vz. q̄ epūs nō debet vicariū instituere nisi prius fuerit sibi assignata portio cōgrua: Dicit q̄ nō est verum indistincte: q̄ in aliquibus prioratibus ipi religiosi suēuerint in illis exercere p̄missa: antiqua cōsuetudo seruet q̄ ad exercēda z ministrāda spiritualia supradicta a.

¶ De iure patronatus.

Clemens quintus in concilio Vienensi.

¶ Si ꝑsentat⁹ ad ecclias & patronos ecclīasticos in qb⁹ ipsi nō ꝓsueuerunt oia onera supportare non assignetur infra terminum competentem congrua portio: diocesanus eam assignare debebit. Nō locū non habet quando onera sunt per patronos supportanda. hoc dicit Joannes andree. Capitulum primum.

¶ Vt constitutio b que ad ecclesiaz aliquam quēuis etiā ad exemptorum presentationē admitti ꝙsuetudine nō obstāte. ꝓhibet: nisi presentato de ꝓuentibus eiusdē ecclesie talis coram diocesano portio fuerit assignata: vnde iura possit episcopalia soluere z sustentationem habere congruaz: sicut expedit c obseruetur: ipsaz declarare d ac ei quedā adjycere e consulta huiusmodi sacri concilij approbatione ꝓuidim⁹. ¶ Diocesanis f sub obtestatiōe diuini iudicij districtius inhibētes g ne ꝓsentatum h aliquez per quamcūq; personam ecclesiasticam ius i ꝓsentādi ad ecclesiaz aliquam habentez admittant: nisi infra certum terminuz cōpetentem k per diocesanos ipsos ꝓtantibus ꝓfigēdum: ipsi ꝓsentato fuerit coram l eis (vt ꝓscribit) ꝙgrua de ꝓuentibus ecclesie portio assignata: quā si forsan ijdem ꝓsentantes non tenentur assignare portionem sine pensionem ipsi vicario: sed sufficit q̄ vicarium habeant honeste tractare.

¶ Nota casum in quo cessat priuilegium exemptionis: sic q̄ religiosi exempti subsunt episcopo: puta si nolint decenter tractare vicarium perpetuum. ¶ Nota vltimum versum textus suffragari: idest auxiliari.

¶ Glosa sequens remittit z exponit.

¶ Vt constitutio. Determinat opiniones de quibus dicam super ver. denoluatur. z hic vt ponitur causatiue. sic de appella. vt debitus. vbi dixi.

b ¶ Constitutio. Clemētis. tit⁹. de ꝑben. c.j. li. vj. q̄ supplet cōstitutionē Alexandri. eo. ti. de monachis. circa exemptos z cōsuetudinem reprobandā: de qua sequitur.

c ¶ Non obstante. Concor. de preben. extirpande.

d ¶ Habere. Et reliqua incumbētia onera supportare: vt in predictis iuribus.

e ¶ Expedit. Ecclesiaz vtilitati z alarum saluti: vt ibi.

f ¶ Declarare. Voc facit. j. ſ. sane.

g ¶ Adhęere. Adhęit circa formā inhibitionis. Ité de termino statuendo: de ꝓsentato instituendo: de assignatiōe post terminū p ordinarij facienda: z illud q̄d hic ſ ſi.

¶ Glosa sequens querit z soluit.

h ¶ Diocesanis. Quid de inferioribus ad quos spectat institutio: quod esse potest. de offi. delega. super eodē. de clerī. peregri. c. fina. de preben. referente supra eadē compil. de preben. ſi de beneficio. Solu. inquantuz ponit hec decre. sine nouum in illis non habet locum: alꝰ simpliciter diceret ordinarius. sic supra eadē cōpil. de sequestru. pos. c. vnico. & statu regu. c.ij. supra eiu. primo. c.ij. post prin. j. de priuileg. c.j. de pe. z re. c.j. z tunc tales cōpherēderet. de offi. ordi. ordinarij. in prin. lib. vj. z quod ibi no. Nec potest negari quin seriose diocesanos exprimat: cuz hoc sit hic totiens repetitum: nec mirum q̄ decre. de monachis. z decre. j. libro. vj. de preben. de diocesanis etiam expresse loquuntur. sic supra ea. compila. de suppel. negl. prela. c. vno. de so. compe. ꝛ̄ginis. §. volumus. de vita z honesta. clerī. c.j. in prin. z qb⁹ dixi. Inferior ergo prelat⁹ habens instituere ad diocesanum recurret vt terminum

statuat ad assignationem. facit principiuz huius. c. que si nō fiat per inferiorē ad quem spectat admittetur institutus: z per diocesanoo fiat assignatio: z reliqua hic exposita. Et est simile q̄d de literis cōmendatitijs scripsi in predicta decre. ſi. de cleri. peregri. super vltima glo.

Institut⁹ diocesan⁹ ꝓsentatuz a religioſis sine cōgrue portionis assignatione: an valeat institutio.

¶ Glo. sequēs. Primo dicit quid addit querit quid si cōtrahat. alleg. q̄ valeat. Secūdo q̄ non valeat ꝛsidens ad quedam cōtrarta. Tertio solutt tenēdo primum: z cōtrarijs respondet.

a ¶ Inhibentes. Hic addit formorem expressionez inhibitionis. Scripserat enim Alexāder diocesano q̄ puideret q̄ nullū ꝛc. Clemēs quartus statuerat z mandauerat ꝑstitutionem tuutolabiliter obseruari: hic Clemens q̄nto inhibet districte sub obtestatione ꝛc. Sed quero q̄d si contra hanc inhibitionē diocesanus admittit ꝓtantum assignatione non facta: Videtur q̄ valeat. de prebē. dilect⁹. ſi. de cōcess. prebē. ſi soll. in prin. z facit q̄d no. de offi. ordi. romana. ad ſi. lib. vj. z co. lib. de immu. eccle. decet. ad ſi. Et quo nō appontur decretū: vt ibi. z facit de ꝓsonſa. impub. ad diffoluēduz. in ſi. Ité cum hec ꝓcipaliter fatuorem epi z instituēdi respiciāt: vt. ſ. in prin. possunt suo remittare fauoꝛi. de regu. ad apostolicā. C. de legi. q̄s fauore. z facit. ff. de no. ope. nūtia. l.j. §. z post operis. Contra. de elec. pudca. lib. vj. Ubi non valet ꝑfirmatio facta illa ingnitione omissa que premitti debeat: ita nec hic valeat nō premissa hac assignatione. Ad idez co. ti. c. ſi. vbi omissio citationis vitiat ꝑfirmationem. Item cōtra hoc co. ti. cum dilectus. Ubi nō valet collatio post inhibitionem legati. Ad idem ꝓdicta decre. ſi soli. ſ. aut. Ubi inhibitio executoris ad cōpellēdū afficit etiam sine decreto: nam plus operatur exposita inhibitio q̄ mādatum: vt ibi patet. Et sic respōdetur ad primū ꝓpositū ipsius decre. z decr. dilectus. in ꝓtrarium allegatus. Ité nō obstat q̄ hic nō apponitur decretū: q̄ sufficit legislatoꝛez aliquid prohibuisse ꝛc. C. de legi. nō dubitū. de reg. iur. que ꝓtra. lib. vj. cum ꝓcor. Nec est verum q̄ hic versē solus fauoꝛ institutionis z instituti: imo versatur fauoꝛ ecclīarum: z salus animarum: vt patet in decreē. j. de prebē. z sic renūtiare non potuerūt. facit q̄d dixi post Innocē. z Hostie. z Lopost. de rescrip. cum dilecta. super. tit⁹. glo. Per hoc videtur q̄ institutio vel cōfirmatio non valeat. Puto tamē q̄ cum diocesanus nō recipiat potestatez cōfirmandi ab hac cōstitutione: sed vet cōstitutio turisditionē habentī certum modum fine decreto: q̄ confirmatio contra hanc inhibitionem facta valeat: z q̄ hoc sit de mēte: colligo per verbum precedēs sub obtestatione ꝛc. Fateor tamē q̄ puncto est cōtra facientes: vt in decreē. si soli. cum cōco. facit j. de iudeis. c. vno. Ad decreē. prouida. respōdeo q̄ ibi ordinarius recuperat turisditionez per ꝑstitutionez Gregorij. ꝛginis. co. ti. sed modificatam. Si ergo modū non seruet deficit turisditio. facit. ff. de trāsact. cum ht. §. si ſtror. z de eo qui sub tuto. vel cura. l. magis. §. ſi eo allegnz. Ad decretalem vltimam co. ti. dico q̄ ex vi decreti non valet ibi cōfirmatio: que alꝰ valuisset. In decre. cum dilectus. z decre. si soli. ver. aut. Erat ius alteri acquisitum pro quo scribebatur lex nō dubium: loquitur in his que habēt per-

petuam prohibitionis causam: vt no. de spōsa duoꝛ. tua. que hic cessat: nam etiam post institutionem assignatio fieri potest: vt sequitur. Et ad hoc adde quod dixi. ꝫ. eodem cōpila. de sequestra. possel. c. vno. ver. aqua.

b ¶ Presentatum. Instituendum ad regimen ecclesie: vel curam populi.

c ¶ Ius presentādi. Non muduz: sed vna cuz dominio tē potalium: vt. j. §. sane. Alꝰ non fieret assignatio ista: quia rector totum haberet. super quo vide q̄d scripsi de prebē. de monachis. super ſi. vlti. glo.

d ¶ Competētez. De electē. c. ꝑmo. de appel. cum sit.

e ¶ Coram. Vide quod super hac dictione no. de elec. vt circa. libro. vj.

f ¶ Terminum ipsum. A diocesano statutum.

g ¶ Noceat. Facit de electi. publicato. z ad ea que ibi scripsi in. r. questione.

h ¶ Extīc. Idest lapso termino: z extremum tempus ꝓsignat. ff. de condi. z demon. l. titj. in ſi.

Extīc extremuz tē pus dēsignat.

¶ Glo. sequens ponderat literam per id questionē soluens. Secundo querit z soluit.

i ¶ Et in penaz. Nō dicit: z postea in penam. nec. ꝫ. ꝓxime. dixit prius debeant: per q̄s dico q̄ dūmodo lapsus sit terminus nō attento ordine huius lre: sicut assignatio patronoꝝ ꝓcedit institutionē: sic z diocesani prius poterūt assignare: z postmodū instituere. faciūt no. de rescrip. cum dilecta. in. titj. glo. Et sic simul extīc: q̄s precedit determinat verbuz debeant: z verbum denoluatur. Sed in quo est hec pena cuz nihil videatur referre: an per ipsoꝫ: an per epūm hoc fiat: et quo modus non excedit: Sol. assignabit forte epūs tale predium q̄s sibi tenere voluissent: perditio ergo electionis est hic pena. facit de ꝑbē. si pluribus. in ſi. lib. vj. ff. de leg. §. statu liberum. §. stichum. z est simile de sup. negli. prela. c. vno. ca. compil.

¶ Glo. seqnis ponit duas opiniones hic decisas.

k ¶ Denoluatur. Tacre. Goffr. Imo. z Hosti. dicebāt de ꝑbē. de monachis. q̄ si monachi assignare nollēt hanc portionez epūs elapsis sex mēsibus ordinaret ecclīam per decreē. ficut. de sup. negli. prela. Sed Archi. in decre. j. de ꝑben. lib. vj. dicit decre. sic loqui in defectu ꝓsentati non in defectu ꝓsentum: quare vtrit epūm hoc casu non posse ecclīam ordinare: sed coget illos ad assignationez faciēdam. hodie melius putium est per hanc lram.

¶ Glo. seq. allegat duas cōco. z dubium soluit.

l ¶ Onerarimo. Cōco. ꝫ. de vo. c. ſi. vbi cōco. de hoc. ꝫ. ti. prī. c. vlti. §. vt aūt. in ſi. j. de here. c.j. post prin. Et per hanc lram z ea que no. de rescrip. statutuz. §. assessorem. lib. vj. Videtur q̄ per patronos vel ꝑsbteros nō possit epō questio referri: z q̄ si appellarent patroni vicētes q̄ excessit: vel ꝑsbyter dicens q̄ portio nō sufficit epūs nō deferret. Fateor tamē q̄ superior ad quem appellatū est emendaret: q̄d malefactum esset. ꝫ. de appel. pastoralis. in prin. Idem puto cum ante lapsum termini est contentio inter patronos qui dicūt portionem antiquā: vel auctam per ipsos sufficere. z epūm hoc negantem.

Moderatio sapit diminutionem.

m ¶ Moderatiōez. l. moderatā ratione. hoc dico: q̄ moderationis ꝛbū diminutionē sapit. de ver. sig. c. ſi. Et est huic ſile de elec. cupientes. post prin. lib. vj.

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ Odo vel fauore. Presentat vel pñtantiam.
¶ Vel als. Puta premio vel timore. xj. q. ij. quattuor. de re iudi. cum eternū. lib. vj. j. de hereť. c. j.
c ¶ Vel minor. Cōcor. de officio custo. c. pmo. ꝛ quod tbi notatur in tertia glo.
d ¶ Sane. Dic declarat predicta ofa: vt. j. dicam.
¶ Glo. seq. rōnem reddit infert: sed tenet cōtrarium.
e ¶ Obseruentur. Ex quo enim pñtati ꝛ institutꝰ nō sustinēt onera: sed pcurationē cathedratricuꝫ ꝛ alia iura ep̄alia et hospitalitatis onera: ꝛ his similia subeunt patronꝰ: nō fiet assignatio dicta etiā pro sustētatione rectoris: vt sequitur. Si ergo alīqua onera: puta pcurationuꝫ subeunt patronꝰ: ꝛ relīq̄ indēt p̄sbyter: videtur q̄ assignato fieri debeat sufficiens pro his onerib⁹ tm̄ que subit p̄sbyter. facit de prescrip. accedē. teo. de sta. mo. in singulis. de vect. tua. ꝙ. Puto. n. hoc esse de mēte hoꝝ iuriū: q̄ aut ofa subeant patronꝰ: aut ofa p̄sbyter. facit de p̄s. dist. ij. cōperimus. ff. de admi. tu. cum querit. Nam particularis exactio multa habet incōmoda. ff. famil. herc. l. plane. facit. ff. de exer. act. l. ij. ꝙ. de cēſi. cum instantia. ꝛ hoc probat sequens lra.

Exactio particularis multa habet icommoda.

f ¶ Perpetuis. De capel. mona. c. vno. lib. vj.
g ¶ Vicariis. Repete perpetuis. de offi. vica. ad hec.
h ¶ Subtre. Teneatur quod sequitur.
i ¶ Decēter. Hoc respicit honestatē. de vo. magne. Honeste ꝙ locabunt in sede. de excel. pla. c. j. de mato. ꝛ obe. solite. ꝛ honorabitur in eis sacerdotale officiuꝫ. de hereť. cum ex iniuncto. ver. ij. rcv. dist. esto.
k ¶ Prestare. Vic patet q̄ etiam pio sustentatione rectoꝝ non fiet assignatio.
l ¶ Sufficientem. Vide quod not. xxj. questio. j. c. j. de rescrip. cum adeo. in glo. ij.
m ¶ Ad obligationē. Nō poterit ꝙ tollere vel minuere portionē per epm assignatā. facit de ꝑben. anarritle.
n ¶ Alio. s. cū rectore vl vicarꝰ sustinet onera: ꝛ lra tpo p dioceſanū statutū assignatio ꝑpatronos facta nō tuit.
o ¶ Consuetudinibus. Concor. vide. ū. ea. compilat. de etate ꝛ quali. vt hī qui. ad finem.
p ¶ Premissa. In alīs ergo non leduntur priuilegia. sic. ꝙ. tū. j. c. vltī. ver. milto. Capitulum. ij.

Puras. ¶ Se summat tria dicens. Secunda tbi [Et vt facilius.] Tertia tbi [Quibus.]

¶ CASVS. Frater meus ꝛ ego habemus iuspatronatuꝫ in aliqua ecclia: volumus pñtare psonā idoneā: certum est q̄ si patroni dissentiāt: tūc pñtat⁹ a maiori pte dz ist̄tui. c. qm. eo. in anť. Sz querit vtrū filij ffis mei habebūt glibet suā vocē: vel vtrū ipsi simul habeāt vnā vocē: Dicit q̄ solū pñt vnam vocē: q̄ iuspatronat⁹ cōperit per stirpes nō per capita. Sed querit vtrū possumus p̄uenire inter nos: vt pñtemus epo alīquē clericū alternis vicibus ꝛ Dicit q̄ sic: vt facilius patideat eccl̄ijs. Sed vtrum laicus possit pñtare tres clericos sub conditione: vt epūs eligat quem voluerit ꝛ Dicit q̄ sic: q̄ pōt laicus patronus variare: secus si eēt patronꝰ clericus. ¶ Colligo aliqua notabilia. Primo q̄ plures heredes nō pñt nisi vnaꝫ vocē: q̄ si defunctꝰ vellet ipe non haberet nisi vnaꝫ vocem.

¶ Nota q̄ patroni possent puenire inter se vt ꝑsentent alternatis vicibus.

¶ Nota q̄ patroni plurīū eccl̄iaruꝫ inter se pñt illa iura diuidere: vt. s. vnus sit patronus in vna: altus in alia: ls sit sic eus in patronatu libertoꝝ: talis enim patronat⁹ inter patronos diuidi nō potest: ls alimētoꝝ prestationes diuidere possint. ff. fami. her. Lquedaꝫ. Et primo ideo: ꝙa fortius est iuspatronat⁹ libertoꝝ q̄s eccl̄iarū: vnde illud nō alienatur: illud autem sic. Item illud trāsit in suos etiam non heredes: vt. ff. de iure patronatus. l. filij. illud non. hoc vult glo. in vers. libere.

¶ Glo. sequens. Primo dicit q̄d prima pars determinet recitans duas opiones ꝛ tertiā medīā quā impugnat. Secūdo pro opione reprobata inducit tres equitates: ꝛ tria filia: ꝛ vnā decre. ꝛ intricationē que insurgit ex opi. hic approbata quā explicat. Tertio subdit dictuꝫ Hoff. Quarto inducit pro opione approbata duo iura: ꝛ equitatē ꝑpter quā indicat q̄d videreť faciendum.

¶ Plures. Prima pars determinat not. q. xvj. q. vltī. pie mentis. plenius ea. q. si plures. ꝛ eo. tit. c. j. per que ꝓ hic reprobari opiones que placere videbat Vla. Ugo. Jo. an. Joañ. Tancre. Vincē. Ber. ꝛ Hoffre. que mihi etiaꝫ placebat. Et approbatur opi. Innocē. ꝛ Hostiē. dicētium in predic. c. j. q̄ in iurepatronatꝰ successio fit per stirpes nō per capita: cum hoc esse debeat in linea descendēti. ist̄. de here. que ab intesta. dete. §. ꝛ q̄ placuit. Ut sic plures vni succedēti loco vnius habeātur. ff. de cōdi. ꝛ demō. cui fundus. Et dicebat Innocē. hāc equitatē ꝓferendam subtilitati cōtrarie. ff. ad. l. aquil. ita vulneratꝰ. in fi. ff. de inst̄ti. l. j. his cōcor. Hoffre. Benenēta. in libello suo. eo. ti. §. nūc de vlt. Primi cōtra. ad q̄s inducebat Vincē. q̄ patroni venīūt ad successionē libertī per capita non per stirpes. inst̄itu. de succes. libert. §. sed nostra. alīs incipit multis. facit ad hoc: ga stipulationes inditidue nō diuidūtur inter heredes. ff. de ver. obli. l. ij. ꝛ. l. eadē. §. Cato. ꝛ. l. stipulationes nō diuidūtur. Utrecht. in pdicto. c. si plures. Cōcordare voluit opiones dicēs opiones Inno. esse veras in his qui ex diuersis causis sunt patroni. Et ita poterā in his qui ex diuersis causis sunt patroni. Et ita poterā in his qui ex diuersis causis sunt patroni. Et ita poterā

Universidad de Deusto
Biblioteca

hoc.xvj.q.vj. ꝑsiderandum.⁊ dixi eo.tit.cum seculum.

a ¶ Rectoris. Et clerici: cum eades sit ratio: est tamen in hoc opinio: an patronus presentet clericum. Teneo tamen quod no. eo. titu. postulasti.

¶ Glo. sequēs docet de tribus opinionib⁹ primā approbatq: et duas alias reprobatas.

b ¶ Et vt. Circa hunc ℔. erat triplex opinio. Prima q̄ b fieri posset. Secunda q̄ nō posset. Tertia q̄ posset de auctoritate epi̇scopi: als non. Hic reprobatur sed a quaz tenebat Inno. eo. tit. c. j. Et tertia quam ꝓbe idez tenebat. eo. tit. querimontam. Et approbat primā quā tenebat Ber. eo. tit. c. j. in fine. j. glo. Et apertius ibi Lāc. q̄ placebat Uinc. Phil. ⁊ Goffr. inda cebāt. l. quotiens. ff. de vsufruct. ⁊ ff. de ferūt. l. via. in fi. ad idem. ff. cōmuni diui. l. cōmuni diuidundo. §. cum de vsufructu.

c ¶ Facilius. Optarem hanc rationem ponderatam fuisse. ꝯ. proximo responso.

d ¶ Patronos. Oze. facit q̄ no. de elec. quia pp. ℞. vel saltē. als in re cōt ⁊c. de reg. iur. in re cōt. lib. vj.

¶ Glo. seq. dupliciter ſkam exponit ⁊ cōtrariam soluit. Secūdo soluit questionem: cōtra solutionez allegat tria iura quibus respōdet: ⁊ solutionem iustificat.

c ¶ Libere. i. sine suplosio auctoritate. ⁊ sic ſp: obat q̄ no. Inno. in decre. querimontam. Item dic libere etiam si non vacet ecclesia. facit de bona. consultationib⁹. ꝯ. ea. cōpillaē. de reb. eccle. nō alienā. si vna hoc probat plurale alternis vicibus. Certum est enim q̄ vna vice nō cōcurrit duplex vacatio. Nō obstat de ꝑcel. piebē. c. ſi. quia illud fiebat in frandem vacature: hoc autem fit ad tollendam discordiam: ⁊ ad facilioreꝫ ꝓmotionē ecclie. Et eadem ratione videretur patronos plurinꝫ ecclesiaꝫ posse inter se dividere. l. vt vnus sit patronus in vna: ⁊ alius in alia: vt no. Uincē. eo. ti. c. j. ⁊ c. ex insinuatione. Sed ꝑtra. ff. famil. hercīl. l. quedam. ff. de alimē. lega. l. iij. ff. de iure patro. l. ſi. Per que patet patronatum libertoꝝ inter patronos dividi non posse: iz alimentoꝝ prestationes dividere possint. Sed dici posset: q̄ fortius est in ſpatronat⁹ libertoꝝ q̄z ecclesiaꝝ. Unde illud non alienatur istud sic: illud trāſit in suos etiam non heredes. ff. de iure patro. ſi. iij. ff. de libe. lega. Aurelio. §. cæterū. Istud non vt scripſi post Inno. eo. ti. cum secuntz. Item vt dixi no. permutatur patronat⁹ cum patronatu. Quare ergo pars patronatus vnius ecclesie cum parte quam habet cōpatronus in alia nō poterit ꝓmutari: vt q̄z iuris de toto ⁊c. de offi. deleg. pastoralis. §. j. ff. de rei vendi que de tota.

f ¶ Alternis vicib⁹. i. q̄ vnus prima vice qua occurrit vacatio: alter ſcā: alter tertia: has etiam vicissitudines: q̄z seruant singulares ꝑsone collegioꝝ in collationib⁹ spectantib⁹ ad collegia. de ꝓbē. c. vlti. lib. vj.

g ¶ Quib⁹ etiaz. Tertiū dictum inducēs tuo nouum ⁊ equissimū. q̄s intelligo de laicis: vt. jdicam.

h ¶ Ex eadem cā. Facilitois. ꝓuisionis ecclesiaꝝ.

i ¶ Permittimus. Olim ergo non licebat. Bene enim poterat laicus ꝓtato vno: alium ꝓtare. eo. ti. q̄ antez. ⁊. c. cum aūt. ⁊ potior erat cōditio instituti ab epō: vt ibi videbatur: tamen epūs ꝓmo tenerī: quod intelligē: vt dixi eo. titu. pastoralis. Sic ergo licebat sic successiue accumulare honestum est: vt liceat etiam sic presentare.

k ¶ Plēs. Quotcūq̄z: vt dixi in principio capti.

l ¶ Presentare. Simul vel successiue: iz enim cū olim laicus presentabat sciz⁹ daretur optio epō: ipse tamē laic⁹ instabat pro secundo: modo ꝓ potest reinquere hoc epi̇scopi optioni: et sic nota q̄ iz electiōes non possint fieri alternatiue. de electi. c. ſi. lib. vj. ꝓtatio nes sic vt hic. q̄s de laicis intelligo vel clericis presentantibus ex ꝓmissio: in quibus locum habebat: q̄s dixi. ꝯ.

Electiōes nō ꝓt alternatiue fieri.

m ¶ Personas. Etiam in minoribus constitutus. quod dic vt de institu. c. q. lib. vj. Joan. andr.

n ¶ Per epm. Uel alium instituentē: cuz eadē sit ratio.

¶ De censibus exactionib⁹ ⁊ ꝓcurationib⁹. ¶ Ulsam est. ꝯ. de iure patronat⁹. Uerum ga patronus aliquando in fundatione: ⁊ etiam dotatione retinet aliquem cēsum auctoritate epi̇: ⁊ aliquas procurationes: seu cōmestationes: ideo annexit rubricam de censibus ⁊c. Capīm. j.

Continuatio.

Am sit. ¶ Due sunt ꝓco. Quia primo rōne ꝓmissa ponit statutū suuz cum exceptione. Secundo exceptionez limitat ⁊ declarat. ibi (Ptuilegia.) Jmola.

¶ CASUS. Papa alicui loco religioso ecclesiaz Picta. vel Biturien. diocesis donauit: vel forte ipse epūs cum ꝑsensu sui capli: a qua ecclia epūs cōsueuerat habere iura epalia: puta exigere. ꝓcurationē rōne visitationis: querit virū per istam donationez ecclia sit exēpta ab oīb⁹ onerib⁹ ⁊ iuribus epalib⁹: vel vtrū religiosi illa onera teneantur soluere? Dicit Clemēs q̄ tenentur ſportare hmōi onera: nisi vellint assignare ꝑgruā pensionez vicario: vt possit illa onera ſportare. Et ℔ veruz nisi tuuarent ꝓuilegio exēptionis vel alia cā legitima: tñ ꝓuilegiū vel exēptio (si qua cōpetat) non ꝓficit in eccliis post cōcilium acquisitis. ¶ No. q̄ qui sentit cōmodū: nō ꝺz onus recusare. Vulgariter. Qui sentit onus: sentire ꝺz ⁊ cōmodū. ⁊ sumpta sunt hec. ff. de reg. iur. tñ melⁿ dicerē q̄ sumunt a iuribus: vñ sumit regula. l. j. ff. de reg. iur. ¶ No. magz specifice cuz ecclia dat loco religioso et donatiōe epūs pape vel legati: tūc dat cum oīb⁹ onerib⁹ suis: ⁊ hoc nisi donarēt pensionē vicario: vt sustineret hmōi onera. ¶ No. tacta glo. q̄ papa pōt ꝓuilegiare aliquez vt nō teneat ad ꝓcurationē apūce sedis: vel vt nō teneat ad iura epalia: ⁊ sic poterit pōt ꝓuilegiare aliquem a solone tallie: vt ille ꝓuilegiat⁹ non teneat soluere tallīā: tñ sm doctores tallā ꝓportionem nō ꝺz imponere alijs: als peccat.

¶ Glo. seq. dubium soluit inducens duo similia.

o ¶ Nature. Sumptū de regula formata per modū cōuersum. ff. de reg. iur. ſm nām. ⁊ vide de reg. iur. qui scribit. lib. vj. Et dicit ter q̄ nō est secundus qui lucrū ample ctitur ⁊c. C. de cadu. tollē. l. vna. §. pro secūdo. in fi.

Titulo multipli. ci possunt eccle ad religiosos ꝓtinere.

a ¶ Religiosi. In aliis ergo locum non habet inquantum inducit ius nouum in siue supra eadem compila. de decī. capi. j. de testamen. caſ. j.

¶ Glosa sequēs tria exēpla approbat: ⁊ tria reprobat.

b ¶ Titulo. Ut donatione. de dona. consultationibus. permutatione. de rerum permuta. ad q̄stiones: vel prescriptione. de iure pat. cura. titulo ꝯo emptionis haberi non potest. de ſmo. que relam. de iure pa. & iure. ⁊ an transeant cū vniuersitate: scripſi. eodē titu. ex litera. titulno etiā edificationis vel fundationis non adaptat hnic casui.

c ¶ Sedis apostolice. De iureturan. ego. N. de censi. cuz instantia.

¶ Glosa sequens questionem soluit.

d ¶ Jura episcopalia. De quibus de offi. ordi. conquerētes. ō. tit. j. c. j. Et vides q̄ ꝓcuratio legatorum ⁊ iura episcopalia ponuntur vt diuersa. per q̄s patet q̄ qui ex pacto tenentur ad iura epi̇scopalia: non per id tenentur ad procurationem predictam.

¶ Glosa sequens tria ponit exempla.

e ¶ Solita. Uel ex impositione facta tēpore fundationis. xvij. q. ij. clementinus. eo. ti. quanto. de iure pa. preterea. ꝯ. vel ex antiquo vsu. de hoc eo. ti. puenit vel q̄ res aliqua habens onus annexū pertinet ad ecclesiā in quā trāsiuit cū suo onere. xvj. q. j. ſi quis laicus. de decī. pastoralis. de ꝓb. c. ex literis. ff. de contrahen. emp. allenatio.

f ¶ Priuilegio. hoc limitat quo ad omnia predicta.

g ¶ Exemptione. Si stelligas ab epi̇scopali iurisdictione: hec non limitat quo ad procurationes legatorum sedis apostolice. ad quas exempti tenentur. non ob. eodem ti. cum instantia. quod exponas vt ibi dixi. cōtra illas etiā non valet prescriptio. de presert. accedentes.

¶ Glosa sequens ponit tria exempla in primo ⁊ tertio distinguit: secundo querit ⁊ soluit.

h ¶ Legitima. Puta cōpositione. j. c. pro ſt. verſi. nec cō positiones. quod stellige quo ad illa in quibus valeret compositio. de hoc eodem titu. cum venerabilis. vel res iudicata. de re iudi. cum inter. ⁊ no. de ꝓben. cum ex officij. in vltima glosa. Prescriptio non videtur hic adaptari: cum loquatur ter. de his que prestari solebant: noua ꝺo prescriptio post acquisitionem illarum bene posset adaptari in his iuribus que sunt prescriptibilia. de prescrip. de quarta. Sed nunquid erit legitima causa si dicatur indebita fuisse? Solu. puto de mente huius constitutionis q̄ percipiens in possessione defendatur donec ꝓbet indebitū. eo. tit. puenit. facit de electo. ꝑtelā. ad fi. ⁊ quod ibi no. de offi. ordi. duo simul. in tertia glosa.

i ¶ Exemptiones huiusmodi. Intelligo generales vel a predictis iuribus.

¶ Glosa sequens alleg. duas concord. ponit tempus concilij querit ⁊ soluit.

k ¶ In posterum. Concor. de decī. nuper. ſimile supra ca. compi. de rescrip. literas. Uides ergo q̄ priuilegia vl' exemptiones quas habebāt religiosi etiā circa ecclesias acquirendas non habent locum nisi in acquisitis ante cōcilium vienense de religiosis dixi: q̄ circa seculares nisi mutat ista constitutio. Et scias q̄ concilium inchoauit anno domini millesimo trecentesimo vndecimo die kal'. Octobris: ⁊ terminatum fuit anno sequenti. vj. die Aprilis: ⁊ sic durauit vltra sex mēses. Dicto ergo quando acquisierint: scies an ante cōcilij vel post. Quid de acquisitis durante concilio vl' post concilium affigē constitutiones ligarent: de quo sat' dixi in ꝓhemio: equū videretur q̄ acquisite anteq̄z ligarēt cōstitutiones priuilegiis ⁊ exemptionibus gaudeāt per ea que ibi dixi.

¶ Glosa sequens obiectionem soluit ⁊ allegat quatuor ſmilia.

l ¶ Volum⁹. Sit pro ratione voluntas: cum als deceat priuilegium principis esse manifestū. de re iudi. decet. libro. vj. cum concor. ⁊ est simile. ū. eadē compil. de sepul. dudum. §. penul. in fi. ⁊ supra tit. j. c. j. in fi. de rescrip. c. vltimo. de decī. c. secundo. libro sexto, fuit tamen motiuum: quia priuilegium tendebat ad noram: de decī. suggestum. vbi de hoc. Capīm. ij.

Lemētine qñ fuerūt facte.

Volūtas q̄z ꝓ ratione.

H D nostruz. ¶ Prima paro ponit grauamina. Secunda prouidet. ibi. Nos igit. ¶ Presupponēdum est q̄ aliquādo patroni faciunt ordinari per epi̇scopum vt tali die illa ecclesia teneatur dare vnam procurationem id est comestionem.

¶ CASUS. Ai nonnulla in cōcilio Uienēſi. fuit expositum q̄ epi̇scopi in fundatione ordinis cistercien. qui ordo est exemptus a diocesanis petebāt procurationes siue comestiones quas monasteria tenebantur soluere: isti epi̇scopi non erant contenti eibis vel epulis regulariter⁹ communibus ꝓpūs ſm regulam suam: sed petebant carneo: ⁊ etiam illas petebant administrari sibi infra septa monasteriorum: quod est contra ꝓpositum regulam: ⁊ cuz ꝓpūs cisterciēses non vellent sibi dare procurationes vt ꝓpūs ꝑt petunt: ꝓpūs rapiunt violenter ⁊ faciunt ēplures elemosynas de bonis religiosorum ēpūs etiam ꝓpūs religiosi sufficientes elemosynas faciant: ⁊ etiam epi̇scopi istas procurationes accipiunt in pluribus locis in quibus non debent habere de iure vel consuetudine. Item epi̇scopi et magis grauarent monasteria Cisterciēn. faciebant ferrari equos suos ēpūs non indigerent. Item coci epi̇scoporum dicebant: date mihi pecunias: ego sect coquinam ⁊ parauī cibaria vestra domino meo: ego non teneor sibi parare tempore visitationis: immo monasteria tenentur mihi soluere: ⁊ sic iste cocus exigebant vnam quantitatem pecunie. Item isti epi̇scopi non approbabant compositiones factas inter prelatos super procurationibus recipiendis: immo existebant graues ⁊ rebelles: sic q̄ multa bona monasteriorum dilapidabant ⁊ consumebant in modico tempore: ⁊ adhuc non erant contenti de procurationibus ſmaruz per-

Clemētine qñ fuerūt facte.

¶ No. j. q̄ vicarij ſtituti in beneficio ſpectātib⁹ ad monachos non tenent ad onera: sed ipſi monachi.

¶ No. ꝯ. q̄ priuilegia ſtie restringēda ꝓ b dictā l. ſi. ibi nō extendi. ⁊ de rescript. c. vlt. li. vj. ⁊ dici. c. ij. c. lib. Jabarel.

Universidad de Deusto
Biblioteca

sonarum: sed etiam habebant magnos ⁊ parvos canes venaticos: quibus necesse erat procurationes vari. Itē habebāt aues venaticas: vt accipitres ⁊ cōplura alia onera ferrebant. nā si religiosi nō satisfaciebāt voluntati ipsoꝝ eporū: ipsi vel fustibus frāgebant portas monasteriorū. Itē ipsi recipiunt ples ꝓcurationes in vna die: q̄ accipiūt pecuniā loco ꝓcurationū: ⁊ nō vt sitant q̄ visitare debent: imo omittunt visitare accepta pecunia ꝓ ꝓcurationibus. Et sic ipsi ꝓlati accipiunt ⁊ exigunt ab ipsis religiosis illa ad q̄ ipsi nō tenentur. Itē sunt aliqui ꝓlati q̄ videt q̄ papa mittit aliq̄s nūcios in diocesi ipoꝝ ipsi exigūt pecuniaꝫ ꝓ ꝓcuratione illoꝝ nūciorū ⁊ illā exigūt saltē exigunt matoré ptē a locis exēptis ⁊ aliis locis religiosis. ⁊ hoc faciunt vt ipsi non tm̄ grauent ꝑbyteros suos: ⁊ ēt vt ipsi seipsos liberēt. Et illi q̄ ista exposuerūt scilicet dicebant q̄ tūc ꝓlati grauabāt monasteria exēpta in multis aliis: ḡre istī exponētes ḡrunt a roma no pō. qd factū dum de istis: Et dicē Clemens q̄ si istī ꝓlati eēt veniant ad ista monasteria exēpta non cā visitationis: ſ̄ charitatiue ⁊ gr̄a hospitalitat̄: tūc ēpt debent esse ptenti: ⁊ debent recipere victualia regularia: ⁊ ista cibaria debēt illis tradi extra septa ipsoꝝ religiosoꝝ: nō tm̄ extra portā quā regulare appellant: ⁊ h̄ manifeſtū illa cibaria nō sint plusa nec ꝑm regulā ipsoꝝ religiosoꝝ. Et ad h̄ q̄d. ⁊. dixit q̄ istī facīebant elemosynas: quas religiosi sufficiētes faccrent: ridet q̄ ipsi ꝑāt facer elemosynas de fragmētis mēse: h̄ est de residuo eoꝝ q̄ restant ex mēsa. Et si decetero istī ꝓlati velint cultare dīgnatione sedis aplice decet eos gescere ab istis grauaminib⁹ superius exp̄ssis. ¶ Nota q̄ epi nō dz recipere cadē die plures ꝓcurationes nisi hoc haberet ex ꝓuilegio sedis aplīce: ⁊ dicit tex. plures ꝓcurationes recipiunt vna die sedis aplice ꝓuilegio non suffulti. ¶ Nota iuncta glo. q̄ pōt fieri cōpositio de: ⁊ sup nō ꝓcurādi ⁊ numero ꝓcurādoꝝ si ptento ⁊ ꝓtroversia fuerit iter ꝓcurandū ⁊ illū q̄ dz ꝓcurare: puta epus pōt facere talē cōpositionē: tollens quotieno ego venīā charitatiue vos visitādo habitis ꝓcurationem. i. alimenta pro me ⁊ sex de meis fustrouibus vel quatuor vel plus vel minus. ¶ Nota q̄ epi cū visitant nō debent habere canes venaticos nec aues: Imo ēt nō debēt hīe vsū nō visitār: q̄ ofa ista sē phibita clericis etiā secularib⁹. ¶ No. ibi: sītr nōnulli q̄ tal exēpti q̄s nō exēpti tenēt ꝓferr ad ꝓcurationē legati seu nūcij se. apli. a ¶ Dolētes. ū. ea. cōpl. de sta. mo. c. ij. ſſi. visitatores. ⁊ ibi concor.

value[k] monasteriorū seu ecclesiarū per violentiam sepe frāguntur[l]: ⁊ ornamenta ecclesie exportātur[m]: plureſq̄ ꝓcurationes recipiunt vna[n] die sedis apostolice ꝑuilegio nō suffulti: iterdū in pecunia numerata: visitationis etiaz officio nō impenso[o]. Et occasione dictarum ꝓcurationuz ipdem prelati ab ipsis frequēter exigunt que illis soluere nō tenentur ītolerabilia eisdem grauamina cumulātes. Sunt ⁊ nōnulli qui ꝓcurationes nunciozuz apostolice sedis aliaq̄ extraordinaria onera exēptis ⁊ aljs religiosis ꝓ maiori parte imponūt vt se ac presbyteros liberēt seculares religiosos ad ordinādum hmōi onez distributionē minime assumentes[p]. In multis etiā aljs q̄ prefati ꝓlati exempta monasteria ⁊ ipoꝝ ecclesias vtroq̄ illis iure subiectas grauant in ꝓcurationibus recipiendis ⁊ oneribus insolitis imponendis.

¶ Nos igitur super his volentes de oportuno remedio ꝓuidere: sacri approbatione concilij duximus statuendum vt si epi non cauſa

b ¶ Regularib⁹. de gb⁹ in regula benedicti. rrrit. c.

c ¶ Jmitto. Non erat ergo dicēda elemosyna que de rapina fiebat. j. q. j. non est putanda.

d ¶ Ferris. Vide quod no. eo. tit. extgit. l glo. ij. lib. vj.

e ¶ Officij. Cōtra id. eo. tit. romana. § procurationes. ll. vj.

¶ Glosa sequens obiectionē soluit.

f ¶ Cōpositiones. Cōpositio p quā tollatur ꝓcuratio debita visitātī nō valet. sicut enīz visitatio p cōpositionē tolli nō posset: ita nec p ratio q̄ debeť fieri annexa visitatiōi: fic de fisci ptione vt de pfcr ip. cij ex officij: ſ̄ erant cōpositiones sup modo ꝓcurādi vel numero ꝓcurandoꝝ: q̄ seruāda erant. facit qd̄ no. xvj. q. vij. qui cunq̄. sicut etiā sup decimis fit ꝓpositio. de decī. ex mīſtplici.

g ¶ Ipſis. Prelat.

h ¶ Consumit. ſ̄ id. eo. tit. cuz apostolus. Refert Suetonius lib. ij. q. tiberius ꝑfidibus suadēti bus ꝓinciās onerari tributo rescripſit. boni pastoris ē tondere pecus non deglutire (vel potius deglubere: videlicet pilos euellere: ita dz esse: ⁊ qui aliter legit nō intelligit.)

i ¶ Vſit. Cōtra id. eo. tit. cū apl̄s. de clerī. vena. c. j. ⁊. ij.

k ¶ Ualue. De spon. consultationi. in principio.

l ¶ Franguntur. An hec liceant etiā habēti iustā causaz ⁊ possidenti: cui denegat pensio vel hospitiū vel ꝓcuratio: plene scripsi post Jnnocen. de īmu. eccle. c. j.

m ¶ Exportantur. Hoc non possunt etiam collectores decimarum. ū. eadem compi. de decī. ſi beneficiorum.

n ¶ Una die. Cū tñ numerus ꝓcurationū non debeat excedere numerum dierum. eo. titu. procurationes. quod locum habet etiam in visitante plura loca: quoniam quilibet ad procurationem sufficiat. eodem titu. felicis. ll. vj.

o ¶ Impenso. Contra id. eo. ti. procurationes. ⁊. c. exigit. lib. vj. eodem. lib. de offi. ordi. ſi episcopus.

p ¶ Assumētes. Contra id. de regu. iur. qđ̄ oēs. lib. vj.

q ¶ Aliqs. De quibus de excel. plato. frequens.

r ¶ Utroq̄. De ꝓuileg. quoniam.

¶ Supradicta

Procuratio visitati debita tolli non potest.

Pastoris dēt offic.

Procurationū numer⁹ qui non excedat.

a ¶ Supradicta. ſ. Lysterciēſ. ordinis: tñ ⁊ de aliis idē videret ad idētitatē rōnis. ū. pri. gſſali⁹ logē de exēptis.

b ¶ Gratiose. Dicit pnerbiū Italicoꝝ nō respiciēdum dentē equi donati. Uſi gdā. Quadrupedis dentes donati cernere noli: cui gnemit. ff. de edil. edi. ad res donatas.

c ¶ Spāli. Puta pacto vel onere ꝑpositō fundatiōis tpe: vt dict. ū. prori.

d ¶ Jſponz. Ergo non aliozꝝ ꝓlatoꝝ vel ecclīaꝝ: etiam ſi domus eēnt ad hoc apte nisi ibi ꝓlati cōsentirēt ibi ꝓcurarī.

e ¶ Ultogn. ſ. ſi eē septa nō fuerint domus monasterij ad hoc apte.

¶ Glo. se. alle. vnā gcon. ḡrit ⁊ solute et solōné determinat.

f ¶ Regulare. Ly ergo in pte domus qđ̄ in alia pte nō licet. de stam mo. cuz ad monasteriuz. Sz qđ̄ ſi ex portā illam nō est locus aptus: Datis vſ q̄ propter necessitatez: que sic ārtat possint: tūc extra portā illaz ministrari: vt sicut ꝑpter necessitatē tpe ꝑphibito: ly carnes comedere: ſic licet in eadē cā: etiā in loco prohibito. de obser. ieiu. ꝑfitum. in ſi. de reg. iur. qđ̄ nō est. facit de cust. eucha. c. ij. posset tñ dici q̄ cā ꝓuilegiū istoꝝ nō tollit extra portā: q̄ tūc eēs ꝑm formam ꝓuilegij cibis regularib⁹ debeat ꝓcurari: vbi ho nō haberent ꝓuilegiū extrariū sit locus et qđ̄ ꝓius dixi.

Carnes: ly comedere tpe ꝓhibito pp necessitatē.

g ¶ Si voluerint. Honeste facerēt eēt declinādo ibidē ferta ferta: vel sabbato: vel die qua cibaria regularia cōuenirēt: tñ ſi alio die declinat subditi superiori inuito legem cibariorum non dabunt. xij. distinc. non cogantur. ⁊ concor. de censi. cum instantia. in fine.

h ¶ Fragmenta. Dicta a frango. gis. pango ergo integros qui de mēſa leuant ſmittit monachis nō debet elemosynarius: vel capones integros: vel similia.

Fragmenti dicta a frāgo. gis.

i ¶ Familiariſſ. Cum epō vel post comedētium.

k ¶ Colligūtur. In ꝓcuratione que datur et debito ſ̄ est certuz: ſed in illa que datur gratuito nō videť tā multis monachis fieri posse: ⁊ forsan auctor de vtraq̄ intendit quasi fragmenta videantur esse largita.

l ¶ Ibidem. Ad altum ergo locum mittere non posset distribuenda illis inuitis.

m ¶ Exultare. Dicit quod dixi. j. de sentē. excōmu. c. j. in glo. mendicantes. in fine. Capitulum.]ij.

¶ No. j. dī l. Persono.]Bona cleri cuz gaudent codē ꝓuilegio

PResenti. ¶ Venit executiue. ad decreť. q̄. j. eodem titu. libro. vj.

¶ CASUS. Ista clementina venit executiue: vel est executio. c. q̄. eo. tit. li. vj. q. illud. c. dicit q̄ exigētes a clericis pedagia vel guidagia ipso facto sunt excōicati. Jſtud c. mādat oībus diocesanis: vt illos exactores denūtiēt ⁊ faciāt publice denūtiari excōicatos donec ⁊ ꝙuis venerint ad cōdignā satisfactionē. ¶ No. deferūt. l. portāt. No. q̄ ꝑbā iubeo: est ꝑceptiuū ⁊ obligat: vt gl. hic. in ꝓbo iubemus. Et per ꝑbā ifertur q̄ ꝓlati nō obseruātes hmōi clemētine disponem peccant mortaliter: vt in. c. qđ̄ ꝓcipitur. xiij. q. j. sancto. c. ij. de maiorit. ⁊ obedīt.

n ¶ Jnhemus. ū obligat sub ꝑcepto. xiij. q. j. qđ̄ ꝓcipit. qđ̄ nō bñ poderat. ſſe. ū. ea. cōplat. de statu monāc. c. ij. de relig. domi. c. ij.

o ¶ Personis. Ut de quo ditt in decret. ḡſſ.

p ¶ Rebus. Uel ꝑsonis: vt in precīc. decre. ḡſſ.

q ¶ Propriis. ſ. ꝑsonarū vel ecclīaꝝ: vt sic ēt ꝑsessos qui ꝓpriam hīe nō ꝓtēdat. Pro talib⁹ reb⁹ que ad vsuz ꝓpriū: portant etiam latet non soluit vectigalia. C. de vect. ⁊ cō. l. vniuersi. Plures alios casus ſ q. b⁹ nō solunt. vide q̄ no. ff. de pub. l. tig.

¶ Glo. seq. arguit ad ꝓla et remittit: monet dubia ⁊ sol.

r ¶ Nō negociandi. Ut ꝓto dat ītelligq̄ in his quas cā negociādi deferunt nō gaudēt īmunitate: vt ēt no. Guil. in Spe. de īmu. ec. in ſi. Ubi ēt argnit ⁊ tra emptores reddituū clericonz: qui volūt īmunitate gaudēt: h̄ ꝓpriē ēt clericī nō gauderēt negociatōrib⁹ cā deferēdo: vt hic. Sic aūt ītelligatur de pedagiis ⁊ relatoré sit ḡstio: vt q̄ ille negat eum clericū: vel dicit res deferri negociationis cā: vel res illius nō eē grane eēt semp tuciē adhī ꝓ fide huius rei recipiēda: vnde videť cōmittēdū turamēto deferētis vel suoꝝ nūtioꝝ si ꝑsonaꝫ qualitas nō dissuadeat: vel nisi de his fides haberet in ꝓptu. facit de iure tur. c. ſi. qđ̄ me. cā. c. ſi. quo ad ꝑsonā videť sufficere ſi sit in habitu ⁊ tonsura clerī: alī per decre. ſi tuder. de sen. exō. lib. vj.

s ¶ Pedagia vel guidagia. Exponūtur hec. de verbo. ſignifica. super quibusdam. et omnia ista dicuntur portaria vel vectigalia: vt ibi no.

t ¶ Alieno. De reg. iur. qđ̄ alicui. lib. vj. cum ꝑcor.

v ¶ Extorquēt. Ubi enīm ecclīa reciperēt ista q̄ sponte solūtibus nō est locus penis. ſſe de ſymo. dilect⁹. ḡ.

x ¶ Excōicationis. Quo ad ſingulares ꝑsonas.

y ¶ Interdicti. Quo ad ciuitates castra vel loca: q̄uz collegia vel vniuersitates in his delinquunt: et periculosissimum est: per quod forsan tota Italia est interdicta: de vltra Italiam testificentur experti. ⁊ vide quod dicam. j. de sen. excōmu. gratio. in ꝓn.

z ¶ Alure. Eodem ti. ḡ. ḡ. libro. vj.

¶ Glosa sequens supplet ⁊ remittit. Secundo dubium soluit per duas rationes.

a ¶ Cōstiterit. Parte vocata cōtra quā fit publicatio. de quo satis scripsi ex. cōpil. de offi. dele. c. vno. Puto aūt

Universidad de Deusto
Biblioteca

de hoc inquirt ⁊ cõstare posset etiam in illo qui solebat de hoc non cõqueréte: tum quia hoc beneficium respicit fauorẽ ordinis clericalis non persone tñ: ⁊ spectat ad ius publicum. de foro competẽ. si diligent. de senten. excommunicat. cal. contingit. pma olim. Quo publicum: tum propter animarum periculum: de quo pa. mīsit. et precipue in facto manifesto. de vsu. cum in diocesi. de dinor. porro.

a ¶ Subditis. Alienos etiam episcopos requirere possunt. xj. q3. iij. cure. de treug. ⁊ pace. c. j. ẽadem compilat. de foro compe. quãuis. §. penul.

b ¶ Donec. Iusti restituant ⁊ satisfaciãt: vt sequitur: est tamẽ necessaria absolutio excõmunicationis vel relaxatio interdicti: vt in predic. decret. cõsti. in fine.

Restitutiõ ⁊ plena restitutio in tẽpe fonãt.

c ¶ Restituerint. Plenarie dicit decret. cõsti. qui forsan hic omittit: quasi sonet in idem verbum restituto: ⁊ plene restituto. facit ff. de verbo. significa. cum pter. ff. de vsuris. vt dicamus. q. §. in summa. Nec sufficeret hic cantilena. concor. qñ no. de elec. q; si pe. lib. vj.

d ¶ Satisfecerint. Vide quod dixi post Innocen. de cohabit. cleri. sicut.

Continuatio.

¶ De celebratione missarum ⁊c. ¶ Visum est. j. de capellis ⁊ ecclesijs tam religiosoꝝ qñ secularium: in quibus diuina officia et missarum solẽnia celebrantur: ideo ⁊c.

Rant. ¶ Prima pars ponit tres species excessuum. Quas secũda pars per superiores coarctari precipit. ibi. Ne igit.] Et est prima species de clericoꝝ et ecclesijs in celebratione diuinoꝝ. Secũda ibi. Nõnulli.] De dissolutibus clericoꝝ ⁊ laicoꝝ quas in ecclesijs ⁊ suis cymiterijs faciebãt. Tertia ibi.] In mulie.] De indecẽtia vestimẽtoꝝ vasoꝝ ⁊ ornamẽtoꝝ ecclesiasticoꝝ. Joã. an.

¶ CASVS. Loquitur q3 alicui spiritusancto legitime ꝑgato sint propositum q; plures clerici dicebant horas canonicas discurrẽdo: ⁊ quadoq; verba inhonesta proferẽdo: ⁊ dum ibant ad diuinum officium dicebãt secũs cantes venaticos ⁊ aues: vnde modicã reuerẽciam faciebãt ipsi ecclesie: ⁊ scandalum inde oriebatur. Quid sicut cõstitum q; ipsi celebrent diuinum officium cum deuotione et reuerentia: ⁊ per hoc deputauit aliquos vt cõpeliant clericos ad celebrandum cum deuotione vt decet: ⁊ cantor vel decanus vel prior tenetur cõpellere clericos sue ecclesie: ⁊ in defectu ipsorum episcopus. hoc dicit. Del. reg.

¶ Colligo aliqua nõbilia. Primo ibi. Ministri.] Iuncta glo. q; clerici nõ bñficiati nõ tenentur ad horas canonicas dicẽdas: nisi essent in sacris cõstituti. ¶ Nota ibi.] Fructum.] Iucto. c. dolentes. co. tit. in antiquis. Videlz q; qui est astrictus ad dicẽdum horas illas debet dicere

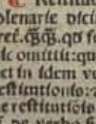

diurnum officiũ ⁊ nocturnũ: principaliꝝ ꝑ intẽdit. Joã. and. Lap.] Raui nimirũ tur

bationẽ mouemur q; ex nõnullis rectoribus negligentia: que dum spem impunitatis permittit multã nutrire pestilẽtiam consueuit in subditis: pleriq; ecclesiarum ministris modestia ordinis clericalis abiecta dũ offerre deo sacrificium laudis fructus labioꝝ suoꝝ in puritate cõscientie: ⁊ animi deuotione deberẽt: horas canonicas dicere seu psallere trãsecurrendo syncopando: extranea quidem ⁊ plerũq; vana prophana ⁊ inhonesta intermiscendo collogia: tarde ad chorum cõueniendo: seu ecclesiam ipam absq; rationabili causa ante finem officij exeundo frequẽter aues interdum portando: seu faciendo portari canesq; secus duhoc q; satis est labijs fntre in diuinis horis: ꝫ cor diuertat ad alia. de hoc scripsi post Innocẽ. ⁊ Hostiẽ. eo. ttm. dolentes. ⁊ facit quod de oratione dicaꝫ. j. de reli. c. vno. in glo. de oratione. in. vj. membro.

k ¶ horas. Aspiratur: vt dixi. ꝫ. eadem compila. de vita ⁊ honesta. cleri. c. ij.

l ¶ Canonicas. Septez de qbus. eo. tit. c. j. Et quare sic fuerint per ecclesiam institute: ⁊ qui teneant' ad eas dicendas ibi scripsi: missam de officio dicimus: sed non de horis. Quod patet: q; etiam est de honestate inuitatur ad illas dicẽdas vel audiẽdas. de psal. c. fi. lib. vj. distributiones tñ pro missis: vt pro horis in ecclesijs statuitur. facit j. ti. q. c. j. in fi. Canon distinguit solũ duas horas matutinalem ⁊ vespertinas. xj. q. iij. si qs ẽps in concilio. qñ quo intelligãt. no. xcij. dist. c. vlti. Pythagoras etiam dicebat duoꝝ tempoꝝ curam habẽdam. s. mane ⁊ vesperi. i. eorum que acturi sumus: ⁊ eorum que gessimus.

m ¶ Psallẽ. Dic tũge lras ⁊ fras nimis ideuote ꝑsumũt.

n ¶ Syncopando. Doc exponit. eo. ti. dolẽtes. in. j. glo.

o ¶ Vana. Luz tñ de omni verbo otioso reddituri sumus rõnem in die iudicij. Matth. xij. xxij. q. vlt. c. pe.

p ¶ Colloquia. j. ad Lol. xv. Corũpunt bonos mores colloquia mala. ⁊ no. xxxvij. dist. turbat.

q ¶ Rationabili causa. Esset rõnabilis qñ nimis fatigatus est spũs ⁊ causa recreationis fine scãdalo aliqñ tulum erit ecclesiam: vt scripsi post Innocẽ. eo. ttm. dolẽtes. Idem si infirmitas vel iusta occupatio supernenisset. q. j. illud. ⁊ c. sequẽ. de consecr. dist. j. nullus. de clericis non residen. ex parte. ñ. eo. ti. c. vno. lib. vj.

r ¶ Exeũdo. Etiã laici missam audiẽtes ante bñdictionẽ sacerdotis exire nõ debẽt. de ꝑse. di. j. missam. ⁊ c. seq.

de I psal. Peccatoꝝ autẽ dicit deꝰ ire in carrali ⁊ in stitias mentis. Zab.

Labios tñ deo ferre: an sufficiat.

Tempori quoũ habenda est cura. Ordo lre.

Verbi cuiuslibet otiosi reddẽda ẽ rõ.

Missa integraliter ẽ audiẽda.

a ¶ Venaticos. Quod etiam extra ecclesiam eis non licet. de cle. vena. per totum.

b ¶ Militia. Que celestis est. xj. questione prima christiano. de cle. egro. c. j. ne cle. vel mona. c. j. in fine.

c ¶ Tonsura. Sic de vita ⁊ honesta. cleri. clerici. j. ⁊. ꝫ. ea. cõpi. co. tit. c. ij. ⁊ quid corona ⁊ tõsura designet ibi scripsi ⁊ habes. xij. q. j. duo sunt.

d ¶ Vigilijs. In quib⁹ clericalis modestia deberet studiosius observari. de sta. mo. ciũ ad mona. sterii. ver. ⁊ refectorio. vbi sepe dixi ꝫ. bñ Bene. xvij. epla ad Nepotiam. Festi nitate male diebꝰ gaudium est: vt tunc a voluptatibus solus abstineat cui in illas omnis tarda procubuerit.

e ¶ Oration'. Vide qñ de oratõe dicam. j. titulo. ij. cap. vno. ad fi.

Choreas vij dicit.

f ¶ Choreas. Dicit a choro: chorizantes enim in suis ludicris cãtilenis ⁊ saltibus quodãmodo tenent chorꝫ. de hac forte logẽ Psal. xj. In circuitu ipi ambulant. ⁊ facit d vt. ⁊ bene. cle. cũ decorem. xvj. q3. j. legi. ⁊ bas euitare debent moniales. ꝫ. ea. compi. de sta. mona. c. ij.

g ¶ Cantilenas. xxxvij. distin. c. ij.

h ¶ Insolentias. De offi. ordi. c. j. eadẽ cõpi. ⁊ ibi exposui.

i ¶ Violationes. In talib⁹ enim facile venitur solet de ludo ad ritã et qua se qui solent effusiões sanguis: rixe mera: ⁊ homicidia: per que loca polluuntur. de consec. eccle. vel al. propositum i. ⁊ quando vno pollito pollutum fit reliquum. dic vt eodem. titu. c. vno. lib. vj.

Senece dicti notabile.

Pollutio loci sacri ex qb⁹ ꝓcedit.

k ¶ Perturbat. Vide qñ no. ⁊ dixi de appel. dilectus.

l ¶ Indecẽtib⁹. Nõ ex imũdicia ꝫ quã putãs erat. di. cuius. cu. c. ij. ꝫ ex vtilitate hoũ vt estimatõis ipsoꝝ: qd ꝑ ex eo q; d facultatib⁹ grãt: ⁊ d bis d ꝑse. di. j. altaris palla. c. vasa. cũ duob⁹. c. se. In silb⁹ no mortib⁹ reptobat ex cessꝰ circa ista ornamẽta. j. d ꝑ. fi. ex tui. ꝑsus finẽ. §. quis.

m ¶ Innalescant. Principijs obsta. ⁊c. vt no. de rescri. ad hec. in fi.

¶ Glosa sequens arguit ⁊ remittit.

n ¶ Negligentiam. Argue q; de iurisdictione minoꝝ prelatoꝝ diocesani se nõ intromittũt nisi in casu negligẽtie. de hoc de of. or. cũ ab ecclesiarum. ⁊. c. pastoralis.

¶ Glosa sequens questionem soluit.

o ¶ Superfoco. Nolunt hic casib⁹ dare diocesanis delegatã ptãtẽ. sicut fecit ea. cõpila. de sup. neg. ꝑla. c. vno. de sta. mona. c. ij. de reli. do. c. ij. qz ꝓpter hec multum vitata nimis precauit eatum fuisset ꝑtal legijo exemptionis.

p ¶ Relegata. Dic lange ifam solicitãt curent diligentiam adhibere.

q ¶ Debitis. Dicebat hostiẽ. co. tit. c. j. q; pulsare ⁊ psallẽ horas debitis horis: seruabitur in cathedralibus ⁊ collegiatis ecclesijs.

r ¶ Nocturnũ. eo. titu. bol. xcvj. in fi.

s ¶ Exercẽt pertineat. Excludit seminas ꝫ platas. quod dic vt de ma. ⁊ obe. dilecta. De mar⁹ curatis ⁊ qui iurisdictionẽ fiunt: dic vt notat. j. ij. q3. j. nemo. de offi. ordi. cum ab ecclesiaꝝ. plenius p Hostien. in sum. de sen. excõ. §. quis possit excõicare. in vlti. col. Joannes andr.

t ¶ Ad ꝫ. statuta.

u ¶ Scẽda. Propter medium horꝝ trium que ꝑmittit. s. de reformatione moris non esset facile tutum colligere de gb⁹ scẽdis hortat: ꝫ sufficiat allegare. de vita ⁊ hone. cleri. p totũ. ad primũ. eo. ti. per totũ. de ꝑse. di. j. per totũ. ad vltimus. de cust. en. c. ij. de immu. eccle. per totũ. ⁊ eo. ti. per totum. lib. vj.

x ¶ Studium. xx. distinctio. ij. decreta. Capitulum. ij.

Tic. ¶ Primo ponit dictum. Secundo circa illud remouet dubiũ. Tertio ꝓbat.] Nec est dicendũ.] Imola. Presupponendum ad q; quilibet tenetur dicere horas canonicas ad vsum illius diocesis i q; est bñficiat⁹.

¶ CASVS. Ego sum commensalis vel domesticus alicuius cardinalis vel episcopi qui dicit horas ad vsum ecclesie romane: ego sum de alia diocesi: queritur an possim dicere horas meas sicut ipse: ⁊ in tali vsu. Dicit Clemens q; sic. ¶ Nota q; appellatione pontificum nõ veniunt electi in episcopos ⁊ confirmati nisi sint consecrati etiã in ꝓcessione priuilegioꝝ: vt glosa cũ tex. i. §. pontificũ.

y ¶ Congruum. Quasi conuenientes.

z ¶ Alij. Commensales domestici quod est infra.

a ¶ Romane. nõ cõpostellane vel rauennatis. de offi.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Archipresby.c.ij.adhibet de cōsti.cuz ois. super tertia glo.
a ℂ Pontificum. Electos confirmatos nondum consecratos non videtur includere.
b ℂ Habeantiam. Simile de prescrip.venies. ⁊ exponitur hoc verbū de of.ordi.q⁹ sedem.in vltima glosa.
c ℂ Domestici.

De his de verborū signi.c.ij.libro.vj.
d ℂ Possint. Non dicit q⁹ teneant. facit.ff. de tuctc. non quicquid.
e ℂ Ipso. Cardinalibus vel ep̄is.
f ℂ Officijs. Si vt cibis addidisset ℔ multum monachis placuisset. per eo ꝙ notant.xvj.q.j.c.ij.
g ℂ Coaptat. Facit.xij.dis.illa. ⁊ hic iunge finem.
h ℂ Offīi. Sicut gregorianū ambrosianū vel monachale cuiusuis ordinis.

Item sine dicant vel de feria vel de festo.
i ℂ Licite dicere. Nota ad q̄m̄ de monacho plato ecclesie secularis: q⁹ reget illā p̄m offīi clericale nō monachale. hoc placet Joan.xvj.q.j.c.ij. Bof. ⁊ sta.mo.in ij. §. sed nunquid absolutē. ⁊ post.in fi.ipā⁹ titu. §. ij. ver. sed nunqd talis facit de p̄scrip.cū olim. Sed dices p̄ra rūq̄ p̄bari per hanc decre. cum hic fuerit concessa specialis indulgentia: preter quam hoc non licuisset: vt dicam in fi. Bosu. istī non sunt perpetuo trāslato: sed ille nihil habet cōe cum monachis. xvj.q.j. nepo euiuslibet.
k ℂ Indulgemus. Primo ergo hoc non licebat.

ℂ De baptismo ⁊ eius effectu. ℂ Ultim est de sacramento ecclesie quod est sacramentum eucharistie: nunc videndum est de sacramento baptismi. Capitulum.j.

Resenti. ℂ Tres sunt partes principales: q⁹ primo ponit regulam. Secundo duos casus excipit ab ea. ibi. Nisi. Tertio punit cōtrafacientes. ibi. Qui autem. Imo.

ℂ CASVS. Fuit a nōnullis in cōcilio gñali expositū q⁹ Iz fuissent in ecclīs parrochialibus deputati sacri fontes ad baptizandos paruulos: tūc plures baptizabant in suis domibus: vel in alijs locis p̄uatis: propter q̄s fuit ortū scādalū: cōstituit ꝙlibet q⁹ decetero nullibi baptizent' nisi in ecclīs dēpt⁹ ⁊ exceptis filijs p̄ncipuz: vt' nisi subsit rōnabilis cā: ⁊ Iz faciētes puniant: vt in ter.
l ℂ Ne ge. Obs cōprehēdit: nullū eoz gb⁹ ex offō cōpetit baptizare vt ibi. ⁊ diaconib⁹ dicit. xcij. di. diaconos.
m ℂ In aulis. Aula dicitur sala vel spaciosum habitaculum communiter quatuor habens alas.
n ℂ Cameris. Cōcu. ⁊ ap. ij. frōte. ⁊ q⁹ ibi no. in gl. ij.
o ℂ Priuatis domibus. Bene concor. in auc. vt in p̄ma. dō. sacra. myste. non fiant. colla. v. per totum.
p ℂ Deputati. De ma. ⁊ obedi. hīs §. de capel. mo. c. ij. ⁊ tales ecclesie dicunt baptismales. de no. ope. nūcia. c. j. i p̄in. ⁊ de hīs. xvj. q. j. de dect. §. ij. xij. q. j. §. ij. verſi. decimao. ⁊ qz renascimur per baptismū dicuntur matrices. de p̄script. ex transmissa. j. de senten. excōmu. c. j.
q ℂ Aliquos. Dic iunge ſram infra audeat baptizare.
ℂ Glosa sequens dat tres cōcordan. querit qui dicatur p̄nceps ponit. xij. equiuocationes ⁊ soluit dicens tyrānos non includi: ⁊ respondet contrario.
r ℂ Regū. Sic de of. deleg. c. vlti. ⁊ p̄ut ne alig. li. vj.

pontificum[a] gratiam ⁊ communionem apostolice sedis habentium[b] cōmensales domestici[c] se possint[d] ipsis[e] in diuinis officijs[f] coaptāre[g]: vt illud qō ydez cardinales seu pontifices dicent officiū[h] licite[i] dicere valeant. ℂ Nec ad dicendū aliquid aliud teneantur sacri approbatione concilij indulgemus[k].

ℂ De baptismo ⁊ eius effectu. ℂ Jn fontibus ecclesiarum non in priuatis domib⁹ debet baptisma cōcedi: duos casus excipit: ⁊ transgressores puniri precipit. Joan. an. Laſ. j.

Resenti phibemus edicto: ne[l] quis decetero in aulis[m] vel cameris[n] aut alijs p̄uatis[o] domibus: sed dumtaxat in ecclesijs: in quib⁹ sunt ad hoc fontes specialiter deputati[p] aliquos[q]. ℂ (Nisi regum[r] vel principum: quibus valeat in hoc casu cōferri liberi[s] exiterint: aut talis filius, filia, seruus, ancilla, iudeus, iudea, sarracenus, sarracena, hereticus, hereticum, excommunicatus, excommunicata, infidelis, infidelis, paganus, pagana, ydolatra, ydolatra, schismaticus, schismatica, apostata, apostata, blasphemus, blasphema, sodomita, sodomita, usurarius, usuraria, maledicus, maledica, homicida, homicida, fur, fura, raptor, raptrix, adulter, adultera, incestuosus, incestuosa, periurus, periura, falsarius, falsaria, proditor, proditrix, traditor, traditrix, carnifex, carnifex, latro, latrix, piscator, piscatrix, venator, venatrix, aucupator, aucupatrix, histrio, histrix, mimus, mima, cantator, cantatrix, saltator, saltatrix, ioculator, ioculatrix, meretrix, meretrix, lenon, lena, ruffianus, ruffiana, pedicator, pedicatrix, sodomitus, sodomita, bestialis, bestialis, incestuosus, incestuosa, adulter, adultera

Universidad de Deusto
Biblioteca

a ¶ Sāpta cena. Rōhutus habet ve ꝓse. di. ij. liquidō.
b ¶ Instituit. Matthei. xxvj. de cōsec. distin. ij. panis est in altari. de cele. missa. cum Marthe.
c ¶ Poculum. Facit hec littera q̄ alia fit transubstantiatio corporis: z alia sanguinis. de hoc de consec. distī. ij. cum omne. z ca. cōpetimus. z capitulo quia corpus.
d ¶ Annūciamꝰ. j. ad Corinthios. xj. circa fi.
e ¶ Apostolus. Luce. xxij. de ꝓsecr. distin. ij. in Christo semel. i. ij. z vide qd ibi nota.
f ¶ Precioſū. xcv. distin. ecce. de cōse. distin. ij. nihil.
g ¶ Mirabilia. Os optauit Eccle. xxxvj. ca. ibi: inouat signa z mutat mirabilia. de his mirabilib⁹ vide de celebra. missa. cum Marthe. ij. regnauit. Et nūc aliter tractando vt cum theologis: q̄ in hoc sacramēto notatur mirabilis productio: q̄ de celo nobis pductum est: z ad vocez sacerdotis aperiuntur celi ꝛc. de consecra. distin. ij. qd est sanguis. qꝰ figuratum fuit. Exo. xvj. i primo. Ego plagam vobis panes de celo. Item notaf mirabilis multiplicatio que quotidie conficitur z sumitur nec consumitur. de consecra. distin. ij. in christo semel. z ca. qui manducat. ij. quod figuratum fuit. ij. Regum. vj. circa finem. vbi dicitur q̄ Danid partitus est in vnūersam israelis multitudinem singulis collibidā panis vnā z assaturam bubale carnis vnam. z. iiij. Regum. iiij. in fine. de viginti panibus saturati sunt centum viri. Itē mirabilis ministratio: quia quo ad effectum ita per malos vt per bonos ministratur. j. questione prima intra catholicam. cum. c. sequenti vsq; ad. ij. sed obijcitur. de consecra. distinctio. ij. vtrum. quod figuratum est. iij. Regum. xvij. in primo. vbi dicitur q̄ helie qui fugerat ad torrentem corui deferebant panem z carnes mane z vespere. Item mirabilis consolatio: quia fulsit anime nostre substantiam: z quotidie accipiendus est iste panis: vt quotidie profit. de consecra. distin. ij. nō iste panis. z qui de eo māducat in eternuz nō deficiet. ca. distin. christus panis est. z hoc figuratum fuit. iij. Regum. xix. post primo. vbi helie fugienti per desertum viam vnus dicit: z tandē dormienti angelus ad caput eius posuit panem subcinericium diceno: surge z comede: quem cum cōmedisset ambulauit in fortitudine cibi illius quadraginta diebus z quadraginta noctibus. Et qui cōtēnit vel negligit hūc panem sumere: debilitatur z cadit a virtutibus. de consecra. di. ij. si quotidie. z. c. si quis intrat. qꝰ figuratum est. j. Regum. xxviij. ad finē. ibi: statimq; Saul cecidit super terrā: z robur nō erat i eo: qr panē nō comederat illa die. Item mirabilis mūdicia: q̄ nisi digne z dignis sumat ꝓpinat mortis iudicium. de ꝓsecra. distin. ij. qui sēcerate. z ca. timotez. quod tāgere voluit psalmi. dicens. Qui manducatis panez dolotis: z cuz bucella quā Christus vt dit iude ꝛc tradit data bolus in cū. de ꝓse. distin. ij. esca. Item mirabilis transubstantiatio: q̄ etiam piece fuisset fit trā subſtantiatio ꝓtute spūs sancti nō merito sacerdotis. j. q. j. cū scriptura. quod figuratū fuit in hystoria que ibi tangitur vt Sedeꝰ Iudith. vj. circa medīū: cui precepit angelus q̄ pānes azymos z carnes tolleret: z illa poneret sup petraz: z extendit angelus sūmitatem vge qnā habebat in manu: z ascēdit ignis vt petra z cōsūpsit sacrificiū. Itē mirabilis trāsmissio: qr trāsmittit ēt ad defunctos nō sūme malos nec sūme bonos xij. q. ij. nō est mem⁹. z. c. ale. qꝰ figuratū fuit Dan. vlt. ad fi. vbi precepit āgelus abacuch: q̄ panes z pulmētū qꝰ ferebat messoribꝰ portaret i babyloné Danielē posito in lacu leonū. z cum nescīret abacuch locum apprehendit illū angelus capillo capitis sui z posuit eum in Babylonem super lacum: z accepit Daniel prandium ꝛc. Quedam alia mirāda ex inferioribus colligē. Joan. andree.
h ¶ Suauitas. Sapientie. xvj.
i ¶ Salue. De ꝓse. di. ij. cū ad. i. ꝓn. z c. spēs. ibi. Jo. an.
k ¶ Memoriam. De consecratio. distinctione secunda semel christus. z ca. in christo semel.
l ¶ In bono. Sic de sta. mo. cū ad mōasteriū. Nisi. ꝓp. Item.
m ¶ Forma. Et quare hoc no. de ꝓsecra. distin. ij. forte.
n ¶ Dixit. Matthei vltimo in fine.
o ¶ Sequacibus. Per fidem. de successoribus apostolorum nota. xvj. questione. j. videntes.
p ¶ Mortem nostram. Eternam.
q ¶ Ignum viuificum. s. christum.

q ¶ Lachrymamur. Simile. ij. Corinth. vj. de excess. prelato. vnico. j. in prin.
b ¶ Sub pedibus nostris. Psal. viij. Domine dominus noster. z ad Hebreos secundo. vbi dicit. Apostolus: q̄ omnia subiecisti sub pedibus eius. Et quia nihil dimisit non subiectum. z concirca finem.
c ¶ Administratorij. Sumptum ad Hebre. vj.
d ¶ Semetipsum. Ad Ephesios. v.
e ¶ Cum datore. Concordat de consecratione distinct. secunda. nec Moyseo. de summa trinitate. c. primo. §. vna. in princi.
¶ Glosa sequens duo notat: z secundum triplicitez probat.
f ¶ Seipsum. Nota. pro forma salutationis: qua quis offert seipsum: qua breuitatis etiaz causa multum vtor: et fortiter est oblatio qua quis seipsum offert q̄ qua bona vel res multas offert. Item nota pro Theologis qui tenent q̄ idem opus meritorium laudabilius est in vouendo vel professo q̄ in alio: probant quia vouere opus latrie est: que pena virtus est inter moralia: opus autem no bilioris virtutis est melius z magis meritorium. Ergo z de latria que est cultus: z seruitus que soli deo debetur. de consecratio. distinctione. iij. venerabiles. Secundo quia vouens non solum quo ad actum: sed etiam quo ad potestatē subiicit se deo vt decetero aliud agere non possit: ergo plus dat secundum Anselmum. lib. de similitudinibus: cum det fructum et arborem q̄ dat solum fructus. Tertio quia propter votum immobiliter voluntas firmatur in bonis: ad perfectionem autem virtutis pertinet aliquid agere ex voluntate firmata in bono: vt patet per Philosophū secūdo Ethicorum. z Augu. Felix necessitas que ad meliora compellit. ergo magis meritorium. Joan. and.
g ¶ Mortez. Clarius ad propositum dicisset: quia per cibum in mortem homo ꝛc.
h ¶ Ipse. Homo.
i ¶ Medela. Et sic de cibo dicē possumus: cibus damnauit qui saluauit: vt de muliere dicitur. et not. de sacra vnctio. c. vno. versi. per frontis. sed non est idem specie: vt hic patet. Joā. an.
k ¶ Eucnit. Con cor. prefatio cruciꝰ. vt dicti. ij. eadē compilaf. de summa trinita. c. primo. super verbo cruci.
l ¶ Dicit. Gene. ij. circa medium.
m ¶ Legit. Joā. vj. circa finez. de penitē. distinct. secūda. charitas est affectus. Joan. andr.
n ¶ Animaz. De officio ordina. ītercetera.
o ¶ Nō ventrem. De consecra. dist. ij. vt quid parat.
p ¶ Factum caro. Joā. primo. de bigamis. debitum.
q ¶ Māducauit homo. Psal. lxxviij. Attendite populus meus.
r ¶ Ait. Joan. vj. De consecra. dist. ij. duplicīter.
s ¶ Cōformatur. Adde quod not. de consecra. distinc. ij. non iste. z quod no. et dixi de iudeis. et si iudeos.

Opus ide meritorium laudabilius est in vouēte q̄ in alio.

Ephe. v.

Matth. vltimo.

Joā. 1. Pſa. 77. Joā. 6.

Beñ. 2.

Joā. 6.

cibum ligni vitalis: in illo pependit esca mortis: in isto pependit vite alimētum: illius esus meruit lesionē: istius gustus intulit sanitatez: gustus sauciauit z gustus sanauit: vide quia vnde vulnus est ortū prodijt et medela: z vnde mors subijt exinde vita euenit. De illo sigdē gustu dicitur: quacūq; die comederis morte morieris. ¶ De isto vō legitur: si qs comederit ex hoc pane viuet in eternū. Hic est cibus qui plene reficit: vere nutrit: sūmeq; ipinguat: nō corpus: sed cor: non carnē: sed aiam: nō vētrez: sed mētes. Homini ergo qui spirituali alimonia idigebat saluator ipse miseros de nobiliori z potētiori huius mūdi alimento ꝓ aie refectione pia dispositione prouidit. Decēs quoq; liberalitas exti tit: z pueniens operatio pietatis vt verbū dei eternum: qō rōnabilis creature cibus est z refectio factuz: p caro se rationabili creature carni et corpori homini: videlz in edu liuz largiretur: panem enim angelorum manducauit q̄ homo: z ideo Saluator ait. Caro mea vere est cib⁹. Hic panis sumitur: sed vere nō consumitur. manducatur: sed nō trāsmutat: qr in edentem minime trāsformat: iz si digne recipitur: sibi recipiens ꝓformatur. ¶ O excellētissimū sacrīm. O adorandū: venerādum: colendum: glorificandū: ꝑcipuis magnificāduz laudibus: dignis ꝑconijs exaltandum: cūctis honorandus studijs: devotis ꝓsequēduz obsequijs: z sinceris mentibus retinēduz. O memoriale nobilissimuz intimis cōmēdan-

Universidad de Deusto Biblioteca

a ¶ Lzigitur. Secunda pars.
b ¶ Frequentet. Q̄s et multis causis sapiētia dei vti-
le fore proni dit. quod dic vt de consec. dist. ij. literatur.
c ¶ Insantam. De quibusdam illorum erroribus. de cō-
secrā. dist. iij. cum omne.
d ¶ Confectione.

Bisertus: vnde pcedit.

que fieri debz singu-
lis annis: z vt⁹ ccc
mart. de pse. dist. iij.
in litteris. Et potest
fieri tempore inter-
dicti. de sentē. excō.
quoniam. lib. vj.
e ¶ Lottonem pe-
dum. Joā. iij.
f ¶ Certā diem. s.
kalende Nouēbris
sic dicti: ga nonus
mensis inchoando
a martio vt inchoa
bāt antiqui: qui so-
lum decem menses
habuerunt: vsq; ad
tempus Iulij cesa-
ris z Nume pompi
lij: z tunc distincto
z correcto anno fm
cursum solis redcī
tio in fine anni ad
eūdem pactum ad-
dit i. merit duo mēses in principio an-
ni: scilicet Januarius z Februarius:
z propter horas sex
que supererāt opor
tuit singulis quatu-
or annis addi diem
bissextilem quod dic
vt de ver. signi. que-
siuit. Et tūc tempo-
ris Julius vocabaī
gntilis: z Augustꝰ
sextilis: qui postea
a Julio: z Augusto
denolati fuere: vel
propter ipsoꝝ ortū:
vel ꝓpter rem
prospere gestam.
g ¶ Omnium san
ctoꝝ. Quo Italici
anseres deuotant:
quod romani face-
re non debērēt. Ut
enim dicit Ambio.
in Exameꝝ. v. merito debes anseribus
roma q regnaꝝ: dū
mi dormiebant: et
anseres vigilabant:
illis poti⁹ debes sa
crificare q̄ Jouī: ce
dāt enim dū vestri
anseribus a quibus
se sentīt esse defen
sore: z ipsi ab ho-
ste capent. Et Isi-
ri. Etym. Gallorū
duz peordys firmiter aīo al-
ligandum diligēter reseruan
dū in cordis vtero z meditā-
tione ac celebratione sedula
recēsendū. "huius memoria-
lis ꝓtinuā debemus celebra-
re memoriā: vt illi⁹ cuius ip-
suz fore memoriale cognosci
mus semp memores exista-
mus: qz cuius donuz vel mu-
nus frequētius aspicīt huius
memoria strictius retinetur.
¶ Lzigitur hoc memoriale
sacrm in quotidianis missaꝝ
solēnys frequētetur[b]: conue
niēs tñ arbitramur z dignuz
vt deipo saltē semel in anno
ad ꝓfundendā spāliter here-
ticoꝝ pfidiaz z isaniam[c] me-
moria solennior et celebrior
habeat. In die nāq; cene dñi
quo die Christus ipse hoc in-
stituit sacramētū vlis eccīa
pro penitētium recōciliatio-
ne sacri cōfectione[d] chrisma
tis adimpletione mādati cir
ca lotionem[e] pedum: et alys
plurimū occupata plene va-
care nō pōt celebrationi hu-
ius maximi sacri. "Hoc enim
circa sanctos quos per anni
circulū veneramur ipsa ob-
seruat ecclesia: vt cuius in le-
tanys z missis ac alys ipsoꝝ
memoriaz sepius renouem[f]:
nihilominus tamē ipsoꝝ na-
talitia certis diebus per an-
nuz solēnius recolat festa ꝓ-
pter hoc eisdē diebus spālia
celebrādo. Et qz in his festis
circa solēnitatis debitus ali-
quid per negligentiā: aut rei
familiaris occupationez: aut
alias ex humana fragilitate
omittī: statuit ipa mater ec
clesia certā diem[f] in qua ge
neraliter oium[g] sanctoꝝ cō-
memoratio fieret: vt in hac
ipsoꝝ celebratione cōi: gegd
in ꝓprijs ipoꝝ festiuitatibus
omissuz existeret solueretur.
¶ "potissime igit exequēdū
est erga hoc vniuersum sacra
mētuz corpis z sanguinis Je
su christi: qui est scoꝝ omniū
glia z coronaꝝ: vt festiuitate
ac celebritate prefulgeat spe
ciali: quatenus in eo quod in
alijs missaꝝ officijs circa so-
lēnitatē est forsitan ptermis-
suz deuota diligētia supplea-
tur: z fideles (festiuitate ipsa
instāte) citra se preterita me-
morantes id qō in ipsis mis-
saꝝ solēnys secularibus forsan agēdis ipliciti: aut alias
ex negligentia vel fragilitate
humana minus plene gesse-
runt: tūc attente in humilita
te spiritus et animi puritate
restaurēt. Intelleximus au-
tez olim dum in minori esse-
mus officio constituti: q̄ fue
rat ghusdaz catholicis diui-
nitus reuelatuz[h] festū huius-
modi generaliꝝ in ecclia cele
brāduz. ¶ Nos itaq; ad cor-
roborationē z exaltatiōez ca
tholice fidei digne ac rōnabi
liter ducimus statuenduz: vt
de tāto sacrō ꝓter quotidia-
nam memoriā quam de ipso
facit ecclia solēnioz z specia-
liōr annuatim memoria cele
brēt certum ad hoc designā-
tes z describentes diem: vi-
delz feriaz[k] quintā primaz[l]
post octauaz[m] pēthecostes[n]
vt in ipa quinta feria deuote
turbe fidelium ꝓpter hoc ad
ecclias affectuose ꝙrrant:
z tam clerici q̄ populi gaudē
tes in cantica[o] laudū surgāt:
tūc enim oium corda z vota:
ora: z labia: hymnos[p] psol-
uāt letitie salutaris: tūc psal-
lat fides: spes tripudiet: exul
ter charitas: deuotio plau-
dat: iubilet[q] chorus: puritas
iocūdetur: tunc singuli alacri
ascēsus in capitolio anseris clangore deph̄ētus est. Nul-
lum enim alal: tia odorem hois sentit vt anser. Joā. an.
b ¶ Corona. Ad Phil. iij.
i ¶ Reuelati. hoc nō creditur simpl'r asserunt. de he-
reti. cum ex iniūcto. Vdhl aliī reuelatur q̄ hoc festū ad-
tungetur ad alia fe-
sta. de quib⁹ in sum. ds
cre. vlt. de sen. excō.
lib. vj. Et tūc eadez
cōstitutione notabi
lia ipsius ꝓstitutois
dubia supplico
declarari.
k ¶ Feriam quin
tam. Scilz diez Jo-
uis. Et ly propie se
ria sumatur pro fe-
sto: tamen omnem
diem vocamus fe-
riaz: vel a fando: qa
qualibet die sabba
tur de⁹. Hesi. j. Vel
quia singulis diebꝰ
fari possumus in di
uinis vel humanis.
Simile de verbo. fe
stū. forus.
l ¶ Priorimam.
Intelligebat. ff. de
verbo. obliga. cum
qui kalendis.
¶ Glo. seq. signat
ptarium z solute.
m ¶ Octauā. Cō-
tra. de sēt. capella-
no. Illud quo ad
officij celebrationē:
hoc quo ad dictum
numeruz. z concor.
eodem tītu. c. sexto.
de restitue. in integ.
corum. in fi.
n ¶ Pēthecostes.
Sic dī a pēthā qđ
est quinqz (facit de
decē. c. j. in fi. z quod
sbi no.) z coste de-
cez: quia quinquies
decē dieo sunt inter
festum resurrectio-
nis et pentheostes
cōputato vtroqz festo. Et qđā dicīmāt
pēthecoste pēthece
stes: aliqo ꝓ pēthe
coste ideo inabile.
o ¶ Cantica. Ad
Ephesios. v.
p ¶ Hymnos. Di
cit cāticа laudis: sic
Trent cāticа lamē-
tatiōis: vt scripsi de
sanctis. cc. nō minus.
q ¶ Plaudat. ꝙsi
mantio fungat.
r ¶ Jubilet. Q̄d
est cātare voce q̄dā
confusa ꝓe gaudio

Phil. 4

Feria qđ signat: et vnde dī.

Pēthecoste qđ signat z vnde dī.

Hymni trent dicti.

Jubilus quid est.

vnde dicunt quidam q̄ subtilius est gaudiuz quod verbis explicari non potest: nec tamen penitus reticeri.
a ¶ In pcīa. j. Cor. vj. ff. dist empti est deo magno.
b ¶ In premium. Thobie. iij. post princi.
c ¶ Largitionē. lxxvj. di. fratrē. de triplici elemosyna xlv. di. tria. sz aliter per Hosti. in sum. de pe. §. quis sit effectꝰ ver. elemosyna. vī tē po. ordi. §. z cui. sub §. septimo.
d ¶ Attentas z sedulas. i. continuas vel assiduas.
¶ Glosa sequens de oratione pro remittit. secundo formar sūmam querēs de nouō. in fi. glo. p litteratē exercitat. Vdl primū mēbrum sume quadripliciter rīdet. ad sēm dat mitra etymologia. ad tertiū vnica dubio. ad quartuz z ad tricidens puerbiuz rīdet z obiectiones solut. ad quintuz re-
spondet z incidenter querit an peccatoꝝ oratio exaudiatur. arguit pro z cōtra z solut. ad sextū rīdet z respon-
sum determinat. de septimo remittit ad plura: sed quatuor prosequitur incidenter querens an oratio debeat eē vocalis. alleg. pro z contra z solut. circa octauū tria pse
quitur. circa nonum z vltimum ponit duplicem effectū: secundum probans turbus quinqz auctoritatibus z tri-
bus exemplis de pluribus remittens.
e ¶ Orationes. De oꝛone tractauit Hostien. in sum. de pen-
to. §. quo sit effectus. ver. carnis aūt macratio. Sed plenius per modū sūme videamus qđ sit oꝛo. vñ dicatur
que sit eius diuisio: ad quē sit pourigēda: per quez: ad qđ: qualiter: vbi: z qo sit effectus. De primo oratio sz Aug. li. de verb. dñi est quedam petitio. Vnde dicit q̄ est plus
mentis affectꝰ directus in deū z plerūqz ne pigritet l vo
ce ꝓtolpeno: z colligit de conse. dis. j. qñ aūt. Vel oratio est cōgeries vocum in deū tendentiū ad aliqđ ipetrandum. Et fm Damas. est ascensus intellectus in deū vel pe
titio decentiū a deo. xx. distin. c. ñ. Vel secm dic q̄ dī fm Cassio. Isido. z Ber. quasi oꝛis rō. vt. l. rōnabile petatur
als non esset oꝛo. file de re. ec. non alle. c. ñ. z per hoc vi-
det q̄ debeat esse vocalis de quo dicā sub. vñ. membro.
De tertio sciēdū q̄ Cassianus post apostolū. j. Timo. ij. hanc diuidit in quatuor spēs. In obsecratione qua quis
cōpungens pro cōmissis veniā deprecat. Oratione per quaz
fit ascēsus intellectus in deū per quā aliqđ deo voluntur vel offert. Postulatione quā ꝓstitutus in spūs feruoꝝ p
alijs solet emittere. Gratiaꝝ actione: quā mēs deo refert per excessum ineffabiliē recolendo ꝓterita dei bñficia vel
cōtēplando ꝓfita: vel ꝓspiciendo futura iam ꝓparata dilectis. Vnde Ber. in quodā sermone dicit q̄ obsecrationes fiunt affectu verecūdo: oꝛones puro: postulationes
amplo gratiaꝝ actiones deuoto. De quarto dic q̄ pourigēda est ad deū. Mat. vj. Cū oraueritis dicite Pr nr̄ qui.
Vdl sanctos aūt pourigi pōt nō tamē per ipsos tmpleda sed vt hoīb⁹ z meritis ipoꝝ eraudiat a deo: ꝓs hoc ex mō
orandi quo vtit eccīa: ad chm enī non dicit ora pro no
bis: sed audi nos vel miserere nobis: ad sanctū dicit ora ꝓ nobis. Et tenent theologi q̄ sancti oꝛones nr̄as cognoscūt: vnusqsq; enim beatus tāti in essentia dei videt quantā pfectio beatitudinis regrit: hoc aūt regritur ad perfectionē beatitudinis vt hō habeat q̄ q̄d velit: nec ve
lit aliqđ inordinatū: sed recta voluntate gliter cognosce
re vult que ad eū ptinent: ergo etiā sanctī (cum eis nulla rectitudo desit) hoc
volūt. ops igitur q̄
vota horum oꝛones
z deuotiones in deo
cognoscant. Nā ad
eoꝝ glorīā ptinet q̄
auxiliū egentib⁹ ꝓ-
beant ad salutē. Sic
enim dei cooperato
res efficiuntur. Et si
occisis solus deꝰ co-
gnitor est condignum.
de symo. tua. i fine.
cū peordan. sed oīo
cōstitit in corde. er-
go nē. Rideo q̄ cor
dis cogitationes so
lus deus nouit per
se ipsuz: sed tāti alij
cognoscēr pñt q̄tū
eis reuelat: vel per
ressionē vbi vel alio
mō. Fuit ēdū ergo q̄
orationes quas ad
sanctos verbo vel corde dirigimus deo manifestante co
gnoscunt. De quo dic q̄ pourigenda est per bene dispos
tū ꝓtritū z penitentē: qz cum is displicet nē. iij. q. vij. studi
cet. xlix. dist. §. j. vbi etiā no. an oꝛones maloꝝ ꝓsint his
pro quibus orant. Cōpetit aūt orare etiam sūme pfecto vt
dicā. j. de here. ad nostrū. ver. ij. De hoc aūt dubitatur an
eraudiat deus peccatores orantes. Arg. q̄ sic. j. q. j. ipsi. z
ea. q. ñ quis inquit. ver. ad hec oīa. z. c. sacrosancta. Dicit
Tho. q̄ si peccatoꝛ petit aliqđ inquātū peccatoꝛ. ſz deficit
tus peccati non audit a deo ex misericordia: sed qñqz eraudit ad vindictā dum ꝓmittit amplius ruere in pec-
cata. Visi fm Aug. deus ḡdā negat ꝓpitius que cōcedit
fratus: sed si peccatoris oratio ꝓcedit ex desiderio bone
nē: deus eraudit: non quasi ex iustitia: qz talis nō mere-
tur: sed ex pura misericordia si tñ alia in oꝛone ꝙrrāt.
de ghus. j. dicē. De tertio sciendū q̄ orare debemus ꝓn
cipaliter salutifera. Matth. vj. Primū qrite regnū dei z iustitiā eius: z ly Valerius. lib. vij. c. ij. dicat q̄ socrates
quasi qđdaz humane sapiētie terrestre oraculū nil vltra petēdū a dīo imortalib⁹ arbitrabat q̄s vt bōa tribuerēt:
patet si ex oratione ois q̄ etiā aliqđ determinate pe
tēr possum⁹. Visi Aug. ad phā. dic q̄ ad deū id licet ora
re qđ licet desiderare: dicēs q̄ oꝛo ois offidit ēt ipalis a deo petī posse dū dicit. Panē nr̄m quotidianū nē. Te-
nent ergo theologi q̄ rōnabilia a deo orando petere pos-
sumus: nō vt finē ꝓstituamus in illis: sed vt sint adminicula beatitudinis cōsequende: vt. s. quasi ist faliter nobis
deseruiant ad sustentationē vite corporalis exercēde ad actus virtuosos. facit. j. q. iij. si qs obiecit. z qs dixi de re
gu. Joan. in oppo. ij. De septimo scias q̄ Hostien. in ſdī.
ver. ponit ḡnos deci que regrunt in oratione. s. q̄ fit fide
lis: secura: humilis: discreta: deuota: verecūda: secreta:
pura: lachrymosa: attēta: cōsolata: feruida: copiosa: z assidua.
Sed in quātū ad ꝓsens mēbrū ptinet breuiter dic q̄ mo
dus orandi regrit humiliationē corporis: deuotionē cor
dis: attētionē z breuiloquium. De primo eccles. xxxv. Oīo
humiliantis se penetrabit nubes. de electo. vbi plenius
§. pe. lib. vj. z Cypianus lib. de oꝛone dñica. Sit oratiꝝ
sermo cū disciplina getem ꝓtineus z pudoꝛ: incurnatio

Oratio p quā pourigēda est.

Petōres an eraudiant a deo

Oꝛone qd petēdū s.

Oratiōis ꝓditiones z modus orandi.

Universidad de Deusto
Biblioteca

tamen vel corporis humiliatio: non refectionis sed deuotionis obtentu fieri dz: vt dicit Cassia. ⁊ facit. vtj. q. j. sciendum. C. de his qui spon. mu. sub. l. j. ⁊. fi. Et de secūdo pbatur de vo. magne. circa fi. ⁊ pdi. decre. vbi periculuz. §. pe. Et Aug. Quid pdest strepitꝰ labioꝝ si mutū ē cor: Et Greg. moral. Ne

Oño an dz esse vocalis.

racter orare é amaros in cōpunctione gemitꝰ nō verba cōposita resonare. Et ibidē. Alarū verba sunt ipsa desideria: in quibus tanto quisq; minus clamat quāto mīꝰ desiderat. De tertio pz h. ⁊ de conse. dist. v. nūcq̄. in prin. ⁊ Cypr. Nil aliud cogitet animus q̄ id solū qd peat. de conse. distin. j. qñ aut. Et dicit Greg. q̄ illam orationē deus nō audit: cui ille qui orat nō attendit. Dicunt ti theologi hoc telligendū qñ attētio nullo modo oñoni cōmngit. non enim regrit q̄ attētio semper maneat in oratiōe actus per essentiā. Uñ ps. xxxvj. Cor meū dereliqt me. satis enim est q̄ maneat per virtutem: qd est qñ cū bona intētione go ad orationes accedit: ⁊ fi in psecutione mens ad alia raptaꝝ. semp enim pme liē tionis vis pmaneat: nisi tanta sit euagatio q̄ attentio oño depereat: ⁊ tunc locus esset ei qd dicit Cypr. li. de oratione dñica. Q̄o audri te a deo postulas: cū ipse te nō audias? Bratus Ber. Lausamur nobis deesse gratiā: sed iustitiꝫ ipsa gratia cōquerit nōnullos deesse sibi. ⁊ Cassianꝰ. Nunquā orat q̄ssq; ettā flexis genibus fi va gatiōe distrahit. ⁊ facit qd de officijs scripsi de cele. mis. dolentes. De quarto Matthei. vj. Cuz oraueritis nolite multū log tē. facit de cōse. distin. v. non mediocriter. ⁊ vi de qs no. de eta. ⁊ qualit. c. pe. in vlti. gl. Nec tñ patet obuioquā esse de necessitate oñonis: nā oño nō solū ꝫ suaz cām que est desiderū charitatis: sed ettā ꝑm scripsam potest esse diuturna: nam ⁊ de christo legimus q̄ pnoctauit orando. Luc. vj. ⁊ q̄plitꝰ orauit. Luc. xxij. Item dicit Luc. xviij. in prin. Oportet semp orare ⁊ nō deficere. facit lxxvj. distin. nosse. ibi: oñoni pnoctanter insistetimus. Sed qz vt dicit Aug. ad pbā. multum log in oño est: rē necessariā supfluis agere verbis: cuz plerūq; hoc negocium plus gemitibus q̄ sermonibus agaꝝ: ideo mouemur ad breuiloquium: nam vt dicunt sancti frequens ⁊ breuis dz esse oratio: ne fmorantibus nobis aliud cordi nostro inserat inimicus. Sed dubitaꝝ an oratio debeat esse vocalis: qd videtur ꝑ. §. ⁊. lxxvj. Voce mea ad dñm clamaui: voce mea ad dñm deprecatus sum. Cōtra. oratio deo portigit vt dicti est: ꝫ deus cordis locutionē cognoscit: frustra igit vox ois agitigit. facit. xxxvij. distin. sedulo. Dicunt theologi q̄ eōis oratio que fit per ministros ecclesie. tq̄. q. j. duo sunt in prin. in pmam totius populi vt innotescat et pro quo fit: merito ex institutione dz ē vocalis: sed singularis qñ qs pro se vel alio petigit de necessitate non est vocalis. adiungitur ti vox tr̄plici ratione. Primo ad excitādū tertiorē deuotionē: verbis enīz ⁊ signis nosipsos ttert exercitam ad sanctū diderīū augēdū: vt dicit Aug. ad pbā. Secūdo ad reddūtionē debiti. l. vt sut ut orans deo fm se totū. f. corde ⁊ corpore. de ꝑse. distī. v. nūcq̄. Tertio ut quadā redūdātia ab aīa in corꝑ ex vehemēti affectione. vñ ps. xv. Letatū est cor meū ⁊ exultauit lingua mea. De octauo pz Mat. vj. Cū oraueris intra cubiculū tuū: ⁊ clauso hostio ora ꝑem tuū in absōdito. Et vt dicit Cassia. Intra cubiculū oram? cū a cogitationū ⁊ sollicitudinū strepitu corde remoto secrete ⁊ familiariter pces nras soli deo referamus. ⁊ sa. qd̄ no. xlj. dī. p symonā. Et Aug. de sermone dñi. Videt ab hoīb? nō est nefas: sed id agere vt ab hoīb? videar: excipit enīz ille

Oño ꝺ necessitate non sit ad orationem.

mercedē suā. de pe. dī. iij. cauendū. Orationes enī ꝑncipaliter sunt in ecclesia faciēde. de pur. post par. c. vno. ⁊ in mu. ec. decet. li. vj. ā. ca. cōpī. de celebra. mīs. c. j. Sed vt dicit btūs Ber. li. meditationū. vbicūq; fuerio ista temet ipsum ora: iā lōge sacrio ab oratorio nō ḡas locū: qm̄ ipse locus eo. Videt q̄ buscā q̄ fieri vbeat ad orientē: ꝫ cū de? fit vbiq; ad oēz ptē possumus ad eū ora re: eque tñ oramus ⁊ misse sacrificiū sacim? ꝫ sus orientē. de hoc. xj. di. ecclia sit.

Oño ꝺ effectu oratiōis.

cap. De vtilo dicēdū q̄ oñonis effect? est dupler: hz enīz virtutē merēdi ⁊ ipetrandi. Primū duplr. Primo q̄ vitaꝝ per eā tentatio. Vnde. sup. Matth. xvij. In tētationē intrat qui orare negligit. Et Aug. Oño est oranti pficiuz: q̄duersario cedūt: angelis solatiū: deo gratū sacrificiū. Nam pncipaliꝝ valet ꝫ vitia spūalia. vñ Vnde. sup. Mat. xvij. hic. hoc genus demoniorꝝ nō ejcit nisi in oñone ⁊ ieiunio. q̄ ettā habet Matth. ix. dicit sic. Nō sanat oculū q̄ sanat calcaneū: leuando sanaꝝ pestes corporis: oño nō sanaꝝ pestes mētis. Sed ꝺ q̄ pcedit ex radice charitatis: penes quā ꝑsistit oē meritū: ⁊ est fons vitus. ⁊c. de pe. di. q. charitas. §. de regula. lj. in fi. De vtute ipetrādi pbaꝝ. xxiij. q. viij. in fi. libet. ā. ca. cōpī. de elec. ne romani. in fi. Mar. xj. Quodcūq; oātes petitis: credite q̄ accipietis. Uñ per oñonem reuelanꝫ secreta diuina. vj. q. j. fi. ergo. Boeti? dicit. Nō frustra si deo spes ponit: pces est que recte fiunt inefficaces esse nō pñt. Et beatus Ber. li. meditatio. Er duob? vnū indubitanter sperare debem?: aut dabit nobis q̄ petimus: aut q̄ nouit esse vtilius.

Valerij dignissima sniā.

Et Aug. li. de sentē. ꝑse. dicit q̄ oratio misericorditer audit: ⁊ misericorditer non audit: q̄d enī firmo fit vtile magis nouit medicus q̄ egrotus. De his Valerius lib. vj. c. ij. dicit q̄ votis sepe expetimus q̄d nō ipetrasse melius foret. ⁊ ponit exēpla dicēs. Diuitias appetis: q̄ multe fuerūt exitio: honores ꝛcupiscis qui ꝓplures pessundederunt: regna tecū ipsa voluis: quoꝝ exitꝰ sepenumero miserabiles cernunt: splēdidis ꝛtugis manus intinctis: ad hoc vt aliq̄s illustrent: ista nōnunq̄ fundituus domos euertunt. Suadet ergo celesti arbitrio nos submitti. Effectū oratiōis sumus in italia nup experti: qñ enīz cū versibꝰ illis. Exurgat deus ⁊c. cepit ecclesia cōtra rebelles orare peremptī ⁊ exterminati sunt quasi subito qui cēsura ecclesiastica ⁊ armis bellicis tādudum domari nō potuere. Bene facit. xxxvj. di. c. vlti. vbi dicit q̄ orante Moyse vincebat populus: vincebaꝫ autē cum dimittebat manus. ⁊ vide Hosti. in sum. de remiss. §. ad qd valent. versi. sateor. vbi ponit exēpla de Daniele Moyse ⁊ Danid oātibus. Sed qui legit tripartitam hystoriā Dag. florarē. pelimāde Rufinū ⁊ hystoriographos inueniet q̄ Theodosi? iperator: senior suis oñonib? miracl'osaꝝ victoriā obtinuit ꝺ Eugenū ⁊ Arbogastē: quoꝝ exercit? facula vehemētissim? vēt? retorquebat i ipos ⁊ facula pius Theodosi? cū manoli fortitudine vltra mēsurā humanā ict? impingebat in illos. ⁊ ꝺ voluit ipe Claudianus poeta qui: tūc florebat dicēs. O nimiū dilecte deo cui militat ether.

Claudiani versus.

Et ꝑ aurati venīūt ad classica vēti. Doc dt obtinuit ipius Theodosij oño q̄ talis fuisse legit. Oñotēs de? tu nostri finalr in me vindica. si no ei insta cā: ⁊ in te cōsius hue vent pone vertā tela: ne fonte dicāt gētes vbi ē de? eoꝝ: Locos. huic. ſ. de vo. magne. post prin. Et hnic glo. sit finis: de cui?. plitate sim excusabilis: tum qz oñonis suffragio sperās sum effectuz illius expertus in asequendis prosperis ⁊ euitandis vel saltē temperādis ad-

Remissiones fesū corporis xpi pan ci participant.

uersis: tum q̄ fm mām deberet esse prolixior: ⁊ si per ista non satisfeci executet coequatio textualis. de hoc de immu. eccl. decet. lib. vj. per Archi. j. q. j. dictum. Joā. and.

a ¶ Cōfessis. Quis est hic ⁊ laudabimus illum? Eccl. xxxj. Dna ergo remissiones gb? pauci participāt amare ferūtur: nec decet: nec expedit: vt dicī. de pe. ⁊ re. q. aūt.

b ¶ In ecclesia. Per hāc ſam que habet ettaz. ā. parte pti. in fi. Pz q̄ non sufficit interesse horis extra ecclīaz: q̄s ꝺelligo ettā si dicantur in pnato oratorio. de quo de cōsec. dist. j. ꝓcelmus. ⁊. c. vnicuiq;. ⁊. c. si quis extra. de cēn. c. fi.

c ¶ Tentuz. Dicq̄ est. j.

d ¶ In pmis. Facit ad no. de senten. excō. c. vlt. §. in festiuitatiꝫ. lib. vj. in. j. gl. ⁊ qđ de cōplectorio seq̄t facit ⁊tra.

¶ Glo. sequens arguit ad. vno.

e ¶ Totidez. Argue pro equādis distributionib? in his triby horis matutino: missa: ⁊ vespere. Itez argue q̄ vbi in illis horis dant? derez: in alijs dari debent quatuor. vide qđ dicī. ā. ea. cōpīt. de etate ⁊ qualit. vt hi qui. ad fi.

f ¶ Quadragīta. ⁊ sic ducentos.

¶ Glo. sequēs dubium soluit.

g ¶ Officio. Oribus quo ad dies octaue: nec puto q̄ hic fiat distributio: vt partem habeat qui certus interest.

Continuatio.

h ¶ De iniūctis. Vide qđ scripsi de pe. ⁊ re. cum ex eo.

¶ No. j. saccurrendū ē magnis pertinis ⁊ incōmodis grauibus. de vo. finē de offi. or. vt litigan tes. lib. vj. ⁊ sta. reg. vt pīculosa. lib. vj.

¶ No. q̄.

¶ De immunitate ecclīaꝝ. ¶ Uisuz est. ā. de eccliīs ⁊ rebus ipsarū: verum q̄ res ecclesie gaudent immunitate ecclesiarum: ideo ⁊c. Capitulum. j.

Uoniaꝫ. ¶ Primo pmittit cām ⁊ renouationē ꝓstōnis. c. clericis laicos. ā. co. li. vj. Secūdo illaz renouat. Tertio seruari pcipit tuis antiquum ante pdictā ꝓstōnē. Sed a tbi [Noe.] Tertia tbi [Volentes.] Imola.

¶ Presupponēdnz est illud qđ habet in. c. nō mīs?. ⁊ in c. adūsus. eo. ti. in gnā. oī in. c. nō mīs?. q̄ clerici pro rebꝰ suis non debent soluere tallias: nec aliqua onera ad que laici astringunt: ⁊ si oīt ꝑales cōpellāt eos ad soluēdnz hmōi onera de rebꝰ ecclīaꝝ suaz: ēt de rebꝰ ꝑsonis: tales oīt ꝑales sunt monendi vt nō compellāt: ⁊ si nō desistāt sunt excōicandi: tñ dz q̄ clerici pīt dare per modū elymne de ꝑsonis illatis alicui qđ laicis. Et dī in. c. clericis. e. ti. li. vj. Ex ettā clericī de ꝑsonis illatis nō pīt dare laicis: imo dī q̄ recipientes hmōi dona ettā gratis sunt excōicati ipso facto. Et positū fuit illud. c. clericis. in odium Philippi regis Frācie: qui ꝑcrebat bīficia in suo regno: vnde papa indignatꝰ fecit illā ꝓstōnez clericis. Et ex illa ꝓstōne fuerūt orta multa scādala: vnde Clemēs papa voluit q̄ antiqua iura seruarentur: ⁊ non illa ꝓstitutio clericis. co. ti. lib. vj. Vide diuisionem glo.

¶ Glo. sequēs ponit tēpus editionis ⁊ causam.

i ¶ Qm̄. Fuit ista de pmis ꝓstōnibus Clementis editis a pncipio. pmotionis sue: ⁊ incipiebat pastoralis. Qui? decidit ereditum: postq̄ sequebatur sane qm̄ tē. ⁊ rex Frācie qui fuit passiua cā cōstōnis fuit actiua cā reuocationis: vt sic ꝙuenīat. de regu. fur. c. j.

k ¶ Clericis. eo. ti. lib. vj.

l ¶ Declaratiōe. Declaranerat enim Benedictus in sua extranagan. que incipit: ꝙ olim. illam quo ad sui penas extendi solam ad exigētes: vel dantes in exigendo auxiliuz: consiliuz: vel fauorem: ita q̄ pene locuz nō haberent in solentibus vel recipientibus a sponte solentibus.

m ¶ Declarationibus. Dicebāt ⁊ alle. pcessisse: ⁊ ideo ad omne dubium tollendum pluraliter vtitur.

n ¶ Celeri. Concor. de accusaī. c. fi. ā. eadem compilatione. de tureturan. romani. in prin.

o ¶ Ob eas. Locos. de clec. qualiter. in fi.

p ¶ Pro infectis. Per hoc puto q̄ excōmunicatus ex viribus illius ꝓstitutionis absolutionē nō egeat. Et vide quāta est papalis potestas circa ea que simplr sunt de tre positiuo: qz reuocat illa vt certū. ⁊ facit ad ea que scripsi: qui silz sint legi. per venerabilem. sup glo. ſ.

q ¶ Illud. Inuiolabiliter obseruari: quod est. j. contra quoscūq; ⁊c. qđ super his ⁊c. vsq̄ ad finem.

r ¶ Quascūq;. Vide qđ no. ⁊ dixi eo. ti. nō minus.

s ¶ Dantes. Dicebat constitutio Bonifacij publice vel occulte: per quod ꝓbatur q̄ excōmunicatio canonis ligat etiam occulta delicta: vt. j. dicam. de here. multorum. ad finem.

t ¶ Fauorem. Vide qđ dicam. j. de pe. si gs. in prin.

v ¶ Predecessoribus. Alexan. tij. eo. titu. non minus. Innocē. tij. eo. titu. adnexus.

x ¶ Concilio. Utrūq; generale ⁊ Lateranense. sed Allerādrinum vocamus Lateranense: Innocētianuz vocamus generale. de hoc de capel. mona. c. fi.

Pape potestas est magna in his q̄ sunt turis positiui.

Excōicatio cas. ligat occulta delicta. Concilium Lateran. est ḡnale: ⁊ cōtra.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Lōtinuatio.

¶ No. j. q̄ cōstitutio nō punit ignoāter ꝙtrauenientes: ſi tñ ſcienter ꝛ B in gl. tſh. ꝛ pro B de ſtatu. c. h. de or. ab epi. qui renunci. epi. c. j. ꝛ tſh. de clerc. excō. mino. apoſtolice.

¶ No. q̄. q̄ excōica tus nō abſoluit niſi recōſciat errores. de offic. ordi. ſigillauit. Zaba.

¶ De ſanguinitate ꝛ affinitate. Rubrica iſta ita venit ſub bulla: ſed vidi quoſdā hic hꝫ rubricaꝫ de ſpōſalib⁹.

¶ De conſanguinitate ꝛ affinitate. ¶ Uſum eſt. ſ. de actibus clericis competentibus: niſi videndū eſt de actibus laicis cōuenientibus: ideo ꝛc. Capitulum vnicum.

HOo qui. ¶ Primo ponit ſtatutā penale. Secūdo illud aggrauat. Tertio p teſtat. Secunda tbi [Precipientes.] Tertia tbi [Per predicta.] Imo. Et incipe conſtructum. tbi [Cupientes.]

¶ Habemus in iure q̄ ꝙtrahentes inceſtas nuptias graues penas ſuſtinēt: videlicet q̄ ſunt iſa meo: ꝛ q̄ bona ſponſuꝫ cōfiſcātur: ꝛ plures alias penas ſuſtinent. de gb⁹ in auc. inceſtas. C. de inceſtis ꝛ inutil. nuptiis. Sed queritur vtruꝫ de iure canonico in currāt alias penas. Dic Clemēs q̄ ſic. Et dicit. Lōtrahēs cū cōſanguinea ſua incurrit ſententiā excōmunicatōis ipſo facto. Idem ſi cum monial. Idez ſi clericus in ſacris cōſtitutus cōtrahat matrimoniuꝫ. Idem ſi monachus profeſſus ꝙtrahat poſito q̄ matrimoniū nō fuerit ꝙſummatuꝫ. h. d. Del. reg. ¶ Colligo aliqua notabilia. Primo q̄ rōne cōſanguinitatis vel affinitatis matrimoniuꝫ eſt prohibitū vſq; ad quartū gradum. c. non debet. eo. ti. in antiqua. ¶ Nota. q̄. q̄ non ſolum ꝙtrahētes in caſibus phibitis in lege canonica debēt ſuſtinere penas hic cōtentas: imo etiam ꝙtrahētes in caſibus phibitis in lege diuina. ¶ Nota q̄ ꝙtrahēs cum ꝙſanguinea vel affine: ipſo facto incurrit ſnlam excōicationis: nec ipſa excōicatio eſt relaxāda niſi ſatisfactione habita. ¶ Nota q̄ ſi ſint alia iura imponentia penam ſic cōtrahētibus q̄ ipſe Clemēs non intendit illis turbare per hanc clementinam derogare.

¶ Glo. ſequens duas queſtiones ſoluit.

b ¶ Eos. Nota q̄ in ſer caſib⁹ hic expſſis tñ locuꝫ habet hec conſtitutio ꝛ eius pena: vnde ſi cōtrahit q̄ cum habente maritū: vel cum iudea: vel cum pagana: vel cuꝫ cognata ſpūaliter: vel legaliter: vel cōtra impedimētum publice honeſtatis: ſ nō teneant matrimonia: tamē non eſt locus huic pene: que in his caſib⁹ vel ſilibus expreſſa nō eſt. Item in his ſex caſibus tāc demum eſt locus pene quādo illicite ꝙtrahitur. Si enim licite vt ex diſpenſatione pape: tūc ceſſat culpa: ergo ꝛ pena. de conſtitu. c. h. de qua diſpenſatione no. de reſcri. ſpol. lfas. in pūn. de ſtatu. mona. cum ad monaſteriū. ꝛ ſcripſi. de vo. c. j.

c ¶ Limore. Lōcor. de elec. cum in cūctis. ad fi.

¶ Incipit Liber quartus.

¶ De conſanguinitate ꝛ affinitate.

Clemens quintus in concilio Vienenſi.

¶ Scienter contrahens matrimonium in gradu conſanguinitatis vel affinitatis prohibito: vel cum moniali excōmunicatus eſt ipō iure: ꝛ publicari debet ꝛ vitari. Idem in profeſſo ꝛ profeſſa vel conſtituto in ſacris. Joan. andr.

Os[b] qui (diuino timore poſpoſito) in ſuarum periculum animarū) ſcienter[b] in gradibus conſanguinitatis vel affinitatis conſtitutione canonica[c] interdictis[f]: aut cū monialibus contraheres matrimonialiter[a] nō verent. Nec non religioſos[b] ꝛ moniales ac clericos in ſacris[b] ordinibus conſtitutos mſimonia ꝛhētes[c]: ꝛ ink eos ſcienter eadē celebrātes ꝛ refrenare metu pene ab hmōi eoꝝ temeritatis audacia cupientes: ipos excōicationis ſnie ipo facto decernimus ſubiacere. ¶ Precipiētes eccliaꝝ platis vt illos quos eis ꝙſtiterit ſ talr ꝙtra-

¶ Incipit Liber quintus.

¶ De magiſtris: et ne aliqd exigatur pro licētia docendi.

Clemens quintus in concilio Vienenſi.

¶ In ſtudys romane curie pariſien. Oxonien. Bononien. ꝛ Salamātino: debēt eē magiſtri catholici: ſcholas regētes in lingua hebraica: arabica: ꝛ chaldea: duo ſcilz pro qualibet lingua: ꝛ ſtatuī per ꝙs eis debeāt de ſtipendys ꝛ ſumptibus puideri. Capitulū. j.

Nter ſollicitudines[k] noſtris humeris incūben-

¶ Iſtud. c. dicit q̄ in ciuitate romana: in ciuitate Pariſien. Oxonien. et Bononien. vbi eſt vniuerſitas ſtudij debēt eſſe duo magiſtri qui ſcīāt log ſcītomata de ḡbus in tertio: ꝛ q̄ valeant docere ꝛ erudire ſūdeles ꝛ errātes tbi exiſtētes qui diuerſaꝝ linguaꝝ exiſtūt: ꝛ iſti magiſtri in vniuerſitate Pariſien. debēt inſtitui per regez Frācie: in Oxonien. debēt inſtitui p regē Anglie: ꝛ ſic de aliis: vt in lfa. h. d. Del. reg. ¶ No. q̄ in hac cle. ponit ex ordiuꝫ: in quo facit duo. Primo ponit ītētionē ſuā ꝙſtitz. Secūdo ſpāliter. tbi [Nō ambigimus.] Et dic nō ambigimus. i. non dubitamus. de ambigo ambigis: qd idem eſt: qd dubito dubitas. Secūda tbi [Ut igitur.] Uide glo.

k ¶ Inter ſollicitudines. Lōcor. de purga. ca. inter. vbi ponitur alia. ſcilz de vnipecuito captendo.

Clementinaꝝ

inducunt impedimentum matrimonij: ſicut inducunt publicam honeſtatem. de ſponſa. c. vno. lib. vj.

¶ Glo. ſeq; arguit: ꝛ illud determinat in vno mēbro: in alio alleg. pro. ſoluit Zctum: ꝛ allegatis reſpondet.

a ¶ Mſimonialiter. Per hanc lfam: ꝛ per lfam. j. eo. mſimonia ꝛhētes: videl q̄ coactus ad ꝛhēduz nō incurrat hāc penā. ꝛ ſi de abſoluta coactione loquimur: hoc eſt certum. q̄ⁱ me. can. ſacris. ſed ſi de additionali: lz tali q̄ debuerit cadere in cōſtātez vtriſ: videl ligari per eaz. decret. ſi cum nō ſit matrimonij deficiēte cōſenſu: ita q̄ nō inducit tertiā publicā honeſtatez. de ſponſa. c. vno. li. vj. de eg̃rate videl talia nō ligari. facit de ſen. excō. ſigillauit. de decr. ſacris. punitur cōmuniō que tbi intereuenit: lz per metum.

Loactio ē duplex.

Mſimoniaz ꝛhētes ignoāter cuz cōſanguinea: ſi poſtquaz ſcīt tūc cohabitet: ſi tñ excōica tiōe ligat.

b ¶ Religioſos. ſ. profeſſos tacite vel expſſe religionē approbatā. de voto. c. vno. li. vj. q̄ⁱ intelligo etiā ſi pfeſſio ſit tacita vel expſſa non obligat illi religioni: ſed religioni in genere. pone exēplaz de reg. nō ſolū. ꝛ. c. ſeq. lib. vj.

c ¶ Et monialeꝫ. Onia ſup̄ iaz volauerat ꝛhētes cū moniali: ꝛ breuitē dicebat q̄ cōcano in illo actu pro quo q̄ excōicationez incurrit excōicat⁹ non eſt. de hoc ſcripſi. de ſentē. excō. ꝙngit. j. Poſſet tñ dici q̄ ſnp̄ punit ſcienter ꝙtrahentez cum moniali: hic ꝛo punit monialē ꝛhentem: etiā eo caſu quo cum ea ꝛhens nō ligat: vt q̄ hoc ignorat.

d ¶ In ſacris. Stricte ſ dico ꝓpter no. xxxij. di. viſum.

e ¶ Glo. ſe. dicit q̄re nō repetit ſcienter: ꝛ dcm illis dēmſat.

f ¶ Cōtrahētes. Nō repetit ſcienter: q̄ lz ignoāter poſſet q̄ ꝛhere cū conſanguinea: affine vel monacha: nō tñ in monachū monachā: vel ꝙſtitutuz in ſacris ꝛhentē cadit ignorātia. facit de reſcrip. ad excōicato. C. de here. li. vi. fi. Puto tñ q̄ vbi eſſet phabilis ignorātia: vt in ordinato ad ſacros in amētia vel domittōe: etiā eo caſu quo caracter ſpūmit. de bap. maiores. in fi. vel infra puberiaté. de elect. per ſal. pmo. c. vno. nō eſſet locus huic pene.

f ¶ Cōſtiterit. Etiam ex officio ꝛ nemine deferente. de diuor. potro. q̄. vlt. ꝛ vide q̄ dixi. ā. ea. cōpil. de cenſi. c. fi.

g ¶ Separentur. Precedit ſatiſfactio ſicut in manifeſta offenſa. de ſen. excō. venerabilibus. lib. vj.

Satiſfactio precedit in manifeſta offenſa.

h ¶ Obtinē. p eſm. de ſen. excō. nup. ꝛ h pz q̄ nō ſufficit ſatiſfactio niſi ſequaf abſolutio. eo. ti. cū deſideres. in fi.

¶ Glo. ſequens ponit triplicem ſpeciem iurium.

i ¶ Iuribus. De cläde. deſpō. c. fi. C. de inceſtis nup. qui ꝙtra. iſti. de nup. ſ. fi aduerſus. de h̄ef. cuz ſcīm. in pn. lib. vj. ꝛ hic. Quo ad pmū de ꝙſanguineis et affinibus. de hoc de dona. inter vtruz ꝛ vroꝝ. ꝛ ſi neceſſe. Quo ad ſcīm de pfeſſis. xxvij. di. c. iij. ꝛ. c. ſequē. xxvij. q. j. per totū. xxxvj. q. ij. ſi q̄s non dicā. Quo ad tertiū de ſtitutis in ſacris. xxvij. di. ꝑſbm. xv. q. vlt. cum multe. de clerī. cōiuga. c. j. ꝛ. c. ſume. ij. qui clēc. vel vo. c. j. ꝛ. ij. cum ſilī.

Lontinuatio domini Dcre.

¶ De magiſtris ꝛc.

¶ Continua ſic ſtribicā. Uſus eſt. ſ. de eccliīs ꝛ rebus ꝓfanis: verus q̄ eccleſia ad ſui regimen indiget magiſtris: ideo annectit rubricam de magiſtris ꝛc. Capitulum primū.

¶ No. j. q̄ papa dz eſſe ſollicit⁹ vt errātes reducat ad vīā ſtitatis. de h̄ in gl. ſ. ꝛ. iij. ꝛ. tiij.

¶ No. q̄. q̄ cōmendat vigilia cū ſtudioſa diligentia. Zaba.

Nter. ¶ Ponit primo errorem in quo duo facit. Primo ponit ītētionē ſuaz ꝙſtitutio. Primo ꝓnouidens circa loca magiſtroꝝ. Secundo circa expenſas. tbi [Quibus.]

Universidad de Deusto
Biblioteca

Perpetl dupl'r sumitur.

a ¶ Perpeti. Quasi perpetua: continua: ꝛ assidua. ꝛ est ⁊nnitium huius verbi perpetior: ꝛ ponitur pro diu tolerare: vel valde pati.

b ¶ Inducere. xlv. di. tria sunt. de spon. inter opera.

¶ Glo. seq. exponit: ꝛ de gra duas oplones ponit ḡbus indicit duo similia.

c ¶ Cooperante gratia. Per quā cognoscitur quid agēdum sit: ꝛ quid vtā dum et adiuuamur ad faciendā. de pse. dist. iiij. gratia. ꝛ tribus vltimis ca. Est autez gratia ꝛ operans et cooperans. Prima p̄parat hominis voluntatē vt velit bonum. Secunda adiuuat ne frustra velit: videt tamen quibusdam ḡ eadem sit gra idem bonum: vel eadem virtus operās ꝛ cooperans: sed ꝑpter diuersos effectꝰ distinguuntur in verbo. Bratsa enīz que parat hominis voluntatem ad bonuz cum non sit odiosa: vt augeatur ꝛ iuncta perficiatur: coadiuuat ne frustra velit: sed perducat ad opus: quodcūq; recipias: coaptabitur hec littera. hinc altercationi theologoꝝ est similis altercatio canonistarum: an sit vna fides contugi: an sint due. de qua. xxvij. questi. ij. coniugeo. Item altercatio legistarum: an sint due possessiones differentes spēe: an vna trīs diuersificata per accidentia. de qua satis patet per Dy. de regu. iur. in. vj. regula. li. vj. Et an sit vnicum ⁊ereisse: an triplex. de ij ēt satis p ens. eo. ti. mota. Jo. an.

Fides cōiugū an sit vna.

d ¶ Ad id. i. ad inducendum errātes ad veritatis viam.

† ¶ Adde gl. si. in l. j. in prin. C. ne. licc. poten.

e ¶ Admodum. Pro valde. 2 cor. vide. ā. ea. compil. de sureturan. romani. in ver. nos itaq;

Promo qd ḡfiat.

f ¶ Promi. i. pterri vel ꝓmulgari. ꝛ habek hoc verbum de inde. nouit. ff. gētiq; xxiij. q. iij. non pōt. in fi. ponitur enim promere pro pferre: manifestare: aperire: ore dicere.

g ¶ Inanster. Quasi inanium vel inutiliter.

h ¶ Proferantur. Simile de essi. ordi. quondam.

i ¶ Voluit. Actuum. ij. in prīncī. ꝛ de varietate linguarum. xvj. distinct. Ixx. in fine.

k ¶ Qui. Utri catholici.

l ¶ Obtineri. Simile eo. titu. c. fi.

tes ꝓpeti[a] cura reuoluimus: vt errātes in viam veritatis inducere[b]: ipsoq; lucrifacere deo (sua nobis cooperante[c] gratia) valeamus: hoc est qō profecto desideranter exquirimus: ad [d]id nostre mentis sedulo destinamus affectus: ac circa illud diligenti studio vel studiosa diligentia vigilamus. ¶ Nō ambigimus autem: quin ad huiusmodi nostrum desiderium assequendum: diuinoꝝ eloquioꝝ fit expositio congrua: ipsoꝝq; fidelis predicatio admodum[e] oportuna. Sed nec ignoramus: gu ꝛ hec ꝓmi[f] noscātur inaniter[g]: vacuaq; redire: si auribus linguam loquētis ignorātium proferātur[h].

¶ Ideoq; illi[i] cuius vicez in terris (ꝛ immeriti) gerimus imitantes exēplum: qui ituros per vniuersum mūdum ad euangelizandum aplos: in omni linguarum genere fore voluit[l] eruditos: viris catholicis notitiam linguaꝝ habētibus: quibus vtuntur infideles precipue: abundare sanctam affectamus ecclesiam: qui [k]infideles ipsos sciant: ꝛ valeāt sacris institutis instruere: christicolarūq; collegio p doctrinaz christiane fidei: ac susceptionez sacri baptismatis aggregare. ¶ Ut igit̄ peritia linguarum huiusmodi possit habiliter per instructionis efficaciam obtineri[l].

¶ Hoc sacro approbāte cōcilio scholas in subscriptarū linguaruz generibus vbicūq; romanam[m] curiaz residere[n] cōtigerit: necnō in Parisien. ꝛ Oronien. Bonoñ[o]. ꝛ Salamantino studys prouidimus erigendas. Statuentes: vt in quolibet locoꝝ teneantur viri catholici sufficientez ꝓ habentes hebraice[p]: arabice: et chaldee linguaruz noritiam: duo videl vniuscuiusq; lingue periti: qui scholas regāt inibi: ꝛ libros de linguis ipsis in latinum fideliter trāsferēte: alios linguas ipas sollicite doceant: earūq; peritiam studiosa in illos instructione trāsfundāt: vt instructi ꝛ edocti sufficiēter in liguis huiusmodi fructuz speratū possint (deo auctore) pducere: fidez ꝓpagaturi salubriter in ipos ppos infideles. ¶ Quibus egdez in romana curia legētibus per[r] sedez aplicā: in studys vo Parisien. per regem Frācie: in Oronien. Anglie: Scotie: Hybernie: Ualie[s]. in Bonoñ. p Italie: in Salamantino p Hispanie plātos: monasteria: capla: quentus: collegia: exēpta ꝛ nō exēpta: ꝛ eccliaz rectores[t] in stipē

Bononia vide di.

Uniuersitas Bononiensis q̄ ꝛ per quos cepit esse.

m ¶ Romanam curiam. Que habet studium generale ꝛ priuilegia studiū. de priuile. c. ij. lib. vj.

n ¶ Residere. Quod dic vt. ij. eadem compilā. de elec. ne romani. ij. sane.

¶ Glosa sequens ponit etymologiam tractans de ordine litere: ꝛ de tpe huius studij.

o ¶ Bonoñ. Dicitur Bononia: quasi super omnia bona: vel bonoruz notitia nimis amicabilis: nō puto q̄ ordo iste procedat ex ordine studioz: sed ex gratificatione patriciarum. Et hoc q̄ decebat romanā curiam ꝓmitti: que vltimo studiuz habuit a tēpore Innocē. iij. vt predicta decre. ij. de priuil. lib. vj. Quicquid sit: ꝛ cōstat: q̄ Bonoñ. habuit priuilegia studij a Theodosio: de minore tamen itelligo: qui re gnare cepit: put ex chronicis quas veriores puto: pcipio anno domini. cccc. xxv. ꝛ regnauit anno. xxvij. quo tamē anno sui ꝓgn̄ hec concesserit: nō percipio. currentib⁹ autem. cccc. iij. successit Marcianus.

Bręci ſcismatici

p ¶ Sufficientem. Non dicit eminēte. 2 cor. de elec. cū nob olim. de priuil. c. pe.

Ordo ſtę.

q ¶ Dedisce. In originali habuim⁹: hebraice: grece: arabice ꝛc. ꝛ illud grece in ipso originali erat cancellatum: ꝛ forte ꝓpter literaz que est supra: quibus vtuntur fideles ꝛc. cancellata fuit: cuz Bręci fideles sint: olim sub obedientia ecclesie: de bapt. ij. ꝛ facit quod no. de sum. trin. c. primo. lib. vj. tamen hodie scismatici sunt: nec recognoscunt caput romane ecclesie. ꝛ forte esset expedientior sue lingue doctrina q̄ alterius. Judet autē habent literam hebraicam: sed linguam spectalem in vulgari nō habent: habemus enim q̄ enarrāt tōrum lingua vulgario. Arabica littera est sarracenorum: chaldea chaldeop. de qua. xxvij. dist. ij. hinc etiam. 2. c. turbat. 2. c. de quibusdam. ꝛ tamen fertur: q̄ hec littera hodie non habeatur.

r ¶ Per sedem aplicam. In stipendijs cōpetentibus ꝛ sumptibus volumus prouideri: qđ sequitur.

s ¶ Ualie. Scribit̄ per duplex. n. vt dixi. de tē. eo. c. ij.

t ¶ Rectores. Alios bñficiatos nō videtur includere.

No. j. ꝓncipium ꝙ nimis absurduz est vt quis cū vanitate vel ꝓpertia ascēdat ad honoē peritie lras. p b q̄ ascēsus dz eē ꝓpādū ꝑtu tū si vitio rū. de pe. di. ij. oum sūcta ibi.

No. ij. ꝙ ꝓhibet excess⁹ ex pēsarū. de hoc in gl. in ꝙ. excedāt. Jab.

a ¶ Volumus. Dec volūtas satis manet terminis: q̄ non fuit de executore prouisum.

b ¶ Facultatū. de cen. sopite. cū suis ꝛcor. ꝛ j. c. ꝓrsto.

c ¶ Ad alta. Concordan. ā. ea. compi. de statu mona. c. secundo. de relt. do. capitulo. secūdo. Capitulū. II.

¶ Um sit ni. ¶ Partes patent. in prima exordij ponens ꝛstitutionis cām. in sc'a ꝛstitutionē. tbi. Nolētes. ¶ In tertia punitionē trāsgressoꝝ tbi. si qs. ¶ Quia nonnulli doctoratū siue magisteriū assimentes: consideran tes: q̄ nō erant pfecti in scientia: facte bant magnus festū su assumptiōe ipsi⁹ gradus: vñ multoties redibant ad suas partes vacui: ꝛ nihil possidentes: ꝛ et multis creditoth⁹ obnoxij. obligati: ꝑpter quod oriebatur magnū scandalū: ideo papa Clemens in ꝛcilio Vienñ statuit: q̄ nullo modo tales recipiant ab his qui fidē dant ancto ritatez magisterij: nisi prius iuraverint non expēdere vltra summaz duocentorum quinquagīta aureorum.

d ¶ Scholastic⁹. Idem verbum xxxvij. di. sedulo. in ꝓn. de here. cum ex iuncto. ij. de restitu. spoliatorū frequeno. libro sexto.

¶ Sl. se. ponit differētiā qua ꝓbatur ꝛ diuinationē sbdit.

e ¶ Doctoratus vel magisterij. Sic. xxxvij. di. de ḡbus dam. Et dicit gdā q̄ doctores in iure canonico vel ciuili: magistri dicūtur in theologia vel artibus: ꝛ qui docent septē liberales artes. satis per Hostiē. in summa hui⁹ titu. ij. tij. facit ad primū ꝓhemiū. lib. vj. circa medium. ad sēz eo. ti. c. pe. ꝛ vltī. ꝛ hoc recipit apud Italicos: sed vltramontani cōmuniter vocant magistros. Nec dz alicui hec denominatio fore molesta: cū christus sic a discipulis vocarei. Joā. tij. qui ipe acceptabat Joā. xxij. dicēs. Vos vocatis me magister ꝛ dñe: ꝛ bñ dicitis: sum etenī. Et dñs magister ihs maior in statibe: nec minister ihs minor ibidem. j. ti. ij. c. j. ij. sane. dicitur etiam a monendo vel a monstrando. ꝛ de his per Hostien. in summa. eo. ti. ij. j.

Magister vnde dicitur. Doctoratus ꝛ magisterij nec peccato postulari pōt.

f ¶ Honoré. Dunc honoré sine peccato go postulat in quacūq; scientia: si est dignus. viij. q. j. in scripturis. ver. ecce ego. eo. ti. quato. Ratio q̄ per hoc petit opportunitatez cōscādi qđ bz: ꝛqs laudabile é: ꝛ ad charitatē ptinēs: si digno ꝙ é petit ꝓpter ꝓfectū. dz bz ꝑ Archidi. xlviij. dist. c. j.

g ¶ Principia. Ita loquuntur quidam in studijs quibusdam vltramontanis.

h ¶ Insignia doctoratus. Ita loquimur nos. ꝛ ista insignia sūt: cathedra: biretū: apis alijs lib: annul⁹: ostiū.

i ¶ Excedāt. Sicut qñq; ꝑfectū scientie supplet ꝓfectio charitatis. de renun. nisi. ij. ꝓ defectu. sic qñq; in talibus imperfectum scientie supplet perfectio expensarum.

Scīe ipse cti expensaꝝ perfectio qñq; supplet.

k ¶ Uacui. Ptius habitis ꝛ cōceptis.

l ¶ Iuramti. Ore re pditorum.

Iuramentoꝝ forme mīre sūt.

m ¶ Juramento. Simile de inde. significauit. ij. ea. com ptl. de relt. domi. qr ver. illt et ista. j. titu. q. cap. j. ij. porro. De multis iuramētoz formis expressis in ture. vide in Specu. de ture iuran. ij. j. ij. illud. ad quos addas istas.

n ¶ Argēteorum. Alcēdunt ad monetam bonoñ. quingentas lib. bononeoz; paruoz: ponendo turoñ. pro duob⁹ venetis: vl. xl. bonoñ. paruis. vt valere cō sueuerant.

o ¶ Doctoratum. Expēsis priuati eramitis non videtur includere.

p ¶ Tarādos. Simile. ā. de vsu. ꝙ ij. ver. ceterum. lib. vj.

q ¶ Pōtificalē alios nō scindereſ. ti sen. exco. qi piculosum. de ele. si cōpromissa riis. ij. hmōi. ll. vj.

r ¶ Cuiusq;. Non illius scīētie tñ cuius doctoratum contulit non recepto iuramento: ꝛ est similis de tempore ordinandi vel non est.

Doctoratus gd est ꝛ an ꝙ ihs character ipimat.

¶ Glo. se. dicit soluit ꝛ remittit. Iterū querit ꝛ remittit.

s ¶ Sequentes. Immediate: si ārē pcēdēte ꝓto semestri ꝛ vlent hāc ꝛstitutionē an statij currat ihs semestre: an tunc cū finitū fuerit ꝓmū dubitaf. Et cōiter tenet q̄ nō fit duplicatio totiⁿ: ihs statij post secūdā trāgressionem inchoat ꝑm semestre per leges. ff. ad. l. aquil. sta vulnera tus. ꝛ ad turpil. l. in senatus. in fi. ad carbo. l. carbonianā. ij. fi. ꝛ. l. seq. ꝛ facit. j. de priuileg. c. j. versi. qui ꝛo. de hoc satis scripsi de elec. cū in cunctis. in fi. Sed nunqd suspēsione pcēdēte valet collatio doctoratus facta per suspensuz: Cōstat q̄ iste nō est casus quo imprimat character: item nec datur hoc officiū ex ꝓsso character: sed ex potestate officij: ꝛ est quedā auctoritatis ꝛ declaratio qua declarat filium etiam dignum ad officium doctrine: ꝛ dat auctoritatem vt doceat: puto igitur q̄ si suspensio erat occulta: hanc auctoritatis datione non fit necesse itera-

Universidad de Deusto
Biblioteca

Doctoratus et alij gradus a quibus cō ferri pñt.

rū: secus si esset publica. facit de re iudi. ad ꝓbandū. & qđ tbi no. in Specu. de ītru. edi. §. restat. nū. qđ si tabellio.

¶ Glosa sequens. primo solui dubium. secūdo mouet aliud dubium & solui. tertio querit & solui.

a ¶ Suspensus. Vtolūo hāc suspēsionē irregularis nō esset. de sent. excōi.

ts qui. lib. vj. dist. de excel. pla. c. ñ. declarari dubiū ad quē tūc spectaret collatio: ſic factus fuit. ſ. ea. cōp. de statu mo. c. j. §. abbate. Et sic endū q aliq; ꝓferūt ante aplica: vt archidiac. bonos. alt. qui de ꝓsecutione: alig de iure cōi ſm Dosti. g no. i sum. e. tt. §. pe. in ꝑn. q vbi aliud non appareat ep̄s cū capło b facit. alle. eo. tt. q. xñ. verū. parum facit: & maxime ponderata decreta. ꝙ. eo. tt. & ip̄sius supscripcione: puto q in studio isto cū ex ꝑsilegio aplico dato ab hoñorio. iij. archidiacono hoc facīat deuolueret ad papā. de cōcef. ꝓb. q. diuersitatē: ꝙ per aliud ꝑsilegiū apostolicū motuo vel abiite archidiacono ep̄s & capł̄s exercent officiū ipſi succederent: & idē esset vbi archidiacon⁹ vel alius ꝓferret de cōsuetudine vel de iure: q. supra supleret. eod. tītu. c. ij. j. rñ. Quid de officiali archidiaconi: Dico q ipse suspensus est non archidiacon⁹ nisi ratū habuisset de elec. ñ cōpromissū⁹. §. porro. ll. vj. La. vnicū.

¶ No. j. q canēda é dei offēsa & p̄ suppersonas si est dissimulanda: vt dicē gl. secunda.

¶ No. ſ. & mō quo sarraceni cōuentunt ad suas meſgitas. de B f gl. habui. Jabarel.

Edit. ¶ Prima pars ponit duplicē sarracenoꝝ excessum quem secūda coartat & ꝓsequit. tbi [Cū autē.] ¶ Ista clementina subest pricipibus: vt ipſi cōpescāt sarracenos sibi subditos ab inuocatione mahumeti: & ꝓhibet ipſis ꝑncipib⁹ ne pattant eos ire ad sepulchꝝ ipſius. ¶ Figura ficta est. Sūt alig principes christiani in pluribꝰ mundi partib⁹: qui ꝓpter eoꝝ quantitatē: vt accipiāt tributū a infidelis & sarracenis in suis partib⁹ tolerāt & pattunt esse & moriari. Aliquotiens pattunt eos esse seorsum. i. diuisos a christianis. Aliquotiens pattunt & tolerant esse mixtos cū christianis in eadē ciuitate in eodē vico: q. qđ sarraceni ꝓueniunt in vnū. i. simul in meſgtis. i. in tēplis eoꝝ: & tbi faciunt inuocationē mahumeti. Jtē qđ vltra facīūt. Certe sciatis: q ipſi faciūt talia. Est vnus qui alios fuit sepultus in quodā sepulchro: & ſtū tanq̄ sanctū in lege eorum hñt: & annis singulis ꝓcedūt ad pegrinationem ad illud sepulchrū: quare graue scandalū in cordibus fidelium generat. Quare quero a vobis sancte pater an tales principes bñ faciant: Et videt q non: q illud qđ deo displicet non est tolerandū: quare inhibemus & ꝓhibemus vniuersis & singulis principibus catholicis sub quoꝝ ditōe ipſi sarraceni morant: q de terris suis omodo dictos iudeos & sarracenos auferant depellant: & procurent auferri a subditis suis. Et inhibemus & ꝓhibemus expresse: ne ꝓfata inuocatio mahumeti: seu ꝓfessio sui nois publice valeat ab aliquo sarracenoꝝ subditorū inuocari. q. si qui ausu fecerint castigent. i. puniātur ob diuinā reuerētiā vt alij ꝑ territ. exēplo talia facere nō ꝓsumāt: videat tertius. ¶ No. q alig puniūt vt ceteri capiant exēplū: simile in cle. vt clericoꝝ. §. de offi. ordi.

b ¶ Offensam. Que dissimulāda nō ē. co. tt. i nōnullis.

De iudeis & sarracenis.

Clemens quintus in concilio Vienensi.

¶ Principes christiani compescere debent sarracenos sibi subiectos ab inuocatione publica mahumeti & a peregrinatione qui facere solent ad sepulchrum ipsius. hoc vicit Joannes an. Lapł̄ vnicū.

Edit quidem in offensam b diuini nominis & opprobrium fidei christiane: q in quibusdam mundi partibus principibus christianis subiectis in quibus interdum seorsum c: interdū vo pmixtim d cum christianis habitant sarraceni e: sacerdotes eoꝝ zabazala f vulgariter nūcupati: in tēplis seu meſgtis g suis ad q̄ eidem sarraceni cōuenīūt hr ibidē adorent ꝑfidum mahumetū h diebus singulis certis horis: in loco aliquo eminēti eiusdem mahumeti nomen (christianis & sarracenis audientibus) alta voce iuocant & extollāt: ac ibidē vba que vocant i fog in plurali vocant soqua: & isti sunt vocati: & isti manent in meſgtis. Secundi vocant albages: & isti cōiter non sunt vocati: & relinquunt mundū: & sic diuersi sunt a primis. i habitu: & alio: sicut apud nos religiosi & seculares clerici: & isti semel accedunt ad sepulchrum mahumeti: & ibidē meſquita hꝝ vnum sacerdotē de primis: & vnū ministrū qui vocat muetde qđ sonat ꝑco: qui supplet de secta capanaz: quan hꝝ sarraceni multū cōfidēt: q tñ christiani in eis bñdis ꝑficerint nolunt eis vti. Illius preconis officiū est: q horis de quibus infra dicetur ascendit turrim meſquite quadratas in q̄libet ꝑte sui fenestrā magnā habētē: & ad illā q̄libet clamat alta voce obturatis auribꝰ cū digitis: vt vox fortius resonet in sua lingua verba hec sonantia: nil aliud posse nisi deꝰ & mahumetus eius nūcius: venite ad orationem factendaz in relenationem peccatoꝝ vestroꝝ: & postea submittit se galip ille halla: qđ est dicere nō est alꝰ victor nisi solus deus: & hec verba oēs milites sarracenī portant in scutis suis: & adhuc submittit deus est ꝓpotens. Dozenſit quibus hoc facīt de qbus infra segetur sunt quīq. Pila é in aurora quā vocāt Jalarazobhtiquo est dicere ozo matutinalis. Et forte hec fuit cā erroris hui⁹ ꝓdi ſm eum male receptī: cū ab illo ꝑcone ꝑsert. Secūda hora est in tertia. Tertia in vesp̄is. Quarta in cōpletorio q̄resonat i cenā. Quinta in crepusculo nocē q̄ sub lingua resonat in tenebris: & q̄libet istaꝝ horaꝝ sarraceni faciunt certas genuflexiones: sicut de sero non facimus ad laudes virginis.

g ¶ Meſgtis. O. & nos vocam⁹ basilicas vl ecclias. ſpi vocāt meſgtas iudei synagogas. co. tt. iudei. c. c. ꝑnluit.

h ¶ Lomentant. Zindūt q femine non cōueniunt tbi cum maribus: & quando intrant hoc faciunt nudis & lotis pedibus: & cum certa deuotione.

i ¶ Mahumetū. In hystoria ecclesiastica legit mahumetū nutritū fuisse a qđā clerico nobili romano: qui cū tēpore Bonifacij pape quarti qdam petita ſperare non potuisset: apostatauit a fide: & nutriuit illi cū quadā colūba alba que recipiebat grana de aure eius: & sic erudita q hoc: q̄ qñ volebat mahumet⁹: illa ponebat in publico os ad aurē. sic dicebat: q̄ ſpūssanct⁹ allocuebat & instruebat illū: iste postmodū dedit legez sarracenis: vt hec in hystoria ecclesiastica ꝑ plenius reperiri possunt.

Sarraceni duo genera sacerdotuꝝ habent.

Sarraceni campanis nō vtuntur.

Sarraceni quīq horas observant.

Basilice meſgte synagoge differunt.

Mahumet⁹ legē sarracenis dedit.

g ¶ Ad locum

a ¶ Ad locum. Qui dicitur mecha.

b ¶ Sarracenus. Communiter habetur q̄ fuerit mahumetus: de quo premisit.

c ¶ Alij. Qui non cohabitant christianis.

d ¶ Principibus. Ad quos spectat coercere tales: cum enim non sint creature ecclesie illos ecclesia non coerceat. de diuor. gaudem⁹. Joañ. andr.

e ¶ Perterriti. ſ. ea. cōpſit. de offi. ordi. c. ꝑmo. cum concordant. Lapł̄. j.

¶ No. j. q querele multoꝝ mouēt ꝑn cipez. de B in glo. ſj. & dicē Paul. cum mouet qñ ārelites mouēt bonos zelos: vt h. 2 de accu. ſlr. ij. alias lecus: vt i c. cū in tuētute. alleg. in gl.

¶ No. ij. q non debemus excedere metas nr̄as. vt B in gl. ſj. & ꝓto B finem manifestat si dicāt sūt diligēter scrūdi. & re scrip. cum dilecta. de of. dele. venerabili. Jabuf.

Vltorum. ¶ Dicitur in sexpres: vt pz in rubro. Secūda ſbi. Propē.] Tertia ſbi. Sane.] Quarta ſbi. [Porro.] Quinta ſbi. [Dey.] Sexta ſbi. [Alia.]

¶ Sexta subdiuidit tur in q̄q: q̄ primo ponit ꝑsonem de officio inquisitorio exercēdo ꝑ diocesanos & inquisitores. Secūdo ponit q̄q: que alter pōt fine altero. ſbi. Sicq̄ quilibet.] Tertio ponit tria q̄ nullus pōt fine altero. ibi [Duro tñ.] Quarto ponit decretum. ſbi [Et ſi.] Quinto q̄ndo ſpecies vel interesse nolēs possit alteri cōmittere vices suas. ſbi [Dey.] Jmo. Ista clementina est lōga: cape diuisionem glo. & ꝓsequere tex. Et dicit querela multoꝝ pol sault auditus sedis ap̄lice: ac si diceret papa sacrilegiū nōmulti qui cōquerebātur de tali re vel tali.

f ¶ Pulsanti. Talis pulsatio cōiter principes mouet: vt hic: q̄q; etiam nō mouet ex causa. de purga. ca. cuz in tuentute.

g ¶ Metas. Dā metior metiꝝ: & est finis: vel terminus agri: vel cuiuscūq; rei. habemus meto metis: qđ ponit ꝓ collectione messis.

dam in illius honorem publice ꝓfitent. ¶ Ad locus a insuper: vbi olim quidam sepultus extitit sarracenus b: quem vt sanctum sarraceni aly c venerant & colunt: magna sarracenorum eariūdem partium: & etiam aliarum cōfluit publice multitudo: ex quibus nostre fidei non modicum detrahitur: & grane in cordibus fidelium scandalum generatur. ¶ Cum autem hec in diuine maiestatis displicentia non sint vllatenus toleranda: sacro approbante concilio ipsa in terris christianoꝝ districtius fieri deinceps inhibemus. Universis & singulis ꝑncipibus d catholicis: sub quoꝝ dominio dicti sarraceni morantur & sunt predicta sub obtestatione diuini iudicij obnixius iniungentes: quatenus ipsi tangi veri catholici: et christiane fidei seduli zelatores: opprobrium quod tam ipsis q̄ ceteris christicolis per ꝓmissa ingeritur debita consideratione pensantes: ipsum (vt proinde eterne beatitudinis premium assequantur) de terris suis omnino auferant: & a suis subditis auferri procurent: inhibendo expresse: ne prefata inuocatio seu professio nominis ipsius sacrilegi mahumeti publice: aut peregrinatio ꝓfibata ab aliquo in eorum existēte domino audeat attentari decetero: vel quomodoliber fustineri. ¶ Si vo qui secus ꝓsumpserint: taliter ob diuinam reuerētiam castigentur ab ipsis: q̄ aly eorum exemplo perterriti e a ꝓsumptione simili arceantur.

¶ De hereticis.

Tit. M.

Clemens quintus in concilio Vienensi.

¶ Premittit constitutionis causam. Joan. and. Lapł̄. j.

Multorum querela sedis apostolice pulsauit f auditum: q nōnulli ingistrores per sedez eādem contra prauitatem hereticaz deputati: metas g sibi traditas h extendentes: sic interduz excedunt sue potestatis officium: vt qō in augmentum fidei per circūspectam eiusdem sedis vigilantiam salubriter est ꝓuisum (duz sub pietatis i specie grauātur innoxij k) cedat in fidelium detrimentum l.

¶ Ponit constitutionem de officio inquisitionis exercendo per diocesanos & inquisitores. Primo ponens q̄q: que potest alter fine altero. Secūdo tria que non potest: & decretuz apponit submittens qūo impeditus: vel interesse nolens cōmittit: aly vel consentit. Joānes andr.

¶ Propter quod ad dei gloriam & augmentum eiusdem fidei: vt negotiuz ingistrionis huiusmodi eo ꝓsperetur felicius: quo deinceps eiusdē laboris indago m solēni n: diligētius: & cautius peragef: ipsaz tam per diocesanos epos q̄ per inquisitores a sede apostolica deputatos o (omni carnali amore p: odio: vl timore: ac cuiuslibet cōmodi temporalis affectione semotis) decernimus exerceri. ¶ Sic q̄ quilibet de predictis sine alio citare ꝑ possit: & arrestare siue capere q: ac tute custodie manciparē: ponēdo o etiaz in cōpedibus vel manicis r ferreis si eis visum fue-

Indago q̄d sit.

Indet ꝑ q̄tuor corrūpitur.

Manice & cōpedes sunt vincula.

Universidad de Deusto
Biblioteca

duos:z nobiles comm in manicis ferreis. Joā. and.

a ¶ Oneramus. Concor. ē. eadem cōpila. de iure patr. c. j. Ibi dcti concor. de hoc.

b ¶ Inquirere. Quintum.

c. ¶ Duro. Posuit. v. alteri solt pmissa: nunc ponit tria pjudicia: z ecce primum.

d ¶ Ild penā. Depe. Gnla. lib. vj. de ver. sig. nouimus. de aposta. c. penul.

¶ Glo. seq. de tormētis remittit: z ou btum solute.

e ¶ Tormentis. Sed m. De tormentis testium: actoris et rei. no. xv. q. vj. in sum. facit. v. q. v. illi qui. de reg. iur. cum in ptē plationē. Puto autem q̄ leuiuscula que inquisitores ad veritatē erudiēdam solent indicere sint tormēta: ita q̄ alter hic nō possit fine altero per hāc lām. Naz gōnia ꝑdo intelligimus tormenta: corporis dolores z malam mansionem. ff. de iureiurā. ites apud. §. questionē. z. §. q̄nto. z. ff. ad sylle. l. j. §. questiones. Item patet per etymologiam qua dicit: tormentum quasi torquens mentem. Joā. andr.

Dō qd cō pieplit.

Tormentū torquet mētem.

f ¶ Ild infam. Tertium. Olim erat q̄ alter solus precedebat: solus sentētiabat. Blambo precedebāt: ly oiuisim: cōmunicabant sibi pcessus in fine: cum non restabat nisi ferre sniam. co. ti. per hoc. lib. vj. z in extraua. Benedicti et eo q̄. tamē adhuc hodie seruabitur: q̄s dicit decre. per hoc. vt si discordent in sniā consulatur papa.

g ¶ Glo. seq. querit an soluo absoluat. soluit q̄ sic.

Hereticꝰ pōit absolui p inquisitorem fine diocesano vl' ecōuerso.

g ¶ Lōtra eos. Sed numqd pio eis posset alter fine altero diffinire: Videt q̄ sic: qz a iure veteri nō recedimus nisi inquātum inuenit expssum. Sed hic est: q̄ olim z hodie alter solus pōt ingrere: z de iure veteri cum solus p cedit: solas pnūciat: vt dixi in glo. pxi. q̄s hodie immutatum est: si condēnat per hāc lām: ergo si absoluit remanet tus antiquum. facit de elec. statutz. lib. vj. z est simile q̄s no. xj. dist. preceptis. §. q. vj. accusatus.

¶ Glo. sequens ad duos casus protegat.

h ¶ Sede vacāte. Vel quasi vacante: vt in casu decre. si epūs. de sup. negli. pla. li. vj. Ité itelligē sedez vacare quo ad hoc casum iurisdictionis capli: etiaz q̄si prouisum est: sed pnūsso administrare non potest: q̄ nōduz habet lām per pūtiū. Bonifacij intētas. facit de transla. c. §.

¶ Glo. seq. ad questionem an capitulum visitet: arguit pio z contra. ponit opi. Joā. mona. z ptrariam: z declarationem exposit: z opiniones concordat.

Capl'um: vtrum sede vacāte possit visitare z pcuratōez exigere.

i ¶ Capituli. Pec lēa infra plurics repetita: z decre. j. prori. facit ad questionē: an capitulum sede vacāte possit visitare: z debeat procurari. de quo per Joā. mona. de supplē. negli. prelat. eccliē. z per Archi. co. ti. si epūs. z q̄s possit: allegq̄ epūs hoc potest: z est iurisdictionis: in qua succedit capl'm. de mato. z obedē. hīo que. z. c. cuz olim. eo. ti. c. j. lib. vj. de institē. c. j. eo. lib. ergo hoc poterit: alias tempore vacationis remanebūt crimina incorrecta. allegat etiaz fele. dec. f. eccliē. vbi visitator datus a metropolitano a quo cert⁹ casus excipitur in aliis videtur posse statem habere: quasi per exceptionez firmetur regula. ff. de funda. instru. quemadmodū. §. denicz. Iteratiuo. xxxj. q. vj. visia. Cum autem metropolitanus nō habeat nisi de iure transacto de capitulo in metropolitanū: ergo capl'm hoc habet. facit no. per Inno. de here. ad abolendam. In cōtrarium hoc nō est iure expressum: ergo nec attribuendum. Lz enim capitulum conseruet iura episcopat⁹. xij. questio. j. charitatem. et cassand. et ius reddat agentibus: accusantibus: z denūciantibus: non tamen vltra: sed is qui datur a papa. lxj. dist. obtinuit. vbi probatur: q̄ vacante ecclesia desinitur visitatiōe. Sed fm Archi. dicit posset: q̄ illud desistute non respicit visitationis operam: sed ecclesie vacationez, sicut de elec. ecclesia. j. et. §. in prin. Item capitulum est necessarius non volūtarius administrator: ergo non poterit q̄ administratiōni necessario nō incūbit. Et hoc tenet Joā. mona. sed Archi. non eligit: videtur tamē plus accedere primo dicto. pio quo facit: q̄ iste nō est actus per quez pjudicetur epō: sicut beneficioꝝ collatio z alienatio personaꝝ z rerum. de quibus de mato. z obe. c. j. lxxj. dist. fraternitatem. xij. q. ij. §. qua de rebus. Egeret declaratione: non solū in hoc: sed in plurib⁹ aliis articulis. hoc q̄s dī capitulum succedere in iurisdictione vacāte sede: volens tenere opi. Joā. posset dicere illam veraz in q̄libet visitatione ciuitatis z diocesis: cōtrariam in speciali visitatione vel inquisitione cōtra certas personas vel loca.

¶ Glo. seq. notat z remittit: z duo dubia soluit.

k ¶ Negligerint. Negrit ergo per parem. de hoc de officio deleg. cum causa. in prima glo. z puto sufficere vnam requisitionem. z facit quod no. xvij. distinc. si episcopus. in vltima glo. z quod dixi de iureiuran. ego. N. z in requisitione non est necesse terminum expimi: sed ipo iure statim currit. sic de excep. pta. lib. xj. z. §. ea. compll. de decim. c. j. Et hic adde quod ibi dixi. Joan. and.

Zippellare lz: q̄liz etiā fm leges ab interlocutoria.

l ¶ Ipso iure. Quo ad iuris effectum: si enim de facto totius est vel diue carceratus: hoc nequit non fuisse. ff. de cap. z postli. reuer. l. in bello. §. facte. z facit quod dixi. de appellat. vt nostrum. Sed si interlocutoria solum lata esset super carcere vel tortura: illa nulla esset. et lex permittit: tūc appellare: quia grauamen tolli non posset per appellationem interponendam postmodum a diffinitiua. de appellat. super eo. ij. §. respon. ij. q. vj. ante sententiam. ff. de ap. re. vel non. l. ij.

m ¶ Nolit. Simile de rescrip. scilicet tatus. in fi.

n ¶ Inquisitoꝝ. Hic iunge finem super illis ꝛc.

o ¶ Super illis. Carceratione: tortura: z sniā.

p ¶ Per literas. Concor. lxxiij. distinct. c. primo z. §. de tempo. ordi. nec epūs cepi.

¶ Glo. seq. ponit diuersitatem z rōnem distincte.

q ¶ Consensum. Sufficit ergo q̄ cōmittat vel consentiat illum procedere que sunt ottiosa. facit quod scripsi de foro cōpe. significasti. super glo. fi. de eccl. ędifi. ad audientiam. §. super. j. glo. vnde in electione lz primus z nō secus. de electo. c. pe. in fi. lib. vj. ita hic delegatus episcopi vel capituli pōt secūdū z nō primū quod forte fuit cā huius diuisionis: alterum ꝓ istorum hic est necessarium infra octo dies post requisitionē: post octo ꝓ dies neutruz est necessariū. vt supra Joan.

a ¶ Muri. eo. titulo vt cōmissi. lib. vj. versi. z illorum.

b ¶ Vulgariē. Si ē. ea. cōp. d re. do. c. j. in pn. z ibi dcti concor.

¶ Glo. seq. in questiōe alleg. pio z solut contrarium.

c ¶ Duos. Nisi d vno concordarent: in casu enim discordie manasses dicetur hec prouisio. facit d appella. cum specia li: puto contrarius: scilicet q̄ de vno cōuenire non possint: ly necessarij sint duo: nec est hoc prouisuz propter discordiaz: sed ad securioꝝ custodiam: quod satis sonant verba. facit optime. ff. de custo. reoruz. l. vlti. in pn. ibi: nec vni: sed duobus custodia committēda est. z idē dicimus de ministris de quibus sequitur.

d ¶ Prouidebit eidem. De satisdationibus: non de parte prouentuum inquisitionis officio deputata. vt in extraua. de. benedicti: ex eo q̄. §. verum quia.

De hereticis Titu. III. 84

¶ Prouidet circa muros vl' carceres hereticorum: ipsoꝝ claues: custodes: z custodum ministros. Joannes andree.

¶ Dane quia circa custodiā carcerum hereticalium: qui muri a in quibusdā partibus vulgariter b nuncupant: multas fraudes duduz intelleximus perpetratas. Nos volētes super hoc prouidere: statuimus: vt quilibet talis carcer vel murus: quē decetero epō z inquisitoꝝ predictis volumus fore cōmunem: duos c custodes habeat pricipales: discretos: industriosos z fideles: ynū quē volet epūs z prouidebit d eidez: alium de quo voluerit inquisitor: cui etiaz e prouidebit: z quilibet predictorum custodum sub se aliū bonum z fidum poterit habere ministrum f. In quolibet etiam conclaui g eiusdez carceris siue muri erunt due claues diuerse h: quarū vnaz vnus: aliaz alius tenebit predictorum custodiuz: z eam cū officio ministrandi: que ī carceratis fuerint ministranda: suo poterit committere vel subdelegare i ministro.

¶ Ponit iuramentuz custodum: ministrorum suorum: notariorum: z aliorum officialium. Joannes andree.

¶ Porro coram episcopo: vel capitulo sede vacante z inquisitore predictis vel substituꝰ ab eis: custodes supradicti anteq̄ suum officiū exequantur: iurabunt k ad sancta dei euangelia corporaliter a se tacta l q̄ in custodia immuratorum z aliorum pro crimine supradicto in sua custodia positorum z ponendorum m omnem diligentiam z sollicitudinem quā poterūt n fideliter adhibebūt. Et q̄ alicui incarcerato nihil vnus in secreto o loquetur: quin hoc audiat alter custos. Et q̄ p uisionem quam incarcerati recipiunt ex ordinatione cōmuni: z illud quod a parentibus z amicis vel alijs personis fidelibus offeretur eisdem (nisi episcopi z inquisitoꝝ: vel suorum commissariorum ordinatio refragetur. Juramenta an ꝙ ꝑ stari debeant tactis euāgeliis.

e ¶ Etiam prouidebit inquisitor: scilicet de prouentibus deputatis officio.

f ¶ Ministrum. Simile. de. si. presby. proposuit. in fi. sa est quod dixi super rubrica de offi. custo. Joan. andree.

g ¶ Conclaui. Concordan. de electo. vbi periculum. §. in eodem. cum suis concordantijs.

h ¶ Diuerse. Ne vnus custos sine altero possit aperiri. Interdum enim in eadem sera habent plures soci: plures claues: vt quilibet per se z apertre z claudere possit: cuius contrarium hic intendit.

i ¶ Subdelegare. Quod alios non posset: cum sibi ministerium demandetur sine iurisdictione: in quo videtur electa industria persone. de offi. deleg. c. fina. z puto per hanc literam: q̄ in assumendo ministro non requiretur consensus episcopi vel inquisitoris.

k ¶ Jurabūt. Sile. §. ea. cōpl. de re. do. c. §. ver. illi et. si magi. c. §. sed in illis nihil dicitur de corporali tactu.

¶ Glosa sequens de corporali iuramēto remittit z opinio. ponit cuius rationem determinat. ponit dictum Innocen. subdit quadruplicem formam iurandi: z consuetudinis interpretationem quam determinat.

l ¶ Tacta. Vt not. de elec. vt circa ver. coram. lib. vj. in glo. §. in corporali iuramento nō sufficit presentia: sed requiritur tactura euangeliorum. Quidam dicunt: q̄ corporale iuramentum satis est q̄ habeat corporis sensum vel visum facit. xxxv. q̄. vj. si episcopus. per id quod de possessione dicitur: q̄ ibi requiritur actus corporalis: z cum visu transseruntur. ff. de acqui. posse. l. qui meo. §. si per vendītorem: z. l. prima. §. penultimo. z not. de consuetu. c. §. sed illud verum cum tradens z accipiens ħ intendunt: secus si possessio erat vacua vt ibi not. Vt ergo scripsi post Innocē. de iureiurā. z si christus. ver. q̄ autem. iuramenta que precipiuntur a iure: sic testes calumnie veritatis: vel que a iure: iudice: vel pte ex necessitate deferuntur: debent fieri tactis euangeliis: alias fieri possunt sine tactura. z vide q̄s no. xxij. questione prima in summa. Sed videtur q̄ plus obliget corporale. facit secūda questione. v. quanto. z. c. sequen. C. si minor se ma. dixe. l. si alter⁹. Quedam autem iura dicunt simpliciter iurari: quedam corporaliter: quedaz sup sancta dei euangelia: quedam additō ipsorum tactuum: vt hic. z prima questiōe septima. quotiens. z supra eadem compilla. de iureiuran. romani. versi. porro. de frigidis. z maleficis. laudabiles. Patet de primo. de iureiuran. eodem titulo per totum. libro sexto. de testi. presentium. z. capl. penulti. de excep. pastoralis. quema. accu. pos. cum in tua. de senten. excōmunicatio. ex tenore. De secundo. de here. ad abolendam. §. statuimus. de senten. excōmunica. venerabilibus. de elec. vbi pericu lum. §. super his z. c. vt circa. z. c. procurator. libro sexto. De tertio. de purga. ca. quotiens. Apud italicos interpretatur cōsuetudo: q̄ sufficit quilibet librum: vel quilibet scripturam tangere: quod satis puto procedere: etiaz vbi de corporali iuramento expimitur. non sic vbi de tactura euangeliorum: vt hic: z in concor.

m ¶ Ponendoꝝ. Vbi hoc expimitur: intratur super futuris: z sic non obst. de iureiuran. c. penultimo.

n ¶ Poterunt. xxij. questione secunda. facit.

o ¶ Secreto. Simile. de elec. vbi periculum. §. nulli. li. vj. cum suis concordan. z de secreto habetur infra. c. proximo. de pe. distin. j. §. hoc ergo. in princ. z versi. filiam. z de here. c. vlti. libro sexto. nec sumitur ratione hoc verbum. quin alter custos in absentia alterius captiuuz allo qui possit de non secretis ipsius incarceratis.

Universidad de Deusto Biblioteca

Ministri qdaz sunt infideles dñis suis.

a ¶ Absq; diminutione. Non sicut infideles seruentes: vel ministri qui semper de eo quod dominis datur decimam vel aliam quotam subtrahunt. vt not. j. questione prima. christine. xiij. q. j. §. ii. ver. sed videte.

b ¶ Coram eisdez. Episcopo vel capitulo: z ingfitore: vl (si fuerint) ab illis.

c ¶ Pro dicto crimine. De incarcerādis ergo p alijs criminibus non furāt inquisitores.

d ¶ Deputādi. Dato ergo q capitulum haberet iurisdictionem z carcerez: non tamen in suo carcere sed ep̄ale tales tenebit sede vacante.

e ¶ Notarij. Qui possunt esse ꝑsone ecclie si sacrā z religiosi. quod dic. vt eodez titulo vt officiuz. §. ad conservēdas. libro sexto.

f ¶ Jurabūt. Specialē est: ꝓpter magnitudinē criminis z favorem fidei: alis sufficere deberet iuramentum in creatione ꝓstitum. de ꝓscrip. ad audientiam. de cuius forma scripsi ne clerici vel mona. ſeruit te. z ſpe. de ſi. instrū. §. restat. §ſi. sed quero.

g ¶ Personis. Officialibus nr̄is ꝓ ad citationes faciēdas z appariton̄bus. de quibus. j. e. ꝓxio.

h ¶ Nō agere. Lōcor. de ſymo. nemo. z quod ibi no.

i ¶ Dignissimus. Idem ver. lxxxj. distinctio. cap. j. in fi.

k ¶ Fraudulēter. falso alicui non imponant. quod ſequitur.

l ¶ Obtentu. Vbi ergo non propter alterum predictorum: sed forte timore: vel propter vitandum scandalum hoc omitterent non est locus pene.

m ¶ Et conscientiam. No. q z copulat. concordan. de re iudi. cum eternū. libro sexto.

n ¶ Eodem. Odū gratie ꝛc. vt supra.

o ¶ Alij. No. q inquisitores vel substituti ab eis vel ab episcopo vel capitulo vacante sede.

¶ Glosa sequens inducit hoc computato. xx. iura: q cōstituto ecclesie liget ad penam omnino occultam: dicēs per hoc indubiam questionem de dubio hereticō. in qua recitat opinio. In contrarium inducit. xiij. iura. subdit duas opinio. z primo dictum approbat.

Crimina occulta ligātur per cōstitutiones ecclie militātis.

p ¶ Ipso incurrant. Vbi patet aperte: q constitutio ecclesie militātis ligat crimen olim occultum ad penas suspensionis z excōicationis. ad idem supra eadē compl. de statu mona. c. j. §. qz ꝓ. j. de pens. c. cupientes. §. qui

ꝓ. Nec turbentur aliqui: maz hoc idem probatur de scisma. c. j. ver. omnem. libro sexto z eodem lib. de elect. vbi pertenuim. ver. nulli. z. c. fundamēta. §. q; si secus. z. c. q; sepe. facit. eo. ti. sciant. z. c. se. z. c. inde in tribus. §. postremo de offi. deleg. c. ſi. §. paro ꝓ. de offi. or. c. vltī. de iudi. c. ſi. ver. puisso. de re iudi. c. j. z. ij. ad fi. de homi. ꝓ humanit. versi. sacrī. Ad idem antiqua iura. d. sentencō. porro. z. c. cum non ab hoc. d. tem. or. cap. vltī. patebat idem de imm. eccle. clericis. lib. vj. ver. necnon. Et ex his videtur intelligi tutum quod archidi. habet ꝓ dubio: z disputatiōi relinquebat: an hereticus omnino occultus sit excommunicatus. Joannes tenet q; sic. xxiij. q. j. in summa. z in gl. sequē. de ſpe. distin. j. cogitatiōis. placet etiam Host. z Ray. in sum. de hereti. Ad contrarium inducitur. xxxj. dist. erubescant: z quod ibi not. xxxij. distinctio. babuisse. l. distinctio. §. sed illud. in fi. ij. questio. j. nomen. z questio. v. cō ſimiliter. z. vj. quest. pla. si omnia. xv. q. vj. c. primo versi. nō pōt. xxx. questio. vltī. §. hinc ita. z. c. seq. xxxij. q. v. ca. vltī. de ſymo. sicut tuis. l. ſi. z. c. seq. Facit ad B. qui ex voluntate que nō procedit in actis nō scandalizatur ecclesia. xxiij. q5. iij. deno quibus. Sunt qui nolunt fateri per clauem ecclesie ligari posse omnino occulta nisi illa sint expresse lege diuina damnata: vt vsura in qua damnatur spes occulta. de vsu. consulunt. Alij dicunt q; si factum est publicum: sed occultum q; fecerit ligari potest per ecclesiam. v. q. j. quidam. de offi. ordi. si sacerdos. Si ꝓ factum z facientes sunt occulta secus: vt in contrarijs. Sed vtrūq; dicto obviant iura allegata in prin. glo. quare de plano fatemur: q; ſtitutio militantis ecclesie ligat olim occulta: non tñ notatim de illis iudicat tribunal ecclesie: imo ipsa ecclesia inquantū ꝑ hoīem iudicat hoīem nominatim: z inquantū est collecto fideliū: ligatos sic occultos habet ꝓ solutis. de sententia excōmu. a nobis. §. j. z sic loquantur contraria.

¶ Glosa sequens in questione alleg. affirmative: z solui Zinum formal incidentem questionē quam solui.

q ¶ Excōmunicationis sententia. De suspensione nil dicit quare videtur q; ab illa superior possit absolvere. Dic contra: z ratio silitus omissionis fuit: q; tempus hēt

determinatū ꝑ ſtes rioꝛes tollit nō ꝓt.

determinatum z vbi sic determinatum est: videtur q; nō possit superior absoluere. vt no. de elec. capientes. §. cetera. in glo. est ergo. Sed qd si tēpus determinatum non esset: videt q; possit ex quo superior non reservat. de sententia. excō. nup. nec ꝓhibet. ver. j. de ꝓui. c. j. ver. si q. facit qz no. de reg. non solū. insi. li. vj. z quod dixi. de solu. c. ij. l. si. ecclesia si reservasset. de testi. tā literis. in fi.

a ¶ Modoꝛ articulo. Aut casus ſp excipit. j. c. ꝓx. de offi. ordi. pastoralis. z vide quod ibi no.

b ¶ Et tunc. s. qñ in motto articulo p episcopū vel ꝓsbyteruz absolumtur. z hoc intelligo si factas est satisfactiōi: z tēpus hoc patiēti. alꝰ absoluetur cum cautione. facit. j. c. ꝓpter. de sepul. c. vl. de sent. excōmunī. a nobis. Joannes andree.

c ¶ Adanere. Cōcordan. eodem titu. c. vltō. in fine. li. vj.

Capitulum.]. Nolētes. ¶ Dicit. Nuldif in quatuoꝛ partes: vt ꝓz ex tabro. Scīa ibi. Inquisitoribus]. Tertia ibi. Notarij]. Quarta ibi. Porro.]. Into. ¶ Pro casu notatur: q; ſgitor heretice prauitatis nō est alīqs deputādus: nisi habeat quadragesimū annū. Et sic est casus ſpālis ꝛ c. cum vicesimū. z de offi. z potesta. iudi. deleg. in anti. Et istud sit: q; agit de magno scandalo. ¶ Nota q; inquisitor vel eius cōmissarij sub vmbra sui officij facientes illicitas exactiones est ipso facto excōicatus: a qua excōicatione non absolui: nisi satisfactione plenaria facta nisi in articulo mortis. ¶ Nota q; ꝓ delicto prelati bona ecclesie non confiscantur: z hoc verum quando solus prelatus deliquit: secus si plures z capitulū deliquerit. habita deliberatione: tunc enim bona ecclesie confiscarent. l. iubemus. de sacrosanctis ecclesijs. C. vbi nauis ecclesie fuit confiscata imperatoꝛi. ¶ Nota q; si in constitutione ponatur verbum ex nunc: incipit ipsa constitutio obligare a tempore ipsius publicationis. nō expectato lapsu duoꝝ mensium: qui alis regulariter prefigitur. quod intelligo quo ad hoc: vt econtra factum non valeat: non ātq; quo ad hoc vt contra facientes hoc ignorantes obligati sint ad culpam. vt not. glo. notabilis hic in verbo exnūc. Pro clara intelligentia huius Clementine accipe distinctionem glose: z illam prosequere.

d ¶ Impioboꝛ. Qui vederunt causam. z meritō huic constitutioni z precedenti.

e ¶ Caligine. Esa. v. in fi. Luꝛ obtenebrata ē ꝛ caligine.

¶ Glosa sequens duas lecturas ponit.

f ¶ Exnunc. Ac si dicat deincepo: vel forsan voluit papa per hoc: q; hec pars constitutionis statim ligaret a tē pore promulgationis: non expectato lapsu duoꝝ mensium. de quo dixi in prohemio. non quo ad hoc q; contra facientes hoc ignorantes obligati essent ad culpam: sed quo ad hoc: vt contra facentes non valeret: primo ꝓ datos officere non intendit.

g ¶ Quadragesimam. Concordan. xx. questio. j. sancti monialeꝫ. Et est mirandum q; in inquisitore maioꝛ etatis maturitas requiritur q; in episcopo: qui tamen inquisitoꝛ est. z est si. de elec. nemo debet. libro. vj. z est hoc de arbitrio. de q; nō cogimur reddere rōnē: vt scripsi de rescripto. si qs.

¶ Glosa sequens. dicit per quos. Secundo querit solui z remitti.

h ¶ Committi. Per prelatos prouinciales: vel ministros si loꝫ ordinum: quibus deputatio talis a se de apostolica est cōmissa. Adez ꝓto de ingfitoribus ab episcopis vel capitulis sede vacante: vt hij quibus committit habeā debeant hāc etatem. Sed quid si contra fiat? Certe est q; puniendi sunt committētes trāsgredientes hoc preceptum. z vide qd no. de electio. generali. §. illos. li. iij. glosa. libro sexto. Et ex hic non apponatur decretum: videtur tamen q; non valeat commissio ꝓ z contra. de electio. ij canon. libro. vj. z vide quod ibi nota. in glo. ij.

¶ Glosa sequens dicit h questionem solui contra quaz allegat: deinde illud fortificat: z contrario respondet.

i ¶ Ipsorum. Commissarijs quod est. j. z per hoc z per c. supra proximo solutur quod olim dubitabatur an ingfitores possent committere vices suas: z videbatur q; nō: quia decreta. vt commissi. in principio eodem titulo. lib. sexto permittit vt committant citationes: z sententiaruz denuntiationes. ergo alia ꝓhibentur. C. de procuratoribus. vltra illa ergo permissa committere non poterant. de translatio. capitu. secundo facit offi. delega. cap. vltimo. §. vices quoq; vbi etiam consentiatoꝛ non committit nisi illa duo. videntur enim electa industria persone. de offici. delega. capitu. vltimo. z. c. ſs cui. libro sexto. Contra: quia sine ordinariam sine delegatam iurisdictionem inquisitoꝛ habeat committere potest. Primum patet. Secundum scilicet cuz dicitur delegatus: quod videtur verum ꝑ decretalem: per hoc eodem titulo. lib. vj. pro z contra. eodem titulo. ne aliquis. est tamē delegatus principis: z cum iurisdictione: non cum ministerio trāsi. ergo committit: ita seruatur. dant ergo inquisitores commissarios quos vocamus vicarios vel substitutos. ā. eodem capitu. proximo. §. porro. z. §. notarij. z. §. verū. Ad decreta. vt commissi. respondetur: q; non loquitur negative sicut illa que loquitur de conseruatoꝛe: scilicet q; nō possint nisi illis duo committere: sed loquitur affirmative: scilicet q; illa duo committere possint: z de illis forte dubitabatur quasi ante citationes non esset perpetuata iurisdictio: z per diffinitiuam esset fructus suo officio. ad primum. de offi. delega. pastoralis. §. primo ad secundum. eodem titulo. in literis. Joannes andree.

Ingfitoꝛ dz ee antiqoꝛ epo.

Hereticus olim occultus an fit excōicatus.

Excōmō ecclesie ligat occulta.

Suspēsio habet ipso

Inquisitoꝛes hereticoꝝ an possint alijs vices suas committere.

Universidad de Deusto
Biblioteca

a ¶ Cõmissarijs. De epĩscopis log non videtur. ꝛ ideo
Is etiam ipsi ab his debeant abstinere: pena tñ que sequi
tur non habet locum in illis. concor. j. ver. notarij. voluit
ergo dignitati deferre. de offi. delega. capitulo. q̃. lib. vj.
d ¶ Preterea. Ubi ergo non eo preterea illicite exigit:
Is male faciat: nõ ta
men est locus pene.
c ¶ Officij. Et sic
cõmittit crimẽ con
cussionis. d. q̃. j. q. j.
ad fi. xxiij. q. j. c. fi. in
fi. ꝛ. c. militare. ꝛ de
imunita. eccle. quia
plerũq; tñ tales ab
solui pmittit resti-
tuendo simplũ tan-
tũ: cum tñ concus-
sor soluat q̃druplũ
xxiij. di. qñi. in fine.
xxiij. q. v. nõ sane. Di
cit Stepha. q. h non
negat tñ dos posse pu
nirj tanq̃ concussio-
res. de pena cõcussio.
nis. in. c. militare. alleg. in glo.
d ¶ Illicitis. Pe-
nas pecuniarias ap
plicandas offõ non
phibet iponi ꝛ exi-
gi: sed illicitas exa-
ctões fieri. ff. di offi.
psi. illicitas. l pn. de
symo. intãtũ. ꝛ. c. au
dimus. ꝛ. c. sequẽ.
e ¶ Pecunias in-
telligo large. j. que-
stio. ij. per totum.
f ¶ Sciẽter. Igno
rãter ergo nõ tenet
hec pena. ff. le. ã. ca.
compl. de cõsangui-
nita. ꝛ affinit. c. vno.
¶ Glosa sequens
not. a cõtrario ꝛ sol
uit gõe ꝫ mõgcho.
g ¶ Ecclesiarum.
De bonis ergo clerí
corum propijs non prohibet. Et per hoc dico: q̃ si mona
chus profesus ecclesie: q̃ etiam eorũ que acquisiuit intui-
tu persone applicatio ista fieri non posset: cum enim im-
pediente professione sibi non possit acquirere: ꝛ sic acqui
sita post possessionem adeptaq; sint ecclesie. xvij. qñe. j.
c. vno. de pnuileg. cum olim. q̃. ergo etiam in illis est lo-
cus et quod hic dicit: qꝫ tñ in quodã inquisitoris cõsilio
ante hanc constitutionem clamare non profuit.
h ¶ Delicti. De reg. iur. delictum. cũ suis cõcor. lib. vj.
i ¶ Ecclie. Multo mn⁹ fidispsis vel officialib⁹ vel fisco
secularj: cui alis applicata sunt ipso iure bona laicoꝝ dã
natoꝝ. de here. eo. ti. cũ sm. lib. vj. Et vide qꝫ no. de con-
cel. preb. q̃ diuersitatem. ꝛ qꝫ ibi dicit super glo. antepe.
k ¶ Applicare. Idẽ verbũ de ꝓbẽ. c. iij. pbaꝫ ãt B. e. ti.
ex diuersis. in princi. vbi bona clericoꝝ damnatoꝝ
diuidi iubentur inter ecclesias a quibus bñficiati sunt.
l ¶ In his. Duobus prime dictis. s. de pecunia extor-
quẽda: ꝛ de bonis ecclie pfiscãdis. primũ enĩ casus. s. de
etate scienti nõ puto. qꝫ ps p sequẽtia ibi: donec illis rẽ.
m ¶ Absolut. Per ordinarios cum sibi nõ reseruet. de

Addictio.

Addach⁹ sibi aegre re nõ põt.

missarys [a] quibuscũq; distri-
ctius iniungentes: ne prete-
xtu [b] officij [c] iniunctionis qbus
uis modis illicitis [d] ab aliqui
bus pecuniã [e] extorqueãt: nec
sciẽter [f] attẽtent ecclĩaz sbo
na ob clericoꝝ delictũ [g] pdicti occasione officij fisco ẽt
ecclesie [i] applicare [k]. Qõ si secus in his [l] vl coꝝ altero fe
cerint: excõicationis sentẽtie
eos subiacere decernim⁹ ipso
facto. Ã qua non possint ab-
solui [m] preterq; in mort⁹ [n] ar
ticulo: donec illis a qbus ex-
torserint plene satisfecerint [o]
de pecũia sic extorta. Nullis
ꝓuilegijs: pact⁹: aut remissio-
nibus [p] super hoc valituris.
¶ Notary vo ꝛ officiales di
cti officij: necnõ fratres ꝛ so-
cij inquisitoꝝ ꝛ commissario-
rum ipsoꝝ qui dictos inquisi
toꝝes aut cõmissarios [q] secre
te nouerint talia [r] cõmisisse (si
indignationẽ dei ꝛ apostolí-
ce sedis vitare voluerint of-
fensam) ipos grauiter argue
re ꝛ corrigere [s] studeãt in se-
creto [t]. Qõ si taliter ea scive
rint vt ea ꝓbare valeãt [u] si sit
opus: hec prelatis inquisitoꝝ
ꝛ cõmissarioꝝ eorundẽ ad

sentẽn. excommunicatio. nuper.
n ¶ In mortis articulo. ã. capitu. proximo. in fine.
o ¶ Satisfecerint. Si habent vnde: alꝫ no pauperibus
excusat. de vsu. cum tu. de rap. capitu. q̃. ꝛ vide quod not.
de verborum significatio. ex parte. j. tu fi. xlij. glo.

Pauptas excusat.

quos id pertinebit nuntiare
sollicite debeãt. Qui equidẽ
prelati inquisitores ꝛ cõmissa-
rios predictos reos inde re-
pros ab officijs amouere [x] ꝛ
amotosalis punire ꝛ obite seu
corrigere teneant [y]. Prelatis
aũt inquisitoꝝ id negligentib⁹
agere: premissa omnia nũtia
ri per predictos [z] locoꝝ ordi
narios volum⁹: qbus [a] vt ea
in aplice sedis notitiã perfe-
rant [b]: i vtute sancte obedic
tie districte ꝓcipimus ꝛ man
damus. ¶ Porro inquisitori
bus ipsis districtius inhibe
mus: vt nec abutãtur qũlibet
cõcessione [c] portationis
armoꝝ: nec officiales nisi si
bi necios habeãt: talesq; qui
se ꝓferant ad sua cum inquisi
toribus ipsis officia exequen
da [d]. Idem in eodem.

Corrigẽ corrigere differunt.

¶ Damnat sectam beguar-
doꝝ ꝛ beguinarũ alemanie: ꝛ octo ipsi⁹ errores: excitans
diocesanos ꝛ inquisitoꝝ officium contra illos. hoc di-
cit Joãnes and. Laſ. iij.

Ad nostrum (qui desideꝛãter in votis gerimus vt fides catholica nostris ꝓsperetur rẽporibus: ꝛ praui-

Ingitoꝛ dicte pua uitatis pt remoueri, ab eo q̃ di sarisdi tionẽ non dedit.

ꝛ octo ipsi⁹ errores: excitans diocesanorum ꝛ inquisitoꝝ officium contra illos. hoc dicit Joãnes and. Laſ. iij.

Ad nostrum (qui desideꝛãter in votis gerimus vt fides catholica nostris ꝓsperetur rẽporibus: ꝛ prauitatis [e] grandi puenit auditum: q̃ secta [b] quedaz abominabilis quorãdam hominuz malignoꝝ: qui beguardi: ꝛ quarũdam infidelium mulieruz que beguine [c] vulgariter appellãtur in regno Alemanie (procuratore: satore⁹ malorum operum) dãnabiliter insurrexit: tenens et asserẽs doctrina sua sacrilega et

illum virtute officij: sed illum amotum punisat: vt hic.
y ¶ Teneantur. Non dicit possint.
5 ¶ Predictoo. Notarioo officiales ꝛ socioo. Joã. and.
z ¶ Quibus. Ordinarijs locorum.
a ¶ Perferant. De sta. regu. capitu. vltimo. de clerici. egrotan. c. vno. ¶. fi autem. libro sexto.
b ¶ Concessione. Facta per priuilegia officij: vt habere possint officiales armatos.
c ¶ Exequenda. Sint enim tales qui velint ꝛ possint officio deseruire. simile de preben. super inordinata. de clerí. non residen. capitulo tertio ꝛ quarto. Capm. 133

Ad nrm. ¶ Prio ponit sectaz ꝛ errores. Secũdo ibi [Cã autẽ] Illa vãna. [Tertio excitat ibi.] Porro.
¶ Damnat. Vide qꝫ no. de pe. dist. ij. radicata. ¶. hec que de charitate. in j. ꝛ. ij. glo. ꝛ xlvij. di. oĉs. in fi.
¶ Glo. sequens ponit duos intellectus. Quoꝝ primus catholicus. Secundus hereticus. ad auctoritatẽ que fa
cit pro secundo remittendo respondet.

Impeccabilis: an possit aliquis fieri.

f ¶ Impeccabilis. Si hoc intelligeretur de dei potẽtia absolute: catholice dictũ esset per eam reddi posse quem impeccabilem: ꝛ hoc priuilegijs gloriose virgini Marie creditur datum esse diuinitus. Dicere autem hoꝛem hoc possi: sm legem cõem qua deus sanctis dona gr̃e sue dispensat: hoc est hereticum. Nam sm legem cõem nullus põt impeccabilis fieri: nisi per dei beatificã visionẽ: qualis solã post hãc vitaz datur beatis: vt. j. dicẽt. ꝛ etiaz dicit Thom. parte. j. q. c. ar̃. fi. Forte mouebãtur isti ancte Joã. in epla. j. c. iij. ibi. Ois qui natus est ex deo: nõ peccat. Sed Dionymus contra Jouinianũ plene huic auctoritati respõdet. de pen. dist. ij. si enim inquit. probans in multis auctoritatibus homines etiam perfectũ in vita: aut in hac vita peccare posse: illud idem probans exemplo Danid: Salomonis: Josue: Petri: ꝛ alioꝝ electorum qui in vita peccauerunt. Joan. andr.

Charitas perfectissima in hac vita habeti nõ põt.

g ¶ Nõ valebit. Zing. ad Dier. o. tractãs: q̃ charitas in qbusdã sanctis: in qbusdã est imperfecta: sed pfectissima in hac vita habeti nõ põt. de pe. dist. ij. charitas in qbusdã. facit. c. di. ij. qs tñ. Dicebat enim psalmista. Zimbulabit de pmte in virtute ꝛ apũ Lnẽ. xvij. in pn. Zinge nobis fidẽ. que plenus videas. de pe. di. ij. dam scim.
¶ Glo. sequens arguit. respondet per rationem quam per simile probat: ꝛ concludit.

Sta bois gr̃e Xpi equari nõ potest.

i ¶ Perfectior. Hoc est falsiz: minus enim per augmẽtuz põt venire ad quãlitatez maioris in his que hñt qnãtitatem vnius rõnis. ꝛ facit de pnitẽ. ex ore. ij. porro. sed gra altertus hois se habet ad gram Xpi sicut virtus particularis ad vlem. vnde sicut ꝓtus ignis quantũcũq; crescat non potest equari virtuti solis: ita gra hois quãtumcũq; perfecti nõ potest equari virtuti ꝛ gratie Xpi.

ponit penam si perseuerauerint in sua secta.
a ¶ Dispicentia. Sic. ff. ea. cõpti. de censi. ad nostruz.
¶ Glo. sequens ponit differentiam.
b ¶ Secta. Scribitur per c. ꝛ non per p: ꝛ dr a seco secas. alij q̃ a sequor: sequerta: ꝛ est ꝓpie habitus animoꝝ
et ꝓpositus in malo
circa falsaz disciplinaz: inde tales dicẽtur secti. i. separati:
et diuisi ab vnitate
fidei et ecclie: tamẽ
interduz simitur in
bona pte. C. de pac.
l. vlt. in fine. Per p/
scripta designat clan
suram. ã. ea. cõpsla.
de statu monach. in
agro. post prin.
c ¶ Beguine. De
qbus. ã. ea. cõpsit. de
rel. do. c. j. Joã. an.
d ¶ Satore. Idest
seminatore diabolo
ã. de elec. li. de enisti
da. in prin. ꝛ. ã. ea. compsla. de sepul. budam. post prin.
e ¶ Primo. vj. Secũ expedit rectum cuicũq; facultati cõuenire per glo. aperti. Item pnto dicere q̃ in declarandis infrascriptis erroribus loquar apertius mero canonisteꝛ: q̃ in sacra pagina: li modicum studui sub ipsius excellentissimo doctore magistro Joan. de Parma ordinis predicatorum per cuius doctrinam deo duce ista cla
rescent: hoc dixi vt prolixitati parcatur.
f ¶ Bigdum. Vide qꝫ no. de pe. dist. ij. radicata. ¶. hec que de charitate. in j. ꝛ. ij. glo. ꝛ xlvij. di. oĉs. in fi.
¶ Glo. sequens ponit duos intellectus. Quoꝝ primus catholicus. Secundus hereticus. ad auctoritatẽ que fa
cit pro secundo remittendo respondet.

Impeccabilis: an possit aliquis fieri.

g ¶ Impeccabilis. Si hoc intelligeretur de dei potẽtia absolute: catholice dictũ esset per eam reddi posse quem impeccabilem: ꝛ hoc priuilegijs gloriose virgini Marie creditur datum esse diuinitus. Dicere autem hoꝛem hoc possi: sm legem cõem qua deus sanctis dona gr̃e sue dispensat: hoc est hereticum. Nam sm legem cõem nullus põt impeccabilis fieri: nisi per dei beatificã visionẽ: qualis solã post hãc vitaz datur beatis: vt. j. dicẽt. ꝛ etiaz dicit Thom. parte. j. q. c. ar̃. fi. Forte mouebãtur isti ancte Joã. in epla. j. c. iij. ibi. Ois qui natus est ex deo: nõ peccat. Sed Dionymus contra Jouinianũ plene huic auctoritati respõdet. de pen. dist. ij. si enim inquit. probans in multis auctoritatibus homines etiam perfectũ in vita: aut in hac vita peccare posse: illud idem probans exemplo Danid: Salomonis: Josue: Petri: ꝛ alioꝝ electorum qui in vita peccauerunt. Joan. andr.

Charitas perfectissima in hac vita habeti nõ põt.

h ¶ Nõ valebit. Zing. ad Dier. o. tractãs: q̃ charitas in qbusdã sanctis: in qbusdã est imperfecta: sed pfectissima in hac vita habeti nõ põt. de pe. dist. ij. charitas in qbusdã. facit. c. di. ij. qs tñ. Dicebat enim psalmista. Zimbulabit de pmte in virtute ꝛ apũ Lnẽ. xvij. in pn. Zinge nobis fidẽ. que plenus videas. de pe. di. ij. dam scim.
¶ Glo. sequens arguit. respondet per rationem quam per simile probat: ꝛ concludit.

Sta bois gr̃e Xpi equari nõ potest.

i ¶ Perfectior. Hoc est falsiz: minus enim per augmẽtuz põt venire ad quãlitatez maioris in his que hñt qnãtitatem vnius rõnis. ꝛ facit de pnitẽ. ex ore. ij. porro. sed gra altertus hois se habet ad gram Xpi sicut virtus particularis ad vlem. vnde sicut ꝓtus ignis quantũcũq; crescat non potest equari virtuti solis: ita gra hois quãtumcũq; perfecti nõ potest equari virtuti ꝛ gratie Xpi.

stit: vt etiam dicit Thom. ij. parte. q. vij. ar̃. xj. in fi. Non est ergo facienda equatio finiti ad infinitũ. facit de sum. trini. d. nouimo. ver. cum ergo. in fine.
¶ Glo. se. Primo b dictuz ꝓbat rõne ꝛ exẽplo. Secũdo alle. ꝓ illo dicto auctez euãgelij. ꝛ tripl'r respondet.

Iclanare tenẽtur ẽt perfecti.

k ¶ Secũdo q̃ iclanare. Hoc est hereti cum. cõstat enim q̃ pfectio quantũcũq; magna in hac vita ordinem ecclie non sbuertit: sed pficit: sed quãdiu manet ordo ecclesie: manet obedientia fidelium ad suꝑiores: sic scitz q̃ eoꝝ ꝓcepto obedire tenent. xciij. di. per totũ. de malo. ꝛ obedi. per totũ. ergo per nullam gradum pfectionis absoluntur a precepto iclanij: vel alijs pre
ceptis ecclesie: vt dicam. j. versi. pri. Qui tamẽ tenẽtur ad iclania ecclie scripsi de obseruã. iclanij. super rubrica. et c. ij. in fi. Paulus ergo qui perfectissimus fuit per iclania ꝛ corporalia exercitia castigabat corpus suũ dicens. Castigo corpus meum ꝛc. j. ad Corin. cap. ix. in fi. ꝛ de pen. dist. ij. fi enim. ver. Paulus. Sed ꝓ isto facit dictum Luce v. ibi. Nõ possunt filij sponsi iejunare q̃diu cum ipsis est spõsus. Sed spõsus est cuj perfectis ipsi aliter illos inhabitano. Matth. vlti. Ecce ego vobiscum sum vsq; ad consumationem seculi: ergo perfecti ad iclania ecclie non obligant.
Sz ad hoc rñdetur tripliciter. Primo sm Chrysostomũ intelligitur de discipulis qui adhuc imbecilles in corpali pfitia Christi magis erant fouendi vnlcedine q̃ exercendi austeritate iclanij. Vel sm Hiero. illud de iclanio veterum obseruãtiaruz: quasi per id innuat dñs apostolos non detinendos in veteribus obseruãtijs quos perfundi oportebat gr̃e nouitate. Vel tertio sm Aug. illud intelligitur de iclanio qđ pertinet ad humilitatez tribulationis. vnde vbi Lucas dixit filij spõsi iejunare. Matth. ix. ca. dixit lugere. hoc non cõuenit perfectis: quibus puenit iclanium cum gaudio mentis in spiritalia suspense. Et de hoc Thom. sed a sede. q. clxvij. ar̃. iij. in fi.
¶ Glo. sequens probat duplicem orationem conuenire etiaz perfecto. ꝛ de vtraq; remittit.

Orare tenẽt etiaz pfecti.

l ¶ Nec orare. Hoc est falsum: nam homo quantũcũq; in statu vie pfectus habet orare: vt diuina virtute perseueret in illa perfectione ad quam perseuerãtiam virtus ꝓpria non sufficit. vnde olbus viatoribus quantumcũq; perfectis dicere incumbit ex dei precepto Matth. vj. Et ne nos inducas in tẽtationem. ꝛ reliqua cõtenta in oratione dominica: hoc dicit Augustinus in lib. de perseuerantia: constat etiam q̃ multis datur gratia: quibus non datur perseuerantia in gratia: nec neges per hoc illam gratiam: habebant enim per illam q̃ perseuerare poterant. Item illa inchoata est quantuz ad mẽtem: sed non cõsummata quantuz ad carnem: qđ prius erit in patria: vbi non soluz perseuerare poterit: immo non perseuerare non poterit: ꝛ hoc per Thom. ꝑma sce. q. cix. ar̃. vlt.
Item quantũcũq; in via perfectus habet orare pro dẽ titudinis adeptione quam nõduz habet: sicut psalmista. Unam petij a dño hanc requiram: vt inhabitem in domo dñi. Unde Christus inquãtum homo orauit pro corporis gloria ꝛ similibus dicens: Joã. xvij. Clarifica filium tuum ꝛc. Et de hoc etiaz q̃o Christo pueniebat oratio.

ꝓo. xxvj.

Universidad de Deusto Biblioteca

Dossi. parte. iij. q. xxj. art. iij. De oratione aut fatto scripsi. ā eadem compl'. de relt. c. vno. ad finem.

Sensualitas est

a ¶ Sensualitas. Que est vis ase appetens desiderabilia corpoꝛ: ꝛ relatās noctua: ꝛ hāc diximus alam sensitiuam, de qua satis dixi. ā. ea. cōpl'. de sum. trī. c. vno. ij. iij.

Placet. Dicit illi licere quodlibz. iij. dist. veniaz. in fi. Zileran. ad Dydymum. Ea que volūtas sibi vēdicat honestate pleraq; negamus admittere: dicit nobis multas natura blanditias: quas pleraq; virtus cohibet. Quidā epistolaryz. Est vita placidis absq; nulle bonis. facē. xj. q. prima. aliud. c. q. iij. quid ergo.

Quidā dicunt singulare. Pape nō obedire paganis tāq incursi.

c ¶ Tertio q; cē. Obedientie. Reprobatur. de renū. nisi. vēr. sed dices. de reg. ij. ꝛ peccatum paganitatis incurrit qui enim christianus se asserat sedem apl'icam obedire cōtēnit. lxxxj. di. si qui sunt. in fi. qō intelligē vt no. xix. dist. nullū sas. ꝛ de elec. generali. ē. illos. lib. vj.

¶ Glo. seq. improbat dictum per auctem ꝛ filitudinem ecclesie triūphantis: ꝛ per naturalem rationem.

Ecclia ē vna

d ¶ Ecclesie. Dec sunt oino hereticꝛ ꝛ ptrarie illi articulo fidei: vnam sanctā catholicaz ecclīam. Cōstat enim ecclām: ideo vnā: qz in vniuersali ecclesia est vnū caput supremum: cui omnes de ecclesia obedire tenent. i. pape. hoc illo statuente: per quē reges regnant: ꝛ legum cōditores iusta decernūt. Prouerb. viij. Est enim ecclā multitudo exemplata diuinitus a triūphante dicente Joā. in Apoc. xxj. in pin. Vidi dīcrusalē sanctā nouam descendentē de celo cē. Et Moysi dictū est Exo. xxv. in fi. q; ofa faceret ꝑm exēplar sibi monstratū in mōte. Cum igit in ecclia triūphante sit vnus pīceps supremus: cuius obedientie tota ista ecclesia pfectissime est subiecta. i. deus: necessario segtur toti militanti vnā supremū principem fidere. i. papā: cuius preceptis oēs obedire tenētur: ꝛ hoc est de necessitate salutis: vt in extrauag. Bonifac. vnam sanctā: ꝛ fontinus in hoc qui sunt pfect. xxj. q. ij. ne go. Inde predictuz fuit Joēl. j. Cōgregabitur filij iuda ꝛ filij israel pariter ꝛ ponent sibi caput vnū. ꝛ Joā. x. fiet vnuz ouile ꝛ vnus pastor. de bapt. lxx. ꝛ. j. de sentē. excō. c. j. cum oēs. Dāc obedientiaz, pbat nālle ratio. sicut enim operationes rerum nāliū pcedunt ex nāliibus potentijs: ita opationes humane pcedunt ex humana voluntate. oportuit autem in nālibus vt superiora moucrent inferiora ad suas actiones per excellentiaz nālis virtutis collate diuinitus: sic oportet in rebus humanis q; superiores moueant inferiores per suā voluntatem ex vi auctoritatis diuinitus ordinate: vt satis pbat Thom. scds sēde. q. clxij. artic. j. Istoz autem superioz mouentiū vnus est supremus: vt predixi. Oēs igitur sunt subiecti motioni illius: ꝛ sunt in illo quasi mēbra de mēbro cē. de elect. significasti. qō allegant isti. non ob. vt statim dicam.

Obedire pape ē de necessitate salutis.

Seruitus ē duplex.

e ¶ Libertas. ij. ad Cor. iij. ix. ij. que sunt. in fi. ꝛ hoc intelligitur de libertate a seruitute peccati: non a seruitute qua viri quātumcūq; perfecti sunt astricti platto ecclesie: vel secularibus principibus: nam virtus qua hō subiicitur homini ad corpus pertinet: nō ad alam que manet libera: Is ergo in vita per Christi gratiaz a defectibus aīe liberemur: nō tñ a defectibus corporis: qō patet per Aplm ad Rom. viij. Ffili ergo dei per gram: Is sint liberi a spūali seruitute peccati. non tamē a corporali qua ecclesiasticis vel tpalibus oīs sunt astricti: vt dicit. H. super. j. ad Timoth. vj. Illi qui cliq; sub iugo cē.

¶ Glo. se. improbat Primo hoc dictū per rōnez de qua remittit. Secūdo distinguit absolutam potētiam ꝛ legē cōem. Item beatitudinem accidentalez ꝛ essentialem.

f ¶ Quarto q; homo cē. Bñ. Hoc est sal'tim: qz vt. ā. dixi in via huius peregrinationis charitas quantūcūq; pfecta deseri potest: sed non in patria. ꝛ vide qs no. de pen. di. iij. in fīma. ꝛ dist. iij. si ex bono. circa medium. In glo. vnde Quidā. ꝛ facit Prouerb. xxiij. de pen. di. iij. septies. vnde Aplūs. j. ad Cor. xiij. in fi. Videmus nunc per speculū in enigmate: tunc aūt facie ad faciē. Circa hoc aūt sciēdus q; hō mortalē vītā agens: etiaz per dei potētiam absolutaz: nō videt posse obtinere oēm gradū pfectionis beatifice: loquendo de beatitudine accidētali. Ratio: qz ad illius beatitudinis pfectionem pīnet perfecta impassibilitas ꝛ glificatio: que, pter ꝛtractionē eius passibilitate stare non pōt. ꝑm etiam legem cōem qua deus beatificat homines: nullus pōt elevari a deo ad suā essentē beatificam visionē: nisi totaliter moriatur: sicut cōiter est de animab⁹ nūc beatis. vnde Exo. xxxiij. Nō videbit me hō ꝛ viuet: vel nisi sic abstrahatur a sensibus corporis q; nesciat: an sit in corpore vel extra corpus: sicut accidit Paulo: vt. j. dicā. ꝛ de hoc Tho. parte. j. q. xij. art. vj. Sed dicere homem per dei potētiam absolutam ꝛ ipsius primogeniti spāle posse finalem beatitudinez assequi ꝑm oēm gradū beatifice perfectionis: quātum ad essentialem beatitudinē: que consistit in perfecta visione diuine essentie: ꝛ ꝑm quoddā in perfecta dei dilectione et fruitione: ꝑm doctorem meum catholicū est. ꝛ inducit illud Aug. xij. sup Gen. ad lām. ꝛ in lib. de videndo deum ad Paulinam dicēs: q; Moyses ex dei priuilegio spāli adhuc mortalē vitaz agens deū per essentiā vidit: tanq; futurus iudicū doctor. vnde Numeri. xij. de ipo: palam vidit deū ꝛ non per enigmata: ꝛ facie ad faciē allocutus est eum. Exo. xxxiij. vij. q. j. Moyses. vbi de hoc. ꝛ Paulus idez priuilegio habuit tanq; futurus doctor gentium. Unde dicit. ij. ad Cor. xij. se raptū in paradisum dei: constat autem intellectualibus ꝑm eum: q; oēm perfectionem beatifice visionis ꝛ fruitionis pure creature possibilē potuisset deus eis conferre ꝛ cōferre per suam potētiaz absolutam. alle. Thom. iij. sen. dist. xlvj. art. vij.

Perfectionis beatitudinis quis ē hoc scio ꝑm gr̄am: an ꝑ hoc scio possit obtinere.

Deū videre per essentiā nulla intellectualis nā potest.

¶ Glo. sequens errorē litere ostendit per canonem: auctoritatem ꝛ rationem.

g ¶ Quinto q; cē. Nō indiget. Quasi hoc possit sua naturali virtute. Hoc expresse est hereticū ꝛ reprobatur. de consē. di. iij. c. vlti. ꝛ idi soluitur qō opponit de libertate arbitrij: ꝛ est ꝑa doctrinā Aplī ad Rom. vj. Sīa dei vita eterna. i. beatitudo pfecta. Huius ratio est: q; illud qō est. ppriū suppositis nature: non pōt nā inferior assequi: nisi per actionem superioris nature: cuius illud est. ppriū: sicut nec aqua pōt fieri calida: nisi per actionē ignis. videre aūt deum per essentiaz (in quo perfecta beatitudo cōsistit) solī deo est. ppriū: nulla igitur natura intellectualis pōt deum per cēntiā videre: nisi deo hoc faciēte. ppter qō

dñs Joannis. xiij. Qui diligit me: diligēt a patre meo: ꝛ ego diligam eum: ꝛ manifestabo ei me ipsum. ꝛ ego diligam eum: ꝛ manifestabo ei me ipsum. ꝛ vide qs dicti. ij. ea. compl'. de magi. c. j. in princi. in glo. per quam.

¶ Glo. seq. ponit duplex figuratū i perfecti. q. ꝑ nō habēte sūmā pfectionē ꝛ pio vitioso. ponit ēt duas species virtutū purgatoriaz ꝛ al purgati: per hec cōcludēs hereticz. in fi. ofidit tuiantam.

Virtutuz moralium duo sunt genera.

a ¶ Sexto q; se cē. Imperfecti. Ad huius intelligentiā sciēdū q; Macrobius super secūdo de somno Scipionis dicit q; Plotinus iter phie professores cū Platone maxime distinguebat duo gña moralū virtutū: quā distinctionē approbant theologi: q̄dā qui sunt modificative passionū insaniē in sensualitate hois: vel actionū occurrentiū hoi: sicut cōperātia modificat delectationes existēs i chis ꝛ verecundia: fortitudo timores: ꝛ audacias q; sunt circa pericula mortis: ꝛ sic de aliis. ꝛ iste dicūtur purgatorie: qz sūt hoīz nōdū purgatoz a passionū insultib⁹: ꝛ per ipsis nō sūme perfectoz: sed ad sū toto conatu tendētiū. Alie sunt non regulātes passiones sensualitatis sed solū tenentes ipsas hois in deo: ꝛ in sūma pfectione: ꝛ sī cōperātia terrenas cōcupiscentias ignorer: fortitudo passiones nescat: pudentia solis diuinis intendat: iustitia mentē cū deo perpetuo fedele teneat. ꝛ de virtutes dicuntur al purgati: qz sunt solum holum totaliter purgatoz a passionū molestijs: qs est solū beatoz vel paucissimoz in hac vita pfectissimoz. hunc cōuenit qs dicit Aug. xij. de trinitate. qs nunc agit iustitia in subiuncndo miseris: qs prudentia in preuidendo insidijs: qs fortitudo in pferendo molestijs: qs cōperātia in coercendis delectationib⁹ pauto: ibi non erit vbi nil mali erit: sed iustitie erit deo regenti subditū esse: prudentie nullā bonā deo pponere vt equare el: fortitudinis firmissime cohērere: temperātie nullo effecta noxio delectari. Et per hoc pater hoc subtineri posse: q; alia pfecta pfectione patrie vel sūma perfectione quā paucissimi habuerūt vita: licētiat ꝛ intes has quātū ad actum: qz hīt alios actus specie ab his qui in viatoribus inueniant: sed non licētiat quo ad habitus: imo inne pfectissime illas hz: non hz charitatē in sūmo: ꝛ per ipsa oēs habitus virtutū moralium. Unde apl's. j. ad Cor. xiij. Charitas patiens est. benigna est cē. ꝛ facit. de penit. di. iij. charitas. ā. hoc visō: sciēdū est q; dicēs ꝛperfecti hois esse se exercere in actibus virtutū moraliū: repīmendo. i. ꝛpectum passionū per iudicia rōnis ꝛ ꝛperia voluntatis hoc est hī oīa sī summa vis pfectis pro nōdū habēte sūmā pfectionē: vt primo dixi quale. i. hīt beatā in patria: ꝛ qualē habuerūt paucissimi in hac vita. i. christus: beata virgo: primi parētes in statu innocētie: ꝛ forsan alij ex priuilegio spāli. Sed si summus ꝛperfectus pro vitioso vel carēte pfectione necessaria ad salutē: hoc est hereticū. Aplūs enim qui pfectissimus fuit tu vita repīmebat insultus carnalis passionū: vñ dicit. j. ad Cor. ix. in fi. Sic pugno non q̄si aerē verberāno: sed castigo corpus meum. i. mot⁹ carnis illicitos repīmēdo. Sm Augu. circa si. li. vj. ꝛ adde: ꝛ in sūmitē redigo. i. carnē spāli fultre cogēdo ꝑ cū ad idē ad Ro. vij. Videō aliā legē cē. ꝛ. j. ad Cor. ix. ne magnitudo reuelationū me extollat: dat⁹ est mihi stimulus carnis. Itē Hieremias ꝛ Joānes baptista q fuerūt sanctificati in vtero: ꝑm theologos habuerunt fomitē scīlicet q; ad ventā: Is non ad mortalia: ꝛ ꝑ tales sūt tuo bellauerūt: vñ cātat ecclia de Joāne baptista. Antra deserti tenet. o sab annis cluū turmas fugiens petiti: ne tenī salē maculare vītā famine posset. Bñs Martinus legit q; carnē spāli fultre cogebat. De beato bñdicto Grego. dicit. ij. dialo. q; insultus carnalis tentationis re-

Exercere se i actib⁹ virtutū moralium an sit hois imperfecti.

Joānes ꝛ baptista ꝛ Hieremias fuerūt in vtero sāctificati.

pressit: pfectendo se inter vitreas ꝛ spinas: vt ꝑ vulnera corporis ederet ab ala vulnus mētis. Et gb⁹ ꝑ q; pfecti pfectione nō ita salutē non licentiant a se virtutes etiā in actu: imo se exercent in actibus virtutū moraliū: vnde ipse Apostolus ad Philippēses. iij. Quecūq; sunt vera: quecunq; pudica: q̄cunq; iusta: quecūq; amabilia: quecūq; bōe fame: si qua virtus: si qua laus disciplīe: hoc cogitate q; accepistis ꝛ audistis ꝛ vidistis in me. De hereticis vidimus. De istanta etiam huius opinionis patet: quis enim sciat se perfectū: vt licentiare possit virtutum actus? Certe nullus. de penitē. ij. si enim. ver. nos aūt iuxta. ꝛ de purgatione canonica. c. vltī. ver. sed hoc. ꝛ quod ibi dixit Joannes andree.

Virtutes moralium duo sunt genera.

¶ Glosa sequens distinguendo duplex morale. i. ꝑm speciem ꝛ ꝑm causam concludit heresim: ꝛ negat rationem in fi. ostendit insaniam dato q; ratio esset vera.

b ¶ Septimo q; mulieris oscula. Est sciendū peccatū mortale dici dupliciter. Uno modo ꝑm suā speciē: vt furtum adulterium periurium. de iureiuran. ꝛ si christus. versi. quedā. ꝛ hoc modo oscula: amplexus: vel tactus nō sunt mortalia: cū possint abesse libidine fieri: vel ex consuetudine regionis: ppter hoc vez fuit inuētum osculum vt dicit Plutar. in vita Romuli: vel ppter pacē vel aliam necessariam vel rationabilē causam. Alio modo dicitur mortale peccatum ex inordinata ꝛ mala causa: vnde peccat mortaliter vanus elemosynā pauperi vt illum inducat ad heresim. Cū ergo nō solū deliberatus ꝑsensus in actū peccati mortalis: sed etiā in delectationem ei annexam (ꝑm Augustī. ꝛ theologos) sit peccatū mortale: ꝛ per cōsequens cōsensus deliberatus in actus luxurie ꝛ delectationis ei annexe: vt probant doctores fit mortale: oscula autē libidinosa amplexus: ꝛ tactus fiant ppter delectationē huiusmodi: sic enim solū libidinosa cēsentur manifestū est ppter hanc causam libidinosa oscula sore mortalia: ꝛ hoc tenet Tho. secūda secunde. qō. clxiij. artī. iij. nec mirum: cum id dicatur etiam de libidinoso aspectu. xxxj. qō. v. nec solo. ꝛ. c. sequen. Et falsa est ratio q; natura non inclinet ad illa cū illa ordinentur ad actus carnalem consummatum sicut ad finem: sicut autem natura inclinat aliquid in ꝓpriū finez: ita inclinat in oīa de se ordinata in illum finem: sicut enim grauitas rei grauis naturaliter inclinat illam ad esse deorsum: ita ad descendendum deorsum. Item dato q; ratio esset vera: nō tamen cōcludit. si enim aliqd esset mortale. q; natura nō inclinat: ergo leuare ꝛ peregrinari ꝛ alia penalia facere: credere deū trinū ꝛ vnū: ꝛ alia que fidei sunt ad que non inclinat natura: essent mortalia: quod est insanum.

Oscula libidinosa sunt mortalia.

¶ Glosa sequens reprobat id per canonem ꝛ. v. auctoritates: ꝛ de ratione remittit.

Fornicatio simplex ē peccatū mortale.

c ¶ Non est. Hoc reprobatur etiam in simplici fornicatione. vigesima quinta distinctione. ꝯ. alis ea demuz. xxij. questione prima predicādi. xxxj. q. iij. meretrices. Hoc probat apostolus ad Galathas. v. vbi ꝑmissa fornicatione ꝛ aliis vitijs: subinfert. Qui talia agunt: regnū dei non possidebūt: solum aūt mortale excludit a regno dei. ergo cē. ad idē Tobie. iij. ibi. Attende tibi ab oī fornicatione: ꝛ preter vxorē tuam non patieris crimen scire: sed crimen imputat mortale. lxxxj. distin. c. j. ad idē de penitē. ꝛ remi. deuo qui. Item est ꝓceptū decalogi: non mechaberis. Exod. xx. xxxij. q. vj. nō mechaberis. Idē idē Deutero. xxiij. ibi. Nō erit meretrix cē. ꝛ. j. ad Cor. vj. Fugite fornicationē cē. hoc idem ratione concludit: quam plene Tho. prosequitur questione quaz proxima glosa allegant in secundo articulo.

Universidad de Deusto
Biblioteca

a ¶ Lā tētatur. Tunc est resistendū z actu hmilis vtēdū. vt dist. 3. ver. pxlo. nō ferro. de cor. vitia. significant.
¶ Glosa seq. reprobat hoc dictum per auctoritates canonū: z per rōnes. in fi. ostdens. illorum rōnē insanā.
b ¶ Octauo q. 1ᶜ. exhibere. cū tamē scribatur ad Philip. 3. q. in nōe Jesu. ꝑ genu flectatur. z de immunita. ecclē. decet. libro sexto reprobatur etiā hoc de cele. miss. sane de conse. dist. 1. h. nihil. Nam etiam cum euangelium legitur curuari debemus. de conse. dist. 1. pisa. apostolica. ad idem. l. vi. in capite.
Heresis autē z insania huius dicti patet: quia contradicit doctrine vtriusq; testamenti: precipit enim prophena ertā perfectis in psalmo xcvij. Dominus regnauit: exultent populi. Adorate scabellum pedū eius quoniaz sanctū est. quod de christi humanitate z specialiter de christi carne exponit Augustinus. Sic etiaz dicit Apostolus ad hebre. j. Introducit primogenitum in orbem terre: z adorēt eū omnes angeli dei. Constat etiam non soluz per preceptum ecclesie. de pen. z remissio. omnis. sed etiaz per preceptuz christi: q̄ omnes quantūcunq; perfecti tenentur determinato tēpore sumere corpus christi. Joannis sexto. Nisi manducaueritis carnem filij hominis: z biberitis eius sanguinem. xl. de consecratio. distinctione secunda. prima. z Luce. xxij. Apostolis summe perfectis dixit. Hoc facite in meam commemorationem. supra eadem compilatio. de relī. z vene. sanc. fi. dñm. post princi. Sed qua ratione tenetur quis corpus christi sumere z spiritualiter manducare eadem ratione tenetur ipsum adorare: etiaz latrie adoratione: vt probat Augustī. super psal. predicē. z probat Tho. 3ª. parte questione. xxv. articulo primo z secundo. Ratio autem istorum que sequitur est insanta. Hm quaz virgo beata: euangeliste: apostoli: item patriarche: prophete fuissent summe imperfecti: cum ex gestis z verbis ipsorum appareat q̄ circa hoc fugiter cogitabant plus: quia omnes beati de imperfectione notarentur qui in diuina essentia vident quotidie ola sacramenta humanitatis christi: z illa ligdissime ꝓplanāt.
c ¶ Sanctitatis. Vide quod super eo. versiculo dixi. eadem compilatio. de religio. vo. c. primo. Tullius libro primo de officijs. Totius vitiositatis multa capitalior ē cura

Corpus christi sumere vter minato tē pore tenē tur oēs ē̄ tūcunq; p fecti z ihz adorare.

Tullius ꝛ simulatores.

quā cum maxime callant id agunt vt boni viri videant.
d ¶ Propagentur. Est propago propaginis vitis ertēsa sub terra. Item altius progentes vel prosapia' est. propago propagas: quod respicit pducentem vel procreatem. Inde vitis gdam. Vtē propago: bibet inde futura propago.

Propago ē equoci.

e ¶ Commoran tur. Vide eodem titulo. vt commissi. li bio sexto. verticulo z contra illos.
f ¶ Ultionem eodem titulo. Ad abolendam. z capl. exō municamus.
¶ De homici. voluntario vel casuali.
¶ Visum est sapientibus de crimine heresis quod est grauissimum crimen: nunc videndum est de alio crimine: videlicet de homicidio. Et quia homicidiū aliquando committitur voluntarie cuz deliberatione: aliquando casualiter: ideo annectitur presens rubrica de homicidio voluntario vel casuali. Capitulum. I.

Furiosus iniuriā facere si pōt

I furiosus.
¶ Se sūmat habeno duo dicta: in quoꝝ prio determinat tres casus. in secūdo. ūrtū. ¶ Presupponē dū est q̄ si qs homez occiderit: vel homina mēbrum mutilauerit. i. separauerit: talis efficitur irregularis: adeo q̄ si tpe homicidiū nō fit. pmot⁹ ad sacros ordines: nō poterit. pmouer. si vo fit. pmot⁹ nō poterit ministrare. l. octauus⁹ suscepit: nisi eū eo dispēset. Et iz dicāt quidā q̄ nullo mō possit dispensari cum talibus: q̄ sunt irregulares de iure diuino: per illa ꝛba ad Dauid regē. Nō edificabis mihi tēplū: q̄ vir sanguis es. ti. cōtra oppō ē: q̄ possit dispēsari: iz papa fi ꝛsuevit dispēsare cū talib⁹.
¶ CASVS Quidā furiosus scidit in suā furiā adeo q̄ erat mēte alienat⁹. iste nō fuit posit⁹ sub custodia a suis parētib⁹: q̄ fieri debebat p. l. viij⁹. ff. de of. ꝑfi. Iste furiosus occidit aliquē vel mutilauit mēbra hois: postea fuit a furoꝛ libat⁹: q̄rit an possit l. octauus⁹ suscepit ministrare: Dic Clemēs q̄ sic. Idē dicim⁹ de lsante. Idē de illo qui domūcdo aliquē occidit. Idē dicim⁹ de illo q̄ occidit aggrediendo. Idē dicim⁹ de illo q̄ occidit aggressor sui cū nō possit aliter euitare: adeo q̄ iste sic lesus posset se defendere celebrādo missaz z manibus sanguinolētis pōt sistere missaz. h. d. Vel. reg. ¶ Colligo aliq̄ nōbilia. Primo q̄ mutilatio fit p separationē mēbri: iz debilitatio est si nō fit separatio: iz reddit corpus debile.
¶ No. q̄ furiosus ex homicidio nō incurrit irregulari-

Furiosus iniuriā facere si pōt

Puer nō doli capax aliquez occidēdo: an sit irregularis

¶ No. j. q̄ mutilare z occidere eqparant q̄ ad irregularitatē. de qua in gl. q̄ ad

Furiosus testari nō pōt: nec re ligionē p fiteri z.

¶ No. j. q̄ multiplex irregularitas q̄ vi vel le ipa sibi nulla irregularitatē. ē. n. que dā q̄ tñ impedit promotionē: dā q̄ etiaz dispēsatū: vt notat. l. octauus⁹ de homi. ſiē. Zaba-

tatem. ¶ Nō. q̄ furiosus ꝓpte non delictū: q̄ delictum nō sit sine alo delinquendi. ¶ Nota q̄ ex homicidio vel mutilatione incurrit irregularitas. ¶ Nota q̄ idez dicendū est de infante: sicut dictum est de furioso: secus de impubere ꝓximo pubertati: q̄ in eo cadit omne delictuz ꝑter delictū carnis: nisi malitia et vigor mētis suppleant etatez: q̄ etiā talis impubes pōt cōtrahere matrimoniū.
¶ No. ex quo q̄ incurrit irregularitatē. i. ex homicidio z mutilatiōe. Et requirit q̄ fit mēbruz principale: ideo clericus mutilando digitū nō efficitur irregularis: q̄ digit⁹ nō est mēbrum: sed officiū mēbri. l. hermofrodit⁹. ff. de statu ho. ¶ Nota q̄ iz fit licitū alicui vim illatā repellere: ita q̄ nō teneatur fugere cuz esset honesta ꝑsona: cui non eēt honestū fugere: ā resistēdo occidat: incurrit irregularitatē. ¶ Glo. seq. dicit quid determinat pars prima.
a ¶ Si furiosus. Primum dictum determinat que habentur. xv. q. j. ¶. de furioso. vsq; ad fi. q. z que no. eadem questio. in summa. z. c. merito.
¶ Glo. seq. per septē filia: z per rōnez coadiuuat tertiuz.
a ¶ Furiosus. Iste siue cōtinuo furore laboret: siue per sternalia: cōdiu fuerit pati pōt iniuriā: iz nō facere. ff. de iniur. illud. canonizata. xv. q. j. illud. z q̄d per eum fit habet ꝓpinde: ac si casu aliq̄ accidisset sine facto ꝓsone. ff. de admi. tu. l. vlt. in fi. vnde si dānū dat: nō tenet. agit. sed est ꝓpinde ac si quadrupes fecisset: vel regula ceciliset. ff. ad l. aquil. ¶ etsi quecūq;. ¶. ij. Et idez tbi dī de lsante. z alibi dī q̄ infans vel furiosus pōdit vel corrupit ꝓpriuz est. ff. de rei vēdi. q̄d infans. z rōnez reddit ler que de homicidio loquitur. ff. ad. l. comc. de sicca. l. infans. vbi dī: infans vel furiosus si homem occiderit. l. comc. nō tenetur: cum alter⁹ innocētia ꝓfic: alterū fatī infelicitas excusat: satis ergo suo furore punitur. ff. ad. l. pōpe. de parri. l. penul. ff. de offi. ꝓcōs. dicunt. j. ri. z afflicto nō est addēda affictio. vij. q. j. cuz pensio. de cleri. egrotā. c. pe. C. de epi. audi. taz demētis. in fi. Sicut ergo furiosus nō testat. C. qui testa. fa. pos. furiosum. de succes. ab intest. c. fi. nec religionē pfitet. xvij. q. j. Bonifacius. de regu. sicut tenet. nec matrimoniū ꝓtrahit. de spon. dilectus. nec baptizat. de hoc j. q. j. ¶. ecce quando. nec baptismū recipit: nisi in casu. de bapt. maiores. ita nec occidēdo irregularitatem contrahit: vt hic. z facit. iij. q. ix. indicas. z quis probet tbi no. et in ꝓdicta decre. cum dilectus. in glo. hoc ideo. z quo ꝓbetur tbi scripsi. z facit q̄d no. xlvj. di. c. j.
¶ Glo. seq. rationem reddit. quam fortificat. Secundo ponit opi. Postea. hic reprobatam.
b ¶ Infans. Adnot septēno. C. de iure delibe. si infanti. de despō. ſpub. c. vno. in ꝓn. li. vj. Et est ratio: de qua ff. dicī: q̄ etas illa ignorat q̄d videt. C. de fal. mo. l. j. Inde est q̄ ex tali filiū spōsalib⁹ nō ꝓtrahit publica honestas. de despō. ſpub. l. fas. z. c. accessit. Sed Postea. in decre. illa. De delictis puerorū dicebat q̄ puer nō doli capax si ꝓcēdo lapidē vel cultellū occidit aliquem irregularis est: iz nō habuerit aſum occidēdi: q̄ in lege ꝓmotionis: non voluntas. sed facti attēditur dicebat tñ tale homicidiū dispensatione dignum cum censeat quasi casuale nō habita vi-

stinctione: ex quo nō discernit: an dederit operaz rei licite vel adhibuerit diligentiam. hoc hic reprobatur.
c ¶ Dormiens. De isto habes de baptis. maiores. ¶. verum. ff. de acq. pos. l. j. ¶. furiosus. sicut aliqnt dormiendo loquuntur: ita sunt qui agunt etiam dormiendo.

Dormiēdo aliquis agit pīa.

¶ Glo. seq. equiparationem ꝓbat per alia nouem infra.
d ¶ Mutilet. Nota quo ad irregularitatē: mutilationē: homicidio cōparari. ad idē. l. j. dist. aliquantos. z. c. si quis post. z. c. qui in aliquo. lv. di. si euāgelica. ne cleri. vel mo. clericis. z. c. sententiā. de rapt. in archi epiſcopatu. de cleri. pug. in duel. ca. j. in fine. codez ti. 10 qui. libro. vj.

¶ Statuta sup vsuris soluendis nō repetēdis: vel nō restituēdis: vel iudicātes siue illa: vel nō dolentes illa (si pōt) infra tres menses de libro cōitatuz: vel illa seruātes excōicati sunt. Joā. an. Lap. vnicum.

Ex graui ad nos insinuatiōe peruenit: q̄ quorundaz cōmunitates locoruz in offen-

e ¶ Nullam. Hic tollit dictuz illoz qui dicebant tales quo ad ordines susceptēdos irregulares esse: sed nō quo ad susceptos. qz videbatur placere Gratiano. xv. q. j. fi. Item iz non erat ꝓpriū qui distinguebant dispensabilem ab indispensabili: vt dixi in glo. minoz. in fi.
¶ Glo. se. dicit qd determinat pars secūda. z tres opi. ponit.
f ¶ Et idez. Determinat no. l. di. de his. ¶. eo. ti. c. ij. z. c. sicut dignū. in fi. magne glo. Per que pz q̄ triplex in hoc erat opinio. Prima Ugo. q̄ talis esset irregularis. Secūda Joā. z Goff. q̄ quo ad susceptēdos irregularis erat: sed dispēsabilis: iz in susceptis licite ministraret. Tertia hic approbata que fuit Bar. hic. in ꝓdic. c. de his. z in. q. que scipit: aliqs repellēdo vtolētia: quā tenebat Host. in ꝓdicē. ij. z in dec. hic dicēs: q̄ Clem. dij. z curia sic tenebat.
g ¶ Mortem. Propiam: vt sequitur.
¶ Glo. sequens. exemplificat: z dubium soluit.
h ¶ Nō valēs. Inangulat⁹ erat: vel sic artat⁹: q̄ fugere nō poterat: nec se tutare clamore vel aliter. Sed hoc dubitat in foro ꝑtēsoꝛ nō crederet tbi: sed per circūstantias occurrētes oporteret hoc indicari: in foro penitētiali crederet hoc asserēti. eo. tī. figliastri. ij. de spon. tua.
¶ Glo. seq. notat a Gilo. z id approbat. z obiectum ridet.
i ¶ Suaz. Dec ifa inuit: secus in illo qui occiderit volentem occidere ꝓpriū filiuz: ꝓgenitum: vel personā cōiunctam: quā aliter tutare nō poterat. q̄d verum puto: quasi casu ille non includatur sub necessitate inenitabili: sed euitabili. Et hoc dico dato q̄ verum sit. q̄d no. Innoc. de sen. excō. si nō. j. vbi tenet q̄ eo casu penitens clericuz: nō est excōicatus: vt tbi scripsi. Irregularitas enim ista ꝓtrahitur sine culpa etiaz ex merito: vt in indice iuste occidēte. li. vtit. c. j. z dicī de spon. inter opera. sed illa excōicatio nō: imo oportet q̄ precedat diabolica suasio circa clericum percutiendū. xvij. q. iij. c. si quis suadente.

Irregularitas sine culpa contrahi pōt.

k ¶ Occidit. Etiam vbiando: nec restringas ad exemplum. q̄d ponit glo. pe. Ber. in decre. sicut.
¶ De vsuris. ¶ Visum est. ¶. de quibusdam delictis: verum quia crimen vsurariuz est graue: ideo videndum est de vsuris.

Capitulum vnicum.

Ex grauī. ¶ Trea sunt ꝓtes principales. In prima parte ꝓmittit abusum circa vsuraz solutionem: z repetitionez: z pōnez per quam excōmunicat ipo facto fauentes vsurarijs in fer casibus hic positis. In secūda ꝓmissa rōne statuti illud seu codicē rōnuz vsurariū debē exhibere. tbi. Decer. In tertia ꝓte declarat hereticū esse asserere pe-

Universidad de Deusto
Biblioteca

dicit Stepha. q̄ est offensa: q̄ per ꝟ et alias furāt. xvij. q.v. penale.

¶ No. q̄ statuta iniqua. et sāc Esa. x. Ueh vob q̄ cōdūtis leges iniquas. Zaba.

tacite exercere vsuras non esse petitū: x ēstra suspectos de hoc vel diffamatos de hoc velut de hereſi posse pcedere. Tertia ibi[Sane.] Imo. ¶ In cōcilio gñali in ciuitate Uienen. celebrato: plures iudices ciuitatū in fraudem dicti Lateranen. de quo in. c. q̄ frustra. co. tit. in antiquo. faciebāt statuta de vsuris nō repetēdis x nō solendis: x per sua statuta cogebant debitores ad illas vsuras soluēdas indirecte: sic. vz. cū ꝟ scirēt q̄ vsuras non possent habere a suis debitoribus: ipi mutuabant pecunias: x cōuenichāt finaliter dicētes: Ego mutuabo tibi centum vsq; ad decez annos: x tu in termino solues mihi illa centū. Et itez dabis mihi nomine mutui totidez hoc est: itez te obligabis in centum: et istō erat magn̄ grane debitoribus q̄ si solueret vsuras. Lō cilium ordinauit: q̄ talia statuta: et ꝟbiciātes statuta illa: x etiam successores eoꝝ ytētes illis statutis: sint excōicati. Sed q̄ si solut vsuras x illas volo repetere: ad phām solutiōez vsuraꝝ peto mihi edi libri rōnum: vtrū teneatur creditor mihi edere. i. mōstrare x ostendere libri rationuꝫ: Uidetur q̄ non: q̄ est instrm priuatum: x instrā priuata non debent edi. Dicit q̄ simo debet edi: x hoc est speciale in odium vsuraꝝ. h. d. ¶ Lolligo aliqua notabilia. Primo q̄ facientes statuta impedientia repetitionem vsuraꝝ: vel cōpellentia debitores ad solutionē vsurarum: ipso facto sunt excōicati. Idem de scribentibus vel dictātibus illa statuta. ¶ No. q̄ Iz regulariter reus nō teneatur edere instrā ad fundādam intentionē actoris. l. qui accusare. C. de ed. en. fallit in vsurarijs: x hoc in odium vsurarum: vt ipe teneatur edere. i. monstrare instrumentum ad fundādam intentionez actoris. ¶ Nota q̄ asserens. i. assirmans exercere vsuram non esse peccatuz: pōt vt hereticus puniri: si pertinaciter asserat: x peccat cōtra articulum: in vnam scām ecclām catholicam.

¶ Hlo. sequens in questione remittit.

a ¶ Proximi. Qui restituto debetur. An ꝟo valeant talia statuta: que tollunt rerum dñia: vel actiones ptinentes de turegentium vel clulli: satis scripsi post Innocēt. x Hostī. x Lōpost. de cōst. q̄ que in ecclīarum. x facit quod no. ff. de constitu. pūn. l. j.

b ¶ Jura diuina. Jenē. xxv. Deut. xxiij. Luce. vj.

c ¶ Humana. Idest ab hoſe tradita: x de iure canonico logtur: saluo q̄ no. xiij. q. iij. q̄d dicaz. x co. tit. c. iij. x C. eo. tit. q̄ē. ad hec. et in q̄ē. de eccl. ti. in pūn. col. ix.

¶ Hlo. seq. ponit dicti. x etna rōnez x obtinem soluit.

Juramentum superd ¶ Juramento. O. si nō obligat. de reg. iur. nō est. lib. vj. cum principale nō teneat. de foro cōpe. si dlligēti. Nō ob. de iureiurā. debitores. q̄ Iz valeat iuramentū debitoris sup vsura soluēda: cum seruari possit sine periculo aīe: nec sit in alterius ꝓiudicium. Juramentuz tñ super seruādo iniquo statuto: de quo hic logtur: respicit alterius ꝓiudicium: vt. ā. nec seruari pōt sine periculo salutis eterne: nec statutuz.

sam dei x proximi: ac cōtra iura b diuina pariter et humana c vsurariam approbāt̄es quodāmodo prauitatem per statuta sua iuramento: quādoq; firmata vsuras exigi x solui nedum concedunt: sed ad soluendas eas debitores scienter compellunt: ac iuxta ipsoꝝ continētiam statutorum grauia imponendo plerunq; vsuras petentibus onera: alijq; vtendo super his diuersis colorib; x fraudibus exgitis d repetitionez impediunt earūdem. Nos igitur pniciosis his ausibus obuiare volētes: sacros approbante concilio statuimus: vt quicūq; cōmunitatum ipsaꝝ potestates: capitanei: rectores: consules: iudices: ꝓsiliary: aut alij quiuis officiales statuta huiusmodi deteros facere e & scribere: vel dicta-

rel: aut q̄ soluant vsure: vel q̄ solute cum repetunt: non restituantur plene: ac libere scienter iudicare f ꝓsumpserint: siuam excōicationis incurrant g. Eādem etiam sentētiam incurſuri: nisi statuta huiusmodi hacten' edita de libris cōmunitatuz ipsaruz (si sup hoc potestatez m habuerint) infra tres n mēses deleuerint: aut si ipa statuta: siue cōsuetudines effectum eoꝝ habētes: quoquo modo ꝓsumpserint obseruare o.

¶ Feneratores i cauſis vsuraruz edere coguntur libros rationum suarum. Joā. and.

¶ Leterum: q̄ feneratores sic (ytplurimuz) ptract' vsurarios occulte inemt x dolose q̄ vix cōmuni possunt de vsuraria prauitate: ad exhibēdū cuz de vsuris agetur: suarum codices p rationum

Onera. Ferk q̄ Pergami est statutuz: q̄ repetentes vsuras in foro eccle siastico per prātem coganturvsurario mutuare tātaz pecuniam a tāto tēpore: quāto tenuerit pecuniaz vsurarij. Deducunt ergo nālem obligationē in cntlem: q̄ nō licet: vt scripsi eo. tit. ꝓsulit. Ibi scribit Joan. x Soffr. xliij. q. iij. c. j.

f ¶ Exgitis. Simile. de here. statutum. lib. vj.

g ¶ Decreto. Quod ad penam excōicationis quam imponit. j. respicit sumraria: ratio tñ constitutionis est antiqua. co. tit. cuz tu. Jo. an.

¶ Hlo. seq̄n querit. arguit pro. solut contrarium.

b ¶ Facere. Q. nichil fiat statutū: q̄ nullus pro vsura recipiat vltra duos denarios pro libra in mense: Uidetur q̄ locum habeat pena: quasi de plurib⁹ negando videatur de tāto cōcedere. de ꝓsump. nōne. cum concor. Cōtrarium puto eo. tit. quanto. de treuga x pace. c. primo.

i ¶ Dictare. Cōcor. ne cleri. vel mona. sniam.

k ¶ Judicare. De scribentibus iudicata non exprimit: sicut in decre. nouerit. de sentē. excōmuni.

l ¶ Incurrāt. Incōtinēti sine tpis interuallo. x vide q̄s scripsi in decre. nouerit. super verbo statutarios.

m ¶ Potestatem. Sic ergo intelligatur. de sentē. excō. nouerit. x ibi no. per Jnno. x Hostien. x eo. titu. grauem. Et intelligo de potestate iuris x facti.

n ¶ Tres menseo. In decret. nouerit. dantur duo tñi: sed casus sunt diuersi. x ibi statutum erat contra libertatem ecclie: hic alias iniquum.

o ¶ Eoꝝ. i. statutoꝝ. x. h. d. q̄ q̄siq; non statuunt talia: sed assuescunt. i. in consuetudinem deducunt.

p ¶ Obſnare. Ut scripsi ſm Jnno. in decr. nouerit. obseruātes (nisi sint de ꝓuisis expſsis) excōicati nō sunt.

q ¶ Dolose. Satis scripsi. de emp. x vendi. ad nram.

r ¶ Zigetur. Quo casu ꝓceditur simpliciter x de plano. ā. ca. cōpſt. de iudi. dispendiosam.

o ¶ Lodicco. Iz hoc sit ipse nomen cuiusdam libri cuiusdam scientie: tñ amplius ad oēs libros. de sum. trī. dānamno. ver. nō enim. ff. de eden. argentarius. §. j.

¶ Hlo. se. de rōne edittōe remittit. distīguēs triplicē formā petēdi: ostendit q̄d addit decr. hic in fine dubiū soluit.

t ¶ Rōnuz. Dicte q̄s no. x dixi de. pba. c. j. x per Izo. in sum. de eden. §. nūc de editione rōnū. Q. nicq̄d scribatur de rōnib⁹

Obligatus nullis in cntlē debet edi nō pōt.

Lodet q̄d ſſ.

Edictio rōnis per ipsa actiones petitur.

de rōnib⁹ edendis: dicitur videt q̄ rōnis edicto per spāles actiones petit a tutore: curatore: socio: procuratore: x gestore. s. per actiones tutele: pro socio mādati x his fileo: sed per edictū de edendo iuste petit ab illo qui secit illā ides in illis quod in ſſtis. Si igit vt pmittit̄ ḡs oficiat scripturā in libro de dato x acceptis nō cogit ad illas rationes edendas sine cāe cognitione: x in cause cogne vertit q̄ illa vtat: vel q̄ petis sit priuilegiatus: vt fiscus. ff. de edē. l. iij. x sic pōt recte intelligi. l. j. C. de edē. hoc ergo nouū facit hec constitutio q̄ addit alīs casiz bullegiatis: in quo etiā talis rōnis fit edictio: quē ante ꝓhibitez illā nō fiebat: vt fuit olim determinatuz per do. Jac. de Bassio ffem Arech. qui querebat de manifesto vsurario: qui ego satisfecerat. q̄s vide in mea cen. B ti. sub ifa E. Itez scias q̄ iste rōnis Markef ptra eos: pro eo nō. C. de pba. i. ifa. x. i. rōneo. x. l. explo. x no. ff. de edē. l. quedaz. & simulariter eo. in gl. Iz an idē bodie. x facit q̄ no. de fi. istru. c. ij. in fi. j. glo. x xiij. q. ij. sane ꝓserf. in glo. Iz q̄.

Judei edicte pōt ab ecclia excōicari.

¶ Hlo. sequens notat ex pena expressa x remittit. Secundo questionem soluit.

a ¶ Lesura. Q. nid ꝓhibeat: habet de ꝺ. fig. querēt. Nō vult ergo hec ꝓstitutio ipō inuito dominꝰ ipius ingredi: vel archā ipsius frāgi. x vide q̄s no. in Spe. de istru. edi. §. videdū restat. ꝺ. pone ifa. Et q̄ hāc cēsurā: Iz nō dicet: tñ indirecte ꝓhibendo exercet ecclia. eo. tit. post mīs rabilē. x. c. quāto. Satis videret q̄ etiā in iudeis hēret locuz: si per sēlares ꝓncipes tales libros edere nō cogātur per ista ꝓhibita. x facit q̄s dicam. j. parte ꝓxima.

b ¶ Jpos. Usurarios. Et idem puto de ipoꝝ heredib⁹ suis vel cōiuncis. de vsur. tua nos. x. c. Michael. ff. de edē. si quis ex argentarijs. §. j. x. l. quedam. §. nihil.

Usurarius q̄ tenet rōnes edere si dicat se illas non hēre quid iuris.

¶ Hlo. sequens querit. arguit. x soluit. contrario resp5det. x soluitionem modificat.

c ¶ Cōpellēdos. Quid si dicat vsurarius vel heres se nō hāc rōnes: vel se illas pdidisse: Uidetur credendū ipsius sacro. ff. de edē. l. ſtor. §. sed si suus. C. de fi. istru. j. vlti. q̄s me. cā. c. vlt. x facit q̄d no. de priuil. cum olim. j. die cōtra. facit de purga. ca. c. j. In eo ergo q̄ dicit se nō hāc vel pdidisse: non creditur nisi aliter ꝓbet: habet ergo ꝓbare amissionē cum casu. pone incēdio vel ruina. ff. de edē. si quis ex argētarijs. in fi. l. vlt. de fide istru. Et quod no. in decre. cum olim. Nō ob. q̄ tbi necesse est plene ꝓbari teneaz. nō sit ergo magnū pndicij: si sup amissione statur iuramēto. facit de pcur. ex sinnattone. Sz cognosco vsurarium: qui nō scribit rōnes in libro: sed in cedulis: quas statim dilacerat solutis credito et vsuris. si tali succederet heres non vsurarius: sed alīs fideidignus statim videretur stari iuramento: si huic rei fama consentit. de testi. Interea. de ꝓbaē. cum causam. de ꝓsumpt. illud. Et hoc casu: vel quādo alīs non possent haberi: posset recurri ad suffragium decre. ad nostram. §. de furcturā.

d ¶ Si go. Usurarius vel nō. ? Et sic no. q̄ iura nō solū punīt vsurarios: de quoꝝ pena. eo. ti. q̄ in oīb⁹. x. c. Interea. x. c. ¶¶. lib. vj. Sz etiā punīt fauētes: qui. s. ad hoc opus alicui genio domos ꝓcedit: vel tales in terris suis habitare pmittit. eo. tit. vsuraz. lib. vj. Item fauētes per modum: de quo. ā. j. rīsio. Hanc autez punīuntur fauentes ꝓ modū h explicium. Et sic ꝑz plus punīri auctoritzantem q̄m facientem. de hoc de offi. deleg. c. j.

e ¶ Pertinaciter. Habet hoc xbū. ā. ea. cōpīlat. de sum. trī. c. vno. §. porro. x tbi exponit.

f ¶ Affirmare. Vide quod nota. de summa trinit. c. j. li. vj. in vlt. glo.

¶ Hlo. seq̄n ponit duo dicta que re probat x remittit.

g ¶ Nō esse peccatū. Et ex hīs alīq̄ dicit vsurarium nō obligatum restōnī: alij fatentur euz restitutionī obligatū: sed sicut mutuum cōmodatū vel depositum recipit: sacta restitutione ad quā obligatus est nō pentet: ita vsurarius facta restitutione vsure: penitere nō tenet. Sed hoc est falsum: q̄ obligat⁹ restitutioni ex delicto: furto: vsura: rapina: vel filī modo: cētā post restitutionē habet penitere. de homi. sicut dignū. §. cos. de fur. c. vltī. de rapto. c. ij. de iniur. si quis domū. cum filī. et vide q̄s no. Hostien. in summa. de penis. in vltī. colū. ver. sed minquid sufficit. x sequentibus.

¶ Hlo. seq. rōnem ponit. x soluit q̄nem. de iudeis.

h ¶ Hereticū. Nō solum est hereticus male sentīēs de articulis fidei vel sacrīo ecclie. de here. ad abolendaz. in pūn. sed etiā qui pernersum habet dogma: vel falsa: vel nouas oplones gignit: aut segtur. xxiij. q. iij. Iter sctissima x herefim. x. c. hereticus. Istud aūt est ptra doctrinā ecclie. eo. tit. c. iij. x. c. cuz tu. in fi. Judei Jo qui dicēt hoc inducētes auctem Deut. xxiij. c. Nō seneraberis fratrē tuo. pto q̄bus facere videt. xiij. q. iij. ab illo. nō includūtur hac ꝓstōne: q̄ non cadit in illos ꝓpte hereſis: que dissonez notat: sed ipsi nunq̄ in vnitate fuerūt. Jtē certū est q̄ peccāt in articulos fidei: qui nō saltēt humanitatez Chīi. de q̄bus de sum. trī. firmiter. x hoc sciet ecclia et illos sustinet: x nihil ad nos ꝛc. ħ. q. j. multi. x diuor. ganemdo. possent tñ sup his per ecclīā cōpesci: si talia dogmatizarent inter chīanos: vt scripsi post Jnno. x Host. de voto. q̄ sup his. ħ. de sentione. fīē x in alijs casib⁹ coercent qui no. de iudē. iudei. fine. Ad rōnes Jo ꝓpoz ridet vt ibi scripsi. eo. tit. q̄ questno. x no. Host. in sum. eo. tit. §. an altē.

¶ Nō omittāt. Per modū de ħ. ā. ea. cōpī. de here. c. j. ¶ De excessib⁹ prelatoꝝ. ¶ Ussum est. ā. de vsuris. x de diuersis criminib⁹: x eoꝝ penis: verū q: q̄siq; ꝓlatī excedāt sines sue limitteo: sine ptātis: ideo ad nos informandum ponit rubricam de excess. ꝓlā. Capīm vnicum.

Hereticus quis est.

Hereſis ꝓprie nō cadit in iudeos.

Judei q̄s q̄z pōt ab ecclia coercert.

Continuatio. d. Delye.

¶ No. ſ. q̄ hic pnt dē ā gravamina q̄ ꝓlatī relī-

Requeno. ¶ Dicit̄ intres ptes: qa Primo cōcilium narrat. xxx. gravamina que inferebātur religiosis. Secūdo premissa ratione cōtra illa pndet. Et sic scipit ab illis prelatos cessare: x facere suos subditos cessare:

glose lfe/ rūt. cōcor. eo. tl. sane de pīstile. dilecti. et c. quāto. d cēñ. cle. ad vrām.

¶ No. ꝙ. ꝓlati dicit̄ur non epi: ibi ceteri eccl̄ie ruz ꝓlati. alibi ꝓlati dicunt solū epi. & sepul. clerī. dudum. Zaba.

judeno thoy religiosoy ꝓsulegia ꝛ iura seruari. ibi. Clerū. ¶ Tertio ꝓtra alios. xxx. grauamē ꝓsidet. ibi. Et qm. ¶ Prima pars posset sic intelligi in tot ꝓtes: quot sunt grauamina. Imo. Et est hnie sic. ā. ea. cōpil. de cēñ. ad nostruz. ¶ In pcilio Vtenēñ. fuit expositū: ꝙ diocesani nō ꝓtēnt suos sinib⁹ ꝛ metis: sed in odiū exēptoꝝ qui subsunt dño pape imediate: vel alicui papa dedit l cōseruationē cōmittebant. xxvij. vel. xxx. excessus in ipos exēptos: qui excessus sunt clari in tex. Cōcilium ordinauit ꝙ diocesani cessent ab hmōi excessib⁹: ꝛ ꝙ dimittant ipos exēptos ingete. hoc. d. Vel. reg. ¶ Colligo aliqua nōbilia. Primo ꝙ ordinarij nō habent iurisdictionem in exēptos: nisi in casib⁹ a iure permissis: ideo. pcessus cōz ordinarijs agitat⁹ est nullus ipso iure: ita ꝙ exempti nō tenētur appellare. ¶ No. ꝙ diocesani non debēt per obligatū exercere illud quod ꝛi directo nō ꝓmittit: ex hoc nō ꝓmittit vna via: qz alia est ꝓhibita. Item nota ꝙ exēpti debent ꝛtribuere in locādo aduēnu ēpi: qz appellamus sōlidum cha: tatiua.

¶ No. ꝙ christi fidelitas est vna eccl̄ia: lz habeat plura membra. ¶ No. ibi: cuz armis et erecto vexillo: ꝙ epūs vel etiā quicūq; alius non ꝺz violenter publicam cōmittere cum armis ꝛ vexillo erecto: immo vbi facti sunt a iure reprobate.

a ¶ Circūstrepit. Sumptū. liij. di. frequens. ꝛ de resti. spol. frequens. in ꝓtu. lib. vj. ꝛ ibi exponitur.
b ¶ Superlotico. Archiepiscopi ꝛ patriarche.
c ¶ Inquietant. Sumptum. eo. ti. nimis. in ꝓn.
d ¶ Capitūl. Et lz ꝓlati sint exēpti: cum tñ turbulosas manus iniecerit in clericos. de sen. excō. vnic. sexto.
e ¶ A iure. De ꝓtuil. c. j. lib. vj. de hereti. ad abolēdas. Per has tñ ꝓstōnes cle. in multis casib⁹ ꝑsit ordinarij in visitationez sup exēptos: quos dicā. j. de pe. ꝛ remiss. c. ij.
f ¶ Quidam. Secundum.
g ¶ Intermittatione. Hoc non ligat ad penam. qz dicit no. de sagi. c. vno. cum concordan.
h ¶ Ne ve. Tertium.
i ¶ Audiant. Qz tñ lz sine ꝓiudicio parrochialiuz ecclesiaruz. de parroch. c. ij. qz dicit vi ibi. ꝛ qz eis offertur: suū est. de sta. mona. c. j. religiosi tñ nō debēt aliquos recipere ad eccl̄iasticā sepulturā. ¶ Nōnulli. Ex hoc ꝓcedit ꝙ si aliquis ꝓpter infirmitatē vel aliud impedimentū nō ꝑsit ad ecclesiā suā accedere: ꝙ sacerdos ad eū venire debeat. de cele. missa. c. ij. ¶ Nōnulli. Septimum. ¶ Interdicunt. Sed de exēptione cōstat: sententie nō ligant. de appellat. si duobus. de reli. do. cuz dilectus. de hoc de accusa. veniens. in vltima glo. cum suis remiss. ¶ In exigendo. Octauuz. Et argue ad ea que scripsi de censi. cum apl̄os. sup verbo charitate. ꝙ epūs ꝑt exigere ea spectantib⁹ ad eosdē (lz nulla cā subsit legitima) celebrare nō ſunt: nec ministrare parrochianis eccl̄iastica sacra. ¶ Nōnulli etiam indebite abbates: monachos: ꝛ quoscūq; exēptos: necnon ꝛ clicos ipsis pleno iure subtos: si eis nō pareāt: in his etiaz in quibus nō tenentur eisdez incōsulta facilitate suspēdūt: excōmunicāt: capiūt: ꝛ incarcerant: ac loca ꝛ eccl̄ias interdicunt ipsoꝝ. ¶ In exigendo. Insuper ab ipsis exēptis: ipsoꝝq; subditis subsidia charitatis excedunt. Nimiuz contra eos. ¶ Et insolitas ꝛ indebitas ipsis cōtra iura ꝛ exactiones imponunt. ¶ Nouos. Census ꝛ indebita onera parrochialibus imponūt eccl̄esijs: in quibus exēpti ius obtinent patronatus. ¶ Processus. Iuste factos seu sentētias iuste latas a delegatis sedis apostolice: vel a conseruatoribus ꝓ exemptis: publicari seu executioni mādari a suis subditis nō permittunt. ¶ Tabellionibus publicis inhibēt: ne instrumēta cōficiant: ꝛ iudicibus ne iustitiā faciant: ac iurisdictionem ꝓ eis exercere. ¶ Excedūt. Luz tñ illud eē debeat moderatū. de cēñ. cum apl̄os. §. ꝓhibemus. de offi. ordi. cōqueréte. in fi.
z ¶ Et insolitas. Nonum.
a ¶ Cōtra iura. co. ti. c. j. de censi. c. ij. ꝛ. c. eccl̄esijs.
b ¶ Nouos. Decimum. Et est hoc contra tā de censi. prohibemus.
c ¶ Processus. Undecimum.
d ¶ Permittūt. Per hoc possunt a delegatis vel cōseruatoribus punirī: cum illoꝝ iurisdictionez impediant. de offi. delega. c. j. etiam ab ipso subdelegatis: si iurisdictionem habēt. co. ti. ex literis. salno qđ de cōseruatoribus dicitur eo. ti. c. vltī. §. vlceo. lib. vj.
e ¶ Tabellionibus. Duodecimum.
f ¶ Conficiant. In causis vel negocijs ꝛc. vt sequitur. ꝛ hoc est contra formam iuramenti ipsorum. de qua dicit̄ ne clerī. vel mona. sient. te. ꝛ no. in Specu. de instru. edit. §. restat. ver. sed quero sub qua.

a ¶ Presentatos. Tertiumdecimum.
b ¶ Obedientiā. Dicēdo: salutē ꝛ obedientiam debitā ꝛ devotam: vel hic similia. si sint. exēpti: non tenent obedientiā. ꝓfiteri. de ꝓbende. cū olim. §. si non sint exempti: satis est ꝙ a principio promiserunt. de symo. ne dei.

Pīsentatio ꝓlāas fit.

c ¶ Literarū. Fit ergo pīsentatio per literas. de his que si. a pla. ea nosc̄tur. vbi de hoc in. j. glo.
d ¶ Eccl̄ijs. Quartūdecimū. al's l ecc.
e ¶ Indignas. Ad eorum remotionem dato etiam ꝙ essent digni: agere possunt presentanteo ꝛ presentati. xvj. q. vj. de cernimus. de sure. ex literis. ꝛ. c. ex iniunctione. de re iud. cū bertholdus.
f ¶ Quidam etiā. Quintūdecimum.
g ¶ Hic. sc. ponit dicta Innocē. circa id querit ꝛ solute solutioni obij. ꝛ respon.
g ¶ Ad mensam. No. Imo. de re. ec. non alle. vt super. ꝙ res in quibus ecclesia hz directū ꝓfitiuz: sz alius vtile: vt sunt feuda: nō possunt dici de mēsa: cū alius fructus percipiat: ꝛ pro tāto illoꝝ etiaz ad ecclesiaz reuersio rū fieri ꝓmittit nouā infeudatio. & seu. c. ij. Sz quere. que ecclesie dicant ꝓprie de mēsa platoꝝ vel capitulorum: vel singularū dignitatū vel ꝓbendaꝝ. Et vi: ꝙ ille q sunt mēse epūs vnite intārā ꝙ rectoꝛ vl vicarius ꝓpetuꝰ nō būt aliā q illā cui facta est unio. qđ probat hec lra. ea. cōpil. de rescrip. c. j. de sup. neg. pla. c. j. Illud autez pōt sic esse per vnionē sic factā per epm de ꝓsensu capituli. ā. ea. cōpil. de re. ec. nō alle. si vna. de sta. mo. c. j. §. ad hoc. per ꝓscriptionē. vt no. in ꝓdc. decre. et sup. per papalē ꝓcessionez: ꝛ de hac nō dubitaf. de ꝓtuil. pastoralis. Nec putes ꝙ ecclesia que pleno iure subiectionis spectat ad illos ꝓpterea dicaf de mensa. Iz enim rector talis eccl̄ie ꝛstituatur ꝛ destituatur ab illis recipiat: ꝛ ab illis visitef etiaz quo ad tpalia: non tñ possunt fructus ad suos vsus conuertere: nisi illā habeant in mēsa vel in suos vsus ꝓuertendā: qđ probant predicti. decre. Sed ob. ei qđ dicit in eccl̄ia que spectat ad mēsam ponit ꝛ deponit pro libito vicarius tēporalē decre. extra. pande. §. qui so. de ꝓben. ꝛ. ā. ea. cōpil. de in. repa. c. j. per que ꝓs ꝙ in eccl̄ia aliquā quo ad tēporalia

Ecclesie ꝓtit effici de mēsa ꝓlatoꝝ multis modis

institutitur rector vel ꝓpetuus vicarius. Sed dico ꝙ aut ecclesia spectans ad mensam ꝓlati vel collegij vel dignitatē habentis vel ꝓbendarū rectoꝛ superioris institutione quo ad regimen ecclesie vel saltē populi: ꝛ tunc locuz hz qđ dicit de vicario ꝓpetuo: aut pleno iure spectat ad illius ēt q ad spāliaz: ꝛ tūc hz locū qđ nō de vicario tpali et ill fit curata: vt hic. ꝛ sup his vide qđ scripsi de preben. de monachis. & ꝓtuilegi. pastoralis.
b ¶ Ad firmā. De loca. vīa. ne prelati vices suas. c. finali.
i ¶ Nō vacēt. Fa. ā. ea. cōpil. de rescri. c. j. de sup. neg. ꝓlat. c. vno. §. ꝓmissa. Illi enim nō erant rectores: sī firmarij: sec⁹ si rectores fuissent: lz mansales vt ibi.
k ¶ Nōnulli. Sextumdecimum.
l ¶ Rectoribus. Aut alibi dic vicarij. de preben. de monachis.
m ¶ Sustēcari. Cōtra id. ā. ea. cōpil. de turepa. c. j. cū ꝓcor.
n ¶ Quidā. Decimumseptimum.
o ¶ Cū armis. Le nenk ergo de vi publica. de hoc de ordi. cog. c. ij. in. j. glo.
p ¶ Nō exīstit. Et sic ꝓscriptio ꝺ lema ref ad onef. phīcti. & ꝓscriptio. c. j. li. vj
q ¶ Multūtqz. De cimumoctauum.
r ¶ Ut eis. l. ꝓsanguineis nepotibus aliis⁹: ꝛ custodib⁹ ipsoum.
s ¶ Abbates. De cimumnonum.
t ¶ Ipso iure. Cōcor. ā. e. ꝓpl. & re. ec. nō alle. c. j. ꝛ ibi ꝓce

guineos ꝛ nepotes ꝛ interduz alia fua cū cuſtodib⁹ vt eis de bonis mōasterioꝝ debeat puideri. ¶ Abbates infup ꝛ priores monasterioꝝ frequenter cōpellunt: vt suis consanguineis ꝛ nepotib⁹ monasteriorum suoꝝ seu prioratuum possessiones ꝓcedant in ꝓpetuū vel ad tpa: quas gdē concessiones vel pensiones nos nullas esse volumus ipso iure k. ¶ Eosdē v qz abbates ꝛ priores qſqz compellūt ad ꝓsentandū sibi ad ecclesias vacātes: in quibus ius obtinēt patronatus: ꝛ ad monachandū x interdū suos familiares consanguineos vel nepotes. ¶ Frequēter ꝛ etiā ꝓmittūt ꝛ tacite cōsentiūt: qđ i suo dominio tpali per milites vasallos ꝛ ipsoꝝ tpales officiales monasterioꝝ bona mobilia ꝛ inmobilia per violentiā occupent in casibus nō ꝓmissis a iure ꝛ alie varie iniurie ꝑsonis ecclesiasticis monasteriorum hominibus irrogentur. ¶ Preterea ꝛ interdū iniuste abbates priores: ac alios bñficiatos bñficijs suis priuant: vt sic fructꝰ bñficioꝝ illoꝝ ꝓcipere valeāt primo anno ꝓtextu ꝓuilegij qđ asserunt se hīe: ꝙ vsqz ad certū tēs fructus bñficiorum vacantium possint ꝓcipere primi anni ?.

u ¶ Eosdē. Vtgesimū. (dētl pena susp̄ēsionis ꝙ sponē.
x ¶ Monachādū qđ qſqz spectat ad soles ꝓlatos. qđ
y ¶ Frequēter. Vtgesimū ꝓmū. (dic vt ti rīa. c. fi. li. vj.
z ¶ Et. Repete permittunt ꝙ alie ꝛc.
a ¶ Preterea. Vtgesimumsecundum.
¶ Hl. se. dic qđ ꝓbet ꝛ qđ fi ꝓbet. ꝛ qđ de casu tenēdi.
b ¶ Primi anni. De reseri. fi. ppē. li. vj. Et lz hec lra posset lauci ꝙ ꝓuilegiū tale cōprehēdat bñficia et spectāta ad ecclesiam: fi tñ ꝓbat ꝺ bñficia exēpt ex q ꝓ eēs sit huiusmodi: vt ꝓmittit. Quicqđ tñ dicat archi. l dic. fi ꝓ pato ꝙ fi ꝓuilegio dī ꝺ bñficijs dioce. fue vēlēt exēpta: sec⁹ si dicerēt ꝺ bñficijs sibi subiectis. ꝛ est illē qđ scripsi de reserip. abbatem. vbi patet respōsio ad decre. graue. de offi. ordi. que inducitur ad contrarium.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Licitū ex ālo fit illicitum.

a ¶ Quibus. Ut gesimumtertium.
b ¶ Illicite. Illa enī ḡ ad fructꝰ nō ptinēt vsurpare nō debēt. de elec. gfiali. §. vlt. li. vj. ⁊ 2coꝛ. ē. ppi. d. vel. e. q.
c ¶ Reſernauda. De offi. ordi. preſent. libro ſexto.
d ¶ Quidam. Ut gesimumquartum.
e ¶ Ut per ipſos.

Hoc alīs licitum ex ālo fit illicitū. ſuper quo vide qđ not. de regu. iur. locupletari. libro. vj. xj. q. iij. ſi quis. ℞o. ⁊ eſt ſimile huic de vect. in alle. quibus. de iude. ca. penul. ⁊ qđ ſcripſi ſ ſenten. excommunicatto. quante.

f ¶ Nonulli. Ut geſimumquintum.
g ¶ Indebite. Ergo ſecꝰ ſi er cā iuſta vſ. q. j. ⁊ tpio. xvj. q. vlt. ſi quis vult. de cõſe. diſti. j. tribuo.
h ¶ Alij. Ut geſimumſextum.
i ¶ Occupant. Dicendo ſibi ſua p vim violentiam cadunt a iure ſuo: ſi quod hſit. C. vnde vi. ſi quis in tantā. xvj. q. vj. placuit. de preben. enim qui. libro ſexto.
k ¶ Plures. Ut geſimūſeptimum.
l ¶ Reparaſ. Oſtamen ſudelis pmittitur de ſuis ſynagogis turpia primꝰ ſtatum. de ſudelis. conſuluit.
m ¶ Quidam. Ut geſimumoctauum.
n ¶ Priuilegijs. Hoc nō poſſit. xxv. q. ij. ca. j. ⁊ ij. immo nec ipſum principez decet hoc facere. de regn. ſur. decet cum ſuis ꝛcordan. lib. vj.
o ¶ Et generaliter. Ut geſimumnonum generale.
p ¶ Priuilegia. Decurtanda erant ipſis eoꝝm priuilegia. de priuile. dilecti.
q ¶ Salnatur. De tum. trinita. capitulo. j. §. vno.
r ¶ Unus eſt dominus. Uid Ephe. iij. habetur de hac triplici vnitate. ⁊. ē. ca. compta. de ſum. trinita. capt. j. §. ad hoc. ⁊ infra de ſenten. excommunica. c. j. ad tđē. xxiij. queſtione prima. loquitur. Joannes andrec.

Decet cõuenit honeſtatem.

s ¶ Decet. Inſpicim⁹ qđ decet: qđ ppie reſpicit honeſtatē. de vo. magne de electto. cū nō deceat. libro. vj.
t ¶ Corpoſo. Uide ſtict quod eſt collectio fidelium. de cõſe. diſtinctiõe prima. eccleſia. cuius caput eſt chriſtus. de ſacra vnctio. capitu. vno. ver. ſed vbi.
v ¶ Contentl. ℨ. eodem titulo. accedentibus.

x ¶ Et quoniam. Trigeſimum.
y ¶ Inhibet. xxiij. diſtin. §. hē. de here. ſi adueꝛſus.
z ¶ Capitula. Cõcor. xxiij. q. iij. ſicut. clerꝯ. finem.

¶ De priuilegijs ⁊c. ¶ Ultim eſt. ℨ. de eccleſijs⁹ prelatoꝝ: qui ſunt cā priuilegioꝝ ⁊ exẽptionū: ideo ſequitur de priuilegijs: qꝛ priuilegiati quandoq; abutunt ſuis priuilegijs. Capitu. j.

Continuatio.

¶ No. j. qđ ſigillū glexcõſcat a canone: ⁊ in gb⁹ caſ b⁹ h accedat. pleꝛ. Matheꝰ dicit vt. j. de ſenteñ. exc. cle. j. in glo. eſt ſciendū.

¶ No. ſ. ibi (vt ſibi eoꝝ vtamur) modū excuſandi propriū ſolutionē. ⁊ ſi in gl. cõcordat: ⁊ vtimur qđ ſ ipſoꝝ ſolutio nib⁹ cauſa matoꝝ exp̃ſſis: vt h ⁊ ſi ribꝰ alle. glo. Jaba.

Buchardꝰ: vnde vi.

Parrochtano credit tur: qui ſe dicit hēre licētiam a curato.

Verſuttores quem habēt pro curato.

Curatꝰ nō dum ſibi ſuis parochianis pꝛ

Eligioſi. Capitu. j.

Eligioſi me uo parochianus petijt ſibi vari extremā vnctionē: que ſuis fibi data per religioſuz ſorte mēdicantē ſine meo mādato: vel et forte in die paſche religioſi receperunt aliquos in ſuo altaꝛi ad recipiendū corpus chriſti: vel fecerunt ſolēnia nupcia rū: querit qualiter veniant puniendi. Dicit Clemēs q ſi excōſcatiſio facto: ⁊ ſolū veniunt abſoluendi per ro. pō. Sed qđ ſi curatꝰ p̃cepit parrochianis: vt in vna de tribus diſicio ventrent ad ſuā eccleſiā: illi qui nō venīunt ſunt excōcatt a canone.

Ponamus q aliqui religioſi dicebāt habere ptātem abſoluendi excōicatum a canone: ⁊ ſcīō abſoluerunt: queritur quā penā ſcurrunt: Dicit q ipſo facto ſunt excōicati. Sed ſanctiſſime pī: vellē inſoumari: an ſint alia a gbus iſti religioſi ſe debeāt abſtinere? Dicit Clemēs q ſic. vꝫ. nec ſuto ſermonibus detrahāt prelatis cp̃io archi-

epīs: vel curatis: ne diminuat fama ipſoꝝ prelatoꝝ: etiaꝫ cauere debent ne extrahant pſonas a ſuo curato: ⁊ eccleſia parrochialt: al⁹ puniunk: vt in ver. ſi qui ꝛo premiſſa. h. d. Del. reg. ¶ Colligo aliqua notabilia. Primo q q libet tenet recipere ſacramēta euchariſtie ⁊ extremē vnctionis: ⁊ alia ſacramēta a ſuo ꝓpio ſacerdote. falliť in ſacramēto penitentie. ¶ Nota q q nō dz admittere. t. recipere alienos parrochianos ad ſolēnia nupciaꝝ niſi ſ conſenſu curati. ¶ Nota q abſoluētes aliquos a ſnīa canonis vel a ſnīa lata in ſynodo: ſunt ipſo facto excōicati. ¶ Nota q in caſib⁹ poſitis in litera religioſi ſubſunt ordinarijs: ⁊ pñt punīri cōā ep̃o: ⁊ pñt declarari excōicati vſq;

enti vſq; ad cōdignam ſatiſfactionē. ¶ Nota q elīatio debet eſſe formata ad caſum ſic. Lītis talem. P. ſignifi catmuz: q̄ recepit tales ad ſolēnia nuptiaz: vel quia miniſtrauit ſacramētum euchariſtie. ¶ Nota q in virtute ſancte obedīētie: predicatores in ſuis ſermonibus debent eſſe ſobrij in loquela: nec debēt aliquid detrahere ꝑlatis ſpōs demōſtrando digito: vel alīo demonſtratiōnib⁹ ⁊ cōlecturis. ¶ Nota q religioſi nō debēt retrahere teſtatores a legato: vel electione ſepulture in ſua eccleſia matrice. ¶ Nota q religioſi nō debent inducere teſtatores vel ſibi cōſtituentes: vt aliq̄d dent ſuto monaſterio: al⁹ ſunt puniēdi: vt hic: ⁊ ſi pertotes illos nō puniētes: ipſo facto ſunt excōicati.

¶ Glo. ſeq. vnum dubium ſoluit. ⁊ de allo remittit.

a ¶ Religioſi. Nota per hoc principium hanc conſtitutionē cum ſuis penis: ita locum hīe in religioſis: q̄ ſeculares clericos nō includit. Un ℞o includat religioſos ꝑfectos eccl̄ie parrochialib⁹: quo ad nō ſuos parrochianos dubitat. ⁊ vide qđ vtet. ā. ea. cōpl. de decī. c. j. in. j. gl.

b ¶ Unctionis. De hoc ſacro. xxv. diſt. §. ſed iſtud. ⁊ c. ſeq. de ſacra vnctī. c. vno. in pñ. de. ver. ſignī. queſnit. de penī. ⁊ remiſſi. q̄ in te. ⁊ dic vt ibi.

c ¶ Euchariſtie. Dicitur ab eu/quod eſt bonū: ⁊ charis/quod eſt gratia: quaſi bona gratia. de hac ſatis. ā. ea. cōpīl. de relī. ⁊ vene. ſanc. c. vno.

d ¶ Solēnizare. l. ſolēniter benedicere. de hac benedictione habetur. xxx. q. v. c. j. ⁊. xiij. c. ſequētibus. xxij. diſt. c. vlti. de ſpon. cōſultationī. de ſecūd. nup. c. j. ⁊. iij.

¶ Glo. ſe. querit ⁊ ſoluit. ⁊tra ſolonez obiect ⁊ riſdet.

e ¶ Non habita. Sed nunquid credet religioſus parrochiano dicenti ſe habere talem licentiam? Uidetur q̄ ſic. per id qđ no. de penī. diſt. vj. placuit. q̄ non eſt preſumendus īmemor ſue ſalutis. ſ. q. vij. ſanctimus. de homī. ſignificaſti. §. Sed cōtra: quia videmus in ſacramēto ordinis cum datur a non ſuo epō: q̄ ibi requiritur plena fides de licentia: ⁊ quādoq; de cauſa. de tēpo. ordī. c. j. ⁊. §. lib. vj. cum ſilibus. Item iſta eſt quedaz abſolutio facta per parrochialē preſbyterū: ſuper qua nō creditur et qui ſe dicit abſolutum. de offi. ordī. ex parte. de ſentē. excō. ſi. cut. idem ſi dicatur de legatio. de offi. delega. cum in ture. Sed poſſet ad primum reſpōderi illud ſpeciale: quia ſacramētum ordinis non datur propter recipīētem tm̄: immo propter alios: ⁊ ideo dicitur ſacramētum dignitatis. j. q. prima. §. ſi ergo. ⁊. §. ecce ſi clericus. ⁊ facit quod not. de conſtig. ſeruo. c. j. in glo. ſi. Sed iſta ſacramēta recipit quis propter ſeipſum. Ad ſcīm alleg. reſpōdetur: q̄ illa vera in foro contentioſo: ſecus in penitentiali: vt dixi in predicta decre. ficut. ſuper prima glo.

¶ Glo. ſequens ſoluit dubium. ⁊ remittit.

f ¶ Parrochialis. Per hoc quo ad ſcholares: mercēnarios: ⁊ hīs ſi'es: intelligo preſbyterū: in cuius parrochia inhabitant. facit qđ no. de pe. di. vj. placuit. de hoc ſcripſi de penī. ⁊ re. oſo. ſuper ꝑ. ſacerdote. ⁊ poſtīē tractauit in ſūma. de parroch. §. pe. ver. q̄ intelligaſ parrochianno. ⁊ de penī. ⁊ re. §. cui confitendum. ad finem.

¶ Glo. ſeq. ſoluit tria dubia. De tertio tñ aliud cōſuli.

g ¶ Preſbyteri. Puto licentiam parrochialis ſufficere: qui adhuc preſbyter non eſt: puta qī eſt infra annuz: vel diſpenſatum eſt cum ipſo ſm̄ formam decreī. cum ex eo. de elec. lib. vj. Uel eſt parochialis collegiata. co. tit. ſtatutum. facit de elect. ſuffraganeis. de tranſlat. c. ſ̄mo. ⁊ qđ ibi no. Uidet etiam ſufficere licētiam vicarij gerentis curam per modū predic. decre. cuj. ex eo. facit. §. de pe nīa cupītes. Puto etiam poſt factus a penis excuſari ſtium qui hoc facit de auctoritate dioceſani. facit de penī. ⁊ re. c. ſ. in fi. lib. vj.

Bareꝰ licentiam alibi ſacra recipīēti.

a iure expreſſis⁹: vel per priuilegia: ſedis aplice cōceſſa eiſdez: vel ſentētijs m per ſtatuta, puincialia n: aut ſynodalia, pmulgatis: ſeu (vt verbis eoꝝ vtamur o) a pena ⁊ culpa abſolvere quemcūq; p̃ſum pſerint excōicatōis incurrāt q

Nā dioceſis eſt parochia epiſcopi. de bonaſ. aplice. in ſnī. et epꝰ dr̄ſbyter. xcv. diſt. olim. de pecu. cleri. c. ij. et facit qđ ſcripſi de penī. ⁊ re. omnis. ſuper verbo ꝓpio. Et hoc eo fortius quando vacat parochialis eccleſia: ſed quando non vacat ante factū: conſulas abſtineri: ⁊ ex licentia epī vel archipreſbyteri Lincolnienſi. hoc non fieri: ſi ab illis recipit poſſint: vel ſcripſi de offi. archipreſbyt. c. iij. Et eſt ſimile de tureturū. verum. ⁊ quod dixi de tacito. ſignificauit. de re iudi. inter. ſuper. iij. glo.

Dioceſis & parrochia epī.

¶ Glo. ſeq. querit. conſulit. ⁊ ſoluit. in fi. ſoluit aliā. q.

h ¶ Specialī. Dic etiam eſt dubium: an hec ſpecialitas reſpiciat ſolum expreſſionem ſacramentoꝝ: an etiam requirat expreſſionem perſonaruz. quod eſt dicere: an ſit ſatis q̄ preſbyter licentiet religioſuz: vt parrochianos ſuos poſſit tāngere ⁊ elo euchariſtiam prebere: an requiratur parrochianoꝝ expreſſio: quibus hec ſunt prebēda. Itez an ſufficiat generalis licentia data parrochiano: q̄ poſſit illa recipere a quo vult religioſo: an ℞o talī religioſo vel parrochiano de talī religioſo ſpecialis licentia regatur. Ut bene ſatiſſiat huic littere: conſulo q̄ de perſonis ⁊ de cōſerente ⁊ recipiente: ⁊ de ſacramētis fiat ſpecificatio. ad hoc de ſen. excō. cōſtitutionē. lib. vj. ⁊ de dolo ⁊ cōtu. c. ij. cum concor. ā. ea. cōpīl. de vita ⁊ hone. cle. c. j. de ſen. excō. grauto. in fi. Crederem tñ q̄ exquo de ſacramēto fit ſpecificatio: ly nō expīmatur nomen parrochiani: cum datur licentia religioſo: vel nomen religioſi cum datur licentia parrochiano: eaītetur pena. facit de tēpo. ordī. c. j. ⁊ de offic. vica. c. vlti. lib. vj. Et no. q̄ hīc de penitentia non dr̄: que etiam de licentia ſacerdotis. ꝓpꝛ recipi nō poſſit a preſbytero nō habente curaz. de hoc de penī. ⁊ re. oſo. Et tamē dato q̄ reciperetur: non eſt locus huic pene: ſicut etiam nō habet locum pena in ſacro baptiſmī. cum illud hīc non expīmatur. Joā. and.

Penſa: an recipi poſſit a ſibi ſuo non hīte curā de licētia ꝓpꝛij ſacerdotis.

¶ Glo. ſeq exponit. ad q̄nem alleg. ⁊ ptrariā ſoluit.

i ¶ Canone. Quocūq; etiam a quo epīs vel ſacerdos poſſet abſoluere. de ſen. excō. nuper. Et videtur idem de ſententia hoīs. de qua forte ideo non expreſſit: q̄ ab illa abſolvit qui excōicauit vel eius ſuperior. de offi. ordī. paſtoralis. Sed ptrarium puto: vt in caſu illo nō expīſſo nō ſit locus pene. de elecē. ſtatutum. cum concor. lib. vj. ⁊ ad hoc. j. eo. tī. ibi: a ſententijs per ſtatuta. ⁊c.

Excōicatꝰ ab hoīe a quo eſt ad ſolēndū.

k ¶ Expreſſis. De ſen. excō. monachi. ⁊. c. cum illoꝝ.

l ¶ Cōceſſis. Dñt multi religioſi priuilegiuz ab aplica ſede ſuper abſolutionibus diuerſoꝝ caſuum.

m ¶ Al ſententijs. Puto q̄ omnem ſententiam includat excommunicationis: ſuſpenſionis: vel interdicti: cuius neceſſaria ſit abſolutio.

n ¶ Prouincialia aut ſynodalia. De vtriuſq; de accuſicat olim. cum concordan.

o ¶ Utamur. Cōcor. de here. accuſat⁹. §. ille q̄q; li. vj. j. de penī. ⁊ re. c. ij. ⁊ vide quod ibi dicam.

p ¶ Quemcūq;. Etiam religioſum vel ſeculī: nihil enim excipit: qui dicit: qđ ceteꝝ. de maio. ⁊ obe. ſolite. in fi.

Obſcuraꝝ dicens: nihil excipit

q ¶ Incurrāt. Quid de recipiētibus abſolutiones vel

Universidad de Deusto
Biblioteca

cramenta predicta: an ex tali participatione sint dānat. vide quod dixi de sen. ecclō. contingit. j.

a ¶ Absoluendi. Nisi in morte articulo. ō. ca. compil'. de hēre. c. j. t. q. 2. 3. de penit. c. j.

b ¶ Nullatenꝰ. Bic. ō. ea. cōpil'. de cēsi. c. fi. j. tl. j. c. fi. in fi.

c ¶ Suffragante.

Quīm. i. penas tñ remittunt 2 denūtientur: et dictum est: priuilegia enīz super his concessa tollere nō intendit: vt. ō. ps. concor. quod dixi. ō. ea. cōpil. de decī. c. j. i fi.

¶ Hoc. seq. inducit dnās auctoritates. 2 ipsam exponit.

d ¶ Detrahāt. vj. q. j. deteriores. Dicit Piero. ad Rusticū. Nō est hmōi militatio mee atq; mensure de ministris ecclesiaꝝ sinistrū quippiaꝝ dicere: habeāt illi ordinem suum 2 gradū. xvj. q. j. si clericatus. Tullius in inuectiua ꝓtra Salustiū. in fi. Sepe vidi grauius offendere animos auditoꝝ eos qui aliena vitia aperte vituerunt: q̄ eos qui cōmiserūt. Intelligo aūt hanc ſiam cum notatim detrahāt: vel p circūlocutionē: que vicem habeat ꝓprij nois: alīs in genere bñ licere: bñ dicatur tangere vitia platorum. Unde dño dixit. Sup cathedraꝫ Moysi sederūt scribe 2c. Matth. xxiij. c. j. q. j. ofa. Lz ergo in genere: quod nō in specie. de offi. or. si sacerdos. Caueāt tamē vt etiaꝫ in generali locutione illa quā refrenent: quia qui incōsiderate loquitur: sentiri malā. v. q. quinta. ſ. sed aliud. xlij. distinc. sit rector.

Predicatoꝝ: an liceat nominatim vitia peccatoꝝ tangere.

e ¶ Accessu. Facit de parochi. c. ij.

f ¶ Indiscretas. i. nō ꝓcessus. 2 de bīs. j. de pe. 2 re. c. ij.

g ¶ Aduersibus. Cathedralibus vel altis. de ver. sig. venerabilī. de prescrip. c. primo. 2. c. 2 transmissa. de trāsactio. ꝓtexta. ij. j. de sen. excō. c. i.

h ¶ In altorum. i. quibus debentur: vel quibus legare volebant. Posset etiam intelligi de ēpis quibus cōpetit dispositio male ablatorum: incertoꝝ: de quibus premittit: 2 tunc faceret ꝓ Hostiē. in bis que scripsi post cum. de iudeis. cum sit. de vsu. cum tu. Vlis videretur facere cōtra Archi. in eo qd legit. 2 no. de testa. c. ij. lib. vj.

sententiam ipo facto: per sedem apostolicam dumtaxat absoluendi[a]: quos etiam locoꝝ ordinary (postq̄ de hoc eis constiterit) excōmunicatos faciant publice nūtiari[b]: donec de absolutione ipsoꝝ eis fuerit facta fides: nullo religiosis eisdem super hoc exemptionis: vel alio priuilegio suffragante[c].

¶ Ponit septez culpas religiosorum a quibus eos precipit abstinē sub certis penis: quas eis iponi inbet: 2 quas prelatis ipsorum imponit: si non satisfecerint. Joan. and.

¶ Quibus etiam in virtute sancte obedictie: 2 sub interminatione maledictiōis eterne districtius inhibemus: ne in sermonibus suis ecclesiarum platis detrahant[d]. Aut etiā retrahāt laicos ab ecclesiarum suarū frequentia vel accessu[e]: seu indulgentias p̄muntient indiscretas[f]. Ne vecum ꝓfectionibus testamentoꝝ intereunt: a restitutionibus debitis: aut legatis matricibus[g] ecclīs faciēdis retrahāt testatores. Nec legata: vel debita: aut male ablata incerta sibi: aut aliis singularibus fiat ordinis fratribus vel q̄entibus in alioꝝ[h] p̄judicium fieri seu erogari p̄curent. Nec etiaꝫ in casibus sedi apostolice[i]: aut locorum ordinarijs[k] rebuatis quemq̄ absoluere[l]. Aut personas ecclesiasticas p̄sertim[m] coram iudicibus delegatis [n] a nobis suam contra eos iustitiā, p̄sequētes vexare indebite: aut ad [o] loca plura: 2 p̄sertiz multum remota [p] conuenire p̄sumant. Si qui vō premissa vel aliquod q̄ de p̄missis attētare p̄sumpserint: per duos mēses subiaceant penis illis: que sūm eorū regulam: vel statuta ꝓ grauibus[r] criminibus seu culpis eis cōsueuerūt imponi. Super [q] quibus absq̄ manifesta necītate[s] eiz eis non valeat dispēsari. Leteriz prelati eoz: nisi de his que occasione premissoꝝ excessuum ad eos quoquo modo puenerint [t]: ecclesijs aut p̄sonis ecclīasticis [r] dāmificatis vel lesis satisfactionē plenariaz [v] exhibuerint infra mēsem postq̄ super hoc fuerint regressi[x]: suspensionis[y] sententiam vsq̄ ad satisfactōez debitam coipso incurrant: non obstantibus p̄missis statutis: aut quibuslibet p̄uilegijs cuiuscūq̄ tenoris existant.

¶ Ponit moderationez circa duos ꝓmos casus. hoc dicit Joannes andree.

¶ Sane religiosis illis gbus est ab aplica [z] sede 2cessum: vt familiarib[a] suis domesticis[b]: aut paupibus in hospitalibus suis degētibus sacrameta possint ecclesiastica ministrare[c]: nullū ex premissis volumus quo ad hoc p̄iudiciū gīari. Idem in eodē.

¶ Archiepiscopi p loca exēpta p̄uincie sue faciunt cruce ante se deferri: ipsi etiaꝫ 2 diocesani ibi benedicunt: audiunt diuina: 2 illa celebrant 2 faciunt celebrari: per hoc tamen exemptis vel p̄uilegiatis in alijs nullam fit p̄iudicium. Joan. and. Lap. y.

Pena pro vno actu: 2 pro pluribus pōt eē eēlis.

Bñio solēnio p que verba fit.

Hrchiepō per queuis loca exempta [b] sue p̄uincie facienti transitum aut ad ea forsan ōclīnati [c]: vt crucē ante se libere portare faciat: benedicat [c] populo diuina officia p̄uatim vel publice ibi dem audiat: 2 ea etiā in pontificalibus [d] celebret: 2 faciat in sua p̄sentia sine [e] pontificalib[f] celebrari [g] (quouis p̄uilegio contrario non obstante) sacro approbante cōcilio p̄sentis cōstitutionis serie duximus cōcedēdū. ¶ Simili modo cōcedimus ēpo vt in locis eisdē [i] sue diocesis possit populo benedicere audire diuina officia: 2 ea etiā [k] celebrare: 2 in sua p̄sentia facere [l] celebrari. ¶ Sic tñ q̄ p̄tertu concessionis huiusmodi: in locis ipsis exemptis vel circa hoc p̄uilegiatis nullam aliā iurisdictionē[m] ideꝫ archiēps vel ēps exerceat: nec ps̄onis exemptis vel p̄uilegijs eorundem aliud p̄iudicium generet [n]: nec ipsis archiepiscopo vel episcopo ius aliud quomodolibet acquiratur [o].

Ep̄i [i] diocesib[a] alienis celebrātes an possint vti pōtificalibus.

Pall to archiepō vti nō pōt in aliena p̄uincia.

¶ No. j. [a] locis exempti: 2 quomodo cognoscāt. glo. ſ. remittit.

¶ No. q̄ archiēps p̄t bñdicē ppō p totā p̄uinciā: 2 dicit Zelin[b] q̄ p talē bñdictionē delent̄ venialia. de hoc in prohe. vj. Iglo. vlci. Jabarel.

a ¶ Ministrare. Deor. ō. ea. cōpil'. de relig. do. q̄ dicit in fi. per q̄d q̄ hic de p̄uilegio dicit: videt ētiā ex cōsuetudine posse cōpetere: nisi dicas q̄ illa decre. nō dicit valere p̄suetudinē q̄ religiosis talia ministrent: sed dicit valere p̄suetudinē q̄ sacerdos hospitalitū vel sacerdotes prochiales pauperibus 2 familie illa ministrēt: posset ergo p̄uilegiū hoc casu q̄ nō pōt cōsuetudo. facit de pen. 2 remiss. ſi episcop[a]. j. fi. li. vj. Ca. 11.

b ¶ Exempta. Hoc discernitur per ea que habentur eodem titulo. ſi papa. libro sexto.

c ¶ Decimatt. De p̄scriptio. cum ex officij. Et hic intege literam sacro approbante cōcilio p̄sentis constitutionis serie duximus concedendum. Joannes andree.

Bñio solēnio p que verba fit.

d ¶ Ut crucem. De hac. ea. ti. antiqua. 2 vt li. pen. c. j.

e ¶ Benedicat. Soleniter per illa verba. Sit nome dñi benedictum. 2 vide quod no. de consecra. distinctio. j. cū ad celebrandas. xxvj. questio. vj. ministrare. 2cv. dist. ecce. 2 quod no. de p̄uileg. abbates. libro sexto.

f ¶ Pontificalibus. Intelligo etiam cum pallio qd̄ est pontificale archiepiscopi: dicebā tñ si permissio qui no. de vsu pal. ad honorem. 2 intra ecclesiam. eodem titu. c. j.

g ¶ Sine pontificalibus. Ergo ēpo nō posset ibi facere in pontificalib[a] celebrari q̄d intelligo nisi cēt diocesan[a] cui hoc cōpetit suo iure. vt. j. dicā facit p Innoc. hec lra.

h ¶ Celebrari. Ponit hic duo vt diuersa. vñ aliud ēce lebrare: aliud ēt audire tm̄ z̄dco sibi facere celebrari: aliud simpliciter audire. In primo 2 secundo casu excōicat[a] irregularitatem incurrit: 2 sic loquit[b] de cleri. excō. sicut. in fi. In tertio non. de hoc scripsi de excess. prela. capi. finali.

i ¶ Eisdem. Scilicet exēptis vel circa hoc p̄uilegiat[a].

¶ Glosa sequens ponit dictum Innocen. 2 contrarium Hostien. pro vtroq; allegat. 2 illa distinguendo cōcordat.

k ¶ Etiaꝫ celebrare. In pōtificalib[a]. Per illud quod dicit simili modo: sciāo quod not. Innocen. de vsu pal. capi. fina. q̄ episcopi i diocesibus alienis: etiā si de licētia dioc̄esanorum celebrēt non vtuntur pontificalibus nisi super hoc sint p̄uilegiati alleg. de renūcia. ad supplicationē. Sed Hostien. ibi dicit: q̄ etiam in pontificalib[a] 2 sine licētia poterunt celebrare (sicut seruat generalis consuetudo) 2 etiaꝫ predicāt: nisi specialiter prohibeantur: remittens ad no. extra ti here. cū ex iuncto. Ista lra videtur facere p Hostien. inquantum in locis exemptis hic vtitur. In cōtrarium facit pro Innocen. inquantuz litera dicit: q̄ archiepiscopus sibi celebrari facit sine pōtificalib[a] fortiter facit. Item q̄ hic dicit litera vsum pontificaliuz competere archiepiscopo intra p̄uinciam episcopo infra diocesim. facit eodem titulo abbates. 2 capitulo vt apostolice. libro sexto. Posset dici dictum Hostien. procedere quādo pontificalibus vtit sine iurisdictionis exercitio: vt missam celebrando: 2 predicando. facit eodez titulo. capi. vlti. lib. vj. 2 quod no. vj. q. tij. c. j. Sed ob. ō. p̄ti. respon. vt predicti. dici posset q̄ archiepiscopus nō cōmittit episcopo vsum pontificalium extra suam diocesiz: sed suo iure episcopus celebrans vtitur illo: quod vt dixi approbat consuetudo. Sed si iurisdictione vel officio vti vellent: puta ordinando degradando: chrismando: vel similia faciendo: tunc sine licentia episcopi id nō poterunt. ix. questione secunda. per totum. si tamen circa illorum exercitium habent licentiam episcopi: puto q̄ vti poterunt pontificalibus: 2 in hoc differunt pontificalia a pallio: quo non vteretur archiepiscopus in aliena p̄uincia: etiam de licentia illius ad quez spectat nisi super hoc esset p̄uilegiatus. de vsu pal. ex imanz. strictius: est enim vsus pallij q̄ pontificalium: vt ibi patet. 2 eodem titu. ad honorem. 2 capitulo primo 2 secundo.

Lōtinuatio.

i ¶ Facere celebrari. Sine pontificalibus: vt supra.

m ¶ Jurisdictionez. Facit. xvij. questio. ij. luminoso. de offi. ordi. cum episcopus. libro sexto.

n ¶ Ipetur. Deor. ō. ea. cōpila. de foro cōpe. cūm̄ ſ. si.

o ¶ Acquiratur. Concor. eodem titu. q̄ intentionis.

¶ De penis. ¶ Visum est simpliciter 2 diffinim. de penis: versi quia non est nouuz vt alīquibus specialiter enumeratis subijciatur verbuz generale. Del sic. Visum est de penis in specie: nunc videndum est in genere.

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ No. i. q̄ diuersa fāt gña sacrilegiō: qs̄ immutl̄ sa tbi: in hoc sacrilegū genꝰ ꝛ sic ꝑsupponit q̄ fit ꝛ alīd genus de hoc glo. fūr. n.

¶ No. ij. q̄ anathema dr̄ mucro: quid dicaī anathema nō taī dr̄ iud. cīl non abhoīe. Jab.

Si quis suadente. ¶ Lasna. Aliqs fuit ita temerarius q̄ iuriose. i. non iure vel animo iniuriandi manus iniecit in episcopum: vel ipsum iniustum detinuit in carcere: vel illum tanq̄ bannitum expulit a terra: vel si non fecit: tñ tā mandauit fieri: vel fuit factū sine mādato eiꝰ: ꝛ postea ratū habuit: vel fuit particeps ꝛ ꝓbuit auxiliū: queritq̄ penas talis incurrit: Dicit Clemens q̄ ipso facto. i. eo ipso: ꝛ ita etto q̄ fecit illud factū: ipse incurrit sniaz excōicationis: et in casibus in gbus olim nō incurrebat excōicationem: etiā in casibus de gbꝰ in lra. Itē si talio talia facīo obtinebat res ab eccl̄ia ad locationem vl̄ emphiteosim pdit illas ipso facto: ꝛ filij eī sint habiles ad obtinendū bñficia in illa dioces. Itez terra illius delinquentis (si non ptineat vltra vnā dioc̄esim) est supposita interdicto ecclesiastico. Si ꝑo cōtineat vltra vnā dioc̄esim: tunc terra principalis dominū vel ciuitas est supposita interdicto. Itē cōsiliarij illius sunt excōicati ipso facto. Postea remouet vnā dubitā q̄ non est mirandum: si pro isto delicto sposuerit tantas penas: qui illud delictū adhuc regrit maiores. h. d. bel. reg. ¶ Colligo aliqua notabilia. Primo q̄ christus dictus est primo pontifex: quasi ponte faciens: quo mundus ad regnum celeste. postea fuit appellatus Papa vicarius Christi: postea epi q̄ faciunt nobis ponte dando indulgētias peccatoꝝ. ¶ Nota q̄ si papa scribat ep̄o dicēt: dilecto fratri. si aliter scriberet litere essent surreptitie. Si ꝑo scribat laicis vel abbatibus dicit: dilecto filio. ¶ Nota ex principio text. q̄ inscientes manus violentas in ep̄m dr̄ sacrilegus: qui violat rem sacrā. Idē de sacerdotibꝰ. l. si quis. C. de episco. ꝛ cleri. ¶ Nota q̄ talis inscientes manus in ep̄m vel prebens auxilij ad illud faciendū incurrit sniaz excōicationis ipso facto: a qua non pōt absolui: nisi a papa: ꝑter in mortis articulo: tñ recepta sanitate tenet adire papā sup satisfactiōe: alīs felleret in eādē excōicationē. ¶ No. q̄ talis violator pdit ipso iure emphiteosim: ꝛ locatiōes q̄s ꝓz ab eccl̄ia ipsius ep̄i. ¶ No. casus in q̄ filius punit ꝓ delicto patris: ꝛ sic aliqs est habilis ad obtinenda bñficia in vno loco: ꝛ nō in alio. ¶ Nota q̄ terra illiꝰ violatoris supponitur interdicto: cuiꝰ interdicti effectꝰ est iste: q̄ sbl sacra non ministrent: exceptis necessariis. i. sacramento baptismi ꝛ penitentie siue confessionis.

Interdicti effectꝰ

a ¶ Si quis suadente. Lōcordan. xvij. q̄ne. iiij. si quis suadente diabolo: ꝛ facit ad casus. ea. questio. ij. quis de incepo. ij. questione prima. in primis. versi. de persona sanctā. C. de episcopis ꝛ clericis. ij. quis in hoc.

b ¶ In hoc. Sunt enī diuersa gña sacrilegiorum. de gbꝰ xvij. q. iiij. §. sacrilegium. ꝛ. e. sequen. ꝛ de hoc. ꝛ de ipsius variis penis. not. eadem questione sacrilegium.

¶ Glosa sequens soluit quo dubia.

c ¶ Quēuis. Pōtificem. Illos ergo qui renūtiauerant loco non obstāt videt includere. de ord. ab epi. c. j. ij tñ non erit locus pene. de qua. j. ver. a feudis. ꝛ versi. ipsius filij. electos ꝛo nondum consecratos qui pōtificeo: idest episcopi non sunt ꝛ non videtur includere.

† ¶ Alde ad b. s.

d ¶ Vel temere. Ille igit̄ qui percuteret se defendendo nō ligabit hac pena. facit eodem titu. in quibusdam. ꝛ quod tbi no. eodem titu. felicis. in principio. libro. vj.

e ¶ Bannuerit. Lōcor. de iurisdi. olim. ꝛ not. q̄ plus hēt decre. felicis. eodē titu. lib. vj. q̄ ista in eo q̄ punit hostiliter insequentē: ista sola penitentē: vel bāntem: hz tñ plus ista in eo q̄ punit bāntentem: quod illa non facit.

Si quis suadente diabolo in hoc sacrilegij genus prorupit q̄ quēuis pontificem iniuriose vel remere ꝺ pcusserit: aut cepit seu banniuerit: vel hec mādauerit fieri: aut facta ab aliis rata habuerit: vl̄ socius in his fuerit faciens: aut ꝓsilio in his ꝺderit: aut fauore: seu sciēter ꝺ ōfēsauerit: aut eum electꝰ ꝛ ep̄s ꝛ p̄hrmatꝰ ante p̄secr. dicī possit eps qs̄ no. i. l. ex eo. ff. ꝺ testām. mil. Spe. in ti. de rescis. p̄senta. §. rōne autē cāe. ij. tre q̄ obtētū. Adde ad. ꝛ qs̄ tbi not. in addito. in. c. trāsmissū. i fi. ꝺ elec.

Socij qui dicuntur.

† ¶ Alde Jo. and. i. c. inotuit ꝛ qs̄ tbi no. i addi. ad glo. de electio.

regulariter verba cū effectu recipiunt. de clerī. non resi. relatū. cū ꝑcor. Ideo pōt exponi: vl̄ hec. i. percussionem captiones vel banna iam facta. facit eodem titu. felicis. in principi. de sentēn. excommunī. quicūq; libro sexto.

f ¶ Mandauerit. Nota casus in quo punitur solum mandatum: ꝛ est maleficij perfecti. Lōcordā. de homi. ꝓ humanū. ad fi. lib. vj. ꝛ vi tbi no. penitentia ꝛ renouatio hoc casu non prodest. Hz q̄ hoc duz videt quez ex solo mādato maleficio nō secuto tot penis simoluit: ꝛ q̄ regulariter verba cū effectu recipiunt. de clerī. non resi. relatū. cū ꝑcor. Ideo pōt exponi: vl̄ hec. i. percussionem captiones vel banna iam facta. facit eodem titu. felicis. in principi. de sentēn. excommunī. quicūq; libro sexto. vt ligentur tbi etiam post delictū: ꝛ post sentētiā sanctos. de quo per hostiē. in sum. de here. §. penultī. ꝛ dicī in predic. §. credentes. ꝛ facit ꝺ here. accusatus. §. pe. ii. vj. Circa quartuz de defensore est aduertendum: q̄ litera nō repetit in his quod predixit in tribus proximis casibus: per quod puto q̄ etiam defensores post maleficium punire intendit. Est ergo quidaz defensor vel auctorizator: delicti: ꝛ talis grauiꝰ punitur q̄z agēs. zj. questione. iij. qui consentit. xxiij. questi. tertia. qui aliorum. ꝛ not. ij. questione prima. notum. de offi. delega. capitu. primo. Est alius defensor qui etiam post delictum defendit: puta impediendo: ne delinquens ad manus iudicis veniat examinandus vel puniendus. xxvj. questione prima. si custos. facit. xxj. questione quinta. per totū. vel ne fiat executio. de offi. delega. ex literis. ꝛ hunc etiā intendit includere. ꝛ probatur eo. titu. felicis. libro sexto. post principium. ibi: postea receptauerit vel defensauerit ꝛc. Non tamen puto q̄ is qui talem defenderet ne ledatur a priuato: nedum tertio: sed illo offenso: puta episcopo vel eius consanguineis vindicare volentibus includatur hac pena: cum illa sit iniuria: ad quam etiam propulsandam a socio quis tenetur. de sentēn. excommunicatio. dilecto. cum suis concordan. libro sexto. De illo qui defendit in iudicio patrocinando. vide qd̄ dixi post Dostien. de clerī. excōmu. proposuit. super ver. fautorem.

g ¶ De predicto. Ut in bannitente: vel id mādante: vel id ratum habente socio ꝛc. Et hec littera probat q̄ in his casibus gbꝰ per antiqua iura contrahebatur excōmunicatio non iteratur per hanc constitutionem.

De penis

Fauor simplex q̄ dicit

est: q̄ est simplex fauor qui nil adiicit ad peccandum. de quo. eo. titu. felicis. §. illud. ii. vj. ꝛ de ralt non videt hic intelligendum per id quod dicit in his: vt statim dicam. Item scienda q̄ canon dicit illum impetrasse fauore qui obuiare potest ꝛ nō obuiat. xxiij. q. iij. qui potest. Ixxiij. distin. error. de sententia excōmunicatio, quante. §. hoc dicit tbi. Et q̄ ista hic dicit in his. §. percussione captione: vel banno: patet q̄ sanens huic delinquēti post delictū ꝑter defensorem (q̄ quo sequitur) non incurrit hanc penam. In materia hereticoꝝ latē recipiant fautores. de quibus dehere. excommunicamus. §. credētes. eodem titu. c. ij. ꝛ capi. contra christianos. libro sexto. vt ligentur tbi etiam post delictū: ꝛ post sentētiā sanctos. de quo per hostiē. in sum. de here. §. penultī. ꝛ dicī in predic. §. credentes. ꝛ facit ꝺ here. accusatus. §. pe. ii. vj. Circa quartuz de defensore est aduertendum: q̄ litera nō repetit in his quod predixit in tribus proximis casibus: per quod puto q̄ etiam defensores post maleficium punire intendit. Est ergo quidaz defensor vel auctorizator: delicti: ꝛ talis grauiꝰ punitur q̄z agēs. zj. questione. iij. qui consentit. xxiij. questi. tertia. qui aliorum. ꝛ not. ij. questione prima. notum. de offi. delega. capitu. primo. Est alius defensor qui etiam post delictum defendit: puta impediendo: ne delinquens ad manus iudicis veniat examinandus vel puniendus. xxvj. questione prima. si custos. facit. xxj. questione quinta. per totū. vel ne fiat executio. de offi. delega. ex literis. ꝛ hunc etiā intendit includere. ꝛ probatur eo. titu. felicis. libro sexto. post principium. ibi: postea receptauerit vel defensauerit ꝛc. Non tamen puto q̄ is qui talem defenderet ne ledatur a priuato: nedum tertio: sed illo offenso: puta episcopo vel eius consanguineis vindicare volentibus includatur hac pena: cum illa sit iniuria: ad quam etiam propulsandam a socio quis tenetur. de sentēn. excommunicatio. dilecto. cum suis concordan. libro sexto. De illo qui defendit in iudicio patrocinando. vide qd̄ dixi post Dostien. de clerī. excōmu. proposuit. super ver. fautorem.

a ¶ De predictis. Ut in his casibus de predictis in quibus excōmunicationē per ia editos canones nō subiret: fit huius nre cōstitutionis auctoritate (non obstante quacūq; ꝙsuetudine: quā reputamus approbante sacro cōcilio potiꝰ corruptelā) anathematis mucrone ꝑcussus: a quo nequeat nisi ꝑ sūmū pontificē (ꝓterq̄m in articulo mortis) absolui. ¶ A feudis isup locatiōibꝰ officijs spualibus siue tpalibus: que ab eccl̄ia cui sic offensus p̄est eps obtinet: cadat ipso facto: ac ad eandē eccl̄iā libere reuertant. Ipsius filij p masculinā descendētes lineam vsq; ad gñationē secūdā (oī spe dispensationis adepta) reddant ipso facto inhabiles ad ecclesiastica bñficia in ciuitate ꝛ dioc̄esi in gbꝰ idem eps ꝑsidet obtinēda. ¶ Terra quoq; ipsius (duz tñ vltra vnā dioc̄esim non contineat) vsq; ad ꝺignam satisfactionē eiusdem: necnō locus aut loca in qbus captus eps detinebit nō ꝯdiu detētio ipsa in eisdē durauerit ecclesiastico subiaceāt interdicto. ¶ Qō si terra eiusdē duas dioceses vl̄ vltra cōtineat dioc̄esis dominicilij p̄cipalis ipsius ꝛ illa ēt in qua fuerit delictum cōmissum si sua sit: ꝛ due alie que sub ipso sint eidem loco magis vicine: interdicto subiaceant supradicto. Et quia eo maioꝝ erit ipsius confusio: q̄ sua fuerit culpa patentioꝝ q̄usq; dignam satisfactionē ꝑstiterit ꝓ oēs illi locum quo cōmissuz ē facinꝰ: necnō ciuitatū ꝛ dioc̄es. vicinaꝝ ecclias qbuslibet diebꝰ dñicis ꝛ festiuis: pulsatis cāpanis: ꝛ cādelis accensis excōicatis publice nūtiet. Et cū absoluēdus fuerit: sufficienter ꝛ idonee caueat q̄ inferende pene parebit: ꝛ auxiliante dño pniam peraget iniungendā. ¶ Ciuitas autez que premissa vel eoꝝ aliqō in episcopū suū cōmiserit interdicto ꝓ (donec q̄ satisfecerit) subiaceat memorato. ¶ Potestas vo: ꝓsilium: baliuꝰ: scabinꝰ: aduocati: ꝓsules: rectōes officiales ipsius quocūq; noīe censeantur in ꝑmissis culpabiles exꝑsto: alto. in vlti. glo. ꝛ est simile. de electio. si compromissarius. §. penultimo. libro sexto.

b ¶ Canones. xvij. questio. iiij. si quis suadente. de sentē. excōmu. super. ꝛ. c. quicūq;. Joannes andree.

c ¶ Consuetudine. Que forsan habebat tales capi vel bāntri per reges vel principes. ꝛc. de iudi. clerī.

d ¶ Pontificem. Concordan. de senten. excōmunicatione. capitulo primo.

e ¶ Reuertantur. Concordan. eodem titu. ad aures. ꝛ. c. i quibusdam.

f ¶ Masculinaz. Intelligebatur etiā si non fuisset apposita. eodez titu. vbicūq;. libro sexto.

¶ Glosa sequens obiectionem soluit: diuersitatem casuū exprimens.

g ¶ Generationē secundam. Decre. in quibusdam. eo. titu. punit quartam: sed illa in homicidio vt mutilatione: ꝛ quo ad personas ibi expressas. i. patronos aduocatos vicedominos feudatarios: ꝛ bñficiatoos: ꝛ ꝓnat quartam generationem etiā a clericoū collegio. ista latius loquitur quo ad ꝓsonas: strictꝰ quo ad descendentes: ꝛ penam inhabilitatis beneficiorum in illis dioc̄esibus tñ.

h ¶ In ciuitate. Nota inhabilitare q̄z beneficij in vno loco non in alio. concor. de excessi. prelato. illud. ꝛ facit qd̄ not. de appellatio.

i ¶ Obtinenda. Non ꝓsunt obtenta: credo tamē q̄ ista ꝓmutare nō posset cū alio beneficio ipsius dioc̄esis.

k ¶ Dehibitur. Concordan. de ꝓsona. non est nobis. ꝛ vide tbi nota.

l ¶ Si sua sit. Vide quod not. ꝛ dixit de postula. ca. j.

m ¶ Vicine. Concor. de ꝓuilegi. capitu. super speculā. cum suis concordan.

n ¶ Accensis, Extinctis ꝛ pedibus cōculcatis. vndecima questione. iij. debent.

o ¶ Intingendam. Concordan. eodem titulo. felicis. §. cum autem. libro sexto.

p ¶ Interdicto. Concor. eodem titu. felicis. in fine. de electio. vbi periculum. §. ciuitas. libro sexto.

q ¶ Donec. Vide quod super eodem verbo dixi supra eadem compilā. de ꝓcu. capitulo primo.

r ¶ Baliuus. Vulgare prouinciale. i. de sentē. excō. vsle cto. li. vj. in fracta vsir ꝓpōsit. de verbo. signi. ex parte. j. Baliuus.

s ¶ Scabini. Vulgare gallicoū. cōcordā. ꝺ ali. in. mā. ca. sa. capi. q̄. de immu. eccle. c. j. li. vj. Joan. andree. Scabini.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Probdolor an sint ane ptes.

Ordo lre.

Absolut⁹ t firmita te ab hēri oit qi vz se repīta re sup tort

a ¶ Ut ꝓmittit. l.ꝙ sedē applicam in mortis articulo.
b ¶ Dato magis. Arguit a minori. de elec. cū i cēctis.
c ¶ Delcutre. Cōco. eo. tl. felicis. §. si quis ꝓ. lib. vj.
d ¶ Probdolor. Interiecto dolētis: cū aliqa l dolore logit̄. Aliq dicunt: q̄ sunt due partes z duobus accentibus debent legi.
e ¶ Crassantib⁹. Quasi crudeli gradientib⁹. ñ. Regum vlt. cesset ter iectio: alis indignatio que crassatur l ppl'o. ad idem. xxiij. q. j. milltare. ff. e. capitalitā: vltra medio. z §. fi.
f ¶ Exēplo. ff. de penis. aut fētā. §. fi.
g ¶ Offensi. De rē. exēd. cū illoniz. z vide qđ no. de cā. c. j. l gl. ff. de eta. z qualita. cuz bone. in prima glosa.
h ¶ Sanctissimi. in auctent. de sanc. epīsco. colum. ix.
i ¶ Legati. ff. q. vij accusatio ñz. in fi. z xxj. distin. in nono.
k ¶ Patres. ff. qđ. vij. qualis.
l ¶ Fratres. De xti. fal. cū grant.
m ¶ Coepiscopi. xxiij. q. j. quotiens. de accu. lz. in fine.
n ¶ Colline. ff. q. vij. accusatio. de accu. qualiter. ff.
o ¶ Pēnā. Videān dam culpe violant dignitatē tante pēmutēte quod legi.
p ¶ Proterue. Ut lite non contesta. quonaz. in fi. de iudi. cū nō ab hoste.
¶ Glosa sequens alleg. cōcordan. z si milis ibi ponit glo. Postien. ex his que stionem soluit: z solutionis obiectioni respondet.
q ¶ Quācūcto cōmode poterit. Idem verbum de sentē. excōmu. eos qui. j. z. ff. respon. lib. vj. decre. decretoru. eodem titu. dicit ēpiscopus opportunitatē habuerit. qđ exponit ibi Postien. i. cessante impedimento: z aliquo modico tempore indulto quo sibi de necessarijs valeat paucis re. alleg. ff. ex qui. ca. ma. l. ab hostibus. §. fi. per hoc patet. q̄ non crederetur circa hoc absoluto: sed iudex habebit hoc arbitrari. fa. di electi. ñ. fit. in ꝓin. z quod ibi no. z eodem titu. cupientes. §. ceteruz. lib. vj. al's ipse absoluto ex frīuolis excusationibus frigoris z caloris: z his similibus constitutionē eluderet. fa. de do. z contu. cum olim. di accusa. veniens. Nec ob. qđ de occultare z de periculo queritur. z sic sibi credēdū. de homi. significasti ñ. de sentē. excō. si ꝓ o. ñ. fateor: id verū in foro penitētiali.

stentes: silr excōicatiōis sentētie a qua (nisi vt ꝓmittit a) nō valeant absolutionis obtinere beneficiuz sint subiecti.

¶ Que oia tanto b magis in eporum interfectoribus sunt obseruāda quanto in eos seuerior ꝙ in prefatos pena dz exurgere: z grauioris indignationis acyleus deseuire c.

¶ Excusat rigorez dicens q̄ grauiores pene deberent imponi. Joannes andree.

¶ Nec super hec quisq̄ miretur q̄ premissa perpetrantibus penas non inferimus grauiores: lz enim (qō dicere puder) hec ꝓbdolor d frequēter occurrant: multisq̄ crassantibus e opus esset exemplo f: z ex dignitate offensi g penam metiri deceat offendentis. Episcopi enim dicuntur sanctissimi h: christi legati i existunt spirituales sunt patres k: nostriq̄ fratres l: z coepiscopi m: colūne n cōpugnantur ecclesie: quare grauē oporteret esse penam o culpe violātis dignitatē tāte preeminentie adequandam. Volumus tamen ad ꝑsens in penarum exaggeratione tēperare rigorē: ad penas als ꝓcessuri si prerunitatē p oeliqētiū hoc exposcere videam q.

¶ Repetit ius antiquum de absolutis in mortis articulo:

de spon. tua. z quo ad vinculum occulte contrahendum. vñ ex quo sclam hēt de mota: scire dz se excōicatum: tuder tñ eum non denuntiabit: nisi prius eo vocato per cōfecturas viderit illum esse motoriam cognitione sup hoc sūmaria premissa. j. titu. proxi. in fi. z sa. ad ea que not. ff. ea. compta. ff here. capi. j. ad finem.
r ¶ Alibi. De sen. excōmunicatio. eos qui. libro sexto.
s ¶ Excusare. Si mile. de loca. ca. j. l fi. de symo. qñ. l fi. de pen. z remiss. ofs.

qui sanati reincidunt si nō satisfaciant. Joannes andree.

¶ Sane si quis in aliquo casuum predictoz fuerit ab excōmunicationis sniā in mortis articulo absolut r: nisi postq̄ pristine restitutus fuerit sanitati: ꝙcirco q cōmode fieri poterit cōspectui romani pōti. se presentare curauerit: eius mandatū humiliter receptu rus prout iustitia suadebit: in eandē excōicationis sniaz recidat ipso facto. Quāuis enim super hoc satis plene in iure alibi r sit prouisum: ne tamen aliquis in hoc ex ignorantia uris se satagat excusare s: h expresse premissis duximus annectendum. Idem.

¶ Procurantes capi viros ecclesiasticos vt renuntient beneficijs vel vt citati nō vadant ad curiam: preter penā excōmunicationis quaz per canones antiquos incurrūt: si sint prelati a ꝓceptione fructuum per triēnium sunt suspēsi: iferiores vo beneficijs sunt priuati. Eandem penam incurrunt ipsi citati qui se capi procurāt. Resignatio etiā sic facta non tenet: etiā si per prelatos recepta fuerit vel ratificata. hoc dicit Joānes andree. Capitulum secūdum.

Multoz ad nos grauis querela deduxit: q̄ nō

M Ultoy. C. ii. ¶ Pōt ponit ecclesiam. Sed vo tbi. Cōsiderātes. p nidet statuēdo penā. Tertio tbi. Locoz prouidet circa ipsius publicatione z executionem.

¶ CASVS. Luz hēt titulū canonicū. i. iustā z equum in bificio. fal a possessione expulsus p aduersariū meum: vl aduersarius me pcurauit: vt in carcerarer donec renūciassem meo iuri in manib⁹ collatoris: vt sibi ꝓferret bificium. Nō est dubiū vel saltē nemo dbet dubitare q̄n capīs z pcurans sint ipso facto excōicati. Dz quero: nonne incurrūt ipsi al's penas: Dicit q̄ sic: vñ si sint prelati sunt suspensi a beneficijs per tres annos: si nō sint: tūc ipso facto pdūt oia sua beneficia. Idez de illis qui capiunt citatum ad curiam romanā ne ad otem assignationis cōpareat. Idē est de citato qui pcurat capi ne possit comparere ad diem sue assignationis. ¶ Lōligo aliqua noradicta. Primo q̄ cōstitutio penalis de clericis disponens non extenditur ad laicos: lz in eis videatur ratio eadem: tamen constitutio penalis disponens contra obtinentes dominium temporale certio casibus: extenditur etiā ad personas ecclesiasticas dominiū temporale obtinentes: vt dicit glo. in verbo dominiū: inuncto ter. in ꝓho. ecclesiasticos. ¶ Nota q̄ quānis lex vel canon imponat priuationem omnium beneficiorū obtentorum: non tñ ꝓpter hoc videtur inhabilitare ad obtinenda: vt glo. in verbo: obtēto. Idē est in casu conuersio, inhabilitatus enim circa obtinenda non censetur priuat⁹ obtentis: vt in cle. si quis suadente. ē. codē titu. iuncta glo. in ver. obtinēda. ¶ Nota q̄ secularis capiens clericuz:

Dignitati defertur i pens.

lz non alo iniuriādi seu iniuriaz faciēdi ne etiam⁹ vadat ad curiā romanā: nec dicit in excōicatione: q̄ manus sua teneā z iniurtosa est dicit apīce et toti ordini clericali: vt glo. in vbo sit'art. ¶ No. q̄ pcurās suā captionē: ne citatus ꝙc vadat ad curiā romanā: nec dicit non solū in penā hic ꝓtētaz: sed cum de ꝺ pstiterit: cōtra tñm ꝓceditur tanq̄ ꝓtra ꝓtumacē: vt in gl. in vbo pcurauit.
¶ No. q̄ resignatio bñficiorū facta per timorem in carcerez ad istū effectū resignationis ꝓsequēde: est ipso iure nulla: etiā quo ad tñm resignātem: ꝙcirco a resignātibus ipso ꝓtinus recepta vel rata habita it: vt dicit glo. in verbo nullius.
¶ Et no. hic duos casus quos aliquis ipso facto incurrit sententia excōicationis. a ¶ Distinz. Quod qñq̄ etiā dñs clerici. qñē casum etiā vt dict includē. ne cle. vel mo. c. vlt. lib. vj.
¶ Glo. seq. notat a contrario.
b ¶ Ecclīasticos. Inlaicis ergo. si ea perent ad impedīdam citationem de ipsis factā ad curiaz nō est locus pene.
¶ Glo. sequēs vnbium soluit.
c ¶ Captosq̄z. Dicunge lzaz: aut si detinere sacrilego nō verentur: z per hāc copulam dico q̄ pcurās capi clericuz: non ad resignationes beneficij vel ad citationem impedīdam: lz excōmunicationez incurrat: non tamen alias penas hic insertas.
d ¶ Ad apostolicam sedem. Si citati essent per aliquos non est locus hui⁹ pene.
e ¶ Alb hoīe. De do. z ptm. cum dilectī. de accu. ventēs.
f ¶ Si iure. De elec. c ꝓmo. z. c. cupientes. de offi. ordi. quānis. de appel. c. j. lib. vj.
g ¶ Donoū. Quem papa negligere non debuit. de vsu pal. nisi. de immu. eccle. quoniam. lib. vj.
h ¶ Canonū. xvij. q. iij. si qs suadēte. de sen. excō. nup.
i ¶ Premissa. Captiones. i. detētiones ob cās ḟdēs.
k ¶ Ecclesiasticē. Laicos non punit: nec sunt capaces huius pene.
l ¶ Prelati. Nō curo siue sint illi ad ḡrā collatiōes spectāt bñficia de ḡrā renūciatiōe queritur: vel alij cuz ḡnal's loquat: z forti⁹ B quo ad sc'm casuz de ipediēda citatiōe.
m ¶ Suspēsi. Vide quod no. de elec. cuz Antoniesi. in glo. no. ꝙ in fine.
¶ Glo. seq. alle. tres ꝓcor. z ex his ifert z remittit.

n ¶ Inferiores. Dicto distinctio. ē. ea. compīt. de vita z honest. cleri. quoniaz. in ꝓin. z circa fi. de decimis. c. j. de statu mona. ne in agro. §. si quis. Et sic patet q̄ in penis deferetur dignitati. de offi. deleg. c. fi. lib. vj. de hoc de tractatio. c. vlt. in glo. de iureiurā. cum quidam.
o ¶ Obtentio. Inobtinēdis nō vr im pedire. e contra. ē. c. ꝓti. ꝺ. ꝓpīus filij.
p ¶ Lādē. Suspēsionis a percipiēdi fructuū per triēnia fi sint ꝓlati. z priuationis bñficiorū quo ad inferiores.
q ¶ Sc'larī. Non est ḡ locus pene: cū per prātez ecclīastī cam se capī pcurāt. Et sclas q̄ sc'laris potestas hoc factō canonis excōicatiōnē incurrit: et si clericō nō ſtēdat iniuriari: inan⁹ enim est fesna z iniurtosa sede apo. z ordini clericali. de senē. excō. ꝓtingit. j. Josā. an.
r ¶ Procurarint. Et tales non solum hāc penā incurrūt: sed etiā si de hoc cōstiterit: precedēt contra ꝙhos vt cōtra cōtumaces: vt lite nō ꝓtest. qñ. post ꝓin. ē. ea. cōpīl. de iudi. vndi. ff. si go cau. l. j. l fi. cū ꝓcor. z hyne est si'c. de offi. dele. pastoralis. in fi.
s ¶ Modo supradicto. Scilz per captionem z detētionem secularium potestatum. z facit q̄ no. quod met⁹ can. abbas. z. c. sequē.

Capientes eos quos ad obseruantiam iurium

t ¶ Recepte. A principio.
v ¶ Rate habite. Ex postfacto.
¶ Glo. seq. exponit. arguit. querit. remittit. z soluit.
x ¶ Nullius olim. Ita q̄ nō valeant etiā quo ad remissionem. z facit ad ea que notant z scripsi de remiss. q̄ in dubijs. Quid si interuenerit iuramētum? Vide qđ no. de iureiurā. si ꝓ o. z tenc qđ habes ea. ti. verum.
y ¶ Cōstiterit. Parte vocata. z vide qđ no. ē. ea cōpīl. de offi. delega. c. vno.
z ¶ Publicare. Nō regrit sīna quā incurrūt ipso facto: sed sufficit publicatio. ꝓcor. de homi. pro humanit. in fi. lib. vj. ē. ea. cōpīl. de cēs. ꝓbīt. de ꝓbīl. c. j. in ꝓin. Cap. iij.

Quicūq̄.

¶ Tres sunt partes principales. Scilz ibi. Illos. Certa ibi. Sane. Imola.
¶ CASVS. Dicit. c. j. de excel. prelat. in. vj. q̄ religiosi mēdicātes non acgrāt aliqua loca de nouo roma. pont. inconsulto. nec loca donata a laicis recipiant: nec aliquas domos ꝓmutēt: ibi ro. pon. inconsulto z ignoāte. Ponamus q̄ qdaz religiosi fecerint totū ꝓrariū: q̄ acgrauerit

¶ No. j. q̄ virtutibus ꝓmis tribuenda sunt. de b in glo. ñ. et ꝓ hoc

ſſi.q.ĥ.ecclesiastici ſſi. cxvi. pã. Beati qui facũt iustitiam omni tpe.

¶ No.ſi. q.q ſi pſit per ꝓhibẽ induci ad obſuãtiaz turis: debẽt per pnas coerceri. pro hac ꝯ vel timoꝛ ꝛc. de elec. cũ in cũctis. ĥ.clerici. ꝛ de hoc in glo. iſſi. Zaba.

res hereditarias: domos suas ꝓmutauerũt: ꝛ sine cõsilio romani pontificis: querit quaz penã tales incurrũt? Dicit Clemẽs ꝙ vltra penas ꝓdictas in. c. illo. j. de excel. prelat. in sexto. ipsi incurrũt suam excõicationis. Itẽ multi erant religiosi: qui in ĥ month⁹ suis fr̃ahebant parrochianos a solone decimarũ.

Itẽ in ꝓfessionibus dicebãt populo: ne decimas soluerent sue ecclesie parochiali: ꝛ ꝙ nõ soluẽdo nõ peccabãt. Dicit Clemens pontifex. ꝙ tales ipso facto sunt excõicati: ꝛ mo mãdat ipse pontifex ro. ꝙ ipsi religiosi cõmoneant populũ vt soluãt decimas locis ꝙbus debentur: et ꝑ facientes vltra penam illius capti incurrit sniaz excõmunicationis. hoc dicit. Bel. reg.

¶ Colligo aliqua nõbilia. Et ꝓmo ꝙ cõstitutio disponẽs cõtra mẽdicãtes: nõ includit alios religiosos nõ mẽdicantes: secus si constitutio diſponat ꝓ tra religiosos in gñe: tũc enim cõprehẽditur mẽdicãtes ꝛ nõ mẽdicãtes: vt dicit gl. in ꝛbo religiosis.

¶ No. distinctionem glo. ꝛ summariaz. et ꝓm illam legẽ ter. ꝛ facilem reperies.

a ¶ Virtutũ premia. Facit. C. de statu et imagi. l. vltima: in principio. ff. de iustitia ꝛ iure. l. prima. post principium.

b ¶ Ex aggerattone. Idest aggranatione.

c ¶ Formidine. De elect. cum in cũctis. in fi. cum salis cõcor. ꝛ de ſben. cum qui. ĥ. respõ. lib. vj. adde no. de offi. ordi. irrefragabili. in vltima glo.

d ¶ Cõstitutionis. Bonifac. de excel. ꝓla. c. vno. lib. vj.

e ¶ Mendicãtibus. Qui sint hi: habes de rel. domi. c. vno. lib. vj. sic ꝛ alibi differũt mẽdicãtes a nõ mendicãtibus. de elec. quorũdam. lib. vj. de regu. nõ solnz. ꝛ c. ſtitutionez. de statu regu. c. vno. ĥ. sane. eo. lib. ꝛ facit quod dicam. j. de sentẽ. excõmunica. c. j.

f ¶ Religiosos. Mendicantes vel alios. facit. j. versi. prorl. seculares. ergo clericos vel laicos nõ artat hec pena concor. babo. j. de sen. excõmunt. c. j.

g ¶ Nõ sufficit. Plal. xxxiij. Bñdicã dñm: tbi. Declina ab malo ꝛ fac bonum: inqre pacez ꝛc. ꝛ xxj. q. v. de forma. xxj. q. j. duo. in fi. de pe. dist. ĥ. si enim. tbi: sciẽti bonũ ꝛ non facienti illud: peccatũ est: quod fuit verbum Jacob. c. iiij. in fine.

h ¶ Populo. Cũ ꝓmoclnank ad clericũ nõ vñr astringi.

¶ Glo. sequens questionem solutt.

i ¶ In ꝓma. Octo festa enumerat gb⁹ voluit hoc ꝑdicari. Fuit allt hec de arbitrarijs. ꝛ facit quod dixi de rescrip. ſi qñ. ꝛ sic nõ cogimur aliter rñdere: quare nõ dixerit de festo nattualitatis dñi ꝛ resurrectionis.

k ¶ Penthecostes. Alde quod dixi. ã. eadem compilatione. de reli. ꝛ venerat. sancti. c. vno. circa finem.

l ¶ Exprelle. Gatis expressiũt: sed parum informant.

m ¶ Regulti. Alios nõ tenent. de iure ſra rã. breui. de sen. excõ. c. j. cuz cõ. lib. vj.

n ¶ Arguantur. Hoc spectat ad glatoz officii. xlv. di. c. j. ꝛ. c. cũ dilis. in glo. de accu. qualiter. ĥ. ver. Iz autem.

o ¶ Faciant. No. ꝙ religiosi correctio ꝓmo spectat ad suũ prelatum. de hoc de offi. ordi. quanto.

p ¶ Gregorij. De decl. c. j. ll. vj. que dirigit solis ꝑdicatoribus ꝛ minoribꝰ. ꝛ logr̃ nõ solũ de decimis: ſz de aliis rebꝰ ecclesie debitis hic solis de decimis.

¶ Glo. se. Pso remittẽ de varie. pena. de suspẽsione pena ꝓsequtur: ponens xxv. suspẽsiones spes cũ suis diuisionibꝰ. Sctus Ilert suspensus ab officio nõ suspẽsus a bñficio: pones circa id. v. opi. quarũ tres vltimas dicit ꝓsugendas.

q ¶ Suspẽsi. No. nomiñ spem suspẽsionis. Ad cuiꝰ euidentiã sciendã varias spes penaꝝ a iure statutaꝝ. de offi. ordi. ad rephẽdã. ꝛ ibi de ꝑis in gl. ĥ. plenꝰ per Host. in sum. de pento. ĥ. quot sint spes. Iter quao est pena suspẽsionis de qua ꝓsequẽdo sciẽdum est ꝙ de suspẽsione multiplici tractãt iura. Est. n. suspẽsio a cõlone fratrũ simpler. xvij. di. si go alit. determinata ad duos mẽseo. c. di. c. ĥ. Oliaz ad frẽs non sue eccle. c. dist. placuit. lvij. di. c. ĥ. Est etiã suspensio a cõlone eucharistie donec penitteat. de electio. ofino. de his que ĥ. a maio. pte. c. j. in fi. Itẽ ab oblatione altaris. xvij. q. iij. mitoz. Itẽ a participatione sacroz. xj. q. iij. sicut apli. ꝛ trib̃ne. c. sequẽtib⁹. de clerī. exco. mi. c. ĥ. Item a cõsecratione epoz simpler. de trãsla. c. ĥ. ꝛ determinata ad annũ. de elecẽ. puncta. lib. vj. Itẽ a collatione ordinuz oĩum ꝛ simplr. de tẽpo. ordi. vel non est. ꝛ. c. dilectus. ꝛ cum determinatõe annt. eo. tl. eos qui. ll. vj. ꝛ trinñ. de symo. c. pe. Oliaz certoz ordinuz tñi. eo. tl. literas. Oliaz clericalis tonsure tñi. eo. tt. nullus. lib. vj. Itẽ ab ſpoz execution: qliaz simplr. eo. tl. c. j. lib. vj. Oliaz certi ordinis tñi simpliciter. eo. tl. ĥas. vel ad tẽpus. eo. ttu. vel nõ est. de symo. c. penul. Oliaz a põtificalibus tñi. de trãsla. c. ĥ. Oliaz ab officio sacerdotali. de offi. dele. sane. ĥ. eo. tl. c. ĥ. ll. vj. Oliaz nõ a toto sacerdotali officio: ĥ solum a celebratione misse: qliaz per duos menses. de elect. percus. Preterea. qliaz per annum. iv. di. nullus. de ſsec. distin. vj. relatum. qliaz per duos annos. de clerī. pcu. pre xvij. q. iij. nullus. ꝛ c. ſi go deceps. de pe. ꝛ re. oſo. ĥ offi. dele. c. j. ll. vj. qliaz determinata ad mẽsem. de sen. excõ. sacro. qliaz quousq; satisfecerit. de censi. exigit. ll. vj. qliaz ſu spendit quis ab ingressu ecclesie. qliaz per mensem. de sen. excõ. c. j. ll. vj. Et qd ꝓpter hoc suspẽsio ab ingressu habet. de sen. excõ. io cui. lib. vj. Itẽ est suspensio ab officio. qliaz simpler. de vsur. qui obꝰ. in fi. ꝛ. ã. ca. cõpt. de re. ec. nõ alie. ca. j. quandoq; per annũ. de offi. delega. c. vltimo. ĥ. vt autem. libro. vj. de rel. cum eterni. eo. ll. qliaz per triẽnũ. de clande. ĥ spon. c. ĥ. ad finem. ꝛ. ã. ea. cõpt. de here. c. j. ad finẽ. Itez est suspensio a voce capli donec go oidinet. ã. ea. cõpt. de eta. ꝛ qualt. vt hi. qui. ĥ. rñdeo. Itẽ a bñficio habito simpler. de elec. nihil est. determinata ad sex mẽses ꝛ annũ. ã. ea. cõpt. de vita ꝛ ho. cleri. c. ĥ. Ad triẽnũ. de re. eccle. nõ alienan. c. ĥ. ll. vj. de elec. cũ in cunctis. eo. tl. c. j. ꝛ. c. cupientes. ĥ. cetez. ll. vj. Ad ipo incertũ. ſ. quãdiu tacuerit. de elect. generalit. lib. vj. determinata etiã quo ad partẽ distributionũ. vt in ꝑd. decre. vt hi qui. ĥ. rñ. Suspendit etiã go a bñficio obtinẽdo per ser menses ꝛ per annũ. vt in ꝑd. decre. ĥ. de vita ꝛ hone. cle. qliaz per annũ ꝛ biẽnium. de sta. mona. ne in agro. ĥ. ſi go. Itẽ est suspensio ab officio ꝛ bñficio simpler. de testi. tam literio. in fi. de secũ. nup. c. j. de pitul. tnaz. Oliaz determinata ad tẽpus satisfactionis vel restitutionis. de elec. qi sepe. de censi. exigit. ll. vj. ꝛ qliaz hec suspẽsio dicit ab ordine ꝛ dignitate. de scissma ll. c. j. in fine. ꝛ qliaz fit alternatiue. de vita ꝛ hone. clerī. a crapula. Itẽ suspendit go ab administratione simpliciter de solu. c. ĥ. ꝛ cũ determinatione triẽnũ. de rebus eccle. nõ alienã. c. ĥ. ꝛ interdũ suspendit ab officio administratione: ꝛ bñficio. vsqz ad satisfactionẽ. ã. ea. cõpt. de vect. c. j. Itẽ suspendit quis a priuilegio clericali. qliaz in psona. qliaz in rebus. de vita ꝛ hone. cle. c. vltt. ꝛ. ã. ea. cõpti. eo. tl. c. j. Itẽ suspendit quis a collatione bñficioz simpliciter. de ſben. grane. ne sede vacãte. c. vno. ll. vj. ꝛ cũ determinatione anni vel biẽnij. ã. ea. cõpti. de statu mona. ne in agro. ĥ. si go. Item suspẽditur quis a cõfirmatione epi sec poz simpliciter. de transla. c. ĥ. qliaz per annum. de elec. puncta. lib. vj. ꝛ qliaz a cõfirmatione sero. de elec. nihil est. Item suspenditur Platus regularis a receptiõe professionis. de regula. non solũ. in fi. lib. vj. Item suspẽditur officium minoris legati presente legato de latere. de offi. lega. volentes. Item suspendit Status canonicaz alemanie. de elec. Idẽ ĥ tatibus. ĥ. pe. lib. vj. ꝛ. ã. ca. cõpi. de sta. regu. attendentes. ĥ. illas quoq;. Item suspendit quis ab officio advocationis ꝛ notarie. de here. si aduersus. Itẽ a collatiõe magisterij. ã. ea. compl. di magisterio. cũ sit. Item ab officio predicãdi: vt hic. Et qz. ã. posuit vt diuersa suspensionem officij ꝛ beneficij videtur ꝙ suspensio ab officio non per hoc fit suspensio a beneficio: al's superflue adderetur secunda si ineluderetur sub prima. ꝛ hoc putabat Host. verum in suspensione iuris: vt no.

Penarum spes varie sunt iure statute.

Suspẽsio est multiplex.

Suspẽsio ab offi an fit suspensus a bñficio.

post eum. de re. iudi. cum eterni. libro sexto. cui concordan. Archidiaco. ibi. vt sic statutum iuris penale restringatur. de electio. statutuz. libro sexto. facit de decl. ad audientiam. cum concordan. Secus dicunt ibi in suspensio ne hominis. de clerī. coniuga. diuersis. ꝛ capitu. coniuges. de preben. cum ſm. de eta. ꝛ qualita. cũ hone. de appellatio. pastoralis. de excepti. apostolice. ꝛ sic dixit Host. Intelligendus esse qui no. in sum. de verborum significatio. ĥ. vltimo. versi. in fi. no. ꝛ se. Ad hoc facit quod dicitur mitius agi cuz lege ĥ cum ministro legis. ff. de arbit. l. celsus. nec debet iudex esse clementior lege. in auc. de iudi. ĥ. oportet. col. vj. Inicõtra rium. lxxxj. distin. si quis sacerdotũ. ꝛ. c. eos. ꝛ ibi no. de consuetu. cum effectus. in glo. suspensus circa mediũ. c. de clerī. excommunica. ministran. latores: nam beneficium datur propter officium. de resci. ꝓp. capi. fina. lib. vj. ꝛ videtur expressum. xxxj. distinctio. preter hoc. ꝛ ibi dicit recte contradicit Joannes supradicte distinctioni Hostien. vt scilicet suspensus ab officio a iure sit suspensus a beneficio. si ab homine nonnisi in sententia expiimatur. ꝛ ibi vide Lancre. ꝛ Uln. de etate ꝛ qualitate. cũ bone: vt ibi dixi super glo. secunda. tunc demum suspensio subtrahit beneficium cum est in mora petendi absolutionem: alis non. allegant de elec. capi. vltt. secunda questio. quinta. super causa. facit ne sede vacante. capi. vno. ĥ. cũ ꝓ. libro sexto. Abbas in decreta. a crapula. de vita ꝛ honesta. clericoꝝ. vt ibi dixi. super glo. secuda. distingue bat suspensum ab officio pro crimine vel pio si fama tñi: vel facto de quo dubitetur an sit mortale: vt primo casu sit suspensus a beneficio. secundo non. facit secũda ĝstio ne quinta. presbyter. de purga. cano. c. secũdo. ꝛ. c. inter. hoc forsan habuit a Goffre. qui not. de appella. passionis. in vltima glo. ꝙ cum plerunq; suspensio fiat ex leui causa: vt propter infamiaz vel scandalum: vt predicto. c. presbyter non subtrahetur per tã beneficium quod sine magna causa subtrahi nõ debet. xxj. questione septima. inuentum: qi nec sunt subtrahẽda stipendia ꝙdiu ꝛc. C. gna causa. de pur. ca. c. cum inter. vel ĥ suspensus contẽtur isti tres vltime opiniones contingende ꝛ sequende: nisi aliud pro vel contra in sua iuris vel bois exprimat.

Supplicẽtum leuꝰ dat sua ĥ fura mitistrans.

Bñficiũ sine magna cã non est subtrahẽdum.

a ¶ Dicendi. Not. contraria contrarijs purgari. ad idẽ de pur. c. inter. ꝛ. c. cuz in iuuenite. de here. capi. secũdo. in principio. libro sexto. peccatum ergo tacendi dicendo purgatur. xlij. distinctio. sit rector.

b ¶ Exinde. Posset exponi: idest post suspensionem. vel idest post ĥ omiserint cum potuerit conscientiã continentibus facere: de qua premisit.

c ¶ Percipientiũ. Sotl. n. si pcipientes solẽt ł ꝓ vlingere et ꝛ si illos et. vt. ſ. religiosi tales asserẽtes aliꝰ ꝙ re trahant a solutione decimaꝝ excõmunicati non sint.

e ¶ Constitutionis. Dr sepul. c. j. lib. vj.

f ¶ Similem sententiaz. Excõmunicationis. de qua dixit vltimo. ꝛ illã. ã. vocauit sententiã. reliqne sunt pene.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Lōtinuatio.

a ¶ Contenta. Punit illa constitutio eligentes: vt quo ad sepulturā intestati decedant. Jrē afflictentes: vt si eos sepelierint restituere teneant eorpora si petant: r ofa que pertinerent ab eos ratione sepulture ffra decē dieos: alos ipsoz ecclesie vbi sepulti fuerint r ipsaz cimiteria sint interdicta.

b ¶ Absolutōes. Dōe respicit hāc vl timum casum tm̄ sic separatuz ab aliis. a suptoribus ergo excōicationib⁹ absolvent ordinarij. de sēten. excōmu. nuper.

¶ De penitentijs r remissionib⁹. ¶ Ut sum est. ā. de pens. in foro pētōso seu litigioso, nunc vidēdū est de penis i foro penitētiali. Et qr in remissionem vel diminutionez pene solent pcedi indulgentie, ideo. rr. La picanum. j.

¶ No. j. modū ob seruādi p viscera m. i sericordie tēsu chri. concor. de elect. vbi plenū. §. cetez. lib. sexto.

¶ No. §. qq miaz facer recusat chīz q ē mia negat. vij. q. j. ols. de pe. dist. j. Serpēs. Jabarel.

Euchar. sticia nō est ad mortez cōdēnatis denegāda

Uz fm. ¶ Gl⁹. In cōcilio Vienēsi fuit a nōnullis expositū: qz ly in statutis canonicis sit cautū qr cōdēnatis non dz denegari sacrm penitētie r eucharistie: tñ plures iudices tpales cōdēnati hoc denegabant: r ad suā excusationez allegabant ꝓsuetudinē. Loc̄illū primo dānant illā ꝓsuetudinē: que potiꝰ abusus dī: r mandat ordinarijs locoz: vt moneāt iudices: vt nō faciant denegari illa sacramēta ꝓdēnatis: r si recusauerint obedire illos cōpellant censura ecclesiastica. i. excōicatione r interdicto qd cōtinet nolle cēsure. h. d. Del. reg. ¶ Colligo aliqua notabilia. Primo qr sacrametum penitētie condēnat ad mortē non dz denegari. Jdē de eucharistia: ḡuis nō loquatur textus. Clemētine formaliter: nec valet ꝓsuetudo cōtraria. ¶ Nota qr aliqui verba exhortatiua r deprecatiua ꝓponunt necessitatē: qz habemus ꝓlātū reuerētie qd obligat sicut sceptrū qñ materia est necessaria. Scilicet ob reuerentiā ꝓlonaz ḡbus papa scribit verbis deprecatiuis r exhortatiuis: vt hic. ¶ Nota qr diocesanus potest monere r excōmunicare dominum temporale.

r ¶ Canonica. xiij. q. ij. ca. antepenul. de furtis. c. ij.

d ¶ Si petant. Facit de eo qui dux. in matrimonio. c. significastī. L in fine. r quod ibi not.

e ¶ Penitētie. Nec eucharistie. eo. tl. qr in te. r de hoc satis dixi. de cele. mis. sane. de sepultura ꝙ patet in ꝓdc. capl. antepenul. xiij. q. vltī. ꝙ. Hostiēn. de sepultu. et pte secunda. q. furca suspensus non deponet siue licētia iudi

cis: qui tñ petita facile ꝓcedere dz. ff. de cada. pu. l. j. §. r tñ. r si postea fuerit penitus sepelier. vt in pdcīs. c. vltio.

f ¶ Miserēcordie. Aut nec mensura ponī pōt: nec eius tempora possunt diffiniri. xxvj. questione sexta. ꝙ quidē de pe. distinctione prima. multiplex.

Mōa chīsti ē imensa.

christi. Locozū ordinarys nihilominus imūgentes: vt eos ad hoc cum primum cōmode s poterunt diligenter monere: r (si necesse b fuerit) ecclesiastica censura c compellere non omittant. Idem.

¶ Repetit concilium generale de questoribus non admittēdis sine literis apostolicis vel diocesanoz. Et addit per diocesanos lras applicas pus examiari. h. d. Joā. La. y.

A Busionib⁹ quas nōnulli elemosynarum questores in suis proponunt predicationibus vt simplices decipiant: zauruz subtili vel falla ci potius ingenio k extorquent ab eisdem: cuz in animarum cedat periculum r scandalum plurimorum: viā (pur est nobis possibile l) ꝓcludere cupientes: iurta statutum concily generalis m duximus prohibendum districte: ne q̄ stores n aliqui (nisi apostolicas vel diocesani episcopi literas exhibuerint) quomodolibet admittantur: nec o permittantur (cum soluz ipsis competat p indulgentias sibi cōcessas insinuare pplo: r charitatiua postulare sub

g ¶ Cōmode potuerūt. Simile v̄ electo, q̄ fit. r capitu. cupientes. §. ceteri, libro sexto.

b ¶ Necesse. Quia monitiōi nō pareāt. t ¶ Cēsura. De ḡbz significa. q̄rēt. Capitulum. ij.

A ¶ Tres sūt partes ꝑncipales q̄ patēt. Secunda ibi [Ad hec.] Tertia ibi [Questores.] Jo. an. ¶ Latus. Fuit in cōcilio Vienēsi expositū qr nōnulli. t. aliq̄ ꝙstores elemosynaz plures abusus ꝓpetrabant vt subtraherent pecunias a pplo. Loc̄ilū decreuit: vt nullus ꝙstor admittat: nisi ostēdat lras ꝑsi pape vl diocesani p quas sit et ꝓcessa facultas r lras facien di q̄stū: r nisi ēt declarēt cēm sui actus: r dz lras suas ostēdere diocesano l cuius diocesi vult facere q̄stū. Et si diocesanus timeat de abusu: non dz illos admittere: nisi ꝓstet de approbatōe sedis aplice. Postea l ꝑsi. ad hec. recitat Clemens abusus quos ꝓpetrabant r faciebant illi q̄stores: r mādat vt ab ipsis abstineāt. h. d. Del. reg. ¶ Colligo aliqua nōbilia. Primo ex principio. c. qr questores nō sunt ꝑmittendi ꝓdicare: sed solū declarare cōtenta in suis ḟdulgētijs. ¶ Nota qr q̄stores non sunt recipiēdi: nisi exhibeant. t. nisi ostendant lras sue facultatis r poreſtatis. ¶ Nota sancta glo. qr minores epi nō possunt sua auctoritate cōcedere ḟdulgētias. ¶ Not. ex fine: qr questores in huiusmodi officio subiacentur ordinarijs non obstante ꝑuilegio exemptionis.

k ¶ Ingento. Sumptum. C. de commer. r mer. l. ij. facit. xiij. q. questione quinta. dicit.

l ¶ Possibile. De electi. vt cc. l ꝑn. li. vj. j. & §. fig. sepe.

m ¶ Generalis. Eodem titulo. cum ex eo.

n ¶ Questores. Elemosynarū. de quibus de ꝑuileg. narrā. in ꝑncī. habemus enim questores iudicioz. de quibus de verbo ꝙ significatio. fomo. r de his questorib⁹ pecuniaz r errantoz: vide qd no. ff. de offi. questo. l. vna.

o ¶ Nec ꝑmittant. Ullatenꝰ ipi ppō ꝓdicāt: qd sequ.

p ¶ Cōpetat. Cōcor. & here. vt offīi. §. cōpescēdi. li. vj.

Ordo ife.

Ille purgatorij ffet vt iudicio reseruate.

Remissio a pena et culpa pcedit a solo papa.

Exēpti q̄si qr puntūr per ordinariū.

a ¶ Nec. Repete permittantur.

b ¶ Literas. Doc addit concilio generali.

c ¶ De facto. Doc enim est epi scopoz r non inferoz. de excessi. prelaz. accedentibus. r quo ad propios subditos non quo ad extraneos. eo. titm. quod autem.

d ¶ Dotio. Doc etiam est epi scoporum. qr dic vt dixi. de vo. c. j.

e ¶ Incerta. Vide qr dixi. ā. ea. cōpsla. de ꝑuil. c. j. in ꝑncī.

f ¶ Quartā. Jdez puto de alia quota.

g ¶ Mendacīter. Cum sint vel iudicio refuate. xxv. di. qualis. Prosunt tamē suffragia. de q̄bus. xiij. q. ij. ale defunctorum. Et vide qr dixi. ā. eo. titī. qr autem. et quod no. Hostiēn. in summa. de remiss. §. quibus prosint. r. §. vltī.

h ¶ Al pena et a culpa. Jsta est illa plenissima peccatoruz remissio que cōceditur cruce signatis p ꝑsidio vltramarino. de qua scripsi post Hostiēn. de iude. ad liberandā. que dat in anno centenario in extraordinario. bonī. antiquoz habet. quā solus papa concedit.

i ¶ Utamur. Lēcoadat. ā. eq. cōpsla. de ꝑuil. c. j. in ꝑncī.

k ¶ Vel ꝑsonis. Quandoq̄z hec differunt. de ꝑuile. nec aliquī. libro vj.

¶ Glo. sequēs ponit quatuor species iurisdictionis quas p clemē. habent ordinarij in exēptos.

l ¶ Punirī. Per has cle. quādoq̄z ordinarius punit exēptos: vt hic. r. ā. de testamē. c. j. de statu regu. c. ij. de relī. do. c. ij. de iure patro. c. j. Q. fiqz nō punit: ꝙs furtis pena publicata ē. de ꝑuil. c. j. Q. fiqz nō punit: sed absoluit. de sepul. c. j. Q. fiqz solū circa loca dat iurisdictio. de sup. neg. ꝓla. c. vno. de ꝑuil. c. ij. ḡfaliter datur iurisdictio ꝓtra eos. de ꝑuil. c. j. lib. vj.

m ¶ Dispensiue. Idem verbum. ē. ea. compsla. de etate r qualita. vt hī qui. r ibi exponit.

¶ De sententia excōicationis: suspēsionis r interdicti.

¶ Usuz est. ā. per discursum tl. de plurib⁹ delictis. Verum qr pro delictis hoīes incurrit ꝑsam excōicationis: ideo videndum est de sen. excōicationis. Uel sic potest cōtinuari ad rubricam precedētem: videlz de penitētijs rr.

¶ Usum est de sacramēto penitētie: cuius sacri excōicati sunt incapaces: idcirco videndum est de sententia excōicationis. Capitm. j.

X frequentibus.

¶ Primo ponit religiosoruz excessum qui fuit constitutōis causa. Secūdo ibi [Nos igitur.] Prouisione circa observationē interdictoruz r cessationum cum sui pena. Tertio ibi [Porro.] Jpogat ad pendentia: r tollit obstācia. Et vt in prohemio dixi: hec decreta. preciēsit cōcilium. r hoc pbat sequens Joā. and.

¶ Latus sic figuratur. Concilio generali in spūsancto legitime celebrato fuit a nōnullis prelatis expositum qr plures religiosi maxime eremiti tam mendicantes q̄ non mendicantes violabāt interdictum generale celebratuz in aliqua pūncia: r istud faciebāt latenter et secrete seu colorando facta sua. Cum enim prohibitus sit omnib⁹ clericis celebrare diuinuz officium quotiens interdictum est positum. Item cum sit prohibitum vt nouī accedant ad ecclesiam vt valeant audire missam: vel aliud diuinum officium. Jsti religiosi faciebant foramī

Lōtinuatio domīni Delre.

¶ No. j. qr tpe interdicti stātis dz tamen clausis celebrari: vt nec p foramina vel fenestras laici respiciant.

¶ No. §. qr sua cēsure ē nerues ecclesiastice disciplīne. vt B in gl. v. et exponit Pau. nerūl. i. vigoré. Jabā.

bemus. Oia r singula priuilegia: siqua sup ꝑmissis: vel eoruz aliquo sint aligbus locis ordinib⁹ vel ꝑsonis k questoruz huiusmodi q̄ocūq̄z concessa (ne ipsoruz ꝓtextu sit eis mā talia vlterius ꝑsumendi) auctoritate aplica quātuz ad ꝑmissa penitus reuocātes.

¶ Delinquētes questores p epos puniri ꝓcipit: nō obstātibus ꝑuilegijs. h. d. Joā. an.

¶ Questores autem qui deinceps in ꝑmissis vel aliquo ꝑmissoz deliquerint: vel alis etiaz ḡbuscūq̄z suis ꝑuilegijs abusi fuerint: sic per locoruz epos puniri l volumus (nullo prorsus eisdez questoribus in hac pte priuilegio suffragante) qr a suis temerarijs ausibus: qui ybiq̄z (vt communis habet assertio) nimium exercuerunt pene formidine propensius m compescantur.

¶ De sīa excōicationis: suspensionis: r interdicti.

¶ Clemens quintus in concilio Vienensi.

¶ Religiosi etiā exēpti violantes interdictū posituz per sedez aplicam: vel ordinarij loci: vel ḡfalem cessationem diuinoz factaz per ꝑuinciale ꝓcilium vel eum qui hoc posset seruatā per cathedralem vel matricez ecclīam loci excōicati sunt ipso facto. Non obstātibus ꝑuilegijs: ꝙuentionibus: consuetudinibus: r

Statutis: et respicit pendētia. hoc dicit Joan. andr. Capitulū primū.

X frequentibus p

na in sancto suis r in parietibus suis: vt populus audiret diuinum officium: ex quo ecclesie cathedrali grane generabatur scandalum: propter quod ordinauit concilium vt postq̄z interdictum generale erit celebratum: q̄ multi sūt tam audaces vt faciant deceterō r amodo sen

Universidad de Deusto
Biblioteca

beneficia talia forsitan in tantis sñis vl' parteltib⁹ fuis: alios ipo facto incurrit sui⁹ excõicationis: vt in c. alma. lib. vj. h. d. Bel. reg. ¶ No. q̃ vnica est eccl̃ia: lz ipi⁹ plura sint mẽbra. Et dr eccl̃ia congregatio fidelium in ea existẽtium: q̃ sacra. eni⁹ et turci nõ sunt de eccl̃ia: z fili⁹ existẽtes in peccato mortali.

¶ No. q̃ vnifoꝛmitas eccl̃ie est seruãda. ¶ Nota q̃ religiosi etiã exẽpti debent seruare interdictũ celebrandi in eccl̃ia matrice vl' cathedrali. ¶ No. q̃ nõ solum in legẽ cõmittit qui offendit verba: sed etiam ille qui offendit mentem legis.

a ¶ Querelle. Simile de priuile. epi⁹copoꝝ. lib. vj.

b ¶ Experientia. Q̃ ne est rerũ magistra. de elec. c. fi. in pn. lib. vj. vbi de. l.

c ¶ Fucat⁹. Q̃ nasi tinctio vel colo⁹atio. z habet hoc verbum. de consecra. distinctio. v. fucare. vbi no. ver. Si vitium fr̃ois alienus sucus inauret. ẽ.

d ¶ Verum. De consue. cum inter.

e ¶ Bsialia interdicta. De ver. sig. cum in ptibus.

f ¶ Una fides. Ad Ephe. iiij. ii. ea. cõpl'. de sum. trin. c. vno. §. ad hec. de excel. pla. frequens. ad finem. Vide q̃ de multiplici vnitate scripsi. de summa trin. dãnatus. super verbo collectiuam.

g ¶ Sedis aplice. Per hoc videtur cõprehẽdere interdictum iuris. exemplũ. ẽ. eadem cõpilat. de pens. si quis suadente. §. ciuitas. cum concor.

¶ Glo. seq. pter istam ponit. x. clementinas que ligant sol⁹ religiosos: z quatuoꝝ que diuersimode tñ ligant mẽdicantes: z duas eis fauentes: z ipoꝝ querelant.

Unitas ẽ multiplex

Fucatus q̃d fig̃t.

Religiosi p multas clementinas ligantur.

h ¶ Religiosi quicũq;. Mẽdicãtes vel nõ. Et per hoc pz q̃ clericos seculares nõ seruãtes interdictũ vel cessationem que seruat matrix eccl̃ia non ligat hec ꝓstitutio. Et multos tales casus gbus per has clementinas ligãtur religiosi tñ. colligе. ẽ. de elec. c. in plerisq;. ver. nullus. de supplẽ. negli. pla. c. vno. de re. eccl. nõ alienã. c. j. de testa. c. vno. de vsur. c. j. de statu mona. c. j. de rel. do. c. j. ꝯ. scitote. de cẽs. c. j. de priuile. c. j. de pens. cupiẽtes. ver. illos etiã. z ꝯ. sequẽtibus. Spãliter q̃ra mendicãtes qui trãsiunt ad nõ mendicãtes. puideꝝ. decr. j. de regu. q̃fatiter q̃ra mendicãtes fidicta decre. cupiẽtes. in pn. de pens. ispãliter cõtra fidicatores z mnores. decre. dudum. de sepultu. spãliter cõtra mnores. j. eo. cum ex eo. pro religiosis emanauit. de cẽs. c. fi. de excel. pla. frequens. Lõqueritur tñ religiosi q̃ ꝓstões que fauorem ipoꝝ respiciunt sunt sine pena: sed contra ipos edite sunt penales.

i ¶ Exẽpti. Q̃ dlo per diuersas ꝓstitutiones clemẽtinas pñt nõ expedire priuilegiatis vel exẽptis q̃ fiant gñalia ꝓcilia. dtri. ẽ. ea. cõpil. de sepul. dudum. in pn.

¶ Glo. sequens. Primo exponit que sit matrix. et quare de ea dictum. z dubium soluit. Secũdo querit mirum de duob⁹. z soluit. Tertio querit de metropolitana. Arguit pro. soluit cõtrarium. Quarto querit questiones specificat z soluit illam z similem.

k ¶ Matricez. i. maiorem z baptismalẽ que dr matrix: q̃ sicut mater gñat: sic z illa regenerat per baptismuz. sic sumit de ꝓscrip. c. j. z. c. ex trãsmissa. de trãsact. Hterea. q̃. q̃ igit iterdicunt: q̃ibꝫ loca non ꝓhibẽtia trã se eccl̃iam cathedralẽ: ꝓhibẽt tñ matricez: ideo hoc exꝑssit: z dico ꝫ locũ habere etiã cum matrix eccl̃ia relligiosis non seruãtibus subest quo ad ꝓstationem: collationem: vel quia sit ꝑhouz vicaria cum hic gñaliter loquatur. Sed quid dicendo hic eccl̃iazian epm: vel prelatuz tñ: vel capitulum tñ: vel vtrãq; mixtum. Et qd si vacat eccl̃ia cathedralis z paro. capitult seruat: z paro nõ seruat: et partes forte sunt equales. z In omnib⁹ ꝫbꝫ casibus: puto eccl̃iam sumi pro ipa materiali eccl̃ia z ipsius eccl̃ie parteltib⁹. de hoc ne plat. vi. su. c. vlti. cum cõeo. et q̃ ex quo in eccl̃ia celebrẽt ꝓtime tanquis aptis ẽ. sine per dilatũ sine p capl'm totũ vl' ptẽ: sine per aliqo clericos eccl̃ie nõ sit locus hute pene: lz pene irregularitatis z alie: de q̃bus. j. dicã possent locũ habere: vt sit mens ẽ: q̃ ex quo in matrice eccl̃ia seruatur: z in aliꝫ obseruẽt. Septimo videmus q̃ in cathedralibus z matricibus eccl̃iis inferiores clerici mansionarij z capellani: vt plurimũ etiam sine ꝓlato z canonicis officiant eccl̃iam ipam. Sed nũquid quo ad interdictum pncipe dicetur eccl̃ia metropolitana matrix: ita q̃ illa seruãte interdictum religiosi totuo pncipe nõ seruãteo ligati sunt hac pena: z de sctẽtibus loquor. Videtur q̃ sic. de postulat. c. j. ver. sed inde. xij. dist. de his. Cõtrarium puto per hãc ipam que dicit cathedralẽ vel matricem loci. Cõstat autẽ q̃ metropolitana eccl̃ia: pone Rauẽnas non est matrix vel cathedralis ciuitatis Bonofi. vel Mutinẽsi. de offi. or. pastoralis. ix. q. iij. si alit. z. c. nullus. ligabũtur ergo religiosi diocesis Rauẽne tñ. Item quid si iterdicta est villa vel castrũ nõ habens inclusam certam eccl̃iam cathedralẽ vel matricem: q̃ esse posset: puta q̃ matrix eccl̃ia est in alia terra non interdicta: vel quia plures sunt eccl̃ie in villa vel castro z nulla pncipalior: q̃ quelibet baptizat suos parrochianos: z forte ex illis eccl̃iis: aliq̃ seruant interdictuz: aliq̃ non? Puto q̃ tũc nõ sit locus hute ꝓstitutioni: deficiunt enim mens z verba: sicut nec locus haberet quãdo in loco singulariter iterdicto nulla eccl̃ia esset: nisi illa religiosorum non seruantiuz. Habeant ergo tunc locum iura antigua: vt dicam. j. in glo. additur.

Matrix ẽ eccl̃ia baptismalis

Eccl̃ia gd cõprehendit in cle. j. de sentẽ. excõ.

Eccl̃ia metropolitana: an pñtetur matrix q̃ad interdictũ pncipe.

l ¶ Scienter. Illo sensu q̃ ꝑ vlsuz de quo premisit: ꝓbabiliꝫ q̃ ignorantes talẽ obsuetudinẽ nõ ligat hec pena.

¶ Glo. seq. q̃nem soluit quinq; rõnes inducẽs.

m ¶ Obseruare. Nota q̃ in nõ obseruando non dicit q̃ se ꝑiurẽt: addere enim intẽdit hec ꝓstitutio nõ diminuere ad obnoxiandũ interdictoꝝ: vt ꝑz in pn. §. ea. cõpil. de prebẽ. c. j. in fi. Et statuti hic factũ ad penã non dr trahi ad gfam. de trãsla. c. q̃. vltra medii. Et argumẽtũ a sto sensu cessat: vbi ille argumẽt ꝫuz repit in iure: vt satis

Argumẽtũ ad ꝫ cessat.

scripsi. de

Cõtrariorum nõ ẽ eadem disciplina

scripsi de elec. publicato. super vlti. glo. Item cõtrariorum non est eadez disciplina: vbi ꝫba z mens resistãt. de ver. sig. c. fi. de offi. lega. studentiũ. Ecclesia ergo clericoꝝ matricis ecclesie non dabit religiosis materiam delinquẽdi. de priuile. petistis. Intelligo autem illos seruare quãdo abstinẽt animo observandi. z facit qd dbi dicit super verbo violauerint.

¶ Glo. sequẽs soluit contrariam.

a ¶ Appellationibus. Nõ dicit q̃ decens appellatio nõ vitiet interdictũ ne contingat. de app. ad hoc quoniaz. z. c. dilectis. cum filii. Sed dicit q̃ ꝫ cuius interdictus sit nullum. pter precedentes appellationẽ vel aliaz cãm: ex quo tamen matrix ecclesia illos seruat: religiosi violantes sunt excommunicati.

b ¶ Quibuscũq;. Quibus allegarent nullitatẽ sententie: qñ potest esse multis modis. no. eo. tit. presenti. lib. vj.

c ¶ Alma. Eodẽ titu. lib. vj.

¶ Glo. sequẽs enumerat. lxij. casus quibus excõmunicant clementine quoꝝ xvj. sunt reseruati.

d ¶ Excõmunicationis. Est scidum q̃ per. xvij. cõstitutiones clemẽtinas. Est tñ dubium q̃ sic. de postulat. c. j. ver. sed inde. xij. dist. de his. Cõtrarium puto per hãc ipam que dicit cathedralẽ vel matricem loci. Cõstat autẽ q̃ metropolitana eccl̃ia: ponẽ Rauẽnas non est matrix vel cathedralis ciuitatis Bonofi. vel Mutinẽsi. de offi. or. pastoralis. ix. q. iij. si alit. z. c. nullus. ligabũtur ergo religiosi diocesis Rauẽne tñ. Item quid si iterdicta est villa vel castrũ nõ habens inclusam certam eccl̃iam cathedralẽ vel matricem: q̃ esse posset: puta q̃ matrix eccl̃ia est in alia terra non interdicta: vel quia plures sunt eccl̃ie in villa vel castro z nulla pncipalior: q̃ quelibet baptizat suos parrochianos: z forte ex illis eccl̃iis: aliq̃ seruant interdictuz: aliq̃ non? Puto q̃ tũc nõ sit locus hute ꝓstitutioni: deficiunt enim mens z verba: sicut nec locus haberet quãdo in loco singulariter iterdicto nulla eccl̃ia esset: nisi illa religiosorum non seruantiuz. Habeant ergo tunc locum iura antigua: vt dicam. j. in glo. additur.

Excõicatio ipso facto p clemẽtinas i lxij. casib⁹.

gnquaginta casus: quoꝝ xvj. sunt reseruati pape quibus quis ipso iure excõicationẽ incurrit expresse: et per duas duo tacite. Et est premittẽdum q̃ Dostiensis colligit. xxx. tales casus iuris veteris in summa eo. tit. §. tñ. in pn. ego collegi. xxxij. lib. vj. eo. tit. eos qui. Nõ exprimaz hos nouissimos. Primo est de segue. pos. c. j. quatuor de sepul. c. j. alij quatuor de deci. c. j. duo de statu mona. c. j. §. quia ꝓ. duodecimo. eo. tit. §. in fi. tertiusdecimo. z. xiij. de rel. do. c. j. alij ser. z fic. xx. de cõsangui. z affi. c. j. treo. z fic xxiij. z sunt aplice sedi reseruati. de hereti. c. j. ad fi. duo. z fic. xxv. eo. tit. c. q̃. septez. z fic. xxxij. de vsur. c. j. alij. vj. et fic xxxvij. z sunt etiam apostolici. de priuil. c. j. stringamus sub duobus casibus qui sunt etiaz apostolici. ẽ. de pens. c. j. in pn. z ver. potestas duo. z fic. xlij. eo. tit. cupientes. in pn. xlij. eo. c. §. qui ꝓ. xlij. eo. c. in fi. z est apostolicus. xlv. hic. quatuor etiam apostolici. z fic. xlix. j. c. pri. quinquagesimus. j. eo. cum ex eo. Duos autẽ casus tactos habemus. de sñt. tri. c. vno. §. porro. de vsur. ex grauit. in fi.

¶ Glo. sequens distinguit quatuor casus diuersos.

e ¶ Subiacere. Addit̃ hec pena ad alias que habentur. de excel. pla. c. fi. de priuile. auctoritate. z. c. ꝓpouz. lib. vj. eo. tit. to qui. eo. lib. Posset tamen casus esse in quo tñ a pena fine sñs ligaret: z econtra. Pone q̃ sententia

interdicti vere non ligat ipediente appellatione: vel alia nullitate: tamen matrix ecclesia illaz seruat: ligantur religiosi hac pena: sed non illis. Econtra bene ligat sententia cum matrix ecclesia non seruat illaz: tunc ligantur illis: z non illa. Quando ꝯo tenet z seruatur per matricẽ: tunc loci habet qd ꝓpius dici q̃ ligant vtrisq; : quandoq; non tenet: nec seruatur per matricem: z tãc neutris ligant.

f ¶ Cessationib⁹. Sñalib⁹: vt segtur.

g ¶ Comprobat. xx. dist. de quibus. de offi. deleg. prudentiaz. post pin. Prouerbio. xiij. Ibi salus: vbi multa consilia. z. xv. Dissipãtur cogitationes vbi nõ est consilium: et vbi sunt plures cõsiliarij cõfirmantur.

h ¶ Generalib⁹. Spãles en m seruãtur solum in eccl̃ijs in quib⁹ sunt inducte. de appellationibus. dilectis.

i ¶ Unico lumine. Sumptum. ff. de offic. ꝓcõs. illicitas. §. ne tenuis.

k ¶ Extra. De offi. ordi. irrefragabili. §. ceterum. eo. tit. li ca nonici. z. c. quãuis. lib. vj. et ibi vide in vltima glo.

l ¶ Pendẽtia. Lõcot. ẽ. ea. cõpilat. de inqi. dispendiosam. cum suis ꝓcor.

m ¶ Conuentionibus. Sic. ẽ. ea. cõpil. de sepul. dudum. circa fi.

Capitulum. ij.

Gregorius. ¶ Primo narrat. Secũdo penam imposuit. ibi [Ne igitur.] ¶ Presupponendũ est illud quod dicitur in. c. alma. lib. vj. eo. titu. q̃ si interdictus sit celebratum in aliquo loco canonici possunt celebrare diuinum officium: sed hoc debent facere voce submissa et bassa z tanquis claustra: z q̃ nullus admittatur ad diuinuz officium audiendum: alis si quem admittrant seu recipiãt ipso facto sunt excommunicati.

¶ Casus sic figuratur. Concilio generali in spiritu sancto legitime celebrato fuit expositum q̃ plures dñi temporales: reges: barones: in cõtẽptum ecclesie cogebant ꝓsbyteros tempore interdicti in omnibus ecclesijs celebrare diuina: et cum non poterant habere facultatem cãpanarum faciebãt populũ per preconem cum sono tube conuocari: vt ventret ibi populus z omnes de populo ad diuinum officium. Et ideo non solum faciebant in suis capellis que capelle sunt in domibus ipsorum seu in castris: sed hoc faciebãt in ecclesijs cathedralibus z matricibus: z aliquãdo vocabant aliquos vt venirent ad diuinum officium: aliquãdo aliqs z si ventre ad diuinũ officium nolebant illos cõpellebant q̃ est petius: aliquãdo ipi dñi temporales conuocabant aliquos excõicatos vt

¶ No. j. ibi nobiles q̃ dñr nobiles et si dliquat vt hic: z bi q̃ dicit nobiles a consciãdo clari sanguis fm Laur.

¶ No. q̃. d locis lignib⁹. de b l ẋbo ligniz i gl. z in spe. d icta. §. j. ꝑ. §. q̃ loca. Jaba.

Universidad de Deusto
Biblioteca

ventrent ad diuinū offīm: z dum clerici vlādēt illos excōicatos: nolebāt fintre nec perficere diuinum offīm: z sic remanebat inexpletū z imperfectū: z pter quos excessus orebatur scādalum in clero z populo. Unde pstituit cōcilium vt deceteto talia non faciant ipsi vēt tpales. Et q

Excōicatō literatur.

excōicati moniti vt exeant ab eccīa immediate recedāt ab ea: qō si secus fecerint. i. si grauiū fecerint: ipsi sint excōicati: nec absolui poterunt: nisi per romanū ponti. h.d. Del. reg.

¶ Colligo aliqua notabilia. Et primo q tpe interdicti gīalis: puta qz tota vna diocesis est suppositā interdicto tali tpe nō sunt diuina offīcia celebranda.

¶ No. penām pīncipum: qui cōpellūt celebrare clicos tēpore interdicti: nazipso facto incurrunt talem excōicatiōis.

¶ No. q quis non dz celebrare in pīctis excōicati quem scit publice excōicatum: al's ipse suspendit a suis bīficijs. Nota ex ter. tuncta gl. q̄ ls sacerdos incepit celebrare missam si supueniat excōicatus debet tpe sacerdos cessare a celebratione misse. Et si ipse excōicatus monitus noluerit exire: ipse sacerdos debet illum realiter extrahere ab ecclesia: z si non possit debet vocare pītos in auxilium.

¶ Nota q excōicatus pōt iterum excōicari: tñ secunda excōicatio non habebit effectum nīi effectuz retētionis: qz retinebit eum extra gremiū eccīe: cuius fuerit excōicatus de prima excōicatione: tñ retinet adhuc vt expulsus a gremio ipsius eccīe: donec excōicetur sedo.

a ¶ Temporales. Etiam si sint episcopi vel eccleiarum prelati videtur locum habere: qđ hic dicitur ne clerī. vel mona. c. vltī. lib. vj. facit de excel. prela. tāta. z facit quod dīcī ea. compīla. de pens. multorum.

¶ Glo. seq. notat ad cōnez pro qua alleg. duo iura: z regulam z opi. distinguētem. alleg. duo iura in ptrariuz ad que pro ipoz rīsione remittit z pulsionem petīt.

Inēdictuz vēdiuz denūciatuz: an qs illis scīēs fuare tenear.

b ¶ Suppositis. Vb hoc vel a iure. Et hec lra facit ad cōnem de illo qui scit locum interdictū ab hoc vel a iure: tñ denūciatio eius nō est facta: an illud seruare teneatur: satis enim est locuz esse interdicto suppositū: vt hic: lz nō fit publicatuz facit eo. tītu. cum nō ab hoc. z qs ibi no. eo. tī. cum desideres. j. rīī. in fi. Qui enim scīuit certioratī nō debuit. de reg. iur. cum qui. lib. vj. cum ꝛcor. z hoc placet Archī. eo. tī. in qui. lib. vj. illa etiaz rōne: quia celebrare dcpēdet a voluntate agētis. Unde in culpa est agendo rem illicitam. pter superiorīs phibitionez z loci inhabilitatem. alleg. de ꝛse. di. j. sicut. Q̄ verum intelligit nīsi factum esset occultuz. vj. q. ij. si tātum. z predic. decre. cum non ab hoc. z facit qđ. j. dicam in glo. occultuz. In cōtrarium facit. xj. q. iij. Heu desidenter. ibi soluitur. Itez cōtra. v. c. prī. a cōtrario sensu: ibi soluitur in glo. no. Forsan expectaret per pstōnem prouideri clericos non teneri ad obseruationez interdictoz latoz a iure: nisi prius fiat illoz declaratio. Simile de here. cum scīm. lib. vj. Ad qđ dicendū multum mouet. de cens. Ḡ. ij. lib. vj. z. ij. eadem compīlaē. eo. tītu. presenti. cuius etiaz litera satis huic dicto pacuit. Joā. an.

c ¶ Capellis. Nō intendit q in talib⁹ capellis fitis in loco interdicto hoc li cet: sed dicit vt aggrauet contēptum. quasi dicat. malum est hoc facere in capellis: sed grauius in talibus eccīis.

d ¶ Insignid. De rescripē. statutum. post prīn. lib. vj.

e ¶ Nūc illos. Lō cor. de statu monacuz ad monasteriū. ver. sed nec.

Ordo iiī.

f ¶ Vocantes. Ls de vocatione narret solā coactōez punit.

g ¶ Excessibus. Nolle ifram. ifra: ita clant euocari nō solus per cāpanaz. cc.

h ¶ Campanaz. De offi. custo. c. j. cli 2cor. z ibi dīci de diuersis campanaruz officijs.

¶ Glo. sequēs obiectionem soluit.

i ¶ Voce preconia. Vt dicitur in auē. de ltīg. h. omnez. coll. vīj. vox preconis: quādoqz paucis timoī cīt: z hoc respectu fortior videtur vocatio per campanaz: sed quia pieco loquitur z edictum ponit ex parte mandātis: ideo maior est contemptio.

k ¶ Subiectis. Precipere non verentur: qđ est. j.

l ¶ Publice. Occultū enim excōicatum nō vitamus in publico. vj. q. j. c. ij. co. ti. cum nō ab homine. Unde dicit Ray. in sum. huius tī. §. item queritur. q. ille qui scit occultum excōicatuz esse in eccīa caute si poterit exhibit: si aūt id non posset sine scandalo: non dz exire per iura pdicta: z ne fit proditor. ñ. q. j. si peccauerit.

Excōicatus occultus nō est in publico vitandus.

Missaz pōt mittat sacerdos excōicatus.

m ¶ Inexpleta. Debet enim sacerdos dimittere offīm misse pter pīctam excōicatī: nisi iam incepisset canonē misse: de quo scripsi post Moder. eo. tītu. c. nuper. z facit vj. q. j. illud. z. c. nihil. z qđ no. xj. q. iij. sicut apū.

n ¶ In exēplum. Quia si ea que male vsurpantur rē. retiī. dī. peruenit. ñ. facit. rxīī. q. j. paratus. in fi.

Compatio ē multiplex.

o ¶ Collibet. Dēm modū copulsionis realem: psonalem: directuz: z indirectū cōpiehdit: vt si eos ipoz occupant cōsanguineos: grauant in psonis vel rebus. facit de elec. sicam. cīterī. eo. tī. quicūqz. lsd. vj.

Ordo iiī.

p ¶ Logere. Presumpserint: qđ est. j. z hoc est primū.

q ¶ Euocare. Presumpserint: qđ segtur. z est secūm.

r ¶ Publice. Concordat. ī. eadem cōpilaē. de sepultu. c. primo. z ibi vīdeas.

s ¶ Missaz. In aliis ḡ diuīo officijs nō est locus pene.

t ¶ Monīti. Non dicit nominatim: vt. j. primo ver. Per quod patet q ad prohibentes sufficit generalis monitio: puta monet q omnes excōmunicati z interdicti exeant: ille precipit vt non exeant.

Excōicatī excōicat.

a ¶ Prohibere. Presūpserint: qđ segtur: z est teritiaz.

b ¶ Notatiz. Ex gñali ergo monitione nullus ligat ex eo q remanet: soli ḡ notatiz moniti remanētes ligabūt. cōcor. c. ti. pstōnē. lī. vj. z. ij. c. cōpī. q vlta z hone. cleri. c. j.

c ¶ Remanere. Intellige ēt si ipī tpales vēt b si mādēt.

d ¶ Excōicatōe.

Excōicatī excōicat.

Excōicatus ergo iterū excōicat. de hoc tñ. q. iij. engeltrudā de iudeo. ita quotīdiam. Capī. iiī.

¶ No. j. q multiere de tertio ordine dēt Francisci dicītur sororeo. ex b l sert. gl. q. nō sunt begutine. z infert b ex eo: q sē sub obediētia fm traditiones tertij ordinis fūciete begule ꝛo nō ītē sub obediētia remittit gl. de relī. do. clemē. j. vbi de b gl. vide.

¶ No. ij. tasīl t q ordinarij tē deleg. apostolici. simile. z de rc. ad abolēdam. de sup. neg. ñ la. cle. vna z sta. mo. clc. vltīa. Zabarel.

QUm ex eo.

a ¶ Pīo premissa rōe ponit statutū sui. Secundo cōtra facientes punit ibi. Qui si. Imola.

¶ Presupponēdus primo est illud qđ habet. ḡ. in c. j. vs. q religiosi cuiuscunqz status vel eminentie existant violantes seu nō seruātes interdictū qđ vbiuit fuari ab eccīa cathedrali seu matrice hoc ē parrochiali sunt excōicati. Et dī eccīa matrix q̄ si mater suoz parrochianoz. Presupponendus vlterius illū qđ habet in glo. posita. in ver. ifī. vs. q treo sunt ordines minorū. Primus fuit fratrū minoz vīuentiuz fm regulam beati Francisci quoz ordo est multū artus z strictus: z nō possunt habere ppriū nec in priculari nec in cōi. Est secūdus ordo sancte Clare: z talis nō est ita artus: qz pōt aliqd habere in cōi. Tertius est ordo in quo sunt homes qui dicunt continentes.

¶ Latine sic figurā. Nos vidimus in ca. precēdēti. ī. eo. tī. in. seu rubrica q religiosi cuiuscūqz status existāt nō seruātes: interdictū seu violātes qđ celebrāt in ecclesia cathedrali vel matrice sunt ipso facto excōicati. Sed q̄ro an fratres minores qui sunt de primo ordine possint admittere z recipere homines continentes seu de penitentia qui sunt de tertio ordine sancti Francisci: Et respondet papa q nō: quod si fecerint sunt ipso facto excōicati: nec poterūt absolui nisi per sūmum pōtificē. h. o. Del. rc.

¶ Colligo aliq nōbilia. Primo ex pn. c. sacta glo. q̄ vtiles Fratricelos tres ordines istituit. Primo ordinē fratrū minorū: z iste ordo est artissim⁹ z strictissimus: qz ipsi non debent habere granaria: nec debent vluere ex certa pēsione. Itē non debent habere duas vestes. Est aliud ordo qđ instituit beatus Fratricelus: qui dī ordo sancte Clare. Et talis ordo nō est ita artus nec strictus: qz bñ pōt habere aliqđ in cōi. Alius est ordo cuius pfessores vocant ītinerantes: z iste nō est ppie vetus ordo: qz nō voluerunt tria ne cessaria que sunt in pfessione.

¶ No. q lz tertius ordo fuerit institut⁹ a beato Fratricelo sicut ordo minoz: z sit aliqua cōmunio: tamē minores non possunt illos admittere seu recipere ad vsum vel officium: ac ū essent extranei: et ñ de facto admittant: sunt ipso facto excommunicati: z non possunt absolui: nisi per roma. pontifi.

e ¶ Soroores. Alle igitur non sunt begutine: vt dīci. ō. eadem compīla. de religio. domi. capi. j.

¶ Bl. se. declarat tres ordines dñi Fratricelli: z q̄ differāt.

Ordo fratrū Fratricelloꝝ triplex.

f ¶ Tertio. Primo fuit fratrū minoz qui ē artissim⁹: z caret ppriis etiam in cōi de hoc fac. j. tītu. j. c. j. Secūdus fuit sancte Clare q̄ differt a pīo: q̄ ordo sue lz etiā semle artissim⁹ hz tñ ppium l cōi. Tertius ē tertiⁱ et p vtuentib⁹ in cōiugio maritb⁹. z semine admittēt⁹ est: z hñt pfectū ppium in singulari. z potī est modus vtendi q̄ propīe dicat regula: z tñ approbatus p Nicolaum. iij. z hoc cōstat. Jo. an.

¶ Glo. seq. obiectionem soluit.

g ¶ Contingētes. Non permittunt cōtinentiā: imo vsunt in cōiugio vt predīxī: tñ z fm modum vtendi eis datum certis diebus quali bet septimana abstinēt a thoro: sicut z septimana victus sue abstinebant sacerdotes veteris testamēti. lxxij. dist. plurimos.

h ¶ Scandalum. Vltandum. quod dic vt de no. ope. nūtiā. c. secundo.

i ¶ Vitescat. Vīdhoc z ad id quod sequntur. concor. ī. eadem compīla. de penī. z remiī. capī. secundo.

k ¶ Minoribus. Alios non ligat constitutio.

l ¶ Dī. Fratres minores.

m ¶ Dī illi. Ffres z sorores tertij ordinis: z ē mirabile: qz eo casu alijs ecclijs recipi possent ñ priuilegiū ē gñale

n ¶ Suis ecclesijs. Per hoc verbū quod etiam. ī. premittit: dico q si in aliēnis ecclesijs hoc facerent cessat hec pena: posset tamen habere locum alia pena cōmunis: z est simile quod dīci. ī. hoc ti. c. j. in glo. addītur.

o ¶ Admittant. Nisi inquantum illis z aliis permittit tur. per decre. vltī. eodem titulo. lib. to sexto.

p ¶ Sublacere. Si al's dñi servant interdictū: qđ servat matrīt ecclia: non ligant pena illius decre. ō. c. j. sed ista tñi. facit de iudi. at si clericī. in fine. cum suis concordan.

q ¶ Auctoritate aplica. Hoc dicit ppē exēptionē: z q̄ deligerant in locis exemptis. Capitulum. iiij.

SJ sūmus.

a ¶ Primo ponit vnū dictum. Secundo aliud ibi similē ibi. Sīr. J. mo.

¶ Pro declaratione hui⁹ capī. sciendū est qđ istud ca. emanauit ad declarationē hui⁹ capī. si aliqñ. Et pīsupponendū est q̄ ista excōicatur opz q̄ absoluatur in forma ecclesie. vj. q. presbiter cautionē de parendo iuri. Secundo presupponendum imperatorē siue rex non est subditus legibus suis.

¶ No. j. q scribēs ipso excōicato incurrit minorē de hi gl. argu. Idē dicit Lan. si mittit vel mittitur: q̄ hec sūt pa

Universidad de Deusto
Biblioteca

rta.ff ele. vbi pcu. lá. ſ. nll'. ll.vj. ⁊ de hoc tbi.

¶ No.ſ. q̄ multis modis cō mūſicari excēſicato. de li in glo. vt in ſexto. Zabarel.

Papa per ꝓticipium non abſoluit.

Excōica to Papa ꝓticipans nō ligat.

Pricipi ē ꝓ rōne vo luntas. Ex̄o audi ens miſſā a male or dinato nō diſpenſat cum eo.

¶ Caſus ſic figurat̄r. Ponatur q̄ ego ſum excōicat⁹ fuiſſe: forte pro ſtumacia vel alio: papa ſciens me ex̄cōicatū habuit mecū cōſonē: q̄ forte miſit mihi lras in gb⁹ dabat mihi bñdictionē: ⁊ bñ me excōicatū ſciebat vt forte tradidit mihi oſculū: vel alto mō habuit mecū cōcordiā: q̄rit vtrum papa ex hoc videat mihi ſpēdiſſe bñficiū abſolutionis? ⁊ Rñdet q̄ nō: niſi ipſe papa expreſſe dicat volo te abſolutū eē: ⁊ tūc bñficium abſoluto ipſo. Sz ponamus q̄ erā ſtrictus ad alīq̄ bñficio ita q̄ ſi habebā titulū: ⁊ papa ſcripſit mihi lras in gbus appellauit me eſſe illius loci q̄ obtinebā ſine titulo. Vel ponam⁹ q̄ illud bñficiū vacabat: ⁊ nullus obtinebat: ⁊ ipſe in lris ſuis appellauit me epiſcopū illius loci: an p hoc videar mihi ius tribuere ſ. illo bñficio? ⁊ Rñdet Clemēs papa q̄ nō. h. d. bēt. re. ¶ No. q̄ ſi ſolū ſufficit nō log cū excōicato: ſed etiam nō debēt ſibi mitti litere. ¶ Glo. ſe. dicit q̄re emanauit: ⁊ qd ꝓma po determinat. a ¶ Si ſūmus. Credit q̄ pp dñm Federicum de ſicilia emanauerit hec decre. Pare prima determinat no. xciij. di. ſi inimic⁹. ⁊ eo. titu. ſi aliq̄. ꝑ Bof. i phe. cō. Hoſtien. de ꝓnil. cū olim. j. Et facit hoc. c. ꝓ tbi no. ꝑ Jmo. ⁊ Doſtī. vt ſicut p participiū papa nō abſoluit: ita nec per entrantē excōicat: vñ non incurrit minorem qui participat illi quem papa vitat: ⁊ in precīe. ca. ſi inimicus. loquitur de illo quem ,vitat ⁊ vitari precipit. b ¶ Scienter. Etiam ſi ignoranter: non erat dubium p precedentem decre. ſi aliquando.

c ¶ Participet. Quo participio non ligatur minor. vt no. in turribus alleg. in. j. glo. eo. titu. mlli.

d ¶ Literis. Argue q̄ ſcribens excōicato incurrit minorem. de hoc. eo. ti. conſtitutionem. libro. vj. in. iij. glo.

e ¶ Oſculo. Formā ab os oris: meę vł ſcribt per. h.

f ¶ Quouis. vt l ꝓtuto: oſone: vł itinerādo vł ſedēdo

g ¶ Uelle. Eſt ſibi pro ratione voluntas. inſti. de iure natu. ſ. ſed ⁊ quod principi. ſic ⁊ princeps ſola voluntate manumittit. ff. de manu. apud eum, C. de fideicōmiſ. li. ſi voluntate. in literis ibus a Papa nō haberet hoc locuz. eodem titulo. cum deſideres.

h ¶ Dignitaē. Eccleſiaſtice vel ſecularis: vt eadē ſit rō.

i ¶ Nolet. Cōtrarium videbat notari. xcix. di. dño. ⁊ vide q̄ no. rj. q. j. ſacerdotib⁹. q fil. ſint legt. ꝑ tuas. cū ꝑcor.

k ¶ Tractet. Uocās illos q̄ ſūt eiuſdē dignitatis vocat

¶ Glo. ſeq. notat ad opinionem. (ſtium.

l ¶ Approbare. Facit ad no. per Jnnocē. ⁊ Hoſtien. de ſil. preſbyte. veniens. vbi tenent q̄ ſi epiſcopus miſſaz audiat vel procurationem recipiat a male ordinato vel inſtituto q̄ per hoc non diſpenſat cum illo: dato q̄ ſit caſus quo diſpenſare poſſet: ⁊ ibi ſcripſi.

¶ Glosa ſequens obiectionem ſoluit.

m ¶ Nō intelligit. Nō ob. ē. ea. cōpt. de ꝓba. c. vno. Illud enim intelligit cum papa narrat ſactū ꝓpriū: ⁊ ſuper eo fundatur li⁹ ſuus intentio: vt ibi no. in glo. quid ſi talia.

n ¶ Nouit tarte. Simile de hereti. ꝓficēte. in fine lib. vj. ⁊ intelligē niſi b exꝑmat ſe velle: vt. ā. proximo tñſo.

mus a pontifex ſcienter b etiā excōicato ꝓpiciet c literis d verbo vel oſculo e ſeu alio q̄uis f modo: ipſum per hoc abſoluere nulla ratione cenſeā niſi ſe velle⁹ forſitan exꝑmat illū ex hoc ꝓ abſoluto haberi. ¶ Simil⁹ quoq̄ ſi quem ſub titulo cuiuslibet dignitatis b ex certa etiā ſciētia verbo cōſtitutione vel lris nomine g honozet ſeu quouis alio modo tractet h per hoc in dignitate illa ipſum approbare i nō intelligitur aut geꝛ ei tribuere noui iuris k.

Clementinaꝝ

¶ De verboꝝ ſignificatione.

Clemens quintus in concilio Vienenſi.

¶ Declaratur in aliquibus. c. exꝑr. eo. titu. li. vj. preſertim an fratres minozes teneant ad obſeruationem eoꝝ omnium que in regula ſub verbis imperatiui modi ponuntur: deinde multa inſeruntur ad que fratres ipſi obligantur. Et conſequenter eoꝝ nouem exceſſibus prolixe diſcuſſis de electione miniſtri ipſoꝝ luculentiſſime tractatur. Capitulum primum.

Ulſoz eſt ⁊ ꝑ diſcurſuz titu. ſi ſingul' ꝑſonas ſur⁹: verū q̄ in iure mīte dubitationes oriuntur circa ꝓ. fig. ideo ꝓſis anne ctit rubri.

Religioſi Franciſci poſſunt compelli ratur.

Culpa tr. mēt a bono: vbi non eſt.

Fres minores ſūt eccleſie vtilissimi.

Vota tria religiōis.

Euāgelij cōſilia: an ſint ꝓ minores obſeruāda.

Terminꝰ reſtrictiuꝰ natura.

Religioſi ordi Fran. tranſgreſſio in aliq̄ b⁹ eſt mortalis: i alij quib⁹ nō.

Titu. XL 99

Be verboꝝ ſignificatione

Hriſt de paradiſo: dixi rigabo hortū plantationuz: ait ille celeſtis agricola: qui vere fons ſapientie: verbum dei a patre in patre manens genitū ab eterno: nouiſſime diebus iſtis (ſpiritu ſancto inflante) in vtero virginis caro factū exiuit homo ad opus arduuz redēptionis humani gñis peragendū: exēplar ſe dando celeſtis vite: ꝑbens hoibus ſemetipſuz. ¶ Uerū q̄ plerūq̄ mortalis vite ſollicitudinibus preſſus homo: mētis aſpectu ab exēplaris hmōi ituitu diuertebat: verus noſter Salomon in ſolio militantis eccleſie hortū voluptatis inter ceteros quēdam fecit a ꝓcelloſis mūdi fluctibus elōgatum: in quo getius ac ſecurius vacareꝫ contemplandis ſeruādiſq̄ hmōi opibus exemplaris in hūc mūdū itroiuit ipſe: vt rigaret ipſuz fecūdis aqs ſpūalis gre ⁊ doctrine. ¶ Hic hort⁹ ſigdez eſt fratrū minoꝝ ſancta religio que muris regularis obſeruātie firmiter vndiq̄ circūcluſa: itra ſe ſolo ꝓtenta deo adornat abūde nouellis plantationibus filioꝝ. Ad hunc veniens dilectus dei filius mortificanſ̄ pñe myrrā meritcū aromatibus: q̄ ſuauitate mira vniuerſis odoꝛē attrahētis ſanctimonie circunfundunt. ¶ Hec eſt illa celeſtis vite forma ⁊ regla quā deſcripſit ille cōfeſſoꝛ chriſti eximius ſanctus Frācīſcus: ac ſeruandaz a ſuis filijs verbo docuit pariter ⁊ exēplo. ¶ Quia vō dicte ſancte regule ꝓfeſſores ac emulatoꝛes deuoti: vti ⁊ alūni ⁊ veri filij tāti pīs affectabant ſicut ⁊ feruēter affectāt ad purū ⁊ ad plenū ꝑmiſſam regulā firmiter obſeruare. Attendētes q̄dam que dubiū poterāt afferre ſenſum in ipſius regule ſerie ꝓtineri pro ipſoꝛuz declaratione bñda recurrerunt prudenter olim ad apicez apoſtolice dignitatis: vt certificati ꝑ ipſaz cuius pedibus etiā per ipſam regulā ſunt ſubiecti: poſſent dño (pulſis cūctis dubijs) cum plena charitate conſcientie deſeruire. Horum autem pijs ac iuſtis ſupplicationibus plures p̄deceſſoꝛes noſtri romani ponti. ſucceſſiue (ſicut dignum erat) applicantes aures ⁊ animuz: declarauerunt ea que dubia videbantur: ediderūt nonnulla ⁊ aliqua conceſſerunt: ſicut expedire videbant fratrum conſciētijs: ac pure obſeruātie ſtatus. Uerum quia plerūq̄ vbi culpa nō eſt eam timere ſolent conſcientie timorate: que in via dei quodcūq̄ deuium expaueſcunt: nō ſunt ad plenum ex dictis declarationibus dictoꝝ omnium fratrum cōſcientie quietate: quin circa aliqua ad regula: ipſoꝛūq̄ ſtatuz pertinentia dubitationuz in ipſis fluctus aliqui generentur ⁊ oriantur: ſicut ad aures noſtras pluries: et de ꝑpluribus in publicis et priuatis cōſiſtoꝛijs eſt perlatum. Quapropter per ipſos fratres nobis extitit humiliter ſupplicatum: quatenus predictis dubijs que occurrerunt: ⁊ que poſſunt occurrere in futurum adhibere oportuna declarationis remedia de benignitate ſedis apoſtolice curaremus. ¶ Nos igitur cui⁹ animus ab etate tenera pia deuotione efferbuit ad huiuſmodi profeſſoꝛes regule ⁊ ad ordinem ipſuz totum: nunc autem ex cōmuni cura paſtoralis regiminis quā immeriti ſuſtinemus: ad ipſos fouendos dulcius ⁊ attentius gratioſis fauoꝛibus ꝓſequendos: tanto ꝓuocamur ardentius: quāto frequentius intenta mente reuoluimus fructus yberes: quos ex eoꝝ exemplari vita et ſalutari doctrina toti vniuerſali eccleſie continue cernimus prouenire tam pia ſupplicantiuz intentione commoti ad peragendum diligēter q̄ petitur: ſtudia noſtra duximus conuertēda: ipſaq̄ dubia per plures archiepiſcopos et epiſcopos ⁊ in theologia magiſtros ⁊ alios literatos: ꝓuidos: ⁊ diſcretos: examinari fecimus diligenter. ¶ Cum igitur in primis ex eo q̄ in dicte regule principio habetur. Regula ⁊ vita fratrum minoꝝ: hec eſt: ſcilicet domini noſtri Jeſu chriſti ſanctum euangeliū obſeruare: in obedientia viuendo ſine ꝓpꝛio ⁊ in caſtitate. Jtez infra. Finito vō anno probationis recipientur ad obedientiam promittentes vitam iſtaz ſemper ⁊ regulam obſeruare. Jtem circa finem regule paupertatem: ⁊ humilitatem: et ſanctum euāgelium domini noſtri Jeſu chriſti: quod firmiter promiſimus obſeruemus. Fuit heſitatuz an fratres eiuſdem ordinis ad omnia tam precepta q̄ conſilia euangelij ex profeſſione ſue regule teneantur. Quibuſdam dicentibus q̄ ad omnia: alijs autem aſſerentibus q̄ ad ſola illa tria cōſilia: videlicet viuere in obedientia: in caſtitate: ⁊ ſine ꝓꝓꝛio: ⁊ ad ea que ſub verbis obligatoꝛijs ponuntur in regula obligant. ¶ Nos circa hunc articulum predeceſſoꝛum noſtroꝛuz veſtigijs inherentes: ipſumq̄ articuluz quo ad aliquid clarius proſequentes dicte heſitationi duximus reſpondendum: q̄ cum votum determinatuz cuiuslibet habeat cadere ſub certo: voto regulam non poteſt dici teneri exꝑi voti huiuſmodi ad ea conſilia euangelica que in regula non ponuntur. ¶ Et quidem beati Franciſci conditoꝛis regule hec probatur fuiſſe intētio: ex hoc q̄ quedam euangelica conſilia in regula poſuit alijs pretermiſſis. Si enim per illud vbum regula ⁊ vita fratrum minoꝝ hec eſt ꝛc. intendiſſet eos ad omnia cōſilia euangelica obligare: ſuperflue ⁊ nugatorie: quedam eoꝝ (ſuppreſſis ceteris) in regula expreſſiſſet. ¶ Cum autez natura termini reſtrictiui hoc habeat: q̄ ſic excludit ab ipſo extranea q̄ cuncta ad ipſuz pertinentia concludit. Declaramus ⁊ dicimus q̄ dicti fratres non ſolum ad illa tria vota nude ⁊ abſolute accepta ex profeſſione ſue regule obligantur: ſed etiaz tenentur ad ea omnia implenda que ſunt pertinentia ad hec tria predicta que regula ipſa ponit. Nam ſi ad hec tria predicta tñ preciſe ⁊ nude ꝓmittentes ſe ſeruare regulam viuendo in obedientia: caſtitate: ⁊ ſine ꝓpꝛio: ⁊ non etiam ad omnia contenta in regula que hec tria modificant aut arteriſ̄ proꝛſus nichilo ⁊ vane proferrentur hec verba. Promitto ſemper hanc regulam obſeruare: ex quo ex his verbis nulla obligatio naſceretur. Nec tamen putandum eſt q̄ beatus Franciſcus profeſſoꝛes huius regule quantum ad omnia contenta in regula modificantia tria vota ſeu ad alia in ipſa exꝑſſa intenderit equaliter eſſe obligatos: quin potius aperte diſſeruit q̄ quo ad quedam ipſoꝛum ex vi verbi tranſgreſſio eſt mortalis: ⁊ quo ad quedā alia non cum ad quedam ipſoꝛ verbum apponat precepti velequipollentis eidem: et quo ad aliqua verbis alijs ſit contentus. Item quia preter ea que expreſſe verbo precepti ac exhortationis ſeu monitionis ponuntur in regula nōnulla verbo imperatiui modi negatiue vel affirmatiue appoſito inſeruntur: hactenus extitit dubitatum: an tenerentur ad illa vt ad habentia vim precepti.

¶ Et quia (vt intelleximus) non minuitur hoc dubiuz: ſed augetur: ex eo q̄ felicis recordationis Nicolaus papa quartus a predeceſſoꝛ noſter noſcitur declaraſſe q̄ fratres ipſi ex profeſſione ſue regule ſunt aſtricti ad ea cōſilia euangelica que in ipſa regula preceptorie vel inhibitorie: ſeu ſub verbis equipollentibus exꝑimuntur: ⁊ nihilominus ad eoꝝ omnium obſeruantiam que ipſis in eadem regula ſub verbis obligatoꝛijs indicuntur ſupplicauerunt predicti fratres vt ad ipſoꝝ conſcientias ſeruandas b declarare: que horuz cenſeri debeant preceptis equipollentia ac obligatoria dignaremur. ¶ Nos itaq̄ qui in ſinceris horum conſcientijs delectamur attendentes q̄ in his que anime ſalutē reſpiciunt ad vitandos graues remoꝛſus cōſcientie pars ſecurioꝛ eſt tenenda: dicimus q̄ hz fra-

a ¶ Quā t⁹. hic Nicolaus papa q̄rt⁹ fuit miſſus ꝓfeſſ' in oꝛdine mīoꝝ: vt ꝑ ẽ chronicis. Et logtur iſte tex. de c. exiſt qui ſemiat. c. tit. lib. vj. vbi emendatoꝛes libri būt iij. ⁊ ū. iij.

b ¶ Seruādaſ. al⁹ ſerenādas t. clarificādas: ſiue ad ſerenitatē ⁊ trāquillitatē ꝺducēdas

Universidad de Deusto
Biblioteca

tres non ad omniū que ſub verbis imperatiui modi ponūtur in regula: ſicut ad preceptoꝝ ſeu preceptis equipollentiū obſeruantia teneātur. Expedit tamen ipſis fratribus ad obſeruandaꝫ puritatē regule ⁊ rigorē ꝙ ad eā ſicut ad equipollētia ꝓceptis ſe nouerint obligatos: que hic inferius annotant. Ut autē hec que videri poſſunt equipollētia preceptis ex vi verbi: vel ſaltem ratione materie: de qua agit ſeu ex vtroq; ſub cōpendio habeātur: declaramus ꝙ illud qđ ponitur in regula de non habendo plures tunicas q̄ vnam cum caputio: ⁊ aliaꝫ ſine caputio. Itez de non portandis calciamentis: ⁊ nō equitando extra caſum neceſſitatis. Itez ꝙ fratres vilibus induant. Item ꝙ ieiunare a feſto oīum ſanctoꝝ vſq; ad natale domini: ⁊ in ſextis feriis teneantur. Item ꝙ clerici faciant diuinum officiū ſm ordinem romane eccleſie. Item ꝙ miniſtri ⁊ cuſtodes pro neceſſitatibus infirmorum: ⁊ fratribus induendis ſollicitam curam gerant.

Item ꝙ ſi quis fratruꝫ in infirmitatem eccideritaliꝫ fratres debent ei ſeruire. Itē ꝙ fratres non predicent in epiſcopatu alicuius epiſcopi: cum ab eo illis fuerit contradictū. Item ꝙ nullus audeat penitus populo predicare: niſi a generali miniſtro vel alijs quibus ſm declarationem predictam id competit fuerit examinatus approbatus: ⁊ ad hec inſtitut⁹. Item ꝙ fratres qui cognoſcerent ſe nō poſſe premiſſam regulā ſpecialiter obſeruare debeāt ⁊ poſſint ad ſuos miniſtros recurrere. Item ꝙ omnia que ponūtur in regula ad formam habitus tam nouitioꝝ q̄ etiam ꝓfeſſoꝝ: necnon ad receptionis modū ac ꝓfeſſionez ſpectantia niſi recipientibus quo ad habitum nouitioꝝ (ſicut dicit regula) ſm deū aliter videatur. Hec inquā oīa ſunt a fratribus tanq̄ obligatoria obſeruāda. ¶ Itez ordo cōiter ſentit: tenet et tenuit ab antiquo ꝙ vbicūq; ponitur in regula hoc vocabulū teneantur obtinet vim ꝓcepti: ⁊ obſeruari debet a fratribus ſicut tale. ¶ Leterū ꝙ Chriſti confeſſor predictus agendoꝝ ac ſeruandoꝝ circa recipiendos ad ordinem miniſtris ⁊ fratribus modū ꝓbēs dixit in regula ꝙ caueāt fratres ⁊ eoꝝ miniſtri ne ſint ſolliciti de rebus ſuis tēporalibus vt libere faciant de eis quicquid ipſis a domino fuerit inſpiratū: licēt iam tamen habeant ipſi miniſtri mittendi eos ad aliquos deū timentes ſi cōſiliū regratur: quoruꝫ conſilio ſua bona pauperibus erogent. ¶ Dubitauerūt ⁊ dubitant multi fratrū: an liceat ipſis de bonis ingredientiū quicq̄ recipere ſi donetur: ⁊ ſi ad dandum perſonis et conuentibus poſſint eos inducere ſine culpa: ſi etiam ad diſponendū de diſtributione reruꝫ taliū debeant ipſi miniſtri ſeu fratres dare conſiliuꝫ: vbi ad conſulendū: aliq̄ ex ipſis ad quos ingreſſuri mittantur poſſint idonei inueniri.

¶ Nos autem conſiderātes attente intendiſſe ſanctū Franciſcuꝫ ſue regule profeſſores: quos fundauerat in maxima pauprate ab effectu tēporalium rerum ipſoruꝫ ingredientium per dicta verba ſpecialiter ⁊ totaliter elōgare: ⁊ quātum eſt ex parte fratrum ipſoꝝ receptio ad ordinez ſancta ⁊ puriſſima appareret: ⁊ ne aliquo modo oculum viderentur habere ad bona eoꝝ tēporalia: ſed ad ipſos tm̄ diuino ſeruitio mācipandos: dicimus omnino debere tam miniſtros q̄ fratres ceteros a dictis inductionibus ad ſibi dandum: et ſuaſionibus: necnon ⁊ a dandis circa diſtributionem conſilys abſtinere: cuz per hoc ad timentes deuz ſtatus alterius mitti debeant non ad fratres: vt vere cūctis pateant eſſe tam ſalubris inſtituti paterni ſtudioſi zelatores ſeduli ⁊ perfecti. Cum vō facere de rebus ſuis qō dominus inſpirabit ipſamet regula ingredientibus liberum velit eſſe: non videt quin liceat eis recipere conſideratis: ſcilicet eoꝝ neceſſitatibus ⁊ moderaminib⁹ declarationis iam dicte: ſi quid de bonis ſuis intrans: ſicut ⁊ ceteris pauperibus per modū elemoſyne libere velit dare. Cauere tamē in acceptione oblatoꝝ taliū decet fratres ne ex receptoꝝ quantitate notabili preſumi poſſit ſiniſter oculus cōtra ipſos.

¶ Preterea cum dicat in regula q̄ illi qui iam miſerūt obedientiam habeant vnā tunicā cum caputio: ⁊ aliam ſine caputio qui hꝫ voluerint. Itē ꝙ fratres oēs veſtimentis viribus induantur. Noſcē ꝓdicta verba declarauimus equipollere ꝓceptis: volentes hec determinari plenius dicimus quantū ad numerū tunicaruꝫ ꝙ pluribus vti nō licet: niſi in neceſſitatibus qui haberi poſſunt ex regula: ſm ꝙ hunc paſſum memoratus ꝓdeceſſor noſter plenius declarauit. Utilitatem aūt veſtiū tam habitus q̄ interioꝝ tunicaꝝ illam intelligi debere dicimus: que ſm cōſuetudinem vel conditionē patrie debeat quantū ad colorem pāni ⁊ ꝓciū vilitas merito reputari: nō enim quo ad regiones oēs poteſt determinatus vnus modus in talib⁹ aſſignari. Hmōi etiam vilitatis iudiciuz miniſtris ⁊ cuſtodibus ſeu guardianis durimus cōmittendū eoꝝ ſup hoc ꝓſcientias onerātes: ita tñ ꝙ ſeruēt in veſtibus vilitatem: quoꝝ etiaꝫ miniſtroꝝ cuſtoduz ⁊ guardianoꝝ iudicio eodē modo relinqmus: pro qua neceſſitate poſſint ipſi ffres calciamenta portare.

¶ Deinde cū duobus tpibus annotatis in regula. ſ. a feſto oium ſcoꝝ vſq; ad natiuitatez dñi: ⁊ maxime quadrageſimein qbus ieiunare tenentur inſeraē in eadē regula. Aliꝫ aūt tpibus non teneantur niſi ſexta feria ieiunare: ⁊ ex hoc voluerint alig dicere ꝙ dicti ordinis fratres nō tenentur: niſi ex condecentia ad alia ieiunia q̄ ad iſta: declaramus debere intelligi eos non teneri ad ieiunium alys temporibus preterq̄ in ieiunijs ab eccleſia conſtitutis: non eſt enim veriſimile ꝙ vel inſtitutoꝝ regule etiam confirmatoꝝ abſoluere ipſos intenderit a ſeruandis illis ieiunijs ad que de communi ſtatuto eccleſie obligātur ceteri chriſtiani. ¶ Porro cum dictus ſanctus volens fratres ſuos ſuper omnia a denarijs ſeu pecunia eſſe totaliter alienos: precepit firmiter fratribus vniuerſis vt nullo modo denarios vel pecuniam recipiant per ſe vel per interpoſitam perſonam: iſtiuſq̄ articulum declarans idem predeceſſor noſter caſus ⁊ modos poſuerit quibus ſeruatis a fratribus nō poſſint dici nec debēt per ſe vel per aliū pecunie receptores contra regulam vel ſui ordinis puritatē: dicimus fratres teneri cauere ſummopere: ꝙ pro alijs cauſis ⁊ ſub modis alijs q̄ ponat dicti predeceſſoris noſtri declaratio ad dantes pecunias ſiue deputatos nuntios non recurrant: ne (ſi ſecus ab ipſis attentatum fuerit) tranſgreſſores ꝓcepti ⁊ regule merito poſſint dici. Nā vbi aliquid alicui generaliter prohibetur quod expreſſe non conceditur intelligitur denegatuz: quo circa queſtus omnis pecunie ac oblationū pecuniarum receptio in eccleſia vel alibi cippi ſeu trunci ordinati ad offerentiuz ſeu donantiū pecunias reponendas: necnō ⁊ quicunq; recurſus alius ad pecunias ſeu habentes ipſas: qui per declarationem predictam non conceditur. Hec inq̄ omnia ſunt eis ſimpliciter interdicta. Cum etiaꝫ recurſus ad amicos ſpeciales exp̄ſe tm̄ in duobus caſibus ſm regulam concedatur: videlicet pro neceſſitatibus infirmorum ⁊ fratribus induendis: idq̄ pie ⁊ rationabiliter conſiderata neceſſitate vite: ad alōs neceſſitates fratrum pro tempore occurrentes ceſſantibus elemoſynis ſeu etiam ingruentes ſepedictus p̄deceſſor duxerit extendendum. Attendant fratres prefati: ꝙ pro nullis cauſis alijs q̄ ꝓdictis vel ſimilibus: in via vl alibi recurrere licet eis ad amicos hmōi: ſiue ſint dātes pecunias: ſeu ōputari p ipſos ſiue nūtij vel depoſitarij: ſeu alio q̄uis noie appellent: et ſi ꝓceſſi per eādē declarationē modi circa pecuniā integre ſeruarentur.

¶ Demq̄ cū idez ꝓfeſſor ſūme affectauerit ſue regule ꝓfeſſores totaliter eē abſtractos ab effectu ⁊ deſiderio terrenoꝝ ⁊ ſpecialr a pecunia ⁊ eius vſu totaliter inexpertos: ſicut ꝑbat prohibitio de recipienda pecunia in regula ſepius repetita: curare fratres vigilāter neceſſe eſt ꝙ cū ex cauſis predictis ⁊ modis habentes pecunias deputatas pro ipſoꝝ neceſſitatibus recurrere oportebit ad tenentes ipſas: quicūq; hi fuerint principales vel nūtij in oībus ſic ſe gerant ꝙ ſe cunctis oſtendant in dictis pecunijs (ſicut nec habent) penitus nil habere. Qua propter precipere ꝙ ⁊ qualiter pecunia expēdatur cōputūq; exigere de expenſa: eā quoq; repetere ſiue deponere aut deponi facere capſulam pecunie vl eius clauem deferre: hos actus ⁊ conſimiles ſibi fratres illicitos eſſe ſciant. Predicta enim facere ad ſolos dominos pertinet qui dederunt ⁊ eos quos ipſi ōputauerūt ad hoc ip̄m. ¶ Proinde cū vir ſanctus paupertatis premiſſe in regula modum exprimens dixerit in eadem: fratres nihil ſibi approprient nec domum nec locum nec aliquā rem: ſed tanq̄ peregrini ⁊ aduene in hoc ſeculo in paupertate ⁊ humilitate domino famulantes vadant pro elemoſyna confidenter. Sicq̄ declaratū extitit per nonnullos predeceſſores noſtros romanos pōtifices hāc approbationem intelligi debere tam in ſpeciali q̄ etiam in cōi: propter quod ⁊ rerū omnium conceſſaꝝ: oblataꝝ: ⁊ donataꝝ: fratrib⁹ (quas ⁊ quaꝫ vſum facti. ſ. ordini vel ipſis fribus licet habere) ꝓprietatez ⁊ dominiū in ſe ⁊ ro. eccle. receperūt: dimiſſo ipſis fratribus in eis tm̄modo vſu facti ſimplicis. Ad noſtrum fuerunt deducta examē que in ordine fieri dicebātur: ⁊ vi debant predicto voto ⁊ puritati ordinis repugnare: videlicet vt ea proſequamur ex ipſis que remedio credimus indigere ꝙ ſe inſtitui heredes non ſolū ſuſtinēt ſed procurant. Itē ꝙ reditus annuos recipiunt interdum in tam notabili quātitate ꝙ conuentus habentes totaliter inde viuunt. Itē ꝙ cū ipſoꝝ negocia etiam pro rebus tēporalibus in curys agitant aſſiſtunt aduocatis ⁊ procuratoribus ⁊ ad inſtigandū eoſdem ſe ibidē perſonaliter repreſentant. Itez ꝙ executiones vltimaꝝ ſuſcipiunt volūtatū ⁊ gerunt: ſeq; intromittūt q̄q; de vſuraꝝ vel male ablatoꝝ diſpoſitionibus ſeu reſtitutionibus faciendis. Itē ꝙ alicubi non ſolum exceſſiuos hortos: ſed etiam vineas magnas habēt: de q̄bus tam de oleribus q̄ de vino multum colligitur ad videndum. Item ꝙ tēporibus meſſium vel vindemiarum ſic copioſe granum ⁊ vinum mendicando vel aliunde emendo colliguntur a fratribus: ⁊ in cellarijs ⁊ granarijs recōduntur ꝙ per anni reſiduū ⁊ abſq; eoꝝ mendicatione poſſunt trāſigere vitam ſuam. Itē ꝙ eccleſias vel alia edificia faciūt vel ꝓcurant fieri in quātitate ⁊ curioſitate figure ⁊ forme ac ſumptuoſitate notabiliter exceſſiua: ſic ꝙ non videntur habitacula pauperum ſed magnatum. Paramenta etiā eccleſiaſtica in pleriſq; locis tā multa hūt ⁊ tā notabiliꝫ preciosa ꝙ excedunt in his

Cordigeri: nec calciamenta portare: nec egtare debēt.

Ffres minores vsū romanū tenere astringuntur.

Tenckitur in regula dict frāc. positū vim ꝓcepti obtinet.

Ffres minores: an licite poſſint de bonis ingredientiū aliq̄d accipe.

Ffres minores an poſſint eē pecunie receptores.

Cordigeri ad amicos in duob⁹ ꝑpit recurrere.

Cordigeri an poſſint tunicā plibus vti.

Teſtes cordigerorū debent eſſe viles.

Ieiunia ꝙ cordigeroo obſeruanda.

Propter aliq̄d an poſſint fratres minores habē.

Cordigeri ſu multa ꝑ regula ſ excedunt.

magnas ecclesias cathedrales. E quos insuper ⁊ arma eis oblata in funeralibus recipiunt indistincte. Tamen cōmunitas fratruz ⁊ specialiter rectores ipsius ordinis asserebant ꝙ ꝓdicta seu pluria ex ipsis in ordine non fiebāt: ꝙ ⁊ si qui reperiūtur rei in talibus rigide puniuntur: necnō contra talia ne fiant sunt facta pluries ab antiquo statuta in ordine multum stricta. ¶ Cupientes igitur nos ipsorum fratrū prouidere conscientijs ⁊ cuncta dubia (quantum possibile nobis est) de ipsorum pectoribus remouere: ad ꝓdicta modo qui sequitur respondemus. ¶ Cū enim ad veritatez vite pertineat vt id quod exterius agitur: interiorem mentis dispositionez ⁊ habitum repꝛesentet: necesse habent fratres qui se expropriatione ª tanta a temporalib⁹ abstraxerunt: ab omni eo quod dicte expropriationi esset vel posset videri contrarium abstinere. Quia igitur in successionibus transit non solum vsus rei sed ⁊ dominium suo tēpore inheredes. Fratres autez prefati nihil sibi in speciali acquirere vel eoꝝ ordini possunt etiam in cōi: declarando dicimus ꝙ successionum huiusmodi qui etiam ex sui natura indifferenter ad pecuniam ⁊ etiam ad alia mobilia ⁊ īmobilia se extēdunt (considerata sui puritate voti) nullatenus sunt capaces. Nec ꝛ eis valorem hereditatum taliū vel tantam eaꝝ partem ꝙ presumi posset hoc in fraudem fieri: quasi sub modo ⁊ forma legati dimitti sibi facere: vel sic dimissa recipere quin potius ista sic fieri ab ipsis simpliciter prohibemus. ¶ Cūq; annui redditus intra īmobilia cēseantur a iure: ac huiusmodi redditus obtinere paupertati ⁊ mendicitati repugnet: nulla dubitatio est: ꝙ predictis fratribus redditus q̄scūq; sicut ⁊ possessiones vel eorum etiam vsum: cum eis nō reperiat ꝓcessus recipere vel habere (cōditione cōsiderata ipsoꝝ) non licet amplius: cuz nō solū quod malum esse dinoscitur: sed ⁊ omne quod speciē habet mali sit a viris pfectū specialiter vitandum. ¶ Ex talibus autez assistentys incurys ⁊ instigationibus cum de rebus agit in ipsoꝝ cōmoda cōuertendis creduntur verisimiliter ex his que foris patent (de quibus habent homines iudicare) in ipsis rebus fratres ⁊ assistentes aliquid querere tanq̄ suū: nullo modo dñt huiusmodi voti ⁊ regule professores se talibus curys ⁊ litigiosis actibus īmiscere: vt ⁊ testimonium habeant ab his qui foris sunt ⁊ puritati satisfaciant voti sui ac euitet per hoc scādalum ꝓximoꝝ. ¶ Uerumetiam cū dicti ordinis fratres non solum a receptione ꝓprietate dominio siue vsu ipsius pecunie: verietiaz a cōtractione qualibet ipsius ⁊ ab ea sint penit⁹ alieni quēadmodum sepedictus predecessor noster in declaratione huiusmodi regule plane dixit. Cūq; dicti ordinis ꝓfessores ꝙ pro nulla re temporali possunt in iudicio experiri predictis fratribus nō licet nec competit: quin potius (considerata sui puritate status) debēt sibi scire īterdictū ꝙ huiusmodi executionibus ⁊ dispositionibus se exponant: cum ꝫ igitur sepius absq; litigio ⁊ contractatione vel administratione pecunie nequeant expediri: verūtamen in his exequendis dari consilium ipsorum statui nō obsistit: cū ex hoc ipsis circa bona tēporalia nulla irrisditio siue actio in iudicio siue dispensatio tribuatur. ¶ Lz vo non solū sit licitum sed ⁊ multum conueniens rationi: ꝙ fratres qui in laboribus spiritualibus orationis ⁊ studij sedule occupantur hortos ⁊ areas habeant cōpetentes ob recollectionē vel recreationem sui: ⁊ īterdū ad seipsos post labores huiusmodi corꝓaliter deducendos: necnō ad habenda necessaria hortalicia pro seipsis: habere tñ hortos aliquos vt colātur: ac olera ⁊ alia hortalicia precio distrahātur: necnō ⁊ vineas repugnat sue regule ⁊ ordinis puritati ſm ꝙ dictus predecessor declarauit: ac etiam ordinauit ꝙ si talia ad vsus prime dictos: vtputa agrum vel vineam ad colendum ⁊ consimilia fratribus legarent per omnē modū fratres a receptione talium abstinerent: cuz etiam premissa habere vt precium fructuū suis tēporibus habeant ad naturā ⁊ formā ꝓuētuz approquinquet. ¶ Rursus cū predictus sanct⁹ tam in exemplis vite q̄ verbis regule ostēderit se velle ꝙ fratres sui ⁊ filij diuine ꝓuidentie inniterentes suos in deū iacerent cogitatus: qui volucres celi pascit: que nō congregāt in horrea: nec seminant nec metunt: non est verisimile voluisse ipm eos habere granaria vl celaria vbi quotidianis mēdicationibus deberent sperare posse transigere vitam suam. Et idcirco non ex timore leui laxare se debēt ad congregatiōes ⁊ observationes huiusmodi faciendas: sed tunc tñi cum esset multum credibile ex iam exptis ꝙ nō possent vite necessaria aliter inuenire. Hoc aūt ministrorum ⁊ custodum simul ⁊ separatim in suis administrationibus ⁊ custodijs (cum guardiani ⁊ duorum de conuentu loci discretorum sacerdotum ⁊ antiquorum in ordine fratrum consilio ⁊ assensu) duxerimus iudicio relinquendū: eorum super hoc specialiter conscientias onerantes. ¶ Hinc est etiam ꝙ cum vir sanctus fratres suos in paupertate summa ac humilitate fundare voluerit quo ad effectum pariter ⁊ effectum: sicut fere regula tota clamat: conuenit ipsis: ꝙ nullo modo deinceps fieri faciāt vel fieri sustineant ecclesias vel alia quecūq; edificia: que considerato fratrum inhabitantiū numero excessiua in multitudine ⁊ magnitudine debeant reputari. Jdeoq; volumus: ꝙ vbiq; in suo ordine deinceps tēperatis ⁊ humilibus edificijs sint contenti: ne huic tante paupertati ꝑmisse quod patet oculis cōtrariū foris clamet: ẽtiis etiā paramenta ⁊ vasa ecclesiastica ad honorem diuini nominis ordinentur ꝓpter quem omnia fecit ipse deus: tamen qui absconditorū est cognitor ad aium sibi ministrantiuz respicit principaliter non ad manum: nec pēr illas sibi vult seruiri que suoruz seruitorum conditioni ⁊ statui dissonarent: ꝓpter qō sufficere debēt eis vasa ⁊ paramenta ecclesiastica decentia in numero ⁊ in magnitudine sufficientia cōpetenter. Superfluitas autē aut nimia preciositas vel q̄cūq; curiositas ī his seu alijs quibuscūq; nō potest ipsorum professioni vel statui conuenire: cū enim hec sapiant thesaurizationem seu copiaz paupertati tante quo ad humanum iudiciū derogant manifeste: quapropter premissa seruari a fratrib⁹ volumus ⁊ mādam⁹. ¶ Circa equorum vo ⁊ armorū oblationes illud decernimus in omnibus ⁊ per omnia obseruandum qō per declarationem predictam in pecuniarys noscitur elemosynis diffinitū. ¶ Ex premissis autez succreuit non parum scrupulosa questio inter fratres: videlicet vtrū ex sue professione regule obligentur ad artum ⁊ tenuem siue pauperem vsum rerum. Quibusdam ex ipsis credentibus ⁊ dicentibus: ꝙ sicut quo ad dominium rerum habent ex voto abdicationem artissimam: ita ipsis quo ad vsum artitudo maxima ⁊ exilitas est indicta. Aliys in contrarium asserentibus: ꝙ ex professione sua ad nullum vsum pauperem qui non exprimatur in regula obligantur: lz teneantur ad vsum moderatum tēperantie sicut ⁊ magis ex ꝓcedenti q̄ ceteri christiani. ¶ Uolentes itaq; conscientijaz predictoꝝ fratrum ꝓuidere quieti: ⁊ his altercationibus finez dare: declarando dicimus: ꝙ fratres minores ex professione sue regule specialiter obligātur ad artos vsus seu paupes: qui in ipsoruz regula cōtinentur: ⁊ eo obligationis modo sub quo continet seu ponit regula dictos vsus. Dicere autem sicut aliqui asserere perhibentur: ꝙ hereticum sit tenere vsum pauperem includi vel nō includi sub voto euāgelice paupertatis presumptuosum ⁊ temerarium iudicamus. ¶ Demuz quia ex eo ꝙ dicta regla per quos ⁊ vbi fieri debeat ministri generalis electio tradens nullam fecit de ministrorum prouincialium electione vel institutione penitus mentionem: oriri super hoc poterat dubitatio inter fratres. Nos volentes posse ipsos clare ac secure ꝓcedere in omnibus factis suis: declaramus statuimus etiaz ⁊ ordinamus in hac constitutione ꝓ perpetuum valitura: vt cum alicui prouincie de ministro fuerit prouidendum ipsius ministri electio penes capitulum prouinciale resideat: quam idem capitulum die sequenti qua fuerit congregatum facere teneatur: ipsius autem electionis cōfirmatio ad ministrum pertineat generalez. Et si quidem ad electionem huiusmodi per formā scrutinij procedatur: votis in diuersa diuisis electiones plures in discordia celebrari contingat: illa que a maiori parte capituli numero (nulla zelj vel meriti collatione aut cōsideratione habita) fuerit celebrata: exceptione seu contradictione quacūq; alterius partis non obstante: per dictū generalem ministrum de consilio discretorum de ordine (prius tamen ex officio prout spectat ad ipsum diligenti examinatione premissa) confirmetur vel etiaz infirmetur prout eis ſm deū visum fuerit expedire: ⁊ si fuerit infirmata ad capitulum prouinciale electio huiusmodi reuertatur. ¶ Ceterum si capitulum memoratū die predicta ministrum eligere pretermittat: extūc ministri prouincialis prouisio ad generalem ministrum libere deuoluatur. ¶ Uerum si ministro predicto ⁊ capitulo generalibus ex certa manifesta ac rationabili causa videreꝫ aliquando in quincys vltramarinis hibernie grecie seu rome: in quibus hactenus alius prouidēdi modus dicit ex causa certa ⁊ rationabili fuisse seruatus: expedire ministrū prouincialem per ministrū generalē: cum ꝓborum ordinis cōsilio potius q̄ per capituli ꝓdicti electionē ꝓfici in quincys hibernie etiā vltramarinis irrefragabiliter. In romana vo vel grecia quādo minister dicte quincie mozeret vel absolueret citra mare: illa vice seruet absq; dolo partialitate ⁊ fraude (super quo eoꝝ conscientias oneramus) qō super hoc dictus minister cū dictoꝝ proborꝝ cōsilio duxerit ordinādū. In destitutione vo dictorum ministroꝝ prouincialiuz seruari volumus: quod super hoc hactenus de ipso ordine extitit obseruatum. ¶ Cetez si ꝓtingeret eosdē ministroz generali carere: per vicariuz ordinis fiat super hoc quod faciendū fuerit per eundē ministruz vsquequo prouisuz fuerit de generali ministro. ¶ Porro si quid de hmōi ministro prouinciali secus attentari forte cōtigerit: illud ipo facto sit irritū ⁊ inane. ¶ Nulli igitur oīno hominum liceat hanc paginam nostraꝝ declarationum dictorū cōmissionis responsionis prohibitionis ordinationis mandati ꝓstitutionū iudicationū ⁊ voluntatū ifringere: vel ei ausu temerario ꝓtraire. ¶ Si qs aūt hoc attētare ꝓsumserit indignationē oipotētis dei ac bt̄oꝝ Petri ⁊ Pauli aplorꝝ eius se nouerit incursurū. Idem.

ª ¶ Expropatione. i. proprietat' ab negatiōe. Cordigeri hīdes l stitui non possunt.

Utri pfecti ab oi specie mali abstinere debēt.

Executores testamēti eorū cordigeri cē nō possunt.

Hortos hīe an cordigeris liceat.

Cordigeri an sint ad artum vsum ꝛeꝝ obligati.

Ministri cordigeroꝝ electio ꝑ quē fieri ⁊ cōfirmari debet.

Ædificia cordigeroꝝ nō sint excessiua.

Universidad de Deusto
Biblioteca

C No. j. in ꝓhō significatione, tuncta glo. i ℔ q̄ decre. debent cōgruere. tit. ñ. in ꝓhe. Hugo. tit ꝓhe. vj. t i ℣. tādē.

C No. q. dias iter cōstitūt̄ē sanctionē de ℔ l gl. nō dicit: t ea ibi: cōsanctio: q̄ hic pena nō adiect Zabarel.

Epe contingit. C Lasus. Ponamus q̄ romanus pontifex alicui iudici cōmisit aliquam causam: t eidē mandauit: q̄ in eadem cā ꝓcedat de plano sūmarie sine strepitu t sine figura. t. sine aliqua forma iudicij: ꝑtē quid significant ista verba: q̄ ꝓcedat de plano: summarie t. Ut sic. Ponamus q̄ tales causę sint examināde simpliciter t de plano sūmarie t sine strepitu iudicij: quero quid ꝑtant talia verba de plano t. Rndet Cle. q̄ talia verba volunt: nū iudex debz ꝓcedere in illa cā: t debz dimittere plures solēnitates. Primo enim videt esse remissa t dimissa illa solēnitas que fit in iudicio. vz. oblatio libelli: q̄ sufficit q̄ in tali causa in qua papa mādat vt iudex ꝓcedat sūmarie: t de plano vt actor faciat demandā seu petitionem suā verbo. t q̄ grapharius illā recīpiat apud acta enrie: Ité per dicta verba videt esse remissa litis ꝓtestatio. Ité per dicta verba dictus iudex accipit facultatez ꝓcedendi in cā ꝓpoze mesſiā t vindemiaz: q̄ in aliis causis facere non potest ꝑpter ferias. Ité per hmōi ꝑba iudex qui cognoscit accipit facultatem amputandi dilationes: nam ipse nullas debz dare dilationes. Ité recipit facultatē vt possit repellere dictas dilationes seu plōgationes t exceptiones t appellationes. Ité aduocato debz ꝓcuratoꝛi turgia seu contentiones potest repellere. Item potest repellere multitudinē testiū. Et sum in ver. (Non sic tñ iudex.) t queritur vtrum iudex possit ꝓcedere reo non citato? Et rndet Clemens q̄ non. Ité dicit romanus pontifex: q̄ talem facultatem dat iudici: videlicet q̄ ꝓcedat sum marie t de plano non videnꝫ esse remissa iudicia de calūnia nīl expresse remitteret. Et sum i verſ. (Dez q:) ott declarat principium. c. decimo q̄ actor: potest in causa fine libello ꝓcedere: quero quo debeat illud intelligi: t quo ſcelet iudex quid vult habere actor nisi ipse actor ꝓponat libellū suū: Rndet Clemens q̄ ista demanda seu petitio actoris debz dari siue verbo siue inscripto. Videat ergo tertū: t melius dicetis ois: q̄m dūmodo ꝓponat suā demandā verbo sufficit: t hoc mō q̄ grapharius recipiat dictā demandā seu petitionē in actis esse platam verbo: t sicut ipse illā ꝓcet t ꝓmittat. hec dicit Belyas regnier doctor egregius. Videatis notabilia per vos.

C Determinat t declarat qd significent hec verba inserta in iudicialibus cōmissionib⁹: que fiunt a ꝓncipe vel a iur: scz q̄ ꝓcedat simpliciter t de plano t sine strepitu t figure iudicij. hoc dicit Joānes andree. Capitulum secundum.

Declaratio textus.

Epe a contingit: q̄ cum b cōmittimus: t illi eaꝫ aliq̄b⁹ simplr c ac de plano ac sine strepitu t figura d sine libello lit. cōtesta. t ferijs inductis sanoe holuz: non putat dilationes: abbreviat lites: repellit frustratorias exceptiones t appellationes: refrenat turgia partium t multitudinē testiū: dat simul terminū ad ponendū t articulandū primo secūdo ad pducenda ofa acta t munimenta cause: interrogat partes vbi suadet eg tas: nō citat pmptole ad sniam quā ꝓfert stans vel sedens etiā ꝓclusione nō facta: citare tñ tenet t recipere petitionē in scripꝭ vel verbotenus: time scribendā in actis. Ité iuramēta calūnie veritatis vel malicie: ꝓbationes necessarias t defensiones legitimas t facta remissione pro testibus pduc̄dis dz time inſtā recipere: tenet partes ad sniam citare quam tenet in scriptis scire t ēm acta cause. h. d.

a C Sepe contingit. Concor. de restitu. spolia. sepe. de ap. sepe. ex quo ꝓh id sepe accidebat per constitutionem fuit ꝓmulgatum: que tñ interdum ettaz ꝓuidet de raro cōtingentibus. de hoc de ꝛsponsa. tmpn. i fine. in tertia gl.

b C Lausa. De negocijs extraiudicialibus sic cōmissis non erat dubium. de accu. sicut olim.

c C Simplr. Quasi sine plica vel inuolutione. facit de sum. trī. firmiter. in pn. ff. de leg. ij. codicillis. §. Instituto. Simplr vnde di.

C Glo. se. no. ad ꝓstōnē quā specificat ponēdo ser alios ꝓbos: t eā dubie solut declarationē polceo. scio. ꝛrit qd si vnica vt nulla sit vel ponaꝫ: hec dictū tm t ofa soluti.

d C Et figura. Notandū est q̄ ad hec quatuor ꝑba tri plex inseritur copula per q̄s videt solui q̄s queritur an si aliq̄s istoz verboz desit in forma cōmissionis locus sit huic cōstitutioni. Usi aduertēdū est q̄ q̄ibz in cōmissione ponitur solū verbum de plano. ā. de iudi. nonst. ad fi. de spon. cū in tua cōcor. ff. de offi. procon. nec quicq̄. §. de plano. ff. de accu. leuia. t de adulte. l. milles. §. seraginta. ff. de ꝓstōnt. vnius. in fi. gr ordo in do. pos. ser. l. ij. Quibz ponit simplr t de plano de accu. sicut olim. Quibz absq̄ strepitu. d sta. mo. ea que. §. q̄ si. Quibz de plano t absq̄ strepitu. de accusa. olim. Quibz sine strepitu t figura. de elec. indēnitatib⁹. §. si ꝓo. li. vj. Quibz hec quatuor cōmunit et hic. t. ā. de iudi. dispēdiosa. Quibz ad hoc addit ꝑba aduocatoꝛ. de here. c. ñ. in pn. li. vj. Quid q̄ dicem⁹ in his formis: vbi ista q̄tuoꝛ nō coniunguntur? Satis videtur cōstitutionē totam t quo ad oēm sui partez: tunc locum non habere ꝓpter has copulas repetitas. j. §. pe. t in. c. dispēdiosam. ā. de iudi. cū enim exordiret a iure cōi habilitandi vel dilatādi nō est. d. regu. in. que a iure. cū sua cōcor. lib. vj. dicebamus tñ olim principaliter per ℔ vltimū verbū figura subtrahi ala iudicioꝛ tollī: vt patet in glo. in pn. alleg. t dicā. j. in glo. est mens. t in glo. fa. et ad ℔. Et forsan adhuc idē dicere nō esset absurdū ēm q̄ ettā in casu ꝑdī. decre. indēnitatib⁹. §. si ꝓo. locū haberet hec ꝓstitutio ex vi ꝑboꝛ suoꝛ: posito q̄ ille casus nō excluderet sub ꝑdicta ꝓstōne dispēdiosam: sed certū ē hodie q̄ illa ꝓstitutio excludit casū illū. §. t sic i illo nō ē dubiū hanc ꝓstānem locū habere. in aliis vo nō scitis remanet dubiū an aliq̄s suppletio haberi locū hec ꝓstō. Si

Declaratio textus.

Libellus in fit de suba iudicioꝛ.

Läsi committatur simplr sola: vl simpliciter t de plano an possit expedi i fine iudiciario

ꝓ ꝓpenſem cōpilatoribus ꝑuasſem declarāri: quedā tñ er infra dicēdis alteri tñ istoꝝ verboꝝ adaptari videnꝫ: vt. j. dicam. Sed q̄ si ista quatuor ponātur sine copula: et q̄ dī simplr de plano sine strepitu t figura: Dicas idē t vltima copula in ꝓcedentibus repetita censet. de appel. sexto regio. facit. ff. de here. instī. cuz in testamto. §. j. Plus dico q̄ si nulla sit copula idem erit. facit. ff. de ver. sig. triplici modo. Et satis eque videt: dicēdū q̄ ettam si distinguerentur: puta simplr vel de plano vel absq̄ iudicij strepitu vel figura: idez sit sensus t locus erit ꝓstōni: cum ratio sit eadē: t ꝓ neretur tūc distincta pro cōiuncta. C. eo. tit. l. pe. ff. eo. l. sepe. Nō sic si verba huius ꝓstōnis plata fuissent distincte: q̄ tūc soluta erit ꝓstio ꝓncipalis t erit sensus q̄libet ꝑdictoꝝ ꝑboꝝ hic tūc effectū: quez ponit hec ꝓstitutio.

a C Mandamus. Qd alias non posset ettam legatus de latere: vt satis no. in ꝑdī. decr. ff. de here. li. vj. t Guil. in Specu. tit. ij. §. superest. in prima col.

b C Significatione. In hoc respectu titulum.

c C Possibile. Facit ꝓhemium hanc ꝓstōnem. in prin. de elec. vt circa. li. vj. sepe etenim per solutionē vnius dubitationis inducit alia fortior. eo. tit. cuz olim. vbi de hoc.

C Glo. seq. ostendit indigentiam none ꝓstōnis.

d C Lupitētes. Ad eum enim promulgatoꝛ taliū tariuz vel reſcriptoꝛ hoc spectabat. ā. de sen. excō. ſter alias cum sit concor. t fine dubio. Ad hoc dubiū tollendum glo. non sufficiebant: sed necessaria erat cōstitutio vt per inferiora patebit: quis enim glosando probare potuisset plus requiri in materia prestari: vel sniam in scriptis ferri cū itē contestari. idem in similibus.

e C Imperpetuum valitura. Superfluit: q̄ intelligebatur. l. dist. c. j. sed est modus loquendi. cui ꝓcor. de postu. c. vno. de elec. perpetue. lib. vj.

f C Cōstōne sanctimus. Nō dicit sanctione statuimus: q̄ potiꝰ est ꝓstitutio q̄ sanctio. de quo vide. tit. di. in fi.

C Glo. seq. arguit in aliis causis libellum offerendū. de quo remittit ad glo. t ad Spec. ponit quinq; opi. t suaz solutionē quā impugnat per hoc. c. t ipugnationi rndet.

g C Necessario. Datur per hoc intelligi q̄ in aliis causis quibus non ꝓcedit simplr &c. necessario sit libellus offerendus. de hoc no. ā. de libel. obla. c. j. vbi Bern. Innocē. t Hosti. tenent libellū esse de suba iudicioꝝ. inducit ꝑdicē. decre. t auc. offerat. tit. q. iij. t Inno. inducit auc. de tēpo. non sol. pe. sup. dote. §. ꝓtestationem. coll. vij. Hosti. indu cit auc. de exhi. t intro. re. §. illud. col. v. vbi dicit exꝑssius. t rndet ad. c. fi quo cum clerico. xj. q. j. t ad decret. pur. de dolo t ꝛtu. t ibi no. ꝓ hac opi. facit: q̄ auc. dicit libellū offerendum: sed offertur ꝓprie non petenti. ff. de leg. iij. fideicōmissa. §. si rem. de restī. spol. lfao. circa fi. de app. interpolita. in prin. Tanc. Uince. t Phil. dicebāt per ꝑdictum. c. fi ga. t ꝓut. q̄ iure canonico libellus non erat de suba. Guil. de hoc tractabat nīl approbans in Spec. de libel. ꝓcep. §. utrum libellus. Accur. in auc. offeratur. C. de lit. ꝓtest. tenet q̄ tacite posset omitti: sed in prin. §. illud. alle. §. seq. in auc. de exhi. t intro. re. tenet q̄ ettā remitti exꝑsse possit ultra medium magne glo. Dño meno in legibus videbat q̄ si libellus petit t offert bene pcedit: si nec petitur nec offert nō tenet ꝓcessus: q̄ is posset exꝑsse remitti ēm enim. C. de epis. t cle. auc. ghall. in fi. t. C. lib. xij. de pitat. ſcho. i. quotiēs. in fi. nō tñ tacite per ꝑdī. auc. offeratur. t. C. de sen. t interlo. i. planē. Si ꝓ o petitur t nō offertur nō valet ꝓcessus: cum nulla remissio intercenerit. Si ꝓ o offertur: sed nō petitur nec recipit oblat⁹ esse valet ꝓcessus: tum q̄ fauore rei vt inducta oblatio: t gliber ſno fauori renūciat. C. de pac. si q̄s in ꝓscribendo. t q̄ multo nō ꝓferatur basilicum: vt. ff. de reg. iur. multo. t q̄ ēm enm exꝑsse renūciare videt oblatus nō recipiendo. Alij dicūt reus renūciare posse ne libellus tradatur in scriptis: t tūc remittitur tacite: sz ne vllo modo tradatur remittari nō potest tacite vel exꝑsse. gr. ff. cō. di. vt iudex. ff. de pe. li. si pe ses. Unde dicere soleo in ꝑdī. c. j. q̄ petitio sit de suba: sz si fiat in modū petitionis apud acta nō in modū libelli: t sup ea lis ꝓtestet: credo tenere ꝓcessus: satis. n. ꝓbatum est mētī iuris: vt. j. dicet in §. verum. pte ꝓ o petente necesse sit in modū libelli petitionē offerri per iura ꝓmo allegata. Sz hec opinio vt hic repetabat: si enim spāle est in his in quibus ꝓceditur simplr t de plano tūc. q̄ nō est necesse libellus offerri: sed sufficit petitionē apud acta describi: vt segr: g̃ in aliis nō sufficit petitionē sic scribi: sed est necesse libellus offerri. Sol. per hāc decr. ad oplonē ꝑdicta nō recedo. Nā ꝓmo approbāt ea pte qua dico de necessitate petitionē describēdas in actis: si. n. hoc in his fortius in aliis. Ad oppositionē rndeo in his casibus spāle: q̄ in eis ettā parti petēti non est necio libellus offerēdus: qui tñ petent in aliis necio dz offerri. Q̄s intelligo exceptis his casibus quibus sine libello ꝓceditur: quoꝝ aliquos no. Hostī. in ꝑdicē. decre. j. de libel. obla. t Accur. in glo. palle. in auc. de exhi. t ſtro. relo. sed Guil. plenius collegit in Spe. de libel. cō. §. nūc vdm. Nō tñ puto q̄ in omni casu quo nō exigitur libellus locus sit huic ꝓstōni: q̄ per multa exempla ibi posita videre potes: t satis est hoc exꝑssum non esse.

C Glo. seq. ostendit per verbuz figura ista remissa: t ponit duas opiniones contrarias t remittit.

h C Nō exigat. Est mens l̃e q̄ iudex necio non habet exigere: nec actor necio habet offerre: sponte ꝓ o offerri posset t recipi: vt in fi. Item adit t sequēto. ꝓpe sunt de figura iudicij. Cuz. n. figura cuiusq; rei sit ipsius apparens forma vel facies in qua rei suba fingitur. ff. de act. t obli. nō figura. facit de cele. miss. cuz marthe. ℣. et eo. t iudicij sit actus tribū ꝑsonaꝝ iudicio actoris t rei. co. tit. fonus. C. de asser. tol. l. j. in fi. ipsius forma facies t figura ꝓprie ꝓsistit in his: ita q̄ altero deficiente dī quasi figura. C. de cadu. tol. l. vnica. §. illi modo. ibi enim q̄ non erant nisi due ꝑsone. Indicis: t ꝓsit: erunt notantis illuz filium nō erat ꝑpte figura. Sublata igitur figura non vī iudex astrictus ad aliquas formas t mulas vel figuras iudicioruz nisi quantuz hic exꝑmitur: t exꝑssa plus respicit sit figurā facti negocij vel cause cū iudicij: vt. j. dicam. Dicit ettā q̄az libelli oblationē remitti per ℣bū de plano. C. de nanfra. l. de sōmersis nauibus. lib. xj. Alij ꝓ ra. t de ff. de accu. leuia. t de offi. procō. nec quicq̄. §. vbi decretuz. t in tractatu quem alleg. j. glo. ij. Joan. and.

C Glo. seq. q̄rit de delibatoriis. dicit quid in aliis causis arguēs in his illas nō dari. soluit ꝓtā tribus rōnibus.

i C Litis ꝓtestatione. Sed rum petitio sit in actis scribenda: vt. j. ver. veruz. sed lit. ꝓtest. nō est facienda: vt hic. quid erit de deliberatoriis: dabunt ne aliquē deliberatoꝛi reo: In aliis tacitis planuz est deliberatoꝛias esse de suba si petantur: vt no. tit. q. j. in stilma. t. tit. q. tij. cum accusatus. t ꝑ in auc. offeratur. ea. q. Ubi dicit Inno. t Host. de libel. obla. c. j. vt ibi scripsi sup. j. glo. delibatoꝛias artari posse: sed nō penit⁹ denegari: sz tacite t exꝑsse possit illo renūciari. alle. ff. de fer. l. j. C. de epi. t cle. auc. ghall.

Figure de scriptio.

Iudicium quid est.

Delibatorie: an sint reo dande in cāis sūmarijs.

Universidad de Deusto
Biblioteca

ꝛ de hoc etiam de dilat.c.j.ꝛ.ff. Sed in hoc casu ex quo est nō necessaria ꝓrestatio non videt necessaria deliberatio. ad hoc facit: qꝛ interdū in his que sunt summarie cognitionem regrit simul petitur ꝛ iuratur.ff.de eden.quecū. §. fi. Sed ꝑtra exigitur iuramentuꝫ calūnie in hoc casu vt sequitur. Item pōt

Ferie ꝛm plices sūt: ꝛ ḡb⁹ ꝑsit litigantes remittere.

reus cōuenire: vt j. Reverti. In deliberatorio affi qslo iurabit vl' recōuentet. Item per hanc formam nō tollitur iudicio recusatio cum exceptiōes ꝛ defensiones legitime reseruentur: vt sequitur. Itez absurdum esset hīe iudicem si suspectus est recusari nō posse cū eum qui pcedit in figura iudicij: cum iste plus ledere possit: saltez igitur super hoc deliberare pmittatur: nec arbitretur tam pcipiti festinatione iudicū suscipe.ff.de admi.tu. tuto: qui reptoriuꝫ. §. j. in fi.ff.de iure fis.l.ledicto. §.cum autem. Joā.an.

a ¶ Non postulet. Scire debes qꝛ Joā. fascioli pisanus legū doctor cōposuit quendā tractatū de sūmaria cognitione: quez Guil'. posuit in Spec. ꝑma pte de offi. iudi. §. fi. vbi inter alia tractat: an in sūmario regratur libellus vel ꝓtestatio: de quo vide in dict. §. x. v. ꝛ y. seq.

b ¶ Feriarum. Istud forsan induceret solum verbum de plano: quasi plane ꝛ in domo non pro tribunali sedendo id valeat expediri. facit.ff.de feriis.l.secunda. ꝛ.l.mūles. §. seraginta.ff.de adulteriis.

¶ Glo. seq. Primo explicat ponit dilam: ꝛ a ꝓrario quēm soluit. Secō querit de repētitis: ꝛ soluit.

c ¶ Od necessitates. Sicut est tempus vindemiaruꝫ et messium: quibus etiam feriis partes remittere possunt. ā. de fer.c.fi. in fi. In hoc ergo differt de causa ab alijs: qꝛ in his procedit iudex inuitis partibus: in alijs secus: in quibus ꝑter appellationez insa esset nulla lata parte inuita vel absente.ff.de fer.l.j. Dcōtrario ꝛo huius litere patet qꝛ feriis introductis in honorem dei vel sanctoruꝫ procedere non potest talis iudex. per qꝛ videretur expedita que no. xv.q.iij. in summa. per Guil'. in Specu. de fer. §. ad fi. vt scilz in causis matrimonialibus beneficialibus: decimarum ꝛ usurarum non possit procedi feriis introductis in honorē dei: sed in feriis rusticis sic cuz in illis procedatur simpliciter ꝛ de plano ꝛc. vt in decre. dispendiosam. ā. ea. cōpil'. de iudi. Sed quid dices de feriis repentinis que repente iudicuntur propter principis coronationem victoriam prospere gestam vel filiem causam. de quibus.ff.de qui.cau.ma.ꝛ fi per pictorem. §. fi se ꝛc. C. de dilat. siue pars. C. de fer.l.j.ꝛ fi. Tamen pnto qꝛ in illis procedere nō potest talis iudex: ad qꝛ sufficit in illis non esse permissum: matime cum ab alio cū a principe indici non possint. C. de fer. a nullo. ergo pront ab eo sunt indicte seruentur. Hoc maxime ſm veram opi. que habet etiam talibus feriis remuntiari non posse. de quo in Spec. de fer. §. fi. in prin. Joā. and.

Ferie repentine a solo principe inducūtur.

d ¶ Dilare. Ti ministerio hoīs: qꝛ tus non determinat tpe propter varietatem locoꝝ: ḡbus citius vel tardius fiāt acta colligitur: ꝛ sic citius vel tardius fidicta indicitur. ff. de fer.l.hōides. de offi. peō. si in aliquam. in prin.

¶ Glo. seqcns no. ex litera id quod dicit equitꝛ ꝛ istud pbāt per rationem: ꝛ simile.

e ¶ Valeat. Nō quicqd iudicis potestati ꝛc. ff. de iudi. tion quicquid. ff. de offi. ꝓcō. l. sepe. §. de offi. delega. consulit. propter qd honestuꝫ puto qꝛ si iudex sic datus viderit graviter ledi partem ex processum tali tēpore fieri dilationez aduocatorum et procuratoruꝫ contētiones et iurgia ᵏ restuiq; superfluam multitudinem ˡ refrenando.

¶ Nō sic tamē iudex litem abbreuiet qn ꝓbationes necessarie ᵐ ꝛ defensiones ⁿ legitime admittātur. Litatio-

do partium aduocatorum et procuratoruꝫ contētiones et iurgia ᵏ restuiq; superfluam multitudinem ˡ refrenando.

¶ Nō sic tamē iudex litem abbreuiet qn ꝓbationes necessarie ᵐ ꝛ defensiones ⁿ legitime admittātur. Litatio-

dilationez mão

amputādas: ꝛ alia que sequunt ista sunt vulgaria. Sz dicī pōt spāle: qꝛ in his foritus cū in alijs iudex ꝫ poterit.

g ¶ Poterit. Id dicimur posse qd honeste possumus ꝛ ff. q. ij. faciat. ff. de cōdi. ſtiti. filius qui. de ꝓ. fig. l. nepos. vnde ſ determinat fiendū sine ꝓiudicio. j. x. nō sic.

Possum qd honeste possum.

h ¶ Exceptiones. Dec ꝛ sequentia videnſ tolli per verbum absq; strepitu: talia enim per quidam conuocā clamorem ꝛ tumultuꝫ solent examen obstrepere: ꝛ veritati habende obstaculum prebere. vnde dicit canon: qꝛ cultus iusti iustitia perdit qñ silentia iudicij obstrepentium turbo perfundit. v. q. iij. in loco. ad qd facit. C. de inoffi. testa. si quis in sto. de cōsor. eiusdē ll. j. ꝛ de adulē. l. adulterij. C. de stu. li. vrb. ro. l. vnica. in fi. lib. xj. de tali strepitu habetur de syn. c. vno. de elec. quoꝛdam. lib. vj.

¶ Glo. sequens dicit quare sic ordinetur littera. querit ꝛ solutionem ponit.

f ¶ Dilatorias. Nō dixit exceptiones dilatorias ꝛ appellationes frustratorias: vt per hoc inueret exceptiōes surreptionis: vel nullitatis ꝑtra rescriptū: vel recusationis ꝑtra iudicem: vel dilatorias solōnis: vel his similes repellēdas. Sed hoc intēdit qꝛ ois exceptio frustratoria: ꝛ ad differēdum iudicis ꝓcessum multipliciter opposita repellat. Sed quero quare exceptionē vel appellationem per hec verba: nō dico per hāc ꝓstionem possit talis iudex repellere quā alter iudex teneat admittere: hoc vellez docere.

k ¶ Jurgia. De his. ā. de ver. sig. fonus. §. iurgium.

l ¶ Multitudinez. Doc cōe videt in oibus causis. ā. de testi. significauerunt. ꝛ. c. seq. ꝛ. ff. de testi. l. j. in fi. Ti hoc in his amplius cū in alijs poterunt per hāc lfam.

m ¶ Necessarie. Dicitur vel reo. Joā. and.

¶ Glo. sequens alleg. quatuor iura: ꝛ notat ad questionem legitarum quam soluit: ꝛ solutionis oppositionī distinguendo respondet.

n ¶ Defensiones legitime. Facit ad hoc de offi. dele. ex parte. ij. q. vij. latot. ꝛ ibi no. ꝛ. C. de ꝓcl. impe. offe. l. quotiens. Et facit hec lfa ꝛ finis istius scē partis ꝛ iura predicta ad qōnem legitimarum de potestate qui habet arbitrium: an teneatur iustitiā partis seruare: vel possit illaz cōtra iura ꝛ iustitiā condēnare ꝛ volūtate vti. Et tenent qꝛ iustitia ꝛ legitima ptis defensio nō tollit per dationez arbitrij. alle. C. de inoffi. testa. si qñ. ff. de condi. indebi. si peturator. in ꝑn. ff. de dona. si filius. ꝛ de precu. l. qui pecuniā. ff. man. l. creditor. §. lucius. ad munici. l. lucius. §. ſperator. ff. de pac. ꝛtra iurisdi. ff. ad trebel. si cuz heredē. facit de reg. iur. in ghalt. lib. vj. cum satis cōcor. ꝛ optime ꝓdat pstitutio cle. ā. de re iudi. pastoralis. §. pe. in fine. Et si dicas arbitriuꝫ ab eo qui potuit ꝓcessum debet aligd operari. Rñdetur qꝛ ad solēnitates que figuraz iudicij respiciūt nō tenetur: vt hic. Unde no. qꝛ de his que in iudicio agūtur: quecū sunt acta cause vel litis: quecū iudicij: cō-

Judex his bens arbitriū partis cōtra iura condēnare nō pōt.

Cōuēt⁹ in cā sūmaria an possit reconuēt vel causa plenaria.

Actorum ḡdaz sunt acta cause ḡdam iudicij.

fessiones: ergo attestationes ꝛ ea que respiciunt factum proprie sunt acta cause: et tationes: satisdationes: ꝛ similia sunt acta iudicij. vt hoc per Innocen. ꝛ Hostien. de testi. cansam. ꝛ per Archidia. de electo. indēnitatib⁹. §. si ño. Verba igitur sine figura iudicij: ita tollant aliqua ex his que ordināt iudicij

Litatio ti bet eē trina vel per emptoria.

non tñ illa que instruunt ꝛ decidant cām. non est ḡ mitti fi phationes ꝛ legitimas defensiones talis iudex admittit. Nil igitur talis iudex omittet per qs impedīat vel occultetur cognitio veritatis vt sequitur: ꝛ per singula discernēt potes. Illa ño que solēnitatem respiciunt: siue sint actus q respiciunt iudicem siue partem vtrāq; vel alteraz remittuntur: ꝛ facit. ff. de leg. j. si seruus vetitus. cū suis ꝓcō.

a ¶ Citationē. Per ḃ singulare vī qꝛ sufficiat vnica: cū alis saltē in ꝓsecutio cause regrat trina vel peremptoria: vt ti. nō ꝓtesta. qñ. §. porro. de hoc. extti. qꝛ tñ. de illicita.

b ¶ Non excludi. Intellige plus ḡ in alijs: in quibus non procedītur simpliciter ꝛ de plano. vnde sicut in illis sic ꝛ in isto: si tamen tacite omittantur hec iuramenta non vitiatur processus. de iura. calum. c. j. lib. vj.

c ¶ Formaz. De ordi. cog. c. fi. de accu. qualiter. ij. de symo. Iz vbi de hoc. facit de can. pos. ens super. ff. de iudi. de qua re. ā. de fide instru. inter dilectos. ver. ceterum.

¶ Glosa sequens ponit tres expeditātes petitionis scribende: subdit opt. ꝛ casum quo procedit.

d ¶ Pronuntiatio. Expedit igitur petitionem in actis describi propter iudicem vt pronuntiationem petitoni cōformet: vt hic. ꝛ. ff. cōmuni divi. vt fundus ꝓpter actorem: ne frustra fatigetur: ꝛ vt videat super quo positiones ꝛ articulos formet vt sequitur: ꝛ vt sibi et alia causa agenti non obstet exceptio reiudicate. supra de re iudi. abbate. lib. vj. expedit reo vt deliberare possit. tij. ꝙc. tij. offerat. suas defensiones formare vt ex ineptitudine absoluatur ab instantia: ꝛ absolutus in principali nō possit iterum conueniri. Dicunt quidaz qꝛ oblatio libelli scilz respicit fauorem rei. qꝛ si tenere velis dicas id verum de ipsa oblatione ḡ sibi sit expensio actoris: petitiōez ño in actis describi tripliciter fauorē respicit vt ꝑtet.

¶ Glosa sequēs tractat an in his fiat recōuentio de causa que requirat plenaz cognitionem. ponit opi. ꝛ qꝛ non. Secō ponit scilz. Tertio reuertit ad primā rñdens ad legem contrariā. Quarto huic opponit ꝛ dupl'r soluit.

e ¶ Si quis petere voluerit. quod requirat sūmariam cognitionem: ꝛ sit eius nature qꝛ in eo possit procedi sine strepitu ꝛ figura ꝛc. Hoc dico: qꝛ no. Innocen. ꝛ Hostie. post ea. ꝛ mu. petī. c. j. qꝛ cōuentio in causa que regrit sūmariā cause cognitionē recōuenire non potest nisi sup eā cōmissis cognitionis. sit ratio ſm eos: qꝛ cum cōuentio ꝛ recōuentio simul sint tractāde. de or. cogni. c. fi. vbi vna requirit plenā cognitionē: altera sūmariaz. restat qꝛ sine alterius preiudicio simul tractari non possint: cum altera accelerationē exigat: altera dilationes lōgiores exposcat. ſa. ꝓ. Inno. C. de posī. l. fi. ꝛ. C. de cōpēsa. l. fi. ꝛ. ā. de posī. bonafides. in fi. ꝛ facit hoc dictū multū contra opi. Inno. ꝛ pro opi. mea. de qua statim dicā. Sed quidam legiste cōtra. per. l. sed be. §. nō solum. ff. de procu. vbi si per procuratoꝛē actoris petitur cautio dānī infecti: que tamē celeritatē desiderat. ff. de dam. ſe. l. j. ꝛ. tij. §. pe. ff. de ser. l. fi. ꝛ reus velit dīm in aliqua actione recōuenire: procurator teneī illā defendere. ꝛ hunc intellectum approbat

ibi glo. Pe. de bel. sequitur Innocen. per. l. j. C. vbi cantā. vbi hoc no. ꝛ. C. de sen. ꝛ inter. aucten. ꝛ consequēter. ꝛ Ly. idem post eum: per rationē Inno. Ad. §. nō solaz. rñdet: qꝛ. §. est volubilis: ꝛ dz intelligi in procuratore qui recōuenire ꝛ in cā dāni infecti: tanta ſm intellectum ibi

si quid ᵉ petere voluerit est i ipso litis exordio ᶠ petitio facienda siue in scriptis siue ᵍ verboꝝ actis tamē continuo ʰ (vt super quibus positiones ꝛ articuli formari ⁱ debeāt possit haberi plenior certitudo: et vt fiat diffinitio clariorꝝ ᵏ) intentionē: ꝛ sic cessabit ratio. Innocen. Volens tenere qꝛ premissi dicere posset qd aliud est per rescriptū tñ tollit qꝛ respicit fauorē partiuꝫ vt appellare: ꝛ tunc sicut illud nō lz reo in conuentione: ita nec licebit actori in recōuentione vt ibi: aliud est tollī substantialia iudicij per rescriptuꝫ: ꝛ tunc restringitur ad casum cōuentionis expressum. facit de regu. iur. quec ꝛ iure. lib. vj. cū concor. ꝛ fit huius rō: qꝛ in primo valeret ꝑ tantis renuntiatio. C. de tempo. ap. l. viti. ad fi. in secūdo non: vt dicam. j. in viti. gl. Equitī dicī posset qꝛ aut ordinarius vel delegatus cognoscit de causa in qua de sui natura sūmarie procedī: ꝛ tunc fit locus pre. opt. Innocen. ꝛ sequacibꝫ vt qualitas cause recōuentionē ꝑdat: sicut ꝛ alīs. no. de mu. petī. c. j. in fi. in pe. glo. ꝛ de arbi. cū dilectus. in glo. j. Aut delegatus vī tute cōmissionis in cā in qua alīs plena cognitio regrebatur sūmarie cognoscit: ꝛ tunc subdistinguc: aut papa ꝓpio motu tollit substantialia: ꝛ tunc ſdē qꝛ. ā. aut ad petitionē ꝑtentis: ꝛ tunc ar. pe. decre. ꝛ. l. viti. C. de fruc. ꝛ lit. expen. videatur esse remissa plena cognitio etiaz in recōuentione: ꝛ sic cessabit obstaculū Innocē. vt prędixi.

Libellos tripliciter cantī advocati.

Pro hoc facit hec litera sic generaliter loquens si qd petere voluerit ꝛc. ꝛ ad subdistinctionē facit de ꝑben. si motu ꝓpio. ꝛ. c. seq. lib. vj. ꝛ qꝛ no. in ꝑdict. dec. ij. in fi. viti. gl.

¶ Glosa sequens de recōuentione: an fiat post litem contestatam: ponit duas opiniones contrarias: ꝛ secundam approbat per hunc textum.

f ¶ Exordio. Nota contra opi. Bernar. Vincen. Inno. ꝛ Guil'. ꝛ Archidia. qui dz qꝛ vsqz ad conclusionem possit fieri recōuentio. ꝛ pro opi. Alla. Tan. Gof. ꝛ Hostien. ꝛ Joan. mona. que placet qꝛ ante lite. contesta. sit facteda: vel statim post lī. contesta. vt no. Accur. in aucten. ꝛ sequenter. in glo. fina. in aucten. de exec. §. sancim⁹. in prima glo. vt plene scripsi de mutu. petī. c. j. super. j. glo. ꝛ cōtra ipsum Innocē. facit qꝛ post euz viti. ā. ꝑti. glo. Doc ergo teneas: qꝛ lz qñqz reus conuenire possit actorem durante iudicio: nō tñ illa ꝙuentio vtin recōuentionis habebit: vt scilicet simul tractetur ꝛ finiatur: vt de iudi. cognit. ca. fi. nisi fiat in litis exordio: vt hic. Joan. andree.

g ¶ Stue ꝛbo. Eligat ergo petens quod vult vel scriptā daī: vel verbo proferre vt de suo ore scribatur apud acta: vt solent fieri postea.

h ¶ Continuo. Tolle verbum inserenda: quod est intra ꝛ interseri quare.

i ¶ Formari debeant. Cauti aduocati actorum faciūt libellos. vnum dant notario qui scribit acta: alium reo: tertium sibi seruant ad finē de quo dicitur: vt melius ꝛ certius positiones ꝛ articulos formēt.

k ¶ Clarior. Tuz rōne memorie que labilis est. extti. de stin. preterea. C. qui testa. facc. pos. hac cōsultissima. ver. at cū humana. ꝓpter quod nō scribere petitiones posset

Memoria labilis est.

Universidad de Deusto
Biblioteca

impedire ⁊ occultare veritatē: tum qꝫ ex quo petitio in actis descripta est expirauit poterit l sententia vt motu est.

'Positiõis vsus multũ relenat probandũ.

a ¶ Positiones. De his ⁊ ipsarum formis satis nota, de confessio. capitu. primo. libro sexto.

¶ Glo. seq. obijcit qꝫ positiones inutiliter fiant ⁊ soluit.

b ¶ Confessiões.

Hꝫ si paro negat qꝫ petitur qd relenat positiones facere ꝺ etiaꝫ negabit: Sol. sepe ꝫtingit: qꝫ vsus positionũ multũ relenat pbantem: vt si petam a te centuꝫ que mutuauit ticio cuius es heres: resistio negãdo: mõ pona qꝫ mutuauit ticio centũ: qꝫ promisit illa restituere tali die qꝫ ticius instituit te heredē: qꝫ mortuus est qꝫ hẽditatē adiuisti vel habuisti. ℌ omnia habeo necesse pbare: sed forte duas plintas negabis reliquas cõtinebertio: multuꝫ ergo me iuuat positisse. forte etiam Iꝫ resistas obscuro exceptionem pacti solutionis vel similem tibi competere: omnes predictas positiones confiteberis. per quod patet qꝫ etiam super principali cui resistit aduersarius ponere qnãdoqꝫ multũ iuuat.

c ¶ Articulos. De his. ā. de testi. p tuas. ⁊ eo. tl. pñtiū. ll. vj. ⁊ in gbusdã forte ꝺ intentio vel assertio. facit. ā. ꝺ cau. pos. cum ecclesia. post pñcī. ¶. de pe ap. l. per bãc.

d ¶ Longeuo. Scilicet a tempore Hugo. ix. qꝫ prius depositionibus non habebamus expressum sed per ipm habemus de elec. dudum. ℌ. de lit. contesta. c. vno.

e ¶ Obseruari volentes. In omnibus causis nedum in his in quibus sine figura ꝓcedit: sta pto auctorem itel lectisse. Et dato qꝫ dicas illum intellexisse solum de his quib⁹ ꝓcedit sine figura: forti⁹ ergo seruãdus est ꝑ alios.

f ¶ De partiū. Propter plurale non puto qꝫ pars altera sola resistere possit: cum ambabus aũt resistentibus nõ videt iudicem hoc posse: sed p hoc colligo qꝫ si iudex qui sine figura, pcedit tm inter partibus nõ dat simul terminuꝫ ad ponẽdum ⁊ ad articulandũ multo minus ⁊ altius.

Positiões negate in articulos deducẽtur.

g ¶ Utroqꝫ. l. positiones ⁊ articulos. vnde ⁊ quidaꝫ in causis hec cõiungunt dicentes ponit: ⁊ si neget pbare intendit ꝛc. non tñ in aliis causis ꝺ quis ad hoc cogi. pro enim põt ponere ⁊ demũ negata in articulos deducere.

ADDITIO. De ℌ Spec. de testi. ℌ. nulle videtis. in ℌm.

h ¶ Munimenta. l. per que munitur causa: ⁊ idẽ verbum de elec. cupientes. in ñ. j. respõ. ⁊. ℌ. electos. de offi. ordi. gñals. libro. vj. ⁊. ā. de in integ. restit. coram.

Reꝓbatio ẽct si pbaret defectiones suas actoris in tẽtõe nõ fundata.

¶ Glo. seq. ofidit ꝺ speciale in his: ⁊ ponit dictũ Guil.

i ¶ Partes. Patet ergo qꝫ in his causis quib⁹ sine figura procedit̃ unus ⁊ idẽ terminus datur actori ⁊ reo ad probandum cum in aliis causis dicat satius esse qꝫ reus probet defensiones suas nisi prius actoris intẽtio sit fundata: vt no. ā. de testi. c. de testib⁹. Dicebat Guil. in Spec. de instru. edi. ℌ. nunc dicamus. sepe obtinuisse qꝫ postulat. conte. ⁊ iuramẽtũ iudex possit partibus statuere terminũ peremptoriũ ad exhibenda ofa quibus in causa sunt vsure alleg. ff. de eden. l. j. ℌ. edenda. ⁊ quod ibi not. dicit tamen qꝫ quibusdam videtur hoc durum cum id liceat vsqꝫ ad conclusionem. de ñ. instru. cum dilectus. ⁊ dicit qꝫ Iꝫ iudex id possit: nõ tamen debet. ff. de iudi. non quicquid. l. j. q. j. aliud. ⁊ adde quod statim dicam.

¶ Glo. seq. ponit duas lecturas: ⁊ primam approbat.

k ¶ Post dationem. Si verbum istud coniungit cum verbo assignare qꝺ sequitur est sensus qꝺ datis articulis ⁊ non prius assignare possit hunc terminum. si no cõtungatur cum verbo exhibenda: erit sensus qꝺ poterit dare terminum pone decem dierum ad ponendum ⁊ articulãdum: ⁊ extunc dare alios decem vel mẽsem ad deducẽdũ ꝛc. vt sic simul veniant quo termini. ñ. & testi. cog. c. ñ. ⁊ facit littera qñq; sibi videbitur. Prima pars est maxime: qꝫ positionib⁹ datis in termino respondendũ est articuli etiã examinandi. Illud ergo tempus quo supplis instatur nõ curret in termino productionis: nec ẽ contra formam partis statuti terminum ad pbandum prius ℌ sciat in quibus releuetur: ⁊ quos articulos probare teneatur.

Instfavolens pdiscere post terminꝰ datum an sit audiendus.

l ¶ Remittendũ. cui⁹ formã habes. ℌ. ꝺ testi. pñtiū. ll. vj in ¶ Pro testibus. Probatorijs. ⁊ hoc est certuꝫ: sed qꝫ littera generaliter loquitur: videtur idem in reprobatorijs. de quibus de proba. Iꝫ. de testi. Iꝫ. tñ. nam in illis etiã fit remissio: vt in predicto decre. presentium.

m ¶ Producendis. Non semper in dilatione data ad producenda instrumẽta Iꝫ producere teste: vt dixi post Pet. ⁊ Guil. de testi. cog. peruenit. j.

¶ Glo. seq. no. ad qõnem de pductione instrox post terminũ. in qua ponit duas opi. Hugo: ⁊ tertiã distinguẽtes.

o ¶ Non obstãte. Ubi ergo nõ fit remissio pro testib⁹ producendis terminus datus ⁊ elapsus bene obstat ne producti possint vlterius instrumenta. Et sic videtur soluti quod queritur: an post terminum datũ ad producenda instrumenta audiatur volens illa producere. Odof. ⁊ Guil. in Speculo. de dila. ℌ. videndum. ver. quid si dat̃s. dicunt qꝫ non. alleg. Guil. ff. de optio. l. manciporum. C. de inge. ⁊ ma. diffamari. facit ꝑ eis. C. qui accu. nõ pos. si ea que. de remis. pig. si eo tempore. ā. de proba. Iꝫ. in pñ. ⁊ quod ibi no. in prima glo. ⁊ qꝫ bonꝰ iudex est lites dirimere. ā. de do. ⁊ contu. finem litibus. ⁊. c. ñ. Alioqꝫ cõtra cum non sit quis cogendus edere instrumẽta nisi cã eis vtil. ff. de eden. l. j. ℌ. edenda. ⁊ videt expressum. ā. de fi. instru. cum dilectus. vbi patet hoc licere vsqꝫ ad conclusionem. ad idez. C. de iudi. l. iudicem. ⁊ anẽ indemus. ⁊ quod ibi no. Iudicitur ad idem. C. de lit. can. nec omissa. ff. de questio. vnius. ℌ. fina. Constet̃ditur enim forsan aduersarius videndo instrumenta. pro ⁊ contra. facit constitutio cle. supra de excepti. excõmunicatione. Tertij distinguit qꝫ videtur equum an suo aduersarij sit lesum vt qꝫ pertulerunt testes per quos poterat instrumentum reprobasse si fuisset productum in termino quo casu audiatur: aut ipsius ius est illesum: ⁊ eo casu produci poterunt. hoc ꝓbant per predictam. l. manciporum. ff. de op. leg. ad quod facit de do. ⁊ contumacia. capitulo primo. de pedẽ. si ti bi absenti. libro sexto. ⁊ quod no. ff. de euic. rem. ℌ. quotiẽs. ⁊ dixi de empti. ⁊ venditio. c. fina. super. l. glo.

Ostensus tacitꝰ qñq; sufficit.

p ¶ Interrogabit. Hoc nõ videtur in his speciale. xxx. q. ñ. iudicantem. de fide instrumen. cum Joannes. ad ñ. ff. de inter. actio. vbicunqꝫ. facit de iuramento calũ. c. ñ. in ñ. libro sexto. nisi dicas in his speciale qꝫ etiam post cõclusionem ad petitionem partis interrogat.

Citatio ꝑemptoria: an fit ad sistam audiendã necessaria.

a ¶ Ad id. Non sufficit ergo citari nisi exprimat id qꝫ ad sententiaꝫ audiendam. ff. qui senten. sine appellia. recel. l. prima. ℌ. item cum ex edicto. facit de testi. cum olim. in ñ. de volo ⁊ contu. cum qui. libro. vj. nam si hoc in summario fortius in alijs: vt septimo dixi. Joan. andr.

b ¶ Non pemptorie. Argu. qꝫ in aliis causis in quibus seruatur iudicioꝝ figura sit necesse peremptoriꝫ expirare: vbi non fit terna citatio ad sistam audiendaꝫ: quod vꝫ tenere Jo. xxiij. q. iij. de illicita. Bersi. de offi. de leg. cõsuluit. Inno. de accusat. ad petitionẽ. Guil. in spec. de cita. ℌ. circa de pote. ver. alis aũt. et in ℌ. quid si lata.

¶ Glo. sequẽs ponit opinionem reꝓbatam ⁊ duas conuenientias.

c ¶ In scriptis. Proferat qꝫ est. j. Et huius cõtrariam tenebat Egid. in decre. nouit. etiam solũ ex vi illius vbi de plano. Et per hoc no. duo in quibus cõuenit iste ⁊ alie cause. ℌ. qꝫ in his vt in aliis necesse sit diffinitiam de scripto ꝓferri. Iterꝫ qꝫ iudex sicut in aliis: ita in his habet illam per sesẽm. pferre. et de vtroqꝫ satis no. de sentẽ. ⁊ re iudi. c. ñ. libro. vj. ibi videas. Noluit ergo scripturaꝫ que in sententijs regitur ⁊ platonem iudicis in his causis pretermittere per id ꝓtingeret occultari veritatem ꝓpalatam ⁊ in iudicio diffinitã: ⁊ per cõsequens victorem ridiculose ⁊ frustra in tali ꝓcessu iudicio laborasse.

Citatio ꝑemptoria: an fit ad sistam audiendã ne cessaria.

d ¶ Stans. In hoc diuersum est ius in his causis ad alias que regrant figuram iudicioꝝ que ferri debent a iudice sedente. de quo vide no. in predicta decret. ñ. de re iudi. libro. vj. in glo. penul. Et videtur quibusdam hoc inducti etiã per solũ illud verbũ de plano: vt dixi in pñ. huius partis. Et hoc tenebat Egid. in decre. nouit.

Cõclusio in cã an fit necessaria.

e ¶ Conclusione. Ista lra videtur velle qꝫ in aliis causis requirentibus figuram iudicioꝝ necessaria sit conclusio: ⁊ de conclusione habetur. ā. de procura. auditis. de cã possess. pastoralis. ⁊ in constitutione Clementio. eo. tit. cã. de proba. quoniã contra. de fide instru. cum dilectus. ⁊. c. cum Joãnes. Lõter in secularibus fortis apud nos non fit cõclusio: in ecclesiasticis fit per partes. Item ipse vel altera ꝑaruꝫ imitatur: ex quo sufficientes dilationes date essent ⁊ elapse; pronũciaret iudex cõclusum in cã. ⁊ vide in Spec. de renũtia. ⁊ conclu. in pñ.

f ¶ Faciendum. Patet ergo etiam in causis quibus tollitur figura iudicij sm ius pronuntiari debere: vt dixi super vers. defensiones.

g ¶ Constitutionem nram. ā. de iudi. dispendiosam.

h ¶ Aliàs. Et in casu decre. ñ. de here. libro. vj. ⁊ in casu decre. inde initiatibus. ℌ. ñ. ℌ. de elec. eo. lib. qꝺ dic vt dixi in pñ. super vers. figura.

i ¶ Solennis ordo. Ut libelli oblatio: litis contestatio: ⁊ similia.

k ¶ Non ꝓtradicentibus. Innuit qꝫ partibus ꝓtradicẽtibus nõ possit iudicioꝝ figura vel solẽnitas vltra id qꝺ hic exprimitur obseruari. Qꝺ verum intelligo quãdo sic ꝓcedere non est in iudicis potestate: vt qꝫ papa sic ꝓcedi mandat: vt in pñ. c. secus ñ sic ꝓcedere volentati iudicis relinquatur: vt in pñ constitutione dispendiosam. ā. de iudi. vt ibi dixi super ver. valeat. Sed ꝺo no. casum quo sufficit tacitus ꝓsensus nõ reclamantis. ꝓcoi. de accusa. c. ñ. libro. vj.

ter ⁊ de plano ac sine strepitu et figura iudicij volumus obseruari. ¶ Si tamẽ in premissis casibus solẽnis ordo iudiciarius in toto vel in parte non ꝓtradicentibus partibus obseruetur: non erit processus propter hoc irritus; nec etiam irritãdus. Data Auinione. xiij. kal'. Decembris. pontificatus nostri anno secundo.

Iudex ꝓcedẽs vno mõ de consensu pties an possit illis pentẽtibus ⁊ in tanto illius modus ꝓsequi.

g alterius ꝓtradicto vitiaret: ⁊ est finis altercatio quam scripsi. ā. ea. cõpti. de elec. in plerisq;. Sed pone qꝫ de consensu partium iudex seruauit solẽnia ordinis iudiciarij: postea penitet partes: ⁊ volunt qꝫ ꝓcedat sine figura: numquid deficeps illis inuitis poterit seruare solẽnia? Ulde tur qꝫ sic per regulaꝫ qꝫ semel. de reg. iur. libro. vj. cum suis ꝓcor. ⁊ vnico acta qꝺ renũciat ⁊ consentit. de consti. cum accessissent. vbi de hoc. de offi. deleg. gratum. de ap. solli. citudinem. ⁊ sufficit semel factũ. qui ma. accu. pos. insup. Et ꝑpter sal ꝓtrarietatem iste vie iudiciales vitiantur. ⁊ sic vna electa non venit alia. de postu. c. vno. de elect. vt qꝺ. libro. vj. Item vniformis ꝺz esse finis principio. de bap. maiores ante medium. de appel. sed ꝺo regris. Dic rationibus pnto qꝫ si partes expresse ꝑsenserunt qꝫ iudex in tota lite: vel simpl'r seruaret ordinem iudiciarium qꝫ minuto iudice qui sic inchoauit ꝓcedere penitere non poterit. vbi ꝺo non ꝑsenserunt expresse: sed non ꝓtradixerunt: puto qꝫ in occurrentibus postea ꝓtradicere poterunt. facit lra pcedens ibi: in toto vel in parte. Item singulares actus iudiciales sunt per se actus perfecti: vnde singulariter intitulatur de libel. obla. cum rubri. seq. bene facit qꝺ scripsi post Uincẽ. ⁊ Cõpost. de rescrip. dilectus. ℌ. in pñ. quod etiam no. Guil. in Spec. de appel. ℌ. restat. ver. ⁊ no. fin Uincen. de cita. ℌ. j. ver. quid si reus.

Processus cãe plenis omissoꝝ ordine et de ptiũ ꝑsensu non ꝛ.

l ¶ Partibus. Uidetur per plurale qꝫ ꝓtradictio vnius ꝑtis tñ non vitiet ꝓcessus: ita res de facili reuertit ad sat̃m: vt dicã in vlt. glo. ⁊ facit quod dixi super ℌ. ⁊ quia. in glo. ꝑpter alias. dixisse: vel certũ alteram. Sed forte ꝺ sub audiendum est de mẽte: qꝺ ꝑs si resoluatur non cõtradicto in sensu: vt si ditisset ꝑsentibus partibus: qꝫ tunc patet

ni ¶ Propter hoc. Posset. n. dicere alia cã irritationis.

n ¶ Irritus. Ipso iure; vt alias de lit. contesta. c. vno. et ti. sequen. accedens. j. ⁊. ℌ. Joan. andr.

¶ Glo. seq. inducit duo exẽpla: ⁊ vnum sile dicens hoc finem non ꝓcurri. rõnem reddit ⁊ salutem optat.

o ¶ Irritandus. Per silam. et alis de re iudi. cum cã. ⁊ c. cum Bertoldus. in ñ. ⁊ cõcor. huic sint. de iura. calũ. c. j. ⁊. ℌ. rñi. in ñ. libro. vj. Et scias qꝫ iste finis non conuertitur: nam si in causis que regrunt figuraꝫ iudicij procederetur non cõtradicẽtibus partibus sine figura non teneret processus: ⁊ idem si expresse consentirent. de hoc de offi. delega. de causis. in glo. ℌ. ⁊. ℌ. q. j. in primis. in ñ. ⁊. c. seq. ⁊ in Spec. de sentẽ. pro lat. ℌ. sutra. ver. quid si de partiũ. quod intellige vt no. de re iudi. c. vlti. libro. vj. in gnia glo. Ratio diuersitatis patet: qꝫ in casu isto fit contra ius cõmune: sed in casu quez ponit lra reo reddit ad ius cõmune ⁊ ad sui naturam. qꝺ facile sit. xxxv. di. ab exordio. ff. de pac. si vnus. ℌ. quod si non vt totum. Natura ꝺo naturans cum ad illaꝫ redditimus per intercessionẽ Uirginis gloriose nos collocet cum electis. Amen.

FINIS.

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ Clementinarum cōstitutionū tituli breuiusculis suppletionib⁹ ⁊ apostillis luculēter declarati cū capitulor⁹ numero. Liber. j.

La.j. ¶ De summa trinitate ⁊ fide catholica. Firmiter credenda p⁹o fundamēto circa articulos humanitatis Ihesu Christi: iuxta euangelium Joañ. xix. ⁊ virtutes per baptismum infundantur infantibus in habitu.

La.v. ¶ De rescriptis. Subaudi: regulariter exequēdis: ⁊ fallit in quinq⁹ casibus de quibus hic.

La.vij. ¶ De electione. Subaudi: formaliter facienda: ⁊ etiam confirmāda canonice: aliter cassanda: fallit in quinq⁹ casibus: ⁊ qualiter cause beneficiales que ad curiam romanam deuoluunt per appellationes p⁹osequi debeant.

La.j. ¶ De renūciatione. Subaudi: vt facta canonice admittat⁹ ⁊ teneat: nisi cum ꝓcuratoris ad renūciandum reuocatio intimatur superio⁹i ⁊c.

La.j. ¶ De suppletiua negligentia prelatorum. Subaudi: auctoritate apostolica per superiores ⁊ o⁹dinarios circa collationes p⁹orum regularium: vt non applicentur mense.

La.iij. ¶ De etate ⁊ qualitate ordinandorum. Subaudi: necessario requisita ⁊ ad consequenda beneficia iuxta canones: ⁊ de promotione canonicorum ad sacros ordines obseruanda: iuxta ecclesie consuetudinem generalem.

La.j. ¶ De officio vicarij. Subaudi: ꝑpetui: vt etiaꝫ assimiletur alys sacerdotibus curatis in iure.

La.j. ¶ De officio delegati. Subaudi: et executoris apostolici cum potestate subdelegandi certum articulum.

La.ij. ¶ De officio ordinarij. Subaudi: ⁊ eius potestate ⁊ iurisditione plena sibi cōpetente: ⁊ collatione beneficio⁹ etiam per legatos facta.

La.iij. ¶ De procuratoribus. Subaudi: vt eo⁹ mandata generalia vel specialia ad iudicia vel negocia exequi debeant: eriaꝫ si p⁹obat per litteras: fallit in quatuo⁹ casibus de quibus hic.

La.j. ¶ De in integrum restitutione. Subaudi: concedenda ecclesie lesionem p⁹obanti infra quadriēnium continuum ⁊c.

J. liber. ij. La.ij. ¶ De iudicijs. Subaudi: o⁹dinarijs ⁊ quādoq⁹ summarijs ⁊ citatione: ⁊ alijs eo⁹um partibus: et toto iudiciali p⁹ocessu canonice p⁹ocedendo: ⁊ de citatione per edictum.

Laꝑ.j. ¶ De fo⁹o competenti. Subaudi: vt. s. fo⁹um rei acto⁹ quilibet sequat: fallit in casu de quo ibi.

La.j. ¶ De causa possessionis et proprietatis. Subaudi: scilicet simul eodeꝫ iudicio tractanda: nisi suspendatur possessorium etiam in secunda instantia alterius partis.

¶ De dolo ⁊ contumacia. Subaudi. s. canonice punienda: vt. s. absq⁹ alia citatione ꝓcedi possit ad diffinitiuam ⁊ra friuole appellantem. La.j.

¶ De lite pendente nil innouetur. Subaudi: scilicet ꝑ⁹ per iudicem ꝑ⁹ actoꝛeꝫ ꝑ⁹ reum ꝑ⁹ alium quemcūq⁹ etiam post citationeꝫ intimatam: partem plene informantem. La.ij.

¶ De sequestratione possessionis ⁊ fructuum. Subaudi: quandoq⁹ permissa: scilicet post primam sententiaꝫ latam in romana curia in possessorio vel petitorio. La.j.

¶ De probationibus. Subaudi: quibuscūq⁹ regulariter admittendis: scilicet ex verbis pape enunciatiuis de facto p⁹opꝛio vel alieno in quo fundat intentionem. La.j.

¶ De testibus. Subaudi: ⁊ attestationibus regulariter admittēdis: etiam christianis ⁊ra iudeos ⁊ sarracenos etiam in criminalibus: nō tñ post publicationem ⁊ in cā appellationis super eisdem vel directo contrarijs articulis. La.ij.

¶ De iureiurādo. Subaudi: regulariter ꝑstādo ⁊ obligatorio: ⁊ obseruando: ⁊ per impatores et reges romane fidelitatis in forma de qua hic. La.j.

¶ De exceptionibus. Subaudi: excommunicationis ⁊ alijs regulariter admittendis: tam dilatoria q̄ peremptoria. La.j.

¶ De sententia ⁊re iudicata. Subaudi: ferenda canonice ⁊ exequenda ⁊ confirmanda. La.ij.

¶ De appellationibus. Subaudi: iudicialiter et extraiudicialiter: regulariter admittendis ⁊ temporibus earum. La.vij.

¶ De vita ⁊ honestate clericoꝝ. Subaudi: moraliter obseruanda iuxta canones. J. liber. iij. La.ij.

¶ De prebendis. Subaudi: canonice impetrādis: per quarum impetrationem etiam motu p⁹opꝛio vacāt p⁹ora beneficia incompatibilia: nec in ea veniunt dignitates curate elemosynarie: nec hospitalia. La.vj.

¶ De concessione prebende ⁊ ecclesie non vacantis. Subaudi: ⁊ mandato de ꝓuidendo cum afficiente decreto ne ad id compellātur: alꝫ puniantur ordinary ante conditionis inserte euentum sine temporis adiectione currentis: ex quo publice in loco est nota vacatio. La.j.

¶ De rebus ecclesie non alienandis. Subaudi: nisi ex necessitate seruatis seruandis: ⁊ vnione earum mense episcopi non facienda. La.ij.

¶ De rer⁹ ꝓmutatione. Subaudi: ⁊ bñficio⁹: alꝫ q̄ permutantibus non conferendo⁹. La.j.

¶ De testamētis ⁊ vltimis voluntatibus. Subaudi: ⁊ eo⁹ executione: ad cuius rōnem reddendam religiosi etiam exēpti sunt cōpellendi. La.ij.

La.ij. ¶ De sepulturis. Subaudi: ecclesiasticis regulariter ꝓhibitis tẽpore interdicti eccliastici: als exẽpti ⁊ trafaciẽtes: eoipso sunt excõicati.

La.ij. ¶ De decimis. Subaudi: nõ vsurpandis ⁊ appropriandis per religiosos: ⁊ de decimis beneficiorũ ꝑm taxam ⁊ monetam loci exigẽdi absq; occupatione ornamentoꝝ ecclesiasticoꝝ.

La.ij. ¶ De regularibus. Subaudi: mẽdicãtibus: scilicet licite ad non mendicantes translatis: non assumendis regulariter ad locuꝫ: nec vocem in capitulo: nec ad prioratus: ⁊ tacite per annum professis cum habitu professorum.

La.ij. ¶ De statu monachorum. Subaudi: nigrorum ⁊ alborum: moderando in vestibus cibo/potu ⁊ sacramẽtis vagatione ⁊ armis: ⁊ monasteriys monialium visitandis amis singulis.

¶ De religiosis domibus vt ꝑ eos fiant subiecte. Subaudi: beguinis abolitis ⁊c. et pys locis vt eorum cura non postponatur.

La.ij. ¶ De iure patronat'. Subaudi: vt patroni per diocesanum compellantur ad assignandum cõgruam portionem ꝑsentatis ⁊c. ⁊ vt eoꝝ plures heredes vocem vnius tm habeant.

La.iij. ¶ De censibus. Subaudi: et procurationibus per religiosos regulariter soluendis: visitantibus in tempozibus a iure statutis: ⁊ pedagiozuꝫ ⁊ guidagiozum non exigendis ab ecclesiasticis: vel ecclesijs.

La.ij. ¶ De celebratione missarum. Subaudi: et diuinis officijs debite celebrãdis in cathedralibus ⁊ collegiatis ⁊c. in quibus cõmensales cardinalium ⁊ eꝝ bonum possunt se illis coaptare.

La.j. ¶ De baptismo. Subaudi: in ecclesijs et fontibus deputatis faciendo salua necessitate ⁊ potestate deferendi principibus: als presumentes castigentur.

La.j. ¶ De reliquijs ⁊ veneratione sanctoruꝫ. Subaudi: in qbus dñs laudari iubetur: ⁊ de festo sancti corporis christi cum indulgentia.

La.j. ¶ De immunitate ecclesiarum. Subaudi: regulariter seruanda iuxta concilium generale ⁊ lateranense reuocato. c. clericis. eo. ti. in. vj.

1. liber. iij La.ij. ¶ De cõsanguinitate ⁊ affinitate. Subaudi: regulariter non cõtrahen̄. in gradibus prohibitis: neq; alias per clericos vel religiosos: als eoipso sunt excõmunicati sepius nunciandi.

2. liber. v. La.ij. ¶ De magistris. Subaudi: deputandis ad linguam hebraicaꝫ ⁊ chaldeam docẽdam: ⁊ de moderatione expensarum circa doctoratum.

¶ De iudeis ⁊ sarracenis. Subaudi: qbus mahumeti nominis ꝓhibetur inuocatio: ⁊ ad venerãda corpora suoꝝ deuotoꝝ peregrinatio.

La.iij. ¶ De hereticis. Subaudi: per dioceſ. ⁊ inquisitorem simul condẽnandis ⁊c. ⁊ de octo erroribus beguinarum vel beguinorum.

La.j. ¶ De homicidio voluntario ⁊ casuali. Subaudi: cõmisso per furiosum infantem vel artatuꝫ: vt non inducat irregularitatem.

La.j. ¶ De vsuris. Subaudi: super qbus statuentes: aut statuta nõ reuocantes: aut iudicãtes q; solũtur: aut solute non repetãtur sunt excõicati: ⁊ q; eoꝝ libri edantur: ⁊ ꝓ hereticis habeantur negantes eas exigere nõ esse peccatum.

La.j. ¶ De excessibus prelatoruꝫ. Subaudi: non cõmittendis ⁊ puniendis: scilz si suis iuribus non contenti alios iniuriantur.

La.ij. ¶ De priuilegijs. Subaudi: ministrandi sacramenta ꝓhibitis religiosis: als ipso facto sunt excõmunicati: et q; liceat archiepiscopis crucem ante se deferre etiam per loca exempta.

La.iij. ¶ De penis. Subaudi: offendentium eꝑos ⁊ filioruꝫ: ⁊ capientium ecclesiasticos: vt propterea renuncient beneficijs: ⁊ excõmunicantur etiaꝫ religiosi prohibentes decimas solui.

La.ij. ¶ De penitentijs. Subaudi: nõ iniungẽdis per questores: als puniuntur per ordinarium.

La.iij. ¶ De sententia excommunicationis. Subaudi: ipso facto incurrenda religiosis ⁊ dominis temporalibus: ⁊ eorum subditis violantibus interdictum: ⁊ vt sonores: scilicet tertij ordinis: tunc ad diuina non admittantur.

La.ij. ¶ De verborum significatione. Subaudi: videlicet illius clausule simpliciter: et de plano sine strepitu ⁊ figura ⁊c. ⁊ regule mendicantium.

¶ Hoc preclarissimum clementinaꝝ opus Venetijs nuperrime impressum fuit per heredes Nobilis viri. q. dñi Octauiani Scoti/cinijs Modoetiensis ac socios. Anno dñi. M. CCCCC. XXV. pridie idus Decembris.

¶ Annotatio titulorum quinq; librorum clementis ꝑmisit: ꝑm ordinem alphabeti.

Appellationibus. libro. ij. titulo. xij. folio. xliij. colũna. iij.
Aptismo ⁊ eius effectu. lib. iij. titu. xv. folio. lxxvj. colũ. iij.
Aula possessionis. libro. ij. titu. iij. folio. xxxj. colũ. iij.
Celebratione missarum. libro. iij. titulo. xiiij. folio. lxxv. colũna. ij.
Censibus. libro. iij. ti. xiij. folio. lxxij. columna. iij.
Concessione prebende. libro. iij. titu. ij. folio. liij. columna. j.
Consanguinitate ⁊ affinitate. lib. iij. titu. j. folio. lxxx. col. ij.
Decimis. libro. iij. titu. viij. folio lxij. columna. ij.
Dolo ⁊ contumacia. libro. ij. titu. iij. folio. xxxij. columna. j.
Electione ⁊ electi potestate. li. j. titu. vj. folio. x. colũna. j.
Etate ⁊ qualitate. libro. j. titu. vj. fol. xx. columna. iij.
Exceptionibus. libro. ij. titu. x. folio xl. columna. ij.
Excessibus prelatoruꝫ. libro. v. titulo. vj. folio. lxxxix. colũ. ij.
Domicidio voluntario. libro. v. titulo iij. fol'. lxxvij. col'. iij.
Immunitate ecclesiarum. lib. iij. titu. xvij. fol'. lxx. col. j.
Iudeis ⁊ sarracenis. libro. v. titu. ij. folio. lxxij. col. ij.
Iudicijs. libro. ij. tim. j. folio. xxvj. columna. iij.
Iurepatronatus. libro. iij. titu. xij. folio. lxij. col. ij.
Iureiurando. libro. ij. titulo. ix. folio xxvij. columna. ij.
Magistris. libro. v. titulo. j. folio lxxj. colũna. j.
Officio vicarij. libro. j. tim. vij. folio. xxj. col'. iij.
Officio ⁊ potestate iudicis delegati. libro. j. ti. vij. fol. xxij. col. ij.
Officiis iudicis ordinarij. libro. j. titu. ix. folio. xxiij. col. j.
Penis. libro. v. titulo. viij. folio xxj. columna. ij.
Penitentijs ⁊ remissionibus. libro. v. titu. ix. folio. xcv. col. iij.
Prebendis ⁊ dignitatibus. lib. iij. titu ij. folio. l. col. iij.
Priuilegijs. libro. v. titu. vij. folio. xc. columna. iij.
Probationibus. libro. ij. titu. vij. folio xxv. columna. iij.
Procuratoribus. libro primo. titu. x. folio. xxiij. col. iij.
Rebus ecclesie non alienandis. lib. iij. titu. iij. fol'. lv. col. ij.
Regularibus ⁊ transeuntibus ad religionem. libro. iij. titulo. ix. folio lxij. columna. iij.
Religiosis domibus. libro. iij. titulo xj. folio. lxix. col. ij.
Reliquijs ⁊ veneratione sanctorum. lib. iij. titu. xvj. fol. lxxvij. col. j.
Renunciatione. libro. j. titu. iij. folio xvij. columna. iij.
Rerum permutatione. libro. iij. tit. v. folio. lvij. col. j.
Rescriptis. libro. j. titu. ij. folio. vij. columna. ij.
Restitutione in integrum. lib. j. titu. xj. folio. xxvj. colum. iij.
Sententia ⁊ re iudicata. libro. ij. titu. xj. fol'. xlj. col'. j.
Sententia excõmunicationis. libro. v. titu. x. fol'. xcvj. col. ij.
Sepulturis. libro. iij. titulo. viij. folio lvij. columna. iij.
Sequestratione possessionum ⁊c. lib. ij. titu. vj. fol'. xxxiij. col. iij.
Statu monachorum. lib. iij. titu. x. folio. lxv. columna. j.
Summa trinitate. libro. j. titulo. j. folio. iij. columna. iij.
Supplenda negligentia prelatorum. libro. j. titu. v. fol. xix. col. ij.
Testamentis. libro. iij. titu. vj. folio. lvij. col. ij.
Testibus. libro. ij. titu. viij. fol. xxxvj. columna. ij.
Verborum significatione. lib. v. titu. xj. fol'. xcvij. col'. iij.
Vita ⁊ honestate clericorum. lib. iij. titulo. j. fol. xlix. col. ij.
Vsuris. libro. v. titu. v. folio. lxxxvij. columna. j.
De lite pendente nihil innouetur. li. ij. titu. v. fol. xxxij. col. ij.

FINIS.

¶ Annotatio omnium capitulorum ꝑ alphabeti ordinem ⁊ numerum foliorum columnarumq; singula demonstrans.

Abbate. de rescriptis. fol'. vj. columna. ij.
Ab ecclesia. de restitu. in integ. fo. xxvj. c. iij.
Abusionib⁹. de pen. ⁊ remiss. f. xcv. c. iij.
Ad compescendas. de sequestra. fol'. xxxiij. columna. iij.
Ad nostrum. de censi. folio. lxxiij. columna. ij.
Ad nostriz. de hereticis. folio. lxxxv. columna. iij.
Appellant. de appella. folio. xlvij. columna. iij.
Archiepiscopo. de priuileg. folio. xcj. columna. j.
Attendentes. de statu monac. folio lxvij. columna. ij.
Audito. de rescriptis. fol. viij. co. iij.
Aula beneficiali. de causa pos. folio. xxxj. colũna. iij.
Causam electionis. de electio. folio xij. columna. iij.
Cedit quidem. de iude. ⁊ sarrac. folio lxxxij. columna. iij.
Constitutionem. de elect. folio. xlij. columna. ij.
Cum a repulsione. de appellati. folio xlvij. columna. iij.
Cum concessa. de elec. folio. xvij. columna. ij.
Cum de quibusdam. de reli. domi. folio. lxix. columna. ij.
Cum ecclesie. de etate ⁊ qualita. folio xx. columna. iij.
Cum ei quem. de concessio. preben. folio. liij. col. ij.
Cum ex eo. de senten. excommunica. folio. xcvij. col. j.
Cum illusio. de renunciatio. fol. xvij. columna. iij.
Cum indei. de testi. folio. xxxvj. co. ij.
Cum lite. vt lite penden. folio. xxxij. columna. ij.
Cum ratione. de elec. fol. x. col. ij.
Cum ꝑm statuta. de peniten. ⁊ remiss. folio. xcv. columna. iij.
Cum sit nature. de cẽs. exac. fol. lxxij. columna. iij.
Cum sit. de magistris. folio. lxxxij. columna. j.
Cupientes. de penis. fol'. xciij. col. ij.
Dignum prorsus. de ecle. milita. folio. lxxvj. col. ij.
Diocesanis. de vita ⁊ honesta. folio. xlix. columna. ij.
Dispendiosaz. de iudi. fo. xxvij. c. iij.
Dudum. de iudicijs. fol'. xxvj. col. iij.
Dudum. de sepul. fol. lix. col. ij.
Eo qui. de sepultu. folio. lvij. columna. ij.
Eos qui. de regu. fol. lxv. col. ij.
Eos qui. de consangui. ⁊ affinita. fol. lxx. columna. iij.
Etsi. de rescrip. fol'. vj. col. iij.
Etsi. de offi. ordi. fol. xxiij. col. ij.
Ex frequentibus. de sententia excommunica. fol. xcvj. col. ij.
Ex graui. de vsuris. fol. lxxvij. co. ij.
Excommunicationis. de exceptio. folio xl. columna. ij.
Exiui. de paradiso. de verborum significatio. folio. xcvij. col. iij.
Fidei catholice. de summa trini. folio. iij. colũ. ij.
Frequens. de excessib⁹ prelato. folio lxxxix. columna. ij.
Ieneralem. de etate ⁊ qualita. folio. xxj. col'. ij.
Iratte. de rescrip. fol'. ix. col. ij.
Iraui. de celebra. missa. folio. lxv. columna. iij.
Iuuenis. de senten. excõmunica. folio xcvij. columna. ij.

Universidad de Deusto
Biblioteca

TN plerisqz. de electio. fol. xvj. columna iij.
Instrumento. ꝺ procura. folio. xxiij. columna. iij.
Inter sollicitudines. de magistrio. folio. lxxj. colūna. ij.
Iudices. de offi. ⁊ po. iudi. delega. folio. xxij. colūna. ij.
Itteris. de probatio. fol. xxxv. columna. iij.
Litteras. de rescrip. fol. ix. col. iij.
Omasteriorum. de retꝰ eccle. non alienan. fol. lv. col. iij.
Multorum. de vsure. fol. lxxxij. col. ij.
Multoz. de pensio. fol. xcij. col. iij.
De concessione iurisꝺ. de rerum permu. fol. lvj. col. ij.
Ne in agro. de statu mona. folio. lxv. columna. ij.
Ne romani. de elec. fol. x. col. iij.
Nolentes. de here. fol. lxxv. col. ij.
Non potest. de procurato. folio. xxv. columna. ij.
Pastoralis. de sentē. ⁊ re iudi. folio. xj. col. iij.
Per litteras. de preben. ⁊ dignita. folio. lj. columna. iij.
Plures ab vno. de iurepatrona. folio lxxij. columna. iij.
Presentī. de cens. fol. lxxv. col. ij.
Presenti. de baptis. ⁊ eius effectu. folio. lxxvj. col. iij.
Procuratorem. de procura. fol. xxvj. columna. iij.
Quamdiu. de appella. fol. xlvj. columna. iij.
Quinto sacris. de foro competen. folio. xxij. col. iij.
Quamuis rigor. de appella. folio. xlv. columna. ij.
Quia in ecclesijs. de offi. vica. fol. xxij. columna. iij.
Quia contingit. de relig. domi. folio lxx. col. j.
Quia regulares. de sup. negli. prela. folio. xix. columna. iij.
Quod circa. de elec. fol. xxij. col. iij.
Quoniam qui. de vita ⁊ hone. cle. fol. xlix. columna. iij.
Quontam ex constit. de iuris. eccle. folio. lxxx. col. j.
Religiosi. de priuileg. folio. xc. columna. iij.
Religiosus. ꝺ procurato. folio. xxvj. columna. j.
Religiosis. de testa. fol. lvij. col. iij.
Religiosi. de decī. folio. lvj. colū. ij.
Romani. de iureiurā. fo. xxxvij. co. ij.
Que contingit. de verbo. signifi. folio. cj. col. iij.
Si ante. de volo ⁊ cōtuma. fol. xxxj. columna. ij.
Si a iudicibus. de appella. fol. xlij. columna. iij.
Si appellationem. de appellatio. fol. xlvij. col. j.
Si beneficiorum. de decī. folio. lxij. columna. ij.
Sicut. de appel. fol. xlvj. col. ij.
Si de beneficio. de preben. ⁊ dignī. folio. liij. col. ij.
Si dignitatem. de preben. ⁊ dignī. folio. l. columna. iiij.
Si dominum. de reliquijs ⁊ vene. san. folio. lxvij. col. ij.
Si duobus. et lite penden. fol. xxxij. columna. iij.
Si furiosus. de homi. no. fol. lxxxvij. columna. iij.
Si iurta. de preben. ⁊ dignita. fol. liij. columna. iij.
Si plures. de preben. ⁊ dignita. folio lij. columna. ij.
Si quis suadente. de penis. folio. xcij. columna. iij.
Si romanus. de preben. ⁊ dignita. folio. lj. col. iij.
Si sumus. de senten. excōmunicatio. folio. xcvij. col. ij.
Si vna. de rebus eccle. non alienan. folio lvj. colum. ij.
Statutum. de elec. folio. xvij. col. j.
Estibus. de testi. folio. xxxvj. columna. iij.
Tcalumnijs. de senten. ⁊ re iudi. folio. xlj. col. ij.
Tot clericorum. de offi. ordina. folio xxiij. colum. j.
Ut constitutio. de iurepatrona. folio lxxj. columna. iij.
Ut professoꝝ. de regu. ⁊ transi. folio lxij. columna. iij.
Ut hi qui. de etate ⁊ qualitate. folio xxj. columna. ij.

FINIS.

Annotatio materiarum tam in glossa ordinaria q̄ I aliis additionibus casibusq; dictarum: que margīnibus signate: ꝟm numerum foliorum ⁊ columnarū leuissime inueniuntur.

Abbas plus cōsequitur per benedictionez q̄ abbatissa. fol. lxvij. columna. iij.
Abbates exempti vices episcoꝝ gerūt. f. lvj. c. j.
Abbates ecclesias vnire nō possunt. folio. lvj. columna. ij.
Abbatisse non omnes benedicuntur. folio. lxvij. col. iij.
Abbatisse benedictionem multa impediunt. folio. lxvij. col. iij.
Abstinentia est continentie nutrix. folio. lxv. col. iij.
Absolutus in infirmitate ab inferiori quando debet se representari superiori. folio. xcij. columna. iij.
Accrescit alteri quod ab alio subtrahitur. fol. xxj. col. ij.
Accessorium iure venit quod principaliter non venit. fol. lij. col. j.
Acceptare valeus infra mensem: an post mensem acceptare possit. folio. lv. columna. j.
Acceptatio beneficij sine executoris presentia fieri potest. fol. lv. col. ij.
Acta quid sit. folio. iij. col. iij.
Actio alicui tripliciter attribuit. folio. vj. columna. j.
Actio popularis quandoq; interesse priuatum habet. folio. xvj. col. j.
Actio in factum oritur ex sententia diffinitiua. fol. xlvij. col. ij.
Actorum quedaz sunt acta cause quedam iudicij. folio. cij. col. j.
Adulterij causa: an requirat ordinem iudiciarium. fol. xxix. col. ij.
Affligere quid est. fol. iij. col. iij.
Agere volens de nullitate sententie quid debet facere. fol. xlj. col. ij.
Album pretoris quid erat. fol. xxvij. columna. j.
Alienus dupliciter sumitur. folio. lix. columna. iiij.
Ambiguitas est triplex. fol. ij. col. j.
Anfractus qd notat. fol. lix. col. iij.
Anima quando infunditur corpori humano. fol. ij. col. iij.
Anima est tripler. fol. v. col. iiij.
Anima rationalis est forma corporis humani. fol. v. col. iij.
Anime purgatorij sunt dei iudicio reseruate. folio. xcvj. col. j.
Anni domini a quo tempore sint cōputandi. folio. iij. col. iij.
Anticipatio vide dicitur. folio. v. columna. iij.
Antidotum ⁊ non antidotum dicendum est. fol. xxix. col. iij.
Apes vide dicit. fol. xxxvj. col. iij.
Apes apis ⁊ apex apicis differunt. folio. xxxvj. col. ij. ⁊. iij.
Aper quid est. Ibidem.
Apostoli qui dicantur. folio. xxij. columna. iij.
Apostoli varia habent nomina. folio xlv. columna. iij.
Apostolorum varia genera. fol. xlij. columna. iij.
Apostoli dantur vt iudex: ad quem instruatur. fol. xlv. col. iij.
Apostoli cuius expensis sunt tradendi. folio. xlvj. col. j.
Appellatio non devoluit ad curiam causas beneficiales nisi multa concurrant. fol. xiij. col. j.
Appellatio qualiter interponetur a duobus iudicibus: qui etiam diuisim haberi non possint. folio. xlv. columna. j.
Appellatio a diffinitiua ex nouis causis iustificari potest. fol. xlvj. c. iij.
Appellatio potest esse deserta tacite ⁊ expresse. fol. xlviij. col. iij.
Appellare tertio non licet. fol. xlvij. columna. iij.
Appellare sedeo ⁊ succumbere. tantū est quātū nō appellare. Ibidem.
Appellare liz q̄daz ecclias ꝺ leges ab interlocutoria. fol. lxxxij. col. iij.

Appellari

Appellari non pōt in iudicio a tyranne futuro. fol. xlvj. col. iij.
Appellationis prosequende quando incipit tempus currere. folio xlvj. col. iij.
Appellationis notitia: quidoq; est plena ⁊ certa. fol. xij. col. iij.
Appellatiōi super beneficijs tribus temporibus prescribitur. fol. xij. colūna. iij.
Appellans ab vno ex pluribus iudicibus an bene appellet. folio. xlv. columna. j.
Appellans ab interlocutoria qd exprimere debet. fol. xl vij. col. iij.
Appellans ante litem si postea appellat a sniam̄ ob id appellationi renūciat. fol. xxxij. col. j.
Appellātī in causa beneficiali sufficit solam appellationem appellato intimare. fol. xlv. col. ij.
Appellatur a sententijs auditorum curie. fol. xxxv. col. ij.
Archidiaconus qs esse nō pōt in vigesimo anno. fol. xxj. col. iij.
Archipresbyter si non sit presbyter: an possit admitti ad eligendū. folio. xxj. col. j.
Arcus sunt armaria librorum. folio xl. colū. ij.
Argumentum a contrario: quādoq; cessat. fol. xcvj. col. iij.
Arma et tela differunt. folio. lxvj. columna. j.
Attētata post citationē iudicis officio reuocanf. fol. xxxij. col. ij.
Attestationibus publicatis contrarietas indirecta probari pōt: non autem directa. fol. xxxvj. col. j.
Attestationibus publicatis in principali: non licet in causa appellationis testes producere super iisdez capitulis. Ibidem.
Auditor: qualiter a papa deputatur. fol. viij. col. iij.
Auditor: an possit confirmare electū quem pronunciauit bene appellasse. fol. ix. col. j.
Auditores quam iurisdictionem habent. fol. viij. col. iij.
Auctoritzano: quādoq; plus punitur q̄ faciens. fol. lxxxix. col. ij.
Aptissime tria sunt necessaria. folio. lxxvj. col. j.
Basilice mesgte synagoge differūt. folio. lxxvj. col. iij.
Benedictio solemnis per que verba fit. folio. xcj. col. j.
Benedictio abbatisse: an sit iterabilis. folio. lxvij. col. iij.
Beneficium tempore date non creatum cum non debeatur impetranti: si data et creatio sint eiusdem diei quis de prioritate probabit. folio. ix. col. iij.
Beneficium idem ad duos spectare non potest. fol. xxxiij. col. ij.
Bificum sine magna causa non est subtrahendum. fol. xcv. col. ij.
Bificij restitutionem peteno: an habeat. pbare tenuā. fol. xxxij. col. ij.
Beneficij sequestratio impedit duobus concurrentibus. folio. xxxv. columna. ij.
Beneficioz incompatibilitī pluralitatem habēti: an possit aliud tale conferri. fol. lij. col. iij.
Bificiorum mutationes grate non sunt. fol. liij. col. iij.
Beneficia de sui natura sunt perpetua. fol. lx. col. iij.
Beneficia a quibus petitur decima: q̄uz sunt taxata. fol. lxij. col. iij.
Beneficia cōfirmari in curia: an vacent in ipsa. fol. xxxij. col. iij.
Bificiandi sciant legere/cantare/et construere. fol. liij. col. iij.
Bisserius vide procedit. fol. lxxvij. columna. ij.
Bononia vide dī. fol. lxxxi. col. iij.
Bulla aurea vti periculosum est. folio. xl. colū. ij.
Camīa quid est. fol. xlj. col. ij. Camerarius pape ⁊ marescalcus: an habeant ordinariā vel delegatam. fol. xj. col. iij.
Camerarij apostolici officium. folio xj. colūna. ij.
Canon quid dī. fol. xxix. col. iij.
Canonica monitio quid sit. fol. xxix. columna. iij.
Canonici regulares sūt in colore varij. fol. x. colū. ij.
Canonicus non in sacris actus non collegiales exercere potest. folio xxj. col. iij.
Canonicus sufficit esse in sacris tempore electionis: ad hoc vt eligere possit. fol. xxj. col. iij.
Canonicus in sacris non cōstitutus nō est ab alijs expectandus: ꝺ velit ordinari ifra terminū iuris danz ad eligēdus. fol. xxj. col. iij.
Capitulus ad iuramentū de redeundo relaxatus: an redire teneatur. folio. xlij. col. ij.
Capitulum: vtruz sede vacante possit visitare ⁊ procurationez exigere. folio. lxxxij. col. iij.
Cardinalis nullus est nisi saltem sit diaconus. fol. xxj. col. iij.
Carnifex vide dī. fol. lij. col. iij.
Carnes: licet comedere tpe phibito ꝓpter necessitatē. fol. lxxv. col. j.
Cathedra vide dī. fol. lix. col. iij.
Causa criminalis potest delegari. folio. xxij. col. iij.
Causa super ꝓpietate ecclesie non debet expediri sūmarie. fo. xxvij. columna. iij.
Causa si committatur simpliciter seu: vel simpliciter ⁊ de plano: an possit expediri sine ordine iudiciario. fol. cj. col. iij.
Cause sunt triplices. fol. xxv. col. iij.
Cavere non sufficit habere ratū: nisi legitime fiet per procuratores. folio. xxv. col. j.
Cedens cessetur motuus. folio. xj. columna. iij.
Censeo pro tuheo/delibero ⁊c. ponitur. folio. lxij. col. iij.
Cetus cardinalium a papa habet potestatem. fol. xj. col. ij.
Cetus collegium ⁊ greminum: idem sunt. fol. xj. col. ij.
Charitas placentissima in hac vita haberi nō potest. fol. lxxvj. col. j.
Chorea vide dī. fol. lxxvj. col. j.
Christus an oēs humanos defectus assumpserit. fol. iij. col. iij.
Christus de maria ꝓpter tres rōnes voluit incarnari. fol. v. col. j.
Christus quadruplici ratiōe crucis mortem elegit. fol. v. col. ij.
Citatio prima firmat iudicij: ⁊ ppetuat iurisditionē. fol. xxvij. col. j.
Citatio personalis constituit aliquem verum ptumacez. fol. xxvij. col. ij.
Citatio an possit fieri die feriato. folio. xxx. col. iij.
Citatio non artat assignato loco nec forte non mto. fol. xlij. col. ij.
Citatio vna peremptoria non sufficit: vbi ius ternam requirit. folio xlix. colūna. iij.
Citatio debet esse trina vel peremptoria. folio. cij. col. j.
Citatio peremptoria: an sit ad sniaz audiēdam nēcia. fol. cliij. col. j.
Clausule: quedā sonant in monitionem: quedam in conditionem. folio. xxij. col. iij.
Claustri abusiones sunt duodecim. folio. lxvj. col. iij.
Claustralis curam populi gerere nō debet. fol. lxvj. col. iij.
Clementine tres ante concilium emanuerunt. fol. ij. col. ij.
Clementine non sunt vocāde septimus liber. fol. ij. col. ij.
Clementine a quo tempore ligauerunt. fol. ij. col. iij.
Clementine quando fuerūt facte. folio. lxxij. col. ij.
Clericus aureo habeat patentes. folio. l. colū. j.
Clericus est qui primam tonsuram habet. fol. l. col. j.
Clericis secularibus habitus certi coloris: vel forme nō est prefixus. folio. x. col. iij.
Coactio est duplex. fol. lxxj. col. j.
Codex quid significat. fol. lxxvij. columna. iij.
Collatio legatoz est odiosa: ꝺ ordinarioz fauorabilis. fo. xxiij. c. iij.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Collationes: quandoꝫ fiunt per vices. fol. lxviij. col. iij.
Commenda ꝫ vicaria differunt. folio. xvij. col. j.
Cõmerciũ vide dñ. fol. xlix. col. j.
Cõpulsio ẽ multiplex. fo. xcvij. c. iij.
Cõcilijꝫ lateran. est generale: ꝫ ecõtra. folio. lxxx. col. ij.
Cõcilia fieri exemptio non expedit. folio. lix. col. iij.
Conclusio in causa an sit necessaria. folio. cliij. col. j.
Cõclusio in causa beneficiali potest omitti. fol. xxxj. col. ij.
Constitutio penalis: quãdoꝫ extendi potest. fol. vij. col. ij.
Constitutio ecclesie ligat occulta. folio. lxxxiij. col. iij.
Consensus tacitus: quandoꝫ sufficit. fol. cliij. col. j.
Cõsules fraudulẽter obligãt ei ꝓtra quem ꝓsulit. fol. xxx. col. ij.
Consuetudo contra ius reprobans consuetudinem induci potest. folio. xvij. col. ij.
Cõsuetudo gd est. fol. xlij. col. ij.
Cõsuetudo de nõ residẽdo in prioratibus nõ valet. fol. lxvij. col. iij.
Cõsistorij vide dñ. fol. xlij. col. ij.
Contumax in non veniendo nõ appellat: secus si est contumax in nõ parendo. fol. xxxij. col. j.
Cõtumax verus ꝫ contumax victus quis est. fol. xxxij. col. ij.
Contumax an possit appellare. fol. xxxij. col. ij.
Cõtumacem facit: qñq; partis regis tio etiam victa. fol. lxij. col. iij.
Contumacia est triplex. folio. xxxij. columna. j.
Contrarioꝫ non semper est eadem disciplina. fol. xcvj. col. j.
Conuentus in cã summaria: an possit recõuentre in causa plenaria. folio. cliij. col. j.
Confessus religioso priuilegiato nõ tenetur iterum confiteri sacerdoti proprio. fol. lxj. col. j.
Corona tonsura ꝫ rasura differentes aliqualiter quid in clericis repꝛesentant. fol. l. col. ij.
Corpus christi sumere determinato tempore tenentur omnes quantũcũq; perfecti ꝫ ipsum adorare. folio. lxxxvij. col. iij.
Chordigeri: nec calciamenta portare nec equitare debent. folio. xcix. columna. ij.
Chordigeri an possint tunicis pluribus uti. fol. xcix. col. iij.
Chordigeri ad amicos in duob⁹ casibus possunt recurrere. folio. c. columna. ij.
Chordigeri in multis contra regulã excedunt. folio. c. col. ij.
Chordigeri heredes institui nõ possunt. fol. c. col. iij.
Chordigeri an sint ad artiũ vsum rerum obligati. fol. cj. col. j.
Corrigere ꝫ corripere differunt. folio. lxxxv. col. iij.
Credit quandoꝫ vni soli ꝫ in causa propria. fol. xxxj. col. ij.
Crimen lese maiestatis non committitur per non subditum. folio xliij. colũ. j.
Crimen lese maiestatis quid est. folio. xlij. col. j.
Crimen perduellionis quid est. folio. xlij. col. j.
Crimina occulta ligantur per constitutionem ecclesie militantis. folio. lxxxiij. col. iij.
Crux christi ex quatuor lignis cõposita fuit. fol. v. col. ij.
Culpa timetur a bonis: vbi non est. folio. xcix. col. j.
Curatus nõdum presbyter suis parrochianis potest dare licentiam alibi sacramenta recipiendi. folio xcj. col. j.

Dte tempus inspicitur. folio ix. col. iij.

Debeo debeo necessitatez importat. folio. lxvij. col. ij.
Debitum quid est. fol. lxj. col. iij.
Decretum multis modis dicitur. folio. xxxvij. col. iij.
Decretum pape afficit ignorãtes. folio. lxij. col. iij.
Decima an possit per laicuꝫ dari episcopo. fol. lvj. col. iij.
Decima beneficiorum solui debet in pecunia. fol. lxij. col. iij.
Decime papales questio an debeat tractari de plano. fol. xxix. col. j.
Decime de nutrimentis animalium non sunt a lepꝛosis soluende. folio lxj. colũna. iij.
Decimas solnere vtrum omnes teneantur. fol. xxix. col. j.
Decet concernit honestatem. folio xc. colũna. iij.
Dei filius est vnicus: nec possunt eẽ plures. fol. iij. col. iij.
Delibatorie: an sint reo dãde in causis sũmarijs. fol. cij. col. ij.
Delinquens: an sit de necessitate ad delicti locum remittendus. folio xlij. col. iij.
Deus omnia facit vel fieri permittit. fol. lj. col. ij.
Deum incarnari ante peccatum non fuisset commentũ: nec statim post peccatum: nec ad finem seculi debuit incarnatio differri. folio. v. columna. j.
Deum videre per essentiaz nulla intellectualis natura põt. fol. lxvj. columna. iij.
Diadema sertum ꝫ corona differũt. folio. xxxix. col. j.
Diea solẽnes in quibus papa facit ꝓcessus generales. fol. xxvij. col. j.
Diffamari qd est. fol. xxiij. col. ij.
Dignitas: an possit tolli de ecclesia ꝫ per quem. fol. lvij. col. j.
Dignitatum pluralitas facit quem inhabilem etiam ad minora beneficia. fol. lij. col. iij.
Dignitari deferẽ in penis. fol. xcij. columna. ij.
Dilatio quid est. fol. xlvij. col. j.
Dilationes appellatiꝫ ꝓsunt appellanti. fol. xlvij. col. j.
Diocesis est parrochia episcopi. folio. xcj. col. ij.
Dispensatio qd est. fol. lj. col. j.
Dispẽsatio super duobus beneficijs intelligitur de duobus primis. folio. lij. colũna. ij.
Dispensationẽ impetrans: an teneatur de beneficioꝝ qualitate mentionem facere. fol. lj. colũ. ij.
Districtus facile variãtur. folio. xcj. columna. j.
Doctoratus quid est: ꝫ an per ipsum character imprimatur. fol. lxxxij. columna. ij.
Doctoratus ꝫ alij gradus a quibus cõferri possunt. fol. lxxxij. col. iij.
Doctoratus ꝫ magisterium fine peccato postulari possunt. fol. lxxxij. columna. j.
Donum alterius ingredi ẽs cõtra ipsius iniuriam facit. fol. xiij. col. ij.
Domicilium vide dicitur. folio. xlij. columna. iij.
Dominus habet agrum/vineam/domum etiam amplam. folio. lxv. columna. ij.
Donum intrans animo furandi: an statim teneatur furti. folio. lxvj. columna. j.
Donata per fideles/per solũ papam possunt alterari. fol. lxx. col. ij.
Donatio cõstantini facta ecclesie romane: an potuisset per successores reuocari. fol. xl. col. j.
Dormiendo aliqua agi possunt. folio. lxxxviij. col. ij.

Ecclesia an potuisset ita bñ formari per vndas fluentes christo viuente sicut christo morituo. folio. v. colũ. iij.

Ecclesie carẽti populo tñ: vel clero tñ: an prouideri possit de ẽpo sine pape licentia. fol. xvj. col. j.
Eccliã nõ moritur. fol. xxvj. col. j.
Eccliã que non est peccata appellationeꝫ infra biẽnij: an indigeat restitutione. fol. xxvij. col. j.
Ecclesiam patroni laici legatuꝫ conferre nõ potest: sed bene papa. folio. lij. col. ij.
Ecclesia vacano viri et donari potest. fol. lvj. col. iij.
Ecclie plũ efficit de mensa prelatoꝝ multis modis. fol. xc. col. j.

Ecclesia ẽ est vna. fol. lxxvj. co. iij.
Ecclesia quid comprehendit in cle. j. de sen. excom. fol. xcv. col. iij.
Ecclesia metropolitana: an dicat matrix quo ad interdictum prouincie. folio. xcvj. colũ. iij.
Ecclesie baptismales dicuntur matrices. folio. lxvj. colũ. iij.
Edificia chordigerorum non sint excessiua. folio. c. colũ. iij.
Editio rationis per quas actiones petitur. folio. lxxix. colũ. j.
Electio prelati per quem fiet si nullus de capꝛo sit in sacro. fol. xxj. col. j.
Electo in prepositum ante confirmationem in curia morientem: non dicitur prepositura in curia vacare. folio. xxxij. colũ. iij.
Electio fieri ꝫ matrimonium contrahi per procuratorem potest. folio lv. colũ. ij.
Electiones non possunt alternatiue fieri. folio. lxxij. colũ. iij.
Elemosyna est triplex. fol. lxxix. co. j.
Elemosynam facere an sit monachis permissum. folio. l. col. iij.
Elemosynaria hospitale ꝫ dom⁹ dei idem sunt. folio. lij. col. j.
Eligendi potestas est duplex. folio xvij. colum. iij.
Eligentibus cõpromittentibus curritur electionũ tẽpora. fo. xlvj. co. ij.
Episcop⁹ nullius ecclesie esse potest folio. xvj. colũ. ij.
Episcopus iniuriam ecclesie põt vindicare sed nõ ꝓpriã. fol. xxx. col. iij.
Episcopus an possit prescribere facultatem alienandi res ecclesiasticas sine cõsensu capituli. fol. lvj. col. iij.
Episcopus nõ auctorizat in facto ꝓprio. folio. lvj. colũ. iiij.
Episcopus capitulo suo donare potest de his que spectant ad mensam. folio. lvj. colũ. j.
Episcopus restringens potestatem curatorum an restringat potestatem fratrum circa cõfessiones priuilegiatorum. fol. lxj. col. j.
Episcopus charistatiui subsidii potest exigere. fol. lxxix. col. iij.
Episcopus audiens missam a male ordinato non dispensat cum eo. folio. xcvij. colũ. ij.
Episcopi in diocesibus aliens celebrantes: an possint vti pontificalibus. folio. xcj. colũ. ij.
Episcopi iurantes: an sacra tangere debeant. folio. xxxix. colũ. iiij.
Episcopi officium est egentibus ꝓuidere. folio. liij. colũ. ij.
Epi dicũtur antistites. fo. lix. col. iiij.
Episcopi an possint iura episcopalia remittere. folio. lxx. colũ. iij.
Episcopi officium quãdoꝫ per litteras pape excitatur. fol. lvj. col. iij.
Episcoporum ꝫ non inferiorum est permutationibus auctoritatẽ ꝓstare. folio. lvij. colũ. ij.
Episcopatu sequestrato confert sequester beneficia ad collationem episcopi spectãtia. fol. xxv. col. ij.
Equalitas debet esse in iudicijs qualiter intelligitur. fol. xxvj. col. iij.
Error opponitur consensui ꝫ falsum ꝓ vero approbat. fol. xxvij. col. ij.
Essentia substãtia ꝫ natura qualiter dicuntur in diuinis. fol. iij. col. iij.
Euangelij consilia an sint per minores obseruanda. fol. xcix. col. j.
Euãgeliste quatuor apte per animalium facies figurant. fol. v. col. ij.
Eucharistia vide dñ. fol. xcj. col. j.
Eucharistia non est ad mortem condẽnatis denegãda. fol. xcv. col. iij.
Exactio particularis mꝛia habet incommoda. fol. lxvj. col. iij.
Exceptio quandoꝫ personam iudicis: quandoꝫ iurisdictionem contingit. folio. xxxiij. col. iiij.
Exceptio quid est. fol. xl. col. iij.
Exceptionũ varie spẽs. fol. xl. col. iij.
Excõcatio quid est. fol. xl. col. ij.
Excommunicatio dupliciter opponitur. folio. xl. col. iiij.
Excõmunicatio in qualibet parte litis opponi potest. fol. xlj. col. j.
Excõcatio an multiplicet multiplicato delicto. fol. lix. col. j.
Excõmunicatio canonis ligat occulta delicta. fol. lxxx. col. ij.
Excõmunicatio iterat. fo. xcvij. c. iij.
Excõmunicato papa participãs non ligatur. fol. xcvij. col. iij.
Excõcatus occultus non est in publico vitandus. fol. xcvij. col. iiij.
Excommunicatus excommunicatur. folio. xcviij. colũ. j.
Excommunicatur quis ipso facto per clementinas in. iij. casibus. folio xcvij. colũ. j.
Excõcatio ab homine a quo est absoluendus. folio. xci. colũ. ij.
Excommunicatus per iudicem in loco iudicali: an dicatur publice excommunicatus. fol. lvij. col. iiij.
Executor quis dicit. fol. xlj. col. ij.
Executor pape beneficium ad papam denolutum confert. fol. liij. col. ij.
Executores testamentoꝝ chordigeri esse non possunt. fol. c. col. iiij.
Executor pape negligente: an collatio deuoluatur ad ipsum vel ad papam. fol. liij. colũ. ij.
Exercere se in actibus virtutum moralium, an sit hominis imperfecti. folio. lxxxvij. colũ. j.
Exempti quandoꝫ puniuntur per ordinarium. fol. xcvj. col. j.
Exhortationi reuerentie parendum est. fol. xxxvj. col. iij.
Exterminare vnde dicitur. fol. xxxix. colum. iij.
Extunc extremum tempus significat. folio. lxxj. colũ. ij.

Rcti prosecutio quandoꝫ non sufficit. fol. lv. col. ij.

Falcidia est in bonis heredis. folio lxj. colum. iij.
Fauor simpler quis dicitur. fol. xcij. colum. j.
Femininum comprehenditur per masculinum. fol. lxij. col. iij.
Feria quid signat ꝫ vnde dicitur. folio. lxxvij. col. iij.
Ferie quotuplices sunt ꝫ quid⁹ possint litiganteꝫ renunciare. folio cij. colum. iij.
Ferie repentine a solo principe indicuntur. ibidem.
Feudum quid est. fol. xlij. col. iij.
Feudatarius quis dicitur. folio. xlij. colum. iij.
Fides contugij an sit vna. folio. lxxj. colum. iij.
Figure descriptio. fol. cij. col. ij.
Filius l diuinis est patri coeternus. folio. iij. colum. iij.
Forma rescripti ad beneficium cum priuilegio acceptandi. fol. lv. col. j.
Fornicatio simplex est peccatum mortale. fol. lxxxvj. col. ij.
Fossa quid dicitur. fol. lviij. col. iij.
Fragmentum dicitur a frango. folio. lxxv. col. j.
Fratres minores vsum romanum tenere astringuntur. fol. xcix. col. iij.
Fratres minores: an licite possint de bonis ingredientium aliquid accꝑe. fol. xcix. col. iiij.
Fratres minores: an possint esse pecunie receptores. fol. c. col. j.
Fratres minores non possunt esse testamentoꝝ executores. folio. lvij. colum. iij.
Fratres minores sunt ecclesie vniuersali vtiles. fol. xcix. col. j
Fucatus qd significat. fol. xcvj. co. iij.
Funeralia que sunt. fol. lxj. col. ij.
Furiosus iniuriam facere nõ potest. fol. lxxxviij. col. j.
Furiosus testari non potest nec religionem profiteri. fol. lxxxviij. col. j.

Germanie declaratio. folio xxxvij. colũ. iiij.

Gratia paruulis per baptismũ conferitur. folio. vj. col. iiij.
Gratia est duplex. fol. vij. col. j.
Gratia extincta non reuiuiscit. folio ix. colum. iij.
Gratia a principio valida per factuꝫ superueniens quandoꝫ expirat. folio. ix. col. iij.
Gratia dei est duplex. fo. lxxxj. co. iij.
Gratia hominis gratie christi equari non potest. fol. lxxxvj. col. j.
Grex et armentum differunt. folio lxj. col. iij.
Greci sunt scismatici. folio. lxxxj. colum. iiij.

Abitus nouitiorum est triplex. fol. lxv. col. j.

Habitus distinctio qñq; est patens: quãdoq; latens. fol. lxv. col. j.
Hereticus quis est. fol. lxxix. col. ij.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Heretic⁹ omnino oc cultus: an sit excōmunicatus. folio. lxxiij. col. iij.
Hereticī possunt absolui per inquisitorem sine diocesano vel ecōmunicatore. folio. lxxiij. colūna. ij.
Hercio proprie non cadit in iudeos. folio. lxxix. col. ij.
Hymni ⁊ threni differunt. fol. lxxvij. columna. iij.
Hypostasis vñ dicīt. fol. v. col. j.
Hypostasis qd sit. fol. iij. col. ij.
Hoc tale plus potest ꝯ hoc simpliciter. folio. lxij. colūna. j.
Homologus ⁊ vasallus differunt. folio. xliij. columna. j.
Hostes habēt an chordigeris liceat. folio. c. columna. iij.
Hospitalia de cuius licentia sunt erigenda. folio. lxij. col. ij.
Hospitalia clericis secularibus in beneficium dari nō possunt. folio. lij. columna. j.
Hospitalia an permutari possint. fol. lvij. columna. ij.
Hospitalia cuius parrochie sunt. fol. lxij. columna. ij.
Hospitalium magistri pauperibus rationem reddere non tenentur. folio lxx. columna. ij.
Humilitas qd est. fol. lxix. col. iij.
Humilitas celum aperit ⁊ scripturas reserat. folio. lxx. col. j.
Humilitatis tres sunt gradus. folio lxix. columna. iij.

Ybo est ciconia. folio. lxiij. columna. ij.
Ielunia per chordigeros; obsemāda. folio. xcix. col. iij.
Ieiunare tenentur etiam perfecti. folio. lxxvj. columna. ij.
Ignotanos non consentit. folio. xxv. columna. j.
Ignorātia ꝑsumit. fol. xlv. col. ij.
Illusio qd significat. fol. xix. col. j.
Impeccabilis: an posset aliquis fieri. folio. lxxxvj. col. j.
Imperator non sit per solam electionem. folio. xxxix. col. ij.
Imperator seu rex romanorum: vtrum possit ante coronationē priuilegia dare. folio. xxxix. col. iij.
Impator ē dñs mūdi. fol. xliij. col. iij.
Imperatores duo possunt esse: sed nō duo pape. fol. xl. col. j.
Impetrans primus in forma pauperum: an preferatur secundo impetranti in forma gratie in eadem ecclesia. folio. liij. col. ij.
Impetrans gratiam a papa vt sibi ꝓ uideatur de dignitate in aliqua ecclesia: si in illa non est: nisi vacca ⁊ principalis dignitas: an illam possit obtinere. fol. lj. col. iij.
Impiobus ⁊ protervus differunt. folio. xxx. columna. ij.
Imputatur ei qui petitiones consulere potuit. fol. lv. col. ij.
Iudeismta equipollet vniuersali. folio. lj. columna. ij.
Indago qd significat. fol. lxxxij. c. ij.
Insula dupliciter sumitur. folio. l. columna. iij.
Indi est aduerbium compositum. folio. lxiij. columna. ij.
Inquisitor: heretice prauitatis potest remouere ab eo qui sibi iurisditionem non dedit. fol. lxxxv. col. iij.
Inquisitor debet esse antiquior: episcopo. folio. lxxxv. col. ij.
Inquisitores hereticorum: an possint alijs vices suas committere. folio lxxxv. columna. ij.
Instrumenta volens producere post terminū datum: an sit audiendus. folio. cij. columna. iij.
Insolentia quid est. fol. xxiij. col. ij.
Instituens diocesanus presentatum a religioso sine congrue portionis assignatione: an valeat institutio. folio. lxxj. columna. j.
Intimatio vnde dī. fol. xlv. col. j.
Interpretatio larga fit quandoq; in beneficijs. folio. lij. col. iij.
Interdictum vnde dicitur. folio. xxix. columna. j.
Interdicta plura sunt. fol. xxx. col. j.
Interdicti effectus. fol. xcj. col. iij.
Interdictum nondum denunciatum an quis illud scies seruare teneat. folio. xcvij. columna. iij.
Inuigilare est valde vigilare. folio xlij. columna. j.
Inuentarium ⁊ repertorium idem. folio. lxxj. columna. j.
Joannes baptista ⁊ Hieremias fuerūt ⁊ vtero sanctificati. fol. lxxxvj. columna. j.
Joannis nomen viguit super cetera inter summos pontifices ⁊ iuris canonici interpretes. fol. ij. col. iij.
Irregularitas sine culpa contrahi potest. folio. lxxxvij. col. ij.
Jubilus quid est. fol. lxxxij. col. iij.
Iudex habens arbitrium partem cōtra iura condemnare non potest. folio. cij. columna. iij.
Iudex delicti non potest cogere iudicem in cuius territorio est delinquens vt ipsum remittat. fol. xlvij. columna. iij.
Iudex requisitus: an debeat delinquētem remittere sine cause cognitione. folio. xlij. col iij.
Iudex vñ dicitur. fol. xliij. col. iij.
Iudex ordinarius quis dicitur. folio xliij. columna. iij.
Iudex delegatus quis dicitur. folio xliij. columna. iij.
Iudex competens quis dicitur. folio xliij. columna. iij.
Iudex incompetens quis dicitur. folio. xliij. columna. iij.
Iudex compromissarius quis dicīt. folio. xliij. columna. iij.
Iudex domesticus quis dicitur. folio xliij. columna. iij.
Iudex chartularius quis dicitur. fol. xliij. columna. iij.
Iudex pedaneus quis dicitur. folio xliij. columna. iij.
Iudex appellationis potest prefigere terminū appellanti ad iter arripiendum ⁊ ad se superiori presentandum. folio. xlv. col. ij.
Iudex respondens se daturum apostolos infra terminum iuris termīnum assignat incertū. fol. xlv. c. iij.
Iudex per quattuor corumpitur. folio. lxxxij. col. ij.
Iudex procedens vno modo de ꝓsensu partium: an possit illis penitentibus ⁊ inuitis illum modum prosequi. folio. cliij. col. ij.
Iudices assessori vnde dicuntur. folio. xliij. columna. iij.
Iudicium rescindende ⁊ rescissorium simul intentari pñt. fol. xxvj. co. iij.
Iudicium quid est. fol. cij. col. ij.
Iudei quare tolerantur a principibus. folio. xxxvj. col. iij.
Iudei indirecte ab ecclesia excōmunicāt. fo. xxxvj. col. iij. ⁊. fol. lxxxix. columna. j.
Iudei quandoq; possunt ab ecclesia coerceri. folio. lxxxix. col. ij.
Jugum vnde dicitur. fol. lvj. col. iij.
Jurisditio multa comprehendit. folio xxxj. columna. j.
Jurisditio perpetuatur per citationē etiam si non peruenit ad citatum. folio. xxxiij. col. iij.
Jurio ratio est verbis preponderanda. folio. lvij. col. iij.
Jure disceptare qd est. fo. xliij. c. iij.
Jura sacrōm pmittit quē hīe duo curata ī diuīs locis: ꝯ duas pbēdas in vna eccla. fol. liij. col. j.
Juramentū super iniquo statuto seruari nō debet. folio. lxxxvij. co. iij.
Juramenta an semper stari debeāt tactis euangelijs. fol. lxxiij. co. ij.
Juramentorum forme multe sunt. folio. lxxxj. columna. ij.
Jus ciuile quid est. fol. xlij. col. iij.
Jus in re ⁊ ius ad rē differunt. folio xxxv. columna. ij.
Jus est multiplex. fol. ij. col. j.
Juspatronatus non potest tolli a iudice seculari. fol. xliij. col. ij.
Juspatronatus transit ad heredes in stirpes. folio. lxxj. col. iij.
Juspatronatus quos inextricabiles producere potest ex heredū multitudine ad ꝙ trāsit. fol. lxxij. col. j.
Juspatronatus per vincias neapoli diuiditur. folio. lxxij. col. ij.
Juspatronatus multiplicitur transfertur. folio. lxxij. col. ij.

Iborare nolentē non mandūcet. folio. xxij. col. ij.
Labijs nō deo seruire: an sufficiat. folio. lxxv. col. iij.
Lac ⁊ lana liteo pducit. fol. lxj. co. ij.
Lacus quid dicit. fol. lvij. col. iij.
Latens in carnispriuio pōtin pascha esse presbyter. folio. xxij. col. iij.
Laici quandoq; rectigalia non tenētur soluere. folio. lxxv. col. ij.
Lectisternium quid significat. folio lxv. columna. j.
Leprosorum collegium non est religiosum. folio. lxx. col. iiij.
Lex. xij. tabularū ꝯ sit. fol. xlij. col. iij.
Libellus an sit de substantia iudicium. folio. cij. col. j.
Libellus debet offerri si petat a parte: sed si non petatur sufficit ꝙ petitio in actis redigat. fol. cij. col. ij.
Libellos tripliceat cauti aduocati. folio. cij. columna. ij.
Liberi ⁊ filij differūt. fol. lxxvj. c. iij.
Liber canon in priuatibus habet locū. folio. lxvj. col. iij.
Licitum ex animo sit illicitum. folio xc. columna. iij.
Ligius qd significat. fol. xliij. col. j.
Lima quid sit: fol. xiij. col. ij.
Litis pendentia facile inducitur si libellus in citatione inseritur. folio xxxiij. columna. iij.
Locare nō est alienare. fol. lvj. col. j.

Ocellarij qui dicuntur. folio xlix. columna. ij.
Mahumetus legez sarracenis dedit. folio. lxxxj. columna. iij.
Magister vñ dicīt. fol. lxxij. col. j.
Manice ⁊ compedes sunt vincula. folio. lxxxij. columna. ij.
Mandatum an finiatur per mortem mandantis. fol. xxvj. col. iij.
Mandatum habens vt sibi ꝓuideat de dignitate: an possit dignitatem electiuam obtinere. fol. lj. col. iij.
Mandatum solum quandoq; punit. folio. xcij. columna. iij.
Mater ecclesia baptismalis. folio. xcvj. col. iij.
Matrimonium ꝑtes ignoranter cum consanguinea: ⁊ post ꝯ scit illi cohabitet: non tñ excōmunicatione ligatur. folio. lxxx. col. iij.
Memoria labilis est. fol. ciij. col. ij.
Mense prelatorū aliqñ bona quedam applicantur. fol. xc. col. j.
Minus prohibetur quidoq; vbi magis permittitur. fol. lvi. col. iij.
Ministri quidam sunt infideles dominis suis. fol. lxxxiij. col. iij.
Ministri chordigerorum electio per quē fieri ⁊ confirmari dz. fol. cj. col. j.
Mirabilia septem notantur in sacramento altaris. fol. lxxvj. col. ij.
Missa nō est de bonis. fol. xxj. col. ij.
Missa integraliter est audienda. folio. lxxv. col. iij.
Missam dimittat sacerdos propter excōicatum. fol. xcvij. col. iij.
Misericordia christi est immensa. folio. xcv. col. iij.
Moderatio sapit diminutionem. folio. lxxj. columna. ij.
Moniales non sunt ordinum capacēs. folio. xxj. columna. iij.
Monachus prelatus ecclesie secularis qd officiū dicat. fol. lxxvj. co. iij.
Monachus sibi acquirere nō potest. folio. lxxv. col. iij.
Monachi singulis mensibus communicent. folio. lxvj. col. ij.
Monachi nigri habent corpus ⁊ caput minus ꝯ alij monachi. folio lxv. columna. iij.
Monachi claustrales soli in capellis manere nō debent: sed bene perpetuo instituti. fol. lxvj. col. iij.
Monachalis ordinis laus ⁊ vituperium. folio. lxv. columna. iij.
Monasteriorū exemptorum due sunt species. folio. lxvij. col. ij.
Monasteria quedam monialium per mares regūntur. fol. x. col. ij.
Mos quid sit. folio. xlij. col. iij.
Motus proprius surreptionem excludit. folio. lij. col. j.
Mulier vidua a dignitate prioris viri denominatur. fol. xij. col. j.
Mulieres romane ꝓ machinas repa ratōe crines abscidēt. f. lxvij. c. ij
Narratiua pape vtrum ꝓbent. folio. xxxvj. col. ij.
Negatio duplex affirmat. fol. xxij. columna. iij.
Negatiua quandoq; probari potest. folio. ix. columna. iij.
Noctes equantur diebus in septembri. folio. xliij. col. ij.
Notorium multipliciter dicitur. folio xlij. columna. ij.
Nouale quid sit. fol. lxij. col. ij.
Nouerca seuit in priuignos. fol. xlij. columna. j.
Nullus est vniuersale negatiuum. folio. lj. columna. ij.
Nūs ꝓsidentiū sm ꝯtitatē subiector est deputandus. fol. lx. col. iij.

Obedire pape est de necessitate salutis. fol. lxxxvj. col. ij.
Obligatio naturalis in ciuilem deuenit non potest. fol. lxxxvij. col. iij.
Occupo dupliciter sumitur. fo. xxxv. columna. iij.
Officialis electi cōfirmati potest a papa delegari. fol. vij. col. ij.
Officialis forancus quis dicatur. folio. vij. columna. j.
Officialis forancus habet delegatas. folio. vij. columna. ij.
Officialis episcopi: an possit esse conseruator. folio. vij. col. ij.
Officialis capituli potest a papa delegari. fol. vij. col. ij.
Officiales episcopi possunt esse plures. folio. vij. col. j.
Officiū iudicis nō semp perpetuatur per lit⁹ ꝓtestationē. fol. xxvj. co. j.
Officior⁹ cure q̄dam sunt que trcita cē non possunt. fol. lxiij. col. iij.
Oportebit presens ⁊ futur⁹ tempus significat. folio. lv. col. ij.
Opus idem meritorū laudabilis⁹ est in vouēte ꝯ in alio. fo. lxxvij. co. j.
Oratio Theodosij. fol. lxix. col. iij.
Oratio de necessitate nō sit ad orientem. folio. lxxix. col. iij.
Oso dz esse breuis. fol. lxix. col. iij.
Oso au dz esse vocalis. fol. lxix. c. iij.
Oratio per quem porrigenda est. folio. lxxix. colum. ij.
Oratio vnde dī. folio. lxxix. col. j.
Oso ad quē porrigi dz. fol. lxxix. co. j.
Osone qd peroōi est. fol. lxxix. col. ij.
Orationis diuisio. fol. lxxix. col. j.
Orationis descriptio. fol. lxxix. col. j.
Orationis conditiones ⁊ modus oīādi. folio. lxxix. columna. ij.
Orationis effectus duplex est. folio lxxix. columna. iij.
Orare tenentur etiam perfecti. folio lxxxvj. columna. ij.
Ora sine aspiratione ⁊ cum aspiratione quid denotat. fol. l. colū. iij.
Ordo potest esse annexus prebendis: vel dignitatibus varijs ex causis folio. xxij. col. j.
Ordo claustri diuersus est ab ordine curie. folio. lxvj. col. j.
Ordo beati Francisci est tripler. folio. xcvij. col. ij.
Ordinē iudiciarij nō potest papa tollere. fol. xxix. col. ij.
Ordines mendicantium qui sunt. folio. lxiij. col. j.
Ordinatus ante etatez legitimā qualiter punitur. fol. xxj. col. iij.
Oscula libidinosa sunt mortalia. folio. lxxvj. col. ij.

Pactum quid sit. folio. xxix. columna. ij.
Pallio archiepi vti non pōt in alicena prouincia. fol. xcij. col. ij.
Papa nec de⁹ est: nec hō. fol. iij. col. ij.
Papa mortuo ecclesia non est sine spō so. folio. xi. col. iij.
Papa mortuo cardinales cardinales creare non possunt. fol. xj. col. ij.
Papa non est proprie vicarius Petri. folio. xxxvj. col. iiij.
Papa papam inducit in testem. folio xxix. col. ij.
Papa non concedit alicui vt suppleat propriam negligentiaz. folio. xx. columna. ij.
Papa ē vicari⁹ dei. fol. xxvij. col. j.
Papa per participium non absoluit. folio. xcvij. col. iij.
Pape, carentia est maxima necessitas. fol. xj. col. ij.
Pape potestas est magna in his que sunt iuris positiui. fol. lxx. col. ij.
Pape contenens obedire paganitatem incurrit. fol. lxxvj. col. iij.
Parrochia quandoq; ꝓ diocesi ponitur. folio. xij. colum. j.
Partis appellatione dimidia continetur. folio. xxx. col. iij.
Parietina quid est. fol. xlij. col. iiij.
Parrochiano credit g se dicit habere licentiam a curato. fol. xcj. col. j.

Pastoris boni officiū. fol. lxxiiij. c. iij.
Patroni sunt triplices. fol. lxxiij. c. ij.
Patroni plurīū ecclesiarū pōt inter se facere qꝫ vn⁹ sit patronus in una & alius in alia. fol. lxxiij. col. iij.
Patrono q̄ iura debeāt. fol. lxxiij. c. j.
Paupertas excusat. fol. lxxxv. col. iiij.
Pcm dī mortale dupl'r. f. lxxxvij. c. ij.
Peccatores an exaudiantur a deo. folio. lxxix. colū. ij.
Pedagij ratione orta questio inter lenatorem tpūs & delatorem rerum qualiter terminabit. fol. lxxv. c. ij.
P̄ penitentia an recipi possit a p̄sbytero nō habente curā de licētia propriī sacerdotis. fol. xcj. col. ij.
Pena p vno actu & p pluribus potest esse equalis. fol. xcj. col. iiij.
Pena de iure nō ē ppetua. fol. lvj. co. j.
Pena etiā tēporalis diminutionē status continet. fol. xxv. col. iiij.
Penarum species variē iure statute. fol. xciij. colū. iij.
Pentecoste quid est & vnde dicitur. folio. lxxxvij. colū. iiij.
Penitentie impositio absolutionem precedere debet. fol. lx. col. ij.
Perpetī dupl'r sumit. fo. lxxxj. col. iij.
Pertinax quis dicitur. fol. vj. col. ij.
Peremptorius terminus quis dicatur. fol. xl. col. iiij.
Perpetuum dupliciter exponitur. folio. lv. colum. iiij.
Permutatio expeditur superiorio officio. fol. lvij. col. ij.
Perfectionis beatifice omnem gradum: an quis in hoc seculo possit obtinere. fol. lxvj. col. iiij.
Periculū dicit a pereo. fol. lx. col. j.
Petrus per que verba fuit creat⁹ papa. fol. xlij. col. iiij.
Petitorium si intendatur per vnum & possessorium per alterū quis prius audietur. fol. xxxij. col. ij.
Petitorium quid sit. fol. xlj. col. ij.
Petitorio sufpēso trāfire licet ad possessorium sed non econuerso. fol. xxxij. col. ij.
Pileus a pilo dicit. fol. l. col. iij.
Pollicitatio quid sit. fol. xxxix. col. ij.
Pollutio loci sacri ex quibus procedit. fol. lxxvj. col. iij.
Portio canonica non debetur de relicto facto ecclesie in qua quis non sepelitur. fol. lxj. col. ij.
Possessorū quid sit. fol. xlj. col. ij.
Possessio quid est. fol. lv. col. iiij.
Possessorio conditio melior est ip̄s petentis. fol. xxxiij. col. ij.
Possumus quod honeste possumus. fol. cij. col. iij.
Positionis vsus multū releuat probantem. fol. cij. col. ij.
Positiones negate in articulos deducuntur. folio. cij. col. iij.
Prebende singulari maioris ecclesie potest per episcopum & capitulum ecclesia vnirī. fol. lvij. col. j.
Prebendas duas in eadē ecclesia habere non licet. fol. lxj. col. iij.
Precepta naturalia que dicunt. folio xlij. columna. iiij.
Preconis vox paucis innotescit. folio xxxij. columna. iij.
Predicatio verbi dei in diuinis includitur. fol. xxx. col. iij.
Predicandi facultas non omnib⁹ est permissa. folio. lix. col. ij.
Predicare solis prelatis & curatis de iure competit. fol. lx. col. ij.
Predicatoribus: an liceat nolatim vitia peccatoꝝ tangere. fol. xcj. co. iij.
Prefigere quid est. fol. xlv. col. j.
Prelatus sine mādato fit nōe ecclie restitutionem petere. fol. xvij. col. j.
Prelati nomine nō continetur rector ecclesie. fol. lx. col. ij.
Prescriptio non currit minor. folio xxvij. columna. iiij.
Pñs dī q̄ p̄bet sensib⁹. fol. lx. col. iij.
Presentatio fit p lras. fol. xc. col. j.
Princeps vnde dī. fol. lxxvj. col. iiij.
Pūcipi ē p rōne voluntas. f. xcviij. c. ij
Pūcipis auctoritas propter duo est necessaria. folio. ij. col. iiij.
Principis appellatio multos competendit. fol. lxxvj. col. ij.
Principium & finis in pendentia considerantur. fo. xxxiij. col. ij.
Priorat⁹ an sit dignitas. fol. viij. co. ij.
Prioratus manualis equiparatur in multī ppetuis diffictis. f. lxvj. c. iij.
Priuilegium etiam sine scriptura valet. folio. lxj. col. iiij.
Priuilegio de decimis laborum non solendis duo sunt necessaria. folio lxj. columna. iiij.
Probati & non probandi sunt eligendi. folio. lx. columna. ij.
Probdolor an sint due partes. folio xciij. columna. iij.
Proclius quid sit. fol. iij. col. j.
Procurator inhabilis habens mandatum substituendi: an substituere possit. folio. xxvj. col. ij.
Procurator ad petendam licentiam cedendi datus: quando potest renocari. folio. xix. columna. ij.
Procurator an teneat precise dominum defendere. fol. xxv. col. ij.
Procurator ecclesie mortuo prelato: an possit agere. fol. xxvj. col. iij.
Procuratoris act⁹ post reuocationem gestus: an sit validus. fol. xix. co. iij.
Procuratio visitationi est annexa. folio. lxviij. columna. iij.
Procuratio visitanti debita tolli non potest. folio. lxxiij. col. iiij.
Procurationū numerus dierum numeꝝ nō excedat. fol. lxxiij. col. iij.
Processus generales contra quos fiunt per papam. fol. xxviij. col. j.
Processus in cauſis plenis omisso multis ordine etiā de partium consensu non tenet. fol. cliij. col. ij.
Promo qd significat. fol. lxxxj. col. iij.
Prōptitudo qd sit. fo. xxxvj. col. iij.
Propēsius qd significat. fol. xxj. c. iij.
Propago ē equoꝝ. fol. lxxxvij. c. iij.
Propetum aliquid: an possint fratres minores habere. fol. c. col. ij.
Protestatio contraria facto nō prodest. folio. ix. col. ij.
Protestatio quandoq; fuit: quandoq; non. folio. xxv. col. j.
Prouincia vnde dī. fol. xlij. col. j.
Puer doli nō capax aliquē occidens an sit irregularis. fol. lxxxiij. co. j.
Pugnus vnde dī. fol. lxv. col. iij.

Questio quid comprehendit. folio. lxxxij. columna. ij.

Quicuq; dicēs nihil excipit. f. xcj. c. ij

Ratio de arbitrario non redditur. folio. xxxiij. col. iiij.

Rō edi⁹ a capite. fol. xxij. col. j.
Recōuentio nō fit coā iudice appellationis. folio. xxxij. col. j.
Reditus quid dī. fol. lv. col. iiij.
Regio vnde dī. folio. lxv. col. iij.
Religio beati Francisci horto cōparatur. folio. xcviij. col. iij.
Religiosus potest ecclesie seculari p̄esse. folio. lv. columna. iiij.
Religiosus p̄pm̄ institutus suppleādo abbatis negligētiam: an possit per ipm̄ abbatē reuocari. fol. xx. col. iij.
Religiosus q̄q; sine platī licētia potest esse in iudicio. fol. xxj. col. ij.
Religiosus an possit cē officialis epi scopi. folio. viij. col. ij.
Religiosus an possit esse decanus vel archidiaconus in ecclesia seculari. folio. x. columna. iij.
Religiosi an possint hospitalibus p̄sidere. folio. lxx. colūna. iij.
Religiosi excecantur ambitione. folio xviij. columna. iiij.
Religiosi per multas clementinas ligantur. folio. xcvj. col. iij.
Religiosi quez habent pro proprio p̄lato. folio. lvj. col. j.
Religionis beati Francisci trāsgressio in aliquibus est mortalis in aliquibus non. fol. xcix. col. ij.
Religiosorum redditus q̄q; cōsistit in venatione. fol. lxvj. col. iij.
Remissio a pena & culpa cōceditur a solo papa. fol. xcvj. col. j.
Remissiones festi corporis chr̄i paucī participant. folio. lxxx. col. j.
Renunciatio beneficiorū in cuius manibus est facienda. fol. xix. col. ij.
Res optime sui natura sacre omnes. folio. cj. columna. iij.
Rescripta ad ltras fiuras nō extenduntur. folio. x. col. j.
Rescriptorū tenor est ponderandus. folio. lv. col. j.
Restitutio quando petī debet ab ecclesia minore & maiore lesa. folio xxvij. colū. ij.
Restitutio post quadriennium data an teneat. fol. xxvij. col. j.
Restitutio & plena restitutio in idem

sonant. folio. lxxx. colūna. iij.
Restitutionis: supplicatiōis: et executionis tēpus currit a tēpore sententie. fol. xlvj. col. iij.
Reus tantus esset si probaret defensiones suas actoris intētione non fundatas. fol. cliij. col. iij.
Roma est de temporali dominio ecclesie. fol. xliij. col. j.

Sallustus vtraria & garene qd nō tant. fol. lvj. col. iij.

Sanctio dupl'r sumit. fol. iij. col. j.
Sarculum quid sit. fol. ij. col. ij.
Sarculū qd significat. fol. iij. col. j.
Sarraceni duo genera sacerdotum habent. fol. lxxxij. col. iij.
Sarraceni campanis non vtunt. folio. lxxij. col. iiij.
Sarraceni quinq; horas obseruant. Ibidem.
Satisfactio fecit in manifesta offensa. fol. lxxj. col. ij.
Scientie impsectū: expensaꝝ p̄fectio q̄sq; supplet. fol. lxxxij. col. ij.
Scriptura dicitur auctentica dupliciter. folio. xiij. col. ij.
Scīi abusiones sunt. xij. fo. lxxij. c. j.
Secundū qd notat. fol. lxvj. col. j.
Securitas qd est. fo. lxxxvj. co. iij.
Sententia contentionalis quid est. folio. xxxij. col. iiij.
Sententia interlocutoria & diffinitiua differunt. fol. xxxv. col. ij.
Sñia nulla nō est sñia. fo. xxxv. c. iij
Sñia vñ dicat & qd sit. fo. xxxij. c. ij.
Sñia diffinitiua quid est. Ibidem.
Sententia interlocutoria qd est. folio. xxxj. col. iij.
Sñia in quactioꝝ parte actoꝝ certificari potest. fol. lj. col. ij.
Sñia firmationis lata post tps appellationis p̄sequēde: an possit appellatus petere vt prima sñia exequtioni mādetur. fol. xlviij. col. ij.
Sententias ferre sine expssione cause vtile est. fol. xlij. col. ij.
Septa & secta differunt. folio. lxvj. columna. j.
Sepultura vario modo a iurib⁹ inhibetur. fol. lix. col. j.
Sepultura alibi electa: an sit iturus ad ecclesiam propriam primo portandum. fol. lxj. col. iiij.
Sepultus in cemiterio tempore interdicti: an debeat exhumari. folio. lix. col. ij.
Sepelire est mortuum humo vel tumulo condere. fol. lix. col. j.
Sepelirī non pōt mortui tpe interdicti: etiam in quatuor magnis festiuitatibus. fol. lvij. col. iiij.
Sequester: an fructus bñficij in emptiones predioꝝ pro bñficio conuertere possit. fol. xxv. col. ij.
Sequester quid dī. fol. xxxv. col. j.
Sequestratio beneficij in casib⁹ certis non fit. fol. xxxv. col. j.
Seruus contra dominum supplicare potest. fol. lxviij. col. j.
Seruit⁹ est duplex. fol. lxxxvj. co. iij.
Seruitores quem habent pro curato. fol. xcj. col. j.
Silentij cōmendatio. fol. iij. col. ij.
Simplr vnde dicitur. fol. cj. col. iiij.
Simulata equitas duplex est iniquitas. fol. lxix. col. iiij.
Socij qui dicunt. fol. xcj. col. iiij.
Sordes sunt in angulis. fol. l. col. ij.
Soto multipl'r sumit. fol. iij. col. ij.
Sorores minorū sunt in duplici differentia. fol. lxix. col. iij.
Sotulares vnde dīr. fol. lxvj. co. iij.
Spōsalia ẜbens cuz monialī: an incurrat excōicationē. fo. lxxx. c. iij.
Stagnum qd dī. fol. lvij. col. iij.
Status asperior: posteriꝰ iudici potest. fol. xxj. col. iij.
Stilus curie in cōmittēda causa appellationis. fol. xlvj. col. iiij.
Subditus ppue dī qui rōne domicilij est subditus. fol. xxxj. col. j.
Supplicium leuius dat⁹ ei⁹ iura ministrans. fol. xcv. col. ij.
Suspēsio ē multiplex. fo. xciij. c. iij.
Suspensio hīs tps determinatū per literā tollī nō pōt. f. lxxxiij. c. iij
Suspēsus ab officio: an sit suspensus a beneficio. fol. xcv. col. j.
Suspensionis tempore durante cui accrescunt fructus clerici suspēsi. folio. l. col. j.

Taberna vnde dī. fo. xlix. co. ij. Tabellio rogari debet. folio xxxviij. col. ij.

Tacēs simpliciter: an habeatur pro cōsentiente. fol. xxv. col. ij.
Tempus est & continuum & vtile. folio. xxvij. col. ij.
Tps modicū qd ptinet. fo. lvj. co. ij.
Temporum diuoꝝ habēda est cura. folio. lxxv. col. iiij.
Teneant in regla dī frācisci positū vim p̄cepti obtinet. fo. xcix. col. iij.
Terminꝰ ad exceptiōes opponēdas est pemptorius. fol. xl. col. iiij.
Terminī restrictiui nō. fo. xcix. co. ij.
Testamēti exequēdi licētia religioso data: an per suplozē re integra renocari possit. fol. lvij. col. ij.
Testes die festato pōt examinari: ꝫ non recipi. fol. xxiij. col. iiij.
Titulo multiplici pōt eccle ad religiosoo ptinere. fol. lxxiij. col. j.
Tyrānus quis dī. fol. lxxvj. col. iij.
Toimērū touāt mētē. fo. lxxxiij. c. ij.
Torrens quid est. fol. lix. col. iij.
Tutores & curatores quid iurare teneantur. folio. lxxj. col. j.
Tutor & curātor ꝙbus dant. Ibidem.
Tutoruz quidam tenentur satisdare quidam non. fol. lxxj. col. ij.

Vacatio per creationem est fa nor abilioꝝ ip̄s per mortem. folio. x. colū. j.

Uenationes et aucupationes differunt. fol. lxvj. col. ij.
Ueneres sunt spine. fol. lix. col. iij.
Verba pape per que narrat factum alienum: an faciant probationez. folio xxxvj. col. j.
Verbi cuiuslibet octoni reddenda est ratio. fol. lxxv. col. iij.
Verbum dei nō debet esse alligatū. folio. lxiij. col. ij.
Verisimilitudo inspicit. fol. xiij. col. ij.
Vestes virides & rubee sunt clericis prohibite. fol. l. col. j.
Vestes chordigerorum debent esse viles. fol. xcix. col. iij.
Vicarius epi: an possit esse delegatus. fol. viij. col. ij.
Vicarius nō dat vicarium. fol. lxiij. columna. iij.
Vicarius & perpetuus potest ex dispēsatione episcopi vsq; ad septēnium differre sacerdotium. folio xviij. col. ij.
Vicarius est perpetuus & temporalis. Ibidem.
Vicarij officium expirat mortuo eo qui ipsum dedit. fol. xxvj. col. iij.
Vicaria ppetua in quib⁹ eccl̄ie est permissa. fol. xxij. col. ij.
Vigil pcepti ab omni specie mali abstinere debent. fol. c. col. ij.
Virtus quid est. fol. vij. col. j.
Virtutes dicuntur quasi viruz tuentes. fol. vij. col. j.
Virtutes omnes tam theologice ꝙ morales: an infundantur per baptismum. Ibidem.
Virtutum moralium duo sunt genera. folio. lxxxvij. col. j.
Visitare volēs: an debeat premonere visitandos. fol. lxix. col. j.
Visitatio iterari pōt. fo. lxviij. col. ij.
Visitans quot personas secuz debet habere. fol. lxix. col. j.
Unio ecclesiarum per abbates fieri non potest. fol. lxvij. col. ij.
Unio duarum ecclesiarū pōt fieri sine ꝑsensu ambarum. fol. lvj. col. iij.
Universitas bononiensis: quando & per quē cepit eē. fol. lxxxj. col. iij.
Unitas est multipler. fo. xcvj. co. iij.
Uno cōtertu aliqua fieri debent. folio. xlv. col. iij.
Voluntas: quandoq; est pro ratione. folio. lxviij. col. ij.
Vota tria religionis. fol. xcix. col. j.
Usurarijs fauētes a iuribus puniūtur. folio. lxxix. col. ij.
Usurarius etiam facta restitutione penitere tenetur. fol. lxxxix. col. ij.
Usurarius qui tenet rationes edere: si dicat se illas nō habere quid iuris. folio. lxxxix. col. iiij.
Zizania est lolium. fol. lx. col. j.

Materiaz glosse cōstitutionum Clementis annotatio explicit.

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ Clementis quinti pontificis maximi/ac sanctissimi vita.

CLemens quintus natione Uasco/Burdegalensis episcopus/Bertrandus Botho antea vocatus: perusy a collegio cardinalium absens post longam contentionem pontifex tandez creatur. Is autem electioni consentiens ex burdegala Lugdunum profectus: eo cardinales omnes ad se vocat: qui sine mora pontifici obtemperarunt: atqz ita curia Romana in Gallias translata est millesimo trecentesimoquinto: vbi etiam ad septuaginta quatuor annos remansit cum magno christianorum incommodo: potissimum xo vbis Rome: cuius templa magna ex parte ob solitudinem z situm corruere: absentibus his ad quos quidem ea restituere pertinebat. Coronationi autem pontificis interfuere: et Philippus rex Francie: eiusqz frater Karolus nuper ex Italia reuersus: Joannes britannie dux: qui ruina muri oppressus moritur cum plerisqz alijs: duz pompa coronationis (vt fit) per vbez ducitur: Philippus quoqz rex ea ruina aliqua ex parte debilitatus est. Pontifex autem in tanta trepidatione ex equo deturbatus solum carbunculum ex tiara amisit precy aureorū sex millium: vt quidam scribunt. Peracto deinde solēni: sedatisqz rebus omnibus Clemens multos cardinales gallicos tum creat: ex Italia nullum: Iz Joanni z Jacobo colūnensibus dignitatem cardinalatus integram restituerit. Tres preterea cardinales cum senatoria potestate Romā misit: quorum auspicys vbs ipsa atqz Italia gubernaretur. At xo cum cerneret Benuenses et Pisanos inter se grauissimo bello implicitos: interimqz Sardiniam a sarracenis occupatam esse: insulam hac cōditione Federico Sicilie regi concessit: vt primo quoqz tempore eam pulsis inde hostibus recuperaret. Ueneti aūt cum Karolo secundo contra imperatorem constantinopolitanum fedus inemntes: eo Rassianū regem pepulere: anno millesimo trecentesimoseptimo: vt orthodoxe fidei rationem a romano pontifice petierit. Ueruz cum postea Ueneti ac Karolus refrixissent: Rassiani ipi malo exēplo fniam mutāt. Interim xo apud nouariēses noua hereſis a Dulcino z Margarita inuenta est: qua mares z femine simul habitantes in omnē libidinem prolabebantur. Fratricelli hi sunt appellati quos opprimere Clemens conatus: eo statim milites quosdam cum apostolico legato misit: qui eos in alpibus positos: partim inedia z frigore: partim armis oppressit. Dulcinus aūt z Margarita viui capti membratim laceranf: eorumqz ossa combusta dissipantur. Relcitum quoqz eodez fere tempore est: templarios olim christi milites: a nostris ad sarracenos defecisse. Hanc obrem interfecti illi sunt qui comprehēdi potuere: eorūqz bona partim Rhodys militibus qui insulam pauloante occupauerant: partim xo nouis religionib⁹ sunt attributa. Judeos quoqz Philippus rex Francie cum singulis vestimentis e prouincia sua deiecit direptis eorum bonis ob maleficia quedam z auaritiaz. Uerum cum non ita multo post Albertum imperatorem Joānes ex fratre nepos interfecisset: omnes fere ciuitates Lisalpine gallie dominos sibi eos delegē: quos antea capitaneos habuerant. Capitaneos enim prefectos vbiuz vocant: vt Uerona scaligeros/Mantua passerinos/Patauium carafienses. Estenses aūt iampridem dominatu Ferrarie potiebanf: sed tunc potissimum Mutinam in potestatem suam redegere. Nec indignatus est Karolus secundus neapolitanus rex Beatricez filiam Azoni marchioni Estensi in vxorem/tum collocare. Ueruz Friscus eius filius nouercam sibi superinductā cernens patrem in carcerem coniectum necat. Ferrariaqz potitur: impetrato a Uenetis auxilio ad expugnanduz Thedaldum castellum (ita accole vocant) ponti impositum. Tum xo cardinalis cognomento Pelagura Bononiā a Clemente missus Uenetis sub anathematis pena imperat: vt a re Ferrariensi abstineant. Optabant quidem Ferrarienses ipsi ditioni ecclesiastice subesse. Hanc obrem Ueneti maturanduz rati castellum die noctuqz oppugnatum tādem capiunt: quo facto Friscus ipse vindicte cupidus dimidiam Ferrarie partem incendit: potissimum xo eorum domos qui rebus nouis studere videbantur. At ciues tantaz iniuriam non diutius laturi sumptis armis Frisco dominatu eiecto Uenetis sese dedunt: cum cernerent se ab his egregie defendi posse: quare Pelagura indignatus cruce signatos in Uenetos z Ferrarienses vndequaqz propere ad se vocat. Clemens xo cognita Uenetorum contumacia z regnandi cupiditate eis anathemate notatis sacra interdicit: pro seruisqz direptis eorum bonis vbicūqz locorum reperirentur haberi iussit. Quāobrem gens ipsa mercature admodum dedita: z in anglia: z in gallia maxima incommoda ppessa est. Altos preterea cardinales in hetruriaz bellis tumultuantez pōtifex misit: qui Roberto calabrie duci florētinis ac lucensibus reliquisq

prouincie populis mandarēt: vt oppugnare Pistorium desisterent. Paruere tum omnes: preter florentinos z lucenses: quare his quoqz a sacris interdictum est. Uerum abeunte Roberto Auinionem salutandi pontificis causa: pistorienses diutino bello fatigati deditionem tandez fecere. Capte vbis Florentini z lucenses menia euertunt: fossas complent: agruz sibi diuidunt: a sanguine tamen ciuium temperatum est: solū vbis vtriqz populo commune remanet. Quod quidem florentini non ita multo post contra federa inter se z Lucenses inita occuparūt: ducto circūquaqz muro elimatisqz fossis. Idez ptereа vt oia circūquaqz turiora haberent. Acianū gētis Ubaldine castellum in agro mugellano positum emptum pecunia diruunt: in planoqz haud longe Scarpariam: vt paucis ante annis in valle arni Castelfrancum z sanctum Joannem cōdunt. Missus tum quidem in hetruriam Neapolio cardinalis Ursinus qui res ipsas componeret: spretus a florentinis z lucensibus eo ire prozupit vt anathema z interdictuz publice cōtinuaret. Hanc obrem florentini clerum ipsum grauissimis exactionibus diu multūqz vexarūt. Usi preterea hac seuitia sunt: naz Cursium Donatum ciuem egregium z de republi. benemeritum interfecere: quia Ugutionis Fagiolani filiam in vxorem duxerat: adeo nobilitatem odio habebat. Uerum cum postea Pelaguram legatum in recuperanda Ferraria castelloqz thedaldo a Uenetis occupato inuisissent a pontifice in gratiam recipiuntur: millesimo trecētesimonono. Eodez xo anno Karolo secundo rege Neapolitano mortuo filius Robertus in regnū a pōtifice missus Bononiam ad Pelaguram proficiscitur: quem statim ecclesie nomine tumultuanti Ferrarie prefecit. Is autem Neapolim iturus Degum Catelanum virum insignem cuz cohorte equituz in presidio reliquit. Qui vbi cōtinere Ferrariēses verbis z minis in officio nō posset: equites ex arce in ciues dimisit: quorum de numero mltos certe trucidauit: ad octo nāqz z viginti ex optimatibus Estensium dominatuz appetētes necauit. Eodē xo tempore Hericus lutzelburgensis a germanis imperator electus hac quidem lege a pontifice confirmatur vt intra biennium coronaz Rome habiturus Italiā ingrediatur. Hoc autem animo id egerat pontifex vt imperatoris aduentu motus italici comprimerentur. Imperator itaqz omnia se factuz pollicitus oratores statim in italiaz ad populos z principes mittit: maxime xo ad florentinos: qui tum aretinos vexabāt: petitqz vt sibi z exercitui suo hospitiū in vbe parent ac vexare aretinos desinant. Respondere tuz florentini rātū quidem principem impudenter agere qui barbaros in Italiam vocare conatur: quam ipse ipery causa a barbaris tueri deberet. Aretinis preterea imperatorem ipsum non bene consulere: quos sciret guelphos quidem ciues suos expulisse: exules enim ab imperatore institui consueuisse z extorres retineri. Ferunt tum Dantē florentinos cecos appellasse: q imperator tam insulse respondissent: quo certe nil poterat esse magis a republi. sua alienum. maxime autē tanto principe cuz tāto exercitu hostili animo aduentante. Animos siquidem eis dabant Roberti regis promissa: qui in regnum proficiscens factionis guelphe defensorem acerrimum vbiqz se futurum pollicitus erat. Imperator autez ad taurinos alpes transgressus in plana descēdēs omnes fere ciuitatum principes honoris causa obuios habuit. Due tum preerāt Mediolani factiones: quarum altera turrianorum altera vicecomituz habebatur. Guelphis preerat Guido Turrianus populi capitaneus: vt gentis vocabulo vtar: gibellinis xo Mapheus vicecomes. Ueritus aūt Guido: ne vicecomes Henrici gratiam ob factionem preoccuparet: contracto exercitu in agro Mediolanensi castra ponit vi surus (vt ipse dicebat) qui nam vbem se inuito ingrederentur. Tum xo Mapheus nuncys imperatorem ipsum propere Mediolanum vocat ad vbem (vt ipse dicebat) imperij romani domicilium. Henricus itaqz copias vbi adpiouens: magnos tum quidem tumultus ingresso iam Guidone concitauit: quos statim rebus hoc modo compositis repressit: vt Guido Vercellis potiretur: Mapheus xo equitum suoruz dux z prefectus haberetur. Potitus Mediolano imperator omnes fere ciuitates statiz in deditionem accepit preter alexandrinos. Coronā itaqz ferream Mediolani accipiens quam modo etiam de more capere debuerat: tanta ciues ipensa vexauit: vt grauata onere plebs que libertatem sperabat arma sumpserit. Tum xo germani cum ab vtraqz factione suos cedi viderent: ex suburbys vbem ingressi factionum capita ad se vocant. Baleatius autem Maphei vicecomitis filius: relicto domi genitore cuz magna clientum manu ad imperatorem proficiscitur: ostenditqz turrianos tyrannidem vbis affectātes tātū tumultus concitasse. Hanc ob rē germani cuz gibellina factione in vnum conuenientes: turrianos non nibil apud plateam sancte Marie noue resistēres ab vbe pellunt: qui Guidone suadente Vercellas populariter petunt. Ex hac autē factione ad triginta iterfecti

Universidad de Deusto
Biblioteca

referuntur: quoꝝ de numero quattuor tuscia in fuere. Mouens deinde in cremēses ⁊ cremonenses Henricus qui gibellinos eiecerant guelphos ad supplicium vocat: sed libera Cremonēsium deditio Henricum mitiorem reddidit: in cremenses aliquantulum seuꝝ est: ⁊ eoꝝ menia funditus eversa sunt. Parmenses autem timore perculsi: qui Hiberto corrigia suadente rubeos in vrbem acceperant pulsis guelphis imperatoris vicariꝰ recipiunt. Tutati sunt aliq̄diu se Brixiani: verum cum acriter ab Henrico oppugnarentur: noctu ad montana confugientes vacuam cultoribus vrbem reliquere. Ingressi itaq; germani vrbis menia confestim demoliuntur. His autem vicinoꝝ calamitatibus perterriti, Mantuani, Veronenses, Vicentini, Patauini, Taruisini, Veneti mādata imperatoris statim fecere. Placentini quoq; pulso Alberto Scoto guelphorum duce imperatoris prefectum suscipiunt. Compositis itaq; hoc modo cisalpine gallie rebus: iperator Amadeo sabaudie comite Pisanorum, Genuensiumq; oratoribus subsequentibus: per placētinos iter faciēs Genuam proficiscitur. Quo etiam non ita multo post applicuere ⁊ legati Roberti Neapolitani ⁊ Federici sicuti regis: illi simulatam: isti veram amicitiam pre se ferentes. Nam Robertus rex marescalcum suum cum duobus milibus equitum in hetruriam miserat: qui Florentinis ⁊ Lucensibus: si opus videretur contra imperatorem auxilio essent. Verum Henricus, Pisas classe delatus premissis terrestribus copijs maximis incōmodis lucenses afficit. Libuit hactenus commemorare hec icommoda Italis illata: quorum omnis culpa a quibusdaꝫ in Clemētem transfertur: qui Henricum impulerit cum exercitu italiam ingredi. Sunt tamen qui scribant id ex vtilitate prouincie a Clemente factū ob intestina mala: que quotidie cuꝫ magna hominum cede in vnaquaq; ciuitate: imo in quouis paruo etiam castello committebantur. Ledebantur ciues: necabantur senes: allidebantur infantes: nec vllus crudelitatis modus inerat. vnde Clementi placuit quod scriptū apud Homerum est. Unus sit princeps ad quem omnia referantur. Henricus autē Romaꝫ versus iter arripiens: cum quingentis equitibus Ludouicū sabaudiensem Amedei filium premittit: qui certe apud Stephanum Columnaꝫ non longe a lateranensi palatio diuertens: magnum Ursine factioni timorem iniecit. Henricus tamen Viterbium primo: inde Romaꝫ veniens effuso obuiā honorato quoq; cum vbana multitudine perbenigne suscipitur. Lozonatus deinde a tribus cardinalibus romanos omnes in verba sua (vt mos est) iurare compulit: edito ingenti cōuiuio cui omnes ciuitatis proceres (exceptis dūtaxat vrsinis) interfuere. Ne tamen in tanta celebritate quicquam tumultus ob concitatas hominuꝫ mentes oriretur milites suos in theatris: thermis locisq; munitis pro statiōe collocauit: quibus presidijs adeo confisus vt ausus sit etiaꝫ tributum insuetum a populo exigere. Qua ex re omnes vtriusq; factionis ciues ad vrsinos confugiunt: qui edes suas prope tyberim ⁊ hadriani pontem sitas validis presidijs cūmunierant. Tum ꝯo imperator ira percitus sagittarios nauales a Pisanis missos in vrbem contra romanos vocat: quos certe nil tale metuentes: Joannes Roberti regis frater: qui suas nauales copias sub Auentino collocauerat facile in fugam vertit: ⁊ intromisso equitatu haud longe in statuis collocato populo Romano adiuuante imperatorem ipsum Tybur abire coegit. Discessit ⁊ Joannes Roberti frater cardinaliuꝫ iussu vrbēq; pacatam reliquit. Henricus autem Perusio iter faciens: cum Aretium peruenisset: Robertum regeꝫ maiestatis reum facit: citatumq; nec apparentem regno priuauit. improbante cā rem Clemente: q; in loco nequaq; idoneo tantā rem nec ad se pertinentem peregisset. Pontificis enim proprium esse dicebat regnum sicilie eis ⁊ vltra farum dare ⁊ adimere: mouens Aretio imperator in Florentinos ⁊ lucenses cū Roberto sentientes copias ducit. Verum cuꝫ vrbeꝫ oppugnare non posset: occupato Bonitio eodemq; munito senensibus bellum indicit: qui quare nimium, ac maligne commeatus ei subministrabant. At ꝯo cum egrotare cepisset: ad macereti balnea se contulit: vnde multo imbecillior q̄ antea ad bonconuentuꝫ redijt: vbi post aliquot dies moritur non sine suspitione dati a florentinis veneni suboznato pollicitationibus ⁊ premijs monacho quodam: qui ei eucharistiā veneno illatam dederat: vt nōnulli scribunt. Pisani autem mortuo imperatore florentinorum potentiam veriti Ugutionem Fagiolanum ducem sibi ac tyrannum deligunt: qui paulopost ab equitatu cum Henrico militare solito adiutus: lucenses agris multatos in potestateꝫ suā redegit. Clemēs ꝯo ad cetera mala que Italia patiebatur audito incendio basilice Lōstātiniane vehemēter idoluit: pecuniasq; clero ac pplo romano misit ad tēpluꝫ restituendū: Iz eo anno tanta charitate ⁊ penuria rerꝫ laboratū in regno fit: vt vix ad cibum ⁊ potū satis pecuniaruꝫ haberet. Que qdem mala ⁊ frequētes eclypses solis cometeq; portēdebāt: ⁊ ipsa pestis qua fere

vbiq; tum laboratum est. Clemens autem cum animum ad componendum ecclesie statum adiecisset: sacris ordinibus ter habitis: ⁊ plerosq; cardinales viros optimos creauit: ⁊ tribus concilijs diuersis in locis varijsq; temporibus habitis multa prudenter ⁊ mature egit. Nam ⁊ Dulcini sectam ecclesiasticos impugnantem: vt dixi: perdomuit: ⁊ tēplarios sustulit in maximos errores prolapsos: christum scilicet abnegātes: eoꝝq; bona hierosolymitanis militibus addixit: ⁊ regi Frācie ad Pictauium: quedam inhonesta petenti: quominus id impetraret restitit: nam ⁊ dānari Bonifacium: ⁊ absolui Nogaretium ac Sarram petebat. Primuꝫ certe nunq; obtinuit. Secōm postremo impetrauit pollicente Nogaretio se iturum penitentie gratia cōtra sarracenos: quam expeditionem Clemens ipe: maxime quidem optabat: vt ex eius pcilijs apparet. Preterea ꝯo et Celestinum quintum approbatis eius miraculis in sanctos retulit sub nomine Petri cōfessoris: ⁊ libruꝫ clementinaꝝ a se compositum in Vienensi cōsilio edidit. Deinceps ꝯo varijs egritudinibus afflictus (nunc enim dissyntheria nūc stomachi ac lateruꝫ dolore cruciabat) octauo pōtificatus sui anno, mense decimo, die quindecimo moritur. Vacat, ruꝫ sedes annis duobus: mēsib⁹ tribus: diebus. xvij. dum non satis inter cardinales constet: quem potissimum deligant. Nec minor quidez discordia iter electores impy: tum fuit mortuo Henrico: cum alij Ludouicum bauarie: alij Federicum austrie duces proponerent: quibus inter se prelio concurrentibus: superato Federico tāta superbia Ludouicus elatus est: vt absq; auctoritate romane sedis ⁊ imperatoꝛē se appellauerit: ⁊ ita vicecomitib⁹ in Lisalpina fauerit vt Mediolano potiti sint: quo ei facilius romam pficisci liceret: ad coronaꝫ aureaꝫ (vt mos est) accipiendam. Tum ꝯo betrusci omnes ac maxime guelphi trepidare ceperūt q; cernebant Ludouicum imperatoꝛē omnia imperij iura adiuuantibus vicecomitib⁹: ⁊ Ugutione Fagiolano pisanoruꝫ ⁊ lucensium tyrāno breui repetiturum. Hanc obrem, ⁊ Guidonem Petramalā episcopum aretinum ac dominū ⁊ Philippuꝫ tarentinum principem Roberti regis fratreꝫ in partes suas pollicitatiōibus ⁊ muneribus pellexere: multuꝫ enim Philippus equitatu ⁊ disciplina rei militaris: tum valebat.

FINIS.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Extrauagantes viginti Joannis vigesimisecundi.

Cum

Interpretamētis dñi Zenzelini ⁊ Joānis Frācisci de Pauinis. Summulis suis ⁊ annotationib⁹ perpulchris. Additione in margine litterarū: quo minusculi characteres lineis intercepti: clarius legenti appareant.

O S M

Universidad de Deusto
Biblioteca

Oluisti aebtimant iurisconsulti: z causarum sacri palatij auditoris domini Joānis franciscī de Pannis: ad extrauagā iuz: regularuz cācellarie: z decisionum rote notitiaz: vtile preludiū.

Ulntus mutius ꝛsus Seruium sulpitiuz illo fuit vsus sermone: Turpe est patritio et nobili viro ins in quo ꝛsatur ignozare: sed longe magis in plerosq; nfa etate hec sniа retozquenda est: qui extrauagāriū sanctiones/pōtificū iura enucleata: desidia aut ignauia pretenere vident: cum oēs magīatus pfertim ecclīastici in dicēdis sentētijs: z ceteri iurisperiti gbus interpandi pslēdiz tribuit facultas: rnſa sua iuxta illaz decisiones sint platuri: si ipsis extrauagantibus adsint regsita: que epla Jnnocē. tertij ad Pelyeñ. epm deposcit. Quare ad ipsaz lectionē iterum arq; iterū bortoz moneoq; ne cuz Sulpitio iure obiurgemur: imo illuz imitemur: qui post repzhēsionez adeo iuri operā dedit: vt inter iurisco-sultos merito palmā fuerit assecut⁹. Uerū ipsis extrauagātibus parem vim pene: regule cācellarie viuēte eaz cōditore: z nō mediocrem decisiones rote: vti pudētum respōsa aucte; habere cēsent: sicut enim illis interpādi ius ciuile: z pretoz edicta potestas sūma erat: ita z auditoribus rote in sūmoz pōtificum leges impertitū est ab ipso principe summū arbitriuz: igit circa tria hec breuez z putilem subieci notam.

Lognīt⁹ d⁹ c. pastoralis. ek de fide instru.

Scia contra extrauagātē lata: an teneat.

Otāduz q; snia lata ꝛtra extrauagātez publicatā z indubitataz est ipso iure nulla: ante publicationem ꝛo secus: vt no. in proemio Clementinaz. in ver. decetero. z in cle. nolentes. de herek. sed si est publicata z indubitata: snia cōtra eam lata est ipso iure nulla (vt dictum est) tanq; lata ꝛtra legem scriptam. no. Bal. in l. y. C. qñ ꝓuo. nō est necesse. z But. in c. j. z. c. cum inter. de re iudi. z pbatur in. l. j. §. item cum cōtra sacras. ff. que sen. sine appel. rescin. exēpluz in extrauagā. execrabilis. fm Abba. in. c. pastoralis. de fide instru. ideſt de extrauag. ad regimē. quam allegat decisio: in nouis. cccxlix. incipit: itez si mandak. secus si de ea dubitatur. per. c. pastoralis. ō fide instru. z l. cum platis. ff. de re iudi. fm vnaz lect⁹. ideo super ea papa est ꝛsulendus. z si reperīt in arciuo publico: dī indubitata: per aucte. ad hec. C. de fide instru. z l. celsus. ff. de ꝓbak. fm vnam lect⁹. facit. c. ad audiētiam. de ꝓscrip. z idem pre sumitur quādo reperīt inter extrauagātes. xx. q. j. c. qñ progenitoz. z maxime si reperīt glosata per doctozem famosum: sicut Jenzel. Lau. Joañ. mona. Buil. de mōte laudūno z alios: per

no. in. d. c. pastoralis. ꝓbak per. l. j. in fi. C. de nouo codi. com. z qō no. in. l. iij. C. de legi. vel si fuit diu obseruata: vt no. Bar. in glo. fi. super extrauagā. qui sint rebelles. de gbus plenī⁹ per Bar. in. l. cum platis: Palleg. z But. z Abb. z Moder. in. d. c. pastoralis. vbi fm Boati. pōt de ea dubitari ad instar eius: qō no. in. c. nemo. de elect. in vj. de gbus etiaz per Ludo. in ꝓsilio. ccl. qō incipit: in Christi noīe in ꝓposito casu. vbi etiā subdit q; si fuisset tēpozalis: per declarationez successoris efficit ꝓpetua: q; declaratio pape etiaz ad petitionē singularis pſone facta ad legez vel ordinationē aliquaz ꝓcedentē: legē gīalem ꝓstituit ad oēs: per. l. fi. C. de legi. z no. in. c. in causis. de re iudi. qō facit ad id qō dicaz sup extrauag. ad onus. z extrauag. iniūcte. z ad aplatus tē. ex gbus idez dicit Bal. in statutis in suo peculio. in ver. statutum. lz nō sic tē. Item nō est necesse q; ꝓstet de datis: fm Bar. in dicta data: q; sint rebelles. Premissa itelligo de extrauagātibus emanatis post cōpilationez libri sexti fm Joā. an. in proemio. lib. vj. ad fi. z in. c. fi. de hereſ. eo. lib. Et si ꝛtradicāt iurī scripto: dic vt plene per Jo. an. Joā. de lig. Joā. de sandeis. z Dñicum post Joā. mona. in. c. j. in prin. de ꝓsti. lib. vj. z per Archid. post Ugo. xix. dis. c. si romanoz. z in sūma. Adde Bal. in l. leges sacratissime. C. de legi. z no. in. c. si in laicis. xxx. dis. Nec est de substātia vt rediga in scriptis. de quo plenius per Joā. an. in regula: nemo pōt. de reg. iur. in mercur. lib. vj. z in decisionibus rote: decisi. ccxxxviij. per glo. in. l. j. C. de leg. pbak in. c. j. de renū. lib. vj. z per Abb. in. c. j. de postu. prela. qui dicit: q; de hoc videtur cōis opinio. Debent aūt extrauagātes quādo de eis dubitatur per allegātem in forma auctētica ꝓduci sub plūbo: si extra curiam sunt ꝓducende: vel sub signeto vicecācellarij si in curia sunt ꝓducende: z hoc de illis que sunt descripte in libro cancellarie: ille aūt que sunt descripte in camera aplica sumātur cum signeto camerarij in curia: vel sub plūbo extra curiaz: z ita seruaī in curia romana. Et idem. f. q; in forma auctētica debeat ꝓduci: dicimus in statuto non ꝓtento in volumine statutoz fm Bar. in. l. oēs populi. ad fi. ff. de iusti. z iure. z Moder. in. d. c. j. de ꝓsti. lib. vj. z in. d. c. pastoralis. Forma aūt auctētica habetur in regulis z stilo cancellarie. Quid aūt de snia ꝓncipis diffinitiua vel iterlocutoria? Dic vt in. c. in causis. de re iudi. z. xvj. q. iij. lz. z. ff. qō me. cau. l. metum. §. sed qō ait pretoz. Et pſumitur questio determiata pro illa parte: z opi. pro qua fuit vltima collatio facta: vbi aliter non cōstat de expzessa decisione: fm Bal. in. l. bona fides. ff. depositi. Et no. Dominicus in. c. fi. de here. lib. vj. q; ordinationes z mādata pape habēt

Scripti⁹a non est de substātia extrauagātiū.

Extrauagantes quatr⁹ et vbi debent ꝓduci: si de eis dubitaī.

Mādata pape habet vis cōstitutiōis.

eandem vim quā hñt ꝓstitutiones per no. in. c. a nobis. j. de sen. excō. per. l. j. z fi. C. cōmina. z epist. Itē q; rnſa pape ad ꝓsultationē iferioꝝ fūt pro iure seruāda, allegat di. iij. i sum. De iterpatione aūt doctoꝝ z cōi opinione dic vt per abba tē in. c. j. de postu. prela. vbi glo. z no. in. c. vnico. eo. ti. li. vj. z in. l. j. C. de pkes. qui in vrbe ꝓstātino poli. De cōi opi. no. iij. q. vj. §. tria. z an excuset a dolo no. decisio. rote. cclxxix. z Oldra. in. l. questuz. ff. de fi. instru. Et an sit standū vltime opi. glo. z Jnno. tē. no. Jo. an. de penis. c. j. z de senk. excō. c. j. lib. vj. in nouella. z no. in. l. qui filiū. ff. ad trebel. z per Bal. in. l. si mater. §. tua. ne de statu defuncto. z in. l. j. ff. de ꝓsti. principū. in tiē. apud dñm q̄stio feudi de crimi. in vſib⁹ feu. faciūt no. i c. capellanus. ō fek. De his tamē plenius tractat Matheus de matheſalanis in suo tractatu de electione opinionū: qui incipit. qdam tractatel⁹. Et de opinione glosse ꝓferēda: dic vt p Jac. buk. z alios in. l. j. C. qui ꝓo sua iurisdi. z Lapum allegak. xxxviij. icipit magr hospitalis. ¶ Regule cācellarie sapiunt nām legis: vt no. in. c. a nobis. de sen. excō. z in cle. j. de vi. z ho. cle. de quo per Bulk. in ꝓemio clemē. vbi vī aliter sentire: q; non sunt ꝓpetue. no. Joā. an. in regu. nemo pt in vlti. col. in nouella. z quale ius faciant no. Pe. de ancha. in cōsi. ccxcvj. z. ccxcviij. in gbus vult q; nō censeank ꝓstitutiones gīales: sed derogatorie volūtaī pape edentis: z expirāt morte tē. de quo tū dic vt in decisione. cccxlix. que incipit itē si mandak. Quedā ꝛo ex eis sunt de dādis: z iste vt fidē faciant. eī curiā dantur sub plūbo in forma alia eaz bulla eaz. Alique aūt dātur cū subscriptione duoꝝ officialiū de parco maiori z signero vicecancellarij: z iste fidē faciūt solū in romana curia: si ꝓducank in rota vel apud alios officiales z cōmissarios curie romane: z ꝓducte semel cozā vno auditoze pōt postea reproduci cozā oibus alys habita de hoc fide a notario ꝓducente. Ille ꝛo que nō sunt de dādis non faciunt fidē. extra cācellariā quasi dent nozmā solis officialibus cācellarie: z si nō essent seruate in cōfectione litteraꝝ remittent ire ad cācellariū cozrigende tē. vel de speciali mādato pape vel per auditozē/aut alios cōmissarios cozā gbus cause penderent. ¶ Decisiones rote non faciūt ius: nec iudex fm eas tenek iudicare: sed habenk pro decisionibus magistralibus per not. per glo. de postu. prela. c. j. in glo. no. q; tē. Et sepe rota iudicat ō ipsae: vt dicit cardi. in. c. pastoralis. de fide instru. in vlti. q. qō itellige nisi fm eas sepius reperiatur iudicatū: adeo q; introductus fit stilus/ vl cōsuetudo: p. l. si de iterpretatione. z. l. nā ipe rator. ff. de legi. z no. in. l. nemo iudex. C. de sen. z si reperiank ꝛrie adeo q; per distinctionē non

Regule cācellarie gb⁹ vim hñt.

Decisiones rote an faciant ius.

possunt ꝛordari tūc stabitur vltimis fm doctores in sīli. in. c. j. de ꝓsti. li. vj. z in. c. ꝓtingit. de iureiu. eo. li. Et q; decisiones faciāt ius ꝓbat tex. i. c. sicut. de re iudi. vbi papa allegat stilū sapietū. facit qō no. in. c. fi. xx. di. Nota tū q; cardi. z Pe. ō anch. z Dñi. ꝓsuluerūt ō dcisionē rote. no. cxiij. incipit. itē si vnus. iquātū approbat opi. Archidia. vt refert idē Dñi. in. c. duob⁹. de reſcri. li. vj. z (cū pace eoꝝ) minus bñ: qñ ad auditozes ꝓtinet aliter spectat interpzetari verba z mentē pape in rescriptis: z cū cause cognitiōe z pleno examine tē. Et sunt in hac quasi possessione sciente z patiēte imo volēte z mādante papa. arg. eius qō no. Joā. an. post Hosti. in. c. j. de postu. prela. qō non est dubitandum in curia romana ꝓpter eaz obseruātiam cōtinuā: q; clemē. y. vt lite pē. non bēt locū in curia romana decisio. cclxxv. incipit. itē q; cle. y. filr. c. oblate. filr ō appel. vt pz in deci. xcix. icipit. itē no. q; c. oblate. filr q; c. nonnulli. de reſcri. z c. ipo iure. eo. ti. li. vj. nō hñt locum in romana curia: vt patet in deci. clxvij. incipit. itē q; cōmisso. Qō pz etiā determinatuz expresse per decisiones in nouis. xxxv. incipit. itez illegitimus. vbi reprobak opi. Jo. mo. z Joā. an. Itē decisio. lxv. que approbat opi. Jo. mo. c. j. ō off. vica. Approbant ēt z allegāt opiniones Domi. vt pz i opinione Jo. an. in. c. duob⁹. de reſcri. in. vj. p decisionē. xlviij. que icipit. itē voluerūt. z idē in deci. ccxiij. icipit. itē si q⁹ dicit. vbi pz q; color probandus est per spoliatū petentē se restitui in bñficialib⁹. z no. in clemen. j. de cau. pos. z ꝓprie. z per Joan. an. in addi. specu. de restitu. spo. in pnci. z in multis alys libb⁹. ad idē decisio. cclxiij. icipit. itē si in forma cōi tē. z in decisionib⁹ antiqs. cccxvj. z idē cle. j. cū in multis. ō rescrip. lib. vj. vt in decisionibus antiqs. icipit. itē cū actor. z pz in decisiōe. xcvj. icipit. itē oēs dñi. Itē decisio i nouis. cccxlix. q̄ icipit. itē si mādak mihi ꝓuideri. Itē decisio in nouis. cclviij. q̄ incipit. itē in religioso. q; ꝛcludit ō cōez snias doctorū. Itē i nris ꝓstonib⁹ approbak opi. Jo. an. in. c. fi. de ꝓsue. li. vj. q; mor⁹ ꝓprius cū clausulis gīalib⁹ apponi ꝓsuet⁹ in bullis tollat statuta z ꝓsuetudines de oprādo. Ex qb⁹ pz q; saltē decisiones in curia romana faciunt ius ad istar stili p not. i c. ex lris. de ꝓsue. z in cle. j. de seḡstra. pos. z fruc. z qō no. Lap. allegatiōe. xlviij. p. c. fraternitat⁹. de frigidis. z no. i cle. j. de sen. excō. z in. c. q̄ gravi. de crimine. fal. z. c. pe. de ꝓsti. vti. vel iuti. z. c. ad audientiā. j. de reſcrip. z ex curiā tanq; rnſa prudentum. insti. de iure natu. gen. z ciui. §. rnſa prudentū. velut electiua diserepātiū opinionuz doctoꝝ: qb⁹ revelat precipua sanctussimus veritatē i medio illoꝝ ꝓstitut⁹ rā i missa q; i peculiari eoꝝ oratiōe iuocat⁹. xx. di. c. fi. z Mat. xvij. c.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Reuerendissimo in Christo patri ac dño dño suo Arnoldo dei gratia sancti Eustachij diacono cardinali Zenzelinus de Cassanio vtriusq; iuris doctor minimus cum recõmendatione sui: ad intellectus acutiem deducens presens opus. Deus ab eterno fulgens: z humãe nature ad malum procliue misericorditer pspiciens vicariũ suum in terris instituit vniuersalis ecclie regimini ꝓficientes: qui ex varietate causarũ psonarum locorũ z tẽpoꝝ nunc per nouoꝝ editionẽ iuris: nunc antiquoꝝ declaratione: modificatione: correctiõe: necnon z rebellium debita coertione ad ea que medẽtis silt manũ apponat. Cũ igit instructo: peruigil humani generis verbo pariter z exẽplo. vꝫ. sanctissimus pater dñus Joãnes digna dei ꝓuidentia papa vigesimusecundus nõnullas cõstitutiones per se nouiter editas ꝑmulgauit: mundo ꝓspicere cupiens vniuersũ: que gdẽ ꝓpter intellectus simplicitũ rudiritatẽ in eruditione aliquã dirigendã expositione interpretationẽ elucidatione in aliqb⁹ exposcere dinoscunt: ea pp ad honorẽ illius cuius opa sunt inseparabilia sancte. i. z indiuidue trinitatis: ac ẽ matris vnigeniti dei filij scariat in eius vtero ꝟginali: z vtis ecclie sponse sue fuisq; vicarij ꝓfatis vere pastoris z gregis dñici directoris: ac etiã nri decus: lz hebes z ingenio rudis z ibecillis i iuriũ intellectu / ꝓfluus de oipotentis dei gratia reuelãdo sibi viã mea: z sperans in eo vt ipse faciat iusta verbuꝝ prophete: audaciam sumpsi (etnam ad vtilitatem publicã) aliqua per modũ cõmenti in scriptis redigere super constitutionibus antedictis eadem vestre paternitatis salubri correctioni more solito cõmendando. Caplm ꝑmũ.

Dñsio.

Ad onus. ¶ Hec extranagans lz ꝓpter stili cõcinnitatem cõmode diuisionẽ non recipiat: tamen non incepte dici potest q; habeat duas partes. In prima constitutio iuris electoꝝ conseruatiua ponit. In secũda obstaculum huic obuians tollitur ibi. Non obstantibus.

a ¶ Ad onus. Nota reputari onus in apostolica sede seruire: multe enim z innumerabiles sunt ei ꝓfectũ solicitudines. extra de purga. ca. c. inter solicitudines. z de magi. inter solicitudines. cle. v. per quas ad mouꝝ corrẽtionẽ z vtiloꝝ extirpationẽ attendere ne sanguis subditoꝝ de suis manibus regrat. rtiũ. vi. c. ephesino. extra de offi. ordi. c. irrefragabili. cũ z ꝑ beatũ Dionysiũ. nõ sit facile stare in loco Petri z Pauli. rl. dil. c. nõ est. z ad hoc adde q; dixi in decre. suscepti. in ver. solicitat. Lz aũt istis respectib⁹ dicat onus: nihilominus tñ honoꝝ est summus: cũ dicatur apex dignitatis omnes qui ad eam erigũtur illustres. rl. distinctio. c. non vos.

b ¶ Seruitutis. Al̃ seruitẽ reipublice dicte. ff. rem pusl. fal. fo. l. ij. ff. de adop. l. nõ aliter. C. eo. tl. l. ij. z hoc respectu papa se vocat seruũ suoꝝ: qs dic vt no. j. qõ. vij. c. quotiens coadiu. non aũt a seruãdo. de quo loqtur ler. ff. de iure ꝓsanꝝ. ¶. seruꝰ. illa enĩ est que ꝓcedit ad honorẽ ꝓuehi. C. ñ seruus aut libertus ad decur. aspi. i. j. z q. ij. z. extra de seruis nõ ordi. c. j. lititj. di. quasi per totum.

¶ Constitutiones. xx. Joannis pape vigesimisecundi cũ familiari apparatu domini Zenzelini de Cassanio: adiectis patentibus summarys: datisq; singulis apta situatione: nec ꝓtermissa glossaruꝫ vtili explicatione.

¶ De electiõe z electi ptãte.

¶ Electi qui ꝓ suarum electionum negocio ad curiam venire tenentur etiam sede vacante non tenentur de necessitate in ipsa curia morari

e ¶ Superna dispositione. Hoc dicit: q; non debet sibi quisq; honorem assumere: nisi qui vocatur a deo tanq̃ Aaron: ad Heb. v. viij. q. j. in scripturis. extra de electio. qualiter post obitum. C. de episco. z cleri. l. si quem q̃. postissime autem in tanti honoris fastigio hoc precauẽdũ: cum vniuersitas fidelium ex illius incolumitate aliquãtenus se pendere perpensis. xl. distin. si papa. iuxta illũ. Integritas ꝓsidentium salus est subditoꝝ. lxj. dist. c. miramur. in corpore anctenti. vt tacti. sine quoquo suffra. §. cogitatio. col. ij.

trahere: z lz alibi morent nullum eis ꝓiudicium generatur. facit cle. ne romãi. §. finali. eodem titulo. Caplm ꝑmũ.

Adonus[a] apostolice seruitutis[b] superna dispositione[c] vocati ambiguitates[d] ex quibus possent ecclĩe[e] dãnosa puenire dispẽdia tollere cupientes[f]: de ptãs plenitudines[g] ac fratrũ[h] nrorꝝ ꝓfitoꝝ[i] ordinamus[k] q; quibuscũq; electi[l] electorũ[m] cap. suscepti. super verbũ. ecclesiastici.

f ¶ Cupientes. Attẽde principẽ ecclesie cupere z deside rare: vt collat ab ecclesiis dãnosa solicitudo: remediis ꝓuigilat subiectoꝝ: vt qetem etiam eis ꝓparet laboꝝ voluntarios appetendo. in corpore aũt. vt diuine tuitionis. in principio. col. viij. z in ꝓoemio. ferto libro.

g ¶ Plenitudine. Quia solus princeps ecclie gaudere potest: ceteri ens in pte solicitudinis sunt vocati. ij. q. vj. c. decreto. z. c. q si. ex de vsu pal. c. ad honorẽ. de elec. c. illa. de ista enim plenitudine potestatis non opꝰ sermonẽ effundere: q; supfluũ est solẽ factibus adiuuare. vj. q. j. si ossa. z sup hoc videre potes q̃ no. Ber. extra de transla. episcopi. c. quãto. z Hostien. plenius de cõcel. ꝟbum. ꝓpositũ. z de voto z vo. red. c. magne. Quib⁹ aute rõnib⁹ fulciri ꝑt talis plenitudo. vide q; notaũ ꝓ Hostiẽ. ex q filq; sint legi. c. ꝓ venerabilẽ. circa fi. i §. plenitudine ptãtis.

h ¶ Fratrum. Dic videas quod dicam in decre. execrabilis. in ver. fratribus. z in decre. quia quorundam.

i ¶ Consilio. Et h̃ si placet attende quod dicam in decre. execrabilis.

k ¶ Ordinam⁹. Nõ dicit declaramus: vt denotet q̃. j. sequitur esse ius nouũ nõ antiquũ: cum forte sim hoc ẽt contrarius eius q̃ hic statuitur: vt. j. subiecitur.

l ¶ Quibuscũq;. Nota verb. vlr. vt oẽs electos venire astrictos vel mittere cõprehẽdat / siue sint exẽpti / sine nõ ad cathedrales / vel regulares / vl̃ collegiatas ecclĩas electos. ar. ff. de here. ifti. l. b articulo. ex d ma. z obe. solite rir. di. si romanoꝝ. sic sentit card. de electio. cupientes. in ver. cathedralium. z ibi dixi: lz Guil. ibi ꝛ sentire videat̃ m ¶ Electis. Subaudi vel ꝓuisis: a quoꝝ ꝓuisione appellat̃ ad papã: cũ in illis sit eadẽ ratio z penitus illis: vñ ꝓstituto illq. cupientes: lz penalis loquens tñ de electis in casu penitus illi idẽ statutũ videt. ar. ff. de adul. l. si postulauerint. §. ratio. de eden. l. ꝺcham. ver. nũmularios. z colligit ex decre. cupientes. iuncta ad illaꝫ decre. si postq̃. §. vlti. de elec. lib. vj. z ex decre. lꝫ. canon. eo. titu. iuncta cũ decre. vnica. de offi. delc. cle. v. sic sentit Bar. d. c. cupientes. in ver. oẽs electi. z Zecur. in corpore auc. vt hi qui obli. se ha. ꝓh. reo mi. §. j. vbi lex penalis inducta contra creditorem suscipientẽ curam sui debitoris extẽdit: vel iducta censet cõtra suscipientẽ tutelam ꝓpter identitatis rationem: vt ibidem no. glo. que incipit. nunquid idem. de hoc scripsi plenius de rescriptis. abbates.

elemen. v. in glo. sed gratia huius. Item intellige electis per quoꝝ motum vacare dicuntur ecclie. arg. de elect. ne pro defectu. z sic electus in magistrum maioꝝ hospitalis: vt quidam templi: non astringitur dicta constitutione: cupientes. cum per eoꝝ motum vacare ecclie non dicãtur: cum iuris ꝑ

rituales z eccliastici non sint capaces: vtpote vt in plurib⁹ laici: vel illi etiam qui eligũtur ad dignitates que ibi sunt alijs: pura ad preposituras ac archidiaconatus vl̃ similes. sic not. Bar. d. c. cupientes. in ver. oẽs electi. z in verbo ea thedralium. Itez q̃ dicit electis dz ite-

qui ad sedem[a] apostolicam venire[b] vel mittere[c] tenebãtur[d]: ac ipsorum electionum instructoribus[e] qui in veniẽdo ad[f] sedem ipsam z se presentando[g] ipsa sede vacante vel non vacãte seruauerũt[h] tempora a canonibus[i] instituta (quibus modo ꝓtialiter[k] assimt[l] in ciuitate[m] lugdunẽ-

ligi de masculis: secus de femineis: in illis enim ꝓstitutio: cupientes nõ venit eat in ois ibi locũ ob sexus fragilitatem. extra de elec. indẽtitatibus. §. sed ex eis. lib. vj. z anteq idẽ no. Bar. in. d. c. cupientes. in glo. j. cꝑalium.

a ¶ Sedem apostolicã. Intellige etiam vacantem per iura nouã. de elect. c. ne romani. §. vltr. clemẽ. v. z sic tenire videbatur Bar. lz ex falsa causa. d. c. cupientes. in ꝟ. coram nobis. in ver. canon. Sunt autem contraria ibi tenebat: cuius opinio hodie succumbit.

b ¶ Venire. Personaliter.

c ¶ Mittere. Procuratores sufficienter instructos.

d ¶ Tenebant. Exẽpla: pone de his per decret. statutum. cupientes indẽtitatibus. §. sed cum eis. lib. vj.

e ¶ Instructoribus. De istis habes dicto. c. cupientes. §. ad hoc. z. §. si ꝙ.

f ¶ Ad sedem ipsam. Vacãtem. ad quam sicut ad non vacantem tenentur hodie venire: vt. ꝙ. dixi.

g ¶ Se presentãdo. ſ. personaliter: z hoc si possent: alias sufficeret hoc publice. prestari. ar. ff. de nauti. fe. l. ij. Sed an vnica protestatio eis sufficeret: vide quod no. Bar. dicto. c. cupientes. in verbo: predictos.

h ¶ Seruauerunt. In illis igitur qui nõ seruauerunt: non habet locum q̃s infra sequitur: nec beneficio huius constitutionis gaudent: nam quia q̃s de certis statuitur ꝓ tuis cõe de alijs denegatum videtur. ff. de iudi. l. cuꝫ pretor. extra de ꝓsump. nõne. tum q: si de oibus conditor idem statuere voluisset: hoc vtiq; exꝑssisset. arg. extra de dect. ad audiẽtiam. C. de eqdu. vel. l. j. §. insuper autem ad defficientia. Tum etiaꝫ q: in seruãtibus tẽpoꝝ diuersa: ratio iura diuersa inducere facit. C. de transact. l. interpositas. ff. de legi. l. q̃ ꝙ oẽs. extra de regu. iur. que a iure. lib. vj. q: ipsi nullam diligentiaꝫ adhibuisse reperiũtur: sed seruantes sic: tam in veniendo q̃s presentando.

i ¶ Al canonibus instituta. Extra de electi. statuimus. z. c. cupientes. lib. vj.

k ¶ Priualiter. Non ergo sufficeret per alium ibi esse: cum opus sit ꝓtia personali. ar. C. de pecul. l. vlti. si mi. se ma. di. l. ij. extra de iudi. c. j. de elec. vt circa. lib. vj.

l ¶ Assint. ſ. de ꝓti tẽpore huius constitutionis. Verbum enim q̃s de se presentis tẽporis est: nec ad futurum ꝓprie trahi potest. ar. ff. de minus. z iterũ. testamento. l. cum in seruo. si cer. pe. cum gd̃ precera.

m ¶ Ciuitate lugdunẽsi. In qua sint creatus in papam dñs noster Joãnes papa. xxij. sed qualr intelligas istos ꝓtos in ciuitate: an illos qui sunt infra muros: vel etiaꝫ qui sunt in suburbijs: Dicetur q̃ illi qui sunt infra muros tñ. ar. ff. de ver. sig. l. vbis. extra de sen. excõ. c. si ciuitas. lib. vj. Sed ꝓtrarium credo: cum hic agatur de pena

vltanda: cuius vltatio est famosa ꝑ illis: z sic extendẽda. ff. de lib. z posthu. l. cum gdam. extra de regu. iur. odia. lib. vj. Et q: satis censet̃ presens in ciuitate qui in suburbijs est. ff. de verbo. signi. l. qui in cõtinentibus. z. l. edicticia. z l. pupillus. §. incola. z de pecul. lega. l. nisi q̃s liquide. §. item si ita. ad municip. l. qui ex vico. de pecul. presens. C. de epis. et clerl. l. nulli. §. q̃ sin vico. de mãc. libe. l. figo seu liber. extra de electio. vbi matius. §. pouro. lib. vj. ad idem. l. item. di. ca. ego Ludouicus. cum ibi nota. z per Bart. ex de rescrip. statutum. in ver. ciuitatibus. Qd enĩ si electi eẽnt tot numero: q: cum alijs curialib⁹ non possent intra muros ciuitatis cõmode recipi: eos non reputari fuisse presentes videretur fore absonum z iniquum.

n ¶ In calendis octobris. Sed de primis calẽdis post huius ꝓstitutionis publicationem dz intelligi. ff. de ver. obli. l. eiꝫ qui calẽdis. z hoc si a tpe publicationis huius ꝓstitutionis restabat tãtũ de tpe: q: in calẽdis octobris posset cõmode apud Auinionẽ peruenire: alias nõ de primis primis: sed aliis subsequẽtibus haberet intelligi. ar. de verbo. obli. l. interdum. de eo q: certo loco. l. nõ vtiq;. §. siquis ita. sed si in die ipsarum calendarũ fuisset huius constitutionis facta publicatio: de sequentibus videretur intelligendum: vt dicta. l. cum qui.

Calende sunt de primis vel ligende.

o ¶ Dubitaq;. In hoc inducit tuis nouiꝫ hec ꝓstitutio: nam alia primeua iura artãtia electos ad veniẽdum: z se psonaliter ꝓsequendũ: videbant exposcere q: ipsi sede vacante in curia haberent moraꝫ trahere: cum nec ab ea sine licẽtia possint discedere: donec ecclie esset de pastore prouisum. extra de elec. cupientes. iuncta decre. si postq̃. §. ficeo. tl. lib. vj. z. c. ne romani. §. vltr. cle. v. ad qd enim artarent electi venire sede vacante ad curiam: vt ibi dixi: nisi z venientes expectarent creationem noui pastoris: certe frustra potissime cum spes sit de prima cuius creatione: vt ibidem. Et adde q̃s dixi. ꝙ. in glo. intellige.

p ¶ Nullum. Preiudicium: q̃s statim sequitur.

q ¶ Ipsis. Scilicet electis.

r ¶ Eoꝝ iuri. Idest eis per electionem quesito. quod z quale sit illud. no. lxiij. dist. quanto.

s ¶ Ubilibet. Et hoc verbo z alio sili: vbicũq; q̃s est ꝙ. intelligã: siue in loco ꝓmo ad curiã: siue remoto electi moraꝫ traxerint: cum hec duo verba singula per se loci vagatiõez de sui natura denotẽt. extra de ꝓbend. antiqua. §. ꝓuisce. z co. ti. c. vlti. lib. vj. sicut z tẽporis. ff. de interro. actio. l. vbicũq; extra de pe. c. vbicũq;. lib. vj.

t ¶ Generef. Q̃s ante hãc decre. gñandum videbat. ſ. ꝓuisionis ipso iure ab omni iure sibi per electionẽ acquisito. c. cupientes. §. insup. z. c. si postq̃. §. j. de elec. lib. vj.

u ¶ Sed eoꝝ iura. i. eis per electiones quelita.

x ¶ Hoc non obstante. Scilicet q: sede vacante vbilibet alibi moram traxerint.

y ¶ Sedes apticam. Sed vbi reputabis esse sedẽ apostolicam cum vacat: Pot dici: q: sicut sedes reputaꝫ esse vbi papa viuẽs moram trahit. arg. extra de ꝓben. c. ꝓsti. §. loca. li. vj. cum cathedra sacerdotẽ nõ faciat: sed sacerdos cathedrã: nec locus sanctificat hoiem: sed hõ locuꝫ. rl. dist. c. multi. de quo plenius dic in. c. execrabilis. in §. roma. eccle. sic z ipsa remanere dicetur in ciuitate in qua vel in cuius territorio ipsum mors contingit: cum ibi fue-

Sedẽ apostolicam: vbi dz esse cũ vacat. Locus nõ sanctificat hoiem.

Universidad de Deusto Biblioteca

cessoris sit regulr electio celebrāda. extra de elec. vbi ma tius. §. j. ℣. porro. lib. vj. ℣ eo. ti. ne romani. §. sane. cle. v. ℣ qz per morte pape sedes vacare pīt alibi nisi vbi est mo ri non pōt: ergo ibi erit sedes vacās: vbi mors eius ptingit, nisi dicerem papa moriēte in certo loco causarū ℣ lītz aplicarū audiē tiaz alibi remāsisse: nec per papā vlucz tem ordinatū fuisse de ipsa alibi transle rēda: in illo enim casu sedes vacans re manere diceret forte vbi audientia re māserat: cum ibidē sit successoris pasto ris electio celebran da: vt. d. §. sane. ℣ in sede vacāte si cōmo de fieri pōt sit ele ctio facienda. xxij. vj. fin nole dīsi. extra de elec. qō sicut.

a ¶ Monaz ptra-

cam monam contraxissent[a]. ¶ Non[b] obstātibus prede cessorum[c] nostrorum constitutionibus quibuscūqz: quibus tamen quo ad alia nullum volumus[b] pīudicium generari. ¶ Nulli[c] ergo ℣. nostre ordinationis infringere ℣. Datum[f] lugduni octa uo idus septēbris anno. j.

¶ Beneficio vacante cuius fructus ad certum tēpus de bentur alicui annalia baben

rixissent. Sz quare papa sic voluit istis electis iura sua fr mari: ac si statuta canonū obseruassent: quic tū non seruā nerit: imo illa ptēpserunt: alibi qz apud sedem ipaz mo ram trahēdo. Ad hoc pōt dici: qz qz per creationem de se factā ad apicem sumi pōtificatus de puro hoc primeuo factus fuit christi vicarius: ℣ sic quo ad ptātem claustri nouus hō factus. arg. ff. de admīe. lega. l. si seruus. igit ob tam iocūdam creationē exhiberare suam munificētiaz vo luit. arg. C. de fer. l. oēs vic. circa fi. ibi: nostris etiā die bus ℣. ℣ extra de ptitle. c. vt ptilegia. §. illud. Vel po test aliter ad hoc dici: qz pape sic dispōnī e placuit: quia cum sede vacante ante sui creationem dīsi cardinales ad quos spectat futuri pastoris electio essent in multis par tibus ℣ locis dispsi: vt experientia facti manifestauit: quo rum aliquos electi ℣ alij alios sequebant: forte pro suaz electionū expeditione in futurum fructuosius pseqūda. Vel forte ad eos inducēdum vt se ꝑgregare vellent simul pro futuri electione pastoris: ℣ sic in totum desides forte nō erāt in pcurādo quātum in eis erat honorem ℣ cōmodum vīus ecclie ℣ suoz membroz. merito ergo remuneratione aliqua digni fuerūt: maxime cum supponāt fuisse statuta canonū: tam in veniēdo eō in se pstando legitime obser uasse. Nec enim ad alios huius pstōnis dīsilentium se extē dit: vt. §. in ver. seruauerūt. quasi ei taz in satis leui culpa dicanī fuisse: si ptinie apud sedem vacātem moz trare rint: cum tīe suaz electionum expeditionē obtinere mi nime potuissent a cetu dīoz cardinalū sede vacā. iurisdi tionē aliquam nō hīte. de elec. ne romani. cle. v. lz Bar. otrarīū notaret in. c. cupientes. ar. ff. sigo in fine vocī, non se. l. ij. §. vlt. ℣ coy qte no, in fili per Ber. extra de dolo ℣ ptn. c. vlti. ℣ eo. ti. c. actoz. lib. vj. quare talis culpa de facīl potuit ℣ debuit remitti. ar. eē de accu. c. cum dilecti. ff. de ven. inspī l. j. §. vlt. Vel dicas qz pape sic placuit oz dinare: renocādo in hoc suoz pdecessoz statuta: vt sequ tur de sue plenitudine pātis: vt. ō. dō. sed cum ibi subintel gaf: qz de fratrū pīlio sic ordinauit: ℣ nō sit verisīle papā pīlētem ℣ tāes pīlium dantes motos fuisse sup hoc sine cā. ar. C. de legi. l. humanū. potissime cū in rebus nouis pstituēdis ℣. ff. de cōsti. ptin. l. in rebus. et de pīue. cum pīuentione. qđ potius dici magis placet. Per ꝫ autez qđ dicit ter. pīude seruent illesa: ac si ℣. apparet qz si istī clerici venerūt ad curiā sine mandātis ℣ actis factīs electio nū suaz ꝑ ver. ꝫ non seruant indēnes vel illesi in ꝫ qz possint obtinere remissionē pro ulto exhibendis alibi cū

Cardinalis cetus sede vacā te iurisdi tionē non habet.

Papa cū cardinali bus nihil facē sine cā

ti vel alij: quale debeant fructus ipsi diuidi inter ipm annalia habentem ℣ beneficiatum: ℣ diuisione facta cuius sit electio hec declarat constitutio. Et potuisset poni sub titulo de rescriptis vel ne sede vacā. vel vt eccle. bñfi. vel de verborum ſignifi. Capitm. vj.

Suscepti regiminis[g] nos cura[b] solicitat: vt q̄ in

Lo mu tatio nō ꝑ maz reuocat et non facta mentione.

Ecclesia vna est in plura mēbra dīsper sa.

None rei nouā ſiggeratur re medium.

preesse non statuebāt electos apud sedem vacātem debere moram cōtinuaz facere: lz ex illoz mēte ℣ sententia hoc colligerē: vt ergo illa quo ad eoz mētez reuocaret: quā tum ad istos electos de istis facere voluit mētionez, vel qa quo ad istos electos fuit indulgentia specialis: vt in mi videtur. ō. cum dicit de potestatis plenitudine: que haberēt de iure cōmuni ꝑrarto facere mētionē. extra de capel. mo. ex parte. lz illa possit intelligi de indulgentia singulari. vel dic vt. ō. in glo. sed quare.

c ¶ Predecessoz. s. Nicolai. iij. qui cōdidit. c. cupientes. ℣ Bonifacij. viij. qui fecit de cef. si post hō. de elec. lib. vj. ℣ cle. v. qui ꝑmulgauit decre. ne romani. co. ti.

d ¶ Volumus. Quia qđ non mutatur ℣. C. de appel. ptelpimus. de resta. sancimus. in co. auē. de admi. off. circa fi. col. iij. ℣ sic constitutio in vno articulo renocata in altis firma remanet: vt hic.

e ¶ Nulli ergo, Sup hac clausula que sequit. vide qđ plene no, in decre. execrabilis. vbi est istis clausula.

f ¶ Datū. Et h recta que dīxi. d. c. execrabilis. Jenzel.

Suscepti. Diuide pstōnez in partes septē. Jn prima pmittit arenga ℣ pstōnis ra tio. Secūa ibi ungit facti dātio cām pstōni re citatio. ibi[Cum itaqz.] Jn tertia annectit ipsa pstitutio. ibi[Nos de illo ℣.] Jn quar ta ibi[Et hoc in ecclesijs.] Jn quinta determinationē nō seruā tis puntio. ibi[Qz si alter ℣.] Jn sexta pstitutionis pre sentis transgressoz pene inflictio. ibi[Et si quēq ℣.] Jn septima pīuilegioz ℣ ceteroz cōstitutioni obuiantiū re uocatio. ibi[Non obstantibus ℣.]

g ¶ Regiminis. i. gregis dīsici ℣ vīus ecclie Petro apo stoloz principi regende cōmisse. Luce. xxij. cap. xxj. dist. §. j. extra de elect. significasti. ℣ in cuius personam olim suis succedentibus. extra de re. iu. c. ad apostolice. §. nos itaqz. lib. vj. xl. distinc. c. non nos.

h ¶ Cura solicitat. Hoc dicit pstōnis pīlio ꝑlitoz at tēdēs nō esse facile stare in loco Petri ℣ Pauli: tenere ca thedrā regnātiū cuz Chio: nō enim scōz sunt filij qui lo ca tenēt scōz: sed qui exercēt opa sanctoz. xl. dist. c. non est. xxxvij. dī. c. eccle. Curam ergo solicitā nō refugit in summi pōtificatus quitregimine ad mētem reducēs verbū Gregoī. Tāto esse humilior atqz ad scrutēdum deo pōtio: quisqz debet ex nimere: quanto obligationez se cōspicit in reddenda ratione: volensqz vitare negligētiam

Filij scōz nō sunt. q loca scōz tenent. Gregoī.

que in prelato frequēter mortale peccatū inducit. l. xxj. distinctione. capitu. dictum. extra de regu. iuris. ℣ uis. de offi. archi. capitu. ea que. in quibus de hoc.

a ¶ Ecclesijs. Verbū eccliā multipliciter sumit: vt ple ne notat. extra ne prelati vi. su. c. vlti. ℣ ppue eccliā dicitur cōgregatio fideliuz. de ꝓse. di. j. c. eccliā. que vna trīs est: vt in symbolo apl̄oz. Et vnā sanctā eccliam. de quo habet. xv. di stin. ca. canones. Et q̄ sit vna pz. extra di sum. trini. capitu. fir miter. §. vna. de ex cessi. prela. capt. fre quens. §. vez. cle. pa pe. v. in plura trī mē bra dispsa. vj. qō. prima. nouatianos.

ecclesijs[a] non absq̄ dispendio[b] ministroum ℣ cultus[c] detrimento diuini seruari vi derimus per appositionē cōgrui moderaminis[d] in meli reformemus[e]. ¶ Līt itaqz in nōnullis[g] ecclīs obseruet: ℣ a lōgis retro tpibus fuerit obseruatuz q̄ fructus primi vel secūdi, aut alterius cuiusl

de quibus membris vniuersalis ecclesie[h] loquitur.

b ¶ Dispendio. Idest damno quod vitanduz est. de re scrip. dispendia. libro sexto. lz ibi aliter hoc verbum per aliquos exponi consueuerit.

c ¶ Cultus detrimento diuini. qui potius augeri q̄s mi nui desiderandus est. extra de consti. ex parte. de rescrip. quia per ambitiosam. lib. sexto. Sed in quo est detrimē tum cultus diuini dispendium ministroum? Respon. qz sublata sufficientia victus ipsis ministris necesse est sub moueri cultum diuinum: cum corporalis ecclesia sine re bus corporalibus in nullo proficiat: sicut nec anima si ne corpore exercendo sanctos corporeos viuit. prima que stione. vij. si quis obiecerit.

d ¶ Moderaminis. Nam nouis morbis nouū conuenit antidota preparari. extra de iura. calum. ceterum. ℣ rei nouē est nouum consilium ℣ remedium suggerendum. ff. de vendi. sinpl. l. prima. nam quod medicamenta morbis exhibent hoc exhibent iura negotijs. in co. auē. hec constitutio inouat. col. viij. extra de rescrip. ad hoc. ℣ experimenta morborum nos cogunt multas adinuenire me dicinas. l. distin. vt constitueretur. no. d. c. ceterum.

e ¶ Reformemus. Ad hoc presidentis officium debet esse attentum. in proemio domini nostri domini Joan nis pape. xxij. clementinarum consti. §. hec sane. ℣ argu. xxij. questione. iij. capt. magne. ff. de col. bo. l. nōnunq̄.

f ¶ Cum itaqz. Secunda para.

g ¶ In nonnullis. i. aliquibus: duabus negatiuis affir matiue equipollentibus. ff. de verborum significa. l. duo bus. ℣ dīri plenius in decre. cum inter nonnullos.

h ¶ Sequētis anni. Puta tertij quarti ℣ vlteriozis.

i ¶ Defuncto. Idest expendendi pro redemptione ani me defuncti: vel in ceteroo modoo liberandi animam a purgatorio: qui sunt multi: vt elemosyne largitio. xxj. q. ij. stione. ij. c. anime defunctorum. ℣. c. tempus. [xxxij. distin ctio. capitu. presbyter. aliter enim defuncto applicari nō possent. argumē. ff. de ope. li. l. qui libertum. §. posthum. xx. distinctio. qualis. cum mora omnia soluāt. in cor. auē. de nuptijs. §. decimo. col. iij.

k ¶ Fabuice. Scilicet pīcipuata hospitalis pontis vel ecclesie. finale de rescrip. si propter. libro sexto.

l ¶ Ecclesijs. Quibus forte applicabantur tales fru ctus conuertendi in ornamenta ipsarum: vel alia iustam causam: vt ad cōrogationem eris alicui vel simile. argu. ad hoc. extra de testa. c. vlti. vt eccle. bene. capi. vno.

m ¶ Vel personis. Si intelligas de ecclesiasticis pla num est qz ad eas fructus tales spectare possunt de ꝓse tudine pīuilegio vel statuto: cū ipsi viri ecclesiastici sint capaces. extra de foro competen. cum contingat. no. Ju

Ecclesiare pt laicus ex pape cō missione.

Jurispōna tus quare laicis con cēditur.

nocen. de resti. l. spolia. c. olim inter. Si intelligas de secu laribus potestne tales fructus ℣ ipsoz ꝓpio ad ipsos pīuere? Dic qz sic ꝑ pīuilegio papeq frequenter visum est de regibus ℣ alijs mundi magnatibus. quibus papa ipsos per pīuilegium cōcedebat. argu. l. xxij. distin. cūqz sequēt[b] anni bñficioz vacantiuz in eisdē defuncto[i] vl fabrice[k] aut ecclesijs[l] plm personis habētibus annalia[m] de consuetudine pīuilegio[o] vel statuto applicantur in to tum? Ita qz illi qui hmōi bñficia canonice obtinent: ℣ ad quos alis[r] de iure fructus ipi spectare deberēt[s] nihil inde

hadrianus. ℣. c. seq. cum etiam ℣ cōmunicare clericuz pos sint de speciali pape cōmissione. arg. xxij. distin. c. bone. ℣ ibi no. ℣. xxij. distinctio. §. verum quidē. per Guil. extra de offic. deleg. c. ab arbitris. lib. vj. Sed vtruz de consuetudine talius fructuum perceptio possit ad tales spectare personas: Vi detur qz sic: quia quod potest pactum potest prescriptio. argumen. ff. de pac. non impossibile. vt no. C. de fun. pīl. l. vlti. lib. xij. sed per pactum tempore fundationis appo situz potest sibi laicus tales fructus retinere beneficij cū vacabit. xvij. q. ij. clenthering. ergo ℣ per prescriptionez. Sed contrarium dicas: cū iura ecclesiastica tractare vel spiritualia sibi possidere: ℣ sic nec prescribere potest. ius ipsum talia percipiendi. argumē. extra de elec. mansuetudinem. ℣. c. sacrosan. de iudi. decernimus. ℣. c. quanto. de ap̄bat. c. contingit. de re. ec. non ali. c. cum laicis. de prescrip. cau sam que. xxvj. distin. bene quidem. cum si. ℣ qz talis cōsue tudo reputari posset ecclesijs onerosa: ℣ sic inualida. extra de consuetu. cap. j. q. laici clericis oppido sunt ffesti. ij. questio. vij. capi. laici. extra de immu. eccle. clericis. li. sexto. Nec ob. quod dictum est de fundatore laico: quia illud specialiter introductum in patrono: vt per pactum fructus tales sibi possit retinere in sue liberalitatis fa uorem: vt sic quilibet laicus citius inducatur ad fundan dum vel dotandum ecclesiaz: ℣ ne alij a tali exercenda li beralitate detrahantur. argu. ad hoc. C. de ho. que li. l. ij. ff. de ope. publi. l. ij. ℣ ista ratione de sola gra: non de me ro iure laico tali ex fundatione vel dotatione/seu pstru ctione de iure permittitur iuspatronatus. argumen. xvj. questio. ij. c. sicuti episcopoz. extra de iurepatro. c. qffi. ℣ ibi no. per Hostien. Ista etiā ratione ecclesia patrona lis non potest erigi in collegiatam per ordinarium inuito patrono: sm. B. no extra de iurepatro. capi. uobis.

n ¶ Annalia. Sic vulgariter dicta: qz per annū emolu menta talium bñficiorum percipiebantur: ℣ sic ad vulgi denominationem respectus habeatur. argu. ff. de stu. l. j. §. j. de sum. instru. l. cum delantonis. §. afinam.

o ¶ Pīuilegio. Intellige per papā ꝑ cessū quo ad ps̄onas seculares: illis enim ab alio tale pīuilegiū ꝑcedi nō posset: iurta no. ō. in glo. si intelligas: ℣ super hoc vide q̄ no. per Innocen. ℣ Hostien. extra de arbi. contingit.

p ¶ In totum. Et male. extra de preben. capitu. de no uachijs. ℣ eodem titu. capitu. vlti. constitutio. cle. papa. v.

q ¶ Canonice obtinet. Hoc dicit: qz aliter obtineri be neficia non possunt. extra de iustī. c. ex frequentibus. de reg. iur. lib. vj. c. beneficium. ℣ arg. ff. de decur. hercinius. Unde ℣ ad titulū bñficij exhibendum bñficiatus possi deno pōt cogi ex officio ordinarij absq̄ libello reiecta ol recusatione: lz non ad partis instantiam: vt no. Hostien. extra de simo. capitu. lz beli. ℣ clarius Lempost. ō. de re scrip. capitulum. in glo. magna super ver. sed sm hoc.

r ¶ Alis. Deficiēti tali ꝑsuetudine pīuilegio vl statuto.

s ¶ Deberēt. Arg. efficax vī hic sumi posse qz bñficia tus fructus bñficij suos faciat. ad idē extra de fideiusso.

Bñficiat⁹ an fructus bñficij faciat suos.

perueniet de cle.non resi.c.vno.§.qui ꝛo.li.vj.ꝛ hãc opt. applectit hostī.extra de preben.de mlta.in ver.de fuis. ꝛ Jo.xxj.j.c.duo sunt gña:ipse tñ contra.no.ca.q.c.reo ecclesie.quod ꝓsequere vt plene ꝓbat Hsil.extra de rescrip.c.statutum.§.assessorem.lib.vj. Et huic textui pōt

percipiunt[a]: vnde illud inconueniēs[b] sequitur q̄ cōmode nequeunt ad ipendendū seruitiū[c] debitū residere[c] in ecclesijs in quibus[f] beneficiati existunt. ¶ Nos[g] de illo super his remedio ꝓuidere volentes[h] per qō hi[i] ꝛ illi[k] i fructuum predictoꝝ perceptione ꝓticipent[l] ꝛ ecclie debitis seruitijs non[m] fraudent: ꝓsenti decreto statuim[n] ꝛ de[o]

colorate responderi q̄ ad beneficiatum spectent.l.ꝓcipiendi ꝛ custodiendi:ꝛ ꝛ suas necessitates conuertendi:ꝛ fideliter inter pauperes distribuendi.

a ¶ Percipiunt. Vñ scrupuloso corde moueri possunt. xvj.q.vj.c.decimas. ex quib⁹ que tertua liter leguntur. xiij. qō.j.§.quia ergo.

b ¶ Inconueniens segtur. Quod vitandum est per ea q̄ no tauī supra in glo. qui potius.

c ¶ Commode nequeunt. Vnde ꝓo non potētibus habentur. ff. de verbo.significatio.l.nepos.ꝛ argu. de pe.liber.l.eius.ꝛ.l.hoc enim.xxij.q.ij.capitm. faciat homo.ꝛ ꝓ ea que plene no.in decre.execrabilis.in ver.mendicant.

d ¶ Seruitium. Occasione cuius datur beneficium. de rescrip.q̄ per ambitiosam.lib.vj.xxxj.distin.capi.eos.

e ¶ Residere. Sed in quo beneficio q̄s residere teneat ꝛ Dicas q̄ in ḡlibꝫ in dubio:cū omne beneficiū residētiā exigat:nisi de ꝺ̄ito cōstet:vt no. Jmo. de cle.nō resi.c.vl.

f ¶ In quibus. Subaudi vel ad quas. propter eaꝫ loquēdo aliud est beneficiari in ecclesia:ꝛ aliud ipsam ecclesiā assequi:vt dixi de eta.ꝛ qualī.capitu. vt hī.cle.v.

g ¶ Nos de illo. Tertia pars.

h ¶ Volentes. Salutare ꝛ equum fuit hoc remedium cū per ipsum hūiēs fructus ꝓpere in totū nō frustrentur effectu cōsuetudinis vel statuti.argu.ad hoc decre. execrabilis.§.nos itaqꝫ.ꝛ bñficiati omis seruitij sine fructu se subire non negligant.argu.xiij.q.j.§.qr ergo.xij.q.ij.c.hec huius placiti.ꝛ.c.charitatē.ꝛ.c.ecclīastic⁹.de reg. in.c.qui sentit.libro.vj.ff.de vsufr.l.aquilius. in corpore quē.de in.§.ne autem.col.vj.C.de assesso.l.j.cum similt.

i ¶ Vt. s. bñficiati:de quib⁹ immediate p̄dīcitur:vt sic ad proxima fiat relatio.arg.ff.de iurisdi.om.iudi.si idem.

k ¶ Et illi. s. habentes fructus percipere:vt.ī.

l ¶ Participent. Talis participatio seruat consuetudinē ꝓuilegiū ꝛ statutū ne totali careant effectu:ꝛ ne bñficiati ꝛ ipsa bñficia a suo iure ī toto ꝓuenīar. ne qd ī fu. ꝓ.l.j.§.sint q̄ putāt.de leg.iij.l.fideicōmiss.§.fi qs decez.

m ¶ Non fraudent. Sile de ap.ꝓcunt.de elec.cū ex eo. li.vj. fraudarent antē ipsoꝝ rectoribus residere non potentibus ob tēporalē defectū:vt.ī.dixi in glo.q̄ potius.

n ¶ Statuim⁹. ꝓ hꝫ vī ꝓstitutio soꝛe noui iuris editiua.

o ¶ De fratruꝫ. Quid hec clausula operetur dixi ī decre.execrabilis.§.nos.

p ¶ Integre. ī. in totum:vt.ī.dixi.ꝛ sic milla parte saltem modica beneficiatis reseruata. Pone igitur q̄ ipsi beneficiati percipiebant portionem parūlam de fructibus toto residuo habentibus annalia applicato: habet ne hoc casu locum quod sequitur: Videtur q̄ non: cum in hoc casu non loquatur:ꝛ ad casum omissum prouisio se extendere non videtur.argu.ff.de lī.ꝛ posthu.l.cōmodissime.solu.matrī.l.ñ cum dotem.cum ñ. Jn contrariū ēsdem attenta mente ꝓsentis constitutionis prouidētis:ne ecclesie debitio fraudentur seruitijs:quibus frau-

darentur si beneficiati ita modicum percꝑerent de fructibus ex quibus non possent sustentari pīncde ac si nihil perciperent.argu.ad hoc.ff.de admini. tu.l.ita autē. de admi.re.ad ciui.ptī.l.legatā.ꝛ dericoria possīt esse talis perceptio:vnde debet haberi ꝓo nulla.arg.ff.de iure

fratrū nr̄oꝝ cōsilio:q̄ illi qui fructus predictos sibi hactenus integre ꝓ vēdicabāt ex ꝓuilegio ꝙsuetudine vel statuto nihil[r] exinde vltra summā ꝓo qua vnūquodq̄ beneficiozꝝ ipsorum consueuit in solutione[s] decime taxari p̄tertu cuiusuis ꝓuilegy[t] ꝙsuetudinis[v] vl statuti q̄is[x] mō ꝓcipiāt: hꝫ ipsi[y] sūme[z] ꝓceptione dūtaxat[3] sint oīno ꝛ ꝓtēti

vo.l. cum posset.§. igitur. argu. de legi.l.legato. cū not. in eis.ꝛ q̄ ad hoc modicum ꝛ nihil equiparant. argu. de pb. c. de monachis.ꝛ.c. quaritic.ꝛ co. tit.c. suscepti. libro.vj. de ap.c.pueniit. quasi il li hoc casu videant integros fructus pcl pere qui modicū de neficiat relinquīt. argu. de consc.di.ij. c. reuera. ff. de iudi. l. sed ꝛ si suscepit. §. sed ꝛ si ꝓponas. ꝛ alibi pariꝫ videnī quem esse spoliatum oībus bonis suis vel maiorī ipsoꝝ parte. extra de resti. spo. frequens. lib. vj. vel pauī litem in oībus bonis suis vel maiori ipsorum parte. ff. de exce. tu. l. propter litem. institi. eo. titu. §. item propter. ꝛ minus debito dare ꝛ nihil dare pariꝫ cēseri videnī. ff. de tri. acti. l. illud quoqꝫ. §. minus. de ꝛbo. signi. l. verbū amplius. ꝛ. l. minus. ꝛ talis mens constitutionis cortici supficiali verboꝝ preferenda est. ff. de excu. tu. l. credendum. extra de electio. si post. §. j. lib. vj. de iureiur. c. romani. §. vez. cle. v. ff. de le. l. scire. nas ꝛ a ꝓpria ꝛ stricta verboꝝ significatione discedit: vbi mens alīs salua cē nō pōt. C. de libe. ꝓte. l. iij. ff. de iurepa. adigere. §. ꝙuis. ꝛ ciuili modo non calūniosa verba sunt intelligenda. ff. de seruī. l. si cui. ad exhiben. l. pe. de lega. ij. l. debitor. §. vltio.

q ¶ Vendicabant. ī. sibi appropriabāt vel applicabāt. Simile verbum ꝛ simlio expositio. extra de electio. capitu. generali. §. verum. libro sexto. cum similibus.

r ¶ Nihil. Intellige etiam modicū: tum q̄ dicit nihil: qd verbum de sui natura nihil includit: sicut per contrariū vniuersale affirmatiuū nihil excludit. extra de ma.ꝛ obedien. capi. solite. de ꝓbenda. q̄ circa. ff. de here. instī. l. hoc articulo. tum q̄ dicit vltra:ꝛ vltra percipi diceretur etiaꝫ ꝓo modico. ff. de offi. ꝓfec. ꝓeto. l. j. §. in fuitio. de verbo. signi. l. collegaꝫ. §. qui extra. tum q̄ ifra dicit nullo mō ꝛ dūtaxat ꝛ sint oīno contenti:ꝛ totali cē.

s ¶ In solutione scilicet decime. Si non habeo in ter. ꝛ infra colligitur.

t ¶ Priuilegij. Et sic vides q̄ priuilegium alteni ꝑcessum restringit ꝛ limitat nisi aliꝰ foret enormiter iuri alterius derogatiuū: nec miretis de hoc: cum aliꝰ ꝛtingat ex hac causa ipsius totali effectu vacuari. extra de ꝑcri. suggestum. ꝛ.c. dilecti. de verbo. significa. l. quid per nouale.

v ¶ Consuetudinis vel statuti. Collige etiam effectus consuetudinis vel statuti in partem tolli ob virandum eno: me alterius detrimentum: nec de hoc erras est admirandum: cum ꝛ statuta iuris cōmunis ex tempore ꝛ loco ꝛ ex causa sepe mutationem recipiant. xxix. distin. sciēdū extra de consan. capitu. non debet. cum simi.

x ¶ Quouis modo. q. d. siue in ipsiusmet fructibus / siue in ipsorum estimatione.

y ¶ Summe. ī. tarationis decime.

z ¶ Dumtaxat. ī. tñ. Hoc enim verbum limitꝫtionem ꝛ tarationem denotat. argu. ff. de tri. vi. ꝛ oleo lega. cum certus. de conrahen. cmp. l. si debitor. §. veriſimile.

3 ¶ Omnino. ī. in totum: vt plus petere non possint.

Spoliari oībꝰ bonis ꝛ maiori ꝑte bonoꝝ pariꝫ sunt.

Verba ciuilꝫ sunt ī telligēda.

Priuilegium q̄ꝫ ī tomꝫ euacuatur.

Jus cōe q̄ꝫ mutatur.

Simile de rescrip. duobus. circa fi. libro sexto.

a ¶ Totali residuo. ī. restanti vltra summam taxationis decime.

b ¶ Remanuro. Considerato iure communi ſm q̄ ad eos fructuum perceptio pertinebat: vt.ī.

c ¶ Nisi forsan. ex ceptione ponit ad pximum dictum.

d ¶ Fructus eos. dē. l. vacantiū bñficioꝝ primi vel secūdi vel vlteriorꝭ anni.

e ¶ Vt prefertur. Scilicet ꝓtextu consuetudinis: priuilegij vel statuti.

f ¶ Pro se. ī. pro suo cōmodo vel vtilitate.

g ¶ Residuum. ī. quod restat detracta summa taxationis decime.

h ¶ Summam. Scilicet taxationem decime.

i ¶ Quo casu. Scilicet vbi magis volunt residuū summe q̄ ipsam summam habere.

k ¶ Illis. s. qui soliti erant fructus integre percipere.

l ¶ Optionem. Idest electionem. argumen. ad hoc. ff. de manumiss. vind. l. pater.

m ¶ Decem dies. Similis decez diez dilatio ad optādum datur: de preben. si pluribus. lib. vj. ꝛ alibi. ff. de cōsti. pec. l. pmissor. ꝛ in cor. aut. de appel. §. j. col. iij. Et si queras quare talis dilatio ad hoc dat non maior vel minor: Rñdeo q̄ sic iuris ꝓditor placuit: nā in talibus iuris positiuis est ꝓ ratione voluntas. Jsti. de iure na. §. ꝛ qō prin. ff. de consti. l. j. ꝛ hꝫ locū quod dī: non oīum que a maioribus statuta sunt ratio reddi pōt. ff. de leg. l. non oīum. xxiij. q. iij. c. nabuchodonosor. §. de tyrijs. ꝛ ꝓ hoc facit qō no. extra. de rescrip. si qñ. Si etiā queras a me: an talis terminus vel dilatio possit minui vel augeri? Dico q̄ non: tū q̄ talis est cuius lapsu suo auferet vni eligendū: ꝛ in aliū transfert: vt sequit. argu. C. de dila. l. j. sicut nec terminus decem diez ad appellandū: vel ammi ad appellationem prosequendam: vt no. C. de li. cōtestan. offeraī. Tum etiā: q̄ a papa arbitrarie statutus est. argu. eꝰ de offi. deleg. de causis. de indi. cum venissent. C. de tempo. in integ. resti. l. superuacuum. ꝛ argu. eoꝝ que no. extra de accu. cum. P. in glo. vlti. de sent. capitu. j.

Terminꝰ ad appellādū non pōt augeri nec diminui.

n ¶ Post q̄ꝫ scīuerint. Nō ergo ꝓtuo ignoranti currit tale tēpus. argu. eꝰ de concess. preben. c. q̄ diuersitatē. C. qūo ꝛ q̄is index. l. ab eo. Cū enim ꝑscriptio de se ꝑ negligentē currat. argu. C. de an. except. l. vlti. ꝛ ignoās negligens dici nō possit: sibi igit non currit: ne iusta ignorantia feriaī. C. de tabu. gñali. lib. x. Sed qualem reputabis vel ꝑsumes scīētez? Forte illū qui vere scit vel iuris interpretatione iurta. c. cū ei q̄dē. in fi. de ꝑcess. p̄bē. cle. v. ꝛ arg. ff. de īsti. l. sed ꝛ si pupillus. §. ꝑscribere. Sed dicas ꝑ arbitrarie ꝑsideranda iurta loꝝ distantiā vel vicinitatē ꝛ bñficij q̄litatē ꝛ famā super hoc erorā. arg. eꝰ de ꝓcessum. c. quoscūq. qui matri. accu. pos. c. cū in tua. ꝛ per ea que no. Postien. eꝰ de ꝑcess. p̄ben. ex pte. in glo. q̄si archiepis. nō ob. c. cū ei. Tuz q̄ logtur de ſperāte ifas ad bñficium: in quibus vtpote ambitiosis stricta sit interpretatio. eꝰ de rescrip. si gfole. de p̄ben. q̄ꝫ. lib. vj. hic autez agit de mero ꝓuilegio ꝙsuetudine / vl statuto: que vel ex supiois liberalitate / vel ꝙsensu illoꝝ qb⁹ ꝓdūcīt sunt inducta ūre nō sic ambitiosa dici pōt. arg. de ꝓben. c. si cui. nulla. li. vj. C. de ho. va. l. si q̄s. li. x. Tū q̄ ꝓcula diuturne vacationis ꝛ vtilitatis frandis ibi ꝑspta sciam īducunt: qb⁹ ꝓcula ꝓ nonsubest: cū ifra tēpus a iure statu-

Ficto nō extēdit ad casus non expressos.

tum beneficiū vacans habeat cōferri: Is illius fructus ad tēpus ad alium spectent: vt no. Ber. eī de magistris. c. q̄ nōnulli. in gl. vlt. ꝛ hostī. ꝺ ꝛbo. signi. c. tua. ꝛ alīs dixi de ꝓbē. c. si tibi ꝓcesso. li. vj. Tum etiam: q̄ ibi fingit ineſse scia in certo casu: que fictio ad casum nō expressum non extendit: ceū sit contra ius cōe ꝑsumēs ignorantiā. vbi scīē tia nō ꝓbat. ff. de ꝓba. l. verino. extra de re. iu. lib. vj. c. q̄ a iure. c. ſsumit. ff. de leg. l. q̄ ꝛo. ī mēbris inellecti sunt si. c. cū dicit: ipetrantem interpretamur hic. ꝛ sic logtur in certo casu. argu. ad hoc. eī de re. pmu. capi. primo. libro sexto.

o ¶ Annalia ipsa: hoc exponit vt dixi in parte precedente.

Decimaꝝ collectoꝛs a gb⁹ deputantur.

p ¶ Collectores. Qui frequēter per papā vel regeꝫ vel alīs gbus tale dat ꝓtestatis ad hoc ꝑficiunt. Dz pone q̄ taleꝫ collectoꝛes nō elegit vt ḥ statuit ifra decē dieꝫ: nocebit ne regi vel alteri qui talēs ꝓposuit? Pōt dici q̄ ficta negligentia talibus nocere vī. ꝓponenti eoſdē. ar. C. de acq. pos. l. ex liberis... §. j. ff. loca. l. videamus. ꝛ. l. cum plures. §. seruū. de neg. gest. l. nuꝫ ꝛ seruus. §. vlti. iputat enim talibus negligentibus electio preponenti eoſdē. arg. ff. de mino. l. iij. §. vlti. ꝛ. l. cuꝫ mandato. de instī. actio. l. sed ꝛ si quis. §. fi. ꝛ arg. extra de elec. capi. generali. libro. vj. q

¶ Decime. Cuius perceptio per papam quādoq̄ cōceditur regibus vel alīs: quo casu qualiter leuari possit colligimr de decī. capitm. si beneficiorum. cle. v.

r ¶ Tarationē. Illa deficiēte qd iurisdictio sit dī in. §. seq.

s ¶ Residuum. Expone vt supra.

t ¶ Nulla subhastatione. ī. proclamatione vel preconizatione per quā appareat fructꝰ bñficioꝝ soꝛe esse mādos: ꝛ plus offerēti dādos. arg. C. de sacrosan. eccle. auc. ḥ uo porectum: ꝛ talis proclamatio vel subhastatio alibi appellat hastaꝝ solēnitas: q̄ deficiens in vēditione rei debitoris fisci reuocari facit eā. sic simil. C. de fi. instru. ꝛ hastefisca. l. j. ꝛ. q. ꝛ vlti. li. x. vbi talis expositio colligit. Et qui in tali subhastatiōe in plus offerēdo alīi superat ꝑfitz licitādo vincere dī. ff. de pub. l. licitatio. Si queras quare talis subhastatio ḥ ꝓhibet? Pōt dici q̄ eū eēt facienda non ob necessitatē bñficij: sed solū ad cōmodū ḥūiōis fructꝰ ꝑcipere ꝓhibet: ne ēt̄ tercioq̄ dehonestari dicatur stat⁹ ꝛ q̄litas bñficij sedēdo per talē subhastationez. arg. ff. ad. l. agl. l. si qō testm. C. de alimen. pupil. ꝑstan. l. j. ꝛ accedat qs legit: qd enim tā duꝫ tam inhumanuz est q̄ publicatione pōpaq; rez familiariū ꝛ pauptatis detegi vilitatē ꝛ iudicē patere diuitias: C. qſi ꝛ qb⁹ ḡrtaparo. l. ij. ī ver. mobileꝫ ūt reo ꝛc. lib. x. ꝛ ne per talē subhastationē oblata licitatione in dubiū de facto reuocet quid vtilius sit vel recipere tarationē vel residuū: vel vt sic bñficiati citius certi reddant qd eis fuerit remansurū. Sed huius gña quero nūquid beneficiatis sit licitum fructus hoꝝ beneficioꝝ suoꝝ premissa subhastatione vēdere: Videī q̄ nō per iam dicta: sed cōtrariū credo: tum q̄ ꝓhibitum non reperit: quare permissum debet intelligi. argu. C. de relī. l. stamus. ff. q̄ ex eau. ma. l. necnō. §. q̄ eis. xxx. q. iij. illud. j. q. iij. ꝛpialez. Tum q̄ subhastatio de se est fraudis vitatiua: cum fiat publice. argu. ff. de rimp. l. vlti. de udmi. tu. l. nō est mo. fdncit frequenter vtilitatē beneficiati ꝛ per cōsequens bñficij per pluris oblationē ꝛ licitationē: vt. d. l. licitatio. Tū q̄ permissum est indistincte bñficiatis bñficioꝝ fructus vendere illos ad

Pauptas detegi vilitatē durum est.

Bñficioꝝ fructꝰ vendi pōt sūbhastatiōe premissa.

Universidad de Deusto
Biblioteca

firmam̃ concedere libere meliorem statu conditionē faciendo. extra de loca. capitu. vestra. ne prela. vi. iu. capt. vltimo. sicut vsufructuario permittitur. ff. de vsufruc. l. arboribus. §. vsufructuario.

a ℂ Teneantur. Simile de preben. si pluribus. lib. vj. ℣ in decreta. exercabilis. §. vos.

b ℂ Quā electionem. s. de tertia tione decime vel residui.

c ℂ Extūc. hoc ꝯ huz temporis extremitatez denotat: vt ante lapsum decem dierum talis optio

Copulatiua ztigit diuersa.

in beneficiarum non transeat. argu. ff. de leg. ij. statuliberum. §. stichus. iuncta. l. iij. de condito. ℣ demõstra.

d ℂ Quinq; est. Facit in argumen. q̃ res ℣ iura beneficij sint ipsius beneficiati. super hoc vide quod no. de causa possessio. ca. cum super. ℣ Postien. de pecu. cle. c. vltimo. ℣ Bar. de reb. eccle. non alienan. capitulo. hoc cõsulti. libro. vj. ℣ Joan. ẽ. questio. j. capitu. expedit.

e ℂ Optio. s. retētiõis tertiis decie vel residui: vt. ŝ.

f ℂ Vel electio. Pro eodem sumi videntur hec duo verba: vt h colligitur. ℣ de concessio. preben. quia cunctis. §. pe. ℣ si. lib. vj. ff. de ope. le. l. ij. in princi. ℣. §. primo. ℣. l. cũ optio. cum simi. q̃ h non copulatur per copulatiuaz: que de sui natura contingit diuersa. ff. de leg. ij. l. ea tñ adlectio. de here. instī. si heredi plures. sed disiunctiuam: vt innuat non referre an dicatur optio vel electio.

g ℂ Transeat ipso iure. q. d. absq; ministerio ℣ translatione hominis. Simile de rescrip. ipso iure. de elec. ꝯ sit. de here. cum fm. lib. vj. in cor. auc. de rap. mu. §. vltī. col. tr. ff. de pu. vecti. ℣ cõsili. l. cõsilia. de iur. fis. l. j. §. an bona. cum simi. Et per hoc colligę q̃ vbi ille cui datur electio infra certum tẽpus facienda negligit eligere ad alios potestas deuoluitur eligendi: sine detur electio ab homine: vt. ff. de leg. ij. statuliberum. §. stichum. siue a lege: vt h. ℣ de preben. c. fi. pluribus. lib. vj. de elec. ne pro defectu. cum simi. Unde facit ad decisionem questionis que fieri posset vtrum mora in hoc casu lapso tẽpore purgari possit: Et dicas q̃ non: q̃ cum per lapsum eius ad alios eligendi potestas sit translata: in eius preiudiciuz alius cõsilium mutare nequibit. ff. de re. iu. nemo potest. ℣ eodem titu. c. mutare. lib. vj. ℣ argu. de elec. c. constitutionez. §. insuper. cle. v. ℣ videtur expressium. ff. de fideicom. lib. l. thais ancilla. §. intra. ℣ super hoc vide quod plene no. de concel. preben. c. cum ei quem. cle. v. pro hoc etiam facit q̃ no Bar. d. c. ĝ̃ sit. Sed pone q̃ ille qui poterat optare elegit vnum: puta tertiationem decime: post adhuc erisseno infra. x. dies vult variare ℣ eligere residuū: vel ecõtra: potest ne. Videt q̃ sic. argu. ff. de ac. emp. ℣ vendi. l. si sterilis. §. vltī. de libera lega. l. laurelius. §. pe. de procu. c. Is. lib. vj. cum si. Sed Zitum dicas: q̃ per electionem de vno ex hijs factis semel suo in alio alter quesitum remanet: quare non est locus variationi: vt. ŝ. pri. ditti. ℣ pbatur. ff. de op. le. l. apud. de leg. j. l. scīs. de elec. c. nulli. ℣. c. ab eo. lib. vj. ℣ q̃ quod semel placuit ꝛc. ff. de neg. gest. l. pomponius. de regu. iur. c. quod semel. li. vj. vij. q̃ne. ij. dilectissimi. cũ si. ad hoc etiaz facit quod no. per Lopost. de rescrip. capitulum. in glo. mag. §. sed quid si contra beneficia. ℣ hoc verum intelligas nisi eligens in eligendo fuisset deceptꝰ: puta per suasa sibi q̃ tertatio decime erat maior: ℣ illam elegit: vel persuaso sibi q̃ residuz maius cum esset minus: ℣ illico elegit: quia adhuc eligere potuit. argu. ad hoc. ff. de admi. l. ñ mariime. §. vltī. de op. leg. l. §. extra de presum. q̃ verisimile. sic sentit Postien. in si. de confessio. preben. q̃ cunctis. circa si. in ver. extãdimus.

Mora purgari ñ potest ab eo qui infra tẽpus non elegit tertationē decime vel residuū. Eligere hñs tertationē decime vt residuū infra. x. dies: si vnū elegerit: licet adhuc intra tpꝰ exī stat variare non poterit.

Supradicta autem vera dicas vbi hꝰ eligendi competit de presenti. vt h: secus si in tẽpore mortis alicuius sint collatum: q̃ nunc variare potest habens eligere. sic non ob. ff. de lega. ij. l. unum ex familia. ℣. l. cuz pater. §. a filia. Et ad argumen. in contrarium allegata patens est respõsio: q̃ l. ij. sterilis. obligat alternatiue ad habitationem vo// mus empte prestandam vel decem singulis annis: semel vel plures vnz de illis prestando eligene in reliquo non transfulit ius eligẽdi in creditorem: quare variare potest: ℣ aliud soluere: nature obligationis alternatiue satisfacieno que variantem admittit. ff. de verborum obligatio. l. eum qui certarum. cum in alternatiuis sit electio debitoris. ff. de contrahen. emptio. l. si in emptione. §. si emptio. de iur. do. l. plerumq;. §. vltimo. extra de rescrip. capi. inter ceteras. de regu. iur. capitu. in alternatiuis. libro sexto. h autem secus: quia semel vnum eligendo reliquum fecit aduersa rio effectualiter applicari ler aurelius. §. penultimo: non obstat: thi enim non agitur de semel eligente variare volente: sed de testa. pro parte approbante vel pro parte nõ approbante: quare potius casus est dissimilis q̃ contrarius. Capitulum. licet. non obstat. quia thi variatio admittitur: quia fit sine alterius preiudicio: ℣ illo in prima voluntate manente: h autem non ita. Uel potes ad hec contraria ℣ similia respondere si vis: vt no. per Dy. de regiur. capitu. mutare. ℣ capitu. quod semel. libro sexto.

h ℂ Et hoc. Quarta paro. ℣ exponе hoc scilicet quod dictum est: vt habentes annalia possint vel tertationez decime vel residuum eligere infra. x. dies: ℣ q̃ als in beneficiarum electio transeat ipso iure.

i ℂ Et partibus. s. regionibus.

k ℂ Maiora. Beneficia maiora dicuntur episcopatus vel archiepiscopatus / vel patriarchatus: alia respectiue minora dicuntur. sic not. Postien. de preben. capitu. maioribus.

l ℂ Tarata. Sed an semel taratio facta augmentū vel diminutionem recipiat ex fructuum augmento vel diminutione. vide si placet quod not. de decī. capitu. si beneficiorum. cle. v. Pone igitur q̃ maiora beneficia reperiuntur tarata non minora vel econtra: vel reperiuntur aliqua minora tarata: non tamen omnia: habet ne locū qđ dicitur in parte precc. ℣ h seruari mandatur: Videtur q̃ non: cum hic ter. ad hoc: vt seruetur in. §. precc. videatur exigere q̃ maiora ℣ minora beneficia sint tarata ob copulatiuam: que de sui natura exposcit omnium copulatorum existentiam. ff. de condi. instī. l. si heredi. de verborum obligatio. l. si quis ita stipulatus. extra de rescrip. ex parte. ij. Sed contra dicas: q̃ sufficit q̃ illud beneficiū de cuius fructuum perceptione agitur sit taratum: ls nõ alia. ℣ exponе maiora ℣ alia: scilicet de quorum fructuz perceptione contenditur. ℣ hanc credo fuisse mentez cõditoris huius capituli: prouidere volentis habentibus fructus percipere ℣ ipsi beneficiato: alꝰ sequeretur absurditas: q̃ propter vnum modicum beneficium quod in regione reperiretur non taratum in alio taratio prouisio huius decre. foret inualida: ℣ exponeꝰ ter. vt dixi. vel exponeꝰ ℣ pro vel: nec est hoc nouum: quia sepe coniuncta pro distincta ℣ econtra ponitur. ff. de verborum significatio. l. sepe. C. de instī. ℣ substi. l. generaliter. vel dicas: q̃ hec copulatiua non exposcit omnium copulatoꝝ existentiam: cum alterum ex eis tñ sufficiat ad rem de qua agitur explicandam.

Lopulatiua omniū copulatorū existiaz exposcit.

Rñsuz est tñ sup incerto dari nequit.

Lõtuncta p distincta ponitur ℣ econtra.

Et de sui nā copulat diuersa.

a ℂ Fructus ℣ obuētiones. Denotare videt differētiaz inter fructus ℣ obuētiones: cum per copulā et/significant: que de sui natura diuisa copulat. ff. de leg. ij. l. ea tñ adlectio. de here. instī. si ita ge. Unde pōt nō incolorate dici: q̃ ls in fructu cedāt regulariter ofa que ex terra nascuntur: vel ipsa alimentātur. ff. de vsu. l. in pecudiz. ℣. l. fructꝰ. obuētiones tamē dici possunt que ex facto hoīs puenium: vtputa oblationes: funeraria: ℣ ex sigillo vl'alio emolumēto curie: beneficij et similia pronunciunt. arg. extra de elec. c. vbi masuo. §. prouisionis. lib. vj. ℣ eo. tit. c. statutum. cle. v. ℣. ff. de ẽpo. sig. l. lege obuenire. cum similibus.

Fructus ℣ obuentiones dīnt.

b ℂ Uic vacantis. i. qđ vacare tunc contiguet: cum de perceptione fructuum eius tractabitur.

c ℂ Quod. s. beneficium. alꝰ est in littera quos. ℣ exponeꝰ quos. s. fructus ℣ obuentiones.

d ℂ Soluere consueuit. Siue habeas qđ sine quos est sensus q̃ diuisio solū fiat de fructibus psuetis decimari: vel fiat de fructibꝰ bñficij qđ in decima dari pro fructibꝰ psuetis. Quid ergo erit si bñficiū vacās nihil dare in decima psuesit de aliquibus fructibꝰ: vel qđ si de certo psuesit: ℣ nō de alio: fiet ne tñc nulla vel de nō psuet aliquatis diuisio? Videt q̃ nulla. simpto arg. a Jito sensu in iure fortissimo reputato. re. q. iij. ex eo. ex de his que fi. a pla. cuz aplica. in si. ff. de testa. l. qui testamẽto. §. mulier. cum si. potissime: q̃ ſra in pte pe. punt̃ pcipiẽs vltra hec sta tuta. Sz si hoc sit verū sūmaz thigtatē videt ꝓtinere in h ista ꝓstitutio: q̃ ꝓsuetudo statutū vel priuilegiū ex rōna bili cā inducta pro fructibus applicādis alicui psone vel vsui ad tps bñficioꝝ vacantiū sint caritura effectu absq; culpa illius: saltē in bñficijs que nihil pro decima soluere ꝓsueruēt: vel in illis fructibꝰ de quibus decima per beneficiū soluī nō ꝓsuerit. Et ꝓstitutio pncipis dz esse rōna bilis: nō inīqua: iuris alicui nō ẽt latiua. iūg. dis. erit autez ler. ℣ que ꝓsuetudiné vel statutū pro alio inductaz nō vē tollere: nisi hoc spāliter exprimat. de ꝓsti. c. Is. li. vj. qđ hic nō facit: vt dicā in pte vltī. quare dicā hic cessare debere. ar. a Jito sensu: vt vitet iniqtas/absurditas/℣ iurīū Jietas. C. de epīl. ℣ cle. l. quēticulā. no. exī de so. cōpe. c. significasti. vel sīaudiri debere ad ter. §. maxime: vt maxime fiat diuisio fructuz bñficij ꝓsuetoꝝ decimari ℣ ꝓsueti decimā soluere. Idez tñ de aliis ℣ aliis: ℣ q̃ ideo de talibꝰ fructibus ℣ de talibñficio hoc qđ hic dī fuerit introducturz ad tollēdum dubiū quod fieri posset: an annalia percepturus posset illā decimā eligere: vel totū residuū. arg. §. precedē. Sed ztrariū est: vt hic videoꝰ: ℣ pōt esse ratio ꝑpter defectū tarationis. Si queras a me: qui sunt fructꝰ de quibus non cōsueuit decimā soluere bñficium: tu met facto ipso dissernus: nam tibi super incerto a iure nō determinato queritī certuz nequeo dare respōsum. extra de spon. c. de muliere. C. de trāsac. l. vt respōsum. Sz si queras: qui sunt fructus de quibus eccīa non tenet soluere decimā: Rñ. q̃ illi qui ex iuribus seq. ℣ filibus colligūtur. extra de decī. c. nouuz genus. ℣. c. er pte. tvj. q. j. c. questī. ℣ hec de decima que debet ex precepto eccleſtis parrochialibus: sed de decima que debet papē: si queras qui fructꝰ ab illa sunt liberi pōt non improbabiliꝰ dici: q̃ oēs illi qui spectāt ad locuz qui nō cadit in nomē bñficij: vt colligit de ꝑbē. c. per ĩpgo. de relig. domi. q̃ cōtingit. clemē. v. Et est ratio: quia in vsu quotidianos personaꝝ miserabiliuz habent expēdi. Et eadem rōne forte idem de fructibus qui dant pro quotidianis distributionibꝰ. arg. extra de mag. c. vlt. in fine. vel pro quibus non posset canonica portio exigi. extra de testī. c. de his. de sepultu. in nostra.

Argumentuz a Jito est fortissimum.

Lõtinctꝰ ꝑ bñficia ponitur ℣ econtra.

e ℂ Per medium. Attende hic equalē distributionē sa ctam: conditor enim canonis volens hñtem fructus: vel annalia percipere: fore ipsoū participem: ne effectu priuaretur consuetudinis ꝓuilegij vel statuti: ℣ bñficiatis ꝓuidere voles vt ecclesie debitis seruitijs nō fraudentur: non sic equalē participationem potēs facere in beneficijs nō taxatis: mediaz

per alteruz de predictis f modis perceptio est ꝓcessa: reliquam ꝛo medietatē pcipiat ille cui bñficiuz est ꝓcessum: pro sustētationē sua ℣ aliozꝝ ecclie onerib' supportandis.

adimplere ℣ statuere ceperunt. ar. ff. de vsufru. l. ertaz partis. de ver. sig. l. nomen filiaz. §. portionis. ℣ de peti. here. sed si lege cōmuni. §. ideo. ℣. §. q̃ aūt. si pars here. pe. l. antiqui. instī. qui ex cau. ma. lꝭ. vel non. §. cum ergo.

f ℂ De pdictꝰ modis. s. ꝓsuetudis ꝓuilegij vel statuti.

g ℂ Pro sustētatione sua. Subaudi ℣ sinoz. l. dī. c. studeat. in si. extra de rescrip. cum adeo. cum tbi no. ℣ ar. ff. de admi. tu. cum plures. §. cum tutor. cum sili.

h ℂ Aliis eccīe oneribus. Puta onerum ẽpalīū solitē doz ℣ hospitalitatis tenende. de supplē. negli. pla. simi. de prebē. de monachis. ℣ censūs ecclasticī exoluendi. de censi. c. j. ℣ silium. Sed hic quero: virū alia pars dimidia que applicat bñti pcipere annalia: penes cum remanet absq; onere aliquo? Videt q̃ nō: quasi illa dimidia fructuuz sola intelligaf: que restat deductis onerib' ex cadez. extra de offi. ordi. c. pñti. ℣ porro. lib. vj. ℣ argu. C. de frue. ℣ lit. expen. l. j. nam qui sentit cōmodā sentire dz et onus. de reg. iur. c. qui sentit. lib. vj. ℣. ff. eo. tit. l. fm matraz. non enim ferēdus est qui lucrū amplectit: onus aūt subire recusat. C. de cadu. tol. l. vnā. §. pro secto. In ztrarium aūt expōse videt per hūc ter. per quez dimidia fructuū etpōse bñficiato permittit pro sustētatiōe sua: ℣ pro aliis oneribus supportādis: quasi ad illa videat solū beneficiatū astringere: ℣ per ꝓsequēs aliaz dimidiā hñtem pcipe releuare. arg. ff. de leg. j. l. turpia. §. vlt. ℣. l. si heredes. de leg. ij. l. si pluribus. §. j. ℣. l. legatoꝝ petitio. §. j. ad trebel. l. quotiēs. ℣. l. nōnunq̃. Et pōt ratio huius esse: quia cum ante hāc decre. ille integralī sibi fructus appropriaret: ℣ nūc dimidiā perdit: in hoc quoq; grauatus videat ab oneribus releuarī. ar. ff. de iureiurā. l. cum qui. C. de cupiēs. er lu. dānen. l. ij. lib. vj. Si enim ad alia decre. cōdito: illū pro pte ꝓstringere voluisset: hoc vtiq; exꝑssisset. arg. extra de decī. ad audiētiaz. C. de cadu. tol. l. vna. §. finaūt ad deficiētis. Qualr ergo fm hoc rīdebis turibus in Zuz allegatis? Dicas q̃ dec. ſ. pñti. §. porro. ℣ ſtra silia non obstāt: loquūtur enim vbi qs in totū sibi fructus applicabat ex aliqua causa: vt intelligaf deductis oneribus: cum non reperiat aliqs ad supportāda onera astrictus pro aliqua parte emolumēti qnā percipiat: hic aūt secus. arg. ad hoc. ff. de vsufruc. lega. l. vltī. Alia iura non obstāt: de quibus colligī habētem emolumētuz seruire debere ℣ onus: ga hoc verum: nisi ex dispositione iuris vel hoīs: aliqs ad supportāduz onera sit astrictus: sicut est hic: vt patet per iura alleg. ℣ ar. ad hoc. ff. mādati. l. hereditatez. §. j. C. de inoffi. testamē. l. quotiēs in pñtibus. Quid ergo in. §. precedē. vbi nec habēs annalia: nec bñficiatus expōsse astricti reperiuntur ad supportanda onera: bices ne q̃ habēs annalia pro tertatione decime/vel pro residuo: quam vel qđ habere eligit: tenear onera subire: Videt forte Zitum est verū: nam cuz ipse ptinus integros fructus reciperet anteq; hec decre. esset cōdita: quo casu ad onera tenebatur per. §. porro. ℣ probatur per. §.

Universidad de Deusto
Biblioteca

quī sequitur: sublata sibi per hanc decre. integritate fructuū: subducta videnī ab eo onera. ar. ff. de vulg. ⁊ pup. ſbſti. l. ⁊ ſi cōtra rabulas. de leg. iij. l. vlt. §. ſi. qī si ipse vbi dimidiam fructuū facit suam: non tenetur ad onera. arg. huius tex. ⁊ alioꝝ furium. ā. prī. alle. eadem rōne nō tenet: vbi tamen rationē decime vel residuū eligit: vt ꝑdic. §. cuꝝ illa: vl' illud minꝰ: vel minus esse possint ista dimidia. Et ly sibi maior vel magis possit cē adhuc videtur idem dicendum: cum enim tali tōne decime possit eligere: certū est (vt vſ) qꝫ decima debetur absqꝫ omni onere: ⁊ apud eligētes illam absqꝫ onere remanebit. Et si dicas: quare vbi residuū eligit: ꝓ illo ad onera non tenet: saltem ꝓ rata: cum si oēs integros fructꝰ peiperet: ad ofa teneretur: maxime si supponatur residuum decime plus valere qꝫ ista dimidia. Potest dici qꝫ ideo: qꝫ ex beneficio huius canonis potest illud eligere: qđ ab omni diminutione ꝑz esse extraneum. in cor. auc. consti. que de dtg. §. illud. col. vj. ⁊ qꝫ ius habet cōsti tui vnusquisq; vnde si ꝓ decima electa non tenetur: ergo nec ꝓ residuo: vt videtur arg. C. de tēp. in integ. resti. l. supuacuam. als si contra diceres: posset ꝓtingere pitule gium: ꝙsuetudinem vel statutꝫ esse diversoria: ⁊ omni carere effectu: qꝫ tanta possent esse onera: que prepōderarēt fructibus ꝓ tatione decime: vel ꝓ residuo ad tempus tm̄ modo percipiēdis: que quidem onera totum statum perpetuum beneficij: ⁊ per consequens ipsum beneficiatum cōcernunt. Sm premissa si bene attendas effectus dicti. §. porro. per hoc. c. videtur hodie sublatus. ⁊ vltraꝫ super hoc maior declaratio foret facta.

a Qz si alter. Quinta pars.

b De pdictis. l. hūtt pcipere annalia vel bñficiato.

c Prefata medietate. Fructuum: scilicet ⁊ obuētionum beneficij.

d Noluerit. Contra dispositionem ⁊ distributionem equalem. §. precedenti.

e Volente. Pena ergo cōsequens locum habet: cum vnus non vult ⁊ alter vult. Tibi ergo vterqꝫ nollet dimidia esse contentus: pena non vendicat sibi locum: puta si super maiori vel minori parte conuenirent. argu. ad hoc. ff. de no. oper. nuncia. l. j. §. ⁊ post.

f Ad volētem. Per hoc ꝓz effectū ꝙsuetudinis: peiuilegij vel statuti totaliter quo ad fructꝰ annales tolli: et non obseruātia seu transgressione dispōnis huius decre. quasi non debeant illoꝝ gaudere beneficio: qui ꝓtenendam legem censuerūt. arg. C. de iur. delibe. l. vlti. §. si ꝓ posteꝫ. vt ⁊ als ꝓiuilegium vel statutꝫ tollitur per abusum vel non vsum. extra de consti. c. cum accessissent. de prebē. ꝓ illoꝝ. ff. de nūdi. l. j. no. extra de decī. suggestū. Sed hic quero: vtrū pena hic apposita locū habeat ꝓtra illū qui dispōnem factam in. §. prece. nō seruat: vt qꝫ hūs annalia peipere: nō vult ꝓtētari tatione decime: nec rei siduo: Videt qꝫ sic: quasi vtrobiqꝫ sit cadez ratio. Sed cōtrariū dicas. tum qꝫ hec pena statuitur mero casu contra nolētem esse ꝓtētum dimidia: vt ꝑz per hunc tex. ergo ad casum alium nō extēdam. arg. de elecē. statutuꝫ. lib. vj. ff. de pe. l. interpretatione. Tum qꝫ in casu. §. pcedē. ꝓtra non seruātem eius dispōnem est certa pena ibidem inducta. igitur ista nō erit cumulāda: cum illa per se sufficiat. ar. ad hoc. extra de iudi. at si clerici. lxxij. dist. c. ꝓsbyter aut diaconus. ⁊ ga semel afflicto ꝛc. vſ. q. j. cum percussio. C.

Priuilegium tollit per nō vsum.

de epīt. audi. l. taz bemēcto. ⁊ qꝫ ꝓtēt debemus' esse pena legibus cōprehensio. ff. de ver. obli. l. si ita stipulatus.

g Dimersoo. Et sic video emolumētum abdicatum a non obtēperanti applicari obedienti. ⁊ hoc inducit malum inobedientie ⁊ virtus obtemperantie. argu. extra de postu. prela. ad hoc. ff. de re milita. l. iij. §. in bello.

h Lōgrue. q. d. debite: iuxta modez ⁊ qualitatez ⁊ facultates bñficij. arg. ad hoc. ff. de alī. le. l. cū alimenta. ex̄ de eta. ⁊ qualita. c. ex rōne. de appel. pertinet. de elecē. cum ex eo. §. porro. lib. vj.

i Onera. De quibus dixi in parte precedenti.

k Cōsueta. Intellige ꝙsueta in tota moremꝫ duxꝫ rōnabiliter obseruatā vel ab tutto institutuꝫ extra de cēsi. c. j. ⁊ c. puent. cum ibi no. xvij. q. ij. Eleutherius. vel intellige ꝙsueta. l. de ture. vel intellige. l. de ture impōt: ly als non fuerint prestita: puta pro ꝑcuratione rōne visitationis: vel delegatoꝝ seu nunciorꝫ sedis apostolice occasione debita. extra de censi. cum institā. de ꝓscrip. cum ex officij. ad insolita ergo vel rōne institutionis: vel tēporis: vel dispositionis ture: iste nō tenebit: sicut nec alius bñficiatus. extra de censi. ꝓhibemus. ⁊ c. ꝓterea.

l Et si quicēꝫ. Sexta pars.

m Predictoꝝ. l. hūtis annalia peipe vel bñficiati.

n Ultra ꝓmissa. l. vltra tationem decime vel residui in beneficiatis pro decima tatatio: vt in. §. ⁊ hoc.

o Perceperit. Scire debet qđ suum non est: ad alium pertinere. C. vnde vi. l. cum querebatur.

p Illud. Scil; preceptum vltra premissa: vel eo non exante estimationem. arg. ff. de condi. furē. l. in re furtiua. extra de transacē. veniens.

q Ad quos pertinebit. Iuxta dispositionem dicti. §. noa. ⁊. §. ⁊ hoc.

r Infra mensem. Intellige vt in calendario computandum. extra de sup. negli. prelaī. ly. ⁊ si qui dies de illo lapsi erant: supplebuntur de sequenti: vt no. Bar. in simili. de elec. cupientes. ⁊. c. q̄ sit. lib. vj.

s Nō restituerit. l. quātum in eo est. si enim per ipm nō steterit quo minus restituerit. tūc ꝓo restituente habēdus est. ar. ff. de cōdi. ⁊ demon. l. iure ciuili. de re iudi. Liū iure. C. de iusti. ⁊ ſbsti. l. j. extra de eo qui mit. in pos. c. ij. de reg. iur. c. cum non stat. ⁊. c. imputari. lib. vj.

t Cum effectu. q. d. realiter: vt innuat qꝫ non sufficeret obligatio ꝙbalis facta de restituēdo: qꝫ vbi opus est facto: sola volūtas nō sufficit. extra de eo qui mit. in pos. c. j. ⁊ ibi no. vt lite nō ꝓte. c. qm̄. §. in alīs. ad hoc. ff. de re iudi. l. iuj. §. ait ꝓtor. ghus mo. ꝓig. vel hypo. sol. l. sicuti. §. si volūtate. cum sit. ⁊ verba accipienda sunt cum effectu. ff. ne quis eum qui in fne. l. si per alium. §. decer. qđ quisqꝫ iuris. l. j. §. he cautes verba. extra de elecī. nō reci. c. relatū. ⁊ hoc etiam bene denotat verbum restituat: qđ de sui natura plenam habet significationē. ff. de vsur. l. vi deamus. §. in fauiana. de verbo. signi. l. restituere.

v Supior. Iste archiepūs vel patriarcha. Et sic vides qꝫ in partitate delicti in penis minus agit cuz epūs vel supioꝛe: q̄ cuz alio: ⁊ hoc ꝓpter dignitatē pōtificalis officij. de offi. deleg. c. qꝫ pōtificalē. lib. vj. ⁊ quia in penis infligendis deferēdum est ꝛc. extra de offi. de lega. pastoralis. ⁊ sup hoc vide qđ no. xl. dist. c. homo. ch̄ristianus. ⁊ clarius extra de iureiur. c. cum gdam. vbi no. B. qꝫ in penis pecuniarijs plus punit maior q̄ minor. sed hoc vltimum consuli videtur per. l. qui eaz. ff. de penis: vbi militi arte ludicram exercenti aut se vendi tanq̄ seruū patienti pena capitalis imponitur: que pagano talia facienti minime ꝙponeret vt ibi. Sed illud speciale potest dici in odium militis tale quid ꝓpetrantis: per quod ab exercitio militari: ⁊ sic a defensione respublice habet abdicari: ob quā se morti exponere: ⁊ morē non vitare tenebatur. ff. et qui. cau. ma. l. pe. cum ibi no. ⁊ in corpore anē. de mā. p̄n. §. vltio. col. tij. ⁊ ob quā pater filium / ⁊ filius patrez potest ſterficere sine pena. ff. de relī. l. minime.

Pena: an pp dignitatez sit diminuēda.

Suspēdo a pōtificalib⁹ qđ cō prehēdat.

a Pontificali bus. i. ab illis qbus potest dici pōtifex: ⁊ sic celebrare missam cum mitra ⁊ bacilo non poterit: nam suspensus ab isto ꝓhibet' ab his que sunt sibi alis ut pontifici permissa: ⁊ dependentibus ab eis: puta ab ordinuz celebratione: frontis ch̄ismatione: basilicaruz seu virginuz consecratione ⁊ similibus: nō auté ab aliis: puta a misse celebratione sine ornamentis pōtificalib⁹: baptizare: penitētias dare: ⁊ alia que competunt ratione sacerdotalis officij: sic sentit Compost. de consue. cuz dilectus. ⁊ Ber. de offi. deleg. sane. ꝙ. aliquando tamē sic suspenditur a sacerdotali officio: vt. d. c. sane. ⁊ tūc nec ista posset facere nisi in pene impositione sibi permitteret. de cor. vitia. c. significauit. Sed pone aliquem suspensum ab officio sacerdotali poterit ne vti pontificali: ⁊ alibi q̄ in missa: Videretur q nō: qꝫ iterdicto vno oīa iterdicta sibi censentur: que sine illo explicare non posset. de reg. iur. c. cuz quid. ꝓhibetur. li. vj. sed sine sacerdotali officio ꝓplerī nō pōt pōtificale. de excel. ꝓla. ex lris. circa finem.

Capl's caret ala: ⁊ excōicari nō pōt.

b Et ingressu ecclesie. Al quibus videatur ꝓhibitus cui talis ingressus interdicitur: habes de senten. excom. lo cui. lib. sexto. ⁊ vide super hoc quod notatur per Innocen. ⁊ Hostien. de senten. excommunicatio. sacro. ⁊ per Guil. de offi. delega. c. quia pontificali. libro sexto.

c Capitulum. Hoc verbum ⁊ duo sequentia nomina sunt intellectualia anima carentia: ⁊ ideo excōmunicari propīe non possunt: de sentē. excō. romana. §. in vniuersitatem. libro. vj. illa enim sententia de se animam ligat. extra de rebus eccle. non alie. c. si quis ꝓesbyter. otti. In his autem que facti sunt coguntur facere capitulum vniuersitas collegium per compulsiones membroꝝ suorum. argu. C. de apparito. ꝓfecto. ꝓicto. l. conciliarij. lib. xij. de excu. mu. l. ma timaruz. libro. x. de hoc notatur dicto. c. romana. ⁊ Compost. de rescrip. cum te.

d Interdicto. Scilicet ecclesiastico: de cuius trāsgressione satis cauet de excessib⁹ ꝓla. tāta. ⁊ per talem sinsam inter dicti ligati dicuntur singuli de capitulo vniuersitate vel collegio: vt alicubi audire diuina non possint: nec ecclesiastica recipere sacramenta. de sententia excōmunicatio. capi. si sententia. §. cuz ho. libro sexto.

e Donec ꝙdicta. Immiſ a ꝛio sensu: qꝫ statim restitutione integraliter facta esset talis suspēsionis ⁊ iterdicti insa relata. ad hoc arg. ff. d' postula. l. puto. ⁊. lxxj. di. capi. si qui sint. vbi de hoc. Sed ꝛtum dicas: qꝫ etiam post restitutionem est necessaria relatio sententie: cuz in dubium possit revocari restitutionis integritas. sic no. Innocen. de cta. ⁊ qualita. capitu. cum bone.

f Subiacē. In b casu ⁊ sequti hec dc. ē cauē late sūe

g Aliqua. Intellige quecūqꝫ ⁊ qualiscūqꝫ sit ecclīa de finite loquatur. de ꝓbat. qꝫ circa. xix. dist. in. ſ romanoruz. ff. deleg. prestan. l. j. §. generaliter. ⁊ qꝫ hic agitur de ferenda sententia excōmunicationis que in dubio tanq̄ in tuttori lata ꝓsumi debet in quemcūqꝫ. de clerī. excom. mi. illud. §. Ulcer.

h Si fecerit. l. vltra premissa aliquid perceperit.

i Excōicationis sez maioris. illa enim in dubio inflicta videtur. de senten. excōmunicatio. si quē.

k Sine restitutione. Ergo cum illa absolui poterit. arg. xxv. dis. qualis. ex̄ de ꝓsump. nōne.

l Morītio articulo. Iste casus ſp excepit: etiā vbi sedes aplice absolutio reseruatur. de sen. excom. non dubium.

m Minime absoluat. Intellige per ordinarium: qui talem absolutionem poterit impēdere restitutionem facienti: cum hoc papa sibi non reseruauerit. de senten. excōmu. super. Sed pone qꝫ ordinarius absolutionem talem ꝛpendit restitutione non facta: proderit ne talis absolutio: Videtur qꝫ sic: ly iniusta. argu. de senten. excom. venerabilibus. §. vbi autez. lib. vj. Sed in contrariū multum viget iste tertius ꝓhibens absolutionē ꝛpendi cū dicit: minime: ⁊ nullo mō sine restitutione: ergo factū ꝓtra legis ꝓhibitionē non tenebit: ly non sit adiectus quod sacti cōtra non teneat. C. de leg. l. non dubium. xxj. q. ij. Ipericalt. sic sentit Guil. in sua lata. de offi. ord. romani. §. si. ly Ber. aliter in eis sentiat. ⁊ ad hoc vide qꝫ no. Hosti. de ꝓbat. volentes. in ver. non ꝓsumat. libro. vj.

n Non obstantibus. Septima pars. Hanc clausulaz fore referendaz dico ad omnia precedentia. argumen. ff. de leg. j. l. talis scriptura. §. vltimo. extra de appel. c. inquisitioni. ⁊. c. secundo requirio. ⁊ ista non obstantia tollunt effectuz talium: vt saltem in aliquo obstare nō possint huic decre. ⁊ dispositis per eam. argumē. extra de rescrip. cuz aliquibus. vbi de hoc dicī. libro sexto. ⁊ ad hoc de electio. capitu. vbi maius. §. ceterum. circa si. de offic. ordi. capitu. quia plerīqꝫ. eodem libro.

o Quibuscūqꝫ. l. sub quacūqꝫ sona verboꝝ ꝛcessio.

p Juramento. Argu. qꝫ papa super ſuramento prestito ex causa posset dispēsare vel disponere tanq̄ ille cuius auctoritas in illo intelligitur excepta. argumē. ff. ad mu nicī. l. imperatores. extra de iureiuran. capitu. venientes. ⁊ super hoc vide quod no. eodem titulo. quanto.

q Cōfirmatiōe. Intellige etiā ex certa scīa. tūc qꝫ gnaliter loqtur: tum ex ꝓpter verbi sciēqꝫ: quod sequitur.

r Quacūqꝫ firmitate. Puta pene adiectōe: pignoris datione fidei missoꝝ vl' obsidū obligatione: vel alia simili.

s Que oīa. l. priuilegia ⁊ indulgentias ꝙsuetudines statuta ſuramēta confirmationes ⁊ firmitates quascunqꝫ.

t Quo ad hoc. l. in hac decre. statuta. quantū ergo ad alia in hoc capitu non expressa talia non intelliguntur cassata nec sublata. argumen. ff. solu. matri. l. si cuz dote. ⁊. l. si ꝙ. §. si socero. in lib. feu. de cog. feu. capitu. primo. ⁊ hoc facit ꝓ his que no. supra in. §. ⁊ hoc.

v Firmitatis. Noia papā posse tollere (ex causa) talia de quibus hic dicitur. Et simile de electio. quia sepe. cum si. huius ratio potest esse: qꝫ in omni consuetudine / vel statuto ⁊ in ſuramento semper intelligitur principis auctoritas excepta. x. col. de ꝓbi. feu. alie. l. imperialē. §.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Diuitio. b

ultimo. z dixi supra in ver. iuramento.

a ¶ Nulli ergo. Sup hac clausula dic vt dixi in decre. ere crabilis in fine. Zenzelinus. Capitulum vnicum.

Ecclesie romane. ¶ Diuide istam decret. in partes quattuor. In prima ostenditionis causa sen ratio premittit.

Nulli[a] ergo zc. nre constitutionis/reuocatiõis/cassatiõis/irritationis/z uolũtatis zc.

¶ De maiozitate z obedien.

¶ Quia multi assumebant sibi: z se creari faciebant ptãtes z capitaneos in comitatu sabine/z alijs locis [b] nominatis qui sunt de patrimonio ecclesie romane inhibet ne tales de cetero assumant: necz illis tanq̃ talib' obediatur: z q̃ nullus hmõi preeminentiaz sibi audeat ascribere siue speciali licẽtia sedis apostolice. Et si sint aliqe ciuitates que habeãt ius eligẽdi tales capitaneos per sedẽ apli cam cõfirmãdos vetat papa q̃ ante cõfirmationẽ debitaz nulla eis tanq̃ talibus prestetur obediẽtia. Lapsũ vnicũ.

Ecclesie[b] romãe suozumq̃[c] fideliũ dispendia[d] dissimulare non possum[e] q̃n post

Dño inutilis subdit' nõ fit sc alteri subiacere.

Snia certa sup icerto dari nequit.

nullis[f] ciuitatibus. Hic videri potest. quod no. Guido de rescrip. statutum. in verbo ciuitatibus.

[k] ¶ Patrimonium. Talia loca dicuntur esse in patrimonio sancti Petri ratione iurisdictionis z superioritatis quas in eis roma. eccle. habet.

q̃ nobis cognita[e] fuerint aduersus ea opportunis[f] remedijs occurramus. ¶ Attendentes[g] igitur grauia nocumenta que nonnullis [b] ciuitatibus[i] terris castris infra patrimoniũ[k] beati Petri in tuscia: comitatuz[l] sabine z[m] terrã Arnolphoruz constitutis eidẽ ecclesie romãe subiectis z personis singularibus eorundẽ ex diuersoz tam nobiliũ q̃ etiam aliorũ vsurpato[n] regimine p[o]ssederunt[o]: z uolẽtes super hoc in posterum[p] eoz dispendijs pcauere, ¶ Oibus[q] z singulis comitatibus/seu vniuersitatibus: z singulis personis ciuitatũ terrarum castroruz: z loco: infra patrimoniũ comitatum z terrã predictos[r] ostitutis: in quib' [o]: videlicet nobis/seu gbusuis officialibus nostris ius[s] competit deputandi vel instituẽdi/aut eligẽdi/seu ponẽdi ptãtes[v] capitaneos: dños vel rectores: aut officiales quoslibet alios: ne ipse[a] potestatẽ/capitaneum/dñm/rectorez/vel defensorẽ/seu quemcũq̃ aliuz officialẽ: quocũq̃ nomine[b] censeat in ciuitatib'/castris/terris/z locis predictis: aut eoz aliquo eligẽ/assumere/vocare/vel[c] recipere/retinere[d]: aut iam electo vel assumpto: vocato seu recepto tanq̃[e] potestati/seu capitaneo rectori/seu defensori/vel officiali obedire: quoquo modo[f] p̃sumant ne ue[g] taliter electo/assumpto/recepto/seu vocato huiusmodi potestarie/capitaneatus/

Malum vnum ad aliud sepe sequitur.

stinctione. capitu. plurimos. in fine.

q ¶ Oib' z singulis. Tertia pars. hic sume illa bba q̃ sunt circa finẽ. aucte aplica districtõ[s] ibidem[t]: z ibidẽ itio talis facta comitatib' vel vniuersitatib' facta vl singularibus p̃sonis comitatũ vel vniuersitatẽ ostimentibus. vt plenius dixi in decre. si fratrum. in verbo. ciuitatibus.

r ¶ Predictos. Per hoc videtur: q̃ hec constitutio sit localis cum ad certa loca z districtus certos se limitet: sed nihilominus ius constituit ad illa vel illos. C. de legi. l. ij. z argumẽ. ff. de iusti. z iure. l. omnes populi. instit. de iure natura. §. ius autem.

s ¶ In quibus videlicet. Ex hoc dicas prohibitionem z decretum huius decre. se non extendere ad loca in quibus ius talia faciendi pape vel suis officialibus nõ competit: quia in illis de nullo preiudicio roma. eccles. agitur: nec de illis papa intromittere se intendit: nisi ratione peccati. extra de iudi. nouit.

t ¶ Jus competit. Principi soli competit z nulli singulari de iure communi scripto dare iudices ordinarios nisi aliud de consuetudine comperat: vt est videre hodie in multis baronibus z dominis temporalibus habentibus iurisdictionem omnimodam in suo patrimonio incorporatam. argumentum. C. de emanci. li. l. j. de appari. iudi. l. viros. lib. xj. extra de foro competen. cuz contingat. de offi. or. romana. libro sexto. sic sentire videtur Ber. extra ne prelati vices suas. capitulo secundo.

v ¶ Potestatem. Hoc verbũ z sequentia sunt nota ꝓ

dentiuz iurisdictioni. ff. de ver. sig. l. pt. ltio. Et ꝓ hꝛ in. e. fundamẽta. de elec. lib. vj. z in extraua. si fratruz. z ibi dixi.

a ¶ Ne ipse. s. cõtrates vel singulares persone.

b ¶ Nolo censeat. Simile in. c. si fratruz. de variatione enim nominis in talibus nõ curatur: sicut nec alibi. xxij. q. iij. c. plerisq. extra de simo. in rancum. ff. si cer. pe. l. lecta.

c ¶ Vel recipere. Scilz de nouo.

d ¶ Retinere. Scilicet primo electum vel receptum.

e ¶ Tanq̃ ptãt. Nõ est ergo hic phibitum et tanq̃ alij absq̃ iurisdictiõe obedire. qd̃ dic vt no. in c. si fratrum.

f ¶ Quoquo modo. Quasi dicat. ét leue mandatum facienti: ga extra territorium suu dicenti impune non paretur. ff. de iurisd. omnium. l. vlti. extra de constit. c. vt animarum. lib. vj.

g ¶ Nouit. Repete verba: districtius inhibemus: que sunt. §.

h ¶ Licentia speciali. Ergo cum illa posset.

i ¶ Quomodolibet. q. d. nec per se: nec per alios: neuz inter multos: imo nec inter volentes. Simile huic de rescrip. statutum. §. in nullo. lib. vj.

k ¶ Omnino dimittat. Idest in totum: nulla parte iurisdictionis vel officij sibi retenta.

l ¶ Jus cõpetit. Forte rõne consuetudinis: vel etiã iurisdictionis: quo cauetur q̃ vniuersitas per electionez sibi iudicez constituit. C. de iurisdi. om. iudi. l. vlti. cum sic electo lex dat ordinariam iurisdictionem. argu. xlij. dist. c. si in plebib'. in cor. auc. de defen. ciui. §. nos igitur. col. iij. vt no. extra ne prela. vices suas. c. ij.

Index electꝰ ab vniuersitate: an de iure cõi habeat ꝓ supiozez confirmari.

m ¶ Debeat. Vtputa ex pacto vel transactione. Sed hic quero: vtrum de iure cõmuni electus ab vniuersitate in iudicem: habeat ꝓfirmari per superiorem. Videtur q̃ nõ. ar. ff. quãdo appel. sit. l. j. §. solet. de decr. ab or. fa. l. j. Itez ex quo tali electioni ler dat iurisdictionẽ ordinariã: vt dixi in glo. precedẽ. Nõ videtur necesse adesidus stipe rior: pro aliqua cõfirmatione. ar. de condi. instit. l. que sub cõditione. §. vlt. in cor. auc. de here. z fal. circa prin. col. j. cum etiam ex iuris cõmunis beneficio vniuersitati talis electio cõpetat: qd̃ ab omni diminutione. i. suptozis adiectione debet esse extranea. in cor. auc. cõstitutio que de dignitatibus. §. illud. col. vj. Preterea qua rõne in creato sindico ab vniuersitate non est opus ꝓfirmatione supiozis vel decreto: cum sic creato lex potestatez tribuat. ff. q̃ cuiuscũq̃ vniuer. noie. l. j. §. gbus. z. l. nulli. Idem videtur de electo in iudicez: sic no. Inno. de sindico. extra de pcu. 2sulti. z de iura. calu. c. imperato. z. vbi de hoc per Hostl. Iz Accur. in. l. nulli. aliter sentire videat: sed iura per que ad dicẽdum cõtra monetur: hoc non ꝓbant. In contrarium videtur ad instar tutoris qui actoiem non ꝓstituit: nisi cum decreto superioris. ff. de tute. l. solet. de admini. tuto. l. decreto. instit. de cura. §. vlti. ad idem: qa consensu maioris partis vniuersitatis videtur auctoritati solẽni superioris fore cẽsendus cõfirmandus. C. de legatio. l. fi qd. z. l. quottens. lib. x. Item q̃ videtur interesse supe-

rioris scire z examinare: cui tanq̃ iudici vniuersitãs z singuli ex ea per cõsequens sunt subiecta: quare eius assensus viderentur exposcẽdus. arg. extra de offi. archid. c. ad hoc. §. vlti. de excess. prela. dilecta. cum ibi no. per Hostl. Iz eadem decre. pro parte contraria prestet efficax argumẽtum. Quid enim si schismaticum vel hereticum sibi iudicez ꝓstituerent: Non videt aliqua re tolerãdum. arg. extra de elec. c. venerabilem. Et istã opinionez declarare videtur Hostiẽ. extra de iudi. c. vlt. sed quod primo dictum est: fortioribus vinci videtur argumentis: potissime supposita tali vniuersitate: que superiorem non recognoscat: sicut fuit multe in Italia: de quibus loquitur textus iste. In illa. n. infallibiliter videtur q̃ assumpto per eaz in iudicem ꝓfirmatione aliqua nõ egeat: cum nõ sit superior qui eam dare possit: sed in alia que superiorem recognoscat: magis procedit dubitatio. Et de illa potest dici: q̃ sine eius assensu sibi perpetuum iudicem vel potestatem eligere non possit: etiam ꝓterea cõsuetudinis. in cor. auc. de defen. ciui. §. vlti. col. iij. C. de suscep. z archa. l. neminez. l. z. z multis aliis iuribus statuentibus officia publica potissime iurisdictionalia: que iure successiuo non transferuntur: debere esse tẽporalia: non perpetua: que allegata reperies tu merus canonista leguz ignarus: per Hostiẽ. dicto. c. vlti. z ad hoc de elec. fundamenta. lib. vj. Ratio huius fuit: ne tales perpetuo rempublicam occupatam retinentes: aspera dominatione eam opprimerent. ff. de origi. iur. l. ij. §. z cum placuisset. z ne cõcussionum ostentatione subditos vexarent. dist. l. neminem. Temporalem autem iudicem sibi forte constituere potest absq̃ superioris confirmatione: quia nõ reperitur de iure scripto forte necessaria hoc in defensore ciuitatis. C. de iurisdi. om. iudi. l. vlti. z per iura supius allegata. Intelligz tamẽ iurisdictione superioris integre reseruata z omni eius emolumẽto: alis forte se posset opponere pro suo interesse: ne ius qd̃ habet in subditis pdat. ff. de aqua plu. arce. l. in cõcedendo. z. l. iudicem. extra de testi. veniẽs. z no. de prescrip. auditis. z plenius per Hostiẽ. de offi. ordi. cum ab ecclesiaruz. alis esset in potestate subditoruz: se subtrahere a superioris dominij ditione. Non est autem absonum plures iudices vniuersitati preesse: vno sub alio existẽte. in cor. auc. de defen. ciui. §. nos igitur. col. iij. z arg. eoꝝ que no. Innocẽ. extra de ꝓben. cum non ignoremus. de relig. domi. cum venerabilis. z per Guil. de re iudi. abbate. in subscriptiõe. Sed Iz premissa ꝓbabilia dicta videãtur: tutius tamẽ est dicere: q̃ superioris ꝓfirmatio requiratur: per ea que sunt pro hac parte allegata. Et est expsium in defensore ciuitatis: qui electus ab vniuersitate cõfirmari debet per suptozem. in cor. auc. de defen. ciui. §. vlti. col. iij. C. eo. ti. l. defensores. ita nec occurrit. ꝓbabilis ratio: quare non ita requiraz in alio iudice sicut in defensore. sic sentit Accur. ff. de iurisdi. omnium. iudi. l. z ga. z dicam. j. in glo. nedum ergo.

Lansiste vt plimuz legũ sunt ignari.

Judices ples vniuersitati esse ꝓsit.

Universidad de Deusto Biblioteca

Consuetudo in prīmatibꝰ attenditur.

a ¶ Consueuerit confirmari. In confirmatione igitur cōsuetudo attenditur: vt hic. & arg. extra de capel. mo. dilectus. de consue. cum dilectus. de maio. & obe. his que. de verbo. signi. abbate. ff. qꝫ cuiusqꝫ vniuer. nosce. l. nulli. de mune. & ho. l. vt gradatim. §. j. cum multis sitibus.

b ¶ Debitam cōfirmationem. Debitam dicit: quia examinatio in cōfirmandis habet precedere. extra de electio. venerabilem. de iureiuran. romani. §. itaqꝫ. clemen. v. ita demuꝫ confirmabitur: si est idoneus: alioꝫ rite concurrentibus. ff. de mune. & hoſi. l. vt gradatim. §. pnto. de decur. l. eos. extra de elect. cum nobis olim.

c ¶ Tanꝫ potestati. Tanꝫ alicui ꝑ obediri posset fraudulenter cessante: vt dicit in. c. si fratrum.

d ¶ Presumat. Nedum ergo electus ad dignitates ecclesiasticas ante confirmationē non administrat. de elect. qualiter post obitum. & eo. tit. c. auaritie. lib. vj. Immo nec electus ad seculares: vt hic. & C. de diuersis offic. et apparit. iudi. & probat. eo. l. phatonias. lib. xij. i cor. auē. de defen. ciui. §. iterim. et §. ea. cōl. tij.

e ¶ Inhibemus. Talis inhibitio quē ad obtemperandum astringit: non obtēperāti inobedientie notam penā inducētes ascribit. extra de maio. & obedie. c. sigo. & c. illud. ff. de re mili. l. ij. §. in bello. cum tibi no. & Hostī. de offi. ordi. inter cetera. §. vlt. de treu. & pace. c. j. dignum est enim detrimētum vetitos sustinere ꝛc. extra de constit. c. cognoscentes.

f ¶ Decernentes. Quarta pars. Et tale decretum principis factum in contrarium reddit nullum: vt hic vides: nam qua ratione factum cōtra legis scripte inhibitionē nullum est. C. de legi. l. non dubium. xxv. q. ij. c. imperiali. eadem ratione factū contra inhibitionē principis: qui lex est aiata in terris. in cor. auē. de consul. §. vlt. col. tij. cum & dicit cōsuerit: q̄ mittuo agitur cum lege q̄ cum legis ministro. ff. de arbi. l. celsus. & notari consueuit. extra de cleri. excōmu. mi. c. si celebrat.

Princeps est lex aiata in terris.

g ¶ Irritum & inane. Simile. C. de sacrosan. eccl. auē. cassa & irrita. & sic cassatione aliqua vel irritatione hominis non est opus: nisi quatenus de facto processerit: cum de se nullum irritari non possit. ff. de minus. testamen. l. tum et sibi. de edil. edic. l. bouem. §. vlti. & argu. extra de despon. impub. c. ad dissoluendum.

consueuerit[a] confirmari: ne ante debitaꝫ [b] confirmationem obtentam ipse: vel earū aliquē: sic electo tanq̄ [c] prāti seu capitaneo: rectori vel defensori seu officiali in quibusuis obediāt: ne ve taliter electus quousq̄ cōfirmationem habuerit (vt prefertur) huiusmodi potestarie: capitaneatus dominy: vel rectorie seu defensorie: aut cuiuslibet alterius nominis officio se immiscere: vl illud gerere: aut exercere quouismodo p̄sumat[d]: auctoritate apostolica districtius inhibemus[e].

¶ Decernentes[f] extūc irritum & inane: quicqd [g] cōtra huiusmodi inhibitionis tenorem p̄tigerit attētari[f]. Nulli ergo ꝛc. nr̄e inhibitiōis & p̄stōnis infringere. Datuꝫ Auinion. iij. nonas Augusti: anno secūdo.

¶ De ꝓbendis & dignitatib⁹.

¶ Tempore huius capituli obtinētes plures dignitates/ personatus/ vel beneficia curam animarum habentia ex dispensatione: ꝓtute illi⁹ non poterunt retinere nisi vnuꝫ: & reliqua tenebātur resignare verbaliter & realiter cotaꝫ

b ¶ Quicquid. Et ita facta electio de talibus furta. & ofdibus & singulis. vel obedientia eis ꝓstita: vel factum per eos: furta & ꝛc. nō ꝓ. & ꝓsequēter mādata quecūq̄ ꝓcessus esse per tales facti & prelate: nulli & nulle sint tanq̄ facta ab illis: qui tuo facienti nō haberentur post talem inhibitionē. ff. de offi. procōsul. l. observare. §. vltio. extra de consuet. ad audientiam. de iurepat. q̄ autez. & in decre. sancta romana. in fine. vbi de hoc dicit.

i ¶ Litterari. Sille de rescrip. statuuj. lit. vj. Jenze.

Cap. j.

Execrabilis.

¶ Decretalis presens diuisibilis est i duas partes principales. In prima cōstitutionis ratio multiplex premittit. In secūda ipsa cōstitutio modificatiua: cōtra obtinentes tam plures dignitates: vel plōnatus seu beneficia cū cura subsequi. in. §. nos itaq̄. Et illa diuisi potest in quinq̄ partes. In prima enim cōtra predicta obtinētes cuz dispensatione legitima: cum pene adiectione & certa protestatione certum gd disponitur. In secūda vero illa obtinētes absq̄ dispēsatiōe canonica statutuz nouuz edit. ibi in. §. Porro ga. In tertia cōtra recipientes

Dignitas nulla a vitio non obstitit.

Diuisio.

Execrabilis[k] quoꝫdaꝫ

sēm beneficiū secum primo nō cōpatiens tus nouuz annectit. ibi in. §. Qui vo. In quarta qui in hoc casu tenet ligātur ordinarij: declaratur. ibi in. §. Ceterum ordinarios. In quinta & modificatiua ꝓstitutionem interpretatio subinsertur. ibi in. §. Quātum autem.

k ¶ Execrabilis. Exponi potest hoc ver. idest abominabilis seu detestabilis vel cuitabilis. Simile verbum & similis expositio. C. de aqueduc. l. ad reparationem. libro. xj. ff. de ali. iudi. mu. ca. fac. l. itez. §. potest. C. de administr. tut. l. lex que tutores. circa medium. Et merito talis ambitio execrabilis dicitur: cuz circa spūalia versēt. C. de epis. & cleri. l. si q̄s. nam & contra tēporalia est vitanda: cum dicat radix oīum malorum. j. ad Timoth. c. vj. de pe. dist. q. ij. q. radix. xlvij. dist. c. bonoy. & alibi appellat mater omniū malorum. in cor. auē. vt milit iudi. ver. si agit. col. ij. Et per culmen animē inducitur in assecutione pluralitatis beneficiorum sine dispēsatione legitima. extra de prebē. quia intātum. & ibi no. per Hostī. de excep. cuz ecclesiastice. & Innoc. ibi notanerit non esse crimen plura bēficia simul habere. & de prebē. cum iamdudum. sed in

Bēficiorum pluralitas aie periculū inducit.

sallibisliter

Dispēsat⁹ i bēficiorum pluralitate an sit tutus a periculo aīe

sallibisliter. Hostī. opi. est prestātur saltem in beneficiis se concursu non cōpatientibus: de quibus presens. c. logitur, sic etiam no. idem Inno. de elec. dudum. ij. Sed hoc qualiter: nōne hic obtinebantur plura talia beneficia ex dispensatione papali: vtroq̄: vt p̄s. j. nōne ergo tutus erat a periculo anime illē cum quo dispensatum erat: & Dicas q̄ sic: etiam si absq̄ omni causa rationabili dispensationez obtinuisset: nam p̄hibito retentionis talium beneficiorum: non adeo: sed a sola voluntate conditoris canonis fuit inducta: quare sola voluntate contraria tolli potest: iuxta illud. Est eius tollere vel interpretari: cuius fuit condere. C. de legi. l. vlt. extra de senē. excō. inter alia. xj. q. iij. §. ex hīs. sic expresse sentit Inno. & Hostī. post eum. extra de sta. mo. c. cum ad monasterij. in glo. nisi ex cā. & Guil. in Spe. in ti. de dispen. Secus si dispensatio fiat cōtra votū tacitum vel expressum: vel cōtra legem vel: vel cōtra statutum generalis ecclē: nam in his facta fine cā in foro anime non prodesset. Sic intelligē qd no. per Bersi. extra de vo. c. nō est. & clarius per Hostī. & Inno. extra de renū. c. cum inter. P.

Dignitas nulla a vitio non obstitit.

a ¶ Religiosorum. Cum isti sint plus deo astricti q̄s ceteri: nam per ꝓfessionē contēptis honoribus: abiectis diuitijs superiusq̄ dictum est: arbitrium propriū subiugarunt alterius virtuti. ex de elec. quoniam. lib. vj. in eis periculosior est ambitio: cum non sint pelotes experti q̄s qui in monasterijs delecerunt: ſm Aug. xlvij. di. c. quantūlibet. & scriptum est post pompicientias tuas nō eas. meus etiaz potentie. i. humane dignitatis amicia: nec absistere nouit a vitijs: nec gaudere cōcessis: nec pietati adhibere ꝓsensum: vt ea. di. c. vltrā. & extra de ꝓcē. fide. c. detestanda. lib. vj. Et alibi legit. Quos amor dignationis inuitat: iugum discipline fecit respuere. xcvj. di. c. bene quidem.

Ambitio toliit oēs.

b ¶ Ambitio. Exponē: idest aspiratio vl' anhelatio ad dignitatem vel beneficium: vt colligitur. C. si certū petat. i. quidā. extra de prebē. cum iam dudū. alibi tamē sumitur aliter. ff. de decre. ab ordi. fact. l. ambitiosa. Et de hac ambitione scribit beatus Bern. Oambitio ambitētium cruz. i. pena: quomodo oēs torquens: oibus places & hoc ex prava intentione fit recitat Hostī. de preben. quia intātum. Ita tamen nisi ad actum realem processerit: sola penitentia tollitur. arg. extra de symo. c. vlt. & no. Hostī. de cleri. non resi. c. relatum. in ver. amouerī.

c ¶ Semper. Hoc aduerbiū denotat olmodam tpis cōtinuationē. ff. de an. leg. l. gayo. §. imperator. de condit. & demōstra. l. si quis ita. §. titio. de cōse. di. v. c. nunq̄.

Duarus é ſsentiabil.

d ¶ Eo. Ponitur pro tanto: vel pro ideo.

e ¶ Insatiabilis. Proprie loquitur huius. c. cōditor. nam nec satietas vnq̄: nec finis aderit cupiditati. xlvij. dist. c. sicut hi. nam totus mundus: nec obolus est auaro. viij. q. iij. c. quid dicā. vnde verificatur dicit. Dines habere cupit quanto plus omnia sumit. & de ipso dicit. Ecclesiastes si te species trahat cito. & no. d. c. sicut hi.

f ¶ Quo. Exponē pro quantum: vel pro quia.

g ¶ Indulgetur. Hoc dicit: qz cuz vni indulgetur indigno ad plapsionis cōtagium multos vocat vniuersos. xxxiij. q. iij. est iniusta. & si ea que male vsurpātur omittimus: excessus viam alijs aperimus. xxxv. q. ix. c. loci. lxxxij. dist. pernenit. facilitas etenim venie facilium tribuit delinquendi. d. c. est iniusta. & extra de vita & ho. cleri. c. vt clericoz. & hoc intellige de facto. de iure enim nō tribuit. et sic non obstat. j. q. vij. c. exigūt. vel aliter: vt ibi no.

h ¶ Impiobita o impoturna. Idest in festa seu inquieta: per quam non concedenda frequenter concedūtur. C. de pe. bo. subla. l. j. lib. x. extra de concē. preben. detestāda. lib. vj. quare valere nō debent: vel saltem cōcessa reuocari merenf. vt. d. iurisbuo. & extra de purga. cano. c. cuz in quarentie. de rescrip. quia per ambitiosam. lib. vj. Per hoc & dicit: ꝓbitas: apparet q̄ alia importunitas: puta que non ad nocumentū tendit: sed ad remedium vel iuris ꝓpij cōservationem: vel prosecutionē nō est inhibita: sed permissa ꝛc. et cauādem da. de pe. dist. j. c. importuna. c. dil. c. pticā. ij. q. vj. §. post appell' one. ff. de libel. dimiss. l. j. & de ap. c. ab eo. lib. vj.

nob & pdecessoribus[i] nris romanis pōtificib⁹ nō taz [k] obtinuisse q̄ extorsisse[l] plerūq̄ noscunt q̄ vnus [m] interdum etiam ad vnū bēficium [n] ecclesiasticuz minus [o] idoneus

Extorsio libalitate nescit.

i ¶ Predecessoribus. Dic dic si placet quod vtri in proemio consti. cle. v. in. §. hec sane.

k ¶ Tam obtinuisse. i. a liberalitate concedente.

l ¶ Quam extorsisse. i. ab inuito per talem importunitatē. extra de pur. can. c. cum in iuuentute. extorsio enim liberalitatez nescit & inuolētiam sapit. ff. de leg. iij. l. fideicōmissa. & firem. quare per eam concessa extorta potius obtenta dicuntur. de elec. quotidiani. lib. vj.

Beneficia plura cōpatibilia simul obtinere est ꝛ tuo cōe.

m ¶ O. & vnus. Hoc contra tuo cōmune est: vt j. eg. tur q̄ vnus plura beneficia se simul non compatientia obtineat: cum singula sint singulis cōmittenda ꝓsonis. lxxiij. di. c. singula. extra de preben. c. cum singula. lib. vj. cum fibi quis vendicare nō debeat stipendia plurimoz. de cle. nō resi. qz nūmill. nam & hoc idem in honoribus vel militijs secularibus reperit. ff. Duos enim honores simul agere quis non potest. ff. ad municip. libert. §. scripto. nec duas militias habere. C. qui mi. pos. vel nō. l. iij. §. in posterū. lib. xij. nec in duob⁹ collegijs simul esse. ff. de colle. iiij. l. j. §. vltī. no. de hoc de preben. c. preterea.

Bēficium quid est.

n ¶ Beneficium ecclesiasticū. Verbum istud cōprehendit nedum canonicā: prebendā: dignitatem: ꝓsonatū: officium: ecclesiam vicariam: imo & fictimonias & pensionē ad vitam ꝓ titulo assignatā. arg. j. q. iij. c. si quis dator. & c. ex multis. & sic videtur sentire Inno. & Hostī. de rescrip. postulasti. & c. ad audientiam. In genere astimptū hoc verbum bēficium: nihil aliud est q̄ benuola actio gaudiuz tribuens capienti. in l. seu. in ghus can. seu. amitta. §. in pūcto. Ad hoc autem adde qd no. Hostī. de ꝓben. c. super hoc dubitata. in verbo: reputati.

Indignuz scienter ꝓmouens mortalit peccat.

o ¶ Idoneus. Hoc ex multis causis potest cōtingere. no. Hostī. de preben. c. super. Sed hic quero nūquid ille qui scienter indignum promouet ad beneficiuz peccet: vtq̄z. cum cōtra cōscientiā faciat: & sic et gehennam edificet. xxviij. q. j. §. ex his. extra de rescri. spolia. literas. Iterū: q̄ ex hoc mandatur puniri: qd' non fieret nisi peccasset. de clerī. nihil. de preben. graue. de etate & qualit. exōne. & c. indecorū. xxiij. dist. c. talea. l. dist. c. aliquantos. Item cum hoc faciat cōtra expressam, phibitionez canonis vel precepti: vt in dictis iuribus: cōtra facies peccat mortaliter. iij. dist. §. vltī. extra de maio. & obedie. c. si quis. sic sentit Hostī. de offi. ordi. fter cetera. §. vltī. de treu. & pa. c. j. Nec tales canones inhibitionē: vel ꝓceptum cōtinentes de cōsuetudine tolli possunt: iz secus sit in aliquibus. bi. §. legeo. no. Hostī. in. d. c. j. In foro ꝓtentioso tenetur. pmouens de mala administratione talium. pmotoꝝ. arg. ff. de mag. cōue. l. iij. ad municip. l. lucius. §. imperator. C. de mag. cōue. l. in magistratibus. extra de offi. archi. ea que. Sic sentit Inno. & Hostī. post eum. d. c. ex ratione. Potest enim hoc dici: q̄ malo minister electio est in culpa: vt dicitur in duobus. & arg. ff. furti aduer. nau. ca. sta. l. j. §. vltī. nau. can. sta. l. j. §. hac actione. ad. l. aquilij. l. ij

Universidad de Deusto
Biblioteca

Indign⁹ bñficiũ recipiẽs pec cat.

seruo. §. proculno. Instit. de obl. que ex quasi male. §. ties exercitor. 7 dicto. c. ea que. Quid autez de illo qui se idoneum non sentit: an recipiendo beneficiũ peccet: Dicas q̃ sic. extra de elect. Innotuit. §. multa. xxvij. dist. prima §. xxvij. dist. c. sicut neophitus. 7 arg. ff. ad. l. aquil. item in re. ij. prin. 7. §. j. l. et si seruus. §. si calicẽ. cuj fili. receptiones enim sue tẽpore debuisset am habilitatem patefacere: 7 sic vel non recipere: vel dispensationem obtinere. l. ol. ex pñtibus. xxiij. dist. c. j. extra de cor. vitia. expositi. l. quisquis enim cuj onere quo substitutus est vires suas metiri debet: 7 si impar est abstineat: 7 ad id cum metu ettaz cuise sufficere estimat: accedat. j. q. j. non est putanda.

in diuersis a ecclesijs neduz b vicis: sed etiam abinuicẽ longe distãtibus: imo c nonnunq̃ in diuersoz d regnoz pribus situatis duas: aut tres: aut e plures dignitates f psonat⁹: officia seu prioratus: aut diuersa ecclesiastica bñficia cu

a ¶ In diuersis eccl̃is. In q̃bus impossibilitas refidẽdi: 7 sic deo seruendi in eodem instanti temporis. arg. ff. de eo q̃ cer. loco. l. nõ vlq̃. §. si quis tia. l. stipulatur. Instit. de verbo. obli. §. loca. inducit phibitionem pluralitatis talium beneficiorũ: cum nec in eadem ecclesia in qua potest deo cõtinue deseruire: obtineri possint etiã pcter ritu consuetudinẽ. extra de consue. c. j. lib. vj.

b ¶ Medium vicinis. Hoc casu vicine eccl̃e vel lõge distantes intelligerentur: turta cõem patrie pñetudinem 7 oplonez. arg. ff. de flumi. l. j. §. flumen. de fundo instru. l. cum de lamonis. §. ffinam. de dã. infec. l. inter quos. 7 3 quandoq̃ loca dicũtur vicina intra duas dietas non vi si amita. de preben. c. presenti. §. loca. lib. vj.

Immo/ multipl⁹ fumif.

c ¶ Immo. Dec dicto potest esse aduerbium affirmãdi: 7 ponitur coniunctiue pro/et/sicut alibi. C. de nouo codi. fa. §. quibus. Alo ponitur disiunctiue pro: vel. C. de sacrosanc. eccle. l. subemno. §. economum. aliquando est a superhsum eligendi: 7 tunc ponitur correctiue: vt possis videre in partibus. ff. de manu. te. l. stichus. de here. instit. l. si ita scriptum. de condi. 7 demõstra. l. cum ita legatur. de pecu. distinctẽ. §. c. qui vicit. j. q. prima. §. opponitur. extra vt lite non contest. accedeno. cum filiis.

d ¶ Diuersoz regnorum. Ex hoc potissime insurgere possent multa mala: de q̃bus. j. di. nam 7 cõtra pmotionem vel pñsionem: que fieret ad dignitatez; vnius regni de incola alterius regni: admitteret exceptio dñi tpalis: si pmouendum haberet suspectã de proditione terre sue vel consiliox 7 secretox suorum. arg. ff. de penis. l. si quis aliquid. §. transfugæ. de re milit. l. omne. §. exploratores. extra de re iudi. pcessio. ita sentit Inno. 7 Host. clarius post eum. de acca. c. super his. nam alteri regni archana reuelari nõ possunt. C. de cõmer. 7 merca. l. mercatores.

Dignitas p qd discernitur.

e ¶ Aut plures. Puta quatuor: quinq̃: vel vltra.

f ¶ Dignitates. Quid sit dignitas: personatus: officiũ: in quo differunt sm tuo scriptum. vide quod super hoc no. Host. de consuetu. c. j. lib. vj. Vel dic q̃ ista discernitur ex institutione vel consuetudine cuiuslibet ecclesie: nam dignitas in vna: aliquando est in alia psonatus vel officium. 7 sic Host. ff. de preben. de multa.

g ¶ Prioratus. Super istis prioratibus si placet. vide q̃s dixi de offi. ordi. c. presentẽ. lib. vj.

h ¶ Curam animarum. Intelligo qualitercũq; siue in foro penitentiali: de qua cura loquitur decre. omnis. de pe. 7 dic vt ibi per Hostien. super hoc no. siue in cõtentioso: de qua loquitur decre. dudum. §. §. tãdem. de elec. de hoc per Hostien. de preben. de multa.

i ¶ Dabentia. Sed q̃ beneficia obtinuit habere cu-

ram aliaz⁹ habẽtia / possit dispensatiue k cum alis nõ liceret de iure / cõi) recipem: 7 simul licite retinere. Uñ inter cetera n incõueniẽtia subscripta o sequũtur: q̃ videlicet p interdum vnus qui vnicum: q̃uis q modicum vix r officiũ

k ¶ Dispẽsatiue. Dispensatio dz esse iuris rigoroſi relaxatio. j. q. vij. c. exigunt. 7 no. l. dist. vt

Dispẽsatio qd est.

constituerẽtur. 7 an sit debita vbi subest causa: 7 quo iure possit dici: 7 an peccet non dispensans: vbi cã subest. vide q̃ no. in dicto. c. vt cõstituerentur. 7. c. exigũt. 7. l. dist. dño sancto. Sed per quem super talibus beneficijs pluribus retinendis dispensari possit. dic breuiter q̃ de prerogatiua meritoni persone solus papa. sic intelligitur decret. de multa. §. vltl. de preben. sed ob cãm vtilem vel necessariam pot ep̃s dispẽsare. arg. extra de cõcess. prebẽ. cum nõ. §. ad hoc. de eta. 7 qualit. cum sic no. Host. d. c. de multa. lz Bern. aliter sit sentire videatur. De hoc alis scripsi de pñsue. c. j. lib. vj. vbi Host. hãc opinionem tenet. de samp. d. c. de multa. 7 Host. in Spe. ti. de leg. §. videndum. ver. sed nũquid ep̃s. 7 de hoc etiam no. xxx. dist. c. sanctoz. 7. xxj. q. ij. si quis sam translatus.

Dispẽsatis sup beneficiis pluralitate a quo fieri pot.

l ¶ Jure cõmuni. De clerico non resid. qui nõ multi. de pben. qui tantum. lxx. dist. sanctorum. cum ſ̃ibus.

m ¶ Recipere. Sume verbum simul: quod sequitur: alias enim receptio pluriũ talium beneficiorum permissa est saltem successiue: intãtum q̃ recepto scdo facit ipso iure vacare primũ. de preben. de multa. Et hoc intellige quo ad ip̃m recipientem: non aũt quo ad illum a quo primũ beneficiũ habuerit: nam per illum dispensatus in primo bñficio tenetur ex cõ retineri pot: vt no. Pe. de samp. d. c. de multa. 7 Joã. xxj. q. ij. si qs tam trãslatus. vel pot primũ dimittere tanq̃ spoliatus ab illo repeti: vt ibi no. Bern.

n ¶ Cetera. Subaudi: multa dãna vel pericula: 7 tunc punctabis post verbum: cetera. Uel pot punctari post verbum: incõuenientia: 7 dicas inter cetera incõuenientia.

o ¶ Subscripta. i. infra posita. i. mala vel incõuenientia sequentia: que sunt vndecim numero.

p ¶ Quod videlicet. Primum incõueniens.

q ¶ Quãto modicuz. Multo minus sufficeret ad magnum: nam insufficiens: et sic inclignius infertur beneficio indignoz est superiore. ff. de senato. l. qui indignus. et cui minor honor interdictus est. omnes honores maiores interdicti censentur: ridiculum enim est q̃ minoribus prohibitus ad maiores honores valeat aspirare. ff. de interdicto 7 releg. l. relegatoz. §. vltl. sarta illud carens minoribus non frustra maioribus. ff. de ser. expor. l. cui pacto. xxiij. q. j. miramur. xxj. dist. in c. submittatur. cum ſ̃ibus. Et hoc verum: nisi ex causa contrarium inducatur. extra de tone. c. j. die super hoc: et ibi no.

Honores maiores alleg⁹ q̃ minoribus indignus est.

r ¶ Utz. Dec dicto quando q̃; difficultate inducit: non tamen impossibilitate: quia quod vtz fit: tamen fit. ff. de iudi. l. vtz certo. C. de penis. l. meretrichile. extra de clerico non residẽ. conquerente. xxij. dist. minatus. xxx. dist. in memoriam. de cogna. spir. c. per cathechismum. lib. vj. 7 hoc nisi in absolute phibitio vel de iure impossibilibus: tunc enim impossibilitatẽ denotat. ff. de assignã. l. de. l. vltl. §. fi. de leg. j. si seruus legatus. §. q̃dq; ad velle. l. tutor. de

Utz/ dissuetudinẽ inducit.

verbonum significatione. l. alienationis. de minne. 7 homo. l. rescripto.

n ¶ Sufficeret. C. de accef. l. nemo. de prepo. sacro scri. l. hac parte. de agen. in rebus. l. agentes. lib. xij. xvj. questio. j. presbyteros. lxxix. distinctio. singula. extra de clerici non resi. q̃ nonnulli. ex q̃bus surib⁹ 7 filiabus fuit samptuz quod hic dicitur.

Ecclia vtris l̃ satis pmarie l diget.

b ¶ Dicerent. i. ap propet vl' applicet.

c ¶ Stipendia. Plurimorum quod est sapia: deest plurimis debita: vt in turbis sapia proximo allegatis. vt supra in glo. hoc contra ius commune.

d ¶ Literatis viris. Quibus ecclesia dei permaxime nosciũt indigere: vt ecclesiastica muro inexpugnabili pugnatoz 7 bellatoz. ad. extra ne clerici. vel mo. super speculla. §. vltl. de elec. cum er eo. li. vj. ipsoz enim scientia est circa spiritalium administrationẽ potissimũ necessaria: 7 circa curam temporalium q̃plurimum opportuna. extra de renun. nisi cum pridem. §. pro defectu. de offi. ordi. inter cetera. vnde non immerito sunt malotibus beneficijs honorandi. de preben. de multa. §. vltimo. 7 tanq̃ illi qui ecclesiasticis vtilitatibus defudarunt digno sunt promotionibus cõsolandi. xxj. questio. ij. capitu. ecclesiasticis. 7 sm labores suos ad meliores gradus 7 ad meliores dignitates prodeuendi. C. de offi. prefec. pre. afri. l. in nomine domini. circa fi. de agen. in re. l. j. lib. xij.

Castitas deputat a carnis lubrico.

e ¶ Alte puritate. i. mundicie 7 castitate: quem deputatũ reddente a carnis lubrico. de qua vtpote deo grata. xxxj. q. v. c. j. 7 quasi per totum. 7 legi amica 7 per legem laudanda. in cor. aũc. de non alienan. aut pmu. rebus. §. optimus. 7 q̃s. colla. j. in lege scribitur: q̃ sola est que cũ fiducia potest deo animas hominum presentare. in cor. aũc. de leno. §. sanctimus. colla. iij. nec iurisperitis: sed puditicia pluri legium legio datur. in cor. aũc. qui mo. na. essi. sui. §. si quis autez defectus. colla. vj. Uel potest exponi: vite puritate. i. candore 7 nitore: quem deputãte ab omni peccati vitio deterſa eius macula: vt colligitur in cor. aũc. de mo. in prin. colla. j. alis parum prodesset castitatem corporis seruare 7 alijs vitijs maculare: cum ofa virtus patiatur ab vno vitio detrimentum: 7 delinquens in vno factus est omnium reus. de pe. dist. in. 7. cõsideret. extra de regu. iur. c. desiderat. vnde pmouendi vita nedum honesta quo ad castimoniã ob seruationem: immo sculpabilis quo ad alia debet esse. in cor. aũc. q̃tio opos. epti. §. sanctimo. col. j. xxx. di. §. nunc aũt. 7 patens ex debet alijs: vt ex eius visione sedula exemplum profectus sumant. ij. questio. vij. cum pastoris. 7 talis vite puritas virtutes indneens quem promotione dignum reddit. extra de elec. c. innotuit. §. multa. vnde alibi scribitur: q̃ non omnes prelati pro prelatis habentur: nomẽ enim quem episcopum non facit: sed vita. ij. q. vij. §. his ita. 7 per contrarium sm Hieronymũ sequitur q̃ cuius vita displicet restat vt eius predicatio contemnat. xij. q. vij. §. porro.

Uite/ castitatis ofa virtutis detrimẽti patitur.

Ep̃z facit ad nomẽ sed vita.

f ¶ Bone fame. Hoc dicit ad denotandum q̃ promouendus bonum testimonium habere debet ab his etiam qui foris sunt. in cor. aũc. de moria. §. cogitandum. 7. §. ordinationem. quomodo epos. epti. §. sanctimus. col. j. 7 de armis. §. hanc igitur. col. vj. 7 in nullo debet eius opinio vacillare. xxxiij. distin. latet cum estimatoz que idem est q̃ opinio fit illefe. i. non diminute dignitatis statu. ff. de vsur. l. extraor. cog. l. cognitionum. §. estimatio. que multum cooperari dicitur: cum per eam nonnulla ad silentium inducit. extra de elec. innotuit. §. multa. quare preferendus est iuris reseruatio quãtiscũq; distincto. ff. §. q̃ omiſ.

Estimatõ quid est.

can. test. l. sullanus. vnde crudelis dicitur qui eam negligit. xxj. questione prima. nolo.

g ¶ Pollentibus. Resplendẽtibus vel fulgentib⁹. xxj. q. j. nolo. naz tanq̃ luminose ardentesq; lucerne sup cãdelabrum in domo domini posite fulgere dicuntur iuxta illud

ritate ac testimonio bone fame pollẽtib⁹ 5 q̃ b mẽdicant posset abũde / sufficet eq̃ b⁹ di-

per vite puritatem: iuxta dictum apostoli. Fulgebant ut sti. 7 c. extra de reli. c. gloriosus. lib. vj. 7 non loci vel generis nobilitate: sed virtute animi gratiam sibi comparare dicuntur. vl. distinctione. c. illud.

Ecclie ministrium vituperat si per clericos mendicatur.

b ¶ Qui mendicant. Quod redundare dicitur in vituperium ministerij ecclesiastici. xxij. di. c. diaconi. extra de renun. c. ad supplicationem. Cuius mendicitatis vitatio coadi fuit huius. c. conditor: vt patet per effectus. nec mirum: quia cum clerici in sortem 7 hereditatẽ domini sint vocati: 7 eius obsequio deputati: 7 dominio obsequijs astricti: de eius patrimonio viuere debent: 7 ecclesie stipendijs sustentari. extra de preben. cum ꝑmanam. ecclesia cuius sunt obsequio dedicati ipsos domino socians. extra de pe. presbyteri. vnde turpe est illũ vel illos videri egẽteos: quos quis habuit in ministros vel consiliarios. in libris de notis seu. §. j. 7 arg. ff. soluto matrimo. l. alia. de re iudi. l. sunt qui. Sed quos clericos appellabis mendicantes: an illos qui victum habent: sed respectu qualitatis personarum suarum pauperes sunt. Videtur q̃ illi soli mendicare videntur qui victum non habent: quasi a'o pauperes nõ profit. ar. xxj. questio. j. capitu. vltimo. extra de senten. excommunicatio. ea noscitur. de fur. capitu. si quis. 7 C. de mendi. valit. l. j. ti. xj. sed dicas meditatem considerandam iuxta personarum qualitatem. Quid enim si homo illustris genere vel eminentis scientie habeat victum suum: sed iuxta decentiam suam tuitamenta vel societatem 7 alia necessaria non habet: 7 solo victu sine dedecore status sui contentus esse nõ potest negari non debet quin iste ꝑm se mendicare dicatur. ar. ff. ex qui. cau. ma. l. in eadem. de vsur. l. sed 7 si gd. de administra. tuto. l. cum plures. §. cum tutor. vbi pupil. edu. debe. l. sus alimentorum. §. ante oculos. de alie. le. l. cum alimenta. de iure do. l. quero. 7. l. cũ posti. §. gener. de iud. l. si longius. l. si. 7. l. sed 7 si susceperit. §. sed 7 si proponas. extra de preben. de multa. §. vltimo. de symo. c. 7 si questionez. xxj. di. c. nõ cogantur. pro hoc facit quod no. Hostien. expresse de senten. excommunicatio. q̃ de hoc. 7. B. de testi. c. si quis testium. Innocen. de constit. cum olim. in glo. vltima. 7 quod dicam ettam in glo. equam intelligo. ordo enim nature est: q̃ non omnes sint equales. in corpore aũc. de monachis. §. ordinatione. col. j. q̃ non omnes per omnia ze. C. de vete. iu. enu. l. j. §. j. circa fi. de offi. recto. provin. l. potestis: nec vnquam fit as alia poterat ratiõne subsistere: nisi ordo magne differentie eam seruaret. lxxxix. distinctione. capitu. ad hoc potissime. cum talis mendicitas non sit a iure determinata: vnde arbitrarie erit considerandum. arg. extra de offi. de leg. de causis. ff. de lega. j. l. si dom⁹. §. in pecunia. de iure delib. eran. l. prima. arbitrium autem suum firmabit iudex sm personarum qualitatem per infra predicta. ff. de testi. l. iij.

Abunde sufficere.

i ¶ Abunde sufficere. Nota ver. abunde sufficere. q. d. non ad superfluitatem: ne mala que sequuntur insurgãt: nam sm Hieron. altena rapere conuincitur qui vltra necessaria sibi retinere probatur. xxij. distinctione. §. Hospitalem. 7 xl viij. distin. capitu. sicut hi. 7 super hoc vide q̃s no. Hostien. de preben. de multa. 7 plenius prosequitur Butt. de reserip. statuti. §. assessoꝛ. in glo. propium.

k ¶ Equa distributione. Equã intelligo iuxta qualitatẽ 7 cõditionẽ personaz: q̃s prosequare vt no. tam pordi. cõ per

Universidad de Deusto Biblioteca

extraor.gl.de referi.cū adeo.r xxj.q.j.c.j.extra de ꝓbē. de monachis. Et siguanter dicit ter⁹.equa: nā attēta ꝑsona ꝙ qualitate nō ꝺz tm̄ vti vel dari q̄ alīs scrupulosꝰ cōde meueant.xxj.q.j.de decimis.hoc tamen intelligē iuxta no.per Innocen extra de constī.c. cum omneo.

a ℂ Paratur. De cūctis inclusentena.

b ℂ Vagādi mate ria. Que periculosa potissime religiosis exīstit: extra ne cleri.vel mo.vt pīculosa. de ꝓbē.cū singula.li.vj.de offi.ordi. quanto. xvj.q.j.c.j. c.monachi.r.c.gdam.C.de epis.r clc.gñaliter ei ex debito teneant esse i claustro saltē administratiōe nō habētes: fugantur q̄ sine illo viuere nō posse. sicut pīcīs fine aqua: eadē cā q̄ stio.c.placuit. Clericis secularib⁹ est ēt inhibita: ex de ꝓbēn.qi intim. cū nō deceant deesse horis canonicis in ecclesijs in quis sunt bñficiati.xcj.de eleu therio: r multi.c.se. al's puniunt: vt tbi. Sed pone cleri cū bñficiālā residentē in bñficio habeē al'qs pīuilegiā: qui residet: ꝑdet ne illud si vagari ic̄ipiat: Dicas q̄ sic. C. de epis. r clc. gñaliter. canonizata. xvj. q5. j. gñaliter: r vi expressum. C. de domesti. r ꝑtec. i. si go domesticoꝝ. lib. xij. tbi no. r arg. ff. p socio. l. actione. §. ité qui societatem ff. de iudi. l. ij. §. ité si. ex q. can. ma. l. milec. r. l. sicut. §. tādiu. C. de testa. misit. l. sanctimus. q̄bus non ob. lon. tēp. ꝓscrip. l. sanctimus. Quid aūt si se excusare nītat dicens se habere licentiā vagandi a prelato vel de ꝓsuetudine quā allegat sup hoc introductā: ꝑdent sibi talia: Dicas q̄ non per ea que no. per Inno. & clerī. nō resi. ex tue. Ité cū secularis clericus in pluribus locis domicilia possit habere. ff. ad muni. l. assumptio. §. iuris. extra de rescrip. di lectus. ij. de foro cōpe. ex parte. B. vbi in dubio ꝓsumit habere domicilii: r Dicas q̄ in loco bñficij ad cui⁹ residē tiam tenet. regularis aūt prelat⁹ in solo monasterio suo domicilium reputatur habere ꝑm Innocen. no. de ꝓbē. le. ex ore. r quicūq; in loco domicilij reperitur ꝓsumit a loco alīs ex causa ꝓbabili fore absens. ff. de sidetcō. li. i. si cum seruū. §. vltimo. r per contrarium absens a loco vbi residere tenet malitiose esse absens ꝓsumit nisi aliud constet. vt no. Innocē. de eo qui mit. in pos. c. si aduersarius. r per hoc videtur ille vagabundus reputari q̄ a loco in quo assiduus habet esse aberrat. vt dicta. i. si go domesticorum. r. C. de defer. r occul. l. j. lib. xij.

c ℂ Diuinus. Certum inconueniens.

d ℂ Minuit. Qui deberet potius augmētari. ex de cōsti. ex ꝑte. de referi. q̄ per ambitiosam. lib. vj. nā r diminutio diuini cultꝰ facit reuocari licentiam de non residēdo a prelato obtentā. de cleri. non residē. cū ad hoc. sicut alta necessitas ecclesie. no. Innocē. de cleri. nō resi. tue. r magnus fauor et debet: nam ipsum turbano capitali sententia damnatur ꝑm legē. C. de hīo qui ad eccle. cōfu. denuntiamus. de epis. r clerī. l. si quis in hoc genus.

e ℂ Hospitalitas. Quartum inconueniens. de ista hospitalitate vide qd legitur r no. xlij. distin. c. hospitalem.

Hospitalitas: an sit necessitas

f ℂ Debita. Intelligē solita r congruens iuxta quantitatē ꝓuentuum beneficij. sic no. Hostien. de ꝓbēn. de monachis. Per hoc aūt q̄ dicit debita: videtur inuere q̄ necessitatis non tm̄ voluntatis est hospitalitas: r in beneficiatis hoc certum est. lxxxv. di. c. florentinū. r. xlij. distin. §. j. r quelibet habet ecclesia tē. xvj. questio. j. quomā quicquid. no. B. dicto. c. de monachis. Sed qd de alīs puta laicis r clericis nō beneficiatis: est ne quo ad eos necessitatis: B. tnuere videtur q̄ sic. tm̄ q̄ excommunicari possint: nisi hospites recipiāt. xxij. distinctione. §. hinc etiam. not. de emptio. r vendi. capitu. j. Innocen. tamen contrarium tbi no. Hostien. autem videtur applaudere opinioni. B. dicens q̄ non sufficit soluere integram decimam nisi de nouem partibus eis remanentibus elemosynam faciant. xvj. questione prima. reuertimini. lxxxvj. distinctio. c. nō sē.

Laici: an sint ad hospitalita tē astricti

Domicilium clerici in dubio vbi presumitur.

Vagabundus go dī

Religiosus ex clausura fingit viuere nō posse. Clericus pluralitatuus: qr̄ residet si vagare incipiat illud p̄det.

striburione collata: hīs tibus ipsa parat a vagandi b materia diuinus c cultus minuit d: hospitalitas e in ipsis beneficijs debita f non seruatur. Et dum nō sunt sui in vnaquaq; regione rectores g: ecclesia q̄ detrabitur h commodis r honori i: que k carentes defensorum l auxilio in iurib⁹ m suis r libertatibus n multipliciter o collabuntur. P: r q ruinis

Tu potes dicere q̄ illi in foro contentioso non dicuntur astricti ad hospitalitatem: cum per legem nullus beneficiatus teneat esse cogēdus: cū coactus nullā meritum consequere-

tur. xxiij. questione. v. fidez. xlv. distinctione. capi. qui sincera. r capitu. de iudeis. nec bonus inuitus quis efficitur xxiij. questione. vj. capitu. vlden. r sic potest saluari optimo Innocenti. Sed in foro anime secus dicas cum misericordiam exercere omnibus sit preceptum di. c. non satis. r ex precepto legis quis teneatur diligere proximum ad id ad quod seipsum: idest ad humanum genus. extra de ma. r obedien. capitu. dilecti. ꝓmissa etiaꝫ dicas in hospitalitate charitatiua: ad aliam enim clerici non tenentur. extra de immu. eccle. c. j. de epīsco. r clerī. l. j. nisi i concessione possessionis facte ecclesie concedens albergam vel hospitium sibi retinuisset: tunc enim secus. arg. extra de censi. capitu. j. r capitu. quanto. xxij. q. ij. capitu. seruitium. ff. de pac. in vendītionibus. cum similibus.

g ℂ Rectores. Singuli in beneficijs residentes.

h ℂ Detrahitur cōmodis. Quantum inconueniens. r talis detractio est vitanda: cum ad contrarium. l. ad procurandā ecclesiarū vtilitatē clerici sunt astricti. xxj. q. ij. c. fine. r extra de re. eccle. non alie. duduum. alibi. vj. r. c. si quis. C. de sacrosan. eccle. aucten. hoc tm̄. r. q. ij. hoc tm̄.

i ℂ Et honori. Certum inconueniens: r talis honor nō est ꝓtermittendus: imo quādoq; lucro pecuniario preferendus. ff. si quis omissa causa testa. l. tuliano.

k ℂ Que. Scilicet ecclesie.

l ℂ Defensorum. Sine quibus nihil in ꝓiudiciū ecclesie attentari potest. extra ne sede vacan. capitulo primo. de re. eccle. non alie. duduum. libro sexto. r argu. C. si aduersus rem iu. l. cum. r nimoteo. cum si.

m ℂ In iurisdictionibus. Collabuntur quod est. j. r est septimum inconueniens. r per hoc q̄ dicit iurisdictionibus: comprehendere videtur bona quecūq; sint mobilia vel immobilia per se mouentia corporalia vel incorporalia. ar. C. de sacrosanc. eccle. l. iubemus. de quadri. ꝓscrip. l. secunda. de ꝓscriptio. xxx. vel. xl. anno. si quis in rem. lxij. de re. corpo. r incor. circa finem.

n ℂ Libertatibus. Octauum inconueniens: r in quib⁹ consistant libertates ecclesie. vide quod no. per Innocē. de senten. excōmunicatio. capitu. nouerit.

Ecclie tūra p dīno deperdi.

o ℂ Multipliciter. hoc dicit: quia quādoq; iura ecclesie depeunt ex negligentia beneficiatī: de qua scribitur q̄ omissa ledit in cor. aut̄. de questio. §. hec omnia. col. vj. r eruditionis nouerca dicitur. lxxxiij. distinctio. c. nihil. quandoq; ex indebita occupatione seu inuasione aliorū xij. q. j. quicūq; militum. ij. q. j. et integranda.

p ℂ Collabuntur. Idest in totum vel in partem pereunt seu damnificantur. simile ver. bum. C. de administrato. li. ler que tutores. circa me.

q ℂ Et ruinis. Nonum inconueniens: r cuz ex talibus ruinis publicus deformetur aspectus. ff. ne quid in lo. pu bli. l. ij. §. si quis neminē. r. l. vlt. extra de electi. c. fundamenta. §. digne tāqz vitande sunt: vt tbi. r. C. de edi. piua. l. ij. de ope. pu. l. intra. r ideo marmora vel columne domus etiam per dūm eius legari vel in terminos alienari non

narī non possunt. ff. de leg. j. cetera. r dicta. l. ij.

a ℂ Edificia. Que forent potius reparāda in suo bono statu ꝙ seruāda. de elec. gñali. lib. vj. r patent exēplius. C. de admini. tuto. l. lex que tutores. circa mediū. Et hoc ciuius ꝙ noualis opera inchoanda. per hoc enim plurimū laudato negrīt: si edificia collapsa vetustate: vt dēficta dereliēta: vel al's inchoata imꝑfecta pficiāt. C. de ope. publi. l. vltī. r ar. ff. eo. l. opus. r. l. vltī.

Turres r menia dicūtur edificia nobilia.

b ℂ Notabilia. Qualia possunt dici illa ex ḡbus expugnari pōt inimici: vel ex ḡbus patens est tuta defensio cōtra eos: vt sunt turres: menia: r alia fortalitia: de quibus loqtur. c. pisanto. extra de restī. spo. r. C. de offi. pfec. pto. l. in nole dīsi. Et possunt dici nobilia tuta vsum loquendi eōm. ar. ff. de stu. l. j. §. j. de fundo instru. l. cū de lantonio. §. affinam. q̄ ad cōseruationē nedum rerum: immo r humanoꝝ corpoꝝ sunt constructa: que dicūtur nobilissima creaturarum. ff. de edīt. edic. l. tustissime. Vel dicitur nobilia ꝓpter sui ꝓfectionem r valoremily modicoꝝ annui redditus afferētia. de ḡbus loqtur lex: in cor. aut̄. de non alie. §. si ho alteuino. col. q. C. de sacrosanc. eccl. aut̄. ppetua. §. q̄ si res ꝓfecta. Sed tuta hoc pōt querī: vtruz priuato liceat facere talia edificia: vel habere? Breuiter dicas ꝙ in limine impꝙ nō licet. C. de fun. limi. l. ij. vj. r. d. l. in nole dīsi. Sz an al'bi possit? Dic ꝙ ad emulationē alicuius alterius si māz seductionis inducat nō licet. ff. de ope. publi. l. opus. al's aūt licitū est. C. de edī. priua. l. per publicas. r tbi no. in. d. l. ij. Quid aūt ꝓsumetur in dubio? Dic ꝙ ꝓsumet non ad inuidiā vel emulationē facere. ar. d. l. per publicas. iuxta l. merito. ff. ꝓ socio. cuz tbi no. r ar. ez que no. ff. de vā. lec. l. fluminū. §. vlt. Sicut aūt non licet (vt dictum est) noua edificia vel fortalitia talia facere vel habere: sic nec ꝓtius facta nō habitare: ly incastellare vel ꝓpugnaculare: r si ꝓtractū est cōdictione ex dicto turibus vl' officio iudicis agi pōt per quēcūq; cuius interest: vt ipsa in statuꝫ pristinum reducant: vt no. Inno. in. c. pisanto. r Hostī. post enm.

c ℂ Magnificētia. l. magnanimitas: vt colligit de sup. neg. gña. c. grādi. li. vj. site ꝺū in psal: qñ elevata est magnificētia tua tē. r in cor. aut̄. hec ꝓstitutio. in fi. de litigio sio. in fi. colū. vtij. Vel expone magnitudo. C. de offi. pfecto. in nole dīsi. Alibi repies vtuer ia nosa que attribuitur artieul ꝓhibēti: quasi in fine olim ꝓhi. in cor. aut̄.

Extruxerat. ꝓ extruerat. syllaba enim ex hic non pōnat: sicut nec in cuāgelio: r quedam mulier Martha nole excepit eum. l. suscepit. r extra vt lit. nō ꝓtest. qñ frequenter. §. q̄ si super. C. vbi in rem actio. l. ij.

d ℂ Extruxerat. l. ꝓstruxerat. syllaba enim ex hic non pōnat: sicut nec in cuāgelio: r quedam mulier Martha nole excepit eum. l. suscepit. r extra vt lit. nō ꝓtest. qñ frequenter. §. q̄ si super. C. vbi in rem actio. l. ij.

e ℂ Decessoꝝ. Quicq; ponitur decessoꝝ: quādoq; predecessorum: quandoq; antecessorum. C. de ope. publi. l. vlt. quod dic si placet: vt dixi in prohemio domini Joañi. pape. xxij. super constitutionibus clemen.

Decessoꝝ sp ponat.

f ℂ Et quod. Decimum inconueniens.

g ℂ Almarius. l. ꝓculosino: cuz ale r ipsaꝝ cura sint rebus olbus ꝓferende. C. de sacrosan. ec. l. sancimus.

Alia est oīb⁹ preferenda.

h ℂ Dolēdi. Cuz sanguis. l. ꝓscitē subditoꝝ de fidentium negligētia manibus regraf. xlij. di. ephesio. extra de offi. or. fr refragabili. de reg. tur. quia. cum enim rōne officij ad alīqz custodiā teneant: ꝓsumit ꝓtra eos si peccē. ff. de edē. l. si go er argētarius. §. vlt. cum tbi no. r ad b. ff. loca. si go domū. §. imꝑator. ex de offi. archi. ea que.

i ℂ Negligitur. Talis negligentia contra negligentes peccatum mortale inducit. l. xxij. distincē. c. dictum. extra de offi. archi. ea que. vbi de hoc.

k ℂ Et vtilium. Vndecimum inconueniens.

l ℂ Sentiūt. Si habeo sentibus: potes exponere. l. incētiuo vel inflāmato occasionibus: sicut illud vulgare quo dicit: opportunitas quez peccare facit. que opportunitas est vitanda. de elec. c. fundamēta. de statu regula. c. j. lib. vj. xxiij. qō. ij. c. diffinimus. de cohā. cle. c. j. C. de epī. r clerī. l. eum qui. ff. de vsu. r habi. l. nō aliter. cuz

Turres hēre: an liceat priuato.

Mots per sensum ad animā tractat.

ſi. Si habeo: certibus expone. l. coadunationibus vel solcetatibus. sic sumit extra de iudi. c. mulieres. lib. vj. r illo est vta pelūdenda: tuta illud. Si nō vtq̄ caluī: fugias cōsortia calui. xxiij. q. iij. c. sepe maloꝝ. ff. de ser. cor. li. j. §. ꝓsuadere. de iureiurā. l. iteꝫ apud. §. appellare. r seq. r sic ꝑm hoc verbū: certibus: in mala ꝑte sumit: aliꝫ i sumit in bona. C. de ꝓsc. qui in vtb. l. j. lib. xij. Si habeo: sensibus put est cōis loq̄tur: tunc planuz est r exponeo sensibus: scilicet quinq; corporalibus: per quos tangi per fenestras mots ad animam intrat: ꝑm beatum Ambro.

m ℂ Fomentum. i. nutrimentum.

n ℂ Pernicioſe. Vrguta animę prejudiciale. simile de pen. distinc. j. pernicioſe.

o ℂ Predeſ. Hoc pōt referri ad illos ex quoruz ꝓsonis pdicta inconuenientia precūt: vt eis tale cōmetuz ꝓbeat in suaꝫ periculū aliarum: vt dixi in glo. si habeo. vel parochianoꝝ ipoꝝ ex cure negligētia. ar. extra de sen. excō. alma. lib. vj. Vel potest referri ad illoꝝ superioꝝ: si in illo ꝑdicta inconuentia tolleraret: qterroꝝ cui nō resistitur tē. r negligere cum possit ꝓturbare perturbos tē. nec caret scrupulo societatis occulte tē. lxxxiij. dist. error. et in extrauag. dicti olim Joā. si fratrum. §. qui igitur. r si ea que male vsurpantur omittimus tē. xlij. dist. peruenit. xxxv. q. ix. loci. Ideo vicarius Christi huius capū conditor volens quo ad subditos r quo ad se predicta inconuentia penitus euitare: statuit vt sequitur.

p ℂ Nos itaq;. Secunda pars.

q ℂ Cor malis. Prouentibus ex vndecim inconuenientibus: vt in parte precedenti.

r ℂ Diſcrimina. De quibus dicti. ō. ꝓxi.

s ℂ Cupientes. Simile de elec. cupientes. de ꝓcef. preben. c. detestanda. libro. vj.

t ℂ Diſpenſationes. Dic posset repeti quod dixi in parte precedenti. in ver. dispensatione.

v ℂ Receptione. Dic vt dixi. ō. circa ꝓmu. c. in ver. recipere. r exponeo receptione: scilz simul facienda.

x ℂ Aut retētione. Intellige etiaꝫ de collatis successiue talibus beneficijs: de quibus sequitur: vt sit sensus ad dispensationes obtentas sup receptione tantum insimul faciendas: vel retentione ipoꝝ etiam successiue obtentoꝝ moderationem infra ponam suscipiant.

y ℂ Pluriū. Quotieq; sint nūo: vt ꝑ. ō. circa ꝓmu.

z ℂ Dignitatum. Super hoc verbo r sequētibus. dic vt dixi in parte precedenti.

ꝛ ℂ Forma. De concef. preben. detestanda. de iureiur. c. continget. §. ſi. libro. vj.

2 ℂ Cuicūq;. Cum nedum infinite: immo r vniuersaliter loquatur: ad cuiuscūq; qualitatis personas extendatur. ff. de here. inſtit. l. hoc articulo. de lega. prestan. l. j.

Universidad de Deusto
Biblioteca

ꝯ generaliter extra de magistr. & obedien. c. solite circa fi. de pnūcleg. quia circa. xx. distinct. fi romanorum. & quia certe persone ab ista vniuersalitate excipiūtur: et sequitur: vnde per hoc in ceteris effectus vniuersalitatis confirmatur. ff. de fundo instruc. l. quesitum. §. idem respondit homo instructa.

in cor. auct. de non alienā. aut permut. eccl. §. vt aūt. col. 3. cum no. in glo.

Statutuz penale: qñ qz extēdit et ratiōa cessāt rate.

persone[a] ꝓcessas (cardinalibus[b] tñ sancte romane[c] ecclesie qui circa[d] nos vniuersali[e] ecclie seruiēdo[f] singulas contrarium: certum est enim q̄ deus non in loco: sed in persona: scilz Petri suam ecclesiam fundauit: dicens: tu es Petrus ꝛc. vt in euāgelio Matth. & recitatur. xxj. dist. §. j. ꝛc. vt no. in. d. c. fundamenta. & potestas clauiuz Petro data in eius persona fuit & successoribus attributa xl. di. nō noo. extra de trāsla. epi. c. quanto. 7. c. inter. de resudi. ad aplice. §. nos itaq; lib. vj. Cōstat etiam personā non solūz sedem vel cathedrā facere. xl. dist. c. multi. Nota etiam de iure eſm esse in ecclia quo ad gubernationez & ꝓtectionem z ecclam esse in illo quo ad obedientiam vij. q. j. c. scire. Ubi est ergo stimus eſo: qualis est papa: ibi est romana ecclia: ibi est sedes aplica: nam cuz de iure cōmuni in ecclesia vacanti fit electio faciēda. xxij. di. in nomine dñi. extra de elect. quod sicut. & papa vbicūq; morīte fit ibidez: vel saltem in ciuitate prima noui pontifex electo faciēda. extra de elec. vbi matuo. §. porro. 7. c. ne romani. cle. v. ergo sequitur q̄ ibi ecclesia romana & sedes aplica vacet. & sic necessario habet dici q̄ ibi sit: q̄ non potest vacare ꝓprie: nisi vbi est: sicut non pōt quis mori: vbi nō est. no. Host. de elec. cōmissa. lib. vj. Zid premissa facit satis expresse: extra de ſpben. c. pfitl. lib. vj. vbi no. Host. q̄ vbi est papa: ibi est romana curia. Ex hiis igit̄ resultat clare: q̄ creati cardinales per papā vbicūq; dicī debent romane ecclesie cardinales. Et diligēter aduertenti facilis est responsio ad allegata in cōtrarium: iz enim de[g] dispositis in vibe romana ap'lica martyriū patiti: & iam eoz sanguine consecrari: hoc fuit ideo: vt in eaque caput erat superstitionis: caput quiesceret sanctitatio: & vbi gentilitū principes habitabāt: illic principes ecclesie morarētur: vt. d. c. beati. in fi. quare nō legitur q̄ ibi solus: & non alibi: scilz vbi papa est: sit ecclia dei & sedes aplica. Iz etiam respectu habito ad locuz peculiarem in vibe romana dicatur ecclia romana: qđ verum est de illa que mēbruz est vnius ecclie. Ipa aūt vnius ecclia in plura mēbra hodie est dispersa. vij. q. j. nouit ianus. in ꝓna Petri fundata cēsēt fuisse vbicūq; fuit Petrus: & adhuc esse vbi est hodie successor eius: vt dixi: & pz expresse per hūc tex. Sed ideo ǵialiter dī romana: a ciuitate in qua Petrus fundamētum ecclie mortem subiit ꝓpalem.

Ecclia fuit fūdata: nō i loco: sz i ꝑsona.

Ubi papa ibi romana curia.

Papa & imperator ecās se seruos.

Cardinales: ſfre sic vocant.

b ¶ Cardinalibus. Sic dicto: quia sedi apostolice quasi ostium & cardo aliarum ecclesiarū. xxij. dist. sacrosancta seruitum: vt sequitur. & sic cognomen sumitur ab eo cui deseruitur. ar. C. de exco. mu. l. hydraulę. lib. x. de aquedu. l. decernimus. §. vniuersos. de fabricēn. quasi per totum. lib. xj. ff. de ver. signi. l. ferri. §. si. in cor. aūt. de defen. civi. circa prin. col. iij. de armis. circa prin. C. de epi. & cle. l. decernimus. xxj. dist. c. cleros. xvj. q. j. si cupis.

Cardinales per papā creati: vbicunq; an dicāt cardinales romāe ecclie.

c ¶ Romane ecclie. Cui solt cōpetit cardinales habere & nō alteri: nisi hoc haberet ex priuilegio. no. Lōpo. de constit. cum accessissent. Quid ergo erit de illis cardinalibus modernis tēporis per diūm nostrum papam hodie ꝓfidentē. & sunt antecessores creatio: dicerentur ne de iure cardinales romane ecclie: Videtur q̄ non: cum ꝓprie romana ecclia sit in vibe ro. arg. ff. de ver. sig. l. bona ciuitatis. & l. eum qui. vnde a ꝓpria vbi significatione recedi nō debet in dubio: nec ad abusiuam respectu habere. ff. de leg. iij. l. nō aliter. in prin. & j. circa fi. de ver. sig. l. nepos. Item q̄ in vibe ista locum sedis aplice ois dicitur elegisse: extra qui filij sint legi. c. per venerabilez. §.

a ¶ Singularitū ecclesiarum. Que membra dicuntur vniuersalis ecclesie. vij. questio. j. monasteriū.

b ¶ De impēdunt. i. exhibent & promptos & obsequiales offerunt. sic & hnic extra de ele. non resi. cum dilectus.

c ¶ Regum. Intellige catholicoz: infidelium enim filios non est verisīle ꝑpam voluisse aliqđ ꝓrogatiue eccle plus ralitāt̄ beneficioꝝ seruare: cū de iure cōstitutoz ipsi capaces non sint: saltem vsq; ad secundā generationē. de here. quicūq;. §. heretici. li. vj. per lineam tamen masculinam descendentes. co. ti. c. statutū felicis. & hoc vez esse ꝓbabiliter potest dici de dispensationibus per eos obtētis post incursum heresim per parentes: q̄ negari nō potest quin tales dispēsatiōes sint nouī iuris ecclīastici acquisitiua quo tales excludunt: vt. d. §. heretici. Sed si ponas dispēsationes obtinuisse ante heresim parentū erit ne ídē? Credo q̄ non: quia nemo habebit locum qđ hic dicitur: q̄ tuus ꝙstitum filius per talem heresim parentum tollit nō ꝺs. argu. ff. de senatū. filiā. de pe. l. crimē. C. eo. tit. l. sanctim⁹. extra de bis q̄ filia ma. par. ca. quesitū. & argu. d. c. quicūq;. §. ad hoc. & §. vltī. vbi post heresis parentū ꝓhibet filijs beneficioꝝ acquisitio non tollit ante facta: & emancipatis facta de libero post heresim parentū nulla dicit: ergo a cōtrario sensu ante bene tenet: & suo vigore potīt: ita & hic: q̄ nō potabit iusq̄tatem ꝓtis filiuo. j. q̄ne. tiij. c. j. & ij. & arg. C. de here. auē. idem est. potissime q̄ talem dispensationes nō pertinerunt ad filios ex ꝙsonis parentū: sed aliunde. ar. ad hoc. ff. de interdic. & rele. l. ij. de decu. l. ij. §. nullum. de iure ꝓpa. l. ij. & ij. de bo. pos. & tab. l. ij. §. emancipat⁹. Sed iuxta hoc quero: pone aliqua nobilis vt alia mulier fuit vxor regis: illoz mortuo retinuit dignitatē regine. ff. ad munī. l. filij. §. vidua. extra de foro cōpe. c. ex pte. sed post susceptū filiū ex aliquo nouo marito: numqd ad filiū extendet q̄ ꝺ dicit? Dic q̄ non: tum q̄ non est filius regis: q̄ iste tex. exposuit. tum q̄ etiā a marito: nō tū rege illū suscepisset: ad illud quod ꝺ dicit minime traheretur: mō cōtrahendo est vtro ifortuī ꝙ rege: illa desiit habere dignitatem regine. C. de inco. & munici. l. vltī. ij. x. d. §. vidua. & ff. de sena. l. femine. C. de nup. l. cū te. x. d. c. ex parte. & sic nec ex rege: nec ex regina ille natus est: quod hic requiritur. & quia in ꝓpo deficit claritas generis regalis: & potissime ob verbum dumtaxat: quod de se omnium aliorum ꝙ regum filios excludit. argumen. ff. de tri. vl. & ole. leg. i. cū certus. de ꝓben. emp. l. si debitor. §. veriūs.

Regis filie an potiant ꝓpter legio filiorum.

d ¶ Filijs. Quid aūt esset de filiabus: pone aūt q̄ tē pore huius cōstitutionis aliqua filia regis dispēsatiue teneret duas abbatias: vel alia dignitates monialiū: numquid excepto quę hīt de filijs cēsebit facta de filiabus: Videtur q̄ nō: certum est enim q̄ filia nō est filius: & ter. alios excepit: & illos dixerat videt excipere cū dicit dixerat. Sed cōtrariū tenetur: q̄ hec cū sit sublatiua iuris et dispensatione legitima ꝙsti rigorosa est: & quo ad hoc odiosa: quare restringēda de regu. iur. odia. li. vj. ff. de li. & ꝓstḋ. i. cū gdā. quare per cōsequens excepto que ad eam sit est ꝑsonabilis: & hoc denotant verba hic posita ꝓrogatiua gratie &. quare extēdēda: vt dicit⁹ suprā: & argu. de ꝓben. c. fi plurib⁹. lib. vj. vt sic & ad filias referat: cum in eis generis claritas inducens ꝓrogatiuā gratie: vt hic dicitur sicut in masculis reperit. ff. de senatū. femine. & l. filiā. nec ꝺs in eis accīsari natura: q̄ ipsas masculos non generauit. C. de li. ꝓ. l. maritus. vitiū de legi. here. l. lege. tū. tabular. & q̄ in fauorabilibus appellatione filiorum filie ꝓtinentur. ff. de testa. tute. l. si quis ita dixerit. de leg. ij. fi ita sit scriptū. Et verbum dūtaxat: hic positum excludit hic filios aliox ꝙ regis: vt dixi. ā. in gl. precedenti. non aūt reguz filias cum ꝓ filijs sint habē-

Filij⁹ cuius pater rex erat tpe cōceptionis: nō aūt tpe natiuitatis vel ei⁹: an portat ꝓ filio regio.

Questio.

Nepotes et regū cōtinent ap pellatiōe filiorum.

de quo ad hoc: vt predixi. & probatur. ff. de verbo. signi. l. filij. & arg. de nunc. & bono. l. vacatio. de iure fisci. l. iij. Sed pone q̄ talis filius vel filia cōcepti fuerint tpe quo pr rex erat: sed tpe quo nascunt desiit eē rex: puta q̄ depositus vel iuri regni renūciauit: numqd ad talem filiam vel filiū exceptio q̄ sit hic extendetur? Dic breuiter q̄ sic: q̄ cōcepti ꝓ tam natis habent cū de eoz cōmodo tractat. ff. de sta. ho. l. q̄ in vtero est. x. d. qui in vtero sunt. vnde si supervenientes patris calamitas seu casus: non tollit eis dignitatē quesitam. ff. de sena. l. filiam. & est expressum. co. ti. emancipatus. §. si quis conceptus. & ibi casus: & de decu. l. ij. §. in filijs. ver. si pater. & §. ꝓinde. vnde nulla relingitur questio cuz sit casus legis. in cor. aūt. de non elt. secū. nubē. §. j. C. d' iur. Lancelle. & in eis no. ¶ Sed qd esset cōtra: pone aliquē cōceptū ex inferioi q̄ sit rex: puta ex cōmitte vel alio tē pore quo nascitur pater factus est rex: numqd quo ad efficacias exceptionis que hic fit reputabit⁹ ille filius regis? Videret⁹ q̄ non. arg. eoz que no. C. de nup. l. imperialis. §. & hic filius. & ar. C. de suis & le. li. l. ex libera. vbi concipitur ex libera & seruo non ꝺs priuilegiū filij decurionis: ls pater factus liber posset creari decurio. Sed ītō dicas: q̄ expressum est. ff. de sena. l. senatoris filiū. & de decu. l. ij. §. in filijs. vt sic natiuitatis liberoz repōte supponens patris dignitas eis prosit. vt ibi. & C. de natura. li. l. nup. & de nup. si liberā. Nō ob. dicta lex: ex libera: quia ibi ab initio ītre ciuili nullam fuit mētionē inter liberā & seruā: quare cōceptus ex eis fuit nat⁹ spurius: vt ibi: nec libertas vel honor patri obuenit⁹ illā legitimā reddit: quare vt spurius nō gaudet priuilegio filij decurionis vt ibi dicit? legitimus originali nobilitate patris non gaudeat. ff. de sta. ho. l. cū legitime. Itē pone q̄ natus est quis & ꝓceptus ex nō rege: qui tū rex fuit & eē adhuc speratur: et q̄ depositus est ad tps: ante aduentū tpis illius mortuus est: numqd iam nat⁹ reputabit filius regis eē? vi q̄ sic. arg. ff. de decurī. l. ij. §. si ad tēpus. Et idē vi dicē dum: si qs sit cōceptus ex nō rege & anteq̄ fit natus fuus pr rex efficit: & demū ipso nondū nato pr eē desiit rex: vt q̄ depositus vel alio mō natus postea filius regis videat cēsendus: vt. l. e. §. ꝓterea. Sed qd dices: an hic appellatione filioz ītinebunt nepotes? saltē nati ex filijs? Dī q̄ nō: cū etiā in fauorabilibus appellatione filioz non ītineant. ff. de testa. ante. l. q̄ si nepotes: instī. qui. quibus non. pos. §. vltī. Sed filij potest dici. arg. ff. de ꝓbo. signi. ide roz. §. sed & papinianus. & l. filij appellatione. & l. iusta. nā de ꝓpria significatione verbi filioz: nepotes ex eis nati ītinent: q̄ pos vt per filios in eius memoria gñis retinetur: vt dic. §. sed & papinianus: cuius gñis claritas hic exceptionē inducit: ls aliquando de vsu & de consuetudine loquēdi aliter nepotes: aliter filij appellentur: vt in primis iuris⁹. & sic no. dic. §. vltī. quare in dubio hic filio rū appellatio comprehendit nepotes iuxta ꝓpriā ꝓbi significationem: ad quam & non ad aliaz in dubio respectus habetur. ff. de le. iij. l. nō aliter. de ꝓbo. signi. nepos.

Et an quod hic dicitur de aliis sit intelligendum: de legitime natis: an etiam de aliis: Videtur q̄ de omnibus cū omnes sint filij & hic indistincte logitur. Sed contrariuz videretur cum illegitimi de se non sint capaces talium beneficiorum. de filijs ꝑsert. c. j. & fi. nec dicuntur fulgere claritate generis patrū: vt. ā. dixi: vnde nō est verisīle q̄ hic papa talibus dispensationes reservare voluerit.

Sed supposito q̄ dispēsationes sufficientes obtinuissent: omnis illegitimatio fuit sublata. extra qui fi. sint legi. p venerabilem: quare per hunc tex. indistincte loquentem eis reservare videret: potissime cū hic agat de sublatione iuris p dispēsationē ꝙsti: vt. ā. tetigi circa ꝓn. huius glo.

Universidad de Deusto
Biblioteca

a ¶ Sublimitatez ecp. hoc ad cardinales referas: pter hoc q̄ sequitur de generis qualitate: quo ad filios regum ppter est referendum: ly ad eos hec sublimitas referri possit per huc tex. z ar. de ꝓbē. ti mlta. §. vltī. Ista aūt sublimitas in ofitis cardinaliū attēdēda est principaliter quo ad mores z merita vite. ly.

Sublimitati siquidē ob sua merita.

qui ꝓpter sublimitatem a

di. c. miramur. nā nō qui maior in hoc nōe fuerit ille est iustior: sed qui fuit iustior ille maior fm Joā. chryso. z l.

Cardinales nouez hsit priuilegia.

di. c. multi. in fi. z alibi legitur q̄ non in sublimitate gradum sed in amplitudine charitatis acquiritur regnum vel. extra de tempo. ordi. c. ad aures. Sublimitas hic sumit quo ad eos pro statu eminentia vel excellentia: z vt alibi. in cor. aūc. de filio ante dota. instru. natis. in fi. colla. ly. ghus modis natu. effi. sut. in fi. col. vij. cum simlibus. z dicto. c. de multa. c. vltī. Sed tū (vt dict) sublimādi merita z mores nō inordinati effectus sunt intuendi. extra de prebē. graue. Quid presumek in dubio de sublimitate: an ob sua merita vel ex alia cā fit sublimat⁹: Dic presumendum fore q̄ ob sua merita extra. de presump. c. cū in tua. iuter: z dicto. c. miramur. z. xl. di. c. j. z not. B. extra de prescrip. c. presentī. quod bodie est sublatum. Ad hoc presta efficax arga. ler dicens: q̄ quanto quis meliorib⁹ preest tanto maior z honestior est. c. esse presumit. in cor. aūc. de defen. ciui. §. nos igitur. col. iij. ly. glo. dicat ibidem q̄ non de honestate animi: sed seculi loquitur: z alibi logtur quanto q̄s est celsior tanto z alios potentior. xvj. q. j. sunt nonnulli. Et q: sacrilegū instar obtinet dubitare: an ille dignus sit quem princeps elegerit. C. de crimi. sacri. l. ij. xvij. q. iij. §. qui autē. versꝰ. si quis. q̄s est ibi. c. z argu. C. de aduo. diuer. iudi. cnm. l. restituende. in fi. ¶ Sed gratia huius. quero quale sit istius sublimitatis cardinalat⁹ priuilegiū: Ad hoc dicas q̄ est multiplex priuilegiū: q̄ hoc ſliter cardinalē insequens trigīta septem penas patit z incurrit: quas saltē omnes non incurrit insequens ꝓpium sunz ecp̄m: vt colligitur extra de pe. felicio. li. vj. z eo. titu. c. fi q̄s suadente. Ide. papa. v. ¶ Secundum: q̄ cum ofi cardinales sunt legati conferre possint difficia etiā ad papā deuoluta de ꝓbē. venerabilis. de offi. leg. c. officij. li. vj. ¶ Tertiuz: q̄ legati excōicatos pro iniectione manuz violentaz absoluunt. ex de offi. leg. c. excōicatos. ¶ Quartū q̄ legati de latere mare trāseuntes vti possunt insignijs aplice dignitatis: puta palefredo vel equo albo vestimentis rubeis freno z calcaribus deauratis: z simlib⁹. de hostie. antiq. vbi de hoc per hostī. ¶ Quintū: q̄ dicit ꝑfat patricha q̄z nomina in diaconate principio scribi consueuerunt fm Guil. no. in. d. c. officij. sed me cū ipso tenere hoc casu nō audeo: q̄ patricios impator sibi in p̄ces elegebat. inst. q. mo. ius pa. po. fol. §. filius. C. de ꝓsul. l. vltī. lib. xij. papa aūt cardinales nō assumit in p̄ces: sed tm̄ i filios. extra de testi. c. ly ostectus. de ꝓbē. dilecto. nisi faciat eos eē ꝓcos: q̄ tunc in fratres eos assumit. extra de cri. sal. cū grauī.

¶ Sextum: q̄ pars corporis pape dici possunt ad istar senatoꝝ. vj. q. j. §. vez. C. ad. l. iul. ma. l. quisquis. fꝫ Guil. notantem in dicto. c. officij. vnde alibi no. Inno. q̄ collegium cardinaliū habet senatum. arg. xcvj. di. ꝑfatū⁹. vt no. ipse extra de re iudi. cū te. z de hoc. xvj. q. j. ecclia. Illud aūt aliter pfuaderi pōt: nam cum pmiscue loquendo de cardinalibus oēs fratres appellet: tpi tamē frēs corpoꝝ fratris sui pars esse sunt cēsendi. arg. C. de agri. z censi. l. cēsi scimus. §. vltī. li. xj. z sicut in pona senatoꝝ cōmitti dicitur crimen lese maiestatis: q̄ pars corporis principis censentur: vt. d. l. quisquis. ita z cōmitti dicitur in personis domnoum cardinalium: vt. d. c. excommunicatio. vbi de hoc. ¶ Septimum quod ex premissis istr gitur: nam si ipsi censeantur vere patricij statim cum sunt creati sunt liberati a pnia potestate. dicto. §. filij. z. d. l. vltī. de ꝓhibi. sed hoc nullo iure cauetur q̄ sint patricij: si censeant senatores: non sunt liberati ex hoc. d. §. filius: cum ex illis dignitatibus solum quis liberetur a patria potestate: ex quibus liberatur a curiali ꝓfessione. in cor. aūc. consti. que de dig. §. generaliter. col. vj. sed a curiali liberat propter duodecim dignitates C. de decur. l. vltī. li. x. de quaz numero nō est senatoria: q̄d ergo sup hoc dicens z dic q̄ si sint creati cardinales est: nulla ē dubitatio: q̄ saltē ex ꝑfali adepta dignitate liberi facti sunt a ꝑia potestate. in cor. aūc. cōsti. que de dig. §. illud. col. vj. C. de epi. z cleri. aūc. sed dignitas alia in hpli: sed hodie extra qui fi. sum legi. per venerabilez. Sed si isti sint creati cardinales q̄d dicens: Videtur q̄ nō sint liberati: nā cū tua ꝑte potestatis cōstitit in multis puta in octo: que nolunt insti. de patria po. §. tuas aūt. nō oz dici sublati in patria ſtantibus: nisi vbi in iure statutuz reperitur: cum non sit ler aliqua illud dicens. arg. in cor. aūc. de nō eli. secū. nubētes. §. optimū vtiqz. col. j. vbi dicitur: non fraudet pater iure filij. nec enim lex est aliqd tale dicens. ad idez. C. de col. l. illā. de repa. l. dissentientis. extra de sup. negli. prela. romana. li. vj. ne sede vacā. c. illa. z per hoc scribit erubescendū fore loqui sine lege. in cor. aūc. de trien. z semi. §. ꝑsidere nemo. col. iij. z q̄ alijs rum honores alijs damnouz occasionem fieri non oportet. C. de sta. z imag. l. z virtutum. z de silentio. iubemus. lib. xij. nec vlli est cum alterius iniuria consulendū. xxij. q. ij. capi. primum est. C. de offi. ꝓfect. vbi a. l. ꝓfectus. Sed his non obstantibus contrariuz non improbabiliter potest dici: certum est enim q̄ multiplex est dignitas secularis vel officium: que vel quod aliquez liberat a curiali conditione: vt colligitur. d. l. vltī. C. de consul. lib. x. z illa eadem que est in numero duodena: vt predixi hodie filium liberet a patria potestate: vt dicto. §. generaliter. in quo numero computātur aduocati fisci. questores principatus agentium in rebus: z similes multe: de quibus minus videtur q̄ liberent: cum ex earū vtinte nullus effici dicatur pars corporis principis: z tñ liberant: ergo multo fortius dignitas cardinalatus. sumpto arga. a minori: de quo no. de elec. cum in cunctis. vnde ly non sit h expresso iure cautum: tamen de similibus ad similia procedit. ff. de legi. l. non possunt: cum plura sint negocia q̄ vocabula. ff. de ꝓscrip. ver. l. natura. z statutum in vno statutum censetur in alio: vbi est penitus eadem vel maior ratio. no. ff. de iudi. l. cum pretor. nec videt dānum ex hoc pater vel iniuriam pati: cum enim naturaliter augmentum in honorem filij desideret. extra de testi. sup eo. cum eadem ꝑsona singatur esse cum eo. C. de ꝑsp. z alijs subsi. l. vltī. z eadem caro. xxxv. questione. ij. hac auctoritate. z excellētia z nobilitas filij patrem nobilitorem reddat: z laudem magnam patri afferat: z magne letitie ꝓbet occasionē: vt legitur in. d. §. generaliter. z gloria patris est filius sapiens. Prouer. xvij. z. xxv. c. xxv. di. c. esto subiectus. in fi. tales honores laudē letitiam z gloriam oz omni pecuniario commodo: quod ex patria potestate potest contingere preferre. ff. si quis omi. cau. testa. l. iulianus. ¶ Octauum principaliter q̄ cardinalis asserenti se legatum creditur absq̄ literis. xvij. distinctione. c. nobilissimi. ly aliqui hoc reuocent in dubiū. ¶ Nonum q̄ assertioni cardinalis absq̄ actis creditur super his que coram eo acta sunt saltem de consuetudine curie. extra de ap. constitutus. vbi hoc no. per hostī. in ꝓbo assertioni. z p talē ꝓsumptionē potest esse ratio: quā credat principē qui ipsum ob singulares industriam exploratam eius fide z grauitate ad tante dignitatis magnitudinem adhibuit non esse alo aliter processurum seu iudicaturz esse ꝓ sapientia ac luce dignitatis sue quam ipse foret ingressurus. argu. ff. de offi. ꝓfect. ꝓto. l. vna. circa fi.

Erubescimus sine lege loq̄.

Ꝑ z filij singuntur eadem ꝑsona.

Nobilitatio nō in multis est habēda.

a ¶ Generis claritatem. Nō habendam rationem nobilitatis generis: z hoc etiam in penis in flictis. de quo dicit vt legitur z no. xlij. questio. j. quid circa pacem. extra de iureiuran. cum quidam. ff. de pe. l. quedam. de incen. rui. nau. l. pedius. C. de paga. sacri. z tem. l. vltī. cum simi. multis. Quantuz in honoris exhibitione z salutatione z sedis inter iudices assignatione. de quo dicit vt legit. C. de offi. diuer. iudi. l. secunda z tertia. vbi senatores vel clarissimi. l. iij. §. sedendi. de offi. ciui. iudi. l. secunda. de hoc etiā no. tertia questione fi. c. necesse. Quantum in beneficiorum obtinenda multiplicatione: vt hic. z de preben. capi. de multa. §. vltī. Quantū in faciendo de ipsis pe alijs certis partibus electione. in cor. aūc. de ꝛ sen. ciui. §. literi. col. iij. ex de appel. ꝓstitutis. cū notatis in ipsis. Quantū etiam in beneficiorum equali faciendo distributione. super quo. vide quod dixi. §. eo. c. in ver. mendicant. Necnon in aliorum honorum vberi administratione ac etiā ꝓsumptione ff. de bona. l. filius. §. nōnunq̄. de admi. tu. l. cū plures. §. tutor. de iudi. si longius. in fi. de iure ꝛo. l. quero. z in multis que diligens indagator per se poterit repertre.

b ¶ Pterogatiua gratie. Simile de offi. delega. hac cōstitutione. de offi. lega. capi. officij. libro sexto.

c ¶ Dumtaxat excepto. Eadē verba reperies de priuile. c. ne aliqui. de offi. de le. hac ꝓstitutione. li. vj. vnde hec verba tollunt dubium si quod fieret an ſtra cardinali: puta Patriarcha primas archiepiscopus abbas vel filij ſtrorum rege: puta ducis vel comitis dispēsatione obtenta possit gaudere contra hanc decre. z dic q̄ non per hunc tex. z per ea que notaui. §. in verbo cuiuscūq̄.

Deliberatio in agtibus ꝑ est necessaria

d ¶ Deliberatiōe. No. principē qui omni lege solutus est. ff. de le. princeps. ex de concess. preben. ꝓpositi. deliberatione velle vti in agtibus. si. de offi. lega. c. deliberatione. li. vj. C. de legib⁹. l. humanū. ne filius pro patre. aūc. habita. ff. de his que in test. delen. l. prime. de iurepatro. l. utut fratres. Eius igit exemplo quicūq̄ alius idem facere oz. arg. lxxiv. distin. legit. ij. q. j. deus omnipotens. ex de re iudi. in causis. dubiū enim non est omnia ofnia que consilio recto geruntur iure meritoꝝ effectu z firmitate niti. C. de repu. l. iij. z veritas sepi⁹ examinata clitius splē descit in lucem: z fructus diutinus est iustitiaz sepius recensiti. xxv. distinctio. tr. c. graue. vnde alibi statuitur: q̄ non cum precipitatione nec subitanee: sed cum deliberatione sunt iste ꝓferende. C. de iusta cred. pecunia recitan. l. ij. extra de re iudi. pastoralis. cle. v. §. vez. vbi etiā de ꝑ dixi.

Cardinales an fine a papa filij vel fratres nuncupandi.

e ¶ Cum fratribus. Colligе hic q̄ cum papa de cardinalibus logtur indefinite vel promiscue appellat eos oēs fratres: vt hic z in locis mlris alijs reperis. Et pōt ratio reddi: q̄ ly soli episcopi cardinales singulariter z peculiariter fratres: ceteri vo filij appellent. de cri. fal. c. ꝙ grauī. de testi. ly ostecte. de preben. dilectus. ne tgitur episcopi notabili fraterno nose nuncupandi: vt ibi negligi videant: ideo z alij ꝓpter eos fratres appellātur. arg. ff. de iniur. item apud. §. hoc edicto. xxiij. distin. c. ꝙ. extra de here. c. ij aduersus. Et nisi cardinales non essent qui fraterni nose appellatione non sunt nuncupandi: vt. d. c. ꝙ grauī. nisi propter illos qui episcopi sunt fratres appellari merentur: sicut nepotes ex filijs qui veri filij non sunt nec sic appellari cōsueuerunt. ff. de testa. inte. l. q̄ si nepotes. testi. l. qui ba. tu. pos. §. vltī. tamen ꝓpter filios z ipsi filij appellantur. Et sic ex ꝓsimo episcopoz cognoscunt quod ex sua singulariter non possunt: vt alias contingit. ff. de edili. edi. cum autem. §. fi. de bo. pos. contra tabulas. l. non putauit. §. fi. ex here datus. que res

Principio dalgēs tia aliqd asserre oz.

pig. ob. pos. l. aristo. extra. de ꝓbatio. li. §. j. de concessio. prebē. c. auctoritate. lib. vj. cum multe fi.

f ¶ De ipsoz cōsilio. Sciliet cardinalium quoz consilio papa vitur: q̄ vult vt hic videos: nō autem ad hoc oz necessitate tenet: vt not. extra de re iudi. ad apli. li. vj. vocat⁹ enim est in plenitudinez potestatis. §. honorez: nec potest

Cōstitutō nō ligat a tpe editionis.

g ¶ Scientia. Factum ex certa scientia pape robur obtinet firmitatis etiam si de se nullius erat. extra de trā. c. §. de accusa. c. ad petitionē. li. vj. c. hoc quippe. z ar. C. de testa. l. omnium. de appart. iudi. l. ꝓbationes. li. xij.

h ¶ Moderandas. Diminutionem non augmentum denotat istud verbum. extra de verbo. signi. c. trāsmisse.

i ¶ Effrenatam. Idest imoderatā z indecentes. §. ff. de testi. l. j. in fi. extra eo. ti. c. significauerunt. z. c. cū causas.

k ¶ Easdem personas. Sciliet qualescūq̄ preterq̄ hic exceptas: vt supra patet.

l ¶ Totaliter non frustrentur. al's frandentur. sic enī est interpretanda indulgentia principis vt aliquam gratiam afferat ipetranti. C. de legi. l. ij. ff. de iure imu. l. j. in fi. extra de ꝛbo. signi. c. in his. nec aliter est interpretāda. extra de ꝛbo. significatio. olim. ne alo delusoria videat. ff. ne quid in loc. publi. l. vltī. de iudi. l. ij. ꝓtor. extra de verboꝝ significatio. abbate. §. vltī. z. c. cum olim. de ꝓba.

m ¶ Statuimus. Hoc verbum rem ꝓfectam significat: z cum effectu nō verborum acceptiōnē est extra de verbo. signi. c. in his. z tale statutū principio exquo animo legem cōdendi factum est omnino seruandum est. C. de legi. l. leges. c. vj. c. contra morem. xix. di. in memoriam.

n ¶ Nunc. s. tempore publicationis huius decre. ante enī non ligauit. in cor. aūc. vt facte nove cōsti. col. v. extra de cōsti. c. cognoscētes. de preben. cuz singula. §. cōtra. li. vj. z. j. sequitur. Durum enim esset sentire quod statim a tēpore editionis ligaret forte penitus ignorantes contra ima. ff. de decre. ab ordi. fa. l. vltī. xxxij. questio. iij. capi. vtrie sarra. lxxxij. distinctio. proposuisti. quid enī peccare diceretur antiquitas si huius decre. licta z. C. de test. l. iubemus. consensum enim non ignotantiam volumus obligari. C. de rabu. l. generali.

Dispēsatio legitima ꝑ esse.

o ¶ Ex dispensatione legitima. Sed quam dispensationem reputabis legitimam: Respondeo illam in qua nihil tacetur vel nihil expimitur quo expresso vel non tacto princeps verisimiliter duci potest ad dispensationez denegandam. de elec. dudum. §. penultimo. de preben. ci. si dignitatem. Cle. v. sic enim dici consuetus in impetrationibus beneficiorum. de rescrip. si ꝓponente. de preben. si motu. z. c. non pōt. li. vj. Dicat cuiz in illis tamē ambi-

Universidad de Deusto
Biblioteca

losa sit stricta interpretatio. de rescrip. si gratiose. ꝛ deꝑ
bem. Guto. lib. vj. sic sit in dispensationibus: vtpote a iu-
re cõi exorbitantibus. extra de fil. presbyt. c. j. ꝛ q. lib. vj.
ꝛ arg. ff. de nata. restit. l. j. de exca. tu. l. qui testamẽto. stric-
te forma mãdati in illo: ꝛ forma dispẽsationis in illis
seruata cessante argumento in vtrisq; sumpto a minori vl
a maiori. super quo vide que no. per Do
sten. de rescrip. postulasti. ꝛ ca. in no-
stra. ꝛ per Inno. de
concess. preben. vsle-
ctus. ꝛ qd alꝫ sup B
vitri. d. c. si dignitate
ꝛ quod no. d capel.
mona. ex parte.

a ¶ Absq; dispen
satione. Illa autem
facta per illũ q̃ pot
ꝛ legitime: vt dixi
no. precedẽti reddit
licitum qd alꝫ erat
illicitum. argn. de elec. duobus. §. nos igitur. de concess.
preben. cum nostris. §. nos igit. de transac. capt. j.

b ¶ Malueri. Reseruat ergo optionẽ circa vnum cui
cura: ꝛ circa aliud sine cura: ficut alibi reseruatur optio
retinendi vnũ de pluꝝ obtentis. de ꝓben. cuꝝ singula. li.
vj. ꝛ eo. tit. c. referente. c. literꝫ. ꝛ. c. tue. ff. de colleg. illi. §.
elti. ꝛ per hoc refrenat hec effrenata multitudo sup̃ rete
tione pluriũ: per hoc etiã in totum non frustrank effectu
dispensationis ipsam obtinentes: cum alꝫ de iure com-
muni vna dignitas vel personatus se non compatiatur
cum alia vel alio etiam sine cura. de preben. de multa. §.
hoc idem. de elec. duobus. §. penultimo.

c ¶ Licite. t. de nostra licentia per hanc decre. cõcessa.
vel. t. non obstante alia furta cõmunis prohibitione.

d ¶ Que tñ. §. vnũ cui cura ꝛ aliud sine cura: vt supra.

e ¶ Teneant. Hoc ꝓbã necessitate videt ꝓponẽ eligẽdi.

f ¶ Eligere. Sille. de ꝓben. cũ singula. §. circa. libro. vj.

g ¶ Infra. T. imitatiuꝫ est temporis istud verbũ: ꝛ vl-
tra illud non est locus talꝫ electionꝫ. argu. ff. de fideicõ-
miss. liberta. l. thaio ancilla. §. intra. de leg. §. l. statuliberum. §. stichum. de condi. ꝛ demon. l. ij. in diez. Super q̃
vide si placet quod not. pro ꝛ cõtra de concessio. preben.
c. cum et. clemen. v. in glo. per hoc patet.

h ¶ Mensem. Sed quot dies faciunt mensem ꝛ Die q̃
tot quot continebit mensis in quo fiet notificatio presen
tis constitutionis: vt sequitur. nisi enim sic dicas non nu-
meraretur mensis a tempore talis notificationis: quod
textus requirit. ꝛ si de illo mense erant aliqui dies lapsi
supplebunt de sequẽti. argu. ff. de ꝓbo. signi. l. cũ discre.
de diuer. ꝛ tẽpo. ꝓscriptio. l. j. de re iudi. l. nisi lex. fic not.
Bar. de elec. c. q̃ fit. ꝛ de rescrip. si propter tma. libro. vj.

Constitutio ligat.

i ¶ Notitie. §. vere vel interpretatiue: que accidit lapso
duobus mensibus a tempore publicationis presentis cõ-
stitutionis. in cor. auẽ. vt facte noue cõstit. col. vj. extunc
enim ius interpretatur ꝛ fingit quem habere notam con
stitutionem principio: nec extunc est probabilis ignoran
tia. argu. xvj. distinctio. q̃ dicitis. extra de postu. prela. c.
j. ff. de institio. actiõ. l. sed ꝛ si. §. ꝓscribere. cuꝝ similibus.
Et quo autem tẽpore ligent statuta vel ꝓstitutiones alio
rũ. dic ꝑm q̃ no. Hostiẽ. in suma de cõstit. §. quando.

k ¶ Ceteris beneficijs. s. non electis.

l ¶ Nõ poterant. Ut sunt personatus plures vel dignꝫ
tates etiam sine cura: vt supra dixi.

m ¶ De iure. Per hoc videtur innui aliqua beneficia
etiam plura numero de iure communi posse teneri. ad
idem de rescrip. c. gratia. libro. vj. ꝛ eodem titu. c. gratie.
clemẽ. v. sic sentit Innocen. de preben. cum iam dudũ. ho-
die autem aliter sentire videtur ibidem. de cõcess. prebẽ.
literas. de his plene per Hust. in Specu. titu de leg. §. vi
dendum restat. ver.
illud autem. per Hust.
dicto capi. gratia.

n ¶ Absq; dispen
satione. Per hoc ex-
cludit beneficia cura-
ta etiaꝫ vel dignꝫ
tates seu ꝓsonatus:
cum non sint dimit-
tenda: si sint talia
vel talꝫ: que de iu-
re cõmuni plures vl
plura possint tene-
ri: vt q̃ annexa vel
annexe dependẽtia
vel dependentes ad
alios. de preben. ca.
super. de eta. ꝛ qua-
lita. cam re.

o ¶ Que. Scilicet beneficia curata vl alia de iure sine
dispensatione non compatientia.

p ¶ Extunc. Scilicet lapso mẽse a tẽpore notitie huius
cõstitutionis: non ergo ante finguntur vel censent vacare:
verbum enim tunc extremũ tẽpus significat. ff. de ꝓbt.
ꝛ demõ. l. tũ. §. j. ꝛ ff. de ꝓbe. cõ singula. §. j. ꝛ. §. circa.

q ¶ Datare decernimus. No. ex potestate precipito ec-
clesie inducit fictionem vacationis beneficij: vbi alꝫ non
esset: naturam enim rei limitare potest in altam: ꝛ fingere
esse: quod alꝫ vere non est. C. de rei vxo. act. l. j. ꝛ arg.
de consec. preben. c. cum et. clemẽ. v. not. de transla. epi. c.
quanto. Quibus autem auctoritatibus iuribus ꝛ ratioñ
bus ꝓbat papam habere auctoritatẽ sũmam ꝛ excellẽtẽ
ꝛ potestatem in oĩb; ꝛ per ora: ꝛ pre oibus. vide qs dis-
fuse no. Hostien. et qui si. sint leg. ꝓ venerabilẽ. §. rõnib;.

r ¶ Coũ. Tunc coram aliquo fieri dr cui sit eo ꝑte ꝛ
intelligente: iz alꝫ nolente. vel coram demente vel infan
te: vel dormiẽte fieri nõ posset. ff. de ꝓbo. signifi. l. coram.

s ¶ Ordinario. i. episcopo vel sede vacã. capitulo: vt. j.
eo. §. ceterum. sed quez alꝫ in casu huius capitul ap-
pellabit ordinarũ quo ad talem dimissionez: Videt q̃
episcopũ: cum preordinator dicatur in cunctis. xxv. dist.
perlectis. ꝛ qt omnes ecclesie cũ suis turibus in eius po-
testate ꝓsistunt: ꝛ regende sunt parrochie sub eius tuitio
ne. ꝛ. q. j. decretũ. ꝛ. c. regenda. extra de reli. do. c. de xeno-
dochijs. cũ si. Sed cum non queras de diocesano: nec de
loci ordinario: sed simpliciter de ordinario: illũ dicã ordi
narisi quo ad hoc: qui alꝫ iure suo potest cõferre. arg. ex
de offi. or. c. cũ ab ecclesiarum. de iudi. c. decernimus. ꝛ de
offi. ordi. ꝛ si ab apostolice. clemi. v. ꝛ hoc denotat ter. se-
queno cũ dicit: sine noua collatione ab eo qui facere po-
terat facienda. vt sic dimissio beneficiorꝫ talium fiat coraꝫ
illo a quibus procedere poterat collatio. no. de renun. c.
admonet. Si autem quereretur de diocesano vel ordina
rio loci nullo alio subiuncto: videretur de episcopo fore
intelligendum. argu. de vi. ꝛ hone. clerico. capi. diocesa-
ni. de eta. ꝛ qualita. capitu. cum ecclesie. de sequel. poll. ad
compescendas. clemi. v. in quibus ve hoc dixi.

t ¶ Sub testimonio publico. Non dicit sub instrumen
to publico: vel literis sigillo auctẽtico sigillatis: sicut alꝫ
bi fit de elec. vt circa. de of. ordi. si canonici. li. vj. q. q. j. le
gum. C. de epi. ꝛ cleri. l. ij. qua per calũniam: quare vide
rẽt satisfactũ fore presentꝫ constitutioni. si aliqua benefi
cia dimittuntur coram ordinario sub testimonio fidedi-

Testiuz ꝛ scriptuꝝ fi deo par ẽ.

Probatio ꝑ scriptuꝝ est ꝓbatio: q̃ ꝑ testes.

Bñficiũ si debeat dimitti ꝓbatur aliter qualiter a muto dimittitur.

Testimoniũ ꝑ potẽs log: an sine ꝓbis possit contrahi.

Tunc: tẽ
tremũ tẽ
pus nota

Nũ rei tẽ
altã mutã
ri pot pe
papam.

gnoꝝ testium: per quos facta dimissio rectorata in vn-
dinꝫ. pbari possit. arg. ff. de testa. l. heredes palam. de rel-
tu mp. l. palam. in ptin. ꝛ. §. que vt in adulterio. attẽta mẽ
te potissime huius decre. vt plura beneficia se alis non cõ
patientia nõ retineantur: nisi hic reseruata: que mens pe
nitus est seruanda.

ff. de excusa. tu. l. scire. §. aliud. de elec. li
posti. §. j. ll. vj. vn-
de cum nõ arcet di-
mittentes ad dimit-
tẽdum sub publico testimonio scripture: relinquã dispo-
sitioni furis cõis. argu. in lib. feu. de cog. feu. c. j. quo iure
cauetur regulariter parem esse fidem testiuz ꝛ scripture.
C. de fide instru. l. in exercẽdis. de pac. l. pactũ. Iz fallat
in casibus hic no. ꝛ plenius per Hostiẽ. de censi. romana.
lib. vj. hoc mattme dico: q̃ ꝑsens ꝓstitutio ꝓtra nõ dimit
tentẽ sub testimonio publico est penalis: vt sequitur: quare
ob odium pene vitandã. arg. de elec. statutum. de reg.
iur. c. odia. lib. vj. intelligam testimoniũ publicũ medium
instrumẽtoꝝ: sed ꝛ testium. arg. ad hoc. extra de prebẽ. c.
si beneficiata. lib. vj. vbi habens beneficiũ dimittere: libe-
rat dimittẽdo sub qualicũq; testimonio: cum ibi ad cer-
tam spẽm testimoniũ nõ arctetur: alꝫ videretur artari q̃
ad impossibile: vbi forte scripture testimoniũ habere nõ
posset: q̃ sentire foret absurdus. Tutius tamẽ reputo q̃
sub testimonio scripture fiat talis dimissio: cuiꝫ ꝓpositi
fit ꝓbatio per scripturam: q̃ per testes. ff. de pigno. l. cõ-
muniter. cum scripture fides non varietur vel labilitatem
memorie patiatur: sed testiuz sic frequenter. ff. de cardo.
edic. l. tũ. §. due cause. de acqui. poss. l. peregre. §. j.

a ¶ Idez tẽpus. i. mẽsis: vt. ã. Igitur infra eũdez men-
sem intra quez de altero de duob; habet electio fieri de-
bent: alia dimitti per hũc ter. alꝫ pena sequens locũ ha-
bet: si enim aliter diceret: nõ haberet fieri talis dimissio
infra idez tẽpus: sed diuersum. arg. ff. de cõdi. ꝛ demõ. l. si
in idem. de fideicõ. liber. l. thaio ancilla. §. intra.

b ¶ Verbaliter. i. verbis expressis: quasi non sufficiat
hoc in mente gerere: nisi verbis ortenus exprimat. ff. de
ver. oblig. l. quicqd astringere. de ꝓdi. inde. l. q̃ qui scien.
C. de cõdi. ob cãm. l. si repetẽdi. Et hoc sane intelligas in
illo qui loqui põt: in alio autez puta muto facto matime
sine culpa: ista verbalis dimissio cadere nõ põt. vnde vi-
detur sufficere q̃ nutu: vel signo: vl in scriptura fi sit ꝛ sa-
tus se velle dimittere ostẽdat. arg. ff. de leg. tũ. l. nutu. de
pcuf. l. mutuo. de iure do. l. mutuo. C. qui testa. fa. pos. l.
discretio. extra de spon. c. tue. ꝛ. c. cum apud. Nõ enim ta
lis videtur ad impossibile per hãc ꝓstitutionẽ astrictus.
ꝛ nõ. q. ij. facta hõ. tiq. di. erit qui ter. ff. de regu. iur. l. im-
possibilium. Quid qui de illo qui loqui non potest: nisi
eret ne q̃ nutu vel signo sine verbis dimitteret ꝛ Videt
q̃ nõ. arg. dicti. c. me. cum tibi no. per Bersi. ꝛ tiq. di. c. si
rector. per Iosi. ꝛ per hãc ter. qui exposcere videt etiam
verbaliter ꝛ realem dimissionẽ: sed non improbabiliter vide-
rẽt posse dici ꝛ tertiũ. arg. eoꝝ que no. Hostiẽ. d. c. tue. etiã
in suma de spon. in rubricella: de matrimonio. §. qualiter
ꝓtrahatur. vbi tenet q̃ matrimonia per potẽtem log nu-
tu vel signo ꝓtrahi põt. non enim quis videtur esse dete-
rioris conditionis: ex hoc q̃ log potest ꝗn signo: nutu: vel
verbis exprimere suum ꝓpositum posse. arg. ff. de cõdi. ꝛ de-
monstra. l. falsa. C. de adop. per adoptionem. ꝛ de vigil. l.
maior. de qꝛ. in rebus. l. hac saluberrima. li. xij. maxime
q̃ verba ad aliud inducta: nõ sunt nisi ad declarãdũz cõ-
sensum. xxij. q. ij. c. sa aũt. Qualitercũq; ergo ꝓtet de cõ-
sensu dimittentis sufficere videt. arg. ff. de leg. tũ. l. ꝓpho-
lo. §. ꝓpositus. ꝛ ad hoc facit quod no. C. de testa. l. subemo.
§. vlt. Et nõ rideris ad hũc ter. cum dicit: verba-
liter subaudiens: vel alio modo equipollẽti: puta signis:

Bñficiũ si debeat dimitti ꝓbatur aliter qualiter a muto dimittitur.

idẽa tps ꝓbatb ꝛ realiꝫ cuiꝫ effectu dimissis: absq; eo q̃ ad illa nunc̃ sine nona f colla

tione ab eo q̃ faceres poterit
faciẽda redirec̃: aut eoꝝ ad-
ministratiõi se imisce ꝓsumãt.

Tutius in dubio declarant ita re sequẽdi

mutu: vel ifio: vt meus seruiet que ꝓbis est ꝓcreda: vt di
xi. ã. in glo. nõ dicit. nam ꝓba ad extraneus sensuz trahũ
tur vt mens seruet. C. de lib. ꝓte. l. tiq. legis enim verba
cautiter intelligẽda sunt. ar. ff. de seruit. l. si cui. cuz nec ius
calidarit: nec eius verba captart: sed qua mẽte dicantur
zuenit ala duxerit. ff.
ad exhi. l. ad exhibẽ
dum. Caute tñ egi-
rit qui log poterit:
si ꝓbatl dimissione
vsus fuerit infra tẽ
pus huius ꝓstõnis: vt opinionẽ periculum vitetur: vt sa-
tisfiat superficiei huius ter. cum in his que de facto pñt
deduci in dubiũ: tutius sit sequẽdi. ff. de ven. in pos. mit.
l. j. §. sed si incertuz. extra de ꝓpon. iuuenis. de clerl. excõ.
mi. c. illud. de pen. dist. vij. c. ij. cum filibus.

c ¶ Realiter. q. d. eoꝝ possessionem dimittẽdo. parum
enim pdesset ꝓbaltter illa dimitti si de facto adhuc detì
neretnr. ar. ff. de ptg. act. nõ est mitrũ. de act. emp. ꝛ vendi.
l. tũ. §. vacua. extra de re iudi. cũ alijs quibus. ꝛ arg. efficax.
ad hoc in cor. auẽ. de incest. nup. §. ad hoc gdez. col. tiq. ex
cuius. §. mente videtur sumptum: qd hic dr.

d ¶ Cum effectu. Puta nullo in eius custode pro se di-
misso: ꝛ abstinẽdo penitus a peꝛceptione obuẽtionũ talium
bñficioꝝ: verba enim cum effectu intelligenda sunt. ff. ne
go cum qui in tus vocã. l. si aliuz. §. docere. qd q̃q; tur. l.
j. §. hec verba. extra de elc. non resi. c. relatum.

e ¶ Absq; Hec ꝓpositio: absq; puta tionez denotat: Absq; ret
ficut ꝛ ꝓpositio: sine. ff. de exer. actẽ. l. j. §. plures. ꝛ de istit. fine/ꝑnãt.
acti. l. sed ꝛ si. §. conditio.

f ¶ Sine nona collatione. Ergo cum illa poterit. sum-
pto arg. a ꝓrio sensu: in iure iustissimo reputato. ff. de
testa. qui testamẽto. §. mulier. de offi. eius cui mã. est. l. j.
§. huius rei. de testi. l. ex eo. extra de his que fi. a ꝓla. cuz
aplica. §. vlt. ꝛ hoc verũ: nisi ex illo sequeret absurditas:
tale enim tale argumẽtũ cessat. C. de epis. ꝛ cle. ꝑticulã.
cum filij. Cessat etiã vbi tura alia ꝓdicerẽt no. de so. cõpe.
c. significasti. Sed huic obstare videt. extra de elec. cõmissa.
§. porro. ll. vj. vbi bñficiũ amissum in illa vacatione pma
que occurrit ꝓferri nõ põt dimittẽti. Sed patẽs est solu-
tio: q̃ ibi ex culpa sua ꝓbis illud amisit: qui absq; iusta
cã cessault infra annũ nõ sacerdotiũ ꝓmoueri: hic autez
obtinẽs plura bñficia absq; culpa sua: iz non sine cã alꝫ-
quis dimittere habuit ex dispẽsatione huius constitutio
nis. arg. ad hãc solutionez. extra de etate ꝛ qualita. c. j. de
elec. cum in ecclesia. §. hoc sane. cum no. in cle.

Argumentuz a ꝓrio cessat aliquãdo.

g ¶ Facere poterit. Istud dicit ideo: qꝛ alꝫ pro non fa-
cta haberẽ collatio que fieret per illum qui nõ posset eam
facere. j. q. vij. barbertum. extra de iure patr. c. q̃ autẽ. ff.
de offi. ꝓconsu. l. obseruare. §. vlti.

h ¶ Redire. Nõ est mirum si ad ea nõ pateat regressus:
qꝛ cum decernanẽ vacare per lapsum mẽsis: vt. §. dixi: sine
institõne canonica non possent licite detineri. ex de institi.
ex frequentibus. de reg. iur. c. j. lib. vj. ꝛ arg. ff. de decur. l.
Herẽnius. Imo aliter ea recipiens: intrinsuo non intitulatus
diceret. de prebẽ. cum qui. lib. vj. extra de elect. glo.
ꝛ quasi iur ꝛ latro: cum per ostiũ ingressum ad ea nõ ha-
beret. ar. de elec. duobus. §. vij. q. j. c. non furem.

i ¶ Immiscere ꝓsumant. i. iure primeuo cum illis cõ-
peteret: vt dixi in glo. precedenti. Quid autez si ad dimissa
bñficia intra hãc ꝓrõnem aliqui redissent: vel eoꝝ admi
nistrationi se imiscuissent: non iure suo: sed ex alia cã ꝓ-
babili: vtputa ne ipsorum prouentus perditioni seu con-
sumptioni exposit pertrent: vel ne ab intrusis occupa
tur: sed vt salui reseruarentur successoribus: haberet ne
locum cõtra talꝫ pena sequens: Videret q̃ sic ob istius
ter. indistinctitatem: quasi in culpa censentur immiscẽdo
se rei ad se non pertinẽti. ff. de reg. iur. culpa. vt sic colos

Universidad de Deusto
Biblioteca

Tutor qui ante inventariuz post administrare.

olis administrationis eius terdict[us] videat f. ar. de elec. antiquis. li. vj. ℣ in extranag. si fratrũ dñi Joã. Sed ℣ Itinz credo ad idẽ star tutoris: qui ante facti inuẽtarii administrare non põt: t ñ vt occurrat pculo bonoꝝ psumẽdoꝝ pupilli administrationi illoꝝ se põt ingerere sine pena. ff. de admi. tu. l. tutor que reptoriũ. t arg. etiã qd̃ ff. de nego. ge. l. nam t seruus. §. si vino. t de fur. l. falsus. §. alienuz. circa fi. et ibi a. n. cã se administrationi ingerẽs: magis vt iplere officiuz ad qd̃ dõ hominꝫ tenet. ff. de seruo ex. l. huius. et de testa. c. cuz inofficios. rxij. q. iij. c. ij. ℣ ret altẽ se imiscere: vt no. d. l. culpa. nisi enim sic intelligas qd̃ in fauoreꝫ

Oppositio ℣tra tertiũ

Dubiuz. §. vij. q. j. cañ fructiũ. Totũ per dit q totũ vult.

Alioquin[a] tam[b] his ℣ alijs oibus beneficijs[c] que virtute huiusmodi nr̃i moderaminis retinere poterãt (vt prefertur[d]) sint ipo[e] iure priuati: et prozsus inhabiles[f] ad similia beneficia[g] obtinẽda. Per[h] hoc autez his[k] qui dignitates personatus: officia: vel alia bñficia curam aiarũ habẽtia ex dispẽsatione quelibet tribuat: iuxta nostrã moderationez ꝑscriptam[m] ob-

tinẽt: t alia similia beneficia nostra: t a⁹ eoꝝdem pdecessoꝝ auctoritate l̃aꝝ expectãt: cum[n] quibus est vt illa euz vacauerint recipe: t vna cum obtentis retinere licite valeant dispẽsatuz: nolumus derogari[o] q̃n ea cum[p] vacabunt infra dicti tẽpozis[q] spatium possint eligere: t dimissis[r] alijs recipere in forma prescripta[s] ac licite[t] retinere: penas[v] silẽs incurrisse[x] si

tinelligẽt inhabiles ad simplicia ꝛ minꝰ alia bñficia obtinẽdar. Dicas q̃ nõ: tam ob odium pene de qua nã restringẽde. ff. de penis. l. iter ꝓtatione. de pe. di. j. pene. tuz q̃ inhabilitatus ob penã ad manus assequẽdã nõ cesset inhabilitatus ad minus. ff. de iterdi. t relegatoꝝ. §. solet. tum etiaz q̃ in illis simplicib[b] hec inhabilitas a iure nõ inducit per hãc decꝛ. ergo per bolem inducit nõ debet. ff. de relig. t sũ. go. §. t generaliter. de sepul. viola. li. iij. §. nõ perpetuz. xxiij. q. iij. §. in hoc. cõtenti enim debemus esse penis legibus cõprehẽsis. ff. de ℣. obli. l. si ita ꝓpositio. tum etiã qa si huius canonis cõditor voluisset inducere inhabilitatẽ in simplicibus: hoc vtiaz exꝓssisset: qꝫ cum nõ fecerit pro omisso oz haberi. de decl. ad auditẽtiam. C. de cadu. tol. l. vnica. §. finaliter ad deficitio. tum etiam qr in certis bñficijs inducta nõ extẽditur ad alia. de elec. statutũ. lib. vj. tum insup qr inhabilis de sui natura ad maiora bñficia ꝓsequendam non sic inhabilis cẽsetur ad simplicia: idem ergo cẽsere debet de reddito inhabili ex aduẽtu per hãc ꝓstitutionez. arg. extra de filijs presby. c. j. t vlti. Qꝫ autem dicit filia: subandias t merito vel maiora. de elec. duduz. t per ea que dixi. ℣. in parte prima. in verbo: ẽptis modicum.

Vtiaꝝ q̃libet ecc[a]ẽ.

Sanctio quid est.

Oculi sũt bupliceꝫ.

a ℂ Extrahere. s. non eligendo infra mensem: vel nõ dimittendo beneficia nõ electa vel ad dimissa sine noua collatione t electione redeundo: vel eoꝝ administrationi se immiscendo. vt. ℣. Sed a quo tẽpore cõputabis iste mensem. ꝛ̃m enim potes cõputare a tpe notitie huius constitutionis: cũ expectãtib[o] post eius publicationẽ hic referuẽt iura. Dicas sgit̃ ipsum cõputandum hoc casu a tpe notitie vacationis vere vel interpretatiue beneficij recipiendi iuxta. c. cũ el. de ẽlect. prebend. cle. v. nõ ante. per ea que dixi. ℣. in glo. s. tempore publicationis. sicut nec habent cõferre cum est tempus nisi a tẽpore scientie. de concess. prebend. q̃ diuersitatem. vtrum autẽ in illo presumatur scientia vel ignorantia. vide quod no. Hostien. eodem titulo. c. et parte assensis. super ver. recurrerunt.

b ℂ Sanctionẽ. Sanctio propie est principis constitutio pena adiecta. tũ. dist. in summa. qualis est ista vt p3. ℣.

c ℂ Porro. Tertia para.

d ℂ Oculos. s. interlocutis intellectus: de illis loqtur nõ de corporalibus vt alibi de elec. quorundam. li. vj. Oculi enim tales debent esse deputati ab ol conscientie prauitate. j. q. j. multi. de hoc in dicto. c. quorundã. oculi ꝓ corporales debent esse pudici ab ol inuido aspectu. xxij. q. v. qui viderit. altqñ ꝓ certe persone administrande rei preponite dicuntur oculi: qui pernigiles t prouidi debẽt esse in agibilibus. xciij. distin. diaconi. vj. q. j. c. oues. extra de offi. archidiacꝰ. c. ad hoc. §. j. xxij. di. c. penis.

e ℂ Vtrum. Ergo vitandum cum sit animarum denoratiuum de vsu. c. vsurarum. libro sexto.

f ℂ Execrantes. Nota anarum dicti cecum: qr non habet oculos interlocutis intentionis ad deum. xciij. distin. sicut hꝰ. de elec. anarticie. t. c. quorundam. libro sexto.

g ℂ Talia bñficia. Que in pte precedenti vocanẽ legitima vel sufficiẽtia: t hec ꝺba synonima reputanẽ q̃ ad ℣. qr idẽ in effectu significãt. si enim est canonica per ꝓtio legitima. tij. distin. c. canon. iuncta. l. tũ. ff. de legi. Itez ex cõsequenti sufficiens: qr cũ talis dispensatio iex puata dicatur. xij. distin. c. primilegia nihil per secutũ nihil sufficiens cõtinere ꝺz. C. g milũ. posl. vel nõ. l. si go seruum. libro. rij.

h ℂ Decreto. qd̃ sit ꝓpe ℣ eretũ. vide qꝫ no. tũ. di. l. summa

i ℂ Sic detenta. s. sine dispensatione.

k ℂ Illo tm̃. In hoc strictius agitur cum istis cum dispensationẽ non habeant q̃ cũ alijs habẽtibus: vt patet in parte precedenti. t ratio ibi ex tertia colligitur.

l ℂ Ultimo receperunt. Sed quare magis permittitur illimo retentio q̃ alioꝝ: Potes dicere ideo: qr t si alia fuissent legitime quesita per effectualem susceptionẽ vltimi primi omnia vacassent sicut vacaret primum vnicũ. de prebẽ. de multa. t eo. titu. cũ singula. li. vj. nisi ex dispẽsationis virtute aliud cõtingeret. vel nisi ex cã in primis vel primo detineret beneficiatus. vt no. rxj. q. j. si go iam translatus. t per. ℣. de samp. di. c. de multa.

m ℂ In eo. Sclicet vltimo recepto.

n ℂ Ex collatione canonica. Sed qualis collatio poterit hic dici canonica: cũ detentio plurium bñficioꝝ iniusta quẽ a ꝓmotione repellat. de elec. vnicũ. §. dicas q̃ ti-

buius nostre contrarie[a] presũpserint sanctioi[b]. ℂ Porro[c]: qr quorundã oculos[d] sic auare cupiditatis vitiũ[e] excecauit[f]: qꝫ plurima talia[g] beneficia simul absq; dispensatione canonica retinere presumunt. Nos de illis ꝑsenti decreto[h] statuimus vt omnia t singula bñficia sic detenta[i]: illo[k] tm̃ retento qõ vltimo[l] receperunt: dũmõ in eo[m] ex collatiõe[n] canonica cõpetat[o] ius eisdẽ: infra tꝑs vt ꝑscribi

la que facta fuit a papa nõ obstante predicta iniusta detentione vel ab alio potente illam impromouibilitatem tollere. ar. de preben. capi. non potest. §. pr. libro sexto.

o ℂ Cõpetat tpe. No. per solã collationẽ canonicã t si ne traditiõe tribui ius in bñficio: vt hic. t de preben. si ti

Collatio sola ius tribuit in beneficio.

tur[p] limitatũ: ℣bo q̃ t facto[r] ac sine fraude[s] eoꝝ[t] ordinario sub testimõio similiter publico dimittere teneant. Qõ si nõ[v] fecerint: retinz illo[x] sint ipso iure[y] priuati: in quo ius eis alijs competebat: t inhabiles penitus ad quecũq; obtinenda ecclesiastica beneficia cẽseantur. ℂ Qui[z] ℣o deinceps[?] receperint[a] dignitatẽ vel personatum: seu officium: aut aliud bñficiũ aiaꝝ curaz hñs[a] anexã: si antea sile[b] be-

dicta iura. ficut etiã no. Cõpost. de cõsti. cuz. Mo. Imrch[b] prophanis regulariter: secus est. C. de rel. ven. l. seruũ. de pac. l. tradicionibus. ff. de fur. l. cũ qui. Sicut q̃ iter ista est differẽtia in acquisitione furis: sic ẽt est differẽtia inter ista in acquisitione possessionis: sap̃ vide qꝫ plene not. p Innocen. de restit. spo. capitu. in literis. super ℣bo primo.

p ℂ Limitatum. s. mensis: vt in parte precedenti.

q ℂ Verbo. Hoc ẽ qꝫ. ℣. dixerat ꝓbal'r: t dic vt ibi dixi.

r ℂ Et facto supra dixerat realiter in parte precedenti: sed idem est in effectu.

s ℂ Sine fraude. q. d. non retinendo illa per aliquam personam submissam: t hoc designat quod in parte precedenti dictum fuerat cum effectu.

t ℂ Loram ordinario. Super hoc verbo t sequenti. dic vt supra proximo. §. dixi.

v ℂ Quod si non fecerint. Idest si beneficia omnia obtenta sine dispensatione excepto vltimo rite collato verbo t facto sine fraude non dimiserint.

x ℂ Etiam illo. s. vltimo recepto in quo omnes eis tue quesitum fuerat ex canonica collatione vt sequitur.

y ℂ Ipso iure. Dic vt dixi in verbo simili. ℣. primo. §. incurrit inhabilitas ista q̃. ℣. proxi. vñ dicit quecunq; nedũ similia nõ dimissa de quibus nõ est dubiũ per. §. precedentem. imo etiam dissimilia puta inferiora etiã simplicia cũ dicat quecũq; ar. ff. de here. instit. l. hoc articulo. extra de ma. t obe. c. statuimus illa q̃ alijs dispẽsatiõe ꝑcedente legitime poterant retineri t ad q̃ dimittẽda ge nullatenus artabatur vt quem malor precedit culpa ma ior plectatur vindicta. l. distinctio. c. qr tua. t capitu. in quo maior est culpa. t extra de here. excõicamus. §. credentes. t de cle. ex. mini. latores. t ff. ad. l. aquil. l. ité mela. §. si plures. ad. l. cor. de fleca. l. vltima. cum si.

z ℂ Quod ꝓ. Quarta pars.

a ℂ Deinceps post huius decre. editionem.

b ℂ Receperint. Juste vel iniuste. puta per violentiã vel intrusionem. de preben. cum qui. libro sexto.

a ℂ Habens annexam. Super hoc verbo. t aliqs q̃ ꝑcedunt: vide si dixi supra circa prin. decre.

b ℂ Simile. Puta dignitatẽ: psonatũ: vel officiũ: etiã sine cura vel q̃cũq; aliud cum cura: qr quo ad habẽdam pluralitatẽ idẽ iudicium est de illis: licz non curatis: t aliqs curam habentibus. ex de preben. de multa. §. hoc idẽ de

elec.ducãm.§.§.sed cum in turenon autem quo ad ofa alia:vr colligitur de eta.z§itta.c.j.tñcta decre.l§ canon. de elec.lib.vj.z colligi ettã potest extra ne clc.vel mo.c. sup specula.tãcta decre.statuti.eod.tit.libro sexto.

Bñficium de facto tñi obtinens ab eño expelli potest.

a ℂ Jño iure.q.d.nõ expectata sñia hominis:cũ sit sententia iurta. Et vbi cõstat quem ipso iure privatum:vel alis nõ habere in beneficio qd detinet: de facto expelli ab illo per iudicẽ põt: nec potest dicere se spoliatum: z sic restituendus:qz iudex episcop' magis ere qui sui beneficij debitus dicitur q̃ violentiam inferre. sic not. Innocen. z Hostien. post eum de restitu. spolia. c. accepta. z de fil. presbyte. c. constitutus.

b ℂ Possessionem. s. pacificam. z sup hoc si placet: vide us quod dicit z notant de electio. committa. libro sexto.

c ℂ Habuerint. Habendi:z fructus ex eo percipere potuerint:al's primum quis dimittere non tenetur. de preben. capitu. si tibi concesso. libro sexto.

d ℂ Lessantibus. Nã dolꝰ vel fraudẽ adhibẽtes in cõsequenda possessione habere debẽt quo ad hoc p possidẽtib'. ff. ne qd in loco pub. l.ij. §. hoc interdictum. z de regu. iu. l. qui põt facere. licet per cõtrariũ dolo desinentes possidere p possessorib' sunt habẽdi. ff. de rei ven. l. si autẽ. §.j. de regu. iu. l. paré. z. eo. tl. c. pto possessore. li. vj.

e ℂ Aliqz more dispendio. q. d. non expectata sñia primatoria facti: vel litis contestatione: omissa facti allegatione vt alibi: z simili modo exponi z dici consuevit. de rescrip. capitu. ab excõicato. de preben. si beneficia. libro. vj.

f ℂ Ordinariorum. Qui sint illi caueñ infra proximo. §.

g ℂ Dimittere. hec dimissio ad factum solum refert. cum iure in illo competenti sint privati. vt supra dicitur sicut alꝰ contingit de elec. nostri. z tibi no. cum si.

h ℂ Pari modo. Scilicet. ꝓbo z facto. z sine fraude cũ effectu z sub testimonio publico. vt supra proximo. §. z prece. quod hic vt tibi dixi.

i ℂ Alioquin. Idest si primum adepta possessione fecit dl vel per eos steterit in ordinariorum manibus sine mora non dimiserint verbo z facto sine fraude.

k ℂ Ettunc. Non ergo ante. vt supra dixi.

l ℂ Ipso iure privati per hoc patet q̃ hec decre. est canon late sñie necẽ in privando quẽ primo bñficio tali p susceptionẽ secũdi similis. imo z ẽt privando illi secũdo. vbi illud nõ dimiserit prout hic statuit. olim anteꝫ videbat sñia nẽcia quo ad privationẽ secũdi. de ꝓben. de multa. ver. sed si forte. vbi dicit ẽ alio spoliet: nõ dicit spoliatus sit. z eodẽ tit. cũ singula. li. vj. cũ dicit repellat: non dicit repulsus sit. vt alꝰ in illo dixi plenius z notant. ff. de solẽpne. si diligenti. de erect. pla. grand. rj. q5. j. inolita. C. de iurisdi. om. iu. l. in criminali. x̃ vi. l. si ga in tanta. in gbꝰ z filiꝰ sñia privatoria est nẽcia qz ipso iure vel eo ipso non tenet. inflicta. Et ita ꝫm hoc decre. de multa. dicit per ista in hoc correcta vl' trahit ad istã vt verbũ spoliatur ibi positũ exponat. i. sit spoliatus vel spoliet de facto quatenus de facto tenet. cũ ipso iure tus sibi cõpetens in illo amittit: vt hic dicit. certũ est enim q̃ hec decre. exaggerat penã z inducit alia duas novas que statim sequuntur q̃ ipso facto incurrunt. z que in dicta decre. non erant.

m ℂ Ad sacros. De non faciẽdo nihil statuitur hic quare non videntur prohibiti suscipi. Arg. ff. de interdi. z releg. l. relegatorum. §. vlti. extra de big. capi. cj. cum tibi no.

per Hostien. de clerī. pligan. in duello capitu. hereticos. l. xxiij. electo. quicunq; z capitu. placuit.

n ℂ Quodcũq. De hoc dic vt dixi. ã. ptl. §. in glo. vltima.

o ℂ Vacatura. i. ipso iure et dispõne hui' cõstitutionis.

p ℂ Ut ꝓmittitur. i. precedẽte dispẽsatione elect' vnius cũ cura: alio fine cura. vel illo nõ electa vt ceteris nõ dimisso: vel dimisso fiat illa quis sine noua collatione redierit. vt. ã. in. §. nos itaq; vel nulla precedente dispensatione retento pluribus illicitis nõ dimisso retito vltimo recte collato iurta. §. porro. vel secũdo simili suscepto z primo nõ dimisso iurta istã. §. in his enim includit vacatio per hanc cõstitutionẽ in oibus. in. §. nos in vltimo receptis. in. §. porro. z in isto. z hunc intellectũ innuit. §. sequen. cũ dicit. vt ꝓmittitur perditis: nisi enim sic intelligas videret h innui q̃ ofa beneficia in futuram vacaturā per susceptionẽ similis essent h collationi pape reseruata: z sup eis subdata potestas ordinarijs vel legatis aposto'lice cardinalibus cõferendi qꝺ est expresse cõtra decre. de multa. §. in quoq;. z ꝫ decre. cũ singula. §. statutes. ẽt de ꝓbẽ. z haberet dici necessario q̃ illa iurta cũ suis filiabus sint correcta. z nõ verisimile conditorem huius canonis li sensisse. ar. de elec. c. ecclia. ti. §. denicq;. C. de inoffi. testa. l. fideicõ. nã tarditi correctio vitãda é. de elec. cũ expectat. li. vj. in col. aurẽ. de admi. of. in fi. col. nec voluisse mihi restringere potestatẽ ordinarioꝝ in difficilibus ꝓcessibus in magnũ forte periculũ differunte vacationis. ar. extra de priui. pastoralis. de ꝓben. statu. lib. vj. vt ergo intelligẽdũ hic reseruationẽ factã esse de bñficijs que per hanc cõstitutionẽ vacare cẽsent. z que alꝰ nõ vacarent: vt sic in hoc intelligatur inquãtũ minus derogare dicet alijs similibus cõtinis. argu. de reseri. c. cãm que ti cõstue. cũ dilectus. ff. de legi. l. sed z posteriores. iurta id qd alibi statuit. quotiens enim sermo duas significationes vtrumlibet potentissimas recipit que rei agẽde aptior est. l. iuri cõmuni non contraria. ff. de regu. iur. l. quotiens idem sermo. z alibi legitur quotiens sine captione nihil innouetur. potest eligendum est quod minus habet inquitatis. vt eodem tit. l. quotiens nihil. z optimo hanc mentem fuisse conditoris huius capituli.

q ℂ Vel dimissa. Intellige secundũ dispẽsationis sibi late vt statuitur. ij. in. §. nos itaq;. Quid ergo si nulla sint dimissa iurta illa. §. sed habens dispensationẽ sup pluribus ois de facto retinuit cõtra hanc decreꝫ que z qualia tanq̃ dimissa dicere b reseruata r Dicet q̃ nulla: sed dic q̃ saltem censebant reseruata: tanq̃ pro dimissis habenda vel tanq̃ vacatura: vt dixi in glo. precedenti. Nõ sic autẽ de obtentis pluribus sine dispensatione iurta. §. porro. si la enim tanq̃ vacatura per lapsum mensis non possunt dici reseruata: cum tẽpore huius cõstitutionis edite vacarent: sed nec tanq̃ dimissa. vbi dimissa nõ fuerant: nisi diceres ipsa pro dimissis forte habẽda. Sed si ponas ipsa dimissa censebant ne ipsa reseruata? Dicet q̃ non sicut nec dimissa preterito adeptorum secundo? similitudinẽ cuius hoc videatur papa reseruasse solum illa que per hanc cõstitutionem ipso iure dicuntur vacare: vt dixi in glo. precedenti. vel que sunt dimittenda ex dispensatione huius constitutionis non in rem alterius.

r ℂ Nostra z sedis apostolice. Differentiã collige iter ista de rescrip. c. si gratiose. li. vj. ff. loca. l. iiij. sed in casu

Papa mꝰ la bñficia sibi reseruat cũ mꝰ tio prisdere hẽat.

presenti quo ad effectũ reseruationis nulla vidẽtur bñficia: quia l§ hec reseruata per conditionem huius cõstitutionis non cõferantur tñ remanerent conferenda per successorem: cum nedum sibi reseruauerit sed z sedi ipsi que non moritur: vt dicto. c. si gratiose. z arg. in cor. autẽ. quo oportet epti. §. ilicẽtiam. col. j. xij. q. j. c. liberti.

a ℂ Reseruamus. Sed supposita plenitudine potestatis: iurta quã pape dicit nõ põt: dic cur ita facto. de pe. dist. iij. §. ex persona. Si queras a me que potuit esse cã rõnabilis: q̃ sibi talia bñficia ad se reuocaueri cõferenda: Possum rñdere: q̃ cum sollicitudo onerosa pontificalis officij pape ipsi ꝓsita: vt in extranagãti eiusdẽ dñi pape que incipit tua omnium multa indigeat ministris: cum messis quidem multa: operarii ꝓ pauci. xxj. dist. c. in nouo. vocãto per eum in partẽ sollicitudinis. §. q. xj. qui se. extra de vsupal. c. ad honorem: quo remunerare tenetur: necnõ illos qui suis antecessorib' seruierit. xij. q. j. c. hoc huiusmodi. z. c. cha ristatem. z. c. ecclesiastico. ad eius sedẽ pleniꝰ quos ecclesiarum prelati ad sua latera vndecunq; clericos indigere: ꝓbo paterna pietate tenet: maxime ne in clero opprobrium meditare cogant. xcvij. dist. c. diaconi. ẽt de renũ. c. ad suppliciter. habeat q̃ multo multi magnatibus: illis potissime qui dei ecclesiam in multis dotauerũt: vel illoꝝ antecessores z qui ecclie dei sacrũ dotauerũt: vel filioꝝ antecessores z qui ecclie dei sacrũ dotati fuit z defensores se fauorabiliter exhibere. de rescrip. sicdeo applica. in beneficijs cõferẽdis ad eoꝝ instantiam: et ad subditi ecclie pro tpe cuius inducantur: z ne alꝰ ab eo retrahatur. arg. C. de do. que lib. i. j. ff. de ope. pub. l. j. iustus fuit z equum adiuuentre modũ per quem papa possit de multis bñficijs pulcre: vt per eum iusta fiat distributio de eisdẽ: vt in prin. huius capũ. potissime cum in eo donandi immensitas mensura dicatur. in cor. aurẽ. de non alie. aut pmu. re. eccle. §. si minus. col. ij. z iste põt dici ratio: quare beneficia vacantia per altum q̃ per eum regulariter conferri non possunt. de prebendis. l§ ec ecliarum. lib. vj. z tibi de hoc dixi.

d ℂ Inhibentes. Post talem inhibitionẽ vel reseruationem ligate sunt manus ordinarij: vt extẽse cõferre nõ possit. arg. de rescrip. tibi qui gratiam. de concess. preben. c. executori. z. c. si capitulo. lib. vj. cum filiabus.

e ℂ Romanũ põtificem. Sed audi vel altum ab eo sup hoc plãtes hostem. de prebẽ. li. lib. vj. Tũc enim per altũ faciens hoc ipse facere censet. de reg. iur. c. qui per altum. lib. vj. ofa enim nostra facimus z. C. de vete. iur. enucl. l. j. §. sed neq;. extra de prebẽ. c. si aplice. lib. vj.

d ℂ Quacũq;. Eius legationis cardinalis: cum sic indeterminate z vltra loquatur: nihil excipiat. arg. de maio. z obediẽ. c. solite. circa finẽ. de here. iuncta. l. hoc articulo. z extra de prebẽ. c. li. lib. vj. vbi sunt verba similia z magis specificata q̃ hic. li alꝰ ex vtraq; legationis sue posset conferre beneficia etiam ad collationẽ sedis aplice deuoluta. de preben. c. venerabilis.

Presentato ius non queritꝰ.

e ℂ Vnoꝫ bñficio. s. dispõni sedis aplice reseruatis.

f ℂ Disponere. Puta illa ꝓferendo vel ad ipsa aliquem eligẽdo vel de eis putãdo. Tñ aliꝰ per hoc videat iato patrono lterdicta potestas ꝓsentandi ad talia beneficia. Sentire videtur Guil. q̃ non de preben. c. li. cum de iure ꝓsentandi nõ fiat mẽtio. Item qz qui ꝓtat aliquem ad beneficium nihil disponit de ipso: cum per ꝓsentationem aliquod ius in eo non queratur. de re iudi. cum dilectus.

fratrum ꝓsilio reseruamus. Inhibẽtes negs ꝑter romanũ põtificem quacũq; sit super hoc aliqte muniti: de hmõi beneficijs disponere: vel circa illa per viaꝫ pmutationis: vel alꝰ inouare quo quo modo ꝓsumat. Nos enim si secus actuꝫ seu attẽtatum fuerit: irritum z decernimus z inane. ℂ Leteruꝫ ordinarios intelligimus in casibus supascriptis. eposm. in quoꝝ ciuitatibus vel dioce. cõstitut bñficia seu aliquod eoꝝ que debẽt ꝑm ꝓmissa dimitti: aut ipsi qui ea debẽt dimittere cõmorãtur: vel eccls patrono etiã laico sublata ꝓsentandi potestas: qd si ita bñ põt per papam: cum de sola grã sua patronatus in laico tolleret. xxj. q. vj. si quis epos. extra de iure pat. qñ. z quo ad illud sit de foro eccle. extra de iudi. quãto. de hoc etiã notari cõsueuit. extra de iure pa. c. cum dilectus.

g ℂ Permutationis. Igitur ꝓmutatio de talibus etiaꝫ vacaturis hic est inhibita itanq̃ per reseruationẽ: inhibitionem: de certi interpositionem affectio. argu. extra de concess. preben. si capitulo. z. c. si sol. lib. vj.

h ℂ Vel alꝰ. Puta translationis de aliquo bñficio ad alta faciende: vel forte illa alteri extendo: vel alia diuidendo: vel alta submittendo: vel censum eis imponendo: vel similia faciendo: cuꝫ hic ggialiter dicatur innouare quoquo modo: vel potest dici alꝰ innouare: puta ad illa aliquem ꝓsentando: vt dixi. ã. proximo.

i ℂ Irritum. Dec cl'aligat penitus etiam ignorantes. de ꝓben. si postq̃. z. c. dudum. de rescrip. c. tibi. lib. vj.

k ℂ Leterum. Quinta para.

l ℂ In casibus supascriptis. In. §. nos itaq;. z. §. porro. z. §. qui ꝛo. ꝓ per hec ꝓba innuit. z denotat q̃ alꝰ sint vel esse possint: aliꝰ ordinarij q̃ episcopi: vt. ã. notant. in §. nos itaq;. in verbo coram ordinario.

Epus ẽ triplex. s. ordinis: dominicij: et beneficij.

m ℂ Epos. Intelligẽ etiam talium beneficioꝝ collationem non habentes: cum aliter loquatur: z hoc innuit per. sequens de capitulis ecclesiarum cathedralium mẽtionem faciens: ad que certum est de iure cõi bñficioꝝ collationes non spectare. extra ne sede vacã. c. tila. cum filiis.

n ℂ Contrahit' vel diocesibus. Diffinitiue ponunt hec duo: quasi vnuꝫ nõ sit reliquũ. de rescrip. c. roguilphus.

o ℂ Secundum premissa. Scilicet in. §. nos itaq;. z in §. porro. z. §. qui ꝛo.

p ℂ Cõmotam. Epos igit bñficij epi domicilij hic ordinarij quo ad hoc sunt cẽsendi. Sic extra de tẽpo. or. c. cum nullus. lib. vj. Si quera: quare hic cõditor canonis nõ reputauit suplorem ordinarij epm ortginis: sicut ibi: Põt dici q̃ ex eã ibi de illo z alijs sit mẽtio: vt libertius z facilius possit quis ad ordines ꝓmoueri ab alieno epo: cuꝫ a pluribus possit licẽtiaꝫ obtinere: z hoc denotat ibi cum dꝫ hoc casu: hic antez nõ curauit cõditor de ortginario epo facere mẽtionẽ: cuꝫ facilius coram ordinario domicilij (cum ibi cõmoretur bñficiatus) possit bñficia dimittere: vel saltẽ coram ordinario bñficij: cum sub illo in dubio presumat bñficiatus domicilium habere: vt no. Inno. de priuil. ex ore. q̃ coram ordinario ortginis: qui beneficia dimittẽda in sua dioecesi: forte nõ habet: nec ꝓuisionẽ habẽtem illa dimittere: saltẽ quo ad fꝛuctus: vt no. ff. ad munticipa. l. assumptio. §. j. Sed cum in loco ortginis dicat q̃ epus domicilium regulꝛ: z quo ad honores: z quo ad munera. ff. ad municipa. l. ordine. §. vlt. de muner. z honor. l. j

Universidad de Deusto
Biblioteca

Qui originem. non videtur probabile ratio: quare nō fieri talia possent dimitti beneficia coram ordinario originis: sicut coram ordinario domicilij vel beneficij: cum ille sicut ille papam certificare possit de beneficijs dimissis coram eo. Sed cum tertio ordinarios tñ reputet episcopos beneficij: vel domicilij: vel capitula ecclesiarū cathedralium eorūdem: r nihil de ordinario originis dicat: non audeo dicere q coram illo dimittendo ea beneficia satisfaceret huic constitutioni: vnde ex quo sic scripta est: seruāda est. vj. q. tj. scriptum est. xlv. dist. in memoriam. ff. qui et a quibus. l. prosperit. r in dubio verbis ꝓstitutionis habet stari. ff. de exer. act. l. j. §. sed hac qui. versi. iure igitur. ad municipa. l. constitutionem. vt pene hic imposite euitentur. Ratio autem quare sic scripta est potest reddi: quia episcopi illi: r maxime episcopus beneficij plenius papā certificare poterunt de dimissione beneficiorum: potissime realē ipsi episcopi originis. ar. extra de presump. c. quoniam. C. de rescin. vendi. l. quisquis.

a ℂ Cathedralibus. Idest episcopalibus: ob honorem cathedre sic dictis. arg. inmen. de offic. ordina. conquerente. de bonā. pastoralis.

b ℂ Vacātibus. Intelligo qualitercūq; siue per mutationē: depositionē: trāslationē: vel aliō quoquo modo: cum indistincte loquatur. arg. vj. q. j. §. ecce quibus. ff. de do. pos. ptra tabu. l. j. §. Alt. pro socio. l. actione. §. publicatione. Et q̄ vtrobiq; est eadez ratio: hoc igitur casu capitulum cathedralis ecclesie vicos sustinet episcopi quo ad beneficiorum dimissionem recipiendam: ly ipsa vel alia de se non conferant. ne sede vacan. illa.

Vacatio multiplr ꝓtingit.

c ℂ Eorūdem. s. episcoporum beneficij r domicilij: vt. ā.

d ℂ Et hi. s. epi: vel eis deficientibus capitulum.

e ℂ Ut premittitur. ā. in tribus proximis. §.

f ℂ Perditis. Sed de ꝙbus perditis hoc intelliget: dicens ne loqui de perditis illis que retineri poterāt: q̄ aliter non dimittuntur tanta precedentes. §. vt eoz collatio speciet ad papam r dicas q̄ sic: mens enim fuit conditoris huius canonis sue collatiōi reseruare ea beneficia que ipso iure per hanc ꝓstōnem vacare censentur: vt. ā. dixi.

g ℂ Nos. Scilicet viuentes.

h ℂ Vel aplicam sedem. s. nobis ad eterne salutis gaudium euocatis. vel poterit dicere: sedem apostolicā etiam nobis viuentibus: cum vbi sit papa: ibi sit sedes aplica: vt no. ā. in §. nos itaq;. in ver. romana ecclesia.

i ℂ Qñ primum cōmode. s. arbitrarie: tanta regiones. ō. quinquennio vel propinquos vtaq; discursus. arg. de elec. c. cupientes. r. c. q̄s lit. lib. vj. de appel. cum sit romana. C. eo. tit. l. cum post. r est simile huic de cleri. egroti. c. vnico. §. si autem episcopus. libro. vj.

k ℂ Inciliate. i. absq; tempore: mora: vel negligentia.

l ℂ Valeamus. Non dicit de perditis aliquid quod de illis valeat disponere tanq̄ per hanc constitutionem reseruatis: quare facit per hoc quod dixi in ℣ho: perditis. sic enim quantum ad certificationem pape fit tenda: hic equiparari videantur dimissa r perdita: videtur q̄ sicut illa sunt hic reseruata: ita r perdita. Sed ad hoc potest dici: q̄ ly de hoc sit papa certificandus vt valeat de illo disponere: non ex hoc sequitur q̄ de omnibus vt de reseruatis disponat vel disponere velit: aliōs hoc reseruatio in cathedralibus a vacātibus b capla coīūdez c: et d hi de bñficijs tam dimissis q̄ (vt premittitur e) perditis f nostris vel apostolicā sedez g certificare studeant ēpm̄uniz i cōmode poterūt indilare k: vt de illis salubriter disponere valeamus l. ℂ Quātum m autem ad modificatiōez attinet antedictam n illa: dūtaxat r non alia bñficia ecclīastica o quocūq; nomine p nuncupentur: curam animarū habere censemus: que parrochias q habēt in quibus est aiaruz cura nō per vicarios r perpetuos: sed per rectores: aut ministros beneficiorum ipsoruz vel illorum rēporales s vicarios

m ℂ Ecclesiastica. Qualia sunt illa propter que clerici tñ cōceduntur in perpetuum. l. ad vtam: que retinētem exposcunt quam exigit omne beneficium: nisi de ptrario constet: vt no. per Inno. de cleri. nō resi. clericos. r de talibus dī q̄ sine canonica institutione vetinet non ꝓsit. de instit. ex frequentibus. de reg. iur. c. j. lib. vj. ad differētiam illoꝝ que conferuntur etiam laico rationabile merito. xvj. q. j. c. possessiones. r. q. vj. c. illud. C. de sacrosanc. eccle. l. iubemus. xij. q. ij. quicūq; suffragio. vel cā pietatis. xij. q. j. quia tua. xxj. dist. c. si qui so.

n ℂ Nomine. De nomine enim curandum non est ex quo constat de corpore. argu. extra de procura. petitio. ff. de here. instit. l. quotiens. cum similibus.

o ℂ Parrochias. Ex que bñficio hic vices parrochias. dic vt no. per Har. r Guido. de elec. ly canon. lib. vj.

p ℂ Vicarios perpetuos. Beneficia igitur in ꝙbus instituuntur vicarij perpetui: non dicuntur quo ad hāc modificationem habere curaz quin cum alio curato possint retineri: vt hic. r de prebē. super eo. lib. vj. de se tamen curata sunt quo ad vicarios ipsos: vt no. B. de offi. vica. ex parte. Sed an recto: principaliter nihilominus dicatur curam habere: Dicas q̄ sic: q̄ cum spūalem iurisdictionem super vicarium r altos habeat: vt. d. c. super eo. curaz habere dicet. de elec. vndecim. c. j. statim sequitur. Sic sentit Dostiē. de prebē. exposuisti. de fide prestā. ꝓstitutus. in ver. ppetuos. r in. c. ad hoc. super ver. ꝓfuerūt. nō enim est inconueniens q̄ in eadem ecclīa sint plures curaz insolidum habētes vno sub alio existenti. no. Innoc. de ꝓbē. cuz non ignoreo. ad hoc facit in arg. efficax ille text. quia cum tñ quo ad modificationem prefatam tales ecclesie habentes vicarios: non dicant habere curam quo ad rectorem principalem: vt hic. ergo alio censentur quo ad illum curam habere: aliō quo ad modificationem istaz nihil specialitatis inducerēt per hanc decr. arg. ad hoc de preben. lib. vj. presenti. §. loca. de rerum permu. c. j. Item quia statutum in certo casu singulariter in alio effectum suum non extēdit. arg. ff. de lega. tij. l. hereo meus. §. j. de auro r argen. leg. l. j. §. Item si due.

s ℂ Temporales vicarios. Ideo sic dictos: quia ad tēpus: non in perpetuum duraturā est eorum vicaria: puta cessante cā vel lapso tēpore ob quam r vsq; ad qd talis vicaria cēsetur esse. extra de appel. pernecessitatem. r de etate. r qualitate. c. errōne. de elec. cum ex eo. §. porro. lib. vj. r talibus cōmittenda est cura per ordinarium: vt in dictis iuribus. r de offi. archi. c. cum satis. Si queras: quare illa beneficia que regunt per vicarios tēporales non dicunt incurata: sicut illa que regūtur per ꝑpetuos? Rideo q̄ rectori principaliter per tēporalem vicarium deferendo per

Cura insolidum plurib⁹ in eadē eccle sia hic.

Vicarius ꝑpetuus cura suo nomine: non exercet: qd tñ facit ꝑpetuus.

a ℂ Visitare. Ista que sequuntur reddunt bñficiū curatum: vt hic. r de elec. dudum. r ad qd teneatur ille qui visitat facēdum visitationis tēpore. dic vt legit. r no. de offic. ordi. inter cetera. r. q. j. decernimus. et c. cōm. r. c. placuit.

b ℂ Ingrere. De ingressibus que fit parte instante: vel ex mero officio: qualiter r ꝙbus precedētibus habeat fieri. vide qd legitur de accu. qualiter tam per ordi. r extra ordi. glo. r per Innoc. de symo. ly hely. Ubi no. q̄ ingressibus que fit ex mero officio iudicis fieri potest etiā publica insamia non precedente: r per hoc tolerari posse videntur ingressiones que fiunt per iudices moderni tēporis: tam ecclesiasticos q̄ tēporales. r pro hoc facit extra vt eccle. benefi. c. vt nostrum.

Ingressio: an possit fieri infamia nō precedente.

c ℂ Procurationes recipere. Que recipiēde sunt intra fortam capituli cum apostolus de censibus. r contra talem procurationem que debetur ratione visitationis de iure cōmuni non currit prescriptio ex parte illius qui ad eam tenetur: ly alius in eo possit eam prescribere: secus autem si debetur procuratio consuetudinis ratione: tunc enim per habentem etiam illam prestare discribi potest. extra de prescrip. cum ex officij. cum no. ibidem. In quibus autē r de quibus rebus procuratio sit prestanda. vide quod no. Inno. de censi. romanus.

Procuratio: an possit tolli ꝓscriptis.

d ℂ Suspendere. Suspensio est multiplex. de quo vide quod no. per Lopost. de consue. cum dilectus. per Inno. de excessi. pla. tanta. per. B. de cleri. excō. latores. Sed tamen hoc quero si aliquis est suspensus ab officio: an intelligatur suspensus a bñficio. De hoc dic per Joā. and. et de penis. c. si. incle. in glo. que incipit nota nonaz speciem. circa fi. cuius opinionem approbo quando dicitur in fi. illius glo. videntur iste tres opiniones tangende et sequende tē. Dic breuiter q̄ aut suspensio inducitur ab homine propter crimē qd constat esse cōmissum: r tunc extenditur ad beneficium nisi ex causa illud sibi retinea tur: vt no. d. c. latores. r de cle. pug. in duel. Dentcus. Et ad hoc facit de pur. cali. c. q. r. c. inter solicitudines. cum sibi no. per Dostiē. secus si inducitur a canone: quia suspē sus ab officio suspensus non videtur a bñficio: nisi a iure exprimatur. sic no. Dostien. r Hail. post eum. de re iudi. c. cum eternī. r Joā. xxxij. di. c. preter hoc. ly in suspenso ab homine: sibi notet idem sed male.

Suspensio ad officio an intelligat suspensus a bñficio.

e ℂ Excōmunicare. Excōmunicationis diuersi sunt modi ꝑ leges r ꝑ canones: dicitur enim quis excōmunicari ꝑ leges a perceptibe corporis Dostien. in col. gnē. de sanctis epi. §. omnibus que episs. col. ix. r ibi no. De ista excōmunicatione potest intelligi. c. extra de vsur. quia in oldpo. Quādoq; a gremio sancte matris eccīe. C. de sacrosanc. eccī. l. placeat. r ibi no. Quādoq; ab ingressu ecclesie. in col. gnē. de interdic. colle. hereti. circa fi. col. viij. C. de sum. trī. l. q. Quādoq; a cōmunione fidelium sicut est bānīsti. in. j. coll. in ti. hic finitur lex. circa pūc. De aliis

Excōicationis diuersi sunt modi.

speciebus r modis excōmunicationis (sm canonistas) r earum effectibus. dic vt no. per Dostiē. in sum. de sentē. excō. §. quot sunt spēs. r. §. quis sit effectus.

f ℂ Absolucre. Talis absolutio cōpetit ratione iurisdictionis non officij: vnde eam simpliciter impendens tempore interdicti non esset irregularis: secus si aliō eam impēderet officiando: vt notat Innoc. et Dost. de excessi. pla. tanta.

g ℂ De cōsuetudine. Colligit hic talia de quibus sm̄ dicit posse queri per consuetudinem. de elec. dudum. §. sed cum iure. cum similibus. r hoc indubitabile videt de illo qui talia habent facere rōne suoꝝ bñficiorum. Sed nunqd aliqui priuato clerico per consuetudinem queri posset vt aliam posset excōmunicare? Videtur q̄ nō. arg. de offi. archi. cum satis. Et istam opinionē sequitur Dostiē. de foro cōpe. cum contingat. Inno. autē sequitur Dostiē. de foro cōpe. cum contingat. Inno. autē contrariam tenet. de restit. spolia. cum inter. r Dosti. ibidem in hanc sniam declinare videtur.

h ℂ De iure. Ad quos de iure edī excōicare r absoluere spectet. vide quod legitur. ff. q. j. nemo. de offi. ordi. cuz ecclīarum platis. r plenius in summa per Dostiē. de sentē. excō. §. quis possit excommunicare.

i ℂ Iuribus aliis. De quibus vtrū. ā. in glo. bñficia tgitur. vel dic alibi vt in vecre. ly canon. de elect. lib. vj. r de prebē. de multa. r eo. titu. cum singula. lib. vj. de etate r qualita. c. ex ratione. cum similibus.

k ℂ Quo ad cetera. Scilicet preter ea ad modificationem hic positam.

l ℂ Permansuris. Hic nota q̄ detractione facta super certo articulo iuris antiquo per nouum in cetero remanet non correctum: quia qd non mutatur tē. C. de testa. l. sancimus. de appel. precipimus.

m ℂ Nulli ergo. Hic posset pars septima assignari.

n ℂ Infringere. Cum enim principio constitutio quācūq; artet etiam tenuiter olo homo ad eius obseruātiam tenet. C. de legibus. l. tij. r. l. legeo sacratissime. xxv. q. j. c. gñali. extra de constit. c. j. etiam si aliō videretur pura vel iniqua. xix. di. in memoriā. ff. qui r a quibus. l. ꝓsperit.

o ℂ Vel ei. Scilicet pagine.

p ℂ Ausu temerario. Hoc dicit quia ex causa rationali: r sm iura alia ꝓmissa non est ꝓhibitum ꝓtra verba huius ꝓstitutionis ire vt meus seruetur conditoris: permissus est enim ea legis offendere seruata mēte. ff. qui petant tu. l. credēdum. de excusa. tu. l. scire. §. aliud. extra de ver. sig. c. intelligētia. sic no. ff. de legi. l. cōtra. r dixi de reg. iur. r. inspicimus. lib. vj. Et ideo pmissum est doctori interpretari verba legis. C. de profes. qui in vrbem. l. j. lib. xij. no. extra de postula. pla. c. j. C. de legi. l. j.

Leges verba: ly offendere seruata mēte.

q ℂ Attētare presumpserit. s. infringere vel ausu temerario contra istam constitutionem venire.

r ℂ Indignationē. Humano more loquitur. simile extra de reditu eccī. non alie. si quis ꝑbyteroꝝ. xxiij. q. j. c. odi r protect. extra de excessi. pla. to. clerici. in col. anē. vt non lucru. contra natu. §. j. col. vj. propie enim loquēdo deus nunq̄ indignari potest cum sit incommutabilis. de hoc etiam per Dosti. dicto. c. si quis.

s ℂ Petri r Pauli. De istis aliis singulariter dicit: ga alios apostolos quadam ꝓrogatiua ꝓcellunt. q. qō. vj. c.

Universidad de Deusto
Biblioteca

beati. z qui vbem romanaz parsit cõsortio gliose ertore mart yri consecrarunt. de elec. fundamenta. lib. vj.

a ¶ Incurrunt. Sed qualiter hec intelligeo z verba similia in literis grattosio papę apponi cõsueta q̃ infringens pstitutionem vel mandatum temerarie talez inditgnationẽ incurrat:

Pape pstitutiõez infringens: an grãte pecet.

Potest dici impiobabiliter q̃ si talis infringat vel nõ seruet pape cõstitutionem: credens ipsum cõstitutiones facere non potuisse: hereticus est censendus xxv. q. j. violatores. z multis. c. frequentibus. tit. distin. nullus. quare hoc cum non immerito talis per hoc errãs in prãue claustum pretoz et in eius psonã suis successoribꝰ danum. Matth. vij. c. xxiij. q. j. c. quod ecclesiaz. ex de re iudic. ca. ad aplice. §. nos itaq;. indignationẽ dei z aplozum incurrere dr̃. cum sit ibi extra fidem. Sed si aliꝰ credat papam pstõnem facere potuisse: sed aliter eaz seruare pteñt vel eam infringit: nõ est per hoc cẽsendus hereticus: sed grauiter peccat: sic q̃ penam depositionis meretur. tit. di. §. vlti. Sic sentit Joã. d. c. nulli sas. z clarus Sar. extra de elec. c. gñali. lib. vj. Nam z fm legentiũ z trangredientiũ principio pstõnem pena sacrilegij tenetur. C. de erogã. milit. annone. l. lege repetita. lib. xij. Et hoc casu etiam cuz talis peccare dicatur: z quãtum in se est principi obtẽperare nolit contra verbum dñi. j. Petri c. ij. extra de malo. z obedien. c. solite. indignationem dei z aplozum non immerito incurrere dicitur.

Loci appositio: an sit de subastio.

b ¶ Datum Anagnoni. Arg. in instis vtractuz vel p curationem fore apponẽdum locum cõtractus. Sic sentit Accur. C. de tabu. l. gñali. lib. x. z Joã. and. extra de rescindi. c. abbate. §. penul. z Host. plenius prosequẽs extra de fide instrumen. c. inter. dilectos. §. j. in verbo. facitis. pro quorũ opinione facit in cor. auc. quibus modis natur. essi. legi. §. quantum. colũ. vj. Sed si tanti viri intelligere voluerũt q̃ loci appositio sit de substãtia essentia istrumẽti: hoc non reputo penitus expeditũ. Jenze. Lapi.

Diuisio tertialis.

Sedes aplica. ¶ In quattuor pteo est diuisibilis pius pstitutio. In pma enim grẽga seu plato pmittitur. In secũda facti recitatio refungit. ibi. Sane pridem. In tertia expectatibus difficia ex virtute ifraz aplicaz declaratio annectit. ibi. Verum ga zc. In quarta ad ifra iussistis cadẽ declaratio extendit. ibi. Idem etiam zc.

c ¶ Sedes. Que censetur esse vbi papa est: vt dixi plene in decre. extra crabilis. z in. c. ad omnes.

Nõ actio est nisa instructio.

d ¶ In suis actibus. Actus sedis aplice pfoniãdi sunt iuxta possibilitatem actibus diuinis. Sic enim Christi actio nostra est instructio. §. q. j. deus ofpotes. lxxij. dist. c. legitur. potissime per virtutẽ humanitatis z clementie per quam sola dei seruatur imitatio: et que sola deo nos equat. in cor. auc. vt indi. fine quoquo suffra. §. itaq;. col. ij. C. de nup. l. impalis. de dona. inter virum z vxo. l. vlti. iuxta illud. Imitatores dei estote: sicut filij charissimi. et ad hoc facit. xl. dist. c. non nos. z multis. c. seq.

Veritas quid est.

e ¶ Veritatez. Quid est veritas: Respondeo ipse deus qui

de se ipso dixit. Ego sum via Ritas z vita. Joã. xiiij. c. z legit. xj. q. iij. c. existimãt. z. c. impatores. z. c. adhũc. de pe. di. j. c. si enim ingt. §. vsu qui dixit. viij. dist. si pfuetudinẽ. Sed pritas increatum est creatura humana: põt dici indubitata rei certitudo maxime per viiz. instit. de gra. cogna. §. hactenus. z in cor. auc. de fi. istr. circa pñcipium. col. vj. vnde Pritatis opio habet succedere. viij. di. c. veritate. ff. qui actio ti pecu. est annalis. l. j. §. vlti. alias est ibi ler questium. z ad. l. aquil. l. inde Neratius. §. vlti.

Veritas opinionẽ pferunt.

f ¶ Prosequẽs. Intãtum q̃ sistam per se lataz cõmutat in melius et cã pritate cõperta. xxxv. q. ix. c. sistam. ex de re iudi. cuz olim. de pur. vulg. c. significantibus. ff. quando acc. de pecu. est annalis l. questiũ. alias est ibi §. sub. l. j.

g ¶ Lucez amans. Nota principez qui ler est afata in terrio. in cor. auc. de consuet. §. vlti. collat. viij. lucio z claritatis amicuz fore. nam nihil propriꝰ est legum q̃ claritas. in cor. auc. de testamẽ. imperfec. §. nos igitur. colũ. viij. z simplicitas magis q̃ difficultas placet legi. instit. de fideicõ. here. §. sed quia. Nec mirum: quia qui in tenebris ambulat nescit quo vadat. iuxta verbũ dñi Matth. xv. xxxviij. distin. c. que ipsis. de etate z qualit. c. cum sit. et ideo alibi legitur: qui male agit: odit lucez. z arg. instit. de obli. que ex delic. nascũ. §. furtum. nam tenebre apte sunt ad malum. ff. de vendi. inspi. l. j. §. multer.

Claritas est ppria legibus.

Tenebre in multis officiãt.

h ¶ Eultat. Nec mirum cum ad eam z eius ortus spectet iuris dubia declarare. extra qui filij sint legit. c. per venerabilem. §. rationibus. cum eius sit interpretari cuius fuit z condere. C. de legibus. l. vltl. xj. q. j. §. ex his omnibus. extra de senten. excõ. inter alia.

i ¶ Nodose. Idest perplexe z immolute ad instar nodi inextricabilis. similr extra de verbo. signi. cuz olim. instit. de fideicõ. heredi. §. sed quia.

k ¶ Immolucrum. i. immolutionẽ z perplexitatem.

l ¶ Cautelam. Eius cautelaz magna debet nobis esse instructio. lxxij. distinc. legitur.

m ¶ Intendit. Scilicet in dubio.

n ¶ De illis. Scilicet ordinationibus.

o ¶ Detrimẽtum. Hoc dicit: q̃ non dz vnicuz alterius iniuria subuenire. xxj. q. ij. c. primum. viij. q. v. denique. C. de emancl. lib. l. nec anus. Unde in dubio papa per suam ordinationez non intẽdit iuri alterius derogare. ff. ne qd in loco publi. si. l. j. §. merito. z. §. si quis a principe. xxix. dist. nullus. z. c. ecce. de offi. delega. ex parte. §. z. c. super eo. de restit. spol. audita. cum sit. Ratio huius est: q̃ oibus subditis equalis defensio iuris est. per legez debitum. ff. de penis. l. capitalium. §. ad statuas. z per consequens per principem: cum ipse odirnere velit quod sue leges volunt. in cor. auc. de nupt. §. ofos autem. coll. vj. nec alis inde videantur nasci iniurie: vnde iura nascũtur. C. vnde vi. l. meminerim. extra de accusa. qualiter. j.

Princeps z leges cũctos tenere debẽt.

p ¶ Sane pridem. Secunda pars. z sitne verbum salubriter intendens. quod est. j.

q ¶ Augmentũ. Desiderũ est cuius et esse dz cuiuslibet

fidelis z potissime vicarij christi augmentare cultum diuinum vt hic. z extra. de constitu. ex parte. de rescrip. qui per ambitiosam. libro sexto.

a ¶ Salutẽ populi. Scilicet iuxta indulgentis permaxime pabulo verbi dei. Matth. iiij. c. xlviij. dist. sit rector. extra de offi. ordi. cap. inter cetera.

b ¶ Nonnullis. i. aliquibus. duobꝰ enim Rbis negatiuis magis affirmari q̃ negari videt. ff. de verbo. signi. l. duobꝰ. ff. de rescrip. quia nõnulli. de hoc plenꝰ dixi in decre. cum inter nonnullos.

c ¶ Multiplicant altissimꝰ. Deus ergo multiplicat suuz ppm dicitur: cum sine ipso fiat nihil: Jo. j. C. de veteri iure enucle. l. j. xxiij. questione vltra. capitu. nabuchodonosor. in ver. non ergo. alias est ibi §.

Nihil fit sine deo.

d ¶ Karum. Scilicet ciuitatum vel diocesium.

e ¶ Singulorum. Scilicet de populo.

f ¶ Ultima. Hoc verbũ sumit potest large pro actu extrinseco: z tale expones vultus. i. actus exteriores seu extrinsecos ex quibus de intrinsecis presumitur bonus vel malus. xlj. di. §. vlti. xxxij. q. v. qui vicerint. extra de presump. et studio. instit. de rerum dini. §. ceruos. in cor. auc. de mona. §. cogitandum. col. j. vnde versus. Intima per motus cognoscimus exteriores. Potest etiam accipi strictius pro aspectu faciei. z exponi tale vultus. i. facies quas ebs confessionis tempore in pñtes sibi debet inspicere: vt discernat quãto rubore seu tremore vl erubescẽtia quo peccata confitẽtur: vt fm hoc penitẽtia moderet. ar. ad l ff. de questio. de mino. §. tourniẽta. cautela: est tñ adhibenda ex aspectu cõcupiscentia inhonesta possit subesse: puta ex aspectu faciei multebris. sup quo vide quod plene no. Hostien. in summa de penit. §. qualiter sacerdos.

Ultra pliciter sumitur.

Iuxta.

g ¶ Ut enim decet. Hoc dicitur q̃ ebs curaz habere dicitur omnium z singulorum de diocesi. x. q̃s. j. regenda. xxv. di. perfectus. z ipsorum animẽ de eius manibus requirũtur. extra de offi. ordi. cum tu fraga dilt. de regu. iur. Huius.

h ¶ Unicus pastor inspicere. Quare ob multitudinem messis credentium vignum fuit vt mitterent alij operarij ad tantam messem recolligendam. xxj. dist. in. l. nouo.

i ¶ Aut alis. Puta. i. predictis oibus sacramentorum collationibus: z similr de offi. ordi. inter cetera.

Eplis papa solꝰ ordinat.

k ¶ Partes boni pastoris. Quales debẽt eius esse. vt de quod no. xlviij. dist. in. sit rector. z. xlv. dist. disciplina.

l ¶ Duximus diuidendas. Diuisio z vnio episcopatuz ad solum papam noscitur pertinere. xvj. questio. j. precipimus. z. c. sicut. extra de excessio. prelato. sicut vnire.

m ¶ Ciuitates. Nota ciuitatez dici antequã ibi sit sedes episcopalis: non ergo talis sedes constituit ciuitatez. ad idez. iij. questione. ij. audiuimus. lxxx. distin. c. j. extra de priuileg. c. j. vbi de hoc per Pe. de samp. Quid autẽ dicatur ciuitas videre potes quod super hoc recitat Guil. de rescrip. statutum. in vers. ciuitatibus. libro. vj.

n ¶ Cathedrales. i. episcopales.

o ¶ Limitatas. Talium diocesium limites prescribi nõ possunt. xvj. questione. iij. c. j. in regnis.

p ¶ Diocesis. A quo loco diocesis incipiat computari vt a fine ciuitatis que murorum ambitu clauditur: an a fine subur: bloum ciuitatis. vide quod no. Ulti. de rescri. rodul. phus. z Guil. in. c. statuti. sup ver. ciuitatibꝰ. li. vj.

q ¶ Verum. Tertia pars.

r ¶ Ante ordinationem. De obtinentibus enim literas post talem ordinationem z diuisionem non esse dubitatio: cũ littere de vnio cesi mentionem facientes ad aliam finem effectum non extenderent.

1. Fe aplice an sint impetrãtibus pro titulo.

s ¶ Literas. Tales ife vtpote ambitiose sunt restringẽde nõ relaxãde. extra de prebẽ. cũ olim. lib. vj. Et de talibꝰ litteris cõsueuit per aliquos dici q̃ in officialibꝰ sunt loco titi. vt no. Compost. de rescrip. c. sup litteris. circa fi. Sz in cõtrariuz videt q̃ gratia que fine ifis fieri potest semper litera s precedit. vt no. Innocen. de rescrip. constitutus. nã sola verbalis collatio facta consentienti bat tuo in beneficio. de preben. si tibi absenti. de cõcess. preben. c. vlti. lib. vj. z argu. C. de dona. l. sancimus. §. exceptis. z nota. Innocen. de reseri. c. literis. vnde potest dici q̃ litera aplica est loco tituli quo ad probationez turis quesiti per collationẽ precedentẽ: non aliter est pro titulo quo ad iuris acquisitionẽ: cũ fine ea sit tam questium. Aliqui tñ dicũt q̃ litera est pro titulo l collatione factẽda: non aliter in tam facta: vel est titulus remotus nõ fine dilatus. sic videtur sentire Guil. de lit. contest. c. exceptiones. in gl. j. ad principale. li. vj. Sed aliter z forte verius potest dici q̃ etiã in facienda non fit titulus: q̃ sicut in tã facta verbalis collatio est titulus iure q̃tus ab eq̃ alia traditione. argu. extra de accu. accedens. z no. Compost. de constit. cum. Rd. z Innocen. de preben. c. etsi inter. ita z in facienda mandatũ verbale factũ ceferendo est titulus: cuius vigore cõpetit impetrato officij mãdatarij pro facienda collatione: qua facta assequit q̃ suo iure: ante hoc tus ad rẽ Iz non in re. de ẽben. c. quodam. de concess. ẽben. c. vlti. lib. vj. Sed litera aplica erit pbatio q̃tus. sicut alia scriptura que sit de titulo nõ est titulus: cum frequẽter solo consensu pficiatur. ff. de actio. z obliga. l. ex plenius. ff. l. de ob. que ex cõ. cuz similib⁹. sed etne pbatio. ff. de pigno. l. cõtrahitur. Et ad ista potes videre qd Guil. pro z contra plene prosequitur in prohemio. lib. vj. z qd alis dixi ad istam materiam de rescrip. c. literas. clem. v.

t ¶ In ipsis. Scilicet ciuitatibus.

v ¶ Tunc. Scilicet tempore diuisionis per nos facte.

x ¶ Vacaturis. In quibus solus papa: non alius tus conferre potest. de concessio. preben. proposuit.

Papa solus tus in vacaturis confert.

y ¶ Quarum. Scilicet literarum.

z ¶ Nonnulle. i. aliquę seu multe.

a ¶ Adhuc. i. post factam predictam diuisionem.

2 ¶ Executioni. Que nõ debet retardari ptertu obiectus criminis. i. quo ad missionem in possessionem: nisi contra publice diffamatum. de accu. accedens. vnde littere executorie consueuerunt de curia emanare. Sin autem per eas ius z quale queratur. vide quod not. per Bene. z Innocen. de rescrip. constitutus.

2 ¶ Volentes. Die vt dixi. ẽ. in ver. culpat.

a ¶ Scrupulum. Idest sollicitudinem seu curiositatẽ. similr. de symo. per tuas. §.

Universidad de Deusto
Biblioteca

a ℂ Posset forsan incidere. Hoc dicit qr nihil sic indubitatum est inter homines quin possit: ij al's fit declinz quand am sollicitam dubitationem suscipere. in cor. auctent. de tabel. §. ℣ non singant. collatio. iij.

b ℂ Prouide considerantes. Prouida ſm tuo fuit consideratio conditoris huius capitull. per ea que no. §. in ver. detrimentum.

c ℂ Predictam. s. factam de vna dioc̄ in duas vel in plures.

d ℂ Jus ad rez. l. ad petendum beneficiū cōpetens: ℣ illud est conditio ex canone vel officiz iudicis: vt not. Innocen. de constitu. cum. M. in glo. penul. ℣ de preben. inter cetera. in glo. scilicet collatio. Et istud ius petenti competit ex mandato pape facto de prouidendo: aliter de beneficio vacaturo. vt dicit supra in glo. tales litere. Et est ius in re: quod ex collatione quesitum est: vt ibi dicit.

e ℂ Ex ratione. Scilicet turis ſm quā princeps: ij soluto legib⁹ profitetur se velle viuere. C. de legi. l. digna vor. nec vult a iuris tramite deuiare. extra de proba. ij. de excep. cum inter. de accusa. ij. §. ne autem als. immo vult obtinere quod sue leges volunt. in cor. auctenti. de iudi. §. omnia autē. ℣ talis voluntas in eo appellat̄ potestas ordinata: ex voluntate autem illa solutaq; potestate qua eunctis permittuet talis mutatio de qua sequitur fieri potuisset: de rescrip. q; per ambitiosam. vi^to sexto. ℣ argu. de pen. distin. iij. §. in persona. tunc enim sufficeret sibi pro ratione voluntas. institu. de iure natu. §. sed quod principi. ff. de constit. princi. l. j. que in publico iuncta ℣ iussa presumitur. xl. distin. c. non nos: ℣ sibi no.

f ℂ Mutari non debet. Facit. ff. de iudi. actiq; petua. l. nec enij. C. de administratio. tuto. l. sanctimus. extra de regu. iur. c. factum legitime. libro sexto.

g ℂ Manerat. Scilicet ius ad rem competens. Simile potest induci de legato vel fideicommisso relicto: quod efficax remanet sicut prius ij diuisio intercurrit. ff. de legi. j. l. titia. §. iuctā. de pignorib obligatione que firma remanet: ij res obligata dividatur. C. communia vtri. iudi. l. si factio. ℣ de seruitute que solida debentur: ij fundus seruiens ad plures deueneri. ff. si seruit. vendi. l. loci corpus. §. si fundus. ℣. ff. famil. herciscun. l. heredes. § an ea. ℣. §. contra si promissor. ℣ de iurisdictione seu visitatione: que in totum debetur sicut prius post talem diuisionem: vt in ℣ quadā. visi Jo. pape. xxij. que scripsit: ad apostolat⁹.

h ℂ Prius erat. Ratio huius est: qr ex diuisione secuta conditio obligationis ex gratiosis literis ortum habens mutari de iure non potest. argumen. ff. de verbo. obligati. ij. §. j. de pactis. si stipula. l. pretorie. §. iuceraz. fa. hereti. l. heredes. §. contra si promissor. cum similibus.

i ℂ Declaramus. Non videtur ergo hec constitutio iuris noui edita: sed antiqui declaratiua: cuius iuris antiq ui mens colligitur ex iuribus. in glo. prori. allegatis.

k ℂ Licite. Cum dicat omnes ℣ singule. intelligendus est quod hic dicit: nedum de concessis in forma speciali: tamen in forma communi. puta pauperum: quia ij in illo ſm aliquos litere tales dicam nr de iustitia: nihilominus gratiose dicuntur: cum omni lege humana papa sit solutus. ix. questione tertia. cuncta per mundum. ff. de legi. l. principes. vbi allo respectu sunt gratiose in hoc q; magis vni q̄ alij concedantur. extra de preben. relati. cum sibi not. argum. ff. ad sena. con. syllela. l. iij. §. sicut omneo. de reli. l. vltima. extra de iurepatrona. cum autem. cuz simil. ℣ hunc intellectuz denotat verbū qbuscūq: qs est. j.

l ℂ Dacaturio. de concessis igitur ad iam vacantia beneficia hic non loquitur cum in illis facta gratia statī posit suum effectū consequi: nec ex diuisione subsequēti possit in illo aliquis probabilis dubitatiōis scrupulū suboriri: contra quod presens constitutio prouisionem induceret declaratoriam.

m ℂ Diuisionis. Scilicet diocesium.

n ℂ Integris. Idest non diuisis.

o ℂ Quibuscūq. Istius verbi vniuersalitas expresse designat ℣ etiam de gratijs in forma communi concessis quod hic dicitur intelligatur. argumen. ff. de pere. institu. l. hoc articulo. extra de maio. ℣ obedien. c. solite. extra si. ℣ quia in eis fauor abilior est causa non mutandi ius ad rem competens ex talibus diuisionibus q̄ in ceteris: vt nota. Compostel. de rescrip. c. capitulum. in glo. quia questionis. §. ité q̄rit an executor. ver. ij post dictū.

p ℂ Concesse. Sed de quibus concessis proprio motu pape: vel ad preces vel supplicationem ℣ Dic q; de omnibus cum dicatur. omnes ℣ singule. ℣ dicat quibuscūq; non distinguendo tractantibus aliquibus vel non. argumen. de leg. prestan. l. j. §. generaliter. xlv. distinctione. si romanorū. extra de priuileg. quia circa. ℣ quia in omnibus eadem est ratio: ergo idem ius. ff. de fonte. l. prima. §. hoc interdictum. extra de consti. vti. cum dilectam. cum similibus. ℣ quia priuilegiatio ratio reddi non potest idem ius esse in omnibus inductum videtur. ff. de iniust. test. l. posthumi. §. primo. de verbo. obligatio. l. a titio. C. de li. pte. l. j.

q ℂ In ipso. Scilicet diocesibus.

r ℂ Nunc diuisio. Scilicet in duas vel in plures: vt supra prius integris ℣ antiquis.

s ℂ Alijs diocesib⁹. Scilicet nouiter creatis ℣ erectis.

t ℂ Ab illis. s. antiquis ℣ ante diuisionem integris.

v ℂ Modo ℣ forma. Vt ſm mandatum de prouidēdo executores prouideant: ℣ per mandatum de compellendo cōpellant. extra. c. si capitulo. ℣. c. si soli. ℣. c. qr efficte. de concessio. preben. libro sexto. cum sua materia.

x ℂ Suo ordine. Q nasi dicat supra: pro utilitatem presentationis etc̄ scriptis volo ℣ negligentia notabili. de rescrip. tibi qui. ℣ ca. duobus. libro sexto.

y ℂ Per executores. Executor ad gratias ꝑcedere potest causa nō cognita: vt no. Jmocē. de ꝑsump. dudū. de ꝓcess. ꝑbē. ꝓpositū. ℣ Cōpost. de rescrip. caplm. ℣ Smil. eodem ti. c. statutum. lib. vj. etiaz aliquo non citatorio. per Jmo. de trāsla. epi. c. vlt. Sed an executor datus ad puendū debeat admittere oppositores vl' excipientes. vide quod no. per Jmo. de despon. impube. c. ad dissolnēdū.

z ℂ Id pertinebit. Sed qui sunt illi? Respondeo sub executores dati per principales executores vel ordinarij habentes prouisionem vel collationem facere ad instantiam executorum datorum ad compellendum. extra. c. si soli. de concessio. preben. libro sexto.

a ℂ Debitaz

Presul roman⁹ ē ol lege solutus.

Jus ad rē ℣ ius in re differunt.

Ptās ordinata et soluta in principe reperiunt.

Diuisio si tollit legatū nec pignoris obligatio nem ℣.

a ℂ Debitam executionem. q. d. seruata forma rescripti prouidēdo de beneficio quod cadit in gratia nō de alio: de preben. cui de non sacerdotali. libro. vj. ℣ argumen. ad hoc. C. quorum appel. non recipi. l. ab executione.

b ℂ Quibus. Scilicet modo ℣ forma.

c ℂ Poterāt. Scilicet ex mandato sibi facto de prouidēdo: vel compellendo: vel alio.

d ℂ Idem etiam. Quarta pars. ℣ repone idem: scilicet quod dictum est. §. pxi. de iis gratie.

e ℂ Declaramus. Hic pte vt dixi in pte precedenti: in verbo sibi declaramus.

f ℂ Justitiaz obtinentes. Vt sunt ille per quas mandatur de iure partium debite cognosci: et negotium debito fine decidi.

g ℂ Per illas. Intellige tales que emissitiōis fuerint attributiue. In aliis enī secus: puta si essent ad excōmunicato obtente in alio articulo q̄ appellationis: vel absolutionis. de rescriptis. ipso iure. libro. vj.

h ℂ Quarūlibet personarum. Nō ergo refert per quācūq; personam: als tamen habilem ℣ contra quemcūq; litere fuerint impetrate ob tertiū vniuersalitatez. argu. de maio. ℣ obedien. solite. xlv. distinct. si romanorum. ff. de heredi. instit. l. hoc articulo. de leg. prestan. l. j. §. generaliter. Sane tamen intelligas si litere sint: ita impetrate q; ex tui forma qualescūq; personas possint apprehendere: als secus. de rescrip. sedes apostolica.

i ℂ Nunc. s. tempore editionis huius decre.

k ℂ Diuisis. Scilicet ab illis diocesibus: de quibus in literis sit mentio.

l ℂ Existunt. s. rōne domicilij vel rōne rei ibidem possesse. super quo vide si placet: qd als plene no. de rescrip. statutum. lib. vj. Iz aliqui ibidem contra notent.

m ℂ Tenorem. Hoc dicit: quia forma mandati ℣ tenor est exacta diligentia obseruandus. de rescript. cum dilecta. de restit. spolia. ꝑsanto. ff. manda. l. diligenter. als ꝓcessus non valeret iudicialis: sed partialis: idest per partes habitus ℣ factus: puta ipsarum cōfessiones forte valeret per. c. pisanis. vbi sic no. Pe. de samp.

n ℂ Prouide. Puta discretione bruta que mater ceterarū virtutū ꝺi. de offi. custo. c. j. de reiudi. pastoralis. §. verum. cle. v. j. q. v. ꝑsitum. nam ℣ contra multa indices dati turisdictionem sortiunt etiam in lite non exꝑssa: maxime contra illa sine quibus cā cōmissa ad effectuz perduci non possit. de offi. dele. c. j. ℣ c. ꝑterea. vt lite nō cōtest. quonsam frequenter. §. vlt. ff. de iur. om. iudi. l. ij. ℣ argu. ff. de procura. l. ad rem. ℣. l. ad legatum.

o ℂ Integre. i. non diuise: vel alie ab illis non decise.

p ℂ Remanssissent. Et sic per consequens computabantur olim due diete. extra. c. nōnulli. de rescrip. bodie vna. extra. c. statutum. eo. titu. libro. vj. a fine dioc. perinde ac si non fuisset diuisa respectu non habito ad dioc̄esim nouam: idest de alia dictam de qua conuenendus existit. Ratio huius potest esse: qr impetranti rescriptum nihil potest imputari: nec ex supernentenli tali decisione vel diuisione dioc̄esium tuo filii quesitus ex rescripto ad conuenciendum aduersarium tolli debet. argumē. extra de restitu. spolia. quidā. de electio. c. constitutionem. §. insuper. clemē. v. ff. ne quis in loco publi. l. sectida. §. merito. et. §. si quis a principe. ℣ in c. dilecto. de verbo. ꝑgnifica. c. ex parte. ℣. c. super eo. de officio deleg. ℣ firmat Compost. in. c. causam. de rescrip. ℣ in §. ā. pxi. precedenti. Jenze.

Diuisio testamalio.

Cap. ij.

A Dapostolatus nostri p̄uenit auditus q; aliquarum q ecclesiarum per nos ab alijs ecclesijs r ex⁹ certis causis que ad t hoc nostrum animum induxerunt auctoritate v apostolica diuisarum: prelati ℣ subditi capitulis archidiaconis ℣ alijs x personis ecclesiarum y a quibus supradicte z ecclie sunt diuise multipliciter iniuriari ℣ ꝓsumūr: non ? permittentes eis vti iurisditionibus ℣ iuribus ꝑ suis sicut añ diuisionez huiusmodi

Ebat⁹ diuisek nullus pōt ē ter papaz.

Mandati forma⁹ in dei seruare tenek.

Judex mꝺa in literis nō expꝛssa pōt

Executor ad gr̄as ꝺ liter ꝓcedere pōt.

Persona ꝺ aliqs p sonatū hꝫ bene.

ℂ Dinide ista decretales in quattuor parteo. In prima facit premittitur rectatio. In secida super diuisione episcopatuum subiūgitur papalis intētio. ibi ⌊Quia igitur.⌋ In tertia annectit ipse ꝓstitutio. ibi⌊Nos presentis ℣.⌋ In quarta subinfertur transgressus cōmittio. ibi⌊Si enim aliqui.⌋

q ℂ Aliquarum ecclesiarum. Scilicet nouiter in cathedrales erectarum.

r ℂ Ecclesijs. Scilicet antiquis cathedralibus.

s ℂ Ex certis causis. Scilicet ad diuini cultus augmētum ℣ salutem populi christiani.

t ℂ Ad hoc. i. ad diuisionem de ipsis faciendam.

v ℂ Auctoritate apostolica diuisarum. Vt in decreta. sedes apostolica. ℣ bene dicit apostolica: ad nullū enim inferiorem spectat episcopatuum diuisio. xxj. q. primo. c. preceptimus. ℣. §. sicut. no. extra de excess. prela. c. sicut vltra. de offi. lega. c. ℣ translationem.

x ℂ Alijs personis. Idest personatū: vel aliud ius beneficiale obtinentibus. extra de rescrip. ex parte. §. persone. de offi. ordi. ad hoc si persona.

y ℂ Ecclesiarum. s. cathedralium antiquarum.

z ℂ Supradicte ecclie. s. erecte nouiter in cathedrales.

a ℂ Jniuriari. Nō sumit hic iniuriari spālter pro contumeliam facere: sed gñaliter pro eo qd nō iure fit. ff. de iniurijs. i. j. ad. l. aquil. l. sed si quacūq;. §. iniuriam.

? ℂ Non permittentes. Et male facientes alijs qd ab eis fibi fieri nollēt. j. dist. in pin. extra de maio. ℣ obedit. c. dilecti. ne quis ꝺ impediri debeat vt iure suo. ff. de iniurijs actuq; pti. l. si deuia. si a pare. quis manu. fue. l. non vsq;. als ecclesiasticus ordo ꝓfundi dicitur sua vniuersitas si turisditio non seruatur. xj. q. j. pernenit.

ꝑ ℂ Juribus suis. Puta visitationibus suis et procurationibus ℣ similibus: vt patet. j. Suis autem ideo dicit: quia Iz iura beneficiorum non sunt proprie beneficiatorum: pro ipsis tamen nomine suo ℣ agere et defendere possunt si fuerint seculares. extra de iudi. c. cum deputati. de proba. et Iſis. no. Cōpost. de rescrip. c. edoceri.

Universidad de Deusto Biblioteca

a ℭ Quia igitur. Secunda pars.
b ℭ Intentionis nostre. Nota ad intentionem facientis: sicut et mandãtis fore recurrendum. extra de officio delega. super eo. de preben. c. cum causam. x. c. cum olim. de arbit. c. exposita. ff. de leg. j. l. si seruus plurimum. §. vitimo. decondit. z demõstra. l. in cõdito nibus. de execu. tu. l. fere. §. illud, qui petãt tuto. l. credendum. cum sũbus.
c ℭ Episcopatũ. Scz nouiter creatorum z erectorum.
d ℭ Ecclesiarũ. s. antiquarum.
e ℭ Facte sũt. scilicet episcopatuum nouorum.
f ℭ Illiqnatenus derogare. Colligite vulgatum notabile: qz precepto per factũ sunz tuti alteriꝰ derogare nõ tenẽt nisi inquantũ exprimit. ex de officio delega. c. sup eo. de vsu pal. ex tua. de priuileg. pastoralis. ff. ne quid in loco publ. l. ij. §. merito. x. §. si quis. u prin cipe. C. de emãcipa. lib. l. nec auꝰ ne aliꝰ nascant inture vnde tura nasci debẽt. extra de accusatio. qualiter. C. vii vi. l. meminerint.
g ℭ Continentur esse. Ubi ergo B exprimeretur sentã dum esset. xix. distĩ. in memoriã. ff. q xx quibus. l. prosperit.

Princeps alteriꝰ turi derogare non intendit.

qz lz inferioꝛ preiudicii tura vnius ecclesie in aliaz sine certa solẽnitate transferre nõ possunt. extra de rebus eccle. non alie. c. j. papa tamẽ gaudens plenitudine potestatis secũda questi. vj. c. decreto. extra de vsu pal. c. ad honorem. in q. vlti. x cũcta per mundum. x. c. per principalem. hoc facere potest: nec est qui audeat dicere: domine cur ita facis. de pen. dist. iij. §. persona. cum in his que de iure sunt positiuo possit pro libito super his dispẽsare. extra de concessi. prebẽn. c. propositi.

Papa nullus audeat dicẽ: domine cur ita facis.

h ℭ Nos presentis. Tertia pars.
i ℭ Statuti. Hoc statutum cum vniuersis sit directum tus cõmune cõstat: nam x vim sue x rem perfectam no scitur obtinere. extra de verbo. signi. c. in his.
k ℭ Ecclesiarum. s. nouarum.
l ℭ Precipimus. Tale preceptum seruandum est: alꝰ non seruans puniri debet: quia quod precipitur xẽ. xiij. q. j. quod precipitur. extra de verbo. signi. in his. qui enim potestati resistit dei ordinationi resistit.

Ordo lre.

m ℭ Nec capitula. Sume verba illa spectant quoquo modo que sunt infra.
n ℭ Primarijs ecclesijs. Idest primeris x antiquis a quibus alie sunt diuise.
o ℭ Procurationes recipiant. Super hoc vide qꝫ notaui in. c. execrabilis.
p ℭ Archidiaconalia. Que sunt iura archidiacono debita cõmuni competentia. vi. de quod not. xxv. distinct. c. perlectis. extra de restitut. spoliato. literas. x melius per Innocẽ. x Host. de offi. archi. ad hoc. et c. cum satis.
q ℭ Predictis de ecclis. Scilz nouiter ab aliis antiquatis.
r ℭ Obtinebant. Per diuisiones igitur tales factam institutio aliis competens: vel eius erectium non tollitur. Sic in lege cauetur qꝫ diuisis administrationibus x mutatꝫ ab antiquo semate: administrabunt officiales primi sicut prius. in cor. auct. de admi. offi. in fa. appel. circa finem. ij. colũ. et §. illud tamẽ sanctimus. colũ. iij. ex cuius legis mẽte satis sumptuz qꝫ hic dicitur: sicut non tollitur ius competẽs ex literis ad beneficia: vel ad liteꝛa pulsatus impetratꝫ ex tali diuisione: vt in decre. fedeꝛ apud ca. x dicit vt ibi dicit.

Diuisio fit tantum.

s ℭ Quoquo modo. Scilicet facto: vel verbo per seruꝰ per alium publice: vel occulte:
t ℭ Ordinatum. Tunc enim ordinatio sua esset in omnibus obseruanda: vt. ã. dixi.
u ℭ Si enim. Quarta pars.
x ℭ Agere. Uerbo vel re ipsa.
y ℭ Facere. Re ipsa vel facto. ff. de ver. signi. l. labeo.
z ℭ Digna. s. arbitrarie iuxta culpe qualitatẽ x peccatũ excedẽtiũ imponẽda. extra de pe. si go suadẽte. cle. v. ff. eo. titu. l. aut facta. cum similibus. Jenze. Capl'm. l.

Diuisio tertialis.

J fratrum. ℭ Hec decre. congrue potest diuidi in quinqꝫ partes. In prima constitutionis occasio seu ratio premittitur. In secunda facti recitatio de vsurpantibus iura vacantis imperij subiungitur. ibi. Sane in nostraz xẽ.] In tertia contra ipsos eiusqꝫ adherentes sententes monitio sub pena x in contenentes lata sententia annectit. ibi. Quia igitur xẽ.] In quarta omnis eiusdem vsurpantibus facta super hoc obligatio dissoluitur. ibi. Et vt quibuslibet xẽ.] In quinta de literis seu processu contra talem facto faciendo publicatio polliceꝛ. ibi. Ceterum vt hujusmodi.]
a ℭ Fratrum. Epos x suplores platos papa fratres: ceteros vo ois ecclesiasticos vel seculares appellat filios: alꝰ lre sue false fiunt. extra de crim. fal. c. cũ graui.

Epl tãtuz pñt cõtuz papa: quo ad ea que sunt de cõsecratiõis efficacia.

q ℭ Coepiscopoꝝ. Uocat ꝫ hic papa episcopos suos coepiscopos: sicut x imperator appellat milites suos cõmilitones. ff. de testa. multi. l. j. dicunt aũt coepiscopi quasi simul est. vnde ceteri episcopi quo ad ea que sunt de efficacia consecrationis vel ordinis tanta gaudent potestate qualia gaudet papa: lz nõ ad alia episcopi sibi pares non possint dici: cum dicatur vocati in partem sollicitudinis: ipse ho solus in plenitudine potestatis ꝫ. quest. i. vj. c. cecere. ro. x. c. sequen. extra de vsu pal. capit. ad honorem.
b ℭ Aliorum quorũlibet. neduz christiano: imo etiam iudeorum: cum x illis iura sua illesa seruari mandentur. C. de iude. l. iudei. x. l. nemo exterius. x. l. nullus. x. l. de sabbato. extra eo. titu. ca. iudei siue sarraceni. Et quid de iuribus aliorum pnta paganorum vel sarracenorum vel aliorum quibus bellum per ecclesiam est indictum vel per episcopos ecclesie: nunquid illa seruanda sunt illesa? Uidetur qꝫ sic: cum sic indefinite x vniuersaliter loquamur quorũlibet. quod verbum de sui natura tam bonos ꝙm malos comprehendit. argumen. ff. de here. instit. hoc articulo. extra de malo. x obedẽt. c. solite. in fi. Sed cõtrarium est dicendum cum bona taltum occupanti cõcedantur ex causa. ff. de acquir. re. do. l. naturaliter. §. vlti. instit. de rer. diui. §. item ea. xxiij. q. v. dicat aliquis. sicut x bona hereticoꝝ confiscari iubentur. C. de hereti. auctẽ. gazaros. extra eo. ti. c. vergentis. x portantiũ arma inimicis fidei. simile extra de iude. ita quomodam. x cõmittentium crimen lese maiestatis. C. ad. l. iulia. maiesta. l. quisqs. extra de pe. felicis. lib. vj. v. q. j. §. verum. ver. si quis ex militibus. Uel breuius potest dici qꝫ quibuslibet iura sua illesa dicank seruanda nisi ex culpa propria priuationẽ taliũ iurium incurrerint vel incurrere debeant. Et exponeꝛ illud aliorum quorũlibet. s. merentiũz x de se habilium ad iura aliqua acquirenda: x sic ꝑbum vniuersale limitabit x restringetur: sicut x alibi. C. de sacrosan. eccle. l. j. x j. distin. c. omnes leges. extra de priuileg. c. vt priuilegia. §. illud. de senten. excõmu. si ꝓho.

Paganoꝝ iura an sint illesa seruanda.

c ℭ Illibata. Idest intacta vel illesa.
d ℭ Dispendio. Idest dãno. simile de rescrip. dispẽdia. lib. vj. de iudi. c. dispendiosam. clerici. v. in cor. auc. & collatto. §. super hoc censemus. collatio. xx.
e ℭ Diminutionis extranee. q. d. diminutionẽ nescientia. simile in cor. auc. constitutio que de dignitatibus. §. illud. colla. vj. ex quo. §. sumptum fuit hoc verbum.
f ℭ Studium adhibemus. Exponendo cõsimilia: x ad tollenda subditoꝝ dispendia pernoctanteꝫ. in cor. auct. vt iudi. sine quoquo suffra. in princi. colla. vj. x adde quod dixi in ca. ad onus. in ver. cupientes.

Charitas dñi ordinata incipit a se.

g ℭ Multo fortius. Hoc dicit: qꝫ quisqs sibi ipsum x sua plus debet diligere tenetur ꝙm aliena. vnde dici consuevit. Aliquibus ille pertinet qui se plus diligit vllum. nazprima charitas incipit a seipsa. C. de feriul. x aqua. l. ꝓhes. x ibi not. quare ecclam legitur ꝙ eam nonhabens in se in alio presumitur non habere. xxiij. questio. v. c. ij nõ licet. ff. de do. rogationis icurrãt u. ℭ Sane o in nostrã x fratrum ꝑ nostroꝝ deductum est (fama diuulgante) notitiam qꝫ lz de iure sit liquidum r x ab olim fuerit inconcusse o seruatum qꝫ vacante imperio: sicut x nunc per obitum quondam henrici romanorum imperatoris vacasse dinoscitur: cum in illo t ad secularem iudicez nequeat haberi recursus v ad summum pontificem cui in persona x beati petri terreni y simul x celestis 3 impery iura deus ipe cõmisit x ipery

Verbum vle restrigit ꝙsqꝫ.

Usurpatio in malam x bonam partem sumitur.

elta tmasione vel occupatiõe vt alibi. xciij. distinto. c. illud. xvj. q. iij. ij. C. de fun. re. pitia. c. vsus aque. libro. ij. argumen. Sumitur in bona parte vsurpatum. l. in vsum vel consuetudinem inductum. ff. solu. ma. l. si constãte. §. quotteno. in fi. de vsuca. l. §. de iniur. l. iniuriarũ. §. vlti.
n ℭ Incurrant. Simile dicit lex in tutore: qui pati non debet iura pupilli sui tolli vel perire. C. de admiistra. tutoꝝ. ler que. §. nec ꝓ domum.
o ℭ Sane. Secunda pars.
p ℭ Fratrum nostroꝝ. Scilicet cardinaliuz. x super hoc vide quod no. in decreta. execrabilis.
q ℭ Notitiam. Hoc enim scire videmur quod ab aliqo auditum ꝓ. xxij. q. c. v. hoc videt. x ad hoc extra de sen. excõmu. cũ desideres. §. secũde. ff. de pe. here. licẽ venient. §. petitam. x. §. a quo. de admi. tuto. l. quidam. §. ex quo.
r ℭ Olim quidam. Ut extra de re iudi. pastoralis. §. vlt. clem. v. de foro competen. c. licet. vbi de hoc per Innocẽ. x Hostien. x argumen. extra de homici. pro humani. li. vj.
s ℭ Inconcusse seruatum. q. d. absqꝫ aliqua interruptione: x sic per talem obseruantiam potuit consuetudo tus tribuens introduci. extra de verbo. signifi. abbas. C. de edi. prin. l. an in totum. extra de emãci. libe. l. j. de appari. iudi. l. vtros. li. xij. extra de appella. bone memorie.
t ℭ Cum in illo. Scilicet vacanti imperio.
v ℭ Recursus. Simile de foro competen. liz cũ in temporalibus nullus citra papã sit imperatore quo ad iura imperij sup ioꝝ. arg. xxvj. di. duo sunt. vij. q. j. in apibus.
x ℭ In persona beati Petri. Ad hoc extra de re iudi. ad apostolice. §. nos itaqꝫ. lib. vj. xl. distin. §. non noo.
y ℭ Terreni. Idest laicoꝝ. s m Lauren.
z ℭ Celestis. i. clericoꝝ s m eum. Uel potest exponi ppie terreni. i. tpalis quo ad foꝝ contentiosuz. celestis. i. spiritualis quo ad forum anime. iuxta illud. Quodcũqꝫ ligaueris xẽ. xxiij. questio. j. quodcũqꝫ. x. q. ij. c. legitur.

Imperiũ cõmissũ ẽ a Christo etiam sup infideles.

x ℭ Cõmisit. Matth. xvj. xxij. distĩ. ocs. vbi rex celestis filius dei. Qualr aũt de ois videat in psona Petri suis successoribꝰ tura vtriusqꝫ imperij cõmissse: x modũ p quẽ ꝑ ꝑbam: vi de put no. ꝑ Imo. x Host. & so. cõpe. c. ij. Sed an istam cõmissionẽ dei secisse videat nedũ sup catholicos x fideles: an etiaz sup nõ catholicos x infideles: Dicas qꝫ sic:

Universidad de Deusto Biblioteca

Papa bet vtrunq; gladium.

z super hoc vide quod no. Hostien. extra de voto z voti redemp. c. q; super his. in glo. magna. Item facit tex. in argu. q; papa habeat vtrūq; gladiū: z super hoc vide qđ no. per Ber. z Hostien. extra qui fil. sint legi. caulaq; que. z per Joan. z. dist. in. c. qñ. plenius per Hostien. in summa. qui fil. sint legiti. §. z a quo.

a ℭ Prelati. Scilicet vacantis.

b ℭ Denoluunt. Sic iurisditio prelatare ecclie vacātis denoluitur ad capitulū. extra de hereti. ad abolēdam. de ma. z obe. his que. z ea. cuz olim. eo. titulo. c. j. libro sexto.

c ℭ Et ea. iurisdictionem regimen z dispositionem.

d ℭ Ipse. s. sūmus pontifex.

e ℭ Exercuisse. s. i consensisse: vt supra.

f ℭ Et dignitatis. Scilicet imperialis que non imerito dignitas dicitur: cum etiam regalis potestas dignitas appelletur. extra de offi. deleg. c. hac constitutione. li. vj.

g ℭ Fastigium. Idest altitudinem seu preeminentiaz. similr. xlvij. distinctio. sicut neophitus.

h ℭ Illicite. Volentes forte magis preesse q̄ prodesse.

i ℭ Ambientes. Et sic per consequens casum appetentes, dicto capitulo neophitus.

k ℭ Matris eccle. xj. di. nō licet. z. c. precepti. cū filiabus.

l ℭ Quātum in eis est. Hoc dicit: q; vere per facti q̄ potissime cū sit vsurpatiuū romane eccle non preiudicatur. arg. C. de sum. trī. huā. l. vsus aū. li. xj. ecclī. di. c. illud.

m ℭ Honoris. Ad cuius conseruationem sicut z iuris attendendum est per prelatum: vt in. §. sequenti. z dic vt dixi in decre. ad conditorem. §. rursus.

n ℭ Alterius cuiuscūq;. Puta economatus vicedominatus z aduocationis castelli dominatus vel similis. argu. extra de iure patrona. pretered. de elec. anarticie. libro. vj.

o ℭ Cōmissione. Potest ergo imperator viuens certū officium cōmittere in aliqua terra imperio subdita: vt hic. ad idez in cor. auc. vt nulli iudi. §. z hic. Jo tubemus. col. tx. de admini. offi. in sacri. §. penultī. col. iij. cum similibus. Sed nunquid per talem possunt per eum constitui iudices ordinarij: Dicas q; sic in cor. auc. de defen. clu. §. nos igitur. col. iij. Item cum per legem scriptā iurisditio ordinaria tribuatur. ff. de iurisdi. om. iudi. l. z qr. sic z per principem qui est lex animata in terris. in cor. auc. de consti. circa fi. col. iij. z ita no. extra ne prela. vices suas. c. j. Sed hic quero an talis commissa iurisditio per principem renocetur per eius mortem: Videtur q; sic: ad instar iurisditionis delegate que morte mandatoris re integra expirat. extra de officio delega. gratuz. z capitu. relatum. Sed contrarium verum est: vt probatur. in cor. auctenti. vt nullus iudi. §. z hoc Jo tubemus. versi. si Jo z precepta. collatio. tx. z hoc sic sentit expresse Hostiē. de officio delega. quonsam abbas.

Jurisditiō ordinaria tribuit p legē mortuā z p legē viuaz.

Territorii a terēdo dī.

p ℭ Territorio a terrendo dictis. Quod dic vt legitur ff. de verbo. signi. l. pupillus. §. territoriū. de isto territorio habes. xvj. q. vij. oēs basilice. extra de elec. vbi maius §. preterea. li. vj. C. de epis. z clerī. l. nulli. §. q; si. in vico. de natura. libe. l. si quis de cōmuni agro. de ser. l. qui cūq;. §. illud. lib. xj. ff. de iurisdi. om. iudi. l. vlti. de interdic. z relega. l. relegator. §. solet preterea. lxiij. di. ego indouicuq; Ipsius. Scilicet imperatoris.

r ℭ Absq; nra. Scilicet dum fuerimus in humanis.

s ℭ Vel apostolice sedis. Scilicet post mortē nrā. Et q; dicit apostolice sedis exponē. t. successor nostrorum sedi apostolice presidentiū a quibus petita z obtenta licētia a sede ipsa obtēta cēletur: cum vbi papa sibi sedes dicatur: vt dixi in ca. ad omnes. in ver. sedem applicam. z in. c. ecclesiastis. in. 8. romane ecclesie. z isto respectu cū dicit text. vt. ſpē exponi vt. p. t.

Sedes apostolica est vbi est papa.

t ℭ Vel obtenta. Sed silter intelligeo distinctiuā vt: sufficeret ne talē licentiaz petere: an obtinere tur: Videt q; sic ob naturam distinctionis: ad cuius verificationem sufficit alteram partez esse vera.

Distinctiua p parte ſpa ē tota vera.

ram. ff. de condi. z demon. l. cum pupillus. §. distinctiuo. de cōdi. instit. si heredi. de verbo. obli. l. si ita q; ex de rescrip. inter ceteras. Sed Jtem credo q; non sufficeret eā petere nisi z obtinere f. argu. extra de elec. si religiosus. z c. q̄ fit. ne cleri. vel mona. c. vt periculosa. Nam cū diminutio turis z honoris ecclesie romane hic versef assensus z voluntas eius sponsi regnantur. arg. ff. de aqua plu. ar. l. in cōcedendo. z. l. in diez. C. de cōmuni agro deser. l. quicūq;. in fi. lib. xj. alis sequeretur absurditas: q; quicūq; vellet iura vacantis imperij vsurpare licentiā peteret z cum obtinere nō expectaret: z sic ista ꝓstitutio deluderet absq; fructu remaneret Jura. ff. ne quid in loco pub. l. vlti. de iudi. l. si ꝓtor. C. de bo. que libe. l. vlti. §. vbi aūt. z imposita magis verbo q̄ rebus videret: quod non esset sentiendū. C. cōmuni. de leg. l. q. extra de elec. cōmissa. §. porro. Et sic expones vel p. z. aut pro. l. vt predixi. nec est hoc nouū vt mens rei agende seruet. ff. de ꝓbo. signi. l. sepe. C. de ꝓbo. signi. l. vlti. cum alterum trāsi. l. licentiā petere per se non sufficeret: et tam dixi. z ideo vtrūq; etiam distinctum posito exigit vt cōcurrat no. extra de rescript. parte. j. Vel poteo aliter dicere vt ad textum: cum dicit petita subaudias z petenti concessa. z quod sequitur: scilicet vel obtēta mera liberalitate absq; aliqua facta petitione. argu. de ꝓbā. c. si motu. z. c. si pluribus. lib. vj. z eo. ti. si romanꝰ. cle. v. z hanc forte considerationē habuit canonis huius conditor: sic distinctum loquendo.

Vel pro z quādoq; sumitur.

v ℭ Retinere sibi. Qđ ꝓtꝰ et cōmissione gerebāt: vt. §.

x ℭ De nouo. s. per mortem imperatoris.

y ℭ Non gesserant. Scilicet eo viuente.

z ℭ Antea. Scilicet in vita imperatoris.

a ℭ Dimissam. Scilicet adhuc imperatore viuente.

b ℭ Resumere. Scilicet eo mortuo.

c ℭ Temerarie. Quia a iure improbatio. arg. §. q. vij. si qui sunt. extra ne cleri. vel mona. c. ij. lib. vj.

Infinitiuus ꝙ sit presentia signat.

a ℭ Quo. Scilicet nomine.

b ℭ Vel quibus. Scilicet nominibus.

c ℭ Vtuti. Hoc dicit: qi in vsurpatio ppie nō est vsus. arg. xxxij. q. v. c. quod deo. extra de testa. c. quia ingredientibus. C. de sum. rel priuate. l. vsus aque. libro sexto.

d ℭ Loloze. i. pretextu. simile de electio. anarticle. li. vj. C. de sacrosanc. eccle. l. qui sub pretextu.

e ℭ Facere. De presenti vt differat a ꝙdo sequenti. z qr infinitiuus modus que de presenti sunt denotat: vt

subiungatur verbū futuri. ꝛ porto. ff. de ꝓbo. obli. l. si stipulatus fuerim. §. j. z. l. si a colono. z. l. cū stipulatus sim.

Iniuriam ecclesie facias papa remittere nequit.

a ℭ Feceris. Scilicet in preteritum.

b ℭ Iniuriam. Illatam iniuriā ecclesie papa non posset remittere de iure cōmuni. lxiij. di. c. salonitane. xxiij. q. iij. c. si io. qui. sed sue persone illatam bene posset remittere: z rancorem relaxare et corde tenet: non tamen satisfactionem sibi debitā nisi velit. de penite. distinct. v. c. vlt. z. di. si quis contristatus. no. de hoc extra de maleſi. c. j. de pe. romana. lib. sexto.

c ℭ Per id. s. q̄ officiū vel officij nomen super imperio vacanti sine licētia sedis apostolice retinere assumere vel resumere presumpserint.

d ℭ Inuolui criminib⁹. Sed que z qualia sunt crimina quibus se inuoluere dicuntur: Ex premissis potest dici q; tales qui falso nomine sibi magistratus assumūt pena criminis falsi restringuntur. ff. ad. l. cor. de fal. l. q. nomine. z. l. falsi. z. l. eos. §. qui sc. C. eo. ti. l. manife. l. iij. §. vlti. Jtē prescriptionis titulo subiacentes bonorū omnium amissione multantur. C. de appa. iud. l. ꝓbatoias. lib. xij. Jtē crimine inuasionis: tanta legem cum querebatur. C. vsi vl. Jtē alijs forte: que sollicitudini studioſi relinquo.

Magistratꝰ z officia sibi falso nose assumēto va rio pena restringi tur.

e ℭ Offensam. Quam incurrunt amittendo se rei ad se non pertinēti scientes vel salte scire debentes qū suum nō est ad alīū ptinere. C. vnde vi. l. cū quereba. nō contēti possessione sua reo alienas inuadēdo. xxiij. di. diaconi.

f ℭ Quia igitur. Tertia paro.

g ℭ Approbari videtur. l. xxxij. distin. c. error: tenet ergo quis resistere errori priuati. Sed an hoc quo ad oēs sit precepti. vide quod legit z notatur. extra de here. c. q alios. z. c. cum ex iniuncto. §. pe. de sen. excō. quāte. §. q. j. si peccauit. Et pōt dici q; a peccato cōmittendo quilibet priuatꝰ ex debito corrigere tenet: z ideo de cōmisso fit iterabile. extra de cogna. spirl. tua. In alio peccato quo ad illos qui supra alios hīt iurisditionē vel correctionē a iure permissam: est precepti: in ceteris autē non: vt col. igitur ex notatis in dictis iuribus.

Peccātes corrigere an sit preceptū quoad omnes.

h ℭ Latum. Idest largum vel amplum.

i ℭ Pandit. Idest patefacit vel aperit.

k ℭ Signum. Idest locuz vel incessum. simile. ff. de ꝓbatio. l. qui testamentum.

l ℭ Non resistit. Ideo enim lex prodita est vt appetitus nocius sub iurisdictiōe gula limitet. i. prohemio decre. in §. denicq;. Et dic nō resistit per phibitiones: vnde lex dī phibitio non faciendoꝝ. ff. de leg. lex est. z per penaruz impositionē. ff. de iusti. z iure. l. j. est enim lex delictorum coertio. ff. de legi. l. ij. z a deo propter vindictam nocioꝝ potestas gladij est ꝓmissa. xxij. q. iij. c. quesitum. que cuz timetur z mali coercentur: z boni inter malos quieti viuunt: vt eo. c. quesitum. z. c. non frustra.

Gladij potestas est vtilis.

m ℭ Prospicere. Presidentis enim ecclesie regimini incumbit officio: vt non solum de animarum salute: verū etiam de extrinseca vtilitate z cautela sciat esse sollicitus xxxix. distinctio. petrus. lxxvj. distinctio. c. fratrem.

n ℭ Ne scandalis. Ad hoc extra de prescrip. ubi. z in prohemio. lib. vj. §. j. in col. auc. de questo. in prin. col. vj.

o ℭ Dimisi. s. vicariatus seu alterius cuiuscūq; officij.

p ℭ Celeriter. Ad hoc extra de accusa. capi. prelatorum.

q ℭ Obviare. Futura enim precauēda sunt. put possunt. ff. loca. si qa demuz. §. j. extra de ele. c. 15. & ser. nō audi. ca. j. vbi de B. xxiij. di. In nomine dñi. naz z exēpla pñtia nos cauere simonem in futurum. lxxxij. di. c. plurimos. in fi. Vel dic q; de pñti qđ faciendū est ne malum in surgat qđ in futura posset surgere: alias aūt humane nature non est an futurum bonū vel malū contingat. scriptum est enim. Non est vinum

Futura nō sunt in cognitōe humana.

noscere tpa vel momēta q̄. cū nec per humanā custodiā conseq; possit ne bonū vel malū euenire possit. ff. loca. l. sed dīno. q; solius dei est ꝓscire futura. xxvj. q. v. q̄ aūt.

Sāguinē elicit q̄ nimis emūgit.

r ℭ Periculis alarum. Istis specialiter occurrendum est. argumē. extra de sepul. c. animarum. lib. vj. qui nimio emungit sanguinem elicit. iij. di. denicq;. extra de renunti. cū pridē. §. ppter malitiā. cuz ipse sint rebus quibuscūq; preferende. C. de sacrosan. eccle. l. sancimus. in fi.

Correctio fit moderata. Versus.

s ℭ Nota. s. vicariatus vel alterius cuiuscūq; officij.

t ℭ Salubriter. Hoc dicit q; nimia increpatio nec correctionem recipit nec salutē: z leuiter castigatus de facili reuerentiam exhibet castiganti. xlv. distin. cū beatus. ff. ad. l. aquil. l. nam nimia. iurta illud. Qui nimio emungit solet extorquere cruorē. Immoderata facit correctio deteriorem. Sed moderata satis correctio gignit amorem.

v ℭ Monemus. Hoc ideo q; vindictaz habet monitio precedere. xij. q. iij. indigne. extra de senten. excōmu. sacro.

x ℭ Sub excommunicationis pena. Cōminationis nō sententie sunt hec verba in hoc casu.

y ℭ Existant. Simile extra de electio. ca. generali. z capitu. fundamenta. §. vt autem. de immu. eccle. clericis. §. nos igitur. libro. vj. cum similibus.

Cardinalat⁹ an sit maior pōtificatu.

z ℭ Alia superiori. Que hec sit dignitas supior patriarchali non occurrit nisi dicas de dignitate cardinalat⁹. z fm hoc est iste ter. z sequens in argumentum q; dignitas cardinalat⁹ é maior pōtificali: iij p alīās dicī ꝓsuenit q; epalis dignitas sit maior quā dignitas cardinalat⁹.

Dignitates eccliastice sunt tpalib⁹ dignioꝛes.

a ℭ Sine pontificali. als epiſcopali. Premittit dignitates eccliasticas tempoalibus de quib⁹ sequitur vt denotet tpales dignioꝛes esse tpalibus. argu. dī transla. epiſ. inter corporalia. z de mal. z obedien. c. solite. xcvj. dist. in. duo sunt. nam ex ordine ter. sumi argumentatio cōsueuit. in cor. auc. de here. z sal. §. inordinatum. col. tx. C. de no. codicil. sa. §. pe. ver. seruꝰ qđā. z. cū filiabus mulc.

Jnfinitꝰ numꝰ q̄ sit

b ℭ Infinitus. Scilicet numerus. Jnfinitus numerus dicitur: qui nullo numero finitur. ff. de ver. sig. l. infinitum. Jnfinitum autem est: quod non habet finem. Jnfinitum autem est: quod non habet finem. Jnfinitum autem est: quod non habet finem

Universidad de Deusto
Biblioteca

qui tales potest cohibere:nec tñ ecclesia romana in tpe suo sedi vicaturi:cum tunc regimen spūs ad eam non spectet:pro cuius cōseruatione fuit edita principalr̄ presens constitutio:vt patet in hoc.§.r etiam precedenti.

a ¶ Nostra vel sedis. Sedē videtur esse licentia pape r sedis apūce:vt.ff.vi xi:q vbi ipse ibi sit r sedes:vt dicti in.c. ad omne. r plenius in.c.ex eerabilis.Is p altam factam adiectionem.s.bene placeti vel voluntatis ducat offerēt lazinter ista:et colligit. ff.loca.l.locatio pe cuni.extra & referi. ca.si gratiose.li. vj.

Vbilibet loci designat.

b ¶ Ubilibz.s.vbi cūqz.Hoc enim aduerbium est loci designatiuum:vt dicti in capitulo.ad omne.l versi.vbilibet.

c ¶ Pallio.t. velamine seu colore:vt in parte piece.

d ¶ Quacūqz. Denotat hoc verbum abusum.

e ¶ Exercitio. Vbi vel mitti imperij vel simplicis iurisdictionis. argumen.ff. de iurisdi.om. iudi. l.imperium.

f ¶ Decetero. Respicit futurū tēpus nō preteritum. super quo vide quod notāter dicit hostī. extra de spō.duo.c.vl.

g ¶ Vnaquodq. Scilicet officij.

h ¶ Cuiuscūqz assumptione. Super hoc verbo est sequenda expositio quam fecit supra proximo.§.

i ¶ Prorsus. Hoc verbum r sequens omnino denotant qr totaliter r in totum a predictis abstineant.

k ¶ Inhibentes. Post tales inhibitiones dignum est detrimentum vetitos sustinere. extra de cōstitu.c.ij.r super tali inhibitione. vide quod nota. xxx. distinctione. c. multi sac. extra de electio.c.generali.libro sexto.

l ¶ Pena predicta. s.excommunicationis.

m ¶ Ciuitatibus. Talis inhibitio facta ciuitatibus r aliis de quibus sequitur facta censetur ipsis ciuibus. vel communitatem aut vniuersitatem constituentibus argumen.ff.de lega.j.l.ij.hereo.§.vlcio.r.l.ciuitatibus.& vsa fructus.lega.l.legatum ciuitati.iuncta.l.ij.de rebus dub.nā ciuitas communitas vniuersitas de se(cum sit quid inanimatum)alicuius inhibitionis vel censure ecclesiastice capaces non sunt.argumen.de senten. excommunica.c.ij sententia.§.cum Jo.libro sexto.r no.de excessio.prela.c. tanta r argu.ff.de condi.r demonstra.l.municipibus.vbi ea que in sacco cōsistunt per eos expediri nequeunt:quare per ipsarum membra habent expediri.arguñ.ad hoc C.de appell.prefec.pre.l.comitibus.li.xij.de execu. mune.l.martianum.lib.x.de aduoca.diuer.iudi.l.restituēdo.sic senuit Innocē.de sen.excōmu.c.romana.circa finē.

Ciuitas & qd inanimatum.

imperij abscq nostra a vel sedis predicte licētia huiusmodi vicarij seu cuiuslibet alterius offcij nomen vbilibet b retinuerūt:assumpserunt: seu resumpserunt r retinent: r qui assument vel resumēt fortalsis in posterum: r sub talis donationis pallio c abusi sunt r abutuntur vel etiam abutentur potestate vl iurisditione quacūqz d seu eius exercitio e publice vl occulte quatenus decetero f etiam a denominatione huiusmodi g seu cuiuscunqz h assumptione:resumptione:ac retētione pdictis: necnon vsu potestate r exercitio supradictis prorsus i abstineant r omnino desistant. Inhibentes k insuper sub pena l predicta omnib' r singulis patriarchis plātis:r etiaz alijs superioribus ac regibus ciuitatibus m comitatib': universitatib': capitaneis:potestatib':rectoribus:comitib': vicecomitibus:baronibus: r alijs omnibus cuiuscūqz sint dignitatis cōditionis aut status n ne predictum hmōi nomē seu aliud quodlibet in eodem imperio o retinētes (vt prefertur) p aut assumentes vel eorum aliqui sub denominatione q vel titulo huiusmodi nominz seu procuratores cōmissarios iudices aut vices eoz gerentes quocūqz colore quesito r recipiant vl admittant:nec vt vicarijs seu vicario aut officialibus sperij pareant s vel intendant aut pareri vel intendi faciant t vel permittant v:nec in his x eis vel ei quomodolibet prestēt auxilium consilium vel fauorem r. Alioquin in oēs r singulos patriarchas prelatos r superiores:r inferiores reges r ceteros denominationem predictaz (vt premissum est) retinētes:assumītes: seu resumentes:ac illius y pretextu exercentes z quecunqz officia potestates a seu iurisdictiones: r recipientes eos vt vicarios b vel officiales imperij aut commissarios eorum c vt talium d:r in parentes seu

c ¶ Aut statu. Simile de cenil.c. felicis.§.j.lib.vj.

o ¶ Imperio. Scilicet vacanti:vt supra.

p ¶ Ut prefertur. Scilicet sine licētia sedis apostolice.

q ¶ Denominatione.i.appellatione tñ r nūcupatione.

r ¶ Questo. Simile de elec.auaritie.lib.vj.

s ¶ Pareant. Id est obediant.

t ¶ Faciāt. Quia tunc perinde videtur ac si per se faceret.argu.ff.de vi r vi armata.l.j.§.decisse.& adml.tuto. l.ita autez.§. gessisse.de regulis iuris. capt.qui per alium.

v ¶ Permittant. Videtur ergo q cōmunitas vel vniuersitas se super B vebeat opponere: r B potest dici verū contra illos quos cohibere potest: r super hoc.vide quod not. ff.de regulis iuris.l. culpa caret.

x ¶ Nec in his.s. cuiuscūqz nominis officij:assumptiōe:retentione:resumptione:vel alis iurisditione imperij vacantis exercitio vt supra.

y ¶ Vel fauorez. Qualiter in talibz vel similibus sanoz prestari dicatur:vide quod no. Hy.de here.quicūqz.li.vj.

z ¶ Illius. Scilicet denominatiōis.

a ¶ Exercentes. Per solaz denominationem predictam non incurritur pena sequens: cum sola denominatio nō ita sit ecclesie romane prudicialis sicut cum ad tale exercitium perueniatur:nec per exercitium etiam incurritur nisi preterea talis denominationis fiat: vt patet p hunc ter. vnde si suo iure ppio putat ex titulo ab imperatore vluente obtento quis exerceret aliquod exercitium non incurreret penam sequentem: cum ratione vacantis sperij nihil exerceat quod iste ter. exposcit:r pena non est in dubio exaggeranda. argumē. de pen. distinc.j.c.pene.ff.de pe.l.interpretatione.

b ¶ Potestates. Hoc verbum in persona magistratus imperium denotat.ff.& hō.significā.l.potestatis.de iurisdict.om.iudi.l.imperiū. vnde in quibusdam regionibus vt in Italia iurisditioni presidentes potestates appellantur. similr reperies de elec.fundamenta.§.vt autem.lib.vj.

c ¶ Ut vicarios. Per hoc verbum dicas q recipientes tales nō vt officiales imperij vacātis:iz vt alios nō incurrerent penā que sequit per hunc ter.r per.§.§.pri.vici.

d ¶ Eorum.s.exercentium iura vacantis imperij.

e ¶ Ut talium. Igitur committarij tpsorum non vt talium sed vt aliorum: puta iure suo vtentium pene infrascripte non subjciantur:cessante tamen in his r precedentibus fraude:quia fraus patrocinari cuiq non debet. argumē.ff.de rei vendi.l.in fundo.extra de priuile.quā-

Usq̄s ñ cipiēs post duos mēses ligat a tpe publicationis.

ko.r.c.ex parte.cum similibus.

a ¶ Ut talibus. Secus ergo si vt alijs.

b ¶ In hoc.s.exercitio iuris imperij vacantis.

c ¶ A die date. Currunt ergo hi duo mēses a tpe talis date:q forte eadem die fuit pūlo ꝓsōnis facta publicatio:et sic iuri cōi cōuenit quod hic d:quo cauet ꝓsōnem pncipis a tpe publicationis post duos mēses quem ligare.in cor.aut.vt facte noue constitōes. col.v. Et enīz aliter diceres:tunc sequeret quod ante quis ligaret ex plenitudine pātis pncipis alle. de sudē.c.j.cle.v. Vel q forte ista ignorantia erat cōtra iura. C. de tab.l.q̄sti.li. x.extra de constit.c. cognoscentes.

d ¶ Resputerint. Reseruatum est istud huiz tam ad ipos exercētes q̄ ad eos vt tales recipientes q̄ cōmissarios eoz:vt taltum q̄ etiā parētes etsic vt talibus:vel ꝓstātes in hoc fidi auctluz xt.r vle resputerint.l.ab stinuerint seu desisterint.

e ¶ Cōmunitos. Illi ergo cōmunitī a pena seqnti sunt liberi:ne als principalī ancte circūscripti videant q̄ ex nō bz.C. de his qui ve.eta. impe.l.j.r ne als inde nascant iniurie:vnde iura nascūtur.C. vnde vi.l. meminerint.extra de accu.qualiter. Bz pone q̄ de tali cōmunitione nō fuisset hic facta mētio:r essent alīq hic phibita faciētes: sedis tñ apūce licētia cōmuniti incurrerent ne istā penā que sequit:r Credo q nō:q aut habuissent talez licētiam ante hāc ꝓstōnez:r tūc per eam tuti sunt cuz de illis hic nō ext facta mētio.ar.ex de capel.mo.ex pte.r q̄ talis licētia durare videt donec fit reuocata.ar.xxv.q.ij.c.j.& ij.C. de pscrip.l.falso. Si ho post idē:q huius.c.ꝓtor. sibi vel successoribus salo mamo nō ligauit per hāc ꝓsti tutionē q̄ talez posset licētiaz ꝓcedere.ar.extra de elec. knotuit.de ꝓben.duduz.lib.vj.ff.de leg.ij.l.si q̄s.in prin.

f ¶ Excōmunicationis. Scilz maioris:illa enim in dubio iustificta vlicitur.de sen.excōmu.si quem.

Excōicatio nō seruat locū.

g ¶ Singulareo pſonao. In singulos igitur fertur sententia excōicationis que de sua natura alios percutit.extra de reb.eccl.nō alienā.si quis presbyteroz. Et ideo in locum vel vniuersitatē non fertur cum anima careant.de sen.excō.romana.§.cum Jo.lib.vj.

h ¶ Loca ꝓpoz. Nota igit ob aliquno delictū terram vel loca sue iurisditionī subdita siue clericis siue ecclesiasticis subjici posse.simile de offi.de leg.sane.q.a. de spon.c.nō est. Et sic vnus pro alio punit.super quo vide q̄ plene no.j.q.iij. in summa.r plenius per Bar.de vsur.c.vsuraz.lib.vj. Intelligē tñ hic terras vel loca ipsoz reputari nō rōne plenepotestatis tñ:sed suprostatis iurisditionalis.arg.extra de vita r hone.cle.ex litis.de iude.c.cedit.§.cum aūt. clemē.v.r clarius ad hoc de postu.prelato.c.j.cum tbi no. in glo.que incipit bona fuit interpretatio.

Punitur vnus pro alio.

i ¶ Cōmunitates. Super hoc verbo r sequenti.dic vt dixi.ā.in verbo ciuitatibus.

Publicatio ꝓstōis quare fit.

k ¶ Publice. Ad tollēdam oēs ignorātie excusationē. ar.ff.de fusti.ace.l.sed r si qs.§.pscribere.extra qui maccu.pos.c.vlt.de iude.ita quotidiē.r.c.in nōnullis.cum silibus. Eter quo talis fiāt nō est necessariū ea singulor auribus cōmicari.xvj.distinc.c.dictis.extra de postu.c.j.

Vel dic publice ad tollendū oēs suspitionis scrupulum. arg.ff.de rebus aup.l.vlti.de admi.tu.l.non extimo.extra de clan.despon.c.cum inhibitio:vt eccl.benefi.c.j.r sup hoc.vide quod no.xxxij.q.iij.c.nemo.

l ¶ Cōtra eos. Scilicet tam singulos de quibus premissit ōs vniuersitates.

m ¶ Processuri. Hoc dicit ad denotādū q̄ stat vtroqz gladio potest ecclesie sine iura uteri.extra de sentē.excom. dilecto.lib.vj.

Ecclesiam gladio pretat vtroqz tuetur.

n ¶ Exegerit. Nā crescēte cōtumacia: crescere bz et pena. extra vt lite nō pte. quonīa frequenter. §.vlti.ipaqz cumsart facit pend.ff.de penis.relegati.

o ¶ Qualitas facti. Que de se maiorē non minorē penā infligi.facit.ff.de pe. l.aut facta.§.qualitate.de pe.di.j.aut facta.§.qualitate.

Lex nō bz esse delusoria.

p ¶ Videremus ad expedire. s.ab itrarie:cum idez excessus magis sit in vno ōs in alio puniēdus:atrentis malitio que recitant.extra de homi.c.ficut dignus.ff.de incē.rui. nan.l.pedius.§.ij.de pe.l.respiciēdam.§.delinquit.

q ¶ Et vt quibuslibet. Quarta pars.

r ¶ Parendi.t.obediendi.

s ¶ Talibus. Scilicet tam imperij vacantis exercentibus sine licentia sedis apostolice.

Procuratoris nostri multa cōprehēdit.

t ¶ Tollat occasio. Nota tollēdā occasionē in malum.

v ¶ Vicariatus nomē. Quid igit si qs sit astrictus per iuramētum fidelitatis retinēdi:assumēdi:vel resumēdi: aliud nomē officij q̄ vicariatus:numqd videt absolutus hic a tali iuramēto:Videt q nō:cum de hoc mentio hic nō fiat:nec aliud nomē officij repetat:nec etiā attēta mēte conditoris volētis ꝓseruationi iuris romane ecclie ꝓuidere:r tollere occasionem parendi talibus. Credo cōtrarium cum ter. dicat talibus.r.ā. expūsum fuerat qualecūqz nomē officij exercētibus:als nisi sic volcas videre hic talis parendi occasio implecte sublata:si qs remaneret ligatus tali iuramēto:aliud nomē allegātibus q̄ vicariatus inde principis ꝓstituto videret quid impsectuz ꝓtinere:contra.l.si qs seruuz.C. qui mitt.nō pos.lib.xij.r esset in potestate volētis exercere officiū imperio vacāte mutato nole vicariatus illud sub alio nole retinere:r si hec ꝓstitutis delusoria redderet cōtra iura.ff.ne qd in loco pub.si.l.vlt.de tuti.si ꝓtor.C. de bo.que lib.l.vlt.§. vbi aūt. Nō obstat expūsio hic facta de isto vicariatu:q aliud q̄cūqz nomē officij supius expūsum h bz intelligi repetitū.ar.ff.de ꝓb.l.titia.§.idem rīdet.de le.j.l.tali scriptura.§.vlt. Dei expūso hoc nole vicariat' ola alia in quibus est eadem penit' ratio:pio expūsis r cōprehēsis bīt debīt. Sicut r nomen procuratoris cōprehendit sub se oia quia per que qs aliene administratiōi se poterit ingerē. j.q.iij. Saluator.sicut r nomē curatoris cōprehēdit tutorez:etiā in penalib' in casu vbi est eadē ratio in cor.aūt. vt bi qui obli.se ha.pbdēt res mino.§.j.r ibi no.col.vj. Et hāc stellā finit ter.cuz dicit vicarijs vel officialib'.

x ¶ Iuramento fidelitatis. Ad que capitula astrictus reputetur quis ex tali iuramento:legitur in libro feudorum in titulo de forma fidelitatis.r.xxij.q.v.c.de forma. r illa capitula plene reperies prosecuta per Hostiē.in summa de feuz.§.quid si fidelitas.

Universidad de Deusto
Biblioteca

a ¶ Quantum ad hoc. s. quo ad non parendū talibus: non ergo quo ad alia tali iuramento quis videtur absolutus: vt dixi. ala's in fiñ verbo in. c. suscepti. §. vltī.

b ¶ Absoluentes. Potest igitur ex eā papa quēq; iuramento absolnere. xv. q. vj. c. nos sanctoꝝ. z. c. auctoritatē. extra de iureiur.

c. quāto. in lib. sen. hic finitur lex. circa ynn. super quo vide qđ no. d. c. quanto. z c. auctez. per Inno. z Hostiē. de volo et contp. c. veritatis.

c ¶ Elisdez. Scilicet iuramento fidelitatis astrictis.

d ¶ Talibus. Et pone: vt. s.

e ¶ Ut vicarijs. Et hoc dicas: vt supra dixi in parte precedenti.

f ¶ Cōsederationes. In mala pte sumit hic istud ꝛbū.

g ¶ Sup hoc. s. talibus parēdo vt officialibus imperꝝ.

h ¶ Qcūlibet. Puta ꝛbo mutu vel signo in scriptis per sūtium: vel epistolam: vel pactuz: vel stipulatiōez: vel al's qualitercūq; cuz dicat qcūlibet. Simile de rescrip. statuz. §. in nullo. lib. vj.

f ¶ Quacūq; firmitate. Puta penali fideiussoria pigneratitia vl' obsidali.

k ¶ Renocamus. Simile huic extra de elect. vbi matus. §. ceterum. de cōsuet. preben. detestanda. lib. vj. cum sūlibus.

l ¶ Vniuersi modi. Scilicet sacramenta fidelitatis.

m ¶ Quibuslibet. Scilz vasallis talibz vel alijs qbuscūq;.

n ¶ Super his. s. officijs imperꝝ vacantis: vel super his. s. parendo officialibus talibus.

o ¶ In predictis. Scilicet officijs.

p ¶ Nō debeat. xxj. q. iij. iter cetera. extra de iureiurā. quanto. z eo. tit. c. contingit. §. quia non. lib. vj.

q ¶ Leterum. Quinta pars.

r ¶ Olim. Qui cōstituere ad ecclīam: de qua sēgitur consueuerant. arg. ad hoc extra de elec. cām. cle. v.

s ¶ Chartas seu membranas. Quasi dicat. de pellibus animalium z ipsorum membris. Simile. ff. de bonorum posses. fm tabu. l. j. z. l. charte.

t ¶ Eidem. l. expōsum ptra rectores officio aliquo imperꝝ vacantis: z contra parentes eisdem: vt talibus.

v ¶ Ecclesia Aquilon. Nō exprimit de qua intelligitur cum ibi multe sint ecclie: dicas q de cathedrali cuz nulla alia vocetur Aquilon. Sed omnes alie aliquo nomine peculiari nūcupentur: z sacit ad hoc in cor. auē. de ecclē. ti. §. si quis vniuersorum. in fi. ff. de condi. z demon. l. que conditio. §. j.

x ¶ Superliminaribus. s. ostiorum.

y ¶ Que. s. charte vel membrane.

z ¶ Sonoro. Idest sonitum in auribus reddenti.

a ¶ Preconio. Quia sicut vox preconis audiētib' innotescit. in cor. auē. de litigi. §. oēm. col. vij. sic iste pcessus patens in mēbranis oibus innotescit.

b ¶ Patenti. Al's patulo: idest patenter publice.

c ¶ Publicabit. Juris presumptiōe per ea que dixi. ā. in parte tertia. in verpublice. Uel dic publicabit. i. publicare poterit iuris presumptione: vt ex tñc non sit tolerabilis ignorātia. ar. ff. de iuris z fac. ignoꝝ. l. regula. §. fi facti. extra de presumpti. quanto. z. c. quedā. ff. de verbo. signifi. l. late culpe.

a ¶ Lōtingere potest. Qui illi sunt colligitur ex precedentibus. §.

b ¶ Nullus. Scilicet probabilem.

c ¶ Non sit verisimile. s. iuris presumptione contra quaz. z si als admitti posit probatio. l. xxij. di stinc. c. propositi. extra qui matri. accusa. pos. cuz in gl. ff. quod metus cau. l. non est. de probas.

Presumptio: an admittat phatiēz in Jure.

Dubitaconat est facer ordo.

Dotā cuz sit constitutio ecclesie fil-

Dilatio.

De voto z voti redemptione Titu. vi. 23

Atique concertationi. ¶ Primo dignissima premittitur declaratio. Secundo post matrimonium contractum prohibetur sacri ordinis susceptio ibi [auctoritate apostolica ꝛc.] Tertio contra sacētes sequitur punitio ibi [q; si secus ꝛc.]

a ¶ Cōcertationi. Simile. de ap. c. cum certationi. ti. vj. hec aūt concertatio nō modica: immo magna erat iter doctores z notatores antiquos, dicebant. n. aliqui matrimonia contracta per verba de presenti per susceptionem sacri ordinis dissolui: sicut z per ingressum religionis ante carnalem copulam. Alij ho contra sentiebant: vt plene discussum z pro vtraq; parte allegatum reperies in summa Hostien. de cōuer. conjuga. §. fratres. versi. sed quid si maritus. Ultima ho optimo vera esse hodie declaratur per istam constitutionem: z istāmet opinionem primo amplexabar tanq; veram. vt notaui extra de voto z voti redemp. libro sexto.

b ¶ Imponere. Talem finem imponere spectat ad papam: cum ad eius sedem sit super difficultate z ambiguitate iurium recurrendū. extra qui fil. sint legiti. c. per venerabilem. §. rationibus. z arguntē. C. de legi. l. j. z. l. vlti.

c ¶ Animarum periculis. Quibus obuiandum est. de sepultu. capitu. animarum. ne cleri. vel mona. ca. vt periculosa. libro sexto. cum similibus.

d ¶ Prouenientibus. Tam in suscipiente sacrum ordinem: cum ex virtute contracti matrimonij teneretur ad reddendum debitum conjugi. extra de spon. reniens. cū multis similib'. Ex virtute ho suscepti sacri ordinis tenebatur ad continentiam obseruandam quam tacite voluisse videtur illum suscipiendo. xxij. distin. diaconi. not. extra de clerī. conjug. c. cū olim. Hꝫ etiam in mulsere forte ad carnis lubricum. pna ob iuuentutis feruorem. extra de eo qui cognouit consang. vxo. c. fordane. z cum alio matrimonium contrahere non potente si ille suus vxor remanebat maritus prout vere remanet: vt. j. dicitur.

c ¶ Declaramus. Non videtur ergo hec decret. in hoc quod sequitur iuris noui editiua: sed antiqui potius declaratiua. super quo vide quod dixi in decre. cum inter nonnullos. super versi. deincepo.

f ¶ Solēnizatum. Quod votum solēne quod simpler dicatur. vide quod no. extra qui clerī. vel voue. c. ruralis.

g ¶ Sacri susceptionē ordinis. Susceptio igitur sacri ordinis votū reddit solēne: vt hic. z. xxxviij. dist. c. cuz in preterito. xxvij. di. diaconi. Sacer autem ordo est hodie etiam subdiaconatus: iz olim esset secus. extra de etate z qualita. c. a multis. xl. di. nullus. xxxij. dist. c. erubescant.

h ¶ Contrahendum. De contrahendo impediendo nō erat tñ dubium: cum z multa minora illud impediant: que tamen non dirimant tam contractum. extra de cognā. spiritua. c. contracto. z eo. titu. c. p cathecismū. li. vj.

i ¶ Si post. Scilicet susceptionem sacri ordinis.

k ¶ Statuta canonum. xxxj. distin. c. quoniam. z. c. alter. lxxxiij. distinctio. cum in preterito. z ca. quoniam dam. extra de clerī. coniug. cum olim. de voto z voti redemp. capt. j. libro sexto. cum multis similibus.

l ¶ Efficax reputandum. Admiranda res videtur esse ista: cum enim sacramentum matrimonij a deo ipso fuerit institutum in statu innocentie ante peccatum: hꝫ post tu subsidium fragilitatis humane. xxxij. qō. ij. in summa. z §. hijs ita. quo modo voti solēnitas ex sola constitutione ecclesie inducta. extra de voto. c. j. libro sexto. potest sacramentū a deo institutū tollere vel aliquatenus impedire non videtur. xxj. di. c. inferior. extra de maio. z obe. c. cuz inferior. ff. ad treb. l. ille a quo. §. tēpestiuum. ff. de arbi. l. nam magistratus: z quod dominus phibet dicens. Quos deus coniunxit homo non separet: solo fieri non licet. xxviij. q. j. c. tā nūc. z per multa iura z rationes que ad idē possunt allegari: qs si placet profeq; poteris: vt plene dixi.

Argūm valet si dē si est ita: qr ture cautum nō reperitur.

Mōnō nōdū cōsumatus nō pōt p sacri ordinis susceptionē.

dum matrimoniū contrahēdū b ac ad dirimendū si post contractū fuerit fm statuta canonuz sit efficax reputandum: ad dissoluendū tñ pūm cōtractū etiam si per carnis copulā non fuerit cōsummatū (ceū nec iure divino nec p sacros repiam canones hoc statutū qualitatiuū cēsendū. extra de regu. iuris ca. possessor. lib. vj. Sic hoc breuiter potest dici q statuta fit per constitutionem ecclesie condita per vicarium christi: z sic non per primum hominem ex potestate clauium quodcūq; solueris quodcūq; ligueris ꝛc. vt in euangelio Matth. xvj. ca. z. xviij. qōne. j. quodcūq; ex quibus magna attributa est ecclē potestas etiā circa sacramēta. super quo vide quod no. per Inno. extra de regula. potuit. vnde talis dissolutio vel specimentuz matrimonij non ideo fiet a puro homine: sed a deo ipso suo vicario auctoritatem faciendi talia cōmittente: omnia enim nostra facimus ꝛc. C. de iure vete. enucle. l. j. §. sed neq;. ver. ola enim. extra de ꝛbis. c. si aplice. li. vj.

m ¶ Pius. s. cū sacer ordo foret susceptus.

n ¶ Contractum. Intellige per legitimuz vtri z mulieris cōsensum. extra de spon. tua. z debet intelligi legitimū quo ad etatem z liberi arbitrij motum. eo. ti. c. gēma. de despon. impube. de illis. tantus enim posset esse defectus etatis vel liberi consensus q nō esset matrimonium: z tūc tunc frustra de ipius dissolutione disputaretur.

o ¶ Consummatum. Hoc inducebat dubitū. sicut enim matrimonium consummatum per carnis copulam per religionis ingressum dissoluitur. extra de cōuer. conjuga. c. verum. in cor. auē. de sanc. epis. §. si ho astante. col. ij. sic videbatur dissolui per susceptionem sacri ordinis. sed Jstam verti est vt sequitur. z que fit ō. j. subiūcitur.

p ¶ Jure diuino. Jllo iure talis dissolutio non est inducta: imo potiꝰ vi. phibita: qr quos deus coniunxit ꝛc.

q ¶ Statutum. Quare censetur prohibitum. de translatio. epīscop. inter corporalia. §. sed negz. de verbo. m fignificatio. c. erisi. §. porro. cle. v. Et per hoc colligere potes boīnm modum forme argumentandi z dicendi: non est ita quia iure cautum non reperitur vt ḥ. ad idem in cor. auē. de non eligen. secundo nuben. §. optimum ita qz. ibi nec quelibet est lex aliquid tale dicens. col. prima. C. de repu. l. dissentientis. de collatio. l. illam. extra ne sede vacan. c. illa. de supplen. negli. prelatoum. c. romana. li. sexto z alibi dicit erubescimus cū sine lege loquimur. in cor. auē. de trien. z semis. §. consideremus. collatio. iij.

r ¶ Est censenduz. Sed aue potest esse ratio huius: cōtrarii entz videbaf per multa iura z argumenta z rationes recitatas: vt. s. dixi in sūma Hostiē. de cōuer. cōiug. §. z vtrū. quas rectare hic causa breuitatis omitto: Respōdeo hoc esse: tum qr non reperitur in iure cauta talis dissolutio vt hic: quare cēsetur phibita vt dixi in glo. precedēti. tum qr dissolutio matrimonij inter viuentes pena est. no. de diuor. c. porro. quare nō dz inferri nisi reperiret de iure infligenda. ff. de relig. l. z si ge. §. z generaliter. de sepul. vio. l. iij. §. nō ppetue. Cōuenit enim esse debem' pe-

Universidad de Deusto
Biblioteca

nio legibus cõprehensio.ff.si ydo.obli.l.ñ ita stipulatio. ⁊ pena nõ est inligenda nisi per iudicem.xxxiij.q.ij.§.de hoc.iudex ai'o non esset nisi iustitiã redderet.extra ꝺ verbo.figni.sonis.§.in omni.ad hoc facit qꝺ no.de iurepa. c.vlti.tum ẽt per multa alia iura rõnes ⁊ argumẽta que pro pte ista dicto.§.

Professio multa bona inducit.

¶ Auctoritate [a] apostolica districtius inhibẽtes ne quispiam durante [b] matrimonio nõdum etiam consummato [c] aliquem [ꝺ] de sacris ordinib⁹ presumat suscipere: nisi aut sacris canonibus nouerit cõuenire. ¶ Quod si secus [e] a quoq⁹ forsitan attentatũ fuerit: ordinamus qꝺ nec [f] matrimonio soluto in sic susceptoꝺ ordine ministrare: nec [g] ad superiores ordines promoueri: nec [h] ad aliquod beneficium vel officiũ [i] ecclesiastꝫ cum valeat promoueri. Nisi tãꝫ religiõ susceperit. Tertia pare: scilicet qꝺ matrimonio durante etiam non consummato quis sacrum ordinem susceperit.

Matrimoniũ initiatum ratificatur ⁊ cõsummatur.

a ¶ Auctoritate apostolica. Secunda pars.

b ¶ Durãte. Hoc dicit: quia eo soluto liber remanens a lege coniugii posset sacrum ordinem suscipere sicut ⁊ matrimonium cum alia contrahere. xxxj. questione. j. qꝺ si dormiens. extra de secun. nup. c. penul. ⁊ fi.

c ¶ Consũmato. Matrimonium consummari dicitur per carnis cõmixtionem vt hic. ⁊ extra de diuo. quanto. ratificari autem dicit per consensum mutuum de presenti: initiari ho per spõsalia. no. ex de trãsla. epis. c. licet.

Martinus de licentia vxoris etiã tuetio cõtinentiam promittentiũ pot ee disyter: si

d ¶ Aliquẽ de sacris. Qui sunt tres: subyteratus: dyaconatus: ⁊ hodie subdiaconat⁹: vt dixi. ij. gl. susceptio.

e ¶ Nouerit cõuenire. Puta de licentia ꝓlatoꝝ religiosꝫ ingredientis: vel etiam in seculo remanentis potissime absq⁹ susceptione incontinentie ⁊ votum castitatis emittẽtis. xxxj. di. seriatim. lxxvij. dist. in. c. eps bisdictione. extra de cõuer. cõiug. c. cõiugatus. vbi cõtinet in seculo remanens esset susceptꝰ de incõtinentia vir nõ posset religiosꝫ ingredi nisi ⁊ ipsa similiter cõuerteretur: vt ibi no. Ratio diuersitatis redꝺi cõsueuit: qꝺ vbi vir in seculo remanet ad sacros ordines promotus de licentia vxoris

votum continẽtie emittentis eidem teneꝺ in necessario prouidere. xxxj. di. c. olim. a fic sibi materia incontinentie preterita defectus necessariorum incurrende auferetur. argumen. ad hoc. ff. de rẽtu nup. l. palam. §. nõ est hoc ignoscendũ: ⁊ eã in se peccantẽ in vinculo detinere ⁊ ad tẽtanda: nõ tñ monitiera cogere. xxxij. q⁹. ij. placuit. ⁊ q. v. c. hec imago. ⁊ no. extra ꝺ iureiu. l. c. quãdmodo. in glo. vltꝫ. que omnia cessant. facẽda per viri ingressum religionem carentem proprio ⁊ libero arbitrio.

f ¶ Quod si secꝰ.

Matrimoniũ initiatum ratificatur ⁊ cõsummatur.

g ¶ Nec matrimonio soluto. Quasi diceꝰ nedum eo cõstante: ⁊ dic soluto: pura per mortẽ vel ingressum religionis ante carnalem copulam vel aliis qualitercũqꝫ ens indistincte loquatur. arg. xxx. di. ij. si romanoꝝ. extra de pactis. leg. qꝺ circa. ff. de leg. prestan. l. j. §. ⁊ generaliter. cũ similibus. Quid ergo dices si matrimoniũ ꝺcitur de se ab initio fuerit nullũ: puta ob gradũ prohibitum cõsanguinitatis vel alium cãm: ⁊ per sinam ꝺclaretꝫ nullus fuisse: habebit ne locum qꝺ hic ꝺcitꝫ? Ꝺicit qꝺ non: cum nullum vinculũ reperiatur virũ alligasse quo minus liber remaneret ad susceptionem ordinum; vel cuius pretextu cogi potuerit ad fidem coniugii conseruandam. Sed in ꝺcitꝫ potest ꝺici: qꝺ aut vir cum contraxit sciebat impedimentũ: ⁊ si quãdũ in se fuit mulierẽ decepit: ⁊ fidẽ matrimonij violauit: ⁊ legittimũ erat quo ad mulierẽ ob suã bonã fidem. extra qui fil. sint legiti. c. ex tenore. ⁊ tũc ex sua pfidia non debet cõmodum reportare. argu. extra de eo qui ducit in matri. quã pol. per adul. c. j. C. de incest. nup. l. g §. ⁊ non ꝺz illo casu melioris conditionis: qꝺ stultus fuit existere. ff. qs et aut clã. l. seruitio. extra de preben. c. cum qui. li. vj. Aut ignorabat: ⁊ tunc anteq⁹ aliqꝺ faceret per quod a cõcubitu ꝓlatis segregaret: debuit hoc casu ⁊ ẽt vbi sciuit iudicium ecclesie super dissoluendo matrimonio expectare ex ꝺ ꝺiuor. porro. nã aliter quãtũ in se fuit fidem pmissam violasse ꝺicet: que violatio ⁊ scãdalum ex ea poterit insurgere iter cetera dare causaꝫ potuit penas que tali promoto per hanc constitutionẽ imponunt: ⁊ si ꝺm hoc verbum soluto referri poterit ad dissolutionem iuris vel facti. Sed si supponas ipsum ⁊ mulierẽ impedimentum ab initio sciuisse: tunc forte secus esset cum suscipiendo sacrum ordinem non videatur cõtingi fidẽ aliquam violasse cum et sciens ad nullam fidem seruãdã teneretur. argumẽ. extra de eo qui ducit in matrimoniũ quã pol. per adulterium. c. j. de conuersa. coniuga. c. j. cum tibi no. per Pe. de sampso. ⁊ C. de iudeis. nup. l. qui contra. nõ enim videtur debuisse prestare impedimentum susceptioni sacri ordinis matrimonium quo ad verũ coniugium de se nullũ. argu. ꝺ electio. audditis. de iurepatro. c. illud. de regu. iuris. c. non prestat. lib. vj. ff. de op. lega. l. ij. ⁊ ij. quando ꝺies lega. cedit. l. quo pupillo.

Matrimoniũ initiatum ratificatur ⁊ cõsummatur.

h ¶ In sic suscepto. ſ. matrimonio durante.

i ¶ Nec ad superiores. Et sic suscepto vltꝰ ordinio statim indebito facta in aliqo penam inducit facit.

k ¶ Nec ad aliquod. Intelligam etiam modicum sine cura: tum quia indistincte ⁊ vniuersaliter loquitur: tum quia appellatione beneficij maioꝝ ⁊ minoꝝ beneficium continetur. extra de verborum significatio. itẽ.

l ¶ Officium ecclesiasticũ. Et ita nec ad acolytatus officium vel alterius minoris ordinis est talis promouẽdus

lis: nec ad aliud officium regiminis ecclesiastice: puta officialatus vel alterius. argumen. j. q. prima. c. si quis episcopus. ⁊ q. iij. Saluator. extra de symo. c. consulere. cum ibi no. Simile huic de pe. c. felicis. §. nulli preterea. libro vj. de hereti. excõmunicamus. §. credentes. C. eodem titu. aut credentes.

Religio si approbata sacrediti⁹ nõ obligat.

a ¶ Approbatis. Ingredi ergo alias non prodesset cum alie sint prohibite ⁊ penit⁹ reuocate. extra de religi. domi. c. primo. libro. vj. et in extranagãte sancta romana. nec ingredientes obligãt. no. Hostiẽ. extra de regula. is qui. simile huic extra de voto. c. j. libro. vj. de religo. domi. c. ne nimia. et ꝺcto. c. sancta romana.

b ¶ Castitat] custodiam. Non videtur ergo ꝓdesse hoc casu ingredi religionem: tanta quam permittitur concubit⁹ vxoralis: vt est reperire in tertio ordine sancti Fracisci vel in ordine vulgariter appellato sancte Marie in partibꝰ Italicis: vt audiui. Ꝛz enim largo modo ꝺicatur caste viuere cum vxore: stricte tamen quo ad obseruationes continentie: in promotis in ecclesia occidentali: secus est: vt. ã. ꝺixi.

c ¶ Abdicationem temporalium. Cum indistincte loquitur de tuo: intelligam in speciali vel in cõmuni: et sic talis habebit ingredi aliquam de approbatis: aliaꝫ igit ingredi non prodesset: puta canonicorum regularium sancti Augustini: vel monachoꝝ Cysterciensis. vel Cluniacẽ. ordinis: vel hospitalariorum: vel similium: quibus licitum est habere aliqua saltem in cõmuni. arg. ad hoc extra de regula. c. constitutiones. lib. vj. alias frustra ꝺixisset textus: quarum professores ꝛc.

d ¶ Obedientiam. Ad istud ⁊ ad duo precedentia regularem ꝺicas astrictum. extra de statu monach. cuꝫ ad monasterium. §. abbas. ⁊. §. vltimo.

e ¶ Canonice. Iuxta decre. is qui. ⁊ c. non solus. de regu. lib. vj. vel canonice. i. non habens in se aliqꝺ impedimentum quominus religioni possit astringi.

f ¶ Eius. Scilicet religionis.

g ¶ Vel tacite. Puta per lapsum anni vel alio modo: vt colligitur de regula. is qui. lib. vj.

h ¶ Quo casu. ſ. cum ingressus fuerit vnã de ꝺictis religionibus: ⁊ in ea professus fuerit.

i ¶ Diocesanus. Ideꝰ episcopus. Ideꝰ est talem religionem ingressus: qui per hanc decr. cum est talem religionem ingressus: qui per hanc decre. cum talibus etiam exemptis poterit ꝺispensare: huius enim capituli ꝺctor bene sciebat istas religiones: vel aliquas de ipsis fore exemptas.

k ¶ Singulis premissorum. ſ. vt possit in tam suscepto ordine ministrare: ⁊ ad alt iores proueht: ⁊ ad beneficium ⁊ officium ecclesiasticum promoueri.

l ¶ Cum eo. ſ. taliter ingresso.

m ¶ Quod obstat. Puta irregularitas vel delictum. de etate ⁊ qualita. c. vltꝫ. de renuncia. nisi cum pactem. de accusa. inquisitionis. cum similibus.

n ¶ Ad ingressum. ſ. faciendum.

o ¶ Sic ordinatum. Scilicet ad aliquem de sacris ordinibus: in promoto ergo ad minores ordines vel aliquẽ de minoribus non est necessaria indicto que faciẽda precipitur. Ratio huius potest esse: quia talis ordo in se non habet votum castitatis annexum: quare non potest effectũ matrimonij impedire. extra de cleri. coniug. c. primo. ⁊ eo. ti. lib. vj.

Alr non ꝺz ptãtem sui corpis.

p ¶ Consummatum non fuerit. Illo enim consummato ingressus etiam religionem eam ꝺimittere est cogendus. de conuer. coniuga. c. primo.

q ¶ Precipimus. Necessitatis est ergo talis monitio p episcopum faciẽda: alias pretermissa in eo peccatum induceret. de officio archidia. ea que. cum ibi nota. ⁊ per Hostiẽ. de officio ordi. inter cetera. §. vltimo. de treuga ⁊ pace. c. primo. ⁊ alias ꝺixi. de etate ⁊ qualita. c. primo. clemen. v.

r ¶ Renuerit adimplere. Supponit expresse qꝺ possit renuere vt in seruo ꝺicitur: qui ꝛz tutius per dominũ potest nolle hereditatem adire. C. de here. instit. l. cum ꝓponas: quia volũtarium seruitorem deus sibi querit nõ coactuꝫ. xx. q. j. non est. ⁊ per hoc ꝺicitur reprobata opi. Hostiẽsi. no. ꝺicto. §. ⁊ vtrum. ꝺicentis talem fore cogendum ad ingressum religionis cum ad hoc cogatur: quandoqꝫ propter delictum. xxxij. dist. c. fraternitatis. ad idem in cor. quẽ. vt milit iudi. §. adulteram. coll. ix.

s ¶ Insteterit. Non ergo aliter matrimonium cogitur consummare cum esset promotus: sed possent aliis vir et vxor continẽtiam vouere. xxxij. q. v. c. qꝺ deo pari. ꝓsummato autem post matrimoniũ ingressum religionem posset ipse ex sino officio renocare ex causa. extra de conuer. cõiuga. c. j. ⁊ no. xxxij. q. vj. mulier.

t ¶ Per censuram ecclesiasticam. Suspensionis: excõmunicationis: vel interdicti. de verbo. sig. querenti. alibi reperitur quem per sententiam canonicam: alibi per ecclesiasticam aliquam aduersionem fore coercendum ⁊ puniẽdum. qꝺ psequere: vt no. Hostiẽ. de pe. c. in quibusdam.

v ¶ Consummare. Scilicet per carnalem concubitum: vt. ã. ꝺixi. vicissim enim quo ad hoc sibi sunt cõiuges debitores. xxij. questio. secunda. §. hic ita. nec vir ꝺicitur habere potestatem sui corporis: sed mulier. nec econtra. Sed ꝛz esse cogatur mulier instante matrimonium cõsummare: numquid ipse poterit ab illa debitum exigere. Dicas qꝺ non: cum adhuc quo ad se voto continente fit ligatus. no. de conuer. coniuga. c. quidam. ⁊ c. accedens. xxxij. q. ij. c. agathosa. in glo. sed numquid. et Hust.

Universidad de Deusto
Biblioteca

extra de vo.c.j.libro.vj.ꝛ ibi dixi.Zen. Laplm vulcum.

Dialisio textualis.

Sancta romana. Hec vere.dialibilis est in partes quatuor. In prima cā sententia constituto ꝓmittitur. In secunda facit dānationi subjcīendi recitatio subiūgit.ibi|Nō nulli tamen ꝛc.| In tertia etiaꝫ facti sub certis penis damnatio annectitur.ibi|Luz itaqꝫ ꝛc.| In quarta ꝓtestatio eidem facto consensum ꝓbētibus pena infligit.ibi|Ebos ḡqꝫ ꝛc.|

Ecclia romana dicitur sēta et sacrosca.

a ¶ Sācta romana. Ecclia romana quandoqꝫ appellatur sancta:vt hic.et xij.dist.ꝑceptis.xv.vj.c.sancta.xxix.di.c.in memoriaꝫ.quādoqꝫ sacrosācta:vt in prohemio.lib.vj. Et hoc ideo:qa sacro cruore apostolorum Petri ꝛ Pauli consecrata.de elec. fundamēta.de relī. ꝛ venera.sancto.c.j. libro.vj.xxj.dist.in. c.quātus.

b ¶ Universalis ecclesia. Hic dicas vt dixi in.c.susceptī.in versi.ecclesijs.ꝛ in.c.execrabilis.in ver.vniuersalis ecclesie.

c ¶ Auctore.i.cām originalē dāte. Sic.ff.de excep.do. l.apud celsum. ℌauctoritas.ꝛ ℌ.de auctois.ꝛ de otiet. ꝛ tēp.ḟscrip.l.in vsucaptione. ℌaccessio.cum similibus.

d ¶ Dño.i. Jesu christo. Et propie dicit auctor:qr nihil boni sine eius gratia.xxiij.q.iij.nisi ergo.alīs.ℌ.versus.in.c. Nabuchodonosor.cum sine dño factuꝫ est nihil. Joan.c.j.C.de veteri iure enucl.l.j.

Papa absolus est sanctꝰ habendus.

e ¶ Immeriti. Hoc ex humilitate dicit:vt alibi.extra de magistris.c.inter sollicitudines.circa ꝑin.cle.v.de rescīdī.ad apostolice.ℌ.nos itaqꝫ.lib.vj. Uel vocat se immerituꝫ cōditor canonis ꝓtestis:propter ea que dixi in.c. susceptī.in ꝓin.super ver.cura sollicitat. Quo autem ad omnes vniuersos christicolas nedum bene meritus:immo ꝑ sanctus habendus est quem aper tante dignitatis attollit:vt.xl.dist.inc.c.non nos.

f ¶ Religiosa. Uel religione fidei.de quibus loquitur lex.C.de epīs.audīē.l.nemo. Uel religiosa quo ad habitum ꝛ professionem:vt.j.colligitur.

g ¶ Fauore. Nam summa est ratio que ꝓ religione facit.ff.de relig.l.sunt ꝑsone.

h ¶ Prosequitur. Exēplum ꝑt multipler de hoc dari ꝑ tura.C.de sacrosan.eccl.l.sanctimus.ꝛ.l.vlti.extra de ſil.ſidy.c.j.de aposta.c.ex parti.lxvj.di.c.j.cum multis ſilīb⁹ que disgrere magis laboriosum:reputo ℌ subtile.

i ¶ Superstitiosos. Hoc verbum expone:vt in decret. quōmdam.

Insolens qd notat.

k ¶ Insolētes. Exponi ꝑt.i.insolita adinuentia.Sic alibi aliter sumit de rescrip.qr ꝑ ambitiosam.lib.vj.

Lupus p ℌ sumitur in iure.

l ¶ Detestatur. Sic de ꝑcl.ℌben.c.detestāda.lib.vj.

m ¶ Ouina pelle. De se simplici non astuta.

n ¶ Gregem dominī.i.populum christianum.

o ¶ Truculētia. Idest astutia vel malitia.

p ¶ Lupi rapacis. Exponi ꝑt.i.diaboli:qui inuidus hoīs alibi appellat.extra de elec.c.ly de vitāda. Uel potest exponi lupi rapacis:idest heretici:sicut alīs.xxv.q.j. c.sunt qdaꝫ.in ñ. Multis etiā aliis modis sumit lupus: vt no. Basil. de hereī.c.vt officiū.in ver.lupaꝫ.lib.vj.

Lupus geritur aliquis sub agni specie.

q ¶ Innodat. Similē extra de electī. ne ꝓ defectu.vnde sumitur qđ hic dicitur. Et alibi scribitur ꝙ aliq sub agni specie gerūt lupaꝫ. de hereti.c.vt officium.lib.vj.

r ¶ Sub pietatis. Se extrinsecus exhibētis:literius autē minime subsistētis.

s ¶ Imagie. Idest simulatione seu velamine.

t ¶ Ultra. Insicēs alam:sicut extra.de sumptuꝫ occidit coquus:quod atrocius reputatur ℌ gladio homines occidere.C.de maleſi.ꝛ mathema.l.j. ff.ad.l.corne.de sicariis.l.eiusdem.

u ¶ Obrepat.i.latēter sībrepat. Sepe enim vitia se esse ℌtuteo mētiunt.xxj.dist.c.sepe vitia.

x ¶ Angelice. Accedit ad hoc qđ alibi legitur:angelus sathane frequēter in lucis angelum se transformat. xxvj.q.v.nec mirum.extra de regula.lz ℌ.si ℵo.

y ¶ Spiritus maligno. Scilicet diabolus.

z ¶ Illudat. Sub velamine enim latēs prodit se dum ea cōfingit per que personas fallere nititur.ꝛ super hoc vide quod legitur.xxvj.q.v.c.nec mirum.

a ¶ Canonibus. Extra de religio.domi.c.ne nimia.ꝛ eo.titu.c.religionum.lib.vj.

b ¶ Innouat. Sicut nec nouum collegium debet quis per se instituere.ff.de colleg.illicī.l.iij.

c ¶ Approbatis. Per ingressum aliaꝫ non videretur quis ligatus:sic sentire videt Host.extra de regu.lo qui monasterium.ꝛ dixi extra de voto.c.qꝫ votum.lib.vj.

a ¶ Nōnulli tamen. Secunda pars.

b ¶ Prophane.i.abominā de. Alibi sumit aliter istud verbum.ff.de rerum diuīsi.l.sacra.ℌ.propie.

c ¶ Multitudinis. Isto casu multitudini nō parcit:qr videtur deseri bonum vite.arg.extra de voto.c.magne. ℌ.igitur.de reg.iur.c.qui scandalizauerit.ꝛ dic vt ibi no. de rēpo.ordī.sane.l.dist.vt constitueretur.

d ¶ Ualgariter. Dabetur igitur respectus ad communem vulgi denominationem.ff.de fluminī.l.prima.ℌ.j. de fundo instruc.l.cum delantonis.ℌ.alīum.de pe.l.capitalium.ℌ.solet.vbi de hoc.

e ¶ In partibus Italie.i.locis in Italia ꝓstitutis.arg. ff.de studī.l.insule.de ℵ.fig.l.nottonem.ℌ.ptinētes.

f ¶ Insula Sicilie. Quo de ꝓuido patrimonio beati Petri extitit.x.q.iij.relatum.xciij.di.c.valde nectum.

g ¶ Ultramarinis. Idest extra mare constitutis:alīs est extra martinis.

h ¶ Assumere. Et male cum hoc fieret contra canones ꝓhibitionem expressam continentes:quod inducit

penam

penam depositionis.iij.dist.inc.ℌ.vltimo.

Conuentilo nec facere an liceat.

a ¶ Conuenticulas facere. Ibi ad malum fieri per iura prohibitum est.C.de epīs.ꝛ clerī.l.cōuenticulam.ff.de colleg.illicī.l.j.ꝛ argu.xj.q.ꝑma.cōtra tiones.ꝛ.c.cōspirationem.lxxxix.distincē.si quis propter. Ad bonum autem fieri congregationes permittitur.argu.dicte.l.prime.ℌ.si religionis. sicut ꝛ cōfederationes ꝛ cōspirationes in bonum sunt permisse.in cor.anē. vt cum de app.cognō.ℌ.si quis de parentibus. cum ibi not. C.de pe.l.que sententiam.de profes.ꝛ medī.l. magistroꝝ. lib.x.ꝛ ibi no.ꝛ arg. eorum que not.per Bern.de vita ꝛ hon. cle.cum decotem.et per Inno.ꝛ Postīē. de scisma.c.j.de excessi.prelaī.dilecta. per Postīē.de iudī. exhibita.ꝛ per eum in sum.de tureturā. ℌ.vltī. et plene per Butī.de ꝓb.signī.c. cōstitutionē. lib.vj.

b ¶ Eligere. Talium superiorꝫ electio in hoc casu est inhibita cum ꝓgrationes facte supponantur in malum:alīs quelibet cōgregatio licitam exercēs ꝓfessionem vel negociationem aliquem suꝑiorꝫ sibi eligere potest.C.de fur.om.iudī.l. ꝑ siquum.xvj.q.vlt.c.congregatio.extra de elec.nullus.de hoc plenius dixi in.c.ecclesie romane.

c ¶ Aut nominibus alīs appellant. Puta prepositos: priores:magistros:ꝛ sic de alīs.

d ¶ Recipe. Et in hoc male:cum etiaꝫ in religione approbata mendicātiuꝫ ꝓhibeatur talis receptio saltez ad ꝓfessionem facēdaꝫ:nisi cum certo moderamine:ꝛ cum certa determinatione.extra de reg.nō solum.lib.vj.

e ¶ Constituere. Hoc regulariter prohibitum est saltez de locis diuino cultui dedicātis sine licentia epīscopi in cor.anē. vt nullus sabiceat oratō.do.col.v.xvij.q.ij.c.ℌ fit.ꝛ.c.quidaꝫ.Iz vniuersaꝫ fideli sit permissum simpliciter oratorium habere.de consē.dist.j.c.vniuersaꝫ.

f ¶ Constructa. Scilicet per alios.

g ¶ Recipere. Istud religiosis mendicantis ordinis: Iz alīs approbati expresse inhibitum est.extra de excessi. prelato.c.cum ex eo.libro.vj.

h ¶ Habitant in cōmuni. Habitare in cōi religiosis approbate ꝓfessionis nedum permittitur:sed ymo ꝛ instituitur: vt mutue cōuersationis ꝛ honestatis sibi testes existant: nisi ex cā de superiorum licentia:aliud inducatur in cor. anē. de mona. ℌ.ecclesiasticam. col.j.extra de excessi. prelatum ex eo.de verbo.signi.c.priuilegium.lib.vj.

i ¶ Publice mēdicare. Aliter enim licite mendicantes questus publicus tribuere victuꝫ solet.extra de rescī. do.c.j. ℌ.ꝑfirmatos.li.vj.C.de mēdicā.vali.i.vnica.li.xj.

Quasi ꝑ fictionem accipitur.

k ¶ Quasi. Pro tanꝫ expone.non est hic expressivum veritatis:sicut est alibi in emāgello Joā.ꝑmo. Dicimus gloriam eius quasi vnigeniti ꝛc. Et alibi.ff.de senatō.l. emancipatum.cum similibus.

l ¶ Religiosibus.i.ordinis mendicantis.

m ¶ Temeritate dānabili. Sic dicta:qr a iure dānata ꝛ improbata:vel dānabili.i.aliis tantum dānante propter inobedīēte notam per quam mortale ꝑtiī incurrūt.extra de malo.ꝛ obe.c.si quis.ꝛ.c.illud.iij.dist.ℌ.vlt.

n ¶ Presumpserunt.i.audum:vel vsqꝫ quaqꝫ.

Corrigit iustos homines cōmittēdo malos.

o ¶ Incessanter. Huic malo occurrē dā fuit ne tales nedum sui:sed etiam plurimoꝝ possint esse pditio.extra de studī.cum nō ab homine.nam sepe malos cōseruans corrūpit etiaꝫ alios de se bonos.xxviij.q.j. c.sepe malos.Juxta illud. Una oris morbida inficit torāz gregē.ff.de actī. empti.ꝛ vendi.l.iulianus.xl.dist.c.sed aliud.extra de statu regu.ea que.vnde versus. Morbida sola pecus:ℌ inficit omne pecus.

p ¶ Error. Errare est aliud pro alto putare.xxj.q.ℌ.c.in quibus rebus.ff.de lib.ꝛ posthu.l.si postliminus.ℌ.vlt. approbare falsum errorio esse ꝓpium dī.xxxviij.di.Guio.

q ¶ Ueritas. De ista dicitur ꝙ erroribus gestorum minime vitiatur.ff.de offī.ꝑfī.l.illicitas.ℌ.veritas.rei manifestate cedere habet error.viij.dist.c.veritas.ff.quādo actio de pecu.est anna.l.questum.alīs est ibi. ℌ.sub.l.j.vi de extra de purga.vulga.c.significātibus.Quid autez sit veritas.no.in decre.sedes apostolica.

Acephali sunt q nulli prelato subsunt.

r ¶ Reputetur. Sepe enim vitia se esse virtutes mentiuntur.xiij.dist.c.sepe:vt.ā.dixi.

s ¶ Eoꝝ.i.none religionis habitū assumētium:vt.ā.

t ¶ Instituit. Ut in decre.quōmdam.

v ¶ Aliquam.q.d.absq; aliq trāsgressione illīꝰ regule.

x ¶ Cōfingunt.i.simul fingunt sub cuiuscūq vmbre palliatione eā veritatis in eis regule nō subsistat.ar.extra de ꝓbe.c.quāto. Uel expone ꝓfingunt.i.simulant exterius: cuius ītus later intrinsecus:que ficto ꝛ simulatio ꝓhibita est.ff.de iustī.ꝛ iure.l.j.C.plus valere qđ agitur. Iz aliquotiens in bonum simulatio sit ꝓmissa.qđ dic vt no. Bern.extra de his que vi metusve cā fiunt.c.j.

Legi etiā abrogate notitia est necia.

y ¶ Nō morent. Hoc est ꝓra verā regulaꝫ ordinis minoꝝ:vt ꝓbat in.c.quotidiam. Unde taleo sub nullius veri prelati obedīētia existēto tanꝫ acephali pro religioso habēdi non sunt.ar.xciij.di.c.nulli ratione.

z ¶ Pretendentes. Falso tamen:vt sequitur.

a ¶ Uacuauerit. Et sic extīc tali priuilegio etiaꝫ repto ꝓcesso vtēdum nō fuit tanꝫ sublato:alīs pena falsi incurreretur.C.de no.codī.ꝓhi.ℌ.hūc igitur. Origine enim rei sublata nō est imago ad effectum aliquem relinquenda. C.de latī.li.tol.l.j.circa ꝑin.ꝛ arg.ad hoc.ff.ad.l.cor.de fal.l.vltī.ad instar eius qđ dicitur:falsus procurator est qui verum ꝓtius fuit:sed post extitit renocatus. C.de fur. l.falsus.extra de rescrip.ex parte decanī. Legis tñ iz abrogate notitia est nēcia:vt cā editionis eiusdem sciatur vj.di.Moyses.xij.di.c.fuerunt.extra de iud.nouit.

2 ¶ Approbatus. Omni igitur tempore habet dici vi-

Universidad de Deusto
Biblioteca

ribus vacatum: ex quo non reperitur approbatum: sicut ⁊ dicitur qđ ĝnaliter prohibitum expresse: posita non concessum omnit̃ tẽpore intelligitur denegatum. extra de ver. sig. c. ex hoc de paradiso. §. porro. cum dictus. cle. v. de trãsla. epi. inter corporalia. §. sed neq; ff. de postul. l. j. §. alt ſi tot qui lege. qs catusq; vnluer. nomine. l. nulli.

a ℂ Habitus. s. nouę religionis fratrelli vel sororis vel beguinorum: vt. ã.

b ℂ Ritum. i. modum. sic̃ verbum. C. de iude. l. iudeos.

c ℂ Quos. s. habitus ⁊ vsucdi ritum.

d ℂ Nec etc. s. ira tricellis vt alĝs (vt supra) nolũt appellatis. vnde pro non posito debet haberi pcessus ab illis qui tus pcedendi nõ habuerunt. ff. de offic. pcurato. l. obseruare. §. vlti. extra de iure patr. c. quod autem. j. q. vj. dalbertum. cum sillibus.

Est sĩ ad canonum obſuitas astricti.

e ℂ Concilij ĝnalis. Extra de relig. do. c. ne minus. Non licet igit̃ epis cõtra inhibitiones ĝnalis canonis facere cum sint astricti ad obseruantias canonũ. extra de eta. ⁊ qualita. c. cum ecclesie. clemen. v. vbi de hoc dicit.

f ℂ Differentes. Falso tamen.

g ℂ De tertio ordine. De quo habes in decret. cum ex eo. de senten. excõmunica. clemen. v.

h ℂ Talis nosis. s. tertij ordinis sancti Fracisci: tale tĩ velamen cis nõ pdest: vt legitur. ⁊ dixi in ẽpo phingunt.

i ℂ Nullatenus sit concessus. Ergo intelligendus est prohibitus: vt dixi. ã. in glo. omnit̃ igitur.

k ℂ Baratrum. i. infernũ profundum.

l ℂ Anteponunt. Innitit sue volentes prudentie: immo potius saluti ⁊ contra dictum sapientis. extra de cõstit. c. ne liuitatis. Unde de talibus scribitur. q. qui non ad prophetĩcas voces: nõ ad apostolicas ſfas: non ad euangelicas auctoritates: sed ad semetipsos recurrunt magistri errorũ existunt: quia veritatis discipuli non fuerũt. xxiij. quest̃. vlti. c. quid autem iniquius. de hoc plenius dixi in. c. cum inter nõ nullos.

Errores magſtr q dicunt.

m ℂ Dentantes. Alĩ ipsa dentantes heretici sunt censẽdi. C. de hereti. l. secũda. xxv. questio. j. c. prima salus. cum similibus multis.

n ℂ Sacramẽta. De ⁊ super quo firmiter credendum est qđ sancta romana predicat ecclesia: al's macula heresis incurritur. extra de hereti. ad abolendam.

o ℂ Scimbare. Omnibus resistendus est muro inexpugnabili bellatorũ extra ne clerl. vel mona. super specula. §. vltimo. ⁊. x. collat. de statutis consuetudinibus contra libertã. eccle. §. statuimus.

p ℂ Cum itaq; Tertia pars.

q ℂ Damnanda. i. damnatione digna.

r ℂ Fidei detrimentum. Cuius est potius prosperitas procuranda. extra de here. ad nostrã. cle. v.

s ℂ Scandalum. Quod vitandum est. extra de pĩcrip. nihil. de nouis ope. nũtia. cum ex iniuncto.

t ℂ Ordinum. Scilicet approbatorum.

dam autẽ eoꝝ dictũ habitũ ⁊ vsucdi ritũ b a gbusdã epis scopis seu eoꝝ superioribus vel alijs ecclĩarum plat̃is habuisse profitent: quos c nec d eis concedere licuit cõtra formã cõcilij e gñalis. Nonnulli etiam ex ipsis asserentes f se esse de tertio ordine g beati Francisci pemtẽtiũ vocato: predictũ statum ⁊ ritũ eoꝝ sub velamine talis h nominis satagunt palliare: cum tĩ in regula ipſi⁹ tertij ordinis talis vsucdi ritus nullatenus i sit concessus. Et qꝝ in erroꝝ barathrũ k faciliter ruunt: quis cõceptus ꝓprios patrũ difficultatibus anteponũt l: ipsoꝝ ẽplurimi (sicut fide digna relatione percepimus) a veritate catholice fidei deuiantes m ecclesiastica sacramẽta n despiciũt: ac errores alios studẽt multipliciter semĩnare o. ℂ Lũ ꝑ itaq; talũ dãnanda q temeritas in eiusdẽ fidei r detrimentũ fidelibus scandalũ s prefati minoruꝝ ⁊ aliorꝝ ordinũ t opprobrium u ⁊ etiaꝝ suaꝝ ⁊ aliaꝝ aiarũ pernicie redũdare noscat x: sectã ritum ⁊ statuꝝ hmõi nõ obstantibus premissis y eorum excusationibus quas frivolas reputamus z: ⁊ quicqd p eos? cõiter vel diuisim sub religionis conuentus collegij seu congregationis a nomine vel colore attentatum a extitit vel existit: de fratrũ b ipsorum cõsilio ⁊ auctoritate apostolica nullius fuisse ⁊ eẽ decernim? firmitat̃ c: ⁊ quatenus de facto pcesserunt de cõsilio ⁊ auctoritate pmissis reuocamus d oĩno: ac ppetue phibitioni subycimus e ⁊ ab ecclesia dei penitus abolemus f. Eisdez personis ⁊ alijs

u ℂ Opprobrium. Nam opprobrii se ert religionis: qui religiosus nõ existẽs habitum illum religioni conuenientem portat. simile. C. de epis. audien. l. minime. ⁊ contra talem lex imponit penam corporalis supplicij: ⁊ nihilominus ertis. in eo. aut̃. de sanc. epis. §. pe. coll. xv.

x ℂ Noscat. Super hoc dicas: vt dixi in parte precedẽti. in glo. hanc malo occurrendum.

y ℂ Statũ huiusmodi. Non dicit religionem: sic etiam dici non meretur: cum per sedez apostolicam non fuerit approbata. Simile huic de rel. do. c. cum de gbusdam. cle. v.

z ℂ Premissis. f. proxi. §. in ver. et vt ipsorum. ⁊ in versi. quedam autez. ⁊ in ver. nõnulli.

a ℂ Reputamus.

Et merito: cum aliqne ex ipsis nullum facti administrandi ventre: ⁊ ex eis turpe fulcimentum habere noscantur.

b ℂ Per eos. s. talẽ sectam ritum vel statum tenentes.

c ℂ Congregationis. Ale si foret a sñre reprobatum.

d ℂ Attentatum. De facto.

e ℂ De fratrũ. Supplica cãa. dic vt dixi l. c. execrabilis.

f ℂ Firmitatis. Nec mirũ: reprobato enim auctore ratione secte ola eius dicta ⁊ facta ꝓ reprobis sunt habẽda. extra de here. c. fraternitatis. ⁊ in extrauagã. dominici Jeã. que incipit diterim. quod dic vt no. per. B. ⁊ latius per Inno. ⁊ Hosti. dicto. c. fraternitatis.

d ℂ Reuocamus. Bene dicit reuocamus quatenus de facto, pcesserũt cum de iure fuerint nulla: ⁊ ideo propie reuocari ⁊ rescindi non ꝑt. ff. de iniust. ⁊ irrit. testa. l. nazi ⁊ ſi sub conditione. de edĩl. edic. l. bouem. §. vlt. extra de despon. impub. c. ad dissoluendũ. Reuocari igitur quatenus de facto processerunt: ne forte in oppone cõmunitant vulgi labsa nomen valoris alicuius vere possint dici et al's extra de reſcri. c. pastoralis. §. vltl. cle. v.

e ℂ Subiscimus. Concor. ad hoc extra de rel. do. c. religiosus. lib. vj. ⁊ eo. tl. c. cum quibusdam. cle. v. Et ex quo talis secta per sedem apostolicam est prohibita ⁊ interdicta ab olĩno habẽda est pro inhibita ⁊ interdicta: quod enim ipsa repellit repulsam fore cognoscere debent oẽs xxiij. distin. c. miratur. sicut per contrarium quod ſpa tenet: ⁊ sequitur ab omnibus est tenendum. xxiij. q. j. c. rogamus. C. de sum. trinit. l. j. cum similibus multis.

f ℂ Abolemus. Simile de religio. domꝰ. c. cum de quibusdam. clemen. v.

a ℂ Nolentibus ipso facto. Per hec verba ferẽ excõmunicationis sententia. extra de appell. ꝓtexta. de testi. cog. cum super. al's per sola verba precedentia sub pena non sola: sed cõminatio inducitur C. cõmi. vel epistõ. l. inter locutio. ex de iurepa. relatã. de symo. c. sicut. de sagit. c. j.

b ℂ Insungentes. Tallo intancto nõ obtẽperanti peccatũ mortale inducit: vt al's sepe dixi. de ma. ⁊ obe. si qs. ⁊. c. illud. ⁊ sup hoc vide qs not. Dosti. de offi. ordi. dater cetera. §. vlti. de treug. ⁊ pace. capi. j.

c ℂ Beccaz. Simile de here. c. ad nostrã. §. cũ ũt. cle. v.

d ℂ Assumptũ. s. sam in presenti vel in preterito.

e ℂ Epos quoqꝝ. Quarta pars.

f ℂ Sapradictos. Contra cõcedentes altos habitus vl'tum vsucdi pena sequens non videtur sibi locũ vendicare per hoc verbum: qr si de alijs cõditor ex nonis idẽ volutisset: hoc vtiqꝝ expressisset. extra de decĩ. ad audientiã. C. de cadu. tollen. l. vna. §. sñanté ad deficientes. ⁊ qi pena ad casum ẽt expressum restringenda est. argu. extra de electio. statutum. ll. vj. de pend. distin. j. pene. ff. de pe. l. iterpretatione. Sed in cõtrarius facti: quia in alĝo nouus habitudus vel vsucdi ritibus eadem videtur ratio: quasi ⁊ in illo idẽ statutum: ⁊ penaliter videatur: vt dixi in decre. execrabilis. ⁊ in cap. abbates. de rescrip. cle. v. sed qđ primo dixi tutꝰ reputo.

g ℂ Auctoritatem. Cum illa ergo talem ritum ⁊ habitum concedentes penam que sequitur non incurrunt: qr cum magis ipsa sedes ẽ ipsi facere videatur. omnia enim nostra facimus ⁊c. C. de vete. iure cum. l. j. §. sed neq; ex multitudine. extra de preben. c. ſi apostolice. ll. vj. ⁊ quia quod lege permittente fit penam non meretꝰ. C. ad. l. fulliam. de adul. l. graccchus. ne principis auctoritate quis ercũ spectus videatur. C. de his qui veni. eta. tmpe. l. j.

h ℂ Deinceps. Ad huiusmodi igitur non ad preterita trahitur sequens pena. argumen. C. de legibus. l. legeꝝ. extra de constitu. capi. ſi. ⁊ vlti.

i ℂ Ipso iure. q. d. nõ expectata hominis sententia. similiter extra de sentẽ. excõ. c. eos. de rescrip. ipso iure. lib. vj. in eo. aut̃. de rap. mulĩ. ⁊ que ꝓpter rap. nup. §. vlti. col. ſx.

Est sñlis excõicationis canonis incurrẽ posſunt.

k ℂ Subiacere. Est ergo in hoc presens cõstitutio canon late sñie. Et sic videꝝ q epĩscopi excõmunicationis sententiam canonis incurrunt: sententiam autem depositionis ab officio non incurrunt nisi expresse cautum reperiatur. de electio. ſi compromissarius. §. huius. de sentẽ. excõmunica. quia periculosum. libro sexto.

l ℂ Adulterinas. Quales (vt hic colligitur) sunt ſi sine patre legitimo spũali propagate reperiunt̃ vt sequitur.

m ℂ Pater celestis. Qui plãtare eos videt: cũ per summũ pontificem vicarium suũ plantantur. extra de transl. epis. inter corporalia. ⁊ c. quanto. ⁊ hoc procedit ex potestate clautum. Quodcũqꝝ ligaueris ⁊c. Matth. xvj. cap. xxiij. questio. j. quodcũqꝝ. extra de re iudi. ad apostolicẽ. §. nos itaqꝝ.

n ℂ Temeritatis. In malum sonat: vt al's. extra ne clerl. vel mo. c. vt periculosa. libro. vj.

o ℂ In agro dominico. Simile extra de sta. regul. cãnc in agro. cle. v.

p ℂ Congregationis. hic dicere poteo: vt dixi in parte secunda. in versicu. comenticulao.

q ℂ Nepres. Speleo est spine: vt dixi in cap. ne in agro supra proxi. alleg.

r ℂ Lui. Scilicet apostolico culminis.

s ℂ Statũ. xxiij. questio. j. c. j. c. a recta. ⁊ c. rogamus.

t ℂ Nulli §. Sup hac clausula dic vt not. in capi. execrabilis. zenzelinus.

Capitulum vnicũ.

Diuisio textualis.

Opiosus in misericordia v dominus: qui de sua abundantia x pietatis corda fidelium ad sue maiestatis obsequia y deuotiõis ardore succendit z: pcorditys ⁊ dilecti filij

Opiosus.

Intreo pteo diuisibilio est ſsens constitutio. In prima cum quodam preludio facti premittit rectitudo. In secunda comminatoria subiungitur constitutio. ibi. Cum igitur ⁊c. In tertia transgressoꝝ eiusdem annectitur punitio. ibi. Noo enim omnes ⁊c.

Mia dei nõ ꝑt mẽsurari.

v ℂ In misericordia dominus. Et nedũ est copiosus in misericordia: imo semper potens in ea. de pen. distin. vj. nullus expectet. omnia enim potest que posse est aliqd posse. de pen. distin. ij. c. principium. ver. charitas. Quare misericordie eius nec mensuras ponere possum⁹: nec tempora diffinire: apud quem nullas patitur metas venie connexio. de pen. distinctio. j. c. serpens. ver. his autem. al's est sub. c. multiplex. per misericordiã enim non vult peccatoris perditionem: sed conuersionem ⁊ salutẽ: delinquentes qui corrigunt̃ suscipiens. in cor. auctem. vt non luxu. contra naturam. in princi. collatio. vj. xxvj. questione sexta. capi. cognouimus. ⁊ quotidianis hominum peccatis semper ignoscere dignatur: ⁊ penitentiam nostram suscipere. C. de nup. l. imperialis.

x ℂ Abundantia pietat. Per quã pro peccatoribꝰ christus aduocatus apud patrez existens propitiatio est pro peccatis. de pen. di. ij. c. ſi enim inquit. versi. qui dicit.

y ℂ Obsequia. i. obsequia seruitia. super quo videre potes quod notauit in. c. cum ad sacrosanctę. in ver. pietatem.

z ℂ Succẽdit. i. illuminat vel accẽdit: nec enim per ipsum obsequia ge ad christum pueniret pũt nisi sibi datũ fuerit a ꝑe. xxiij. q. iij. c. nabuchodonosor. §. di xxiij. vñ ad penitentiaz cor peccatoris dñi illustrare. de pe. di. v. c. falsũ. ⁊ ℂ Precordijs. i. intrinsecis cordis affectibus.

Universidad de Deusto Biblioteca

a ¶ Infantis. Infantem eum vocat iz maiorem etate: alis tutor esse non posset qualis esse iuxta suppositum. C. de lega. tutor. l. nemo. institu. de fidu. tute. in fi. C. de legi. here. l. vlti. §. fina. Et applaudit consuetudini z vsui loquendi communi hispanie: iuxta quam filij regum qui reges non sunt infantes appellantur. argumen. ad hoc. ff. de fluuii. l. j. §. flumen. de sando iustra. l. cum delanfonis. §. affinam. sicut quandoqz in vulgo aliqui tuncnes appellantur: qui tamen nō sunt ff. de penis. l. capitalium. §. solent. propte enim insano est insinuo septez annis. C. de iure delibera. l. ij infantē.

b ¶ Nati. i. filij.

c ¶ Ideo. Idest infantum.

d ¶ Beatiam. Hoc dicit: quia nihil boni est dare absq gratia vel. xxij. questione quarta. Nabuchodonosor. xxvj. questione. v. capi. nec mirum.

Missitem voluntarii xpo eligit

e ¶ Delectabile reputat. Quilibz enim delectari debet in obsequijs maiestatis diuine: nam voluntarium militem sibi eligit christus: voluntarium Jo seruum sibi auctionatur diabolus. xv. questio. j. c. non est. aspernatur enim christus coacta seruitia: z hylarem seruitorez utilizit deus: non timore pene: sed amore iustitie seruientez: hm apostolum. xxiij. questio. vj. §. ex his.

Charitas maxia est ab am pro alio ponē. Jo. xv. b

f ¶ Ipsorum. Sez obsequiorum maiestatis diuine.

g ¶ Personam. Maiorem obtatione deo facere nō potest. Maiorem enim charitatē nemo habet q̄ vt animā suam ponat pro amicis suis: vt scriptura testatur sacra. z ad imitar Esaie prophete: qui domino interroganti quē ex duobus ad predicandū mitteret respondit. Ecce ego: mitte me. Esa. vj. ca. viij. q. j. c. in scripturis. z ad imitar sancti Martini dicentis. Domine si adhuc populo tuo sum necessarius: ego non recuso laborem.

h ¶ Proposito. Id quod deus respectum habet. xvj. q. vj. si sacerdotibus. in fi. xiij. questio. v. si quid inuenisti.

i ¶ Strennuus. Animi magnanimitate. de supplen. ne gligen. prelato. grandi. libro. vj.

k ¶ Athleta. i. pugil. seu pugnator fine mercede. ff. de his q̄ no. ifa. l. athletas. C. de athle. z ibi no. l rubri. li. x.

Lu. xj. c Dereticus est qui nō est ecclie membrum.

l ¶ Dominū negocium. Nota christi negocium reputari impugnationem infidelium: ipsi enim quia cum Christo non sunt per fidem contra ipsum esse censentur. iuxta illud. Qui non est mecum contra me est. C. de iude. l. ceteolarum. vnde z hereticus est: qui non est ecclesie membrum. in cor. ancten. de pinuleg. do. §. j. col. viij. cum ipse pro fide christiana: vt non deficeret repertus sit exoratus. Luce. xxij. ca. xxj. dist. in ctione. §. j.

m ¶ Agarenop. Species est quorundaz infidelium: de quorum speciebus multas reperies enumeratas. xxiij. quest tione. vlti. capi. vltimo.

n ¶ Contumelia. Talis z tumelia q̄ incredulitate diuina cōmittitur in olim ferē inuria. C. de here. l. manicheos.

o ¶ Detinetur. Hoc contingit ob nostrorū multitudine peccatorum: propter quā pagani z infideles ceteri nocēdi facultatem diuinitus. i. permissione dei assequuntur. vij. questio. j. c. scisciatis. lxj. dist. c. si gens anglorum.

p ¶ Tutorio nomine. Supponere videt textus iste sanctio aperte q̄ tutor regis tutorio nomine impugnare possit infideles ad expensas regis pupilli: certus est enim q̄ ad omnes principum temporalium spectet defensio ecclesie: z eorum potestate est ecclesia munienda: rolectas enim dei est cōcitare tpalem potestatē aduersus hereticos z alios infideles: alis enim si sao imperio deo rationez reddere sunt astricti. xxiij. q. v. c. princeps. z. q. viij. c. quādo. extra de sup. negli. prela. grandi. lib. vj. Constat etiā q̄ vna potestas per aliam est inuanda. xxvj. dist. c. cū ad verum. z potestas secularis cogi potest per ecclesiasticā ad sibi auxiliū prebendum. extra de malet. ca. q̄. de offi. ordi. ca. j. z. ca. quonā. xxij. questi. v. c. administratores. Cuz igitur ipse rex ad hoc faciendum sit astrictus tutor hoc adimplenti de bonis regis pupilli nihil poterit imputari. argumen. ff. de admini. tuto. l. fine herede. §. luctus. de tute. z ra distra. l. j. §. j. C. de admini. tuto. l. sumptus.

Psalm⁹ xxxvj.

Preceptes ecclīaz de fenderē tenent̄.

Impator dī filij⁹ ecclie.

q ¶ Filij nostri. Regem ergo appellat papa filium nō fratrem. extra de crimi. fal. q̄ grauī. Nil enim honorificētius: q̄ vt rex vel imperator ecclesie filius esse dicatur. xxiij. q. viij. c. conuentus. circa fi. z dixi sine. prodicens.

r ¶ Pueriles etatis. Nota puerilem etatem teneraz dicit: vnde in ea constitutus: iz alis de se discretus ad tractāda sapientium hominum iura inhabilis reputatur. C. de testa. milit. l. vlti. z argu. ff. de vecur. l. spurij. §. minores. & nunc. z ho. l. ad rempublicam. extra de ele. c. ex. eo. ll. vj.

s ¶ Snb spe. Quaz confidenter habere poterat ex proprie mentis proposito. iuxta verbum prophetic um. Reuela domino vlam tuam: z spera in eo z ipse faciet.

t ¶ Celestis auriliū. Simile. C. de epīsco. z clerī. l. deo nobis. in cor. aut. de questo. in prin. col. vj. Nam cum dominus deus benivolentia militarium rerum inceperit ordinatio: ipsius enim prouidentia dei dispositis barbaroz quidem incōstantia refrenat: rei so publice res augentur. in cor. aut. vt neqū milex neqū feuda. in prin. col. viij. z dum orationes Christo fiunt vincit populus suus: si relaxent vincitur. Exo. xvij. c. z. xxxvj. dist. in. c. si quis vult.

u ¶ Feruenter. Quo ad animi feruorem.

x ¶ Viriliter. Quo ad corporis vigorē z strennuitatez.

y ¶ Cum igitur. Secunda pars.

z ¶ Obstacula removere. Iuxta hoc scribitur in lege quecūq̄ z varietas humane nature paulatim egens curatione: non aliter ad bene se habendum revocatur: iz prima etas gubernentur principia: nisi etiaz quod particulariter ei resistit submoueatur. in cor. aucten. de restī. z ea que part. in princ. collatio. iij.

a ¶ Preeminentie. Intelligo etiā regalis: tuz ob istius textus indefinitatem: tuz quia ad omne regis spectat defensio fidei z impugnatio infidelium: vt dixi supra in gl. supponere. tum etiam argumen. c. si fratrum. §. quia igitur. vnde pre ceteris debet abstinere ab his a quibus retinetur alios cohibere. argumē. ff. si servū. vendicetur. l. gallus. extra de natis ex li. ventre. capitu. j.

Armoz ḡ dā si offēsōis ḡdaz defensōis

b ¶ Arma. Appellatione armorum comprehenditur nedum arma offensionis cuiuscunq̄ generis: immo z defensionis: vt scuta: bloquerie: lorice: plate: visplicidei: z similia

similia. ff. de vi z vi arma. l. iij. C. armis. iussit. de interdic. §. qui autem. de publi. iudi. §. item lex cornelia. ff. de ver. signifi. l. armorum. de furtis. l. ij pignore. §. furem. et quia omne obstaculum est tollendum qđ posset impugnationez infidelitā aliquatenus impedire: vt hic. vide de hoc dict de statu mona. in. c. ne in agro. §. fi. fate quoqz. cle. v.

a ¶ Ligamina. Halearum. f. vel de ḡbus galee: vt alia nauigia fieri possit. de iude. cta quotidias. z. c. ad liberandam.

b ¶ Victualia. Quid ipsoz appellatione cōtinetur. vide quod legit. ff. de verbo. sig. l. verbo victus. z. l. quos nos. §. fumaria.

c ¶ Quecūq̄ prohibita. Que sunt illa colligitur. C. que res vēdi possunt: vt nō. l. ad barbarienz. q̄ res exportari non debent. l. prima. extra de iude. ita quotidias. z. c. ad liberandam.

d ¶ Predecessores nostros. Vt Alexandruz tertiū. dicto. c. ita quotidias. z Innocē. tertiū. dicto. c. ad liberandam.

Dñs vbi fuit natus nutritus z passus.

e ¶ Terras egypti. In quibus Christus natus fuit. f. in Bethleez: nutritus in Nazareth: passus z sepultus in Hierusalem. no. extra de sepul. c. j. que peccatis nris predecessoribus ab infidelibus detinentur.

f ¶ Infra triēnium. Res miranda videtur q̄ conditor huius. c. terminum certum prefixit: infra quem sua durare prohibitio facta de non portandis rebus prohibitis ad regnum granate: cum infideles ibidem habitent: vt hic supponitur: cum lex humana ciuilis inhibeat sub pena capitis z sub pena proscriptionis omnium bonorum res inhibitas ad barbaros deferri. C. que res portari nō debent. l. j. z tura alia canonica. z. glo. prox. allega. simpliciter inhibeant reo interdictas ad sarracenos portari. Que igitur potest huius fuisse ratio z Ad hoc potest dici q̄ cum prosecutio istius negocij esset futura temporalis per Petrum infantez: vtpote faciendo per eum tutorio nomine regis castelle talem prohibitionem facere voluit tporalem penam z sententie excōmunicationis inductuam: vt ipse Petrus interim ferventius inducetur ad dicti negocij prosecutionē: ne forte alis ipse deficiens illum redderet. vnde cuz ad ipsius Petri futuri temporalis prosecutoris supplicationem presens constitutio penalis forte facta fuit papa eam facere perpetuam nō curauit: potissime cum sciret iura alia cōmunia multarum institutiua fore vndiq̄ cōdita generaliter cōtra portantes res prohibitas sarracenis: que per istam decretalē non in nihilum immutātur: sed ad illas per istam additur cum isto pena contra illos qui isto durante triēnio res prohibitas detulissent: nec ex virtute huius statutorio pene aliquas incurreret de cetero post triēnium tales res prohibitas: sed remanent alia iura penalia cōtra

ferrū: lignamia[a]: victualia[b]: z alia quecūq̄[c] prohibita per romanos pōtifices predecessores[d] nros ad terras[e] egypti deferri ad sarracenos dicti regni granate infra[f] triēnū incipiendū a kal. Aprilis prime secuturū: quōlibet[g] deferre psumat. ¶ Nos[h] enim omnes z singulos qui ad dictum regnum: arma: equos: ferrū: lignamina: z victualia supradicta: z quecūq̄[i] prohibita cōtra tenorem huius nostre[k] prohibitionis deferre psumpserint: illis penis z sententijs quas deferentes huiusmodi prohibita in Alexandriam: vel ad egypti ptes incurrūt decernimus subiacere. Et nihilominus[l] omnes z singulos qui sarracenis grauate prestabūt (dicti negocij prosecutione[m] durante) auxilium: consilium: vel fauorem[n]: aut prosecutionem dicti negocij[o] directe[p]: vel indirecte[q] secrete: vel publice impedire: vel turbare forte presumpserint excōmunicationis[r] sniaz incurrere volumus ipso facto[s]. ¶ Nulli ergo nostre inhibitionis: cōstitutionis: et voluntatis z̄c. Datum Auinion. v. kalendas Marty. Anno primo.

¶ De roncamentis.

¶ Cōstitutio clementis iij qbusdaz regnis roncamenta inhibens sub penis excōicationis z interdicti hic reuocatur: et illi qui hui⁹ occasione sniaz incurrerant: absolumtur. Laj. vnicū.

Argumentum a contrario cessat aliqñ.

QUia in futurorū euentibus[t]: sic humani[v] fallit incertitudo iudicij C. de epīs. z cle. l. cōuenticulam. Vel dicas q̄ cum a predecessoribus aliquibus fuerint pene z sententie promulgate contra deferentes res prohibitas ad ptes egypti que nō ligarent de se portantes ad alias partes: magnū fuit q̄ papa voluit eas extēdi contra deferētes ad regnū granate: nō fuit ergo mirum si certuz tempus voluit sup hoc limitare.

g ¶ Quomodolibet. q. v. nec per se: nec per aliū per terrā: nec per aquā: vel alis quoquo modo.

h ¶ Nos enim. Tertia pars.

i ¶ Quecūq̄s prohibita. Dic vt sup hoc in pte decēti vltī.

k ¶ Nostre prohibitionis. f. infra triēnium: vt. ij. a cōtrario ergo sensu deferentes non extra talem prohibitionez nō viderent incurrere penam: sed dic vt. ij. dixi sup verbo infra triēnium.

l ¶ Et nihilominus. Idest vltra penas z sententias a predecessoribus promulgatas.

m ¶ Prosecutione durāte. Ergo illa finita ḡtes anglie z filia nō incurrerēt sniam huius canonis: nihilominus si incurrerent sniam alioz turius: vt. ij. dixi.

n ¶ Vel fauorem. Super hoc verbo z duobus precedentibus. dic vt dixi. c. decrum. §. nos.

o ¶ Dicti negocij. Scilicet impugnationis perfidoz regni granate.

p ¶ Directe. Puta opponēdo se contra impugnare volentes dictos perfidos.

q ¶ Indirecte. Ut persuadendo vel monendo vt a tali impugnatione desisteretur.

r ¶ Excōicationis. f. maioris. de sen. excō. c. si quez. que in hoc casu forte extra papaz tolli nō posset: si supponas q̄ eam sibi retinuerit tollēdam sibi ꝓmulgatoz: prout in talibus predecessores facere consueuerunt.

s ¶ Ipso facto. Et sic est canon late sniē. Jenye. Cas. j.

Diuisio

QUia in futurorum. ¶ Primo arenga seu prefatio premittitur. Secundo factus processus per Clementem papam quintum subiungitur. ibi[] Sane felicis z̄c.] Tertio reuocatio seu etusdem processus causa: z ratio annecti tur. ibi[] Ucrum quoniā z̄c.] Quarto ipsa reuocatio subinfertur. ibi[] Nos ad vilecti z̄c.]

t ¶ Euentibus. Qui de se incerti sunt. iustiē. de ver. ob. §. omnis. ff. de condi. z demon. l. j. §. dico.

v ¶ Humani fallitur. Cum de futuris diuinare certitudinaliter non possit: vt extra de eccle. beneficio. c. primo.

K.ad.l.aquil.l.si putator.in fine.ff.mandati.si fideiuſ.§.si enim debitor.nec beatus Paulus:ls spiritu dei repletus secreta diuini futuri iudicij agnoscere potuit.xij.q3.§.c. cum beatus. Solius enim dei est prescire futura.ff.de iudi.l.sed z restituatur.§.vltī.xxv.q.v.§.q3 autem.

Futura solus deꝰ cognoscit.

a ¶ Coniectura.

Idest ꝓsumptione.

b ¶ Citãta. Idest deliberata.

Polliciationis descriptio.

c ¶ Pollicetur.

Idest asserit per cõiecturam. Pollicitatio enim est solutio asserẽtis promissio absq3 alterius precedente consensu: z in hoc differt a pacto.ff.de pollicita.l.pactum.

d ¶ Reperiet dãnosam. Sumitur ex cor.auĉ.hec cõstitutio innouat cõstitutionem.in prin.colũ.vtj.z in decre. q3 nõnunq3 reperies.simile vbi de hoc vide.

e ¶ Consulte.i.cõsilio z deliberatione precedente.

Cõsilium mutare sapientis est.

f ¶ Cõsultius reuocat. Sapiẽtis enim est mutare consilium in melius.in cor.auĉ.vt fratruz filij.in prin.col.ix. de nup.§.nos autez.col.iij.ff.de col.bo.l.nõnunq3.xxij. dist.c.si aliquid.z.c.magne.cum similibus.

g ¶ Sane. Secunda pars.

b ¶ Paßagium. Ultramarinum cõtra sarracenos inimicos fidei faciendum.

Torneamenta: an sint prohibita.

i ¶ Torneamenta. Que dicuntur torneamenta colligitur.extra de torneamen.c.j.que ly causa experimentoruz de iure ciuili videantur permissa.ff.de alea.l.solent. §.senatus.ad.l.aquil.l.qua actõne.§.si quis in collectatione.de postulat.l.j.§.q3 si depugnauerit:de iure tamen canonico sunt inhibita ob mortem hominũ que frequenter exinde prouenit:vt dic.c.j. Non enim merentur dici lucri ex quibus crimina oriuntur.in prohemio.ff.§.illud Fo.vnde ludus mortuus est in culpa.ff.ad.l.aquil.l.nam ludus. Sed gratia huius hic:quero vtrum de iure canonico vel ciuili scripto duella sint aliquo casu hodie permissa: Videtur q3 non.C.de gladia.l.j.z armorum vsus. l.vna.z arg.C.de actl.z obll.l.neganteo. In hac opl.videtur residere Accur.dic.§.si quis in collectatione.z dic l.j.de gladia.expressius hoc no.ff.de lega.ij.l.cuz filius. §.vltī. Sed in cõtrarium videt lex expressa Federici imperatoris:vt in col'.x.de pace tenẽ.§.si quis hominem.et §.si quis aliquando.z.§.z similes.vbi in certis saltem casibus videtur pugna per duellum permissa:nec videt cõtrarij posse dici:cum illa lex Federici sit generalis et stat:cum ad omnes sit directa:quod est signum legis generalis.C.de legibus.l.iij. Nam quod per epistolã z per subscriptionem imperator statuit:vel edicto precepit legem esse constat.ff.de constit.prin.l.j. Istud etiam videtur expresse denotari in rubr.que sequitur post illam de pace tenenda:cuz in ea dicitur hic finitur lex.deinde incipiunt regni consuetudines:per quod innitur mandatum factuz in titulo precedenti de pace tenenda sub certis penis legem esse cõmunem:sic tenẽt glosatores tocius orbis pro z contra:super hoc multa allegando in tt.de pace iurameto firmando.§.intuita. Quid etiam cõsentire videtur q3 saltem in certis casibus pugna per duellum sit hodie permissa:vt no.ibi in tit.de alt.sen.patent.c.nõ est. Et sua hec nõ obstabit lex predicta de gla.nec lex vna et vsus armoniz:quia loquuntur de alijs gladiatoribus q3 in duello pugnantibus:vel altam vim armoniz cõmittentibus:vt no. Goffr.in libello suo stricto canonici in tt. de purgat. Vel dices q3 leges ille et priores tollantur in hoc per.l.Federici tanq3 posteriorẽ. Vel dices q3 ille pbibitionem ponunt in genere:z lex Federici duellũ permittit in specie:z ita nentra alteraz contrigit. Sed supposito q3 sua legem scriptã in certo casibus admittatur hodie vaellam:quero an lex eiusdem saltem ratione peccati succedat canoni ipsum prohibenti.tj.q.v.monomachiã. extra de purga.vulg.c.ij.nedum in foro ecclesie:imo z in foro temporali. Jn duello enim certuz est intercenire peccatum: cum in ipso quis intendit ad mortez proximi et deum tentari videat. xxiij. q.viij.c.j3 nulla. extra de purga.vulg. c.viij.cuz filiꝰ. Ad hoc breuiter rsideo:

Duella: an aliq3 casu sint hodie permissa.

Lex duelli permittẽs succedit canoni pbibenti

z dico q3 lex hoc permittẽs necessario habet canoni succidere rõne peccati. Et hoc persuaderi potest tas per legem diuinam q3 humanã. Per diuinam:q3 dicit Apls⁹. Omne q3 non est ex fide.i.ex bona z sincera sciẽtia peccatum est. Et ibiꝰ Ambro.super dicto Apli alt. Peccatum est q3 aliter fit q3 ꝓbatuz est.z Aug.super eo dicto. Omne q3 aliter fit q3 ꝓbatum est:peccatum est.z recitatur xxxiij.q.j.§.ex hijs. Cum igitur deus peccatuz inhibeat:ergo z omne id per q3 ad illud peruenitur.ff.de spon.l.oratio.de fideiuſ.l.cum lex.C.de na.lib. l.lege Anastasij.in fi.extra de cõstitu.c.nam cõcupiscentiam. Item scriptũ est in euãgelio. Nõ tentabis dominũ deum tuũ.z legitur.xxij.q.j.c.querit cur patriarcha.sed de duello deus tentari videt dic.c.monomachiã.cum tribus alijs allegatis. Jtẽ lex imperialis facta per impatorem pfitentem se esse vltimuz seruum dei:z velle suum seruitiũ adimplere.C.de offi.pfec.preto.l.quas gratias. inducere nõ potest q3 dominus suus vel deus inhibet. xxviij.q.j.c.tam nisi. Probo hoc idem per legem humanam tam canonicã q3 ciuilez.per canonicã.extra de pur. vulg.per totum.de cle.pug.in duel.per totũ.z dic.c.monomachiam.per quam.l.canonicã.pbatur q3 ois principem ecclie cõstituit super eos principes seculares in spiritualibus rebus.xcvj.dist.c.si imperator extra de maio.z obedit.c.solite.vnde in his principes seculi suas cõstitutiones debent canonicis submittere non pferre.dic.c.si imperator.vnde necessario rõne peccati habet lex canonis succidere:vt no. Bert⁹. Jnno.z Postl.extra de ẽsertp. qñ omne.z Butt⁹.in Spec.de dispn.aduo.§.porro.ꝑ.sed nũquid. Et ponit exẽplũz extra de no.ope.nũtia.c.ꝑmo. Pluo adhuc dico sm hanc.l.q3 sudet secularis cogi põt per ecclãsticum ad faciẽdum coram se seruari canones omissio legibus.arg.extra de pac.e.cõsulo.de excepc.c.ij. de sacerdot.c.ij.de sen.excõ.c.decernimus.lib.vj. Adhuc idem ꝓbo per.l.cuncta.nam per eam statuitur canones esse pro legibus omnes seruandos.in cor.auĉ.vt cle.ap. propriso epti.§.pe.col.v.de ecclẽ.tit.in prin.col.ix.in tãtum q3 ẽpo transgressores canonis:ecclam sm legem eiusdem puntre potest.in cor.auĉ.de sanc.epis.§.ne autẽ.col. ix.prohibitum ergo duellum per canonem prohibitum debet reputari per legẽ. Nec obstat huic dicto lex Federici:cum in eadem.l.Federicus se velle dixerit in indicenda pace:tam diuinas q3 humanas leges in suo vigore pmanere:nedum ergo legem diuinam hoc prohibentẽ videtur seruari voluisse:imo z humanas scripentes canones esse pro legibus obseruãdos. Item in.l.cuncti statutum est inferiorem legẽ superiorio tollere nõ posse.ff.ad trebel.l.ille a quo.§.tẽpestiuuz.de arbt.l.nam magistratus:tintãtuz q3 in lege Ecclesiastica auctoritas superiorio intelligitur excepta.ff.ad municip.l.imperatores.de pht. sen.alie.l.imperialez.§.vltī.col.x.nec seruũ posse legem dñi tollere.C.de pac.l.seruum.cum dñi. Imperator autez

Judex secularis ad canonum obseruationez cõpellit pũ.

se seruum dei profitek vt predixi. Jtẽ cum imperiuz z sacerdotiũ sint a deo instituta.in cor.auĉ.qdo oporteat epi scopos.in prin.col.j. absit dicere q3 sperator pcesso sperio videat data potestas tollendi vel perdendi legẽ dei sm imperiã institutis.ff.de pac.l.j3 furis ciuilis.§.vltī.de donatione.l.filius.qũ videret deus j3 sepsim iurerit cõstituisse: qd dicere est absurdũ.sup quo vide qd plene not.i.lt.sen.in ti.hic sunt lex.§.vl. Jtẽ pbat:nam in facto vsuraz lex ipsas permittẽs succubit canoni ipsas pbibenti:vt no.in cor.auĉ. de eccle.ti.i prin.col. ix.C.de sum.trinit.l. j.et vsu.auĉ.ad hoc. Sed hoc dici nõ pt nisi rõe petẽdi.cũ igit rõne petẽdi:z pp petiõ vsuraz lex succumbit canoni:ergo a fortiori eadẽ rõne in quocũq3 alio casu vbi subest peccatũ:vt est i duello:vt predixi.arg. in cor.auĉ.vt nõ inxu.contra na.in prin. col.vj.scientas non solum.§.j.colla.v.q3 ratio differentie reddi non potest qnare idem ius dz esse.ff.de iniu.testa.l.postbumum.§. j.de verbo.obll.l.articlo.C.de lt.prete.l.j. Item sperator Valẽtinianus scripsisse legit se velle sore submissum ecclesie:cũ tanq3 homo peccare reperiret.hoc patet.ix titj. dic.Valẽtinianus.extra de tudi.c.nouit.C.de sum.trinit. epistola ster claras.de offi.pfec.pretorio.l.quas gras. Ex hijs igitur ꝓcluditur q3 sup duello per legẽ inducto peccatũ inducẽti ipsa lex canoni dz succubere:ad⁹ dic quod sup hoc notani in simili.extra de reg.iu.c.postulasti.li.vj.

Lex succũbit canoni vbi cũq3 peccatũ ẽst

a ¶ Hastiludia. Sic dicta:quia ludi causa fiunt cũ hasta.argu.ff.de aleato.l.solent.§.j.

b ¶ Siue turnea. Vltimus vulgari denominationi regionis:maxime lingue ortane.argum.ad hoc.ff.de penis.l.capitalium.§.solent.de fiu.l.prima.§.flumen.extra de pituleg.capt.reltgtosi.§.j.clemen.v.

c ¶ Non leuiter.q.d.immo grauiter vel fortiter.

d ¶ Prosecutores. Per se vel gentes suas habentes passagium facere.

e ¶ Extimantur.i.erbaursunt bonis z facultatibus.C. ne filius pro patre.auĉ.habita.vbi simile verbũ sic exponi reperies.ad hoc extra de vsuris.c.vsurarum.lib.v.j.

f ¶ Impotẽtes.i.impotentia facti forte de diuitib⁹ facti pauperes ob expensas nimias factas pro torneamentis exercẽdis vltra q3 possent sui facultates patrimonij tolerare.argu.ad hoc.in cor.auĉ.vt omnes obe.tudi.prouinciarum.§.j.colla.v.ff.vbi pupillus edu. debeat.l. ius alimentorum.§.rsio.de iure do.l.quero.z.l.generalis.

g ¶ Cruces assumptione.Quam volentes passagium facere assumere consueuerunt.

h ¶ Retrahunt. Ut talis retractio non cõtingeret multum videbatur causa probabilis ad inhibendum talia torneamenta.argumen.ad hoc.ff.de ope.pu.l.qui liberalitate.circa fi.in cor.auĉ.vt lib.decretor.§.hic si mulier.colla.vj.C.de ho.que lt.i.§.de dona.ante imp.l.si cõstante.

i ¶ Ab illis. Scilicet torneamentis.

k ¶ Ea. Scilicet torneamenta.

l ¶ Erubescunt. Rapientes forte sibi ad aliquã rubore sen pudorem:ũ quod videant altos facientes ipsi non facient pompã seculi sequi volentes:vt frequenter accidit in viris nobilib⁹ar.ad hoc.ff.de admi.tuto.l.cũ plures.§.enim tutor.de dona.l.cum filius.

m ¶ Frequẽti⁹ exercerẽt. Unde in illis nõ sine cã fuit facta interdictio specialis. argumen.C.de fer. l.prouinciarũ.ff.de pe.l.aut facta.§.vltī.

n ¶ Interdixit. In quadã extrauagãti: que incipiebat: passionco.

o ¶ In facientiũ. Sume verbum pcisum:quod est.j.

p ¶ Ea. Scilicet torneamenta.

q ¶ Ad tã.i. facieb⁹ duz torneamẽta vel alia.ij.expressa.

r ¶ Ea.i.facientibꝰ a ¶ Prestãtia opẽ. Super hoc verbo z sequẽtibus vide qd dixi in capi. dicetis. ver.autẽtium. Ordo lfe.

t ¶ Illorum. Scilicet personas:quod est.j.

v ¶ Locis. Scilicet quo ad iurisdictionem:z hoc denotat verbum sequens.

x ¶ Cum possent. Ad impossibile enim non obligabantur.tj.q.ij.c.tanq3 homo peccare reperiret.hoc patet.ix titj. dic. Valẽtinianus.extra de tudi.c.nouit.C.de sum.trinit. epistola ster claras.de offi.pfec.pretorio.l.quas gras. Ex hijs igitur ꝓcluditur q3 sup duello per legẽ inducto peccatũ inducẽti ipsa lex canoni dz succubere:ad⁹ dic quod sup hoc notani in simili.extra de reg.iu.c.postulasti.li.vj.

y ¶ Ad illa. Scilicet torneamenta vel hastiludia.

z ¶ In domibus suis. Intelligi debet suis:non solum ratione dominij sed propietatis:immo ratione domicilij vel habitationis.arg.ff.de intur.l.lex cornelia.§.domum.de dam.infec.l.iij.§.adesse.cum simi.

z ¶ Quolibet exercitium.q.d.nedũ pro his que haberent exercere occasiõe torneamẽtoz:imo quacũq3 ẽt alia cũ dicat qdolibet.sile de rescrip.statutũ.§.i nullo.lib.vj.

2 ¶ Cum eisdem. Scilicet facientibꝰ torneamenta.

a ¶ Personas excõicationis. In personam ergo excõmunicatio in locũ ꝑo interdicti sententia propie fertur: z hic videas quod dixi in.c.si fratrum.in ver.civitatib⁹.

a ¶ Promulgando. In dicta extrauaganti passionea: in qua ẽt oẽs colligationes pactiones ymissiones: quacũq3 firmitate ecclã iuramẽti subnixas sup hoc irritauit.

b ¶ Ab excõmunicatione huiusmodi. Sublationem ergo interdicti sibi non reputat:quare ordinario eam pmittere videtur.argumen.de senten. excommu. super.

c ¶ Reservata. Hoc vide quod dixi in capi. prodiens. in fine.in ver.reservata.

d ¶ Verum. Tertia pars.

e ¶ Ingeritur. Quia forte multi nolunt a talibus abstinere:quare dicta sententia ligabantur in suarum perditionem animarum.

f ¶ Militari cingulo. Olim enim z hodie militando de nouo cingitur ensi.ff.de testa.milit.l.filiusfamilias:z multa alia olim fiebant:que hodie non sunt in vsu:que notantur per accursium.ff.ex qui.cau.ma.l.pe.

g ¶ Vacare. Idest operam dare.

h ¶ Ipsius sententie. Scilicet excõmunicationis in personas z interdicti in terras.

Universidad de Deusto Biblioteca

a ¶ Propter quod. Scilicet q multi vacare omittunt militie z actibus militaribus.

b ¶ Idoneos. Pauciores quod est infra deficiente ets armorum ingenio: quod per exercitium incrementum recipere consueuit. C. de re milit. contra rempublicam. lib. xij. ff. de leg. iij. legatis seruis. §. ornatricibus.

c ¶ Voluntarios. Quia tales nō coacti queréd sunt: voluntarium enī militem eligit christus: voluntariū ībī seruum auctionat' dabolu. o. xv. q3. j. c. nō est. z arg. in pemto instit. §. sūma itaq3 d ¶ Nos ad dilecti. Quarta paro.

e ¶ Regētis. Non dicit regis: qr tempore editiōis huius constitutionis fuit Philippus rex non dum erat: sed iuxta cōsuetudinez regni regebat regnū pro Joanne pupillo regis Ludouici fīlio sui premortui: quo Joanne impubere mortuo successit in regno: z rex ver' fuit.

f ¶ De domo regia. Scilicet existentium vel domestico rum. argumen. extra de verborum obligatione. sicut nobis. libro. vj.

g ¶ Magnatum. Magnates dici consueuerunt magna temporali potentia suffulti. argum. no. extra de supplen. negligen. prelato. capitu. grandi. libro. vj.

h ¶ Premissa discrimina. alarum ex dictis sententijs prouenientia: z qr derogat negocio passagij ex hoc: qr a cingulo militari abstinētes metu sententiarū se ydoneos vel voluntarios non exhibent ad subsidium terre sancte.

i ¶ Repetite. Idest iterum petite. simile. C. de episco. z clerī. l. repetita. de testa. consulta d vualita. z de eroga. militaris anno. l. lege repetita. libro. xij.

k ¶ Ducti. Idest inducti.

l ¶ Antedictis. Scilicet in prorima parte precedenti.

m ¶ Rationabilibus aliis. Q ne ille potuerunt cē arbitrarium potest dici: quorum enim videbat qr per censurā ecclesiasticam interdiceretur liber vsus corporis propij ad exercendas z exercendas vires eiusdem: z iniquum videbatur ingenuis hominibus non esse liberum vsuz z administrationem rerum suarum. argu. ff. si a paren. quis manumis. erit. l. non vsuz. C. de inde. l. nemo mandatū. l. in re mandata. Alie rationes forte super hoc reddi possent quas per tetigimus in studiose actionentur curabis.

n ¶ Vnius modi sententias. f. excōicationis in personas z interdicti in terras: vt. ij. Et sic colligen qr sententia interdicti lata in terram vel locū astringit etiaz personas. no. de excel. pcla. tāta. extra de sen. excōm. c. ij sententia.

Regem quare sic dicitur.

Luce. j.

o ¶ Sic litigati. f. sententia excommunicationis.

p ¶ Propterea. Scilicet quia fiebant tonicamēta vel hastiludia: vel eis faciendis opes auxilium vel assensus prestabantur: vt supra. Circa illos ergo qui ex alia causa excōmunicati existentes: vel in locis ex causa alia interdictis celebrassent diuina nulla sit hic dispensatio.

q ¶ Officia. Scilicet solēniter sicut pōt. xj. q3. iij. si quis episcopus. Aliquando autem aliter celebrando incurratur irregularitas. vide qs Jmocen. z Hostiē. nota. extra de excess. prelatorum. tanta.

r ¶ Irregularitate. Sup qua dic: vt nota. per Hostiē. extra de cleri. excomm. capi. ij. z capi. si celebrat. Jenzeli. Capitulum primum.

Diuisio textualis.

RAdolēs ¶ Istā decretalem diuide in partes tres. In prima facende constitutōis premittitur occasio. In secunda per facti recitationem multiplicio falsitatis monete substantia specificatio. ibi. Super quibus. In tertia contra falsarios promulgatur excōmunicatio ibi. [Nos igitur ꝛc.]

PRodiens q̄si ex adipe iniquitatis multox sceleratorū funesta cupiditas eos in perniciem precipitare conatur dum sequi miserabilē eius ingluuiez satagunt: propterea locis interdictis diuina celebrarunt officia q super irregularitate inde contracta auctoritate apostolica dispēsantes. Datum Lugdu. xvj. kalē. Octob. Anno prio.

¶ De crimine falsi.

¶ Falsificantes monetaz regis Francie z aliorum locox circūuicinoruz aliquo de quatuor modis hic prolixe declaratis ipso facto excōmunicationem incurrunt: a qua absolui non possunt nisi a papa: preterq̄ in mortis articulo. De falsificantibus sigillum ipsius regis Francie: habes. c. ad audientiam. eodem titulo in antiquis. Capitulū primū.

s ¶ Ex adipe. Idest abūdātia seu pinguedine z pīal'. Sicut adipe z pinguedine repleatur ꝛc.

t ¶ Sceleratorum. f. criminosorum. z debet esse scriptū cum f z c. simile extra de verborum significa. fouus. §. vlti. C. de questio. l. cum cognitionaliter. z de ferijs. l. pronūciatorum. iuxta versum. Et sic celestis non assimilare scelestis: idest scelera committentibus. Item hic. Regi celesti nunquam placuere scelesti. idest vitiosi. Diuisio.

v ¶ Funesta. Idest crudelis z perniciosa.

x ¶ Cupiditas. Dicta radix omnium malorum. j. ad Timothe. vj. capitulo. de penitē. distinctione secunda. capitu. quia radix. xlvj. distinctio. capi. bonorum. in cor. aucten. vt iudi. fine quoquo iuffra. §. si igitur. collatio. ij.

y ¶ Eos. Sceleratos.

z ¶ Perniciem. Idest damnationem. xj. questio. iij. c. precipue. xxvij. questio. j. capi. pernitiosam.

Miserabilis duplicter sumitur.

a ¶ Miserabilem. Idest ad miseriam hominem deducentem: aliter autem quandoq̄ sumitur hoc verbum: z exponitur: idest miseratione dignum. vnde dicitur pauper amabilis z miserabilis. argumē. C. si quis impe. maledic. l. j. nota. extra de maledic. capi. j.

b ¶ Eius. Scilicet cupiditatis.

c ¶ Ingluuiem. Idest appetitum insatiabilem. Ingluuies autem alis assumitur pro immoderata cibi vel potus assumptione. xxj. distinctione. c. denicq̄. de consec. distinctio. v. c. nihil. ff. de edili. edic. l. qui damno. §. vltimo.

Sobrietas multa bōa facit.

a ¶ Moderamina. f. temperantiaz vel sobrietatē in victu: que corporaliter obseruata salutē z sensum acumē z lumē operatur z egritudinē fugat: z per ōrium non obseruata morbū facit: molestias ingerit: egritudinē generat: pīumit z cōpatrescēs facit corpus humanū: z macerat egritudine diuturna: z tunc tādem morte crudeli cōsumit. de consec. dist. v. c. nihil enī. sic z multo fortius est de intēperantia spiritualimentis.

b ¶ Turpium lucroz. Ad turpiter lucra questa qs̄z perdēte cōpetit repetitio qs̄z non: vt nota extra de sect. ex trāsmissa. nihilominus tamē fisco repetenti de iure cōi sunt applicanda. ff. de iure fis. l. Lucius. no. C. de cōdī. ob turp. can. l. ij. ff. de pac. l. iurisgentiuz. §. si ob maleficium.

Religiosus ppter qd est sepeliendus.

c ¶ Fecibus. Immergentes. Iuxta hoc legitur de regula ri simplici fratre ppter quo ppter qd ordo mortis qui debet in sepulchro sepeliri. extra de sta. mo. c. cum ad monasterium.

d ¶ Ambitiosis. Dignitatibus. De se nunquam satisabilibus xlvij. distinctione. capitu. sicut bi.

e ¶ Deitatem. Qui potius est habendus. extra de statu regu. c. qr dei. cum similibus.

f ¶ Damnabili. Cecitate. f. corporis cordis alaz damnāte.

g ¶ In tenebris. f. cordis vel oculorum mentalium: quare nescient quo vadant scripsum est. Qui ambulat in tenebris nescit quo vadat. extra de pōsump. c. literis.

h ¶ Excidia. Idest mortes spirituales.

i ¶ Nuper si quidem. Secunda paro.

k ¶ Fidedigna perduxit. Tenetur ergo ad promissionez super hoc faciendam: hoc cum videatur scire quod ab alijs audiuit. xxij. questio. v. hoc videtur. ff. de pett. here. l. item veniunt. §. petita. z §. a quo.

l ¶ Ex nonnulli. Quatuor modos ponit falsitatis vel deperditionis monete. z hic est primus.

m ¶ Auctoritatem iuris. Sed ad quem spectat iuris cōmunis auctoritate monetam cudere seu fabricare: Respondeo ad principem. argu. ff. de off. iur. l. ij. §. cum erarium. C. de fal. mone. l. j. z qr de iure regalitarum est monetaz cudere. z. col. que sunt regalie. c. j. Et per hoc patet expresse qr nulli priuato compete de iure scripto monetam cudere posse: ecclam legitime materie z legitimi ponderis existentem. argu. ff. de testa. Moneta ēt publica forma pressa esse. ff. de ōpen. emp. l. j. qua forma primatus sine pena falsi vti nō potest nosse suo. ar. ff. ad. l. cor. de fal. l. falsi nosse. z. l. qui nosse. tum qr per priuilegiuz impetrarē vt segtur: quare relingtur qr de iure cōi nō cōpetat: alias enim frustra per priuilegiuz impetraret. C. de thesau. l. j. lib. x. ff. de priuile. credit. l. speratores: tuz quia cudendo vt falsarius puniret. ff. ad. l. cor. de fal. l. qs̄z. z l. lege cornelia. C. de fal. mone. l. j. qs̄ non cōtingeret si iure permittēte hoc faceret. C. ad. l. iul. d' adulte. l. gracchus. xxij. q. iij. qui petat. tum etiam qr ea que iuris publici sunt priuato sine consensu principis nō competunt. ff. me quid in lo. publi. fiat. l. ij. §. si quis a principe. z. §. sciez aīt C. de fun. timi. l. quiescqz. li. xj. quasi nulli permissum videat: qs̄ in signū prerogatiue spālis est principi reseruatum. argu. C. de diuer. offi. z appa. iudi. z approba. cor. l. probatas. li. xij. Sed si queras a me an princeps aut rex vel altus habeo suo cudendi monetā possit bonam monetam deteriorare seu mutare in dānum subditorum: z si fecerit an in foro penitētiali satisfacere tenetur: Vide qs̄ no. per Jmo. z Hostien. de iureiu. c. quāto. z p Hostī. in sum. in titu. de cens. §. ex quibus. ver. qd si moneta.

Moneta aup pnci pē deteriorari pōt.

n ¶ Consuetudinē. Arg. per consuetudinē queri posse ius cudendi monetā. argu. ff. de diuer. z tēp. pscri. l. ij qs̄z. de instu. l. sane. C. de fund. limito. l. ij. de pascu. pu. l. j. li. xj. z ff. qs̄ vi aut clam. l. pōhere. §. plane. z no. C. d' fal. mo. l. ij. sicut z queri potest ius iurisdītiōe vtēdi. ar. extra de so. cōpe. cū contingat. de offici. ordi. romana. li. vj. C. d' appari. iudi. l. vltos. li. xij. cuz multis sūbus iuris.

Moneta cudendi ius p consuetudinē aegri pōt.

Moneta regni ēt regnū nō hz cursum.

bus canonicis z ciuilibus: que allegari possent super acquisitione iuris incorporalium per cōsuetudinem. Dicas tamen qr moneta qua cudere competit de consuetudine cursum publicum inter multos non habet: nisi solum in loco vel locis in quibus est consuetudo super hoc obseruata: per ea que nota. Jmocen. z Hostien. de offi. archid. dilecto. cū nec moneta que cuditur per reges moderni tē poris cursum habeat extra comm regna. argumen. ff. de iurisdi. om. iudi. l. vlti. C. de sum. trini. l. j. sic no. Hostien. de iureiuran. c. quanto. cum nec statutum aliquod liget nisi tm subditos statuentis. not. Jmocen. de constī. que in ecclesiarum. z Joan. viij. distin. c. que contra mores.

o ¶ Priuilegium. Concessum intellige a principe solo confiderato iure scripto: per ea q̄ vtri. §. ingl. sed ad quē. si tamen supponas ad aliquem de consuetudine spectare monetam cudere: tanto etiaz concedere posset priuilegiū de quo hic loquitur: saltem abūdāte priuilegio subditorum. arg. ff. de aqua quoti. z esti. l. lucio. de seruit. rusti. predi. l. ij. §. aqueductus. extra de prescrip. auditis. cum simi.

p ¶ Aliq̄ vo. Secundus modus falsitatis.

q ¶ Monetam falsam. Dicitur moneta falsa ob falsuz nomen auctoris. ff. ad. l. cor. de fal. l. falsi nominis. z. l. nomine. z. l. vlti. vel ob falsam materiam vel immixtionem falsē materie: vt eo. tit. l. qui mummos. z. l. lege cornelia.

Rex Frācie supiorē nō recognoscit.

r ¶ Filij nostri. Regem igitur etiam superiorem nō recognoscēte. extra qui fil. sint legi. c. per venerabilez. papa filiū appellat nō fratrē. extra de crimi. fal. c. cū grauī.

s ¶ Illustris. Illustri vel superillustri decorati dignitate causas pecuniarias vel causas iniuriarum criminales: per procuratorem tenentur exequi z prosequi non per scne vel vilescat comm dignitas vel iudicialis auctoritas. in cor. auctēti. vt ab illustri. z qui super eo sunt. collatione quinta. vbi quinq̄ magnatum genera notata reperies. C. de iniur. l. vltima.

t ¶ Studiose. f. machinatione z scientia precedente.

v ¶ Deprauant. Idest de bona pauam z minus valentem reddunt. argumen. ff. de ser. corrup. l. j. §. sed persuadere. extra de iureiuran. c. quanto. puta monetā de se bonam radendo. ff. ad. l. cor. de falsis. l. qui mummos.

r ¶ Recto pondere. Vb initio ordinato ponēdo in singulis denarijs: quo qualitercūq̄z diminuto: moneta dicitur legitimo pondere defraudari. Multis z aliis modis dicitur moneta in suo valore deprauari: quod prosequi hic non curo: sed remitto te ad notata per Jmocē. z plenius per Hostien. de iureiuran. c. quanto.

y ¶ Quia plures. Est tertius modus.

Universidad de Deusto
Biblioteca

a ¶ Circumtitchis. Scilicet regno Francie: vt supra.
b ¶ Quibus de iure. Dic ꝛ in sequentibus videre poteꝰ quod dicti.ã.in glo.sed ad quem.
c ¶ Signum proprium. Habet enim moneta aliqua signo publico fore percussa.ff.de contrahen.emptio.l.j.ꝛ argu.ff.ad.l. cor. de fal.l.qui falsam. de testa.l.ad testamẽtum.§.signum.
d ¶ Seu insculpere mollãtur. Et hoc in falsi vitium incidentes.arg.ff. ad.l. cor.de fal.l.falsi nominis. ꝛ.l. qui nomine.C.eo. titu.l.licet er tabulis.extra de testi.tam literis. §.vlti.de hijs q̃ fiũt a pcia.fine cõsensu capi.ca.quanto. §.j. extra de crimi. falecaptiu.licet.
e ¶ Quam. Scilicet figuram.
f ¶ Quanti possint. Hoc dicit: quia raro vel vix omnimoda similitudo vsq̃ctitas in talibus dari põt. ar.ff.de cõditio. indebi.l.si nõ soluem.§. libertus.
g ¶ Imposuit. Ut inquãtum plus poterit falsitas palleat
h ¶ Ad vsurpatã. Dicit vsurpatã: ob defectuꝫ consensus regis Francie: cuius moneta simulatur. argumen.C.de fun. rei priua.l.vsus nũlib.xj.xcij.distinctione.capitu.illud.
i ¶ Pondere argenti. Idem si aurꝫ quãto fortius.
k ¶ Simplices. Idest simplicitate vel rusticitate gaudentes.argumen.ff.de iurisdictio.omn.iudi.l.si id quod. §.doli.de eden.l.j. §.vlt.de qua rusticitate legitur: q̃ ola palam habet. no. insti.de actio. §.item seruiana.
l ¶ Peritiam discernendi. Sunt etenim multi forensiũ causarum: idest eoꝝ que fore fiunt inexperti.ff.de p̃ba.l.cum de indebito.§.finautem.
m ¶ Falluntur. Idest decipiuntur.
n ¶ Quotidie. Frequentiam denotat: non tẽporis estimationem.argumen.ff.de condictio.ꝛ demõstra.l.si quis ita.de conseca.distinctio.v.c. nunquam.
o ¶ Ea occasione. Scilicet quia illorum monete sunt monete regie assimulate falsõ: facit ad id quod supra p̃xmo. dixi in glo.ex hoc.
p ¶ Sunt ꝛ alij. Quartus modus.
q ¶ Scienter. Secus ergo si ignoranter probabiliter: tales enim non obligantur.argumen.C.de tabu.l.generali.lib.x.extra de constitu.c.cognoscentes.
r ¶ Expendunt. Tales crimine falsi teneri videntur: ad instar illorum qui falsis instrumentis scienter vtuntꝫ.C. de fide instrumen.l.j.§.si.ff.ꝛ ad.l.con.de fal.l.qui falsos.ꝛ ad instar illius qui falsũ pondere vtitur.ff.de polo.l. arbitrio.§.adeo.ad.l.cor.de fal.ꝛ hodie.§.si venditor
s ¶ Nos igitur. Tertia pars.
t ¶ Idẽ falsarij. Hoc ad duos primos modos cõgrue referri potest.

in locis circũuicinis a quibus de iure b aut cõsuetudine seu priuilegio ius competit fabricandi monetã: signum c proprium monete regie monete sue quã fabricant imprimere seu d insculpere moliuntur: eiusdẽ quãtitatis ꝛ iocunditatis literarũ figure quas e habet moneta regia mõete sue quã fabricant quantuꝫ f possunt similius speciez ꝛ formã insculpunt constituunt ꝛ ipo nunt g: ꝛ q̃uis moneta predicta eoꝝ ad vsurpatã h similitudinẽ perducta deficiat a iusto pondere i argenti ꝛ solito in regia moneta ꝛ more ꝛ cõsuetudine obseruato: simplices k tamẽ ꝛ populares p̃sone nõ habẽtes iter monetas tante similitudinis peritiaꝫ l discernẽdi fallũtur m quotidie n ea o occasione in vsu monetarũ: recipientes monetas falso assimilatas pro veris. Sunt p ꝛ alij qui scienter q falsas monetas extra regnũ p̃dictũ emunt: ꝛ post infra regnũ ipsum eas portant vendunt ꝛ expendũt r. ¶ Nos s igitur attẽdentes: q̃ ydẽ falsarij t ꝛ fabricatores v monetarum taliũ ꝛ emptores x predicti per hoc se dignos maledictione cõstituunt y: eos g(vt premittitur) premissa moltri z aut fabricare: aut emere vel portare a ad regnũ ? p̃dictum scienter presumpserint Fe. Re. Clemẽtis b pape. v. p̃decessoris nostri vestigijs inhereꝫ a excõicationis b sententia inodamus: absolutione predictorum nobis ꝛ successoribus c nostris preterq̃ in mortis d articulo reseruata e. Nulli tẽ. nostre innouationis infringere tẽ. Datum Auinioñ .v. nouemb. Julij: Anno sexto.

¶De priuilegijs.

¶ Priuilegia si qua sunt quibus aliqui nobiles campanie ꝛ maritime dicebant se munitos circa bãnitorum receptationem: hec cõstitutio ꝑpter causas hic insertas reuocat ꝛ annullat. Capitulum vnicũ.

Dnostri apostolatus peruenit auditum f q̃ nõ nulli nobiles ꝛ communitates infra nostras g: campanie maritineq̃ prouincias con-

tur.de senten.excommuni.capitu.si quem.
c ¶ Successoribus nostris. Intellige vel alijs nr̃a vel ipsorum auctoritate fungentibus.argumen.de sen.excõ. ca.ad eminentiam.ꝛ eo. titu.c.cum ex eo.cle.pape.v.
d ¶ Mortis articulo. In illo simplici sacerdoti curato permissa est absolutio: vt de sen.excom.non dubium.
e ¶ Reseruata. Et hic ꝛ in alijs certis casibꝰ a sola canonis ꝓdemdia absolutio sedi aplice rebuet: vnde intelligi q̃ regulariter ab ipsa ordinarius ꝑt absoluere.arg.de sen.excõ.nup. Sutl.cõ Zentil vj.ꝛ de ele.statutum. circa fi. de reg.nõ solũ.li.vj. Sed q̃ dns dixi credo verius vt dixi de sen.excõ.gula. ſ fi.ꝛ.c. cũ ex eo.cle.v.xxx. Capt.j.

Dnostri apostolatus. ¶ Diuisibilis ẽ hec constitutio in partes duas. In prima quorũdam priuilegiorum concessionis facte permittitur recitatio. In secunda subtungit ipsorum reuocatio. vbi Nos igitur ꝛc.]
f ¶ Audistum. Simile in.c.ad apostolatus.
g ¶ Infra nostras. Sunt igitur iste prouincie de patrimonio ecclesie.

Priuile. q̃ ex illicito facte irrita.

Exilij tres sunt spẽs.

a ¶ Concessum. Si hoc verum erat vtentes tali indulgentia peccare non videbant.arg.C.de sen.passis.l.cum indulgentia.nam als de se illicitum principis priuilegiũ licitum reddit.extra de priuile.c.vt priuilegia.ff.ad municipa.l.j.§.vlti.ne als videatur quis principali auctoritate circũscripꝰ.C. de hijs qui veni.etas impetra.l.j.
b ¶ Bãniti. Bãniri põt qs ex causa sua ciuitate vel patria: sicut ꝛ exulari. ff.de interdic.et relega.l.relegatoꝝ. Exulari autez dicitur qs extra de tribus spectebus. Prima cum a certis locis exulatur vt non moeatur in eis: puta in ciuitate vel patria sua origali: vel alia. Secunda cum ab oibus certis exceptis: puta vt sibi tñs in loco certo et nõ alibi liceat habitare. Tertia ꝑo vt in certo habitare habeat hominꝫ cõuersatione carentꝫ: puta in aliqua insula.ff.de interdic.ꝛ releg.l.exiliuꝫ.ꝛ.l. relegatoꝝ.§.item imperator.ꝛ.§.ꝛ solet. Et bãnitꝫ (de q̃ bus hic loquitur) non tñ ẽgre similes dici possunt illis qui primam spẽm exilij patiuntur.ad hoc adde q̃ no.ꝛ. col.ff.hic finitur.inver.bannitum.
c ¶ Et locis eoꝝ. Quelibet ꝑsonaꝝ dicuntur ratione iurisdictionis quam forte in eis habẽt. Et super hoc si placet. vide q̃ no.extra de iudeis.c.cedit.in ver.fuit.cle.v.
d ¶ Libere. Idest contradictione bãnientis: vel alterius non obstante.arg.de elec.c.vbi matuo.§.ipso insuper.alõ est versus sub.§.preterea.lib.vj.
e ¶ Nec in illo. §.terrio: ciuitatibus: castris: vel locis.
f ¶ Capere. Hoc verbum multipliciter in iure sumitur: q̃q̃ pro detinere quez ꝑsonaliter.de offi.ordi.cum ẽpo de re iudi.ad aplice.§.sed ꝛs.lib.vj.de homi.sicut dignũ. §.j.ꝛ.c.susceptimus.de sen.excõ.inper.ꝛ.c.vt fame.§.vlt. ꝛ eo.titu.si clericos.lib.vj.ꝛ in rl.de capti.ꝛ postli.rruer. C.ꝛ.ff.xxxij.q.v.c.filiciasmo. Q̃q̃q̃ ꝑo pro apprehẽdere vel occupare rem alicuius: vnde ds ea que ab hostibus capiuntur nr̃a fiunt.insti.de rerũ diui.§.item ea.ff.de acq.rerũ.l.nãles.§.vlt.sic enim põt sumi.ff.de ori.iur.l.j.§.capta.de insule hardouin. Q̃q̃q̃ alij pro non posse acquirere: vt cum ds quisq̃ nõ capax.C.de here.instli.l.j.ff.de iure fisci.l.j.§.item diui.ꝛ.l.ita fidei.ꝛ.l.cui tacitũ.C.de dela.l.j. li.x. Q̃q̃q̃ pro posse acquirere rem iure singulari seu hmõi lato.ff.de le.thj.l.si depotati.§.si miles.de vulg.substi.l. si qui ex bonis. Q̃q̃q̃ pro effectu alr̃ pro se vel alio accipere.ff.de ꝛ.fig.l.aliud est cape.ꝛ.l.cepisse. Q̃q̃q̃ pro cõmittere.extra de purgat.ca.c.inter. Aliq̃do pro adhibere seu adquirere. vnde ds plerisq̃ pietas patent nominis pro liberis ꝓlijs capit.ff.ad.l.iul'.de adulte.l.nec mea.circa fi. Q̃q̃q̃ ꝛ in sui ꝑterito cum ds cepit: sumitur pro inchoauit vel incepit.xxiij.q.vlti.c.cepit.xj.q.tj.cepistli.ff.de postli.l.j.in ꝓn.ꝛ.§.cepisse.
g ¶ Absq̃ derogatiõe. Cum sñia suoꝝ officialiũ taleꝫ bãnitum cartura sit effectus: ꝛ quasi derisoria ꝓtra iura ff.ne.qd in loco pnb.fiat.l.vlt.de iudi.l.si ꝑtot. Vel dicit derogatione ꝑpter illa que expriminꝫ in parte sequẽti.
h ¶ Receptãt. Talis receptatio de iure cõi est inhibita. vnde receptãtes tales malefactos genus pessimum dr̃i cum sine ipsis malefici oia latere nõ possint. quare eadez pena qua illi puniri debent: nisi sint illoꝝ quos receptãt affines vel cognati: qr tũc cum eis mitius agitur. ff.de recep.l.j.ꝛ.q.C.de hijs qui latro.occul.l.j.ꝛ.ij.ꝛ de pace iuramẽ.sir.§.receptoribus.colũ.x.
i ¶ Nos igit. Securisa para.
k ¶ Patris. Lõstinus ꝓ liberis capitolo.ff.de adulẽ.l. nec in ea.§.tus occidendi.
l ¶ Cõmodis. Et tranquillitate igit et pace ꝓuenit cõmoda nedum spũalia: vt charitatẽ ꝛ vnionem habere ad ꝓximuz. argu.xlv.dist. c.tria sunt.et.c.pax sint.de cõse.di.q.c. pacẽ. Unde ꝛ Chus in nouo testamento pacem suam reliqt: quare eccla dei ꝓ pace orare non desinit: imo ꝛ ꝓcurãt ꝑpalia: vt bonoꝝ trãsitoꝝ ꝛ ꝑpluz ꝛ inde ꝑsonaꝝ ꝑseruatio: quo amisso: ꝛ bellũ ꝛ rixa ꝓueniunt. in cor.aut.de armis.in ꝓn.ꝛ.§.finautem.extra de restit.spol.ꝑsanctis.de restitu.ad aplice.lib.vj. nam quod belli calamitas introduxit sopire pacis lenitas ꝓcurat. C.de cadu.tollen.l.j.in ꝓn.

Pax cõmoda spiritualia ꝛ tẽporalia ꝓducit.

m ¶ Delectamur. Spũali delectatiõe: sic in ihoc ꝑsperitate dr̃i ꝑsparit.in ꝑphe.li.vj. quare frequẽter ꝓcurat vt ibidẽ sub omni quiete consistant. in cor. aut. vt iudiceo fine quoquo sufficere. circa ꝓn. col.ij. pacez desideratã ꝛ totiter nec iam per vniuersas sibi subditas partes hñdaz indict.ꝛ.col. de pace tenẽ.ꝛ eius violato.§.j.inuiolataz ꝑpetuo obseruãdam.ea.col. de pace iura.firmã.in ꝓn.

Subditi quiescunt ꝓncipe vigilante.

n ¶ Spectat officium. Dic videas quod dixi in decreẽ. diuerum. in glo. ad hoc anhelare.
o ¶ Lõ bono. Quo ꝓcreduz est priuato. C. de ẽmꝓti. l. vitiatas. li.xij. in cor. aut. de restit. ꝛ ea que pa. §. ꝙbus. col. iij. C. de cadu. tol. l.j. §. vlr. Et hoc verũ nisi in bono publico inest ꝓuisi. ex de postu. ꝓla. bone. j. cum ibi no.

Bonũ cõmune est priuato ꝓferẽdum.

p ¶ Remedio. Ire enim nona nouum est cõsilius ꝛ remedijs adhibendis. ff. de ven. inspi. l.j. circa ẽmptiõnes ꝑ principes. in cor. aut. vt diuine institutiones. in ꝓn. col. xvij. extra de restit. ipo. frequens. lib. vj.
q ¶ Cum ipsorum. Enumerat quinq̃ mala ex talibus priuilegijs obuenientia.
r ¶ Imminuta. Dimisi maluz qđ reipublice non expedit. ff. de sol. l. stichũ: aut pãphilius. in fi. ff. ad. l. aquil'. l. ita vulnerat. §. extimatio. extra de sen. excõ. vt fame. nam penas ob maleficia solui magna ratio suadet. ff. de fideiusi. l. si a reo. §. idem vulgo. vt cum ipse timetur pene boni quieti inter malos viuerẽt. xxiij. q. v. nõ frustra. nec sub pretextu concessi priuilegij flagitioꝝ crescere debet auctoritas: nec publica vacillare vtilitas. C. de priuileg. schola. l. hac lege. in fine. lib. xij.

Pene sũt ob maleficia soluendo.

s ¶ Pangat. i. patefiat vel aperiat. Et est sensus malefi.
t ¶ Excessibus. i. cõmittendis cui ad ipsos tolli potius debeat occasio: vt dixi in decre. si fratrum. §. pe.
v ¶ Institute. Tertiũ maluz: institisi eisdem colere summus est in rebus bonis. xij. q. j. cum venerabilem.
z ¶ Impediatur officij. Quartuꝫ maluz qđ tolerabile

Universidad de Deusto
Biblioteca

Index nō patiatur se ptēri.

non est enim pati non debeat se contēnī: immo suo ingenio augere auctoritatem sue dignitatis. ff. de offic. presi. l. obseruandus. z. l. sequen. coercendo turbantes vel impedientes suam iurisdictionem. extra de offic. delega. c. j. de senten. excō. dilecto. de penis. romana. libro. vj.

a ℂ Ac puinciaz. Quintum malum.

b ℂ Federe violato. Quod esset potius obseruandum. extra de tradi. nouit. §. penult. z. col. de pace tenenda. §. j. et de pace iuramē. fir. in principio.

c ℂ Scandalo. Quibus est potius obstendum. extra de prescrip. nihil. et in prohemio. lib. vj. de no. oper. nūtia. c. cum ex iniuncto.

d ℂ Scissur. Idest dissentionibus in animis illorum de populo: que multum periculose existunt. ff. de penis. l. si quis aliquid. §. fautores. C. de seditio. l. huma z seculda. vnde scriptum est. Omne regnum in seipsum diuisum desolabitur: z domus super domum cadet. z argu. x. col. de prohi. feu. altena. l. imperatorem. §. preterea ornatus. ff. de lega. secundo. l. cum pater. §. vulcissimis.

Regnū in seipsum diuisum desolabitur.

e ℂ Ex certa scientia. Per hoc apparet q̄ reuocationi vel cassationi: que sequitur nulla opponi potest obreptio: cum factum ex certa scientia pape: l̄z aliꝰ de se nullus efficiatur aliq̄s. extra de trāsac. c. j. z. c. ventēo. de constit. c. cum accessissent. z de accusa. c. ad petitionez. de cōsir. vtil. vel inutil. c. venerabilis. vbi de hoc. j. q. vj. c. quippe.

f ℂ Firmitatem. Sic̄ em reuocationem priuilegiorū reperies. extra de excel. prela. cum ex eo. lib. vj. de penis. c. cupientes. in fi. cle. v. cum fili. multis. que per tei m studeas intuentre. Vide tamen collige q̄ priuilegium obtentum tunc plenus esse mali occasio reuocationem meretur: cum z si alteri enorme afferret preiudicium destituet effectu. de decī. suggestum. vbi de hoc.

g ℂ Nulli ergo. Super hac clausula. dic plene vt dixi in. c. execrabilis. Jenze. Capitulum vnicum.

Diuisio textualis.

Jeronym. ℂ Hec constitutio potest congrue diuidi in partes quinq. In prima premittitur cōstitutionis edende causa seu ratio. In secunda facti subiungitur recitatio. ibi[Sane vulgaris ꝛc.] In tertia annectitur impositina pene multiplicis de facto constitutio. ibi[Hoc igit.] In quarta ad penas tam impositas aliarum penarum fit adiectio. ibi[Illud nihilominus.] Et in quinta fit quedam protestatio. ibi[Per hoc autem ꝛc.]

Dies & se mali non sunt.

h ℂ Dierum crescente malitia. Expone idest hominuz in diebus viuentium: dies enim ipsi de se mali dici non possunt tanq̄ malitia ignari: sed ideo dicuntur mali: propter malitias hominum que in eis cōmittuntur: serena blandimenta dieruz z acrio ad motem terrene delectationis seruire cogentium: sm beatum Grego. iuxta etiaz verbum domini. Redimētes tempus: quoniam dies mali sunt. no. extra de iudi. dilectus. j.

indignos repellit. Locordat. c. ad aures. z. c. in quibusdaz. eo. titu. in anti. z. c. felicis. eo. titu. lib. vj. iuncta cle. si quis suadente diabolo. etiā in eodem titulo. Lapim vnicum.

Jerum[b] crescē te malitia videmus mundum[i] in deteriora iugiter[k] prolabi[l]: sic hominum mentes assueta[m] deprauāte nequitia malis passim[n] cumulum[o] superaddi: vt et boni qui alios odirent virtutis amore delinquere[p] interdum cum peruersis[q] admixti occurrere eiz illis in illicitis habeant[o]: z in apertā malitiam pfilire. Est enim compescēda malorum audacia: vt saltem pene[r] formidine retrahātur a noxis: sicq̄ boni sectando virtutez meliores effectu[v] non coganturꝛ cuz illis pire. ℂ Sane[t] mutanduz. in cor. aut. de mona. §. sancimus. col. j. Juxta illud: de difficili ptinētiam seruat qui se illicito pudori maculare nō metuit. xxxiij. di. §. qd ergo de pellice.

n ℂ Passim. Idest indifferenter vel indistincte. simile C. de furtis et facti ignoran. l. ne passim. ff. de questio. l. j. §. cum quis latrones.

o ℂ Cumulum superaddi. Talis cumulus pene cumulum facit superaddi. ff. de penis. l. relegate.

p ℂ Aut aliꝰ. Scilicet malo non immixti.

q ℂ Delinqre. De bonis dicit. Oderūt peccare boni studio amore. De malis vo dicit. Oderūt peccare mali formidine pene. ff. de iustit. z iure. l. j. cum tibi no.

r ℂ Cum peruersis admixti. Et hoc propheta clamat. Cum sancto sanctus eris: et cum peruerso peruerteris. Ad hoc. xxxiij. questi. prima. c. sepe malorum. ff. de acti. emptio. z vendi. Julianus.

s ℂ Habeant. Opportunitatem ad malum prōptam videntes que frequenter hominē peccare facit. extra de eo qui cog. consan. vxo. sue. c. veniens.

t ℂ Pene formidine. Malī enim metu pene frequēter fiūt boni. ff. de iustit. z iure. l. j. C. de emēda. ppinquo. l. j. extra de vita z hone. clerī. c. vt clericorum.

v ℂ Effectu. Cresčit enim homo de virtute in virtutez. de pen. dist. in. c. cum sanctam.

x ℂ Non coganturꝛ. Indirecte vel causative ex commissionis malorū contagione. extra de statu regu. c. ea que. ff. de actio. emptio. l. Julianus.

y ℂ Sane. Secunda pars.

a ℂ Vulgaris. Idest in vulgo exorte. simile. ff. de furtis. l. vulgare.

b ℂ Notorium publicat. i. publicum reddit: sic q̄ nulla potest fergiuersatiōe celari. de cohabi. cleri. z mu. c. tua.

c ℂ Manifestat. Et sic est tale de quo facta negatio nō valeret prodesse. ff. de tributo. ac. l. q̄ i heredez. §. peniul. C. de penis. l. qui sententiam. Et per hoc quod dicit longe: l. ducitur presumptio scīēte talis facti de proximo existentio. extra de presūp. quāto. z. c. quoniaz.

d ℂ Subtecta. Nedum in spiritualibus: immo z in temporalibus.

e ℂ Biessus. Scilicet directos. Vel expone gressus: idest terminos.

f ℂ Fidelitatis. Ad quam fernandā erant astricti.

g ℂ Egressi. i. trāsgressi transgredientes terminos fidelitatis: q̄s posuerant ipsi vel parentes eorum contra dictum prophete. Proue. xxij. ca. xxiij. q. §. ca. transferāt. extra de sepul. capt. j. vbi de hoc.

h ℂ Reprobe. Cui certaz hostē fidei seruanda sit. ff. de legati. l. vlti.

i ℂ Mundi. Idest homines in mūdo existentes: vt pri. §. priori. Juxta illud. Mundus gaudebit: vos autez cōtristabimini.

k ℂ Jugiter. Idest assidue vel frequenter.

l ℂ Prolabi. Humana enim natura quodammodo labitur ad dilecta. in cor. auctē. de mona. §. si quis igitur. circa fi. col. v. z omnis etas ad adolescēta prona est ad malū. xxj. q. j. omnis etas.

m ℂ Assueta. Hoc dicit: quia assuetudo in malum periculosa multum est: cum non sit adeo vitiale peccatuz quin per assiduitatē trāseat in mortale: sm Aug. xxv. distin. §. nunc autem. de cōsecra. dis. v. nullus. z ur. C. de epi. audi. l. nemo. Unde assueti hois vita in malum difficilis dī ad mutanduz. in cor. aut. de mona. §. sancimus. col. j. Juxta illud: de difficili ptinētiam seruat qui se illicito pudori maculare nō metuit. xxxiij. di. §. qd ergo de pellice.

n ℂ Passim. Idest indifferenter vel indistincte. simile C. de furtis et facti ignoran. l. ne passim. ff. de questio. l. j. §. cum quis latrones.

o ℂ Cumulum superaddi. Talis cumulus pene cumulum facit superaddi. ff. de penis. l. relegate.

p ℂ Aut aliꝰ. Scilicet malo non immixti.

q ℂ Delinqre. De bonis dicit. Oderūt peccare boni studio amore. De malis vo dicit. Oderūt peccare mali formidine pene. ff. de iustit. z iure. l. j. cum tibi no.

r ℂ Cum peruersis admixti. Et hoc propheta clamat. Cum sancto sanctus eris: et cum peruerso peruerteris. Ad hoc. xxxiij. questi. prima. c. sepe malorum. ff. de acti. emptio. z vendi. Julianus.

s ℂ Habeant. Opportunitatem ad malum prōptam videntes que frequenter hominē peccare facit. extra de eo qui cog. consan. vxo. sue. c. veniens.

t ℂ Pene formidine. Malī enim metu pene frequēter fiūt boni. ff. de iustit. z iure. l. j. C. de emēda. ppinquo. l. j. extra de vita z hone. clerī. c. vt clericorum.

v ℂ Effectu. Cresčit enim homo de virtute in virtutez. de pen. dist. in. c. cum sanctam.

x ℂ Non coganturꝛ. Indirecte vel causative ex commissionis malorū contagione. extra de statu regu. c. ea que. ff. de actio. emptio. l. Julianus.

y ℂ Sane. Secunda pars.

vulgaris[a] fame notoriū[b] publicat: z longe lateq̄ ipsa iniuriosa trāsgressus euidentia manifestat[c]: q̄ nonnulli de marchia anchonitana puincia nobis z romane ecclesie subiecta[d]: nedū olim tēporibus diuersoruz predecessoruz nostroz romanorum pontificū gressus[e] fidelitatis[f] egressi declinauerunt ad infidelitatis reprobe[h] deuium[i]: sed in diebus non longe[k] preteritis contra nos z ecclesiā eandem z dilectum filium ameliū prepositum bellimontī capellanū nostrū puintie memorate rectorē ceruicem rebellionis erigere[l] presumpserunt: z in quosdam officiales z familiares suos[m] crudeliter seuientes[n] post gues illatas iniurias z reprobrosas[o] cōtumelias irrogatas eisdē: z post bona ipsorum violenta predatiōe subtracta[p] eos cruente[q] mortis supplitijs inore[r] gladij tradiderunt iter

Pena est ad ēmēdationez introducta.

Voluntates male cohiberi non pūt.

quos[s] pars dicitur fuisse nō modica[t] cui mens sanioz inerat[v]: z tāte temeritatis excessus nō leuiter[x] displicebat sed habuerunt vel[y] inuiti furori cōsue multitudinis cedere[z] dum illius[a] nequiuerunt conatib[b] obuiare[c]. ℂ Nos[d] igitur vt mali penarū impositionibus grauium territi a vereanf in antea in consimilis erroris inuium relabi[e]: ac boni persistētes in sua fidelitate cōstanter nō habeāt[f] propter illoz[g] claudicare perfidiaz: remedijs quibus possumus[h] pcauere volētes: z animaz suaz saluti[i] dictoq̄ puintie pacifico[k] statui paterniis[l] affectibus pspicere cupientes: de fratrū nostroruz consilio hac[m] in ppetuz valitura pstitutione sancimus: vt quicūq̄ de puintia ipsa vel aliūde in eam puintiam moram[n] trahēs clericus vl̄ laycus fame sue pdigus[o] (ipsiꝰ ecclesie calcata[p] reuerētia) in

Pena est ad ēmēdationez introducta.

Voluntates male cohiberi non pūt.

a ℂ Vulgaris. Idest in vulgo exorte. simile. ff. de furtis. l. vulgare.

b ℂ Notorium publicat. i. publicum reddit: sic q̄ nulla potest fergiuersatiōe celari. de cohabi. cleri. z mu. c. tua.

c ℂ Manifestat. Et sic est tale de quo facta negatio nō valeret prodesse. ff. de tributo. ac. l. q̄ i heredez. §. peniul. C. de penis. l. qui sententiam. Et per hoc quod dicit longe: l. ducitur presumptio scīēte talis facti de proximo existentio. extra de presūp. quāto. z. c. quoniaz.

d ℂ Subtecta. Nedum in spiritualibus: immo z in temporalibus.

e ℂ Biessus. Scilicet directos. Vel expone gressus: idest terminos.

f ℂ Fidelitatis. Ad quam fernandā erant astricti.

g ℂ Egressi. i. trāsgressi transgredientes terminos fidelitatis: q̄s posuerant ipsi vel parentes eorum contra dictum prophete. Proue. xxij. ca. xxiij. q. §. ca. transferāt. extra de sepul. capt. j. vbi de hoc.

h ℂ Reprobe. Cui certaz hostē fidei seruanda sit. ff. de legati. l. vlti.

i ℂ Densum. In malum sonat hoc verbum: sicut alibi. extra de presumptio. capitu. tertio loco.

k ℂ Non longe. q. d. sed de proximo.

l ℂ Erigere presumpserunt. Propter hoc dicuntur ad infidelitatis densum declinasse. in li. feu. quib. mod. feu. amitt. c. si capitaneī. que sit prima causa beneficij amittendi. §. pouro. z argu. C. de inoffi. testamen. l. libert.

m ℂ Suos. Scilicet dicti rectores.

n ℂ Seuientes. Idest seuerī z impē existentes. Simile. ff. de bis qui sunt sui vel alieni iuris. l. prima. solu. ma. l. si constante. §. qui maritue.

o ℂ Reprobrosas. i. opprobriosas z vituperosas.

p ℂ Subtracta. Idest furata: per quod denotatur q̄ violentus depredator furtum committit: nullus enim f. probitor fur est cū qui vi rapit institu. vi bonorum rapt. in princi. ff. eodem titulo. l. prima.

q ℂ Cruente. Idest crudelis.

r ℂ In ore gladij tradiderūt. i. cū gladio eos interfecerūt.

s ℂ Inter quos. Scilicet ipsos morti tradentes.

t ℂ Non modica. q. d. immo magna.

v ℂ Inerat. Simulando eos interficere.

x ℂ Non leuiter. q. d. immo grauiter.

y ℂ Vel. Pro saltem ponitur.

z ℂ Cedere. i. locum dare non resistendo.

a ℂ Illius. Scilicet confuse multitudinis.

b ℂ Obuiare. Frequenter enī tumultus populi de facilī sedari non potest. ff. ad. l. con. de ficta. l. qui cedem.

c ℂ Nos igitur. Tertia pars.

d ℂ Territi. Simile. ff. de penis. l. capitalium. §. famosos. C. ad. l. iuliam repetun. l. j. xxxiij. questio. v. c. nō frustra.

e ℂ Relabi. Pena enim semel tolerata quē ēmēdatus facit: cū de se sit ad emendationem hominū introducta. ff. de penis. l. si penaz.

f ℂ Illoz. s. male factorum quib[b] admittit.

g ℂ Quib[b] possimus. Hoc dicit: q̄ malas voluntates hominum ad plenum cohibere non possimus. xxxj. q̄s. j. hac rōne. cum multe vtē pateant holbus ad malitiaz. in cor. auctē. de nup. §. mitiores. vt hi qui ob. se habere perhibēt. §. primo. colla. vj.

h ℂ Saluti. Ad ārum salutem anhelat princeps ecclesie: vt hic vides.

i ℂ Pacifico statui. Ad hoc anhelare dz quiaz fidēs: vt placata z quietā teneat puinciaz quaz regit: q̄s non difficile obtinebit si solliciteagat vt mal'ho minibus prouincia careat. ff. de officio presid. l. congruit. in cor. auctem. dī armis clerī. prin. de q̄sto. l princi. colla. vj. extra de re iudi. ad apostolice. libro. vj.

k ℂ Paternis affectib[b]. Sicut enī pater pro liberis cōsilia capere pfuerit. ff. ad. l. iul. de adul. Unec mea. §. j. sic presidens p subditi paterni eis prouidentiam exhibēdo. in cor. aut. de man. prin. §. q̄d delinquētes. in fi. colla. iij.

l ℂ Hac in perpetuum. Ex his verbis patet: q̄ ista pstitutio generale ius induxit: hoc est enim vnum de signis per que discernitur cōstitutio generalis. C. de legi. l. iij.

m ℂ Moram trahens. Per hec verba videtur q̄ pene infra posite nō extendantur nisi ad de prouincia existētes vel saltem moriantes: z sic si vnus viator vel aduena cōmitteret ibidem contra hanc decre. penas infrascriptas non incurret: tum quia in illis hec constitutio in multis penalis non loquitur: vnde durum videretur ad non expressos eam extendere. ff. de sepul. vio. l. iij. §. non perpetue. de relig. l. at si quis. z generaliter. xxxij. questio. ij. §. in hoc. extra de elec. statutum. lib. vj. tum q̄ aliꝰ videretur ista verba morā trahens: per modum limitationis posita nihil operari z cē fine effectu cōtra iura. xxix. di. si romanoz. extra de priuile. si papa. lib. vj. ff. de otrahen. emp. l. si debitor. §. veriſimile. de tritī. vi. z oleo lega. l. cum certue. tum q̄ h de penis infligendis agitur in q̄bus non sunt habene laxande. ff. de pe. l. interpretatione. per ea que dixi in. c. sancta romana. §. episcopos.

n ℂ Prodigus. Simile extra de accusa. c. prelatorum.

o ℂ Calcata reuerētia. Quātū est i illis. filē hoc. C. de

Universidad de Deusto
Biblioteca

Sacerdotes psecutores dñi fuerūt crucifixores.

restitū. olobe. z beau. l. teniperēt. lib. xj. Et sic colliges honestari eccleſiā vel dñz tēporale in psonis officialiū suoz cum eccleſiā vel suū dñm representent. argu. xciij. dī. vltī. z xxiij. dī. c. j. extra de offi. vica. c. romana. C. vbi z apud quē in inte. restī. postu. l. iij. C. de iudi. l. vlt. iuxta illud. Dñm crucifigunt q eū in suis sacerdotib⁹ psequuntur. ij. q. j. c. mali. z eccliā patt̄ dī in ciuitatē nimirū in suis. arg. ff. mā. in prin. z de manu vidi. l. pater. & dona. cā mor. l. si filio. z tanḡ l. si quis q sine effectu sūt subtecti. ff. de inter. l. j. §. omnem. instit. co. tl. §. patitur.

a ¶ Irrepserit. i. prosiluerit vel prompserit. simile. C. de episco. z clerī. l. ij. qs in hoc genus. extra de pe. c. felicis. libro sexto.

b ¶ In spiritualibus z tēporalibus. Non videt ergo incurrere penas infrascriptas annotatas qui vicarii in spiritualibus tm̄ offendit: cū hic textus videat exponere q sit vicarius in virilibus. Item z non ꝓbabiliter pōt dici: cū offendens vicarium vel iudicē aut thesaurarius vel eius locitenentem ad pecunie tm̄ receptionem institutū ipsa incurrat: z tamen in mentu ex illis exponitur: q hec duo concurrant: sed ideo dicit de rectore in spiritualibus z temporalibus: quia frequentius accidit: q simul ad hec duo constituatur ꝙ ad alterum tm̄: idem tamen si ad vtrūq; argumen. ff. de leg. l. nam ad ea.

c ¶ Vicarium. Si sit vnus: vicarios si sint plures. z idē dicas de iudice locumtenente.

d ¶ Thesaurū. i. thesaurarij: vt sic ad proxima fiat relatio. arg. ff. de iurisdi. omn. iudi. l. ij. idē. Unde per hoc videtur q offendens locitenentem iudicis vel vicarij nō incurrat penas sequētes: cum de hoc nihil hic statuat. Vz hoc est ideo: qr cum supponatur vicarium vel iudicem esse per ipsum rectorem constitutum: z sic fore per ipsum delegatum ille non potest locumtenentem saltem generalem habere: cum delegatus ab alio: ꝙ a principe non possit saltem vniuersaliter cōmittere vices suas: Iz vna causam singulariter subdelegare possit. C. de iudi. l. a iudice. extra de appel. cū causam. ff. quis z a quo appel. fit l. j. §. j. thesaurarius z supponitur esse ipsius rectoris: nec per ipsum cōstitutus: sed dicti thesaurarius ipsius pōtificis sicut z rectoris: quasi per hoc innuat q quilibet ex eis a principe sit ad certum officium constitutus: vt sic quilibet eorum suum vicarium vel locitenentē habere possit.

e ¶ Occiderit. Intelligē qualitercūq; dolose tm̄ cū nō distinguat. z arg. C. de maleficis. z mathema. l. j. Et enumerat occē z septē modos offensē vel culpe: ex quo ex vnoquoq; ꝙ sequitur penas ista sequētes. Et hic est primus.

f ¶ Vel illos. Scilicet supra nominatos.

g ¶ Insecutus. Secundus modus. Sola ergo insecutio causa offendendi facta facit quē incurrere penas ista positas: quasi mala presumpta voluitas ex facti qualitate ꝓ fore facto habeatur. ff. ad. l. cor. de sicis. l. j. z. l. diuus. C. eo. titu. l. si quis cum telo. de pen. di. j. si quis cū telo. si. mile huic. C. ad. l. iul. mate. l. quisqs. de pe. c. felicis. li. vj.

h ¶ Leperit. Tertius modus. Et dic ceperit. i. in persona: secus enim si eius bona. arguē. eorum que not. Inno. de sen. excōm. monachi. sumitur alibi verbum capere. ff. de verborum significatio. l. aliud est capere. z. l. cepisse.

i ¶ Captinauerit. Quartus modus. z multiplarie potest intelligi istud verbum: puta ꝙ ipsos vl alterū de ipsis in manibus hostiū tradiderit: hinc enim traditus propie captiuus dicitur intātū q̄ seruus hostiū efficit. instī. de rerum di. §. item ea. ff. de cap. z postlimi. rener. l. postlimi. §. j. hosteo. z de tali captinante pōt ꝙlibet licite intelligi textus iste. Alio modo potest dici captinauerit: puta tanquā seruū sūm aliquez de ipsis tantū detinendo: nā non multum a specie seruorum differunt quibus non dat̄ libertas egrediendi. ff. de libe. ho. exhi. l. j. de condi. z demon. l. ij. §. j. Uel dic captinauerit. i. captiuz in custodia publica vel in vinculis qualitercūq; indurerit

Seruī efficiunt captiuitate.

ff. ex q. cau. ma. l. succurrit. z arg. extra de sen. excō. c. nup.

k ¶ Detinuerit. Quintus modus. z dic detinuerit: qualitercūq; tm̄tenz. volenti enim non fit iniuria. C. de trāsac. l. cum donationis. ff. de iniur. l. j. §. vlq; adeo. de regularis. l. nemo videtur fraudare. z intellige detinuerit: etiā absq; alia coposita lesione: vt differat a ꝓbo que sequitur. z argu. de senten. excommunica. c. nuper.

Iniuria si fit volēti.

l ¶ Percusserit. Sextus modus. z hoc verbum manus iniectionem denotat. argumen. ff. de iniur. l. j. §. iniuriaz. z. l. lex cornelia. in prin. z. §. j. absq; alia corporis cōtumatiōe: vt differat a ꝓbo seq. z ar. de sen. excō. contingit.

m ¶ Vulnerauerit. Septimus modus.

n ¶ Insultum fecerit. Octauus modus. z dic fecerit cū multitudine vel sine coadunata ad hoc faciendū. arg. ad hoc. ff. vi bo. rap. l. j. §. in prin. §. hoc. z. l. pretor. §. b edictum. z hoc si loquaris de insultu qui fieret in personam alicuius predictoz. sed si intelligas de insultu qui fieret contra locum puta castrum ciuitatem vel villam. nisi tales motum traherent: tunc non videret propie insultus fieri cum paucis. argu. ad hoc. ff. quod me. cau. l. non est verisimile. z di. §. hoc edictū. nisi ex facti qualitate aliter foret arbitrandū: puta si quis per se solū vel paucis coadunatis insultum faceret talē: qui totum locum z habitantes in eo terrere posset: puta iguem ꝓponendo: vel flumen ad occupandum locum diuertendo. argu. ff. ex qui. cau. malo. l. metuo. de incen. ruī. nau. l. nec piscatores.

Per hoc aūt qd dicit insultum fecerit in ipsorum aliquē vel locum. zc. dicas penas infra positas locum non habere contra insultum vel ritum facientem in aliquos habitantes locum: non tamen familiares predictorum: quia hic non videtur fieri in aliquam dehonestationē ecclesie vel suoz officialium: z per ea que dixi. ā. in gl. ꝓ hec ꝑba.

o ¶ Obsederit. Nonus modus: z expone obsederit. i. ipsum vel ipsos sub aliquo nō custodie tenuerit: sic q eis liber nō pateat egressus: vt si in aliquo fortalicio vel castro existentes circūdantes exercitus vel in multitudine armatoz. ar. ff. ex q. cau. ma. l. succurrit. z. l. in cadē. z. l. necnō. §. j. z sup hoc videre potes que no. per Innocen. z Host. de sen. excō. nup. Ultimus modus obsidiat⁹ i lare reperit: puta cū per hostes ppli romani vel ꝓ ipm hostibus prestant obsides ꝓ pace inedita. vel fm Joānē pro inita cōseruāda. ff. ad. l. iul. ma. l. j. a gb⁹ legit q nō pōt facere testamēta. ff. de test. l. obsides. bona que iterim acquirunt fisco applicant. ff. de iu. fis. l. primo. Ultius aūt est modus obsidiat⁹ in vulgari vocat⁹ obstagiū. cum ga ꝓ se vl alio ꝓmittit vel iurat nō exire certū locum vel territoriū: nisi soluto debito vl attēto ꝓmisso. d. l. necnō. §. j. ff. de in ius vocā. c. ex rescripto. de arb. expolita. xxij. q. vlt. c. vt ꝓdez.

Obsidat⁹ triplex est modꝰ.

a ¶ Expulerint. Decimus modus. z exponе expulerint per vim expulsuam in qua nulla est voluntas.

b ¶ Fugauerit. i. ipsos vel ipm fugādo seu ꝓsequendo ad dimittēda officia cōpulerit. Et est undecimus modus.

c ¶ Vel socius fuerit. Duodecimus modus. z intellige socius fuerit in ipso maleficio: z b̄ de hoc sceleris genus irrepserit ª q̄ rectorez seu rectores: qui pro tempore regimini dicte prouincie in spiritualib⁹ b z temporalibus auctoritate apostolica prefuerint vl ipsoz aliquē aut eoz vel alicui⁹ ipsorum vicarium c aut iudicem vel iudices vel ipsius prouincie thesaurarium aut loco

gimine vel offō forsan expulerit ª vel fugauerit b vel c socius fuerit factētes: aut illuz vel illos bonis d aligb⁹ spoliauerit e: vl prouincie supradicte alicuius ciuitatis castri vl loci de prouincia ipsa populuz cōitatez vel vniuersitatē aut aliquos ex eis: vl ā suis aliosue prouincia ipsa directe vl f indirecte cōtra nos z prefatam ecclīaz seu rectores officiales z locū tenentes predictos vel ipsoz ꝙ aliquez ad seditionem qūlibet excitabit ꝙ ac rebellionē g seu cōspirationē h p se vl per i aliū seu alios facere vl procurare presumpserit: vel m ad ea siue ipsorum aliqō dederit n auxiliū o cōsiliū vel fauorē p: directe vel idirecte: publice vl occulte cuiuscunqz cōditionis q ordinis dignitatis aut status ecclesiastici vel mūdani r fuerit: etiā si patriarchalis vl archiepiscopali seu episcopali vel superioris ꝓfulgeat dignitate ppetuo s sit infamis v: vt nec ad testimoniuz vel alios actus legitimos x admittat. Sit intestabilis y vt nec testā di liberā habeat factionem z: vel ad alicuius bona ex testō vel ab intestato vocet a. Nullus b ei sup quocūqz negocio rīdere: sed ipse alios ꝓ rīdere teneat. Nec g quenis cause ad audientiam preferatur illius. Nec b valeant eius sententie c vel b processus. Nullus c ei in quacūqz d causa vel

Bastitlosi que pena sunt puiendi.

Ordo lre.

Conspiratio in bonam et in malā partez sumit.

actibus qui a lege sunt inducti: quia sic ab omni ꝓtractu z cōmertio: z extreme voluntatis cōfectione: et quocūqz officio etiam onerosō repelleret infamis: q̄ forte verum nō est arg. instī. de excep. §. vltimo. C. de decur. l. si quis procurationē. lib. x. l. dīsit. c. accedēs. cum tbi no. Sed intelligi potest de actibus pro quadam prerogatiua honoris inductis. argu. ff. de decur. l. eos.

t ¶ Perpetuo. Enumeratis decē z septem modis: enumerat. xvij. penas: quas omnes incurrit q ex vnoquoq; de predictis modis.

v ¶ Infamis. Prima pena. z dic infamis ifamia turis cuius infamie pena multos effectus penales inducit: repellit enim quem a testimonio: vt sequit: z in cot. aue. b testi. circa prin. colla. vij. §. sanctimus. z. ff. de testi. l. iij. z. l. ob carmen. extra de ꝓbat. l. j. Item dignitate. C. de ifa. lib. xij. extra de excessi. prela. inter dilectos. de regu. iur. c. §. sanctimus. lib. vj. Itez a patrocinādo. ff. de postu. l. j. §. remouet. Itez ab actib⁹ legitimis: vt sequit. z extra de testi. li. x. quadam. Nōnullos etiaz alios effectus inducit turis infamia: quos curiosus lector per se poterit inuenire.

Infamis iuris repellit a multis

x ¶ Legitimos. Nō videt intelligēdū hic de omnibus actibus qui a lege sunt inducti: quia sic ab omni ꝓtractu z cōmertio: z extreme voluntatis cōfectione: et quocūqz officio etiam onerosō repelleret infamis: q̄ forte verum nō est arg. instī. de excep. §. vltimo. C. de decur. l. si quis procurationē. lib. x. l. dīsit. c. accedēs. cum tbi no. Sed intelligi potest de actibus pro quadam prerogatiua honoris inductis. argu. ff. de decur. l. eos.

y ¶ Intestabilis. Tertius z passiue: vt sequitur. Et est secunda pena.

z ¶ Uocet. Et in hoc efficit⁹ testabilis actiue.

a ¶ Uocē. Et in hoc efficit⁹ testabilis passiue. sic⁹. C. de here. attēdentes. extra de here. ex cōtractibus. §. credentes. de pe. c. felicis. li. vj. sicut alibi est videre q aliqe efficiūt inelīgibilis actiue z passiue. ex de sine. cum dilectus.

b ¶ Nullus ei. Tertia pena. cui cōcordant iura. ā. proximo allegata.

Pena immunitatē nō sistet.

c ¶ Uelle videre. Hoc ideo: ne ex sua malitia cōmodū sequat. extra de iudi. fraternitatis. Nō enim immunitatez pena ꝓstare dz. ff. de testā. z releg. l. relegatoz. §. vlt.

d ¶ Nec quenis cause. Quarta pena. z sic erit priuatus omni tm̄ stipendio exercitio in curiis. Simile reperitur in turbine. ā. proxi. alleg. in glo. z in hoc.

e ¶ Nec valeant. Quinta pena.

f ¶ Sententie. Si de facto cā tulerit.

g ¶ Uel processus. Indistincte loquit: quare dz intelligi de quibuscūqz processibus tam iudicialibus q̄ ingressionis: z que dicant esse de processu colligit. extra de ꝓba. c. qm contra falsam. Et sic cum citatio sit de processu: vt tbi: sua citatio alīquē nō arcebit. ar. extra de elec. c. bone. q. sancto. c. ad audientiam. de cōsue. ff. de iur. om. iudi. l. vlti. iuncta. l. j. §. si quis in suo voca. nō tenet. cum tbi no. z extra de accusationis. z per Inno. de dila. c. preterea.

Citatio ē de processu.

e ¶ Tullius ei. Sexta pena.

f ¶ Quacūqz causa. Criminali vel ciuili.

Universidad de Deusto
Biblioteca

g ¶ Presumat. Et ita subtrahitur sibi communio pa-
rochialis: sicut ⁊ interdicto vel excommunicato cōmunio
christiani. extra de vsur. post miserabilem. xj. questio. iij.
c. cum excommunicato. cum similibus.

b ¶ Nec ipse. Septima pena.

c ¶ Ad patrocinādum. l. aduocationis officium presta-
re presumat[a]. Nec[b] ipe ad[c] patrocinandum alijs admittatur[d]. Instrumēta[e] cōfecta per eum si forte officiū tabellionatus exerceat[f] nullā habeant firmitatē: sed potius cuz actore dānato dānent[g]. Dignitatibus[h] officijs ⁊ bñficijs ecclīasticis vl̄ mūdanis[k] q̄ obtinet[l] quecūq; sint ⁊ quocūq; noie censeant[m] sit eo ipso[n] priuatus. Ac inhabilis[o] ⁊ indign[p] ad ea P ⁊ quelibet q alia in posterū obtinenda. Si

negocio patrocinium presta
re presumat[a]. Nec[b] ipe ad[c] patrocinandum alijs admittatur[d]. Instrumēta[e] cōfecta per eum si forte officiū tabellionatus exerceat[f] nullā habeant firmitatē: sed potius cuz actore dānato dānent[g]. Dignitatibus[h] officijs ⁊ bñficijs ecclīasticis vl̄ mūdanis[k] q̄ obtinet[l] quecūq; sint ⁊ quocūq; noie censeant[m] sit eo ipso[n] priuatus. Ac inhabilis[o] ⁊ indign[p] ad ea P ⁊ quelibet q alia in posterū obtinenda. Si

f ¶ Exerceat. Sed licet post tales offensas vel aliquam de ipsis cōmissam.

g ¶ Firmitatem. Hoc intellige de confectis post q̄ talia cōmisit: confecta autem ante bene valerent. sic potest intelligi quod no. in cor. anē. de tabelli. §. nunc tamē. colla. iij. ⁊ per Innocē. de hereti. c. fraternitatis. ⁊ argumē. ff. de offi. pret. o. l. barbarius. ff. de ītine. actuq; prīna. l. nec enim. C. de admīnī. tuto. l. sanctimus. de regu. iur. factum legitime. lib. vj. q alias panitentie ille ad centū cōmodū facta fuerant instīta filius odio: contra legē si quis in suo. C. de inofficī. testa.

b ¶ Damnent. Simile extra de hereti. c. fraternitatis.

i ¶ Dignitatibus. Nona pena.

k ¶ Mundano. Not. principem ecclesie priuare posse ex causa nedum clericū: imo ⁊ laycum non tm̄ a beneficio ⁊ officio ecclesiastico: imo etiaz temporali ⁊ mundano nec mirū: qz ⁊ libertate que est de iure naturali. ff. de iustī. ⁊ iure. l. manumissiones. instī. de iure perso. §. j. priuat eum quandoq; extra de inde. c. ita quorūdaz. ⁊ c. ad liberandam. xv. questio. vlti. c. cum multe. Et si quezas quomodo hoc fieri potest cuz iura naturalia sint de se īmutabilia. iust. de iure natu. §. sed ⁊ naturalia. nec ea que competunt de iure naturali videntur posse tolli etiā per principem. extra de re iudi. pastoralis. §. ceterum. clem. v. ⁊ argu. ff. de pe. l. quidaz sunt. ⁊ no. C. de pact. impe. offe. l. quotiens. ⁊ per no. extra de cōstī. c. que in ecclesiarum. ⁊ de īmu. eccle. c. qz plerisq;? Respondeo q̄ ius naturale in se totale īmutabile est ⁊ semper equū ⁊ iustuz remanet: sed in particulari ea que de iure naturali competunt ex causa: puta ex delicto submoueri possunt. sic notatur. C. si contra ius vel vtili. publi. l. vlt. vñ ⁊ libertas: ⁊ Is de iure ūt naturali: tolli potest etiam per pactum: puta si mator. xx. annis ad pretium participandi patiat se vendi tanq̄ seruum alicui credenti ipsum seruū. ff. de sta. ho. l. ⁊ seruorum. §. seruī. instī. de iur. perso. §. seruī. ⁊ in eis nota.

Ius nāle in particulari potest mutari.

l ¶ Obtinet. Scilicet de presenti.

m ¶ Censeantur. Non curatur ergo si sint simplicia beneficia curata vel non curata.

n ¶ Eo ipso. Et sic nō erit sola hominis priuatoria necessaria. simile de elec. c. q̄ sit. de here. cuz sm̄ lego. in coronacten. de rapto. multe. §. fina. col. ix. cum si.

o ¶ Ac inhabilis. Decima pena.

p ¶ Ad ea. s. priuo habita quibus eo ipso priuatus est.

q ¶ Queiz alia. Nō dicit priorib⁹ sūbus: īre de oīb⁹ bz intelligi ꝯ habilitao. sup q̄ vide qz dixi i. de. c. execrabilis.

Libitas a papa pōt auferri.

r ¶ Filū. Undecima pena. Sed an ista pena extēdatur ad nepos? Dicas q̄ non: cum de odio agatur. argumen. ff. de testa. tu. l. q̄ si nepotes. de lībe. ⁊ posthu. l. j. ⁊ l. cuz quidā. als dic vt dixi in decre. execrabilis in verbo filijs.

a ¶ Quomodolibet. l. q. d. finc patris delicto cōsentiant siue non: si enīz cōsensissent: tunc ex proprio delicto paterent hanc penaz: vt supra. Sed summa videtur iniquitas q̄ filius innocēs ex dicto patris puniatur: cui scriptum sit lege diuina: non portabit iniquitatem patris filius: nec econtra. j. q. iiij. c. j. ⁊ ff. Item lege humana cōnica ⁊ ciuili seruū ē: peccata suos auctores non alios tenere debere. C. de pe. l. sanctimus. extra de his que fiunt a malo. par. ca. c. q̄ si

Filius an possit ob pēs crimi na plecti. Ezechiel. xviij. c.

nit. Item expressum videtur q̄ crimen paternum vel pena paterna nullam maculam filio instigit. ff. de pe. l. crimen. Vid hoc dicas q̄ atrocitas delicti aliquando penaz facit instigi alijs ob delicta parentum. vt hic. ⁊ extra de pe. c. felicis. C. ad. l. iul. mate. l. quisq;. Sed p hoc adhuc non respondet contrarijs? Dicas sic: q̄ ideo filū puniuntur: q̄ in eis paterni criminis exempla metuuntur: vt. d. l. quisquis. Sed ista ratione considerata videt q̄ ex quocūq; publico crimine pena paterna deberet filium afficere: ⁊ tunc non est verum: vt in contrarijs. Potes igitur meo iudicio probabilius respōdere: q̄ hoc contingit: non vt principaliter puniatur filius, propter crimen patris cum sit innocens: sed cum pater terreatur ob affectum paternum in pena filij magis q̄z in sua: vel q̄z ipse filius. ff. q̄ metus cau. l. iste quidem. Vid plus puniendū patrem reduz in scipso: sed ⁊ in filio in certis criminibus sic statuitur: Iz occasionaliter filius puniatur ⁊ vt pater arceatur a talibus criminibus cōmittendis: cogitans de pena nedum sibi: sed ⁊ suis filijs infligenda. Sic est videre de sententia interdicti que ob culpam domini temporalis fertur in subditos: vt nedū in se: sed in subditis ad quos tenetur afflci sentiat se punitum: ⁊ vt citius a tali culpa cōmittenda propter hoc arceatur. extra de officio deleg. sane quia. de spon. nō est. Reliqua dic vt no. j. q. iij. in sum. ⁊ per Bar. extra de vsur. c. vsurarum. lib. vj.

t ¶ Libertatibus. Duodecima pena.

v ¶ Realibus. Idest rebus cōcessis. ff. de aqua quotid. ⁊ estiua. l. j. §. permittitur. de censi. l. etatem. §. rebus. Et tales libertates submonentur isto casu: vel alias durarent forte de sui natura etiam persona extincta: vt in dictis iuribus cum suis similibus.

x ¶ Ab aplica sede. Sed pone q̄ ab alia sede tales libertates vel priuilegia fuissent isti concesse: videbuntur ne hic sublatę. Videret q̄ non: vt in fi. dixi. ā. in glo. per hec verba: ⁊ in glo. octauus modus. nisi inquātum dicere: talem fore priuatum oībus honoribus quos ab alijs ecclesijs obtinebat. j. in versu: alijs ꝛo.

y ¶ Extunc. Posteq̄ scilicet aliquez de predictis offense modis commisserit.

z ¶ Absolui. Tertiadecima pena.

a ¶ Absolutus. Concordat ad hoc. c. si fratruz. §. penul. ⁊ dic vt ibi dixi. ad idez in lib. feu. titu. hic finit ter. circa principiū.

pn. xv. q. vj. c. nos sedz. vbi de ij. ⁊ ef de here. c. vlt. Et hic videre potes que no. Imo. ⁊ Host. de do. ⁊ pnā. c. pitatis.

a ¶ Feuda. Quartadecima pena.

b ¶ Romana obtinent. Vel ad alios: vt statim segtur.

c ¶ Eoipso. l. q̄ aliquid de premissis cōmissum fuerit.

d ¶ Penitus. Idest in totum.

e ¶ Cōfiscata. Talis cōfiscatio bonorum confiscatorum dominiuz transfert in fiscum absq; alīqua traditiōe: vt est alīs. ff. de publi. vectī. ⁊ cōmīs. l. cōmīssa. ff. de incest. nup. l. cū ancillis. in cō. anē. co. titu. §. j. col. sūm. de rap. mū. §. vlt. colū. ix. extra de hereti. c. cuz sm̄ leges. cum sūs. Quo autem de honoribus ⁊ officijs dī q̄ sint confiscata: intelligē de talibus honorib⁹ ⁊ officijs: qui vel que sm̄ forte cōem vsum loquendi p̄tie tara patrimonialia censentur: si autem de illis honoribus officijs intelligas: dicas ita confiscata. i. ad fiscum ecclesie devoluta: vt de illis in persona alterius disponere possit. arg. ter. seq.

Feuda[a] quoq; iura: honores ac officia: ⁊ alia quecūq; bona īmobilia que in dicta p̄uincia Marchie: ⁊ alibi vbicūq; a p̄dicta romana[b] obtinent ecclīa: sint eoipso[c] penitus[d] p̄fiscata[e]. Aliqs[f] vo feudis iurib⁹: honorib⁹: officijs: ⁊ bonis īmobilibus: que a quibuscūq; aliqs[g] tenēt ecclesijs sint eoipso[h] p̄uati: que sic ad easdez ecclias libere[i] reuertantur: q̄ de illis earū rectores pro sua volūtate[k] disponant[l] mobilia[m] vo bona ipsius[n] concedimus fidelibus[o] occupāda. ¶ Illud[p] nihilominus adijcientes nre huius-

f ¶ Aliqs. Quintadecima pena.

g ¶ Aliqs. l. ab ecclesiā romana que dicuntur vniuersalis ecclesie. sue membra. vij. q. j. Nonatianus.

h ¶ Eoipso priuati. Absq; alia hois sententia priuatoria: vt dixi. ā. in glo. ⁊ sic nō erit. ⁊ pcordat ad hoc de elec. c. vbi maius. §. ipsoo īsup. ⁊ c. fundamēta. §. q̄ sic secus. de pe. c. felicis. lib. vj. ⁊ eo. ti. c. in quibusdam.

i ¶ Libere. Quasi dicat. absq; aliqua cōtradictione sui. de elec. vbi maius. §. ipso insuper.

k ¶ Voluntate. q. d. illo etiā nō vocato. ar. de prebē. c. Iz.

l ¶ Disponat. Sed hic qualiter intelligeo: poterit ne talis de possessione talium bonoz deici per viam executionis vel occupatōis bonoz: absq; aliqua alia sua declaratoria q̄ crimen fuerit per illū cōmissum? Dicas q̄ non. C. de iure fisci. l. vlt. lib. x. extra de here. c. ei sedm leges. Sed tali sententia declaratoria pmulgata non est sententia hois necessaria priuatoria vt predicti: quia tñc statim succedit ⁊ locum habet sententia iuris: ⁊ sic intelliguntur iura dicētia quez incurrere eo ipso facto bonoz p̄fiscationē. de homi. pio humani. §. vlt. lib. vj. ⁊ in iuribus allegatis in glo. talis cōfiscatio. Et si queras: quid ergo p̄dest quē ipso iure forte priuatum prius bonoz suoz dīsto. Respondeo ppter fructus medio tēpore peceptos quos restituere cōpellet. ff. de his qui. vt indig. l. ezz qui. ⁊ ita no. in cor. auē. de incest. nup. §. sanctimus. col. iij.

m ¶ Mobilia. Subaudi vel monētia: q̄ de illis idem est iudicium. ff. de verbo. signi. l. monentium.

n ¶ Ipsius. l. qui aliquid de premissis cōmisserit.

o ¶ Fidelibus occupāda. Non ergo alijs. ⁊ sic vide bona aliorum ob sua demerita concedi per ecclesiam alteri occupanda: cum ⁊ aliqñ nedum bonoz: sed ⁊ p̄sone tales occupatio p̄cedatur. extra de iude. c. ita quorūdam. ⁊ statim occupanti dīsum bonoz occupatoz acgritur: vt alīs instī. de rerum diui. §. item ea que ab hostibus. ff. de acq. rerum do. l. naturalem. §. vlti. cum sūbus.

p ¶ Illud. nihilominus. Quarta pena.

q ¶ Sanctionē. l. penali constitutioni que propriie sanctio appellatur. no. sē. dist. in summa.

r ¶ Sic delinquens. s. altero de modis. ā. expressis.

s ¶ Excōmunicationis. s. maioris que in publo iusticia videt. de sent. excō. c. si quem. Et est decima certa pena.

t ¶ Universitas. Hic dicas: vt dixi in c. si fratruz. in verbo ciuitatibus. ⁊ no. ex de excess. pla. c. ita.

v ¶ Que deliquerit. Pōt ergo vniuersitas delinquere: vt hic. et de pe. si quis suadente. §. ciuitas. cle. v. de penis. c. felicis. §. vlt. lib. vj. ff. qui metus can. l. metum. §. aladuertendum. lz nō de facilī. ff. de dolo. l. sed ⁊ si ex dolo. §. j. in q̄bus de hoc cum de facilī non cōsentiat. ff. de lībe. vniuersitatum. l. j. et de hoc no. de sym. dilectus. per

Universitas delinquere pōt

Bersi. ⁊ Imo. ⁊ plenius per Host. ⁊ de sentē. excō. gratuem. per Innocē. ⁊ Host. ibi. post eum.

x ¶ Interdicto ecclesiastico. Decimaseptima pena. Et signanter dicit ecclīasticorū denotetur: q̄ q̄cūq; subditi ecclīe quis alīq interdicto: puta q̄ sibi certum officiū vel ministerium interdicitur. ff. de pe. l. more. §. solet. ⁊ l. vlt. C. de postu. l. j. ff. eo. ti. Imperator. Quicq; interdicitur solus ingressus ecclesie extra de sen. excō. c. ls qui. de priuil. c. epi scopoz. lib. vj. Quandoq; ho interdicitur ⁊ ingressus alterius loci territorij vel districtus. ff. de interdic. ⁊ releg. l. relegatorum. §. dubitatum. ⁊. §. seq.

Interdicti varias habet spās.

y ¶ Ipo facto. Et sic est canon late sententie non ferē de. simile de penis. felicis. lib. vj. cum sūbus.

z ¶ Romano pōtifice. Subaudi vel alio per ipm̄ deputato. de sen. excom. ad eminentiam.

a ¶ Motu. Isto articulo. Iste casus semp intelligitur exceptus. de sen. excom. non dubium.

b ¶ Per hoc antez. Quinta para: ⁊ expone per hoc. s. q̄ sic vt. ā. punit volumus taliter delinquentes.

p ¶ Potestatibus. Pro presidentibus iurisdictionē similiter istud verbum: vt in. c. si fratruz. ⁊ c. ecclesie romane. ff. de verbo. signi. l. potestatis.

a ¶ Legibus. l. penis per leges inductis.

b ¶ Si delinquentē. l. vt. ā. finitti in. §. nos igitur.

c ¶ Edixerunt. Super hoc tu curiose lector considera singulos modos offense supra expressos: ⁊ contra eoruz quemlibet penas in iure inductas: iurta facti varietatem reperies. Et per hoc patet q̄ punitus per iudicem ecclesiasticum adhuc pro eodem delicto punitī poterit per iudicem secularem. sic extra de penis. c. felicis. §. per hoc autem. xvj. q. prima. c. placet. in fine. lz laicorum panitio primo spectet hoc casu ad iudicem secularem. xvij. q. iij. de presbyterorum. ⁊ no. ꝛc. dist. iiij. c. placuit. in glo. vlti. xxiij. q. v. c. sunt quidam. Sed hoc principi ecclesie sic disponere forte placuit ob honorem criminis ⁊ honestationem factam ecclesie in personis: vt. ā. dixi in glo. quantum est in illis: vel quia tales satis punīti nō erant ille pene potuerunt superaddi. iuxta no. extra de iudi. c.

Judex secularis punire hz iaz punitus p iudices ecclesiasticos

Universidad de Deusto
Biblioteca

gt ſi clerici.in glo.pe.de hoc etiam dixi in.d.c.ſelicio.

a ¶ Penaz moleo.i.multitudo vel accumulatio.

b ¶ Cõpeſcat. Simile extra de vita ⁊ hone.cle.vt cleri coꝝ.C.de emenda.ppin.l.j.Jenſel. Caplm vnicum.

Vm ad ſacroſancte. ¶ Poteo iſtã ꝓſtõnem

Dignuz etenim eſt vt quos timoꝛ dei a malo non reuocat penaruz[a] moles in eos exaggerata cõpeſcat[b]. Nulli ⁊c. noſtre functionis ⁊ ſanctiõis inſuper ⁊c. Datum Auinion. viij.kal.Septẽbris Anno.iij.

¶ De ſentẽtia excõicatiõis: ſuſpenſionis:⁊ interdicti.

¶ Taxatio gſaz ſedis apſtce impetrataz tam ciz clauſulis cõſuetis ꝙ non ꝓmittis: hic ꝓtinetur. Et quot literas: quoꝝ dictiones linea cõpleti debeat declarat ad pauperiaꝝ reſpectus habet: cõtra trãſgreſſores pena ſuſpẽſionis ab officio vſqz ad ſex meſes:⁊ qñqz ꝑpetue pene imponiturꝫ vitra illã abbreuiatoꝛibus ſuã excõicationis

Dignuz etenim eſt vt quos timoꝛ dei a malo non reuocat penaruz[a] moles in eos exaggerata cõpeſcat[b]. Nulli ⁊c. noſtre functionis ⁊ ſanctiõis inſuper ⁊c. Datum Auinion. viij.kal.Septẽbris Anno.iij.

¶ De ſentẽtia excõicatiõis: ſuſpenſionis:⁊ interdicti.

¶ Taxatio gſaz ſedis apſtce impetrataz tam ciz clauſulis cõſuetis ꝙ non ꝓmittis: hic ꝓtinetur. Et quot literas: quoꝝ dictiones linea cõpleti debeat declarat ad pauperiaꝝ reſpectus habet: cõtra trãſgreſſores pena ſuſpẽſionis ab officio vſqz ad ſex meſes:⁊ qñqz ꝑpetue pene imponiturꝫ vitra illã abbreuiatoꝛibus ſuã excõicationis

In quta quid de taxatione ſfaz tuſtitie faciendã ſit ſtatuitur. ibi. Circa taxationẽ ⁊c. In ſexta ad iſtam ꝓſtõnem certuz qd adijcitur. ibi. Ad hoc dicte ⁊c. In ſeptima tranſgreſſoꝛibus ꝓſtõnis pena infligitur. ibi. Ceterum vt predicta.

c ¶ Sacroſancte. Vic dicas vt dixi in.c.ſcã romana.

d ¶ Sinum.i.refugium vel ſecretum.ſimile verbuz.ff. de proba.l.quoniam teſtamentum.ꝫ.

e ¶ Velut. Pro tanqꝫ ponitur.

f ¶ Dulcedine. Sſtudiuarie logtur: ſicut enĩz infans ſaggendo vbera in ſinu matris repleta dulcedinem reperit: ſic quilibz ad matris ſpialis eccleſie ſinum recurrit: dulcedinez ex confidẽtia reperire ſperat: et eius vberibus nutritur:⁊ eius auctoritate defendatur: ⁊ a ſuis oppreſſionibus releuetur: qi non poteſt nec debet mater filium ſuum obliniſci.ꝫ.q vj.c.ad romanam.ꝫ.

g ¶ Succeſſoriz Petri. Simile.xl.diſt.ſi vos. extra de trãſlat. epi.c.inter corporalia.⁊.c.quanto.⁊ de re iudi.ad apoſtolice.ꝫ.noe autem.lib.vj.

h ¶ Patris. Conſilium ſalutare pro liberis captiuis. ff.de adulte.l.nec tnea.ꝫ.tuo occidenti.

Vtriculo multiplici hoſeo ſũt adnnexi ad illigati.

i ¶ Pieratem. Multiplex eſt vinculuz quo hoſeo adinuicem alligantur. Primum eſt pietas inter patrẽ ⁊ filiuz ſpialem: vt hic.ꝫ.q.vj.ad romanã.ꝫ.extra de excepta.lib.vj. Illud idem poteſt dici eſſe inter patrẽ ⁊ filiuz carnalem: procedens a parente in filiuꝝ.C. de neg.geſt. l.j.ff.de admit.l.nec tnea.circa fi.v.q.v.c.non oſculatur. vel procedens a filio in parẽtem.ff.de cura.fur.l.furioſe. C.de pa.pote.l.ſi filius. Sed'm eſt inter eos amoꝛ ſeu dilectio ſingularis. C. de cura.fur.l.vlti.ff.quod met.can.l. iſti gdem.⁊ d.c.non oſculaꝫ. Tertium eſt inter hoiem et hoiem officium.ff.de ſer.expoꝛ.l.ſeruus qui. C. de nego. geſt.l.officio.extra de teſta.c.cum in officijs. Quartum eſt obſequium inter libertũ ⁊ patronum.ff.⁊ C. de obſe. in rubꝛi.⁊ d.l.officio.C.qui pe.iuto.l.patroni. Quintum

est pietas iter ſanguine conſtrictos. C. de ſuſpec.tu.l.pietatis. Sertum eſt reuerẽtia inter inferioꝛes ⁊ ſuperioꝛes. C. de offi.recto. pulſu.l.potioꝛis. de offi.vicer.iudi.l.ſciat principes. extra de offi.delega.c.ꝫ.lib.vj. Septimum eſt illa eadem reuerẽtia vel honoꝛ: inter ſuperiorem ⁊ ſeniorẽ. ff. de tut.inno.l.ſemper. xxv.q.j.c.cõtra ſtatuta. xcij. diſt.c.a ſubdiacono. Octauũ eſt obedientia inter ſubditũ ⁊ prelatuz. ꝫ. q.vj.c.qui ſe. extra de maio.⁊ obe.c.ꝫ. ⁊.c.oĩs. Nonuz eſt fidelitas iter vaſallum et dñm. in lib. feu. de forma fidelitatis.⁊ per quos fiat mentiõ. extra. circa ſi. xxij.q.v.c.vj forma. Decimum eſt diſciplina ſeu correctio iter diſcipulũ ⁊ magiſtruz. ff. ad.l.aqꝫ. l.ſed ⁊ ſi quiſquis.ꝫ. vlt. extra de ſen.excõ.cum volũtate.ꝫ. ſi. Undecimum eſt bñficiũ inter hoſes ff. cõmo.l.in cõmodato.ꝫ.ſic. extra eo. tẽ.c.j. Duodecimuz ꝺo eſt religio inter deum et hoiẽ. ff. de tuſti.⁊ iure.l.veluti. De hiis etiaz notaui extra de reg. iur.c.non eſt ſine culpa. libro.vj.

k ¶ Orbis terrarum. Idest viuentes ⁊ in eo habitantes: mundus enim de ſe quia inanimatum exiſtens: conſtituere non poteſt. Et exponeꝭ verbum: ⁊ quod ſequitur pro ideſt. ſimile in.c. diſerum.⁊ ibi dixi.

l ¶ Qui habitãt in eo. Sumit ex pſal. Dñi eſt terra.

m ¶ Gratiarum. Scilicet conſequendarum.

n ¶ Spe. Sperant igit vniuerſi a principe gẽam ꝓſequi: vt hic.ſile.C. de offi.ꝓſec.ꝓto.in nomine dñi.ꝫ.pe.

o ¶ Ꝛẽpotibus. Cuz ipſe princeps petentibus ſe exhibere ꝓſueuerit liberalem. extra de reſcrip. ſedes aplica.⁊ ſibi in donando ꝛmmenſitas eſt. in cor.gnẽ. de non alienã. aut permu.re.eccl. ꝫ.ſi minꝰ. coll.ꝫ.

p ¶ In donis. Dane enim ſibi quodãmodo nobilitas legez ſimponit: vt debere ſe quod ſpõte tribuit exiſtimet: ⁊ niſi in beneficijs creuerit: ſcilicet ipſa multiplicãdo: nihil ſe preſtitiſſe putet. extra de dona.c.j.

q ¶ Occaſio. Ad quã frequẽter impingunt qui ſcrupuloſo corde non ſine cã mouenꝫ. xxj.q.vj.c.decimas.

r ¶ Gratitudine. Exponi poteſt: ideſt gratie factione: gratia enim facta eam recipientem impellit ad laudum relationem: cum facientis eam debitor exiſtat ad auxiliota. ff. de fur.l.ſi pignoꝛe. ꝫ.j. de petit.hered.l.ſed ⁊ ſi lege cõmiſſoria. ꝫ. conſuluit.⁊ argumẽ. ff. mandat.l.ſi ꝺo non remunerandi. ꝫ. idem Papinianus. Vel dic gratitudine: ideſt gratiarum redditione.

s ¶ Neceſſitas aderat. Ex inſtinctu nature: puenit iſta neceſſitas: vt bñfacienti bñfacere ꝙ cogat: vt ſurſum. ff. glo. pri. alle. ex hoc vici ꝓſueniꝫ ꝙ eſt beatꝰ dare ꝛ accipere. xvj.q.j.c.ſolicatez. extra de cele.miſ.cuz Martine.

t ¶ Neue. Exponeꝭ ve pro vel.

v ¶ Scripture. Scilicet recipiendi ad probationem gratie priuo facte.

a ¶ Onuſtum. Ideſt oneroſum. ſimile de electio. vbi mains. in princ. libro ſexto.

b ¶ Liberalitas. Scilicet conſeruetis.

c ¶ Qua de re. Secunda pars.

d ¶ Lras noſtraz ſcripturas. i. que fiũt de ꝛbis nris.

e ¶ Regiſtri. In quo oĩs litere gratioſe regiſtrantur: vt ad ipſum publicam fidẽ facturã re curſus habeatur: ſi principales ꝛbe deficiãt vel eſſe falſe dicantur. arg. extra de preſcrip. ad audientiam. C. de fide inſtrumẽto. aũc. ad B.

f ¶ Moderationẽ. Reſtrictionẽ de notat ſtatũ verbum non taxationẽ. ex de verbo. ſignifi. c. vlti.

g ¶ Qua. i. p quã.

h ¶ Liberalitẽ. q. d. inhibito dato pro illo. alo enim gra ſi non gratis dat vel accipit gra nõ eſt. j. quẽſtio. j. c. gratia.

i ¶ Labore deſudant. Vſi remuneratione digni ſunt. in cor.anĉ. de iud. ꝫ. ne abbat. col. vj. rñ. qꝫ. ꝫ. eccliaſticos. C. de epiſ. ꝓfec. ꝓto. l. in nomine domini. ꝫ. pe. de princi. ⁊ agen. in re. l. gentes. lib. rñ.

k ¶ Satiſfiat. Dignus eſt enĩ mercenarius mercede ſua: iuxta verbũ euangelij. ⁊ in cor.anĉ. de iud. ꝫ. ne abbat. nec fraudari denario diurno debent in vinea dñi operãtes. extra de magiſtris. c. ſuper ſpecula.

l ¶ Exceſſus. Qui per ſcriptores metas rationis excedentes in exigendo ſalario pro ſcripturis frequenter cõmittuntur. de reſcrip. ſtatutum. ꝫ. notarium. libro ſexto. C. de iureiuꝝ. l. facultas. libro. x.

m ¶ Difficultates. Quia ſoute gratiam obtinentes de difficili cum illis ſuper petito ſalario conuenirent.

n ¶ Circuitus. Siꝫ. ff. de vsu. ide. l. ꝺñs teſtamento.

o ¶ Taxationibꝰ. Que qñqz maiores fieri ꝓſueuerũt ꝙ vnis literis ꝛ pro aliis taxta facte gratie qualitatem.

p ¶ Sãcimꝰ. i. ſub certa pena ſtatuimus ſanctio. n. ꝓpie dicit penalis ꝓſtitutio. ibi. di. in ſumma. cum ibi not.

q ¶ Litera gratie. Ideſt que ſit de gratia: ipſa enĩ gra ſit verbo: ſed litera ſit ad eius ꝓbationẽ. quod ſi placet proſequere: vt dixi in capi. ſedes apoſtolica. ꝫ. verbum. in verbo: literas. de reſcrip. capitu. literas. clemen. v.

r ¶ Conſuetto. Juxta morem ⁊ ſtilum curie romane.

o ¶ Turonenſibus groſſis. Scilicet argẽti ſic vulgariter appellatis ad differentiam turonenſi. paruoum.

t ¶ Non vltra. Nõ prohibet quin ad minoꝛem numerum turonenſiũ poſſit taxari: ſed q vltra non fiat: ſic alꝫs eſt videre in ſimili. C. de vſla. l. j. ⁊ hoc ſi partes conueniant de minoꝛi. arg. ff. de no. ope. nun. l. j. ꝫ. inde quaritur. ſed ſi non conueniant ad minus debetur iſta taxatio curie.

v ¶ Executo. Ideſt litera executoꝛia: que ſcilicet executoribus gratie dirigitur.

x ¶ Eiuſdem. Gratie.

y ¶ Duodecim turoneſi. Plus ergo litera executoria taxatur ꝛ gratioſa: cũ plus de litera ſit in illa ꝛ in iſta: cum gratioſa de verbo ad verbum inſerti conſueuerit in effectu in executoria: quare pro maioꝛi laboꝛe ſcripture: maioꝛ fuit taxatio faciẽda. Quid igitur ſi litere tales fiant cuius exiſtentie in regiõe in qua talis moneta curſum non habet: vel qd ſi ipſa in vſu curſum habere deſijt: ob voluntatez Regis frãcoꝝ eam facientis: de qua moneta fiet tñc taxatio? Dicas ꝙ de moneta currẽti fiet taxatio iuxta valoꝛem ⁊ numeruz turoneſi. groſſoꝝ. arg. ꝺe cenſi. c. olim cum canonicis. ⁊ ꝓ hoc facꝫ quod not. ff. de pigno. actio. l. ele ganter. ꝫ. qui reprobos. ⁊ quod dixi. extra de magiſt. capitu. cũ ſit minus. in verbo turonenſium. Et ſi a me quereꝭ quare decreuerit tale numerum turonenſium preſcribi pro iſta taxatione: non amplioꝛem vel pauciorem? Rñdeo: qꝛ ſic ſibi placuit: vnde eſt pro rõne voluntas. ff. de conſti. pin. cipi. l. j. ⁊ talem numerum pro laboꝛe ratus eſt ſufficere. argumen. C. de tempo. in inte. reſtit. l. ſupernacuã. nã maioꝛem numerum vel pauciores ſtatuere potuiſſet: vnde hic certa ratio reddi non poteſt: ſicut nec in alijs iuribus poſitiuis. ff. de legi. l. non omnium.

Dolẽtia qñqz ẽ ꝓ ratione.

z ¶ In filijs. Nã de filibus idẽ eſt iudicium. x. col. de pace iura. fir. ꝫ. vlti. extra de ꝓbꝛ. vti. cum dilecti. ecl ſimi.

a ¶ Et huiuſmodi. Puta obediẽtia perſonatu vl officio: ⁊ ſimilibus: ſoute conſuetis regularibus aſſignari.

b ¶ Debebit. Scilicet vt litere gratie. x. executoꝛie. rñ. turonen. ⁊ non vltra tarentur.

c ¶ Si ꝺo. Tertia para.

d ¶ Non cõea. i. non conſuete cõmuniter apponi.

e ¶ Apponantur. Vel quia in ſupplicatione manu ꝓpria ſignata vel in ſua gratia proprio motu facta erant inſerte clauſule tales.

f ¶ Taxationem clauſularum. Non dicit literarum: qꝛ illa remanet taxata per textum precedentez: ⁊ vltra taxationem illarum reſtat ampliꝰ faciẽda taxatio inſolitarum clauſularum per hunc textum ⁊ ſequentem.

g ¶ In eiſdem. Scilicet taxandis clauſulis.

h ¶ Eius quod conceditur. Ideſt ſiue maius ſiue minus ſit hoc quod conceditur: cum per eius maſoꝛitatem vel minoꝛitatem: ſcribeno vel dictano clauſulaz plus vel minus non laboꝛet.

i ¶ Ipſius. Scilicet quod conceditur.

Universidad de Deusto
Biblioteca

a ¶ Taxetur. Cum maiorītas vel mīnorītas ꝓuentuū: maiorītatem vel mīnorītatem laboris non iudicat.
b ¶ Ad laborem. Scilicet toleratum ꝓ scriptura vel dictamine clausalarum.
c ¶ Magis. Idest maioris laboris.
d ¶ Mīn⁹. Idest minoris laboris.
e ¶ Breuior. Scilicet scriptura.
f ¶ Existimet. Cū naturaliꝫ maior labor in ꝓlixitate subeatur.
g ¶ Apposite. Scilicet nō communis vel insolite. vt. ā.
h ¶ Non faciat lineā. i. cōpletam.
i ¶ Clausula. Scilicet nō communis: sed insolita.
k ¶ Augmentet. Apparet ergo ꝙ taxationem literaꝝ habeat respectus de facienda taxatione vel nō faciēda clausularū. vt. ā. olti.
l ¶ Per se. Scilicet solam.
m ¶ Aliis. Intelligendū videt aliis cōmunibus vel non communibus: cum indefinite loquat.
n ¶ Lineam. Scilicet integram.
o ¶ Taxetur. Et illius charte taxate

Foīa pecunie mutata cēsēt mutata etiā sba.

taxetur ª: sed habeaī in taxādo illa cōsideratio ad ᵇ laborem: vt scilicet lōgior scriptura magis ᶜ ꝙ minus ᵈ breuior ᵉ existimetur ᶠ: hoc tñ circa huiusmodi clausulas apponendas addito moderamine in taxando: vt si scriptura clausule appositę ᵍ nōꝫ faciat lineam: nec ipsa clausula ʰ ifę taxationem augmētet ⁱ. ¶ Si vō per ᵏ se vel saltem alijs ˡ addita clausulis faciat lineāˢ in quarta pte turo. grosi. taxetur ᵒ: ꝙ fic ꝓ oīz plinea hmōi addite clausule in taxādo ꝗrta pars grosi. turo. addaī: ꝙ si qđ ꝙ supfuerit ᵖ ꝙ minꝰ linea: illud supfluum nec taxationē imutet ᵍ. Lineam ʳ autez que centum ˢ ꝙ quinquaginta literas seu. xxv. cōtinet dictiones ītelligi volumus in hoc ᵗ casu: ꝙ vt taxatio huiusmodi dum ᵘ exempla ponunt quoꝫ

dammodo ꝓcedat inserta illa ˣ clausula vex ne sub eo ꝓtexte ꝙ. que ꝗtuoꝫ ᶻ continet lineas vno turoñ. grosso taxetur ? Illa etiam clausula ᵃ ꝑ bendam vō ac dignitatē que cū acceptatione ᵇ reseruat ᵇ: que ꝗtuoꝫ ꝙ pauloplus ᶜ cōtinet ᵈ lineas vno turo. grosso taxet: ꝙ in siūb ᵉ clausulis additis sm lineaꝫ numeꝫ idem fiat ᶠ. Eandem ᵍ taxationem cuꝫ moderamine ʰ añdicto ꝙ ad ꝓfatas literas ⁱ in registro nostro seruari ᵏ volumus cū fuerint registrande. Eandem etiā taxationē quo ad prefatarum literaꝝ notas. ſ. gfe: cuꝫ antedicto numero abbreuiatores obseruent ˡ. De executoꝝ vō huiusmodi gratiarū abbreuiatores ipsi ēt si clausule nō cōmunes vel insolite apponantur ᵐ eisdem duos tm ⁿ recipiant turonen.

Laboꝝ nō dꝫ cē fine mercēde.

dendum fore respectum ad literarum vel dictionum numerum supra proxime designatum. vnde facit iste textus ad id quod ibi dicit.

o ¶ Taxetur. Vt sic quelibet linea de ꝗtuoꝫ pro quarta parte turonensi taxationem recipiat. vt. ā. dicitur.
p ¶ Clausula. Que qñqꝫ ēt in lībris apponitur.
a ¶ Cū acceptatione. Idest cum potestate acceptādi.
b ¶ Reseruat. Scilicet būficiū ꝓcrēdū illi cui gfa fit.
c ¶ Paulopluꝰ. De quo nulla taratio fit. vt supra.
d ¶ Cōtinet lineas. Hoc dicē fit: vt. ā. prie sm ꝗ dicit.
e ¶ Sūbꝰ clausul. alijs ab illis prie exprimat gfe exēplt.
f ¶ Idē fiat. Utp ālibet linea fiat taratio ūrte ptis vni⁹ turoneñ. pro modico aūt plus taratio non mutetur.
g ¶ Eandem taxationem. Scilicet que facta est tā de literis gratiosis qꝫ executoriis. ā. in. ſ. qua de re.
h ¶ Moderamine antedicto. ā. in verbo hoc tamen.
i ¶ Literas. Scilicet gratiosas ꝙ executorias.
k ¶ Seruari volumus. ſ. vt litere gratie vltra decem: executorie ꝓ vltra turonen. rēj. non tarentur.
l ¶ Obseruent. Scilicet vt litere gratie vltra. x. turoſi. non taxentur vltra eam taxationem clausularum insolitarum: iuxta dictum moderamen.
m ¶ Apponanꝫ etiaz. In salario ergo pcipiendo per abbreuiatores de lībris executoriis non distinguit: an ipse clausulas solitas ꝓtineant. Nō huius pōt esse: ꝙ cū taxationē habeant de lībris gratie: ꝙ vltra pro clausula insolita appositā amplius sup hoc in executoriis laborare nō habent super nouo dictamine abbreuiatoris facienda.
n ¶ Duos tm. Non ergo plures.

¶ Doc lj.

a ¶ Hoc lz. Quarta pars.
b ¶ Sic. Ut victum est in. ſ. precedenti. ſi ho.
c ¶ Predictarum literarum. Scilicet gratie.
d ¶ Paupertati. Nota rationez paupertatis haberi in taxatione salarij: sicut ꝙ alibi in taxatione procurationis extra de cēſ. cuz instantia. ꝙ. c. procurationes. ꝙ in exactione mulcte pecuniarie. ff. de offi. ꝓcōſ. l. illiceitas. ſ. vlti. et in examinatione iudicialī faciēda de ei⁹ causa: in cor. auē. de man. ꝓhib. ſ. ſit tibi. coll. iij. ꝙ in appellatione per eū in scriptis emittenda. ff. manda. l. ſi procurator em. ſ. ignorantes. et in multis alijs que sollicitum indagatoꝝ per se poterit inuenire.
e ¶ In illa. Scilicet forma.
f ¶ Octo turoſi. Dic poteo dicē qđ dixi in parte secunda super taxatione decem: vel duodecim turonenſi.
g ¶ Inuiolabiliter. Quasi dicat. vltra aliquatenus taxatio nulla fiat.
b ¶ Et egenū. ſ. relenādum: potiſſime ne fame pereat: alꝰ non reclamās ipm necare dr quo ad deum. lxxxvj. dist. c. pasce. ff. de lībe. agno. l. necare. xlvij. dī. c. sicut hi.
i ¶ Intelligit. i. intendit: ꝙ operam dat.
k ¶ Prophetici. Scilicet prophete Dauid.
l ¶ Edocemur. In psalmo. Beatus qui intelligit.
m ¶ Circa taxationem. Quinta pars.
n ¶ Literarum. Scilicet de iustitia.
o ¶ Rōnabilis. Quasi dicat. non excessiuus ꝙ onerosus: nec nimis etiam modicus seu delicatus: iuxta illud. Nec onerosus creditor: nec delicatus debitor audiendus est. ff. de pigno. actī. l. ſi seruos. in ſ. Uel dic melius rōnabilem illum dici qui solitus est obseruari: vt sequit. Unde facit per hoc in ar. qꝫ in talibus ſūbus taxationibus ād̄cum fit et qđ solitum est seruari. ad hoc extra de offi. ordi. ofelectus. de sentē. excō. venerabilibus. ſ. denicz. lib. vj. C. de vectī. vntuerſi. ff. de decre. ab ordi. fa. l. vlt. ad mu nicip. l. de iure. cum ibi no. de admint. in. l. fine herede. ſ. lucius. de euic. l. ſi fundus. sicut in alijs stilus ꝙ pſuetudo curiarum locoꝝ singulariz seruandi sunt circa ꝓcessus. arguꝫ. optī. ad hoc. C. de vete. iure emet. l. j. ſ. sed ꝙ si que leges. extra de cōſti. ex lītis. vbi de hoc per Hostē. de crī. fal. c. ꝰ grauī. ꝙ per Imo. de offi. lega. c. qꝫ trāslationem.
p ¶ Maxime. Innuit per hoc qꝫ seruanda esset solita taratio etiam in literis quarum taratio scripta non reperitur in libro prouinciali.

Salaria scriptoꝝ sunt in libro prouinciali cōpte heyla.

q ¶ In libro prouinciali. In quo libro cōtineri: vide verba que sequunt. Circa salarium scriptoꝝ duximus prouidēdum: qꝫ scriptores pro lītis quas scripserint vltra taxationem infrascriptā nil exigant: vel etiam spōte oblatum recipiāt: ꝙ si ꝙ cōtra fecerint: dans ꝙ recipiens excōicationis ipsa sunt astricti. Taratio aūt pro lītis scribendis talis est: pro lītis simplicibus. ſ. sup terris ꝙ rebus alijs ꝛc. super vsuris: super infectione manuꝝ: super revocandis alienatis: super monachatu: set denarioꝝ vsualis mo-

netę: pro lītis in ꝙbus cōsueuit poni. Preterea vel idem quoꝫ vel alꝰ: monetę denarioꝝ: pro lītis super defectu natalium. ix. denarioꝝ pro simplici affirmatione: vel prectione que bullāda est cum scrico. xij. denaī. pro affirmatione ꝙ prectione in vna lītra. xvij. denaī. pro lītis sup absolone monachorum. xvij. denaī. pro lītis: quaniam vt ait Aplus vāda cathedralis ecclesię ꝙ alijs magistrj collegijs que cum maiori diligentia est scribēda. ꝰ. solidos: pro huiusmodi ꝙ. solid. Alijs autem in ꝙbꝰ certa ꝙ generalis taratio in scriptis redigi non potest: propter diuersitatem ipsaruz distributores qui pro tēpore fuerūt: habita cōsideratione ad alias taratas. put eis melius videbit melius tarare studebunt: ꝙ tarationem ipsaruz tas impetratores qꝫ scriptores sub pena eiusdez sentētie obseruabūt: scriptores quī reſcribēdas gratis: gratie nō reſcripserint anteqꝫ alꝰ incipiant scribere: eadem excōicationis sniā sint legati: scriptores qui lītas curie non scripserint anteqꝫ alias incipiāt scribere ꝓr. vij. dies a scripture officio sint suspensi. Uerum si lītę curiales ꝙ reſcribē de gratis scribende simul occurrant: negociis semper curie ꝓferatur: petitionarij ꝓ vltra. x. solid. nihil exigāt pro aliqua petitione formanda: sed ꝙ infra quātitatē eādem put negocij exegerit qualitas ꝙ labor expoposcerit salario sint ꝓtenti: si ꝓ negocijs multum fuerit intricatum: ad cuius expeditionē labor ꝙ pulsus diligentia regrank: tūc vltra dictam quātitatez infra tm. xx. solid. taxetur salarium arbitrio notarij quem impetrās duxerit eligendum. Facit aūt ītte tex. in ar. qꝫ scriptura antiquoꝝ libroꝝ facit fidem. ꝙ sup hoc vide qđ no. tam per ordinarios qꝫ per extraordinarios glosatores. ex dr. pba. cuz cām.

Karuz est charum.

r ¶ Literarum. Scilicet que per audientiam trāsiunt: que propter lega. non consueuerunt.
s ¶ Rōnabilib⁹. Forte ideo ꝙ romanus in tāta abundantia non reperīt in loco curie citra mōtes exiſtis: sicut turoſi. grossus: vel qꝫ forte nō sic pūblicū cursuz habet sicut turoſi. grossus: ꝙ forte difficilius eēt lītas obtinere romanini soluere ꝓp sui raritatē qꝫ turoſi. grossum: cum omne rarū dicaī charum. In aūē. de ꝓfal. ſ. quātacūqꝫ. in ſi. coll. viij. lit. dī. c. ſi officia. in ſi. xiij. dī. c. legimus.
t ¶ Romanino. Idest pro romanino turoneñ. grossus ponatur.
v ¶ Ubicūqꝫ. Ut est videre in taratiōibus literaruz gfe ꝙ executoriaz. ā. in. ſ. qua de re. vel in taratiōe clausularuz solitaz: vt. ā. in. ſ. ſi ho. vel in taratione registri: vel abbreuiatoꝝ: vt in eodem. ſ. ver. cādem. Uel in taratione lītarum in forma cōi: vt. ā. ſ. priori.
x ¶ Curia fuerit. Que vbi videaī cē: videas qđ no. in c. execrabilis. in ꝓ romane ecclie. ꝙ in. c. ad omnes.
y ¶ Citra montes. Sicut nūc de presenti exiſtit.
z ¶ Pro turoſi. ponatur. Forte qꝫ ibi turoſi. non sic pūblicum cursuz habet: sicut romanine. Uel forte ex alijs cauſis quas dixi statim in glo. forte idco.

Universidad de Deusto
Biblioteca

a ¶ Ad hec. Serta paro.
b ¶ Adhēmus sanctioni. Simile de vita z honē. clerī. c. quoniam. §. vlti. clemen. r.
c ¶ Quādoqz cōtingit. Unde ad hoc tus adaptandum fuit. in cor. auc̄. vt debi. ma. z credit. §. qz no. col. vij. ff. de legt. l. iam ad ea. de libe. lega. l. legauit.
d ¶ Non culpa. Ubi ergo culpa vel aliqđ de segnitibus interueniret in psonaz scriptoris: expēsio eius fiendi non abbreuiatoris esset litera rescribenda.
e ¶ Negligentia. Nouerca eruditionis dicta. lxxxiij. di. c. nihil. vtpote cuncta ledente. in cor. auc̄. & questo. §. hec ola. col. vj.
f ¶ Ignorātie cecitate. Nota ignorātē dicī cecuz. unde z scribit: quonīa quidam ignorante inbillo turpiter exceca ti. Nec mirum: quia ignorātia mater dicitur cūctorum erroruz. xxxviij. dist. c. ignorātia. z scripturaz ignorātia: Quilibet dicitur ignorare. c. dist. c. qui iurta. z qui ea que dei sunt nesciunt a dño nescīri: iurta illud: ignorans ignorabit. c. dist. c. qui ea. z hec vera de illis qui habēt a quo discerent: sed dare operam noluerūt: in aliis enim secus. xxxvj. di. §. verū. z ar. ff. de bo. pos. l. in bonop. qs ouido in bonoīū possessione sernek. l. vtile. §. vtile. z. §. vlt. de iur. z fac. igno. l. regula. §. sed tame. C. de iugem. manu. l. si aut̄ tua.
g ¶ Desidie. Idest pigritie: nō adhibita circūspectione vel diligentia.
h ¶ Occupatione. Scilicet nimia aliorum negociorum: que frequenter ncutrum de agibilibus bene agi permittit. C. de assesso. l. nemo. xv. q. j. presbyteros. de simili occupatione habes. in cor. auc̄. de tabellio. §. z non fingāt. col. viij. extra de senten. excom. si aliquando.
i ¶ Distractione. Scilz aliqua ad alios cogitatu: perdit enim memoriaz bene agēdoz meus alteri⁹ distracta cogitātib⁹. ar. lxxxiij. di. c. nihil. ff. de cap. z postli. reuer. l. nihil. Nec sufficit aliqđ legere nisi adhīt z intelligere: vt dixi in decre. qz quotidiaz. §. nos aūt. Uel dic distractione alo abbreuiādi: sicut dicit ysiurit quem fore distractuz ab actu ysueto vel exercitio: puta lecture vel alteri⁹ operis explicādi: qđ sicut per exercitiū suscipit incremētum. C. de re milit. l. milites. lib. xij. ff. de le. §. i. l. legatis seruis. §. ornatricibus. Sic z per cōtrarium suscipit detrimētuz. arg. ff. de iure fisci. l. non intelligitur. §. vlt. fratres.
k ¶ Occasiōe. Forte volo: malitia: odio: vl' corruptiōe.
l ¶ Brevia. i. in grossum vel in mundum redacta.
m ¶ Procedit. Ad instar publici instrumenti: ex pthocollo nil additio nihil remoto procedere habentis. in cor. auc̄. de tabel. §. illud quoqz. coll'. iiij.
n ¶ Inepte formauerat. Iurta si illum cancellarie: vel ysderata qualitate negocij in grossum redigendi.
o ¶ Diatio. Idest nihilo exacto ab habente literam apostolicam obtinere.
p ¶ Fuerit rescribenda. Ad arbitrium vicecancellarij z correctoz curie qui ad hoc sunt prepositi.
q ¶ Scriptori. Cui nihil imputari potest sic (prout in nota reperit) illam scripsit.

¶ Ceteruz⁵ vt predicta que a nob pro vtilitate publica z sunt ista instituta salubriter: eo diligētiores sui ? obseruatores inueniātur: quo transgressores ipsoruz maiori nouerint pena ꝑ percelli: statuimus vt ꝑfati omnes z singuli tam literarum nostrarū ꝯ registri niſi scriptores ꝯ abbreuiatores notaꝝ a ipsaꝝ: qbus etiaz abbreuiatoribus b specialiter vltra infrascriptas penas ꝙ tenus predictas c taxationes obseruēt sub excōicationis d pena mādamus. Qui ꝓtra ꝑmissa fecerint: plus. s. ꝑfatas nostras beneficiales e literas vel notas f ipsaruz: vel earūdez⁵ in dicto registro scripturas taxando: exigēdo⁵ vel recipiendo i pro ipsis ꝯ supius

a ¶ Bemestre. i. sex mensium. de sap. neg. prela. licet.
b ¶ Sic. s. plus taxādo exigēdo recipiendo ꝯ debeāt.
c ¶ Ex ipso est ꝯ sua suspēsionis iuris. Sile de elec. ꝯ sit. lib. vj. in cor. auc̄. de rap. multe. §. pe. col. ix. ch sint.
d ¶ Sexto. No. plus punīri pctīs iteratū. C. ad. l. iul. de vi. pub. l. sernos. de ser. fugi. l. qcdqz. ff. de iurepa. l. j. de pe. l. capitalitū. §. solēt. z. l. aut damnum. §. qsqs. extra vt lit. nō cōtesta. qm frequenter. §. vlt. o testi. co. capit. ij. de maledi. captiul'. statuimus. xxviij. di. capt. quorundam. xxvj. dist. vna tm. contumacia enim facit cumulari penā. ff. de pe. l. relegati. z remissionē vente crimīa nisi semel cōmissa nō habent. C. de epīsc. audē. nemo. deteriorē ꝙqz volus e agno scēt qui iterato committit ꝯ qui semel deliquit. in cor. auc̄. de ultrigio. §. omnez. circa fi. collati. viij. vbi de hoc not.
e ¶ Eodez officio. Scilicet scriptoris abbreuiatoris: regi strator] sic & alios.
f ¶ Maculaſ. Nota officium. als o se liceāt maculari vel vituperari dicī per delinquentē in eo.
g ¶ Privatos agnoscant. In hoc decre. sinam iure priuatoriam inducit. simile. in capi. diem. z de pe. capi. felicis. lib. vj.
h ¶ Null ergo. Super hac clausula: vsq vt plene dixi in capitulo. execrabilis. zenze.
i ¶ Quoldam. Diuide hāc decre. in pres. v. principales. In prima causa z occasiō multiplex premittit. In secunda parte quorundaz fratrum minorum a sui cōmunitate ordinis discrepantiū allegatio multipharia subiungitur. ibi] In. §. quapropter.] In tertia cōstitutio ipsa in aliquibus declaratiua admittit. ibi] In. §. quo circa.] In quarta eius cōstitūtis cū aliis declarate ꝓtinatio sub tertur. ibi] In. §. eodem modo ꝛc.] In quta ois formidinis suspitio remouetur. ibi] Prope fi. i. §. nec formidēt.]
j ¶ Scrupulositatis. Idest credulitatis non ex causis probabilibus ortum habentis: sic exponitur hoc verbum per Hostien. extra. de symo. per tuaz. §. quare talis credulitas hec ceca appellatur.
k ¶ Ambiguū. i. dubiū. sile. C. de vsufru. l. ambiguitatē. de test. l. ambiguitates. de acquī. pos. l. nemo ambigit.
l ¶ Indocta scientia. Sic forte dicta: qz a scipsis ipsaz dicerent: nō a voce magīa: cōtra cōsiliū Dieronymi. xxj. q. j. si clericatuz. In fi. que non sm sensuz propium: sed sm patrū traditionē addiscenda z docenda: z ad eo z p eum qui eā a maloribus sm veritatem sibi creditam seruat. xxxvij. distinctio. relatum. z arg. C. de excu. artifi. l. j. lib. x. ff. de bona. l. acquilino. aliter enim scientia adulterina tradi z adiptsci dī in phemio digesto. §. hec ēt tria.
m ¶ Ne diterim⁹. q. d. si illoy malis ḥ detrīe sufficiat: vt per hoc plura dentur intelligi. argu. ff. ad mace. l. j. in cor. auc̄. qui. mo. natu. effi. le. §. z quedam. collatio. vj. cuzno. in eis. Uel dicit se non dicere quod tamen dicit: vt alibi de restit. spolia. literas. §. nos autez. C. de epīsco. z clerī. l. si quis non dicam.
n ¶ Irreligiosa. i. non religiosa: vt sic prima syllaba ꝓnatiue vel negatiue exponatur. argu. ff. de remiss. l. milites. §. irrenerens. de iurepatrona. l. prima.
o ¶ Uana. i. extrinsecus ostentatiua vt in veritate nō subsistens. argum. extra de consue. c. quāto.
p ¶ Superstitiosa. Exponi potest idest in obseruantiis exterioribus inutilis z superuacua.
q ¶ Religio. Qua si religatio seu reunculatio.
r ¶ Suis. Concipiēdo: quod est. j.
s ¶ Mauult. Pl⁹ vult vel preelegit: z sume verbum inherere quod est. j.
t ¶ Remek. Benedicit temere: quia nullus sue prudentie vel conceptui immittere debet: iurta verbum sapientis. extra de constitu. capitu. ne innitaris. nec in agendis suo sensu vel leuitate vuci. xj. questione tertia. summopere. extra de consti. capitu. j.
v ¶ Consciētie. In hoc non bene: nō recte informate. argu. extra de tempo. ordi. ad aures. de symo. c. per tuas.
x ¶ Uelamento. Expone idest velamine vel palliatio ne seu simulatione. alibi sumitur aliter istud verbum. C. de postu. l. velamento.
y ¶ Obedientie. Sic no. regularem teneri ad prestandum obedientiam prelato suo. extra de tempo. ordi. capitu. ad aures. vbi de hoc.
z ¶ Merito. Quod non est modicum: immo magnuz: quia deo gratum: cum melior sit obedientia ꝯ victima. extra de maio. z obedien. illud. z arguūt. ad hoc. ff. de re milit. l. ij. §. in bello. cum ibi no.
a ¶ Prouide. Reputatur ergo prudentia vel prouisio sue conscientie propie conceptu dimisso. superioris ordinationem ordinabiliter sequi: vt hic. z argumen. xxiij. q. vlt. c. quid autem mirius. xxxvij. distinctio. relatum.
b ¶ Nicolai. iij. qui condidit decre. exist qui semīnat. de verborum significatione. libro. vj.
c ¶ Clemētio. v. Qui ēdidit decre. extiul de paradiso. in eodē titu. in compilatione suarum constitutionum.
d ¶ Regule. Dicte quasi regulantis quem in mō vtuendi tam spiritualiter ꝯ temporaliter: vel ad rectuz quem

Petīi iteratū plus punītur.

Offīi mutilat q in to diligt

Diuisio textualis.

Ignorans cecus dī.

Lectura p exercitiuz suscipit in cremētuz.

Religio vsi dicit.

Quo life.

Obedientia est melior ꝯ victima.

Regla vñ dicitur.

Universidad de Deusto
Biblioteca

uentio.tij.distinctio.capitu.canon.verſi.regula.

a ℂ Declarationes. Ex hoc colligē papā declarationē ſup regula religionis poſſe facere: cū enim oſo regula dicta ritu ab ipſo ſalte per approbationē poſſerit. ex⁹ et reli.do.c.ne minus 7 eo.tit.c.religiosi.li.vj.7 ar.xj.di.c.ges

Papa pōt ſup fidei articul⁹ declarationē facer. xxiij.q.j.quotiēs.7.c.hec eſt fides. 7 pz i⁹ cre. eas inter nōnull⁹. vbi de hoc vide.

nescias ad illuz pōt nis fratrum minox declarationes[a] saluberiter[b] editas solidas[c] quidem 7 claras 7 lucidas[d]: imitaqz maturitate[e] digestas: nostras dño fauente indubias[f] ipsox predecessox declarationibus declarationes adiungamus[g]: siqz dies[h] diei eructet verbū: 7 nox nocti scientiaz manifestet: ne perperaz paucox[i] dicti ordinis fratrū (quod absit) in scientia recta ipsarum declarationū verba[k] cōuertens[l] in deuium: illaqz[m] suis[n] eis[o] pfecto 7 traria[p] accōmodans[q] sēb

b ℂ Salubriter. i. ad salutē animarū.

c ℂ Solidas. i. firmas: que incōcusse seruāde sunt: donec per illuz qui pōt in totum vel in partez fuerint renocate. argumen. xl. distinctione. capitu. consequens. 7 capitulo nostro. xxv. questione secunda. capitulo. j. 7 ij. in cor. aucten. de administran. offi. §. vltī. colla. tij. cum similibus.

Ds⁹ ūn ciplo ſūt ſcribēda ē

d ℂ Lucidas. Quia ꝓstitutio principio dz eē clara non obscura. tij. di.c. erit aūt lex. 7 nō p signoz captiones: nec p cōpendiosa enigmata: sed per ſrā cōsequentiam est scribenda 7 explicanda. arg. C. di vete. iu. enu. l. j. §. qd aūt. in cōtra facientē pena falsi locum habet. vt eo. titu. l. ij. §. eandē autem penam. also est versus sub. §. hoc autem.

e ℂ Maturitate. Cū qua 7 nō cum leuitate vel scripturā tione facienda est constitutio principis. C. de legi. l. humanum. 7 in prohemio. lib. vj. sicut 7 sententia proferenda. ar. C. de sen. exco. piculo rectādis. l. ij. §. q. tij. capitu. sūmopere. extra de re iudi. pastoralis. §. verum. clemē. v.

f ℂ Indubitas. Idest indubitatas.

g ℂ Adiungamus. Als adiungēres. hoc nō incōgruz nec insolitū erit: cū 7 omissum per antecessorē per successorē 7 suppleri 7 indici frequentissime sit repertū. arg. ff. de testi. l. questum. extra de rescrip. capitu. litteris.

h ℂ Dies diei nox nocti. Verba sunt psalmographi ꝓphete Dauid.

i ℂ Paucox. Sz quo dicit paucos: cū multi essent ffes ild qđ sequit facentes? Rndeo q⁹ pauci dr respectu multo maioris numeri aliox. xlo. di.c. disciplina. vbi viginti tria milia hoim pauci dr respectue. ff. de verbox signi fica. l. maiore. et de cle. ex com. mi. c. latores. 7 ibi no.

k ℂ Verba. Sup ḡbus ex quo recta sunt 7 clara nulla dz fieri in obscuz edificetio. ff. de leg. tij. l. ille. §. cū in verbis. 7 arg. ff. de ꝓbo. obligā. l. continue. §. cum ita.

l ℂ Conuertens in deuiū. i. puersum intellectum: forte amplectentes declarationū verba ipsa⁹ mente circūuēta 7 ita tura. ff. de leg. l. j. §. legem. extra de reg. iur. in. c. certū est. lib. vj. cū potius esset ius faciendū scilicet ꝓba offendere vt mens ꝓuet. C. de li. pre. l. tij. ff. qui petant tu. l. scire. §. ad aliud. de iurepa. l. adigere. §. ejusdē. no. extra de ꝓbo. significa. c. intelligentia. 7 dicta. l. contra legem.

m ℂ Illaqz. Declarationum verba.

n ℂ Suis. Sume ꝓba accōmodās sensib⁹: q̄ sequunt.

o ℂ Eis. Expone scilicet sensibus: vel eis. i. verba declarationum conuertentibus in deuium.

p ℂ Contraria. Mirime attenta verborum mente.

q ℂ Accommodans. i. applicans vel inducens.

r ℂ Ingrata deo. Sume verbū reddatur quod est. j. Et enumerat se incōmoda que ex tali in scia. puenisse: 7 b est primū. 7 per hoc quod dicit ingrata deo est penit⁹ excludēda. arg. in cor. aucten. vt non iura. cōtra naturam. in prin. cl. collatio. vj.

s ℂ Superioribus contumax. (Sc̄m incommodum) 7 ex hoc etiā est tolleda. arg. vj. q. tij. c. finaliter nobis. 7. c. seq. extra de mat. 7 obe. c. ij. arg. ff. de re militi. l. tij. §. bello. 7. l. milites. §. irreuerēs.

t ℂ Prefato ordini detrahēs. (Tertium incommodum) 7 p hoc suā turpitudinē ostendens cuz turpis sit paro suo vniuerso non cōgruens. viij. distinc. que cōtra. 7 aliter viuere volens ꝯ se habeant mores eox inter quos viuit: suspitiosus aut intemperans est. xlj. distinc. capi. gsgo. xij. distinc. illa. 7 arg. extra de sta. reg. recolētes.

Alme fīt mores eorum inter ſa viuo.

v ℂ Odiosa. Idest fratribus. (Quartū incōmodum) 7 non odiosa: sed potius debuisset per mutuam conuersationē affectuosior 7 charior reddi. argumen. C. de castrē. pecu. l. cū allegas. li. xij. ff. eo. titu. l. si forte. xxiij. distinc. vota clerium. 7 §. principibus. extra de elec. innouit. §. multa.

x ℂ Unionem scindens. (Quintum) ex quo solo detestabilis est habenda: cum solum in congregatos in vnoz spiritu sanctus veniat. xxiij. q. j. §. si autem. 7 cōgregatis in vnum aliquibus: deus in medio eorum esse dicitur. Matth. xviij. ca. j. questio. j. cuz scriptura. xviij. q. j. c. alienus. talem vnionē scindens diaboli opera subministrat: tollens inter homines mutuam charitatez sine qua certā concurrentibus omnibus aliis bonis operibus) non est salus: teste Apostolo. de peni. distin. j. c. euidenē. 7 distinc. c. si quis autem. 7 propheta clamante. bonum 7 iocundum est habitare fratres in vnum.

Saluꝰ nō ē sine charitate.

y ℂ Si valeat. i. crescat seu valere vel crescere pmittatur: nō enī dz intelligi nec exponi hoc verbū valeat. i. ō se teneat: cū certū sit cā nō tenere: vtpote mīta mala inducēte.

Scādalus est vitādꝰ

z ℂ Scandalū allatura. (Sextum incōmodū) 7 ob hoc intolerabilis est dicenda: illa enī que sine peccato mortali omitti possunt vel cōmitti sunt ob vitandum scandalum omittenda 7 etiam cōmittenda. j. Sic Coīn. viij. extra de no. ope. nuntia. capitu. cum ex iniuncto. xij. distinc. capitu. illa. quia nihil cum scandalo 7 c. de prescrip. nihil. x. questio. iij. cauendum. xj. questio. iij. nolite.

a ℂ Flagitat. Idest desiderat vel affectat.

b ℂ Profugatis. Idest procul fugatis siue pulsis.

c ℂ Incommodis. Que sunt ser. vt predixi.

d ℂ Minor. i. ꝑ papalis in quo hodie sumus.

e ℂ Haberet. Impropie videt loqui ter. non enī ḡdus vel status (cū sit quid inanimati) dr habere personem: sed persona dicitur habere statum vel gradum: vel esse in illo. argumen. xl. distinc. multi. 7 ff. de vecurio. l. eos.

f ℂ Incanduit. Idest incitauit vel inflammauit.

g ℂ Seruitutis. Ut seruiēdo dicte: 7 per istā filiationez appellat sperata se seruū. C. de offi. picto. prefec. l. quasi ḡras. circa fi. prie colūne. 7 notarius seruus publicus dicitur. ff. de adop. l. non aliter. inſti. eodem titulo. §. cum autem. 7 C. eodem titulo. l. ij.

De verboꝝ ſignificatione Titu. XIIII. 37

a ℂ Jugum. Simile. xj. distinctio. capi. in memoriam.

b ℂ Illius religionis. Scilicet fratrum minorum.

c ℂ Interius. Quo ad animam 7 spiritualia.

d ℂ Exteri⁹. Quo ad corpus 7 tpalia.

e ℂ Pastoralis cure. Sic ef de re iudi. pastoralis. cle. v. cū filiis multis.

f ℂ Angit. Als astringit. i. astringit.

g ℂ Pene. Per filiationē loqtur: sicut enī pēa 7 bonū ꝓpter ē cōstitū salutare pro libertate capere. ff. de adul. l. nec in ea. §. j. 7 dr ē ꝓsidentes p subditis deuotis. in cor. aucten. de man. prin. §. qz si de linquentes. i ti. col. tij.

h ℂ Debitrix. Hoc dicit: qz sicut ad pēz carnalē spectat correctio filij in ol licita discipliā. xxxviij. di. c. legant. extra de symo. lz Helī. C. de emen. ppinquo. l. j. sic 7 pēa spūalis est subditum ab errore corripere 7 crepare. xlv. distin. c. j. xxiij. qō. iij. forte. ne sanguis subditorum 7c. extra de offi. ordi. c. fi refragabili.

Dī filium corrigere debet.

i ℂ Quieta pace. Ad quam procurandam inter subditos quietaqz presidens anhelare debet. in cor. aucten. vt differentes iudices. in princi. col. 4. ff. de offi. pref. l. cōgruit. v. questio. §. c. si primateo. xxiij. questio. v. c. non frustra.

k ℂ Otio. Status ergo religionis dicitur esse in otio: scilicet quo ad meditationez sollicitudinis temporalis: vt hic 7 extra de regula. lz. §. si no.

l ℂ In numero. Scilicet personarum.

m ℂ Merito. i. vite 7 honestatis. C. de sta. 7 ima. l. 7 honestatis.

n ℂ Blādeqz. Quasi dicat nō subdole: sed cū animi sinceritate: sicut fecit Judas osculo filiū hominis tradens.

o ℂ Redeuntiū. i. ad visitatem 7 obedientiam sue religionis. de ḡbus redeūtibus gaudere debēt presidentes: ad istar christi plus gaudentis super vno peccatore penitentiam agente ꝯ supra. xcix. iustis qui non indigent penitētia: vt scribit i euāgelio: 7 legit. xxiij. q. tij. §. ex his. 7 ar. C. de here. l. manicheos. ff. de re mili. l. nō oēs. §. vl.

Osculum varijs ex causis pretatur.

p ℂ Oscula. Osculum qđqz prestat ad declarandū. vt sit in inda. p ditore osculo christū tradente: 7 tale osculū olim est. prohibitū: imo iustissima reputant funera amici ꝯ voluntaria oscula inimici. Prouer. xxvij. c. v. questio. v. non oscula. 7. c. non osculaf. cum corpore cum osculato esse videatur: mente tñ 7 ako Jesus est: quare multo nequior esse censetur ꝯ esse cuidens inimicus. xciij. distin. cap. si inimicus. 7. C. de do. l. data. cū ibi no. qđqz aūt prestatur ad reuerendū 7 obediendū: 7 istud aliqñ est pmissus: vt est videre in osculo qđ prestatur summo pontifici in pe. C. de domes. 7 hec. j. j. li. xij. cū ibi no. qđqz ño ḥbet ad deliḡndum cōsensum in malū. puta adulterium vel fornicationē: 7 hoc iure damnat. ff. de adulte. l. q⁹ aūt ler. qđqz ad ipsum deliḡndū in bonum: puta cōsugale affectū: vel pactū inducitiū: vel iniurie remissionem: 7 tunc

citur. ff. de adop. l. non aliter. inſti. eodem titulo. §. cum autem. 7 C. eodem titulo. l. ij.

a ℂ Jugum. Simile. xj. distinctio. capi. in memoriam.

b ℂ Illius religionis. Scilicet fratrum minorum.

c ℂ Interius. Quo ad animam 7 spiritualia.

d ℂ Exteri⁹. Quo ad corpus 7 tpalia.

e ℂ Pastoralis cure. Sic ef de re iudi. pastoralis. cle. v. cū filiis multis.

f ℂ Angit. Als astringit. i. astringit.

g ℂ Pene. Per filiationē loqtur: sicut enī pēa 7 bonū ꝓpter ē cōstitū salutare pro libertate capere. ff. de adul. l. nec in ea. §. j. 7 dr ē ꝓsidentes p subditis deuotis. in cor. aucten. de man. prin. §. qz si delinquentes. i ti. col. tij.

h ℂ Debitrix. Hoc dicit: qz sicut ad pēz carnalē spectat correctio filij in ol licita discipliā. xxxviij. di. c. legant. extra de symo. lz Helī. C. de emen. ppinquo. l. j. sic 7 pēa spūalis est subditum ab errore corripere 7 crepare. xlv. distin. c. j. xxiij. qō. iij. forte. ne sanguis subditorum 7c. extra de offi. ordi. c. fi refragabili.

i ℂ Quieta pace. Ad quam procurandam inter subditos quietaqz presidens anhelare debet. in cor. aucten. vt differentes iudices. in princi. col. 4. ff. de offi. pref. l. cōgruit. v. questio. §. c. si primateo. xxiij. questio. v. c. non frustra.

k ℂ Otio. Status ergo religionis dicitur esse in otio: scilicet quo ad meditationez sollicitudinis temporalis: vt hic 7 extra de regula. lz. §. si no.

l ℂ In numero. Scilicet personarum.

m ℂ Merito. i. vite 7 honestatis. C. de sta. 7 ima. l. 7 honestatis.

n ℂ Blādeqz. Quasi dicat nō subdole: sed cū animi sinceritate: sicut fecit Judas osculo filiū hominis tradens.

o ℂ Redeuntiū. i. ad visitatem 7 obedientiam sue religionis. de ḡbus redeūtibus gaudere debēt presidentes: ad istar christi plus gaudentis super vno peccatore penitentiam agente ꝯ supra. xcix. iustis qui non indigent penitētia: vt scribit i euāgelio: 7 legit. xxiij. q. tij. §. ex his. 7 ar. C. de here. l. manicheos. ff. de re mili. l. nō oēs. §. vl.

p ℂ Oscula. Osculum qđqz prestat ad declarandū. vt sit in inda. p ditore osculo christū tradente: 7 tale osculū olim est. prohibitū: imo iustissima reputant funera amici ꝯ voluntaria oscula inimici. Prouer. xxvij. c. v. questio. v. non oscula. 7. c. non osculaf. cum corpore cum osculato esse videatur: mente tñ 7 ako Jesus est: quare multo nequior esse censetur ꝯ esse cuidens inimicus. xciij. distin. cap. si inimicus. 7. C. de do. l. data. cū ibi no. qđqz aūt prestatur ad reuerendū 7 obediendū: 7 istud aliqñ est pmissus: vt est videre in osculo qđ prestatur summo pontifici in pe. C. de domes. 7 hec. j. j. li. xij. cū ibi no. qđqz ño ḥbet ad deliḡndum cōsensum in malū. puta adulterium vel fornicationē: 7 hoc iure damnat. ff. de adulte. l. q⁹ aūt ler. qđqz ad ipsum deliḡndū in bonum: puta cōsugale affectū: vel pactū inducitiū: vel iniurie remissionem: 7 tunc

est pmissum. C. de do. inter vi. 7 vxo. l. si a spōsa. extra de spon. du. c. j. xxiij. di. c. cū Adrianus. inſti. de inu. §. vltī. qđqz etiā prehēdendum ad inducendum cōsensum presumptum: sed vt omnis finita esse pacis osculo denotentur. de consc. di. j. c. sicpo. 7 distin. ij. ca. pacem iuxta ꝓphete. Justitia 7 pax osculate sunt.

q ℂ Macter vitulā. i. minoz religioni: in signuz gaudij 7 letitie de illorum regressu ad istar pōs qui de reuersu filij aberrantis gaudēs vitulum saginatum occidi fecit.

r ℂ Eommaz. Scilicet redemptiū.

s ℂ Liberto. Qđ dicat spōtanea 7 pura.

t ℂ Odor trahat. i. inducat 7 sollicitet.

v ℂ Charitas attrahat. i. nō se renocet 7 incliuet.

x ℂ Lucidet. Id ē manifestet.

y ℂ Que. Scilicet charitas.

z ℂ Miseria. Nota miseri miliā qualē lachrymarū dicit: vt i antiphōa bte ꝑgrinis. Salue regina.

Miſeri miſeria ē vallis lachrymarum.

contritione 7 humiliatione 7 purissima ? ascēsiones in cor de suo disposuit x: vt non soluz in virtutem de virtute ꝓficiat a: sed in eisdem virtutibus permanens b quasi quibusdam hax ad ꝓfectionem tendentibus c gradibus d die in diez facta e se melioz ascēdat in altius: terrena despiciat ac celestia complectatur f siqz tandem diuino numine collocata in patria g tanto h deū ſm huius sancte ascēsionis gradus cognoscat aptiꝰ i: quāto nūc in huius k peregrinationis angustijs illos l conscenderit m altiozes: naz ſm Dauid prophetam eximium: dum sanctam ecclesiam deus suscipiet in eius n gradib⁹

Utrꝰ gradibus augetur.

2 ℂ Humiliatione. Juxta verbum prophete. Cor contritum 7 humiliatum 7c.

? ℂ Purissima. q. d. non ficta ab omni fictione 7 hypocrisi depurata. argumen. xxxiij. questio. ij. §. ex his. de penitē. distinctio. ij. capi. j. §. vbi charitas.

x ℂ Disposuit. Quasi per gradus.

a ℂ Proficiat. Circa quod dicit prophēta. Et ambulabunt de virtute in virtutem. vnaqueqz enim virtus quasi quibusdam gradib⁹ augetur. de pe. distinctio. ij. dum sanctam. 7 capitu. charitas in quibusdam.

b ℂ Permanens. Per inchoationem boni operis.

c ℂ Tendentibus gradibus. Cum inchoata ad perfectum protrahitur.

d ℂ Facta se melioz. Cum in eiusdem bone operationis perfectione 7 consummatione soliditur. de penitē. distinctio. secunda. dum sanctam.

e ℂ Despiciat. Per sollicitudinis tēporalis deꝑnem.

f ℂ Complectatur. Scilicet per contemplationem.

g ℂ In patria scilicet celesti. Omnipotens enim deus producto fructu falcem mittit: 7 messem suam secat: quia cum vnumquemqz ad opera perfecta perduxerit: temporalem vitam permissam mortis sententiam incidit: vt granum suum ad celestia regna perducat. dicto capitu. cum sanctam.

h ℂ Tanto. Idest intantum. apertius quod est. j.

i ℂ Apertius. In virtutum quippe nostrarum gradibus deus ascendere dicitur: quia in tanto nobis sublimior ostenditur: quanto noster animus a rebus infimis separatur. di. c. dum sanctam. in fine.

k ℂ Huius peregrinationis. Scilicet vite temporalis.

l ℂ Illos. Scilicet gradus.

m ℂ Conscenderit. Scilicet per contemplationez 7 bonorum operum perfectionem.

n ℂ In eius. Scilicet ecclesie.

Universidad de Deusto
Biblioteca

a ¶ Dinoscetur. Scilicet dominus vel eius gloria: q̄ eius gloria per illius incrementa declaratur: quanto enī sancta ecclesia ascendendo proficit: tāto deus omnibus hominibus ex eius virtute innotescit: vt dicto capitulo dum sanctam. in principio legitur.

b ¶ Quapropter. Secunda pars.

c ¶ Periculis. h̄ colligantur ex parte precedenti.

d ¶ Tā illa. Scilicet incommoda ⁊ pericula submouenda: quod est infra.

e ¶ Remedijs. ga que medicamenta morbis exhibēt: hec cura negocijs. l. coīauē. hec ꝓstitutio innouat. col. vij. ⁊ notis morbis tē. extra de tramen. calum. ceterum.

f ¶ Fidelibus. Inter quos per predicta incommoda scādalum generabat: vt in pte precedēti.

g ¶ Materiam. no. folleādā esse oēs modū ⁊ occasionem malt. ad hoc ex ne cle. vel mo. c. vt pericu losa. li. vj. ⁊ p contrarium opportunitas ad bonā submittrāda est. de elect. cū ex eo. lib. vj.

Psal. xcij. sancta illud. Da sapienti occasionē ⁊ sapientior erit. xxij. questio. v. capitu. vides. de hoc latius dixi in capitu. execrabilis. in glo. si habes.

h ¶ Non aderat. Ut in psalmus. ⁊ argu. ex de symo. p tuas. ij. not. de offi. deleg. pastoralis. §. quia ꝑo.

i ¶ Scrupulosam. Simile de symo. per tuas. ij.

k ¶ Caligine. Idest mentis obfuscationes. si de here. capitu. nolentes. clemen. v.

l ¶ Suauiter. Supra dixerat blande: in parte precē. hoc dicit: quia leuiter castigatus de facili reverentiam exhibet castiganti: asperitatis nimie autem tē. xlv. distinctio. cum beatus. ff. ad. l. aquil. l. non nimia.

m ¶ Ut filios. Die vt dixi in pte precēdēti in ꝑbo pīne.

n ¶ Matris. Cōsuete filio misereri. ar. ff. de adul. l. nec in ea. §. vlti. ff. quod fal. tuto. au. falsus. §. iulianus. ff. re milit. l. milites. §. desertorem. in cor. auē. vt fine prohi. ma. §. j. col. vij. extra de priēsumptio. afferte. cum simi.

o ¶ Diligenti. Simile. C. ne filius ꝓ pa. auē. habita.

p ¶ Matura deliberatione. Hoc dicit: q̄ sapiēs deliberate gerere. l. coī. auē. de ap. §. sanctimus. col. tij. xj. qō. iij. c. summope. nam que cōsilio recte geruntur: iure intētoꝝ ⁊ effectu ⁊ firmitate ntuntur. C. de repu. l. tij.

Nota tria sūt de relīgiōs substantia.

q ¶ Obedientiam. Subaudi castitatez ⁊ propriū carentiam: hec enim dicuntur religionis esse substantialia. extra de statu mona. cum ad monasterium. §. vlti.

r ¶ Habeant. Nō intelligas q̄ ea habeant absq̄ omni iure vtendi: cum simpler vsus absq̄ omni iure nō retinatur: nec de se sit possibilis. vt in decre. ad conditorē. ⁊ capitu. cum inter nonnullos.

s ¶ Doluerint. Illas ergo habere mere voluntatis est. arg. ff. de indi. l. non quicquid. C. quomodo ⁊ quādo iud. l. j. in his ergo fratribus minoribus velle iterum relinquitur: sicut ⁊ velle etiā ⁊ potu reficī. ⁊ hoc ideo: q̄ sine istis vita humana sustentari nō pōt. ff. de alt. leg. l. legat. de verborū signi. l. verbo victus. j. q. iij. si quis obiecit. sicut ⁊ quo ad altavelle habere dicantur. xj. q. iij. c. monachus. extra de regu. lx. ⁊ ibi ratio de hoc redditur. ⁊. xlv. questione. ij. capitu. due sunt. als enim regulariter vellevl' nolle habere non dicitur. de elec. ij religiosus. de testa. c. ij. ⁊ sepultu. capt. vlti. lib. vj. xvj. q. j. non dicatis.

Religiosi an velle ⁊ nolle habeant.

t ¶ Vtilibus. Hoc ꝑ regulā causa ducende humilitat' īstitutum fuit: nam ⁊ clerici seculares ī vestib' ac calciamētis decorem quere nō debent. xlj. distinctio. capt. clericos. extra. ⁊ vt. ⁊ ho. cle. capit. clerici. xx. questio. iij. in fine. ⁊ capitu. j. sicut nec in cantando lenitatem vocum. xcij. distinctio. capitu. cantantes. ⁊ capitu. in sancta. omatus enīz extrinsecus frequenter quem ad voluptatem ⁊ elationez inducit. iuxta id. Incompositio corporis incompositionē indicat mentis. xlj. distinctio. capitu. vlti.

Clerici in vestimentis decori ḡrere non debent.

v ¶ Predictorum verborum. In vestimentis vilibus.

x ¶ Limpide. Idest clare: non obscure: sed dilucide.

y ¶ Iudicium. Idest determinationem ⁊ declarationem: vel propīe potest sumi: quia super hoc ipsi qui sequuntur per decre. clemen. v. videntur iudices cōstituti: aliter autem alibi sumitur. hoc verbum iudicium. super quo vide quod not. in stitu. quibus non est permis. facere testa. §. preterea.

Iudicij ī equocus.

z ¶ Committendum. Ut in decreta. extiū. §. preterea. cum in regula.

a ¶ Super hoc. Que vestimēta vsita vel nō reputent.

2 ¶ Onerando. Periculosum est istud omne si contra fiat: cum ex hoc peccatum mortale incurratur. xxvij. questione. i. §. ex his. extra de restitu. spoliato. literas. §. porro. simile habes alibi: vbi habentis aliquid facere consilentia onerantur. extra de here. capitu. statutum. §. vltimo. libro sexto de sepultu. dudum. §. verum. de religi. do. capt. ij. §. vt autem. de iurepatrona. capt. j. §. precipimus. cle. v. extra de iureiurando. capitu. mulieri.

b ¶ Nec ob hoc. Scilicet q̄ papa cle. vestimentorum vilitatem illorum durit iudicio committendam.

a ¶ In ghuscā. Hoc dicit: q̄ illi respectu aliorū pauci erant: vt dixi in parte precedenti in verbo paucorum.

b ¶ Plus sapere. Hoc est ꝫ doctrinā apli ad Rom. xij. c. de pen. di. iij. c. adhuc instant. extra de renun. c. j. li. vj.

a ¶ Questionum. Ad quas decidendas fuit opus declarationibus que. j. subiecuntur.

b ¶ Vestimentorū. i. qualis longitudinis: latitudinis: grossitiei: subtilitatis: forme: ⁊ figure deberent esse vestimenta: quinimmo ad expositionem huius verbi. vide qd no. Hust. de rescrip. tibi. libro. vj.

c ¶ Licētia. Scilicet fratrum.

d ¶ Propterea. i. q̄ dicebant se debere indui vilibus vestimentis.

e ¶ Strictos. Et sic vilitatez vestimētorum credebant referendam etiam ad curtositatez: strictura: squalidtatem ipsorum.

f ¶ Squalidos. Exponi pōt hoc verbum. i. viles vel tristitiaz indicātes. ar. ff. de iniur. l. vestem. ⁊ l. item apud. §. hoc ettaz here. vbi simile verbum reperies.

g ¶ Nouitate plenos. In hoc ista fratres male attendebāt: qd scribit in rebus nouis ꝓstituendis eudens dz esse vtilitas: vt discedatur ab eo quod diu equum visum est: et ideo reprehensione digni fuerūt. xj. dist. c. go nesciat. no. extra de ꝓbe. cum cōsuetudinis.

h ¶ Discreparēt. In hoc ptra mores alloꝝ gesta: sunt pro moꝝ illoꝝ diuersitate vitāda tanqm turpia reputata. viij. dist. c. quod contra mores. Et adde quod dixi in parte precedenti. in verbo detrahens.

i ¶ Nec eos. Scilicet habitus.

k ¶ Deponerent. Suam inobedientiam ostendētes. ar. de tēpo. ordi. c. ad aures. de offi. ordi. quanto.

l ¶ Resumendos. Quod tamen facere tenebantur. ar. extra de vita ⁊ hone. cleri. c. deuo qui.

Precepto superioris etiam dubio parendum est.

m ¶ In hoc. i. deponēdo habitus quos portabant: ⁊ in resumendo cōmunes habitus alloꝝ.

n ¶ Non parendum esse. Et hoc male dicebant: cum precepto superioris de se iusto: vel saltem de quo est dubium sit obtēperandum. xxij. q. prima. c. qui culpatur. no. de tempo. ordi. cum ad aures. ⁊ de hoc. ff. de reg. iur. l. factum a iudice. ⁊ extra de regu. iur. c. quod quis mandato libro. vj. ⁊ ibi etiam de hoc dixi.

o ¶ Et suum. Scilicet habitum.

p ¶ Sic. Scilicet curtum ⁊ strictum.

q ¶ Despectum. Per hoc forte dicentes ipsum magis humilem reputandum.

r ¶ Regularem. i. regule (fm eos) quenientem.

s ¶ Cruciformem. i. crucī conformem: que consistit ex stipite in longum porrecto ⁊ brachio in trāsuersum extēso: sic dicebant de habitu suo: cuius lōgitudinem stipitis crucis: ⁊ ipsius habitus manicas extēsas brachio in trāsuerso stipitis extenso forte comparabant.

t ¶ Ceteroꝝ. Fm cōmunitatem ordinis faciendum.

v ¶ Superfluum. Propter longitudinem.

x ¶ Irregularēq̄z. i. nō sic regule quenientez sicut summi.

y ¶ Optant. Sub q̄ suū habitū deponere: ⁊ alterū habitum suoꝝ superiorum arbitrio habere tenerentur.

3 ¶ Repetitā. ē. in parte precedenti: ⁊ in ista dicto: et dicto. c. exiui de paradiso. §. preterea.

z ¶ In illa. i. declaratione mentis.

2 ¶ Iudicij. Expone: vt. ē. in simili verbo iudicium.

x ¶ Inhibi. i. in ipsa declatiōe mētis.

a ¶ Scruent. Per hoc videbatur eis: q̄ in premissio superiorum suorum stare iudicio minime tenebant: quasi altorum habitum nō reputarent vilem: sed irregularem et superfluum: vt. ē. sed in ista verbo declarationis. clemen. conuerteba tur in deuiaz: vt prima parte dicit: quare eoruz intellectus in hoc reprimitur: vt in parte sequenti traditur.

b ¶ Presertim. i. maxime. sīle de foro cōpe. si diligenti.

c ¶ Predicti Nicolai. Scilicet. ij. ad. vij. in decre. extiū. de verbo. significa. libro. vj.

d ¶ Semper. Idest omni tempore.

e ¶ Fratribus. Scilicet minoribus.

f ¶ Relucerat. Quam non relucere dicebant in habitibus alloꝝ.

g ¶ Ipsis. Scilicet fratribus.

h ¶ Eorum. Scilicet fratrum minoꝝ.

i ¶ Ut asserunt. Si verum quod sequitur dicebatur: aliquem colorem habere videbantur: qui tamen eis non sufficit: vt. j. §. priori. sequitur.

k ¶ In omnibus. Hoc verbum sic vniuersale ⁊ indefinitum: eis sic dicendi occasionez aliqualem dare videbatur: que nec eis proficit: vt. §. priori.

l ¶ Et paupertas. Volentes per hoc forte dicere: q̄ talis vilitas ⁊ paupertas habetur ⁊ denotatur in breuitate ⁊ strictura habitus quem portabant.

m ¶ Extiterent. Fm illorum intentionem.

n ¶ Quas gererent. Scilicet curtas ⁊ strictas.

o ¶ Quas darent. i. longas ⁊ superfluas fm eos.

p ¶ Tenebantur. Fundantes se in quibusdam verbis regule: ⁊ in quibusdam generalibus cōstitutionibus ordinis quas allegabant: vt. ē.

q ¶ Generali ministro. i. ordinis minoꝝ.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Brenitas amatur.

a ¶ Alderant. Idest presentes erant.
b ¶ Brenitatis causa. Nota inrta id qđ dicit consuenit gaudent brenitate moderni. ad hoc. ff. ad. l. aquil. ita vnl neratur. §. estimatio.
c ¶ Ex aduerso. Scilz illos sequi debere superiorꝫ suoꝫ iudicium in deponẽ do vestes quas portabant: ꝛ in reassumẽdo illas quas illis offerebant.
d ¶ Elsdez fratribus nostris. Scilz cardinalibus.
e ¶ Scripto. Idest in scriptis.
f ¶ Proposita. Et sic per assertionem ꝯtium cause merita fuerunt pangita. C. si per vim vel alio modo. l. vlt. extra ꝺ in integrꝫ restit. e. tum ex litere. §. p̃terimus.
g ¶ Ex fratribus nostris. Scilz cardinalibus.
h ¶ Deputatis. s. auditoribus.
i ¶ In predict̃s. s. in vestibus dimittendis quas portabant: ꝛ in reassumẽdis que offerebantur eisdem.
k ¶ Plurtes repetũt. Ad matorẽ fortẽ indaginez ꝛ examinationẽ. ar. xxxv. q. ij. graue. xxx. q. v. inducentes. extra de fide instr. cum Joãnes. §. verum. C. de eden. l. §. in prin.
l ¶ Quo circa. Tertia pare.
m ¶ Rõnibus ꝯ dictis. s. in. §. prox. hic inde allegatis.
n ¶ Et alijs. s. de nono prepositis.
o ¶ Illisqz. Scilz tam primo qꝫ subsequẽter ꝓpositis.
p ¶ Plenius. s. plene: vel plenius qꝫ ante.
q ¶ Intellectis. Per hoc colligẽ hñtes iudicare primo debere iura ꝛ rationes partium cum diligentia rimari ꝛ intelligere: non se inferẽda sentẽtia p̃cipitare. C. de sent. experi. reci. l. q. ꝛ. xj. q. iij. summopere. extra de dolo ꝛ cõtuma. olim. cum sit no. de re iudi. pastoralis. §. verũ. cle. v. vbi de hoc oꝛti. Prout enim hic papa fecit: ceteri eius exemplo ducti facere debent: quia docti viri cautela rẽ. lxxxj. distinctione. c. legitur. ꝛ argumen. extra de re iudi. in causis. C. de legi. l. vltima.
r ¶ De predictorum. Sub hac clausula. dic vt not. in decretis. extraordinariis.
s ¶ Pretangitur. In. §. quapropter.
t ¶ Decreuerit. In dicta decre. extra. in. §. preterea.
v ¶ Consuetudinẽ. Juxta quam quelibet patria ꝛ prouincia gaudet in suo sensu: ꝺm Piero. lxxxj. dist. veruꝫ.

pro cõitate eiusdem ordinis aderant a suis rõnibus (quas ꝓmittat̃ b causa omittimus) cõtrariũ asserentibus ex c aduerso: prout hec ꝛ alia hinc inde coram nobis ꝛ eisdem d fratribus nr̃is scripto e lectu verboꝝ fuere proposita f ac etiã coꝛaz aliquibus ex fribus nostris p̃dictis super hoc deputatis ꝺa nobis: p̃sertim per aliquos ex fratrib⁹ dicti ordinis qui in p̃dictis g cõmunitatibus aduersabãtur eisdez fuerũt pluries k repetita.

¶ Quo l circa nos seriosius rationibus m p̃dictis auditis: et n alijs illisqz o plenius p inspectis q volẽtes ꝓpetuum p̃fato finez dare negocio: de p̃dictoꝝ fratrũ nostroꝝ cõsilio declaramus ꝛ dicimus: qꝫ cum (sicut ꝓtangitur r) dicaꝫ in regula: qꝫ ffes oẽs vestimẽtis vilibus induantur: ꝛ cum vilitatez huiusmodi vestium taz habitus ꝯ interioꝝ tunicaruz illam p̃fatus Clemens intelligi debere decreuerit s: que ꝺm ꝯsuetudinem t vel cõditionez u patrie debeat quãtum ad colorẽ pãni ꝛ pciũ x vilitas merito reputari: atqz ꝯsequente huius vilitatis iudicium ministris custodibus seu guardianis p̃dictis (ipsoꝝ super hoc ꝯsciẽtias onerãdo) duxerit y cõmittẽdum: put in eiusdem Clemẽtis literis super hoc confectis plenius ꝯtinetur z: in eoꝝdẽ ministroꝝ custodũ seu guardianoꝝ eodem modo iudicio est relictuz. Nosqz nihilominus p̃fatoꝝ ministroꝝ custodum ꝛ guardianoꝝ iudicio presentiũ auctoritate a cõmittimus: determinate videlz: arbitrarie: atqz p̃cipere cuius lõgitudinis ꝛ latitudinis: grossitiei: ꝛ subtilitatis b forme siue figure atqz filium c accidẽtiuz esse debeat: raz habitus ipoꝝ rũqz d capuciaꝝ: cõ interiores tunice: quibus e fratres oẽs minores dicti ordinis induũtur: ac insuper cuius f quantitatis ꝛ vilitatis indui eos ipsis vestimentis oporteat: et s an in vestimẽtis huiusmodi ꝺm regulã ꝛ declarationes eoꝝdem p̃decessoꝝ nr̃oꝝ: ꝛ p̃fatas ordinis ꝯstitutiones: relq ceat g aspitas: vilitas: ꝛ paupertas: vtrum ne quãtuz h ad colorẽ: vilitatez: paupertatez quoqz: ac cetera accidẽtia su p̃dicta fratres vestimentis induantur vt debent: super k quibus eoꝝdem ministroꝝ

Index sẽtiaz latarus multa rimari ꝺz.

Ordo minoꝝ possz totꝫ p papã tolli.

Peccat mortaliter q vltz ꝺ mãdatũ p̃ceptuz pape.

a ¶ Oneramus. Vide vt dicti supra proximo. §. in verbo onerando.
b ¶ Mandanteo cõtra tale mãdatum preceptuz venies peccaret mortaliter. arg. xlvij. qõ. j. qđ precipitur. extra de verbo. signi. in hijs. de ma. ꝛ obe. c. si quis. qui filii legitꝫ. venerabi lẽ. §. rationibus. ad fi. ff. de re milit. §. in bello. no. Bosten. ꝺ offi. ordi. c. liter cetera. §. vlti. de treug. ꝛ pa. c. j. ꝛ Bersi. ꝺ offi. ordi. ea q̃. ꝛ ibi dicti de eta. ꝛ qli. c. j. cle. v.
c ¶ In predictis. Supra p̃. ꝺ clarat.
d ¶ Similib⁹. Arbitrarie cõsideratis cum non sint ipsa finaliꝫ ofa l ture expressa. vt. j. sequitur argu. ad hoc. extra de offi. dele. de cauſis. ff. de leg. j. l. si dominus. §. in pecunia.
e ¶ Eorum. s. ministroꝝ ꝛ aliorꝫ. ã. ꝛ j. nominatorum.
f ¶ In totius ordinis. Administrationib⁹ quod est. j.
g ¶ Eisdem. s. generali prouinciali ministris custodibus guardianis.
h ¶ Odo. Vt vnuersi: vt differat a verbo sequenti.
i ¶ Omnimode. q. ꝺ. excusationibus supra expressis ꝛ aliqs quibuscuqz frivolis relectis.
k ¶ Parere. Idest obedire vel obtemperare.
l ¶ Per omnia. Intellige licita: in aliqs enim magis deo ꝯ homini parendum est. ꝛ. questio. iij. qui resistit. ꝛ capitu. sultanne. ꝛ capi. si dominus. ꝛ capi. non semper.
m ¶ Teneantur. Hoc verbum necessitatem parendi vi detur imponere: vt dixi in decre. execrabilis.
n ¶ Illorum. s. ministroꝝ ꝛ aliorꝫ. ã. nominatorum.
o ¶ Arbitrium. Idest voluntatẽ vel ordinationẽ. argu. ff. de verbo. obli. l. si quis arbitrii. C. de ẑhen. emp. l. vlt.
p ¶ Judicium. Expone vt supra.
q ¶ Illis. Scilicet ministris ꝛ aliqs.
r ¶ Parendo. Idest obediendo.
s ¶ Nec sint. Scilicet quo ad rei veritatem.
t ¶ Nec dici possint. Quo ad vulgi opinionem.
v ¶ Constitutionum transgressores. Nec mirum cum omni ex precepto constitutionis presentis in premissis obedire tuis superioribus sint astricti eis parendo non videntur esse in dolo vel in culpa cum habuerint parere necesse. ff. de regu. iur. l. non videt. §. qui iussu. de aqua plu. arcen. l. §. cũ. §. cum similib⁹. ꝛ quia canonis huius auctoritate preceptiua talis obedientia prestatur que a peccato obtemperantem excusat. xxiij. questiõe tertia. c. qui peccat. xxiij. q. vlt. noluit. C. de adul. l. gracchus. alias dicetur: qꝫ per hanc constitutionem obtemperantibus laqueus iniceretur: contra iura. xxxij. questio. j. capitu. de vidiuis. ꝛ eius auctoritate ipsi eẽnt circumscripti: contra. l. primã. C. de his qui veni. eta. impetra.
r ¶ Maxime ꝓpie intelligas istud aduerbium: nam

eadem esset: si in regula vel constitutionibus ordinis vel declarationibus aliis essent expressa que sequuntur: nam ꝛ cõtra illa p̃cepta huius cõstitutionis parẽdi est ꝛ pareri pot absq; aliqua trãgressione: ex ꝺ vo. c. nõ est voti. cũ tales obseruãtias possit papa necdi declarare: imo ꝛ penitus tollere: etiã possit totũ minuz ordiné submonere: cũ ab ipsius approbatione p̃cesserit. no. Inno. ex ꝺ sacra. nõ ite. c. ibiq; ẽ. nõ ergo minꝫ si obtẽperãteo nec sint: nec dici possint nec se sentire ꝺbeãt trãsgressores: alis viderent de potestate pape nõ sine piculo dubitare. xv. ꝺ. c. sãcta romana. ver. itẽ opuscula bti Leonis. ẑxx. ꝺ. c. nullꝫ fas. ꝛ argumẽ. C. de legi. l. vltima.
y ¶ Debeant esse. Trãsgressionis igit̃ ois nota cessat si obtẽperet in his q̃ regula vel constitutio nes ordinis nullatenus interdicunt: cum ꝛ si interdicerent idẽ esset: vt. ã. glo. p̃t.
z ¶ Non impart. q. ꝺ. imo part. vt sic de filiꝫ ad filia ex cognatꝫ filiatione in agibilibus p̃cedaꝫ. C. de consti. pe. l. vlti. extra de confir. vtl. cũ ollecta. cũ si. ꝛ ¶ In predictis. Scilicet in longitudine grossitie subtilitate: forma vestium vel figura.
? ¶ Lõpellimur. Hoc intellige inquãtũ digna vor censetur principio se aliigatum legibus profiteri. C. de legi. l. digna. ob causa tuam necessitatem executionis officij pastoralis. argumen. in prohe. C. in prin. tuncta. l. vlti. ff. de separa. ho. alis precise compulsio nulla sibi fieri potest: cum sit lege humana solut⁹. ff. de leg. l. principe. nec sua fedes a quo ꝯ iudicari potest. xxj. distin. c. nec autem.
ẽ ¶ Illaqz. s. quante longitudinis ẽ. vt. ã. legitur.
a ¶ Eis. Scilicet ministris ꝛ aliqs. ã. nominatis. ꝛ dicetis. s. eorum arbitrio vel iudicio.
b ¶ Inuitamur. Idest inducimur.
c ¶ Scientia. Juxta hoc scribit lex nõ possunt omnes artium aut legibus aut figulitatis cõstitutionib⁹ cõprehẽdi. ff. de leg. l. nõ possunt. ex cui⁹ mente sumpti videt qꝫ hic dicitur: natura enim introducta est: vt sint plura negocia ꝯ vocabula. ff. de prescriptio. ver. l. natura.
d ¶ Infinita sint. Scilicet particularia: nã enim quotidie nouas deprioperat edere formas. r. collatio. que sit prima causa bene. amt. §. predictis. C. de vete. iur. enucle. §. sed quia diuine. in prohemio. lt. vj. Et potes colligere: qꝫ de his que de se infinita sunt certa lex non potest constitui: cum enim lex de se habeat esse certa. ff. de iur. ꝛ fa. signo. l. in omni. iij. distinctio. erit autẽ. habeatqz principium ꝛ finem: vt in prohemio digest. §. sed quia solitum. in h. merito de hoc quod infinitum est: ꝛ sic incertum non constituitur nec infinitatem amplectitur. C. de sacrosan. eccle. l. vlti. extra de reserip. capi. cum in multis

Negocia plura sũt ꝯuocabula. Lex de his nõ constituit nõ potest. Infinitas an reprobetur.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Infinitas an reprobetur.

lib.vj. Quod intelligē tenta talem breuem distinctionē: q̄ sunt agitur actibus cōcernētibus salutem aīe: puta tenere dec.: similia: et tale finitas pbatur. xxij. di.c. sacrosancta. xxxvj. di. si gd vult. C. de sum. trī. inter clarad. in fi. de offi. pfec. pre. l. quas gras. aut de alijs: et tunc aut de inducētib[us] exceptionē: quo casu infinitas approbat. ff. de exceptio. do. l. pure. §. fi. C. de excep. l. si pactū. instt. eo. tit. §. appellat. aut de inducentibus obligationē: quo casu aut verba obligationis sunt de sui natura limitata infinitatē sapientia: et tunc finitas approbat. et vsu fin. le. l. cum gdam. et l. cum ad hoc. de fideiuss. l. fi. stipulat[o]. aut nō sunt de se infinitatem sapientia: siquidē certatur de obligatione nouiter inducenda: tunc infinitas reprobat. ff. de dam. infec. l. q bona. §. vlti. et idē si tractet de obligatione prius inducta post amplianda: etiā si verba obligationis sint de se flexibilia ad finitatē vel infinitatē. ff. de leg. iij. l. fideicōmissa. §. si quis.

a ¶ Contingit. Scilicet sententiam.
b ¶ Disciplinam. Idest doctrinam.
c ¶ Complectitur. De arte probatur. ff. et leg. l. nō possunt. de regula. idem. ff. de regu. iur. l. omnis diffinitio.
d ¶ In illo. Scilicet circumstantijs et accidentibus.
e ¶ Maloribus. C. de offi. prefec. preto. vrba. l. studentibus. de offi. rec. pronūn. l. potioris. xcv. distinctio. c. ecce et capi. et esto subiectus. extra de mato. et obe. solite. de cens. omnis anima. vniuersitas enim alia ratione subsistere non posset: nisi magnus ordo distinctionis graduū eam seruaret. lxxxix. distinctione. capitu. ad hoc.
f ¶ Obseq. i. fulre in suo gradu. xcij. di. a subdiacono.
g ¶ Intendere. i. obtemperare vel obedire.
h ¶ In certis. De quibus non est dubium quin in eis si certa sunt q̄ sint iusta. l. seruos: superioribus parere debeant. extra de mato. et obedi. c. j. et. ij. et capitu. illud. xj. q. iij. c. absit. de regu. iur. non potest. dolo.
i ¶ Dubijs. Scilicet an sint iusta vel non ob bonū obedientie. xxiij. questio. j. quid cū patur. extra de tempo. ordi. capi. ad aureo. vbi de hoc et plenius per hostien. ff. de iudi. si quis ex aliena. si quis tue dicē. nō obtem. l. j. extra de appella. si duobus. de hoc scripsi extra de regu. iuris. capitu. quod quis mandato. libro sexto.
k ¶ Prelunt. Exponi potest: scilicet maiores obediant scilicet minores: vel potest exponi prelunt: scilicet minores artibus vel disciplinis.
l ¶ Quibus. i. cum quibus obediant vel obtemperent.
m ¶ Illarum. i. artium et disciplinarum.
n ¶ Finis egregius. Scilicet assecutio salutē eterne: cuy obedientia maior q̄ victima censetur. extra de maiorita. et obedien. illud.
o ¶ Debitis. Ideo dicit forte debitis: quia ad indebita quis obsequi non tenetur. vt dixi. ā. in verbo: per omnia. vel dicit debitē vt denotet obsequia forte per minores superioribus debita. vt supra.

p ¶ Obsequentium. Idest obedientium.
q ¶ Cuncta rimatur. xxxj. di. iudicāte. extra de fi. iurisdi. cum Joānes. §. verum. C. de eden. l. lo qui apud quem.
r ¶ Lasibus. Scilicet occurrētibus quotidianis. ff. de libe. lega. l. legaui. de vsuca. l. si iusto.

Quod ifc.

in medio sapiēte prudēteq̄z deposcit: ne si q̄s regat vt appetit q̄festim corruat: vel nō querit: neq̄z taliter quiētib[us] nō ordo sz horror inhabitet: assit (q̄ absit) discordia religans religio releget: smie nāq̄z variant vt capita: et crescit in stolidis opinionibus phātasia. ¶ Eodē modo nō eisdemq̄z quodāmodo rationibus inuitati: cum prelatorum ministrorum vel custodum sub certa forma simul: scilicet et separatim in suis administrationibus et custodijs cū guardianis et duox de conuētuloci discretox sacerdotum in medio sapiēte prudēteq̄z deposcit: ne si q̄s regat vt appetit q̄festim corruat: vel nō querit: neq̄z taliter quiētib[us] nō ordo sz horror inhabitet: assit (q̄ absit) discordia religans religio releget: smie nāq̄z variant vt capita: et crescit in stolidis opinionibus phātasia. ¶ Eodē modo nō eisdemq̄z quodāmodo rationibus inuitati: cum prelatorum ministrorum vel custodum sub certa forma simul: scilicet et separatim in suis administrationibus et custodijs cū guardianis et duox de conuētuloci discretox sacerdotum

Discordia est mater litium. Sme tot sunt quot capita.

prio indiscrete ducto. xxxvj. dist. ca. si quis vult. xxxvij. di. relatū. et arg. ff. de dona. l. agrius. in phe. dige. §. hoc adit.
s ¶ Contat. i. in totum vel in promptum periculum incidat. C. de ho. que itb. l. vlti. §. hīj autem. furta illud: vel soli. xl. extra de sta. mo. monachi. lxxj. distin. c. in oībus. extra de ets. et qualita. capi. cum sit are.
t ¶ Non querit. Nullus enim casum sui appetere presumitur sed ascensum. extra de cleri. non resi. c. j. xcij. di. legimus. C. de mune. et actu. et chartula. l. milli. libro. xij. quēadmodum. cini. munc. indi. l. maloribus. libro. r.
u ¶ Tal'r. f. vt appetit a sua cōmunitate dissrepātib[us].
x ¶ Non ordo. Zid B. in cor. aucten. de here. et fal. §. in ordinatum. collatione. prima.
y ¶ Assit. Idest presens sit.
a ¶ Quod absit. i. iurta votum nostri ordinis.
b ¶ Discordia. Que de se pacis est emula: mater litiux materia surgiorum. vt in prohe. decre. et hic adde q̄ dixi supra parte prima in verbo vnionem scindens.
c ¶ Ut capita. Iurta illud: quot capita tot sententie. de consē. distinctio. iij. capitu. sicut in sacramento. extra de concessio. præben. quia diuersitatem. ff. de libe. vniuersita. l. j. de ardi. item si vnus. §. principaliter.
d ¶ In stolidis. Idest fatuis vel capitaneis probabilitate non suffultis.
e ¶ Phantasia. Exponi potest B verbum. i. non vera: sz falsa sententia: non a veris doctoribus: sed a sensu capitaneo inducta. xxiij. questio. vlti. c. hereſie. et. c. quid adit. xj. questio. iij. c. sūmopere. extra de cōsti. c. ne sintarijs.
f ¶ Eodem modo. Quarta para.
g ¶ Inuitati. Idest inducti: vt exponit. ā. in prī. §.
h ¶ Et duox. Non ergo vnius solitus: et ita verum ad minus dz expectari q̄litux et assensus in his que sequuntur. i. guardiani et duorum de conuentu sacerdotum.
i ¶ De quētu. Nō q̄ altiōr eō illi melius q̄sumant scire loci necessitatē q̄s forsanet. arg. xcij. dist. in. illud. extra de electio. post cū. ff. de questi. l. de minox. §. tomenta.
k ¶ Loci. De cuius fratrum sustentatione agitur.
l ¶ Discretorum. Arbitraria hec considerātio.

a ¶ Sacerdotux. Nō videtur ergo sufficere ab inferiorio ordinis fratribus petere q̄litux et assensum: de quo legitur. ar. extra de elec. c. nemo. libro. vj. alo videretur frustra appositi istud verbum. ptra. eltr. di. c. fi romani. de priuil. fi papa. libro. vj. ff. de vsur. si stipulat[or]. de leg. j. l. et qñ. Et hoc intelligo: si cōuenta sint duo sacerdotes discreti: alo videret sufficere expectare q̄litux vel assensum aliox attenta mēte q̄stōnis volētis necessitati fratrux loci q̄uidere. ar. ad hoc ff. de cōdi. et demō. l. in testō. et arg. eoux que no. in fiū. p Inno. et Hostī. de elec. q: pp. in Hostien.
b ¶ Antiquoux. Qua antiquitate? Dicas q̄ arbitraria: cū non sit hic: vel alibi super hoc expressa. ar. ad hoc. ff. de legati. l. non aliter. in fi. cū ibi no. et per Innocē. extra vt lit. nō cōtesta. qñ. et q̄ hic non curatur de antiquitate etatis: sed tēpore quo isti ordines sunt ingressi. arg. extra de mato. et obedien. c. statutmus. xc.
c ¶ Consilio et assensu. Nō valet consilium nisi assensus expectetur. ar. extra de offi. delega. c. venerabili. et sup hoc vide quod not. per Compost. de cōsti. c. penul. et quod alo plenius dixi: ne sede vacā. c. j. libro. vj.
d ¶ Duxerit relin quendum. Vt in dicto decret. extra. §. rursus.
e ¶ Ex iam experto. Quidam retroactta postbus: ex quibus aliquando presumitur in futurum. xxiij. q. v. c. si apud. ff. de re milit. l. non omneo. §. a barbaris. de accusa. l. si cui. §. habende. extra de regu. iur. c. semel. libro. vj. extra de presump. mandata. et c. scribā. vbi de hoc et plenius in summa Hostī. eo. tit. §. ij. ver. tertia diuisio.
f ¶ Cellarijs. In q̄bus diadum et vinum recolligūt.
g ¶ Inuenire. Quia forte ibidem non reperirentur venalia: nec sperantur prouenire ex elemosyna.
h ¶ Quo casu. Scilicet vbi nō possent aliter verisimiliter vite necessaria inuenire.
i ¶ Continetur. Dicto. c. extra. §. rursus.
k ¶ Sub eadē sola. Sil' et separatim: et alij. ā. pr. exposito.
l ¶ Eo casu. Scilicet prox. expresso. i. vbi non possent credibiliter vite necessaria inuenire.
m ¶ Qualiter. Idest per quem modum.
n ¶ Ubi. Idest in quo loco.
o ¶ Qui. i. quo tpe. ar. ad hoc extra de acet. qualiter.
p ¶ Quantum. Non expiimit quod vel quale: et ideo de quocūq̄z grano ad vitam necessario intelligendum videtur. arg. ff. de verbo. signi. l. frugem.
q ¶ Usuux. Sed nunq̄d alia que sunt ad vite sustentationē nēcia videreni hic permissa gernari: puta pisces: caseos: ouа: filia: Videret q̄ sic: quia in oibus fit eadem ratio. Sed cōtra: ga hic certoux conseruandox granox et vini: scilz expressio: in non expressis aliud statuisse videt. arg. xxx. dist. qualis. extra de psump. nōne. ff. de iudi. l. cum pretor. et in alijs regulā phibitoriā firmare. ff. de fun. instruc. l. quēstū. §. idez respōdit domo. et argu. ad hoc edicta. l. frugem. Et iz sic tenere forte tutum vt deretur: nā vbi aliquid generaliter p̄hibetur q̄ expresse non cōcedetur intelligitur denegari: et dicta decre. extra. §. porro cuz dici: tamē propter facilitatem rōnis: q̄ prius dicti satis est de iure rationabile. et per tex. sequentem in predictis et filibus.
r ¶ Reponē. Consuetudo ordinis conseruanda: quod statim sequitur.
o ¶ Precipiendo mandantes. Dicas hic vt dixi. ā. parte pri. in §. mādātes.
t ¶ In delictis. i. qualiter: vbi quando: quotiens: granum xl. vt. ā. pri.
v ¶ Et his filiis. Puta oleo: caseo: pelibus: ouis: et filibus: et sic ista filiudo referat ad talia.
x ¶ Luz guardiani. Tamen hec verba et sequentia determinate ponuntur: vt dixi. ā. proxi.
y ¶ Pfes ordis. i. vniuersi: vt differat a verbo sequenti.
z ¶ Obsequi. Idest obedire.
a ¶ Oi modo. Hoc verbum: et aliud quod sequitur. s. teneantur: necessitatem imponere videt: vt. ā. dixi.
b ¶ Illoz. i. ministrorum et custodum et verba sequentia expone: vt dixi. ā. pri. §. ver. hac insuper.
c ¶ Transgressores. Vic dicas: vt dixi supra. §. proxi. in glo. nec mirum.
d ¶ Ideoq̄z. Scilicet quia parendo in premissis iudicio superiorux: non sunt nec possunt dici regule: vel constitutionum ordinis transgressores.
e ¶ Sancte obedientie. Dec verba contra transgressores dura sunt: vt. ā. dixi.
f ¶ Sub excōmunicationis pena. Talia verba cōminationem non sinam inducunt: nisi aliter cōstaret de mēte ipa proferētis. ar. C. cōmina. epistō. i. interlocutio. in cōtinuē. de armis. §. hāc tgit. cum filij. cum tbi no. col. vj. et sic

Universidad de Deusto
Biblioteca

nū.eſt de ſymo.ſient.de ſagīt.c.j.de īnre pa.relatū.z de bellam per Inno.eſt qui mīmo.acenſa.poſ.c.cum in tua.

a ¶ Ipſius gſialis. Nihil dicit hic de mādato miniſtrorum vel cuſtodum: quare videtur q̄ depoſito: de quia ſequitur ſolū habeat de neceſſitate fieri ad mādatuz gſialis miniſtri: ſi enim debito idem voluiſſet z hoc vtiq; exp̄ſſiſſet: qđ cum nō fecit pro omiſſo debz habert. ar. extra de decī. ad audiēdam. C. de cadu. tollē. l. j. §. ſi aūt deficientis. ij. q. v. ꝓſtituiſſi.

b ¶ Inſtitibus. Scilz literis.

c ¶ Uel appellationib⁹. Repete nō obſtantibus.

d ¶ Que. ſ. priuilegia: et alia. ū. prt. numerata.

e ¶ Derogare. In alijs ergo in q̄b⁹ nō derogarent: in ſuo robore remanebūt: q̄ qđ nō mutaſ ꝛc. C. de teſtamen. ſancimus. de appellaē. precipimus.

f ¶ Dacnamus. Dic no. principes ex eā renocare priuilegia vel titulates conceſſas: cum et talia ex cauſa multiplicet perdi poſſint. no. de decī. c. ſuggeſtum.

g ¶ Subtrahantur. Colligе hic meritum religionis perimi in ſubdito: ſi ſe ab obedientia ſubtrahat: et ſuperiori preiudiciuz generatur cui obedientia eſt preſtanda per ſubtractionem eiuſdem: vnde tanq̄ ſpoliatus ad eam reſtituitur: īz al's electionem violentam non probet. de re iudi. c. ſubdita. vbi hoc no. per Innocen. z Doſtleſi.

h ¶ Paupertas. ſ. ſtonum oſtenditur in rebus.

i ¶ Integritas. Scilicet in carne.

k ¶ Maritimū. In ſuplatiuo gradu: quo ad mētem.

l ¶ Prima. Scilicet paupertas.

m ¶ Rebus. Donatur: qđ eſt. j. prox.

n ¶ Secunda. Scilz integritas: de qua ſcribitur: q̄ ſola eſt poſſibilis animas deo repreſentare. in cor. aucten. de leno. §. ſanctimo. collaē. iij.

o ¶ Tertia no. Scilicet obedientia.

p ¶ Q nos. Scilicet mentem z animum.

q ¶ Effreneo. ſ. ſine freno z tēperie. ſimile. ff. de teſta. l. j. §. ſi. extra eo. tī. c. ſignificauit. z. c. cum cauſam.

r ¶ Liberos. Ab omni ſubiectione.

Diffoni equocū.

s ¶ Diffonū. ſ. ptātī vel imꝑio. extra de elec. quoniāz. z. c. fi religioſio. lib. vj. Illdi aūt verbuz diffo: exponitur pro turſiſcitione. in cor. aucē. de non eligē. ſed o nubē. in ſi. de fideiuſ. in ſi. col. j. in prohe. inſtī. §. j.

t ¶ Jugo. ſ. ſubiectione. ſimile. xxj. diſt. c. in memoriaz.

v ¶ Propie. Scilicet ſponte nec eni violentia non inſertur. xxij. q. v. §. primo. vnde ſcribitur: voluntarium ſibi militem elegit Chriſtus voluntarium ſibi ſeruum auctionatur diabolus. xv. q. j. c. non eſt.

Voluntarij miles a deo eligitur.

x ¶ Ad hanc. Scilicet obedientiam.

ca ſcripta mandantes: quatenus ad mādatum ipſius a generalis deponant quos deferūt habit⁹: z alijs iuxta eiuſdem gſialis arbitrium: determinationē: ſine iudicium (vt ſupra predicitur) induantur. Ipſiq; generali oibus iſtis z alijs: z per omnia ſm beati Franciſci regulā z predictas predeceſſorum noſtroz declarationes: conceſſiones: et cōmiſſiones in ipſis declarationibus comprehēſas: z noſtras cōtentas in p̄ſentibus⁹ humiliter obediāt: pareant: et intendāt: non obſtantibus quibuſcūq; priuilegijs: indulgentijs: literis: libertatibus: immunitatibus: vel exēptionibus: eis vel alicui ipſorum a p̄fato Clemente conceſſis: vel c appellationibus ab eis: vel ipſorum aliquo ad ſedem apoſtolicaz interiectis: quo⁹ (inquantum poſſent derogare c preſentibus) viribus vacuamus. Religio nanq; perimitur ſi a meritoria ſubditi obedientia ſubtrahāt: ſi ſed maior integritas f hoz eſt obediētia: maximum h: ſi cuſtodiatur illeſa: nam prima rebus m: ſecunda n carni: tertia o vo menti donatur z animo quos p velut effrenes q z liberos r ditioni o alterius humilis iugo t propie v voluntatis aſtringit. Ad hāc x itaq; fratres p̄dicti nō inuiti: ſed y ſponte redeant: hanc z velint z appetant: hanc magnis deſiderys concupiſcāt: illudq; notis canticoū ingeminent: oſculetur me oſculo oris ſui: charitatis a vtiq; z dilectiōis religionis huius obedientia ſancta purificans b: nam meliora ſunt vbera c tua precepto d: ſiquidez z conſilio e: quedam nutrientia f: pocula vino vnguentis optimis: ſed bone g fame fragrantia ſuauitatis odoreſ. ¶ Nec s formident hi ad obediētiaz ordinis deo auctore duz redeunt: nam prelatos ſuos (vt firmiter ſperamus h: eiſq; inūmgimus i) ſibi benignos et k mites inueniēt: ceteros l dulces atq; palpabiles m: cū ſint z eē liberam cuiuſq; voluntatem excitantſum. iij. diſt. c. vlt. xlij. q. j. quia ergo. z. c. quiquis.

d ¶ Nutrientia. Scilicet animum.

e ¶ Bone fame. Ad cuius ꝓſeruationem quiſquis debet attendere: al's crudelis dicitur. xij. q. j. nolo.

f ¶ Odorem. Bona ergo alicuius fama odorem bonū dare dī: cum ſine vi tute animi nō ſubſiſtat. ad hoc eſt de accu. c. ij. ff. de queſtio. l. de minore. §. tormenta.

g ¶ Nec formidēt. Quinto para. Et expone formidēt. i. timeant: perhorreſcāt ferociatem vel ſeuitiam Platoz.

h ¶ Speramus. Nam de quocūq; preſumendū eſt bonum in dubio. extra de preſumpt. eiudem. z. ff. de lega. ij. cum quidam. z. l. cum pater. §. rogo.

i ¶ Inungimus. Ex precepto ergo tenentur ſuperiores ad reddendum ſe mites z benignos.

k ¶ Et mites. Hoc dicit: q̄ ſuperiorib⁹ nimia aſperitatis increpatio: nec correctionē recipit: nec ſalutez. xlv. di. cum btūs. z. c. diſciplina. ff. ad. l. aquil. l. nunq̄.

l ¶ Ceteros. ſ. nō prelatos. ſ. eiuſdem ordinis fratres.

m ¶ Palpabiles. Idest tractabiles per mutuam conuerſationem. argumē. ad hoc. C. de erogaē. milit. annone. l. cum allegas. libro. xij.

Famck nec gligeo ens dicitur eſt.

Diuiſio tematis.

Preſumit bonum de quolibet.

Affirmatiuaz duplicata negatio ponit.

a ¶ Ffes in chriſto. In quo ola vnū ꝓſiſtūt. in cor. aucē. de nouā. §. huic nebio. z. §. ordinatione. in ſi. col. j.

b ¶ Clamitent. Idest clamando reſonent.

c ¶ Det. Idest dare poterit.

d ¶ Matrio mee. ſ. ſpūalio: z ſic mater religioſo: ſi ipſa religio dicitur.

e ¶ Eius. Scilz religionis: vel eius. ſ. beati Fraciſci: z repete ſuggentem.

f ¶ Uelut ꝛc. Et repete ſtem ſuggentez al's ſuggerentē.

g ¶ Pocula. ſ. ſpūalia. ar. xxxviij. diſtin. c. ignorantia. z. c. ſi iuxta.

h ¶ Fouis ab eiuſdem obſeruantijs. Idest extra eiuſdez obſeruantias.

i ¶ Me. ſ. pp te.

k ¶ Immo. Hoc verbum frequenter correctiue ponit. ff. de manu. teſta. l. ſi ti chus. de bere. ſi ſti. l. ſi ita ſcriptus. de pe. vll. §. qui olcit. j. q. j. §. opponitur. extra vt lite nō ꝓteſt. accedens. Quādoq; ſumitur pro vt. C. de no. cott. fac. §. q̄b⁹. Qſiq; pro vel. C. de ſacroſan. eccle. l. ſubemus. §. econom⁹ de hoc vīdi in. c. ere crabillo.

Immo⁹ militiam ſanctam.

l ¶ Deſpiciat. Idest ſpuat vl' ꝓſenat.

m ¶ Profecto. Idest certe.

n ¶ Fouis. Idest extra obſeruantias cōes religionum.

o ¶ Ac ſi. Al's quaſi: pro tanq̄.

p ¶ Defides. i. a ſua cōmunitate diſcordes.

q ¶ Deſperecant. ſ. ꝓnerant: vel contēpſerant.

r ¶ Interne. Idest intrinſece z mentalis.

s ¶ Cōformis obſeruātie. q. d. a ſua cōmunitate nō diſcrepātis: ſed eidez ſe aptātis: vt dīxi. ā. in. §. quapropter.

t ¶ Efferet. Idest extollet: q̄ diſcrepantes ad cōmunitatem ordinis ſunt reuerā. Jenze.

Capitulum. ij.

Ulta nōnunq̄ ¶ Ista conſtitutio diuiſibilis eſt in partes quinq;. In prima arenga: quedam: ſeu papalis excuſatio premittitur. In ſecūda conſtitutionis Nicolai pape tertij: al's. iiij. recitatio ſubiūgitur. ibi. Sane duz. In tertia ipſa conſtitutio annectitur. ibi. Noo autem ꝛc. In quarta quedam certa facta proteſtatio ſubiungitur. ibi. Per ſuſpenſiones ꝛc. In quinta: quod preſens conſtitutio publice patere debeat facta pollicitatio ſubinfertur. ibi. Ne autem in poſterum ꝛc.

v ¶ Nōnunq̄. ſ. q̄q;: vt duplicata negatio pro vna affirmatione exponat. plene dīxi in. c. cuz ſter nōnullos.

x ¶ Cōſectura. ſ. p̄babilis humane nature ſumptio.

y ¶ Experientia. ſ. facti: que dicitur via rerū efficax: extra de elect. ſi. C. de no. co. īl. confir. circa ſi. prime col. in cor. aucē. quos mo. na. eſſi. ſut. §. illud tamē. colī. vij.

z ¶ Noctuz oſtendit. Iuxta hoc alibi ſcribitur: quod credebat cōiectura prodeſſe experimento inuentatur inutile. in cor. aucē. hec conſtitutio. Inno. conſti. collaē. vij. in ſin. z exinde fuit ſumptum quod hic dicitur.

a ¶ Judicarl. Simile extra de ꝓban. z aſſi. c. non debet.

b ¶ Canonum. ſ. generaliter omnes aſtringentium: z ab omnibus habentiā obſeruari. extra de cōſtitut. c. primo. C. de legi. leges ſacratiſſime.

c ¶ Cōditor. Quia ſo eſt papa.

a ¶ Editos. quos nō debet erubeſcere er eā penitus etiam tollere. Non enim erubeſcimus ſi quid melius etiam horuz que ipſi prius dixerunt actinentiam⁹: hec ſancire et competentem prioribus imponere correctionem: nec expectare ab alijs corrigi legem. in cor. aucten. de nup. §. nos aūt. collatio. iij. nec debet pudere principē ſuum errorem corrigere: qui preeſt⁹ tus eſt ad alionum corrigēdos errores. extra de accuſaē. c. qualiter. de re iudi. cuz olim. xxxv. q. ij. c. ſententiam.

b ¶ Canonibus. Idest per alios canonce.

c ¶ Renocare. Scilicet in totum.

d ¶ Modificare. ſ. tēperare z limitare: poteſt dari exēplum per. c. dudum de iudi. ele. pape. v.

e ¶ Suſpendere. Quo ad effectum vt aliquem non ligent: vt. j. patebit.

f ¶ Obeſſe. Idest nocere vel ad notaz ſeu dānum tendere. de reſcrip. ſtatutum. de excep. pta. lib. vj.

g ¶ Bene. Secunda para.

h ¶ Felicis. Simile de penis. c. felicis. lib. vj.

i ¶ Promulgauit. Que per Bonifaē. papā. viij. reposita ſub ti. de verbo. ſignī. lib. vj.

k ¶ Sub certa penis. q̄ colligunt ex. d. c. exīt. §. eū igit.

l ¶ Artius. Idest arte.

m ¶ Interdicēs. Eius interdictū antea ſeruabat z meritoriē enim princeps eccīe interdictū reputare deberet ois ſibi penitus interdictuz. xciij. di. mitratus. ſicut z eius ꝓceptum ab oībus eſt ſeruādum. xj. diſt. ꝓceptis. z. c. non decet. xix. diſt. c. in memoriam.

n ¶ Concordantie. Scilicet iurium aſſonum.

o ¶ Lōtrarietates. Que in iure reperiri nō debent. C. de ve. iur. enu. l. tātam. §. fin. z in prī. decī. §. ſane. z ibi no.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Tot capita tot sensus.

Lector p̄ legendo aut dictū se adaptet.

a ¶ Opiniones. Quia frequenter tot capita tot sententie. de consecr. dist. iij. c. sicut in sacros. ff. de arbit. l. item si vnus. §. principaliter. ⁊ diuersitatem corporum ⁊c. extra de concel. preben. quia diuersitatem.

b ¶ Lectoribus. Lector volens audientibus proficere: se talē exhibere debet: ⁊ vt pro ingenio addiscentiuz semetipsaz possit adaptare: et verbi sat ordinem pro audientiuz capacitate dirigere. viij. q. prima. c. oportet. qui enim ea docet que ab audientibus non valent intelligi: non eor⁹ vtilitatem: sed sui ostentationez facit. xliij. dist. §. parter. Que aūt ⁊ qualia in promouendo ad honorem doctoratus exposcāt: ⁊ qbus gaudet de iure priuilegijs doctor factus: et quot nominibus nuncupatur: vide si placet qs̄ super his plene notauī. extra de magt. c. cuz sit nimio. super §bo: honorem. cle. v.

c ¶ Per quas. Si habes §o/expone. s. lectores vel expositores: si habes quas/expone. s. glosas.

d ¶ Verbum. Forte in sui intellectu obscurum.

e ¶ Ipsius. Scilicet constitutionis.

f ¶ Grāmaticali⁹. Ut forte recte loquēdi vsuz habeat ⁊ iter falsa et vera diiudicet. xxxvij. dist. c. si gs grāmatici. 35.

g ¶ Ad literam exponatur. Ad rudium animos informandos. instit. de iustit. ⁊ iure. §. his igitur.

h ¶ Ipsius. Scilicet constitutionis.

i ¶ Distorqueatur. Idest per quandaz violentiam inducatur seu applicetur: forte ad factattionem scientie vt plus scire videatur. xlvij. dt. §. parter. in fi. ⁊ talis distortio fuit signanter inhibita: quia multorum ptos animos inuolueret: ab ingressu religionis minuuz corda posset subtrahere: vt in. c. exijt. §. cum igitur.

k ¶ Littera tm̄ sonat. Sane intelligemente ⁊ sensu sermatis non contritis: non enim sic est corrigt litere inherendum: vt meno vel sensus aliquatenus confundantur. extra de iureiuran. c. romani. §. verum. clemē. v. ff. qui petant tuto. l. credendum. de iure patron. l. adigere. §. quāuis. de excusa. tuto. l. scire. §. aliter.

l ¶ In scriptis. Puta commenta super ista constitutione faciendo.

m ¶ Exhibiam. s. quasi grāmaticaliter exponendo.

n ¶ Ex certa scientia. Secus ergo si per errorem: errātis enim nullus est consensus. ff. de iudi. l. consensisse. de iurisdict. om. iudicum. l. si per errorem. quare scriptum est: scientiam non ignorantiam volumus obligari. C. de tabu. l. generali. libro. x.

Errās nō scientit.

o ¶ In scholis. Et sic in publico: forte disputationis vel repetitionis tempore. hoc enim exposcebat dicta decreta. extra. §. cum igitur.

p ¶ Predicantes. Puta in sermonibus clero potissime faciendis.

q ¶ Predictoruz. Scz̄ eōz ordinationi vel contrarietates vel oppositiones essent inducēde. ⁊ sume hic illa verba: ipso facto excōmunicationis ⁊c. que sunt infra.

r ¶ Non obstantibus. Istam clausulam tu curiose lector in multis potes decretalibus reperire: sed super ista vide quod no. in decreta. suscepti.

s ¶ Ipso facto. Et sic erat ista constitutio in hoc canone late sententie: nihilominus tamē sub pena officij et beneficij phibita fuerunt premissa fieri: vt dicto. c. exijt. §. cū igitur. Sed in hoc fuit cōminatiua: nō sententie priuatorie inductiua. argu. extra de cele. mis. c. dolentes. cuz ibi no. ⁊ infra etiam innuit.

t ¶ Excōmunicationis. s. maioris: que in dubio infligenda vt dictum. de sent. excō. c. si quem.

v ¶ Voluit. s. ipse Nicolaus. iij. alo. iij.

x ¶ Subtracē. quā sibi a nemine tollit voluit: nisi a romano pontifice. vt. d. c. exijt. §. cum igitur. circa fi.

y ¶ Nosantem. Tertia pars.

z ¶ Argumentis. Que frequenter ex turbis canonicis ⁊ ciuilibus inducuntur. ff. de leg. I non possunt. extra de confir. vtil. vel inutil. c. cum dilecta.

a ¶ Aperitur. Juxta hoc alibi legitur: q̄ notādo ⁊ disputando bene ⁊ optima ratione aliqua discernunt. ff. de nupt. ⁊ ho. l. matrimonia. §. mixta. Et de aduocatis scribitur: q̄ dirimi faciunt ambigua facta causarum sue gloriose vocis munimine. C. de aduo. diuer. iudicio. l. aduocati. Sz̄ si queras a me qualiter per collationes habitas latens veritas aperitur: Respondeo: q̄ frequenter reuelatur minori qđ maiori nescit. xcv. dis. c. esto subiectus. C. de offi. rectoris prouin. l. potioris. q̄ in collatione verbuz prelatum: frequenter alicuz sententiam tanq̄ subtiliori rōne subnixum ad se trahit. ff. de arbit. l. si intres. ⁊ arg. de condi. ob causam. l. dedit. §. si quis. de inre patro. l. dotati fratres. C. de his que in testa. delen. l. prime.

Disputatio vtilis est.

b ¶ Multiplex intellectus. Idem enim sermo multas significationes vel sententias: frequenter exprimit. ff. de verb. signi. l. quotiēs idem sermo. de ver. sig. l. quotiēs in stipulationibus. de rebus dub. l. quotiēs. in quos replicamus multa iura allegata per que poteris exempla ponere.

c ¶ Necnon. Repete attendentes.

d ¶ Perfecte. Idest cum perfecto ⁊ completo intellectu legere: lectura quidem perfecta dici non meretur: nisi diligentissima atq̄ exactissima legentis interpretatione singula tractantur. instit. de instit. ⁊ iure. §. his igitur. C. de professo. qui in vrbe. l. j. lib. xj.

e ¶ Ac intelligere. Parum enim prodest legere: nisi adesset intelligere. xj. q. iij. c. eoum. xxix. dist. iij. c. sciendum. ff. de verbo. signifi. Leoiam. Juxta illud: legere ⁊ non intelligere negligere est. ar. de celebra. missa. c. dolentes. in cor. aūt. de questio. §. hec omnia. ⁊ plene. coll. vj.

Veritas ē timenda.

a ¶ Deuitare. Cum a vero ⁊ pfecto intellectu: qui sine diligenti ⁊ exacta interpretatione haberi non potest: vt predixi: hinc tales desistere vel penas premissas incurrere.

b ¶ Volentes. Ad inuestigandū enim veritatis fidem quicuq̄ presidens appelare dz. C. de eden. l. ij. xx. q̄ō. v. c. indicantes. extra de fide instru. cū Joannes. cum illi cōperte cedet habeat optimo. viij. di. c. veritate. ff. quando actio. de pecu. ē annalis. l. questus. alis est ibi §. sub. l. j.

c ¶ Periculo. scilicet sententiaz ⁊ cōminationum.

d ¶ Predicto. Scilicet que interdicta erant p decre. exijt. §. cum igitur.

Scholastici cōparantur vendatori.

e ¶ Precipue scholastice de illis precipue dicit: q̄ ille prius arguere ⁊ pferre ꝓsueuerit: ad instar diligentis venatoris venatio cuncta rimari volētis. nec transitorio studio vti volētes. in cor. aūcte. de q̄sto. §. illud. ⁊. §. hec ofa. colla. vj.

f ¶ Suborta sint. Scilicet sup intellectu dicte decre. exijt. vt patet per decre. exiui de paradiso. clemen. v. vt patet in extranagā. domini Joā. quarū vna incipit: ad conditorem. alia ho: quia quotidiani.

g ¶ Periclitari. Idest periculum pati.

h ¶ Veritas. De qua legitur q̄ septies exagitata: magis splendescit in lucem. xxxv. questione nona. capitulo graue. distributo de singulis: cum non possit ad veritatez aliter peruenirī. xxij. questiōe vltima. occidit. ff. de q̄stione. l. de minore. §. tormenta. de pe. l. aut facta. extra de testi. cum causam.

i ¶ Erroribus via pandi. Precludenda est: siue loquaris de erroribus contra fidem. xxiij. questio. vlti. capitulo. quid autem in quinto. siue de erroribus cōtra ius scriptū in probe. digest. §. hec autem omnia. de iustit. ⁊ iure. l. j.

k ¶ Conferre. Idest collationem habere.

l ¶ Huiusmodi. Scilicet Nicolai. iij.

m ¶ Disputare. Cum disputando ⁊ conferendo latens veritas illucescat. vt supra.

n ¶ Predictas. Que. s. parte priori. colliguntur.

o ¶ Comminatas. Ex hoc colligē: q̄ vbi in aliqua constitutione aliquid fieri prohibetur simpliciter sub certa pena contra facientes penam illam non incurrit: cum per talia verba non inducatur sententia: sed solum fiat cōminatio: vt dixi in parte precedenti in verbo ipso facto. de hoc habes. extra de symo. sicut. de sagitta. capitu. j. C. comitiua. vl' epistole. l. interlocutio. in cor. aucten. de armis. circa medium. collatio. vj.

p ¶ Fratrum nostrorum. Hic potes recitare: quod super hac clausula dixi in capitu. execrabilis.

q ¶ Dicto apostolice benepl̄acitum. Quod nunq̄ extinguitur donec contrarium constet cum omni tempore sedes vacet: Iz secus sit in beneplacito persone. argumē. cor. aūc. quomodo opor. epi. §. licentiaz. collatiōe. j. extra de rescrip. capitu. si gratiose. lib. vj. ff. loca. l. iij.

r ¶ Suspendēdas. Talis facta per papā suspensio tollit effectum sententiarum: vt etiam aliquem non ligent nec etiam contra facientem penam aliquam incurrere faciant. Quid autem de suspensione facta per aliam de sententia excommunicationis vel interdicti: vide quod super his notari consuevit. de appella. dilectis filiis.

s ¶ Per suspensionem autem. Quarta pars.

t ¶ Huiusmodi. Scilicet factam de prohibitionibus: ⁊ sententiis latis ⁊ cōminatis ⁊ ipsarum effectibus.

v ¶ Impartiri. Idest concedere.

x ¶ Predictorum. Scilicet minorum.

y ¶ Dogmatizare. Idest falsaz doctrinam cōdere. dogma enim consistit in vera doctrina. de consecra. distinct. v. capi. vlti. no. iij. dist. distinctione. capitu. j.

z ¶ Scribere. Idest inscriptis redigere.

a ¶ Determinare. Puta in cathedra. vel in scholis.

b ¶ Predicare. In sermonibus.

c ¶ Prime log. i. male vl' si volo. ar. C. de postu. l. q̄sq̄

d ¶ Quinimmo. Simile de rescriptis capi. tibi. lib. vj. ff. de pactis. l. iurisgentium. §. quinimmo. ⁊ vide sup hoc: et dixi in capitu. execrabilis.

e ¶ Predicta. Scilicet apostolica.

f ¶ Inhibemus. Talis inhibitio contrarium facientibus penam infligit. facit. extra de constitutio. capitu. cognoscentes. iij. distinctio. §. vlti.

g ¶ Ne autem. Quinta pars.

h ¶ In dubium renocari valeat. Scilicet an sit facta.

i ¶ Probationis. Cuius facultas non artanda: sed laranda est. C. de here. l. quotiam cognouimus. de re. cre. l. generaliter. ff. de testi. l. curent.

k ¶ Impingi. i. imponi vel imputari: ⁊ repete valent.

l ¶ Prohibitionum ipsarum. Scilicet factarum in constitutione Nicolai. iij. ali. iij.

m ¶ Dictas. Supra in parte secunda ⁊ dicto capitulo exijt. §. cum igitur.

n ¶ Chartas. Simile. ff. de bo. pos. fm tabu. l. charte.

o ¶ Membranas. Quia de membris pellibus animalium factas. simile. xlv. dis. capi. romanorum.

p ¶ Eandem. Que tollit effectum ⁊ ligamen sententiarum: vt predixi.

q ¶ Maioris ecclesie. i. cathedralis: que maior olim ab his ecclesijs reputatur: cuz illis omissis possint p ipsarum parrochianos in eadem ecclesiastica recipi sacramenta. extra de offi. archi. c. officium. ⁊ ar. l. di. capi. in capite.

Universidad de Deusto
Biblioteca

a ¶ Que. Scilicet charte vel membrane.
b ¶ Sonoro preconio. Similia verba reperies in.c.ſi fratrum. & ſup hic & ſequentibus verbis dic vt ibi dixi.
c ¶ Publicabãt. Ut extunc pbabilis ignorãtia nõ valeat allegari. xxj. dist. c. qũ dicitis. extra de poſtu. pla. ad

Dtulo 6 tit. 1. ij. partes.

hoc. & iuxte. c. in nõnullis. ff. de iſti. acti. l. ij & ij gs. §. proſequi dere. Zenzeli.

De cõditorem.

¶ Preſens cõſtitutio diuidi põt in partes notãt. In prima conſtitutionis premittitur ratio. In ſecunda cõſtitutionis pape Nicolai ſubdigitur recitatio. ibi] Quidam ſigdez &c.] In tertia annectit etiã dem conſtitutionis Nicolai incõmode pro tempore multiplex ſpugnatio. ibi] §. ẽẽz aũt.] In ẽrta ſimplicis vino ſaceti in reb⁹ ſumptibilibus reprobatio. ibi] §. q autẽ.] In quinta ad quẽdam obiectũ datur riſſio ibi] In §. nec obſtat ſupradicte.] In ſexta: q⁹ in reb⁹ cõſumptibilib⁹ nõ ſit dare ſimplicẽ facti vſum ſit multiplex deductio ibi] In §. Iz aute in reb⁹.] In ſeptima cõſtitutionis Nicolai inducitur impropetratio. ibi] In §. rurſus nedum.] In octaua ſubdit ẽ ipſa cõſtitutio. ibi] Nos itaq; q ſtatẽ.] In nona fit certa ddã ptẽſtatio. ibi circa finẽ [Per b ãt &c.]

Aumion. hoſtys ſeu ſuplimiarib⁹ faciem⁹: que a ſuſpenſionẽ predictã ſuo quaſi ſono b preconio iudicio publicabunt c. Datũ Auimione. vij. kalen. Aprilis. Anno ſexto.

¶ Dominum rerũ que pertinebãt ad fratres minores retentum ab eccleſia romana ſimplici vſufacti fratrib⁹ ipſis reſeruato in. c. exijt qui ſeminat. eodẽ titu. li. vj. ſummus pontifex refutat: multiplici ratione probans eos nõ poſſe habere in re aliqua ſimplicem vſum facti. Et ſtatuit q⁹ decetero nullũ iue: nullũq; dominiũ habeat eccleſia romana in huiuſmodi reb⁹ que in poſterum conferentur vel offerẽtur ipſis fratrib⁹. Hec extrauagans eſt multũ iuridica & ſubtilis in pleriſq; locis: preſertim vbi probat vſum ſimplicem non poſſe cõſtitui in rebus vſu conſumptibilibus. Capitulum tertium.

Canon generalis a ſolo papa conditur.

Ad cõditorẽ canonum nõ eſt dubium pertinere

c ¶ Pertinere. Eius enim eſt ſua vel anteceſſor⁹ ſtatuta in melius reformare. de reſcrip. capitu. ſtatutum. de ſenten. excõmunica. capt. alma. lib. vj. de re iudi. cũ olim.
d ¶ Obeſſe. Idest nocere.
e ¶ Potuo ẽẽz p deſſe. Hoc frequenter contingit ex variatione perſonarum cauſarum temporum & locor⁹. xxix. diſtinctio. capitu. ſclendum. lxj. diſtinctio. §. his omnib⁹. xxxv. queſtio. ix. capi. ſententiã. extra de conſanguni. & affini. c. non debet. in cor. aũt. de nup. §. nos autem. col. iij.
f ¶ Obeſſe valeant. Precauẽda igit ſunt futura in malã vt hic. lx. di. cũ adrianus. xxvij. diſtinctio. I noſe domini. ex⁹ de ſeruis non odit. c. j. ff. loca. l. ſi quis domum. §. j. ad trebel. l. luctus. §. pe. de bã. inſe. l. q bona. §. cũ pretor.
g ¶ Prouidere. Cõcordat ad hoc in cor. aũt. de nup. §. j. colla. iij. xxij. queſtio. ij. capitu. magne. ſic enim eſt in celeſti hierarchia: que ſuam ex cauſa reperitur ſententiam

Allegatiõ ſ determiõ ẽ admittenda.

mutaſſe. eadem ẽã & q. c. inconmutabilis. & c. vltiõ. xxv.
h ¶ Dudum. Secunda pars.
i ¶ Felicis. Similis de cenſibus. felicis. libro ſexto.
m ¶ Negz domum. Que indefinite ſub inuoluero denotauerat per verbum nihil: hic magis ſpecificate declarat: ais videret hic vna negatio ſuperflua. ſuper quo vide quod not. in decre. cum inter nonnullos. in ſecũda glo.
n ¶ Fuerat declarata. Non dicit vbi: & ſic no. argumẽtũ pro indeterminata allegatiõe q ſit admittenda. ad hoc & cohabitatione cle. & malte. capit. veſtra. qui ſi. ſint legi. per venerabilem. §. vltimo. de vi. & honeſte. clerico. capitu. cum ab omni. C. de ſum. trinita. l. prima. & in epiſtola iter elarae. hoc per Doſtien. de ſer. non odi. capi. tu. conſuluit. & per Petrum de ſan. d. capitu. veſtra.
o ¶ Hoc. Scilicet q⁹ profeſſores ordinis ſcti Fracſci nihil ſibi appropiẽt.
p ¶ In cõmuni. Super hoc verbo & precedenti dic: vt di xi in capi. cum inter nonnullos. ſup eiſdem verbis.
q ¶ Detrahẽt. Et male: detrahentem enim proximo deus perſequitur. xxiij. q. ſtione. iij. q. peccatum vna ſpecies homicidij eſt proximo detrahere: nam quanto in detractore eſt primat alaz proximi: que melior eſt pars hominis omni virtute per quam anima viuit. Detrahere enim eſt bona que alicui a deo collata ſunt negare vel inuertere. a. ff. de iniur. l. item apud. §. hoc autem fere. de pe. diſtin. j. c. homicidiorum. & ibi no.

Homicidium cõmittit q⁹ detrahẽs.

r ¶ Impingentes. Idest imponentes.
s ¶ Declarationes huiuſmodi. Scilicet factas p Gregorium & ſuos predeceſſores.
t ¶ Oblatrantium. i. obloquentium in malum.
v ¶ Claudere. Ne ais ex hoc contra ipſos fratres inſurgat infamia.
x ¶ Profeſſorum ipſorum. Scilicet religionis ſancti Francisci.
y ¶ Conſcientijs. Quas forte ſcrupulosas habeant ſemper habendo propitium.
z ¶ Et ſanxit. Scilicet Nicolaus. iij. ais. iiij. extra de verborum ſignificatio. exijt. §. ad hec cum fratres.
a ¶ Vtenſilium. Idest paratorum ad vſum. argumen. ff. de ſuppelec. le. l. ij. de leg. iij. hoc legatum.
b ¶ Librorum. Quid librorum appellatione comprehendatur colligitur. ff. de lega. iij. l. librorum.

a ¶ Mobiliũ

Actiones an nomĩe mobiliũ cõprehendantur.

a ¶ Mobilium. Vel ſe mouentium: que idem cenſentur. ff. de verbo. ſignifi. l. mouentium. Iuxta quod idem per glozaz querituriam nomina vel actiones nomine mobilium cõprehendantur. Et primo ſentire videtur q⁹ ſic: tum quia mouent non poſſunt: tum quia poſt alia imobilia ſit in eis ſententie executio: poſt tamen ſentit q⁹ cẽſeantur mobilia. Sz ſuper hoc verſus probabiliter põt dici q⁹ aut nomina vel actiones competunt pro immobilibus: tũc appellatione immobilium: ideo cõprehenduntur: quia actionem habẽs ad rez: rez ipſam hẽ videtur. ff. de regu. iur. l. qui actionẽ. & argu. ad hoc. C. de pãſio minorum. l. ſi ad reſoluendam. vbi minor remittẽs actiones reſtituitur: ac ſi rem immobilem alienaret: aut cõpetunt pro rebus mobilibus: ſiquidem annuatim preſtandis: tunc idem quia propter perpetuitatem preſtãdis: immobilium appellatione continẽtur. C. de ſacroſanc. eccle. l. iubemus. in cor. aũt. de non alienan. aut permutãt. re. eccle. §. hoc ergo. colli. ſecũda. Sed ſi competant pro mobilibus ſimpliciter debitis: tunc mobilium appellatione comprehendi poſſunt. argu. ff. de reg. iur. l. minus. & l. qui actionem. & dicta. l. ſi ad reſoluendaz. & C. de quadri. preſcrip. l. ij. & ſic poteſt intelligi quod no. dicta. l. mouentium. ad premiſſa facium in argumẽ. ff. de ſuppelec. lega. l. tertia. de lega. iij. l. hic legatl. de verbo. ſignifi. l. principe. & l. bonum. de iure fi. l. cum qui ad ſenatuſcõſultum ſylle. l. cum fiſco. Non obſtat quod dicitur q⁹ poſtremo ſit executio ſententie in nominibus. ff. de re iudic. l. a diuo pio. quia hoc ideo eſt: ne impediatur executio ſententie que p⁹pta debet eſſe: ne ais litis ex litibus oriri contingat: quod eſſet: ſi contra debitores condemnati agi primitus oporteret. argu. de tranſac. l. fratres.

Executio ſnle prompta dz eſſe.

b ¶ Reſeruandum. In illis ergo in quibus concedentes vel offerentes aliquid iuris retinuerunt: quod facere potuerunt. xvij. queſtione. q. c. Eleutherius. ff. de pac. l. interdictionibus non videtur per papam Nicolaum p⁹pietas eccleſie romane retenta.
c ¶ Plene. q. d. in totũ & integraliter. ff. de vſu. l. videamus. §. in fauſana. de ver. ſig. l. plus eſt in reſtitutione.
d ¶ Libere. Idest abſq; cuiuſcũq; contradictione. argu. extra de elect. cum ex eo. de preben. c. ſi beneficia. lib. vj. in quibus verbum ſimile reperitur.
e ¶ Ipſa. Vtenſilia: & alia ſupra nominata.
f ¶ In ſe. Scilicet Nicolaum papam.
g ¶ Antedictam eccleſiam. ſ. romanam.
h ¶ Simplici vſufacti. Hec verba occaſionem dederũt principaliter editioni huius decre. vt patet ex. §. ſeq.
i ¶ Nõnunq;. Ideſt aliquando. ſimile. ff. de conditio. & demon. l. nõnunq;.
k ¶ Aldi expedit. ff. de ꝓbatiõen. emp. l. j. C. de adminiſtratio. lex que.
l ¶ Cõceſſit. ſ. Nicolaus papa. ſtij.
m ¶ Res ſpãs. ꝑ priorẽ expreſſim numeratas.
n ¶ Habere licet. Nõ ergo cum aliqo. o ¶ Vel diuiſim. Nili fuiſſet hoc verbũ adiectũ: gfialis et paſtoralis miniſtri ẽnt ſiſimul auctoritas expoſcẽda: ob copulatiuam de ſui natura regrẽtez cõcurſum illoz que copulat. ff. de le. iij. l. ea tamẽ. de condi. fuſti. l. ſi hereditas. extra & reſcrip. ex parte. vbi de h.

Copulatiua regrit ꝓcurſum copulator.

p ¶ Cõceſſit. Scilicet Nicolaus. iij. ais. iiij. vt ſupra.
q ¶ Pretio eſtimato. Sine quo vẽditio procedere non poteſt. ff. de contrahen. emp. & vendi. l. j. & ij. §. fine iſti. eo. titu. §. precium.

Vendition ꝓcedit ſine ꝓcio.

r ¶ Gubernatore. Aut ais protectore vel conſeruatore apoſtolice ſedis. Aut ais prelato ecclie. Aut ais ordinario. Aut ais patrono. Aut ais quibuscunq; habentibus in ecclia. vel monaſterio. aliquam iuriſdictionem. Aut ais ſuperiore. Aut ais abbate. Aut ais priore. Aut ais conſule. Aut ais rectore. Aut ais conſiliariis. Aut ais ſindicis. Aut ais officialibus. Aut ais vicariis. Aut ais ſenatoribus. Aut ais capitaneis. Aut ais potheſtatibus. Aut ais baiulis. Aut ais vicecomitibus. Aut ais ducibus. Aut ais marchionibus. Aut ais comitibus. Aut ais baronibus. Aut ais militibus. Aut ais ſyndicis. Aut ais procuratoribus. Aut ais rectoribus. Aut ais gubernatoribus. Aut ais conſulibus

Universidad de Deusto Biblioteca

Patientia multa tolerat.

a ¶ Attento modo. Per quez non ad simplicem vsum: sed ad cōsūmationem res ipse deducebantur.

b ¶ Patientia. Que frequenter tolerat multa: que in fidelium deducta infinite tolleret. extra de priuīl. cum dilectum. z ar. in cor. auc. in medio titu sacras electiones non fieri. §. ceterum autem. coll. viij. ¶. de tēpo. appel. l. vlt. §. illud.

c ¶ Circa ipsum. s. modum vtendi.

d ¶ Multi. alijs. Qui tedebantur ex tali vsu.

Exptia est rerum magistra.

e ¶ Experientia. Que magistra rerū dicitur vt hic: cum per vsum scientiam tribuat in operatione. ¶. de studi. l. certi. de no. codi. cōfir. §. primo. in prohemio. iustit. §. cūq;. Et necdum simpliciter rerum magistra dicitur: immo efficax appellatur. extra de elec. cū sit. gloss. z pbat. de rescript. statutum. de elec. vbi magis. §. j. ff. vj. ¶. vt in possessionem legatorum. l. ipsis rerum. et ex pte fides adhibet enit. in cor. auctē. de non alie. aut permutē. recc. §. q; autē. coll. ij. ¶. de re milit. l. semel. lib. xij. l. dist. c. vt constituetur. z ex preteritis vel presentibus quem instruit in futurum. in cor. auc. gbus mo. natu. essi. int. §. illud. coll. vij. l. xxij. dist. c. plurimos. iuxta finem. in cor. auc. hec consti. innouat. in prima colū. coll. vij. extra de testi. c. ij. ex quadam.

f ¶ Ad statum perfectionis. Fm quem omnia obsequenda sunt et pauperibus eroganda. Juxta illud. Si vis perfectus esse. xx. xiij. q. prima. in fiīa. z. c. quisquis. no. extra de etate z qualitā. ad aures.

g ¶ Reseruatio. Scilicet facta ecclesie romane.

h ¶ Essentialiter. Hoc dicit: quia sine charitate virtutes cetere nihil sunt. de penite. distinc. secūda. §. euidenter. z distinc. iij. c. si quis autem.

i ¶ Dicitur. In epistola ad romanos.

k ¶ Et que. Scilicet charitas.

l ¶ In via. s. salutis p̄sequēde: in p̄sti enim vita quasi in via sumus qua ad p̄riam pgimus: fm beatum Aug.

m ¶ Suo fini. Idest glorie eterne.

n ¶ Ad quam. Scilicet perfectionem.

Ex/quis p̄ uat: qñq; ponit.

o ¶ Exproprīationes. Syllaba/ex/hic priuatiue ponitur: vt alibi de vsur. c. vsurarum. lib. vj. Alibi autem non priuat: sed ponit. iusti. vt bono. rap. §. sane.

p ¶ Sollicitudo. i. curiositas z diligentia in tpalibus: que interuenies pcta veniz amplitat: z deficies minuti. ff. de iure fisci. l. nō intelligitur. §. uiui fratres. Negligentia enim cuncta ledere dicit. in cor. auc. de questo. §. hec ofa. coll. vj. iuxta illud qd scribit. Sicut autez actium in suo quoq; opere inuenitur mater iustantia: ita notorie erudītionis est negligētia. xxxiij. dist. c. nihil.

Negligentia est erudītionis nocua.

q ¶ Exigūt. Nā sine his tpalia pculdubio sūacēt. ad qs. ff. de pe. here. l. si qs possessor. §. sicut. z. l. si ad nō. §. fructū.

r ¶ Que. Scilicet sollicitudo.

Sollicitudo nimis est vitāda

ante r ipsam inerat pseuerez ad perfectionem z hmōi talis ? exproprīatio valeat nil cōferre: constat aūt q̄ post ordinationez z p̄dictam nō fuerūt in acgrendis ac p̄seruandis bonis a predictis in iudicio et extra minus b solliciti q̄ ante illam fuerāt fratres c ipsi q̄q; sint religiosi mēdicates alij d habentes aliqua in cōmuni e. Adhuc nec vtiq; p̄fuit dictis fratribus ordinatio f suprādicta quantum ad hoc q̄ ppter carentiā talis propij se pauperiozes dicere valeant q̄ si res b ipsas cū illo (quo carere se dicūt) dominio obtinerent g. Z etiam p̄decessor noster predictus h dominiū earū rerum que ipsis fratribus offerri seu conferri i: aut alis obuenire m contigerit: quaz tamen vsum facti dūtaxat habere licet n ordini vel frib̄ antedictis (vsu facti o simplici p̄dictis fratribus refutato) in se romanāq;

s ¶ Retrahit. Nā fm Gregoriuz cum mens concepta deficiat: sequitur: ne tre rebus continuetur: quarum amore superat. xxij. questione. p̄ma. §. p̄mo quare ad vltandaz nimiam sollicitudinem: et mentio nimiam applicationē Christus precepit nō esse de crastino cogitandum. xx. questione. j. hēbat dominus iuxta verbū psalmiste. Dimitte fi affluant: nolite cor apponere.

t ¶ Amputetur. Idest tollat z submoueatur.

v ¶ Huiusmodi. s. temporalium.

x ¶ Que. Scilicet sollicitudo.

y ¶ Tante fiam. s. exproprīationez tēporalium.

z ¶ Perseueret. Durante enim vitio: virtus numq̄ ascisceretur: sed demuz illi renuntiato. xxxij. questione. j. cum renuntiatur.

z ¶ Ad p̄fectionem huiusmodi. s. que includit z dispōnitur per p̄ceptum z exproprīationem temporalium.

2 ¶ Talis exproprīatio. Scilicet postq̄ remanet sollicitudo sicut prius.

2 ¶ Ordinationem predictaz. Scilicet factam per Nicolaum. iij. alex. iiij.

a ¶ Bonis p̄dictis. De quibus mentio facta est. z. §. pri.

b ¶ Minus solliciti. Et sic per hoc a statu perfectionis retrahebantur: vt. z. prox. dicitur.

c ¶ Fratres ipsi. Sentientes vtilitatē ex rebus talibus fuisse nomine dominij romane ecclesie reseruato.

d ¶ Alij. Ut sunt predicatores.

e ¶ In cōmuni. Et sic in aliis rebus predictis se simplicem vsum habere discebāt: re tamen ipsa plus q̄ simplex vsuarius in rebus ipsis habebant.

f ¶ Ordinatio suprādicta. Scilicet Nicolai. iij.

g ¶ Talis propij. Scilicet romane ecclesie reseruati.

h ¶ Res ipas. De quibus fit mentio. z prox. §.

i ¶ Obtinerēt. Et hoc pbatur per sequētia: ij enim zc.

k ¶ Predictus. Scilicet Nicolaus. iij.

l ¶ Conferri. Scilicet inter vnos.

m ¶ Obuenire. Puta ex vltima alicuius voluntate: ij contra posset exponi.

n ¶ Licet. Idest licitum est.

o ¶ Usu facti simplici. Qualiter hoc fit intelligendum inferius declaratur.

a ¶ Pertinere. Scilicet ad ecclesiam romanam.

b ¶ Est expressum. §. proximo.

c ¶ Eius effecta. Qui frequenter res ipsas ad totalem fratribus abdicationem deducere talis effectus in eo potius videtur attendendus q̄ inanis demonstratio simplicis vsus facti. argu. C. si minor ad hereditate se abstinerat. l. j. de bona. l. vlt.

d ¶ Subsecuta. Vbi dic. vt. §. dicit. c. §. f verbo patiētia. talis enim patientia vbi alis nulli subesset iuris impedimētum: pro approbatione tacita habere tur: extra de cogna. spirl. capitu. super eo. z ibi no.

e ¶ Dicit oz. Simplex qd est statim.

f ¶ Dominiū. Scilicet in dictis rebus reseruatum esse.

g ¶ Simplex. Repete dici debet.

h ¶ Quis enim. Probat q̄ vsus fructus non debeat dici simplex.

i ¶ Simplicē vsuarium. t. habentem simplicem vsum.

k ¶ Iz. t. licitū ē.

l ¶ Permutare. s. cum alijs.

m ¶ Vēdere. Pro aliquo precio.

n ¶ Donare. Scilicet liberaliter.

o ¶ Nec. Scilicet posse rem vsuariaz permutare: vendere: vel donare.

Usuarius rē in q̄ hēt vsum non trāsfert in alium.

p ¶ Pertinere. Usuarius enim rem in qua vsum habet aliquo titulo in alium transferre non potest: tum quia dominium eius non habet cum vsus inquantum est seruitus de sui natura in re altena non propria fundatur: q̄ res propria nulli seruit iure seruitutis. ff. si vsusfruc. peta. l. vti frui. de serui. urbano. predio. iure communi. de iure bo. l. cum in fundo. z quia iure altena constituitur. ff. de vsu. z habita. l. prima. z. l. plenum. instit. eodem titu. §. j. cum hiscem modis constituatur: vt vsusfructus: vt ibi. Et vsusfructus est ius vtēdi in rebus alienis. ff. de vsu. l. prima. Si igitur dominium non habet: ergo per aliquez titulum illud in alium transferre non potest. ff. de regu. iur. l. nemo plus iuris. de acqui. re. do. l. traditio. extra de dona. inter virum z vxorem. capi. nuper. j. questio. j. gratia. z questio. vij. capi. dasbertum. quod exigitur in titulo permutationis: nam rem altenam permutans: permutationem non contrahit. ff. de rerum. permu. l. j. §. vlt. no.

Permutatio non p̄hēt in re altena.

q ¶ Que tamen. Scilicet permutare/vēdere/donare.

r ¶ Antedictis. Scilicet quibus vti iz eisdem.

s ¶ Facturi. Idest facere possint: facta ordinationem Nicolai. vel facturi: scilicet de facto: quia hoc eis permittitur p̄: illius ordinationem.

t ¶ Reseruatum. Scilicet rebus predictis.

v ¶ Simplex cēseri debeat. Scilicet potes q̄ ipse vsus fructus: vt supra.

x ¶ Illo. Scilicet dominio.

y ¶ Eidem ecclesie. Scilicet romane.

z ¶ Obuenit. Preteriti temporis.

a ¶ Hactenus. Idest vsus nunc: iz alibi aliter exponatur. ff. de vsufruc. l. hactenus.

2 ¶ Q̄ obuenire debeat. Et p̄ hoc dominus vel ppietas consuevit redi tuitio: vt infra patebit.

2 ¶ Nec intentio. Intētio talis desectus impedit trāslationem cōmodi vel emolumenti: cum z impedit translationem dominij. ff. de acqui. rerum. vo. l. ex mandato. C. de his qui a nō domino manumittuntur. l. fi. z ibi no. ff. de dona. l. qui mihi donatum.

Intētio ē attēdēda.

Intentio enim pre omnibus attēditur sine in cōtractibus: sine in vltimis voluntatibus. ff. de cōtrahen. empti. l. sed celsus. §. si ancta. de condītio. z demonstra. l. in conditionibus de lega. j. l. si semita plarium. §. vlti. cum similibus.

a ¶ Reseruātis. s. pape Nicolai. iij.

b ¶ Compendiū. Idest vtilitas vl cōmodum.

c ¶ Quod. Scz q̄ ad fratres z nō ad alīā illaq̄ rez pertinēret cōpendiuz.

d ¶ Declarauit. q. d. ipsis rerum experimentis hoc clare cognitum est. C. vt in pol. teg. l. ipsis rerum.

e ¶ Et q̄ talis intentio. Scilicet q̄ ad ipsos fratres z non ad alium dicta rerum vtilitas pronenīret.

f ¶ Ordinatio. Scilicet pape Nicolai: vt supra.

g ¶ Dumtaxat. q. d. non aliartim.

h ¶ Liceret. Licitum foret.

i ¶ Dominij. Scilicet romane ecclesie reseruati.

k ¶ Carentia. Scilicet quo ad fratres ipsos.

l ¶ Re. Scilicet ipsa.

m ¶ In presenti. Scilicet tempore.

n ¶ Spe. Consequendi commodum.

o ¶ Quam. Scilicet paupertatem.

p ¶ Alijs. Ut predicatoribus.

q ¶ Habētibus. Subaudi aliqua: si nō habeo in textu.

r ¶ Sibi vendicant. Idest attribuunt.

s ¶ Dicti fratres. Scilicet minores.

t ¶ Non efficit. Hoc ideo: quia non habere dominium q̄ nullo tempore posset commodum sibi cuius est repertare nihil diminuit de commodo quod penes alium reperitur: quare pauperiē ex hoc dicere se non potest: cū paupertas ex solo non habere commodum inducat. xij. q. iij. c. pauper. immo ex hoc tale dominium inutile penitus reputatur. C. de vsufruc. l. antiquitus. instit. eo. titu. §. ne tamen. magis non haberi q̄ haberi forte expedītis. argumen. ff. de edi. edicti. l. bonem. §. aliquando.

v ¶ Q. autem. Quarta pars.

z ¶ Usu consumuntur. Ut sunt res ad victū humanū

Universidad de Deusto Biblioteca

necessarie. Instī. de vsufruc. §. constituitur. ff. de vsufruc. earum rerum que vsu consumuntur. l. ij tibi vini. ꝛ de verborum significatio. l. verbo victus.

a ¶ Usuarij. Scilicet simplices.

b ¶ Rebus. Scilicet vsu consumptibilibus.

c ¶ Repugnat iuri. Cū habeꝫ in talibus vsum eaꝫ vtili censeatur habere. ff. de vsufruc. eaꝫ res que vsu cõsumitur l. ꝛ pecunia. ꝛ. l. si tibi. Institu. de vsufru. §. cõstituitur. ꝛ se. ꝛ in talibꝰ rebus habere vsuꝫ: tāti ẽ sicut habeꝫ vsum fructū. vt dicto tit. ff. l. hoc senatus. §. vlti. ꝛ. l. quotiā. §. j. In aliis autem rebus nō est ita: qꝛ in illis plus est in vsu fructu q̄ in vsu. ff. de vsu ꝛ ha. bi. l. si habitatio. §. si vsus. ꝛ. l. plenum. Instī. de vsu ꝛ habi. §. minꝰ. cū similibꝰ.

d ¶ Obstat ratio nī. Est igit extirpanduꝫ necessario: cum rōne careat. l. xvij. distinctio. c. cor ꝓhi.

e ¶ Videl. Idest ꝓsumitur.

f ¶ Intentio. Ad quā est ꝓcedendus. extra de ꝓben. cū olim. ꝛ eodem titu. qꝛ sepe. li.

bro. vj. de concessio. ꝓben. c. auctoritate Martini.

Papa nō ẽ pur⁹ hō.

g ¶ Talium bonorum. s. vsu consumptibilium.

h ¶ Tanti patris. Quia non solum purus homo: sed ꝛ vicarius Christi fuit. de transla. epi. capitu. cum inter. de re iudi. ad apostolice. §. nos. libro sexto.

i ¶ E vestigio. Idest de proximo. argu. ff. de offi. ꝓcōs. l. plebiscito. de rescrip. statutuꝫ. §. insuper. libro sexto. de sta. mona. capitu. perniciosa. §. verum. eodem libro.

k ¶ Non videtur. Cum per tāū patrem de tam modi cis curandū verisimiliter non fuerit. argu. ff. de iudi. l. iꝫ ꝛ si fuscepserit. §. sed ꝛ si ꝓponas. ex̄ de fy. mo. ꝛ si questiones. cū similibus. Et super hoc videre potes ea qua alꝫ sup hoc plene dixi in decre. exercabilis in gl. qꝛ reddidaf.

l ¶ Dumtaxat. Quasi dicat non aliorum.

m ¶ Quorum. Scilicet bonorum.

n ¶ Qꝫ. sad frēs dicti ordinis ꝓtineꝫ simplicē vsū fci.

o ¶ Cōsumptibilibus. i. que per vsum consumuntur.

p ¶ Sen dominio. i. existenti sine ꝓprietate ꝛ dominio.

q ¶ Vel haberi. Hoc. j. multis rōnibus comꝓbatur.

r ¶ De talibus rebus. Scilicet vsu consumptibilibus: ꝛ quarum vsus potest ad ipsos fratres ꝓtinere.

s ¶ Non intellexerit. Scilicet papa Nicolaus.

t ¶ Dum respondet. In decto capitulo erat.

v ¶ Legi istā legem habeo. ff. de vsufru. l. omniū. §. cōstituitur. instī. eo. titu. §. constituit. C. eo. titu. l. antiquo.

x ¶ Abscedente. Idest separato existēte. sic exponitur dicto. §. constituitur.

y ¶ Inutile redderet. Nota rem dici penitus inutilem

censendi vsuary[a] fratres ipsi ex sequētibus liquet satis: dicere igit̄ deꝫ q̄ in talibus rebus[b] vsus iuris vl facti separatus a ꝓprietate rei seu dominio possit constitui repugnat[c] iuri ꝛ obviat[d] rationi: nec predecessoris nostri predicta fuisse videtur[e] intētio[f] romane ecclesie taliū[g] bonorum oīum reseruare. Quis enī sane mētis credere poterit qꝫ intentio fuerit tāti[h] patris vnius oui: seu casei: aut frusti panis ꝛ alioꝝ vsu consumptibiliuꝫ: que sepe fratribus ipsis ad consumendū e[i] vestigio conferuntur oīum romane ecclesie: ꝛ vsum fratribus retinere? profecto ꝓbabile non[k] videt: presertim cum illoꝝ bonoꝝ dumtaxat[l] dominiuꝫ ꝓfate ecclesie reseruauerit: quoruꝫ[m] simplex vsus facti pertinet potest ad fratres dicti ordinis: quod[n]

nequaq̄ potest in rebus vsu consumptibilibus[o] reperiri: in quibus nec ius vtendi: nec vsus facti separata a rei ꝓprietate seu[p] dominio possūt cōstituī vel q̄ haberi. Et qꝫ[q] talibus rebus non[r] intellexerit euidenter ostēdit: duꝫ[s] respondet legi[t] dicenti nō posse vsum fructum a dominio perpetuo separari: ne oīum oīs (semper abscedēte[x] vsu) inutile[y] redderet: que quidē lex[z] rebus illis intelligitur; quaruꝫ penes vnū vsus rei: ꝛ penes aliū oīuꝫ possit (hꝫ inutile) remanere[a]: qō[b] neq̄ in rebus vsu cōsumptibilibꝰ potest esse: cū in illis ꝓ vsum vel[c] abusuꝫ vsuary substātia talis rei esse[d] desinat: ꝛ ꝓ oīs ꝓprietas ēt inutilis nō[e] subsistat. Cū eniꝫ vsufructus, put est in re[f] ꝓstitutus qui seruit[g] ol ꝓsonalis[h]: ꝛ ꝓ q̄[i] reales competūt actiones[k] nihil sit

cntio vsus ꝛ cōmoditas perpetuo submouetur: vt hic ꝛ in legibus. ā. proxime allegatis. huius ratio potest dici: qꝛ olim rex subsistētiū vel existētiū naturā naturane. i. deus cōparauit: vt ex eo humana natura fructus ꝓpet. instī. de rer. diui. §. in pecudum. quecdaq̄ enim in terris sacra sunt: ad hmōi sacra sunt: aq̄ sit diuinissima creatura rum. ff. de edi. edic. l. instītissime.

Bona sūt cuncta deputata.

s ¶ Inutile. Quod ad ꝓmoditatē vsus.

t ¶ Remanere. s. de ipsarum rerum subsistenti natura.

2 ¶ Quod. Scz qꝛ vsus penes vnū ꝛ ꝓprietas inutilis penes alium valeat remanere.

Abusus bonum ꝛ malū ptz sumitur.

z ¶ Vel abusum. Inꝫ alꝰ abusiuo. I ma la parte sumi ꝓfuenerit: vt dixi in dec. cum inter nonnullos hic tñ i bona sumitur: qꝛ in talibus rebꝰ vsus ꝛ abusus idez sunt. ff. de vsufruc. ea. rez que vsu cōsu. l. hoc senatus. §. j. ꝛ vltimo. cum si. sed ideo appellatur abusus: qꝛ vsū in talibꝰ rebus res ipse ad totalem exhanstionē deducuntur. ꝛ de eis ad nō ẽ reducunt: vt hic.

a ¶ Esse desinat. Qualr talis rez substātia hꝫ ꝓ vsuꝫ tolli vl in ꝓte minui dī. ff. de vsufruc. earū rez que vsu consumuntur. l. j.

b ¶ Non subsistat. Eius enim qd̄ non est: nulla est subsistentia de ꝓsenti. ff. de leg. j. l. qꝛ in rerum. de verborum obliga. l. interdum. instī. de inuti. stī. §. rēsponso.

c ¶ In re constituto. Vel inter vnios per pactum: vel indicialem actionem: vel per vltimam voluntatem. ff. de vsufruc. pluribus. §. j. instī. eo. tī. §. j. Et dī in re cōstituto. i. in certo corꝓre: quo sublato: ꝛ ipꝰ vsumfru ctum tolli necesse est. ff. de vsufru. l. q. instī. eo. tī. in ꝓn. ꝛ §. finī. ff. gbus mo. vsufru. tol. l. repeti. §. rei. dī ꝛ in re cōstituti: qꝛ rem ipsam afficit: sicut ꝛ cetere seruitutes.

Vsufru⁹ ct⁹ ꝛre dī ꝓsonalis seruitus.

d ¶ Personalis. Quia persone constituitur etiam prediuꝫ non habenti: qd̄ non est in seruitutibus realibus ꝛ predialibus. ff. de seruitu. l. j. cōmunia predio. l. j. ꝛ cum persona finitur. ff. quibus mo. vsufruc. amittatur. l. sicut. §. monte. nec a persona abdicatur: immo si in aliuꝫ per cōmercium transferatur: statim rei domino applicatur. ff. de iure do. l. vsufructus. ꝛ dicto. §. finitur. iꝫ commoditas fructuum percipiendorum per commercium in aliuꝫ transferri possit: ꝛ ita intelligitur lex que alꝫ cōtradiceret. ff. de vsufruc. l. arboribus. §. vsufructuario. de peri. ꝛ commo. rei vendi. l. necessario. §. vltimo. alꝫ est sub. l. qꝫ si pendente. ꝛ de noua. l. iij. argumen. etiā ad hoc extra de loca. capitu. vestra.

e ¶ Et pro quo. Scilicet petendo tanq̄ agenti competit: vel negando alicui competere.

f ¶ Reales cōpetūt actiones. Scz ꝓsessoria ꝛ negato-

Vsufru⁹

et⁹ qb⁹ actionib⁹ peti potest.

ria. ff. si vsufru. pe. l. j. ꝛ. l. vti frui. §. vtꝫ. ꝛ. §. si patris. ff. si seruꝰ vendi. l. loci corꝓus. §. in confessoria. In rem confessoria cōpetit asserenti sibi deberi seruitutem: negatoria illi qui negat alteri esse debitā. eo. tī. l. ij. Dicuntur aūt reales actiones ꝓsessoria ꝛ negatoria: ab ipositione talium nomiū. non autem ex hoc put alīq̄ dixerit: qꝛ confessoria verbis affirmatiuis negatoria verbis ꝓponitur negatiuis. nam ꝛ q̄dam cōfessoria verbis negatiuis: negatoria affirmatiuis ꝓponi reperitur: vt in seruitute altius non tollendi est videre. ff. de no. ope. nūci. l. si ꝓtēq̄. instī. de actio. §. eq. ꝛ ibi no. ꝛ dicta. l. ij.

Actio realis un ꝓsitoari ꝓsidenti.

Dicas etiam qꝛ iste reales actiones que ꝓ turbꝰ incoꝓralibus competunt dantur etiam illi q̄ possidet vl quasi ipsum tuo ꝛcoꝓrale: qꝛ quasi possidere videtur q̄diu in cōtrarium per alium factum non est. ff. si seruitus ven. l. si forte. §. sciendum. ꝛ. l. sicuti. §. sed si queratur. Secus autem in actionibus realibus competentibus ꝓ corꝓalibus: que non dantur possidenti ꝛ detinenti. nam possidenti non est prodita in rem actio. ff. vti pos. l. j. §. interdictum. instī. de actio. §. sic itaq̄. Iꝫ possidenti: sed nō detinenti detur. ff. de rei vendica. l. officium. no. de hoc extra de iudi. c. examinata. Si queras que sit ratio: quare realis actio possidenti ꝛ detinenti non detur ꝓ re corꝓorali: sed ꝓ re incoꝓrali? Respondeo: rei vēdicatio nō datur ad aliam effectum: nisi qꝛ possessio corꝓalis pernes conuentum existens in actorem trāsferatur. ff. de rei vendicatio. l. qui restituere. C. de actio. iudi. l. prima. cum igitur actor illam quam petit penes se habet: sciꝓsuꝫ excludit: qꝛ quod petit intus habet. sufficit enim sibi qꝛ esse etualiter possideat. ꝺ. §. interdictum. Sed realis actio ꝓ incoꝓralibus competens: non datur ad illum effectuꝫ trāsferendi: sed vt ille qui debet seruitutem nihil faciat: nullūq̄ impedimentum ꝓstet: sed patiatur illam cui debetur pacifice illa vti. ff. de vsufru. l. ij. §. primo. de serui. l. quotiens. de serui. rusti. ꝓdio. l. j. in fine. cum similibus. expedit igitur qꝛ ipsi possidenti detur actio: vt submotionē impedimenti aduersarij ꝛ eius patientiam consequatur: cum aliter iure etiam suo vti libere ꝛ plene non posset.

Actio realis nō datꝫ possidēti ꝓ re corꝓorali: ꝛ sibi ꝓ re incoꝓrali.

a ¶ Personalis est seruitus. ff. de serui. l. ā. ꝛ quare dicatur personalis: dic vt dixi de seruitute vsufructus supra in glo. quia personę.

Seruit nemini sua rei.

b ¶ Rebꝰ alienis. Hoc dicit qꝛ res ꝓprie nulli seruire possunt iure seruitutis. vt dixi. ā. in glo. vsuarius.

c ¶ Salua rei substantia. Idest ne in totum pereat rei substantia. ff. de vsufruc. l. j. ꝛ ita tibi nota.

d ¶ Idest. Exponit illa verba: ius vtendi posita in diffinitione vel descriptione vsufructus vel vsus.

e ¶ Utilitatem aliam. Puta deambulandi gestandi. i. solatiandi in fundo vsufructuario vel vsuario. ff. de vsu ꝛ habi. l. plenum.

f ¶ In totum. Hoc reseras ad vsufructuarium: qui omneꝫ fructuꝫ rei suos facit. ff. de vsufruc. l. vsufructu le-

gato. in fine. ꝛ. l. item si fundi.

g ¶ Pro parte. Hoc ad vsuarium referendum est: qui fructus rei in totum suos non facit: sed illos solus qui tibi ad vsum sufficiunt. instītu. de vsu ꝛ habi. §. minus. ff. eodem titu. l. si habitatio. §. si vsus. ꝛ. l. plenum. ꝛ. l. fundi.

h ¶ Suo nomine. Quasi dicat tuꝫ suo non alieno.

i ¶ Pronēre. Intellige vel artificialiter vl naturaliter: vt colligitur ex turibus supra glo. ꝓxima allegatis.

k ¶ Propter qd̄. Scilicet quia vsufructuarius ꝛ vsuarius omnes rei fructꝰ vel partes recipiunt iure suo.

l ¶ Abscedit. Jā est seꝓarat. Et que fit huius ratio: dicit vt dixi supra in glo. nota rem dici.

m ¶ Ipsis stantibꝰ. Idest in sua essentiali substātia ꝓseuerantibus.

n ¶ Utilitas ꝓtinere. Exemplum potest ponꝫ per statue. a contrario sensu de ope. seruo. l. vlti. cum enim vsufructus ꝛ vsus sint tuo tñ quo quis potestatem assequitur rei fructus ꝛ utilitates: alꝰ consequendi sublata ꝛ non existente tali utilitate: videtur non existere tuo ad illos tñ inductum. ff. de vsufruc. l. ij. instītu. eodem titulo. in principio. sicut sublata re fine culpa submouet ius ad illam petendam competens. ff. de condi. furti. l. in re furtiua. ꝛ argumen. ff. de leg. iij. l. mortuo boue.

o ¶ Requiritur. Ratio est quam dixi in glo. ꝓxima precedenti.

p ¶ Usu consumptibiles. Illis enim in sua substantia remanentibus nulla inducitur utilitas: cum ipsa nō insurgat nec proueniat: nisi ex talium rerum consumptione. instītu. de vsufru. §. constituitur.

q ¶ Aliquē haberi. Ratio est quam dixi supra ꝓxi. in glo. exemplum.

r ¶ Adhuc. Probat vlterius: qꝛ in rebus consumptibilibus simplex haberi nequeat vsus facti.

Seruitus ꝓsonalis ẽ triplex.

s ¶ Nec seruitus personalis. Que est triplex: scilicet vsufructus vsus ꝛ habitatio: alie dicūtur reales seu prediales. ff. de serui. l. j. de vsufruc. l. si quis bimas. ꝛ ibi no. ꝛ ratione seruitutis personalis dicitur quis in re sua habere cum contra quemlibet rei possessorem peti possit. ff. si vsufruct. pe. l. vti frui. §. vltimo. Ius autem vtendi iure seu seruitute: potest dici illud quod superficiario in re superficiaria competit: vel emphiteote vel feudatario. ff. si ager vectigalis. l. prima ꝛ secunda. de superficie. l. prima. §. vltimo.

t ¶ Sed mere. Quasi dicat: non in re competens: nec rem afficiens: sed tñi persone cohereus rei possessorē nō sequens. ff. ad trebel. l. j. §. si hereo.

v ¶ Reales actiones. Scilicet confessoria ꝛ negatoria.

x ¶ Non competunt. Sed actio personalis ex pacto. argu. ff. de serui. l. vt ꝓmum. de serui. rusti. predio. l. pretoris. cum ibi no. de vsufru. si quis bimas.

y ¶ In rebus talibus. Scilicet vsu consumptibilibus.

z ¶ Jus tale. Scilicet mere personale.

a ¶ Concedit̄r. Vt est videre in commodatario: cui ad certum vsum res conceditur. ff. commodati. l. in commodato. §. sicut. extra eodem titulo. capitulo primo. vel creditori vel depositario quib⁹ vsus rei obligate vel deposite permittit⁹ est: expedit̄ in creditore: vel tacite in depositario. ff. depositi. l. vlte. §. primo. ⁊ C. eodem titu. si deposit̄.

b ¶ Utilitas aliqua. Considerandū sutta rei ad vtendū concesse qualitate.

c ¶ Substātia salua rei. Sublata enī re nullus in ea vsus potest subsistere.

d ¶ Quod. Scilicet ius vtendi substantia salua rei.

e ¶ Ad sensum. s. vsus: per quē occulta fides veritas magis: q̄ per aliā sensum animis hominum infigit. ff. institu. de gra. cogna. §. vlt.

f ¶ Reperiri. Cuz ipse per vsum consumptioni totalī subiectant̄: ⁊ de esse ad nō esse redigant.

g ¶ Rursus nec simpler. Scilicet sine dominio extrēs.

h ¶ Nec est seruitus. Et sic per consequens ius in re non imponens.

i ¶ Nec pro illo. s. simplici vsu facti.

k ¶ Ius vtendi. s. qualitercūq; q̄situm.

l ¶ Talibus reb⁹. Scilicet vsu cōsumptibilibus.

m ¶ Utilitatē aliam. Qua considerari potest tanq̄ res et fibilis qualitatem. ff. de vsufruc. l. mūtiniatē. ⁊. l. si cuius. §. vltimo. alīs est sub lege equissimam.

n ¶ Qui. Scilicet fructus vel alia vtilitas.

o ¶ Uti quis nequeat. Scilicet durabili vsu perseuerāre: alīs momentaneum dicetur: vt. j. sequitur.

p ¶ Esse constat. Cum vt supra dixi per vsum esse pentio desinant.

q ¶ Ex quibus. Suprādicto versi. q̄ autem. huiusq;.

r ¶ Seruitus personalis. ff. de seruit. l. j.

s ¶ Ius personale. Dic vt supra. prī. dixi in verticulo. sed mere.

t ¶ Sine iure aliquo. Hoc sic̄ius latius explicabitur.

v ¶ Premissorum. Scilicet vsus qui sit seruitus personalis: vel que sit ius mere personale: vel actus vtendi aliquo iure.

x ¶ Substantia. Alīs definit in ea omnis vsus: vt supra dixi.

y ¶ Seu vtendi. Scilicet sine aliquo iure.

5 ¶ Reperiri. Quia per vsum totaliter esse desinunt vt predixi.

⁊ ¶ Nec obuiat. Quinta pars.

2 ¶ Suprādicto. Scilicet in parte precedenti: ⁊ maxime in versi. q̄ autem.

tia ᵇ possit habenti ius vtendi seu ᶜ vtenti ex re ipsa vtilitas aliqua prouenire: quod vtiq; in rebus nequit vsu cōsumptibilibus reperiri ᵈ.

¶ Nec ᵉ obuiat suprādicti. ?: q̄ idem ᵍ predecessor noster in ordinatione predicta etiaz illorum ᵃ que ad vite sustentationem pertinent: sibi ⁊ romane ecclesie dominium reseruauerit. hoc ᵇ enim de rebus illis dumtaxat ᶜ debet intelligi que vsu non ᵇ sunt cōsumptibiles: sine quibus humana vita non est ᵉ sustentabilis: que vtiq; non sunt pauca ᶠ. ¶ Lz ᵍ autem in rebus vsu consumptibilibus: nec ᵇ ius vtendi: nec ʲ ipsuz vti possit constitui vel haberi: ipsis ᵏ tamen poterit ius abuti. Abuti autem (duz tractatur de rebus vsu consumptibilibus) pro rei consumptione sumitur ˡ quod ei opponitur quod est ᵐ vti. Uti quidem presupponit q̄ cū vsu salua rei substātia maneat ⁿ: sed abuti exigit ᵒ q̄ cum actu huiusmodi rei substantia consumatur ᵖ: cum abuti ᵠ nihil aliud quaz contra uām vsus vti ʳ i hac ˢ materia propie possit dici.

ᵗ ¶ Idem predecessor noster. Scilicet Nicolaus. iij.

a ¶ Illorum. Scilicet bonorum.

b ¶ Hoc enim. Scilicet q̄ dominium talium bonorum sibi reseruauerit.

c ¶ Dumtaxat. Quasi dicat non de aliis per ea que dicta sunt supra. §. primo.

d ¶ Non sunt cōsumptibiles. Subaudi: sed durabiles.

e ¶ Non est sustē tabilis. Scilicet cōmode.

f ¶ Non sunt pauca Subaudi: immo multa: sicut est habitatio stratus: supellectus: ⁊ similia. ff. de verborum significatione. l. quoss noc. §. vinere. de alimen. lega. l. vestis. §. vltimo. ⁊. §. familiaria. cum simi.

g ¶ Lz autem. Secunda pars.

h ¶ Nec ius vtendi. Quod esse debet salua rerum substantia.

i ¶ Nec ipsuz vti. Scilicet durabile.

k ¶ Ipsis. Scilicet rebus consumptibilibus.

l ¶ Sumitur. Probatur hoc. ff. de vsufruc. earum rerum que vsu consu. l. hoc senatus. §. primo. ⁊ sequenti. nam abusus in rebus talibus pro assumptione. i. consumptione accipitur: vt ibidem dicitur.

m ¶ Quod est vti. Cum de se non sit et consumptibile: sed conseruabile. ff. de vsufruc. l. prima. institu. eodem titulo. in principio. ⁊ statim sequitur.

n ¶ Manēat. Vt in turibus supra proxi. alleg. ⁊. ff. de vsu ⁊ habi. l. plenum.

o ¶ Exigit. Scilicet necessario.

p ¶ Substantia consumatur. Cum sine consumptione in rebus talibus non sit vsus: vnde quasi assidua permutatione extinguit dicuntur. institu. de vsufruct. §. consistitur.

q ¶ Cum abuti. Scilicet de se rei consumptibile.

r ¶ Uti. De sui natura rei conseruabile.

s ¶ In hac materia. Hoc dicit: q̄ in alia materia abusus in alia parte sumitur: ⁊ ideo reprobatur: quod dic vt supra in glo. lz alias.

a ¶ Lz autem. Adhuc probat q̄ vsus facti absq; alio iure haberi non possit.

b ¶ Re visibili. Idest apta ad vtendum.

c ¶ Uti possit. Scilicet de facto: vt est videre in fure: predone: raptore: et similī.

d ¶ Ipsuz tamen vti. Idest ipsa potestas vtendi.

e ¶ In re tali. s. visibili.

f ¶ Potest constitui. Cum regulariter q̄ alteri nequeat constituere quod non habeat: vt dixi in parte precedenti. in glo. vsuarius et. ⁊ statim sequitur.

g ¶ Nec a quo haberi. Cum enim habere, ppter cuz effectu debeat intelligi. ff. de verbo. sig. l. nomē filiarū. §. hīe. segtur q̄ vti re visibili absq; alīquo iure vtēdi: nō sit vsum habere: cum ex hoc illud appareat alteri. ff. ar. etiī. q. iij. ad discam. xciij. dist. vlud. xvj. q̄. iij. c. lz. C. de fun. rei priua. l. vsus aque. iij. xj.

h ¶ Et q̄ talis. Scilz absq; aliquo iure vtendi.

i ¶ Sui nō est. s. quo ad dominium.

k ¶ Nec ad se pti net. s. alīs nō iure domiñi. Et hoc dicit: quia aliquādo quis ād q̄ ad se pertinet sine dominio alteri constituti: vt inquilino qui domuz conductam alteri locando eius vsum transfert. C. cōmodatī. l. nemo. ibidē tur. Et vsufructuarius qui non est dñs: vsui suū nemum trāsfert. ff. de vsufruc. a: bolibus. §. vsufructuarius.

l ¶ Nemo pōt. Nisi ex vi pacti: furis vel iudicio aucte aliud ptingat. extra de dona. inter vi. ⁊ vxo. c. nuper. ff. de regu. iur. nemo plus iuris in ḡbus de hoc. cum filī.

m ¶ Illud. Scilicet q̄ suum est: vel ad se pertinet.

n ¶ Q̄ sit suum. Hoc dicit propter dominum proprietatis: qui in ipsa habet vsumfructum causalem: ⁊ tamen non illum causaliter: sed formaliter alteri cōstituit: lz ipsuz taliter: idest formaliter non habeat. ff. si vsufruc. peta. l. vti fruī. ⁊ ideo pactionibus dicitur posse cōstitui. ff. de vsufruc. l. iij. institu. eo. titu. §. j.

o ¶ Dñs dicitur. Unde legitur q̄ libertas est naturalis facultas eius q̄ cuiq; facere libet: nisi q̄ vi aut iure prohibetur. ff. de statu homi. l. libertas. ⁊ ideo scribitur q̄ vso animo non infertur. xxij. q. v. §. j. Lz aūt quis suoz actuum dicatur dñs per naturalem libertatem arbitrij: non autem membroz suoz dñs dicitur: vt illoz estimationem facere possit. ff. ad. l. aquil. l. liber homo. cum illa estimationem non recipiant. ff. si quadru. pauper. fecit. dicatur. l. ex hoc. de pto qui dete. vel effu. l. vlti.

p ¶ Cum per hoc. Scilicet libertum arbitrium.

q ¶ Ad eum pertinet. Ratio huius est: quia actus vel opera vnius non est alterius. ff. de condi. indebi. l. si non sortem. §. libertus.

r ¶ Qui. s. pcedere alteri in re sua actū aliquē exercere.

a ¶ Sicut. Exemplificat.

t ¶ Cōcedit cōmodatario. Luz illum per se bñe noscat.

v ¶ Actum illuz. Scilz equitandi.

x ¶ Sine iure. s. vtendi: imo cū iure vtēdi sit tal' pcessio.

y ¶ Ius vtendi. Intātum q̄ non est reuocabile: nisi actu cōpleto. ff. cōmodati. l. incōmodato. §. sicut. et eo. tī. c. j.

z ¶ Negd obstitui. Cum in rebus talibus habēs vsum p̄prietatez censeatur bñe: vt plurimū dixi in parte precedenti.

⁊ ¶ Preterea. Probat adhuc simpliciē vsū facti absq; aliq̄ iure esse non posse.

2 ¶ Usus talis. s. absq; aliquo iure.

3 ¶ Dicetur. Ultra ista nullū tēpus est dare: q̄ omne tempus: vel in preterito: vel in presēs: vel futurum vsucapi. ff. de institu. testa. l. cuz in ferē. institu. de ꝓbo. oblig. §. pditione. ff. si cer. pe. l. cuz ad presens. cum legib⁹ sequentibus.

Tēpus ē tripler.

Persona que nō est re aliq̄ vti non pōt.

Minimū vtilitatis.

Usufructuarius usumfructus trāsfert.

Usufructus formalis differt a cāli.

Libertas distinctio.

Minimū dñs ꝓpruz nemo videt.

Universidad de Deusto Biblioteca

et ille non contest. quoniam. C. in alcho. cum sit no. de eo qui mit. in pos. c. j. in fi. de hoc de re iudi. cum alijs duo.

a ¶ In fieri. Idest exercitio ipso facti.

b ¶ Potest dici. Quia actus aliquis anteq̃ complet⁹ sit esse complete dici nõ potest: sicut de illo qui est in via eũdi ad sanctũ Jacobum dici non potest q̃ fuerit: donec intentionẽ suam cõpleuerit. ar. ad hoc ff. de condi. ob causam. l. ñ pecuniam. de verbo. obligat. l. si ita stipulatus essem. de fur. fine igit. tur. instit. de oblig. que ex delic. nascũtur. §. manifest⁹. C. de posthu. here. instituen. l. penult. ad tylle. l. penul.

c ¶ In fieri. Expone: vt. §. proxi.

d ¶ De actu. Scilicet inchoato.

e ¶ In fieri. Scilicet completo.

f ¶ In rerum natura. hoc refert ad preteritum et futurum potest.

g ¶ In memoria. Scilicet preteriti.

h ¶ Vel apprehensione. s. futuri.

i ¶ Haberi. Scilicet de presenti.

k ¶ Momentaneum. i. per momentum durãs. arg. C. si de momen. pos. fuerit appellatum. l. j. qui legi. personam. l. momentanee.

l ¶ Instantaneum. i. in instanti faciendum.

m ¶ Percipi potest. Sic. ff. de sol. l. ratum. rem ratam habet. l. quo enim. §. iulianus. extra de dona. aplice.

n ¶ Pro tunc. Scilicet presenti.

o ¶ Cum sit potest dici actum. Cum statim vel in momento esse desinat. ar. ad hoc. ff. de cõdi. ob can. l. qui se. ff. de dona. inter virum & vxo. l. ij. §. vlt. de iure do. l. ij. §. quotiens. de sol. l. si pecuniam.

p ¶ Haberi. Cum effectu intelligitur. ff. de verbo. sig. l. nomen. §. habere. Imo al⁹ habere tale in momento hõis definere esset desinat. arg. ff. de iure do. l. cum post. §. gener. cum ibi no. & de leg. j. l. legato generaliter.

q ¶ Non habetur. Illud enim q̃ iam factum est: cum in instanti non sit de presenti non habetur: q̃ se non potest habere ad esse vel nõ esse presens. arg. ff. si cer. peta. cum ad presens. de iniusto testa. l. cum secũdo. instit. de verbo. oblig. §. conditiones. & q̃ iam factum est: pro nõ facto haberi nõ potest. ff. de capti. & postli. reuer. in bello. §. facte. in cor. auc̃. de equa. do. §. j. col. vij. xxxij. q. v. si Paulus. nec ipm factum amplius esse potest. arg. C. de sacrosan. ec. l. j. ar. lxxij. dist. §. partiter. quare cõsenti dicit⁹ de tempore non habemus nisi nũc. Et super hoc q̃ hic dicitur de tempore preterito: presenti vl futuro: vide q̃ plene tractat Aug. lib. xj. confessionum.

Nũc & nisi alibi de tẽpore ꝓsẽtat habeti.

r ¶ Preterea. Adhuc probare nititur simplicem vsum facti sine aliquo iure non posse subsistere.

s ¶ Reputandus. Hoc probatur clare per ea que dixi decreta. cum inter nõnullos. in glo. sed vide.

t ¶ Nequaq̃ pertinet. Cum perfecti sit nulli nocere: quod faceret vsum non tantum habendo: omnibus aũt velle prodesse. argu. xxij. questione. v. c. denicq.

v ¶ Aliquid adhuc dicit. Cum ad perfectum spectet omnia cõtinere. xxij. questione. j. §. j.

x ¶ Detrahere nolentur. Quia cum perfecti sit (vt dixi) nihil etiam iuste habere velle: sed ea contemnere: iniustum vsum habendo se in repugnantiam deduxit. argu. C. de mune. patro. l. professio. libro. x. ff. de vaca. mune. l. in bonoribus. §. philosophis. de varga & extraordi. cognit. l. prima. §. & an philosophis. xij. q. ij. c. gloria episcopi. in ver. socrates.

y ¶ Conditor canonis. Scilicet Nicolaus.

z ¶ Estimare. Cũ enim ipse sit Christi vicarius. de trãslat. episco. c. quanto. de re iudic. ad apostolice. §. noo. lib. vj. et lex animata in terris. in cor. auc̃. de consuetu. circa finẽ.

Princeps in cris est dictus lex alata.

collat. iij. nihil iniustum in dubio permittere videtur. argu. xxj. dist. c. nunc autem. xl. dist. c. non nos. cum ipsemet profiteatur se velle obtinere quod sue volunt leges. in cor. ancten. de iudi. §. omnis. collat. vj. nec vult a iuris tramite declinare. extra de probat. ij. §. j. & arg. de excep. c. cum inter. & ne al⁹ iniustitia vel iniuria oriatur: vnde iura nasci debent. C. vnde vi. l. meminerint. extra de accusat. c. qualiter. & ne sua constitutio aliqd imperfectum: aliquid ve iniustum continere dicatur: contra. l. si quis seruum. C. qui milit. non pos. libro. xij. de his quibus vt indig. l. cum sylletanum. cum & ipsa sua rescripta: contra tus electa precipiat ab omnibus refutari. C. de precl. imper. offeren. l. rescripta. xxv. q. ij. c. nec damnosa. x. c. secũdo auferenda sunt de manibus portantis & principi referenda. C. de paga. sacrifi. & re. co. l. sicut. no. extra de iudi. instru. pastoralis. Item si priuatus aliquid iniustum vel iniuriosum alteri in dubio permittere nõ videtur. ff. de his que in frau. credi. l. si pater. de condi. indebi. l. si procurator. §. celsus. multo minus princeps. in cor. auc̃. vt differentes iudices. §. si tamen contingit. col. ix.

a ¶ De facto. Et quo supponitur absq̃ omni iure.

b ¶ Ut permissio. In quibus censetur vsus nõ iustus: ex quo est absq̃ iure vtendi. vt supra.

c ¶ Rep. Quaꝝ vsuꝫ licet vel nõ licꝫ hñe fratrib⁹ ipsius.

d ¶ Distinctio. Facta per papam Nicolaum.

e ¶ Potius est referenda. Si queras quare hoc: respondeo: q̃ ad illum relata magis iuri cõmuni conueniunt: & per cõsequens rei agende vtilior est: quare ipsa potius est suscipienda. ar. ff. ꝺ reg. iur. l. quotiens idem sermo. & minus per hoc habet in qualitatis: quare est potiꝰ eligenda. ar. c. ij. l. q̃ tiens nihil. nam verba sunt in dubio interpretanda: vt iuri cõmuni non obuient. ar. ex de rescrip. causam que. de con sue. cum ecclesie. & q̃ quod plus est verba ad extraneã sensum trahenda sunt: vbi res de qua agitur: aliter saluari esse nõ posset. C. de libe. prete. l. iij. & no. extra de verbo. significa. c. intelligentia.

Verba qsi ꝝ ad extraneã sẽsꝫ trahũtur.

f ¶ Jus vtendi. Saltem personale.

g ¶ Quarundam eni rey. Ut peculie.

h ¶ Quarundam. Ut duarum tunicarum breuium & simplicium. Ut in dicto capitu. exijt. §. Iꝫ autem.

i ¶ Et quo. Scilicet quia quarundam rerum vsus est prohibitus: & quarundam permissus.

k ¶ Ordinatio. Scilicet Nicolai.

l ¶ Loquitur. Scilicet ipse Nicolaus per ordinationẽ: nam ipsa ordinatio cum de se sit inanimata: non loquitur: sed cum modum loquendi scriptura loqui dicitur: idest deus vel homo per scripturam. C. de summa trini. epistola: inter claros. circa princi. & ibi not.

Scripta loq̃ dr.

m ¶ De tali. Scilicet vsu.

n ¶ Idest. Congrua est hec expositio: cũ sine iure vtendi omnis vsus iniustus censeatur: vt supra. & plene probaui in capitu. cum inter nonnullos. ad quod super hoc te remitto.

o ¶ Ipse. Scilicet Nicolaus.

p ¶ Moderatus vsus. Per hoc denotare volens vsum competere cum iure in rebus permissis: cum immoderatio a iure reprimi dicatur: vt in probe. decre. & de verbo. significatio. c. vltꝝ. & arg. C. vnde vi. l. j. ff. de test. l. j.

q ¶ Expressis prius dicto. c. exijt. & in alto. & §. q̃ ꝺo.

r ¶ Est concessus. Et hoc concluditur manifeste vsum competere cum iure vtendi proueniente ex concessione principis tale ius includentis. argumen. viij. distinctione. quo iure. ff. de iustit. l. inturiarum. §. j.

s ¶ Preterea. Adhuc probat in rebus consumptibilibus simplicem vsum non cadere.

t ¶ Simplex. Scilicet ab omni re.

v ¶ Posset dici. Ratio est que sequitur &c.

x ¶ Esse valeat. hoc supra pluries probatum est: quare non est iterandum.

y ¶ Nec separatus a domino. Cum habens in talibus rebus vsum habere dicatur dominium. vt supra pluries probaui.

z ¶ Ruisus. Septima pars.

a ¶ Ordinatio ꝑdicta. s. Nicolai.

b ¶ Donoꝝ. q̃ seruandus est: cũ ex precepto Christi matri carnali sit honor exhibendus: & etiam ex sanctis dispositione. ff. de obse. a. l. j. §. j. & l. libro. cum si. multis. multo fortius mr̃i spirituali qualis ẽ ecclesia romana mat̃ omnium fidelium & magistra. xxij. distinctione. capitu. non decet. extra de summa trini. & omnino ad fi. de foro competen. c. vltꝝ. q̃ questione. vj. c. ad romanã. q̃. Et de tali honore dicit consuetꝰ: q̃ est quibuscũq̃ dignitatibus preferendus. ff. si quis omiss. cau. testa. l. in lianus. & argu. ff. de aur. & argẽ. leg. l. vestis. §. muliebria.

Nota & honoranda.

Honor est dignitas ꝑ ferendus.

z ¶ Nõ leuiter. q. d. immo graviter.

a ¶ Foro ecclesiastico. Scilicet contra clericũ vl laicũ pro iure ecclesiastico spirituali vel ei annexo. extra de iudi. quanto. vel al⁹ temporali iurisdictioni ecclesie subditum. de foro competenti. Iꝫ cum simi.

b ¶ Seculari. Cui cũ rei sunt subditi actor foꝝ eorum seq̃ tenetur. de foro compe. c. si clericus. xxj. q. j. experiente. C. de iurisdi. om. iudi. l. in criminali. cum simi.

Actor foꝝ rei seq̃ dr.

c ¶ Pedaneis iudicibus. Quales sunt qui humilioꝝ & villioꝝ negocia disceptant. C. de peda. iudi. per totum. & maxime in. l. vltima.

Judices pedanei q sunt.

d ¶ Paruis. Parue dicit possit respectu habito ad qualitatem potentie. argu. ff. de iudi. l. sed & si susceperit. §. si proponas. extra de symo. & si questiones. & plene dicti in capitulo execrabilis.

e ¶ Utilib⁹. Hic videre potes quod notatur. in cor. auc̃. de man. primi. §. si tibi. collatio. iij.

Ecclia non fit litigiosa. Verecundia ẽ laudanda.

f ¶ Continue litigare. Quasi dicat: certe detrahitur: cũ episcopus se litigiosum non debeat exhibere: cũ ex hoc ordinari ecclam proh̃eatur. xl. distinctio. §. j. & capitu. j. & sermum del̃ litigare non deceat. quare dicitur: q̃ verecundia non est vituperanda: sed laudanda. ff. de tribu. actio. l. illud. §. quid tamen. de aliena. iudicij. l. ttez si res. §. potest. In hoc autem potissime detrahitur: cum ecclesia litigando partem cum alio facienꝫ habeat ad presentiam iudicis infimi venire. C. de episc. & clerl. l. iubemus. & ipsa sit illa ad quã vndecũq̃ omnis oppressus recursum habiturus est: vt ad matrez. q. questio. vj. capitu. ad romanam. & c. omnis oppressus.

Universidad de Deusto
Biblioteca

a ¶ Hoc autem. Scilicet litigare etiam coram pedaneis iudicibus.
b ¶ Notū. Quia pbationē nō eget. ij.q.j. de manifesta. extra de iure iurā. ad nostram. C. de accusa. ea quidem.
c ¶ Retētionis. Scilicet facte per Nicolaum papam.
d ¶ Vigitentur. i. agitari habeāt coram certis iudicibus vl conseruatoribꝰ deputatis.
e ¶ Vexare debite. Quia per ecclesiaz aliqs prohibetur. de rescrip. nonnulli. & c. quia nonnulli. cuz simi. ergo ab hoc debet ecclesia abstinere. extra de na. ex lite. con. c.j. arg. ff. de fideiusso. l. tutor. si seruꝰ vendit. cf l.l. altius. de pdi. fide. l. frater a fratre. xj.q.j. Siluester. xxv. distinctio. capitu. vlti.
f ¶ Bonoruz premissoꝝ. Quoruū dominiū fuit ecclie romane per Nicolauz papam retentum.
g ¶ Nec seruetur. Quaꝛ ex B dici posset aliqualr abrogata. arg. iij. dis. §. leges. & arg. co. q not. in fi. in cor. auctē. de man. prin. §. patrocinio. colla. iij. de rabel. §. illud quoqz. colla. iij. Vel dic q potestas licita per priuilegiū illud p curatoribus ꝓcessa: p eos abstētes illo non fuit seruata: quare per hoc priuilegiū amittere debuerunt. lxxviij. distiij. c. vbi ista. xj. q. iij. priuilegiū. extra de priui. tuarum.
h ¶ Que omnia. Scilicet litigare: & p priuilegiū aliqs vexare indebite. vt supra.
i ¶ Notam. Idest diffamationem.
k ¶ Iniurtam. Que potest dici iniurgere hoc casu ex indebita preterita priuilegij facta de aliquo vexatione. argumen. extra de foro competen. capitu. nullus.
l ¶ Antedicta. Scilicet predicti dominū retentiua.
m ¶ Et rectoribus. Quocūqz nomine censeant. arg. j. questio. iij. salnator. & per istam copulatiuam: & videt hic innui q̄ simplices ecclesiarum rectores nō dicantur prelati: cum de sui natura copula coniungat diuersa. ff. de leg. iij. l. ea tamen adiecto. Sed de hoc dic vt not. extra de iudi. decernimus. de offi. ordi. capitu. cum ab ecclesiarum. Et hoc verbum: prelatis: denotat ecclesie prelatos maiores. argumen. d. c. decernimus.
n ¶ Et molesta. Quare ex hoc merito tollenda. ar. iij. distinctio. capitu. erit autem ler.
o ¶ Premissio. Scilicet prelatis & rectoribus.
p ¶ Opponere. Scilicet litigando.
q ¶ Ipsorum. Scilicet prelatorum & rectorum.
r ¶ Caput nosciturr. xij. distinctio. capitulo. non decet.
s ¶ Et magistra. Extra de priuile. antiqua.
t ¶ Litigare. Certe negari potest quin hoc ei⁹ sit grauc: cum ecclesia personam parentis repesentans: sancta & honesta semper ysderi debeat prelatis & rectorib⁹.

"Hoc[a] autē notum[b] est fieri: cū occasione retentionis[c] dicti dominij oēs cause occurrentes agendo vel defendendo ꝓ bonis hmōi nomine romane ecclesie virtute cuiusdam priuilegij: a felicis recordationis Martino papa. iiij. predecessore nostro ꝓcessi super hoc agitent[d]: q̄ gravius est censendum) procuratores causaꝝ huiusmodi multos vexare[e] dicuntur indebite: & potestas attributa procuratoribus talib⁹ per priuilegium antedictuz quo ad administrationem bonoꝝ[f] premissoꝝ oudum seruata non fuerit: nec[g] seruet: que[h] oia in notā[i] & iniuriā[k] sancte romane ecclesie non est dubiuz redundare. Adhuc ordinatio antedicta[l] ecclesiarum prelatis & rectoribus[m] grauis existere nimiū & molesta[n] monstratur. Nunqd non graue ꝓmissis[o] potest existere: q̄ ipsos oporteat se opponē[p] sancte romane ecclesie que ipsoꝝ q caput[r] nosciturr & magistra[s]: ac eū ea agendo vl̄ defendendo litigare[t] assidue: vl̄ cedere[v] iuri suo: hoc[x] tamē oportet illos[y] facere: cum in multis dicti fratres p̄dictis[z] existere dicantur iniury & sicut multoꝝ prelatoꝝ & rectorum diuersarum prouinciarū adhuc in curia existentiū habet insinuatio[a]: qui qdem fratres facta[b] sua p̄curatores nituntur defendere[c] antedictos. ¶ Nos[d] itaqz q̄ vitam tenemur colere[e]: velut ille q illius[f] q veritas[g] nosciturr[h]: & meriti[i] vicem teneamus[k] in terris: illa volentes in sancta dei ecclesia: que nō verbo obtinēt trīn: sed quere potius obseruari[l]: premissis[m]

b ¶ Hoc itaqz. vij. pars.
c ¶ Colere. Per approbationem. veritatē enim manifeste cedit optimo. octaua distinctione. capitulo veritate. extra de purga. vulga. capitu. significantibus. ff. quando ac. de pecu. est anna. l. quesitus. a⁹ est. §. vltimo. lege prima. cum simi. & hoc verum nisi vbi inducitur presumptio iuris & de iure vel fictio. quia illi habet precise stari not. de spon. ts qui. ff. quod me. can. l. vltima. C. de probatio. l. fine possidetis. l. distinctio. capitu. ferrum.
d ¶ Illuc. Scilicet del.
e ¶ Veritas. Subaudi esse.
f ¶ Nosctur. Unde vere dicitur via: veritas & vita: via in exemplo non errans. veritas in promisso non fallens. vita in premio: scilicet eterno mansurum. de pe. distinctio. secunda. capitulo si enim inquit. versi. qui dicit. vndecima questione tertia. extimant. & capitu. imperatores. no. de hoc. in cor. auctent. de fide instrumento. circa principi. collatione sexta.
g ¶ Iz meriti. Hoc dicit propter humilitatem vel propter promptitudinem humane nature ad peccandum. xij. questione. j. omnis etas. in corpo. aucten. de monac. §. si quis igitur. circa fi. colla. j. a⁹ nullus enim sanctum habitet quem aper tante dignitatis attollit. xj. di. non nos.
h ¶ Teneamus in terris. Simile extra de transla. epi. c. quāto vt eccle. benefi. capitu. j. de re iudica. ad apostolice. §. nos autem. libro sexto.
i ¶ Obseruari. C. plus valere quod agitur. per totuz. & dicti. §. eodem. in ver. colere.
k ¶ Premissio. Z in hac decre. recitatio.

a ¶ Adductis. Per hāc modā hoc actuz ad finem ꝓsperum reducit. ar. C. de legi. humanā. de repu. l. habitas non est. xj. q. iij. c. summopere.
b ¶ Diligenti. Simile. C. ne filius pro patre. aucē. habita: quia quod a pluribus queritur: facilius inuenitur. xx. dist. c. in quibus. C. de ingenu. manu. l. si autem. de fideicō. liber. l. vlt. ff. de bo. posses. l. in bonoruz. cum similibus.
c ¶ Dicti ordinis. Scilicet fratruz mi notum.
d ¶ Nō vbio trīn. Ad hoc facit. xxj. q. j. si cupis. C. de epis. & cle. l. decernimus.
e ¶ Simulate actibus. Simulatio hic in malam partez sumit: quare ifra perversa appellat: alo in bonaz acceptur. sup quo vide quod no. de his q̄ vi metusue causa fiunt. c. primo. ad tales aūt actus dominus respectuz non habet: cor enim sinceruz: non manuz interrogat. xiij. q. v. c. si qd imeniſti. & plus respicit cogitatōes q̄z actus. xv. questio. vj. c. si sacerdotibus. ad finem.
f ¶ Operibus claris. q. d. patētibus: nō occultis: ad instar operum Christi: que patētia: nō clādestina fuerunt: turta per eum dicta. Ego palā locutus sum mūdo &c. Et inrta id. Qui male agit: odit lucem. & argu. ad hoc. ff. de admi. tuto. l. nō crimi. de vitu nup. l. vlti. C. de repu. l. vroz. cum filii. Vel dic: claris. i. non implicitis: sed explicitis: nō obfuscatis: sed illuciditis. claritas enim in agibilibus a iure approbat. ff. de instit. actt. l. sed & si. §. si celebre. in cor. aucē. de testa. imperfec. §. nos igit. colla. viij.
g ¶ Veritate suffultis. q. d. non fictione vel simulatione: simulata enim pro infectis habenda sunt.
h ¶ Honoꝝ. De tali honore scribit q̄ ꝓcrēdus est honor ꝓprius alieno. ff. mādā. l. quinto. Mattius. de pcura. l. que ola. & arg. extra de vsu pal. c. nisi. xij. q. j. c. nolo.
i ¶ Obnubilari. i. obfuscari: quasi tenebrosi fumi caligine debere. c. nolentes. clemē. v.
k ¶ Peruersesimulationi. Dicpoteo dicere: vt dixi. ō. in verbo: simulatis actibus.
l ¶ Officit. Utpote in his sub agni specie lupum gerētibus. ar. extra de here. c. vt officium. §. j. lib. vj.
m ¶ Scādali mām. Que vitanda est. extra de ꝓscrip. c. nihil. de no. ope. nūcia. c. cum ex iusto. cum similibus.
n ¶ Cōsentiret. Iurta id: error cui nō resistit: approbari videtur & consentire videtur erranti qui ad refcanda que corrigi debent non occurrit. lxxviij. dist. c. error. et. c. consentire. & argu. extra de hereti. c. ij.
o ¶ Rectorum. Qui ob premissa molestabantur & grauabantur: vt in parte precedenti dictum.
p ¶ Pallio. i. velamēto. ar. C. de postlimi. l. velamento.
q ¶ Verbalis. q. d. non in effectu realis.
r ¶ Nudi. i. ab omni emolumento denudati.
s ¶ Enigmatici. q. d. sine fructu subsistentie.

t ¶ Insici. Scilicet quantum in eis est ex falsis actibus simulatis: alis enim vere loquendo ipsa bona de se infecta dici non possunt.
v ¶ Ac fomentum. Idest nutrimentum.
x ¶ Quanta procedāt. Que colligi possunt. ē. prox. l. §. y ¶ Ministrare. Quod potius tenemur vitare. argu. de offi. ordi. ferefragabili. de accu. qualr. cum similibus.
z ¶ De fratrum. Quid operetur hec clausula dicti in calcetrabilis.
a ¶ In posterum. Per hoc videtur q̄ in collatis ante hāc constitutionem nihil per eam quo ad dominū retentionē immutetur: nam et statuendo super futuris: preterita priuilegia dispositionem regisse videtur. arg. in lib. feu. de feu. cogni. circa fi. & ar. extra de presump. nō. ne. de dect. ad audientiaz. C. de cadu. tol. l. prima. §. finautem ad deficientis.
b ¶ Conferentur. Titulo donationis vel legati: qs donationem sapit. ff. de lega. j. l. legatum.
c ¶ Offerentur. Simplici oblatione: que consueuit in ecclesia potissime fieri.
d ¶ Quomodolibet. Puta per speciē aliquam vel modum supreme voluntatis: vel inter vivos.
e ¶ Exceptis. Ponit exceptionem de multis rebus a statuto: quod infra sequitur.
f ¶ Ecclijs. Ecclia in iure multipliciter sumit. sup quo vide q̄ no. per Bersi. extra ne pla. vices suas. c. vlt.
g ¶ Oratorijs. Talia oratoria nō sacra: tñ ad deuotiōez vnicuiqz fidelitū: licet habere de iure cōmuni: sacra aūt non sine consensu epi. de consecra. dist. j. c. j. vnicuiqz. z. c. nemo. xvij. q. iij. c. qdaz. in cor. auc. vt nullus fabricet oratorium. §. sanctimus igitur. colla. v. Sicut & quilibet priuatus pōt domuz certam deputare pro colligendis pauperibus: non tamen q̄ per hoc dicatur locus religiosus. extra de relt. bo. c. ad hec. vbi de hoc per Inno. & hostiā. si futuro religioso certa bona assignanda est: sicut ecclie. no. per Inno. extra de restitu. spolia. cum ad sedem.
h ¶ Officinis. i. locis extra mōia religionis sic appellatis: vt sacristia: refectoria: lauachrū pedum: & filia sic dicta: q̄ ad certos actus sunt deputata. ar. ff. de vsufruc. l. si cuius. §. vlt. a⁹ est sub lege egistimi. & de aur. & argē. le. l. pedeculis. §. argento. & tribus. §. sequētibus. cum filiis.
i ¶ Dedicatis. Hoc verbū refert pōt ad oia precedentia vel proxima. l. vasa: libros & vestimēta: & relatum ad oia denotat q̄ non tñ eccle oratoria: de quibus non est dubiū: sed & officina & habitationes sunt pro vsuinō officia large dedicata: quasi sine illis cōmode vsuinis opera dari non possit. argu. j. q. j. si quis obiecerit. & dic: dedicatis. i. tam: vel dedicandis in futurum.
g ¶ Ad ipsos. Scilicet fratres vel ordinem.
h ¶ Ad que. i. ecclesias & alia. ē. proxi. expressa.

Similatio est & bona & mala. Deus iter rogat cor & non mam.

Nihil opa fuerūt pa tentia.

Veritas ꝑferk opi nionē.

Deus est via veri tas & vita

Nō humana ꝓna ē ad peccandum.

Copulatiua ꝓiūgit diuersa.

Oratoria: an liceat vnicuiqz habere.

Universidad de Deusto Biblioteca

a ¶ Adeo. Idest in tantum.
d ¶ Supradicta. ff. prī. ℞ in alijs pcedẽtibus. §. Ratio aũt quare ad illa pdicta incõuenientia se adeo sicut ad alia nõ extẽdãt: qz cum talia sunt deputata ad vsus cõs scrutiũ diuini: nullus in eis pretendere põt: sed singulariter

extendũt adeo[a] incõuenientia supradicta[b]: propter[c] qõ pstitutiones istam ad illa extendi nolumus[d]) nullum ius seu dominium aliquod occasione ordinationis[e] predicte: seu cuiusuis alterius a quocũqz predecessorum nostrorum sup hoc specialiter edite: romane ecclesie acquiratur: sed quo[f] ad hoc habeantur prorsus ordinationes huiusmodi pro non factis.

Per[b] hoc autem in his que absqz dictis ordinationibus[f] in bonis pdictis[h] ad dictam ecclesiam[i] puenire: vel pertinere quomodolibet[m] poterant vel debeant: nullum eidem[n] parari preiudiciũ volumus: ſz illa sibi expressius[o] itacta ℞ inuiolata seruamus. Et quia prefatum Martini pape predecessoris nostri privilegium[p] dudum seruatum quo ad administrationez bonorum premissorum non exstitit nec seruatur ꝙ: ac ipsorum procuratorum officium qui nominantur a ministris et custodibus dicti ordinis: ecclesie romane iniuriosum: ac multis alijs molestum noscitur: ℞ etiam onerosum[r] districtius inhibemus[s]: ne deinceps[t] pro recipiendis[v] pretendis[x]: exigendis[y]: defendendis[z]: seu administrandis[a] bonis: que in posterum fratrib[b] vel ordini predictis offerri vel ꝓferri: seu als ob-

q ¶ Nec seruat. hic dic vt sup hoc dixi in pte pcedẽt.
r ¶ Onerosum. Et sup hoc dic vt in parte pcedẽti dixi.
s ¶ Inhibemus. Talis districta inhibitio in pẽpsentez vtpote peccãte penã inducit. iſij. de. §. vlt. ℞ alis sepe dixi.
t ¶ Deinceps. Ad pterita ergo nõ refert qđ sequitur.
v ¶ Recipiendis. Al spõte soluere vel tradere ea volentibus extra iudicium vt dixerat a sequentibus.
x ¶ Petendis. In iudicio ex parte actoris.
y ¶ Exigendis. Ab inuito. ff. de lega. iij. l. fideicõmisse. §. fi rem.
z ¶ Defendẽdis. Ex parte rei.
a ¶ Administrãdis. Extra iudiciũ.
b ¶ Quibꝫ. Alicui: clerico[c] religioso: ob verbũ istud indefinitum. argu. ff. de heredi. instit. l. hoc articulo. cũ sib.
c ¶ Romane ecclesie. Alterius[d] ergo ecclesie non prohibetur nominari vel constitui procurator. arg. ff. de iudic. cum pretor. extra de presump. nõne.
a ¶ Cuiusuis privilegij. Scilicet oudum concessi.
b ¶ Quomodolibet. Puta literas vl indices spetrando.
c ¶ Decernentes. Tale decretum ligat man[a] entusiastas et ignorantes. de sibi. postꝫ. c. nudũ. lib. vj. cum sũbno.
d ¶ Nõ obstantibus. Nota successores reuocare maxime ex cã priuilegia per suos antecessores ꝓcessa: qz nõ habet imperius par inparem. ff. ad trebel. l. ille a quo. §. ꝓterea. extra de elec. innotuit. Sic huic

de excel. plã. cum ex eo. lib. vj. de pe. cupientes. in fi. de pe. c. abusionibus. de sen. excõ. frequentibus. in fi. clr. v.
e ¶ Per hoc autem. Nona pars. Protestatur de cõsentiendo priuilegijs aliꝫ.
f ¶ Premissa. Que colligi pñt ex parte pcedenti.
g ¶ Et ista tangentia. Per hoc videtur qđ priuilegium renocatum quo ad certa principalia: renocatum censetur quo ad alia dependẽtia ex eisdez. ar. ff. de fun. instru. l. fundi instrumẽto. §. fi. cum ibi no. Zenze.

Iura diffinitia rõis diffinitiue tuto indicit.

Diuisio textualis.

Affirmatiua gemmata negatio ponit.

Veritas pro disputatione eius celebri.

Pertinax qđ dicit esse

Jesu/ nomẽ est supra omne nomen.

Voluntates siue vorie.

Cum inter nõnullos ¶ Hanc decret. diuidit in duas partes. In prima enim primo asserto qđ christus ℞ eius apostoli in speciali vel cõmuni aliqđ non habuerũt erroneũ ℞ hereticũ declaratur. In secũda pte pertinax affirmatio qđ Christus et apli in hic q̃ tenuerunt suo non habuerunt erroneũ iudicatur, ibi, Rursus ꝛc.]

a ¶ Nõnulloꝝ. De due negatões simul iũcte equipollẽt affirmatiue. ff. de verb. sig. l. duoby, vt ℞ al's ff. de col. bo. l. nonnunqz. de fun. instr. Lqueritur. de adopt. l. nõnunqz. extra de rescrip. nõnulli. ℞. c. qz nõnulli. de sentẽ. excõ. solet. ll. vj. Exponẽs igitur nõnulloꝝ. l. aliqnos: quandoqz tamẽ ꝓtingit qđ due negationes nõ affirmant: sed vna habetur pro superflua: et ideo alia negatio remanet in suo effectu vbi mens etiã qz agitur: al's salua esse non posset. ff. de verb. oblig. lib. j. §. si quis. de acquirẽ. possẽ. l. qui pignoris. de dã. infec. l. fluminum. §. j. in col. auẽ. de here. ℞ fal. §. inoculatum. coll. j. de his qui ingrediũtur ad appel. §. si ho. coll. v. C. de ser. fugi. l. j. cum similibus.

b ¶ Scholasticos. Al scholasticos. arg. C. de offi. magistri. offi. scholaꝝ. de priuil. schola. l. ij. ℞. ij. lib. x. de ꝓbis etiaꝫ signãter dicit: qz amore scientie ꝓsequende dubitare de multis consueuerit per modum disputationis: per quam veritas elucescit frequenter. ff. de mune. ℞ honoꝝ. munerum. §. mixto. ℞ in extraordinariis. nõnunqz. §. nos autem. Idem tamen dicas si inter alios contingeret id quod sequitur in dubium renocari: cum in omnibus sit eadem ratio. Et ad hoc adde quod dixi dicto. c. quia nõnunqz. §. nos autem. in verbo scholastice.

c ¶ Pertinaciter. Istud verbum in malum sonat: sicut alibi. de summa trini. c. fideli. §. porro. de vsur. c. ex graui. §. sane. clemen. v. C. de conducto. ℞ procur. predi. fis. ℞ domus Augu. l. conductores. lib. xj. Barba cuius hic queroꝝ: quis dicatur pinaciter aliqđ affirmare: asserere: defendere: vel tenere: quia de hoc verbis sit hic mẽtio: ℞ in dictis iuribus. Ad hoc breuiter põt dici qđ qui correctionem paratus est suscipere pro tali ꝛt censeatur hereticus nullaten[a] est hñdus. xxiij. q. j. c. hec est fides. ℞. c. scisma. ℞. q. vlti. c. dixit apostolus. ℞ ibi no. Alis autez pertinax vt videtur poterit reputari qui cõtra phibitionem superioris: quasi ex contẽptu scienter vel studiose affirmat talia vel defendit: vt colligitur. xj. q. iij. excellentissimus. extra de penis. c. grauez. de cle. excõ. mi. c. ij. ℞. c. si celebriat. in fi. cuꝫ ibi no. vel qui animositate: vel ansa incorrigibilis ipsa defendit: vel asserit dicto. c. dixit apostolus. vel qui falsas opiniones gignit: aut sequitur cum ℞ talia hereticus cẽsetur. xxiij. q. vlti. c. hereticus. vt ille qui animo superbiẽti dispositionẽ sedis apostolice articulos fidei non infringẽs tis seruare ℞ ei obedire contẽnit: cum peccatum ariolandi sit non obedire ℞ scelus idolatrie nõ acquiescere vitium paganitatis cõtinere obedire. xxxj. di. si qui fuit. viij. q. j. sciendum. Et per hoc mox ipsaliter quis precipitur. extra qui filij sint legi. c. per venerabilem. §. penul. ℞ ar. ff. de re mili. l. iij. §. In bello. vel ille qui alios detrahẽti vel irreuerenti temerarie talia defendit vel affirmat. extra de maledic. c. j. cum ibi no. ℞ arg. C. si quis impera-

Cum inter nõnullos[a] viros scholasticos[b] sepe cõtingat in dubiis reuocari: vtrum pertinaciter[c] affirmare rẽdẽptorem[d] nostrum ac dñm Jesum[e] christus eiusqz apostolos[f] in spãli[g] nõ habuisse[h] aliqua: nec in cõi[i] etiaꝫ hereticum[k] sit censendus diuersa ℞ aduersa etiaꝫ sentientibus[l]

maledi. l. j. ff. de re mili. l. omne delictũ. §. qui manus. ℞. l. militẽs. §. terruerẽ. vel ille qui statuti summi põtificis tuitiõi venerabiliter non recipit: sed de ipso ettam ad vnaꝫ literam disputare cõtendit. xxiij. q. viij. c. hec est fides. xxv. dist. c. sancta romana. versꝰ. item opuscula beati Leonis. etiã per hoc anathema fieri videat: vt dixi: quod quasi separationẽ a deo significans. xxiij. q. viij. c. certum est. in pertinacez ꝓferatur dicto. c. si celebriat. vel ille pertinax poterit dici sicut ℞ obstinatus qui monita superioris despicit. extra de re iudica. c. ad apostolice. §. sed licet. ℞ arg. ff. de pe. l. relegati. vel ille qui tã quod per sedẽ apostolicam approbatum est: non admittit: vel ab ipsa reprobatum non repellit. xxv. dist. romanoꝝ. xciij. dist. c. miratur. ℞ dicto. c. hec est fides. ℞ arg. extra de re iudi. in causis. C. de ex. sacri. l. ij. de domesti. ℞ pre. l. j. lib. xij. vel ille qui sue limitis prudentie ꝓtra dicta sapientis ℞ ꝓtra vere. extranagantẽ sancta romana. ver. nõnulli. etiam sapientibus doctoribus non credens ad semetipsum ℞ sensum proprium recurrit nõ ad sacre scripture verum intellectum: qui ex hoc magister erroris dicitur. xxiij. q. viij. c. quid autem infquitus. xxj. q. j. c. si clericatus. xxxij. dist. relatum. ℞ arg. ff. de iure patro. dixit fratres. ℞ arg. in prohe. ff. §. hoc autem.

d ¶ Redẽptorem nostrum. Simile extra de reliquijs ℞ vene. sanc. c. gloriosus. lib. vj.

e ¶ Jesum christum. Hoc nomen est supra omne nomen in quo omne genu flectat ℞ flectendũ est [illegible]ap'm ad Philippẽ. c. ij. ℞ ibi extra de summi. ec. c. decet pontifi. lib. vj.

f ¶ Apostolos. Numero duodeno contentos. extra de reli. ℞ venera. sanc. c. gloriosus. lib. vj.

g ¶ In spãli. Et in singulari: vt glibet dicere possit: hoc mem: hoc tuũ: aut hoc alterius. sic enim in spãli qđ habeat dici. viij. dist. cuiꝰ quo fere. xxj. q. j. dilectissimo. instit. de re. diui. §. singulorꝝ. ff. eo. ti. l. j. §. hec autez.

h ¶ Nõ habuisse. Etiam quo ad ꝓprietatez intelligẽ.

i ¶ In cõmuni. Quasi ad ipsos: vt ad vniuersos non vt ad singulos spectantia. ff. de rerum diui. l. intãtuꝫ. §. vniuersitatis. ff. de in ius vocã. l. sed si hac lege. §. qui manumittitur. al's est sub. l. patronum. xxj. q. iij. §. qui manumittitur. xxj. q. j. c. reos eccle. ℞. c. expedit. vt per hoc videatur notari differentia inter cõmune ℞ ꝓprium ℞ singulare: quasi per hoc innuit videatur qđ cõmune non sit ꝓprium. Et hoc verum de illo quod cõmune est pluribus vt vniuerso vt in dictis iuribus: sed cõmune pluribus vt singulis singulorum dici potest. arg. ff. de pecu. legã. l. dominus seruum. §. dominus. de rei vin. nup. l. illud. de seruitu. rusti. predio. l. profundum. de condi. instit. l. ij. cum sib. ℞ fonte non ꝓprie. arg. ff. de verbo. sig. l. pupillus. §. vlti. de aur. ℞ argẽ. lega. l. quintus. §. argento. ℞. l. sexdecim.

k ¶ Hereticum. Quasi intelligatur scriptura aliter ꝙm spiritussanctus flagitat: a quo scripta est. vigesimaquarta questio. vltima. c. hereses.

l ¶ Sentientibus. Quia quot capitula tot sententie. de cõsecra. dist. iij. sicut in sacris. ff. de arbit. l. item si vnus. §. principaliter. ℞ varie sunt horum voluntates. ff. ad trebel. qz poterat. ℞ diuersitatez corporꝝ ꝛc. ff. de li. vniuersitatis. l. j. extra de concess. preben. quia diuersitatem.

Universidad de Deusto
Biblioteca

a ¶ Concertationi. Sic de appel. c. concertationi. lib. vj. z in. c. antique concertationi ofii pape Joānis. xxij.

b ¶ Cupientes. Tamē illi ad quem non ad alium spectat super dubijs fidei electionem vel constitutionem facere. xxiij. q. j. quotiens. z. c. hec est fides. z. c. quoniā verno. z arg. extra qui filij sint legiti. c. per venerabilē. §. ratione. C. de summa trinita. l. j.

Dicto lre.

c ¶ Pertinacem. Sume verbum quod est. j. deinceps erroneam ꝛc. vsq; ad. §. rursus.

d ¶ Scripture sacre. De qua dubitari vel disceptari nō potest: an verum vel rectum et stat: quicquid in ea scriptum constiterit. ix. distin. c. quis nesciat. lz de ipa possit ad maiorem intelligentiam disputari. xcvj. distin. c. satis euidenter. no. d. c. quis nesciat.

e ¶ Ipsos. Scilicet Christum z apostolos.

f ¶ Nōnulla. Expone affirmando: idest aliqua: vt dixi. ā. fu glo. he due.

g ¶ Habuisse. Non ad simplicem vsum factuz trā: prout aliqui asserunt: sed etiam quo ad suo z proprietatem: vt dicetur in glo. sequenti.

Christi et eiꝰ discipuli aliquid habuerūt propriū.

h ¶ Asserit. Scripture sacre assertio ista reperitur in euangelio Matth. §. c. vbi magi obtulerunt Christo aurum: thus: z myrrham. per quē denotatur oblatorū dominium fuisse quesitum: cum rei oblate dñium queratur ecclesie cui offertur: ergo z Christo qui est ipa eccla. argu. de consec. dist. j. c. omnis christianus. xcj. q. j. statuimus. illecta ad hoc. l. vlti. C. de sacrosan. eccl. vbi rei legate vel donate eccle dñium transferitur: vbi interuenit traditio: sicut in oblatione facta Christo cōstingit. Nō obstat hij ff. de pollicita. l. si quis rem. vbi simpler votum dominiū nō transfert: lz persona vouentis obligetur: qz ibi consensus solū vnius. §. vouentis ab initio interuenit: vt ibi notat. Secus autez in oblatione que de sui natura supponit cōsensum z offertōis z oblationē recipientis. arg. j. q. ij. duo sunt genera. circa fi. Itez reperitur. Matth. viij. c. Petrū apli'm domum habuisse. Item Matth. xvij. z. xvj. c. apostolos panes habuisse. Item Matth. xvij. legitur Christū habuisse vestimenta dealbata: z Petro precepisse: vt didragma vel staterem pro Christo daret recipientibus tributū. Ad idem. xxij. q. viij. tributum. per quod phatur Christū didragmata dñium habuisse: cum enim fuerit illud dare tributū recipientibus: ergo voluit q dñium eius illoz fieret: z eius dñium quereretur: qz dare est accipientis facere. ff. de ver. obli. l. vbi autē non apparet. §. vlti. de otrahen. emp. z vendi. l. ij. ita. §. j. instit. de actio. §. sic ita qz. ff. de reg. iur. l. non videntur data. Supponit ergo necessario illud dñium fuisse penes Christum: alioꝛ illud transferri non potuisset. ff. de acquir. re. do. l. traditio. extra de donat. inter vl. z vro. c. nuper. j. q. viij. c. vaberunt. ff. de regn. iur. l. nemo plus iuris. z. l. nemo plus cōmodi. Item Matth. xxvij. Christum habuisse vestimenta z illa forte fuisse diuisa. In euangelio Matth. legitur §. c. q; Matthens domum habebat in qua cum Christo multi discūbebant cum quibus Christus z sui discipuli comedebant z bibebant. Item in euangelio Mar. vj. ca. scribitur dominū dixisse apostolis: vt darent pauperib⁹ manducare: ex quo supponitur q ipi habebant vnde darent: z hoc manifestius ibi declaratur ex ipsoꝛ apostoloꝛ responsione cum dixerunt: habentes quinq; panes z duos pisces: ēmus emamus denarijs. cc. panes: z dabimus eis mādūcare. Ex quo euidenter datur intelligi ipsos apostolos denarios habuisse etiam quo ad proprietatem vel dominium: si enim ipi se emptoꝛes offerebant panes cum denarijs: ergo illos pro precio panum dare volebant: quoꝝ dominium tenebantur in venditores transferre. Lx enim venditor dominū rei vendite transferre in emptorem non tenetur. ff. de contrahen. empt. l. si ita. §. primo. Emptor tamen dominū precij pecuniarij transferre in venditorem tenetur. ff. de actio. emptio. z vēdit. l. ex empto.

Venditor vsū trāsferre non tenetur in emptorē: secus ecōuerso.

cem ccum scripture d sacre: que in plerisq; locis ipsos e nonnulla f habuisse g asserit h circa illud. Nos huic ꝛcertationi a finē imponere cupientes b assertionez hmōi ptinaciter

Legitur etiam Mar. viij. q. ipsos septem panes z paucos ptices habuisse. Item legitur Matth. xvij. Christus vestimenta dealbata habuisse. z. xv. c. ipsum vestimenta habuisse. Scribitur etiam Luce. ix. cap. Christus dixisse apostolis. Date pauperibus manducare. Et illi dixerūt. Non sunt nobis plus q̄ quinq; panes z duo pisces: nisi forte nos emamus in omnem hāc turbam escam: ex quo concluditur vt. §. dixi. In euangelio etiam Joānis. legitur xij. z. xiij. c. Loculos habebat Judas: z ea que mittebantur portabat. Itez prime ad Corinth. xvj. legitur. Unusquisq; autem nostrū apud se reponat: recondens ex collecto qd ei bene placuerit in quibus denotatur apostolos aliqua habuisse. Item Actuum. xiij. c. dicitur q; erant illis omnia cōmunia. Item Actuum. xx. legitur Paulus dixisse. Argentuz: aurum: aut vestem nullius concupiui: ipi scitis: quoniaz ad ea que mihi opus erant: z his qui mecum sunt ministrarūt manus iste. Ex quibus euidenter elicit apostolos in speciali: vel in cōmuni aliqua habuisse. Idcirco euidenter sic dicendum fore ēcladitur per auctoritatez Augustini dicentis. Habebat dominus loculos a fidelibus oblata conseruando: z sicuti necessitatibus z alijs indigentibus tribuebat: tunc primum ecclesie pecunie forma est instituta vt intelligeremus qd precepit non esse cogitandum de crastino: non ad hoc fuisse preceptum: vt nihil pecunie seruaretur a sanctis: sed ne deo per ista seruientur z per inopie timoꝛez iustitia deseratur. sic legitur. xij. q. j. c. habebat dominus. Cuius quidem auctoritatis z aliarum suprainductarū mens z verba nullo modo referri potest ad simplicem vsum facti: separatum z segregatum ab omni proprietate vel dominio z ab omni iure vtendi: prout aliqui suo sensu vncti z sue imitantes prudentie: vel potius temeritati erronee satagunt affirmare: vt colligitur ex rationibus inconuincibilibus in decret. ad conditorez inserta: z ibi latius dicit. Et hoc luce clarius denotatur in auctoritate Augustini predicta cum dicit: habebat dominus. Intelligā: habebat scilicet cum effectu. Hoc enim denotat verbuz habere de sua propria significatione. ff. de verbo. signi. l. nomen filiarum. §. habere. sicut z verbum prouenire: verbū capere: vt eo. ti. l. aliud est capere. z si aliter verbū habere in iure sumi reperiatur: hoc est de impropria sui significatione: vt colligitur. ff. de verbo. signi. l. sti pulatio ista. in pin. z. §. habere sicut de verbo capere dixi consuetit. ff. de re iudi. l. non videtur quidē. z de verbo proueniret vt no. dicta. l. aliud.

Augustin⁹ nf auctas de hoc verbō declaratur.

Dñus aliquā rerū fuisse pecuneo christi ancte dicit Aug. cōprobatur

. In dubio autem ad propriam verbi significationem: non autez ad impropriam vel abusiuam sanctis referendus est intellectus. ff. de leg. iij. l. nō aliter. §. j. de verbo. signi. l. nepos. Proculo. qd̄ non fieret si habere ad simplicez vsum facti referret: vt in decre. ad conditorem. colligit. z ibi no. Et cum dicit loculos debet vel potest exponi. l. bursas plenas. sic exponit illud verbuz. ff. de pecu. lega. l. dominus. sticho. §. testamēto. vel exponitur loculos: idest bona vel diuitias: ita sumitur extra de depoñ. c. j. Oblata hoc verbuz in auctoritate positum denotat rerum oblatarum dominiuz in Christum fuisse trāslatum: vt. §. probant. Conseruans istud verbum ibidem subticetum expresse cōfundere videtur opinionē asserentium Christum z apostolos habuisse aliqua tanq; quo ad simplicem vsum facti. conseruatio eiuz de se supponit conseruatū et existentiam absq; vsu consumptibili vt patet: vt colligitur. ff. de minoꝛ. l. z si fine. §. quesitū. C. de administratio. tuto. l. ler que. §. elici. quādo decre. opus nō est. l. vltima. extra

Elemosyna nō est de alieno faciēda.

& electio. quia sepe. de offi. ordina. c. presenti. lib. vj. xij. q. ij. ca. hec huꝰ placuit cum si. Ipsa igitur conseruatione durante nullatenꝰ potest dici Christum oblata habuisse absq; aliquo iure vtendi dominio vel proprietate. Nam z dato q̄ illa habuerit vt suo tempore indigentibus largiretur: interim tamen absq; omni vsu consumptibili vt propria habeat. alioꝛ sequeretur q̄ suum habere: cū mercimoniuz: idest in rerum natura non existens diceretur z inutiliuz: quod dicere nephas est. vt j. in. §. rursus. z ibi dicam. Sequeretur etiam q̄ illa pauperibus erogāda de non suo: z sic per consequens de alieno elemosynam largiretur: qd̄ tamen ipsiusmet dei prohibitio z furto communis dispositio minime patiuntur. xiij. questione. v. capitu. elemosyna. cum multis capitu. sequenti. z prece. palma questio. prima. capi. non est putanda. extra de decī. ex transmissa. Species enim iniusti lucri est ex alieno largiri z bene facto sibi acquirere debitoꝛem. vnde ex hoc furti tenetur qui eleemosynam amouet: vt eam alij donet. ff. de fur. l. si pignoꝛe. §. j. Istum sensum adhuc denotant verba auctoritatis premisse Augustini cum in ea dicitur non fuisse preceptum ne pecunia seruaretur a sanctis. Per quod patet ex ipa dictis sanctos de absq; vsu simplici facti posse pecuniam habere recta tamen intentione. vt eadem auctoritate subintelligitur. z. j. latius dicetur.

Fides nō phat nisi p scripturam.

a ¶ Contradicat expresse. Cum scriptura sacra asserat eos aliqua habuisse. illi autem asserant eos non habuisse. z certum est q̄ habere z non habere tanq; affirmatio z negatio sibi expresse contradicunt. in corpo. aut. de mā. priuci. §. sed negas. colla. iij. ff. de instit. actio. l. sed etiam si pupillus. §. si ist itoꝛa. extra de furtis. z si Christus. z ad positionem vnius sequitur remotio alterius. ff. de his q̄ sunt sui vel alte iur. l. prima. instituta. eodem titu. in princi. de iure. §. responso. de pe. distinctione. ij. c. si enim inquit. xxx. questio. j. ca. cum renuntiatur. cum similibus.

b ¶ Orthodoxe. Idest catholice. simile. C. de here. l. q̄ cūq;. z. l. cognouimus. cum multis simi.

c ¶ Probantur articuli. Ite in symbolo. Credo in vnū deum. sbi. Et resurrexit tertia die ꝑm scripturas. xv. distinctio. c. canones. xxxij. q. j. c. j. cum multis. c. sequenti.

d ¶ Quo ad premissa. Scilicet q̄ Christus z Apostoli habuerunt aliqua in speciali vel communi.

1. Cor. v.

c ¶ Fermenti. In malum vel in vitium sonat hoc verbum iuxta illud apostoli. In fermento veteri ꝛc. z iuxta illud. Modicum fermenti totam massam corrumpit. ix. distin. c. si ad scripturas. iij. questio. ix. c. pura.

f ¶ Mendacij. Quod dicere nephas est. xxiij. questio. v. c. quid ergo. ix. distinctio. c. quis nesciat.

g ¶ Per consequens. Sed vnde sequitur istud consequens: Dicas q̄ cum scriptura sacra asserat Christum z Apostolos aliqua habuisse: assertio contrarij astruens ex se dicit scripturam sacram mentiri: z sic per mendacium quod ille impingit fidem eius tollit. argumen. extra de verborum significatio. foius. §. vltimo. z sic fides (si negatur) probationem reddit dubiam: cuz fides nisi per scripturam sacraz probari penes homines non possit. argu. de pe. distin. iij. c. in domo. z de consecra. dist. iij. c. ne iuste.

h ¶ Quantum in ea est. Scilicet assertione. Et propterea dicit ātum in ea est: naz vere scripture sacre testimonia euacuari non possunt. ix. distinctio. c. palam. z. c. sceptio.

i ¶ Eius. Scilicet scripture sacre.

k ¶ In totum. Doc dicit: quia per mendacium quod in scriptura reperitur: eius fides euacuari dicit. xxj. distinct. ca. canones. ix. dist. c. si ad scripturas. z arg. iij. questio. ix. c. pura. de ore. distin. iij. c. non liceat. C. de vete. iur. enuc. l. ij. §. eandez. ff. quemadmodum testa. aperi. l. ij. §. fina. super quo vide quod not. per Innocen. extra de here. c. frater. nitatis. z de offi. dile. cum in iure. z per Accur. C. de trāsac. l. ij. ex falsis. z per Hostien. extra de fide instrumen. ex literis.

per s consequens quantum h in ea est eius i rōm k fidē l euacuans m fidem n catholicam reddat o (eius p probationem q admens dubiam r et incertam) deinceps s erro-

l ¶ Fidem. Idest auctoritatem vel probationem: multis enim modis sumitur fides: vt not. extra de summa trinitate. in rubrica.

m ¶ Euacuans. Idest tollens vel submouens.

n ¶ Fidem catholicam. Que dicitur articulozuz collectio. xxiij. q. j. c. hec ē fides. z i symbolo Athanasij. Quicunq; vult. sic no. extra. de summa trini. in rubrica.

o ¶ Reddat. Sume verba illa dubiā z incertā q̄ sunt. j.

p ¶ Eius. Scilicet fidei catholice.

q ¶ Probationem admens. Ex hoc colligē illud efficit dubium z incertum cuius probatio admittur. ad hoc facit. ff. de colla. bono. l. prima. §. sed cuz posslint. de carbo. edic. l. iij. §. due autem. C. de probatio. l. ij. de possessione. de latt. libe. tollen. l. prima. §. illa autez nouissimo. ff. qui mettio cau. l. iiij quidem. §. primo.

Fides est firmē credenda.

r ¶ Dubium. Que simpliciter consitenda: firmiter ꝛo credenda est. extra de summa trinita. firmiter. xxiij. distinctio. c. quādo episcopus. in symbolo Athanasij. Quicunq; vult. vnde in illa dubitans infidelis censetur. extra de here. c. dubius. quare in illa nullus ttubare debet. xxiij. questione. j. capitu. ante.

Constitutio nouē edita respicit futura.

a ¶ Deinceps. Istud verbum denotare videtur q̄ ante hanc decre. talis assertio nō esset cēsenda erronea vel heretica. argu. ad hoc de sum. trini. c. fidei. §. porro. vbi simile verbū etiam in simili materia ponit: sicut z verbuz decetero refertur ad futuꝝ non ad preteritū: vt in prohemio. vj. lib. z in prohemio constitutionum clementinaꝝ. z extra de sponsa duoꝝ. c. tuas. de here. cū christus. cū regulariter constitutio nouiter edita futura non preterita complectatur: nisi aliud caueat in ea. extra de constit. qñ. C. de legi. l. legeꝝ z constitutionez. xxj. di. c. assistentium. In ꝛium facit ver. declaramus. quod statiz sequitur: qd̄ videt furis antiqui declaratiuū nō noui editiui. argu. ff. de acquir. re. do. l. sicuti. §. sed si quereā. alioꝛ reperitur. de elec. statutum. de iureiuran. romani. §. verum. de re iudi. pastoralis. §. vlti. de prebē. c. si romanus. cle. v. est constitutio iuris naturalis. l. diuini etiaz ad preterita trahatur. extra de vsur. cum in. no. per Innocen. z Lōpost. extra de consti. c. ij. z per Hostien. eo. titu. c. vltimo. maxime cum talis assertio dicatur expresse sacre scripture cōtradicere: z quantum in ea est fidem catholicam dubiaz z incertam reddere: vt ij. sed sic sentire videtur duruz: cū assertio talis q̄ Christus z Apostoli nihil habuerunt in speciali vel communi: videretur ante expresse comprobari per decreta. Nicolai tertij exīt. §. porro. de verboꝝ significatio. libro. vj. que facta per eicarium Christi potētem declarare articulos fidei: causaz ꝑhabilem sic asserēdi dare potuit erronsantem. argumen. ij. q. iij. c. paulū. extra de sentē. ex commu. c. sacro. de elec. statuimus. in si.

lib.vj. vt alo causa ꝓbabilis erroris litigantē excusat. ff. de leg.ij.l.qui solidū. §.etsi.ff.ad sena.cōsul. macedo.l. fallitur. Et opinio doctoris magni inducit causā ꝓbabilē erroris.arg.C.de rect.in.enucle.l.j.§ his ita.tit.di. c.sic oīo.xx.di.c.de libellis.xxxvij. dist.§ vlti.ex de restit. spol.Haa.§.nos ūr. no.ꝑ Pe.de samp. de ap. vt dictus. ad hoc prestat efficax. ar.xxij.q.ij.c.in quibus rcb⁹. Quid enī peccauit antiquitas huius ꝓtōtis ⁊ scia puritatis ⁊ secuta obseruationē nihil vt vi.C.de testa.l. iubemus. Pro hac opinione facit qđ not. Alan⁹ extra de here. cū Christi⁹, ⁊ recitat Hostī. xx.di. canones. ⁊ sm hoc dicens q⁹ ver. declaramus. explīe denotat ante hanc decre. etiā tenēdū fuisse q⁹ christus ⁊ apli aliqua habuerūt: nō ät q⁹ alī tenere hereticū cēseret: ⁊ ij in veritate sacre scripture ⁊ traditeret: tū al a inter pretatio sumēda videri poterat ꝑ decre. exīt. ab hereti quem excusamus ante hanc decre. alo esset frustra hic appositum illud verbū deincepo: contra iura. xix. dist. ñ romanorum. extra de pisulle. ñ papa. lib.vj. de concessio. preben. c. cum et. §. secus. cle. v. ff. de lega. j. l. ñ quādo. de usu. ñ stipulat⁹, an alī bodie excusaret dicetur. §. prio.

a ℂ Hereticū. i. a fide separatam. no. hosti. in sum. ⁊ he re. §. j. ⁊ sic per consequens vānandam ⁊ fugiendam. extra de sum. trini. dānamus. C. de here. l. damnato. extra eo. tī. c. fraternitatis. o. xxiij. q. viij. c. clerici⁹. ⁊. c. ꝑe. ⁊ se. x. col. de statu. ⁊ confue. ℨ libertatē eccle. §. statuim⁹. cū ñ.

b ℂ De fratrum. Quid hec clausula operetur vide qđ no. de re iudi. ad apostolice. ⁊ dixi in decre. execrabilis.

c ℂ Declaramus. Colligē hic principem eccle chīaq vicariū posse etiā sup fide catholica declarationē facere. vt dixi. ā. in glo. tanꝯ. pōt etiā articulū fidei facere: ñ sua ℨ articulus nō ꝓprie sed large. pro illo quod credere oporteat: cum prius ex precepto ecclesie necessario non oporteret. Patet exemplum in hac decre. ⁊ de sum. trini. c. fidei. §. porro. cle. v. ⁊ per aliquos inducit in exēplū ℨ non videatur mihi propriū. extra de here. cū christi⁹. vbi papa interdicī mandat ne quis decetero audeat dicere christū non esse aliquid sm q⁹ homo: cuius ℨitum ante dicere licebat: cū non esset ꝓhibitū sm aliquos optimos: que per dictū. c. confundit. sic Alanus notasse ibidem refert Guido, xx. di. c. j. Per tam dicta ꝑo non credas papam posse facere nouū articulū: per quē nouus fides inducatur: quia veritati fidei derahatur aliquid vel accrescat quo ad substantiam. xxv. q. j. c. sunt quidā. ⁊. c. sequen. ⁊. c. ñ eam destruerem. ⁊. c. que ad perpetuam.

d ℂ Edicto. Per hoc verbum patet hanc decreta. continere bodie ius cōmune generale: cum sit unum de signis legis generalis. C. de legibus. l. ij.

e ℂ Rursus. Secunda pars.

f ℂ In posterum. Hic potes recitare que dixi in parte precedenti: in verbo deinceps.

g ℂ Pertinaciter. In malum sonat hoc verbum: vt patet ex his que notaui in parte precedenti in verbo pertinaciter. ⁊ colligitur. C. de here. l. q. cum ibi notatis.

h ℂ Predicto. Scilicet Jesu christo.

i ℂ His. Ablatiui pluralis numeri est illud pronomen: ⁊ expone his. Scilicet donis.

k ℂ Ipsos. i. christum redemptorem ⁊ apostolos.

l ℂ Testatur. Hic potes vt notaui in parte precedenti in glosa. scripture.

m ℂ Ipsis. i. que habuisse eos scriptura testatur.

n ℂ Cōpetierit. Dicebā enim aliqui christum ⁊ apl̄os in his que habuerūt habuisse simplicem tm̄odo vsum facti absq; dño ꝓprietate vsufructu ⁊ absq; iure vtēdi: la vēdēdi seu donādi ius o habuerint: aut ex ipsis alia acq̄rendi: que ꝑ tamen ipsos de premissis q̄ fecisse scriptura sacra testatur r: seu ipsos s potuisse t facer̄ supponit v expresse x: cum talis assertio ipsorum ꝛ vsuꝫ ⁊ gesta ℨ euidēter includat in p̄missis ⁊ nō iusta: quod ª vtiq; de vsu geritur ex decre. ad cōditorem. ⁊ ex his que ibi dixi.

o ℂ Ius habuerint. Hoc asserere temerarium ⁊ fatuuꝫ erat ⁊ ante hanc constitutionem: vt colligi potest per sane intelligentem et auctoritatibus sacre scripture in tribus allegatis. ℨ. in glo. scripture.

p ℂ Quetamen. Scilicet habuisse eas vendendi donandi ⁊ alia acquirendi.

q ℂ De p̄missis. i. christ⁹ apostoli habuisse reputant.

r ℂ Testat. Sed vbi: vide qđ notaui in. d. gl. scripturē.

s ℂ Ipsos. Scilicet christum ⁊ apostolos.

t ℂ Potuisse facere. Scilicet tanꝯ vere suo.

v ℂ Supponit. Scilicet scriptura sacra.

x ℂ Expresse. hic sume literam que est ista assertionez ipsam esse ñ. vsuꝫ in finem decretalis: ⁊ verbuꝫ eī quod sequitur est ratio declarationis: que intra subiungitur.

y ℂ Ipsorum. Christi ⁊ apostolorum.

z ℂ Gesta. i. facta. nam ℨ quidam subtilis dicta notant vt deatur inter facta ⁊ gesta: nihil tñ inter ipsa interest. ff. de verbo. signifi. l. ℨ. ⁊. l. labeo. §. gestum. ꝓprie dr gestuꝫ sine verbis dicitur vt ibi. ℨ per interpretationem largius sumatur. ff. de mino. l. ait pretor. ⁊ sic potest hic sumi.

Gesta ⁊ facta non differunt.

a ℂ In premissis. Scilicet que scriptura sacra testatur christum ⁊ apostolos habuisse.

b ℂ Nō iusta. Sed vnde pōt dici quentre vel seq̄ ista cuiꝺēs inclusio: ℟ dico qđ cum nullus rectus vel iustus vsus seu possessio possit esse: nisi aut iure diuino vel humano vires sumat. xxiij. q. viij. c. quicūq;. necessario concludit oēm cutuscūq; rei vsum iuste iniustum esse: qui habeti dicit absq; aliquo iure. ff. ad. l. aq̄li. l. sed ⁊ si quēcūq;. §. iuriū. ⁊ de iure in. l. j. sicut in fiū dicit: oē qđ non est ex fide. l. ex consentia peccati est. de pe. dist. ñ. §. illud. xxviij. q. j. §. ex his. cī de prescrip. c. qñ omne. ⁊ quicqđ o lege discrepat legi ℨitum censet. C. de iudeto. l. celicolas. a lege aūt ⁊ sic a iure expelle discrepat vsuꝫ in aliqua re habere sine aliquo iure: cū sine iure vsus nō ꝓpius vtētis: sed alienus censeatur. xliij. q. iij. c. qđ dicā. sic re enim q̄cq; debet qđ suū non est ad alīus pertinere. C. vti vl. l. cum quereb⁹. ⁊ arga. ff. de manumiss. l. iiij. xij. q. j. §. quia. ver. ité precepit. Suū autem dici nō potest nisi aliquo iure mediante. ff. de verb. signi. l. alienare. ⁊. l. ver bis. vij. di. c. quo iure. vnde talis vsus sine aliquo iure dicet nō meretur vsus sed abusus. arg. ff. de usu ⁊ habi. l. plenus. vel usurpatio. que de se ꝓscriptionē impedit. unt. C. de aqueduct. l. oliger. de fundo rei ꝑua. l. vsu aque. li. xj. xcij. di. illud. xxj. q. iij. c. ij. extra de testa. c. qt ingredi enthus. vbi de hoc. vnde ver sus. Tēpus longissimum te nō censet in eccl̄a. Cū male sit vsus qui nō ꝓscribit abusus.

Vsus est usꝰ rei absq; iure et abusus.

z ℂ Quod. i. includere vsum ⁊ gesta iniusta.

Uersus.

a ℂ Sentire

a ℂ Sentire. Idest credere.

b ℂ Nephas est. Simile. xxiij. q. v. quid ergo.

c ℂ Sacre scripture. Qua clamatur voce prophetica. Non est inuenta in ipso iniquitas: nec in ore eius dolus: ⁊ iustitia de celo prosperit.

d ℂ Iniuicuꝫ. Et sic per ꝓsequens erroneum: cum enim Christus sit sapientia: ℨitas: iustitia: charitas: fortitudo. xj. q. iij. c. estimant. scribere Ihso vsuꝫ talem iniustum et iniquitte contrarium ipsum negare dicitur: vt dixi. Et cum iniuste re aliqua vtī fit peccatum. xciij. dist. in. di. cont. ⁊. xiij. q. iij. c. quid dicam. impingere Christo talem vsum est sibi peccatū impingere: contra verbuꝫ ꝓphete Esa. iij. ca. ⁊ Petri apostoli prima Petri. ij. c. Qui peccatum non fecit ⁊c. ⁊ quia impotens est ad peccandum. nam sm Augustī. posse peccare non est aliquid posse: immo aliquid non posse. vnde ille solus vocatur omnipotēs qui hoc non potest: qz ois potest: que posse est aliquid posse. de pent. dist. ij. c. principiuꝫ. circa fi. nam ⁊ si in quocūq; iniquitia ⁊ iniquitas peccati ⁊ bona opera minime se cōpatiuntur: multominus in Christo. de pent. dist. ij. c. si enim inqt. Sed quid si censeatur q⁹ talem vsum iniustū apostoli habuerūt reputabit hoc nephas vel fidei inimicū? Dicas q⁹ sic: nam vsus rerum concessus fuit per Christum apostolis. vt patet ex auctoritatibus inductis. ā. in glo. scripture. vnde non videtur concessisse ipsum iniustum: si enim ipsum iniustuꝫ vel illicitum reputaret ipsum vtiq; prohibuisset. xxvij. q. j. c. ñ enim. vltra medium. alīs diceretur auctor ⁊ commissor illicitī: quod hereticum est sentire.

Petri est iniuste re aliqua vti

e ℂ Assertionem ipsam. De qua in hoc. §. ū. dictuꝫ est.

f ℂ Pertinacem. Dic vt dixi. ā. in ver. pertinaciter.

g ℂ Deinceps. Dic recitare potes que notaui in parte precedenti: in verbo simili deinceps.

h ℂ Declaramus. Mirabile videtur cōtinere presens cōstitutio in duobus. Primo in hoc q⁹ dicit pertinaciter asserere Christuꝫ ⁊ apostolos nō habuisse aliqua in spetiali vel cōmuni hereticum ⁊ erroneum fore cēsendum: cum decre. exīt. §. porro. Expresse cōtrarium tenuat dicēdo q⁹ abdicatio proprietatis olim rerum tam in specialī qꝫ in cōmuni propter deum fit meritoria ⁊ sancta: q⁹ et Christus viaz perfectionis ostendēs verbo docuit ⁊ exēplo etiam firmauit: qđ apostoli inquātum fuerūt ꝑfessores paupertatis excelse: ⁊ volentes perfecte viuere per doctrine ac vite ꝓfessionem alueos deriuauerūt: qualis enim ⁊ que pertinax assertio potest dici si asseratur q⁹ cōditor canonis Christi vicarius asserit: certe nulla: vt videtur arg. xxj. dist. c. sancta. xix. dist. ñ romanorū. xciij. dist. miratus. Secūdo per eādem viam in hoc q⁹ in p̄titi. §. rursus. dicitur q⁹ pertinaciter affirmare Christo ⁊ apostolis non cōpetisse ius vtendi ⁊c. naz dictus. §. porro. dicere videtur expresse ipsos habuisse simplicem vsum facti absq; ꝓprietate dño vsufructu ⁊ absq; iure vtendi: cum prepositio absq; sicut ⁊ prepositio sine: ꝓnuntiationē inducat. ar. ff. de exerci. actti. l. j. §. ñ plures. de admtnist. tuto. l. vltius. de instit. actti. sed ⁊ ñ. §. conditio. de acq. here. ñ quis mihi dona. §. ñ coram. cuz no. in his. Sic hoc pōt saluo meliori iudicio nō improbabiliter dici q⁹ abdicationem ꝓprietatis: vt meritoriam ⁊ sanctam Christus verbo docuit ⁊ exēplo firmauit: ⁊ apostoli etiam volētes perfecte viuere per vite ⁊ per doctrine alueos deriuauerunt. ſ. principaliter quo ad animi inordinatas affectiones ⁊ in operationibus auidam mentis implicationē. Recta enim intentio abdicationis talis intēto quo ad effectū est sufficienter ⁊ principaliter perfecta q⁹ abiecto exteriori diuitiarum quo ad effectum nō est essentialiter perfecta: sed perfectiōis est via ⁊ instrumentuꝫ: vt dicit abbas Moyses in collationib⁹ patrū. ⁊ Aug. in lī. de moribus eccle. c. xxix. loquens de beato Job dicit. Timēs tī le omes diuitias sanctus repete pauperrimus: tam incōcussi animuꝫ tenuit ⁊ instrutum deo: vt sacco monstraret nō illas sibi fuisse magnas: sed se illis: sibi autem dñm. Quo animo si essent nostri ꝑpositi hostes non magno opere ab illoꝝ possessione prohiberemur vt perfecti esse possemus: hoc est verbuꝫ ꝓphete. Dimitte si affligant nolite eos apponere. obiectes enim cuz iustitia ⁊ bonis operibus nō abiectmus. xxx. di. c. item hec scriptio. Et intra auctoritatez Aug. ā. inductam habebat ois loculos dicentia q⁹ Christus precepit non esse cogitandum de crastino non ad hoc fuisse preceptum ne pecunia seruaretur a sanctis: sed ne deo propter illa seruatur: ⁊ propter inopiā timorem fuisse illa deseratur nisi sanctis qui de se perfecti sunt pecunie ꝓseruatio nō est prohibita: cum sine impedimento perfectionis possint salē in cōmuni aliqua possidere. xij. q. j. expedit. Comprobatur esse hoc idem per multiplices auctoritates scripture sacre ad hoc. ā. inductas. Dunc etiam intellectum denotat dictus. §. porro. opponens de hoc qđ legitur q⁹ dominus loculos habuit: ⁊ respondent q⁹ hoc habuit condescēdēs infirmis: mente enim sana debet intelligi q⁹ ois loculos habuit propitos in specialī vel in cōmuni: aliter enīs inepta ⁊ impropria fuisset facta ibidem oppositio de loculis per Christum habitis: nisi intelligerentur facta naturam conformem vel sdēmtatem illius dicti ad qđ fit oppositio. ſ. abdicationis proprietatis. Sicut dici per iustas in similī consuetū q⁹ exceptio habet esse de eodem: de quo est regula: alo inepta ēt exceptio: vt si diceretur omnis homo currit preter asinuꝫ: non est bona exceptio: quia asinus non est de illo et eodem subiecto. ſ. humano de quo locuta fuerat regula seu propositio. ⁊ hoc colligitur. ff. de fun. instru. l. quesitum. §. idem respondit domo instructa. in corpore autē. de non alte. aut permu. re. eccl. §. vt autem. col. ij. Ad tū autem qđ opponitur contra. §. istum rursus. de dicto. §. porro. q⁹ Christus ⁊ apostoli habuerunt vsum absq; iure vtendi: dico forte intelligendus absq; iure vtendi. ſ. seruitutis: non autē absq; iure vtendi persone coherenti cōpetenti ad vtendum: alīs supponeretur vsus in Christo ⁊ Apostolis fuisse iniustus: qđ dicere est absurdū: vt hic ⁊ clare superius probaui. ⁊ patet per decreē. ad conditorem. ⁊ hoc etiam sane intelligi denotatur per illam decretalem etiam dicentem fratres minores posse vti rebus oīdni minoum concessis: supponentem per hoc aliquod ius eis competere cōcessum ad vtendum: nisi enim sit dicta decretalis intelligatur de se esset impossibilis in hoc q⁹ dicit de vsu facti: si diceretur esse absq; omni iure: cum talis vsus de se sit impossibilis: vt in decretali ad conditores. ⁊ ibidem. ⁊. ā. clare ꝓbatur. Intelligere autez illam super impossibilit esset exꝑresse contra. c. erit autem lex. iij. dist. vbi lex habet esse clara ⁊ possibilis. Ex premissis deliberata mente pensatis cōfundit dicitur opinio nōnullorū plurū volentiuz sa-

Abdicatio / et sine / priuā.

Proprietatis abdicatio est duplex. ſ. interior ⁊ exterior.

Exceptio ē de eo de q̄ regula.

bidi mo-
dus ꝓz ali
quos ē tri
plex.
Usus fim
plex facti
nō potest
reperiri.

pere cū ē expedīat distinguēre tam tripliciē modū habendi. Primum quo ad simplicem vsum facti: ꝫ enim intelligant vsum absq; omni iure etendi, put supponere ꝛ sentire videtur: cum talis vsus nulla lege diuina vel humana reperiatur inductus: erubescere debent loquēres sup hoc sine lege. in cor. aut̄. de trien. ꝛ semſ. §. cōsideremus. col. iij. cuz in eis dici possit: nullius est talis vsus. qz lege aliqua non canetur. in cor. aut̄. de nō eligen. sexto nuben. §. optimuz ꝛ aqz. col. j. C. de repu. l. dissentētis. de coll. l. illam. extra de tēpo. ordi. c. olim. ne sede vacante. illa. de sup. neg. prela. romana. lib. vj. lv. dif. ſi euāgelica. cum fill. potissime cum talis vsus de se sit impossibilis ꝛ inutilis: quī in Christum ꝛ apostolos cadere non potuit: vt predixi. Secūdum modū habendi asserunt isti esse quātuz ad ius administrationis ꝛ dispēsationis: ꝛ ſi ſm istū modum dicunt Christū ꝛ apostolos aliquando loculos habuisse minus bene dicere videntur: lz enim Christus ꝛ apli reperiātur pauperibus aliqua dispensasse: de Christo autem dici non potest q̄ iure prelationis vel administrationis humano ministerio assecutus aliquid habuisset. Joā. vj. c. cum ipe a nemine sit electus: vt ipsemet testatur: cum dicit Joā. xv. Non vos elegistis me: sed ego elegi vos. Apostoli etiā antecz administratores vel predicatores cōstituerentur: et post reperti sint aliqua habuisse: vt in auctoritatib⁹. S. inductis plene patet. Q̄uis autem Christus non sit electus ꝛ pontifex factus ab homine: tamen a deo tuerunt̄ dicto factus est pontifex: vt dicit Apostolus ad Heb. vij. c. Unde ſm Aug. super Joā. Christus ad hoc loculos habuit: vt sui ꝛ suoz pauperuz necessitatibus prouideret. ꝛ in hoc prelatio exēplum inquit Augu. dū accipite. cum omnio christi actio nostra sit instructio. §. q. j. deus omnipotēs. lxxij. dist. c. legitur. extra de sepul. c. j. vnde ſi Christus ꝛ apli iure dilationis loculos habuerunt (vt illi etiam fatent) cum status dilationis videat posse dici maior. q̄ status religiosoz. phtēsium pauperatez: cum de statu religionis transeat ad statum dilationis pontificalis. extra de elec. nullus. lib. vj. ꝛ eo. tit. cum rōni. cle. v. qd ecclia non pmitteret: ſi status dilationis minoris esset p fectionis q̄ religionis: cuz de minori ad maius non ecōtra sit trāsitus. xcij. di. c. legimus. C. quēadmo. civil. mune. incil. l. maiorib⁹. lib. x. de mune. actu. ꝛ char. lib. xij. ff. de mune. ꝛ ho. l. vt gradatim. videt q̄ habere loculos non sit imp fectionis etiam in dilatio ꝛ loge minus in religioso. Tertiū modum habēdi asserūt quo ad pprietatem ꝛ dominium: ꝛ hoc dupl̄r. Primo de iure diuino: ꝛ ſm hūc modum dicūt oblata esse ecclie: ꝛ decimas esse in dñio Christi: ꝛ in corpore eius qđ est ecclia. Dicūt etiam ſm hūc modum Christū loculos habuisse: ꝛ hoc iure diuino dicūt aplos ꝛ eoz vsum sequētibus cōpetūisse: ꝛ cōpetere tempore necessitatis emere ꝛ vēdere. In hoc autem sic discendo ſi ſm iura loquūtur errare videntur: nam de iure diuino quo ola dicuntur cōmunia: lz ppium haberi possit: ipse tū modus habendi nō est de iure diuino: sed humano. viij. dist. quo iure. et ibi no. per Ugo. ꝛ Guil. post eum. ꝛ pz. xxviij. q. vij. c. j. Et qi rerū dominia de iure gētium sunt distincta. ff. de iustit. ꝛ iure. l. ex hoc iure. vnde non videt ex hoc posse dici q̄ illo iure diuino dño in particulari loculos habuerit: cum ipse modus particularis habēdi: puta per oblationem: emptionez: ꝛ illes modos non sit de iure diuino: vt ſpdixi. Et per rādem vsam non pōt dici q̄ de iure diuino aplis competierit emere ꝛ vendere: cum talia ꝛ similia sint de iure diuino incognita: vt predixi. Secūdario dicunt esse dilatum ꝛ pprietatem. l. de iure positiuo imperatoz: qđ per iniquitatem ſm eos extitit introductum. l. et holes dicant hoc meum ppium: ꝛ in iudicio de illo contēdunt allegātes. ad hoc. viij. dist. c. quo iure. xij. q. j. dilectissimis. ꝛ ſm hūc modū bene dicūt Christum ꝛ apostolos nō habuisse p-

Christus ad quid loculos habit.

pprietatem vere: vel dilatum in ſpālī: vel in cōmuni: dicentes de tali modo habēdi fore intelligendā decre. extr. §. porro. de quo ſpiens decre. nullam facit mentionē: quare per fictam modoz habendi distinctionē sīa sic ſpaliter loquens erit trahenda ꝛ exponēda ſm illā et illa per hanc nō corrigatur: nec ista illi obuiet. Ultimam autez suis discendis sanioren mentis ꝛ ꝑderationis intuitum habuissent: cum enim certo certius sit Christum ꝛ apl̄os aliqua habuisse: vt per auctoritates sacre scripture inconcussibiles est phatum: ꝛ illa nō habuerint quo ad simplicem vsum facti absq; aliquo iure: vt in decretali ad conditorem. ꝛ ibidez: vt. ū. plene phatur. nec illa etiam solum iure dilationis vel dispensationis habuerūt: vt supra est phatum: nec illa possint dici per aliquos modos habendi habuisse iure diuino: vt statim prime plene dixi: necessario relinquitur q̄ illa habuerint per aliquez modū habendi de iure positiuo inducturz: vt clare patere potest ex premissis veraciter intuenti. Et talem modū habendi iure positiuo Christus defignasse videtur iubendo reddi cesari que sunt cesaris. Matth. xxij. c. xxiij. q. viij. §. cōtra. ꝛ. c. seq. extra de cle. cōiug. ex pte. cui ꝛ ipse pro se tributum solui voluit. xj. q. j. magnuz. xxiij. q. viij. in tributuz. Nō videntur etiam recte sapere in hoc q̄ dicūt iura impatoz ꝙbus dī aliquid ppium fore per iniquitatem introducta adherētes cuilcl̄ lfe. d. c. dilectissimis. nisi sensum: nō mētē: nō virtutē eius amplectētes: ꝛa iura expresse ſtim statuentia. ff. de excu. tu. l. scire. §. aliud. de re milit. l. milites. extra de ver. sig. c. sreligētia. ꝛ. c. ꝙterea. de elec. ſi posti. §. j. lib. vj. de iureiurā. c. romani. §. xxiij. cle. v. j. q. j. c. marchio. C. de lib. ꝓte. l. ſi qs filiū. de dona. l. viij. ſi mi. se ab here. abstī. l. j. cum filiū. cuz enim lex imperialis sit receptrix facti dor. ꝙhibitrix non facti dor. ff. de leg. l. iij. ꝛ per quam docemur declinare inhibita ꝛ seqtari pmissa. C. eo. tit. l. leges sacratissime. Et descripti magistraliter ꝛ verifice ꝓuenit q̄ lex est sancto sancta: inbes honesta: ꝓhibēs ꝓtraria. ff. de leg. l. j. ꝛ eo. tit. l. j. cui etiam obēs bolos obedire debent ꝙter multa: maxime autem q̄ est admonitio ꝛ donum dei: vt. d. l. j. q̄ etiaz est delectoz sponte vel ignoūita cōmissoz coercito. d. l. j. Unde scribitur q̄ deus impiuz ꝙterea de celo ꝓstituit: vt officialibus imponat que apud eum sunt bona: ꝛ legez aptet ſm nature varietatem. in cor. aut̄. de fi. institu. §. q̄ igitur. col. vj. quare lex dicitur ꝓhita ꝙ formam celitus datam. C. de murilegul. l. ſi qs ex corpore. lib. xj. ex diuino quodam nutu. C. de ſscrip. lon. tēp. l. vlti. ꝛ alibi legitur q̄ veneraē romane legeo diuinit⁹ sunt per ora principum ꝓmulgate. xxj. q. iij. c. nemo. et ipsa iura humana per imperatores ꝛ reges seculi: deuto humano generi distribuit. viij. di. quo iure. Et q̄ cor regis in manu dei est. C. de sum. trinit. l. inter claros. ipsa etiam veritas que est deus per cor regis multa fieri fuffit. xj. q. iij. impatores. disponens oēm creaturā principibus legem condētibus fore subiectas. j. Pet. ij. c. extra de malo. ꝛ obe. c. solite. de censi. olos ala. despere videtur sententes q̄ lex fuerit per iniquitatem inducta: cum enim auctoriz habuerit olos timquitatis inscium ꝛ ertorem. s. deuz nō alia debet dici q̄ eius auctor fuerit: iurta illud. Qualis es tu: talia sunt opa tua. ꝛ ar. xxviij. q. j. c. sunt enim. vltra medium. extra de ꝑmp. c. ex studio. Nā lex ꝛ diuinas ꝛ humanas res bene disponit: ꝛ oēm iniquitatem expellit. C. de ve. in. enu. l. j. circa ꝓin. nō ob. d. c. dilectissimis. innuis ꝓtima facie q̄ per iniquitatē aliqs dicat hoc meum: alius hoc suuz: qa exponit ꝛ exponi dz per iniquitatem. s. ꝙterea: qz fuit iniquitas. s. pctū lex inducit: hoc meum esse: hoc alterius: nō q̄ ipsa lex fuerit de se iniqua: hoc admonendo ex cōmodabili vt quisqs suo ꝛtētui nō inuideret alicui. xciij. dist. diaconi. C. de suffra. l. j. vnde vi. l. cum quereb⁹. Et ſi in lege aliqđ singulare cōtra rōnem sit statutū hoc non

Iura aliqđ ꝓpriuz fore dicentia nō sine ꝓ iniquitatē introducta

Legis descriptio.

Regis cor in manu dei est.

est sine causa probabili introductum. ff. de legi. l. iuo singulare. Videtur etiam ex predictis ab incauta assertione seu affirmatione ꝛ de iure non probabili reputata excusari non posse illos: qui ſm premissam modorum habendi distinctionem nituntur nodum presentis constitutionis euadere. Et quo enis per decretal. conditorez reprobatus est ꝛ confusus simplex vsus facti absq; aliquo iure: vt in decretali ad conditorem. ꝛ ibidez: vt. ū. plene phatur. nec illa etiam solum iure dilationis vel dispensationis habuerūt: vt supra est phatum: nec illa possint dici per aliquos modos habendi habuisse iure diuino: vt statim prime plene dixi: necessario relinquitur q̄ illa habuerint per aliquez modū habendi de iure positiuo inducturz: vt clare patere potest ex premissis veraciter intuenti. Et talem modū habendi iure positiuo Christus defignasse videtur iubendo reddi cesari que sunt cesaris. Matth. xxij. c. xxiij. q. viij. §. cōtra. ꝛ. c. seq. extra de cle. cōiug. ex pte. cui ꝛ ipse pro se tributum solui voluit. xj. q. j. magnuz. xxiij. q. viij. in tributuz. Nō videntur etiam recte sapere in hoc q̄ dicūt iura impatoz ꝙbus dī aliquid ppium fore per iniquitatem introducta adherētes cuilcl̄ lfe. d. c. dilectissimis. nisi sensum: nō mētē: nō virtutē eius amplectētes: ꝛa iura expresse ſtim statuentia. ff. de excu. tu. l. scire. §. aliud. de re milit. l. milites. extra de ver. sig. c. sreligētia. ꝛ. c. ꝙterea. de elec. ſi posti. §. j. lib. vj. de iureiurā. c. romani. §. xxiij. cle. v. j. q. j. c. marchio. C. de lib. ꝓte. l. ſi qs filiū. de dona. l. viij. ſi mi. se ab here. abstī. l. j. cum filiū. cuz enim lex imperialis sit receptrix facti dor. ꝙhibitrix non facti dor. ff. de leg. l. iij. ꝛ per quam docemur declinare inhibita ꝛ seqtari pmissa. C. eo. tit. l. leges sacratissime. Et descripti magistraliter ꝛ verifice ꝓuenit q̄ lex est sancto sancta: inbes honesta: ꝓhibēs ꝓtraria. ff. de leg. l. j. ꝛ eo. tit. l. j. cui etiam obēs bolos obedire debent ꝙter multa: maxime autem q̄ est admonitio ꝛ donum dei: vt. d. l. j. q̄ etiaz est delectoz sponte vel ignoūita cōmissoz coercito. d. l. j. Unde scribitur q̄ deus impiuz ꝙterea de celo ꝓstituit: vt officialibus imponat que apud eum sunt bona: ꝛ legez aptet ſm nature varietatem. in cor. aut̄. de fi. institu. §. q̄ igitur. col. vj. quare lex dicitur ꝓhita ꝙ formam celitus datam. C. de murilegul. l. ſi qs ex corpore. lib. xj. ex diuino quodam nutu. C. de ſscrip. lon. tēp. l. vlti. ꝛ alibi legitur q̄ veneraē romane legeo diuinit⁹ sunt per ora principum ꝓmulgate. xxj. q. iij. c. nemo. et ipsa iura humana per imperatores ꝛ reges seculi: deuto humano generi distribuit. viij. di. quo iure. Et q̄ cor regis in manu dei est. C. de sum. trinit. l. inter claros. ipsa etiam veritas que est deus per cor regis multa fieri fuffit. xj. q. iij. impatores. disponens oēm creaturā principibus legem condētibus fore subiectas. j. Pet. ij. c. extra de malo. ꝛ obe. c. solite. de censi. olos ala. despere videtur sententes q̄ lex fuerit per iniquitatem inducta: cum enim auctoriz habuerit olos timquitatis inscium ꝛ ertorem. s. deuz nō alia debet dici q̄ eius auctor fuerit: iurta illud. Qualis es tu: talia sunt opa tua. ꝛ ar. xxviij. q. j. c. sunt enim. vltra medium. extra de ꝑmp. c. ex studio. Nā lex ꝛ diuinas ꝛ humanas res bene disponit: ꝛ oēm iniquitatem expellit. C. de ve. in. enu. l. j. circa ꝓin. nō ob. d. c. dilectissimis. innuis ꝓtima facie q̄ per iniquitatē aliqs dicat hoc meum: alius hoc suuz: qa exponit ꝛ exponi dz per iniquitatem. s. ꝙterea: qz fuit iniquitas. s. pctū lex inducit: hoc meum esse: hoc alterius: nō q̄ ipsa lex fuerit de se iniqua: hoc admonendo ex cōmodabili vt quisqs suo ꝛtētui nō inuideret alicui. xciij. dist. diaconi. C. de suffra. l. j. vnde vi. l. cum quereb⁹. Et ſi in lege aliqđ singulare cōtra rōnem sit statutū hoc non

Iura aliqđ ꝓpriuz fore dicentia nō sine ꝓ iniquitatē introducta

Legis descriptio.

Regis cor in manu dei est.

¶ Réprobatur opinio filiorū detractorum qui presumunt impugnare ꝓstitutiones Joānis vigesimi secundi ad conditorem canonuz. ꝛ cum iter nonnullos supra immediate ꝑcedentes. Et premissis responsionibus ad omnes eoz obiectiones tandem declarantur tanq̄ hereticiz ꝛ romane ecclesie rebelles ab omnib⁹ euitandi: ſi deinceps sciēter verbo vel scripto aliquid defendere vel approbare cōtra illas presumpserint. Vic habetur sub parte secūda ꝛ tertia de clauiz materia prolixa ꝛ vtilis disputatio Capitulum. v.

Xtualis diuisio in ij. partes.

Ulia quorūdā mētes sic pater[a] mēdacij dicitur excusare ꝛc.] In nona quidam conclusioni per detractores facte responsiua sit impugnatio. ibi. Et ſimilis autē ꝛc.] In decima modorum detractionis nona sit improbatio. ibi. Preterea dicant nobis ꝛc.] In undecima ꝛ vltima palis intentio. ibi. Nos itaq; ꝛc.]

¶ Ulia quorūdā. ¶ Hec decretalis diuidibilis est in partes vndecim. In prima cum ratione condendi contra temeritatem detrahentium decretalibus ad conditorem: ꝛ cum inter nonnullos. premittitur pollicita prouisio. In parte secunda modoruz detractionis subiungitur recitatio. ibi. Ad impugnandas autē ꝛc.] In tertia dictorum modorum detractionis annectitur reprobatio. ibi. Q̄. autez. in ratione ꝛc.] In quarta ad auctoritates per detractores inductas datur responsio. ibi. Q̄. antez subsequenter ꝛc.] In quinta auctoritas Nicolai tertij per illos inducte specialiter sit exclusio. ibi. Adhuc lz declaratio ꝛc.] In sexta quibuscham verbis auctoritatis Nicolai datur responsio ꝛ certa interpretatio. ibi. Q̄. autem dicitur ꝛc.] In septima cuiusdam constitutionis per dictos detractores inducte subinfert repugnatio. ibi. Rursus ꝛpugnatores ꝛc.] In octaua assertionis alterius ipsoruz detractorum fit improbatio. ibi. Rursus asserunt-

a ¶ Pater mendacij. Scilicet diabolos cuius mendacij multiplex est spēs. xxij. questio. ij. capl. primum est.

b ¶ Excecasse. Ipsorum corda obnubilando: et visum veritatis non agnoscant.

c ¶ Nostris. Idest per nos editis siue factis.

d ¶ Fratribus nostris. Loquendo de cardinalibus in genere omnes fratres appellat: vt hic. ꝛ extra de electo. in Genesi. in fine. ꝛ in capitu. ecclesia. ij. in fine. sed ſ specie eos semper vocat filios quādo non sunt ept scopi de supplend. negligen. prelato. di lecto. de electo. capi. coram. de testamē. Rainaldus. sic

casse[b] q̄ nostris[c] constitutionibus quarum vna icipit. Ad conditorez canonuz. alia vō. Lū inter nōnullos. vtiq; tam cum fratribus[d] nostris sancte romane ecclesie cardinalibus[e]: q̄ cum multis Archiepiscopis ꝛ episcopis ꝛ ecclesiarum prelatis: necnon ꝛ cuz pluribus sacre theologie magistris ac vtriusq; iuris ꝓfessoꝝ deliberatione pleha bita[f] diligēti digestis[g]: ac de premissorum fratruz nostrorum consilio promulgatis nō absq; multa temeritate[h] pleretibili nisi sunt[i] detrahere: ꝛ nituntur[k] veritatez quam[l] cōtinēt per falsas[m] ifanias[n] obfuscare[o]. Nos tam perniciosis ausibus ne eorum doctrina pestifera[p] simpliciuz[q]

etiaz no. Postien. extra de iudeis. ita quotidiā. Q̄ ne autem sit ratio quare loquendo de ꝑsōs in genere omnes fratres appellat: vide in capitu. execrabilis. super verſi. cum fratribus nostris.

e ¶ Cardinalibus. Quare sic dicantur vide quod nota ut in capl. execrabilis. in verſi. cardinalibus.

f ¶ Prehabita diligenti. Simile. C. ne filius pro patre. auctenti. habita. plenius dixi in capitu. ad conditorem. §. nos itaq;.

g ¶ Digestis. Idest ad decidenda ꝛ dissoluenda dubia facti. in prohemio inſti. §. igitur post libros.

h ¶ Temeritate plectibili. Idest punibili. cum nō obediens decreto principis mori precipiatur. xij. Regum. §. ea. extra de malo. ꝛ obedien. capitu. ſi quis.

i ¶ Nihi sunt. Idest conati sunt in preteritum.

k ¶ Nituntur. Scilicet de presenti.

l ¶ Quam continent. Scilicet dicte nre ꝓstitutiones.

m ¶ Falsas. Idest non veras. Falsitas enim nihil est aliud q̄ immutatio veritatis. in corpore aucten. de fide inſtrumen. circa principium. colum. vj. ff. ad. l. cornel. de fa. Quid sit falsum.

n ¶ Infanias. Idest non sanas opiniones: immo a veritate alienas: vt patet infra.

o ¶ Obfuscare. Idest obscurare seu obnubilare: quantum in eis.

p ¶ Pestifera. Idest pestis ſpiritualis ale ldūctiua.

q ¶ Simplicium. Idest boni vel fraudis carentium. ſimile in capitu. prodiens. ff. de probation. l. cum de indebito. §. finautem. de quibus dici continenti: quod propter sui innocentiam omni verbo credunt. xxij. questione. iij. capl. innocens. Gratis enim scire debes q̄ quedam est in homine simplicitas: idest animi puritas: que est dolo ꝛ machinationi contraria: ꝛ talis simplicitas etiam iure

Simplicitas est duplex.

Universidad de Deusto
Biblioteca

approbatur.xvj.questione prima.capt.ex merito plebis. xxj.questio.j.ii caput.z amica legis dicitur.xxxi.de fideicōmiss.hereditibus.§.sed quia.z nemini debet esse damnosa. ff.de dolo.l.j.Et alia simplicitas:que dicitur esse aduersa discretioni:z talis cuz potuo dicatur fatuitas nō approbatur.xxxij. di stin.c.i. petrus.xlvij. dist.c.ō Petro.lxxxiij.dist.n.c.episcoporum.ff.de postu. l.j.§.vltī.cum.l.sequen.de cur.fu.l.ij. institu.de cur.§.sed z curator.in fi.

a ¶ Labefacere.l. labi vel ruere.

b ¶ Deuium. In mala parte sumit: vt alo.C.de vete.iure emule.l. tanta.§. ergo pma.ver. alte. extra de presump.c. tertio loco.

c ¶ Ad impugnādas. Secūda paro.

d ¶ Predictas.f. ad conditorem.z cū inter nonnullos.

e ¶ Ratōe.Idest inductione seu allegatione.

f ¶ Publice. Ex hoc magis peccabant propter maioris mali exempli pnicie.m.argumen.ff. vt bonorum raptorum.l.q.§.fi in re deposita. institu. de obliga.que ex delicto nascun.§. pena. xj.questione.iij. precipue.extra. de excessi.prelato.capitulo.ō sit graue. not. xxxij.questio.iij.capitu.nemo.

g ¶ Clauem scientie hanc clauem scientie tñt ex capite proprio fluc phantasia adinuentre sunt molti:cuz a nulla lege diuina vel humana originem sumpsisse reperiatur saltem quantum ad hoc ad quod ipsam inducunt.vt in.§.preterea dicant nobis.

h ¶ In fide. Scilicet catholica.

i ¶ Moribus. Scilicet reformandis.

k ¶ Immutabile. Hoc forte dicunt ad instar iuris naturalis:quod de se immutabile est.institu.de leg.agnatuto.§.vltimo.de iure natura.§.sed naturalia quidez iura.v.distinctio.§.primo.

l ¶ Illud. Scilicet in fide ac moribus diffinitum.

m ¶ Non licet. Sed qua fronte hoc dicere aufi sunt: non video:cum z dominus per se ordinata in veteri testamento aliquando reperiatur mutasse in nouo.xxij. questione quarta.sicommutabilis.xxij.questione. viij. occidit.extra de diuor.gaudemus.z de consecratio.distinct.peruenit.z diffinita per romanos pontifices:ppi tidez z comm successores mutasse reperi sunt.extra de consan

Ordinata l veteri testamento reperiunt aliqñ mutata l nouo.

guin.capi.non debet z dicti in capitu. quia in futurorum. z capitu.quia nonnunquam.

n ¶ Clauem potestatis. Hoc impugnat:vt patebit.j.

o ¶ Secus esse. Quia diffinitum per illam immutari potest z eius contrarium affirmari.

guinem animos labefacere[a] ac in tui erroris deuiuz[b] deducere valeat de eorundem fratruz cōsilio decernimus super hoc salubriter(vt sequitur)prouidere. ¶ Ad impugnandas[c] autem constitutiones predictas[d] subscripta ratione[e] tā verbo q̄ scripto vsi sunt publice[f] sicut fertur: illud iquiunt: quod per clauem[g] scientie in fide[h] ac moribus[i] semel diffinierunt romani pontifices:adeo inmutabile[k] perseuerat:q̄ illud[l] succesſoꝛi revocare non licet[m] in dubiuz nec contrarium affirmare: lz de his que per clauem[n] potestatis ordinauerint asserāt secus[o] esse:in confirmatione autem regule ordinis fratruz minoꝝ: Honoꝛy terty: Gregoꝛy noni: Innocētij quarti: Alexādri q̄rti: Nicolai quarti:predecessoꝛum nostroꝝ summoꝝ pontificum hec verba[p] asserunt ꝙtineri:hec[q] est regula euangelica christi z apostoloꝝ imitatrix:que nihil in hoc mundo habet[r] pꝛoꝑrium vel commune: sed in rebus q̄bus vtuntur[s] habent simplicem[t] vsum facti: his addere presumentes[v] patres[x] summos pontifices z multa concilia generalia per clauem scientie diffinisse pauperatem christi z apostoloꝝ cōstitisse perfecte in expꝛopꝛiatione[y] cuiuslibet temꝑoralis dominij ciuilis z mūdani:z sustentationem eoꝝ in solo z nudo vsu? facti etiā constitisse: ex quibus nituntur[z] concludere non[a] licuisse:nec[b] licere ipsoꝝ successoꝛibus contra[c] premissa aliquid immutare. Ideoq̄[d] cuz constitutio nostra cum inter predicta:cōtra diffinitiones predictoꝝ predecessoꝝ nostroꝝ (sicut asserunt) diffinierit Christum z Apostolos in his que habuerunt habuisse non tñ simpliciꝛ vsuz facti:sed ius[e] faciendi de ipsis cosq̄ ipsos fecisse scriptura sacra testatur: pertinaceꝛ assertionem dicentium ipos ius huiusmodi minime habuisse:cum actus illoꝝ fuisse concludant non iustos: quod de christo nephas est dicere: hereticā declarando concludere satagunt lz[f] falso:nobis non licuisse declarare vel statuere supꝛadicta §. Itez quia constitutio ad conditoꝛez ca-

p ¶ Hec verba. s. prime sequenta. q̄ tñ pbāt id ad quod inducuntur:vt infra in.§.q̄ at.subsequ.

q ¶ Hec est regula. Verba sunt predictoꝝ ssimoꝝ pontificum ꝑmatoria fm istos regule ordinis minoꝝ.

r ¶ Habet ꝓpꝛiaz. Idest ꝑm quā nihil licet fratribꝰ habere ꝓpꝛiā vt cōmune. De ipsa enim regula (cū d scīt inanima ta)certum est q̄ nihil habere potest.

s ¶ Utuntur. Scz fratres dicti ordis.

t ¶ Simplicē vsū facti. Ex his motꝰ fuerunt tñt ad detrahēdū ꝓtectis cōstitutionibus nō sane intelligēteꝛ tñz simplicē vsum facti: vt patet infra z de creta.ad cōditorē.z cū iter nōnullos.

v ¶ Presumēteꝛ. Et male: vt patebit infra.

x ¶ Patres. Sancta proxime.

y ¶ Expropriatione. Primatie ponitur syllaba ex fine expone: expꝛopꝛiatione: idest carētia vel abdicatione.

z ¶ Nituntur. Mūdant. De ꝓfito cōpetenti de iure diuino

contrarium sentiebant:vt dixi in.c.cum iter nonnullos.

a ¶ Eorum. Scilicet christi z apostoloꝝ.

b ¶ Usu facti. Ab q̄z aliquo iure ꝑm istos:quod tamē verum non est.

c ¶ Nituntur concludere. Falso tamen:vt infra patet in.§.ex premissis.z sequenti.

a ¶ Non licuisse. Scilicet dudum vel in preteritum.

b ¶ Nec licere. Scilicet de presenti.

c ¶ Contra premissa. s. ſic diffinitiua fm istos.

d ¶ Ideoq̄. Scilicet quia contra premissa nō licet successoribus aliqua immutare.

e ¶ Sed ius faciendi. Idest ipsis rebus vtendi z donādi:z ex his aliqua acquirendi:vt in decre. cū iter. §. ruꝛsus.z verba que sequuntur expone vt sibi dixi.

f ¶ Lz falso. Istoꝝ falsa conclusio clarius patebit per ea que dicentur.j.§.ꝓximo.

g ¶ Supradicta. Scilicet q̄ christo z apostolis nō solum simplex vsus facti in habitis competierit: sed z ius

de ipsis aliqua faciendi.

a ¶ Contra ipsam. Scilicet q̄ nobis per eam nō licuerit aliquid declarare vel statuere:pꝛout in ea continet.

b ¶ Quod autem quod in ratione. Verba para.

c ¶ Videlicet. Verba que sequuntur expone:z sup his dic vt dixi in parte precedenti.

d ¶ Contrarium veritati. Quare dicas illud nō fore tenendum: immo penitus reꝓbādum: cum omnis assertio veritati(que de[a] ē) contraria vetustas erroꝛis existat.vtq̄. distinctione. capit. consuetudo. z ideo ☞tati necessario cedere habet.ea. dist. capi.veritate.z.c.ꝓcedentes z sequenti. z argumen.ff.ad.l. aquil.l.inde neratī[o]. §. vltimo. quando actio de pecu.ē anna.l. quesitum. al'o est.§.vltimo.sub lege prima.extra de purga.vulga.capt. significantibus. Et scriptum est q̄ veracitꝰ:idest veritatē afferentium summo tantummodo amatoꝛes. in corpoꝛe quetenti.vt in pꝛima.domi.sacra mysteria nō fiant.vltra meditam.col.v. Et alibi dicitur. Nos enim qui veritatez colimus ea tantummodo volumus in nostris legibus: que ipsa re obtinent.C.de vedlit.lib.xi.l.vna.

Veraces sunt amādi.

c ¶ Secundum illos. Scilicet doctoꝛes z magistros.

f ¶ Qui tenent. Scilicet quod sequitur affirmando. Bisse verbum:z similis huius verbi expositio fieri consuevit.extra de foro competen.c.si diligenti.

g ¶ Clauem spiritualem. Que ad instar clausi materialis est inducta:sicut enim clausi materialis dicitur instrumentum seu ministerium quo clausuz hostium aperitur: sic illa potestas que attribuita est dispensatoꝛibus sacramentoꝝ clausi dicitur: nam hostium celi:lz de se apertum existens. Apocalypsis.iij.capitu.vbi dicitur. Et ecce in celum hostium apertum quod est Christus.clausum tamen dicitur propter impedimentuz peccati originalis vel actualis:impedientis humanaz creaturam celum z dei gloriam ingredi. Et quia per talem potestatem in virtute passionis Christi illud impedimentum tollitur:ex hoc ponit celi aperiri z reserari dicitur. de consecra.distinctione.iij.capitu.propter exemplum.de bap.maiores.§.caute tamē.sicut al'o ꝛtingit:q̄ per sublationem impedimenti via ꝓpaꝛari z aperiri dicitur ad aliquid:vt est videre in pacto facto vltimo de petendo: per quod tollitur impedimentum exceptionis ante ex pacto de non petendo precedentis:z ex hoc aperitur via efficax ad agendum.ff.de pac.l.si vnus.§.pactus z sublato impedimento erheredationis per querelaz inofficiosi testamenti aperitur z paratur etiam via efficax ad agendum.ff.de inoffi.testamen.l.qui de inofficioso. Et sublato impedimento preteritionis per petitam bonoꝝ possessionem contra tabulas aperitur via augmenti vel diminutionis legatoꝝ ab impubere relictoꝝ.ff.de vulga. z pupilla.sub substitutione.l.z contra tabulas. de legatis.l.vltima.§.finali. multa similia alia exempla sup hoc dari possent.

Clausio spūalis que est.

Celi' ē se aptiꝰ q̄z clausit. Celi aperti legatibus exemplis declaratur.

(vt infra sequitur) absq̄ alia angustia seu labore. Scientia autem cum a natura non finit ab euentu est:z cum diligentia acquiritur.in corpoꝛe auctēti.de questo.§. hec omnia.collatio.vj.xvj.questione prima.sic vtue.C. de excusa.artificum.l.prima.libro.x.ff.de edicti.edic.l.precipiunt ediles,cum scientia requirat studium: z exercitium studiꝰ exꝑcat vsuz librorum. extra de verborum significatione. capitu. exhi. §.porro.circa fin.libro sexto. z de hoc per Guil.de electio. ii posti.iij. libro.vj.

t ¶ Potestatem. In tali potestate cōstitit tota vis clauium per christū Petro concessarum. xxiij.capi. xxxiij. questione .j. quodcunq̄.

h ¶ Esse scientiā. Cum non sit.

i ¶ Errasse. Aliud ꝓ alio putando:hic enim est ꝓpꝛie error. xxij.questione prima.capitu.in hoc. xxxvij. distinctione.ca.quānis.C.de castrensi pecu.militum.l.erat.lib.xi.

Errat qui aliud pro alio putat

m ¶ Pro quibus. I. tenentibus clauem esse scientiam.

n ¶ Diffinitio. I. magistralis seu doctoralis descriptio.

o ¶ Doctoribus. Unde doctoꝛ dicatur:z que in doctoꝛe requirantur:z quibus doctoꝛ factus etiā de iure gaudeat priuilegijs:z quot z quibus nominibus nuncupet: vide si placet quod super hoc plene notaui.extra de magistris.c.cum sit nimis.clemen.v.

p ¶ Potestas. Quare talis potestas clausi dicitur dici statim in glo.que ad instar.

q ¶ Itez soluendi. Scilicet supra terram: non autem mortuos sub terra.ad hoc vide quod legitur z not.vigesimaquarta.questione secunda.legitur.extra de sententia excommunicatio.a nobis.q.

Mō:tur an possint absolui.

r ¶ Dignos recipere. Per penitentiam ad soluendum: venia enim non datur nisi correcto. xxiij.questio.ij.legitur.l.ol.c.adhit.z.c.signis postea. C.de summa trini.l.vlt. §.si.de here.l.manichęos.a contrario sensu.

s ¶ Indignos. Per contumaciam vel rebellionem.extra de malo.z obedien.c.si quis.z.c. cum in ecclesie.

Excōicati sunt excluſi a regno celesti.

t ¶ Excludet. Debet a regno. Scilicet celesti. Sed qualiter per potestatem ligandi dicantur indigni excludi a regno celesti:? Respō.q̄ ligati per excōmunicationis sententiam fuisse:vt quia per inobedientiam resistunt: per hoc dei ordinationi resistere dicuntur.xj.questio.iij.ca.q̄ resistit.cum tudici ecclesiastico quilibet obedire ex precepto Apostoli teneatur.extra de malo.z obe.c.ois principes.z.distinctio.c.certū est.z.c. suscipitis.vbi per inobedientiam quis mori precipitur.extra de malo.z obedi.c. si quis venerit.l.per excōmunicationis sententiam velut mortuus a communione fidelium separari.extra qui filij sint legiti.per venerabilem.§.penul.que quidem excōmunicatio quem ab ipso corpoꝛe(quod est christi ecclesia) rescindit.iij.questio.iij.angelum dei.z excōmunicatus fuisse a deo dicitur separatus.xxiij.questio.viii.c.certus est:quia excommunicatio dicitur eterna mortis separatio.xj.questio.iij.c.nemo.cum deus sit vita anime de peni.distin.j.c.facilius.ver.item si anteq̄.z vita vite:idest anime:que est vita corporis.de peni.distinctio.ij.chari-

Universidad de Deusto Biblioteca

Laicus in necessitate pt̄ confessionē audire: sed nō absolueꝛe.

Secꝰ cum sacerdotō multis de causis fuit.

Claudere peccatum sera dicit vnica cellum.

Lepra leprā gd̄ representat.

Sno.versi.item proinde.non immerito igitur quis p̄ potestatem ligatus excludi a regno celesti dicitur.

a ℂ Claues. Scilicet ligatoria vel absolutoria.

b ℂ Conferuntur. De pen.distin.j.c.multiplex.ꝛ capi. quem penitet.xxj.distin.in nono. cum similibus. nec inferi ost cōpetere possint in foro penitentiali. extra de pe.omis.quod prosequere:vt not.hostiē.de offi.archi.cuz satis. ꝛ plenius in sum.de pe.§.cui confitendum.naz ꝛ si necessitatis tempoꝛ quis prioꝛi confiteri possit. de pen.distin.vj. ca.j.ꝛ.d.c.quem penitet.in ver.tāta. ip̄se tamen absoluere vel ligare non potest sibi confitenti: quia claues non habet: vt ibi.ꝛ not.ostien.ibi.capitu.pastoralis.

c ℂ Cōmuniter.i. regulariter.ꝛ hoc dicit: quia aliquando ex illusione simul cū sacerdotio conferri scientia potest infusione det: sicut ꝛ repertī sunt aliquī penitus latet̄ ept scopos ꝛ archiepiscopos assumpti:vt beati Nicolaus Ambrosius ꝛ Generno.lvj.distinctione.§.his omnibus.

d ℂ Non conferuntur. Istud oculata fide patet ad sensum in multis ad sacerdotium promotis: qui absq; scientia sunt reperti:ꝛ ideo etiam a pontificali officio inde meruerunt deponi.extra de eta.ꝛ quali.c.vltī. Et hoc idem tenere videtur sanctus Thomas.de aquino.iij.senten.dist.xvij.adde etiam quod dixi.ō.in glo.clauis enim ꝛc.

e ℂ Secundum illos. Scilicet qui dicunt clauem spiritualem nequaq; esse scientiam.

f ℂ Videt. Et est sm eos.ꝛ sic tale videre est topicum: nō elenchi.sic de spon.c.preterea.qui ma.accu. pos.ca. videtur.de transla.epī.liter corpoꝛalia.§.j.ō sef.c.capellanus.ff.de his que in testa.dele.l.proxime. iuncta ff.

g ℂ Dicī clauis. Quare hoc dicaq:vt supra in glo.que ad instar.ꝛ glo.clauis.

h ℂ Secundum illos.s.magistros vel doctores.

i ℂ Ponunt.l.suppōnunt:vel ponunt in opinione sua.

k ℂ Unam clauem. Q nasi velint dicere q̄ nō sunt plures:quasi vna sola sufficiat:cum vna tñ sit sera claudens regnum.s.peccatū.ad quam amouēdam seu aperiendaz clauis ecclesie est inducta:nec sint plures necessarie.

l ℂ Spiritualem. Hic potest dicere quod dixi supra in glosa.que ad instar.

m ℂ Discernendi. Idest discretionem facendi.

n ℂ Inter leprā ꝛ lepram. Idest inter peccatū ꝛ peccatum:non enim omnia peccata eandem exposcunt penitentiam.xxix.distin.c.necesse. xlv.distin.c.ij.l.dī.vt constitueꝛetur. unde in penitentia eligendus est cōfessoꝛ sciens solueꝛe ꝛ ligare.de pen.distin.j.quem penitet.ꝛ dist. vj.c.j. Alibi tamen hec verba leprā ꝛ lepraz sumuntur pro iudicio ecclesiastico clausi ꝛ crimināli.extra qui si.sint legi.per venerabilem.§.ratiōnibus.circa fi.

o ℂ Soluendi. Hic dicere poteo que dixi supra in verbo simili soluendi.

p ℂ Euidenter. Idest patenter vel manifeste.simile.ff. de exceptio.rei iudi ca.l.euidenter.

q ℂ Claues huiusmodi quas scientie fore dicunt.

r ℂ Et alia.s.circa motū: vt in parte precedenti.

s ℂ Conferunt or dine. Hoc statim.ō. proxime in glo.cuz probaui.

t ℂ Ad talia.s.que sunt fidei per ꝓsitionem aliquaz diffinienda.

v ℂ Illis.s.si ad talia se extenderent.

x ℂ Circa premissa. Scz que sunt fidei.

y ℂ Sacerdotes simplices. Non habentes auctoritatez preeminentem.

z ℂ Quod falsum est. Cum ad solū petrum ꝛ eius successoꝛes spectet constitutionē super fide ꝛ declarationē aliquā facere.xxiij.q5.j.c. quotiens ratio.ꝛ.c. hec est fides.ꝛ in c.erūt.ē.vltī. de verbo. significa.li.vj. ꝛ de summa trinita.c.fidei.§.nos igitur.cle.v.vtpote ad quos maiora ecclesie negocia superna dispositione tussa sunt referri.xxiij.questio.j.capitu.roganmus.xvij.distin. capitu.nec licuit.ꝛ capitu.huic sedi.extra de appella.vt debitus.in fine.de baptis.maiores.

Consti tio sup fide a solo papa fieri potest.

a ℂ Per quam.s.officiū commissionem.

b ℂ Omnia concessisse. Probatur hoc argumento in rem.ff.de officio eius cui manda.est iurisdi.l.j.§.vltō. de iurisdi.omnium iudicum.l.ij.de procura.l.ad rez.ꝛ.l. ad legatum. extra de offi.delega.c.preterea.nam alis talis cura committa nulla videretur.ff.de offi.eius.l.vltima.extra de officio delega.ex litteris.

c ℂ Uniuersaliter. Sic dicta:quia vniuersaliter sup oēs tam fideles q̄s infideles habet potestatem.super quo vide id quod nota.Hostien.super hoc.extra de voto ꝛ voti redemptio.capitu.quod super his.

d ℂ Illum effectum. Quia reuocabilem ꝛ mutabilez.

e ℂ Statuuntur. Cum statuta per clauē scīēte dicant esse īmutabilia ꝛ irreuocabilia:ilz in statutis per clauem potestatis dicant secus esse:vt parte precedenti.

f ℂ Illa per clauem scientie. Scilicet īmutabilia ꝛ irreuocabilia sm illos.

g ℂ Alia p clauē potētie. Possibilia mutari ꝛ reuocari.

Sualis cō fessio non cōprehendit spāliā.

Diffinire non pōt q̄ dā ad cognoscēdū

Dare nequit hīs admīstratiōnē etiā liberam.

a ℂ Si ipsam diximus esse clauem. Additionaliter hoc ponit non simpliciter:nec asserimus ex opinionez aliam cōtrariā:vt in prin.huius.§.dixi in glo.clauis enim.

b ℂ Nil aliud.i. Nam cum talis clauis in inscriptione sacerdotalis ordinis conferatur:vt.ō.circa prin.huius.§.ꝛ ibi probauit:absit dicere q̄ in simplicem sacerdotem transiata videaē potestas statuendi vel diffiniendi de fide: que soli sedi apostolice reseruatur in prerogatiuam priuilegij singularis:vt dixi.ō. proxime in glo.cuz ad soluz.nam in generali commissione nō transeunt ea que quis nō esset in specie verisimiliter permissurus. ex de officio lega.c.ꝛ trāslationem.de offi.vi ca.c.cum in genera li.lib.vj.ff.de pecu. l.qui peculij.de pigno.l. obligatione. et arg.extra de procura.c.non pōt.cle. v.cū nec simplex sacerdos possit manū apponeē ad ea que sunt etiam simplicis officij referuata.extra de ꝓbe.c.quāto.de ꝓbe.eccl.c.aqua.

c ℂ Nisi auctoritas cognoscēdi. Subaudi ꝛ salutare remedij in foro penitētie adhibēdi:vt.ō.eo.§.dictuz est.

d ℂ De aliqua cognoscendi. Et tic simpliciter est cognitio cause data.datus ergo simpliciter ad cognoscendum non censetur datus ad diffiniendum:vt hic.ꝛ.C.ad.l.cornel.de fal.l.vbi.de iudi.anē.ad hec.extra de offi.delega. super questionum.§.nos autem.et.§.verum.ꝛ.§.porro. non enim simpliciter cognitor habet diffinitionem:vt no.ff. de procurat.l.qui procuratorem.cum nec semper habeat iurisditionem.ff.de re iudica.l.alt pretor.Iz super articulo:de quo iudex habet cognitionez videatur regulariter habere iurisditionem.ff.de verbo.signifi.l.notionem.extra de offi.delega.er litteris.no.victo.§.nos antē. Secus autem(quoniam hic dicitur de cognitione)est in illo cui vices iudicis sunt cōmisse:etiam cum clausula donec cōmittens eas duxerit reuocandas: quia talis potestatem habet diffiniendi.extra de offi.delega.c.si delegatus.lib. vj.ꝛ antea hoc idem no.Hostiē.co.tit.c.si pro debilitate. Iz Innocē.contrarium ibi notaret ꝛ male.

e ℂ Quare. Scilicet quia potens simpliciter cognoscere non potest diffinire.

f ℂ Necessario regatur. Cum enim cognoscere ꝛ diffinire sint diuersa:habens vnum:scilicet cognoscere nō ex hoc sequitur q̄ habeat aliud:ad instar habentis etiā liberam ꝛ plenam administrationem:qui per hoc donare non potest:nisi expressa sibi data super hoc potestate.ff.de pac.l.cōtra iuris.ꝛ.l.vltī.de dona.l.filius.ꝛ ar.ff.de iurisdi.l.iusiurādum.§.vltī.cum.l.seq.ad instar etiaz illius que simpliciter cognitio est cōmissa:qui per hoc eui simpliciter cognitio est cōmissa:qui per hoc etiam ingressionem de criminib⁹ ꝛ amotionem a diffitio non consequitur.extra de offi.vica.c.Iz.lib.vj.

g ℂ Soli clauī.s.si dicatur vna tñ esse.

h ℂ Potentie. Scilicet cognoscendi.

t ℂ Et etiaz diffinire.s.cognoscēdi:al's etiam diffinitio non cōpeteret ex sola potestate cognoscendi:vt.ō.

k ℂ Dirigit. Lumen prebendo in tenebris.xv.questione.viij.c.scisciatis.duo.vt videat ꝛ liberius discernat seram claudere:vel etiam aperire.

Claudus his vti dz esse scīs.

Excōicat⁹ quo ad ecclīā milītante sepe est absolut⁹ quo ad triūphātē

Christi facta fuerūt pfecta.

l ℂ Quantum ad hoc. Scilz quo ad vsum clauium.

m ℂ Obtineat scīēntia.s.in habente clauduo vti.

n ℂ Dicem lucis. At per scientiā habeat vim ꝛ claritatē in mente quo ad vsum clauium:ꝛ illaz ponat in opere. xxxix.dist. Petruo. Habēs enim vti clauduo dz esse scīens soluere ꝛ ligare.de penitē.dist.vj.c.primo. al's suscipiens eas peccat.q ea que dixi in.c. execrabilis.circa prin.in ꝑ.minuo tdoneo.

o ℂ Bīō Petro. Luz dixit:ꝛ tibi dabo claues regni celorum.

p ℂ Post illam. Scilicet promissionem clauium.

q ℂ Subintrerit. Matth.xvj.xxiij.q.j.q5.cū.ꝛ.q.ij. legitur.extra de re iudi.ad aplice.§.nos itaq;.lib.vj.

r ℂ Solutuz ꝛ in celis. Sed hoc intellige clauē nō erāte:al's enim si ligando vel soluēdo erraret ligatus vel solutus q̄s non dī quo ad deum. Frequenter enim fit vt qui per ecclesiam militātem soluto mittitur:intus fit.s.in ecclia triūphanti.ꝛ ille soluto est.s.qui extra ecclīam triūphantem:qui intus.s.in ecclesia militanti retineri videt. xxiij.q.iij.c.si quis non recto.extra de sentē.excom.a nobis.q. Talis antē error vt in pluribus vsitatur in vsu clauium per scientiam soluendi ꝛ ligandi.

s ℂ Dabitā mentione. Quaz verisimile est tñm fecisse si scientiam talem reputaret.cum enim se daturū clauco ꝓmisisset:non videretur ꝓmissuz perfecte adimpleuisse: nisi id q̄s clauem reputaret tradidisset.arg.ff.de leg.iij. l.libaoz.de auro ꝛ argē.lega.l.q̄uis.de cōsti.pecu.l.ꝓmissoꝛ.§.constituto.de actio.emp.l.ij.§.vacua.de vsur.l. videamus.§.in fantana. Cōstat enim q̄ facta Christi pfecta fuerint:ipse enim opus imperfectionis non nouit: vt scriptura sacra testatur.ꝛ arg.ad hoc in corpore anē.constitutio que de vtgal.§.illud.collaē.vj.

t ℂ Quod autem subsequenter. Quarta pars.

v ℂ Nōnullos.i.aliquos duplici negatiua p affirmatiuā exposita.ꝛ sup hoc vide q̄s dixi in.c.ij tit.nōnullos.

x ℂ Et cetera. Dec clausula comprehensiua est multorum verborum:vt hic vides.simile.ff.de libe.ꝛ posthu.l. gallus.extra de libel.obla.dilecti.de appel.significantibus.de re iudi.ad aplice.§.iz.versi.deterauit. Unde facit in arg.pro more rebellionis qui habent in aliquibus regionibus q̄ recipiens notā in pthocollo de aliquo facto vel contractu vtātur frequenter ista clausula:ꝛ post redigēdo insm in mundum:apponunt multa verba que nō apponerāt in nota vel prothocollo:ꝛ illa sublimiter lecta fore dicunt sub tali etiā ꝛc.de iure tamē scripto nihil plus

Universidad de Deusto
Biblioteca

rel mittto in mundo ℭ in protocollo debet reperiri: vt omnis falsitas ⁊ suspitio euitetur, in corpe aut. de tabel. §. illud quoq; ⁊ sequenti. colū. quarta.

a ℭ Obuiat veritati. Et per consequens falsum est: vt dixi. ℣. in parte prima, in verſi. falsao.

b ℭ De verbis ꝓdictis. ℣. proxime. et plenius. ℣. in gte. §. contentis.

c ℭ Mentio aliqua non habet. Unde falso honorii verba super hoc allegant: quare in periculum ertremis falsi se forte involuit. ff. ad. l. come. de falsis. l. vlti. C. de iustit. codic. confirmat. §. hac igitur.

d ℭ Intuenti. Et sic oculata fide veritas huius elucescit. iustit. de gra. cogna. §. vltimo.

e ℭ In ipsa regula confirmata. Unde honorius per talem recitationez nō aliquid distinctū ꝓpositum factuz aliquid etiam distinctisse dici nō potest. argu. C. de proba. l. rationes. cōmunia virtusq; iudi. l. scriptura. cū similibus. Et quibus ꝓbatur verba narrantia fidem non facere. ad hoc autem clarius facit extra de ꝓben. c. si dignitate. cle. v.

Verba narrantia fidem non faciunt.

f ℭ In obedientia. hec tria que sequunt sunt de substantia religionis. de statu mona. cum ad monasterium. §. vltimo.

g ℭ Asserit. Set licet Christi ⁊ apostolos nihil cōmune vel proprium habuisse.

h ℭ Diffinita. Nam per modum recitationis non diffinitionis per papam Donorii fuerunt expressa: vnde verba sua ad vnum effectuz inducta non sunt ad aliud extendenda etiam in fauorabilibus. ff. de condi. ⁊ demōst. l. cum tale. §. vlti. de admi. lega. l. mutiliter. de libe. leg. l. aurelius. §. testamēto. de manumiſſ. teſt. l. titia. §. lucr⁹. extra de prēbē. c. si dignitatem. cle. v. vbi de hoc dixi.

i ℭ Immo. Super hoc verbo videre potes qđ dixi in c. execrabilis. circa ꝓin. super verbo: immo.

k ℭ Non excludat. ſ. per hoc quod ibi dicitur Christuz ⁊ apostolos fine proprio vtriſſe.

l ℭ Nihil habeant in communi. Cum proprie loquendo habere in communi aliquid non ſit proprium habere. de quo satis plene dixi in capi. ad conditorem. ⁊ capi. cum inter nonnullos.

in nudo vsu facti etiam ꝓstitisse pater, prius obuiat a veritati. Honorius qdez prefatam regulam absq; declaratione aliqua confirmauit: in cuius cōfirmatione de vbis b predictis mētio c aliqua non habetur: vt liquere pōt cuilibet ꝓfirmationez huiusmodi intuēti: nisi quatenus de vita euāgelica habet mētio in ipa regula c ꝓfirmata ibi cuz dicit: hec est regula fratrum minorum: videlz dñi nri Jesu christi sanctū euāgelium obseruare viuēdo i obediētia d: sine ꝓprio: ⁊ in castitate. Ex qbus verbis cōcludi non pōt q; per ipm pdecessorem nostrū ea que ipsi in verbis pdictis asserunt e fuerint diffinita f: imo g potest concludi potius q; vita euāgelica quam Christus ⁊ apli tenuerūt hie in cōi aliqua non h excludat: cuz sine ꝓprio viuere nō exigat: sic q; viuentes nihil habeant i in cōi. In declarationib⁹ quoq; Gregoz: Innocēty: ⁊ Alexādri: predictoz qui eādem regulaz absq; ꝓfirmatione alia declarāt: filr nulla ꝓrsus fit mētio de m pdictis: imo per eas euidenter ostenditur eoz que n habere licet ipsis fratribus vsuz o iuris ad ipm ordinem ptinere. Gregorius p quidem in sua declaratione quātum ad hoc interseruit que sequunt: dicimus q; nec in spāli: nec in cōmuni debent q habere ꝓprietatez: sed ytensilium: librozz: ⁊ rerū mobiliū: quas r licet hēre ordo vsuz habeat: ⁊ fratres sm q; generalis minister ⁊ puinciales ordinādū dixerint bis vtantur. Innocētius s autez ⁊ Alexander ꝓfati in suis declarationibus sic dixerūt: dicimus insuper q; cum in ipsa regula ꝓtineatur expresse q; fratres nihil sibi appropriēt: neq; domum: neq; locū: neq; aliquam rem: q; nec in cōmuni: nec in spāli debent ꝓprietatez habere: sed locoz ⁊ domorum ⁊ yensiliū ⁊ librozz ⁊ eoz que licet hīe ordo vsum habeat: ⁊ fratres sm q; generalis ⁊ puinciales ministri ordināduz duxerint bis vtant. Luz enim dicatur in declarationibus t supradictis q; ordo vsum rerum habeat premissaz ad vsum iuris necesse v est hoc referri: facta quidez que singuloz x sunt psonā veram exigunt ⁊ requirūt: ordo y autez vera persona non est: sed ? repūtata ⁊ imaginaria z potius est cēsenda: ḡre a ratio ℌ psona querēda est. ff. de ture codi. l. qđ referūt.

m ℭ De predictis. ſ. verbis que betrahēs ꝓdictis cōstitutionibus in eoz declarationibus asserunt ptineri.

n ℭ Que habere licet. Vide quod dixi in capi. ad conditorem.

o ℭ Usum iuris. Non ergo tñs simplicem vsum facti: vt dicto. c. ad conditorez. ⁊. c. cum inter nonnullos.

p ℭ Gregorius. Ponit verba declaratoria Gregorij.

q ℭ Debent habere proprietatez. Dec verba et sequentia istoo mouere potuerūt ad betrahēdum dicta cōstitutionibus: male tamen.

r ℭ Quas licet habere. Dec verba sane intellecta retorquentur contra tales: quia supponūt q; aliquod ius competat habendi in talib⁹ rebus: vt in. c. ad conditorem.

s ℭ Innocētius. Ponit verba declaratoria Innocentij papę: ⁊ Alexandri. sup qbus dicas qđ ū. ꝓxime dixi.

t ℭ Declarationibus supdicto. Scilicet Gregorij: Innocētij: ⁊ Alexādri.

u ℭ Necesse est. Supponeretur iniustus qđ dicere nephas est: vt in. c. ad cōditorē. ⁊. c. cuz inter nōnullos. et ibi plene dixi.

x ℭ Singulorum sunt. ſ. per singulos explicanda.

y ℭ Et requirūt. Esse enim ꝺz psona habēs factuz explicare: nec ante iuris explicanda.

z ℭ Imaginaria. Idest in imagine intellectus concepta: sicut alīs aliquid intellectu percipi magis ℌ facto vel verbo dicitur. ff. de solu. ratum. de conditio. ob causam. l. qui se. de ture dot. l. si licet. §. quotiens. de do. inter virum ⁊ vxorem. l. tñ. §. vltimo.

a ℭ Quare. ſ. qi facta per singulos explicanda persona veram exigunt: ⁊ ordo erga persona non est.

Hereditas explicare nō potest ea que facti sunt.

a ℭ Cōuenire nequeunt. Probat hoc per iura. hereditas enī que de se qđ vniuersum est. ff. de re iudi. l. hereditas. de verbo. signi. l. nihil. ea que facti sunt explicare nō pōt: nec illa sibi ꝓuenire possunt. ff. de acqui. re. do. l. hereditas. in multis. si quis testō liber. esse tussus. l. j. §. scenola. ⁊ populo vt vniuerso auditio diuinorum que facti est cōuenire nō potest extra de sen. excō. c. si sententia. §. cū so. sic nec ordi ini vt vniuersitas vl' collegiū que facti sunt per se explicare non potest: sed per membra sua illa explicat ⁊ explicare cogit. ff. de condi. ⁊ demon. l. manifestis. ⁊ argu. C. de appart. ꝓfect. prēto. l. cōmunarij. li. xij. de excusa. mune. l. maximus. li. x. de adqui. diuer. iudicū. l. restituende. sic et sentit Innocen. de sen. excō. romana. circa fi. ⁊ Compost. de rescrip. c. eam re. in glo. j. §. sed quid si canonici, ⁊ accur. ff. de iura. calum. l. tñ. §. hoc etiā. in ver. plurima parte. ⁊ ad hoc adde quod dixi in. c. si fratres. super ver. civitatibus.

b ℭ Et. Scilicet ordini vt vniuerso.

c ℭ Que sunt iuris. Ut eligere statuta facere aliquē fratrē recipere ⁊ similia. argu. xvj. q. vlti. ⁊ gregatio. extra de elec. multos. ⁊. c. in genesi. ⁊ potestas acquirēdi ea quorum ordo capax est. arg. ff. de ꝓpu. ser. l. vsufructus. quibus modis vsufruc. amit. l. seruo hereditario.

d ℭ Adhuc. Quinta para. ⁊ ponit verba declarationis Nicolai tertij: al's quarti contenta in decre. extr. §. porro. de verborum significatio. lib. vj.

e ℭ Ibi sunt. Scilicet fratres minores.

f ℭ Regule. Scilicet beati Francisci.

g ℭ Eloquio. Idest verbo. ff. de dona. l. aquilius.

h ℭ Roborantur. Idest solidantur vel firmantur.

i ℭ Exemplo. Cuius quidem Christi ois actio nostra est instructio. ℌ. q. j. deus omnipotens. extra de sepul. c. j.

k ℭ Fundatorumq;. Repetere roborantur exemplo.

l ℭ Apostolorum. Dicuntur igitur apostoli militantis ecclesie fundatores. simile de elec. fundamenta. lib. vj.

m ℭ Eius. Scilicet christi vel militantis ecclesie.

n ℭ Subtunxit dicens. Hoc videre potest quilibet super verſi. his sequentibus dicti in capitu. cum inter nonnullos. in verſi. declaramus.

o ℭ Predicto. Scilicet Nicolai quarti.

p ℭ Intentio. Ad quam semper recurrendum est: ⁊ si perfecte litere est preferenda. extra de preben. cuz olim. ff. de conditio. ⁊ demonstratio. l. in pditionibus. de legā. j. si seruo plurium. §. finali.

q ℭ Dicta regula. Scilicet sancti Francisci.

r ℭ Euāgelico ſit. detur elogo. Idest fundamentum insit plat ex verbo euangelico.

o ℭ Roborentur exemplo. Scilicet quo ad omnia in ea contenta. vt supra.

t ℭ Multa. De q bus infra subiicitur.

v ℭ Nec exemplo. Scilicet facti.

x ℭ Cōditor regule. Titus Francisc.

y ℭ Denarium vl' pecuniam. De denario vel pecunia recipiēdo specialis per regulā facta fuit interdictio. dicto capite. §. ceterū. in eadem. quia ipsoz receptio naturaliter vt in pluribus frequenter quem ad illicitū impeliit.

z ℭ Nec firmauerunt exēplo: Cum ⁊ Christus ⁊ Apli habuisse loculos ⁊ pecuniam sint reperti: quod prosequere vt dixi in capi. cum inter nonnullos.

a ℭ Interdixit. Matthei. x. ca.

b ℭ Quod tamen. Scilicet pecuniam portare.

c ℭ Dicta testantur. Hzvbiz vide qđ no. plene. in. c. cum iter nōnullos. in glo. scripture sacre.

a ℭ Preterea Augustinus. Expositor verborum christi interdicentis apostolis cum ad predicandum mitterentur pecuniam portare.

b ℭ Dicit expresse. Dicto capi. Matthe. x. ⁊ Thomas. ibidem post eum.

c ℭ Quod illud. Scilicet pecuniam portare.

d ℭ Non fuit preceptum. Idest in vim precepti intellectum: qz tunc contra facere esset peccatum. ℌ. dis. §. vlti. secus in his que sunt de ꝓfitio perfectionis: vt ibi. x. xiij. q. j. §. qz ergo. no. extra de etate ⁊ qualī. ad aureo.

e ℭ Quam. Scilicet potestatem recipiendi necessaria ab his quibus euangelium predicabant.

f ℭ Seruare apostolis licuit. Non erat enim magnuz ab illis vite necessaria ⁊ tempotalia recipere: quibus spiritualia ministrabant. j. ad Corinthios. ix. capi. extra de prescrip. cum ex officij. de officio ordina. capitu. ℌ. epticopus. lib. vj. xiij. que sit to. j. §. hic ita.

Tpalia recipiat qui spiritualia ministrat.

g ℭ Sed hoc. Scilicet q; regula illorum euāgelico sundetur eloquio: ⁊ fide christi ⁊ apostoloz roboretur exemplo: ⁊ q; sine proprio ſpecialī vel communi habeant esse

Ordo ille.

Dēditas facens vel functū rēpūtat.

Universidad de Deusto
Biblioteca

fratres: vi fuerant Christus ⁊ Apostoli. Hic autē sume literam videtur intellexisse dicere que est infra.

a ¶ Obedientia. Que dicitur melior ꝯ victima. extra de malorū ⁊ obedien. c. illud. ⁊ que sit ratio explicit supra. c. quorundam. §. penultimo.

b ¶ Intellexisse dicere. Subaudi. non autem prohibuisse vsum: etiam cuz iure vtendi. ⁊ hoc latius infra patebit.

c ¶ Quod vtiqz. Sic ipsum intellexisse.

d ¶ Declarationibus nostris. Scilicet factis in constitutionibus: ad conditorem: ⁊ cuz inter nonnullos. cum in eis non videatur qn carere proprio ⁊ sub obedientia ⁊ in castitate viuere debeant: ⁊ quin quo ad euangelica in regula expressa ipa regula euangelica dicat.

e ¶ Ipsum. Scilicet Nicolaum quartum.

f ¶ Dixisse. Gez in sua declaratione.

g ¶ Nudo. Idest deprivato ⁊ denudato ab omni proprietate ⁊ dominio ⁊ ab omni iure vtendi.

h ¶ Quo ad Christum ⁊ Apostolos. Iz quo ad fratres de tali vsu expresserit.

i ¶ Fecerit mentionem. Hic videre potes quod dixi supra eodem. §. proximo. circa principium. in glosa. vnde falso.

k ¶ Jus alios. Gal. personale vel personę coherens.

l ¶ De sola abdicatione proprietatis. de ipsa sola mentionem faciendo per modum abdicationis: aliud tus abdicasse in dubio non videtur sensisse. ar. ff. de iur. fisci. l. quesitum. §. idem respondit domo. ⁊. l. cū de lamonis. §. cū simili. in li. seu. de fen. cogni. c. j. in fi.

m ¶ Non curio alterius. Scilicet vtendi.

n ¶ Quantū ad ipsos. Scilicet Christū ⁊ Apostolos.

o ¶ Extra quo ad proprietatē. q. d. nedū quo ad ius vtendi.

p ¶ Dixisset. Dicto. capi. extit. §. porro.

q ¶ In euangelio legit. Joan. xij. ⁊. xiij. capitu. ⁊. xij. qa extio. j. capitu habebat dominus.

r ¶ Loculos. Hoc verbum expone vt dixi in. c. cū inter nonnullos. in glo. scripture sacre.

s ¶ Perfecta sunt opera. Ipse enim opus imperfectionis non vouit.

ce ¶ Infirmorum. Ratione imperfectionis.

v ¶ Impertineno. Hic nihil curo dicere: qz satis dixi et ante publicationem huius constitutionis in. c. cum inter nonnullos. in glo. que incipit mirabile. ibi videas.

x ¶ Usum facti. Abusq; alio iure proprietatis.

quisqz putet obsistere qꝫ iterdum dicitur Christum loculos r habuisse: naz sic ipse christus cuius perfecta s sunt opera in suis actibus viam perfectionis exercuit: qꝫ interdū infirmorum t imperfectioni condescendens ⁊ viam perfectionis extolleret ⁊ imperfectorum infirmas semitas nō damnaret: sic ⁊ infirmorum persona Christus asserit in loculis suscepisse. als impertinens v ō loculis fuisset obiectio nisi intellexisset Christus etiam quo ad proprietatem loculos habuisse. Preterea si diceretur Christum in loculis habuisse tantūmodo simplicem vsum x facti frustra, y diceretur qꝫ in personam infirmorum ipsos christus habuit loculos: cum sm euz 3 perfectis ⁊ etiam conueniat habere simplicem vsum facti.

Et si queratur 2 ꝓpter quos infirmos istos loculos habuerit. Augustinus a cuius dictuz insertum est b in decretis responder dicens: habebat dominus loculos a fidelib⁹ oblata conseruans: ⁊ suozum necessitatibus: ⁊ alys indigentibus tribuebat: vnde c constat ipsum d de suis e discipulis hoc sensisse. Nec hoc: sci'cet in cōmuni ⁊ quo ad ꝓprietatez aliqua habere derogat

ce ¶ Ecclesie doctor egregius ⁊ confessor ertimus. ex de relig. c. gloriosus. lib. vj.

b ¶ Insertū est. decre. rij. q. j. c. habetur dis. Hanc autem totaliter Augustini expone ⁊ sup ea vide vt plene nota. in capitu. cum inter nonnullos. in glo. scripture sacre. vltra medium eiusdem glo.

c ¶ Unde. Scilicet qꝫ dominus loculos habeat oblata conseruans ⁊ suorum ꝛc̄.

d ¶ Ipsum. Scilicet Christum.

e ¶ De suis discipulis. Jlle appellatione suoz de qb⁹ premiserat non immerito comprehenduntur: vtpote per eum sine fraude ⁊ fictione recepti ⁊ sui familiares ⁊ domestici cōmensales. argu. extra de verbo. signi. c. sicut. de priuileg. c. Iz. de semē. excō. quicūqz. lib. vi. ratione enim seruitij dicebant sui. C. in qui. cau. colo. censi. l. j. lib. xij. ⁊ ibi no. Alibi autē alio respectu sui dicuntur contra quos quis testimonium ferre non cogitur. C. ad turpil. l. si femina. ⁊ ibi no. per Bar. dicto capitu. quicunqz. ⁊ ad hoc

Suoz appellatiōe q̄ patet

facti extra de testi. c. decetero.

a ¶ Altissime paupertati. Cum nec videātur derogare perfectioni: qñ sine eius impedimento possunt in communi aliqua possideri. xij. questione. j. c. expedit.

b ¶ Decretali. Extravaganti.

c ¶ Predicatores. Nota predicatores premisit: qz primo processit eorum institutio. Simile extra de excessi. pla. c. j. de resti. do. c. j. de decl. c. j. in sup. tali scriptione. lib. vj.

d ¶ Aliqua. Puta horrea cellaria prograno ⁊ vino recolligendo.

e ¶ Quod. s. habere aliqua in cōmuni.

f ¶ Eorum. Scilz predicatorum.

g ¶ Nō repugnat. Cum ipsorum regula habere eis talia non interdicat.

h ¶ Hoc etiam. Scilicet qꝫ habere aliqua in communi etiaz quo ad ꝓprietatem non derogat paupertati.

i ¶ Alexāder. Scilicet quartus: cuius confirmationem dicti detractores pro se inducebant: vt. 3. in parte. ij.

k ¶ Libelli. Idest facta de libello diffamatorio quātū in se erat ordinum predicatorū ⁊ minoz. Et que sit pena cōtra libellum diffamatorium alterius proponentem. vide qꝫ legitur. C. de famo. libel. l. j. ff. de iureiurā. l. lex cornelia. §. si quis libellum. ⁊. v. q. j. c. quidam.

l ¶ In qua. Scilicet condemnatione.

m ¶ De dictis fratribus. s. predicatoribus ⁊ minoribus.

n ¶ Idem fratres. s. minores ⁊ predicatores.

o ¶ Propter deum dereliquerint. Sic fecerunt apostoli: vt in euangelio legitur. Ecce nos reliquimus omnia ⁊ secuti sumus te ꝛc̄.

p ¶ Exilia. Idest tenuia ⁊ pauperrima: sicut vulgariter dici consuevit frequēter qꝫ aliqua ecclesia vel dignitas habet proventus pauperes ⁊ exiles. Merito autē sic dicunt exilia: qz eisdem fratribus per questuz publicum tribuere victum solet incerta medietas. extra de ref. do. c. j. §. cōfirmatos. C. de mendici. vali. l. j. lib. x.

q ¶ Pauperem. s. in paupertate vinere volentem.

r ¶ Perfectionē euāgelicam. Intra quam saltez de cōsilio ofa abdicanda sunt: vt in euangelio legitur. Si vis perfectus esse: vende ofa que habes ⁊ da pauperibus. xxij. q. j. §. uo. extra de etate ⁊ qualit. ad aures.

s ¶ Propter qd. s. qꝫ Christum dicuntur imitari ⁊ perfectionem euangelicam amplexari.

t ¶ Eos. Scilicet Fratres predicatores.

v ¶ In statu saluandorum. Per hoc qꝫ reliquerunt omnia propter deum.

x ¶ Sed etiam perfectoꝛ. In hoc. s. qꝫ Christum imitantes perfectionem euāgelicam amplexantur.

y ¶ Observantiam. De se multum meritoriam existentem: vt in. c. quorundam. §. penul.

z ¶ Tenet formā. In relinquēdo ofa propter deum.

a ¶ Excellentez gloriaz. Scilicet vite eterne: iuxta verbū euāgelij. Lentulus accipiet ⁊ vitā eternā possidebit.

b ¶ Aut quidem. Scilz in dicti libelli condemnatione.

c ¶ Imitari. Volendo in paupertate viuere.

a ¶ Amplexari. In relinquēdo ofa propter deum.

b ¶ Ipsos. Scilz predicatores.

c ¶ Extra quo ad proprietatez. Quasi dicat: nedum quo ad vsum.

d ¶ Aliqua. Expone hic vt. 3.

e ¶ Nec obstat. s. predictis qꝫ habere aliqua in communi nō obstat altissime paupertati.

f ¶ Pauca ppria. Forte ad vite sustentationem. arg. xlvij. dist. c. sicut hi.

g ¶ Nulla habet propria. Scilicet in singulari.

b ¶ In cōmuni.

Ideo in illis magistraliter dici potuit esse altioreꝫ paupertatem qꝫ in propriis: quia illa vere dici non possunt propria. argu. ff. de verbo. signi. l. pupilli. §. vlti. xlvij. dist. sicut hi. et quia in illis non competit sic plena dispositio sicut in propriis. ff. cōmuni dotis. l. fabianus. iuncta. l. in re mandata. C. mandati. ⁊ in illis naturali vsu cuenit negligi quod cōmuniter possidetur. C. quādo ⁊ qbus quarta pars. l. j. libro. x. Et per eandem viam loquendi magistraliter vel argumentaliter potuit mouere Innocē. ille ad dicendum qꝫ altissima sit paupertas nihil habere vel le etiam in cōmuni: propter abdicationem omnimodam sollicitudinis temporalium: que vt⁹ sine peccato salem ventali exercere potest. xxvj. dist. equalis.

Possessa cōiter negliguntur frequēter.

f ¶ Nō vt papa. Cauēs papa enim multa potuisset declarando nedum fidei articulum: immo ⁊ nouum articulum inducendo. quod intelligo vt vltimo in. c. cum inter nōnullos. in ver. declaramus.

h ¶ Sed vt frater Petrus. Et sic vt primo vel vt magister nō potest pstōnem gñalem inducere: cum hoc facere solū spectet ad principes. C. de legi. l. j. Sic alias est repetere qꝫ papa existēs aliqua ꝓfert non tamē papa: sed vt magister: ⁊ tñ eius dictis tamē magistri non statur. extra de restit. spo. c. ij. §. nos aut. cuz ibi no. Nec literlocutorie eius sine cause cognitione plate in certo nego-

cio statur in allo: cum non vt princeps eam sic tulisse videatur. C. de legi. l. ij. §. vlti. & alias reperit q aliquis nō vt ipse: sed vt aliquis alīqua facit. ff. de adopt. l. si pater. §. qui duos. solu. matri. l. si vo negocium. §. j. ad senatusc̄ōsul. ffille. l. si sequēs. in fi. C. de admini. tuto. l. cum quedam. cum simlib⁹.

a ℂ Quare. s. qui illa dixit nō vt papa: sz vt frater Petrus.

b ℂ Sūmor pōtificuz. s. Nicolai. iij. ā. in ver. adhuc. idez z Hzego. ā. in §. nec hoc. s. z Alexandri. ā. in §. hoc etiaz.

c ℂ Et. s. Innocentio: qui predicta nō vt papa: sz vt priuatus dixit.

d ℂ Preferenda. Utpote auctoritabilia et ab oībus obseruāda. xj. dist. nolite. extra de cōsti. c. j. C. de le. l. leges vt gñales. cum vt dixi sine speciali mēto perfectionis possint in cōl aliqua possideri. vij. q. j. c. peruenit.

c ℂ De tali altissima. s. qz nihil habet in ppio vel cōl.

f ℂ Dicens. ij. ad Corinth. vij. c.

g ℂ Est falsum. s. q̄ ap̄lus dicta verba protulit loquendo de pauptate christi z apostolorum.

h ℂ Qui. Scilicet macedones.

i ℂ Etiam in speciali. q. d. nedum in cōmuni.

k ℂ Obtinebant. Alīs elemosynas q̄bus segtur facere minime potuissent: vt plene dixi in eq. cum ster nōnullos. in glo. scripture sacre. circa finem.

l ℂ De quibus. s. macedonibus.

m ℂ Ap̄lus asserit. Dicto. c. scīe ad Corinth. viij.

n ℂ Supra vires suas. s. supra quā cōmode pari posset valor facultatū suarum. ar. ff. de iure do. l. siue generalis. de relig. l. ac si quis. §. cunum. vbi pupil. edu. debe. l. in alimentoz. §. j. C. de rescin. vend. l. q̄go. vbi verba similia sic exponi consueuerunt.

o ℂ Quod autem dicitur. Secta para.

p ℂ Continet. Dicto. c. exīt. §. porro.

q ℂ Omni iure. Saltē psonali vel persone coherenti.

r ℂ Nullum ius. Etiam personale.

de tarantasia in quadam postilla sua: quare a dicta premissoz summoz pontificuz b sunt ei c merito preferenda d. Dicūt etiam q̄ apls de talie altissima logtur paupertate dicēs f z altissima paupertas eoz abūdauit in diuitias simplicitatis eoz. Qō euidenter est g falsuz: qa ibi loquitur de paupertate macedonū: quib etiam i in speciali bona temporalia obtinebāt k: de l quibus apl̄us m asserit q̄ supra n vires suas miserant elemosynas sanctis. ℂ Qō o autem dicit in declaratiōe Nicolai predecessoris nostri z tenerit q̄ fratres minores in rebus que eis obuenīūt habent tm̄ simplicē vsum facti: dicimus q̄ si ipe intellexerit simplicē vsum facti denudatū omnī iure: ita q̄ fratres ipsi seu ordo nullūz ius habeant vtendi: hoc est exp̄sse cōtra declarationem Hzegoz; Innocētij; Alexādri; sūmoz pontificum p̄dictoz: qbus expresse q talīū bonoz ordo vsum habeat z tenetur p: qō de vsu iuris est intelligenduz necessario: vt superius est r p̄batuz. Adhuc dicimus q̄ est cū hoc impossibile. s. vsum facti simplicem absq̄ iure aliquo (qō nihil aliud q̄ ipm vti proprie potest dici) posse in re aliqua etiam vsu non consumptibili ab aliquo obtineri: put in decre. ad conditorez canonū est probatū: z Aug. de doctri. christ. tenet exp̄sse. Preterea si simplr vsus denudatus ab omni iure haberi posset ab aliquo cōstat q̄ actus vtendi hmōi esset reputandus nō iustus s: cum ille vsus fuerit cuius non competebat vtendi: vsus aūt non iustus ad perfectionis statū nequaq̄ ptinet: nec pfectioni aliqd adyeit: sz sibi repugnare potius nosc̄itur t manifeste. Quod autez vsum talem nō iustū cōditor canonis fratrib⁹ ipsis intellexerit reseruare pbabile v nō videt: imo q̄ de iusto intellexerit ex eo pōt euidētius apparere: qō in eadē ordinatione adyecit q̄ illaz rerū dūtaxat in se: z etiā roma. ec. recipiebat dñium: quaz vsum facti liceret x habere fratribus seu ordini antedictis: subiungens q̄ non z rerū oīuz vsum hīe debeant ffes ipsi. Quantuz aūt ad vsum facti simplicem absq̄ omni iure vtendi attinet nulla z rerū pōt cēseri differentia quo ad ffes: sicenim vti de facto possunt p̄hibitis vt y pmissis a. Ex quo sequitur q̄ vsus facti de quo ordinatio loquit de tali intelligi b debeat q̄ iustus sit: z pro quo cōperat ius vtēdi: z ipse videt conditor canonis ex eo etiā sensisse qō in eadem ordinatione subiūxerit c q̄ moderatus vsus in exp̄ēs pus rebus ipsis fratribus est concessus. ℂ Rursus d ipugnatores e cōstomm huiusmodi vsus non iustus: ex quo esset absq̄ omni iure vtendi.

Jnclicti integram vt qz plurimoz sententiā cōprobat.

a ℂ Quare. s. qz illa dixit nō vt papa: sz vt frater Petrus.

b ℂ Sūmoz pōtificuz. s. Nicolai. iij. ā. in ver. adhuc. idez z Hzego. ā. in §. nec hoc. s. z Alexandri. ā. in §. hoc etiaz.

c ℂ Et. s. Innocentio: qui predicta nō vt papa: sz vt priuatus dixit.

d ℂ Preferenda. Utpote auctoritabilia et ab oībus obseruāda. xj. dist. nolite. extra de cōsti. c. j. C. de le. l. leges vt gñales. cum vt dixi sine speciali mēto perfectionis possint in cōl aliqua possideri. vij. q. j. c. peruenit.

c ℂ De tali altissima. s. qz nihil habet in ppio vel cōl.

f ℂ Dicens. ij. ad Corinth. vij. c.

g ℂ Est falsum. s. q̄ ap̄lus dicta verba protulit loquendo de pauptate christi z apostolorum.

h ℂ Qui. Scilicet macedones.

i ℂ Etiam in speciali. q. d. nedum in cōmuni.

k ℂ Obtinebant. Alīs elemosynas q̄bus segtur facere minime potuissent: vt plene dixi in eq. cum ster nōnullos. in glo. scripture sacre. circa finem.

l ℂ De quibus. s. macedonibus.

m ℂ Ap̄lus asserit. Dicto. c. scīe ad Corinth. viij.

n ℂ Supra vires suas. s. supra quā cōmode pari posset valor facultatū suarum. ar. ff. de iure do. l. siue generalis. de relig. l. ac si quis. §. cunum. vbi pupil. edu. debe. l. in alimentoz. §. j. C. de rescin. vend. l. q̄go. vbi verba similia sic exponi consueuerunt.

o ℂ Quod autem dicitur. Secta para.

p ℂ Continet. Dicto. c. exīt. §. porro.

q ℂ Omni iure. Saltē psonali vel persone coherenti.

r ℂ Nullum ius. Etiam personale.

o ℂ Continetur. Unde illorum plurium videtur superhoc iudicium preferendum: vel saltem iuxta illud Nicolai quarti dictum fore intelligendum: cōsimiliter enim esse integrum iudicium quod plurimorum sententijs cōprobatur: z quod a pluribus queritur facilius inueniatur. dist. a quibus. et per ampliores homines perfectiora veritas reuelatur. C. de fideico. l. vlti. de inge. manumis. l. ij. et ma time per ea que inseruntur. s. q. ordo vsum habeat.

t ℂ Est p̄batum. ā. in §. q̄ autez subsequenter. in decre. ad conditorez canonum. vbi de hoc satis dixi: quare hic non repeto.

v ℂ Non iustus. Qualiter hoc p̄batur. vide qz nota. in. c. cum inter nōnullos. in glo. sz vide.

x ℂ Nosc̄itur manifeste. Et hoc probatur: vt dixi in. c. ad conditorez. in. §. sz autem in rebus. in verbo. preterea si simpler.

y ℂ Probabile nō videt. Videas hīe quod late dixi dicto c. ad conditorem. in ver. estimare.

z ℂ Liceret. Idest licituz esset: per hoc excludens vsum iniustū. argumē. xxiij. q. iij. c. quid dicam. xxij. questi. vij. c. j. ff. de condit. et demonstra. l. filius. et dixi dicto. c. ad conditorem. §. sz.

a ℂ Nō rerū olim. Puta pecunie.

b ℂ Nulla rerum. In qb⁹ licet vel nō licet habere fratribus ipsis.

c ℂ Prohibitis. Ut pecunia.

d ℂ Ut permissis. In qbus cēseretur vsus non iustus: ex quo esset absq̄ omni iure vtendi.

b ℂ Intelligi debeat. Sz qualr hoc. vide qd dixi. d. c. ad conditorem. §. sz circa fi. in glo. si queras quare hoc.

c ℂ Subiunxerit. Et hic etiam videas quod ibidem post dictam glo. dixi.

d ℂ Rursus. Septima para.

e ℂ Impugnatores. Scilicet dictarum cōstitutionum ad conditorem. z cum inter nōnullos.

a ℂ Publice

Publice dicta sūt occultis Graulon.

a ℂ Publice. In hoc deterius cōmittebant ℂ si occulte assererent propter malorū malī exemplī pernicies. xj. q. iij. precipue. z argu. extra de excessi. prelat. ℂ sit. z quia rationibus z auctoritatibus descendere se nititur. xxxij. q. iij. c. nemo. vbi dicitur q̄ tolerabilior est culpa si placeat cōi q̄ si culpe vsurpetur auctoritas. et ibidem hoc notat.

b ℂ Dictaz pauptatē. s. artissimam.

c ℂ Fratrū. Scilicet minorum.

d ℂ Dānauerunt. Non sine piculo asserunt falso: tamen dicti sum. pont. hoc dānasse. si enim verū esset pro dānato dz haberi quod ipsi dānassent. xciij. dist. e. hoc nostre. z. c. sc. C. de sūma trinī. l. j. cum similibus.

e ℂ Inhibentes. Tali inhibitiōi ti facta fuisset obtēperari debuisset. iij. dist. deniqz. xj. qō. iij. qui resistit. extra de matri. z obe. si quis. ff. de reg. iur. l. non vī volo. §. qui iussu.

f ℂ Premissa. s. dictam pauperiatez z vsum fratrum non esse euangelicam et apostolicam.

g ℂ Astruere. s. affirmare. sīle extra de causa pos. ex ecclesia. §. nos igitur.

h ℂ Defensare. Si per dictos sum. pō. premissa fuissent dānata z inhibita: ex tunc ipa defendentes dānabiliores ceteris forent censendi. xxiij. dist. dicto. c. ad conditorem. §. ij.

i ℂ Ecclie romane rebellio. Latius pena magna est: vt colligit. xj. q. iij. qui resistit. extra qui filij sint legi. per venerabilem. c. pe. z dicetur latius. j. eo. c. in fi.

k ℂ Hereticus haberetur. Hoc videre potes quod dixi in. c. cum inter nōnullos.

l ℂ Ad qō dicimus. Dic incipit impugnare cōstitutionem per impugnatores assertam.

m ℂ Assertiones huiusmodi falsam esse. Unde sic allegantes viderent falsi crimīno se reos fecisse: vt dixi. ā. in §. q̄ autem subsequenter. in glo. vnde falso.

n ℂ Continet que sequunt. Ponit tenorem sīle: vt per eius recitationē aperiat assertionē p̄dictam fore falsam.

o ℂ Pertinaciter. Hic posses recitare que dixi in. c. cuz inter nōnullos. in verbo pertinaciter.

p ℂ Hoc hsumpserit. Scilicet predicta vel aliquod de premissis pertinaciter asserere.

q ℂ Ut hereticus haberet. Pz hic manifeste q̄ nō ois pturmax vel rebellis ecclie romane hereticus est censendus. Sup hoc allt vide qs legit. z no. xlv. dist. c. multi fas. z xxv. q. v. violatores. z per Har. ex de elec. c. ghiali. lib. vj.

r ℂ Sīle. Iz autez premissa asserens: vel aliquod premissoz sm̄ sectam sentētie contumax dicatur z rebellis: hoc de illo forte habet intelligi qui dictam paupertatē z vitā fratrū in nullo illam fore euāgelicam et apticam diceret: non allt qui diceret eam in omnibus nō esse talē: cum nec in oīb⁹ talis fuerit: vt ā. in. §. q̄ autez subsequenter. X. adhuc iz declaratio.

Ecclie romane rebellis nō sz est hereticus.

Rursus s asseruisse dicuntur publice t huiusmodi assertores q̄ abdicatio v iuris in cuiuscūq̄ x rei ppzietate z in vsu eius est y sancta et meritoria ppter deuz z Christo in seipso seruata z: ap̄lis imposita z ab ipsis sub voto assumpta: nec ppter hoc vsus facti ad sustētationem nature in Christo z ap̄lis cōuinctur esse non iustus a: sed tāto iustior atq̄ perfectior z deo? acceptior z mūdo exēplarior quanto plenius renūtiatum fuerit omni iuri: per qō pōt sic vtens pro vsu huiusmodi cuilibet cōtendere: vel in iudicio litigare. Que qdem assertio continet multa b falsa: cum neq̄ Christū exp̄ropriationem c p̄dictaz ois iuris in cuiuscūq̄ rei ppzietate et in eius vsu in se seruasse: nec eā ipossuisse apostolis: neq̄ sub voto ab ipsis fuisse receptaz euangelica seu apostolica doceat d hystoria: sed ctrarium euidentius manifestat e. Qō autem in predicta assertione adyicitur q̄ per abdicationē iuris f p̄dicti: videlicet proprietatis ei? vsus facti ad sustētationem g nature in Christo

s ℂ Asseruisse dicuntur. Ista pena magna est: vt dixi. xxiij. dist. c. ad conditorem. §. sz circa fi. in glo. si queras quare hoc.

t ℂ Publice. Dic dicere potes: quod no. ā. priori. §. in fili verbo: publice.

v ℂ Abdicatio iuris. Hoc verū. tamen sm̄ intentionē istorum assertorum habet exponi: ettā per sonalto vel persone coherentis.

x ℂ Cuiuscūq̄ rei. Etiam vsu hsumpti bilis sm̄ istos cum dicat cuiuscūq̄.

y ℂ Est sctā. Pro talibus assertoribus facit cōstitutio. N. tertiū exīt. §. porro. sed illa nō sic debet intelligi: vt patet in decre. ad conditorē. j. dicetur.

z ℂ Seruata. Hoc de Christo et apl̄is ex sensu p̄dicto absq̄ auctoritate aliq̄ sacre scripture motū sunt ad dicendum: vt. j. sequitur.

a ℂ Esse nō fuit. Et hoc etiā male dicebāt: vt. j. patebit.

b ℂ Deo acceptior. Prout talibus assertoribus visum est: sed desiplant: vt. j. colligitur.

c ℂ Multa falsa. Propter que in ceteris nihil: vel saltem minus auctoritatis remanere videtur. ar. xvj. dist. canones. iij. q. ix. c. pura. de cōse. di. iij. nō liceat. ix. di. c. si ad scripturas. ff. de cōdi. ecclc. l. cum etinsīē. z de hoc no. C. de trās. ac. l. si ex falsis. z plenius per Hostiē. extra de fi. instru. ex literis. z per Inno. de here. fraternitatis.

a ℂ Exp̄ropriationem. s. abdicationem.

b ℂ Doceat hystoria. Unde erubescere debēt tales loquentes super hoc absq̄ scripture auctē. in cor. auctē. de triē. z semi. §. cōsideremus. colū. iij. vnde si illi indicendo hoc asserēt reperiri in scriptura sacra nō pcul erūt a pena crimīno falsi: vt dixi. ā. in glo. vnde falso.

c ℂ Manifestat. Super hoc vide qs no. in. c. cum inter nōnullos. in glo. scripture sacre.

d ℂ Iuris p̄dicti. s. psonalis: ettā vel psone coherentis.

e ℂ Sustētationem. Quam a se nulla professio potest

Universidad de Deusto
Biblioteca

Impossibilitas nō ē tolerabilis in iure

Impossibilitas iuris ⁊ nature equiparantur.

ere lu dere: vtin. c. exīt. §. porro. ver. ne autem.

a ℂ Impossibilitatem includit. Que tolerabilis nō est in iure. arg. ff. de obliga. ⁊ actio. non solum. l. iiij. ff. de inutil. stipu. circa prin. tit. dist. c. erit autem ler.

b ℂ Et erroꝛ. Ex hoc tale volumꝫ dānabile est de iure. C. de castr. pecu. milit. l. errat. lib. xij. C. de diuer. rescrip. l. falso. & pac. l. ij. pacto. de iudi. c. j.

c ℂ Impossibile enīz est. Scilz de iure cuius impossibilitas ⁊ nature equiparari ꝓsueuerunt. ff. de condi. tit. l. q̄dītiones. ⁊. l. filio. que sententie fine ap. rescind. l. vltī. et ibi no. ⁊ ar. extra de iureiurā. c. contingit. lib. vj. xxij. q. iij. inter cetera.

d ℂ Nec̄io cōtin. Quaꝛ hoc pꝫ iura ꝓbetur euidenter. vide qđ dixī in c. cum inter nōnullos. in glo. sz vide.

e ℂ Itē est absurdū. Colligē per hoc bonum fore modum argumēdi per reductionem absurdi tatum. arg. extra de excep. cum iter. ⁊ de preben. vnicū. §. nos igīt. lib. vj. ff. sol. matri. l. ofuentio.

f ℂ Et deo acceptior. Istud enī nullo modo potest cē: omnis enim vsus sine iure vtendi subsistens iniustus ⁊ iniuriosus est: vt prohauꝫ plene in. c. cuz inter. in glo. sed vide. quare de tali iniusto vsu nihil deo acceptiꝰ offerri potest. xiij. q. v. c. j. et in multis. c. seq. j. q. j. nō est putanda. extra de decī. ex trāsmissa. ⁊ arg. ff. pro socio. l. cum duobus. §. socium vniuersa. alias est in. l. ñ fratres.

g ℂ Dictum iniusti. Quatis est quicūq; sine iure vtendi existens: vt predixī.

h ℂ Quam sit iniusta. Hoc aūt nullatenus dici: nec esse potest: ois enim actus iniusti dens a spernator est: ⁊ ideo Latina manera nō reſperit. xiij. q. v. c. scriptuꝫ est. alias sequerēt qđ gs male facīdo vel perme se vincdo suā constitutionē melioꝛem faceret ꝙ tra iura. ff. de iur. l. inficiēdo. §. insano. ⁊ melioꝛis esset cōditionis stultꝰ ē ꝙ ipse: ꝙ tra. l. seruius. ff. qꝛ vi aut clam. extra de ꝓben. cum qui. lib. vj.

Stultꝰ nō dꝛ esse meliꝰ cōditionis ē ꝙ ipse.

i ℂ Ex premissis. Nona pars.

k ℂ Nituntur. Scilicet dicti doctores.

l ℂ Expresserunt. Ut. ā. in parte secūda. ⁊ sequentibus euidenꝫ colligitur.

m ℂ Est probatum. ā. in. §. qđ autem subsequenter.

sto ⁊ apostolis nō cōuincitur esse non iustus: sed tanto iustioꝛ ⁊c. impossibilitatez[a] includit ⁊ erroꝛem[b] dictuz huiusmodi euidēter. Impossibile[c] enim est actum humanū extrinsecū esse iustuz: si exercens actum ipsuz nullum ius habeat illud exercēdi: immo nō iustus seu iniustus necessario[d] cōuincitur talis vsus. Item[e] est absurdum ⁊ erroneum qđ actꝰ alicuius non habentis ius actum huiusmodi faciendi sit iustioꝛ ⁊ deo[f] acceptioꝛ qꝫ habentis: cum cōcludat actum[g] iniustū iustioꝛem ⁊ deo acceptioꝛē existere qꝫ[h] sit iustus. ℂ Ex pmissis[i] autem inferre nituntur[k] (vt fertur) qđ predictoꝝ sum moꝝ pontificum diffinitio quā diffinierūt de paupertate Xpi ⁊ apostoloꝝ ac fratrum minoꝝ predictoꝝ regula (put superius expressum[l]) per nos nō potuit mutari: proculdubio falsa asserūt dicendo pdecessores nostros diffiniuisse talia: vt superius est ꝓbatuz[m]: ⁊ adhuc sic loquentes dum per talia[n] ꝓstitutiones[o] nras impugnare satagūt constitutiones illas[p] quibus se adiuuant ostendunt (si eoꝝ false assertiones vere q̄ existerent) fore inualidas: erroneas: ⁊ infirmas. Si enim nobis nō licuit contra cōstitutionem[r] Nicolai. iiij. pdecessoris nri in qua se fundant: pcipue aliqd[s] statuere cōmune: nec[t] sibi licuit contra[v] statuta Grego. Innoc. ⁊ Alex. predictoꝝ statuere: aut aliquid declarare: qō tamen ipm[x] fecisse[y] (sm eoꝝ assertionem) noscitur[z] euidenter: cum enim illi[a] declauerint qꝫ ordo minoꝝ habet vsum earum reruz quas licet[b] eis habere: quod[c] ad vsuz iuris est referendus necessario: vt superius est probatuz[d]: ipse[e] vō sm ipsos[f] statuit: qꝫ nec ordo nec fratres ius vtendi habeant: sed tm̄modo simplicez vsum facti[g]: ⁊ insup ordinauit: decreuit: ⁊ statuit[h]: huiusmodi ꝓstitutiones: ordinationem: ⁊ declarationē suaz: dūtaxat[i] a fratribus ipsis pcise ⁊ inuiolabiliter ꝑpetuis tēporibus obseruandam: cōstat non solū qꝫ contra declarationes pdecessoꝝ pdictoꝝ ordinauerit: sed[k] ipm illas[l] quātum ad ea que sua declaratio cōtinet[k] etiaz reuocasse[l], Ipe[m] quoqꝫ predecessoꝛ possibilis absqz iure: vt in. c. ad conditorem. ⁊. ā. in. §. qđ autem dicitur.

n ℂ Dum per talia. S. que dicunt diffinita per nr̄os antecessores per nos immutari non potuisse.

o ℂ Constitutiones nostras. Scilicet ad conditorem. ⁊ cum inter nonnullos.

p ℂ Illas. Bonoꝝ scilicet. tñ. Gregoꝝ. ix. Innocē. iiij. Alexandri. iiij. Nicolai. iij. vt. ā. in parte secunda.

q ℂ Vere existerent. S. qꝫ diffinita p altos nobis non licuisset mutare.

r ℂ Constitutionem. Scilicet Exīt qui seminat.

s ℂ Aliquid statuere. Pnot illi asserunt.

t ℂ Nec sibi. Scilicet Nicolao.

v ℂ Contra statuta. De quibus dictū est. ā. in. §. qđ autem subsequenter.

x ℂ Ipsum. Scilicet Nicolaum.

y ℂ Fecisse. Scilicet aliqua statuendo: vel declarando contra statuta predecessorum.

z ℂ Noscitur euidēter. Dicto. c. exīt. §. porro. ⁊ recitat. ā. in. §. adhuc licet.

a ℂ Illi. Scilicet Gregoꝝ: Innocētius: ⁊ Alexāder.

b ℂ Licet. Idest licitum est.

c ℂ Quod. S. eos ad vsum haberē.

d ℂ Est probatuz. ā. in. §. quod autem dicitur.

e ℂ Ipse vo. Scilicet Nicolaus.

f ℂ Sm ipsos. Scilz detractores.

g ℂ Vsum facti. Qui de se non est possibilis absqz iure: vt in. c. ad conditorem. ⁊. ā. in. §. qđ autem dicitur.

h ℂ Statuit. Scilicet Nico. tñ. sm eos.

i ℂ Dūtaxat. Hoc verbum relatum ad precedentia inducit sensum qꝫ sua ordinatio ⁊ declaratio: nō autem pdecessorum sit a fratribus obseruanda.

k ℂ Ordinauerit. Scilicet qꝫ fratres tus vtendi nō haberent: sed solum simplicem vsum facti.

l ℂ Sed ipsum. Scilicet Nicolaum.

m ℂ Illas. S. declarationes predecessorum.

n ℂ Continet. S. super abdicatione propietatis et iure vtendi ⁊ super simplici vsu facti.

o ℂ Reuocasse. Volendo suam ꝓstitutionē tñi fore per fratres obseruādam: vel reuocasse: aliter. S. per suam cōstitutionem alijs precedētibus cōtrariā. extra de cognat. spl. c. j. ⁊ de constit. lib. romanus. lib. vj.

m ℂ Ipse quoqꝫ predecessor. Scilicet Nico. tñ.

a ℂ Subtuntit. Dicto. capī. exīt qui. §. vltimo.

b ℂ Declaranerat. Dicto. capitu. exīt qui.

c ℂ In predictis. S. per se ordinatis ⁊ declaratis.

d ℂ Deducatur. S. misse. xxiij. questio. vlti. c. rogamus.

e ℂ Sua. Scilicet sedis apostolice.

f ℂ In his que sancta christi ⁊ apłoꝝ ⁊ per cōsequens fidei concernunt.

g ℂ Declarak. Ad solaz ergo sedē apostolicā spectat sup fide aliq̄ disponeꝛ vt et declarare: vt hic. ⁊. xxij. q. j. c. ꝓtēs. ⁊ c. hec est fides. ⁊. d. c. exīt. §. nos igīt. cle. v. fīe ⁊ ceteri matores cāe ad eā referunt. ca. cā. ⁊. q. c. rogamus. extra de appel. vt debit⁹. in fi.

Statuta pdecessoꝝ ⁊ successores mutari pñt.

h ℂ Assertores. In hoc qꝫ dicūt statuta pdecessoꝝ per successores mutari nō posse vel in dubiū reuocari: rubroi eui ꝓfundi deberent cū Nicola⁹. tñ. cum inter ꝓtōne principaliter se fundāt. Inuz asserat: vñ ex suīmet codicib⁹ cōuincunt. ar. xxxvij. d. c. fi. qđ vere. potissime cū tāta gaudeat potestate successor ēē ta qui suo extitit ante cessor: nec hēat l. pericli par in pares. ⁊ de elec. inotuit. ⁊ d. c. exīt. §. cetez sānā. ff. ad treb. ille a quo. §. tēpestiuum.

i ℂ Pz. i. apparet.

k ℂ Qui asserūt. S. diffinita p pdecessores mutari vel⁹ dubium reuocari non posse per successoꝛē.

l ℂ Infelicissz. Ex d. reli. po. ne nimia.

m ℂ Qui ēt. S. ordines per successores confirmati.

n ℂ In pcilio gñali. extra de reli. do. c. religionū. li. vj.

o ℂ Generalis concilij. Scilicet Innocentij. iij.

p ℂ Sūmis pōtificib⁹. Successorib⁹ Innoc. i. terdicēs.

q ℂ Et eorum. Scilicet confirmantium.

r ℂ Dissoluere. Ut. d. c. religionum.

s ℂ Ordinum. S. minorum: ⁊ idem fi alioꝝ.

t ℂ Bonus. q. d. sine concilio generali: vt probant sequēta. ⁊ argumen. C. de leg. l. vltī. in fi.

v ℂ Immutare. Ziguméaī a minoꝛ. si enī papa īmutat statuta gñalia pcilij de gb⁹ minus videbat qꝫ posset: vt puta cū plena ⁊ magna maturitate dispositaꝫ mlto fortius poterit īmutare vel declarare statuta p solū pdecessoꝛē sine pcilio edita. ex b ele. cū l cuncē. cū ibi no. Vel pōt dici qđ sumaꝫ ictē ar. alto mō. ñ. n. licuit successoꝛib⁹ ꝓrum matos ordines p aliceſſores in totū dissoluere qꝫ ē plus multo fortius: Iz eis illoꝝ regulā declarare qđ est mīn⁹. ff. de regu. iur. l. non dz cui. extra eo. tit. c. cui iz. lib. vi.

x ℂ Celebratū. Et sic qlibet ex eis confirmationē pdictam solus fecit: ⁊ sic successoꝛ eoꝝ licuit super regula declarationē facere Iz p eos confirmata: cuz extā liceret si p eos fuisset in generali cōcilio cōfirmata: vt. ā. y ℂ In illo. S. generali concilio.

z ℂ Fcā fuit. S. audi sed per eū solum.

a ℂ Supradicta. De qua fit mētio. ā. in parte secunda.

b ℂ Declarauit. Falso igīt sua cōfirmatio sup B allegatur vt alias. ā. dixi.

c ℂ Bñali pcilio. Lugduni celebrato

a ℂ Approbatoo. Et de excē. pla c. ut mīs iniqua. ⁊ capī. nimis praua.

b ℂ Sic dicēs. Et de reli. do. c. religionum diuersitas. §. sane. libro sexto.

c ℂ Pretea. x. ps.

d ℂ Vbi legit. Si enī nō legit: qui nec legere pñt (vt segui tur) oportet eos legꝫ ecclia ro. custodit: ne duz pegrinis sermonibus studēt: caput institutionis videantur amittere xl. di. c. quia nescitis.

e ℂ Assertiones huiusmodi. S. diffinita per clauem scientie in fide ⁊ moꝛib⁹ per romanos pōtifices nō posse per successoꝛes reuocari: vt supra in parte. ij.

f ℂ Zid fidem. Idest fidei articulos.

g ℂ Vel mores. Scilicet reformandos: vel reformatos conseruandos.

h ℂ Vsum facti. Absqz omni iure vtendi sm eos.

i ℂ Cum de hoc. Scilicet simplici vsu facti.

k ℂ Articulus non sit aliquis. S. principalis.

l ℂ Sub quo. Scilicet articulo.

m ℂ In symbolis. Symbolis dicit in plurali: qꝛ vnus primo fuit factus per apostolos. Credo in deum. alius fuit factus in Nicena Synodo. Credo in vnū deū. alius per Athanasium. O nicēqꝫ vult. Et quare dicitur Symbolus: vide quod no. xv. di. capī. canones.

Symbolus fidei ē triplex.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Negatio facit rẽ dubiam.

a ¶ Quasi hoc.i.q̃ christus ⁊ apostoli ꝺ hijs que habuerunt: non habuerunt nisi simplicem vsum facti.
b ¶ Dubia. Per negationem vt hic: ⁊ argumen. ff. de col. ho. l. j. §. sed cum prosint quibus ad libertã. proclamare non licet. l. iij. per illam enim res dubia fieri dicit vt dictis iurisbus. ⁊ C. de acquiren. pos. l. nemo. ⁊ fide istrũ. l. plures. ⁊ hoc verũ de negatione talĩ q̃ de se potest esse ꝓbabilis: per improbabilem enim negationem puta que fieret contra aduersarium fundantes ⁊ intentionem suam de iure cõmunꝭ: nõ dicitur effici res dubia. sic no. Innocen. extra de verborum significatiõe. ex pte.
c ¶ Per cõsequẽs. Sed vnde proueniat illa consequentia ⁊ videas quod dixi in capi. cuz inter nonnullos. in glo. scripture sacre.
d ¶ Hoc enim. Scilicet q̃ Christus ⁊ apostoli in hijs que habuerunt simplicẽ vsũ facti habuerũt.
e ¶ Contrarium reperiri. Sed vbi: vide q̃ dixi in. c. cum inter nonnullos. in glo. scripture sacre.
f ¶ Predictis. Supra in hac decre.
g ¶ Constat. Hic sume literam que ẽ infra ⁊ construe mẽtio aliqua nõ habet in p̃dictis symbolis euangelio actibus apostolorum ⁊ epistolis de ipsorum paupertate ⁊c.
h ¶ Usu facti. Quem soluz absq̃ omni iure vtendi p̃dicti asserunt se habere.
i ¶ Que ipsis offeruntur. Per talem oblationem acq̃reretur ipsis fratribus dominium eorum q̃ que offeruntur si ipsi proprietatis forent capaces: vt dixi in ca. cum inter nonnullos. in glo. scripture sacre.
Missa chrismaste rio aegrit
k ¶ Reseruauerit. q.c. exiit. §. ad hec cum fratres.
l ¶ Reseruatum. f. roma. eccle. ex dispositione dicti. c. p ministerium ipsorum fratrum: sicut per ministerium filij patri acquiritur: per seruum domino: per monachum monasterio: vt dicto. §. ad hec.
m ¶ Abhicere. Idest abdicare seu repellere.
n ¶ Expedire vlcerit. Ex cã ⁊ que illa esse possit colligit ex decre. ad conditorem. §. ẽẽẽ. ⁊. §. rursus nedum.
o ¶ Simi põti. Ut ꝓtigit ꝺ Martio pa. xiij. d. §. rursus
p ¶ In predicti symbolis. Credo in deũ. Credo l vnũ deum ⁊ Quicunq; vult. vt. ā. priori. dixi.
q ¶ Euangelio. Scilicet aliquo.
r ¶ Non habetur. Relinquitur ergo dispositioni iuris. argu. in li. ten. de feu. cogni. c. j. in fi. ff. quibus ex cau. ma. l. necnon. §. q̃ eles. Jus autem est vt successor statuta per predecessorẽz maxime ex causa valeat reuocare. vt. ā. ctr.

articuli fidei cõtinentur: nec etiam reducte: ne quasi a hoc sacra scriptura ꝓtineat: quo negato tota scriptura sacra redditur dubia b: ⁊ per consequens c articuli fidei qui habent per scripturam sacram probari redduntur duby ⁊ incerti: hoc enim d in scriptura sacra non poterit sed cõtrarium reperiri e. De fratribus autem minoribus predictis f constat g q̃ de ipsorum paupertate ⁊ simplici vsu h facti seu ō dominio eoꝝ que ipsis i offeruntur q̃ summus pontifex illud sibi ⁊ roma. eccle. reseruauerit k vel potuerit reseruare: nec q̃ illud reseruatum l successori abiicere m non liceat: si hoc expedire n viderit: seu q̃ procuratores cõstitutos auctoritate summi pontificis o pro negocijs ordinis predicti successoris reuocare non valeat: in predictis symbolis p euangelio q nec̃ actibus apostolorum ⁊ epistolis mentio aliqua non habetur r. Unde non possunt ex predictis s concludere: nisi falso quin contra ordinata per summos pontifices circa t talia valeat successor aliud v ordinare: q̃ō x Nicolaus prefatus expresse in sua declaratione inseruit y vt superius plenius continetur z.

¶ Nos ⁊ itaq; ne fabricatores mendaciorum ꝓ huiusmodi ac etiam assertores a de tã pestifera b erronea c ꝺamnata c doctrina: ꝓfutatione ꝺ ac confusione vtiq; omni digna gloriari e valeant: ⁊ alios trahere in errorem f cũ ausu arreptãdo ac petulantia 6im proba ausi b defendere publice fuerint dãnatam per constitutionem predictam f heresim: ac etiam probare: videlicet k q̃ christ ꝰ ⁊ eius apostoli in his que habuisse leguntur: tantum habuerint absq; iure aliquo simplicem vsum facti: ex quo (si verum esset) sequeretur l vsum Christi fuisse non iustum: q̃ō ꝓ-

Sinta pape l melius interpretari ſit

dic. nolite errare. C. de castré. pecu. multũ. l. errat. li. vj.
c ¶ Dãnata doctrina. Utputa quem in errorez potestatis elatum spellens: ⁊ sic per consequens abominanda. ar. C. de here. l. damnato. extra de sum. tri. dãnamus.
d ¶ Confutatione. i. refutatione seu abominatione.
e ¶ Gloriari valeant. In hoc enĩ est detestabile: iuxta verbũ psalmographi. Quid gliaris i malicia ⁊c. ⁊ iuxta verbũ prophete dicere. Non glorietur diues ⁊c. Dicere. §. c. nam ⁊ hoc graue crimen maxime in personis ecclesiasticis reputat. ex ꝺ excel. fla. q̃ sit graue. cũ per hoc sua delicta publicent: ⁊ per hoc gentes peccent. ff. vt bo. rap. l. §. si in re deposita. ⁊ alĩ. ā. dixi in glo. ex hoc magis.
f ¶ In errorem. Istud multũ vitandum est. xxvij. q. j. sepe malorum. ⁊ de hoc dixi in. c. dilectum. circa princi.
g ¶ Petulantia. Idest temeritate vel pertinacia. similiter verbum. ff. de re milit. l. omne delictum. §. qui manus. C. si quis imperatori maledixerit. l. vna.
h ¶ Ausi defendere. Per hoc veteriores ceteris forent censendi. xxiij. questio. viij. qui aliorum. xj. q. iij. c. qui cõ sentit. nota. extra de officio delega. capi. j.
i ¶ Predictam. Scilicet cum inter nonnullos.
k ¶ Videlicet. i. specificat heresim ꝺamnatam.
l ¶ Sequeretur. Unde autẽ ꝓueniat hec consequentia vide quod no. in. c. cum inter nonnullos. in glo. sed vnde.

Sttari in petõ ẽ detestabile.

m ¶ Intuitum

a ¶ Intuitum. Vide dicas vt dixi in dicto. c. cum inter. super verſi. similiter intuitum.
b ¶ Pertinaci. Potes sup hoc videre que no. d. c. cum inter. in verſi. pertinacitter.
c ¶ Erronea. Scilicet in fide.
d ¶ Talia publice presumpserunt. Supple esse ẽ si nõ habes in textu.
e ¶ Docuerunt. Docentes ergo ⁊ scientes pena eadez punitur: culpa enĩ ꝺ illis est ꝓhibita discere ⁊ docere. C. de maiestate. l. culpa.
f ¶ In dãnatas. f. per dictam decret. cum inter.
g ¶ Ut hereticos. Ut pro tanq̃ expone.
Hereticꝰ multi sunt vitandi.
h ¶ Euitandos. Igitur vitandi sunt heretici: et nec ꝺomo: vel terra foueãtur: nec negociatio eis exerceat. extra de hereti. c. licet. ⁊ eis dicendum est: non nouimus vos. xxiij. dist. diaconi.
i ¶ De fratrum. Super ista clausula: dic vt dixi in. c. execrabilis. §. nos. in glo. colligebat. ⁊ sequenti.
k ¶ Declaramus. Nõ inducit ergo hic iuris noui editio: sed antiqui declaratio. ⁊ super hoc vide q̃ dixi in. c. cum inter. in ꝓ. declaramus. ⁊ in glo. vlti. eiusdem. c.
l ¶ Heresis. i. Christum eiusq; apostolos nõ habuisse aliqua in spetiali vel in cõmuni. ⁊ q̃ in his que habuisse leguntur ipso non habuerunt.
m ¶ Deinceps. Videas hoc q̃ dixi in. c. cum inter. in ꝓ. filij deinceps. vnde per hoc verbũ videret q̃ ante hanc decr. omissa defendere vel approbare nõ esset hereticum: dicas tñ ꝺ tunc: ex quo fuit publicata decre. cum inter. cum certis talia tanq̃ heretica ibidem sint dãnata: vt ibi dixi. ⁊ hoc ver. deinceps habet effectũ suũz quo ad vitationem de talibus tanq̃ de vere hereticis faciẽdam.
n ¶ Scienter. i. ex certa scientia vel ꝓposito: secus quit cã disputationis ad maiorem veritatis indaginem. ar. c. q̃ nõnunq̃. §. nos. Vel secus si non ex certa scientia: sed forte mẽte alterna talia fieret: tñ cum nõ ꝓmanet facti: cum satis ipsa mentis alternatione puniat. ar. ff. de offi. pref. l. ofums. ad. l. comel. de ficta. l. in factuz. cum multis aliis. vel secus si talia defenderen approbarentur ignoranter: forte per talem qui aliqn in scriptis reddita ignoraret esse talia. ar. ff. de leg. ꝺ. l. ista. §. iuncta. C. plus valere q̃ agitur. l. vlti. de dona. l. nec ignorare.
Excõicatꝰ ẽ scribendo ad excõicatum.
o ¶ Verbo vel scripto. Equiparãtur ergo ista duo verbo aliquid ꝓferri vel scripto: vt alĩ xxv. dist. c. §. extra de elec. vbi matue. §. nulli. lib. vj. Unde facit argumẽtuz q̃ sicut est excõicatꝰ participans scienter excõicato cum eo loquendo: sic sibi literam mittendo: ita sentit Har. arg. extra de sentẽ. excõ. c. constitutionem. lib. vj.
p ¶ Insano. i. non sano: sed potius vesano.
q ¶ Nisi sunt. Idest conatti sunt.
r ¶ Inhibemus. Ut alĩ sepe dixi palẽ inhibitiõez ꝓtra facies peccaret mortalĩ. inj. ꝺ. pensaz. ⁊ pena ꝺgnũ

se redderet. extra de consti. c. cognoscẽtes. cum sibibus.
s ¶ Per Dam. i. constitutionem ad conditorem.
t ¶ Scientes approbet. Dic repete que. ā. ꝺixi ꝓxime in glo. j. ex certa scientia.
v ¶ Aliqd. Ex hoc videt q̃ in vno

Lõtumac qual ꝛ puniri oz.

desendẽs vel approbans ꝓtra dictã cõstitutionem penam cõtumacis ⁊ rebellis patet vbique.
x ¶ Lõtumat. In ꝓtendo statuta ecclesie: vtpote per suã obedientie notam et transgressionis incurrẽs infamem se reddit. ex de electi. duduz. j. et ca pua. de ma. ⁊ obe. illud. vj. q. j. ffamicꝰ. ⁊ peccatũ mortale cõmittit cuz ex hoc possit excõicari. extra de ma. et obe. ficio. vj. q. iij. si autẽ nobis. ⁊ c. seq. ⁊ depont etiaz merez ex transgressione statuti pcepti: vel phibitionez ꝓmulgato. iij. ꝺ. deniqz. ⁊ arg. ff. de re milit. l. iij. §. in bello.
y ¶ Rebellis. Ex tali rebellione inobtemperans nõ credẽs papã: sic ꝓstituere potuisse vt statuit hereticus iudicaret. xix. dist. nulli fas. ⁊ ibi no. per Har. extra de elec. c. gfiali. lib. vj. Sanctiones enim sedis apli cẽ accipiende sunt tanq̃ ipius diuina voce Petri firmate. xix. dist. c. sit ois. Iz in corpore canonum non sint redacte. ea. dist. si romanoꝝ. nam ⁊ patres seculi sui. ꝓpõnes ecclesiasticis debent scribere non ꝓferre. x. dist. c. certum. xcvj. ꝺ. c. si imperator. cum lex Christi sacerdotali quoscũq; subiecerit ptãt. x. ꝺ. c. suscipitis. quare cuz per rebellionem mẽsura celestis dispensationis excedit: tñ dñs in contumeliam disponẽtis. ꝺ. c. certum est. in fine.
Zenzelinꝰ se submittit ecclesie romane.
z ¶ Nulli ſ. Sup hac cla dicit plene dixi. l. c. execrabili.
¶ In notatis per me sup materia huius ꝓpõnis ⁊ aliaz sibi simiuz: ⁊ in oibus alijs vbicũq; per me dictis vel scriptis: submitto me correctioni scẽ romane eccle: si qualtercũq; me errasse contigerit in eisdem.

¶ Constitutiones. xx. Joannis pape. xxij. vna cum elegãti apparatu domini Zenzelini de Cassanis vtriusq; iuris professoris: situatione competẽti vnicuiq; assignata. Sũmaryisq; familiaribus additis. Medullis insuper glosarũ ex ipsaruz visceribus extractis: ex quibus artificiosa ꝺm alphabeti ordinez cõpositis est tabula: explicitum feliciter. Quibus diligens tam in textu q̃ in glosis adhibita est correctio: quã facile cognouerit quilibet prudens impressione isti ꝺparauerit. Hoc aũt opus tanta castigatuz diligentia impressum est Venetijs per heredes quondã ꝺñi Octauiani Scoti Modoetiensis: ac sociorũ. Anno ꝺñi. M. cccc. xxiij. die. xvij. Augusti.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Apostille ad extrauagãtes

¶ Diuini ac humani iurisconsulti z Sacri palatij causarum auditoris. B. Joã. Frãc. de Pauinis apostille ad suprascriptas extrauagantes: quas idẽ dominus cuz glo. Guil. de monte Laudino in suo tractatu: quem de visitatione intitulauit, iseruit: hic vo de eius industria cum glo. Zenzelini fuere descripta.

Extra.j. Extra.ij.

DOnus. Electi sede vacante vbicuꝝ morantes tenentur sibi non preiudicant.

¶ Susceptj. Diuisio fructuum inter habentes annalia z beneficiatos. Hanc allegat Joañ. and. in mercuriã. nemo potest. ad finẽ. de regulis iur. lib. vj. eandem allegat glo. in clemẽ. cum ei quem. in ver. nota erit. de concess. prebẽ. adde consilium Lalde. in titu. de sentẽ. excõmu. quod incipit collector papalis. Item consilium eiusdez. xj. in titu. de priuile. quod incipit. habet ordo sancte Clare. Adde decisionez in antiquis que incipit. Urbanus. Hanc etiam decret. allegat glo. in clemẽ. y. de deci. z decisio in antiquis lxxxvij. que incipit. Ites no. qꝺ vbi alicui fit gratia zc. et glo. in. c. psenti. de offic. ordi. lib. vj. in fi. super ver. superesse. z ibi Joañ. and. in nouella. z idem in additio. ad Specu. in titu. de locato. §. nũc tractemus. Et per hanc decre. rota z curia romana hodie interpretatur: et tenet qꝺ gratia expectantia ad summam lxxx. ducatorũz extendat se ad beneficium veri valoris centuz ducatorũz: vbi beneficium non est taxatum: z in gratia dicitur fm taxationem decime: als attenditur vetus valor: iuxta ea que habẽtur per Joã. andr. in additi. Specu. in rubri. de concess. prebẽ. vij. colũ. z per Pet. de ancha. in clemẽ. j. de cõcessio. preben. in penultẽ. char. z Oldra. in consil. cexxxij. z decisio. in anti. que incipit. Item nota qꝺ vbi alicui fit gratia. Et vendicat locũ ista decret. in prestimonijs z prestimonialibus portionibus: quia sunt beneficia ecclesiastica z perpetua: vt concludit Oldra. consil. cxij. quod incipit: in ecclesia Calagorritana. z ibi pulchre declarat istam constitutionez. Et de his prestimonijs facit mentionem tex. in. c. fi. de concess. preben. lib. vj. confert ad materiam huius tex. consil. Pet. de ancha. ccexxix. quod incipit circa istam perceptionẽ. z consi. cxij. qꝺ incipit: cõtra fratres. Item cõsil. Ludouici. cccexcvij. An autem per istam cõstitutionem reuocetur statutum ecclesie disponens qꝺ nonus canonicus nihil percipiet vsqꝫ ad quadriẽnium. vide Oldra. in cõsil. clxxj. qꝺ incipit: supposita consuetudine iurata: et an legatus possit mutare taxam procurationis facte cum clerico puincie: z sic obseruare. Lalde. qꝺ sic in consil. vj. in ti. de offi. lega. c. videnda est decisio in antigs. lxvj. que incipit. Item nota qꝺ vbi beneficiuz est semel taxatum: als est sub ti. de prebẽ. cum seq. In rex. ibi sciuerint. scire autem dicunt: ex quo ipoꝝ vacatio in loco vel ecclesia publice nota erat. arg. in cle. cum ei quez. in fi. de ꝓcess. preben. Et ibi sub hastatione. i. preconizatione que fit publice in loco publico. de qua no. Spec. in ti. de emp. z vendi. §. nũc dicendus. ver. his quoqꝫ. z no. in. l. licitatio. ff. de pub. z in. l. j. C. de fide instru. z iure haste ff. lib. x. In §. si vo ibi absoluatur: quia iste tex. dat formam absoluendi: vt. s. prius precedat satisfactio: si nõ seruetur forma tradita non valebit absolutio. per no. in. c. prouida. de elec. lib. vj. nam non tribuit hic ordinario simpliciter potestatez absoluendi: sed sub certo modo z forma. Clausula sequens que tollit iura disponentia in cõtrarium premiss. per qõ non obstat. c. venerabilibus. In contrariũ allegatũ: vt hic dicit Zenzel. hec clausula ad omnia supradicta extendit. Joã. franc.

¶ Ecclesie romane. Contra officiales dominiũ assumentes in patrimonio ecclesie romane.

Extra.iij.

¶ Execrabilis. Hec ꝓstitutio practicabilis est: z addit ad decret. de multa. de prebẽ. in antiqs.

Extra.iiij.

¶ Sedes apostolica. Diuisio diocesiuz potestatem non tollit executoribus z iudicibus. Hanc constitutionez allegat decisio in antiquis Joã. de imo. sub ti. de priui. que incipit: suppositio zc. repetitur etiaz in alijs decisionibus anti. sub tit. de sepulc. z vide Lalde. consi. viij. sub ti. de priui. qõ incipit: concessum est priuilegium: adde decisionez in antiquis: que incipit suppositio de Antonianis. Et ad materiam huius decre. vide no. per Archidia. xiij. q. j. in prin. vide in. c. significauit. z. c. Rodulphus. de rescrip. z debz in ordine scripture precedere cõstitutionem execrabilis: vt patet ex earũ datis. Ad presentis extrauagãtis declarationẽ idem pontifex fecit vnam aliã extrauagantem declaratoriam quam reperies hic glosatam per Zenzel. incipit: ad aplatus nostri: per quam declarat sue intẽtionis nõ fuisse qꝺ per diuisionem epatuũ z ecclesiaꝝ: a qbus diuisiones erãt facte capitulis archidiaconis vel alijs personis velle aliquatenus derogare: nisi quatenus in diuisione huiusmodi literis aplicis cõtineretur expresse: vnde vniuersis prelatis et

Prestimonie sũt dicta ecclesiastica et perpetua.

aliys quibuscũqꝫ personis ecclesiasticis z ecclesiarum decisaꝝ z in cathedrales erectaꝝ mãdauit ne capitula archidiaconatus z alios psonatus vel dignitates officia seu bñficia in ꝓdictis primarijs ecclesijs obtinẽtes quo minus visitationes exerceant, curationes recipiãt: ac alia bona z iura archidiaconalia obtineant in ꝓdictis decisis diocesibus sicut ante diuisionẽ hmõi obtinebant: nisi ẽtuz in diuisione hmõi literis apostolicis caueatur expresse impediãt quoquo mõ: quouscũqꝫ per sedem aplicam aliud fuerit ordinatum: als cõminatur contrafacientibus aiaduersionem cõdignam zc. Et hec sumptã est ex tex. in auẽ. de admi. offi. in sac. ap. circa fi. vj. col. z in §. illud tñ sanctum. col. iij. ꝓ diuersis administratioibus ab antiquo seruatis administrabũr officiales primeui sicut prius. Adde ad materiã qꝺ si epus tholosanus deputatur ꝓseruator alicuius postea erecta ecclesia tholosana i metropolitanam poterit exercere iurisdictionẽ ꝓseruatorie fm Oldr. in cõsi. ccxxij. qõ incipit bone memorie. Et si erigat prioratus in ecclesiam cathedralẽ: an tollant priuilegia que ante erectionez habebat ꝓoratus: vide eundẽ Old. in ꝓsi. ccxiij. qõ incipit: dño epo. Adde eũdẽ in consi. qõ incipit: filꝰ bone memorie. adde decis. in antiquis ccxciij. que incipit: suppositio qꝺ ex priuilegio antonianoꝝ: in quo allegat ista constitutio. In glosa in verbo ordinationẽ: ibi dic cõtra: imo ꝓsilium tenet Joan. de lig. z Joã. fant. z Joan. de imo. z alij plures in. c. cũ in illis. hic allegato: vbi vide Domi. Iz als Lalexr in publico consistorio declarauit glosam istam: nos autem transimus cum opinione contraria tanquam cõmuni. Joã. frã.

Extra. vj.

¶ Ad apostolatus. In beneficijs diuisis habet quis ea iura que habebat in integris.

Extra.vij.

¶ Si fratrum. Imperio vacante nullus nomẽ vicarij imperatoris retineat assumat vl' resumat.

Extra.viij

¶ Antique. Notabilis valde est ista inhibens ne coniugati assumant ordines sacros: quorum susceptione non possunt matrimoniuz etiã nõdum consumatuz dissoluere. hanc alleg. Jo. an. in. c. j. de voto. li. vj. in glo. sup vbo sacri ordinis.

Extra. ix.

¶ Sancta romana atqꝫ vniuersalis. Cõtra fratricellos. Adde extrauagantem eiusdez: que incipit: glorioſaz ecclesiã: in qua singulariter confundit omnes errores istorum fratricellorum.

Extra.x.

¶ Copiosus. Contra portantes infidelibus arma vetita z alia prohibita.

Extra. xj.

¶ Quia in futuroꝝ. Hec extrauagãs loquitur de duellis z torneametis. hanc allegat Hericus boic. in. c. canonũ statuta: ad fi. ꝓpter gl. Zen. super verbo torneameta. adde Jo. an. in addi. spe. in ti. de reseri. puta. §. itẽ rõnẽ. v. itẽ qõ obtẽtuz est ab ipatore nõdũ coronato. z i. c. j. ð cle. pegr.

Extra. xij.

¶ Prodiens quasi ex adipe. contra cudentes falsam monetã. Adde extrauagãtem eiusdẽ: que incipit: spondent quas non habent: ꝓtra alchymistas. z cõsi. Oldra. quod incipit: z consiliũ Bal. in vsib⁹ feu. in titu. que sunt regalia. adde decisi. in antiquis: que incipit casus talis est.

Extra. xiij

¶ Ad nostri apostolatus. Circa bannitos cam pane z maritime.

Extra. xiij.

¶ Dierum crescente. Cõtra homines marchie qui suos rectores z officiales occidebant. hanc allegat Henricus boic. in. c. canonuz statuta de consti. propter glo. Zenze. in ver. mundanis.

Extra.xv.

¶ Luz ad sacrosancte. Sup taxis. hãc extrauagãtem allegat Joan. an. in. c. statutũ. §. notariũ. de rescri. li. vj. in nouel. z in addi. spe. i fine. phemj z ad intellectũ algozismi. Adde extrauagãte Martini: que incipit in aplice dignitatẽ specula. in qua ponuntur oẽs taxe officialium curie romane. Similiter vide extrauagantem bñdicti. xij. que incipit: ratio iuris exigit. §. cetez i qua taxã facit eoruz que possunt recipere notarij rote z cardinalium z auditoꝝ camere: z i merastalli romani curie z aliorꝝ quoruncunqꝫ audientium causas in romana curia auctoritate apostolica. Adde extrauagãtez Benedicti. xij. que incipit: decens z necessariũ in. §. in salarijs. Datum Auinione. vj. kalen. Nouembris pontificat⁹ sui anno. vj. in qua taxauit salaria aduocatoꝝ z procuratoꝝ romãe curie: que omnia ꝓfirmauit Grego. ix. in sua extrauagãti: q incipit: in aplice cuius a felicis. z Martinus. v. in dicta extrauagãti: que incipit: in aplice. z in alia que incipit: romani ponti. prouidentia.

Ta Merastalli alias marescalli.

Extra.xvj

¶ Quorundã. An fratres minores indumenta villa curta z stricta ꝓ arbitrio ferre possint.

Extra.xvij

¶ Quia nonnunquã. Suspenditur excõmunicatio quã incurrebant glosantes decretalem: exut qui seminat. de verborum significa. lib. vj.

Ex. xviij.

¶ Ad conditorem. Refutat papa dominuz rerum fratribus minoribus obuenientium.

Extra.xix.

¶ Cum inter nõnullos. Contra errorez boemorum: qui dicebant Christum z eius discipulos nihil habuisse proprium zc.

Extra.xx.

¶ Quia quorundam mentes. Contra detractores extrauagãtium. ad cõditorem: z cum inter nonnullos. hanc constitutionem allegat Joan. andre. in ca. j. de sum. trini. super verſi. claue. ad declarationem potestatis clauiuz. z Bal. in auct. ingressi. C. de sacrosan. eccl. in. vj. col. z idez Joan. an. in. c. cum satis. de offi. archidia. ad declarandum quid importet cura animarum.

¶ Apostillarum domini Francisci de paninis: in quibus breuiusculo sermone effectus cuiuslibet exuagãtis habes: fm ordinez ꝙ situate sunt.

FINIS.

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ Vita Joānis vigesimisecūdi pape(si platnie in vita pōtificū credit) talis est.

IOannes vigesimussecūdus Jacobus Laturcensis antea vocatus episcopus portuensis: post longaz viginitrium cardinaliuz altercationem Lugduni pontifex creat⁹ nonis Septembris in ecclesia cathedrali coronaz pontificatus accepit. Inde vo Auinionem cū curia pfectus: octo cardinales in ieiunys quatuoz tepoz aduentus domini creauit: quoꝝ de numero fuit Jacobus caturcēsis eius ex sozore nepos: ⁊ Joannes caietani tituli sancti Theodori Dyaconus cardinalis e gente vrsina. Preterea vo in sanctos pfessores rettulit Ludouicū epz tholosanū quādam Caroli regis Sicilie filiū. Sunt tñ qui hoc Bonifacio octauo scribant. Abdicare ät se episcopatu ⁊ sacerdotio cōpulit vgonē caturcēsez epm primatum omnibus pontificalibus insignibus amulo: mitra: cappa: pileo: camisiaq romana. Priuatū autē degratiāq (vt istoruz vocabulo vtar) ac curie seculari traditū omnibus cruciatibus coactū esse vitā cum morte cōmutare: q̄ in pōtificē coniurasset. Ecclias vo tholosanā quā vnice dilexit ad archiepatuz trāstulit cuius quidē castella sex in ciuitates erexit: vt haberet archiepm tholosanus qb⁹ cū dignitate pręesset. Dioceses quoq archiepatui Narbonēsi aserpsit: limosam ⁊ abbatiā sancti pōty. Adeo pterea rebus nouis pōtifex ipse studuit vt ⁊ simplices epatus bifariā diuiserit ac diuisos i vnuz redegerit: ⁊ abbatias in episcopatus: ⁊ epat⁹ in abbatias vicissim trāstulerit: ac cōstituta prius in aliā formā transtulit: hac tñ gratitudine vsus est: q̄ clementinaz editionem cōfirmauit: mandauitq doctoꝝ⁹ oibus publicoz gymnasioruz: vt libꝝ ipsum publice legerent. Ordinē ät grandimontensem quozūdam iprobox factionibus labefactatū: in meliorē redegit: amputatis his que ordini obessent: additisq institutionibus q̄busdā: q̄bus tanta religio pstaret. Luz vo Lesarau gustanā ecclesiam admodū diligeret: eaz in metropolitanaz erexit: quinq cathedralib⁹ ecclesijs ex vndecim que terraconēsi subsunt huic assignatis. Instituit ⁊ nouū ordinem militū qui militare sub Christo dicerent in lusitania (que Portugalia dicit) qui sarracenis resisterēt: beticam ⁊ aphricā incolentibus. Betica apud antiquos ea pars hispanie dicebatur: que ad mare mediterraneū vergit nostris tępoꝝ⁹ grate nomen obtinens a cocco (vt arbitroꝝ) quo ea pars Hispanie maxime abūdat. Coccū aūt nunc granam vocant: vñ laue ificiuntur. Huius autē ordinis: quē diximus a pontifice constitutum caput in marino syluensis diocesis oppido repositus est: militibusq oia bona tēplarioꝝ amuēre rege Portugalie cōcessa sunt: quo liberi⁹ militie Christi vacarent. Luius cēsoꝝ ⁊ moderator est abbas alcobasiani monasterij cistercięsis ordinis vlyssiponensis diocesis: qui ⁊ cōscribēdi ⁊ exauctoꝝādi militē facultates hz. Deinceps vo duos Thomas in sanctos retulit: Thomam. s. epm herfordensem virū nobilē gñe: pbatuz moꝝ⁹: doctrina: ⁊ signis: miraculis clarū. Et Thomā Aquinatē ordinis sancti dñici doctorē pcellētē: cuius vita ⁊ scripta multis sunt cognita. Creauit deinde septē cardinalibus secūda ordinatione: millesimo trecētesimo vigesimosecundo statuz edictū pposuit: quo eos declarauit pertinaces ⁊ hereticos: que affirmarent Christū eiusq discipulos nihil priuatim vel in cōi habuisse: qō certe non multū cū sacra scriptura cōuenit que multis in locis testaf Christū eiusq discipulos ac veros imitatores nil ppꝛy habuisse: vt illud euāgelij: qui nō vēdiderit oia que hz ⁊ pauperibus dederit nō pōt cē dignus meus discipulus. Preterea vo hereticuz putauit esse: si qs affirmaret ipsis discipulis vēdendi: donādi: testādi: acgrendi suopte igenio ius non cōpetere: q̄ ad religionē eunres in alterius arbitriū trāseant: vñ sit vt dñi mancipia nō sibi: sed dño acgrant: vel acqsita prius ex arbitrio ⁊ mādato eius pauperibus distribuant. Haꝝ autem institutionuz literas apostolicas ad Hymnasia publica trāsmisit: ne amplius scholastici ea de rē disputare auderent. Dānauit pterea glosulā quādā fratris petri ordinis minoꝝ: qui cōuentum quēdaz terty ordinis ad imitandā Christi pauperratez aīauerat: quoꝝ de numero multi dānati ⁊ exusti fuere. Habita pterea cōstitutione (vt eoꝝ vocabulo vtar) decem cardinales creauit: iter quos Joānis colūne ⁊ fratris Matthei e gente vrsina ordinis predicatoꝝ ratio est habita. Duz hec a pōtifice agerent: flotinus exercitus ingēti clade non longe a monte Latino ab vgutione fagiolano superatus est. Uex lucenses non diutius tyrānidem vgutionis laturi: capta occasione Nerij eius filiū vrbe eyciunt: duz Lastrucū viz domi nobilem ⁊ magu pꝛōptum: quē in carcerē conicerat ob predā ex hostibus captā ad supplicū ducit. Pulsus itaq luca Nerius pnez in lucenses concitat: cui qdem ex vrbe in hostē prodeunti Pisam statim clausure portas. Js ät cū filio ad malaspinas cōfugiens tentato septus ac frustra ad tyrānidem reditu randē in flaminiā solū pinū pōtifice iubēte redyt. Atq Lastrucius ab ex̄ma calamitate ad sūmam felicitatez pducitur: e carcere eniz ad dñatuz ciuitatis Lucensis traductus est. At vo pontifex intelligens ⁊ estenses pulso pręsidio ecclesiastico oino Ferraria ⁊ vicecomites adiuuante Ludouico bauaro Mediolano potitos esse. Omissis (vt ipse dicebat) ad tēpus estensibus vicecomites interdictis notauit: magis in Ludouicū qui titulos imperij sibi vsurpabat: q̄ in vicecomites iuectus. Eodē quoq tępoꝝ gibellini Venuenses a cōciuibus suis guelphis pulsi adiuuāte Roberto rege: cuius potestati ciuitatē cōmiserant. Sauonam populariter migrauere. Hos postea etiaz extoꝝres bello isequens Robert⁹ ouz in gallias trayecit vna cū sauonēsibus in potestatē sua redactis: aliquādiu male habuit. Pontifex autez intelligēs discessu Roberti guelphos vbiq oppressi Caroluz Valesij comitem Francie regis Philippi filiū italiā mittit: qui guelphis pśidio esset: ⁊ his potissimū qui apud Uercellas cū tyrannis erant vrbis ditione potitis. Uex superueniente Ludouici imperatoris iussu Galeatio vicecomite ante aduentū Caroli turriani Uercellis pellunt: eaq vrbs in potestatē vicecomituz redigit. Portitur ⁊ Lastrucius nō ita multopost Pistoꝝ⁹: vt Guido Petramala pauloante Lyphertio: florētinis aduersantibus. Sed Lastrucius Galeaty vicecomitis auxilio fretus: nam Accium filiū cum mille ⁊ quingentis militibus ei auxilio miserat: florentinos magna clade superatos ad menia vsq psequit. Tum vo pontifex videns in Bauaro turbādi oia principium inesse: ei sacra irrerdicit more solēni: vt fieri cō sueuit. Guidonēq Petramalā post occupatuz Typherinum sacerdotio exauctoꝝauit. Lortonā quoq a dioceśi aretina separatā in ciuitatē erexit: creato Joanne viterbiēsi cortoniēsiuz epo. Interim autem Nicolaus estensis Ferrarie dominus Argentā rauēnatis ecclesie oppidum vi occupat: adiuuante Passarino Bonacossio vrbis Mantue tyrāno qui sozorē Nicolai paulo ante in vxorē duxerat. Hi etiā iunctis simul copijs Bononienses aggredi sunt ausi: sed a Beltrando ecclesie copiaz duce superati cū magno incōmodo abiere: nonita multopost a pontifice anarbemate notati. Ferrarie pterea interdictū sacris: donec Argenta redderet Lastrucius vo adeo florentinos tum vexabat capto oppido signa: vnde frequentes icursiones in eos faciebat: vt desperatione rex adduceti Carolū Roberti filium in dśm vocauerint. Tum vo Joannes pontifex Joānem vsinū in Italiā propere mittit qui florētinos ⁊ guelphos oēs in Bauaz confirmaret: iam alpes cū magnis exercitibus transeuntē. Js autē Romaz ita facturus primo Mediolanū pficiscitur gibellinoꝝ precibus motus. Uex cū accepta ferrea coꝛona pecunijs indigeret atq eas a populo exigeret quē Galeatius tuebat oibus vicecomitibus in carcerem conjectis: quatuoꝝ ⁊ vigiti ciues deligit: qui rēpubli. administrarent addito pfecto: quē ex gēte sua vbi pfecit. Bauarus tñ postea Lastrucy precibus motus vicecomites oēs incolumes dimisit: dum Luce essent: vbi imperator a lucensibus magna cū benignitate susceptus est. Inde vo abiens comitante cū mille ⁊ gngentis equitibus Lastrucio Romā peruenit vbi apud edes laterani iussu cleri ppliq romani a Stephano colūna coronaf. Preerant tñ vbi duo ex nobilitate romana quos romani impatoris vicarios appellabant. Luz vo cū Nicolaus comes alter collega abesset Stephano ea sors obtigit. Loꝛonatus iperator Petrum Lombardiensem ordinis minoꝝ: ex Reatino agro oriundū pontificez statim creat. Joānis. xxij. emulū futuꝝ: hoiem qdē humili loco natum: sed doctū: ⁊ ad res agendas aptissimū. Habuit hic primo vxoꝛē qua renuente ac reclamante: religionē ⁊ habitū sancti Frācisci suscepit. Creatus itaq pseudo pōtifex ac Nicolaus gntus appellatus: ab iperatoꝛe ⁊ his qui tunc cum eo aderant: vt verus Christi vicarius cōsalutatur. Creauit is quoq cardinales ⁊ epos hoies suipsius cōsimiles. Interea vo cuz egtes galli in pśidio florentinoꝝ relicti noctu ī fidys Pistoriū occupassent. Lastrucium Roma abire cōfestim cogunt: qui primo iunctis cuz vicecomitib⁹ copijs Pisas Lucāq peruenit. Inde vo in Pistoriū mouens ciuitatem diu obsessam fame ad deditionē tandem cōpulit. Subsequens gūt Lastruciuz cū exercitu Bauarus Uterbyj antipapā reliquit: florentias oppugnaturus: quā fortasse occupasset: in Lastrucio Bauaro morbo exīmensis laboribus cōtracto moꝛi contigisset. Bauarus tamē tanti accepti bñficij immemoꝛ eius filios Pisis ac Luca expulit: duz in ciuitatibus pręsidia disponerent: vrbibusq ipse potius est. Mortuo quoq eodē tpe Galeatio vicecomite eius filij ad Bauaz cōfugiunt hoiem rogātes: vt accepta grādi pecunia quā ipsi pollicebanē se in patriā remittat. Luz ille pecunie admodū cupidus. Accium in patriā remittens. Marcū fratrem tādiu obsidez apud se detinuit q̄diu ei pecunie redderent. Uerum Bauarus relicto Pisis ātipapa Marcoq vicecomite. Mediolanū profectus: in germaniā iturus nequaq ab Accio in vrbem recipiē paternaz iniuriaruz memoꝛe. Hermani autē milites qui in betruria Marcum vicecomitē obsidem retinebant: cognita hois virtute in eius verba iurauere: ex capitio ducē creantes: qui statim debemibus arcem castrucianis militib⁹ Luca potitus est. Uerum nō ita multo post absente Marco germa-

Thome duo p Jo. xxij. facte canonizati.

a Bñ. butisse. hoc pz in extranagāti cum inter nōnullos q̄ Joan. xxij.

Ludouicus epus tholosan⁹ p Jo. xxij. fuit canonizatus.

Cōstrūo ī papā gratiter punctuo ē.

Epat⁹ diuisit ⁊ vnit ut te Joan. xxij.

Betica ē pa hispanie.

Pauperes fortuna sanate q̄q̄z opulentissimi efficiūtur.

Cōtingat⁹ potest ē papa.

Antipapa go dicatur.

Universidad de Deusto
Biblioteca

ni milites mutata sententia Lucam vbem cuidam Bennensi ex gente spinola: qui multū classe valebat vendidere. Abeunte preterea in Germaniam Bauaro: re omni infecta ad imperiuz spectante Bonifacius pisanus comes rez gratam Joanni pontifici facturus antipapaz Auinionem perduxit: vbi in carcerem coniectus vitam cum morte permutauit. Tum vo pontifex duabus maximis curis liberatus: q Antipapaz e medio sustulerat: qq Bauarus in germaniaz relicta Italia abierat: instante Frācie rege expeditionez in sarracenos promulgat impositis decimis que philippo ipsi ad expeditionē ituro darentur. Leperant tum Lucam florentini: vnde a militibus boemicis statim expelluntur: quos antea brixiani cōtra berginates in Italiaz accersierant: quoruq auxilio fretus pōtificis legatus parmam Rhegium Mutinaq ceperat. Js autem inita cum Joanne rege Boemie amicitia omnem rationem factionum italicaruz repente cōmutauit. Nam quibus pontifex t Boemie rex amici ac socij erant: illis Robertus ac florentini repente aduersabant: nullo guelphorum aut gibellinorum discrimine habito, Martinus enim Scala Verone philippinus Bonzaga Mantue: carrarienses patauij. Estenses Ferrarie domini amicitiam t societatem cum Roberto ineunt: cuius etiam auxilio florentini adiuti pistorium capiunt: dedentibus tamē vbem quibusdam ciuibus neminecq aduersante. Interea vo Marchiones estenses nō prius ab interdicto ecclesiastico absoluti sunt: q Ferrariensium precibus fatigati argentam a se occupatam ecclesie Rauennati reddidere. Hi tamē auxilio scaligerozum freti castellum sancti felicis agri mutinensis obsidere incipiunt. Verum Carolo Boemie regis filio: Mafredoq cognomento pio: carpi domino qui societatem simul inierant estenses funduntur fuganturq: ex eoz militibus ad octingentos cecidisse ea pugna cōstat: multosq ex nobilitate captos: maxime vo Nicolaū Estensem Raynaldi Marchionis fratrem. Hac autem opportunitate motus legatus Bononiensis: comparato satis iusto exercitu: cui t Malcotus Malatesta Ariminensis: t Frācisc' Ordelaphus forliniēsis: t Ricardus Mafredus faventinus. Hostasius polentanus Rauennas prefuere. Ferrariaz obsidet. Nā hi oēs suarum ciuitatum dominatum pauloante occupauerant: cum prius earundem capitanei haberentur. Oppugnabatur tuz acriter Ferraria capto sancti Antony suburbio: cum auxiliares copie a philippino Bonzaga: a Mastino Scala: ab Ubertino carrariensi misse animum ad erūpendum Ferrariensibus dedidere: qui t hostes fundunt: t omnes fere duces capiunt. Captus autem Romandiole comes cū Nicolao Estensi cōmutatur: reliqui deinceps icolumes ad suos remittunt: hac conditione tamen: ne arma amplius contra Estenses capiant. Elatus vo tanta victoria Raynaldus Estensis in agrum Bononiensem mouens longe omnia populatus a capienda vbe paululum affuit. Venturum quidē in aurilium legati regem Boemie bononiēses sperabant: t iam esse itinere dicebatur: cū subito ei nuntiatum t Mastinum Scalā Brixiam ac Bergomum in deditionem accepisse: t Acium vicecomitem papiam ingressum arcem oppugnare. Hanc ob rem ab istituto itinere discedens relicto parme filio: cuz aliquot cohortibus papiam ipse profectus: cū superare munitiones vicecomitis non posset vasto Mediolanensium agro parmam deinceps re infecta redyt vbi quoq intellexit Americum Lastrucy filium Lucam amicorum opera recepisse. Oppugnabatur tamen arx quā etiaz rex: accepta grādi pecunia lucensibus t americo reliquit breui in Germaniam iturus italicas factiones pertesus. Nam vicecomites capta iam arce papiē longe t late vires suas diffundebant. Mutinetaq t Rhegy imposito germanorum presidio: cōmendataq parma marsilio t petro rubeo in Germaniam abyt: celerem reditum cum maioribus copys pollicitus. Abeunte autem rege Bononienses ipsi adiuuantibus florentinis t Marchione Estensi pulso legato: in libertatem se vendicant: ceso tum in vbe: tum in agris ecclesiastico presidio. Hanc ob rem legatus omni ope destitutus Auinione proficiscitur. Anno domini millesimotercētesimoquarto t trigesimo, quo tempore eodem loco Joānes pontifex moritur etatis sue Anno nonagesimo. pontificatus vo decimonono: mēse quarto. relicta in thesauris tanta vi auri quantam nullus ante se pontifex. Sepelitur autem in ecclesia cathedrali cuz magna funeris pompa. Sunt qui scribunt Petrum murroneum quondam pontificem a Joanne in sanctos relatum. Hentilemq fulginatē. t Dynum florentinum medicos insignes magnis premijs t honoribus: tamē ab eo affectos. Amator enim doctorum virorum est habitus.

Vtrū sancti sint canonizandi.

¶ Finis vite Joannis. xxij. qui clementinas publicauit: t multas edidit extrauagantes.

¶ Inder continens omnes materias: tā in textu q in glosa ordinaria declaratas: que marginib' signate sm numerum followz columnarūq facilime inuenientur.

Absq/t fine/haāt. folio. xlij. col. ij. t fol. lj. colū. j.
Abusus in bonam t malam partem sumitur. fo. xliij. colūna. iij.
Acephali sunt qui multi prelato sūsant. fol. xxv. colū. ij.
Actio realis an possit dari possidenti. fol. xlv. colū. j.
Actio realis non daf possidenti pro re corporali: sed bene pro re incorporali. ibidem.
Actiones an nomine immobilitū cōprehendantur. fol. xlij. col. j.
Actor sequz reū sequi debet. fo. xlvij. colūna. ij.
Affirmatiuaz geminata negatio ponit. fol. xlix. colū. j.
Affirmatiuaz duplicata negatio ponit. fol. xlj. col. j.
Allegatio indeterminata est admittenda. fol. xlij. col. iij.
Ambitio torquet oēs. fol. lx. col. j.
Asa est olibus pfereda. fol. xj. col. j.
Antipapa quis dicitur. fol. lxj. col. j.
Argumentum a contrario cessat aliquando. fol. xliij. colūna. ij. t folio xxvij. colum. ij.
Argumentum a cōtrario est fortissimum. fol. vj. colū. j.
Argumentum valet si dicitur: nō est ita: quia iure cautum non reperitur. fol. xxij. col. ij.
Armoniz quedam sunt offensionis: qdā defensionis. fol. xxvj. col. iiij.
Articulus nouus fidei: an per papaz possit fieri. fol. l. col. ij.
Asarus gliozz cecus est. fo. xv. col. j.
Asarus est insatiabilis. fol. lx. col. j.
Beneficium quodlibet residentiam exigit. fol. iij. col. ij.
Beneficiuz de facto trāsit obtinens absq; ero expelli potest. fol. xv. col. ij.
Beneficium quid est. fol. lx. col. ij.
Beneficiuz si debeat dimitti verbaliter qualiter a muto dimittitur, folio. xliij. colū. j.
Beneficia plura inēspassibilia fit obtinere est extra ius cōe. fol. lx. col. ij.
Beneficiorū fructus vendi pōt sub hastatione premissa. fol. v. col. ij.
Beneficiorū pluralitas anime periculum incurrit. fol. viij. col. iij.
Beneficiatus an fructus beneficij sui etat suos. fol. iij. col. ij.
Bestia est pa hispante. fo. lx. col. iij.
Bonum cōmune est priuato preferendum. folio. xxx. columna. ij.
Brevitas amatur. fol. xxxviij. col. ij.

Quon gnalis a solo papa conditur. fol. xlj. col. ij.
Canoniste vtpluriūm legum sunt ignari. fol. viij. col. ij.
Capere in iure multipliciter sumit. fol. xxx. colum. j.
Capitalam caret anima t excōicari non potest. fol. vij. col. j.
Cardinales nomen habent priuilegia. fol. xj. colū. ij.
Cardinales quare sic dicuntur. fol. xj. columna. ij.
Cardinales per papam creari: rhetoricaq an vicarij cardinales romane ecclesie. ibidem.
Cardinales an sint a papa filij: vel fratres ne capiandi. fol. xij. col. j.
Cardinalis cetus sede vacāte turbationem nō habet. fol. ij. col. ij.
Cardinalatus an sit maior pontificatu. fol. xxj. colū. ij.
Castitas deparat a carnis lubrico. folio. x. colūna. j.
Celum de se apertuz: quādoq clauditur. fol. liij. col. j.
Celi apertio legalib' exemplis declaratur. fol. liij. col. j.
Charitas bene ordinata incipit a se. folio. xx. col. j.
Charitas maxima est animam pro suis ponere. fol. xxvj. col. ij.
Christus t eius discipuli aliquid habuerunt ppij. fol. xlix. col. ij.
Christus ad quid loculos habuit. folio. l. colūna. ij.
Christus vbi fuit natus: nutritus: et passus. fol. xxvj. colū. j.
Christi facta fuerunt perfecta. folio liij. colū. ij.
Christi actio est nostra instructio. folio. xvij. col. iij.
Christi opera fuerunt patientia. folio. xlvij. col. j.
Ctatio est de pcessu. fo. xxxij. col. ij.
Ctulus est quid inanimatum. folio xxj. columna. ij.
Claritas est propria legibus. folio xvij. colū. iij.
Claudere peccatum sera dicit vnica celum. fol. iiij. col. ij.
Clauis spiritus que est. fol. iij. col. j.
Clauibus habens vti dz esse scienter. folio. iiij. colū. ij.
Clicus priuilegiat': q: residet si vagari incipiat illud pdet. fol. x. col. ij.
Clerici in vestimentis decoriez querere nō debent. fol. xxxvij. col. iij.
Clerici mendicātes qui appellandi sunt. fol. x. col. ij.
Collatio sola tus tribuit in beneficio. fol. xv. col. j.
Cōiugat' pōt ee papa. fol. lxj. col. ij.
Coniuncta pro disiuncta ponitur et econtra. fol. v. col. iiij.
Consilium mutare sapientis est. folio. xxvij. col. ij.
Conspiratio in bonam t in malam partem sumitur. fol. xxxij. col. j.
Consuetudo in confirmatione attenditur. fol. viij. col. ij.
Constitutio principis post duos mēses ligat a tempore publicatiōis. folio. xxij. col. j.
Cōstitutio nouiter edita respicit futura. fol. j. col. ij.
Cōstitutio sc'i pij reuocat etiaz nō facta mētione. fol. iij. col. iiij.
Cōstitutio non ligat a tempore editionis. fol. xij. col. ij.
Consuetudo qñ ligat. fol. xlij. col. ij.
Constitutio principis qualiter scribenda est. fol. xxxvj. col. ij.
Constitutio super fide a solo papa fieri potest. fol. liij. col. iiij.
Cōstitutio principis nō dz esse fabulatiua alicui iuris. fol. vj. col. j.
Conuentiones an facere liceat. fol. xxv. columna. j.
Contumax qualiter punitri debet. folio. lix. colūna. ij.
Copulatiua cōiungit diuersa. fol. v. colū. ij. t fol. xlvij. col. ij.
Copulatiua omniuz copulatoz existentiam exposcit. fol. v. col. iij.
Copulatiua requirit concursum copulatorum. fol. xlij. col. ij.
Correctio fit moderata. fo. xxj. col. ij.
Corrumpit fastos hominez comitiua malorum. fol. xxv. col. ij.
Curam insolidum possunt plures in eadē eccliā habere. fo. xvj. col. iij.

Decimaruz collectores a ḡbus deputantur. fol. v. col. ij.
Decisiones rote an faciant ius. folio ij. columna. j.
Deliberatio in agibilibus est necessaria. fol. xij. col. j.
Deus interrogat cor t non manum. fol. xlvij. col. j.
Deus est via veritas t vita. fo. xlvij. columna. iij.
Deo de se mali non sunt. folio. xxx. columna. iij.
Diffinire nō potest qui datur ad cognoscendum. fol. liij. col. j.
Dignitas per quid discernitur. folio lx. colūna. iij.
Dignitatis auidus a vitio non abstinet. fol. lx. col. j.
Dignitates ecclīastice sunt tpalib' dignziores. fol. xxj. col. ij.
Discordia est mater litiū. fol. xxxix. columna. iij.
Distinctiua pro parte vera est tota vera. fol. xx. col. iij.
Dispensatio legitima que dicitur. folio. xiij. colū. ij.
Dispensatio qd est. fol. lx. col. iij.
Dispensatio super beneficiorum pluralitate a quo fieri potest. fol. lx. columna. iij.
Dispensatio in beneficiorum pluralitate: an fit tutno a periculo anime. folio. lx. colūna. j.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Disputatio vtilis est.fol'.xlj.col.tij.
Ditio est equiuocuꝫ.folio.xl.col.tij.
Diuitio non tollit legatũ nec pignoris obligationem.fo.xvij.col.tij.
Dominus inuitis subditis non potest se alteri subijcẽ.fo.vij.col.tij.
Dominium aliquarum rerum fuisse penes Christum auctoritate diui Aug.comprobatur.folio.xlix.col.tij.
Domicilium clericl in dubio vbi presumitur.folio.x.colum.tij.
Donare nequit habens administrationem etiam liberam.folio.litij.columna.j.
Donatarius est ad antidota obligatus.folio.xxxiij.col.tij.
Duella an aliquo casu sint hodie permissa.folio.xxvij.col.tij.
Ecclesia vna est in plura membra dispersa. folio.tij.col.j.
Ecclesia fuit fundata non in loco: ꝫ in persona.folio.xj.col.tiij.
Ecclesia romana dicitur sancta ꝛ sacrosancta.fo.xxiij.col.tij.
Ecclesia virtis literatis permaxime indiget.folio.x.colum.j.
Ecclesie iura per duo deperiunt. folio.x.colum.tij.
Ecclesie romane rebellis nõ semper est hereticus.folio.lxij.col.j.
Ecclesie ministerium vituperatur si per clericos mendicatur. folio.x. columna.tij.
Ecclesiaꝝ gladio pietat⁹ vtroꝫ tuetur.folio.xxij.col.tij.
Elemosyna non est de alieno facienda.folio.l.colũ.j.
Eligere habens tx rationes decime: vel refidium intra decem dies si vnum elegerit: licet adhuc intra tempus existat variare non poterit.folio.v.colum.tij.
Episcopus non sit litigiosus. folio xlvij.colum.tij.
Episcopus est triplex: scilicet ordinis: domicilij: ꝛ beneficij.fol'.xvj. columna.tij.
Episcopi tantum possunt quantum papa quo ad ea que sunt de constitutionis efficacia.folio.xx. col.j.
Episcopi sententiam excõmunicationis canonis incurrere possunt. folio.xxvj.colum.j.
Episcopi sunt ad canonum obseruãtiam astricti.folio.xxv.col.tij.
Episcopum facit non nomen sed vita.folio.x.colum.j.
Episcopatus papa soluo diuidit.folio.xvij.colum.j.
Episcopatus diuidere nullus potest preter papam.folio.xix.col.tij.
Errans non consentit. folio.xlj. columna.tij.
Errat qui aliud pro alio putat.folio xlj.colum.tij.
Erroris magistri qui dicuntur. folio.xxv.colum.tij.
Erubescentia sine lege loqui. folio xj.colum.tij.
Estimatio quid est. folio.x.col.j.
Et de sui natura copulat diuersa. folio. vj.colum.j.
Exceptio est de eo de quo regĩa.fol'. lj.colum.tij.
Excommunicatio non fertur in locum.fol'.xxj.col.j.
Excõmunicationis diuersi sunt modi.folio.xvij.col.j.
Excõmunicati sunt exclusi a regno celesti.folio.liij.col.tij.
Excõicare põt laicus ex pape commissione.fol'.iij.col.tij.
Excõicatus quo ad ecclesiã militantẽ sepe est absolutus quo ad triũphantem.folio.litij.columna.tij.
Excõmunicatus est scribens ad excommunicatum.fo.lix.col.j.
Executor ad gratias qualiter procedere potest.fol.xvij.col.tij.
Executio sententie prompta debet esse.folio.xliij.col.j.
Exiij tres sunt spẽs.fol'.xxx.col.j.
Et non semper pituat.fol'.xj.col.j.
Ex quandoꝫ pituat: quandoꝫ ponit.folio.xliij.col.tij.
Experientia est rerum magistra.folio.xliij.colum.tij.
Extorsio libergalitatem nescit. folio lx.columna.tij.
Extrauagantes qualiter ꝛ vbi debẽt produci si de eis dubitatur. folio j.columna.tij.
Fiam negligẽs crudelis est. folio.xl.colũ.tij.
Fictio non extenditur ad casum nõ expressum.fol'.v.colũ.tij.
Fides non probatur nisi per scripturam.fol'.l.colũna.j.
Fides est firmiter credenda.folio.l. columna.tij.
Filius cuius pater rex erat tempore conceptionis: non autem tempore natiuitatis vel ecõtra: an potiatur primlegio filij regis. folio xij.columna.tij.
Filius an possit ob patris crimina plecti.fol'.xxxij.col.tij.
Filij sanctoꝝ non sunt qui loca sanctoꝝ tenent.fol'.ij.colũ.tij.
Filij hereticoꝝ an perdant suam dispensationem ppter heresim parentum.fol'.xij.col.j.
Forma pecunie mutata censet mutari ius suũa.fol'.xxxij.col.tij.
Fructus et obuentiones differunt. folio.vj.colũna.j.
Futura solus deus cognoscit. folio xxvij.colũna.tij.
Futura non sunt in cognitione humana.folio.xxj.colũ.tij.
Generalis concessio non cõprehẽdit specialia.fol'.liij.col.j.
Gesta ꝛ facta non differunt.folio.l. columna.tiij.
Gladij ptãs est vtilis.fol'.xxj.col.j.
Gloriari in peccato est detestabile. folio.lvij.colũ.tij.
Gratia gratis data ꝛ accepi debet.folio.xxxiij.colũ.j.
Habendi modus fm alios est triplex.fol'.lj.colũ.tij.
Hereditas facens defunctum representat.fol.liij.col.tij.
Hereditas explicare non põt ea que facti sunt.fol'.lv.colũ.j.
Hereticus est qui non est ecclie mẽbrum.fol'.xxvj.colũ.tij.
Hereticoꝝ multis sunt vitandi. folio.lix.columna.j.
Homicidium cõmittit qui proximo detrahit.fol'.xlij.col.tij.
Hominis seruitio cuncta sunt deputata.folio.xliij.col.tij.
Honor est duplicis preferendus.folio.xlvij.colũ.tij.
Honores matores assig nõ põr q mi noris ꝫ indignus est.fo.lx.col.tij.
Hospitalitas an sit necessitatis. folio.x.colũna.tij.
Ihesu nomẽ est super omne nomen.fol'.xlix.colũ.tij.
Ignoris nõ dr negligẽs.fol'.v.col.j.
Ignorantia ceca dr.fol'.xxxv.col.tij.
Immo multipliciter simitur. folio lx.col.tij.ꝛ fol'.xlj.col.j.
Immobilia non reputãtur vsita.folio.xliij.colũna.tij.
Imperator dicitur filius ecclesie.folio.xxvj.colũ.tij.
Imperium cõmittam est a Christo etiã super infideles.fol'.xx.col.tij.
Impossibilitas non est tolerabilis in iure.fol'.lvij.colũ.tij.
Impossibilitas iuris ꝛ nature equiparantur.ibidem.
Indignus beneficiuꝫ recipiens peccat.folio.lx.colũ.tij.
Indignum scienter pmouens mortaliter peccat.fol'.lx.col.tij.
Infamia iuris repellit a multis.folio.xxxij.colum.tij.
Infinitas an reprobetur.fol'.xxxix. columna.tij.
Infinitiuus que sunt ꝓsentia signat. fol'.xx.colũ.iiij.
Iniuria nõ fit volẽti.fo.xxxj.col.tij.
Iniuriã ecclesie factam papa remittere nequit.fol'.xxj.col.j.
Inquisitio an possit fieri infamia nõ precedente.fol'.xvij.col.j.
Insolẽs qd notat.fol'.xxiij.col.tij.
Interdictus in terram latum personas ẽt astringit.fol'.xxvij.col.tij.
Intẽtio est attẽdẽda.fo.xliij.col.tij.
Interdictum varias habet species. folio.xxxij.col.tij.
Iudex secularis ad canonuꝫ obseruationẽ cõpellit põt.fo.xxvij.col.iij.
Iudex multa in literis non expressa potest.fol'.xix.col.j.
Iudex secularis punire potest iam punitum per iudicem ecclesiasticum.fol'.xxxij.col.tij.
Iudex sententiaꝫ latarum multa rimari dr.fol'.xxxvij.colum.tij.
Iudex non patiatur se contemni. folio.xxx.colum.tij.
Iudex electus ab vniuersitate an ꝺ iure cõmuni habeat per superiorẽ confirmari.fol'.viij.colum.j.
Iudices pedanei qui sunt.folio.xlvij.colum.tij.
Iudices plures vniuersitati preesse possunt.folio.viij.colum.tij.
Iudicium est equiuocuꝫ. folio.xxxvij.colum.tiij.
Iudicium integrum dicitur quod plurimoꝫ sententijs comprobatur.folio.lvj.colum.tij.
Iura dissimilia rationis dissimilitudo inducit.fol'.lvj.colum.tij.
Iura aliquid proprium sore dicentia non sunt per iniquitatem ĩtroducta.folio.lj.colum.tij.
Iurium correctio vitanda est.folio xv.colum.tij.
Iurisditio ordinaria tribuitur per legem monuam ꝛ per legeꝫ vlũ. folio.xx.colum.tij.
Ius naturale ꝛ particulari põt mutari.folio.xxxij.colum.tij.
Ius ad rem ꝛ ius in re differunt.folio.xvij.colum.tij.
Ius cõmune quandoꝫ mutatur. folio.iiij.colum.tij.
Jusꝑpatronatus quare laicis concedatur.folio.iiij.colum.tij.
Kiende sunt de proximis intelligende.folio.ij.colum.tij.
Labor nõ debet esse sine mercede.fol'.xxx.colum.liij.
Laicus in necessitate potest cõfessionẽ audire: sed non absoluere. folio.liij.colum.tij.
Lasci an sint ad hospitalitatẽ astricti.folio.x.colum.iiij.
Lector pro ingenio audientiam se adaptet.folio.xlj.colum.ij.
Lectura per exercitium suscepti incrementum.folio.xxxv.colum.tij.
Lex de infinitis constituꝫ nõ potest. folio.xxxix.colum.tij.
Lex succumbit canoni vbicuꝫ peccatum subest.fol'.xxvij.colum.j.
Lex duellis mittens succidit canoni hoc phibẽti.fol'.xxvij. co.tij.
Lex nõ dr ee delusoria.fo.xxj.co.tij.
Legis descriptio.folio.lj. colũ.tiij.
Legis verba licet offendere fuatamente.fol.xvij.colum.tij.
Legis etiam abrogate noticia est necessaria.folio.xxv.colum.tij.
Lepra ꝛ lepra quid representant.folio.liij.colum.tij.
Libertas a papa potest auferri.folio.xxxj.colum.tij.
Libertatis diffinitio.fol'.xlvj.col'.j.
Litere apostolice an sint impetrantibus pro titulo.fol'.xvij.co.tij.
Locus non sanctificat hominem. folio.tij.colum.tij.
Loci appositio an sit de substantia cõtractus.folio.xvij.colum.tij.
Lupus pro quo sumitur in iure.folio.xxiij.colum.tij.
Magistratus ꝛ officia sibi sola nolle assumẽtes variis penis restringuntur.fol'.xxj. col'.j.
Malum vnum ad aliud sepe sequitur.folio.vij.colum.tiij.
Mandatum pape habet vim constitutionis.fol.j.colum.tiij.
Mandati fourniam iudex seruare tenetur.fol.xlx.colum.j.
Maritus de licentia vroris etiã in uenia⁹ continentiam promittentis potest esse presbyter: non tamẽ religiosus: nisi vxor religionẽ profiteatur.folio.xxiij.colum.tij.
Mater est honoranda.fo.xlvij.co.tij.
Matrimonium initiatur ratificat. ꝛ consummatur. fol'.xxij.col.tij.
Matrimonium etiam nullum impedit ordinis susceptionem.folio xxij.colum.tij.
Matrimonium nondum consummatum quare dissolui non potest per sacri ordinis susceptionem.folio.xxij.colum.tij.
Matrimonium per potentem loqui an sine verbis possit cõtrahi. folio.xliij.colum.j.
Maximonij diffinitio.fo.xlvj.col.tij.
Membrorum dominus proprium nemo videtur.fol'.xlvj.colum.j.
Mendacium occidit animam. folio.lvij.colum.tiij.
Mercẽnarius mercede dignus est. folio.xxxiij.colum.j.
Militem voluntarium Christi⁹ eligit.folio.xxvj.colum.tij.
Misericordia vel non potest mensurari.folio.xxvj.colum.tij.
Miserabilis dupliciter simitur.folio.xxvij.colum.tiij.
Monachus monasterio acquirit. folio.lvij.colum.tij.
Moneta an per principem deteriorari possit.folio.xxix.col.tij.
Moneta regis extra regnum non habet cursuꝫ.fol.xxix.col.tij.
Monetam cudendi ius per consuetudinem aegri põt.fol.xxix.co.tij.
Monetam cudere nulli priuato cõpetit.folio.xxix.colum.j.
Mora purgari nõ potest ab eo qui infra tempus non eligit taxationem decime vel residuuꝫ.folio.v. colum.tij.
Mors per sensus ad animam intrat.folio.xj.colum.tij.
Mortui an possint absolui.folio. liij.colum.tij.
Mũdi miseria est vallis lachrymarum.folio.xxxvij.colum.tij.
Nima humana prona est ad peccandum.fol'.xlvij. co.tiij.
Natura rei in aliam mutari potest per papam.folio.xix.col.tiij.
Negatio facẽ dubiã.fo.lvij.co.tij.
Negocia plura sunt q̃ vocabula.folio.xxxix.colum.tij.
Negligentia est crudelitonis notanda.folio.xliij.colum.tiij.
Nepotes etiam regum continentur appellatiõe filiorũ. fo. xvij.co.tij.
Nihil fit sine deo.folio.xvij.col.j.
Nobiles debent esse liberales.folio.xxxiij.colum.tiij.
Nobilitatis ratio in multis est habenda.folio.xliij.colum.j.
Nouę rei nouum suggeratur remedium.folio.iiij.colum.j.
Nunc ꝛ nihil aliud de tempore constat habert.folio. xlvj.col.tij.
Obediẽtia est melior q̃ victima.fol.xxxvj.col.tij.
Obligatus triplex est modus.folio xxxj.colum. tiij.
Omni sunt duplices.fol.xv.col.j.
Officium maculat qui in eo delinquit.folio.xxxiij.colum.j.
Oratoria an liceat vnicuiq; habere. folio.xlviij.colum.tij.
Ordo minorum posset totus per papam tollt.folio.xxxix.colũ.tij.
Ordinata in veteri testamẽto reperiuntur aliquando mutata in nouo.folio.liij.colum.tij.
Osculuꝫ variis ex causis prestatur. folio.xxxvij.colum.j.
Paganorum iura an sint ille fa seruanda.fol'.xx.col.j.
Papa multa beneficia sibi reseruat cum multis prouidere habeat. folio.xvj.colum.j.
Papa ꝛ imperator vocãt se seruos. folio.xj.colum.tiij.
Papa nõ est pur⁹ hõ.fo.xliij.co.tij.
Papa cum cardinalibus nihil facit sine causa.folio.iij.col.tij.
Papa potest super nõdũ articulis declarationẽ facere. fo.xxxvj.co.tij.
Papa habet vtrũq; gladium. folio xx.colum.tij.
Papa soluo iure in vacaturis confert.folio.xvij.colum.tij.
Papa ab omnibus est sanctus habendus.folio.xxiij.colum.tij.
Pape constitutioni infringens an grauiter peccet.folio. xvj.col.iij.
Pape nullus audeat dicẽ: pomine cur ita facis. folio.xix.col.tij.
Pater ꝛ filius singuntur cadeꝫ persona.folio.xj.colum.tiij.
Pater filium corrigere debet.folio xxxvij.colum.j.
Patiẽtia mira tolerat.f.xliij.co.tij
Paupertatis detegi vtilitatem duram est.fol.v.colum.tij.
Paupertatis ratio in multis est habenda.folio.xxxv.colum.j.
Par cõmoda spiritualia ꝛ temporalia producit.fol.xxx.colum.tij.
Peccatum iteratum plus punitur. folio.xxxvj.colum.j.
Peccatum est iniuste re aliqua vti.

folio.lij.colum.j.
Peccat mortaliter:qui venit cõtra mandatum preceptiuum pape.folio.xxix.colum.j.
Peccantes corrigere an sit preceptum quo ad omnes.fol.xxj.colum.j.
Pelle sub agnina latitat mens sepe lupina.fol.xlvtij.colum.j.
Pena an propter dignitatem sit diminuenda.fol.vj.colum.tiij.
Pena immunitatem non prestat.folio.xxxij.colum.ij.
Pena est ad emendationem introducta.fol.xxxj.colum.ij.
Pene sunt ob maleficia soluẽde.folio.xxx.colum.ij.
Permutatio non contrahitur in re altena.fol.lij.colum.j.
Persona que non est:re aliqua vti non potest.fol.xlvj.colum.ij.
Persona dicitur aliqs personatum habens.fol.xlx.colum.ij.
Pertinax qs dicit esse.fol.xlj.co.j.
Pollicitationis descriptio.fo.xxvij colum.tij.
Possessa cõter negliguntur frequẽter.fol.lvj.colum.ij.
Potestas ordinata z soluta in pnãcipe reperiuntur.fol.xvitj. col.tij.
Precepto superioris etaz dubio parendum est.fol.xxxvtij. colum.j.
Presens in ciuitate est qui in suburbijs est.fol.tij.colum.ij.
Presentato tas non queritur.folio.xvj.colum.j.
Prestimonie sunt beneficia ecclesiastica z perpetua.fol.lxx.col.tij.
Presumptio an admittat probationem in contrarium.fol.xxij.c.tiij.
Pauperes fortuna faucte qñq; opulentissimi efficiunt. fol.lxj.colũ.j.
Presumitur bonum de quolibet.folio.xl.colum.tiij.
Presul romanus est omni lege solutus.fol.xvitj.colum.tiij.
Princeps est lex animata in terris.fol.vtij.colum.tij.
Princeps z legeo cunctos defendere debent.fol.xvij.colum.tiij.
Princeps alteritus iuri derogare nõ intendit.fol.xxx.colum.tij.
Princeps in terris est dict9 lex animata.folio.xlvj.colum.tiij.
Principis indulgentia aliqd afferre debet.fol.xtij.colum.ij.
Principes ecclesiaz defendere tenẽtur.fol.xxvj.colum.tiij.
Priuilegium ex illicito factũ licitũ.folio.xxx.colum.j.
Priuilegium quandoq; in totum euacuatur.fol.tij. colum.tiij.
Priuilegium tollitur per non vsuz.folio.vj.colum.tij.
Priuilegium ex causa reuocari potest.folio.lx.colum.ij.
Probatio per scripturam est promptior ẽ per testes.fol.xitij.colũ.j.
Procuratio an possit tolli prescriptione.fol.xvij.colum.j.
Procuratoris nomen multa cõprehendit.fol.xxj.colum.ij.
Professio multa bona inducit.folio.xxtij.colum.tij.
Proprietatis abdicatio est duplex.folio.lij.colum.ij.
Publica delicta sunt occultis grauiora.fol.lvij.colum.j.
Publicatio cõstitutionis quare fit.folio.xxj.colum.j.
Punitur vnus pro alio.folio.xxij. columna.j.

Qlasi qualiter accipitur.fol.xxv.colum.j.
Qrum est charta.folio.xxxv. colum.ij.
Regum filie an potiantur priuilegio filiorum.fol.xj.colum.j.
Regula vnde dicitur.folio.xxxvj. colum.ij.
Regule cancellarie quam vim habent.folio.ij.colum.j.
Regis cor in manu dei est.folio.lj. colum.tiij.
Registrum facere vtile est.fol.xxxtij.colum.j.
Regina vidua regine nomẽ perdit si nubat inferiori.fol.xij.colũ.j.
Religio vnde dicitur.folio.xxxvj. colum.ij.
Religio non approbata ingredientem non obligat.folio.xxtij.columna.j.
Religionis meritum perdit: qui se ab obedientia subtrahit.folio.xl. colum.tij.
Religiosus extra claustrum fingit viuere non posse.fol.x.col.tij.
Religiosus proprietarius est sterquilinio sepeliendus. folio.xxix. columna.j.
Religiosi an velle z nolle habeãt. folio.xxxvij.colum.tiij.
Rerum propriarum administratio non est ingenuis auferenda.folio xxvij.colum.tij.
Responsum certum super incerto vari nequit.folio.vj.colũ.j.
Rex francie superiorez nõ recognoscit.folio.xxix.colum.ij.

Acerdotum persecutores domini sunt crucifixores.folio.xxxi.colum.tij.
Salaria scriptorum sunt in libro pontificali comprehẽsa. folio. xxxv. columna.j.
Salus non est sine charitate.folio. xxxvj.colum.tiij.
Sanctio est penalis constitutio. folio.xxxtij.colum.j.
Sanctio quid est.fol.xv.colum.j.
Sanguinem elicit qui nimis emungit.folio.xxj.colum.ij.
Scandalum est vitandum.fol.xxxvj.colum.tiij.
Scholastici comparantur venatori.folio.xlij.colum.j.
Scientia cum sacerdotio multis diminuta fuit.fol.liij.col.tij.
Scientia ab euentu est. folio.liij. colum.ij.
Scriptura non est de substãtia extrauagantium.fol.j. colum.tiij.
Scriptura loqui dicitur. fol.xlvij. columna j.
Sedes apostolica vbi dicitur esse dum vacat.fol.tij.colum.ij.
Sedes apostolica est vbi est papa. fol.xx.colum.tiij.
Seditiosi qua pena sunt puniendi. folio.xxtiij.colum.j.
Sententia pape in melius mutari potest.fol.lvtij.colum.tiij.
Sententia contra extrauagantem lata an teneat.fol.j. colum.tij.
Sententia certa super incerto dari nequit.fol.vij.colum.tij.
Sententie tot sunt quot capita. folio.xxtx.colum.tiij.
Seruit nemini sua res.fol.xlv.co.j.
Seruitus personalis est triplex.folio.xlv.colum.ij.
Serui afficiuntur captiuitate.fol. xxxj.colum.tiij.
Symbolus fidei est triplex.folio. lviij.colum.ij.
Simplicitas est duplex. folio.lij. colum.ij.
Simulatio est z bona z mala. fol. xlvtij.colum.j.
Sobrietas multa bona facit.folio. xxix.colum.j.
Sollicitudo nimia est vitanda.folio.xltij.colum.tiij.
Spoliari omnibus bonis z maiori parte bonorum paria sunt.folio. tiij.colum.tiij.
Statutum penale quandoq; extenditur ex ratiõe ldẽtitate. folio.xj. columna.tij.
Statuta predecessorũ per successores mutari possunt.folio.lvtij. columna.j.
Stultus non debet esse melioris cõditionis ẽ peritus. fo.lvij.co.tij.
Subdiaconatus est sacer ordo.folio.xxiij.colum.j.
Subditi quiescunt principe vigilante.fol.xxx.colum.ij.
Sublimari presumitur quis ob sua merita.folio.xij.colum.tij.
Suorum appellatione qui contineatur.folio.xltj.colum.tiij.
Suspensio a pontificalibus qd cõprehendit.folio.vij.colum.j.
Suspensus ab officio:an intelligatur suspensus a beneficio.folio. xvij.colum.j.

Empus est triplex. fol.xlvj. columna.ij.
Temporalia recipiat:qui spiritualia ministrat.fol.lv.colum.ij.
Tenebre in multis officiunt. folio. xvij.colum.tiij.
Terminus ad appellandũz nõ potest augeri:neq; diminui.f.v.c.j.
Territo totam a terrendo dicitur. folio.xx.colum.tij.
Testiuz z scripture fides par est.folio.xtiij.colũ.j.
Thome duo per Joan.xxij.sucrunt canonizati.folio.lx.col.tiij.
Toncamenta: an sint permissa.folio.xxvij.colũ.ij.
Totum perdit qui totum vult.folio xtiij.colũna.tij.
Tres extremi rhonõt.fo.xtij.co.tiij.
Turres z menia dicitur edificia nobilia.fol.xj.colũ.j.
Turres hñe an liceat pnato.ibidez.
Tutor qslibet ante inuentariuz potest administrare.fol.xtiij.colũ.tij.
Tutius in dubio declarant iura sequendum.fol.xtiij.col.ij.

Vacatio multipliciter continuatur.fol.xvj.colũ.tij.
Vagabundus quis dr.fol.x.col.tij.
Vbi papa ibi romana curia. fol.xj. columna.tiij.
Ubilibz locũ assignat.fo.xxj.col.tij.
Uel/pro et/quandoq; sumitur.folio xx.colũ.tij.
Uendito non procedit sine precio. folio.xltij.colũ.ij.
Uenditor dominium transferre non tenetur in emptorem:secus econuerso.fol.xlix.colũ.tij.
Ueraces sunt amandi.fol.liij.col.j.
Uerbũ vniuersale restringitur quãdoq;.fol.xx.colũ.j.
Uerba quãdoq; ad extraneum sensum trahuntur.fol.xlvij.col.j.
Uerba ciuiliter sunt intelligẽda.folio.tiij.colũ.tiij.
Uerba enarratiua fidem nõ faciũt. folio.litij.colũ.tij.
Uerecundia est laudanda.fol.xlvij. columna.ij.
Ueritas quid est.fol.xvij.col.tij.
Ueritas opinioni preferf.fol.xlvij. colũna.tij.
Ueritas est inestigãda.fo.xlij.col.j.
Ueritas per disputationez elucescit. folio.xlj.colũ.j.
Uicarius temporalis curam suo nomine non exercet:quod tamen facit perpetuus.fol.xvj.col.tiij.
Uinculo multiplici homes sunt adnunices alligati.fol.xxxij.col.tij.
Uir nõ habet potestatem sui corporis.fol.xxtij.colũ.ij.
Uiri docti sunt amandi.folio.lxj.columna.tij.
Uirtus ois ab vno vitio detrimentum patitur.fol.x.colũ.j.
Uirtus gradib9 augetur.fol.xxxvij. columna.ij.
Uirtutes sine charitate nihil sunt. folio.xltij.colum.tij.
Uite pñs mores eorũz inter quos vitia.fol.xxxvj.col.tiij.
Uitr/difficultatẽ inducit.fo.ix.co.tiij.
Uniuersitas delinquere potest. fol. xxxtij.colũna.ij.
Uolumtas in turib9 posititis est pro rattone.folio.v.colũ.j.
Uoluntas quandoq; est pro ratione.folio.xxxiij.colũ.ij.
Uolũtates sũt varie.fol.xltx.col.ij.
Uolũtates male cohibert non possunt.fol.xxxj.col.ij.
Uoluntarius miles a deo eligitur. fol.xl.colũna.tiij.
Uotum cum sit constitutionis ecclesie:qualiter potest tollere matrimonium quod a deo est institutum. fol.xtiij.colũ.j.
Uota tria sunt de religionis substãtia.fol.xxxvij.col.tij.
Usurarius rem in qua hz vsum non transfert in alium.fol.xltij.col.j.
Usus cuiusq; rei absq; iure est abusus.fol.l.colũ.tiij.
Usus simplex facti non potest reperiri.fol.lj.colũ.ij.
Usufructus quare dicitur personalis seruitus.fol.xliij.colũ.tij.
Usufructus quibus actionibus perit potest.fol.xlv.colũ.j.
Usufructus formalis differt a causali.fol.xlvj.colũ.j.
Usufructuarius vsumfructuz transfert.fol.xlvj.colũ.j.
Usurpatio in malaz z bonam partẽ sumitur.fol.xx.colũ.ij.
Ultus dupliciter sumitur.fo.xvtij. columna.j.
Zenzelinus se submittit ecclesie romane.fol.lix.colũ.ij.

Cjudex extrauagantiuz.xx. Joãnis vigesimi secũdi sm alphabeti ordinez numerũq; foliorum singulas demõstrans.

Ad apostolatus.fol.xix.col.ij.
Ad cõditorem.fol.xtij.col.tij.
Ad nri apostolat9.fol.xxix.col.tij.
Ad omnia apostolice.fol.ij.col.tij.
Antique ꝛcertationi.fol.xxtij.col.j.
Coplosus in misericordia.fol.xxvj. columna.ij.
Cũ ad sacrosancte.fol.xxxtij.col.tij.
Cum inter nõnullos.fol.xlix.col.ij.
Dlerum crescente malitia. fol.xxx. columna.tiij.
Ecclesie romane.fol.vij.col.tij.
Execrabilis ortudaz.fol.vtij.col.tij.
Prodiens quasi ex adipe.fol.xxvtij. columna.tiij.
Quia in futuroz.fol.xxvj.col.ij.
Quia nõnunq;.fol.xlj.colũ.ij.
Quia quorũdam.fol.lij.col.j.
Quorũdam exigit.fol.xxxvj.col.ij.
Sancta romana.fol.xxtij.col.tij.
Sedes apostolica.fol.xvij.col.tij.
Si fratrum.folio.xix.colũ.tij.
Suscepti regiminis.fol.tij.col.tij.

Cindicis extrauagantiũ.xx. Joãnis.xxij.sm alphabeti ordinez sunt.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Extrauagantes cões.

Additio vltra priorẽ impressionem huic similem.

¶ Sedes aplica. de offi. delega. execrabilis. de preben. & Suscepti. sub ti. ne sede vacã. que sunt Joãnis. xxij. hic cum glossis & interpretatione dñi Guillermi de monte Lauduno imprimũtur.

¶ Super cathedram. sub titu. de sepul. cum glossa reuerẽdi patris & domini dñi Joãnis monachi: tituli sanctorum Marcellini & Petri presbyteri cardinalis de Picardia oriundi.

¶ Vas electionis. sub ti. de censi. cum cõmẽtario dñi Joãnis frãcisci de pauinis: iuris vtriusq; & sacre theologie doctoris: & causaꝝ sacri palatij aplici auditoris: qui & tractatum visitationum ingeniose admodum composuit: ad quem suis in glossis: qñq; remittit.

¶ Glossa ꝑfati Joãnis monachi in extrauagantibus Bonifacij. viij. prius exẽplariũ vitio corrupta: in multis hic inuenit emẽdata: ꝑsertim in his. c. rem nõ nouam. de dolo & cõtu. detestãde. de sepul. antiquoꝝ. de pe. & remis. excõicamus. de sen. excõ. & ẽ. puide ibidem.

¶ Additio dñi Joãnis frãcisci de pauinis: in his precipue quatuor. iniuncte. de elect. detestande. & super cathedram. de sepul. & c. antiquoꝝ. de pen. & remis. Additio insuper reuerendi patris & dñi dñi Petri bertrandi titu. sancti Clemẽtis ꝑsbyteri cardinalis in extrauaganti: vnam sanctam ecclesiam. de maio. & obedie.

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ Hieronymi Clary Brixiani iuris vtriusq; doctoris/protonotary & Comitis apostolici:in extrauagantes decretales breue preludium.

Sinla contra extrauagãt lata: nõ valeat.

CUm omnes magistratus/presertim ecclesiastici/decidendas causas: & ceteri iurisperiti: quibus interpretandi:consulendiq; tribuitur facultas:responsa sua iuxta cõstitutiones romanorum pontificum: non solum que in corpore iuris clause reperiuntur: verumetiam sm extrauagantium dispositionem sint prolaturi: si modo ipsis extrauagantibus adsint requisita: que epistola Innocenty terty ad Belien. episcopum de posit:ipsarum lectionem non negligendam censeo. Quippe sententia lata contra extrauagantem publicatam & indubitatam est ipso iure nulla:ante publicationem ho secus: vt no.in proemio Clementinarum:in verbo decetero.& in clemen.nolentes.de here. Sed si est publicata & indubitata:sententia contra eam lata est ipso iure nulla:tanq; lata contra legem scriptam.no.Bal.in.l.y.C.quan.prouo.non est necel.& Butri.in.c.primo.&.c.cum inter.de re iudi. & probatur in.l.j.§.item cum contra sacras.ff.que sen.sine appel.rescin. Exemplum in extrauagã. execrabilis.sm Abbatem.in.c.pastoralis.de fide instru. Item de extrauag.ad regimen.quam allegat decisio in nouis.ccexlix.incipit:item si mandatur. Secus autez si de ea dubitatur:per.c.pastoralis.de fide instru.&.l.cum prolatis.ff.de re iudi.sm vnam lect. Ideo super ea papa est consulendus:& si reperitur in archiuo publico dicitur indubitata.per auc.ad hec.C.de fide istru.&.l.celsus. ff.de probat.sm vnam lecturam.facit.c.ad audientiam.de prescript.& idem presumitur quãdo reperitur inter extrauagantes.xx.q.j.quoniam progenitorum.maxime si reperitur glossata per doctorem famosum:sicut Zenzel.Lau.Joañ.mona.Huiller.de mõte lauduno:& alios:per no.in dicto c.pastoralis.probatur.l.j.in fi.C.de no.codi.compo.& qõ no.in.l.y.C.de legibus.vel si fuit din obseruata:vt no.Bar.in glo.fi.super extrauagan.qui sint rebelles.de quibus plenius per Barto.in.l. cum prolatis.prealleg.& But.Abb.& Moder.in dicto.c.pastoralis.vbi sm Boat.potest de ea dubitari:ad instar eius quod no.in.c.nemo.de electi.in.vj.de quibus etiam per Ludo.in consilio.ecl. quod incipit:in christi nomine:in proposito casu.vbi etiam subdit:q; si fuisset temporalis:per declarationem successoris efficitur perpetua: quia declaratio pape etiam ad petitionem singularis persone facta:ad legem vel ordinationem aliquam precedẽtem legem generalez constituit ad oẽs per.l.fi.C.de legi.& no.in.c.in causis.de re iudi.Itez non est necesse:q; ostet de datis:sm Bar.in dicta data qui sint rebelles.Premissa intelligo de extrauagãtibus emanatis post compilationem libri sexti:sm Joã.and.in proemio lib.vj.ad finem.&.c.fi.de hereti.eo.lib.Et si contradicant iuri scripto:dic vt plene per Joañ.and.Joã.de lig.& Domi.in.c.j.in prin.de constitutionibus.lib.vj.& per Archi.post Hugo.xix.dist.c.si romanorũ.& in summa.Adde Bal.in.l.leges sacratissime.C.de legi. & no.in.c.si in laicis.xxx.dist.Nec est de substantia:vt redigatur in scriptis:de quo plene per Joãnem and.in regula:nemo potest,de regu.iur.in mercu.lib.vj.& in decisionibus.ro.decisi.ccxxxvij. per glo.in.l.j.C.de legi.probatur in.c.j.de renũ.lib.vj.per Abb.in.c.j.de postul.prela.qui dicit:q; de hoc videtur cõmunis opinio.Debent autem extrauagantes quando de eis dubitatur:per allegantem in forma auctẽtica produci sub plumbo:si extra curiam sunt producende:vel sub signeto vicecancellary:si in curia sunt producende. Et hoc de illis que sunt descripte in libro cancellarie. Ille autem que sunt descripte in camera apostolica:sumentur cum signeto camerary in curia:vel sub plũbo extra curiam.Et ita seruatur in curia romana. De his autem plenius tractat supremus doctor dñs Franciscus de pauinis,in prin,extrauagantium Joãnis,xxij.

Efuag.ista qñ dr indubitata.

Scriptura non est de sba extrauagãtis.

Efuagantes quãdiu sunt pduende.

¶ Extrauagantes decretales quẽ a diuersis romanis pontificibus post Sextuz emanauerũt. Quarum alique nunc primuz cũ glossis Joãnis monachi Picardi cardinalis:alique cum cõmẽtarijs Guillermi de monte Laudano:& Joannis Francisci de Pauinis imprimũtur: prioribusq; non pauce conimunguntur.

¶ De consuetudine.

Joannes.xxij.

¶ Cõsuetudo impediens ne legati sedis aplice recipiãtur nõ valet:& illa non obstante legati ipsi sint ab oibus recipiẽdi:& eos impedientes ipso facto excõicationem incurrunt:& eoz terre ecclesiastico subiugiuntur interdicto. Capitulũ primũ.

Legati sedis aplice qñ facere debent.

SUper gẽtes & regna romanus põtifex a dño constitutus cuz personaliter singulas regiões circũire nõ possit:nec circa gregẽ sibi creditũ curã pastoralis solicitudinis exercere:neẽe hz interdũ ex debito posite seruitutis suos ad diuersas mũdi ptes (prout necessitates emerserint) destinare legatos:qui vices ipsius supplendo errata corrigãt: aspera in plana cõuertant:& cõmissis sibi populis saluris incrementa ministrent. Verũtñ alig hmõi officiũ & potestatem ipsius romani põtifcis quã nõ ab hoie:sed a deo recepit:sub suo arbitrio redire molientes:legatos ipos nisi ab eis petiti fuerint: vel de beneplacito eoz transmiſi: si:sibi terras subiectas (dicentes hoc eis de consuetudine competere) ingredi non permittunt. Nos huiusmodi consuetudinem non tam irrationabilem q; nonnunq; aliaruz saluti cõtrariã: detrahentẽq; apostolice potestati auctoritate apostolica penitus reprobantes:legatos ipsos ab oĩbus cuiuscũq; preeminentie/conditionis/aut status fuerint debere admitti decreuimus: nec eos pretextu cuiusuis consuetudinis impediri posse a quocũq; christiano nomine gloriante: quominus regna,puincias terras quaslibet ad que ipsos destinari contigerit ingrediantur libere: ac cõmisse sibi legationis officium exerceant in eisdez. Qui ho de cetero super predictis dictos legatos/aut etiam nuncios quos ad quascunq; partes pro causis quibuslibet sedes ipsa transmiserit presumpserint impedire:ipso facto sententiã excõicationis incurrãt. Regna terre:& loca quibet subiecta eisdẽ tandiu sint eoipso ecclesiastico supposita interdicto:quãdiu in hmõi cõtumacia durerint pstendum. Non obstantib; quibuslibet idulgentijs/aut priuilegijs imperatoribus ac regib;/seu quibuscũq; aliis sub quibuscũq; modis tenoribus & formis a sede ipa concessis: que contra premissa nulli volumus suffragari

Cõsuetudo aliarum sanctã ẽ reprobanda.

¶ De postulatione prelatorum.

Joannes.xxij.

¶ Minores viginti septem annis seculares & mendicãtes religiosi ad certas ecclesias prohibentur postulari:& puniuntur tam postulantes q; postulati. Caplm vnicũ.

EXpendijs & periculis varijs que ex subscripti postulationib; possent ecclesijs euenire:& vacationũ diuturnitatibus que ꝓ hmõi euenerunt nõnunq; ex postulationib; irrationabilib; puenire:ac dispẽdijs q; inde frequenter ecclie icurrunt ad futurã rei memoriã obsistere cupientes. Illum qui vicesimum septimum non attigerit annuz ad cathedralem;necnon professoz cuiusuis mendicantium ordinis ad inferiores cathedralibus ecclesijs/ac monasteria extra suos ordines postulari: edicto perpetuo prohibem;. Quod si secus postulatũ fuerit & attentatum irritum/ac nullius penitus sit momenti. Et qui sciẽter pcesserint ad eandem: ea vice postulãdi ac eligendi potestate puatos:ac beneficijs que in ipsa obtinebunt ecclesia ad quam postulationem hmõi fecerint:per triennium nouerint se suspensos.

a ¶ Cathedralez. Aliqui habẽt sic:ad cathedrale/aut q; ẽ ns secularẽ non cathedralez ecclesiam. quod an bonum sit relinquo perite legentium.

Postulatos ho qui postulationis de se facte negociũ fuerint per se vel per aliuz in romana curia psecuti: illud ibi proponi in publico vel priuato consistorio facientes:etiaz se dumtarat dispositioni sedis apostolice cõmittendo:si se annum vicesimũ septimuz non attigisse sciverint (vt pfertur) vsq; ad tricesimum quintum annũ. Letos ho seculares & religiosos.extra suozum administrationes ordinum perpetuo ineligibiles ac ipostulabiles eẽ decernimus:ac prorsus inhabiles ad quascũq; dignitates ecclesiasticas & beneficia quelibet obtinenda.

b ¶ Postulatos vero. hec clausula breuior est in aliquibus libris:in quib; sic habetur. Postulatos ho qui postulationem hmõi de se factam prosecuti fuerint:etiaz se dumtarat.ẽ.

¶ De electione.

Bonifacius octauus.

¶ Multis probat argumentis prelatos in curia nõ debere ad propria redire sine litteris sue promotionis: qui si secus fecerint: pro prelatis non sunt habendi:penasq; incurrunt hic expressas. Et de ista extrauaganti facit mentionez Panor.in capitu.qualiter.de electio.dicens: q; nullus anteq; habeat litteras apostolicas super sua promotiõe debet administrare:nec debet recipi ab eccla tanq; prelatus:alo recipiẽte & recepto incurrũt penã de q; hic.Caplm vnicuz.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Statucte nobis. ¶ Hec decreta habet ser dicta. Primo premisso proemio ad dicenda factum intentum in genere ponit. Secũdo ver. asserenti. ad factum positum per multa media arguit. Tertio ver. q autem. dicta argumenta applicando ad casũ specialiter intentum descendit. Quarto ver. presenti. super dicto casu statuit: z inhibitiones consequẽter adiecit. Quinto ver. Lge si forsan. facietẽ contra hmõi statuz punit. Serto ꝯ. fil'r. J dictã statutã ad casuz aliũ extendit. Joan. mona.

a ¶ Imminet. Extra. lib. sexto. d electio. capi. vbi p. riculum. Joan. mona.

b ¶ Probauerit. C. d man. ꝓh. l. vna.

c ¶ Sulcipe. xcvij distinctio. nobilissimus. Joan. mona.

d ¶ Doceat. Extra de offi. delegat. cum in ure.

e ¶ Alsẽdãt. Extra de clerī. peregrī. capit. j. z. ij. z xcvij. distincti. per totum.

f ¶ Reputandi. C. de epi. z cle. si qua p calumniam. ꝯ. preterea. lxxj. distinctio. hortamur.

g ¶ Indiscussa. xlij. distinctio. gelcamus. Joan. mona.

h ¶ Lensean. vt cum dicitur prior: vel prepositus talis monasterij per horem/seu prepositum solitt gubnari: hec enim adiecto sit p stilum cancellarie: quando scribit ꝑori vel preposito alicuius monasterij: alꝫ si simpliciter sine dicta adiectione: non scriberetur ꝓdictis vt indiscibus.

i ¶ Attendantur. xj. quẽstione. iij. nolite. Joan. mona.

k ¶ Lensẽantur. ij. questione. j. legum.

l ¶ Promouentur. Et prouisione pape vel ex officio su persotis. extra. vj. libro. de electio. si postꝫ. in fi.

m ¶ Confirmationis. vta iustitie. Joan. mona.

n ¶ Consecrationis. vt electi in episcopos z superiores prelatos. Joan. mona.

o ¶ Bñdictionis: vt abbates priores: z ꝓpositi ꝓdicti.

p ¶ Ad cõmissas. Statutum premisit: nunc inhibitiõnem duo capita continentem subiungit.

q ¶ Litteris. Nota probationem in scriptis. similes casus notantur. extra lib. vj. de censi. romana. ꝯ. postꝫ.

r ¶ Non presumant. Sed qualiter administratio acq̃sita per solas confirmationes auferatur. extra de electio. trãsmissam. z not. Inno. distinctione. quanto. Solu. si nõ est cõsuetũ q primo ista letur abbas anteqũ administret: hoc potest fieri: vt ius administrandi differatur cõsuetudine. extra de offi. archidi. ad hoc. ꝯ. in quadã. z ca. vt nfm. sic pot fieri ture ihibẽte: vt hic. Sed numqd qd hic dicit habet locũ in inferioribus pape confirmãtibus? Videtur q sic. extra de re iudi. in causis. Dic contra: q cum hec cõstitutio sit penalis: z contra ius commune: eandem non extendam: sicut nec iura spãlia contra regulam ad consequentias sunt trahenda. extra sexto li bro. de regulis iuris. que a iure. Joannes mona. Sed pone: cõ secratus vel benedictus litteras papales habere non potuit. ꝓpter pape obstum: numquid tenebitur multo tempore in curia remanere? Credo q non quia hic papa damnat presumptionem temerariam recedere volentis absq̃ litteris: propter quod istum z recipientes eundem: vt infra sequitur punit: sed necessitatem non excludit. z vbi non est culpa nec pena debet infligi. extra libro sexto. de regulis iuris. fine culpa. vnde temeraria presumptio hic reprobata ad casum alium non debet extendi: nec prohibitio generalis excludit casum alꝫ licitum. extra de verborum significatione. super quibusdam. Item statuta z priuilegia cum trahuntur ad iniqua sunt reuocanda. extra sexto libro. de sententia. cõm. capitu. vltr. in pñn. lr. distī. ꝯ. vez. ff. de vulg. z pupil. sub. ex facto. ꝯ. j. z. ij. extra de decī. suggestum.

Probatio qñq̃ ꝺ necessitate ꝓ scripturaꝫ fieri ꝺ.

Lõsiõ penalis nõ extẽdẽda.

Necessitati se supponenti non est succurrendum.

Pena nõ ꝺz infligi vbi nec culpa.

Pena vna in aliam: qñq̃ mutatur.

¶ Recipiant. Sed numquid oportebit me prelatum semper ostendere litteras: Dic hic loquitur in principio vsuz accedit prelatus ad prelaturam: nõ ꝺdiu in possessione steterit. no. simile extra. vj. lib. de sen. excõ. si iudex.

b ¶ Quod si. Sicut premisit duplicem inhibitionẽ: videlicet quo ad prelatos z subditos: sic hic quo ad eosdem cõtra inhibitionem venientes: penã annectit. Primo duplicem cõtra prelatos. Secũdo ꝺ. capitula contra subditos.

c ¶ Capitula. Scilicet cathedralium: vel secularium.

d ¶ Conuentus. Scilicet regulariũ. Joan. mona.

e ¶ Suspensi. Ideo penaz istam locum habere in secularibus qui habent beneficia distincta: quid in regularib⁹: numquid fame morientur cum nõ habeant: aliud beneficij cuius distinctum: nisi necessaria vltr? Dicit quidam sibi imputent: qui sua culpa inciderũt in hãc penaz. extra de etate z qualit. ordi. c. j. z ff. depositi. bona fides. z queritur victuz manuũ. xcj. distin. clericus victuz. Ubi di in facto Sagiens. ecclesie que regularis existit: cum quidam canonicus illius ecclesie electo ibidez cuidentẽ defectuz scientie obiecisset z ꝺfecisset: nec potuisset pena ista puniri que habetur extra. vj. li. de elect. statuimus. ꝯ. si ꝺo. z. c. si sorte. papa decreuit (cum nõ posset sibi denegari victus) vt esset in ecclesia sua vltimus in choro: capitulo z refectorio: numq̃ ad dignitatem in ecclesia sua promouendus. Sic dico hic arctuz victum vãdum donec isti gram sedis apostolice (vt sequtur) meruerint obtinere: vt. C. de ordi. cog. si quando. ver. nam si taleo. vbi erist: ti in possessione seruitutis qui administrare non pot: simpuis litis z alimonie ministrãtur: quantum moderato iudicis arbitrio fuerit estimatuz. Sic dãnato in metallum: z etiã seruo pene alimenta relinquunt: Iz alia subtrahantur. ff. de ali. le. l. is cui. z. l. seruos. ff. de his que pro nõ scrip. habe. l. iij. Et alꝫ mutatur pena cuz oadinata per ius locuz habere nõ possunt. ff. de iurisd. omn. iudi. l. siqs id qd. ꝯ. in seruos. xiij. q. vj. si res. ff. de in ius voc. l. fi. Sed quis administrabit bona interim? Dico q superior dabit administratorem. extra. vj. lib. de suppleneg. prela. ecclie. de app. pueni. vel dabitur curator bonis: sicut illis qui administrare nõ ꝑsi. ff. de cura. bo. dan. per totum. C. de asser. tol. l. j. ꝯ. super pecu. Joã. mona.

f ¶ Obtinere. Et quo papa sibi reseruauit hãc causam: superiores de eo se nõ intromittẽ nequeunt. extra. vj. lib. de sen. excõ. cuz medicinalis. in fi. et extra de prebẽ. inter cetera. alꝫ possent. extra de sen. excõ. nuper.

g ¶ Juramento. De quo habet ex de iureiurã. ego N.

h ¶ Nõ prestito. Lape. j. negnaq̃ ab eadem discedat.

i ¶ Nõ subsistat. Nunqd pene in primo casu posite ꝓtra recipiẽtes z obedientes prelatis habebit hic locuz? Videt q sic ꝑ hmõi qd. precedit. s. vt de alijs. Dic ꝓtra: z hoc casu puniuntur prelati: vt in primo: nec verbũ de alijs refert ad subditos: sed prelatos: nec mirũ si pena hoc casu secũdo non repetat: q plus delinquit recipiẽdo cõtra primum q̃ secũdũ: nec penã nõ expressam extendã. de pe. dist. j. pene.

Pene nõ sunt extendende.

ADDITIO. Ad intellectũ huius decre. z. c. nihil. de ele. Adde ꝑ filiuz Oldr. numero. lj. qs incipit: posito sine preiudicio. Ubi cõcludit q domin⁹ Brachar. qui est imediate sedi apostolice subiect⁹: distans a romana curia vltra trigintа dietas: ad magnam instantiaz sui capituli: z propter ecclesie necessitatem vigentem: nondum obtẽta cõfirmatione a sede apostolica administrãs z bonorum ecclesie administrationi se immiscẽs; non incurrit dictas penas. Joan. francisci.)

Capitulum. ij.

Religiosus. ¶ Hic decimum est notatuz. extra. vj. lib. de elect. q̃ sit. Et primo hec constitutio narrat Lugdunen. concil. stabilito. ver. verum. super eo qd posse t in eo dubitari dat statutum.

k ¶ Concilium lugdunense. Ut dicto. c. q̃ sit.

l ¶ Priuatum. Nam ex quo dictuz ꝯcilium dabat electoribus liberam eligendi potestatez: eoipso ms admittebat electo. arg. ff. de lega. j. plane. j. respõso. ff. de admen. leg. z si trãsferam. ff. de his quibus vt indig. cum quidaz. propter que ista constitutio videtur superflua.

Universidad de Deusto
Biblioteca

SAncta roma. Primo.pemittit ad dicẽda pemittit. Scdo v. sup hoc. cãm ipalium fue ẽstõnis subiecti. Tertio ver. sdeoq; sup pmissis statuit. Quarto v. nos enis. staturus huiusmodi per decretum ꝛ non obstãtia munit.

a ¶ Magistra. Extra. vj. lib. in pemio. j. respon.

b ¶ Decoauit. Ex de priuil. antiq.

c ¶ Periculose erraret. Extra. vj. lib. de elect. vbi periculum. j. respõd.

SAncta romana ecclia que disponẽte dño sup oẽs animas ordinarie ptãtis obtinet principatũ a deo: vt pote mater vniuersoꝝ christifidelium ꝛ magistraꝝ: quatuoꝝ priarchales sedes instituit: iter quas post ipam romanaꝝ eccliam cõstãtinopolitanam primuꝝ: alexãdrinaꝝ seõm: antiochenam tertiũ: ꝛ hierosolymitanã quartũ locum voluit obtinere: ipsaſqꝫ multis prerogatiuis ꝛ honoribꝰ ac priuilegys decoauitᵇ: de quaruꝫ priuilegiis cum eas vacare ꝓtingit: tanto est accuratius cogitãduꝫ ꝛ attẽtius puidẽdum: quãto maioris eminent altitudine dignitat, ꝛ periculosᶜ erraref in priuilegiis earũdez. ¶ Sup hoc igit cum fris nris habita deliberatione matura: iter alia nostre ꝑsideration occurrit ꝙ omnes (proh dolor) ꝑdecessoꝝ sedium priarchaliuꝫ ciuitates / aut sunt destructe / aut occupate ab infidelibus: vel a schismaticis detinent: ipsaꝝ capitulis seu ꝙuentibus ꝛ canonicis dispsis vndiq; extra ciuitates ipas per alias regiones seu loca a ciuitatibus ipsis remota. Ex quo cõtingit (sicut expientia nuper nos docuit) ꝙ vacãte ꝙstantinopolitana ecclesia per mortez bone memorie Petri priarche: solum per vnũ dũtaxat eius canonicuꝫ fuit de nouo pastore electio celebrata: alijs canonicis suis agẽtibus in remotis: dictus tũ electus iuri si qõ sibi ex electione huiusmodi cõpetebat: in nris manibus sponte ac libere resignauit. ¶ Ideoq; de eoꝝdem frãtrũ ꝑsilio ꝛ aplice ptãtis plenitudine statuimus: vt q̃diu ciuitates ipse schismaticoꝝ / aut infidelium subsunt / aut suberũt ditioni / aut detinebunt per eos: canonici dictaꝝ priarchaliuꝫ sedium: cum eas vel ipsaꝝ aliquã seu aliquas vacare ꝙtigerit ad electionem / postulationẽ / seu q̃uis ꝙuisionẽ de ꝑficiẽdo sibi priarcha vel pastore: nullo modo pcedãt quousq; ad aplice sedis notitiam deducat.

Electio ꝑt fieri p vnũ solũ. vide nota. in. c. gratuꝫ. de postu. prela.

¶ Nos enim a data pntiuꝫ decernimus irritu ꝛ inane: si secus per ꝑdicta capitula: quẽtus vel canonicos / aut quẽuis alium vel alios scienter / vel ignoãter fuerit attentatuꝫ: non obstãtibus q̃buscũq; ipsarum ecclesiarum / vel alicuius earum ꝙsuetudinibus / vel statutis / iuramento / cõfirmatione dicte sedis: vel quacũq; alia firmitate vallatis / seu ꝙstitutionibus / priuilegys / vel indulgẽtijs sedis eiusdez per que effectus presentiuꝫ impediri posset: quomodolibet vel differri:

ꝛ de q̃bus quoruñq; totis tenoribus de verbo ad verbum in nostris litteris habenda esset mentio specialis. ¶ Nulli ergo ꝛc. Data laterañ. x. cal'. Januarij: pontificatus nostri anno. vij.

Ioannes. xxij.

¶ Luꝫ bñficia apud sedez aplicam vacãtia: sine soli pape reseruata: ostẽdit que ꝛ quoꝝm apud sedem vacare dicant eãdez. Et primo loꝗtur de reseruationibus: scdo de pensionibus. Lap. iij.

Ne debito pastoralis officij: nobis ẽ̃ẽ̃ inmeritis supna dispositione cõmissi: periculis animaruꝫ ꝛ ecclias ac monasteriox dispẽdijs: que ob ipsoruꝫ vacationes diutinas ipsis solent frequentius puenire: congruis remedijs (quãtum nobis ex alto ꝓcedẽ) salubriter occurrere intẽdentes: vt celerius ꝛ vtilius puideatur ecclesijs ac monasterijs antedictis: ꝛ vt romane ecclesie que super ipsas ecclias: ac monasteria ex diuina pussione obtinere dinoscitur principatũ: honoꝝ debitus impendaf: predecessoꝝ nostroꝝ romanoꝝ pontificum: ꝑsertim felicis recor. Bonifacyᵇ. viij. qui dignitates / ꝑsonatus / ecclias / ꝛ alia ecclesiastica bñficia: et cleᶜ. v. quiꝛ huiusmodi dignitates / ꝑsonatus / ecclesias / bñficia: ẽ̃ cardinales ecclias quasliber monasteria priuratus / administrationes: ꝛ officia quecũq; que apud sedes aplicam vacarẽt: pussioni apostolice sub certis tenoribus ꝛ reseruauerunt: vestigijs inherentes. ¶ Nos ex causis rõnabilibus que ad id nostrũ aium induxerũt: de fratruꝫ nostroꝝ ꝓsilio nõnulla detrahẽdo / aliqua declarando: ꝛ quedã addendo de nouo / ẽpales ꝛ earuꝫ superiores sedes monasteria ꝛ regulares ecclias / ad que hi qui eis pro tẽpore ꝑficiendi sunt etiaꝫ per electionẽ canonicã assumunt: priuratus officia / vel administrationes eoꝝdez / dignitates / ꝑsonatus / prebẽdas: aliaq; ecclĩastica beneficia cum cura vel sine cura quocũq; nõie cẽseantur: que apud ꝑdictã sedem vacãt ad ꝑsens: ꝛ exnũc in antea (donec christi dignatio nos dignabitur vniuersalis ecclie sponse sue regimini ꝑsidere) vacare contigerit apud eam pussioni nostre de fratrũ nostroꝝ ꝓsilio auctoritati aplice reseruamus. Huiusmodi aũt sedes / monasteria / ecclesias: ꝛ alia ꝑfata bñficia ecclĩastica per mortez / vel depositionẽ ac priuationez eoꝝ qui ea obtinerẽt: per electionũ cassationem / postulationuꝫ repulsionẽ / renũciationẽ quorũlibet / pussionez / trãslationem / siue per successionẽ muneris ꝓfessionis / aut bñdictionis dudũ a dicto Ile. pze. no. ꝓmotis impẽsi: nisi de ipsis dispositum fuerit ꝑdecessoꝝ ꝛ a nobis siue auctoritate nostra ꝓmquẽ-

Ziax periculis occurrere debẽt plati.

d ¶ Bonifacij. capitul. de ꝓbẽ. lib. vj.

c ¶ Ile. c. ij. de ꝓben. in. vj.

f ¶ Tenoribus. Alis tenoribꝰ: ꝛ alis temporibus.

Ecclie vniuersal' regimini papa ꝑsidet. Beneficia multẽ modis vacãt possunt.

Cardinales dicunt̃ fres pape

dis impendendi apud sedem ipsaꝫ / vel etiã vbicũq; aut quouis alio mõ canonice vacare apud sedem intelligimus prelibatam. Episcopales ecclesias / super vel alias dignitates ecclesias monasteria ꝛ alia predicta fratrum nostroꝝ sancte romane ecclesie cardinalium apud dictam sedez per eoꝝ obitum vacare cẽsemus: siue inibi siue alibi vbicũq; ipsos migrare contigerit de hac luce. Et hoc idez in dignitatibus ꝛ beneficijs quibuslibet (vt de alijs premittitur) officialium nostroꝝm: videlicet vicecancellarij eiusdez ecclesie camerarij notarioꝝ auditoꝝ contradictarum / correctoꝝm / scriptoꝝm litteraruꝫ / ac penitentiarioꝝm nostroꝝm: necnon abbreuiatoꝝm curie romane: locum sibi volumus vẽdicare. Rursus huius nostre reseruationis edictum ad dignitates ꝛ alia iam dicta capellanoꝝ nostroꝝm / cõmensalium: ꝛ quoꝝmlibet aliorũ ratione officij / vel ex causa legitima in dicta curia morantiũ: quãdo a nobis pro nostris ꝛ eiusdẽ sedis negocijs prosequendis de ipsa curia quocũq; modo premissi vel aliqui eoꝝm transmissi aut legati vel nuncij fuerint: ꝛ eos vbilibet ante ipsoꝝm ad prefatam curiaꝫ reditum (durante legatione seu prosecutione ipsoꝝm negociorũ) rebus eximi ꝙtigeritab humanis duximus extendendum. Et idipsum etiam esse volumus in huiusmodi capellanis commensalibus: etiam si (vt premittitur) nunc trãsmissi fuerint vbicũq. ꝛ ipsos rebus eximi contigerit ab humanis. Leterum edictum ipsum trahimus ad sedes: monasteria ꝛ alia supradicta que viuente adhuc dicto Ile. pze. no. vsqꝫ ad eius obitũ: nisi de ipsiꝫ per eum fuerit ordinatum: ꝛ deinde vsqꝫ ad vtam presentium apud sedem vacauerint eandem: illaqꝫ vacare decernimus apud ipsaꝫ: dũmodo in eis ius in re: lꝫ ad rem non sit aliquibus acquisitum. Decernentes extunc irritum ꝛ inane: si secus in predictis ꝛ singulis eoꝝ scienter vel ignoranter per quẽcũqꝫ / seu quoscũqꝫ apostolica vel aliqua quauis auctoritate attentatũ fuerit: vel contigerit in posterum attentari. Nõ obstantibus pie memorie Grego. x. ac Bonifa. viij. ꝛ aliorum romanorum pontificum / predecessorum nostrorum / constitutionibus sup hoc editis quatenus edicto essent ꝛ sunt ꝙtrarie memorato. Leteris in ipsis constitutionibus contẽtis in suo roboꝛe duraturis. Pensionesᵃ insuper annuas ab episcopis ꝛ eoꝝ superioribus alijsꝫ prelatis inferioribus: necnon quibuscũqꝫ capellanis conuentibus collegijs vel singularibus ꝑsonis factas ꝛ faciẽdas personaliter aliquibus ex eisdem cardinalibus / seu quibuslibet alijs ex prenominatis personis: ꝛ pẽsiones preterea / seu assignationes quantitatum quarumlibet super certis prouincijs diocesibus ecclesijs / monasterijs / vel alijs ecclesiasticis locis / aut ordinibus: etiam a quibuslibet predecessoribus nostris romanis pontificibus factas premissis personis / siue alicui earundem: vel monasteria priuratus administrationes quaslibet beneficia regularia / vel alia quelibet quocũq; nomine censeantur: non consueta ab olim clericis secularibus assignari huiusmodi personis vel alicui earundem collata / siue concessa in cõmenda: vel alio quouis titulo ab eisdem predecessoribus. seu alijs episcopis vel superioribus prelatis capitulis / aut conuentibus: vel collegijs sub edicto predicto / nolumus aliquatenus cõprehẽdi: quominus eis cedentibus vel decedentibus / siue illa quouis alio modo dimittentibus monasteria ipsa priuratus administrationes beneficia: ac loca huiusmodi: ad ecclesias ꝛ monasteria / siue alia loca religiosa vel alia ecclesiastica eoꝝmq; prelatos / siue ꝑsonas: ad quas antea eoꝝm dispositio pertinebat: seu quibus immediate subesse noscũtur: libere reuertantur: nisi eis quid canonicuꝫ obstiterit: vel de ipsis aliter duxerimus disponendum.

Jus in re vtile ẽ̃ ꝙ suo ad rẽ.

a ¶ Pẽsiones. Lol Ie. j. sub edicto predicto nolumus aliquatenus comprehendi ꝛc.

¶ De auctoritate ꝛ vsu pallij.

Ioannes. xxij.

¶ Pallij traditio per obiectũ criminis vel defectus retardari non debet: nisi obyciens ꝑmisso iuramento de obiectis ꝓptam fidez faciat. Et qd sit ꝓptã fidẽ facere declarat. Lap'm. j.

Malitijs holuꝫ est obuiãdũ.

Fidẽ ꝓptam facẽ quid sit.

Altrijs holum que sepe circa impetiendam pallij datione committũ volentes salubriter obuiare: hac in perpetuuꝫ valitura cõstitutiõe sancim⁹: vt deinceps p obiectũ cuiusuis criminis / seu defectus traditio pallij facienda his qui ad metropolitanarum ecclesiarum seu aliarum regimen assumuntur non impediatur in aliquo nec retardetur: nisi obycientes firmẽt corporali ꝑstito iuramẽto se id malitiose nõ agere: sed obiecta vera esse se credere: ac de obiectis offerant facere promptam fidez: ꝛ nihilominus ad pẽnalitatis / seu extraordinariam se obligent arbitrio ꝑsidentis. Promptam ẽo fidem intelligimus in hoc casu: si infra bimestris tẽporis spacium numeranduꝫ a die collationis in antea ꝓbauerint legitime quod opponunt. Quod si non fecerint (eoꝝm obiectionibus nequaq; obstantibus) ad ipsius traditionem pallij procedatur. Per traditionem autem huiusmodi vie accusationis denunciationis: vel inquisitionis: nullum volumus ꝓiudicium generari.

Universidad de Deusto Biblioteca

Capitulum vnicum.

De officio custodis.

Ioannes.xxij.

In religiosos mendicãtiũ cõuentibus plures cãpane eẽ non possunt sine speciali inia pape: plures autẽ cãpanulas in refectoriis: capitulis: z alibi licite possunt ipsi religiosi mendicantes habere. b. d. Et est extrauagans notabilis: z quia pulsare cãpanas est custodis officium: vt patet. eo. dez titu. capitu. j. in antiqua: ideo hic non ab re collocata est. Capitulum vnicum.

Dilectis filiis custodi et fratribus ordinis fratrum minorum in regno Francie constitutis salutem et apostolicam benedictionem

Universidad de Deusto
Biblioteca

tum. cum seq. In contrarium videtur: q propter malum alterius quis turi suo ꝛ etiam sine culpa punitur. xxij. dist. in nomine domini. quod credo uerius: ita tamen q fiat cum omni moderamine: ne forte ex nimio rigore preiudicio eorum quo poterit.

a ¶ Limitatas. dioceses. i. limitata territoria. Nam limes dicitur finis. Unde uersus. Limes erat positus ꝛc. ff. de uerb. significatio. fonio.

b ¶ Uel. ſ. ſi cal⁹.

c ¶ Tunc. i. tempore date earum. ꝛ sic tempus date respicitur in talibus. vt supra de rescrip. eam te. ꝛ capitu. si eo tempore. libro sexto.

d ¶ Mandando. Quasi dicat de his litteris que iam mandate sunt executioni qualitercūq; ex quo ius acquisitum est in re non intromittimus nos: cum presens constitutio futura tm taxat respiciat. vt supra de constitu. quoniam. Uel dic q immo respicit preterita. vt patet. ſ. super uerbo declaramus.

e ¶ Nos amouere. Tertia pars.

f ¶ Scrupulum. i. molestiam solicitudinem uel anxietatem animi. Et dicitur a scrupo qui est lapis modicus: qui sicut frequenter ledit pedem sic scrupulus animum uel sinceram soluere difficiles questiones fm Ugo. Et sic nota q ignorantia ex qua quis redditur dubius affligit hominem ꝛ molestat. argumen. xx. distinctio. ſi decreta. xvj. questione prima. ſ. primo.

Ignorantia affligit.

g ¶ Posset. Et sic expedit in talibus ante tēpus occurrere: ꝛ puideri ea que euenire possunt. C. in quibus cau. l. ultima. in fi. ff. loca. ſi quis domum. ſ. pſio. ꝛ hec est prudentia sibi aduersus futurum periculum precaucre. vt supra de procura. capitu. j. in fine.

b ¶ Ordinationem. Hoc uerbum ordinare ꝛ iste actus qui ordinatio dicitur: est multum generalis comprehendens quemuis modum quo quis habet de re propria disponere iure suo. Et ideo ſi aliquis impetrauerit beneficium spectans ad ordinationem alicuius poterit petere beneficium spectans ad collationem presentationem seu quemuis aliam dispositionem talis: vt probatur. ff. de offic. delega. super eo. ꝛ de iure patrona. eam te. in fi. facit. ff. de offi. ordi. ordinarii. Sed numquid fieret preiudicium episcopo qui habet institutionez: ſi tali prouideretur beneficio spectante ad solam presentationem illius cōtra quē impetratum est: Et videtur q sic nam cū magis habeat in concessione episcopus ⁊c in presentatione patronus. vt. ff. de offi. leg. dilectus. non videtur q papa velit preiudicare episcopo: niſi expresse hoc tenuat: quod faceret ſi diceret ad presentationem talis: q tunc satis exprimeret papa q penes alium erat institutio: cui ⁊tuz ad hoc derogare intendebat: sed per hoc verbum: ordinationē: nec videtur velle derogare: niſi illi tm taxat contra quē scribit. ꝛ hec est ratio illius ter. ff. de preben. cum in illis. ſ. cum autem. lib. vj. Dic contrarium: cum in nullo ⁊tum ad hoc preiudicetur instituenti qui ad motum suū nūq̄ disponit de tali beneficio: ꝛ ſi in aliquo ꝑiudicetur in modico tamē. argu. ff. de rescrip. auditor. sed patrono tm taxat: patronus ꝓo motu suo mouetur ad presentandum quem uoluerit: alis idoneuz. vnde soli illi quoꝛ principaliter interest audirentur contradicentes talibus ꝛpetrantibus: ꝛ non alij. argu. ff. de elec. cū inter. R. de testi. venerabilem. de ꝛcrip. cū ecclesiastice. de preben. pro illorum. cum similibus. Non obstat. d. c. dilectus. q; nō dicit de institutione que semiplenū ius denotat: sed de concessione que plenuz ius dicit. vñ non est dubium q plenior sit potestas concedēdi insolidum beneficia vacātia ⁊tz solum in eis presentandi. Uel ſi uellemus ibi concessionē recipere pro institutione: dicerem⁹ plus habet: idest plus in rebus cōfert episcopus in institutione illi q recipit beneficium: q ius administrādi ⁊tz patronus in ꝑsentatione: ex qua pax aegritur ꝑsentato: maxime ſi presentatus sit laicus cui uariare ltz. vt. ff. de iure patrona. pastoralis: sed ex hoc non segtur q libentius quē uult ꝑmittat patronus quē instituat episcopus.

Filius etate patre dominus.

t ¶ Ius ad rem. Et sic non in re: ꝛ sic est indebitum trigare talis non beneficiatus potest dici. vt. ff. de concess. prebē. c. ſſi. ex constitutione. lib. vj. Simile est de filio qui est viuente patre dominus rei paterne spe ꝛ nō re: ꝛ uxor in bonis uiri talibus cōstante matrimonio. Ex quo seqtur q tali est ius ad rem quod aliqui uocant decretum: q sub decreto pape apposituz: vt cōmuniter in gratia ibi decernentes ꝛc. consuetudinem. vt. ff. de concessio. preben. q cum tis. lib. vj. nec pōt cōmutari cum alio: nec propria beneficia sibi incompassibilia facit uacare: nec sine ipso ⁊tz pro certo titulo poterit ordinem recipere. ff. de rescrip. in nostra. ꝛ in extrauaganti domini Joan. xxcrabilis. ſ. p hoc. Quid ſi canonicus per papam effectus fuerit in aliqua cathedrali ecclesia sub expectatione prebēde: nūqd poterit in delegatum iudicē impetrari: ꝛ eandem exercere iurisdictionem: Uidetur q non: cum non habeat ius in re: sed ad rem. vt. ff. de concessio. preben. q̄n ex constitutione. lib. vj. Contrarium credo cum omnia que ad iura canonicatus pertinent sibi debeantur: ltz nondum sit sibi prebendatus: niſi consuetudo refragetur: per iura. ff. de elec. in genesi. de cetū. c. ij. Nec decreta. statutuz. ff. de rescrip. dicit prebendatum: sed canonicum tm. Quid ſi ego sic expectans cum uacaret in altera diocesi quedaz ecclesia feci mihi prouideri de ea: deinde mota lite super ipsa contra me in limine possessionis adipiscendo acceptaui secundam in alia diocesi: super qua modo eodem lite mota: faciā mihi in tertia diocesi de tertio prouideri: ꝛ sic facio de pluribus: numqd possum: Uidi de quodā qui de decem ꝓbendis in ecclesia beate Marie Pictauis fecit sibi isto modo prouideri: vbi est statutum q fructus prebende litigiose nūq̄ assignantur alicui: sed per capitulum obtinent sinalem victoriam reseruanē: quod statutum satis innititur equitati illius capitu. supra de sequestra. ad compescendas. in ſi. concil. Ascensi. numquid ergo talis multiplicatio ꝛ narratio potest tolerari de iure: Uidetur q non: per ea que notat Innocen. supra de rescrip. in nostra. vbi dicit q ſi pendente questione super ecclesia curata cuius possessionem non habet accipiat possessionem secunde similem curam habentis: hoc ipso videtur remunciari liti mote super ecclesia prima. Et est ratio: quia aut recipiendo secundam intendebat remunciare: ꝛ tunc habet propositum: aut non intendebat remunciare: sed intendebat ſi obtineret in causa prime dimittere secundā ꝛ accipe primā: ꝛ sic vī ipsam secundā recipere

ad tempus sub conditione: quod totum reprobatur in beneficijs ecclesiasticis que debent esse perpetua: nec cadit in ipsis conditio: quia in ea vocatione ꝛc. Ixx. dist. c. ij. ff. de elec. in electionibus. lib. vj. q. ij. ꝛz pio. que procedūt vt credo: vbi secūdam cum protestatione recipit: vel als constat de intentione eius: per quaz nō intendit renunciare prime vel litī eius: al's simplr admittēdo possessionem secunde non litigiose: prime eo ipso renunciat: vt. ff. de preben. de multa. In casu nostro quem posui. ff. credo contrariuz: scilicet q semper possim mihi facere prouideri de omnibus quotquot vacabunt: cuz protestatione ſi non habeā ius in tam receptis: ꝛ in illis que nunc recipio ius mihi competat: ꝛ non alis: quia tales cōditiones que de iure insunt: non faciunt rem conditionalem ꝛz ius existimantur: vt. ff. de elec. significasti. cum ibi no. xvij. q. ij. Eleutherius. recipiendo tamen corporalez ꝛ pacificam possessionez secus: vt. ff. de elec. cōmissa. lib. vj. ꝛ in hoc satis ꝓbatur ea que no. Hosti. in d. c. in nostra. Sed qd ſi impetrans qui fecit sibi de ecclia certa puideri: inuenerit qnē super illa eccla inter duos motam: vel iter ordinarium ꝛ alium impetrantez: ꝛ sic litigiosam: qd tamen ignorabat tēpore sue pulsionis: numqd hoc declarato per suuz executorem poterit illa dimissa de alia sibi facere puideri: hoc solo: q litigiose cepit: per. c. ff. vt lite pē. ſi hi contra. lib. vj. Item numqd valebit declaratio primi executoris non vocatis ordinarijs aliaruz ecclesiarum: vel ceteris impetrātibus quos hic tāgere videtur: Hoc vidi de facto. Et videtur q executor possit errorem suuz corrigere: vbi errauit in facto: fm Inno. ꝛ Hostiē. ꝛ etiam vbi in iure: fm Hosti. put no. per eos. ff. de renun. c. j. de offi. delega. in fi⁹. de rescrip. cum in multis. in fi. lib. vj. Et q propter litem nō possit dimitti videtur: q nō agebatur de offio ecclesie: cum non sit apud aliquem. in stiē. de rerum diuī. ſ. sacre. qđ requirit. ſ. q litigetur de offio: ad hoc q res litigiosa dicatur. C. de litig. aut. litigiosa. Dic contra per. c. ſi hi cōtra. Nec obstat. d. ſ. sacre. q intelligitur tm laico: scilz ꝓsone secularis: sed ecclastice bene. sic no. Innocē. ff. de eo qui mit. in pol. c. j. videtur q ſi in illa de qua est sibi prouisum impetrās habebat ius: ltz non possit habere possessionem facti vltrius non poterit sibi de alia puideri: al's sequeret q ex vna gratia posset duo vel plura beneficia cōsequi. de quo per Inno. ff. de offi. delega. in fi⁹. Sed quid ſi litigium erat tm super possessione: Idē crederem per. c. ſi hi contra. qđ indistincte loquitur: maxime cum de matrimonio carnali vel spūali non possit: ita simpliciter agi possessorio: quin aliquid de proprietate habeat immiscerī: vt legit ꝛ no. ff. de resti. spol. ex trāsmissa. De declaratione executoris dicetur. ſ.

Edditio q de iure interest non facit rez ꝛdctionalem.

a ¶ Ante. i. a tempore date: vt. ff. de rescrip. eam te. ꝛ. c. ſi eo tempore. c. lib. vj.

b ¶ Immutari. Et sic nō debent dāno cōmendari preterita. ff. de consti. cognoscētes. vnde est hic arg. q per cōstitutionem principis quātumcūq; publice vel solēniter existam: etiam ltz oēs de mūdo non obstātias contineat: nō tollitur specialia priuilegia statuta vel ꝙsuetudines: que non obstante tm tendunt ad tollendā subreptionē: non ad talia iura specialia perimenda. Qđ est verum: niſi nominatim specialiter ꝛ expresse talia per ipsam tollant. ff. de rescripſ. cum ordinem. ff. de dolo ꝛ ꝓcu. ex litteris. de constit. ltz. de rescrip. ſi ꝓpter. de elec. q sepe. lib. vj. de hoc dixi plene. ff. de sepul. super cathedram. in fi.

c ¶ Integris. Nota ius dūoꝛ non debere diminui propter diuisiones quas emphiteote inter se faciunt vel vasallis de quo dicet. j. in fi. d ¶ Suo ordine. i. qui ꝓpius impetrauerit: ꝓpius obtineat. ff. de rescrip. capitulū. ꝛ. c. tibi qui gratiaz de cōcess. preben. auctoritate. lib. vj. qđ est verum: niſi ꝓpter defectuz vel crimen primi impetrantis/ posteritatē: vel antici pationē tēporis: ordo debitus subuertat: vt. ff. de preben. ſi clericus. in fi. ꝛ. c. hi qui. de rescrip. duobus. lib. vj.

e ¶ Executores. Executor est is qui grattam a principe factam vel iustam sieri ad effectuz deducit. Et dicitur de exequor: quasi exsequi. i. viriliter exequi. Tertio ſi queras quot sint genera: Duo: nam qdam dantur ad puidendum: qdam ad cōpellendum: vt legitur ꝛ no. ff. de rescrip. abbatem. ꝛ de concess. preben. ſi capitulo. ꝛ. c. ſi ſoli. lib. vj. ꝛ talis dicitur habere ſras auctoritatis: quādoqz dicitur quis habere ſras facultatis: vt quādo datur potestas ordinario q aliquem possit recipe: vt. ff. de rescrip. cum aliquibus. ꝛ. d. c. ſi soli. Quarto quem ordinem habeat iste executor seruare: Dic q (dum tamen non excedat fines mandati: nec nimis festinet) sine aliqua alia cause cognitione: ettam summarie potest in executione prouisionis vel compulsionis pcedere: cum sit verus executor: ꝛ ideo quotidie tales executores suos processus faciunt in absentia partium: ꝛ eis non vocatis vbicūq; ꝛ quomodocūq; eis placet: vt. ff. de re iudi. de cetero. ꝛ. c. qđ ad consultationem. in ſi. tamen ſi aliqua proponuntur: nō ad recusandum personam eius: cum hoc fieri non possit: vt. ff. de appel. nouit. sed ad probandum rescriptum surreptitū vel falsum: bene potest admittere ꝛ cognoscere ſi voluerit: vt. ff. de offi. deleg. pastoralis. ſ. ga ꝓo. vel suo superiori intimare: vt in. d. c. de cetero. potest tamen pcedere executor ad prontēdēdum: ꝛ prouidere ſi voluerit non obstante contradictione alicuius: appellatione seu proposita exceptione: quia ex hoc q non admittit exceptionem probabilem non poterit appellari: niſi al's cōstaret de veritate: ltz aliud sit in iudice. ff. de appel. iterposita. in pūn. arg. ff. de app. nouit. Quod sic probo: pari vel maiori potestate confert papa per se vel alium beneficia vacantia totius mundi: ꝛz ordinarius illa sue diocesis: vt. ff. de preben. ltz. ꝛ. c. hi qui. lib. vj. sed oaliarius propter aliquam contradictionem seu appellationem: non omittet conferre beneficium si qs vacat: cum sine cause cognitione non debeat spoliari sua quasi possessione in qua est conferendi sua bñficia: vt. ff. de elec. cum inter canonicos. de sup. negligē. prela. c. ſi. de in integ. restitu. c. j. ff. de iure patro. consultationibus. multo minus executor: argumen. dicto c. hi qui. In extraiudicialibus autem appellatio seu partialis contradictio: non impedium alicui possessionem: vel quasi in qua est: nec attēnta post se renouare facit: donec patuit de veritate constet: vt in dicto. c. cum inter. ꝛ. ff. de appellat. bone. per Inno. Hoc fallit in casu illius c. ff. de accusa. accedens. ꝛ in casibus aliis qui no. ff. de re iudi. qđ ad consultationem. in glo. ꝛ per Inno. ꝛ Hostiē. ſi tamen ꝑter q excepto proposita coꝛā eo fuerit. ꝓbata

Executores sūt duplices.

Beneficij collatio si spedit per appellationem.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Electio secunda: an fieri possit: puta nõ cassata.

vera ⁊ legitima: reuocabitur qꝫ per ipm factum fuerit: si ex hoc fuerit appellatum: vt in. c. cum inter. nõ tamen reuocabit ex hoc tm: qꝫ non fuit admissa quantificũqꝫ esset de se ꝓbabilis: nisi ꝓbata fuerit prius vera. ⁊ sic nõ vendicat sibi locũ in executore principiũ illius. c. ꝯ. de appel. interposita. in prin. vt. ꝯ. dixi. Sed numquid iste executor habebit expectare cassationez collationis facte per aliũz executorez seu ordinariũz de illo bñficio: de quo suo impetranti puidere intẽdit: Nõ credo dubium qꝫ non: dum tñ executor tẽpore prime collationis nõ trãsferendi haberet: per ea que. ꝯ. dixi. Et idem de electione si due fiant vno ꝑtextu: vt. ꝯ. de elec. cõgregato. Si aũt ex interuallo distingue: qꝫ aut prima est nulla vel annullanda: vnde si est nulla ⁊ causa nullitatis est notoria: tunc poterit fieri secũda: prima non cassata. ꝯ. de elec. auditis. in aliis oibus nõ vt. ꝯ. de elec. cõsideranimus. ⁊ dic vt tibi per Inocẽ. ⁊ Postl. ⁊ per Cõpost. ꝯ. de relcrip. capitulũ. Itẽ si velit pꝛuidere impetrãti de bñficio qꝫ vacat de iure: nõ tñ de facto qꝫ põt: tunc debet ꝑmittere cognitionẽ: saltem summariam ⁊ vocare possidentẽ: ⁊ si inuenat ipm non habere ius: non feret sententiam: sed coget dett̃orem de facto dimittere: sicut de facto tenebat: ⁊ resignare possessionez facti ⁊ post exequat mãdatum: alꝰs si istũ ordinem in hoc omitteret: cassaretur eius pcessus. de quo per Inno. ꝯ. de cõcel. prebẽ. ꝓpositi. super ver. executorez. facit. ꝯ. de preben. lz cps. lib. vj. Et qbus soluta videt questio facta. ꝯ. eo. sup verbo ius ad rem. ſ. qꝫ executor talis in corrigendo errorem suum: ⁊ sic prouidẽdo de secundo declarato primo qꝫ pcessio facta per eum prius nõ tenuit: vel etiã declarato prius tale bñficiũ posse cadere sub gratia in qua datus est executor: non habebit necessario partes vocare: nec alꝰs iuris ordinez obseruare: debuit tñ audire partes si aliqua rõnabilia ꝓposuerunt ⁊ tra ipsum: vt supius dictum est. Quinto quero qui persone poterunt deputari executores: plamum est qꝫ ille qui possunt cõstitui delegati. de qbus. ꝯ. de rescrip. statutũz. lib. vj. ⁊ etiã rectores simplicium beneficiorꝫ: ⁊ clerici in minoribus beneficijs cõstituti: sicut sit quotidie in talibus executorib⁹ gratiarum ⁊ sentẽtiarũz: in qbus non vendicat sibi locũz. d. decre. statutũz. vt ibi notatur. Non tñ credo qꝫ laicus vel bigami: seu alꝰs carentes primilegio clericali possint esse executores: vt. ꝯ. de iudic. decernimus. de arbi. contingit. xcvj. di. bñ qdem. lxxxix. di. iudicatum. lz sit ar. ctra. ꝯ. de ꝓcur. indiscrete. lib. vj. nec religiosi sine licẽtia suoꝝ prelatorꝫ: vt. ꝯ. de testa. religiosus. lib. vj. ⁊ de ꝓcur. religiosus. ꝛcli. Dicti. de re iudi. cum. J. ⁊ Al. nisi cuꝫ distinctione illius. c. de rescrip. etsi principalis. Cõtrarium videtur per illud. c. nam et quo vicecancellarius ipm talem instituit: personam eius quantũ ad hoc emancipare videtur a potestate sui prelati. ⁊ sic intelligitur illud. c. ꝯ. de priuil. cum olim. ij. scilicet qꝫ nõ regritur certa licẽtia pape: fm qꝫ aliqui intelligebant illud. c. cum olim. Nam nõ potest negari quin ꝓlo: ꝛcuentualis: lz religiosus possit sine certa licẽtia pape inder ꝑstitui delegatus: ⁊ tamẽ nõ est dubiũ qꝫ sit sub potestate sui abbatis ⁊ imperio: sicut sunt ceteri simplices religiosi: vt. ꝯ. de stata regu. cum ad monasteriũz. ⁊. tales. ⁊. ꝯ. de sup. negli. prela. qꝫ regulares. ⁊. pe. Non obstãt dicta. c. religiosus. ⁊ religiosus. ga aliud põt princeps vel ille qui spãliter sup hoc gerit vices eius fauore rei priuate maxime: qꝫ nõ posset priuat⁹. ar. xvij. q. iij. ⁊. qꝫ aũt. Tenea qꝫ volueris. Sed pone qꝫ requiratur licentia ꝓpꝛij prelati: sicut in illo. c. religiosus. nũquid oportet qꝫ ꝓcedat ipa licẽtia ꝑstitutionẽ ꝓcuratorii: vel executoris: vel hẽbit in ipso actu steruenire: seu sufficeret qꝫ subsequat: ⁊ Et videt qꝫ habeat ꝓcedere: cum oporteat petere ⁊ obtinere: vt dicit illud. c. de testa. religiosus. ff. de acqui. here. signifo. ⁊. iussum. vbi habet iussus precedere. Uel dic qꝫ videtur qꝫ habeat cõcurrere cum ꝑstitutione. arg. iuste. de aue. tu. ⁊. tutor. ⁊. ff. eo. ⁊. obligari. ꝯ. de rebus eccle. non alie. duꝛ. lib. vj. vbi de hoc per Inno. xij. q. ij. sine exceptione: immo videtur qꝫ sufficiat subsequi: vt. ꝯ. de pac. quotiens. de his que fiunt a prela. cum nos tamp: idem. vbi de hoc. Credo aũt hoc qꝫ posset constitui per quemcũqꝫ non sit necesse tunc licẽtiam esse petitaz: nec obtentam: quia in hoc nihil agit ipse religiosus: nec persona eius est pensius inepta vel infecta seu inhabilis de iure naturali ad talia suscipienda: immo bene est susceptiua de iure naturali talium: sicut electionum ⁊ similium. ꝯ. de elec. ꝛ̃ sit ecclesiꝰ. lib. vj. lz de iure positiuo sit inepta: sicut dicimus de milite. ff. de procurat. filiusfamilias. ꝯ. veteranꝫ. vnde non ꝓhibito: sed susceptio ⁊ exercitium procurationꝫ sine licẽtia prohibetur: vt patet in. d. c. de ꝓcura. religiosus. nec deputare tales executores est ꝓhibitum: etiam sine licentia: sed qꝫ sic deputati possint suscipere: vel exequi officiũ eius deputatum sine licẽtia: hoc bene. phibetur: vt in. c. religiosus. de testa. si aũt iple sine licentia substituerit aliquem: suscipiẽdo ꝓcuratoriũ vel aliqd aliud fecerit: hoc non poterit per subsequẽtem licẽtiam ratificari: cuꝫ ab initio nõ tenuerit. ꝯ. de reg. iur. non firmat. lib. vj. Sic dicimus de seruo ⁊ monacho: qui lz possint institui heredes per quemcũqꝫ: nõ tñ prestare cõsensum: nisi prius infi fuerint: vt in. d. l. obligari. Non obstant iura in cõtrarium allegata: qꝫ loquuntur de illis casibus qui requirunt deliberationem ⁊ tractatuz auctoriantium in limine ipsius actus: sicut est in alienationibus minorũz: vel rerum ecclesiasticarũz: ⁊ similibus. Itẽ ⁊ qꝫ aliud est licẽtia: de qua hic loquimur: ⁊ aliud auctoritas: de qua loquũtur dicta iura. ꝯ. allegata. Sed cum tales executores gratiaꝫ admittendo rõnabiles exceptiones ꝓpositas contra rescripta seu gratias: ⁊ cognoscẽdo de ipsis quasi iudices cause esse: ⁊ iurisdictionez cõtentiosam habere incipiãt: qꝫ possunt: iurta. ꝯ. de offi. delegpastoralis. ℌ. preterea. vbi de hoc in glo. nũquid hoc poterũt: ipsis sint rectores simplices clerici: ⁊ sic alꝰ ab ipso quos ordinat dicta decre. statutũz. lib. vj. ꝯ. de rescrip.

Religiosi ꝑsona electionum ⁊ multorũz aliorꝫ ẽ ista susceptiua.

Et nũquid etiam citare poterunt: ⁊ ꝓ tribunali sedere: vel aliꝰ cõmittere quãtum ad hoc extra ciuitatez ⁊ dioc̃esim in qbus sunt deputati cõtra decre. predictã: Quotidie hoc faciunt: sed quo iure: non video: nisi qꝫ frequenter: lz accessorie: qꝫ principaliter nõ liceret: sicut video de ecclesia curata annexa prebẽde: quam etiam multiplicatam: lz alicui extra sacerdotium ⁊ residẽtiaz possidere accessorie: qꝫ principaliter nõ liceret: vt. ꝯ. de prebẽ. de multa. per Inno. ⁊. c. exposuisti. ⁊. c. sup eo. lib. vj. C. de iudic. quotiens. Et sic fallit in hoc casu dicta cõstitutio: statutum. ⁊ etiam in illo casu quando iudices eum conuentia in audientia impetrantur: quia tunc non potest exerci de loco vel de conditione personarum iudicium: vt ibi no. facit. ꝯ. de offi. deleg. cum olim. ij. vnde iurisditio quã exercẽt tales executores: sed potius accessorie: tamẽ mitti exercent: vt in dicto. ℌ. preterea. cum potius respiciatur in eis quod est principale: ⁊ vt tales iudicantur. arg. ꝯ. de regu. iur. accessorium. lib. vj. tamen lz sint principales habito respectu ad executionem: accessorij sunt habito respectu ad gratiam super qua dati sunt: vt. ꝯ. de offi. deleg. super eo. lib. vj. Alia ratio est. nã cum ist⁹ ex spontanea contradictione illius contra quez dati sunt: vel cõtra quem impetratum est rescriptum: possit renũciare quantum ad hoc dicte cõstitutioni: statuto. merito de cõsensu istius cõtradictoris: poterit iste: cuius simpler partes iudicis assumerez: ⁊ vbicũqꝫ exercere ei decz: per rõnem. ꝯ. immediate positam. Sed numqd ille ordinarius qui succedit talibus executoribus: quoꝝz officium propter negligentiam impetrantis perijt: reputabitur per omnia vt ordinarius: vel potius vt delegatus: vel vt merus potius executor: de quo. ꝯ. de prebẽ. si clericus. in fi. Videt vt ordinarius: cũ sit administrator iuris cõis: ⁊ ille impetrator ipsam gratiam petat vt de iure cõi sibi debita: vt dicit ibi tertius. ⁊ sic est excitatiua iuris communis tñ. arg. ꝯ. de offi. ordi. lz. quare poterit ad archiepiscopũ appellari ab eo. vñ videt qꝫ vt specialis delegatus seu executor pape hoc faciat: nisi ad papã esset appellandũ: cuius est collatõe pape canonicatũ obtinẽt: vigore cuius ⁊ non alis consequitur prebendam: vt sic vnum propter alterũ vtrobiqꝫ tñ vnum. j. q. j. si quis.

Accessorie aliquis licet: quia principaliter nõ licet.

ℭ Idem [a] et alios ad quos id ptinebit ad debitam executionez adduci: qbus ante diuisiones sepe fatas poterãt ⁊ debebãt.

ℭ Idem [b] etiã declaramus [c] quo ad litteras apostolicas iustitiam [d] continentes: vt vz iudices [e] dati per illas in causis quarũlibet psonaruz que nunc de eisdem diocesibus diuisis existũt: possint iuxta earum tenorez pinde procedere/ac dicte dioceses de qbus

alias dioce. Tholosanus deferit eẽ prelatus: quare sibi succedentes sumẽtur eius vice: ac si ipse esset mortu⁹ vel trãslatus: succedit enim res rei: vel dignitas dignitati: sicut psona psone. ⁊ ideo debet fungi vice eius per oia: vt ꝯ. vt lite pen. ecclesia. cũ similibus. Ratio tñ huius decre. est in cõtrarium: sibi dum segutur glꝰ ante diuisiones ⁊c. sed potest dici qꝫ hic loquit de simplicibus executoribꝰ/seu delegatis a sede apostolica constitutis.

a ℭ Idem etiam. Quarta pars.

b ℭ Declaramus. Et sic tota ista decr. est declaratiua iur. antiqui non constitutiua iuris noui: vt patet etiam. ꝯ. eodẽ. ℌ. porro. in ver. declaramus. quare nõ est neẽe ℌ respicere

c ℭ Declaramus. Et sic tota ista decr. est declaratiua iur. antiqui non constitutiua iuris noui: vt patet etiam. ꝯ. eodẽ. ℌ. porro. in ver. declaramus. quare nõ est neẽe ℌ respicere eius editionem/seu publicationem: cũ omnia ẽtũcũqꝫ longe ante preterita/seu finita respiciat. vt. ꝯ. de ꝓbationibus. ⁊ de visur. cum tu. de electio. cũ in cunctis. ℌ. penulti.

d ℭ Iustitias. Et sic est duplex littera apostolica: quedam gratiosa: de qua. ꝯ. dictum est: quedam iustitie: de qua hic. simile. ꝯ. de fal. accedens. prima consuevit bullari cum filo de serico. secunda cum filo canapi. argumen. supra de fal. licet. Item prima non transit regulariter sine lectione: sed sine contradictione bene. secunda transit sine lectione: sed non transit sine contradictione: ⁊ ideo in procuratoribus contradictarius consuenit illa clausula apponi: constituit talem procuratorem ad impetrandum: ⁊ contradicendum litteras simplices ⁊ legendas: sine qua non esset sufficiens procurator in audientia contradictarum ẽtiamcũqꝫ alias haberet plenum mandatuz: ⁊ ista sola sine alio mandato non esset sufficiens in palatio auditorum. vt supra de rescrip. ventena.

Iudex qui ditor ꝑsecutor: ⁊ arbiter diuisserunt.

e ℭ Indices. Et sic no. qꝫ aliꝰ est iudex: vt hic: aliꝰ auditor: vt supra de offi. delega. super questionum. ℌ. porro. in fine. de rescrip. auditor. concil. Uienen. aliꝰ conseruator: vt supra de offi. delega. statuimus. libro sexto. aliꝰ arbiter iuris. supra eodem capitulo. suspitionis. ⁊ capitu. ab arbitris. libro sexto. Item aliꝰ executor mirus: de quo supra. ℌ. proximo dictum est. Aliꝰ merus: de quo supra de appellatio. nouit. de quibus plene dicitur supra de re iudica. quo ad consultationem. per glo. Innocen. ⁊ Hostien. Aliꝰ referendarius: scilicet ad cernẽdum articulum cause referendum datus supra de offi. delega. iudices. concil. Uienẽ. ⁊ in dicto capitulo. super questionum. omnes isti ⁊ similes sunt ordinati ad causas apostolicas expediendas in curia romana ⁊ extra. Unde iudex delegatus: est propꝛie is qui mandatam sibi iurisdictionem vice delegantis exercet. dictus de lego gas. qꝫ idem quod mando: quare rubrica digestorum dicit. de eo cui mandata est iurisdictio.

Executor é duplex: Referẽdarius go est.

f ℭ Remãsissent. Nota qꝫ diuisio facta ℣ aliqua re: operatur tñ illum effectum pro quo facta est: nec ad alios se extendit: nec in alis casibus prebet preiudicium alicui/seu iuuamen: vt. ꝯ. di. lege qꝫ prestat argumen. qꝫ diuisio rei emphiteotice vel feudalis/seu debitorum inter heredes facta: non nocet dominis vel creditoribus sup integra solutione pensionis vel debiti eis faciendi: vt patet: cum particularis actio/seu solutio non modica habeat incõmoda. ff. famil. herc. plane. Guil. de monte Laudano.

Solutio particularis multa hẽt icõmoda.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Plusia.

Ebent. ¶ Hec constitutio habet quatuor partes. Primo premittit proemium ad dicenda. Secundo ver. Sane. factaz visitationis intente z consuetudinis contra hoc propositę narrat. Tertio ver. proposito. dictam consuetudinem multis rationibus premissis reprobat. Quarto ver. Sed ne sit. numerum personaruz visitandi assistentiū tarat. In primo ordinem quem debēt habere subditi ad superiores z cō ponit. In pmo nō seruato est inobedientia puniēda. In secō est tyrannia vel negligentia reprobanda. Secundo ver. sic debitor. homum rationem subiungit. ly. n. inter hos sit relatio suppositionis z suppositionis: hec tamē corrūpuntur ab excessu. xxij. questione v. & forma. ff. de his qui sunt sui vl' alie. in l. prima. in fine. z l. sequen.

a ¶ Minime reperitur. ff. de pigno. act. si suos pignoratos. in fi.

b. ¶ Descendente prout potest z tenetur. Extra. vj. lib. de censi. romana. j. respon. extra de offi. ordi. irrefragabili.

c ¶ Memoria. Bnon prodest in delictis. extra de cōsue. cum tanto. extra de fimo. cum in ecclie. z male consuetu rēpore non firmātur. auē. vt nulli iudi. li. ha. lo. serua. §. j. col. fr. z ideo vbicūqz a iure reprobatur consuetudo. vt h. z ff. vj. lib. de consue. capitu. j. z. ij. z eo. lib. de electio. q. sepe. z eodem libro. de pe. z remis. si ego in fi.

d ¶ Nō audiuit. Formam iuris isti bene seruauerunt: qz exceptionem p̄posuerunt z propter eam non admissam appellauerunt: vel potest appellari p̄pter eam negligenz

De officio iudicis ordinary
Bonifacius octauus.

¶ Episcopus monasterium visitans non teneatur accipe monachos illius monastery pro tabellionibus etiā si hoc haberet consuetudo: nec in actu visitationis debet cē solus: sed duos vl tres clericos cum notario qui similiter sit clericus secum assumat. hoc dicit. Capitulum primum.

Ebent superioribus suis reuerentiā subditi: z dum salubriter ab eis pro culpis correctionem velut curantiuz medicamenta recipiunt: obedientiam exhibere tenentur. Rursus oportet prepositos cū charitate corrigere: decet eos inferre humiliter quod docent: z paterna subiectos dilectione fouere. Sic vel ixtor delicatus effugit: sic onerosus creditor minime a reperitur. ¶ Sane dudum venerabili fratre nostro. A. episcopo dulmeñ. ad visitandum capitulum sue ecclesie dulmeñ. que regularis ordinis sancti bñdicti fore noscitur descendente b: prior z capitulum ipsius ecclesie excipientes q̄ de consuetudine erat ecclesie supradicte: a tempore cuius non erat memoria c inconcusse seruata: q̄ episcopi dulmeñ. qui fuerunt pro tē pore: per se solos absq; alys religiosis sibi adiunctis: vel clericis vel laicis secularib' quibuscūqz: assumptis sibi loco notarij monacho/seu monachis capituli memoratis: visitationem suaz hactenus p̄fato impenderunt capitulo: supplicarunt eidem episcopo: vt omnes tam clericos iudice ad alia procedente que non poterant se compati cum primo proposito. extra de appella. dilecto. z capitu. ex parte. ¶. Sed h fuit defectus in materia: quia exceptio nō erat legitima: vt. j. sequitur. z ob hoc appellans in iurisdictione prioris iudicis remansit: z sic tenuit eius processus. sec' si materia erat legitima z forma debita. not. extra de offi. deleg. cum contingat. in principio.

c ¶ Non est angustanda. C. de hereticis. iubemus. in fine.

f ¶ Probatio. C. de fureturan. in bonefidei. C. de iur. & li. i. ff. §. fi vero.

g ¶ Occulte. Bz potius ernatur. ff. de testi. ferut.

h ¶ Prebere. ff. de testi. curent.

i ¶ Conferebant. Extra de proba. q̄nam extra. in prin.

k ¶ Monachos. Acceptę fra constat non esse: sez ad predicta idoneos. z tale resume: tū pp se.

l ¶ Funestaz. i. luctuosam vel mortalem: quia lugere habent z mortui sunt mundo. tj. q. vij. placuit. z capitu. sequē. xvj. questio. j. placuit. xxv. questio. tj. itanos. C. qui accu. nō pos. l. fi quis.

m ¶ Actibus. Ex ne cle. vel mona. secu. neg. se imis. capitu. j. z. ij. nec pcuratores. z capi. clericis. z capi. sentētiā.

n ¶ Constitutio. Extra. vj. li. & here. vt inquisitionis officium. §. ad conscribendas.

o ¶ Suspecti. Cōtra. Quia monachi in causis monasterij testes esse possunt. extra de testi. insuper. z capitu. tuis. z capitu. cū mineno. de iureiuran. z si Christus. in fine. etiam in causa visitationis z reformationis. extra. vj. lib. de offi. ordina. quia. Itez ex quo sunt suspecti testes esse nō pñt. ff. de testi. l. inj.

q̄ laicos religiosos et seculares (anteq̄ visitationem actualiter exerceret) a capitulo preciperet amoueri: quibus amotis parati erant ipsuz admittere ad visitationem huiusmodi peragendaz. Et quia dict' episcopus eos super hoc non d audiuit: q̄q̄ protestaretur se velle omnes clericos suos z alios (preter tres vel quattuor z notariū) remouere: z sic suam visitationem incipere z complere: idem prior: z capitulum ad sedem apostolicam appellarunt. ¶ Proposito itaque huiusmodi negocio cozaz nobis: z auditis z intellectis que partes dicere voluerunt: nos considerantes q̄ consuetudo predicta contra communem vtilitatem: facultatem probationum (que non est angustanda e) restringit: propter quod etiam vt salua: scilicet sit rerum probatio f: quod publice interest: ne veritas occultetur g: cautum est iure vt curent magistratus testari. i. testificari volētibus seipsos z alios testes vel signatores prebere h. Et statuit generale concilium: vt a iudicibus adhibeatur persona publica: vel duo viri idonei qui acta conscribant i. Quos quidem monachos k ad predicta: tuz propter eorum professionem que illorum vocem facit funestam l: z ipsos arcet a iudicijs z publicis siue ciuilibus actibus m: nec patitur (prout cōstitutio n nouella declarat) nisi in inquisitionis heretice prauitatis causa tabellionis (cuius vicē in hac parte duo viri per supradictum concilium obtinent) officium exercere: tum quia suspecti o

Mbachi sūt mūdo mortui.

Mbachi an possint eē testes.

Offō duplici quez fungi inre vertitur.

De officio iudicis ordinary 8

ctrca priu. sbi. ver. nam si careant. extra de testi. super eo. tj. in prin. Solu. in premissis casibus monachi testes esse possunt: sed non cum preiudicio: hoc est ipsi z non alij qz hic negatur: vnde lite grauī hic considerāda: papa hic voluit: vt plenior fieret ꝓbatio vt veritas plenius eluceret. C. de tēp. ap. per hanc. in fi.

a ¶ Ne cōtra. C. de testi. omnibus. z ff. de testi. milite.

b ¶ Subsit. Propter quod cozaz testimonium est suspectum. C. de testi. paréteo. z. l. seruos. et. ff. de testi. idone. Joan. mona.

c ¶ Q. id. Scilicet q̄ episcopus multo altiꝰ sibi adiunctis: nisi de capitulo visitet.

d ¶ Augere debz. ff. de offi. proconsul. l. ob seruandaz. in fi. Joan. mona.

e ¶ Allbucanī. ff. de iniur. Litez apud labeonem. §. comitem. Sed quomodo detrahitur huic dignitati si caput stet cuz membrijs. extra de prescrip. cum nō licerat. et sic non est iniuriosa abductio: sed debita punitio: sic inter caput z mēbra: z inter patres z filium. C. de cur. furio. l. fi. in prin. xxx. questi. iij. ita dilige re. Item inhumanitē est publicatiōe pauperatj detegere vitam. C. quādo et q. quar. paro. in ho. de. l. ij. circa mediū. Dic vt prius scilicet hic reprobar. et fuit hec ordinatio ex gratia ꝓpter cōgruitates hic tactas z necessitatis: quo ad personam tabellionis: vel duoz virōz pro eo. Joan. mona.

f ¶ Suspectis. Ex causis predictis. Joā. mona.

g ¶ Compellatur. Quod esse nō debet. arg. C. de iudi. apertissimi. z. l. fi. Item isti monachi si tabellionis loco essent: iam duarum personaz locum tenerent. l. affinitatis visitāti: z ad ꝓbādum qs est actus: z forsan eedem pone essent per visitatorē corrigēde: z fungi duplici officio: presertim suspecto z aduerso: vt hic: est merito reprobandus. C. de assel. nemo. extra de cleri. nō resi. q̄ nōnulli. z extra vj. lib. de preben. cum singula. Joā. mona.

h ¶ Reprobamus. Ex quibus causis ꝓsuetudo reprobet. no. extra. vj. lib. de consue. in summa. Joā. mona.

i ¶ Onerosus. Bz quomodo est hic episcopus onerosus qui habet: quod sciłz petit: Dic q̄ est onerosus quod ad tuitionem aduersariorum: dicentium episcopum velle visitare: z intrare capitulum cum pluribus: z contra eoz consuetudinem quam pretendebāt. Joā. mona.

k ¶ Religiosis. Extra. extra de offi. ordi. vt iuxta. Dic casus est diuersus nō aduersus. naz ibi loquitur: vbi prelatus visitat alium locum a capō suo: hic quādo visitat ꝓpriuz capitulum: cuius personas propter continuationem maiorē quam habet ad suā ecclesiaz pre ceteris ecclesijs sibi subiectis. extra de testa. regsti. §. pe. est verisimilius vt ealdez psonas melius noscat. Vel dic q̄ hic determinat illā: tazando hic dictū indeterminatū: ibi ne subditi nimium aggrauētur: z decet psonas religiosas in tali articulo assumi. arg. extra de sta. regu. in singulis. circa prin. Joā. mona.

l ¶ Non obstāte. Bz quare tollit hic cōsuetudinem z cōpositionē quaslibet: q̄ Iz visitationi non pscribat: nec pcuratioēm que debet rōne visitationis: prescribi tñ pōt quotitati procurationis. no. extra de pscripē. cum ex officij. extra de censi. cuz venerabilis. Bz videtur q̄ pscribi possit quotitati affistētiū visitati. arg. ff. de vsur. qui semel. j. respōso. z. ff. quēad. vsufru. amit. l. iō qui. Iz consuetudo hic narrata per hec allegata nō sit prescriptibilis. Dic tñ q̄ hec ꝓstitutio in alīo facit gram: q̄ si ista ꝓba non poterent: remanerēt cōpositio z cōsuetudo non reprobate. extra. vj. lib. de cōsti. c. j. Nec est inconuenies q̄ eadem decre. ꝓtineat ius in vna parte z gram in altera. extra de cōcel. prebē. cōstitutus. Et forsan papa fuit motus ad ꝓdicta cassanda ꝓpter grauem litem que fuerat inter partes: ne recidiuum nouę litis pretextu cōsuetudinis alterius: vel cōpositionis subintraret.

Epūs est ecclesia cathedralis ꝓtectionez maiorem q̄ cēteris alijs.

Visitatiōi an possit prescribi.

m ¶ Reprobationis. §. eo. in v. reprobamus.

n ¶ Constitutionis. ij. eodem in ver. decernimus.

¶ Quos.

Universidad de Deusto
Biblioteca

a ¶ Qui §o. Istum. §. aliqui libri non habent vsq; ad §. et autem. z tenore huius habes in extranagatis: rescriptis. que est vna de. xx. glosatis per Zenzelinum in titu. de preben. z ibi vide. Habes etiaz cum. J. in ti. de prebend. cum glo. domini Guil. de monte J. audumo. Caplm. J.

Vetam ecclesiaz. ¶ Pomat sic casus q; erãt vnibitãtes quidã: aut forte credẽtes: vel etiam asserẽtes nõ esse de necessitate salutiz subesse sũmo pontifici: qd quidẽ vel verbo fieri poterat: q; forte sic dicebãt: vel facto: q; talia agebãt: z opabãtur: ac si nõ eẽt de necessitate salutis. huic aũt moxbo pestifero obuiare volens sanctissimus pr et dñs dñs Bonifaciꝰ papa. viij. hanc decreẽ. edidit: vbi hoc plenissime declaratur. Intẽtio itaq; huiꝰ decre. est inducere rõnes: ereꝑla: z auctes ibeste sũmo põtifici eẽ de necitate salutis. qs tripli? hic. pbaf. Primo per quasdã cõditiones ꝓpales: que ipsi eccle cõgruunt. Scdo per quasdam adaptatiões specialeo: que ad ipam ecclesiam adaptãtur. Tertio per gladios qui in ipa ecclia ptinent. Tota igit hec decl. diuidit in quatuor ptes. Quia primo ponuntur pr. tre conditiones ꝓpales ecclie per quas probari põt q; subesse summo pontifici est de necessitate salutis. Scdo adducunt quedã adaptatiões spales per quas. pbaf hoc idẽ. Tertio agit de ipis gladiis qui sunt in ecclia: per q̃ declarat hoc idẽ. Quarto z vltimo cõclusio tor modis inuestigata. v3. q; subesse sũmo põtifici sit de necessitate salutis ffert ex oib⁹ antedictis. scda ibi. Una nẽpe fuit. Tertia ibi. In hac etiaz ptãre. Quarta ibi. Porro subesse.

¶ Propter primũ sciẽdũ qdẽ q; nãare possumus sex cõditiones ꝓpales ꝓgruẽtes ecclie: ex qbus pñt sumi sex rationes q; ecclia habet vnũ caput: z q; ibesse illi capiti est

dimittere teneaf: per euz vel per eos ad quem/vel ad quos eoruz dispositio spectabit ea vice libere disponẽda. Qõ si non fecerit: eriam illo sit ipo iure priuaf in quo ius competebat eidem: z inhabilis ad quecũq; beneficia obtinenda penitus censeatur.

¶ Quia ẽo deinceps receperit dignitatẽ vel personatum: aut bñficium curam habens animarũ: si prius simile bñficium obtinebat: primuz dimittere teneaf: per euz vel per eos ad quem/seu quos collatio/seu ordinatio spectauerit dispoñedum: qõ si fecerit: extũc secũdo sit ipso iure priuatus: z inhabilis ad sacros ordines: z ad quodcũq; beneficiuz ecclesiasticum obtinẽdum. Ut autem premissoꝝ fructus facilius subsequaf: oibus z singulis ordinarijs in ꝑtute sancte obedientie: z sub pena suspensionis ab ingressu ecclesie: quaz (si in exequẽdis subsequẽtibus negligentes fuerint) incurrere volumus ipo facto: districte precipimus z mãdamus: vt sub certa z formidabili pena eoruz arbitrio infligenda: subditis suis plures dignitates z personatus/aut ecclias quibus cura iminet aliaruz: aut dignitatez/vel ꝓsonatum cum alio bñficio cui cura ãlis sit annexa: obtinẽtiꝫ iniũgere debeant: q; dispẽsationes auctoritate quaruz huiusmodi ecclesias/ꝓsonatus/vel dignitates obtinent si quas habẽt: necnon z titulos ecclesiarum dignitatum/vel personatuũ eoruẽdez infra tẽpus ꝓ facti qualitate ipsoruz ordinarioꝝ moderandum arbitrio: ordinarys ipis/vel his quẽ/vel quos ad hoc duxerint deputãdos exhibere ꝓcurent. De processibus habendis super his exhibitis/propositis/z productis redditurꝰ absq; more dispendio per scripta publica conficiẽda super bis sedem apostolicam certiozem.

¶ De maiozitate z obedien.

Bonifacius. viij.

¶ Omnes christi fideles de necessitate salut. subsunt romano põtifici: qui vtrũq; gladiuz habet: z omnes iudicat: a nemine aũtez iudicẽt. Hec tamẽ extrauagans regẽ Frãcie z regnicolas nõ ampliꝰ subycit ecclie romane q̃ priꝰ erant: vt patet. j. de priuilegijs. merũt. Capitulum. j.

Vam scaz ecclesiam catholicã: z ipam aplicam vrgente fide credere cogimur et tenere. Nosq; hanc firmiter credimus z simpliciter confitemur: extra quaz nec salus est: nec remissio peccatoruz.

de necessitate salutis: vt sit ỹma ꝺdicio q; ecclia est vna. scda q; est scã. tertia q; est catholica. quarta q; est aplica. quaꝛta q; eẽ nõ est salus. sexta z vltima: q; eẽ ipaz nõ est remissio petõꝝ. Itaq; ista ỹma pte in qua agit de tribꝰ cõditionibꝰ ecclie ꝓgruẽtibꝰ: dñs papa tria facit. Quia primo istas ꝺditiones narrat. Scdo eas declarat. Tertio eas corroborat z cõfirmat. scda ibi. Sponso in canticis.] tertia ibi [In qua vno.] Dicergo ecclias eẽ vnã: que fuit cõditio prima. sanctaz que fuit scda. catholicaz que fuit tertia. et ipam aplicã que fuit quarta. eẽ quã nõ est salus: que fuit cõditio quinta. nec remissio petõꝝ: q̃ fuit sexta. Nosq; hãc. i. ecclias esse sic vnam: sic sanctã. z. vel hãc. i. hãc fidẽ de ecclesia q; sit vna: firmiter credimus z simpliciter cõfitemur. ¶ Notãdum autez est: q; ex tribus ser ꝺdittonibꝰ ecclie ꝓgruentibꝰ (vt. ij. tertiꝰ) sumi pñt. sex rõnes q; ibesse summo põtifici sit de necessitate salutis. Ut sit ỹma ratio: q; ecclesia ẽ vna: siue est vnuz corpus: sed vni corpori non cõpetit: nisi vnum caput: qa aliter esset mõstruz. Arguatur q̃ fictoia membra que sũt in vno corpore nõ saluantur: nisi cõiuncta illi corpi z subdita vni capitti a quo flundit̃ eis motus z sensus; Sed oẽs christiani sunt mẽbra vniꝰ corporis: quia sunt membra ecclie: que est vna z vnum corpus: q̃ oẽs huiusmodi christiani saluantur: vt ꝓiuncti ecclesie: z vt cõiuncti vni capitti. i. summo põtifici. Secũda ratio ad hoc idez sumitur ex secũda cõditione: videlz q; ecclia nõ solum est vna: sed est sancta. i. sanctita z firmata in vnitate. Si enim ecclia vacillaret quãtum ad vnitatẽ: q; aliqñ esset vna: aliqñ non esset vna: z per ꝓsequẽs: aliqñ haberet vnuz caput: aliqñ hñet plura capita: posset qs dicere nõ esse de necessitate salutis subesse huic capitti: q; forte posset saluari sub alio capite. Sz cuz ecclia sit vna z sit scã. i. sic in vnitate sanctita q; nõ

Ordo ille

Ecclia est vna.

Ecclia q̃ dr aplica.

Infirmitas in corpore vnde surgit. Sanctẽ. 6. Eppe. 4.

Ecclia est catholica

Sponsoª in canticis proclamante. Una est colũba mea: perfecta mea. Una est matri sue: electa genitrici sue: que vnum corpus mysticum representat: cuius caput Christus: Christi vo deᵇ. In quaᵇ vnus dñs: vna fides: vnum baptisma. ¶ Una ᶜ nempe fuit diluuij tpe archa Noe:

ta q; non posset habere nisi vnum supremũ caput: subesse illi capiti erit de necessitate salutis. Nz si dicatur q; sanctum dicit quid puꝛ: dicemus ex hoc etiã q; dicit qd firmum q; firmitas est ex puritate: infirmitas ex impuritate: z in corpore surgit infirmitas ex impuritate: vt q; ostenditur in eo ĩmũdditie corpales z male cogitationes. Fomentur aũt sic ratio: q; qd est vnũ z sanctũ. i. sic in vnitate sanctitatis q; nõ ẽt nisi vnũ corpus z habere vnũ caput: mẽbra non poterũt saluari: nisi ꝓiuncta illi corpori z subdita illi capiti: ecclesia est hmõi. ergo ꝛc. Mẽbra qdẽ ex hoc saluanf z vlmunt: q; mouent z sentiunt: z motꝰ z sensus ffluunt a capite: si nõ sunt subdita capitti: nõ mouent nec sentiunt: pp qs vtuere z saluari nõ poterũt. Tertia ratio sumit ex tertia ꝺdittone: q; ecclia est catholica. i. vbis sine ꝑtialo sterpicta. ñ. grece (vt dr) vle catholicis vocant. Si ergo fides quã tenet ecclia vel ipsa ecclia eẽt particularis: ꝛtinens vnã gentẽ vel vnã ppm: sicut sunt multe gentes z multi ppli: sic forte essent multe ecclie z multa capita. Sz cũ sit catholica z vniuersalis: q; oẽs obligant̃ (si volũt eẽ in statu salutis) ad credẽdũ z tenendũ qd̃ credit z tenet ecclesia: nõ ficut nõ põt esse nisi vnuz vniuersum qs ola cõprehẽdat: ita cõsti ad statũ salutis nõ põt esse nisi vna ecclesia: eo q; ecclia cõprehendit oẽs qui volunt esse in statu salutis. Fomeꝛ aũt sic ratio. Illud qd̃ est catholicũ z vle z cõprehẽdit oẽs qui volũt eẽ in statu salutis: nõ põt eẽ nisi vnũ z hõe vnũ caput: cui opz eẽ subditos oẽs volẽtes eẽ in statu salutis: ecclia est hmõi. ergo ꝛc. Quarta rõ sumit ex quarta ꝺdittõe: q; ecclia est aplica: tenet enim illã fidẽ quaz apli tradiderũt z docuerũt. de qbus põt itelligi qd̃ dr in ps. Qz in oẽm terrã exiuit sonus eoꝝ: z in fines orbis terre ỹba eoꝝ. vt nullus possit se excusaf se nõ subesse ecclie: oẽs enim apli fidẽ ꝺdicauerũt z docuerũt. Dñs aplus ait ad Gal'. ij. Ascẽdi aũt ẽm revelationẽ: z ibidẽ illic. i. cũ algo aplis euãgelizi: qd̃ ꝺdicto gẽtibꝰ. z subdit cãm. ne forte inanũ currerẽ aut cucurrissem. Ne ergo vana esset ꝺdicatio sua: z ne videret gẽtibꝰ vel alqs q; ꝺdicaret aliud q̃ alij aplis: voluit aplus qs de euãgelio ꝺdicabat ꝑferre cũ illis. Itẽ ecclia est aplica: q; illã fidẽ tenet z docet: quã ꝛcoꝛditer ꝺdicauerunt z docuerunt apostoli. Fomeꝛ ergo sic ratio. Illud qd̃ est aplicum z tenet illã eandẽ fidẽ quã apli docuerunt: nõ põt eẽ nisi qd̃ vnũ z vnuz corpus habere z vnũ caput: cui opz esse subdita oia mẽbra: si volunt esse in statu salutis: hmõi aũt ecclia est. ergo ꝛc. Quinta aũt z sexta ratio sumit̃ ex gnta z sexta ꝺdittone. v3. q; extra ecclesiam nõ est salus. i. nõ acgrit beatitudo: que est per gfam ꝑsumataz: nec extra ipsam est remissio peccatoꝝ: que põt esse per gfam ĩtitiatã: ita q; nec gfa ꝑsumata que ẽ salus z beatitudo nfa: nec gfa ĩnitiata per quã remittunf peccata põt esse nisi per ecclesiaz. Si ergo ecclesia est vna z bz vnũ caput: oẽs volẽtes recedere a peccatis z adipisci salutẽ: oportet esse sub capite ecclie. i. sub sũmo pontifice. Ratio aũt per se patere põt. ¶ Notãdum aũt q; oẽs iste sex cõditiones ꝛtinent in symbolo: vbi dr q; credimus in ecclesiam vnam: quãtuz ad conditionẽ primam. sanctã: quãtum ad cõditiones secundam. catholicam: quãtum ad tertiam. z aplicam: quãtum ad quartã. z q; confitemur vnuz baptisma in remissionem peccatoꝝ: quãtum ad gratiam initiatam: z q; expectamus resurrectionem mortuoꝝ: in vitam venturi seculi: quãtum ad gratiam cõsummatam: ideo impugnare

Ecclia est sancta.

contra hoc: est impugnare contra symbolum.

a ¶ Sponso in cãticis ꝛc. Hic ille sex rõnes cõclusionis ꝑate: q; subesse sũmo pontifici sit de necessitate salutis. Declarat z manifestat per ea que hñtur in cãticis: z per ea que ait Apls: dicẽs sponso ꝓclamãte in cãticis sapple de sua spõsa. i. de ecclesia que vna est columba mea: vna est mẽa sue: electa genitrici sue: que scribit̃ tur cãticoꝝ. vj. z ibidẽ dit: que. i. columba mea sic vna: sic perfecta: sic electa: vnum corpus mysticuz. i. vnã ecclam repñtat: z addit q; huius corpis caput est Christus: Christi vo deus. Nota aũt q; hic tãgunt sex per que declarant̃ sex cõditiones. vi. q; corpus mysticũ. i. ecclia est vna quantũ ad ꝓditionẽ primã: est columba. i. innocẽs z sine felle: z sancta quãtuz ad cõditionem secundam: est ꝑfecta. i. catholica quantũ ad cõditionem tertiã. Nam ẽm ꝑm totũ z perfectũ: idem vel primum ẽm nãm. Naz illud est ꝑfectũ qs totuz habet z nihil et deficit: z illud etiã totuz est: qs ola habet. z qs dicit ꝑm: totũ z perfectũ idem: possumus nos dicere catholicũ z perfectũ idem: vel primũ ẽm nãm. Naz catholicũ idem est q; ẽsiale z vniuersale qs ola cõprehendit: z etiã perfectũ est cui nihil deficit z ola cõprehendit. Ista etiã ecclia est vna matri sue electa genitrici sue: q̃ tũ ad cõditionẽ quartã. Et aplica. apli figdẽ vnã fidẽ ꝺdicauerũt vnã fidem elegerũt: quam tenẽs ecclia: dicit põt apostolica: huiusmodi aũt ecclie caput est Christus: qui est agnus dei tollẽs peccata mundi. cuius caput est deus pater a quo est genitus: quez videre est salus nra. Iurta illud. Ostende nobis patrem z sufficit nobis. Ergo sicut per hoc q; ecclia est vna colũba. i. sancta: ꝑfecta. i. catholica: vna matri sue: et electa genitrici sue. i. aplica: declarate sunt quatuor cõditiones: sic per hoc q; eius caput est christus: qui est agnus tollẽs peccata nfa: z caput Christi deus: qui est salus nra: declarantur alie due conditiones. v3. q; per ecclesiam est peccatoꝝ remissio: z salutis adeptio.

b ¶ In qua vnus. Hic tillas sex cõditiones quas primo narrauit: z postea declarauit: roborat: z cõfirmat. Dic. n. facet tertius ad Epheꝭ. iiij. vnde tilla verba sunt sumpta: vnuz corpus z vnus spũs. Et subditur: vnus dñs: vna fides: vnum baptisma: vnus deus z pater oium. Ecclia est ergo vnum corpus per qd̃ est vna z vnica: que fuit conditio prima. Est in ea vnus spũs: per quem est sancta: que fuit secũda. Est in ea vnus dñs: per quez est vniuersalis z catholica: que fuit tertia. Est in ea vna fides: per quaz est aplica: q; tenet illã fidem quam ꝺdicauerũt apli: que fuit conditio quarta. Est in ea vnuz baptisma: per qd̃ fit peccatoꝝ remissio: que fuit gnta. Et est in ea vnus deus z pater oium: per quẽ est salutis adeptio: que fuit sexta. Aduertẽdũz est q; dñs papa noluit ola verba ista ponere: ne legẽtibus tedium gñaret: sed voluit brevius pertransire. z nõ nisi tria nolauit: videlz q; in ecclia est vnus dominus: vna fides: vnũ baptisma: per que tria omnes ille sex cõditiones roborãtur z cõfirmãtur. Nam quia in ecclesia est vnus dñs: ideo ipa est vna z catholica. i. generalis: q; dñs in ea est vna fides: ideo ipa est sancta z aplica: est enim per fidem sancta. i. sanctita: dicẽte Ugone: q; nihil est rectius hominꝭ sua fide. Per hoc est ettã aplica q; illam fidem tenet ecclia quã apostoli docuerunt. Sed q; in ecclia vnuz est baptisma: dicitur in ea esse peccatoꝝ remissio z salutis adeptio: nam per hoc qs baptizamur nobis peccata remittunf z celestis ianua aperit.

c ¶ Una nempe fuit. Post q̃ sunt ponite ille sex conditiones per quas sumi possunt sex rõnes: q; est de necessi-

Lotũ z pfectũ idẽ.

Catholicũ z cũ qd est:

Salus nostra est videre deũ.

Baptisma qd facit.

Universidad de Deusto
Biblioteca

tate salutis sabesse summo pontifici: ponuntur quedam alie adaptatiões p quas ꝛ eadē potest hoc idē. Circa qđ quatuor facit Fm q quatuor hmōi adaptatiões tbi traduntur: vt sit prima adaptatio p hoc q ecclesia figurata est per arcā Noe. Secūda p hoc q pphet̄a in pson̄a christi: oīat: q deus eruat ꝙ framea animā suam: ꝛ de manu canis vnicam meam: ꝛ de manu canis vnicam meaz: pro anima enim: idest pro seipso capite simul oravit: et corpore: quod corpus vnicam: scilicet ecclesiaz nominauit: propter sponsi fidei sacramentoz: uz et charitatis ecclesie vnitatez. Hec est tunica [b] illa domini inconsutilis qui scissa non fuit: sed sortiti sunt milites vestimenta eius. Tertia tbi [Hec é tunica.] quarta tbi [Dicit ergo: vna nēpe fuit vtriusq; tempore arca noe: vnam ecclesiā prefigurās. Dec vna arca fuit in vno cubito ꝓsummata: vnuz habuit rectorem ꝛ gubernatorem noe: extra eam oīa existētia super terram legimus fuisse deleta. Adnertēdum autez ꝙ illa arca noe dei ecclesiam figurabat: ꝙ sex modis Augustinus declarat xv. de ciui. dei. ꝛ. xxvj. Primo ex eius vocatione: mā sicut illa arca ferebatur super aquas fluctuantes: sic ecclesia militans in hoc seculo: nō sine fluctuationibus requiescit. Secundo hoc idem patet ex illius arce materia. Naz sicut ex ligno tabulata est arca: ꝛ per lignum tbi salnate sunt anime: sic ex ligno crucis dependet salus ecclesie. Tertio hoc idem patet ex illius arce ꝓportione. naz (ut Augustī. ait) ꝓpositio illius arce erat vt proportio corporis humani: erat enim sexies siue sexies duo magis longa ꝙ lata: ꝛ decies longa ꝙ alta: trecentorum enim cubitorum erat longitudo: quinquaginta latitudo: ꝛ triginta altitudo etiā: sic ꝛ corpus humanum dispositum est vt sit decies longum ꝙ grossum: ꝛ sexies longum ꝙ latum. ꝛ ex hoc figurabat ecclesiam: cuius redemptor factus homo ad salnandum homines venit. Et hec omnia claresciunt hīs versibus. Ter denis alta cubitis: ꝛ longa trecentis. Et decies quinis lata fit arca noe. Ter vicibus longum: latum transcendit: ꝛ altum Denis: humani corporis instar habens. Quarto arca figurat ecclesiam: si consideremus eius ostiuz quod positum fuit ex latere: nam ꝛ christo in crucē latus fuit apertum: vnde fluxerunt sacramenta: per que dicitur ecclesia esse formata. Quinto arca significabat ecclesiam si consideremus eius compositionem: fuit enim composita ex lignis quadratis: quod ad stabilitatez ecclesie pertinet. corpus enim quadratuz cuiuslibet est tarsillus ex quaciūz parte vertatur stat. Sexto arca illa significat ecclesiam: si consideremus distinctionem eius: erat enī arca illa bicamerata. Fm enim communem modum ponendi bicamerata erat inferius: tricamerata superius: due autem erant camere superiores: in quarum vna erāt animalia missa: in alia immissa: in media Xo homines ꝛ angeli. Sic ꝛ ecclesia (vt Augustinus ibidem tradit) est bicamerata: quia composita ex iudeis ꝛ gentibus: sine ex iudeis ꝛ grecis: vt nomine grecoruz intelligamus gentes: est tricamerata: qz ex tribus filiis noe oēs homines sunt reparati: ex quibus facta est ecclesia. Ista itaqz arca que (vt patuit) sex modis ecclesiam figurabat: inferius erat ampla: superius stricta: in vno cubito consummata: ꝙ vnuz rectorē gubernata. Ex ḡbus possunt sumi due rōnes esse de necessitate salutis subesse summo pōtifici. naz ecclesia inferius est magne latitudinis: qz multi sunt prelati inferiores: superius restringitur: qz pauciores sunt prelati superiores. Del inferius est magne latitudinis: qz multi sunt laici: superius restringitur: qz pauciores sunt prelati. ꝛ in vno cubito ꝓsummat̄: qz in vno sūmo pontifice terminatur. Sicut ergo tota illa arca stabat in vno cubito: sic tota ecclesia stat sub summo pōtifice. Et sicut extra arcā non erat salus: ꝛ ꝙcunq; saluabat erat sub illo cubito: sic extra ecclesiā nō est salus ꝛ ꝙgd saluat̄ ē sub summo pōtifice. Secunda ratio ad hoc idem sumitur: non solum si ꝓsideremus vnitatem cubiti: sed etiaz si cōsideremus vnitatem rectoris. nā sicut totius arce erat rector vnus noe: ꝛ nihil salnabat nisi sub eo: sic totius ecclesie rector est vnus summus pontifex: ꝛ nihil salnat: nisi sub ipso.

Joan.xiij.

Ecclia est arce Noe cōparata.

Arca noe quāte fuit altitudo: lōgitudo ꝛ latitudinis.

Versus.

Tarsillus est corp⁹ ḡdratum

Prelati pauciores sunt ꝙ inferiores.

Concilia generalia nō fit sine papa.

a ¶ Dane adit veneramur ꝛc. Dic ꝓsequitur adaptatiō nē secūm ꝙ eo ꝙ pphet̄a in persona christi orat dicēs: Erue a framea deus aiam meā: pro aia enim christus. i. pro seipso capite simul orauit ꝛ corpore: qđ corpus vnicā. i. ecclesiam nominauit. ꝛ hoc pp quatuor quātū ad presens spectat: pp vnitatem spōsi: fidei: sacramentoz: ꝛ charitatis. Aduertenduz ergo ꝙ in oībus hīs quatuor summus pontifex quandā principalitatē dē obtinere. nam si ꝓsideramus vnitatē sponsi: ipse est vnius spōsi vnius principalis vicari⁹. Unde gl. Matth. xvi. Tibi dabo ꝛc. vult ꝙ hoc specialiter petro pcessit: vt ad vnitatez nos inuitaret. ꝛ subdit: ideo enim ei principez apl̄oruꝫ ꝓstituit: vt ecclesia vnā principalem christi haberet vicariam. Rursus si ꝓsideremus vnitatē fidei: summus pōtifex est huius fidei principalis doctor ꝛ diffinitor. nā ꝛ concilia generalia vbi talia sunt diffinita ꝛ vbi symboli sunt cōpositi: nō nisi auctoritate summi pontificis poterāt aggregari. Tertio si ꝓsideremus vnitatē sacramētoruꝫ: summus pontifex vt est christi principalis vicarius: est eoruꝫ principalis dispēsator. Quarto si consideremus vnitatem charitatis: quam habent membra ad christum ꝛ ad inuicem vicarium: summus pontifex eam cum quadam principalitate habet. Ergo si ecclesia ex his ē una: ꝛ ex his est salus: ꝛ in his summus pontifex principalitatem habet: non nisi sub summo pontifice saluari poterimus: sibi itaqz subesse erit de necessitate salutis.

Joan.xiij.

b ¶ Dec est tunica ꝛc. Dic ꝓsequitur adptatiōnē tertiā qz ecclesia figurata est ꝙ tunicā dñi inconsutilem que scissa non fuit: sed sorte ꝓcessit. Sciendū ergo ꝙ vestes dñi fuerunt quadripartite: quatuor militibus tribute: inter quas fuit vna tunica inconsutilis desuper ptexta per totum: que non fuit diuisa: sed per sortez habita: vt ꝓz Joan. xix. ca. Sciendum enim ꝙ sm Aug. vtriqz significat ecclesiam: quatuor ꝛez partibus in orbe diffusam: ꝛ in eisdem equaliter. i. concorditer distributam. Tunica ꝓ stola sortita significat ecclesiam quantum ad vnitatem charitatis: que charitas ꝛ est desuper: quia habet supereminentiorem vlam: ꝛ est contexta per totum: qz est catholica: quod idem est quod generalis ꝛ totalis. Est inconsutilis vt non diuidatur: sed vna ꝓmaneat: ꝛ omnes in vnū colligat. Sorte est habita: in qua diuina gratia commēdatur: quia cuz sore mittitur: nō persone sed occulto dei iudicio ceditur. que ofa sunt verba Aug. exponentis dictum tertium euangelij. Ex hac autem adaptatione patere potest: ꝙ subesse summo pōtifici est de necessitate salutis non enim esset tunica domini. i. ecclesia inconsutilis ꝛ contexta per totū: nisi eāt sub vno capite colligata. volētes ergo se a capite subtrahere: volunt hanc tunicaz scindere: sed si ꝓsiderāt veritas eā non scindunt: qz scindi nō pōt. Itaqz se subtrahētes ab vnitate capitis nō dicunt ecclesiam scindere: vel tunicam dñi dividere: sed ofcm extunc ad hmōi tunicaz vel ad ecclesiaz minime pertinere: vt tales existentes tunc salutez nequeant promereri.

Ecclīam nō scidūt qui ab vnitate capitis se subtrahunt.

a ¶ Igit ecclesie vnius. Dic ꝓsequit adaptationez quartā ex eo ꝙ oēs oues idest christiani cōmissi sunt ipsi Petro. Circa qđ tria facit Fm q hoc tripl̄r ꝓbat. primo ex vnitate corporis ꝛ capitis. secūdo ex vnitate cōmissionis ouium. tertio ex vnitate ouilis ꝛ pastoris. Secūda tbi [Dicente dño.] Tertia tbi [Sive ergo greci.] Prima ratio talis est: vnum corpus ꝛ vnū caput: nō duo capita quasi monstrū: qz est tbi Christus: est christi vicarius Petrus: petriqz successor: tbi ergo nullus saluat̄: nisi subsit christo: christiqz vicario Petro petriqz successori. Sed vnū ꝛ vni ecclie est vnū corpus ꝛ vnū caput non duo capita ḡi mōstrū: Christus christiqz vicarius Petrus: petriqz successor. ergo in ecclesia nullus saluat̄ nisi subsit ꝛc. Ex hac aūt ratione non ponit nisi virtutē medij. vz. qđ vnū ꝛ vnice ecclesie est vnū corpus ꝛ vnū caput. Notandū aūt ꝙ quasi inferēdo dicit: igit ecclesie vnius ꝛ vnice vnū corpus ꝛ vnū caput ꝛc. qz hoc sit ꝓpositum principale ꝙ nullus saluat̄: nisi subsit Christo capiti ꝛ eius vicario: tū inferendo cōcludendo ista dicit: qz ofa hec ex ꝓmissis sequunt ꝛ ꝓcludunt. Si vna enim fuit arca Noe ecclesiam figurans: ꝛ ꝙ Christus vnū caput omnium ꝓ vnica ecclia sua: ꝛ vnica fuit tunica christi cōsutilis: aperte ex ꝓmissis possumus īferre ꝛ dicere. Igit vnius ꝛ vnice ecclesie vnū corpus vnū caput ꝛc. vbi supplendū est ꝙ si Christo capiti ꝛ eius vicario subesse nolumus salutem nō poterimus adipisci. Notandū etiā ꝙ dicit vnius ꝛ vnice. Nam plus videt sportare vnicū ꝙ vnū. nam tunc ꝙo hz vnum ꝙ hz aliud. Sed tunc dicit habere vnicum: qñ non hēt aliud nec sperat vltertius habeꝛ aliud: nec hz in quē aspectū dirigat in aliud. vñ Grego. super illo verbo Luc. vij. Ecce defunctus efferebat filius vnicus matris sue: ꝛ hec erat vidua. vult ꝙ ideo erat vnicus filius: qz mater eius erat vidua: ꝛ nō sperabat vltertius filios pereare: nec habebat in quē aspectum dirigeret. Uere ita ꝙ ecclesia est vna spōsa christi ꝛ unica: qz ebis non hēt aliaz sponsam: nec sperat vltertius hīe aliā sponsaz: nec dirigit suū aspectum nec suā affectionem ad aliam spōsam: ideo nullus confidat de alia sponsa vel de alia ecclesia: ꝛ sub nullo credat saluari: nisi sub spōso vel sub capite ipsius ecclie: Christo christiqz vicario Petro petriqz successori.

Unus ꝛ vnicus differt.

Joan.xix.

Luce.xxij

b ¶ Dicente dño ipsi Petro. Pasce oues meas ꝛc. Dic probat hoc idē ex vnitate cōmissionis: nō enī sacte sunt plures cōmissiones ꝓncipales: sed facta est vna ꝓncipalis cōmissio: ꝛ oēs oues vni ꝛ eidē Petro ꝛ eius successoribus ꝓncipali ꝛ principalis: que ponit in fine decre. ꝙ subesse summo pontifici est de necessitate salutis. Nam si cōsiderenī cōditiones supius ḡnales ꝙ ecclesia est una sancta ꝛc. Et ꝓsiderenī adaptationes superaddite ꝙ fuit una arca Noe figurans ecclesiā: ꝙ vnica est ecclesia pro qua Christus oravit: ꝙ vnica fuit tunica christi cōsutilis: ꝙ ecclia est vnū corpus habens vnū caput: ꝙ vna facta fuit Petro de oībus ouib⁹ cōmissio principalis: ꝙ ecclesia est vnuz ouile habens vnū pastorem. ofa ista clamant contra eos qui saluari volunt: nisi subsint summo pontifici. omnia ista protestantur ꝙ sic subesse est de necessitate salutis.

Ecclia est vnū ouile

c ¶ Sive ergo greci ꝛc. Dic ꝓbat hoc idē ex vnitate ouilis ꝛ pastoris. Formeꝛ ait sic ratio: vbi ouiuz est vnuz ouile ꝛ vnicus pastor sive greci sive alij vocant se nō ex sub tho pastore: vel sub eius vicario: vel sub successoribus suis: dicunt se non esse in vllis ouibus: nec ad ouile huius ptinere: ꝛ per ꝓns dicunt se non esse in statu salutis. Sed dicente dño in Joāne vt habet Joan. x. ꝙstat vnū ouile ꝛ vnicū esse pastorē: sive ꝙ greci: sive alij dicant se Petro eiusq; successoribus non esse cōmissos: necesse est ꝙ fateant se non esse de ouib⁹ Christi: nec ptinere ad ouile Christi: ꝛ per ꝓns fatenī se ꝙcunqz tales non esse in statu salutis. de hac autez ratione ponit virtutē medij: vt patet ex litera. Notandū aūt hanc dcre. sic ordinate procedere ꝙ ex oībus fere verbis habet cōclusio principalis: que ponit in fine decre. ꝙ subesse summo pontifici est de necessitate salutis. Nam si cōsiderenī condītiones supius ḡnales ꝙ ecclesia est una sancta ꝛc. Et ꝓsiderenī adaptationes superaddite ꝙ fuit una arca Noe figurans ecclesiā: ꝙ vnica est ecclesia pro qua Christus oravit: ꝙ vnica fuit tunica christi cōsutilis: ꝙ ecclia est vnū corpus habens vnū caput: ꝙ vna facta fuit Petro de oībus ouib⁹ cōmissio principalis: ꝙ ecclesia est vnuz ouile habens vnū pastorem. ofa ista clamant contra eos qui saluari volunt: nisi subsint summo pontifici. omnia ista protestantur ꝙ sic subesse est de necessitate salutis.

d ¶ In hac eiusq; potestate. Dic ponit tertia pars ꝓn cipalis hmōi decre. in qua postq̄ dño papa ex cōditionibus ḡnalib⁹ ꝙgnētibus ecclesie, ꝓbauit ꝙ sibi subesse est de necessitate salutis: ꝛ postea ꝓbauit hoc idē ex quibusdam adaptationibus specialibus ad ecclesiā adaptatis: hic tertio vult hoc idē ꝓbare ex ipsis gladiis qui sunt in ecclesia. Circa qđ duo facit: qz primo agit de iſtoz duoruꝫ gladioz plitate potestate ꝛ vsu. secūdo agit de eoz ordine, tbi [Oportet autez.] Circa primū duo facit: qz ponit primo quod intēdit. secūdo ꝓbat quod dixerat. tbi [Nam dicentibus.] Dicit ergo in hac: idest in ecclesia eiusq; potestate duos esse gladios spirituales videlicet ꝛ temporalem evangelicis dictis iſtruimur.

Gladij duo sunt in ecclia.

e ¶ Nam dicentib⁹. Probat quod dixerat: sed dixerat duos gladios in ecclesia: ꝛ eos esse in potestate ecclesie: ꝛ qz non eodem modo iſti gladij sunt in potestate ecclesie: nec eodē modo pertinent ad vsum ecclie: ideo tria facit: qz primo dicit duos tm̄ esse gladios ī ecclesia. Secūdo ostēdit eos ambos eē in potestate ecclesie. Tertio declarat nō eodem modo eos in potestate ecclie: sed alterum ad vsum: alterz ad patientiā ꝛ nutum. Prima tbi [Certe ꝙ.] Tertia tbi [Uterqz ergo.] Dicit igit nam dicentib⁹ apl̄is: ecce gladij duo h. i. in ecclia eū apl̄i loquerentur: ꝛ qz ipsi apl̄i reputabant ecclesiam si iter ipsos apl̄os erant duo gladij: ꝙsequens est ꝙ in ipsa ecclesia sint duo gladij. vi-

Universidad de Deusto
Biblioteca

centurio ita q̄ apostolos duos gladios esse ibi: non respondit nimio esse: sed satis. Notandum ergo q̄ si essent plures gladij q̄ duo: non dixisset dominus satis est: sed parum est. Et si essent pauciores, non dixisset satis est: si nimis est. ex ipsis ita q̄ verbis domini dicentis satis est: datur intelligi duos gladios in ecclia nō ples nec pauciores.

a ¶ Certe q̄ in potestate. Hic ostēdit hos duos gladios esse i ptāte ecclesie. vterat enī q̄ in hac: idest i eccliā: etiā q̄ potestate duos esse gladios: ⁊ q̄ proba uerat duos gladios esse in ecclesia: vult probare hos duos esse in potestate ecclesie: sed quia nullus dubitat spirituales gladium esse in potestate ecclesie: ideo dīs papa probat hoc de gladio tēporali dicens: certe qui in potestate Petri tpalem gladium esse negat: male verbū attendit dīi proferentis: cōuerte gladium tuū in vaginā. Notandum aūt q̄ bm vnū modum adaptandi duo gladij erant inter apl̄os: ⁊ bm hoc duo gladij sunt in ecclia: q̄ apl̄i locū tenebant ecclie. vnus aūt illoz erat visibilis: q̄ fuit extractus: ⁊ significabat gladiū tēporalē esse malem: q̄ resplet corpora ⁊ facit lesionē visibilē. altius aūt stabat iuisibi lis q̄ non fuit extractus: ⁊ significare potest gladiū spūalem qui ferit alas ⁊ facit lesionē inuisibilē. Ergo si de gladio extracto ⁊ visibili qui significat gladiū materiales vi zit Petro: cōuerte gladiū tuū in vaginā. Hinc dz q̄ gladius materialis est Petri ⁊ est in ptāte Petri: sequeno ē igit q̄ vterq̄ gladius sit ecclie ⁊ in ptāte ecclie. Notādum ēt q̄ istā sniam tenet Berti. ad Eugenīū. iiij. dicens. Iiggre dere eos. i. malos chīanos nō ferro: sz verbo: intuens ee duos gladios: vnum spūalem qui ferit verbo: ⁊ aliū materialē qui ferit ferro. ⁊ subdit de māli gladio: quid tu o vno vsurpare gladio tēptas: quem semel iussus eo reponere in vaginā: q̄ ergo dicit dīs Petro de illo materiali gladio. Cōuerte gladium tuū in vaginam: summus pontifex ḡnālis ille gladi⁹ sit suus: ⁊ ḡhus sit i potestate sua: non dz tñ illo gladio vti vel ferire.

Gladius materialis ḡr exercet p ecclesiaz.

Rossi. iij.

Gladius alter visibilis alter inuisibilis.

Berti. ad Eugenīū.

Gladio tē poali papa nō debet vti.

¶ Notandum etiaz q̄ gladium materialē esse summi pontificis ⁊ esse in potestate eius: ostēdit idem Berti. ibi loquens summo pontifici dicens. vz. quem materialem gladium qui tuus negat: non satis mihi videtur attendere verbum dominī dicentis. Conuerte gladium tuum in vaginam.

b ¶ Uterq̄ ergo est. Quia ostendat vtrūq̄ gladiū esse in ecclia: ⁊ vtrūq̄ in potestate eccle esse: hic vult ostendere non eodē modo vtrūq̄ gladium ad ecclīam pertinere: ideo ait q̄ vterq̄ est in potestate eccle spūalis. i. gladi⁹ ⁊ materialis: non tñ eodem mō: io gdem. i. materialis p ecclesia: ille ho. i. spūalis ab ecclesia exercēdus: ille: idest spūalis sacerdotis manu: io. i. materialis manu regum ⁊ militum: sed ad nutū ⁊ patientiā sacerdotis. Notandum autem vtrūq̄ gladium esse in ecclesia ⁊ in potestate ecclesie: sed non eodē modo: q̄ spūiualis est in ecclesia ⁊ in potestate ecclesie ad vsum: materialis ho non ad vsum: sed ad patientiam ⁊ ad nutum. Sacerdos ergo cum spūiuali gladio ex cōmunicando inobedientes ferit: ⁊ eo propria manu vtitur: cū materiali ho non ferit: ⁊ eo propria manu non vtitur: sed reges ⁊ milites eo debent vti ⁊ ferire bm nutum ⁊ patientiam sacerdotis. est enim nutus per aliqua signa cognoscere alterius voluntatez. Reges ergo ⁊ principes videntes per signa hoc expedire ecclesie debent contra rebelles ⁊ inobedientes materiales gladium exercere. Materialis ita q̄ gladius non ab ecclesia: q̄ non manu ecclesie: sed manu regum ⁊ militum: tamen pro ecclesia: idest pro utilitate ecclesie ad nutum ⁊ patientiam ecclesie exercet. Notādū etiā q̄ accipiendo hoc gliter ⁊ specialiter: possumus dicere q̄ ad imperiuz ⁊ nutū ecclesie materialis gladius exercet ad imperium gliter: q̄ mandat ecclia generaliter q̄ fiat iustitia: sed ad nutū specialiter: q̄ pōt specialiter iniuere etiā q̄ vi isto fiat iustitia. Notandū etiā q̄ ac cipiēdo iustitiam in aliquo specialiter dicit materialis gladi⁹ exerceri ad nutum ⁊ patientiam sacerdotis: ad nutū gdem: q̄ per aliqua signa inoteat regib⁹ ⁊ militibus q̄ pro eccla ⁊ ad utilitatē eccle materialis gladius extrahat: ad patientiā vo: q̄ in hoc q̄ aliqo patit in corpore: sic eccla sustinet ⁊ patit ⁊ cōdolet ⁊ cōpatitur patienti. Notādū q̄ hos duos gladios esse in potestate ecclesie aliter ⁊ aliter: vnū ad vsuz manu ecclesie ⁊ ab eccla: alium ad nutum ⁊ pro ecclesia manu militis tradit ⁊ scribit Berti. ad Eugenium. iiij.

Spūalis antecedit tpalia.

Potestas terrena sub est spūali.

Terra tota laicoꝝ est incensa ira ecclie.

Reges ḡre subsunt eccle.

Sacerdotiū pcessit regalē potestatem.

Corpalia p spūalia regunt.

c ¶ Oportet aūt gladiuz ⁊c. Postq̄ determinauit de pluralitate potestate: ⁊ vsu istoz gladioz vult determinare de eoz ordine. ⁊ hoc est principale ppositum: q̄ vt patet principalis intentio hmōi decre. est ostendere q̄ subesse summo pontifici est de necessitate salutis. put vltima conclusio manifeste declarat: ⁊ q̄ ex ordine gladioz hoc apte patet: ideo agit de pluralitate potestate: ⁊ vsu illoz gladioz ḡdaz preambula. Sed agere de ordine est ad ppositum principale: posset tñ q̄l vellet ex ipsis preambulis rōnes formare ad propositum principales. Duo ergo facit: q̄ primo ponit quem ordinem habent hmōi gladij. secundo probat qd dixerat ibi: nam cum dicat. dicit ergo oportet autem gladium esse sub gladio: ⁊ temporalē auctoritatez subesse spirituali potestati quasi dicat q̄ hi gladij habent hunc ordinem: q̄ gladius est sub gladio: cum temporalis ⁊ materialis sit sub spirituali.

d ¶ Nam eū dicat apostolus. hic ꝓbat quod dixerat. vz. q̄ debet esse gladius sub gladio. Circa qd tria facit: q̄ ꝓbat hoc per apostolū. Secundo per Dionysiū. Tertio subiungit multa media simul ꝓbantia ppositū. sed a ibi. Nā fm. Tertia ibi. Quo etiaz. Dicit ergo: fm apostolum nō est potestas: nisi a deo: que aūt sunt a deo ordinata sunt: non aūt ordinata essent nisi gladius esset: ⁊ tanq̄ inferior reduceret per aliū in suprema. Notandū autē q̄ non potest esse ordo inter aliqua: nisi vnū sit perfectus alio: ⁊ vbi vnū magis appropquat ad deū q̄ aliud: habent enim se res respectu dei sicut vnū vnitatis: vt innuit Dionysius. v. de diuinis nois. ⁊ sicut nō sunt duo numeri essentialiter differentes quin vnus habeat plures vnitates q̄ alius: sic non sunt due res essentialiter differentes quin vna perfectior sit alia. Si ergo tñ gladij sint per se distincti ⁊ ordinati: oportet vnum esse sub alio: ⁊ vnum esse inferiorem alio.

e ¶ Nam fm. Hic ꝓbat hoc idē p dīm Dionysiū. Formet sic rō. fm legem diuinitatis infima reducuntur in suprema per media: ⁊ fm ordinē vniuersi non oia eque immediate reducunt ad ordinē: sed infima per media: ⁊ inferiora per superiora ad ordinem reducuntur. cum autez spūalis potestas excellat terrenā ptātem dignitate ⁊ nobilitate: q̄ spūalia tēporalia antecedit: iste due ptātes non eque immediate reducent ad ordinem: sed vna reducetur per aliā: terrena per spūalez. Notādum aūt q̄ hec ratio non cōcludit solū terrenā potestatem esse sub spūali: sz tēporalia cōmuniter sunt sub spūalibus: sed etiā ꝓbat q̄ terrena potestas habz reduci in deū per spūalem: et hoc habet redigi et gubernari per ipsam. Notandū etiam q̄ ista ratio est sumpta a Dionysio: ⁊ ē ad ppositum principale: ac declaratio eius q̄ apostolus dixerat: oscebat enim per apostolū: potestates a deo sunt et ordinate sunt. ergo dubitari posset quo ordine ordinate sūt potestates. Hoc dubiū solvit: dicēs: q̄ oportet eas vt res alique sunt in vniuerso ordinatas esse: q̄ infima per media: inferiora per superiora ad ordinem reducunt.

a ¶ Quo etiaz ex decimaz datione ⁊c. Hic multa media sumit ad ꝓbandū q̄ potestas terrena est sub spūali. Circa qd duo facit: ga Primo facit qd dictum est. Secdo ex dicto infert ad ppositū multas cōditiones. ibi. Naz veritate testāte.] Dicit ergo q̄ etiaz: supple sic esse q̄ terrena potestas subsit spūali ex decimarū datione ⁊ dilectione ⁊c. Notādum esse hic posita quatuor media ad ppositū: q̄ terrena potestas subest spūali. Primū medium de decimis habet in canone. Sed m de benedictione siue de sanctificatione habet ab Ugone de sacro. lib. q̄. parte. q̄. Tertiuz de ptāte acceptione habet ab eodē Ugone: eodem lib. ⁊ eadez parte. q̄. Quartuz ꝓ ex ipsaz rerum gubernatione pōt haberi ex verbis Zing. xj. de trinit. c. iiij. Propter primū scīdum: q̄ si iure diuino laici dant decimas clericis: tota terra laicoꝝ est incensiua ecclesie. Terrena ita q̄ potestas fm ois bona terrena que habet: est sub ecclia. Propter secm scīdum q̄ Ugo de sacra. libro. c. pte pcia assignatis ait: q̄ sacerdotalis dignitas regalem potestatē sacrat: ⁊ bene dicit. Sed fm Apl̄m: quis benedicit maior est. ergo q̄ per ecclīam terrena potestas benedicit: sanctificat: munguit quidem: si fit inunctio da: absolui q̄ si delinquat. Sed cum inungit: etiā absoluit: ⁊ dilect: ⁊ sanctificat: quare terrenaz ptātem a spūliter reges excellētioreo. ꝓpter unctionē: ⁊ oēs chīanos ꝓpter absolutionē: oportet subesse eccle. Propter tertiū scīdum: q̄ vt Ugo ait libro ⁊ pte pcia assignatis: q̄ spūalis potestas est maior dignitate ḡ terrena: q̄s in illo antiquo populo veteris testamenti declaratur manifeste: vbi primū a deo sacerdotiū institutū est: postea ꝓ ad sacerdotiū regalis potestas iubente dīo ordinata est. Potuisset enim deus fi voluisset per seipm vocare Saulē: ⁊ dare sibi potestatē regalē: sed noluit hoc fieri nisi per Samuelē: insinuans potestatez terrenam dependere a potestate ecclīastica: ⁊ ibi debere esse subiectā. Propter quartū scīdum: q̄ Augn. in. de trinit. c. iiij. vult q̄ totum vniuersum quodam ordine regat: q̄ corpora grossiora regūtur per subtiliora: ⁊ tota corporalis creatura per spūalez: sed turpis est pars que suo non congruit vniuerso. Si ergo in toto vniuerso corporalia regūtur per spūalia: multo esset si in genere humano: qd est pars vniuersi: terrene potestates nō subessent spūalibus: ⁊ non regerent per ipsas.

b ¶ Naz veritate testāte ⁊c. Hic ꝓcludit de ecclīastica ptāte plures ⁊ varias cōditiones ad ppositū utiles. Circa qd quatuor facit: q̄ Primo concludit: q̄ spūiualis potestas pōt terrenā potestatē instituere: iudicare: trāsferre: ⁊ plātare. Secdo concludit de ecclīastica ptāte: ⁊ potissime de suprema: que a solo deo nō ab hoie potest iudicari. Tertio ꝓcludit de eadē: q̄ cum ista ita sint ordinata: qui ec clesie ptāti resistit: dei ordinationi resistit: ⁊ q̄ non pōt quis eccle ptāti resistere cuz sanctum: nisi duo asserat principia vt manicheus errās posuit: q̄ scriptura sacra ꝓtāte asserēs negat ⁊ destruit. sed a ibi. Ergo si dicat. Tertia ibi. Est aūt. Quarta ibi. Quicūq̄ igit.] Cōtinuet ergo sic. Si dictuz est q̄ potestas ecclīastica ptātez terrenam dñicte: sanctificat: ⁊ ab ea potestas terrena ptātez accepit. Nā veritate attestāte. i. canone bibie asserēte: spūalis potestas terrenā ptātē instituere habet: ⁊ supple si habet eaz instituere: habet eā iudicare: si bona nō fuerit: q̄ cuius est cōdere eius est destruere: ⁊ q̄ etiā quātuz ad terrenā ptātez habet eaz instituere: ⁊ si nō bona fuerit: habet eā iudicare ⁊ destituere. Sic enim fm hāc modum ꝓ ecclia ⁊ ecclīastica ptāte ꝓficāt vaticiniuz. Hieremie. Ecce ꝓstitui te hodie. i. a die qua fomata est eccla super gētes ⁊ regna: vt euellas ⁊ destruas ⁊ dispdas ⁊ dissipes ea destructionē: edifices: ⁊ plātes ea instructionē. Notādum aūt q̄ dicit: spūalē potestatē testāte spūalis potestas terrenā instituere habet: q̄ vt ps ex vetere lege: ⁊ ex canone bibie primū a deo sacerdotiū istitutū est: ⁊ post hāc dīo per sacerdotiū regalis potestas ordinata est.

c ¶ Ergo si deuiat ⁊c. Hic ponit cōditionē sed q̄z de ecclīastica ptāte: ⁊ potissime de suprema: q̄ si deuiat: a deo solo potest iudicari. Cōtinuet ergo sic: ergo dictum est: si deuiat terrena potestas: iudicabit a ptāte spūali. Sed si deuiat spūalis: minor iudicabitur a suo superiori: si ꝓ suprema spūalis potestas deuiat: a solo deo: non ab hoie potest iudicari: testāte apostolo: spūalis homo iudicat oia: ⁊ ipe a nemine iudicatur. Notādum aūt q̄ si ille est spūalis homo qui habet sanam mētez ⁊ sanuz iudicium: sicut ille est sanus corporalis qui habet sanum gustū ⁊ habet sanum iudicium de saporalibus: sic ⁊ ille est spūaliter sanus qui habet sanaz mentē ⁊ habet sanuz ⁊ rectū iudicium de agibilibus. Sicut ergo solus ille qui est sanus corporalis pōt recte alia corporalia iudicare: sic solus ille qui est spūalis pōt de oibus iudicare: tam de spūalibus q̄ de corporalibus: q̄ corpalia sub spūalibus ḡtinent. Notādum etiā q̄ idem est esse spūalem ⁊ sanum spūaliter: q̄ quicūq̄ est spūalis: habet sanam mētez: ⁊ habet rectum iudicium de rebus. Notandū etiā q̄ sicut habēs gustuz infectū male iudicat de saporib⁹: ⁊ in suo iudicio a b

Spūalis quilibet sanam mentez habet.

Subditi, sio textus.

Hieremi. j. Hoc. q.

Universidad de Deusto
Biblioteca

omnibus iudicatur: qz si habet gustũ insectum: ettã unice iudicabit amarum. sic habens mẽtem insectam habet primum iudiciuz de agibilibus: z in suo iudicio ab oibus iudicat z reprehendit: qz iudicabit esse factũ quz nõ é factũ. Jurta illũ. Dicit amor cecus dedecus eé decus.

Spũalis

Spũalis hõ iudicat oĩa: ipse autem a nemine iudicat. Est aũt hec auctoritas (z si data sit homini vt exerceatur per hominez) non humana: sed potius diuina: ore diuino Petro data: sibiq; suisq; successoribus in ipso quem confessus fuit petra firmata: dicẽte dño Petro. Quodcũq; ligaueris ꝛc. Quicũq; igitur huic potestati a deo sic ordinate resistit: dei ordinationi

In princip. p: z nõ i principijs: deus celũ creauit z terram.

resistit: nisi duo (sicut manicheus) fingat esse principia: qđ falsum z hereticum iudicamus: ga testante Moyse. Non in principijs: sed in principio celũ deus creauit z terram. ¶ Porro subesse romano pontifici omni humane creature declamus: dicim⁹: diffinimus: z pũntiamus: oino esse de necessitate salutis. Datũ Laterani. xiij. Decẽb. Pontificatus nri anno. viij.

Hen. j.

Ecclia vnꝰ cuz caput habet.

Pape ẽ esse est de salutis necessitate.

Matt. vj.

Papa sanctorũ mis pũtex.

Auctoritas pape ẽ humana z diuina.

Jtaq; spũalis homo z habilis sanam mẽtem iudicat oĩa: z ipse a nemine iudicatur: qz in suo iudicio a nemine reprehendit. Notandum etiam q; duplex est spũalitas: psonalis: et fm statum: z duplex est iudicium fiue duplex est correctio: auctoritativa z fraterna. Jtaq; spiritualis psonaliter oĩa iudicat: ga oĩa male agẽtes potest corripe z correctione fraterna: z ipse a nemine iudicatur: qz si est spũalis homo z sanctus: nil agit de quo possit iudicari vel reprehendi. Est aũt alia spũalitas fm statum: qñ est in statu sanctissimo z spũalissimo: z in hoc statu est solus summus pontifex: ideoq; alibi cum nominat z nosce debet sanctissimũ pẽm. Iste oĩa iudicat etiam auctoritate: q; supõs auctoritatez habet: z ipse a nemine iudicat: qz nullus habet auctoritatẽ super ipm personaliter: ergo possunt esse z forte sunt multi sanctiores papa z spũalioreo eo: q; fm statum nullus est ita spũalis: nec ita sanctum. z qz ancte iudicare respicit spũalitatem z sanctitatem fm statum: ideo auctoritative ipe solus est ille spũalis hõ: qui iudicat omnia: z ipse a nemine iudicatur.

a ¶ Dec aũt auctoritas ꝛc. Dic ponit cõditionez tertiã de ecclesiastica potestate: ostẽdens qlo sit humana z qlo non humana: vel ostendit qlo sit humana z qlo diuina. Est enim humana: qz data est homini: z est humana: qz exerceatur per homez: tñ non est humana: qz sit data ab homine: sed potius est potestas diuina: qz data a deo: nam oe diuino Petro est data sibi saltz successoribus. Est etiaz hec auctoritas diuina: qz firmata in ipo Christo petra: quaz Petrus cõfessuo fuit: dicẽte dño ipsi Petro: qđcũq; ligaueris ꝛc. Ita patet quidem. Notandum autem q; hec auctoritas duplex est humana z duplex diuina. Est autem humana: qz data homini: z est humana: qz exercetur per hominez. Sed est diuina: qz est data a christo qui erat deus: z est diuina: quia firmata est in petra firma in christo: qui erat verus deus. Notãdi ẽt: q; oĩa ista quatuoz possit habere ex euãgelio: vbi dr. Tibi dabo ꝛc. Q; z etiã sit humana: qz exercetur ab hole: patet ex euangelio eũ dr. Q; cũq; ligaueris ꝛc. Quod sit diuina: qz data a deo. patet ex euãgelio: qz ipse christus qui erat deus: loquebat qñ dixit. Tibi dabo. z q; sit diuina: qz fundata i eo patet ex euangelio: qz ipse christus qui erat deus loquebatur cũ dixit. Super hãc petrã. i. super me ipsuz qui sum petra z qui significor per petrã: edificabo ecclesiã meam.

b ¶ Quicũq; igitur ꝛc. Dic ponit cõditionẽ quartaz de ecclesiastica potestate dicẽs: gcũq; igitur huic potestati: scilicet ecclesiastice a deo sic ordinate resistit: vel ordinationi resistit: z scilicet non potest esse in statu salutis: nisi forte fingat duo principia z duos deos: sicut finxit manicheus hereticus: qđ dictũ est falsum z hereticuz iudicamus: qz testante Moyse non in principijs: sed in principio celũ deus creauit z terrã. Notãduz aũt q; deus pater fm vnum modũ exponendi: quẽ tangit Augu. sup Gen.

Ad̃ditio dñi Petri de terdũ.

(ADDITIO. Ad argumenta in cõtrarium rñdeo. Ad primũz: cum dicit q; turisdictiones sunt distincte ꝛc. dicit hostiẽsis. Ego turisdictiones assero z vtrãq; a deo processisse: vt dicta aucten. qllo oper. epi. tamen quanto altera magis deo appropinquat: tanto maior: ergo sacerdotiuz maius quod probatur ex ordine scripture dicte auctenti. Et sic intelligẽ q; non multum discrepant sacerdotium z imperium: vt in auctenti. de non alie. aut permu. rebus eccle. §. finimus. col. h. Nõ multũ discrepant quo ad principiuz vnde procedunt: sed multũ discrepant quo ad maioritatem. Inde est q; caput ẽpi intungit: sed armus regis. z ẽps christmate: rex oleo vt sciatur q; ẽpus est vicarius capitis nostri. i. Jesu christi: z vt ostẽdatur quãta sit differentia inter auctoritatez pontificis z principis potestatẽ. extra d sacra unctio. c. j. ver. vnde in veteri testamẽto. Et eodẽ modo respõdetur ad secũdã oppositionẽ. Et q; dicit ante fuisse imperiũ q; apostolatũ: hoc non facit ad ppositum: qz potestas non ratione tẽporis dicit maior: sed rõne potius dignitatis. Nã z si Andreas primus venit ad fidẽ q; Petrus: plus est tñ Petrus andree: cuz in apostolorũ catalogo semp primus quasi principus nominatur: nõ q; Petrus sit potior tẽpore: sed potior dignitate. ¶ Ad tertiũ argumẽtuz dico: q; ly vt sup: iacticũ est: omnis humana creatura subsit

Dñiuz est duplex.

pape: z sic potestati spirituali: non tamẽ sequitur q; habeat dñium olim rez tpalium. Ad cuius declarationem sciendũ est: q; est duplex dñium. Est enim qđ dz dñium iure diuino: quoddaz aliud iure humano. vnde distin. quo iure. Diuinum dñium est illud qđ est apud deum super oẽm creaturã: ipse enim deus creator est olim ynitersoꝝ: qui enim manet in eternũ creauit oĩa simul. Item in Gen. cap. j. In principio creauit deus celũ z terrã. Et vide de hoc q; legit z no. ff. de sum. trĩ. z ff. ca. c. j. isto dñio. Dñi est terra z plenitudo eius. in ps. ff. de decĩ. c. tua nobis. z dicto. c. ꝛ iure. Istud dñium est vez dñium simpler z absolutũ: z vnus est dñis oĩuz creaturaz deus. Et ideo propter loquẽdo oẽs creature pprietates: res z possessiones: z bona alia in nullius bonis fũt vere absolute: z pprie nisi vel. Circa qđ dñium dicit Dostl. ff. de vo. z vo. re dẽ. c. qđ sup. in magna gl. ver. mihi tñ videt. Sic vñ mihi q; in adductu christi ola honor: z ois principat⁹ z oẽ dñiuz z turisdictio de iure z ex iusta cã per illuz qui supremam manũ hẽt: nec errare põt omni fideli subtracta fuerint: z ad fideles trãslata: qđ hic iusta causa probat. Eccli. x. Regnũ de gẽte ad gentẽ transfert: ppter iniustitias z iniurias z tumultus z diuersos dolos. qđ hoc factũ sit cõ probat. ff. de ẽpis. c. trãslato. z hic in psona christi filij dei dr: qui nõ solũ sacerdos fuit: sed z rex Luc. j. Ecce ponetur in ruinã ꝛc. vsq; z regni eius nõ erit finis. vñ z ipse dixit Matth. xxj. Auferet a vobis regnũ: z dabit gẽti facienti fructũ eius. Dnus aũt regni z sacerdotij principatuz per petrũ cõmisit filio dei petro z successoribꝰ eius: vt patet in eo qđ legit z no. j. eo. li. de homicid. c. pro humani. z. ff. qui filij sint legit. per venerabilẽ. Hrõnib⁹. per totũ. z maxime in versi. fi. Et de tali dñio diuino dico: q; omnis tpalis potestas est subiecta spũali: z dz ptãs spiritualis potestati tpali dominari. Aliud est dñium qđ fm legistas vocat legale dñium: z ita notat Accur. ff. de ver. signi. l. recte. fm vo canonistas vocat humanũ: vt in dicto. c. ꝛ iure. De illo legali vel humano dñio dicit Inno. sic: q; eius iure qđ ad aliqđ spectat vel agritur de iure nãli: vt sunt dñia: obligatiões: z hmõi ꝛc. imeno exẽsse q; rez dominia z obligationes sunt de iure naturali. i. de iure gentiũ: non aũt a iure ciuili vel operatore: vt actiones. ff. de iustit. z iure. l. ex hoc iure. Iusti. de re. diui. §. fere. ita no. Innocen. de cõsti. c. que in ecclesiaz. z Lõpo. dicit ibidẽ q; a iure gentiũ descendunt dñia: sed per leges ꝑticipum distinguunt modi per quos rez dominia acquruntur. ff. de acqren. rez dñio per totum. z iusti. de re. diui. p totum. z sic intelligitur qđ legitur. citi. de. quo iure. Et sic cõcordant in hoc q; dicta sunt de iure gentiũ. Videt mihi q; dominium rez legale vel humanum fuit a deo collatum humane creature: z non fuit ab initio introductuz iure gentium vel ciuili. Nam deus ola que creauit fecit propter rõnabilem creaturaz: z omnia subiecit rõnabili creature. Gen. j. Et sic reservato sibi vniuersali z vero dominio oĩum creaturaz huius dñij vtilitatez concessit ab initio humane creature quo ad vsum. qđ videtur intelligere Accur. C. de iure dott. l. in rebus. sup ver. naturaliter. vbi dicit: q; iure primeno nõ distinguebant dominia: nisi quãtũ ad vsum ꝛc. vñ ante ius gentiũ omnia fuerunt cõia: quoniaz iure gentili vbibus primomm parentuz introductum fuit: q; terre dividerent limitarẽtur z apprio priarentur: vt vnusquisq; quod suum esset sciret. Unde lex dicit: q; iure gentiũ dominia sunt distincta: nõ dicit introducta: vt dicta. l. ff. de iusti. z iure. l. ex hoc iure. cũ enim iure gentium dividantur dominia: sequitur q; ante distinctionem erant dñia cõia. arg. ff. cõi dini. l. iij. circa princi. cum tbi notatis. vñ ex cõcessione divina vtilitatis dominij rez cansaf quoddam dñium legale vel humanum: qđ respectum veri dñij divini non dicitur dñium: sed in se cõsideratum dicitur verum. Istud ẽ dominium legale

Dñiuz rei un possit dominio tolli.

vel humanum: put erat in cõi non debet dici iuris gentium: sed diuini: prout ẽ cuilibet appropriatur vel acquiritur hoc dominium sic consideratum est iuris gentium. Et tale dominiũ non est apud papaz tm: sed apud omnes qui iuste acquirunt: z ex quo semel acquisitum est: non licet pape vel alicui alteri auferre vel occupare sine iusta causa: qz esset cõtra ius naturale dñium quo vnicuiq; dictũ est. Ne factas alteri qđ sibi non vult fieri: vt in princi. decre to. Et dñio dicit in euangelio. Ne transgrediaris terminos antiquos quos posuerũt patres tui. ix. quest. one. ij. nullus alter⁹. facit ad hoc. C. de coarta. li. i. ff. ga. lib. xij. Et hoc i telligo fine cã: qz ex iusta cã posset aliquis primo ri ab hole vel a iure tali dñio. ff. de relig. z sump. fune. l. fi ga sepulchũ. C. p ghuo cau. ser. li. accip. per totũ. z. ff. z. C. de bonis dãnã. per totũ. Uñ per hoc rñdet ad argumentũ: q; ẽtum ad humanã creaturã illa subest spũalis potestati: vt dictũ est. Sed dominia rez aliaz sunt apud singulos qui iuste acquirunt: rez est de dñio legali vel humano. Sed diuinum dñium est apud deum: nec est contradictio diuersis respectibus accepto dominio. Ad illa iura cõia que dicunt q; imperator est dominus mũdi. ff. ad. l. rhodi. l. deprecatio. Respõde vt not. C. de quadrien. prescript. l. bene a zenone. Petrus Bertrandi.

Impator ẽ dñio mũdi.

Ioannes. xxij.

¶ Prelati non discurrant presertim habitu trãsformato: qui si ad curiã venerint ide recedere non debent sine pape licentia: alias ipsi z recedentes illos excõicati sunt. Capitulũ secũdum.

Et prelatoz inepta discursib⁹ gravitas simplicitas filiatiõib⁹ obuia: z ipsoz ad chũi vicariũ ideuotio: religiositati qppe ꝓna nõ imerito arguẽda: cũ reuerẽtiã illoz scritas lucẽ puritas: firmosq; maturitas poscat gressus: vt sint vita mũdi: fama clari: ꝓficuiq; reddãt exẽplo. Uez q; ipsoz q̃rũdã (vt fidedignoz hz assertio) eo vana ꝓpuit iterdũ ne dixerim⁹ puniosa temeritas: q; (vestib⁹ ipũal' scitaf' abiect' dissimlato hitu) ad remotas a suis sedib⁹ ptes se trãsferũt. Quinimo ad sedẽ aplicã clãculo nobis non visis: nec ẽsinuato q; venerit: venisse latitasse discessisseq; dicãt. Nos ne tacẽtib⁹ nob nõ ꝓfuso hmõi morb⁹ inaleat: dũ quidũ credit qõ icautuz licitũ qõ ipune: oib⁹ epis supiorib⁹q; pl'ãs sub obtestatõe diuini iudicij ibidem⁹: ne absq; rõnabili cã timoris forte vl' alia ex suaz ciuitaf' z diocesis ꝓuinciaz (mutaf' habitib⁹) limites idiscrete discurrãt. Inhibem⁹ ẽt ne q ẽpoz z superioz ipoz latẽter (ꝓsertiz habitu trãsformato) veniẽtes ad curiã: de ipsa (ro. pon. nõ ꝓtati ospectibus: vel saltẽ ab eo recedẽdi licẽtia nõ obtenta) recedãt. Si q vo ẽpoz z superioz hmõi nre ihibitionis ꝺdictores extiterint: z absq; ipsi⁹ ro. põ ti. recedẽdi lnia ꝓcessa: eoq; nõ viso recesserint ab eadẽ: necnõ si qui sciẽter receptauerit añdictos: nisi id ꝓfesti eidẽ ro. põ. vl' alicui p quẽ hoc ipsũ ad ei⁹ credideriẽt ꝺducti noticiã mãifestaf' curauerit: (ẽt si archiepali patriarchali: vel q̃is alia dignitate ꝓfulgeãt) eos excõicatiõis ſnia innodamus.

Z. lectum credit qđ nõ punit.

Ioannes. xxij.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Carāde ē o subdit̄.

Prelati sī pastores ⁊ custodes.

Noctua nocte videt: lux hute execat ocellos.

Prelati ad curiam non debent more noctue latenter venire: nec indecēter papali licentia recedere: alis infideles iudicantur: ⁊ sententia excommunicationis ligantur. Capitulum.ij.

Si deceat quoslibet subditorum curam exercere sollicite: ⁊ per omnia velut lucis filios ambulare: hoc tamē precipue ab ipsis exigit: qui constituti per altitudinem dignitat̄: etiā specula circa cōmissas sibi plebes pastorum simul ⁊ custodū partes implere tenentur: ⁊ coraz ipsis laudabilium operum exemplo lucere. Ad nostrum sane peruenit auditum: q̄ nōnulli pontificali preditī dignitate gregum suorum custodiam negligentes ⁊ abhorrentes lucez tāq̄ filij tenebraz: non verentur se ab ouium suaz cura mercēnarij more tēpore longo subducere: ⁊ pōtificali dignitate reiecta non erubescunt vagari per deuia sub habitibus transformatis: ac cōtento de exhibendo parentibus ⁊ superioribus honore p̄cepto: sic abiecti ⁊ in decori iterdū ad sedē apostolicam clanculo declinare p̄sumūt: vbi more noctue cuius ītuitū nox illuminat: lux excecat: de die latentes horis tenebraruz quos suis arbitrantur conformari desideris visitant suos: eis eaomētes cōcept̄ iniquos ⁊ ꝓspirationes forsan illicitas aduersus nos ⁊ alios ptractantes: ⁊ demū abinde (nō absq̄ notabili sedis predicte cōtēptu) reuerentia tam ꝓsueta q̄ debita nō exhibita romano pōtifici: ⁊ nec ab ipso petita licentia: nec obtēta recedūt. ¶ Nos igit̄ ⁊ ipsius sedis honorē in hac parte ꝓspicere: actalū īsolentys finem ponere cupientes: de fratrum nostroz cōsilio hoc gñali ꝓhibemus edicto: ne decetero pīsul aliqs sine sui superioris licētia (nisi ꝓ negocys ecclie sibi cōmisse) ex̄ suaz diocesim audeat pnoctare: firmiter statuentes: vt quicūq̄ pōtifex ad romanā curiā venies papale palatiū primit⁹ visitet: ad papā (si hoc patiatur tpis oportunitas) itraturus ac reuerētiā cōsuetā ⁊ debitā exhibiturus eidez: nullatenus recessurus a curia nisi ab ipsa sup hoc petita licentia ⁊ obtēta. ¶ Qō si secus a quoq̄ sup his fuerit attentatū: nos quoscūq̄ platos cuius etiā patriarchali dignitate fulgentes: sic ad sedē accedētes: ⁊ ab illa (vt p̄dicit̄) recedentes: necnon quoslibet alios q̄ tales apud sedē ipaz receptaz p̄sumpserit: nisi añ receptionē hmōi eidē romano pontifici significauerint aduentū illoz decernimus eoipso notā infidelitat̄ incurrere: ac excōicationis sententie subiacere. Nulli ergo ⁊c.

De treuga ⁊ pace.

Sixtus quartus.

Sixtus papa volens discordiam ex pragmatica sanctione suborta sedare. ordinatys Regni francie sex mensez (cū prius trū quatuoz habe-

rent) Februarij: Aprilis: Junij: Augusti: Octobr̄ ⁊ Decēbr̄: in quibus nō habebāt locū gre expectatiue ꝓcedē facultatē ꝓcedēdi: sex gras sibi retinet: būficia cardinaliū ⁊ eoz qui cardinalibus sunt familiares in regno Frācie exīstia: sue dispositioni vsq̄ ad certū tp̄s reseruat. De bñficys pmouēdis q̄ fieri debeat ostidit. Las bñficiales in prima īstātia vult in ptibus terminarin qbus ante diffinitiuā sniam (nisi in vno casu) veitat appellari. Quid de caufis in curia pendentibus faciendū sit narrat. Si aut̄ eadem cā in diuersis curys diuersis respectibus tractat: quonā pacto terminanda sit b rectrat: taxas bñficioz editas a Joāne. xxij. fernādas censet: tādē tēpus ponit infra qō vult ista acceptari ⁊ seruari. Scias tū q̄ huiusmodi cōcordata tanq̄ iuri cōi ⁊ decretis constantie ⁊ basilien. cōtraria: nō sunt effectum sortita. Capitulum primum.

Discordia ē extinguenda: ⁊ pax ꝓseruāda.

Diuniuersalis ecclie regimē diuina disponēte clementia vocat̄ iter alia p cōmissoz ppl̄oz votiua dilectione mi occurrit p̄stantius q̄ exorta iter p̄sonas ecclīasticas (p̄n cipis tenebraruz astutia) discordiaz fomēta p nr̄e sollicitudinis occursuz ꝑtim extinguere: vt (cuiusuis altercationis salubriter euulsis seminibus) pacis ⁊ trāgllitatis dulcedinē iter creditos nobis pplos (diuina nobis assistēte gr̄a) iponere ⁊ cōseruare valeamus. Lupientes itaq̄ vt suscitata retroactis tpib⁹ discordia (ꝓh dolor) in regno Frācie delphinatu aliisq̄ terris ⁊ dñys charissimi i Christo fily nr̄i Ludouici frācoz regis illustris iter nōnullas ex eisdē p̄sonas occasiōe cuiusdā ꝓstōnis que in eodē regno diuti⁹ inoleuit: quā p̄sone p̄dicte pragmaticā sanctionē vocāt: ne si (qō absit) maiora fomēta sumeret dāna pariter ⁊ grauiora scādala piculaq̄ subsequerent sine debito claudat: ⁊ totaliter secludat: auēte aplica ex certa scia de fratrū nr̄oz ꝓsilio oibus ꝑsingulis plat̄ ⁊ alys p̄sonis ecclīasticis regni Delphinat⁹ terraz ⁊ dñioz eozūdē: ad q̄s dignitatū aliozūq̄ bñficioz ecclīasticoz terraz ⁊ dominioz eozūdem collatio ꝓuisio p̄tatio electio seu q̄is alia disp̄sitio ptinet ō gbusuis dignitatib⁹: p̄sonatib⁹: administrationib⁹: officys: canonicatib⁹: ⁊ p̄bēdis: necnō alys bñficys ecclīasticis cū cura ⁊ sine cura secularib⁹ ⁊ regularibus ad eoz collationē: ꝓuisionē: p̄tationē: electionē: seu q̄is aliā dispōnē ptinētib⁹ q̄ deinceps in Februarij: Aprilis: Junij: Augusti: Octobris: ⁊ Decēbris: mēsib⁹ futuris ꝓpetuis tpibus vacaf cōtigerit (dūmō dispōni aplice ex aliq̄ gñali reseruatiōe in corpore iuris clausa: aut p alteram

ex̄ sp̄stitutionibus felicium recordationū Benedicti. xij. que īcipit Ad regimē. aut Joānis. xxij. ro. pon. p̄decef. nostroz que īcipit Execrabilis. seu ꝓstōnes ⁊ regulas cācellarie aplice p nos super hoc editas reseruata gñaliter non exīstant) perinde ac si aliā a sede aplica vl eius legat̄ expectatiue hr̄e nō emanassent libere disponēdi facultatē ꝓcedim⁹ p p̄sentes: ⁊ q̄ īsti sūmi pon. p̄decef. nr̄i ꝓsueuerunt se in ꝓcessibus gr̄az expectativaz p̄sonis bñmeriti exhibere liberales: nr̄e i-tētionis exīstit ꝓcedere i regno Delphinatu terris ⁊ dñys regni hmōi vltra gr̄as expectatiuas per nos in eisdē regno Delphinatu terris ⁊ dominys p̄fat̄ ⁊ dñys regni hmōi vltra gr̄as expectatiuas per nos in eisdē regno Delphinatu terris ⁊ dominys ꝓcessas (gb⁹ in aliq̄ p̄iudicare nō itēdim⁹ per p̄sentes: quasq̄ in suo roboze permanere volum⁹) sex p̄sonis idoneis regnicolis sex alis gratias expectativas ad quāliber collationē ꝓuisionem p̄sentationē: seu quāuis aliā dispositionē singulos ex p̄fatis ⁊ alys p̄sonis p̄dictis. Ex gbus quidē sex gratys due gratie expectatiue ꝓcedētur duobus clericis regnicolis idoneis: p gbus rex ipse ⁊ charissima in Christo filia nostra regina ac dilecti fily nobis vir Delphin⁹ Uien. necnon magistri ⁊ p̄sidentes ac alij officiarij in aliq̄ ex p̄lamēt̄ regis eiusdē regni nobis sup h̄ vnanimiter supplicabūt: q duo notati p regē ⁊ reginā Delphinū magistros p̄sidētes ⁊ officiarios p̄faros gaudeāt p̄rogatiuis: ad īstar familiaz nostroz ꝓtinuoz cōmensaliū: ipsisq̄ sex gratys cōsumptis al's sex gratias files alys sex gratys p̄sonis idoneis mō ⁊ forma p̄missis ꝓcedere intēdimus. ¶ Uolumus ār ac eisdē auctoritate ⁊ tenoze p̄tiuz decernimus ⁊ declaramus bñficia que venerabilū fratrū nr̄oz sācte roma. ecclie cardinaliū familiares ꝓtinui cōmēsales eoz familiaritate durāte in regno Delphinatu terris ⁊ dñys p̄fat̄ obtinent ⁊ in posterū obtinebūt: dispositioni aplice in posterū cēseri reseruata: q̄diu dūtaxat cardinales p̄fati vitā duxerint i humanis: ac post obitū eozūdē cardinaliū per sex annos ꝓtinue sequētes: gb⁹ gdē sex ānis elapsis aly ad q̄s eozundē bñficioz collatio ꝓuisio p̄tatio electio seu q̄is alia disp̄sitio al's ptinet de bñficys familiariuz hmōi in regno Delphinatu terris ⁊ dominys p̄fat̄ cōsistentibus in p̄dictis mēsibus disponere valeant hmōi reseruatione nō obstante. ¶ Lōcedimus ēt q̄ bñficioz que promouēdi p nos ad dignitates seu bñficia consistorialia ipaz ꝓuisionū per nos de eoz p̄sonis faciēdaz obtinebūt: ac in gb⁹ ⁊ ad q̄ius eis q̄uis libet cōpetit ac cōpeter poterit p ꝓmotiōes ad dignitates ⁊ alia bñficia ꝓsistorialia predicta: ac munus ꝓsecrationis eisdē pmouēdis ipendēdū seu lapsu tpis de ꝓsecrandis epis a sacris canonib⁹ diffiniti vacaturoz si ꝓmotiōes ipe i aliquo

Die expectatiue p̄sonis bīmeriti sit bande.

Notarij aplici in magno sī numero.

Appellat̄ an liceat ab diffinitiua sniaz vide. c. sup eo. ti. de appell.

Cū eadez diuisio respectib⁹ diuisio curis tractari potest.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Judici negligẽt pena mitrabito spontẽ

Bñficior tarc.

Frãcie regnũ raro ẽ sine bello.

sa ipsa ab eo auocata: ⁊ lis penitus extincta cẽ seatur: ⁊ si forsan aliquis eorundem iudiciũ cuiusuis sibi commissi cause expeditionem malicioſe rogare aut differre presumpserit excõmunicationis ⁊ omnium beneficiorum suorũ priuationis penas ipso facto incurrat: a qua quidẽ excõmunicationis pena absolui nequeat: nisi a nobis ⁊ succes. nostris roma. ponti. preterq̃ in mortis articulo: q̃q̃ decetero in literis expediendis in regno frãcie Delphinatu ⁊ terris: alijs dominys predictis seruentur taxe sup hoc edite per Joannem. xxij. papam prefatũ: ⁊ excessus si qui fuerint corrigantur. Et q̃ ꝓpter assiduas guerras ⁊ nouitates que continue vigent in dicto regno pretenditur ecclesias dum vacãt grauatas in taxa etiam reformata in cõcilio cõstãtiẽsi: que reducta est ad medietatẽ antique taxe: q̃ grauatus in eadẽ taxa prelatus promouẽdus soluat communia ⁊ minuta seruitia: que plures ex gallis annatam vocant: tñ pro vera estimatione fructuum ecclesie ⁊ monasterij ad que sit promotus: eaq̃ in dicta cancellaria ⁊ camera apostolica inuiolabiliter obseruari mãdamus. ¶ Et q̃ in supradictis concessionibus regnum ac regem maxima sumus charitate complexi: credendum est non immerito vt se deuotos ⁊ obedientes erga sanctam roma. ecclesiaꝫ exhibeant: quare volumus ⁊ eisdem auctoritate ⁊ tenore statuimus q̃ prefatus rex infra quatuor menses premissa acceptare ⁊ obseruare ac in regno delphinatu ⁊ dominys huiusmodi obseruari facere: necnon infra alios duos prefatos quatuor immediate sequentes meses super acceptatione ⁊ obseruatione aliusq̃ premissis oibus ⁊ singulis per suas patentes literas nos ⁊ sedez prefatam certificare teneatur: alioquin presentes litere ⁊ ide secuta quecũq̃ sint cassa ⁊ irrita nulliusq̃ roboris vel momenti. ¶ Nos enim exnunc prout extunc irritum decernimus ⁊ inane: si secus super his a quoq̃ quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

¶ Nulli ergo omnino hominũ liceat hanc paginam nostrarum concessionis intentionis voluntatis constitutionis declarationis ⁊ dulti mãdati ⁊ statuti infringere: vel ei ausu temerario cõtraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit indignationez omnipotentis dei ⁊ beatorũ ꝑetri ⁊ pauli apostolorum eius se nouerit incurſurũ. ¶ Datum rome apud sanctũ ꝑetrũ: anno incarnationis dominice. M. cccc. lxxj. septimo idus Augusti: põtificatus nri anno ꝓmo.

Sixtus quartus.

¶ Discordia inter religiosos mẽdicantes ⁊ ecclesiaꝫ parrochialiũ rectores in partibus germanie quatuor delegatis cõmissa: ⁊ eos sub certis formis ⁊ modis in pacem ⁊ concordiam conuersa sunt quã romanus pontifex confirmat precipiens sub pena excommunicationis illam a prelatis obseruari. Capitulum secundum.

Sacerdõtes nõ sũt cõdecẽtes militãt

Ecclesiaro. ꝓ quo fuit sitita adauicta ⁊ conservata.

Predicatores mẽdicãtes ordinibus mẽdicãtiũ repertum.

Vppi ab ecclesiarũ frequẽtia nõ sunt re trahẽdi.

Alter alteri⁹ onera portate Gal. vj.

Joañ. 14.

QUoces illius qui supra petraꝫ edificauit ecclesiã suã (meritis ꝛz insufficientibus) gerentes in terris: ⁊ per eius imaculata vestigia (ꝗtũ nobis ex alto cõceditur) ꝛcedere satagẽtes: inter christifideles quoslibet ⁊ pcertim sub vno atq̃ eodẽ sacerdotij vexillo nobiscũ deo militantes pacẽ ⁊ charitatẽ inducere: ⁊ inductã ꝓfouere vigilanti sollicitudine meditamur assidue: ⁊ q̃ bis contraria sunt: falce vigilantie pastoralis ad radicẽ posita submouere: put rex ⁊ tẽporum circunstantie id nõ imerito exposcere dinoscunt. Nuper siquidem pro parte tam venerabiliũ fratrũ nostroꝝ maguntinen. treuerẽn. archiepoꝝ: ac herbipolen. ⁊ vuormacien. ⁊ spiren. epoꝝ: ꝗ dilecti filij nobilis viri ꝓphilippi comitis palatini rheni ⁊ ducis Bauarie: qui vnus ex electoribus romani ipij existit ad nostrũ peruenit auditũ q̃ iter dilectos filios ꝓdicatoꝝ minoꝝ ⁊ carmelitaꝝ ordinum ꝓfessores: ⁊ nõnullos parrochialium rectores: ⁊ alios etiam ecclesiaꝝ ꝓlatos instigante illo qui tanq̃ leo rugiens circuit: querens quẽ deuoret: in partibus germanie ⁊ pcertim in oppido esslingen. constan. dioce. fuscitata sunt nõnulla dissentionũ ⁊ scandaloꝝ fomẽta ex certis causis tunc nobis expressis: que nisi ꝓ vigilantiã pastoralis officij celeriter succidantur possent ad scandalũ non modicũ christifidelibus illaꝫ partibus facilitꝫ peruenire. Nos igit attẽdentes q̃ sacrosancta romana ecclesia ab eius fundatione primeua in ordine sacerdotali quez ꝑetrus apls ⁊ eius successores obseruarunt institutis ⁊ per viros ꝓuidos ⁊ sacerdotes virtuosos adaucta: ⁊ lõgissimis tpibus feliciter cõseruata extitit. Rursusq̃ aiaduertẽtes: q̃ hodiernis tpibus hoĩum crescẽte malicia nisi ager dominicus cultoꝛib⁹ idoneis buccinatoꝛib⁹ spũssancti ⁊ pcombus verbi dei: qui ꝓter ceteros in ordinibus fratrũ mẽdicãtiũ gra assistẽte diuina in copioso numero reperiunt assidue colorez: vepribus maloꝝ ⁊ sentibus vitioꝝ oium celeriter obuieretur: non potuimus non nisi ab intimis cordis nostri dolere: q̃ inter tales viros qui se mutua charitate diligere: ⁊ alter alterius (iuxta apostoluz) onera portare deberẽt: discordie seminarium exciterꝛ. Unde cuz vellemus super his ea qua decet maturitate ꝓsulere: venerabilibus fratrib⁹ nris Guillermo ⁊ Hostien. ⁊ angelo penestrinen. epis ⁊ dilect⁹ filijs nris Juliano tituli scti ꝑet. ad vincula: ac ꝑetro titulo scti Sixti ꝓbis cardinalib⁹ vine vocis oraculo cõmisim⁹ ⁊ mãdauim⁹: vt a singlis ptib⁹ ꝓdict⁹ yl eoꝝ pcuratorib⁹ legitimis: audiis hincinde ꝓpositis inter eas ꝓcordia tractarẽt. Qui gdẽ epi ⁊ cardinales statutis loco ⁊ tpe cõuocatis: auditis: ⁊ intellectis partibus ꝓdictis (vt preferꝛ) ⁊ in premissis grauiter ⁊ cõsulte ꝓcedẽtes: partes ipsas de cõmuni earũdem ꝓsensu ad cõcordiam infrascriptam pduxerũt. Videlz q̃ ipsi parrochiani sacerdotes decetero nõ dicant a mendicãtib⁹ hereses ꝓcessisse: cuz in veritate fides nostra sit illuminata: ⁊ ecclia exaltata per eosdem: ⁊ pcertim per ordines predicatoꝝ ⁊ minoꝝ: vt iura testant: q̃q̃ fratres mendicãtes non predicẽt: populos parrochianos non teneri audire missam in eoꝝ parrochys diebus festiuis: ⁊ dñicis: cuz iure sit cautuz illis diebus parrochianos teneri audire missam in eorũ parrochiali ecclesia: nisi forsan ex honesta causa ab ipsa ecclia se absentarent: q̃q̃ etiam nec fratres: nec curati inducant aliquo modo laicos ad eligendũ sepulturã apud eos: ⁊ bene caueant ꝓpter penas quas imponunt canones: cum sit libera: q̃ etiam ipsi mendicantes desistant ꝓdicare: q̃ parrochiani non sint obligati saltem in paschate ꝓprio confiteri sacerdoti: q̃ de iure teneꝫ parrochianus (saltem in paschate) ꝓprio confiteri sacerdoti: per hoc tamẽ ipsi fratres mendicãtes nõ censeantur excluſi: quo minus sin iuris cõmunis ⁊ priuilegioꝝ eisdem concessoꝝ dispositionem cõfessiones audire: ⁊ penitẽtias iniungere valeant.

¶ Qõ etiã decetero iter ipsos fratres mendicantes ⁊ curatos quo ad effectũ predicãdi: horas cantãdi ⁊ cãpanas pulsandi: seruet̃ consuetudo antiqua: que antigs tẽporib⁹ seruata fuit in ipso oppido esslingen. Et casu quo veniat aliqua occasio siue necessitas: non fiat cõmutatio tẽporis vel horẽ in ipsis ꝓdicationibus fiendis: nisi de cõsensu partiũ: q̃q̃ etiam ipsi fratres in sermonibus eoꝝ nõ detrahãt prelatis ⁊ rectoribus parrochialiũ ecclesiaꝝ: negz etiam populos a suaꝝ ecclesiaꝝ parrochialiũ frequentia et accessu abstrahant siue retrahant quoquo modo: ⁊ viceuersa ipsi rectores ⁊ plati aliquo modo nõ detrahãt mendicãtibus: sed illũ fauorem quez possint eis impendãt: ⁊ in oibus ⁊ per oia prestent: ita vt vera vnitas ⁊ perfecta charitas inter eos ostẽdat. ¶ Nos itaq̃ illius vices gerentes in terris qui apls suis dixit. "Pacẽ meaz do vobis: pacem meaz relinquo vobis: cupientes super his opportune ꝓuideri motu ꝓprio: nõ ad alicuius super hoc nobis oblate petitionis instantiam: sed de nostra certa sciẽtia ⁊ mera voluntate cõcordiaz predictam ac oia ⁊ singula per prefatos epos ⁊ cardinales ordinata (ad hoc vt ꝓpetuo inconcussa pstãt) auctoritate aplica ⁊ ex certa nostra sciẽtia approbamus ⁊ confirma-

mus: ac viribus perpetuo subsistere debere decernimus: supplẽtes omnes ⁊ singulos defectꝰ tam iuris q̃ facti: si qui forsan interuenerunt in eisdem. Inũgentes nihilominus archiepis: episcopis: plebanis: rectoꝛib⁹: curatis: necnõ prioribus: guardianis: ⁊ singulis fratribus ordinum mendicantiũ sub pena excõmunicationis late sententie: quam contrafaciẽtes ⁊ quẽlibet eoꝝ contrafacientem incurrere volumus eoipso: a qua absolui nequeant nisi de expresso consensu partis lese ⁊ debita satisfactione prouia inuiolabiliter obseruent: ⁊ quãtum in eis est: ab alijs obseruari faciant: ⁊ insup quascũq̃ lites ⁊ causas coram quibuscũq̃ causaruz palatij apostolici auditoribus seu alibi occasione premissoꝝ: inter dilectos filios decanum et capitulum ecclesie Spiren. ⁊ curatum dicti oppidi ac fratres predictos indecisas pendentes. Illarum status tenores ⁊ formas: ⁊ in eis gesta et actitata presentibus pro expressis habentes: ad nos harum serie: motu: scientia ⁊ auctoritate predictis adnocamus: ⁊ litem seu lites ipsas penitus extinguimus: ⁊ ambabus partibus ꝓdictis litis huiusmodi consortibus seu illis adherẽtibus: perpetuum silentiuz imponimus: non obstantibus constitutionibus ⁊ ordinationibus apostolicis: ac priuilegijs eisdem fratribus in genere vel in specie concessis: ceterisq̃ contrarijs q̃buscũq̃.

Nulli ergo omnino hominuz liceat hanc paginam nostre approbationis: confirmationis: cõstitutionis: suppletionis: iniunctionis: voluntatis: aduocationis: extinctionis: ⁊ ipositionis infringere: vel ei ausu temerario ꝓtraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit: indignationem omnipotentis dei ⁊ beatoꝝ ꝑetri ⁊ pauli apostoloꝝ eius se nouerit incurſurum. Datuz Rome apud sanctũ ꝑetrum: anno incarnationis dñice. M. cccc. lxxviij. xv. kal. July: pontificatus nostri anno septimo.

Supplẽtio: q̃q̃ fit de iure ⁊ de facto vide no. in c. bone. j. de postula. in an.

¶ Secundus liber. ¶ De iudicijs.

Judicij descriptio. Testes si semp necessarij sĩt. Judicium vnde dr.

¶ Nota pro rubrice intellectu: q̃ iudiciũ est actus legitimo triũm psonaz: iudicis: actoris ⁊ rei. Sic̃ ptra. c. forus. §. in omnĩ. de ver. sig. in anti. vbi dr q̃ in omni negocio regnũ etiã treo testes. Sed dic q̃ testes nõ semper sunt necessarij: sed qñ est facti negatiuz: vel alte ꝓbationes desunt: vt. d. §. in omni. ⁊ ibi. q. iij. c. j. Et dr iudicium non a iudice (vt dicit Joã. mona.) sed a turis disputatione seu discussione: nam cã est duz ꝓponit iudicia: duz discutit: instituta dum finit. d. c. soms. de ver. sig. Vel potes dicere si vis: q̃ iudiciũ nõ ab actore vel a reo dr: sed a iudice sicut a ꝑsona principaliori. C. de accusa. qui explicit. Et redditꝰ iudiciũ in instituũ. ff. de ver. oblig. Liter stipulatez. §. j. Et exponẽ de iudicijs. i. de pcessibꝰ iudiciarijs: qui enũant in. c. qñi. extra de ꝓba. sic accipitur. C. de iudi. sanctissimo. ⁊ c. pla. de excep. lib. vj. in prin. ⁊ c. nõnulli. de rescrip. in ant. ⁊ ff. vt lega. no. l. etiã. in pn. Vel dic de iudicijs. i. de iuris disputatione seu discussione: vt dictuz est.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Judicij xv. significationes declarant.

¶ Nota insuper q̃ iudicialiũ habet quadecim significationes. Primo modo est actio: vt iudiciũ familie herciscendę: dicit actio. ff. de iudi. l. in tribus. extra de pba. c. ex literis. Secũdo modo est lis sine cõtrouersia: vt iudicialis pendet de hereditate ꝛc. ff. ad trebel. l. j. ¶. riso. ꝛ. ff. de pecu. q̃s debetur. Tertio modo est auctoritas: vt negocia ecclesiastica nõ sunt iudicio laicoꝝ disponẽda. extra de iudi. c. decernimus. Quarto modo est fomo: vt cã furis patronatus dz diffiniri iudicio ecclesiastico: dicit in foro ecclesie. c. quãto. extra de iudi. Quinto modo est arbitrium ¶. q. vj. a iudicibus. ꝛ. ff. qui sat. cogã. cog. arbitrio. de offi. deleg. ab arbitris. lib. vj. Si enim arbiter est iudex: ergo arbitrium est iudicium. Sexto modo est vltima voluntas: vt iudicio testatoris nõ debet esse cassum. C. de sac. eccl. l. j. de sepul. lj. in fi. ll. vj. Septimo est questio: vt iudicium ambiguum est ad papã referendũ. c. per venerabilẽ. ¶. rõndũ. extra qui filij sint legi. C. de ordi. iudi. l. quotiam. Octauo modo iudicia dicit esse discretio: vt furiosus ꝛ impubes nõ possint esse iudices: q̃ carent iudicio: id est discretione. ff. de iudi. l. cum hoc. c. graue. de prebẽ. in antiqua. Nono est sententia: vt iudex punire potest eos qui sibi negligenter parere iudicio. l. sententie. de offi. delega. c. de causis. ala in causis. de app. si duobus. circa fi. de presbitẽ. c. fi. ff. de leg. iij. l. qui cõsubinas. ¶. si heres. ꝛ Eccl. vtili. c. ibi. Inter iudicia iustitia tibi para. Decimo est iustitia: vt iudicium periit tribꝰ. l. ppẽdum. ¶. j. C. de iudi. ꝛ. c. venerabilis. eo. tit. in antiqua. Undecimo est discussio: vt hic. ꝛ. C. ꝛ. ff. eo. tit. ꝛ in. c. foros. de ver. signi. Duodecimo est potestas iudicãdi. ff. de iudi. l. iudicium soluit: retãte eo qui iudicare iusserat ꝛc. Tertiodecimo est pernicies. Unde Apls prime Cor. vj. ibi. Qui mãducat ꝛ bibit indigne corpus ꝛ sanguinẽ dñi: iudicãli. l. pernicie: sibi mãducat ꝛ bibit. Sic exponit. iij. sentẽ. dist. te. in fine. Quartodecimo est pena. in Matth. Qui occiderit reus erit iudicio: id est pena. sic in Joan. Qui bona egerũt: ibunt in vitã eternã: qui vo mala: in resurrectionem iudicij. ꝛ. peneterne. Ultimo iudiciũ dicit esse processus iudiciales. c. j. eo. tit. lib. vj. de excep. pla. eo. lib. Et ista quadecim significata hꝫ Ysibus cõprehendi possunt. Actio: lis: auctoritas: fomo: arbiter: vltima velle. Questio: discretio. sen. iustũ. discussio: posse. Pernicies: pena: processus iudiciales. Vide Joã. mona. sup rubr. de iudi. lib. vj. ꝛ etiã glo. in. c. cum in iudicijs. de regu. iur. lib. vj. mallibi tamen clarius habentur hec exposita q̃ hic.

Matth. 5. Joan. 5.

Versus.

Joannes. xxij.

¶ Decretale sup cathedraz que est in clemẽtinis in. c. dudũ. inquata iubet obseruari: neq̃ pp illam debẽt religiosi quatuor ordinũ mẽdicantiũ esse molesti ꝛ graues plãtis neq̃ plati ipsis religiosis: ꝛ si sint alique iniurie vel molestationes bincinde facte: papa vult iustitie cõplementum breuiter exhiberi sũmarie simplr ꝛ de plano: sine strepitu ꝛ figura iudicij: vel aliter put qualitas excessuũ exigit: nõ obstãtibus q̃buscũq̃ obstantibus: que possent his obuiare. Lap. vnicum.

Requẽtes: imo innumerose quodãmodo de diuersis mũdi partibus venerabiliũ fratrum nrorũ epoꝝ aliorũq̃ superiorũ platorũ: necnõ dilectoꝝ filioꝝ rectoꝝ curatoꝝ ꝛ parrochialiũ sacerdotum querele: ꝛra dilectos filios fratres pdica-

toꝝ ꝛ minoꝝ ordinum nroꝝ ꝛ apsice sedis excitarũt auditũ: ꝛ clamorosis insinuationibus excitare ꝛ fatigare non cessant: q̃ ydem fres decre. dudũ. editam a se. re. Bonifac. papa. viij. predecessore nostro: que incipit: super cathedraz, ac per pie memorie Clemẽ. papã. v. pdecessorẽ nostrũ in Vienen. ꝯcilio innouatã temere obseruare nõ curãt: sed ipsam trãsgredi non timẽtes: in eiusdẽ sedis ꝓtẽptũ: asaz suaz periculũ: ꝛ eorũdem ꝛ eccliaz parrochialiũ ꝓiudiciũ ꝛ grauamen. Intelleximus quoq̃ q̃ plerũq̃ pfatis dictoꝝ pdicatoꝝ ꝛ minoꝝ: necnon Eremitaz sancti Augustini ꝛ carmelitaz ordinũ fratribus: in cuius ordinis dictoz Eremitaz pfonis idez predecessor Bonifac. ysẽnem pdictã: in qua tñ de ipsis pdicatoꝝ ꝛ minoꝝ cauebat ordinibus: per oia voluit postmodũ itegraliter ꝛ incõcusse seruari: ꝛ ad quem pdictoz Carmelitaz fratrũ ordinem: nos subsequẽter ysẽnem eadez quo ad oia in ea ꝓtẽta durimus extẽdẽdam a predictis epis: platis: rectoribus: curatis ꝛ sacerdotibus ꝓtra tenorez ysẽnis pdicte: graues iniurie atq̃ molestie in diuersis ptibus iferunt. Nuper ꝓpte vene. fratris nri archiepi Burdegal. ꝛ dilectoꝝ filioꝝ capituloꝝ maioris Burdeg. ꝛ aliarum eccliaz ꝓuinciatuz: quorũ rectoꝝ: curatoꝝ: sacerdotũ: ꝛ vicarioꝝ parrochialiũ: ac cleri coꝝ tam regulariũ q̃ seculariũ ciuitatis ꝛ diocesis predictaz nobis extitit intimatũ: q̃ predicti eorũdez pdicatoꝝ: a les predictoꝝ minoꝝ Eremitarum ꝛ carmelitaz ordinũ fratres cõtra tenorem decretalis eiusdez: multa eisdem ꝛ eoꝝ singulis grauamina ꝛ iniurias inferunt ꝛ iacturas. Quia igitur paruz esset iura condere: nisi qui ea tueatur existat: nos volentes de fratrũ nostroꝝ ꝓfilio decre. pdic. super cathedrã irrefragabiliter obseruari: dif. v. per apostolica scripta mandamus quatenus vos vel duo: aut vnus vestrũ per vos seu alium vel alios: etiã si sint extra loca in qbus est is ꝓseruatores seu iudices deputati: tam eisdẽ archiepo: caplis: ꝓtis: ꝓpositis: ꝓbꝰ: ꝓtibꝰ: rectoribꝰ: curatis: sacerdotibꝰ: vicarijs: ac clero ciuitatis ꝛ diocesis predictaz: ꝛ coꝝ cuilibet aduersus pdictos: q̃ ecõuerso eisdẽ fribꝰ aduersus archiepm: capla: platos: pores: quẽtibꝰ: rectores: sacerdotes: vicarios: ac clerũ pfatos ꝛ singulos eorũdez efficacibꝰ defensionibꝰ psidio assistẽtes ac faciẽtes decr. pdictam quo ad oia eius capla put iacet firmiter obseruari: nõ ꝓmittatis ꝓtra tenorez ipsius ꝓ memoratos fres dictoꝝ ordinũ eisdẽ archiepis: caplis: platis: ꝓpositis: quẽtibꝰ: rectoribus: curatis: sacerdotibꝰ: vicarijs: ac clero: vel alicui seu aligbꝰ eorũdẽ: nec etiã pdictos: archiepm: capla: platos: quentus: rectores: curatos: sacerdotes: vicarios: ac clerũ seu aliquez

a ¶ Sup cathedraz nãc est ibtitu. de sepul. in cle. et incipit: dudum. Lonstõde papalem violãs pculo se subijcit.

a Sũmarie ꝛc. sta verba hec extra trãsitum sub ll tit. sunt posita que antez cause, sint sic declde. vij. c. diffidelosam ex. tit. cle. et qd illa bba ꝓpositi: declarat p. c. sepe. de vb. signi. i cle.

b ¶ Euocet. Log. v. c. statutum d re. script. ll. vj.

Excõicari ne possint aligbꝰ ab eꝝ pcedit.

Jurta cõdere parti cẽt: nisi q̃ ea tueret existeret. ff. de origi. tur. l. ij. §. post originé. de elec. vbi plenius. §. hec rea. li. vj.

vel aliquod ipsoꝝ eisdem fratribus grauamina ac iniurias irrogari. Facturi ipsis bincinde õ q̃buscũq̃ iniurys molestationibus grauaminibꝰ ꝛ damnis vicissim illatis hactenus ꝛ etiam in posteꝝ inferendis eisdem contra tenorez constitutionis eiusdẽ in. is videlicet que iudicialem requirunt indaginem summarie[a] simpliciter ꝛ de plano sine strepitu iudicij ꝛ figura: ꝛ alys vo put qualitas ipsorum exigit iustitie cõplementum. Molestatores minores ꝛ maiores huiusmodi: necnon cõtradictores quoslibet ꝛ rebelles quãdocũq̃ ꝛ quotienscũq̃ expedierit per censuraz ecclesiasticã appellatione postposita cõpescendo: nõ obstantibus quibuscũq̃ exemptionibus specialibus vel generalibus: tam fratribus ꝛ ordinibus predictis vel alicui seu aliquibus fratꝝ ꝛ ordinum eorũdem: q̃ pfatis Archiepiscopo capitulis: pfatis: prioribus: conuentibus: rectoribus: curatis: sacerdotibꝰ: vicarijs: ac clero seu ipsorum alicui vel aligbus communiter vel diuisim sub quacũq̃ forma vel expressione vbor ab eadem sede ꝯcessis: ac eiusdem Bo. quo cauetur ne aliquis extra suã ciuitatem vel diocesim: nisi in certis exceptis casibꝰ: ꝛ in illis vltra dietam vnam a fine sue diocesis ad iudiciũ euocetur[b]. Seu ne iudices ꝛ conseruatores a sede deputati predicta extra ciuitatez ꝛ diocesim in quibus deputati fuerint contra quoscũq̃ procedere siue aly vel alys vices suas cõmittere: aut aliquos vltra vnã dietaz a fine diocesis eiusdez trahere presumant dũmodo vltra duas dietas aliquis extra suam ciuitatem auctoritate ꝓsentium non trahatur: seu q̃ de manifestis iniurys molestys ꝛ alys que iudicialem indaginem exigunt (penis in eos si secus egerint: ꝛ etiã id procurantes adiectis) conseruatores[c] se nullaten⁹ intromittant: q̃ alys quibuscũq̃ constitutionibus a roma. pon. tam de iudicibꝰ delegatis ꝛ cõseruatoribus q̃ personis vltra certuz numerꝰ per literas apostolicas ad iudicem non vocandis: aut alys edictis que nostre possent iurisdictioni aut potestati eiusq̃ exercitio libere quomodolibet obuiare. Seu si tam eiusdem fratribus vel eorum ordinibus aut alicui seu aligbus fratrum ꝛ ordinũ predictoꝝ q̃ Archiepiscopo: capitulis: prelatis: prioribus: quentibus: rectoribꝰ: curatis: sacerdotibus: vicarijs: ac clero ꝓdictis vl aliquibus ipsoꝝ seu quibusuis alys cõmuniter vel diuisim a pfata sede sit indultuz: q̃ excommunicari suspendi vel interdici seu extra vel vltra circa vel alio quocũq̃ modo iudiciũ euocari nõ possint ꝓ literas apostolicas nõ facientes plenam ꝛ expressam: ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi ꝛ de eoꝝ psonis locis hominibus ordinibus ꝛ nominibus ꝓprijs mentionem: ꝛ quibuslibet alijs indulgentijs seu priuilegijs dicte sedis generalibus vel specialibus quorũcũq̃ tenoꝛ existant: per que ꝓsentibus non expressa vel totaliter nõ inserta nostre iurisditiõis explicatio in hac parte valeat quõlibet impediri: ꝛ de quibus quorũcũq̃ totis tenoribus de verbo ad verbuz specialem oporteat in nostris literis fieri mentionez. Cetez iudicibus seu ꝓseruatoribus q̃buscũq̃ per literas aplicas sub quacũq̃ alia q̃ ꝓsenti verborũ forma vel expressione ꝓfectas eisdem predictoꝝ predicatorum minoꝝ eremitaz ac carmelitaz ordinuz fratribus: seu ipsis ordinibus cõiter vel diuisim super damnis ꝛ iniurys ꝛ alys quibuscũq̃ reb⁹ seu negocijs alis deputatis ꝛ subdelegatis eorũ ꝓsentibus ꝛ futuris: auctoritate ꝓsentiũ districtius inhibemus: ne aliquez seu aliquos auctoritate literarũ papaliũ ꝓtextu seu occasione quorũcũq̃ damnoꝝ vel iniuriaz fiue grauaminum contra tenorem pdicte constitutionis super cathedram: ipsis fratribus seu eoꝝ ordinibus antedictis cõiter vel diuisiz a quibuscũq̃ personis illatoꝝ hactenus: ꝛ etiã inferendorum in posterum: coram se alicubi deinceps ad iudiciũ vel alis quoquo modo vocare seu in causam aliquatenus trahere ꝓsumant. Inhibitionez huiusmodi non solum ad futura: sed etiam ad quouis modo adhuc pendentia ꝛ incepta negocia volẽtes extendi: ac decernentes ꝓfatas lras ꝛ ꝓcessus eorũ auctoritate quacũq̃ habitos ꝛ habẽdos ad damna grauamina ꝛ iniurias huiusmodi cõtra tenorem dicte cõsti. illata ꝛ iferẽda (vt dictum est) deinceps aliquatenus nõ extendi: ac etiã irritum ꝛ inane si secus sup ꝓmissis per quoscũq̃ scienter vel ignoranter cõtigerit attentari: vobis nihilominus iniungẽtes: vt inhibitionem nostram huiusmodi ad dictorum iudiciũ seu cõseruatoꝝ ꝛ subdelegatoꝝ noticiã: de qbus vobis expedire videbitur deducere ꝓcuretis. Insup volumus ꝛ auctoritate apostolica decernimus: q̃ quilibet vestꝝ ꝓsequi valeat articulum: etiam per aliũ inchoatum: q̃uis idez inchoans nullo fuerit impedimento ꝓpedit⁹ canonico: q̃q̃ a data presentium sit vobis ꝛ vnicuiq̃ vestruz in premissis oibus: ꝛ eoꝝ singulis ceptis ꝛ non ceptis ꝓsentibus ꝛ futuris ꝛ preteritis licitũ ꝓcederetis ac si predicta oia ꝛ singula coram vobis cepta fuissent: ꝛ iurisditio vestra ꝛ cuiuslibet vestrũ in predictis omnibus ꝛ singulis per citationẽ vel modũ alium legitimũ ꝓpetuata extitisset cõstitutione predicta super conseruatoribꝰ ꝛ alys quomodolibet in contrarium edita non obstante. Datuz Auinione. x. kalen. Februa. ponti. nostri anno. xj.

Jurisditiõ p citationẽ ꝓpetuatur. c. gtũ. de of. delega.

¶ De dilationibus. Joannes. xxij.

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ Premisso eleganti exordio ostẽsiq; plculis que pueniũt ex falsoꝝ florenoꝝ fabricatione: ci tantur pemptorie fabricãtes data sibi dilatione triũ mensium ifra quos coiuz papa cõparent: alꝰ cõtra ipsos eoꝝ absentia non obstante pcedetur: prout iustitia suadebit. Caplm primum.

Premiſſa nicle attraxit animã. Lucroꝝ cupiditas ad multa nepharia impellit.

AN delictoꝝ diuersoꝝ nexibus ac tenebris inuolutos plerunq; trahit in maioꝝ sceleꝝ precipitium moles ꝓpderans pctõꝝ: naz est diuersos diuersa delicta coinquinet: sunt tñ nõnulli q; ꝓprie saluti memores ẽlicẽ cõib⁹ ꝛ vulgarib⁹ nõ ptẽti ad pphana ꝛ vetita ptupẽtes sic dãnata cupiditate lucroꝝ ac iexhausta eoꝝ voragine devoluũt: q dũmõ suas igluuies ad ꝙs ibiant expleãt: se lucris illicitis: imo iacturis spualib⁹ temeꝛ imergẽtes: honori dei ꝛ aiaꝝ saluti: ac sacroꝝ canonũ ꝛ ipialib⁹ edictoꝝ iuribꝫ cõib⁹ capturas nepharias ꝛlucra illicita añponũt. Sane iãdudũ ad nr̃i apostolat⁹ auditũ m̃troꝝ fidedigna relatio sepius ẽt repetita pduxit: ꝛ fama iã publica per facti euidẽtiã diuulgata effecit notoriũ nõnullos eẽ i lũbardie supioris ꝛ Matthie Januẽ. ptib⁹ q; lnie temerarie laxaꝝ habenis licere sibi pſumẽtes il

a ¶ Ludãt ꝛc. Ut dicit. ⁊ c. ẽsto. est ibi no. de iureiurã. in anti.

licita: cudunt a: ꝛ fabricãt: seu cudi ꝛ fabricari faciunt floz̃enos auri ſm formã ꝛ signuz ꝛ coinũ ac circũferẽtias ifraꝝ: q in ciuitate Florẽtie a tpe cui⁹ nõ extat memoria cudi ꝛ fabricari sunt soliti: ꝛ cudunt ꝛ fabricant etiã in pñti. Et ꝙuis dicti florẽi ad verã florenoꝝ de florẽtia silitudinẽ fabricati: i vero ꝛ soliti florenoꝝ eiusdẽ ciuitat⁹ põdere cõiẽ ꝛ bõitate auri florenoꝝ ꝛ vero valore õficiãt: ipsi tñ simulata eoꝝ effigie psonas vrplurimũ simplices: ꝛ qñq; ẽt in hmõi reb⁹ exptas decipiũt ipsaſq; dãnis rex ꝛ piculis psonaꝝ exponũt dum ꝑ veris florenis ipsos recipiunt. Cũ ẽt ꝓterea in talibus plurimi nõ bẽant iter florenos ꝛ florenos tãte silitudinis pitiã discernẽde. ¶ Nos itaq; tãtis ꝛ pcipue aiaꝝ piculis affectu p̃no occurrẽ cupiẽtes monem⁹ oẽs ꝛ singulos taliũ pſuptores: ipſis nihilomin⁹ districtꝰ⁹ inhibẽtes ꝙtenus deinceps a cusſione ꝛ fabricatiõe floze. hmõi cessent realr̃ ꝛ effectualr̃ resipiscãt. Nihilomin⁹ pñtis edicti pemptoꝝ auẽte citãtes eosdẽ ac eoꝝ singulos sub pena ꝑnatiõis iuris ſi qõ eis sup̃ cudẽdis florenis cõpetit: quã ipos cessãte iusto ipedimẽto (ſi i exequdis mãdat̃ nr̃is hmõi remissi seu negligẽtes fuerit) icurrẽ volum⁹ ipo fcõ: vt infra triũ mẽsiũ spatiũ a data pñtiũ numerãdũ ꝑ se vl̃ ꝑ pcuratoꝛẽ idoneũ aplico ꝛspectui se pñtẽt: ꝓposituri q; iuꝛ ipis floze. ꝛpetat ius cudẽdi: ac exhibituri ꝑuilegiũ si qõ sup̃ hẽant; vl̃ ius

aliud si qõ sibi credãt cõpetẽ ossuri. Et nihilomin⁹ sup̃ dictis facturi ꝛ recepturi qõ iustitia suadebit. Intimãtes eisdẽ ꝙ si nõ venerint nos cõtra ipsos sup̃ ꝑmissis ꝛ ea tãgentibus pcedemus: put expedire viderimus: ꝛ suadebit iustitia ipsoꝝ absitia nõ obstãte. ¶ Ut ãt hmõi nostra nũtiatio atq; citatio ad cõem oium noticiã deducaẽ charta siue mẽbranã citationeꝫ atq; monitionẽ hmõi ꝓtinentes in maioris ecclie Auinio. affigi hostyꝰ faciem⁹ q; pcessũ hmõi suo quasi sonoro pconio ꝛ patulo indicio publicabũt: vt ꝓdicti moniti ꝛ citati ꝛ alij q; cũq; q sua crediderit ẽ tereſſe vel ꝙs pcessus ipse cõtingit nulla possint excusatione ptẽdere: ꝙ ad eos pcessus hmõi nõ puenerit: vel ꝙ ignozauerint eũdẽ: cũ nõ sit verisile remaneꝛ q; ad ipsos icognitũ vl̃ occultũ qõ tã patẽter oib⁹ publicaẽ. Datũ Auinio. vj. calen. Decemb. pon. nostri anno. ix.

¶ De dolo ꝛ contumacia.

Bonifacius octauus.

¶ Citationes ẽt eaꝫ dies sũt nes publice facte de mãdato papẽ i audiẽtia ſacr̃ aplicar vl̃ papali palatio affixe ianuis maioris ecclie loci in q; papa cũ curia sua degit: artãt ci tatũ ac si ad eũ ꝑsonalr̃ deue nissent restringitur tñ hec extrauagans ad illos qui ꝓpediunt ne ad eos possit citatio ꝑ uenire: vel quoꝝ domicilium ante adiri nõ potest: vt. c. j. de iudi. in clemen. Caplm ꝓmũ.

REm non nouã aggredimur: neq; vlã ĩsolitã b ambulam⁹: ſz añrioris iuris calcatã vestigys presentis ꝓstitutionis indubitato roboram⁹ suffragio: ꝛ inconcusso munimine stabilim⁹. ¶ Est ſiqdez tã sancitũ q; ꝓpositũ publice citatiõis edictũ eũ artet: q; ipedit aut facit ẽt se celãdo ne ad eũ possit pueniꝛ citatio appeatq; ꝛ tum sꝛ q fic agit: q; ꝙ i albo ꝓ

Dinisio.

Restrictus ad aliqd facẽdum ad qd̃ tenet̃.

Occultoꝝ si ꝓsumẽ qd̃ eis publicaẽ.

Iudex ꝓ ter citãdi ꝓ cõmino ri se pcẽ sing. vid. c. tã ex lẽ de resti. in integ.

Preſertiꝫ tenet̃ duplicter.

a ¶ Ido. hic et iuribus tam alle. ar.

b ¶ Violenter presumpsisse. De violẽta presumptione habetur extra de presump. ſcias. ꝛ. c. quãto. ꝛ ibi no.

c ¶ Lapidibus. Vac. scriptũ exemplar. ff. ti. col. ij. ꝛ ar. ff. de ori. iu. l. ij. §. j. auc. de iudi. inſi. col. vj. vide.

d ¶ Rõnis. Sumpte tam ex precedẽtibus q̃s ex subsequentibus.

e ¶ Uniuersis. Nõ ſi in vniuersis causis seu negocijs: vt no. i extrauag. c. vnic.

f ¶ Ubicũq;. Et sic ligantur existentes in eadẽ prouincia seu alia: siue ex modico freto distent: seu si fuerint vltramare. ff. de ꝓbo. signifi. notionẽ. §. j. C. de vsſa. l. j.

g ¶ Preſertim. Verbum preſertiꝫ: qñq; tenetur cõparatiue: aliqñ tenet precisiue: vt ꝓ eo tñ: vt not. ex̃ de symo. per tuas. j. circa fi. ꝛ vbi h teneri fictiue: vt in casu h posito ꝛ alibi ꝓ parem equitatẽ seu maioꝛ habẽtibus vt. j. no. secus regulariter. Nã q; citatio facta voce preconis vel i albo pretoris ⁊ anglicus vel teuthonicũ: qui verisiliꝫ non credebat hẽre cãm in curia romana arctaret eũ esset durum ꝛ ⁊ ſi lluz curie: qui nõ citatum ad hoc vel a iure vnit citari ſi negociũ ad curiã renocet ꝑ ſcias: ꝛ ꝓ hunc modũ q; libet teneret habere ꝓcuratoꝛẽ in curia: ꝛ hoc mõ curia oẽs ad se faceret venire: nec iste citatus in albo pretoris: de quo nõ est mẽ expreſſus: vel voce preconis in palatio papali debet esse mis credulus referẽtibus se citatũ. ff. de eo ꝙ ſa. e. l. j. §. volũ. nec euloghe seu relationibus est credẽdũ. ff. de cust. re. diu⁹. ſi. ꝛ nũllo iurato creditor: vt ex̃ de appella. c. cũ. pati. nõ tñ li q; nõ ẽ ſco iudicio. arg. ex̃ d ꝓba. qñ ꝛ.

h ¶ Per altos. ff. de admi. tu. ita autez. §. geniſſe. extra de senten. ex cõmu. multeres. §. fina.

i ¶ Eo. Aduerbium est locꝰ. ꝛ sumuntur h verba. ff. ad trebel. de etate.

k ¶ Ire liceat. Tute vel libere: vt premittit. ꝛ hec estimatio dz esse verisimilis: vt timor nõ sit vanus: alꝰ citatio non artaret. extra de spon. veniens. ij. ff. qui me. can. l. metu. ff. ſi cut plus q̃s p. l. ſal. hoc aũt. j. rñ. ff. de re. iu. vanũ timoꝛe. Nã ſicut puderent ptibus qbus nõ patet se curus ad iudicẽ accesſus. extra d appella. ex pte. j. ita decuit pronũciare iudicibus executoribus aut apparitoribꝰ

ꝓcuris huiusmodi edicta ꝓposita sue iurisditioni subiectos arceãt ꝛ restringãt magis q̃s si voce ꝑconia (que innotescit paucis: vel literis citarent. Jus a enim qõ talem modum citationibus posuit: violẽter b presumpsisse credendũ est: vt que in eodez albo tot ipsius albi publicuz locũ frequẽtantiũ oculis paterent legẽda: ad citati noticiã deuenirent. Unde ad prebendam oĩbus eorũ que sanciũtur plenã lectionem ꝛ notionẽ: mandatur legem tabulis aut lapidibus c sculptam sanctissime ecclesie describi portibus ꝛ affigi. ¶ Premissis igitur in debitã considerationẽ deductis: ac in lance irrefragabilis rõnis d appensis: nos q; vniuersis e disponẽte dño preesse dinoscimur: volẽtes ꝑ banc nouellã ꝓstitutionẽ aliqd circa predicta statutis expressius inueniri: declaramus de fratrũ nostroꝝ cõsilio: ꝛ nihilominus hic edicto perpetuo valituro firmamus ꝛ statuimus: vt citationes auctoritate apostolica ꝛ quibuscũq; ꝑsonis vndecũq; ꝛ vbicũq; f sint: cuiuscũq; sta

ꝓcuratoris huiusmodi edicta ꝓposita sue iurisditioni subiectos arceãt ꝛ restringãt magis q̃s si voce ꝑconia (que innotescit paucis: vel literis citarent. Jus a enim qõ talem modum citationibus posuit: violẽter b presumpsisse credendũ est: vt que in eodez albo tot ipsius albi publicuz locũ frequẽtantiũ oculis paterent legẽda: ad citati noticiã deuenirent. Unde ad prebendam oĩbus eorũ que sanciũtur plenã lectionem ꝛ notionẽ: mandatur legem tabulis aut lapidibus c sculptam sanctissime ecclesie describi porticibus ꝛ affigi. ¶ Premissis igitur in debitã considerationẽ deductis: ac in lance irrefragabilis rõnis d appensis: nos q; vniuersis e disponẽte dño preesse dinoscimur: volẽtes ꝑ banc nouellã ꝓstitutionẽ aliqd circa predicta statutis expressius inueniri: declaramus de fratrũ nostroꝝ cõsilio: ꝛ nihilominus hic edicto perpetuo valituro firmamus ꝛ statuimus: vt citationes auctoritate apostolica ꝛ quibuscũq; ꝑsonis vndecũq; ꝛ vbicũq; f sint: cuiuscũq; statꝰ⁹ gradꝰ⁹ ordinis vel dignitatis fuerint: etiã si pontificali vel regali fulgeant dignitate: ꝑsertim si ſi impediant vel faciãt per se vel g alios h quoquo modo: ne citationes ipe ad eos perueniant ex quacũq; cã faciẽdo vt citãdoꝝ domicilia siue loca tute vel libere adiri non possint cũ (prout scriptũ est) existimare debemus: an eo i ire k liceat vbi est citatio faciẽda pinde ad istar edictorũ prefatorũ ꝓstroꝝ in albo l pretoris: etiã extra solẽnes m dies in gb⁹ romani põtifices suos facere consueuerunt generales processus publice: id nobis specialr̃ ꝛ ex certa sciẽtia iubẽtibus facte in audientia literarũ nostrarũ: aut in aula nostri palatij: postmodũ affigende ianuis maioris ecclesie loci: in quo romana cõis oiuz christiani populi nationũ residebit curia: vt cunctis possint patẽ: ꝛ ita deferri citatis sic valeãt: nec arceãt citatos post terminũ lapsuz: quẽ (cõsiderata locoꝝ distãtia n) volumus citatiõibus ipsis cõperẽtẽ apponi sicut o si eos personaliter ꝑ

a ¶ Ludãt ꝛc. Ut dicit. ⁊ c. ẽsto. est ibi no. de iureiurã. in anti.

b ¶ Violenter presumpsisse. De violẽta presumptione habetur extra de presump. ſcias. ꝛ. c. quãto. ꝛ ibi no.

c ¶ Lapidibus. Vac. scriptũ exemplar. ff. ti. col. ij. ꝛ ar. ff. de ori. iu. l. ij. §. j. auc. de iudi. inſi. col. vj. vide.

d ¶ Rõnis. Sumpte tam ex precedẽtibus q̃s ex subsequentibus.

e ¶ Uniuersis. Nõ ſi in vniuersis causis seu negocijs: vt no. i extrauag. c. vnic.

f ¶ Ubicũq;. Et sic ligantur existentes in eadẽ prouincia seu alia: siue ex modico freto distent: seu si fuerint vltramare. ff. de ꝓbo. signifi. notionẽ. §. j. C. de vsſa. l. j.

g ¶ Preſertim. Verbum preſertiꝫ: qñq; tenetur cõparatiue: aliqñ tenet precisiue: vt ꝓ eo tñ: vt not. ex̃ de symo. per tuas. j. circa fi. ꝛ vbi h teneri fictiue: vt in casu h posito ꝛ alibi ꝓ parem equitatẽ seu maioꝛ habẽtibus vt. j. no. secus regulariter. Nã q; citatio facta voce preconis vel i albo pretoris ⁊ anglicus vel teuthonicũ: qui verisiliꝫ non credebat hẽre cãm in curia romana arctaret eũ esset durum ꝛ ⁊ ſi lluz curie: qui nõ citatum ad hoc vel a iure vnit citari ſi negociũ ad curiã renocet ꝑ ſcias: ꝛ ꝓ hunc modũ q; libet teneret habere ꝓcuratoꝛẽ in curia: ꝛ hoc mõ curia oẽs ad se faceret venire: nec iste citatus in albo pretoris: de quo nõ est mẽ expreſſus: vel voce preconis in palatio papali debet esse mis credulus referẽtibus se citatũ. ff. de eo ꝙ ſa. e. l. j. §. volũ. nec euloghe seu relationibus est credẽdũ. ff. de cust. re. diu⁹. ſi. ꝛ nũllo iurato creditor: vt ex̃ de appella. c. cũ. pati. nõ tñ li q; nõ ẽ ſco iudicio. arg. ex̃ d ꝓba. qñ ꝛ.

h ¶ Per altos. ff. de admi. tu. ita autez. §. geniſſe. extra de senten. ex cõmu. multeres. §. fina.

i ¶ Eo. Aduerbium est locꝰ. ꝛ sumuntur h verba. ff. ad trebel. de etate.

k ¶ Ire liceat. Tute vel libere: vt premittit. ꝛ hec estimatio dz esse verisimilis: vt timor nõ sit vanus: alꝰ citatio non artaret. extra de spon. veniens. ij. ff. qui me. can. l. metu. ff. ſi cut plus q̃s p. l. ſal. hoc aũt. j. rñ. ff. de re. iu. vanũ timoꝛe. Nã ſicut puderent ptibus qbus nõ patet se curus ad iudicẽ accesſus. extra d appella. ex pte. j. ita decuit pronũciare iudicibus executoribus aut apparitoribꝰ eorũ in citationibus faciendis: qñ nõ ꝑ ad partes secrus accesſus. extra vt li. nõ ꝓtesta. tue. ꝛ h quo casu dz in citatione expriml. argu. extra. li. vj. de appel. romana. §. ẽt ast. ff. de trãſac. cũ hi. §. vult ſgſſ. ꝛ §. ſi pretor. ar. op. ad hanc distin. extra. vj. lib. de offi. delega. statuimus.

l ¶ In albo ſtoꝛis. Papa hoc ſpãliter ꝛ ex certa ſcia subente: vt. j. sequẽ in casibus pari vel maioꝛi equitate nitentib⁹ q̃s ſit casus ã. c. §. ẽst ſigdem. j. rñ. al⁹ regulariter intelligendũ est: illo citato ꝓ⁹ lime: nã negocio per citationẽ furto vel hominis ad curiã legitime devoluto: postea: nihilominus in audientia publica vel preconizatione: vel in albo ſtoꝛis citatur: ꝛ tunc huiusmodi citationes sunt magis citationũ (az factarũ exaggeratione) ꝛtu maciã partis antea citate declarantes.

m ¶ Solẽnes. dies. Qui sunt treꝛ dies soluꝫ sanctaꝝ dies ascẽsionis dñi: ꝛ dies dedicatiõis basilice beatoꝝ apostoloꝝ petri ꝛ pauli: qui est octaua diei post festum sancti martini.

n ¶ Distantia. ff. de ver. ob. cõtinuus §. cum ita. ꝛ. l. interdum. extra. lib. vj. de elec. cupiẽtes. §. hac generalit.

o ¶ Sicut. hic sicut ẽ sicutluz. quo ad hoc q; vtrobiq; teneat processus mero iure: plus tñ deliquit ille quem citatio apprehendit. ff. de integ. restit. diuus.

p ¶ Personaliter apprehendissent. Et sic talis contumax poterit reputari. ff. de app. excõsenſt. §. ſi. ꝛ ibi no. ꝛ cõtra ipsum ad excõmunicationez procedi. vj. q. tẽ. nemo episcoporum. ꝛ diſſinitiua sententia ferri: vt dicto. §. porro. Sed nunquid sant de iure cõmuni: Dic q; sic: per ar. h adducta: intelligo vt no. ꝛ. eo. in ver. in albo. sed ꝛ illa que aguntur in vna dioceſi: ꝓsumuntur ignorata in alia: ergo magis in illa que sunt acta in alia prouincia. extra qui matri. ac. pos. cum in tua. Item dato q; aliquis malitiose faciat ne citatio ad ipsum perueniat: citatio tñ est ad ecclesiam seu ad domum faciendã. extra de vo. ꝛ contu. c. cãm. ꝛ. c. venerabilis. extra de cle. non reſi. ex tue. extra d eo qui mſt. i pos. c. ij. ꝛ. ff. qui. ex can. i pos. ea. hec autem. §. j. Item leges ꝛ ſi sint publicate: vbi sunt facte non artant absentes: nisi in eoꝝ prouinciꝫ publicate fuerint: ꝛ duobus mensibus elapsis. anẽ. vt facte

Universidad de Deusto
Biblioteca

Citatio é principiuz iudiciorũ.

no. ostl. ℣. pe. col. v. xvij. dist. decernimus. Hoc apparet in qualibet ℣stõne auctẽtica: in qua in fine mãdat publicatio etiã fieri. Itẽ ar. ff. que sen. sine ap. rescin. l. j. ℣. stez cum ex edicto. ⁊ sunt hec vera regule: qz citatio que est principium iudicioz, instituende pena te. titi. ℣. ñ. oz habere principium certũ ⁊ firmũ cuz sit potissima pcõ cuiuscunq; rei. ff. de oriq. iur. l. j. al's sura frustra videremur dicere: q manifestatio oz fieri ꝑdictis vel in facie ecclesie: vel ad domuz. ff. de excu. tut. scire oportet. ℣. oportet. ⁊. d. c. venerabilis. aut peuratoꝛ: aut amicus. ff. qui vi aut clam. aut qui alter. ℣. ⁊ si forte. ff. de dãno dãn. l. dies cautionis. ℣. totiẽs. ff. ex qui. cau. ma. l. sciendũ. Sed fallit regula in casu quẽ ꝑcludit primus ar. hic allegatus: cum per illũ qui mãdabat citari stet ne citet. extra iud. vj. de reg. iur. imputari. ⁊. c. cum stat. ⁊ ibi no. ⁊. c. pro possessore. Itẽ ar. sedm intelligo: vt no. ã. in ver. in albo. al's regulariter citatio facta in curia supponit legitimaz citationem ꝑcessisse: vt est dictuz. ⁊ hoc innuit dictus. ℣. odm. Itẽ ad arg. tertiuz. dic q lex scripta exẽpla logꝛ nõ de necessitate: sed de vtilitate vel expedientia: vt ibi ꝑ in ℵ. melius. ⁊ ℵ. vtilius. Itez loquit℮ de habitãtibus in eodẽ loco: vt in ver. habitãtibus. arg. ff. de iur. om. iudi. ñ per erroꝛẽ. secus est in habitãtibus in remotis. Et distingue: aut factum generale est ad oẽs: ⁊ sic sufficit publice ꝑponi: nõ in auribus singuloꝛ inculcari. extra de postula. c. j. lxxij. di. ꝑposuisti. lxiij. di. ex antiqo. ff. de instit. sed ⁊ ñ puptilis. ℣. ꝑscribere. arg. ff. de an. le. l. meula. in fine. aut est factum specialiter tãgens partem: ⁊ sic regulariter citatio nõ sufficit generalis in aldo: vt est. ã. ꝓbatum. arg. ad hõc ibi. extra iud. vj. de elec. c. ñ. in ñ. ⁊. ff. de appel. cum quidam. Joã. mona. cardinalis.

a ¶ Nõ obstãtibus aliqbus ꝓiuilegijs. Sciũ non obstãtia habent. extra. vj. lib. de sen. ex cõ. c. ñ. in ñ. ℣ eo. li. de elec. q; sepe. Et absq; hoc nõ obstãtibus ꝓiuilegia nõ tolerent. no. extra. vj. lib. de ꝓbẽ. c. j. Et qd openẽ nõ obstãtia in lr̃is bifficialibus. no. extra. vj. lib. de rescrip. cuz aliqbus ad cuiditã ꝑmissoꝛ quero: an papa ꝑcedere cõtra aliqñ valeat citatione nõ ꝑmissa? Et videt q sic: ga est supra tus. extra de ꝓbẽ. sicut. ꝑposuit. Itẽ qz princeps solutꝰ est legibus. ff. de leg. ⁊ se. cum princeps. Itez papa habet plenitudinẽ ꝓtãtis. ℣. j. decreto. ⁊ extra de pe. ⁊ re. cuz ex eo. in ñ. ℣ de vsu pal. ad honorẽ. Sed ꝓtra citatio est principiũ ꝓcessus iudiciarij: vt. ℣. no. ⁊ habet extra de ꝓba. qñ ꝓtra. ⁊ ad finez iudicioꝛ: que est fnla. ff. de re iudi. l. j. attingi sine principio nõ ꝑt. Dic q citatio est de ꝓmẽtibus ad iudiciariuz ordinem: iudiciarius aũt oꝛdo regit: vt iudex gliber ex aliquo iure ꝓcedat. Cõsiderandum est primo quale ad ius se habeat iudex: de quo nũc est sermo: videl℮ papa. Secũdo qualiter ad idem ius citatio spectet. Tertio ex his vednc℮ solutio questionis.

Citatione nõ ꝑmissa an possit papa ꝓtra aliquẽ ꝓcedere.

Indictoꝛ finito fine principio attingi nõ potest.

¶ Circa primũ sciendũ est: q ꝑter legem eternã diuini intellꝰ: que ꝑm Aug. in. j. lib. de libe. ar. sũma ratio nolatur: de qua habet. xcij. q. v. lex eterna. fuit necesse eẽ aliquam legẽ nãlem: fine aliqđ ius nãle impressum hominitanq; participationẽ quãdaz legis eterne: in quo statim a principio nobis nota fierent principia agẽdoꝛ: puta q bene est agẽdum: nullũ nocẽdum: q ibi agẽtes ꝑmari debẽt: peccãtes aũt puniri. iij. di. ofo. Preter hoc etiam necesse fuit esse aliquã legẽ diuinã: fine aliqđ ius diuinũ: q per legẽ nãlem nõ poterat hõ dirigi in finez supnãlez: eo q naturalẽ virtutẽ ⁊ facultatẽ hois excedit. vij. ⁊. ix. dist. per totũ. Al lege aũt naturali deriuate sunt leges humane: sed dupliciter deriuãtur a lege naturali. Uno modo sicut ꝓclusiones deriuantur ex principijs. Alio modo sicut determinationes aliquoꝛ cõmuniuz: per quem modũ forma cõmunis actus determinat ad hãc vel ad illam: puta forma domus ad domũ quadratã vel rotũdã. Primo modo lex humana (que est nõ esse occidendum) derivat sicut cõclusio a lege naturali: que é nulli malum esse faciẽdum. Secũdo modo lex humana que est q̃ talis tali pena puniat: derivat vt determinatio quedã a lege nature: que est vt peccãs punitur. Sic igit quãtuz ad ꝓpositũ spectat quintuplex est lex. Eterna que idem est qđ diuina essentia. Uel verius: lex eterna est ꝑm Aug. ꝓtra Faustũ. diuina volũtas ordinem vniuersitatis ꝑseruari iubẽs: ꝑturbari vetans. Diuina: que regulat actus humanos in ordine ad finez supnaturalez vite eterne. Naturalis humana deriuata a naturali: vt cõclusio ex principio. Humana deriuata a naturali: vt determinatio quedam modo exꝓsito. Et eodem modo est quintuplex ius. Eternum diuinũ naturale: humanum derivatũ a naturali: vt ꝓclusio ex principio: ⁊ humanum derivatuz a nãli: vt declaratio cuiusdã pcõnto. Premissa ꝓbantur a principio decreti vsq; ad. xv. dist. ꝓpta nullam dicaz legum ⁊ supra nullum victoꝛ iurisum papa põt: vel quicũq; alter homo: qnto excepto. xlij. di. c. ñ. ⁊. xv. di. per totum. qđ ℣ sit ex se manifestũ: ⁊ ꝑcipue quo ad quedam illoꝛ: pot ñ ad ofa vna ratio cõs addu ci talis. Nullus põt supra ius qđ non condit: sed cõdituz ꝓsupponit: sed papa vel purus homo nullũ dictoꝛ iuris condit: sed al's conditum ꝓsupponit. xxv. q. j. sunt qdam. igit supra nullum illoꝛ põt. Maioꝛ ꝑ: minor etiaz manifesta est qualitum ad legẽ eternã vel ius eternum: dictuz: nãle: ⁊ quãtum ad ius humanuz qđ derivat a naturali: vt cõclusio ex principio. q ꝑ principia est naturale: ⁊ ꝓclusio. Sicut enim naturalis ratio dictat nõ esse malefaciẽdum: ita nõ esse occidẽdũ: qz vnũ statim deducitur ex alio. xxiij. q. v. ñ nõ licet. Segitur ergo cõclusio. ℣. q papa nõ põt nisi supra ius gnto modo dictuz. ℣. supra ius pure positiuũ. Et sic ꝑ primuz principale. Secõ videndum est qualiter citatio ad ius spectet. Est aũt manifestũ q non spectat ad ius primo dictum. ℣. ius eternuz: nec quatenus quicqd dictat ius naturale ⁊ ius humanũ rectum positũ dictat etiam principale ius eternũ: quia omne ius rectuz ab illo derivat. xxxvij. di. ℣. sed ecõtra. Nec spectat etiaz citatio ad ius diuinuz: eo modo quo nũc logmur de iure diuino: ꝺi enim aliqđ esse de iure diuino. prout diuisit a quatuor alijs tam ꝓdictis: qđ non est naturali rõne iudicium: nec humana rõne adinuentũ: sed ex diuina inspiratione tanq; excedens facultatem nature holus revelatum: vnde non quicqd in canone Bibliẽ cõtinetur est de iure diuino: nec contra alia iura diuidit̃: imo continẽtur ibi decẽ precepta moralia: que omnia sunt de iure natur̃: ⁊ precepta iudicialia: que sunt de iure humano: ⁊ a deo tradita fuerint: ⁊ alia multa huiusmodi. Restat igit̃ videre si citatio sit de iure naturali vl de humano derivata a naturali vt conclusio ex principio: quia si papa circa talia iura nihil possit (vt ex precedentibus patet) consequens est q contra nullius possit procedere citatione non ꝑmissa. th. q. xx. c. j. ⁊. c. absens. ⁊ per totum. ij. q. j. c. j. cum ser seq. extra de ma. ⁊ obe. iter quatuor. ℣ cau. pos. ⁊ ꝓpte. c. j. Est igitur considerandum q ad hoc videtur aliqs citari: vt id de quo reus dicit̃ discutiat̃ plenꝰ: ⁊ per ꝓns si condẽnari vel absolui debeat: aut innocens ostendi ⁊ sibi clarius ⁊ ꝑfectius cognoscat. ij. q. j. in primis. extra de iudi. in nole. ⁊. iij. q. ix. reuera. Est autez de iure naturali q ibi ꝓpte cognoscat id super quo sibi fit ius ⁊ iudiciam dari: q naturale est q vnusquisq; sibi iudicet que cognoscit: ⁊ hoc sit bonus iudex. ij. q. iij. graue. ⁊ c. seq. Unde ⁊ iudiciuz de agibilibꝰ ad synderesim spectat que est ibi iudicatiua: vt ℣. Ethic. Synderesis aũt est pars prudentie que ꝓpto videt cum ꝑficerat considerãda que habenẽ de pe. di. j. aut facta. ⁊ di. v. ꝑsideret. Luz igit nõ põt ad plenum iudicari ⁊ iudicium vel iudicium sine ꝑmissa citatione qui iudicari oz cognosci ⁊ sciri. xxx. q. v. ℣. ibi sta. in fi. extra de re iudi. cum Bertholdus. ij. q. iij. cotã. Tunc necesse est ipm citari ⁊ vocari. nec papa hoc põt omittere: ⁊ minus alius iudex: qr sic omitteret cognitio que ad iudicium de necessitate regit̃: vnde cum iudicium iudicii sine defectu ⁊ malitie actus: qđ idem est dependeat ex circũstantijs nullis que ꝓtinent ad illo esse in. Cuius qđ: vbi: ꝓ quibus: aut cui: qñ: qđ. Et habẽtur a Tullio in Rhetoꝛ. ⁊ a Pho in Ethic. Impossibile aũt sit oẽs circũstantias huiusmodi plene cognosci absq; ꝑmissa citatione multotiens se excusant homines per ignoriam alicuius circũstantie: vt in Ethic. Pho. ex quibus ponit̃ quasi quo ad omnes circũstantias: necessarium est ofino habere ꝑmissam citationẽ qui sine secl℮ vt factuz ⁊ defectus vel malitia facti plenius ⁊ perfectius cognoscatur. Et sic patet sedm ꝓ tertium simul. ℣. citatio est de iure naturali: et per cõsequens q papa circa aliquem ꝓcedere nõ potest nisi citatione ꝑmissa: ⁊ hoc ꝓbat hec constitutio enitẽ ter: hoc ipsum etiam in notoriis in quibus ius ordo nõ fit seruandus vsq; quaq; seruandus tamẽ est in citando ⁊ in sententiando. extra de iureiurã. ad nostrã. iij. ij. q. j. in ꝓncipio. extra de ꝓbat. porro. ij. q. j. manifesta. no. extra de accusa. qualiter ibi ꝓsequendam. ⁊ Hen. xvij. ibi facti erat notorium: attamen bene primo volunt ꝓbare ⁊ videre ea iudicare: vt a ꝓcessu citatione iudicij cõpeteret ꝓsidentiae: vt dicit glo. Hen. iij. Quid fecisti? vox sanguinis fratris tui clamat ad me de terra. Nec obstat extra de accusa. c. euidentia. nec ibi tollitur citatio: nec fnla: qr Bene. iij. ꝓbatur vtrũq; necessarium: qđ apparet aliter consitens ꝓsens: ⁊ sic habitus pro citato per ꝓfessionem factum facit notoriũ. extra de coha. cle. ⁊ multe. c. ñ. attamen sunt in eum partes iudicis in sententiando vel ꝓcipiendo: ꝺo non in cognoscendo. ff. ad. l. aquil. inde enim. ff. de iudi. ñ debitoꝛ. Item de vnoquoq; est ferenda fnla partibus ꝓsentibus vere vel interfuisse. extra de fi integ. resti. tum ex lr̃is. ℣. tãdem. ff. de re iudi. l. de vnoquoq;. et in arduis est ꝓnunciandum de citando ante citationẽ. C. de ecclẽ. vel transse. re. l. ñ. ⁊ citatio sententia ꝺo. C. de epis. ⁊ cle. cum clericis. ⁊. l. oratio. C. de ꝓcura. l. ñ. Sic primuz arg. in oppositum: dic q papa est supra ius in hoc q ipse solus ꝓt̃ ꝑficere nõ scripsim ex iure inter ꝓtantes ꝑferre iuri scripto. C. de leg. ⁊ cõ. l. j. vnde ipse ꝑotest multa dispensando que non põt inferiores: vt. d. c. ꝓpositi. nazi nullus alter ab eo tus qđ ad vacatura. extra de concess. ꝓben. c. ij. ⁊ no. simile ⁊ habetur extra. vj. lib. de offi. lega. c. pe. ℣. j. ⁊ ñ supra ius dispenset hoc debet esse cum ratio postulat. extra de ꝓben. de multa. in ñ. l. di. ex cõstitue retur. in fi. vt pote ꝓpter vigentez necessitatem vel enidẽtem vtilitatem eccle. j. q. vij. dispẽsationes. ⁊ duobus. c. seq. non ꝓpter bursę repletionem illius cui ꝓdidit. argu. xxxiij. q. j. manet Petri ꝓtulegiuz. cum ex ipsius egritate ꝓcedit iudicium: als est dissipatio ꝺi. ℣. non dispẽsatio:

Citatio ad qđ ius spectat.

Citatio ad gđ fit.

Synderesis ẽ pars prudẽtie.

Citatio ẽ de iure naturali ꝛea omissa nõ ꝑt papa aliquem ꝓcedere.

Indictio ꝑ tens qualẽ sunt in cõtestum.

Papa citãs ius.

Dispensatio ꝛre fieri debet.

natiõ principis est verus explicãs: hoc est director: vt statuat vel dispẽset ꝓtra ius: aut contra scripturam: si equitas quã monet ipm monitet legislatoꝛ: si casus nũc emergens esset ibi expressꝰ: vt habet. ℣. Ethic. c. vlt. vbi optime ponit in fi. tractatus virtutũ moraliũ de epikeia: quę ꝑcipue toll principi ꝑtt. ex de trãslati. epi. c. j. Ad secundũ dic q ꝓceps est solutus a lege quinto modo dicta. ⁊. pure positiua: et hoc quo ad vim legis coactiuam: non tñ quo ad vim directiuã: nam quo ad vim legis coactiuam nullus ꝑdecessoꝛ nisi qui lege cogit cogi põt: vnde qz alius non habet vim coactiuã nisi ex principis pãte: ⁊ nullus a seipso cogit: necesse tunc esset. ff. de arbi. l. pe. Et hoc modo princeps nõ subdit legi sed est a lege solutus: verum quo ad vim directiuã legis princeps legi subdit. extra de cõstitu. cum olim. ℣. vt. in fi. ff. de lega. ij. ex imperfecto. ff. de pac. cum in eo. al's princeps esset de nũo eoꝛ qbus dñs in Matth. improp. Dicit. ⁊ non facit: ⁊ alijs onera grauia imponit: cogito nũc suo non ee monere. Ad tertium dic q in quo habeat papa plenitudinẽ ꝓtãtis dictus est. d. c. vna. Itẽ potẽtia ⁊ potestas sunt de genere bonoꝛ: ⁊ posse malum non est posse: sed nõ posse: ⁊ in papa ꝑsertim vtilius est ꝓpositum de ma. ⁊ obe. inter. ij. q. j. c. j. ⁊ ij. ⁊ principe iuris cõpendia seu ptãtem trahere nõ põt ad inquisitionem dispẽdium. C. de ꝑsecu. pro emp. cum qui. ar. ff. de offi. ꝓcõsula. l. j. j. ñ. Item quero sed℮ ⁊ principaliter aliqs per papam est citatus ⁊ subest cã depõnis: sed de ea nõ cõstat ꝑsessione vel alia ꝓbatione deponit: an depositus possit de iure petere rescindi dictã fnlam quatenus ꝓcessit? Videt q papa põt iustificare fnlam quã tulit ex veritate iuris: sicut habet eam rescindere si ꝓbat sibi obrepti. extra de re iudi. c. cum olim. xxxv. q. vj. fnlam. extra de fi integ. restit. tum ex lr̃is. ℣. nos igit. Item posita cã segitur effectus: sed cã deponẽdi suberat: vt est suppositũ: ergo ⁊ effectus stat. ℣. depositio. Itẽ qz principi placuit legis habet vigoꝛẽ. inst. de iur. na. gen. ⁊ civ. ℣. sed ⁊ qz princips. Itẽ luguz sedis apũce est tenendũ ꝺ̃ẽ. duruz. xix. dist. in memoriã. Ad oppositũ: ꝓcessus habet fieri de notoriis ad ignota: qđ nõ seruat in casu ꝓpositio: ergo nõ tenet qz agit. Itez a citatione ad fnlam ꝓcedit: sicut a ꝓncipio ad finẽ. inst. l. de pe. te. li. ℣. ñ. ff. de re iudi. l. j. sed ab extremo in extremũ sine medio nõ est devenirẽ: ⁊ sic ꝓbatio per aliquẽ modum ꝓbãdi ꝺ̃ devenirẽ ad fnlam. extra de ℣. sig. fonso. ℣. in omni. nec tñ est eo appellanꝰ ꝓbatio que fit vtra voce: sed ofa illa que ꝓducunt super statu cause. ar. Jo. vij. ⁊ etiã. xxx. vbi reo locus defendẽdi ad abluendã crimina que sibi obijciunt̃ reservat. ij. q. ix. non opꝛ. ⁊ c. seq. ⁊ ibi fieri possit gaudere ꝺ̃ ꝑfidens. extra de accusa. cũ in beato. in fi. Itẽ credit ꝓponẽti ꝓtra se non ꝓ: se. C. de li. cau. cum ꝑcum. Et si crederet parti narrãti ꝓtra alium: defensio legitima reo ꝙferret: ⁊ quilibet papa ad dictum suũ cõdẽnare posset. Item gliber ꝑsumit innocens nisi ꝓbet nocẽs. extra de ꝑsump. c. duduz. extra de scrutin. in oi. fa. c. vno. ff. de manu. test. l. seruos. ⁊ tus est ꝓpter ad absoluẽdum ẽs ad cõdẽnandũ. ff. de actl. ⁊ obli. arrianus. extra de ꝓbat. ex lr̃is. ⁊ fnla pape facti tus quo ad qđ: ⁊ fnla inferioris iudicis firmat: qr fnla minoris iudicis ⁊ taciturnitate illius ꝓtra quez ꝑsert firmatur. C. de postu. l. j. C. de fnla que fine cer. quãt. ꝑfe. l. etiã. nõ fit in fnla pape que in rem iudicatã ꝓtra ꝑsentẽ nõ trãsit: vt d. c. cuz olim. Et hoc ar. ꝓcedo. ℣. q dicta fnla rescindi ꝺ̃:

Universidad de Deusto
Biblioteca

ꝛ hoc ad plenu quadruplicꝫ rõne. Primo gdem ex parte iudicis: nam glibet iudex in iudicãdo ꝛ sñando dz assimilari primo ꝛ sꝑmo iudici: sed iudicis sãm iudicio. ſ. vel erit manifestissimꝰ. j. Cor. iij. Illumina abscõ. tenebrã manifestabit occulta. ij. Reg. iij. Testimoniũ reddẽte illis cõscientia ipoz: ꝛ inter se inuicem cogitationẽ accusantiũ: aut etiaz defendentiũ in die cum iudicabit deus occulta hoiũ: ergo ꝛ iudicis cuiuscũq; inferioris: sine pape: sine alterius dz ex manifestis procedere: alꝰ non esset ꝓforme diuino iudicio: nec per ꝛsequẽs iustũ. Sed dz ꝙdem ex parte rei: nam reus siue ille qui iudicari habet põt cãm multipliciter excusare: vel ostẽdendo se ꝓfitisse ex ignorãtia aliquaz circũstantiaz: vel ex infirmitate: aut etiã accusare vel aggrauare ꝓpriã culpã. Dicendo se egisse qđ egit ex certa malitia. Cum igit manifestũ sit ꝙ talia ignorari nõ debeant: vtpote quoz ignorãtia iudici certitudinẽ tollit: de necessitate ꝛcludit ꝙ illa iusta nõ est iusta ad quam ꝓcedit talibus ꝓtermissis. Tertio dz idem ex pte principũ formalis quo iudicũ vel iusta pfertur. ſ. prudentie. nõ enim põt esse iudiciũ rectum nisi ex prudentia ꝓcedat: est enim prudẽtia habitus rõnis verus circa agibilia: vt dz. vj. Ethic. ꝛ sicut ad prudẽtiaz spectat iudicare per syndereſim que est vna prudẽtie pars: sic ad eam ptinet bene ꝓsilari per aliaz eius partẽ: que eubulia dicit: sicut enim syndereſis est bene iudicattiua: sic eubulia est bene cõsilattiua: vt dz vj. Ethic. ꝓsilium autẽ est ingñitio quedam: vt tertio etiã idem. Spectat igit ad iudicem quilibet diligẽter ingrere ꝛ inuestigare ea que ad cãm pertinent. Unde dicit Job. Pater eram pauperũ: ꝛ cãm quam nesciebã diligentissime inuestigabam. Nõ ergo iudex põt ad iustam recte ꝓcedere nisi ꝑmissa diligenti inuestigatione: discussione: ꝛ cognitione cause: sicut igitur secus ꝓcedat põt peti rescindi iusta tanq̃ iniusta. Sed forte dices ꝙ papa vel alius iudex nouit cãm ꝛ veritatẽ negocij secreto: ꝛ vt est priuata persona: dicendũ est ꝙ dic non sufficit: qz iudex nõ iudicat vt priuata persona: sed vt publica: ꝛ ideo publice debet sibi notescere veritas. ſ. per legeꝫ publicas: diuinas: vel humanas in cõi: in ꝑticulari autẽ negocio per instrũmẽta ꝛ testes ꝛ alia huiusmodi legitima documẽta. Unde dicit Aug. sup ꝑsal. Bonus iudex nihil ex arbitrio suo facit: sed ꝑm leges ꝛ iura ꝓnũciat. ar. ff. de offi. ꝓcõs. illicitas. ¶. veritaz. Quarto dz idem ex fine iudicij: finis enim iudicij est ꝓmotio boni cõis: quod est diuinius: humanius: ꝛ melius q̃ bonum vnius: vt dz. j. Ethic. sed si ꝓcedatur ad iustam ignorata cã vel nõ discussa: bonũ cõe non ꝓmouetur: sed potius retardat. Per hoc enim in sententijs depositionum vel aliaꝫ penaꝫ saluatur ꝛ ꝓcurat bonum cõe: per qđ malꝰ vel emẽdatur: vel terrẽtur: vel totaliter exterminatur si fuerint insanabiles: vt dz. iij. Ethic. Bonũ autẽ per hoc quietius vsuit: sublata autẽ discussione cause hec ola tolluntur: qz olim eadem rõne põt dãnari innocens ꝛ bonus vt malus: ergo de cã dãnationis nulla fit mentio: vt ex se manifestũ est. Supposito autẽ tali ꝓcessu iudicij: q̃ etiaz dãnari possit innocens vt nocẽs bonus vt malus: nõ tñ plus terretur vel exterminat bonus q̃ malus: nec quietius vsuit bonus q̃ malus: vt dz: ergo talis iusta saltẽ ꝛtra ordinem est iniusta: ꝛ per ꝛsequẽs rescindẽda. Ad primũ ergo in ꝛtrariũ dic ꝙ iusta debet esse iusta ex actis notoriis dissimilitua: qñq; rescindatur saltẽ in cã appellationis ex aliis de noto. ꝓbatis. ff. de minoꝝ. ꝓfect. C. de tẽpo. ap. per duc. ꝛ extra. de testi. fraternitatis. sic iusta pape rescindi põt ab eo a quo appellari non licet: vt. d. c. cuz olim. Ad ſcm dic ꝙ ly cã deponis subdit ꝑm rem: nõ tñ subest ꝑm cognitionem: cognitio autez necessaria est ad iudicium: vt declarati est primo: nõ igitur sufficit subesse cãm ꝑm rem nisi subsit ꝑm cognitionẽ: ꝛ potest declarari per filiũ. abstinere enim fornicationẽ ꝑm rem est bonũ: ſz si alicui dicter ꝙ licitia ꝙ non sit bonũ stare tali ꝙsuetudini

Judex iudicat: vt ꝓblica ꝑsona.

fi adstineat: nõ facit bñ: qz non solũ regrit ꝙ fit bonum: sed ꝙ appetẽdatur ꝛ cognoscat sub rõne boni. extra de ſymo. per tuas. iij. ex de restit. spo. Ifas. ¶. nos autẽ. ꝛ eodẽ modo in ꝓposito non solũ regritur ad recte iudicãdum ꝛ iusandum ꝙ cã subsit: sed ꝙ manifeste in iudicio cognoscat subesse vel ꝑfuisse. Ad tertium dñm est ꝙ voluntas principis legis habet vigorẽ si sit rõne regulata ꝛ fiat ab eõdente legẽ. cuius forma traditur. C. de legi. humanis. quia voluntas de se nõ est securus canon: vt Phs dicit. ij. Polytic. cum autẽ princeps iudicat vel sententiat sine cause discussione ꝛ examinatione non habet voluntatẽ regulatã ꝑm rectã iudicium rõnis. Ad quartũ dñm est ꝙ ꝑm Phm in. j. Polytic. duplex est principatus: despoticus: ꝛ politicus. Primus est dñi ad seruũ: qui nõ habet ius resistendi: eo ꝙ seruus est dñi totalꝰ ꝑm ꝙ huiusmodi. Secundus est principatus libertoz: qui habet ius in aliquo resistendi: ꝛ talis est principatꝰ eccle circa subditos: nõ enim est verisile ꝙ principatus eccle sit despoticus: non enim summo ancille filij sed libere: qua libertate Chs nos liberauit: ad Gal. iij. Joã. monachus cardinalis.

Principis voluntas legi bz vigorez si sit rationabilis.

¶ Liber tertius. ¶ De vita ꝛ honestate clicoꝝ.

Ioannes. xxv. ¶ Premissa musice artis pluriũa laude cantorũ lasciua melodia reprobatur: ꝛ cantores ipsi taz exempti q̃ non exempti per octo dies ab officio suspendantur. Cap. vnicum.

Octa sanctoꝝ patrum decreuit auctas: vt in diuine laudis officijs que debite seruitutis obsequio exhibent: cuctoꝝ mens vigiler: sermo nõ cespitet ꝛ modesta psallentium grauitas placita modulatione decantet: nam in ore eoꝝ resonabat sonus dulcis: quippe olim sonus in ore psallentiũ resonat cum deũ corde suscipiũt: dum loquunt verbis in ipm quoq; cantibus deuotionẽ accendũt. Inde etenim in eccljs dei psalmodia cantãda ꝑcipit vt fidelium deuotio excitet: in hoc nocturnũ diurnũq; officiũ ꝛ missaꝫ celebritates assidue clero ac pplo sub maturo tenore distinctaq; gradatione cantant: vt eadez distinctione collibeant ꝛ maturitate delectent. Sed nõnulle nouelle: schole: discipuli: dũ tẽporibus mensurã dis inuigilãt: nouis notis intendũt fingere suas q̃ antiquas cãtare malunt: in semibreues ꝛ minimas ecclastica cãtant notulis ꝓcurunt: nam melodias hoquetis intersecãt: discãtibus lubricant: triplis[a] ꝛ motetis vulgaribus nõnunq̃ inculcant: adeo vt interdum antiphonarij et gradualis fundamenta despiciãt: ignorent sup quo edificãt: tonos nesciãt quos non discernũt: immo confundũt: cum ex eaꝫ multitudine notarũ ascensiones pudice descẽsionesq; tẽperate plani cãtus gbus toni ipsi secernũtur abinuicẽ obfuscentur. currũt enim ꝛ non quiescũt: aures inebriant et non medentur: gestibus simulant qđ deꝓmũt: gbus deuotio querenda contẽnit: vt tanda[b] lasciuia ꝓpalat. Nõ enim inquit frustra ipe Boeti[o]. Lasciuus animus vel lasciuioribus delectat modis: vel eosdem sepe audiens

Cãtus in eccljs ad gd fuit inuentus.

a ¶ Triplis. Alis exẽplis.

b ¶ Tãda. Alis incanta.

emolitur ꝛ frangit. Hoc iõ duduz nos ꝛ fratres nostri cozrectione indigere ꝓcepimus: hoc relegare: imo ꝓfus abycere ꝛ ab eadẽ ecclia dei ꝓfligare efficacius ꝓperamus: quocirca de ipoz fratruz consilio districte ꝓcipimus: vt nullus deiceps talia vel his similia in dictis officijs ꝑsertim horis canonicis vel cũ missarũ solẽnia celebranꝫ attẽtare ꝓsumat. Si qs vo contrafecerit per ordinarios locoz vbi ista cõmissa fuerint vel deputãdos ab eis in nõ exẽptis: in exemptis vo per ꝓpositos seu ꝓlatos suos ad quos al's correctio ꝛ punitio culpaz ꝛ excessuũ hmõi vel similiũ pertinere dinoscit: vl deputãdos ab eisdem per suspensionẽ ab officio per. viij. dies auctoritate huius canonis puniat. Per hoc autem non intẽdimus ꝓhibere quin interduz diebus festis ꝓcipue siue solẽnib[9] in missis ꝛ ꝓfatis diuinis officijs aliqe cõsonantie que melodiã sapiũt: puta octaue quinte quarte ꝛ hmõi supra cantũ ecclesiasticum simplicẽ ꝓferantur: sic tamẽ vt ipsius cãtus integritas illibata permaneat: ꝛ nihil ex hoc de bñ morata musica immutetur maxime cũ hmõi cõsonantie auditum demulceãt deuotionẽ ꝓuocent: ꝛ psallẽtiũ deo nios torpere non sinant. Actum ꝛ datum ꝛc.

¶ De prebendis ꝛ dignitatibus.

Bonifacius. viij. ¶ Cum bñficia in curia vacãtia idoneis debeant conferri ꝓnis illoz collationem papa sibi reseruat. vide cap. ij. ꝛ. iij. ꝛ ca. ꝓsenti. eodem titu. libro. vj. Caplm primum.

Re solli. ¶ Dec ꝓsõ rectat moderationẽ facta ꝑ ꝓlat õ cõ stõnem Cle. iij. ex ij. vj. d ꝓbẽ. c. statuti. ſz cs renocata. ex vj. li. ꝓhemio. in fi. dicẽ qz ibi logt d ꝓsti tatiõe si sois: ſz fidecessoz suoz ſz adhuc vz esse renocata per aliã suã ꝓstitutionẽ ista que precessit ad uersaz. ex d ꝓsti. c. j. ꝛ de prebẽ. si aplice. qđ cõcedo. etsi nõ in toto tñ in tanto: et pote in eccljs parrochialibꝰ: vt b ꝓsti tutio ꝓfuit si ꝓllat ſz attenuet. arg. ff. d admẽ. leg. q volez.

a ¶ Decernentes. Per b ꝓdus habet epla ꝑ ꝓstõne. C. d ꝓsti. leges vt gñales c. j. c. ſ. nulli ergo.

Pe sollicitudinis studio ducimur: vt dignitates ꝑsonatus ꝓbende aliaq̃ bñficia ecclesiastica cuz cura vel sine cura: que apud sedez apostolicã vacare noscuntẽ ꝑsonis cõferanꝫ idoneis: per quas i eis debita impẽdanꝫ obsequia ꝛ diuinoꝝ cultus exerceatur sollicite i eisdẽ: ide fit ꝙ nos hmõi dignitates ꝑsonat[9] ꝓbẽdas ecclesias ꝛ alia ecclastica bñficia: que apud sedẽ eãdẽ infra vnũ mẽsez a data ꝓsentiũ bacten[9] in curia vacauerit cõputãdũ: ꝛ que exnũc apud eã vacauerint in futuz ꝓuisioni sedis eiusdez auctẽ aplica reseruam[9] decernentes[a] exnũc irritũ ꝛ inane si secus in hac pte sciẽter vlignorãter[b] ꝑ quẽcũq; seu ꝙcũq; apostolica vl alia quauis auctoritate cõtigerit attẽtari. Nulli ergo ꝛc. Datũ Latera. iij. no. May. anno primo. Clemens. v.

b ¶ Ignoãter. Quãr ꝓcasu ligãt ignoãtes no. ex. lib. vj. d elec. si eo tpe.

¶ Prouisões sub titlo ꝓmẽde ficãs ò ecclijs ꝓi archalib[9] archiepalib[9] epalib[9] ꝛ monasterijs ad petitionẽ regũ vl cõitũq; magnatũ fuocat. c. ij.

Ex supne ꝓuidẽtia maiestatis cui[9] vniuersa dispõne regũtur ad apostolice ꝑeminẽtiaz dignitatis (lz insufficiẽtib[9] meritis) euocati: gregẽ dñicũ nre vigilãtie creditũ vndiq; cõtemplamur: illũq; salubri studemus pastoris more vigilis (quãtũ nobis ex alto ꝓmittit) obseruãtia custodire: vt de illo possimus ad ipsius laudẽ cui[9] exercemus vices i terris: dignã i extremo iudicio reddẽ rõnẽ: iõq; nos diligẽs cura sollicitat: cõtinua pulsat istãrta: ꝛ curiosa sollicitudo purget: vt circa fidelium statũ saluberiter dirigẽduz sic efficacib[9] studys ꝛ ꝓmptis opib[9] itẽdam[9]: qꝑ q nostre cooꝑatõis mysteriũ erga sãctã matrẽ ecclesiã deuotio filioꝝ ꝓcrescat: ipsoꝝ cessent guamina: ꝛ trãgillitati ei puciat icremẽtũ: qõ tũc recte agere creditm[9] cũ molestis euẽtib[9] viã ꝓcludim[9] idirecta dirigim[9]: subtractam[9] noxia ꝛ salubria ꝓcuramus. Sane ꝓdẽ nos lz insufficientibus meritis ad sũmũ aplat[9] apicẽ (sicut dño placuit) euocati: ab ipso nre ꝓmotionis exordio antique notitie regũ ꝓlatoꝝ magnatũ ꝛ alioꝝ nobiliuz personaꝫ ecclasticaꝫ ꝛ secularium memores existentes ac ipsoꝝ aligb[9]: tum qz in terris morantes eoꝝ gduz hmõi ꝓmotionis habuimus: tũ qz solite ad eos amicitie ſpalib[9] affectib[9] duceba mur: aligb[9] vo ex assueta ro. põ. liberalitate quã in suis exercẽ sunt soliti nouitatib[9]. Uolẽtes honoris ꝛ liberalitatis affluẽtia cõplacere ad eoꝝ ꝛportunas tñ ꝛ multiplicatas ꝑcũ istãtias: nõnullis clericis ꝛ ꝑsonis ecclastics religiosis ꝛ secularib[9] diuersoꝝ ordinũ dignitatũ cõditionũ ꝛ statutuz ꝓiarchales ꝛ archiepales ꝛ epales ecclesias: ac mõasteria dicta pastorib[9] sub cõmẽde vel custodie seu cure vel guardie aut administratiõis titulo noie ye nõbili durim[9] ꝓpetuo ad vitã seu ad certi tꝑis spatiũ cõmittẽda. sup his antales. vz. tantasq; gras ꝓ nos fieri decuisset: varioꝝ arduoꝝ negocioꝝ: multiplicitate distracti vsq; ad tꝑs q̃ ifirmitate sat' piclosa nos his diebus visitauit oꝑs nequim[9] cogitare plenarie: verũ i debilitate ipsi[9] egritudis ꝓstituti a negocio rũ vtcũq; discussiõe semoti ad b sub diligẽti examine durim[9] acie nre mẽtis: demũq; ꝓsperim[9] enidẽter qꝛ ecclia ꝛ monasterioꝝ eozũdẽ cura negligit: bona ꝛ iura dissipanꝫ ipsoꝝ: ac subiecti eis ꝑsonis ꝛ ꝓpls spũal' plurimũ ꝛ tẽporaliter derogaꝫ: eisq; redũdat ad noxã q̃ dicebant cedere ad ꝓfectũ: ac ne dũ ipsis: lz ẽt ro. matri ecclesie: q̃ disponente dño ipsoꝝ caput foze dignoscitur ꝛ magna grauioza ide futura timent picula,

Cõmẽda de bñficijs facta mulꝝ est cã maloꝝ.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Volentes igit̄ his tot ⁊ tantis dispendijs vbe-
rius cām relinquere: sed volentes potius opor-
tunū ⁊ debitum in hac parte remedium adhibe
re: omnes ⁊ singulas promissiones hmōi p nos
(vt premittit̄) factas ḡbuscūq; cuiuscunq; ordi
nis dignitatis aut stat⁹: sed etiā sancte ro. eccle
sie cardinalibus quocūq; modo vl'tpe facte no
scantur auctoritate aplica ex nunc ex certa scia
reuocam⁹: cassamus: ⁊ annullamus: ⁊ decerni-
mus decetero non habere aliquā roboris firmi
tatem. Nulli ergo ⁊c. Datum apud Pisatū bur-
dega. dioce. x. kal. Marty. anno. y. ☞ lemēs. v.

Bona ecclesiastica sunt diligētius dispōēda ḡ̄ tēporalia. Ecclesia multū officit indigntas p̄latorum.

☞ Beneficia maiora ⁊ minora vacantia ⁊ vacatura presertim in prouincia Burdega. Clemens quintus certis ex causis sue dispositioni reseruauit cum appositione decreti. Laplin. iij.

☞ Si in tēporalib̄ dispositione bonoꝝ habē
da sit discretionis cautela p̄cipue vt ea di-
gne ⁊ laudabil'r disponant: in ecclīasticis tū re-
bus multo fortius inuigilare nr̄a dz intētio: vt in
xta p̄sonaꝝ conditiones ⁊ status ad diuini nois
laudē ⁊ ip̄saꝝ vtilitatē ꝓuideat ex merito eccle
siasticis p̄sonis: cū iuxta canonicas sanctiones
nihil sit qđ ecclie dei magis officiat: q̄ q̄ idigni
assumātur ad regimē aiaꝝ. Hac igitur cōsidera
tione moti spāliter burde. ecclesia ō qua (ꝛ im-
meritū) sumus nouiter ad hunc statū sūmi apo-
stolatus assumpti: ⁊ monasteriuꝫ sancte crucis
burde. ordi. sancti b̄ñdicti etiā vacans per obitū
quōdā ffris Huilli. de bōbio abbatis eiusdē: ⁊ ge-
neraliter patriarchales archiepales ep̄ales ec-
clesias monasteria p̄oratus: ⁊ q̄slibet p̄sonat⁹
dignitates vel officia cuiuscūq; ordinis ⁊ ꝓditio
nis existāt: necnō canonicat⁹ p̄bēdas ecclīas cū
cura vl' sine cura ⁊ alia q̄lz beneficia ecclīastica
quocūq; nōie appellent: que apud sedē aplicaz
vacare noscunt ad p̄s̄: ⁊ que toto nr̄i ponti. tpe
vacare ꝓtigerit in futurū ꝓuisioni collationi ⁊ dis-
positioni nr̄e ⁊ sedis eiusd. hac vice auctē apo. re-
seruamus. Decernētes exnunc irritū ⁊ inane si
quid ꝫ hoc per quoscūq; quis auctē scienter vel
ignoranter attentatū est hactenus vel in posterū
cōtigerit attentari: ꝓstōne Cle. iij. ⁊ Bonifa. viij.
ro. pon. p̄de. no. ⁊ alia q̄lz in ꝓtrariū edita nō obstā
te. Et q̄ plus dubitari solet q̄ spāliter iniungit
q̄ qđ ḡnaliter ꝛperat: hac reseruatione nostras
decreto ligari volumus ignorantes: ⁊ q̄ bullaz
nostrā non habemus ad p̄sens ad cautelaz p̄-
sentium ⁊ memoriā futurorū huiusmodi reser-
uationē cum premissi ⁊ iterpositione decreti: scri
bi ⁊ in publicū formā redigi iussimus per Ber-
nardū capellanū publicū notariū infrascriptum:
quā etiā sigilli (quo vtebamur olim Burdegal.
ecclē. p̄sidentes) fecimus appēsione muniri. Da-
tū Burdeg. y. kal. Augusti. pōtificat⁹ nr̄i anno. j.

Spāliter iniunctuꝫ plus timetur q̄ḡ qđ ḡnaliter ꝛperatur.

Extrauagantiū cōiuṁ.

Xecrabilis. ☞ hec decre. que pōt in tit. de prebē. ⁊ dignī. sinari. diuidit in decem partes. In prima ambitio ⁊ importunitas quorundam premittit̄. In secunda multiplex inconueniens exprimitur. In tertia sup his moderāta apponitur. In quarta de beneficijs iam iuste possessis statuitur. In quinta super vacaturo quid⁹ est ius ad rem cōstituitur. In sexta de iniuste detentis annectit̄. In septima sup deinceps percipiēdis cuꝫ appositione pene prospicitur. In octaua olim sic vacantium prouisio cum decreto sedi apostolice reseruatur. In nona quis in hoc casu dicatur ordinarius declaratur. In decima subiicitur de quib⁹ beneficijs intelligatur. Secūda: vñ inde inter cetera. Tertia: nostra q̄z. Quarta: statuim⁹. Quinta p hoc. Sexta: porro. Septima: q̄ Jo. Octaua: ⁊ omnia. Nona: ceterum. Decima: tñ autem.

Diuisio.

Ioannes. xxij. episcop⁹ seruus seruorum dei ad perpetuam rei memoriam.

☞ Papa hic p̄mo ambitionē ⁊ importunitatē quorundaꝫ religiosoꝝ ⁊ seculariuꝫ super obtinendis plurib⁹ beneficijs dispensatiue qui insufficientes q̄nq; erant ꝓ vno: in diuersis locis regnis ⁊ aliis locis distantibus recitans: apponit plures ex hoc cōtingētes inconuenientias: ⁊ tandez statuit q̄ oēs (exceptis cardinalibus ac regū filijs) qui super pluralitate b̄ñficioꝝ que als de iure nō poterant obtineri dispensationē obtinent: vnū cum cura aliud sine cura possint a tpe notitie eligere infra mēsez: ⁊ alijs cū effectu dimittere teneant: als oībus sic dispensatis sint ipso iure priuati: ⁊ idē de b̄ñficijs in q̄bus ius est ad rē nō vacabāt. De pluribus etiā talibus iniuste tā ⁊ sine dispēsatione detentis ordinat q̄ vltimū retineant: ⁊ oīa alia dimittāt infra mensez aliogn oībus sint priuati. Itē vult q̄ qui amodo talia receperint dimissionē de puro faciant cotā ordinario cum effectu aliogn sint oībus ipso iure priuati: q̄ oīa sic vacātia dispositioni apl̄ice sedis reseruat: iterātas ordinarios i b̄ casu solos diocesanos b̄ñficioꝝ sic dimissoꝝ. Itē hic vult de solis b̄ñficijs intelligi in q̄bus q̄s p se vel vicarium suū tēporalē curā aiarū vel spiritualem iurisdictionem exercet de cōsuetudine vel de iure. b. d.

Execrabilis⁹ grūdā tā religiosoꝝ q̄ secularium⁹ ambitio ⁊c q̄ sp plus ambiēs eo magis ḡtiabilis⁹ q̄ nunq; vacat author in animā amantis: imo quanto magis ibi delectationibus magis abūdat: magis accenditur et cremat. xlv. di. oēs. ⁊ ideo dicit Seneca. Luxuria cetera vitia hoīe senescēte senescāt: sola auaritia tanescit: maxime cum de rebus mūdanis non possit nāliter aliaq; spiritualis est) ꝓtiari. Sic vtic dūtaxat anima beata satiabit̄ cum sibi apparuerit glia dei: vt in Jo. Guil. de mōte Laudano.

Dignitas ⁊ p̄sonat⁹ paruꝫ aut nihil differunt. Simile et idē dicit.

a ☞ Importuna. Simile. ē. de rescri. quia per ambitiosam. lib. vj.

b ☞ Quam extorsisse. Sic. xxxj. q. j. hac ratione.

c ☞ Minus idoneus. ē. de eta. & qual. c. di. ꝓtra mor. ibi Decotari ⁊c.

Propinquitas nocet.

d ☞ Ecclesijs. s. situatis: quod est. j.

e ☞ Distantib⁹. Et sic nimia distātia nocet: vt hic: quādoq; etiam nocet nimia ꝓpinquitas: vt. ē. de consue. c. j. lib. vj. Ubi habetur q̄ quis non potest in vna tenere q̄ posset in diuersis. Itez nimia vicinitas sodome ⁊ gomorre nocuit alijs quinq; vicinis: de quo. ē. de excessi. prelatorici. facti. ē. de presump. quosdam. ⁊. c. quanto. prodest etiam q̄nq; distantia: vt legitur ⁊ no. ē. de in integ. restit. tum ex litteris. in fi. vbi de hoc in glo.

Pluralis locutio vnū cōphēdit.

f ☞ Regnoꝝ. hoc facit ꝓ opi. Joā. posita. tij. q. vj. nemīem. s. q̄ auctoritate apostolica non possit quis citari extra prouinciam infra vnam dietam: cōtrarium tamen seruat curia romana: vt tenet hi Bar.

g ☞ Plures q̄ duas. Als aūt pluralis locutio duorum numero ꝓtēta est. ē. de reg. iur. pluralis. lib. vj. q̄s est verus: vbi duo vel alia maior multiplicatio non p̄cedit cādem: sed potius certa de se pluralitas ponit ⁊ non vaga. ē. de p̄bē. lo cui. secus si fiat ꝛtium: vt hic in hoc q̄ segtur infra duas vel tres: aut plures. ⁊ in hoc fauorabilib⁹: secus aūt in odiosis: in q̄bus pluralitas ad vnū ꝓtmetim: q̄nq; restringit: vt. ē. de p̄bēdis. vt p̄mittegta. in fi. Talia enim ꝓ̄m mām de qua est sermo plura vel pauca dicunt: ⁊ ad multa vel modica referunt: vt legit ⁊ no. xlv. di. disciplina. in fi. de cle. exēō. latores. cum sūbue.

Dignitas ⁊ p̄sonat⁹ ꝓprie

h ☞ Personatus. ⁊. z alīq dicit ista nōia. s. dignitates: p̄sonatus: ly non ymitace pio eodē pont: textus tamē. ē. de p̄ben. de multa. videt oīam inter ea ponere aliquales: in quo dum facta in principio mētione de dignitate: subdit̄ḡ in fine: hoc idē in p̄sonatibus. q̄s crederem verū si diceret hoc. Sic. ē. de p̄bē. trāslato. qđ non facit: sed idē potius qđ differt multū a filijs: vt. ē. de trāsla. epi. iter corporalia. ℈. sicut aūt. vbi tū dicit ꝓpter exp̄ssam filiationē vel t. dētitatē potius ⁊c. q. d. aliud est filius: ⁊ aliud idem: vnde lz nōia sint diuersa: vnā tū formā tenent: sicut legit. xciv. di. p̄incte. de primatibus ⁊ p̄triarchis. Diuersitas autē nōium ꝓducta est ex diuersis ꝓsuetudinibus ecclīaꝝ ⁊ ex diuerso modo loquēdi: vt ꝓ in illis titulis. ē. de offic. vica. vsq; ad titulū de maio. vbi idez ⁊ cadē administratio appropriat⁹ diuersis officijs ꝓpter diuersas ꝓsuetudines diuersaꝝ ecclīaꝝ ⁊ diuersos modos loquēdi. facit ad hoc. ē. de cōst. cum accessissent. vbi p̄mis certatus: q̄nq; dignitas: q̄nq; p̄sonatus: inter quā ettaz officiū dī. de hoc dicit̄ ꝓpter istos impetrātes qui in suis supplicationibus quas pape porrigūt: q̄nq; ola ista ponūt: q̄nq; etiam deficiāt. Et idez credo dōm de officijs ⁊ administrationib⁹ q̄ vnum. s. aliud cōprehēdit: sicut de hoc vidi dubitare in ecclīa tholosana: an. s. oparia illius ecclie ex officium vel administratio: cum quidam impetrās haberet officium in

Officium ⁊ administratio idē sūt

Prioratus appellatione qđ cōtinet.

☞ Prioratus. Dicit quidam nōie prioratus ꝛtineri solas quasdā administrationes ⁊ dignitates monachoꝝ ⁊ aliorū regularium: vt. ē. de offi. ordi. p̄mit. lib. vj. de p̄ben. nisi. in fi. ⁊. c. cum singula. ll. vj. facti. ē. de rescrip. ⁊ si principalis. pcll. Uisi. vsus tū in aliq̄bus ꝓbus obtinet p̄latos: rectores: seculares ecclīaꝝ ruralium: ⁊ etiaz curatoꝝ: vbi cura tū per vicarios in eis separatim regit̄ vocati ꝓiores sicut in carcassēsio: agnensio ⁊ in certis aliis ꝓtibus: talis est prioratus de fraga in dio. Herdē. sunt ⁊ plures hores seculares ⁊ collegiatī: sicut prior sancte Radegūdis Picta. ⁊ de maio in agnensio. de talibus enim legitur decre. ē. de p̄ben. c. fi. qui aūt talīū dicant collegiati ⁊ qui nō: no. plene in extrauag. dñi Joā. suscepti. sed qđ dicens de prioratibus claustralib⁹ qui sunt in istis monasteriis: de q̄bus legitur decr. ē. de rescrip. ⁊ si p̄ncipalis. pcll. Uisi. nunqd ista cadāt sub edicto istoꝝ iurisd. ē. de p̄uil. c. ꝓsuetudinez. ⁊ de p̄ben. cum singula. lib. vj. Et istius. c. sellz q̄ sint incōpatibiles cum alijs officijs prioratibus: seu administrationib⁹ cōis tm̄te tm̄tus monasterium vel extra: videt q̄ nō: imo p̄t se cuz altero de alijs b̄ñficijs tm̄tus vel extra cōpati: imo etiā cum plurib⁹: als tū canonice posset. Et est ratio: q̄ tales prioratus vt cōiter nullas administrationes seu t. ales ꝓcur⁹ h̄nt: sed solū

Universidad de Deusto
Biblioteca

modo spāle turisdictionē seu offm in psonas monachoy abbatib⁹ būtarat absentib⁹ z in eop defectū: z sic pōt oi offm sine admistratione: ad ista illoy tuitiz: de q⁹ bus legit. ff. de in teg. restit. cām. vnde nsbil videt eis repugnare gn hūteo aliao admistrationes possint tales priozatus tenere: sicut alis beneficiati possent esse officiales etiaz pncipales: vl vicarij generaleo vicedūi syndici: vel filia officia in curia romana tenere: vel alibi: taliz enīz officia: vel filia nullam admistrationez hūt sibi annexaz: et ideo aliquo iure nō phibent vna cum alio exerceri et insimul possideri. de ẞ etiaz no. ff. de cōsue. ꝓsuetudinez. j. q. tj. Gal nator. lxxxix. dist. iudicatū. maxime cuz non sint ppetua: q⁹ vult dicta decere. cōsuetudinem. Imo de die in diem oēs isti remouent pro mutu cū cā vel sine cā. Et idē vī cēlendū soliē quātū ad istā decī. z quātū ad. c. cuz singula. de ꝓbatib⁹ simplicib⁹ monachoz in gbus gs nō creatur per electionez: nec ppie istituunt in eisdē: vt no. Dosti. ff. de phē. de multa. z Guid. in. d. decī. cū singula. z de of. or. pstit. li. vj. Iz alig ptra. nec ob. decī. ff. sup. neg. pla. q⁹ regulareo. In fi. q⁹ illud nō respicit pterita: vt p⁹ in ℞. cēsatmus. Ptera tñ dt tñ de pstatib⁹ z eccliē cu ratio: nec replicat de admistratiōib⁹: quasi velit in illo obtinē dicta opt. Guid. z Dosti. Et idē vī d⁹m de archipbiatu dioc. Byturicē. qui plurieuerūt rectoib⁹ aliquaz eccliaz cōmitti per archiepm: sic q⁹ ẽpūs vult iste archiepo durat in ipso rectoib⁹ dcm offm archipbiat⁹: iz eo mortuo capitulū cōmittit alijs: z postea nouo archiepo creato cōmittit alijs. Iz isti archipbi tē excōlcēt: z al⁹ tu risdictiōez spūalē exercēt: nthilominus tñ rectores curā alaz hūt⁹ pīt istos tenē: z sic fuisse iterpstatū d⁹ p papā

Archipbiter⁹ Byturic. nō sūt ppetui

Beneficia aliqua sūt de iure cō passibilia

a ¶ Curam alaz phibita. Que sint ista dicet. j. eo. c. ℈. fi.

b ¶ Cum al⁹ nō licceret de iure cōi. Et sic no. q⁹ pare est de iure cōi aliqua bificia sibi adunicē cōpassibilia: etiaz sine aliqua dispensatione. sic. ff. de rescrip. gfa. lib. vj. z. c. gfe. cōcil. Vienen. q⁹ est cōtra opi. Dosti. no. ff. de pben. cum tādudum. z. c. super inordinata. z per glo. ff. de elect. dudum. vj. z de pben. de multa.

c ¶ Unde inter cetera. Secunda pars.

d ¶ Videlicet. Nota primum inconueniens.

e ¶ Modicū vir offm. Dicunum. f. cuiuslz gradui spetāo: z tñ nihil facilius est z leuius hoc ꝑpe z hold⁹ acceptabilius. si pmictore res agat: sed nihil apud deuz misertus z tristius z dānabilius: vt. xl. dist. ante ola. z maxime missam quam si gs vnicam in die digne celebrauerit valde feliciter est: vt. ff. de celebra. missa. te referente.

f ¶ Literato viro. Dabetis no. gbus pottissime inter alios est de bonis ecclesie subuentendis. similr. ff. de pben. de multa. ℈. vltimo.

Fama est electio necessaria.

g ¶ Bone fame. Ista enim duo. f. nitor⁹ ẽcle quātuz ad dūm: z odor fame quo ad primuz sunt necia in ministrio ecclie: vt. ff. de sac. vncī. c. vno. ℈. ad exhibēdū. in fi. vnde in odore bone fame potius ℌ in fama delectandum est: vt. ff. de accusa. Iz. Ecdira ℵo infamia multa mala fistat: vt. ff. de accu. inq̄sitionis. z. c. qualr. z qui hanc negligit et se ostī pmittit crudelis est. rj. q. tj. nō sunt audiendi.

h ¶ Equa distributiõe collata. No. bona pīmonij ecclesiē debē ego portionib⁹ diuidi inter aslāptos in sortez p capita nō p stirpes: oēs. n. summus filij ꝑmi gdus z hñdes: z sic digni successione nisi ab ea pp ingratitudinē excludantur potētionib⁹: tñ nobilitate ꝑatura (vt de carnis priorimitate seu alijo taceamus) pareo esse nō possumus nec debem⁹: é enīz gdus iter angelos aplos: et alios celesti militia tritū phātes: z sic fuit ab initio tēporis: et sic erit. arg. lxxxvj. dist. non satis. lxxxix. dist. c. j. z ℌ.

i ¶ Habentibus. Versi. z est ꝑm incōuenies.

Utilitas publica ꝑ sert priuatas.

Dostiēsio intradile victum.

Plura bificia obtinere an liceat.

Vagatio nocet corpori z ale.

k ¶ Vagādi. In hoc q⁹ hñt discurrere per loca in gb⁹ bificiat exist dr. ff. de offi. or. quāto. debebant. n. manere in ea vocatiõe qua ꝑmo vocati erāt: vt. ff. de regu. Iz. in pūn. talis tñ⁹ discursus frequēter nocet nedum alē: imo etiā corpi z bursē: iuxta vulgare qd d⁹ q⁹ petra muta bilis nunq̄ accipiter muscā: z hoc verūz est nisi stat ex cā iusta: nam interdū valet loci mutatio. lxxj. dist. valet.

l ¶ Diuini. ver. z est tertium. z dic de hoc vt dixi in extranagā. suscepti. z de cele. missa. grauī. cōcil. Vien.

m ¶ Hospitalitas. ver. z est quartum.

n ¶ Debita. Que qñ p quē z gb⁹ hospitalitas debeat: dic vt legit z no. xlij. dist per totuz. C. de epis. z cle. l. j. ff. de emp. z ven. c. j. in sum. Dosti. de tē. ordi. sup ℵ. hospitale.

o ¶ Et dum. ver. z est quintum.

p ¶ Regione. Et sic no. q⁹ ꝑsens est qui in regione est. Hoc idem d⁹ de illo qui in hostio est.

q ¶ Rutulo. ver. z est sextum.

r ¶ Magnificētia. Nota magnificū opus exercere qui nobile edificiuz erigit in loco sibi cōmisso: illud. n. ꝑtinet d⁹ ipsum in vtilitatē eccliē z durare ꝑsuz: vt no. Inno. ff. de fide ius. q⁹ gbusdā. Et sic est arg. per locū a ℌto q⁹ in illis qui per negligētiam suaz talia pmittūt collabi cum sint de se ppetua: de dilapidatione possint merito accusari: z idez de illo qui nemora antiqua nō cedua sine ardua necessitate eccliē scindit vel destruit: talia ℵo de ppetua te eccliē satis pūt dici cum emphiteote vsufructuario nō liceat vel vasallo: vt. ff. de vsufruc. arboib⁹. in fin. cuz l. ꝑcedēti. z. l. hactenus. in fi. cum seq. z. ff. de cēl. forma.

Edificatio in bificio suo ipsius vtilitatē facit.

s ¶ Et qs. ver. z est septimum.

t ¶ Alaz. q. ẽpto pctoiores sūt corpib⁹ tāto in eis amaritudo est lactura. ex de mato. solite. de pe. z re. cū simili tao.

v ¶ Et vitiorum. ver. z est octauum.

x ¶ Fomētum. Supflue etenim z exquisite delitie sunt vtiis alimenta. xlij. dist. z. xlij. dist in. per totum. ff. de vita z hone. cleri. c. a crapula.

y ¶ Nos itaq⁹. Tertia pars.

ẓ ¶ Retētione. Et sic nō sufficeret dispēsare q⁹ possent plura recipere: nisi adderetur q⁹ recepta possent retinere: quod est verum de incompassibilibus alis secus: vt. ff. de rescrip. gratia. z de pben. non potest. lib. vj.

a ¶ Uniuersali. Et sic no. q⁹ officiū vniuersale in se etiaz singularia cōprehendit: sicut alibi d⁹ vtilius seruunt isti generali ecclie ℌ specialiī. z sic publica vtilitas preferūr priuate: z maiori minori: vt legitur z not. plene de hoc. ff. de postula. prelato. bone. j. vij. q. j. sciao.

b ¶ Ac gñio claritatē. Curialiter est h papa qui Dostiē. no. ff. de pben. venerabilis: q⁹ disputare de nobilitate generis est disputare de nobilitate stercoris.

c ¶ Moderādao. Et sic diminutione denotat: vt legitur: z pbatur. ff. de verbo. signifi. transmisse.

d ¶ Totaīr. Dedam vīā cēcedit papa hīc. ff. de offi. delega. quercenti. de offi. custo. capi. j.

e ¶ Statutmus. Quarta pars.

f ¶ Legitima. Sub. in quo sunt necessaria ofidi auctoritatē. ff. z ꝑtem dispēsantis z factū per q⁹ dispensaverit: vt pbatur. ff. de scisma. fraternitatis. z sic non sufficit notitia defectus z potētia nīsi sit ad actū ꝑcessum: vt ibi no. z facit q⁹ legit z no. ff. de eo qui mit. ī pol. c. j. ad q⁹ facit quod legit. ff. de pben. non pōt. lib. vj. per q⁹ videtur ceisaf q⁹ no. gl. oī. lj. di. c. fi. z. lxxxix. di. fi g. z Inno. ff. de fi. presby. venienz. Iz Dosti. ibi ꝑcordet cū eis que. ff. dict. simile dicit. c. sez q⁹ in quouis opere cōsiderari habet duo factum. ff. z modus. ff. de restī. spolia. Pisanus. Et intellige legitima non solum a apostolica sed etiā alia: dum tñ potestate habuit super hoc dispensandi: vt. j. dicetur.

g ¶ Pluralitatem. Que duoium numero contenta est: vt. ff. de pben. si cui. ℈. pe. de rega. tur. pluralis. lib. vj.

h ¶ Que al⁹ absq⁹ alia dispēsatione legitima. Sz que erunt ista que al⁹. f. de iure cōi seu speciali: puta ꝑsuetudine vel statuto: vt patet. j. ℈. prī. in verbo de iure absq⁹ oī dispēsatione poterāt licite retinere: vt sic viso de istis primitus per ꝑsio de alijo que non possunt de iure absq⁹ oī dispēsatiõe retineri licite nobis cōstet: Dd cuius maiorē dilucidationez videtur q⁹ in nullo casu aliq⁹ posset tenere duo bificia insimul. Et pbatur sic. Nam per Innocen. Dostien. z fere per oēs doctores tradit. circa hoc talis regula. Omne bificiuz ecclesiasticū regulre regens residētiam de iure cōi speciali ꝑuilegio statuto seu consuetudine: non pōt cum alio simili insimul retineri. sic no. ff. de clerī. non residen. relatū. z. c. ex tue. z. c. q⁹ nōnulli. z. c. fi. sed ita est q⁹ omne beneficiū ecclesiasticū etiam viginti solidoz regrit regulariter residentiā: vt in. c. conquerente. cuius ratio est: q⁹ beneficiū datur ꝑpter officium ministerium: z diuinū officiuz hz fieri in ꝑpria ꝑsona: nec ad hoc excusatione habet nisi ꝑpter solam infirmitatem. rcj. di. per totum. de cele. mīl. c. j. ergo nullū potest cū alio insimul retineri. Nec ob. si dicas q⁹ vna persona pōt insimul duo officia facere: q⁹ non est verū: q⁹ si nō potest in una ecclesia: vt. ff. de ꝑsue. c. j. lib. vj. multo minus in diuersis: q⁹ non pōt diuidere ꝑsonam suaz: z ℔ no. Inno. z Dosti. ff. de cēsī. pben. cū nostris. in glo. credimus tñ. z. c. z d⁹ re nūi. admonet. q⁹ vbi est ꝑsuetudo vel statutū alicuius ecclesie per q⁹ go obligat⁹ est ad residētiā personalē p certo bificio. puta pro capellania seu altari ꝑ altā mortuo relicto recipiens tale simile ipso iure ꝑmo renūtiare videtur. Et ē ratio: q⁹ nō potest continuā residentiam facere ꝑsonalē in vtraq⁹. de ℔ no. lxxj. dist. fi go sacerdotū. nec pōt ep⁹ dispensare sup talibus: ex q̄ ambe residentiaz regrant: et videt Inno. Imere in. c. admonet. Iz in Hium notet. xxj. q. j. c. z. c. fi go tā. In Hium pz q⁹ oē bene ficiuz possit cū alio insimul retineri: cōstat enim q⁹ aliquis duas pōt tenere canonicas in pluribus ecclesijs sine aliqua dispēsatione de iure cōi. Et est rō: q⁹ hoc est ad honorez z fa

Canonicus pōt sine dispensatione tenere.

norē ecclesiaz: Iz ꝑbendas vtrinq⁹ nō debeat recipere in absentia. z sic seruat curia romana: vt legit z no. maxime per Innocen. ff. de pben. cū tādudū. de cle. nō resi. c. fi. sed ita est q⁹ in talibus residentijs ꝑbēda vincit ecclesiam curatā cui annexa est: vt. ff. de pben. extirpāde. ℈. qui vero. z eo. tī. sup eo. lib. vj. ergo si ꝑbenda sibi cōpatitur altā ꝑbēdā: multo fortius ecclesia curata: ecclesiā curatam: q⁹ si vinco vincentem te ꝛc. Preterea oēs ecclesie vna ecclesia sunt. xxj. dist. in. ℈. nec ob. q⁹ dicit q⁹ qui vult de altari seruire et debet: al⁹ viuere nō debet. Dic q⁹ glibet residens siue non residens altari seruit dum bene facīat z bene expēdat q⁹ inde percipit: iuxta vulgare de beau meisa qui de beau peisa. arg. ff. de magistris. c. fi. sic no. Innocen. de clerī. non residen. c. fi. vbi de hoc plene per ipsum. Ad soluendū itaq⁹ ītum videndū est primo que sint bificia in q⁹bus ipso iure per assecutionē secūdi vacat primū etiā sine alio facto seu sententia hois. Secūdo que sunt ista beneficia que si non vacant ipso iure: primum vacat tñ per sententiā alioz superiorum prehabita monitione ipsius: non tamē primū sed illud q⁹ eligēdū non duxerit. Tertio que sunt ista que non ipso iure nec ꝑ sūam superioris vacant: sed oīno sunt cōpassibilia inter se. Ad cuius euidentiam sciendū est q⁹ quedā sunt beneficia suprema: quedā duplicia: quedā simplicia. Suprema sunt episcopatus z superiora: in q⁹bus nō est dubium q⁹ assumendo sēm cū auctoritate pape ipso facto vacabit primum. ff. de transla. capi. ij. fine auctoritate pape vtroq⁹ caret supra de trāsla. quāto in fine. Duplicia sunt dignitates inferiores personatus z beneficia curam alarum habētia: in quibus assumendo pacifice possessionez secundi cum tītulo ipso facto vacat primum. supra de pben. de multa. Et in hoc casu: z in precedenti solus papa dispensat: nec valet consuetudo in contrarium: vt in capi. de multa. nisi esset dependētes inter se vel vnite seu tenues: vt supra de etate z qualita. eam tenī. questione. ij. vnio. vel nisi vna commendata esset: z alia intitulata: iuxta decretū supra de electio. nemo. libro sexto.

Bificiat⁹ nō residēs sattisfacit dūmō bñ expendat.

Beneficia sunt triplicia.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Beneficia simplicia an sint in compassibilia.

Sed nunquid sola tenuitas seu paupertas est causa sufficiēs q̄ ꝓ̄t p se possint plures pferre vni: vl' plures possint ab vno sine alia dispensatione a papa impetrari? Videf q̄ sic per dicta supra. Credo potius ꝓ̄trium: ⁊ q̄ dicta iuribus sit derogatum per. c. de multa: ⁊ ideo expedit q̄ ea ipsa vniat⁹ ꝓpter dicta assit paupertas. alꝰ caderent sub ista pena. Sed nūquid dependentes vel vnite ꝑ̄sumētur tales esse: si alꝰ de hoc nō doceatur expresse: tamen est per. xl. annos sic fieri consuetū: Non credo q̄ sit actus p̄scriptibilis: ceū sine institutione canonica talia teneri nō possint: sicut dī de decanatib⁹ ⁊ ecclesijs curat. j. dīxi plene ⁊ doc. Omnia ꝑo alia sunt simplicia: ⁊ in istis an sint cōpassibilia necne. i. an duo quis possit simul retinere dīstinguit: q̄ aut loquimur in eadē ecclesia: aut in diuersis. Si primo nō pōt diuersa seu plura habere. ⁊. de ꝓbe. c. j. lib. vj. que decre. videf intelligi de intitulatis imbt ꝓpetuo quonio nole dictum bñficium censeatur: q̄ secus crederem de alijs: puta ꝑ̄stimonijs officialibus ꝓpositatibus tpalibus seu claustralibus syndicatib⁹ vel alīs officijs similibus. Si aūt loquimur in diuersis eccl'ijs hic nō possūt dare certā doctrinā de ꝓsuetudinibus ptinentibus seu statutis singularibus seu specialib⁹ ceū sint facti ⁊ in facto cōsistant. ⁊. de const. li. lib. vj. vnum tñ dico q̄ si ꝓsuetudo vel statutū conditionet in sua ecclesia bñficia: sic quicūq; bñficiat⁹ alꝰ adiplscat bñficiū in ista ecclia: eo ipso vacet illud: ⁊ sint ambo bñficia in posse statuentis. ꝓmus vacat de facto: li alꝰ esset cū secūdo cōpassibile de iure: nisi esset diuersi collatores: ⁊ collatoi primi bñficij infra sex menses ꝺdiceret: iuxta ea que no. Innocen. ⁊. d' renū. admonet. de ꝓben. de multa. sic intelligo q̄ no. p Inno. ⁊ Hostī. ⁊. de cōcel. ꝓben. Ifas. ⁊ dixi. ⁊. Quid si statutum dicat q̄ talis cōpellatur dimittere primū sicut est in statutis ecclie barthinoū. Dic q̄ in ꝑ̄ casu erit opus facto holo nec crederem q̄ precise posset eos agere ꝓ̄tra

Cōsuetudo pt qsq; bñficia ꝑditionare.

talem ad dimittendum primum: sed conditionaliter. s. si velit retinere sed: ex quo nec de iure nec de statuto assecutio secūdi aufert sibi primū. sic intelligit. ⁊. de ꝓben. referente. Sed nunqd cōsuetudo per. xl. annos seruata poterit vicem⁹sa incōpassibilia facere cōpassibilia: videf gratia cōsuetudo patit q̄ decanus ruralis qui hēt visitare ⁊ archidiacono vel epō referre ⁊ ex hoc procuratiōe recipere: instituere corporaliter rectores: ecclesiārū vacantiū cuiusdā gerere: ⁊ tēpore vacationis administrare diuina: ⁊ exercitium cure in ꝑ̄tis habeat vna cū decanatu tali vnā ecclesiam curatam illā vel istam si qua sibi alꝰ canonice cōferat: nunqd talis ꝓsuetudo exemsat cōtra statā decreta. execrabilia. ⁊ a penis etiā dem⁹ Videf q̄ sic. ⁊. de cōsti. cū omnes. in fi. cum excuset in sacramentis qđ est notoriū. xcj. di. paenit. Itē in matrimonijs. ⁊. de spō. duorum. c. fi. de eog. spi. super eo. tacite enīs videf consensisse princeps ex quo per. xl. annos obseruata fuit incōsse saltē in maiori parte ecclīarū: vt de offi. archidia. c. fi. Et sic cū facti sit: non videf eam reuocasse per suā gīalez cōstitutionem: in qua de ipsa nō fuit facta specialis mentio. vt patet per. c. ⁊. de ꝓsti. li. lib. vj. Contrarium crederē expresse dicit textus: q̄ quicūq; receperit bñficiū habeno curā alarum annexā: ꝑ primo tale beneficium hēbat eo sit ipso iure primatus: qđ exponit Inno. dicens: tale. s. curā habeno strictē in foro alē. ⁊. d' pen. ofo. siue largē. s. si habeat in foro contentioso. ⁊. de elec. oudum. ⁊ hoc sine habebat in ecclesia cathedrali collegiata parrochiali vl' capellania: ⁊ etiā li non habeat spālem ecclesiam vel in ecclesia certa: ꝫ tamen sup certa loca: furta. c. ⁊. de ꝓbē. super eo. lib. vj. de quo per Inno. in. c. de multa. ⁊ de offi. archi. cum satis. ex quo sequitur q̄ si sic intitulati in diuersis ecclesijs vel beneficijs erant primi ipso iure primati sequitur q̄ nō possidebant ipsa ꝫ a principio aliqua possessione colorem habēte seu administrāli iuris: ⁊ sic nō prescribebant. ⁊. de regu. iur. sine possessione. lib. vj. vti. dīff. quo iure. ⁊. de ꝓscrip. cautum. de restitu. spo. ex parte. de regu. iur. bñficium. lib. vj. maxime cū in titulis bñficioꝝ qui olim sunt singulares. vt. vti. q. j. olim possessio vnius non fuit alīs: cum in talibus non cadat successio iuris vel facti: li in casu cadat successio litis vel cause. vt. ⁊. vt lite pendente. si hū. in fi. lib. vj. ⁊ dic. c. olim. ⁊ de ꝓben. c. j. de hoc etiā dixi. ⁊. in extrauagan. suscepti. Non ob. ⁊. de prescrip. si qui exigentibus. lib. vj. vbi nō prescribunt primati ipso iure: sed eoꝝ successores eaꝝ bona fide: in nostro autē casu non est dare successorem. vt dixi. ⁊. eo. c. ⁊ alia ratio. s. q̄ cōsuetudo nō valeat in tātū grauamē ecclesiarum ⁊ derogationem pape ⁊ legis sue: cuius introductio cōsuetudinem populus seu clerus habeat licentiones suam declarare ex ipso facto. ff. de leg. i. de qb⁹. sed ipse clerus in facto pape nihil habet declarare cui inest obsequendi necessitas non auctoritas imperādi. xix. distin. si romanoꝝ. ⁊. c. in memoria. maxime vbi expresse solī pape reseruatū est: sicut est in nostro casu. simile. xcij. dist. illud. c. di. contra morez. ⁊. de consue. c. j. ⁊. c. quanto. ⁊. c. vltimo. cū similibus. Idem videtur dicēdum de consuetudine aliquoꝝ monachoum qua administratores puta priores eius claustralis camerarius sacrista celerarius vl' similes poterunt cum sua administratione tenere vnum ꝓpositum extra vel aliud beneficium si sibi alꝰ conferat: quod videtur reprobari in ꝓpositis: vt hic. ⁊. ⁊. de ꝓbē. cum singula. lib. vj. secus in temporalibus. vt dixi supra de ꝓpositis claustralis ⁊ de officialibus eoꝝ ⁊ similibus. Ad tertium quo queritur an possit ⁊ quis cū talibus dispensare: Et videf q̄ nullus circa papam: q̄ ex quo talia beneficia facta sunt incōpassibilia de iure ⁊ de consuetudine vel statuto: ⁊ ipse cōsuetudines ⁊ statuta assumunt vigorem a papa: qui in eis tacite vel expresse videf consentire ⁊ eis firmitatē dare. vt supra de malo. ⁊ obediēn. si q̄.

Bñficia cōpassibilia: an per ꝓsuetudinē possint fieri ꝓpassibilia.

Cura aīarū ꝓtētur ī duplici foro.

Bñficiorū tituli sunt singulares.

⁊ de hoc no. ⁊. de consti. li. lib. vj. ergo citra papaz nemo pōt dispensare. Nō enim ipsi statuentes per se statuunt: sed potius ipse papa qui in suo canone dedit eis potestatem statuendi. argu. ⁊. de transla. inter corporalia. circa medium: ibi presertim cū nō sine auctoritate romani pōtificis ⁊c. canonē. ⁊. d' malo. ⁊ obe. si q̄. de sen. excō. si concubine: imo videf: q̄ nec ipse papa saltez in his que sunt statuti vel consuetudinis: cum dispēsatio non facte mentionez de alto iure specialī non valeat. ⁊. de ꝓscrip. cum olim. ⁊ ca. veniens. si papa nō potest diuina re ofa iura spālia. vt ⁊. de consti. li. ⁊ ī. Ad qđ dicendū: q̄ in supremis ⁊ duplicib⁹ pape in simplicibus vel vno simplici ⁊ alio duplici nō requirit⁹ dispēsatio: ex quo sunt d' se cōpassibilia vt dic. ⁊ no. de ꝓben. cū ea oudum. ⁊. c. extirpande. ⁊. qui bo. per Innocen. sallit primo nisi ꝑ̄stetur vel statutū faceret ea incōpassibilia: vt ⁊. dictū est. Secūdo vbi erigit ꝑsonatus residētia ⁊ utroq; qui tūc sup residētia alterius ordinarij dispēsatio regulariter nisi forsan dicas: q̄ collator scit ipso facto sup residētia dispēsat in hoc: qđ tali sic astricto primo bñficio ꝓferi secūdum vt nota. Innocen. de cleri. non residen. c. fina.

a ¶ Prioratib⁹. Collegiū. ⁊. habētib⁹ seu ecclesiā parrochialē sibi annexā: dum tñ ecclesia immediate per ipsū prioratū regat: q̄ secus si per vicariū perpetuum: vt. j. ⁊. fina.

b ¶ Dispēsationis sufficiētis. Dispēsatio enim erit sufficiēs: si q̄d erat impedimenti relatū in ipsa fuerit: ⁊ expresse super oibus dispensatū: alꝰ nō: vt. ⁊. de ele. oudum ⁊. in fi. de cōsan. q̄ dilecto. de ꝓben. nō potest. lib. vj.

c ¶ Vne. s. vnum curatum ⁊ aliud non curatum.

d ¶ Notitie. Supple per quēcūq; de istis scīte: ⁊ sic nō a tempore publicationis facte in curia vel prouincia: q̄ si intelligeret publicatōis ea dixisset sicut dicit notitie. argumen. ⁊. de dect. ad audientiam. simile supra. de cōcessio. ꝓben. q̄ diuersitatem. cū si. Ignorantia enim qui nescit nō dicit posse excusari. ⁊. q. v. bidduum. ff. de calum. animo.

e ¶ Ceteris. Verisimile est.

f ¶ Sine cura. Alꝰ tñ si se incōpassibili. a d' iure. vt. j. ꝑ. g ¶ Locum ordinarij. Idest diocesanis: non alꝰ: vt. j. eodem. §. ceterum.

h ¶ Publico. s. tabellione vel pape vel imperatoris vl' alio creato: si ad illo qui potestatē habuerit hunc creandi ex ꝓsuetudine vel de iure: vt legit. ⁊ no. ⁊. de si. ſtr. c. j. ⁊. ſ. ⁊. c. cū dilectus. ⁊. c. si. ſil'. ⁊. d' elec. vt circa. ⁊ de offi. ordi. si canonici. li. vj. Vn officiū tale sit volūtarie turbidationis intrū q̄ extra territoriū creantis ipsum valeat exercere: vel potius cōtentiose ⁊ sic nō poterit: nō est materia propria: sed de hoc no. Hostien. ⁊. ne cle. vel mo. sicut te.

Sigillum ꝓpt an sit testimoniū publicum.

Sed nunqd autenticum sigillū ep̄i vel alterius ꝓlati erit testimoniū publicū: Non videf: q̄ si papa hoc voluisset: adtexisset: sicut fecit i dicta decre. si canonici. ⁊ in. c. vt circa. adiecit ista quod exponit sigillo autentico sigillatis. Credo q̄ autenticū sigillū sat' faciat testimoniū publicum: dum tñ illam culpa est sigillum principaliter nō tangat: sed altos potius maxime subditos. ar. ⁊. de pba. post cessionē. ⁊. c. qñ. ⁊ de testi. a nobis. cū si. vii li in radicalibus non credat regulariter vni vel duo sigillo: vt. ⁊. d' ꝓba. qñ: in extraiudicialib⁹ tñ talib⁹ ministerio ⁊ eoꝝ sigillo circa offīa suum credit. ar. ff. de reb⁹ eoꝝ. l. magis. §. illis. sic Compost. ⁊. d' rescrip. capitulum.

i ¶ Idez rēpns. s. ser mensium.

k ¶ Realiter. Dicti cēnt ꝑsones i suis beneficijs: alꝰ si sint in curia vel alꝰ longe: ita q̄ ꝑsentialiter hāc realitatē nō possint infra dictos tps ostēdere nec ad effectū dimissionez perducere: sufficit q̄ alioꝝ verbo expresso factā hēt cū testimonio publico vbi vbi sunt: ⁊ q̄ hoc vt citius poterit mittāt ⁊ denuncient dicto dioceſ⁹. ⁊ hoc credo q̄ sufficit: duz tamen postea nullam suo sibi in ipsis rendicent: nec per se nec per alios aliqđ ꝑdimentū apponāt quominꝰ papa possit libere disponere de eisdem. arg. xxj. q. ij. faciat.

l ¶ Noua collatione. Que sī mediate eis fieri poterit et per ordinarios: si alꝰ beneficia isti incōpassibilia dimitterent: dum tamē esset ordinarijs facultas disponendi de istis: cum non propter crimen: sed solo placito pape isti huiusmodi beneficijs sunt priuati. ar. ⁊. de elec. sup eo.

m ¶ Se īmiscere. Et sic est ar. q̄ īmiscens se beneficio quo priuatus est vel suspēso iure q̄z in eo obtinet priuatus est ipso iure. quod credo verum vbi expressit i penam: hoc est in ipsa vel alia cōstitutione adtexit: sicut est ff. j. alioquin ⁊c. ⁊. de elec. cupientes. §. ceterum. libro. vj. alꝰ secus: sed puniet arbitrio superioris: vt. ⁊. d' cle. statuimus. in fi. lib. vj. ⁊ ibi per Hostien. suspensio enīs a beneficio nō precidit a clause: nec cōprehendit sub cēsure nomine: sed suspensio ab officio dūtaxat. ⁊. de verbo. signifi. quercetū. ⁊ de excel. pla. tanta. quod patet: q̄ abbatissa li non habeat clausū. vt. ⁊. de pen. nouā. nihilominꝰ hāc penam inflīgit: vt. ⁊. de malo. ⁊ obedien. dilecta. alꝰ per totum mundum se extenderet sicut visus clausis se extendit: vt. ⁊. de treu. c. j. in fi. ⁊ tamen non transgreditur territorium proferentis eandem: vt supra de electio. si compromissarius. libro. vj. cum similibus.

Abbatissa pt clericos suspendere a beneficijs.

n ¶ Poterant. Quecūq; illa sint: siue de iure cōmuni: siue dispēsatione mediante eis cōpeterent. ex quo dicit supra oibus. In ꝓtium videf: nā sola illa videtur eis auferre que obtinebant ex dispensatione: ⁊ non alia: quod videf inuere precedens verbū sibi: virtute huius nostri ⁊c. ergo secus de alijs: maxime cum sit penalis hec constitutio ⁊ sic restringenda. de pen. distin. j. pene. ꝓ̄to prima parte facit qđ segtur: ⁊ ꝓ̄tra ius inhabilis ⁊c. huic tamen posset rideri q̄ turpiter eicitur ⁊ difficilius ꝗ nō admittitur hospes. ⁊. de iure iuran. quemadmodum.

o ¶ Obtinenda. Et sic qui grauiter offendit principem multiplicet pena punitur. ⁊. de iudi. at si clerici. in fine. de excessib. prelatorum. grauem.

p ¶ Per hoc autem. Quinta pars.

Universidad de Deusto
Biblioteca

a ¶ Que ius tribuat. Scilicet speciale: cũ priuilegium sit ius · lex priuata. ff. diſtinctione. porro.

b ¶ Expectantiã. Et sic habebant ius ad rẽ tñ. vñ nobis q̃ superueniens cõstitutio priuatiua fortius opatur in bñficijs realiter possessio: q̃ in his in q̃bus tñ ius est ad rẽ: quod est ꝛtra decre. ff. de ꝓbẽ. ꝑbẽ. cñ. ll. vj. Dic q̃ non obstat: qm ibi simpliciter reuocabat expectans ius ad rẽ solũ obtinendo: hic sub cõditione optione. ſ. seruata retinẽdi q̃ vellẽt: que optio nõ posset habere locũ in his casu: nisi adhuc perduraret ius istis expectãtibus: qd fit nec sint deteriores cõditionis q̃ alij: ꝛ q̃ cõstitutio fit oĩb⁹ cõis ꝛ ne eoꝝ impetratio multo expẽsis ꝛ laboribus obtẽta eis penitus fit dãnosa: cum ignorãt merito q̃ obtinebant rõne expectationis: qꝛ de futuris nemo certꝰ: ꝛ sic optare nõ potuerant: ꝛ sic impedito non imponitur constitutio sicut nec ignoranti currit tẽpus: vt. ff. de consti. c. q̃. de ele. eis.

Futura sunt incerta.

c ¶ Porro. Serra paro.

d ¶ Ziuare. Ziuaricia enim est idoloꝝ seruitus: vt. ff. de preben. ſuaricie. ꝛ de elec. ſuaricie. lib. vj. nã ipsa excecat possessores suos: vt in. d. c. ſuaricie.

e ¶ Presumunt. Hec presumptio inducit infamiã sartam ꝛ peccatũ mortale: vt. ff. de ele. dudũ. q̃. vbi de b. maz per istud qꝛ erat expulsus ofium alto⁹: ex quo alia erat ibi incõpassibilis videt alibi tacite renuntiasse: ꝛ ipa p dereliccto habuisse: iuxta decre. ff. de prebẽ. de multa. rrj. q. ij. si quis tam trãslatus. arg. xxxij. q. q̃. cũ renũciasset. nam sicut clan⁹ clano retundit: sic vnã bñficiũ alto. de istis tñ incõpassibilibus dic vt in. c. de multa. per hoc enim videtur sublata opinio Har. posita. ff. de offi. or. ordinarij. li. vj. q̃ vt in talib⁹ dare electionẽ. de q̃ dic vt ibi ꝛ ſ. se. glo.

f ¶ Ex collatione canonica. Hoc videt impossibile: q̃ ex quo quis primo tenebat plura bñficia curata ꝛ incõpassibilia sine dispẽsatione: ꝛ sic per ꝓhis erat vt sur infamis ꝛ inelegibilis: ꝛ in mortali peccato cõstitutus: vt. ff. de elec. dudũ. q̃. q̃ tali canonice possit aliud dari: imo dicit decreꝫ. q̃ nisi primus talia sic sine dispẽsatione obtenta libere ꝛ sponte resignent collatio facta de alijs penitꝰ nulli⁹ est momenti: vt. ff. de offi. ordi. ordinarij. in fi. Potest dici q̃ illa logitur vbi plura tenebat illicite antecq̃ vltimũ assequeretur: vel vbi illa primo habebat licite cum dispẽsatione: sed non erat in ea q̃ nõ posset aliud recipere: sed hic vbi duo tñ sic q̃ ante assecutionẽ secundi licite tenebat primũ: ꝛ sic cõcor. ibi cũ decre. de multa. ff. de preben. cum decre. de multa. videt isti simplis olim: sed huic contradicit etiã in hoc q̃. ff. dixerit plurima. qd verbũ plura q̃ duo videtur cõprehendere: quare videt potius q̃ speciallis sit ꝓuisio per quã papa vult talibus ꝓspicere efficiendo gratiã. ſ. q̃ dato q̃ in nullo de istis haberent ius: possit tamẽ ex gore huius decre. vltimũ retinere alis canonice eis collatũ. qd denotat hoc verbum alis. q. d. nõ erat olim canonica collatio propter pluralitatẽ que hoc impediebat: sed alis. i. nũ erat pluralitas canonica trat: aliter non video q̃ posset regulariter dicta decre. dudum. ꝛ c. ordinarij. Tũ tanta hoc vidi dubitari: an obtinentes plura beneficia de se incõpassibilia sine dispensatione habeant vocẽ in electione: ꝛ sic an possint

Electus an spectatur pp bñficia olim incompassibilitatem.

oculos sic auareꝰ cupiditatis vitiũ excecauit q̃ plura talia beneficia simul absq̃ dispensatione canonica retinere p̃sumpt: nos de illis presenti decreto statuimus vt oia: ꝛ singula bñficia sic detẽta: illo tamẽ retẽto q̃ vltimo recepit (dũmodo in eo ex collatione canonica competat ius s eisdẽ) infra tẽpus vtpote scribit limitatus vbo ꝛ facto ac sine fraude: coram ordinarys sub testimonio similiter publico dimittere teneãtur. Quod si non fecerint b: ꝛ illo sintipso iure priuati: in quo ius eis alis competebat: ꝛ inhabiles penitus ad quecũq̃ obtinenda ecclesiastica bñficia censeantur. ¶ Quia vo deinceps b receperint dignitatem vel personatus seu officium: aut aliud beneficiũ curam animaꝝ habẽs annexam: si antea simile bñficiũ obtinebant: illud c quo ipso iure postq̃ secundi possessionem habuerint: vel per eos (omni dolo ꝛ fraude cessantib⁹) quo d minus habeãt stetit e priuati noscunt: absq̃ more dispẽdio in ordinariorum manibus dimittere debeant pari f modo. Alioquin extunc sint ipso iure secũdo g priuati: ꝛ neduz ad sacros suscipiẽdos ordines: quinetiaz ad habendum quodcũq̃ aliud ecclesiasticum beneficium inhabiles reputẽtur. ¶ Que h omnia ꝛ singula bñficia vacatura i (vt premittitur) vel dimissa nostre ꝛ sedis k apostolice dispositioni de ipsoꝝ fratrum cõsilio reseruamus: inhibentes ne gs preter romanum quacũq̃ sit sup hoc auctoritate munitus de huiusmodi bñficijs disponere: vel

etenim crimen est tantam inobedientiam cõmittere aduersus sic deliberatam: ꝛ sic expressam principis voluntatem: ꝛ ideo satis pro crimine potius q̃ pro contumacia videtur dicta pena infligi. arg. ũ. de maio. ꝛ obedien. li. eccl. xxxj. dist. sint sunt presbyteri. cum filiabus.

a ¶ Qui ꝓpo. Septima paro.

b ¶ Deiceps. Hoc intelligas de his in quibus tpe ꝓfessionis nõ obtinebat ius in re: sed ad rem: vt. ff. de in. q̃. per hoc. quẽ tñ iste. q̃. respicit. secus aũt erat de vacãtib⁹: alis q̃ per istã ꝓstionez: in q̃b⁹ anteq̃ cura nõ pmutãtur: cuz per spãlem pulsionez cõis iura regulariter nõ tollãtur. j. q. vj. exigunt. xxix. dist. per totum. ꝛ sic quãtũ ad hoc est ꝓstitutiua iuris noui: non actu rectitatiua antiq. sil'e de hoc legitur. ff. de prebẽ. de multa.

c ¶ Illud quo ipso iure. De quo. ff. de ꝓben. de multa. ꝛ c. Iz epo. lib. vj.

d ¶ Quo min⁹ habeãt. Subaudi possessionem.

e ¶ Steterit. Sic ff. de elect. cõmissa. Hannus. lib. vj.

f ¶ Pari modo. ſ. infra sex mẽses sub testimonio publico ꝓbaliter realiter ꝛ cum effectu.

g ¶ Alioqn. Vercellens.

h ¶ Sed ꝓo. Et sic habito isto. ſ. secũdo in quo ius habebat: ꝛ ambitio. ſ. primo in quo nõ habebat ius. ꝛ in hoc addit sed ꝑa ad dictã decre. de multa. nam primũ erat: ibi. ſ. q̃ esset primo bñficio ipso iure priuat⁹: ꝛ sed ꝓua rei: sed hodie in casu hui⁹. c. sunt ipso iure duo priuati ꝛ ꝓq̃: vt hic ꝓz. tertia: vt sint inhabiles ab ordinibus suscipiendis. quarta a quocũq̃ beneficio: vt. j. sequitur.

i ¶ Que omnia. Octava paro.

k ¶ Vacatura. Ut ꝓmittit: vt qꝛ eligat qd mallet vbi plura tenebat cuz dispẽsatione: vel retinebit vltimũ: vbi alia tenebat sine dispẽsatione: vt primũ vacabit qs licite obtinebat: vbi sed m adipiscitur in quo habet ius ad rez tpe quo ista ꝓstitutio fuit facta: alis cõtra: vt. ff. vel qꝛ oĩbus ipso iure priuat⁹ erit ꝑ hãc decr. nõ seruet: ꝛ sic pñt ẽ vacatura. ꝓpter istã decre. altero de quatuor modis.

l ¶ Sedis apostolice. Et sic durabit perpetuo hec ꝓuisio: cum sedes ipa non moriatur: vt. ff. de rescrip. si gratiose. lib. vj. rj. q. ij. liberti.

m ¶ Quoquo modo. Et in hoc casu cessabit ꝓuisiones illaz decre. ff. de ꝓben. statuti. ꝛ c. aplica. lib. vj. cuz nõ fit mirum si per spãle ꝑtiale: ꝛ per vltimũ ꝓuisibus derogef. ff. de rescrip. c. j. ꝛ de offi. deleg. sup qõnam. in ꝓtin.

n ¶ Nos enim. Iocosum.

o ¶ Irritũ decernimus. De hac decre. dic vt. ff. de elec. si eo tpe. ꝛ de concess. preben. qꝛ cunctis. lib. vj.

p ¶ Ceterum. Nona paro.

q ¶ Epos. Et sic stricte accipit: hic ordinarij⁹ pro diocesano tñ: alis autem regit accipit ꝑ plato alicui⁹ eccle: maxime in bñficijs ad plenã eoꝝ collatiõez spectãtib⁹. ff. de ele. Iz canon. ꝛ de of. or. ordinarij. ll. vj. gd q̃ erit de illis rectoribus q̃bus ex pulsegio abbas cluniac. cõmittit curã aiaꝝ: ſtituit et destituit: ꝛ facit per quẽ vult epm ordinari: ꝛ hic uter in oĩb⁹ ꝛ p ola disponit de pibilo sulo sic epi de sutoꝓpulsione: mungd cesebit diocesanus ipse abbas in hoc casu. Nõ credo: cũ hic fit spãlis pulsio: a qua recedẽti non est: ꝛ si per qnz dura sit. ff. qui ꝛ a q̃b⁹. l. ꝓ sperit. ꝛ sic erit hic casus epalis qui cõputet inter illos. de q̃b⁹ not. Hostiẽ. ff. de vsu. cum tu.

Cura duplici foro exercẽt.

r ¶ Capta. Que succedit in administratiõe eccle vacãtis. de maio. et obe. epali. li. vj. de hereditatibus ex intacto. in fi.

s ¶ Et hi. Uersi.

t ¶ Dimissio. per obedientem huic cõstitutioni.

v ¶ Perditio. Sub. propter penam huius ꝓstiõis: vbi rebelles vel inobedientes dimittendo fuissent.

x ¶ Quantum cõmode. Simile. ff. de electio. cupientes. §. j. in fine. li. 10. vj.

y ¶ Valeamus. Et sic ex hoc ꝛ ex multis. ff. positis apparet q̃ hec ꝓstitutio spãlem pulsionẽ ꝓtinet: nec in aliq̃ papa intẽdit per istã decre. de multa. vel alia iura de hac materia loquentia quãtum ad alia bñficia contigere: vel in aliquo imutare: nec est in alijs ad ꝓsequẽtiam trahenda. arg. ũ. q. vij. exigit. xix. di. scienti. cum ſ̃ibus.

z ¶ Quãtũ. Decima paro Hostiẽ. de mõte Lauduno.

a ¶ Modificationem. Dic enim restrictiones denotat: vt. ff. de verbo. signifi. transmisse.

b ¶ Alias cura. Exercẽda. ſ. in foro ake: vt hic: siue in foro ꝓtentioso: vt. j. ibi nec nõ. ergo a ꝓtrario sensu de bñficijs simplicibus etiam ordine presbyterali: diaconali: vel altum sibi annexum: ex quo alis curaz nõ habent: nõ ꝛtromittit se hec ꝓstitutio: sed ve curatis dũtaxat ad hoc q̃ dicantur priuati ipsi obtinentes: vt. ff. patet.

c ¶ Perpetuos. In b denat a dec. ff. de ꝓbẽ. cũ singu. in pn. li. vj. ꝛ ẽ casus dũ suus nõ actuinus. Sz q̃ est rõ dubitandi: Dic q̃ ambitio monachoꝝ cui solet. d. decr. cũ singu.

Universidad de Deusto
Biblioteca

obuiat tanto vãnabiliꝰ est quanto ipſi mittendo manũ ad aratrum: reſpiciendoq; retro: in ipſo anartie accenditur appetitus: vt. ã. de elect. quonũdam. lib. vj. Dic autem vniuerſos proſpleit: vel aliter hec prouidet circa incompaſſibilia ſpecialiter: illa vo circa multiplicia que cũq; ſint generaliꝰ.

Vnde notabis ex b etiam verbo perpetuos. g ſta decret. non aſtringit tẽporales officiales epi ſcopoꝝ seu miniſtros: ſicut ſunt porci claustrales officiales epiſcopoꝝ: ſeu vicarij pententiarij: ſeu ſimiles: qui de anno in annum in ſuis monaſterijs cõmutantur: vt de hoc dicit. ã.

aut miniſtros beneficioꝝ ipſoꝝ vel illoꝝ tẽpoꝝales vicarios exerceãt. Nec non[a] etiã illa[b] quoꝝ miniſtris rõne[c] bñficioꝝ huiuſmodi cõpetit

a ¶ Necnõ. Ut. ã. loquitur eſt papa de cura que exercet in foro alecuũ: loqtur de illa que exercetur in foro ptentioſo: quam vocat certus ſpãlem turiſdictionẽ. ã. de ẽpben. ſuper eo. lib. vj. t de elec. duãm. tj. §. tãdem.

b ¶ Illa. Scilicet beneficia.

c ¶ Ratione beneficioꝝ. Nota q ex hoc q ꝓſuetum eſt exercert per miniſtroꝝ bñficioꝝ talia ipſa beneficia iudicari: iuxta hoc q dr talia accipi ſubiecta qualia predicata permittũt: vt no. glo. ã. de decl. duãm. in fi. t ſic nõ curemus de nominibus beneficioꝝ: ſed de his potius que ſolita ſunt fieri per miniſtros ſuoꝝ: cum officium ſtaruꝫ perſonarũ eccleſiaſticarum ſubiectarum regule: ſicut ſunt canonici: archipreſbyteri: t ſimilco. de quib⁹ habes. j. q. iij. Saluator. ſm diuerſas ꝓſuetudines circa diuerſa verſetur: t ideo illis titulis de offi. archiẽ. t ceteroꝝ ſeq. nõ potuit dari certa doctrina de certis officijs certis dignitatibus applicandis: Imo vnum t idem officium certis: q; officialibus applicatur: ſicut videe de ſacriſta t cuſtode: qui habent ſibi cauere de oleo: vt. ã. de offi. ſacriſte t cuſt. vnde videbis q in eccleſijs aliquibus archidiaconatus ſunt omnino ſine cura aliqua t miniſtratione: ſicut eſt in eccleſia valentina: t prepoſitatus ſicut ſunt illi de gbus no. Imo. ã. de preben. de multa.

Subita talia ſunt q illa permittuntur ab eoꝝ predicatis.

Foꝝ ſpãle ptentioſuꝫ habẽs q̃d exercere poteſt.

d ¶ Viſitare. Nota hic ſubſequẽter ſer que ad ſpãle foꝝ ptentioſum ſpectant. ſ. viſitare: ingrere: ꝑcurare: ſuſpendere: excõicare: abſoluere ab excõicatione t ſuſpenſione. Septimũ apponit decre. dudaꝫ. §. tãdem. ſ. interdicere: quoꝝ etiam alterꝫ tãtuꝫ ſufficeret per ſe quãtum ad penaꝫ huius ꝓſtõte: qd ꝑs in hoc qd. j. addit: ſeu q̃ totam ofonem alternatiuaꝫ facere videtur: vt. ã. de reſcript. ſicter ceteras. Quid ergo erit de iſtis ꝓlatis religioſis ſeu ſecularib⁹: qui eccliaꝫ in gbus bñt perpetuos vicarios: quos piſtant eſſis: t ibi rõne tẽporaliũ de gbus habent eis rideꝛe: ſemel in anno viſitant ab antiquo de ꝓſuetudine t ꝑcurant. Non videt habere locum hec decre. cuꝫ rõne alicuius ſpũalitatis hoc nõ faciant: ſed rõne tẽporalitatis dũtaxat: t ideo cum nõ attingant aliqd q̃ verſet circa ſubtilem regulã nõ habet locũ hec decre. ſecus utiq; ſi viſitatio tenderet ad aliqd tãgẽs diuinuꝫ officium quãtumcũq; modicum: ſicut faciunt aliqui archipreſbyteri qui non habent diuꝫ viſitant inquirere: niſi de cuſtodia euchariſtie t pãnis altaris t ſilibus: ita q non excõmunicant: nec contingunt: alꝰ nec abſoluunt. de quo dic per Innoc. t hoſtien. ã. de cenſi. auctoritate.

Viſitare t ꝑcurationes accipere gbus ꝓmittit.

d ¶ Viſitare. Sed qui ſunt illi qui de iure ꝑtt viſitare t a viſitatis ꝑcurationes accipere. De eſto t archiepiſcꝰ nõ eſt dubiuꝫ: quia tamẽ ſint loca alꝰ de ſe viſitabilia: vt. ã. de cenſi. ancẽre. c. ꝓpetuo. lib. vj. Sed nunqd patroni clerici: Idem videt cauſa tẽporaliuꝫ ꝓuentuũ de quibus eſt eis per ſuos vicarios reſpõdẽdum: vt. ã. de ap. bone. t de ꝓbẽ. in Lateranẽſi. de his non reperitur in iure: t ideo

visitare[d] ingrereꝫ[e] ꝑcurationes[f] recipe: ſuſpendere[g]: excõicare[h]: ſeu[i] ab excõicatõis t ſuſpenſionis ſententijs abſoluere[k] de ꝓſuetudine[l] vel

gas. hoc tẽz notant plenius. ã. quare dic vt ibi. Hoſt. de mõte Laudino.

e ¶ Ingrẽ. Oñtumcitꝫ de modicis rebus: dum tamen ſint tales que ſint eccleſiaſticis recgulto ſubtracte: ſecus de mere prophanis: vt. ã. ditꝫ.

f ¶ Procuratiões. Que ratione viſitationis: t ſic de iure debentur: quia ſecus ſi ratione cõſuetudinis: pietatis: vel conſtitutionis: ſint alꝰ ſine viſitatione debite. de quibus loquuntur iura. xviij. q. ij. Eleutherius. ã. de ſup. negll. pielat. c. ij. de preſcrip. cum ex officij: que tales in aliquibus locis vocantur alberge vel cene.

g ¶ Suſpẽdere. Tali ſuſpenſione. Que procedat a clãue. de qua. ã. de excel. ꝓla. tanta. t que attingat diuinuꝫ officium: vt. xj. q. iij. ſi quis epiſcopus in vtroq; alꝰ autẽ non poteſt intelligi de alia ſuſpenſione qua ſuſpenditur quis a ſolo bñficio: vel alijs actibus tẽporalibus a quibus etiam ſuſpendit abbatiſſa: que non habet clauem et alij ſeculares: de quibus. ã. de maio. t obe. ſiſecta. de perſona. de elec. ſi cõpromiſſarius. lib. vj. nec de illa de qua loquũtur iura. ã. de tẽpo. ordi. ex tenore. t. c. q; trãſlationem. vbi de hoc per Hoſt. t de pe. omnis.

h ¶ Excõicare. Q d eſt extra cõmunionem hominuꝫ et perceptionem ſacroꝝ aliquem ponere. ſiue diſtrahat a cõmunione hominuꝫ trñ. ſiue ſacroꝝ trñ: ſine vtriuſq;: t intelligo ſi exercendo iuriſdictionem in foro cõtentioſo ſolẽnter hoc faciat: quia ſecus ſi tanq̃ ſimpliciter curatus: iuxta decre. ã. de offi. ordi. ſi ſacerdos.

i ¶ Seu. Iſta eſt alternatiua de qua. ã. ditꝫ que omnia precedentia et ſubſequentia reſpicit. argumen. ã. de appella. ſecundo. t. c. inquiſitioni.

k ¶ Abſoluere. Et ſic nota q non ſemper qui excõmunicat abſoluit: vt de conſe. diſt. iij. ſane. de ſenẽ. excõ. extua. t. c. geſtiq;. lib. vj. C. vbi ſenatores. quotieno. §. adeo. C. de offi. procõ. l. ij. Contra de pe. diſt. j. verbum. vbi dicitur q diſs par ſue ligandi t ſoluẽdi eſſe voluit: ex quo vtrũq; pari conditione ꝓmiſit: ergo qui ſoluendi tus nõ habet nec ligandi. de quo dic vt ibi.

l ¶ De conſuetudine. Puta archidiaconis vel abbatibus: ſeu alꝰ in dignitate conſtitutis: vt in. c. duãm. ij. et requirit q talis conſuetudo ſit alꝰ legitime per quadraginta annos preſcripta: vt. ã. de conſuet. cum tanto. in fi. vbi de hoc. t ditꝫ plene in extranagã. ſuſcepti. Sed quid erit de ſingulis canonicis: vel alijs clericis ciuitatis: vel diocẽſis Belnacẽſi. qui ex indulgentia vel conſuetudine habent iuriſdictionem ſuper ſeruitores ſuoꝝ: non tamẽ q poſſint excõmunicare: vel alias ſpiritualiter seu corporaliter coercere eoſdem: vt legitur. ã. de foro competẽ. cum contingat. Vel de illis qui habent parrochiales eccliaſ prebendis ſuis annexas in quibus iuriſdictionẽs ſpiritualem obtinent: t etiam curam animarum ſm quoſdam: de quibus loquitur. c. ã. de ꝓbẽ. ſuper eo. lib. vj. nunqd tales poterunt tenere vnum beneficium curatum cum talibus beneficijs vel prebẽdis: alꝰ de ſe ſimplicibus? Credo q ſic: maxime ſi exponga in. c. cuꝫ contingat. coertione ſub temporali non ſpũalit coertione. iuxta. c. ã. de verſignifi. querenti. prout exponit ibi Hoſtiẽ. quia iuriſdictio temporalis non redditꝫ beneficium curatum: nec alꝰ in cõpaſſibile alijs. Dic idem facit pro iſtis Archi. vel alijs

Abbatiſſa ſuſpẽdit: ſi clauco eccle nõ hẽat.

Excõicare quid eſt.

Seu alternatiua ꝓcedentia t ſequentia reſpicit.

Impator t ꝓlatus p electiones cãmdẽ.

Iurisdictionem habẽs alijs in ſuos ſeruientes.

Pene ſpũales ſi ꝑtt exercert p modales.

beneficiatio: qui ly habeant villas vel caſtra ſatis beneficiosa: alꝰ ſimplicibus annexa in quibus iuriſdictionẽ obtinent tantũmodo tẽporalem: non tamen propter hoc eorum beneficia curata dicentur. Et idez credo de iſtis eccleſijs ruralibus in quib⁹ rectores decimas t primitias

de iure[a] iuribus alijs de animarum cura loquentibus in ſuo roboze quo ad cetera ꝓmanſuris. Nulli ergo omnino hominuꝫ liceat hanc paginam noſtroꝝ moderationis ſtatutoꝝ conſtitutionuꝫ reſeruationis inhibitionis t voluntatis infringere vel ei

percipiunt: nullam tamen curam animarũ exercent inibi: vel qr non ſunt ibi parrochiani: vel qr ſi ſint: quia forte ſupuenerunt ibi alij qui bo: dolarũ: vel alꝰ ab antiquo ſunt ibi pauci igneo: cura tamen animarũ illorum per vicinos preſbyteros ab antiquo exercet: t obla

tiones t ſimilia ipſis ſolũt: quod poteſt fieri de iure. ã. de decl. cum ſint homineo. t in. c. in aliquibus. in fi. Sicut nec religioſi poſſunt dici curati ly decimas t primitias alicuius parrochie percipiant ex aliquo titulo iuſto. ã. de decl. ſtatuto. lib. vj. t. c. religioſi. concil. Tienen. Ad decre. ſup eo. dic q illa cura vel iuriſdictio ſpiritualis nõ inest ibi prebendis que ſunt principales: ſed eccleſijs potius que ſunt acceſſorie: t ſic eccleſia non tudicatur ibi vt principale. argu. ã. de preben. ertiſpande. §. qui ꝓo. t ſic conſuetudo dat iuriſdictionem: imo t priuatis perſonis: vt in decre. cum contingat: nec alibi eſt ita expreſſum: vt not. Hoſtien. nõ tamẽ poteſt dare poteſtatez excõicandi rationabiliter priuatꝫ ꝑſonis: vt. ã. de offi. archi. cũ ſatis. nec degradandi ſeu deponendi: vt. ã. de elec. tranſmiſſa. ſm Hoſt. ibi: nec etiam capiendi clericos ſeu corporaliter puniendi: vt credo. argu. ã. de cle. conjuga. clerici. lib. vj.

a ¶ De iure. Sed quis eſt ille qui de iure poſſit ꝓmiſſa vel eorum alterum exercere: ſatis eſt dubiũ. Dic videtur dicendũ q in hoc caſu illi dicuntur habere ꝓmiſſa de iure qui eligũntur ab aliquibus ſupra ſe in ꝓlatos t ꝑ ſuperiores ſuos confirmantur: nam ly per electiones ſue adminiſtrandi quis acquirat: non tamen exercebitur donec ſic confirmatus: maxime in exercitio cenſure eccleſiaſtice: de quo plene in glo. no. lxiij. diſtt. quãto. t ꝑ Innocen. t Hoſtien. ã. de offi. ordi. cũ ab eccleſiaꝝ. t. c. quãto. per electionẽ enim exercitus t quodlibet collegiũ ſibi imperatorem t ꝓlatum eligit. xciij. diſtin. legum. ſed iſte in ſolas perſonas eligentium iuriſdictionem obtinet: t ſic eſt iudex perſonarum non territoꝝ: quod territoriũ ſolus epiſcopus de iure communi obtinet in diocẽſi ſua. xxj. queſtio. vij. omnes baſilice. niſi forſan talis inferior ꝓlatus haberet certas parrochias vel alia loca ꝑ territorio: iuxta. c. ã. de preben. ſuper eodem. lib. vj. ſed hoc potius eſſet de cõſuetudine q̃ de iure: t h de iure loquntur iura: t hoc quod ditꝫ de electis cõfirmatis: idem dico de inſtitutis per eſpos inſtitutione auctoritabiliter: dum tñ preſint perſonis collegiatis t curam animarũ in ipſis exerceant: de quibus loquitur. c. de reſcriptis. t ſi principalis conci. Tienenſi. t dic per Hoſtien. ã. de offi. ordi. cũ ſatis. t idem de approbatis a iure: ſicut ſunt electi in concordia de quibus. ã. de elec. nihil eſt. in fi. t. c. indẽnitatibus. lib. vj. ly quantum ad veritatem iſte pene ſpirituales nõ poſſunt fieri per monſtales: cum procedant a clane t clauſis vſus nõ cadat in monſtales: vt legitur. t no. ſupra de excceſſio. prelato. tanta. t de pe. noua. t de verbo. ſignifi. querenti. cum ſi. de iure enim ſeu de conſuetudine non proprie cadunt iſte pene ſpirituales in ſingulares perſonas vt. ã. ditꝫ. Sed quid de curatis parrochialium eccliarũ:

Religioſis ꝑtt dici curati.

Excõicatio degradatio ẽ. nõ ꝑtt cõ petere ex priuilegio

Seruitus ſpiritualis nõ ꝑtt exercert ꝑ monachos.

numquid poſſunt iſtas ſpirituales penas exercere: ſcilicet excõmunicare ſuſpendere vel interdicere: De hoc nihil ad nos ad preſens: ſed dic per Innocen. t Hoſtien. ã. de offi. ordi. ſi ſacerdos. t in ſuma Hoſtien. de ſententia excõmunica. §. quis poſſit excõmunicare. t. q. j. nemo.

¶ Declaratio ampliſſima t laudabiliſſima extranagantis execrabilis: que eſt vna de. xx. gloſatis per dñm Zenzelinum ſub titulo de prebendis.

Execrabilis & rãdam ambitio ẽ. Sup hac nona cõſtitutione dubitateo inſurgunt t queſtiones vt ſequitur. Primo in gbuſdã eccleſijs. puta Vinciẽſi. Leod. t ſimilibus ſunt quedam officia vel beneficia que vocantur abbatie: quarum aliqui habent animarum curaꝫ t parrochias: aliqui nec curam animarum habent nec parrochias: Imo aliqui nec eccleſie nec dignitates vel perſonatus eſſe cenſentur: t tamen canonicis ipſarum eccleſiarũ aſſignantur ſeu conferri conſueuerunt: ita q canonicus habet prebendam t illam abbatiam: queritur vtrũ huiuſmodi officia ſeu beneficia veniant in cõſtitutionẽ: ita q canonicus talem abbatiam cum ſuo canonicatu obtinens teneatur ipſam dimittere: ſi extra eam habeat aliã dignitatem vel perſonatum quos ly vigore dicte conſtitutionis noue retinere.

¶ Luz abbatia curata poterit retinere dignitatem non curatã: alꝰ non: vel iſto modo non poteſt retinere aliud beneficium curatum: vbi curam animarum annexam habet eccleſia.

¶ Item in aliquib⁹ eccleſijs ſunt quedã cuſtodie: quarum cuſtodes non habent legere nec cantare: nec ſe diuinis officijs intromittere in eccleſia nec alꝰ curaꝫ aliquã in eccleſia exercere: ſed ſolum pulſare campanas: parare eccleſias pãnis anreis: aut portare libros in choro: luminaria accendere: cuſtodire reliquias: theſaurum t ſimilia miniſteria in eccleſia exꝑtis propriis facere: quarum exꝑn. occaſione eiuſdem cuſtodijs fuerunt poſtmodum annexe alique parrochiales eccleſie curaꝫ animarum habentes: in quibus cura exercetur per proprios t perpetuos ſacerdotes: ly in eis ſic annexis cuſtodes habeãt de conſuetudine viſitare: excommunicare delinquentes t abſoluere: t hoꝝ occaſione predictarum eccleſiaruꝫ quaſi archidiaconi vulgariter nominantur t reputantur. Nunc queritur vtrũ tales cuſtodie veniant in conſtitutionem predictam: ita q̃ habentes eas teneantur illas dimittere. potiſſime cum quodam tempore in aliquibus eccleſijs orta materia queſtionis inuenlatur ſore ſententialiter diffinitum tales cuſtodias nec dignitates vel perſonatus eſſe: nec curam animarũ habere: ſed ſimplicia eſſe officia abſq; cura.

¶ Cadunt ſub conſtitutione.

¶ Item ſunt alique eccleſie vbi rectores creantur per electionem: t vocantur creati quandoq; abbates: quandoq; rectores: quandoq; prepoſiti: quandoq; archimãdrite: quandoq; diuerſis alijs nominibus ſm conſuetudinem locoꝝ: nullam tamen curam habent niſi q canonicos congregant tanquaꝫ caput: ſicut eſt in partibus appulie. Q aeritur vtrum talia beneficia veniant in predictam t conſtitutionem. de iure cõi videtur q̃ habeant cum t iuriſdictionem per electionem t confirmationem: ſed ſi per priuilegium vel conſtitutionem approbatam

Respõſio.

Respõſio.

† ¶ Lon ſtõnẽ alꝰ cõſuetudinem.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Respōsio. amiserant/cerā non habent. ¶ Nō cadit in constitue.
¶ Iteꝫ qdam ex dispēsatione apostolica duas obtinēt in diuersis ecclesijs dignitates: quaruꝫ alteri dūtaxat cura ĩminet alarum ⁊ cum eisdē simul plures canonicatus ⁊ prebendas: in alijs tamen ecclesijs quibus canonicati duꝫ ⁊ prebēdis parrochialeꝫ ecclesie sunt annexe: in quibus ppetui vicarij debent instituti: in aliquibus tñ earūdem ppter ꝓcuratoris obtinentis hmōi dignitatem in remotis agentis: ⁊ hoc ignorantis defectū seu negligentiam reperiunt̄ tpe cōstitutionis nostre nonnulli ꝓmulgate esse vicarij tpales: modo querit an ex hm formam dicte cōstitutionis dictus obtinens dignitates hmōi canonicatus ⁊ prebēdas tales eis parrochijs sic annexis si dignitates voluerit retinere: dimittere teneaī illas in quibus contra iuris debitū reperti sunt dicti vicarij tpales: vel hoc non obstante eis ppter talem defectum nō possit natura beneficioꝝ censeri mutata quin prefate parrochie sint ea nonobstantibus ⁊ pbendis ipsis annexe ipsos possit licite retinere: potissime cum idem obtinens postꝫ sciuit de tali defectu procuratoꝝ suoꝝ: ad ipsas ecclesias elegerit vicarios repetitos ⁊ instituendos ppetuo in eisdem: Iꝫ nondum potuerint ordinarijs presentari propter temporis brevitatem. ¶ Non cadunt sub cōstitutione.
Respōsio. ¶ Item querit nunqd officia curie romane computentur in numero officioꝝ quo ad nostram cōstitutionem: ita qꝫ si quis habet duas alias dignitates teneaī alias dimittere vel possit retinere omnes: si vna illarum erat sine cura. ¶ Non cōputantur nec cadunt in ꝓstitutione.
¶ Iteꝫ archipresbyterat⁹ Bituricēn. diocē. visitationem ⁊ iurisdictionē habentes cōsueuerunt ꝓferri parrochiales ecclesias ꝓ rectoribus ipsius diocesis per ipsos archiepos: sed statim archiepō defuncto desinit esse archipresbyter ille qui per eum fuerat positus: ⁊ capl̄m ecclesie Bituricēsi. creat archypresbyteros nouos: creato ꝛo archiepo cessant archipresbyteri positi per capl̄m: ⁊ archiepus ponit nouos: ⁊ qñqꝫ positos amouet pro libito voluntatis: ⁊ ita fuit de antiquo tpibus: de quo non extat memoria observatum: queritur vtrum archipresbyteratus hmōi sub tpa constitutione cadant adeo vt ille qui hmōi archipresbyteratū cū haberet prochiale ecclesiaꝫ acceptauit vtrūqꝫ retinere valeat: ⁊ si nō vtrum de iure ceciderit a iuꝰ parrochialis ecclesie per acceptationē archipresbyteratⁿ⁹: ⁊ si nō ceciderit ab eo iure vtrū retinere possit prochiale ecclesiam quā primo obtinuit: ¶ Nō cadit sub cōstōne.
Respōsio. ¶ Item in regno Apulie sunt ecclesie habētes prochiā tenuissime quoqno ad fructus: ppter qꝺ ordinarij ⁊ alij ad quos spectat collatio siue ꝓuisio vicarium ecclesiarum de more patrie vnī pstituerunt pluralitatem talium ecclesiarum conferre: nec recipientes ipsas ecclesias propter hoc se faciunt ꝓmoueri ad sacerdotiū nec etiam ad sacros ordines: ⁊ faciunt deseruiri dictis ecclesijs per vicarios tpales tanta beneplacitum suū: plurimi ĩterea sumi ponttifices pluribus cōtulerunt qꝺ possent acceptare in dictis partibus beneficiū vsqꝫ ad valorē. xv. librar̄ vel xl. vel. lx. vnciar̄ auri: cuius cōcessionis pretextu est videre qꝺ obtinuerint quinqꝫ quadraginta ⁊ sexaginta de dictis ecclesijs, mō querit vtrū reuocatoria inp facta ad sa-
Respōsio. pradicta bñficia siue ecclias se extēdat: ¶ Videt qꝺ sic.
¶ Ipse cui? suo capitulo subuentre volens extirpatis cuiusdam collegiate ecclesie sue diocesis quādā parrochialem ecclesiam etiusdem diocesis (rectoris ipsius accedente consensu) post cessum vel decessum rectoris hmōi dicte ecclesie collegiate vnitā: nunc ꝛo predictam ecclesiam vigore noue constitutionis vacare contingit quodā alto curato beneficio electo a rectore prefato ⁊ prefata ecclesia re ⁊ verbo dimissa: hinc queritur an prefata vnio sub forma prescripta locum sibi vendicet reseruatione dicte constitutionis non obstante: vel econtra.

Respōsio. ¶ Sub cōstitutione cadit: vel reseruatur vīo nostro.
Respōsio. ¶ Item habitatur si predicta vel consimilis vnio facta fuerit per sedem apostolicam: ⁊ sub forma predictorum verborum quis iuris: ¶ Respondetur vt supra proximo: nunc tamen legitime ñ facta vnio.
¶ Item quidam archidiaconus in suo archidiaconatu obstante sibi longa consuetudine non pōt inquirere nec suspendere nec excōicare vel absolvere nec aliquā iurisdictionem exercere: sed ecclesias rectoꝝ sui archidiaconatus visitare potest ⁊ procurationes ab eis recipere dumtaxat: queritur cū alis talis archidiaconus nullā habeat parrochialem ecclesiā annexā dicto archidiaconatui: an ex premissis sub forma dicte constitutionis nouē curam animarum habere repatur: Et est querentis intentio: vtrum oratio solita posita prope finem ꝓstitutionis predicte necnō ibi: ⁊ illa quoꝝ ministris ratione beneficiorum huiusmodi competit visitare inquirere procurationes recipe suspendere ⁊c. ponatur pro continctiua in casu dicte ꝓstitutionis. ¶ Cōprehendit sub ꝓstitutione.
Respōsio. ¶ Item cuidam bñficium curatuꝫ obtinenti pluꝛiuꝫ est de quodā archidiaconatu in quadam cathedrali ecclia: cuius archidiaconatus rōne idem Ārchi. caput est cuiusdaꝫ ecclie collegiate secularis: hic Ārchi. est in possessione pacifica vel quasi visitandi ⁊ pcurationes recipiendi dūtaxat. Ceteruꝫ possessionē dicte collegiate ecclesie nec habet nec habuit nec regimen canonicoꝝ ipsius nec quicqꝫ percipit de decimis ⁊ alijs fructibus beneficij sui predicti: ollus his de facto per alīū occupatis ⁊ detentis. Et his queritꝫ cuꝫ prefatus Ārchi. pro parte sit in possessione iurium spūalium ꝑdicti archidiaconatus: ⁊ pro parte non: cum curā nō habeat personarum sue collegiate ecclesie predicte: ⁊ super ea ⁊ alijs iuribus ipsius pendeat lis in curia: vtrum talis archidiaconus retinendo istud curatum beneficium: pena noue ꝓstitutionis astringat: ¶ Curam habet ⁊ sub constitutione cadit.
Respōsio. ¶ Item quidam in ecclesia collegiata a iurisdictione ordinarij exempta ⁊ apostolice sedi subiecta obtinet decanatum ⁊ in ea est capnt capitulū: ⁊ ad decanatuꝫ assumitur decanus per electionem nec electus a capitulo alia cōfirmatione indiget de ꝓsuetudine: sed tñ electus ĩstituitur ⁊ installatur a capitulo de consuetudine supradicta: ipse ꝛo decanus rōne dignitatis cōuocat canonicos ad capitulū: ⁊ habet in capl̄o primā vocē: vox tamē ipsius plus ꝛo simplicis canonici in effectu nō operatur. Ipse per se insolidū ratione dignitatis nec visitat nec pcurationes recipit nec excōicat vel suspendit aut ecclaꝫ interdicit nec audit confessiones vel absolvit: nec predecessores eius vna cū suo capitulo predicta cōsueuerunt exercere: ĩ ipse ⁊ predecessores eiusdē vna cum suo capitulo excessus clericoꝝ predicte ecclesie interdum delinquentium coꝛrigere consueuerūt: ⁊ puntre per choꝛ primationē ⁊ distributionum grossoꝝ fructuū beneficioꝝ que in ipsa ecclesia obtinent: ⁊ ad ipsius capli dispositionē pertinent suspensionē ⁊ subtractionem ⁊ ipsoꝝ delinquentium corporum detentionem: aliqñ dūtaxat citra alicuius alterius iurisdictionis spūalis exercitiū: videlicet visitādi coꝛrigendi procurationes recipiendi excōicandi suspendendi: vel aliter seu alīs interdicēdi confessiones audiendi: penitentias ĩponendi vel absoluēdi. Quare cū dubitet an in casu simili cōstitutō noua ꝓfata loquens de beneficijs curam habentibus animaꝝ vendicet sibi locū: queritur vtrum decanus decanatū predictū cū alio beneficio seu dignitate curam alaꝝ habente tacta ꝓstitutione antedicta ex dispēsatione ducū obtēta possit licite retinere sine pena ꝓstōnis etiscē. ¶ Curā hꝫ ⁊ sub ꝓstone cadit.
Respōsio. ¶ Iteꝫ in regno Sicilie cōtigit ecclie parrochialeꝫ atqꝫ curate ꝓuenerunt per apticam sedē ac etiā per ordinarios plures vni dignitates: ⁊ alīs prochialeꝫ ecclias siue cu-
ratas obtinenti cōferri: Iꝫ illi quibus conferebantur essent impuberes quandoqꝫ: vel legitima etate minores. Et qꝫ ecclesie supradicte quantum ad eos quibus taliter cōferebantur non ceuebantur esse ꝑm cōsuetudinem a lōgis retro tēporibus in dictis partibus obseruatā: quia cura earum in ipsis per capellanos etiam non perpetuos gerebatur. Cum itaqꝫ multi fuerit in curia romana ac regno predicto ⁊ alīs partibus qui per collationē apostolice sedis ⁊ ordinariorū obtinuerint plura ⁊ multa talia beneficia: qne ex virtute ꝓstitutionis prefate nuper edite super curatis beneficijs dimittēdis oportet eos dimittere: pinm esset qꝺ circa eoꝝ indēnitatem apostolica benignitas prouidere dignaretur: ⁊ sanctitati nostre placeret. Modus cōgruus videtur qꝺ quantum ad tenorem cōstitutionis predicte beneficia parrochias habentia: siue curas in partibus supradictis decernerentur: per inde haberi ac si fuissent ipsa ⁊ ipsoꝝ cure per perpetuos vicarios gubernate: ⁊ qꝺ futuris tēporibus per vicarios ppetuos gubernentur: ⁊ qꝺ illi qui dicta bñficia obtinebant ⁊ nōdum dimiserunt ipsa non teneantur dimittere: si qui ꝛo dimiserint eadem ad ipsa (quotcūqꝫ fuerint) auctoritate nostra restituantur in integrū: ac ad eoscē redeant: ac si ea nullatenus dimissent: constitutione predicta in contrarium super hoc edita non obstante.
Respōsio. ¶ Dubitant ⁊ de prouisione faciendā deliberabitur.
Respōsio. ¶ Item queritur vtrum prefata constitutio astringat aliquem habentem ecclesiam curatam ⁊ canonicatum et prebendam sacerdotalem simul: qui canonicatus et prebenda requirunt residentiam personalem.
¶ Non cadit sub constitutione.
¶ Item in quadam ecclia cathedrali fuit olim facta cōpositio inter ꝑm ex vna parte: ⁊ capl̄m ex altera qꝺ vicaria quecqꝫ collata fuerat clericis: qcqꝫ laicis foli canonico per ꝑm ad quē spectabat collatio ꝓferretur: qui vicarius nihil spāliter habet in ecclesia: nec habet aliqs officiū: nec aliquam prerogatiuam: sed de obnēttionibus curie vel iurisdictionis secularis ciuitatis habet tertiam partē: ⁊ in hospitio vicarie habet carcerem ⁊ custodem: qui vna cum custodibus episcopi custodit captos.
Respōsio. ¶ Dubitat ⁊ de prouisione faciendā deliberabitur.
¶ Iteꝫ in eadem cōpositione continetur qꝺ vnus archipresbyteratⁿ⁹ qui appellatur a nobis cathedraticus eccl'. vtpote archipresbyteratus Ferrarien. solet canonico cōferri: nonnūq archipresbyter habet aliquam prerogatiuā in ecclia vel ciuitate: sed habet ecclam curatā annexam archipresbyteratui: ⁊ visitat certas ecclias etiam contra resistentes visitationi potest censuraꝫ ecclasticam exercere: sed aliam iurisdictionē non habet: dispensatum est cum tali auctoritate apostolica qꝺ possit dicta beneficia retinere vna cum quadam ecclia: cuius cura per vicarium perpetuum gubernatur. Nunc dubitatur: an dicti duo vicariatus ⁊ archipresbyteratus possint dici bñficia in eadē ecclia. Ratio dubitationis est: cum sola nomina habeāt ab ecclia cathedrali: ⁊ solito canonicis conferantur.
Respōsio. ¶ Non cadit sub constitutione.
Respōsio. ¶ Iteꝫ dubitatur: an cōstitutio execrabilis extendat se ad prefata tria bñficia. ¶ Cōstitutio nō extēditur.
¶ Quidam habens vnam ecclam curatam sine perpetuo vicario curatā in qua est perpetuus vicarius: queritur an possit non obstante noua ꝓstitutione vtrūqꝫ retinere: maxime si sup hoc fuerat cuꝫ eodē legitime dispēsatum. ¶ Respō. qñe per ꝓstōnem tñā.
Respōsio. ¶ Item cum ꝓstitutio liget intra mēsem a tpe notitie: ⁊ ꝓstitutio ipsa nondum sit publicata nisi in romana curia: sed ad aliquos extra curiā puenīat per famaꝫ seu rumorem: ⁊ ad aliquos per relatum quorūdaꝫ dūtaxat: queritꝫ a quo tpe incipiat currere dictus mēsis antecqꝫ cōstitutio ipsa per ꝓlatos vel deputatos ab ipsis sufficiēter pu-
blicata in ecclijs cathedralibus coꝛdes: ⁊ alijs locis solēnibus in quibus consueuerunt talia publicari.
Respōsio. ¶ A tēpore notitie: alīs a tempore cōstitutionis noue.
¶ Item cum per cōstitutionem eādem dimitti debeant bñficia curata intra mēsem vnico retento dūtaxat: ⁊ alia dimitti debeant: ne duꝫ verbaliter: sed etiā realiter: ⁊ absentes a beneficijs in curia: vel alibi existētes verbaliter ea dimittāt ⁊ realiter qꝺ possint: queritur an per hoc fit ꝓstitutioni satisfactū: dum tñ postmodū non impediant per se vel alios illos quibus dīs papa de beneficijs sic dimissis seu resignatis dauerit prouidendum.
Respōsio. ¶ Faciant regulariter vt ciuius possint.
¶ Adomat⁹ de graphicano significauit paternitati nostre: ⁊ ꝙ. Prelatus curam animarum habentes cadunt sub constitutione in qbus non sunt perpetui vicarij. Pa schasius subdyter significat paternitati nostre: ⁊ ꝙ. Ecclia parrochialis in qua sunt plures sacerdotes: quoꝝ quilibet officiat eam per certas hebdomadas ministrando sacramenta.
Respōsio. ¶ Cadit sub forma.
¶ Iteꝫ prelatus dīs parrochialeꝫ ecclam sine ppetuo vicario cadit in ꝓstōne: habens perpetuum non cadit.
Respōsio. ¶ Qñ si dīt curam loci habet constitutos: qs non.
¶ Item idem in dominus beate Marie thentonicoꝝ Berhleem: ⁊ similibus.

Ioannes. xxij.

¶ Episcopatus tholosanus in redditibus plurimum abūdās in nouam metropolim propter multiplices cās hic expressas erigit: cui pro suffraganeis ecclesie sunt deputate quatuoꝛ ville in nouas ciuitates erecte adiecta eiꝫ illis ecclesia Apamiay. Et quib⁹ episcopis ⁊ archiepiscopis prius fuerāt: quidaꝫ earū cuilibet pro redditibus sit assignatū hic exprimit: ⁊ tādem censure ecclesiastice in rebelles proferūtur. Aduerte qꝺ ecclesia de Ulauro: ⁊ ecclesia de Mirapice sunt sub ecclesia tholosana tanqꝫ suffraganee: Iꝫ de illis hic mentio nulla fiat. Utilitas ex hoc capitulo habet̄: qm cognoscimus cās erigēdi et diuidendi ecclias: alias alijs subyciendi: ⁊ alias ab alijs eximendi: ⁊ ad solū papam hec oia spectare: cui in singulari priuilegio maioꝝ cause maioraꝝ negocia reseruantur. patet in. c. j. de translat. epi. cum suis concor. Capitulum. v.

Messis multa/operarij pauci.

Operarij sunt augēdi aucta messe.

SAluatoꝛ noster cuꝰ nutui cūcta seruiūt in agro mūdi huius messem multā aspiciēs ⁊ operarioꝝ raritatem attendens dīm messis rogandū esse: vt in illaꝫ oparios mitteret censuit: ⁊ ipse id etiā exiens mane veluti paterfamilias diligens horis diei varijs operarios in vineam suā misit. Romanus itaqꝫ pontifex sicut eodem dño disponēte vicarius eius in terris esse dinoscit: sic ⁊ ipsius actibus (inquātuꝫ sinit humana fragilitas) se conformare tenetur. Ubi ergo superexcrescere messem populi: videlicet multitudinem viderit: oparios debet oportunos adyscere: ⁊ iuxta propheticuꝫ verbum augere custodiam: custodes et cultoꝛes idoneos in dominicam vineam destinare. Sane ꝓsiderātes attentius: ⁊ intra pectoris claustra meditatione solli-

Universidad de Deusto
Biblioteca

Pastor singulariũ ouis vultus inspicere.

cta reuoluentes: q̃ in tãta multitudine populi quanta fecũdauit altissimus ciuitatẽ ꝛ diocesim tholosanam: singulorũ vultus nequibat (vt conderet) vnicus pastor inspicere: aut alias partes boni pastoris implere: q̃q̃ duruz erat atq̃ difficile per tam lataz ꝛ diffusam diocesim ad vnũ tñ a personis ecclesiasticis ꝛ mundanis recursum haberi. Attendentes etiam q̃ lz tholosanus episcopatus redditibus abũdaret immensis: non tamẽ supererat hucusq̃ memoria q̃ ex suo: uz opulentia copiosa redditurum aliquid in ecclesia vel diocesi tholosana prouenisset in diuini cultus augmentuz: immo sic ex adipe prodierat ꝛ prodibat iniquitas: vt multo iam tempore luxus circa carnis desideria euectionum põpa immẽsitas clientele immoderata diffluxio in parentes: sumptus enormes aut vsus extraordinary sibi vendicassent ibidem quasi totum patrimoniuz crucifixi: et verecũdum erat: ne pẽsul vnicus tholosanus incrassatus ꝛ dilatatus: et excessiuis huiusmodi opibus: als superbus periculose recalcitrans deuz factorem deseliqueret: ꝛ a suo salutari recedẽs pernicioso exẽplo in subditos diriuaret. Pẽsantes quoq̃ q̃ sancte memorie Clemẽs papa. v. predecessor noster: eo etiaz tẽpore quo ciuitas ꝛ diocesis ante facte longe minus in populo ac redditibus affluebant: tamẽ extunc benedicente domino incredibiliter creuerint in vtroq̃ ꝛ iugiter crescere dinoscãtur: spiritu beate ꝓsiderationis inductus ad diuisionem episcopatus eiusdem firmiter dum viueret intẽdebat: lz morte preuentus suũ in hac parte nequiuerit implere conceptũ.

Iniquitas sepe pdit ex adipe ꝛ opulẽtia.

Diuitie: q̃q̃ sunt cã vel relinquẽdi.

¶ Nos pium predecessor nostrorum proposituz in effectum volentes adducere: ꝛ tam dissipare malum q̃ predictor redditurum copia excessiua produxit q̃ etiam cultũ augere diuinũ: ꝛ spiritualem animarũ profectũ: que (si iuxta facultatis exigẽtiam ꝛ diffusam latitudinẽ dicte diocesis sufficiẽs numerus in eadẽ vtilitate presulum deputet) in dubio prouenire speramus ꝓmouere salubriter intendẽtes. ꝓmissis ꝛ aliꝫ suadentibus iustis causis: ex certa nostra scientia de fratruz nostror consilio concordi ꝛ apostolice plenitudine potestatis: ad laudẽ dei exaltationem ecclesie fideliũq̃ salutem: episcopatũ ipsuz dictãq̃ diocesim tholosanam apostolica auctoritate diuidimus in quinq̃ dioc. quas per certos distingui limites faciemus. Volentes ac decernentes q̃ ꝓter ciuitatem tholosanaz: que suam ꝓpriaz ꝛ distinctã habebit diocesim certis finib' limitanda: subscripte quatuor ville quaruz quãlibet eisdem consilio ꝛ auctoritate in ciuitatem erigimus ꝛ ciuitatis vocabulo insignimus: scilz de mõte Albano pridez de Laturceñ. dioce. cui adyacietur certa pars dicte quondam dioc. tholosane ac sancti ꝑapuli de Riuis ꝛ de Lũberijs de ipsa quõdam tholosana dioce. existẽtes. iiij. separatas dioce. habeant certis limitibus distinguẽdas: q̃q̃ beati ꝑMartini de mõte Albano: vbi corpus sancti Theodori cõfessoris dicit esse reconditũ predicte ciuitatis montis Albani: ꝛ beati ꝑapuli dicte ciuitatis sancti ꝑapuli: Marie de Lũberiaco ciuitatis prefate Lũberiaci: necnon beate ꝑMarie de Riuis eccl'ie ipius ciuitatis Rimeñ. sint decetero ꝛ habeantur perpetuo ecclie cathedrales. Et q̃ ecclesia tholosana sicut solẽmori statu ꝛ conditione potioꝛi refulget: sic ꝛ grãdiozis honozis titulis esserenda est: ipam hucusq̃ suffraganeam eccl'ie Narboñ. ac totam quõdam dioce. tholosanam de fratrũ nostroꝛ cõsilio: ꝛ ex certa nostra sciẽtia ꝛ aplica plenitudine potestatis: ab omni iurisditione potestate: ac subiectione archiepi capituli ꝛ eiusdẽ ecclesie Narboñ. penitus eximẽtes: eam ad laudem diuini nois ꝛ honorez ecclesie sancte sue in archiepalem seu metropolitanam erigimus: eãq̃ honoꝛibus ꝛ insignijs sedis metropolite decoramus auctoritate aplica decernendo: vt exmũc pro metropolitana ecclesia in perpetuũ habeatur. Et ga etiam dignum est: vt exquo de filia facta mater metropolitice dignitatis suscepit insignia: suffraganeoꝛ congruũ numerum filiarũ ac decentem prouinciam habeat: vt ad iudicium archiepiscopi tholosani qui pro tẽpore fuerit omnes cause suffraganeorum episcopoꝛ ꝛ personaꝛ ecclesiasticaꝛ ac ciuitatum eiusdem ꝓuincie: iuxta sacroꝛ statuta canonuz referant. ¶ Nos prefatas quatuor ciuitates ꝛ ecclias cathedrales cum eaꝛ dioce. (vt premittit) distinguendis: necnõ ciuitate ꝛ ecclesiam Apamiaꝛ cũ sua dioce. exmũc ipsius ecclesie tholosane suffraganeas: ac de ꝓuincia tholosana in ꝑpetuuz fore decernimus ꝛ iure metropolitana subycimus ꝛ subiectas esse volumus eas illi. ꝓnoiatas mõtis Albani que de dioc. Laturceñ. ꝛ Byturicen. ꝓuincia et Apamiaruz ciuitates ꝛ ecclias que de ꝓuincia Narboñ. hactenus fuisse noscunt: necnõ reliquas tres ciuitates ꝛ ecclias sancti ꝑapuli Rimeñ. et Lũberiaceñ. que ab olim de dioce. tholosana fuerũt cum eaꝛ dioce. conuentibus: collegijs: siue capitulis: a iurisditione potestate: ac subiectiõe qua eccl'ie Byturicen. ꝛ Narboñ. archiepiscopoꝛ ac Laturceñ. ꝛ quondam tholosana epoꝛ: capitulorꝛ: ꝛ abbatum: atq̃ conuentuum ꝛ ordinarioꝛ quoꝛũlibet alioꝛ ecclesiasticoꝛ: quibus quomodolibet fuerant hucusq̃ subiecte: auctoritate presentium perpetuo eximentes de predictoꝛ cõsilio ꝛ plenitudine potestatis. De bonis aũt redditibus

Ecclesia tholosana fuit olim suffraganea narbonen. eccle

Ecclesia vna: q̃sq̃ fit mat' ꝓ filia.

Ecclesia tholosana q̃dtuz habuit i redditibus.

ditibus q̃dtuz ꝛ iuribus dicti quõdam epatus thol. ipsi tholosa. decez milia ꝛ singulis alijs ꝓdictis ecclesijs (apamiaꝫ exceptaꝫ: cui de ipsis bonis redditibus ꝛ ꝓuentibus iuribus vltra illa que habere dinoscit certam assignabimus portionem nostris alijs lẽis distinguẽdam) singula q̃q̃ milia li. turoñ. annui redditus ꝛ ꝑpetui ꝓuentus: que qdem vnicuiq̃ illarum fuisq̃ põtificibus (dignitate ac onere: ꝛ circũstãtijs alijs attẽte pensatis) debere sufficere vidimus: preter redditus ꝓuentus ꝛ iura que ad predictas ecclesias ꝛ ꝓuentus earum antea pertinebat de quibus ad honozem dei ꝛ ipsarũ ecclesiarum cõmodum intẽdimus ordinare: exmũc auctoritate predicta de ꝓsilio ac plenitudine memoratis cõcedimus/donamus: ac etiaz deputamus ꝓpiẽnda integraliter per ipsarum ecclesiaruz ꝓsules qui pro tẽpore fuerint in rebus et locis cuilibet magis adiacẽtibus ꝛ vicinis: iuxta distinctionẽ seu limitationem dioc. singularuz per alias nostras lẽas faciẽdaz. Interim tamen/distinctione seu limitatione predicta pendente/volumus q̃ eoꝛ q̃libet sũmam eum ꝓtingentem pro rata accipiat annuatim de bonis redditibus ꝓuentibus ꝛ iuribus ante dictis per manus eoꝛ quos ad hoc ꝓuiderimus deputandos. Residuuz vo redditurum ꝓuentuuz ꝛ iurium ipsoꝛ q̃ (facta de illis: vt premissuz est assignatione) superierit: necnon iurisditionem spũalem ꝛ tẽporalez que ad dictuz quõdam epatum tholosañ. ꝓsq̃ ad tẽpus diuisionis huiusmodi pertinebat: ꝛ que/distinctione seu limitatione post facta pendente/faciemus per idoneas exerceri ꝓsonas. Ac beneficia etiaz si dignitates personatus: ac officia existãt (exceptis his ad que quis per electionez assumitur: ꝛ in gbus vel ad que auctoritate ẽarum aplicarum alicui seu aliqbus ius est aliq̃ acqsitum: gbus per id nulluz volumus ꝓiudiciuz generari) nũc ꝛ in antea vsq̃ ad distinctionez dioc. vacatura dispõni nostre ac sedis apostolice de fratruz ipsoꝛ ꝓsilio reseruamus. Decꝛgitur per dicte sedis prudẽtiam circũspectam sic statuta salubriter ꝛ vtiliter ordinata: perpetuis esse valitura tẽporibus ꝛ robur incõmutabilis firmitatis obtinere volentes: auctoritate ꝓdicta districtius inhibemus ne aliqs cuiuscũq̃ preeminẽtie ordinis cõditionis aut status: etiaz si archiepali vel epali seu regia ꝓfulgeat dignitate: huiusmodi ordinationem apo. reseruationez ꝛ alia supradicta quouis modo turbare seu q̃libet impedire ꝓsumat. Nos enim exmũc irritum decernimus ꝛ inane: si secus sup his a quoq̃ quauis auctoritate ꝓtigerit attentari. Et nihilominus in eos qui ex certa scientia cõtrariuz ꝓsumpserint: nisi infra octo dierum spatiũ post publicationẽ ꝓsentiuz resipuerint cum effectu: excõicationis in personas ꝛ interdicti in vniuersitates ac suspensionis in cõuentus capitula siue collegia: de cõsilio ꝛ auctoritate predictis sentẽtias ꝓmulgamus: a qbus non nisi per romanum pontificem absolutionis beneficium (preterq̃ in mortis articulo) valeant obtinere.

Excõicatio interdictum ꝛ suspensio in diuersa se extendit.

¶ Nulli ergo hoium liceat hanc paginam nostraꝫ diuisionis volũtatis ꝓstitutionuz erectionuz insignitionũ exẽptionum decorationis subiectionis/ꝓcessionis/donationis/deputationis/reseruationis/indibitionis/ꝓmulgationis/infringere: vel ei ausu tẽ. Datũ Auinion. vij. kal. July. pontificatus nostri anno. j. ¶ Idem.

¶ Impedientes epatus tholosani erectionem in eccl'iam cathedralez ꝛ eius diuisionẽ in q̃q̃ dioceses: vltra penas in cõstitutione supioꝛi declaratas perdant feuda ꝛ quecũq̃ bñficia spũalia ꝛ tpalia. Et si fint persone eccl'iastice efficiũtur inhabiles ad quecũq̃ beneficia eccl'iastica.

Laplin. vj.

Nper certis ex causis que nostrum ꝛ fratruz nostroꝫ animos ad id rationabiliter induxerũt: quõdam epatum tholosanum in archiepalem seu metropolitanã erexim̃us eccl'iam: quamoꝛ villas quaruz quãlibet insigniuimus vocabulo ciuitatis quatuor cathedrales eccl'ias creauimus: vnam videlz in villa mõtis Albani: quõdam Laturceñ. dioce. adyciendo sibi certa parte quõdaz dioc. tholo. alteram in villa Lũberiaci: aliaz in villa sancti ꝑapuli: ꝛ aliã in villa de Riuis et de robestria quõdam tholosa. dioce. Quas quidez ecclesias vna cum Apamiaꝫ ecclesia tanq̃ suffraganeas subiecimus ipsi metropolitane tholosane ecclesie. De bonis quoq̃ ꝛ redditibus dicti quõdam episcopatus tholosanus taz ipsi tholo. q̃ predictis ecclesijs suffraganeis certam portionem quam vnicuiq̃ illarum debere sufficere vidimus ꝓuidimus assignãdam: totali bonoꝫ ꝛ redditurz ipsoꝛuz residuo dispõni nostre ac sedi apo. reseruato. Alia etiam circa ꝓmissa: fecimus/decreuimus/ꝛ ordinauimus/ex certa nostra scientia: de ipsoꝫ fratrum cõcordi ꝓsilio ꝛ apostolice plenitudine ptãtis districtius inhibẽtes: ne qs cuiuscũq̃ preeminẽtie ordinis cõditionis: aut status: etiam si archiepali dignitate fulgeret: ipam ordinationem nostram impedire ꝓsumeret: vel turbare ac decernentes exmũc irritum ꝛ inane: si secus sup his a quoq̃ ꝙquauis auctoritate/cõtigerit attentari. Et nihilominus in eos qui ex certa scientia cõtrarium facerent: nisi resipuerint cum effectu infra octo dierũ spatium post publicationez ordinationis ipsius excõicationis in personas interdicti in vniuersitates ac suspensionis sentẽtias in capitula ꝙuentus siue colle-

Universidad de Deusto
Biblioteca

gia duximus promulgandas: prout hec et alia in apostolicis lris[a] inde confectis plenius ptinent. Verum qz ipsa nra ordinatio: eo efficacius z inuiolabilius speratur seruari quo pluriũ z grauioꝝ vallata fuerit adiectione penarum. Nos ad obseruationem incõcussam ipsius: eo amplius anhelãtes quo euidentius in diuini cultus augmentũ z salutem fidelium aiarũ nosc̃it redũdare: prefatis adyciendo sentẽtys: oẽs z singulos scienter turbantes: aut impedientes ordinationem eãdem: aut aliqua in illa ꝓtenta: seu turbãtibus vel impediẽtibus dantes consilium/auxiliũ/vel fauorẽ: directe/vel indirecte: publice vel occulte: cuiuscũq; sint cõditionis/dignitatis/ordinis/aut status/ecclesiastici vel mũdani: etiaz si archiepali vel epali: aut maiori vel supiori pfulgeant dignitate: nisi infra octo dierum spatiũ post publicationẽ pseniũ ab huiusmodi impedimẽto seu turbatione ac ipensione ꝓsily/auxily/vel fauoris resipuerint: cuꝝ effectu feudis/locationibus/officys/z beneficys qbuscũq; spualibus z tẽporalibus: etiaz si dignitates vel prelature queuis fuerint que ab ecclys seu in ecclesijs qbuscũq; obtinebũt seu obtinent ex certa nostra scientia: z de ipsoꝝ fratruꝝ ꝓsilio z aplica plenitudine potestatis priuatos esse decernimus ipso facto. Et sic libere ipsa feuda locationes vel officia: aut bñficia spualia et tẽporalia/dignitates z plature ad ipsas ad quas spectant reuertantur ecclias: z deuoluantur ad rectores capitula seu collegia eoꝝdem: qp de illis pro sua volũtate disponant. Et ad dignitates et plaluras per electionẽ: aut alium modũ licituꝝ idoneas psonas assumant: psonasq; ecclastricas que culpabiles fuerint in premissis: inhabilitamus ad quecũq; ecclesiastica bñficia obtinẽda. Nulli ergo oino hoium &c. Datum Auinion. tiy. nonas Aug. pontificatus nostri anno. j.

[a] Litteris. Intelligit de.c.ũ. pri. qui propter istaz z sequentez extrauagãtes tamdudum impressas: curauimus imprimendum.

I dez Bartholomeo electo narb. dioce. Aguelmo de Blauia Engolimeñ. Eduen. archi. z magistro Berẽgario de Lagus Lemouicen. z Narboneñ. ecclesiarum canonico.

¶ Executores quatuor dantur ad penas superiores soleniter publicandas. Capitulum. vij.

Nuper ex certis causis que nostrũ z fratrũ nrorum animos id rõnabiliter induxerunt &c. vt. ũ. pri. vsq; ad bñficia ecclastica obtinenda. Quocirca discretiõi vestre per apo. scripta mãdamus quatenus priuationez z inhabilitationẽ nram hmõi vos oẽs seu tres vel duo/siue vnus ex vobis per vos vel alium seu alios in ecclijs z solẽnibus locis z alijs: de qbus z quotiẽs expedire videritis soleniter publicetis: ne quisq; valeat circa id ignorãtiaz allegare. Datũ Auinion. y. idus Nouembris: põtificatus nri anno. viij.

I dem Arnaldo electo Lumbarien.

¶ Dispẽsat cuꝝ quoda abbate vt ep̃s possit eũ lz defectũ patiat in ordinib⁹ z etate. Ex hac z sequenti cognoscimus cãs z formas dispensandi. Lab. vij.

Nuper ex certis rõnabilibus et manifestis causis: que ad hoc nostrũ aiuz induxerũt ciuitatez Luberi. olim villã de Luberi. tunc infra Tholosane diocesis limites ꝓstitutam: qui locus ĩsignis ac multiplici cõmoditate dotatus existit de fratrum nrorum ꝓsilio z aplice plenitudine ptãtis per lras nras sub certa forma in ciuitatem erexerimus: ciuitatisq; vocabulo duximus decorãdam: statuentes ac etiaz decernẽtes vt eccl̃a abbatie illius loci de Luberi. ordinis sancti Augustini: extunc haberet z existeret cathedralis: ac deinde volẽtes eidem eccl̃ie de pastore idoneo salubriter puidere: in te abbatem eiusdẽ eccl̃ie/virum vtiq; ĩfatum z ĩfaz sciẽtia pditum/vite ac moruꝝ honestate decoꝝ: discretionis z ꝓsily maturitate ꝓspicuum direxerimus oculos nostre mẽtis: teq; (nõ obstante defectu etatis z ordinũ quez pateris: cum tonsuratus modo in clericum: z in. xxvij. etatis tue anno: vel circa ꝓstitutus esse dicaris: super quo tecũ gratiose duximus dispẽsandũ) de fratrum no. cõ. ipsi eccl̃ie pfecimus in epm z pastorem: curã z administrationẽ ipsius eccl̃ie tibi in spualibus z tpalibus cõmittendo. Unde lz nondũ sit tibi munus cõsecrationis impẽsum: nec apostolicas lras ꝓmotionẽ tuam huiusmodi cõtinentes (cum illas nõ habeas) possis ostẽdere. Nos tibi vt (cõstitutione fe. re. Greg. pape. viij. predecessoris nostri: z qualibet alia sup hoc in cõtrarium edita nequaq; obstãte) possis eiusdẽ eccl̃ie Luberi. z quorumcũq; bonoꝝ ipsius administrationẽ accipere ipsamq; administrationẽ libere exercere/auctoritate pseniũ indulgemus. Cõtradictis &c. Datum anno quarto: vt supra.

Dispensatione facile obtinet qui multa qualitatib⁹ pollet.

I dem venerabili fratri Bertrando epo montis Albani ad vniuersalis eccl̃ie regimen exercendum diuina dispẽsatione vocato.

¶ Portantur quedam in multis cõmendatum: vt curam pastoralem administret in eccl̃ia que de nouo fuerat in cathedralem erecta: dic autẽ ĩmenies multa notatu dignissima que debeant lectores ad deuotionem accendere. Lap̃m. ix.

Ad cuiuslibet status eccl̃ie aciez sollicite cõsiderationis extẽdimus: pastorales partes officio vigilãti adhibentes vt eaꝝ singule pastoribus gubernent idoneis: z prouidis rectoribus disponant: Quoꝝ dispẽsatiõe puida z puidẽtia circũspecta (illius cooperãte clemẽtia qui vere

Eccl̃ie cathedrales dicuntur esse ꝓpe papã attendendas.

pastor z rector agnoscitur) spiritualiũ z tẽporaliũ ꝓficiant incremẽtis. Super si quidem ex certis z rõnabilibus causis que ad hoc nrz animum induxerunt ciuitatẽ olim villã montis Albani: tunc ĩfra limites Laturceñ. dio. ꝓstitutã: qlocus ĩsignis existit ac vbertate mltiplici boiuz z reruz exuberat/de fratrũ no. cõ. z apo. plenitudine ptãtis ciuitatis vocabulo duxim⁹ decorãdam: statuẽtes ac etiã decernẽtes vt eccl̃ia monasterij illi⁹ loci Mõtis albani monastery casa dei ad ro. ec. mllo medio pertinẽtis ordinis sancti Benedicti clare montẽñ. dio. tunc ĩmediate subiecta: extũc haberet z existeret eccl̃ia cathedralis: postmodũ vo de celebri ac salubri promotione ipsius eccl̃ie montis Alba. vt spõsi solatio letaret sollicite cogitãtes: ac volentes illum eidem pficere in pastorẽ: de quo certã haberemus noticiã qp eũ clara moꝝ ĩsignia redimirẽt: nec esset dubia eius charitas circa plebẽ suo regimini cõmittẽdã z in cuius fiducia ꝓsisteret salubriter securitas subditoꝝ. Ad te tũc monasterij predicti abbatẽ quem literarũ scia preditũ: vite z moꝝ honestate decoꝝ: discretionis z ꝓsily maturitate conspicuũ: in tẽporalibus prouidum: in spualibus circũspectum: nobis z fratribus nostris placida tua ꝙuersatio ꝓtinuata diu apud se. apo. approbauit: direxim⁹ oculos mentis nostre. Quib⁹ oĩbus debita meditatione pẽsat: de psona tua nobis z eisdẽ fratrib⁹ ob tuoꝝ exigentiã meritoꝝ accepta: de ipsoꝝ fratrũ consilio z apostolice plenitudine ptãtis eidez eccl̃ie mõtis Alba. puidimus: pficientes eidem sancte eccl̃ie tcipsum in pastorem: tibiq; curam z administrationẽ illius in spualibus z tpalibus cõmittendo ac tibi postmodũ faciẽdo per venerabilẽ. f. n. berẽga. epm tusculañ. munus ꝓsecrationis ipẽdi: Firma spe fiducia q; tenẽtes qp eadem eccl̃ia monasterij Albani (dñica assistẽte clementia) per tue circũspectiõis z idustrie studium fructuosum feruabit a noxys z aduersis: z spualibus z temporalibus pficiet ĩcremẽtis. Tolle igit dei iugum tam leue collis humilij qp suaue: ac dilectiõe pascẽdũ suscipe gregẽ eius: super quẽ noctis vigilias dilectus solicitusq; custodit: vt liber non pateat aditus inuasoꝝ: z dominus insuspicabili hora venturus si te ĩuenerit sic agentẽ cursu consũmato qui tuo laborj preponitur: z horuz fide seruata que tue solicitudini cõmittuntur te repertũ fidelem in modico supra multa constituat: ac in dilecta gaudiorũ suorum tabernacula introducat. Datũ &c. an. xiij. I dẽ Ug. õ mirabel. canoni. ebreduneñ. collectori fructuum primi anni &c.

Prelatus bon⁹ multa bõa facit eccl̃ie.

Jugũ dei est leue et suaue.

Fidelis z modicus supra multa cõstituet.

¶ Declaratur an collectoꝝ fructuũ primi anni omnium beneficiorũ ecclesiasticorum vacãtium z vacaturorum vsq; ad certi temporis spatiuz deputatorum pro camere apo. onerib⁹ facilius supportandis: possit cum obtinentibus beneficia conuenire: z an altaria dotata eadant sub ea reseruatione vel. Capitulum decimum.

Postulasti per apostolice declaratiõis euidentiã edoceri qd tibi sup dubys ĩfrascriptis circa cõmissam tue industrie recollectionẽ fructuũ predictorũ (als prebendaꝝ aut bñficiorũ) iminẽtibus sit agendũ. Tue itaq; ꝓsultationi bre. rñdentes te scire volumus bñplaciti nostri esse sup fructibus bñficiorũ que ita reperies in solutione decime iuxta veꝝ taxata valorẽ qp illuz nequaq; excedunt: eũ obtinẽtibus hmõi beneficia qui melius z vtili⁹ dioc̃esanis locorũ (in quibus hmõi beneficia fuerint: quoꝝ consilia in hac pte regras) z tibi videbif valeas cõuenire. Nos enim ipsoꝝ dioc̃esanorum z tuã conscĩam super his oneramus. Lz autẽ quotidiane distributiões per nos fuerint a perceptione fructuuz predictoꝝ excluse: hoc tñ volumus de distributionibus ipsis intelligi que dantur eis qui horis intersunt: sic qp ille que solũmodo his qui sunt in ciuitate vel loco presentes q̃uis horis nõ interfuit eisdem: nõ sunt ab onere dicte recollectiõis immunes. Porro declarationem illaz factã per nos in deputatione seu reseruatione fructuũ ꝓdictoꝝ: vt videlz non extendant ad vicarias seu capellanias vt plurimũ a decedentibus institutas ad missas ꝓ ipsis decedẽtibus celebrandas certis ꝓstitutis redditibus ꝓsbytero inibi celebrãti: locũ habere volumus in altarib⁹ dotatis certis feudis vsuaticis seu cẽsibus vt capellan⁹ inibi celebrare debeat pro dotatiõ aiabus certis vicibus singulis septimanis: z in eccl̃ia cathedrali horis itereesse diuinis: dũmodo valor annuus ipsoꝝ altariũ sũmã. xx. libra. turo. non excedat. Aliogn ĩcludant in deputatione seu reseruatione ꝓdictis. Ubi vo ꝓbẽda fuerit in decima pro tanto taxata qp paꝝ posset canonico hebdomadario (cui certũ pro illa seruitiũ iminet in eccl̃ia faciendũ) post perceptionẽ taxationis hmõi remanere: volum⁹ qp de taxatiõe ipsa pro hmõi seruitij onere portionẽ aliquã cõgruaz predicto hebdomadario dimittas: ꝓ iã dicta camera nostra residuũ percepturus. Cetez ꝓbẽdas illorũ q taxationẽ decime soluer̃ recusantes abesse velle se simulãt: vt taxationẽ ipaz diminuere cõpellant̃ ne ꝓ illoꝝ absentiã huius preceptiõe taxatiõis frauderis q̃si nil de ꝓbẽda percipere valeas de q̃ nõ percipiũt aliqd nisi saltẽ in loco vel in ciuitate ꝓsentes: cũ in eccl̃ie fabrica tales prebendas ex integro percipere dinoscaf: declaramus sub deputatiõe seu reseruatione cõprehẽdi ꝓfata: vt videlicet eas iuxta deputationis nre mo-

Conscias aliorꝝ q̃que papa ouerat.

Redditus ꝓ missis celebrandis a decedẽtib⁹ relictis nõ sunt alijs tenus diminuẽdi.

dum percipere valeas: canonicoꝝ ipsoꝝ absentia non obstante. Ridiculum enim esset vt eadē fabrica potiori ꝯ nos ꝑuilegio in talibus vteretur. De illis denicꝫ qui ꝫ per multos menses tenuerint ecclesias vel ꝓbendas: nihil tamen se percepisse asserunt ex eisdem: cum iuxta consuetudinem patrie predecessores eorum testati fuerunt de bonis illarum ꝓpter qō ipsi obtinentes tales ecclesias tibi satisfacere nequeunt de fructibus ante dictis: nihilominus offerētes: qꝫ tādiu fructus ecclesiarum ipsaruꝫ perciplas donec tibi fuerit inde plenarie satisfactum: placet nobis ꝛ volumꝰ vt si est ita: oblationi huiusmodi condescendas: per hoc tamē non tendimus consuetudinem approbare predictam. Datum Auiñ. v. idus octo. pon. no. an. v. Idem.

Papa ꝓcepit de fratrū ē fabrice ꝓuidendo. Testari de bonis ecclesie an clerici ꝓsint. vide no. in caꝑ. ꝓsti. j. de offi. ordi. libro. vj.

¶ Cum ro. pon. ꝓ eccle romane necessitatibus fructus bñficiorꝝ vacantiū vsqꝫ ad certū tēpus reseruasset: circa illā reservationē plurime ambiguitates orte sunt quas ꝫ soluit. Caꝑ. xj.

Fructꝰ bñficiorꝝ a papa qñqꝫ ꝓ eccle ro. necessitatibus reservantur.

Dubitationes sunt amputande.

Actum nōnulle ecclesiastice persone in cathedralibus ecclesijs canonicatus ꝓbendas dignitates personatꝰ ꝛ officia: ac alia beneficia ecclesiastica obtinētes revocare conentur in dubium an fructus redditus ꝛ ꝓuētus primi anni bñficiorum ecclesiasticoꝝ etiam vacantiuꝫ ꝛ que in diuersis orbis partibus vsqꝫ ad triēnium vacare cōtingeret: quos ꝓ ecclesie ro. necessitatibus per nostras sub certa forma literas duximus deputādos iuxta tenorem literaꝝ ipsaruꝫ camere nostre soluere teneantur: ꝓsertim cuꝫ archiepiscopales ꝛ episcopales ecclesie ac regulares abbatie ab huiusmodi solutione fructuꝫ (vt dicunt) in dictis literis eximantur. ¶ Nos dubitationē hmōi amputare volentes auctoritate apostō. declaramus qꝫ cū sub appellatione archiepalis vl epalis ecclesie aut regularis abbatie hmōi ꝓbēde dignitates ꝑsonatus ꝛ officia nequaqꝫ intelligaꝫ: nec etiā includātur ꝓdictos[a] necnō ꝛ ꝓbendaꝝ ꝛ officioꝝ monachoruꝫ monasterioꝝ regularium ac redditus abbatiarū seu abbatū earūdem que in bñficijs ecclesiasticis assignantur: distinctos fructus redditus ꝛ ꝓuētus includi in deputatione ꝓdicta ꝛ dicte camere iuxta ꝓdictaꝝ lr̄arum tenorē debere ꝓsoluī: ac id idem sup solutione oīuꝫ fructuū redditū ꝛ ꝓuentū cōmendatariaꝝ curtuum[b] seu grāgiarum monasteriorum domoꝝ ꝛ locorum conuētualium que ꝓ beneficijs ecclesiasticis (vt predicit) conceduntur (nisi dūtaxat in fructibus illoꝝ que sunt forsan excepta) declaramus ꝛ precipimus obseruari. ¶ ꝓterea cum in aliquib⁹ ecclesijs tam cathedralibus ꝯ alijs ꝓuis ꝛ pot⁹ ꝓ quotidianis distributionib⁹ ipsarum ecclesiarum canonicis ꝛ ꝑsonis de ꝓbendis ipsarū corꝑibus ꝓ die quolibet deputetur: ꝛ etiam interdum certa quātitas bladi: ꝛ qñqꝫ certa pecunie sūma: ꝛ aliquando alterū ꝓ altero ꝓ singulis mensibus vel hebdomadis etiam canonicis studioꝝ causa aut alis ꝓ eorum negocijs de licētia capitulorū ecclesiarū ipsarum ab ecclesijs eisdem absentib⁹ exhibeāt̄ ꝛ etiam ꝓsoluantur: declaramus auctoritate predicta illā bladi ꝯtitatem ꝛ pecunie sūmaꝫ que ꝓ quolibet mense vel hebdomada dictis canonicis (vt predicit) ministrantur nō debere ꝓ quotidianis distributiōibus computari: sed illa tm̄ que ꝓfatis canonicis quotidie ꝓ diurnis ꝛ nocturnis horis distribuūtur sine fraude.

Bona ꝯ dā sunt diurne: dā nocturne.

¶ Adijcimus insuper declarationi predicte qꝫ si obtinenti curatum beneficiū aliud sibi cōsimile collatum fuerit: vel etiā in posteruꝫ conferatur: post secūdi bñficij pacificā possessionē adeptam ꝛ fructuū perceptionē ipsius nihil de fructibus eiusdeꝫ primi bñficij (nisi forsan sup̄ hoc dispensatione canonica sit munitus) ꝓcipe possit. Sed ꝓ dicta camera nostra iuxta formā dictarum literaꝝ recipiantur ꝛ etiam exigantur.

Bñficia vacantib⁹ sunt assumēda virt⁹ filio ꝓfat⁹ ꝛ ꝓuisi.

¶ Ubi vō fructuū reddituum ꝛ ꝓuentū beneficiorum ecclesiasticoꝝ non reperiretur certa taxatio: declaramꝰ auctoritate ꝓdicta qꝫ fructus redditus ꝛ ꝓuentus beneficioꝝ huiusmodi cum vacare contigerit: per medīū diuidant: quoꝝ medietas recipiatur ꝓ camera ꝓdicta: reliquā vō medietatē ille ꝓ sua sustentatione percipiat qui bñficiū huiusmodi dinoscit̄ obtinere. ¶ Bragias autē ꝛ alia loca cisterciēn. ordinis ꝛ aliorum locoꝝ regularium: in quibus gubernatores seu custodes vel administratores ponunt̄ ad tempus ꝛ remouent̄ ad voluntatem superiorum suoꝝ: eorūqꝫ fructus redditus ꝛ ꝓuentus auctoritate declaramus eadem in deputatione predicta ac lr̄is nostris sup̄ illa cōfectis aliquatenus nō includi. Nulli ergo oīno hoc.

Administratores ad voluntē sup̄ioꝝ qñqꝫ sunt removibiles.

Datum Auini. no. Janua. pon. no. an. iij. Idem.

¶ Fructus amboꝝ bñficioꝝ quos qñqꝫ beneficiatus ꝓprius: camere aplice deputant̄. Caꝑ. xij.

Electio cassatur: ꝛ postulatō repellit.

Actum nōnulle ecclesiastice persone reuocare conētur in dubiū an si obtinenti dignitatem vel aliud bñficium ecclesiasticum cui cura iminet alterius: aliud bñficiuꝫ cōferatur: eo casu quo ambo beneficia ipa successiue vacare cōtingit: eorūdem amboꝝ fructus primo anno quo vacant rōne deputationis fructuū reddituum ꝛ ꝓuentuū ecclesiasticoꝝ tunc vacantiuꝫ: ꝛ que vsqꝫ ad certū tempus vacare ꝓtingeret: quos ꝓ ecclesie romane necessitatib⁹ releuādis per nostras literas duximus deputādos nostre camere debeant. Nos ambiguitatez hmōi remouere volētes: auctoritate apostolica declaramus

amboꝝ eorūdem beneficiorum fructus redditus ꝛ ꝓuentus (cum vtrūqꝫ ipsorum vacet) ꝓ eadez camera debere ꝓcipi ꝛ haberi. Nulli ergo ꝛc. Benedictus. xij.

¶ Dispositioni aplice reseruant̄ bñficia curialiuꝫ ꝛ alioꝝ ad curiam accedentiū: vel ab ea recedentiuꝫ si moriant in locis vltra duas dietas legales ab ipsa curia non distantibus. Caꝑ. xiij.

Officiarij pape dū viuūt.

Ad regimē ecclesie generalis: ꝯꝫ inmeriti superna dispositiōe vocati: gerimus in nostris desideris: vt debemus qꝫ per nr̄e diligētie studiū ad quarūlibet ecclesiarū ꝛ monasteriorum regimina ꝛ alia beneficia ecclesiastica: iuxta diuinū beneplacitū ꝛ nostre intentionis effectum viri assumantur idonei: qui ꝓsint ꝛ ꝓsint cōmittēdis eis ecclesijs: monasterijs: ꝛ beneficijs ꝓlibatis. ¶ Premissorum itaqꝫ consideratione inducti: ꝛ suadentibus nobis alijs rationabilibus causis: nōnullorum predecessoruꝫ nostrorum roma. pontifi. vestigijs inherentes: omnes patriarchales[a] archiepales ꝛ epales ecclias: ꝛ etiam monasteria ꝓratus: dignitates: personatus: ꝛ officia: necnon canonicatus ꝛ ꝓbendas et ecclias: ceteraqꝫ beneficia ecclesiastica cum cura vel sine cura secularia ꝛ regularia quecūqꝫ ꝛ qualiacūqꝫ fuerint: etiam si ad illa persone consueuerint seu debuerint per electionez seu quēuis alium modū assumi: nūc apud sedez apostolicam quocūqꝫ modo vacantia ꝛ in posterū vacatura: necnō per depositionem vel ꝓuationē seu trāslationem: aut muneris cōsecrationis suspensionem: per felicis recordationis Joañ. papam. xxij. predecessorez nostrū seu eius auctoritate factas: ꝛ per nos seu auctoritate nostra in antea faciendas ꝙlibet. Necnō si forsitan tpe iam dicti predecessoris alīq in discordia vel concordia electi: vel postulati fuerint: quoꝝ electio cassata seu postulatio repulsa: vel per eos facta renūtiatio ꝛ admissa per ipm̄ predecessorez: vel auctoritate ipsius exstiterint: seu quoꝝ electorū vel postulatoꝝ ꝛ in antea eligendoꝝ seu postulādoꝝ: ac renūtiantiū electionez cassari: vel postulationem repelli: aut renūtiationez admitti per nos: vel auctoritate nostra cōtingeret apud sedem predictā: vel alibi ꝙbicūqꝫ. Ac etiā per obitum cardinaliū eiusdem ecclie romane: ac officialiū dicte sedis. vz. camerarij: vicecancellarij: notarioꝝ auditoꝝ literaꝝ cōtradictarū ꝛ aplici palatij cāruꝫ auditoꝝ: correctoꝝ: ꝛ scriptoꝝ: literaꝝ aplicaꝝ: ac penitentiarij ꝓfate sedis ac abbreuiatoꝝ: necnon cōmensaliuꝫ ꝛ alioꝝ quorūliber capellanoꝝ sedis eiusdem. Et etiaꝫ quorūcūqꝫ legatoꝝ siue nūtioꝝ: ac in terris ecclesie romane rectoꝝ ꝛ thesaurariorꝝ: per dictū Joā. predecessorem: vel nos ſpāliter deputatoꝝ seu missoꝝ hactenus: vel a nobis deputādoruꝫ: aut mittendoꝝ in posterum: nūc vacātia ꝛ in antea vacatura: ꝙbicūqꝫ dictos legatos vel nūtios seu rectores: aut thesaurarios anteqꝫ ad romanaꝫ curiam redierint seu venerint: rebus eximi contigerit ab humanis. Necnō quorūlibet ꝓ quibuscūqꝫ negocijs ad romanā curiam venientiū: seu etiā recedentiuꝫ ab eadem si in locis a dicta curia vltra duas dietas legales non distātibus iam forsan obierint: vel eos in antea trāsire cōtigerit de hac luce. Ac etiaꝫ simili modo quorūcūqꝫ curialiuꝫ peregrinationis infirmitatis: aut recreationis: seu alia quacūqꝫ cā ad queuis loca secedentiū: si eos anteqꝫ ad dictam curiā redierint in locis vltra duas dietas ab eadē curia (vt premittit) non remotis: dūmodo eoꝝ ꝓpriū domiciliū non existat ibidem iam forsan decesserint: vel in posterum eos contigerit de medio submoueri: nūc per obitum huiusmodi vacātia ꝛ in posteꝝ vacatura. Rursus monasteria ꝓioratus decanat⁹ dignitates personatus administrationes officia canonicat⁹ ꝓbēdas ꝛ ecclesias: ceteraqꝫ bñficia ecclesiastica secularia ꝛ regularia cum cura vel sine cura: quecūqꝫ et qualiacūqꝫ fuerint: etiā si ad illa persone consueuerint vel debuerint per electionem: aut quēuis alium modū assumi: que ꝓmoti per dictū predecessorem vel eius auctoritate ad patriarchaliū: archiepaliū: ꝛ epaliū ecclesiaꝝ: necnō monasteriorꝝ regimina obtinebāt tēpore ꝓmotionuꝫ de ipsis factaꝝ nūc vacātia. Et qui per nos seu auctoritate nostra in posteruꝫ ad eadez regimina ꝓmouendi tpe ꝓmotionis hmōi obtinebunt. Necnō etiā que per assecutionē pacificaꝫ quorūcūqꝫ ꝓioratuū/dignitatū/ꝑsonatuū/officioꝝ/canonicatuuꝫ/ꝛ ꝓbēdaꝝ ecclesiaꝝ ꝛ officioꝝ aliorū per nos: vel eūdem Joā. ꝑdecessorem seu auctoritate lr̄aꝝ nostraꝝ: vel ipsius Joā. ꝑdecessoris collatoꝝ ꝛ ꝓferēdoꝝ in posterū: nūc vacātia ꝛ in antea vacatura (plena sup̄ premissis oībus ꝛ singulis cum fratribus nr̄is collatione ꝓhabita ꝛ matura deliberatione secuta) ordinationi dispositioni ꝛ ꝓuisioni nr̄e (donec miserationis diuine clementia nos vlis ecclesie regimini ꝓsidere cōcesserit) de ipsoꝝ fratrū cōsilio auctoritate aplica reseruamus: decernentes exnūc irritū ꝛ inane: si secus super ꝓmissis ꝛ quolibet eoꝝ per quoscūqꝫ quauis auctoritate sciēter: vel ignoranter contigerit attentari. Non obstātibus quibuscūqꝫ cōstitutionibus a predecessoribus nostris romanis pōtificibus editis quatenus obsistere possent super enarratis articulis: vel alicui seu aliquibus eorūdem. ¶ Nulli ergo oīno homi-

Universidad de Deusto
Biblioteca

num liceat hanc paginam nostre reseruationis ⁊ constitutionis infringere: vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit: indignationem oipotentis dei ⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli apostoloꝝ eius se nouerit incursurum. Datum Auinion. iij. idus January pontificatus nostri anno primo. M.CCC.XXXV.

Paulus Uenetus papa secundus.

¶ Beneficia quecũq; sunt dispositioni apostolice reseruata per talem reseruationez sunt affectata ꝙ illoꝝ collatio non tenet si per alium a romano pontifice fuerit facta. Capitulũ. xiiij.

Lites exturiũ dubiꝰ sepe oriunt.

Ad romani põtificis prudentiam ⁊ circũspectionem prouidaz spectare dinoscif: dubia iuris (ex quibus lites graues oriũt in dies) sue declarationis oraculo terminare: put negociorum qualitate ⁊ tempoꝝ conditione inspectis cõspexerit in dño salubriter expedire. Cum itaq; nonulli roma. põtifi. predecessores nostri per diuersas eoꝝ cõstitutiones quas suo tẽpore dũtaxat durare voluerunt: quecũq; beneficia ecclia-stica que sui ⁊ sancte romane ecclesie viuẽtium: ⁊ tunc existẽtium cardinalium familiares continui cõmensales obtinebant: ⁊ in posteruz obtinerent eoꝝ familiaritate durante: etiam si ab ipsa familiaritate per obitum cardinaliuz eorũdem: vel alꝫ recessissent: nec̃iõ illa que etiã fructuum ⁊ puentuum camere apostolice debitoꝝ collectores: ⁊ qui ipsorũ predecessoꝝ tẽporibus sua officia exercerẽt vniti succollectores durantibus eoꝝ officys obtinebant: ac in quibuscũq; locis vacauerint: cum irritatis appositione decreti: ⁊ deinde predecessoribus ipsis sublatis de medio: ac eoꝝ beneficioꝝ occurrentibus vacationibus inter vtriusq; iuris interpretes etiam officiales romane curie sepenumero hesitatuz extiterit: an beneficia huiusmodi ꝓpter reseruationez ⁊ decretũ predicta reseruata vel affecta remãserint: ita ꝙ nullus ꝓter roñ. pon. de illis disponere potuerit siue possit reseruatiõe ⁊ decreto obsistẽtibus supradictis. ¶ Ac cuz ꝓpter ambiguitatẽ huiusmodi varias quoq; iurisperitoꝝ opiones ⁊ discrepationes ipsas aduertere-mus: plerũq; pro reseruatione ⁊ affectione premissis: interdum vo ecõtra ꝓnũtiatum ⁊ diffinitum fore. ¶ Nos qui vigilis more pastoris super his maturo pudẽduz esse ꝓsilio nõ indigne censuimus. Et ꝓpterea in singulis causis super quibusuis bñficys ecclĩasticis eãdem ambiguitatẽ quolibet occernẽtibus vsq; ad nostrum beneplacitum supersedere: mãdauimus cupientes (quẽadmodum nostro incũbit officio) dubijs huiusmodi finez imponere subditoꝝ obuiare dispendys: ⁊ (ne lites fiãt penitus imortales) de oportuno remedio prouidere. Felicis recoꝛdationis

Prelatus vigilẽ pastoꝛẽ imitari dz.

Urbani. v. Greg. ix. ⁊ Bonifac. viij. roma. pontifi. etiã predecessoꝝ nostroꝝ qui ad subimouẽda altercationuz fomẽta ⁊ ambiguitates huiusmodi lucidãdas: declarationes similes per suas lras ediderunt vestigys inherẽdo: ac pudẽ ꝓsiderãtes effectum: per reseruationem manusq; appositionem eorũdem predecessoꝝ in dictis bñficys ineesse ꝓductum per obitum ipsoꝝ nequaq; censeri debere reuocatũ. Romano quoq; põti. manus appositionem predictã tante efficacie: tantecq; virtutis existere: vt etsi ike apostolice superpositionibus beneficioꝝ: aut de prouidẽdo mandatis: in ꝗbus decretum ⁊ reseruatio huiusmodi apponunt ex aliqua causa suum debituz non sortiantur effectuz: facultatem tamẽ prouidẽdi de beneficys taliter reseruatis quibuscũq; alys fuisse adeptam huius perpetue ⁊ irrefragabilis cõstitutionis edicto de venerabilium fratrũ nostroꝝ sancte romane ecclesie cardinalium cõsilio omnia ⁊ singula beneficia ecclesiastica secularia ⁊ cuiusuis ordinis regularia: etiaz si prepositatus canonicatus prepositure ⁊ prebende dignitates/personatus/administrationes/vel officia fuerint: etiaz si ad illa consueuerint qui illis preficiuntur per electionem assumi: eisq; cura immineat animaruz (vt premittitur) reseruata: ⁊ per roma. pontifi. successores nostros canonice intrantes in posterum reseruanda: ac etiam quouis modo vacãtia ⁊ in antea vacatura: per huiusmodi reseruationem ⁊ decretum remanfisse ⁊ remanere semper affecta: nullũq; de illis (cum primum vacare cõtigerit) preter eũdem roma. põti. ea vice quouis modo disponere potuisse siue posse: baruz serie decernimus ⁊ pariter declaramus. Nõ tam in pendẽtibus etiam per appellationẽ ꝗ̃ in futurum super eisdez bñficys (vt ꝓmittitur) reseruatis cõmittẽdis causis: per dilectos filios magistros capellanos nostros causarũ palatij apostolici auditores: atq; alios quoscũq; delegatos ⁊ iudices ꝙbilibet inuiolabiliter obseruari: ⁊ fm premissa nec aliter sentẽtiari ⁊ diffiniri volumus: atq; mandamus eis ⁊ eoꝝ cuilibet: quauis alia super ꝓmissis interꝑtandi facultate sublata. Decernẽtes exnũc irritum ⁊ inane: si secus super his a quoq; quauis auctoritate scienter vel ignoraãter cõtigerit attentari. ¶ Nulli ergo oino hoium liceat hãc paginam nostre cõstitutionis/declarationis/volũtatis/mãdati ⁊ decreti infringere: vel ei ausu temerario contraire. Si gs autẽ hoc attentare ꝓsumpserit indignationez oipotentis dei ⁊ beatoꝝ ꝑetri ⁊ ꝑauli aplorũ se nouerit incurfurũ.

¶ Datum Rome apud sanctũ Marcuz. Anno incarnationis dominice. M.cccl.xvij. kal. Septembris: pontificatus nostri Anno. iij.

Lites debẽt cẽ dirimi.

Romani pontificis manus est magne ꝓtentis.

Bñficia ꝓ quib. dicunt affecta.

Discepti regiminis. ¶ Hec Cap. vnicum. decre. potest intitulari sub titulo de rescripti. vel sub titu. de electio. vel ne sede vacan. vel sub titlo. vt ecclie. benefi. vel sub titlo. de verborum signifi. Et diuiditur in quinq; partes.

Primo ponitur concedende constitutionis duplex occasio. Secundo facti de q̃ agitur sũmaria recitatio. Tertio saper taxatis cõstituitur. Quarto de non taxatis annectitur. Quinto nõ seruantib⁹ diuersa pena apponit. Secunda cuz itaq;. Tertia nos vo illo. Quarta in illis. Quinta ⁊ sic gequa. Et hec scã est ad declarationẽ illoꝝ suprã. ã. vt ecle. benefi. ca. vno. in fine. ne sede vacan. ca. j. per Innocẽ. de verbo. signifi. tua. ꝛ rescrip. si papa. ⁊ de prebẽ. si tibi cõcesso. libro. vj. Guil. de monte Laudu.

a ¶ Suscepti. Simile. ã. de prebend. suscepti. lib. vj.

b ¶ Dispẽdio. De his de rescrip. dispẽsa. in prin. lib. vj.

c ¶ Ministroꝝ. Generi cuim talium intendit hic papa prouidere: non autez personis singularibus: ⁊ sic erit perpetuum ⁊ fauorabile. argumẽ. xñ. questio. ij. libertꝫ. maxime cuz fiat in fauorem diuini cultus: vt patet. j. alꝰ enꝛ mere personalia personas non transgredientur: immo cum eis pereunt: ⁊ maxime debent vt odiosa restringi. Insti. de iure natura. §. quod principi. ã. de rescrip. qz per ambitiosam. lib. vj. Notanter etiam dicit ministroꝝ sub nomine officij non proprio. q. d. ꝙ papa prouidere intendimus artĩ ⁊ virtuose industrie hominũ non nature: sicut econtrario vitiuz debet haberi odio nõ natura. lxxxij. distinctio. octo. ⁊. lxxvj. dist. donare. Notabis etiam ꝙ papa nedum diuino cultui: de quo. j. immo etiam dispendio ministroꝝ prouidere intẽdit ertã principaliuz ⁊ fortiuz: quod patet in hoc quod in scripture ordine ꝙ premittit. argumen. iurium. ã. de electio. si quis iusto. ⁊ de prebẽ. mandato. lib. vj. Ex quo sequit q̃ nedum residentes vere: sicut sunt illi qui interfunt horis diuinis: imo etiam presumptiue ⁊ iuris fictione: sicut existentes in papa vel cardinalium seruitio vel studio theologie vel similes: gaudeãt huiusmodi beneficio decreti. de quo dicetur. j. Guillelmus de monte Laudu.

d ¶ Et cultiue. Multa sunt specialia in fauorem diuini cultus statuta. ã. de cõsti. ex parte. de rescrip. qz per ambitiosam. lib. vj. de cele. mis. graui. concilij Uienen. vñ cuz cultus diuinus sit iuris publici. j. di. ius publicum. pacto priuatoꝝ tolli seu ipsi renunciari non potest. ff. de pac. l. ius publicum. ã. de foro competen. si diligenti. maxime cuz videtur inherere preceptis prime tabule. xxxij. ẽstio. septima. quicũ in omnibus. ex quo videtur q̃ etiam papa non possit super hoc fiue magna causa dispensare cũ sola firmitas ab hoc excuset: ne vicarius tollat pensum a domino sibi specialiter super quemlibet viuentẽ de eius patrimonio reseruatum. ã. de cele. mis. c. j. nec etiam super subtracto nisi illud restituat: vt sic non remittat peccatuz: si cum potest (maxime deo) non restituatur ablatuz: cum etiam idez esset de pensione alicui domino priuato subtracta. argumẽ. ã. de usur. cũ tu. xvj. questio. j. reuertimini. cuz similibus. Sz nunqd poterit hmõi beneficio renunciari: Credo q̃ sic quãtuz tãgit suo cuiuslibet priuati: is quãtum ecclesie non argumentũ. ã. de arbi. cum tempore.

Ultimum obtoꝑsequitur: non naturam.

Cultui diuino renũciari non potest.

e ¶ Luz itaq;. Secunda paro.

f ¶ Ecclesie. De quib⁹ si in priuilegio vel statuto expresse actum est expressionẽ stabitur. ã. de priui. acceptimus. ix. q. iij. cõquestus. saluo hoc qd legitur ptra cõsuetudinẽ vel statuta inferiorum. ã. de elec. sepe. ⁊ de of. ordi. Senti. libro. vj. alꝰ usus obtinuit q̃ monasteria seu loca collegiata nõ cõprehendant multominus ipse ecclie cathedrales. arg. ã. de ꝓben. c. fi. de ꝓcef. ꝓben. dilect⁹. Si ꝓ quib⁹ ecclam dicea collegiatã vel ꝓcuratiõe cõtũ ad hec: Credo q̃ illa debuerat in qua sunt duo vel plures tanq̃ facientes vnũ corpus cũ ꝓsueuerit ꝓcuius capitm vel collegiũ vocari: ⁊ sic nihil faciet ibi pluralitas ꝑsonaruz vel pauciras: dum tñ sint duo vel tres: sed ipsa realitas. f. q̃ ibi ꝓsentes vt vnũ corpus facientes ĩsimul. Itẽ creditas gentiũ ⁊ opinio. f. q̃ cõtra a gentibus ꝓsueuerunt sic appellari ⁊ haberi vt tales: hoc dico per iura. ã. de elec. nullus de excess. ꝓla. dilecta. de ꝓba. per tuas. q fi. sint legitime missse. tñ. q. vñ. §. tria. de ꝓben. de mita p Inno. Quid ergo erit de prioratibus monasteriorũ olumaꝫ. case dei grãdimorẽ. maioris monasteriũ premõstratẽsi. vel filiꝰ: in quoruz aliqbus qñq; cõsueuerunt esse quattuor monachi: qñq; octo assectates priores ibidẽ: nunqd collectores percipient talia annalia cum vacabit? Credo q̃ nõ debeãt collectores ab illis tanq̃ a collegiatis excludi: cum tales potius sint tanq̃ per modum associationis ad collegiũ seu conuentus per. c. dilecta. de ꝓbenden. nor. ã. de rescrip. ⁊ fi principalis ⁊ de sta. reg. ne in agro. Sed quid de celebranda ecclesia sancti Stephani tholose: in qua de anno in annũ mutatur celebrans: vel de archipresbyteratibus dioce. Bituricen. qui ad mutationẽ archiepi vel capituli in regimine cathedralis ecclesie renouant: nunqd a talibus percipient: Credo q̃ non: cum non dicatur: vacare ꝓprie: nec in institutio beneficiorum est apud celebrantes seu archipresbyteros tales: sed apud illos portus quorum illi vices gerũt: sicut dz de vicarijs ꝛpetualib⁹. in fi.

Ecclia qñ dicit collegiata.

Archipresbyteri biturice. mutant mutato pasto.

Universidad de Deusto
Biblioteca

extrauagātis execrabilis: ⁊ dicit. ā. de offi. vica. que de ecclesiā. concl. Ueneti. facit. ā. de cōsue. c. j. lib. vj. in 8vo perpetua. Et idem dico pari rōne de grāgijs monachoꝝ albouum vel montalibi fontis ebiandi sancte Clare: vel de pizolhano seu similium: ⁊ de alijs possessiōibus tractis sub annua pensione fratribꝰ de ordine: vel alijs ad vitam vel aliud tempus modicum: que per eosdē cessium vel decessiz nō dicerentur vacare: vt. ā. de prebē. grāuis. in princ. libro. vj. xvj. questio. j. possessiones. facit quod legitur ⁊ no. ā. de prescrip. fi diligenti.

a ¶ Obseruetur. Sub preterita printlegij vel statuti: de quibus. j. Guillermus de monte Laudano.

b ¶ Et a longis. Et hoc vbi consuetudo allegat. Et sic no ta sufficere qsuetudinē lōgi tpis: de quo dicet plenius. j.

c ¶ Primi vel secundi aut alterius. Uel tertij vel quarti seu deinceps: sicut dicit lex de replicationibus. instit. de excep. quod in infinitū est tre hodie in aliquibus locis: que infinitas tanꝝ dispendiosa nouis beneficiatis in illis partibus merito est reprobanda. arg. ā. de rescrip. cuz in multis. libro. vj. Dic quero primo si contingat in primo anno bis vacare beneficium: an ille cui primi anni fructus competunt habebit eos per duos annos ⁊ Dicit quidam q̄ habebit a tempore prime vacationis. vsq; ad secundam: ⁊ a secunda per totum annum completū. per l. ff. ad se. cō. turpil. l. in senatusconsultum. §. q̄ q̄. Secundo quero an posito q̄ de consuetudine mortuus pio anno fabrica secundo imbi colligeret si papa pro se vel pro pallagio hoc simpliciter leuandum tulerit vel tuliz per alios ex certa scientia cōfirmauerit: quo casu ipse isti leuabunt? Si esset hoc verbum anteferri non esset dubiū: immo etiam dato q̄ non sit: adhuc videtur q̄ apostolicus debeat precedere: ⁊ in primo anno leuare: Iz vltimus sit in concessione: ex quo concurrit cum alijs: iuxta ea que leguntur supra de prebē. hi qui. li. sexto. maxime si adsit certū papa in suo priuilegio illas non obstantias de quibus legitur. ā. de rescrip. alꝰ de priuileg. si papa. libro. vj. vbi dictum est satis de hoc. in fine.

d ¶ Uacantium. Al tempore. s. introductionis consuetudinis priuilegij vel statuti: ⁊ sic alia beneficia que ante istiz introductionē vacare inceperant: Iz isti sapuentibus adhuc erant libera ⁊ vacantia: nō cadunt sub aliquo istorum cū constitutio iuris publici vel priuati non extendat se ad preterita vel pendētia: nisi de his expresse caueatur in ipsa. in anē. vt cum de ap. cog. in princ. ā. de tuel. dispendiosam. in fi. concl. Ueneti. quod credo verum si sit ibi adiecto aliqua certi temporis: vt q̄ dicitur fructus vacantiū per tres annos: q̄ tunc cursus illiꝰ termini incipiet statim post editam publicatam: vel editaz si sit decretum. in anē. vt fac. no. consti. in princ. ā. de ele. si eo tempore. lib. vj. arg. ā. de xbo. signifi. abbate. de ele. quisq; vel etiam si verbum futuri temporis sit ibi inserti: puta vacatura vel vacabunt: vt. ā. de rescrip. alꝰ de priuileg. si papa. lib. vj. Secus si dixit simpliciter fructus vacantium vt h videretur: q̄ tunc intelligi debet etiaz de his que inuenisset tempore concessionis libere vacare alꝰ cū per adeptionem pacificam secundū q̄ tunc etiam fructus primi nō habebit: vt. ā. de prebē. si tibi concesso. lib. vj. ⁊ pari ratione idē de permutatis videt vt infra di cet. ⁊ dicit. ā. de prebē. si plures. pcllo Uteneti. Et credo q̄ pacifica adepto secundi sufficit ad hoc q̄ primū quod incōpassibile est ipso iure vacet: ad lucrādos in hoc casu fructus in quocūq; beneficio minori episcopatu: siue sit solēne abbatia seu quodlz aliud: dum tamen alꝰ sub tali forma caderet: per iura. ā. de prebē. de mīra. de elec. cōmissa. lib. vj. xxj. q̄s. ij. si quis. excepto episcopatu propter quē quis non amittit prioza beneficia statiz adepta possessione nisi post tempora de cōsecrando episcopis: quod est speciale in ipso. vt. ā. de elec. cuz in cūctis. §. inferiora. in prin. Sed

Infinitas reprobat.

Constitutio ad preterita vl' pēdētia non extēditur nisi ł ipsa caueatur.

obseruetur a ⁊ a longis b retroactis temporibus fuerit obseruatuz: q̄ fructus primi vel secundi c aut alterius cuiusq; sequētis anni beneficiorum vacantium d in eisdē defuncto vel fabrice aut ecclesijs vel personis habentibus

Nacōgd ppste di.

dictur: nec in eam furtum cōmitti potest et quo adita non est. ff. de effrac. ⁊ expli. l. ij. ff. de furt. l. hereditarie. Et potest dici vacans de iure ⁊ de facto. Item de iure tm̄ non autem de facto. vt. ā. de restitu. spolia. c. ij. Item de facto tm̄ non autem de iure. ā. de concessio. preben. cū nostrio. Sed in primo casu hoc contingit multipliciter morte renuntiatione depositione permutatione. Mors enim naturalis omnia solui tantā q̄ etiam si in instanti miraculose reuiscisset sicut fecit Lazarus nō recuperaret beneficiū: imo ipsum collectores tenarent. argu. eoꝝ que leguntur ⁊ notātur. xxxij. q. vij. licite. nec in beneficialibus aliquid de iure mouet ad successorem transmittitur seu tuo vnius cōtinuatur in altuz nisi sola licis incepta prius cum mortuo ⁊ hoc sit de quadā equitate non de rigore: cū sua beneficiale adeo personale sit q̄ plonā non transgredit: immo in successore per omnia sus nouū creatur. Iz secus sit in successionibus hereditarijs: in ḡbus successor succedus in iure primi succedit continuando ius primi ad secūdu; sine innouatione iuris: vt hec probantur. ā. de prebē. c. j. vij. questio. j. Quoties. ā. vt lit. pend. ē. si hi contra quos. in h. ff. de tuel. tam ex contractibus: ⁊ idem in tam proprietario reali seu personali ḡtus ecclesiastico. ā. de offi. delega. quoniam. vt lit. pen. ecclesia. maxime vnusquisq; ā. testi. significauerunt. in prin. cuz ibi notatis. de hoc dicetur in extrauagan. execrabilis. In alijs autem modis sicut in cessione ⁊ similibus: Iz perdatur ius dum tamen alꝰ legitime fiat: non tamen ipsa possessio: nisi hoc per sententiam iudicis declaretur: vel nisi euidenter appareat possidentem habuisse pro derelicto facto vel vero: cum semel possidens semper possidens presumatur: hoc probatur. ā. de here. cum ēm. de prebē. Iz ego. li. vj. instl. de rerum diui. §. si. ā. de priuileg. duōd. In quo ergo casu de premissis habebit collector vacantem? Dic q̄ de his que constat verbo ⁊ facto vacare non est dubiū: sed q̄ de aliquibus est dubium: hic. Primo quero an beneficia permutata legitime vacare dicātur? Et videt q̄ nō: primo propter rationem. ā. de prebē. si tibi concesso. lib. vj. secundo: nam permutatio inītiuz efficax non capit ex mutuo consensu seu voluntate permutantium: sed ex traditione rei: nam antecē ego habeam tuam prebendam ⁊ tu meam non est completa permutatio: Iz secus sit in rē ditione ⁊ emptione que habent initiū efficax ex ipso consensu. ff. de rerum permu. l. j. §. ītē emptio. Si ergo adeptio sola rei permutate hunc contractum perficiat: ⁊ clarum est q̄ antea nihil q̄ sit ibi vacans reperitur: cum totum sit in pendenti: nec etiam re adepta cum sit iuz possessum: ⁊ sic non inuenitur aliquid instans vel momentum quo ista beneficia vacauerint: ⁊ sic non debebuntur collectoribus istis. Contrarium patet. Nam in resignatione reperitur libera furis ppriꝰ refutatio virtusq; quambe confuse ⁊ vno spiramine ad instar personarum diuinarum fieri non possunt: immo ad diuersitatem suppositorum habet hic sequi diuersitas actuum: ita q̄ in exercēdis istis actibus impossibile est quin sit dare aliquod instans in quo vacans extat vni antecē alteri subsequatur: quod de rigore credo verius: sed de equitate primus per. c. predictum: si tibi concesso. ⁊ ā. de rerum permuta. Iz. lib. vj. Sed quid erit si fine alia vacatione beneficij obtineatur in. xij. iuxta decre. ā. de constitu. cum accessissent sicut factum fuit de prepositura Cesaraugustana: ita q̄ prepositus qui tunc totum tenebat habeat nunc tm̄ vnaz de. xij. numquid alie partes dicentur vacantes? Videtur q̄ in altera parte quātumcūq; modica saluetur totus titulus: ⁊ sic non dicaī vacare. talia enim nomina que sunt iuris potius q̄ facti: sicut sunt dignitates nobilitates corpora vel familia in qualibet parte modica integra perseverant: maxime quantum ad ea que in honoribus consistunt. hoc dico per iura supra de iurepatro. c. j. ff. de seruitu. vle. not. xvj. questione. vij. pte mētio. facit. ff. ad mūnicipā. §. vlti. de conse. distin. ij. vbi paro. ⁊ distinctio. v. non mediocriter. cum similibus. In contrarium videtur: q̄ cum separatorum separata sit ratio: ⁊ aliud sit de parte separata a toto: ⁊ di specie bus subtractis a genere q̄ eēt de ipso toto in se integre persistente: ⁊ non possit dici quin ex quo partes illuse ⁊ separate fuerint per momentum anteq̄ aliqui cōferentur vacantes existerent: ⁊ sic affecte fuerint per iura specialia alicui de contentis in hac decre. argumen. iuriuz supra allegatorum. facit. ā. de rescrip. pastoralis. de offi. delega. preterea. in fi. glo. a contrario sensu. ⁊ de regu. iu. in toto. lib. vj. Primum videtur verius: si enim ante concessionem vacantiuz ecclesia aliqua sit vnita alicui dignitati vel pbende post cessum vel decessum rectoris: iuxta decre. ā. de restit. spoliato. cuz venissent. ⁊ de rebus eccle. non alie. si vna. consti. Ueneti. si post talem cōcessionem moriatur rector vel cedat non habebit eam collector. ā. de rescrip. eam te. Sed quid erit de altaribus vel beneficijs alijs: que ex deuotione decedentium ⁊ aliorum quotidie post dictam concessionē de nouo constituitur perpetuo ⁊ dotantur: numquid ipsa ipsi collectores habebūt? Videtur q̄ non: per iura. ā. de consti. quoniam constitutio. de rescrip. literas. concl. Ueneti. Contrarium videtur per. c. de offi. archi. dilecto. vbi illa cōsuetudo que de se strictī iuris est: ad monasteriuz q̄d de nouo creatur se extendit. Credo q̄ vbi causa priuilegij statuti vel cōsuetudinis huiusmodi de se extensiua sit in futurum: sicut est hic futura etiam respiciat: maxime in realibus: que quasi sunt fauorabilia: vt in secundo cōcordantijs: secus quando causa est actu transiens: maxime in his que fauore personarum fiunt: que quasi sunt odiosa: vt in primis. De hac notauī satis supra d vita ⁊ honesta. clerico. quoniam. concl. Ueneti. quod crederem verum nisi fructus seu prouentus dictorum beneficiorum essent ad certos vsus deputati: puta ad victum sacerdotis ⁊ sue familie: vel ceterorum pauperum in hospitalibus: vel monasterium seu aliorum religiosorum: qui vix de illis possent sustentari nec habent vnde alꝰ viuerent: nisi per suffragia inde dicata: sicut est de illis redditibus deputatis p vita pauperum in sede barche: quia de talibus nec leuabitur decima nec cadunt sub vacantibus. argumen. ā. de prebē. significatum. ⁊. c. per literas: ⁊ de relī. domi. quia contingit. concl. Ueneti. Imo nec alia que non excedunt vij. libras Turonen. prout interpretatus fuit dominus Diego. r. in concl. Lugdu. tempore quo concessit decimā passagio vltramarino. Bussi. de monte Laudu.

Beneficia permutata an dicant vacare.

Iuris nomina tm̄ q̄ licet pte generant integra.

Mortuꝰ si surgeret beneficium nō recuperaret.

Fructus vnius ecclesie pertinet alteri applicari de consuetudine

a ¶ De consuetudine. Et sic valet cōsuetudo q̄ fructus vnius ecclesie ad tempus alij applicentur vt sit membrum vnius ⁊ eiusdem corporis: cum ista ecclesia militans sit vnita ⁊ vnum corpus mysticum faciat: vt. ā. de summa trinita. firmiter. §. vnus. ⁊ de excessi. prelatoꝝ frequeno. concl. Ueneti. alij seruilat. facit supra de electio. cum non deceat. libro sexto.

b ¶ Primilegio. Istud concedit quotidie papa: vt. ā. de rescrip. alꝰ de primileg. si papa. in verbo concedamus. de preben. sicut. in verbo a nobis. ⁊ de verbo. signi. si tua sup verbo duximus indulgendum: ergo a contrario sensu nullus alter ilerio: hoc poterit: nisi forsan di

annalia de ꝯsuetudine a primilegio b vel statuto applicetur

in totuz c: ita q̄ illi q̄ hmōi beneficia canonice obtinēt ⁊ ad vno vel de vnobus certis beneficijs ⁊ ex causa ante collationem cum capitulo suo: ⁊ sic intelligitur quod legitur ⁊ notatur. ā. vt ecclie. beneficia. vt nostrum. in fi. Sed cōtra videtur per. c. fina. supra de his que fiunt a ma. parte capi. ⁊ videmus q̄ quotidie faciunt episcopi cum capitulo suis assignando vacantia ipsi fabrice mortuo: vel similibus ꝓbs operibus. Dic crederem distinguendum: quia aut hoc primilegium fit maxime per modum statuti pro aliquo ꝓbo sin ⁊ necessario. vt in casibus predictis nō tm̄ vtilitati mense episcopi vel capituli applicando: ⁊ tunc videtur q̄ ipsi possint hoc facere: sm̄ q̄ decimaz vel aliā partem beneficiorum suorum ibi possessoum possit epi scopus nedum cum maiori parte capituli: immo cum minori: cum sit in hac parte sanior: etiam multis aliis deputare: vt in capitu. ex parte. de his que fiunt a maio. parte capitu. alꝰ pro vtilitate mense sue vel sua non possent sine expressa licentia pape: vt in turibus supra allegatis. hoc excepto tamen quod dictuz est supra vt eccle. beneficia. vt nostrum. hoc dico. argumen. decre. supra de rebus eccle. non alie. si vna. concl. Ueneti. Legatus tamē videtur indistincte hoc posse facere: cuz non inuenitur hoc expresse reseruatum pape. argumen. ij. questio. v. que de causa. de hoc not. in prima parte. Specu. titu. de legato. §. nunc ostendendum. versi. legatus igitur. Sed quid erit de aliis inferioribus ordinarijs: numquid hoc facere poterunt saltem in beneficijs ad eos pleno iure spectantibus: sicut sunt dignitates officia prioratus ⁊ alie administrationes ad ipsos immediate spectantes? ⁊ Videtur q̄ sic: cū distinctione facta de episcopo ⁊ capitulo supra. Sed numquid vigore primilegij vel statuti ipsi ⁊ capituli poterunt ista leuari a beneficijs spectantibus ad inferiores prelatos ipsius diocesis? Planum est q̄ si sint exempti non. ā. de offi. ordi. grauē. ⁊ de primileg. ex parte. vnde solus papa ⁊ legatꝰ a latere posset eos astringere ad hoc. vt. ā. de offi. lega. c. j. de xbo. significatio. veniens. in prin. Et idē videt de non exemptis beneficijs que ad eos pleno iure spectant. xvj. questio. j. in summa. ⁊ ca. de monachis. ⁊ questio. ij. visis. In alijs autem in quibus episcopi habent institutionē seu confirmationē videtur q̄ possint sicut de propijs habent statuere: cum plus habeat in talibus episcopus cū patronus. ā. de offi. lega. dilectus. ⁊ de primileg. cum ⁊ plantare. §. in ecclesijs. ergo ⁊c.

c ¶ In totum. Nota q̄ dicit hic in totum: ⁊ hoc quod sequitur nihil inde percipiunt. ⁊. j. §. sequitur. in princ. integre. ⁊ eo. §. circa finem. versi. nisi forsan cum integritate percipere ⁊c. ex quibus concluditur q̄ papa non intellexit ꝓuidere nec prospicere nisi in casu in quo beneficiati ex toto amittebant fructus ⁊ obuentiones annorum primi secundi vel vltrioris: ergo a contrario sensu si aliquid remanebat beneficiato quod non consueuerint collectores leuare: in isto casu non prouidet decre.

Bñficiorū vacantiū fructꝰ an possint mēsevl' alicui vsui applicari.

Pone ergo q̄ prior sancti Eusebij Altifiodoren. qui consueuit ab antiquo accipere grossos fructus prebendarum primi anni in ecclesia Altifiodoren. ex integro reseruatis quotidianis distributionibus nouo canonicis: numquid dictis canonicis nihil residentibus: vel in seruitio pape seu cardinalium existentibus: habebit iste prior iuxta hanc decre. summis? pro qua dicte grosse pre-

Universidad de Deusto
Biblioteca

bende soluunt decimam vel residuum quod maluerit eligere: vel potius poterit prout hactenus consuevit totam grossam prebendam accipere relictis quotidianis distributionibus illis qui volunt sibi residere ꝛ Videtur q totam grossam prout consuevit habebit: per ea que dixi. Nam satis debet sufficere quotidiane distributiones illis q residunt: alij autem sibi imputent: quia tales absentias forsan vo lũtarie sibi querũt. Voluntarium enim ꝛ exquisitum seu procuratum impedimẽtum neminem excusare debet. argumentum supra de accusatio. veniens. de appellatio. cum paratt. de dila. exposuit. cum tbi notatis. In contrarium videtur: nam papa in vtroq casu huiusmodi decret. intelligit prouidere ipsis beneficiatis qui commode nequeunt ad impendendum seruitium debitum residere: vt infra sequitur: sed isti nequeunt cum solis distributionibus quotidianis dato q resideant impendere seruitium: cum illud dicatur commode fieri in talibus quod sit consideratis nobilitate scientia ꝛ dignitate. & quo plene nota supra de rescrip. cũ adeo. Item intelligit prouidere circa illos: ꝛ de illis fructibus dumtaxat qui erant in illa ecclesia decimabiles: ꝛ de quibus decima solui consuevit: siue decima esset taxata siue non: quod plene tenuit. §. infra eodez. in illis so. in principio. tbi dum dicit q fructus ꝛ obuentiones beneficij tunc vacantis quos in decima soluere consuevit ꝛc. vnde cum distributiones quotidiane non sint decimabiles: ergo de illis non curauit hic papa: sed de grossa prebenda dumtaxat que erat decimabilis: vnde cum ista sit ab antiquo taxata: tenetur prior eligere alterum quod maluerit: iurta primum dictum: maxime inter illos qui causa necessitatis vel euidentie ꝛ probabilis vtilitatis sunt absentes: iurta ea que leguntur ꝛ notantur. septima questione prima. §. ambitionis. supra de clerl. non residen. cum dilectus. Durum etenim esset si rector ecclesie posset exigere totam integram decimam a rustico qui non fraude vel dolo vel negligentia vel maiori sua vtilitate permisit suam segetem destrui: nec passus fuit eam ad perfectionem venire: sic in proposito de istis quotidianis distributionibus que sine fraude sua ꝛ culpa istis deficiunt: durum esset si grossa sua ipsis auferretur quod alijs tribueretur: ꝛ sic quasi bis punirentur fidem contra omnia iura: ꝛ hoc vertus. Sed quid dices de illo residuo quod superest cantoris quolibet anno in cathedralibus ꝛ collegiatis ecclesijs de illis fructibus quos habent ad partem solutis grossis prebendis ꝛ distributionibus quotidianis vel propter vtilitatem absentium canonicorum que interuenit in illo anno vel alis: numquid illud computabitur inter grossas prebendas: sic q existentes in seruitio pape: vel studentes in theologia vel alis priuilegiati habebunt de his partem: vel potius inter distributiones computabitur: sic q soli presentes hoc totum sibi retineant ꝛ Crederem q vbi sunt distincti fructus ꝛ redditus de quibus soluuntur grosse: a redditibus de quibus quotidiane soluuntur: tunc absentes tales haberent partem de solo residuo grossorum: sed vbi totum est insimul ꝛ nihil diuisum: tunc de toto residuo debent habere absentes et qno a solo distributionibus quotidianis ꝛ non ab alio sunt exclusi: fauorabile est enim priuilegium eorum saltem in illo casibus de quibus supra

Impedimẽtũ exgitum non excusat.

Decta ite gra exigi nõ pt a rustico: cui⁹ segeꝫ ẽ destructa.

de clerl. non residen. cum dilectus. de magistris. capitu. finali. ꝛ per consequens exclusio odiosa: cum contrariorum eadem sit disciplina. vt. xxxj. distinctione hospitalium. Distributiones enim proprie dicuntur que actu distribuuntur ꝛ non alie. argumentum supra de preben. Iz vnde d toto residuo in hoc casu habebunt partem suam dicit canonicꝰ: ꝛ per consequens isti collectores: iurta ordinationez istius decret. Si queras que sit ratio q in hoc casu nihil recipiat de quotidianis distributionibus: ꝛ tamen de grossa prebenda percipitur ꝛ Dic q hic est: nam vt frequentius quotidiane distributiones accipiuntur de bonis indistinctis talium locorum collegiatorum: vnde ipsa collegiata loca sunt exempta a talibus collationibus: vt dictum est supra sic ꝛ queuis bona ipsis adherentia. argumentum supra de parrochia. capitu. multi. de regulis iuris. accessorium. libro sexto. secus autem de separatis. argumentum eoꝝ que leguntur ꝛ notan. de probatio. ex literis: per Innocen. ff. de separa. per totum. Uel si forsan de bonis distinctis soluantur dic q non cadunt sub hac gratia: quia non sunt proprie beneficia ecclesiastica: sed potius quedaz salaria que dantur seruitoribus pro labore diurno, sicut stipendia militibus vel diurni denarij. per primam autem rationem credo q de ecclesijs in quibus nulla est distinctio: sed omnia sunt communia que per quotidianas distributiones soluuntur nihil isti recipiant leuatores: sicut sit inter istos regulares quasi communiter: ꝛ inter seculares etiam quandoq: iurta ea que notatur supra de prebendis. ratio. ꝛ capitu. exposuisti: secus autem de officio de prebendis seu dignitatibus: etiam inter corpora istarum ecclesiarum collegiatarum existentibus: ex quo habent bona distincta ab ipso capite: iurta ea que leguntur supra de prebend. mandatum. §. ad beneficia. libro sexto. Quotidianum tamen victum quem camerarius in monasterio recipit non percipient isti collectores: Iz fructus camerarie recipiantur: Iz contrarium fieri viderim: ꝛ male. Sed q est ratio q ista mẽbra sira corpus existẽtia non gaudeãt priuilegio capitlo: sicut gaudent in illo casu. ã. de preben. Huius. §. Hoc. ll. vj. Dic q fauor qui est hic ꝛ odium tbi solunnt cõtrariũ supra de regulis iuris. libro sexto. odia. de hoc notaui in dicto capitu. Huius.

Distributiões sunt q actu distribuãt.

Distributiões quotidiane d q bus bonis capiunt.

a ℂ Commode. Nihilominus tamen tenebitur impendere seruitium: alis peccat ad instar viri cui vxor nõ potest reddere debitum: qui nihilominus eam alimentare tenetur: sed imputet sibi quod talem accepit: vt legitur. xxxij. questione septima. quid ꝓpositi: ꝛ nota. xcj. distinctione. clericus.

b ℂ Nos de illo. Tertia pars.

c ℂ Participent. Ista enim est bona ꝓtsio que equalitatem eligit: lucrum ꝛ damnum pensat ꝛ dimidit equa lance: ꝛ ideo stathera in eius manibus est posita: vt sic ex ea gratias quas facit aliquibus pẽderet: vt non per eas alq enormiter aggrauentur: iurta ea que leguntur supra de re iudica. cum causam. in principio. de decimis, suggestum: quia durũ ẽt. q aliquẽ de fletu rideant alterũ supra de pnite. petisti. ꝛ quod vnus tñ habeat omne: altius totum lucrum supra de prebendis extirpande. Stull. de monte Landu.

Flet⁹ vni⁹ non fit risus alt⁹.

d ℂ Debitis seruitijs. Est ergo seruitiũ vel obsequium diuinum pensio deo debita: vt. ã. de celebra. missa. ca. j. ꝛ

e. graui. concil. Uienn. a qua nõ videtur quis posse absolui nisi ipsam restituat si citra infirmitatem eam subtraxerit: cum non remittatur peccatum ꝛc. vt. ã. de vsuris. cum tu. ꝛ. xcj. distinct. c. j. ꝛ. ij. de hoc plene dixi in dicto. c. graui. ꝛ. ã. eodem in pncipio.

a ℂ Integre.

Subaudi: vel in tanta pauca quãtitate q sit ea commode residere non posset: vt ã. dixi. vt sic nullum et inutile hic equiparentur. ã. de trãslatiõibus inter corporalia. de frigi. fraternitatis.

b ℂ Uendicabãt.

Conditione ex statuto consuetudine vel priuilegio cum alia actio non sit hic prodita: Iz non sit multum de nomine actionis curandum: dum tamen sit recta intentio et verbis apertis ꝛ congruis proponatur: vt. ã. de iudi. dilecti. ex. c. exaimata. Uel alis directa rei vendicatio intentetur: cum dominium istius de iure speciali competere in his fructibus videatur: sicut de decima de iure cõmuni ecclesie parrochialibus: vt. ã. de decimis. parrochianos. Quis habeat verum dominium in rebus ecclesie: dic vt no. dosti. de pecu. clericorum. c. fi.

c ℂ Consuevit. Per quadraginta annos scilicet: Iz non interuenerit: nisi vnus actus: vt. ã. de causa possessi. cum ecclesia. xxj. questione. iij. quas actiones. Uidetur tamẽ q decem anni sufficerent: ex quo non est contra ius cõmune: dum tamen vnus actus interuenisset. per ea que not. ff. de legibus. cum de consuetudine. ꝛ. C. que sit longa cõsuetudo. super rubrica. ꝛ. l. prima. maxime cum tendat ad tollendum ius alterius certantis tñ de lucro captando: nam istis qui de nouo talia assequuntur beneficia non multum detrahitur si fructus primi anni sibi retineat qui est dominus omnium ecclesiarum: vt. ã. de prebendis. Iz. j. libro. vj. hoc dico argumen. leg. ff. de perpet. ꝛ tempo. prescrip. l. si quis. Et ideo iura canonica de prescriptione consuetudinis loquentia: non dicunt q canonice fit prescripta: si potius quod legitime: et patet. ã. de consue. cum tanto. in fine. ꝛ de preben. cum de beneficio. libro. vj. quod videretur maxime hodie iurta formas que a curia exeunt super gratijs in quibus non dicitur iurta tarationem antique decime: sed decime tñs: ꝛ sic cuiuslibet consuete. Habet enim consuetudo diuersa nomina: quandoq dicitur prescripta: vt. ã. de offic. ordi. duo. quãdoq antiqua. C. de iure fisci. l. j. quandoq longa: vt. C. que sit longa consuetudo: quandoq vetusta: vt. ff. de aqua plunia arce. l. j. §. denicq. ꝛ. l. ij. in pin. quandoq diuturna. ff. de legi. diuturna. quandoq inueterata. ff. de legi. de quibus. quandoq vetus. ff. de pub. ꝛ vecti. l. imperatores. quãdoq perpetua. ff. de legi. nam tempore. Iurta hoc quero que propie dicatur antiqua: Certus dicit sic. Et antiqua cõsuetudine a tempore cuius non extat memoria in contrarium: ꝛ sic videtur q tãtum tẽpus requiratur in hoc casu: ꝛ talis consuetudo habetur iure cõstituti: vt probatur. ã. de verborũ significa. super quibusdam. de prescrip. epistolam. lib. vj. in fine. cum tbi notatis. Que ergo consuetudo hic sufficiet: ad hoc q dubitatio in isto. §. posita habeat locum: quia de hoc vidi plures dubitari. Unde vt melius hoc videas: pone q quidam impetrauit primam dignitatem in ecclesia Herdẽsi. nõ excedentem summam. c. libra. turoñ. Fm tarationem decime. Dño autem Joãnes filius regis impetrauit secundo tñ dixi sine summa: post q̃ vacauit quidam archidiaconatus qui hodie valet vltra. c. libras Turoñ. tam ppter res que sunt tbi chare q̃ propter monetam illius terre: que Iz olim minus valere consueuerit q̃ Turonẽsi. parui: modo tamen adequatur eis: non tamen inuenitur tbi aliqua antiqua vel cõsueta taratio: nisi q a tẽpore Gregorij. ꝛ. qui decimaz cõcedens passagio vltramarino: tussit q in primo anno haberur iuramentum a rectoribus sup valore: ꝛ q extunc ille valor sic iuratus acciperetur: ꝛ nõ plus nisi vellent: non tamen propter hoc essent liberati a populo: nec ppter hoc a pensis in processibus super hoc factis ꝓtentis: que quidem taratio illis partibus quasi cõmuniter observatur: ꝛ hoc in collectione decime: quia tbi non inuenitur contradictor: non autem in taratione expressa in literis impetrantium: vel per collectores annalium: vbi contradictores extitit. Credo q et quo Grego. non absoluit eos a residuo: Iz taratione iuratam preceperit recipi: quicquid tunc cepertis super hoc secutum est totum fuit permissum ꝛ conditionale: quia quod ꝓmittitur volendo precipitur in hoc casu. Et pone q prior de spinalsa prope tholosam non soluit decimam: nisi a. xxx. annis citra: sed ab illo tempore soluit continuo certam summaz pro maiori valore in duplo q̃ valeant redditus proratue: tunc dicit collector q illam summam elegit: iurta istius §. prioz autez dicit non esse taratione consueta: ex quo per quadraginta annos non durauit: ꝛ sic non istum: sed §. sequentem habere locum: maxime quia si illam summam leuare: nihil remanebit tbi: vel alis seruitoribus ꝓratue: hoc est qs. ã. quereba: an scilicet minor quadraginta annoꝝ consuetudo: alis super certa ꝛ indubitata quãtitate cõtinuata: liget inuitas partes ad sui obseruãtiam: prio ꝛ 2tra. ã. allegant facto. Sed respõsionez q de facto est: disputationi relinquo. Sed nunqd saltez poterit dictus prior per beneficium restitutionis iure minorum: ex quo non est consuetudo completa: ꝛ a fine completionis: cum extunc incipit gravari videantur computari quatuor anni qui dantur in talibus: vt. ã. de in integ. restitẽ. ecclesia. libro. vj. Uel saltem ex maioribus petere: vt error qui fuit in calculo reparetur per legem. ff. que sententie sine appel. l. j. §. j. Et idem quero de beneficijs que a tẽpore tarationis. xl. anni sunt: ꝛ postea vsq; nisi bene valebant ssimam taratam ꝛ plus: nec aliter eoꝝ possessiones per allautonem: vel alis perierunt: vel valor fructuũ diminutus est propter vilitatem rerum: ita q multo plus excedit ssima q̃ valeant oês fructus: iurta ea que leguntur ꝛ no. ã. de loca. propter sterilitatem. in ghus non precipito sinam: q de facto pendent. Sed nunqd iste collector poterit dicere: volo q summã pro qua consuevit solvere decimam quam ego eligo statim mihi solvat alter dicit q non facit: nisi prout euenient fructus: ꝛ put possit gaudere de ipsis. Credo q bene dicat: nam sufficit q infra annum sibi soluerit iuxta quo totus annus cedit. ã. de officio ordina. presentl. libro sexto. Sed quid erit si illo anno pereant tempestate: vel incursu hostium fructus: vel contingat transitus pape: vel legatorum qui maiorez partem consumpserunt de ipsis: nunquid totum dãnum ꝛ periculum erit beneficiati: vel potius contribuet collector cum ipso ꝛ Dic videretur dicendum quod si omnes

Consuetudo diuisa vota hy.

Error petit regari.

Universidad de Deusto
Biblioteca

fructus illius anni absorberentur in summa cōsueta solui pro decima non haberet locum iste. §. sed sequens: maxime vbi nihil remaneret beneficiato: quod innuit verbum sequens totalī residuo ꝛc. vel saltem q̄ ipse beneficiatus diceret collectori: ego nihil volo: accipias tu omnia ꝛ suppones mihi onera ꝛ alijs necessaria ministrandi. argumen. cap. de offic. ordi. presentī. libro. vj. presertim cum mihi sit licitus quatenus me tangit renuntiare huic q̄ fauore mei nō sentur introductus. C. de legibus. quod fauore.

a ¶ Residuo. Ergo hic presupponit esse residuum: quod si non est videtur locum istius. §. non habere. nec etiam sequentem cum ista sint taxata. Remanet ergo iste casus in quo non prouidet hec constitutio: sed quid de ipso fiet dicit. ē.

b ¶ Obtinentibus remāsuro. Pro suis ꝛ suorum ꝛ aliōs oneribus ordinarijs ꝛ extraordinarijs ipsius ḃficij supportandis. simile. ē. de preben. de monachis. cum similibus. Guil. de monte Laudune.

c ¶ Soluti. sup. vel de nouo concessi ex gratia: vel statuto: vt. ē. patet.

d ¶ Cum integritate. Et ideo si non integre: sed quasi: sic q̄ de residuo non possent residentes commode sustentari: vt dicit. ē. eo. c. j. §. in fine.

e ¶ Mallent ipsum. Nota tales gratias que fauore ecclesiarum: vel alicuius pīo vsibus applicantur etiaꝫ de bonis ecclesiasticis ꝛc. in aliorum odium concedunt: ad instar eorum que conceduntur motu proprio large interpretari. argumen. ē. de preben. si pluribus. libro vj. facit. ē. de verborum significat. tua. Item nota q̄ vbi in diuersis personis ius priuatum concurrit cum communi: ꝛ extraordinarium cum ordinario: priuatum ꝛ extraordinarium communi ꝛ ordinatio preferuntur. ꝛ hoc facit prerogatiua illorum per quos hic specialia sunt cōcessa. argumen. ē. de preben. bi qui. libro. vj. Item fauor illius pīo quo concessa est res: vt dictum est. Secus si in eadem persona concurrerent: quia tunc primo vt debet ordinario quam extraordinario: et sic non obstat. ff. de ministris. in cause.

Jus priuatum: q̄ magis ꝓferꝛ cōi.

f ¶ Sūmam. Et de hac habebunt ipsi beneficiati onera ecclesie supportare: si ad hoc non sufficiant: ponant de proprio: vel propria manu fidē querant. argumē. ē. de celebra. missa. c. j. rcj. distinct. c. j.

g ¶ Optionem. Simile. ē. de consuetu. c. fi. de preben. si pluribus. libro. vj.

Decimas ḃficiales collectores: an habeant aliquam cōpulsionez.

h ¶ Collectores. Hic potest quer: an aliquam compulsionem habeant huiusmodi collectores ? Videtur q̄ sic: alias parum esset eorum officium. argumen. ē. de offic. ordina. et literis. Dic q̄ hic non potest dari certa responsio cum hoc dependeat ex potestate eis in suis priuilegijs: vel statutis concessa: vel per consuetudines que etiam facti est introducta: de quibus nisi per inspectionem eorum non possumus iudicare. ē. de priuileg. accepimus. de constitue. ls. libro. vj. Sed pone q̄ ipsis collectoribus in priuilegijs: vel statutis data est per illos qui poterant plena compulsio: cum clausula contradicto/

res ꝛc. nunquid poterunt hoc alīs cum eadem coertione committere ? Non videtur cum certum ministerium sit eis commissum per. c. ē. de officio delega. quoniam abbas. Sed nunquid ipsi poterunt sine alio speciali mandato: posito etiam q̄ sint dati a papa beneficia que vacant de iure: non tamen de facto vocatis partibus declarare vacātia: ꝛ vt talia occupare ? Videtur de facto in prepositura ecclesie Lesarauguſtan. Et videtur q̄ sic: cui executores gratiarum ꝛ legatus secus apostolice (premissa tamen cause cognitione) hoc possint et etiam simpliciter ordinarij: iuxta ea que leguntur et not. ē. de preben. Ix episcopus. ē. de officio lega. officij. libro. vj. Contrarium credo nisi amplius contineret eorum litera. Officium ipsorum requirat: cum ad colligendum vacantia simpliciter dati sint: et ad compescendum rebelles super hoc: ꝛ res possessa per aliquos non dicatur plene vacare: dum tamen eorum possessio fit aliquo iuris admiculo fulcita: quia forsan secus si possessio esset nuda: vt dicit. ē. in verbo vacantia. ꝛ probatur. ē. de restitutio. spoliato. ex parte. in fine glo. ꝛ de concessio. prebende. cum nostris. ꝛ. c. literas. Officium enim ad certum vsum datum non debet ad alium penitus diuersum extendi: vt. ē. de appellationibus. notū. In contrarium autem allegata in suis casibus specialibus locum habent. Quid ergo dices de istis collectoribus qui volentes fauere impetratori singenti vacare beneficium quod non vacat: ad eius instantiam cum potentia regia cui data sunt annalia: ꝛ etiam ipsi regales repellunt per violentiam possessorem de beneficio: et frequenter iniuste ad hoc: vt ipse impetrans possit postea possessionem citius adipisci: ex quo multa mala sequuntur: Crederem in hoc casu q̄ impetrans incideret in penam illius. c. ē. de prebendis. cum qui. libro. vj. Et quod etiam collectores sic in suo officio publice delinquentes: crimen concussionis incurrunt. ff. de cōcussio. l. prima ꝛ secunda. rcj. questione septima. sanctimus. vbi de hoc. Sed qualiter cognoscit collector si possessio talium sit iuris admiculo fulcita vel nuda pentius: nunquid ipse cognoscet de hoc cum nulla cognitio: sed simpliciter compulsio ꝛ executio sit sibi in hac parte cōmissa ? Credo q̄ in hoc casu habebit per omnia seruare doctrinam illius. c. ē. de rescriptis. cum contingat: vt scilicet si sibi sit liquidum vtriusq̄ partis documentis quis tuo habeat: ꝛ hoc sit notorium ꝛ certum: fm hoc accipiet vel non accipiet vacantem: alīs si dubium est: faciet hoc per eorum iudices declarari: ad quam partem declinabit semper in dubio: ne falcem suam ponat in messem alienam. argumen. ē. de officio delega. si quando. ꝛ. c. patronatio. ꝛ de electio. venerabilem. in prin. Sed nunquid isti collectores poterunt suo tempore scindere nemora cedua: vel alia: vel pul. bras arbores: seu exhaurire: vel enauare stagna de grossis piscibus per multos annos nutritis ? Videtur q̄ sic: quia quicquid fructuum nomine vtiliter suo tempore euenit totum suum est: oneribus supportatis. ē. de offi. ordi. presentī. lib. vj. In contrarium videtur: q̄ talia sine quibus deterioratur proprietas non

Falcez in messez alienaz mittere nō debemus.

cadunt sub fructuum nomine. vt. ff. de vsufruc. arboribus. ꝛ. l. item. ꝛ de ecclesijs. forma. Videtur dicendum q̄ magna nemora: arbores non cedua non vastabunt: nec sibi cedua vel stagna: nisi quatenus augmentum seu emolumentum eorum tempore istis competenti poterunt adquari: ad instar maritī fructus dotis incrantis. argumē. ff. solu. matrimonio. l. vtuortio. §. nō soluz.

Decretalis ad appellandū curritur hora in horam.

a ¶ Extunc. Hoc verbum tunc vltimam horaꝫ tēporis denotat: ꝛ sic istos decem dies computabo de hora in horam: a tempore scientie incipiendo ad instar decendij ad appellandum. hoc probatur. ff. de condi. ꝛ demonstratio. l. iij. in fi. §. questione. vj. bidē. supra de appella. cōtentationi. libro sexto. Sed quis probabit scientiam: vel qualiter constabit de ea: cum semper collector dicat se hoc ignorasse: ꝛ quilibet presumatur ignorans de iure: maxime in hoc casu in quo nō habet periculum anime si non vigiler: ex imminēat periculum busse. terrij. distinctio. proposuistis: ꝛ credo q̄ semper posset allegare ignorantiam donec vacatio publice nota sit in loco vbi est beneficium: sed ex tunc nō. vt supra de cōcessio. preben. cum et quem. cōci. Vienen. in fi. quare credo expedire ipsi beneficiato q̄ cum testibus vel instrumento intimet collectoribus ipsam vacationem: ne ex tunc possit ignorantiaz allegare. argumen. supra de elec. causam electionis. concil. Vienen.

b ¶ Ipso iure. Et sic non est ō opus facto homine: nisi in declaratione trīs. vt supra de hereti. cum fm legem. libro. vj. Guillermus de monte Laudino.

c ¶ In illo. Quarta pars. Iste est casus in illis partibus in quibus non est consueta pīo certa summa solui decimarum: sed de anno in annum taxantur fructus prout eueniant si sint ibi aliqui fructus de quibus non consueuit solui decima: vt patet de horto contiguo ecclesie: vel de vinea: vel de agricultura quaz propriis manibus rector excolit vel similibus: hoc non distinguitur: sed de residuo toto decimabili fient due partes: quarū vna collectoribus: alia applicabitur beneficiato: sic q̄ pars illius qui ipsa non contentabitur ad contentantem transibit. Guillermus de monte Laudino.

Fructꝰ nō ois sunt decimabiles.

d ¶ Non est facta. t. consueta fieri. Vel dic facta per illum qui eaz facere poterat: causa cognita: ꝛ vocatis qui fuerant euocandi: alīs res inter alios acta alijs nō nocet. supra de re. iudi. cuz super. ꝛ. c. quamuis. quod qualiter posset fieri: maxime nisi deberetur ex priuilegio pape: non video: nisi ipse papa ex certa scientia hoc fecisset: cui officium exercentium seu collectorum decime non extendat se ad hoc. vt supra dictum est. Sed nunquid episcopus ꝛ capitulum statuere poterunt ꝛ tarare in singulis ecclesijs certam summam pīo qua quelibet ecclesia tenetur soluere decimam ꝛ non pīo pluribus: Nō credo: cui hoc esset legem superiori ponere: ꝛ eius restringere potestatem ꝛ libertatez: quod nō possunt. xxvij. distinctio. §. j. supra de verborum significa. constitutionem. in fi. lib. vj. ex quo sequitur q̄ per solam ordinationem pape expressam vel saltem factam que fingitur in consuetudine alīs prescripta legitime: talis taxatio potest fieri ad minus in his que eorum pape concernunt super hoc.

Ler superiozi ꝓsentī nō pōt.

e ¶ Quos. Scilicet fructus ꝛ obuentiones.

f ¶ In decima. Idest qui hactenus fuerunt decimales ecclesie baptismalibus.

Decīa de quibusdam fructibus non debetur.

g ¶ Consueuit. s. beneficium vacans: hoc vult dicere q̄ soli illi fructus veniant in diuisione: pro quibus dictum beneficium consueuit solui decimam: ꝛ non alij. Sed qui sunt illi fructus pro quibus ecclesia sen ḃficium ecclesiasticum non soluit decimas ? Dic q̄ aliqui reperiuntur liberi in toto a decima: aliqui possunt eā de cōsuetudine: erūnt in toto sunt illi: quī surgunt in dote ecclesie. ē. de decimis. nouuz. Item si sit locus religiosus de suo noualibus q̄ propriis manibus vel sumptibus excolit: ꝛ de nutrimento animalium ꝛ bestiarum: vt supra de decī. ex parte tua. in fi. ꝛ sic pōt intelligi ista libertas de decima debita ecclesie parrochialis ? vel pōt intelligi etiam de decima que datur a beneficiato summo pontifici: vel illi cui ille iusserit. de qua. ē. de decī. cap. j. a quo possunt esse liberi aliqui fructus de iure ꝛ etiam de consuetudine. de iure crederem liberos fructus qui pro quotidianis distributionibus assignātur ꝛ lucrantur: mātales distributiones a laboratibus in vinea dominī quotidie sic lucro fiunt ꝛ sub eorum proprio appropriant q̄ de ipsis testari poterunt: sicut rusticus de denario diurno: iuxta ea que leguntur ꝛ notantur: maxime per Hosti. supra de pecu. clerico. c. fi. de testa. regist. circa fi. de magistris. c. fi. Item: de agricultura de lucro seruoꝝ: de hoc q̄ nent seu filant monsales: vel scribunt monachi: ij totū fit monasterij. Item de quotidianis oblationibus seu legatis que religiosis maxime mendicātibus offeruntur. argumē. ē. de sta. regula. c. j. de excessi. prelato. nimis. seu alijs hospitalibus vel domibus religiosis. argumen. ē. de preben. per litteras. ꝛ de relī. domī. q̄ contingit. cōcil. Vienen. nec de pecunia relicta a testatore pīo certo antiquo sacerdoti capellano vl alijs officia ecclesie perpetuo exercentibus. argumen. supra de testa. tua. ꝛ ca. de his. nec de beneficijs valde minutis seu pauperibus. argumē. supra de clerī. egro. ca. j. Sed quid dicetur pauper seu exiguus ? Hoc relinquatur arbitrio eorum: iuxta ea que notant. ē. de rebus eccle. non alie. monasteriorum. concil. Vienen. in verbo modicum. Credo tamen q̄ sicut regulariter datur alia decima: que debetur ecclesijs parrochialibus de omnibus fructibus saltē realibus. vt supra de decī. nouicios. ꝛ capitu. ex parte. ꝛ capitu. ex trāsmissa. sic ista que debetur pape saltem. argumen. ē. de decī. capitu. j. vnde sicut de istis vel similibus non dabitur decima collectoribus eius: sic nec ista veniet in diuisionem istam: vidī tamen in Catholonia q̄ omnia citra quotidianas victus monachi sub hac diuisione includebantur: ꝛ male.

Fructꝰ q̄dā ecclesiasticī sic liberi sunt vt de illis ad placitum possit dispoui.

h ¶ Diuidant. s. alij fructꝰ: nō ante liberi a decima.

i ¶ Habeat te. Illam scilicet quam diuisionem p̄ alios factam de altis tam in rebus q̄ in pecunia existentibus ipse elegerit: vt sic tam propter ordinem litere q̄ etiam prerogatiuam qua fungitur in hac parte in optione potius habeatur. argumen. supra. §. precedenti. facit supra de parrochia. capitulo primo. ꝛ supra de electio. si quis iusto. de preben. mandato. ꝛ capitu. hi qui. libro sexto. ꝛ habebit decem dies ad optandum: alīs in alium optio deuoluetur per. §. precedentem.

k ¶ Dicitur. s. priuilegio: consuetudine: vel statuto.

Jurisdictio non restricte exercenda.

a ¶ Supportandis. Qui si non sufficiant: querat sibi aliud: vt supra dixi.

b ¶ Voluerit. Su. z volitus fuit expresso ore vel p aliq̃ interfignia indubitata ostẽderit. arg. ã. de cõcess. p̃bẽ. cuz ei. conci. Tiensi. al's nõ presumitur qo de facili velle tacere presumam: ans tari sibi acquisito renũciare. arg. ã. de renun. super hoc. Sed qd si nolit sua voluntã sup hoc declarare verbo vl facto: s tacẽdo permittit q̃ alter fructus colligat: inquid tacẽdo videtur ostẽdere se nolle ipsos vel potius velle: Et videt q̃ velle potiꝰ q̃s nolle. cũ in appetibilibus taciturnitas habeat p̃ signo. l. odio filio. ff. pro dissensu. vt. ã. de regu. iur. lo qui tacet. c. c. qui tacet. li. vj. Dic q̃ sup hoc expedit volẽti: vt aliam coã testibus vel tabellionẽ requirat. vt dixi. ã. in alio mõdo. z sic b modo non possit de sua voluntate constare: q̃ faciat per suos superiores sibi assignari terminum. argu. ã. de prebẽ. si tibi absenti. in fine. lib. vj. al's non video q̃ pars parti posset terminum assignare: vel ipsam ad ostendum sua volitus compellere: cum nõ habeat imperium par in parẽ. vt. ã. de electio. in notulis. Nec appellatio. z. dicerum. de quibus loquitur. ã. ff. priori. z. ã. de p̃bẽ. si pluribus. lib. vj. seu. xx. de quib⁹. supra de cõsue. c. fi. lib. vj. vel mensis. ã. de cõcess. prebẽ. cum et. aliqd in hoc casu faciat: cũ diuersi casus sint non iudex seu aduersi: z papa in isto sicut in illo potuisset prospicere si voluisset quod nõ fecit: z sic ad iura cõta recurremus. arg. ã. de vsur. ad audientiã. cuz similibus. Sz qd si procurator seu collector dixit se velle parte illaz: dño aũt rectori vel fabrice statz dum sicut renouauit hoc: z dixit se nolle: inquid in hoc casu factum procuratoris nocebit domino: Et videt q̃ sic: cũ sit in omittẽdo potius q̃ cõmittendo: z sic debet dño nocere: z imputet q̃ sic negligenter elegit. ã. de elec. si cõpromiserint. lib. vj. In contrarium videtur: cum expressio voluntatis potius in cõmittendo q̃ in omittendo exigat: z sic nõ debet nocere: maxime cũ in talibus delictum seu factuz persone non noceat ecclesie. vt. ã. de excep. cum venerabilis. z error procuratoris possit retractari negocio nondum finito. supra de confessis. c. fi. de appel. cum causam. de censi. olim. hec non est materia p̃sita: sed dic de hoc: vt legitur: z no. ã. vt lit. nõ contesta. c. j. vbi de hoc: maxime per Hostien.

Procuratoris scien dominoc nocent.

c ¶ Ipso iure. Post q̃ de eius voluntate constabit.

d ¶ Etsi quicq̃. Quinta pars. Et nota verbũ quicq̃: legitur in euangelio. Joã. xiij. ca. in fi. vbi dicitur. Et in me non habet quicq̃. ã. de elec. qi sepe. lib. vj. ibi: quicq̃ de bonis perceperint. ꝛc. Et sic nihil excepit: imo ẽ dicq̃ modicum fuerit quod vsurpatur per illos contra ordinationem predictam vsurpans tanta conditionem suam penas inscriptas incurrit. argu. ã. de malo. solite. in fi.

e ¶ Predictoꝝ. i. benefactoꝝ vel illoꝝ quibus et consuetudine priuilegio seu statuto fructus vacantiuz competunt. Et intellige per se vel alios eis mãdantibus: vel al's post factum ratum habentibus quod eorum nomine gestũ erat: seu prestantibus aut stum consiliuz vel fauorem: al's nõ: vt. ã. de restit. spo. cuz ad sedem. de sen. excom. quante. z. c. cũ quis. li. vj. non tñ extẽdetur ista pena ad extraneos ista usurpãtes: nisi forte participarent cũ istis scienter in crimine criminoso: cum tanq̃ penalis sit restringẽda. ã. de ele. statutum. li. vj. de sen. excom. si concubine.

Predictos vltra p̃missa restituerint) subiacet. Si vo aliqua singlaris persona ecclesiastica vel mundana p id fecerit/excõicationis sententiaz ipso facto incurrat: a qua nisi restitutione premissa (preterquã in mortis articulo) minime absoluat: non obstantibus quibuscũq̃ priuilegijs vel indulgentijs aut cõtrarijs cõsuetudinibus: aut contrarijs statutis/iuramento/confirmatione sedis apostolice: aut alia quacũq̃ firmitate vallatis: q̃ omnia quo ad hec auctoritate apostolica reuocam⁹ cassamus z irritam⁹: z nullius de inceps esse volumus firmitatis. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre constitutionis reuocationis cassationis z voluntatis infringẽ: vel ei rẽ. Sigs rẽ. Datũ Auinion. kal. Nouẽbris: põtificatus nostri anno. v.

De rebus ecclie non alienã.

¶ De rebus ecclesie non alienandis.

Paulus venetus papa secundus.

¶ Bonorum ecclesiasticoꝝ alienatio nõ tenet: z alienãtes z recipientes sunt excõicati p̃latiq̃ diuersis diuerse pene imponunt. Cap. vnicum.

Immobilia et mobilia dicta equiparant.

Alienatio in parte sunt ipsa.

Alienans bona ecclie z alienata recipiẽs cadũt pena punitur

Universidad de Deusto
Biblioteca

rum: aut grossorum pragensium nūmi polomei ⁊ pagamenti ꝙsueti ad rationez: ⁊ pro qualibet marca annui census decez/vndecim/tredecim/ quatuordeciz marce: aut plus vel minus ꝑm tēporis qualitatem: prout ipsi ꝓtrahentes tūc inter se conuenerant: ipsi venditori tūc integraliter in pecunia numerata solui consueuerant: bonis in ipso contractu: tūc exꝑssis pro ipsius census annui ex solutione in perpetuum obligatis. Et semper in ipsis ꝓtractibus exꝑsse ipsis venditoribus data fuit facultas atq; gratia q̄ ipsuz annuum censum in toto vel in parte pro eadez summa denarioꝝ quaz ab ipsis emptoribus receperunt: quandocūqz vellent libere absq; alicuius reg̃itione cōtradictione vel assensu possent extinguere ⁊ redimere: ac se ab ipsius census solutione: ex tunc penitus liberare: Sed ad ꝫ huiusmodi census (vēditoribus inuiti) nequaq̄ per emptores artari: vel astringi valerent: etiā ipsis possessionib⁹ ⁊ bonis obligatis penitus interēptis seu destructis. Fuitq; ⁊ est talis cōtractus emptionis ⁊ venditionis per ep̄os Uratislauien̄. pro tēpore existentes ⁊ eoꝝ officiales: necnon per diuersos dños temporales locoꝝ ⁊ terrarum in q̄bus census huiusmodi cōstituti existunt: tanq̄ licitus et cōmuni vtilitati deseruiens sepius confirmatus pariter ⁊ approbat⁹. Oōq; etiaz sup huiusmodi cēsibus plurima beneficia ecclīastica collegia canonicatus ⁊ p̄bende dignitates personat⁹ ⁊ officia vicarie altaria numero plus q̄ duo milia: de expresso consensu ⁊ volūtate dominoꝝ temporalium sub quorum territoryz dicta bona obligata cōsistunt: erecta dotata ⁊ fundata auctēticis eorūdem dominoꝝ temporalium litteris/sigillis/sigillatis/⁊ roboratis fore noscuntur. Oōq; etiam venditores eorūdem censuum se nōnunq̄ ad ipsorū censuum solutionem penis ⁊ censuris ecclīasticis ordinarioꝝ locoruz sponte ⁊ libere subm̄iserunt: sicuti etiaz aliqui eoꝝ tractu temporis compulsi fuerunt ⁊ compelli ꝙsueuerunt. Tamen nōnulli ex venditoribus ipsis in arcum prauuz cōuersi cupientes cum alterius pecunia locupletari: huiusmodi census hucusq̄ per eos antea libere ⁊ absq; vlla ꝓtradictione solutos eisdē emptoribus tam ecclīasticis q̄ secularibus soluere cōtradicunt ⁊ recusant: ꝙfingētes huiusmodi emptionis ⁊ vēditionis ꝓtractus fore ⁊ esse vsurarios ⁊ illicitos: ipos emptores ecclīasticos ⁊ seculares: necnon collegia/canonicatus/⁊ prebēdas: dignitates personatus ⁊ officia vicarias et altaria ac bñficia huiusmodi: ipsoꝝ annuoꝝ censuum spoliāt perceptione ⁊ detinent spoliatos in aiarum suaꝝ periculz eorūq̄ emptoꝝ ꝑiudicium dānum ⁊ grauamen. Et ꝓpterea an cōtra-

Locupletari et alieno reprobat.

ctus emptionis et venditionis huiusmodi liciti existāt a nōnullis bñitat. Quare pro pte eorūdem cleri nobiliū incolaꝝ ⁊ habitatoꝝ ciuitatis ⁊ diocesis Uratislauien̄. nobis fuit humil⁹ supplicatuz: vt an cōtractus huiusmodi licīti vel illiciti censeri debeant declarare: ⁊ als eis in premissis opportune ꝓuidē de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur huiusmodi supplicationibus inclinati: q; etiā ex relatione dilecti filij nostri Guillermi tituli sancti Marci p̄sbyteri cardinalis: cui negociū huiusmodi cum peritoꝝ ꝙsilio cōmisimus examinādū: cōperimus ꝛctus huiusmodi turidicos: ⁊ iuxta determinationez doctoꝝ licitos fore. Ad hmōi ergo ambiguitatis tollendū dubium in p̄missis: p̄fatos cōtractus licitos ⁊ iuri cōmuni ꝙformes ac ipsoꝝ censuum venditores ad illoꝝ solutiones (remoto cōtradictionis obstaculo) obligari auctoritate aplica tenore p̄sentium ex certa sciēcia declaramus. Non obstātibus p̄missis ceteriſq; cōtrarys quibuscūqz. ¶ Nulli ergo oīno hominum hāc paginā nostre declarationis infringere: vel ei ausu temerario contraire: siquis autez hoc attentare p̄sumpserit indignationem oīpotentis dei ac beatoꝝ Petri ⁊ Pauli apostoloꝝ eius se nouerit incursurum. ¶ Uolētes q̄ p̄dicte lfe inde debituz sortiant effectū fraternitati vestre per aplica scripta mādamus: quatenus vos vel duo: aut vnus vestruz per vos vel aliuz seu alios p̄fatis emptoribus in p̄missis opportuni fauoris p̄sidiū efficaciter impendētes: dictasq; lfas/vbi/qñ/⁊ quotiens expedire videritis: auctoritate nra soleniter publicantes faciat/eadē auctoritate/eisdem emptoribus vel ipsoꝝ ꝓcuratoribus eoꝝ noibus per venditores seu debitores censuuz huiusmodi de prefatis censibus: iuxta ꝓtractuz ⁊ cōuentionū inter ipsos habitoꝝ formam ⁊ tenorē plenam ⁊ debitaz satisfactionē impēdi. Cōtradictores per cēsuraz ecclīasticā appellatione postposita cōpescendo: nō ob. si aligbus cōiter vel diuisim a sede aplica sit indultuz q̄ interdici/suspēdi/vel excōicari non possint per lras aplicas non facientes plenam et exꝑssam ac de vbo ad verbuz de indulto huiusmodi mentionem. Datum Rome apud sanctos ap̄los. vj. nonas July: pōtificatus nri anno. viij.

Prohibet ne quis possit a cēsura ecclīastica liberare.

¶ alixtus. iij. epūs ꝛc. Magdeburgen̄. Nouemburgen̄. ⁊ Halberstaden̄. ecclīarum decanis.

¶ Cōtractum quēdam emptionis ⁊ venditionis precedenti similem declarat esse iuri consonum ⁊ ab vsuris alienum: ⁊ rādem iubet presentem bullam cūctis manifestari. Capitulum. v.

Hodie lras concessimus tenores qui sequūtur cōtinentes. Calixtus epūs seruus seruorum dei. Ad rei memoriam. Regiminī vniuer-

Ecclie vniuersal' regimen est pape creditum.

salis ecclesie: cōꝫ immeriti/disponēte dño/p̄sidentes: curis angimur assiduis: vt iuxta nobis creditī dispensationem officij: subditoꝝ quorūlibet paci ⁊ quieti (quantum nobis ex alto concedit) intendamus. Et dubia que inter eos oriūtur pro tēpore (ne litiguz anfractus exinde seu scandala pueniant) debito (prout iustitia persuaserit) declarationis nostre ministerio sopiātur. Sane pro parte venerabilis fratris nostri Joānis episcopi Mersburgen̄. ⁊ dilectorū filiorum vniuersi cleri ciuitat⁹ ⁊ diocesis Mersburgen̄. nobis nuper exhibita petitio continebat: quod ꝛz a tanto tēpore: cuius contrary memoria non existit in diuersis alemanie partibus pro cōmuni hominum vtilitate: inter habitatores ⁊ incolas ptium earūdem talis inoleuerit hactenusq; obseruata fuerit: legitime p̄scripta: ac moribus ytentium ⁊ ordinarioꝝ permissione: ⁊ plerūq; expressa ratificatione/approbata consuetudo: Oō ipsi habitatores ⁊ incole: siue illi ex eis quibus id pro suis statuꝝ indēnitatibus expedire visum fuerit: super eorū bonis/domibus/agris/ predys/possessionibus/et hereditatib⁹ annuos marcarum floren̄. seu grossoruz monete in partibus illis currentis: redditus seu cēsus vendētes: pro singulis ex marcis/florenis siue grossis huiusmodi ab eis qui illas vel illos siue reddit⁹: siue census ipsos emerint certum competens precium numerata pecunia ꝑm temporis qualitatem: prout ipsi vendentes ⁊ ementes in contractibus super his inter se firmauerunt: ⁊ recipere soliti fuere illa ex domibus/terris/agris/ predys/possessionibus/et hereditatibus predictis: qui in huiusmodi cōtractibus expressi fuerunt predictoꝝ solutione redditum ⁊ censuuz efficaciter obligantes: in illorum vendētium fauoreꝫ. Hoc adiecto: q⁹ ipsi pro rata qua huiusmodi per eos receptam: dictis ementibus restituerent in toto vel in parte pecuniaz: a solutione redditum seu censuum huiusmodi restitutam pecuniam cōtingentuz liberi forent penitus ⁊ immunes. Sed ydem ementes etiam si bona/domus/terre/agri/possessiones/⁊ hereditates huiusmodi, processu temporis ad oīmode destructionis siue desolationis reducerentur opprobrium: pecuniam ipsam etiam agendo repetere non valerent. Apud aliquos tamen bñitat⁹ versatur scrupulus: an huiusmodi ꝓtractus licīti sint cēsendi: vnde nōnulli illos vsurarios fore pretendētes: occasionez querunt redditus et census huiusmodi ab his debitos non soluēdi. Quare pro parte episcopi ⁊ cleri predictorū asserentium: q⁹ in talibus hic emptis censibus ⁊ redditibus/fructus/redditus/⁊ prouentus/plurium ecclīarum/monasteriorum/bo-

Consuetudo de qua tenetur mentio fit approbatur.

Dubia declarare sūmi pōtifex est.

spitalium ⁊ ecclīasticoꝝ beneficiorū ciuitatis ⁊ diocesis: ac partium p̄dictarum: necnō fere omnes quotidiane distributiones: que in plerisq; ex ecclīasijs ipsis diuinis interessentib⁹ ministrari solent: consistere noscuntur: nobis fuit humiliter supplicatum: vt super his aplice sedis declarationis oraculz impertiri ⁊ adhibere paterna dilectione curaremus. Nos igitur huiusmodi in hac parte supplicationibus inclinati: ⁊ factas ex cōmissione felicis recor: datiōis Martini pape. v. p̄decessoris nostri desup examinationez: ⁊ eiusdem p̄decessoris nostri declarationē attentius pstringentes: suisq; vestigijs inhereres: ad omne super his ambiguitatis tollenduz dubium p̄fatos contractus licitos: iuriq; conformes: ⁊ vendentes eosdem ad ipsoꝝ solutionem censuum ⁊ reddituum: iuxta dictoꝝ cōtractuz tenores (remoto cōtradictionis obstaculo) efficaciter teneri: auctoritate apostolica p̄sentiz serie declaramus. Nulli ergo hominū liceat hāc paginam nostre declarationis infringere: vel ei ausu temerario contraire. Sig⁹ aūt hoc attentare p̄sumpserit: indignationez oīpotentis dei ⁊ beatorum Petri ⁊ Pauli apostoloꝝ eius se nouerit incursurum. Datum Rome apud sanctum Petruz: Anno incarnationis dñice. M. cccclv. pridie nonas May: pōtifi. no. anno primo. Uolentes itaqz q⁹ predicte lfe debitum sortiantur effectuz: fraternitati vestre per apostolica scripta mādamus: quatenus vos vel duo/aut vnus vestrum: per vos vel alium seu alios dictis p̄posito/decano/cap̄lo: ac alijs beneficiatis opportune defensionis p̄sidio assistētes: dictasq; lfas (vbi/⁊ quando/ac quoties expedire videritis) auctoritate nra solemniter publicantes faciatis: si eadē auctoritate per vēditores seu debitores redditū ⁊ censuum huiusmodi dictis emptoribus seu illis quibus ipsoꝝ reddituum seu censuum solutio p̄standa fuerit de eisdem censibus ⁊ redditibus: iuxta contractuum ⁊ cōuentionum super his habitoꝝ formam ⁊ tenorem: plenam ⁊ debitam satisfactionem impendi: contradictores vō per censuram ecclīasticam/appellatione postposita/compescendo: non obstāte si aliquibus cōmuniter vel diuisim a sede apostolica indultuz existat q⁹ interdici: suspendi vel excōmunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam ⁊ expressam: ac de verbo ad verbum/de indulto huiusmodi mentionem. Datum vt supra.

¶ De sepulturis.

Bonifacius octauus.

¶ Corpa defunctoꝝ exēterātes: ⁊ ea inaniter decoquētes: vt ossa a carnib⁹ separata ferant in terrā sui: ipso facto sunt excōicati. Cap. vnicuz.

Diuisio.

Nota ꝙ mõ

Mori est nãe vbiꝫ soluere.

Corpꝰ humanuꝫ nõ recipit estimationez.

Rei cõsecrationis cessatio fit: si diuidi non possit.

Dete|stande. ¶ Huic statuto causam dedit bone memorie. N. tituli sancti Laurẽtij in Damasco: presbyter cardinalis. Et hoc. c. diuiditur in sex partes. Primo phemum ad vicenda premittit. Secundo. §. preterl. factum horrendum ponit. Tertio §. volẽtes. super facto huiusmodi statuit. Quarto. §. sed vt defunctoꝝ. voluntates defectoꝝ modo dirigendo docet exeg. Quinto. §. nos eni. ꝓtra statutũ huiusmodi factẽtes penã excõmunicatiõis: et defunctum vt eccle siastica careat sepultura punit. Sexto §. nulli. ꝓhibet ne cõtra ꝓhibitionẽ huiusmodi fiat: volẽsq; facientes indignationez dei ꝛ beatoꝝ Petri ꝛ Pauli apostoloꝝ incurrant.

a ¶ Detestande. i. execrande vel abominãde. sic sumitur extra. vj. lib. de ꝛei. ꝓhib. c. detestãda. extra de si. ꝓhib. ex trãslissa. extra qui filij sint legi. per venerabilez. circa finẽ. Alio modo accipit detestari: hoc est: absenti denũtiare: vt detestatio sit denuntiatio facta cum testatione: vnde detestari: denũtiando testari. ff. de ꝛbo. sig. l. subsignatum. §. detestari. ꝛ. l. seq. Joã. mona.

b ¶ Feritatis. Idest crudelitatis. instãt. si qua. pau. fe. dt. circa principium. Joan. mona.

c ¶ Abusum. i. malum vsum seu cõtra rationem. extra de ꝛei. cognitio. ꝛ. c. quod sicut. ij. resp.

d ¶ Horribili. Vbi horor exprimitur. j. eo. §. ꝓtestati. et dic: horribili idest abominabili. xxiij. questi. v. si vxorez. extra de sponsal. venerus. j.

e ¶ Improbande. Et merito: cum enim cõsuetudo quatenditur ad rerum abusum sit reprobata. extra de cõsuet. ex parte. de offi. ordi. si canonici. lib. vj. multomagis illa est reprobanda qua tenditur ad abusum corpoꝝ humanorum: que non recipiunt (propter eorum excellentiam) estimationem. ff. si qua paupe. fe. dica. l. ex hac lege. ff. de his qui dele. ꝛ effu. l. j. §. sed cum hõ. sic nec libertas estimationem recipit. ff. de reg. iur. l. libertas.

f ¶ Impie pietatis. Preterita enim pietatis impietas non est cõmittenda. xxx. q. j. nosse. j. q. j. nõ est putanda. ꝛ sicut ministerij pietatis est ꝛsolari merẽtiꝫ corda. xlv. dist. disciplina. in fi. sic desolari eadem sub colore obsequende voluntatis improbe defunctoꝝ est impietas: contristatur enim quis merito: cum videt illa dimitti que nõ patiuntur diuisionem cõmodam: quo casu in re etiam cõmuni nõ fit diuisio: sed de iure fit vni adiudicatio totius rei: est imatione alteri ꝓ sua parte danda. instit. de offi. iudi. §. cadez. ꝛ. §. sequẽ. ff. de lega. j. non amplius. §. vltimo. nec per hoc. c. derogatur electioni sepulture: sed modus hic narratus merito reprobatur: vt. j. §. sed vt defunctoꝝ. Sic Jacob ꝛ Joseph elegerũt sepulturã: vt Jacob conditus aromatibus: integer: ꝛ Joseph corpore incinerato: eius ossa ad sepulturam paternam portarent. Beti. c. vlti. extra de sepul. c. j. xiij. q. ij. c. debitor. ꝛ. c. vnaquaq;. ꝑ. item Joseph. Joã. mona. cardinalis.

Extenterent ad dicunt

Mortuum magnũ vt parum.

Mortuos aliquos: non possunt intestina extrahi: vt exportent ambi.

Immãis duo figit.

Pactes humana est ad similitudinẽ diuine pulchritudinis figurata.

g ¶ Truculẽter. A truculẽtus: qui est plenus truculentia: vt in hymno: arcet lupoꝝ truculẽtam rabiem.

h ¶ Exenterãt. i. extrahũt viscera: vnde exentera intestina dicunt: quasi ex intra trahant. Et quo ꝛbo ꝛ pluribus positis in hac ꝓfõne videnꝫ intestina per incisionẽ corpis nõ debere extrahi: vt forsan corpus per aliquot dies custodiat sup terram ad expectãduꝫ defuncti amicos: et ratio redditur. xxiij. q. v. si nõ licet. Item ius statuit quo loco quis debet sepeliri: et iuris tus det electionez sepulture: hoc iuris beneficiuꝫ nõ debet trahi ad dispẽdium illicitum. C. de vsucapt. ꝓ empt. eum qui. siue sit illicitum in modo vel in facto: vt hoc. c. ꝛ dic. c. si nõ licet. Item humana corpa sub certa pena ꝓhibent sepeliri in ciuitatibꝰ. ff. de sepulcr. violat. l. iij. §. ofunz. ne ꝓtinget licctio: que si ꝓtingat est purgãda. ff. de no. ope. nun. l. de pupillo. §. figs rhuos. Ergo ꝓpter difficilem electionis sepulture nõ debet cõmitti: vnde habeat cõtagium: horor seu infectio. ꝛ ideo ne cõtingat infectio: ꝺz corpus tradi ecclesiastice sepulture: ꝛ fieri scrutiꝫ ꝓuocatis amicis. Sed contra: ꝺ corpus humanũ contire aromatibus: ꝛ hoc est ornare ꝺm: sed ornatus presupponit mũdum: nam mũda ornari debent: non immũda. Unde Apls ad Roma. Abiciamno opera tenebrarũ: hoc est: vitia: ꝛ induamur arma lucis. i. virtutes que faciũt hoiem luciduꝫ ꝛ armatum ꝓtra vitia. ꝛ vt dicit Boetius. Prius sunt extirpãda vitia: q̃ inseranꝫ virtutes: ergo cõdiendus prius erit a sepulchris mũdãdum: qd sit leuius per ꝓfessionẽ. Dicẽdum quam q; hoc est rõnabile in maximis viris extra solum ꝓpium longe morientibus: vel in remotis valde sepulturam eligentibus. Dic cõtra: ne fiat diuisio incõmoda: que etiã est ꝓhibita in ꝓpbanis: vt dictũ est: ꝑsertim cum ius cõe sine captione ꝛ calũnia electionis sepulture ꝓtelligẽduꝫ sit. ff. ad exhi. l. pe. Et ad arg. dic: ornatũ ꝑsupponit mũdum: dum tñ mũdare qd timẽdit nõ sit ꝓhibitum: vt dic. Et est dic aliud dic mũdare ꝓtra naturã rei: nam cadauer. i. caro data vermibus: ꝺz dari terre: nã caro terra est: ꝛ in terrã reuertiꝫ. Unde q; corpus Jesu christi: ꝛ Jacob fuit cõditi aromatibꝰ habeꝫ Joã. xix. c. ꝛ Beti. vlti. Non tñ habeꝫ ibi q; fuerit exenteratũ. Joã. mo.

i ¶ Frustra. Sine r in vltima ꝙllaba: ꝛ est frustuꝫ pars carnis vel panis: sicut lupus frustatim comedit agnum. xiij. q. j. §. hic ita. ꝓ. item apls laboriosiorem agricolam ꝛc.

k ¶ Immaniter. i. crudeliter. C. de emen. ser. l. j. in fi. reperitur tñ q̃ꝺz immanis ꝓ grãdi: vt hic: immania cete. Et est forte ratio: q̃ grãdes ꝙueniũt esse crudeles.

l ¶ Tegumento. Idest coopertura. ff. de auro ꝛ argẽto. lẽga. argu. in ꝓncipio.

m ¶ Tumulãda. Illud forte attẽdẽtes: Mollius ossa cubant tumulis socialia parentuꝫ. alis: Mollius ossa cubant manibus tumulata parentum. Joã. mona.

n ¶ Redditi. Cũ dixerit qd cõmode dixerit negat: ꝛ sic re vel peccat. ex de corp. vi. fig. xxiij. q. v. si nõ licet.

Corpꝰ humanuꝫ ꝓpter iustitiam exercẽdaꝫ varijs penis subiacet potest.

Mortalo q̃ꝺz pena sponte

a ¶ Obtritibus. i. aspectibus.

b ¶ Abhorrendum. Nam quod quis abhorret in scripture naturali habet abhorrere in alio. extra de offi. ordi. ad reprimendam. dl. capl. si non licet. Jacta illud. Quod tibi vis fieri michi fac: quod non tibi: nolli. Sic potes in terris viuere iure poli. Joannes mo.

c ¶ Immanitatis idest crudelitatis.

d ¶ Nec extendat ad alios defectus: qi statuta dant formam futuris negotijs. extra de ꝛsti. c. vlti. C. de leg. ꝛ cõ. l. leges. ꝛ ꝛstitutiones. c ¶ Dignitat. Nã quid cõprehendant episcopi ꝛ etiã latet rego. Dic q; sic q; vnus est introitꝰ ollꝰ ad vitã ꝛ similis exitus. Sap. vij. c. ꝛ quo ad id de q̃ agit est negocium ecclesiasticum in quo oes equiliter ibi sunt pape statuent. Nec ibi ea sic tollitur desiderium defunctoꝝ: ꝛ differtur: vt. j. §. pri. Nec ob. q; notabilia sit: specialiter exprimẽda: alis videretur neglecta. ff. de instr. l. ité apud. §. hoc edicti: q; ibi respicit statuo hois post mortẽ in quo non est districtio libertatis vel seruitutis. aut. de mona. §. primo. colla. j.

f ¶ Catholice fidei. Et sic hec constitutio nõ inhibet vbi catholicus decederet i terra saracenorũ: imo inhibet modus hic expressus. Sz si sunt tanti debereꝫ cõferri aromatibus: vt dictum est de Jacob, alis ꝓuidetur incinerari. vt in Joseph. vnde subaudi hoc maxime.

g ¶ Ipso facto. Sz pena excõicationis ante istaz constitutionem aut ꝓter eam: vt in casu posito: locum sibi non vendicat: cum ante non inflicta. Et dico istum modum esse licitum ante istam constitutionem: q; corpus humanum cuius facies ad similitudinem celestis pulchritudinis est figurata: nec maculari nec deturpari debet. C. de pe. l. si quis in metallum. Item ꝓbatum est voluntas defuncti qua mandat reliquias suas post mortem suam in mare proiici. ff. de condi. instit. conditiones. ꝛ. l. quidaz. ff. de leg. j. seruo alieno. §. si. quod tñ non est ita ꝓbabile sicut istud. Item humana natura est erubescenda. in auc. vt defuncti seu fu. defun. §. j. colla. v. Sed ꝓtra. ff. de reli. ꝛ sump. fu. cum in diuersis. Solu. lex illa nõ dicit vtrũ humanum corpus debeat diuidi vel non: sed querit quid iuris sit si diuisum fuerit forte ab hostibus vel ab alijs. Nec ob. C. de adul. l. quãuis adulterij. l. fine. vbi quis decapitat. nec. C. de ser. fugi. auc. sed nouo iure. vbi manus amputat. nec ex de homi. tua. nos. §. vlti. vbi oculi eruũtur ꝛ virilia amputantur: q; hec finnt ad iustitiam exercẽdaz vt pena vni fiat metus multorum. C. ad l. iulia. repe. l. j. Nec ob. si dicatur: homo mortuus non est homo: quia saltem retinet figurã ꝛ religuas humane nature: ꝛ ideo etiaz post mortem corpus humanum nõ recipit estimationẽ. arg. auc. vt defun. seu fu. defun. §. j. col. vi. ff. ꝛ. C. de sepul. vio. l. iij. ff.

h ¶ Mortis artificio. Hoc semper exceptitur extra. vj. lib. de pe. felicis. §. presenti. extra de offi. ordi. c. pastoralis. §. j.

i ¶ Sepultura. Sz q̃ꝺ defuncto ponitur pena hic. Dic ex sequela precedentis delicti. sicut ꝛ honor fit ei ex signis que ibi apparuerunt ꝺm vno. extra de sentẽ. excõmu. a nobis. ff. Sz tu dico: iste nõ mandauit id spẽ: sz tñ in genere quod non continet illicitum. ff. de cõ. inde. l. si. quarto. Sol. iste mãdans genus vindictam fm vsum solitum mandare: quia hic reprobatur: ꝛ tñ hic punitur. Uel dic q; hic punitur sine culpa: sz nõ sine causa: q; hic punitur propter detestationem facti ꝛ sequele eiusdem: sicut sepe fit: vt nota. extra de constitu. c. cognoscentes. ꝛ ca. antiqua. de ꝓbat. Joan. mona. ADDITIO. Dicte ad materiam huius decreti. consilium. Oldra. lxxvj. quod incipit. thema tale est. vbi ebeludit q; nepos non eligens sepulturaz sepelitur in sepulchro patris ꝛ aut: sz sit in ecclesia mendicantium: dato q; superiores eiusdẽ sint sepulti in ecclesia parrochiali. vbi vide optimas rationes. Joan. francisci.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Super cathedram. ¶ Hoc statutuz ordinat: prout
det: z decidit sup tribus articulis. s. de predicatio-
nibus faciendis: z confessionibus audiendis: ac de sepul
turis z occasione earũ iuxta. Super quibus sutt grandis
contentio inter prelatos z rectores parrochialiũ eccle-
siaz ex parte vna: z
predicatores z mi-
nores ex altera: pre
sertim a tpe felicis
recor. Martini pa-
pe. iiij. cuius tenoz
predicto fratribus
cõcessuz per hoc sta
tutũ est sublatũ. Et
hoc statutũ diuidit
in octo partes. Et
primo ponit auctor
prohemiuz ad dicẽ-
da: sc̃do. ¶. ab olim. fa
ctũ super dictis ar-
ticulis narrat. ter-
tio quarto: z quinto
¶. diligenti: z. ¶. sta
tuimus. z. ¶. huiusmodi quoq; sup di-
ctis tribus articulis. puldet seu ordinat. sexto. ¶. nos et
nim. priuilegia indulgentias gratias verbo vel scripto cõcessas cõsuetudines statuta z pacta prout ꝓtestio
seu aliqbus coz sunt aduersa cassat z irritat. septimo. ¶.
ceteruz. prelatos z rectores rogat z hortatur: vt se dictis
fratribus benuolos reddant: secus facturis z prelatis z re
ctoribus cõminando. octauo. ¶. nulli ergo. vt premissa nõ
infringant mandat: z contrarium facientes indignationez
dei z beatoz apostoloz incurrat. Et pro prelatis z recto
ribus ista sunt specialr notãda. Primũ est quod nõ est
hic specialiter cõcessum cẽsetur esse denegatum. argu. C.
de ap. preciosissimo. in fi. extra. vj. lib. de electio. ꝓstitutio.
Et est ratio: cum dicti fratres pugnẽt cõtra tuos cõe: z qz
non est expresse sublatũ stat. extra de priuil. pastoralis.
presertim vbi priuilegiũ hz alẽ effectuz: vt dicto. c. pasto
ralis. z. c. in his. Itẽ secundo: hac cõstitutione priuilegia
pacta cõsuetudines cõuentiones statuta gratie seu indul
gentie hic ordinatis aduersa per hanc cõstitutionẽ renu
cant. simile videtur. extra. vj. lib. de elec. cũ nõ deceat. z. c.
qz sepe. z eo. ti. de sentẽ. excõ. c. vlti. in fi. Itẽ videtur no
tandũ: q prelati non denegent dicta fratribus licẽtiam
petitã simplr: ne id qz est potestatis ordinarie fiet potes
tatis aplice: z põt fieri hec cõcessio simplr vel ad tpũ. Et
forte dare simpliciter: ne pro malitia notarẽt: z cõcedẽ-
do simplr est facultas renocãdi qñ volet ordinarius vel
in toto vel in parte. ff. de iudi. iudicia solutꝫ. Contra dic:
nam in hoc casu est gratia licentia z ꝓuisio ipsi fratribus ad
prelatos siue quo ad papam grattose cõcedentẽ in negli-
gentia prelatoz. ¶. eo. ¶. statuimus. z ver. si no idez. z gra
tia non dz renocari: cũ sit ꝓpetua. extra. vj. lib. de offi. de
leg. si super. Et nos dñificis decerat actuari non decipi.
ff. cõmo. in cõmodato. ¶. si ex facto. in fi. arg. C. de dona.
que sub mõ. i. perfecta. Nec ob. i. iudicẽ. in quo non fuit
datio: sed datur cognitio z cognita executio. z hoc in simi
li no. extra de ele. i cunctis. Et hic nõ presumeret malitia:
si prelatus sic diceret: no vobis vsiz ad tale tẽpus delibe
raturis postmodum de tẽpore longiori: prout audita me
rita z diligentia fratrũ eligendorum. Itẽ notandũ: ne di
cti fratres metas excant dicte ordinationis: z ipsis exe
untibus sint repellendi. vnde delegatus principis venien
tibus ad certam quinctã presen eiusdem nõ dz sincere eos
amplius facere qñ eox legatio se extendat. aut. vt iudi.
sine quoquo suffra. ¶. volam' col. ij. Et est ratio: delega-

Diuisio.

Negatuz censef qđ ẽ ꝓsse nõ cõcedi.

Hĩa pape ẽ ꝓpetua.

tus habens potestatem a principe: illud tm prosequatur
quod sibi specialiter est cõcessum: nec alia vsurpet. C. de
exac. z ere. l. gelq;. li. xũ. presertim cũ cõtra hoc statutuz
frẽs priuilegiati nõ existant: imo priuilegium: si contra
ipsum statutũ habent: est sublatũ. j. co. ¶. nos etenim. Et
an isto casu prelati
possint aliquerere
in tales excedẽtes:
notant. extra. lib. vj.
de priuileg. c. ꝙoꝫ.
Pro fratrib' illud
est notandum: vt ipsi
forma huius statuti
obseruẽt: z ipsius limites non
excedant. extra. lib.
vj. de priuileg. volẽ-
tes. in prin. Sic enim
seruare debẽt priui
legia: vt eorum mẽ-
tem minime trans-
gredi videantur: ex
tra de priuile. porro.
z excedẽtes metas
priuilegioꝝ coerce-
ri ꝑsit si sine indulto nõ ꝓtenti iuriscti impediunt alioqui:
extra de priuile. patẽtibus: priuilegiũ enim meretur amit-
tere. ẽ. rj. q. tij. priuilegium. extra de sen. excõ. stringit. ff.
a ¶ Cathedrã. Cathedra est nomen grecum: z est ex-
celsa sedes ꝓsidẽtis: z cõponitur a cathoo: quod est se-
des: z hedra. i. ꝑsoda: que est pars lecti. Et propie cathe
dra est doctorum que competit pre ceteris summo ponti
fici: qui sicut preeminet ceteris dignitate: ita ceteros pre
cellat sanctitate. j. questio. j. vltissime.
b ¶ Constituant. Unde omnes oppressi sedes apostoli-
cam possunt adire. ¶. q. vj. omnes. z capi. sequen.
c ¶ Torrens. Nam ꝓprie dicit torrens: qui ex diuersis
partib' aquã receptẽs toret. i. vertit z voluit: sicut papa
nunc ad hunc: nunc ad illum se vertere habet z voluere.
d ¶ Negocio. Unde papa pregratiatur. i. prelatus gra
natur negocio. Et est negotii quasi negatio otium. Non
ergo vacent ocio z nugis qui curio exercitari habẽt in
numeris: vt sequitur.
e ¶ Instẽtius. Et hoc nota q habẽs ad multa intẽde-
re: ad id debet quod est grauius manum apponere: sicut
ille qui vult se liberare furto presumptione: ab eo quod
est sibi grauius soluendo se liberat. ff. z. C. de soln. l. j.
f ¶ Dissidiorum. Idest discordiarum: vt habetur. Con
uenit nulli qui secum dissidet ipse.
g ¶ Uepribus. Sicut enim vepres pannos z carnes ho
minum lacerant: sic z dissidia mentes.
h ¶ Infractib'. q nõ nullas moras hñt. ff. vt le. no. l. et.
i ¶ Deputatos. Ut pascant populum: non vt rodant seu
pascant: nisi accessorie. extra de priuil. cũ ex officii. extra
de cens. ꝓcurationes. z. c. cũ apostolus. eẽ. vj. lib. de offi.
ordi. si episcopus. Sed hodie gerit iste sic respectiue: q nul
li seu pauci (prodolor) intendunt ad pasturaz: z omnes
cõtra ad tonsuram: intendentes emungere: non nutrire:
lac z lanam curantes: nõ ouem. in terminoꝝ quo in quo
incipere deberent: vt est visitatio: z medio per quez pro-
cedere debent: vt est correctio: z mouum reformatio sicut
gallus super pinnas currentes: vt in termino ad quem
principaliter tendunt: vt est ventris z burse repletio. put
proponunt diutius immorantur. Et ob hoc prelati non
dicuntur pastores a pascendo actiue: sed passiue: ꝓ-
pter quod dicuntur eractores ab improbe exigendo: vt
dicatur in vtroq; iuxta quo tam ecclesiastico q̃ secula-
ri: extranite extranite: vsq; ad fundamentum in ea.

a ¶ Q; non.

Delegat' principis quid er ei cedit.

Cathedra qd sit: vel dicitur.

Hier dñi cus nõ po cẽt ꝙ tom dẽ nostrꝫ epibus.

Ordo lre

Uersus.

Zizania quid dicatur.

Uersus.

a ¶ Q; nõ. Sic ordina lra: q; nõ dñi colitur auctor pa-
cto. i. decto: nisi in tẽpore pacto: hoc est: in statu trãquillo:
nam pax est status tranquillus ẽm Isidorum.
b ¶ Dissensiones z scãdala. Cum ¶ hec duo mala ifea-
scripta sequntia scirẽt: dissensionib' z scãdalis totis est vi
ribus obuiandũ: ne
pullulẽt: et si pullu-
lauerint: tũc tollan
tur: seu vt possibile
est minuãtur: hic ¶.
phibitio: z mala se-
quentia phibent. ¶. Ab olim. Se-
cunda pars: in qua
simillo. ꝓhemio: fa-
ctuz sup quo statuit
z ordinat narrat.
d ¶ Emulo. Idest
inuido: ab emulor:
quod multa signifat.
Unde ysus. Emu-
lus inflat: amat: in-
uidet: ac imitatur.
e ¶ Zizanie. Est
prime declinatõis z
feminini generis: in
singulari z in plura
li est neutri z secun
de declinationis et
prime. Unde ysus.
Est zizania: sunt zi-
zania plura: nicqs.
Et est zizania her-
ba pernersa: quam
pocte infelix lolium
vocant: z significat
scandala vel tumo-
res mala: z ideo sa-
pe dr diabolus: vt
hic. ¶. de elec. ij.
f ¶ Predicationi
bus. Dic est primus
articulus.
g ¶ Audiendis.
Secus articulus.
h ¶ Tumulãdis.
Tertius articulus.
i ¶ Patris. Qui
habet sumere consi-
lii pro libertate satis.
ff. ad. l. iul. de adul.
nec in ea.
k ¶ Exacte. Idest
exigite. C. mã. in re
mãdata. Et significata
hui' ꝓbitur ego: no.
extra. vj. li. de iudi.
c. j. in fi. Joã. mo.
l ¶ Persecutis. Q fiqz incursis: a perequndo: z qfiqz cua
sis seu fuisis: a parẽdo: inrta illud. Felix qué faciũt alie-
na plena cautio. Et illud. Nõ vadit periti: qui vult an-
dire periti. Et curare debemus de piculis: vt illa euada
mus seu preuideamus: nõ vt ea incurramus: z ideo dico
piculuz dictũ a perio: non a pareo: vt secũda sit longa: nõ
breuis: vt in supino de perio: vt in ver. precedẽ.
m ¶ Onusta. Ab onus. i. sarcina sic onustus: sarcinat'.

ni ¶ Dispẽdio. Expone: vt extra. vj. li. in phemio. ¶. pe-
o ¶ Exosa. Idest valde vel plecte odiens: vt dicit exo-
suo bella. i. valde odiens bella: z ideo hec oscoidia (quã
deno habet exosaz) ab odius extirpetur. arg. C. de here.
manicheos. quem enim odit odio: habet odire seruos.
p ¶ Salubrem. i. salutis vberem.
q ¶ Diligẽti. Modo tres ꝑdictos ar-
ticulos per ordinez
ꝓsequitur: et habet
tria dicta ẽm hos
tres articulos.
r ¶ Cõsilio. Quid
importẽt hec verba
not. extra. vj. lib. de
here. super eo.
s ¶ Locoꝝ prela-
ti. Intelligo platos
ture cõmuni: vt epi
scopos: vel cõsactu-
dine: vt decanꝫ ba-
locesi. baiocẽ: et ꝑ
phaz in ver. vel epi
scopus vel ꝓlatꝰ. ẽ.
Et sic est differentia
inter ꝓlatũ z episco
pum: z latius est ver
bum ꝓlati. z no. in si-
mili. extra. vj. li. de
tẽpo. ordi. cum nul-
lus. Nec note prela
ti ꝓtinetur rector ec
clesie: cum specifice
tur cõtra prelatũ. ¶.
eodem. ¶. ab olim.
Quid si vicarꝰ hoc
faciat: Dic idez: qz
enim ordinarij per
se nequeũt: per alios expediant. extra
de offi. ẽ. ordi. inter.
extra. vj. lib. de offi.
ordi. si epis.
t ¶ Generalib'.
Non ergo in villis
seu castris. extra de
clerl. nõ residẽ. tuc.
Et loca in quibus in
docentur: debent
ee studia legittima.
ff. in prohemio. ¶. il
lud no. z legittimus
est: quod iure cõces
sum z approbatum
est. ff. de verb. signi.
l. lege obuentre. vel
antiqua cõsuetudi
ne: cuius memoria
nõ existit: hec enim
equipollẽt. extra de ver. signi. super quibusdã. ff. de aqua
quoti. z est. l. hoc iure. ¶. ductus aque.
v ¶ Superiori. Non intelligitur hic tm superiori episco
pus: sed superiori prelatus respectu clerici: vel ex consuetu
dine: vel priuilegio.
x ¶ In ecclesijs. ẽ. eo. ¶. diligenti. z versi. in studijs. vbi
sunt fratribus quedã loca permissa cum certis modifica
tionibus ad predicandum: si ipsis loca parrochialia cum

Universidad de Deusto
Biblioteca

certa moderatione sunt interdicta: vt hic: ꝛ cum officium predicandi tute cōmuni eis non competat: sed prelatis ꝛ curatis. extra de offic. ordina. inter. ꝛ in eo. §. huiusmodi quoq; omnem locum eis reputo interdictum: qui hic nō reperitur permissus. Sed quero an possint in cimiteriis vl capellis vicinis?

Dic q nō. extra. vj. lib. de sentē. excom. si ciuitas.

a ¶ Sxpone: vt. ā. ver. prt.

b ¶ Statuimus.

Secūdus articulus in quo sic procedit: nam primo premittit duo que incumbunt fratribus antequā audiant cōfessiones vt licentiam audiendi confessiones petere: et post concessam licentiam fratres eligē. j. eo. ver. ac deinde. tertio ꝛ quarto. ver. extra. ꝛ ver. numerus. Potest duas modificationes circa pāleta. Quinto decidit qd sit agendum: cuz est obtenta licentia: et fratres electi sunt ꝛ eorum persone acceptate: vt. j. ver. et si ijdem. Sexto qd sit agēdum: quādo persone non sunt acceptate. j. ver. q si forte. Septimo ver. si vo. in casu recusationis prelatoz dat fratribus licentiam gratiosam. Octauo ver. per hmōdi autem. dictam licētiam moderatur.

bus fratres illi nullatenꝰ audeant: vel debeant predicare: vel proponere verbū dei: nisi fratres predicti a parrochialibus sacerdotibus inuitati fuerint: vel vocati: et de ipsoꝝ beneplacito ꝛ assensu: seu petita licētia fuerit ꝛ obtēta: nisi cēs vel prelatus superiorᵃ per eosdem fratres predicari mādauerit. ¶ Statuimus ᵇetiam ꝛ ordinamus auctoritate predicta: vt in singulis ciuitatibus ꝛ diocesibꝰ: in quibus loca fratrum ipsoꝝ ꝯsistere dinoscuntur: vel in ciuitatibꝰ ꝛ diocesibus locis ipsis vicinis in quibus loca huiusmodi non habentur: magistri priores /puinciales predicatoꝝ: aut eoꝝ vicaryꝰ: ꝛ generales: ꝛ puinciales ministri ꝛ custodes minorum ordinum predictoꝝ ad presentiam prelatoꝝ ᵇ eoꝝdem locoꝝ se conferant per se vel per fratres: quos ad ꝟ idoneos fore putauerint: humiliter petituri: vt fratres q ad hoc electi fuerint ᶜ in eoꝝ ciuitatibus ꝛ diocesibus con

c ¶ Ucarij. Pro parte predicatoꝝ sunt tres gradus: sicut pro parte minorum. Sequitur statim de tribus gradibus. ꝛ fuit hoc factum: vt paritas in dictis ordinibus seruaretur. In sequenti tamē ver. non ponuntur nisi duo gradus. Nec mirum: quia gramen est eligere fratres ad ministerium audiendi cōfessiones: cui ad licentiam in genere petēdam: ex qua ꝙsequenter peti debet sequens gradus. j. ver. pri. Et hic appellantur vicarij illi qui sunt in certis puinciis seu regnis: vbi non sunt puincīales priores: sed puinciales constituerunt vicarios: vt puincialis Anglie fecit vicarium in Scotia: vbi nō est puincialis.

d ¶ Prelatorum. Jure cōmuni: vt episcopi vel consuetudine seu priuilegio. Dec enim dant prelationem. argu. extra de consangui. ꝛ affini. c. j.

e ¶ Fuerint. Post licētiam datam. j. eo. ver. ac deinde.

f ¶ Impendere. Ab illis solum a quibus possunt absolui cure curati. j. eo. ver. per hmōdi. ꝛ extra. vj. lib. de penitē. ꝛ remiss. si episcopus.

g ¶ Ac deinde. Et sic no. graduz: non concursum inter hīc ver. ꝛ precedentez §. Et dicunt quidam: deinde id est obtenta licētia premissa fiat electio: vt sequitur. Tu dic: deinde id est post licentiaz premissam petitam dūtaxat:

Extravagantium cōium

nam petī potest ꝛ consiliaz ꝛ licentia: ꝛ non obtinet. extra de arbitē. cum olim. extra de regu. ꝙz. ꝛ hic habetur ex cōsequentibus in quibus papa prouidet: nedum in casu obrente licētie: sed etiā in alio in quo oportet q fiat electio. Et si oporteret licentiaz hoc casu obtinere: iam esset in potestate prelatorū istos ordines impedire: quod papa non intēdit: vt. j. sequitur. Aliquando tamē non sufficit licentiā petere. extra de penit. ꝛ remissio. omnis. extra. vj. li. de electio. si religiosus.

b ¶ Personas.

Et quales? Dic ex qualitatibus sequētibus in tex. fulgentes. Nec mirum: quia ista falcem suam in messem alienā mittere satagūt: ꝛ ideo si tales nō sunt: quales hic depingunt: sunt in culpa. ff. locati. si quis domuz. §. si quis vitulos. etenim isti fratres de gratia prelatoꝝ: vel secus aplice in narratis hic se simulent: vt hoc ver. et. j. eo. ver. si vo ijdem.

i ¶ Exquēdam.

Quid est ars artium. extra de eta. ꝛ qualita. cum sit.

k ¶ Audiāt. Et si las solū: de quibus est dictuz. ā. eo. supra verbo. impendere.

l ¶ Impēdāt. Si hec tria factūt: ergo habent curam animarum: ꝛ curati curam ecclesiarum habent in toto in suo territorio: ergo istī saltez in tanto. Sed dices: habent ex concessione prelatorum gratiosa: vel pape. j. eo. ver. numerus. ꝛ ver. si vo. ꝛ sic sunt delegati: qui nihil proprium habent: sed alienam iurisdictionem exequūtur. ff. de offi. eius cui mandatum est iurisdict. l. j. §. qui mandatum. Sol. delegatus respectu delegantis alienam iurisdictionem exequitur: delegatus ipse tamen habet iurisdictionem ꝛ bonoz quem exercet nomine suo. vel dicti fratres videntur ordinarij per hanc cōstitutionem eis iurisdictionem tribuentem: nam hec ordinatio est statutum ꝛ processio generalis per hīc canonez. j. eo. in fi. ꝛ hec ordinatio est potius vicaria que est ad vniuersitatez territoriij. j. eo. ℞. numerus. ꝛ tales videntur ordinarij. no. vj. lib. de appel. romana. ꝛ ff. de verbo. sig. pupillus. §. territorium. Tu ergo frater si curam habes: vide si hoc est aduersum ystitutionī. extra vj. lib. de ver. signi. exīt. Tu dic ly fratribus fit cōcessum: q faciant tria que ad curatos de iure pertinent: non tamē propter hec sunt dicēdi habere curam animaz: nec principalem: q; non sunt prelati: nec delegatam: quia talia facere nō sic eis cōmittit: q; ad eoz executionem obligent: sed in arbitrio ꝛ libꝝ voluntate eoz remanet: q; talia exe-

quantur: sicut eis placuerit ꝛ visum fuerit expedire. Si deleo etiam non sunt fratribus obligati: nec quantū ad premissa ad fratres recurrere sunt astricti. Et ideo ly hec constitutio sit statutum ꝛ concessio generalis: ꝛ in perpetuum duratura ꝙtum ad ꝑmissa: que fratribus sunt cōcessa: non tamen fratres propter hoc curati aut ordinarij debent dici. Si autem aliquis fratres mīno pendenter ꝓpter ꝑmissa modo predicto eis concessa sibi attribuere presumpserint q; curaz habeant animarum: vide an si hoc fit contrarium dicte constitutioni: ext.

a ¶ Prouincias.

Quid importat puincia: ciuitas: ꝛ diocesis. habetur. extra sexto libro. de censi. romana. j. responso. extra. sexto libro. de preben. j. quis. l. si.

b ¶ Exigit. Et sic not. numerum presidentium considerari: prout subditoruz necessitas exposcit. auctenti. vt deter. fit mu. cle. circa pin. ci. col. prima. extra de vita ꝛ honesta. clericoruz. quoniā. ꝛ extra de instī. capitu. j. extra. sexto libro. de sta. regu. c. vno. §. sane. Sed quid si episcopus dicat: pauciores sufficiunt: ꝛ fratres contradicunt: quidam recipiantur per episcopum illi de quibus sibi videbitur: ꝛ si fratres volunt de aliis contendant. argumentum. ff. de aqua quotī. ꝛ est. l. prima. §. trebatius. sed ille. §. loquitur vbi tarātio erat facta: tunc in eo quod excedebat poterat prohiberi exemplum. extra de censi. cum apostolus. vnde dic recurrendum ad arbitrium boni viri: idest iudicis qui debet esse medius inter extrema. argumentum. ff. de pignora. ac. si seruus. in fine. C. de iudicio. nullus. ff. de verborum obligatione. continuus. §. cum ita. extra de offi. delega. de causis. ff. de testī. quēitum. Et forsan caute faceret episcopus: si in exordio cum licentiam concedit taxaret numerum: etenim multa fieri possunt ab initio: que locum non habent ex postfacto. ff. de pac. in traditionibus. C. de dona. que sub mo. l. j. ꝛ. l. perfecta.

c ¶ Statutum. Cum nihil communi iure sibi valeant vendicare: ꝛ ob hoc fratrum potestas in expressis hac ordinatione est mensuranda: non vltra laxanda. extra de priuilegi. porro.

d ¶ Quēdā. Et sic non possunt plures resistari. Dic contra: q; hoc verbum quēdā est istius quod equipollet vniuersali: ꝛ extēdit se ꝙ in edicto pretoꝝ. ff. vi bono. rapto. l. ij. §. homines. ff. de nego. gest. l. j. §. j. ꝛ ij. ff. de constī. pecu. l. j. §. j. al's fieri posset fraus huic cōstitutioni: que requirit multa in fratribus assumēdis. ā. eo. ver. ac deinde.

e ¶ Nollent. Hoc verbum ꝛ sequens respicit solum fatum: ꝛ sic fuit dictum in concedendo hoc ius deferendo prelatis. ita q; hic non versetur cause cognitio. aliud enim est arbitrium quod refertur ad arbitrium boni viri vt est premissum. aliud voluntas que refertur ad proprium motum. ff. de here. institu. si quis semptonium. ff. de lega. ij. l. j. ff. ad rebellia. quia poterat. voluntas enim (que est domina) in regno anime cogi non potest.

f ¶ Similiter. Ut supra ver. ac deinde.

g ¶ Surrogari. Sed nunquid hec surrogatio fieri poterit pluries? Videtur q; non: q; semel sufficit. argu. ff. de ar. si duo. §. semel. ꝛ ff. de aqua plu. arcend. in diem. ff. de bo. aut. iudi. posi. l. si. §. si dereliquerit. ff. de lega. ij. fideicommissa. §. si quis decem. Solu. dicta tam loquunt vbi res effectū habuit: ꝛ ideo est iterandum. Sed quotiens? Dic triā requisitionem ad minus necessariaz. ꝛ similis questio not. extra de offi. deleg. cuz causa. Et distingue circa hoc. Aut recusatur subrogatus a prelato ex causa: vtpote q; nō habet qualitates expressas supra eodem. ver. ac deinde: ꝛ tunc fratres sibi imputent: qui male elegerint: mala enī electio est in culpa. ff. de nego. gest. nam ꝛ seruus. in fine. ff. de socie. in fi. extra. vj. lib. de electio. si ꝓpomissa-

rius. §. j. Aut sine causa: ꝛ tunc succedit papalis ista seu gratia. j. ℞ fi. pri. In oppō dic: vt no. ā. in versi. exigit.

h ¶ Recusarint. Quid si negleserint? Dic idem: si tertio requisiti non fecerint. nota. in simili dicto capitulo. cum causa. ꝛ nota diligenter tres gradus positos in toto isto. §. supra eodem. statuimus. Unde gradibus precedentibus diligenter non seruatis fratres non habent potestatem infrascriptam: nam primo gradu non expleto non est locus secundo. argumentum. ff. de acquiren. hereditā. l. tertia. ꝛ. l. quidam.

i ¶ Statuisse. Quie est arte interpretanda quatenus ista tertij tangit. ff. ne quid in lo. publi. l. secunda. §. merito. ꝛ §. si quis a principe. Alij dicunt large in odium prelati recusantis ꝛ in fauorem animarum: hec tamen interpretatio verba statuti nō excedat. extra de priuilegi. porro. Et in re dubia melius est verbis edicti seruire. ff. de exercēti. l. prima. §. licet autem.

k ¶ Concedimus. ā. de sup. negli. prelato. capt. j. Sed nunquid per hoc: cōcilio generali. extra de pen. ꝛ remiss. omnis. derogatur? Videtur q; sic. argu. extra. vj. libro. de constitu. capitu. j. Solu. hic nō est contradictio: sed com patientia: ꝛ sic vtrūq; tenet. extra de priuileg. in hac. j. dicetur. Item prouisio specialis tollit generalem. C. de pac. comen. tam super vo. l. si. Sed illa lex loquitur vbi specialis prouisio erat hominis: sed generalis legis. sed hic vtraq; erat iuris: quo casu specialis prouisio nō tollit generalem: sed geminat subsidium: vt plenius prouideatur saluti animarum: quod respexit presens concessio. supra eodem. ver. ac deinde. sicut iuris subsidium geminatur: vt plenius improbitas reprimatur. ff. nau. cau. sta. ꝛ ita de facto. §. ex hoc edicto. Item hec est specialis: illa generalis: ergo ista illi derogat. extra. vj. libro. de regu. iuris. generi. ꝛ ibi no. Solu. vbi genus ꝛ species legātur diuersis: ꝛ ad diuersos fines intelligitur dicta regula: nā si mihi est relictum genus: ꝛ tibi species illius generis: meum legatum non est extinctum: sed attenuatū. ff. de admen. leg. qui hominē. ꝛ mihi donatur: vt habeā:

Universidad de Deusto
Biblioteca

Cōfessus religioso priuilegiato: an teneat iterū cōfiteri proprio curato.

ꝛ tibi similiter: ꝛ isti sunt diuersi fines. Sed in hoc casu tam generalis prouisio ꝙ specialis est ad eundem finem: vt saluti animarum prouideatur: ꝛ ideo vna alij non obsistit: sed concurrunt: sicut genus ꝛ species vni essent legata: vt dicto. c. generi non. Sed dices ergo confessus tenebitur iterato cōfiteri: Solu. hoc nō est ex necessitate sacramenti: sed ex obligatione tui ꝙ voluntarie ad fratres accessisti. ℟. co. ℣. statuimus. relicto patre spirituali cui eos astrictus: nō fratri ad quē voluntarie vadis: nec ita sbuenit illi qui voluntarie facit: sicut illi qui ex necessitate. ff. de procu. l. penult: qui pro eiectione: ꝛ ibi no. Nec prima ratio que loquitur in fortibus cōibus obstat: sed hec cōcessio est gratiosa priuilegialiter data: que non tollit ius precedens: nisi de ipso fiat mētio specialis. extra de cap. mo. ex parte. Sed illud. c. loquitur vbi priuilegiū datur sine magna deliberatione: sed istud fuit datū cū magna deliberatione: ꝛ est statutū: vt. ℣. in fi. Ité vt est dictū generale ꝛ speciale hic non tendunt ad diuersos fines: ꝛ ideo se compatiunt. Item si non haberet quādoq; reuerti subditus ad curatus posset prorsus eius potestas in auditione cōfessionum exhauriri: ꝛ priuilegiū non tenet quod vergit in enormem alterius lesionē. extra de decl. suggestus. ff. de vulga. ꝛ pupil. substit. ex facto. in prin. ꝛ. ℣. j. Et esset etiaz in potestate subditorum totaliter recedere a curato: quo casu qualiter curabit qui morbum nescit? Alt Boetius. Si operam medicantis expectat oportet vt vulnus detegat. Item ꝛ si curati non interfit propter subditū qui forsan bene confessus est fratri: interest tñ curati propter se agnoscere vultum peccatoris: cui dictū est in ecclesiastico. xxij. c. Curam illius habe. Item subditus posset trāsire nunq̄ veniendo ad cōfessionem: dicendo se fratri cōfessum. Item qualiter habit curatus ecclesiastica sacramenta subdito: quem non nouit dispositum: maxime vbi subditi sunt aliqua notoria crimina: nec potest frater reuelare confessa: vt dicit dictum concilium. omnis. Item hoc indultum potest operari multos effectus: cuz hoc ꝙ constet dictum concilium de consistendo saltem semel in anno proprio sacerdoti: ergo stabit concilium cū hoc indulto. extra de priuileg. in his. ꝛ. c. pastoralis. Itez papa per hoc indultum non aufert hic potestatē curati: sed solum hic sibi cum multis meditationibus adiungit: ergo curatus remanet non exclusus: sed inclusus. Nec ob. si dicas: duobus cōpetit potestas illoliditi: ergo frater post q̄ expleuit cum certa persona non potest curatus cū eodē super eodem. ff. de offi. consul. l. vna. Solu. vbi duo ēnt vati ab initio pariter procedit argu. sed curatus dat⁹ est ab ordinario: sicut habemo potestatē ab exordio fundationi ecclesie. xx. distin. in nouo testamento. iste frater de nouo aduenientio: qui vt pr̄sumitur vt potestas curati nō tollatur: sed inuetur. vnde tuo cōmuni quod est procurato est fortius iure priuilegiato. Nec mirum: primum necessariū scām voluntarium: iz fit equalis potestas andtē dī ꝛ absoluendi. j. ver. priori. necessitate venientī ad curatum remanente que non est hic expresse sublata. Ité hec cōcessio gratiosa: vt hec que est voluntaria: non tollit necessitatez dicti. c. oso. argu. ff. famil. herciſ. l. alienationes. Sed contra: potestas si a rum est delegata seu a maiore habita: sine habeat ab episcopo siue a papa: vt hic tota li. ℣. ergo est potior potestate rectoris: si igitur confessus rectori iterata confessione non eget: minus egebit cōfessus fratri. Solu. voluntariam ꝛ necessariaz tollunt contrarias. Et est in hoc argu. fallacia figure dictionis: nam si excedat hec potestas in quanto: nō sequitur ꝙ excedat quoto: sed equali iteratione. Item contra: confitens episcopo; iz sit parrochianus curati subditi episcopo nō habet iterato confiteri rectori: ergo minus confessus fratri qui habet potestatē papalem: q̄ omnis potestas delegata a papa est maior omni alia ordinaria. Itez si frater habeat cāz a prelato: vt. ℣. i hn. dutue. ℣. maior est ista potestas in delegato episcopi q̄ ꝛ ipso rectore subdito episcopi: cuz omnis delegatus repraesentet personā delegantis. xcij. dī. c. vlti. Solu. non nego quin papa hoc possit facere si velit: sed dico ꝙ nunq̄ fuit alterius tollit: nisi expresse hoc agatur. ff. ne quis in loco publi. l. ij. ℣. si quis a principe. presertim vbi vtrumq; potest seruari: ne sit deterior conditio confitentis habentis consilium animę a duobus. Et firmitas est iudicium plurium q̄ vnius. extra de offi. delega. prudentiaz. ℣. j. Item iz cōmissio specialis derogaret dicto pcl. omnis: vt ibi. j. responso. non tamen generalis: vt hic: ꝛ optimum argu. extra. vj. lib. de here. per hoc. in princi. ꝛ ibi nota in simili. Item dictum concilium habet: vt remittatur seruitus bene imposita subdito: scilicet q; semel in anno confiteat proprio sacerdoti: hoc est curato: sic est interpretat⁹ Martinus. ibi. ꝛ sic est de iure interpretandū: cum dictuz concilium iure communi loquatur: sed dicti fratres iure cōmuni nil obtinent: sed gratiosa concessione vel prelatoꝝ vel pape: vt hic. Et dico bene imposita: tum q; proprius sacerdos melius agnoscere habet vultuz peccatoris sui: tum q; subdito ministrare habet ecclesiastica sacramēta j. eodem. ℣. huius. Et duo regrit huiusmodi concilium: ꝛ iustam causam q; non proprio: sed alteno cōferatur sacerdoti: ꝛ licentiam proprij sacerdotis: vt liquet in dicto concilio. ℣. si quis autem. vbi non sine ministerio est aduertatina planctio autem. Et ideo si iusta causa nō subsit: ꝙ licentiam habeat pape vel episcopi aut etiā proprij sacerdotis ꝛ licite confessus fuerit: ꝛ eius absolutus sit: vt dicunt verba presentis indulgentie: debebit tamen confiteri iusta concilium memoratuz proprio sacerdoti: alias poterit arceri pena dicti concilij: non q; peccata non fuerunt dimissa: sed q; contempsit salubre statutū: cuius tenor in toto non est seruatus: ꝛ ob hoc est ei parendum in eo q; non fuit seruatum. argu. ff. de serui. vrba. predio. si domus. Nec insurgit inconueniens: sed iterum confitetur proprio sacerdoti: q; hec iterata confessio non est ex defectu sacramenti: sed ex ꝓceptu dicti concilij. Verū iusta causa concurrente cum licentia romani pōtificis vel episcopi predicta seruitus est sublata: ꝛ q; licentia predicta in genere data videatur esse concessa: cum iusta causa subest recedendi a proprio sacerdote: non absurde dici posset. argumen. ff. ad municip. lucius. ℣. imperator. alias potestas iuste concessa reuocari non debet.

a Concessionem. ℣. priori. positam.

b Iure. Sed que est ista potestas a iure cōcessa curatis quero: nec quero de potestate pape in casibus sibi reseruatis: qui notantur extra de trāsla. epi. capitu. j. nec loquor de potestate pape dispēsandi: de qua tractant doctores in tractatu de dispensationibus: sed loquor de potestate que est per sacramentum penitentie super criminibus. Et de hoc tractat Ugo ꝛ Hostien. in summa. ꝛ. H. durandi in repertorio. ꝛ frater Tho. iij. sentē. distinctōe xix. Et dico in ista materia q; quilibet sacerdos potestate ordinis regulariter potest a quolibz peccata absoluere. Quod sic probo. Joan. xx. capitu. dicitur. Quorum remiseritis peccata remittuntur eis. Sed dices: hoc dictū est apostolis. Dic q; episcopalis dignitas in hoc non adijcit: de quo agitur supra ordinem sacerdotalem: ꝛ qd adijciat not. extra. vj. lib. de sentē. excommunicatio. cuz medicinalis. ꝛ in ordinatione cuiuslibet sacerdotis etiaz dicta verba per ordinatorem dicuntur: vt patet in libro pontificali. Itez: a capite Christo omnia descēdunt. xxj. distin. in noua. ꝛ Joan. j. capi. Nam de eius plenitudine omnes accepimus. Cum ergo sacerdos rite ordinat⁹ habeat potestatem conficiendi corpus Christi: vt extra de summa trinita. firmiter. ℣. vna no. ꝛ potestas que est supra corpus Christi mysticum: descendat a potestate: que est corpus Christi verum. de consecra. distinctione. ij. q. corpus. ꝛ capitu. quia passus: cum igitur quilibet sacerdos quando est recte ordinatus potest mysterialiter in verbo dei conuertere panem ꝛ vinum cum aqua in calice mixtum in corpus Christi verum ꝛ sanguinem. de consecratio. distinctio. ij. panis. ꝛ capitu. calice. ergo consimiliter poterit mysterialiter peccatorem quemlibet cōuertere in membra Christi: ꝛ corpori Christi mystico adunare per sacramentum penitentie. Item dico secundo: q; iz sacerdos habeat hoc ex potestate ordinis: non habet tamen potestatem iurisditionis seu exercitij: nisi in subditis: vnde sicut in foro iudiciali q; non ligat nec absoluit: nisi subditus: ita nec in foro penitentiali. extra de paro. nullus. extra de iudi. at si clericī extra de penitē. ꝛ re missio. c. omnis. ℣. si quis. Et sicut sacerdos non iz exercitium sue potestatis in corpus Christi verum: quando non habet materiam ad sacrificandum: sicut panez ꝛ vinum: sic nec in hoc casu agere potest: nisi in materiam sibi subiectam. argumen. xj. distinctio. quis nesciat. xij. distinctio. capitu. j. ꝛ. ℣. xix. distinctione. ita dominus. ergo in foro penitentie duo requiruntur ad peccata remittenda: scz potestas ordinis quo ad se: ꝛ iurisditio seu exercitium potestatis: que a maioribus in inferiores descēdit. xxj. distinctio. in nouo. nam ibi tangitur ordo nascentis ecclesie a deo. hinc est q; a summo sacerdote ad maiores sacerdotes: hoc est episcopos: ꝛ a maioribus sacerdotibus in curatos fit ordinatio ꝛ potestatis descensus: ꝛ summi sacerdos potestatem maiorum sacerdotum: ꝛ magni sacerdotes potestatem curatorum artare possunt: sicut maius imperium habentes. ff. de iudi. iudicium. lxij. distin. salonitane. extra de offi. ordina. cum ab ecclesiarum. Unde sicut summus sacerdos artat potestatem magnorum sacerdotum in absoluendo. xcij. questio. iij. ℣. si quis suadente. ꝛ illam tandem potestatem artatam in certis casibus quādoq; larat. extra de senten. ex. peruenit. ꝛ. vj. li. eo. titu. religioso. j. responso. sic sacerdos magnus potestatem sacerdotis curati ex causa artare potest: ꝛ larare eandem: cum sit ordinarius totius sue ciuitatis ꝛ diocesis. vj. questio. j. de persona. Cum actiua vnius factuz in vna regione puniatur ꝙ in alia: ꝛ ideo maiorem iudicez requirit. ff. de abig. l. j. j. responso. Ipse tamen episcopus peccat si fine causa artat. vj. questio. prima. peruenit. ꝛ dicto capitu. cum ab ecclesiarum. Quedam etiam sunt reseruata a iure ipsis episcopis. extra. ferto libro. de peni. ꝛ remissio. si episcopus. Primus est vbi solēnis est penitentia imponenda. l. distinctio. in capite. xxxj. questione vj. c. j. Secundus vbi ꝙz est arduum ꝛ graue factum. xvij. distin. de concilijo. lxv. distin. de persona. extra de offi. archi. capitu. ij. ꝛ. xxij. questio. iij. capi. vlti. presertim si fuerit difficile ꝛ ambiguum. extra qui ti. sint legi. per venerabilem. Et est ratio: q; maiora negocia maiores iudices requirunt. extra de appella. vt debituo. in fi. Tertius est in restitutione male ablatorum incertorum in magna quantitate. extra de iudeis. cum sit. extra de testa. tua. ꝛ xxxij. distinctio. ℣. j. ꝛ capi. j. extra de vsu. cum tu. Quarta est vbi ꝙz absolutio ab excōmunicatione reseruata episcopo est necessaria. extra de senten. excōmunicatio. de cetero. ꝛ capi. de monialibus. Sicut video in dispensatione: que non est pmissa inferiori episcopo. extra de vo. ꝛ vo. re. ca. j. Sed nunqd ab alio ꝙ ab excōmunicatione poterit absoluere sacerdos curatus: vtpote ab infectione manuū propter quā pena excōmunicationis imponit⁹ Dic q; non. Et est ratio cum idem sit factum propter qđ est peccatum. Et pena peccati non debet fieri per diuersos: sed per eundem: secus si ex alio facto emergerent. verbi gratia. Excommunicatio vel suspensio infligit⁹ propter peccatum ꝛ irregularitas propter immixtionez: suspensione vel excommunicatione durante: quo casu inferior posset absoluere a primo: non dispensare cuz secundo. extra. vj. libro. de senten. excommunicatio. c. j. ℣. vlti. extra. vj. libro. de senten. ꝛ re iudi. cū eternī. ℣. fina. extra de senten. excōmu. nuper. ℣. in secundo. Quintus: in publico blasphematore dei ꝛ sanctorum. extra de maledi. c. ij. Sextus: in incendiarijs domorum. Et septimus: in tractatoribus membroꝝ. xxij. questio. vlti. si quis membrorum. ꝛ ca. sequen. Octauus in homicidio: cum enim tractatio membroum sit minor homicidio: si primum reseruatur episcopo magis secūduz: nā cui sunt prohibita minora magis ꝛ maiora. ff. de ser. expor. cui pacto. extra de senten. excommunica. cuz illouz. circa prin. Nonus: vbi statutum synodale vel consuetudo aliquos casus reseruaret episcopo: nam consuetudo dat iurisditionem etiaz in foro penitentiali. argumē. extra de elec. dudum. ℣. ꝛ de prescriptio. c. transmissa. ꝛ capi. cum olim. ꝛ capit. veniens. Vbi autem sus vel consuetudo seu expressa reseruatio non abdicat a curatis: curati habent plenaz potestatem absoluendi: ꝛ penitentias occultas ꝛ publicas iniungendi. de peniten. distin. j. multipler. ꝛ de consec. distinctij. de penitentijs. xxvj. questio. vj. presbyteri. ꝛ extra de peniten. ꝛ remissio. omnis que ponit regulam quam seruabo: nisi inuenlam vtilitatem. ff. de regu. iur. l. j. ꝛ. xxx. distinctij. capi. vlti. vbi est expressum de publica. Credo tamē q; penitentiam per episcopum ipositam inferior minuere non potest. xxj. distinctio. inferior. ex de malo. ꝛ obedi. cuz inferior. Nec obstat. l. distinctio. accedens. ꝛ. xxxij. q. ij. latorem. q; ibi expresse fuit concessum inferiori. Sed quero nunquid episcopi ista constitutione non obstante possunt reseruare sibi casus: de quibus ante hanc constitutionez poterant curare ꝛ absoluere? Et videtur q; nō: q; hoc iaz esset priuilegium diminuere vel auferre seu decurtare: quod fieri non debet etiam indirecte. extra de priuileg. quanto. Dic cōtra: quia iz fratres sint exempti ab episcopo: nō tamen parrochiani. argumen. extra de priuile. ex ore. ꝛ. vj. lib. codē titu. per exemptionem. Nec obstat hec littera: q; non videtur potestas concessa a iure que est tre reuocata. ff. de diuor. diuortiuz. Item sicut episcopi potestatem ordinariam artare possunt inferiorum suoruz: multo magis extraordinariam ꝛ aduenticiam: nec debet idem parrochianus diuerso iure censeri quo ad curatos ꝛ quo ad fratres. extra de priuileg. qi circa. vt ille qui nō est sub curato: non sit sub fratre quo ad id de quo agit: ꝛ nihil est curatis a iure concessuz nisi quod nō est ab ipso reseruatum. Itez: illa que sunt de bene esse ꝛ accidentalia: non debent mutare potestatem episcoporum: que est substantialis fundamentalis ꝛ ordinaria. extra. vj. libro. de here. per hoc. argumen. extra de priuileg. patentibus. extra de eccle. edifi. ad audientiaz. Et alias: vno verbo cōtingeret multa iura subuerti: quod esse non debet. extra de electio. ecclesia. ij. ℣. deniq;. Nec obst. argumentum in oppositum: quia cuilibet est licitum facere in re propria quod placet: dummodo non animo iniuriādi: nemini facit iniuriam qui vtitur iure suo. ff. de aqua plu. arcen. l. j. ℣. deniq;. ff. de iniur. iniuriarum. ℣. io qui.

Casus episcopis reseruati.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Phil. ff. c. Diuitio tertius.

a ¶ Huiusmodi. hic. §. tractat de lacte z lana: ad quod tñ hant prelati curati fratres: vt plerūq; querentes que sua sunt: non que Jesu christi: contra doctrinam apostoli. Et hic. §. diuiditur in tres partes. Primo dicto religioso concedit libram sepulturam. secundo. versi. verum. curatis refert quartaz in multis casibus specificando eam. Tertio ver. vltra. mandat amplioratem portionem non exigendā. Sed nunquid idem est seruādū in aliis religiosis mendicātibus z non mendicantibus? Dic predicti duo articli graciose concessi predicatoribus z minoribus: vt supra patet ad consequentiā nō sunt trahendi: sed hic. §. in quo limitatur tuo cōmune ad consequentiam est trahendus. ff. de legat. non possunt. z l. sequenti. z extra. sexto libro. de regulis iuris. que a iure. Et hoc dico quo ad emolumenta sepulture: non q̄ ad ipsaz sepulturaz: quia de iure communi non est concessa sepultura: hoc est tuo recipiendi ad sepulturā omnes: sed qui habent tuo recipiendi ad sepulturā quo ad partem curatoriz censetur hoc tuo commune. Uel vide alios religiosos fare antiquo censeri: z predicatores z minores hoc iure artari: vt isti quodāmodo sequatur ex precedentibus que nō sunt pcessa aliis religiosis.

¶ Huiusmodi[a] quoq; statuto z ordinatiōibus nostris adiecimus: vt fratres dictorum ordinum in ecclesijs vel locis suis vbiliber constitutis liberam (vt sequitur) habeant sepulturam: videlicet q̄ omnes ad eaz recipere valeant qui sepeliri elegerint in locis z ecclesijs memoratis[b].

¶ Uerum ne parrochiales ecclesie z ipsarum curati siue rectores: qui ministrare habent ecclesiastica sacramenta quib⁹ noscitur de iure cōpetere predicare seu proponere verbuz dei: z confessiones audire fidelium debitis z necessarijs bñficijs defraudentur: cuz operarijs mercedis exhibitio debeat: auctoritate apostolica ꝓstituimus z ordinamus eadem: vt dictorum ordinum fratres de obuentionibus omnibus tā funerabilibus q̄ quibuscūq; z quomodocūq; relictis distincte vl̄ indistincte: ad quoscūq; certos vel determinatos vsus de quibus etiam quarta b̄ sue canonica portio dari siue exigi non consueuit; vel nō dz de iure: necnon de datis vel qualitercūq; donatis in morte seu mortis articulo in infirmitate donantis vel dantis de qua decesserit quomodocūq; directe vel indirecte fratribus ipsis vel alijs pro eisdem quartam partem (quaz auctoritate apostolica taxamus z etiaz limitamus) parrochialibus sacerdotibus z ecclesiaruz rectoribus seu curatis largiri integre teneant: facturi z curaturi: q̄ nec alij: nec alijs a quibus quarta huiusmodi minime deberet ad ipsorum fratrum vtilitatem vel commodum huiusmodi fiāt relicta: aut in eos taliter data vel donata procedant: seu quod in morte vel ab infirmis huiusmodi dandū vel donandū fratribus ipsis exisserer: in eorundem dantium vel donantium sanitate sibi dari vel donari procurēt. In quibus per ipsos vitādis eorum intendimus conscientias onerat: vt si (quod absit) per fratres ipsos dolo vel fraude q̄cq̄ in hac parte agi fortasse contigerit (preter id q̄ eos propterea dicti sacerdotib⁹ rectorib⁹ z curatis teneri volumus) etiam districta ratio in extremi iudicij examine requirat ab eis. ¶ Ultra portionem autez huiusmodi nihil valeant parrochiales rectores curati z prelati exigere supradicti: neq; illis dicti fratres amplius ipedere sint

Dolitas vlta ꝑ le ge fauf.

Mortuus an p̄ne sit ad suam parrochiam portandus si alibi elegit sepulturā

Sepultura libera est electio.

b ¶ Memoratis. Etiam si essent minus religiosa. extra. libro sexto. de sepultu. cum quis. §. si quis.

c ¶ De iure. Extra de testa. capitu. fina. Et verbum de fraude vbi positum fecit hoc adijci ne locus fraudi relinquerretur: quoniam frequenter fraus fiebat in animarum contra agentium pericolum: z rectorum detrimentum: quibus vtinam sit occursum.

d ¶ Quarta. Sed nūquid ista quarta debebitur curatis delegatis relictis fratribus: z si leganteo apud fratres non elegerint sepulturam? Dic q̄ non: z sic nota. extra de sepultu. capitu. j. Et ratio redditur hoc. §. nā iure communi quis debet sepeliri vbi recipit ecclesiastica sacramenta. extra de sepultu. capitu. j. quia tamen contra hoc tñ patur electio sepulture in vltima voluntate: sto emolumento habebunt aliquid fratres: vel propter hoc diminuetur quarta dictorum curatorum? Dic q̄ non: quia hoc casu stabo turi communi vbi non reperio ipsum infractum. extra. sexto libro. de electione. constitutio. Sed quero nunquid funus debet portari primo ad parrochiam propriam? Dic q̄ sic: si sit consuetudo que in hoc seruatur. extra de sepultu. certificari. z in §. proximo. non tollitur consuetudo simpliciter: sed consuetudo aduersa precedentibus: sed quid si non est consuetudo? Idem dico quia sicut iste funeratus sacramenta recepit a proprio curato sum vineret: sic honestum est: vt vltimū vale recipiat a suo curato habēdo missam in ꝑpria eccliā. arg. de ꝑscra. di. j. non oportet. Item eligendo alibi sepulturā: videtur eligere ꝑpter fructū ale:

qui in eccliā propria per sacramenta eccle habuit exordiaz: vende nō decet q̄ in fine frustraretur missa in ꝑpria eccliā: z sic augebit q̄s intēdit: q̄s enim factēdum erat sine electione q̄s facte electioni nō repugnat: sed ꝓ eo: dat: est implēdus sicut intētioni eligētis z tuti ꝓfonum. ar. ff. de euict. in credito. re. ff. de aq̄ pluuia. arcē. l. j. §. Iabeo.

a ¶ Nos etenim. Sed nūquid hic. §. respicit tres articulos precedētes: vel solum immediatuz de sepulturis? Dic q̄ ofa: ꝑsertim propter ꝓba que sequūtur ꝓmissa: vel alicui ꝓmissoꝝ. Sed hoc pactum est sup sepultura: q̄ haberi potest regulariter. Iz hoc modificetur. ff. vj. lib. c. j. et. tñ. mota ꝓtroversia: super B est sententiatuz et ꝓfirmatuz per eadem aplicam: vt de facto vidi ante hāc ꝓstitutionē: nūquid per hunc. §. tollitur dicta sñia z ꝓfirmatio? Videtur q̄ sic: q̄ si pactuz tollat: et quod sequitur ex virtute pacti. ar. C. de pactis. l. fi. Dic cōtra. hec ordinatio exorbitat a iure cōmuni: z hoc q̄ non est expresse sublata: sñat. C. de appellat. Septimo. in fi. nec sñia pactum est sublatum: ergo pactum est sic fortificatum sicut sentētia et cōfirmatione. ar. eē. vj. lib. de pac. Guso. z. vj. li. de iuretur. Iz. z. vj. lib. de foro cōpet. c. fi. plus enim pōt q̄ simpliciter: vt dictū fuit ib⁹. Item ar. auē. et cuz de app. cog. in prin. z. §. j. z vbi no. legez nouam non referri ad causam pendentē in iudicio seu de ea sam sententiā: et ita si lex ad preterita referatur. d. Jos. mo. de partib⁹ Dicardi et cardinalis. (ADDITIO. Ad intellectum istius decret. super cathedram: est omnino videndus tractatus fine consilium Oldr. quod incipit. granamina: que fratribus ordinum mendicantium inseruntur. z est in numero meorū. clxxv. vbi examinantur z determinantur. Sylueres difficultates resultantes: tam super verbo libera: de quo in textu: q̄ super alijs de quib⁹ ibi: vbi cōcluditur in effectu q̄ verbuz libera/notat quādam prerogatiuam absolutaz: z dominus super actu cui adijcitur. de elect. cum nobis olim. in fine. ē. Item q̄ licitum est fratribus etiaz processionaliter ire ad assumendus funus per alienas parrochias: ecclesias videantur pcessa omnia per que ꝓcuritur ad si. l. tū. §. vlti. de seruit. vrba. ꝓdio. Itez q̄ de relictis ab his qui apud eos nō eligūt sepulturam multa quarta debetur: q̄ cessat ratio cōstitutionis. l. q̄s dicit. de pactis. Item q̄ de relictis affectiōe sanguinis amicitie: vel meritū vz solui quarta. Ité q̄ decre. non habet locum: nisi in relictis fr̄ib⁹ apud quos eligitur sepultura per infirmum: qui in ea ꝑmanet decesserit. ar. not. in l. alūne. ff. de admē. lega. Item q̄ nō habet locum: vbi testator exp̄sse reliquit canonicaz portionē ecclesie parrochialī. ar. in. l. cum quis. ff. ad. l. fal. Item q̄ nō debet quarta de oblationibus que fiunt in anniuersario et alijs officijs seq. Ité nec de mortuarijs inquātum differunt a funeralibus. Ité q̄ parrochia dz recipere quartaz de manibus fratruz et nō heredū defuncti. Ité q̄ quarta debet de relictis pro oīa mēt[illegible]/libris/z sabbatis z imminarū⁹ ēē. Itez q̄ de datis ster vsuos z in sanitate: quoꝝ dñium statim trāsiit: quarta non debet. Item q̄ ꝑsentes possunt eligere sbi sepulturam pro filijs. Item q̄ quarta debetur de pecunia relicta ad cōplēdam eccliam: Iz si quarta detraheretur non sufficeret pecunia ad istū vsum. Ité q̄ dicta decre. nō extēdit se ad eos qui mortui sunt ante eam cōditam: sed in illis seruari debuit decre. inter cūctas. Benedic. xj. Jos. frāc.)

Additio Jod. franciscī de pa tisio.

¶ De decimis.

Bonifacius octauus collectori decime.

¶ Luz Bonifacius decimaz certis ex causis hic in principio exp̄ssis ab ecclesijs z ecclesiasticis personis exigi statuisset: multa dubia circa illam suborta sunt: que hic clare et prolixe manifestantur. vide textum cum glo. in cle. j. eodem titu. vbi hec extranagās in multis declarantur.

Capsim vulcum.

Declarationes q̄s in negocio decime per nos nup imposite ꝓ

Universidad de Deusto
Biblioteca

secutione guerre: ac negocy regni Sicilie cōtra hostes de ecclesijs ⁊ personis ecclesiasticis per totam Italiam et cetera loca constitutis volumus obseruari (cuius qdem decime in illis partibus te superintendentem seu collectorem duximus deputandum) tales sunt. De redditibus ⁊ prouentibus leprosariarum domorum dei: et hospitalium paupꝝ qui in vsus leprosoꝝ/ infirmoꝝ/⁊ pauperum conuertuntur: decima non soluetur. Moniales etiam alieq regulares psone: quaꝝ redditus ⁊ prouentus ecclesiastici adeo sunt tenues ⁊ exiles: q de illis sustentari non possunt: sed pro habendo vite sue sustētationem necesse habent publice mendicare: et elemosynas publice petere: dictam decimaꝫ nō persoluent. Seculares quoq clerici: quoꝝ ecclesiastici redditus ⁊ prouētus annui summam septem florenoꝝ auri non excedunt: eandem decimaꝫ non prestabūt. Si vō vna persona plura habeat beneficia: quoꝝ nullum per se acceptum dictam summam septem florenoꝝ auri annuatim attingat: simul tamē collecta in minimis prouentibus summam memoratam excedāt: quotquot vel quantūcūq modica fuerint: de omnibus ⁊ singulis decima persoluetur: sed non soluetur de pietantijs monachoꝝ. Similiter de his que a christi fidelibus relinquuntur ecclesijs: vt ex eis perpetui emantur redditus.

Item de xenijs/prelatis et alijs personis ecclesiasticis liberaliter factis: decima non soluetur.

Soluentium decimam electioni seu arbitrio cōmittitur: vtrum ipsam velint soluere per totuꝫ tempus quod durabit decima: pro rata prouētuum quos singulis annis dicti temporis ipsos percipere cōtigerit: an per ipsum tēpus pro rata cōmunis estimationis prouētuum eoꝝdem: sed vna via electa: non licebit alicui variare ad aliam recurrendo. Et fiat ⁊ redigatur per collectores in scriptis electio huiusmodi expresse in prima solutione decime supradicte: alioquin iuxta estimationem cōmunem per totuꝫ tempus soluere tenebuntur. Declaramus autem q hi qui elegerint soluere decimam pro rata eorum que perceperint annuatim: vendant prouentus beneficiorum suorum que personalem residentiam non requirunt: ⁊ soluant decimam pro solo precio qō receperint de eisdem: dum tamen contra hoc in fraudē decime nihil omnino agatur. Sed ecclesiastica persona: que in ecclia sua vel beneficio (quod residentiam personalez requirit) non residet: sed facit in eodez per firmarium vel vicarium deseruiri: deputando ipsi vicario vel firmario ceram suorum prouentuum portionem: non de vicariatus seu firmarij porBeneficia aliqua sint que plenā residentiaꝫ nō requirūt.

tione: sed de vniuersis ipsius ecclesie vel beneficij prouentibus decimam exhibebit. Declaramus etiam q de siluis seu nemoribus que non consueuerunt vendi nihil soluetur: nisi forte aliquid de illis venditum fuerit durante decima: ⁊ tunc estimabitur quantuꝫ valere debent annui redditus partis vendite ꝺm assisiam que cōsueuit fieri de nemoribus in partibus illis: in quibus nemus situatuꝫ fuerit: ⁊ de sola estimatione decima persoluetur: ⁊ non de eo quod perciperetur de dictis siluis seu nemoribus que vendi non consueuerunt: nisi forte vendant durante decima: quia tunc soluetur ex venditione pascuagij seu herbagij: aut alterius cōsimilis prouentus eoꝝdem nemorum et siluarum. Et si non vendantur huiusmodi pascuagia ⁊ similia: non soluetur decima de his: ita tamē q in fraudem decime nihil contra hoc attentetur. Idēq de pascuis herbagijs ⁊ consimilibus obuentionibus siluarum volumus obseruari. De stagnis ⁊ piscarijs decima sic soluetur: videlz q fiet relatio de numero annoꝝ quibus ante venditionem vltimam vendita non fuerunt: ad quantitatem precij ex ipa vēditione vltima recepti: vt precio diuiso in partes ꝺm annoꝝ terminuꝫ durante decima soluatur decima ipa de tot partibus precij ex ipsa venditione recepti: quot fuerunt anni predicti: vt si forte sunt quiq anni elapsi: ex quo fuerat stagnum venditum: ⁊ tūc venditur pro centum florenis/fiant de precio quiqz partes: ⁊ pro tribus annis quibus durabit decima soluetur ipsa decima de tribus partib⁹ precij tm: videlicet. lx. florenoꝝ: ⁊ multiplicabūtur ⁊ minuentur partes precij: prout plures ⁊ pauciores fuerint dicti anni. De piscarijs autez fluminum/⁊ lacuum/⁊ venationibus si vendātur/ ⁊ siluis reduis: idem qō de stagnis fiet. De piscibus stagnoꝝ vel beluis guarenarum: quos pro vsu vel esu suo consumi vel sine fraude donari contigerit decima non soluetur. Et quia nōnulli obtinent a monasterijs et ecclesijs prioratus: grangias/domos/redditus/pēsiones/et census: in soluenda de his decima credimus distinguendum: videlicet an talia in beneficium habeant: an ex ꝯtractu: an ex mera gratia. Si talia in beneficium habeantur/ siue hoc sit concessum per sedem aplicam/ siue per ipsoꝝ monasteriorū vel ecclesiarum personas: de illoꝝ prouentibus soluetur decima. Cum aūt obtinetur talia ex cōtractu: puta ad pēsionem vel firmam annuam in qua non est facta gra obtinēti: sed in ls vterq contrahentium studuit cōditionem suam facere meliorē: perceptores pensionis vel firme de ipsa pensione/vel firma decimam exhibebunt.

Reddit⁹ obtinētur ab ecclesijs varijs modis.

Si quis ante vel post concessionem huius decime ad vitam propriam emit prouentus prioratuum: vel aliorū predictoꝝ pro aliqua pecunia: ita q in hoc ei scienter gratia non est facta: cōsiderabitur quātū extimatione cōi valeāt annui prouentus prioratus/grangie/domus/terrarū seu redditū hmōi: ⁊ ꝺm hoc ab illis quoꝝ est hoꝝ ꝓprietas qui inde preciū pro futuro tēpore receperint p tres annos decima exhibebit. Si aūt in his gratia facta sit obtinentibus: q scienter pro minori precio cq valeant sunt talia vēdita vel locata: ipsi obtinentes ⁊ non monasteriū vel ecclesia de illo: in quo gratia facta est ipsis: ⁊ de reliquo illi quoꝝ est ꝓprietas/decimā exhibebunt. Si autē psonis aligbus pro iusta merede seu remuneratione laboris vel obsequij pstiti vel pstandi talia sunt cōcessa: hi quoꝝ est illoꝝ ꝓprietas in decimatione ꝓuentuum suoꝝm etiā hoꝝ ꝓuentus merito numerabūt: ⁊ de illis (sicut ō alys quos pro certis suis vtilitatib⁹ expendunt) decimā exhibebunt. Qō si hec p illos qui ea obtinebant: in alios sunt translata (q res trāsit cū onere suo) et circa illos que pditimus seruabunt. Nec deducent expense que pro monachis (qui in talibus prioratib⁹ grāgijs seu domibus in beneficium seu ex mera gra ꝓcessis ex pacto teneri debent) fieri dinoscunt. Expēse aūt illoꝝ monachoꝝm vel personarum que teneri debent ex pacto in prioratib⁹ grāgijs seu domibus ad iustam firmā seu pensionez cōcessis siue determinate siue non: estimabunt estimatione cōi: ⁊ talem estimationē monasteriuꝫ vel ecclesia cuius illoꝝ est proprietas cuꝫ suis ꝓuentibus decimabit. Prelati de ꝓcurationib⁹ quas in victualibus pcipiunt decimam non psoluent: sed qui eis prestāt huiusmodi victualia in decimatione suoꝝ prouentuū ⁊ redditū numerabunt: ⁊ soluent decimam de eisdem. De illis aūt ꝓcurationib⁹ quas prelati in pecunia numerata rite percipiunt ab antiquo: ⁊ quas ꝓciperent etiā si non visitarent decimā prestare tenent. Prelatus autem qui ꝓcurationem (quā sine visitatiōe potuit de iure pcipere in pecunia numerata) remittit: q remittit qō sibi debet ⁊ de quo soluisset decimā si recepisset illud: tenet ex tali ꝓcuratione decimā exhibere. Si vō ꝓcurationem quā tm i victualibus: licet pcipi forsasse remittit: persona ecclesiastica cui remissio facta est: huiusmodi victualia cū alys prouentibus suis cuꝫ soluent decimā estimabit: cum etiaꝫ si non esset remissa hoc facere teneretur. In soluendo decimam supradictam sole expense necessarie que fiunt in re: ex qua fructus percipiuntur arādo/colendo: ⁊ colligēdo fructus: sine gbus nō possunt inde fructus percipi deducentur. Expense autem que fiunt in castrorum custodibus: cum fiunt extra rem vel etiam in edificijs construēdis vel conseruandis: nullatenus deducētur: sic vt nec ille que in villis tuendis fierent in guerris seu etiā cauałcatis. De his quoq que ꝙsistūt in iurisdictione mero imperio/regalibus/arq si milibus soluetur decima: deductis salarijs moderatis que ante concessionem decime consueuerunt solui iudicibus ⁊ officialibus similibusq personis sine quibus iurisdictio ⁊ cetera similia nequeunt expediri: ita tamē q in fraudem decime nihil contra hoc penitus attentet. Sed expense officialiū iudicum ⁊ cōsimilium psonaruꝫ facte in vestibus siue victualibus minime deducent: sicut nec alie expense similes facte circa familiā prelatoꝝ. Ratione autem eris alieni quo persona soluens decimā obligata consistit nihil de decima minuet: etiā si certe res ecclesiastice ꝓpter hoc a quoꝝ fuerint obligate. Ītē de furnis ⁊ de molendinis decima pstabitur. Soluet autez de oblationibus siue fiant pro bñdictione nubentiū: siue pro exequijs mortuoꝝ: nec non de prouentibus singuloꝝ platoꝝ: ⁊ de emēdis que ab excōicatis recipiuntur. De legatis quoq sibi ⁊ alys psonis ecclesiasticis non psonarum: sed ecclesiaꝝ vl officioꝝ ratione relictis decima psoluetur. Pro decima supradicta non exhibebitur pecunia: nisi illa cōmuniter curreret de mādato dñi terre: ⁊ que est moneta in locis in qb⁹ cōsistent fructus ⁊ redditus vnde decima psoluetur: nec aliqui pecuniā cambire cogentur eādem. Sed si ex ꝓbabilibus seu verisimilibus ꝓsumptionibus apparuerit quiq pensatis eius prouētib⁹ minus debito notabiliter de decima persoluisse: ita q super hoc merito suspect⁹ debeat reputari: ex officio nostro p viros idoneos deputandos a nobis faciemus inqri ab illis qui super hoc scire valeāt veritatē: videlicet de cōsilio diocesani episcopi vl alicuius deputādi ab ipso si sit eius subditus ⁊ nō aliter: si episcopus ipse vel deputatus ab eo cōmode possit haberi: ⁊ tunc demum ⁊ non prius ille cuius prouentus fuerint taliter estimati: pro eo q min⁹ soluerit: etiam noīatim excōmunicabitur: si eius contumacia exegerit: ⁊ visuꝫ fuerit expedire. Episcopi autez ⁊ abbates ceteresq persone ecclesiastice honorabiles non suspecte: propie conscientie relinquātur: ita q sufficiat quo ad tales excōicationis sententia que in nullo modo soluentes vel scienter adhibentes fraudem vel maliciam circa ipsius decime solutionem generaliter proferetur. Super his autem fiet cōpulsio per censuram ecclesiasticam: prout nobis ⁊ illi cui hoc cōmittendum duxerimus visum fuerit expedire. Proferatur autez (si expediens visuꝫ fuerit)

Labor est remunerādus.

Res trans fit cū onere suo. ref q.j. si quis laicus.

Structure seo: qsq; ł victu alioꝝ: qsq; ł pecunia recipiuntur.

Expēsarū fiēdā fidē ł re, fiēdā ex rum.

Emende possūt ab excōicatis recipi.

Universidad de Deusto
Biblioteca

excōmunicatio generalr vel specialiter in eos qui contra solutionem decime: vel suorum estimationem prouentuuz cū fuerit facienda/fraudē vel maliciam scienter duxerint adhibēdam.

¶ Fiet autē solutio decime: non ex ipsis rebus que percipiuntur de prouentibus: sed in pecunia numerata.

¶ Soluetur autē decima illis quos ad hec contigerit deputari.

¶ Rector parrochialis qui vrgente necessitate ecclesie: puta quia ipse residendo personaliter in eadē per se nō sufficeret ipsi cure: ppter multitudinem parrochianorum vel diuisionē parrochie sue: sed necesse habet vnuz vel duos vel plures capellanos conducere: z eis propter victum salarium constituere: salariuz huiusmodi poterit in decime solutione deducere: sed rōne victus capellanorum ipsorū aligd nō deducet.

Capellāi pñt opa sua tocare: vti nota. l caſ. ſi gnificatuz de prebē.

¶ Quod si in diuersis ciuitatibus z diocesibus diuersa beneficia obtineantur: de vnoquoq; beneficio in ciuitate vel diocesi: in qua illud fuerit: decima persoluetur.

¶ De elemosynis vo seu oblationibus datis ad opus fabrice: maxime ō his oblationib⁹ que inciuitatibus z aliquibus castris z locis dicta⁹ prouinciarum in certis festiuitatibus in candelis z alys consueuerunt dari z offerri ad opus fabrice deputatis/decima non soluetur.

Oblatōes q̄q; plat cos: q̄q; p clericos colligūt.

¶ Similiter nec de illis oblationibus que colliguntur interdum per laicos: qui consortiales dicuntur: interduz per clericos que ad opus cō sorty reducūtur: z que offerūtur: vt luminaria in ecclesia cruces z calices fiant z reparentur: z etiam ex illis/pauperibus subueniatur z sepeliantur corpora pauperum defunctorum.

¶ Prelati autem z clerici exules cuiuscūq; cōditionis aut dignitatis existant de suis prouentibus ecclesiasticis decimam persoluent.

¶ Ille quoq; expense que fiunt pro fossatis: z alis pro terris edificandis: vt yberiores fructus producant: z ille que fiunt in cōseruandis z reparandis edificijs molendinorum/domorū/seu apothecarum/z similiuz: z ex quibus fructus z pensiones recipiuntur: z nisi repararentur/fructus ex eis percipi non valerent: de decima huiusmodi minime deducentur. Nec etiā ille que fiunt pro custodia castrorum: q̄uis fiant maiores solito.

¶ Insuper de oblatiōibus minutissimis quas percipiunt ecclesiastice persone ratione ecclesiarum suarum: pro sepulturis z candis penitētys: decima persoluetur.

¶ Et quia non occurrit nobis quin quotidiane distributiones prouentus ecclesiastici sint: de distributionibus que dāntur in horis canonicis pſentibus debeāt solui decimam declaramus.

¶ Illi quoq; qui deputati fuerint ad collectionem decime: cum eis qui debent soluere decimam de aliqua certa summa soluenda pro decima nequeunt conuenire.

¶ De fructibus arborum z hortorum soluetur decima.

¶ De his autem que consumuntur vsu vel esu animalium: si sint ecclesiaruz/soluetur decima: deductis expensis necessarys que fiunt pro custodia: si vo sunt psonaz decima non soluetur.

Dell negocijs no strīs hēre debem⁹ p̄ oculis.

¶ Tu ergo in his solum deum z iustitiam pro premissis pre oculis habens ex predictis declarationibus in decidendis huiusmodi dubitationibus que pro parte leuiter decidi poterūt confirmationem accipias: super maioribus vo decisionem apostoli oraculi expectes.

¶ Volumus quoq; z presentiuz tibi auctoritate mandamus: vt in vnamquamq; personaz ecclesiasticam deputataz tibi partium cuiuscūq; ordinis conditionis: vel dignitatis existat: que decimaz ipsam nullo modo vel non integre: scienter: aut non fm verum valorem fructuū suorum perceptorum: siue non in terminis constitutis exhibuerit: seu in illorum exhibitione malitiam commiserit siue fraudem excommunicationis sententiā auctoritate nostra promulges. Et etiam in singulos qui scienter impedimentū prestiterint: directe vl indirecte: publice vel occulte quominus decime predicte soluantur. Et omnes z singulos qui huiusmodi sententias latas incurrerint: per te z alios singulis diebus dominicis z festiuis campanis z cāndelis accēsis vsq; ad satisfactionem condignam excommunicatos publice nuncies: z facias ab omnibus publice euitari. Aggrauaturus als manus tuas cōtra ipsos: prout proteruiam z contumaciaz exigere videris eozundem: q⁹ si satisfacere decreuerint: post plenam z integraz satisfactionem ab huiusmodi excommunicationibus iuxta ecclesie formam absoluas eosdem: z dispenses cum eis super irregularitate: si taliter ligati nō abstinuerint a diuinis. Prouiso hactenus q⁹ contra decimaz huiusmodi non soluentes nullatenus/sine speciali mandato apostolice sedis/inuocet brachium seculare: q⁹q; ad vasa sacra paramēta calices cruces: z libros aliaq; bōa mobilia ad cultum deputata diuinum: vel ad priuilegia ecclesiarum z monasteriorum: aliorumq; locorum ecclesiasticorū: ipsius occasione decime manus nullatenus extendat. Data anagine calen. octobris: pontificatus nostri anno septimo.

Excōicatiōis pu blicande modus.

¶ De regularibus z trāseūtibus ad religionez. Martinus quartus.

¶ Religiosi mendicantes sub excōmunicatio-

eis pena prohibeantur commolare ad religionem non mēdicantiū quocūq; quesito colore: quam ipso facto incurrāt tam recepti q̄ recipientes: quacunq; licentia non obstante. Quid inris sit de iam receptis subdit. Capitulum primum.

Capidi tas olb⁹: pſertim religiosis mēdicātibus est p̄ cludēda.

VJam ambitiose cupiditatis/religiosis potissime mendicantibus/precludere cupientes: ad alios ordines: presertim monasticos (fucatis tamen coloribus: asserentibus ob frugem meliorис vite: aut artioris obſuantie) tam sancti Benedicti q̄ Lystersiensis/Lamaldulensis/vallis vmbrose: canonicorum regularium sancti Augustini: vel aliorum monasticorum ordinum conuolare nitentibus: licētiam a sede apostolica seu legatis: aut nuncys eiusdem sedis ad transferendum se de mendicantium ordinibus ad alios ordines: presertim ea ratione (vt verisimile est: prout facti euidentia docet) vt liberius degant dignitatesq; et beneficia monastica consequi valeant: z ex certis alys causis honestati non consonis/obtinentibus. Ac volentes etiam conseruationi ordinum mendicantiū prouidere: auctoritate apostolica ex certa scientia: tenore presentium declaramus: z etiam decernimus: statuentes q⁹ de cetero nullus religiosus ordinum mēdicantium quorumcūq; cuiuscunq; gradus/status/conditionis/vel religionis existat: quantumcūq; z qualitercūq; possit z debeat [a] virtute cuiuscūq; licentie: etiam indulti apostolici seu penitentiary nostri curam gerentis: vel alia quauis auctoritate hactenus: etiam per litteras apostolicas facultatum quarūuis: tam legatorum vel nunciorum sedis apostolice: q̄ alia auctoritate: maxime de transferendis fratribus: aut aliquibus: presertim ordinum mendicantiuz professoribus in genere vel in specie ab ordinibus huiusmodi mendicantium sub quacūq; verborum forma appareant admitti: aut recipi per aliquos: etiaz superiores ordinis seu monasterij: aut loci monastici: seu als in monachum/vel in fratrem alicuius ex ordinibus monasticis supradictis: vel alys expressis (ordine Carthusiensium dūtaxat excepto) sub pena excommunicationis: quam tam recipientes q̄ recepti ipso facto incurrunt. Et quam exnūc prout extunc: contra quemlibet transgressorē quomodolibet in p̄missis: scientia z auctoritate antefatis proferimus in his scriptis: et a nemine: nisi dumtaxat a romano pontifice (preterq; in mortis articulo) excōmunicati huiusmodi possint absolutionis beneficiū quomodolibet obtinere: Et nihilominus: secus facta non teneant: z nullius existant efficacie vel momenti. Decernētes etiam z volentes: q⁹ siquis hactenus virtute cuiuslibet licētie seu mādati huiusmodi fuisset receptus ad aliquem monasticum ordinem z habitum cōsuetum gestari per monachos talis ordinis fuscepisset/siue professionem emiserit/siue nō: sub dicta pena teneatur in monasterio: in quo receptus fuerit (etiaz si bñficia ecclesiastica seu rectorias ecclīarum: quarūuis obtineat) stare in eius totali ordinatione: z in huiusmodi ordine monastico altissimo deseruire. Si quis autem pretextu huiusmodi licētie/vel sine habitu/vel cum habitu vagando incederet: monitione preuia: teneatur et debeat infra terminum quindecim dierum a die monitionis huiusmodi computandorum ad eius religionem/vel ordinem: vnde cum licentia vel sine licentia recesserat remeare. Quod si efficere neglexerit: post ipsum terminum tanq̄ notorius apostata excommunicatus in omnibus z per omnia debeat per quemlibet reputari: z ab omnibus retractari: etiam per inuocationez auxily brachij secularis: quotiens fuerit opportunum. In futuris autem nullus ex professoribus alicuius ordinibus mendicantium huiusmodi in aliquez monasticum ordinem (carthusiensium dumtaxat excepto) possit: aut debeat per quēcūq; recipi/vel admitti virtute alicuius licentie/vel indulti: absq; sedis huiusmodi licētia speciali sub dictis penis: z nihilominus secus facta non teneant ipso iure. Huiusmodi licentys et indultis: necnon constitutionibus apostolicis z mendicantium ordinum predictorum: etiam si de illis specialis z exp̄ssa: ac de verbo ad verbum in nostris litteris mentio habita fore: z alys contrarijs non obstantibus quibuscūq;. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre declaratiōis/decreti/statuti/prohibitionis/z voluntatis infringere: vel ei ausu temerario contraire. Siquis autez hoc attentare presumpserit: indignationem omnipotentis dei: z beatorum Petri z Pauli apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum Sebēnis quarto calen. Augusti: pontificatus nostri anno.j.

Ordo cartusiēsiū pre ceter⁹ ap̄lice pot⁹ pro gatiuz.

Ioannes.xxij.

¶ Religiosi sine sui superioris licentia vltra mare euntes: sunt ipso facto excommunicati: nec ibi sunt ad predicationem vel diuinorum celebrationem admittendi. Capitulum.ij.

Religiōs habitus ne ipsi⁹ veritate pa tūpdit.

HD nostrū nuper relatio fidedigna perduxit auditum: q⁹ nonnulli religionis gestantes habituz: sed a veritate religionis omno vacui z modestia penitus alieni: ad partes: quādoq; trans-

[a] Debeat. Lape verbuz admittit: aut recipi: qs eſt.j.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Lupinus alus sub ouilveste a mulc ge ftur. Os in celū ponunt q pape de trahunt.

marinas se trāsferant: in q̄bus pauci fideles respectu infidelium cōmorant. Et vt illi decipere facilius simplicium animos: ac ipsos z alios in errores p̄cipitare seu retinere valeāt: sub ouili veste ac humilitatis habitu lupinum animū occultantes: per doctrinas suas reprobas z erroneas fideliuz mētes quātuz in eis est corrūpere satagūt. In ipsis partibus piculum nimiū spargere nō omittūt: necnō z os suum ponētes in celum: lingua eox falsidica trāseunte sup terram: sancte romane eccl'ie detrahere constōnibus: z alia multa a fide deuia in suis sermonibus z secretis collocutionibus euomere insanis ausib⁹ non verent: ex q̄bus deus offenditur: periculosa suscitantur scandala: paratur simplicibus laqueus. Ipsiq̄z talium p̄sumptores de heresi vehemēter arguūt se suspectos. Nos itaq̄z tantis obuiare piculis/paterne diligētie studys/cupiētes: vniuersis z singulis religiosis cuiuscūq̄z cōditionis/religionis/ordinis/vel status existant: de fratrum nox cōsilio: districtius/auctoritate p̄sentium/inhibemus: ne iponuz aliqs absq̄z superioris ordinis sui licētia sibi per ipsius lras patētes p̄cessa: de cetero ad partes se trāsferat ante dictas. Supiorib⁹ ipsis nihilominus iniūgentes ne q̄busuis sui ordinis fratrib⁹ (nisi dūtaxat viris lr̄atis/pudis/z expertis) huiusmodi licentiā impertiri p̄sumāt. Nos enim quoscūq̄z p̄sumētes Ǯiuz quouismodo: excōicationis subiacere sn̄ie volumus: ipo facto: a qua nullus ab alio q̄ a romano p̄tifice possit (nisi dūtaxat in mortis articulo) absolutionis b̄ficiū obtinere.

Religiosi sine sut superiois licētia se absentare nō debent.

Leterū vniuersis eccl'ie p̄latis in v̄rute scē obedientie districte p̄cipiēdo: p̄rium tenore mādamus: quatenꝰ nullos religiosos ad p̄tes se trāsferentes p̄dictas: nisi per patentes supioris sui ordinis lras de licētia spāli se illuc trāsferēdi sibi p̄cessa: p̄latis eisdez fecerint plenā fidez: in ciuitatibus suis z diocesib⁹: ac locis z terris alijs ad p̄dicationis officiū vel diuinox celebrationē admittāt: sed ipsos potius velut apostatas capiant seu capi faciāt: eos carcerali custodie (donec de dicta licentia spāli modo p̄dicto sibi p̄stiterit) detinēdo. Et nihilominus si quos religiosos approbare: que sedes apostolica reprobauit: vel que alꝰ sunt fidei obuia in suis p̄dicationibus: seu secretis collocutionib⁹ dogmatizare p̄senserint: vt tales (q̄busc̄ūq̄z cessantibus p̄uilegijs) possint licite capere: et carcerali custodie: sicut suos possent subditos mācipare: licētiam impertimur. Et insup tenore p̄ntiuz mādamus eisdez: vt de p̄missis sūmarie simplr z de plano: ac sine strepitu iudicij z figurā per se vel alium seu alios se solleriter z fideliter studeant informare: quosq̄z de p̄dictis seu eoꝝ aliquo reperirent reos esse: iuxta statuta canonū in aliorum exēplum castigare penis debitis non postponāt. Nō obstātibus exēptionibus z alijs quibuscūq̄z p̄uilegijs z l'tis apostolicis eisdez religiosis: vel eoꝝ ordinibus ab eadē sede p̄cessis: vel in posterum cōcedēdis: etiam si de illis plēna z exp̄ssa mentio: ac de verbo ad verbū in p̄sentibus sit habenda: quę quantum ad predicta vel aliquod eorūdem: eisdem in nullo volumus suffragari. Nulli ergo ⁊c. Datum Auinione. vj. idus May: p̄tificatus nostri anno. ix.

Approbata p sedez aplicam a nemie sūt reprobanda.

De religiosis domibus.

Ioannes. xxij.

Ne beguinarum status sit ꝓpter multas rationes per Clementez qutum reprobatus: permittitur tamen mulieribus fidedignis: que nec sunt culpabiles: nec suspecte sub habitu beguinarū viuere: nec sunt tales per ordinarios molestande. vide. c. j. eo. ti. in clemen. Laꝑ. vnicum.

Ratio recta non patit: vt innocentes ad paria cum nocētibus iudicent. Sane fe. re. Cle. papa. v. predecessor noster: cuꝝ de mulieribus que beguine vulgariter nūcupant: nōnulla ei fuissent: precipue de alemanie p̄tib⁹ infinuata sinistra: z p̄sertim q̄ eaꝝ quedam de sūma trinitate z diuina essentia disputarent z p̄dicarent: ac circa articulos fidei z ecclīastica sacra: opiones catholice fidei cōtrarias introducerēt: z multox simpliciuz alias in diuersos errores inducerent. Ex his z alijs frequēter de illis auditis habēs eas non indigna rōne suspectas: in illas que statum hmōi nouiter assumptū sectarent ulterius: aut que illū de nouo assumerēt: excōicationis sniaz p̄mulgauit. Ueruz q̄ in multis mūdi partibus plurime sunt mulieres: que sīlr vulgo beguine vocate: segregate q̄libet in parētum aut suis: interdum vō in alijs: aut cōductis sibi cōibus domibus insimul habitātes: vitas deducūt honestas: ecclias de nocte frequētant: diocesanis locox z parrochialiū ecclīax rectoribus reuerenter obediūt: eorūdē ostiatez disputādi: aut auctoritatē seu temeritatē potius p̄dicādi nullo modo sibi vsurpāt: nec se vel alias seu alios quoslibet p̄missis opinionibus: errorib⁹q̄z inuoluūt: nec vlla super his est: aut fuit hactenus nota/seu suspitio ⁊tra eas: que ipas dissiles a luce sua constringeret: vt nullis eaꝝ que ꝑpetuam forte domino ⁊timetiam deuouerūt: occasio prebeat ad lapsum: z ne periculis/dāns/z scandalis plurimis: que pinde verisīlr sequerent p̄o quisione ecclie moderna occupent: beguinas huiusmodi inculpabiles (vt p̄mittit) nec suspectas sub ꝓhibitione z abolitione p̄missis (q̄ de ipis predecessor nr

Nocentes z innocentes ad paria ꝓcludit nō sūt. Predicatio multis ꝑsl etiā religiosis ꝓhibita est ꝑiculosa.

Brachiuz ꝓstare pōt offi ab ecclīa suo cart. c. j. de offi. ē. ordi. in anti.

Quos mō bris sanas iudicant.

a Benedictus. Iste Bndictus fuit duodecimus: natione tholosanus: sanctdano appamiaꝝ diocesis: primo appellatus Jacobus fornerij: abbas fontis frigidi: ordinis cysterciensis: z magister in sacra pagina: deinde epꝰ appamiarum: z deinde epꝰ mirapiscen. postea titulo sancte Prisce p̄sbr ter cardinalis: assūptꝰ ad papatum Anno dñi. M.ccc.xxxiij. xx. decēbris. et anno. M.ccc.xlij. xxv. aplis vita functus est: pontificatus sui ano q̄nto: successit Joānes. xxij. sibi ꝑ successit Clemens vj. Joā. fran.

b Perpetuam. Sic z ola instrumēta ad li fiat. j. q. vij. saluberrimum. xxv. q. j. oēs femine. Et q̄ hoc grane negociuz est: et vt magis timeat hec ꝓuisio: merito est perpetue memorie seruanda. facit de penis. in q̄busdaz. de schismaticis. c. j. de penis. in c. felicis. li. vj. et q̄ not. in. c. ad apostolice. in p̄in. de re iudi. eo. lib. vj. vbi nota q̄ solus papa sine ꝓcilio p̄t hoc facere. z facit hec extranagās sue cōmune. c. pastoralis. de fide instru. z ibi no. Joā. fran.

Diuisio.

Cap. i.

Vas electionis. Diuiditur in q̄nq̄ ꝑtes principales. Tā primo exoritk. Secundo ibi. Statuimus. Tarat procurationes. Tertio ibi. Insuper. Punit trāsgressores. Quarto ibi. Premissis. Extendit ꝓstitutez. Quinto ibi. clausulas cōsuetas cum data. ibi. Nulli ⁊c. Prima pars tres hz rōnes exēplares im pulsiuas ad cōdendam hāc cōstōnem. Secūda pars triplicit. tarat q̄ntitatez procurationuz exigēdarum: iuxta triplicem diuisionē ꝓuinciarum z regnoꝝ z decessor noster prefatus nullatenus sensisse dinoscit) de fratrū nostrox ꝓsilio declaramus z volumus non includi. Locoꝝ ordinarijs nihilominus iniungētes: vt eas sub ꝓtextu huiusmodi nullatenus molestari permittāt. Et si qd forsan ex hoc in bonis: aut in ribus a quibuscūq̄z cōtra eas attētatum est bactenus: vel attētari cōtigerit in futurum per illos p̄dictos ordinarios auctoritate nostra in statum reduci debituz volumus. Inuocato (si opus fuerit) auxilio brachij secularis. Leteruz statum beguinarum huius modi quas eē permittimus (nisi de his per sedez apostolicam aliter ordinatuz extiterit) nullatenus ex premissis itēdimus approbare. Locox autem ordinarios z alios ad quos p̄dicta spectabūt: curā peruigilez z solicitudinē debitam p̄cipimus adhibere: ne premissax sequētes inuia z ipsarum actus temerarios imitādo: premissis erroribus z disputationum z p̄dicationum temeritatibus se inuoluant: eas que cōtra predicta p̄sumpserint per cēsuraz ecclesiasticaz appellatiōe postposita cōpescēdo. Porro mulieres quodcūq̄z nomen habētes: que de illis ex quibus prohibitio precessit culpabiles se reddiderint: aut merito notabiles vl suspectas eē: si statum vel habitū quoquo modo mutauerint vere: sub predicta decernimus remanere cēsura: z taliter contra eas per illos ad quos pertinuerit ꝓcedi volumus z mādamus: q̄ ab erroze de more reuocate non vltra inficiant sanas ones.

Exag. cō.

De cēsibus/exactionib⁹ z procurationibus.

Benedictus[a]. xij. episcopus seruus seruoꝝ dei: ad perpetuam[b] rei memoriam.

Tarat procurationes: pabula charitatis: z subsidium charitatiuum. Saluat priuilegia/cōuentiones/cōsuetudines/z p̄scriptiones: z indēnitatez pauꝑum: inhibet ⁊ta ueniri: punit trāsgressores z eoꝝ familiares ⁊c. Et locari debet sub rubrica de cēsibus z ꝓcurationibus. Laꝑ. j.

Vas[c] electionis[d] Paulus apostolus egregius p̄dicator: se z eos qui secuz erant ꝓprijs manibus exhibebat[e]: vt pseudo[f] z subdolis operarijs sub p̄dicationis specie lucra sectātibus locum p̄cluderet: z his quos ipse pascebat pabulos verbi dei nō existeret onerosus. Sane lz circa modestiam in exigēdis ꝓcurationibus obseruādam a p̄decessoribus nostris romanis p̄tificibus salubria emanauerint instituta: qa tamen (sicut experientia docet) nōnulli prelatox[h]: necnō dioce. nūciuz vel legatox apostolice sedis: de q̄bus nullam faciūt mentionē: expresse sic se reddiderūt z reddūt in dictaruz procurationuz exactionibus onerosos[i]: vt oppressi subditi huiusmodi onera nequeāt supportare: z victuz lōgi tpis breuis hora consumat. Nos attendētes q̄ parentes[k] debent thesaurizare filijs: non delitijs fastidiosis eox subaz absorbere: ac cupiētes ꝓ diuersitate cōditionum visitantium p̄latox ꝓuinciax ac ecclesiasticax: etiam facultatū qualitatem visitātium: etiam si per alios visitant: modificando z extendēdo ac declarando: vt. j. pz. Tertia para punit visitatores: transgressores: z eoꝝ familiam: etiam si a sponte volentibus recipiant: vel receptum remittentibus non restituant. Quarta paro extendit constitutionez ad charitatiuuz subsidium: taxat valorem turonensium: z excipit tres casus. Ultra ibi [Nulli.] Subdit clas cōsuetas cum data.

a Benedictus. Iste Bndictus fuit duodecimus: natione tholosanus: sanctdano appamiaꝝ diocesis: primo appellatus Jacobus fornerij: abbas fontis frigidi: ordinis cysterciensis: z magister in sacra pagina: deinde epꝰ appamiarum: z deinde epꝰ mirapiscen. postea titulo sancte Prisce p̄sbr ter cardinalis: assūptꝰ ad papatum Anno dñi. M.ccc.xxxiij. xx. decēbris. et anno. M.ccc.xlij. xxv. aplis vita functus est: pontificatus sui ano q̄nto: successit Joānes. xxij. sibi ꝑ successit Clemens vj. Joā. fran.

b Perpetuam. Sic z ola instrumēta ad li fiat. j. q. vij. saluberrimum. xxv. q. j. oēs femine. Et q̄ hoc grane negociuz est: et vt magis timeat hec ꝓuisio: merito est perpetue memorie seruanda. facit de penis. in q̄busdaz. de schismaticis. c. j. de penis. in c. felicis. li. vj. et q̄ not. in. c. ad apostolice. in p̄in. de re iudi. eo. lib. vj. vbi nota q̄ solus papa sine ꝓcilio p̄t hoc facere. z facit hec extranagās sue cōmune. c. pastoralis. de fide instru. z ibi no. Joā. fran.

c Dabulo. Est enim verbū vel pabulū anime ex quo vtuit. c. inter cetera. de offi. ordina. quia nō in solo pane ⁊c. sed in omni ꝙbo ⁊c. vt ibi.

Anima vit ex verbo dei.

b Prelatorum. Et iuz cardinalium: vt probat tertius in c. cuꝝ apostolus. ꝙ. cardinales. de cēsi. et in. c. procurationes. in p̄ncipio. eo. tit. z ibi no.

i Onerosos. Usq; ad extinctionem extreme virtutis. x. q. iij. cauēduz. z. j. ḡstl. tij. placuit. Ideo seruādum est q̄d statuit concilium Uien. in clē. ad nostrū. ꝙ. fi. de cēsi.

k Parētes. xxj. q. j. predicator. Ubi Paulus dī diuinus

Universidad de Deusto
Biblioteca

Thelauz negrant filgs pleo.

Apostolus nõ. et q̃ beatus est dare ḡ archere. Et cuz mysterio accumulantur tot rationes: vt si alique cessarent: nõ cessat dispositio: inslit. de nup. §. affinitatis.

Cõsilium cardinalium: an debeat papa sequi.

a ¶ Consilio. Adq̃ nõ artabatur sequendum: nec petendum sm glo. et docto. in c. ad apostolice. de re iudic. z in c. j. de schis. lib. vj. ly Joã. mona. in hoc variauerit sact⁹ cardinalis. Sed q̃ papa regatur consilio cardinalũ: probatur in c. ly. z. c. in genesi. et c. ecclesia. §. in fi. de elec. sicut est. consilio canonicorũ regi debent. c. nouit. z. c. quanto. de his que fiũt a ma. par. ca. Dostl. in sum. in ti. de offi. archipresbyt. §. que pertinent. §. pot. presertim in arduis. z hoc sernat consuetudo.

b ¶ Archiepiscopi. Idez z in pñarchis: primatibus: et aliis etiã pluribus: ideñt z abbatib⁹. de ḡbus vide. j. Idem sunt enim primates z pñarche. vel. v. dist. pñncte. z dicit. ã. in §. q. pme partis. Et idez archiepi z metropolitã: z multo tñ verbis differũt. no. in. c. duo. de offi. ordi. vide in Spe. in tit. de offi. or. §. sunt ãq̃. z in x. z nota. sic et archiepi sunt epi. no. in. c. cõ perculosum. de sentẽ. excõ. lib. vj.

c ¶ Locis. Nõ credo cõprehẽdi hospitalia pauperũ propter infra dicenda: puta leprosorum et aliorum infirmoruz mendicantium panem: sicut nec grangias. p. c. fi. de censi. Et idez sonte de fabricis et commissa-

certum moduz sufficiẽter visitãtibus: z suppoztabilez visitatis in pmissis foze de cetero obseruãdum: de fratrũ nostroruz cõsilio a presentis cõstitutiõis edicto. ¶ Statuimus q̃ cum in frãcie/nauarre/maioricarũ regnis: ac terris/puincijs: et partibus adiacẽtibus: z in vicinis eisdez: necnon in delphinatu burgũdie/sabaudie prouincie: z foz calquery comitatibus archiepiscopi b z episcopi: ac alij prelati z persone ecclesiastice: quibus id de iure vel consuetudine cõpetit: suos subditos personaliter visitabũt. Idẽ archiepi a suis vel suffraganeorũ suoruz cathedralibus ecclesijs pro ꝓcuratione vnius diei/siue in victualibus/siue a volentibus in pecunia vltra trecẽtoruz: a monasterijs ño z alijs ecclesijs/vel prioratibus secularibus/vel regularibus habentibus collegium/vel conuẽtuz duodecim/vel plurium personarum: vltra ducẽtoz ac quinquaginta. Ab habentibus ño paucaz personaz collegiuz/seu quentum: z ḡbusuis alijs ecclesijs/prioratibus/z locis vltra ducentoruz. Epi ño ab ecclys cathedralib⁹ vltra ducentorũ. A monasterys ño z ecclesijs alijs: ac prioratibus secularibus/vel regularibus habẽtibus collegium: vel cõuentuz xij. vel plurium personaruz vltra ducẽtoz quinquaginta. Ab habentibus ño paucarum personarum collegium/seu cõuentum: z quibusuis alijs ecclesijs/prioratibus: z locis c vltra ducentoz. Epi ño ab ecclesijs cathedralibus vltra ducẽtorũ. A monasterys ño z ecclesijs alijs: ac prioratibus secularibus/vel regularibus habentibus collegium/vel conuẽtuz duodecim/vel plurium personarum: vltra ducẽtoz ac quinquaginta. Ab habentibus ño paucaz personaz collegiuz/seu quentum: z ḡbusuis alijs ecclesijs/prioratibus/z locis vltra ducentoruz. Epi ño ab ecclys cathedralib⁹ vltra ducentorũ. A monasterys ño z ecclesijs alijs: ac prioratibus secularibus/vel regularibus habẽtibus collegium: vel cõuentuz xij. vel plurium personaruz vltra ducẽtoz quinquaginta. Ab habentibus ño personarũ collegium pauciorũ: z quibuslibet alijs ecclesijs/prioratib⁹: z locis vltra centum et quadraginta. Abbates d quoq̃ a monasterijs/vel prioratibus habentibus collegiuz duodecim/vel plurium personaruz vltra centum. Ab alijs quoq̃ habentibus minus collegiũ: ac ecclesijs prioratibus z locis quibuscũq̃ vltra. lxxx. Archidiaconi quoq̃ vltra. xxxv. Archipresbyteri quoq̃ vltra octo turonen. argenti valorem recipere non presumãt. Si ño e prefati archiepiscopi prelati: z persone ecclesiastice ex ꝓuilegio apostolico per alios visitare z ꝓcurationes recipe valeant in pecunia numerata. Idez archiepiscopi a suis et alijs cathedralibus ecclesijs vltra cẽtũ. xx. Al monasterijs ño z ecclesijs alijs: ac prioratibus/secularibus/z regularibus: habẽtibus collegium. xij. vel plurium personarum vltra centum. Ab habentibus ño minus collegium: et quibuslibet alijs ecclesijs prioratib⁹: et locis vltra. lxxx. Episcopi etiã ab eisdẽ ecclijs/monasterijs/prioratib⁹/atq̃ locis vltra. lxxx. abbates vltra. lx. archidiaconi vltra. xxx. turonen. argẽti valorem non recipiant quoquo modo. ¶ In alemanie q̃q̃ anglie/yngarie/boemie/polonie/nozuegie/dacie/scocie/z suetie/regnis/terris/ac prouincijs: z partibus eisdem adiacẽtibus archiepiscopi z episcopi: alij quoq̃ prelati et persone ecclesiastice: cum (vt premittitur) personaliter visitabunt: Idez archiepiscopi z episcopi: etiam si primates existant: a suis vel suffraganeorum suorũ ecclesijs cathedralibus: z personis earum pro procuratione vnius diei/siue in victualibus/siue a volentibus in pecunia vltra trecentum z viginti. A monasterys ño et alijs ecclesijs prioratibus secularibus/vel regularibus: habentibus collegium. xij. vel plurium personaz vltra ducentum z. xl. Ab alijs ño monasterys ecclesijs/seu prioratibus minus collegium habentibus: alijs quoq̃ ecclesijs prioratibus ño personarũ collegium pauciorũ: z quibuslibet alijs ecclesijs/prioratib⁹: z locis vltra centum et quadraginta. Abbates d quoq̃ a monasterijs/vel prioratibus habentibus collegiuz duodecim/vel plurium personaruz vltra centum. Ab alijs quoq̃ habentibus minus collegiũ: ac ecclesijs prioratibus z locis quibuscũq̃ vltra. lxxx. Archidiaconi quoq̃ vltra. xxxv. Archipresbyteri quoq̃ vltra octo turonen. argenti valorem recipere non presumãt. Si ño e prefati archiepiscopi prelati: z persone ecclesiastice ex ꝓuilegio apostolico per alios visitare z ꝓcurationes recipe valeant in pecunia numerata. Idez archiepiscopi a suis et alijs cathedralibus ecclesijs vltra cẽtũ. xx. Al monasterijs ño z ecclesijs alijs: ac prioratibus/secularibus/z regularibus: habẽtibus collegium. xij. vel plurium personaz vltra ducentum z. xl. Ab alijs ño monasterys ecclesijs/seu prioratibus minus collegium habentibus: alijs quoq̃ ecclesijs prioratibus ño personarũ collegium pauciorũ: z quibuslibet alijs ecclesijs/prioratib⁹: z locis vltra centum et quadraginta. Abbates d quoq̃ a monasterijs/vel prioratibus habentibus collegiuz duodecim/vel plurium personaruz vltra centum. Ab alijs quoq̃ habentibus minus collegiũ: ac ecclesijs prioratibus z locis quibuscũq̃ vltra. lxxx. Archidiaconi quoq̃ vltra. xxxv. Archipresbyteri quoq̃ vltra octo turonen. argenti valorem recipere non presumãt. Si ño e prefati archiepiscopi prelati: z persone ecclesiastice ex ꝓuilegio apostolico per alios visitare z ꝓcurationes recipe valeant in pecunia numerata. Idez archiepiscopi a suis et alijs cathedralibus ecclesijs vltra cẽtũ. xx. Al monasterijs ño z ecclesijs alijs: ac prioratibus/secularibus/z regularibus: habẽtibus collegium. xij. vel plurium personaz vltra ducentum z. xl. Ab alijs ño monasterys ecclesijs/seu prioratibus minus collegium habentibus: alijs quoq̃ ecclesijs prioratibus

rijs: de ḡbus canonica portio non detrahit. c. fi. de testa. z de alijs de ḡb⁹ nõ esset soluenda decima. de qua in cle. fi beneficioz. de decimis. de ḡbus omnibus: dic vt tbi plene no. Circa hoc tamen tenendus est illud qd̃ cõcludit Federicus de Senis in cõsilio cxj. Et an ep̃s possit p̃tulegiare hospitale tempore cõstructionis: vt non possit ab eo vel successoꝛib⁹ visitari. vide de eandem in consilio. cclxvij. Et quid de domibus leprosorum. vide per eũdem in cõsilio. cxxx. z adde in simili qd̃ firmat Pe. de anch. de testatore in cõsilio. cxxxvij. z qd̃ exterminat Hust. de mõte Lauduno in glo. sup extrauagãti: suscepti. Joã. rrij. sup ꝑ. in totũ. Joã. frã.

d ¶ Abbates. Idẽ credo de prioribus: etiaz canonicorum regularium. arg. c. quod dei timorem. de statu mõachoꝝ. z alioꝝ quoꝝcũq̃ visitãdoꝝ: etiaz medicantiuz: exceptis tñ fratribus minoribus. de quibus in cle. exiui. de ver. sig. Joan. fran.

e ¶ Si ño. hic determinat que habẽ-

tur l capitu. felicis. de censibus. libro sexto.

a ¶ Archipresbyteri. Quid autez de archipresbyteris ruralibus qui decani aliquando nuncupantur subdit infra in ver. illud quoq̃. Joan. fran.

b ¶ Ex priuilegio. Sine priuilegio ño non possunt: als cõtrafacientes punitur: vt in capitu. felicis. de censibus. libro sexto.

c ¶ Per alios. hec constitutio approbat quod no. Joan. in capitu. felicis. de cẽs. in glo. super ver. officio. Et adde: q̃ prelati aliquãdo habẽt officiales. de offi. vica. capitu. j. z ij. d appl. romana. de officio ordi. capitu. romana. de offi. delega. capit. iij. in fi. libro sexto. z capitu. infinuante. Quãdoq̃ habẽt vicariũ in spiritualibus. de tempo. ordi. capitu. iij. §. j. libro sexto. quandoque habent vicarium generalez dic. capitulo tertio. §. episcopo. auc. de tempo. ordi. z de offi. vica. capitu. fina. de prebẽ. capitu. statutum. libro sexto. quandoque habent simpliciter vicariũ. capitu. statutum. z capitu. vt officium. z capit. vt commissi. de heretl. libro sexto. quãdoq̃ tales vocantur locũ tenẽtes. xciij. distinctio. capitu. fina. Sine ergo quis vicarius a sede apostolica deputetur. vt in capitulo cui. de elec. libro sexto. sine a capitulo ecclesie cathedralis: episcopali sede vacãte. vt in capitu. penultimo. de supplen. negligen. prelato. libro sexto. vbi potest ex consuetudine visitare salutis bus z locis vltra ducẽtoruz z viginti. Episcopi etiaz a cathedralibus ecclesijs: vltra ducentoz z viginti. Al monasterys ño z alijs ecclesijs: z prioratibus: secularibus: vel regularibus hñtib⁹ collegiuz xij. vel pluriuz psonaz vltra cẽtũ z. lxxx. Ab habẽtib⁹ ño collegiuz minus: z ḡbusliber alijs ecclesijs: z prioratibus: atq̃ locis vltra centũ z quinquaginta. Abbates insuper a monasterijs: prioratibus: seu ecclesijs: habentib⁹ collegiuz xij. vel plurium personarum vltra centum. Ab habentib⁹ ño minus collegiuz: ac ecclesijs: prioratibus: z alijs locis quibusliber vltra. lxxx. Archidiaconi ño vltra quiquaginta. Archipresbyteri a etiam vltra decem turonen. argenti valorem recipere non presumant. Si ño ydem Archiepiscopi: episcopi: z plati ac persone ecclesiastice: exb priuilegio apostolico per c alios visitare z ꝓcurationes recipere valeant in pecunia numerata: dicti archiepiscopi: etiaz si primates existant ab hmõi ecclesijs: monasterijs: prioratibus: atq̃ locis vltra cẽtũ: epi vltra. lxxx. abbates d vltra. xl. Archidiaconi vltra xxx. turonẽ. argẽti valoreꝛ ꝑ ꝓcuratiõe q̃libet vni⁹ diei recipe non presumãt. ¶ In castelle q̃z regionis arragonie z portugalie regnis z dñijs terris z prouincijs regum castelle arragonie: z portugalie: z partibus adiacentibus etiaz vicinis eisdem: excepto sardinie: z corsice regno. Archiepiscopi: episcopi: z prelati ac psone ecclesiastice: cum (vt p̃mittitur) personaliter visitabunt. Idem archiepiscopi: z suis z suffraganeorum suorũ ecclesijs cathedralibus: pro ꝓcuratione vnius diei: siue in victualibus: siue a volẽtibus ĩ pecunia vltra cẽtũ z q̃draginta: a monasterijs ño z ecclesijs alijs: ac prioratibus secularibus/vel regularibus habentibus collegiuz. xij. vel plurium personarum/vltra centum z viginti. Ab habentibus ño minus collegium: alijs q̃ ecclesijs: ꝓoratib⁹ atq̃ locis vltra centum: Episcopi etiam a cathedralibus ecclesijs vltra centuz: a monasterys ño z prioratibus/secularibus/vel regularibus habentibus collegiũ duodecim vel plurium personarum vltra lxxx. Ab habentibus ño minus collegium alijs q̃ ecclesijs/prioratibus z locis vltra seraginta. Abbates e etiam a monasterijs/vel prioratib⁹ habentibus collegium duodecim vel plurium personarum vltra quinquaginta. Ab habentibus minus collegiuz z quibuslibet alijs ecclesijs/prioratib⁹ z locis vltra quadraginta. Archidiaconi ño vltra viginticuinq̃. Archipresbyteri ño vltra quinque turonen. argenti valoreꝛ recipere non attentent. Si ño proxime nominati Archiepiscopi: episcopi z plati: z alie persone ecclesiastice/ex priuilegio apostolico per alios visitare z procurationes recipere possint in pecunia numerata. Idem archiepiscopi ab eisdem suis z suffraganeorum suorum ecclesijs/vltra octuaginta. A monasterijs ño/z ecclesijs alijs: ac ꝓoratibus/secularibus/vl regularibus habentibus collegiũ duodecim vel plurium personarum vltra seraginta. Ab habentibus ño minus collegium z quibuslibet alijs ecclesijs prioratibus: siue locis vltra quinquaginta. Episcopi etiam ab eisdem ecclesijs/monasterijs prioratibus: siue locis vltra. xl. Abbates ño ab eoꝛ monasterijs ꝓoratib⁹ ecclijs: siue locis vltra trigi-

notatio in clemẽ. j. de here. fine ab electa in abbatissam a maiori parte capitu. indẽtatib⁹. de electio. libro sexto. siue ab alio prelato electo concorditer in casu capitu. nhñt. de electo. cum visitat poterit recipere ꝓcuratione iuxta tñs taxam. argumen. notatorum. in dic. capit. felicis. de cẽs. facit capitu. si episcopus. de officio ordi. codẽ li. Et si sunt plures: tunc solum principalis: sed non forancus poterit hoc generaliter facere. vt probat cle. j. ti principalis d rescriptis. Quid si plures cẽnt omnino equales officiales vel vicarij: dic vt tbi not. Quid d forancis l locis sitis: Dic attendenda illorum mandata.

Addẽ tertium in l. prima. C. d offi. eius qui vicem alterius gerit. Joan. fran.

d ¶ Abbates. De ꝑe abbate cluniacẽsiuz quomodo teneatur visitare subditos suos mediatos z immediatos. vide Oldra. in consilio. clv. quod scipti. prima questio. z adde Ostium ad abbates. idem videt esse effectus inquisitionis generalis z specialis: vt dicit idem Oldrad. in consilio ccxxvij. quod inclipit: Iz quantuz. Joan. franci.

e ¶ Abbates. Do neste facerent abbates z alij religiosi si exigere pecuniam: sed conformare se laudabilibus consuetudinibus: z constitutionibus monasteriorum: z contẽtari comedere cũ alijs in refectorio: z dormire in dormitorio communib⁹: vt melius valerent oculo scelligef qdo

Abbas cluniacẽ. subditos z immediatos visitare potest.

Prelatoz vicẽ gerẽtes varijs cẽsibꝫ non tenẽtur.

Vicarius pt visitare z ꝓcurationem recipere.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Prelatoꝝ gesta sunt subditoꝝ exempla.

se habeant omnia tam in ecclesia q̄ in mensa : ꝛ tam de die q̄ de nocte ꝛ ppter honꝫ exēplum. argu. etiꝫ qđ no. in cle. ad nostrū. de cēsi. in verbo si voluerint. ꝛ in. c. magne. de voto. qꝫ qđ agit a plato cito a subditis trahit in exēplū: vt ibi: ꝛ in. c. pcipue. xj. qō. tij. alꝫ tot motibus vt gnt sunt quot gnis clo

ta. Archidiaconi ẋo vltra viginti turoneñ. argenti valorē recipere non attētent. ℂ Jn apulie/ẋo calabrie/terre laboris/sicilie[a]/lōbardie/tuscie/sardinie/corsice/ꝛ ceteris alys italie partib⁹: necnō sclauonie/achaie/cypri/ꝛ ceteris regnis insulisq̄: ꝛ alys ꝓuincys ꝛ ptibus oibus vltramarinis/ꝛ etiaꝫ trāsmarinis patriarche/archiepi/epi/ac plati aly/ꝛ psone ecclīastice/cōsistentes cum (vt premittit) psonaliter visitabunt. Jdē patriarche/ꝛ archiepiscopi/a suis vel suffraganeoꝝ suoꝝq̄ ecclesijs cathedralibꝫ vltra q̄dragīta. Ā monasteryꝫ quoq̄: ꝛ ecclesijs alijs ac ꝓioratibus/secularibus/vel regularibus habētibus collegium duodeciꝫ/vel pluriū personaꝝ vltra triginta : Ab habētib⁹ ẋo minꝰ collegiuꝫ: ꝛ ecclesijs alijs ꝓioratibus seu locis/ꝛ subditis quibuscūq̄ vltra. xxviij. Epi quoq̄ a suis cathedralibus/ꝛ qbuslibet alijs ecclesijs/monasteryꝫ/ꝓioratibus atq̄ locis vltra vigīti. Abbates etiā vltra decem: necnō archidiaconi vltra quicq̄ turoneñ. argenti valorem recipere non ꝓesumant: ita q̄ expēse seu sumptꝰ vniuersi seu taxatio pecuniaria huiusmodi ꝓcurationis totius dieⁱ⁹: vꝫ. i pecunia vl victualib⁹ ꝛ necessarijs aliꝫ predictam summaꝫ vel valorē aliquatenus nō excedat: nec vltra dictas sūmas vel taxatiōes seu valores earū/ꝑterꝛu cuiusuis cōsuetudinis: vel alꝫ: vel ab ipsis prelatis: vel familiaribus earundē quicq̄ exigere vel recipere liceat etiā volentibus q̄ ex cōuentione vel cōsuetudine minus soluere ꝙsueuerint q̄ ꝓ-

[a] Sicilie. Nota q̄ hmōi insule sunt paro ꝓpincie cui adherent. l. insule. ff. de iust. cum tbi notatio. facit. ff. de verbo. signi. l. notionem. ff. j. faciunt no. in. c. quontā a nobis. de decim. Ex quo sequitur q̄ qui in sicilia vel corsica est: aut sardinia: dz respondere in italia. vt no. in dicta. l. insule. ff. ad municipa. l. qui ex vico. Jdē dico de eo qui est in insula maiorice: vt teneaꝫ respondere regno

[b] Abbates. De abbatissa ẋo dicit Archidiaconus : q̄ etiam pro visitādis mōasteriꝭ sibi subiectis: et non licet egredi mōasteriū. ꝓter. in. c. j. de sta. regl. lib. vj. ibi: quacūq̄ rōne: sꝫ dz p alia visitationes facere: clr ea quod vide no. in cle. j. in prin. co. tit. in glo. ꝛtoꝛ. monet etiam Archidia. q̄ qđ generaliter scriptū est ḡaliter est accipendū. ꝛ. q̄. de cōsu. lepro. Jtē sortilegi. phībitio in eo q̄ sibi duo casus excipiunt: in alijs ergo stet valida. ꝛ decimis ad audientiā. xxxj. distincto. o. no. xxxj. q. j. qđo ꝛc. vtq̄ di. si cōsuetudinem. Et ly certus ille nō videaꝫ loqui de abbatissa: nthlominꝰ appellatio mōachorum includit abbates vbi d̄ salute agit. c. finā. de simo. Item tbi in. §. verū. exprimit de abbatissa. ꝛ hec optimo mītā sapit honestatez. de quo per Jo. an. § dicto. c. j. de sta. re. § vj. ꝛ dixi in tractatu visitationum. q̄ō. tij.

[c] Patriarche. No. patriarche. afferūt capit. exigit extenditr. capitu. romana. de cēsi. ita fortius vna clausula debet extē dere alias. argu. l. i. dolt clausula. de verbo. obli. ꝛ capitu. secundo requiris. de appellatt. ꝛ. l. tij. ff. vi bo. rap. Jo. fran.

[d] Diet. Doc intelligo nisi quando ex causa oporteret visitantem tbi stare per plures dies ex cautis necessarijs ꝛ culpa visitādoꝝ. et habetur in capitu. conquerente. de offi. ordi. tunc enim sibi debent imputare visitandi: quia necessitas legem non habet. de quo plene dixi in tractatu visitationum. q. tij. prime partis. Joasi. franc.

[a] Nominātur. Ut no. in dicto. c. cum Apostolus. super verbo decant. Joasi. franc.

[b] Constituerint. Doc dicit propter ea que habentur in. c. cum ex officij. de prescripti. ꝛ no. in cle. ad nostrum. circa prin. de cēsi. Adde q̄ habeꝫ p Joā. and. in addi. Spec. in tit. de cēsi. in fi. ꝛ in mercur. sup regula : plus semper. de reg. iur. lib. vj. et in. c. fi. eo. titu. ꝛ lib. ꝛ per Lapum allegatione. xxx.

[c] Charitatis. Doc dicit ppter ea que habētur in cle. ad nostrū. circa finem. de cēsi. ꝛ in dicto. c. cum Apostolus. ad finem.

[d] Protogamꝰ. Patet ergo hic. ꝛ j. ver. similiter. q̄ hec constitutio: quāuis penalis extenditur ad casus similes ex identitate rationis: quasi tunc non dicatur extēsio: quia qđ est ex ratione: est ꝛ ex mente: vt not. in. c. si postq̄. de elect. lib. vj. et in. c. statuimus. eodē. tit. exprimit de abbatissa. ꝛ hec optimo mītā sapit honestatez. de quo per Jo. an. § dicto. c. j. de sta. re. § vj. ꝛ dixi in tractatu visitationum. q̄ō. tij. ℂ Patriarche. No. patriarche. afferūt capit. exigit extenditr. capitu. romana. de cēsi. ita fortius vna clausula debet extē dere alias. argu. l. i. dolt clausula. de verbo. obli. ꝛ capitu. secundo requiris. de appellatt. ꝛ. l. tij. ff. vi bo. rap. Jo. fran. ℂ Diet. Doc intelligo nisi quando ex causa oporteret visitantem tbi stare per plures dies ex cautis necessarijs ꝛ culpa visitādoꝝ. et habetur in capitu. conquerente. de offi. ordi. tunc enim sibi debent imputare visitandi: quia necessitas

Abbatissa non debet egredi mōasteriū.

Mōachi non debent appellare cladendo abbates.

Mōachi sunt mihi cordi et corrigendi.

Statuto et penalis q̄q̄ ampliatur ex identitate rōnis.

ꝓter predicta nō plus soluāt. Illud quoq̄ q̄ de archidiacōis: superius dixim⁹ ordinandum: locum habere volumus etiā in decanis: prepositis: aliisq̄ personis ecclesiasticis superius nō expressis: qbus visitatiōis officiuꝫ ꝛ ꝓcurationis receptio ex ꝓuilegio sedis apostolice: vel de iure seu cōsuetudine cōpetere dinoscūtur. Decanis ruralib⁹ dūtaxat exceptis: qui in aliquibus regionibus archipresbyteri nominantur[a]: circa quos in receptione huiusmodi ꝓcurationis: id qō supra statutum est de alijs archipresbyteris volumus obseruari. ℂ Nostre tñ intentionis existit: q̄ si ex q̄uētione vel ꝙsuetudine: tam ecclesie cathedrales q̄ collegiate ꝛ alie quelibz sclares: ac etiā monasteria/ꝓioratus quēcūq̄ tuales: ꝛ loca alia queuis ecclesiastica: earūq̄ capla collegia seu conuētus: rectores etiaꝫ ꝛ psone/prelatis quibusuis suis visitatibus (vt ꝑfertur) minus debeāt vel cōsueuerunt[b]: q̄ per nos supērius est statutuꝫ ad soluēduꝫ vltra conuētionem/vel consuetudinem huiusmodi nullatenus astringantur: sed super his circa eos cōsuetudo ꝛ conuētio huiusmodi obser

[a] Patriarche. No. patriarche. afferūt capit. exigit extenditr. capitu. romana. de cēsi. ita fortius vna clausula debet extē dere alias. argu. l. i. dolt clausula. de verbo. obli. ꝛ capitu. secundo requiris. de appellatt. ꝛ. l. tij. ff. vi bo. rap. Jo. fran. ℂ Diet. Doc intelligo nisi quando ex causa oporteret visitantem tbi stare per plures dies ex cautis necessarijs ꝛ culpa visitādoꝝ. et habetur in capitu. conquerente. de offi. ordi. tunc enim sibi debent imputare visitandi: quia necessitas

uentur. Huiusmodi etiā moderationes/et taxationes ad platos quoslibet qui ꝓtextu cuiuslibet cōsuetudinis: in monasteryꝭ/siue locis alijs ecclesiasticis gratis recipiant: ad pabuluꝫ charitatis[c] extēdimus: ꝛ etiaꝫ prorogamus: [d] prouiso nihilominus: q̄ in locis quibuslibet: ꝑm q̄ maiorē vel minorē reruꝫ copia fuerit in eisdem : necnon iuxta maiorem vel minorē personarū ꝛ euectionuꝫ[e] numeꝝ huiusmodi visitantium expensarū maiorꝫ vel minorum debita moderatio teneaꝫ : ita tñ q̄ maiores expēse non excedāt sūmam superius limitatam. ℂ Insup ꝓdictis olīb⁹ archiepīs/primatibus/epīs/ꝛ alijs supius nominatis visitantibus: ne vltra conuentionem vel ꝙsuetudinem huiusmodi circa psonas ꝛ loca: vbi fuerint: nec vltra moderationes ꝛ taxationes predictas: qcq̄ ꝑsumāt recipere: districtius nihilominus inhibemus: volentes etiam constitutionez ꝑsentez pene[f] adiectione iuuari: Statuimus/si dicti visitātes per se/vel (si ex ꝓuilegio eis cōpetat) per alios visitationis officium exercuerint: ꝛ ꝓcurationes receperint (vt ꝑfertur) ipsi vel familiares eorū vltra taxationes

[c] Charitatis. Doc dicit ppter ea que habētur in cle. ad nostrū. circa finem. de cēsi. ꝛ in dicto. c. cum Apostolus. ad finem.

[d] Protogamꝰ. Patet ergo hic. ꝛ j. ver. similiter. q̄ hec constitutio: quāuis penalis extenditur ad casus similes ex identitate rationis: quasi tunc non dicatur extēsio: quia qđ est ex ratione: est ꝛ ex mente: vt not. in. c. si postq̄. de elect. lib. vj. et in. c. statuimus. eodē. tit. exprimit de abbatissa. ꝛ hec optimo mītā sapit honestatez. de quo per Jo. an. § dicto. c. j. de sta. re. § vj. ꝛ dixi in tractatu visitationum. q̄ō. tij. ℂ Patriarche. No. patriarche. afferūt capit. exigit extenditr. capitu. romana. de cēsi. ita fortius vna clausula debet extē dere alias. argu. l. i. dolt clausula. de verbo. obli. ꝛ capitu. secundo requiris. de appellatt. ꝛ. l. tij. ff. vi bo. rap. Jo. fran. ℂ Diet. Doc intelligo nisi quando ex causa oporteret visitantem tbi stare per plures dies ex cautis necessarijs ꝛ culpa visitādoꝝ. et habetur in capitu. conquerente. de offi. ordi. tunc enim sibi debent imputare visitandi: quia necessitas

[e] Euectionum. Et an numero personaꝝ ꝛ euectionum debeat: alꝫ esse equalio. vide plene per doc. in. c. cuꝫ ad quorūdaꝫ. de excessi. pla. ꝛ dixi. ā. q. prima. circa prin.

[f] Pene. Ut ꝑs vel timor ꝛc. de vita ꝛ hone. cle. vt cleri. cop. Ixxxij. di. plurimos. et. c. felicis. §. premissis. de pēnis. lib. vj. quia nō semper omnia deducūtur in iudicium. Et ideo sola prohibitio: quandoq̄ parum proficit: et inter leges illa dicitur imperfecta in qua nulla pena deuanteꝝ sanctur: vt refert dicere Macrobius. Joan. andre. in dicto. c. exigit. de cēsibus. Et no. hic imponi penam pecuniariam pro delicto : qr non applicatur visitanti: neq̄ parti: sed ecclesie. sic et quando esset applicanda pauperibus: vt in. c. ad liberandam. de iudeis. ꝛ in. c. quia plerūq̄. de immunita. eccle. etiam vsq̄ ad quadruplū. xvij. distinctione: quoniaꝫ quidez. prima questione septima. sanctimus. xxiij. questione prima. militare. Si autem applicaretur visitanti: procederet de radice auaritie ꝛ cupiditate: ꝛ ideo sponi non posset : nisi in casibus a iure expressis. ca. lx. de pēnis. xvj. qō. vj. cognoscimus. et. c. de lapsis. cum concordantijs. xv. questione. ij. cum denotissimam. ꝛ de rapto. in archiepiscopatu. quia nec cōuentionalis in foro ecclīastico exigi debet: alꝫ modestie pōtificalis obliuisceretur qui inhonestis questibus animalꝫ desideraret cum aliena lucra vitari. c. suam. ꝛ. c. constitutus. de pēnis: nisi pro mensura interesse. c. dilecti. de arbitris. Est enim nature congruum eos tñ penas exigi que cum cōpetenti proferuntur moderatione: vel a legibus certo fine concluse statuuntur. l. j. C. de sen. que pro eo qđ interest profe. hoc tenēt Lardinalis ꝛ Butri. post Hostī. in dicto. c. dilecti. sed Abb. contra: ꝛ male: saltem in foro spirituali ꝛ ecclēastico. Joan. fran.

Lex ꝙ dēlātes nō punit est imꝑfecta.

Pena pecuniaria: qñq̄ ꝓpter delictū.

Universidad de Deusto
Biblioteca

n ¶ Duplu. Hoc sumptum est ex c. procurationes. in fi. de cẽs. z c. quia plerisq. de immunita. eccle. Et credo q in isto duplo computetur exactum z receptum. facit. xxiij. q̃. j. militare. xxiij. distin. quoniaz. j. q. pma. concussionis. z. c. exigit. de cens. lib. vj. Vbi nota illud quod h dicitur de familiari: et q prelat⁹ tenet de facto ipsoz: facit. lxxvj. dist. in. an putatis. z de elect. generali. §. fi. Joã. franc.

b ¶ Extunc. i. ex ipso secundo mense: vt no. in dicto. c. exigit. super §. extunc: z facta restitutione statim sunt absoluti sine alia sentẽtia. lxxj. dist. si qui cuz suto. z de sponsa. in c. non est. Joã. frãc.

c ¶ Laicus. Puta cõcus. clem. ad nostri. de cens. vel no tantus: vel alq de q̃bus in. c. romana. §. p curationes. de cẽsibus. z ibi no. de fi gillatoribus. q̃ tamen debet intelligi: fm q ibi declarat Joã. and. in nouella. Joã. fran.

d ¶ Remissionez. Hoc sumptuz est ex c. exigit. de censib⁹. lib. vj. Vbi nota q quo rem suam: vel sibi debitam remittere nõ potest: Iz in re sua quis sit moderator et arbiter. l. in re mandata. C. mãdati. z nihil tam naturale z̃c. vt in. §. per traditionez. in stitu. de rerum diuisio. Et si post restitutionem factã ille iterum donaret: credo idem ꝓpter verba hic geminata. s. remissionez liberalitate vel gratia: qa presumeret in fraudem facta. arg. ff. de donat. inter virum

Rem suaz vel sibi debitam qs: quandoq̃s remittere negat.

ꝓdictas aliquid scienter exegerint vel receperint: etiaz a volente: duplum [a] eius quod ipsi videm prelati vel eis scientibus: aut ratum habentibus eorum familia taliter exegerint vel receperint: infra duos menses post receptionez seu scientiã huiusmodi eccle sijs: monasterys z alijs locis a quibus illa receperint restituere teneantur. Si vo dictis prelatis per alios visitanti / bus hi qui ꝓ eis visitatio iis officium exercebunt per se vel alios vltra moderationes seu taxatiões predictas: quicq̃ exegerint seu receperint: etiam a volentibus: duplu eius quod vltra recepe rint ecclesijs et monasterys: vel locis alijs a quibus id receptum fuerit infra prefatuz terminum restituere teneantur. Aliogn extunc dicti prelati qui vltra moderatiões z taxationes predictas seu cõuentionem vel consuetudinẽ huiusmodi recepint in pecunia numerata: duplum ipsuz eisdez ecclesijs / monasterys / siue locis vltra dictuz tẽpus restituere differẽtes: ingressum ecclesie sibi nouerint interdictum. Sibi vo ꝓ dictis prelatis visitationem huiusmodi (vt ꝓmittitur) exercentes ab officio z beneficio nouerint se suspensos quousq̃ grauatis ecclesijs / monasterys / siue locis de huiusmodi duplo plenariam satisfactionem impendant. Adjcientes constitutioni presenti: q̃ sigs de familia prelati personaliter visitãtis: aliqd vltra moderationes z taxationes prefatas per se vl alios: prelato ignorante: nec ratum habente receperit ab ecclesijs / monasterys / z locis alijs visitatis: duplum eius qui vltra receperit de suo proprio infra duos menses post receptionem huiusmodi ecclesijs / monasteryz / et locis alys a quibus illa receperit reddere teneatur. Alioquin ex [b] tunc recipiens si clericus fuerit: taz diu ab officio et beneficio sit eoipso suspensus. Si vo laicus [c] taz diu ingressum ecclesie sibi nouerit interdictuz: et a cõmunione eucharistie ipso facto nouerit se suspẽsuz: do nec de duplo huiusmodi gratis ecclys / monasterys / siue locis satisfecerit cum effectu. Nulla ysdem vltra moderationes z taxationes predictas recipiẽtibus in his do nantium remissionem [d] liberalitate vel gratia valituras. Ceteruz moderationes z taxatiões huiusmodi in illis locis volumus obseruari: in q̃bus id fieri poterit: fm ecclesie monastery / vel loci alterius facultates. In alijs autem tantam precipimus modestiaz adhiberi: q̃ per hec que ad exonerationem locoz̃ ecclesiarum statuendã prouidimus: non doleant se grauari: nec per hoc dicti prelati exigendi amplius q̃ ipsi subditi pati possint: indultaz sibi existimẽt potestatem. ¶ Premissis quoq̃ adjciẽdo statuimus [e]: q̃ si dicti prelati: vel aliquis eoꝝdem ex apostolica indulgentia vel consuetudine: seu de iure petant sibi ab ecclesijs / monasterys / z locis alijs eoꝝq̃ capitulis / collegys / vel conuẽtibus / rectoribus / seu personis / moderatimz / seu charitatiuum [f] subsidiuz exhiberi: non possint a singulis eccls / monasterys / siue locis: ꝓ subsidio huiusmodi vltra petere vel recipere (etiã a volẽtibus) nisi quãtum ascẽderent singule procurationes in pactis per nos superius moderatum: quas ysdem prelati possent recipere: quando ex priuilegio per

[a] vro. l. si sp̃sus. §. recte. z. ff. ad vellei. z. quãuis. §. si cum essem. et quod habetur in. c. cõmissa. de elect. cuz filii. z quod not. xlvij. q. iij. pleriq̃. z in. c. quanto. de pull. Iã Joã. andr. videat immuere contrarium in simili. in. c. statutum. circa fi. de rescript. lib. vj. super ver. remissione. per. l. sed si ego. ff. ad vellei. num. et ea que habẽtur in. c. gemma. de sponsa. q̃ als fa cere fieret fraus legi z̃c. Joã. fran.

[b] ¶ Statuimus. Concor. cum dicto c. cuz Apostolus. §. fi. de cens.

[c] ¶ Charitatiuus subsidius. Quod et manifesta et rationabili causa tñi petẽti potest cum charitate: vt dicto. c. cum Apostolus. §. pro / hibemus. Dic enim duo simul requirun tur: et quia hec est charitas: non currit contra eam preiert. ptio: fm Dosti. als multum longe a paterna pietate videretur: si ꝓpositi subditi suis graues erigerent: quos in cãtis necessitatibus pastoris debent more fouere: z põt ep̃i scopus met compellere eos ad hoc soluendum: fm Inno. z Dosti. allegant quadragesimaquarta distinc. qui emendam. Dum tamẽ nõ excedant: vt in. c. sane. z. c. cum ad quorundam. de excess. prelato. als posset appellari fm communem sententiam doctorum ibi: per quã appellationẽ essent tuti ab excommunicatione: et vbi esset dubium suprioris arbitrio esset determinãdum. arg. decima. q. tq. quia cognoscit

Charitatiuus subsidius: quere z gb⁹ petit põt.

mus. z. xj. q. j. si clericus. z no. in dicto. c. cum apostolus. Adde que plene habentur per Innocen. in. c. ex parte. de ver. signi. z Butri. in. c. venerabilis. de cẽs. Que autẽ sint iuste cause petendi charitatiuũ subsidium: vide Oldra. in consilio. ccv. quod incipit circa. ꝓpositam questionez. z q̃ possint fieri ꝓuocati ad cõcilia generale ponẽ clero charitatiũ subsidium tenet Imo. in. e. j. de sta. mo. z no. x. q. tij. vnico. z quid de ꝓuore ghall ordinis camaldulensium: an ꝓ expensis facẽ in sua ꝓmotione z cõsecratione curie apl̃ice possit a subdito petere charitatiuũ subsidiũ: z qñ per eos possit exigi. vide p Lalderi. in consilio xxx. in ti. de censi. Et adde q̃ ad subsidia imposita per papaz tenẽtur cardinales etiam ꝓ officio q̃ tenent: et administratores: z quedaz alia circa subsidium pape. vide p Lndo. l. fi. cccxcvij. Adde et: q̃ si caplis / sede vacante / statuit z iurat de mꝰmuendo charitatiuo subsidio: potest postea solvere debitam summam: constitutione huiusmodi non obstante fm Lapum allegatione. xx. Consulo q̃ clerici spetrent a sede apostolica priuilegium: ad instar priuilegij clerici Padnani duduz a sede apostolica obtenti: q̃ ꝓ charitatiuo subsidio non possint grauari vltra certam z specificam summam solvendam in termino annorum duorum: maxime propter crebras trãslationes: que hodie sunt cum magna iactura cuiuscz cleri. Adde etiam an a pena supraposita z non repetita hic: scilicet quando exigeretur subsidium charitatiuuz: vltra taxam predictam valeat exigere: maxime si exigat a sponte soluentibus exemsurl. videtur tenenda conclusio Lapi allegatione. xxxvij.

a ¶ Florenum. Quid si maturentur monete z facultates ecclarum crescant? Adde que plene habentur in. c. quãto. z. c. olim. de cens. Et hec intelligo: nisi super hoc in aliquibus partibus essent beneficia taxata ad minoꝛẽ summam: quia tunc illa taxa esset seruanda: quod videt esse de mente huius constitutionis: z probatur ex notatis in cle. si beneficio: de vsu. in glo. in verbo. taxationem. facit ad hoc extrauagãs Joã. xxij. que incipit. suscepti. sunctis declarationibus que super ea emanauerunt: de quibus plene habetur in dicta cle. si beneficiorum. quas doctores post glosam dicunt extendi debere ad casus illeg.

b ¶ Vendicare. Simile in. c. primo. de sta. regu. lib. vj.

c ¶ Listerciensis. Propter istud verbum patet q̃ cle. ad nostrum. de cens. que principaliter propter cisterciensis facta fuit: de quibus hic subiicitur: inquantum ꝓfertim loquitur de charitatiua hospitalitate: remanet in suo vigore: z quomodo per clausulas derogatorias constitutas ponit in literis legatorum derogẽ derogatoriis clausulis contentis in priuilegijs habitis huiusmodi monasteriorum super procurationibus soluendis. vide plene per Fede. de Senis in consilio. cxxxiij. z plura dubia circa mandatum apostolicum de compellendo exemptos: ad contribuendum cum aliis clericis ad onera legatorũ z nunciorum sedis aplice. vide per eundẽ Fede. in pli. cxxxvij.

d ¶ Voluntatis. De importantia istorum verborũ: vide in glo. in. c. statutum. de heret. libro sexto. z in clem. primo. de offi. vica. z in clemen. primo. de rerum permuta. z in. c. statutum. de offi. delega. in. vj. z ca. vt litigantes. de offi. ordina. eodem libro. z per Butr. in capi. preterea. de appella. z Abb. in capi. cum te. de re iudi. De ꝓbo autem intelligimus: habetur in clementi. quia contingit. de religio. do. De verbo volum⁹: per Abb. in capi. fi. qui filij sint legi. De verbo. decernimus. not. in clemen. generalem. de etate z qualita. z in clemen. per litteras. de preben. z in clementi. si vna. de re. eccle. nõ alie. z in clemen. huius. de appel. z in clemen. litteras. de rescrip. in capi. fina. de verborum significatio. libro sexto. De verbo. censemus. in clementi. j. de probatio. De verbis simul iuncti⁹. decernimus z declaramus. in capitu. j. de clerico egro. libro sexto. Adde q̃ quandoq̃s ista verba imꝓpriantur per capitu. in his. de verborum significatio. Adde decl. ccvj. in anti. que incipit: vtrum si contra reum. fm scilicet subiectam materiam: z quando in materia magis est erratum cõ in forma: sic z vbi papa loquitur vt magister: vt in capi. literas. de restitu. spolia. z capitu. cum Marthe. de celebratio. missarum.

e ¶ Indignationem. Humano more loquitur: quoniaz non indignatur neq̃ trascitur deus. xxxij. questione. iij. incommutabilis. z not. in capitu. si quis ꝓtestyterorum. de re. eccle. non alienan. vbi probatur: q̃ ista impotant talem anathemate ferendum quo deus fratus animas percutit. Vel potest dici q̃ etiam als iudicis arbitrio puniri possit z debeat: ex quo nõ est certa pena statuta: per ea que habentur in. c. de causis. de offi. deleg. z. c. sup his. de accu. z. c. fina. de do. z contuma. z. l. prima. de iure delibe. no. in ver. vltimo. in capitu. si canonici. z l. ver. condigna. in capitu. quia pleriq̃s. de offi. ordi. libro sexto. Adde etiam q̃ pena maledictionis est pena eterna: vt not. Joan. and. in capitu. romana. ver. penulti. super ver. maledictionem. de cens. libro sexto. in nouella. post Dosti. intungitur enim pro quolibet mortali peccato. Bene. tñ. z non remittitur nisi restituatur z̃c. de vsur. cum tu. nec aliter potest absolui. xxxij. questione tertia. si rex. z in regula. peccatũ. de regu. iuris. vbi si inde: deest episcopus non potest dispensare: als secus: vt no. in capi. lz. de penis. Adde quod refert Joan. and. in ca. j. in fi. de suppli. negligen. prelato. libro sexto. in nouella. z q̃ per salutationem pape z osculuz talis delignatio remittatur. videtur tenere Joannes and. in salutatione. vj. lib. in nouella. lz post excommunicationes propterea non consequeretur absolutionem. cle. si summo. de sentẽ. excõmunicq.

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ Incursur. Et sic est canon ferende sentētie: z non late: vt pbat in.c.relatū.de iurepatro. z mitto agit cum lege cū vbi.c.fi celebrat.de clerī.ex cōmu.in.l.celsus. ff.de arbitris.c.dolētes.de celebra.missar. z habet in.c. vno de sagittarijs.in.c.vno de eo qui fur.ordi.susce.sec⁹ si literetur: ex cōtemptu sic facientē xc. z ita tenet gl.c.j.de depositio.z.c.salomōtane.lxiij.distin. de quo plene in.c.sicut tuis.d sym.o. z in.l. in criminalī.de iurisdictiōe om. iudī.

Et q; mōlto debeat precedere. vide p glo.in clemē.attendentes.in fi.de statu regu.et cōtra rebelles visitare volētibus z illos spectētes. vbi anté ipo facto pena incurreret: z regreretur q; deberet de excessu cui stat parte citata: tū obstq; alia sua b. laratoria posset pena publicari z exigi. z hoc sufficeret p no. in.c.pro humani.in fi.de homici. li.vj. z in clemen.p̄senti.de censi. z in clemē. mⁱtoy.in fi.de pensio. z ita tenet gl̄ post apl̄os allegatione. cxxv. z no.in.c.cōmissa.d elec.cle.j.de sequest. pos. z fruc.z in.c.etī qui. de prebēn.i.vj. z decī.xiij.in antiquis. z adde q; not. glo.in cle.j.de immunita.eccleſi.sup ver. pro insectis.

b ¶ Datuz. De cōcernentibus data vide plene per Joā. andre.super data.li bro.vj.f glo.z quare non ponat tūc dictō: sed solum anni pōtificat⁹ tūc: vide plene in nouella: z an error: in ratib⁹ vtriet. Et adde q; vsq; ad tpa Eugenij non ponebantur in lītis applicis anni pōtif: p̄ut factū est ab eius tpe citra: z hodie fit ad facilitatē hūdam notitiā tpm tēe cur rētiū. vñ error in illo hēret vtilare rescriptū p ea q̄ plene allegat Joā. an. tbi

rum eius se nouerit incursurum. a Datuz b Auinione. xv. calen. January: pontificatus vero nostri anno secundo.

¶ De celebratione missarū. Idem.

¶ Narratis p turbationib⁹ plurimis: que ecclesie: p̄sertim per hereticos inferūtur: ordinat romanus pōtifex: q; dum misse celebrantur: in q̄bus deuotius orat: certe preces hic expresse ad deum effundātur. Et vt christiani ad id sint promptiores: viginti dies indulgentiaz cūctis hoc facientib⁹ elargit. Lap. vnicuz.

Discipulorum Christi gesta nos instruūt: vt in pelago huius mundi: procella surgente: ad diuinum confugiz recurrere debeamus. Illi q̄dem: commotione maris a deo grandi facta: vt fluctus nauiculam: quam Jesum sequentes intrauerant operirent: Christum dormientem vocibus excitarunt supplicibus; z aduersus ingruentes tempestatis ipetus ab eo salutis p̄sidium postularunt. Cum itaq; catholicaz eccliaz que congregationem fideliuz cōprehēdit: videamus q̄ dolentes referimus) pacis emuli zizaniorumq; satoris malicia procurante: discordiarum flatibus concitatam: earūq; fluctus adeo eleuatos q; quasi operiant ipsam totam. Hereticos insuper ecclesiam ipsam cernamus: vt schismaticos ipugnare ferociter: ac vt inconsutilem domini tunicam scindant multipliciter laborare. Cum fratribus nostris deliberatione p̄habita diligēti expediens (imo necessarium potius) estimam⁹: vt ad illuz qui ad dexteram patris residet in excelsis: qui caput est cōgregationis eiusdem: cuiq; potestas omnis tam in celo q̄ in terra noscitur tradita: eiq; venti z maria obsecundant: leuem⁹ cum manibus corda nostra: Ipsumq; deuotis pulsantes precibus: apud eum sedulis orationibus insistamus: vt insurgentes premisse fremitus tēpestatis: que quasi vniuersoz christicolaz regna concutit: subditos cōtra dominos/ violato fedore/ erigit: hereticis z schismaticis ac rebellibus ecclie deiinsurgēdi p̄tra ipsam eiusq; iura vsurpandi insania damnabili ausum pādit: flat⁹ cessare: fluctusq; p̄dictos quiescere sua faciat oipotenti vtute: Lordaq; hereticoz schismaticoz aliorūq; rebellium ad dei ecclesie vnitatē ac deuotionez inclinet z habiliter: vel forsan: cuz premissis ptinaciter intēdant p̄sistere: ipsoz elidat superbiam eorumq; obstinatam malicia sue virtute dextere conterat z p̄sternat. Lordа quoq; subditorum ad eoz superiores: z eoz superioz conuertat ad subditos: ipsosq; dissidentes in concordie veritate cōciliet z confirmet: ficq; det ipsis superioribus p̄sidere: q; sic regnent vt dirigantur: eorumq; regimen cedat subditis ad salutem perpetuam quietez z pacem: nobisq; ipse cuius p̄uidētia in sui dispositione nō fallitur: modos z vias apiat: per quos hoc quod in votis gerimus efficaciter p̄mouef possimus. Et q; in missaz solemnys ad deum consueredem: maxime propter stilum cancellarie: qui etiam hēt: q; vltimū verbum tēporis debet cōplere vltimā lineam: qui stilus est attendēdus: vt in.c. q̄ frauī. in fine. de crimine falsi. cū similib⁹. Et adde q; a natiuitate domini.i. ab ipso die natiuitatis Jesu christi: z nō a die circūcisionis est computādi z incipiendū principium anni in romana curia: vt vult dect. in nouto. l. Jtē q; hm cursum Anglie z Frācie annus incarnationis non incipit post annū natiuitatis sicut hz cursum romane curie: hz post mēsez Martij cōcurrit sub eodez numero taz annus a natiuitate precedēs q̄ annus incarnationis sequens vt vult alia dectio in nouto. nūero. xvij. Et adde q; mēsis intelligit tot dies habere quot hēt mensis in quo negocium faciendū occurrit: z q̄d deficit in mense occurrenti supplētur de mense sequēti. not. Joan. and. in capitu. q̄ fit. de elect. libro sexto. z ita communiter seruatur: vt not. Bar. in capitu. hz. de supplē. negligen. prelatorū. z Bart. in.l. cū diuersitio. ff. de verborum significatione. hz Dostien. dixerit pendere ex arbitrio iudicis qui magis debet ampliare q̄ artare. Adde q; dies incipit a media nocte more romano. l. more romanorum. ff. de ferijs. z adde nota. in capitu. consulati. de offi. delega. Quid autem de loco loci vide Barto. in.l. cum tabernam. §. idez queritur. ff. de pigno. per Joannez andree in nouella. in capitu. abbate. sane. de re iudi. libro sexto. z in capitu. inter. de fi. instrumentorum. z omnino vide glo. in capitu. pronunciandum. de cōsecratio. distinctio. iij.

Mundus iste pelagus est.

Ecclia fidelis congregationez cōprehendit.

Scismatici tanteū dāt scissurā tūice scindere nituntur.

Prouidētia diuina est infallibilis.

Par. I tertia q̄b⁹ p̄. cib⁹ a deo petit oz.

ps. cxxj.

runt preces effundi deuotius: de eorundez fratrum consilio ordinamus: q; in singulis missarū celebrationibus: post dictum a celebrante pater noster: responsione q; secuta: anteq; in missa vlterius procedatur: illud canticuz. Letatus sum in his que dicta sunt mihi: totum cuz gloria patri: a religiosis clericis z alijs literatis p̄sentibus cum deuotione dicatur. Et primo dicantur kyrie. christe. kyrie. z pater noster. Et post isti versiculi subsequantur. Domine saluos fac reges. Et exaudi nos in die qua inuocauerimus te. Saluum fac populum tuum domine: z benedic hereditati tue. Et rege eos z extolle illos vsq; in eternum. Fiat pax in virtute tua. Et abundantia in turribus tuis. Domine exaudi orationem meam. Et clamor meus ad te veniat. Dominus vobiscum. Et cum spiritu tuo. Collecta.

Ecclesie tue quesumus domine preces placatus admitte: vt destructis aduersitatibus z erroribus vniuersis: secura tibi seruiat libertate. Per dominum nostrum.

Hostium nostrorum quesumus domine elide superbiam: eoruq; contumaciam dextere tue virtute prosterne. Per christum dominum nostrum amen. Benedicat celebrans consequenter. Vos autem christifideles ad exequendum supradicta promptius donis volentes spiritualibus animare: omnibus vere penitētibus z cōfessis: tam his celebrantibus q̄ ipsis assistentibus obseruantibus supradicta: q̄ alijs: preces tunc deuotas deo fundentibus pro p̄missis diebus z missis singulis quib⁹ hec fecerint. xx. dies de omnipotentis dei misericordia: z beatorum Petri z Pauli apostoloz̄ eius auctoritate confisi de iniunctis sibi penitētijs relaxamus. Nulli ergo xc. Datum. xij. calen. Julij. anno. xj.

Sixtus quartus.

¶ De reliquijs z veneratione sanctorum.

¶ Qui conceptionez immaculate virginis deuote celebrabunt: in eodem festo z eius octauis officio interierunt: tales tribuuntur indulgētie: quales consequuntur christifideles in corporis christi solennitate. Capitulum primum.

Cum preexcelsa meritorum insignia: quibus regina celorum virgo dei genitrix gloriosa: sedibus p̄lata ethereis sideribus quasi stella matutina perrutilans deuote cōsiderationis indagine p̄scrutamur: z ifra pectoris arcana reuoluimus: q; ipsa vtpote via misericordie: mater gratie: z pietatis amica: humani generis cōsolatrix: pro salute fidelium qui delictorum onere grauātur sedula oratrix z peruigil ad regem quem genuit intercedit. Dignum quin potius debitum reputamus vniuersos christifideles: vt omnipotenti deo: pro cuius prouidentia eiusdem virginis humilitatē ab eterno respiciens: pro recōcilianda suo auctori humana natura: lapsu primi hominis eterne morti obnoxia: iā sui vnigeniti habitaculum sanctispiritus preparatione constituit: ex qua carnem nostre mortalitatis pro redemptione populi sui assumeret: z immaculata virgo nihilominus post partum remaneret: de ipsius immaculate virginis mira conceptione gratias z laudes referant: z instituta propter rea in dei ecclesia missas z alia diuina officia dicant: z illis intersint: indulgentijs z peccatoruz remissionibus inuitare: vt exinde fiant eiusdem virginis meritis z intercessione diuine gre aptiores. Hac igitur consideratione inducti eiusdem omnipotentis dei ac beatorum Petri z Pauli apostoloruz eius auctoritate confisi: auctoritate apostolica ac in perpetuum valitura constitutione statuimus z ordinamus q; omnes z singuli christifideles vtriusq; sexus qui missam z officium conceptionis eiusdē virginis gloriose: iuxta piam deuotam z laudabilem ordinationē dilecti filij magistri Leonardi de nogarolis clerici Ueronensis notary nostri: z que desuper a nobis emanauit: misse z officij huiusmodi institutionem in die festiuitatis conceptionis eiusdē virginis Marie: z per octauas eius deuote celebrauerint z dixerint: aut illis horis canonicis interfuerint. Quotiens id fecerint: eandem prorsus indulgentiam z peccatorum remissionē cōsequantur: quā iuxta felicis recordationis Urbani. iij. in cōcilio Uienensi approbate: ac Martini quinti: z aliorum romanoruz pontificū predecessorum nostrorum constitutiones cōsequūtur illi: qui missam z horas canonicas in festo corporis z sanguinis domini nostri Jesu christi: a primis vesperis z per illius octauas: iuxta romane ecclesie constitutionez celebrant: dicunt: aut misse officio z horis huiusmodi interfunt: p̄sentibus perpetuis temporibus valituris. Datum rome apud sanctum Petrum: anno incarnationis dominice. M. cccc. lxvj. tertio calē. Martij: pontificatus nostri anno sexto.

Idem in eadem materia.

¶ Excommunicationem ipso facto incurrunt predicatores asserentes diuam virginez in peccato mortali fuisse conceptam: qui etiam dicūt: q; festum conceptionis eius celebrantes grauiter peccant: z vult p̄sentem constitutionez in locis populosis publicari. Capitulum. ij.

Graue nimis gerimus z molestum: cum sinistra nobis de quibusdaz ecclesiasticis p̄sonis referuntur. Sed in eorum qui ad euangelizandum verbum dei sunt deputati excessibus

Dei genitrix ē pro p̄cib⁹ sedula oratrix.

Conceptionis diue virginis officia a q̄busdā ordinatum.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Errores multorũ cordibꝫ ipressi nequeant facile deleri.

predicando commissis: eo grauius puocamur: quo illi periculosius remanent incorrecti. Cum facile deleri nequeant qui multorum cordibus sic publice predicando diffusius ⁊ damnabilius imprimuntur errores. Sane cum sancta romana ecclesia de intemerate semperq; virginis Marie conceptione publice festum soleniter celebret: ⁊ speciale ac proprium super hoc officium ordinauerit: nonnulli (vt accepimus) diuersorum ordinum predicatores in suis sermonibus ad populum publice: per diuersas ciuitates ⁊ terras affirmare hactenus nõ erubuerũt: ⁊ quotidie predicare non cessant: omnes illos qui tenẽt aut asserunt eandem gloriosam ⁊ immaculatam dei genitricez absq; originalis peccati macula fuisse conceptam † mortaliter peccare vel esse hereticos: eimsdez imaculate conceptionis officium celebrantes: audientesq; sermones illorum qui eam sine huiusmodi macula conceptam esse affirmant: peccare grauiter. Sed ⁊ prefatis predicationibus non contenti: confectos super his suis assertionibus libros in publicum ediderunt: ex quorum assertionibus ⁊ predicationibus non leuia scandala in mentibus fidelium exorta sunt: ⁊ maiora merito exoriri formidantur indies. Nos igitur huiusmodi temerarys ausibus ac periersis assertionibus ac scandalosis: que exinde in dei ecclesia exoriri possunt (quantum nobis ex alto conceditur) obuiare volentes: motu proprio: nõ ad alicuius nobis super hoc oblate petitionis instantiam: sed de nostra mera deliberatione ⁊ certa scientia huiusmodi assertiones predicatorũz eorundem ⁊ aliorum quorũlibet: qui affirmare presumerent eos qui crederent aut tenerent eandez dei genitricem ab originalis peccati macula in sua conceptione preseruatam fuisse: propterea alicuius heresis labe pollutos fore: vel mortaliter peccare: aut huiusmodi officiũ conceptionis celebrantes: seu huiusmodi sermones audientes: alicuius peccati reatuz incurrere: vtpote falsas ⁊ erroneas ⁊ a veritate penitus alienas: editosq; desuper libros predictos id continentes quo ad hoc auctoritate apostolica tenore presentium reprobamus ⁊ damnamus. Ac motu scientia ⁊ auctoritate predictis statuimus ⁊ ordinamus: q; predicatores verbi dei: ⁊ quicũq; alij cuiuscũq; stat⁹: gradus aut ordinis ac conditionis fuerint: qui de cetero ausu temerario presumpserint in eorum sermonibus ad populuz: seu als quomodolibet affirmare: huiusmodi sic per nos improbatas ⁊ damnatas assertiones veras esse: aut dictos libros pro veris legere: tenere vel habere: postq; de presentibus scientiam habuerint: excommunicationis sententiam eo ipso incurrant: a qua ab alio q; a romano pontifice (nisi in mortis articulo) nequeant absolutionis beneficium obtinere.

† Addeq sit peccatũ originale. vide de baptis. maiores: ⁊ aliter Hasf: ⁊ Astr tollaf. no. j. q. iij. fas stagz. ⁊ c. nõ erã. ⁊ q sit eius pena. not. de pse. di. iij. per baptis muz. vide per Alb. si. in ca. si. in iij. not. ⁊ ibi habes opti. rõnẽ ⁊ istos fidicatores

¶ Item motu: sciẽtia: ⁊ auctoritate similibus: simili pene ac censure subiacentes eos qui aussi fuerint asserere contrariam opinionem: tenentes: videlicet gloriosam virginem Mariam cũ originali peccato fuisse conceptam: heresis crimen vel peccatum incurrere mortale: cũ nondum sit a romana ecclesia ⁊ apostolica sede decisum. Non obstantibus constitutionibus ⁊ ordinationibus apostolicis contrarys: quibuscunq; quibus communiter vel diuisim a sede apostolica indultum existat: q; interdici: suspendi vel excommunicari non possint per literas apostolicas: non facientes plenam ac expressaz ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Et ne de premissis aliquando valeant ignorantiam allegare: volumus q; locorũ ordinarij requisiti presentes literas in ecclesijs consistentibus in eorum ciuitatibus: ⁊ suarum diocesum ⁊ locis insignibus: dum maior ibi multitudo populi ad diuina conuenerit: sermonib⁹ ad populum mandent ⁊ faciant publicari. Preterea quia difficile foret presentes literas ad singula loca in quibus expediens fuerint deferre: etiã volumus: ⁊ dicta auctoritate decernimus: q; earundem literarum transumpto manu publici notarij cõfecto: ⁊ auctentico alicuius prelati ecclesiastici sigillo munito: vbiq; fiderur: put staretur eisdem originalibus literis: si forent exhibite vel ostense. ¶ Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre reprobationis damnationis: statuti ordinationis voluntatis ⁊ decreti infringere: vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit: indignationem omnipotẽtis dei ⁊ beatorum Petri ⁊ Pauli apostolorum se nouerit incursurum. Datum rome apud sanctum Petrum: anno incarnationis dominice. M. cccclxxxiij. pridie nonas septembris: pontificatus nostri anno. x. q.

† Per hãc extrauagãtẽ reprobat opi. gl. in sc. de sepul. lib. i. f. matiattas quã tñ Joan. an. in. l. c. fi. de se. ⁊ archi. l. c. firmiss. me. de sepul. lib. i. cõ dẽ cõ pletisq; alijs tapẽ hec fio i abẽ se quuntur.

¶ De immunitate ecclesiarum.

Benedictus. xj.

¶ Decretalis clericis laicos eodez titulo libro sexto. habet locum tñ quo ad laicos tallias a clericis exigentes ⁊ dantes illis auxilium: ⁊ non quo ad soluentes: precipit deinde lateranen. ꝯ generale concilium diligenter obseruari.

Exigẽ est ab inuitis extorqre.

Capitulum primum.

Quod olim per fe. re. Bonifacium papam octauu predecessorẽ nr̃m: ꝫ laicos exi

Quod olim ¶ hec constitutio diuiditur in tres partes. Nã pri-

Diuisio textualis.

Justꝫ et originali trãsiꝫ qsiꝫ facit plenã fidẽ No. Bar. in. l. sanctimus. C. si dis. referãt qui scribẽtes: ass sic vocabit vocabit.

mo rectitans ꝓstitutionem Bonifa. illam restringit. Secundo. §. ceterũ. sententiam et dictorum conciliorum sabinas git. Tertio. §. attente transgressoribus dictorum concilior̃ penas cõminat. a ¶ Statuuz est. Extra. vj. li. de immunita. ecclia. clericis.

ADDITIO. Vide in. c. clericis laicos. eodem titu. in vj. quod hodie reuocatum est: ⁊ etiaz hec declaratio: saltem quo ad primaz partez: vt. c. j. eo. tit. in clemen.

Exigẽ est ab inuitis extorqre.

b ¶ Vid exigentes. Hoc est ab inuitis extorquentes. ff. de leg. iij. l. fideicommissa. §. si rem. secũdo responso. et alias significatiões habet hoc verbum: vt notaui extra. vj. lib. de iudi. c. furtis. Joan. mona.

Vbi clerici p ꝯ p dicerunt.

c ¶ Dantes auxiliuz. Omnes ista pari pena puniuntur. argu. extra de offic. delega. c. j. instit. de obliga. que ex deli. nasc. §. ope.

d ¶ Lateranense. Extra eo. titu. c. non minus.

e ¶ Necessitatis cẽ. Nota necessitatem et vtilitatem equiparari.

f ¶ Generale. Extra de immu. eccle. si aduersus.

g ¶ Concilium. Nota istud concilium debere scribi per c. dicitur enim a con ⁊ cilium: quasi simul studium cilium: quia sicut cilia iunguntur: cum oculi quiescere cupiunt: ita quoꝫ cõsulter iunguntur homines in concilio. Est autem cilium folliculus quo oculus tegitur: ga oculos celat. Sed consilium per s est: qz ex animi prouidentia alicui tribuitur: inde cõsiliorum ⁊ consiliarius.

Pastoralis. Pastoralis ⁊ quoꝫ ⁊ gbus tit. tulus repetitur.

¶ Pastoralis. Tale vt simile puto fuisse exordium decisum decre. pastoralis. in compilatione Gregoriana: sed diuersis collocata titu. qui sequuntur. de rescript. de sacra. iteran. de offi. iudi. delega. de offi. ordi. de iudic. de causa possess. ⁊ proprietat. de fide instrumẽ. de exceptio. de app. de his que fi. a prela. de donatio. de decl. de in re patro. de priuile. Itez habetur in. vj. de clerici. cogitã. ⁊ in cle. de sentẽ. ⁊ re iudicata. Lapsus. j.

Sane: alꝫ incipit: sane ne in vinea: alꝫ ne in vinea.

¶ Dãc extrauagãtem allegat in. c. de simoniace. extra de simo. acutissimꝰ iurisconsultus interpres: dominus Felinus sandeus Ferrariensis: sacri palatij apostolici auditor. Et ibi dicit se audiuisse a fidedignis: q; Urbanus quintus non intendebat comprehendere montales pauperes que cõsueuerũt aliquid recipere vigore consuetudinis. Allegat etiam ibidem Felinus extrauagantes Martini. v. que incipit. multe. ⁊ extrauagãtem eiusdem: que incipit: dãnabile. Item extrauag. Eugenij. iij. que incipit: cum detestabile: quas asserit fuisse reuocatas: ideo nec dignas occupare membranas. extr. dist. ij. romanorum. §. item. si ideo.

a ¶ Prandia. Ide ca. Jacobus. co. titu. in anti.

Urbanus. iiij. als. v.

¶ Pastus vel iocalia exigentes: et etiam dantes pro religionis ingressu: si sint singulares persone excommunicationis: si conuentus vel capitulum: suspensionis sententias ipso facto incurrunt: cuius vtriusq; vinculi absolutio soli pape reseruatur: aliqs penis in suo robore duraturis: nisi ingredientes aliquid sponte ⁊ sine pactione obtulerint. Quid de personis iam tali labe fedatis: et bonis sic receptis faciendum sit: tandem patefacit. Capitulum. j.

Sane ne in vinea domini mse (licz in sufficientibus meritis) cõmissa custodie nascentes vepres ⁊ spine adeo ꝙualescant: q; speratam fructificationem ipsius valeant impedire: diligẽtie nostre incumbit officio: vt illas extirpare radicit⁹ sollerti studio procuremus. Sane multorũ fidedignorum relatione didicimus: q; in nonnullis ecclesijs: monasteryis: ꝓoratibus: ⁊ alijs locis religiosis: taz virorum q; mulierum ordinuz: religionum ⁊ partium diuersarũ detestabilis ⁊ a canonibus reprobata seruat abusio: q; cum persone alique recipiũtur ab eis ad obseruantiã regulariter: ipse temeritate

Universidad de Deusto
Biblioteca

a ¶ Dñi dis. vlt. c.

presumptuosa pastus seu prandia a capitulis z conuentibus ipsarum ecclesiaruz: monasteriorz priozatuum z locoruz: aut pecuniis: aut localia seu res alias ipsis ecclesijs: monasteryis priozatibus z locis/seu presidẽtibus eis ex statuto/seu ꝙsuetudine: que corruptela est potius dicenda: tribuere compellũtur: z quibus decori ecclesiastice z imaculate religionis detrahitur: ꝯplures etiaz tam execratione huiusmodi criminis ꝙ expensarum onere a sacre religionis proposito retrahunt: Ipsecz ecclesie: monasteria: z loca famulantium deo consuetis numeris remanent destituta: z in multoz mentibus fidelium scandalum generatur. ¶ Nos igitur huic morbo pestifero cupiẽtes congruam adhibere medelam: z alijs penis in talia presumentes inflictis a iure in suo roboze duraturis/penam adijcere grauioze: vniuersis abbatibus priozibus/decanis/prepositis z magistris: necnõ abbatissis z priorissis: alijsq; prelatis quouis noie nuncupatis: z eoruz officialibus: quarũcũq; etiam ecclesiarum/monasteriorũ/priozatuum/domoruz z locoruz quorũlibet/religionum/ordinũ/etiam militarium: tam exemptoruz ꝙ non exẽptoruz: quocũq; nomine censeantur: ac capitulis z conuentibus z singularibus personis eoruz: tenoze presentiuz auctozitate apostolica (ꝯquis sit eis a iure inhibitum) districtius inhibemus: ne tam a maribus ꝙ a mulieribꝫ volentibus ingredi eoruz religionem: ecclesias/monasteria/priozatus/domus/seu loca in earũdez personaruz receptione: aut ante vel post illaz: quoscũq; pastus: prandia seu cenas/pecunias/iocalia/aut res alias: etiam ad vsum ecclesiasticuz seu quẽuis pium vsum aliuz deputata vel deputanda: directe vl indirecte: petere vel exigere quoquo modo presumãt: sed eas potius cum omnimoda pietate recipiant: ac in victu et vestitu: sicut alias personas suarum ecclesiarũ/monasteriorum/priozatuum/domorum/z locoruz/sincera charitate pertractẽt. Illa dũtaxat que personis ipse ingredientes pure z sponte: z plena liberalitate omniq; pactione cessante: dare vel offerre ecclesijs/monasteryis/priozatibus/domibus/z locis huiusmodi voluerint: cuz gratiarũactione licite recepturi. ¶ Nos enim qui secus egerint si fint singulares persone: taz dantes ꝙ accipientes huiusmodi excõicationis: si capituluz vel conuẽtus fuerit: suspensionis sententie eo ipso decernimus subiacere: a quibus (preterq; in mortis articulo) absolui nequeãt: absq; sedis apostolice licẽtia speciali. Ceteruz personis illis vtriusq; sexus: que iam labe huiusmodi sunt fedate: earuz prouidẽtes saluti: de benignitatis gratia eas liberantes: ꝛcedimus q; per suos locorum diocesanos: hac vice dũtaxat: a crimine huiusmodi z nota infamie inde ꝓtracta: auctoritate apostolica absoluantur: canonica proinde ipsis penitẽtia salutari imposita: de qua ipoꝝ discretioni videbitur expedire: et demum cum ipsis vt in eaz ecclesijs/monasteryis/priozatibus/dignitatibus/et locis licite valeant remanere: misericorditer dispẽsetur. Insuper erga personas illas que in ꝑmissis recipiendo aliquã cõtra canonicas sanctiones peccasse noscũtur: volentes nos reddere gratiosos: omnia recepta huiusmodi si ad cõmunez vsum monasterioz seu locoz eoz sunt applicata ea ad dictum vsum licite cõcedimus retineri: si vo ad speciale vsum abbatis seu abbatisse: priozis aut priorisse: aut alterius singularis persone retineant: illa venire precipimus in cõmuni. ¶ Nulli ergo hoium liceat hãc paginam nostre inhibitionis/cõstitutionis/cõcessionis/z precepti infringere: vel ei ausu temerario contraire. Sigs autem hoc attentare presumpserit indignationez oipotentis dei z beatoz Petri z Pauli aplozuz eius se nouerit incursuruz. Datum Rome apud sanctum Petrum. vj. nonas mẽsis Aprilis: pontificatus nostri anno primo.

Paulus venetus papa secundus.

¶ Omnes symoniaci cuiuscũq; dignitatis aut status: sunt ipo facto excõmunicati: nec habent symoniace ordinati ordinis executionez. Et electiones: aut alie promotiones per symoniã facte non valent: nec ius percipiẽdi fructus tribuũt. Mediatores etiam symonie eadem censura ligantur: qui a solo papa absoluẽtur. Et oẽs predicti sunt romano pontifici reuelandi. Cap. v.

Symonia ẽ fare dñi no et humano dñato.

Symbola vi labes.

Morbo ẽ adhibẽda medela.

Vm detestabile scelus symoniace pranitatis: tam diuinorum ꝙ sacrorum canonum auctoritas abhozreat atq; dãnet. Nos considerantes q; plures penaruz grauitas ꝙ dei timoz arcere soleat a voluntate peccandi: ac sumis desiderys affectantes: vt hoz pestiferum vitium non ex vsu soluz: sed etiam ex mentibus hominum: saltem propter penarum metum penitus euellatur: predecessoꝝ nostroꝝ romanoꝝ pontificuz vestigijs inherentes: ac etiam oẽs z singulas excõicationis/suspensionis/priuationis/z interdicti sententias/censuras/z penas/dudũ a romanis põtificibus predictis z pro talibus reputatis: contra symoniacos quõlibet latas: z illos qui cuiuscũq; status/gradus/ordinis/conditionis/vel preeminentie fuerint: etiam si cardinalatus/patriarchali/episcopali/regali/reginali: vel alia quauis ecclesiastica seu mũdana dignitatibus prefulgeant: z eoꝝ quẽlibet: tam manifestũ ꝙ occultuz: quas ipso facto eos incurrere volumus: confirmãtes z inouãtes apostolica auctoritate declaramus q; oẽs illi qui simoniace ordinati fuerint a suozum fint ordinum executione suspẽsi. ¶ Ter electiones vo/postulationes/cõfirmationes/ꝓmissiones/seu quasuis alias dispositiones quas simoniaca cõtigerit labe fieri: z que virib' omnino careant in ecclesijs: monasteryis/dignitatib'/personatibus/officijs ecclesiasticis: z quibuslibꝫ bñficijs: aut aliquo eoꝝ cuiꝯ ius nullatenus acquiratur: nec inde faciat aliquis fructus suos: sed ad illozum omniuz que percepit restitutionem sub anime sue periculo sit astrictus. ¶ Statuentes ꝓterea: q; vniuersi z singuli etiam premissis dignitatibus prediti: qui quomodolibet dando vel recipiendo simoniaz cõmiserint: aut q; illa fiat/mediatores extiterint seu procurauerint/sententiaz excõmunicationis incurrant: a qua nisi a romano pontifice pro tempore existente nõ possint absolui: preterq; in mortis articulo constituti. ¶ Et vt huiusmodi labis contagio frequẽtius reprimatur: omnibus z singulis ecclesiasticis/secularibusq; personis cuiuscũq; dignitatis/status/gradus/ordinis/vel conditionis fuerint: in virtute sancte obedientie/districtius iniungimus/vt eos omnes quos simoniam huiusmodi commisisse vel procurasse/aut in ea mediatores eẽ sciuerint: pontifici predicto vel cui idem pontifex duxerit committendum: per se vel alios reuelare ꝙtocyus nõ omittãt. Pro reuelatione huiusmodi etiam si complices fuerint: non soluz veniam a nobis: sed etiã gratiaz consecuturi: si eorum iudicio participes tanti criminis valeant coerceri. Quod si non fecerint: absolui non valeant: donec predicta reuelent: z complices huiusmodi detecti artius puniẽtur. Nulli ergo zc. nostre confirmationis/innouationis/declarationis/z voluntatis/infringere. Datuz rome apud sanctũ Petrum: anno incarnationis dominice. M.cccc.lxiij. nono calen. decẽbris: põtificatus nostri anno primo: publicata die. xxiij. nouembris anno predicto.

Simonia et an fint excõicati.

Cõplices criminis: ꝙsq; fint ant. C. ad l. stat. ma. l. qsqs. in fi.

¶ De iudeis.

Clemens quintus.

¶ Christiani arma portantes ad infideles christianos impugnantes: ipso facto sunt excõmunicati: sapientium serui infames z intestabiles tam actiue ꝙ passiue: z eorum bona confiscata. vide capitu. ita quorundam. z capi. ad liberandam. extra. eodem titulo. Capitulum primum.

Christiani opprobrium Christo illatũ vindicare debent.

Vita mentis amaritudine concitamur grauiscz doloris aculeus perfodit mentem nostraz: intelligentes q; renati fonte baptismatis in deuium oberrãtes: qui deberent oppobriuz illatum domino in terram hereditatis sue totis viribus vindicare potius iniuriatoribus suis fauent: sarracenozum videlicet horribili z perfide nationi: z degenerantes miserabiliter a statu fidelium fame proprie immemores z salutis obliti: inimicis crucis christi contra ipsius negocium/ferz/eꝯs/arma: z alia vetita: necnõ victualia z mercimonia in alexandriam z alia loca sarracenoz terre egypti deferre presumunt. Exquo manifeste apparet: q; christianos qui ad defensionem hereditatis domini ibidem pro fide remãserũt: talibus adiuti subsidijs irreuerenter impugnãt: propter quod fidei negocium ibidem quodammodo noscitur deperire. ¶ Nos igitur qui ad liberandam terram ipsam/operam dare intendimus (cum dei adiutorio) efficacem: tam graues trãsgressus vlterius sustinere nolentes: fe. re. Nicolai pape. iiij. prede. nostri vestigijs inherentes: presentium tenoze statuimus: vt nullus arma: equos ferrum lignamina victualia/z alia quecũq; mercimonia: in alexandriam vel alia loca sarracenozum terre egypti deferre mittere vel portare: seu de portibus eozum: vt eisdez deferantur extrahere vel extrahi permittere: aut eis alis auxilium vel fauozem prestare quoquo modo presumat. ¶ Nos vo illos qui contra huiusmodi constitutionem nostram ausu temerario venire presumpserint eoipso excõmunicationis sentẽtie decernim' subiacere: a qua absolui nequeant nisi tm̃ de bonis propzijs in dicte terre subsidium conuerrenduz exoluerint quantuz ad partes predictas detulerint vel miserint: aut deferre: vel de ipsozum portibus extrahi permiserint deferendum: nec tunc etiam ab eadem (preterq; in mortis articulo) absoluãtur sententia absq; mandato sedis apostoli. special. ¶ Et nihilominus si personas eozum capi contingat: in seruitutem z capturam illozuz esse volumus: in quozum ceciderint captiones. Auctozitate insuper apostolica statuentes: vt illi qui contra huiusmodi statutuz nostrũ quomodolibet venire presumpserint preter penas predictas: quas ipso facto incurrant perpetuo sint infames z intestabiles habeãtur: ita q; nec testari: nec legata eis seu relicta percipere valeant: z insuper ad successiones tam ex testamẽto ꝙ ab intestato sint prorsus z reddãtur inhabiles: nec ad publica quelibet admittantur officia: sintq; illis omnes actus legitimi penitus interdicti: z tanꝯ excommunicati hoste scz catholice fidei (postꝯ de ipsozum huiusmodi temeritate constiterit) diebus dominicis z festiuis publice nuncientur: z in fiscuz bona eozum omnia deuoluantur.

Hereditatẽ olim dñi dũt q̃ fideles pugnant.

Ioannes. xxv.

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ Judei ad fidem conuersi non sunt in bonis molestandi: ne sint deterioris conditionis post baptismum: q̄ essent ante. Capitulum secundū.

OGnum arbitrantes z iuri consonum sonte renatos baptismatis iudaica cecitate dimissa amplioribus fauorib⁹ quā gratijs q̄ antea abundare: indecens z absurdum: vt qui in perfidia abundarent cogantur mendicare fideles: vniuersis z singulis rectorib⁹ z alijs officialibus comitatus venesini aliorumq; comitatuū z terrarum pertinentium ad apostolicam sedē districte p̄cipimus z mandamus: quatenus cōuersis huiusmodi: z qui in posterum conuertentur in possessionibus z bonis alijs quocūq; nomine censeantur: que in communitatibus z terris predictis conuersionis tempore obtinebant seu etiam obtinebunt; occasione predicta nullā molestiam inferant: nec ab alijs inferri permittant: sed ipsis in his z alijs se fauorabiles exhibentes ipsos ab iniurijs z molestijs protegant z defendant: vt sic de seruitute ad libertatem se transisse percipiant: nec redire pretextu mendi citatis odibilis ad dimissam perfidiam compellantur. Nulli ergo ꝛc. nostrorum preceptionis z mandati infringere. Datum Auinione. x. calē. Augusti anno quarto.

¶ De hereticis.

Benedict⁹. xj. ingressorib⁹ heretice prauitat⁹. ¶ Decretalem per hoc. eodē titu. libro sexto. declarat: bona hereticorū per diocesanos vsurpari vetans.

Capitulum primum.

Dimisso.

EX eo. ¶ Dec decret. l tcrpieta tur constitutionē. extra. vj. lib. de here. c. p hoc. Et in q̄tuor ptes dividit. Primo dictaz cōstitutionē eius. n. respon. recitat. secūdo ver. nos consulere. iuxta ipsaz respōsum questionez formans dicit. visis literis bat. tertio §. rex. z grto. §. rōnē. circa premissa duos casus q emerserunt: determinat.

a ¶ Processus. Ut q̄z huc mens dicte cōstitutionis recitatur: sed postmodum q̄ formatur: z solutio eiusdē z turis noui editio subiicitur.

b ¶ Nos autē. Ad quesita per ordinez respondet.

EX eo q̄ quedā nouella constitutio super negocio heretice prauitatis a bone memorie Bonifa. pa. viij. predecess. nostro edita continet q̄ in ipso negocio per diocesanos episcopos z inquisitores sup eodem facto inquiri valeat cōmuniter vel diuisim: z si diuisim processerint teneātur sibi inuicem cōmunicare processus[a]. ¶ Nos consulere voluistis quando z quotiens sit ista processuū communicatio facienda. Nos[b] autem de fratrum nostrorum consilio intelligendo diocesanos z inquisitores/tunc demum diuisim procedere: cuz hi z illi separatim: non quando episcopi tūn vel inquisitores tūn p̄cedunt: consultationi vestre breuiter respōdem⁹ q̄ quādo vtrisq; procedunt[c] seiunctim sibi debēt in fine tūn: dum nil restat agendum nisi q̄ solum sententia promulgetur communicare processus. Cz enim quibusdaz potuisset videri p legem[d] ciuilem q̄ sicut quādo aliquis ex actitatis coraz alio debet ferre sententiam: vtputa quando administrator delegat causaz sibi sententia reseruata saltem in principio: idest cōtestatione: rursus in medio z semel in fine que sunt examinata audire debet: ita z in casu presenti vbi ex actis coraz alio habitis alter profert sententiā: sic ter huiusmodi acta recenseat: quod fieri non potest si eorum denegetur editio: tamen id egtas canonum non admisit. Unum sane casum excipimus: si alter commode non possit procedere nisi alterius actis visis. Ex hac enim causa semel tūn (vt fraudi locus non fiat) in toto negocio copia tribuatur. ¶ Uerum quia nonnulli diocesani partem partis prouentuum de hereticorum bonis inquisitionis officio deputate p̄pter expensas quas dum inquirunt in sepedicto negocio faciunt a vobis exigere moliuntur: hoc tanq̄ iuri absonuz (cū ordinary sint: ideoq; officium tale quod eis incumbit propijs eos oportet explere stipendijs) fieri penitus prohibemus. ¶ Rationem autem idem diocesani prouentuum obuentionum ex inquisitionis officio a vobis: non obstante aliqua constitutione consuetudine vel mandato contrarijs: non exposcant: sed eā camere nostre vel alij cui nos vel successores nostri romani pontifices mandaremus reddendaz reddatis: que generaliter obseruari iubemus.

a ¶ Procedāt ꝛc. Nō ē dubium: nec in facto nec in iure: sed potestatis date p̄secutio. arg. ff. de offi. pro consulto. l. vna extra. vj. lib. de offi. delega. cuz plures.

d ¶ Per legez. Ut de auc. & b. C. de iu.

Ordinarij inquisitōis offici ppter expēsis exples de bent.

Ioannes. xxij.

¶ Tres errores magistri Joannis de poliaco doctoris parrhisiensis hic damnātur.

Capitulum secundum.

QUas electionis doctor eximius z egregius predicator cuius predicatio mundum docuit vniuersuz / presumptuosam illorū audaciā refrenare solicitus: qui prudentie propie imitentes in errores propijs prolabuntur: non plus sapere q̄ oportet sapere: sed ad sobrietatē sapere salubri doctrina suggessit: z iuxta sapientis eloquium: quisq; sue prudentie modum ponat. Sane dudum cum dilectum filium magistrum Joānem de poliaco sacre theologie doctorem certis ex causis de fratrum nostrorum consilio ad nostram presentiam vocauissemus: fidedigna relatio ad nostrum perduxit auditum: q̄ ipse in quibusdā articulis tangētibus penitentes in errores propijs prolabuntur: non plus sapere q̄ oportet sapere: sed ad sobrietatē sapere salubri doctrina suggessit: z iuxta sapientis eloquium: quisq; sue prudentie modum ponat. Sane dudum cum dilectum filium magistrum Joānem de poliaco sacre theologie doctorem certis ex causis de fratrum nostrorum consilio ad nostram presentiam vocauissemus: fidedigna relatio ad nostrum perduxit auditum: q̄ ipse in quibusdā articulis tangētibus penitentes in errores.

Prudēte ꝑpe infirmi sacile labunt in errores.

tie sacramentum: non sobrie: sed perperam sapiebat. Infrascriptos articulos periculosos cōtinentes errores docēs publice in suis predicationibus z in scholis. Primo siquidez astruens: q̄ confessi fratribus habentibus licentiam generalem audiendi confessiones: tenētur eadem peccata que confessi fuerant: iterum confiteri proprio sacerdoti. Secundo q̄ stante: oīs vtriusq; sexus: edicto in cōcilio generali[a]: romanus pontifex non potest facere q̄ parrochiani non teneantur oīa peccata sua semel in anno: proprio sacerdoti confiteri: quem dicit esse parrochialem curatuz: immo nec deus posset hoc facere: quia (vt dicebat) implicat contradictionē. Tertio q̄ papa non potest dare potestatem generalem audiendi cōfessionem: immo nec deus quin confessus habenti licentiam teneatur eadem cōfiteri proprio sacerdoti: quem dicit esse (vt premittitur) proprium curatuz. Nos igitur scire volentes: si suggesta nobis veritatem haberent: articulorū premissorum copiam eidem magro Joāni fecimus assignari: z ad sui defensionem plenaz audiētiam sibi prebuimus: tam in nostra z fratrum nostrorum presentia in consistorio: q̄ alis coram aliquibus ex ipsis fratribus per nos ad huiusmodi officium deputatis. Uerum/lz prefatus magister dictos articulos z cōtenta in ipsis defendere niteretur: asserebat tamen se paratum credere z tenere in p̄missis et alijs: que tenenda z credenda esse sedes apostolica diffiniret. Nos igitur attendētes q̄ predictorum articulorū assertio/predicatio/z doctrina/ redūdare poterant in multaruz perniciem animarum ipsos per prelatos: magistros in theologia examinari fecimus diligēter. Nosipsi etiam cum dictis fratribus nostris collationez sollertem/z examinationez habuimus sup his. Per quas qdem collationem z examinationē super his habitas: comperimus p̄missos articulos doctrinam nō sanam: sed periculosam multū z veritati contrariam cōtinere. Quos etiam articulos oēs z singulos idez magister Joānes veris sibi rationibus opinioni dudum sue habite: contrarijs demonstratis in consistorio reuocauit: asserens se credere eos non veros: sed ipsorum contrarium verum esse: z dicens se nescire rōnibus sibi factis in ꝓdictum rūdere. Ideoq; ne per assertionez/p̄dicationem/z doctrinā huiusmodi in errorē (q̄ absit) aīe simplicium prolabant: oēs articulos z quēlibet eor⁹ tanq̄ falsos z erroneos: z a doctrina sacra deuios: auctoritate aplica condēnamus z reprobamus: de fratrum nr̄or⁹ ꝓfilio: ꝓdictor⁹ doctrinam ꝓdictam veraz/z ꝓdictam esse catholicā asserētes. s. q̄ illi qui

a ¶ Be neralī. Ex de pe. z remiss. c. oīs.

Cōfessus reltgioso ꝓuilegiato nō tenetur iteruz cōfiteri p̄prio curato.

ꝓdictis fratribus ꝓfitētur: nō magis teneantur eadē peccata ꝓfiteri iterum: q̄ si ea als confessi fuissent eor⁹ proprio sacerdoti: iuxta ꝓfilium generale. Optantesq; veritatis vias notas esse fidelibus cūctis: z predictis erroribus precludere aditum: ne subintrēt errores: se. Alex. iij. z Cle. iij. roma. pōtifi. ꝑdecesso. no. vestigijs innitēdo: vniuersis et singulis districtius inhibemus: ne quisq; premissos articulos per nos (vt ꝓmittit⁹) dānatos z reprobatos: z contenta in eis vel aliquo ipor: vtpote a catholicis mētibus respuenda: tenere audeat seu defensare qūolibet vel dōcere. Quocirca vniuersitati vestre per apostolica scripta precipiendo mandamus: quatenus vniuersis z singulis vestrū in ciuitatib⁹ z dioce. vestris: conuocato clero et populo: cōmuniter omnia premissa z singula per vos seu alios solēniter publicetis. Nos etiam eidē magistro Joāni mādamus: q̄ in scholis z sermone parisius predictos articulos z contenta in eis tanq̄ veritati cōtraria: proprie vocis oraculo: asseuerationē constanti publice debeat reuocare. Quod se facturuz dictus magister Joānes efficaciter repromisit. Datum Auinion. viij. calē. Augusti: pontificatus nostri anno. v. Idem.

¶ Inquisitores heretice prauitatis censuras ecclesiasticas fulminare nō p̄sit in officiales z nūcios sedis aplice: sine ipsius licētia spāli: sed de eor⁹ excessibus informationē facere p̄sit: z demde romano pontifici significare. Capitulum. iij.

Presūptoribus officij est obuiandum.

GUm Matheus de Pontiniān. ordinis predicatorum: inquisitor heretice prauitat⁹ in regno Sicilie auctoritate apostolica deputatus: friuola occasione questa: ac nostra z apostolice sedis reuerētia z honore postpositis: in dilectuz filiuz B. de balleto: archidiaconuz Forolivien. capellanum nostruz: campanie maritimeq; rectorez: excōmunicationis sentētiaz incōsultis motibus non sine multa temeritate duxerit ꝓferendam. Nos volētes de cetero taliuz presumptorum obuiare: vniuersis et singulis tam ordinarijs q̄ delegatis iudicibus z inquisitoribus prauitatis eiusdez: z alijs vniuersis z singulis quacūq; auctoritate fungantur/auctoritate apostolica districtius inhibemus z mandamus expresse: ne contra nostros z apostolice sedis officiales vel nūcios: aut ipsorum aliquem: quauis occasione vel causa absq; nostra z apostolice sedis licentia speciali eis per sedis ipsius litteras ꝓcedenda: plenam faciente de tenore presentiū mētionem ꝓcedere quoquo modo presumant: aut in eos vel ipsor⁹ aliquez excōmunications / vel su-

Universidad de Deusto
Biblioteca

Diuino tertualio.

Dictum. ¶ Hec epistola plures pcessus narratos extra. vj. lib. de schisma. c. j. retractat. Et diuidit̃ in tres partes: nam processus contra colimnenses ⁊ adherentes eisdẽ: primo in genere: ⁊ postmodum specialius rectat. Secũdo. ℔. nos statq; pactos de dictis pcessibus excipiens: ceteros alios vtiq; enacuat: quãdam inhibitionem annectẽs. Tertio. ℔. nõ obstãtib⁹. enacuationẽ huiusmodi per nõ obstãtia corroborat.

Bone memorie p⁹ mortez dicunt aliq prelati.

a ¶ Bone memorie. Papa post obitum dicit bone memorie. extra de erate et qualit. bone. Idez in epistis et suplotibus. extra de elect. bone memorie. j. et. ij. Sz nõquid cardinales ꝓsbyteri: ⁊ diacont: sic nolabantur: Dicq̃ sic: qz paro corpis pape sunt: ⁊ de eius latere. ⁊ patrithj merito appellãtur. C. ad. l. iul. male. quisquis. extra. vj. li. de offi. leg. c. j. iiij. qui. mod. suo pa. po. fol. ℔. filiusfamilias. ex quo enim vicinotes sunt summi pontifices: maiori progatiua gaudere debent. arg. ff. si ta. te. nulle ex. l. j. j. rfi. Cardinales enim sunt liberi pmi gradus: ⁊ sunt mẽbra capitis: ceteri prelati sunt membra corpis: alij autẽ sunt liberi nõ primi gradus. Si autem sint pmissio inferiore: impropie bone memorie dicunt. ex de app. bone. extra de ꝓhi. vti. bone. verum reges dicũtur clare vel felyte memorie: ⁊ olim imperatores dicebant dñe memorie. C. mã. l. fi. rvj. ĝsti. tĝ. placuit. Sed quero: qdã papa exactionibus improbis: fimonijs et turpiloquijs ecclesias fedauit: vt hic: mmgd propter dictos actus posset dici male memorie ⁊ Dic q̃ non: qz respici debet nõ ad id qd̃ fecit: sed ad

Cardinales respectu pape sunt liberi primi gradus.

Papa qui ecclesiam fedauit: an post mõtẽ bone memorie dici possit.

¶ Processus ⁊ sententias latas per Bonifacium octauũ contra Jacobum ⁊ Petrum de columna tanq̃ schismaticos ⁊ eorũ posteros reuocat hic Benedictus. xj. exceptis confiscationibus: in quibus nichil imutat. Et sic vt clare patet: hec extrauagãs corrigit: ⁊ prioꝛa reuocat. c. vnicum. eo. titu. lib. vj. Laꝑ. vnicum.

Benedictus. xj.

Dudũ bone⁸ memorie Bonifacius papa octauus predecessor noster cõtra Jacobum. p. ⁊ Joã. de sancto vito. Ottonem quõdam Algapitum: Stephanum ⁊ Jacobum. Scyarraz: nepotes memoratos ad papatũ smia ꝓsue pena abstulit reddimus⁶: ⁊ irregularitatem⁶: si quã quoquo modo contraxerint remouemus: ⁊ notã abolemus⁶ ipsi⁶. Inhibentes ne iam dicta predecessor cum mõte suo recedificet vel muniat: aut ciuitatis nomẽ siue ẽpatuz recuperet absq; nostra licẽtia speciali.

¶ Nõ obstãtibus quibuscũq; ꝓstitutionibus ꝓcessibus inhibitionibus decretis priuilegijs indulgẽtijs ⁊ lr̃is apl̃icis: per que pr̃itibus non expressa: vel totaliter nõ inserta earũ effectus possit quolibet impediri: ⁊ de quorũ totis tenoribus de verbo ad verbum debeat in nr̃is lr̃is fieri mentio specialis.

¶ De furtis.

Ioannes. xxij.

¶ Publicatio excõicationis lata in eos q furati sunt thesaurũ ecclie: quez iubẽte Clemente papa de perũsio in lucanam ciuitatez tres viri bic noiati deportauerant. Et bic habef optima practica monendi malefactores: vt infra certuz terminũ satisfaciant: alis excõicationẽ incurrant: ⁊ modũ ipsius excõicatiõis publicãde: hec extrauagãs clare manifestat. Laꝑ. vnicum.

Infidelis ⁊ stolide predicationis alũni se per culpe vitium indignos efficiũt: vt matris ecclie filij nũcupent: quz ad ipsius matris iniuriã se conuertunt (qõ graui nos cõmotione perturbat) matris eiusdez pietatem offendũt: ⁊ his in pitiem misabili cecitate dilapsis respergũt infamie maculis loca ꝑpe nationis. ¶ Dudũ sigdem nõnulli degeneres filij: qui ad queq; nefaria currere sunt ausi p; uersis ausib⁹ in matris eiusdem ꝓsilientes iniurias ⁊ offensam: illã thesauri sui ma-

Relatio fit ad precedẽtia.

Abolere quid est.

Ma plete tatẽ offendẽs filius dici non meretur.

Ma varie sumitur.

Adiectiuum neutruz de offenere ꝓducatur.

Basilicum irregularitate acquirat: an ꝑ purgata retineri possit.

Jura facilis solutis ꝙ ligent.

Ligare. ff. de actio. et oblig. arrianus. extra de ꝓbat. ex lr̃is. presertiz ab hijs que surgunt ex delicto. ff. de pactis. l. si tibi. ℔. quedam.

a ¶ Et al's. Dec di cit̃o: al's aliquando est aduerbium tẽporis: vt cum dicitur: al's hoc factum ⁊ aliquando loci: vt cum dicitur: al's veni ad me: sz hic accepit̃ pro aduerbio qualitatis: vt sit sensus q; neduz penas ⁊ multas ꝓdictas: sed etiam alias: id est alter omnia illa que in processibus tẽ. penitus tollimus tẽ. Alij dicũt q; dz ecclesia dicto alia. Sz hoc nichil est ꝓpter adiectiua que sequũtur: scilicet latus et infictas tẽ. qz tunc ꝑm stilum curie deberetur in nostro genere nõ in seruitute: nec hic seruatur grammatica Priscians dicentis: q; masculinum ⁊ femininum genera cõcipiant neutrum: et Priscianus mihi dicit inspiciendo differentiam generum. Sz stilus curie omnia supdicta per neutrũ sententiosius cõprehendit: naz neutrum adiectiuum de omni gñe ꝑm Phylosophum predicatur: vt vir est albus: mulier est album: ⁊ mancipiũ est album.

b ¶ Elicq. Scilicet reddimus illud quod sententia: siue pena abstulit: quod est infra.

c ¶ Reddimus. Quero vnus de predictis est excõmunicatus occasione dictorum processuz: ⁊ se ymiscens postmodum diuinis facto est irregularis: postmodus recepit beneficium: nũquid post hãc relaxationem poterit illud recipere ⁊ tenere? Videtur q; sic: quia verbũ reddendi significat retrodare. ff. de ꝓbo. sig. verbuz reddẽdi. Doctdẽ timuit ter. precedens. ibi. Nec ⁊ pro preterito tẽ. Dic vbi tuus nõ cẽt aliũ acquisiuus in rem vel ad rem: credere ipsuz suus haberę in difficio vitio exꝑte purgato ꝑ dominuz qui potest. ar. ff. de vsucap. si fur. et no. ille extra de remiss. post trãslationez. in fi. Sed vtiq; nõ expresse purgato: opꝰ est noua electione: vel collatione. arg. extra de eta. ⁊ qualita. cuz bone. extra de erect. pla. tanta. no. ille de elect. ducuz. ℔. secus si alter habet ius in re vl ad re. C. de eman. lib. nec anno. et ff. vj. li. de rescrip. ꝙnis. Sz dices dicta decret. excipit hũc casum. Sed dic q; hic non est expresse dictum: sed in genere nõ loquendo de iure alterius: non de preiudicio alterius faciendo. vnde exceptionez que cõpetebat ex facto pape: papa non tollit: nisi hoc expresse agatur. extra de consue. cuz olim. in fi. ꝛ dicto. c. ℔. Et ideo quod hic dicitur. Et illigo q; protunc non posset impetl in iure nostro acquisito.

d ¶ Irregularitatem. Occasione premissoꝛ incurrisse: nam ad precedẽtia facta da est relatio. ff. de postulã. l. j. ℔. deinde cuz adiecit. secus de irregularitate altiꝰ dicit.

e ¶ Abolemus. i. delemus. vti aboletur est quod olet vel maculat: tollere seu auferre. Et quid sit abolitio ⁊ eiusdẽ differo. no. Azo. C. de abolitionibus.

Universidad de Deusto
Biblioteca

ximam partem: que de Perusio ad ciuitatē lucanam de mandato fe. recor. dñi Clementis pape. v. pdecessoris nostri: dum adhuc viueret per dilectos filios vitalē de chabenate clericuz burdegalen. diocesis: z Huillermuz de luna seruientem predecessoris eiusdem: vna cum dilecto filio Jacobo de casalibus decano ecclesie sancti Seuerini burdegalē. diocesis capellano nostro exiterat deportata: z que in sacristia monasterij sancti Fedriani lucanen. tunc tēporis seruabatur: deinde ad cameram pdecessoris eiusdez fideliter deferēdam tempore inuasionis ciuitatis lucan. dir. eps̄ erūt in predam: z de prefata sacristia per violentiam asportauerunt. ¶ Nos igitur ad recuperationem thesauri predicti solliciti studys pretendētes oēs z singulos asportantes thesaurum pdictuz: z alios penes quos aliqua de thesauro fuerunt: vel adhuc existunt: auctoritate apostolica coram hac fideliuz multitudine copiosa monemus: vt ea nobis: aut cui quem ad id duximus deputādum infra. iij. mēsium spatiuz a die date publicationis presentiū numerādum: cum integritate restituant et assignent: ac omnes z singulos scientes: vbi vel penes quos aliqua de dicto thesauro extiterint vl̄ existant: vt infra terminum supradictuz nobis: aut ipi deputato nostro indicare studeant: aliquin in omnes z singulos monitionis huiusmodi contēptores: cuiuscūq; dignitatis/status/vel conditionis extiterint: etiam si patriarchali vel superiori: aut alia quacūq; preeminēat dignitate: exmūc auctoritate predicta excōmunicatiōis sentētiam promulgamus: Mandātes illos per dioceſanos locoz z rectores parrochialiuz ecclesiarum ciuitatuz z diocesum earūdem singulis diebus ofīicis: et festiuis pulsatis campanis z cādelis extinctis: excōmunicatos publice nūciari: processuri ad grauiora nihilominus cōtra eos: necnō z cōtra ciuitates/cōmunitates/vniuersitates/z singulares personas: quascūq; que fuissent in premissis culpabiles: sicut proteruia ipsoz exegerit: z viderimus expedire. Non obstante si eis: aut eoz alicbus vel alicui sub quacūq; forma/vel cōceptione verboz a sede apostolica sit indultum: q; excōmunicari nō possint per litteras sedis eiusdem nō facientes plenam z expressam: ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mētionez: z qualibet alia dicte sedis indulgētia generali: vel speciali cuiuscūq; tenoris existat: per quam effectus presentiū impediri possit: vel quilibet retardari. ¶ Ut autē huiusmodi nostra monitio verius ad cōem omniū notitiam deducatur: chartas siue membranas monitionem cōtinētes eādez in ecclia Aluionē. appēdi vel affigi hostys/seu superliminaribus

Excōica / loco publicatio horribilis.

eiusdem ecclie faciemus: que monitionez ipam suo quasi sonoro pconio z patulo indicio publicabūt: ita q; omnes z singuli quos monitio ipsa cōtingit vel stringere potest: nullam postea possint excusationem pretēdere q; ad eos talis monitio non peruenerit: vel q; ignorauerint eādez. Cum non sit verisimile remanere quo ad ipsos incognitum vel occultum: qō tam patenter oībus publicatur. Datum Aluionē. xj. cal. Aprilis: pontificatus nostri anno primo.

Obs⁹ publicatum non potest mitur ignorare.

Ioannes. xxij.

De crimine falsi.

¶ Alchymie hic prohibentur z puniuntur scientes z fieri procurantes: quoniam tantū de vero auro et argento debent inferre in publicum: vt pauperibus erogetur quantum de falso z aduleriuo polluerunt. Et si eorum facultates non sufficiant: pena per iudicio discretionez in alias commutabitur z infames fiunt: z si sint clerici: beneficys habitis priuātur: z ad habenda inhabiles efficiuntur. Vide extrauagantem eiusdem Joañ. que incipit: prodiens. Et est sub eodem titulo collocata. Capitulum vnicum.

Alchymiste varie incurrunt detrimēta

Spondent quas non exhibēt diuitias pauperes alchymiste: pariter qui se sapientes existimant in foueam incidunt quā fecerūt. Naz haud dubie huius artis alchymie alterutrum se professores lūdificant: cum sue ignorātie cōscy eos qui supra ipsos aliquid huiusmodi direrint admirē tur: q̄bus cum veritas quesita nō suppetat oiez cernūt: facultates exhauriūt: ydēq; verbis dissimulant falsitatem: vt tādem qō non est in rerum natura esse verum aurum vel argētum sophistica transmutatione confingāt: eoq; interdum eoruz temeritas dānata z dānanda progreditur: vt fidis metallis cudant publice monete caracteres fidis oculis: z non alis alchymitum fornacis ignem vulgum ignorātem eludāt. Hec itaq; perpetuis volētes exulare tēporibus: hac edictali ꝓstitutione sancimus: vt quicūq; huiusmodi auruz vel argētum fecerint: vel fieri fecerint: vel facto mādauerint: vel ad hoc scienter duz id fieret faciētibus ministrauerint: aut sciēter vel auro vel argento vsi fuerint vendēdo: vel dādo in solutum: verum tāti ponderis aurum vel argentum pene nomine inferre cogātur in publicum pauperibus erogādum: quanti alchymitū existat: circa qō eos aliquo predictoz modoruz legitime ꝓstiterit deliquisse: facientibus nihilominus aurum vel argētum alchymituz: aut ipo (vt ꝑmittitur) sciēter vtētibus ppetue infamie nota respersis. ¶ Quod si ad prefataz penam pecuniariam exoluendam delinquētium ipsoz

Monete falsa alb oculis fi dis facile discernū

Alchymiste fūt illi mico Qui non bēt in cre luati co

pore. ff. de in tus vo. l. si. C. de ser. fugt. l. quicūq; z ffi. de pe. titi. §. fi na.

facultatēs non sufficiant: poterit discreti moderatio iudicis penam hanc in aliquam (puta carceris vel alteram iuxta qualitatez negocy personarum differentiam aliasq; attendendo circunstantias) commutare. Illos ꝥo qui in tante ignorantiam infelicitatis proruperint: vt neduz nummos vendant: sed naturalia iuris precepta contēnant artis excedant metas: legūq; violēt interdicta scienter: videlicet adulterinam ex auro z argento alchymito/cudendo/seu fundēdo cudi/seu fundi faciēdo monetā: hac animaduersione percelli iubemus: vt ipsoruz bona deferantur carceri: ipsiq; perpetuo sint infames. Et si clerici fuerint delinquentes ipsi vltra predictas penas priuētur beneficys habitis: z prorsus reddantur inhabiles ad habenda.

Capi. i. Inter cūctas.

De priuilegio.

Benedictus. xj.

¶ Hec extrauagans dat ꝑdicatoribus z minoribꝰ priuilegia plurima: circa tria: vz circa ꝑdicationes ꝑfessionū auditiones z sepulturas. De secundo in. §. sed q; multotiens. ō tertio i. §. porro. Et ly sit revocata per Clem. v. de sepul. multa tū notatu digna in ea reperiūtur que non sunt retractata. Et potuisset non inepte poni sub titu. de sepul. sed non est inconueniens idem. c. diuersis respectibꝰ sub varys collocari titulis: vt patet in. c. significantibus. extra de libel. obla. z de appel. Capli ꝑmū.

Inter cunctas solicitudines nras quibus nos pastorale premit officium z debituz apostolice sututis astringit: illa debet eē precipua/vt gregi ª dominico nobis superna dispositione cōmisso ᵇ aiaruz cura non desit: ne illum lupus ᵇ rapax/antiquus hostis humani gñis inimicus inuadat: cuiusq; sanguis de nostris (qō absit) clamante ꝓphetae manibus regratur. Debem⁹ insuper (quantū ex alto ꝑmittitur) pacem cōferre: remouere scandala: iurgioruz amputare materiam z intelligere super egenum z pauperē: q; non in finem obliuio erit pauperis: z patientia pauperum non peribit in finē. Sane dudum bone memorie Bonifa. pa. viij. predeces. no. quandam specialem inter ꝓlatos rectores/seu sacerdotes z clericos parrochialium ecclesiaz ex parte vna: z predicatorum/ac minoz ordinum fratres ex altera: sup faciendarum predicationiuz audiēdarum confessionuz per eosdē fratres: ac de eis relictis/z de funeralibꝰ canonice portionis articulis constitutionem ledidit: certū bis modū imponens prout in eadē ꝓstitutione plenius cōtinet. Sed pro ea qua intendebat quiete turbatio nata est: pro concordia fūt suborta dissidia z pullulate ingeritudines pro tranquillitate noscuntur: sicq; dū ansam soluisse se credidit nodum ᵐ ligasse videtur: z septē vno ʰ hydre ⁿ amputato capite suscitasse. Nec mirum: gaplerunq; pariumᵒ nouitates discordiā: presertim dum ab eo quod diu equū visuz est p nouam cōstitutionem recedi tur: nec quare recedat vtilitas euidens vl̄ alia cā subest.

¶ Ideoq; cupientes/vt ipsi gregi cura nostra eo plenior impēdat quo ampliorī agro ꝺsit operarioꝝ numer⁹ opet: super egenū intēdētes z pauperē: ac nouitatē remouētes per eandē cōstitutionē inductā: statuimus de fratrū nroruū cōsilio/vt prioꝝ ordinis fratres qui ad hoc deputati fuerint in ecclesijs ac locis ipsorum que in presentiaꝝ habēt z in posterum obtinebunt: ac in plateis cōmunibus/seu publicis libere absq; dioceſanorum/z aliorum prelatorum/petita licentia valeant clero/z populo predicare eisq; proponere verbuz dei. Laudant tamē omnino ne hoza in qua dioceſani predicti predicarēt

pḡ: de manu tua requiram. extra de offi. ord. irrefragabili. j. rii. Et dic sanguinē: idest peccatum: qꝝ est sanguis pūdum: vt Leuit. xvij. capt. z Hebre. ix.

f ¶ Pacē habere. Quz sit vicarius regis pacificꝰ habit in phe. decre. sic econtra: iuimicus homo idest demon zizania seminat. cꝰ de elec. lz de vtanda.

g ¶ Remouet scādala. extra. vj. lib. de offi. lega. officij.

h ¶ Iurgioꝝ an putare materiam. que ex cupiditate procedit. extra in phemio decreti.

i ¶ Egenū. l ꝓ. xl.

k ¶ Bene. Dic ꝑsequitur prohemium ꝑcipale rectians cōstitutionem sup cathedram que nominatur. §. finā.

l ¶ Cōstitutionē. Que incipiebat sup cathedrā: z illa per istā renocata: vt. §. eodem. in fi. est hodie approbata per cle. v. patet in capite. ij. de sepul. in clem. Ista autem que est Bene. xj. ibidem revocatur.

m ¶ Modū ligasse videt. Extra de ꝥbo. significa. cum olim.

n ¶ Hydre. Hydra est serpens aquaticus: dictus ab hydros qd est aqua: cui fm fabulas vno capite absciso plura nascebantur eidem. fm sensuz autem moralem: vnuz male gestum plura mala generat: quia vno principio sumpto: multa mala sequuntur. auctem. vt sup. fine quoquo suffra. §. j. colla. ij. z aqua cuius cursus obturatur: nabigos meatuo facit.

Hydra quid sit.

o ¶ Partium nouitates discordiam. Extra de consue. cuz consuetudinis.

Vtrum vnū plura ḡiat.

Universidad de Deusto
Biblioteca

a Maiori. Nota statum prelatorum maiorem statu religiosorum: ar religiosi ad prelaturam ascendere non debent. argumentū xcii. dist. in ctone, legimus. in fi. extra. li bro sexto. & electo. nullus. in fine.

b Inferiori. Nota q exempti: vt ſdicatores & minores: ture communt inferiores episcoporum esse censentur: & sic iidem exempti in plurib⁹ casibus prelatis subsint. extra de here. ad abolendam. extra. sexto libro. de preben. capitu. primo. in fine. & episcopi aliquando sunt sedis apostolice delegati legatiue generali. extra. sexto lib. de statu regu. capi. vno. §. & quoniam. ff. de cōstitu. primi. l. ff.

c Inultis. Dic multum: qui non pbatur consensisse. ff. de furtis. qui vas. §. retare. ff. de procurato. filiusfamilias. §. multus. & ff. de seruitu. vrbanor⁹ prediorū. multum. argumentum cōtra ff. mandati. qui patitur.

d Superioū⁹. Superiorem voco/ diocesanum seu illum qui habet ius diocesa. & concurrere potest cum rectore. extra. lib. sexto. de tēpo. ordina. cos & capitu. cū multus. vt est metropol. cui non est superior in prouincia sua: nisi in certo casu⁹. no. extra de officio ordina. vicarii.

e Ad salutem. Roma. r. ca.

f Cōctū. Extra de pe. & remiſ. ofa.

g In morte. Extra de offi. ordi. pastoralis. §. piso. extra. vj. libro. & pent. c. fina. §. presenti.

vel coram se facerent predicari predicent ijdem fratres. Putamus etenim diguū: vt maiori a minor: & superiori b inferior deferat in hac parte: nisi forsan aliud: circa hoc facerent de voluntate diocesanorū ipsor: aut in studys generalibus predicarent dieb⁹ illis dūtaxat quib⁹ sermones ad clerum fieri solent: & solēniter ꝓdicari: seu mortuorū funeribus vel eorūdez fratrū festis specialibus/ seu peculiaribus: q in his casib⁹ cū diocesanis in predicatione cōcurrere poterunt. Ubi ꝛo ydem diocesani vocarent generaliter ad se clerum aliqua rōne vel vigente causa illum ducerent cōgreganduz: ea hora in studys memoratis dieb⁹ ſpedicti fratres ab huiusmodi predicatione cessabunt. In ecclesijs autez parrochialib⁹ fratres ipsi inuitis c eorum rectoribus seu sacerdotibus (nisi iussi a superioribus d eorūdem) non audeant predicare.

Sed q̄ multotiens ꝓpositus verbū dei audiētez a peccato nō retrahit: idcirco post predicationē necessarium est penitentie sacramētū: circa quod (nisi articulus necessitatis occurrat) sacerdoti faciēda ois cōfessio (vt scriptū est. Loquede iustitiam creditur: oze autē fit cōfessio ad salutem e) exigitur: alis frustra esset in sacramento eodez sacerdotis (qui inter lepram & leprā debet discernere) ministeriū institutuz. Electi igitur ab eisdez fratribus ad audiēdas cōfessiones & penitētias iniungendas libere auctoritate apostolica/ absq̄ licentia diocesanorum & aliorūz prelatoz/ inferioz/ exēptoz/ & non exēptoz/ gb⁹ subsunt: qui ad confitendum accedunt: audiant eis peccata sua confiteri volentes: non religiosos: qui sim statuta suorum ordinum/ ꝓpriis prelatis/ cōfiteri debēt: aut ab eis ne confiteant alys prohibentur absoluant: ipsisq̄ penitentias salutares iniungant infra sibi deſignatos terminos ad huiusmodi exercēdum officiū cōstituros. Excōicationis ꝛo/ vel alias sententias per prelatos latas cōtra hoc vel in eius fraudem denunciamus irritas & inanes: nec cōfessi ipsis fratribus: peccata illa: de quibus confessi sunt eis & absoluti penitentes de illis/ sacerdotibus ꝓpriis teneantur (sicut etiam non tenentur) iterum confiteri: non obstante constitutione generalis concilij f que sano intellectu (ne sequatur absurdum q̄ per penitentiam dimissa peccata quis cōfiteri debeat: & q̄ liberatus debitoz adhuc ad soluendū remaneat obligat⁹) intelligenda est (vt ex ea patet) de illis qui peccata sua confiteri alys neglexerūt: sed sacerdotes ipsis taliter confessis & absolutis astricti sint ministrare eucharistie/ & extreme vnctionis etiaz sacramentum. Super confessione autem facta fratribus memoratis: cuz de confitentis solius preiudicio: si falsum dicat agatur in iudicio anime/ seu penitentie foro stabitur simplici verbo illius qui sacramenta petit predicta: & dicit fratribus se confessum. Duos tñ casus excipimus: scilicet si sacerdos asserat eum excōmunicatuz aut notorie peccatorem. Sed videat ne id dicat mendaciter: aut in dolum vel in fraudem: q̄ si hoc egerit: a delicto tali nisi plene satisfecerit: preterq̄ in morte g absolui nequeat: nec de illo ad penitentiā aliter admittatur. Ut autem diocesanis honor debitus reseruetur: precipimus: vt prouinciales priores predicatoruz: & ministri minoꝝ ordinuz prefatoꝝ per se vel alios verbo vel scripto eis significent se fratres ad huiusmodi confessionum audiendarum: & penitentiaruz iniungendaꝝ/ officium elegisse: & non nominando/ aut coram ipsis sistendo eos nec illoꝝ numerū exprimendo: petant humiliter a diocesanis eisdem: q̄ ydem electi fratres de ipsoꝝ beneplacito/ & licentia dictum possint in eoꝝ ciuitatibus/ & diocesibus ifra eis determinatos fines officiū exercere. Quod si denegent vel infra triduū nō concedant: extunc ydem fratres nihilominus/ auctoritate eadē huiusmodi officiū exequātur. Datā ꝛo licentiam per diocesanoꝝ mortem nō lumus terminari. Per hoc autē nō intendimus: q̄ ſepedicti fratres qui ad hoc eligent officium exercendū: plus habeant in audiendis cōfessionibus: & penitentys iniungēdis: q̄ parrochiales sacerdotes noscūtur habere: sicq̄ de casib⁹ episcopis & superioribus: quos iferius annotam⁹: ac sedi apostolice reseruatis/ se nullatenus itromittant. Obseruēt ergo solicite dicti fratres ne ad cōfessiones recipiāt criminosos criminibus pro quibus

Peccata de quibus curati: & ſfes absoluere pñt

a Penitētia indicēda. l. di. in capite. xxxj. q. vj. c. j.

Facti id̄ est pctm & pena peccati.

b Incurrerunt. Quia idez factū est pctm: et ipm est pena peccati vt est clericida: vel ablatio mēdi. lv. dis. si excōmunicatus. secus si ex diuersis factj emergeret: vt excōicatio q̄ est pena peccati: et irregularitas q̄ contrahereꝝ ꝓpter huiusmodi excōicationem: seu suspēsionem durāre: & sic potest fieri absolutio a primo p̄latuz nō dispēsatio. Exēplū pone ex. vj. li. de sen. et re iudi. cti eterni. ex vj. lib. de sent. excō. cum medicinalis.

Consuetudo pauca cria ep̄is reseruat.

Ordo lre.

c Incōuentens. Declarat q̄ ꝓmiserat dicens: existimamus incōuentēs: vt scilz tale absoluat a peccato qui nō pōt ꝓponere debitaz penitētiā et. l. petōti: & qui nō potest remouere irregularitatē sequelā peccati ꝛc.

Penitere ēt penam pro peccato tenere.

d Imponere. l. nō pōt: quod est. j. nam cuz penitere sit penā pro peccato tenere: & pena sit mensura culpe. no. extra vj. li. de pen. c. fi. §. illud. & §. sequē. vbi debita pena nō potest infligi per alios: ergo nec penitentia salutaris.

e Sequelaz. Ut d. c. si euāgelica.

f Vt iure. xxxj. q. tbj. fige suadente.

g Quē. l. aliquē.

Verbi dei ꝓpositio ē ad salutez valde necessaria.

h Excludit. De istis excōicationib⁹ maioꝝ & minoꝝ habetur. extra de sen. excō. nuper. & c. pe.

i Mādatis. Extra de sentē. excō. de cetero. & c. ea noscitur. & c. q̄nis.

k Alcimonia. Hoc ꝓbum exposui extra. vj. lib. de statu regu. c. vno. §. fi.

l Pronocēt. hic accipit in bona parte: vt tales ad hec ꝓmoueātur fres qui oleo dulcedinis verbi eiusdez nros foueant subditos: a peccatis ꝓhibeant: increpationis vino peccatoruz suoꝝ mordeant vulnera: eosq̄ ad illa penitentie acrimonia k purgādum & tergendū ꝓuocent l & inducant. Ad id ꝛo exequēduz sinia diuine legis exposcit: desiderat ozdo: & vite integritas etiaz postulat. Scriptum m est enim.

Tu scientiam repulisti: & ego te repellā ne sacerdotio fungaris mihi: q̄ labia n sacerdotis custodiunt scientiam: & legem exquunt ex ore eius: alis ꝓut ad eam ptinet inter peccatuz & peccatū nō posset discernere: nec peccator existēs dei deberet narrare iustitias & testamentum illius assumere per os suū. Nam cuius vita despicit cōsequens est: vt eius ꝓdicatio conteneatur. Quare decernimus: vt priores & ministri gīales & prouinciales ꝓdicatoꝝ & minoꝝ ordinum ꝓfatoruz vel eoꝝ vicarij de discretoꝝ ꝓsilio ad tam salubre officiū fres diuina scientia doctos/ discretione vigētes/ vita ꝓbatos & exptos morib⁹: aliquin districtā reddent in futuro examine rōnē/ eligant & assumāt: sic enim qō ꝓdicabūt faciēt: que arguent opari cessabunt: & in eis edificabīt populus verbo pariter & exēplo. Ceterum: lz (sicut ꝓdicitur) de necessitate nō sit: iteruz eādem cōfiteri peccata: tñ q̄ ꝓpter erubescētiam que magna est penitētie pars: vt eoꝛūdez peccatoꝝ iteretur ꝓfessio reputamus salubre districte in/iungimus: vt fratres ipsi confitētes attēte moneant & in suis ꝓdicationibus exhortent q̄ suis sacerdotibus saltem semel cōfiteantur in anno asserēdo id ad aiarum ꝓfectum ꝓculdubio pertinere. Ꝓro vt circa sepulturam apud loca eoꝛūdem fratrū eligētium sepeliri: & portionem canonicam de relictis eisdez fratribus minime detrahēdam nequeat in posteruz dubitari: iubemus vt corpora defunctoꝝ qui apud eoꝛūdem fratrum loca elegerint dum viuerēt: sepulturam ꝓcessionaliter: cum cruce thuribulo & aqua bñdicta/ cantādo/ seu legēdo officiū mortuoꝝ/ vel psalmos: & alienas ingredientes parrochias possint assumere: & ad suas deferre ecclesias tumulāda. De q̄buscūq̄ ꝛo relictis ꝓfatis fratribus in cōi/ vel singulis vltimis decedētiuz voluntatibus/ siue apud eos sepeliendi sint/ siue alibi: nulla per parrochiales sacerdotes mortuorū a qua fratres ipsos liberos esse volumus canonica portio: vel multominus per eosdem epi scopalis quarta o omnino cum eis tanq̄ exēpti

Oscē. iiij. Malac. ij.

Universidad de Deusto
Biblioteca

a ¶ Rustica ꝑdia. Prelatam rusticam ab vrbano nō loco: sed qualitate secernitur. C. de ꝑdi. mino. l. si predium.

b ¶ Nō miserear. Arga. C. ne filij pro pa. aut. habita.

c ¶ Voluntatem. Arg. extra de excess. prela. nimis. i. fi.

d ¶ Triturantis. Deute. xxv. c. extra de ꝓben. extirpāde. j. fi. i. j. Timo. v. c.

e ¶ Necare. ff. de alen. et exhib. li. necare.

f ¶ Inopes. Aut. de col. §. nullus aūt molestetur. col. ix.

g ¶ Immunes. C. de sacrosan. ec. sanctmo. §. aut. de ec. titu. §. sigo xo res. collat. ix.

h ¶ Falcidiaz. C. ad. l. fal. aut. similter. que sumitur ex aut. de eccle. titu. §. si autem heres.

i ¶ Portionis. Ex de testamē. c. fi.

k ¶ Nō desint. C. de sacrosanc. ec. privilegia. in fi.

l ¶ Nequaūs obstantibus. De vtribus stop nō obstā tiam notatur finez trauagan. rem non nouam. in fi. Joannes mona.

non subsint: nec etiaz debita iure parrochie si forsan cā / thedralis defunctorum esset parrochialis eccl'ia detrahatur. De funeralibus autē medietatem: si cōmode diuisionem recipiant: al's eiusdem medietatis estimationez solūāt parrochiali ecclesie z sacerdotibus antedictis. Funeralia xo intelliguntur hoc casu que cum funere deferuntur. De candelis xo quas fratres portant portio non petatur. Moneant autem ydem, fratres: z pro posse inducant ꝓfitentes sibi: vt de proprijs bonis suis parrochialib' ecclesijs: eozūqz sacerdotibus cōpetenter relinquāt: z que eis debent parrochialia iura reddant. ¶ Ad hoc nō murmuret quesumus sel'aris clerus: non gerant moleste prelati q circa premissa sic duximus prouidēdum. Attendāt quanta ex his que in primis duob' articulis statuta sunt salus animarum proueniat. Aduertant quanta tollantur turgia: z patenter ꝓsiderent: q eoz onera cum alijs nostro bñficio saluberiter z quasi necessario partiuntur. Circa tertium xo articulum diligēter intelligant: q fratres ipsi hoc per priuilegia romanoz pōtificum eis benigne concessa ante cōstitutionem eādem hactenus habuerūt. Qōqz sunt pauperes nil habētes singuli in cōmuni rustica[a] predia: immo nec vrbana vel mobilia eorum alteri: vel etiam vniuersi mendicāt victuz: queruut vestitum: z catenus sustinere possunt: quatenus vel viuoz pietas / aut moriētium charitas eis necessaria subministrat. Quis g̃ non[b] misereatur eozū qui omnia / volūtatez[c] habendi etiaz reliquerūt? Quis non compatiatur eisdem operātibus tam vtiliter in agro predicto? Certe nullus nisi qui triturantis[d] bouis os impie alligare velit: aut eos subtractis alimentis necare[e]. Inopes[f] patrimony onera ipsa nō habendi necessitate nō sustinēt: z a curialibus res ecclijs / vel pijs locis donatas: a quarte prestatione seu lucrativoz inscriptionibus lex facit immunes[g]. Relicta pauperibus non patiuntur

Falcidiā nō debet de relictis pauplb'.

falcidiam[h]. Et légata ad fabricam vel pro ornamētis ecclesijs: aut ad diuinum cultum perpetuuz: solutioni nō subiacēt canonice portionis[i]. Pauperes autem (vt dictum est) sunt fratres: z qō eis relinquitur: aut in sua alimēta erogāt: aut in fabricam / siue in cultum diuinuz: z ecclesie ornamēta conuertunt. Propter qō nos qui debemus intelligere super egenum z pauperez z non obliuisci eozū: cum humanitatis sit etiam secularis principis ꝓspicere egenis: z dare operam: vt pauperibus alimenta non desint[k]: non tam pie: q̃ quodāmodo iuste in eodem articulo egimus: egenos eosdem (vt ꝓmittitur) reddēdo ab onere canonice portionis exēptos. ¶ Hec autem (dicta cōstitutione) que incipit: super cathedram: quaz penitus reuocamus: alyscz quibuscūqz cōstitutionibus specialibus z generalibus / statutis: ꝓuilegijs / indulgēcijs sub quacūqz forma verboz cōcessis: etiam si de ipsis de verbo ad verbum: vel aliquoz nominibus in nostris litteris oporteret fieri mentionem: conuētionibus / pactis / iuramentis / sentētijs / cōsuetudinibus contrarijs / nequaq̃[l] obstātibus inuiolabiliter obseruari sancimus. Nulli ergo oīno hominum liceat hāc paginam nostroz statuti denūciationis / exemptionis / preceptoz approbationis / tussionis / volūtatis / reuocatōis / z sanctionis infringere. Si quis autem zc.

Clemens quintus.

¶ Rex francie z regnicole per extrauagātem viam sanctam. §. de malo. z obedi. nō amplius subyciuntur eccle. roma. q̃ prius erant. Cap. v.

Regnum francie papa fauore prosequit.

Merit charissimi filij nostri Philippi regis frācoz illustris sincere affectionis ad nos z ecclesiam romanam integritas: z progenitoz suoz preclara merita meruerūt: meruit insuper regnicolaz puritas: ac deuotionis sinceritas: vt tam regem q̃ regnuz fauore beniuolo prosequamur: hinc est q nos regi z regno per diffinitionē z declarationez bone memorie Bonifacy pape. viij. pre. no. que incipit: vnam sanctā: nullum volumus vel intēdimus preiudicium generari: nec q per illam rex regnuz z regnicole prelibati amplius ecclie sint subiecti romane q̃ antea existebāt. Sed oīa intelligant in eodem esse statu quo erāt ante diffinitionē ꝓfatam: tam quātum ad ecclīam: q̃ etiam ad regez regnum z regnicolas superius nōiatos.

Eugenius quartus.

¶ Ordinarij nō possunt ferre censuras in suos subditos pro suis negocijs romam euntes: ibi manētes: aut ab ea recedentes: nec illos priuare beneficijs: quod si fecerint irritum est. Et si beneficia illoz alijs sint collata: tam dantes q̃ recipientes: ipso facto sunt excōmunicati: z o

Superiores nitdz: vt inferiores sint obedientes.

lo papa absoluendi. Capitulum tertiuz.

Quinta in eminenti sedis apostolice speculo disponente clemētia constituti: ad ea libenter intendimus: per que officiales predicte sedis obsequijs eius ad quaz veluti fideliū oīuz matrem pro animarum salute querenda z iusticia prosequenda de diuersis mundi partibus cōfluit multitudo: tuti' z quietius se promptiores valeant exhibere. Hinc est q nos ex certis rōnabilibus causis moti etiam nōnullorum ꝑdecessoz nostroz vestigijs inherentes districtius inhibemus locorum ordinarijs: necnon cōmissarijs z delegatis eorum: ceterisq̃ vniuersis z singulis quacūqz potestate z auctoritate prefulgeant: cuiuscūqz dignitatis gradus vel preemiuētie fuerint: ne contra officiales ꝑfatos quocūqz nomine nuncupent' in nostris z dicte sedis obsequijs nunc / z pro tēpore existentes: necnō quoscūqz alios pro suis z eozū causis vel negocijs prosequendis ad sedem predictam venientes: ac in ea / durante negociorum / z causaruz huiusmodi prosecutione morā trahentes z recedētes ab eadem procedere: aut in eos excōmunicationis suspensionis / vel interdicti / aut priuationis officiorum / aut beneficiorum / seu quāuis aliam sententiam promulgare presumant. Nos enīz oēs z singulos processus z sententias contra tenorē z mentem nostre inhibitionis huiusmodi latas z habitas: z in posterum habendas / ac etiā promulgandas: z quecūqz inde secuta declaramus nulla irrita z inania: nulliusq̃ extitisse / vel existere roboris vel momenti. Necnon quicquid in contrarium a quocūqz quauis auctoritate scienter vel ignoranter attentatuz forsan est hactenus: vel in posterū contigerit attentari: etiam decernimus irritum z inane: z nihilominus in omnes z singulos ordinarios z officiales cōmissarios z delegatos eorum: qui se de dignitatibus / ac beneficijs ecclesiasticis quibuscūqz officialiuz: aut negocia huiusmodi apud dictam sedem prosequentium predictoz: eos illis forsan priuando: atq̃ priuatos decernendo seu declarando: vel cuiuscūqz priuationis pretextu illa personis alijs conferendo: seu de illis in eos q̃libet se intromittendo: tam in dantes q̃ in recipientes excōicationis / suspensionis / z interdicti latas sententias promulgamus: quas volumus eos ipso facto incurrere. A qua quidē excōicationis sententia absolui nequeāt: nisi a nobis / vel per nos deputandis preterq̃ in mortis articulo cōstituti: premissa autem a die affectionis presentium ad valuas basilice principis apostoloz de vbe ex certa scientia quoscūqz ligare volumus z artare: non obstātibus apostolicis / z quibuscūqz generalibus / aut prouincialibus / aut synodalib' cō-

Dantes z recipientes q̃q̃z ꝑpetrant.

cilijs edictis constitutionibus ordinationibus: z apostolicis priuilegijs: per que effectus presentium impediri posset quomodolibet vel differri: etiam si de illis eozūqz totis tenoribus habenda esset in presentibus mētio specialis: z que p̃sentib' volumus habere pro sufficienter expſſis ceterisq̃ contrarijs quibuscūqz. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre inhibitionis / declarationis / constitutionis / z voluntatis infringere / vel ei ausū temerario cōtraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit: indignationem omnipotentis dei / z beatoz Petri z Pauli apostolorum eius se nouerit iciurum. ¶ Datum Rome apud sanctum Petruz anno incarnationis dñice. M. cccc. xxxij. viij. Idus marty: pontificatus vñi anno secundo.

Ioannes. xxij. magistro z fratribus hospitalibus sancti Joannis hierosolymitani.

¶ Premisso tenore duarum constitutionum dicit q̃ hospitalary sancti Joannis ex statuto consuetudine vel priuilegio habentes annalia beneficiorum vacantium: percipere debent portionem quam haberent beneficia obtinentes: si in illis essent residentes. Capitulum xiij.

Exhibita nobis ex parte vestra petitio continebat: q̃ dudum post constitutionem[a] per nos editam qua specialiter z expresse cauetur: q̃ habētes annalia in ecclesijs / de consuetudine priuilegio vel statuto: qui ratione dictoruz annalium fructus primi vel secūdi: vel alterius cuiuscūqz sequentis anni beneficiorum vacantium sibi hactenus in totum vendicauerant: nibil exinde vltra sūmam p̃o qua vnūquodqz beneficiorum ipsorum consueuit in decime solutione taxari: pretextu cuiusuis priuilegy consuetudinis vel statuti quouis modo perciperent: sed ipsius summe perceptione dumtaxat deberent esse contenti: totali residuo predicta obtinentibus beneficia remansuro: nisi forsan illi qui fructus illos soliti essent cum integritate percipere mallent ipsum habere residuum: z obtinentibus beneficia dimittere summam memoratam: quo casu percipiendi qō mallent erat eis optio derelicta. Quandam aliam declaratoriam constitutionem fecimus: in qua specialiter caueba tur: quod si huiusmodi beneficium obtinentes in ecclesia in qua specialiter illud beneficiū existeret minime residerent ad debitū seruitiū impendendum: capitulo eiusdem ecclesie nihil deberet accrescere: cū cessante cā cessare debeat pariter qō vigebat. Quodqz ex ꝑdis declara-

a ¶ Cōstitutionē. Q. ne incipit suscepti. z est vna de viginti glosatis per Jenze. z posita sub titu. de electio. z inter has repetit cuz glo. Guillelmus de monte Lauduno. in titu. ne. sede vacāte.

Universidad de Deusto
Biblio

Annaliuꝫ perceptiō mīstpliciter fieri potest cōpetere.

tionis huius satis inmi videbatur: ꝙ fructꝰ beneficiorum non residentium accrescere debeat habentibus annalia memorata. Uerum ex eo ꝙ in declaratione dicta non cōtinetur expresse de perceptione annaliuꝫ beneficiorum vacantium vobis debitorum: de predictis consuetudine priuilegio vel statuto: quoad fructus non residentium in eisdez qui vobis accrescere debēt: nullum adhuc cōmoduꝫ assequi potuistis: ꝛz (vt premittitur) dicti fructus capitulo non accrescāt. Quare nobis humiliter supplicastis: vt qō in huiusmodi declaratione nostra tacite inmutatur declarāt expressius dignaremur. Nos itaqꝫ petitionem vestram iuri consonaꝫ estimantes: ac propterea in hac parte quieti ꝛ indēnitati vestre prouidere volētes. ¶ presenti oraculo declaramus ꝙ fructus predicte ecclesie vl̄ beneficij vacantis cuius annalia in quibus cōsistunt debentur vobis ex priuilegio cōsuetudine vel statuto: etiam pro ea parte que obtinentibus prebendam vel beneficiuꝫ huiusmodi (si in ecclesia vbi illa consistunt personalem residentiam facerent) deberetur si non resideant ibidem vere vel interpretatiue: vtpote per speciale priuilegium apostolicum: vel alꝫs ex causa rationabili ab huiusmodi residētia legitime excusentur: cū dicta pars (vt premittitur) capitulo non accrescat vobis accrescere debet fm̄ intentionē ꝛ mētem declaratorie memorate. Nulli ergo omnino hoium ꝛc. vt supra si quis autē hoc attētare presumpserit ꝛc. vt supra. Datum Auinioñ. calen. marty: pontificatus nostri anno. v.

Petitio iuri cōsona cauditi mereꝫ. Bñficiatꝰ a residētia faciendā: qñque excusat.

¶ De penis. Ioannes. xij.

¶ Episcopus caturcen̄. ppter varios excessus per ipsum ꝓpetratos: preterim ꝙ sedi apostolice suis subditꝫ ꝛ sibiꝑ iniurioſus fuerat variis penas incurrit: quoniā perpetue depositionis ſnam meruit: priuatusq; fuit pontificali sacerdotali ꝛ alio quolibet officio ꝛ ad perpetuū carcerē condēnatus. Doctrina vtilis hic nobis tribuitur: vt. ſ. cognoſcam⁹ crimina ꝛ excessus quibus prelatus deponi possit. Facit ad hoc ca. Iniuncte. extra de dolo ꝛ cōtu. ꝛ ca. extirpis. 7. c. tanta est clauis Petri. ō exceſ. prela. Et nisi antiquꝫ libꝫ hoc ca. sub titu. de penis annotauisset: sub titu. de exceſ. prela. positum fuisset. Capi. vnicū.

Exēpla diuina debent eē regula nſra.

Iuuenis exemplis que nostrorum debent esse actuum regula patēter istruimur aures nostras subditoruꝫ a suis prepositis oppreſſorum indebite ꝛ aggrauatorum iniuste nō obturare clamoribus: ſed ipſis ipſas potius compaſſiuis affectibus ī clinare: vt ſi per ſolertis inquiſitionis indaginē clamores huiusmodi opere completos esse vi-

derimus: liberatiōis opportune remedium ſolicitis ſtudys apponam⁹: pena nihilominus debita puniturꝰ in hanc patratorum qualitatē exceſſuuꝫ illicitos oppreſſores. Omnipotens etenim dñs audito clamore populi ſui propter duritiā eoꝝ qui operibus preerant dolentis: ad liberādum eum descendit: ꝛ ſummi templi ꝓpoſito qui iuxta nominis interpretationez in vias prauas inique diuerterat cōminādo ſic ait. Expellam te de statione tua: ꝛ de tuo miniſterio te deponam. Dudum ſiquidez fama graui clamore frequēti ꝛ querela flebili ſubditoꝝ deferenti bus nobis Ugonē geraldi olim Latureen̄. epm̄ de multiplicatis exceſſib⁹ oppreſſionibus grauibus enormibuſq; criminibus esse reum. Nos mala huiusmodi nolentes ante credere ꝙ ꝓbare: ſuper illis ingſitionez per nos ꝛ per alios fieri fecimus diligentē. Et demū ingſitionis ipſius viſo ꝛ examinato ꝓceſſu luculenter inuenimus ꝙ eius fuerat vitioſus ꝛgreſſus: cū p ambitionē nimiā ꝛ per abruta ſimoniace prauitatis ad pōtificalem aſcendiſſet honorem. Progreſſus aūt eius (vt execrando cōuenret imitio) iniurioſus extiterat quo ad tria. Primo videlicet quo ad apoſtolicā ſedem cui (ſz ipſuꝫ honorasset in multis: ꝛ tandem ad epiſcopalis dignitatis apicem promouiſſet) terga vertens non faciem: contēptū ꝓ gratia: maleficiū ꝓ beneficio: ꝛ vituperium retulit ꝓ honore. Appellationibus interdum ad ſedē ipſam ab eo vel officialib⁹ eius per ſubditos oppreſſos emiſſis: nedum deferre contēptibiliter renuens: ſed eas verbo vilipendens ꝛ facto ſuis precipiēdo miniſtris: ꝙ ō appellationib⁹ huiuſmodi non curarēt: ac nihilominus appellantes (quibus cōtra oppreſſiones debuerat esse appellatio ipſa remediū) nūc per captionis iniuriaꝫ: nunc per ſpoliationē beneficioꝝ: ꝛ alꝫs indebite affligendo multipliciter nō abſq; vitio ingratitudinis violans iuramentum fidelitatis ab ipō prestitū dicte ſedi: nec veritus matris ecclesie ꝛgreſſionē apertam: nōnullis quandoq; per ſuas patentes literas de vacaturis mandauit beneficijs prouideri vias ad vacationem eoꝝ aperiens nimis illicitas ꝛ ſuſpectas: pnitioſus etiam fuit ꝛ frequens literaruꝫ apoſtolicarum abuſor. Secundo ꝺo quātuꝫ ad ſubditos erga quos non ꝑ prelati vel paſtoris peregit officiū: gnimo tanq; fur ip̄obus crudeliſq; tyrānus ſub pallio charitatiū ſubſidy: ī cuſſis terroribus violentijs ꝛ iniurijs illatis: dolosis inductionibus ꝛ fraudibus exquiſitis velut recurſor iniquus extorſionibus eos intolerabilibus pregrauādo. Nunc binas in anno: nunc plures in die: nunc alꝫs nimium exceſſiuas ꝛ eccleſijs importabiles: vtpote multiplicato cue-

Prepoſit⁹ ſubdit⁹ dñus: eſt a ſtatꝫ ſua expellendus.

Prelati ſi debent ee credull.

Appellatio ē remediū ꝛ oppreſſiōes.

Prelatꝰ erga ſubditos paſtoris officiuꝫ perager⁹.

Procuratiōes ſubditos mal tum grauant.

ctionum numero canonibus diffinito: interduꝫ per ſe interdum per alios procurationes exigēdo ꝓ libito viſitatiōis officio: qñq; nullaten⁹: ꝛ regulariter non ad fructum correctionis: ſed ad ſaturāde cupiditatis effectū ipenſo: ad alios queſtus illicitos ꝛ dānatos ſuū exacuit frequēter ingenium: nec de modo nec de cā curauit: ꝛ cum inueniſſubditos ſuis in hoc reprobādis affectibus non parētes: nec alꝫs ab eis exigere potuit cōcupita calūniosas delationes fieri cōtra eos lites moueri: ꝛ diuerſa eis grauamina ſubdole ꝓcurauit pluries inferri. Preterea nō citatos legitime nec cōuictos etiam aut confeſſos: ſuis priuauit bñficijs occaſionē ꝓ cauſa cōfingens: non rationē in his: ſed tyrānidē potius ꝓſequens ꝓſonalem: multa falſa ſcienter inſtrumenta dictauit: per ſuos illa faciēs notarios publicari: ꝛ vt illis qualēcūq; ipſe habuerat ad eccl̄as preberet ingreſſum: inſtituere ei pſentatos ſeu inſtitutionis ſue eis cōcedere literas ſepius renuit: niſi primit⁹ certa ſibi ꝛ magna pecunia pp hoc exoluta: multa eccle. bñfi. nūc permutationis pretextu: nūc ꝺo ſimplr in ſuis manibus reſignata: modo iure (vt prendebat) ordinario modo ſup hoc (vt dicebat) aplico munimine īdulto de facto ſcieter ꝛ tulit: interueniētibus fraude pacto ꝛ ſimoniaca prauitate: ſubiectas ſibi eccleſias occupās eaꝝ redditus vſurpauit: ꝛ ſic in ſuis fuit corruptus iudicijs ꝓceſſum eoꝝ ꝛ finē in pecunia ꝛ cōmodum ordinando: qñq; iuſti ficans impium: inoxiuꝫ iniuſte condēnans: ſic ꝛ alios corrūpere iudices ꝓ obtinēda ſup oppoſitionib⁹ inchoatis iniuſta victoria niſus fuit. Tertio ꝗtum ad ſe: vt qui ſibi nequā exiſteret nulli alꝫ bonus eſſet: ſue nāq; fame ꝓdigus ſe periurijs patēter involuit irregularitatiſq; laqueis irretiuit: ꝛ (qō referre pudet) in corpus ſuū fornicando peccans per cōmutatum incōtinentie vitiū quo ſe dudum fedauerat pontificali poſtea decoratus honore in ſua ponere gloria maculā: ꝛ remota ſua non erubuit mulieribus inclinare. In his gdez eius ſint rephendendi ingreſſus ſic ſcādaloſus: pniciosus exēplo ꝓgreſſus: vt vitio hmōi ſine culpis neſcius finē imponere: ꝛ periculoſus egreſſus cū adeo foret in ipſo habituata malitia ꝙ (remanēte ſibi ad ſolita facultate) in inigratis opere volūtas ſibi deficere minime ſperaret: ꝓp quod ne prioribus peiora cōmitteret illud ſolum eſtimamus ſalubre remedium: vt ꝙ velle nō poteramus auferre/eriperemus vel poſſe. Nos itaq; ſuper premiſſis ꝛ pluribus alijs eius nefandis exceſſibus cū fratribus nſis ex ſano conſilio deliberatiōe cohabita piligēti: in prefatū Ugonem geraldi qui ſe oi honore ac dignitate reddidit tā idignū: quicq; ob ſuas iniqua-

Bñficto ꝑ uart nō ꝺz nō citatus nō ꝓnict⁹ nec cōfeſſus.

Iuſtificādus ſpūs nō eſt: nec ſnort⁹ cōdēnādus.

Prelatꝰ īſtitnēs in ſua gloria maculam ponit.

Antiquoꝝ. ¶ hec epiſtola fac groſſe fate cōpoſita. Et habet ſer pareo. primo ſuper remiſſionibus ꝛ indulgentijs concēſſis accedentibus ad eccleſiam ꝑ cipis apoſtolorum: de vbe fidam antiquoꝝ relationem commoꝛat. ſe vo. §. nos igſtur. remiſſiones ꝛ indulgentias huiuſmodi confirmat: approbat ꝛ inouat. tertio. §. vt autē. accedentibus ad eccleſias beatoꝝ apl̄oꝝ Petri ꝛ Pauli de vbe vere penitentib⁹ ꝛ confeſſis plenſſimam indulgentiam peccatoꝝ dat. quarto. §. ſtatuentes. qđ ꝓ indulgentia predicta dictis vere penitentibus ꝛ cōfeſſis ſert opotteat ſtatuendo tarat. quinto. §. enuſquiq; tñ. antſpophoꝛiat. ſexto. §. nulli. inhibens premiſſa non infringi vult: vt ſecus facientes maledictionē incurrant.

Diuisio te xtualis.

a ¶ Relatio. Ad quam recurrendum eſt in antiquo. ff. de lega. iij. l. ſi chorus. §. i. extra de probatio. capi. cuꝫ cauſaꝫ. b ¶ Baſilicaꝝ. i. eccleſiam. extra de reli. do. c. j. xvj. qō. vij. omnes baſilice. ꝛ ꝑte eſt domus regia vel palatium regis. ſed modo ꝓ trāſlationem dicitur eccleſia: qꝛ eſt palatiū ſummi regis.

Baſilica qd eſt.

c ¶ Apoſtolorum. i. bti Petri qui primatū habuit: ꝛ ſucceſſores ſui in eccleſia. xxj. di. in nouo. d ¶ De vbe. Loqꝛtur vulgariter: nam loquēdū eſt: vt plures. arg. ex de tranſ. epiſ. iter corporalia. §. ſed neqꝫ nā re vera eccleſia ſicuti Petri nō eſt in vbe: ſz i ciuitate Romina. ꝛ mīnus eccl̄ia ſanctī Pauli de qua etiam dicitur qꝛ non eſt in continentibus edificijs. Quid autem importet hoc nomen vbs ciuitas vilia no. extra. lib. vj. de ſenten. excōmu. ſi ciuitas.

e ¶ Peccatoꝝ. i. penarum ꝓ peccatis debitarū. ſic ponitur. §. Machabe. xij. ca. in ſi. ibi. Sancta ꝛ ſalubris eſt

Universidad de Deusto
Biblioteca

cogitatio pio defuncto exorare: vt a peccatis soluant.

¶ Habento. Per hanc ratificationem ⁊ cõfirmationem non ratificant nisi legitime concessa. extra. lib. vj. de rescrip. ĩ gratiose. §. fina. extra de elec. duduz. ĩ. §. pe.

¶ Refertos. Nõ relectos: qr refecto ppũe est corpore: sed refertos ẽ. ppũe mentis. vñ dicit refertos. i. plẽos de ne fartos obesos seu crassos. ⁊ descendit refertus de refecto cis: quod cõponitur de ⁊ farcio cis. Joan. mona.

¶ Et ps̃essis. Quia est vere penitens: ⁊ cõfessus bz veniam culpe: quã sol⁹ dat in contritione remittit: que non daf nisi correcto. ex. lib. vj. de reg. iur. peccati venia. ⁊ pena etia debita. p culpa mortali cõmutat a deo in penã tpalem: nã sicut culpa respectu illius in quẽ cõmissa est fuit infinita: sic ⁊ pena bz esse infinita cuius infinitas tollit per remissionẽ culpe. Sed ẽta remaneat ignoratur minister dei: qui in pnle facto aliquã portionẽ illius pene remittit. vñ minister dei post ĩmissa arbitrat de pena quã credit superesse ad arbitriũ suũ: ⁊ sic intelligit q̃ cõs penitẽtie sunt arbitrarie. xxvj. q. vij. tpa. extra de pe. ⁊ re. ĩ ti. ⁊ ca. se. Tãta tĩ posset esse ⁊ritio ĩ hac ẽ nedũ culpa: sz pena ꝑinus tolleret: vez qr ĩ est dubiũ apud bonos ministr dei ꝑsertz elcar⁹ chĩi ⁊ successor Petri istã penã certis ⁊ casibus vt hic: ⁊ de voto vltramarino: ⁊ quibusdã aliis cõmutat in certos act⁹ satisfactorios. Sed pone: iste minister minus discrete seu sine cã legitima tarat: nangd confessus ad plus teneb̃f ⁊ Dic q̃ sic: vt suppleat qd̃ de iure defecit. ff. de re iudi. l. iũ. §. fi qo ꝑdenat⁹. ⁊ B regerit virtus diuine iustitie: manet ergo Petri indefectum vbicũq; ex ips⁹ egritate ferĩ indigẽtũ. xxiij. q. j. manet. xj. q. iij. tunc vera: est enim sibi cõmissa dispẽsare. i. discrete pẽsare nõ dissipare. ff. de offi. pcu. cesa. l. j. nec nego quin sit absolutus: ita q̃ pena eterna cõmutata est in temporalẽ: q̃ hoc video in eo qui nõ est minister. extra de elec. duodam. ij. ⁊ ibi est absolutus: non ꝑpter sacramentum fidei: sed ꝑpter fidem sacramẽti: sed indiscreto ministri in hoc se onerantis vel mel cõfitẽtis a debita pena tẽ aliquẽ nõ relenat confitentẽ. Et dic cõfessis ꝑposito ⁊ facto.

¶ Confitebunt. Facto: sunt tĩ cõfessi ꝑpposito: alis nõ sunt filij dei: sed inimici. Tu dic confitebunt: ⁊ ꝑposito ⁊ facto. Sed cũ opa viua ad vitã eternã valeant: ⁊ mortificata viaticari possint dic qualr opa mortua: vt labor: tribulatio: hic expssus in mortali peccato fact⁹ possit ꝓdesse ad remissionẽ pene ꝑ peccato debitã: ij. post labore hmõi sit vere penitens ⁊ plenus. Et notandũ q̃ ad hoc q̃ indulgẽtie valeant quattuor principalr requrunt: ⁊ quintũ etiã hutic ꝑpposito pot addi rõne materie. Requiritur enim auctoritas in concedẽte: idoneitas in recipiẽte: pietas in fine: vtilitas in ope: ⁊ quintũ qd̃ addit pot congruitas in tpe. Primo ergo requrit auctoritas in cõcedẽte: que typica est ⁊ principaliter residet in summo pontifice. sicut enim videmus q̃ in corpore nãli vnicum est caput in quo ponit sunt oĩa sensus: sic in corpore mystico qd̃ est ecclesia est ponere caput vnũ habens plenitudinẽ potestatis. Hoc enim sic esse voluit ordinatio diuina. Et hunc ꝑcordat nõ recta: voluit nãq; diuina ordinatio:

Petri pena bz esse infinita.

Pnle ssit arbitrarie

Dispẽsare vñ dicit.

Indulgẽtie nõ valẽt nisi gn̄ q̃s concurrant.

q̃ ecclesia militans repesentaret ecclesiaz triumphantẽ. de qb⁹ no. ã. vj. li. de ele. fundamẽta. Vñ Joã. in apocal. Vidi (inqt) ĩerusalẽ descendẽtẽ de celo: q̃ Ierusalem terrestris: hoc est ecclia militans exẽplificata est: ⁊ formata ad ĩstar celestis ĩerusalẽ que sursum est: que est mater nostra. vj. ecclesie triũphantis: ibi aũt ꝑm beatum Dionysium: nouem sunt ordines angelorũ sub tripliciter hierarchia dispositi. Et est ordo sub ordine: ⁊ tãdẽ ois sub vno capite q̃ est ymus de⁹. Et si ibi velim⁹ ampli⁹ ascẽdere. inueniemus q̃ pluralitas diuinaz personaz reducit ad vnitatẽ essentie: rõne illius ordinis: diuina sapientia in ecclesia militãte voluit exẽplari. Vñ i Job dr.

Ierusalẽ est ⁊ terrestris ⁊ celestis.

Job. xxvij. d.

Nunquid nosti ordinẽ celi: ⁊ ponis rõnem eius in terra: Si aũt in ecclia militãte esset ponere duo capita de pari se habẽtia: quoz vnũ alteri minime subderet nõ esset rõ celestis ordinis cõgruenter in ea posita. Sed tunc ratione ordinis ꝑpũe ⁊ ꝑfecte in terra ponit̃ si cuncti ẽdem ⁊ ĩstitutũ ⁊ ꝑcipatum sub vno capite collocentur: ⁊ et obediant ⁊ subdant: huius aũt est solus romanus pontifex vicarius chĩsti ⁊ successor Petri: cui in hmõi designatione dictũ est a dño. Tu vocaberis cephas: qd interpretatur caput. huic ẽt veritati concordat ratio recta: nã ꝑm Procli: ois multitudo reducit ad vnitatẽ. Et ꝑm phm in vno quoq; gẽre est reperire vnũ primũ ⁊ supremũ: quod est mẽsura ⁊ regula oĩum aliorũ in illo genere cõtentorũ. ⁊ alibi. Monaden sequit̃ dyas. Oportet igit̃ q̃ multitudo holum reducat ad vnũ: ⁊ in genere holum sit reperire vnũ holem primũ: qui sit supremũ in illo gẽre: qui sit mẽsura ⁊ regula oĩum aliorũ holum: hmõi aũt est romanus pontifex qui est iter oĩs homines sapientius extãs mẽsura ⁊ regula directiua oĩum aliorũ: cui plene oĩa catholici simplr sunt subiecti. Qd vltimũ aũt intantũ se extendit ista subiectio: q̃ qui plenitudo gẽtilis ĩtrauerit vt oĩs israel saluus fiat: sicut dicit apls ad Ro. xj. c. tunc oĩa nationes orbis terraz hnt vnũ caput subiectũr ⁊ obedient: ⁊ tunc splebit illud qd̃ alt saluator in Joã. Erit vnũ ouile ⁊ vnus pastor. Sicut ergo in corpore mãli est ponere caput vnũ in quo sunt oĩa sensus seu plenitudo sentiẽdi: sic in ecclesia militante (ne sit tanq̃ corpus monstruosum si duo haberet capita) est tñ ponere vnũ caput. xj. ro. ponitur in quo est plenitudo ptãtis ⁊ auctoritatis: quã equidem potestatẽ cõtulit ei dñs qñ beato Petro dixit. O dcumq; ligaueris sup terrã &c. ⁊ qcũq; solueris &c. Ipse aũt ro. ponti. est qui ꝓcessit istã indulgentiam: ⁊ in ipso (et tam ostensum est) plenitudo residet ptãtis. Et sic ꝑs ꝑmã. xj. q. est auctoritas in cõcedente. Sed ꝑm est idoneitas in recipiente: nã ꝑm phm: actus actuoz sunt in patiẽte dispositio. nã thesaurus ecclesie nõ applicat nisi et qui est membrũ ecclesie. xj. q. iij. nihil. sic debet. xxiij. q̃. iij. si go a catholica. Et certũ ẽ q̃ remanẽte culpa nõ remittit pena: qr ꝑm Augu. nã dimittit deus dedecus culpe sine decore iustitie. Si aũt manẽte culpa remitteret pena ẽt dedecus culpe sine decore (sal⁹ pudore) iustitie: sic ẽt aliqd inordinatũ in vniuerso qd̃ diuina sapia non pmittit. argu. in quctett. de here. ⁊ ꝑ. §. inordinatũ. col. j. Oportet ergo q̃

Cephas dr capat.

Indulgẽtia solũ ĩ deoneto cõcedit̃.

capat indulgentie sit purgatus a culpa: qd̃ fit in contritione: ille ergo est habilis indulgẽtiam recipere qui est vere penitẽs ⁊ cõfessus. Et hoc tãgitur in forma indulgẽtie: cum dicitur q̃ vere penitẽtibus ⁊ cõfessis hec indulgentia fit concessa nõ alibi. arg. C. de re mtli. cum alligatio. lib. tij. extra de appel. pastoralis. in fine. Tertio requirit̃ pietas in fine: ĩ est honor dei ⁊ exaltatio fidei. In omni enim cõcessione indulgẽtiarum ecclesiasticarum finaliter debet attendi: vt per hoc deus honorẽt̃ ⁊ fides exaltetur catholica. Quartum est vtilitas in opere: hoc est q̃ opus qd̃ ꝓ indulgẽtia obtinenda ĩponitur sit vtile ⁊ ordinabile ad finem predictum. s. ad honorẽ dei ⁊ exaltationẽ fidei. Circa qd̃ aduertẽdum est q̃ in cõcessione indulgẽtie nõ attẽditur quãtitas operis: sed genus operis: indulgẽtia enim ptr cipaliter respicit gr̃am nõ meritum: alias nõ diceret indulgẽtia. Si enim qs offendisset regem vel principem: ita q̃ ꝓpter offensam huiusmodi mereret ꝑm legem ꝑie mariã vel pede trucari: ⁊ vt liberaret a tali pena quam meruit offerret principi duo vel tria milia florenoz: talis liberatio remissio dici nõ mereret: sed potius redẽptio: et quedã cõmutatio. ar. ff. de ꝓtrahẽ. emp. l. j. Si aũt rex cõdonaret et penaz huiusmodi liberaret: vel et ꝓ pena vertanda aliqd leue ĩponeret: tũc talis liberatio remissio vocaret: ergo indulgẽtie ecclesiastice principalr respicit gr̃am nõ meritum. meritũ dico ꝓprium: respicit tñ meritum alterius. s. meritũ christi: imo super illud fundant̃ ⁊ ex illo sumũtur. Passio nãq; christi excessiua fuit: vnde ⁊ excessus vocat̃ in luca: vbi dr q̃ in transfiguratione christi apparuerũt Moyses ⁊ Helias cum eo: ⁊ dicebãt excessum q̃ cõpleturus erat in ĩerusalem. vnica enim gutta sanguinis tam ꝑciosi sufficeret ꝓ redẽptione totius mũdi: nam ꝑpter ꝑfectionẽ humanitatis cum diuinitate quãtulacũq; passio christi ꝑpessa ꝓ redẽptione nra habebat ꝑfectum infinitum. Noluit aũt christus q̃ excessus iste frustra fuisset: ⁊ q̃ de nihilo nobis seruiret: sz voluit q̃ esset thesaurus ecclie per suos vicarios ro. ponẽ. ꝓ fidelibus loco ⁊ tpe dispẽsandus: dispensat aũt cum eis cum indulgẽtie ꝓcedunt̃. Nam ꝑpter vnionẽ capti ⁊ membroz: meritoz capitis attribuit̃ ⁊ applicatur membris: ⁊ qr̃ ic per alienum meritũ nõ ꝑ ꝑpriam meritum liberant̃ a pena: ideo quantus ad ipsos talis liberatio dr remissio seu indulgẽtia: iz quo ad christũ qui hoc nobis meruit vocat̃ redẽptio copiosa. Unde in ꝑsal. Apud dominũ misericordia ⁊ copiosa apud eum redẽptio. Nec est timẽdum seu ꝑhãsa ista ponãdus q̃ ꝑ talem dispẽsationẽ thesauri: que fit in collatione indulgẽtiarũ ꝓfatus thesaurus in aliquo minuat̃. Nam si oĩs catholici vtriusq; sexus ꝑ vniuersum orbẽ dispersi in hoc anno cẽtesimo ꝓ hac indulgẽtia obtinẽda venirẽt ad rdem: et ꝑfecte ꝓfatam indulgẽtiaz obtinerẽt: tota oĩa indulgẽtia in minori ꝓportione se haberet ad thesaurus: et quo sumit̃ q̃ fit ꝓportio vnius gutte aque ad totũ oceanum: vel vnius grani milij ad mõtem sancti Bernardi: q̃ sint̃ ad finitũ est ꝓportio aliqua: finiti ẽ ad infinitus nulla: ꝑpter infinitatẽ enim sua pfatus thesaurus ex dispẽsantis sua nõ diminuit̃: nec decrescit. Ut sic: Mille iz sattone sua nõ diminuit̃: nec decrescit. Ut sic: Mille iz sumant de ꝑte inde nihil. Quia ergo indulgentie respiciũt principalr gr̃am nõ meritum ꝓprium: ideo in indulgẽtijs ꝑficiẽtis nõ attendit̃ principalr quantitas operis.

Pẽ. 12. 9. a Thesaur⁹ ecclie per dispẽsatiõnẽ et⁹ non minuit̃.

Indulgẽtia est ꝓcẽdẽta ĩ honorẽ dei ⁊ exaltationẽ fidei.

Remissio differt a redẽptiõe

Indulgẽtia super christi merit̃ fundat̃ Matthei xvj. c.

Versus.

Indulgentia tãta cõcedit̃ romanis ẽpis venẽtib⁹ a remotis.

Unde in ꝑsti indulgentia romano qui visitãdo apl̃oz basilicas satis ꝑparum laborãt pleniissima ꝓcedit indulgẽtia: sicut ea qui de vltimis galliis: anglie: ⁊ scotie: hibernie: hispaniarũq; finibus accedunt cum magnis laboribus ⁊ expẽsis. Attendit ergo in istis indulgẽtijs ꝑficiẽtis principaliter nõ quantitas operis: sed genus operis: hoc est dictũ q̃ opus qd̃ ꝓ dicta indulgẽtia obtinenda imponit̃ sit opus tale qd̃ ordinet̃ ad finem ꝑfatum in collatione indulgẽtiaz intentus: qui est. vj. honor dei ⁊ exaltatio fidei ⁊ primatus ecclie in vbe existẽs. Peregrinatio ꝓ ad ꝑfatas beatoz apl̃oz basilicas ad honorem dei et exaltationem fidei: vtplurimũz ordinatur: per hoc enim q̃ ex tali pegrinatiõe

simo ⁊ secuturo annis: nõ so-

Fides petri nõ defiũciet. Luc. 22. c.

sancti apli honorãtur deus in ipsis se reputat honorari: ipsi enim ꝓ christi honore ꝓseqndo ⁊ dilatãdo seipsos exposuerũt supplicijs in vita pariter ⁊ in morte: ipse aũt dñs se honorãtos honorare decreuit. Unde dicit in ꝑmo lib. Regum. ij. ca. Quicũq; honorificauerit me: glorificabo eum: qui aũt ꝓtẽnunt me erũt ignobiles. Et hac enim peregrinatione fides catholica nõ modicũ exaltat: eo q̃ ex obuio christianitatis finibus fideles ꝑmũt ad oriẽm fidei: ad basilicam. vj. sancti Petri. Hinc cernit apertissime btus Petrus oĩonez fidei exaudiam quã christus ad ꝑiem sui fudit ꝓ eo dicens: Ecce rogaui ꝓ te: vt non deficiat fides tua. Addet ergo q̃ vndiq; cateruatim ruũt fideles populi ad ipsius basilicã fidem catholicã ꝑfitẽdo: vnde. vj. q. etus fides ẽm christi rogationẽ nõ deficit: sed magis ꝑficit manifestissimis incremẽtis. Olim vertũ esse poterat: qd̃ Bernh. dicit: an non limina apl̃oz magis ambitio q̃ devotio terũt. Sed nũc ẽ zelo pot dici q̃ devotio non ambitio limina apl̃oz terit: ⁊ eoz basilicas frequẽtat seu frequẽtare facit. O quãtus credẽdi est ardor multitudo apl̃oz exultare cernẽtes suas basilicas a pplo christiano cum intẽso fervore fidei populosius ⁊ frequẽtius q̃ solerent: ⁊ vigẽte devottione populi accedentis ordine nõ seruato impetuosius frequentari: nõ fuit a diebus aut quis tanta devotio: nec tãtus fidei fervor in populo christiano: ex quo gaudent nõ soli apũ: sed totus etiã celestis exercitus: ⁊ cõsanctẽ diabolus ⁊ angeli eius. Sicigit̃ ꝑ veritas ⁊ solicitas hmõi indulgẽtie: in qua sic excellentissime ꝓfluunt quatuor cause ꝑdicte: que ad ti q̃ indulgẽtie valeãt principaliter requrunt. Quintum qd̃ ꝑ adhuc est cõgruitas ex tpe ꝓcessa: est enim hec indulgentia in tpe cõgruo. vj. in anno iubileo. In leuitico figdem legit̃ q̃ annus quinquagesimus erat iubileus: in quo ꝑm legis ꝑceptum clangebãt: tunc tubis ⁊ remittebãtur debita: hic legalis iubileus typicus erat: ⁊ verũ iubileus qui in aduẽtu christi sampsit initiũz figurabat: ad hoc. n. ihs venit vt remissionẽ ⁊ indulgentiã ꝑdicaret ispãlitã debitoz. vj. petõr: vnde ipse per Esaiã dicit. Esaie. lxj. c. Spũs dñi super me: eo q̃ vnxerit me ad euãgelizandum pauperibus misit me. Et segtur: vt ꝑdicarem captiuis indulgentiaz. Ecce tuba ꝑdicationis: ecce indulgentia sue remissio debitoz. Et in eiusdẽ ꝑdicationis sue fie oĩus est: Penitentiã agite: appropinquabit enim regnũ celorum. In quo verbo forma ⁊ efficacia ꝑsentis indulgentie ꝓnitur: hec enim indulgentia solis penitẽtibus ⁊ confessis ꝓcedit̃: ⁊ eis regnũ celoz ꝓpinquissimũ esse facit. Et qr christus in ortu suo ẽm eõm cursum humane nature fuit nõ poterat: ideo in iubileo isto clãgentes premisit: vt dicit in Luca. ij. ca. Facta est cũ angelo multitudo militie celestis laudãtium deum ⁊ dicentiũ. Glia in excelsis deo: ⁊ in terra pax &c. Quãdiu enim est in peccato aliqs: nõ est et pax cum deo: qr ẽm Esaiã. xlviij. c. Nõ est pax impijs dicit dñs. Remissa culpa remanente pene debito nõdũ est pax perfecta: iz erroz remisso plenissima pax holibus habet̃ cum deo qs per istam indulgentiam obtinetur. Ut natiuitate igitur dñi nostri Jesu christi: in qua verus iubileus incepit: quilibet sequẽs annus quinquagesimus vocari pot rectissime iubileus.

Par non est ꝑpis.

Zinn⁹ iubileus nõ fine cã fuit centesimo nõz ame-

¶ Quod autem summus pontifex non tm anno quinquagesimo: sed in centesimo indulgẽtiam istaz cõcederet

Universidad de Deusto
Biblioteca

Iste humane pīo dnō centū annos nō trāscēdit.

Numerus cētenarij est pfect⁹.

Quadragesima est duplex.

Indulgentia alicui pcessa fine cā an valeat.

Cicat ego ex ore ipsius audiui) duplex ratio mouit eum. Primo q̄ vulgatum est q̄ talis indulgētia in anno centesimo a natiuitate christi olim pcedi solebat. Et ga(vt dicit Cōmentator) sermo qui famatur ab olbus non est oīno falsus. Et q̄ istud sic publice famatus erat ⁊ vulgatum: nolatit sammus pōtifex q̄ hoc anno cētesimo in rpe fist regiminis ſm cursus tpis accedēte populus christianus hoc munere frustrarē. Alia cā fuit: q̄ ob fauorē indulgētie trāsmarine que filiis huius erititi: hāc indulgentiam nō in anno quinquagesimo: q̄ frequenter euenit: sed in hoc cētesimo pcedere voluit. Et vbicunq̄ in quolibet anno cētesimo secuturo: eo q̄ periodus humane vite annum cētesimum (nisi in paucissimis) non transcēdit. Ad hoc etiam adducit pāt alie congruētie ex ḡbus frequentes assumo. Prima est: q̄ per istas indulgētiam que vere penitētibus ⁊ confessis pcedit duplex indulgētia: culpe: vi delicet ⁊ pene habet: ⁊ ideo congrue nō in quinquagesimo qui simplicem remissionē denotat: sed in cētesimo pcedit: qui duplicem mensurat tabellam. Secūa congruētia est: q̄ ſm Bedam ⁊ Hiero. numerus cētesimus trāsit a leua ad dextrā: sicut etiam dicit glo. sup illud de parabola seminis: Aliud cecidit in terram bonam: ⁊ attulit fructum: aliud quidem tricesimū: aliud sexagesimū: aliud cētesimū. Q̄ si autē aliq̄s migrat ab hoc seculo purgatus a culpa: sed nō liberatus a pena: nō transit a leua ad dextram: sed a pena pāt trāsit ad penam purgatoī: sed q̄si migrat liberatus a culpa ⁊ pena trāsit a leua ad dextram. Et quia ḡsens indulgētia sic disponit ḡsonem: vt si pena adempta decedat transeat absq̄ medio a leua pāt⁹ aduersitatis ad dextram eterne felicitatis: ⁊ ideirco in anno cētesimo congrue cōcedit: qui quidem cētesimus est numerus transiens a leua ad dextrā: sicut dixi. Tertia: q̄m ille subditus de quo agitur Lucē. xxv. c. redire faciebat tēporalia: sed iste spūalia: ⁊ ideo nō est mirū si duplicē rēpum. Quarta hec indulgētia plenissima per numerum magis perfectum: vt est cētenarius debuit designari pro tāto: q̄ vsq̄ ad ſm sit ascensus per cōtinuam adiectionem vnitatis ad pcedētem numerum: ⁊ vltra ſm tali modo non pcedītur: sed sit regressus ad principia numeri. s. ad vnitatē. Et vltertius tali modo vsq̄ ad alium cētenarium sit processus: q̄d non est in aliq̄ alio numero. Quinta quadragesima est numerus abūdans reddens in sua abūdantia quinquagesimam. Et est duplex quadragesima: vna deletiua mali vt vulgaris: alia operatiua boni vt illa que est inter paschа ⁊ ascēsionem dñi: ⁊ per has duas quadragesimas homo hūs gr̄am in duabus quinquagesimis abūdat: ⁊ per hāc in centesimo abūdāter in gloria crescit. Et dic argumētum q̄ iste textus nō dat liberationem purā: sed sub conditione: ⁊ quādo aliquid est cōcessum sub cōditione non respicit tēpus ipsius concessionis: sed conditionis extitētis. ff. de condīc. ⁊ demōstr. l. cum qui. ⁊ ibi no. ff. de leg. ij. l. nō oportet. Et ideo in hac cōcessione respectum non tēpus cōcessionis ipsius: sed cōditionis extitentis. Et q̄ hic sit conditio: liquet sic: q̄ hec dicta qui sūcta cum verbo futuri tēporis cōditionem importat. ff. de lega. j. si. ch̄ū. ff. de auro ⁊ ar. le. gnino. Et tūc ad arg. hic non cōsequitur quis indulgētiam ex operibus mortuis: vt cōcludit argu. sed ex extitētia conditionis: vt est ostēsum. vnde cōsiderato opere q̄d est virtuosum de genere: ⁊ ab agēte fit pia ⁊ recta ītēdone ſm dictamen recte rationis quo ad bonum hominem naturalē inclinat: tale opus pōt dici aliquo modo vinus ⁊ meritoriū: ⁊ nō perfecte saltem merito cōgrui: ⁊ non merito cōdigni. Et pro tali opere dari potest indulgētia cum fuerit dispositus per penitētiam subsequētem. Sed ponamus q̄ papa alicui existēti in gratia cōcedat indulgētiā sine causa rationabili non facienti opus bonum pro quo est indulgētia merito pcedēda: queritur vtrum valeat: Videtur q̄ sic: q̄ papa habet plenitudinem potestatis: nec habet superiorē qui sequi debeat ⁊ a quo debeat regulari: ergo si det sibi indulgētiam tenet: ⁊ valet et cui datur: q̄ capax est: sed papa qui ola ⁊ ḡsepue maiora agere debet cuius discretione: ⁊ ſm tacitū recte rōnis peccat in hoc pcedendo. Sed dicēdum: q̄ ly papa habeat plenitudinē pātis quātum ad ola bona eccliastica tēporalia ⁊ spūalia: nō habet tamē illā vt dūs: sed vt minister ⁊ dispensator dūi principalis: vnde ly nō habeat superiorē in terris: cum tū habet in cēlo: ⁊ ideo dispēsatio talium bonorū ab eo nō debet fieri: nisi in illis casibus in ḡbus verisīle apparet q̄ dūs cuius sunt hmōdi bona consensum adhiberet vt potestas super rōne restringat. xj. q. iij. illa. Cōstat aūt q̄ deo non placet q̄ tanta bona sua fine causa rōnabili cōcedātur: ⁊ ideo talis cōcessio nō valet: cuius ergo ille qui est verus dūs alicui sic illa det alicui fine cā rōnabili potest tenere talis donatio: q̄ fit de cōsensu dūi: nō mercē tamē donātis: nec agit fructuose: sed potius precat: q̄ cum quilibet ea que agit teneatur agere ſm tacitū recte rationis: ⁊ qui sic agit fructuose agit ⁊ mercetur: ops q̄ q̄libz agit extra tacitum recte rōnis precedit. Item queritur: quidam in bono statu sectē partes ista⁹ diuersi: ⁊ ante cōpletionem labitur in mortale petūt: ⁊ tādem illis diebus cōpletis ante annum pātetur an habeat indulgētiam: Dic q̄ nō: q̄ dicta verba respicīūt peccata cōmissa nō cōmittenda: nam indulgētia ista cōpleta dat remissionem pene si adsit vera pfessio ⁊ penitētia infra hūc annum ḡbus remittit culpa affective per solū deū: sacrāliter per sacm penitentie: ⁊ ministerialiter per ministrū debitum eccle sie: ⁊ indulti nō respicit futuras penas: sed pteritas. g. arg. extra de ṗsue. c. ex pte. Item hec tota indulgētia per quindecim dies facta cōmutat penas omniū peccatorū: al⁹ debitas in hāc laborem: ⁊ sic hec indulgētia nō respicit culpas cōmissas post iter peregrinationis arreptum: sed ante. Secus diceres in tali casu: Cōfiteor in spūali quecūq̄ scio: et in ḡnali de aliq̄ volēs super eo q̄ alia que cōmisi nescio reminisci: tādem sum memor vni⁹ peccati grauis: iste (vt habet. xiij. seu.) de isto peccato pōt hic pur gationem post mortem: q̄d nō esset: si nō esset vere pfessus: ⁊ sic vera confessio hoc casu tollit penā. Nec obstat q̄ sciens ⁊ memorās de peccato illud tenetur ītert: ergo nō est plene cōfessus: Dic q̄ pctūm est remissum: sed sit iterato confessio spūlis ne videat ītēptus. Nam post hāc sett: nec cōfitetur ex suo ītēptu nouo ligat. extra de senē. excō. per tuas. ⁊. nos igit. vnde sicut vere ītritus habet remissionem culpe habens ppositum pātēdi postea: ⁊ si non pāteat eam pōt peccat: sic cōfitens in genere de negligētia: ⁊ postmodum reminiscēs tenetur ad pfessionem: primo si erat remissio culpe: ⁊ per cōsequens pene per hāc indulgētiam. Item quero: aliq̄s fuit vere penitēs ⁊ pfessus ante istam indulgētiam: ⁊ multa fuerunt sibi inūcta: nec loquor de inūctis tāgentibus partem: vt in furto: q̄a hoc hac indulgētia nō remittitur: nam ly deus per veram ītritionē ⁊ confessionē dimittat pctūm: dānum tū vel inūctā illatum seu illatā homini nō dimittit. Sic enim deus: ⁊ quilibet alius ḡsam debet facere: vt tuus alter⁹ nō absolbeat. ar. C. de emācī. liber. nec auus. ff. ne qd in loco publ. i. ij. ℌ signo a principe. nunqd ista inūcta tollentur per istā indulgētiam: Et videt q̄ sic. Ponamus q̄ iste non fuisset pfessus ante istā indulgētiam: q̄stat q̄ per istā indulgētiam ola fuissent ablata: ⁊ q̄stat q̄ iste tūc erpectādo fuit fatuus: sed in alio casu cōsitēdo fuit sapiens: ⁊ fatuus nō dz esse melioris conditionis q̄ peritus. ff. q̄d vt aut clam. l. seruus. extra. v. lib. de ṗbē. cum qui. Cum igit sccō casu pena tollat multo magis ⁊ primo. Item dic remanet pena pio peccatore: ergo illa tollitur per indulgētiam que est plenissima: vt hic dicit: que plenissima non pōt dici q̄ ad corpo ītritionē nec ois pfessionē que hic supponunt: ergo erit plenissima quo ad satisfactionē. Item in pticularibus indulgentijs fit in tāto: ergo in plena: vt est hic fiet remissio in toto. arg. ff. de rel ven. l. que de tota. Sed cōtra: pāls obligatio per generalē absolutionē nō tollitur: cum ligatio ⁊ solutio sibi inuicem rūdere debeant. extra de pe. ⁊ remiss. c. j. ergo iste confessus spāliter se ligans non soluet eius obligatio per solutionē ḡnalē non facientē mentionem de speciali obligatione. extra. vj. li. de cōsti. c. j. extra de dect. c. ex multiplici. ff. de ṡbo. obli. l. dolī clausula. ff. de pe. l. sancto. Et est rō: ergo enī iste confitens spāliter sibi putidet: ḡnalis putio non habet locum in eodē casu: q̄ nō putio putidet: ⁊ ptentio non putidet. C. de pac. cōuen. tam super dote ℌ dona. ꝓpter nup. l. vltima. vñ papa hoc hīc nō exprimens penitētiam tam intūctā ⁊ acceptā non sustulit: nec dico q̄ papa remittere potuerit: sed nō sustulit q̄s nō expressit. Itez: vt apparet ex hoc textu: qui sunt vel qui erunt ītra centesimū annū vere penitēte ⁊ confessi: habent hanc indulgētiam facientes q̄d infra scḡtur: ⁊ sic non claudunt pfessi ante hanc indulgentiā: al⁹ bene fuit dispensatū. Itē dato q̄ nō essent verba illa. olꝺ in presenti anno tē. adhuc idē videt q̄ verbū vere penitēte ⁊ confessi: non ſportat qui fuerant: sed qui sunt dumtaxat: nisi forte ex admixto (al⁹ adiuncto) vt in hoc sophismate: albū fuit disputandū disputant artiste. Sed ad hoc vltimum potest rūderi ista non habere locū vbi adiectiuū non respicit certum tēpus: vt cū dicit homo albus. nā inter adiectiuū tale ⁊ substantiuū intelligit qui est: ſm philosophū: sed secus in adiectiuo tūo discernēte: vt in verbo cōfessus: q̄d est ptēritū tpis: ⁊ actus in eo designatus est ptēritus: sed termin⁹ adiuc potest esse presens vel iam preteritus: ⁊ ḡ in suppletione ptēriti deponentis vel passiui ponit qui est vel qui fuit: vñ si fuit cōfessus ante hanc indulgentiā si remansit in gratia: est veritas q̄ sum cōfessus. i. remaneo in illa vera cōtritione: ⁊ dato q̄ labar in peccatum ⁊ postea vere pfitear: adhuc illa cōfessio pria vere remanet: ⁊ opa prima reuiuiscunt. Item dat particularis indulgētia vere penitētibus ⁊ pfessis: pone vnus anni: si nō darēt nisi illis qui sunt actu in cōtendo: ridiculū esset: ergo extēderetur ad illos qui cōfessi sunt. Et papa declarauit consistorialiter q̄ penitētie antea iniūcte etiā tollunt per cōmutationē operis satisfactorij hic posīt. Dixit ēt q̄ vota (excepto hierosolymitano ⁊ ingressu religionis) tollūntur per hanc indulgentiam. Et ergo dici hoc vez de votis que essent ꝓpter cōmutationē penitentie vel essent ḡsonis in satisfactionē peccatorum. Secus videbat⁹ de votis hoc nō respicientibus verbi gra. Aliq̄s existens in periculo maris vouit tre ad sanctū Jacobū: vel existens infirmus: si tale votū eum nō fit ꝓpter penā peccati quā tollit hec indulgētia: quare tollitur per hanc indulgētiā satisfactoria de penis peccatorum? Ridit tamē mihi papa q̄ ēt vult hoc votum tollī per hanc indulgentiā: quod potest papa: ly verba indulgētie hoc nō patiant: ⁊ est secus q̄si peccatum vel votū rāgit tertiū: q̄ hoc nō tollit per hanc indulgentiā: sed q̄ ꝓpontē sancto: hoc est ordinatū in deum: vnde tale votū per hanc indulgētiam tollit. Declarauit etiā q̄ sui penitētiarij nil debent iniūgere vltra iniūctionem hic positā: al⁹ (vt dicebat) indulgētia frustrarē⁹ nisi cōfitens volens facere opera superogationis voluntarie penitentiā satisfactoriā aliam ab hac tacita reciperet: nisi ad aliū finem iniungeret. verbi gratia. Penitentia nedū est ad remissionē penarum pro cōmissis ⁊ omissis debitarū: sed etiā ad cautelā futurorum: ⁊ quo ad istud forsan potest penitentia iniungi. Itē quero: monachus ab abbate humiliter requirit: vt veniat licētiatus ab abbate pro vtera indulgentia acgrenda: quer⁹ an abbas iuste possit hanc licētiā sibi ꝓcedere? Et videt q̄ sic: nā monachus pro vtilitate monasterij recedere pōt: abbate tmperante. ergo erit plenissima quo ad satisfactionē. Item in pticularibus indulgentijs fit in tāto: ergo in plena: vt est hic fiet remissio in toto. arg. ff. de rel ven. l. que de tota. Sed cōtra: pāls obligatio per generalē absolutionē nō tollitur: cum ligatio ⁊ solutio sibi inuicem rūdere debeant. extra de pe. ⁊ remiss. c. j. ergo iste confessus spāliter se ligans non soluet eius obligatio per solutionē ḡnalē non facientē mentionem de speciali obligatione. extra. vj. li. de cōsti. c. j. extra de dect. c. ex multiplici. ff. de ṡbo. obli. l. dolī clausula. ff. de pe. l. sancto. Et est rō: ergo enī iste confitens spāliter sibi putidet: ḡnalis putio non habet locum in eodē casu: q̄ nō putio putidet: ⁊ ptentio non putidet. C. de pac. cōuen. tam super dote ℌ dona. ꝓpter nup. l. vltima. vñ papa hoc hīc nō exprimens penitētiam tam intūctā ⁊ acceptā non sustulit: nec dico q̄ papa remittere potuerit: sed nō sustulit q̄s nō expressit. Itez: vt apparet ex hoc textu: qui sunt vel qui erunt ītra centesimū annū vere penitēte ⁊ confessi: habent hanc indulgētiam facientes q̄d infra scḡtur: ⁊ sic non claudunt pfessi ante hanc indulgentiā: al⁹ bene fuit dispensatū. Itē dato q̄ nō essent verba illa. olꝺ in presenti anno tē. adhuc idē videt q̄ verbū vere penitēte ⁊ confessi: non ſportat qui fuerant: sed qui sunt dumtaxat: nisi forte ex admixto (al⁹ adiuncto) vt in hoc sophismate: albū fuit disputandū disputant artiste. Sed ad hoc vltimum potest rūderi ista non habere locū vbi adiectiuū non respicit certum tēpus: vt cū dicit homo albus. nā inter adiectiuū tale ⁊ substantiuū intelligit qui est: ſm philosophū: sed secus in adiectiuo tūo discernēte: vt in verbo cōfessus: q̄d est ptēritū tpis: ⁊ actus in eo designatus est ptēritus: sed termin⁹ adiuc potest esse presens vel iam preteritus: ⁊ ḡ in suppletione ptēriti deponentis vel passiui ponit qui est vel qui fuit: vñ si fuit cōfessus ante hanc indulgentiā si remansit in gratia: est veritas q̄ sum cōfessus. i. remaneo in illa vera cōtritione: ⁊ dato q̄ labar in peccatum ⁊ postea vere pfitear: adhuc illa cōfessio pria vere remanet: ⁊ opa prima reuiuiscunt. Item dat particularis indulgētia vere penitētibus ⁊ pfessis: pone vnus anni: si nō darēt nisi illis qui sunt actu in cōtendo: ridiculū esset: ergo extēderetur ad illos qui cōfessi sunt. Et papa declarauit consistorialiter q̄ penitētie antea iniūcte etiā tollunt per cōmutationē operis satisfactorij hic posīt. Dixit ēt q̄ vota (excepto hierosolymitano ⁊ ingressu religionis) tollūntur per hanc indulgentiam. Et ergo dici hoc vez de votis que essent ꝓpter cōmutationē penitentie vel essent ḡsonis in satisfactionē peccatorum. Secus videbat⁹ de votis hoc nō respicientibus verbi gra. Aliq̄s existens in periculo maris vouit tre ad sanctū Jacobū: vel existens infirmus: si tale votū eum nō fit ꝓpter penā peccati quā tollit hec indulgētia: quare tollitur per hanc indulgētiā satisfactoria de penis peccatorum? Ridit tamē mihi papa q̄ ēt vult hoc votum tollī per hanc indulgentiā: quod potest papa: ly verba indulgētie hoc nō patiant: ⁊ est secus q̄si peccatum vel votū rāgit tertiū: q̄ hoc nō tollit per hanc indulgentiā: sed q̄ ꝓpontē sancto: hoc est ordinatū in deum: vnde tale votū per hanc indulgentiam tollit. Declarauit etiā q̄ sui penitētiarij nil debent iniūgere vltra iniūctionem hic positā: al⁹ (vt dicebat) indulgētia frustrarē⁹ nisi cōfitens volens facere opera superogationis voluntarie penitentiā satisfactoriā aliam ab hac tacita reciperet: nisi ad aliū finem iniungeret. verbi gratia. Penitentia nedū est ad remissionē penarum pro cōmissis ⁊ omissis debitarum: sed etiā ad cautelam futurorum: ⁊ quo ad istud forsan potest penitentia iniungi. Itē quero: monachus ab abbate humiliter requirit: vt veniat licētiatus ab abbate pro vtera indulgentia acgrenda: quer⁹ an abbas iuste possit hanc licētiā sibi ꝓcedere? Et videt q̄ sic: nā monachus pro vtilitate monasterij recedere pōt: abbate tmperante.

Indulgētia dīt⁹ bilet⁹ pcessā fecisse ꝓspicitur.

Prīa pars pctis inūcta ante indulgētiā: an tollat per illam.

Stulti⁹ nō dz esse melioris conditionis q̄ sapiens.

Nōdo⁹ an possit: ab abbate licari: vt eat ad annum in desertum.

Indulgētia plenaria an ꝓcedat illi q̄ peregrinationē recipit a morte ꝓuēt⁹ iplere non potuit.

Rīsio vera ad quēstionem.

Confessor discret⁹ ⁊ valde utilis.

Universidad de Deusto
Biblioteca

ex precepto seu necessitate: sed ex cōsilio seu cōgruitate.
a ¶ Plenissimā. Sed q̄o ista se compatiunt plenam largitoz & plenissimā: Dico papaz interpretarī fuisse in cōsistorio me presente hanc indulgentiā adeo plenā, put clausā prās se extēdit: qs intelligo, put verba patiunt.
b ¶ Venia. Quot modis dicit venia: not. extra. lib. vj. de regu. iur. peccatt.
c ¶ Peccatoz. Cpenarum pro peccatis debitarum: vt. ā. eo. capt. j. responso.
d ¶ Statuētes. cōcessit. ā. eo. §. ptoz. nunc statuit qui: et qui erunt participes hmōi indulgentie.
e ¶ Cōtinuis. Ut q̄ successiue. xxx. diebus cōplent sine interruptione. vñ continuum est vicinum sine interpositione: quasi simul teneatur.
f ¶ Interpolatio. Per vnuz l ab inter & polus. vnde Interpolare est obscurare & interrumpere: vt hic: vbi quis quia fuit prima feria: & interpolate fuit: id est interrupte: quia secunda feria non fuit: sed tertia.
g ¶ Et saltē semel in die. Dec verba papa in consistorio sic est interpretatus cuz precedentibus: vt pinuatio seu interpolatio: etiaz pñs si sit semel facta in die in vna dictarum basilicaruz, verbi gratia: semel in die vado ad vnā q̄ basilicā: & sic est continuatio quo ad illā diez: sine sit continuatio: siue interpolatio quo ad dies precedētes: posset etiā esse interpolatio: vt semel in die vadā ad sctm Petrū & alia die pxima seu interpolate ad sctm Paulū & alia die & ita iste qui peregrinat deo erūt p una die.
h ¶ Peregrini. De quibus habetur extra de peregri. c. vno. & extra de cleri. peregri. per totum.
i ¶ Forenses. i. qui veniūt de foris nō venerunt causa peregrinationis: videntes tñ hanc indulgentiā cōsequunt eandē. Quid de curialibus existētibus in curia papali: Respondet Sixtus papa illos debere facere. xxx. dies. Et est hō: q̄ isti nec vere peregrinant: nec vere sunt forenses: sed vt moraturi in curia accedūt: vt cardinales officiales curie advocati, procuratores: & in curia manētes: q̄ termino sut recessus ignorant: cū legez pape imponere nequeant vt cause eoz finem accipiant. extra de ap. ex frinatione.
k ¶ Simili. Scilicet die bus cōtinuis seu interpolat: & saltem semel in die. vnde similis modus est vt robiq̄: Iz terminus ex vna parte fit rectior.
l ¶ Consequef. Alia assequef. Sed q̄o hoc pōt cē cuz isti habeant plenissimā indulgētiā. ā. e. §. vt aūt. In fi. cum sup latius dicat qualitatē intēdaz in termino vltra quez nō ptingit pgredi: & cōparatiuus eandē qualitatē dicat extēsam tñ extra terminū: & positivus eandem significat absolute: Sola. ingredi aūt gloie recipit plus & minꝰ. Nā si qs est in gra per veram cōfessionē & veram penitētiaz: & est sine obligatione ad penaz: per hanc indulgentiā cōfic mottuo statim enolat: & sic dz statim plenissimā indulgētiaz. Sicut ad ingressum domus celestis: veruz si iste ēdē cū predictis se ornasset credo denotius & efficactius: tunc ingrederet domū regni celestis melius intēsiue: q̄ vt habetur in Joā. In domo patris mei māsiones multe sunt. Vñ dicit pfa. Illic patres dispositi pro dignitate meriti. vñ dic q̄ pseq efficactius pōt referri ad fructuz quē qs ex indulgētia consequit: sic. vz. q̄ maioris pene remissionez obtinet. Et sic verba pdicta nō pñt hic veritatē: q̄ sup-

Interpolo qd sit.

Curiales cū nō sint peregrinā tes an possint mereri indulgentias.

Indulgētia an possit obtineri maioz p vnuz q̄ p alium.

lattuno gradus q̄ per supabūdantiā dō olim graduz cōsummationē includit. Ité ista indulgētia per quā fit totalis culpe remissio & totius pene in q̄dā p̄uatione seu negatione cōsistit: in p̄uatione aūt & negatione nō fuerit magis & minꝰ. Vñ qz ingredi in regnū celoz inquātū excludit adeptiones glie est qd positiue: & in quo inuenit magis & minꝰ: pt dici q̄ alia efficactꝰ reperiet pōt ingredi regnum celoz. Ité ā aduerbiū efficactꝰ pōt referri ad meditū per qd aliqa merces filis ppter qs hmōi indulgentiā psequat: qs est opus opatuz & deuotio operantis: sic. vz. intelligēdo q̄ agens ad hoc q̄ indulgētie fructū determinatū inde pcipiat efficactꝰ agit ad ā q̄ illa valeat obtinere. q̄ si ageret pauciora opa & cēt minoris deuotionis nihilominꝰ ocs fructū indulgētie psequerer. Cū aūt plura opa & xx maioris deuotiōis sc̄ā q̄tū ē d̄ se sint efficactora ad aliqd pmerēdū: q̄to aliqs deuotꝰ & frequētꝰ agit op̄ dicte pegrinationis tāto efficactꝰ fructū dicte pegrinationis cōsequtur.
m ¶ Nostre cōfirmationis. Appio. ā. eo. §. nos igitur.
n ¶ Concessionis. ā. eodem. §. vt autem.
o ¶ Constitutionis. ā. eodem. §. statuentes.
p ¶ Infringere. Vel ei ausu temerario ītre. Et hoc anno. M. ccc. q̄ fuit a natiuitate dñi pm⁹ eiuz eccle romāe papa fecit indulgētia plenā ter i anno: pmo: die tocius sctā bilo q̄ principalr venerāt pp hanc indulgentiā: & si nō fuissent ad basilicas dictoz apłoz nisi semel. & die dedicatiōis basilicaz dictoz apłoz que est die octaua post festū bti Martini hyemal: & die natiuitatis sequētis. Jo. mo. cardinalis. ¶ ADDITIO. Addequedā notāda & sūt indulgētia plenaria & cessa crucē assumētibus & fidelez: examinata p Jo. an. in nouella. in. c. ad liberandā. de iudeis. Addē etiā quedaz pulchra in scia ad ppositum per Hostien. in sūma de remissionibus post titulū de penitētijs. in. §. quis pñt. & §. ad qd valent & incipit. & alibi. §. seq. Addē etiā nulla pulchra in fili p Car. filo. in cle. fi dñm. de relīquijs & vene. sanctoz. & fi. Et an pba tertia vt quarta pos pnle: que ponunt in cle. fi. d̄ pe. & remiss. ponāt explificatiue tñ. vide Old. in pfa. & qd scripsit factuz tale dñs Clemens. v. in vltimo titu. dicti pfatj. Et adde q̄ do minꝰ Clemēs. vj. de anno. M. ccc. l. reduxit indulgiam ad annū quotiescūq̄ in ppetuū p bullā suā & decretalē q̄ incipit: vnigenitꝰ dei filiꝰ: &c. Et addidit tertiā ecclias visitandas: vz sancti Joānis lateranēsi. vbi ēt iter alia declarauit q̄ accedētes ad indulgentiā hmōi post iter arreptū ipediti legitīe q̄ min⁹ ad vbē illo anno valeāt puenire: aut in via vel die p̄fato numero nō cōpleto l vbe decessērint: eādē indulgētia p̄sequant: & sup nūbilomin⁹ ocs & singulas indulgentias tā p eū q̄ per p̄decessores suos ro. pōt. tam plat trib⁹ eccliis q̄ aliis de dicta vbe cōcessas cōfirmauit & renouauit pon. sui anno primo in Aluilone. Quo deinde Martinꝰ. v. magis abbreuiauerit: & Paulꝰ ij. ēt reduxit ad viceimū gntū. Et deide Sixtus. iiij. p̄fatus mauit cū renouatione oīz aliaz plenariaz indulgentiarū: & plura alia examinaui sup glosis quas fecī ad dictaz decre. vnigenitꝰ. l. Clementis. vj. & tibi poteris videre. Ide etiā aliqua per Ja. de zochis in repetitione. c. omnis vtriusq̄ sexus. de pēn. & remiss. in vltima parte. j. Jo. frā.

Clemēs sextus archiepiscopo Terraconēn. eiusq̄ suffraganeis.

¶ Annus iubileus siue plenaria remissio que olim dabat quolibet centesimo anno omnibus vere penitentibus & confessis visitantibus basilicas beatorum Petri & Pauli per istam extrauagantem ad annum quinquagesimuz reducitur.

Dudum de fratrum nostro/ Capitulum. v. rum consilio & plenitudine apostolice potestatis indulgentiā quam fe. recorda. Bonifac. papa. viij. predecessor noster: omnibus vere penitentibus & cōfessis: qui beatoz Petri & Pauli apostolorum basilicas de vbe in anno a natiuitate dñi. M. ccc. et extunc quolibet anno centesimo secuturo certo modo visitarent concessit: ad annum quinquagesimuz duximus reducendum. ¶ Statuen. q̄ quicunq̄ voluerint huiusmodi indulgentiam assequi: basilicas predictas ac lateranen. ecclesiam in anno a natiuitate eiusdem dñi. M. ccc. l. proxime futuro: extūc de quinquaginta in quinquaginta annos certo modo visitare deberent: prout continetur plenius in cōfectis super hoc nostris literis: quarum tenoz talis est. Clemēs &c. ¶ Ad perpetuam rei memoriam vnigenitus dei filius de sinu patris in vteruz dignatus est descendere matris: in qua et ex qua nostre mortalitatis substantiam vnitati sue: in suppositi vnitate ineffabili vnione coniunxit: id quod fuit permanens: & quod non erat assumēs vt haberet vnde hominem lapsum redimeret: & pro eo satisfaceret deo patri. Ubi enim venit plenitudo temporis: misit deus filiū suum factum sub lege natum ex muliere: vt eos qui sub lege erant redimeret et adoptionem reciperet filiozum. Ipse nāq̄ factus nobis a deo sapiētia, iustitia, sanctificatio, & redemptio: nō per sanguinem hircoz aut vitulorum: sed per proprium sanguinem introiuit semel in sancta eterna redemptione inuenta: non enim coruptibilibus auro & argento: sed suiipsius agni incōtaminati & immaculati preciosō sanguine nos redemit: qué in ara crucis innocens immolatus non guttam sanguinis modicam: que tamen propter vnionem ad verbum pro redemptione totius humani generis sufficeret: sed copiose velut quoddaz pfluium noscitur effudisse: ita vt a planta pedis vsq̄ ad verticem capitis nulla sanitas inueniret in ipo. Quātuz ergo exinde: vt nec superuacua inanis: aut superflua tante effusionis miseratio redderetur thesaurū militanti ecclesie acquisiuit: volens suis thesaurizare filijs prius parer: vt sic fit ifinitus thesaurus hominibus: quo qui vsi sunt dei amicitie participes sunt effecti. Quem quidem thesaurum non in sudario repositum: non in agro absconditum: sed per beatum Petrum celi clauigerum eiusq̄ successores suos in terris vicarios cōmisit fidelibus salubriter dispensandum: & pprijs & rationabilibus causis: nunc pro totali: nunc pro partiali remissione pene tpalis pro peccatis debite tam generaliter q̄ specialr (put cum deo expedire cognoscerent) vere penitētibus & confessis misericorditer applicādum. Ad cuius qdem thesauri cumuluz beate dei genitricis oīum electoz a primo iusto vsq̄ ad vltimum merita adminiculuz prestare noscunt: de cuius psumptione seu minutione: nō est aliquatenus formidāduz: tam ppter infinita christi (vt pdictum est) merita q̄ pro eo q̄ quanto plures ex eius applicatione trahūtur ad iustitiam: tāto magis accrescit ipsoz cumulus meritorum. Qō feli. recor. Bonifac. papa. viij. predecessor noster pie (sicut indubie credimus) psiderās & attenta meditatione reuoluēs quantū apud hoies gliosi principes terre Petrus & Paulus: per quos euāgelium christi rome resplenduit: & per quos ecclesia religionis sumpsit exordium: qui facti christiani populi per euāgelium genitores: gregis dñici pastores: fidei lucerne: ecclesiarū colūne: pre ceteris apostolis peculiari quadam prerogatiua in ipo saluatore fidei virtute precellūt: quorum vni scilicet apostolorum principi sicut bono dispensatori claues regni celoz cōmisit: alteri tanq̄ idoneo doctori magisterium ecclesiastice eruditionis iniūxit. In speciali veneratione haberi debeant: & debita honorificētia venerari: pro ipsoz memoria recolenda crebrius: & reuerentia a cūctis christi fidelibus eis deuotius adhibenda: ipsorūq̄ patrocinio fauoz abilius assequendo: inconsumptibilem thesaurum huiusmodi pro excitanda & remunerāda deuotione fidelium voluit aperire: decernens de. f. f. con. vt omnes qui in anno a natiuitate dñi. M. ccc. & quolibet anno centesimo extunc secuturo: ad dictoruz apostoloz basilicas de vbe accederent reuereter: ipasq̄ si romani ad minus. xxx. si vo peregrini, aut forenses fuerint. xx. diebus cōtinuis, vel interpolatis saltem semel in die: dūtamen vere penitētes & cōfessi existerent personaliter visitarent: suoz oīm obtineret plenissimam veniam peccatoz. ¶ Nos autez attendentes q̄ annus quinquagesimus in lege mosaica (quam nō venit dñs soluere: sed spūaliter adimplē) iubileus remissiones & gaudij sacerdz dierum numerus quo lege fit remissio censebatur: q̄dz ipse quinquagenarius numerus in testamētis: veteri qdem ex legis datione, nouo ex vi sibili spūssancti in discipulos missione: per quez datur peccatoz remissio singulariter honoratur: qōdz huic plura & grādia diuinarum adaptātur

Gal'. iij. a

Redēpti sum⁹ non sanguine hircoruz, aut vitulorū: sz agni Imaculati

Sanguis gutta sufficisset ad redēptionem gēris humani.

Petr⁹ sanctus dicit clauiger.

Thesaur⁹ ecclesie ex sctoz meritis adunat nec cōsumi pōt.

Petri et pauli laudes.

Anni⁹ gnālis gesimus i lege veteri erat iubileus.

Universidad de Deusto
Biblioteca

mysteria scripturarum: z clamorem peculiaris populi nostri romani: videlz hoc humiliter supplicãtis: ac nos ad instar moysi z aaron per ꝓprios z solẽnes nuncios ad hoc destinatos specialiter orantis pro toto christiano populo z dicentis: Domine aperi eis thesaurum tuuz fontem aque viue: desiderantes benignius exaudire: nõ quidez vt sicut illius israelitici populi indurati cesset murmuratio: sed vt istius predilecti populi z cũctoruz fideliuz augeatur deuotio: fides splendeat: spes vigeat: charitas vehementius incalescat. Uolẽtesq; ꝯplurimos huiusmodi indulgẽtie fore participes: cum pauci multoruz respectu ꝓpter vite hoiũ breuitatez valeant ad annum cẽtesimum peruenire de. f. no. con. predictam cõcessionez indulgẽtie ex supradictis: z alijs iustis causis ad annuz quinquagesimuz duximus reducẽdam. Statuẽs. de. f. con. predictoruz z apostolice plenitudine potestatis: vt vniuersi fideles qui vere penitẽtes z confessi in anno a natiuitate eiusdem. M. ccc. quinquagesimo prime futuro: z deinceps perpetuis futuris tẽporibus de quinquaginta in quinquaginta annis predictas eoruẽdez ꝑtri z ꝑpauli apostoloꝝ basilicas z lateranẽs. ecclesiam: quaz inclyte recordationis Cõstãtinus: postq; per beatum Siluestrum (sicut per eosdem apostolos deo reuelante cognouit) renatus fonte baptismatis fuerat: z a cõtagio lepre mũdatus in honorez saluatoris cõstruxisse: quãq; idem beatus Siluester nouo sanctificationis z christianis gene re dedicasse leguntur: z in cuius ecclesie parietibus prefati saluatoris imago depicta: primuz toti populo roma. visibiliter apparuit devotius veneranda. Quam ex his z alijs certis z rationabilibus causis: vt ipa ecclesia pariter indulgẽtie predicte priuilegio decoretur: z deuotius ab eodem saluatore qui in prefatis apostolis mirabilis ꝓdicatur eozum meritis z ꝓcibus indulgẽtie mereatur percipe largitatem in hoc cẽsuimus venerandaz: causa deuotionis modo ꝓdicto visitauerint plenissimam omniũ peccatorum suorum veniam ꝙsequãtur: ita videlicet vt quicũq; voluerint indulgẽtiaz huiusmodi assequi: Si romani ad minus. xxx. si vo peregrini: aut forenses modo simili. xv. diebus ad ꝓdictas basilicas: z ecclesiam accedere teneantur. Alduc cientes: vt hi etiaz qui pro ea ꝓsequẽda ad easdem basilicas: z eccliam accedẽt post iter arreptuz impediti legitime quo minus ad vrbem illo anno valeãt puenire: aut in via vel dierũ prefixato numero non completo in dicta vrbe decesserint vere penitẽtes (vt ꝓmittitur) z cõfessi eãdem indulgẽtiam ꝙsequãtur. Omnes nihilominus z singulas indulgentias per nos vel ꝓdecessores nostros roma. pontifi. tam prenominatis q; alijs basilicis z ecclesijs de dicta vrbe cõcessas/ratas/et gratas habentes: ipsas auctoritate apostolica cõfirmamus z approbamus: ac etiaz innouamus z presentis scripti patrocinio cõmunimus. Nulli ergo omnino hominũ liceat hanc paginam nostre reductionis/constitutionis &c. Siquis autem hoc attentare presumpserit: indignationem omnipotentis dei z beatoruz ꝑtri z ꝑpauli apostolorũ se nouerit incursurum. Datum Ausmoſi. vj. calen. februarij: pontificatus nostri anno ꝓmo. Quocirca fraternitati vestre per apo. scripta mandamus: quatenus singuli vestrum in singulis vestris ciuitatibus z diocesibus predictas nostras litteras: subditis vobis clero z populo publicetis: z intelligibiliter exponatis: vt annuente domino ad ꝓmerẽdam huiusmodi indulgẽtiam se disponant. Leteruz: q: presentes littere nequirent forsitan ꝓpter viaꝝ discrimina: vel alia legitima impedimenta singulis vestrum cõmode presentari: volumus q; per te frater archiepiscope dictaruz litteraꝝ trãsumptum manu publica scriptum: tuoq; munito sigillo vobis fratres suffraganei trãsmittatur: cui velut originalibus ſkis adhiberi volumus plenam fidem. Datum &c.

Ulta hominuz est dieus.

Cõstantinus ꝓ beatũ Siluestrũ baptizat⁹: ecclesiam lateranensem ꝓstruit.

Paulus venetus papa secundus.

¶ Cõstitutio casus pape reseruatos cõprehendẽs certis ex causis hic ponitur: a quibus nullus pot absoluere sine speciali licentia sedis aplice.

Si dominici gregis saluti semper intẽti: singulis cum humilitate pascẽtibus ea benigne concedere studeamus: per que (peccatoruz mole deposita) salus ipsa succedat: z ab hostis humani generis seruitute ereptas animas lucrifaciamus altissimo qui nobis eas sua bonitate cõmisit: id tamen propensioni studio precauẽdum esse censemus: ne (cuiusuis indulgentie remissionis vel facultatis obtentu) christifideles proclniores ad illicita in posteruz cõmittẽda reddant: aut venie facilitas eis peccandi tribuat incẽtiuum. Hac itaqz consideratione habita olim emanauit a nobis cõstitutio tenoris subsequẽtis: videlicet: Sanctissimus in christo pater z dominus noster dominus ꝑpaulus diuina prouidẽtia papa secũdus: qui pridez super plenarijs remissionibus que semel in vita/z semel in mortis articulo cõcedũtur formaz et normam instituit: ne passim sine exceptione quorũcũq; criminum ꝓcliniores redderẽtur homines ad peccãdum per regulam in cãcellaria apostolica publicatam statuit z ordinauit: q; in quibuscũq; cõcessionibus z facultatibus absoluẽdi casus infrascripti tanq; speciales sedi apostolice reseruati semper intelligerẽtur excepti: videlicet

Clemẽs v. cõstitutio [illegible] cẽtinũ tẽpus [illegible] quendã. vt clicos [illegible] de vi[illegible] bone. cle.

Casus papales.

delicet offense ecclesiastice libertatis violationis interdicti ab eadem sede impositi: criminuz heresis conspirationis in personam: aut statuz romani pontificis/seu cuiusuis offense inobediẽtie/seu rebellionis eiusdem pontificis vel sedis apostolice: presbytericidij offense personalis in episcopum/seu alium prelatum: inuasionis depredationis/occupatiõis/aut deuastationis terrarum romane ecclesie mediate vel immediate subiectarum: ac etiam inuasionis romipetarum/seu quorumcũq; aliorum ad romanam curiam venientium/phibitionis/devolutionis/causarum ad dictam curiam delationis armorum z aliorum prohibitorum ad partes infidelium: impositionis nouoruz onerum realium vel personalium ecclesijs vel ecclesiasticis personis: simonie super ordinibus vel beneficijs assequendis: in eadem curia vel extra contracte: z generaliter in casibus contentis in bulla: que conſuevit in die cene domini per ꝓdecessores suos romanos pontifices publicari. Cõsiderans q; plerũq; contingit suam sanctitatem huiusmodi facultates z cõfessionalia: tam presentibus q; absentibus etiam oraculo vive vocis concedere (ne pretextu concessionis huiusmodi/vel penitentes/vel confessores in supascriptis casibus fallantur z fallant) statuit z decreuit sue intentionis fuisse z esse per quascũq; concessiones et facultates per suam sanctitatez: tam scripto q; verbo factas: z in posteruz faciẽdas: nemini licere irretitos dictis casibus absoluere sine speciali sue sanctitatis licentia: quinimmo concessiones et indulta ꝓdicta quo ad casus exceptos huiusmodi nulli penitus suffragari. Ut autem ipsa cõstitutio (que dudum: scilicet quinto calẽ. aprilis: anni ab incarnatione domini nostri Jesu christi millesimi quadringentesimi sexagẽsimi septimi: pontificatus nri anno. ij. publicata fuit) eisdem christifidelibus plenius innotescat: nullusq; illius ignoratiam pretẽdere valeat in futurum presentibus inseri fecimus: vt ad maiorem oiũm peruenit notionem. Nulli ergo oino hominum liceat hãc paginam nostroũ statuti ordinatiõis z decreti infringere: vel ei/ausu temerario cõtraire. Siquis autem hoc attẽtare presumpserit indignationem oipotentis dei z beatoruz ꝑtri z ꝑpauli apostoloꝝ eius se nouerit incursurum. Datuz Rome apud sanctũ ꝑetruz anno incarnationis dñice. M. cccc. lxvij. quinto nonas marty: pontificatus nostri anno. v.

Sixtus. iij.

¶ Bulla confirmationis anni iubilei publicatis apud sanctum ꝑetrum in die natiuitatis dominj in qua continetur q; annus iubileus est ad

Paſtor bonus ones ſſernat a ferarũ incursibus.

Peccata peccatores onerant.

breuius tempus reductus q; olim esset: quoniaz vigesimoquinto quoq; anno cunctis fidelibus basilicas vobis romane hic expressas visitantibus illius indulgentie cõcedentur: z illo durante alie indulgẽtie vbiq; cessant. Capitulum. iij.

QUemadmodum operosi vigilisq; pastoris sollertia oues sue custodie deputatas curat a ferarum ꝓseruare incursibus: z ad statum ꝓsperuz fetu multiplicato ꝓducere: Ita quoq; z nos quibus dispositione superna vniuersi gregis dominici solicitudo cõmissa est: z supremis desideramus affectibus: z studijs nitimur indefessis cunctos christi fideles: quos a iustitie semita hostis humani generis diabolica fraude auertit (depositis peccatoꝝ sarcinis) suo recõciliare auctor: vt eterne felicitatis premijs nostri redẽptoris inestimabili charitate media potiãtur: fiatq; nostre operationis ministerio vtilitate publica suadẽte: etiaz per gratiaꝝ susceptionem: qõ eoꝝ saluti cõueniat: atq; nostra z predecessoruz nostroꝝ ordinationes salubres debitis effectibus mãcipentur. Olim siquidem felicis recordationis ꝑpaulus papa secũdus prede. no. rationabilibus causis: tunc exꝑssis/inductus de venerabilium fratrum nostroꝝ/tunc suoruz: de quoruz numero tũc eramus/ꝑsilio annum iubileum ad breuius tempus prouida moderatione reducẽs: illum ad annuz. xxv. apostolica auctoritate restrinxit: ac voluit, statuit/z decreuit/ex causis predictis q; singulis. xxv. annis iubileus annus ꝓdictus celebrari deberet: q; q; anno dñi M. cccc. lxxiij. proxime futuro: videlz a vigilia natiuitatis dñi nostri iesu christi idez annus iubileus inciperet: z vt sequiꝭ finiretur: ac vniuersi z singuli vtriusq; sexus fideles: qui beatoꝝ apostoloruz ꝑetri z ꝑpauli basilicas/lateranẽ. quoq; z sancte Marie maioris alme vrbis eccliasstatutis diebus devote visitarẽt: oẽs z singulas indulgẽtias z peccatoꝝ remissiones ꝙsequerent: quas idem pontifex suiq; predecessores anno iubileo huiusmodi basilicas z ecclesias predictas visitãtibus devote cõcesserãt per quasdam primo: z deinde nos qui (dicto ꝓdecessore sicut domino placuit sublato de medio) fuimus diuina disponẽte clemẽtia ad apicez summi apostolatus assumpti: z per alias nostras ſkas eiusdem ꝑpauli predecessoris ordinationem/volũtatez/z statutum: ac oia z singula in eisdem suis litteris ꝓtenta de fratrum eoruẽdem consilio approbantes. Uiſ statuimus z ordinamus q; annus iubileus predictus cum eisdem indulgẽtijs z remissionibus plenarijs peccatoruz anno proxime futuro a vigilia natiuitatis eiusdem incipere: z vt sequitur ꝓtinuari deberet: put in singulis litteris

Universidad de Deusto
Biblioteca

dictis(quaꝝ tenores presentibus haberi volumus pro expressis)plenius cōtinetur. ¶ Uerum/ga postmodum tam nos q̄ idem ꝑaulus predecessor noster:dum in humanis ageret animarum saluti fidelium intenti:multoꝝ principum ⁊ aliox christifidelium ac devotarum personarum pulsati precibus:diuersas indulgētias ⁊ peccatorū remissiones plenarias:nōnullis ecclesijs/monasteryis/⁊ pijs locis durinus concedendas:propter quas populoꝝ forsan cōcursus ad basilicas ⁊ ecclesias antedictas retardari:aut ipius anni iubilei celebritas minui:vel intermitti posset cum animaruꝝ non modico detrimento. Nos qui vniuersox credentium profectibus ⁊ saluti prospicere ex debito ministerij pastoralis astringimur(ne propter altarum indulgētiarum hactenus a nobis/seu eodez ꝑaulo/vel alijs predecessoribus nostris cōcessarum huiusmodi effusionem hoc sanctuꝝ opus:ac remissionis/⁊ gratie annus iubileus intermittat: aut fideles ipsi a tanto munere reddanꝫ experies)remedijs opportunis prouidere volentes: omnes ⁊ singulas plenarias etiam ad instar iubilei:ac etiam commutandi vota: aut super eis ⁊ male ablatis incertis:aut per vsurariam prauitatem/vel alium illicitū modum extortis:dispensandi ⁊ componendi:aut illa sub certis modo ⁊ forma remittendi: et deputandi confessores cum potestate absoluendi:etiam in casibus sedi apostolice reseruatis: facultates/cōcessiones/⁊ indulta a nobis ⁊ eadez sede/vel illius auctoritate quibuscūqz ecclesijs/monasterys/hospitalibus/et pys locis/vniuersitatibus/fraternitatibus quibuslibet:tam in perpetuum q̄ ad certum tempus: in vita seu in mortis articulo: quouis modo/aut quauis causa quomodolibet concessas ⁊ concessa:⁊ in posterum forsitan cōcedendas vel concedenda: auctoritate apostolica tenoze presentium de apostolice potestatis plenitudine: vsqz ad nostrum et eiusdem sedis beneplacitum suspendimus:illasqz durante beneplacito nostro ⁊ sedis predicte suspensas esse volumus: nec interim alicui suffragari: indulgentijs tamen basilicarum ⁊ ecclesiarum dicte vrbis in suo plenario roboze durātibus. Districtius inhibentes alias indulgētias(ꝓter istas dūtaxat)in locis publicis/vel priuatis predicari/aut nunciari: earūqz pretextu a questoribus aliqd exigi quoquo modo. ¶ Quinimmo questores ⁊ predicatores:quoscūqz per locoruꝝ ordinarios a predicationibus ⁊ questis huiusmodi faciendis: volumus ⁊ mandamus presentiuꝝ auctoritate arceri sub censuris et penis ecclesiasticis:de quibus visum fuerit opportunum.

Papa cū tocius credētiā saluti ꝓspicere astringit.

¶ Sitlli ergo omnino hominum liceāt hāc paginam nostrox suspensionis/inhibitionis/mandati/⁊ volūtatis infringere/vel ei/ausu temerario contraire: siquis autem hoc attentare presumpserit:indignationem omnipotentis dei ac beatorum ꝑetri ⁊ ꝑauli apostoloꝝ eius se nouerit incursurum. Datum Tybure/anno incarnationis dñice.M.ccccl.xvij.quarto cal.septēbris:pontificatus nostri anno.iij.

Sixtus quartus.

¶ Sixtus tēpore suo multis multas ꝓcesserat indulgētias: quas certis ex causis hic reuocat.

¶ Si dominici gregis saluti Capitulum.v. semper intēti:singulis cum humilitate pocētibus ea benigne concedere studeamus: per que(peccatorum mole depposita)salus ipsa succedat: et hostis humani generis seruitute erepras animas lucrifactamus altissimo: qui nobis eas sua bonitate cōmisit: id tamen ꝓpension studio precauēdum esse cēsemus:ne cuiusuis indulgentie/remissionis/vel facultatis obtētu christifideles proclriores ad illicita in posterum cōmittenda reddantur:aut facilitas venie eis peccandi tribuat incentiuum. Cum itaqz (sicut multorum fidedignorum testimonio accepimus)ob multitudinem facultatuꝝ per nos: vel auctoritate nostra concessarum:tam verbo q̄ in scriptis confectis exinde litteris/vel non: prelatis ⁊ personis ecclesiasticis:etiam religiosis ⁊ secularibus vtriusqz sexus capitulis/collegijs/conuentibus/hospitalibus/cōfraternarijs/⁊ vniuersitatibus:taz in genere q̄ in specie:sub electione/vel deputatione confessorum:qui eligentes eosdem:vel ꝓ indulgentijs per nos cōcessis consequendis:ad ecclesias ⁊ alia pia loca confluentes/seu ad aliqua pia opa manus porrigentes adiutrices:earūdēqz confraternariarum cōfratres ⁊ sorores:ac in hospitalibus predictis decedentes/seu deseruientes/aut eis pie aliquid relinquentes:vel aliqua alia meritoruꝝ ministeria exhibentes:⁊ in ordinibus profitentes eorum confessione diligenter audita: in singulis etiam sedi apostolice reseruatis casibus semel in vita: et in alijs totiens quotiens:ac in mozte plenarie:vel alias etiam ad effectum cōsequendi quascūqz indulgentias plenarias:vel non plenarias: absoluere et penitentiam salutarem eis iniungere: emissa quoqz vota per illos:quecūqz in alia pietatis opera commutare libere ⁊ licite valeant:fideles prefati ad peccandum ⁊ ad alia illicita cōmittendum:nōnunqz ꝓcliuiores existant in nō parum periculum salutis animarum suarum. ¶ Nos qui deo ꝓpitio eiusdez gregis dominici(meritis:lz insufficiētibus)cām gerim⁹:⁊ illā spiritualis thesauri elargitione cupimus ipsi deo reddere acceptabilē: ne exinde clamij auctoritas deducatur in cōtēptū:ipsiqz ad peccandū peliuiores(vt dixymus) liberius plabātur. Ex ꝑmissis ⁊ alijs rōnabilib⁹ causis animum nostrum mouentibus:motu ꝓprio(nō ad alicuius nobis super hoc oblate petitionis instantiā:sed de nostra mera volūtate ⁊ deliberatione)auctoritate apostolica tenoze ꝓsentiuꝝ statuimus ⁊ ordinamus q⁹ de cetero ꝓtextu facultatum huiusmodi concessarum a nobis:vel auctoritate nostra:⁊ quas concedi quōlibet cōtinget in posterū verboliteris:aut quauis alia scriptura:etiam cum clausula q⁹ sola signatura sufficiat:etiā in fauoꝛē fidei/⁊ cruciate nullus confessorum eorundem quēpiā cuiusuis status/gradus/ordinis/vel cōditionis existat: ⁊ quacūqz ecclesiastica etiaz episcopali vel maiori/aut mūdana:etiam regali ⁊ maiori dignitate ꝓfulgeat:q offense ecclesiastice libertatis/violationis interdicti ab eadē sede ꝓpositi:seu here sis postqz fuerint de ea sm̃ale cōdēnati: delati/seu publice diffamati:conspirationis in psonaz/aut statū ro.pon.seu cuiusuis offense:inobedientie/aut rebellionis eiusdem pon.vel dicte sedis: mutilationis mēbroꝝ/vel occisionis cuiuscūqz i sacris ordinibus ꝓstituti:offense psonalis in episcopū/seu alium prelatum:inuasionis depredationis/occupationis/aut deuastationis terrarū romane ecclesie:mediate vel imediate subiectarum:ac etiam inuasionis romipetarū:seu quorūcūqz alioꝝ ad romanā curiā venientium ꝓhibitionis devolutionum causarum ad dictam curiam:delationis armorum:⁊ aliorum prohibitorum ad partes infidelium:impositionis nouoꝝ onerum realium vel personalium ecclesijs/vel ecclesiasticis personis:simonie super ordinib⁹/vel beneficijs consequendis/in dicta curia/vel extra eam contracte:criminum quomodolibet reus foret. Et generaliter in casibus cōtentis in literis que consueuerunt in die cene domini publicari:ꝓtextu huiusmodi facultatuꝝ absoluere:⁊ per eos emissa peregrinationis vltramarine:visitationis liminum apostoloꝝ ꝑetri ⁊ ꝑauli:in cōpostella/⁊ castitat/ac religionis vota. Nisi ex speciali licētia/⁊ certa sciētia nostra: de qua deum constare censeatur:ceuz in signatura nr̄a desup manu nr̄a scriptum/aut in literis nostris expressum fuerit:nos ex certa scientia/⁊ de speciali gratia id concedere:cum derogatione presentis cōstitutionis illius/de verbo ad verbum inserto tenore:non autez per clausulas id importantes:vel in articulo mortis cōstitutum:⁊ tūc in casibus(in quibus satisfactio fuerit impendenda)facta satisfactione:vel idonea prestita caution cōmutare presumant. Et si alig cōfessorum predictoruꝝ contra presentem ꝓstitutionē quēqz absoluere/aut excepta vota predicta cōmutare attētauerint: absolutio ⁊ cōmutatio huiusmodi nulli⁹ sit roboris vel momenti:⁊ contrafacientes eoipso excommunicationis sententiam incurrant: a qua (nisi in mortis articulo constituti)ab aliquo q̄ a romano pontifice absolui non possint. Nō obstantibus literis ⁊ constitutionibus huiusmodi: ac constitutionibus ⁊ ordinationibus ⁊c. ¶ Et ne aliquis de presentib⁹ ignorantiam valeat allegare:mandamus eas in cancellaria apostolica ⁊ audientia literarum ꝓtradictarū legi ⁊ publicari/ac iter extravagātes ⁊ alias apostolicas cōstitutiones in quaterno dicte cācellarie describi ⁊c. ¶ Nulli ergo omino hominum liceat hanc paginam nostrarum suspensionis: inhibitionis mandati/⁊ voluntatis ⁊c. Datuz Spire, anno dñi.M.cccclxxviij.

Excōmunicamus a ⁊ anathematizamus b/ex parte dei omnipotentis patris/⁊ filij ⁊ spiritussancti: auctoritate quoqz beatorū apostoloruꝝ ꝑetri ⁊ ꝑauli ⁊ nostra

Excōmunicatio repetitur in proximo cancellarie.

¶ Decimatio repetitur in proximo cancellarie. Et cum quidā scriptor pape diceretur scidisse in eā. Bonifa.viij. hāc ꝓmulgationem huiusmodi nulli⁹ sit roboris vel momenti:⁊ contrafacientes eoipso excommunicationis sententiam incurrant: a qua (nisi in mortis articulo constituti)ab aliquo q̄ a romano pontifice absolui non possint. Nō obstantibus literis ⁊ constitutionibus huiusmodi: ac constitutionibus ⁊c. ¶ Et ne aliquis de presentib⁹ ignorantiam valeat allegare:mandamus eas in cancellaria apostolica ⁊ audientia literarum ꝓtradictarū legi ⁊ publicari/ac iter extravagātes ⁊ alias apostolicas cōstitutiones in quaterno dicte cācellarie describi ⁊c. ¶ Nulli ergo omino hominum liceat hanc paginam nostrarum suspensionis: inhibitionis mandati/⁊ voluntatis ⁊c. Datuz Spire, anno dñi.M.cccclxxviij.

Diuulsa.

¶ De sententia excommunicationis.

Bonifacius octauus.

¶ Excommunicati sunt qui pactis/aut promissionibus iniustitiam vel gratiam a sede apostolica obtinent: ⁊ qui tales non reuelant:nec illis absolutio facile conceditur. Capitulum primum.

Excōmunicatio qñ ꝓfert⁹ de ꝙ intelligitur.

Papa dedit cā Iudeis contra papā.

Indulgētie varie nō concedūtur.

Casus mīti sunt papi referuati.

Onerū ꝙdā sunt realia ꝙdaz sunt ꝑsonalia.

Indulgētie obtēte opa ꝙdā ꝓcedētū.

Bulle ꝓcedentibus mos gerendus est. Alle sunt a tempore cōmisse.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Anathema gd ē.

camus.j.e.ij. Et anathema est solēnis excōicatio: ꝙ qua habetur.xj.q.iij.cum aliquis.z.c.debent.z est ideꝫ ꝙ superna ꝓditio seu maledictio.xj.q.iij. nemo episcopoꝫ.z xxiij.q.iij.cum sancti.z.c.conspiantur. Et dī ab ana:qđ est sursum:z thema quadā figura:quasi rotunda habēte

relum quasi ex trāsuerso que consueuit pont in frōtibus bānatorum. Sed nunquid hec pronuncia tio est ꝓstituto sententia seu mādati: Hec enī diuersa dicuntur. extra.ii.vj. eo.titu.c.qi. Et videtur esse constitutio. extra eo.titu.c.a nobis.z.j.eo.§. decernimus.nā decretum est cōstitutio:z propie potest dici sanctio:qa hec constitutio pene adiectione firmatur. arg. tuste. de re diui.§. sancte. z distin.iij. in summa. Ité qđ nullo addito dicitur: simpliciter z perpetuo dicitur.ff.de can.mo.l.scia.in fi.C.de pe.l.si seruo. Ité ad prohibitiuꝫ perpetuo antea pena hic adiicitur que debet naturam principalis sortiri.ff. de pac.do.l.inter socerum.§.cum inter.extra.vj.libro. de regu.iur. accessoriuꝫ. argumen.C.de vsu.l.eos.in princi.ff.si quis cau.l.ij.§.j.

a ¶ Clericos. Sed nunquid comprehendantur hic ep̄i scopi: Videtur ꝙ non.extra.lib.vj.de here. inquisitores z ibi nota. Dic contra:propter generalitatem verborum sequentium.argu.xvij.q.iij.si quis suadente.extra ii.vj. eo.titu.c.qr pertinosum. Item penam hic tolletanis. oēs cuiscūq hic excipiantur expresse Incurrit.argu.C.vbi se.vel cla.l.j.ff.de ritu nup.senatoris.cū vniuersaliꝫ criminosum dignitas non debeat comitari.C.de decu.ne ꝙs officialium.lib.x.C.de digni.l.iudices.lib.vij. Et hoc argu. vico cardinales ligari hac constitutione. Nec obstat qđ no.extra libro sexto.de sch̄ismatt.e.j.§.omnem.quia alio casu loquitur:z hoc nunqꝫ fuit bonum exoritum:sed ibi secus. Et est ratio huius distinctionis: factum quod est malum in se:quanto committentes in illud est maior:tāto grauius peccat.xl.distin.homo. Sed forsan ibi nō est mihi credendum qui ꝓ me dixi. Sed nunquid mediatores huius maledictionis tenētur hac pena: Dic ꝙ sic: saltem ex.§.j.eodem.illoꝫ.z hoc credo complendi.j. eodem.ver.z hāc.z quia participat in crimine criminoso.extra eodem.nuper.z capitu.si concubine.

b ¶ Sub generalibus. Verbi gratia:non intendo vobis esse ingratus:vel dicendo:deceno est: vt laborans ꝑ alio recognoscatur. Multa enim facta tenent que expressa vitiant.argumē.ff.de here.instit.l.si quis ꝓpositum. Sed quid si verbo exprimit:sed facto deponit:vel aliter rogat non solitus rogare aliꝫ nisi sciat se mandatum: Dic talis dicit:quia facta loquuntur:vt aiu Brego.argumen. xxij.questione quinta.cauete.z plus exprimitur facto q̄ verbo.ff.de edilit.edic.l.si tamē.§.primo. Sed que est ratio q̄ hic expressa seu generaliter dicta vitiunt: Dic ꝙ quia tuitum est iuste exequatis.vt Deutero.xxj.z est casus.extra de simo.sicut tuto.xiij.questione quinta.nō sane.j.questione prima.nō est putanda.ff.q̄ metus causa. l.ertat.C.de actio.z obliga.l.negantes.instit. vt.bo.rap. §.sed ne dum talia.C.de re milit.contra publicam. in fi. lib.xij.quia ponens finem bonum habet illum attingere

Justitia obtineri nō dz votis aut ꝓmissis.

per bona media:vt dictis turbus z competenti tempore:nam agens cum teneatur finez ponere z attingere illum:illud attingere cum sit facti:debet intelligi arbitrio boni viri.ff.de verbo.obliga.l.continuo.§.cuꝫ ita.ff. de rei ven.qui restituere.in fi. Sed nunquid aduocatus ꝓcurator:vel tabellio petens salaria z cōuenientia de eisdē ligatur hac sanctione: Dic ꝙ non.xj. q̄ne xij.nō licet. secus in iudice.vt.c.cau.z.q. qui recte.z hic. Et ē ratio hic: damnata generaliter non reseruantur ad personas iuste fm̄ sua salaria recipientes. Notatur de hac materia.extra d̄ verborum significa.super quibusdam.z de vi. z hone.cleri.cuꝫ ab omni.C.de iuramē. calum.anté. principaleo. Qđ si tabellio plus debito acceperit:nunquid hac constitutione tenetur: Dic ꝙ non:quia nō recipit ꝓ iustitia. cuꝫ gratia assequenda:quod requirit hec constitutio:vnde dato q̄ dicit daretur:vel alius det pecuniam ꝓ iustitia differenda:aut auferenda:hāc cōstitutione non ligatur: que in alio casu loquitur.argu.ff.de li.z posthu.l.cōmodissime.extra libro sexto.de rescrip.susceptum. Item cum sit penalis:eam non extendaz.de penite.distin. prima.pene. Sed nunquid sine parabola precedente potest dari aliquid ꝓmotori negocio completo: Videtur ꝙ sic.argumen.ff.de origi.iu.l.secunda.§.fina.ff.de vo. aquilius regulus.z de va.z extraor.cog.l.prima.§. proinde. extra de simo.c.dilectus.ij.in fi. prima questione secunda.scribit episcopum. Contra.j.questione prima.eos.in fine.

Solu.ibi specialē propter magnitudinem criminis. prima questione septima.c.finaꝫ. Item hic ligantur scientes tm̄.j.eodem.in fi.sed ibi etiam ignorantes. extra de electio.c.penulti.z.j.questione quinta. presentium. Itez ibi quis ligatur ꝓ peccato alterius quod non est in pena hic inicta.xxiij.questione tertia.§.primo.z capi.primo. sed pone neuter aliquid facto vel verbo exprimit: z tamen mente vterq; gerit:seu alter se ostendit:nunquid ligatur hoc vinculo: Dic ꝙ non:qa hec constitutio tactuꝫ requirit:sicut ille canon.xvij.q.iij.si quis suadente.

c ¶ Et hanc sententiam. Sed nunquid hec sunt dicta supra. Dic.loquitur supra cum sunt dantes: recipientes: promittentes:z acceptantes:ex verbis inter istos emissis specialiter vel generaliter se obligant:sed hic loquit quando parabola precessit per prolenetaz z commodus ad altum deuenit:ita q̄ contractus supra damnatur:sed hic sequela huius contractus prouenientis ad alios scienter damnatur pena consimili.nec mirum:quia scientes: z non denunciantes eadem pena ligantur.j.§.ꝓxrt. vij dic ad promittentes ꝛc.ex sequela precedentium tam ꝑsonis damnatorum:z hoc innuunt verba sequentis.§. que copulant per verbum:quoꝫ:casum sequentem minus dubium precedentibus in partibus pene.vt in.j.respon.huius.c.damnetur cōtractus.secundo ver.z hanc: sequela eiusdem cōmodum continens.tertio.§.illoꝫ scientes z non denunciantes:Iz non habeant cōmodum directo vel indirecto.Joan.mona.

Denūciāt an ꝙ teneatur.

d ¶ Perstratur. Nota aliquem teneri ad indicandum vel denūciandum

Aduocat z procurato rib⁹ Iz qđ est iudici b⁹ vetitū.

vel denūciādum.extra lib.vj.de rebus eccle.nō alie.e.fi. ver.clericos.ij.q.vij.sicut.z.c.seq. Arg.3tra.ff.de 2dī.obtur.cau.l.idem est.§.si tibi iudicetur, z forsan fm̄ canones secus.no.extra de iur.qui cum iureꝫ. Sed quez vocas hic scire: Videt si ab alio audiuit.xxij.q.v.hoc videt.ff.de admi.tuto.l.g dam.

§.vlti.ff.de petit.hereditā.l.item venit. §.geāqz ergo. Dic illum scire qui hoc potest probare.ñ.q. vij.plerisqz. z.§.seq. z.c.sigo episcopus. C.de pba.l.sciant.

a ¶ Obtinē. Alꝰ papa nō reseruante sibi absolutionem: aliꝫ possunt absolure.extra eo.nuper.

b ¶ Mortis articulo. hoc est generale.extra lib.vj.de pe.c.si.§.ꝑsenti. extra de offi.ordi.ꝑstoralis.§.j.

Corpe det penas qui caret re malno.

c ¶ Recepit. Qđ si nō habet:tūc luat in corpore. Nam in pensa pecuniarijs q̄ surgunt ex delictis: qđ non pōt in bursa male agēs in corpore luat.ff.de in ius vo.l.si.ff.de pe.l.j.in fi.extra de do. z ptm.finem.in fi.z nota extra de appel.reprehensibilis.

d ¶ Largiatur. Ut nō fiat restitutio danti ꝓpter eius turpitudinez:nec recipiens cōmodo retentionis vtatur:Iz vtrobiqz versetur turpitudo. Et est ratio:qr vterqz incidit in facti meritū dānatum.ff.de cōdi.ob tur.cau.l.j.in fi.extra de vita z ho.cleri.e.cum ab omni.z qr qđ gratis fieri debuit in pactū inerosum nō dz puerti.ff.de cōdi.ob tur.cau.si vestimēta.z extra de simo.c.nemo.z.c.de hoc. no.sile.vnde dans hoc casu ꝓtra recipientez agens repellit.ff.de cōdi.ob turpez cau.vbi aūr. Judex tū qui habet purgare culpā:z illam in bonuꝫ pene cōmutare.ar.ff.de offi.presi.l.iij.z.l.cōgruit.turpe lucruꝫ a possessore extorquebit z dabit pauperibus: vt hic.z.ff.de iure fis.l.luctuo. Sed cōtra.C.de relig.z sump.fu.z al.lu.aleatō. Sed ibi nō erat multa fm̄ se cuꝫ in certis casibus bene possit fieri ludus: vt ibi.z.ff.de ale.l.solent.§.primo.hic secus. Dico cum ludus ꝓhibitū regulariter clericis.extra de vita z hone.cleri.clericis.ij.extra de excessi.plat.inter dilectos.auc.de sanc.epti.§.interdicimus.col.tx. Item cōtra ff.de colle.illic.l.collegia.j.respō. Sed ibi erat res illicita ꝓpter carentiaz solēnitatis:scilz qr collegium nō erat per principem approbatuꝫ:hic erat illicitū de se. Et ideo hic maior pena q̄ ibi. Nec per remediuꝫ hic datum tolluntur antiqua.arg.ff.nau.cau.sta.l.z ita de facto.§.j.ff. de actio.z obligā.l.quottens.C.de sepul.violā.l.iij.z extra. lib.vj.de pe.c.ij.§.per ꝟ quoqz.z extra lib.vj.de re iudi. cum eterni.de quoꝫ aliquibus habetur.xxij.q.v.non sane.C.de pe.iudi.qui ma.tudi.per totum.

Antiqua nouis non debz antiquā tolli.

e ¶ Momenti. Et sic no.qr vtrum partis vel defectus facti gratiam vel iustitiam nullam:vt hic.z extra de rescrip.cum adeo.extra de eta.z qualī.cum bone.extra.vj. lib.de rescrip.c.primo.extra de filijs presbyt.c.ij.lib.vj.z l.canonizata.ij.q.vj.vendales.

f ¶ Firmitatis. Doc ad pene excōmunicationis adiectionem.z ex hoc no.fustitiam non debere vendi. Idem

de gratia qne gratis debet dari.j.q.j. sunt nōnulli.

g ¶ Utentes. Et sic no.qr nedum faciens malum:sed vtens male factis scienter consimili pena tenetur.extra de immunita.eccl.adnersus.extra de crimi.fal.ad falsarioꝝ.C.de crimi.fal.l.si falsos.z.l.malorem.

Excōicatio/nis.

h ¶ Excōmunicationis. Que est ti mēda:siue fuerit iusta:siue iniusta: vt patet.xj.questio.iij. sententia. Cap.II.

Pronide attendentes.

¶ Qui vnus nomine sat interesse non posset ecclias subiacere interdicto vndum patuz est.extra de his que fiunt a ma.par.ca.questus. Sed hic patet generaliter: vt.j.p. z.z premissa intelligo:vbi procedit a pte: vt.d.c.questus. aut a iudice cōuentione partis: vt dic. Iz quero.archidiacō⁹ qui ex cōsuetudine excōmunicare nō potest:sed bene eadem ꝓsuetudo

Edicti de matrimonio ꝛc. est prohibitoriū.

ne pōt interdicere:ecclam interdicit: nunqd potest: Dic q̄ sic:qr cum excōicatio interdictū:vel suspensio:in potestate iudicis regulariter sumunt parta.extra eo.tit.cum medicinalis.§.z hec eadem. Ideo illam penā infliget de qua sibi videbitur:z que erit aptior negocio.extra vt lit. non cōtesta.tue.z.c.quonīā.§.fi. Item potest⁹ specialiter non prohibita stat.arg.C.de appel.l.scipsimus.in fi.qr in tractatu phibiti:vt est edicti de matrimonio de puratoribus z filiabus.qs non est prohibitum expresse est permissum.extra de spon.cum apud.ff.de pecu.l.mutuo.§. risso. Et hec decre. habet quoq; dicta. Primo ꝓcemiū ad dicenda limitat. Secuo ver.ꝓtra iuria premissa statuit. Tertio ver.nos enim.factū ꝓtra statutuz hutusmodi tritum decernit. Quarto ver.nō obstātibus.dicto statuto obuiātia tollit. Quinto ver.nisi a dicto statuto excipit.

i ¶ Sine culpa. De hoc no.extra de ꝛ.cognoscētes.

k ¶ Proferuntur. Extra de spon.nō est.z no.j.q.iij.in summa. Quid si bodie cōsimilis ferretur sniā sine scriptis: nunqd sereno esset suspensus: Argu.ꝓ.z contra.extra lib.vj.de regu.iur.nō prestat: Dic q̄ sic.extra lib.vj.eo. ti.cum medicinalis.§.z hec eadem. Sed dices illud.c.loquitur vbi sententia est aliqua: vt dicto.c.§.siquis.z.§. superior. sed hic est nulla. Solu.dictum.c.punit temeritatem iudicum:vt.d.c.§.siquis.que constituitur:siue sententia sit nulla:siue aliqua:iniusta tamen. Et quando iudex peccat istu constitutione z illa duplici maledictione dignus est fm̄.p.vt transgressor duarum constitutionū: nec pena prestat sibi immunitatem.ff.de inter.z relega. l.relegatorum.§.fi. Et pone q̄ excōmunicans esset excōmunicatus: sententia esset nulla.xxiij.q.j.quicunque. attamen pena dicti.§.locum haberet.

l ¶ Nimis prompti. Idest nimis festini cōtra iura. C. de senten.ex pl.re.l.ij.C.de appel.ne causas.l.dilī.ponderet.ij.q.j.in primis.Joan.mona.

m ¶ Radicē. Ut sunt contractus mercatorum qui dederunt causam presenti edicto.

Universidad de Deusto
Biblioteca

a ¶ Indicto. C. de rel ven. l. iudicia. C. de bolo. l. dolū.
b ¶ Laudes. Extra de penitē. ꝛ remiſ. quod in te. extra de conſecra. eccle. vel altaris. c. ſi.
c ¶ Miniſtrant. Ut. d. c. qz in te. ꝛ ex. vj. lib. eo. tit. c. ſi.
d ¶ Suffragia. xiij. q. ij. pro obeuntibus. ꝛ c. ſequen.
e ¶ Villa. Extra de ẽbo. fig. c. cuꝫ in partibus. extra lib. vj. eo. tit. ſi ciuitas. notatur quid ſit.
f ¶ Locus. Multipliciter accipit locus: uno modo pro quātitate menſurāte rez extra: vt ſunt tempus ꝛ locus: ſm Philoſophū. Et ſic ponit. xiij. q. ij. vbi cūqz. j. ꝛ ff. de exer. l. j. Illo modo pro pte ſumit. ff. de verbo. ſignifi. l. locus. Tertio mō pro efficacia argumenti: vt eſt locus maxima/vel differētia maxime: ſm qs dicit ab ariſtote: locus eſt ſedes argumenti: vel illud a quo extrahitur argumētū. ver ſus. Eſt locus utqz loci: ſunt artis: ſunt loca terre. Quarto modo pro cõuentu ſtatu: vt dicto. c. cum in ptibus. in ſi.
g ¶ Territorium. Quid ſit habes. ff. de verbo. ſignifica. l. pupillus. ver. territorium.
h ¶ Pecunie. Appellatione pecunie omnis res cõtinetur. j. q. iij. c. totum. ff. de ver. ſignī. l. pecunie verbum. ꝛ l. pecunie nole. ꝛ. C. de conſti. pecu. l. ij. Et hoc ait Phs dicens appellatione pecunie omnis res continetur: cuius dignitas. l. valor nimiſmate menſuratur.
i ¶ Attentatum. Et ſic hec conſtitutio trahitur ad preterita. Nec miruz quia hoc hic cauetur expreſſe. extra de conſtitu. c. ſi. iij. q. iij. omnes. C. de ſacroſanc. eccle. l. ſi. in fine. Et de materia attentatorum notatur. extra lib. vj. de elect. c. cupientes. in ſi. Et dic attentatum ante penaz incurſam. Verbigratia. ante iſtam cõſtitutionem eſt eccleſia interdicta ſm vnum modum de hic reprobatis: aliqs celebrat in ea eccleſia: tandez fit hec conſtitutio: iſte non relenatur per hanc conſtitutionem. no. ſimile. extra lib. vj. de regn. tur. c. ratihabitionem. argu. ff. de itinc. actuqz priua. l. j. in ſi. ꝛ. l. ſequenti. C. de ſen. paſ. l. ſi. in prin. ff. de capti. ꝛ poſtli. re. l. in bello. §. facte. aut. vt cum de ap. co. extra princ. col. vlti. vbi no. qz conſtitutio que extenditur ad preterita: non comprehendit decisa per ſententiam. ꝛ extra lib. vj. de reg. tur. c. factum. Joan. mona.
k ¶ Cõtractibus ꝛc. Et eſt ratio: qz innoxij tāc ligarentur per iſta: vt. ſ. in ꝑn. extra eo. romana. §. ſi. ꝑpter hoc illicitez hic retractat. Et dic ꝛctibus vel quaſi: ſiue vltro citroqz obligatoriꝰ vt emptio ꝛ venditio: ꝛ ſiles: vel ex parte vna: vt eſt donatio. C. de ſacroſan. eccl. vt licet digni-

Loc⁹ qnqz modis accipitur.

Tertio

Donatiuo.

Pecunie appellatio offiert res ꝓtinet Cõſtō ad preterita: qſiqz extēditur.

Cõtractꝰ ſſit dupliciter.

mm. inſti. de obli. que ex quaſi ẓ tractu naſc. per totuz.
l ¶ Obligationibus. Que ſunt turis vinculum. inſtit. de obligat. in prin. Sed quid ſi agatur ex obligatione ad intereſſe ꝛ Dic idem cum intereſſe ſit eſtimatio pecuniaria. ff. de re iudic. l. ſiquis ab alio.
m ¶ Pactꝫ. Quid ſit pactum ꝛ que cõtractu habeatur. ff. de pactis. l. j. §. primo. ꝛ. §. adeo.
n ¶ Conventionibus. Vb inſtito.
o ¶ Compoſitionib⁹. Ex poſt facto. Joan. mona.
p ¶ Submiſſio/ubus. In iudices factis.
q ¶ Fidetuſſionibus. Doc eſt obligationibus non principalib⁹: ſed acceſſoriis. inſti. de fideiuſ. per totum.
r ¶ Conſenſibus. Partium. Joā. mo.
o ¶ Proceſſib⁹ et ſententijs. Judicum. Quid ſi non ſit lata ſententia interdicti directo: ſed ſolum mandat rectoribus locorum in quibus morātur: vel venīt excōicati ex cauſis predictis: qz quādiu morantur ſbīdē ceſſant a diuinis: etiam tribus diebus poſt receſſum prout frequenter fieri conſuerit? Videtur idem cum eadem ſit ratio. ff. ad. l. aquil. l. illud. nam als preſens ꝓſtitutio imponeretur verbis ꝛ nō rebus: ꝛ debito fraudaretur effectu. argu. extra lib. vj. de elec. cõmiſſa. §. porro. C. cõmuni. de leg. l. ij. in fi. Dic diſtinguendum: aut agitur de delicto maiorꝫ ꝓpter qđ terra poſſet directo interdici. extra eo. tit. lib. vj. ſi ſententia. §. ceteruz. Et ſic predicto modo poſſet directe poni interdictum. extra de ſpon. nō eſt. aut non: ꝛ ſic redditur ad interdictum hic prohibitū. Sed primo modo redditur ad interdictū permiſſum. Sed quero hoc caſu permiſſo nō interdicitur prouincia: vt dicto c. non eſt. ſed interdicitur curato ne celebret tali preſente: celebrat: nūquid eſt iſte celebrans irregularis? Arg. q ſic. extra. lib. vj. eo. tit. c. ſi qui. extra de cle. excō. ſi celebrat. Sed dices ad hoc mitius agit cum lege cū cum miſtro legis. ff. de arbi. l. celſus. Sol. hoc caſu nedum requiro inhibitionem furis vel hominis: ſed penam a iure inflictam: vt. d. c. ſi qui. ꝛ penalia non extendaz. ff. de interpretatione. ꝛ de pen. diſtin. j. pene. ꝛ extra lib. vj. de regu. iur. odia. ꝛ extra eo. lib. de fil. preſbyte. c. j. in fi. Sed quero ex delicto quis condēnatur ad penam pecuniariā: nūquid huic conſtitutioni locus eſt? Et videtur q non: quia hic loquitur in contractibus: ꝛ ſic ad delicta nō extendam: ꝛ etiā ratio originis eſt cõſideranda. ff. de donatione. quid ſit qđ. ꝛ initium ſpectandum. ff. ad maccedo. ſi tamē. no. de elec. duduz. j. Dic ꝓtra. ff. de pecu. l. iū. §. idem ſcribit. ꝛ leniter reuertor ad penam interdicti tollēdam: ꝓpter rationes. ſ. eo. in prin. tactas. Sed qđ ſi oēs ſingulī ꝓſentirent? videt quentio tenere. ff. de reg. iur. l. aliud. §. refert. ꝛ. ff. ad municip. l. qđ maior. Dic ꝓtra: qz inſan-

Intereſſe eſt eſtimatio pecuniaria.

Inkēdicti: qſiqz ꝓhibete: qſiqz indirecte ferat.

tes ſe ad hoc obligare non poſſent: cum eoꝝ etas ignoret quid agat. C. de fal. mo. l. prima. ſides in furioſo. ff. de rel vendi. l. quod inſano. Item tunc ligarentur mortui ne commoda eccleſie militātis ad eos venirent: vt ſupra eo. in princ. Sed contra per. l. que omnes aſtringit hoc poteſt fieri. extra de conſtit. c. ſi. ergo ꝛ ꝓ pactū. C. de fideiuſ. l. ſiua. Sol. pacta h non valent quibus detrahit honor dei ꝛ publice vtilitati animarum ꝛ vbi cõtra animaz hereſes pullulant. vt. ſ. eod. in princ. argumen. extra de foro cõpet. ſi diligēt. ꝛ ſi tertio cõqueſtus. ff. ꝺ pac. ſus publicum. ꝛ male adimenta vtpote cõtra predicta: tempore non firmātur. qnē. vt nul. iudi. li. ba. lo. ſer. §. j. col. ix. Item vbi agit de electionibus ꝛ ſimilibus: quod maior pars facit: oēs facere videntur: vt. d. l. quod maior. Item vbi factū omnium reſpiceret debitum vel publicam vtilitatem: quia tunc ſufficeret maior pars. extra de ẽbo que ſi. a ma. parte. ca. c. ſi. ſed vbi agitur tñ de cõmodo vel cõmodo ſingulorum: conſenſus omnium eſt requirendus. extra de offi. archi. ad hec. in ſi. C. de an. preſt. l. ſi. ff. de aqua pluuia. arcen. l. in concedendo. extra lib. vj. de reg. iu. quod oēs.
a ¶ Juramentorum. Nam ex quo non tenet cõtractus nec confirmatio contractus valet. ff. de fideiuſ. cum ler. not. extra libro. vj. de regu. iur. non eſt obligatorius. Argumen. contra. C. de pieđ. mino. l. ꝛ ſi ſe. Sol. vt ibi.
b ¶ Maletarum. De quibus habes. C. de mo. mulc. ꝛ ff. de verborum ſignificatione. ſi qua.
c ¶ Speciali. Sed qualiter ſedes apoſtoll. Illicitum: vt hic faciet licitum: que alr: quod eſt licitum approbantes ꝛ illicitum reprobantes. extra de preben. diſlectus. j. Solu. illicitum: quandoqz ex certis circunſtantijs toleratur: vt dicto titu. de preben. niſi eſſent.
d ¶ Apparente. Sunt ꝛ quidam alij caſus in quibus probare oportet per ſcripturam. no. extra. libro ſexto. de cenſi. romana. §. poſt ℌ. Joan. mona.

Pactꝫ nō valet qz detrahit honori dei

Factuz a maiori pte an videatur ſctiſſ ab oībus.

Illicitum qſiqz tolleratur.

Excōica-to ſaueti-tel pauēdū ſunt.

Penaruz ꝙdaz ſunt ſpiales: ꝙdā tpales.

Papa aſſuaz coronationem diſpēſationes ꝙdā facit ſic.

Clemens quintus.

¶ Andronicum paleologum ſe imperatorem grecorum nominantem: ꝛ hereſis ipſorum fautorem: excommunicatum denunciat: omneſq; cum eo ſic manente ſocietatem contrahentes: ipſo facto dicit excommunicatos: ꝛ eoꝝ terras eccleſiaſtico ſupponēdas interdicto. Sūtq; priuandi bonis que ab eccleſia tenent: ꝛ talis ſocietas/ſeu cõfederatio nulla eſt. Facit. c. ad apoſtolice. de ſenten. ꝛ re iudi. lib. vj. Capitz. ix.

Siecl ℌ ſemp fuerit ſchiſmatici.

HD certitudinem preſentium ꝛ memoriam futurorum: andronicum paleologum qui grecorum imperatorez ſe nominat tanqꝫ eoꝝdem grecorum antiquatorum/ſchiſmaticorum/ ꝛ in antiquato ſchiſmate conſtitutorum: ꝛ ꝓ hoc hereticorum: ꝛ hereſis ipſorum/ac ſchiſmatis antiqui fautorem: de fratrum noſtrorum conſilio denunciamus excōmunicationis ſententiam latam a canone incurriſſe: ac ipſius fore ſententie: vinculo innodatum. Ceteruz vniuerſis ꝛ ſingulis regibus/principibus/ducibus/marchionibus/comitibus/baronibus/ꝛ ceteris omnibus cuiuſcūqz preeminentie/conditionis/ſtatus/nec non vniuerſitatis ciuitatum: caſtrorum/ꝛ aliorꝫ locorum/diſtrictius/inhibemus/ne cum eodem andronico paleologo in huiuſmodi excommunicatione manente: ſocietatem vel confederationem aliquam contrahere ſub quouis igenio vel machinatione preſumant: vl ei alꝰ in his qꝫ bus excommunicatus eſt denunciatus a nobis: preſtare conſilium: auxilium vel fauorem publicum vel occultum. Et ſi ſecus preſumptuz fuerit: omnes ſingulares perſonas contrariuz preſumentes (non obſtante qualibet indulgentia/ ſub quacunqꝫ forma verborum vel expreſſione ipſis ab apoſtolica ſede conceſſa: vel in poſterū concedenda: quaz quo ad hoc viribus volumus omnino carere) ſententiam excommunicationis quā eximne in ipſos ferimus incurrere volumus ipſo facto. Terras ipſoꝝ ꝛ vniuerſitates predictas que ſecus attentare preſumpſerint: prout expedire videbimus: eccleſiaſtico cu rabimus ſubycere interdicto: ad priuationem omnium bonorum quea quibuſlibet tenent eccleſijs: ꝛ ad penas alias ſpirituales ꝛ tpales: ꝓut vtile putabimus proceſſuri. Et nihilominus ſocietatem ꝛ confederationem ipſas (etiaz ſi penarum ꝛ iuramenti additione: vel quacūqz fuerint alia firmitate vallate) decernimus irritas ꝛ inanes. Datum Pictauis, iij. nonas iunij: anno ſecundo. Idem.

¶ Excommunicati ſunt qui literas a papa ante ſuam coronationem conceſſas impugnant.

Capitulum quartum.

QUia nonnulli (ꝓut accepimus) cõtra doctrinaz apoſtoli ſue prudētie / quin potius imprudentie inmitētes: ac diſceptare ſuper his de quibus eis non expedit: ſatagentes: aſſerere non verentur qꝫ ſummus pontifex ante ſue coronationis inſignia ſe non debet intromittere de prouiſionibus/reſeruationibus/diſpenſationibus/ꝛ aliis gratijs faciendis: nec ſe in literis epiſcopum ſimpliciter: ſed electum epiſcopum ſcribere: nec etiam vti bulla in qua nomē exprimatur ipſius. Nos talium temeritates compeſcere cupientes: ſingulos qui occaſione huiuſmodi aliquas literas noſtras ſuper negocijs qbuſcūqz confectas: que a nobis ante donationis noſtre inſignia emanarunt: auſi fuerint impugnare: excommunicationis ſententia innodamus. Datuz apud Peſecū Burdegaleñ. dioce. pontificatus noſtri anno ſecundo.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Complusculorum mei amantissimoꝝ quos pleniori obsequio demereri studebã: hortatibus ⁊ monitis mactus ego ociuꝫ: ⁊ temporis occasionem: cõium extrauagantium congeriez in vnum cogendum duxi. Lectorum tamen tetricorum vulgus quorum maxima copia circuꝫ moze omnia circũuertẽs tãtũ abest a bonitate: vt peius fit illa nihil/ tantaꝫ nobis formidinem proposuit: vt id moliri vix ausi fuerimus. Uidere eniꝫ erat sperite multitudinis opinione optima queꝫ suspensa nare legentis plerasq; harũ/ aut prorsus abrogatas/ aut locales/ aut gratiam non iuris communis decisionez continere. quo circa immebatur hasce vulgari censura doctrine exortes: alijs profecto vtilibus admisceri nõ debuisse. Quicũqꝫ es qui ita censes: audito queso: tecum voluta: quoniam (si fieri queat) pũgẽtes de pectore vepribus obruto sentes: prouidi moꝺ cultoris sarculo extirpare: neq; ob id populare aucupari lauram (cum sit res folijs deciduis simillima) cordi nobis est. Qui abrogatas fuisse abijciẽdas contendis: dic si liber quãobrẽ ca. literas de iura. calũ. quod ca. j. co. titu. lib. vj. reuocat hactenus mẽbranas occupauit. Quis (nisi forsan iuris ignarus ⁊ cui⁹ ocelli/ vt bibris ceculentur). c. accedens. de cõcessio. preben. per c. detestanda. e. titu. lib. vj. sublatum ambigit? Nonne etiam. c. clericis. de immu. eccle. lib. vj. tollit cle. j. sub eo. titu. reposita? Omitto. pcessus illos quos Bonifa. viij. in. c. j. de schisma. lib. vj. fulminauit: qui per extrauagantez dudum. sub eodem titu. in his insertam sirpitus extinguuntur. Qui locales membraneis ex codicib⁹ abolẽdas autumat: dicat rogo quid. c. fundamẽta: de elec. lib. sexto illic reliquitur. Si demum gratiosas quispiam abigẽdas ait: huic. c. proposuit. de fi. presby. obycio. quod gratiam continere (si rite singula penticulentur) ibit inficias nemo. Plurima huiusce modi ad veteres aulas de lingulacium infrenium pulmone reuellendas eitare possemus: sed de his hactenus. Extrauagantes istas cum ego: tum multarum rerum varietate: tum verborũ concinnatione ductus aliquanto accuratius lectitarem: perspicereq; nihil antiquitatis (iustiniano teste) penitus ignorãdum: easipsas in posterum ab omnis interitus periculo vendicare curaui. Quas si vigili cõspexeris obtuitu: quantũqꝫ sententiarum ⁊ rationũ plene sint: nihil futile: nihil taxandũ sub his delitere videbis: ni vapido astutam serues sub pectore vulpem. Ad iugem earum electionem: tuꝫ vtilitas: tum voluptas: rerumq; nouarum cupido (nisi me sententia fallit) multorum animos etiaꝫ resides excitabit. Abstruso nihil hic recessu struitur. cuꝫ singula fronte pateant explicita nec criticos vngues/ nec latrantium murmura linguarum trepidantia. Et iꝫ extrauagantiũ sepius repetitarum numerũ impressores seduli non parum auxerint: non omnes tamen curauerunt imprimendas: nec decuit: sed iuxta euãgelicam veritatez elegerũt bonas in vasa sua: malas autez foras miserunt. Tres ab hoc gregẽ non ab re prius abiunctas: hic vigente causa reponendas curauimus. (Sedes apostolica. de offi. deleg. Execrabilis. de preben. Suscepti. ne se. vacan.) subtilem illis Guilelmi de mõte Lauduno interpretationem applicãtes. Super cathedraꝫ de sepultu. cum Joãnis monachi glossemate: ⁊ vas electionis. de censi. Extrauagantẽ per Joannem Franciscuꝫ de Pauinis peculiariter enodatam huic anneximus opusculo.

Quas tyrombꝰ iuris (quoꝝ laboribus leuãdis quantum per facultatez licuit: incubuimus) extrauagãtes edidimus: veterani rudeq; donati si ad eorum manus peruenerint: etiam si reyciant: nihil me offendent: vt que non sua ipsoꝝ causa sic in vnum fuerint congeste. Neq; tamẽ ceteris inuideant: qui eo discipline nonduꝫ puenerunt: quo illis ascendere concessuꝫ est. Si ꝯo locutulei blacterones (quoꝝ maxima copia est) ridẽda nõnulla offenderint: rideant ipsi iꝫ ꝯdiu volent: etiam vt Democritũ superent: quandoqdẽ eiusmodi risus tã me afficiẽt ꝯ q minime. Hec sunt que nostra licet omnes voce moneri.

Castigatio multiplex aperitur.

Emendarius reliquis hoc opus agnosces: si glossas itegraliter perlegis in extrauagãti vnã sanctam: de maiorita. ⁊ obedien. Cuꝫ additione in ipsius fine adiecta: que ꝑus omnino erat imperfecta. Emendationem insuper diligentem iducat glo. in verbo presertim circa fi. in extrauagan. rem non nouam de dolo ⁊ cõtu. vbi ꝑus error fuit intelligibilis sub hac verborum serie. Et nuncio ella. cum creditur. extra de appãrito parati. Et debuit esse: vt nunc est. Et nuncio iurato creditur. extra de appella. cum parati.

Hec paucula adiecim⁹: vt ex his multa alia comycias fuisse per oculatos correctores ꝑuisa.

distichon.

Plurimus hinc error mutata sede recessit:
Ut castigatum prodeat istud opus.

Vale felix.

Titulorum quinq; librorum extrauagantium communiũ: ſm ordinem alphabeti collecta annotatio.

Actoritate ⁊ vsu pallij. lib. j. folio. lxij. columna. ij.
Celebratione missarum. lib. iij. folio. xlviij. columna. iij.
Censibus exactionibus ⁊c. libro. iij. fol. xlj. columna. j.
Consuetudine. lib. j. fol. ij. colum. j.
Crimine falsi. lib. v. fol. xlix. col. iij.
Decimis. libro. iij. folio. xxxvij. columna. ij.
Dilationibus. lib. ij. fol. xv. colũ. ij.
Dolo ⁊ contumacia. libro. ij. folio xv. columna. iij.
Electione. libro ꝑmo. folio. ij. columna. ij.
Emptione ⁊ vẽditione. li. iij. folio. xxxij. columna. ij.
Hurta. lib. v. fol. xlix. colũ. ij.
Hereticis. libro quinto. folio xlvij. columna. iij.
Immunitate ecclesiarum. lib. iij. fol. xlv. columna. iij.
Judicijs. libro. ij. fol. xliij. colũ. ij.
Judeis. lib. v. fol. xlvij. colum. j.
Obedientia ⁊ reuerentia. lib. j. fol. xlj. columna. iij.
De sede vacante aliquid innouetur. fol. xxxvij. colũ. j.
Officio custodis. libro ꝑmo. folio. iij. columna. ij.
Officio delegati. fol. iij. colum. iij.
Officio iudicis ordinarij. libro. j. folio. vij. columna. iij.
Pena. lib. v. fol. lij. colum. iij.
Penitentijs ⁊ remissionibus. libro. v. folio. iiij. colum. ij.
Postulatione prelatorum. libro ꝑmo. folio. ij. columna. j.
Prebendis ⁊ dignitatibus. libro. iij. folio. xvij. columna. j.
Priuilegijs. lib. v. fol. i. columna. j.
Rebus ecclesie non alienádis. lib. iij. folio. xxxij. colum. j.
Regularibus ⁊ transeuntibus ad religionẽ. lib. iij. fol. xxxix. colũ. iij.
Religiosis domibus. lib. iij. folio. xl. columna. iiij.
Reliquijs ⁊ vene. sanctorum. libro iij. folio. xlv. columna. j.
Schismaticis. li. v. fo. xlviij. c. j.
Sententia excõmunicationis. lib. v. folio. lviij. colum. ij.
Sepulturis. lib. iij. fol. xxxiij. col. ij.
Simonia. libro quinto. folio. xlvj. columna secunda.
Treuga ⁊ pace. libro. j. fol. xij. columna. iij.
Uita ⁊ honestate clericoꝝ. li. iij. folio. xvij. colum. iiij.

Finis.

Capitulorum extrauagantium communium: ſm ordinem alphabeti collecta annotatio.

Decertitudine. folio. lx. colum. j.
Ad cuiuslibet. folio xxv. columna. iiij.
Ad nostrum. folio xl. columna. ij.
Ad regimen. folio xxvij. columna prima.
Ad romani. folio. xxvij. col. iij.
Ad vniuersalis ecclesie. folio. xij. columna. iiij.
Ambitiose. fol. xxxij. colum. j.
Antiquorum. fol. iiij. colum. ij.
Cum detestabile. folio. xlvj. columna. iiij.
Cum Matthęo. fol. xlviij. colũ. ij.
Cum nonnulle. primũ. folio. xxvj. columna. iiij.
Cum nonnulle. secundꝝ. folio. xxvj. columna. iiij.
Cum precelsa fol. xlv. columna. j.
Debent sapientib⁹. folio. vij. columna. iij.
Declarationes. folio. xxxviij. colũ. ij.
Detestande. folio. xxxij. colum. iij.
Dignum arbitrantes. folio. xlvij. columna. iij.
Dispendijs. folio. ij. columna. ij.
Discipulorum. fol. xliiij. colum. iij.
Diuina. folio. iij. columna. j.
Diuinis. fol. iij. columna. iij.
Docta sanctorum. fol. xvij. colũ. iiij.
Dudum. de schismatico. fol. xlviij. columna. iij.
Dudũ de fratrũ. fol. lvj. colum. j.
Ei domi nici. primum. folio lvj. columna. iiij.
Et si domini. secundam. fol. lvij. columna. iiij.
Et si deceat. fol. xij. colum. iij.
Et si in temporalium. folio. xvij. columna. iij.
Excommunicamus. folio. lvij. columna. ij.
Ex debito. folio. iij. columna. iiij.
Execrabilis. fol. xvij. columna. iiij. ⁊ folio. xxiij. columna. ij.
Ex eo. folio. xlvij. columna. iij.
Exhibita nobis. folio. lij. colũ. ij.
Ex superne. fol. xvij. colum. ij.
Requentes. folio. xliij. columna. iij.
Raue nimis. folio. xlv. colũna secunda.
Odie primum. folio. xxxij. columna. ij.
Odie secundum. folio. xxxij. columna quarta.
Ni delictorum. fol. xv. colũ. iij.
Infidelis. fol. xlix. colũ. ij.
Injuncte. folio. ij. colum. iij.
Inter cunctas. folio. j. colum. j.
Olicijs. folio. iiij. colũ. iiij.
Merut. folio. lj. colũ. iiij.
Multa mentis. fol. xlvij. colum. j.
Nuper. primũ. fol. xxv. colũ. ij.
Nuper. secũm. fol. xxv. col. iij.
Nuper. tertium. fol. xxv. colum. iiij.
Nistoratio. fol. xlvj. colum. ij.
Pie solicitudinis. fo. xvij. c. j.
Postulasti. fol. xxvj. colum. ij.
Prouide. fol. lix. columna. ij.
Quadmoduꝫ. folio. lvij. col. ij.
Quia electos. fol. iiij. col. iij.
Quia nonnulli. fol. lx. colum. ij.
Quod olim. fol. xlv. columna. iiij.
Recto recta. fol. xl. colum. iiij.
Rem non nouã. fol. xv. co. iiij.
Renatos. fol. xxiij. colum. ij.
Sancta romana. fol. iij. co. iij.
Sane ne in vinea. folio. xlvj. col. ij.
Sedes apostolica. fol. iij. colũ. iiij.
Si religiosus. fol. iij. colum. ij.
Spondent. fol. xlix. columna. iiij.
Super gentes. fol. ij. columna. j.
Super cathedrã. fol. xxxiiij. colũ. iij.
Suscepti. fol. xxviij. columna. ij.
Uas electionis. fo. xlj. colũ. ij.
Uas electionis. fo. xlvij. co. 4
Uam ambitiose. fol. xl. columna. j.
Uices illius. fol. xij. colum. iiij.
Unam sanctam. fol. vij. colum. iiij.
Ut prelatorum. fol. xij. columna. ij.
Ut quod. fol. viij. columna. ij.

Finis.

Annotatio materiaruꝝ tam in textu ꝯ in glosa ordinaria declaratarum: que marginibus figuate: ſm numerum foliorum: columnarumq; facillime inueniuntur.

Abbas clamkaceſi. subditos medíatos ⁊ immediatos visitare potest. folio. xlij. columna. ij.
Abbatissa suspendere potest: ij clauseo ecclesie non habeat. fol. xxj. colũna. ij. ⁊ fol. xxij. colum. iiij.
Abbatisse monasterium egredi non debent. fol. xlij. columna. iiij.
Abolere quid est. fol. xlix. colum. ij.
Accessorie aliqua licent que principaliter non licent. fol. vj. colum. iiij.
Actionis nomen non est curandum fol. xxx. columna. j.
Adiectiuum neutrum de omni genere predicatur. fol. xlix. columna. j.
Administratores ad voluntatem superiorum: quandoqꝫ sunt remouibiles. fol. xxvj. columna. iiij.
Aduocati ⁊ procuratoꝝ: ij qꝫ esdictibus vetitum. fol. lvij. ij. quan
Alis varie sumitur. fol. xlix. co neces
Alienãs bona eccle ⁊ alienãto. xxvj. plene cadẽ pena punit. fo.
Alternatiue varie sũt spẽ. fo. xx. iij.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Alchymiste varia currunt betrimēta. folio. xlix. columna. iiij.
Alchymiste sunt lsames. folio. xlix. columna. iiij.
Alter alterius onera portate. folio xiij. columna. iiij.
Anathema qd est. fol. lviij. col. ij.
Anima de rebus mūdanis satiari nō potest. fol. xix. columna. j.
Anima viuit ex verbo dei. fol. xlj. columna. ij.
Animę sunt a deo pape commisse. folio. lvij. columna. iiij.
Animarum periculo occurrere debent prelati. fol. ij. colum. iiij.
Annatam percipio multiplicitur potest competere. fol. lij. col. iiij.
Annus iubileus typicus verum iubileum figurauit. folio. iiij. col. ij.
Annus iubileus non fine causa fuit centesimo quoq; anno. folio. iiij. columna. ij.
Annus quinquagesimus in lege veteri erat iubileus. fol. lvj. col. ij.
Appellare an liceat ante diffinitiuā sententiam. fol. xij. colum. ij.
Appellatio est remedium contra oppressiones. fol. lij. colum. iiij.
Approbata per sedem apostolicā a nemine sunt reprobanda. folio. xl. columna. ij.
Arca Noe quante fuit altitudinis: longitudinis ⁊ latitudinis. folio. lx. columna. iij.
Archipresbyteri bituricēs. mutant mutato pilato. fol. xxvij. colū. ij.
Archipresbyteratus bituricēs. non sunt perpetui. fol. xlx. colum. ij.
Astrictus ad aliquid faciendum ad quid tenetur. fol. xv. colum. iiij.
Auctoritas pape est humana ⁊ diuina. folio. xj. colum. ij.

Baptismus quid sacit. folio. lx. columna. ij.
Basilica quid est. folio. lij. col. ij.
Beneficium in irregularitate acquisitum an illa purgata retineri possit. folio. xlix. columna. j.
Beneficij collatio nō impeditur per appellationem. fol. vj. col. ij.
Beneficio priuari non debet: non citatus: non confessus: nec confessus. folio. liij. columna. j.
Beneficia aliqua sunt que personalem residentiam non requirunt. folio. xxxvij. colum. ij.
Beneficia multis modis vacare possunt. folio. ij. colum. iiij.
Beneficia plura obtinere an liceat. folio. xx. columna. j.
Beneficia aliqua sunt de iure cōpatibilia. fol. xix. colum. ij.
Beneficia sunt triplicia. folio. xx. columna. ij.
Beneficia simplicia an sint incōpatibilia. folio. xx. columna. ij.
Beneficia permutata an dicātur vacare. fol. xxxvij. colum. iiij.
Beneficia per quid dicuntur affecta folio. xxvij. columna. iiij.
Beneficia incompatibilia an per cōsuetudinem possint fieri compatibilia. fol. xx. colum. iiij.
Beneficiorum taxe. fol. xlij. col. ij.
Beneficiorum vacantium fructus an possint mense: vel alij vsui applicari. fol. xxix. colum. ij.
Beneficiorum tituli sunt singulares. folio. xx. colum. iiij.
Beneficiatus non residens satisfacit dummodo bene expendat. fol. xx. columna. ij.
Beneficiatus a residentia facienda quandoq; excusatur. fol. lij. co. ij.
Beneficijs vacantibus sunt assumendi viri qui illis prefint ⁊ profint. folio. xxvj. columna. j.
Bona ecclesiastica sunt diligentius disponenda q̄ temporalia. folio xvij. columna. ij.
Bone memorie post mortem diuntur aliqui prelati. fol. xlvij. col. ij.
Brachium secular potest quādoq; ab ecclesia invocari. folio. xlj. columna prima.

Quante due possunt sine dispensatione teneri. fol. xx. col. ij.
Cantus in ecclesia ad quid fuit inuentus. folio. xvj. colum. iiij.
Capellani possunt operas suas locare. fol. xxxix. colum. ij.
Cardinales dicuntur fratres pape. folio. iiij. columna. j.
Cardinales respectu pape sunt liberi. primi gradus. folio. xlvij. columna. ij.
Cardinales dicuntur fratres pape. folio. iiij. columna. j.
Cardinales respectu pape sunt liberi. primi gradus. folio. xlvij. columna. ij.
Casus episcopo reseruati. fol. xxxvj. columna. j.
Casus multi sunt pape reseruati. folio. lvij. columna. j.
Casus papales. fol. lvj. colum. iiij.
Cathedra quid sit ⁊ vnde dicitur. folio. xxxij. columna. iiij.
Catholicum quid est. fol. ix. colū. ij.
Causa eadez diuersis respectibus in diuersis curijs tractata: potest. folio. xij. columna. ij.
Cephas dicit caput. fol. iiij. colū. iiij.
Christiani omnes sunt membra vnius corporis. fol. vij. colum. iiij.
Christiani opprobrium Christo illatum vindicare debent. folio. xlvij. columna. j.
Circunstantie septem attendi debēt fol. xvij. columna. j.
Citatio ad qd⁹ tuus spectat. f. xvj. c. iiij
Citatio ad qd fit. fol. xvj. col. iiij.
Citatio est principium iudicium. folio. xvj. columna. ij.
Citatio ē de iure naturali: ⁊ ea omissa non potest papa contra aliquez procedere. fol. xvij. colum. j.
Citatione non premissa an possit papa contra aliquem procedere. fol. xvj. columna. iij.
Commenda de beneficio facta: multorum est causa malorum. folio xvij. columna. ij.
Complices criminis: quandoq; premiantur. fol. xlvj. colū. j.
Conceptionis dñe virginis officium a quo fuit ordinatum. folio. xlv. columna secunda.
Conditio que de iure inest: non facit rem conditionalem. fol. vj. col. j.
Confessio facta religioso non est de necessitate iterū facienda proprio curato. fol. v. columna. j.
Confessor discretus est valde vtilis folio. lv. colum. ij.
Confessus religioso priuilegiato: nō tenetur iterum cōfteri proprio curato. fol. xlvij. columna. ij.
Confessus religioso priuilegiato an teneatur iterum confiteri proprio curato. fol. xxxvj. colum. iij.
Consilio per ⁊ per s differunt. folio xlvj. columna. j.
Concilium generale non fit sine papa. fol. ix. colum. iiij.
Consilium cardinalium an debeat papa sequi. fol. xlj. columna. ij.
Constitutionem papalē violans periculo se subjicit. fol. xiij. col. iiij.
Conscientiam alterius: quādoq; papa onerat. fol. xxvj. colum. ij.
Constantinus per beatum Siluestrū baptizatus ecclesiam Lateranen. construxit. fol. lvj. colum. ij.
Constitutio penalis non est extenda. fol. ij. columna. iiij.
Constitutio etiam penalis: quādoq; ampliatur ex identitate rationis. folio. xliij. columna. j.
Constitutio ad preterita vel pendentia non extenditur: nisi in ipsa caueatur. fol. xxvij. colum. ij.
Constitutio ad preterita: quandoq; extenditur. fol. lix. colum. ij.
Consuetudo animarum saluti contraria est reprobanda. fol. ij. col. j.
Cōsuetudo immemorialis per quid cognoscitur. fol. xxxj. colum. ij.
Cōsuetudo dicit⁹ sus vicinitā mouēs approbatum. fol. xxxij. colum. j.
Consuetudo diuersa nomina habet. folio. xxx. columna. j.
Consuetudo pōt q̄q; beneficia condistionare. fol. xx. colum. ij.
Consuetudo pauca crimina episcopis reseruat. folio. lj. colum. j.
Cōtractus sit duplices. fol. lix. c. iiij.
Corpus humanum nō recipit estimationem. fol. xxxij. colum. ij.
Corpus humanum propter iustitiaz exercendam varijs penis subjci potest. fol. xxxij. colum. ij.
Corpore det penas qui caret ere maiuo. fol. lix. columna. j.
Corpalia p spualia regit. fol. xj. c. j.
Cultus diuino remunerari nō potest. folio. xxvij. columna. j.

Cupiditas omnibus prefertim religiosis mendicantibus est precludenda. fol. xl. colū. j.
Cura animarum habetur in duplici foro. fol. xx. col. iiij.
Cura duplici foro exercetur. fo. xxij. columna. iij.
Curati vtplurimuz non sunt ita litterati vt religiosi. fol. v. col. ij.
Curandum est de subditis. folio. xj. columna. ij.
Curiales cum non sint peregrinantes: an possint indulgentias merari. fol. lv. col. ij.

Dantes ⁊ recipientes quādoq; equaliter puniūtur. folio. lij. columna. j.
Decendium ad appellandum currit de hora in horam. fol. xxxj. col. j.
Decima integra exigi nō potest a rustico: cuius segetes est destructa. folio. xxix. col. ij.
Decima de ghuidam fructibus non debetur. fol. xxxj. col. ij.
Decimarum beneficialiuz collectores: an habeant aliquam compulsionem. fol. xxx. col. ij.
Dei genitrix est pro peccatorib⁹ sedula oratrix. fol. xlv. col. j.
Denunciare: an quis teneatur. folio lx. colum. j.
Deus in negocijs nris habere debemus pre oculis. fol. xxxix. col. iiij.
Diabolus leont rugienti comparatur. fol. xij. col. iiij.
Dignitas ⁊ psonatus parum: aut nihil differunt. fol. xix. col. j.
Diocesis fines non prescribuntur. folio. v. colum. ij.
Discordia est extinguenda: ⁊ pax cō seruanda. fol. xj. col. iiij.
Dispensare vnde dr. fol. iiij. col. ij.
Dispensatio quare fieri debet. folio xvij. columna. j.
Dispensationem facile obtinet qui multo qualitatibus pollet. folio xxv. colū. iiij.
Distributiones quotidiane: quādoq; consistit in potu ⁊ pane: quādoq; in alijs rebus. fol. xxvj. col. iij.
Distributiones sunt que actu distribuuntur. fol. xxix. col. iiij.
Distributiones quotidiane de ghuis bonis capiuntur. fol. xxix. col. iiij.
Diuitie: quandoq; sunt causa vel relinquende. fol. xxiij. col. ij.
Dominium est duplex. fol. xj. col. j.
Dominius rei: an possit domino inuito tolli. fol. xj. col. ij.
Dubia declarare summi pontificis est. fol. xxxij. col. ij.
Dubitationes sunt amputande. folio. xxvj. col. iij.

Ecclesia romana per quos fuit instituta adaucta: ⁊ conseruata. folio. xiij. col. iiij.
Ecclesia vnicum caput habet. folio xj. columna. iiij.
Ecclesia per vestes christi cōgrue significatur. fol. ix. col. iij.
Ecclesia fidelium congregationē cōprehendit. fol. xliij. col. iij.
Ecclesia quando dicitur collegiata. folio. xxvij. col. ij.
Ecclesia est catholica. fol. ix. col. j.
Ecclesia quare dicitur apostolica. folio. ix. columna. j.
Ecclesia est vna. fol. viij. colū. iiij.
Ecclesia est sancta. fol. viij. col. iiij.
Ecclesia est arce Noe comparata. folio. ix. colū. ij.
Ecclia tholosana fuit olim suffraganea narbon. eccle. fo. xxiij. co. iiij.
Ecclesia vna: quandoq; fit mater de filia. fol. xxiij. col. iiij.
Eccla tholosana quantuz habuit in redditibus. fol. xxv. col. j.
Eccla est vnum ouile. fol. x. col. ij.
Eccle vniuersalis regimen est pape creditum. fol. xxxij. col. j.
Eccle vniuersalis regimini papa p̄sidet. fol. ij. col. iiij.
Eccle cuiuslibet statuz est per papā attendēdus. fol. xxv. col. iij.
Eccle sponsus prelatus dicitur esse. fol. xxv. col. j.
Eccle viduate preficiendus in multis debet esse commendatus. folio xxvj. columna. j.
Ecclesiam non scindunt qui ab vnitate capitis se subtrahunt. folio. x. columna. j.
Ecclijs multū officit indignitas prelatoum. fol. xvij. col. ij.
Edictum de matrimonio est prohibitorium. fol. lix. col. ij.
Edificans in beneficio suo ipsius vtilitatem facit. fol. xix. col. iiij.
Electio fecunda: an fieri possit prima non cassata. fol. vj. col. ij.
Electio: an impediatur ꝓpter beneficiorum incompatibilitatem. folio. xxj. col. iiij.
Electio cassatur ⁊ postulatio repellitur. fol. xxvj. col. j.
Emende possunt ab excommunicatis recipi. fol. xxix. col. ij.
Episcopus cuz ecclia cathedrali habet ꝓiunctionem maiorem q̄ cum alijs. fol. viij. col. ij.
Error petit recuparti. fol. xxx. col. ij.
Errores multorum condibus impressi nequeunt facile deleri. folio. xlv. columna. iij.
Excommunicare quid est. folio. xxj. columna. iiij.
Excommunicatio interdictum: ⁊ suspensio in diuersa feruntur. folio xxv. columna. j.
Excommunicatio/degradatio ⁊c. nō possunt competere ex consuetudine. fol. xxiij. colū. j.
Excōicatio quādo proferatur de qua intelligitur. fol. lvij. col. ij.
Excōmunicatio: siue iusta: siue iniusta timenda est. fol. lix. col. ij.
Excommunicationis publicatio horribilis. fol. xlix. col. iij.
Excōmunicationis publicande modus. fol. xxxix. col. iiij.
Excommunicato sauentes puniendi sunt. fol. lx. colū. ij.
Excommunicari ne possint aliquibus: quandoq; conceditur. folio xv. colum. j.
Executor est duplex. folio. vij. columna. ij.
Executores sunt duplices. folio. vj. columna. ij.
Executionis officium quibus per sonis potest committi. folio. vj. columna. iij.
Exempla diuina debent esse regula nostra. folio. lij. col. iij.
Exentera quid dicatur. folio. xxxij. columna. iiij.
Exigere est ab inuitz extorquere. folio. xlvj. colū. j.
Expensarū: quedam fiant in re: quedam extra rem. fol. xxxix. col. j.

Faciens humana est ad similitudinē diuine pulchritudinis figurata. fol. xxxiij. col. j.
Factum idem est peccatum et pena peccati. fol. lj. col. j.
Factum a maiori parte: an videatur factum ab omnibus. folio. lx. columna. j.
Falcidia nō debetur de relictis patribus. fol. lj. col. iij.
Falcem in messem alienam mittere non debemus. fol. xxx. col. iiij.
Fama est clericis necessaria. fol. xix. columna. iij.
Fides Petri non deficiet. folio. liij. columna. ij.
Fides catholica per mēdicātes fuit illuminata. fol. xiiij. col. j.
Fidem promptam facere quid sit. folio. liij. columna. ij.
Fidelis in modico supra multa constituetur. fol. xxvj. col. j.
Filius vtatur patre est dominus. folio. v. columna. iiij.
Fletus vnius non fit risus alterius. folio. xxix. col. iiij.
Forum spirituale contentiosum habens qd exercere potest. fol. xxij. columna. iij.
Francie regnum raro est sine bello. folio. xiij. col. iij.
Fructus vnius ecclesie: possunt alteri applicari de consuetudine. folio. xxix. colū. j.
Fructus non omnes sunt decimabiles. fol. xxxj. col. j.
Fructus quidam ecclesiastici sic liberi sunt vt de illis ad placitū possit disponi. fol. xxxj. col. ij.
Fructus beneficiorum a papa: quandoq; pro ecclesie romane necessitatibus reseruantur. folio. xxvj. columna. iij.
Futura sunt incerta. fol. xxj. col. iij.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Gladius mittis qualiter exercẽt per eccliaz. fol. x. col. iiij.
Gladij duo sunt in eccliã. fo. x. col. ij.
Gladio temporali papa non debet uti. folio. x. colũ. iij.
Gladiotuz: alter visibilis: alter invisibilis. folio. x. col. iij.
Gla pape ẽ ppetua. fo. xxxiij. co. ij.
Glattarum: quedam est ꝑsummata: quedam innata. fol. ix. col. j.
Glatie expectatiue personis dñme rtis sunt dande. fol. xij. col. j.
Glreci quasi semper fuerũt schysmatici. fol. lx. colũ. j.
Gregis dominici causaz gerit papa. fol. lvij. colũ. j.
Grex dominicus non pascitur: sed tondetur nostris temporibus. folio. xxxiij. colũ. iij.
Hereditatem domini defendit qui contra infideles pugnat. folio. xlvij. colũ. ij.
Hydra quid sit. fol. l. col. ij.
Hierusalem est terrestris ⁊ celestis. folio. liij. colũ. iiij.
Horarum: quedam sunt diurne: quedam nocturne. fol. xxvj. col. iij.
Humiliter poscentibus mos gerendus est. fol. lvij. col. iij.
Honoratis affligit. folio. v. columna. iij.
Illicitum quandoq; toleratur. folio. lx. colũ. j.
Immanis duo significat. fol. xxxiij. columna. iij.
Immobilia et mobilia ꝓtesta equiparantur. fol. xxxij. col. j.
Impedimentum exquisitum nõ excusat. fol. xxix. col. iij.
Imperator ⁊ prelatus per electionẽ assumuntur. fol. xlj. col. j.
Imperator est dominus mundi. folio. xj. colum. ij.
Indulgentia solis idoneis conceditur. fol. liij. col. iij.
Indulgentia est concedenda in honorem dei ⁊ exaltationem fidei. folio. liij. colũna. j.
Indulgentia super christi meritum fundatur. fol. liij. col. iij.
Indulgentia tanta cõceditur romanis quanta venientibus a remotis. fol. liij. col. j.
Indulgẽtia alicui concessa fine causa: an valeat. fol. liij. col. ij.
Indulgentia anni tabulel per culpas sequentes impedit. fo. liij. col. iij.
Indulgentia plenaria: an concedatur illi qui peregrinationez requisitam morte preuentus implere nõ potuit. fol. lv. col. ij.
Indulgentia: an possit obtineri maior per vnum ꝯ per alium. folio lv. colum. ij.
Indulgentie nõ valent nisi quaz cõcurrant. fol. liij. col. ij.
Indulgentie vario modo concedũtur. fol. lvij. colum. j.
Indulgentie ob pia opera sunt concedende. fol. lvj. col. iij.
Infinitas reprobat. fol. xxvij. co. ij.
Infirmitas in corpore vnde surgit. folio. ix. col. j.
Iniquitas sepe ꝓdit ex adipe ⁊ opulentia. fol. xxiij. col. ij.
In principio et non in principijs deus celum creauit et terram. folio xj. columna. iij.
Instrumentum ex originali trãsumptum: quandoq; facit plenam fidem. fol. xlv. col. iij.
Interesse est estimatio pecuniaria. folio. lix. col. iij.
Interpolo quid sit. fol. lv. col. ij.
Interdictũ: quandoq; directe: quãdoq; indirecte ferr. fo. lix. col. iij.
Inuitus est qui non probatur cõsensisse. fol. l. col. ij.
Iudex iudicat: vt publica persona. fol. xvij. col. iij.
Iudex auditor: conservator: et arbiter differunt. fol. xj. col. ij.
Iudex inter citandum potest cõminari se processurum. fol. xv. co. iij.
Iudicis partes quales sunt in confessum. fol. xvij. col. j.
Iudici negligẽti pena mirabilis imponitur. fol. xij. col. ij.
Iudicium vnde dr. fol. xiij. col. ij.
Iudicij. xv. significationes declarantur. fol. xiij. colũ. iij.
Iudicij descriptio. fol. xiij. col. ij.
Iudicioꝝ finis fine principio attingi non potest. fol. xvj. col. iij.
Iugum dei est leue ⁊ suaue. fo. xxvj. columna. j.
Iura facilius soluunt ꝯ ligent. folio. xlviij. col. iij.
Iura condere paruz esset: nisi qui ea tueretur existeret. fol. xliij. col. iij.
Iuris nosa in qualibet parte perseuerant integra. fol. xxix. col. j.
Iurt suo non renunciat quis de facili. fol. xxxj. col. ij.
Iurisdictio per citationem perpetuatur. fol. xv. col. ij.
Iurisdictiones habent aliqui in suos seruitores. fol. xvij. col. iij.
Ius iure vtitur cũ ꝯ suo ad rem. folio. iiij. colũ. j.
Ius est quintuplex. fol. xvj. col. iij.
Ius priuatum: quandoq; preferr cõmunt. fol. xxx. col. ij.
Iustitia obtineri non debet donis: aut promissis. fol. lvij. col iij.
Justificandus impius nõ est: nec iuxtus cõdẽnandus. fol. liij. col. j.
Labor est remunerandus. folio. xxix. colum. j.
Legati sedis apostolice quid facere debent. fol. ij. col. j.
Lex est quintuplex. fol. xvj. col. iij.
Lex superioꝝ per inferiores imponi non potest. fol. xxxj. col. j.
Lex que deuiates non punit est imperfecta. fol. xliij. col. ij.
Licitus creditur quod non punitur. folio. xij. colũ. ij.
Lites debent esse breues. fol. xxvj. columna. iij.
Lites ex turpi causa dubie sepe oriuntur. fol. xxvj. col. iij.
Littera apostolica est duplex. folio vij. columna. ij.
Locus quinq; modis accipitur. folio. lix. colũ. iij.
Locupletari ex alieno reprobat. folio. xxxij. col. iij.
Lucrum turpe est extorquendum et pauperibus dandum. fol. lix. col. j.
Lucroꝝ cupiditas ad multa nefaria impellit. fol. xv. col. iij.
Lucem odit qui male agit. folio. iiij. columna. ij.
Ludus est clericis prohibitus. folio lix. colũ. j.
Lupinus animus sub ouili veste in multis geritur. fol. xl. col. iij.
Militie hominꝝ est obtinendum. fol. iiij. col. ij.
Matrie pietatem offendẽs filius dici non meretur. fol. xlix. col. j.
Mendicãtes confessiones audire et penitentias iniungere possunt. folio. xliij. colũ. j.
Messis multa operarij pauci. folio xxiij. colũ. ij.
Monachus an possit ab abbate licentiari. vt eat ad amici habitaculum. fol. lv. colũ. j.
Monachi sunt mundo mortui. folio vij. columna. iij.
Monachi an possint esse testes. fol. vij. colum. iij.
Monachi sunt misericorditer contendi. fol. xij. col. ij.
Monachoꝝ appellatione includitur abbates. fol. xlv. col. iij.
Moneta falsa ab oculis fidis facile discernitur. fol. xlix. col. iij.
Morbo est adhibenda medela. fol. xlvj. colũna. ij.
Mori est nature debitus soluere. folio. xxxiij. col. ij.
Moriuntur magni vt parui. folio xxxiij. colũna. j.
Mortuus an primo sit ad suam parochiam portandus si alibi elegit sepulturam. fol. xxxvj. col. iij.
Mortuus si resurgeret bñficium nõ recuperaret. fol. xxvij. col. ij.
Mortuo aliquo: an possint intestina extrahi: vt expectentur amici. folio. xxxij. col. iij.
Mortuo: quandoq; pena imponit. folio. xxxiij. col. ij.
Mundus iste pelagus est. fol. xliij. columna. iij.
Necessitati se supponẽti nõ est succurrendũ. fol. iij. col. j.
Negatum censetur qd expresse non conceditur. fol. xxxiij. col. ij.
Negocium vnde dicitur. fol. xxxiij. columna. iij.

Nocentes ⁊ nocẽtes ad paria inducandi nõ sunt. fol. xl. col. iij.
Notarij apostolici in magno sunt numero. folio. xij. col. iij.
Noctua nocte videt. fol. xj. col. ij.
Numerus cẽtenarius est perfectꝰ. folio. liij. colum. iij.
Oblationes quandoq; ꝓ latis quandoq; per clericos colliguntur. fol. xxxix. col. iij.
Occultũ non presumitur qd obuius publicatur. fol. xvj. col. j.
Officium ⁊ administratio idẽ sunt folio. xix. colum. j.
Officio duplici quem fungi iure retatur. folio. vij. colum. j.
Officiarij pape diuersi sũt. f. 27. c. j.
Omnibus publicatum nõ presumitur incognitum. fol. xlix. c. iij.
Onerum quedam sunt realia: quedam sunt personalia. fol. lvij. col. j.
Operarij sunt augendi quos mesſe. fol. xxiij. colum. ij.
Ordo carthusiensis pie ceteris amplexi potiꝰ ꝓgatiua. fo. xl. c. j.
Ordinarij sgestionis offiũ ꝓpriis ex pẽsis explere debẽt. fo. xlvj. c. iij
Os iuste celum ponunt qui pape detrahunt. fol. xl. colum. iij.
Oues morbide sanas inficiunt. folio. xlj. colum. j.
Pacis auctor sine pace nõ bene colit. fo. iij. col. iij.
Pactum non valet qd detrahit bono rei. fol. lx. col. j.
Papa qualiter est. ẽ. ius. f. xvj. c. j.
Papa qui ecclesiaz fedauit: an post mortez bone memorie dici possit. fol. xlvij. col. iij.
Papa sanctorum multi possunt cẽ. folio. xj. colum. iij.
Papa ante suam coronationẽ dispensationes. ⁊ gratias facẽs potest. fol. lx. colum. ij.
Papa in preceptione fructuũ est faciẽs ꝓferendus. fo. xxxj. col. iij.
Papa cunctoꝝ credentiũ salutis ꝓspicere astringit. fol. lvij. co. iij.
Pape subesse est de salutis necessitate. fol. xj. colum. iij.
Parrochiãlibꝰ diebꝰ sua prochia missam audire debẽt. f. iij. co. j.
Pastor singularum ouiũ cultus inspicere dr. fol. xxiij. col. iij.
Pastor bonus oues seruat a ferarum incursibus. fol. lvij. col. ij.
Pastoralis: in quot ⁊ quibus titulis reperitur. fol. xlvj. colũ. ij.
Pauperibꝰ subueniẽdũ ẽ. fo. lj. c. iij.
Pax in terris ꝙbus placibus a deo petit debet. fol. xlv. colũ. j.
Pax non impõs. fol. iiij. colũ. ij.
Peccatum vnum sua mole attrahit aliud. fol. xv. col. iij.
Pcti pena dr cẽ sinista. f. liij. co. iij.
Peccata de quibus curati ⁊ fratres absoluere pñt. fol. l. col. iiij.
Pectã peccãs oneratꝰ. fo. lvij. co. ij.
Pectinis appellatio omnes res cõtinet. fol. lix. colum. ij.
Pena non debet infligi sine culpa. folio. ij. colum. iij.
Pena vna in aliam quãdoq; mutatur. fol. ij. colum. j.
Pena pecuniaria: quãdoq; imponitur ꝓ delicto. fo. xiij. col. ij.
Pene non sunt extendende. folio. iij. colum. ij.
Pene spiales non possunt exerceri per mortales. fol. xxiij. col. j.
Penaz quedam sunt spirituales: quedã tẽporales. fol. lx. c. ij.
Penitere est penam ꝓ peccato tenere. fol. lj. colum. j.
Penitentia ꝓ peccatis iniuncta ante indulgentiam: an tollatur per illam. fol. liij. col. iij.
Penitentie sunt arbitrarie. fol. liij. columna. iij.
Petrus sanctus dicitur claviger. fol. lvj. colum. j.
Petri ⁊ Pauli laudes. fo. lvj. c. ij.
Petitio iuri cõsona eraudiri meretur. fol. lij. col. iij.
Pluralis locutio duo comprehendit. fol. xix. columna. j.
Plura beneficia obtinere an liceat. folio. xx. colum. j.
Populi ab ecclesiarum frequentia nõ sunt retrahẽdi. fo. xiij. co. j.
Posse malum non est posse. folio xvj. colum. ij.
Potestas terrena subest spirituali. folio. xj. colum. j.
Predicatio non semper retrahit audientem a peccato. fol. l. col. iij.
Predicatio mulierum etiam religiosarum est periculosa. folio xl. columna. iij.
Predicatores mittit in ordinibꝰ mẽdicantium reperiuntur. folio xiij. colum. iij.
Prelatus tendere debet subditorum quieti. fol. xxxj. co. ij.
Prelatus bonus multa bona facit ecclesie. fol. xxvj. col. j.
Prelatus incontinẽs in sua gloria maculam ponit. fol. liij. col. j.
Prelatus vigilem pastorem imitari debet. fol. xxvj. col. iij.
Prelatꝰ erga subditos pastoris officiũ pagere debet. fol. lij. co. iij.
Prelati superiores pastorũ sunt ꝯ inferiores. fol. lx. col. ij.
Prelati sunt pastores ⁊ custodes. folio. xj. colum. iij.
Prelati non debent esse creduli. folio. lij. colum. iij.
Prelatorum aliqui consecrant alij benedicuntur. fol. ij. col. iij.
Prelatorum gesta sunt subditoꝝ exempla. fol. xlij. col. iij.
Prelatoꝝ vicem gerentes varijs censentur nominibus. folio. xlj. columna. j.
Prepositꝰ subditis durus est a statione sua expellendus. folio. lij. columna. iiij.
Presertim: tenetur dupliciter. fol. xvj. columna. j.
Presumptionibus illicitoꝝ est obuiandum. fol. xlvij. col. iij.
Princeps qualiter est solutus a lege. fol. xvj. colum. ij.
Principis voluntas legis habet vigorem qualiter intelligitur. fol. xvj. colum. iiij.
Priuatus appellatione quid cõtinetur. fol. xix. colum. ij.
Priuilegium pape potest a censura ecclesiastica preseruare. fo. xxxj. columna. iij.
Probatio quandoq; de necessitate per scripturam fieri debet. fol. ij. columna. iij.
Procuratoris factum an domino noceat. fol. xxxj. colum. iij.
Procurationes quãdoq; in victus libus: quandoq; in pecunia recipiuntur. fol. xxxix. col. j.
Procurationes subditos multum grauant. fol. liij. col. j.
Propinquitas nocet. folio. xvij. columna. j.
Prouidentia diuina est infallibilis folio. xliij. col. iij.
Prudentie proprie innitentes facile labuntur in errores. fol. xlvij. columna. iij.
Quadragesima est duplex. folio. liij. colum. iij.
Qui non habet in ere: luat I corpore. fol. xlix. columna. iij.
Redempti sumus non sanguine hircorum: aut vitulorum sed agni immaculati. folio. lvj. columna. j.
Redditus obtinentur ab ecclĩa vario modo. fol. xxxvij. col. iij.
Redditus pro missis celebrandis a decedẽtibꝰ relicti: non sunt aliquatenus diminuendi. fol. xxvj. columna. ij.
Referendarius quis est. folio. vij. columna. ij.
Regnum francie papa fauore ꝓsequitur. fol. lj. colum. iij.
Reges quare subsunt ecclesie. folio xj. columna. j.
Rei cõmunis adiudicatio fit si dividi non possit. fol. xxxij. col. iij.
Relatio fit ad precedentia. folio xlix. columna. ij.
Religionis habitus sine ipsius veritate parum prodest. folio. xl. columna tertia.
Religiosi non possunt dici curati. fol. xxij. colum. j.
Religioſi sine sui superioris licẽtia se absentare non debent. fol. xl. columna. iij.
Religioſi persona electioni ⁊ multorum aliorum est suscepiua. folio. vj. columna. iij.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Religiose mulieres quid facere debent. folio. xl. colum. tiij.
Remedium nouum non debet antiquum tollere. fol. lix. colum. j.
Remissio differt a redemptione. folio. xliij. columna. j.
Rem suam vel sibi debitam quis quandoq; remittere nequit. folio. xliij. columna. tij.
Res transit cum onere suo. folio xxxix. columna. j.
Romani pontificis manus est magne virtutis. fol. xxvj. colū. tiij.
Sacerdotium precessit regalē potestatem. fol. rj. colum. j.
Sacerdotes dicunt sub eodem vexillo militare. fol. xlij. colum. tiij.
Salus nostra est videre deum. fol. lx. columna. tj.
Sanguis impij de manu prelati requiretur. fol. l. columna. j.
Sanguinis gutta sufficiebat ad redemptionem generis humani. folio. lvj. columna. j.
Scandalis ecclesiasticis obuiandū est a prelatis. fol. xlv. colū. tiij.
Schismatici tunicas domini inconsutilem scindere nituntur. folio xliij. columna. tiij.
Sententia pape an possit rescindi. folio. xvij. columna. ij.
Sepultura debet esse libera. folio xlij. columna. j.
Sepulture libera est electio. folio xxxvij. columna. tij.
Seu alternatiua precedentia et sequētia respicit. fol. xxij. col. tiij.
Sigillus episcopi an sit testimonium publicum. fol. xxj. colum. j.
Simile et idē differt. fol. xlv. col. j.
Simonia dicitur ladeo. folio. xlvj. columna. tij.
Simonia est iure diuino et humano damnata. folio. xlvj. colum. tiij.
Simoniaci an sint excōmunicati. folio. xlvij. columna. j.
Simoniace quesita sunt restituenda. folio. xlvij. colum. j.
Syndicus est pars pudentie. folio. xvij. columna. j.
Solutio particularis multa habet incommoda. fol. rij. colum. ij.
Specialiter intunctum plus timetur ꝯ quod generaliter imperatur. folio. xvij. colum. tij.
Spiritualis quilibet sanam mentē habet. fol. xj. colum. ij.
Spūalitas est duplex. fo. xj. col. tij.
Spiritualia antecedant temporalia. fol. xj. columna. j.
Stultus nō debet esse melioris cōditiōis ꝯ sapiēs. fol. liij. co. tij.
Subiecta talia sunt qualia permittuntur ab eorum predicatio. folio. xxij. columna. tij.
Superiori nihil debet: vt inferiores sint obedientes. fol. lij. colum. j.
Suppletio quandoq; fit de iure et de facto. fol. xlij. colum. ij.
Tarilus est corpus ꝺ̄ratum folio. lx. columna. tij.
Terra tota laicorum est incensura ecclesie. fol. xj. columna. j.
Testes non semper necessarij sunt. folio. xliij. columna. ij.
Testari de bonis ecclesie an clerici possint. folio. xxvj. colum. tij.
Thesaurus ecclesie per vsipētatiōnē eius nō minuit. fol. liij. col. ij.
Thesaurus ecclesie ex sanctoꝝ meritis adiuuatur: nec consumi potest. folio. lvj. colum. ij.
Thesaurum acquirant patres filijs. folio. xlj. columna. tij.
Totū et pfectū idē. fol. lx. colū. ij.
Ucans quid proprie dicitur. folio. xxvij. colūna. tij.
Uagatio nocet corpori et adhuc. folio. lix. columna. tij.
Uenie facilitas incentiuum tribuit deliquendi. fol. lvj. colum. tij.
Uerbi dei ppositio ē ad salutē valde necessaria. fol. lj. colum. j.
Ueritate sciri ē nihil. fol. liij. c. tij.
Uicarius potest visitare et pcuratiōnē recipere. fol. xlij. columna. j.
Uisitationi an possit prescribi. fol. vij. columna. ij.
Uisitare et pcuratiōes accipere quibus permittitur. fol. xxj. col. tij.
Utilis vnū plura generat. fol. l. c. ij.
Ultimum odio prosequamur nō naturam. folio. xxvij. colum. j.
Uita hominum bicuis est. fol. lvj. columna. tij.
Uite humane periodus cētum annos non trāscēdit. fol. 54. co. tij.
Unus et vnicus differunt. folio. x. columna. j.
Uoluntas vltima pro lege seruat folio. xxxvij. colum. tiij.
Uota an tollantur per indulgētias anni inhibet. folio. lv. colum. j.
Utilitas publica preferatur priuate. folio. xx. columna. j.
Zizania quid dicatur. folio xxxv. columna. j.

Indicis materiarum glosse extrauagan. cōlum: finit ordinez alphabeti positarum: finis.

Registrum Sexti/clementinaꝝ/et extrauagantium

A B C D E F G H I K L M N
O P Q R S T U X y z AA BB CC
DD EE FF GG HH II KK LL MM NN OO PP
QQ RR SS TT UU XX yy zz AAA BBB CCC DDD
EEE FFF GGG HHH III KKK LLL MMM NNN
OOO PPP QQQ RRR SSS
KK LL sunt quini: Ceteri quaterni.

Accipe lector optime librum sextum decretalium domini Bonifacij pape octani: in quo ante hac infinite mēde in textu et glossis passim legebātur: ita vt nec in plerisq; locis integer sensus elici posset: nunc autem primum collatis parisiensibus exēplaribus a pluribus doctoribus optime recognituꝝ cūctisq; erroribus expurgatum: figuris quoq; aptissimis exultum: cum glossaꝝ diuisionibus ex nouella do. Joannis andree: et eiusdem cōmentarijs super arboribus consanguinitatis et affinitatis.

Itē interptationes dñi Helie: et Dñici de sancto Geminiano sup sex casibus quoq; lr̄alibus sūmulis regulis iuris cesarei ac tabulis q̄optimis: et multaruꝝ glossarum castigatione: et additione lr̄aruꝝ in margine quo minusculi characteres clarius appareant.

Librum quoq; clemētinaruꝝ dñi Clementis. v. in concilio Uienensi approbatum cum eodem ornatu figuraruꝝ: et enarrationibus glossarū diuisionibus et casibus litteralibus: ac additionibus Joā. de Imola: et Frācisci Zabarelle: et annotationibus capitum et glossarum: cum additione in margine litterarum quo minusculi characteres lineis intercepti: clarius appareant.

Extrauagātes quoq; .xx. dñi Joānis .xxij. cuꝝ iterptationibus dñi Zenzelini/et Joānis francisci de pauinis: cum sūmulis suis et annotationibus perpulchris cum additione lr̄arum marginalium.

Insuper extrauagātes cōmunes cuꝝ glossis Joānis monachi picardi cardinalis/et commentarijs Guilliermi de monte lauduno/et Joannis francisci de pauinis.

Demuꝝ in calce operis ponūtur ꝓstitutiones ꝓcilij Florētini sup vnione Grecoꝝ/Armenoꝝ/et Jacobinoꝝ/facta in eodem concilio sub sanctissimo pr̄e et dño dño Eugenio. iiij. Ueneto pontifice maximo/toram christiane et catholice fidei seriem continentes.

Item bullam. d. Julij pape secūdi super electione romani pontificis sine labe simonie.

Item bullam eiusdez de concessa facultate testandi omnibus: qui in vrbe edificant/vel extra ad decem miliaria.

Que oia sūma cum diligentia impressa fuere Uenetijs in edibus beredum. q. nobilis viri dñi Octauiani Scoti/civis Modoetiensis/sociorūq; : Anno incarnationis dominice. M. CCCCCXXV. decimo calendas Decembres.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Constitutiones domini Eugenij.iiij. Pōtificis maximi de vnione Grecorum/Armenoꝝ/ & Jacobinorum/in concilio Florentino.

Bulla Julij.ij. de electiōe romani pōtificis sine labe simonie.

Item bulla eiusdem de concessione testandi edificantibus in vrbe/vel extra per decem milliaria.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Universidad de Deusto
Biblioteca